

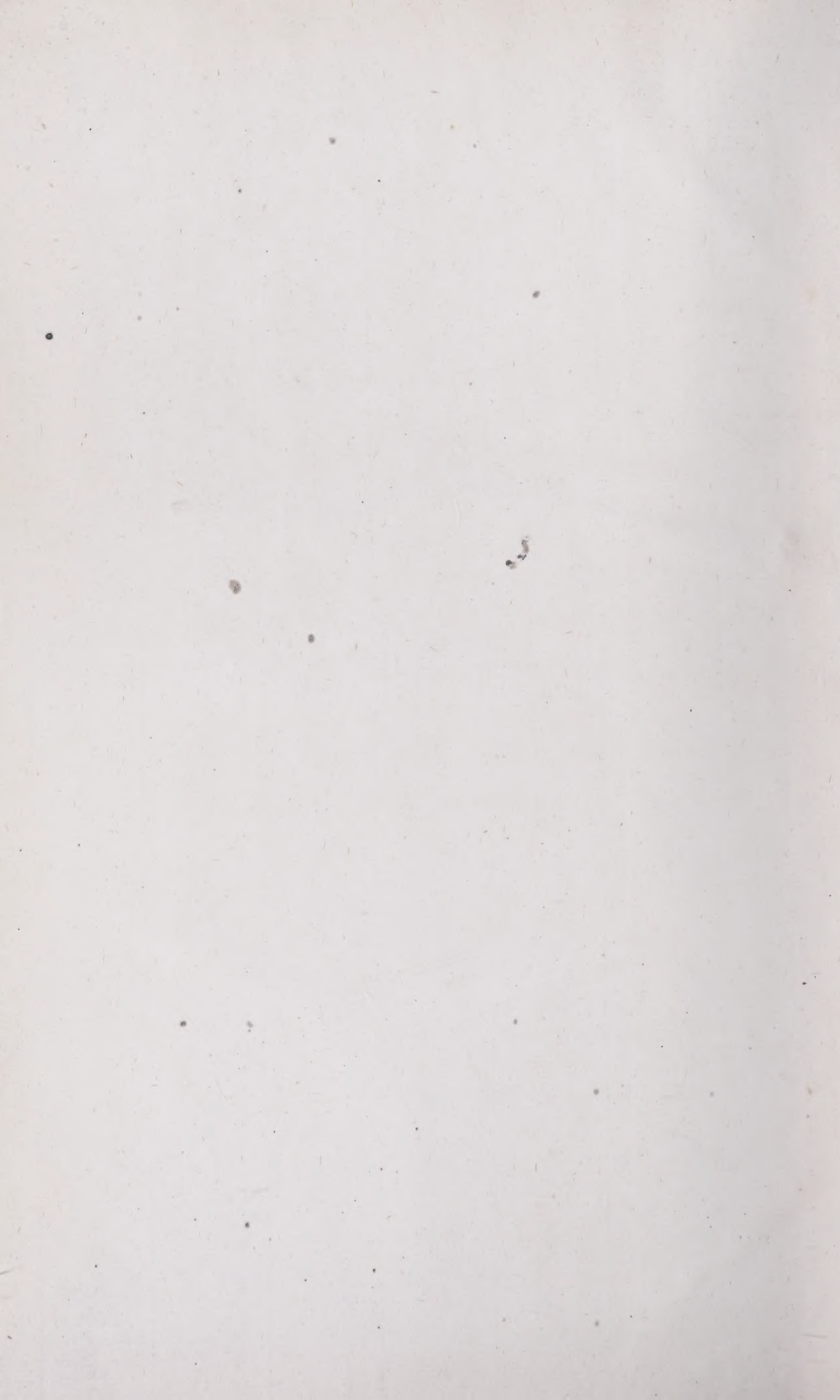

12/937
LIBRARY.
—•••—
RAWDON COLLEGE. ••—
—•••—

PRESENTED
BY THE
REV. T. G. ROOKE.

Shelf (R. 17) No. 239

IN RAINH. A. A. O. H. E. T.

NOVUM TESTAMENTUM

GRÆCUM

EDITIO PRIMA

UNIVERSITATIS VANDERBILTIANÆ

CHICAGO, ILL. AMERICAN BOOK CONCERN

VERIFICATION OF PAGE

RECTION OF VINTAGE PLEAS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

NEW YORK

JOHN W. WILSON

CHICAGO

PRINTED BY THE AMERICAN BOOK CONCERN

CHICAGO, ILL. AMERICAN BOOK CONCERN

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

NEW YORK

JOHN W. WILSON

CHICAGO

PRINTED BY THE AMERICAN BOOK CONCERN

CHICAGO, ILL. AMERICAN BOOK CONCERN

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

NEW YORK

JOHN W. WILSON

CHICAGO

PRINTED BY THE AMERICAN BOOK CONCERN

CHICAGO, ILL. AMERICAN BOOK CONCERN

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

NEW YORK

JOHN W. WILSON

Ἡ ΚΑΙΝὴ ΔΙΑΘΗΚΗ
NOVUM TESTAMENTUM
G R A E C U M

EDITIONIS RECEPTAE

CUM LECTIIONIBUS VARIANTIBUS

CODICUM MSS., EDITIONUM ALIARUM,

VERSIONUM ET PATRUM

NEC NON COMMENTARIO PLENIORE

EX SCRIPTORIBUS VETERIBUS HEBRAEIS, GRAECIS ET LATINIS

HISTORIAM ET VIM VERBORUM ILLUSTRANTE

OPERA ET STUDIO

JOANNIS JACOBI WETSTENII

T O M U S II.

CONTINENS EPISTOLAS PAULI, ACTA APOSTOLORUM,
EPISTOLAS CANONICAS ET APOCALYPSIN.

L. FDB. del.

P. Tange. Sculp.

A M S T E L A E D A M I,

EX OFFICINA DOMMERIANA.

M D C C L I I.

Digitized by the Internet Archive
in 2023 with funding from
Kahle/Austin Foundation

PROLEGOMENA.

Ostquam in Prolegomenis, Volumini priori praefixis, tum de *Novi Testamenti Graeci* Editionibus & Versionibus, tum de Patribus Graecis Latinisque, qui illud citarunt, satis superque actum est: restat ut hic Catalogum Codicum MSS. Graecorum, qui *Epistolas Paulinas* continent, edamus, eosque, qui nondum a nobis descripti erant, uti T. 1. p. 65. promissimus, recenseamus. Prius tamen, si verum dicere licet,

fateri cogimur, cum ad emendanda Evangelia iis Codicum MSS. copiis instructi accesserimus, qui & Codicibus Epistolarum triplo plures, & accuratius collati, & tales essent, ut meliores vix desiderari vel exspectari possint; Epistolarum Paulinarum non nisi paucos, obiter plerumque inspectos, at ne unum quidem Codicem veterem bonae notae hactenus productum fuisse. Et licet numerus Codicum aliis viginti circiter, quorum collatio nunc demum editur, sit auctus, nondum tamen affirmare ausim, rem omnem ad liquidum esse perductam: quod ut ab aliis junioribus atque felicioribus, per Codices imprimis in Italia inspiciendos, praestetur, ardentem cupio atque opto; eoque magis, quod cum in Evangeliiis ex contextu historiae iisque, quae praecedunt & sequuntur, vera lectio ut plurimum non difficulter eruatur, cumque in narratione conjunctiones ϑ , $\delta\epsilon$, $\kappa\alpha\iota$ &c. vel omissae vel additae vel immutatae, sensui parum officiant, in Epistolis per Lectiones Variantes res multo fiat impeditior, quae vix aliter quam autoritate codicum & multorum & omni exceptione majorum expediri posse videtur.

DE CODICIBUS GRAECIS VETERIBUS EPISTOLARUM PAULI.

- A. **C**odex ALEXANDRINUS, cujus descriptionem vide T. 1. p. 8.
 B. Codex VATICANUS T. 1. p. 23.
 C. Codex EPHREM T. 1. p. 27.
 D. Codex *Regius* 2245. quem *Beza* CLAROMONTANUM vocat, qui verius, ut T. 1. p. 30. diximus, *Lugdunensis*, imo, si conjecturae nostrae locus est, *Cluniacensis* vocaretur: eodem enim tempore quo Lugdunum a Protestantibus occupatum est, ab Helvetiis auxiliaribus, quibus praeerat Nic. Diesbachus antiquae Nobilitatis Vir in Bernatum pago — etiam Cluniacum nobilissimum toto Christiano orbe Coenobium captum fuit, in cujus direptione, longe copiosissima & omni librorum Manuscriptorum suppellectile instructissima Bibliotheca, magno Studiosorum dolore & incredibili rei literariae, quod vix unquam sarciri poterit, detrimento, militari licentia aut incendio perit, teste *Thuano* lib. 31. Unde istum Codicem exigua sua mole servatum miles forte Helvetius in patriam retulit; ubi Beza, nescio quo pacto (hoc enim studiose silentio involvit) acquisivit, qui eo primum usus est in Editione N. T. 1582.

ut vidimus; postea pervenit in manus fratrum *Puteanorum*, quo tempore & *Jo. Morinus* eum evoluit, & Exercit. 2. lib. 1. cap. 4. descripsit, & alii, qui cum *Usserio* & *Curcellaeo* Variantes ejus Lectiones communicarunt, quorum ille easdem Polyglottis A°. 1657. hic N. T. suo 1658. inseruit: *Puteani* vero fratres cum omnibus suis MSS. Bibliothecae Regiae legaverunt; quod *Millium* fugisse miror, „nescio enim, inquit, quo casu locum fortitus est inter MSS. „Codices Bibliothecae Regiae Parisiis numero MMCCXLV”. A me ipso denique bis & quantum potui accuratissime collatus est Ann. 1715. & 1716. Deerant tunc triginta sex folia (nimirum a 1. Cor. XI. 22. ad XII. 10. a XV. 26--35. a 50. ad fin. Cap. a 2. Cor. V. 1. ad 10. a Philipp. II. 3. ad 13. a Col. I. 19. ad II. 16. a 1. Thess. III. 1. ad IV. 5. a 2. Tim. IV. 21. ad finem Epistolae ad Titum) a fure ablata, & durante bello, *R. Harlejo* Comiti Oxoniae vendita, post annos vero complures Bibliothecae Regiae restituta; quod me docuit tum Vir Cl. mihiq.ue amicissimus T. NIEUWENHUIS A. L. M. Philosophiae & Theologiae in Seminario Mennonitarum, ut vulgo appellantur, Amstelædami Professor, qui etiam haec folia cum editis contulit, mecumque communicavit; tum nuperime D. *Petrus Sabatier* in *Admonitione praevia in Epistolas Pauli* T. III. p. 591. *Veteris Italicae* editae Remis 1743. ubi etiam integra versio Latina Epistolarum Pauli ex hoc ipso Codice exhibetur, a p. 595. ad 932.

Liber hic *Millio* dicitur „formae minoris in Octavo, quam vulgo vocant; „id enim ex comprehensis in quaque pagina vocabulis, quae haud assurgunt „ultra partem dimidiam eorum, quae complectitur pagina Codicis Cant. col- „ligere licet”. At quid opus erat ad argumenta confugere, cum oculis dijudicari res possit? & quidem ad argumentum tam infirmum atque alienum? quid enim si forma par alteri esset, sed literis duplo majoribus? quid si $\tau\iota\chi\nu\theta\acute{o}s$ scriptus esset (uti revera scriptus est) imparibusque lineis extremis? quomodo igitur *Millius* ex comprehensis in singulis paginis vocabulis magnitudinem earum aestimare potuit? Nec verius auctor *Bibliothecae S. Millium* erroris arguens, „in „folio minori Codicem esse, dixit”, siquidem juxta consuetudinem loquendi librariorum nostrorum in Quarto minori potius scriptus est: singulae autem paginae continent lineas sive versus 21. „Graeca ad paginam dextram collocat, ad sinistram Latina, ait *Millius*”. In his verbis nescio quid singulare atque insolens indicare voluisse ipsum putares, revera autem nihil est, neque aliter scriptus est atque nostri Codices Graeco-Latini typis editi, textus Graecus legenti semper est ad sinistram, versio Latina ad dextram. Folia habuit 533. sed desideratur & folium primum & extremum, quorum illo Graecum principium Epist. ad Romanos, hoc extrema Latinae Versionis Epist. ad Hebraeos continebantur.

Iste Codex, inquit *Millius*, *Cantabrigiensis pars altera a Beza aliisque dicitur*. Ab aliis quidem vulgo ita dicitur, nimirum ab *Amelottio* dubio teste, *Beza*, inquit, *putat Claromontanum suum alteram fuisse partem Lugdunensis Evangeliorum atque Actorum Codicis*; quod a *Morino* accepit, cujus haec verba sunt: „Existimavit *Beza*, hunc Codicem alteram esse sui vetustissimi partem, nonnunquam enim suum vetustissimum vocat *Claromontanum*, quem „admodum & hunc --- Nonnulla sunt alia, quibus idem conjici potest, ut „in utroque eadem libros finiendi forma: sed id nullo negotio definire potuit „*Beza*, qui utroque potitus est”: Nunquam vero *Bezæ* in mentem venit, ut hujusmodi quid diceret, quippe qui contrarium ignorare non potuit; ac discrete utrumque Codicem distinguit, cum exemplar Evangeliorum Epist. ad Acad. Cantabrig. non satis emendate descriptum; exemplar vero Epistolarum Paulinarum Annot. in 1. Cor. X. 28. emendatissimum & in Epistolio editioni quartae N. T. sui praemisso, *Claromontanum paris vetustatis sed accuratius descriptum*.

scriptum exemplar vocet. Quando vero utrumque per errorem semel aut iterum Claromontanum vocavit, ex eo protinus inferendum non erat, eadem manu utrumque scriptum, atque alterum alterius Codicis partem alteram esse. Conveniunt quidem aetas & forma literarum, uterque Graeco Latinus, utriusque Textus a Latino Librario corruptus; sed membrana in Cant. est crassior, in hoc tenuissima; in Cant. loca ex V. T. continuata linea ubique eodem colore scripta sunt, in Clar. vero, excepta Epistola ad Hebraeos, minio exarantur lineis brevioribus & fere ad mediam paginam retractis; Cant. confundit literas H. & I. item T. & Θ. quod hic non facit; forma denique Cant. Codicis multo est major, quam Claromontani, & lineae latiores, & paginae longiores, ita ut nemo homo, si duo ista Volumina juxta se posita cerneret, unum alterius partem esse diceret.

Duae autem manus in isto Codice clarissime distingui possunt, Scriptoris & Correctoris: quorum ille rarissime accentus apponit, accurate satis scribit, hoc est, confundit quidem in Latino *b* & *u*, in Graeco *ει* & *ι*, item *αι* & *ε*, nunquam vero *η* cum *ι*. vel *ε*, neque *υ*. cum *οι*. Frequentissime textum Graecum ad Latinam sive Italiam versionem corruptit. Rom. III. 26. *εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦν* in nominativo, quia in Lat. habetur: ut sit ipse justus & *justificans*. IX. 4. Ἰσραηλείῳ, ut Latini. 1. Cor. VII. 28. *ἐὰν δὲ καὶ λάβῃς γυναῖκα*, pro *ἐὰν δὲ καὶ γῆμις*. Lat. si autem *acceperis uxorem*. 2. Cor. VIII. 19. *καὶ προθυμίαν ἡμῶν τέλῃσιν*, quia in Latina invenit, & *destinatam nostram volunt* pro *voluntatem*. X. 5. *αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τῷ Χριστῷ ἄγοντες*, sine dubio, quia viderat verbum *αἰχμαλωτίζοντες* duabus Latinis *captivum ducentes* respondere. Gal. V. 22. *ἐγκράτεια, ἀγνεία*, quia Latini eandem vocem dupliciter convertunt *continentia, castitas*. Eph. III. 12. pro *ἐν πεποιθήσει* habuerat *ἐν τῷ ἐλευθερωθῆναι*, quia Latine legebatur *in libertate*; Φιλιππησίαις ad formam Latinam. Philip. III. 14. *εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι*. Lat. *in ea* quae in priore sunt me extendens. 1. Thess. IV. 17. *εἰς ὑπάνοισιν τῷ Χριστῷ*, quia Latine etiam tertius casus est: *obviā Christo*. 1. Tim. II. 8. *ὃ τὸ μαρτύριον ἐδόθη*. Lat. *cujus testimonium datum est*. 1. Tim. VI. 7. pro *δῆλον* habet *ἀληθές* Lat. *verum*. Heb. IV. 2. *τῇ πίστει τῶν ἀκούσάντων* pro *τοῖς ἀκούσαι*. Lat. *fidei auditorum*. VIII. 8. *μεμφομένους* γὰρ αὐτοὺς, Lat. vituperans enim *eos*. IX. 5. *ὑπὲρ δὲ αὐτὴν*, Lat. *super eam*, & 10. *δικαίωμα* pro *δικαιώμασι*, quia in Latino legerat *justitia*, quod putabat esse recto casu positum. XI. 14. *μαρτυρίαν* ἔπλ τοῖς δάμοις αὐτῶν τῷ Θεῷ, Lat. testimonium perhibente muneribus ejus *Deo*. 15. *ἐξέβησαν* pro *ἐξήλθον* Lat. *exierunt*. XIII. 7. *προηγμενῶν* pro *ἡγεμενῶν*, Lat. *praepositorum*. Articulos etiam, qui in Latina versione non exprimuntur, in Graeco quoque omisit. Habet porro errores, qui non nisi ab homine verba Graeca intelligente committi potuerunt, ut quando scribit *ἀρχόντες* pro *ἀρχοντες*, *καταρίσας* pro *καταργήσας*, *κεκαλυμένω* pro *κεκαυμένω*, *ἐπιλήνφη* pro *ἐπιλείπει*, *ἔσχημον* pro *ἔσημον*. Ita in Latino, *deliberatio* pro *delibatio*, *moribus* pro *mortibus*, *honor* pro *oneri*, *idolatrocinia* pro *idololatria*. *συμμορφίζόμενος* vertit *cooneratus*, *ὑποπιάζω*, *lividum facio*, *κατάρα*, *devotatio*, *βέλη πεπυρωμένα* *jacula candentia*. Hujus tamen Codicis Graeca, tanquam receptis vulgo meliora, *locis centum quadraginta* & aliquot, placuere potuerunt *J. Morino*, de quo vide T. 1. p. 32. En exempla quaedam: Rom. V. 18. *δι' ἐνὸς τὸ δικαίωμα* pro *δι' ἐνὸς δικαιώματι*, quia in Lat. est *causus quartus*, *per unius justitiam*. VII. 6. *ὑπὸ τῷ νόμῳ τῆ θανάτου* pro *ὑπὸ τῷ νόμῳ ὑποθιγόντες*, nimirum quia in Latina versione facili lapsu librariorum pro *mortui* scriptum erat *mortis*. XV. 32. *καὶ ἀναψύξω μετ' ὑμῶν* imperite, sensu passivo, pro *καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν*. Eph. VI. 18. *εἰς αὐτὸν ἀγρυπνεῖντες* pro *εἰς αὐτὸ ἀγρυπνῶντες*. Heb. X. 35. *μὴ ἀπολύετε ἐν τῇ παρρησίᾳ ὑμῶν* pro *μὴ ἀποβάλλετε ἐν τῇ παρρησίᾳ ὑμῶν*. XI. 29. *ἀλλ' ἡρᾶς* pro *ἀλλ' ἡρᾶς*, sicut Matth. IX.

IX. 49. $\omega\tau\eta\rho\iota\omicron\nu\ \upsilon\delta\alpha\tau\ \psi\upsilon\chi\rho\epsilon$ pro $\omega\tau\eta\rho\iota\omicron\nu\ \psi\upsilon\chi\rho\epsilon$. Quid quod etiam ipsi-
us Claromontani Codicis Graeca, ubi cum aliis Graecis omnibus consense-
runt, ex Latinis ejusdem corrigere est ausus? „*Ut quid enim*, $\epsilon\iota\varsigma\ \tau\acute{\iota}\ \gamma\alpha\rho$, in
„Textu mendose scribitur $\epsilon\tau\iota$, sed legendum $\epsilon\iota\varsigma\ \tau\acute{\iota}$, nam Codicis Versio ha-
bet: *ut quid.*” p. 56.

Correctiones quaedam hinc inde apparent a prima manu, ubi librarius unam
vel alteram vocem aut literam spongia delevit, & aliam superscripsit; sed multo
frequentiores sunt a juniore manu, & quidem, ut puto, Graeca; quae Spiritus
Accentusque ubique apposuit, Codicem cum alio contulit, eumque alias
omnino scalpello erasis vocibus, alias una atque altera duntaxat litera correctâ,
vel singulis literis delendis puncto superposito, lectionem vel rasurae superscri-
bendo, vel priori lectioni jugulatae aut notatae apponendo emendare studuit:
quae manus a vetustiore & forma literarum oblonga & atramenti nigredine fa-
cile distinguitur. Graeco homini istum laborem tribuo, non ob hanc tantum
rationem, quod accurate & perite omnia scripta sint, sed ob hanc praecipue,
quod Latinam Versionem reliquerit intactam, & cum duo folia 1. Cor. XIV.
13. ad 22. deessent, notaverit in fine praecedentis paginae $\lambda\epsilon\iota\pi\iota\ \delta\iota\phi\acute{\upsilon}\lambda\lambda\eta\nu$, &
postea insertis duobus foliis Graeca quidem suppleverit, paginas autem Latinae
Versioni destinatas a comm. 8. ad 18. vacuas reliquerit, quod non videtur fa-
cturus fuisse, si etiam Latina scribere potuisset. Hoc quoque adnotandum mihi
visum est, quod duobus istis foliis & quidem a tergo, ubi nunc Graeca Pauli
leguntur, prius pars alicujus, Sophoclis opinor, Tragoediae jam deperditae
inscripta fuerit, cujus paucula verba, sicut tunc assequi potui, hic apponam.

$\mu\epsilon\rho\sigma$

ΓΥΝΑΙΚΑΝΟΧΟΝ
ΗΔΗΑΕΙΣ ΕΡΓΑΚΥΝΑΙΟ
ΕΤΕΙΧΘΥΣ ΙΝΘΗΡΟΦΟΝΩ
ΙΠΠΑΙΣ ΤΕΠΩΚΕΑΝΟΥ
ΜΕΛΙΚΟΑΣ ΚΥΚΝΟΣΑΧΕΙ
ΑΚΟΝΤΟΙ Δ ΑΝΑΤΟΝΤΑΙ ΥΠΕΪΡΟΤΑΣ
ΑΝΕΜΩΝ Τ ΕΥΔΕΣΙΝ ΡΟΘΙΟΙΣ
ΣΕΜΝΟΙΣΙΝ ΥΜΙΝ
ΠΥΡΟΣ ΘΕΡΙΝΥΣ ΕΝΝΕΚΡΟΙΣ
ΚΥΠΡΙΟΣΣΗΝ ΚΑΛΑΙΣ
ΗΚΘΥΣΑ ΑΡΧΑΙ ΔΕΣΠΟΤΟΥΣ
ΙΩ ΜΟΙ ΜΟΙ
ΣΦΑΓΑΣ ΟΙΚΤΡΑΣ ΑΡΚΕΣΑΙ...
ΘΕΑΣ ΠΡΟΣΕΛΘΙΝ ΤΕΜΕΝΟΣ
ΑΙΤΟΥ ΤΙ ΧΡΗΖΕΙΣ.

Corrector iste non omnia tantum, quae ad Latinam Versionem in Graeco im-
perite reficta erant, restituit, sed multas etiam veteres Lectiones ad juniorem
Codicem reformavit, vel potius deformavit: unde colligere licet, aliquot secu-
lis Correctorem istum priore juniorem esse, ejus forte aetatis, qua primum
Graeculos venisse in Galliam constat, paulo ante tempora scilicet Caroli Ma-
gni, h. e. ineunte seculo nono.

Epistola ad Colossenses Philippenſi in hoc Codice praeponitur; post Episto-
lam vero ad Philemonem, interjectis aliquot vacuis paginis, ab alia manu ſe-
quitur $\tau\iota\chi\omicron\mu\epsilon\lambda\iota\omicron\rho\iota\alpha$, cujus ea pars, quae ad N. T. pertinet, ita se habet:

„Versus Scripturarum Sanctarum ita

„ Evangelia III.	„ Lucam 2900.
„ Mattheum 2600.	„ Epistulas Pauli
„ Joannes 2000.	„ Ad Rom. 1040.
„ Marcus 1600.	„ ad Chor. I. 1060.

Chor.

„ Chor. II.	70.	„ Jacobi	220.
„ Galathas	350.	„ Pr. Joannis Epist.	220.
„ Efefios	375.	„ Joanni Epist. II.	20.
„ Tim. I.	208.	„ Joanni Epist. III.	20.
„ II.	289.	„ Judae Epla	60.
„ Tit.	140.	„ Barnabae Epf.	850.
„ ad Coloffenses	250.	„ Actus Apostolorum	2600.
„ ad Filimonem	50.	„ Pastoris	4000.
„ ad Petrum I.	200.	„ Actus Pauli	4560.
„ — II.	140.	„ Revelatio Petri	270.

In fine Epistola ad Hebraeos, cujus in indice nulla fit mentio, apponitur integra; quod documento est utique Codicem hunc Latinorum fuisse, qui illi Epistolae Canonicam auctoritatem non tribuerant.

E. Codex SAN-GERMANENSIS, alias *Corbejensis* dictus, Epistolarum Pauli, cujus singulae paginae continent versus 31. & binis columnis constant, quarum prior Graecum fontem, altera Latinam Versionem exhibet. Deest quaternio N. hoc est I. Epistola ad Timotheum ad vers. 15. Capitis sexti; Latina tamen, quae hic deerant, alio Characterē ex versione Vulgata duobus foliis alius generis membranae inscripta sunt seculo circiter XIII. Nollem proin Simonio excidisset, ut in notis in locum 1. Tim. III. 16. ad Graecum Codicis *San-Germanensis* Textum, qui nusquam extat, provocaret. Epistola ad Hebraeos hic non omnino deest, ut in Biblioth. S. asseritur, sed tantum pars ejus posterior a vers. 8. Cap. XII.

In eo etiam cogor a Simonio dissentire, quando Cap. 8. de Versionibus p. 91. istud exemplar vocat „pretiosum MS. quod fere in nulla re a MS. Regiae „Bibliothecae differat, nisi quod elegantius sit & accuratius scriptum”. Nam primo non esse elegantiorē hunc Codicem cuivis inspicienti patebit; quin & ipsi possessores ejus ultro fatentur, „multo densiore minusque polita membrana „& multo pinguioribus literis esse scriptum”: deinde non accurate sed imperite & negligenter admodum exaratum esse ex singulis fere paginis constare poterit, scribit enim ψεύλει pro ψεύδει, ακανῆ pro ακλινῆ, θεοσυπίς pro θεοσυγείς, ὑποσίαν) pro ὑποσείλη), λίμα pro αἷμα, ἐν τῖς pro ἐγὺς, πατριάρχης, κἀριν, κρόνον, ἐπακισκίλιοι, καρὰ, καλακρήσαλ, καλάκρυμα pro καλάκρυμα, αὐτὸς pro αὐτοῖς, ἀγλογισμὸς pro ἀγλογισμοῖς, Φρονῶσιν pro Φρονῶσιν, νόμοι pro νόμος, item καταλλαγεν pro καταλλαγὴν, ἰσραελῖ) , ἀλθέθειαν, ὠπαῖοι, pro ὠραῖοι, hoc est confundit λ & δ. & α, π & γ & ι, τ & η & ν, κ & χ, οι & υ, υ & ι & η, ρ. Latinum & π Graecum: nisi haec Simonio est accuratior scriptura.

Quod si liceat mihi contra eundem Cl. V. etiam de valore Codicis paucula addere, & visa atque comperta referre, dicam, toto coelo ipsum in judicio suo aberrare; non est nimirum iste Codex nisi vitiosum exemplar praecedentis, adeoque cum αὐτόγραφον, unde desumptus est, extet, revera nullius auctoritatis atque pretii. Scio Millium de isto Codice alia omnia praedicasse „consentit fere, inquit, cum Graeco Claromontani, verum ita, ut indicibus fatis multis se prodat, e diverso aliquo Codice prodierit”. Sed veritatem, id quod diximus, liquido postulare non tantum ex similitudine ceterarum Lectionum conferenti patebit, sed multo magis ex Correctionibus ipsis. Ubi enim in Claromontano quaedam, a juniore manu addita, aut correctione inducta sunt, ibi S. Germanensis & vetera inducta & nova, eadem manu descripta, exhibet, frequenter etiam ipsos obelos & puncta. v. gr. in Regio 1. Cor. XV. 5. a prima manu legebatur μέλα ταυτα τοῖς ενδεκα; manus Correctoris pro μέλα ταυ substituit εἰ & pro εν scripsit δώ, ut legeretur εἰτα τοῖς δώδεκα: San-Germanensis vero ita exhibet, μετα ταυεῖτα τοῖς δώδεκα. 2. Cor. VI. 1. legebatur ὠδακαλῶτες, Corrector quatuor ultimas literas lineolis transfixit, & substituit μεν, ut legeretur ὠδακαλῶμεν: S.

Ger-

Germanensis exhibet *καθαλοῦντες* 2. Cor. X. 5. *καθαίρων*, Corrector quatuor ultimas literas transfixit, & substituit *μεν*, ut legeretur *καθαλοῦντες*: S. Germ. scribit *καθαίρωνες*. 2. Cor. XI. 3. additum erat *αγνωτή*, Corrector primam & ultimam literam transfixit in signum delendae vocis, quam S. Germ. truncatam exhibet *γνωήτο*. Philip. I. 3. a prima manu scriptum erat in Regio *τω κω ημων* Corrector vocem *ημων* transfixit, eique adscripsit *με*, & pro *κ*. scripsit *θ*. quae S. Germ. a prima manu ita exhibet *τω κω ημωνμε*. Heb. X. 33. Reginus pro *θεαριζόμενοι* legerat *ονειδιζόμενοι*, Corrector hujus prima & ultimalitera transfixa illud adscripserat: S. Germ. ita exhibet *νιδιζόμενοιθεαριζόμενοι*. Mitto sexcenta generis ejusdem, nam vix est pagina, in qua talia non occurrant plurima. Sed & idem ex eo planissime constat, quod cum Corrector Regii Codicis accentus apposuerit verbis Textus, illa vero quae jugulaverat, ut priuserant, sine accentibus reliquerit, in S. Germanensi accentus modo compareant, modo non, e. gr. Heb. XI. 23. integer versus additur, cujus singulae voces accentibus carent, ideo quia emendator ille Codicis Regii judicabat, eas e textu ejiciendas esse. Quod si enim S. Germanensis non esset *Σπόγραφον* Regii Codicis, qui fieri potuisset, ut praecise iidem accentus vel adessent vel deessent, ubi in Regio vel adsunt vel desunt? Concludo igitur exemplar San-Germanense *αυτολεξει* ex Regio Codice esse descriptum, & quidem postquam iste jam manum Correctoris passus fuerat. In Codice *San-Germanensi*, fateor, habemus versionem Latinam 1. Cor. XIV. 8--18. ubi in Claromontano duo folia reperiuntur vacua. Cum vero reliqua omnia, etiam Graeca duorum istorum foliorum, ex Claromontano Codice in San-Germanensi manifeste repraesentata sint, manebit nihilominus argumentum nostrum inconcussum. Forte Latina in Codicis Claromontani duobus illis foliis non sunt scripta, quia tenuitas membranae non patiebatur, ut intus & a tergo scriberetur. Verosimile autem est, quae in membrana aut scribi non potuerunt, aut quancunque ob causam non scripta sunt, in duabus schedis exhibita, sed postquam librarius Sangermanensis descripsisset, quod libro non adhaerent, perdita fuisse. *Codicem Sangermanensem nihil aliud esse nisi Regii apographum*, vidit etiam & testatus est post nos D. Petrus Sabatier in *Admonitione* supra p. 4. citata:

F. Codex AUGIENSIS Epistolarum Pauli Graeco-Latinus. Singulae paginae binas habent columnas, Graecam alteram, alteram Latinam, ita quidem, ut haec semper exteriorem paginae partem, illa vero interiorem occupet. Liber est in Quarto, paginae singulae 28. vel 29. linearum.

Desunt in Epistola ad Romanos ad Caput III. 8. omnia. Epistola ad Hebraeos Latine tantum extat. Graeca majusculis, Latina vero Anglo-Saxonicis literis scripta sunt, omissis accentibus ab homine Latino, qui singulas voces puncto distinxit, literas *η* & *ε*, *ω* & *ο*, *ι* & *υ*, *δ* *θ* & *τ* confudit, item *αι* & *ει*, item *κ* pro *χ* posuit. Literae *α* & *κ* ad formam Latinorum accedunt: Est noni seculi, scripturaque illi consimilis, quae in Palaeographia ex Psalterio Sedulii Scoti exhibetur.

Ad Calcem haec leguntur: „Hic liber est Monasterii AUGIAE MAJORIS, qui per D. de Wildenstein Abbatem accommodatus fuit M. Georgio Schoenlin de Schorndorf Decretorum Doctori, Canonico in Sintelfingen tempore Basiliensis. . . .” Concilii opinor mentio excidit. Postea nescio quo casu pervenit in manus *Georgii Michaelis Wepferi* Scaphusiani, ubi sine dubio illum vidit *J. H. Hottingerus*, qui eundem in Bibliothecario suo p. 130. recensuit, sublata possessoris, apud quem deliteret, mentione. Quod vero ibidem Orthographiam ejus ad mediae aetatis Graecos Codices accedere pronuntiat, verius putem ad Latinos ejusdem aetatis quam Graecos dixisset: quodque se *nescire* ait, an hic Codex idem sit ac *Constantiensis*, de quo antea scripserat, facile ipsi fuisse cognoscere, non esse eundem, quia Constantiensis ille non Graecus

cus sed tantum Latinus est, nec Epistolas Paulinas modo, sed totum N. T. complectens, quod constat ex Erasmi, &, qui eum exscripsit, Lucae Brugenſis citationibus. Graeca innumeris in locis imperite admodum ad Latina reſecta ac detorta ſunt. Vidi iſtum Codicem & contuli Heidelbergae apud R. D. *Mieg*, unde in Bibliothecam *Cl. Bentleji* tranſiit; vid. T. I. p. 153. In ſine haec habentur: „Poſt illam generalem Baptiſmi gratiam, & illud pretioſiſſimum mar-
 „tirii donum, quod ſanguinis ablutione conquiritur, multi ſunt poenitentiae
 „fructus, per quos ad expiationem criminum pervenitur poenitentia, per ca-
 „ritatis affectum, per elemoſinarum fructum, per lacrimarum profulionem,
 „per criminum confeſſionem, per afflictionem quoque cordis & corporis,
 „praecipue per emendationem morum, interceſſione ſanctorum, fidei merito ---
 „per converſionem & ſalutem eorum, qui noſtris monitis ac praedicatione ſalvan-
 „tur, per indulgentiam ac remiſſionem noſtram. Videtis ergo, quantos miſeri-
 „cordiae aditus patefecerit clementia Salvatoris, ut nemo ſalutem cupiens de-
 „ſperatione frangatur, cum videat ſe tantis ad vitam remediis adjuvari. Si enim
 „pro infirmitate carnis afflictione jejuniorum abolere peccata te non poſſe cau-
 „ſaris — elemoſinarum ea redime largitate. Indigenti ſi non habes quod im-
 „pertias — certe absque illis morum poteris emendatione purgari. Quod ſi
 „perfectionem virtutum extinctione vitiorum omnium non potes adipiſci, ſol-
 „licitudinem piam erga utilitatem alienae ſalutis impende — aliud quoque ad-
 „huc facilius largita nobis eſt divina Dignatio, ipſamque remedii opem noſtro
 „commiſit arbitrio, ut indulgentiam noſtrorum ſclerum pro noſtro praefu-
 „turus affectu, dicentes ei, *dimitte nobis debita noſtra* — etiamſi haec om-
 „nia fecerimus, non erunt idonea ad expiationem ſclerum noſtrorum, niſi ea
 „bonitas domini clementiaque deleverit.

G. Codex BOERNERIANUS, XIII. Epistoſarum Pauli Graecus cum Ver-
 ſione Latina interlineari. Hunc Codicem, nescio unde, ſibi acquiſivit *Paulus Junius*, Gymnaſii Leidenſis rector, a quo mutuo acceptum cum editis contu-
 lit *J. F. Gronovius*. Poſt mortem Junii, quae contigit A°. 1670., fuit *P. Fran-*
cii & ab *A. Bynaeo* collatus eſt A°. 1690. deinde *C. F. Boernerii* Profeſſoris Lip-
 ſienſis, qui variantes ejus Lectiones cum *Kuſtero* communicavit. Collationis
 tum Gronovii tum Bynaei apographum ipſe poſſideo. Animadverti autem,
 iſtum Codicem non eſſe niſi apographum praecedentis; omnia enim ad amus-
 ſim in utroque ad errores etiam leviffimos uſque ſibi invicem respondent: praeci-
 pue hoc patet ex Omiſſionibus; quoties enim in illo priore, ubi eadem vox
 in una pagina bis recurrebat, per incuriam intermedia a librario omiſſa ſunt,
 etiam in iſto toties eadem omnia deſiderantur. Nolim tamen pertinacius con-
 tendere cum eo, qui putaret, potius praecedentem Codicem iſtius eſſe *Σύγγρα-*
φον, tantum dicam, conſuetudinem Latina juxta Graeca ad latus apponendi
 videri antiquiorem illo genere, quo Latina Graecis inter lineas adſcribuntur.
 Hoc tamen amplius habemus in iſto Codice, quod Epistoſam ad Romanos non,
 ut praecedens, capite truncatam ſed integram exhibet.

Ejuſdem aetatis atque commatis *Pſalterium Graecum* videtur, quod eſt in
 Bibliotheca Baſilienſi, cujus Graeca literis majuſculis & ſine accentibus ſcripta
 ſunt: Latina vero verſio ſupra lineas Graecas caractere Anglo-Saxonico ad-
 ſcripta eſt: & quidem in Hibernia, ut colligitur ex hymno adjecto in laudem
 Brigittae & Patricii: „Alta audite τὰ ἔργα toto mundo micantia Brigittae be-
 „atiſſime in Chriſto, ſancta adepta opima Patricii patrocinia electa, apta a-
 „lumna Patricii ---- in noſtra inſola, quae vocatur beatiffima”. Citatur item
 Caroli M. Praeceptor Alcuinus VII. capite libri primi de Fide Catholica. Pſal-
 terii hujus mentio facta eſt T. I. p. 134.

H. Codex Bibliothecae *Coislianae* 202. conſtans foliis 14. complectens
 FRAGMENTA ex Epistoſis Pauli

1. Cor. X. 23. — 39.
 XI. 9. — 16.
 Galat. I. 4. — 10.
 II. 9. — 14.
 Hebr. II. 11. — 16.
 III. 13. — 18.

IV. 12. — 15.
 1. Tim. III. 7. — 13.
 Tit. I. 1. — 3.
 15. II. 5.
 III. 13. — fin.

Hic collatus fuit cum Codice PAMPHILI Martyris, qui in Bibliotheca Caesariensi extabat, quod indicavit librarius his verbis: ἀντεβλήθη δὲ ἡ βιβλίον πρὸς τὸ ἐν Καισαρίᾳ ἀντίγραφον τῆ βιβλιοθήκης τῆ ἁγίας Παμφίλου, χειρὶ γεγραμμένον αὐτῷ, nimirum antequam Caesarea funditus everteretur, quod contigit ante medium seculi VII. Postea translatus est in Monasterium S. Athanasii, quod est in monte Atho, ubi, compage soluta, folia ejus aliis libris tegendis adhibita sunt A^o. 1218. quae folia una cum ipsis libris, per Monachum quendam ejus Monasterii, Bibliothecae P. Seguerii Cancellarii Galliae illata, ibique a D. Bernardo de Montfaucon, cum Catalogum illius Bibliothecae scriberet, detecta, mihi pro summa Viri humanitate ut alia ejusdem Bibliothecae κειμήλια commonstrata sunt. Character literarum multo major est quam in praecedentibus Codicibus, ita ut non nisi 16. lineae & vix quatuor versus paginam impleant: literae vetustate evanescentes postea novo atramento incrustatae sunt, quod etiam de accentibus atque spiritibus, negantibus aliis, nos affirmamus.

Habet iste Codex ἐκθεσιν κεφαλαίων singulis Epistolis praefixam, item & Testimonia ex V. T. ad marginem notata, textus vero στιχηρῶς scriptus est, cujus audaciae veniam petit librarius, ἔγραφα καὶ ἐξεθέμην κατὰ δύναμιν στιχηρὸν τόδε τὸ τεύχος πρὸς ἐγγραμμὸν καὶ ἐνκατάληπτον ἀνάγνωσιν ὅτι καθ' ἡμᾶς ἀδελφῶν, παρ' ὧν ἀπάντων τόλμης συγγνώμην αἰτῶ. Quae omnia cum prologo Epistolarum Pauli edito, nec non cum Prologis MSS. Actorum & Catholicarum comparanti, planum est, hoc fragmentum esse partem editionis EUTHALII Diaconi, quam adornavit post medium Sec. V. de qua suo loco fusius actum est T. I. p. 73.

DE CODICIBUS GRAECIS JUNIORIBUS EPISTOLARUM PAULI.

1. **C**odex *Reuchlini*. Vid. T. I. 42.

2. Codex *Basiliensis* B. IX. ult. membranaceus in Octavo minori, continet Acta & Epistolas Apostolorum, quaternionibus viginti septem. Habet praefixas ὑποθέσεις Euthalianas, & in fine συναξάριον, quod indicio est, alicui Ecclesiae insertuisse: eo quem descripsi T. I. p. 44. n. 2. accuratior est atque vetustior; multae omissiones a prima, vel paulo juniore manu, correctae apparent, pauca in hoc quoque correxit ipse Erasmus, qui hunc Codicem pari modo typothetis maculandum tradidit atque alterum Evangeliorum. Fuit *Amerbachiorum*, ut inscriptio in principio & ad calcem apposita docet. Ab illo tempore partim a muribus, partim a Bibliopogo, qui cum parte marginis partem etiam Correctionum Erasmiarum refecuit, non nihil detrimenti passus est.

Hujus Codicis V. L. exhibet Millius in Appendice B. 2. notatas; Codicem vero ipsum ita describit: „ Erasmus, inquit, in Actis Apostolorum & Epistolis Apostolicis, Codicis — usuram nactus est, qui Praedicatorum Basileae „ erat. Hic autem una cum Textu S. etiam Theophylacti Commentarios exhibebat. Exemplar mire castigatum esse ait, & venerandae antiquitatis: sexcentorum circiter annorum scilicet, neque enim vetustius multo esse potuit, modo „ quidpiam in eo foret Theophylacti, qui non floruit nisi post annum a Christo nato millesimum. Quanquam ex lineolae unius specimine, accurate graphiceque depictae a doctissimo Battierio, haud ultra annos quingentos liber hic „ assurgere videtur. Hunc Codicem longe fidelius ac pressius infecutus est, quam „ al-

„ alterum illum antiquissimum in Evangeliiis. Et quidem sicut ad priorem ex-
 „ pressum erat Apographum, quo utebantur Typographi in excudendis Evan-
 „ geliis, mutato & castigato hic illic Textu, e reliquis Codd. & Citationibus
 „ Patrum, quas in immensum cumulum Erasmus collegerat: ita in Actis & E-
 „ pistolis ad alterius hujusce fidei describere Textum praelo destinatum, va-
 „ riatis hinc inde, sed longe quam in Evangeliiis parcius, verbis quibusdam, prout
 „ e re videretur, ac contextus ipsius ratio postulare. In Actis exemplari huic
 „ religiose admodum adhaesere Typi, ita tamen, ut istius Codicis textum e-
 „ mendarit Editor locis, quantum quidem observarim, paulo amplius quadragin-
 „ ta; recesserit vero ab istius Lectione locis decem, haud sine textus genuini
 „ dispendio. In Epistolis D. Pauli textum hujus Codicis ita retinet haec Edi-
 „ tio, ut tamen in locis 170. plus minus ab eo abeat; triginta circiter in locis
 „ perperam; in reliquis summo quidem cum judicio & auctoritate praestantio-
 „ rum Codicum. In Epistolis Catholicis ab hoc exemplari recessum est locis
 „ undecim; in novem recte, in binis non item.

Optarem sane, ut Millius, cum & hunc & Codicem T. 1. p. 38. n. E. describeret, vel felicius conjecisset, vel minus confidenter conjecturas suas proposuisset. De Codice Evangeliorum quid rei sit, jam vidimus, de altero vero constat, 1. non Praedicatorum sed Amerbachiorum fuisse; 2. non continere Theophylacti Commentarios, sed nil praeter Acta & Epistolas. 3. Erasmus quando ad Stunicam de loco Roman. I. Codicis mire castigati & venerandae antiquitatis mentionem facit, non istum innuere Graecum sed Latinum codicem. 4. Textum praelo destinatum non ad fidem istius Codicis descriptum, sed ipsum hunc Codicem in officinam typographicam traditum fuisse.

3. Codex *Corfendoncensis*. Vid. T. 1. p. 45. n. 3.

4. Codex *Basiliensis* B. X. 20. membranaceus in Octavo minori quaternionum 36. seculi XV. ineleganter scriptus, quem fratres Praedicatores Basileae sibi comparaverant pretio trium imperialium, continet Acta & Epistolas Apostolorum. In hoc Codice frequenter glossata in ipsum Textum irrepservunt; alibi ad Latinam Versionem refectus esse videtur, quam suspicionem auget, quod Epistolae Paulinae immediate sequuntur Acta Apostolorum, postpositis Catholicis, contra atque in omnibus Codicibus Graecis. Existimo autem a Monacho fuisse scriptum, qui sese prodidit haud obscure, cum ad Roman. XIV. 17. postquam Paulus scripsisset, quod Regnum Dei sit Justitia, de suo addere non dubitavit, καὶ δικαιοσύνη. Nescio etiam, quid in mente habuerit, cum 1. Cor. XIV. 34. manifesta corruptione Textus pro ἐπιτέτραπαι substitueret ἐπιτέταχ. Hoc quoque Codice Erasmus usus est, ad quem provocat in Act. VIII. 37. & XXIV. 6. Millius V. L. ex Epistolis Joannis istius Codicis nactus, edidit in appendice notatas B. 3.

5. *Stephani* δ. Vid. T. 1. p. 46. n. 5.

6. *Stephani* ε. Vid. T. 1. p. 46. n. 6.

7. Codex *Basiliensis* B. VI. 17. membranaceus in Folio minori, 48. quaternionibus constans, fuit fratrum Ordinis Praedicatorum Basiliensium, completitur Epistolas Paulinas, Textus exiguum partem occupat paginarum, supra infraque & ex altero latere circumdatus variis Scholiis ex Theodoro, Gennadio, Oecumenio, Severiano, aliisque compluribus collectis. Habet Prologos &c. Euthalii; Epistolae ad Romanos & Corinthios ab alia manu scriptae sunt, quam sequentes; deficit in Epistolae ad Hebraeos Cap. XII. 18. Hoc Codice etiam Polanus usus est.

8. *Stephani* ζ. Codex Regius 2241. continet Acta, Epistolas Canonicas & Paulinas. Acta tamen a Stephano collata non sunt.

9. *Stephani* ι. Regius 2870. Continet Acta & Epistolas Apostolicas.

10. *Stephani* 12. continet Acta & Epistolas Apostolorum. Notat Estius Comm. in I. Pet. III. 19. Codicem hunc non esse magnae fidei, quod existimetur ad Latinos Codices accommodatus. Eodem Codice etiam usus est ante Stephanum *Simon Colinaeus*. Vid. T. 1. p. 141.

11. *Stephani* 17. complectitur Acta & Epistolas Apostolorum.

12. *Stephani* 18. Codex Reg. 2869. In quo Acta & Epistolae Apostolicae cum Apocalypsi. Habet etiam Prologos Euthalii: compactus est iterum, Henrico II. Galliarum Rege. Hunc quoque Codicem ego de integro contuli.

13. *Jacobus Faber Stapulensis* edidit Parisiis 1512. Commentarium in Epistolas Paulinas, saepius deinde recusum; in quo etiam Codices Graecos MSS. citat.

14. Codex *Jacobi Fabri Daventriensis* Vid. T. 1. p. 56. n. 90.

15. Codex *Amandi* apud Lovanienses, teste *Zegero* in *Rom.* I. 32. *Erasmus* resp. ad Gerontodidascalum de loco *Rom.* I. 32. „Vidit, inquit, codicem fratris *Amandi* satis vetustum; opinor esse ex Collegio Canonicorum Corfens-
„ doncensium. Nam illinc N. T. descripsit *Amandus*. At eo codice nihil men-
„ dosius; & feruntur ejus generis Graeci Codices permulti, qui ad Latinam
„ Lectionem emendati sunt.”

16. Codex *Regius* 1886. membranaceus in folio eleganter scriptus, in quo abbreviationes frequentissimae, continet Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi. Adsumt etiam prologi Euthalii, item Oecumenii & variorum Scholia. In frontispicio aliquot Jambi leguntur aureo charactere unciali. Palaeographia X. seculo adscribit, nobis aliquot seculis junior videtur. Fuit quondam Joannis Lascaris, ut haec verba scripta docent. „Hunc librum dono dedit Jo-
„ annes Lascaris Graecus mihi Petro Merieli Constantiensi 1. Jan. 1518.”
Contuli A^o 1715.

17. Codex *Colbertinus* vid. T. 1. p. 48. n. 33.

18. Codex *Coislinianus* 199. Vid. T. 1. p. 49. n. 35.

19. Codex *Coislinianus* 26. XI. seculi, constans foliis 381. continet Commentaria in Acta & Epistolas Apostolorum, nulla facta mentione Auctorum, unde desumpta sunt; Initio sequentes Jambi praefiguntur.

Ἰδὼν τὸ κάλλος ὧδε τῶν γεγραμμένων
ῥαῖον ὡς θαυμαστὸν ὡς γινώσκων γέμον
ἀνεμποδίτως προσλαβὼν χρόνῳ, πρόσφρονα
νῦν γὰρ πιάσει εἰς καλῶν ὁδηγίαν &c.

20. Codex *Coislinianus* 27. situ & humore foedatus, deletusque multis in locis atque mutilus, continet Epistolas Pauli cum Commentariis Patrum, item Gennadii & saepissime Oecumenii. Initio haec habentur: τῆτο τὸ βιβλίον δίδω
eis τὴν λαύραν ὧδε Ἀθανασίῳ μοναχῷ ὑπὲρ σωτηρίας ἑαυτοῦ καὶ τῶν ψυχῶν Ἡσαΐῳ μοναχῷ.

21. Codex *Coislinianus* 205. XI. seculi, foliorum 269. continet Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi. Deest folium 1. Cor. XVI. 17. ad 2. Cor. I, 7. & aliud Heb. XIII. 15. ad finem Epistolae, denique ab initio Apocal. ad II. 5. & recentiore manu suppletur; praefiguntur Actis & Epistolis ὑποθέσεις Euthalii, habet etiam scriptum de Prophetis & de 70. discipulis Dorotheo suppositum. In fine haec nota legitur: ταύτην ἐν τῷ βιβλίῳ ἐξαγοράσας Ἀν-
τώνιος μοναχὸς καὶ ξένος — ἔγραψε τὰ γράμματα ταῦτα, ἡγοράσθη δὲ ἰνδ. β. ἔτης
5079. i. e. Christi. 1079. ad Actor. VII. 29. ad marginem notatur: ἀναγινώσκου
ἐν τοῖς χαλκοπρατείῳ, quod Templum erat Constantinopoli B. Virgini Sa-
crum. Videtur ab eodem librario quo Codex 12. exaratus fuisse.

22. Codex *Coislinianus* 202. XIII. seculi, constat foliis 327. quorum 26. priores membranae sunt, cetera bombycina. In membrana scripta est Apocalypsis cum Commentariis Andreae Cretensis: in Charta bombycina Acta Apostolorum & Epistolae Catholicae cum scholiis variorum Patrum, denique Epistolae Pauli cum notis ex Chrysostomo maximam partem excerptis. In fine leguntur hi versus a manu recentiore:

εὐλαβέσθε ἐν ἱερεῦσιν ὄντως
πάππα κύρ Θεόδωρε Φίλε ἡγαπημένε,
Λάβε τὴν σου βίβλον τὴν θαυμασίαν &c.
Ἐρῶ σοι, ὑγίαινε, μετὰ τῶν πάντων.
Ἰωασὰφ ἐλάχις. Vid. T. 1. p. 58. n. 105.

23. Codex *Coislinianus* 200. Vid. T. 1. p. 49. n. 38. Hos codices Coislinianos contuli A°. 1715.

24. Codex *H. G. Ebneri*. Vid. T. 1. p. 58. n. 105.

25. Codex Bibliothecae *Regiae Westmonasteriensis* 935. Chartaceus a tineis exesus & situ corruptus, continet Acta & Epistolas Apostolorum.

26. Codex Bibliothecae publicae *Cantabrigiensis* n. 495. continet Acta & Epistolas Apostolorum, in Quarto minori seculo XII. parum accurate scriptus & mutilus; defunt enim ab initio XI. priora Actorum Capita, item a Cap. XIV. 23. ad XV. 10. & a Rom. XI. 22. ad 33, 1. Cor. tria priora Capita, primum & tertium prioris ad Timotheum, ad Titum capitis primi pars & secundum, cum Epistolis ad Philemonem & Hebraeos. Seculo XIV. fuit in potestate κοσμάς ἱερομονάχης κήρυξ. Ευαγγελικῆς, qui Evangelistarium T. 1. p. 64. n. 8. descriptum exaravit. Eundem Codicem etiam Jo. Millius contulit, eumque, quod a Professore Luca ex Oriente allatus esset, Luc. appellavit, licet in Prolegomenis ejus mentionem facere omnino neglexerit.

27. Codex Bibliothecae *Cantabrigiensis publicae* 496. continet epistolas Pauli, exceptis Epistolis ad Romanos & Corinthios; cum Scholiis, quae Photio tribuuntur. Tres istos codices contuli A°. 1716.

28. Codex *Baroccianus* n. 3. Acta & Epistolae Apostolorum & Apocalypsis cum Scholiis: membranaceus est Codex, initio ad Cap. XI. 13. Actorum & in fine tribus postremis Apocal. capitibus mutilatus, priorem tamen defectum manus recens & imperita in charta supplevit.

29. Codex Oxoniensis Collegii *Christi* membranaceus in Octavo, continet Acta & Epistolas Apostolorum. Defunt tamen Actor. I. ad vers. 10. item ab XVIII. 20. ad XX. 14. quingentorum est annorum; Thomas Gale contulit & eum cum editore Oxoniensi N. T. A°. 1675. communicavit.

30. Codex Collegii *Emanuelis* Cantabrigiae continens Epistolas, minutis literis scriptus in forma minori ante pauca secula; a 1. Cor. XI. 7. ad XV. 56. est mutilus, item ab Heb. XI. 27. ad finem Epistolae, deest praeterea primum Caput prioris Petri, quartum primae Joannis, ejusdem secunda tota ac tertia cum Epistola Judae. Etiam hujus Lectiones in Polyglottis extant.

31. Codex J. *Covelli* 2. membranaceus continet Acta Apostolorum, Epistolas & Apocalypsin, scriptus est notante librario ἔτει 598 βασιλεύοντι Ἀλεξίῳ τῷ Κομνῆνῃ καὶ Νικολάῳ Πατριάρχῃ, i. e. Christi A°. 1087.

32. Codex *Covelli* 3. membranaceus Acta & Epistolas Apostolorum completens. Primo folio deficiente mutilus est ad versum usque undecimum capitis primi Actorum. Annorum est, quantum conjectura assequi licet, circiter quingentorum.

33. Codex *Covelli* 4. Chartaceus in Octavo, manu recenti, continet Acta & Epistolas Apostolorum.

34. Codex *Sinaiticus* a Covello possessore vocatus, quod olim in aedicula sacra, quae est in crepidine montis istius posita, delituerat. Exemplar est membranaceum in Quarto, pessime jam olim habitum, & humore tantopere corruptum ac vitiatum, ut perierit plane scripturae pars maxima. Continebat integer Acta Apostolorum, Epistolas omnes & Apocalypsin.

35. Codex *Genevensis* 1. Acta & Epistolas Apostolorum continens, quem nitidissime descriptum ex Graecia allatum praedicant; mirifice ubique convenit cum Codice 33. tanquam alter plane fuerit alterius Apographum. Hu-

jus V. L. ab amicis suis Parisiensibus (h. c. ut existimo P. Allixio) obtinuit Millius. Sex istos Codices vidi A°. 1714. & 1716.

36. Codex *Roberti Huntingdon* S. T. P. in, Oriente ab ipso comparatus, continet Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi. Quindecim priora Capita in Actis desunt, reliqua pars Actorum, Epistolae item Jacobi, Petri & Joannis priores a manu sunt nonnihil quam cetera juniore.

37. Codex *Leicestrensis* Vid. T. 1. p. 53. n. 69.

38. Codex *Laudi* 2. Vid. T. 1. p. 51. n. 51.

39. Codex *Lincolniensis* 2. membranaceus vetustus, continet Acta & Epistolas Apostolorum cum Prologis Euthalii & numeratione τ' ε' χων. Est autem hic Codex accurate descriptus & ad optimum exemplar.

40. Codex *Montfortii* Vid. T. 1. p. 52. n. 61.

41. Codex *Magdalenensis* 1. Vid. T. 1. p. 51. n. 57.

42. Codex *Magdalenensis* 2. Epistolarum ad Romanos & Corinthios pulchre scriptus, circumfusus est textus ejus Scholiis Oecumenii. vid. supra n. 27.

43. Codex *Collegii Novi* Vid. T. 1. p. 51. n. 58.

44. Codex *Petavianus* 1. Actorum & Epistolarum Apostolicarum, membranaceus seculi XIII. Primum fuit *Pauli Petavii* Senatoris Parisiensis, ex cujus Bibliotheca Claud. Sarravius, in Parlamento Parisiensi Senator, cum sequentibus duobus ab *Alexandro Petavio* Pauli filio acceptum contulit A°. 1647. Ejus collationis apographum per D. Jo. Gachon Senatoris filium ad editorem Oxoniensem A°. 1675. pervenit, Collationem Sarravianam a Cotterio Doctore Medico, cujus postea fuit, mutuo acceptam descripsit P. Allixius A°. 1680. qui eandem mecum communicavit. Codicem autem hunc, ut ad eum redeam, ab haeredibus Petavii Christina Sueciae Regina A°. 1650. aere suo emtum Isaaco Vossio concessit, qui illum in Anglia Paulo Colomesio, denique etiam Millio utendum dedit, jam extat in Bibliotheca publica Lugduni Batavorum inter Codices Vossianos 77. ubi ex eo raptim perlustrato quaedam excerpti A°. 1717. iterum accuratius contuli A°. 1731. mense Aprili.

45. Codex *Petavianus* 2. Acta & Epistolas Apostolicas cum Apocalypsi continens. Deest tamen Oeternio ab 1. Cor. III. 16. ad X. 13. item Epistola Jacobi exceptis 4. postremis versibus; denique tertia Joannis a vers. 9. cum tota Judae, chartis laceris.

46. Codex *Petavianus* 3. Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi continens, qui cum reliquis Bibliothecae Christinae in Vaticanam transiit, ubi *Laur. Alex. Zacagnius* eum iterum contulit, atque V. L. edidit cum prologis Euthalii, in monumentis Ecclesiae Graecae A°. 1698. Hoc ipso codice, ex Bibliotheca Divi *Dionysii* juxta Lutetiam Parisiorum accepto, usum fuisse *Joannem Gagnaejum*, cum Scholia in Epistolas Paulinas atque Canonicas & in Apocalypsin ederet, & ipse passim testatur, inprimis p. 190. b., & nos ex Collationeprehendimus. Vid. T. 1. p. 158. n. 3. & 159. n. 6.

47. Codex *Roe* 2. membranaceus in Quarto, continet Epistolas Pauli cum Scholiis ex Patribus & Oecumenio. Hunc Codicem donavit Bibliothecae Bodl. D. Thomas Roe e Turcia redux sub annum 1628.

48. Codex *Seidelii* Berolinensis, quem ex Graecia attulit, continet Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi. Cum recentissimis congruit. Nicolaus Westermannus, in ceteris partibus languidior, Apocalypsin accuratius, ut videtur, cum editis contulit, & cum Kustero communicavit.

49. Codex *Caesareus*. Vid. T. 1. p. 54. n. 76.

50. Codex *Rhodiensis* Apostolicarum Epistolarum, ex Rhodo insula in Hispaniam allatus, ac deinde F. Cisnerio Cardinali dono datus, ejusdemque jussu in publica Complutensis Academiae Bibliotheca repositus, ad quem frequenter provocat Stunica, docetque, editionem, Complutensem ex eo praecipue prodisse:

se: Erasmus vero suspicatur, ad Latinam versionem passim refectum ac detortum fuisse.

51. Codices *Laurentii Vallae*. Vid. T. 1. p. 55. n. 82.

52. Codex *Uffenbachianus* 1. continens Acta & Epistolas Apostolorum cum Apocalypsi, chartaceus & admodum interpolatus. Fuit antea Romae penes *Joh. Ciampinum*.

53. Codex *Uffenbachianus* 2. seculi XI. fragmenta Epistolae ad Hebraeos, literis majusculis cum Accentibus & Spiritibus, minio in membrana scripta continens. Inscriptio Italice addita haec est: *Esposizione di S. Jeronimi Grisostomi sopra Epistol. di san Paolo ad Ebreos*; Graeca vero: ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ ἐκτεθέσθαι ὡς ἐν πινάκι. a Cap. IV. 3. ad XII. 20. omnia defunt. Ex Italia deportatus fuit in Bibliothecam Marckianam. Usus horum Codicum imo totius Bibliothecae suae instructissimae liberaliter mihi, per aliquot dies Francoforti ad Moenum commoranti, concessit A°. 1717. possessor ejus Vir Amplissimus litteris promovendis natus D. Zacharias Conradus ab Uffenbach, Urbis ejusdem Consul meritissimus.

54. „Codex *Augustanus* 5. membranaceus exhibet Epistolam ad Romanos a „Cap. VIII. ad finem cum Catena ex Patribus Graecis plus viginti.”

55. „Codex *Augustanus* 6. membranaceus complectitur Acta Apostolorum, „Epistolasque Catholicas & Paulinas, toto horum librorum textu interpreta- „tioni Oecumenii inserto.” Duos hos Codices ita descripsit, & Variantes eorum Lectiones edidit J. A. Bengelius.

56. Codex Epistolarum Paulinarum chartaceus in Octavo, manu *H. Zuinglii* scriptus, cum in Eremo Helvetica esset A°. 1516. Asservatur in Bibliotheca Civium Tigurinorum. Deprehendi autem certis indiciis, hunc Codicem esse Ἀπογράφον Editionis Erasmi primae, scriptum a Zuinglio eo fine, ut Textum Pauli eo facilius memoriae suae imprimeret.

57. Codex *Caesareae* Bibliothecae 1. in Folio, constat foliis 623. a Busbequo Constantinopoli comparatus; Continet V. & N. T., mutilus est a Cap. XX. 7. Apocalypseos, teste Lambecio.

58. Codex *Vaticanus* n. 165. annorum 660. initio mutilus, qui ad *Cryptoferratense* Monasterium olim pertinuit. Ex eo numeros Versuum, in fine epistolarum Paulinarum subjectos, edidit L. A. Zacagnius in monumentis veteribus.

59. Codices *Medicei*, quos Batavus aliquis seculo XVII. cum Editione Raphaelengii contulit, & Variantes lectiones margini adscripsit, non in Matthaeo solum & Marco, uti diximus T. 1. p. 58. n. 102. Verum etiam Epistolis ad *Ephesios* & *Philippenses*, nec non Actibus Apostolorum, Epistolis Catholicis, & tribus prioribus Apocalypseos Capitibus.

60. *Correctorium Bibliorum* Vid. T. 1. p. 55. n. 81. & p. 85.

L E C T I O N A R I A.

1. **L**ectionarium SCALIGERI vid. T. 1. p. 63. n. 6.

2. Lectionarium in Bibliotheca *Cottoniana* sub *Vespasiano* B. XVIII. reservatum, annorum septingentorum, habet ὡτὰ literis vocalibus non subnotatum puncto, sed adscriptum; continet lectiones ex Actis, atque epistolis tum Paulinis tum Canonicis. Initio & fine est mutilus. Eum cum editis contulit D. Casley bibliothecarius a. 1735. m. Majo, & Collationem communicavit cum T. *Nieuwenhuis*, quem supra laudavimus p. 4.

3. Codex *Bodlejanus* 5. citatur a J. Millio ad *Hebr.* X. 22. 23. nisi forte sit lapsus memoriae pro *Cov.* 5. sive *Sinaitico* supra n. 34. descripto.

Π Α Υ Λ Ο Υ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
Ρ Ω Μ Α Ι Ο Υ Σ
Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η

Παύλος τοῦ ἀποστόλου ἡ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή] ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή Editio Complut. ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ ἀποστόλου πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή Editio Plantin. Genev. πρὸς Ῥωμαίους Παύλου ἐπιστολή 49. τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου ἐπιστολή πρὸς Ῥωμαίους 14. πρὸς Ῥωμαίους 3. quae inscriptio simplicior est & verior, ἐπιστολαὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου. πρὸς Ῥωμαίους 1. παύλος ἀποστόλος ἐπιστολή πρὸς Ῥωμαίους 37.

On Judaei solum libros veteris Testamenti in tres tomos dividunt, nimirum in legem, Prophetas & Hagiographa, *Luc.* XXIV. 44. non aequalem per omnia auctoritatem iis tribuentes, sed primam primo tomo, secundam secundo, tertiam tertio: verum etiam veteres Christiani in N. T. primum locum concesserunt quatuor Evangeliiis, secundum Epistolis Paulinis, tertium Actibus Apostolorum, Epistolis Catholicis & Apocalypsi. Hujus igitur ordinis rationem habentes post Evangeliorum pertractationem accedimus ad scripta Pauli Apostoli. *Theodoret.* in Cant. I. 10. τοῖς θεοῖς Ἐυαγγελίοις πλείονα τὴν τιμὴν προσφέρων τιμῶμεν δὲ καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς Προφῆτας, καὶ τὰ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συγγράμματα. *Basilii* Ascet. εἰς τὴν τοῦ Ἐυαγγελίου, εἰς τὴν τοῦ Ἀποστόλου, ἢ τῶν Πράξεων. *Can. Apost.* 85.

Paulus Tarfi, Ciliciae urbe, ex qua multi Philosophi & Rhetores prodierunt, parentibus quidem Judaeis, civibus autem Romanis natus, in pueritia literas humaniores degustavit, cujus studii vestigia deprehendimus *Act.* XVII. 28. 1. *Cor.* XV. 33. *Tir.* I. 12. juvenis Hierosolyma petiit, ut ex ore R. Gamalielis arcanos legis sensus & traditiones Phariseorum doceretur: eosque fecit profectus, ut amore Judaismi & odio doctrinae Christi supra alios celebraretur. Mirabili postea providentiae divinae ductu ad Christum conversus id omni opere egit, ut & Gentes & Judaeos ad Christum adduceret, & utrosque aequo jure frui debere contenderet. Quae res cum ipsum multis magnisque molestiis objiceret, tandem ultimis Neronis temporibus Romae capite plexus est. Cum vero tantis

animi dotibus, quas & literatura Graeca & Judaica, & usu vitae per varias peregrinationes auxit, instructus esset, corpore tamen usus est infirmo atque debili 2. *Cor.* X. 10. XII. 7. 9. 1. *Cor.* XV. 9. *Ephes.* III. 8. Unde factum, ut & apud Judaeos cognomine parvi vocaretur, & se ipsum apud Romanos pro Saulo Paulum i. e. parvum appelleret. *Longinus fragm. MS.* κορωνίς ἕω λόγος παντός καὶ φρονήματος ἑλληνικῆς Δημοσθένους, Λυσίας, Αἰσχίνους, Ἀριστείδους, Ἰσοκράτους, Τίμαρχου, Ἰσοκράτους, Δημοσθένους ὁ καὶ κρίβινος Ξενοφῶν, πρὸς τέτοις Παῦλος ὁ Ταρσεύς, ὄντως καὶ πρῶτόν φημι προϊστάμενον δόγματος ἀναποδείκνυται. *Chrysostomus* T. VI. 4. πόθεν ἐκ παρ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ Ἰουδαίοις καὶ ἑλλήσι μάλιστα πάντων θαυμάζεται; οὐκ ἀπὸ τῆς τῶν ἐπιστολῶν ἀρετῆς; *Berachoth Hieros.* 5. qui non dicit [orationem 2.] resuscitans mortuos, & humilians superbos, & aedificans Hierosolyma [O. 14.] dico illum esse haereticum. *Samuel parvus* transivit arcam, & omisit: humilians superbos; in fine incepit cogitare de iis. dixerunt ipsi: mensura sapientum non est in te. f. 28. 2. Tradiderunt Magistri nostri; Simeon gossypiarum disposuit XVIII. preces eucharisticas coram R. Gamalielle, ut essent formula precum ordinata in urbe Jafne. Dixit R. Gamaliel sapientibus: Estne aliquis, qui novit concinnare precationem contra Sadducaeos? (al. Haereticos) Constitit *Samuel* [i. e. Saulus] *parvus*, eamque concinnavit. Anno sequente ejus obitus est, & cogitavit de ea duas tresve horas, sed non juverunt eum. Quare autem non juverunt eum? annos dixit R. Juda, dixisse Rab: si quis erret in omnibus orationibus, non juvant ipsum, si autem in precatione contra

haec

haereticos, juvant. num solliciti fumus, an forte sit haereticus? Alia ratio est *Samuelis exigui*, qui ipsemet eam continnavit, & solliciti fumus, mutasse eum sententiam. Dixit Abai: Didicimus, bonum non fieri malum. Ast annon scriptum est Ezech. XVIII. 24. Quando autem reversus fuerit justus a justitia sua & fecerit iniquitatem? Iste fuit impius ab initio: qui vero justus est ab initio, non se avertit. &c. R. *Simonius Hift.* Crit. N. T. c. XXI. p. 248. *Cum tradidiffem Judaeo, in antiquis Traditionum libris sedulo versato, Epistolam ad Hebraeos legendam, libere fassus est, non potuisse scriptam esse nisi a Magno דבריך suae gentis. Tantum vero aberat, ut conquereretur, Paulum verum scripturae sensum ad allegorias deflexisse, ut potius profundam scientiam sensus scripturae Mystici laudaret, atque identidem titulum magni traditionum discipuli ipsi tribueret, nec sine admiratione de eo loqueretur.* *Lucianus* Philopatri 12. τίνα ἐπαμύσομαι; ὑψιμέδοντα θεῶν, μέγαν, ἀμείροτον, ἑρμῆνα, υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορεύμενον, ἐν ἑκ τριῶν καὶ ἐξ ἑνὸς τρία, ταῦτα νόμιζε Ζῆνα, τὸν δ' ἡγεῖται θεὸν — Σίγα τὰ ἑρβε καὶ τὰ σιγῆς ἄξια — ἡνίκα δέ μοι Γαλιλαῖος ἐπέτυχεν, ἀναφαλαγγτίας, ἐπὶ ἄρριος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροσταθῆς, καὶ τὰ κάλλιτα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἵχνια παρεισώθεισε, καὶ ἐκ τῶν ἀσπιβῶν χωρῶν ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. *Julianus* p. 100. τὸν πάντας πανταχοῦ τὴν πάποτε γόντας καὶ ἀπατεῶνας ὑπερβαλλόμενον Παῦλον.

Licet autem autoritas Pauli, ejusque de aequalitate Judaeorum & Gentium sententiam ab omnibus, qui Christo nomen dant, rata habeatur, inventi tamen sunt olim pauci quidam Judaizantes, qui Christi quidem doctrinam se accipere profitentes, Paulum rejecerunt. In *Homiliis Clementinis* nusquam Pauli ejusque Epistolarum usus est. *Irenaeus* I. 26. Ebionaei solo eo, quod est secundum Matthaeum, Evangelio utuntur, & Apostolum Paulum recusant, Apostatam eum legis dicentes. *Philastrius Brix.* Cerinthus — Apostolum Paulum non accipit. *Epiphanius* H. 28. de Cerinthianis. τὸν Παῦλον ἀδιτοῦσι. *Origenes* H. in Psal. LXXXII. apud *Eusebium* H. E. VI. 38. ἐλθὺς δὲ τις ἐπὶ τῷ παρόντος μέγα φρονῶν ἐπὶ τῷ δύνασθαι πρεσβεῦσαι γνώμης ἀνέκ καὶ ἀσβεβίστης καλεμένης ἐκκlesiαίων, νεωστὶ ἐπανισταμένης ταῖς ἐκκλησιαίς. ἐκείνη ἡ γνώμη οἷα λέγει κακὰ, παραβήσομαι ὑμῖν, ἵνα μὴ συναρπάξῃσθε. Ἀδετεῖ τινὰ ἀπὸ πάσης γραφῆς, κέρρηται βητοῖς πάλιν ἀπὸ πάσης παλαιάς τε καὶ εὐαγγελικῆς τὸν ἀπόστολον τέλεον ἀβετέ. φησὶν δὲ ὅτι τὸ ἀρήσασθαι ἀδιάφορον ἐστὶ — καὶ βίβλον τινὰ φέρουσιν, ἣν λέγουσιν ἐξ οὐρανῶ καταπεπτακέναι. *IV. 29.* de Severianis βλασφημοῦντες δὲ Παῦλον τὸν ἀπόστολον ἀδιτοῦσιν αὐτοῦ τὰς ἐπιστολάς. *Theodoretus* Haeret. Fab. I. 21. Σενηριανοὶ — ἔτοι καὶ τῷ θείῳ Παύλῳ τὰς ἐπιστολάς, καὶ τῶν Πράξεων τὴν ἰσορίαν ἐκβάλλουσι, κατὰ τέττον συγγράφει Μεσαῖος ὁ τῆς ἀληθείας συνήγορος, καὶ κλήμης ὁ Στρωματεύς, καὶ ἀπολιπάρης, ὁ τῆς κατὰ φρυγίαν ἱερῆς πόλεως φηγοῦντος ἐπισκοπος, καὶ ἀριγένης. & II. 7. περὶ ἐκκlesiαίων — τὸν δὲ ἀπόστολον πάντεως ἠνέκησαν — κατὰ ταύτης τῆς αἰρέσεως ἀριγένης συνέγραψεν. *Hieronymus* in Matth. de Ebionitis: qui cum caeteros recipiant Apostolos, Paulum quasi transgressorem legis repudiant. *Origenes* c. Celf. V. εἰσι γὰρ τινες αἰρέσεις τὰς Παύλου ἐπιστολάς τῷ ἀποστόλῳ μὴ προσκειμέναι, ὥστε πᾶσι δεινὰ ἄμφότεροι, καὶ οἱ καλέμενοι ἐγκρατῖται.

Alii vero, nescio utrum callidiori an impudentiori consilio, Apostolum quidem se recipere in speciem professi, quaecumque in scriptis ejus ip-

forum opinionibus contraria deprehenderant, fastu-
lerunt. *Irenaeus* III. 11. Quantas autem foveas in ista vel maxime Epistola [ad Romanos] Marcion fecerit, de nostri instrumenti integritate patebit. Mibi sufficit, quae proinde eradenda non vidit, quasi negligentias & caecitates ejus accipere. 12. Marcion, & qui cum eo sunt, ad intercidendas conversi sunt scripturas, quaedam quidem in totum non cognoscentes, secundum Lucam autem Evangelium & Epistolas Pauli decurtantes, haec sola legitima esse dicunt, quae ipsi minoraverunt. *Tertullianus* de Haeref. Cerdon — solum Evangelium Lucae, nec tamen totum, recipit. Apostoli Pauli neque omnes neque totas Epistolas sumit. Acta Apostolorum & Apocalypsin quasi falsa rejicit. — Apelles solo utitur Apostolo, sed Marcionis, id est, non toto. *Eusebius* H. E. IV. 29. de Tatiano. τῷ δὲ ἀποστόλῳ φασὶν τολμήσαι τινὰς αὐτὸν μεταφράσαι φωνὰς, ὡς ἐπιδιωρόμενοι αὐτῶν τὴν τῆς φράσεως σύνταξιν. *Rufinus* pro Origene. De Haereticorum vero temeritate — quod abstinere impias manus ne a sacrosanctis quidem Evangelii vocibus potuerunt, Apostolorum vero vel Actus vel Epistolas qualiter polluerint, qualiter corroserint, qualiter in omnibus macularint, vel addendo impia, vel auferendo quae pia sunt, si quis vult plenius scire, ex his Tertulliani, quos adversus Marcionem scripsit, plenissime recognoscet. *Irenaeus* I. 29. de Marcione. Id quod est secundum Lucam Evangelium circumcidens, & omnia, quae sunt de generatione Domini conscripta auferens, & de doctrina sermonum Domini multa auferens. — similiter autem Apostoli Pauli epistolas abscidit — solus manifeste ausus est circumcidere scripturas. *Epiphanius* H. 42. de Marcione. ἔχει δὲ καὶ Ἐπιστολάς παρ' αὐτῷ τοῦ ἀγίου ἀποστόλου δέκα, αἷς μόναις κέρρηται, οὐ πᾶσι δὲ τοῖς ἐν αὐταῖς γεγραμμένοις, ἀλλὰ τινὰ αὐτῶν περιτμήνων, τινὰ δὲ ἀλλοιώσας κεφάλαια. — αὐτὰ δὲ τὰ ἀντίγραφα τὰ σῶα καὶ ἀληθῆ τὴν πρὸς Ρωμαίους ἔχουσι πρώτην, οὐχ ὡς σὺ, Μαρκίον, τὴν πρὸς Γαλάτας ἑταῖας πρώτην. *Philastrius*. Marcion — secundum Lucam Evangelium solum accipit, non Evangelia, non Epistolas Pauli Apostoli ad Timotheum & Titum. *Tertullian.* c. Marc. V. 21. Miror tamen — quid ad Timotheum duas & unam ad Titum, de Ecclesiastico statu compositas, recusaverit. Affectavit etiam numerum Epistolarum interpolare. *Hieronymus* prooem. ad Philemon. Pauli esse Epistolam ad Philemonem saltem Marcione autore doceantur, qui cum caeteris Epistolas ejusdem vel non fuisse perit, vel quaedam in his mutaverit atque corroserit, in hanc solam manus non est ausus mittere, quia sua illam brevis defendebat, & in Epist. ad Tit. Cum Apostolorum Epistolas non Apostolorum Christi fecerunt esse, sed proprias, miror, quomodo sibi Christianorum nomen audeant vindicare. *Dial. c. Marcion.* S. 1. τῷ σὺ φάσθαι οὐ πιστεύω Ἀποστολικῶ τῷ ἐμῷ ἀποστολικῶ πύθημαι. Quod autem Marcion femel fecit edendo Apostolicum interpolatum, id *Manichaei* data occasione, quoties in certamine cum orthodoxis ad dictum aliquid Pauli haerent, facere non erubuerunt. *Chrysostomus* in 2. Cor. H. 21. κέρρηται μὴν γὰρ αὐτῷ καὶ Μαρκίον καὶ Μανιχαῖος, ἀλλὰ κατατεμνόντες. *Fausus* apud Augustinum XI. 1. Non equidem crediderim, Apostolum contraria sibi scribere potuisse — nunquam sine stomacho auditis, aliquid esse in Apostolo cauponatum. XXXIII. 6. non veretur afferre: aliquid in Apostolo cauponatum. & XVIII. 3. probare, si sint vera,

ΠΑΥΛΟΣ δὲ λέγει Ἰησοῦ Χριστῷ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, (Ὁ προεπηγγέλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις,) 2 Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, (τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ καὶ σάρκα· τοῦ ὀρίσεν· 3 τοῦ υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει, καὶ πνεῦμα ἁγιοσύνης, ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν.) Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν 5

πα-

1. κλητὸς] + καὶ Versio Syra, Valla: Forte sic est legendum: Apostolus vocatus in Evangelium, ut sit Paulus servus Jesu Christi vocatus.

3. γενομένου] γεννωμένος 38. 40. a prima manu. Codices Latini, teste Augustino c. Faust. I. 4.

4. ὀρίσεν] προορισθέντος Marcellus apud Euseb. I. 2. οὐκ οἶδα, ποίᾳ ἀγνοίᾳ καὶ ἰνταῦθα διασείρει τὴν ἀποστολικὴν λέξιν, ἀντὶ τοῦ ὀρίσεντος ποιήσας προορισθέντος. Epiphanius. c. Theodotian. 6. Versio Vulg. Ruffinus. Observandum est, quod non dicit, qui praedestinatus — sed qui destinatus. Quamvis enim in Latinis codicibus & exemplaribus praedestinatus soleat inveniri, tamen, quod interpretationis veritas habet, destinatus scriptum est, non praedestinatus.

ἁγιοσύνης] ἁγιοσύνης Editio Colinaei, Haulsini, Bogardi, Argentoratensis 1524. H. Stephanus Thes. p. 127. C. Apud D. Paulum superiores editiones ἁγιοσύνη per o habebant: at in editione patris mei ἁγιοσύνη per α. positum fuit ex consensu veterum exemplarium, in quibus omnibus (saltem in antiquioribus & fide dignioribus)

vera, si sana, si incorrupta. Augustinus Hieronymo. Manichaei plurima divinarum scripturarum, quibus eorum nefarius error clarissima sententiarum perspicuitate convincitur, quia in alium sensum detorquere non possunt, falsa esse contendunt, ita tamen ut eandem falsitatem non scribentibus Apostolis tribuant, sed nescio quibus Codicum corruptoribus. Quod tamen quia nec pluribus sive antiquioribus exemplaribus, nec praecedentis linguae auctoritate, unde Latini libri translati sunt, probare aliquando potuerunt, notissima omnibus veritate superati confusique discedant. & c. Fortunat. Disp. 1. Hic strepitus factus est, quia videbant, eum non omnia, quae in Apostoli Codice scripta sunt, velle accipere.

In Marcionis Apostolico, Epiphano teste H. 42. Epistolae hoc ordine collocabantur: ad Galatas, ad Corinthios, ad Romanos, ad Thessalonicenses, ad Laodicenos, ad Colossenses, ad Philemonem, ad Philippenes: in Exemplaribus vero Orthodoxorum eo ordine extabant, quo nunc editae sunt, nisi quod Epistola ad Hebraeos illis, quae ad singulares homines scriptae erant, in Codicibus nonnullis praeposita conspicitur. Non autem ut in Evangeliiis ita etiam in Epistolis ordo temporum servatus est; non magis quam in Psalmis, aut in libris Prophetarum: verum collegerunt primo Epistolas integris coetibus scriptas, primum locum concedentes Epistolae longissimae, postremum brevissimae, medium prout quaeque longior aut brevior erat. His junxerunt Epistolas ad Timotheum, Titum & Philemonem; eadem longitudinis & brevitatis habita ratione. Epistolam denique ad Hebraeos, quia diu de ea dubitatum fuit, in ultimum locum rejecerunt. Euthalius diaconus, qui saeculo quinto vixit, epistolas Paulinas in versus distinxit, eorumque numerum singulis apposuit. Vid. T. I. p. 73.

In Epistolis interpretandis multo majorem difficultatem reperimus quam in Evangeliiis, quod ex ipsa rei natura oritur. Qui enim historiam scribit, iis scribit, quibus ignota est; adeoque omnia clare & simpliciter narrare debet: epistola vero est quasi colloquium cum amico absente, qui etiam partes suas agit, & ad cujus quaesita vel cogitata nobis praecognita respondemus; quando ergo epistola est paullo longior, ita ut plura in ea capita

tractentur, fieri vix potest, quin saepe haereamus, non percipientes, quomodo scriptor ab uno ad alterum transeat, aut quis loquatur, an is qui scribit, an is cui scribitur. Praeter hanc est & alia obscuritatis causa ipsi Paulo peculiaris, quam & Petrus Apostolus agnoscit 2. Pet. III. 15. 16. & diversitas interpretationum testatur, nimirum fervidum ejus ingenium multa eruditione Judaica exculum, quo fiebat ut plura simul ipsi inciderent, & mente calamum praecurrente, sermo ejus non raro fieret abruptus. Origenes Philocal. 10. τοῦτο πολλαχῶς αἰτίον ἐστὶ τῷ δοκεῖν μὴ ἔχειν σύνταξιν μηδὲ ἀκολουθίαν τὴν ὅλην γραφὴν, καὶ μάστιγα, ὡς προείπομεν, τὴν προφητικὴν καὶ τὴν ἀποστολικὴν καὶ μάστιγα τῆς ἀποστολικῆς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ τὰ περὶ νόμου διαφόρων ἐνομαζέται, καὶ ἐπὶ διαφορὰν πραγμάτων κείμενα ὥστε δοκεῖν ὅτι οὐκ ἔχεται ὁ Παῦλος ἐν τῇ γραφῇ τῆς ἐπιστολῆς τῷ προκειμένῳ αὐτῷ σκοπῷ.

Graece scripsit ad Romanos, non Latine; tum quod facilius ipse Graece scriberet, tum quod peregrinis multis Romae morantibus haec lingua notior esset & familiarior, tum denique quod Romani eo tempore Graeco sermone magis delectarentur quam Latino. Ovidius de A. A. 121. Nec levis ingenuus pectus coluisse per artes cura fit, & linguae edidicisse duas. Tacitus Orator. 29. Nunc natus infans delegatur Graeculae alicui ancillae. Juvenal. VI. 185. Se non putat ulla formosam, nisi quae de Thufca Graecula facta est, De Sulmonensi mera Cecropis; omnia Graece, cum sit turpe magis nostris nescire Latine, Hoc sermone favent, hoc iram, hoc gaudia curas, Hoc funesta effundunt animi secreta. Plut. Demosth. p. 846. E. ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ ταῖς περὶ τὴν Ἰταλίαν διατριβαῖς ἐσχολῆς ἔσης γυμνάζεσθαι περὶ τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον, ὑπὸ χρεῖων πολιτικῶν καὶ τῶν διὰ φιλοσοφίαν πηλαιοζόντων. Cic. pro Arch. 10. Graeca leguntur in omnibus fere gentibus: Latina suis finibus, exiguis sane, continentur: Martialis XIV. 56. Rusticus es? nescis quid Graeco nomine dicar. Megilla f. 18. 1. Dixerunt duo isti: Lingua Graeca omnibus est legitima. Et hic dicit: Graece Graecis, & non omni mundo. Juvenal. XV. 110. Nunc totus Grajas nostrasque habet orbis Athenas. Schol. Romanas literas & Graecas.

1. Παῦλος] Cum esset Apostolus gentium, easque peculiari amore complecteretur, maluit nomen

6 πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐν οἷς ἔστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ.) Πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μετὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ χάρις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Μάρτυς γάρ με ἐστὶν ὁ Θεός, ὃς λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι με, ἐν τῷ εὐ-
αγ-

ipse hanc scripturam inveni. Quin etiam regula est quaedam apud Grammaticos, secundum quam, ut *ἱεροσούνη*, *ἀγαθωσύνη*, ita & *ἀγιοσύνη* scribi debet. Non ignoro tamen, *ἀγιοσύνη* multis in locis scriptum reperiri.

ἢ ἀνάστασις] *ἐξανάστασις* c. S. Crellius.

μετὰ τὴν ἀνάστασιν Willerus in Poli Synopfi.

Χριστοῦ] — 41.

κυρίου ἡμῶν] Θεοῦ 33.

7. ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ] ἐν ἀγάπῃ G. D. in Versione Latina, Graeca enim defunt. Hilarius;

ἀγαπητοῖς Θεοῦ] — E.

8. μὲν] — 40. a prima manu. Versio Syra, Chrysostomus. probante J. Millio prol. 1203.

με] — 3.

ὑπὲρ] περὶ ACD a prima manu. 17. 31. 40. Damascenus.

9. με prius] μοι D a prima manu G. 10. 19. 37. 55. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. probante Beza in annot. Ed. 1. 2. 3. Philipp. I. 8. propter με quod sequitur.

men suum Latine scribere, quam Judaicum Sauli retinere.

δύλος] *Tit. I. 1. Jac. I. 1. 2. Pet. I. 1. Jud. I. 1. 2. Tim. II. 24.* Sicut autem servus regis est nomen dignitatis, ita & hic servus Messiae. Tace autem sese opponit illis, qui falso ita vocabantur, de quibus infra XVI. 18.

κλητός] Vocatus ab ipso Christo: non, ut alii, honorem istum mentitus. 1. Cor. I. 1.

ἀφωρισμένος] *Schol. Cod. 46. & Hesychius. ἐκλελεγμένος, διακεκριμένος.* Non solum vocatus erat, sed etiam electus.

Act. XIII. 2. Gal. I. 15.

2. Non enim, ut Judaizantes putant, Mosi & prophetis contradicit, qui etiam gentibus Evangelium praedicat. *Inf. III. 21. XVI. 26. Luc. XXIV. 44—47. Act. XXVI. 22. 23. XV. 8. 14—18.*

3. Distinguit Christi humilitatem & maiestatem. Sorte quidem nascendi, & ratione vitae in Judaea actae, videri possit Judaeos propius contingere, tanquam illorum consanguineus & civis; *inf. IX. 5. XV. 8. Matth. XV. 24. Jo. I. 11.* At hoc parum est; quid enim proderit cognatio, nisi praeceptis ejus obediant? *Matth. XII. 48—50.* quid poterunt sperare a rege cruci affixo & mortuo, nisi simul infecutam ejus resurrectionem, ejusque coelestem gloriam considerent? 2. Cor. V. 16.

4. *Act. XXVI. 23.*

Quidam interpretantur: destinatus est ut fieret filius Dei post resurrectionem. Scriptura vero docet, jam fuisse filium Dei, cum nasceretur ex Maria *Luc. I. 35.* imo ante secula: & consilia Dei capta esse jam ante mundum conditum *Eph. I. 4.* Haec ergo intelligenda sunt de cognitione hominum. Cum Christus ex mortuis in vitam revocatus, & in coelum evectus Spiritum sanctum largissime super Judaeos & gentes effudisset, tum manifestatum atque demonstratum, ac tanquam de coelo pronunciatum est, ipsum esse Dei filium, summa potestate praeditum & a toto humano genere agnoscendum atque colendum. Haec opponuntur iis quae commate 3. dicta sunt: si nativitate Christi spectes, Judaeus fuit: si resurrectionem & quae illam consecuta sunt, patefecit se filium Dei esse, filium unigenitum Dei unius, qui non Judaeorum solum sed & gentium Deus est, unde consequitur, etiam filii beneficium non ad Judaeos solum sed ad omnes aequae pertinere. *Act. II. 30—36. Heb. I. 2. & ἵσθαι κληρονομήσαντας πάντων.* Inter Judaeos vixit & mor-

tuus est ἐν ἀσθενείᾳ, nunc vero regnat ἐν δυνάμει. 1. Cor. XV. 43.

5. Adepti sumus gratiam, id est apostolatam, *inf. XV. 15.* ut non Judaeos solum, sed omnes gentes, ad obedientiam fidei perduceremus, *inf. VI. 17. XV. 18. XVI. 26. Act. VI. 7. XXVIII. 28.* idque faceremus propter nomen Christi, & ad gloriam ipsius *Act. V. 41. IX. 16. XV. 26. XXI. 13. 3. Jo. 7.*

6. Cum vos ex eorum numero sitis, qui Christo vocanti paruerunt, & collecti sitis ex variis nationibus, & fides vestra tantum celebretur, quantum ipsa urbs quam incolitis rerum dominam: mei etiam muneris esse vel maxime judicavi, ut ad vos scriberem, atque ita absens Apostolatu meo apud vos fungerer, donec ea mihi felicitas contingat, ut vos videam.

7. Omnibus cujuscunque patriae, sive Judaeis sive gentibus natu. *Vocatis sanctis:* qui & vocati & electi sunt, i. e. & vocanti Christo paruerunt, & digne vocationi ambularunt, supraque alios multos excelluerunt.

1—7. Cum longam illis destinaret epistolam, longam etiam praeposuit inscriptionem, sed talem, quae non obscure consilium totius Epistolae proderet. *Plinius Ep. VIII. 7.* Tacito. Neque ut magistro magister, neque ut discipulo discipulus, sic enim scribis; sed ut discipulo magister, nam tu magister, ego contra; atque ideo tu in Scholam revocas, ego adhuc Saturnalia extendo, librum misisti. Non potui longius hyperbaton facere, atque hoc ipso probare, eum me esse, qui non modo magister tuus, sed ne discipulus quidem debet dici.

8. *Act. XXVII. 23. 1. Cor. I. 4. 2. Cor. XII. 21. Phil. I. 3. IV. 19. Philem. 4. Psal. XVIII. 7. 22. 30. XLII. 12. XLIII. 5. & passim. 1. Tim. II. 1. Livius I. 1.* jam primum omnium satis constat.

9. 2. *Tim. I. 3. Plut. de Garrul. p. 512. E.* ἡ μὲν γὰρ Πυθία καὶ πρὸ ἐρωτήσεως ἀνθρώπων εἰσὶν χρησμός τινας ἐπιφέρειν, ὃ γὰρ Θεός, ὃς λατρεύει, καὶ καθ' ἑξήσησι, καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούει. *Act. XXVII. 23.* Cynici professio *Arrian. Epict. III. 22.* ὅτι ἄγγελος ἀπὸ διὸς ἀπέσταλται — ὁ καταπιεστικός αὐτὸν, καὶ ὃς λατρεύει, ὁ ζῆς, — κύριος τῶν θεῶν — τῷ κοινῷ πατρὶ ἐπηρίη. 24. τῷ Διὶ διάκονος.

Spiritu, ex animo, non in speciem, non tantum inter Judaeos sed etiam in Gentibus, sine studio partium aut commodi. *Jo. IV. 23. Phil. III. 3.*

αγγελίῳ τῷ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιεῖν· Πάντοτε ὅτι ἡ πρὸς- 10
 ευχῶν μὴ δεόμενοι, εἴπως ἤδη ποτὲ εὐδαθῆσομαι ἐν τῷ θελήματι τῷ Θεοῦ, ἐλθεῖν
 πρὸς ὑμᾶς. Ἐπιποθῶ ὅτι ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς 11
 τὸ τηριχθῆναι ὑμᾶς· Τὸτο δὲ ἐστὶ, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τὸ ἐν ἀλλήλοις πί- 12
 στως, ὑμῶν τε καὶ ἐμῶν. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεβή- 13
 μην

10. πάντοτε] — 41. a prima manu. 44. Chrysostomus. probante T. Beza.

πάντοτε ἐπὶ τῇ προσευχῇ μὴ] distinctionem praepositam tollunt A. 1. 2. 7. 18. 19. 23. 26. Editio Complut. Erasmus, Colinaei, Stephani, Plantini. Versio Syra, Chrysostomus. Comma post μὴ addunt editiones eadem, 2. Tim. I. 3. Philem. I. 4. 1. Theff. I. 2. Eph. I. 16. 1. Macc. XII. 11.

εἴπως] ὅπως 38. unus Stephani, teste Beza in Annot. Ed. I. εὐδαθῆσομαι] εὐδαθῆσωμαι 38.

11. χάρισμα ὑμῖν] ὑμῖν χάρισμα 37. 12. τὸτο δὲ ἐστὶ] τὸτ' ἐστὶν A. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1352: συμπαρακληθῆναι] παρακληθῆναι 38.

13. οὐ θέλω] ἐκ οἰμῆ D. a prima manu. EG. Ambrosius.

δὲ] ὅ C.

καρπὸν τινὰ] τινὰ καρπὸν ACDEG 1. 3. 4. 14. 18. 19. 21. 23. 26. 37. 40. 44. 46. 52. 55. Editio Complut. Plantini, Bengelii. Versio Vulg. Origenes in Num. H. II. & in I. Chrysostomus in I. & in XV. 19. 24. & T. V. 60. Theodoretus in I. & in I. Cor. XIV. 14. Photius Ep. 164. oëttes. Damascenus, Oecumenius, Theophylactus. probante J. Millio. Erasmus mutavit εὐφάνως ergo.

ἐκαλύθη] ἐκαλύθη 19. at in Scholiis recte.

τινα] — 42. σχῶ] ἔχω G. 14. 23.

Αμμιονίους. μνήμη καὶ μνησθῆναι διαφέρει, εἴ μιν γὰρ μνήμη, τὸτο οὐ πάντως καὶ μνησθῆναι· εἴ τι δὲ μνησθῆναι, τὸτο εὐθείας καὶ μνήμη. Ἐστὶ δὲ μνήμη γενικὴ τύπος ψυχῆς μνησθῆναι δὲ λόγος κατ' ἀνέναντον λεγόμενος. Ὁ μὲν γὰρ μνησθῆναι οὐ πάντως καὶ μνησθῆναι, ὁ δὲ μνησθῆναι πάντως καὶ μνησθῆναι. Ἄλλως μνήμη ἐστὶν ἡ τῇ μνησθῆναι αἰσιν συνίσταται, μνησθῆναι δὲ προγεγονότος τινος ὑπόμνησις, ὥστε ὁ τούτοις ἐκκαλεῖται χράμενος ἀμμιονίους. — Aristoteles saepe ποιεῖται μνησθῆναι. Lysias in Simon. οὐδὲ μνησθῆναι τῶν ἐδωκέντων πειρασμόν. mentionem facio. Diogenes Empedocli. L. VIII. 71. πῶς συνέχευε ἔντα ἔδωκε μνησθῆναι ποτὲ ἐπεόητο.

10. Phil. III. 11.

Jac. IV. 15. Act. XVIII. 21. I. Cor. IV. 19. XVI. 7.

Philo de V. Mos. T. 2. p. 178, 11. μὴ εὐδοῦν

ἡσυχίας, ἀλλ' αἰετὶ τῆς προθέσεως διαμαρτανῶν. Herodot.

VI. 73. τῷ κλειμένῳ εὐδαθῆναι τὸ ἐς τὸν Δημοκρίτην πρήγμα.

bene cessit. Gregor. Nyssen. in Hexaem. p. 35.

ἔθεν ἄλλοισιν ἡδὴ, καὶ εἰς τοὺς γενόμενους, ἥπρ' ἂν εὐδαθῆναι,

κατ' ἐκείνην τὴν γῆν ἀνεσώμωσαν, τὸτο δὲ πᾶσι οἰομάζεται.

1. Cor. XVI. 2. 3. 70. 2. Sextus Empir. a. Log.

II. 67. καὶ μὴν ἔδωκε τοῖς Στωϊκοῖς εὐδοῦν· ὁ λόγος. recte

succedit. Philo quis haeres T. 2. p. 514, 25. πό-
 τι ἐν τούτῳ συμβολίζεται; ἵταν εὐδοῦν μοι τὰ ἴκτας πρὸς εὐ-
 πορίαν καὶ εὐδοξίαν, εὐδοῦν τὰ σώματα πρὸς ὑγίαν καὶ
 ἰσχύν, εὐδοῦν δὲ καὶ τὰ ψυχῆς πρὸς ἀπόλαυσιν ἀρετῶν. M.

Ammonius VII. 7. ἐρεῖται πᾶσι φύσις ἐκ τῇ εὐδαθῆναι·

φύσις δὲ λογικὴ εὐδοῦν ἐν μὴν φαντασίαις, μήτε ψευδῆ μήτε

ἀδύνατα πνευματικῶν. Si quae ratione jam tandem pro-

spertum & felix iter hoc mihi succedat voluntate &

munere Dei.

IX. 1. Theff. II. 8. III. 2. Col. II. 7. Heb. XIII.

9. Qui ex regione longinqua Romam petunt, so-

lent amicis afferre munera, aut fruges terrae, aut

aromata, quae virtutem medicam habent, & sto-

machum fulciunt. Gen. XVIII. 5. Jud. XIX. 5.

Psal. CIV. 15. Lucretius IV. 865. Propterea ca-

pitur cibus, ut suffulciat artus. Horat. S. III. 13.

153. Deficient inopem venae etc, ni cibus atque

Ingens accedat stomacho fultura ruenti. Plautus

Curcul. II. 3. 89. Haec sunt ventri stabilimenta,

panis & asfa bubula, poculum grande, aula magna.

Ego munera spiritualia, doctrinam evangelii affe-

ram, ne a Judaizantibus dubii reddamini. Col. II. 7. V. I.

Theophrastus de Animal. color. mutant. ὁ δὲ χα-

μαιλὴν δοκίμῃ πνεύματι ποιεῖν τὰ μεταβολὰς πνευμα-

τικῆς γὰρ φύσις, σημαίνει δὲ τὸ τῷ πνεύματι μέγεθος, σχῆ-

δὲν δὲ δὲ ὅλα τὰ σώματα τέταται.

9. 10. 11.] Phalaris. ευκατὰ δὲ [ἐπιστολὴ] ἐστὶν, δὲ

ἢς τυχεῖν τινος εὐχαρίσθαι· εἶδε μοι τὸ θεῖον παράσχει τῇ σπῇ

ἱερῶν θεάσασθαι μορφήν, ἢς ἀπολαύσαι πάλιν ἐπιζῶ, δη-

νεκεῖς εὐχὰς ὑπὲρ τέττε ποιεῖν τὸν κρείττονι. Livius XLII.

10. Caussam veniendi sibi Romam fuisse, praeter

cupiditatem visendi deos hominesque, quorum be-

neficio in ea fortuna esset.

12. Mitigat ac mollit, quod prius dixerat; ne

fuspicaretur, se a Paulo tanquam infirmos contem-

ni: ego vicissim a vobis fructum, gaudium, &

folamen percipiam, ut in amicorum congressibus

fieri solet.

13. Glossar. destinavit, προέδοτο, προήχθη.

Thucyd. μέχρι τῷ δέυρο. Plato de Legg. p. 785. ἐξ

εἰς μέχρι δέυρο καὶ διαληλυθῶν. Aeschines. μέχρι δέυρο

ἐπὶ σπῇ μοι. Eustathius in II. γ. 301. 51. τὸ δὲ δέυρο

κῆν μὴν τὸ ἐλθεῖν δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ δὲ ποτὲ τὸ ἐνθάδε. ὡς καὶ

Αἰλίας Διονύσιος φησιν . . . ἐστὶ δὲ τὸ δέυρο χρόνος δη-

λωτικὸν — καὶ σημαίνει δύο, τὸ ἐνταῦθα, ὡς τὸ Διὶ

ἰδὲ νύμφα φίλα, καὶ Διὶ ροαχιστόμωτος. Σημαίνει καὶ ἐξελ-

θε, ὡς ἐν τῇ θεῖα γραφῇ· Ἀνδρέας, δέυρο ἔξω, ἀντὶ τῷ ἐξελθε.

Herodian. VIII. 315. ἐπεὶ καὶ τῆς νύκτος πᾶσι ὁ παρ-

πὸς αὐτοῖς περιγίγνηται. Cic. pro Caecina 4. Fruere-

tur enim bonis cum eo, quem suis bonis haeredem

esse cupiebat, & ex quo maximum fructum ipsa

capiebat. Sed hunc fructum mature fortuna ademit,

nam brevi tempore M. Fulcinus adolescens mor-

tuus est.

Hermogenes de Form. Orat. I. 12. Καὶ μὴν καὶ ἡ

ἐπαναστροφὴ τὸ σχῆμα τῶν καλλωπιζάντων. — ἐμφανὲς

δὲ τὸ τῆς ἐπιβολῆς γίνεται καὶ τὸ τῇ ἐπιστηδύματι, ὅταν

τις μίαν λέξιν μερίσας, τὰς τελευταίας αὐτῆς συλλαβὰς

ἀρχὴν τῇ ἐπιφορμῇ ποιεῖται κύλιον ὡς ὁ θεοκρίτης Σα-

μίαν μίαν — καὶ ταῦτα τῷ ποιητῇ πρόθεος θεός ἡμέ-

ρώνους. II. ε. 265. Eustathius in II. α. p. 436. 7.

ὅρα δὲ καὶ τὸ τοῖον οἷον σχῆμα ἐν κύλιον ποιεῖται ὁμοῖως

τῷ Σαμίᾳ μίαν καὶ ταμίαν μίαν, καὶ τοῖς τοῖοις

ὑπὲρ ἐπαναστροφῆν καλῶς ἐν ῥήτορι, δὲ ζ. p. 490. 35. Τῆς

δὲ καὶ κύλιον, καὶ τὸ λυγρὸν γράφει, ὅποιον καὶ τὸ ἥλα

δίων. λ. 685. ἐν ἡλιδὶ δὴν. p. 830. 20. τὸ δὲ ἡλιδὶ δὴν δὲ

δὲ ἐν τοῖς ῥήτοσι κύλιον, κακοφωνίαν μὴν, ὡς καὶ προήχθη,

ἔχει κατὰ τῆς ῥήτορις τὸ πρόφορον, κατὰ καὶ τὸ ἱρὶ δὴν,

διὰ τὸ ποιεῖν σπυρμαὶ ἀπὸ ἐγγράμμου τὰ χεῖρα. ζ. p.

949. 43. ὅτι δὲ τὸ τῷ μακρὸν ἔχει καὶ κύλιον, ἀπὸ

τῶν ἡλιδὶ δὴν, καὶ τὸ βολιδὶν, καὶ τὰ τοιοῦτα, ὅτι αὐτὸ

τοῖς πρὶ λόγους ἐδωκεν. p. 974. 32. κύλιον δὲ ἐστὶ τὸ

κύλιον

μην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, (ὃ ἐκωλύθην ἄχρι τῆ δευρο,) ἵνα ~ καρπὸν τινα: ἡ αὖ ἐν ὑμῖν,
 14 καθὼς ὃ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἑλληνιστὶ τε ὃ βαρβάρους, σοφοῖς τε ὃ ἀνοήτοις ὀφειλέ-
 15 τῆς εἰμῆ. Οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ πρὸς ὑμῖν τοῖς ἐν Ρώμῃ εὐαγγελίσασθαι. Οὐ γὰρ
 16 ἐπαυχόμεμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆ Χριστοῦ δύναμις γὰρ Θεοῦ ὅτι ἐν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ
 17 πιστεύοντι, Ἰσθαίω τε πρῶτον ὃ Ἑλληνι. Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτει

ἐπε

~ τινὰ καρπὸν

ὃ secundo loco] — G. 33. 34. 36. 52. Editio Complut. Plantin. Genev. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1106.

14. τι prius] διὰ S. Battierius.

ὃ + ἐν D. a prima manu. probante J. Millio prol. 1286. Hilarius. 15. τὸ κατ' ἐμὲ] ὃ ἐπ' ἐμὲ G. 16. τὸ] ἐπὶ G.

τῆς χριστοῦ] — G. + ὃ 40.

13. Origenes, Eusebius in Pŕal. XLVIII. 10. LXX. 14. LXXI. 1. LXXIV. 2. Chrysostomus in Phil. H. 3. T. VI. 72. T. VIII. p. 146. & apud Photium in Bibli. Basilus in Hexaem H. 9. Cyrillus in Jo. p. 482. de Adorat. p. 51. c. Nestor. 65. 119. Damascenus. Photius Amphilocho. Q. 194. Procopius in Esaj. XLI. 2. Idacius. probante J. Millio prol. 679. & Bengelio. Nobis autoritas Graecorum codicum major est, quam Versionum, & paucorum Codicum Graecorum ad versiones refectorum. 16. τὸ] ἐπὶ G.

πρῶτον] — G. Marcion. probante J. Millio prol. 480. & Bengelio. πρῶτον 21. 23.

17. γὰρ] διὰ A. Clemens Strom. V. p. 644.

σοφίᾳ φίλων, ὅποιον καὶ τὸ ἦλθε δέων, καὶ τὰ ἴμοια. O. p. 1008. 37. τὸ δὲ ἴθιβα θάσσει κάλλος τι ἔχει, ὅποιον καὶ πρὸ ὀλίγων τὸ ἦλθε δέωσα. ψ. p. 1453. 28. ἐπαναφορά δὲ τις καὶ τὸ ἦλθε δέων, ὡς καὶ τὸ βοήην, καὶ τὰ ἴμοια — ἴμοιον δὲ καὶ τὸ αἰτιάσασθαι δέων καὶ τὸ αἰδῆθῃ. λισέσσα. ω. 74. II. ζ. p. 485, 39. υ. 429. ἄσσειν ἴθ' ἄσσειν θάσσειν ὀλίγους πείραθ' ἴκηαι. Ὅρα δὲ ἐν ταύτῃ καὶ τὴν Ὀμηρικὴν ταχέως παρίσσωσιν ἐν τῇ ἄσσειν ἴθι, ὅπως θάσσειν ἀπὲλθης, ἥτις ἐν μεταπτώσει, ποιεῖ καὶ ἐπαναστροφήν. εἰ γὰρ τις τυχὼν εἴπῃ, θάσσειν ἄσσειν ἴθι, ἐπαναστροφή τὸ σχήμα ἐστὶ. Od. ζ. 74. 75. ἱέρους εἴσε τε. ἔχει δὲ ὁ τόπος ἔτος καὶ ἐπαναστροφήν κατὰ μερισμὸν λέξεως ἐν τῇ ἱέρουσιν εἴσε, ὡς τὸ Σαρμῖα μία ναῦς, καὶ ἐπὶ κάλλος καὶ τῆτο. ψ. 197. ὃ καὶ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ σταβὴν ἴθιβα ἔχει τι παρηχρήσας. ω. 464. ἀλλ' εὐπειθεῖ πῶθοτο. φανερώς παρηχρήσας. Aen. III. 183. Cafus Caffandrea canebat. Set-χρῖς. Haec compositio jam vitiosa est, quae majoribus placuit, ut Anchisen agnovit amicum; &c, fale saxa sonabant.

14. Horatius Epist. I. 2. 7. Graecia barbariae lento collifa duello. Seneca de Ira III. 2. Nulla gens est, quam non ira infigit, tam inter Grajos quam barbaros potens. Cic. pro Flacco II. Homini- bus, levitate Graecis, crudelitate barbaris. Livius XXXI. 29. Cum barbaris aeternum omnibus Graecis bellum est, critque; natura enim, quae perpetua est, non mutabilibus in diem causis hostes sunt. Thucydides I. 3. de Homero. ἐδὲ βαρβάρους εἴρηκε, διὰ τὸ μηδὲ ἑλλήνων πω, ὡς ἴμοι δοκεῖ ἀντίπαλον. Plato Polit. Ἀνθρώπων γένος οἱ πολλοὶ διανεμέσιν, τὸ μὲν ἑλληνικὸν ὡς ἐν ἀπὸ πάντων ἀφαιρέσας χωρὶς, σύμπασι δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσιν, ἀπείροις ὄσιν, καὶ ἀμύκτοις; καὶ ἀσυμφώνους πρὸς ἄλληλα, βαρβάρους μὲν κλήσει προσηύποντες αὐτὸ; διὰ ταύτην τὴν κλήσιν καὶ γένος ἐν αὐτῷ εἶναι προσδοκῶσιν. Herodotus II. 11. ἑλλήσι πολεμήσαντες καὶ βαρβάρους. Strabo I. p. 116. A. ἐκ ἐπανέστας τῆς δίχα διακρινάσας ἅπαν τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος εἰς τὴν ἑλλήνας καὶ βαρβάρους, τοῖς μὲν ἑλλήσι ὡς φίλοις χρῆσθαι; τοῖς δὲ βαρβάρους ὡς πολυμίους.

Arifophanes Av. 409. τίνες ποθ' οἶδῃ, καὶ πόθεν. Ἐπ. ξένων σοφῶν ἀφ' ἑλλάδος. Schol. ἢ ὅτι σοφῶν οἰκιστῆριον ἢ Ἀττικῇ, ἢ καθὼ οἱ βαρβάρους ἐφρόνεν περὶ ἑλλήνων, ὡς νοσητῶν. Philostratus p. 554. καὶ μοι ἴδοξάν οἱ σοφοὶ ἑλλήνας οὐ χρᾶτον πρᾶγμα ἐργάζεσθαι. Josephus B. II. 16. 4. τί ἐν ὑμῖν πλεονέκτοι Γαλατῶν; ἰσχυρότεροι Ἑβραίων, ἑλλήνων σωτηρίας; Hefychius. ἑλλήνας, φρέ-

νιμοί, εἴτε σοφοί. — Βάρβαροι, ἀπαιδευτοί. Aliter Sallustius de Diis & Mundo 3. τὸ μὲν πάντας τὴν περὶ θεῶν ἀλήθειαν διδάσκειν ἐθέλειν τοῖς μὲν ἀνοήτοις διὰ τὸ μὴ δύνασθαι μανθάνειν καταφρόνησιν, τοῖς δὲ σπουδαίοις βέλθυμίαν ἐμποιεῖ τὸ δὲ διὰ μύθων τ' ἀληθὲς ἐπιτρέπτειν, τῆς μὲν καταφρονεῖν ἐκ εἰσ, τῆς δὲ φιλοσοφεῖν ἀναγκάζει.

15. Euripides Med. 178. μήτοι τὸ γ' ἐμὸν πρὸς ὑμῶν φίλοις ἀπῆσιν. Lucian. Hermotim. 35. οὐ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς. Liban. progymn. p. 59. D. ὕβρεως ἐπιβόησε, βίαν ἐζήτησε, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν διέλυσε μὲν τὴν βουλήν, ἔκλεισε δὲ τὰ δικαστήρια. & D. XVI. p. 455, 13. κατὰ μὲν τὸ ὑμέτερον, ἐκποδὼν ἐμῷ τῇ δὲ φιλίππῃ χάριτι καὶ φιλανθρωπικῇ ζῶ. Lucian. Saturn. 2. οὐ κατ' ἐμὲ τῆτο ἤτησας — οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. Lucianus Demonact. 2. ὡς ἐκείνος τε διὰ μνή- μης εἰν τοῖς ἀρίστοις τόγῃ κατ' ἐμῷ. Heliodorus X. 15. τὸ μὲν κατὰ τὸν νεανίαν ἔρρωται ἡμῖν ἔφην. Synesius Epist. 11. ἐγὼ δὲ πολλὰς ὡς θανάτους ἀντὶ τῆςδε λειτουργίας εἰλόμην ὃ γὰρ κατ' ἐμαυτὸν εἶναι τὸν κόσμον ἐλογίζομην τῷ πρᾶγματός.

Ex commate praecedenti colligitur, Ecclesiam Romanam ex variis nationibus, Graecis & Barbaris, doctis & indoctis, fuisse congregatam.

16. 2. Tim. I. 8. 12. 16. Ps. CXIX. 46. Marc. VIII. 38. 1. Pet. IV. 16. Gal. II. 12. VI. 12. 13. 14. Judaei convitiis me proscindunt, vocantes Apostatam: gentes me vexant; omnes ad mortem ignominiosam me deposcunt. Multa pericula jam adli, & praevideo majora mihi imminere: sed pudorem & contumelias contemno, ut Dominus meus. Heb. XII. 2. imo haec mihi honorifica esse existimo. Contra potentiam Magistratum me tuetur potentia Dei. Aperte omnia doceo. Contumelias me nec terrent, nec ad silentium redigunt, δύναμις] 1. Cor. I. 18.

πρῶτον] Matth. X. 5. Act. XIII. 26. 46.

Ecclesia Romana ex gentibus & Judaeis erat congregata. Tryphaena, Tryphosa, Hermes, Hermas, & Olympas non videntur fuisse nomina a Judaeis imposita: Caesaris etiam domesticus Phil. IV. 22. nunquam videntur Judaei fuisse. Aquila vero & Priscilla Judaei fuerunt Act. XVIII. 2. Scimus autem ex Philone & Josepho, plurimos Judaeos Romam incoluisse vid. in Luc. VI. 12. & Matth. XXIII. 15. Jos. B. II. 6. i. συμπάσαντο δὲ αὐτοῖς τῶν ἐπὶ Ρώμῃ Ἰουδαίων ὑπὲρ ὀκτακισχί- λους. Suetonius Caes. 84. In summo publico lu-

ἐκ πίστεως εἰς πίσιν καθὼς γέγραπται Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Ἀποκα- 18
λύσει γὰρ ὁργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανῶν ὅτι πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων ἣ ἡ ἀλή-
θειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. Διότι τὸ γνωστὸν τῷ Θεῷ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γὰρ 19
Θεὸς αὐτοῖς ἐφάνηκε. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτῷ ἀποκρίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοε- 20
μένα

εἰς πίσιν] — *W. Wallius.* + καὶ 40.
πίστεως posterius] + με C. a prima manu. Versio
T. 22. ex Versione 7° O.
ἀδικίαν] + 7° D a prima manu G. Versio Vulg.
ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ] ἐν ἀδικίᾳ ἀλήθειαν 3.
ἐν αὐτοῖς] ἀνθρώποις 32.
ὁ γὰρ Θεός] ὁ Θεὸς γὰρ AD a prima manu. EG 17. 37. 40. *Origenes* c. Cels. p. 140. 276. *Athanasius* c. Arian.
III. *Eusebius* praep. XI. 8. *Socrates* H. E. III. 16. *Damasceus*, probante *Bengelio*.
20. ἀποκρίσεως κόσμου,] — comma Editio *Stephani*, *Bengelii*. Versio *Bezae*. Recte; non enim dicit: inde a

Syria posterior. *Hieronymus* in *Habac.* *Eusebius*, *Cyprianus*.
18. ἀπ' οὐρανῶν] — 40. a prima manu.
ἀλήθειαν] + τῷ Θεῷ Versio Vulg. ex comm. 25.
19. διότι] ὅτι D a prima manu EG.

est exterarum gentium multitudo circulatim sua quaeque more lamentata est, praecipueque Judaei, qui etiam noctibus continuis bustum frequentant. *Ath.* XVIII. 2. XXVIII. 17. 23.

17. Justitia quae hominum injustitiae opponitur comm. 18. III. 5. & aequitas Dei rectoris & gubernatoris mundi nunc demum in clara luce posita est. Salus populi regis suprema lex est: eam a Deo observari prius non ita constabat. Judaeis enim impositum erat onus durum & importabile, Gentes vero videbantur plane negligi: tantum inter Judaeos & Gentes discrimen erat, ut non ejusdem regis subditi nec ejusdem patris filii esse viderentur. Doctrina demum Christi hunc tumultum abstulit, Deumque absolvit. Ex hac fide i. e. ex hac doctrina intelligimus, Deum esse aequum, justum & bonum erga omnes. Hoc nobis patefactum est, ut crederemus, doctrinamque tam salutarem avidè acciperemus. inf. II. 11. III. 4. 21. 22. 26. 29. 30. *Origenes*. Justitia enim Dei in Evangelio revelatur per id, quod a salute nemo excipitur, sive Judaeus, sive Graecus, sive barbarus veniat. Omnibus enim aequè salvator dicit: Venite ad me omnes. 1. Jo. I. 9.

Quod *Habacuc* II. 4. de liberatione Judaeorum Deo confisorum ab invasione Babylonica scripsit, id potiori jure de salute aeterna, quam Deus omnibus Christo credentibus collaturus est, dici potest, haec demum est vera vita, vera fides, & vera justitia. *Heb.* X. 38. *Schem. Tof.* . . . *Schemoth* R. XXIII. Cant. IV. 8. Dicent Israëlitae Canticum novum tempore futuro S. D. Psal. XCVIII. Cujus autem merito dicit Israël canticum? merito Abrahami S. D. quia credidit Deo S. D. Gen. XV. Haec est fides, in qua Israël possidet, de qua Scriptura dicit *Habac.* II.

Thanchuma p. 187. homo sedens & studens in Lege, a lege ad Legem, a constitutione ad constitutionem, a versu ad versum.

18. Postquam comm. 16. docuisset, Evangelii doctrinam asserere salutem, necesse erat demonstrare, homines in maximo fuisse periculo, ita ut, absque Evangelio fuisset, desperandum atque pereundum ipsis fuisset; simul etiam indicare, peiorem fore eorum conditionem, qui Evangelium oblatum non essent accepturi, quam si illis nunquam oblatum fuisset. Nam Evangelium docet, Deum constituisse diem, quo judicaturus est mundum per filium suum de coelo rediturum; tunc severa sententia pronunciabitur contra omnes, qui officium erga Deum & erga alios facere non neglexerunt solum, verum etiam qui veritatem & sensum offi-

cii, quod tum conscientia ex lumine rationis tum scripta Moysi & Prophetarum, tum imprimis doctrina evangelii clarissime docebat, extinguere sunt ausi, instar tyrannorum, qui subditos injuste terrent, vinciunt, atque opprimunt. inf. 25. & V. 9.

19. Deum quidem homines judicaturum per Christum, solum Evangelium docet: at judicium istud justum esse, ipsa ratio docere potest.

ἐν αὐτοῖς] inter eos. 1. Cor. XI. 19. *Philipp.* I. 13. 1. Tim. IV. 15.

Plut. Fab. p. 176. B. καὶ τὸ μὲν γνωστὸν ἐκ ἡν ἐτί-
μοις πυθέσθαι. *Galenus* protrept.

20. *Pollux* II. 54. ὄρεον, προορεον, ὑφορεσθαι, καθο-
ρεον. IX. 15. D. εἰδέναι, γινώσκειν, ἐπίσασθαι, καθορεῖν,
κατανοεῖν, μαθάνειν, καταμαθάνειν, ἕτερα γὰρ ἐστὶ τὸ εἰκά-
ζειν — ὑποπτεῖν, ὑπονοεῖν. *Plato* de Rep. II. τί
τοῖσδε ἐν τῇ περὶ τὸ δίκαιον ζητήσει καθορεῖς. *Plut.* Pu-
blic. p. 102. B. Οὐαλέριος ἔκει — οἰκίαν, ἐπικρε-
μαμένην τῇ ἀγορᾷ καὶ καθορεῶσαν ἐξ ὑψους ἅπαντα. Si
mentem erigimus, tam clare videmus, quam quae
ex alto infra nos posita cernimus. *Philo* de M. op-
if. p. 17, 37. τοῖς οὖν καθορεῶν δυνάμει. Alleg. II.
T. I. p. 107, 28. διὰ τῶν ἔργων τὸν τεχνίτην κατα-
νοεῖν. *Lucianus* Pseudom. 25. ἐπικρέμα ἀνδρὶ τὴν φύ-
σιν τῶν πραγμάτων καθορακότι.

Aristoteles de Mundo VI. πᾶσι θνητῇ φύσει γνό-
μπος ἀθεώρητος, ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων διακρίνεται ὁ Θεός. *The-
mistius* O. I. Τὸν Θεόν, ὃ τὰδε πάντα ἔργα τε καὶ ποιή-
ματα, ἅρα ὁμοίως εὐπετὶς καταμαθεῖν αὐτὸς τε καὶ τὰ
ποιήματα; ἢ πρὸς ταῦτα μὲν ἡ φύσις ὁμοίως ἐξ ἀρχῆς
ἐκτείναντο, καὶ πᾶρσιν οὖν γενομένοις ὄρεον ἥλιον τε καὶ σε-
λήνην, καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρα, καὶ τὸν ζυμπαντα ἑρᾶν ἐκείνους
δὲ κατείδεν ἀγαπητὸν, ὅτε καὶ εἰς χρόνον ἐξ αὐτῶν ἐκείνους ἐφί-
κοιτο — τὴν θεῶν φύσιν τὰ ποιήματα ἐπιδείκνυσιν. *Cic.*
Tusc. I. 29. Deum non vides, tamen — Deum
agnoscis ex operibus ejus. *Apulejus* de Mundo. Non
aliter divinarum & humanarum rerum status regi-
tur, quando uno moderamine contenta omnia pen-
sum sui operis agnoscunt, curatque omnibus oc-
cultata vis nullis oculis obvia, nisi quibus mens suae
lucis aciem intendit — Unde nihil mirum est,
si mortales oculi non capiunt aspectum ejus, quan-
do divinarum operum vestigiis sit perspicuus atque
manifestus. *Plut.* de placit. Philos. I. 6. p. 879. F.
ὅν καὶ ἀντιθέτως φησιν τὸν ἀσπερῶν ἑρᾶν σίλας χρόνου
καλὸν ποικίλμα τέκτονος σοφῆς. ἐλάβομεν δὲ ἐκ τούτου ἔν-
νοιαν θεῶν, αἵ τε γὰρ ἥλιος καὶ σελήνη, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
ἀστρον τὴν ὑπόκειντο φορὰν ἐνερχόμενα ὁμοίως μὲν ἀντιτάλλει τοῖς
χρόμασιν, ἴσα δὲ τοῖς μεγέθει, καὶ κατὰ τόπους, καὶ
κατὰ χρόνους τὰς αὐτὰς *Plotinus* . . . τὸ μὲν τῷ αὐ-
τομάτῳ καὶ τύχῃ διδοῖται τὸ δὲ τῷ παντὸς τῆς φύσεως καὶ
ζύγκειν, ὡς ἄλλογον, καὶ ἀνθρώπος ὅτι ἔστι ὅτι αἰσθήσιν κε-

μῦθα καταργεῖται, ἥτε αἰδίδῃ αὐτῆς δύναμις καὶ θεϊότης· εἰς τὸ εἶναι αὐτῆς ἀναπολογή-
 21 τας. Διότι γνόντες τὸ Θεόν, ἔχ' ὡς Θεὸν ἐδόξασαν, ἢ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώ-
 22 θησαν ἐν τοῖς διλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. Φάσκον-
 23 τες εἶναι σοφοί, ἐμαργάνθησαν· Καὶ ἠλλαξαν τὸ δόξαν τῷ ἀφθάρτῃ Θεῷ ἐν ὁμοιώματι

εἰ-

mundo condito inconspicua; sed contra, conspicua & conspecta fuisse. Haec ergo verba non iis quae praecedunt sed iis quae sequuntur iungenda sunt. Invisibilia Dei percipiuntur ex creatione mundi. Salomonis Psalm. VIII.

7. ἀνολογισμῶν τὰ κρίματα τῷ θεῷ ἀπὸ κτίσεως οὐρανῶ καὶ γῆς, ἐδικαίωσε τὸ θεῖον τοῖς κρίμασιν αὐτῷ τοῖς ἀπ' αἰῶνος.

21. ἢ καὶ 2.

εὐχαρίστησαν] ἠευχαρίστησαν ACDE 4. 31. 33. 43. 45. Origenes c. Celf. p. 140. Eusebius P. III. 13. Pseudo-Athanasius Diap. c. Arium. Theodoretus, Clemens protr. 68. Cyrillus c. Jul. p. 40. in Esaj. p. 211. Act. Eph. V. Athanasius c. Gentes in MS. αὐτῶν καρδία] καρδία αὐτῶν D a prima manu. EG. + καὶ 2.

23. ἠλλαξαν] ἠλλαξαντο 4. Origenes c. Celf. quater, & in MS. Eusebius D. IV. 9. Cyrillus Act. Eph. IV. Theodoretus, Theophylactus.

κτημένους ὅλον πα — ἐπὶ τὸν γινόμενον ὁ κόσμος ἐστὶν ὁ
 ζῦμπας, ὁ τῶτον θεωρῶν τάχα ἀν' ἀκέραιον παρ' αὐτῷ, ὡς
 ἐμὲ πεποιθὲς ὁ θεός. Galepus de Ufu partium III.

ἐρὼν λόγον ἐγὼ τῷ δημιουργήσαντος ἡμᾶς ὕμνον ἀληθινὸν συν-
 τίθημι, καὶ νομίζω τῷ εἶναι τὴν ὕψους εὐσέβειαν, ἔχῃ εἰ
 ταύρων ἐκατόμβας αὐτῷ παμπόλλας καταδύσασθαι, καὶ
 τὰ ἄλλα μύρια μύρια θυσιάσασθαι καὶ κούρας, ἀλλ' εἰ
 γνοίην μὴν αὐτὸς, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγησάμεν,
 οἷος μὲν ἐστὶ τὴν σοφίαν, οἷος δὲ τὴν δύναμιν, ὁποῖος δὲ τὴν
 χρηστότητα. Τὸ γὰρ κοσμεῖν ἐθέλειν ἅπαντα τὸν ἐνδεχόμενον
 κόσμον, καὶ μηδὲν φθεῖν τῶν ἀγαθῶν, τῆς τελειότητος
 χρηστότητος ἐγὼ δειγμὰ τίθεμαι, καὶ ταύτη μὲν ὡς ἀγαθὸς
 ἡμῶν ὑμνέσθω· τὸ δ' ὡς ἀν' ὡς μάλιστα κοσμηθεῖν, πᾶν ἐξευ-
 ρῖν, ἀκρας σοφίας· τὸ δὲ καὶ δρᾶσαι παντ' ὅσα προέλτε,
 δυνάμειος ἀληθείας. Philo Allegor. legis T. I. p. 107, 3.
 ἐξήγησαν οἱ παῖδες, πᾶς ἐνόησαν τὸ θεῖον. εἰθ' οἱ δοκῶντες
 ἄριστοι φιλοσοφεῖν ἔφασκαν ὅτι ἀπὸ τῷ κόσμῳ καὶ τῶν μισθῶν
 αὐτῷ καὶ τῶν ἐνυπαρχουσῶν τέτοις δυνάμειν ἀντίληψιν ἐποίη-
 σάμεθα τῷ αἰτίῳ. ὥσπερ γὰρ εἰ τις ἴδοι δημιουργημένον
 οἶκον ἐπιμελῶς, προτυλαίως, σοφίᾳ, ἀνδράσι, γυναικα-
 νίσι, τοῖς ἄλλοις οἰκοδομημασιν, ἔνοικον ἀντιλήψεται τῷ
 τεχνίτῃ. οὐ γὰρ ἄνευ τέχνης καὶ δημιουργῆς νομίζει τὴν οἰκίαν
 ἀποτελεσθῆναι· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ πόλει, καὶ
 ναύς, καὶ παντὸς ἐλάττωτος ἢ μείζονος κατασκευασμάτος.
 Οὕτω δὲ καὶ εἰσελθὼν τις, ὥσπερ εἰς μεγίστην οἰκίαν ἢ πόλιν,
 τόνδε τὸν κόσμον, καὶ θεασάμενος ἕκαστον, ἐν κύκλῳ περιπαλόν-
 τα, καὶ πᾶντα ἐντὸς συνειληφῶτα· πλανήτας δὲ καὶ ἀπλα-
 νεῖς ἀστέρας κατὰ τάξιν καὶ ἀσαύτως κινεμένους ἐμμελῶς
 τε καὶ ἐκμετροῦς καὶ τῷ παντὶ ἀφελίμους, γῆν δὲ τὸν με-
 σωτάτην χώρον λαχῶσαν, ὕδατος τε καὶ ἀέρος χύσεις ἐν
 μεθόρῳ τεταγμένους, ἔτι δὲ ζῶα θητὰ τε αὐτὰ καὶ ἀθάνατα,
 καὶ φυτὰ καὶ καρπῶν διαφορὰς, λογίζεται δεῖν, ὅτι ταῦτα ἔκ
 ἄνευ τέχνης παντελῶς δεδημιουργεῖται, ἀλλὰ καὶ ἦν καὶ ἐν
 ὁ τῷδε τῷ παντὶ δημιουργῶς ὁ θεός. Psal. XCII. 5. 6.
 7. Sap. XIII. 1-5. potentiam in operibus, impe-
 rium & dominium in nos, maiestatem incompara-
 bilem & unicam.

21. ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διλογισμοῖς] I. Cor. III. 20. I. Tim. I. 6. I. I. Tit. I. 10. 2. Pet. II. 18. Eph. IV. 18. I. Cor. I. 21. Jerem. II. 5.

Eusebius P. I. 8. & XV. 62. Εὐνοφῶν ἐν ἀπομνημονεύ-
 μασι [I. I.] λέγει ὕψους· Οὐδὲν δὲ πάποτε Σωκράτης ἐδὲν
 ἄσπερις, ἐδὲ ἀνίστιον ἐδὲ πρᾶξιοντος εἶδεν, ἐδὲ λέγοντος ἡ-
 κεν. Οὐδὲ γὰρ περὶ τῆς ἀπάντων φύσεως, ἢ περὶ τῶν ἄλ-
 λων, ὡς οἱ πλεῖστοι διαλέγετο, σκοπῶν ὅπως ὁ καλῶμενος
 ὑπὸ τῶν Σοφιστῶν κόσμος ἔχει, καὶ τίς ἐν ἀνάγκῃς ἐκαστα
 γίγνεται τῶν ἐρανίων, ἀλλὰ καὶ τὴν φροντίζοντας τὰ τοιαῦ-
 τα μωραίνοντας ἀπεδείκνυε. Καὶ ἐπιλέγει ἐξῆς· ἐθαύμαζε δὲ,
 εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς εἶναι, ὅτι ταῦτα ἀδύνατον εἶναι ἀνθρώ-
 πους εὐρεῖν, ἐπὶ καὶ τὴν τῶν μέγιστων φρονέοντων ἐπὶ τῷ
 τῶτον λίσσιν, οὐ τὰ αὐτὰ δοξάζειν ἀλλήλοις, ἀλλὰ τοῖς
 μαγεμοῖσις ὁμοίως διακινῆσθαι πρὸς ἀλλήλους — Συνᾶδι

δὲ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς τοιάδε λέγειν αὐτὸν ἀ-
 ναγράφει· Ἐγὼ γὰρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νῖος ἀν' ἀναιμάκῳ
 ὡς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας, ἣν δὲ καλῶσι περὶ φύ-
 σεως ἰσορίαν — ἀ πρότερον ἐπιστάμεν, ὡς γε ἐμαυτῷ καὶ
 τοῖς ἄλλοις ἐδόκειν, τότε ὑπ' αὐτῆς τῆς σκέψεως ἔτα σφέ-
 δρα ἐτυφλώθη, ὥστε ἀπέμαθον καὶ ταῦθ' ἃ πρό τῆς ἁμῆς
 εἶδέναι. Horatius Carm. I. 34. Infantientis dum fa-
 pientiae consultus erro.

22. Athenaeus V. p. 211. E. ἄπερ ἐκθήσομαι, ἵνα
 ἐμμελῶς πάντας ἐξετάσωμεν τὴν φάσκοντα εἶναι φιλοσόφους,
 καὶ μὴ τοῖς τριβανίοις καὶ τοῖς ἀκάρτοις πάγωνσι πιστεύω-
 μεν. Cic. Tusc. I. 9. Nec tamen quasi Pythius Ap-
 ollo, certa ut sint & fixa, quae dixerō; sed ut
 homunculus unus e multis probabilia conjectura
 sequens — Certa dicent ii, qui & percipi ea
 posse dicunt, & se sapientes esse profitentur. Gale-
 nus de Confit. Medic. I. p. 20. b. 50. ἵπιοι τῶν
 φιλοσοφεῖν φασκόντων ὁμολογεῖσι, μὴ τολμᾶν ἀποφαινε-
 σθαι πᾶν. Aristides Panathen. T. I. p. 194. ἐδὲ
 ὥσπερ τῶν φασκόντων φιλοσοφεῖν ἐστὶν ἰδὼν εἶναι, λέγοντας
 μὲν ἔτα περὶ τῶν, ἔργα δὲ ὑποπίπτοντας, καὶ συγχωρῶν-
 τας αἰ τῶτοις, ὅς ἐν εἰσθῶνται δυνατωτέρους. Lucian.
 Revivisc. 37. διότι πάγωνας ἔχουσι, καὶ φιλοσοφεῖν φασ-
 κέσι, καὶ συνθραποὶ εἰσι. 46. ἔτασι τοῖς φάσκουσι φιλο-
 σοφεῖν. & de Merced. conduct. 24. πρὸς τὸν φιλοσο-
 φῶν φάσκοντα. Hermotim. 52. ἐδοί τε πολλοὶ εἰσι ἐπὶ
 φιλοσοφίαν ἐκάσῃ καὶ ἀρετῇ ἄγειν φάσκουσι. Plato de
 Rep. VI. πολὺ δὲ μεγίστη καὶ ἰσχυροτάτη διαβολὴ γίνε-
 ται φιλοσοφίας διὰ τὴν τοιαύτην φάσκοντα ἐπιτηδεύειν.
 Xenophon Memorab. Socr. I. ἵσως ἐν εἰποῖν ἀν πολλοὶ
 τῶν φασκόντων φιλοσοφεῖν. Lucian. Parasit. 52. οἱ φιλοσο-
 φῶν φάσκοντες. Eunuch. 3. τὸ φιλοσοφεῖν εἶναι φάσκοντας,
 καὶ χρημάτων καταφορεῖν, ἔπειτα ὑπὲρ τῶν, ὡς ὑπὲρ πα-
 τέρους κινδυνεύουσιν, καὶ τῶν προγονικῶν ἀγωνίζεσθαι. Fu-
 gitiv. 3. οἱ ξυνήθεις καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι prae se fe-
 rentes, falso praedicantes. Isocrat. ad Demonic.
 πάντες γὰρ μισοῦσιν ἔχ' ἔτα τὴν ἐξαμαρτάνοντα, ὡς τὴν
 ἐπικεινὴν μὲν φάσκοντα εἶναι, μηδὲν δὲ τῶν τυχόντων διω-
 φέροντας. Hegesander ap. Athen. IV. p. 162. A.
 Δογματισταὶ σοφοί, ζηταρησιώδεις. Cicero, qui lib. II.
 de Nat. Deorum praeclare disputavit, l. III. ad
 Pyrrhonismum delabitur.

23. Apud Philosophos atque politiores homines
 i. e. Romanos videtur praecipue veritas & virtus
 inveniri debuisse, at illi ab utraque aberrarunt, &
 turpiter officium erga Deum, erga semet ipsos, &
 erga alios neglexerunt.

Lucanus VIII. 83. I. Nos in templa tuam Ro-
 mana recepimus Ilium, femideosque canes. Aen. VIII.
 698. Omnigenumque Deum monstra & latro Anubis.
 Servius. Iub. Augusto necdum Romani
 Aegyptia sacra susceperant — Varro indignatur Ale-

εἰκόν^Θ Φθαρτῆ ἀνθρώπων, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. Διὸ καὶ παρέδωκεν 24
αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ὀπιθυμίαις τῆ καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τῇ ἀτιμάζεσθαι τὰ
σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. Οἱ τινες μετέλλαξαν ἢ ἀλήθειαν τῇ Θεῷ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ 25
ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει ὡς τῇ κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τὰς
αἰῶ-

24. καὶ] — AC. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Origenes de O. 18. Damascenus. probante f. Millio proli. 1247; αὐτοῖς] αὐτοῖς AD. a prima manu. 22. 33. 35. Versio Syr. Chrysostomus.

25. τῇ Θεῷ] αὐτῷ 2. 3. Editio Erasmi, Colinaei.

τῇ κτίσαντα] τῇ κτίσαντι 40.

χρῆσιν] κτίσιν D. a prima manu.

φύσιν] + χρῆσιν D. a prima manu. G. Versio Vulg.

+ τῇ Θεῷ 2. Editio Erasmi 1. Aldi.

ἐσεβάσθησαν] ἐσεβάσθησαν P. Junius.

26. ὁ Θεός] — Versio Syra posterior.

Alexandrinus deos Romae coli.

Philo de V. Mosis T. 2. p. 161, 5. ξίφος ἀναλαβὼν ἕκαστος, τὰς μυρίαν ἄξια θανάτων ἐργασαμένους, οἱ τὸν ὁληθῆ Θεὸν καταλιπόντες τὰς ψευδονύμους ἐδημιούργησαν, φθαρταῖς καὶ γενεταῖς ὅσις τὴν τῷ ἀγενήτῃ καὶ ἀφάρτῃ πρόσρησιν ἐπιφημίσαντες, συγγενεῖς καὶ φίλους ἀποκτείναντες. de Leg. ad Caj. p. 566, 6. τί δὲ ἐκ ἔμμελλον ἀνθρώπων γε ὄντας; οἱ κύνας, καὶ λύκους, καὶ λέοντας, καὶ κροκοδείλους, καὶ ἄλλα πλείονα θηρία, καὶ ἄνδρας, καὶ χερσαῖα, καὶ πτηνὰ διεπλασθέντες, ὑπὲρ ὧν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ νομοῖ, καὶ τεμένει κατὰ πᾶσαν Αἰγυπτὸν ἰδρυται. & p. 570, 2. Οἷα κληῖς ἔσας ἐς σεμνὸν παρ' αὐτοῖς, ὥς τε καὶ ἔβουλον καὶ ἰερόλοις ἀσπίσι ταῖς ἐγχωρίαις, καὶ πολλοῖς ἑτέροις τῶν ἐξηγριωμένων αὐτῆς θηρίων μεταδεδώκασι. & de Temulent. T. 1. p. 374, 22. οἷς ἐκ ἐξήρμεσιν ἡλίς καὶ σελήνης, εἰ δὲ ἤβουλοντο, καὶ γῆς ἀπάσης καὶ πάντος ὕδατος εἰκόνας διαπλάσσαντες, ἄλλ' ἢ ἡδὴ καὶ ἀλόγοις ζώοις καὶ φυτοῖς τῆς τῶν ἀφάρτων τιμῆς μετέδωκαν. Deut. IV. 15-19. Psal. CVI. 20. Sap. XII. 23. XIII. 10. — XIV. 11. Devarim I. p. 248, 2. Vos assimilaſtis creaturam Creatori, & plantam ei, qui plantavit. Romae ante Tarquinium Priscum nulla in templis simulacra fuerunt posita. Plut. Num. p. 65. B. ἔτος δὲ διεκώλυον ἀνθρωποειδῆ καὶ ζωόμορφον εἰκόνα θεῶν Ῥωμαῖοις νομίζειν, ἐδ' ἦν παρ' αὐτοῖς ἔτε γραπτὸν ἔτε πλαστὸν εἶδος θεῶν πρότερον, ἄλλ' ὅσοις πρώτοις ἔτεσι ναὺς μὲν οἰκοδομήσαντο διέτελεν — ἀγαλλμα δὲ ἐδὲν ἔμμορφον ποιήσαντο — ὥς ἔτε ὅσιον ἑομοιοῦν τὰ βελτίονα τοῖς χείροσιν, ἔτε ἐφάπτεσθαι θεῶν δυνατὸν ἄλλως ἢ ρήσας.

24. Act. VII. 42. Sir. IV. 19. Ἐὰν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτὸν, καὶ παραδώσει αὐτὸν εἰς χεῖρας πτωσέως αὐτοῦ. inf. XI 32. Ea est natura vitiorum, ut, qui semel uni fenestram aperuerit, omnia immittat. Idololatria inprimis omnium scelerum mater est. Sap. XIV. 12-31. Idem de avaritia dixit Paulus 1. Tim. VI. 10. Tam perdit in scelera ruerunt, ac fit ineluctabili & fatali quadam necessitate impulsu fuissent. Non quod Deus vel dona ipsis necessaria subtraheret, aut impuras cogitationes immiserit, quod a sanctitate ejus alienum est: sed quod haec sit ut vitiorum ita & virtutum necessaria & naturalis connexio, ut unum post se trahat alterum. conf. comm. 28. Jof. B. I. 20. 1. τῷ δὲ ἄρα τὰς ἀκούας ἀπέφραξαν οἱ κλεωπάρας ἱμεροὶ, καὶ Θεὸς ὁ σοὶ τὸ κρατεῖν χαρισάμενος. Silius IV. 794. Heu primae scelerum causae mortalibus agris Naturam nescire Deum! Cic. N. D. 12. Haud scio, an, pietate adversus Deos sublata, fides etiam & societas, & una excellentissima virtus iustitia tollatur.

ἀτιμάζεσθαι] Contra 1. Theff. IV. 4.

25. Revera hervierunt creaturae potius quam Creatori. Ex. XXXVI. 7. Psal. XLV. 7. Luc. XIII. 2. 4. Heb. I. 9. III. 3. IX. 23. majori honore opificia affecerunt, quam ipsum opificem.

Δοξολογία frequens Hebraeis Gen. IX. 26. XIV. 20. XXIV. 27. 31. inf. IX. 5. 2. Cor. XI. 31. Gal. I. 5. Sed praecipue usurpari solita, ubi aliquid narratur, quod factum dictumve sit contra majestatem Dei. In medio sermone Paulus testatur, quantopere idololatriam averfetur.

26. Philo Leg. ad Caj. T. 2. p. 547, 26. E. κτήσιν τε καὶ χρῆσιν ἰδὼν τε καὶ κοινῶν ἀγαθῶν. Libanius Progymn. p. 131. B. τὴν δὲ Αἰσχίαν [μυητῆρα] Λευκοθέαν ἐπήγαγον οἱ χρώμενοι. Anthol. I. 78. 4. πολλὰς δ' ἐς γυναῖκας ἰδεῖν, ἐκὶ καλὰς τὴν ὄψιν ὀπλιζομένας (1. ὀπτιομένης) ἀκορέτως, καὶ τοῖς χρησαμένοις πολλὰ χαριζομένας.

Athenaeus XIII. p. 605. D. ὁρᾶτε ἔνι ἡμεῖς οἱ φιλόσοφοι, οἱ παρὰ φύσιν τῇ Ἀφροδίτῃ χρώμενοι, καὶ ἀσπαρῆντες εἰς τὴν θεόν. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 306, 17. Ὁ δὲ παιδιδραστὴς ἔσας τὴν αὐτὴν δίκην ὑπομέναν, ἐπειδὴ τὴν παρὰ φύσιν ἡδονὴν διώκει. Aeschines in Timarch. τίς ἐκ ἀπαίδευτος εἶναι δόξῃ, τῇ μὲν γυναικὶ κατὰ φύσιν ἀμαρτανύσῃ χαλεπαίναν, τῷ δὲ παρὰ φύσιν ἑαυτὸν ὑβρίζοντι συμβέλλῃ χρώμενος; Plato in Phaedro p. 122. 4. E. ἡδονῇ παραδὲς τετραπόδος νόμῳ βαίνειν ἐπιχειρεῖ, καὶ παιδοσπορεῖν, καὶ ὕβρι προσομιλῶν οὐ δέδοικεν οὐδ' αἰσχύνεται παρὰ φύσιν ἡδονὴν διώκειν. de Legg. I. p. 776. E. καὶ παλαιὸν νόμιμον δοκεῖ τῷτο τὸ ἐπιτιθεμένου [τῇ συστοίτῃ] καὶ κατὰ φύσιν τὰς περὶ τὰ ἀφροδίσια ἡδονὰς οὐ μόνον ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ θηρίων διεφθαρμέναι, καὶ τῶν τὰς ἡμετέρας πόλεις [Cretam & Spartam] πρώτας ἦν τις αἰτιώτο, καὶ ὅσαι τῶν ἄλλων μάλιστα ἄπτοισται τῶν γυμνασίων. Καὶ — ἐποητέον, ὅτι τῇ θηλείᾳ καὶ τῇ ἀρσένει φύσει εἰς κοινωνίαν ἡσυχίας τῆς γενήσεως, ἢ περὶ ταῦτα ἡδονὴ κατὰ φύσιν ἀποδεύσθαι δοκεῖ ἄρρηναν δὲ πρὸς ἄρρηναν, ἢ θηλείαν πρὸς θηλείας παρὰ φύσιν, καὶ τῶν πρώτων τὸ τὸλμημα εἶναι δι' ἀκράτειαν ἡδονῆς. Πάντες δὲ δὴ κρητῶν τὸν περὶ τὸν Γανυμήδην μῦθον κατηγοροῦμεν, ὥς λογοποιήσαντων τέτων — ἵνα ἐπόμενοι δὴ τῷ θεῷ καρπῶνται καὶ ταύτην τὴν ἡδονὴν. & VIII. p. 910. E. καὶ γὰρ ἔνι πρὸς μὲν ἄλλα οὐκ ὀλίγα ἢ κρήνη τε ἡμῶν ὅλη καὶ ἢ Λακεδαιμόνιον βοῦθειαν ἐπιτελικῶς οὐ μικρὰν συμβάλλοντας — περὶ δὲ τῶν ἐρώτων ἐναντιοῦνται παντάπασιν. Ἐἰ γὰρ τις ἀκολουθῶν τῇ φύσει δῆσει τὸν πρὸς Λαίαν νόμον, λέγων ὡς ὁρῶς εἶχε τὸ τῶν ἀρρηνῶν καὶ νέων μηδ' ἐκκοιναίνειν, καθηλείαν, πρὸς μὲν ἀφροδίσιαν, μάρτυρα παραγόμενος τὴν τῶν θηρίων φύσιν, καὶ δεικνύς πρὸς τὰ τοιαῦτα οὐχ' ἀπτόμενα ἄρρηναν ἀρρηνος, διὰ τὸ μη φύσει τῷτο εἶναι, τὰχ' ἂν κρητὸς πειθανῶ λόγῳ, καὶ ταῖς ἡμετέρας πόλεσιν οὐδαμῶς ἐμυφανοῖ. & p. 914. 4. ἄβυστος δὲ παλλακῶν σπέρματα, καὶ νοθαὶ μὴ σπείρειν, μηδὲ ἄγονα ἀρρηνῶν παρὰ φύσιν — B. ἄτιμον αὐτὸν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπαίανων νομοθετῆντος, ὁρῶς ἂν νόξαμεν νομοθετῆν, ὡς ἔπος ὄντα ξενικόν — ἐγὼ μὲν σοὶ σφόδρα δεχόμενος ἂν τέτον τὸν νόμον. Petronius 119. Heu pudet effari, perituraque prodere fata, Perfarum ritu male pubescentibus annis Subripuere viros, exfectaque viscera ferro In venerem fregere — Quaerit se natura, nec invenit. Dionys. Hal. Exc. p. 709. οὐκ ἀξίῳ εἰς ἐλεύθερα σώματα — τὸς

26 αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τῆτο παρέδωκεν αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἱ τε γὰρ θήλειαι
27 αὐτῶν μετήλλαξαν τὴ φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴ ὁρμὴ φύσιν· Ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέν-
τες τὴ φυσικὴν χρῆσιν τῇ θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσε-
νες ἐν ἄρσεσι καὶ ἀρρημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴ ἀντιμισθίαν, ἣν ἔδει, τῇ πλάνης αὐτῶν
ἐν

27. 21.] — C. 18. 38. 44. Editio Complut. Plantin. AD. a prima manu G. 4. 17. 21. 31. 45. 47.
Versio Vulg. Syra posterior. Clemens paed. II. 10. Origenes, Athanasius c. Gent. & de Incarnat. Chrysostomus,
Theodoretus, Damascenus, Theophylactus.
ἄρρενες] ἄρσενες D. a prima manu. G. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Eusebius P. VII. 2.
θήλειας] θυλείας Editio Erasmi 3. 4. ἐν primum] — 34. ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῶν] — 30.
ἄρσενες ἐν ἄρσεσι] ἄρρενες ἐν ἄρρεσι A. 29. 30. 40. 44. 45. Clemens, Origenes. Theodoretus.

ἐν ταῖς ἄλλαις ὄντας ἀρχαῖς ὑβρίζοντας ἀνηέτους καὶ παρὰ φύσιν τοῖς ἄρρεσι ὑβρίζει. Ovidius M. IX. 724. ardetque in virgine virgo, vixque tenens lacrymas, Quis me manet exitus, inquit, cognita quam nulli, quam prodigiosa novaeque cura tenet Veneris? Si Di mihi parcere vellent, Naturale malum saltem & de more dedissent. Interque animalia cuncta, Femina femineo correpta cupidine nulla est. Porphyrius de Abst. IV. 20. τὰ ἀφροδίσια μαινοῖσι, συνέδος δὲ — πρὸς ἄρσενας ἄρσενων, καὶ ὅτι εἰς νεκρὸν, καὶ ὅτι παρὰ φύσιν. Libanius O. XIX. p. 500. D. εἰ μὲν τύτοις συνῆλθε τοῖς ἐρχομαῖς ἢ παράνομος Ἀφροδίτη, κείρον ἔχει τῷ σοφιστῇ τὰ ἐγκλήματα· Εἰ δ' ἔπω ταύτας εἰς μίσσην ἡκέσσης, ἦσαν οἱ τὴν φύσιν ἀδικῶντες. & p. 501. B. νῦν — θάνατος ἢ δίκη τοῖς τὰ τοιαῦτα ἀδικῶσιν. Galenus de Curat. πότερον ἀληθεύον λέγων αὐξανόμενην τὴν ἐπιθυμητικὴν δύναμιν εἰς ὥσπερ ἔρωτα πολλὰκις ἐμβολαῖν, εὐ σημειῶντων μόνον ἀραίαν, οὐδ' ἀφροδισίαν, ἀλλὰ καὶ λιχνήνας καὶ γαστριμαργίας, οἰσφυλγίας τε, καὶ τὰς παρὰ φύσιν αἰσχυρνήνας. Philemon de Solone. Μισθὸν ὁρῶντα τὴν πόλιν νεώτερον, τάς δ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν, ἀμαρτανόοντας δ' εἰς δὲ μὴ προσῆκον ἢ, σῆσαι πριάμενοι τὰς γυναῖκας. Lucianus Amor. 19. μῖνον ἐπὶ τῆς οἰκίας φύσιος ἐκάτερον, καὶ μήτε τὸ θῆλυ παρὰ φύσιν ἄρρενῶσθαι, μήτε τὸ ἄρρεν ἀρρενῶς μαλακίζεσθαι. Dial. Meretr. V. τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναῖκας, ὑπὸ ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελήσας αὐτὸ πάσχειν, γυναῖξί δὲ αὐτὰς πλοσιάζεσθαι, ὥσπερ ἄνδρας. Plut. Amator. p. 751. C. ἡ παρὰ φύσιν ὁμιλία πρὸς ἄρρενας. Gryllor p. 990. D. τὸ δὲ ὅλον ἢ φύσις· ὅθεν οὐδὲ ἄρρενος πρὸς ἄρρεν, ὅτε θήλειος πρὸς θῆλυ μίξιν εἶναι τῶν θηρίων ἐπιθυμία, μίχρη γὰρ νῦν ἐννοήσασιν. ἡμῶν δὲ πολλὰ τοιαῦτα τῶν σημειῶν καὶ ἀγαθῶν, εἰ γὰρ τὴν οὐδὲν ἀξίως — F. τὰ δὲ ἐν ἡμῶν ἀκόλαστος οὐδὲ τὸν νόμον ἔχουσα σύμμοχος ἢ φύσις ἐντὸς ὅρων καθέγγυσιν, ἀλλὰ ὥσπερ ὑπὸ ῥυτίματος ἐκφυρμένην πολλὰκις ταῖς ἐπιθυμίαις δεινὴν ὑβρίν καὶ ταραχὴν καὶ σύγχυσιν ἐν ταῖς ἀφροδισίοις ἀπεργάζεται τῆς φύσεως. Anthol. I. 78. 6. καλὸν μὲν συγρόμενον ἔχρινόν, εἰ δ' ἄρ' ἀνάγκη, ἀρσενικὴ φιλότης μήποτε σὲ κλονέοι. Θηλυτέρως φιλεῖν ὀλίγον κακόν, ἕνεκα κύναις κύπριδος ὁμοῦς πότνα δίδωκε φύσιν. Δέρκεο τῶν ἀλόγων ζῶων γένος, οὐ γὰρ ἐκείνων φύσις ἀτιμώδης θίσσιαι συζυγίης, Ἄρσενι γὰρ θήλειαν συνάπτεται, οἱ δ' ἀλεγχοῖτο Ἄνδρες ἐς ἀλλήλους ζεῖνον ἄγασιν γάμον. Ovid. Heroid. XV. 201. Lesbides, infamem quae me fecistis amatae. Seneca Epist. 95. Libidine vero ne maribus quidem cedunt pati natae. Dii illas deaeque male perdant; adeo perversum commentae genus impudicitiae. Aristoph. Lyfistr. 109. εἰ γὰρ ἡμῶς πρὸς δόξαν Μιλήσιοι, οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ἐκτωδᾶκτυλον, ὅς ἦν ἂν ἡμῶν σκυτί-
νη πικρία. Schol. αἰδοῖεν ἀρρημοσύνην. Schabb. f. 65. I. Mulieres frictrices illegitimae sunt ad Sacerdotium. Schemoth R. XVIII. p. 117. 4. Primogeniti Aegypti occisi sunt, quia opus viri impoferunt feminae, & opus feminae viro. Falkut Rubeni f. 170. 3. ad Deut. XXII. 5. scriptum est in Maharil, re-

spici ad frictrices, quemadmodum in Aegypto fieri solet. Martial. I. 90. ad Bassam tribadem. Quod nunquam maribus cinctam te, Bassa, videbam; Quodque tibi moechum fabula nulla dabat; omne sed officium circa te semper obibat Turba tui fexus, non adevante viro; esse videbaris, fateor, Lucretia nobis: At tu, pro facinus! — Mentiturque virum prodigiosa Venus. Commenta es dignum Thebano aenigmate monstrum, Hic, ubi vir non est, ut sit adulterium.

27. ἐξεκαύθησαν] I. Cor. VII. 9. Terent. Andr. II. 1. 8. Quanto fatius est, te id dare operam, qui istum amorem ex corde ejicias, quam id loqui, quo magis libido frustra incendatur tua. Valerius Fl. VIII. 159. Ipsa fugit, tantoque nefas! ipsa ardet amore. Aristaenetus I. 24. ὁ ἔρωτος, ἐς οὐ νύκτα, οὐ μὲν ἡμέρας διαλείπει τὴν ἡμῶν καταφύγων καρδίαν. II. I. ἔτος δ' ἐν ἔρῳ σὲ, καλὴκα, καὶ τῷ σὺ φθίρεται γλυκυτάτῃ πυρὶ. Ovidius Ep. XVI. 229. Paridis — Saepe mero volui flammam compescere; at illa crevit, & ebrietas ignis in igne fuit. Virgilius Eccl. II. 1. Formosum Pastor Corydon ardebat Alexin. Servius: impatienter diligebat. Horat. Epod. 14. 9. Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo Anacreonta Teium. Aeneid. I. 717. Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo.

Aristot. Rhet. I. ἄλλοι δ' ὁρμῆς ὁρμὴ καὶ ἐπιθυμία. Herodian. I. 66. ἡμῶν αὐτῶν τὰς ὁρμῆς εἰς τὴν ἡδονὴν ἐπιθυμία. III. 13. 44. εἰς πάσας ἡδονὰς ὁρμῆς ἀπλήσως ὁρμαινόμενος. VI. 1. 12. πρὸς καλοῦσθαι αὐτῆς τῶν καλῶν, τὰς ὁρμῆς ἀκαμάζουσας εἰς αἰσχυρὰς ἐπιθυμίας. libido, appetitus, desiderium.

κατεργαζόμενοι] II. 9. 10. inf. VII. 18. Eph. VI. 13. perpetrantes, perficientes I. Cor. V. 3. Eurip. κατεργάσαι θυσιᾶ. Xenophon Ατομωμ. IV. καὶ τοιγὰρ τοσούτῳ ταῦτα ἐκείνων δυσκατεργαστότερα φαίνεται, ὅσῳ περ πλεονάζον περὶ ταῦτα πραγματευομένων ἐλάττωσιν οἱ κατεργαζόμενοι γίνονται. Glossar. patratio, rei venereae consummatio. Anth. VII. 209. ἡραστήν, ἐφίλκην, ἔτυχον, κατέπραξ.

Xenophon de Rep. Laced. εἰ δὲ τις παιδὸς σάμασις ὁρεγόμενος φανείη, αἰσχρὸν τὴν τοῦ τοῦ, εἰποίησιν ἂν Λακεδαιμόνιοι εἰδὲν ἥτιον ἱεράς παιδικῶν ἀπέχουσαι, ἢ γυναικῶν παίδων, ἢ καὶ ἀδελφῶν ἀδελφῶν εἰς ἀφροδισία ἀπέχουσαι. Τὸ μὲν οὖν ταῦτα ἀπιστεῖσθαι ὑπὸ τινῶν καὶ θαυμάζω· ἐν πολλαῖς γὰρ τῶν πόλεων οἱ ἰσμοὶ οὐκ ἴστανται ταῖς πρὸς τὰς παῖδας ἐπιθυμίαις. Aeschin. c. Timarch. ἐχρήσαντο τῷ σώματι τιμάρχῃ — κατεργάζοντες τὸ σῶμα τὸ ἐαυτοῦ. Pollux VI. 127. περὶ κιναιδοῦ — ποιοῦντες τὰ αἰσχυρὰ, αἰσχύναν τὸ σῶμα, τὸ σῶμα ἐκδεσθῶς εἰς αἰσχύνην, κατεργάζοντες τὴν ἡρᾶν. Sextus Empir. a. Ethic. 190. καὶ μὴ περὶ μὲν παίδων ἀγωγῆς ἐν ταῖς διατριβαῖς ὁ αἰσχυρῶν Ζήνων τοιαῦτα τινα διέξισιν· διαμνηρίζον δὲ μνηδὲν μολῶν καὶ μνηδὲν ἡσσαν παιδικὰ ἢ μὴ παιδικὰ, μνηδὲ θήλεια ἢ ἀρρενικά, οὐ γὰρ ἄλλα παιδικὰ ἢ μὴ παιδικὰ, οὐδὲ θήλεια ἢ ἀρρενικά.

ἐν αὐτοῖς ὑπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς ἐκ ἐδοκίμασαν ὁ Θεὸς ἔχειν ἐν ὑπὶ γνώσει, 28
παρέδωκεν αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. Πεπληρωμένους 29
ωδ-

ὑπολαμβάνοντες] ἀντιλαμβάνοντες G.

ὁ Θεός — A 2. Nyssenus de Scopo Christiani, *Damasceus*. probante J. Millio prol. 1352.

29. ἀδοκίμα] + ἀκαθαροί 37. 40. in ora.

πορνεία, πορνεία, πλεονεξία, κακία] πορνεία, κακία, πλεονεξία A. Verlio *Aethiop. Ephraem. κακία, πορνεία, πλεονεξία* C. 23. Verlio *Copt. Origenes. Hilarius, Isidorus* IV. 59. & 101. 2. *Damasceus. Maxim. Ascet.* 384. *πορνεία, πλεονεξία, κακία* 26. *Chrysostomus. Basilus* Ascet. prooem. & *Eth.* 69. probante Bengelio. 1. *Cor.* V. 8.

ἡ ἀρρεσιν, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ πρέπει τε καὶ πρέποντα εἶναι. *Pyrh. Hyp.* III. 24. Καὶ τὸν Μηρίον τὸν κῆρτα ἔτω κεκλῆσθαι φασὶν δι' ἔμφασιν τῷ κηρτῶν ἔασι. *Hesychius.* Κῆρς, τῆς πωιδιχόης χρῆσθαι. *Servius* in *Aen.* X. 325. De Cretensibus accepimus, quod in amores puerorum intemperantes fuerunt. *Heraclides* de Politis. Ταῖς δὲ πρὸς τὰς ἀρρένας ἐρωτικαῖς ὁμιλίαις πρῶτοι κεκλῆσθαι, καὶ οὐκ αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς τῆτο. de Cretensibus. *Athenaeus* XIII. p. 601. E. ὅλας δὲ τὰς παιδικὰς ἐρωτάς τὰν ἐπὶ ταῖς θηλείαις προκρίναι πολλοί. παρὰ γὰρ ταῖς ἄλλαις ταῖς εὐνοικημέναις πόλεσιν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος σπουδασθῆναι τὸδε τὸ ἔθος. Κῆρτες γὰρ, ὡς ἔφη, καὶ οἱ ἐν εὐβοίᾳ χαλκιδεῖς παρὶ τὰ παιδικὰ δαιμονίως ἐπτόνται. p. 602. F. τῷ παιδραστῇ παρὰ πρῶτων κηρτῶν εἰς τὰς ἑλλήνας παρελθόντος, ὡς ἰσραὴλ Τίμαιος. ἄλλοι δὲ φασὶν, τῶν τοιούτων ἐρωτῶν κατὰρξασθαι Λαῖον. *Anthol.* II. 5. 2. Ἀνέρας ἡρῆσαντο, καὶ ἐκ ἐγένοντο γυναῖκες, ἔτ' ἄνδρες γενέσθαι, ἐπὶ πάθος ἔργα γυναικῶν οὐδὲ γυναῖκες ἔασιν, ἐπὶ φύσιν ἑλλὰς ἄνδρῶν, Ἀνέρες ἐστὶ γυναῖδες, καὶ ἄνδρας ἐστὶ γυναῖκες. *Quintilian.* D. III. Seculi in tantum vitio regnant, ut obscenis cupiditatibus natura cefferit, ut pollutis in foemineam usque patientiam maribus incurrat jam libido in sexum suum. *Maximus Tyrius* XXVI. 9. Ἀδίκος ἡ μίξις, ἄγνος ἡ συσχίσαι ἐπὶ πετρῶν σπῆρις, γάμμος ἀρεῖς μετένεγκ' αὐτὸς ἐφρουσῆς ἐπὶ τὴν φύσιν. *Plut.* *Amator.* p. 752. A. ἔτος δὲ ἀρεῖται τὴν ἡδονήν, αἰσχύνεται γὰρ καὶ φοβεῖται — διὰ τὸν νόμον. *Seneca* Ep. 95. *Transgo puerorum infelicitum greges, quos post transacta convivia aliae cubiculi contumeliae expectant. Transgo agmina exoletorum per nationes coloresque descripta.* Quantopere puerorum amoribus insanierint Romani non Imperatores solum, verum etiam cives, docere possunt *Suetonius, Tacitus, Horatius, Juvenalis, & Artemidorus. Suet.* Nero. 28. Puerum Sporum exfectis testibus etiam in muliebrem naturam transfigitur conatus cum dote & flameo perfolenni nuptiarum celeberrimo officio deductum ad se pro uxore habuit. Extatque ejusdam non inficetus jocus, Bene agi potuisse cum rebus humanis, si Domitius pater talem habuisset uxorem. *Dio Chrys.* XXI. p. 270. D. Νῆρωνα ἂν πάντες ἐφιστάμεθα ἐφ' ἡμῶν, ὅτι οὐ μόνον ἐξέτιμει τὸν ἐρώμενον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῷ μετανόμασε γυναικεῖον — ἀλλ' ἐκένος γε καὶ τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ τρίχας διεκέρκτο, καὶ παιδίσκῃ ἠκολούθη, ὅποτε βαδίζοι, καὶ ἀμπόσχεται ἰσθῆτα γυναικεῖαν — τέλος δὲ πρετέθησαν μυγᾶλαι καὶ τιμαὶ καὶ χρήματα ἅπτερα τὸ πλῆθος, ὅσις αὐτὸν γυναικᾶ ποιήσῃ. *Artemidor.* I. 83. περὶ τῆς παρὰ φύσιν συσχίσεως. & 80. 81. *Levit.* XVIII. 22. 1. *Pet.* IV. 3. 2. *Pet.* II. 12. 13.

πλάνης] *Idololatriae* 2. *Pet.* II. 18. Cum Deum contemnerent, justum erat, ut ipsi contemnerentur. 1. *Sam.* II. 30.

28. παρέδωκεν] *Cic.* in *Verrem.* I. 2. Mibi pro caetera ejus audacia atque amentia ne hoc quidem mirandum videtur. Multa enim & in deos & in homines impie nefarieque commisit, quorum scelerum poenis agitur, & a mente confilioque de-

28. 2] — 32. probante J. Millio prol. 1485.

πορνεία, πορνεία,] πορνεία, πορνεία Editio Colinaei.

24. *Eph.* IV. 18. 19. . . . ὅταν δὲ δαίμων ἀνὴρ παρσὺν κακὰ, τὸν νῦν ἐβλάψῃ πρῶτον.

Etymol. ἀκίβδηλον, δοκίμον, ἐπὶ νομίσματος δὲ κυρίας. *Aristot.* ἀδόκιμον ἐποίησε νόμισμα. *Symmachus* Ep. IX. 36. Quae res testimonio est, sincerum tibi inesse iudicium — asserit enim probabilem mentem talis electio.

Sicut ipsi improbarunt habere cognitionem Dei: ita Deus tradidit eos in mentem reprobam, plumbeam, inidoneam quae id, quod mentis est, ageret.

Herodian. V. 16. τὰς εἰς ἀμύτητα παροξύνοντας, ὡς καὶ πιστὸς ἐδοκίμαζε φίλους. *Plut.* *Lacon.* *Instit.* p. 236. F. δοκιμαζόμενος μάλιστα παρ' αὐτοῖς τῷ μέλατος λεγόμενον ζωμῷ. p. 238. C. μόνον γὰρ τὰ ἀπλῆτα τῶν μιλῶν ἐδοκίμαζον. *Pelopid.* p. 280. D. ἐθουμάζον τὴν ἀτοπίαν, εἰ τὸν μὲν πράξαντα κολάζουσιν, τὴν δὲ πράξιν δοκιμαζουσιν. *Thef.* p. 5. D. οὐκ ἐδοκίμαζε φράξιν αὐτὸν, ὅστις ἦ. *Apophth.* *Lacon.* p. 223. D. τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς οὐ μνησθῆναι, διὰ τῆτο δὲ καὶ τὰ μέσα οὐ συνήκει, τὰ δ' ἐπὶ πᾶσιν οὐ δοκιμάζω. *Dio L.* XXXVIII. p. 37. ὃν καὶ ἐκείνους καὶ δοκιμασαὶ καὶ ἐπαινῆται γίνονται — οὐκ ἐγὼ μόνος τὰ γηραμεμένα δοκιμάζω. p. 42. τὴν τιμωρίαν τὴν ἐπ' αὐτοῖς γραφομένην οὐκ ἐδοκίμαζον. *Jof.* A. I. 7. I. μετοικῶν δοκιμάσας κατὰ βέλῃσιν καὶ βοήθειαν τῷ θεῷ. 10. I. βοηθεῖ αὐτοῖς δοκιμάσας. II. 7. 4. τὰ μὲν ἐν ὀνόματι δηλῶσαι τῶν οὐκ ἐδοκίμαζον. IV. 8. 41. χράμενοι τε νόμοις, ὡς ἀγαθὸς δοκιμάσας ὁ θεὸς παραδίδωσι. XIV. 10. 2. ἀρέσκει μοι κρίναι γινώσκει παρ' αὐτῷ παραχρημασίαν δὲ ἢ χρημάτα πράσσειν οὐκ ἐδοκίμαζω. 6. ἀρέσκειν τῇ συγκλήτῃ ταῦτα, ὅρανον ἔχειν — ταῦτα δοκιμάζει ἢ σύγκλητος ὅρανον — ἔχειν. *Polyaenus* p. 343. δημοτικὸν ἔχειν τὸ δικαστήριον ἐδοκίμαζε.

Act. XXII. 23. *Cic.* de *Offic.* I. 3. Perfectum autem officium rectum, opinor, vocemus, quod Graeci καθήκον vocant. *Lucian.* *Hermotim.* 82. περὶ τῶν καθήκοντων. *Xenophon.* τὰ καθήκοντα ἀποτελεῖ. *Lyfias* ὑμῶν καθήκει, περὶ ταύτας τῆς ἀρχῆς ἀκριβεστέρην δακτυλογραφίαν, ἢ περὶ τῶν ἄλλων ποιῆσαι. *Polybius* de *Coff.* VI. p. 670. ὅρα δὴ συντελεῖσθαι τῶν πρὸς τὰς καλὰς πράξεις ἀνηκόντων, τούτοις καθήκει φροντίζειν. *Lucianus* *Gall.* 10. τὰ καθήκοντα, ἔφη, οὐ χρὴ προδίδουσι, καὶ ταῦτα φιλόσοφον ἄνδρα. *Diogenes L.* VII. *Zeno.* 108. καθήκοντα μὲν εἰναι, ὅσα λόγος αἰρεῖ ποιεῖν — παρὰ τὸ καθήκον δὲ, ὅσα μὴ αἰρεῖ ὁ λογος. VII. 25. φασὶ δὲ καὶ πρῶτον καθήκον ἀπομακρύναι, καὶ λόγον περὶ αὐτῶ ποιῆσαι.

29. πεπληρωμένους] *Act.* XIII. 10. *Themistius* VIII. p. 104. ὁρῶντες τὸς ἄλλους καταπιμπλάμενους ἀδολείας τε καὶ ἀν-

πάση ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ μετ' ἑς φθόνου, φόνου, ἔριδος,
30 δόλου, κακοηθείας Ψευδιστῆς, καταλάλης, θεοσυγείας, ὑβριστῆς, ὑπερηφάνους, ἀλα-
ζό-

κακίᾳ, πορνείᾳ, πλεονεξίᾳ D. a prima manu. EG. 2. 46.

πονηρίᾳ] — Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

φόνου, ἔριδος] ἔριδος, φόνου A.

δόλου] — A. ut Ed. Basilinus R. b. 20.

καταλάλης] κακολόγους D. a prima manu.

πλεονεξίᾳ, κακίᾳ] κακίᾳ, πλεονεξίᾳ Versio Syr.

30. Ψευδιστῆς] — 46. a prima manu.

καταλάλης, θεοσυγείας, ὑβριστῆς] — 32. 39. 40. a prima manu.

ἀνόντων ἔργων.

πάση ἀδικίᾳ] Romani & imperium in orbem terrarum iniuste consecuti sunt: & in subiectos impotenter & iniuste sunt dominati. *Sallustius* Jugurtha 81. 1. Romanos iniustos, profunda avaritia, communes omnium hostes esse: eandem illos causam belli cum Boccho habere, quam secum & cum aliis gentibus, libidinem imperitandi. Hist. IV. Epistola regis Mithridatis. 5. Namque Romanis cum nationibus, populis, regibus cunctis, una & ea vetus causa bellandi est, cupido profunda imperii & divitiarum — 6. amicitiam simulantes — Antiochum — per dolum avertere. 7. callidi & repertoires perfidiae, quia pacto fidem dederant, insomniis occidere. 8. Eumenem — prodidere Antiocho. — Simulatoque impio testamento — 17. neque quicquam a principio nifi raptum habuere, domum, conjuges, agros, imperium — quibus non humana ulla neque divina obstant, quin socios, amicos, procul, juxta sitos, inopes potentesque trahant, excidant, omniaque non serva & maxime regna hostilia ducant. 20. Romani arma in omnes habent, accerrima in eos quibus victis spolia maxima sunt; audendo & fallendo, & bella ex bellis ferendo, magni facti. *Tacitus* V. Agricolae. 30. Romani, quorum superbiam frustra per obsequium & modestiam effugeris, raptores orbis, si locuples hostis est, avari, si pauper, ambitiosi, quos non Oriens non occidens satiaverit — auferre, trucidare, rapere falsis nominibus imperium: atque ubi solitudinem fecerunt, pacem appellant. Liberos cuique ac propinquos suos natura carissimos esse voluit, hi per delectus alibi servituri auferuntur. Conjuges sororesque, etsi hostilem injuriam effugiant, nomine amicarum atque hospitem polluantur. Bona fortunasque in tributum egerunt — corpora ipsa ac manus — verbera inter ac contumelias conterunt. *Cic.* in Verrem I. 1. Inveteravit enim jam opinio perniciofa Reipublicae, vobisque periculosa: quae non modo Romae, sed & apud exteras nationes, omnium ferme percubuit, his judiciis, quae nunc sint, pecuniosum hominem, quamvis sit nocens, neminem posse damnari. III. 89. Lugent omnes provinciae, queruntur omnes liberi populi, regna denique jam omnia de nostris cupiditatibus & injuriis exprostant, locus intra oceanum jam nullus est neque tam longinquus neque tam reconditus, quo non per haec tempora nostrorum hominum libido iniquitasque pervaserit, sustinere jam populus Romanus omnium nationum non vim, non arma, non bellum, sed luctum, lacrimas, querimonias non potest. Pro L. Manilia 22. Difficile est dictu, Quirites, quanto in odio sumus apud exteras nationes, propter eorum, quos ad eas per hos annos cum imperio misimus, injurias ac libidines. Quod enim fanum putatis in illis terris magistratibus nostris religiosum, quam civitatem sanctam, quam domum satis clausam ac munitam fuisse? ad Att. I. 12. Scito nihil tam exercitum jam esse Ro-

mae quam Candidatos omnibus iniquitatibus.

πορνείᾳ] *Zonaras* in Can. XIX. Basil. Ἀπόστολος δὲ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ τὸ τῆς πορνείας ὄνομα καὶ ἀντὶ τῆς μοιχείας παρίλαβε λέγων παπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, καὶ ἑξῆς, πάντα σχεδὸν τὰ πάθη ἀπαριθμησάμενος μοιχείας οὐ μέμνηται, ὡς διὰ πορνείας καὶ ταύτην δηλώσας. *Juvenal.* S. II. 37. ubi nunc lex Julia? Dormis? VI. 293. Nullum crimen abest, facinusque libidinis, ex quo paupertas Romana perit *Horatius* S. II. 7. 13. Jam moechus Romae, jam mallet doctus Athenis vivere. *Senec.* Epist. 97. Adulterium nisi feceris, damna. Illa formosa, quam desideras, veniet: illius tibi noctem promitto, nec differo. de Benefic. I. 9. Si quis nulla se amica fecit insignem, nec alienae uxori annua praestat, hunc matronae humilem & sordidae libidinis, & ancillariolum vocant. Hinc decentissimum Sponsaliorum genus adulterium. & III. 16. Numquid jam ullus adulterii pudor est, postquam eo ventum est, ut nulla virum habeat, nisi ut adulterum irriter? argumentum est deformitatis pudicitiae. Quam invenies tam miseram, tam fordidam, ut illi satis sit unum adulterorum par? nisi singulis dividit horas? & non sufficit dies omnibus? nisi apud alium gestata est, apud alium mansit? Infrunita & antiqua est, quae nesciat, matrimonium vocari unum adulterium — horum delictorum jam evanuit pudor, postquam res latius evagata est.

πλεονεξίας, κακίᾳ] *Juvenal.* S. I. 87. Et quando uberior vitiorum copia? quando Major avaritiae patuit finis?

μετ' ἑς φθόνου, φόνου, ἔριδος] *Isocrates* in Panathen. ἐδύνα νομίζω τοσαύτης ἀμαθίας καὶ φθόνου μετ' ἑ. *Appianus* B. C. III. p. 873. de Caesaris percussoribus. πρὸς ἄνδρας ταχυργεῖς, καὶ φόνου πλήρεις, καὶ ἐπ' ἐμὲ συν- αμυσσόμενες. II. p. 710. de Catilina. αὐτὸς δὲ πολι- τέειν μὲν ὅλως ἐτι ἀπεστέφιστο ἐκ ταύτης, ὡς — ἔριδος καὶ φθόνου μετ' ἑ. *Jambl.* ap. *Suidam.* Τὸ δευτέρου τῷ φθόνῳ γράμμα ἔστις αὐτοῦ ἐν αὐτῷ τὸν φόνον γεγραμμένον. *Euripides* Troad. 763. εἴπα δὲ φόνου, φόνου τε, θανάτου.

δόλου] *Juvenal.* III. 41. Quid Romae faciam? mentiri nescio. *Petron.* 116. O mi, inquit, hospites. Si negotiatores estis, mutare propositum, aliudque vitae praesidium quaerite: sin autem urbanioris notae homines sustinetis semper mentiri, recta ad lucrum curritis. *Aet.* XIII. 10.

κακοηθείας] *Juvenal.* VII. 52. Tenet insanabile multos scribendi cacoethes. *Demosthenes* pro Cor. κακοήθης δ' ὢν, Ἀισχίνῃ, τέτο παταλῶς ἐνέθως ὤθης. *Herodian.* VII. 3. 11. τινὰς τῶν κακοήθων καὶ φαύλων ἐστ' ὅτι καὶ εὐφραίνει, φθόνῳ δὲν κρείττοναν καὶ εὐτυχύναν. *Aristoteles* Rhet. II. κακοηθεία τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἅπαντα. *Plut.* περὶ τῆς Ἡροδότης κακοηθείας. *Petricl.* p. 161. E. τὴν δύναμιν αὐτῆς σαφῶς μὲν ὁ Θεκυδίδης διηγείται κακοήθως δὲ παρρησιάζουσιν οἱ κοινικοὶ. *Jos.* A. XVI. 3. 1. βλασφημίας μὲν ἐξ ἐκείνων εἰς τὴν Σαλαμῆν καὶ τὸν φερώραν, κακοηθείαν δὲ τῶν εἰς τὰ μικράκια, καὶ μετὰ πραγματείας ἐπιβλή. Τὸ μὲν γὰρ μῦθος ἴσται ἢ ἐξ ἀλλήλων, ὁ δὲ τρίτος τῷ μυστῷ ἢ ἄλλοις.

ζῶνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, Ἀσυνέτης, ἀσυνθέτης, ἀτόργος, ἀσπόνδης, 31
δης,

γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτης] ἀσυνέτης, γονεῦσιν ἀπειθεῖς Versio Syra. Fallitur ergo H. Grotius, qui cum apud Syrum τὸ ἀσυνέτης non iūdo loco positum videret, a Syro non lectum fuisse, imo nec legendum esse putavit.

31. ἀσπόνδης] — AD a prima manu. GE. 17. Versio Copt. Ephrem, bis. Damascenus, Lucifer, Augustinus;

οἱ μὲν ἐν τῷ φανερῷ λοιδορηθῆναι, καὶ προσονομάσαι προση-
ταῖς, ἐν γυναικὶ ὑπὸ τῆς ἀπειρίας οἰόμενοι τὸ τῆς ὀργῆς ἀνυπόστο-
λον· οἱ δ' οὐ τοῖς αὐτοῦ τρόποις, ἀλλὰ πραγματικῶς καὶ κα-
κοῦντας ἐκράντον ταῖς διαβολαῖς. 3. ὥστε πάντα κακοῦντας
ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἀντίπατρον καιροφυλακτέμενα, καὶ μισ-
ζῶντας πρὸς τὸν Ἡρώδην ἐξαγγελλόμενα. 4. 3. τὴν ἀρχὴν
— πολλὰκις αἰτίαν γινώσκει τῶς πονηροτάτοις ἐλπίδων,
δι' ἃς ἐδωμῶν ὑπόστολον ποιεῖν τὰς κακοῦντας, ἀδίκημα μὲν
ἐπὶ ἐδῶν ἐπὶ κατ' ἡμῶν, τὰς δὲ διαβολὰς πῶς ἂν λύσιν,
ὁ ἀνέχεται μὴ θίγειν. *Ammonius*. κακοῦντας μὲν ἐπὶ κακίᾳ
κακρυμμένη κακοτροπία δὲ ποικίλη καὶ παντοδαπὸς παν-
ουργία. *Plut.* de Curiof. p. 515. ἡ πολυπραγμοσύνη
φιλομάχεια τις ἐστὶν ἑλλοτρίαν κακῶν, ἕτε φθόνος δοκῶσα
καθαρεύει νόσος, ἕτε κακοῦντας.

30. ψυβρίζας] *Arrianus* B. C. I. p. 662. τῷ κα-
πῇ, τί δὲ σπαδαῖστον αἰτίῃ [οἶνος,] πυθόμενα, ὁ μὲν
δράκων ἐψυβρίσει τὴν αἰτίαν — ὁ δὲ κάπηλος αὐτίκα
ἐπὶ Μαρίῳ τὸτο δαλώσαν. *Thomas*. ψυβρός, οὐ ψυβρίζης.
Sophoc. Aja. 148. τοῖς λίγυς ψυβρός πλάττων εἰς ὧ-
τα φέρεται πᾶσι Ὀδυσσεύς. *Plut.* de Curiof. p. 519. F.
παραβάλλασιν γειτόνων τοῖς αἰτίαις τὰ ὧτα, καὶ συμψυβρί-
ζουσιν οἰκέταις καὶ γυναικί, πολλὰκις μὲν ἐπὶ ἀκινδύ-
τως, αἰεὶ δὲ ἀδύτως. *Sympot.* VIII. 7. p. 727. C. χα-
λιδόνας οἰκίᾳ μὴ δέχουσαι — τὸ σύμβολον, ὡς πρὸς τῆς
διαβολῆς καὶ ψυβρίας τῶν συνήθων ἡνιγμένοι ἐπ' αὐτὸς ὁ
Λευκίσις ἰδομένης, ψυβρισμὸς μὲν γὰρ ἦκεται χιλιδὸν μέ-
γεθι, λαλιάς δὲ καὶ πολυφωπίας ἡ μᾶλλον ἡ κίττις καὶ
περὶ τὴν καὶ ἀλετορίαν. *Sir.* V. 16. XXVIII. 14.

καταλάλης] *Thomas*. λαλία, καὶ προσλαλία, καὶ
προλαλία, δίκιμον. Καταλάλια δὲ ἐδῶν εἶπε τῶν ἀρχαίων,
ἀλλὰ ἀντὶ τῆς κατηγορίας, ὡσαύτως καὶ ῥητόν καὶ λα-
λήτιον. *Polybius* III. p. 334. τὸν μὲν φάβιον καταλάλι.
Suidas. μὴ καταλάλει τὸν γειτόνῳ. *Cic.* pro Flacco
3. in maledictissima civitate. pro Coelio 16. At
fuit fama. Quotusquisque istam effugere potest in
tam maledica civitate?

θεοσυγίης] *Athanasius* ad Serap. de morte Arij.
Ἠγάμαι γὰρ, ὅτι γνωσθέντος τοῦ περὶ τῆς θανάτου θαύ-
ματος, μηκέτι μηδὲ αὐτὸς τῶς πρώτου ζητήσαντας πολ-
μῶν ἀμφιβέβηκεν, ὡς θεοσυγίης ἐστὶν ἡ Ἀρεῶν αἵρεσις. *Ho-*
rat. S. II. 3. 123. Dis inimice Senex. *Nonnus*
Dionys. XXXI. ἐχ' ἄλλος αἰσχος ἐκείνο θεοσυγίης; *Sal-*
lustius Catil. 15. 4. Animus impurus, dis homini-
busque infestus. *Plautus* Rud. II. 2. 13. Deorum
odium atque hominum. *Cic.* I. pro C. Corn. ap.
Alcon. Diis ac nobilitati perinivisus. *Euripides* O-
rest. 19. τὴν θεοῖς συγμένην Μυῖλεις ἐλέην. *Schol.* τὴν
μισομένην ὑπὸ τῶν θεῶν. *Sophocles* τὰς δὲ σάφρονας θεοῖς
φιλέσιν, καὶ συγίης τῶς κακῆς. *Hesychius*. θεοσυγίης, μισ-
τῶμοι ὑπὸ θεῶν. *Photius* Lex MS. θεοσυγίης, θεομισ-
τος. *Cyrillus* Lex. MS. θεοσυγίης, θεομιστῆς, θεομίσ-
τος. *Glossar*. θεοσυγίης, παρὰ θεῶν μισομένη. *Cic.* pro
L. Manil. 16. Ne aut invisa diis immortalibus ora-
tio nostra, aut ingrata esse videatur. *A. Gell.* II. 18.
Non omnes omnino Diis exofi sunt, qui in hac
vita cum aerumnarum varietate luctantur. *Euripid.*
Troad. 1213. νῦν δὲ θεοσυγίης ἀφίλιτ' ἐλέην. *Aeschyl.*
Choeph. 41. βροτοσυγίης δόφοι. *Pollux* I. 21. αἰτίος —
ἰστέβης, — θεομιστῆς — ὁ δὲ θεοσυγίης τραγικὸς. *Eur-*
ipid. Alcest. 63. ἐπίστασαι δὲ τὰς ἐμὰς τρόπους. A. ἐχ-
φές γε θνητοῖς, καὶ θεοῖς συγμένης. *Philo* de Decal.
T. 2. p. 221, 20. συγνὸν καὶ θεομίσητον πρᾶγμα

μοιχείας. de Carit. p. 406, 48. γινόμενος ἐμὸς θεο-
φίλης καὶ φιλόθεος. *Philo* ap. *Damascen.* Διάβολοι καὶ
θεῖας ἀποπέμπτοι χάριτος, οἱ τὴν αὐτὴν ἐκείνῃ διαβολικῇ
νοσῶντες κακοτεχνίαν, θεοσυγίης τε καὶ θεομιστῆς πάντη.
Sap. XIV. 9.

Delatores, ni fallor, significat. *Tacitus* A. VI. 7.
Quod maxime exitiale tulere illa tempora, cum pri-
mores Senatus infirmæ etiam delationes exercerent;
alii propalam, multi per occultum: neque diicer-
neres alienos a conjunctis, amicos ab ignotis, quid
recens, aut vetustate obscurum, perinde in foro,
in convivio, quæquæ de re locuti inculpabantur, ut
quis prævenire & reum destinare properat, pars
ad subsidium fui, plures infecti quasi valetudine &
contactu. . . Principi quidem grati, at Deo exofi sunt.

Q. Cic. de petit. Cof. 14. Roma est civitas ex na-
tionum conventu constituta, in qua multæ infidiae,
multa fallacia, multa in omni genere vitia versantur:
multorum arrogantia, multorum contumacia, mul-
torum malevolentia, multorum odium ac molestia
perferenda est.

ὕβρις] *Od.* i. 175. & i. 201. ὕβρις τε καὶ ἄ-
γριος, ἕτε δίκαιοι. *Eustath.* *Od.* a. p. 51. 5. ὕβρις ἐ-
μῶν ἢ ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ πᾶν ἔργον αἰσχρόν. ὕ-
βρις γὰρ καὶ οἱ κακολογῶντες, ὕβρις δὲ ὡς μάλιστα καὶ
οἱ αἰσχυρῶντες, ὅποιοι καὶ οἱ μνηστῆρες, οἷς δίκαι τῶν ἄλ-
λων ἦκει πρὸς ὕβριν καὶ τὸ ἀμετρον τῆς τρυφῆς. *Aristote-*
les *Rhet.* II. 16. τῷ δὲ πλεῖστον ἂν ἔπεται ἡ ἔπιπολῆς
ἐστὶν ἰδίῳ ἅπασι, ὕβρις γὰρ καὶ ὑπερφανός. *Euripides*
Phoeniss. III. 9. οὐ σήματ' ἔχον ὕβρισμένα. *Schol.*
σημεῖα ὑπερφανὰ καὶ μετ' ἀλαζονείας. *Xenoph.* *Κυροπαίδ.*
20. ἐν Περσικῇ σαλῇ ἐδὲν τι ὕβρισμένη. *Ælian.* V. H.
I. 31. ἐδὲν τῶν ὕβρισμένων ἐδὲ τῶν ἀγῶν πολυτελῶν. *Li-*
vius VIII. 28. Quæ aetas formeque misericordiam
elicere poterat, ad libidinem & contumeliam ani-
mum accenderunt. *Aristot.* de Rep. V. 10. ἡ δὲ
φιλίππῃ [τιμωρία] ὑπὸ Πανσάνῃ, διὰ τὸ ἐάσαι ὕβρισθῆ-
ναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν περὶ Ἀττικῶν. *Lucian.* D. Jun. & Jov.
VI. 1. ὕβρις ἐστὶ — τί δὲ ὕβρις; αἰσχυρόμοις ἐ-
πὶ αὐτὰ, τοῖς δὲ ἐστὶν ὁ ὕβρις — μὲν ἂν ἐπὶ αὐτὰς
αὐτὴν ἐμὲ. *Maximus Tyr.* XXV. & XXVI. ὕβρις
ἔργος. *Quintilian.* D. CCCXL. Ob infelicis con-
tumelias annos venibit in aliquod lupanar. *Clem.*
P. II. 10. ἕτε ἐπ' ἑλλοτρίᾳ κοίτῃ πόνον αἰσχυρὸν ἔχοντας,
ἕτε ἐπ' ἄρρενος ὕβρις. *Palaephatus* I. ὕβρις αὐτὴν ὑπὲρ
ὑπερφανὸς καὶ πολλὰ κακὰ εἰργάζοντο. *Cic.* ad Q. fra-
trem I. 1. 9. Romæ — ubi tanta arrogantia est,
tam immoderata libertas, tam infinita hominum
licentia. *Xenophon* Memorab. I. ἐκ ἂν ποτὶ ὁ δίκαιος
ἀδικος γένοιτο, ἐδὲ ὁ σάφρων ὕβρις. *Apolog.* *Socr.*
οὐ δὲ εἰπὲ, εἰ τὸν ἥσθαι ὑπὸ μὲν γεννημένον ἢ ἐξ ὑστέρας
ἀδούτων, ἢ ἐκ σάφρωνος ὕβρις; *Cyropaed.* VIII. Σω-
φροσύνη αὐτῇ ἐπιδεικνύς μᾶλλον ἐποίει καὶ ταύτῃ πάντας
ἀσκεῖν. ὅταν γὰρ ὁρῶσιν, ὅ μάλιστα ἔχουσιν ὕβριζιν, τῶν
σαφρονέων, ἕτε μᾶλλον οἷγε ἀσθενέστεροι ἐβέλων ἐδὲν ὕβρι-
σικὸν ποιεῖντες φανεροὶ εἶναι.

ὑπερφανός] *Eustath.* II. β. p. 238, 27. τῷ ὑπερ-
μῖνον καὶ ὑπερφανὸς, ἐξ ὧ πλεονασμῷ τῆς ὑπερφανός.
Polybius p. 529. Ταῦτα μὲν ἐν προήχῃ ἐπὶ τῇ, ἑαυτῇ
τῆς ἀλαζονείας τῶν ὑπερφανέων ἐαυτὸς κατὰ τὰς ἰδίας
πραγματείας. *Theophr.* Ch. 34. ἐστὶ δὲ ὑπερφανία κα-
ταφρόνησις τις πλὴν αὐτῇ τῶν ἄλλων.

ἀλα-

32 δεῖς, ἀνελεήμονας. Οἵτινες τὸ δικάϊωμα τῷ Θεῷ ἐπιγινόντες, (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πρᾶσ-

σον-

Gildas. probante J. Millio prol. 447.

32. ἐπιγινόντες] + ἐκ νόσουσαν DE. Basilius R. b. 70.

ἐκ ἔγνωσαν G.

ἐ συνήκαν 15. Versio Vulg. Cy-

prianus, Ambrosius de bono mortis 7. Ruffinus. probante J. Millio prol. 141. 447.

ἀλαζόνιας] *Etymol.* ἀλαζών, κομπαστής, — ὁ ἐπὶ πλεον τὰ ἑαυτῷ κομπάζων, τὸ ἐναντίον τῇ εἰρωνείᾳ, εἶρων γὰρ ὁ ἐπὶ τὸ ἥτιον ἄγων καὶ μειῶν, ὅταν δυνάμενος φάσκη, μὴ δύνασθαι. *Ulpianus* in Demosth. Philipp. I. ἀλαζονεύσασθαι μὲν γὰρ τὸ πλείονα ἐπαγγίλλεσθαι δύνασθαι ποιεῖν, ἢ τὸν δύνασθαι. *Theophrast.* Ch. 23. ἡ ἀλαζονεία δόξειεν εἶναι προσδοκία τινῶν ἀγαθῶν οὐκ ὄντων. *Ati-fosteles Nicom.* III. 10. δοκεῖ δὲ καὶ ἀλαζών εἶναι ὁ δραστὺς καὶ προσποιητικὸς ἀνδρικός. IV. 13. δοκεῖ δ' ὁ μὲν ἀλαζών προσποιητικὸς τῶν ἐνδόξων εἶναι, καὶ μὴ ὑπαρχόντων, καὶ μειζῶν ἢ ὑπάρχει — εἵκα δόξης καὶ τιμῆς — καὶ γὰρ ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ λήαν ἔλλειψις ἀλαζονικόν. *M. Moral.* I. 33. ἀλήθεια ἐστὶν μεταξὺ εἰρωνείας καὶ ἀλαζονείας. ἐστὶ δὲ περὶ λόγους, οὐ πάντας δὲ ὁ μὲν γὰρ ἀλαζών ἐστὶν ὁ πλείων τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ προσποιεμένος εἶναι, ἢ εἰδέναι ἢ μὴ εἶδεν. *Plautus* II. 19. Alazon Graece huic nomen est Comediae — Id nos Latine gloriosum dicimus. *Dio Chrys.* LVII. p. 572. A. εἰ δίκαιος ἐστὶν ἀλαζών δοκεῖν, ὥς διὰ τῆς μνημονεύσεως ἐκείνων τῶν λόγων, ἵνα θαυμάζοιτο, καὶ δοκῇ μακάριος. *Callistrates ap. Stob.* S. LXXXIII. ἀνάγκη γὰρ τὼς πολλὰ ἔχοντας τετυφῶσθαι, τετυφωμένοις δὲ ἀλαζόνιας γινέσθαι, ἀλαζόνιας δὲ γενομένης ὑπερφάνους εἶναι, ὑπερφάνους δὲ γνωμένης ὑβρίτας ἔμμεν. *Lucian.* Revivisc. 29. ἀλαζόνιας καὶ γοήτας ἀποκαλῶν. *Basilius Reg. brev.* 56. ἀλαζών ὁ μὴ σοιζῶν τοῖς ἡμερομνησμένοις — ἰδίαν δὲ ὁδὸν δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας ἐπινοῶν. *Antibol.* II. 3. 3. Πάντες μὲν δειλοὶ καὶ ἀλαζόνες εἰσι — ὅτε καταπτήσων, ὅτε δραστηριότητες. *Aristophanes* Nub. 102. οἶδα τὼς ἀλαζόνιας. *Schol.* ἀλαζόνιας ἰδίως τὼς ψεύδας ἐκάλεν, εἰκότως δὲ καὶ τὼς φιλοσόφους ἀλαζόνιας καλεῖ, ἐπεὶ λέγειν ἐπαγγέλλονται, περὶ ὧν ἐκ ἴσασιν. *Equit.* 269. ἀλαζών. *Schol.* ὁ μύζονα τῆς αὐτῷ ἀξίας κομπάζων καὶ φροῶν. *Xenophon* Cyropaed. II. ὁ μὲν γὰρ ἀλαζών εὐλογῶς δοκεῖ νόμον κείσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιημένοις καὶ πλεονεκτήτοις εἶναι ἢ εἰσὶ, καὶ ἀνδρειοτέρους, καὶ ποιήσεις, ἢ μὴ ἱκανοὶ εἰσιν, ὑπισχυμένοι, καὶ ταῦτα φανεροῖς γιγνομένοις, ὅτι τῷ λαβῶν εἵκα καὶ κερδαίνει ποῖσιν. *H. G.* VII. καὶ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος ἀλαζονίαν αὐτῷ δοκεῖ εἶναι ἔφη, ἐπεὶ καὶ τὴν ὑμνεμένην ἐν χρυσῇ πλάττανον ἔχ ἱκανὴν ἔφη εἶναι τείλιγι σιάν παρέχου. *Jos.* A. VIII. 10. 4. Ροδόραμος — τὸν τρόπον ἀλαζών ἀνὴρ καὶ ἀνόητος, καὶ διὰ τὸ μὴ προσέχειν τοῖς πατρώοις φίλοις, τὴν ἀρχὴν ἀπολίσσας. *Themistius* O. XXIII. p. 286. B. ὁ γὰρ σοφιστὴς καὶ ἀλαζών καὶ ὁ κεινοτόμος — οὐκ ἔστι ἦν.

ἐφευρέτας κακῶν] *Philo* in Flaccum. p. 520, 18. σασιάρχει, φιλοπράγμονες, κακῶν εὐρεταί, παραξήπολι-δεις, τῆτο γὰρ κεκράτηκε πῶς τῆνομα. *Glossar.* ingenio-fusus ἐφευρέτης. *Vellejus* P. II. 48. 3. Homo ingenio-fissime nequam, & facundus malo publico. *Sallustius* H. IV. 7. Perfem — apud Samothracas Deos receptum in fidem, callidi & repertoires perfidiae, quia pacto vitam dederant, infomniis occidere. *Tacitus* A. IV. 11. Sejanus facinorum omnium repertor habebatur. 71. Latinus atque Opius, cetetique ejus flagitii repertoires. *Aen.* II. 161. Scelerumque inventor Ulises. *Petronius* 70. Alcyl-tos omnis injuria inventor. Contra Cedrenus: ἀγαθῶν εὐρετής. *Malela.* p. 64. αὐτὸς τιμῶντες, ὅτι ἀγαθῶν εὐρηκότες ἢ διὰ τέχνης, ἢ διὰ κτίσματος, ἢ δι' ἄλλης

οἷας δῆποτε ἀρετῆς — ἐπιβήσαν. *Lutheri* Versio E-dit. 1. finantzer.] die vil nummer fundle auffbringen / als under Kauffleuten / Juristen und Hoffschrantzen gesehen wird. *Philo* de V. Mos. III. p. 165, 38. εὐρετην ἀσεβήματος καὶ ἀνοσιουργήματος ἀτόπῃ καὶ ξένῃ. *de Legg. Spec.* p. 308, 11. εὐρετής γενόμενος παρηλα-λαγμένον ἐπιθυμῶν. in *Flacc.* p. 527, 44. ὁ καίνων ἀδικημάτων εὐρετής. *Libanius* D. XXXV. moechus uxoris suae p. 778. C. καὶ τὸ λοιπὸν διὰ γλώττης ἥδετο πανταχῷ ὁ παλαμνός, καὶ μοιχείας ἐτέρας ἐφευρέτης. p. 782. A. μοιχὸς ἔτος ἦν, καὶ μοιχῶν ἀπάντων ἔχθιστος, καὶ τοσῶτα μᾶλλον κολάζεσθαι δίκαιος, ὅσα καὶ πολλῶ καυότερον ἐφίερε πονήρεμα, 2. *Macc.* VII. 31.

31. ἀσυνέτες] Cum juniores parentibus non obedirent, omnes autem arrogantes essent, nec monitoribus aurem praeberent, consequens est, insipientes & stolidos fuisse, eoque stolidiores, quanto sibi ipsi sapientiores videbantur. inf. III. 11.

ἀσυνέτες] *Suidas* & *Hesychius*. Ἀσυνέτες, μὴ ἐμ-μένοντας ταῖς συνθήκαις, μὴ συντημένους. *Chrysippus* ap. *Stobaeum* S. XXVIII. ὁν τρόπον γὰρ λέγεται τινα εὐ-συντετεῖν καὶ ἀσυντετεῖν, ἔχ' ὅτι συντίθεται, ἀλλ' ὅτε οἱ χρέ-νοι ἐξίστανται τῶν κατὰ τὰς ἐμολογίας, ἔτω καὶ εὐοκρεῖ τις καὶ ἐπιοκρεῖν ῥηθήσεται, ὅταν οἱ καιροὶ παρασῶσι, καθ' ὧς ὁμολόγησιν ἐπιτελεῖν τὰ κατὰ τὰς ὁρκας. *Αἰμμονίους*. Σπονδαὶ καὶ συνθήκαι διαφύρσι. Σπονδαὶ μὲν γὰρ αἱ ἐκ πολέμου συντίθενται πρὸς ἀλλήλους, ὥς ἀναγράφονται, ἐφ' οἷς διακρίνονται, οἷον συντίθενται μὴ πολεμήσειν μηδ' ἐδι-κήσειν ἀλλήλους. Συντίθενται δὲ εἰρήνη καὶ φιλίαν πρὸς ἀλ-λήλους, καὶ τὸ παρὰ ταύτας πράχθην ἀρχὴ γίνεταί πολέμου. *Plut.* Rom. p. 20. A. εὐσυντετεῖν δὲ βεβλόμενος, καὶ δικαίων ἐμμένειν τοῖς ὁρισθεῖσι, παρανομασίᾳ.

ἀσώργως] *Hesychius*. ἀσώργως, μὴ ἀγαπῶντας τινα. Σωργή, φιλία, ἀγάπη. *Athenaeus* XIV. p. 655. C. οἱ καλῶν οἱ ὄντες μελεαγρίδες — ἐστὶ δὲ ἀσώργον πρὸς τὰ ἔγνω τὸ ὄρνιν, καὶ ὀλιγορεῖ τῶν νεωτέρων. *Petronius* 116. In hac urbe nemo liberos tollit, quia, quisquis suos haeredes habet, nec ad coenas nec ad spectacula admittitur. *Tacitus* V. Agricola 43. Sa-tis constabat lecto testamento Agricola, quo cohaeredem optimae uxori & piissimae filiae Domitianum scripsit, laetatum eum velut honore judicioque. tam caeca & corrupta mens assiduis adulationibus erat, ut nesciret, a bono patre non scribi haeredem nisi malum principem.

ἀσπόνδους] *Cic.* ad Attic. IX. 10. Hujus igitur belli ego particeps, & socius, & adjutor esse cogor, quod & ἀσπονδοὶ ἐστὶ cum civibus. *Philo* de Caritate T. 2. p. 397, 18. οἱ κακῶν ἐφευρέοντες ἐφευρέσαν τοῖς ἀποκυρμένους ἐξέκθισιν, οἱ τῷ σύμπαντος ἀνθρώπων γένους ἀσπονδοὶ πολέμιοι. Τίτι γὰρ δι' ἐνοίας ἐγένεσθε, γνωστοὶ τῶν ἰδίων τέκνων αὐτόχρητες; de V. Mos. I. T. 1. p. 119, 25. ἡ δ' ἔμπαλιν τὰ φιλικὰ πάντα ἔτρεψεν, ἥσως καὶ λόγοις, βελαις τε καὶ πράξεσιν ἀσπόνδοις καὶ ἀσυμ-βάτοις χρημένη. *Hesychius*. ἀσπονδοί, ἄγριοι, ἐχθροί, καὶ μὴ μνημονεύοντες φίλους ἢ διασώζοντας, ἀδιλλάκτοι. *Suidas*.

Glossar. ἀσπόνδους, παραβαίνοντας τὴν μὴ ὁρκομυσίας ἀσφάλειαν. Foedera temere & nulla de causa rumpunt: at bella aeterna gerunt.

32. *Polybius* Exc. p. 1467. ἀπὸ γυγιῶν, ὡς συν-
D 3 δο-

σόντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶν) οὐ μόνον αὐτὰ ποιεῖσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκῇσι τοῖς πράσασιν.

Δὶ ἀναπολόγητον εἶ, ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων. ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τ' ἕτερον, σεαυ- 1
τὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τῷ Θεῷ 2
ἔστι καὶ ἀλήθειαν ἔχει τὰς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. Λογίζῃ δὲ τῷτο, ὃ ἄνθρωπε ὁ κρί- 3
νων τὰς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιεῖν αὐτὰ, ὅτι σὺ ἐκφύεξ τὸ κρίμα τῷ Θεῷ;
Ἡ τῷ πλούτῳ τ' χρηστότητι αὐτῷ, καὶ τ' ἀνοχῇς, καὶ τ' μακροθυμίας καταφρονεῖς, 4
ἀγνοῶν

μόνον] + γὰρ D. a prima manu. + δὲ 46. *Basilius*. + οἱ *Verfio Vulg.*
ποιῶσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκῇσι] οἱ ποιεῖντες ἀλλὰ καὶ οἱ συνευδοκῇσι *Verfio Vulg. Isidorus IV. 60. citatus Oecumenio*
& *Theodulo*. Τινὲς μὲν ἂν μὴ νοήσαντες τὸ εἰρημεῖν, ἀλλ', ὥσπερ σὺ, διαπορήσαντες, καὶ παραπεισθεῖσαι τὰς λέξεις τὰς
ἀποστολικὰς νομίσαντες, ὥτως αὐτὰς ἠρμήνευσαν· ὃ μόνον οἱ ποιεῖντες αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ οἱ συνευδοκῇσι τοῖς πράξι· ἔτω γὰρ
ἔρχεν ἔφασαν τὸ παλαιὸν ἀντίγραφον, ἵνα μείζον ἢ τὸ ποιεῖν τῷ συνευδοκῇ. Ἐγὼ δὲ ἐδ' ἠμαρτήσθαι οὐ τέτοιον φησὶς τὰ
ἀποστολικὰ βιβλία. *Ephrem. T. I. p. 134. probante J. Millio* καὶ — 26.] πρῶτος] πρῶτος 1.
1. πᾶς] — *Verfio Syria*. probante *J. Millio* prol. 1253.
γὰρ] + κρίματι 4. ex emendatione. 21. 31. 37. *Editio Complut. Verfio Copt. Arab. Origenes in Ezech. III. 27.*
+ σὺ *Verfio Syria* prior & posterior cum asterisco. κρίνεις] κατακρίνεις C a prima, ut videtur, manu.
2. δὲ] γὰρ C 7. 26. 37. *Editio Erasmi I. Aldi. Verfio Vulg. Chrysostomus.* — 32.
τῷ] — 37.
3. τοῦτο] τοῦτω A.
4. καὶ τ' ἀνοχῇς] — 4. a prima manu.
ἀποκαλύψαι] ἀναποδόσεις A. + τ' 3. + καὶ D ex emendatione. 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
12. 14. 18. 19. 21. 23. 26. 28. 29. 30. 31. 34. 37. 39. 41. 42. 43. 44. 46. 52. 55. *Editio Erasmi I. Aldi.*

δεκνέταν Ρωμαίων τοῖς ὑπ' αὐτῷ πραιτορίοις. *Petronius*
119. Premit advena claffes, Tigris, & aurata
gradiens vectatur in aula, ut bibat humanum, po-
pulo plaudente, cruorem. *Basilius* Imp. ad Leo-
nem Fil. περὶ ἀδικίας. Οὐχ ὥτως ἀμαρτάνει ὁ ἀδικῶν, ὡς
ὁ τὴν ἀδικίαν παραχωρῶν. *Seneca* Epist. 97. Atqui da-
ti iudicibus numi sunt: & quod hac etiamnum pa-
ctione turpius est, stupra insuper matronarum & a-
dolescentulorum nobilium salarii loco exacta sunt.
Minus crimine, quam absolutione peccatum est.
2. *Sam. XII. 5.* Senatus vel princeps, qui praesi-
dem a provincialibus rapinarum manifestarum ac-
cusatum absolvit, iudex item, qui innocentem sen-
tentia sua opprimit, gravius delinquit, quam is qui
delatus fuerat. Idem etiam dici potest de eo, qui
scelus alterius probat & excusat. Is enim & gratis
malus est, & sciens ac volens peccat, non ut al-
ter, inconsiderato animi impetu forte abreptus.
Philo de Decal. p. 302, 38. ἀσεβῆσαι γὰρ ἔχουσιν οἱ θνῶν-
τες μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι τοῖς δόμοις ἐκείνοις γνώμῃ σὺν τῇ
τῶν ὁράντων ἐκείνῃ συνεπιγράφονται. de Legg. Spec. T.
2. p. 342, 30. Ψεκτός μιν γὰρ συκοφαντίας, ὃ δὲ τὰ
ψευδῆ μαρτυρῶν μᾶλλον υπαίτιος, ὃ μὴ γὰρ αὐτῷ βοηθῶν,
ὃ δὲ ἄλλα συμπράττειν πονηρὸς, ἐν δὲ συγκρίσει κακῶν ὁ-
ντων ὃ δὲ αὐτὸν ἀμαρτάνων τῷ δὲ ἑτεροῦ ἢ τῶν ἀδικῶν.

1. διὸ] Sequitur hoc ex commate praecedenti.
Graviter peccat, qui scelera illa patrat; gravius qui
scelera ab aliis patrat approbat laudatque; gra-
vissime qui illa quidem damnat, & in alios delin-
quentes acerbè invehitur, dum ipse iisdem est de-
ditus. Hic enim suo ipsius iudicio condemnatur.
ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων] Hominis iudicium oppo-
nit iudicio Dei, comm. sequenti. Per Hominem
autem intelligit Judaeos, quod non minus diferte
Paulus comm. 17. 27. quam res ipsa docet; apud
ipfos enim adversus omnes alios hostile odium erat,
recte *Tacito* H. V. 5. ex quo proflebat, ut gen-
tes omnes Deo exofas & ab eo tandem perdendas
crederent; quod nec Philosophi, nec gentes aliae,
nec eorum magistratus fecerunt.

Dum enim iudicium fers de alio, temetipsum
condemnas. Confer infra XIV. 4. 10.

2. κατὰ ἀλήθειαν] *Jo. VIII. 15. 16.* Vos studio
partium ducti iudicatis: Deus recte iudicat. *Ono-*
sander 23. καὶ τε καὶ κατ' ἀλήθειαν ἢ τῷτο γινόμενον,
καὶ τε μὴ. 32. ἐν τοῖς τοῖτοις χωρίοις, ὅπου κατ' ἀλήθει-
αν οὐκ ἐστὶ σωτηρία τοῖς φεύγουσι. inf. comm. 11.

3. ὃ ἄνθρωπε & comm. 1.] *Galenus* de differ.
puls. II. εἰ βάλει μαθεῖν, ἄνθρωπε, τὴν τῶν ἑλλήνων διά-
λεκτον; ὡς ἐπιθυμῶν, βαρβαρίζει. *Themistius* XXI. p.
251. D. ἐδὲ αὐτὸν ἱρωτάτε πυνθανόμενοι· ὃ ἄνθρωπε, ἐπιθυῶν
φιλόσοφος εἶναι τὴν ἀκρατέστη φιλοσοφίαν ποιῇ. *Ter. He-*
aut. II. 3. Profecto nifi caves tu homo, aliquid
gnato conficies mali. *Adelph. I. 2. 31.* Pro Jupi-
ter tu me homo adigis ad insaniam. *Donatus*: mor-
aliter homo dixit, sic enim de iis dicimus, quos
parce reprehendimus.

ποιῶν αὐτὰ & comm. 1.] *Euripides* Ion. 772. εἰ
ταῦτα πράσσειν δεσπότης τῆς συμφορᾶς κοινὸς εἶναι, ἢ
μόνη σὺ δυστυχῆς. II. ψ. 492. Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀ-
μείβεσθον ἐπέεσι, αἴαν, Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς ἐπὶ οὐδὲ
ἔοικας, καὶ δ' ἄλλων νηυστάτων, ὃ τις τοιαῦτά γερίξει. *Hi-*
merius p. 39. ἐφ' οἷς γὰρ τις ἀγαθῶν ὡς φαύλοις ἐπι-
δύκνεται, ἔτω αὐτὰ πράττειν ἀλίσκοιτο, φιλαπεχθῆμων
αὐτοῦ καὶ πονηρῶν. Πονηρὸς μὲν οἷς, ἀ μὴ χρη, πρᾶττας
ἐλέγχεται· φιλαπεχθῆμων δὲ, ὅτι τέτων τὰς πλησίον ἐξείρ-
γειν ζητεῖ, ἀ τῷ λόγῳ μισῶν προποϊόμενος ἔργοις μεταδιώ-
κων ἀλίσκεται.

ἐκφύεξ] *Diphilus*. εἰς σὺ τὰς θανάτους, ὃ Νι-
κήρατε, τρυφῆς ἀπάσης μεταλαβόντας ἐν βίῃ Πεφωγίαις
τὸ θείον; *Matth. III. 7.*

4. *Philo* Leg. Allegor. T. I. p. 50, 25. τί ἔτε-
ρον παρίστην, ἢ τὴν ὑπερβολὴν τῷ πλῑτῳ καὶ τῆς ἀγαθότη-
τος αὐτοῦ;

Aeschines de fals. Legat. ὅτι κριτεῖν τῶ πο-
λέμου τὸν Περδίκκην, ἀνοχῆς πρὸς αὐτὸν ἐποίησας. *An-*
thol. II. 40. 7. ἀκήρυκτος — ποιεῖς μοι — πόλεμον·
Σάλπιγγον ταχέως ἀνακλητικὸν εἰς ἀνοχῆς γὰρ καὶ Πρια-
μὸς κλαύσας ἡμερῶν ἔτυχον. *Jos. A. VI. 5. I.* ἀνοχῆς
δ' ἐπὶ αἱ ἡμερῶν λαβεῖν ἔξισαν. 2. ὃ δὲ Νεάσσης — δι-
δωσι αὐτοῖς τὴν ἀνοχῆν. B. I. 8. 6. ἀνοχῆν τῷ πολέμῳ
διδόντος. Tu alios omnes crudeliter damnas: dum
Deus omnes benignitatis suae divitias in te effudit;
nec tantum peccanti breves inducias concedit, sed
lon-

5 ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τῷ Θεῷ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει· Κατὰ δὲ πλεῖς συληρότητά σου καὶ
ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέραις ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως + δι-
6 χροκρισίας τῷ Θεῷ. Ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῖς μὲν κατὰ ὑπομο-
7 νην ἔργα αγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητήσοι, ζῶν ἀιώνιον· τοῖς δὲ ἐξ ἐριθεί-
8 ας, καὶ ἀπειθοῦσι μὴ τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή. Ὀλίφης καὶ
9 στενοχωρία ὅτι πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τῷ κατεργαζομένῳ τὸ κακόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶ-

TOV

+ καὶ

Stephani 1. 2. Haulini, Complut. Wechel. Plantin. & Genev. Bengelii, Scholion Codicis 7. Oecumenius. ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τὸ ἐ παρὰ Verio Syria posterior, Ethiop. Arab. Eusebii in Esaj. LXVI. 16. in Psal. XXIX. 6. XXXVI. 8. XXXVII. 1. Ephrem T. 2. p. 163. Origenes in Jerem. XX. 7. & c. Ccxi. MS. & in Rom. V. 12. Chrysostomus in 1. Cor. H. 34. T. V. 37. VI. 50. VII. 107. in Gen. H. 25. Nyssenus de vita Moysi, Basilii Eth. 1. in Psal. XXIX. XXXVII. Cyrillus in Esaj. XI. p. 93. in Zach. p. 848. Act. Eph. V. Theodoretus Q. in Exod. 12. & 60. in Jud. 27. in 1. in Psal. XLVIII. XLIX. Esaj. LXVI. 15. Ezech. XXII. 31. Hof. VIII. 13. Dan. IV. 36. Theodorus Studit. Epist. II. 48. Theophylactus, Theodulus, Caesarius, Pacianus, Martinus Papa Epist. 12. probante J. Millio prol. 800. Beza: Vetera exemplaria legunt καὶ δικαιοκρισίας, & Graeca etiam Scholia. Mihi tamen magis placet omitti conjunctionem, quomodo vetus interpres convertit, & citat Augustinus.

ζητοῦσι] ἐζητοῦσι 38. Editio Complut. Plantin. Genev.

8. μὲν] — D a prima manu. G. Versio Vulg.

θυμὸς ἐ ὀργῇ] ὀργῇ ἐ θυμὸς ADEG 21. 37. 41. Versio Vulg. Syr. Copt. Origenes περὶ ἀρχῶν γ. & in 1. Theophyl. I. Ephrem. p. 306. Antiochus 57. Damascenus. Hieronymus in Esaj. LXVI. 16. Martinus Papa Epist. 12.

θυμὸν ἐ ὀργῇ P. Junius.

7. μὲν] + γὰρ 47.

longa patientia ad se invitat.

ἀγνοῶν] Chrys. interpretatur ἴλασι. 1. Cor. XII. 4. Polyb. V. 15. πεπεισμένος — ταχέως εἰς μετάνοιαν ἔλ-
ξεν τὸν βασιλέα. Arrianus B. 1. II. p. 766. θεοσφῆς
ἐπὶ μετάνοιαν ἀγνοῶν τὸ ἀμάρτημα ἥδυντο.

5. Patientiae Dei succedet ira, induciis denuncia-
tio belli, & benignitati justum supplicium.

θησαυρίζεις] Amos. III. 10. Mich. VI. 10. Dent. XXXII. 34. 35. Jac. V. 3. Diodor. XX. 36. ὁ-
ρῶν τιθησαυρίζοντες κατ' αὐτὸν παρὰ τοῖς ἐπιφανέστατοις
τὸν φθόνον. Euripid. Jon. 923. μέγας κακὸς θησαυρὸς.
Plut. T. 2. p. 500. ὀργῆς τινος ὑπέλαβε θησαυρὸς. Philo
in Flacc. p. 543. 12. διὰ τινος ὑπερβολῆς ἀνηκέστη
κακὸν, ἃ κατ' ἡμᾶς θησαυρίζομενος χαρίζεται τοῖς δουλο-
φρονήσι.

7. δόξαν καὶ τιμὴν] Honor habetur illi, cui prae-
mium virtutis tribuitur a principe: Gloria est ex-
istimatio apud populum, & fama, quae virtutem
& honorem consequitur. Sallustius Catilin. XI. 2.
Gloriam, honorem, imperium, bonus ignavus
aeque sibi exoptant. Cic. Tusc. V. 15. Da diviti-
as, honores, inopia, opes, gloriam. Thucydides IV.
17. προσλαβόντι τιμὴν καὶ δόξαν. comm. 10 1. Tim. I. 17.
Heb. II. 7. 9. 2. Pet. I. 17. Apoc. IV. 9. V. 12.
13. & Lucianus Somn. 13. τιμὴν καὶ δόξαν συνά-
ξαν. Pausan. Arcad. II. οἱ γὰρ δὴ τότε ἄνθρωποι,
ζῆνοι καὶ ὀμοτράπεζοι θεοῖς ἦσαν ὑπὸ δικαιοσύνης καὶ εὐσε-
βείας, καὶ σφισιν ἐναργῶς ἀπῆντο παρὰ τῶν θεῶν τιμὴ καὶ
δόξα ἀγαθοῖς, καὶ ἀδικήσασιν ὡσαύτως ὀργή. Arrian.
Ind. II. οἱ σοφισταί — πλῆθει μὲν μάλιστα τῶν ἄλλων, δό-
ξην δὲ καὶ τιμὴν γιγνόμενοι. Thucydides IV. 86. ἀπὸ
πῶσαν χάρις καθίστατο, ἀπὸ δὲ τιμῆς καὶ δόξης αἰτία
μᾶλλον. Plut. Num. p. 61. F. πρὸ τῆς ἐν Ρώμῃ δόξης
τὸν πατέρα τιμῆς καὶ δόξης. Cam. p. 141. D. δόξης αἰτία
τιμῆς ἱεραίας. Plinius paneg. Traj. 56. Magnum est
differre honorem: gloriam majus.

8. Suidas. ἐριθεία, μισθωρία, καὶ διὰ λόγου φιλονομία.
Gloss. Philoxeni ἐριθεία, ambitus. & Cyrilli. Aris-
toteles de Rep. V. 2. δι' ἐριθείαν, δι' ὀλιγαρχίαν, διὰ
μικρότητα. 3. μεταβάλλεται δὲ καὶ πολιτεία καὶ ἀνιστά-
σιν, διὰ τὴν ἐριθείαν, ὥσπερ ἐν Ἡρακλῇ, ἐξ αἰρετῶν γὰρ
διὰ τῆς ἐποικίας κληρωτάς, ὅτι ἄρῃτο τὸς ἐριθυμώτους.

altercantes de honoribus. Basilii Q. 66. ἔργον γὰρ
ἐστὶ, ὅταν τις ὑπὲρ τῆς μὴ ἐλάττω φωνῆς τινος σπουδάζῃ
ποιῶν τι· ἐριθεία δὲ τὸ ἐξ ὧν σπουδῇ τις ἐπιδεικτικῶς ἢ κενο-
δόξως προκαλεῖσθαι, καὶ ἐρεῖξαι ἄλλους ἐπὶ ταῖς δημοσίαις. Nys-
senus in 1. Cor. XV. 28. καὶ ἐριθεία καὶ ἀμνηστία φι-
λονομία πῶς τῷ τῆς ἐριθείας παρ' αὐτῆς σηματοῦται ῥήματι·
φανερὸν πᾶσιν ὅτιος, ὡς ἐκ τῆς ἐριθυμίας ἢ ἐριδος ἐκ τῆς
γραφῆς δημαρτίζεται, καὶ τὸν περὶ ταῦτα ἔργα σπουδὴν τῆς ἐρι-
δοῦς τῆς ἐριθείας σημαίνει ἐνδομῶν· ἄλλ' ὅπως χρᾶται ἐπὶ
σας ὁ Παῦλος τὰς ἐτυμολογίας ψυχρὰς, δι' ὧν βεβαιεῖται ἀ-
ξίον ὃ βεβαιεῖται παρὰ τὸν νόμον. Qui se solos apud De-
um honorem habituros vana fiducia putant, &
alios omnes contemnunt damnantque.

θυμὸς καὶ ὀργή] Ammonius. θυμὸς μὲν ἐστὶ πρὸς καί-
ρος· ὀργὴ δὲ πολυχρόνιος μωσθικαία. Plato Phileb. Δι-
όμεθα ὑπαμνηστικῶς τὸ ὅτι· ἐφῆκε [II. ε. 168.]
τοῖς θυμοῖς καὶ τοῖς ἐργαῖς τὸν πολυφρόνα πρὸ χρηλεπῆσαι.
Aristot. Rhét. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὀργὴν γίνεσθαι. He-
rodianus VIII. 4. Γ. ὀργὴ καὶ θυμὸς χράμενος πλεῖστον,
μᾶλλον ἡπείγντο. Lucianus de Cal. 23. ἐπὶ τῇ ἐξήρῃ
τὴν ὀργὴν, καὶ τὸν θυμὸν ἐξέχευε. Themistius O. I. ὅτε
ταῦτα ἡ βασιλεὺς ψυχὴν μὴ κραδαίνει, μὴδὲ θυμὸν καὶ ὀργὴν
πυρῶναι ἄγρια κακὰ τε καὶ τὴν καὶ ταρατὴν βλάπτει. Lu-
banius de V. sua p. 79. B. ὀργή, θυμὸς, θυμὸς τὸ φέ-
ρει τε, ὕβρις, ἀνέλεγχος. Eusebius in II. ε. p. 7.
17. καὶ εἰς τὴν ἐριθίαν ταῦτα, ὃ θυμὸς, ὃ χόλος, καὶ ἡ
ὀργή συνώνυμα κατὰ τὴν γραμματικὴν, κατὰ δὲ ἄλλους
πολυώνυμα — καὶ ὅτι μὲν — ὀργὴ καὶ θυμὸς πολὺν
νύμῳ ἐν ταυτοῦται σημασίας. — Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς ἐξ
αὐτῶν ἐρηται ταυτοῦται θυμὸν καὶ ὀργὴν, ἀλλὰ διαφορὰς αὐ-
τῶν εἶδους, καὶ ἑκάστη μὲν, καὶ ταυτοῦται δὲ, ὡς ὁ μὲν θυμὸς
ἐξείκει τὴν πᾶσαν ἔχρησιν — ἡ δὲ ὀργὴ μολιμενέει καὶ
παρὰ ταυτοῦται φασὶν ἐμφαίνει τὴν ἐπὶ τῇ ἀπῇ ἐπαλάττωσιν.
Eusebius V. H. XII. 54. ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ ἐ πρὸς ἑαυ-
τὸν ὡς πρὸς κρείττονας γίνονται.

9. Lucian. Nigrin. 13. θλίψαι τοῖς οἰκέταις, καὶ
στενοχωρῶν τὴν ἀπαντῶντας. Galen. de Caus. puls. II.
δι' ἐμφραξιν ὀργάνων ἰσχυρῶν, ἢ ἐμφραξιν τινὰ καὶ στενοχωρίαν,
de Symptom. Morb. IV. θλιβέντος ἑκάστου τῆς νύμφης,
στενοχωρία τὴν ἑκείνην κατὰ τὸν πόρον. Artemidorus I. 63.
πᾶσιν θλίψις καὶ στενοχωρία ἔσθαι. 82. θλίψις καὶ ἐ-
νοχία σημαίνει. II. 3. χλαμὸς δὲ — θλίψιν καὶ ἐ-
96-

14 ται. Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιοῖ, οὗτοι νόμον μὴ
15 ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσὶ νόμοι. Οἵτινες ἐνδείκνυν) τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσιν αὐτῶν τὴ συνειδήσεως, καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λο-
16 γισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογυμένων,) Ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ
τῶν

δικαιοσύνην] + παρὰ θεῶ G.

φύσει] *Smalcus* comma postposit, probante *J. A. Bengelio*. in *Gnom*.

ποιοῖ] ποιοῖ 1. 30. ποιῶσιν A 31. 39. 47. in ora. *Clemens* Str. II. p. 452. *Origenes* in *Matth.* XXII. 19. *Philocal.* 9. in *Rom.* *Damasceus*. ποιῶσιν D a prima manu. 15. αὐτῶν τὴ συνειδήσεως] τὴ συνειδήσεως αὐτῶν DG.

τῶν λογισμῶν] τῶν ἀπολογισμῶν G. τῶν λογισμῶν 3.

16. ὅτε] ἢ A. *Codices Latini. Damasceus. Ambrosius.*

14. γὰρ] διὰ G. at in *Verf. Latina*: enim.

15. αὐτῶν τὴ συνειδήσεως] τὴ συνειδήσεως αὐτῶν DG.

ἢ] — 39.

κρινεῖ] κρίνει 26.

μοι ἰὼν ἡγεμονίας. *Plato* in *Phaedro* p. 1240. C. καὶ
εἴη σὺ πατήρ ὢν γραμμάτων — τὴν αὐτὴν εἶπες, ἢ δύνα-
ται. Τὸτο γὰρ τῶν μαθητῶν λήθη μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξῃ,
μνήμης ἀμνηστία, ἅτε διὰ πίσης γραφῆς ἔξωθεν, ὡς ἀλλο-
τρίων τύπων, ἐκ ἐνδοθεν αὐτὰς ὑφ' αὐτῶν ἀναμνηστικῶν
1241. λόγον — ὡς μετ' ἐπισήμης γράφεται ἐν τῇ
τῇ μαθητῶντος ψυχῇ — τὸν τῷ εἰδότος λόγον λέγεις ζῶν-
τα καὶ ἐμψυχον, ὃ ὁ γεγραμμένος εἶδεν ὃν τι λέγοντο
δικαίως. 1242. D. ἐν μὲν τῷ γεγραμμένῳ λόγῳ — ἐν
δὲ τοῖς διδασκαμένῳ, καὶ μαθητῶν χάριν λεγομένοις, καὶ
τῷ ὄντι γραφομένοις ἐν ψυχῇ περὶ δικαίων τε καὶ καλῶν καὶ
ἀγαθῶν. *Cic.* in *Verrem* IV. 48. *Vetus* est haec opi-
pinio — hoc cum caeterae gentes sic arbitrantur,
tum ipsis Siculis tam persuasum est, ut animis eor-
um insculptum atque innatum esse videatur. de *N. D.*
II. 4. Omnibus innatum est, & in animo quasi
insculptum, esse Deos. *Acad. Q.* IV. 1. Itaque
ut literis consignamus, quae monumentis mandare
volumus, sic ille in animo res insculptas habebat.
Ter. *Andr.* I. 6. *Memor* essem? ο *Myfis*. *Myfis*,
etiam nunc mihi scripta illa dicta sunt in animo.
Seneca praefat. in l. I. *Controv.* *Supervacuos* sibi
fecerat codices, agebat se scribere in anima. *Aeschylus*
Prometh. 762. Πολύδοις πλάνης φρέσας, ἢ ἐγγρά-
φους σὺ μνήμῃσι διλοτοῖς φρεσίν. *Choëph.* 942. τοιαύτ'
ἑκάστων ἐν φρεσὶ γράφει. *Diogenes L.* VI. 5. *Antisthe-
ne.* γινώσκεις ποτε πρὸς αὐτὸν ἀποδουρμένῳ, ὡς εἴη ταῦτο-
μνημάτα ἀπολαυκῶς; ὅστις γὰρ, ἔφη, ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ
μὴ ἐν τοῖς χάρταις γράφει. *Pindar.* *Olymp.* 10. τὸν δ-
λυμπιονίκαν ἀνάγναι μοι ἀρχιερέα παῖδα, πατὴρ φρεσὶς
ἐμῆς γέγραπται. Γλυκὺ γὰρ αὐτῷ μῦθος ὄφειλαν ἐπιλέ-
λαθ'. *Schol.* *Σοφοκλῆς* ἐν *Τριπτολέμῳ* Σὲ δ' ἐν φρεσὶ δελ-
τοῖσι τὰς ἐμὰς λόγους. *Cic.* de *Orator.* II. 87. Qui fit
autem oratori memoriae fructus, quanta utilitas,
quanta vis, quid me attinet dicere — ita audire
vel eum, unde dicas, vel eum, cui respondendum
est, ut illi non infundere in aures tuas orationem,
sed in animo videantur inscribere. *Anthol. MS.* I.
106. οὐ θνῶς, ὅδ' ἐλάττης ἐκράξαμεν, οὐδ' ἐπὶ τοῖχοι
τῶν ἔπος, ἀλλ' ἐν ἐμῇ ἴσχει ἔρως κραδίη. *Libanius* D.
XVI. p. 454. D. καὶ γὰρ ἐστὶν ἡμῶν τὸ μὴ μνησικακεῖν
πάτριον, ἐμῶ δὲ ἐγγέγραπται ταῦτα τῇ ψυχῇ, καὶ ἀκρι-
βοῦς ταῖς μνήμαις τῶν ἑαυτοῦ κακῶν ἐγκυκαλιωμένος σιω-
πῶ. O. XII. p. 392. A. εἰ καὶ μὴ ἐν γράμμασιν, ἀλλ'
ἔργῳ τῶτον τεύκεται τὸν νόμον, συγγνώμην ἔχειν πᾶσι
ἡμεῖς. XXV. p. 583. A. ἐκ ἐρώμενος — καταγελά-
ται μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἃς ἀφίκεται, γραφόντων ἐν τῇ
διανοίᾳ τῶν ἀκούοντων τὸ πρᾶττόμενον. *Themistius* XI. p.
144. ἐτοίμος εἰς τὴν ψυχὴν καταδέχσθαι, ἃ ἐγγράφοι-
ται, μὲλλον ἢ τὸ κρινὸν ἐκμαγεῖον τὰ γράμματα τῷ σι-
θῶς. τὸ τοῖνον ἐκείνο μὲν ἐξαλλήλειπται μοι πολλάκις, τῇ
δὲ βασιλείᾳ ψυχῇ ἐγκυκαλιωμένη εἰσὶν οἱ τύποι καὶ παρ-
αγγέλσεις τῆς φιλοσοφίας, καὶ ἔτ' ἂν ἦσαν αὐτὰς αἰσά-
σιν, ἔτ' ἂν ἀχλὺς ἐπαχλύσειν. *Philo* quod omnis

probus liber T. 2. p. 452, 31. νόμος δὲ ἀψυχὸς ὁ
ὁρθὸς λόγος, οὐχ ὑπὸ τῷ δυνάμει ἢ τῷ δυνάμει φθαρτὸς ἐν
χαρτίδις ἢ σῆλαις ἀψυχοῖς, ἀλλ' ὑπ' ἀδωάτης φύσεως
ἀφθαρτος ἐν ἀθανάτῳ διανοίᾳ τυπωθεὶς. *Hierocles.* τῷ ὁρ-
θῷ λόγῳ, ὃν φύσει ἰόντα καὶ ἐγγεγραμμένον αὐτῇ παρὰ
ἡ ἀνθρώπου ψυχῇ τῆς προσπάθειας ἀποτυφλαμένη. *Jos. A.*
IV. 8. 12. ὁ ἀρχιερεὺς ἀναμνηστικῶς τὰς νόμους καὶ τῇ
μνήμῃ φυλαχθῆναι, ὡς μηδέποτε ἐξαλειφθῆναι δυναμένους
— οἱ δὲ νόμοι πολλὰν πρὸς ἀμαρτανάντας ἔχουσιν παρρησί-
αν, ὡς προλεγονταν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πεισόντων, καὶ ταῖς ψυχαῖς
ἐγγραφόντων διὰ τῆς ἀκοῆς, ἃ κελύουσιν. c. *Apion.* II.
18. ἡμῶν δ' ὄντων εἰ τις ἔροιτο τὰς νόμους, ἔροιτο ἂν εἴποι
πάντα ἢ τῶν αὐτῶν τὸ ἐαυτοῦ. τοιγαυτὶ ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς
αἰσθήσεως αὐτὰς ἐκμαγεῖοντες, ἔχουσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς περ
ἐγκεκαρυγμένους. *Targum Jonath.* in *Deut.* VI. 6. Et
erunt verba ista, quae ego mando vobis hodie,
scripta in tabula cordis vestri. *Cantic.* IV. 9. In-
fixus est tabulae Cordis mei amor tuus. VIII. 9.
Lex, quae scripta est in tabulis cordis. *Jer.* XVII.
1. 2. *Cor.* III. 2. 3. *Heb.* VIII. 10. *Prov.* III. 3.
Jer. XXXI. 33. 34.

Polybius Exc. p. 1542. οὐδὲν γὰρ ἔτι μάρτυς
ἐστὶ φοβερός, ἔτι καθήγορος δεινός, ὡς ἡ σύνεσις ἢ ἐγκατοι-
κῶσα ταῖς ἐκάστων ψυχαῖς. *Athen.* XIII. p. 585. F.
ἐπειδὴ δὲ καὶ τῶν πολλῶν οἶδ' ὅτις, μνημονεύοντες αὐτῶν,
ἢ κατηγορούντας ἢ ἀπολογυμένους, μνησθῆσομαι καὶ τέτων.
Inf. IX. 1. *Juvénalis* XIII. 192. Cur tamen hos
tu evasisse putas, quos diri conscia facti mens ha-
bet attonitos? — Nocte dieque suum gestant in
pectore testem. *Hierocles.* τῷ λόγῳ τῶν ὅλων παραγ-
γελημάτων ἀποδοῖν μοι τὴν γνώμην, ἵνα τῷ ἔσω τῆς ψυχῆς
δικαστῇ πρὸς ταῦτα ὡς πρὸς ῥέως νόμους ἀποβλέπων ποιῇ
τῶν εὐ ἢ κακῶς πεπραγμένων ἐπίκρισιν. πόθεν γὰρ ὁ ἐπιλο-
γισμὸς ἔξει διενά μὲν ἐνφρασεύμενος ἡμῶς ἐπισκοπεῖν, χρη-
στὰ δὲ πράξαντας ἐπαινεῖν, εἰ μὴ ὁ προλογισμὸς νόμους τινὰς
λάβοι, καθ' ὅς προσήκει τὴν ζῶν τῷ τῷ, καὶ πρὸς τῆς
τῆς συνειδήσεως ταμείον, ὡς πρὸς τινα σκοπὸν ἀπευθύνει
τὸν ὅλον ἡμῶν βίον; *Philo* pejorem insidiari meliori.
T. 1. p. 195, 50. ὅστις ὁ ἀνθρώπος ἐν ἐκάστῃ τῇ ψυχῇ
κατοικῶν, τότε μὲν ἀρχὴν καὶ βασιλεὺς ἐνίσκῃται —
εἴτι δ' ὅτε μάρτυρας καὶ κατηγοροὺς λαβὼν τάξιν ἀφραγῶς ἡ-
μῶς ἐνδοθὲν ἐλέγχει, μηδὲ διαφρεῖ τὸ σῶμα ἰὼν, ἀναλαμ-
βανόμενος δὲ καὶ ἐπισκοπεῖ ταῖς τῆς συνειδήσεως ἡμέρας τῶν
αὐθιχῶν καὶ μετὰ ἀφηνιασμῶν δρόμον γλῶττης ἐπέχει. p.
202, 46. ἢ ἡ μέλας τὰς ἀποκρίσεις ποιεῖται ψυχῇ δὲ
ἐαυτῆς ἐλέγχει τὰ περὶ ὧν εὐ ἢ κακῶς ἀποφασίζεται, ῥῆτος
κατηγοροῦ μητὲ συναγαστῆ χρομένη ἑτέρῳ.

Thomas. μεταξὺ ἀντὶ τῷ διὰ μέσας. *Act.* XV. 9.
inter se, alternis vicibus. Ita recentiores Graeci
loquuntur.

16. 2. *Tim.* II. 8.

Judeos non quales videri volebant, sed qua-
les erant intus. comm. 28. 29.

τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ εὐαγγέλιόν μου, ἀλλὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἰδὲ, σὺ Ἰουδαῖος ἐπονο- 17
μάζει, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ 18
δοκιμάζεις τὰ ἀγαθὰ, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου. Πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδη- 19
γὼν εἶναι τυφλῶν, ὥς τῶν ἐν σκοτεινῇ, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχον- 20
τα ἢ μόρφωσιν καὶ γνώσεως καὶ ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν 21
οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις; ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; ὁ βλα- 22
φασκόμενος τὰ εἰδωλά, ἱεροσυλεῖς; Ὁς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, ἀλλὰ τὴν ὁρμὴν τῆς 23
ἐξουσίας τοῦ Θεοῦ ἀτιμάζεις; Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσι, 24
καθ-

κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου] — 42. 43.

Ἰησοῦ] — Marcion.

17. 18.] « δὲ DG 1. 8. 10. 14. 31. 32. 42. 46. 52. Editio Complut. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Corp. Aethiop. Clemens Str. I. p. 423. Origenes in I. & XI 13. Theophylactus, Ambrosius. Damasceus. Idē 55. Editio Ste- 19
phani, Bezae. τῶ] — AD a prima manu. 31. Clemens. Damasceus.

καυχᾶσαι] καυχᾶσθαι Editio Complut. Plant. Genev.

20. διδάσκαλον νηπίων] — A.

21. 22. 23.] Sine interrogationis nota 45. Editio Erasmi, Colinaei, Bengelii. Versio Vulg.

21. διδάσκων] + τ 1. 30.

μου] — 37. Marcion. Tertullianus.

χριστοῦ] + τοῦ κυρίου ἡμῶν D.

18. δοκιμάζεις] γινώσκεις 33. 35.
τὴν γνώσεως] — 43. + αὐτοῦ 48.

21. 22. 23.] Sine interrogationis nota 45. Editio Erasmi, Colinaei, Bengelii. Versio Vulg.

ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις] — 1.

17. *Aristaenet.* I. 27. καὶ περὶ καὶ φίλονα τυχόντων ἐπὶ νόμῳ καὶ ἰαυτὸν. *Libanius* progymn. p. 54. D. ἡ-
χιτο τῶν τότε χειρῶν, σπῆναι ἐπονομάζων, δόμονος βο-
δῶν. Nomen titulumque Judaei, i e. confitentis
Deum, tibi tribuis, sed falso. *Apros.* II. 9. III. 9.
Arrianus B. C. III. p. 939. τοῖς δὲ ὁ μὲν Λέπιδος ἐπὶ
ἀνομιάζετο ἔτι· ὁ δὲ ἀντόνιος ἀπαντα διώκει. Nomine
quidem — re vera autem.

Herodian. II. 1. 3. οἱ δὲ ἐργηγοῦντες καὶ κῆνοι εἰς ὕ-
πνον κατεφύοντο, κατεχόμενοι δὲ ταῖς χερσὶ δοράτια ἐπὶ
ἀντιπῶντο. *Eustathius* praef. Iliad. p. 1. 20. ὁ μὲν γὰρ
ἐλέξανδρος — τὴν ὁμηρικὴν βίβλον ἐπαγόμενος καὶ τὴν
ἐλληνικὴν, ὅτε ὑπὸν θεοῖς, ἐπαναπαύων αὐτῇ. *Arrian.* E-
pictet. I. 9. τὸν δὲ φιλόσοφον ἡμῶν δέσσει, ἄλλοις δὲ ἀρ-
εῖν καὶ ἐπαναπαύομενον, ἀποδιδόναι. *Mich.* III. 11.

Falso gloriaris. Inf. V. 11. *Eph.* II. 12. Deum
putas Judaeorum tantum Deum esse.

18. *Herodian.* II. 3. 21. τῷ μὲν δημοφιλῶς, καὶ κοινῇ
διαφύοντος, ὀλίγη τοῖς καὶ ἑνὰ φροντίς. *Aeschines* Dial.
II. μεγάλη τῷ ἀνθρώπῳ τὰ διαφέροντα τὰ πρὸς τὸν βίον
τῆς δὲ σοφίας ἦτε χρεῖα ὀλίγα ἀξία καὶ τὰ διαφέροντα συμ-
κρά. Versio Vulg. utiliora. *Anodocides* IV. in Alci-
biad. δεινὸν μὲν ἔν ἐστιν καὶ ὑπὸ τῶν ἀγνοούντων τὰ δίκαια
πᾶσιν κακῶς, πολὺ δὲ χαλεπώτερον, ὅταν τις ἐπιστάμε-
νος τὰ διαφέροντα παραβαίνειν τελευτᾷ. *Glossar.* N. T.
τὰ διαφέροντα, τὰ κριττοῦ. Scis, quatenam praecepta
sint maxima & prima. *Athenaeus* III. p. 74. E.
ἀντιφάνης — εἰς δ' ἡ χώρα φέρει διαφέροντα πάσης, ἐπὶ
πόνικε, τῆς οἰκισμένης. *Polybius* VI. 1. ὁ τῆς τυχῆς ἐπι-
στάσεως προσδίδται καὶ θεωρεῖται, εἰ μὲν οὖν τὰ διαφέροντα
καβαριῶν ἐν αὐτῇ συνάψεται. *Phil.* I. 10.

20. 2. *Tim.* III. 5. *Sap.* II. 12—14. Haec ex
sententia Pauli dicuntur.

Herodian. I. 2. 6. de M. Antonino. φιλοσοφίαν δὲ
καὶ λόγοις οὐδὲ δογματικῶν γινώσκει, σιμῶν δ' ἔθνη, καὶ βίον
σώφρονι ἐπιστάτο. *Arriani* Epictet. I. 9. τὴν διδά-
σκαλον ἡμῶν καὶ παιδευτὴν.

21. *Arrian.* Epictet. IV. 6. ὁ θέλει ἐν ἀρεῖς τὴν
ἄλλαν, αὐτὸς σεαυτῷ γινώσκει καὶ μαθητῆς καὶ διδάσκα-
λος; ὅψονται οἱ ἄλλοι, εἰ λυσίτελῃ αὐτοῖς παρὰ φύσιν ἔ-
χειν καὶ διεσπῶναι, ἡμεῖς δ' ὁδοῖς ἐν ἐγγύῳ ἡμῶν. *Pacu-
pinus.* Odi homines ignava opera, philosopha sen-
tentia. *Tacitus* A. XV. 45. Hic Graeca doctrina
oretenus exercitus, animus bonis artibus non inductus.
Seneca de V. Beat. 18. Aliter, inquit; loqueris,
& aliter vivis. Hoc — Platoni objectum est, objectum

Epicuro, objectum Zenoni. Omnes enim isti di-
cebant non quemadmodum ipsi viverent, sed quem-
admodum vivendum esset. *Aristides* T. II. p.
424. ὁ χρηστὸς καὶ τὴν οἰκισμένην ἡμῶν παιδεύωντας, πρὶν
ἡμῶν αὐτῶν. *Plinius* Ep. X. 66. Archippum philo-
sophum, bonum virum, & pietati suae etiam
moribus respondentem, commendatum habebas, vel-
lim. *Seneca* Ep. 108. Nullos autem pejus mereri de
omnibus mortalibus iudico quam qui philosophiam
velut aliquod artificium venale didicerunt, qui aliter
vivunt, quam vivendum esse praecipiant *Phile-
lemon.* τὴν ἰατρὴν οἱ δ' ἐγγὰ, ὑπὲρ ἐγκρατεῖος τοῖς νοσήσιν οὐ
σφάδρα πάντας λαλῶντας, εἴτ', ἐπὶ πταίσαντι, αὐτὸς ποι-
ῶντας πάντ', ὅσ' ἐκ εἰν ποτε. Dicis, te non audito-
rem tantum esse, sed Doctorem. *Abot Nathan* 29.
Aba Saul f. Nani dixit: Quadruplices sunt disci-
puli sapientum: est qui docet alios, & non docet
seipsum.

Berechith R. LV. 3. *Kobelet* R. VIII. 4. R.
Levi R. Abun simile proposuit de magistro, qui
discipulo suo praecepit, ne iustitiam adulteraret,
& ipse tamen illud egit: ne respectum personarum
haberet, quod tamen ipse non observavit: ne do-
na acciperet, & ipse dona accepit; ne foenus sume-
ret, & ipse sumit. Regessit ipsi discipulus: Rabi-
bi, tu dicis mihi, foenus non sumendum esse, &
ipse sumis. Tibine igitur licet, quod mihi prohi-
bitum est? *Schemoth* R. XXX. Non est mos Dei
S. B. sicut hominum. Homines alii praescribunt,
quid agant, sed ipsi ne hilum quidem faciunt: Sed
Deus, quae docit, etiam facit. *Debarim* R. II. R.
Simlai Hof. II. 7. Magnates verba sua destruunt
apud populum, id quod fit, si Rabbini in Aca-
demia sedeant, & doceant, foenus non esse sumen-
dum, & ipse tamen sumat; non esse alios diripi-
endos, & ipse diripiat? non esse furandum, & ipse
furetur. *Psal.* I. *Ruth* R. I. 1. *Eccl.* IX. 16.
R. Jochanan: quis esset pauper? cuius verba con-
temnuntur, ut senior qui sedet docetque, ne judi-
cium inclinetur, & ipse inclinatur iudicium; ne re-
spiciantur personae, & ipse personas respicit; ne
dona accipiantur, & ipse accipit; ne vidua & pu-
illus premantur, & ipse premit eos.

Alta voce & in publico clamat, furandum non
esse, at in tenebris & clam alienas res contrectat
& furripit. *Horatius* Epist. I. 16. 57. Vir bonus,
om-

25 καθὼς γέγραπτο. Περιτομή μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράττης· ἐὰν δὲ ὡς θεοῦ νό-
26 μος ᾖ, ἡ ἀειδομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ
27 νόμου φυλάσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς ἀειδομήν λογισθῆσεται; Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ
φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸ ὡς γράμματα· καὶ περιτομῆς ὡς θεοῦ
28 τὴν νόμον. Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ Φανερῷ, Ἰσραεὶς ἐστίν· οὐδὲ ἡ ἐν τῷ Φανερῷ, ἐν σαρκί, πε-
29 ριτομή· Ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰσραεὶς, καὶ ἀειτομή καρδίας, ἐν πνεύματι, οὐ
γράμματα· οὐδ' ὁ ἐπαινῶν οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΤΙ

κρύβουσαν] λέγων 3.

23. τοῦ νόμου] — 41.

24. δι' ἡμᾶς] — 1. δι' ἡμᾶς 49.

μειν] — 3.

26. τὰ δικαιώματα] δικαιώματα G. sed in Verf. Latina: iustitias.

λογισθῆσεται] μετατραπήσεται 32.

28. ἐν σαρκί] — Z. Pierce.

τοῦ] — G. Editio Complut.

22. λέγων] κρύβουσαν 3.

τοῦ νόμου τὸ θεῖον] τὸ ὁποῖόν τ' νόμον ὁ Θεὸς 23.

25. γὰρ] — 37. Verbis Vulg.

πρώτης] φυλάσσης; D. a prima manu. Verbis Vulg. Rufinus.

jaistius.

27. ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία] — G.

29. ὁ posteriorius] — 4. 41. 45.

Θεοῦ] + ἐν DE. Verbis Vulg. Syr. Rufinus.

omne forum quem spectat & omne tribunal; Quan-
docunque deos vel porco vel bove placat, Jane
pater, clare, clare cum dixit, Apollo; Labra mo-
vet metuens audiri, pulchra Laverna, Da mihi
fallere, da julto sanctoque videri, Noctem pecca-
tis & fraudibus objice nubem. *Libani* progymn.
p. 60. D. οὐκ εἰς τὰ τῶν θεῶν ἀφαιρέσιμος. ὁ δὲ ἰε-
ρατικὸς ἐν δόξῃ κλέπῃ, ἀλλὰ φανερῶς ἀρπάζει. *Matth.*
XXIII. 14. 15. Recens erat Romae memoria furti
a quatuor Judaeis commissi, qui praetextu insti-
tutionis legum Mosaicarum Fulviae profelytae dō-
na, templo Hierosolymitano consecrata, in suos u-
sus converterunt. *Jos. A.* XVIII. 3. 4. *Alianus*
V. H. XIV. 20. Συναγῆς ἀνὴρ παιδαγωγὸς τῶν παι-
δῶν, ἐν ᾗ γε διὰ τῆς δόξης ἰσχυρότερος, καὶ ἀνιολογούμενος,
ἐπέτληεν αὐτῷ ἰσχυρότητα, γιγασκόμενα δὲ αὐτὸς τὸ εὐρύ-
μα παρὰ τῶν παιδῶν ἀρπάζας κατέτραγεν.

22. *Mich. Apostol.* Prov. 945. ἱερόσυλος θεοσεβεῖ,
ἐπὶ τῶν κλεψίωντων μὲν, λειτεργίας δὲ καλὰς ποιούμενῶν.
Jamblicus S. III. 31. οἱ ἱερόσυλοι τῇ θρησκείᾳ τῶν θεῶν
πάντων μάστιγα μάχονται. *Plato* de Rep. I. ἱερόσυλοι
καὶ ἀνδραποδισταὶ καὶ τοιχαῦροι. de Legg. IX. ὁ δὲ
αὐτὸς ἱεροσυλὸν ληφθῆναι, ἐὰν μὲν ἡ δόξα ἢ ἕνος, ἐν τῷ προσώ-
πῳ καὶ ταῖς χειρὶ γραφῆς τὴν συμφορὰν, καὶ μασιγυθεῖς,
ὁπόσας ἀνὰ δόξῃ τοῖς δικασταῖς, ἐκτὸς τῶν ὅρων τῆς χάριτος
ἡμῶν ἐκβλήθηται — εἰς ἕνα περὶ ταῦτα νόμος τοῖς τρι-
σι, προσδογῇ, καὶ ἱεροσυλῶν, καὶ τῷ τῆς τῆς πολέως νόμου
βίαι ἀπολλύνται. κλέπῃ δὲ, ἐὰν τε μέγα, ἐάντε σμικρὸν
κλέπῃ, εἰς αὐτὸν νόμος κείσθω, καὶ μία δικῆς τιμωρία ἐξυμ-
πασί — διπλάσιον ἐκτίναι. Πῶς δὲ λέγομεν, ὡς
ἐξέει, μηδὲν διαφέρει τῷ κλέπτουσι μέγα ἢ σμικρὸν ὠφε-
λαμένῳ, καὶ ἐξ ἱερῶν ἢ ὁσίων; *Hermogenes* partit. p.
12. ἐξ ἱεροῦ ἰδιωτικὰ τὴν ὠφέλιτον χρήματα, νόμου κε-
λεύοντος τὸν μὲν ἱερόσυλον τεθνᾶναι, τὸν δὲ κλέπτην δι-
πλά διδοῖναι· ὡς ἱερόσυλος ὑπάγεται. ὁ δὲ κλέπτης εἶναι λέ-
γει. *Lucian.* de Mort. Peregr. 24. ἱερόσυλοι & ἀν-
δροφόνου comburebantur. *Aristoph.* Plut. 30. ἐπλόν-
των ἱερόσυλοι, ῥήτορες, καὶ συκαφάνται, καὶ ποικροί. *Vesp.*
841. εἰδ' ἱεροσυλῶν φέρις; *Philo Alleg.* T. I. p. 135,
4. 8. Φυγόντες τινες τὸ ἱεροσυλῆν, ἐξ ἰδιωτικῆς ἐκλεψαν οἰ-
κίας; — τὸν δὲ σελείως ἐγκρατῆ διὰ πάντα φύγειν τὰ
ἀμαρτήματα, καὶ τὰ μέγιστα καὶ τὰ ἐλάττω. *Jos. B. I.*
33. 2. ἀβίμῃτον γὰρ εἶναι κατὰ τὸν ναὸν ἡ εἰκόνας ἢ προτο-
μας, ἢ ζῶν τινος ἐπ' αὐτῶν ἔργον εἶναι. κατεσκευάσκει δὲ ὁ
βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς μεγάλης πόλιν ἀσπὸν χρυσοῦν. — 4.
ἐπὶ ταῖς οἰκίαις βασιλεὺς πρόσις εἰς ἐκκλησίαν, καὶ πολλὰ
τῶν ἀνδρῶν καταναγασκόμενος ἱεροσύλῃν, καὶ προφάσει τὸ νό-
μον πεμμεζόμενον τιμωροῦν, κολάζειν ἡβέως ὡς ἀσιβείας. Sur-

git oratio a peccato leviori ad gravius; furtum,
adulterium, sacrilegium. ἰδωλον Graecis est simu-
lacrum viribus & corpore destitutum, figura um-
bratica; animas defunctorum, quas Latini um-
bras Graeci appellant ἰδωλα, & ἰδωλοποιεῖν vanam
cogitationis figuram animo concipere. Hinc Ju-
daeus ut contentus ve cabulo afficerent Gentilium deo-
rum imagines ἰδωλα dixerunt. *Philo* in Monarch. p.
215, 19. ἰδωλα σκιάς ἐκδοῦναι καὶ φάσμασι, οὐδὲν
ἡρηκέναι ἐκ τοῦ καὶ βεβαίως — κατέπερ τὰ διὰ τῶ κατ-
όπραν εἰδωλα, φανταζομένη — ὡς αὖ ὑπερῆκουκα τὰ μὴ
ὑπομένοντα.

24. 2 Sam. XII. 14. *Es.* LII. 5. *Ezech.* XXXVI.
20. 23. *Nehem.* V. 9. *Jac.* II. 7. 1. *Pet.* IV. 14.

25. *Levit.* XXVI. 41. *Jer.* IV. 4. VI. 10. IX.

25. *Act.* VII. 51. 1. *Cor.* VII. 19. *Gal.* VI. 15.

Schemoth R. XIX. Illi profelyti sunt circumcisi:

vos autem praeputiati.

ἀκροβυστία] LXX. Interpretes. ἀκροποσιβ Graeci.

26. *Aristoph.* *Vesp.* 654. καὶ πρῶτον μὲν λογισαί
φαύλους, μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρὸς. *Plut.* 381. τρεῖς
μῆνες ἀναλώσας γε λογισσάμενος δάδνα, *Libanius* D.
XXXV. p. 767. B. Δείκναι ὅτι καὶ πᾶν δέομαι,
μὴ μετ' ὀφειλὴν καταψηφισθῇ, μὴδ' ὡς ἀδικὸν περὶ τοὺς
ἐμῶν, ἀποκτείνῃ, πρὶν ἂν αὐτοῖς λογισθῇ παρῆσθαι τῷ
βήματι τῷ λογισμῷ, ὃ γὰρ ὅποτε τοῖς ἔργοις εἰς τοῦτο
τύχης ἐλθεῖν δέξαιτε. *Inf.* IV. 3.

28. *Plut.* de *Ilide* p. 352 C. ὅτε γὰρ φιλοσόφος
παυαντοροφίαι, ὡς κλέα, καὶ τριβανοφίαι ποιοῦσιν, ὅτε
Ἰστανκὲς αἰ λυσοφίαι καὶ ἔχρησις; ἀλλὰ Ἰστανκὲς ἐστὶν
ἀληθῶς, ὁ τὰ δεικνύμενα καὶ θρώμενα περὶ τὴν θεῶν τέως,
ὅταν νόμον παραλάβῃ, λόγῳ ζητῶν, καὶ φιλοσοφῶν περὶ
τῆς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας. *Claudianus* de *Rufino* I. 192.
Quid nervos secuisse juvat? vis nulla cruentam ca-
strat avaritiam.

29. *Nidda* f. 20. 2. Judaei in penetralibus cor-
dis sedent. Judaeus significat laudatum. *Gen.* XLIX.
8. *Philo* de migrat. *Abrah.* T. 1. p. 450, 41. τὸ
περιτέμνεσθαι ἰστανκὲς καὶ παθῶν πάντων ἐκτοῦν, καὶ δόξας
ἀναίρεσιν ἀσβεστῶς σημαίνει. *Arrian.* *Epictet* II. 9. τί νῦν
στῆναι λέγεις σταυτὸν; τί ἐξαπατᾷς τὴν πολλὰς; τί ὑποκρί-
νη, Ἰστανκὲς αὖν, Ἕλληνας; ἐκ οὗτος, πῶς ἕκαστος λέγεται
Ἰστανκὲς; πῶς Σύρος; πῶς Αἰγύπτιος; καὶ ὅταν τινα ἐπαμ-
φοριζόμενα εἰδῶμεν, ἰστανκὲς λέγειν· ἔκ ἐστιν Ἰστανκὲς, ἀλλ'
ὑποκρίνεται· ὅταν δ' ἀναλάβῃ τὸ πάθος τὸ τῷ βεβαιωμένῳ
καὶ ἡρμηνεύῃ, τότε καὶ ἐστὶ τὸ ὄντι καὶ μαλεῖται Ἰστανκὲς.
ἔτσι καὶ ἡμᾶς παραβεβηκότες, ἀλόγῳ μὲν ἰστανκὲς, ἔργῳ δ'
ἄλλο τι.

Τὶ δὲ τὸ πείσιν τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ἀφέλεια τῷ πείσιν; Πολὺ, καὶ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν ὅτι ὀπίσθενται τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. Τί γὰρ, εἰ ἡπί-
στους τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν πῶς αἴτιον τοῦ Θεοῦ καταργήσῃ; Μὴ γένοιτο γι-
νέσθαι δὲ ὁ Θεὸς ἀληθὴς, πᾶς δὲ ἄνθρωπος φεύγῃς καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν δι-
καιώσῃς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεὸν δι-
καί-
καί-
καί-

1. 4] — G 47.

πρῶτον] πρῶτον, sive ἐπὶ sequente Codex Stephani.

γὰρ] — D a prima manu. E. Versio Vulg. Syr.

3. ἡπίσταν] ἡπίσταν A. probante H. Grotio.

καταργήσῃ] καταργήσῃ 32. 35. καταργήσῃ 28.

4. γινέσθαι] γινέσθαι 26. 32. 45. Chrysostomus.

οἱ prius] γὰρ G. Versio Syr. Codices Latini. Hilarius, Sedulius.

καὶ] καὶ AD 29. 30. 31.

ἀδικία ἡμῶν] ἀδικία ἡμῶν 46. a prima manu.

κατὰ ἀνθρώπων] κατὰ ἀνθρώπων Origenes sive Rufinus: Sciendum sane est quod in quibusdam etiam Graecis exemplaribus sic invenitur — adversus homines, & magis secundum hunc sensum videbuntur convenire, quae sunt — secundum hoc vero, quod in Latinis exemplaribus & nonnullis Graecis invenimus — secundum hominem — vel adversum homines, ut in quibusdam exemplaribus legi diximus, vel ut nos habemus secundum

2. πολὺ] πολλὰ Editio Aldi, Colinaei. probante Erasmo.

μὲν] — 47. Codex Stephani. Versio Syr.

ἐπίσθενται] ἐπίσθενται 41. ἐπίσθενται 14.

πίσω] δέξαι 35.

καταργήσῃ] 47.

ἴσα G.

ἐπίσταν] Erasmo in notis.

Θεὸν δικαιοσύνην] δικαιοσύνην Θεοῦ G.

5. 4] — Editio Haeblitii.

1. Galenus de Usu part. III. πῶς ἂν αὐτὸ τὸ πρῶτον ἴσῃ τῆς τῶν ἀνθρώπων σκελῆς κατασκευῆς, ὁ πρῶτος ἐκείνῳ ἐπιθεῖται, ἥλικα ἐλεγεῖται, οὐκ ὡς βαδιστικῇ μισοί, ἀλλ' ὡς καὶ λογιστικῇ πειστικῇ ὥς τῆς φύσεως αὐτῶν δοθέναι τῆς πόδας. Eccl. I. 3. VI. 11.

2. Plato de Rep. IX. p. 740. A. κατὰ πάντα τρόπον δὲ ὁ τῶν μὲν δικαίων ἐγκωμιάζων ἀνθρώποις λέγει· ὁ δὲ τὰ ἀδίκων, ἐπιδόκτει. Menexeno p. 516. D. τῶν πολλῶν ἐγκωμιάζοντες κατὰ πάντα τρόπον. Artemidor. II. 35. ὅσοιτοι οἱ καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ σημαίνουσιν αὐτοὶ οἱ θεοὶ ἀνέμωσι· ὁράμενοι, ἥτοι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ἄρτια γινώσκον ὅρα κατὰ πάντα τρόπον ἔδωκεν. Polybios p. 45. κατὰ πάντα τρόπον ὑπερτάτως εἰς δυσχερῆ διαίτην. p. 445. λαβδισαμένοι κατὰ πάντα τρόπον. 401. στυδαῖν δὲ ταῦτα κατὰ πάντα τρόπον.

Libanius progymn. p. 132. A. ὁ δὲ αἰσχρὸς τῷ φιλόσοφῳ μικροῦ λαοδουσαμένος εἰς τὸ πεισθῆναι τῇ πατρίδι. D. II. p. 220. C. ὁ καλὸς κυβερνήτης ἐγὼ τῶν καταδυνάμει το σκαφῶς, ὁ τῶν οἰακῶν ἐπιστάτης. I. Cor. IX. 17. Gal. II. 7. 1. Theff. II. 4. 1. Tim. I. 13. Tit. I. 3. quae amicis credi solent Jo. XV. 15. Sextus Emp. a. Log. I. 182. ὅσοι τὶ γινέται μὴ ταῖς ἐκκλησίαις ὅταν ὁ ὁμιλῶν ἐκαστὸν τῶν μελλόντων ἀρχὴν ἢ ἀδικίαν ἐξηγῇ, ἢ ἀλῆς ἴσῃ τοῦ πιστεύοντος τῇ ἀρχῇ ἢ τῇ κατῇ.

λόγια] Thucyd. II. 8. πολλὰ μὲν λόγια ἐλέγετο, πολλὰ δὲ χρησμολογεῖν ἦσαν. Schol. λόγια ἐστὶ τὰ παρὰ τῷ θεῷ λεγόμενα καταλογιστικῇ χρησμοῖ. οἱ οὖτοι ἐμμενῆτας λέγονται, ἐμμενῆται τῶν λεγομένων. Eusebius in II. β. 233. τα λόγια, ὅταν οἱ χρησμοί. in Od. α. 1426. διατριπτεῖ δὲ τὰ χρησμολόγια, καὶ λόγια λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι. Arisporb. Equit. 120. ὁ λόγια. Schol. Μυστικὰ, διαμαρτυρεῖ δὲ τὰ χρησμοῖ ἀνθρώπων. 194. 195. αὖτοι δὲ αὖτοι ἐν τοῖς λόγοις τοῖς θεοῖς. A. Πᾶς δὲ τὰ φησὶ ὁ χρησμος; Herodot. VIII. 249. καὶ καὶ λόγοι ἐστὶ τῶν ἐκείνων κατὰ τὴν γινώσκου. Polybios III. 112. πάντα δ' ἐν τα παρ' αὐτοῖς λόγια πάντεσσι οἱ ἀνθρώποι. Pausanias Attic. ex. 7. ὁμοιωτὸς ἀνθρώπων κατὰ τὴν δὲ λόγια τῶν Παλλήνων Δι. Arisporb. Vesp. 795. ὅρα τὸ χρησμοῖ, τα λόγια πειστικῇ. Arrianus p. 478. λόγια γινώσκου σφισιν ἐν θεῷ. Polybios p. 37. ὁ θεὸς ἐκρησμοῖ — οἱ πολλοὶ τὸ λόγια εἰδότες — οὗ λόγια τὰ πειστικῇ. p. 347. ὁ δὲ λόγια Ἀπολλωνος. Plut. Theop. p. 12. C. λόγια τὰ πειστικῇ. E. ὁμοιωτὸς κατὰ τὴν λόγια τῶν φησὶ σφισιν ἀνθρώπων. Arisporb. p. 119. ὁμοιωτὸς μὲν, αὖτοις. ὅταν τὰ δὲ ἀποκρίνεται μὴ αὖτε μὴ

γινέται δὲ τῷ θεῷ, ὅταν ἴσῃ τὰ λόγια ταῦτα. Philo de V. Moys. T. 2. p. 163, 47. λόγια γὰρ τὰ μὲν ἐν πρῶτον τοῦ θεοῦ λέγεται δὲ ἐμμενῆτας τοῦ θεοῦ προφητεῖα τὰ δ' ἐκ πειστικῇ καὶ ἀποκρίτικῇ ἐκπορεύονται τὰ δ' ἐκ προσφῶντα Μουσῶν ἐπιφάνισαντος. p. 170, 16. διατριπτεῖ λόγια — τῶν ἐν ἴσῃ τὰ παρὰ τῷ θεῷ λεγόμενα p. 127, 20. τα μὲν πρῶτον πάντα ἐστὶ λόγια καὶ χρησμοί· τα δὲ μελλόντα λέγεται γινώσκου τῆς ἐμμενῆτας ἐκασίας φησὶν, μὴ χρησμοῖ καὶ λόγια διατριπτεῖ. Leg. Caj. p. 557, 13. διατριπτεῖ λόγια τῶν ἐν ἴσῃ ὁμοιωτὸς ἀνθρώπων. Habent libros sacros, in quibus oracula, & praesertim prophetiae de Adventu Messiae & vocatione Gentium continentur: quae illorum animos praeparare debebant.

3. Etymol. τί γὰρ; τί δὲ, καταφασκεν δηλοῖ, ὅτι τοῦ πᾶς γὰρ οὐ; διατὶ γὰρ ὁ; Demosthenes Philipp. 2. τί γὰρ, εἰ ἀδικεῖ φίλιππος; quid tum, si.

Si Judaei noluerunt credere, Jesum esse Christum, & gentes esse vocandas: ideoque Deus debebat minus praefare quod promiserat? 2. Tim. II. 13. Matth. XX. 15.

4. λόγος] Est causa, ut Aet. XIX. 38.

Lucanus I. 128. Victrix causa Diis placuit, fed victa Catoni. Cic. pro Q. Roscio 18. quod vicisset judicio. Demosthenes. ἡλικὸς φιλομαχῇ ἡ ἐμμενῆται — τῶν ἀνθρώπων ἀντιπαραστήσας αὐτῇ πάντας. Libanius O. VIII. p. 249. B. καὶ ἀπάσαις, ἡ μὲν ἡμῶν φησὶν ὁμιλῶν, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἀποκρίνεται. D. τῶν ἰσῇ τῶν ἐμμενῆται — ὁμοιωτὸς μὲν πᾶσι καὶ νικῶσιν τοῖς χροῖταις. XIX. p. 474. C. ἐπὶ δὲ οὗ πανταχοῦ τῇ ὁρῇ κρείσσον ὁμοιωτὸς κρείσσον. αὖ δὲ ὅταν ἔδοξε περὶ τῶν ὁμοιωτὸς κρείσσον τῶν ἀνθρώπων, πάντως ἔδοξε νικῶσιν — ἐπὶ τῶν τῶν νικῶσιν. Aet. c. Timarch. ἦδη δὲ τινὰς κακῶς πάντων διατριπτεῖται, καὶ πρῶτον ἀποκρίνεται ἔχοντας εἰδὼς νικῶσιν. Theophrastus Ch. 17. διὰ νικῶσιν καὶ λαβὼν πειστικῇ τῶν φησὶν. Iacobs IV. τί ὁμοιωτὸς ἀποκρίνεται νικῶσιν; ἢ τί ὁμοιωτὸς ἰσῇ τῶν φησὶν; Polybios p. 8. Πανταχοῦ ἐμμενῆται ὁμοιωτὸς ἐν ἀποκρίτικῇ. Arisporb. de Jove p. 8. ὁμοιωτὸς ἐν ἰσῇ ἐκκλησίαις καὶ δικαίως νικῶν ἀνθρώπων, ἀποκρίνεται. Cic. Verr. I. 53. id judicium — me uno defendente vici. IV. 4. Unum ostende in tabulis aut tuis aut patris tui emum esse, vici fti. Lucianus Icarom. 25. γινώσκου μὲν νικῶσιν τῇ δὲ καὶ κρείσσον ergo passivum est; non enim dicitur vincere judex, qui sententiam fert, sed accusatus, cuius causa dijudicatur. ut 1. Cor. VI. 1. ex Psal.

II.

καισούνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικον ὁ Θεὸς ὁ ὀπιφέρων τ' ὀργήν; (χι' ἀνθρώ-
6 πον λέγω.) Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τ' κόσμον; Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ
7 ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐθελοσυνουσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καὶ γὰρ ὡς ἁμαρτωλὸς
8 κρίνομαι; Καὶ μὴ (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς Φασί τινες ἡμᾶς λέγειν,) ὅτι
9 ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἐνδικόν ἐστι. Τί οὖν προσεχόμε-
θα; Οὐ πάντως· προσηλιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν

hominem.

κρινεῖ] κρίνει 26.

η'] — Editio Colinaei.

κρίνομαι] κρίνομαι 46.

ἡμᾶς] — 35.

ποιήσωμεν] ποιήσομεν 34.

ἔλθῃ] + ἐφ' ἡμᾶς 37.

9. τί οὖν;] Notam interrogationis tollit 2. 13. 39. 41. Editio Ald. Versio Syræ, Origenes, Oecumenius. Eras-

mus in notis.

προσεχόμεθα] προσεχόμεθα A. προσεχόμεθα 45.

προκατέχομεν θεοῦ D a prima manu. G 31. Rufinus.

οὐ πάντως] — D a prima manu. G. Versio Syr.

προηλιασάμεθα γὰρ] ἡλιασάμεθα D a prima manu. G. probante J. Millio prol. 450.

τι] + πρῶτον A. καὶ Ἕλληνας πάντας] πάντας καὶ Ἕλληνας 7.

LI. 6. Versione τῶν O. Sir. VII. 5. XVIII. 2. A¹. XXIII. 6.

5. *Lection MS.* συνίστησιν, βιβαιοί, φανεροί. *Susan.*
61. συνίστησιν αὐτοὺς Δάνιηλ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ψευδο-
μαρτυρήσαντες. *Alex. Aphrodis.* de facto. τὸ μὲν γὰρ εἶ-
ναι τι τὴν ἁμαρτημένην ἱκανὸς ἢ κοινὴ τῶν ἀνθρώπων συνίστησι
πρόληψις. & de arbitrio lib. ἱκαναὶ δὲ καὶ αἱ νομοθε-
ταὶ τῶτο συστήσαι — ἱκαναὶ δὲ καὶ πρὸς τὰς θεὰς εὐχαί-
σασθαι, εἶναι τινα ἐνδεχόμενα. *Demothenes* de Callip-
po. συστήσιν καὶ δίκην — δίκην καὶ συστήσαι. *Eusta-
thius* in II. Ψ. p. 1437, 29. εἰς τι τὸ αὐτὸν συστή-
σιν τὸν Μυῖλαον, καὶ εἰς τὸ δῆλον φέγειν αὐτὸν. *Basilius*
H. 3. in hexaem. ὧν ὅταν ἀπειλῶσιν τὸ ἀπίθανον οἱ
ἐμβριθεύοντες ἀποδίδωσι χροῖμασιν, καὶ ταῖς γυναικτικαῖς
ἀπὸ γυναικῶν συστήσιν. & Deum non esse autorem ma-
li. τὴν ἀγαθότητα συνίστησι τοῦ Θεοῦ. adfruit. ad Eu-
stath. ἢ κατ' ἐμὲ πῶρα τὸ πρὸς συκοφαντίαν εὐκολον τῶν
κατήγορον τῶν συνίστησι. inf. V. 8. *Longinus* S. 34. τὸ
γὰρ τοῖς περὶ Φρυγίας ἢ Ἀθηναιοῦς λογιδίων ἐπιχειρήσας γρά-
φειν, ἔτι μᾶλλον ἢν ὑπερβολὴ συνίστησιν. *Theophr.* C. P.
I. 8. συνίστησι γὰρ τὰ πινύματα καὶ τὰ ψύχη καὶ ὅλους
ὁ προσπίπτων αἶψα, ἅμα δὲ καὶ συτίλλεται. VI. 9. τὰ δὲ
πυκνὰ καὶ συνίστησι τὰ δὲ ἀλλοιοῖ. *Hesych.* συνίστανται,
φαιδύν, βιβαιοῖ, παραινέται. Si hoc ipsum, quod
ego gentibus iniquulor sum, aequitatem Dei erga
illos demonstravit, & in clara luce posuit. *Rom.*
XI. 11. 12. 15.

Ovidius Trist. II. 1. 31. Nisi peccassem, quid
tū concedere posses? inf. VI. 1. IX. 19.

Polybius Leg. 28. τὴν ὀργὴν φέρει ἐπὶ τὰς Λιταλούς.
Thucyd. VIII. 83. πάντων δ' αἰσούχων εἶναι αἰτίου ἐπιφέ-
ροντα ὀργὴν τισσάμενοι διὰ τὰ ἴδια κέρδη. *Schol.* τὸ ἐπι-
φέρειν ὀργὴν ἐπὶ τοῦ χαρίζεσθαι καὶ συγχωρεῖν ἵσταται οἱ
ἀρχαῖοι. Μάρτυς κρατῖνος ἐν χεῖρσιν τὴν μυστικὴν ἀκορέτως
ἐπιφέρειν ὀργὰς βροτοῖς σάφροσι.

Aeschylus Agam. 359. γυναι κατ' ἄνδρα σάφρον' εὐ-
φρόνως λέγουσι. *Sophocl.* Ajac. 772. cit. *Eustath.* II. γ.
p. 315, 50. ὅτις ἀνθρώπων φύσιν βλαστάν, ἔπειτα μὴ
κατ' ἀνθρώπων φρονεῖ. *Schol.* καθὼς ἀπαιτῇ ἡ φύσις τῶν ἀν-
θρώπων. 788. οὐ κατ' ἀνθρώπων φρονεῖ. *Schol.* ἦγαν κατὰ
φύσιν ἀνθρώπου. *Porphyrius* de Abst. II. 2. πολυμύς
μὲν ἰπνότης οἱ νόμοι ἀμύνασθαι συνεχάρησαν, ἐσθλὴν δ'
αὐτὴν οὐκ εἶναι κατ' ἀνθρώπου δίδοται. *Plato Phileb.*
p. 370. F. τὸ δ' ἴσον δῖος — ἢ κατ' ἀνθρώπου,
ἀλλὰ πέρα τοῦ μίξιον φόβου. *Sophocles Oedip. colon.*
590. Τί γὰρ τὸ μίξιον ἢ κατ' ἀνθρώπων νοεῖς; *Αἰ-
σώπου*

6. ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον] — 32.

7. γὰρ] δὲ A 22. Versio Corp. Damasceus.

καὶ γὰρ ὡς ἁμαρτωλὸς] ὡς ἁμαρτωλὸς ἰγὰ 2. Editio Erasmi 1. Aldi.

8. καὶ posterior] — 39.

ἔτι.] — G.

τὰ prius] — D.

Stoteles Nicom. III. 10. τὸ — φοβερὸν — λῆ-
γομεν τι καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπων, τοῦτο μὲν ἐν παντὶ φοβερὸν
τῶ νοῦν ἔχοντι· τὰ δὲ κατ' ἀνθρώπων. *Eustathius* His-
tomenia p. 49. & 137. τὰ πόδε μὴ κατ' ἀνθρώπων ἦ-
σαν τῶ μίμικτον, ἀλλ' ὅλοι πλεον. *Diodorus* S. XVI.
II. πάντες δ' ἀπειλόχοντο μίμικτον ἢ κατ' ἀνθρώπων. *A-
theniens* X. p. 444. B. Ἀντιφάνης ἐν Ἀρχαῖα φησὶν
— ὅτις δὲ μίμικτον ἢ κατ' ἀνθρώπων φρονεῖ, μίμικτον πῆτοι-
σας ἀθλίῃ νόμικτον. *Eustathius* in II. γ. p. 291, 2.
κολακίῃ καὶ μόνον λῆγον, ὅτι οὐδὲς ὅμοιος σοί, οὐδ'
εἰς τὴν συγκρίσθαι σοί. οὐ γὰρ κατ' ἀνθρώπων καὶ σοί ἢ
καρδία, ἀλλὰ πλεοναῖ αἱ νοεῖς ἀντιφάνης καὶ τρητηφ. *Plat.*
de Stoic. Contradiet. p. 1042. A. διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τῶν τῶν μίμικτον καὶ τὸ καλλῆς, πλεοναῖ δοκῶσι ἢ
μολοὶ λῆγον, καὶ ἢ κατὰ τὸν ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀνθρώπων
φύσιν. *Aristides* S. S. II. p. 292. τὰ δ' ἐν τῶν ἐπὶ
μὴν οὐ κατ' ἀνθρώπων διηγήσασθαι, ἐγγεγραμμένον δὲ ἐξ ἐπι-
δρομῆς εἶναι αὐτῶν διλλεῖν. Loquor, ut solent homines,
qui insito quasi vitio culpam omnem a se amoliri
& in alium conjicere conantur. 1. Cor. IX. 8.
Gal. III. 15.

6. *Euripid.* Ion. 439. ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς, ἀρετὰς δι-
ακί, καὶ γὰρ ὅτις ἐν βροτῶν κακὸς πῆφικε, ζημιούσιν οἱ
θεοί. Πῶς ἐν δικαίον, τὸς νόμους ἡμᾶς βροτοῖς ἰσχυρίζεται
αὐτὸς ἀνομιᾶν ὀφλισκάνειν; *Genes.* XVIII. 25.

Sextus Empir. a Log. I. 374. ἐπὶ τὸ μὴ ζῶσι ἐκ
ἐν ἀνθρώπων, ἐπὶ πᾶν ζῶσι ἐπὶ ἀνθρώπων. *Athen.*

7. *Thomas.* ψεύδης λέγει, εἰ ψεύσμα. εἰ καὶ αὐτὸς [ἢ
ἀρετῆς ἐν τῷ Ἀνυπτίῳ] ἐν τῷ αὐτῷ ἀπαξ· καὶ τὴν τῶν
τραγικώτερον ψεύσμα;

καὶ γὰρ] Non idololatra tantum, qui Deum con-
temnit supr. I. 21. 23. 28. sed ego etiam Judae-
us, qui gloriam Dei promoveo.

8. *Anthol.* IV. 12. 71. Nemeus ἰνδικὸς ἰδρυμένη
δία. *Heb.* II. 2.

9. *Act.* XXI. 22. inf. VI. 15.

Arrian. Epictet. I. 1. τί ἐν; ἡδὲ πᾶν τῶν πρὸς
χρηλοκτηνῶν — τί ἐν; μὴτ' μικρὰ σοὶ φαίνεται ταῦ-
τα; μὴ γένοιτο. 2. τί ἐν; ἐπειδὴ ἀφύς ἐμὴ, ἀποστῶ τῆς
ἐπιμειλίας τῶν ἐκκα, μὴ γένοιτο. 6. τί ἐν; αὐτῶ ταῦτα
σι δὴ κατασκευάζειν; — μωρὰ τῶτο καὶ μανία. 8. τί
ἐν; Πλάτων Φιλόσοφος ἐκ ἐν; — τί ἐν; ἀπαιτῶ τὰς
δυνάμεις ταύτας; 27. τί ἐν; δὲ κατὰ δύναμιν καὶ τὰς
ἀντικεινῶν; 29. τί ἐν; ἐν τῶν δυνάμειν νικηταί; —
τί ἐν; λῆγον δὲ ταῦτα πρὸς τὰς πολλὰς; — τί ἐν; ἐ-
διδόται μοι καλὴν φωνὴν ἐξοικνῶν; — τί ἐν; κρῖναι σοὶ

εἶναι· Καθὼς γέγραπται· Ὅτι ἐκ ἔστι δίκαιος· ἐδὲ εἰς· Οὐκ ἔστι ὁ συνῶν, οὐκ ἔστι ὁ 10
ἐκζητῶν τ' Θεόν. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρηώθησαν· οὐκ ἔστι ποκὼν χρηστότητα, 11
οὐκ ἔστι ἕως ἑνός. Τάφ' ἀναγωγμέν' ὁ λάρυγξ αὐτῶν ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολίβ- 12
σαν· ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. Ὡς τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει 13. 14
Ο.

10. ὅτι] — 1. 2. 7. 14. 18. 19. 21. 22. Codex Stephani. 28. 29. 33. 36. 38. 41. 42. 43. 44. 49. 52.
55. Editio Erasmi 1. Aldi Complut. Plant. n. Genev. Verho Corp. Chrysostomus. probante J. Milhio prol. 1204.
ἐδὲ] ἐδ' D.
ὁ prius] — A. utrumque G.
13. ἐδολίβσαν] ἐδολωσαν. Editio Colinaei, Bogardi.
11. ἐκ εἰς ὁ ἐκζητῶν τ' Θεόν] — 30.
12. εἰς] εἰς ὁ D.
χεῖλη αὐτῶν] + κρίνοι αὐτῶς ὁ Θεός 48. ex Psal. V. 10.

εἶ ταῦτα πρὸς πάντα; ὁ. &c. Lucian. D. Mort. 3.
τί ἔν; ἡμῶς αἴτιοι, εἰ. 22. τί ἔν; ἐχρῆν διὰ τῆτο μὴ ἀπο-
θνήσκῃ; Liban. prog. D. p. 144. τί ἔν; ἐκ ἦν ἐμοὶ σῶμα
τῇ φθεγγαμένη; Plut. de Am. frat. p. 488 A. τί ἔν; ἐχρῆ
πολλὰς τὰ πρᾶγματα φέρε προφάσεις ἀντιλογιῶν καὶ δια-
φορῶν; καὶ μάλα. Liban. O. XXVI. p. 590. C. τί ἔν;
εὐθυμίῃ εἶναι δὲ κατηγορίαν τῇ ἐτέρῃ ἀπορίᾳ. [I. ἀπειρίαν]
δια τί; Progymn. p. 138. D. τί ἔν; ἀρκύν ἡγεσόμε-
θα ταῦτα, καὶ πλεον ἐδὲν ζητήσομεν; μηδαμῶς. D. XIV.
p. 418. C. τί ἔν; ἤρεκα με ρύσασθαι. XX. p. 520.
D. τί ἔν; παρὰ τῆτο τὰς πονηρὰς μνησόμεθα; XXXIX.
p. 841. D. τί ἔν; ἐκ ἦσαν εὐχῆς ἑτέροι τρόποι;

προεχόμεθα] passive: an antecellimur? an superamur? Plut. de Stoic. contradict. p. 1038. D. τοῖς
ἀγνοοῖς πᾶσι προσήκει, κατ' ἐδὲν προεχόμενοις ὑπὸ τῷ
Διὶ. Cum nulla in re a Jove superentur, cum Jove
minores non sint. H. Stephanus: προεχόμενα apud
Gregorium passiva significatione videtur accepisse
Budaevus, pro inferiore esse aliquo, & quod di-
citur antecelli. Herodot. I. 32. ὁ μὲν δὲ μέγα πλέ-
σιος, ἀνολβίος δὲ, δυοῖσι προέχει τῷ εὐτυχῶς μόνον, ἔτος
δὲ τῷ πλεσίῳ καὶ ἀνολβίῳ πολλοῖσι. — ὁ δὲ τοῖσι δὲ
προέχει ἐκείνῳ. & I. τὸ δὲ Ἄργος τῶτον τὸν χρόνον προέ-
χει ὡς ἅπαντι τῶν ἐν τῇ νῦν ἑλλάδι καλεσμένην χώραν. Cebetis
tab. πότμον ἐδὲν προέχουσιν ἔτος — πρὸς τὸ βελτίως γι-
νέσθαι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, — τί τῆτο ὠφελεῖ αὐτῆς;
Libanius D. XXXI. p. 731. B. τοσούτον αὐτῶν ἀρε-
τῇ καὶ ὁρμῇ προέχον, ὅσον ἐκείνοι τῶν ἄλλων. Eustathius
in Od. ζ. p. 253. 3. καὶ μεταφορικῶς καὶ προέχειν,
τὸ ἀξιοματικῶς ὑπερέχειν. in II. α. p. 48. 26. γένει μὴ
καὶ ἄλλοι προέχον. 28. ποδακτίει μῆντοι πάντων ὁ Ἀ-
χιλλεύς προέχει. Varinus. προεχόμεθα, ὑποβαλλόμεθα.

Theophrastus C. P. VI. 25. ποιεῖ γὰρ οὐ πάντας,
ἀλλ' ἐὰν ἐλθῇ τις ἢν ὑποκαύσας. I. Cor. V. 10.

Demosth. pro Ctesiph. ἐγὼ γὰρ Ἀισχύνῃ ἐδωκὼς αἰ-
τιώμαι. criminose alicui objicio.

ὁφ' ἀμαρτίαν εἶναι] inf. VII. 14. VI. 14. Matth.
VIII. 9. Gal. IV. 2.

Si vera sunt, quae dicis, gravius nos peccamus,
quam gentes aliae, iisque peiores sumus. illaene ergo
nobis praestant, populo Dei electo? Non omni-
no. Sunt quidem minus mali; nec tamen illos
absolvo, piosque & iustos esse pronuncio.

10. Anthol. II. 43. 8. Καὶ τὸδὲ Δημοδόκ' ἦτο κα-
κοί, ἐκ ὁ μὲν, ὅς δ' ὁ. Πέρσης πλὴν Προκλῆς, καὶ Προκλῆς
δὲ χιός. Gen. XVIII.

11. Vim simplicis verbi augeat praepositio: stu-
diose quaerens, exquirens.

12. H. Steph. Thef. IV. p. 601. D. χρηστότης in
ea significatione, quam habet Cap. III. Epistolae
ad Romanos, non solum novum, sed & parum
Graecum esse arbitror. Ponitur enim non pro bo-
nitate, sed pro eo, quod bonum est. Verum in
Graecis biblicorum interpretibus, ut ad alia multa,
ita ad hoc connivendum esse dico.

Exod. IX. 7. Jud. IV. 16. Exod. XIV. 28.
Æneid. V. 687. Si nondum exosus ad unum Tro-
janos. Servius. Nullo excepto.

13. Thomas. τὸν λάρυγγα ἀρσενικῶς, Ἀττικοὶ τὴν φάρυγ-
γα δὲ θηλυκῶς — ἐστὶ δὲ φάρυγξ μὲν ἡ τῆς φωνῆς διέξ-
οδος, λάρυγξ δὲ ἡ τῶν σιγῶν ἵστος. Contra Etymol.
λάρυγξ — τρεῖς πόροι εἰσὶν τῷ τραχηλῇ, λάρυγξ, φάρ-
ρυγξ, καὶ ὁ κωτιαῖος μυελός. λάρυγξ μὲν, δι' οὗ λαλῶμεν
καὶ διαπνέομεν. φάρυγξ δὲ, δι' ἧς ἐσθίμεν καὶ πίνομεν. ὁ δὲ
κωτιαῖος μυελός, δι' οὗ τὰ κέρα ἐκφύονται. & φάρυγξ —
δι' ἧς φέρεται τὸ πνεῦμα — ἄρος δὲ λέγεται, δι' ἧς φέρεται
ἡ ἰσχυρ, ὁ εἰς ἡ φωνή. Aristophanes Ran. 583. ἐγὼ δὲ
τὸν λάρυγγ' ἀν' ἐκτέμνωμι σε, Δρέπανον λαδῶς, ὡς τὰς κό-
λικας κατέσπασας. Equit. 1260. ἐκ τῆς λάρυγγος ἐκ-
κρεμάσας ὑπέβηλον. Schol. λέγεται δὲ καὶ λάρυγξ καὶ
φάρυγξ. 357. λάρυγγ' ὡς τὴν ῥητορῆς. Schol. τὴν φάρυγ-
γα ἐκτεμᾷ — τμηθῆσης γὰρ τῆς φάρυγγος ἐκ οἷον τῇ
τῇ φωνῇ προϊσθαι. Rufus de Part. Corp. hum. 8.
φάρυγξ δὲ ἡ πρὸς τῇ καταπόσει πᾶσα ἐνδοχάρια, ταῦτα
ἀρα καὶ ἄλλοις ἐπίσπεσ' φάρυγγος δ' ἐξίσσεται εἰς, ψα-
μοὶ τ' ἀνδρομέοι. οὐ γὰρ δὴ ἐκ τῆς βρογχῆς καὶ τῆς πνεύμονος
ἐπαυῆται ὁ κύκλωψ τὸ σιγῆν καὶ πῶμα, τῆτο γὰρ διωκῶς
ἀρμαδὸς καὶ ἡλβισ — ἡ ὑπὸ ῥητὴν τῆς βρογχῆς λάρυγξ. at
de Appell. Corp. hum. I. vocatur φάρυγξ. & II. 5.
φάρυγξ est arteria aspera.

Ovidius M. VI. 665. Flet modo, seque vocat
bustum miserabile pati. XV. 88. Heu quantum scelus
est in viscera viscera condi! Ennius de vulture.
Heu quam crudeli condebat membra sepulcro!
Silius II. 498. Impia liqui, & quantum terrent
tantum metuientia regna. Et furias auri, nec vilia
praemia fraudum. Et super haec ritu [I. ritu, ut
III. 389.] horrificos, ac more ferarum Videntes
raptos populos, luxuque solutum Omne decus, mul-
taque oppressum nocte pudorem; Vis colitur, ju-
risque locum sibi vindicat ensis, Et probris cessit
virtus: en! adspice gentes, Nemo infans. Quinti-
lianus D. XII. Aituant adhuc intra pectus se-
pulta ventribus nostris cognata viscera. Fragment.

Pythagor. 2. Μασσαγίται δὲ τῶς γυναικῶς κατακόψαντες
κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν ἐν τοῖς τέκνοις
τιθέσθαι. Ignatius ad Roman. 4. κολάκισατε τὰ θη-
ρία, ἵνα μοι τάφος γένωνται. Athenagoras legat. 30.
τίς ἂν ἦν ἀνάσσειν πεπιστευκῶς, ἐπὶ σώμασιν ἀνασχομένοις
ἐαυτὸν παρόσχοι τάφον; Anthol. I. 33. 28. τῷ δὲ λέον
ἦν τῆς πελώριος, ὅς ἐστι θοῖαν χάσμα φέρων χαλεπὸν πεινά-
λεον φάρυγος. Διόσας δ' ὠμίσεω ἄπρος μορῶν. Longinus p.

12. ταῦτη καὶ τὰ τῷ Διοτρίῳ Γοργίῳ γέγραπται γραφέντος
Ξεφῆς ὁ τῶν Περσῶν ζῆλος, καὶ γυπὲς ἐμφύχιοι τάφοι. cit.
Eustathio in II. α. p. 564. 41. Gregorio Nazianz.
ferae sunt τάφοι. τριχοῖτις. Lycophron 1203. Τύμβος
γυγῶς Κένταυρος ὠμόφρων, σποράς. Libanius. O. XX. p.
521. B. τῶν χιθῶν τὰς γαστέρας ἀπὲρ ταφῆς ἔχοντες. D. ο-
γῆνης ap. Strabonem c. CXXIII. ὁρκαῖναι τὰς φωνὰς δι-
xit. Cic. de offic. I. 28. Et Attius Atreus: Natis sepul-
cro

σα σὰρξ ἐνώπιον αὐτῶ· ἡ γὰρ νόμος ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιο- 21
σύνη Θεῷ πεφανέρωται, μαρτυρημένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τοῦ προφητῶν. Δικαιοσύνη δὲ Θεῷ 22
ἡ πίστις. Πάντες γὰρ ἡμαρτον, καὶ ὑπερέβην τῆς δοξῆς τοῦ Θεοῦ· Δικαιούμενοι δωρεάν τῇ 23
αὐτῶ χάριτι, ἡ γὰρ τὸ ἀπολυτρώσεως τὸ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὁν προέθετο ὁ Θεὸς ἵνα τῇ 24
ἐργῇ ἡ πίστις ἐν τῷ αὐτῶ αἵματι, εἰς ἐνδείξιν τὴν δικαιοσύνης αὐτῶ, ἡ γὰρ τὸ πᾶν 25
ἐστὶν τὸ προγεγονότων ἁμαρτημάτων· Ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἐνδείξιν τὴν δικαιοσύ- 26

175

αὐτῶ] τῷ Θεῷ 3. 33. 35. Versio Syra posterior in margine. Aethiop. Hilarius. ἐπίγνωσις] ἐπιγνώσεως FG.
21. δικαιοσύνη] + τῷ F. μαρτυρημένη] μαρτυρομένη 46. τῇ] — 37.
22. Ἰησοῦ] — Marcion. Ἰησοῦ Χριστοῦ] ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ A.
καὶ ἐπὶ πάντας] — AC duo Stephani, 26. 31. Versio Copt. Codices Latini. Aethiop. Origenes, Cyrillus Aët.
Eph. V. Clemens Alex. τὰς πιστεύοντας] — 4. a prima manu.
25. Θεῷ] + τὸ G.
δικαίωσι] — A. probante J. Millio. Haec verba commate distinguenda sunt a sequentibus & praecedentibus;
τὸ prius] — CDFG. 31. Origenes in Jo. I. 1. bis. in Matth. XVI. 22. Num. XXIV. 11. Eusebius in Psal.
LXI. 7. LXIV. 3. LXXIX. 1. Cyrillus Aët. Eph. V. Basilus de Bapt. I. Damascenus. propter frequentem
ejus repetitionem. αὐτῶ prius] αὐτῶ 47. Codices quidam Stephani. αὐτῶ, Editio Bezae, Stephani.
αὐτῶ αἵματι] αἵματι αὐτῶ 37. ab αὐτῶ posteriori ad αὐτῶ comm. 26.] — FG 39.
πᾶν] πᾶν 46. Chrysostomus. propositum Codices Latini. Augustinus, Hilarius. + ἐν τῷ νῦν αἵματι 47.
26. πρὸς] + τὴν ACD a prima manu. Clemens paed. I. 8. Cyrillus Aët. Eph. V.
αὐτῶ] αὐτῶ 36. καὶ] — FG. 4. Hilarius. δικαιοσύνη] δικαιοσύνη D. a prima manu.
Ἰησοῦ] — FG. 52. Ἰησοῦ D. 1. 2. 3. 5. 14. 19. 21. a prima manu 23. a prima manu 34. 37. 38. 39.

21. M. Antonin. VII. 62. συνεχῶς ἐφιστάμενοι, τινες
εἰσιν ἔσται· ὅφ' ὧν μαρτυρεῖσθαι θέλεις. Jos. A. III. 2.
5. τὸν κρατηγὸν Ἰησοῦν ἐνκακοῦν μαρτυρούμενον, ἐφ' οὗ
ἔπραξεν, ὑπὸ παντὸς τοῦ κρατῆ. Aët. X. 22. XXII.
12. 3. Jo. 12.

Sine lege, ita ut non amplius solos Judaeos spe-
ctet, sed totum genus humanum.

22. εἰς πάντας] Omnibus quidem hominibus prae-
dicatur, solis autem credentibus salutaris est.

οὐ γὰρ ἐστὶ διαβολή inf. X. 12. Licet Judaei pe-
jores fuerint gentibus: omnibus tamen aequae offer-
tur Dei gratia.

22. Jo. V. 44. XII. 43. inf. V. 2. 1. Theff.
II. 12. 1. Pet. V. 10.

24. Libanius de Vita sua p. 75. C. ἐπὶ τῷ ἀπο-
λαλῆναι τὸν καιρὸν τῇ χάριτι, καὶ εἶναι τὸ νόμον τὸ κράτος.

25. προέθετο] Matth. XII. 4. Christus operculo
arcae assimilatur, sed incomparabiliter est excel-
lentior. Illud tegmen semel quotannis a solo Pon-
tifice conspiciebatur, & Judaeis solis gratiae sym-
bolum erat: Christus autem proponitur publice
per praedicationem toti humano generi. Illa in
sancto expiatio fiebat sanguine juvencorum & hir-
corum: at haec sanguine longe pretiosiori ipsius Chri-
sti. Heb. IX. 5. 12-15. Apoc. XI. 19. 1. Jo. II.
2. Thucyd. II. 34. τὰ ὅσα προτίθενται τῶν ἀπογενομέ-
νων. Athen. . . . τὰς χρηματισμὸς ποιεῖτο τοῖς βυ-
λομένοις προτιθέμενος κιβωτὸν τῷ σώματι.

ἱλαστήριον] Scilicet ἐπίθεμα Exod. XXV. 17. O-
perculum aureum arcae foederis, supra quod duo
Cherubini aurei eminebant; unde Deus oracula
edebat comm. 22. Num. VII. 89. ubi nubes, sym-
bolum gratiosae Dei praesentiae, apparebat; ubi
etiam Pontifex quotannis semel die expiationis suf-
fitum faciebat, & sanguinem bovis & hirci asperge-
bat Levit. XVI. 23. 13-17. Quod secundum Ju-
daeos significationem habuit mysticam. Abarbanel.
An Deus S. B. haec omnia tantum ornatus & splen-
doris templi causa praecepit, nihilque praeterea
significavit? Absit ut credamus, hac re non aliud
quid indicatum fuisse. Chagiga II. f. . . R. Si-

meon dixit: ea hora qua jussit Deus erigere taber-
naculum, indicavit angelis ministerii, ut & ipsi
facerent Tabernaculum. Cum itaque erigeretur
tabernaculum inferius, erectum quoque fuit taber-
naculum superius Metatori, in quo offert animas
justorum; ad expiationem faciendam pro Israël
tempore captivitatis ipsorum. Ideo dicitur Ex. XL.
cum tabernaculo; quia cum eo aliud tabernaculum
erectum fuit. Bechai f. 104. 3. Nihil in taberna-
culo & vasis ejus erat, quod non fuerit figuratum
superius S. D. Ex. XXV. 8. & 1. Par. XXVIII.
12. Sensus est, licet Tabernaculum & Sanctuarium
fit vastandum, & vasa corporalia perdenda in cap-
tivate, inde non consequi, sicut hic inferius, ita etiam
superius similitudinem & figuram illorum perituram.
Absit, sed persistant & permanebunt illa in per-
petuum, & si aboleantur hic infra, tamen suo tem-
pore in pristinum statum reducentur. Additiones
Thalmudicae R. Simonis f. Abrahami in Berachoth
V.

Deus nobis dedit figuras Tabernaculi, San-
ctuarii, & omnium vasorum ejus, Candelabri,
mensae & altarium, in typos rerum intellectualium,
& ad intelligendas ex iis veritates coelestes. Philo
de profugis T. 1. p. 561, 12. τῆς δ' ἔλεω δυνάμεις
[μύμηνα] τὸ ἐπίθεμα τῆς κιβωτοῦ, καλεῖ δ' αὐτὸ ἱλαστή-
ριον. de V. Moysi III. T. 2. p. 150, 1. ἡς ἐπίθεμα
ὡσαννὴ πᾶσι τὸ λεγόμενον ἐν ἱερᾷ βίβλοις ἱλαστήριον. Τότε
μῆκος μὲν καὶ πλάτος μύμηνται, βάθος δ' ἔδεν, ἐπιφανείας
γεωμετρικῆς μάλης ὁμοιούμενον, ὅπερ ὅμοιον σύμβολον φυ-
σικώτερον μὲν τῆς ἔλεω τῆς δ' ἔλεω δυνάμεις, ἠθικώτερον δὲ δια-
νοίας πάλιν, ἔλεω δ' αὐτῇ αὐτῆς τῇ πρὸς ὕψος ἄλογον
αἰρῶσαι καὶ φυσῶσαι οἴησιν ἀτυφίας ἔρωτι συν ἐπιστήμῃ
ἐλλείν καὶ καθαίρειν ἀξιώσης.

Philo de O. M. T. 1. p. 9, 50. εἰς ἐνδείξιν ἡναρ-
γιστάτην κράτους ἀρχῆς. & p. 20. A. εἰς ἐνδείξιν τῷ μηδὲν
ἀπειλευθεριάζειν. 2. Theff. I. 5. 1. Cor. VIII. 24.

Polybius p. 518. λύειν τῇ τοιούτῃ τρόπῃ τὰς προγενε-
νημένας ἁμαρτίας. p. 18. τῶν προγεγονότων πολέμων. Em-
narins in Proaeref. p. 134. Ὁ δὲ Αἰσχίνης ἐν τῇ
ἐργῇ θάψας τὰ προγεννημένα τῶν ἁμαρτημάτων. I. Pet.
I. 9. quae ante rerum per Christum in melius con-
ver-

νης αὐτῆς, ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον, καὶ δικαιῶντα ἢ ἐκ πίστεως ἢ
 27 οὐκ. Πῶς ἐν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθῃ. Διὰ ποῖον νόμον; ἢ ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ
 28 νόμον πίστεως. Λογίζομεθα ἐν, πίττει δικαιῶσθαι ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. Ἡ
 29 Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ καὶ ἐθνῶν. Ἐπεὶ περ εἰς ὁ Θεὸς, ὃς δικαιο-
 30 σει ἀειτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. Νόμον ἐν καταργῶμεν διὰ
 31 τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱσθῶμεν.

Τί

41. 45. Apost. 2. Editio Complut. Clemens Alex.

+ χρῖστῳ Versio Syr. Copt. Vulg. Deū A.

27. καύχησις] + οὐκ G. Versio Vulg.

οὐχί] οὐ G. — ἐκ D. a prima manu.

διὰ posterius] — D. a prima manu.

28. οὐ] γὰρ AD. a prima manu. FG. 5. 9. 33. 38. 47. Versio Vulg. Copt. Damascenus. probante Millio prol.

1458. f. A. Bengelio in Gnom.

πίττει δικαιῶσθαι ἄνθρωπον] δικαιῶσθαι πίττει ἄνθρωπον ACD. Codices Latini. Versio Copt. δικαιῶσθαι ἄνθρω-
 πον διὰ πίστεως FG Versio Vulg. ἔργων] — 1. 29. ἡ] — 30. 39. 43. 51. Theodor.μόνον] μόνον D. μόνων 2. 3. 23. 33. 47. Clemens Str. V. p. 656. 730. VI. 704. Confessio Sirmii. Julia-
 nus & Cyrillus p. 106. Theophylactus. ἐκ] διὰ καὶ] καὶ ἐκ 3.διὰ] — ACDFG. 3. 39. 45. 47. Versio Vulg. Copt. Syr. Clemens Str. bis. Origenes in Rom. II. 9. Patres
 Sirmii, Julianus & Cyrillus, Chrysostomus, Damascenus. probante f. Millio prol. 1453.30. ἐπεὶ περ] ἐπερ AC 5. 6. 47. a prima manu. Clemens Alex. Origenes in Jo. IV. 22. Cyrillus l. c. & de Ador.
 P. 351. Damascenus in l. & in X. 13. οὐ] — D. τῆς] — 3.31. ἱσθῶμεν] ἱσθάνομεν ACFG 31. Origenes. Cyrillus de Ador. p. 4. Damascenus. Procopius in Esaj. L. 10.
 ἱσθῶμεν 47. συισθῶμεν 17. συισθάνομεν 10. Editio Colinaei. συισθάνομεν D. a prima manu.

versionem a Judaeis vel gentibus patrata erant.

πάρσιν] Sir. XXIII. 2. Aet. XVII. 30. Dio-
 nys. Hal. VII. . . . τὴν μὲν ὁλοσχερὴν πέρσιν ἐχ
 ροντο, τὴν δὲ εἰς χρένον, ὅσαν ἡξίεν, ἀναβολὴν ἔλαβον. &
 II. παρέμμεν αὐτοῖς τὴν ἀμαρτάναν ταύτην ἀζήμιον. Hesy-
 chius πέρσιν, ἀφροσιν.

Justitia Reitoris est ea virtus, cujus exercitio
 demonstrat, se salutem subditorum optime consulere.
 Omnes rebellaverant. An omnes erant perden-
 di? hoc non fuisset salutem ipforum consulere. an qui-
 dam? at pater communis non debet studio partium
 duci. An sibi erant relinquendi? at hoc modo sese
 ivissent perditum. An eadem denuo & Judaeis feor-
 fim & gentibus erant imponenda? at non habuis-
 sent majorem vim ad illos emendandos quam prius.
 An impunitas simpliciter promittenda erat? Haec
 licentiae & sceleribus latam portam aperuisset. Ni-
 hil ergo reliquum erat, quam ut omnes sine discrimi-
 mine ad unam societatem eundemque cultum in-
 vitarentur, promissa venia & ἀμνηστία priorum, &
 praescripta conditione novae & Evangelicae & hu-
 manae obedientiae. 1. Jo. I. 9. II. 2.

26. Lesbonactis protrept. οἷς ἐν τῷ νῦν καιρῷ ζῆλος
 καὶ τιμὴ, κάλλος καὶ εὐεδία, εἰς δαλίαν πίπτειν ἀν-
 άχη καὶ αἰσχος καὶ ἀτιμίαν φέρειν.

27. Schol. Pindar. Nem. IX. 17. Ἀφίκοι δὲ λέ-
 γουσι καύχων — τὴν καύχωνσιν καὶ ἀνθὴν τὴν ἀνθωνσιν καὶ
 βλάστην τὴν βλάστησιν.

Suidas. ἐκκλείουσι, κωλύουσι, εἰργουσι. τὸν φίλιπον ἐκ-
 κλείουσι οἱ καιροί.

Aet. X. 43. Eph. II. 8. inf. VII. 25. VIII. 2.
 IX. 31. XIII. 8. 10. Gal. V. 14. VI. 12. Jac.
 I. 25. II. 8. 1. Cor. IX. 21.

29. In Haggada Paschatis Judaei Germani Deum
 ita alloquuntur. וְגַלְיָהוּ p. 107. cit. Buxi.
 Synag. Germ. p. 438. Exod. IX. 1. Jos. A. IV.
 6. 4. ὡς ἔδεν ἐστὶν ἄνθρωποιον γένος ὃ μὴ — ὑμεῖς ἀμύνετε
 κριθήσεσθε — Δεῖ μόνος ὑμῶς ἀνθρώπους ἐφορῶντος, καὶ
 ὅθεν ἂν γένοιτο πάντων ἰουδαϊσμοῖς τοῖς τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐκ-
 πορίζοντος.

30. 1. Cor. VIII. 4. 6. Gal. III. 20. Eph. IV.
 6. 1. Tim. II. 5. Jac. II. 19. inf. XI. 36. Zach.

XIV. 9. Mal. II. 10. Ex dogmate de uno Deo
 colligunt Apostoli, omnes homines aequae ad curam
 Dei pertinere, & unum etiam debere obtinere cul-
 tum unius Dei, omnes denique homines fratres
 esse & aequales: quod doctrina demum Christi in
 clarissima luce collocavit. Philo de Creatione prin-
 cipis T. 2. p. 362, 40. ἡ δ' ἀνωτάτω συγγένεια ἐστὶ
 πολιτεία μία, καὶ νόμος ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς Θεός. de fortitu-
 d. p. 381, 25. αἵτιον δὲ τῆς ὁμοιότητος τὸ ἀνωτάτω καὶ
 μέγιστον ἡ περὶ τῆς ἐνὸς Θεῷ δόξα, ἀφ' ἧς παγῆς, ἐνωτικῇ
 καὶ ἀδιαλύτῃ φιλίᾳ κέχρηται πρὸς ἀλλήλους. de Monarch.
 p. 219, 39. φίλτρον γὰρ ἀνυσιμώτατον, καὶ δεσμός ἀ-
 λυτος ἐνοίας ἐρωτικῆς ἡ τῆς ἐνὸς Θεῷ τιμῆς. R. Salomo in
 Deut. VI. 1. Dominus, qui nunc est Deus nos-
 ter, non vero Deus gentium cuius idololatrico
 deditarum, is erit omnium Deus unus S. D. Ze-
 phan. III. 9. & Zach. XII. 9. Aen. X. 105. Tros
 Rutulusve fuit, nullo discrimine habebō — 112.
 Rex Jupiter omnibus idem. Jos. A. IV. 8. 5. ἐβρα
 πόλις ἔσω μία — καὶ νεὺς εἰς ἐν ταύτῃ ἔσω, καὶ βασιμὸς
 εἰς — ἐν ἐτέρῃ δὲ πόλει μὴτε βασιμὸς μὴτε νεὺς ἔσω Θεός
 γὰρ εἷς, καὶ τὸ ἐβραϊὸν γένος ἐν. V. 1. 25. ἐπεὶ ὁ Θεός
 καὶ πατήρ καὶ δεσπότης τῶ ἐβραϊῶν γένος γῆν τε κτήσα-
 σθαι ταύτην ἔδωκε — μὴδ' ὅτι μεταξὺ ποταμῶς ὑπὸς
 εἰσιν, ἐτέρως ἡμῶς νοήσετε καὶ ἐχὶ ἐβραϊσῶς. Ἀβράμης γὰρ
 ὅπαντες ἐσμὲν, οἱ τ' ἐνθάδε καὶ οἱ κατοικῶντες, Θεός τε εἷς
 τῶς τε ἡμετέρως προγόνους καὶ τῶς ὑμῶν παρήγαγεν εἰς τὸν
 βίον.

ἐκ πίστεως dicitur de Judaeis, non ex operibus,
 ut putabant, sed ex fide justificandis: διὰ τῆς πίστεως
 vero de gentibus; quod & multo est usitatus &
 clarius, cum proprie fides, ut non nemo veterum
 dixit, sit via ad regnum, non causa regnandi. Vid.
 Hab. II. 4. Tit. III. 5. inf. XI. 36. 1. Cor. VIII.
 6. Eph. II. 8. 9. Matth. XII. 37.

31. Targum Jonath. Deut. XXVII. 26. Bene-
 dictus sit vir, qui stabilis יְקִי verba legis hujus
 ut illa faciat: maledictus sit vir, qui non stabilis
 &c. Aboth IV. 9. opponuntur התורה יְקִי
 & מצוות & in Horajoth. Succoth II. 5. Non
 stabilivisti praeceptum tabernaculorum in diebus
 tuis.

Τὶ ἔν ἐρῶμεν Ἀβραάμ τ' πατέρα ἡμῶν εὐηκέναι καὶ σάρκα· Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαίωθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ Θεόν. Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται καὶ χάριν, ἀλλὰ καὶ — τὸ ὀφείλημα. Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸ δικαίοντα τὸ ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτῶν εἰς δικαιοσύνην. Καθ' ἅπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸ μακαρισμὸν τῶ ἀνθρώπῳ, ὃς ὁ Θεὸς λογίζει δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι. Μακάριοι ἄνθρωποι οὐ μὴ λογίσῃ Κύριον ἀμαρτίαν. Ὁ μακαρισμὸς ἐν ἔτι, ἐπὶ τὴν αἰωνίον, ἢ καὶ ἐπὶ τὸ ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις

εἰς

1. τί οὐ ἐρῶμεν] Addenda est interrogandi nota, ut infra VI. 1. VII. 7. *Ad. XXI. 22.*

Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐηκέναι] εὐηκέναι Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν *ACDFG. 21. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Arab. Chrysostomus, Theophylactus, Photius Epist. 166. Origenes, Eusebius P. VII. 11. Cyrillus glaphyr. p. 66. Damascenus, probantibus Erasmo, & Castalione.*

πατέρα] *προπάτορ AC. 5. 10. 21. Versio Copt. Syr. Origenes, Eusebius, Cyrillus, Damascenus, Chrysostomus, Glossarium N. T.*

2. ἐξ ἔργων] ἐκ πίστεως 35. absurde.

3. δὲ] — D. a prima manu. G. Versio *Vulg. Syr.*

4. τὸ] — *ACDEFG 1. 3. 4. 7. 14. 19. 21. 23. 26. 28. 29. 30. 31. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44.*

45. 46. 52. 55. Editio *Complut. Bengelii. Chrysostomus, Theodoretus, Cyrillus c. 1. Damascenus, Theophylactus.*

ὀφείλημα] ὀφείλημα D. ὀφείλον 3.

δικαιοσύνην] + κατὰ τὴν πρόθεσιν τὸ χάριτος τῷ Θεῷ Versio *Vulg.* probante *J. A. Bengelio in Gnom.*

6. καθ' ἅπερ καὶ Δαβὶδ] καθὼς καὶ ὁ Δαυὶδ *DFG.*

7. ἀφείθησαν] ἀφείθησαν 4. Codices multi, teste Millio. Editio *Complut.*

8. ὃς] οὗ G. Sed in Vers. Latina: cui.

λογίσσεται] λογίσσεται 26. 32. 34. 46. Erasmus in notis. Codices Latini.

περιτομήν] + μόνον DE. Versio *Vulg.*

ἐπὶ posterius] — 29. 33. *Chrysostomus.* probante *J. Millio prol. 1487.*

γὰρ] οὐν 2.

τῷ Ἀβραάμ] *Origenes:* Diligentem lectorem, quem jota unum aut apex de Lege non praeterit, ne illud quidem latere debet, quia hoc, quod Apostolus dixit, reputata est Abrahamae fides ejus ad justitiam, illo tempore, cum de eo scriptum est, quod crediderit Deo, & reputatum sit ei ad justitiam, nondum Abraham vocabatur,

1. εὐηκέναι] Gratiam, & justitiam *Luc. I. 30. Heb. IV. 16.*

κατὰ σάρκα] i. e. διὰ τῆς ἐν σαρκὶ περιτομῆς. supra II. 28. aut per opera familia, ad legis cujusdam praescriptum exacta. Κατὰ σάρκα refero ad εὐηκέναι, non ad πατέρα; hanc enim quorundam interpretationem & verba & sensus respuunt. Nam praeterquam quod nulla necessitate urgente ὑπερβατόν non facile admittendum sit, verum non est, Abrahamum, Judaeorum patrem carnalem, non invenisse justitiam; ut patet ex comm. 3.

2. Habet, quod gloriatur, vulgo intelligunt: *apud homines.* At multo simplicius est intelligere *apud Deum*, tanquam si verba πρὸς τὸν Θεόν bis essent scripta: id enim requirit mens Apostoli. Si enim ex operibus justificatus fuisset, habuisset utique, quod gloriaretur apud Deum *Eph. II. 9. sup. II. 13.*

3. *Gen. XV. 6. Deut. XXIV. 13. Psal. CV. 31. 1. Macc. II. 52. Columella I. 7.* Servi longe plus imputant feminis jacti, quam quod feverint. *Senec. Controv. IV. 7.* Imputat nobis, quod deprehensus in adulterio mori noluit. *Tacitus H. I. 71.* Marius Celsus, constanter fervatae apud Galbam fidei crimen professus, exemplum ultro imputavit. *Lyfias ap. Dionys. Hal. 27.* ἐκ ε. χιλίων δραχμῶν τὸ μὲν ἡμισυ αὐτῶν τίησι τέτοις λιλογίσθαι, ἵς δραχμῶν ἀπέφαινον ἐκνημένον ἀργίον, καὶ τέταν τὰς η. δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς πωσίην — εἰς τοῖνυν τὰς ἄλλας ἱερτάς καὶ δυσίας ἐλογίσατο αὐτοῖς πλεόν ἢ δ. χίλια δραχμῶν ἀνηλωμένα — τὸ ἡμισυ τέταν τοῖς ὀρφανοῖς ἔσι λιλογίσθαι. *Dio Chrysost. XLVIII. p. 534. B.* ἔδὲν ὑμῶν λογίσθαι τῶν τοιούτων ἔδὲ γὰρ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις ἀπὸ τῶν ἀκαλαιμάτων τὰς εὐχὰς λογίζονται. *Libanius D. XLI. p. 866. C. πάν-*

τες ἐμοὶ λογίζονται τὴν τροπὴν. *p. 191. B.* μέχρι μὲν ἔν τῆς παύσεως ἡμέρας Ἀλεξάνδρῳ μόνῳ τὴν ἀρπαγὴν ἐλογίζομεθα. *Aristot. Oecon. II.* αἰσθόμενος ὅτι ἐνόησεν ἐπιτετυχῆκεν, αὐτῷ δὲ μέλλει ἐκτετιμημένα λογίζεσθαι. *Ælianus de An. III. 11.* καὶ τὸ μηδὲν ἀδικήσαι τὸν τροχίλον, λογίζεται οἱ μισθόν.

Philo de Abrah. T. 2. p. 38, 11. ἐστὶ δὲ καὶ ἀσάγραπτος ἔπαινος αὐτῷ χρησιμοῖς μαρτυρηθεῖς, ἔς Μωϋσῆς ἐθεσπίσθη, δι' ἧς μνησεται, ὅτι ἐπίστευσε τῷ Θεῷ ὅπερ λεχθήναι μὲν βαρυτάτον ἐστὶ, ἔργῳ δὲ βεβαιωθῆναι μέγιστον. τίνα γὰρ ἄλλῳ πισυτέον; ἄρα γε ἡγεμονίαις; ἢ δόξαις καὶ τιμαῖς, ἢ περισεύς πλῆτες καὶ ευγενεῖς; ἢ υἱοῖς καὶ ἐκασθησῖα ἢ ῥώμῃ καὶ κάλλει σώματος; — μόνον ἔν ἀψωδῆς καὶ βέβαιον ἀγαθὸν πίστις ἢ πρὸς τὸν Θεόν, πίστις πάρεργον γόηρμα βίης, πλήρωμα χρυσῶν ἐλπίδων &c. ἀλλ' οὐ μόνον τὴν πρὸς τὸ δὲ ΠΙΣΤΕΙΝ αὐτῷ μαρτυρεῖσιν οἱ χρησιμοῖς, τὴν ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ.

4. *Thucyd. II. 40.* οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ' ἐς ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσαν. *Glossar. Steph. I.* gratuito, ἀκῆ, κατὰ δωρεάν, κατὰ χάριν. *Julius Paullus V. 11.* Ei qui aliquem a latrunculis vel hostibus eripuit, in infinitum donari non prohibemur: si tamen donatio & non merces eximii labores appellanda est, quia contemplationem salutis certo modo aestimari non placuit.

5. Δικαιῶντα τὸν ἀσεβῆ] Non: qui impius est; Sed: qui impius fuit. ut *Matth. XXI. 31.* Quales erant gentes idololatrae & Abrahamus *Jos. XXIV. 2.*

10. Abrahamus justificatus est ante natum Ismaelem *Gen. XV. 6.* adeoque minimum XIV. annis antequam circumcideretur *Gen. XV. 16. XVII. 24. 25.*

11. *Lycophron 780.* οὐ γὰρ ξέναις μέσιν γε, ἀλλὰ δαψίλῃς Σφραγίς μίνυ δόαντος ἐν πληγαῖς ἔτι. Verba adhibi-

- 10 εἰς δικαιοσύνην. Πῶς ἔν ἐλογίσθη; ἐν ᾧ ἐπιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν ᾧ ἐπιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. Καὶ σημεῖον ἔλαβε ᾧ ἐπιτομῆς, σφραγίδα τῆ δικαιοσύνης τῆ πίστεως τῇ ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογιᾶσθαι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. Καὶ πατέρα ᾧ ἐπιτομῆς, τοῖς ὅσοι ἐν ᾧ ἐπιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχείοις τοῖς ἔχουσιν τὴν ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστει· τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ. Οὐ γὰρ διὰ νόμον ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τῷ κόσμῳ, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως.
- 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου, κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. Ὁ γὰρ νό-

~ πίστεως τῇ ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ

sed Abram erat nomen ejus. De quo aliquibus forte videbitur error in exemplaribus haberi, quod facile Abraham pro Abram scribi potuerit: Sed quia haec exstimatione potius incerta est, quam firma approbatio, nos compendiosius respondemus &c.

10. ἐλογίσθη] + αὐτῷ 31. Versio Syr.
 11. ἐπιτομῆς] — FG. Versio Syr.
 ab ἀκροβυστίᾳ ad ἀκροβυστίαν] — 5. 30. 37. 39.
 11. ἐπιτομῆς] ἐπιτομῆς AC. ut videtur. 6. 9. 36. 47. Versio Syr. utraque. Chrysostomus, H. in 2. Cor. III. & T. V. 121 in Gen. H. 27. 39. Origenes in Schol. Eusebii D. I. 6. Cyrillus de Ador. p. 53 54. Glaph. p. 124. Cyrillus Hieros. Catech. 41. Theodoretus, ut videtur. Damascenus.
 τῆ δικαιοσύνης] δικαιοσύνης A. τῇ] — DF 14. 7. Damascenus. ἀκροβυστίας] ἀκροβυστίαν 3.
 καὶ posterior] — A. 2. a prima manu 3. 21. 23. 47. Codices Latini. Origenes Schol. Cyrillus Glaph. p. 66: Damascenus. probante J. Millio prol. 1352.
 τῇ] εἰς A 32. 47. Versio Vulg. Cyrillus Glaph.
 12. τοῖς οὐκ] οὐ τοῖς 37. Versio Vulg. Syr. Theophylactus: οὐτῶν δὲ ἀναγινώσκει — οὐ τοῖς.
 ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστεως] πίστεως τῇ [τοῖς Erasmi, & Aldi.] ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ 1. 2. 3. 4. 7. 26. 28. 30. 32. 33.
 34. 36. 38. 41. 43. 44. 45. 46. 49. 52. 55. Editio Complut. Erasmi, Aldi. Colinaei, Plantin. Bengelii. Versio
 51. a posterior. Theodoretus, Oecumenius ut comm. 11.
 τῇ] — ACDFG 4. 26. Editio Erasmi, Colinaei, Cyrillus Glaph. p. 77. Oecumenius, Damascenus.
 13. διὰ prius] — 1. νόμος] + γέγονεν Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
 κληρονόμον αὐτὸν εἶναι] κληρονομημένοι αὐτὸν 29. αὐτοῖς] — 42. τῇ] — ACDFG. 47. Damascenus.
 διὰ δικαιοσύνης] δικαιοσύνην F. + καὶ 3. 44. 14. κεκένωται] ἐκκενώνεται 2. Editio Erasmi, Colinaei.
 καὶ] — E Versio Vulg. probante J. Millio prol. 451.

hībita dum circumciderent — is cui munus benedicendi vel orandi incumbit, sic dicit: Benedictus sit, qui sanctificavit dilectum ab utero, & statutum posuit in carne ejus, & sobolem ejus sigillavit signo foederis sancti. Targum Cant. III. 8. Sigillum circumcisionis est in carne vestra, quemadmodum sigillatum erat in carne Abrahami. Falcut Rubeni f. 65. 4. Josephus perfectit animam suam opere magno, non maculando signum foederis sancti. f. 170. 3. Og fuit circumcīsus, & Moses timuit propter signum foederis ejus. Schemoth R. XIX Non comedetis de Paschate, nisi sigillum Abrahami sit in carne vestra. Falcut Ruben. f. 36. 4. Dixit Deus Abrahamo: esto perfectus Gen. XVIII 1. i. e. ut attingere queas majestatem meam, ego oblinabo carnem tuam, & vocabitur foedus carnis. Pirke Eliezer 10. Jonas ostendit Leviathan figillum Abrahami patris nostri dicens: Adspice foedus! & Leviathan, cum illud videret, duorum dierum spatium a Jona recessit. Origenes in Jof. V. 2. Ἰσέον δὲ, ὅτι σημεῖον χάριν διὰ τῆς περιτομῆς ἐβεβλήθη γινώσκονται, καὶ ἐκ ἀνασχόμενος ἀπὸ πίστεως φαίνεται, ὡς πρόβατα ἄλογα τῷ κεντρῷ, καὶ πλανηθῇ, ῥαδίαν ἔχει τὴν αὐτῇ εὐρίαν, ὅταν τὰς Ἰσραήλ ἐπιμνησκόμενος τοῖς Ἰσραήλ ἀπὸ τῆς περιτομῆς φανερὸς εἶναι βεβληθεῖς — καὶ τὰς ἀποδείξεις τὸ ἐν μὲν τῇ Αἰγύπτῳ περιτέμνεσθαι αὐτὰς, ἐν δὲ τῇ ἐρήμῳ, ἐπειδὴ μόνον ἦσαν, καὶ Αἰγυπτίῳ κηροισμένοι, καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῶν κατὰ Παλαιάνην, ἀπριτμήνους μεμνημένοι. Apoc. XV. 2. XIX. 20.

τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας] Qui circumcisi erant, putabant per circumcisionem se Deo gratos esse, quae opinio eos a Christi doctrina alieniores reddebat: contra qui non erant circumcisi, cum non haberent, ubi spem & fiduciam collocarent, facilius Christo credebant. conf. supra II. 27;

12. Galenus de potent. II. ἀκούοντες, ὡς δεινὸς ἦν περὶ φύσιν ὁ ἀνθρώπος [Aristoteles] καὶ ὡς οἱ ἀπὸ τῆς σοφίας κατ' ἔχοντες τῆς ἐκείνου φυσιολογίας βαδίζουσιν. Libanius O. XIX. p. 475. D. ἡνίκα ἂν ποιῶ λόγους, τῶν ἰχνῶν ἔχουσιν τῷ Ἀριστοτέλει, καὶ πειρᾶσθαι τὰς ἐμὰς ἀφορμὰς, εἰς ὅσον οἶοντες τοῖς ἐκείνου. Aristides T. II. p. 160. Cimon Miltiadis F. ὅπως οὐ καὶ καλῶς ἐκεῖνον ἐμιμήσατο, καὶ ὡς περὶ ἰχνῶν ἔχοντες τῶν πατρῶν, ὡς εἰ μὴ οὐδὲ τῶν συγγραφέων ἐτύγχανον εὐρηκῶς, ὅτι καλῶς ἦν, ἀπ' αὐτῶν εἶναι τῶν ἔργων εἰκάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ὅταν προσῆκον. Nidda IV. 2. Filiae Sadducaeorum, si patrum suorum vestigia premunt, habendae sunt ut filiae Samaritanorum.

Ut imputetur illis, qui non circumcisi solum sunt, sed & vestigia Abrahami legunt.

Pollux VIII. 9. ἐκ ἐγκαταλείψαν τὸν πρωτογάστρη, ὅταν ἂν στοιχίσω. τὸ δὲ βάθος στοιχίσματος καλεῖται, καὶ τὸ μὲν ἐφ' ἑξῆς εἶναι κατὰ μήκος ζυγεῖν τὸ δὲ ἐφ' ἑξῆς κατὰ βάθος στοιχίσματος. Musonius ap. Stob. 46. ἡσθεὶς ὁ βασιλεὺς τοῖς λόγοις — ἀντὶ τούτων, ἔφη, αἰτήσων ὅ, τι βέλαι με, οὐ γὰρ ἂν ἀντιποιμὶ σοὶ περὶ ἑθνῶν. Ὁ δὲ Μισώσιος, αὐτῷ σε, ἔφη, τούτοις στοιχίσαι καὶ ἐπισθαι τοῖς λόγοις, ὡς ἐπαινεῖς.

Benidbar R. XIV. f. 202. 3. Hortus est mundus, quem Deus tradidit Abrahamo cui dictum est: & eris benedictio. XII 2. Thanchumai p. 165. 1. Abrahamo patri meo Deus possidendum dedit coelum & terram S. D. Gen. XIV. 19. Midrasch Mischna XIX. Mechilta in Ex. XIV. 31. non haereditate possedit Abrahamus pater noster mundum hunc & futurum nisi per fidem S. D. Gen. XV. 6.

14. Nec lex per fidem abrogatur supra III. 31. nec fides per legem.

Si ex Lege justitia impetranda foret, nemo obtineret, nec qui sine Lege sunt, nec qui sub Lege; nec Abrahamus obtinisset.

νόμῳ ὅργην κατεργάζετο· ἔτι ἔκ ἐστὶ νόμῳ, εἰδὲ ὡς βασις. Διὰ τῆτο ἐκ πῶ- 15
 τως, ἵνα χτὶ χάσῃ, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν ἢ ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ 16
 τῷ ἐκ τῆ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως· Ἀβραάμ, ὃς ὅτι πατὴρ πάντων ἡμῶν,
 (Καθὼς γέγραπται· Ὅτι πατέρες πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε) κατέναντι ἔβη· 17
 Θεὸς, τῷ ζωοποιῶντι τὸς νεκροὺς, καὶ καλεῖν τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· Ὅς παρ' ἐλπίδα 18
 ἐπ' ἐλπίδι ὅπιστευσεν, εἰς τὸ γενεσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, καὶ τὸ εἰρημῶν· Οὐ-
 τως ἔστι τὸ σπέρμα σε. Καὶ μὴ ἀδενήσας τῇ πίστει, οὐ κατενόησε τὸ αὐτῆς σῶμα 19
 ἡδὴ γενεχωρμῶν, ἐκατονταετῆς πρὸς ὑπάρχων, καὶ ἢ νεκρῶσιν ἢ μήτρας Σάρρας. Εἰς 20
 δὲ ἢ ἐπαγγελίαν τῷ Θεῷ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, διὰ
 δό-

15. ὁ] πῶ G.

γὰρ posterior] δὲ AC: 10. 31. Versio Copt. Syr. posterior in margine. Origenes, Theodoretus. prob. H. Grotius.

16. πίστεως] + Ἰησὺς D.

ἵνα] + ἡ A. 45. Theophylactus.

σπέρματι] πιστεύοντι Versio Syr. posterior, & edita in margine.

τῶ] — 37.

νόμος] + ἐστὶν D. ex emendatione.

μόνον] — FG. 42.

καὶ] — FG.

17. πατέρα πολλῶν] πολλῶν πατέρων 37.

ἐπίστευσε] ἐπίστευσαν D. a prima manu.

ἐπίστευσας FG. Codices Latini. Versio Syr. Hilarius.

Θεὸς] Θεὸς F.

ὡς] εἰς 37: T. Mangey in Philon. de Creat. princ. p. 367.

18. ἐπ'] ἐφ' C. a prima manu DF.

— Erasmus in annotat.

εἰρημῶν] + ὅτι Versio Syr. prior, & posterior cum obelo.

σε] + ὡς αἱ ἀσείρες τῷ ἑρατῷ, καὶ τὸ ἀμῶν τ' ἑαλώσης FG. Codices Latini. Rufinus Origenis Interpres.

19. ἀδενήσας] + ἐν D. a prima manu EFG Codices Latini. Versio Syr.

αὐ] — AC Versio Copt. Syr. Aethiop. Damascenus.

ὡς 32. Versio Syr.

σῶμα] — Versio Syr. posterior.

ἡδὴ] — FG. 47. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior habet cum obelo. Epiphanius probante J. Millio prol. 791.

20. δὲ] — FG.

οὐ] ὁ 4.

ἐνεδυναμώθη] ἐδυναμώθη G.

τῇ ἀπιστίᾳ] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1214.

21. καὶ prius] — D. a prima manu EFG. Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 1458.

ἐπαγγέλλεται] + διὰ Versio Syr. utraque.

ὅτι] — 38. 46.

καὶ posterior] — 3.

22. καὶ] — D. a prima manu. FG. Versio Syr. probante J. Millio prol. 451.

15. Aristoteles Rhetor. ad Alex. 19. τὸ μὲν γὰρ
 ἐκείνοις ἐπιτιμῶν ὅργην ἐργάζεται· τὸ δὲ αὐτῷ ἐπιπλεῖσαι,
 καὶ λέγειν ἡμάρτηκέναι, συγγνώμης ποιήσει τυχεῖν.

16. Thomas. βεβαίος ἐπὶ θηλυκῇ κρείττων, ἢ βεβαία.
 Ἀριστοδῆς· βεβαίον τὴν αἰτίαν ἔχειν ἄν. at Demosthenes
 Olynth. 1. βεβαίον ἔχον. & pro Megalopolit. εἰρή-
 νην βεβαίαν. Dionys. Hab. VI. 51. βεβαία ἐλπίς. Iso-
 crates & Xenophon. βεβαία εἰρήνη.

Inf. IX. 7. 8. Jo. VIII. 39. Secundum spiri-
 tum, non secundum carnem, quae nihil prodest;
 alias Abrahami conditio deterior fuisset quam po-
 steriorum ejus.

17. Exod. XXXII. 10.

Erubin f. 13. 12. Revelatum & manifestatum
 coram eo, qui dixit, & factus est mundus, & saepe
 in Rabboth. Abrahami fides, licet multo obcurior,
 similis tamen fuit fidei, quam Christus in lucem pro-
 tulit de resurrectione mortuorum inf. 24. Heb. XI.
 12. Precum solennium XVIII. finis primae & ini-
 tium secundae: Benedictus tu Deus clypeus Abra-
 hami; tu fortis in seculum, Domine, resuscitans
 mortuos.

τὰ μὴ ὄντα] Quae non solum nondum erant, sed
 neque sperabantur. Abrahamum v. gr. centenarium
 ex Sara vetula sobolem procreaturum: & Gentes
 idololatriae tenebris immerfas ad lucem Evangelii
 & vitae emendationem perventuras. Philo de Creat.
 princ. T. 2. p. 367, 10. τὰ γὰρ μὴ ὄντα ἐκάλεσεν εἰς
 τὸ εἶναι, τάξιν ἐξ ἀταξίας, — ἐκ δὲ σκοτίας φῶς ἐργα-
 σάμενος, Sallustius de mundo 17. ἀδύνατον ἐκ τῶν μὴ
 ὄντων γίνεσθαι τὰ ὄντα. 1. Cor. I. 28.

18. Abrahamus repraesentatur tanquam imago &
 exemplar gentium. Gentium salus omnino despera-
 batur, nedum ut per tam paucos & humiles, ob-
 mitente omni potentia & arte humana, obtingeret.
 Simul significatur, gentes a jugo Moysis esse libe-

ras; eo enim cervicibus imminente fieri non po-
 terat, ut ad illud recipiendum adducerentur.

19. Ovidius A. III. 7, 651. Nostra tamen ja-
 cuere velut praemortua membra. Sanhedrin f. 55.
 1. qui congreditur cum mortuo scilicet membro.
 Jebamoth f. 55. 2. quaeritur an talis reus sit nec
 ne. Schevuoth. f. 18. 1. Infigit decem ungues in
 terram, donec moriatur. Glossa. membrum mor-
 tuum, quod generationi ineptum est. Heb. XI. 11. 12.

Diffimilis fuit Abrahamus Judaeis & Judaizanti-
 bus, contra quos scribit Paulus. Illi enim infirmi
 erant fide infra XIV. 1. XV. 1. & Judaeos se
 esse dicebant, ut corporis saluti consulerent, nec
 propter novam religionem vexarentur. Gal. VI.
 10. Apoc. III. 8. 9.

Eusebius . . . πρὸς. Lucian. . . καὶ πρὸς τὰ
 χα. admodum, prope.

20. Abrahamus etiam hac in parte fuit dissimil-
 is Judaeorum, supra III. 3. & Judaizantium
 XIV. 23. 1. Cor. VIII. 7-12. corpore debili, men-
 te valida.

23. Inf. XV. 4. 1. Cor. IX. 10. X. 6. 11. Be-
 reschith R. XL. 8. Quicquid scriptum est de A-
 brahamo, scriptum est de filiis ejus. Thaanith II.
 1. Fratres nostri, de Ninevitis non dictum est;
 & respexit Deus sacrum eorum.

25. Quidam interpretes praepositionem διὰ, quae
 bis in hoc commate reperitur, non eodem modo ver-
 tunt; sed praeter necessitatem. Traditus est in mor-
 tem propter peccata nostra, ut illa expiaret; &
 resuscitatus est propter justificationem nostram, ut
 intelligeremus expiationem factam, & veniam a
 Deo impetratam fuisse. Reditus enim Christi in
 vitam demonstravit, veram ejus esse doctrinam,
 & inprimis illud doctrinae caput, quo docetur,
 morte & sanguine Christi veniam peccatorum om-
 ni-

21 δόξαν τῷ Θεῷ· Καὶ πληροφορηθεῖς, ὅτι ὁ ἐπήγγελ·, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. Διὸ καὶ
22 ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐ-
23 τῷ Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ὅτι τ' ἐγείραντα Ἰη-
24 σὺν τ' Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὅς παρεδόθη ὑπὲρ τὰ πτολίωματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη
25 ὑπὲρ τ' δικαίωσιν ἡμῶν.

1 Δικαιωθέντες ἐν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τ' Θεὸν ὑπὲρ τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ
2 Χριστοῦ· Διὸ καὶ τ' προσαγωγὴν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τ' χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστίκαμεν,
3 καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τ' δόξης τῆς Θεᾶς. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς
9λί-

23. δι' αὐτὸν μόνον] μόνον δι' αὐτὸν DFG. Versio Vulg.
αὐτῷ] + εἰς δικαιοσύνην D. ex emendatione 3. ex emendatione. 4. 7. a prima manu. 14. 49. Versio Vulg. Syr.
Hilarius, Chrysostomus, Theophylactus, Theodoretus. 24. δι' ἡμᾶς] ἡμᾶς 30. δι' ὑμᾶς 39. ἡμῖν 38.
ἐγείραντα] ἐγείροντα A. Ἰησοῦν] + χριστὸν 46. Editio Erasmi 1, Aldi. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius.
25. τὰ πτολίωματα] τὰς ἀμαρτίας 21. ἡμῶν prius] ὑμῶν Editio Ald.
δικαίωσιν] δικαιοσύνη D ex emendatione 2. 3. ex emendatione 5. 7. a prima manu. 52. a prima manu. Edi-
tio Erasmi, Aldi, Colinaei. Cyrillus Glaph. p. 68. Chronicon Paschale.
1. οὐν] δι' Versio Syr. posterior in margine.
ἐχομεν] ἔχωμεν ACD 18. 19. 22. 24. 34. 36. 37. 42. 44. 46. 55. Versio Copt. Vulg. Syr. Chrysostomus,
Theodoretus in Ezech. ult. Cyrillus in Esaj. XXVI. 12. in Zachar. p. 838. Damascenus, Oecumenius, Theophy-
lactus, Catena MS. Origenes in l. & comm. 9. Julianus Pelag. ap. Augustin II. 164. Scholium Codicis 19. τρω-
μιν τὴν πρὸς αὐτὸν εἰρήνην, ἀντὶ τῆς μὴ ἀμαρτανῶμεν. 2. καὶ prius] — 46. Versio Syr.
ἐσχίκαμεν] + ἐν A. Theophylactus. probante H. Grotio. Hic ponendum est comma: nam εἰς τὴν χάριν non
pendet a προσαγωγῇ, sed a τῇ πίστει. Fide adhibita gratiae i. e. Doctrinae Evangelii Jo. I. 17. inf. VI. 14.
τῇ πίστει] — DFG. Codices Latini, Augustinus, Hilarius. probante J. Millio prol. 448. χάριν] χάριν A.
ἐν ᾗ ἐστίκαμεν καὶ καυχώμεθα.] haec jungenda sunt, ut ἐν ᾗ aequae referatur ad καυχώμεθα & ad ἐστίκαμεν. In qua
Evangelii doctrina five gratia perstamus. 1. Pet. V. 12. 2. Cor. XII. 9.
καυχώμεθα] καυχώμενοι 4. ex emendatione. ἐπ'] ἐφ' D a prima manu. F.
δόξης] + τῆς ὑμῶν Versio Vulg. Rufinus. 3. δὲ] + τῷτο D a prima manu.
καυχώμεθα] καυχώμενοι C. Versio Copt. Origenes Exh. ad Martyr. vid. comm. 11.

nibus credentibus & resipiscenibus partem fuisse.
παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν] Ephes. I. 7.
II. 16. V. 2. Col. I. 14. 20. 21. 22. 1. Tim. II.
6. Tit. II. 14. 1. Jo. I. 7. II. 2. 1. Pet. II. 14. inf. V. 6.
1. Plato de Rep. V. p. 660. C. πανταχῇ δὲ ἐκ
τῶν νόμων εἰρήνην πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνδρες ἔχουσιν. Libanius
Fab. I. p. 1. C. τί ἔν ἡμῖν δι' κινῶν, εἰρήνης ὥσως πρὸς
ἀλλήλους;

Herodianus VIII. 7. 8. ὅσοι μὲν ἡμᾶς ἄνησε μετα-
γνόντας τε καὶ τὰ Ρωμαίων φρονήσαντας, πείρας μεμαθή-
κατε, ἀντὶ πολέμου μὲν εἰρήνην ἔχοντες πρὸς θεῶς, εἰς ἀμαρ-
τανώκατε, καὶ νῦν φυλάσσοντες τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον. Gra-
tius Cyneget 401. Pax impetrata Deorum. Plaut.
Amphit. V. 1. Abi domum, jube vasa pura actu-
tum adornari mihi, Ut Jovis supremi multis ho-
stis pacem expetam. Aeneid. III. 370. Hic He-
lenus caelis primum de more juvenis, Exorat pa-
cem Diuum. Justinus XVIII. 6. pacem Deorum
eorum sanguine exposcentes Livius III. 5. Coe-
lum visum est ardere plurimo igni — omnia de-
lubra pacem Deum exposcentium virorum mulie-
rumque turba implebantur. 6. Urbem Ro. subita
Deum ira morbo populari. 7. iussi cum conjugi-
bus ac liberis supplicatum ire, pacemque exposce-
re Deum. VI. 1. quod — non litasset — ne-
que inventa pace Deum — objectus hosti exer-
citus Romanus esset. 12. Cum auspiciato prodis-
set, hostiaque caesa pacem Deum adorasset. 41.
Nunc nos, tanquam jam nihil pace Deorum opus
sit, omnes ceremonias polluimus. VII. 2. pacis
Deorum exposcendae causa. XXIV. 11. supplica-
tio omnibus Diis — indicta est. Perpetratis quae
ad pacem Deum pertinebant. XLII. 2. prodigia
expiari, pacemque Deum peti precationibus.

Pacem habemus sanguine Christi partam: non

nostris demum supplicationibus pariendam. Eph.
II. 15-18.

2. Ovidius F. I. 171. Mox ego, cur, quamvis
aliorum numina placem, Jane, tibi primum tura
merumque fero? Ut possis aditum per me, qui
limina servo, Ad quoscunque velis; inquit, habere
deos. Macrobius Sat. I. 9. [Janum] invocari pri-
mum, cum alicui Deo res divina celebratur, ut
per eum pateat ad illum, cui immolatur, accessus.
Herodot. II. 58. πανηγύρις δὲ ἄρα καὶ πομπῆς καὶ
προσαγωγῆς πρῶτοι ἄνθρωποι Αἰγύπτιοι εἰσιν οἱ ποιησάμε-
νοι. Aristoph. Avib. 854. προσόδια μεγάλα σεμνὰ
προσιέναι θεοῖσιν. Schol. ἀπὸ τῶν προσόδων, ἔτα δὲ ἐλε-
γον τὰς προσαγομένους τοῖς θεοῖς θυσίας. Eph. III.
12. 1. Pet. III. 18. Xenoph. προσάγειν
τὰς δομένους τιμὴν ἔχον. Onomast. προσαγωγῆς, ἰε-
quester. Plut. de Curios. p. 522. F. τῆς γε τῶν
νῆς, οἷς ἀνάγκη πάντα γινώσκων, ἐπαχθεσάτους ποιεῖ τὸ τῶν
λεγομένων ἄταν καὶ προσαγωγῆς γένος. — τὰς προσά-
γωγῆς οἱ Διονύσιοι τοῖς Συρακουσίοις κατέμιζαν, delato-
res. Athenaeus V. p. 212. A. τῶν φίλων εἰς ἐγγέτεο
μεγίστης τυχὼν προσαγωγῆς.

καυχώμεθα] Gloriatio haec & comm. 3, 11. op-
ponitur gloriationi Judaizantium II. 23. III. 27.

3. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ] inf. comm. 11. VIII. 23.
Aët. XIX. 27. Gregor. Naz. O. II. de filio. καὶ
τῷτο ἂν εἴη τὸ ἴσως ἄρτι καὶ τὸν πατέρα ἐργάζεσθαι, καὶ
τὸν υἱόν, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἂν πεποιθὲν, οἰκονομίαν
τε καὶ συντήρησιν. — καὶ τὸν ἥκοντὰ τὸν λόγον ὑποδεχό-
μενοι, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ κρατύντες, καὶ τοῖς ἄλλοις
προφαινοντες. Horapoll. I. 52. Γινώσκων δὲ γράφοντες μύ-
μηκα ζωγραφῶσι. ὁ γὰρ ἂν ἀσφαλὲς κρήνη ἄνθρωπος, ἔτος
γινώσκων οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ὅτε παρὰ τὰ ἔτη τῶν
ζώων εἰς χιμερῶνα πορίζομενος ἐαυτῷ τροφὴς, οὐ διαμάρταν-
ει τῷ τοῦτο, ἀλλ' ἀπταίστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται.

Θλίψεω· εἰδότες ὅτι ἡ Θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζετο· Ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ 4
δοκιμὴ ἐλπίδα· Ἡ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τῷ Θεῷ ἐκκέχυτο ἐν ταῖς 5
καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἀγίου τῷ δαθέντι ἡμῖν. Ἐτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν 6
ἀποθνήσκων, καὶ καὶ ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίων τις σπένδεται 7
ὑπὲρ γὰρ τῷ ἀγαθῷ τάχα τις καὶ τολμᾷ σπένδειν. Συνίστησι δὲ ἑαυτῇ ἀγάπην εἰς 8
ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. Πολλῶ 9
μᾶλλον, δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθисόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. Εἰ 10
γὰρ

ἡ] — Editio Complut.

5. τὸ δαθέντι ἡμῖν] — *f. Millius* prol. 451. quia in ora Codicis D. leguntur, teste *Simonio*.

6. ἔτι] εἰς τί FG. Versio *Vulg.* *Irenaeus* III. 16. u' Versio *Copt. Syr.* *Isidor.* II. 117.

ἀποθνήσκων] + ἔτι ACD a prima manu FG 31. Versio *Vulg.* *Copt. Syr.* posterior *Irenaeus*, *Isidorus* MS. *Dama-*
scenus, *Marcion*. ἀσέων P. *Justinus*. 7. δικαίως] ἀδικῶν Versio *Syr.* probante *H. Grotio*. *f. Marklando*. T. *Bexa*.

ὕπὲρ γὰρ τῷ ἀγαθῷ τάχα τις καὶ τολμᾷ σπένδειν] — *T. Faber*. Epist. II. 14. γὰρ] — 2. 32.

τις καὶ τολμᾷ] καὶ τολμᾷ τις Apost. 1.

8. δε] + καὶ Versio *Syr.* posterior.

εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός] ὁ Θεὸς εἰς ἡμᾶς DFG. Versio *Vulg.* *Dial. c. Marcionit.* p. 125. *Irenaeus*.

ἔτι] + εἰ FG. Codices *Latini*. *Correctorium Bibliorum*: Multi libri addunt, Si; Sed antiqui &c. non habent.

Hilarius in *Psalm.* LV. 7. *Cyprianus*, *Hilarius*, *Augustinus*, *Ruffinus*

ἡμῶν] + κατὰ καιρὸν Versio *Vulg.* ex comm. 6. + καταλλάγημιν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ

Versio *Syr.* posterior. ex comm. 10.

9. οὐν] — D. a prima manu FG. 43. 52. Codices *Latini*, *Irenaeus*, *Augustinus*, *Hilarius*. *Dial. c. Marcionit.*
probante *f. Millio* prol. 882. νῦν] — 39. 41. *Dial. c. Marcionit.*

αὐτοῦ prius] — 32. 42.

10. α. τῷ Θεῷ ad τῷ Θεῷ comm. 11.] — A.

Aët. V. 41. 2. *Cor.* VIII. 2. *Phil.* I. 29. *Heb.*
X. 34. 1. *Petr.* IV. 13. 16. *Fac.* I. 1. 2. 12.
2. *Cor.* XI. 18. 23-30.

4. κλίμαξ. 2. *Petr.* I. 5. *Sota* IX. 15. *R. Pin-*
has f. *Jairi* dixit: Providentia causa alacritatis, a-
lacritas innocentiae, innocentia puritatis, puritas
abstinentiae, abstinentia sanctitatis, sanctitas mode-
stiae, modestia timoris sceleris, timor sceleris pietatis.

5. *Eusebius* in II. *μ.* p. 871. 10. Ἰσας ἀριστέως,
ἐκ αἰσχύνου τὴν τῇ Μινέσθως ἐλπίδα. *Psal.* XXII. 6.
CXIX. 116. *Heb.* III. 6.

Aët. X. 15. *Tit.* II. 6. *Cic.* de *Offic.* II. 15.
multi effuderunt patrimonium inconsulte largiendo.
Sirac. I. 9. VIII. 11.

Judaei gloriabantur circumfisione, quae pro fi-
gno foederis & legis iram operantis in carne ipso-
rum conspiciebatur: Christiani vero spiritu sancto,
figno amoris Dei in mentes infuso. inf. VIII. 15.

6. Qui certissime morituri erant, nisi medicus
succurreret oportune.

Phil. III. 27. 1. *Cor.* VIII. 11.

7. *Thomas*. μόλις ἀντὶ τῆ βραδείας. *Helladius* ap.
Phot. Bibl. 279. τὸ μόλις ἀναλογώτερον διὰ τῆ γ. γρά-
φεται, ἐπὶ τῶν μετὰ πόνου γινόμενων ταπτόμενων. Οἱ δὲ Ἰου-
δαῖοι καὶ Αἰολεῖς παραλόγως διὰ τῆ λ. μόλις λέγοντες ἐκφέρουσι
καὶ γράφουσι. Vid. in *Luc.* IX. 39.

Philem. 15. *Thomas*. τάχα ἀντὶ τῆ ταχέως, ποιηταί,
οἱ δὲ ῥήτορες ταχέως, καὶ τάχιστα, καὶ ἐν τάχει. Τὸ δὲ
τάχα ἀντὶ τῆ ἰσως καὶ ἀμφότεροι, ὅπερ καὶ μόνον τίθεται,
καὶ μετὰ τῆ ἰσως. *Plato* *Minoë*. καὶ ἰσως καλῶς λέ-
γεις, τάχα δὲ ὡς ἀμείνων εἰσόμεθα. vid. in *Luc.* XX. 13.

τολμᾶν audere, sustinere i. e. quidpiam grave in
animum inducere, & sibi impare. *Theognis* 442.
Οὐδὲς πᾶν πόνον ἐστὶ πανόλβιος, ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς τολμᾷ
ἔχειν τὸ κακόν. *Dinarch.* in *Demosth.* καὶ διαμένον,
καὶ ἱκετεύοντων δέσιναι τὰ χρήματα εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτη-
ρίαν, οὐκ ἐτόλμησεν ὁ μισαρώτατος καὶ ἀσχετοκρὴς ἀπὸ
πολλῶν χρημάτων, ὧν εἶχεν, δικά μόνον τάλαντα δέσιναι.
Lucian. D. Mar. 15. 2. ὥς τὴν Ἑυρώπην τολμήσας
καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. *Valerius* Fl. IV. 382. *Quin* &

ab excelsio meditantem vertice saltus Audentemque
mori. *Hyginus* Fab. LI. Illud ab Apolline accepit,
ut pro se alius voluntarie moreretur. Pro quo
quum neque pater neque mater mori voluissent;
uxor se Alcestis obtulit, & pro eo vicaria morte
interiit. *Plato* in *Conviv.* de *Achille*. ἐτόλμησεν
ἐλίσθαι βοηθήσας τῷ ἐρασῇ Πατρίκῳ, καὶ τιμωρήσας,
οὐ μόνον ὑπερποθάνειν, ἀλλὰ καὶ ὑπερποθάνειν τῷ τι-
μωρηκότι. *Euripid.* *Alcest.* 644. ἡλικὸς τ' ὦν, καὶ
τέρμ' ἦκον βίου, οὐκ ἠθέλησας, οὐδ' ἐτόλμησας θανεῖν τῷ
σὺ πρὸ παιδός. *Anthol.* III. 5. 15. οἱ δὲ πάτραι πολύ-
δακρυ ἐπ' αὐχένι δεσμον ἔχουσιν, ρυμμοὶ διοφραίν ἀμφι-
βάλλοντο κόπον, Ἀρσυνταὶ δ' ἀρεταῖς αἶνον μίγαν, ἀλλὰ τις
ἀσῶν τῆς δ' εἰσὶδων θνήσκειν τάλας ὑπὲρ πατρίδος. *Jambli-*
chus V. *Pythag.* 33. p. 190. Ἰφθίμῳ Διόνυσιος, θαυμαστός
τι καὶ ἐρωτήσας, εἰ ἔστι ὁ ἀνθρωπίνος ἔστος, ὅστις ὑπομνήσας θά-
νατον γινέσθαι ἐγγυητής. *Damon* pro *Pythia*. *Polyae-*
nus V. 2. 22. ὁ δὲ μάλ' ἀσμένως ἐπένευσεν τῷ θανά-
τῳ τὴν ἐγγύην — ἦν τὸ χρήμα ἢ ἡ θαυμαστόν, θαυ-
μαστότερον δὲ ἐγένετο. *Eucritus* pro *Euepheno*. *Pan-*
fanias VII. p. 570. τὸν ἀποθνήσκον ἀντ' ἐκείνης τολμή-
σαντα. *Seneca* *Controv.* 27. [Pater] poemam remit-
to [Celsius advocatus] Mirarer, nisi pro tam bo-
no patre fuisset, qui mori vellet. *Dio Chrys.* XXXII.
p. 376. D. ὑπὲρ μὲν γὰρ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς, καὶ
πρώτων γενῶν καὶ νόμων, καὶ χρηστῆ βασιλείας, εἰ θεοὶ πο-
νεῖν καὶ ἀποθνήσκουσιν, ἀγαθὸς ἐστὶ καὶ οὐ φιλόζων ψυχῆς.
Athenagoras Legat. 29. Οὐ γὰρ ἀπαρκεῖ δίκαιον εἶναι,
εἰς δὲ δικαιοσύνη ἴσα ἴσους ἀμείβειν, ἀλλ' ἀγαθοῖς καὶ ἀν-
εξικάκοις εἶναι πρόκειται. *Iustus* est, qui reddit quod
debet, quodque etiam ab invito per judicem ex-
torqueri poterat: bonus five beneficus, qui liberali-
ter dat, quod non debet. *Cic.* de *Offic.* VI. 15. Si
vir bonus est is, qui prodest, quibus potest, no-
cet nemini, recte iustum virum, bonum non faci-
le reperiemus. *Lyfias* de *Evers*. stat. popul. ἐξῆ
ταῦτα μοι παρ' ὑμῖν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τις οὐ ποιοῦ-
κός τις, ἀλλὰ καὶ τις μὴ ἐδικνύσας τυγχάνειν δίκαιον εἶναι.
Demosth. c. *Aristogit.* 2. τῶν μὲν προγόνων ὑπὲρ τῆ μὴ
καταλυθῆναι τῶν νόμων, ἀποθνήσκουσιν τολμᾶν. *Jo.* XI. 50.
8. Α-

10 ὅς ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τῆς θανάτου τῆς υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶν μάλ-
 11 λον καταλλαγέντες σωθυσόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι
 12 διὰ τούτου ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρ-
 13 τίας ὁ θάνατος, καὶ ἕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες
 ἥμαρτον. Ἀχρὶ γὰρ νόμος ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ ἐκ ἐλλογιῆται μὴ ὄντος

νό-

τῷ Θεῷ] — 39.

τῷ prius] — F.

11. διὰ] + τούτου D a prima manu. FG. Codices Latini, Hilarius.

καυχώμενοι] καυχώμεθα 4. 10. 18. 31. 37. 44. Editio Colinaei. Versio Vulg. Theophylactus.

καυχώμεν FG.

ἡμῶν] — 52.

τῇ] — E.

12. ὥσπερ] + καὶ 33. 35.

ἔως] + θανάτου 37.

ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον] εἰς τὸν κόσμον ἡ ἁμαρτία DFG. Codices Latini.

τῆς ἁμαρτίας] τὴν ἁμαρτίαν 2. Editio Erasmi 1. Ald.

ὁ prius] — FG.

ὁ postterius] — 4. probante J. Fabro Stapulensi.

ὁ θάνατος postterius] — DEFG. Codices Latini. Versio Syra posterior habet cum asterisco. Hilarius, Ruffi-

nus, Augustinus plus centies. Pacianus, Concilium Afr. c. Pelag. & Coelest. citantibus Dionysio Exiguo, Zo-
 nara & Balsamone. probante J. Millio prol. 448. Pelagianus contra legebat ὁ θάνατος. Augustinus. contra duas
 Epist. Pelag. II. 4. Volunt intelligi non peccatum sed mortem. de Volunt. Dei 3. quia vero in omnes homines
 mors pertransiit, in omnes necesse est pertransiisse peccatum. Oper. perf. c. Julian. II. 50. five mors, five pecca-
 tum, five potius cum morte peccatum & 63.

διήλθεν] εἰσῆλθεν 38.

ἡμαρτον] ἡμέρτσον 24.

13. ἐν] + τῷ 14. 38. Editio Complut. Plantin. Genev.

διὰ] γὰρ 52. 55.

ἐλλογιῆται] ἐλλογιῶτο A. Versio Vulg. Syr. imputabatur. Ideo Strumica contra Erasmus contendebat legendum
 esse ἐλλογιῶτο, ἐνελογιῶτο volebat scribere.

ἐλλογιῶτο 52.

ἐνελογιῶται V. L. Bogard.

8. Ἀμαρτωλοὶ, ἀσθενῆς & ἀσεβεῖς comm. 6. ἐχθροὶ
 comm. 10. Gentes praecipue intelliguntur.

9. Negam XII. 5. Si pepercit Lex improbo,
 quanto magis iusto?

δι' αὐτοῦ] Scil. τῷ αἵματι. Libanius D. XXXVIII.
 p. 829. A. σὺ δὲ τῷ τῆς γυναικὸς θανάτῳ περιφαιῶς σε-
 τασμένος, κατ' ἐκείνης κέχρησαι τῇ σωτηρίᾳ.

10. Demosth. pro Cor. παμπόνηρος ἀνθρώπος,

καὶ τοῖς ἐχθροῖς, καὶ βάσκανος ὄντως. Xen. Paed. V.

ὁ καὶ τοῖς ἐχθροῖς καὶ ἀνθρώποις. Aristophan. Vesp. 416.

Θεῶν θεοσεχθρία. Schol. Ἀρχαῖος ἐν πλάτῳ — ἡ πα-

τὴν γὰρ τε καὶ θεοσεχθρία. Supra I. 30.

Et comm. 11. Thomas. Διαλλαγή, δοκιμώτερον ἢ

καταλλαγή, καὶ διαλλαγαὶ πληθυντικῶς, οὐ καταλλαγαί.

Τὸ δὲ καταλλαγή, καὶ εἰ εἴρηται πε, ἀλλ' οὐ δοκιμον.

δοσάτως καὶ ἐπὶ τῇ διαλλάττειν καὶ καταλλάττειν νοεῖ. A-

ristophanes Avib. 1587. περὶ πολέμου καταλλαγῆς. Eu-

ripid. . . καταλλαχθεῖσα σοι. Sophocl. Ajac. 755.

θεοῖσιν ὡς καταλλαχθεῖ χάρις. Athenaeus I. p. 19. E.

ἐθαυμάζετο δὲ παρ' ἑλληστὶ καὶ Ῥωμαίοις Ματρίας ὁ Πλάτων

ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὅς ἔλεγε — διατί — τὰ τετράδραχ-

μα καταλλάττεται μὲν, ὀργίζεται δ' οὐ; Jof. A. XIV.

11. 3. Μάλλινος ἐπεβέβησεν Ἀντιπάτρω — ὁρῶν δὲ τὴν

ἀπορίαν καταλλάσσεται πρὸς τὸν Ἀντίπατρον.

12. Ut causam ageret gentium atque universi

generis humani, ascendit ad Adamum primum

parentem; vid. in Luc. III. ult.

Clemens Rom. Ep. ad Corinth. I. 3. ζῆλον ἀδι-

κον καὶ ἀσεβῆ — δι' ἧς καὶ θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον.

Thucyd. II. 54. ἡ νόσος ἤρξατο ἐνθὺς, καὶ ἐς μὲν πε-

λοπόνησον ἐκ εἰσῆλθεν. Sap. II. 24.

Maimon. More Nevoch. III. 24. Vulgaris homi-

num sententia est — Deum plagas & poenas

homini immittere sine ullo ejus praecedente meri-

to. — Contrarium vero hujus sententiae bene re-

perimus in Lege: ut; Deus veritas est, & non

iniquitas Deut. XXXII. 4. Ita nec sapientes no-

stri omnes quicquam de vulgi opinione ista nove-

runt. Dicunt enim: Schabbath f. 55. 1. Dixit R.

Emi: Non est mors sine peccato, neque castiga-

tio sine iniquitate. Et haec est sententia, quae cre-

denda & amplectenda est omnibus filiis Legis in;

tellectu praeditis, nequaquam autem iniquitatem
 ullam Deo attribuere. Absit hoc procul a talibus!

Bereſchith R. XVI. 10. Morte morieris. Mors
 Adamo, mors Evae, mors ei, mors generi ejus.

Sirac. XXV. 24.

Thomas. ἐφ' ᾧ, ἀντὶ τῆς διότι, πρὸς παρρηχημένον. Συνέ-

σιος ἐν ἐπιστολῇ· ἐφ' ᾧ Γεωργίου ἐγράφη. ἐφ' ᾧ, ἀντὶ τῆς

ἐπὶ τῇ, εἰς ἀπαρέμφατον, οἶον· ἐφ' ᾧ μεμνήσθαι. Καὶ ἐφ'

ᾧ ἀντὶ τῆς ἵνα εἰς μέλλοντα. 2. Cor. V. 4. Phil. III. 14.

Theophylus ad Autolyc. II. ἐφ' ᾧ οὐκ ἴσχυσε θανατω-

σαι αὐτὸς. Varinus. ἐφ' ᾧ ἀντὶ τῆς διότι λέγουσιν Ἀπλι-

κοί, οἶον· ἐφ' ᾧ τὴν κλεπὴν ἐργάσω, καὶ ἐφ' οἷς τὸν νόμον

οὐ τηρεῖς, κολασθήσῃ.

πάντες ἥμαρτον] Nulla necessitas cogit, ut aliter

hic interpretemur quam supra II. 12. III. 23. Ibi

autem significat eximie peccatores, malos & sce-

lestos homines. Primo enim observandum, eorum,

qui ante usum rationis in pueritia moriuntur, nul-

lam hic haberi rationem; sermo enim est de iis

quibus lex praescripta est, quod de infantibus dici

non potest. Secundo notandum, totum genus hu-

manum in duas classes dividi, prior longe maxi-

mam partem continet, qui contra rationem ege-

runt, vitamque omnibus criminibus inquinatam vi-

xerunt; & ideo saepe a Deo severe puniti sunt,

quales erant qui diluvio, & qui Sodomae perie-

runt, de his sermo est comm. 12. 13. altera clas-

sis complectitur paucos illos justos, Sethum, En-

ochum, Noachum, Abrahamum, Isaacum, Jaco-

bum, Josephum; qui pie vixerunt, & tamen mor-

tui sunt, de his agit comm. 14.

13. Philem. 18. Glossar. imputat; ἐνελογεῖ, πα-

τατάσσει.

Diu antequam lex Moisaica Judaeis ferretur, pec-

catum erat in mundo, longe lateque dominans.

Hoc clare docet fraticidium Caini, & aetas No-

achi & Loti, plagae Aegyptiorum, & interitus

Pharaonis cum exercitu. Unde consequitur, ante le-

gem Moisi fuisse legem naturae, quae totum hu-

manum genus aequae obligabat, & cujus transgres-

siones poenis erant obnoxii, Deo justo judice ra-

tiones exigente.

νόμῳ. Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως, καὶ ὅτι τὰς μὴ ἀ- 14
μαρτήσαντας ὅτι τῷ ὁμοιώματι τῷ ὡραϊσθέντος Ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τῆς μέλλον-
τος. Ἀλλ' ἔχ' ὡς τὸ ὡραϊσθέντος, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τῆς ἐνὸς ὡρα- 15
ισθέντος οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶν μᾶλλον ἢ χάρις τῆς Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι
τῇ τῆς ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς πολλὰς ἐπερίσσευσε. Καὶ οὐχ' ὡς δὲ ἐνὸς ἀ- 16
μαρτήσαντος, τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κῆρυγμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκρυμμα· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ
πολλῶν ὡραϊσθέντων εἰς διχάσμα. Ἐἰ γὰρ τῷ τῆς ἐνὸς ὡραϊσθέντος ὁ θάνατος 17
ἐβασίλευσε ἀπὸ τῆς ἐνὸς, πολλῶν μᾶλλον οἱ τῷ Θεῷ ὡραϊσθέντος τῇ χάριτι καὶ τῇ δωρεᾷ
τῇ διχοσύνῃ λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι ἀπὸ τῆς ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀρα οὖν 18
ὡς

14. Μωσέως] Μωϋσέως DFG 1. 14. 37. 49. Apost. I. Editio Complut.
μη] — Tertullianus, Cyprianus, citatus Hilario. — hodie, quae in Latinis reperiuntur Codicibus, sic inveniuntur a veteribus posita — & ipsi Graeci diversos Codices habent. Rufinus: in nonnullis exemplaribus habetur ---: non. Victorinus. Augustinus de peccat. meritis & remiss. I. 11. Scio quidem, plerosque Latinos Codices sic habere --- in eos qui peccaverunt --- Graeci autem Codices, unde in Latinam linguam interpretatio facta est, aut omnes, aut pene omnes, id, quod a me primo positum est, habent. Epist. 89. Nonnulli sane Codices non habent: in eos qui non peccaverunt, sed in eos qui peccaverunt, --- Sed tamen Graeci Codices, unde in Latinum scriptura translata est, illud plures habent, quod diximus. R. Isaac. Nizzachon a Wagenfeilio ed. p. 125.
15. ἀπέθανον] + οὐ 4. πολλῶν] + οὖν A. Versio Syr.
16. ἀμαρτήσαντος] ἀμαρτήματα DFG 26. Versio Vulg. Syr. 30. 37. Editio Erasmi 1. probante J. Millio prol. 1375.
17. γὰρ] — FG 45. Versio Syra posterior habet cum asterisco. κῆρυγμα] — Versio Syra posterior.
18. παραπλάσμα] ἀμαρτήματα 1. δικαίωμα] + ζωῆς D.
19. τῷ τῆς ἐνὸς] ἐν ἐνὶ AFG. ἐν τῷ ἐνὶ DE. ἐν ἐνὸς 47. Codices Latini. Origenes in Jo. VIII. 51.
20. 44. τῷ ἐνὶ Editio Bezae 3. 4. 5. ex conjectura.
21. τῇ δωρεᾷ] — 49. Origenes l. c. Irenaeus III. 16. Chrysostomus. Augustinus de pecc. meritis & remiss. I. 13. c. Julian. VI. 1. de Bapt. I. 13. probante J. Millio prol. 448. τὴν δωρεάν 6. 10. 31. + καὶ Versio Vulg. Syr. Origenes, Theodoretus, Cyrillus Isidorus III. 195. Oecumenius.

14. Mors multo latius regnum suum exercuit, quam peccatum: non enim illi solum mortui sunt, qui impie vixerunt, & digna factis suis acceperunt, verum etiam pii & iusti; qui nullum facinus commiserunt. Illis quidem mors poena fuit iuste irrogata, his autem damnum, quod ex cognitione naturali cum Adamo passi sunt, ita ut illis Lex esset, non poena punire. Targum in Ruth. IV. ult. commemoratum est coram Deo consilium serpentis — & propter illud consilium constituti sunt rei mortis omnes habitatores terrae. Ideo mortuus est Iſai. Bava Bathra f. 17. 1. Sabbath f. 55. 2. Quatuor mortui sunt propter consilium serpentis & non propter aliud peccatum. Benjamin f. Jacobi, Amram pater Moſis, Iſai pater Davidis & Caleb filius Davidis. R. Salomo: omnes isti non erant rei mortis, sed quia decreta fuit mors in omnes posteros Adami, ideo mortui sunt ob consilium serpentis. Nizzachon. Nullum habebant in se peccatum, propter quod morerentur, praeter peccatum antiquum, quod commisit Adamus deceptione serpentis. Targum Eccles. VII. 30. Adamus & Eva — accessiverunt sibi mortem, & omnibus, qui morantur super terram. Kabeleth VII. 13. Debarim R. IX. f. 244. Dixit Moſes: Domine mundi, XXXVI. sunt excisiones, si homo transgressus fuerit unam ex illis, reus est mortis: non transgressus sum unum ex illis, cur mihi mortem decernis? Respondit ipsi: propter peccatum Adami primi, qui mortem adduxit in mundum, tu moreris.

Mors per prosopopoeiam Rex dicitur, Sap. I. 14. ὁ δὲ βασιλεὺς. Ovid. Consol. ad Liv. 360. Omnia sub leges mors vocat atra suas. vid. 1. Cor. XV. 55.

τύπος] Jo. XX. 25. rudis deformatio, imperfecta delineatio, figura, ad quam aliud quid plenius efficitur. 1. Cor. X. 6. 11. Heb. IX. 14. Strabo

II. p. 132. C. φησὶ τὸ πρὸς τῇ ἑρμηνείᾳ μέρος — καὶ ἔχει ποσὸν ἐστὶ, διὰ τὸ ἀμείρητον εἶναι· διὰ δὲ πάντα ταῦτα τυπωδῶς φησὶν ἀποδιδόναι τὴν τρίτην μερίδα. p. 137. B. ἐκείνος μὲν ἔν ἐκ ἔχων καταμετρημένην εἰπεὶν τὴν παρὰ τὸ ὄρη ὁδὸν, τὴν δ' ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ κασπίας πόλεως ταύτην εἰπε, καὶ προσέθηκε τὸ, ὡς τυπωδῶς εἰπεῖν.
τῇ μέλλοντος] 1. Cor. XV. 22. 45. 49. In scriptis Judaeorum Adami primi frequens est mentio. Targum. Ps. XLIX. 3. filii Adami prioris. LXIX. placebit oratio mea magis quam bos pinguis & electus, quem offerebat Adam primus. Gem. Sota. ed. Wagenfeil. IX. 3. Adam primus. Jos. A. 1. 3. 3. χρόνος δὲ ἔτος ἀπὸ ἀδάμ, τὴν πρώτην γενεάν, ἐπὶ ἡν ὁ ἄνθρωπος ἐξέτισεν. VIII. 3. 1. ἀπὸ δὲ πρώτης γενεᾶς Ἀδάμ, ἕως ἔτι τὸν καὶ ἀποδόμῃσεν ὁ Σολομὼν, διεληλύθει τὰ πάντα ἔτη τρισχίλια ρβ.

15. οἱ πολλοί] Comm. 19. cum articulo: Multitudo, totum genus humanum. Excepto Enoch. ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι] Comm. 17. Eph. III. 7. Plauto de Legg. VIII. ὁ πάρας δὲ χάρις κοινωνίαν ποιήσασθαι πάντας τοιαύτῃ τινα· διττὰς ἡμῶν δωρεάς ἡ Θεὸς ἔχει χάριτος αὐτῇ. Diodor. S. III. 37. ὑπερβαλόντος τῆς ἀπὸ τοῦ βασιλέως χάριτος καὶ δωρεᾶς τῆς ἀπὸ τῆς πείρας ἐγνωσμένης κινδύνους. & 72. ἐθένα γὰρ ἐθ' ἑλλήνων ἔτε βαρβάρων ἄμοιρον εἶναι τῆς τέττε δωρεᾶς καὶ χάριτος. Jos. A. V. 1. 16. μαθόντες γὰρ, ἐκ Θεοῦ χάριτος καὶ δωρεᾶς τὴν χαρισμασίαν αὐτοῖς γῆν κτήσασθαι δεδωσθαι. Hienerius p. 40. δωρεάν καὶ χάριν. Differunt ut causa ab effectu; gratia est favor Dei & natura ejus benefica: donum sunt beneficia.

Siphre. . . . Dixit R. Joses: exi & disce meritum Messiae, ac praemium iustorum ab antiquo Adamo; cui non fuit datum nisi unum praeceptum de negativis, & transgressus est illud: vide quot mortes decretae sunt ei, & generationibus ejus, & generationibus generationum usque ad finem omnium generationum. Porro quancumque mensura multiplicatur? mensurae boni an mensura vin-

ὡς δὲ ἐνὸς παπιδάματ, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς κατάκριμα· οὕτω καὶ δι' ἐνὸς δι-
 19 κριμάματ, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς δικαίωσιν ζωῆς. Ὡς περ γὰρ ἀφ' ἑνὸς ἡμεῖς
 τῷ ἐνὸς ἀνθρώπῳ ἀμαρτωλοὶ κατατάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ ἀφ' ἑνὸς ὑπακοῆς τῷ ἐ-
 20 νὸς δίκαιοι κατατάθησιν οἱ πολλοί. Νόμῳ δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ πᾶν-
 21 πιδμα. οὐδὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὥστε εὐδοκίμασεν ἡ χάρις· ἵνα ὥς περ ἐβασί-
 λευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ ἀφ' ἑνὸς δικαιοσύνης εἰς ζω-
 ῆν αἰώνιον, ἀφ' ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Κυρίου ἡμῶν.

Τ ¹ ὅν ἐρεῖμεν; ὅτι μενοῦμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; Μὴ γένοιτο·
 2 οἵτινες ἀποθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἐτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβα-
 πτί-

τῷ δικαιοσύνης] — C. Origenes in Jo. VIII. 52. cō] + τῇ 17. 46.
 βασιλεύσει] βασιλεύσει 1. 14. 34. Editio *Erasmii* 1. *Ald.* Origenes 1. c.
 ἀφ' τοῦ ἐνός prius] — 52. Versio *Syr.* *Copt.* ἐνός] + ἀνθρώπος 49. Versio *Copt.*
 18. παρὰ πιδματ] τὸ παρὰ πιδμα FG 37. ἀνθρώπος τὸ παρὰ πιδμα 46.
 δικαίωματ] τὸ δικαίωμα DEG. καὶ δικαίωμα F. δικαιοσύνη] δικαίωμα 49.
 19. κατετάθησαν] κατετάθησαν 2. κατετάθησαν 37. 38. Editio *Erasmii*, *Ald.*
 τῷ potterius] — 37.
 ὑπακοῆς τοῦ ἐνός] + ἀνθρώπος D a prima manu. τοῦ ἐνός ἀνθρώπος ὑπακοῆς FG. Cod. *Lat.* *Augustinus*, *Hilarius*.
 20. παρεισῆλθεν] + εἰς τὸ μέσον Versio *Syr.* posterior cum asterisco.
 οὐ] ὅπως FG. 21. βασιλεύσῃ] βασιλεύσει 7. 31. 47.
 τοῦ κυρίου ἡμῶν] — 7. Editio *Erasmii*, *Ald.* *Bogardi*.
 1. ἐπιθροῦμεν] ἐπιθροῦμεν ACDEFG 2. 21. 23. 26. 30. 31. 34. 36. 37. 41. 46. Versio *Copt.* Codices *Latini*.
Damasceus, *Augustinus* Op. *Perf.* c. *Julian.* II. 222. probantibus *H. Grotio*, *H. Hammond* & *J. Millio*
 prol. 986. ἐπιθροῦμεν 1. Conf. comm. 15. ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ] — 32.
 2. οἵτινες] + γὰρ FG. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Hilarius*.
 ζήσομεν] ζήσομεν CG 13. 32. 39. 42. *Diodorus* in *Catena* MS. 3. ἀγνοεῖτε] + ἀδελφοί 5. 39.

vindictae? Mensura boni multiplicatur, mensura vero vindictae minuitur. Rex igitur Messias afflictus meritis omnibus retribuit S. D. Esaj. LIII.

16. κατάκριμα] Scil. θάνατος. *Luc.* XXIV. 20. *1. Cor.* XI. 32.

Ut Deus O. M. prior est ad juvandum quam ad nocendum, ita Christus ab eo missus non tantum restituit, quod Adamus peccato suo perdidderat, sed omnia omnibus ipsi credentium peccata expiavit.

17. Non tantum restituit Christus, quae Adamus perdidderat, sed multo plura donavit: non reduxit in paradisum terrestrem, sed vitam aeternam in coelis promisit. Haec est gratia, donum, abundantia gratiae & doni, superabundans gratia. *Matth.* V. 361. Regales ut opes & magna aeraria fervent, Regnantes sub rege suo, rerumque ministri: Tutelamque gerant populi.

18. ἄρα] Initio ponitur. inf. VII. 3. 25. VIII. 12. IX. 16. X. 17.

Hic demum habetur ἀπόδοσις commatis 12.

19. ἀμαρτωλοὶ κατατάθησαν] Morti addicti sunt, quae proprie peccatis debetur. Omnes Adami posterii ipsa originis lege morti obnoxii fuerunt, *Gen.* XLIII. 9. XLIV. 32. *1. Reg.* I. 21. *2. Cor.* V. 21. ita tractati sunt ac si peccassent. *Sabinus* Ep. I. 101. Quicquid Oilides commiserit, omnibus unus peccavit: Danaus omnibus ira nocens. *Gen.* XXXI. 39. *Exod.* V. 16.

Lucian. *Nigrin.* 23. ἐγὼ μέντοι πολὺ τῶν κολακυσμένων ἐξωλεσάμην τὰς κολάκας ἐπιλήψας, καὶ σχεδὸν αὐτοῖς κίβινος καθίστασθαι τῆς υπερφανίας αἰτίας. *Thucyd.* τοῖς γὰρ καθεστηκόσιν ἐχθροῖς. *Isocrat.*

πλείων ἀγαθῶν διαπόται καθίσταται. *Plut.* *Pompej.* p. 648. B. κατετάθησαν ὑπατοὶ Δομίτιος καὶ Μεσσαλάς. *Luc.* XII. 14. *Tit.* I. 5. *Jac.* III. 6. IV. 4. 2. *Pet.* I. 8.

ὑπακοῇ] *Phil.* II. 8. *Heb.* V. 8. IX. 12. 26. 28.

X. 12. 14.

20. Peccatum Adami non Judaeis solum, verum toti humano generi nocuit: dignum ergo erat bonitate Dei, ut mitteret servatorem non Judaeorum solum, verum omnium. Ante legem Moysi eadem lege naturae tenebantur omnes homines; Christus eandem aequalitatem restituit. Tantum enim abfuit, ut Lex Moisaica malo mederetur, ut potius homines ab hominibus, gentes a Judaeis, & vicissim, alieniores redderet, & Judaeis ampliorem peccandi occasionem daret.

Gal. II. 4. Lex de transverso intervenit, ut esset paedagogus ad tempus. *Polyaenus* II. 55. παρεισῆλθε — λάβρα νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους. *Plut.* *Pelopid.* p. 282. A. οἱ δὲ περὶ τὸν Πελοπίδαν ἐσθλῆτας τὰς γεωργῶν λαβόντες, καὶ διελόντες αὐτὰς, ἄλλοι κατ' ἄλλα μέρη τῆς πόλεως παρεισῆλθον, ἐτι ἡμέρας ὅσας. ἦν δὲ τι πνεῦμα καὶ νυφτὸς ἀρχομένης τρέψασθαι τῷ ἄερος, καὶ μᾶλλον ἔλαθον, καταπεφυγότας ἤδη διὰ τὸν χειμῶνα τῶν πλείων εἰς τὰς οἰκίας. Occulte intraverunt. *Arat.* p. 1035. E. παρεισῆλθον νυκτὸς. *Philo* de O. M. p. 36, 21. μηδὲν ἀρ-
 ραστήματος, ἢ νοσήματος, ἢ πάθος παρεισῆλθοντος. *Polyb.* p. 9. παρεισῆλθοντες δὲ ὡς φίλοι, καὶ κατασχόντες τὴν πόλιν. p. 11. ὁ δὲ παρεισῆλθον εἰς τὴν πόλιν διὰ τῶν οἰκείων. Peccatum eis ἰσῆλθε comm. 12. νόμος παρεισῆλθε. Lex Moysi non lata est generi humano, sed Judaeis solis, ut eos praepararet ad legem Christi regiam.

Aristot. *Eth.* II. 6. ὁ μὴτε πλεονάζει, μὴτε ἐλλείπει. 21. Peccati regnum breve: gratiae vero aeternum. θάνατος & δικαιοσύνη] opponuntur hic & infra VI. 16.

ἡ ἀμαρτία] & τὸ παρὰ πιδμα Comm. 20. cum articulo de peccatis Judaeorum dicitur, quia erant graviora peccatis gentium.

1. Redit ad id, quod supra III. 8. dixerat. Conf. V. 20.

2. πῶς] *Gal.* II. 18. *Cant.* V. 3. *Dan.* X. 17. *Plant.* *Clitell.* III. 1. 16. Nihil mecum tibi, mor-

πλήσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸ θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν 3
αὐτῷ Μθ. τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸ θάνατον ἵνα ὡς περ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ 4
τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν κενότῃ ζωῇ περιπατήσωμεν. Ἐἰ γὰρ σύμφυ- 5
τοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀναστάσεως ἐσόμεθα.
Τῆτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἀνθρωπῶς συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ 6
σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τῷ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. Ὁ γὰρ σποδανὼν δεικαίω- 7

ται

Ἰησοῦν] — 31. 39.

4. οὖν] σὺν 39. 41. 42. 43.

τ] — D a prima manu. F.

θῶς τῆς δόξης τοῦ πατρὸς] — Irenaeus III. 18. Tertullian. de resurr. 47. probante J. Millio prol. 451.

5. σύμφυτοι] σύμφυλοι P. Junius.

ἄλλα] ἄμα G. Versio Vulg. probante Th. Beza.

ἀναστάσεως] + αὐτοῦ FG.

καταργηθῇ] καταργήσῃ A.

7. γὰρ] διὰ Codices Latini.

σὺν] — 2. a prima manu.

συνέχομεν] συνέχομεν 31.

9. αὐτοῦ] αὐτῶν I.

11. νεκροὺς μὲν εἶναι] εἶναι μὲν νεκροὺς C. Cyrillus de Ador. p. 541. Damascenus. εἶναι νεκροὺς μὲν Editio Colinaei.

mortuus tibi sum. Persa I. 1. 20. Mihi quidem tu jam mortuus eras, quia te non visitavi. Libanius D. XI. p. 385. B. ὅν δ' ἀντὶ πάντων εἶχον, φιλοσοφίᾳ τὸ δὲ ἴσον εἰπεῖν ἕτος καὶ τίθηκέ μοι. Alciphron I. 37. διὲ γὰρ αὐτὸν ἢ ἰμοὶ ζῆν, ἢ τιθῶμαι δευτάλῃ.

Ælianus V. H. III. 13. φιλονότατον ἔθνος τὸ τῶν Ταυρῶν τοσούτοι, ὥστε ζῆν αὐτοὺς ἐν οὐρᾷ, καὶ τὸ πλείστον τῷ βίῳ ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμιλίᾳ καταναλίσκουν. Philostratus V. Apollon. ἐν πότοις ἔζη. Diodor. S. V. 40. ἐν πότοις καὶ ραθυμίαις ἀνάνδρους βιόντες. infra comm. 10. 11. Col. III. 7.

3. 1. Cor. X. 2. Matth. XXVIII. 19.

4. 1. Cor. VI. 14.

εἰς τὸν θάνατον] Intelligitur mors Christi, de qua comm. 3. ut per immersionem repraesentemus mortem Christi: ut com. 5.

Sepeliri etiam dicuntur, quando in mare projiciuntur mortui. Silius Ital. XIII. Quid quod saevo sepelire profundo Exanimas mandant Lybicis Nafamones in oris? Plinius H. N. IV. 26. Mors non nisi fatietate vitae epulatis delibutoque senio luxu ex quadam rupe in mare salientibus: hoc genus sepulturae beatissimum. Col. II. 12. Anthol. III. 22. 33. τὸ μὲν σε Περκαίῃ, τὸ δὲ σε Πικρὸν ἔθαψεν ὕδωρ.

ἐν κενότῃ ζωῇ] Ierentius Andr. I. 2. 18. Nunc hic dies aliam vitam affert, alios mores postulat. Plut. Brut p. 1002. F. Μαρτίαις εἰδοῖς δὲς τῇ πατρὶδι τὸν ἱμαυτοῦ βίον, ἄλλον ἔχουσα δὲ ἐκείνου εἰλευθέρου καὶ ἰνδοξόν.

5. Lucianus D. Mort. XVI. 4. ὥς περ ἰπποκένταυρος τις ἦτι εἰς ἃν συμπεφυκότες ἄνθρωποι καὶ θεοί. ἰσόμεθα] Resurrectionis ex mortuis.

6. Senec. 937. Veterem ex animo mitte Thyestem. Crux supplicium fervorum: hic fervorum peccati.

Dio Xiphil. in Nerone p. 160. παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τὴν δουλεύοντάς τισιν ὁ θάνατος εἰλευθέρου. Lucianus Jup. confut. 7. τὴν μὲν, εἰ μὴ δὲ ἄλλο, θάνατός γε εἰς εἰλευθέρην ἀφίλετο. Col. II. 11. Corpus peccato obnoxium.

7. 1. Pet. IV. 1. Act. XIII. 39.

8. Convictores erimus Christo in coelis. Augustus Horatio. Sume tibi aliquid juris apud me, tanquam si convictor mihi fueris. Recte enim & non temere feceris. Horatius Sat. I. 6. 47. Quem roduunt omnes libertino patre natum, nunc quia sum sibi, Maecenas, convictor. & 4. 69. convicto-

re atque usus amico est. Aristot. Eth. VIII. 6. εἰ δ' ἀποδεχόμενοι ἀλλήλους, μὴ συζῶντες δὲ, εὖ τοις εἰκότως μάλλον ἢ φίλοις. Rhet. I. de adolescentibus. καὶ φιλόφιλοι καὶ φιλέταροι μάλλον τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διὰ τὸ χαίρειν τῷ συζῆν. Libanius O. XXIII. p. 564. A. τοῖς γὰρ κακοῖς ἐξελεγχθεῖσι συζῆς, συνδιατρίβεις, ὁμιλεῖς, συνδειπνεῖς, συμποίνεις, συναριστῶς. D. VI. p. 302. D. εἰ δὲ δέῃσαι με συζῆν ταύτῃ, πῶς οἷς, πῶς βιώσομαι; O. X. p. 527. C. Πητορικῆς δὲ διδάσκαλοι, συζῶντες πρῶτον τοῖς ἀρχαῖς ἔχουσιν, ἀπειθαυνοῦνται τῶν θυρῶν ὥς περ ἄνδρες φάνοι. de Vita sua p. 62. B. ἕτος πρὸ ταύτης ἀπαθμίας μοι συνίχη — τοῦ γὰρ διὰ πρὶν συνδειπνῆντας ἀπεστερήμην. & O. II. p. 95. μὴ πιστοτέρως τὴν πόρρωθεν μαντευομένης ἐμῇ τῷ συζῶντος νομισθῆναι. Themistius I. p. 17. B. εἰ ἀνθρώπος περὶ πολλὰ νομίζει, περὶ πλείους νομίζει τὴν φίλους καὶ εἰ τὴν ζῶντας ὑπ' αὐτὸν ἀγαπᾷ, μάλιστα ἀγαπήσει τὴν συζῶντα καὶ εἰ λυπῶν ἡμεῖς ἀνέχεται τὴν ἀρχομένης, οὐδαμῶς ἂν ἀλγυνεῖ τὴν κοινωνήσαντα.

9. R. Salomo in Psal. CXIII. 16. dextra Domini elata est. Medras Aggada: excelsa creavit Deus S. B. dextra sua, quoniam mors in illa non exercet dominium, S. D. Esaj. XLVIII. 13. Pirke R. Eliezer in Jalkut Rubeni. f. 107. 2. Angelus mortis non dominatus est illis.

10. Galeus de difficult. spirat. I. ἀέρας γὰρ οὐρούσι πάμπαν, καὶ πίνουσιν εἰσάπαξ ὑπὲρ τὸ σύμμετρον — εἰ καὶ πλείον εἰς ἅπαξ οἱ παραπαίοντες πίνουσι. ἀλλὰ τότε διὰ πολλὰ χρόνους προσφίεσθαι — εἰ γὰρ καὶ μέγα ποτ' ἀναπνεύσειαν εἰς ἅπαξ. Od. μ. 21. ὅτε δ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσιν ἄνθρωποι. Horat. Carm. I. 28. Omnes una manet nox, & calcanda semel via leti. Dant alios furiae torvo & spectacula Marti. Exitio est avidum mare nautis. Mixta senum & juvenum dentantur funera, nullum saeva caput Proserpina fugit. Anthol. I. 37. I. Τὸν θάνατον τί φοβέσθαι, τὸν ἡσυχίης γυνεῖρα, τὸν παύοντα νόσους, καὶ πεινῆς ὀδύνας; Μῆνος ἅπαξ θνητοῖς ἐπιγίγνεται, οὐδέ ποτ' αὐτὸν εἶδεν τις θνητῶν δεύτερον ἐρχόμενον. Ἄι δὲ ἴσοι πολλοί τε καὶ ποικίλοι. Aeschylus Prometh. Vinct. 746. τί δ' ἔστ' ἰμοὶ ζῆν κέρως; ἀλλ' ἔκ ἐν τάχει ἔρριψ' ἱμαυτὴν τῆς ἀπὸ ευφροῦς πάτρας — κρεῖσσον γὰρ εἰς ἅπαξ θανεῖν, ἢ τὰς ἀτάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς. Euripides Heraclid. 958. δι' σε κερταίνου κακῶς, καὶ κερταίνεις ἅπαντα χρεὶ γὰρ οὐκ ἅπαξ θνήσκουσιν σε, πολλὰ πάματα ἐχειργασμένοι. Strabo XIII. p. 898. A. Δυκέρως ὁ ῥήτωρ, μησθεῖς γὰρ τῆς ἰλιῶν πόλεως φησι, τίς οὐκ ἀέκηκεν, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἰλίων κατεσκάφη, αἰέκηκεν ἦσαν; Ch. ad Q. Fratr. I.

8 ται ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. Ἐι δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν
9 αὐτῷ· Ἐιδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει· θάνατος αὐτοῦ οὐκ
10 ἔτι κυριεύει. Ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφ' ἅπασι· ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ.
11 Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε, ἑαυτοὺς νεκροὺς μὴ εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζώντας δὲ τῷ Θεῷ
12 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν
13 σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ· Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέ-
λη

ἡμῶν] — ADEFG. *Tertullian.* de resurr. 47. probante *J. Millio* prol. 1286. & *Bengel* o. Ἰησοῦ] — 32.
τῷ κυρίῳ ἡμῶν] — ADEFG 47. a prima manu. Versio *Syra* posterior. Codices *Latini*. *Cyrillus*. *Basilus* de
Bapt. I. quinquies & II. 1. *Theodoretus*, *Tertullianus* de pudicit. 17. de resurrect. 47 *Augustinus* c. *Julian*. &
Oper. Imperf. *Hilarius* de Trin. IX. probante *J. Millio* prol. 929. & *J. A. Bengelio*.

12. βασιλευέτω] βασιλευσάτω 46. ὑπακούειν] ὑπακούειν FG.
αὐτῇ] αὐτῷ 9. 23. 35.
αὐτῇ ἐν] — AC a prima manu. 4. a prima manu. Codex *Stephani*, 39. 47. Versio *Vulg. Syr. Copt. Orige-*
nes de Orat. 14. in Rom. V. 14. VI. & in I. *Methodius* ap. *Epiphanius* 64. *Damasceus*, *Hieronymus* in *Amos*
IX. 8. *Antiochus* 74. probante *J. A. Bengelio*. αὐτὴν ἐν 1.
ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ] — DEFG. Codices *Latini*. *Tertullianus* de resurr. 47. *Irenaeus* V. 14. *Augustinus*.
probante *J. Millio* prol. 452. ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῆς *P. Junius*.

2. Caetera fuerunt in eadem epistola graviora, quam vellem. ὁρᾶν τὰν ναῦν & ὑπὸ τοῦ θανάτου. *Heb.* IX. 12. 26—28.

Epistola Abbas ap. *Damasceus*. S. parall. Q. 13. ex *Philone* T. 2. p. 662. ἵνα μὴ ἑαυτῷ μόνῳ ζῇ, ἀλλὰ καὶ πατρὶ, καὶ μητρὶ, καὶ γυναίκει, καὶ τέκνοις, καὶ ἄλλοις συγγενέσι, καὶ φίλοις, καὶ δημόταις, καὶ φυλῆταις, καὶ πατρίδι· ἔτι μάλιστα καὶ τοῖς μέρεσι τοῦ παντός, τῷ ὅλῳ κόσμῳ· καὶ πολὺ πρότερον τῷ Θεῷ καὶ ποιητῇ. *Demosthenes* ad *Epist.* *Philippi*. τῶν παρ' ἡμῶν ῥητόρων τινες οἱ παρ' ἐκείνης δωρεὰς οἰκάδε λαμβάνοντες, ἐκ αἰσχύνονται *Φιλίππῳ* ζῶντες. *Aristides* pro *Societ.* II. p. 504. ἕτος μὲν τοῖνυν τὰς οἰκὰς προδὸς *Φιλίππῳ* ζῇ. *Dionys. Hal.* III. 17. ἀλλ' εὐσεβεὺς μὲν, ἔφη, πρῶγμα ποιεῖτε, ὡπαῖδες, τῷ πατρὶ ζῶντες, καὶ ἅδεν ἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης διαπραττόμενοι. *Libanius* progymn. p. 47. B. παρ' ἡμῶν μὲν ἦν, εἶδε δὲ ἐτέρως· μετὰ μὲν ἡμῶν συνέζη, τοῖς δὲ πολέμοις ἔζη μετὰ τῶν πολιτῶν ἔβυε, τοῖς δὲ πολέμοις συνήχετο. *Aristot.* problem. X. 38. παιδίον, ἢ ἄνθρωπος, πάμφαγον καὶ τῷ θυμῷ ζῶν. *Valerius Max.* V. 3. nulli alii re quam quae fieri viventes. *Fl. Vopiscus* *Aureliano*. Levanda est paupertas eorum, qui diu *Rei publicae* viventes pauperes sunt. *Panegyri. Maximiano* 3. Totius orbis fata suscipere, & oblitum quodammodo sui gentibus vivere. *Quintilianus* IX. 2. Mater mea, quae mihi tum carissima tum dulcissima fuit, quaeque mihi vixit, bisque eadem die mihi vitam dedit, & reliqua. *Decl.* 332. Cognosce animum meum. Sicut voluisti, tibi vixi, tibi moriturus fui, nulli alii in hoc pectore locus fuit. Hoc te omnium bonorum meorum haereditatem instituit. *Lucianus* de *Merc.* *Cond.* 30. τίνα ἄλλον ὁ μάταιος ἑμαυτῷ βιάσσομαι βίον, τὸν παρόντα τοῦτον ἄλλῃ βεβιωκώς;

12. *Plat.* ἐὰν οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν ἐν ταῖς πόλεσιν. *Libanius* O. XXXI. p. 657. C. ὁ κυβερνήτης — βασιλεύει ἐν τῇ νηὶ — μακαρίζει τὰς καθεύδοντας τῶν ναυτῶν. *Xenophon.* βασιλεύει ἐν Πέρσiais.

Lucius XXXVI. 35. Quod ibi mortale Corpus ejus Dei [Herculis] sit crematum. VI. 23. Camillo tum vitae fati tum gloriae esse, quid attingere cum mortali corpore uno civitatis, quam immortalem esse deceat, pati consensescere vires? XXVIII. 28. Ne istud Jupiter optemus Maximus firit, urbem auspicio Diis auctoribus in aeternum conditam, fragili huic & mortali corpore aequalem esse. *Cic.* de *Divinat.* I. 23. o praeclarum

discessum, inquit, e vita! cum, ut Herculi contigit mortali corpore cremato, in lucem animus exscesferit. *Ovidius* M. IV. 538. Miserere meorum — & Dis adde tuis: — Adnuat oranti *Neptunus*, & abstulit illi, Quod mortale fuit, majestatemque verendam imposuit, nomenque simul faciemque novavit. VII. 392. Hic aevo veteres mortalia primum corpora vulgarunt pluvialibus edita fungis. ex *Ponto* IV. 13. 25. Nam patris *Augusti* docui mortale fuisse Corpus, in aetherias nomen abisse domos. *Horatius* *Carm.* I. 35. O diva, gratum quae regis *Antium*, Praefens vel imo tollere de gradu Mortale corpus. *Lactantius* *Institut.* VI. 11. Hanc ipsam lucem sic moderatus est, ut neque calore vehementi noceret animantibus, tantumque istarum rerum dedit ei, quantum aut mortalia corpora pati possent, aut frugum maturitas postuleret. *Dionys. Hal.* VII. 72. ὅταν ἡμιθέων γνώμενων αἱ ψυχαὶ τὰ θνητὰ ἀπολιπέσθαι σώματα, εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν λέγονται. V. 4. μήτε ἀθανάτους ἔχον τὰς ὀργὰς ἐν θνητοῖς σώμασιν. 27. ἐπὶ καλοῖς ἔργοις — ἐξ ἂν ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον ὑπάρξει μοι κλέος. *Lesbonactis* protrepticus. ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον μνημα καταλείψων. *Inscriptio*. ὃς θνητοῖς ψυχὴν πέσας ἐπὶ σώμασιν ἐλθεῖν, τὴν αὐτὴ μέλειος οὐκ ἀπετίσει μῆνιν. *Valerius Fl.* II. 378. Non fi mortalia membra, Sortiturque breves, & parvi tempora fati perpetitur. *Jos. A.* XII. 6. 3. θνητὰ μὲν γὰρ τὰ σώματα ἡμῶν καὶ ἐπὶ κηρα, τῇ δὲ τῶν ἔργων μνημὴ τάξιν ἀθανασίας λαμβάνει. *Philo* saepe. *Cic.* de *Secl.* 22. mihi quidem nunquam persuaderi potuit, animos dum in corporibus essent mortalibus, vivere: cum exissent ex iis, emori.

Palaephatus in *Caeneo* & *Cycno*. Νεκρὸς pro νεκρὸν σῶμα. II. p. 444. τί σφοδρῶς Πήληϊ ἀνακτι θνητῷ; ὑμεῖς δ' ἔσον ἄγῃραι τ' ἀθανάτω τε. *Oppianus* de *Venat.* IV. 14. τίς δ' ἂν πάντ' ἐσίδοι; τίς δ' ἂν τίσιν ἀπήσατο θνητὸς ἔων; μῦθοι δὲ θεοὶ βέβαλλον ὄρασιν. *Pausanias* Arcad. 29. Δημοὶ θνητὸς ὄντας καὶ οὐ θεῶν γένος τὰς γίγαντας. II. ω. 58. ἔκταρ μὲν θνητὸς τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν, αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεῶς γένος.

Diodor. Exc. I. XXIII. 12. τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἐστὶ δῆλον. *Cic.* in *sonn.* *Scip.* eorum animi, qui se corporis voluptatibus tradiderunt, eorumque quasi se ministros praebuerunt, impulsuque libidinum voluptatibus obedientium Deorum & hominum jura violarunt. *Curtius* VI. 5. Acrior ad Vene-

λη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ· ἀλλὰ ὡς ἐκλήθητε ἐαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐν νε-
κρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. Ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ- 14
ριεύσει· οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν. Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι ὁ νό- 15
μος ἐσμὲν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὃ πωριζάνετε ἐ- 16
αυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δέλοί ἐστε ὃ ὑπακούετε, ἦτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ
ὑπα-

13. ὡς] ὡσαύτ' AC 26. *Methodius* ap. *Epiphanium* Hae. 64. *Damasceus*. + τοὺς *Verfio Syra* prior, & po-
sterior cum obelo. ζῶντας] ζῶντες D a prima manu. G. μέλη] βεβηλ 37.
14. κυριεύσει] κυριεύει 39. ὑπὸ posterior] κατὰ 47. 15. οὖν] + ἐροῦμεν 10.
III. p. 539. probante H. *Grotio*. ἁμαρτήσομεν ACDE 4. 14. 19. 28. 30. 36. 37. 39. 42. 45. 46. 55. *Clemens Alex.* *Strom.*
16. σὺν] ἢ σὺν D a prima manu. FG. 21. a prima manu. Codices Latini.
17. ὡς 21. δούλους] — 48.
εἰς θάνατον] — DE. *Verfio Syra*. Codices Latini. *Augustinus* Oper. Perf. probante J. *Millio* prol. 448.

rem feminae cupido quam regis, ut paucos dies sub-
sisteret, perpulit. XIII. dies in obsequium deside-
rii ejus absumti sunt.

Corpori quidem concupiscentiae sunt naturales,
quae ad peccatum incitant: at absurdum & ini-
quum est, illud injustae & interitum allaturae pec-
catorum tyrannidi subjicere; quin potius menti
immortali corpus mortale, non vicissim corpori
mortali mens immortalis subjiciatur oportet. I. *Pet.* II. 11. brevis est haec vita, quam prout se
quis hic gesserit, sequitur vel aeterna miseria vel aet-
erna felicitas 2. *Cor.* VI. 10.

13. Utitur similitudine a militia deprompta hic
& comm. 23. quia multi Romanorum, ad quos
scribebat, erant praetoriani; omnibus autem mili-
tia nota erat. *Cic.* *Tusc.* II. 15. Arma enim mem-
bra militis esse ducunt, quae quidem ita geruntur
apte, ut, si usus foret, abjectis oneribus, expe-
ditis armis, ut membris, pugnare possint. *Quinti-
lian.* Decl. 334. Has illi artes timuerunt, hanc
calliditatem advocatorum. Constituit enim natura
arma nequitiae, per quae abducantur iudicium ani-
mi. *Silius* XII. 25. Ac ne nocte quidem clypeive
ensive positi, non pharetrae aut jacula, & pro
membris arma fuere. inf. VII. 23. I. *Pet.* II. 17.
14. *Sedulius*: Non enim adhuc estis parvuli,
sed perfecti. Quasi paedagogus puero dicat: Noli
facere vitium sermonis, non enim adhuc audis
Grammaticum, sed Oratorem.

15. Fieri quidem potest, ut filius, qui patrem bo-
num & lenem habet, ejus indulgentia fiat segnior
& securior: cum pater morosus & severus filium
metu abdicationis in officio contineat. Ita com-
paratum est cum lege, quae Deum ut severum ju-
dicem repraesentat, & cum Evangelio, quod grati-
am & bonitatem Dei extollit. Hoc vero apud
aequos judices Evangelio obeffe non debet, primo
enim desperate malus sit oportet, quem bonitas
Domini malum reddit; dein observandum, si do-
ctrina de severitate Dei summo jure agentis potest
bonus in officio retinere, non tamen posse malos
reducere atque emendare, cum eos necessario ad
desperationem adigat. Genus ergo humanum ali-
ter ad bonam frugem & emendationem invitari
non poterat, nisi bonitate, & spe veniae sive ἀ-
μνηστίας omnibus peccatoribus facta.

16. *Thomas*. παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις τὸ ἦτο σὺνδρα-
μὸς ἐστὶ διαζευκτικός, ἀντὶ τῆς ἡ, τῆς τοῖς παραπληρωματι-
κῶς λαμβανομένης παρ' αὐτοῖς ἐνταῦθα, ὥσπερ τῆς γὰρ ἐν τῷ
ἔργῳ, καὶ ἄλλῃ ἐν ἄλλῃ, δι' ἐκπαρσιν τῶν λόγων, καὶ ὅγ-
νοι. Σημειώσκει δὲ, ὡς κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ ἦτο τίθηται αἰεί,
προ-

ὑπερον δὲ τὸ ἦ· οὕτως γὰρ φαίνεται ἦτοι τὸδε, ἢ τὸδε. ἐτέρως
δὲ οὐκ ἂν ποτε εὐρῆς, πλὴν ἐν Πινδαρῳ ἀπαξ διὰ τὴν ἀνάγ-
κην τῆς μέτρης. *Elymol.* ἦτοι ἀντὶ τῆς μὲν ποιητικῆς, δια-
φέρει δὲ τῆς μὲν, ὅτι τὸ μὲν ἦτοι κατ' ἀρχὴν τίθεται· ὁ δὲ
μὲν οὐκ, ἀλλὰ παρέπεται· καὶ ὅτι ὁ μὲν συνήθως ἐστὶ, ὁ δὲ
ἦτοι ποιητικῶν. συντίθη δὲ ἐκ τῆς ἡ συναπτῆς, καὶ τοῦ
τοῖς παραπληρωματικῶν ἦτοι, τῷτο καὶ προσάσσεται, καὶ
ὑποτάσσεται, ὅτι μὲν ἕτως· ἦτοι τὸδε, ἢ τὸδε· ὅτι δὲ ἕτως
ἢ τὸδε ἦτοι τὸδε.

17. *Arrianus* *Epictet.* IV. 4. τότε καὶ ἐγὼ ἡμέτερον
οὐκ οὐκέτι. χάρις τῷ Θεῷ. *Lucianus* *Tim.* 36. ἀλλὰ σοὶ
μὲν, ὦ ἐρμῆ, καὶ τῷ Διὶ πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας.

Jamblich V. *Pythag.* 16. καὶ ἦν αὐτῷ τῆς παιδεί-
σως ὁ τύπος τοῦτο. 23. ἐνεκα τοῦ σαφέστερον γινώσκειν τὸν
τύπον τῆς διδασκαλίας.

18. *Plut.* ἑρρωτικός p. 768. A. καθάπερ γὰρ ἐν Ῥώ-
μῃ φασὶ τῆς καλῆς Δικτατόρος ἀναγορευθέντος ἀποτίθεσθαι
τῆς ἄλλας ἀρχὰς ἔχοντας· ἕως οἷς ἂν ἔρως κύριος ἐγγινη-
ται, τῶν ἄλλων δεσποτῶν καὶ ἀρχόντων ἐλεύθεροι, καὶ ἀ-
φειτοι, καθάπερ ἱεροδούλοι, διατελῶσιν. *Anthol.* III. 13.
2. Ζωσίμη, ἢ πρὶν εἶσα μόνον τῷ σώματι δέλη, καὶ τῷ
σώματι νῦν εὖρον ἐλευθέρην.

19. Dicam quod nemini grave aut iniquum
videri possit: quod jure aequissimo a vobis postu-
lari potest. I. *Cor.* X. 13. *Ter.* *Adolph.* IV. 5.
53. Jam peccatum primum id magnum, magnum,
at humanum tamen. *S. peca* ad Marc. 4. Ut inhu-
mano ferre humana jubeam modo, ut ipso func-
bri die oculos matris exsiccem. de *Benefic.* VI. 27.
Pessime cum eo agis, cui visa Diis noceri, a te suc-
curri: inique cum ipsis Diis. Illis enim durissimas
partes imponis, tibi humanas. *Cic.* *Tusc.* II. 27.
Graeci — morbos toleranter atque humane fe-
runt. *Catilin.* II. 5. Non enim jam sunt mediocres
hominum libidines, non humanae audaciae ac to-
lerandae: nihil cogitant nisi caedes, nisi incendia,
nisi rapinas. *Livius* IV. 57. Quum belli necessi-
tate non expectent humana consilia, potiore si-
bi collegarum gratia Republicam fore. *Cic.* in
Verrem III. 97. Utinam posset aliqua ratione hoc
crimen falsa, modo humana atque usitata defen-
dere! ad famil. XVI. 21. sublataque severitate Phi-
losophiae humanissime nobiscum jocatur. *Digest.*
l. 3. de re milit. miles, qui in bello arma amittit,
capite punitur; humane, militiam mutat. Collatio
legum Moisaic. & Rom. 12. Nec quisquam
dixerit, in eo qui obdormivit, rem humanam &
naturalem passum. *Horatius* 2. *Epist.* II. 70. Cu-
bat hic in colle Quirini: Intervals vides huma-
ne commoda. *Hipparchus*. ἀντιπαραβάλλωντες τὸν αὐ-
τῶν βίον πρὸς τὸν τῶν πρᾶσσομένων φαυλότροπον, καὶ τὰ
προ-

17 ὑπακούετε εἰς δικαιοσύνην; Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτε δούλοι τῆ ἁμαρτίας, ὑπακούσατε
 18 δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασχῆς. Ἐλευθερωθέντες δὲ ὑπὸ τῆ ἁμαρτίας,
 19 ἐδικλῶντε τῇ δικαιοσύνῃ. Ἀνθρώπινον λέγω, ὅτι ἡ ἀδένειαν τῆ σαρκὸς ὑμῶν. ὥστε
 γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δούλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν· οὕτως
 20 νῦν ὡς ἐζητήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δούλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. Ὅτε γὰρ δούλοι ἦτε

17. ὑπακούσατε] ὑπακούετε 3. Editio Complut. Plantin.

ἐκ.] + καθαρῶς A 13. 26. Chrysostomus H. in Ro. 1.

18. δι.] — 37. 39. Codices Latini.

α δούλα ad δούλα] — 37.

ἐκαθαρσίας] ἁμαρτίας 34.

οὕτως] + καὶ 7. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

νῦν] — 31. Versio Syriacae posterior cum alterisco.

δικαιοσύνη] ἁγιασμοῦ 49.

δὲ ἡ 44.

19. μέλη] βίβη 37.

δούλα] δουλεύει FG.

εἰς τὴν ἀνομίαν] — W. Wall. bis.

Versio Syr. Codices Latini.

δούλα potterius] ἑταῖα A.

προσπιττόντα ἀνθρώπινα νομίζοντες, καὶ μὴ νόμους συμβαί-
 κοντας, εὐθυμότερον διάζουσιν. Demosthenes c. Aristocrat.
 ἄλλος ὅσος νόμους ἀνθρώπων καὶ καλῶς κείμενος — οἱ
 ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς τὰ νόμους διαβίτες — οὐκ ἐπείθετο τοῖς
 ἀδικήμασιν, ἀλλ' ἀνθρώπων ἐπεκρίσαν — τὰς συμ-
 φερέας. Epictetus 33. τέκνον ἄλλα τίθηκεν, ἢ γυνή; οὐ-
 εἰς ἐπὶ ὅς ἐκ αὐτοῦ εἴποι, ὅτι ἀνθρώπων. Polybius I. 67. οὐ
 γὰρ, οἷον ἀνθρώπινῃ χρῆσθαι καὶ κατὰ συμβαίνει τὰς τοιαύ-
 τας δυνάμεις, ὅταν ἀταξίᾳ εἰς ὀργὴν καὶ διαβολὴν ἐμπέσωσι
 πρὸς τινας, ἀλλ' ἀποθηριούσθαι. IV. 14. εἴσθαι δὲ καὶ
 καθόλου σκοπεῖσθαι τὰ πράγματα μὴ μικρῶς, ἀλλ' ἀν-
 θρώπων. Plut. Pyrrho p. 387. D. ἀρόπα γὰρ ἀποθα-
 νόντος — ἐκείνοι μὲν ἀνθρώπινα παροῦναι φέσκον. de
 lib. Educ. p. 5. C. τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώ-
 πινα, καὶ μικρὰ, καὶ ἐκ ἀξιοσπέδασα. Themist. VII.
 57. ἦλθεν ἀρόπα καὶ ἄλλοι τινες ἦδ' ἐφ' ἑτέρους, καὶ ἀν-
 θρώπων δρᾶσαντες, ἀνεκτὰ ἔπαθον. Plut. Coriolan. p.
 228. C. ἐν δ' ἀνθρώπινῳ πάθος γιγνώσκεις. Xenophon. Paed.
 III. ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν. V. ἀνθρώπων μὲν τὸ
 γενησμένον πάθος. VIII. ὁποῖός μοι γὰρ ἀνθρώπινος εὐφρο-
 σῆς ἐπιδέχεται, καὶ ὅρα ἄλλα πάντα σοι, τὰ δοκῶντα
 ἀνθρώπων εὐφραίνειν, πάρεσσι. Anaxagoras de myster. χρὴ
 γὰρ, ὃ ἄνθρωπος, ἀνθρώπινος περὶ τῶν πραγμάτων ἐκλογίζε-
 σθαι, ὥστε ἂν αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ συμφορᾷ τί ἂν ὑμῶν ἔκα-
 τας ἐποίησιν; Arianius Epict. I. 9. Συμβίσταται σοι
 τῦτο καὶ τῦτο ὑπὸ τῷ δισπότῃ. καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποκρι-
 ναίμην· ὅτι ἀνθρώπινα. Dionys. Hal. VIII. 1. μέτρα
 ἔχει φρονέειν καὶ ἀνθρώπινα περὶ ἀνδρὸς ἰκίει. Pollux III.
 131. ὃ ἐκ αὐτοῦ τίς ὑπομένειν, ὃ ἐκ αὐτοῦ τίς ἐνέγκει — τὸ
 δὲ ἐναντίον, κῆρον, εὐφορον, οἶτον, ἀνθρώπων, ἀνεκτόν,
 φορτόν, ἀνίσχον. Libanius D. XLI. p. 874. D.
 τῦτο γὰρ ἀνθρώπινον καὶ ἀσφαλές, τὸ μηδαμῶς τὸ μέτρον
 ἐκβαίνειν. Jos. A. XVIII. 7. 2. Γαίως δὲ τὸν μὲν πρῶ-
 τον ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν ἐξῆς πᾶν μεγαλοφρόνως ἐχρήτο τοῖς
 πράγμασι, καὶ μέτρον παρέχον αὐτὸν εἰς εὐνοίας πύχαι, πα-
 ρὰ τὴν Ῥωμαίων αὐτοῖς καὶ τοῖς ὑπηκόοις προὐκὼν ἐξέτατο τῷ
 ἀνθρώπινῳ φρονεῖν ὑπὸ μεγέθους τῆς ἀρχῆς ἐκθειάζον αὐτόν.
 XIX. 1. ἐξείλετο δὲ αὐτὸν, καὶ τὰς τιμὰς ἐκείνῳ ἀνθρώ-
 πινος ἔχει γίνεσθαι παρὰ τῶν ὑπακόων αὐτοῦ.

Ita interpretatur Origenes & ex eo Sedulius Hi-
 berniensis. Pudorem, inquit, quandam per hoc
 incurrit Apostolus auditoribus, ut hoc saltem ob-
 sequii dependant iustitiae & sanctificationi, quod
 prius immunditiae & iniquitati detulerant. Quid
 ergo tam humanum, hoc est, quid tam leve, quid
 tam sine onere, & quod nulla ratione prorsus
 possit infirmitatis excusari? Sicut &c. Inglorio-
 sum quidem est, ut ita quis virtutibus sicut vitiis
 serviat: multo enim amplius & multo intentius ho-
 noranda iustitia est. Sed & ego, inquit, humane
 & communiter ago, eadem postulo, similia re-
 quiro. Dudum currebant pedes vestri ad daemo-

num templa: nunc autem concurrant ad Ecclesi-
 am Dei. Currebant prius ad effundendum: nunc
 autem ad liberandum sanguinem currant. Proten-
 debantur manus prius, ut aliena diriperent: nunc
 protendantur, ut propria largiantur. Circumspicie-
 bant prius oculi mulierem, aut alienum quid, ad
 concupiscendum: nunc circumspiciant pauperes,
 debiles, egenos, ad miserandum. Aures delecta-
 bantur auditu vano, vel bonorum derogationibus;
 nunc convertantur ad audiendum verbum Dei, ad
 explanationem Legis, & ad capiendam sapien-
 tiam & disciplinam. Lingua, quae conviciis, ma-
 ledictis, & turpiloquiis est assueta, nunc conver-
 tatur ad benedicendum dominum, in omni tem-
 pore sermonem sanum proferat & honestum, ut
 det gratiam audientibus, & veritatem loquatur cum
 proximo suo. Sed quid opus est haec singula per-
 sequi? cum pateat etiam tibi uniuscujusque mem-
 bri ministerium, quod exhibuit vitiis, aptare vir-
 tutibus, & actum, quem exhibuit immunditiae,
 ad castitatem nunc sanctificationem convertere
 — sed & illud adspice, quod ubique per haec
 arbitrii libertatem designat, & ostendit, unum-
 quemque habere in sua potestate, ut, quae ante
 iniquitati ad iniquitatem servitia dependebat, haec
 conversa in melius propositum iustitiae Sanctifica-
 tionem dependat. Quod utique fieri non possit,
 si necessitas naturae (ut quibusdam viderur) repu-
 gnaret, aut aliorum cursus obliheret. Julianus
 ap. Augustin Oper. Perf. II. 233. Ne quid enim
 arduum & inaccessum homini praecipere videretur,
 verbum de consuetudine usurpavit, ut humanum
 diceret, id est, facile, tractabile, & quod cau-
 sarum comparatione mitecat: Non a vobis, in-
 quit, reposco parem augustis rebus intentionem,
 nec quam magnae sunt virtutum opes, tam nova
 vobis, quibus ea capeitis, praecepta constituo:
 nihil ferum ingero, nihil quod vix portari possit
 indico, nisi pro splendore iustitiae tale aliquid im-
 perarem, de carnis infirmitate conquesti allegaretis,
 jugem vos laborem ferre non posse. Nunc ita-
 que hac moderatione convenio, ut tale studium
 virtutibus adhibeatis, quale adhibuistis antea cri-
 minibus. Cumque injuria sit honestarum rerum, si
 tali appetantur proposito, quale & deformibus im-
 pensum rebus, tamen disciplinae huic, in qua es-
 tis, sufficit, si vel tali intentione iustitiam secte-
 mini, quali iniquitatem estis immunditiamque se-
 ctati. 134. Credamus itaque magistro gentium,
 & reddamus ei testimonium veritatis suae: vere e-
 nim, sicut dixit, humanum est, quod praecepit,
 ut voluntatis correctio emendaret vitia voluntatis.

τῆ ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. Τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε, ἐφ' οἷς νῦν 21
ἐπαιχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων, θάνατος. Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆ ἀμαρ- 22
τίας, θαλασθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὴν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος,
ζῶν ἀιώνιον. Τὰ γὰρ ὁφείλημα τῆ ἀμαρτίας, θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ 23
αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Η ἀγνοεῖτε ἀδελφοί (γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τῆ ἀνθρώ- 1
που ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; Ἡ γὰρ ὑπανδρὺς γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδωκε νόμον· ἐὰν δὲ ἀπο- 2
θανῇ

21. οὖν] γὰρ Codices Latini. Hilarius. probante J. Millio prol. 882.
τότε] — 39. τὸ prius] + μὲν Da prima manu. FG Versio Syra posterior. Theodoretus:
θάνατος] + ἐστὶν FG.
δὲ τῷ Θεῷ] τῇ δικαιοσύνῃ 29.
1. ἀδελφοί] — 14.
2. ἀνδρὶ] + αὐτῆς Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
τοῦ νόμου] — Editio Elzevir. 1624. 1633. 1641.
τοῦ ἀνδρός] — teste H. Grotio, in plurimis manuscriptis; & Erasmo. Videntur autem memoriae vitio ad hoc
comma retulisse, quae ad comma 3. pertinent.

235. Sed ut hoc humanum, sic illud aliud, si putasset, non solum inhumanum, non solum ferum, verum etiam iniustum; non solum iniustum, verum etiam infanum: ut, peccatum si nosset innasceri, exprobarer suae aetatis hominibus vitia partis antiquae, & ab his praeciperet abstinendum, quae innata credebatur, atque cum interminatione praescriberet, debere me ea deponere, quae ante habere coeperam, quam anima in corpus meum, in hunc vero mundum corpus intraret. 236. iustus admoneretur ab his, quos emendare studebat, ut, quantum imperaret, expenderet, & sciret, primum esse consilii constantis gradum, imperii modum tenere; exauctorata quippe doctrina est, quam non tuetur aequitas, & plena autoritas est, quam iustitiae libra commendat. Ac per hoc confiat, Apostolum reverendum Ecclesiarum informatorem, rationem magisterii sui consilio, aequitate, humanitate reddentem, nihil de naturali sensitisse peccato, sed inculcasse, ut res erat, vitiorum nos servos nonnisi per voluntatem fuisse, & iustitiae nos eadem posse, si corrigatur, voluntate servire. Theodoretus. τῇ φύσει μετὰ τὴν παραίτησιν. i. e. Non requiro, ut uno ictu prosternatis veterem hominem, ut in coelum voletis, sed per gradus & paulatim.

Galenus de Curat. ταῖς μὲν οἰοφυγίαις ἐστὶν ἰδίῳ ἡ δομίνῃς, ὅταν πίνοντες υπερβάλλονται τὰς συμπτώσεις· ὅσοι δὲ γαστρίμαργοι, καὶ τέτρες τῷ πλήθει τῶν ἐδωμάτων εὐφρανόμενοι· ὅσοι δὲ λίγχοι, πλεονέκτες καὶ τηγάνοις, καὶ λοπάσι, καὶ καρυκαῖς· ἐνίς δὲ μέγα φρονέοντας ἔγνω ἐπὶ τῇ πλήθει τῶν ἀφροδισίων. ὡς ἔνι ἐκείνοι τὴν ἀκρότητα τῶν σπυδαζομένων ἀσκήσει τε καὶ μεταδιώκονσι, ἕτως καὶ ἡμᾶς χρὴ σωφροσύνης ἀκρότητα σπουδάζειν. Horatius I. Epist. II. 32. Ut jugulent hominem, furgent de nocte latrones. Ut te ipsum serves, non expurgifceris?

Quae, ut vera sint, & non minus rationi quam doctrinae apostolicae consentanea, vereor tamen, ut in verbis ἀνθρώπων λέγαν contineantur, aut cum ratione addita: διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν consistere possint. Multa Paulus Romanis in idololatrice educatis scriperat minusκώτερα de Abrahamo, de Adamo, de Baptismo, de quibus ante conversionem nihil audierant: jam ut mentem scribentis facilius capiant, utitur argumento, a re omnibus obvia & nota desumpto; quod vocat humane loqui. Petronius 90. Minus quam duabus horis mecum moraris, & saepius poetice quam humane locutus es.

Aristophanes Vesp. 1174. Μὴ μοίγε μύθες, ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων, οἷς λέγομεν μάλιστα τὰς κατ' οἰκίαν. Ran. 1090. οὐ χρὴ φράζειν ἀνθρωπείως; Αἰ. ἀλλ', ὦ κακὸν δαίμον, ἀνάγκη μεγάλαν γυναικῶν καὶ διανοιῶν ἴσα καὶ τάγῃ ῥήματα τίττειν. Strato ap. Athenae. IX. p. 383. Α. ἔλεγε ἄλλα ῥήματα τοιαῦθ', ἃ μὲν τὴν γῆν οὐδεὶς ἤκουσεν ἂν ὥςτις με — σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων. Πλὴν ἰκετεύω γ' αὐτὸν ἥδη μεταβαλεῖν, ἀνθρωπίνως λαλεῖν τε.

Qui recedit ab officio, prius negligit quod sibi debet, quam quod aliis: qui redit ad officium, prius praestat, quod aliis debet, quam quod sibi. Vitium impuritatis citius inferitur hominum animis, & altius inhaeret, quam iniustitiae.

21. ἐφ' οἷς] i. e. τῶν ἔργων ἐκείνων ἐφ' οἷς.
Plut. Nuptial. p. 144. B. Διὸ δὲ μάλιστα τοῦτο χρῆσθαι μετ' εὐλαβείας τὸν ἀνδρα καὶ τὴν γυναῖκα, τῶν ἀνιερῶν καὶ παρανόμων πρὸς ἐτέρας ἀγνεύοντας ὁμιλιῶν, καὶ μὴ σπεύροντας, ἐξ ὧν ἔδωκε αὐτοῖς φύσιν εἶλυσιν, ἀλλὰ, καὶ γένηται, αἰσχύνονται καὶ ἀποκρύβησιν. Dio Chrys. VII. p. 126. C. ἐπ' ἀτελεῖ καὶ ἀκαρπῶ συμπολοῦν σωμαμάτων, φθορὰν μᾶλλον ἢ γένεσιν ἀποτελέσων, ἕτεροις γονιμὲν οὐδὲν ἀνθρώπων ἢ θεῶν, ἕτε δὲ γένεθλον, ἕτε Ἡρων γαμήλιον, ἕτε μοῖρας τελεσφόρους ἢ λοχίαν ἀρτεμιον — ἕτε ἀφροδίτην ἐπώνυμον τῆς κατὰ φύσιν πρὸς τὸ δῆλον τῆς ἀρρενὸς συνόδου τε καὶ ὁμιλίας. Stratonice ap. Athenaeum VIII. p. 351. D. ἐκ τῆς Ἡρακλείας ὡς ἐξήγε τὰς πύλας, καὶ περισκοπέει, ἐρομένη τινος τί περισκοπέει; αἰσχύνεσθαι, ἔφη, μὴ ὀφείῃ, ἀσπερ ἐκ πορνείας ἐξῆλθον. Libanius D. XX. p. 514. D. κάλλη μὲν σωμαμάτων, καὶ τὰς περὶ ταῦτα ἔρωτας, καὶ τὰς ἐκ ἐπαινεμένων ἡδοῖας ἐκείνῳ ὁμοίως ἐδίωκε. Achilles Tatius V. p. 345. οἶδα, ὅτι ὁ ἀνὴρ με μισοῖ· καὶ μοιχεῖαν κατέγνωκε ἐπὶ σοι, μοιχεύαν ἀκαρπον, μοιχεύαν ἀφροδίτην, ἧς μόνον τὴν λοιδορίαν κενέριδαν. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι γυναῖκες μισθὸν τῆς αἰσχύνῃς ἔχουσι τὴν τῆς ἐπιθυμίας ἡδονήν, ἐγὼ δὲ ἡ δυστυχὴς τὴν μὲν αἰσχύνην ἐκαρπώσαμην, τὸ δὲ τῆς ἡδοῆς ἐδαμῆ. Simplicius in Epictet. p. 193. Δυσχεραίνουμιν καὶ ἀγανακτοῦμεν, ἐφ' οἷς ἄλλοι ποιεῖσιν εἰς ἡμᾶς, αἰσχυνόμεθα δὲ ἐφ' οἷς αὐτοὶ ποιεῖμεν εἰς ἄλλους, ἔτι δὲ μᾶλλον αἰσχυνόμεθα χρὴ, ἢ αὐτοὶ εἰς ἑαυτούς.

τέλος] est πλήρης μισθός. Luc. VIII. 14. 15.
22. Apulejus II. Da nomen huic sanctae militiae — teque jam nunc obsequio religionis nostrae dedica, & co ministerii jugum subi voluntarium. Nam, cum coepis Deae servire, senties fructum tuae libertatis.

23. χάρισμα] donativum, quod hodie militibus gra-

- 3 θάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργη] ἀπὸ τῶ νόμου τῷ ἀνδρός. Ἄρα οὖν ζῶντες τῷ ἀνδρὶ μοιχαλὶς
 4 χρηματίζει, ἐὰν γένῃ] ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρᾳ ὅσῃ ἀπὸ τοῦ νό-
 5 μου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ
 6 ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέ-
 7 ρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. Ὅτε γὰρ ἡμεῖς ἐν τῇ σαρκί,
 8 τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ
 9 καρποφοῦναι τῷ θανάτῳ. Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ~ ἀποθανόντες· ἐν

~ ἀποθανόντες

χρηματίζει] + ἡ γυνὴ A. Versio Copt.
 νόμος] + τοῦ ἀνδρός Versio Vulg. Hilarius.

4. ἀδελφοί μου] — 19.

ἐθανατώθητε] ἐθανατώθημεν 26.

ὑμεῖς] + ἀνδρὶ 1. 36. 43. 48. 52. Editio Complut. Genev.

ἐν prius] — FG.

ἀποθανόντες] ἀποθανόντες AC 1. 2. 4. 7. 14. 18. 19. 21. 22. 23. 29. 30. 31. 33. 34. 36. 39. 41. 42. 43.

44. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Editio Complut. Erasmi, Aldi, Colinaei, Bogardi, Stephani, Plantini, Bengelii. Ge-
 nev. Versio Syr. utraque, Æthiop. Arab. Copt. Belgica nova. Lutheri, Tertullianus de Monogam. Ruffinus: Scio &

ἀνὴρ] + αὐτῆς DFG Versio Vulg. Syr.

γενομένην] γεγεννημένην 49.

ἀδελφοί μου & ὑμεῖς] & ὑμεῖς, ἀδελφοί μου 4. 46.

σώματος τοῦ] + τοῦ Editio Erasmi 1. Ald.

5. ἡμεῖς] ἡμεῖς D. a prima manu.

ἐνηργεῖτο] ἐνηργεῖτο D. 26. ἐνηργεῖτο F.

6. νυνὶ] νυνὶ FG.

gratificatio vocatur. Praeter stipendium militibus
 benemeritis dabatur coronae, laureae, honores.
 Suetonius Calig. 46. Pronuntiatque militibus do-
 nativo centenis viritum denariis. A. Marcellinus XVII.
 9. Sudoribus Gallicanis miles exhaustus nec dona-
 tivum meruit nec stipendium.

Stipendia peccati, quae peccatum tanquam rex
 & imperator militibus suis praebet.

Horatius 3. Carm. IV. Et peccare nefas, aut
 pretium est mori

1. Convertit orationem ad Judaeos sup. II. 18.
 κυριεύει τῷ ἀνθρώπῳ] Lex homini imperat.

ζη] Scil. homo. cui opponit ἐθανατώθητε comm.

4. & ἀποθανόντες comm. 6.

2. Glossar. ὑπάνδρος, maritata. Athenaeus IX. p.

388. C. Πολύμῳ δὲ — πορφυρίαν φησὶ τὸν ὄρνιν,

διακρίναντα κατὰ τὰς οἰκίας, τὰς ὑπάνδρας τῶν γυναικῶν

τηρῶν περικρῶς, καὶ τοιαύτην ἔχειν αἰσθῆσιν ἐπὶ τοῖς μοιχευ-

ομένοις, ὥστ' ὅταν τῷ ὑποπόσει, προσημεινῇ τῷ δεσπό-

τῃ. citatus Enstatbio in Od. γ. 126. 46. in Od.

α. p. 386. 30. τὸ δὲ γυναῖκα ὅτι οὐ τὴν κατὰ φύσιν λέ-

γει, ἀλλὰ τὴν ὑπάνδρον, δηλοῖ τὰ ἢ δὲ ἐκάλεε ὁ πόντος.

Artemidor. I. 80. ὑπάνδρον δὲ κατὰ νόμους γεγαμημένην

παραίειν οὐκ ἀγαθόν, διὰ τὸν νόμον· οἷος γὰρ τὸν ἐν μοιχείᾳ

ἐλόντα ὁ νόμος ἐπάγει, τοῖς αὐτοῖς καὶ τὸ ὄναρ. Prov. VI.

29. Polybius p. 1390. οὐ γὰρ ἐστὶ τὰς χήρας ἐπείρα γυ-

ναίκαας, οὐδὲ τὰς ὑπάνδρας ἠρεῖτο μοιχεύων. Plut. Pelop.

p. 282. B. καὶ γυναῖκα τῶν ὑπάνδρων. Diodor. S. XXXII.

Ed. I. ἀγαθὴν οἶκον καὶ ὑπάνδρον διαφυλάττειν. Achmet

30. αὐτὴ δὲ γυνὴ τῷ τοῦ ὑπάνδρος, χηρεῖται.

3. Act. XI. 36. Plut. Anton. p. 941. C. Κλέο-

πατρὸς μὲν γὰρ — εἰς πλῆθος ἐξέσσει φαλὴν τίτριν ἱερὰν

Ἰσίδος ἐλάμβανε, καὶ νύα Ἰσίδος ἐχρηματίζει. de virtut.

mulier. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ἑσθίοις μὴ πατρίδην

ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Diodor. S. I. 44. Πτο-

λεμαῖος ὁ νέος Διόνυσος χρηματίζειν. XX. 53. καὶ τὸ λοι-

πὸν ἐχρηματίζει βασιλεὺς. Strabo XIII. p. 907. Μετρί-

δωρος — ἐν καρχηδόνι γάμου λαμπρῶς, πόντος αὖν, ἔτυχε,

καὶ ἐχρηματίζει καρχηδόνας. Sterbanus. ἦτις — ὅταν

ἦν Μύσων, ἡς τῶν ζ. σοφῶν, χρηματίζειν ἦτις — ἰσ-

μυρίας δὲ ὁ αὐλῆτος Διόσκυρος ἐχρηματίζει. Κως. κῶιος, ἔτω

δὲ ἐχρηματίζειν Ἰπποκράτης καὶ ἱρακίστατος. — τὸ ἰδιὸν

ποταμῶν, ἵνα ἦ Ἀλέξανδρος ὁ Ἀσκληπιάδης γραμματικὸς

πολυμωδίστατος χρηματίζειν. Ἀναξάρβας — ἀφ' ἧς ἦν

Διοσκορίδης ὁ διασημώτατος ἱατρός, χρηματίζειν Ἀναξαρ-

βεῦς. Ἀσκαλὸν. πολλοὶ τε ἐξ αὐτῆς καυχρηματίζονται, φι-

λάσοι μὲν Ἀντίοχος ὁ κύριος, καὶ Σώσιος, καὶ Ἀντιβίας,

καὶ Εὐβίας, Σταϊκοὶ ἐπιφανεῖς, γραμματικοὶ δὲ —

ἱστορικοὶ — Μάντις — ἐξ αὐτῆς ἦν Βυργίλιος ὁ ποιη-

της, Μαντῆτος χρηματίζων. Μιέζα — τὸ ἰθὺν Μι-

ζεύς, ἔτω γὰρ χρηματίζει Νικάνωρ. Μιλήτος — ἔτω καὶ

θάλης Μιλήσιος ἐχρηματίζει. Ὀδυσσεὺς — ὁ πολίτης Ὀ-

δυσσεύτης, καὶ Ὀδυσσεύς, ἐχρηματίζειν δὲ Ἡρακλῆδης ἱε-

ριόγραφος, καὶ Δημήτριος ὁ περὶ τῆς πατρίδος γράψας. Τά-

ρας — ὁ πολίτης ταραντίνος, καὶ ἀνεγράφον ἔτω πολ-

λοι — τὸ χρηματίζοις, μάλιστα πυθαγόρειοι. Ἰδρέα — τὸ

ἰθὺν ὑδριάτης, ἔτω γὰρ ἐχρηματίζειν Εὐαγῆς ὑδριάτης, κα-

μαρδίας ποιητής. Φωεβῆτης, ἔτω γὰρ ἀραπόλλων ὁ φιλόσο-

φος ἐχρηματίζοις. [1. ἐχρηματίζει.] χην — ὁ πολίτης

χηνεὺς, ἔτω γὰρ Μύσων, τῶν ζ. σοφῶν κρήντων εἰς, ἐχρη-

ματίζειν. Porphyrius ap. Euseb. in Can. Chron. καὶ

ἐχρηματίζει τὸ εἶδος Κλειοπάτρας, τὸ καὶ α. πολεμίας.

Jo. Malela 291. Αὐγαστος ἐχρηματίζειν ἑαυτὸν· Αὐγαστος

Καῖσαρ, Ὀκταβιανὸς, τροπαῖος, Σίβατος, κραταῖος,

Ἰμπεράτωρ. p. 397. ἐποίησεν θύαν αὐτῷ κλέυσιν, ἵνα ἐξ

ἐκείνης τῆς χρόνης οἱ τῆς πόλεως πίσεως ἐργασῆται Αἰρηναιοὶ

χρηματίζωσι, τῷ βασιλικῷ ὀνόματι λαβόντες τὴν ἀξίαν.

Polybius V. 57. ἐπὶ τῇ τετολημηνίᾳ διάδοχον περιέ-

σθαι, καὶ βασιλείᾳ χρηματίζειν — καὶ βασιλεὺς τότε

μόνον ἐτόλμησε χρηματίζειν καὶ γράφειν πρὸς τὰς πόλεις.

Excerpt. Leg. 93. ἐτῶν διαφέρων ἐκείνῳ, τῷ μὴ διάδο-

μα περιτέλει καὶ χρηματίζειν βασιλεὺς. f. Malela p. 189.

οἱ Ρόδιοι — ἐχρηματίζονται ἑαυτοὺς ἐκ τότε κολοσσῆς. 388.

Σεπτιμίος ἐκέλευσεν αὐτὸς ἐχρηματίζειν εἰς τὸ ἴδιον αὐτῷ ἐπ-

ώνυμον. fof. A. VIII. 6. 2. καὶ οἱ Ρωμαῖοι δὲ αὐτο-

κράτορες, ἐκ νεωτέρας ἀπ' ἄλλων χρηματίζοντες ὀνομάτων,

καίσαρες καλῶνται, τῆς ἡγεμονίας καὶ τῆς τιμῆς τὴν προση-

γορίαν αὐτοῖς δαμέντες, ἀλλ' ἐχ' ὅς ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκλή-

θησαν, τῶτοις ἐπιμένοντες. XIII. 2. 3. καὶ ὅτοι δ' ἂν

φύγαν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶ

χρηματίζοντα. II. 3. Ἀριστόβουλος — χρηματίζοντας Φι-

λέλλην. XI. 8. 6. τῶν δὲ ἐπὶ τῶν, ἱεραῖοι μὲν εἶναι, χη-

ματίζειν δ' οἱ ἐν Σικίμοις Σιδῶνιοι. B. II. 18. 7. χη-

ματίζειν ἐπέμνησαν Μακεδόνες.

Targum Psalms, LXXXVIII. 6. Mali, qui mo-

riuntur, & non redeunt, facti sunt liberi a prae-

cepto, sicut occisi gladio. Schabb. f. 151. 2. Post-

quam mortuus est homo, liber est a praeceptis.

Nidda f. 76.

Achilles Tat. V. p. 323. ἵνα σὺ, ὁ γίγονας, ἄλλῃ

γυναικί, καὶ ἐγὼ τῶν ἰτίρων ἀνδρῶν γίνωμαι.

4. Ut partus matrimonii fructus est: ita disci-

pliniae Christi fructus sunt egregia facinora.

6. Galenus I. 1. Hippocr. Epidem. VI. ὥς ἡ-

αγ-

ὡ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γραμ-
ματός. Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὸ ἁμαρτιαν ὅσκιον 7
ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ τὸν νόμον. τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ
ἐπιθυμοῖς. Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία, διὰ τὸ ἐντολῆς, κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ 8
πάντας ἐπιθυμίας· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· 9
ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν· Ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· καὶ ἐβλήθη μοι ἡ ἐντολή 10
ἢ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τὸ ἐντολῆς, ἐξ- 11
ηπάτησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. Ὡς οὖν ὁ μὲν νόμος ἁγίος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ 12
διδ-

in aliis exemplaribus scriptum — mortis. Sed hoc, id est, mortui & verius est & rectius. *Basilii* de Bapt. I. bis. *Cyrillus* in Schol. MS. *Theodoretus*, *Chrysostomus* (contradicente *Erasmo* & *Beza*) quod haec illius verba planum faciunt: πᾶς ἡμῶς κατηγγήμεν; τοῦ κατειχομένου παρὰ τὴν ἁμαρτίαν ἀνθρώπου ἀποθανόντος & ταφέντος. Si enim legisset, ut *Beza* putat, scriptis ἀποθανόντος τοῦ κατειχόντος νόμου, non τοῦ κατειχομένου ἀνθρώπου. *Damasceus*, *Oecumenius*, *Theophylactus*, *Theodulius*. Schol. Cod. 7. ἀπὸ μὲν τοῦ νόμου ἀπολελύμεθα, ὡς ἀποθανόντες κ. τ. λ. Conf. Gal. II. 19. τοῦ θανάτου DEFG. *Verſio Vulg.* *Hieronymus* c. *Jovinian*. I. 42. ex Cap. VIII. 2. *Augustinus*, *Hilarius*. ἡμᾶς] — FG.

7. ἐροῦμεν] — 36. + ὅτι 17. 38. 46. 48. Editio Complut. Plantin. Genew. Marcion, *Theophylactus*. + ἡ Editio Ald. 8. δι] — D a parva manu.

ab ἐντολῆς ad ἐντολῆς] — 37. κατειργάσατο] κατηργάσατο D. 39. κατηργήσατο 46 νεκρά] + ἢ FG *Verſio Syr.* + ἐστὶ 13. 26.

9. ἀνέζησεν] ἔζησεν 48. Editio Complut. Plantin. Genew. probante *H. Grotio* & *J. Millio* prol. 1106. ἀνέζε- 10. ἢ postterius] — 37.

11. διὰ τὸ ἐντολῆς] hic & comm. 8. jungit iis, quae sequuntur, sublato commate, *Beza* Edit. 2. 3. & *Verſione*.

αγκάσθην ἐγὼ τὴν τε παλαιότητα τῶν ἀντιγράφων ἐπιζητῆσαι — εἰ μὲν ἐν μετὰ τὸ δηλῶσαι τὴν παλαιὰν γραφὴν.

2. Cor. III. 6. Heb. VIII. 13.

7. *Photius* *Amphiloch.* MS. Q. 87. τῷτο ἕκ εἰς αὐτὸν ὁ Παῦλος εἰρήκεν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τῆς ἀνθρωπίνης οἰκειόμενος φύσεως.

2. Cor. V. 21. 1. Reg. II. 44. *Terent.* Heaut. II. 1. 14. Habet bene ac pudice eductam, ignaram artis meretriciae. *Claudianus* Ep. ad Hadr. 3. quo mens ignara nocendi? quo sensus abiere pii?

8. *Dionys.* Hal. de Lyſia. ὅταν δὲ μηδεμίαν ἀφορμὴν παρὰ τῶν πραγμάτων λάβῃ, αὐτὸς ἡθοποιῇ, καὶ κατασκευάζῃ τὰ πρόσωπα τῇ λόγῳ πιστὰ καὶ χρῆσθαι. *Iſocrates* de Regno. κύριοι γνόμους καὶ χρημάτων πλείων καὶ πραγμάτων μεγίστων, διὰ τὸ μὴ καλῶς χρῆσθαι ταῦταις ταῖς ἀφορμαῖς. *Aristides* T. 2. p. 457. ex *Demosthene* c. *Leptinen*. ἀσθενεῖς ὑμῶν τῆς πόλεως ὕψης, καὶ ναῶν ἐδεμίαν κεκτημένης, στρατηγῶν βασιλεῖ, παρ' ὑμῶν ἐδ' ἦντινα ἐν ἀφορμῇ λαβὼν καταναύρχησθε Λακεδαιμονίους. *Strabo* II. p. 150. Β. ὥς πρὸς ἅμωμ δίδωσιν ἀφορμὰς τοῖς ἀντιλέγουσιν· ἐν δὲ τέτῳ τῷ ὑπομνήματι καὶ δικαίως. *Libanius* D. XL. p. 857. C. ἐβελόμην μὲν γὰρ αὐτὸν, φησὶν, ὑπὸ τῆς πείρας γενέσθαι βελτίω. τί δ', εἰ χεῖρον ὑπ' αὐτῆς ταύτης ἐγένετο, καλὸν ἦν παρὰ σὺ δέδοσθαι τῇ κακίᾳ τὴν ἀφορμὴν; *Demosthenes* . . . ἀλλ' οἶμαι μὲν μέγιστον τεκμήριον εἶναι τῇ μηδεμίαν λαβεῖν ἀφορμὴν εἰς ταῦτα τέττον, τὸ ἐν τῇ μισθώσει γεγράφθαι προσοφείλοντα τὸν πασιάναν ἐπὶ τὴν τράπεζαν, οὐ δέδοκτοτα ἀφορμὴν τέττοι. *Themistius* de Anim. I. πρὸς γὰρ ἅπαντα τὰ μέρη τῆς φιλοσοφίας ἀξιολόγως δίδωσιν ἀφορμὰς. *Philo* de V. Mos. T. 2. p. 88. 1. λαβόμενοι ἅπασι ἀφορμῆς οἱ ἐν τέλει. in *Flacc.* p. 522, 8. οἱ δ' ἀφορμῆς λαβόμενοι 524, 14. τὴν ἀφορμὴν ἐκείνην λαβόντες. *Polybius* p. 227. πῶς καὶ διατὶ καὶ πόθεν ἕκαστος τῶν πραγμάτων τὰς ἀφορμὰς εἰληφεν. p. 259. διωρῆμεν δὲ τὸν μὲν Ἀντιοχικὸν πόλεμον ἐκ τῆς φιλιππικῆς τὰς ἀφορμὰς εἰληφότε. p. 450. οἱ δ' Ἀιγυπτιαὶ λαβόντες ἀφορμὴν ἐγκλήματος.

Lex peccato occasionem praeſtuit, & cupiditates irritavit. *Euripides* *Sthenoboea* ap. *Galen.* de Dogm. Hippocr. & *Plat.* IV. 7. & *Plut.* de discrim. adulat. & amici p. 71. A. οὐ γὰρ ἀπλῶς νουθετήματος

ἔρος μᾶλλον πείζει κατ' ἐυριπίδην· ἀλλ' εἰαν νουθετῇ τις ἐν πολλοῖς καὶ μὴ φειδόμενος, πῶς νόσημα καὶ πῶς πάθος εἰς τὸ ἀναίσχυτον καθίστησι. I. Cor. XV. 56. *Liſivius* XXXIV. 4. *Luxuria* — ipſis vinculis ſicut fera beſtia irritata. *Horatius* I. Carm. III. 25. Audax omnia perpeti Gens humana ruit in vetitum nefas. *Ovidius* Amor. II. 19. 3. Quod licet, ingratum eſt: quod non licet, acrius urit. III. 4. 17. Niti-mur in vetitum ſemper, cupimusque negata. M. III. 366. Acrior admonitu eſt, irritaturque retenta & creſcit rabies.

9. *Moeris.* ἔζη, Ἀττικῶς ἔζων Ἑλληνικῶς *Varinus.* ἔζων, οὐκ ἔζη, ὡς οἰοῦνται τινες. Συνέσιος, ἀισθησὶ γὰρ ἔζων, καὶ νῦν ἀπὴν.

τότε] *Natio* *Judaea* ante legem *Mosis* latam.

Liſivius XXVI. 40. Capitalia auſi plerique, & quum in civitatibus ſuis ac ſub legibus vixerant, & poſtquam eos ex variis cauſſis fortuna ſimilis conglobaverat.

11. *Xenoph.* Paed. III. σὲ δὲ οἶδον, ἃ μὲν ἐβελύθης ἐξαπατῆσαι αὐτὸν, ὥτως ἐξαπατῆσαιτα, ὥς περ ἂν τις τυφλὸς, ἢ καφῆς, καὶ μήτ' ὅτιν φρονέοντας ἐξαπατῆσειν. Gen. III. 13.

12. *Servius* in *Aen.* XI. 158. & *Macrob.* Sat. II. 3. Sanctum non ſemper ſacrum neque religioſum eſt, ut hic, ubi ſanctiſſima incorruptae caſtitatis ſignificat, unde & ſanctae leges appellantur, quae neque corruptae ſint neque corrupti poſſint. *Horatius* 2. Sat. I. 81. Sed tamen, ut monitus taceam, ne forte negoti incurtiat tibi quid ſanctarum incitiae legum. Lex eſt decalogus: praeceptum eſt decimum de non concupiſcendo, quod ſanctum eſt, quia refranat deſiderium uxoris alienae, juſtum eſt, quia vetat circumventiones & fraudes alteri noxias, bonum eſt, tum quia intelligitur jubere, ut alios diligamus tanquam noiſptos, tum quia legem obſervantibus vitam promittit. *Cic.* de Orator. I. 43. docemur — autoritate nutuque legum domitas habere libidines, coercere omnes cupiditates — ab alienis mentes, oculos, manus abſtinerere.

13. *Libanius* D. XL. p. 859. A. ſιδηρὸν μὲν οὐκ ἐστὶν

13 δικαία καὶ ἀγαθή. Τὸ οὖν ἀγαθόν, ἐμοὶ γέγονε θάνατος; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία· ἵνα φαῖν ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένη καὶ
 14 ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τὴν ἐντολὴν. Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευμα-
 15 τικός ὄντιν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμμένον ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας. Ὁ γὰρ κατεργάζο-
 16μαι, οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὃ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ, τοῦτο ποιοῶ. Εἰ δὲ
 17 ὃ οὐ θέλω, τοῦτο ποιοῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. Νυνὶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγὼ κατ-
 18εργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ (τοῦτ-
 ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου) ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλει παράκεταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι
 τὸ

12. ἀγία καὶ] — 46.

13. γέγονε] — FG. ἐγένετο ACDE 47. Methodius ap. Epiphani. H. 64. & ap. Photium Bibl. 234. Damascenus. ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία] ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία, ut jungatur cum sequentibus κατεργαζομένη μοι θάνατον Editio Bezae. 2.

3. 4. (licet aliter vertat) Colinaei, Bogardi.

ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία] ἡ ἀμαρτία ἀμαρτωλὸς DFG Codices Latini, Hilarius. ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία Αμ-

gustin de C. D. XIII. 5. in MS. & alibi saepius.

σαρκικός] σαρκί ACDEFG. Methodius ap. Epiphani. H. 64. & ap. Phot. Bibl. 232. quinquies. Nyssenus de Orat. 4. de virgin. 13. Ephrem p. 94. Basiliius Reg. brev. 16. Cyrillus c. Julian. p. 90. Theodoretus in Psalm. XLIII. 3. Damascenus.

πράσσω] ποιοῶ 7. 26. 37.

16. θέλω] + ἐγὼ 32. 37. 39.

17. ἔτι] — 35. Versio Syr. probante J. Millio prol.

κατεργάζομαι] ἐργάζομαι 1. 4. a prima manu. 17.

καὶ δικαία] — 2.

14. γὰρ] δὲ ADE. Theodoretus. Versio Syr. posterior in marg.

15. τοῦτο prius] — DEFG.

ποιοῶ] πράσσω 4. 7. 26. 37.

καλός] καλὸν ἐστὶ FG.

1253.

18. καὶ] + τὸ FG Cyrillus c. Julian. p. 90.

ἐπὶ ἡμέρῃ τῷ πατρὶ, διὰ θυμὸν δὲ αὐτὸν ἀπολώλει.

Polybius p. 338. καὶ θιαροῖν τὰς τόπας συνὲς ὄντας, καὶ καθ' ὑπερβολὴν εὐφροῖς πρὸς ἰπνέσιν. Sarp. XV. 14. Str. L. 2. 2. Macc. IX. 8. Georg. IV. 236. Illis ira supra modum est. Athenaeus II. p. 42. E. καίπερ ὅντος καθ' ὑπερβολὴν λιπτὲ [τῷ ὕδατος] Lucianus de Lucif. 12. ὁ δὲ ἐυσχόμενος καὶ καλὸς καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐσφαναμμένος. Achilles Tat. V. p. 295. τὸ λυπῆσαι — καὶ καθ' ὑπερβολὴν. Diodorus S. XVII. 47. πίνεσθαι καθ' ὑπερβολὴν.

14. Demosthenes de falsat. legat. ὡς πρὸς πωπρακότας αἰνυτὸς καὶ ἀνοσιαντάτης ἀνθρώπων. 1. Reg. XXI. 20. 1. Macc. I. 15.

15. Plut. de Virtut. Moral. p. 445. A. ἡ δὲ ἀκρασία τῷ μὲν λόγῳ σώζει τὴν κρίσιν ὀρθὴν ἔσσαν, τῷ δὲ πάθει φθείρεται πρὸς κρίσιν ἰσχυρόντι τῷ λόγῳ μᾶλλον ἢ τῷ πάθει γὰρ τῷ πάθει ὁ λογισμός. Libanius O. XXXI. p. 649. B. ἀκρίσιαι δ' ἐν καὶ παρ' αὐτῶν γε τῶν ἐρώντων, ὡς δαλεῦσιν, ἢ ὡς ἀδικεῖσιν αὐτοῖς καθίζη τις δικαστήριον. ἔρσι γὰρ, ὡς ἀγονταί τε καὶ ἔλκονται, καὶ ὁ βιαζόμενος τῆς σφῶν γνώμης δυνατώτερος. Diodor. S. I. 71. πολλὰκις ἐπὶ εἰδόμενος, ὅτι μέλλουσιν ἀμαρτάνειν, ὅθεν ἦτον πρᾶττεῖν τὰ φαῦλα, κατισχυόμενος ὑπ' ἔρωτος ἢ μίσους, ἢ τινος ἄλλης πάθος. Euripid. Medea 1077. Νικῶμαι κακοῖς, καὶ μανθάνω μὲν, εἴα τολμήσω κακὰ, θυμὸς δὲ κρείσσαν τῶν ἐμῶν βελευμάταν. cit. Galeno, Plut. de Verec. p. 533. D. Arrian. Epictet. I. 28. Simplicio. 4. 10, 11. Ovidius M. VII. 19. Sed trahit invitam nova vis, aliudque cupido, mens aliud suadet. Video meliora, proboque: Deteriora sequor. Terent. Eunuch. I. 1. Me miserum sentio, & taedet: & amore ardeo, & prudens, sciens, vivus, vidensque pereō, nec, quid agam, scio. Horatius I. Epist. VIII. Mente minus validus quam corpore toto — Quae nocuere sequare: fugiam, quae profore credam. Lajus apud Clem. Alex. Str. II. λέλησθαι ἐδὲ τῶν δὲ μὲν, ὡς σὺ νοθεύεις γνώμην δ' ἔχοντα μὲν ἡ φύσις βιάζεται. Cit. Plut. de Virt. mor. p. 446. A. Καὶ αἰ αἰ, τὸ δὲ θύειν ἀνθρώποις κακόν, ὅταν τις εἰδῇ τὸ ἀγαθόν, χρήται δὲ μὴ. & de Aud. Poet. p. 33. θρηῶδες μὲν ἔν, καὶ ἄλογον, καὶ οἰκτρὸν, εἰδὲ τὰ βέλ-

τιον ἀπὸ τοῦ χείρονος ἐξ ἀκρασίας καὶ μαλακίας ἀγεσθαι. Arrianus Epictet. II. 26. ἐπεὶ γὰρ ὁ ἀμαρτάνων ἐθέλει ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ κατορθῶσαι, δηλονότι, ὃ μὲν θέλει, ἐποιεῖ, καὶ, ὃ μὴ θέλει, ποιεῖ. & de Alex. VII. 2. ἐπ' ἡμέρας μὲν Ἀλέξανδρος τέτρες τὰς λόγους, καὶ τὰς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὁ μὲν ἄλλα καὶ τῶναντία, οἷς ἐπῆνεσιν — ἔπαιτοι οὐ πάντῃ ἔξω ἢ τῷ ἐπινούειν τὰ κρείσσινα Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ διωκὼς ἐκρατῆτο. Plaut. Trinumm. III. 2. 31. Sciebam, ut esse me deceret, facere non quibam miser; Ita vi Veneris victus, otio captus in fraudem incidi. Seneca Hippolyt. 177. Quae memoras, scio Vera esse, Nutrix: sed furor coagat sequi Pejora. vadit animus in praeceps sciens, Remeatque, frustra sana confilia appetens.

16. 1. Tim. I. 8. Lycurgus in Leocratem, καλὸς ὁ ὅμοιος, καὶ συμφέρις οὐ μόνον ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις.

Affertur. Euripid. Hippolyt. 266. καὶ θυμὸς ἐσσι σοφοὶ μοι. Schol. συγκατατεθένται, μάρτυρες ἔσονται. Aeschines Dial. 2. οὐκ ἔν; ἔφη ἐγὼ — συνέφη καὶ ταῦτα. Arrianus de Alex. p. 261. συμφῆσαι, πεπρωκίνας ἀνθρώπων ὄντα. Plut. Pompej. p. 644. B. ἡρώτησεν, εἰ τὰς λόγους ἐπαινεῖς; τῷ δὲ συμφῆσαντος. Aristot. Metaph. IV. 7. Ὅταν γὰρ λύειν μὴ δυνατόις λόγους ἐριστικῶς, ἐνδόντες τῷ λόγῳ σύμφασιν ἀληθὲς εἶναι τὸ συλλογισθῆναι. Aristides Proleg. ἐξήγησε, τίς — λέγει, τίς — ἠπόρησε. Ἀπεκρίνατο Σωκράτης, ὅτι ἐμοὶ δοκεῖ δικαιοσύνη τε καὶ σωφροσύνη. Συμφῆσαντος Καλλιμαχίδης ὁ Σωκράτης ἐπῆνεγκεν. Panathen. p. 132. εἰδὲς γὰρ ἔταυ σκαῖός ἐστιν, εἰδὲ τῶναντία τοῖς φανεροῖς φρονῶν, ὅστις οὐ συμφῆσαι, ὡς — in Cyzicum p. 240. εἰμὶ δ' ἂν ἅπαντας συμφῆσαι. S. Serm. I. p. 280. εἰδὲκων — συμβελεύεσθαι Ζωσίμου — καὶ ἐρωτῶν, εἰ δέοι πλείω λίσσασθαι; τὸν δὲ οὐ συμφῆσαι. in pacem Athen. p. 400. εἰμὶ δὲ μὴδ' ἡμᾶς ἂν τῷτο γε χρίναι λέγειν ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν ἅπαντας ἂν συμφῆσαι. Sophocl. Ajac. 278. Σύμφημι δὴ σοι. Schol. συνμολογῶ σοι. Xenophon. . . . τῷτο δὲ πρῶτον ἢ σύμφημι, ἢ μὴ ἀντιφῆμι. Dionys. Hal. de Demosth. 30. ἢ δὲ δὴ κράτιστα εἰρησθαι τῷ ἀνδρὶ δοκεῖσι τινες ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῷ λόγῳ, καὶ γὰρ σύμφημι.

17. Libanius progymn. p. 113. A. καὶ διελίξαι δὲ

τὸ καλὸν, οὐχ εὐρίσκω. Οὐ γὰρ ὃ θέλω, ποῖα ἀγαθόν· ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο 19
 πράσσω. Εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, ἐγὼ τοῦτο ποῖα, οὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' 20
 ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, 21
 ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ χεῖρ τ' ἔσω ἄνθρωπον 22
 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατεύομαι τῷ νόμῳ τοῦ νοῦς μου, καὶ 23
 αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. Ταλαίπωρος 24
 ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; Εὐχαριστῶ τῷ 25
 Θεῷ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοί δουλεύω νό-
 μῳ Θεοῦ· τῇ δὲ σαρκί, νόμῳ ἁμαρτίας.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ χεῖρ σάρκα ἀειπατοῦσιν, ἀλλ' 1
 ἀλλ' χεῖρ πνεῦμα. Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐλευθέρωσέ 2
 με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡστένει 3

2/3

- δὲ posterius] γὰρ F Theophylactus.
 οὐχ εὐρίσκω] οὐ AC. 47. Versio Copt. Methodius ap. Epiphani. H. 64. Cyrillus I. c. Augustinus I. c. Julian. III. 26.
 non invenio. vel sicut habent Graeci Codices: non, id est, non mihi adjacet perficere bonum. probante J. Millio prol. 791.
 20. ἐγὼ prius] — CDE 31. Versio Vulg. Hilarius.
 τὸ καλόν] — T. Hemsterhusius.
 ἐμοὶ posterius] + μὲν 39.
 22. γὰρ] δὲ 28.
 23. τῷ νόμῳ τῆς νοῦς μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας] καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τοῦ νοῦς μου A. 21. θέλοντι] + εὐ 2.
 ἐμοὶ] κακόν παράκειται] — FG.
 κακόν] καλόν 46.
 Θεοῦ] κυρίου 34.
 25. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ] ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ DE Versio Vulg. probante Beaufortio. ἡ χάρις κυρίου FG. χά-
 ρις δὲ τῷ Θεῷ C. 10. 31. Versio Copt. Armen. Aethiop. Hieronymus Algaiae q. 8. Converter in te Apostolus, imo
 homo, sub cuius persona Apostolus loquitur, agit gratias salvatori, quod redemptus sit sanguine ejus. Irenaeus
 III. 20. deinde infert liberatorem. Origenes ad Martyr. in Esaj. H. 4. Methodius ap. Epiphani. H. 64. & Photium
 232. Cyrillus c. Anthropom. p. 379. & in Psal. L. Damascen. in l. & in comm. 13. Paulinus Epist. 3. probante
 J. Millio prol. 679.
 ἐγὼ] — D. a prima manu.
 μὲν] — FG. Versio Vulg.
 μὲν νοί] νοί μου 10. Versio Syr.
 1. νῦν] — D. a prima manu. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1286.
 μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα] — CD. a prima manu FG. 47. a prima manu. Versio Copt.
 Codices Latini. Aethiop. Origenes Schol. Athanasius ad Sarap. de Sp. S. Cyrillus Act. Eph. V. Augustinus de Nupt.
 & Concup. I. 32. in duas Epist. Pelag. I. 10. probante J. Millio prol. 730.
 μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-
 σιν A. Versio Vulg. Syr. Hilarius. Hieronymus c. Jovinian. 1. probante Bengelio.
 Ἰησοῦ] delendum est comma post Ἰησοῦ, quia non sequitur τοῖς. Versio Syr. Col. II. 6.
 2. μου] σε Versio Syr.
 3. τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ 49.
 νόμος] + καὶ 2.
 καὶ περὶ ἁμαρτίας] — 34.

τέτοις ἰνοικί. Epist. 619. ἐν τῇ κεφαλῇ μοι κατοικεῖ πάθος.

19. Euripid. Hecub. 566. ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων οἶκτα κόρης τέμνει σιδήρῳ πνύματος διαρροῆς. Descriptio servi. Seneca Hippolyt. 604. Vos testor omnes caelites, hoc, quod volo, me nolle.

22. Aristotel. I. 19. πάντων ἀγαθῶν συνηδόμενον αὐτῇ. Dio Chrys. XXXV. p. 433. B. ἐγὼ δὲ ὅρῳ καὶ ταύτῃ τῃ πάλιν ἐδριμύς ἐνδεδέσθαι τῶν προτέρων, καὶ συνήδομαι, καὶ ἀγαπῶ. XXXIII. p. 401. A. μὴ τέτοις ἀπρίετε, μηδὲ ἀποδέχεσθαι τὸν συνηδόμενον ὑμῖν καὶ θαυμάζοντα λόγον, μηδὲ τὰς δυνεῖς ἐγκωμιάζειν.

Falkut Ruben f. 10. 3. Caro est vestis interior hominis, sed spiritus est homo interior, cuius vestis corpus est. Plato de Rep. IV. ἄρ' ἔν οὐ τὸ μὲν καλὸν τὰ τοιαῦτα ἐγγίνεται, ὅταν ἐγγίνεται, ἐκ λογισμῶν; τὰ δὲ ἄγιστα καὶ ἔλκοντα διὰ παθημάτων τε καὶ νοσημάτων παραγίνεται; φαίνεται. Οὐ δὲ ἀλόγως, ἢ δ' ἐγὼ, ἀξιώσομαι αὐτὰ διαλεῖν τε καὶ ἔτερα ἀλλήλων εἶναι τὸ μὲν, ᾧ λογίζεται, λογιστικὸν προσαναγορεύοντες τῆς ψυχῆς· τὸ δὲ ἄρ' ἐν τε καὶ πεινῇ καὶ διψῇ, καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἐπτόνται, ἀλόγιστον τε καὶ ἐπιθυμητικόν; — Οὐκ ἔν καὶ ἄλλοι ἐφ' ἡν πολλὰ καὶ αἰσθανόμεθα, ὅταν βιάζονται τινα παρὰ τὸν λογισμὸν ἐπιθυμίας, λαιδωρῶντα τε αὐτὸν καὶ θυμωμένον τῷ βιαζομένῳ ἐν αὐτῷ, καὶ ὥσπερ δυοῖν κασιγάζονται σύμμιχον τῷ λόγῳ γιγνόμενον τὸν θυμὸν τῷ τοῦ-

τα; & IX. πλάττει μίαν μὲν ἰδέαν θηρίων ποικίλιν καὶ πολυκεφάλαις, ἡμίραν δὲ θηρίων ἔχοντος κεφαλὰς καὶ ἀγρίαν — μίαν δὲ τοῖν ἄλλῃν ἰδέαν λέοντος, μίαν δὲ ἀνθρώπων — σὺναπτε αὐτὰ εἰς ἑνὶ τρία ὄντα. — περιπλάσας δὲ αὐτοὺς ἔξωθεν ἐνὸς εἰκόνα τὴν τῷ ἀνθρώπῳ, ὥστε τῷ μὴ δυναμένῳ τὰς ἐντὸς ὁρᾶν, ἀλλὰ τὸ ἔξω μόνον ἔλκτρον ὁρᾶν, ἐν ζωῇ φαίνεσθαι ἀνθρώπον — ἐκὼν αὐτὸ τὰς δικαίας λέγων λυσιτελεῖν, φαίνῃ ὅν δὲ ταῦτα πράττειν καὶ ταῦτα λέγειν, ὅθεν τῷ ἔξω ἀνθρώπῳ ὁ ἐντὸς ἀνθρώπος ἔσται ἐγκρατέστατος. Plotinus Ennead. I. 1. 10. Διττὸν ἔν τὸ ἡμεῖς, ἢ συναριθμημένους τῷ θηρίῳ, ἢ τὸ ὑπὲρ τῆς ἡδῆς. Θηρίον δὲ ζωὴν τὸ σῶμα· ὁ δὲ ἀληθὴς ἀνθρώπος ἄλλος, ὁ καθαρὸς τέταν τὰς ἀρετὰς ἔχων τὰς ἐν νοήσει, αἱ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ χωριζομένῃ ψυχῇ ἰδρυνται — αἱ δὲ ἀρεταί, αἱ μὴ φρονήσεις, ἔσονται δὲ ἐπιθυμώμεναι καὶ ἀσκήσεις τῆς κοινῆς· τέττα γὰρ καὶ αἱ κακίαι, ἐπεὶ καὶ φθόνος, καὶ ζήλος, καὶ ἔλεος, φιλοκίαι δὲ τίνος; ἢ αἱ μὲν τέττα, αἱ δὲ τῷ ἔνδον ἀνθρώπῳ. & V. I. 10. οἷον λέγει πλάτταν τὸν εἶσα ἄνθρωπον.

23. νοῦς & νοί comm. 25. ut plod. Act. XXVII. 9. Arrianus Epist. II. 5. ἐπὶ τῷ πλῶ. vid. in Act. XXI. 7. Herodot. III. 31. φάμενοι νόμον ἐθένα ἐξευρίσκειν, ὃς κελεύει ἀδελφῇ συνοικεῖν ἀδελφόν, ἄλλον μόντοι ἐξευρίσκειν νόμον, τῷ βασιλευμένῳ περσῶν ἐξείναι ποιεῖν τὰ ἐν βέλῃ. ἔτω ἔτε τὸν νόμον ἔλυσαν δεισάντες καμβύσσει, ἵνα τε μὴ αὐτοὶ ἀπολάνται, τὸν νόμον περισέλλοντες ἐξεύρον ἀλ-

2. ἡ σὰρξ, ὁ Θεὸς τὸ αὐτὸ υἷον σώμα ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας, καὶ
 4 αὐτὴ ἀμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· ἵνα τὸ δικαίωμα τῆ νόμου πλη-
 5 ρῶν ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ ἔχουσιν σάρκα καταπαύσῃ, ἀλλὰ ἔχουσιν πνεῦμα. Οἱ γὰρ ἔχουσιν σάρκα
 6 ὄντες, τὰ τὴν σαρκὸς φρονεῖσιν· οἱ δὲ ἔχουσιν πνεῦμα, τὰ τῆς πνεύματος. Τὸ γὰρ φρόνημα
 7 τὴν σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τῆς πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. Διότι τὸ φρόνη-
 8 μα τὴν σαρκὸς, ἐχθρὰ εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τῆς Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· ἐδὲ γὰρ δύναται.
 9 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ζῆσαι οὐ δύναται. Ὑμεῖς δὲ ἐκ ἐστὶ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν
 10 πνεύματι, εἴτερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δὲ τις πνεῦμα Χριστοῦ ἐκ ἔχει, ἔστι
 11 ζωὴ καὶ δικαιοσύνη. Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐγγείρας τῆς Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν,
 12 τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐν ὑμῖν. Ἀγαθὸν ἐν, ἀδελφοί, ὀφείλεται εἶμεν οὐ τῇ σαρκί, τῇ

καὶ

ἐν τῇ σαρκί] πρὸς σάρκα D. ut videtur, a prima manū. in Verf. Latina: in carnem. — Versio Syra posterior.
 τῇ] — 2.
 6. γὰρ] διὰ 47. Editio Plantin.
 7. διότι] ὅτι FG.
 8. ὄντες] + τῷ D.
 πνεῦμα Θεοῦ] Θεοῦ πνεῦμα 46.
 σώμα] + εἶν FG Versio Vulg.
 ζωὴ] καὶ FG Versio Vulg.
 τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν] ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν Χριστὸν C. Versio Syr. Cyrillus Act. Eph. V.
 Χριστὸν] + Ἰησοῦν ADE. in oia 31. 37. Versio Vulg. Copt. Syr. Hippolytus c. Noët. 14. Athanasius ad Serap.
 de Sp. S. Basilus de Sp. S. 24. Damascenus. probante H. Grotio.
 καὶ] — A 39. 47. probante J. Millio prol. 1383. σώματα ὑμῶν] ὑμῶν σώματα 4.
 τὸ ἐνοικεῖν αὐτοῦ πνεύματι] τὸ ἐνοικεῖν αὐτοῦ πνεῦμα DEFG. 1. 4. 7. 18. 19. 20. 22. 26. 44. 45. 46.
 52. 54. 55. Editio Erasmi, Stephani, Bengelii. Versio Vulg. Arab. Origenes in I. in Psal. I. in Ezech. H. I. in Ro.
 VII. 18. & in comm. 12. in Matth. XVIII. 19. XXII. 23. Origenes & Methodius ap. Epiphani. H. 64. & ap.
 Photium Bibl. 235. Theodoretus, Chrysostomus T. VII. p. 620. Theophylactus. Tertullianus, Hilarius, Hieronymus in
 Ezech. XXXVII. Augustinus 83. Quaest. 66. Irenaeus V. 10. Fulgentius ad Thrasym. 3. Severianus de Creat. S. 5. pro-
 bante J. Millio prol. 1021. H. Grotio. τὸ ἐνοικεῖν ἐν αὐτῷ πνεύματι 3. τὸ ἐνοικεῖν αὐτὸ πνεῦμα 21. τὸ ἐνοικεῖν αὐτὸ πνεύματι 2.
 τῷ ἐνοικεῖν αὐτῷ πνεύματι C. Editae consentiunt Codices A. 10. 22. 34. 38. 39. Editio Colinaei, Bezae,
 Complut. Origenes in Matth. XVII. 2. Clemens Alex. Str. III. p. 545. Basilus c. Eunom. III. 4. & de Sp. S. 24.
 & H. de Bapt. Athanasius ad Serap. de Sp. S. ter. Pseudo-Athanas. testimon. S. 10. Epiphanius H. 57. & 74.
 ex Ancorat. 66. Macarius H. 5. 20. Elias Cretensis in Nazianz. de Sp. S. Idacius. Oecumenius, Cyrillus in Jo. p.
 824. 831. Cyrill. Hier. Catech. 207. Chrysostomus in Jo. H. 78. in 1. Cor. H. 41. Ambrosius de Sp. S. 11. 10. Au-
 gustinus de Genes. ad lit. 7. 22. de pecc. merit. & remiss. I. 4. 7. c. duas Epist. Pelag. I. 11. Oper. perf. c. Julian.
 I. 96. c. Faust. XXII. 27. de C. D. VIII. 23. Expof. Ep. ad Rom. c. secund. 10. Epist. 119. bis. Didymus de
 Sp. S. 11. Maximus Dial. III. ὑμεῖς ἐστὶ, οἱ — τὴν πρὸς Ρωμαίους παραχαρτιόμενοι, ἐν τῷ λέγειν, οὐ γυγνεται διὰ

τὸν νόμον σύμμοχον τῷ θείῳ γαμεῖν ἀδελφεας.

24. Theophrast. Char. 8. σχετιάζει λέγων, δυσ-
 χως κάσσανδρος, ὁ ταλαίπαρος. Plato in Euthydemo.
 p. 280. ταλαίπαρος ἄρα σύγχε ἀνθρώπος εἶ, καὶ οὐδὲ Ἀ-
 θηναῖος.

Plotinus Enn. IV. 3. 12. Ζεὺς δὲ πατὴρ ἐλέσας πο-
 νεμένας, θνητὰ αὐτῶν τὰ δευρὰ ποῶν, περὶ ἃ ποῦνται,
 διδῶσιν ἀναπαύλας ἐν χρόνοις, ποῶν σωμάτων ἐλευθερίας.
 [ἐφ. ἐλευθερίας.]

Exod. X. 17. σῶμα τῆς θανάτου, corpus morti ad-
 dictum & obnoxium propter peccata.

25. 1. Cor. X. 1. 2. Cor. X. 1. XII. 13. Od.
 ζ. 218. ὅρ' ἐγὼ αὐτὸς Ἀλμυρὸν ἁμοῖον ἀπολέσσομαι. & φ.
 207. ἔδον μὲν δὴ ὁ δ' αὐτὸς ἐγὼ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἥλυθον εἰκοστῇ ἐτὶ ἐς πατρίδα γαίαν. Herodot. III. 83.
 ἔτε αὐτὸς ἐγὼ, ἔτε οἱ ἀπ' ἐμεῦ αἱ γυνόμενοι.

2. τῷ πνεύματι τῆς ζωῆς] Gen. II. 7. 1. Cor. XV. 45.
 Lex peccati] supra VII. 23. diversa a lege Mo-
 fis, de qua comm. 3.

3. Phil. II. 7. Heb. VII. 18. Matth. XXVI. 41.
 Deus peccatum condemnavit, quod nos condem-
 naverat.

5. Supra VII. 5. Jo. III. 6. VIII. 15. 1. Cor. II.
 14. III. 3.

6. Gal. VI. 8. inf. comm. 13.
 7. Thucyd. II. 68. τὴν μὲν ἔχθραν εἰς τὰς Ἀργεῖς —
 ὁποῦσαντο. inf. X. 3. Jac. IV. 4.

9. εἴτερ] Inf. 17. 2. Theff. I. 6. II. γ. 25. μάλα
 γὰρ τι κατισθίει, εἴτερ ἂν αὐτὸν Σύνανται ταχέως τι κύεις,
 θαλεροὶ δ' αἰζήσοι.

Bereschith R. VIII. 1. Et spiritus Dei moveba-
 tur super facies aquarum; hic est spiritus regis Mes-
 siae, juxta id quod dicitur: & requiescet super eum
 spiritus Dei Esaj. XI. 2. Vajikra R. XIV. Resch
 Lakisch Gen. I. 2. hic est spiritus regis Messiae
 Bereschith R. II. 5. R. Simeon f. Lakisch (ut
 VIII. 1.)

10. 1. Cor. V. 5. supra V. 12.

11. Conf. 2. 2. Tim. I. 14. Schemoth R. XLVIII.
 tempore futuro Spiritus meus vivificabit vos S. D.
 Ez. XXXVII. 2. Cor. IV. 10. 11. Eph. II. 4-6.
 resurrectionem intelligit. Sota IX. 15. Spiritus S.
 est causa resurrectionis mortuorum. Josefus Albo
 Ikkarim IV. 35. Corpus justī ob impressionem in
 ipso reliquam a spiritu divino, cujus habitaculum
 fuit, paratus fore ad spiritum istum denuo reci-
 piendum. Bereschith R. XIII. 11. nubes dicitur
 נֶפֶשׁ — quia facit habitare spiritum super creatur-
 as. Schemoth R. LI. f. 144. 1. Statim habitavit
 spiritus S. super Moysen. Bereschith f. 31. 2. Han-
 na dixit ad Eli: Spiritus S. non habitat super te,
 quia me hujus rei accusas. Falsus Ruben f. 663.
 Spiritus S. habitavit in Josephe.

12. Sophocl. ὅδ' ἐκείν' ἡμῶν ὀφειλότες ἔτι.

H 2

14.

καὶ σάρκα ζῆν. Εἰ γὰρ καὶ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεῦμα· τὰς 13
 πράξεις τῆ σαρκὸς θανάσιτε, ζήσατε. Ὅσοι γὰρ πνεῦμα Θεοῦ ἔχουσιν, οὗτοί εἰσιν 14
 υἱοὶ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱο- 15
 θεσίας, ἐν ᾧ κρίζομεν, Ἀββᾶ ὁ πατήρ. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι 16
 ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκλη- 17
 ρονόμοι δὲ Χριστοῦ· εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι ἐν ᾧ 18
 τὰ παθήματα τῶ νῦν καίτε πρὸς τὸ μέλλειν δοξάν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. Ἡ γὰρ 19
 ἀποκαρδοκία τῆ κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. Τῇ γὰρ ματαίῃ 20
 ἡ κτίσις ὑπετάγη, ἔχ' ἐκείνη, ἀλλὰ ἀπὸ τῆ ὑποτάξεως. Ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ 21
 αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆ δουλείας τῆ φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆ δόξης
 τῆ

τῶ ἐνοικῆτος πνεύματος ἐν ἡμῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνοικῆν αὐτῷ πνεύματι — Macedon. ὥτως οὐ γέγραπται διὰ τῶ ἐνοικῆ-
 τῶ, ἀλλὰ τὸ ἐνοικῆν. ἔαν ἐν πᾶσι ἡ δεύτερον ἀντίγραφον εὐρεθῇ ἐσφαλμένος παρ' ἡμῖν — Orthodox. ἔχομεν δι᾿ ἐξαι, ὅτι
 ἐν ὅλοις ἀρχαῖς ἀντιγράφοις ἔτω καίται, ἐπὶ δὲ ἱερμίξιν τὸ ἀντιλεγόμενον εἶναι, περὶ φθορᾶς καὶ ἐξ ἄλλης γραφικῆς
 ἀποδείξεως. Maced. εἰπέ, τὸ γὰρ ἀντιλέγεται.

13. τῶ σαρκὸς] τὸ σαρκὸς DEFG. Versio Vulg. Cyprianus, de Zelo & Liv. Irenaeus V. 10. Tertullian. de
 resurr. 46. Didymus de Sp. S. Augustinus, Rufinus. prob. Bengelio. τῶ πνεύματος] 1.

14. εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ] υἱοὶ Θεοῦ εἰσιν ACD. 39. 47. Damascentus. prob. Bengelio. υἱοὶ εἰσιν Θεοῦ FG Versio Syr. Didymus.

15. δουλείας] δουλίας P. Junius.

16. αὐτῶ] ὡς αὐτὸ DE.

συμμαρτυρεῖ] συμμαρτυροῖ 2. Editio Erasmi 1. Ald.

17. κληρονόμοι] συγκληρονόμοι D. 10.

συμπάσχομεν] συμπάσχωμεν A.

19. ἀποκαρδοκία] καρδοκία 55.

ἀποκάλυψιν] ἀπολύτρωσιν P. Junius.

ὑποτάσσεται ἐπ' ἐλπίδι] ὑποτάσσεται ἐπ' ἐλπίδι A 1. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 45. Editio Complut.

Erasmi, Plantin. Stephani, Colinaei, Bengelii. Versio Copt. Origenes, Chrysostomus, Theodoretus, Occumenius, Theo-
 phylactus, Damascentus.

ἔτι] ὅτι D. a prima manu FG. ὅτι P. Junius.

1] — F.

τῆ δόξης] — 4. a prima manu 41.

τῆ δόξης τῶ τέκνων] τῶ τέκνων τῆ δόξης 43.

τέκνων] υἱῶν 31.

14. Gal. V. 18. 2. Pet. I. 21. agitantur, impellun-
 tur. Achilles Tat. III. p. 163. τὸν πλὴν εἶχον, ἵνα
 αὐτὸς ἦγε τὸ πνεῦμα. V. p. 297. καὶν ὁρῶν κατὰ πρό-
 σωπον φερομένην — τὸ πνεῦμα αὐτὸς ἦγεν. Heliodorus
 I. p. 43. ἡγόμην ἐν ὑπὸ τῷ αἰ πόντος.

15. Sent. Demophilus οἱ μὲν δραπεταί, καὶ μὴ διώ-
 κονται, φοβούνται. Philo de Profugis T. 1. p. 546,
 21. αἰτίας ἐν ἐγῶν τρεῖς εἶναι νομίζω φυγῆς, μῆτος, φό-
 βον, εἶδω. μῆτις μὲν ἔστι καὶ γυναῖκες ἄνδρας, καὶ ἄνδρες γυ-
 ναῖκας ἀπολείπουσιν· φόβος δὲ τὰς γυναῖκες παῖδες, καὶ διαπό-
 τας οἰκείται.

Justinus II. 11. Ingredientem templum statim
 antistites ut Hammonis filium salutant. Ille laetus
 Dei adoptione hoc se patre cenferi jubet. 2 Tim.
 I. 7. inf. XIII. 5. Gal. IV. 1-6. V. 1. Heb. II. 15.

17. Glossar. doleo vicem tui, & vicem tuam,
 συμπάσχοι σοι. Ammonius. πάσχειν καὶ συμπάσχειν δια-
 φέρε, ὡς πάσχειν συμπάσχειν, ὁ μὲν γὰρ συμπάσχειν
 λυγίσται μὲν ἐπὶ τῷ τῷ πάσχειντος πάθει, οὐ μὲντοι συμ-
 πάσχειν ἀλγεί, καθάπερ ὁ πάσχειν. οἷον πυρῆτις τις τῶν
 φίλων σφόδρα, καὶ συμπάσχειν τῷ πυρῆτι, οὐ μὲν
 δι καὶ πυρῆτι. Hic vero significat, unā cum al-
 tero pati.

18. Il. 234. τὸν δ' ἔσθ' ἐνός ἀξίος ἐσμὲν ἑκτορος. Plato
 Protagor. κατὰ τὴν δὲ φύσιν ἴσως ἀνάξια εἰς τ' ἀγαθὰ
 τῶν κακῶν, ἢ τὰ κακὰ τῶν ἀγαθῶν, ἢ κατ' ἄλλο τι, ἢ
 ὅταν τὰ μὲν μείζω, τὰ δὲ μικρότερα ἢ· ἢ πλείω, τὰ δὲ
 ἐλάττω· ἢ ἔχ' ἔχομεν ἄλλο εἶπεν, ἢ τὸτο. Δῆλον ἄρα φή-
 σαι, ὅτι τὸ ἡτῶσθαι τὸτο λέγεται, ἀπὸ ἐλαττωτέρων ἀγαθῶν
 μείζω κακὰ λαμβάνειν. καὶ τίς ἄλλη ἀνάξια ἡδονὴ πρὸς
 λύπην εἶναι, ἀλλ' ἢ ὑπερβολὴ ἀλλήλων καὶ ἑλλείψις· ταῦτα
 δ' εἰς μείζω τε καὶ μικρότερα γιγνόμενα ἀλλήλων, καὶ
 πλείω καὶ ἐλάττω, καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον.

Aristides in Rhodum p. 551. τίνας ἔν κύριος ὁ σείσ-

μός· καὶ τίνας ἐστὶν ἡμῖς· ὁ μὲν τῶν οἰκῶν καὶ τῶν τι-
 χῶν καὶ τῶν σαιμάτων καταρρίψαι καὶ διαφθεῖναι ἡμῖς δὲ
 λογισμὸν τοῖς συμβεβηκόσιν ἀντιθεῖναι. Μὴ τοῖνυν ἀνάσχοι-
 σθε τὸτο ἡμῖν ἐξελθεῖν, μηδὲ συμπεσῶσιν τοῖς ἄλλοις καὶ
 τῇ γῇ· φρονήματα ἔχοντες, καὶ λογισμῶν, οἷως χρῆ-
 σαι πραγμάτων.

19. Glossar. N. T. & Hesych. ἀποκαρδοκία,
 προσδοκία. Schol. Cod. 7. ἡ σφόδρα προσδοκία. Chrysost.
 ἡ μεγάλη προσδοκία, ἡ ἐπιταταμένη προσδοκία. Hilar. de
 Trin. XII. longinqua expectatio. Theognis. cit. Phi-
 lopi, omnem probum esse liberum T. 2. p. 469, 26.
 Οὐπὸς δὲ καὶ κεφαλὴ εὐθεία ἐφέυκε ἄλλ' αἰεὶ σκολιῇ, καὶ
 αὐχένα λοξὸν ἔχει. Euripid. Rheso 144. σάλπινγος αὐ-
 δὴν προσδοκῶν καρδοκί. Etymol. καρδοκί, τῇ κεφαλῇ
 προβλέπειν, καὶ ἐλπίζειν τὸ ἐκδεχόμενον. Cic. ad Attic.
 IX. 10. Commodissime τὸ μέλλον ibi καρδοκίσεις.
 Aristoph. Equit. 660. ἐκαρδοκίσεις εἰς ἐμ' ἢ βελὴ πάλ-
 λιν. Schol. ἀπὸ τῆ ἀπὸ βλεψέ, ἢ ἐμοὶ προσέθετο τὴν κε-
 φαλήν μεταφράσαντες. Xenoph. τὰ προσεχθησόμενα κα-
 ρδοκί. Plut. Coriol. p. 221. A. ὁ δῆμος ἐξένει ἐκαρδο-
 κί τοῦ τέλους. Aemil. p. 270. A. τὸ μέλλον αἰεὶ καρδοκίσεις.
 Craff p. 556. A. καρδοκί τὸ μέλλον. Polybius p. 1112.
 ἵνα μὴ δοκῇ τοῖς καιροῖς ἐφειδέναι ἀποκαρδοκί τῇ Ἀντιό-
 χῃ παρυσίαν. Arisid. in Rhodum p. 543. τίς δ' ἂν
 εἴη σωφρονίη, τῆς σχετικῆς ἐκείνης μεσημερίας μνησθεῖς,
 εἴ ἢ τὸ κακὸν πρῶτον ἤρχετο, καὶ κατ' ἡμέραν, ἢ ἡμέρας μὲν
 ἢ θάλασσαν καρδοκί τὸ μέλλον, ὥστε ἄλλον τίνα χει-
 μῶνα μέγαν καὶ ἀνέκτιστον προσδοκίμην· σιγὴν δ' εἶχεν ἄ-
 πας ὁ αἶψ, ὥστε προσδοκῶν τὸ ἐσόμενον, καὶ ὅριος, καὶ
 πάντα ὑσώχων ἐπὶ τῷ μέλλοντι. Philo de V. Mos. I.
 p. 82, 34. & III. p. 162, 15. ἐκαρδοκί τὸ ἀπο-
 βησόμενον. Diodorus S. XIV. 60. τὸν τῶν πολέμων ἐπὶ-
 πλεον ἐκαρδοκί. Plut. Arat. p. 1040. F. καρδοκί-
 σοντα πρὸς τὸν τὸ συμβεβηκόσιν. Polybius XVI. 1.
 ἄτ-

- 22 ἢ τέκνων τῷ Θεῷ. Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστράζει καὶ συνιδίνει ἄχρι τῆς νῦν.
 23 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὸ ἀπαρχὴν τῷ πνεύματι ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν
 εαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὸ πολυτέρας τῷ σώματι ἡμῶν.
 24 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν. ἐλπίς δὲ βλέπομένη, ἐν ἑστῇ ἐλπίσι· ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ
 25 ἐλπίζει; Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύτως
 26 δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθ'
 θεῷ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλα-
 27 λήτοις. Ὁ δὲ ἐρευνᾷ τὰς καρδίας, οἶδε τί τὸ Φρόνημα τῷ πνεύματι, ὅτι χτλ' Θεὸν
 28 ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸ Θεόν, πάντα συνεργεῖ εἰς
 ἄγα-

22. ἢ] δὲ A.
 συνιδίνει] ὠδύει FG. Versio Vulg.
 αὐτοὶ prius] + οἱ 4. 55. probante J. A. Bengelio.
 καὶ ἡμεῖς] — DFG Versio Syr.
 LXXXIII. & in Ezech. XXXIV. 27. καὶ 31. Versio Vulg. Methodius ap. Epiph. H. 64. αὐτοὶ ἡμεῖς 23.
 αὐτοὶ posteriores] — I.
 υἱοθεσίαν] — DFG.
 δὲ] + ἡ FG. Versio Vulg.
 καὶ] — DFG Versio Vulg. Syr.
 ταῖς ἀσθενείαις] τῇ ἀσθενείᾳ ACD 10. 23. 31. 37. Versio Vulg. Syr. Origenes, Idacius, Cyrill. Catech. p. 185.
 Damascenus.
 προσευξόμεθα] προσευχόμεθα D. 1. 3. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 32. 33. 36. 37. 38. 42. 43. 44. 45. 46.
 47. 52. 54. 55. Editio Complut. Erasmi, Stephani. Bogardi. Chrysost. in Gen. H. 30. Nazianz. de Sp. S. Ma-
 carius de Caritate II. Damascenus de F. O. 95. & in I. Oecumenius. προσευχόμεθα FG 23.
 αὐτοὶ] — 43.
 ὑπὲρ ἡμῶν] — ADFG. Origenes de Orat. 6. 47. Epiphani. H. 55. Damascenus. probante J. Millio prol. 1286.
 ὑπὲρ ἡμῶν Editio Complut.
 28. δὲ] γὰρ 6. 9. 47. 48.
 εἰς] + τὸ A. 1. 4. 34. 38. 48. 52. 54. Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Genev. Clemens Strom. IV. p. 584.
 συστράζει] στενάζει 33. 35. Versio Vulg.
 23. ἀλλὰ] + ἡμεῖς DFG 31. 36. in ora. Versio Vulg. Syr. Theodoretus.
 ἡμεῖς] Versio Syra utraque. τὸ πνεῦμα] — 41.
 ἡμεῖς] A C. Versio Copr. Origenes, Damascenus, Theodoretus. in Psal.
 ἐκδεχόμενοι] συστενάζομεν D a prima manu. 38. 48. Editio Compl.
 24. ἐσώθημεν] διεσώθημεν 38.
 τί] ἐλπίζει] ἐλπίσμεν D. τί] ἐλπίσμεν A. Ambrosius Ep. 35.
 25. ἐλπίζομεν] — 41. 55. 26. καὶ] — 35.
 ἡμῶν prius] — D a prima manu.
 ὑπερεντυγχάνει] ἐντυγχάνει 47. 54.
 27. τί] — 54. ἁγίων] ἡμῶν 32. 47. in ora.
 συνεργεῖ] + ὁ Θεός A.

ἀπεκαρδοῦναι τὸν κίνδυνον L. XXXII. ἀπεκαρδοῦναι τὰς
 ἐκ τῆς πόλεως, ἐπὶ τίνος ἔσονται γνώμης. Jof. A. XIV.
 15. 12. τῆτο τὸ ἔργον μάλιστα τὰ φρονήματα τῶν πο-
 λιτῶν ἐκλάσσειν καρδοῦναι τὸ μέλλον. XVII. 9. 5. ἐκα-
 ρδοῦναι τὸ μέλλον. XVII. 5. 1. ἐκέλευεν αὐτὸν ταῦτα πῃ
 καρδοῦναι ἐπέχειν. XVIII. 8. 7. ὅτι πρότερον κέρδος τὸ
 ἀπ' αὐτῆς καρδοῦναι. B. IV. 5. 1. μετέωροι τε οἱ ζηλωταὶ
 τὴν ἀφίξιν αὐτῶν ἐκαρδοῦναι. V. 1. 5. τὸν ἔξωθεν πόλεμον
 ἀπ' ἐλευθερίας τῶν οἰκίων κακῶν ἐκαρδοῦναι. VI. 2. 5. ἐ-
 καρδοῦναι τὸ μέλλον. III. 7. 26. ἀπεκαρδοῦναι δὲ τὴν ὁρμὴν
 τῶν βελῶν. 1. Cor. I. 7.

20. 1. Pet. I. 18.
 21. 1. Cor. XV. 42. 50. 53. 2. Cor. IV. 16.
 22. Enripid. Helen. 733. Κακὸς γὰρ, ὅστις μὴ σέβει
 τὰ θεοποιῶν, καὶ ξυγγίγνεται, καὶ ξυνοδίνει κακοῖς. Por-
 phyrus de Abstin. III. 10. οἶδον δὲ ἐπὶ τῶν ζώων τὰς
 ὁδοῦς αὐτοῖς συνοδικὸς, καὶ συνοδίνει δὲ τὰ πολλὰ, ὥσπερ καὶ
 ἀλεκτροῦνες.

23. Glossar. Nofmet, ἡμεῖς αὐτοὶ. 2. Cor. XII.
 13. X. 1. 1. Cor. XV. 20. 23. XVI. 15.

Genus humanum dividitur in eos, qui jam Chri-
 sto nomen dederunt, quique primitiae vocantur
 hic & Jac. I. 18. & reliquos, qui nondum Chri-
 sto nomen dederunt, qui vocantur creatura, vid.
 Marc. XVI. 15. Et Judaei sentiunt onus legis suae:
 & gentes reliquae tenebras suas palpant, praedica-
 tione Evangelii tanquam e somno excitatae; ubi-
 que magna rerum conversio expectatur. Illi expec-
 tant mutationem in hac vita, quae continget, si
 ad Christum accesserint: nos vero in altera vita.

Polyaenus p. 488. βασιλείας μετέχειν οὐκ ἐλπίζομε-
 νης, ἀλλὰ παρῆς.

26. Diogenes L. VIII. 9. Pythag. οὐκ ἐξ εὐχισθαί
 ὑπὲρ εαυτῶν, διὰ τὸ μὴ εἶδέναι τὸ συμφέρον.

Aliquem convenire, compellere alterius causa.

Themist. p. 125. C. βέλεσθαι ἐντυχεῖν βασιλεῖ περὶ μεγί-
 στων πραγμάτων. Plut. Pyth. Orac. p. 407. D. ἐν-
 τυγχάνον τῷ θεῷ περὶ πραγμάτων. Fab. p. 188. A. προσήκει
 διὰ τῶν ἐντυγχάνοντων καὶ περιστάτων — ἐκέλευσε δὲ ἑαυτῇ
 προσελθεῖν. Amator. Narrat. 773. E. ἀπῆκε εἰς Λακ-
 κωνοῦς, τοῖς ἐφόροις ἐντευχόμενος. Quaeft. Roman. p.
 276. E. ἐπέτρεψε ἐντευχεῖς Δομετιανός. Thef. p. 12. C.
 ἐκαίς περὶ τέτταν ἐντυχόντος τῇ Ἀντιόχῃ. Lucian. Som.
 7. ἐκράτης ὁ πλάσιος ἐντυχὼν ἐν ἀγορᾷ. 9. τύχη τινε
 ἀγαθῇ ἐντυχάμενος χθὲς τῷ ἐκράτει. Jof. A. XIV. 10.
 13. Ἰεδαίης τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, Λέκιος Λίντλος ὑπα-
 τος, ἐμὲ ἐντυγχάνοντος ὑπὲρ αὐτῶν, ἀπέλυσε τῆς στρατείας.
 XV. 3. 8. τὰς ἐντευχέας, αἱς ὑπὲρ τῆς Ἰεδαίας ἐποιοῦτο
 Act. XXV. 34. infra XI. 2. 1. Macc. VIII. 32.
 X. 61. 63. 64. XI. 25.

ἀλαλήτοις] Quae in imo pectore fiunt, nec pro-
 feruntur voce, ut audiantur. Cic. ad Attic. II. 21.
 Sed cum diu occulte suspirassent, postea jam ge-
 mere, ad extremum vero loqui omnes & clamare
 coeperunt. Justin. VIII. 5. Non tumultus —
 sed tacitus moeror ac luctus.

27. κατὰ θεόν] Plato in Euthyd. κατὰ θεὸν γὰρ πε-
 ρὶ ἐτυχὸν καθήμενος ἐπαύει, ὃ περ σὺ με εἶδες. Porphy-
 r. de Abstin. I. 25. τῆτο δὲ ἐξ γνώμης γίνονται ἀνθρώπων,
 ἀλλὰ κατὰ θεόν. Aristides S. S. I. p. 283. εἶπον, ὅτι κατὰ
 τὰ θεὸν ἡμεῖς τὰ ὡς, ἐκέλευεν γὰρ, ἔφην, ὃ θεὸς τήμερον
 ὡς χρῆσασθαι. Synesius. σοὶ γὰρ ἂν κατὰ θεὸν γένοιτο
 συγγενέσθαι καὶ ἡμῶν περὶ τέτταν, καὶ πολλοῖς ἀμεινοῖς ἐν-
 δόξῃ. Plut. de fac. in orb. Lunae p. 944. F. καὶ
 ἄμφορος ὧν εἶπε πάντων μάλιστα δὴ κατὰ θεὸν εἰπεῖν ἵσκει πε-
 ρὶ τῶν καθόλου [an καθ' ἑαυτῶν] Versio Syra posterior in
 margine interpretatur κατὰ τὸ θέλημα θεῷ. 2. Cor.
 VII. 10. 1. Jo. V. 14.

28. Enripid. Rhet. 317. ὅταν πολίταις εὖ σταθῶσι
 δαίμονες, ἔπει κατάντης συμφορὰ πρὸς ἄγαθόν. Theognis
 H 3 161.

ἀγαθόν, τοῖς χτ' πρόθεσιν κλητοῖς ἔσιν· Ὅτι ἔς πρόεργον, ἡ πρόεργισι συμμέτρως 29
εἰκόν· τῇ υἱῷ αὐτῆς, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν παρόλοτον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. Οὗς δὲ 30
πρόεργισι, τέτρες ἡ ἐκάλεσε· ἡ ἔς ἐκάλεσε, τέτρες ἡ ἐδικαίωσεν· ἔς δὲ ἐδικαίωσε,
τέτρες ἡ ἐδόξασε. Τί ἔν ἐξῆμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 31
Ὅς γε τῇ ἰδίᾳ υἱῷ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν, ὥς ἔχῃ 32
ἡ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσι; Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεῷ; Θεὸς ὁ δίκαιος. 33
Τίς

29. πρόεργον] πρόεργον Codices quidam, teste Erasmo. 30. πρόεργισι] πρόεργον A.
ἡ ἔς] ἡ δὲ 37. ἡ δὲ] ἡ δὲ A.
32. γε] ἡ δὲ D. a prima manu FG. 47. τῇ ἰδίᾳ υἱῷ ἐκ] υἱῷ ἰδίᾳ FG.
παρέδωκεν] δέδωκεν 28. 32. 45. τὰ] — D a prima manu, F.
χαρίσεται] χαρίσεται 11. 31. 39. Editio Colinaei. Theodoret. de provid. 10.
33. ἐκλεκτῶν] — Versio Syra posterior. 34. χριστός] Θεὸς 4. minio in ora per errorem. + Ἰσὺς ACF 17. 31. 33. Versio Vulg. Copt. Aethiop.
Origenes, Cyrillus Act. Eph. V. Damascenus. + prius] + AC. 33. 35. 39. Versio Syr. Copt. Damascenus.
ἐνερθεῖς] + ἐκ νεκρῶν AC 17. 31. 39. Versio Copt. Aethiop. Chrysostomus, Damascenus, Athanasius. S. Major de fide 3.
Augustinus de D. G. III. 3. (& ex eo Sedulius in l.) Illud, quod sequitur, sono interrogantis enuncietur: Deus,
qui iustificat? ut tacite respondeatur: non. — rursusque interrogemus: Christus, qui mortuus est? &c. ut ubi-
que tacite respondeatur: non. ad Simplic. II. 5. Si, quasi confirmans, respondeat, vides, quanta perversitas
oriatur. Sic ergo pronuntiandum est ac si dicatur: Deusne, qui iustificat? ut subaudiatur: non utique. Eucherius
Q. Haec in quibus sibi ipse respondit, quasi ἑωκίως legenda. Et est sensus iste, nisi forte electos suos Deus,
qui iustificat, aut Christus, qui pro his est mortuus, condemnabit. Minime utique. Nulla tamen necessitate ita
statuunt, prima enim quaestio τίς jam continet tacitam negationem, alterique quaestioni locum non relinquit.
Deinde ipsa quaestio: an is qui absolvit accusabit? an qui patronus est condemnabit: non valde concinna vide-
tur. Id enim satis intelligitur, neque cuiquam in mentem venire potuit, ut inde aliquid metueret. Opponit ma-

161. πολλοί τοι χρώνται δειλαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ
Οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν. Plato de Rep.
X. p. 760. D. ἔτας ἀρα ὑποληπτέον περὶ τῆς δικαίης ἀν-
δρός, ἐάν τ' ἐν πειρᾷ γίγνεται, ἐάν τε ἐν νόσοις, ἢ τινι ἄλλῳ
τῶν δοκούντων κακῶν, ὡς τέτρε ταῦτα εἰς ἀγαθὸν τελευ-
τήσῃ ζῶντι, ἢ καὶ ἀποθάνοντι. Οὐ γὰρ δὴ ὑπὸ γε Θεῷ πο-
τε ἀμειλίσται, ὅς ἂν προθυμῆσθαι ἐθέλῃ δίκαιος γίγνεσθαι,
καὶ ἐπιτηδεύων ἀρετῇ, εἰς ὅσον δυνατόν ἀνθρώπων ὁμοεισθαι
Θεῷ. Hierocles. τὰ ἄλγεα πρῶτως φέρειν ὁ παρὼν
εἰσηγέται λόγος, ἐνθυμημένους τὰς αἰτίας αὐτῶν, καὶ ὅσον
οἶοντε περικόποντας, καὶ μετατιθέντας εἰς ἀφίλειαν τὰ δο-
κούντα βλαβερά, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἀγαθῶν ἐκὼς ἀ-
ξίως παρέχεσθαι διὰ τῆς ἀκροτάτης ἀρετῆς. Aristides in
Rhodum p. 550. μέγιστοι τῶν ἐλλήνων μέγιστα ἐπλήγη-
τε ἄριστα ἐνεγκύν ταῦτα θεῖ, ὅα — τὰ νῦν δοκούντα εἶ-
ναι δυνάει καὶ ἀνήκεα ὑπὲρ ὑμῶν γένηται· ὅσον γὰρ ἂν κρείτ-
τους αὐτῶν φαίητε, τέτρε πλείον ἐνδοκμήσετε. Beracchoth
f. 60. 2. Semper homo adfuescat, ut dicat: om-
nia, quae Deus facit, ad bonum facit. — Aki-
ba in itinere venit ad urbem quandam, & petiit
hospitium, sed nemo illum recipere voluit, tunc
dicebat: Quaecunque Deus facit, ad bonum facit.
Abiit ergo & pernoctavit in agro; habuitque
secum gallum, asinum & lucernam. Venit turbo,
& lucernam extinxit; felis; & devoravit gallum;
leo devoravit asinum; tunc dixit: Quodcunque
Deus facit, ad bonum facit. Ea nocte venit turma
hostium, & captivos abduxit cives. Quibus dixit
R. Akiba: nonne dixi vobis, Deum omnia, quae
facit, ad bonum facere? Sanhedrin f. 108. 2. Nahum
Gamsu, in more habebat, ut, quicquid ipfi acci-
deret, diceret: hoc etiam in bonum. Taanith f. 21. 2.
De Nachum וְנַחֲמָן נַחֲמָן narratur, fuisse coecum
utroque oculo, debilem utraque manu, claudum
utroque pede, toto corpore ulceribus pleno, ja-
cuisset in domo ruinam minante. — Dixerunt disci-
puli, vae nobis, qui te talem vidimus! Ille vero
respondit: imo vae mihi, si me talem non videretis.
Cur vero ipsum vocant Nachum virum Gamsu?
quia ad singula verba, quae proferebat, addebat:
etiam hoc וְנַחֲמָן in bonum est. Bereschith R. IX.

10. Dixit R. Chone: Ecce valde bonum — haec
est mensura castigationum. Miror mensuram casti-
gationum esse valde bonam. Sed quia per eam crea-
turae veniunt ad vitam seculi futuri. Et ita dixit
Salomo: Prov. VI. 23. XLII. 1. Accidit aliquando
ut R. Eleazar f. Hircani araret in monte, & fra-
tres ejus in planitie. Ceciditque vacca ejus & rup-
ta est. Dixit eis: ad bonum meum rupta est vacca
mea. Fugit, abiitque ad R. Joannem f. Saccai.
Gen. L. 20. Psal. LXXIII. 1. Sir. XXXIX. 27.
πρόθεσιν] 2. Tim. I. 9. inf. IX. 10. Eph. III. 11. Dei.
Suidas πρόθεσις, προαιρέσις, ἀλλ' ὅδε ἡδίκησε τινα κα-
τὰ πρόθεσιν. Philo de V. Mosis p. 144, 1. ἔνεκα —
τῷ μηδὲν κατὰ πρόθεσιν φύντων ποτε λυθῆναι.
Polybius p. 155. συναργεῖτο δ' αὐτοῖς πάντα καὶ παν-
ταχόθεν ἐτοιμῶς. p. 836. πολλὰ δ' ὑπὸ τῶν βαρβάρων εἰς
τέτο τὸ μέρος συναργεῖτο. p. 876. πολλὰ δὲ συναργεῖν τὴν
ἐκ τῆς ἐπισκοπῆς ἀρμονίαν τῶν ὅλων εἰς τὴν χρείαν. Dioge-
nes L. Zeno. VII. 104. τὰ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μή-
τε πρὸς κακοδαιμονίαν συναργεῖντα.

29. Non casu hoc accidit: sed deliberato Dei
consilio.

πρόεργον] Praescivit, & in scriptis Prophetarum
praedixit tum calamitates Messiae, tum virorum
bonorum. Xiphilin in Augusto p. 76. οὐ κατὰ τύχην
— ἀλλ' ἐξετίθηδες καὶ κατὰ πρόεργον. Plut. Fab. o.
190. F. εἰ δὲ δεῖ μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς παρῆσιν, ἀλλὰ
καὶ τεκμαιρῆσθαι περὶ τῶν μελλόντων ὁρθῶς τὸν ἀγαθὸν ἐκ-
τηγόν, Ἀθηναῖοις μὲν, ὡς περικλῆς πρόεργον καὶ προεῖπεν, ἐτε-
λεύτησεν ὁ πόλεμος — ὥστε τῷ μὲν τὰ παίσματα μαρ-
τυρεῖν ὅτι καλῶς ἔγνω, apud Jamblichum ἡ θεῖα πρό-
γνωσις est vaticinatio. Jof. c. Apion. I. 22. ex He-
cataeo. πῶς γὰρ ἔτος, τὴν ἐαυτῆς σωτηρίαν μὴ προῖδαν,
περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν τι ὑγιὲς ἀπήγγελλαν; εἰ
γὰρ ἡδύνατο προγνώσκῃν τὸ μέλλον, εἰς τὸν τόπον τέτων ἐκ
ἂν ἦλθε. inf. XI. 2. 1. Pet. I. 2. 20. Act. II. 23.
Clemens R. I. ad Cor. 43. οὐ πρόεργον Μωϋσῆς τέτο
μέλλον ἐσσεσθαι; μάλιστα ἤδει.

πρόεργισι] Act. IV. 28. 1. Cor. II. 7. Eph. I. 5.
11. Livius XLV. 40. Quos praetextatos curru
vehi cum patre, sibi ipsis similes praedestinentes
trium-

34 Τίς ὁ καίσαρίνων; Χρίστὸς ὁ Σπύθανὼν; μᾶλλον δὲ καὶ ἐγέρθεις, ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τῷ Θεῷ,
 35 ὃς καὶ ἐνυγχαίνει ὑπὲρ ἡμῶν. Τίς ἡμᾶς χαρίσει Σπὸς τῇ ἀγάπῃς τῷ Χριστῷ; Ολίγῃς, ἢ
 36 στενοχωρία, ἢ διωγμός, ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; (Καθὼς γέγραπῃ·)
 37 Ὅτι ἐνεκα σε θανάτουμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίζομεν ὡς πόρρωτα σφαγῆς.) Ἀλλ' ἐν
 38 τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τῇ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς. Πέπεισμαι γὰρ ὅτι ἔτε θάνα-
 τος, ἔτε ζωῆς, ἔτε ἀγγελιοι, ἔτε δεσχαί, ἔτε δυνάμεις, ἔτε ἐνεσῶτα, ἔτε μέλ-
 λοῖα,

nifeste patrocinium Christi, & sententiam patris, accusationibus & sententiis hostium. Non ergo debent ad eandem classē referri.

καὶ secundo loco] — AC 3. 33. 35. Versio Vulg. Copt. Cyrillus, Chrysostomus, Origenes. probante J. Millio prol. 1487.
 35. τίς] + ἐν G. Codices Latini. ἡμᾶς] ἡμεῖς Versio Syra. probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 4.
 Χριστῷ] 218 7. & Schol. 14. 20. 39. 42. Editio Erasmi, Bogardi, Origenes c. Celf. 1. Basilus de Bapt. 2. &
 ad Letoium. Ephrem p. 213. Sedulius, Antiochus 129. Theophylactus.
 ἢ secundum] — D a. prima manu. FG. ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος] — 1.
 36. ἐνεκα] ἐνεκα AFG 14. 37. Origenes c. Celf. 1. Clemens Str. IV. p. 360. Methodius ap. Epiphan. H. 64. Chrysostom.
 37. τῇ ἀγαπήσαντι] τῇ ἀγαπήσαντα DEFG. Versio Vulg. Augustinus, Hilarius. probante J. Millio prol. 452.
 ἡμᾶς] + χριστῷ 6. 10. 39. 38. πέπεισμαι] πέποιθα 19.
 ἄγγελοι] ἄγγελος DEFG. + οὔτε ἐξουσία DE. + οὔτε ἐξουσία 44.
 ἀρχαί] + οὔτε ἐξουσία C 1. 30. 46. Versio Syra posterior cum asterisco. Origenes in Matth. XIX. 6. & praeef. & π.
 Αρχ. 3. 2. & in l. Ephrem, Basilus de Bapt. extr. Antiochus 129. Andreas Cret. in S. Georgium. ἀρχία F.
 ἔτε δυνάμεις, ἔτε ἐνεσῶτα, ἔτε μέλλοῖα] ἔτε ἐνεσῶτα ἔτε μέλλοντα, οὔτε δυνάμεις ACDEF 37. Versio Vulg. Copt.
 Arimen. Syra posterior, Aethiop. Origenes in l. & praeef. & περὶ Ἀρχῶν, Cyrillus Act. Eph. V. Ephrem. Pelagius in
 Rom. Hieron. in Gal. I. 8. Eph. VI. 12. Tit. II. 12. in Amos VII. 8. Algasiae Q. 9. Eusebius in Psal. XC.
 Damascenus, Hilarius in Psal. CXVIII. 60. probante J. A. Bengelio.

triumphos oportuerat. Destinavit eos, ut similes fierent filio suo & in ferendis malis, & in gloria secutura. Luc. XXIV. 26. 1. Cor. XV. 49. Phil. III. 21. 2. Tim. II. 11. 1. Pet. III. 17. 18. V. 1. 1. Thess. III. 3. Heb. II. 10.

Job. XVIII. 13. Primogenitus mortis: Jervamoth f. 16. 1. Est mihi frater minor, qui est primogenitus Satanæ, nomen ei Jonathani, estque ex discipulis Sameae. Irenaeus III. 3. Polycarpus Marcioni: επιγνώσκα σε τὸν πρωτότοκον τῷ Σατανᾷ. Didymus in Esaj. VI. ap. Damasc. i. Προσαγορεύσαντες τὸν ἁγίου βασιλίδος τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, καὶ υἱότοκος επιγνώσκεις ἡμᾶς, ἀμειλίγῃ επιγνώσκα σε, λέγει ὁ ἅγιος, πρωτότοκον τῷ Σατανᾷ. Polycarpus Ep. ad Philipp. 7. δι' αὐτὴν λέγει, ὥστε ἀνίστασθαι, μήτε κρίνει εἶναι, ὅπως πρωτότοκος ἐστὶ τῷ Σατανᾷ. Schemoth R. XIX. Ait R. Nathan: Dixit Deus S. B. Mosi, quemadmodum Jacobum feci primogenitum S. D. Ex. IV. 22. ita faciam regem Messiam primogenitum S. D. P. LXXXIX. 30. ἐκάλεισεν] 1. Pet. II. 21. Hoc fuit consilium Dei, objicere, ut Christum prius, ita & discipulos ejus periculis & vexationibus, ut eo pacto patientiam eorum exerceret, virtutemque probaret; eos denique victores pronuntiaret, in hac vita certos reddens veniae peccatorum veterum, in altera autem vita aeternum felices.

31. Esth. VI. 13. Psal. LVI. 12.
 32. Gen. XXII. 12. Dionys. Hal. V. 10. ἐπιταγῶν τῶν ἡμῶν ἢ φεισάμενος τέκνον, σὺ φεισόμεαι, κέλλαι-
 τῆς; Schemoth R. XXIX. Si filii suis & filii domus suae non perpercit, an parcat peregrinis? Schir Haschirim R. I. 1. & Cobeeth I. 1. R. Simeon nomine R. Simeon f. Chelpeha simile proposuit de Senatore, qui in domo regis multum valebat. Huic rex dixit: Postula a me, quid tibi dare debeam. Senator secum reputavit: Si aurum & argentum postulo, rex dabit mihi; si gemmas & margaritas, dabit. Postea sic dixit: postulabo filiam regis, & omnia simul mihi dabuntur: ita Salomon cogitavit: sapientiam postulabo, & omnia simul mihi dabuntur. Anthol. I. 87. 4. ἔλπη δ' ὅρταλίζον πίσιν σὺο τῆδε φυλάξειν κολχίδα, μὲν δ' ἰδὼν φεισάμενον τέκνων;

III. 17. 1. τίς περὶ πότις πίσις, ὃς εἰδ' ἰδίης φύστα συντροφίης; Esaj. L. 8. 9.

Pindar. Olymp. IX. 95. εὐφρανθὲν δὲ ἰδὼν Ἑρως θε-
 τὸν υἱόν. Schol. εὐφρανθὲν δὲ, φησὶν, ὁ Λοκρὸς Θεσσαλέμενος τὸν παῖδα, ὃς ἦν μὲν θετός αὐτῷ, καὶ κατὰ φύσιν, ἐκ δὲ τῆς ἀγνοίας ἰδὼς αὐτὸν ἐνομιζέτο. Opponitur ergo Christus ὁ ἰδὼς υἱὸς τοῖς θετοῖς. coium. 23. 15.

33. P. CXVIII. 5. LVI. 12. III. Job. XXXIV. 29. 2. Reg. VI. 16.

Thucyd. I. 26. πάντων τέτων ἐγκλήματα ἔχοντες οἱ κορίνθιοι. Schol. ἀντὶ τῷ ἑκα πάντων τέτων ἐγκαλῶντες κατὰ Κυρκαρίων. Demosth. 2. Aphobum. καὶ εἰδὼν ἔ-
 χων ἀποδόσθαι τῶν ἐγκεκλημένων. ἐγκλήματα ἔ-
 χοντες. Schol. ἐγκλήματα ἐπιφέροντες. Isocrat. Pana-
 then. δικαίως ἐκείνοις μὲν ἅπαντες ἐγκαλίσκειν, ὡς ἀρχη-
 γοῖς γεννημένοις. Libanius O. X. p. 266. D. ταῦτα ἔπασεν ἐγκαλῶμενος μὲν εἰδὼν μνῆζον, ἔτε ἔλαττον.

34. κατακρίνω] Supra comm. 1. Non magis nocet nobis sententia magistratuum, quam Christo nocuit.

35. Esaj. LIX. 2.

37. II. 4. 315. ὅσις δὴ νῦν κρατέι. Metaphr. MS. ἐ-
 πρηνέα. Elianus V. H. I. 24. Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡ-
 τᾶται λιπείας. Καὶ ὑπὲρ πολυποσίας ἁγῶν αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ ἐπ' αὐτὰ πάλιν ὁ Ἡρακλῆς ἐκράτει. Leonis Tac. XIV. 25. ὡς ἀπειροκάλης, μὴ εἰδὼς χρῆσασθαι τῷ καιρῷ, ἀλλὰ ἀκαιροῖς ἀκύνει φιλέντας τὸ ἴκα, καὶ μὴ ὑπερῖκα — ἀλλὰ δι' τῇ τῷ ἐχθρῷ τιλείᾳ καταλύσει ἐπιμένειν. egregie vincimus, egregiam reportamus victoriam, hostili exercitu funditus deleto.

38. Galenus de Loc. affect. VI. ὅτι ἐκ εἰς αὐτάρκη τὰ κατὰ τὸν ἐνεσῶτα χρόνον συμπλήματα διῆξαι τὸν πεπο-
 ρῶτα τόπον, ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐκ τῶν προγεγονότων ὁ δια-
 ρισμὸς γιγνέται. Hermogenes ὁ καιρὸς ἐνέση τῶν μυσηρίων. Plut. ἐνστάσης τῆς ὥρας. Pindar. Olymp. IX. 8. νῦν Schol. κατὰ τὸν ἐνεσῶτα χρόνον. Sextus Emp. a. Phys. II. 193. ὁ χρόνος διαιρείται εἰς τὸν παρῶν χρόνον, καὶ τὸν ἐνε-
 σῶτα, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα. Galenus de Dignot. puls. III. 1. ἀλλ' ἢ τῷ νῦν ἐνεσῶτος καιρῷ τὰ τοιαῦτα σκοπεῖσθαι. Jof. A. XVI. 6. 2. ὁ μόνος ἐν τῷ ἐνεσῶτι καιρῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ προγεγονομένῳ.

Angeli, principatus, & Virtutes, continua serie scri-

λοντα, Ούτε ὕψωμα, ἔτε βάθος, ἔτε τις κτίσις ἐτέρα δυνήσε) ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ 39
τῆ ἀγάπης τῆ Θεῶ, τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, (συμμαρτυρήσεις μοι τὴ συνειδήσεώς μου ἐν 1
πνεύματι ἁγίῳ,) Ὅτι λύπη μοι ἔστι μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὁδὸν τῇ καρδίᾳ μου. 2
HÜ-

39. τις] — DEFG Versio Vulg. Syr. utraque. probante J. Millio prol. 453.

τῷ κυρίῳ] τῷ κυρίῳ AEFG.

1. χριστῷ] + Ἰησοῦ D. a prima manu. EFG. Codices Latini. Hilarius, Hieronymus.

μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ] — 4. a prima manu.

ἐν posterius] σὺν FG.

2. μεγάλη] — 42.

τῇ καρδίᾳ] τῇ καρδίᾳ 46.

3. ἡυχόμεν] εὐχομαι 41. εὐχόμεν DE 1. 3. 4. 18. 21. 26. 46.

αὐτὸς ἐγὼ ἀνάβημα εἶναι] ἀνάβημα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ADEFG. Versio Syra posterior. Chrysostomus.

ἀπὸ] ὑπὸ DEG.

μου posterius] — D a prima manu G. Augustinus.

+ τὴ DEFG 2. 52. 54. Versio Syr. Theodoretus.

4. Ἰσραηλῖται] Ἰσραηλῖται D. Codices Latini. quia quatuor literae *Stra* frequentissime jungi solent, non vero *Sra*; hinc pro *Estra* scribitur *Esdram*, & pro *Bozra*, *Bostram*. ὡς ἡ ἀν' οἱ comm. 5.] — A.

ἢ primo loco] — G.

αἱ διαθήκαι] ἡ διαθήκη DEFG. Versio Vulg. Cyprianus, Rufinus.

ἡ λατρεία] αἱ λατρεῖαι Apost. 2.

αἱ ἐπαγγελίαι] ἡ ἐπαγγελία FG.

ἐπαγγελία FG. at in Vers. Latina: promissa.

ἐπαγγελίαι Apost. 2.

5. οἱ] — FG.

καὶ] — FG.

τὰ] — FG.

ὁ ὧν] ὧν ὁ *Jonas Schlichtingius* ex conjectura, *Jo. Taylor*, & alii. Plerique interpretes haec verba jungunt precedentibus: Qui Christus est Deus benedictus super omnia. Alii ad sequentia referunt: Is autem, qui Deus est super omnia, sit benedictus in secula. *Bucerus* in l. Potest vero haec oratio, quantum ad verba & phrasin attinet, accipi, ut sit praedicatio Dei simpliciter, ad hunc sensum: Laudetur ergo Deus ille existens in omnibus, efficiens & donans haec omnia in secula. Sed &c. Denique sive de Deo simpliciter sive nominatim de Christo hoc dictum intelligas, tamen Christo proprie competit; est enim Deus in Christo, & Christus est Deus, quod non est necesse ex hoc loco evincere. Vel ut *J. Lockius*: qui Christus est super omnia; Deus sit benedictus! *Erasmus* T. IX. p. 338. 850. Ego coram Deo profiteor, mihi videri Paulum hoc sensisse, nec hunc sermonem proprie ad Christum pertinere, sed — ad Patrem, Q. 91. ex N. T. *Augustino* adscript. Sed forte ad Patris personam pertinere dicatur. Pseudo — *Ignatius* ad Tarsenses 2. ἔγνων ὅτι τινες τῶν τοῦ Σατανᾶ ὑπηρετῶν ἐβλήθησαν ἡμᾶς ταράττειν, οἱ μὲν, ὅτι Ἰησοῦς δοκῆσει ἱεραυτῶν, & δοκῆσει ἀπέθανεν· οἱ δὲ, ὅτι οὐκ ἔστιν υἱὸς τοῦ δημιουργοῦ· οἱ δὲ, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἐπὶ πάντων Θεός. & 5. καὶ ὅτι οὐκ αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἐπὶ πάντων Θεός, ἀλλ' υἱὸς ἐκείνου, λέγουσι ἀναβαίνειν πρὸς τὸ Θεόν μου, & Θεὸν ὑμῶν Jo. XX. 17. & 1. Cor. XV. 28. οὐκοῦν ἕτερος ἐστὶν ὁ ὑποτάσσας, & ὧν τὰ πάντα ἐν πάσιν, & ἕτερος, ὃς ὑπετάγη, ὃς ἐστὶν πάντων ὑποτάσσας. & ad Philipp. 7. Πῶς δὲ πάλιν οὐκ εἶ σοι δοκεῖ ὁ χριστὸς εἶναι ἐκ τῆ παρθένου, ἀλλ' ὁ ἐπὶ πάντων Θεός, ὁ ὧν, ὁ παντοκράτωρ; τίς οὖν ὁ τοῦτον ἀποδείξας, εἰπέ; τίς ὁ τοῦτε κυριεύων; γνώμη δὲ τίνος ἐπιτελέησας; νόμον δὲ ποῖον πληρωτὴς γένοιτο; *Noëtianos* sive *Sabellianos* hoc dicto probare voluisse, eundem esse Patrem & filium, docet *Hippolytus* c. 2. & *Ephraim*. H. 57. ἐπειδὴν γὰρ αὐτὸς διδάσκει ἡμᾶς λέγων πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, διὰ τοῦτο ἐπὶ πάντων ἐστὶν Θεός. Constituit. VI. 18. & 26. ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν αὐτὸν εἶναι τὸ Ἰησοῦν τὸ ἐπὶ πάντων Θεὸν ὑποκτείνουσιν, αὐτὸν ἑαυτοῦ πατέρα δεξάζοντες. *Ensebius* *Ecclel.* Theol. II. 4. ὡς δοκεῖ *Μαρκέλιον*, ὁ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου γεννώμενος, & σαρκαθεῖς, & ἐνανθρωπών, & παθὼν τὰ ἀναγινωσκόμενα, & ληθάνων ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, αὐτὸς ὃς ἐπὶ πάντων Θεός, ὁ δὲ τοῦτων τα φῶναι τὸν *Σαβέλιον* ἢ ἐκκλησίαν τὴν Θεὸν ἐκ ἑαυτοῦ & βλασφημίας ἐγκατετέθει. & 14. διασαφεῖ ἐξῆς, οὐκ εἰπὼν & ὁ λόγος ὅτι ὁ Θεός ἐστὶν τὸ ἄρβρον προδοτικῆς, ἵνα μὴ αὐτὸν εἶναι τὸ ἐπὶ πάντων ὄραση] — ὁμολογεῖν ἀνάγκη τὸν θεολογούμενον ὑπὸ τῆς εὐαγγελιστοῦ μὴ τὸ ἐπὶ πάντων εἶναι Θεόν, μὴδ' αὐτὸν τὸν πατέρα, τὸν δὲ τοῦτε μονογενῆ υἱόν. iterum c. 17. 1. 3. & 11. & 13. ὁ κόρμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω, τὸν δὲ ἐπὶ πάντων Θεὸν φυσικαῖς ἐνοσίαις ἀπαντες ὁμολογῶσιν ἄνθρωποι. 20. II. 1. ἐτόλμησεν εἰπεῖν, αὐτὸν τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν — γενεῆς ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου. Praep. I. 3. διὰ τὸ τῆς σαλῆς

scribuntur ut *Ephes.* I. 21. VI. 12. *Col.* II. 15. 1. *Pet.* III. 22. Si non magistratus solum, & praefides, & Imperator ipse conspiratione facta nos a Christo abducere conarentur, verum etiam si omnes illae, quae dicuntur a Philosophis & Judaeis, inconspicuae & majores potestates cum illis facerent. *Galen.* de tuenda. Valet. VI. ὑπηρετῶν ἵτοι τῶν μεγίστων δυνάμεων τισιν ἢ μοναρχῶν. 1. *Macc.* XII. 43.

Ne mors quidem, quae omnes separat. *Ruth.* I. 17. 2. *Sam.* I. 23. II. x. 389. Ἐν δὲ θανάτῳ περ καταλθόντ' ἐν αἵματι, Αὐτὰρ ἐγὼ κακίῃ φίλῃ μεμνήσομαι ἑταίρην. *Eustath.* in II. p. 1378. 21. εἴτα διὰ θερμότητα φιλίας προσέθισσι καὶ υπερβολῇ, λέγων ὅτι καὶ αὐτὰ — πᾶς ὅν εἶποι ἐπὶ ἀγαθῷ φίλῳ κεμένη — μονογενὴ λέγων, ὅτι ὥσπερ ἐν τῷ ζῆν περιῶν ἐγὼ ἀπάντων τὰ φιλικὰ, ἔτω δὲ καὶ θάνατον. καὶ γὰρ πάντες θανόντες λυθάνονται, ἀλλ' ἐγὼ οὐ τὸ τοῖς ἄλλοις ὅμοιον πείσομαι. *Odys.* δ. 178. Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἰόντες ἐμίσγημεθ', εἰδὲ καὶ ἡμέας Ἄλλο δίσκρην φιλοῦντε τε τερπομένῳ τε, πρὶν γ' ὅτε δὲ θανάτοιο μέλαν νίφος ἀμφεκάλυψεν. *Ter.* Andr. IV. 2. 14. Valeant, qui inter nos diffidium volunt; hanc, nisi mors, mihi adimer nemo. *Ovidius* M. IV. 151. Letique

miserrima dicar caussa comesque tui: quique a me morte revelli Heu sola poterat, poteris nec morte revelli. *Propertius* I. 19. Trajicit & fati littora magnus amor. *Apollonius Rhod.* III. 1127. Ἡμεῖτερον δὲ λέχος θαλάμοις ἐν περιδίοσιν Πορσάνεις, εἰδ' ἄρμμε διακρίνει φιλότῃτος ἄλλο πάρος θανάτον γε μεμυρόμενον ἀμφικαλύψαι. *Jos.* A. XV. 36. ὑπὲρ τῆς Ἡράδας πρὸς αὐτὴν ἐνοσίαις καὶ φιλοσοργίας — ὡς εἰδὲ χωρὶς ἐκείνης ζῆν δυναταί, καὶ, εἰ πάσχοιτο τι θάνατον, εἰδ' ἀξίως εἰδὲ θανάτῳ διαζυχθῆναι. *Lucianus* de Saltat. 60. τὴν Περσίδα καὶ θησείας ἀχρι τῆς ἁρῆς ἑταιρείαν.

39. ἔτε ὕψωμα ἔτε βάθος] Neque creaturae quae sunt supra nos in aëre, neque quae sunt apud inferos. *Esf.* VII. 11. *Gal.* I. 8. *Phil.* II. 10. *Plat.* de Legg. X. οὐ γὰρ ἀμεληθήσεω ποτ' ὑπ' αὐτῆς. ἐκ ἑτασ μικρὸς ὢν ὕψος κατὰ τὸ τῆς γῆς βάθος, οὐδ' ὕψηλος γενόμενος εἰς τὸν ἕραν ὠκαπτήθη. 2. *Cor.* VIII. 2. *Judith.* X. 8. XIII. 4.

1. ἐν κυρίῳ] *Eph.* IV. 17.

Lyfias de vulnere. ἄλλα ψεύδεται, καὶ ἐκ ἀληθῆ λέγει. 2. *Cor.* XI. 31. 1. *Tim.* II. 7.

2. *Psalms* XIII. 3.

3 Ἡυχόμεν γὰρ αὐτοὺς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συμφερόντων
4 μου καὶ σαρκᾶ. Οἱ τινὲς εἰσὶν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ μακαρίαι καὶ ἡ
5 νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι. Ὡν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ καὶ
6 σὰρκα, ὁ ὧν ὅτι πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκ

ἡ μὲν διδασκαλία — τοι ἐπὶ πάντων θεῷ ἀληθῆ γινώσκ'. 4. περὶ μοναρχίας ἐκός τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, 9. III. 10.
Si Jupiter esset ὁ ἐπὶ πάντων θεός, non esset Saturni filius, Coeli nepos, sed esset primus, non tertius. IV. 4.
10. 11. 19. VI. 3. VII. 15. καὶ τὸν ἐπὶ πάντων θεόν, & καὶ τὴν πρωτότοκον αὐτοῦ σελήνην, τὴν τρίτην & ἄγιαν οὐρά-
νην, ἅγιον πνεῦμα. VIII. 1. XI. 13. ταῦτα ὃν περὶ τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, εἰς δὲ καὶ τὰ περὶ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ.
XIII. 15. οὗτε τῶ ἐπὶ πάντων θεῷ ὁμοίως, οὗτε δ' οὐ τα πάντα συνέηεν. Dem III. 7. θεός μιν ἦν — οὐ μὴν ὁ ἐπὶ
πάντων, ἀλλ' ὁ κείνου δεῦτερ'. V. 11. 12. τότε μὲν χριστὸς πρόσσωπο, τότε δὲ πνευματικῶς ἁγίος, τότε δὲ τοῦ ἐπὶ πά-
ντων θεοῦ. c. Marcell. I. 1. ὥστε μήτις αὐτὸν εἶναι τὸν ἐπὶ πάντων θεόν ἠγάθη, μήτις τὸν ἀγγέλιον εἶναι, τεύτον δὲ μυσ-
τήριον c. Celf. VI. p. 308. ὅτι ὁ μὲν δημιουργὸς τοῦδε τοῦ πατρὸς υἱὸς ἐστὶ τοῦ θεοῦ, ὁ δὲ πρώτος & ἐπὶ παντί· διε-
πατρὶς ἐστίν αὐτοῦ. VIII. p. 387. ἔγωγε δὲ τις, ἀν' ἐν πληθεὶ πιστευόμενος, & δεχομένη διαφανίαν λέγει τὴν πραγματικὴν ὑπο-
στάσεως, τὸν σωτῆρα εἶναι τὸν ἐπὶ παντί θεόν· ἀλλ' οὕτως ἡμεῖς τοιοῦτοι, οἱ πιεθόμενοι αὐτῷ ληγάντι· ὁ πέμψας, με μί-
ζων με ἐξί. Διότι οὐχ, ὃν οὐ πατέρα καλούμενοι, ὑπεβάλομεν, ὡς κέλσος ἡμᾶς συκοφαντῶν φησιν, τῷ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
— σαφές γ' ἡμεῖς — φαμέν τὸν υἱὸν οὐκ ἑξωρότερον τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ὑποδείξαντες, & τοῦτο λέγοντες αὐτῷ πιεθόμενοι·
ἐπιπλέον τὸ· ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με μίζων με ἐξί· ὁ οὐδὲς ἡμῶν οὕτως ἐμβρόντητός ἐστιν, ὡς λέγουσι, κύριε· ἐστὶ τοῦ
θεοῦ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, κρατεῖν δὲ φαμεν τὸν σωτῆρα μάστιγα, ὅτε τοῖς μὲν αὐτὸν θεὸν λόγον, & σαφαν, & δικαιοσύνην
& ἀλήθειαν, πάντων μὲν τῷ ὑποτάγματι αὐτοῦ, καθά ταῦτα ἐστίν, ἀλλ' οὐχ' ἐπὶ τοῦ κρατύνει· αὐτὴν [1. αὐτῇ] πα-
τρος & θεῷ. Pseudo-Athanas. c. Arium. περὶ τοῦ εἶναι ἐπὶ πάντων θεόν τὸν σαυραντίνα φοβούμεν λέγουσι Athanasius A-
pol. ad Constant. ὁ θεοποιήσας — ἐπειδὴ — ὁ λαὸς — λέγει σὺ τὸν σοὶ πατέρα τὸν ἐπὶ πάντων θεόν παρεκάλε-
σε Eusebius ap. Gregor. Nyssen. p. 63. A. εἰς γ' ἐστὶ & μοῖον· πατὴρ ὁ ἐπὶ πάντων θεός, & VII. φησιν, μη-
δικα τῷ ἀλθείας πεφορντισμένοι — τὸν ἐπὶ πάντων θεόν υἱὸν ὀνομάζειν ἢ γεννητὸν. de eff. & perfect. & Basil. Epist.
ad fratrem. 43. ὁ δὲ ἐπὶ πάντων θεός ἐκείνους τι γνώρισεν τῷ αὐτοῦ ὑποστάσει· τὸ πατὴρ εἶναι, τὸ οὐκ ἀρχαῖος ἀρχὴς
ὑπεσταῖται μοῖον· ἔχει. Basilius c. Eunom. V. de loco Esaj. VL. ὅσον μὲν οὖν κατὰ ταύτην τὴν θέσιν, & τὴν ἀκόλου-
θίαν τὸν προσηγορικὸν γράμματός, ὁ ἐπὶ πάντων ἐστὶ πατὴρ, ὁ ὀρθαίς & χρησιμοδοτικῶς τῷ προφητῇ — ὁ μέντοι τῷ βροτίζ-
μός — τὸν υἱὸν ἔφεσα τὸν ὀφθέντα & χρησιμοδοτήσαντα τῷ προφήτῃ. G. Nyssenus a. Apollinar. p. 281. πολλὰ καὶ λέγει τῷ
ἰδίῳ λόγον ὁ κύριος· ἀνθρώπον τὸν ἐπὶ πάντων θεόν κατανομίσαντα· ἀνθρώπων ὃν οἰκοδόμησέν — τίς δὲ ὑπέστη κείνον;
ὁ ἀνθρώπος; ὁ τὸν μονογενῆ πέμψας. & p. 282. μηδὲ αὐτὸν ἀνθρωπικῶς σχηματίσαι· τὸν ἐν τῇ τῷ πατρὸς ὀρθότητι διέκρι-
νωσάμενος· ἀλλ' ἢ διὰ ἀνθρώπου, & ἀλλ' διὰ τῶ ἐπὶ πάντων θεοῦ. Eusebius H. E. VIII. 11. ὅλην χριστιανῶν πολέμην
— ἐρύψαντες, κατέβαλέμεν αὐτούς — τὸν ἐπὶ πάντων θεόν χριστὸν ἐπιστάμεν. Ubi manifestum est, vocem χριστοῦ non
ab Euáphelo fed interpolatore insertam fuisse. Julianus Imp. ap. Cyrill. p. 321. τὸν γὰρ Ἰησοῦν οὐτὶς Παῦλος ἐτόλμη-
σεν εἰπεῖν θεόν, οὔτε Ματθαίου, οὔτε Μάρκου, ἀλλ' ὁ χρῆστος Ἰωάννης. Si ita locum interpretati sunt veteres, ut
hodie solent, quomodo fieri potuit, ut non haereticis solum, verum etiam Patres tanta confidentia appellatione
nem τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ tam patri propriam quam ipsū Patris & omnipotentis nomen pronunciarent? Ne-
que videtur vero simile, Paulum obiter & aliud agendo Christo tribuere voluisse titulum, quem Judaei non-
nulli Deo patri tribuere confueverant **יהוה ברוך הוה**, & qui omnibus alii excellentior esset, cum tamen,
ubi data opera & studio de Christi divinitate agitur Jo. 1. Heb. I. nusquam reperitur. In omnibus alii locis Pa-
tri vocatur εὐλογητός Marc. XIV. 61. Luc. I. 68. Rom. I. 25. 2. Cor. I. 3. XI. 31. Eph. I. 3. 1. Pet. I. 3. &
ὁ ἐπὶ πάντων Eph. IV. 6. Ubi vero Christo dominium in omnia tributur, nunquam id fit simpliciter, sed facta
mentionē patris, a quo acceperit Matth. XI. 27. XXVIII. 18. Act. X. 34—38. 1. Cor. XV. 27. 28. Phil.
II. 9. 10. 11. Porro si cum hoc dicto ad Romanos comparemus Eph. II. 12. ubi Apostolus enumerat, qui-
bus in rebus reliquarum gentium conditio judaeorum conditione deterior fuerit, distincte ponit eos & fuisse
sine Christo, & fuisse sine Deo: unde regula oppositionis hic etiam duo lemmata postulare videtur; quorum
prius de Christo asserat, eum ratione humilis suae nativitatis judaeos propius contigisse, revera autem Domi-
num omnino esse & judaeorum & gentium: posterius autem doceat, & Gentēs & judaeos causā habere
Deum, qui talem & tantum Messiam dedit, laudandi. Denique si id voluisset Paulus, quod quidam putant,
videtur potius scripturus fuisse ὁ ὢν ὁ ἐπὶ πάντων θεός εὐλογητός ut Eph. IV. 6.

3. Ut Josua Hierichuntē & Cananaeos devo-
vit *Jos. VI. 21.* ita instabat tempus, ut Judaei
rebelles & in Christum impii ab ipso devoveren-
tur, Romanisque excindendi traderentur; hanc
calamitatem nationi impendentem, nisi respiceret,
imo multo majorem singulis capitibus imminen-
tem in altera vita praevidit Paulus. Ideo dolet, vel-
letque suo sanguine illorum salutem redimere, &
in suum caput transferre mala omnia hujus vitae,
si modo illos e periculo aeternae damnationis eri-
pere & ad Christum perducere posset. Non op-
tat χωρὶς ἑσθῆαι separari a Christo, verum offert se
tanquam piacularē victimam pro salute gentis
suae, ut M. Curtius & Decius. *Livius IX. 4.*
Equidem mortem pro patria praeclaram esse fateor,
& me vel devovere pro populo Romano Legioni-
busque paratus sum. *Plut. Anton. p. 936.* Ε. πρὸς
ταῦτα τὰς χεῖρας ἀνατίνας ἐπιβάζοτο τοῖς θεοῖς, ἵ. τι ἄρα
καίσεις τὰς πρόσθεν ἐντυχίας αὐτῷ μέτεσθαι, εἰς αὐτὸν ἐλθεῖν,
τῷ δὲ ἄλλω ἐράτῃ συντησίαν δίδωμι καὶ ἴκην. *Public. p.*

104. B. τὸν νεὼν εὐζήτητο ἀναθήσειν. . . . εὐχέτε πρὸς
τὰς θεὰς ἀπλῶς ἀγαθὰ διδόναι. 3. 70. 2. 2. Reg. XIX.
II. Levit. XXVII. 28.

4. αἱ διαθήκαι] Cum Abrahamo, Isaaco & Jacobo. Thomas. διαθήκας γράφειν τις λέγεται, ὡς διαθήκην.

6. οὐχ οἶον δὲ ἐτι] *Harpocration*, οἷος εἴ, καὶ οἷος
 τε εἴ — τὸ μὴ χωρὶς τῆς τε σημαίνει τὸ βέβαιον, καὶ προ-
 ῆρσαι τὸ δὲ σὺν τῷ τε, τὸ δύνασθαι. *Hesychius*. Οἶον τι
 δυνατόν λέγουσι. Οὐχ οἶον τε εἶναι, οὐ δυνατόν εἶναι. Οὐχ οἷος
 ἔστι δυνατόν. Οὐχ οἷος τε εἶπέν, μὴ δυνατόν εἶπέν. *Plato*
Apol. Socr. εἴ τις οἷος τ' εἴη παιδεύειν ἀνθρώπους. *Cri-*
to. εἰ γὰρ ὠφελον, ὧ κέρταν, οἷοι τε εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέ-
 γιστα κακὰ ἐξεργάζεσθαι, ἵνα οἷοι τε ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ
 μέγιστα, καὶ καλοῖς εἶχε· νῦν δὲ ὀδύτερα οἷοι τε — οἶον
 τε ἦν καὶ δυνατόν — ἀδύνατον καὶ οὐκ ἐτι οἶον τι. *Smi-*
das. ἄχ οἶον τε, ἔ δυνατόν. *Lucian*, *Nigrin*, 5. εἰ
 γὰρ δὲ βυλομένη ἂν, εἰ οἶον τε, αὐτῶν ἀκέσας τῶν λόγων.
Thucyd. I. 91. εἰ γὰρ οἶον τ' εἶναι μὴ ἀπὸ ἀντιπάλες πα-
 ρασκευῆς ὁμοίαν τε καὶ ἴσων εἰς τὸ κοινὸν βελυσσασθαι. *Schol.*
 εἰ γὰρ ἰσότης. *Hermes* *Irris*, *Gentil*, *Philos.* τῶν

πρόπιον ὁ λόγος τῷ Θεῷ οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ· Οὐδ' ὅτι εἰ- 7
 σὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα· ἀλλ' ἐν Ἰσραὴλ κληθήσεται σοι σπέρμα. Τῶν- 8
 ἐφιν, οὐ τὰ τέκνα τῆ σαρκός, ταῦτα τέκνα τῷ Θεῷ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆ ἐπαγγελίας,
 λογιζέμενοι εἰς σπέρμα. Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· Κατὰ τὴν χάριν τῶν ἐλευσο- 9
 μαι, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχου- 10
 σα, Ἰσαὰκ τῷ πατρὸς ἡμῶν Μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πρᾶξαντων τὶ ἀγαθὸν ἢ 11
 κακὸν, ἵνα ἢ καὶ ἐκλογὴν τῷ Θεῷ πρόθεσις· μήνη, ὅσα ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τῆ κα-

λῆν-

~ πρόθεσις τῷ Θεῷ

6. Ἰσραὴλ] Ἰσραηλιταί DFG. Versio Vulg. Nyssenus in Cant. 7.
 7. ὅτι] ὅτοι 23. ὅσοι Oecumenius. Versio Vulg. ubi tamen Hilarius, Augustinus, & Codices habent: quia.
 Ἰσαὰκ] Ἰσάκ DEG. & comm. 10. 8. ταῖς] + ὅτι 37. 9] — FG 37.
 9. ἐλευσόμενοι] + πρὸς σὲ Versio Syra posterior cum obelo. Chrysostomus.
 10. κοίτην] κοίτη quidam teste J. Camerario.
 ἔχουσα,] Absit comma in Editione Erasmi, Colinaei, Stephani, Bengelii, Bogardi, Apposuit Editio Elzeviria-
 na Anni 1624. quam aliae secutae sunt. 11. φ] — 39.
 γεννηθέντων] + αὐτῶν 10. 31. Editio Colinaei. 11. φ] — 39.
 κακὸν] φαῦλος A 37. 47. Origenes in Jo. 16. de Orat. 16. Damascenus. τι φαῦλον 23.
 9] διὰ πρόθεσις] πρόθεσις τῷ Θεῷ ADEFG 1. 3. 4. 14. 17. 30. 31. 36. 37. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47.
 52. 54. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Versio Vulg. Syra posterior. Irenaeus IV. 38. Origenes in 1. & de Orat.
 & in Jo. I. 6. Hieronymus in Malach. Chrysostomus T. V. 119. Theodoretus. Photius apud Oecumenium, Theo-
 phylactus, Damascenus. τῷ Θεῷ πρόθεσις μήνη] πρόθεσις μήνη τῷ Θεῷ 55. μήνη] μήνη FG.
 12. ἐρήθη] ἐρήθη DEF 1. 46. Editio Complut. Plant. Genev. Damascenus.
 αὐτῇ] — D. ἐλάσει] ἐλάσει 3. 14. τῷ] — D a prima manu. FG

ἀνθρώπου ψυχὴν ὁμοιωμένους εἰρὴν ἔχ οἷον τε τοῖς φιλοσο-
 φῶσι. Cleomedes Meteor. II. τάχα δὲ φαίη τις ἂν ἐκ
 ἀσκόπου, καὶ ἰδιοτροπίας τινὲς εἶναι τῷ περὶ τὴν σελήνην
 πυκνώματος, δι' ἧς ἔχ οἷον τε τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἐκπί-
 πειν. Aristophanes Nub. 198. ἀλλ' ἔχ οἷον τ' αὐτοῖ-
 σιν — ἔχω διατρέβειν. Etiam absque addito τε. A-
 ristoteles Polit. III. ὁ νόμος — ἔχ οἷος ποιεῖν ἀγαθὸν
 καὶ δίκαιον τῶν πολιτῶν. Gorgias pro Palamede. ἀλλὰ
 οἱ οὐκ ἦν οἷον μόνον μάρτυρας, ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας
 εἰρῆν' ἰμοί δ' ἐδότερον τέτων ἀδύνατον [1. δυνατὸν.] Phry-
 nicus p. 162. ἔχ οἷον ὀργίζομαι, κίβδηλον ἐσχάτως· μά-
 λιστα ἀμαρτάνεται ἐν τῇ ἡμεδαπῇ. ἔχ οἷον καὶ μὴ οἷον
 λεγόντων ἑπὶ οὐ μόνον — τῷ ἀδοκίμῳ ἀπόβλητον, ἀλ-
 λά καὶ τῷ ἡχρ' ἀπείδης, λέγειν δὲ χρὴ οὐ δῆπν, καὶ μὴ δῆ-
 πν. nequaquam.

ἐκπίπτει] Marc. XIII. 25. Act. XII. 7. XXVII.
 17. 26. 29. 32. 1. Cor. XIII. 8. Gal. V. 4. Jac.
 I. 11. 1. Pet. II. 14. 2. Pet. III. 17. Apoc. II. 5.
 Ovidius M. II. 328. Magnis tamen excidit aufis.
 Thucyd. VIII. 81. καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐκπίπτειν ἐκπίπτειν.
 Plato. τοῦτο τὸ γένος, οὐκ ἔσχον τὴν αὐτοῦ δύνα-
 μιν, εἰς ἀλλότριον εἶδος τῆς πολιτικῆς ἐκπίπτει. de Rep.
 V. ἐλέγμεν, ὡς ἄρα καὶ αὐτὰ τῆς φιλοπόρου φύσεως μί-
 νη — αἴτια τρόπου τινὰ τῷ ἐκπεσεῖν ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύμα-
 τος. VIII. p. 721. A. καὶ τινες τῶν ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν
 διεφθάρσαν, αἱ δὲ καὶ ἐξέπεσον, αἰδοῦς τινος ἐγγνωμένης
 ἐν τῇ τῷ νέῳ ψυχῇ. Vip. in Luc. XVI. 17. Judith.
 VI. 9.

8. Isaac ex Deo natus est Abrahamo & Sara ad
 generandum ineptis: Ismael vero ex voluntate car-
 nis; nec tamen iste praelatus est.

9. Od. X. 247. περιπλομένη δ' ἐν αὐτοῦ τίξας ἀ-
 γλαῖα τέκνα. H. in Apoll. ἀφ' ἐπιτελλομένης ἑτέρας, καὶ
 ἐπὶ λυθὸν ἄρας, ἢ δ' ἔτεκε.

10. Herodot. v. Hom. I. ἔτος δὲ ὁ Μελακωπὸς ἡγή-
 μεν ἐν τῇ κύμῃ τὴν θυγατέρα ὁμήρου, καὶ αὐτῷ γίνεσθαι
 ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον. Inf. XIII. 13. Heb. XIII. 4.

Bereſchith R. LXIII. 5. Dixit Isaac: Domi-
 ne mundi, omnes filii, quos tu mihi dabis, erunt
 ex ista iusta. Etiam illa similiter dixit: Omnes filii,
 quos mihi daturus es, erunt ex isto iusto.

Isaevus primogenitus & patri carior fuit, adeo
 ut videretur ejus jus potius esse:

11. Non intelligit Apostolus, ut quidam post
 Augustinum putarunt, decretum de conditione om-
 nium & singulorum hominum vel aeternum misera
 vel aeternum beata post hanc vitam, factum non
 pro meritis cujusque, sed vel ex jure supremi do-
 minii, vel propter imputationem peccati Adamii.
 1. Agitur enim nonnisi de Judaeis rejectis, & de
 gentibus, quae Christi doctrinam acceperunt, in
 eorum locum electis: non ergo sermo est de to-
 to genere humano. 2. Si Paulus in ea fuisset
 opinione, decretum firmum, ratum, fatale & ab-
 solutum esse, ita ut nihil ab hominibus aut praestan-
 dum aut non praestitum comprehenderet; non po-
 tuisset optare, ut mutaretur, & ut res aliter ca-
 deret, quod fecit comm. 3. 3. Decreti illius con-
 sequens fuit servitus Idumaeorum comm. 12. Er-
 go non respicit conditionem hominum in altera vi-
 ta, ubi servituti locus non est. 4. Loquitur Paulus
 non de singularibus personis, sed de Ecclesia
 five coetu hominum in unum corpus collecto comm.
 24. 25. 5. Loquitur de patientia Dei comm. 22.
 quae nulla est, si nihil exspectat ab hominibus, sed
 ipse omnia efficit. 6. Denique loquitur de Justi-
 tia comm. 28. 30. 31. Judicis, poenas & praemia
 tribuentis, quae locum habere non potest, nisi ratio
 habeatur eorum, quae homines judicandi aut
 fecerunt, aut non fecerunt.

12. Virgil. Ed. V. 4. Tu major; tibi me aequum
 parere, Menalca. Hygini F. 69. Tunc rex, re-
 spondi memor, Argiam majorem dat Polynici —
 Dipylam minorem dat Tydeo. Plautus Amphitr. I.
 2. 18. Hodie illa pariet filios geminos duos: Alter de-
 cimo post menſe nascetur puer, quam feminatus,
 alter menſe septimo: Eorum Amphitruonis alter
 est, alter Iovis. Verum minori puero major est
 pater: minor majori. Cic. in Bruto. 26. Cum ille
 Q. Scaevolam sibi minorem natu generum prae-
 tulisset: cui tamen Laelius se excusans non genero
 minori dixit se illud, sed majori filiae detulisse.

7m-

12 λέντῳ, Ἐρρήθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μείζων δαλεύσει τῷ ἐλάσσονι· Καθὼς γέγραπῃ· Τὸν
 13 Ἰακώβ ἠγάπησα, ἢ δὲ Ἡσαΐ ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία πῶς τῷ Θεῷ;
 14 15 Μὴ γὰρ οἶτο. Τῷ γὰρ Μωσῇ λέγει· Ἐλεῖσθ' ὃν ἄν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσθ' ὃν ἄν οἰκτεί-
 16 ρω. Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντῳ, οὐδὲ τοῦ τρέχοντῳ, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντῳ Θεῷ.
 17 Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραῶ· Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξηγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν
 18 σοὶ τὴν δυνάμιν μου, καὶ ὅπως ἀφ' ἐμοῦ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἄρα οὖν ὃν
 19 θέλει, ἐλεεῖ ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει. Ἐρεῖς οὖν μοι· τί ἐτι μέμφεται; τῷ + βου-
 λή-

+ γ'

15. γὰρ Μωσῇ] Μωσῇ γὰρ D. Μωσῇ γὰρ G. Μωσῇ γὰρ F. Damascenus.
 Μωσῇ] Μωσῇ 1. 14. 28. 30. 37. 39. 41. 42. 43. 44. Μωσῇ 3. 31. 34. 36. Editio Complut. Μωσῇ 7.
 λέγει] + ἐτι 28. ἄν prius] — 1. καὶ οἰκτιρήσθ' ὃν ἄν οἰκτείρω] — 30.
 16. ἐλεοῦντῳ] ἐλεῶντῳ ADEFG 39. Eymol. ἐλεῶ κατὰ μὲν τοὺς ἀπλικούς πρώτης συζυγίας τῷ περισπωμένῳ.
 ἐλεεῖ, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ ὁ δυνάστης ὁ δικαίῳ [Pfal. XXXVI. 27.] κατὰ δὲ τὴν κοινὴν δευτέρας.
 17. ὅπως posterius] + ἄν FG.
 18. ἐλεεῖ] ἐλεῶ D a prima manu. FG.
 19. οὖν μοι] μοι οὖν A.
 τῷ] + γὰρ ADEFG 1. 2. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 46. Editio Complut. Plantin. Erasmi, Ste-
 phani, Colinaei, Bogardi, Genev. Bezae, Bengelii, E. Schmidii. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Belgica. Arab.
 Origenes π. ἀρχῆς III. 1. in Ex. H. 4. in Num. H. 11. in Rom. VIII. 20. & in I. Chrysostomus in I. & T. IV.
 119. VI. 31. Theodoretus, Damascenus c. Manich. 72. & i. 1. x. 1. & in I. Augustinus de Volunt. Dei 3. & 6.
 Oecumenius. Hilarius, Pelagius. Absit errore typothetarum in Edit. Elzevir. Anni 1624. & aliis, ad ill. m. expressis.
 βυλῆματι] διλήματι 1. βυλῆματι 29.

Justinus VII. 4. 8. Senex decessit, regno maximo ex filiis Alexandro tradito. Horatius 2. Epist. II. 1. 106. Majores audire, minori dicere, per quae crescere res possit, minui damnota libido.

14. Supra III. 5.

15. Matth. XX. 15. Audesne contradicere ver- bis Moysi & factis Dei? Annon certum est, Judaeam melle & lacte fluentem meliorem esse Idumaeae regione montana? & Idumaeos a Davide subjectos & tributarios redditos fuisse? Si Deus olim Judaeis haec dare potuit, potest etiam Gentibus hodie ex liberalitate sua aliquid donare. Tacit. A. VI. 8. Non est nostrum aestimare, quem supra caeteros & quibus de causis extollas: tibi summum rerum iudicium dii dederunt; nobis obsequii gloria relicta est.

Xenophon paed. I. τοῦ πάθος οἰκτερεῖν τινα. Lucian. Abdicat. 6. τὴν γυναῖκα ἄκτιρα δυσχερῶσαν.

16. Uti non Esavus, qui cupiebat, quique post praedam currebat; sed Jacobus, invitatus fere & aegre matri parens, obtinuit: ita nunc non Judaei currentes 31. & caerimonias observantes, sed gentes comm 30. obtinent Dei favorem.

16. Cum Pharaon imperium Dei detrectaret Exod. V. 2. potuisset statim, qua dignus erat, poena affici & occidi: placuit autem Deo per X. plagas illum tentare, ut severitate sua a malo ipsum abstergeret, & toties remittere, ut bonitate sua eum emendaret. Cum autem nec bonitas nec severitas Dei animum ejus molliret, non clam & tanquam in carcere eum occidit, sed tanquam in theatro totius mundi, ut supplicium ejus esset illustrius, & ad terrorem aliis incutiendum aptius. Jos. II. 10. 1. Sam. IV. 8. VI. 6. Psal. CVI. 11. 12. Neh. IX. 16. Ita se res habet cum Judaeis, qui Christo credere nolunt, digni quidem sunt, qui male pereant, tarde quidem venit illa poena, sed tanto erit severior & illustrior: Servantur excidio urbis & everfioni Reipublicae. Euripid. Hercul. 231. καὶ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, καὶ με χρὴ θανεῖν, οὐδ' ὤλισεν με Ζεὺς, τρέφει δ' ὅπως ὁρῶ κακῶν καὶ ἄλλα μνίσθ' ἢ τά- λαν' ἐγώ. Sueton. Jul. 84. Inter ludos cantata sunt

quaedam ad miserationem & invidiam caedis ejus, accommodata ex Pacuvii armorum judicio: Men' ferssile, ut essent qui me perderent? Achilles Tatius IV. p. 241. ἐκ τῆς θαλάσσης περιγεγόναι, ἐκ τῶν ληστῶν ἀναστροφῶν, μακρὰ γὰρ τῆρμένα. Arrian. B. C. II. p. 846. ἐμὲ δὲ καὶ τὴν δὲ περισσῶσαι τοὺς κτηνῶντας με; Arrianus Epict. I. 4. τάλας ἐγώ, ἐπὶ ταῦτα με τὰς πολίας ἐτήρησα. Aen. XI. 159. Felix morte tua, neque in hunc servata dolorem. Vellejus Pat. II. 55. Increpita prius fortuna, quod se in eum servasset exitum. Anthol. I. 22. 9. ἄλλ' ὁ Σάραπες ἔχρησε πάλιν διὰ νυκτὸς ἐπιστάς, κήδεσθαι με· δα- κρύς, ἄθλιος. τῶν ἀδίκων; εἰ μὴ νῦν σε μεθ' ἡμᾶς θανεῖν, θά- νατον μὲν ἔλποιν οὖν ἔφυγες, σωρὸν δ' ἴσθι φυλασσόμενος. Silius XI. 363. & magna superum cura servatus in arma Scipiadae Poenus.

18. Deus favit Jacobo, & nunc gentibus ad Evangelium vocatis; quia ipsi ita placuit. Et licet praevideret, longa patientia, & inhibitione poenarum & Pharaonem olim & nunc Judaeos peiores redditum iri, tamen hac methodo ipsi adversus eos uti placuit. Consilium Dei poenas & immittentis & inhibentis sine dubio fuit, animum contumacem flectere & emendare supr. II. 3—5. Aliter autem saepe evenit; sunt qui nec bonitate nec severitate molliri se patiuntur. Ita filius degener & verberibus inflicis irritatur, & indulgentia patris fit segnior; unde oriuntur querelae: ego indulgentia mea filium perdidici, & verberibus malitiam non excussi, sed incussi. Origenes Philocal. XX. οὐκ ἄτοπον δὲ καὶ ἀπὸ σωφροσύνης τα τοιαῦτα παραμυθῆσθαι, πολλὰς τῶν χρηστῶν διαποτῶν φασκόντων τοῖς διὰ τὴν χρη- στήτητα καὶ μακροθυμίαν ἐκτριβομένοις οἰκταῖς τὸ ἐγὼ σε πονηρὸν ἐποίησα, καὶ ἐγὼ σοὶ αἰτίος γέγονα τῶν τηλικού- των ἀμαρτημάτων. Δεῖ γὰρ τοῦ ἔχεις ἀκούσαι καὶ τῆς δυνά- μεις τῆ λεγομένης, καὶ μὴ συκοφαντεῖν μὴ κατακρίνας τῆ βυλῆματος τῆ λόγῳ. 2. Macc. VI. 12—16. Sche- moth R. XIII. dixit R. Jochanan: hinc est aper- tio oris haereticis dicentibus: non fuit constitu- tus, ut faceret poenitentiam S. D. Ex. X. 1. Re- spondit ei Simeon f. Lakis: occludatur os haere- ticorum S. D. Prov. III. 34. quia Deus S. B. fi-
 I 2 nis

λήματι αὐτοῦ τίς ἀνέστηκε; Μενούνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος; 19
 τῷ Θεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι· Τί με ἐποίησας οὕτως; Ἡ γὰρ ἔχει 20
 ἔξοσιαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τῆς αὐτῆς Φυράματός ποίησαι, ὃ μὲν εἰς τιμὴν 21
 σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; Ἐἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ 22
 δυνατόν αὐτῆς, ἠνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεὺς ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλει-
 αν; Καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸ πλεονεξία αὐτῆς ἐπὶ σκεὺς ἐλέως, καὶ προσηγορίαν εἰς 23
 δόξαν; Οὕς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰσραήλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν. Ὡς καὶ ἐν 24
 τῷ

20. μενούγγε] — D a prima manu. EFG 14. Versio Vulg. Hilarius.

μενούγγε, ὦ ἄνθρωπε] ὦ ἄνθρωπε, μενούγγε A 37. Damasceus in l. 8. c. 1. a. 5.

εἰ] — 1.

ἐποίησας] ἐπλασας DE.

Augustinus 83. Quæst. 67. Nonnulli autem Haeretici — adversantes legi & Prophetis, quaecunque de illis Apostolus sermoni suo inseruit, falsa & a corruptoribus immissa esse criminantur, etiam haec inter ipsa, quae interpolata sunt, numerare maluerunt, & negare, Paulum dixisse: O homo &c. Sed nos libros, quos Catholica disciplina custodit, falsatos esse nequaquam existimantes &c.

22. ἠνεγκεν] — FG. Codex D. in Vers. Latina.

μακροθυμία] + εἰς FG.

23. εἰ] — 5. 37. 38. 39. 47. in ora. Schol. χωρὶς τῆς ε. Versio Vulg. Copi. probante J. Millio prot. 1383.

τὸ πλεονεξία] τὸ πλεονεξία FG.

δόξαν] + αὐτῆς 1. 4. ex emendatione.

24. ἐκάλεσεν] + εἰς 43. 52.

ἡμᾶς] — 42. Codices, teste Erasmo.

nit hominem semel, bis, ter: si non resipiscit, claudit cor ejus a poenitentia, ut puniat.

dunt, eum convenienter suae justitiae egisse.

20. *Antiochus* Avib. 587. ἄγε δὲ φησιν, ἄνδρες ἡμετέριοι, φύλλον γενεᾶ προσόμοιοι, ὀλιγοδρανῆες, πλάσματα πηλοῦ, σκιοειδέα φύλ', ἀμενηνὰ, ἀπτόνητα, ἐφημέριοι, ταλαεὶ βροτοί, ἀνέρες ἐικελοειροί. *Anthol.* I. 81. 2. Ἐκ πηλοῦ γέγονας, τί φρονεῖς μέγα; τῆτο μὲν ἔσταις εἶπ' ἂν τις κοσμῶν πλάσματι σιμνοτέρῳ. Ἐἰ δὲ λόγον ζητεῖς τὸν ἀληθινόν, ἐξ ἀκολῶν Λαγυνείας γέγονας, καὶ μισαῖος βανίδος. *Lucian.* Prometheo. I. μὴδ' ἐκ πηλῆς πλάττεται, ἀλλὰ χρυσῷ ὑμῶν τοῖς πολλοῖς τὰ πλάσματα. *Anthol.* IV. 7. 15. ἃ βῆς ἃ τίκτεσ', ἀπὸ γαστέρος ἔπλασε τὰν βῶν' ἃ δὲ Μύρνας χεῖρ ἔπλασεν, ἀλλ' ἔτεκεν. *Plut.* Confolat. ad Apollon. p. 106. E. ὡς γὰρ ἐκ τῆς αὐτοῦ πηλῆς δύναται τις πλάττειν ζῶα συγχεῖν, καὶ πάλιν πλάττειν καὶ συγχεῖν, καὶ ἔτι ἂν παρ' ἂν ποιεῖν ἀδιαλύτως ἔσται καὶ ἡ φύσις ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης πάλαι μὲν τὰς προγόνους ἡμῶν ἀνέσχεον, εἴτα συνεχεῖς αὐτοῖς ἐγένετο τὰς πατέρας, εἴτα ἡμᾶς, εἴτ' ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ἀνακυκλήσει. *Taanith* f. 20. 1. Forte obveniebat ipsi homo quidam, qui valde erat fordidos. Is salutabat R. Eleasarem. Sed ille eum non resalutans his verbis affatus est: Vacue, quam fordidos es vir! forte omnes urbis tuae cives tibi similes sunt. Cui ille, nescio, inquit, sed i, dic artificii, qui fecit me, quam fordidum est vas hoc, quod fecisti! Eleasar, cognito se peccasse, descendens ab asino prostravit se coram eo dixitque: Supplex te rogo, ut mihi ignoscas. Cui ille respondit: Non ignosco tibi, donec eas ad artificem, qui fecit me, & dicas ei: quam fordidum hoc vas est, quod fecisti! *Cohemoth* R. VII. 16. Ne sis justus nimium, hoc est, plus quam creator tuus. Intelligi hoc potest de Saule S. D. 1. Sam. XV. 5. R. Chuna & R. Benaja dixerunt: Saulem coepisse judicare verba Creatoris sui dicendo: Ita quidem dixit Deus S. B. Abi & percutite Amelecitas. Verum si viri peccarunt, quid mulieres peccarunt? quid parvuli? quid oves? boves? asini? Audira est autem vox coelestis dicens: Ne sis justus nimium, & plus quam creator tuus. *Jos. B.* III. 8. 3. προσφέρει τῷ Θεῷ λεληθυῖαν εὐχὴν, καὶ, ἐπειδὴ τὸ Ἰσραὴλ, ἔφη, φύλον ἐκάλεσαι σοι δοκεῖ τῷ πτισάντι — *Sap.* XV. 7.

Postquam demonstratum est, Deum ita egisse, demonstratum etiam est omnibus qui Mosi cre-

21. *Diodorus* S. XVII. 66. τῶν παίδων τις — βασιλέας τὴν Δαρείω τράπεζαν ὑπέθηκε τοῖς ποσὶν — ἡλ- γηκα ἰδὼν τὸ παρ' ἐκείνῳ μάλιστα τιμώμενον, νῦν ἄτιμον γεγονὸς σκεῦος.

22. *Seneca* Controv. I. 2. Voluerunt Dii immortales in hac puella ostendere vires suas, ut appareret, quam nulla vis humana divinis resisteret. *Phaedrus* IV. 6. Parva libellum sustine patientia, severitatem frontis dum placo tuae. *Herodotus* VII.

24. Μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸν Ἐρέξης οὐρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλωντε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι καὶ μνημόσυνα λαμβάνειν. II. α. 580. Εἴπαρ γὰρ καὶ ἐθέλων δόλιμπος ἀστεροπητὴς ἐξ ἰδῶν σφελίζετο. *Eustathius.* ἐνταῦθα σχῆμα κεῖται κακοπροπεῖς ἐλλειπτικόν — ἵνα λέγῃ νῦν ὡς — ἀνύσει, ὃ θέλει. τὸ δὲ ἀνύσει, ὃ θέλει, λείπει, ὡς φανερὸν ὅτι, καὶ μὴ λέγεται.

Bechoroth f. 8. 2. R. Joseph docuit: Hi sunt Persae, qui praeparati & parati sunt ad gehennam. *Jo.* III. 36. *Col.* III. 6. *Sap.* XI. 10. 25.

23. *Col.* I. 27. *Esther.* I. 4.

23. *Mecbilta* f. 24. a. in Ex. XIV. 22. Rex habebat duos filios — dixit illis: filii, vos ambo non praeparati estis nisi ad gloriam meam: etiam ego non praecidam mercedem vestram.

25. *Pesachim* VIII. f. Dixit R. Eliezer: Non alia de causa in exilium & captivitatem misit Deus S. B. Israël inter nationes, nisi ut facerent multos proselytos S. D. *Oseae* II. 25. & seram eam mihi in terram. Numquid homo seminatur satum, nisi ut colligat multos coros tritici? & R. Jochanan: & miserebor, cujus non misertus fueram ib. *Matth.* XXI. 41. *Bammidbar* R. II. tempore futuro. *Tanchuma* f. 73. 1. Dixit Deus S. B. in hoc mundo propter peccatum numerati estis, verum tempore futuro *Hof.* II. 1.

27. *Heb.* XI. 12. II. β. 800. ἀλλ' οὐκ ὅπως τοῖσιν ἐπὶ τὸν αἰῶνα ὅπως. Δίη γὰρ φύλλοισιν ἐκείνους ἢ ψαμμάθοισιν. *Eustath.* p. 264, 31. εἰς δὴλωσην πλεονεξίας ὁ πρὸς τὴν προσετιθεμένην τὸ ψαμμάθοισιν. οὐκ ἀπροσφύως ἐπὶ αὐτῷ τὸ εἰληπταί γὰρ — ἀπὸ τῆς αἰγυλῆς, ὃ συνήθεις οἱ ἔλληνες. *Georgic.* II. 105. Est numerus — Quem qui scire velit, Libyci velit aequoris idem Discere quam multae Zephyro turbentur arenae. *Eustathius* in II. ξ. p. 978, 42. ὅθεν καὶ ψαμμενοσιστογάρη

25 τῷ Ὡσὶ λέγει· Καλέσω τὸ οὐ λαὸν μὴ, λαὸν μὴ· καὶ τὸ οὐκ ἠγαπημένον, ἠγαπη-
 26 μένον. Καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς· Οὐ λαὸς μὴ ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται.)
 27 υἱοὶ Θεοῦ ζῶντες. Ἡσαίας δὲ κράζει ὑπὲρ τῆς Ἰσραὴλ· Ἐάν ἡ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰ-
 28 σραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσεται. Λόγον γὰρ συντελεῖν καὶ
 29 συντέμναν ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει Κύριος· ὅτι τῇ γῆς. Καὶ καθὼς
 προείρηκεν Ἡσαίας· Εἰ μὴ Κύριος· Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα
 αὖν

et posterius] — 28.
 ἠγαπημένον, ἠγαπημένον] ἠλεημένον, ἠλεημένον Versio Syr. ex Hosea.
 Verbo Vulg.
 ἐρρήθη αὐτοῖς] ἂν κληθήσονται FG. Versio Syr. Hilarius.
 27. κράζει] κραυγάζει Euseb. D. II. 4.
 ὡς ἡ] ὡσεὶ 4. 19. 28. 31. 32. 33. 35. 42. 52. 55. Chrysostomus.
 κατάλειμμα] υπόλειμμα A. Euseb. D. II. 3. υποκατάλειμμα 47. + αὐτῶν Versio Syr. ex Esaj. X. 22.
 28. οὐ δικαιοσύνη ὅτι λόγον συντετμημένον] — A. 23. a prima manu 47. a prima manu. Verbo Copt. Syr. Aethiop.
 Damascenus probante H. Grotio. H. Hammond, Beza: Syrus illud cum δικαιοσύνη non legit, nec etiam extat in Clarmo-
 montano codice. Quod de Codice D. seu Claromontano verum non est; is enim cum editis hic consentit.
 κύριος] + ὁ Θεός 17. Versio Copt.
 ἐγκατέλιπεν] ἐγκατέλειπεν A. 29. 46.

25. et prius] — Versio Vulg.
 26. ἐρρήθη] ἐρρήθη D. 1. 14. Editio Complut. Plant.
 ex Hosea.
 τῇ] τῶν υἱῶν 19.
 29. et prius] — Editio Complut. Plantin. Genev.

ρα ὁ κορινθίος τὰ πάντα πολλὰ ἔφη. *Pindarus* Olymp.
 II. 179. ψάμμος ἀριθμὸν περιπέφυγεν κύκλος ὅσα χάρ-
 μαι· ἄλλοις ἔθηκεν, τίς ἂν φράσαι δύνατο; & XIII. 63.
 Διρίεμαι πόλεσιν Περὶ πλῆθους καλῶν, ὡς μὴ σαρφὶς οὐκ ἂν
 εἰδὴν λέγειν Ποντικῶν ψάφον ἀριθμὸν. *Aristophanes* Ly-
 sistr. 1263. ἢ γὰρ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ἐλάσσωνας τὰς ψάμμους
 τοὶ Πέρσαι. *Catullus* VII. Quam magnus numerus
 Libyiae arenae Lacerpiciferis jacent Cyrenis —
 Aut quam sidera multa, quom tacet nox — quae
 nec pernumerare otiosi possint. *Claudianus* in Eu-
 trop. I. 32. Si pelagi fluctus, Libyae si discis ha-
 renas, Eutropii numerabis heros. *Silius* XIV. 359.
 Non, illum mundi numerasse capacis harenas,
 Vana fides. II. 1. 385. Οὐδ' ἂν μοι δοίη, ὅσα ψάμμα-
 δὲς τι κόινς τι. *Aristophanes* Acharn. 3. ἂν δ' ἂν δυνή-
 σθαι ψάμμακιστογράφους. Schol. οἶον πολλὰ καὶ ἀναρίθ-
 μητα. Τὸ γὰρ ψάμμακιστος καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ πλῆθους ἐτί-
 θετο. παρὲ μὲν εὐπόλιδι ἐν χρυσῷ γίνετο ἀριθμῶν δια-
 τὰς ψάμμακιστοῦ παρὰ τὸ ἐξακοσίους, ἢ ἑπτακοσίους, ἀ-
 πὸ τῆς ψάμμου ἀριθμητικῆς γεννημένης — ὁ γὰρ Πύθιος
 νικηθεὶς τῆς ψάμμου τὸν ἀριθμὸν εἰδέναι αὐτὸς ἐλά-
 γη. *Herodotus* I. 47. Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ
 μέτρα θαλάσσης. *Macrobius* Sat. V. 20. *Aristophanes*
 Comicus composito nomine ex arena & gargaris,
 innumerabilem, ut ejus lepos est, numerum co-
 natur exprimere. — ψάμμακιστος autem pro mul-
 tis Varro saepe in Menippis suis posuit. *Callima-
 chus* H. in Dian. 253. ἐπὶ δὲ στρατὸν ἱππημόλγων Ἡ-
 γαγε κίμωρον ψάμωρον ἴσται. *Manilius*. Tunc con-
 ferta licet coeli fulgentia templa cernere feminibus
 densis, totisque micare floribus, ut siccae curvum
 per litus arenae, nec spacium stellis, mundo nec
 cedere summam, sed quot eant semper nascentes
 aequore fluctus, Quot delapsa cadunt foliorum
 millia silvis, Amplius hoc ignis numero volitare
 per orbem. *Anacreon* XXXII. 1. εἰ φύλλα πάντα
 δένδρον ἐπίσσαι κατιπνῆν, εἰ ἡμαθῶδες εὐρεῖν τὸ τῆς ὅλης
 θαλάσσης, σὲ τῶν ἡμῶν ἱρώων μοῖον ποιεῖ λογιστὴν. *Gen.*
 XXII. 17. *Jes.* XI. 4. *Plin.* de am. prol. p. 497.
 A. ψάμμος ἢ κόινς — τόσων ἐπ' ἔχει ἀριθμὸν, ὅσος ἐστὶν
 ὁ τῶν κληρονομήτων. *Horatius* I. Car. 28. 1. numero-
 que carentis arenae. *Seneca* Med. 403. Dum terra
 coelum media libratum feret, Numerusque arenis
 deerit.

mat coram Deo; in diebus Manassis Israelitae fe-
 cerunt mala plura illis.

κατάλειμμα] Cic. in Verrem III. 53. Quid re-
 liqui? quid hoc est reliqui? quo ex bello? qua ex
 vastitate? quanam in Sicilia tanta clades, aut quod
 bellum tam diuturnum, tam calamitosum te praetore
 versatum est, ut is, qui tibi successerit, re-
 liquos aratores collegisse & recreasse videatur? &
 54. Clamat Metellus — reliquos aratores. Re-
 liquos? prope lugubri verbo calamitatem Siciliae
 significat.

28. *Aristophanes* Thesmophor. 185. σοφὸς πρὸς
 ἀνδρὸς ὅστις ἐν βραχεὶ πολλὰς καλῶς οἶος τε συντέμνει λόγους.
 Schol. ἐστὶ, φησὶν, ἔργον σοφῷ ἀνδρὸς καὶ νεικεῖς, ὅστις
 δύναται συνεῖρεν καὶ συναγεῖν πολλὰς λόγους βραχεὶ καὶ
 συντόμῳ λόγῳ. ὥσπερ οἱ Λακκεδαίμονιοι, οἵπερ τῇ βραχυ-
 λογίᾳ τὴν πολύνειον συνελάμβανον, ὥς φησι ὁ πλάτων ἐν
 τοῖς νόμοις. καὶ γὰρ, ὡς λέγει ὁ Ἀπολλόδορος, οἱ πρῶτοι
 τῶν ἀνθρώπων βραχυλογώμενοι ἐγένοντο, οἱ δὲ κακοὶ ἀδα-
 λίσχαι. Συντέμνει δὲ σημαίνει βραχείας καὶ συντόμους ἐξα-
 γορεύειν. *Euripid.* Hecub. 1180. ἔπαντα ταῦτα συντε-
 μνων ἐγὼ φράσαι. *Nysseus* c. fatum. δι' ὀλίγον, ὡς
 οἶοντε τε, συντεμνὼν τὸν λόγον, ἐκτίθημαί σοι. *Eustathius*
 in II. γ. p. 316. 15. ἰστέον δὲ, ὅτι ἔθος τῷ ποιητῇ ἐν
 ταῖς κατὰ πλῆθος ἡθοποιαῖς συντέμνει τὸν λόγον περιεκτικῶς.
 ὅτε γὰρ ἐπιγ' ὁδὸς δὲ τις ἐπίσκειν, ὀλίγους αὖτε λόγους ἐκτίγει·
 & in Od. γ. 132. 30. ἐν δὲ πελάγεῖ ὑπομνηματισμῷ
 φέρεται, καὶ συμβολικῶς εἰρησθαι τὸ ἄλλ' ἄγε, τὰροντε
 μὲν γλώσσας· ἢ λέγει· ἀλλ' ἄγε· σιγῶμεν· πεισθόντες· νυ-
 κτὶ, εὐθεὶς γὰρ, φησι, λέγειν· σύντεμνω λόγους. *Augustus*
 ap. *Macrob.* Sat. II. 4. ἢ αὖ συντεμνὼν πάντα. *Pinda-
 rus* Pyth. I. & ap. *Stob.* S. XXXV. ὅστις ἐν βραχεὶ
 πολλὰς λόγους οἶος τε συντέμνει καλῶς. *Philostatus*. V. A-
 pollon. VII. συντεμνόμενοι οἱ ἐν δικαιοσύνῃ λόγοι. *Ex.*
 XI. 13. *Aristot.* Nicom. X. 6. ἀναλαβεῖς δὲ τὰ προ-
 ερημένα συντομώτερος ἂν εἴη ὁ λόγος. *Lucian.* Revivisc.
 10. Schol. εἰς μέτρα καὶ ὕδατος τὸν λόγον ποιούμενοι συν-
 τέμνον — τὴν δημογορίαν. *Euripides* Iphigen. in Au-
 lid. 1249. ἐν συντεμνῶσα, πάντα νικήσω λόγον. *Aristides*
 T. II. p. 114. Schol. ἀπὸ τῆς Ἀριστοῦς εἰσάγεται, τί-
 μωντος τὸν λόγον; καὶ μὴ περιττὸν προελθεῖν ἀξιότως, ἀλ-
 λά ἀρκεῖν ἡγεμένῳ ταῦτα, πρὸς ἃ βύλεται. *Esaj.* X. 23.
 & XXVIII. 22. *Pedo* Alb. III. 8. Non omnia
 dixit, inciditque pudor, quae prope dixit amor.
Livius XXXIII. 37. Quibus longiore exor-
 fermonem, brevis interrogatio — fermonem in-
 cidit. *Zephan.* I. 18. *Jer.* V. 18.

κράζει] *Tanchuma* f. 36. 3. Propheta clamat *III*
 f. 42. 1. Salomo clamat, f. 46. 3. Spiritus San-
 ctus clamat. *Bemidbar* R. IX. & ita *Jeremias* cla-

ἀν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἀν ὁμοιώθημεν. Τί ἐν ἐροῦμεν; Ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκον- 30
τα διχμοσύνην, κατέλαβε διχμοσύνην, διχμοσύνην δὲ ἔκ πίστεως. Ἰσραὴλ δὲ διώκων 31
νόμον διχμοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης ἐκέφθασε. Διὰ τί; Ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' 32
ὡς ἐξ ἔργων νόμου. προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματ^ο. Καθὼς γέγραπται 33
Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματ^ο, καὶ πέτραν σκανδάλου. καὶ πᾶς ὁ πιστεύων
ἐπ' αὐτῷ, οὐ κατασχυνθήσεται.

Α Δελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῇ ἐμῇ καρδίᾳ, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸ Θεόν, ὑπὲρ τοῦ 1
Ἰσραὴλ ὅτιν εἰς σωτηρίαν. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' 2
ὁπίγνωσιν. Ἀγνοοῦντες γὰρ τὸ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες 3
σῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. Τέλ^ο γὰρ νόμου Χριστὸς, εἰς δικαιοσύ- 4
νην παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην ἔκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιή- 5
σας αὐτὰ ἀνθρωπ^ο, ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει. Μὴ 6
εἰ-

30. κατέλαβε] + τὸν G.

δε] — Versio Syr^a posterior.

31. δικαιοσύνης posterior] — ADEF cum obelo G. 47. Versio Copt. Origenes in Judic. H. 5. & in l. Da-
masceus, Procopius in Esaj. VIII. 14. probante J. Millio prol. 1286.

32. νόμος] — AFG. 6. 9. 47. Versio Vulg. C. pr. Origenes, Hilarius. probante J. Millio prol. 1352. J. A. Bengelin.
γὰρ] — AD a prima manu FG. Versio Copt. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1286.

33. ἰδοὺ] + ἐγὼ 38 Editio Complut. Genev.

λίθον] + ἀπρογνώσιον, ἑντιμον, & λίθον 17. ex Esaja.

πᾶς] — ADEFG. 47. Versio Syr. Copt. Damasceus in l. & i. π. i. Hilarius. probante J. Millio prol. 1357.

οὐ] + μὴ DEG 31. 44.

ἐπ' αὐτῷ] εἰς αὐτὸν I.

κατασχυνθήσεται] κατασχυνθή DFG.

κατασχυνθή E.

1. ἡ tertio loco] — ADEFG 47.

τοῦ Ἰσραὴλ] τὸ Ἰσραὴλ Editio Complut.

αὐτῶν ADEFG. 6. 10. 17. 47. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque;

Æthiop. Origenes, Chrysostomus H. 16. & T. VIII. p. 40. Hilarius, Augustinus, Damasceus. probante J. Millio
prol. 882. & J. A. Bengelio.

2. θεοῦ] — 14. 28.

3. γὰρ] δὲ A. Versio Syr. prior, & posterior in margine.

δικαιοσύνην posterior] — ADE 47. Versio Vulg. Copt. Origenes in l. & IX. 32. Clemens Strom. II. p. 451. Ba-
silii de Bapt. I. & II. 8. Cyrillus in Esaj. p. 903. Procopius in Esaj. XLV. 20. Fulgentius Epist. 3. Hilarius. pro-
bante J. Millio prol. 629.

4. χριστός] θεός D. a prima manu. Sed Vers. Latina: Christus.

5. τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι] ὅτι τὴν δικαιοσύνην ἐκ πίστεως A.

ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου

47. Versio Vulg. Copt. Origenes, Damasceus. probante H. Grotio. ὅτι τὴν δικαιοσύνην τῆς ἐκ τοῦ νόμου D. a

29. Plato in Timaeo p. 1044. ἵνα γῆς κατακλυ-
σμοὶν μέμνησθε — ἐξ ἧν πᾶσα ἡ πόλις ἐστὶ τανῶν ὑμῶν πε-
ριλειφθέντος πότε σπέρματος βραχίος. Jos. A. XII. 7.
3. ὡς ἂν ἐν τῷ παρόντι κινῶν ὑμῶν, ταύτην [τὴν ἐλευ-
θερίαν] ἀπολαβεῖν — ἡ τῶ αἰσχίστου παθεῖν καὶ μηδὲ σπέρ-
μα τῷ γένει ὑμῶν ἀπολειφθῆναι. XI. 5. 2. παρεκάλει
δὲ τὸν θεόν, σπέρμα τι καὶ λείψανον ἐκ τῆς τότε συμφορᾶς
αὐτῶν καὶ ἀχμαλασίας περισσώσαντα — καὶ συγγνώμο-
νῆσαι τοῖς νῦν ἡμαρτημένοις.

30. Phil. III. 12. 16. Herodot. II. 30. ψαμμή-
τιχος δὲ πυθόμενος ἰδίᾳ, ὡς δὲ κατέλαβε. Thucyd. II.
63. τὰς τιμὰς διώκει. Stephanus Byz. in χορομηναίοις.
— κτησίας ἐν περσιῶν i. ἔτω δὲ ταχύς ἐστι ὁ ἄγριος
ἄνθρωπος, καὶ διώκει τὰς ἐλάφους καταλαμβάνων. Euse-
bii in Il. i. p. 685. 35. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἰσὼς ὑπερῆλθεν
αὐτὸν, ἀρπάσας τὴν Μάρπισσαν, καὶ ἐκείνος ἐπιδιώξας οὐ
κατέλαβε. I. Cor. IX. 26. Aristoph. Thesmoph. 1235.
ἄς ἂν καταλάβοις, εἰ δῶκες ταυτήν. Dionys. Hal. V.
ἡ οἱ διώκοντες καταλαμβάνουσιν. Lucian. Hermotim. 77.
ὁ πρὸ σὲ μάλα πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ καὶ ἀκρότεροι παρὰ πο-
λὺ διώκοντες οὐ κατέλαβον. Ariemidor. I. εἰδὲ δραπέτην
διώκων καταλάβει. Ro. IX. 30. I. Tim. VI. 11. 2. Tim.
II. 22. Ef. II. 1.

33. Sanbedrin f. 38. i. Filii R. Chija federunt
in convivio, cumque nihil loqui vellent de secre-
tis Scripturae sacrae, quae a patre suo habebant,
ait ministro: auge vinum istis, quia sic loquentur.
Quod cum factum fuisset, aperuit alter illorum os
suum & dixit: Non venit filius David, donec
defecerint duae domus patrum de Israële, quae sunt
Caput Captivitatis in Babylone, & Nati in terra
Israëlis S. D. Esaj. VIII. 14. Dixit ei R. filii mei,

spinas infigitis oculis meis. Dixit ei R. Chija: Non
fit hoc tibi malum, vinum ἢ efficit LXX. & fe-
cretum 710 item LXX. Intravit vinum, & exi-
vit secretum. Debarim R. III. Tempus projicien-
di lapides Eccl. III. dixit R. Tanchuma, quando
ascendit Hadrianus, cujus ossa conterantur, eo die
disperfit lapides sanctuarii: & tempus colligendi la-
pides, quando reaedificabit illud Deus S. B. S. D.
Ef. XXVIII. 16.

1. Pet. II. 7.

1. Ut a calamitate & exitio isti nationi impen-
dente eripiantur.

2. ἔχουσιν] i. e. putant se habere. Jo. II. 17. Stu-
dium erga Deum. Act. XXII. 3. 2. Cor. XI. 2.

3. ἰδίᾳ] exclusis aliis gentibus.

4. Tantum adest ut lex Moysis a Christo arceat,
ut potius ad illum adducat, si recte intelligatur.
supra III. 21. Gal. III. 24. Non Judaeos solum,
sed gentes etiam reliquas.

τέλος] 1. Tim. I. 5.

5. ζήσεται] ex mente Judaeorum interpretatur de
vita aeterna, ut Targum Levit. XVIII. 4. & Ver-
sio Syra Matth. XIX. 16. Sanbedrin f. 59. Avvo-
da Sara f. 31. Midrasch Thebillim. Bemidbar R.
XIII. R. Meir dixit: Qui fecerit ea homo: non
dicitur, Sacerdos, Levita, Israëlit, sed homo; ut
discas, etiam gentilem, si profelytus fiat, & legi det
operam, intelligi. Thanchuma p. 124. Bava Ka-
ma f. 38. i.

6. μὴ εἰπῆς ἐν τῇ καρδίᾳ σου] Psal. XIV. 1. Matth.
III. 9. Luc. V. 22. Apoc. XVIII. 7.

Gem. Sotā VII. 9. Edit. Wagenfeil. Annon e-
duxit

εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ οὐρανόν; Τοῦτ' ἐστὶ Χριστὸν καταγγεῖν
7 Ἡ· Τίς καταβήσεται εἰς τὸ ἄβυσσον; Τοῦτ' ἐστὶ Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. Ἀλλὰ
8 τί λέγει; Ἐχὺς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ' ἐστὶ
9 τὸ ῥῆμα τὸ πιστεύουσιν ὁ κηρύσσοντες. Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰη-
10 σὺν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σε ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠγείρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. Καρ-
11 δία γὰρ πιστεύεις εἰς δικαιοσύνην· στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. Λέγει γὰρ ἡ γρα-
12 φή· Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ καταχυνθήσεται. Οὐ γὰρ ἐστὶ ἀφ' ἑαυτοῦ Ἰουδαίου
13 μέμους αὐτόν. Πᾶς γὰρ ὅς ἀν' ἐπικαλέσῃ τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. Πᾶς οὖν ἐπικα-
14 λέσεται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πᾶς δὲ πιστεύουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; Πᾶς δὲ ἀκούουσιν
15 χωρὶς κηρύσσοντες; Πᾶς δὲ κηρύσσουσιν ἐὰν μὴ ὑποταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· Ὡς
16 ὠραιοὶ οἱ πόδες τῷ εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῷ εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ. Ἀλλ' οὐ

prima manu. ὅτι Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1215.
αὐτῶν] — ADE 6. 9. 47. Versio Vulg. Copt. Origenes, Damasceus, Clemens. Al., Strom. II. p. 453. ex Le-
vítico. probante H. Grotio & J. Millio prol. 1248. ταῦτα a prima manu 37. ἀνθρωπίνῳ] — FG. Versio Syr.
αὐτοῖς] αὐτῇ A. 17. 47. Versio Vulg. Copt. Origenes, Damasceus. probante H. Grotio & J. Millio. prol. 1248.
6. τῇ] — Edit. Elzevirii, Curcellaei. 7. ἀναγαγεῖν] ἀγαγεῖν 1.
8. τί λέγει] ἡ γραφή τί λέγει FG. + ἡ γραφή DE 1. 5. 10. 17. 31. 52. Editio Colinaei. Versio Vulg.
Copt. Æthiop. Origenes in Jerem. XVIII. 1. Jo. I. 1. 3. VIII. 21. Theodoretus, Cyrillus in Esaj. p. 839.
+ illi responsum divinum Corrector. Bibl. ex XI. 4.
τὸ ῥῆμα ἐστίν] ἐστὶν τὸ ῥῆμα DEFG Versio Vulg. Syr. + σφόδρα 6. 47. Origenes in Jo. I. 1, 3. ex versione Ὡ. O.
9. Ἰησοῦν] + χριστὸν A. 19. Petrus Alex. Can. V. Basilus ad Letoium.
αὐτὸν ἠγείρεν] ἠγείρεν αὐτόν A. 1. 3. Cyrillus Act. Eph. V.
11. γραφή] + ὅτι DEG. 38. Editio Complut. Plantin. Genev. Origenes. ἐπ' αὐτῷ] εἰς αὐτόν 29.
οὐ] + μὴ G. 12. Ἰουδαῖς τε & Ἰσραηλῶν] Ἰουδαῖς & Ἰσραηλῶν DE.
14. ἐπικαλέσονται] ἐπικαλέσονται ADEFG. ἐπίστευσαν] + ἡ FG Versio Syr.
a πῶς δὲ ad πῶς δὲ] — 39. πιστεύουσιν] πιστεύουσιν DEFG.
ἀκούουσιν] ἀκούουσιν A 1. 3. 33. 35. 43. ἀκούονται DEFG. 23. 26. 31. 37. 47. Damasceus. pro-
bante J. Millio prol. 1286.
15. κηρύσσουσιν] κηρύσσουσιν ADE 1. 4. 23. 33. 43. κηρύσσουσιν FG.
ab εὐαγγελιζομένων ad εὐαγγελιζομένων] — AC 47. Versio Copt. Æthiop. Clemens Strom. II. p. 442. Damasceus.
7. postorius] — G. τὰ] — ACDEG Origenes, Damasceus.

duxit nos ex Ægypto, & diffidit mare nobis, &
manna nobis coelitus demisit? Si diceret: confici-
te scalas, & conscendite aethera, non audiremus
eum. Imo adscendamus, ut possideamus terram
illam Num. XIII. 31. Bava Mezia f. 94. i. Si
quis dixerit mulieri, si adscenderis in firmamentum,
aut descenderis in abyssum, eris mihi desponsata
— haec conditio frustranea est — Nafir IX. 2.
Immundities, quae cognosci potest, opponitur im-
munditici abyssi i. e. occultae, quae cognosci non
poteft.

7. Euripid. Phoeniss. 506. ἐγὼ γὰρ εἶδον, μάτερ,
ἀποκρύψας ἐμὴ Ἀσραν ἀνέλθον· ἥλιος πρὸς ἀνιτολάς, καὶ
γῆς ἐπὶ ῥῆσιν, δυνατὸς ὢν δράσαι τάδε, τὴν θεῶν μεγίστην ὥς
ἔχον τυρανίδα. Jof. A. VI. 14. ζητηθῆναι δ' αὐτῷ κε-
λεύει γυναιὶν τι τῶν ἐγγαστριμύθων, καὶ τὰς τῶν τεθνηκότων
ψυχὰς ἐκκαλεμέναι, ὥς ἔτι γνωσόμενες, εἰ κατὰ νῦν χω-
ρεῖν αὐτῷ μέλλει τὰ πρᾶγματα· τὸ γὰρ τῶν ἐγγαστριμύθων
γίνεσθαι, ἀνάγει τὰς τῶν νεκρῶν ψυχὰς, δι' αὐτῶν προλέγει τοῖς
θεομάνεσι τὰ ἀποβησόμενα. Quae ad salutem nostram
necessaria erant, Deus jam praestitit: ille Christum
ex inferis eduxit, & in coelo collocavit. Heb. XIII.
20. 1. Sam. XXVIII. 31. Psal. LXXI. 20.
11. πᾶς] Supra IX. 33. Sive Judaeus prius fue-
rit, sive non. Quam vocem Esajas non habet.
14. De Gentibus sermo est. Gal. IV. 8. 1. Pet.
I. 21. Tit. III. 8.

ἀκούουσιν] Varinus. ἴσθον δὲ, ὅτι οἱ Ἀστικοὶ ῥημάτων
τῶν ἐνεργητικῶς γραφομένων τῶν ἐνιστάων, οἷον ἀκούω, ἐπαί-
νω, γελῶ, θαυμάζω, γινώσκω, καὶ ἕτερα, τὰς μέλλον-
τας ἐνεργητικῶς ἐκ ἐκφύσεων, ἀλλὰ μέσως οὐ γὰρ ἀκούω
φασὶ καὶ ἐπαίνω, ἀλλ' ἀκούομαι.

15. Nos non nostra sponte cucurrimus, sed missi.
Pedes eorum, qui laetum afferunt nuncium, li-
cet pulvere fordidi, formosi tamen videntur. So-
phocles Electr. 1358. ὃ φέρεται μὲν χεῖρες, ἥδιστον δ'
ἔχων ποδῶν ὑπερήματα. Cod. sur. 193.

Etymol. ὥς, ἐπὶ ῥῆμα θαυμαστικόν, σημαίνει δὲ λβ.
— θαυμαστικὸν ὥς ἀγαθαὶ φρένες, ἦσαν ἐχέφρονι πηλοποιεῖν.
Od. ω. 193. Lucian. D. Jov. & Ganymed. IV.
3. ὥς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστὶ καὶ ἀπλοῖκός, Aristophanes Plut.
I. ὥς ἀργαλέον πρᾶγμα· ἐστὶν, ὃ ζῷ καὶ θνῆ, δέλον γίνεσθαι
παράφροντος δεσποτῆ.

Peskta R. 53. 3. Jalkut Schimoni in Esaj. f. 53.
3. no. 337. Quo tempore Deus S. B. Israël liberabit,
triduo ante adventum Messiae Elias prae-
cedet, & stabit in montibus Israël, & plorabit
eos, dicetque: O montes terrae Israël, quam diu
statis in terra deserta! & vox ejus audietur ab una
extremitate mundi ad alteram. Tunc dicet illis: pax
venit in mundum, pax venit in mundum S. D.
Esaj. LII. quam formosi sunt super montes pedes
nuncii, nunciantis pacem. Impii haec audientes
gaudebunt, dicentque unus alteri: Nobis pax ve-
nit. Die secundo rediens stat super montes Israel
dicitque: Bonum venit in mundum, bonum venit
in mundum S. D. afferentis bonum nuncium. Ter-
tio die reversus stat super montes Israël dicitque:
Salus in mundum venit S. D. praedicantis salutem.
Cumque videbit impios haec dicentes, dicet Sioni:
Deus tuus rex est; ut te doceat, salutem Zioni &
liberis ejus, non impiis, venire. Schir Haschir. II.
13. Vox turturis audita est in terra nostra. Haec
est vox regis Messiae clamantis & dicentis: quam
pul-

πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει Κύριε, τίς ὁπίστευσε τῇ ἀκοῇ
 ἡμῶν; Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς ἢ δὲ ἀκοὴ ἀπὸ ῥήματός Θεοῦ. Ἀλλὰ λέγω Μὴ 17
 οὐκ ἤκουσαν; Μενούγγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ Φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα 18
 τῆ οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. Ἀλλὰ λέγω Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μω- 19
 σῆς λέγει Ἐγὼ πᾶσι ζῆλώσω ὑμᾶς ἐπὶ οὐκ ἔθνη, ὅτι ἔθνη ἀσυνέτω παροργιστὴν ὑμᾶς.
 Ἡσαΐας δὲ σκοπολογεῖται, καὶ λέγει Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὲς ἐγενόμην 20
 τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. Πρὸς δὲ τὸ Ἰσραὴλ λέγει Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς 21
 χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

Λέγω οὖν Μὴ ἀπόσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτῶν; Μὴ γένοιτο. καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλί- 1
 τής εἰμι, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, Φυλῆς Βενιαμίν. Οὐκ ἀπόσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν 2
 αὐτῶν ὃν προέγνω. Ἡ ἐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφὴ, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ
 κατὰ τῆς Ἰσραὴλ, λέγων Κύριε, τὸς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, καὶ τὰ θυσιάστηρά 3

σου

16. τῷ εὐαγγελίῳ] τοῦ εὐαγγελίου FG.
 ἡμῶν] + καὶ ὁ βραχίονας κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; 4. 31. Versio Corp. ex Esaja. 17. ἄρα] ὅτι FG. 37.
 Θεοῦ] χριστοῦ D a prima manu E. 6. 9. 23. 47. Versio Vulg. Corp. Origenes, Hilarius. — FG.
 17. Stephanus Gaussemus, teste T. Fabro Epist. II. ult. istud comma in finem capitis rejiciendum conjicit.
 18. ἀλλὰ] + γὰρ 49.
 19. οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ] Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω ACDEFG. Versio Vulg. Corp. Chrysostomus, Damascenus.
 Μωσῆς] Μαυῆς FG 1. 14. 37. Editio Complut. Plantin. Genev. ἐγὼ] + γὰρ 37.
 παροργιστὴν] παροργιστὴν 46.
 ἐπὶ] ἐπὶ A. 37.
 20. δὲ] Versio Syra posterior cum asterisco.
 εὐρέθην] + ἐν D. a prima manu F. Hilarius.
 καὶ ἀντιλέγοντα] — FG. καὶ λέγοντα D a prima manu E.
 1. Θεὸς] κύριος 1.
 αὐτῶν] + ὃν προέγνω AD Chrysostomus. ex comm. 2. Theophylactus. probante H. Grotio.
 Ἀβραάμ] + ἐκ 44. Versio Vulg. Syr.
 κατὰ] περὶ 4.
 λέγων] — ACDFG 23. 47. Versio Vulg. Corp. Origenes, Eusebius D. II. 4. Chrysostomus, Theodoretus, Da-
 mascenus. probante H. Grotio, J. Millio. prol. 882. & J. A. Bengelio.
 3. καὶ prius] — AFG 17. 39. 43. 47. 52. Versio Vulg. Corp. Origenes, Chrysostomus. probante J. Millio prol. 882.
 μου] + λαβεῖν αὐτῶν 30. ex 1. Reg. XIX. 10. 4. κατέλιπον] κατέλιπον A. 30. 39. 46.
 τῇ] τῷ G. 5. ἔν] — 54. 55. Versio Syr. prior, posterior habet cum asterisco.
 καὶ] — 3. λίμνη] λίμνη 19. 49.
 6. γίνεται] ἐστὶ 54.
 εἰ δὲ ἐξ ἔργων, ἐκείνι ἐστὶ χάρις] ἐπεὶ τὸ ἔργον ἐκείνι ἐστὶ ἔργον] — ACDEFG. 47. Versio Vulg. Corp. Aethiop. Ar-

pulchri sunt pedes &c. *Vajikra* R. IX. ext. Rab-
 bini nostri dixerunt: res magna est pax, quia, cum
 rex Messias venerit, non aperietis nisi in pace S. D.
 Ef. LII. *Tanchuma* II. 1, 2. Unde Messias venit?
 per viam montium S. D. Ef. LII. *Derech. arex.*
patu. 12. R. Jose Galilaeus dixit: magna est pax,
 quia, qua hora rex Messias manifestabitur Israël, non
 incipiet nisi in pace S. D. Ef. LII.

17. Nemo omnino crederet, nisi praedicaretur
 evangelium.

18. *Psalm.* XIX. 5. *Matth.* XXVIII. *Act.* XXVIII.
 22. XIX. 26. XVII. 6. *Col.* I. 6. Ut sol omni-
 bus lucet, & coelum omnes tegit: ita Evangelium
 omnibus debet annunciari.

Eustath. in II. ε. p. 427. 44. ἴσθις ὅτι ὡς περ φθογ-
 γή, φθόγγος, χολή, χόλος, ποθή, πόθος, βολή, βόλος
 καὶ ἑτέρα, ὅταν πύλη πύλος ἀρσενικῶς.

Non quidem ὑπέκουσαν comm. 16. Sed ἤκουσαν.

19. πρῶτος] Jungo cum Israël. *Matth.* X. 2.
Act. XIII. 46. XV. 14. 15. Antequam gentes
 vocarentur, imo antequam scirent se vocandas esse,
 Judaeis hoc praedictum est. *Heb.* XII. 21. *Rom.*
 I. 16. II. 10.

Ipsi Judaei, R. Salomo, Bechai, & Abarbanel
 per gentem stultam intelligunt Christianos, quos
 Idumaeos five Romanos vocant, teste *Altingio* in
Schilo p. 344.

20. *Aeschines* c. Clef. ἀπειλόμην λέγειν. *Lysias.* 3
Plut. de liberis Educ. p. 11. D. περὶ δὲ τῶν ῥηθέντων
 μέλλοντος ἀμφιδοξός εἰμι καὶ διχογενώμενος, καὶ τῇδε κα-
 κίσει κλίνας ὡς ἐπὶ πλάστιγγος πρὸς ὑδρότερον ῥέψαι δυνάμει
 πολὺς δ' ὅκνος ἔχει με καὶ τῆς εἰσγησέως καὶ ἀποτροπῆς τῆ
 πράγματος ἀποτολμητίον ἔν ὁμῶς εἰπεῖν αὐτό.

21. *Prov.* I. 24.

1. *Phil.* III. 5. *Glossar.* detestor. ἀπώσασθαι. de-
 turbat, ἀπαθεῖ, detrudit, ἀπαθεῖται. repudiat, ἀπώσθαι.
Strabo V. p. 385. A. Νυνὶ δὲ κομητὸν ζῶσιν ἀπα-
 σθέντες ὑπὸ Ρωμαίων διὰ τὴν πρὸς Ἀντίβαν κοινοσίαν. *Od.*
 280. οὐ μὲν δὴ σ' ἰθέλοντα γ' ἀπώσαν. *Plato* Polit. II.
 τὴ δ' ἐξ ἀδικίας κέρδη ἀπώσονται. *Herodotus* I. 12.
 18. οἱ δ' ἵπποι τὴν ἐπιβάτας ἀπαθεῖντο. *Lucian.* de
 Calumn. 30. τὰ φαῦλα δὲ ἀποκλείειν καὶ ἀπαθεῖν. *Xe-*
nophon. Paed. VI. ταῦτα γὰρ παρὰ πάντων ἐδίδχτο, καὶ
 ἀπαθεῖτο ἔδιν. *Plut.* Caes. p. 736. E. δαδόμενα —
 ἀπώσαντο τὴν καίσαρος. *Thomas.* ἐπιδόμην καὶ ἀπώσαν-
 μην, καὶ διωσάμην. τὸ δὲ χωρὶς τῶν λέγειν ταῦτα,
 ἀνατρίκον.

2. ὃν προέγνω] Quem ad Christum convertendum
 esse, per Prophetas praedixit. supra VIII. 29.

3. *Act.* XV. 16. *Thucydides* IV. 109. τότε μα-
 κρὰ τέχνη — κατέσκαψαν ἐλόντες ἐς ἑδαφος. . . . τὰς
 οἰκίας κατασκάψαντες. *Aeschines* in Ctesiph. τὸν
 λιμένα κατασκάψαντες, καὶ τὰς οἰκίας ἐμπήσαντες. *Plut.*
 κατέσκαψαν οἰκίαν εἰς ἑδαφος πᾶσαν. *Philo*
 de

4 σου κατέσκαφαν· καὶ γὰρ ὑπελείφθη μόνος, ὃς ζητῶσι τὴν ψυχὴν μου. Ἀλλὰ τί λέγει
αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἑμαυτῷ ἑπτακισχίλις ἄνδρας οἵτινες ἐκ ἑκαμφάν
5 γόνου τῇ Βάαλ. Οὕτως ἐν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν.
6 Εἰ δὲ χάριτι, ἐκ ἐτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις ἐκ ἐτι γίνετο χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, ἐκ ἐτι
7 ὅτι χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον ἐκ ἐτι ὅτι ἐργον. Τί ἐν; Ὁ ὅτι ζητῶν Ἰσραὴλ, τὸ τῶν ἐκ
8 ἐπέτυχεν· ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπαρώθησαν. (Καθὼς γέγραπται· Ἐ-
δάκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὁρθαλμὸς τῶν μὴ βλέπειν, καὶ ὧτα τῶν μὴ
9 ἀκούειν,) ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Καὶ Δαβὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς πα-
10 γίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. Σκοτιοθήτωσαν
11 οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τῶν μὴ βλέπειν· καὶ τὸ νῶτον αὐτῶν ἀπαπαντὸς σύγκαμψον. Λέγω
ἐν, μὴ ἐπίασαν ἵνα σώσωσι; Μὴ γένοιτο. ἀλλὰ τῷ αὐτῶν ὡς πλάματι ἡ σωτηρία
~ Τῆτο τοῖς

men. Origenes, Hilarius, Damascenus, Hieronymus in Esaj. LIX. 21. probantibus H. Grotio. J. Millio prol. 679.
ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκ ἐτι ἐστιν ἔργον. — 4. a prima manu. 7. ἐπιζητῶν] ἐπιζητῶν FG. 5. 52. Verlio Vulg.
τῆτο τῶτο ACDEF 1. 13. 14. 17. 18. a prima manu 20. 23. 26. 31. 37. 38. 39. 44. 45. 54. Editio
Complut. Erasmi, Aldi, Colinaei, Stephani 1. 2. Wechelii, Bogardi. Chrysostomus in Jo. H. 9. probante J. Mil-
lio prol. 986.

ab ἐπέτυχεν ad ἐπέτυχεν] — 17. 39. 41. ἐπέτυχεν bis] ἐτυχεν 2.
ἐπαρώθησαν] ἐπερώτησαν C.
8. τῶ prius] — 46. καὶ] — 2.

9. Δαβὶδ] Δαυὶδ F Editio Complut. Bengelii. Δαυὶδ DE. ἕτως ὁ Δαυὶδ C ut videtur. + πάλιν Verf. Syr.
αὐτῶν] + ἐναπύον αὐτῶν 4. Verlio Syr. Theodoretus. ex versione τῶ O. αὐτοῖς 1.

θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα] ἀνταπόδομα, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς θήραν 4.
10. τῆτο τῶτο Erasmi Edit. 2. 3. 4. 5. (& ita emendavit Edit. 1.) Colinaei. Bogardi. Phrynichus p. 126. ὁ νῶτος ἀρσενικῶς
ἀμαρτάνεται· ἐδιδέρκας δὲ τὸ νῶτον ἐ τὰ νῶτα δοκίμως ἀν λέγοιτο. Thomas. τὸ νῶτον, ἐκ ὁ νῶτ· ἀς· τὰ νῶτα τοῖς πο-
λεμίοις ἰδοὺς. Μοσῆς. νῶτον, ἐ τὰ νῶτα, Ἀτλῆκας νῶτ·, ἐ τῶν νῶτες, ἰλλανικῶς. Etymol. M. νῶτα ἐδιδέρκας σημαί-
νει· ἰδοὺς ἐ τὴν πληθυντικῶν τὸ ἀρσενικὸν ὁ νῶτ· — καὶ ἡ ἐνδοὺς τῶ ἐδιδέρκας ἐκ ἔχει, ὥσπερ ἐ ἡ κίλιθ· τὸ ἐδιδέρκας οὐκ
ἔχει, μόνον ἡ ἐνδοὺς τὴν πληθυντικῶν τὰ κίλιθ· ἕτως ἐ τῶτο — νῶτ· δὲ τὴν ψυχὴν σημαίνει. Moschorinus. Eusebius
in a. p. 39. Αἰλι· δὲ Διονύσι· παρασημειώμενός τινα, ὅπως κατὰ γένη προφέρων] φασὶν ἕτω ταῦτα κατὰ γέν· θη-
ρυκόν. ἀρσενικῶς δὲ — ὁ λιμός, ὁ σκότ· — ἐδιδέρκας δὲ, τὸ νῶτον, τὸ ζυγόν — τὰ σάδια ἐ οἱ σάδιοι. ὅλιν δὲ ὅτι
Ἀτλῆκας ταῦτα πάντα, ἐπεὶ καὶ Ἀτλῆκας λέξεσι ὁ ῥηθεὶς Διονύσι· ἐπεξέρχεται. Xenophon de re equestr. πῶς ἐπὶ τῷ νῶ-
τον δύναιτο τὸ ἀναβῆναι; Athenaeus XIII. p. 580. B. ἀνόμελον τῷ νῶτον εἶχε παντελῶς. Galenus in Hippocrat. de Ar-
ticulis I, κατὰ τὸ νῶτον. & III. κατὰ τὴν σφῶν ἐ τῷ νῶτον. αὐτῶν posterius] — 47.

συνκάμψον] σύγκαμψον 7. 26. 32. 39. 44. Editio Complut. Galenus de locis affect. VI. τῶν ἐδὲ συνκάμπτειν
δύναιτο τὸ κατὰ τὴν γινῶν ἀρσενικῶς, ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον, εἰ μὴ συνκάμψωσι. & in Hippocr. de fracturis I.
εἰ συνκάμψαι τὴν χεῖρα — ἐν τῇ συνκάμψει. alibi συνκάμπτειν & σύγκαμψις. 11. πῶτος] πταῖσσι 55.

de V. Mos. T. 2. p. 130, 6. τὰς πόλεις ἡ κατα-
σκάπτουσι ἢ ἐμπεπράντες ἠφάνισαν.

VII. Mille i. e. multi. Hieronymus in Zach. VIII.
Quod autem numerum VII. M. ad Christianorum
nomen diximus pertinere, supputa Graece ἑπτακι-
σχίλις & χριστιανῶς, & eundem numerum summam-
que reperies. i. e. 1941.

Jesabel Regina colebat Deam: alii Deum. Un-
de ὁ Βάαλ & ἡ Βάαλ Hof. II. 8. Jerem. II. 28. XI.
13. XIX. 5. XXXII. 35. Zephani. I. 4. 1. Sam.
VII. 4. Tobiae I. 5. 1. Reg. XIX. 18.

5. Esrae IX. 8. Ter. Adelph. III. 3. 90. Quam
gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias Restare
video. Donatus paucos ac raros bonos. nam reli-
quias pro relictis paucisque dixit, ideo restare
etiam dictum est. Plut. de Profect. Virtut. sent.
p. 78. A. τῶτον μὲν ἐνωχῆ τὰ σὰ λείμματα καὶ τρέφει.

6. ἐπι] alioqui. 1. Cor. VII. 14. XV. 29. Heb.
IX. 26. X. 2. Plato in Gorg. ἐκ οἷς ἐξηλλέγχουσι,
ὡ Σώκρατες, ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, καὶ εἰς ἀν φήσιν ἀν-
θρώπων, ἐπὶ ἐξ τινος τῶτον. in Hippia minor. τῶτο
ἐκίνας ἢ πανουργίαν ἢ ὅτι ἐν ὀνομαζόν, ἀλλ' ἐκ ἐκίνας,
ὡ ἱταῖοι, οὐ γὰρ εἰσιν. Ἐπὶ σὺ ἐπὶ. Synesius Ep. 32.
πλείω διδόμενος ἐπὶ τῶ κατασφραγιστοῦ, μὴ γὰρ εἰς κόλιν
πᾶν καταβαίῃ. ἐπὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ συγχὰ τῶν κεραμίων
ἡμεῶν σοι ποιήσιν.

Gratia, doctrina Christi: opera, lex Mosi.

7. Euripides Hec. 51. τῶν μὲν μὲν ἐν, ὅσον περ' ἠδελον
τυχῶν. Sch. τὸ τυχῶν αἰὶ γὰρ ἐκ συντάσσεται· ἐνταῦθα δὲ
τὸ ἔσθαι οὐ πρὸς τὸ τυχῶν λέγεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ προηγη-

σάμενον τὸ ἐμὸν. Metaphr. MS. II. ξ. 450. ἐπέτυχε δὲ
τὸν προνοήτορα. ψ. 821. ἐπετύγγανε τὴν ἐπιδορατίδα. De-
motismus ap. Stob. c. 74. τεκνοτροφία σφαλέρων, τὴν
μὲν γὰρ ἐπιτυχίαν ἀγῶνας μίσην καὶ φροντίδος κέντηται· τὴν
δὲ ἀποτυχίαν, ἀνυπέρετον ἰτέραν ὀδύνην. Sextus Empir. 2.
Logic. II. 324. μήτε τῶ ἀποτυχόντος εἰδότες, ὅτι ἀπέ-
τυχε· μήτε τῶ ἐπιτυχόντος εἰδότες, ὅτι ἐπέτυχε — ἀπ-
εμάχουσι — τοῖς ἐν σκότῳ ἐπὶ τινος σκοπὸν τοξεύουσιν —
τὸ δὲ, τίς ἐπέτυχεν, ἢ ἀπέτυχεν, ἀγῶνας. Phalereus
ὁ γαμβρὸς μὲν ἐπιτυχῶν, εὖρε ὕμνον· ὁ δ' ἀποτυχῶν,
ἀπώλεσε καὶ θυγατέρα. Prou. XII. 27. Xenophon de
fact. & dict. Socratis III. τὸν γὰρ μὴ ζητῶντα ἐπιτυ-
χεῖν τινι τῶν δεινῶν ἐπιτυχίαν εἶναι.

8. 2. Cor. III. 14. 15.

9. θήρα] est rete quod tenditur avibus, quae ci-
bum quaerentes mortem inveniunt. Psal. XXXIV.
9. LXIX. 23. Judaeis festum Paschatis, & sacri-
ficium agni, factum est rete.

11. Ovidius T. III. 4. 17. Qui cadit in plano
(vix hoc tamen evenit ipsum) sic cadit, ut tacta
furgere possit humo: At miser Elpenor tecto
lapsus ab alto Occurrit regi debilis umbra suo.

Midras Tillm LXXV. X Cornua Deus S. B.
dedit Israëlitis, inter quae numerantur cornu legis
& cornu sacerdotii. Quando peccarunt Israëlites,
ablata illis sunt, & data gentibus mundi. Sanhedrin
I. Quid hoc: versa est omnis facies in flavedi-
nem? Jerem. XXX. 6. R. Joannes: familiae su-
perioris & inferioris. Illo momento dixit Deus:
Utrique opus manuum mearum sunt, quomodo

τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ ὠφελῆσαι αὐτούς. Εἰ δὲ τὸ ὠφελῆμα αὐτῶν πλεονέχῃ κόσμῳ, 12
 καὶ τὸ ἥτιμα αὐτῶν πλεονέχῃ ἔθνεσιν, πόσω μᾶλλον τὸ πλεονέχῃ αὐτῶν; Ὑμῖν γὰρ λέ- 13
 γω τοῖς ἔθνεσιν, ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἔθνεσιν ἀπόστολος, καὶ ἀρχιεπίσκοπος μὲν δοξάζω.
 Εἰ πως ὠφελῆσαι μὲν τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐ- 14
 τῶν, καὶ ἀλλαγὴ κόσμου· τίς ἡ πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ 15
 ἁγία, καὶ τὸ Φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλά- 16
 ὠθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίωθης ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῇ ρίζῃ καὶ τῇ πύ- 17
 λῃ τῇ ἐλαίας ἐγένεθ', μὴ καὶ καυχῶ τῶν κλάδων. εἰ δὲ καὶ καυχῶσαι, οὐ σὺ τῇ 18
 ρίζῃ βαττάσεις, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. Ἐρεῖς ἔν' Ἐξεκλάωθης οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγ- 19
 κεντρίω. Καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάωθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔσθης· μὴ ὑψηλο- 20
 φρόνεις, ἀλλὰ φοβῇ. Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῇ φύσιν κλάδων ἐκ ἐρείσας, μήπως ἐδὲ 21

σθ

- 12.] — A. μὲν] — DEFG 4. 9. 39. 54. + δ', AC. Versio Copt. Cyrillus in Oic. p. 138. Damascenus. εἰμι ἐγὼ] ἐγὼ εἰμι FG. εἰμι A. 3. 30. 33. 35. probante J. Millio prol. 1376. ὠφελῶ] ὠφελῶ G. Editio Erasmi s. Versio Vulg. Rufinus, Augustinus, Hilarius, Theodoretus prooem. Epist. ad Hebraeos. probante J. Millio prol. 449. μετὰ τὴν σάρκα] τὴν σάρκα μετὰ DF. πρόσληψις] πρόληψις FG. πρόληψις C. ζωὴ] + ἡ 39. εἰ postterius] — FG. τῇ ρίζῃ καὶ τῇ πύλῃ τῇ ἐλαίας ἐγένεθ'] ἐγένεθ' τῇ πύλῃ τῇ ἐλαίας D. a prima manu. FG. Hilarius, Augustinus. καὶ postterius] — C Versio Copt. Damascenus. 18. καυχῶσαι] σὺ καυχῶσαι D. a prima manu. FG. Hilarius. σὺ] — 41. αἰ] — ACFG 3. 7. 37. 45. 46. 54. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Haulstini, Stephani 1. 2. Ckryso- stomus, Damascenus. ἐξεκλάωθησαν] ἐκλάωθησαν D a prima manu FG. πίστει] ἀπιστίᾳ D. a prima manu. 21. μήπως] — AC 6. 42. 47. a prima manu Versio Copt. Origenes ut videtur, in Jerem. XX. 11. & in l. Damascenus.
13. γὰρ] δὲ A 10. 31. 47. Versio Syr. Copt. Damascenus. 14. εἶπας] εἶπα Editio Complut. 15. κόσμῳ] κόσμῳ FG. + αὐτῶν Versio Syra utraque. 16. δὲ] γὰρ A. Theodoretus 58. 17. ἐνεκεντρίωθης] ἐνεκεντρίωθης 46. 18. ἐλαίας D. a prima manu. FG. Hilarius, Augustinus. πύλῃ τῇ ἐλαίας] πύλῃ τῇ 4. 49. 19. ἐξεκλάωθησαν] εἰ κλάωθησαν FG. 20. τῇ ἀπιστίᾳ] τὴν ἀπιστίαν G. τῇ postterius] — Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bog. ὑψηλοφρόνεις] ὑψηλὰ φρόνεις A. 20. Theophrastus C. P. I. 17. διὰ τὸ μηδὲν εἶναι τοῖς

perderem unum alterius causa? Hoc est, quod vulgo dicitur: Currit bos & cadit: paterfamilias domum reclusus equum in ejus locum collocat. Glossa. Quando bos currit & cadit, in ejus locum equus statuitur ad praefectum, quod non fuisset factum, nisi bos, qui carissimus erat, cecidisset. Illo autem fanato grave est hero remove equum in gratiam bovis, postquam femel locum ejus occupavit: Ita Deus S. B. lapsus Judaeis eorum dignitatem concessit gentibus, converso autem Israele ad Deum, grave est ei perdere gentes in gratiam Israelitarum.

Matth. XXI. 32. Luc. XV. 30. 32. 17. 18.

12. ἥτιμα] contritio, detractio, defectus. πλεονέχῃ, additio, supplementum. i. e. — & +.

15. Ter. Hecyr. V. 4. Egone, qui ab orco mortuum me reducem in lucem feceris, finam sine munere a me abire? Egone ab orco hunc mortuum? quo pacto? P. Nescis, Parmeno, quantum hodie profueris mihi, & ex quanta aerumna extraxeris.

16. Levit. XXIII. 10. 14. Num. XV. 18-21.

Menander Fragm. p. 278. ὁ μὴ τρίφων τεκῶσα ἐκ τέχνης νέος, Ἀκαρπὸς ἐστὶν ἔτος ἀπὸ ρίζης κλάδος. Jerem. II. 3.

17. Thomas κότνος, ἐκ ἀγριέλαιος. Moeris. κότνος, Ἀττικῶς ἀγριέλαιος, ἑλληνικῶς. Hesychius. κότνος, ἀγριέλαιος. Dioscorides I. 138. ἀγριέλαια, ἢ ἄνισοι κότνων καλεῖσθαι, οἱ δὲ Ἀιθιοπικὴν ἐλαίαν. 126. σύμφη ὡς ἀγριέλαια ποιεῖται πρὸς τὰ σύμφη δρόμῳ. Pollux I. 241. ἐλαίας μὲν ἐν ἄνθος ἐρεῖς λευκὴν — ἡ δὲ ἀγριέλαια κότνος καλεῖται. εἰ δὲ ἐμφυτεύσῃς τῇ κοτίνῃ ἡμέραν, αἱ τοιαύται ἐλαίαι κοτινάδες. Eustathius in Od. ψ. p. 810. 7. ἵνα σημειώσῃ καὶ ὅτι ἡ μὲν τοιαύτη θηλυκῶς ἐλαία ἐλέγετο ἡ μὲν τοιαύτη ἀρσενικῶς κατ' Αἴλιον Διονύσιον, καὶ ἐκ ἀγριέλαιος — ἐν δὲ ῥητορικῷ Λεξικῷ φέρεται καὶ ὅτι

ἐλαίον τὴν ἄρσεναν καὶ ἀρσενικὴν ἐλαίαν φάσιν ἴσους. Suidas, Zenobius. Diogenianus. ἀκαρπότερος ἀγρίπυ. ἐπὶ τῶν πάντων πεπονημένων εἴρηται, ἐπὶ τῶν ἀνωφελῶν. Λάκωνες γὰρ ἀγρίαν ἐλαίαν ἀγρίπυον καλεῖσι. Φυτὸν γὰρ ἐστὶν ἀκαρπῶν.

Glossarium. infitium ἐνεκεντρίωθης, ἐμφυτεύθης. Theophrast. H. P. II. 3. de amygdalo. διὰ καὶ ἀνεκτείναν ἐνεκεντρίωθης καλεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ, τὸ μόσχουμα μεταφυτεύει πολλὰς. M. Antoninus XI. 8. ἐκ ὁμοιοῦς ὁ κλάδος ὁ ἀπ' ἀρχῆς συμβλασθήσας, καὶ σύμπτως συμμύνας, τῷ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν αὐτοῦ ἐνεκεντρίωθης.

Theophrastus de P. I. 3. τὸ γὰρ ἀπὸ παραστάδος καὶ ρίζης, καὶ κλάδος, οὐ πάντως δύναται· ἀν καὶ ἀπὸ ξύλου καὶ ἀκαρπῶν. καθάπερ ἄμπελος καὶ συκὴ. Τὰ δὲ πάλιν ἀπὸ τῶν βλαστῶν, ἀσπὴρ καὶ ἡ ἐλαία — ἐλαίας τὰ μὲν τῶν ἀκαρπῶν ἐνίκμα, διὰ τὴν λιπαρότητα. 7. εὐλογον δὲ καὶ τὸ καλλικαρπότερα ταῦτα γίνεσθαι, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἡμέρᾳ εἰς ἀγρία τίθηται τῶν φλοιῶν. εὐτροφία γὰρ συμβαίνει πλείον διὰ τὴν ἰσχυρὴν τῶν ὑποκειμένων — ἐπεὶ εἴνε τις ἀνάπαυσι τὸ ἀγρίον εἰς τὸ ἡμέρον ἐμβάλλοι, διαφορὰ μὲν τινὰ ποιήσει, τὸ δὲ καλλικαρπὸς οὐχ ἔξει. II. 3. ἐκ τῶν τῆς ἐλαίας πυρηνῶν ἀγριέλαιον φυτεύσθαι. Eustathius in Od. ζ. p. 256. 2. ἐν ταῦτα δὲ ἴσους, ὅτι τε καθὰ ἐλαία, ἔτι δὲ καὶ λατὸς λεγέται αὐτὰ τε τὰ φυτὰ, καὶ ὁ καρπὸς δὲ αὐτῶν. & in Od. η. p. 274. 39.

Virgil. Ecl. V. 68. pinguis Olivae. Horatius Epodon 2. 55. lecta de pinguissimis olivae ramis arborum. Judic. IX. 9. κλάδοι ἐκλάωθησαν paronomasia.

18. Martialis XIII. 43. Vilia maternis fueramus Perfica ramis: nunc in adoptivis Perfica cara sumus. Anthol. I. 20. 2. Ἡ παρὸς ἐν δρόμοις νόθος ζῆνδρος ἀρσενὸς Ἀχρῆς, ἀκαρπῶς πρὸς ἐρημοσύνης. Ὀδνείους ὁλοῖσι μετέμψους ἡμέρα θάλλω, οὐκ ἐμὸν ἡμετέροις κλαῖσι φέρει βαρὺς. Πολλὰ σοὶ φυτὰργε πόνε χάρις, εὐκασιεῖς Ἀχρῆς ἐν εὐκαρπείᾳ δένδρεσσιν ἐγγράφομαι.

20. Theophrastus C. P. I. 17. διὰ τὸ μηδὲν εἶναι τοῖς

22 σὺ· Φείσει· Ἰδὲ ἔν' χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεῷ· ὅτι μὲν τὸς πεισύντας, ἀποτομίαν· ὅτι δὲ σε, χρηστότητα, εἰς ἐπιμένους τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ.
 23 Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, εἰ μὴ ἐπιμένωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκληριδιῶσιν· δυναίς γὰρ ὅτι ὁ
 24 Θεὸς πάλιν ἐγκληρίσῃ αὐτοὺς. Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς φύσεως ἐξεκόπῃς ἀγριελαίην, καὶ ὡς
 25 τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ; Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τῆτο, (ἵνα μὴ
 26 πλῆρωμα τῶν ἔθνων εἰσέλθῃ. Καὶ ἔτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσῃ), καθὼς γέγραπται· Ἡθεῖ
 27 ἐκ Σιών ὁ ῥυόμην, καὶ ἀποσπέρσει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ'
 28 ἐμοῦ ἀφάθνη, ὅταν ἀφελῶμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον,
 ἐχθροί

~ Φείσει

Φείσεται] Φείσεται ACDFG. 1. 2. 4. 6. 7. 9. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 30. 31. 32. 36. 37. 38. 39. 43. 44. 46. 47. 52. 54. 55. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Haultini, Wechelii, Bengelii, Stephani 1. 2. Genes. Verſio Copt. Augustinus c. Faustum IX. 2. Antiochus 45. 58. Damascenus, Chrysostomus, Theodoretus, probante J. Millio prol. 882. 22. ἰδὲ] ἰδὲ 1. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bengelii, Bezae.

ἀποτομίαν posterius] ἀποτομία A. Origenes in Jerem. Damascenus. χρηστότητα posterius] χρηστότης θεῷ ACD. Verſio Vulg. Copt. Origenes in l. & in Jerem. XVIII. 1. Eusebius in Psal. LXI. 12. Damascenus.

23. καὶ ἐκεῖνοι] κἀκεῖνοι ACDFG. 37. 47. Damascenus. ἐπὶ τῇ φύσει] ἐπὶ τῇ φύσει D. a prima manu.

24. οἱ] — 2. 38. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei. Bogardi. ἐστὶν ὁ θεός] ὁ θεός ἐστὶν 1. 3. 14. 46.

25. ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ἀγνοεῖν 4. ἀδελφοί] — 3. 25. γὰρ θέλω] θέλω δὲ 37. Verſio Syr.

παρ'] — FG. 47. Verſio Vulg. ἔν' A. Damascenus. ut Esaj. V. 21. Prov. III. 7. Haec Marcion de in-

dustria erasit Tertull. V. 26. σωθήσεται] σωθήσεται Verſio Vulg. probante J. Millio prol. 449.

καὶ] — AG 39. 47. 28. μὲν] — 10. 31. Editio Colinaei, Bezae 3. 4. 5. & in Annotat. Ego, inquit, particulam ἔν' non dubitavi ad-

dicere ex uno codice Manuscripto: quam quum Erasmus vel esse adiciendam vel certe subaudiendam non animadverteret, putavit solocismum esse in Paulo, quasi potius dicendum fuisset ἐχθρῶν & ἀγαπητῶν, inimicorum & dilectorum, ut cum αὐτῶν ista cohaereant. Atqui ut de veteris illius Codicis auctoritate nihil dicam, quam suspicari non potuit Erasmus &c.

τοῖς ἀνὰ γένεσθαι πληγὴν, κλάμνον ἢ καρπολογέμενον. III. 19. τὸν δ' ἀμπίλων τῶν τελίων πρῶτον μὲν καὶ μέγιστον ἔστιν ἡ κλάσις.

Demosthenes 2. Boeot. εἰς ὅλην τῶν δημοσίων, τί μᾶλλον ἔτος ἐγγεγραμμένος ἔσαι ἐμῶ; ὅτι καὶ Δία εἰσονται πάντες, πότιρός ποτε ὄφλιν. καλῶς. εἰς δὲ κ. τ. λ. Ter. Eun. IV. 7. 3. 4. recte. — probe — pulchre. Sabbath f. 108. 1. dixit ei: καλῶς.

Seneca Troad. 259. Moderata durant, quoque fortuna altius Evexit ac levavit humanas opes, Hoc se magis deprimere felicem decet, Variosque casus tremere, metuentem Deos — Troja nos tumidos facit nimium ac feroces? Stamus hoc Danaï loco, unde illa cecidit.

21. Antioch. I. 30. 3. ἡ χάρις ἀλλάξαι τὴν φύσιν ἐδύναται. Dionys. Hal. A. IV. 46. Νομίζω, ὡς ὁ τῶν συγκυρισμάτων καὶ ἀναγκαιοτάτων μὴ φυσάμενος, τῶν ἀλλοτρίων φέσεται. Supra in VIII. 32.

Aeschylus Prometh. 68. ὅπως μὴ στυγερὸν οἰκτιρῆσαι. Aristophanes Nub. 885. ὅπως — ἀντιλέγειν δύσθεται. Plato Epist. 3. πᾶν ἰμνηχαιώμην, ὅπως ἔτοι μὴ δῶσται δειν. Thucyd. IV. 107. ὅπως — ἀσφαλῶς ἔξει. Col. II. 8.

22. M. Antoninus VIII. 34. σκέψαι τὴν χρηστότητα καὶ τ. λ.

Tit. I. 13. 2. Cor. XIII. 10. Diodorus S. V. 62. Φοβηθείσας τὸ ἀπότομον τῷ πειρῶ. Plut. de lib. Educ. p. 13. D. διὸ δὲ τὸς πατέρας τὴν τῶν ἐπιτιμημάτων ἀποτομίαν τῇ πράττει μινῶναι. Sarp. VI. 5. V. 20. Valer. M. II. 7. 14. Aspero enim & abscisso carigationis genere militaris disciplina indiget. Plut. Apophth. Cat. p. 199. B. τὸν δὲ μὲν ἀποτόμῃ χρῆται ἔχειν ἰατρῶν. Heraclides de Politis καὶ ἐκ τῆς λέγεται ἐπὶ τῶν ἀποτόμων, τὸ ἀποκινεῖν τὴν πλῆκιν. Hesybius. ἀποτόμῃ, σκληρῶς, ἀπαραιτήτως. Diodor. exc. p. 591. ὅπως διὰ τῆς ἰδίας ἀφρόντητος διορθώσκει τὴν ἐκεί-

ων ἀποτομίας. Philo 2. Flacc. T. 2. p. 521, 11. ὅλον τὸ πρῶτον ἐπιβελὴ τῆς ἀποτομίας φλάκκ. Dionysius Hal. VIII. εἰς τῇ ἐπικρίσει διδῶσα ἀποτομία.

Schemoth. R. XII. ad Ex. IX. 19. Veni & vide misericordias Domini. Tanchuma f. 35. 4. veni & vide mansuetudinem Dei S. B. Falkut Rubeni f. 93, 4. Vide benignitatem quae est in manu Dei S. B. 13. 4. Veni & vide misericordiam Dei S. B. 25. Cic. de Oratore I. 39. M. Bucculejus, homo neque meo iudicio stultus, & suo valde sapiens. Es. V. 21. Prov. III. 7. inf. XII. 16. 26. Psal. XIV. 7.

Ex hoc loco quidam probare voluerunt, magnam Judaeorum ad Christum conversionem adhuc expectandam esse. At non magis hinc probatur, omnes Judaeos conversum iri, quam omnes gentes ex comm. 25. Deinde neque cum natura hominis neque cum indole doctrinae Christi consistit, ut talem mutationem speremus. Scimus, quid haecenus argumenta pro veritate doctrinae Christi effecerint, nimirum quosdam credidisse, quosdam non credidisse. Nec nova sperare possumus. Videtur ergo Paulus, aut non eventum praedicere, sed consilium Dei indicare: aut potius loqui de magna Judaeorum turba, quae paulo post, eversa Republica & combusto templo, ad Christum accessit.

28. Quod attinet ad Evangelium, cum illud & ipsi rejiciant, & vobis praedicari aegerrime ferant, sunt inimici Dei, ab eo merito rejecti, ut vos in eorum locum substituamini: quod autem attinet ad electionem, qua Abrahamus primo vocatus & electus est, postea cum tota & sola natione foedus initum est, addita promissione de Messia mittendo, negari non potest, Deum nationi huic singulariter favisse, & iterum fauturum, si posteri mo-

ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς· ἡ δὲ τ' ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τῆς παύσεως. Ἀμεταμέλητα γὰρ 29
τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τῷ Θεῷ. Ὡς περ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, 30
νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τέτταν ἀπειθείᾳ· Οὕτω καὶ ἔτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα 31
καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τῆς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τῆς πάντας 32
ἐλέησιν. Ὡς βάθυστον πλάτος καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεῷ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐ- 33
τοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. Τίς γὰρ ἔγνω νῦν Κυρίῳ; καὶ τίς συμβεβλήκει αὐτῷ ἐγέ- 34
νεῖσθαι;

τὴν] — Editio *Erasmi*, *Aldi*, *Colinaei*.

καὶ ἡ κλῆσις τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ ἢ ἡ κλῆσις 37.

30. καὶ] — ACD a prima manu. EFG 3. 23. 39. 47. Versio *Copt.* *Origenes* in Cant. I. 6. & in l. *Chrysostomus*, *Theophylactus*, *Damasceus*. probante *J. Millio* prol. 1287. & *J. A. Bengelio*.

καὶ ὑμεῖς ποτε] ποτε ἢ ὑμεῖς Editio *Complut.* *Genev.*

31. ἔτοι ἢ ἔτοι] ἔτοι ἢ ἔτοι 3.

αὐτοὶ] + νῦν 4. ex emendatione. *Damasceus*. D. a prima manu.

32. τῆς πάντας prius] τὰ πάντα DE. πάντα FG. Versio *Vulg.* *Ruffinus* *Irenaeus* c. Haer. I. 10. 3. III. 20. 2. 33. καὶ primum] — 32. E. Versio *Vulg.*

29. γὰρ] + εἰς Versio *Syra* posterior cum obelo.

κλῆσις] κλῆσις 19.

30. καὶ] — ACD a prima manu. EFG 3. 23. 39. 47. Versio *Copt.* *Origenes* in Cant. I. 6. & in l. *Chrysostomus*, *Theophylactus*, *Damasceus*. probante *J. Millio* prol. 1287. & *J. A. Bengelio*.

ποτε ὑμεῖς A.

ἔτοι] αὐτοὶ D. a prima manu FG.

+ νῦν 5. 17.

32. τῆς πάντας prius] τὰ πάντα DE. πάντα FG. Versio *Vulg.* *Ruffinus* *Irenaeus* c. Haer. I. 10. 3. III. 20. 2. 33. καὶ primum] — 32. E. Versio *Vulg.*

res majorum fuerint imitati. 2. *Sam.* IX. 7.

Philo T. 2. p. 366, 7. de *Justit.* ἀλλ' ὅμως τῆς ὀφθαλμίας αὐτῆς καὶ ἐρημίας ἔλεον καὶ οἰκτόν φησι *Μαυρίας* αἰ λαμβάνειν τὸν ἡγμόνα τῶν ὄλων, ὃ προσκεκλήρωται. διότι τῷ σύμπαντος ἀνθρώπου γένος ἀπνευμένη οἷα τις ἀπαρχὴ τῷ ποιητῇ καὶ πατρὶ. Τὸ δ' αἷτιον αἰ τῶν ἀρχαίων τῶ ἐθνεσὶ δικαιοσύνη καὶ ἀρετῇ, αἱ καθάπερ φυτὰ ἀνάστα διαμύνησιν, ἀειθαλέα καρπὸν φέρουσι τοῖς ἀπογόνους σωτήριον καὶ πρὸς πάντα ὀφελίμων, καὶ αὐτοὶ τύχασιν διαμάρτανοντες ἰσχύοντες, ἀλλὰ μὴ πικρὰ ἀνίσταται.

29. *Plato* de *Legg.* IX. p. 931. B. ὅσοι — ἀποκτείνουσι τὴν, βλαπέντες κτείναι, καὶ τὸ πικρὸν γινώσκοντες αὐτοὺς ἀμεταμέλητοι γίνονται. *Polybius* *Legat.* 22. παρεκάλειν αἰρεῖσθαι τὰ τῶν *Ρωμαίων*, ἵσασθαι γὰρ ἀμεταμέλητον αὐτῶ τὴν τοιαύτην προαίρεσιν. *Cic.* ad *Attic.* VII. 3. Quare celeritas nostri reditus ἀμεταμέλητος debet esse. *Aristoteles* *Nicomach.* IX. 4. πάντῃ γὰρ ἐστὶν τὸ αὐτὸ λυπρὸν τε καὶ ἡδύ, καὶ ἕκαστα τ' ἄλλα. ἀμεταμέλητος γὰρ, ὡς εἶπεν — μεταμελείας γὰρ οἱ φαῦλοι μυσοῖ. *Lucian.* *Abdicat.* II. ἀμετανοήτων ἔν τῇ ἀνάλυσει, καὶ διαλλαγῇ βέλαιον εἶναι προσήκει. *Hierocles* . . . ὁ ἀρετῇ διατρέπων, καὶ ἡδονὰς ἀμεταμέλητος καρπῆται. *Taanith.* f. 25. 1. Docent Rabbini: Dando dant (de coelo) auferendo non auferunt. *Liber Cosri.* Deus benedictus, postquam largitus est donum, non aufert illud iterum ab eo, qui accepit. *Erachim* f. 15. 1. Num est servus, cui dominus ipse dedit donum, & iterum repetat ab eo? *Polybius* p. 1206. ἐπαγγελλόμενος ἀμεταμέλητον αὐτοῖς ἵσασθαι τὴν πίσιν. *Dionys.* *Hal.* II αὐταὶ γὰρ εἰσι βέλαιοι καὶ ὀλβιοὶ τιμαὶ καὶ ἀναφαίρετοι, χαρίεις τε καὶ ἀμεταμέλητοι. II. ἀμεταμέλητος ἢ αἰρεσις. *Porphyr.* V. *Pythag.* p. 40. τὴν δ' ἐπὶ καλοῖς καὶ δικαίοις (ἡδονῇ) — καὶ παραχρήμα ἡδονῇ, καὶ εἰς τὸ ἐπὶ ἀμεταμέλητον. *Seneca* de *Benefic.* VI. 23. Nec unquam primi confilii Deos poenitet.

32. *Gal.* III. 22. Deus per scripturam & praedicationem Evangelii demonstravit, omnes reos esse. *Theodoretus.* ἀπὸ τῆς ἡλεως, convicit, *Chrysostomus*: ἐπείδειν.

33. 2. *Cor.* VIII. 2. 1. *Cor.* II. 10. *Apoc.* II. 24. *Od.* δ. 385. ἐν φρεσὶ θυσοδόμῳ. *Schol.* parv. κατὰ βάθος τῆς διανοίας ἐμβαλεῖν. *Sallust.* *Jugurth.* 95. 3. ad simulanda negotia altitudo ingenii incredibilis. *Aeneid.* I. 26. Manet alta mente repostum Judicium Paridis. *Servius.* Secreta, recondita. *Tacitus* H. IV. 13. occultato interim altiore confilio. 85. Simplicitatis & modestiae imagine in altitudinem conditus. *Vopiscus* *Numerian.* 15. Denique, ut erat altus, risit & tacuit. *Aeschylus* *Septem ad*

Thebas 545. Βαθεῖαν ἄλκα διὰ φρεσὶ καρπόμενος, ἐξ ἧς τὰ κερδία βλαπέντα βαλεῖν. *Cic.* ad *Attic.* IV. 6. & simulo, ne βαθεῖται mea, quae in agendo apparuit, in scribendo fit oculatior. *Etymol.* βαθεῖαν αὐλάκα, ὅπερ ἐστὶ σιγὴ γῆς ὑπὸ ἀρότρῳ. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς βαθείας φρένας καὶ κεκρυμμένης. *Suidas* de *Ruffino*. βαθυγνώμων ἀνθρώπος καὶ κρυψίνος. *Plato* *Theaeteto* p. 134. D. καὶ μοι ἐφάνη βάθος τι ἔχειν παντάπασιν γενναῖον φοβέμεναι ἔν, μὴ ἔτε τὰ λεγόμενα ζητῶμεν, τί τε διανομήνιος ἦπε, πολὺ πλέον λειπώμεθα. *Plut.* *Marcell.* p. 327. C. τηλικύττον μύνει φρόνημα καὶ βάθος ψυχῆς, καὶ τοσούτον ἐκείντο διαρημάτων πλεόν. *Αρχιμήδης*, ὅτε ἐφ' οἷς ὄνομα καὶ δόξαν οὐκ ἀνθρωπίνης ἀλλὰ δαιμονίης τις ἔσχε συνέσις. & de *Auditione* p. 44. A. σιγῇ καὶ βαρύτητι καταπλάσσει, καὶ σχηματισμῷ θηρόμενος δόξαν ὡσαύτως καὶ βάθος ἔχοντος ἀνδρός. *Galenus* de *Sectar.* *Variet.* πρὸς τὸ γινώσκειν τι τῶν ἐκφευγόντων αἰσθῆσιν — χρεια φύσεως θωρύξ οὐ μικρῆς — πρὶν γὰρ εὐρεῖν ταῦτα τῶν ἐν βάθει τῷ σώματι μορίων. & de *Constitut. Medic.* οὐδὲ γὰρ ἐπὶ ταῦτα τὰ τυχεύοντες εἰσι ἐξουρῖν ἐκάστω τῶν μορίων — τὴν διάβασιν, ὅταν ἐν τῇ βάθει τύχη καίμενον. *Anatom.* VI. τὰ γὰρ ὡσαύτως ἐκφευγόντα μόρια, καὶ τὴν ἔχοντες ἰδέαν ἔχοντα τὴν αὐτὴν, ἀνάγκη πάντα καὶ τὴν ἐν τῇ βάθει κατασκευὴν ἔχειν τὴν αὐτὴν. de *Ufu partium* II. τῆς φύσεως κατασκευῆς μὲν ἐν βάθει τῆς ἐνδοῦ [μυῖς] ἀσφαλείας ἕνεκα, τῶν δ' ἐκτὸς τὸν ἔντερον μέρος. *Themistius* X. p. 134. εἰνότης δὲ τοσαύτη, καὶ βάθος ὅμῃ διανοίας, καὶ δρόμον ῥημάτων κεκραμμένων καταπλήξει καὶ ἐμμενεία. *Eustathius* in *Il.* ψ. p. 1398. 21. τὰ γὰρ ἀφελῆ καὶ περὶ κροῦται. καὶ τάχα διὰ τὸ παρρησιαστικὸν δια τὸ Ἀχιλλεύς ὁ ποιητής, μὴ πάντως εἶναι φρένας τῇ εἰδῶν, οὐ περ ταῦτα εἰσι λόγοι, καταγινώσκων οὐ βάθος φρενῶν τῶ ἐν μεγάλῳ πένθε παιδὶ καὶ πλεόντος ἀθυρήματος. *Nonnus* *Dionys.* I. Κάλπιπ' Ἀφροδίτῃ βαθυπλάτῃ παρακοιτῇ *Phil.* IV. 19. *Dan.* II. 22. *Ælianus* V. H. III. 18. πλάτῃ βαθεῖ. *Philo* *Leg.* *Caj.* T. 2. p. 551, 4. ὁ γὰρ τιβέριος φρονῆς βαθεῖος χρώμενος. *Hesychius*. βαθεῖαν, κεκρυμμένην βαθείας — κεκρυμμένης.

Euripides *Hecub.* 743. ἔτοι πύρρον μόνον, ὅτε μὴ κλύειν ἐξισοῦσθαι σὺν ὁδῷ βαλεῖν. *Glossar.* indagant, ἐξιχνιάζουσι. investigata, ἐξιχνυμένα. *Job.* V. 8. 9. IX. 10. *Psal.* LXXVII. 20. *Ex.* XXXIII. 13. *Schemoth* R. VI. Non perscrutatus est iudicia mea, neque interrogavit me, quale esset nomen meum; quod tu fecisti.

34. Quis novit scientiam Dei? quis consilium dedit sapientissimo? quis munera Optimo Maximo? comm. 31. distinxerat πλεόν, σοφίαν, & γνώσιν. *Sir.* XVIII. 2. 5. *Sap.* IX. 18.

Od. α. 3. πολλῶν ἀνθρώπων ἰδοὺ ὥς τε, καὶ ἰοὺ ἔγνω. II.

35 νεός· Ἡ τίς πρόδωκεν αὐτῷ, ἡ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ· Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, ἡ δὲ αὐτοῦ,
36 ἡ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας. ἀμήν.

1 Παρακαλῶ ἐν ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀφ' ἧς οἰκτιρῶν τῷ Θεῷ, ὠφειλῆσαι τὰ σώμα-
2 τα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, ἢ λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. Καὶ
μὴ συχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τῷ τῷ· ἀλλὰ μεταμορφῶσθε τῇ ἀνακαινώσει τῆ νοῦς
ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τῷ Θεῷ τὸ ἀγαθὸν ἡ εὐάρεστον ἡ τέλειον.

Λέ-

γνώσεως] + τῷ FG.

34. γὰρ] — 2. 47. *Clemens Alex.*

αὐτῷ] αὐτῷ 3.

αἰῶνας] + τῶν αἰῶνων FG. Versio Syr. Codices Latini.

1. εὐάρεστον τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ εὐάρεστον A.

2. συχηματίζεσθε] συχηματίζεσθαι ADEFG 1. 3. 10. 23. 33. 37. 52. 55. Apost. 2.

μεταμορφῶσθε] μεταμορφῶσθαι iidem.

ὑμᾶς, τί] — 18. a prima manu.

ἀνεξερεύνητα] ἀνεξερεύνητα A.

κυρίως] Θεῷ D. a prima manu.

36. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰῶνας ἀμήν] — 1.

ὑμῶν] — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1254.

τῷ] — AD a prima manu. FG 47. Versio Corp. Clemens.

τῷ] — FG. ἡ secundo loco] τὸ 37.

Il. v. 20. ἔγνωσ, ἐπιστάταις, ἐμὸν ἐν στήθεσι βυλὴν *Herod.* ἔργ. 481. μάντις δ' ἐδίδε ἐν ἐπιχρονίῳ ἀνθρώπων,
ὅστις ἀν εἰδείη Ζηνὸς νοδὸν αἰγίοχοιο. *Solon* ap. *Clem. Alex.* Strom. V. πάντῃ δ' ἀθανάτων ἀφανὴς νοδὸς ἀνθρώποις.

Philo de Cain. & Abele T. 1. p. 165, 29. τῷ
γὰρ εὐ πάσχοντι συμβῆλιν ὁ Θεός, περὶ ὃν μάλιστα χαρίζε-
σθαι, οὐ χρεῖται. *Demosthenes* ἀλλ' ἐδίδε περὶ τῷ
παρελεληθότος ἐδαμῆ προτίθησι βυλὴν, τὸ δὲ μέλλον ἢ τὸ
παρὸν τὴν τῷ συμβῆλιν πράξιν ἀπαιτεῖ. *Pro Corona*, σύμ-
βυλον ποιήσασθαι. *Herodot.* V. 24. μέγα ποιούμενος βα-
σιλεὺς σύμβυλον γινώσκει.

36. 1. *Cor.* VIII. 6. *Aristoteles* de Mundo VI.
ἀρχαῖος μὲν ἂν τις λόγος καὶ πατριός ἐστιν πᾶσιν ἀνθρώποις,
ὡς ἐκ Θεοῦ τὰ πάντα, καὶ διὰ Θεοῦ ἡμῶν συνέστηκεν. *Meta-*
phys. I. 3. τῶν πρώτων φιλοσοφούντων οἱ πλείους τὰς
ἐν ὕλης αἰδέει μόνον ὠήθησαν ἀρχαῖος εἶναι πάντων, ἐξ ἧς γὰρ
ἐστὶν ἅπαντα τὰ ὄντα, καὶ ἐξ ἧς γίνεται πρώτη, καὶ εἰς ἣν
φθιβεῖται τελευταῖον — τὸ τοιοῦτον, ταύτην τῶν ὄντων
τὴν ἀρχὴν φασὶν εἶναι. *Strabo* I. p. 8. A. διὰ δὲ τῷ ὁ-
κισμῷ τὸν ὀρίζοντα [δηλοῖ] εἰς ὃν καὶ ἐξ ἧς τὰς δύσεις καὶ
τὰς ἀυετολάς ποιεῖται. *M. Antoninus* IV. 23. ὁ φύ-
σις, ἐκ οὗ πάντα, ἐν σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα. *Origenes*
Al. I. 409. Ζῷ μάκαρ, ἐς δὲ σε πάντα καὶ ἐκ σέθεν
ἰρριζώτα.

Haec omnia a Deo hoc confilium capiente, &
per potentiam efficiente.

1. ἐν] Quia Deus ita vobis favit, & morte di-
gnos ad spem vitae aeternae revocavit, obsecro
vos per Dei misericordiam.

Hermogenes de Invent. III. 14. ὑμεῖς δὲ παρεσ-
τασθε τριακοσίς ἱερεῖα τοῖς βασιλεῦσι. *Isocrates* ad Nico-
clem. ἡ γὰρ δὲ τῷτο εἶναι θύμα καλλίστην, καὶ θεραπεῖαν
μεγίστην, ἐκ ὧς βέλτερον καὶ δικαιοτάτην σεαυτὸν παρέχης.
Lucian. Deor. Concil. 13. καὶν μορίας ἐκατόμβας
παρασέση. *Icaromen.* 24. ἐκατόμβας παρισῶσι. *Poly-*
bios Exc. p. 1093. θύματα τοῖς βασιλεῦσι παρασέσαντες.
Hierocles οἶδε τιμᾶν Θεὸν ὁ προηγουμένως ἱερεῖον αὐτὸν
προσάγει.

τὰ σώματα] Non ut prius. supra I. 24. VI. 12. 19.

ζῶσαν] Non animalia maciata, qualia Judaei fa-
cificant, vel *Levit.* XVI. 10. 20.

λογικῶν] i. e. μυσικῶν, νοητῶν, πνευματικῶν. Qui cul-
tus opponitur ritibus & ceremoniis, etiam ab iis,
quorum animus non purgatus erat, servari solitis.
1. *Pet.* II. 2. *Malach.* I. 11.

2. σχῆμα vid. 1. *Cor.* VII. 31. 2. *Cor.* XI. 14.
Plut. Num. 73. E. αὐτοὶ δὲ τὴν ἀρετὴν ἐν εὐδελῶ κα-
ραδύγμωτι καὶ λαμπρῷ τῷ βίῳ τῷ ἀρχόντων ὁρῶντες, ἐκ-
σιῶς σωφροῦσι, καὶ συσχηματίζονται πρὸς τὸν — μα-
κάριον βίον. *Jos.* B. II. 2. 5. προσσηματίζει δὲ, ὡς καὶ τὸ

πένθος καταφανεύσασθε τῷ πατρὶ, μετ' ἡμέραν μὲν ἐπισημα-
τίζαν τὸ πρόσωπον εἰς λύπην, νύκτωρ δὲ μέχρι κόμων μεθυ-
σκώμενος. *Onofand.* Strateg. 11. τῶν πολέμιον σχημα-
τίζοντων φύγειν. 13. αἱ γὰρ εἴψεις τῶν ἡγεμόνων συμμι-
τασχηματίζουσι τὰς ψυχὰς τῶν ὑποταγμένων. *Jos.* A.
VII. 10. 5. ταῦτ' εἰπὼν Ἰάμβος ἀπέβηκεν ἀπὸ τῆς λύπης
— μετασχηματίσας γὰρ αὐτὸν Δαυίδης, καὶ ποιήσας
ἐπιτηδεῖον εἰς τὴν τῷ πλῆθος θείαν, πρὸς ταῖς πόλεις ἐκά-
θισεν. *Plato* Protag. p. 237. F. σχηματίζονται ἀνα-
βίης εἶναι. *Plut.* Num. p. 62. E. προσποιεῖντο τὴν ἀπὸ
τῷ Θεῷ δέξαν, αὐτοῖς ἐκείνοις, πρὸς ἧς ἐσχηματίζοντο, σω-
τήριον ἔσαν. *de Audiuit.* p. 44. A. σὺν γὰρ καὶ βαρύ-
τητι καταπλάσας, καὶ σχηματισμῷ θηράμενοι δέξαν εἰσα-
θεῖς καὶ βάθος ἔχοντες ἀνδρὸς. *Lysias* c. Tim. ἀλαστονέ-
ονται μὲν, τίμωνι παραπλησίως, καὶ ἐσχηματισμένοι πε-
ρίρχονται, ὥσπερ ἔτος. *Aristides* T. 2. p. 403. ἀλλὰ
τί καλῶς καὶ τὰς πτωχὰς, τὰς τὰ βέλεια ἀπεποχόμενας,
οἷοι μὲν αὐτοῖς ἔτερα εἶναι φάσκουσιν πάντων γενναῖα ἡμέτια,
πρὸς δὲ τὰς ἑξω σχηματίζουσαι; *Sextus Empir.* a. Phys.
II. 335. ἡ μὲν μὲν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑποσάσει, εἰς ἄλλο δὲ
εἶδος ὥτ' ἄλλε μεταλαμβάνον γινώσκται, ὡς δὲ μετασχημα-
τιζόμενος κηρὸς, καὶ ἄλλοτε ἄλλαν μορφήν ἀναδεχόμενος.
Eusebius in Od. i. p. 331. 31. ἀλλοῦ γὰρ συσχη-
ματίζεται τοῖς ἀκροαταῖς φαίεσθαι εἰς καιρὸν Θεὸς καὶ πολύ-
τλας φιλόσοφος ὁδοσσεύς. *Themistius* XXVII. p. 337.
εἰ δὲ ὅπως διψῆς τῷ Μωσῶν νόμοις, καὶ μὴ σχηματίζῃ
τὸν πόθον. *Cic.* Ep. I. 8. ipse me conformo ad ejus
voluntatem. *Ovid.* Trist. V. 13, 25. Tu tamen,
ut falsae possis quoque pelleri culpa crimina, quod
non es, ne videare, cave. Qui mores suos ad mo-
res seculi corruptos conformat, non simulate sed
vere malus est: sed poterat sibi ipsi talis non vi-
deri, ita ut excusatione hac uteretur, diceretque,
se animum sanctum & honestum habere, licet, ut
seculi mos est, viveret. Ideo Paulus: nolite, ait,
families esse seculo huic, ne fidei quidem & simu-
late, ut multi dicunt. Talis simulatio cum vera
pietate, cum interna animi innovatione & transfi-
guratione convenire non potest.

μεταμορφῶσθε] *Seneca* Epist. 6. Sentio, non
emendari me tantum, sed transfigurari. *Quintilia-*
nus VI. 2. Movendi iudicium animos, atque in
eum, quem volumus, habitum formandi ac veluti
transfigurandi. *Livius* I. 21. 1. Cum ipsi se homines
in regis, veluti unici exempli, mores formarent.

τέλειον] Tunc perfecti eritis, & ex re ipsa cog-
nosceitis: Deum non postulare solum, ut quis do-
mi bonus & pius sit, & non nisi ea vitia fugiat,
quae non sunt vitia seculi: sed ut semper & ubi-
que virtuti det operam, etiam contra mores seculi.

Λέγω γὰρ ὁ χάρις τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' 3
 ὃ δὲ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως.
 Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σάματι μέλη πολλά ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν 4
 ἔχει πρᾶξιν· Οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώμα ἔσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἰς, ἀλλήλων 5
 μέλη. Ἐχοντες δὲ χαρίσματα χεῖρ χάριν τῆς δοθείσας ἡμῖν ἀφόρα, εἴτε ποροφ- 6
 τεῖαν,

3. χάριτος] + τῆς θεῆς 3. 4. 5. 10. 33. 35. 37.

τῆς δοθείσης μοι] — Versio Æthiop. probante J. Millio

ἔστι] πιστεύοντι 43.

ὁ θεὸς ἐμέρισε] ἐμερίσαν ὁ θεὸς A.

4. καθάπερ] ὡς περ D a prima manu. EFG.

μέλη πάντα] πάντα μέλη F. Versio Vulg.

5. οὕτως] + ὅ 31. 37. 46. Versio Syr.

ἐν χριστῷ] — 36.

prol. 1255.

+ ὅ 37.

παρ' ὃ δὲ φρονεῖ] — FG.

ἐμέρισε] ἐχαρίσατο 4.

πίστεως] χάρις τῆς χάριτος 6.

μέλη πολλά] πολλά μέλη DEFG. Versio Vulg.

ἔχει πρᾶξιν] πρᾶξιν ἔχει 3.

ἔσμεν] — FG.

ὁ] τὸ AD a prima manu FG. Damasceus.

3. διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι] Hoc ipsum quod vos admonéo, muneris mihi mandati pars est: admonéo autem, ut meo exemplo quisque vestrum mandato munere fungatur, neque ejus limites excedat. comm. 6. 1. Cor. I. 4. III. 10. IV. 7. 2. Cor. XIII. 10. Gal. II. 9. inf. XV. 15. Añ. XVIII. 27.

ἐντὶ ἐν ὑμῖν] Eph. I. 1. Phil. I. 1.

Consilium aut itipem dare prudentum est & divitum: Industria sanorum: patientia aegrorum: modestia omnium.

Paronomasia ὑπερφρονεῖν, φρονεῖν· σωφρονεῖν. Illud peccat in excessu per superbiam: Istud est justum de se & aliis judicium: Hoc vero significat modestiam. Charondas apud Stobaeum S. XLII. προσποιεῖσθαι δὲ ἑαυτοῦ τῶν πολιτῶν σωφρονεῖν μᾶλλον ἢ φρονεῖν. Thucyd. II. 62. ἵκται δὲ τοῖς ἑλθεῖν ὁμοῦσε, μὴ φρονεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονεῖν. Plut. de Virtut. Alex. p. 343. A. ἔχεν φρόνημα μὲν τῷ κύρῳ, σωφροσύνην δὲ τὴν Ἀγαστιάδῃ, συνέσει δὲ Θεμιστοκλῆς. Euripides Heraclid. 387. οὐ σμικρὸν φρονεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ τῶν φρονιμῶν αὐτῶν τοῦ Ζεύς κολαῆς τῶν ἄγων ὑπὲρ φρονεῖν. Dio p. 380. πλῆτε φρόνημα. Schol. Thucyd. I. 81. φρονιμαί, ἐπάρσις, I. 135. Schol. διὰ τὸ φρόνημα, ὃ εἶχεν ὁ Θεμιστοκλῆς περὶ τῆς Σαλαμῖνος, ἐξωστράκισθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὥς τὸ φρόνημα αὐτῷ καθίστασιν. p. p. αὐχνημα. V. 43. φρονιμαί φιλονεικῶν ἡντιαντίστο. Schol. ἔγκρα, ἐπάρσις, διανοία ἐπηρμένη. Polyaeus p. 406. ὁ μὲν μίγνα φρονεῖν Σέλευκος, ἀπηνεικῶς δὲ τῶν πραγμάτων Δημήτριος. p. 614. Λυδοὶ ἦσαν ἱππεῖς πολλοὶ, καὶ μέγα ἐπὶ τέτοις φρόνι κροῖσος. Polybius IV. 62. πλῆρεις ἐλπίδων καυῶν καὶ φρονιμῶν. 64. τὸ μὲν Αἰτωλῶν φρονιμαί. Xenophon Hellen. V. ὁ Ζεὺς ἱππῶν ὅμοιαν τῷ δύνασθαι καὶ τὰ φρονιμαί αὐξῆσαι τῶν ἀνθρώπων. Sophocles Antig. 719. ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖ μόνος δοκεῖ, ἢ γλῶσσαν, ἢ ὅτι ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν, ὅτοι διαπυχεῖντις ἄφθονον κινεῖ. Diogenes L. Demetrio. V. 82. τῶν τιτυφωμένων ἀνδρῶν ἔφη τὸ μὲν ὕψος διὸν περιαιρεῖν, τὸ δὲ φρόνημα καταλιπεῖν. Libanius O. X. p. 276. B. μέχρι μὲν ἐχρήτο λόγοις φρόνημα ἔχουσιν, ἐθαύμαζε, ταπεινὰ δὲ τὰ τελευταῖα γενναίους τοῖς πρώτοις ἐπιδέκται — ἐμίσθησαν. Aristoteles I. II. χαρίεις ὁ γενναῖος, ἐπὶ κάλλει μίγνα φρονεῖν, οὐ μέντοι εἰς ὑπερφανίαν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀεὶ καὶ μεγαλοπρεπῆς. Snidas. φρόνημα ἢ ἡσυχία. (Pausanias de Milone) ὁ δὲ ὑπὸ φρονιματος καθίσταται τὰς χεῖρας, ὡς διαρρήξων τὸ ξύλον, καὶ πισθῆς Διήσκῃ. φρόνημα, ἢ ἀλαζονεία. οἱ δὲ Ῥόδιοι φρόνημα πολὺ πρότερον ἔχοντες, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Ἀντίοχον νικηκότες. Jos. B. II. 16. 2. ταπεινὸν αὐτὸν βεβλόμενος τὰ φρονιμαί.

Dignitatem vos vestram tueri, & felicitatem agnoscere non veto; vobis Deus hanc gratiam fecit, ut ad Christum vocaret; in vos dona spiritus sui lar-

ga manu contulit: sed ideo non superbire, & alios contemnere, quin potius eo magis modestiae studere, & omnibus honorem exhibere debetis.

Σωφρονεῖν] opponitur vel stultitiae, vel intemperantiae vel immodestiae. Simplicius in Epictet. p. 104. πρὸς μὲν τὰ ἡδῶ δοκούντα ἐγκράτειαν, καὶ ἐκ εἴπε σωφροσύνη, ἀλλ' ἐγκράτειαν, ἐπειδὴ πρὸς τὰς ἐπιπαιδευμένους ἐστὶν ἡ παραινεσις, ὅφ' ἂν κινεῖται μὲν τὰ πάθη, καὶ ἀμφοσβετῆ πρὸς τὸν λόγον, ἡτῶται δὲ — καὶ τὸτο εἰς τὴν ἐγκράτειαν τῆς ζωῆς εἶδος — ἐπὶ δὲ τῶν τελείως πεπαιδευμένων τὸ παθητικόν — τελείως καὶ ἀκαμφοσβετῆ ὑποκεκλῆται τῷ λόγῳ — καὶ ἐπὶ τέτο σωφροσύνη — καὶ ὑπεροχὴ τῇ ἐν ἡμῶ φρονεῖντος. Sextus Empir. a. Phys. I. 174. ἐπὶ τὴ μὴ ἔχει φρονεῖν, οὐδὲ σωφροσύνην ἔχει· ἐστὶ γὰρ ἡ σωφροσύνη εἰς καὶ φρόνησις ἐν αἰρίσει καὶ φυγαῖς σώζει τὰ τῆς φρονήσεως κρίματα. Thucyd. I. 86. τὸς συμμάχους, ἢ σωφροσύνην, ἢ περιφρόνημα. Xenophon de Socrat. I. τὸ σωφροσύνη, τί ματαῖα, τί ἀνδρεία, τί δειλία & Paed. ἄφρον ὀπποῖται σώφρονι. Jos. A. XIV. II. 2. σώφρον γὰρ εἶδε αὐτῷ Ῥωμαῖς ἡδὴ θεραπεύειν. XVII. 9. 6. τὰς γὰρ μὴν διαθήκας ὑπὸ τῇ σωφροσύνης γεγράφαι τῷ βασιλεῖ. Ἡρόδω — σωφροσύνη κεχρημένον ἐπὶ τῷ καίστερος γνώμῃ τὰ πάντα ποιεῖσθαι. Anthol. I. 19. 20. — γυναικαί σώφρονες καὶ πόρνη. — ἐκ γὰρ τῆς ἐλπίδος μοιχευσαμένης φόρος ἀνδρῶν καὶ διὰ σωφροσύνην Πηνελόπης ὀλέκεται. Euripides Bacch. 318. καὶ βακχεύμασι ὅς' ἦγε σώφρον ἐ διαφθαρήσεται. Herodotus III. 10. 10. ἡγάγετο δὲ αὐτῷ γυναικαί, γὰρ σωφροσύνη καὶ τίλιν. Aristides Platon. I. p. 44. τὰς ἐπιθυμίας σωφρονίζουσι. Xenophon paed. VIII. ἢ δὲ τις ὑβρίζῃ, σωφρονίζει. Cic. Tusc. IV. 9. Temperantia sedat appetitiones & efficit, ut hae rectae rationi pareant, conservatque considerata judicia mentis. Diogenes L. Plato. III. 91. ἡ δὲ σωφροσύνη τῇ κρατῶν τῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ ὑπὸ μηδμιῶν ἡδονῆς δαλῶσθαι, ἀλλὰ κοσμίως ζῆν. Aristoteles Nicomach. II. 1. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς περὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχει καὶ τὰς περὶ τὰς ὀργὰς· οἱ μὲν γὰρ σώφρονες καὶ πράσοι γίνονται, οἱ δὲ ἀκόλαστοι καὶ ὀργίλοι. & IV. 13. περὶ δὲ τὰς σωματικὰς [ἡδονὰς] εἴη ἂν ἡ σωφροσύνη — περὶ τὰς τοιαύτας δὲ ἡδονὰς καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀκολασία ἐστὶ, ἂν καὶ τὰ λοιπὰ ζωῆς κοινὰ — αὐταὶ δὲ εἰσιν ἀφ' αἵων καὶ γούσις — ἐν τοῖς στίχοις καὶ ἐν πότοις καὶ ἐν τοῖς ἀφροδισίοις. Isidorus III. 266. Σωφροσύνη κυρίως ἐπὶ τῇ ἐντιδιασσελλομένη τῇ ματαῖᾳ — ἐμίστοι δὲ — τὴν προσηγορίαν κατ' ἐξοχὴν εἰ ποιεῖντες τινες τῷ τῆς ἀγνίας πράγματι — τὴν ἐγκράτειαν δηλοῖ. Jos. Maccab. 2. σωφροσύνη δὲ τοῖς ἐστὶν ἐπικράτειαν τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν εἰσὶ ψυχικαί, αἱ δὲ σωματικαί. 3. ὁ σώφρων Ἰωσήφ — περιεκράτησε τῆς ἡδοναῖας — καὶ τῶν βιωτικῶν δὲ παθῶν ἐπικρατῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται, φιλαρχίας καὶ κινδορίας, καὶ μεγαλαυχίας, καὶ βασκαῖας. Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοῦτα

7 τείαν, καὶ τὴν ἀναλογίαν τῶν σίτῶν. Εἴτε ἀνακονίαν, ἐν τῇ ἀνακονίᾳ· εἴτε ὁ διδά-
 8 σκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· Εἴτε ὁ πῶδρακαλῶν, ἐν τῇ πῶδρακλήσει· ὁ μεταδιδούς, ἐν
 9 ἀπλοτήτι. ὁ προῖτάμενος, ἐν σπυρῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι. Ἡ ἀγάπη, ἀνυπὶ-
 10 κριτοῦ. Ἀποσυγυῶντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. Ἡ φιλαδελφία εἰς ἀλ-
 λή-

6. ἔχοντες] ὑπερέχοντες 1.

κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἀφ' ὧρα] ἀφ' ὧρα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν 46

ἡμῖν] ἡμῖν 28. 43.

7. ἀνακονίαν] ὁ ἀνακονῶν 1. 37. Basilii Eth. 69.

8. εἴτε] — D a prima manu. EFG. Versio Vulg.

κολλώμενοι] + δὲ 34. Versio Syra posterior.

9-16.] Singula commata totidem admonitiones continent: ipsa igitur non ulterius per distinctiones majores & commata dissecanda, sed commatis integri verba consideranda sunt.

πάθῃ ὁ σώφρων ἄνθρωπος — ἀπαυθίζεται καὶ βιάζεται. Dio p. 172. ἀκούσας σφῶν ἐσωφρόνισεν. Jos. A. XI. 6. 13. ὁ γὰρ ἐκ Μαρδοχαίου φόβος ἠνάγκασεν αὐτὸν σωφρονεῖν. Thucyd. VI. 78. κακῶς ἔσθαι μὲν ἵνα σωφρονισθῶμεν. Schol. ταπεινωθῶμεν. Eustathius in Od. ψ. p. 794, 44. Σωφροσύνη παρὰ μὲν τοῖς ἕτερον ἀρετῇ περὶ ἡδονῶν καὶ λύπῶν ὁμοῦ δὲ σῶαν φρόνησιν οἶδεν αὐτήν.

Xenophon Cyrop. VIII. οὐδέποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ἐπὶ ἀνθρώπων ἐφρόνησα. de Agesil. ὁπότε εὐτυχίῃ, ἐκ ἀνδράων ὑπερφρονεῖ. Plut. de sensu profectus p. 83. F. Σαυμασάι, παρ' ὃ δι, λόγων ἡ ἀνθρώπων ἡ καταφρονεῖται.

4. Eustathius in Il. κ. p. 719, 16. ἔρα δὲ καὶ μαρτυρίαν, τῷ οὐ πᾶσι πάντα τὸν θεὸν διδόναι ὥστε κακὰ οὕτε καλὰ, εἰ γούν καὶ εἶδος καλὸς ὁ Δόλων, ἀλλὰ ποδάρκης.

5. Solinus Polyhist. IX. quae ante sejugabantur, facta sunt corpus unum. Vegetius II. 21. in legionibus decem cohortes ita sunt ordinatae, ut omnium unum corpus, una videatur esse conjunctio. Justinus XIV. 2. Orat. ut non tam ducem se, quam commilitonem recipiant, unumque ex corpore suo esse velint. Livius XXXVIII. 34. Lycurgi leges moresque abrogarent, Achaeorum adsuescerent legibus, institutisque, ita unius eos corporis fore, & de omnibus rebus facilius consensuros. Aen. XI. 313. toto certatum est corpore regni. Symmachus X. 27. corporatos negotiatores — Noverat horum corporum ministerio tantae urbis negocia sustineri. J. L. 5. 10. D. de vacat. munetum. Corpus mensurarum frumenti juxta annonam urbis habent vacationem. & 6. 5. de jure immunit. Corpus fabrorum — in corpore naviculariorum. — Collegiis vel corporibus. Inscriptio, quam vidi Lugduni in Gallia A^o. 1714: Omnibus corporibus Lugduni coeuntibus. Justinus III. 2. 2. fiunt igitur de uno populo duo corpora. V. 10. 10. atque ita per multa membra civitas diffusa in unum tandem corpus redigitur. VII. 1. 12. Primusque adunatis gentibus variorum populorum veluti unum corpus Macedoniae fecit. XVIII. 3. 9. Cum placuisset, Regem ex suo corpore creari. XXXIV. 1. 1. Achaei, licet per civitates velut per membra divisi sint, unum tamen corpus & unum imperium habent, singularumque urbium pericula mutuis viribus propulsant. 5. Sed legis occulta mandata data sunt, ut corpus Achaeorum dissolverent. Florus IV. 3. 5. Corpus imperii. & 8. III. 18. 1. Romani corpus fecere ex membris. I. 1. 9. Romulus ex variis quasi elementis congregavit corpus unum. Livius VI. 34. 5. M. Fabii Ambusti, potentis viri, quum inter sui corporis homines, tum etiam plebem. Frontinus IV. 2. 8. Graecorum XIV. M. praelio amissis ducibus, reditus sui curam uni ex corpore suo Xenophonti Atheniensi demandata.

ἐν χριστῷ] Infra XVI. 3. 5. 7. 9. II. 13. 1. Cor. XII. 2.

6. Cyrilli Lexic. κατὰ ἀναλογίαν, pro porcione, pro rata portione. Demosthenes pro Corona. κατὰ τίμησιν — κατὰ τὸν ἀναλογισμὸν — κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν. Plato Politico. τῶν ἀνδρῶν ἕκαστον δίνε-
 τῆς τῆς ἰσῆς ἀξίας, οἱ τῇ τιμῇ πλεον ἢ ὀλίγον ἀφιστάσιν ἢ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν τῆς ὑμετέρας τέχνης. Eustathius in Il. λ. p. 786, 38. τῇ γὰρ ἑκατέρωθεν ἀφαιρείται τῶν ἰσῶν κεφαλῶν φυλάττεται ἐν ὁμοιότητι ἢ πρὸς ἀναλογίαν τῷ κρατύματι. Philo de carit. T. 2. p. 391, 15. κατ' ἀναλογίαν τῆς κτήσεως. Pro ratione ejus, quod ipse creditum & manifestatum est. Jer. XXIII. 28. 7. Sir. XXIV. 26.

9. Non dicit fugientes aut persequentes, sed ἐμφατικωτέρως ἀποσυγυῖτες & κολλώμενοι. Herodot. II. 47. τὴν ὅς ἀπεσυγυῖσιν. VI. 129. ἀποσυγυῖον — ἱπποκλέδεια διὰ τὴν — ἀναδείξην. Eustathius in Il. α. p. 58, 49. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ συγυῖν ἢ μόνον ἐπὶ τῷ μισθῷ τῶν τῶν τῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ φρίσσειν, ὡς καὶ ἐν ταῦτα, μισθωμένοι δὲ ἢ λήξις ἀπὸ τῆς συγῆς, ἢ ὁ μῦθος πηγὴ ἐν ἁδὺν ἀνταρμῶν. Od. ε. p. 214, 42. ἐξ αὐτῆς τὸ συγυῖν, καὶ τὸ συγῆν. κ. p. 386, 31. οἱ δὲ ὑπερὶ αὐτῇ τῷ μισθῷ λαμβάνουσι. Parthenius Erot. 8. φάσκουσιν, πολὺ μᾶλλον αἰρεῖσθαι αὐτὸν — τὸν μὲν γὰρ ἔξαιτον παντάπασιν ἀποσυγυῖν. II. ἀποσυγυῖσιν αὐτὸν οὕτως τὸν καὶ οὐκ ἀντιπαραστήσαντα εἰς τὴν τότε ὑπὸ Αἰλίου κατεχομένην γῆν. 12. τὴν δὲ ὑποκαίμενην Ὀδυσσεύς. — ἀποσυγυῖν τε αὐτὸν. 20. διὰ τὸ ἀποσυγυῖν αὐτῷ γαμβρὸν τοιοῦτον γινέσθαι. 36. αὐτὴ τὴν μὲν κατ' οἶκον δίδωται καὶ μὲν ἀπέσυγυν. . . ap. H. Steph. ὁ φαρβρίκος ἀποσυγυῖσας τῆς ἐπιχειρήσεως ἀποπέμπει τῷ Πύρρῳ δέσμιον. Apollon. ib. ἀπεσυγυῖον. Sophocles Oed. Colon. 178. οὐ φίλον ἀποσυγυῖν, καὶ τὸν φίλον σέβεισθαι. Anthol. VI. 8. 6. ἀποσυγυῖσας μόχθους. I. 83. 3. ὅταν συγῇ τις ἄνδρα, τὸν θεὸς φιλεῖ, οὗτος μεγίστην μοῖραν κατεσάγει· φανερώς γὰρ αὐτῷ τῷ θεῷ κορυσσεται χολὴν μέγιστον ἐκ φθόνου διδεδυμένος. Etymol. συγῆς — οἱ δὲ παρὰ τὴν σύγα φασιν εἰρήσθαι. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὰ μὲν ἰσθῆ καὶ λυπηρὰ ἀπὸ τῶν ψυχρῶν ἀνέμασαν· τὰ δὲ ἡδύα καὶ τερπνὰ ἀπὸ τῶν θερμῶν. Τὸ ἐν συγῇ ἀπὸ τῆς συγῆς, ἢ περὶ μυσθίου ψυχρῶν τοι ἔχειν ὕδαρ — ἔτω φιλήσας ἐν τῷ περὶ τῆς Ρωμαίων διαλέκτου — συγῇ, ὃ σημαίνει τὸ φοβῆσθαι καὶ μισῶν. Tit. III. 3. supra I. 30.

10. Glossar. indulgens, φιλόσοφος. Tertullianus c. Marcion. vertit affectuoli. Hilarius: benigni. Xenophon Paed. ὁ δὲ κύρος, οἷα δὲ παῖς φιλόσοφος φύσει. Cic. ad Attic. XIII. 9. Hodie mane Dolabella venit: multum sermo ad multum diem. nihil possum dicere ἐκτενέστερον, nihil φιλοσοφώτερον. XV. 17. De Consulium fideo timore cognoveram. Sica enim φιλόσοφος ille quidem, sed tumultuosius ad me etiam illam suspicionem protulit. Aristoteles H. A. IX. δοκεῖ τὸ τῶν ἵππων γένος ἵπαις φύσει φιλόσογον, σὺν

λήλως Φιλόσοργοι. Τῇ τιμῇ ἀλλήλως προηγουμένοι. Τῇ σπαδῇ μὴ ὀκνηοί. Τῷ πνεύ- 11
ματι ζέοντες. Τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες. Τῇ ἐλπίδι χαίροντες. Τῇ θλίψει ὑπομένοντες. 12
Τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες. Ταῖς χρεῖαις τῆς ἀγίας κοινωνοῦντες. Τὴν Φιλοξενίαν 13
διώκοντες. Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταράσθε. Χαίρειν 14

ῥε

11. τῷ κυρίῳ } κυρίῳ Editio Erasmi 1. τῷ κυρίῳ D a prima manu FG. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei; Stephani, Bogardi, Crispini, Haultini, Wechelii. E. Schmid. Phocylides 111. μὴτε κακοὺς ἀρεῖν, μὴτ' οὐκ ἐπα-
γαλμεο χάριμα, ποικίλεις οὐ βιοτῶν ἐ παρρησίαισιν ἀπίστον. καὶ τῷ λατρύνει, μὴδ' ἀντιπνέειν ἀνέμοισι, Πῆμα ἐ ἀχθοδωρεῖ-
σι κακοῦ λυσίς ἦλυθεν ἄφνω. Ignatius ad Polyc. 3. ἐνεκεν Θεοῦ πάντα παροῦμαι ὑμῶς δέ, ἵνα ἐ αὐτὸς ἡμᾶς ὑπομείνῃ,
πλὴν σπαδάσθ' ὅτι οὐ εἶ, τοὺς καιροὺς καταμάνθαι, τ' ὑπέρκαιροι προσδύκα, — χρεῖαι μὴ ἀμελεῖσθαι. Cyprianus
Ep. II. Hilarinus in Graecis dicunt quidam, sic haberi: Domino servientes; quod nec loco competit, quid e-
nim opus erat fumum hanc ponere devotionis, quando singula membra, quae ad obsequia & servitia Dei pertinent,
memoriat? Codices Latini caput 48. inscribunt: de temporari serviendo, G. Nyssenus H. in Steph. bis. probantibus
Erasmo & J. Millio. Contra, ut editum est, legunt Codices Graeci omnes, Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Cle-
mens Paed. III. 12. Origenes, Athanasius ad Dracont. οὐ πρέπει τῷ κυρίῳ δουλέειν ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, Chrysostomus, Ba-
siliius Eth. 69. Theodoretus, Euthalius in προομιῶν. διδάσκει — ἀγαπήσαι — σπαδὴν τ' πρὸς τ' Θεοῦ δουλείας. Anti-
ochus 36. 77. 106. Hieronymus Marcellae: Illi legant: spe gaudentes, temporari servientes: nos legamus: spe gau-
dentes, domino servientes. Ruffinus. Scio autem in nonnullis Latinorum exemplaribus haberi: temporari servientes;
quod mihi videtur inconvenienter insertum, nisi quis forte ita dictum putat &c. Oecumenius, Theophylactus. Co-
dices Latini Capitulum 42. inscribunt: de Domino serviendo. Quod si porro rem ipsam consideremus, non
potuit Paulus hoc loco Romanis commendare, ut temporari servirent, tum quia cum exhortatione, ut animo
servientes essent, consistere non poterat, tum inprimis quia semper in vitio ponitur, & adulatorum potius est
& callidorum hominum, quam candide & aperte agentium. Lactantius V. 2. Omnes tamen id arguebant, quod
illo potissimum tempore, id operis esset aggressus, quo forebat odiosa credulitas. O philosophum adulatorem,
ac temporari servientem! Cornelius Nepos Alcibiad. 1. Affabilis, blandus, & temporibus callidissime inserviens. Cur-
tius V. 3. Madates erat regionis praefectus, haud sane temporum homo, quippe ultima pro fide experiri de-
creverat. Cic. Ep. ad famil. VI. 12. Nihil est a me inservitum temporis causa. IX. 7. Non desino apud istos,
qui nunc dominantur, cenitare. Quid faciam? temporari servendum est. 17. Hoc tamen scito, non modo me,
qui consiliis non intersum, sed ne ipsum quidem principem scire, quid futurum scire. Nos enim illi servimus,
ipse temporibus, ita nec ille, quid tempora postulatūra sunt, nec nos, quid ille cogitet, scire possumus. X. 3.
Scis profecto, nihil enim te fugere poterit, fuisse quondam tempus, cum homines existimarent, te nimis ser-
vire temporibus: quod ego quoque existimarem, te si ea, quae patiebare, probare etiam arbitrarer. Sed cum
intelligerem, quid sentires, te arbitrabar videre, quid posses. Nunc alia ratio est. Omnium rerum tuum judi-
cium est, idque liberum. ad Attic. X. 7. Hac in contentione neutrum tibi palam sentiendum, sed temporari ser-

μύιον δὲ, πολλὰς γὰρ αἱ περιφαί ἀφαιρέσαι τὰς μητί-
ρας τὰ πάλια, αὐτὰ τέργασιν· διὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν γάλα,
διαφθείρουν. Polybius V. p. 582. δοθείσης δ' ἐν παρα-
καταθήκῃ τῆς Λαοδικῆς αὐτῶν, τῆς ἀρχαῖης γυναικὸς γυναι-
κός, ἐπετράφη ταύτην ὡς γυναικᾶ, καὶ διαφέροντας ἐφιλο-
σοργῆκε. Athenaeus XIII. p. 555. D. κλῆραρχος δὲ
— ἐν Λακεδαιμόνι, φησιν, τὰς ἀγάμους αἱ γυναῖκες ἐν
ἱερῇ τινι περὶ τῶν βωμῶν ἔλκεσαι ῥαπίζουσιν, ἵνα τὴν ἐκ
τῷ πρᾶγματος ὕβρι φεύγοντας φιλοσοργῶσι τε καὶ ἐν ἄρᾳ
προσώσιν τοῖς γάμοις. ex foedere Smyrnesium. ὁ βα-
σιλεὺς Σίλευκος εὐσεβῶς τὰ πρὸς τὴν θεῶν δικαίμην, καὶ
φιλοσοργῶν τὰ πρὸς τὰς γυναικίς. Plut. Pericl. p. 152. C.
εὐθετήσας τὰς τὸ φύσει φιλητικὸν ἐν ἡμῶν καὶ φιλοσοργον
εἰς θρησκῶν καταναλίσκουσας ἀνθρώποις ἐφειλόμην. 2. Macc.
IX. 21. Qui magno amore ergo liberos velalunos
afficiuntur.

Philipp. II. 3. Terent. Andr. I. 1. 35. Sic vita
erat, facile omnes perferre & pati, Cum quibus
erat cunque una, iis se dedere, Eorum obsequi
studiis, advorsus nemini, Nunquam praeponens
se illis, ita facillime Sine invidia invenias laudem
& amicos pares. Isaacus pro Pyrrhi haered. οὐδὲς
γὰρ ἄλλος περὶ πλείονος ἑαυτοῦ ποιεῖται. Tacit. Agric. 6.
Vixeruntque mira concordia per mutuam caritatem,
& invicem se anteponendo. Berachoth f. 7. 2. Di-
xit R. Chalbo, dixisse R. Chonam: quicumque
novit hanc esse focii sui consuetudinem, ut prior
salutet, debet ipsum praevenire salutando S. D. Pf.
XXXIV. 15.

11. Act. XVIII. 25. Apoc. III. 15. 17. Eupa-
rius Proaeres. p. 146. ζήοντες δὲ τῷ συγχωριούσῳ αὐτῷ
δαίμονος. Aedel. p. 45. ὡς δὲ ἐγανακτῆντα κατέλαβι,
καὶ τῷ θυμῷ περιζέοντα. Philo de V. Mof. III. T. 2. p.
178. 13. ζῶντες περικυμῶντες ὑπὸ τῆς τομῆς διαγνακτικῆς.

Domino servire omnia quidem officia com-
plectitur: at hic non docet Paulus, quid sit agen-
dum, sed quomodo, ex animo, sincere, aperte, can-
dide, tanquam Domino Jesu Christo, qui omnia
videt, qui renes & corda scrutatur, servientes. Jo.
IV. 24. Eph. VI. 5—8. Col. III. 22. 23. 24. 1.
Thess. II. 4. ei qui potens, qui dives, qui justus,
qui immortalis est.

13. Cum fame premerentur sub Claudio Act.
XI. 28. & multi hospites Romam venirent inf. XV.
24. Heb. XIII. 2. 1. Petr. IV. 3. Jo. 5. Li-
vius VI. 15. ex eo, quod affluit opibus vestris, su-
stinendo necessitates aliorum.

14. Vos qui patria pulsi Romam petiistis. 1.
Cor. IV. 11—13.

15. Plautus Amphitr. III. 3. 3. Atque ita servum
par videtur frugi fe instituire, Proinde heri ut sint,
ipse item sit, Vultum e vultuo comparet, Tristis
sit, heri si tristis: hilarus sit, si gaudeant. An-
thol. I. 12. 5. ἄλλοτε μὲν κλαίοντι καὶ ἐστυγμῶν ὁρ-
μα Συγκλαίει, καὶ αὐτὸς συγκλαίοντι [1. σὺν γιλάοντι]
γιλῶν. Philostratus p. 736. Τὸν δὲ Πάτροκλον —
Ζεῖον δὲ αἰδρα καὶ σάφρονα, τῷ τε ἀχιλλεῖ ἐπιτηδεύοντι
τῶν ἐταίρων χαίρειν τε γὰρ, ὅποτε ὁ ἀχιλλεὺς ἔχαιρε, λυ-
πεῖσθαι δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον. Euripid. Iphigen. in Au-
lid. 408. εἰς κοινὸν ἀλγῶν τοῖς φίλοις χρηρ φίλος. Dio
Cass. XLVIII. p. 255. καὶ τισι μὲν αὐτοῖς τοῖς τοῖς
παρὸν, ἀλλ' ἐπὶ γὰρ τοῖς τῶν ἄλλων παθήμασι ἐταράττοι-
το, ἢ γὰρ χαίροντι τῷ συνήδοντο, ἢ πνέοντι συνελπνέοντο,
καὶ ἄλλως, εἰ καὶ ἔξω οἰκίᾳ πάθος ἦσαν, ὅμως ἐκ ἡδύων-
το διὰ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας οἰκίαν ἐσυχάζειν. Maffesebeth
Derech Aratz rabba 7. & Sutra 5. Non laetetur
homo inter fientes, & non fleat inter laetos, ne-
que vigilet inter dormientes, neque dormiat inter vi-

15 μὲν χαίροντων, καὶ κλαίειν μὲν κλαίωντων. Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονούντες. Μὴ τὰ
16 ὑψηλὰ φρονούντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ'
17 ἑαυτοῖς. Μηδὲν κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. Προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀν-
18θρώπων. Εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μὲν πάντων ἀνθρώπων εἰρνεύοντες. Μὴ ἑαυτοὺς ἐκ-
δι-

viendum est. ad Q. fratrem I. 2. pertacsum est levitatis assentationis animorum, non officiis, sed temporibus fervientium. Tusc. III. 27. Ergo in potestate est abjicere dolorem, cum velis, tempori fervientem. An est ul-
lum tempus (quoniam quidem res in nostra potestate est) cui non ponendae curae & aegritudinis causa servia-
mus? ad Attic. VIII. 4. Sed est certa quaedam illa Mucii ratio atque sententia, est etiam illa Thrafsybuli, &
cum sit necesse fervire temporis, & non amittere tempus, cum sit datum. Plut. Arat. p. 1047. C. ὅρῳ ἀπερ-
αίτητος ἐπικειμένη ἀνάγκη, & τὸ καιρὸν, ὃ δαλεύουσιν οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν. Anthol. I. 38. 9. καιρὸν δαλεύειν & θῶς ἀν-
ῆρασαν. Xiphilinus in Nerone p. 174. ἐκδυσάμεν τὸ φρόνημα, τῷ τε καιρῷ & τῇ χρείᾳ ἐδούλευσε, μηδὲν φροντίσας,
εἰ τι ταπεινὸν φέγγεσκε. Dionys. Hal. II. 18. μυθώτες, ὅτι οὐ τοῖς πράγμασιν οἱ καιροὶ δαλεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς καιροῖς
τὰ πράγματα. Lucianus in Pisonem 143. Temporibus fervire decet; qui tempora certis ponderibus pensavit, eum
si bella vocabunt, Miles erit: Si pax, positus toga gestiet armis. Hunc fora pacatum, beliantem castra dece-
bunt. Greg. Nazianz. c. Julian. ὁ στρατιωτικὸς μὲν ὅτι ἐλάττω — εἰς τὸν καιρὸν δούλων. Schol. Aristoph. Ran.
47. ὅτι ὁ κόρησθαι εἰς ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἀρμόζει. ἔθεν & θηραδικὸς κόρησθαι ἐλέγγο, ὅτι τοῖς καιροῖς καθομιλεῖν δύ-
ναται. 546. σκαπτει δὲ αὐτὸν ὡς εὐμετάβολον ἔντα, & πρὸς τὸν καιρὸν ἀρμόζοντα. — κόρησθαι ἐκάλεσαν, ἐπειδὴ ἐκατέρωσά-
σαι τῇ τῷ πολιτευσόμενῳ ἑαυτὸν παρετίθει, καθομιλῶν τοῖς καιροῖς, & τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ πρὸς αὐτὸν προτάσσων. — ἀλλὰ ὁ
θραυμένης οὐτὶς ἀνὴρ παροτρύνει, ἢ πρὸς τοὺς καιροὺς μεταβάλλομεν. 1001. ποικίλῃ τις ὥν & ἀγχιρῶσθαι καθ-
ομιλεῖ τοῖς καιροῖς, πρὸς τὸν κρείττον μὲν αἰεὶ διδούς ἑαυτὸν.

13. χρεῖαις] μνείαις D a prima manu. FG. Hilarinus, Optatus 2. Codices Latini hoc caput inscribunt, de com-
municatione sanctorum memoriis. Rufinus in Latinis Codicibus magis haberi memoriis — Verum nos
nec consuetudinem turbamus, nec veritati praedjudicamus. Chrysostomus H. 3. in 21. Timoth. de octo vitis:
μνημῆς ἀγίων ἐπιθυμῶ ψυχὴ γαστριμαργῆς, probante J. Millio in l. & prol. 142.

14.] εὐλογεῖτε & μὴ καταπαύετε εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς DE.
εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς. — FG. Hilarinus. ὑμᾶς] — 47. probante J. Millio prol. 1492.
15. &] — D a prima manu. FG. Versio Vulg. 16. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονούντες] — 33. 39. 43.
17. καλὰ] + ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, & A. + ἐνώπιον Θεοῦ & Polycarpus. + οὐ μόνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ &
FG. Versio Vulg. Hilarinus, Rufinus, Lucifer 2. Facundus, Clemens Al. Augustinus ex 2. Cor. VIII. 21.
πάντων] — A 44. 46. Polycarpus, Marcion. 7 D a primā manu, FG 19. 47. 55. Codices Latini. Cle-
mens, Hilarinus, Augustinus, Lucifer 2.
18. εἰ δυνατόν] jungit iis, quae praecedunt, Erasmus in annot.

gilantes, neque stet inter sedentes, neque sedeat inter
stantes. Summa: non avertat homo mentem suam
a mente fociorum suorum, & aliorum.

16. Inf. XV. 5. Phil. II. 2. III. 15. 16. Rufi-
nus: id ipsum invicem sentientes. Sermo iste non
natura sua, sed interpretatione obscurior factus
est. Hoc est enim quod dicit: ut ita de fratre sen-
tiamus, ut de nobis ipsis, & ita velimus proximo,
sicut & nobis volumus, ut in Evangelio
dominus dicit: quae vultis, ut vobis faciant ho-
mines, & vos facite illis. Il. d. 361. τὰ γὰρ φρο-
νέεις, ὅτ' ἐγώ περ. Il. v. 487. πάντες ἕνα φρεσὶ θυμὸν
ἔχοντες. Schol. ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φρονέοντες. Aristides in A-
lexandr. p. 80. μέγιστος δ' ἦν ἡμῶν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι
ἴσον φρονεῖν ἐκ' ἀλλήλους εἰχόμεν' ἐγὼ μὲν ἐκείνῳ ὡς διδασ-
κάλῳ φιλοτιμώμενος, ὃ δ' ἐν οἰκίᾳ δόξης μέρει τὸ καθ'
ἡμᾶς τίθεμενος. in Cyzicum p. 246. τ' αὐτὰ φρονεῖν αἰ-
μὲν δὴ πρὸς εὐδοκίμῳ πρᾶγμα, τοῖς δὲ παρ' οἱ καιροῖς καὶ σφό-
δρα συμβαῖν ὡς χρὴ πάσας τὰς πόλεις ἀδελφῆς ἀλλή-
λαις ὑπολαμβάνειν ὡς εἰς αἰσῶν μὴ καὶ ταραχαῖ, καὶ φι-
λοικίαι, καὶ τὸ μικρολογεῖσθαι περὶ τῶν ματαίων ἐκ πο-
δῶν ἀνελθόν, νομίσαντες θηρίων εἶναι νοσήματα ταῦτα, κα-
κῶν αὐτὰ παρῆναι δεῖν εἰρήνην δ' ἀληθινήν, καὶ φιλίαν ἀδελφὴν
καὶ δικαιοσύνην, καὶ τὴν δια πάντων, εἰ οἶοντε, κοιναῖαι μέγισ-
τῳ κερδῶν ὑπολαβόν. Libanius O. XV. p. 440. B. δ' ὅτι καὶ
κατέλειπε τὴν βέλῳ — τὸ μὴ τ' αὐτὰ φρονεῖν, τὸ μὴ συμ-
ποιεῖν, τὸ μὴ τῶν αὐτῶν ὀρέγεσθαι, τὸ μὴ συνεῖναι, τὸ
διηρῆσθαι, τὸ διακεῖσθαι, τὸ πολλὰς εἶναι τὴν μίαν —
τὰ δὲ τῶν ἐμπροσθεν οὐ τοιαῦτα, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὰς
πράξεις ἦσαν καὶ ὅτι φαίνοιο συμφέροι ταῖς ἀπάντων ψή-
φοις κύριοι ἦν. D. XLI. p. 864. D. ἴσα ἐβαδίζομεν,
τ' αὐτὰ φρονέμεν, τοῖς αὐτοῖς ἐχάιρομεν, ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν
ἐφειγομεν.

Lucian. Hermotim. 5. ὑψηλὰ γὰρ ἦδη φρονεῖς. Esaj.
XXVI. 5.

Vid. in Jo. XI. 35. Euripid. Bacch. 518. ἡ-
μᾶς γὰρ ἀδικῶν κείνον εἰς δεσμός, ἄγεις. Achilles Tatius
VII. p. 419. ἐγὼ δὲ ὁ ἄθλιος, ἔτι αὐτὸν ἰδὼν, ἔτι ἔργῳ
τινὸς κοιναῖσας ἢ λόγῳ, συναπηγόμεν αὐτὰς δεδεμένους, ὡς
τὴν ἔργῳ κοινῶς. Agatharchides ap. Photium Bibl.
250. ἔτος δὲ εἰς ὁ πόνος τῶν γυναικῶν τῶν εἰς τὰς φυλα-
κὰς συναπηγμένων ἀνδράσιν ἢ γυνούσιν. Tacitus H. IV.
2. L. Vitellius — nec perinde prosperis focius,
quam adversis abstractus. Cic. pro Muren. 40. Sit
apud vos modestiae locus, sit demissis hominibus
perfugium, sit auxilium pudori. i. e. Demittite
animos vestros, atque eo loco vos esse existimate,
quo sunt, qui tanquam humiles contemnuntur.
Heb. XIII. 3. Sir. III. 20. 22.

17. Bereschith R. XXXVIII. 3. R. Jochanan expli-
cuit: Reddens malum pro bono, non recedet ma-
lum a domo ejus, Prov. XVII. Si focius tuus tibi
occurrat cum lentibus, occurre illi cum carne.
Cur? quia ille tribuit tibi prior. Dixit R. Si-
meon f. Abba: non finis est verbi, reddens ma-
lum pro bono, sed etiam reddens malum pro ma-
lo, non recedet malum a domo ejus. Dixit R. A-
lexander, reddens malum pro bono, sicut dicit lex:
Exod. XXIII. 5. de eo dicit: reddens malum pro
bono non recedet &c. Gen. XLIV. 4.

Sextus Empir. a. Eth. 104. εἰ ὅτι τινα τῶν ζώ-
ων ἄλκιμά ἐστι καὶ καταφρονητικὰ μὲν τῷ ἡδῶς, κατε-
ναστατικὰ δὲ τῶν ἀλγηδόνων, λέγεται καὶ ὁ ἄνθρωπος προ-
νοεῖσθαι τῷ καλῷ. Prov. III. 4. Demosth. ad Leptin.
καὶ, ὅπως ἰδὼν τὰ ὄντα σώζει, προνοεῖμενος. Lucian. Pha-
lar. I. 3. καὶ τῆς νεολαίας ἐπιμελήμενη, καὶ τῶν γερόντων
παιόν. Alex. Aphr. in problem. ἡ ἡμετέρα φύσις καὶ ἡ
προνοεμένη τῷ σώματος δύναμις. Jos. A. IV. 2. 3. ἐβέβη-
το μὲν ἐν ταῦτα λέγων ὁ κερὶς τῷ κοινῷ προνοεῖσθαι δοκεῖ.
1. Tim. V. 8.

δικαῖντες, ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· γέγραπ' ἔμοι ἐκδίκησις· 19
ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. Ἐὰν ἔν πονῶν ὁ ἐχθρὸς σε, ψάμιζε αὐτόν· ἐὰν 20
διψᾷ, πότιζε αὐτόν. τῆτο γὰρ ποιῶν, ἀνθρακας πυρὸς σαρύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ. Μὴ νικῶ ὑπὸ τῆς κακῆς· ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. 21

Πα.

19. ἐκδίκησις] + εἰ Verbio Corp. Syra posterior cum obelo. Codices Latini. Marston, Ruffinus.
ἀνταποδώσω] ἀνταποδῶ FG. 20. ἐὰν ἐν] ἀλλὰ ἐὰν A 5. 10. 23. 37. Verbio Vulg. Corp. Origines, Basilii Eth. 69.
ἐν] — D a prima manu, FG 2. 33. 35. Hilarius. probante J. Millio prol. 1287. δὲ Verbio Syra posterior.
ἐχθρὸς] ἀδελφός 4. a prima manu.
ad αὐτόν ἀνταῦτόν] — Editio Erasmi 1. Aldi. Quod typosetorum vitium ut excusaret, in annot. Edit. 2.
scripsit: Hoc in nonnullis Graecorum exemplaribus non erat additum. ἐὰν posterius] + δὲ 46.
21. νικῶ] νικᾷ A.
1. πᾶσαι ψυχῇ] πᾶσαι D, a prima manu. FG. Irenaeus V. 24. Basilii Conit 22. Hilarius, Symmachus Pp.
1. ἀντιπᾶς, Scythius, Cassiodorus.
δὲ] ὑπὸ AD ex emendatione E ex emendatione FG. 1. 2. 18. 19. 21. 22. 23. a prima manu 26. 29. 30.

18. ἀγαπητοί] Tum demum vere amabiles, & dilectione digni eritis.

Philo de Abrahamo T. 2. p. 31, 28. κερδα-
νῶν γὰρ κέρδους μένισον εἰρήνην, καὶ τοι τίς ἂν ἑτέρος ἀσθενέ-
στειον παραχωρήσειεν ἑτισος ἂν ἂν ἰσχυρότερος· τίς δὲ νικῶν
δυναμῶν βέλτοι· ἂν ἡττάσθαι μὴ συγχράμενος τῷ δύνα-
σθαι· μόνος δὲ ἔτος τὸ ἄριστον ἐκ ἐν ῥάμῃ καὶ πλεονεξία τι-
θέμενος, ἀλλ' ἐν ἀσφαλείᾳ βίῃ καὶ τὸ ἐφ' ἑαυτὸν ἥκου μί-
ρος ἡσυχάζοντι, πάντων ἐδοξεν εἶναι θαυμασιώτατος. Be-
rachoth f. 17. 1. Abai frequenter illud in ore ha-
buit: Homo respondeat blande, remittat iram, mul-
tiplicet pacem cum fratribus & propinquis suis, imo cum omnibus hominibus, etiam cum pere-
grinis in plateis, ut ametur supra & infra, & acceptus sit omnibus hominibus. Diodorus S. XX.
99. μετὰ δὲ ταῦτα συμβεβηέντος, ἐὰν ἢ δυνατόν, μι-
στρίως διαλύσασθαι πρὸς ἀντίγονον.

19. Etymol. χειροδίκαι, οἱ τῇ τῶν χειρῶν δυνάμει πε-
ποιθότες, καὶ δι' ἑαυτῶν ποιεῖν τὴν ἐκδίκησιν, καὶ τότε
πτοντες, τῆς ἐν, ἐν τῇ ἰσχύϊ τὸ δίκαιον ἔχοντες. Eustathius
in Il. ψ. p. 1436, 28. ὅλον δὲ, ὡς οὐ δύναται ἡ Μυέ-
λαιος ἑαυτὸν ἐκδικῶν, ἐφ' οἷς ἐδηλώθη, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἀλη-
θῆς ἦν, ὁ παραχρῆμα φιλοτιμία διαλυσάμενος.

Petronius 94. Ego iracundus sum — puta igitur,
me furiosum esse, cede infantiae, id est, ocyus
foras exi. Apuleius IX. Uxorem ejus tacite fuasi,
ac denique persuasi, fecederet paululum, atque ultra
limen tabernae ad quampiam familiarem sibi
mulierem, quoad spacio fervens mariti fedaretur
animus, qui tanto calore tantaque rabie percussus
non eram dubius aliquid etiam de se suaque conjuge
tristius profecto cogitaret aliud. Thucyd. I. 38.
καλὸν δ' ἦν, εἰ καὶ ἡμαρτάνομεν, τοῖς δὲ μὲν εἶξαι τῇ ἡ-
μιτέρῃ ὀργῇ· ἡμῖν δὲ αἰσχροὺς βιάσασθαι τὴν τέτῳ μετρί-
τητα. Plut. de liber. educ. p. 12. E. πῶρ σιδήρῳ μὴ
σκαλεῖν, ἀντὶ τῆς μὴ ἐρεθίζειν θυμώμενον, εἰ γὰρ προσή-
κειν, ἀλλ' ὑπεκίειν τοῖς ὀργισμένοις. p. 462. B. Δεῖ δὲ
μὴδὲ παύζοντα αὐτῇ [τῇ ὀργῇ] διδοῖν τόπον, ἔχθραν γὰρ
ἐπαγεῖ τῇ φιλοφροσύνῃ. Aelian. IV. 24. ἦρετο τὸν ἄν-
δρα, πῶς ἂν αὐτοῖς ἡ φιλία διαμένει μάλιστα; ὁ δὲ εἶπεν·
ἐὰν ταῖς ἀλλήλων ὀργαῖς ἐξέσταθαι, καὶ μὴ ὁμοῖε χαρῶντες
τῷ θυμῷ εἶτα παροξύνῃτε ἀλλήλους κατ' ἀλλήλους. Episto-
la Cleri Aegypti. ad Leonem Imp. de Proterio E-
pisc. ap. Evagrium H. E. II. 8. ἐδὲ ἑτέρον ἢ ποιῶν
τὸν μακάριον ἐκείνον, ἢ τόπον δέσσει τῇ ὀργῇ, κατὰ τὸ γε-
γραμμένον, καὶ τὸ σεπτὸν καταλαβὼν βαπτιστήριον, φεύγον-
τα τῶν ἐπ' αὐτῷ τρεχόντων πρὸς φόνον τὴν ἑσφοδον. Sarp.
XII. 20. Luc. XIV. 9.

20. Herodiam. IV. 8. 20. λιβάνα τῆς βαμνὸς ἐσά-
ρυσεν. 15. 14. μεγάλῃ ἔτος τῆς χάματος, καὶ δυσβά-
τε, ὑπὸ τῶν σαρμάτων σεσφαιμένον. VIII. 4. 15. χῆτι
τῆς γῆς εἰς αὐτὰ σαρυνθέντος.

Maximus Tyr. XI. 1. εὐχεται — ἐλθεῖν αὐτῷ τὴν
ἀρχαίαν πύλιν — τὸν δὲ χρυσὸν ἀπελθεῖν εἰς ἐχθρὸν κα-
φαλῆς. Psalm VII. 17.

Carlones ignis significant fulmen, id est, vin-
dictam divinam; de qua comm. 19. sermo est.
Psalm XVIII. 9. 13. 14. CXL. 10. 11. Bere-
schith R. L. 2. Quemadmodum ancilla quae ante
furnum stat, si filius dominae suae venit, panem
ei tradit, si vero nepos, prunas ei dat: sic quoque
Deus, Ex. XVI. 4. Gen. XIX. 24.

Hoc faciens, aut ipsum tibi reconciliabis, aut
saltem te ipsum tutum praestabis, nec te ipsis pec-
catis & calamitatibus implicabis. R. Salomo in Psalm.
XCIX. 4. ex Tancbuma. Exod. XXIII. 4. 5. Ecquis
vero est, quem, dum ipse videt inimicum suum fi-
bi benefacere, non sponte moveat animus ejus, ut
ipsum complectatur & osculetur? Prov. XXIV. 17.
18. Sir. VIII. 13. Sin contra feceris, & malum
malo rependeris, etiam super tuum caput fulmen
decidet. Tacitus A. II. 55. tanta mansuetudine
agebat, ut cum orta tempestas raperet in abrupta,
possetque interitus inimici ad casum referri,
miserit triremes, quarum subsidio discrimini exi-
meretur.

21. νικῶ] Apollon. Syntax. III. 7. παρὰ Ἀλκυῶ-
ν· νικῶ δὲ ὁ κέρρειν — προστακτικόν.

Justinus XI. 12. 8. Tunc Darius se ratus vere
victum, cum post praelia etiam beneficiis ab ho-
ste superaretur. Apuleius Apol. malum filium be-
neficio vinceret. Polyaeus V. p. 485. οὐ κακῶ κα-
κὸν ἡμυνάμεν, ἀλλὰ ἀγαθῶ κακόν. Valerius Max. IV.
2. 4. Speciosius aliquando injuriae beneficiis vin-
cuntur, quam mutui odii pertinacia pferantur. Cne-
sar ap. Cic. ad Attic. IX. 8. Confilio vestro utar
libenter, & hoc lubentius, quod mea sponte
facere constitueram, ut quam lenissimum me prae-
berem, & Pompejum darem operam ut reconcili-
arem. tentemus hoc modo, si possumus omnium
voluntates recuperare, & diuturna victoria uti,
quoniam reliqui crudelitate odium effugere non po-
tuerunt, neque victoriam diutius tenere — haec
nova fit ratio vincendi, ut misericordia & libera-
litate nos muniamus, id quemadmodum fieri pos-
sit, nonnulla mi in mentem veniunt, & multa re-
periri possunt. Heliodorus IX. 21. νικῶν γὰρ καλὸν
τὸς ἐσῶτας μὲν ταῖς μάχαις, πεπρωκότες δὲ ταῖς εὐποιίαις.
Isocrat. ad Demonic. ὁμοίως αἰσχροὺς νόμιζε, τὸν ἐ-
χθρὸν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιίαις, καὶ τὸν φίλον ἡττάσθαι
ταῖς εὐεργεσίαις. Eustathius in Il. ψ. p. 1439. 4. ἴσιν
δὲ ὅτι τὸ· ἐγὼν ὑπείκομαι, γινώσκων δηλοῖ φασὶν τὸν βα-
σιλέα, ὡς οἱ εἰκόντες νικᾶσι τῆς φίλης, κατὰ τὸ· κρατῆς
τῆς τῶν φίλων νικᾶμενος, ἥγαν εἶκον τοῖς φίλοις. Thucyd.

II.

1 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ
2 Θεοῦ· αἱ δὲ θεαὶ ἐξουσίαι, ὑπὸ τῆς Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. Ὡστε ὁ ἀντιτασσόμενος
τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τῆς Θεοῦ ἀφ' ἧς ἀνέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἑαυτοῖς κρῖμα λή-
3 ψονται. Οἱ γὰρ ἄρχοντες ἐκ εἰσὶ φύβου τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ
μὴ

31. 36. 37. 38. 43. 46. 52. 55. Editio Complut. Plantin. Origenes c. Cels. p. 421. Basilus Eth. 79. Isidorus II
216. Oecumenius. probante J. A. Bengelio. + τῆς 3. 19. 26.
ἐξουσίαις] — AD a prima manu. FG. Versio Vulg. Copt. Origenes l. c. Irenaeus IV. 36. V. 24. Damascenus,
Ambrosius, Augustinus, Hilarius. probante J. Millio prol. 1287. ὑπὸ] ἀπὸ FG.
τῆς] — ADEFG. 1. 37. 46. 54. Codices plurimi teste Millio. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Orige-
nes, Chrysostomus, Damascenus.
ἀνθεστηκεν] ἀντιτάσσεται 49.
3. τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν] τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν AD a prima manu FG. 6. Versio Vulg. Copt.
Clemens paed. I. 9. Irenaeus IV. 36. Tertullianus Scorp. 14. Facianus Ep. 2. Damascenus. probante H. Grotio.
τῶν ἀγαθοεργῶν P. Junius. δι] — 43. Versio Syra posterior. εἰ prior.

II. 42. καὶ γὰρ τοῖς τ' ἄλλα χυροῖς δίκαιοι τὴν ἐς τὰς
πολείμους ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτίθεσθαι, ἀγα-
θῶν γὰρ κακὸν ἀφανίσαντας κ. τ. λ. 47. ὅσα τε πρὸς ἱεροῖς
ἐκτίουσιν — πάντα ἀναφελῆ ἦν, τελευτῶντες δὲ αὐτῶν
ἀπέστησαν, ὑπὸ τῆς κακῆς νικῶμενοι. 51. ἐξέκαμνον ὑπὸ τῆς
κακῆς νικῶμενοι. Appianus in Hispan. p. 513. Αἰμιόλιος
τε καὶ βῆτος ἐς μὲν πολὺ διακατάρτην, ἡσώμενοι δὲ ὑπὸ
τῆς κακῆς νυκτὸς ἄφνω περὶ ἰσχυρῆν φυλακὴν ἐκέλευον ἀνα-
ξωγῶνται. Exped. Alex. VI. 27. ἐς τόσον δ' ὑπὸ τῆς
κακῆς ἐνέκαμτο. Libanius de Vita sua p. 13. B. εἰς
ἐγὼ παρὰ τὸν κυβερνήτην ὑπὸ κακῆς νικῶμενον ἔνυχουμαι Νη-
ρει. Jof. A. II. 6. 8. τὴν ἀρετὴν σύμβυλον ποιησάμε-
νος αὐτὶ τῆς ὁργῆς, ἦν οἱ τ' ἄλλα μικροὶ πρὸς ἰσχύος λαμ-
βάνουσιν, ἐκ ἐπὶ τοῖς μεγάλους μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς
τυχούσιν αὐτῇ χράμενοι· γενῶ πρὸς αὐτὴν μεγαλόφρων, καὶ
μὴ νικηθῆς ὑπ' αὐτῆς, ὥστε ἀποκτείναι κ. τ. λ. Euripid.
Med. 179. νικῶμαι κακοῖς, καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολ-
μήσω κακὰ, θυμὸς δὲ κρίσσω τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Plut. Dio. p. 978. E. πρέπει δὲ Δίῳ, τὴν ἑλλην ἄ-
πασαν ἀρετὴν ἀσύγκριτον ἔχοντι, καὶ πρὸς ὅργην ἐκείτῳι φα-
νῆναι — ὁ δὲ Δίῳ ἔλεγον, ὡς μὲν τοῖς ἄλλοις στρατηγόις
πρὸς ὅπλα καὶ πόλεμον ἡ πλεῖστη τῆς ἀσκήσεως ἐστίν, αὐτῷ
δὲ πολλὸν χρόνον ἐν Ἀκαδημίᾳ μεμελέτηται θυμῷ περιεῖναι
καὶ φρόνῃ, καὶ φιλονικίας πάσης. ὧν ἐπίδειξις ἐστίν, ἔχ' ἡ
πρὸς φίλους καὶ χρηστὴς μετριοτήτης, ἀλλ' ἡ εἰς ἀδικήμενος
ἐπαρεϊνότητος εἰ καὶ πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, βέλεισθαι δὲ
Ἡρακλεῖδῃ μὴ τοσούτον δυνάμει καὶ φροῦσιν κρατῶν, ὅσον
χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ, φανῆναι. — τὸ γὰρ ἀντιτιμω-
ρεῖσθαι τῷ προαδικῶν νόμον δικαιοτέρον εἰρήσθαι, φύσει γι-
νόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. ἀνθρώπων δὲ κακίαν, εἰ καὶ χα-
λπὸν ἐστίν, ἔχ' ὅπως ἀγρίον εἶναι παντάρων καὶ δύσκολον,
ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολλῶν εὖ
ποιόντων. Seneca de Benefic. VII. 31. Vincit malos
pertinax bonitas, nec quisquam tam duri infestique
adversus diligenda animi est, ut etiam vi tra-
ctus bonos non amet. 32. ingratus est — Huic
ipfi beneficium dabo iterum, & tanquam bonus ag-
ricola cura cultuque sterilitatem foli vincam. De
Ira II. 32. Non enim ut in beneficiis honestum
est merita meritis repensare, ita injurias injuriis.
illic vinci turpe est, hic vincere. Inhumanum ver-
bum est, & quidem pro justo receptum, ultio: &
a contumelia non differt nisi ordine. Qui dolorem
regerit, tantum excusatus peccat. — Magni ani-
mi est injurias despiciere. Hierocles . . νίκησον αὐτῷ
τὴν ἀγριότητα ταῖς εὐποιΐαις.

1. Ammianus Marc. XIV. 1. Celsae potestates
XVI. 12. Sublimes potestates Cod. de his quae ex
pub. X. 74. 2. Hesychius μεγιστάνες, οἱ ἐν ὑπεροχῇ ὄντες.
Sap. VI. 7. 2. Mass. III. 11. Diodorus S. IV. ἐλά-

γας τῶν ἐν ὑπεροχαῖς νεανίσκων ἐπιθυμῆσαι μετασχεῖν τῆς
στρατείας. Pausanias Eliac. II. 3. ταῦτα μὲν εἰν ἔχον-
τα ἔτω τὸν αἰὶ χρόνον, καὶ Ἰωσὺν ὡσαύτως οἱ πάντες ἀν-
θρώποι θεραπεύουσιν τὰ ὑπερέχοντα ἐν ἰσχύϊ. Phil. II. 3.
1. Pet. II. 13. 1. Tim. II. 2. Nic. Damascen. fragm.
ὁ φιλεῖ τοῖς ἐν ὑπεροχῇ ἔσιν συμβαίνειν. Polybius V. 41.
οἱ ἐν ὑπεροχῇ ὄντες. p. 538. ἰφθίμῳ τοῖς ἐν ὑπεροχαῖς ἔσι.
Arrianus in Epict. I. 30. ὅταν εἰσὶν πρὸς τινα τῶν ὑπερ-
εχόντων — τῆτο ἦν ἡ ἐξουσία.

Hesiod. Theogon. 96. ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆας. & Cal-
limach. in Jovem. II. a. 279. Σκηπτέρος βασιλεὺς,
ὃς τε Ζεὺς κύδος ἔδωκε. Schol. εἰ γὰρ ἅπαντες παρὰ τῆς
Διὸς ἔχουσιν τὸ σκῆπτρον, ἐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ
μόνοι οἱ ἀγαθοὶ. εὐλόγως ἦν εἶπεν, ὅτι τὸ μὲν ἄρχεον ἀ-
πὸ Θεοῦ ἐστίν, οὐ μόνον πᾶς ἄρχων κατὰ φύσιν Θεῷ, ἐδὲ
ὁ βιαζόμενος τὴν ἀρχὴν θελητὸς τῷ Θεῷ, ὡς παραχρά-
μνος τῇ ἰδίᾳ ἐπιθυμίᾳ ἀπρεπῶς. II. β. 205. εἰς κοι-
ρανὸς ἔτω, εἰς βασιλεὺς, ὃς ἔδωκε κρῖναι πᾶσι Ἀγκυλομή-
τεω. Dio Chrys. I. p. 3. C. πάντων καλῶς — Ὁμη-
ρος, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τῆτο ἔφη, ὡς ἔχ' ἅπαντας παρὰ τῆς
Διὸς ἔχοντας τὸ σκῆπτρον ἐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μό-
νος τὸς ἀγαθός. Epictet. 29. τῶν δὲ βελτίων σοὶ φαι-
νομένων ἔτως ἔχη, ὡς ὑπὸ τῆς Θεοῦ τεταγμένος εἰς ταύτην
τὴν τάξιν. Jof. B. II. 8. 7. Effreniorum doctrina.
τὸ πᾶσι αἰὶ παρέξειν πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς κρατέουσιν, οὐ
γὰρ διχα Θεὸς περιγίνεσθαι τινὶ τὸ ἄρχεον. cit. Porphyrio
de Abstin. Suetonius Claud. 25. Judaeos impulso-
re Chresto assidue tumultuantes Roma expulit.

Quam necessaria fuerit ista admonitio, discimus
ex historia. Non solum Judaei paulo post haec
tempora rebellaverunt, verum ipsi Romani bellis ci-
vilibus impliciti sunt sub Vindice, Galba, Otho-
ne, & Vitellio, qui motus totum Orbem terrarum
concusserunt. Haec autem non subito orta sunt,
quin potius diu antea & Judaeos & Romanos in
hoc fermento jacuisse constat, tum ex Fl. Jose-
pho, tum ex iis quae historia Romana de confu-
sionibus in Julium Caesarem & Cajum narrat.
Tit. III. 1. 1. Pet. II. 13. 14. Prov. VIII. 15, 16.
XXIV. 21, 22. Sap. VI.

2. Berekith R. XCIV. 8. R. Jodan dixit:
quicunque faciem suam obfirmat contra regem,
idem est ac si illam obfirmaret contra majestatem
divinam.

3. Libanius D. II. p. 221. C. ὁ βασιλεὺς, ὑμεῖς
μὲν αὐτοὺς ἐνδύκαμεν σοὶ, καὶ τῶν ὅλων περιβαλόμεθα
παραγμάτων, ἐκ ἐπὶ τῷ κακῷ ὑπὸ σὺ παθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ
καλῷ εἰ τις ἕτερος τολμήσῃ, σε διακαλύψει. Inscriptio. ἱεροῦ
κριτῆς γὰρ ἡπίος ἰνυδίοις, τοῖς δ' ἀδικούσι διος. Vajikta
R. IX. R. Acha parabolam dixit de magnate quo-
dam,

μὴ φοβεῖσθαι τὸ ἐξουσίαν· τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ· καὶ ἔχεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. Θεὸς γὰρ Διόσκο- 4
νός ἐστι σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβῆ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴ μάχαιραν φο- 5
ρεῖ. Θεὸς γὰρ Διόσκονός ἐστιν, ἐκδικεῖ εἰς ὀργὴν τὴν τὸ κακὸν πράσσοντι. Διὸ ἀνάγκη 6
ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον Διὶ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ Διὶ τὴν συνέδωσιν. Διὰ τῆτο γὰρ καὶ 7
φόρος τελεῖται· λατρυγῶν γὰρ Θεὸς εἰσιν εἰς αὐτὸ τῆτο προσκαρτεροῦντες. Ἀπόδοτε ἔν 8
πᾶσι τὰς ὀφειλάς· τῷ τὸ φόρον, τὸ φόρον· τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος· τῷ τὸ φόβον, 9
τὸ φόβον· τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 10

4. σοι] — FG.

μάχαιραν] + τὴ θεῶν 4.

ἐκδικεῖ jungo cum Διόσκο·, εἰς ὀργὴν pendet a Διόσκο·: ut Διόσκο· εἰς ἀγαθόν.

ἐκδικεῖ εἰς ὀργὴν] εἰς ὀργὴν ἐκδικεῖ 1. 3. 4. 46. Apost. 2. Chrysostomus, Theodoretus:

εἰς ὀργὴν] — D a prima manu. FG. probante J. Millio prol. 1287.

ὑποτάσσεσθαι] ὑποτάσσεσθε iidem. Editio Complut. Versio Vulg.

τῷ] — FG.

8. ὀφείλετε] ὀφείλοντες 4.

ἀγαπᾶν ἀλλήλους] ἀλλήλους ἀγαπᾶν ADFG Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Origenes in 9. τὸ] γεγραπταί FG.

1. & de Orat. 17.

οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις] οὐ φονεύσεις· οὐ μοιχεύσεις Versio Syr. Clemens Str. IV. p. 568. Origenes in Matth.

XIX. 19. Dial. c. Marcion. p. 66.

οὐ ψευδομαρτυρήσεις] — ADEFG. 1. 2. 29. 34. 36. 38. 39. 41. 43. 46. 47. 52. Apost. 2. Editio Complut.

Plantin. Versio Syr. prior, (sed posterior habet post ἑκ ἐπιθυμίας) Codices Latini, Clemens l. c. & VII. p. 897.

dam, qui profectus est in provinciam, & cum ipso erant agmina latronum. Dixit unus alterum: quam tremendus est vir iste? Alter respondit ipsi: Si ἐπιστήμη tua bona est, non habes, quod ipsum metuas, ΝΙΜΩΔΑ. Avoda Sara f. 4. i. quemadmodum piscium, qui in mari sunt, major devorat minorem, ita etiam inter homines major & robustior devorat alium, nisi metus Magistratus obfaret. Atque hoc est quod in Mishna docemur. Aboth. III. 2. R. Chanina antistes sacrorum dixit: Ora pro incolumitate Regni, nisi enim metus Regni obfaret, unus alterum devoraret vivum. Jof. B. II. 16. 4. φέρε δὲ, εἶναι τὰς Ρωμαίων ὑπηρετίας ἀνηκέσως χαλεπὰς, ἔπω Ρωμαῖοι πάντες ἀδικῶσιν ὑμᾶς, ἐ- δὲ καὶ σαρ, πρὸς ἑς αἰρήσθε τὸν πόλεμον, οὐ γὰρ ἐξ ἐπτολῆς ἡκε τις πόλεμος ἀπ' ἐκείνων.

4. Etymol. ἐκδικος, δικαίος ἢ ἄδικος, οἷονεὶ ὁ ἔξω τῆ δικαίᾳ ἀν. Eustathius in II. α. p. 22. 39. Καὶ ἄλλα δὲ μύρια τῆς ἀρχαίας ἐνῆλλαται χρήσεως — ἐλέ- γετο ἑξαισίον καὶ ἐκδικον τὸ ἔξω τῆ αἰσίᾳ καὶ δικαίῳ· νῦν δὲ ἀναβολοῦνται. in II. α. p. 1039. 23. νῦν μὲν τὸ ἐκδικος καὶ ἐκδικεῖν ἐπὶ τῷ ἄγαν δικαίᾳ πάλαι δὲ ποτε ἐπὶ ἀδίκῳ καὶ ἀθέσμῳ τὸ ἐκδικεῖν ἐλέγετο, οἷονεὶ τὸ ἔξω δίκης. Aristaeus. I. 27. ἕως ἀν — παραγίνεται τυ- χὼν ὁ σὺς ἐκδικος ἥρας. Choeroboscus. τὸ ἐκδικον τὸ ἔξω τῆ δικαίᾳ ἐλέγετο, νῦν δὲ ἐπὶ καλῶ λαμβάνεται.

Διόσκο·] Com. 6. λειτρυγῶν θεῶ. Plut. Numa p. 63. D. ὑπηρεσίαν θεῶ τὸ βασιλεῦεν ἡγούμενος, ὅστις ἀνέ- σσει, καὶ ἐκ ἐκείνου καὶ ἀργεῖν τὴν ἐν σοὶ τοσαύτην δι- καιοσύνην. Philo de Decalogo T. 2. p. 200. 46. θεῶ γὰρ ὑπηρεταὶ πρὸς τέκνον σποράν οἱ γονεῖς· ὁ δ' ὑπηρετὴν ἀτιμάζων, συνατιμάζει καὶ τὸν ἀρχόντα.

μάχαιραν φορεῖ] Suetonius Galb. 11. Iter ingres- sus est paludatus, ac dependente a cervicibus pu- gione ante pectus, nec prius usum togae recupera- vit, quam oppressis, qui novas res moliebantur. Vi- tellio. 15. affertenti consuli exsolutum a latere pu- gionem velut jus necis vitaeque civium reddebat. de Trajano S. A. Victor. de Caes. 13. uti Praefec- tus praetorio, Saburanum nomine, cum infligne potestatis, uti mos est, pugione daret, crebro admonuerit: Tibi istum ad munimentum mei com- mitto, si recte agam: sin aliter, in me magis.

5. Heb. IX. 16. 23. Matth. XVIII. 7. Plat.

οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ] — 35.

ἔστιν posterius] ἔσται 37.

+ σοι, Apost. 2.

5. ἀνάγκη] — DEFG. Irenaeus, Hilarius.

προτάσσεσθαι Edit. Elzevier 1624. 1633.

7. Millio prol. 1287.

9. τὸ] γεγραπταί FG.

10. οὐκ ἀνάγκη αὐτοῖς ἐπιμελεῖσθαι. Paed. 1. ἀνάγκη πειθεσθαι.

Cic. Paradox. V. Qui recta sequitur, qui gaudet officio, cui vivendi via considerata atque provis- ta est, qui legibus quidem non propter metum parer, sed eas sequitur atque colit, quia id salutare maxi- me iudicat. Horatius I. Epist. I. 16. 52. Oderunt peccare boni virtutis amore: Tu nil admittes in te formidine poenae. Democratis Sent. Μὴ διὰ φόβον, ἀλλὰ διὰ τὸ δέον ἀπέχσθαι χρεῖων ἀμαρτημάτων. Aristot. Eth. X. ult. οὐ γὰρ πεφύκασι αἰδοῖ πειθεσθῆναι, ἀλλὰ φόβον, ἐδ' ἀπέχσθαι τὴν φάουλαν διὰ τὸ αἰσχρὸν, ἀλλὰ διὰ τὰς τιμὰς. Heb. IX. 23.

6. Herodotus I. 97. Dejoces οὐ γὰρ οἱ λυσिताίει, τὼν ἐνὶ τῇ ἐξημεληκτῇ τοῖσι πέλας δι' ἡμέρας δικάζειν.

1. Sam. VIII. 11. Ex. XVIII. 13. 14. 18.

Tacitus H. IV. 74. Nec quies gentium sine ar- mis, nec arma sine stipendiis, nec stipendia sine tributis haberi queunt.

Thucyd. III. 22. παρανίσχον δὲ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως Πλαταιῆς ἀπὸ τῆς τέχνης φρυκτὺς πολλὰς, πρότερον παρι- σκευασμένους εἰς αὐτὸ τῆτο, ὅπως ἀσφαλῇ τὰ σημεῖα τῆς φρυκτωρίας τοῖς πολέμοις ἢ. 2. Cor. VII. 11. Eph. VI. 18. 22. Col. IV. 8. 2. Pet. I. 5.

8. Diogenes L. Plato. in testamento. III. 43. ὀφείλω τ' ἐδὲν ἐδὲν. ap. Stobaeum S. I. ὀφείλωμι μη- δινὶ μηδὲν, εἰ δὲ ποτε ὑπ' ἀνάγκης μεγάλης εἰς τῆτο κα- τασταίην, γίνοιτο μοι τάχιστα ἐλευθέρω γενέσθαι δυνηθῆναι.

Anthol. I. 15. 6. εὐδαίμων πρῶτον μὲν ὁ μηδὲν μηδὲν ὀφείλων· εἴτα δ' ὁ μὴ γήμια τὸ τρίτον ὅστις ἀπαις. Lucian. de laps. inter salut. 6. ex Philemone. αἰτῶ δ' ὑγίαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραγίαν, τρίτον δὲ χαίρειν, εἴτ' ὀφίλειν μη- δινὶ. Herodotus I. 138. αἰσχρὸν δὲ αὐτοῖς τὸ ψεύδεσθαι νομίζονται, δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρεός, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων ἕνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασιν εἶναι, τὸν ὀφί- λοντα καὶ τι ψῆδος λέγειν. Plut. de non foener. p. 829.

C. Perlae τὸ ψεύδεσθαι δεύτερον ἡγνῆται τὼν ἀμαρτημάτων, πρῶτον δὲ τὸ ὀφίλειν. Pausan. Attic. 23. φορμίων γὰρ, τοῖς ἐπικρίσει τὼν Ἀθηναίων ὅτι ὁμοίῳ, καὶ ἐς προ- γόνων δόξαν οὐκ ἀφαιεῖ, συνέβαιναν ὀφείλειν χρεῖα. ἀναχαρή- σασ ἐπὶ εἰς τὸν παιανία δῆμον ἐνταῦθα εἶχε δίαταιν, ἐς δ' ἐνταῦθα αὐτὸν Ἀθηναίων αἰρομένην ἐκπλεῖσαι οὐκ ἔφασκεν, ὀφεί-

9 ὁ γὰρ ἀγαπῶν τ' ἕτερον, νόμον πεπλήρωκε. Τὸ γάρ· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ φονεύσεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Οὐκ ὀπιθυμήσεις· καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ
 10 τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιῶται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τ' πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἡ ἀγάπη
 11 τῷ πλησίον κακὸν ἐκ ἐργάζει. πλήρωμα ἐν νόμῳ ἡ ἀγάπη. Καὶ τῷτο, εἰδότες τ'
 12 καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὑπνῶ ἐγερθῆναι. νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε
 13 σκότεις, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τῆ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐχρημόνως ἀπειπαλίσω-
 μέν

Dial. c. Marcion, Hilarinus, Theodoretus, Basilus, Theophylactus, probante J. Millio prol. 806. J. A. Bengelio-
 ἑτέρα] + ἐστὶν A. τέττα τῷ λόγῳ] τῷ λόγῳ τέττα DEFG. 45. Origenes l. c. ἐν τῷ] — G.
 αὐτὸν] σεαυτόν ADE r8. 19. 26. 28. 33. 35. 36. 39. Clemens, Origenes, Dial. c. Marcion. Theodoretus, Damasceus.
 10. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν ἐκ ἐργάζεται] — A.
 τῷ] τῷ Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg. Hilarinus, Ruffinus, probante J. Millio prol. 1107.
 πλησίον] πλησίον FG. πλησίον Editio Genev.
 ἐργάζεται] κατεργάζεται D. a prima manu. 2. 38. Editio Complut. Genev. συνεργάζεται Dial. c. Marcion.
 εἰ] δὲ D. a prima manu. FG. 11. εἰδότες] ἰδόντες AF. ἡμᾶς] ὑμᾶς Clemens Str. IV. p. 628.
 ἡμᾶς ἤδη] ἡδὴ ἡμᾶς ACDE Versio Vulg. Origenes, Hieronymus c. Jovin. l. 43. Damasceus. ἡδὴ ὑμᾶς 37.
 γὰρ] — Editio Complut. Plantin. Genev. ἡμῶν] ὑμῶν Editio Ald. ἡ] — I.
 ὅτε] ὅτι Editio E. Schmidii. unquam. 12. ἔγγικεν] ἔγγισεν A.
 ἀποσώμεθα] ἀποβαλώμεθα DEFG. Cyprianus, Rufinus. Varinus ἀπαλώμεθα, ἀποβάλλωμεν.
 καὶ ἐνδυσώμεθα] ἐνδυσώμεθα δὲ AC. a prima manu. D. a prima manu. E. Versio Copt. Clemens Str. IV. p. 628. Damasce.
 ὄπλα] ἔργα ADE 32.

ῥηθῆναι τε γὰρ, καὶ οἱ, πρὶν ἂν ἐκτίσῃ, πρὸς τὰς στρατιῶ-
 τας οὐκ εἶναι παρέχονται φρόνημα. Sir. XXIX. 4-7.

Argute & eleganter dictum : dilectionis debi-
 tum & semper solvitur & semper manet. Milton
 Paradis Lost IV. 55. a grateful mind By owing owes
 not, and still pays, at once indebted and discharged.
 Gal. VI. 2.

9. *Aristoteles.* πρὶν δὲ τῶν ἀξιολογώτατων ἐν
 τῇ γῇ μερῶν νῦν λέγομεν, αὐτὰ τὰ ἀνεγκατα ἀνακεφαλαι-
 ούμενοι. *Galenus de judic. II.* νυνὶ δὲ τέλος ἐπιτείνει βέ-
 λωμαι τῷ παρόντι λόγῳ, συγκεφαλαιώσας εἰς ἐν ἅπαντα
 τὰ προειρημένα. *Thucyd. VI. 91.* πολλὰ παύεις τὰ μέγι-
 στα κεφαλαιώσω. *Pindarus Pyth. IV. 205.* ἀλλὰ τέ-
 των μὲν κεφάλαια λόγῳ ἴσται. *Schol.* τὰ μέγιστα καὶ καίρια.
Thucyd. VI. 6. λέγοντες ἄλλα μὲν πολλὰ, καὶ κεφά-
 λαιον. *Arrian. Epict. I. 24.* τὸ δὲ κεφάλαιον μύνησο,
 ὅτι ἡ θύρα ἦνοικται. *Aristides p. 9.* κεφάλαιον μὲν ἐν
 αἰτίῳ. p. 44. ὡς περὶ κεφάλαιον τῷτο ἐπιθήκαν τῶν εἰς τὰς
 ἄλλων ἐργασιῶν. *Artemidorus IV. 3.* μύνησο δὲ, ὅταν
 μὲν αἰτίῃς ὀνείρες τὰς θεάς, μήτε ἐπιθυμῶν λιβανωτὸν, μή-
 τε ὀνόματα ἄρρητα λέγειν, καὶ τὸ κεφάλαιον εἰπεῖν, πε-
 ριργότερον τὰς θεὰς ἐπερώτα μῆδην. *Polyaenus p. 760.*
 τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς ἱερείας ἴσται. *Cebes.* ὡς εἴποι ἂν τις εἰπὶ
 κεφαλῇ. *Plut. Cat. Maj. p. 454. A.* ἡ πόλις οἴκου
 τὸ σύστημα καὶ κεφάλαιον ἔσται. *de liber. Educ. p. 5. C.*
 συναλὸν τοῖνον ἐγὼ φημι, ὅτι ἐν πρῶτον καὶ μέσῳ καὶ τε-
 λευταίῳ ἐν τέτοις κεφάλαιον. *Isocrat.* κεφάλαιον
 δὲ τῶν εἰρημίων. *Lucianus Nigrin. I.* ἵνα μὴ ἐν κεφα-
 λαίῳ μόνῳ εὐφρανόμεθα, ἔχωμεν δὲ τι καὶ ἀκριβὲς εἰδέ-
 ναι — τὸ πᾶν ἀκούσαντες. *Libanius O. XX. p. 523.*
 D. ἔξεις καὶ σοφιστῶν ἐπαίνες μεγάλων — ἐν οἷς περὶ σὺ
 λίγισι, γιγνομένων, αὐτῶν δὲ γε τῶν λεγομένων κεφάλαιον,
 καὶ τὴν δὲ μέλλουσα τὴν πόλιν ἐπικλύσειν ἔσθας. *Dio Cass. p. 333.*
 ἐν κεφαλῇ. p. 156. ὥς καὶ ἐνέηκοντα χίλια τὸ
 κεφάλαιον αὐτῶν γενέσθαι. *Aristoteles Metaph. X.* ἐκ δὲ τῶν
 εἰρημίων συλλογίζεσθαι δαί, καὶ συναγεγόντες τὸ κεφάλαιον
 τέλος ἐπιτείνειν. *Aeschines* — εἰς τὸ κεφάλαιον ἀπεδο-
 σαν. *Jos. c. Apion. I. 24.* ἐν ἑτί μοι κεφάλαιον ὑπο-
 λαίπει τῶν κατὰ τὴν ἀρχὴν προτιθέντων τῶν λόγων. B. II.
 2. 4. Ἀρχέλαος, τὰ τε κεφάλαια τῶν αὐτῶν δικαίων γρά-
 ψας. A. XI. 3. 10. ἱμοὶ δὲ ἐκ ἑδοξε τὰ τῶν πατριῶν
 καταλίπειν ὀνόματα, ἵνα μὴ τὴν τῶν ἀναγνωσκόντων δια-
 νοίαν τῆς συναφῆς τῶν πραγμάτων ἀποσπᾶσας δυσπαρεκο-
 λήθην αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν διήγησιν τὰ δὲ κεφάλαιον τῶν

ἀπερχομένων — ἢν μυριάδες ὑβ. καὶ ὀκτακισχίλιοι. XVII.
 7. I. καὶ ἀναγνωσθέντων τὸ κεφάλαιον ἢν κ. τ. λ. II. 2.
 ἢν δὲ κεφάλαιον αὐτοῖς τῆς ἀξιώσεως. τῷτο τῆς ἐπι-
 σολῆς τὸ κεφάλαιον. *Glossar. Scaligeri* ἀνακεφαλαιώσις, repetitio.

11. *Plut. Caes. p. 735. D.* περὶ τὴν τότε ἔσαν ἡ-
 λιακὴν οἱ μὲν ἄλλοι παντάπασιν τέτων ἀσυλλογίστως ἔ-
 χον, οἱ δὲ ἱερεῖς μόνον τὸν καιρὸν εἰδότες κ. τ. λ. *Libanius*
D. XX. p. 523. A. καὶ τίς ἐκ ἂν ἔφησε με μὴδὲ και-
 ρὸν εἰδέναι;

II. β. 41. ἔγρητο δ' ἐξ ὑπνῶ. *Od. o. 44.* αὐτὰρ ὁ Νε-
 φορίδης ἐξ ἡδὲος ὑπνῶ ἔγειρε. *Plato Polit. I.* ἐκ τῶν ὑπνῶν,
 ὡς περ οἱ παῖδες, θαμνὶ ἐγερόμενοι.

Plut. Craffo. p. 563. B. παρεκάλει, τὴν ἐλπίδα μὴ
 προϊέσθαι, τῆς σωτηρίας ἐγγὺς ἔσσης. cit. *Appian. Parth.*
p. 256. Heb. II. 3. Ut aurora praecedat diem, &
 mane meridiem.

Od. λ. 339. ἀλλὰ καὶ ὥρη εὐδεν. 378. ὥρη μὲν πο-
 λέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὑπνῶ. *Plato Apol. Socrat.* ἡδὴ
 ὥρη ἀπέναι ἱμοί.

καὶ τῷτο] i. e. καὶ μάλιστα *Theodoretus. I. Cor. VI. 8.*

12. *Aen. VI. 826.* quas fulgemia cernis in armis. II.
 747. fulgentiaque induit arma. *Cic. Tuscl. V. 21.*
 fulgens gladius. *Plaut. Milit. I. i. r.* Curate, ut
 splendor meo sit clypeo clarior, Quam solis radii
 esse olim, cum sudum'ft, solent. *Tacitus H. III.*
 82. fulgentia per colles vexilla.

Sallustius Jug. 21. 2. Ubi plerumque noctis pro-
 cessit, obscuro etiam tum lumine, milites Jugur-
 thini signo dato castra hostium invadunt. *Jos. B.*
IV. 4. 6. τῆς νυκτὸς προκοπτήσης.

Sanhedrin f. 104, 2. ad Thren. I. 2. Flevit
 propter noctem i. e. propter opera noctis.

Aristides S. S. p. 348. ἐν ὅτῳ δὲ πῦρ τε ἐκοιμίζεται
 — καὶ δὴ ἐσφόρος τε ὑπερέχει, καὶ φῶς ἡμέρας ὑπέφαι-
 νε, ἐδοκεῖ χεῖρῃ μὴ μαλακίζεσθαι, μὴδὲ καθευδέναι, ἡμέ-
 ρας ἔσσης, ἀλλ' ἔργον ἔργῳ συναπτέιν.

13. *Glossar. procenium, κῶμος. Etymol.* κῶμος,
 εἶδος ὀρχήσεως, οἱ δὲ μέγας. Κῶμος ἐστὶ μεθυσιῶν αὐλὸς
 ἐγχροίζων οἶνῳ καὶ κυμβάλοις καὶ αὐλοῖς καταβέλγων τῶν
 δαιτύμοις — κῶμος γὰρ ὁ καιρὸς ὁ ἀπὸ τῶν δῆπνων
 πρὸς ὑπνον καλῶν — καὶ τὸ καμᾶζειν τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὰς
 ἐρωμένους, οἱ ἐπὶ τὸ συγκοιμᾶσθαι βαδίζουσι. *Suidas.* κῶ-
 μος, μῆθη. *Hesychius.* κῶμος, τὰ ἀπὸ γῆ καὶ ποικίλα
 ἄσμα-

μεν· μή κάμοις ἢ μέθαις, μή κοίταις ἢ ἀσελγείαις, μή ἔριδι ἢ ζήλῳ· Ἄλλ' ἐνδύσα- 14
δε τὸ Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἢ τὸ σαρκὸς ὠρόνοιν μὴ ποιῶν εἰς ὀπιθυμίας·

Τὸν δὲ ἀσθενῶντα τῇ ψίττει, προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς ἀφαιρέσεις ἀφρολογισμῶν. 1
Ὁς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχαια ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων, τὸ μὴ ἐ- 2
σθίειν

14. κύριον] + ἡμῶν 4. Versio Syr. Chrysostomus.

ἢ] — DFG a prima manu. Sedulius.

εἰς ἐπιθυμίας] ἐν ἐπιθυμίαις FG. Versio Vulg.

1. διαλογισμῶν] λογισμῶν 3. 14. 21. 28. 37. 46. 47. Theodoretus, Chrysostomus.

2. μὲν] + ἢ Versio Syra utraque.

ὁ] ὅς FG Codices quidam, teste Erasmo. Edit. Erasmi 2. 3. 4. 5. probante T. Beza.

ἐσθίει] ἐσθίειν D. a prima manu. FG. Versio Vulg. Ruffinus.

ποιῶν] ποιῶν Editio Complut.

εἰς ἐπιθυμίας A. 1. Cyrillus Glaphyr. p. 96. Damascenus.

3. 14. 21. 28. 37. 46. 47. Theodoretus, Chrysostomus.

φαγεῖν] φάγη 4.

2. 3. 4. 5. probante T. Beza.

3. ἐξενεσθίει] κρινέτω A.

ἄσματος. Suetonius Vitell. 13. Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispartiebat: in jentaculum, & prandia, & coenas, comissationesque; facile omnibus sufficiens vomitandi consuetudine.

Aristoteles de audibilibus. πάντες, ὅταν κομῶμεν, ἀκούσιν ἐν τῇ σάλπιγγι τὴν τῷ πνεύματι συντοίαν, ὅπως ἂν ποιῶσι τὸν ἦχον ὡς μαλακώτατον. Diodor. S. XVII.

72. καὶ γυναικῶν μεθυγῶν εἰς τὸν πότον παρελημμέναν μετ' αὐτῆς καὶ αὐλῶν, προήγειν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν κόμον. Xenophon Paed. VII.

ἐπειδὴ ἐορτὴν τοιαύτην ἐν Βαβυλῶνι ἤκουσεν εἶναι, ἐν ᾗ πάντες οἱ Βαβυλώνιοι ὅλην τὴν νύκτα πίνουσιν καὶ κομῶμεν.

Aristides c. Comoedias. p. 505. τὰς κόμους τετρεσὶ τῆς μεθήμενης καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς παννυχίαι. Plut. Alcibiad. p. 193. D. μεθυσθεὶς δ' οἶκος μετὰ τῶν ἱερέων, ἐκάμασε πρὸς τὸν Ἄνυτον, καὶ ταῖς θυραῖς ἐπιστὰς τῷ ἀνδρὶ — E. τῶν ἔν τῳ ξινῳ δυσχεραίνονταν, καὶ λεγόντων, ὅτι ὑβριστικῶς καὶ ὑπερφάνως εἶχεν τῷ Ἄνυτῳ κεχηρημένος ὁ Ἀλκιβιάδης. de liber. Educ. p. 12.

B. τὰ δὲ τῶν ἡδὴ νεανισκούμενων ἀδελφήματα πολλάκις ὑπερφύα γίνεται καὶ σχήτλια, ἀμετρία γαστρός, καὶ κλοπαὶ πατρῶν χρημάτων, καὶ κόμοι, καὶ πότοι, καὶ παρθέτων ἔρωτες, καὶ γυναικῶν οἰκοφθοραὶ γαμετῶν. de Socrat. daemon. p. 596. D. ἡμιθωράκια ἐνδεδυμένοι, καὶ εὐφάνες δασυῖς ἔχοντες, οἱ μὲν ἐλάτης, οἱ δὲ πύκνης, ἵνιοι δὲ καὶ χιτῶνια τῶν γυναικῶν ἀμπεχομένοι, μεθύοντες ἀπορμημένοι κόμῳ χρωμένους μετὰ γυναικῶν. de praec. polit. p. 800. B. ἀπέστησε τῶν πότων καὶ τῶν κόμων αὐτὸν, ἀγγυπῶν δὲ καὶ νήφαι καὶ πεφροντικῶς λέγει πρὸς τὰς συνήθεις, ὡς ἔκ τῳ καθέδῳ αὐτὸν τὸ Μιλτιάδης τρόπιον. Libanius O. X. p. 310. D. καὶ τὸν ἐρετὴν φύσει μετεληφότα ζῆν ἐν κόμοις καὶ μέθαις ἀναγκάσας. Epitharmus. ἐκ πόσιος δὲ κόμος, ἐκ κόμου δ' ἐγένετο θανάσις. ἐκ δὲ θανάσιος δίκη γένεσις, ἐκ δίκης δὲ καταδίκη. Eubulus. ἔκτος δὲ κόμων ἔβδωμος δ' ὑποπῶν. Aristophanes Plut. 1041. εἰς δ' ἐπὶ κόμον βαδίζειν — Στέφανόν γε τοι καὶ δῶδ' ἔχον πορεύεται. Lucian. his accusat. 16. & 17. μετ' ἡμέραν ἐκόμαζε διὰ τῆς ἐγχοῆς μεθύων, ἑκατέρωθεν ἔχον καὶ καταδόμενος εἴθεν εἰς ἐσπέρην, μεθύων αἰεὶ καὶ κραυγαῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς εὐφάνοις διπλοσμένης. Euripides Cyclop. 535. ἡλίουσι, ὅστις μὴ πῶν κόμον φιλεῖ. Sap. XIV. 23. 2. Mac. VI. 4.

Ovidius Amor. I. 6. 59. Nox & amor vinumque nihil moderabile suadent. Tacitus H. IV. 36. omnem pudorem nox ademerat. κόμος gravior est peccatum quam μέθη, & ἔρις quam ζῆλος, ergo & κοίτη pejor quam ἀσελγεία.

14. Chrysostomus H. 24. & in Ephes. H. 13. ἔτω καὶ ἐπὶ φίλων λέγομεν, ὁ δὲ τὸν δῖον ἐνδύσατο, τὴν πολλὴν ἀγάπην λέγοντες, καὶ τὴν ἀδιάλειπτον συνεσίαν. Lucianus Gall. 19. ἀποούσας μὲν δὲ τὸν Πυθαγόραν, τίνα μετρηφισώω μετ' αὐτὸν; Dionys. Hal. XI. 5. ἐκείνους μετρηφισώω, ἀλλὰ τὸν Ταρκενιον ἐκείνους ἐκδύομενοι. Libanius Ep. 956. φερμένους ῥίψας τὸν στρατιώτην, ἐβένδον τὸν σοφιστήν. Tacitus A. XV. 45. Graeca doctrina oretenus

exercitus, animum bonis artibus non induerat. XVI. 28. nisi proditorem palam & hostem induisset. Claudian. de Conf. Honor. III. 157. Indue mente patrem, crescentes dilige foetus, de bello Gildon. 397. Naturamque simul, fratremque hominemque cruentus exiit. Silius VII. 495. Jam monita & Fabium bellicum equitumque magister Exuebat mente.

Anonym. pro Aristomene. ἐγὼ φοβέωμαι τὰς ἀνθεκτότας, καὶ τὴν σάματος ἐποιέμην πρόνοιαν, ἀνδρείος ἔμμε καὶ συνετὸς. Petronius 130. Dimissa cum ejusmodi sollicitatione Chryside, curavi diligentius noxiosissimum corpus, balneoque praeterito modicaunctione usus, mox cibis validioribus pastus, id est bulbis, cochlearumque sine jure cervicibus, hausi parcius merum. Georg. IV. 187. Corpora curant.

Servius. Sane curare corpus si de hominibus dicimus, & cibo & lavacro intelligimus vel alterutro; Dionys. Hal. A. V. 46. πρόνοιαν ἐδεμίαν τῆς ἐαυτῆς ψυχῆς παρὰ τὸ νικᾶν ποῦμνος. Thucyd. VI. 9. νομίζον ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι, ὅς ἐστι καὶ τῆς σάματος τε καὶ τῆς ὑσίας προνοήται. Dio Chrys. XL. p. 486. C. ἔπειτα οἶμαι καὶ τὴν σάματος δεῖν ποιήσασθαι τινα πρόνοιαν, ἐκ πολλῆς καὶ συνεχῆς ταλαιπωρίας ἀπειρηκότες.

Aristides Platonic. II. p. 158. πανταχῶ πῶσαν φροντίδα καὶ πρόνοιαν ἐποιεῖτο εὐταξίας αὐτῶν. Demosthenes Philipp. III. καὶ πρόνοιαν τῶν ὑμῶν αὐτῶν — ποιήσθε. C. Mid. μήτ' ἐορτῆς μήτε ἱερῶν, μήτε ὁμῶν, μήτ' ἄλλης μηδὲς πρόνοιαν ποιέμενοι, οὐ καταψηφισθε. C. Polyclem. ἐδὲ παρὶ τῶν παρεληλυθότων τριηραρχῶν ἐπιμέλειαν ποιήσασθε μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν. Plinius Epist. IV. 11. Omnibusque numeris pudoris πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν ἐνσεχόμενος πεισῶν. Polybius III. 68. ἐπεσφίετο δ' αὐτῶν πρόνοιαν τὴν ἐνδεχομένην.

IV. 6. ἔτι τῆς ὑπαρχέσης αὐτοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων πρὸς τὰς Μεσοσηνίας Φιλίας καὶ ὑπομαχίας, ἐδ' ἡντινῶν ποισάμενοι πρόνοιαν. Cic. ad Attic. IX. 4. τῶν οἰκειοτάτων ποιῆσθαι πρόνοιαν. Isocrat. Panegy. ὡς εἰκός ἦν, αὐτὰς μᾶλλον ποιήσασθαι πρόνοιαν. Xiphilinus in Did. Julianο τῆς ἐαυτῶν ἀσφαλείας πρόνοιαν ἐποιεῖτο. Polybius p. 294. πολλὴν ἔν ποιέμενος πρόνοιαν Ἀντίβας τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν, ἀντικτὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἄμα καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν. p. 527. δεῖν αὖ εἰ μὴ μάλιστα ποιήσασθαι πρόνοιαν καὶ τὴν χειρὶσιν καὶ τῆς οἰκονομίας. p. 616. ὡς ὑπὲρ ἰδίας σάματος βεβλημένοι καὶ καθόλου πάντων τῶν τῆς ἐλλάδος μερῶν, ὡς οἰκίαν καὶ προσήκονταν αὐτῶν, ποιήσῃ πρόνοιαν. p. 668. τῶν δ' ἐπικινῶν βραχυῖαν τινα ποιήσασθαι πρόνοιαν. p. 826. ποιήσασθαι γὰρ πρόνοιαν ὡς ἰδίων ἀδελφῶν καὶ τέκνων. Horatius I. Epist. 4. 15. Me pinguem & nitidum bene curata cute vifes.

I. Horatius I. Sat. IX. 68. Meliore tempore dicam, hodie tricesima sabbata. Vis tu Curtius Judaeis oppedere? Nulla mihi, inquam, religio est.

At

3 Διόντα μὴ ἐξυθνεῖται· ἔ· ὁ μὴ ἐδιδόν, τ' ἐδιδόντα μὴ κρινέται· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν πορ-
4 ελάβετο. Σὺ τίς εἶ· ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ ᾤκει· ἢ πῶς σα-
5 ῖναι; δὲ· δυνατὸς γὰρ ὅστις ὁ Θεὸς ᾤκει αὐτόν. Ὅς μὲν κρίνει ἡμέραν πᾶσαν ἡμέραν, ὅς

αὐτὸν] ὁ δὲ ACD. a prima manu Clemens paed. II. 1. Strom. III. p. 337. Damascenus. οὐδὲ FG.

αὐτὸν] αὐτὸν Editio Complut.

δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεός] δυνατεῖ γὰρ ὁ κύριος A.

Augustinus c. Admantum 14.

δυναται γὰρ ὁ Θεός C. a prima manu. Versio Copt. Syr.

ὁ Θεός FG.

ἐστὶν] — Chrysostomus, Basilus eth. 84.

5. μὴ] + γὰρ AC 26. 39. Versio Copt. Ruffinus, Augustinus l. 2. de moribus Manichaeor.

At mihi; sum paullo infirmior, unus multorum. Ignosces: alias loquar.

Jos. B. II 21. 1. φροντίς δ' ἦν αὐτῷ μηδὲνα προσλαμβάνων ἐνέλωτον, ἀλλὰ τὴν ἐνέξια σώματος, καὶ ψυχῆς παρησυχίαν; καὶ πολὺον διακρίνας διαφέροντας ἐξελέγγο. Act. XVIII. 26. XXVIII. 2. mox comm. 3. infirmum recreare, refocillare, sustentare.

Eupharius p. 162. Ἐπιφάνιος ἄνθρωπος ἦν μὲν ἐκ Συρίας, διδασκαλίας δὲ εἶναι περὶ τῶν διακρίσεων δόξας τῶν ζητημάτων. Non ut in ipsius sententiam curiose inquiratis, eamque severe damnetis. Jac. II 4.

2. Athen. XI. p. 493. B. ὡς οἶονται τινες τὸ ὅς ἀντὶ τῷ ὁ λαμβάνοντες ἐπὶ τῷ Μαχάονος λέγοντες· ἄλλ' ὅς μιν μοιζοῦν. — ἐπειτα δὲ τὸ ὅς ἀντὶ προτακτικῶς τῷ ὁ ἄνθρωπος ἔδωκε τήν τε, τ' ἐμπαλὶ δὲ ἀντὶ τῷ ὁς ὑποτακτικῶς παραλαμβάνει τὸ προτακτικὸν ὁ· εἶον· ἔνθα δὲ Σίνυφος ἔσκει· ὁ κέρδιος γένει ἄνδρῶν. II. ζ. 153. Od. β. 262. κλέθι μοι ὁ χερὶς Θεὸς ἡλύεις.

Plut. Cat. p. 350. D. θεραπεύειν καὶ διατεῖν τὰς νοσούντας οἰκοί — τρέφειν δὲ λαχάνους — καὶ γὰρ τοῦτο κοῖφον εἶναι καὶ πρόσφορον ἀσθενήσιν. Dio C. XLV. 18. ἀσθενέστερος προσελάμβανεν. Max. Tyrius VIII. 3. οὐ ποικίλονται δὲ ἀσθενίαν. Suet. Aug. 87. betizare pro languere, quod vulgo lachanizare dicitur. Plant. Captiv. I. 2. 85. Asper meus vitus fane est. P. Senteisne esitas? H. multis oleribus. P. Curato aegros domi. Spartianus in Dio Juliano. Sacpe autem, nulla existente religione, oleribus leguminibusque contentus sine carne coenaverit. Augustinus Exposit. ex Epist. ad Romanos 78. Quidam vero infirmiores abstinere a carnibus & a vino, ne vel nescientes inciderent in ea, quae idolorum sacrificabantur. Omnis enim tunc immolatio caro in macello venundabatur, & de primis vini libabant gentes simulacris, & quaedam in ipsis torcularibus sacrificia faciebant. Seneca Epist. 108. Cum coeperat voluptates nostras refellere, laudare castum corpus, sobriam mensam — libebat circumferre gulam ac ventrem — Inde vino caret stomachus — non pudebit fateri, quod mihi amorem Pythagorae injecerit Sotion. Docbat, quare ille animalibus abstinuisset, quare postea Sextius. — Hic homini satis alimentorum citra sanguinem esse credebatur — adjiciebat, contrahendam materiam esse luxuriae; colligebat, bonae valetudini contraria esse alimenta varia, & nostris aliena corporibus. At Pythagoras &c. — Haec cum exposuisset Sotion — non credis, inquit, animas in alia corpora atque alia describi? — Magni ita crediderunt viri, itaque iudicium quidem tuum sustine: ceterum omnia tibi integra serva. Si vera sunt ista, abstinuisse animalibus innocentia est: si falsa, frugalitas est. Quod illic credulitatis tuae damnum est? Alimenta tibi leonum & vulturnum eripio. His instinctus abstinere anima-

libus coepi. — Quaeris, quomodo deserim? In Tiberii Caesaris principatum juventae tempus incidere: alienigenarum sacra movebantur: sed inter argumenta superstitiosis ponebatur animalium abstinentia. Pare itaque meo rogante, qui non calumniam timebat, sed philosophiam oderat, ad pristinam consuetudinem redii, nec difficulter mihi, ut inciperem melius coenare, persuasit. Philo apud Euseb. P. VIII. in fine. Διὸ καὶ μέχρι νῦν, εἰς λόγους ἐγκρατείας, ἀπαξάπαντα ἀπέχονται [ζώων] λαχάνων, καὶ κερπύων, καὶ καρπῶν δένδρων προσοφθαλμῶν καὶ ἄλλων χρωμάτων. Clemens Paedag. II. Ματθαῖος μὲν ἦν ὁ ἀπόστολος σπερμάτων καὶ ἀκροδύων καὶ λαχάνων ἅνθρωποι κρεῶν μεταλαμβάνοντες. Canon. Apost. 50. εἰ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος, ἢ ὅλων τῶν καταλόγου τῶν ἱεραικῶν, γάμος καὶ κρεῶν καὶ οἶνος οὐδὲ ἀσκήσιν ἀλλὰ διὰ βδελυρίας ἀπέχεται, ἐπιταθῆναι ὅτι πάντα καλὰ λίαν, καὶ ὅτι ἔρση καὶ θῆλυ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ βλασφημιῶν διαβάλλει τὴν δημιουργίαν, ἢ διωρθέσθω, ἢ καθαιρεῖσθω, καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποβαλλέσθω ὡσαύτως καὶ λαϊκός. Canon 14. Anagranus. τὸς ἐν κλήρῳ πρεσβύτερος ἢ διάκονος ὄντας, καὶ ἀπεχομένους κρεῶν, ἔδοξεν ἐφάπτεσθαι καὶ ἔστας, εἰ βέλονται κρατεῖν ἑαυτῶν· εἰ δὲ βδελύσσονται, ὥς μηδὲ τὰ μετὰ κρεῶν βαλλόμενα λάχανα ἐσθῆναι, καὶ μὴ ὑπερκοῖν τῷ κανόνι, παύσθαι αὐτοὺς τῆς τάξεως. Lucianus Philopseud. 8. ὁ μέντοι ἰατρός — βοηθεῖν ἀξίαν τῷ ἐν κράτει μετὰ τῆς τέχνης, οὐκ τε παραγγέλλον ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτέσθαι. Dan. I. 10. 12. 16.

4. Xenophon de republ. Athen. I. 10. ἂν τις τύπῃ τὸν ἀλλότριον δῶλον, γραφὰς εἶναι αἰκίας κατὰ τὴν τύπτοντα. Ovidius F. I. 18. Ingenium vultu statque cadique tuo.

Putas, illum reditutum ad Idololatriam.

5. Hilarius in l. Sunt quidam, qui quarta feria carnem non edendam statuerunt; sunt qui sabbatis; sunt item qui a Pascha usque ad Pentecosten. Hieronymus in Gal. IV. 4. Quartam sabbati observantes, & pasceven, & diem dominicam, & jejunium quadragesimae, & Paschae festivitatem, & Pentecostes laetitiam, & pro varietate regionum diversa in honore martyrum tempora constituta. Beresford R. XI. 6. Turnus Rufus, ille impius, quaesivit ex R. Akiba: quid unus dies praeferat aliis diebus? respondit ei: & quid vir viro praefat? Galenus in X. Therapeut. ἡ μὲν πρώτη τροφή μετὰ τὴν πρώτην διάκριτον· αἱ δ' ἄλλαι παρὰ μέαν. de tuend. Valet. V. καὶ μὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀλλὰ παρὰ μέαν· εἰ δὲ μὴ, διὰ τρίτης ὑπέλθοι δύοι ἡμερῶν ἐπισχεθεῖσα. & ante saepius. Dio Coccej. exc. p. 598. ἀλλ' ἡμέραν ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἢ καὶ πλείους ἐναλλάξ μόνος ἄρχειν. Ὁ δὲ Φάβριος κ. τ. λ. diem prae die judicat. Longus pastoral. I. καὶ παραφυλάξας, ὅτι παρ' ἡμέραν παρὰ τὸν πότον ἀγνοοῖ τὰς ἀρίτας· πότε μὲν ὁ Δάφνης, πότε δὲ ἡ παῖς. Polybius in polit. Rom. p. 674. παρὰ δὲ μέαν ἡμέραν τὰς μὲν ἡγέται τῶν στρατοπέδων, τὰ αὐτὰ δὲ πάλιν ἔπεται. A-

δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πειλοφορεῖσθω. Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, 6
 Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. + ὁ ἐδίδων, Κυρίῳ ἐδίδει·
 εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ. καὶ ὁ μὴ ἐδίδων, Κυρίῳ οὐκ ἐδίδει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. Οὐδεὶς 7
 γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, 8
 ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε ἔν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκω-
 μεν, τῷ Κυρίῳ ἐσμέν. Εἰς τὸτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ 9
 νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸ ἀδελφόν σου; καὶ σὺ τί ἐξεθνεῖς τὸ ἀδελ- 10
 φόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. Γέγραπται γάρ· Ζῶ ἐγώ, 11
 λέγει Κύριος· ὅτι ἐμοὶ κάμψαι πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.

Ἄρα

+ καὶ

~ἐζησεν

ἐκαστος] + δὲ 3. 14. 37. Versio Syr.

ἐν] — A 38. Theodoretus, vita Syncretice 97. Constantinus Domino Synod. Ep. Oecum. VI.

6. ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ φρονεῖ] — AC. a prima manu DEFG. 23. a prima manu. Versio Vulg. Copt.

Æthiop. Rufinus, Hilarius. probante J. Millio prol. 1204. φρονῶν] σὺ φρονῶν P. Junius.

φρονεῖ postorius] + καὶ 1. 21. 26. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 35. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 52. 54.

55. Apost. 2. Editio Complut. Stephani 1. 2. Haulini, Bengelii. Versio Syr. Chrysostomus, Augustinus. Basilii.

Eth. 54. Oecumenius, Damascenus.

εὐχαριστεῖ γὰρ] καὶ εὐχαριστεῖ A. 31. 43. Versio Syr. Codices Latini. Clemens Al. paed. II. 1. Iſidorus II. 138. Damasc.

εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ] — 4.

κυρίῳ ἐσθίει] — 7. a prima manu.

ἀποθνήσκωμεν bis] ἀποθνήσκομεν ADFG. 14. 30. 37. a prima manu. 41. 47. Ephrem T. VI. p. 407. ἀποθ- 12

νωμεν post. 2. 4. 30. 33. 35. 36. 48. Apost. 2.

ἐάν τε quarto loco] + ἐν FG.

καὶ primum] — AC a prima manu FG. 3. 4. 18. a prima manu 19. 48. Versio Copt. Vulg. Cyrillus Act.

Eph. V. Damascenus.

καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη, καὶ ἀνέζησεν] ἐζησεν, καὶ ἀπέθανεν, καὶ ἀνέστη DE Hilarius, Augustin. de mor. Manich. 1. 4. Gaudentius.

καὶ ἀνέστη] — AC Versio Armen. Copt. Syra posterior, Æthiop. Cyrillus Glaph. p. 54. 307. Act. IV. V. in Esaj.

p. 745. in Amos 283. in Zach. p. 791. Cyrillus Hier. p. 172. Dionysius Alex. Damascenus. Chrysostomus. in Act.

H. 38. Joſius ap. Phot. Bibl. 222. Fulgentius ad Obj. 10. Arianor. Irenaeus III. 20. probante J. Millio prol. 763.

8c J. A. Bengelio.

καὶ ἀνέζησεν] — FG. Verf. Vulg. Origenes c. Celf. p. 100. in Jo. I. 27. VIII. 40. Cyrillus in Sophon. p. 614. ex 1. Theff. IV. 14.

ἀνέζησεν] ἐζησεν AC 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 18. 20. 21. 23. 26. 29. 30. 31. 32.

33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 42. 44. 46. 47. 48. 54. Apost. 2. Editio Complut. Bengelii. Plant. Versio Copt.

Syr. utraque: Cyrillus Glaph. p. 307. in Esaj. p. 240. in Amos 285. Act. Eph. IV. V. Cyrillus Hieros. p. 172.

Irenaeus III. 20. Chrysostomus in Act. H. 38. Oecumenius, Theophylactus, Damascenus, Ephrem. prob. J. Millio prol. 763.

νεκρῶν καὶ ζώντων] ζώντων καὶ νεκρῶν 54. 55. Ephrem. 10. τί κρίνεις] τίς εἰ ὁ κρίνων 47.

theaenus XIV p. 593. F. τὴν δὲ Νέαιραν εἶχον ἡμέραν
 παρ' ἡμέραν, διαίτησιν γενόμενον φίλων, φρονίῳ καὶ Στέ-
 φανος ὁ ῥήτωρ. Demosth. C. Neae. συνεῖναι δ' ἑκατέρῳ
 ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Lucianus D. Mort. 1. ὁ Ζεὺς —
 ἐποίησεν, ὥστε τὰς δύο ζῆν μίαν παρὰ μίαν ἡμέραν. Od. λ.
 303. ἐτερήμερον. Eustathius. ἀντι τῆ παρ' ἡμέραν, ὥς μίαν
 μὲν τεθνῶσαι ἀμφοτέρους, ἑτέρας δὲ ζῆν. Schol. μίαν παρὰ
 μίαν ἡμέραν ζῶντες. Schol. Euripid. Orest. 465. Κάτορα
 καὶ Πολυδευκην, οἱ παρ' ἡμέραν ἔζον. Pollux I. 65. τὸ
 δὲ παρὰ μίαν [μῆνον] παρήμερον, ἐτερήμερον. Apollodor.
 Bibl. III. 10. Ζεὺς ἀμφοτέροις καὶ ἐν θεοῖς εἶναι καὶ ἐν
 θνητοῖς ἔδωκε. Schol. Pindar. Nem. X. 103. ὥστε κα-
 τὰ μὲν τὸν διεσκευαστά παρ' ὁμῶν παρ' ἡμέραν αὐτὸς ἀπο-
 θνήσκει. Polyaeus p. 105. ἐν λιμῷ γνώμην ἠγρεύσεν,
 παρὸς μίαν ἡμέραν ἀσιτεῖν. Arrianus Epictet. II. 18.
 τὰς ἡμέρας ἀρίθμῳ ὥς ἐκ ἀργίστης· καθ' ἡμέραν ἐάθειν ὀρ-
 γιζέσθαι, νῦν παρ' ἡμέραν, εἴτα παρὰ δύο· εἴτα παρὰ τρεῖς.
 Versio Codicis D. alterno quoque die. Augustinus
 Exposit. & c. Adimant, alternos dies. Polybius p.
 361. τῆς δ' ἡγεμονίας τῇ Γαίῳ καθήκουσας εἰς τὴν ἐπίστασιν
 ἡμέραν, διὰ τὸ παρὰ μίαν ἐκ τῶν ἐθισμῶν μεταλαμβάνειν
 τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπ' αὐτοῦ. p. 665. διὰ τὸ παρὰ τετάρτην ἡμέ-
 ραν ἐκαστὴ σημασίας καθέκειν τὴν λειτουργίαν.

Plut. de lib. ed. p. 12. A. περὶ μὲν ἔν τέτων, ὅπως
 ἑκάστος αὐτὸν πίπτειν, ὅπως ὑπολαμβάνεται.

6. Gratias agebant Deo Judaei & Judaizantes, quod
 legem dedisset, & discernimen ciborum instituisset.

7. vid. supra in VI. 10. Persius IV. 23. Mihi nempe

valere & vivere doctus. Livius III, 61. Illa die pri-
 mum liberos pro libera urbe Romana pugnare, sibi-
 met ipsis victuros, non ut decemvirorum victores
 praemium essent. Menander in Philadelpho ap. Stob.
 CXX. τὰς εἰς τὸ ζῆν, ἐκ ἑαυτῶ ζῆν μόνον. Plut. Cleo-
 men. & Agid. p. 819. F. αἰσχρὸν γὰρ ζῆν μόνον· αὐτοῖς καὶ
 ἀποθνήσκουσιν. Phocion. p. 749. C. τὸ μὲν γὰρ αὐτὸς ὑπὲρ
 ἑμῶν ἀπαύτων ἀποθανεῖν εὐτυχίαν ἑμαυτῷ δέειμν. Ter. Eu-
 nuch. III. 2. 27. Atque haec qui misit, non sibi soli
 postulat te vivere, & sua causa excludi caeteros.
 Valerius M. V. 4. Qui ad id tempus mutus sibi
 vixerat, salutis parentis vocalis factus est. Horatius
 1. Epist. XVIII. 107. Sit mihi, quod nunc est;
 etiam minus, & mihi vivam, Quod superest ae-
 vi, si quid superesse volunt Di. Eustathius in Il.
 α. p. 1502. 42. φιλοπότερα τὸν Ἀχιλλεῖα δηλοῖ, αἰρέ-
 μιστον ἐκ ἑαυτῶ ζῆν, ἀλλ' ἵνα ἐπιμέλειτο πατρὸς γέροντος.
 Euripid. Ion. 646. εἰ δ' ἑμαυτῶ ζῆν, ἥδη γὰρ ἡ χάρις
 μεγάλῳσι χαίρειν, σμικρὰ δ' ἡδῶς ἔχειν. Senec. de Bre-
 vit. Vit. 5. Omnis ejus [Augusti] sermo ad hoc
 semper revolutus est, ut speraret sibi otium: hoc
 labores suos, etsi falso, dulci tamen oblectabat so-
 latio, aliquando se victurum sibi. Ter. Adelph. V.
 4. 10. ille suam semper egit vitam in otio, in con-
 viviiis — sibi vixit, sibi sumtum fecit — ego
 — duxi uxorem — nati filii — illis dum stu-
 deo ut quamplurimum facerem, contrivi in quae-
 rendo vitam atque aetatem meam. Senec. epist. 48.

Vi-

- 12 Ἄρα ἐν ἑκάτῃ ἡμῶν περὶ ἐαυτῆς λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Μηκέτι ἐν ἀλλήλῃς κρίνομεν
 13 ἀλλὰ τὸτο κρίναι μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι προσκομιμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον.
 14 Οἶδα ὃ ἐπέπαισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι ἐδὲν κοινὸν δι' ἐαυτῶν εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ
 15 τὸ κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. Εἰ δὲ ἡ βρώμα ὁ ἀδελφός σε λυπεῖται, οὐκ ἐτι κα-
 16 τὰ ἀγάπην ᾤεσπαταις. μὴ τῷ βρώματί σε ἐκείνον σπόλλυε, ὑπὲρ ἧς Χριστὸς ἀπέθανε.
 17 πώσις, ἀλλὰ διχαριστή, καὶ εἰρήνη, καὶ χάρις ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Ὁ ᾧ ἐν τέτοις δε-
 18 λείων τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δοκιμὸς τοῖς ἀνθρώποις. Ἄρα ἐν τὰς εἰρή-

115

- τι prius] + γὰρ FG.
 σε prius] + ἐν τῷ μὴ ἐσθίειν DEFG. 45. Hilarius. 2 τ' ἀδελφὸν ad τ' ἀδελφὸν] — 2.
 χριστοῦ] Θεοῦ ADEFG. 47. in ora. Codices Latini, Damasceus. Augustinus de morib. Manich. II. c. Adimant. σου τί] — 49.
 Fulgentius ad Ob. 10. Arrianor. Orosius de Arbitr. libert. Rufinus: Quod vero in praesenti quidem loco tribunal Dei, ad Corinthios vero [2. Cor. V. 10.] tribunal Christi posuit, ego quidem puto nullam esse differentiam, quo minus unum atque idem tribunal Dei & tribunal Christi nominetur, secundum quod ipse salvator in Evangelio dicit: omnia, quae habet pater, mea sunt, probante J. Millio prol. 1432. 11. ὅτι] εἰ μὴ FG.
 γόνῳ] + ἐπικρατῶν, ἐπιγυῖον, ἐκαταχθόνιον 30. in ora. 38. 48. 54. Editio Complut. Plantin. πᾶσα γλώσσα ἑομολογῆσεται] ἑομολογῆσεται πᾶσα γλώσσα DEFG. Augustinus c. Adimant. Hilarius.
 Θεῷ] κυρίῳ 47. Versio Syra posterior, & elita in margine. 12. οὖν] — D a prima manu FG.
 δώσει] ἀποδώσει D. a prima manu. FG. Versio Vulg. τῷ Θεῷ] — FG.
 13. οὖν] Versio Syra posterior habet cum asterisco. κρίνεται] κρίνεται D a prima manu FG.
 14. εἰς 2 19. 26. 30. 32. 37. 55. Versio Copt. Nazianzenus Apol. Cyrillus de Ador. p. 149. Antiochus 49. ἢ σκάνδαλον] — Z. Pierce. vid. comm. 21. 14. κυρίῳ] χριστῷ 30. 31. 36. 38. 46. Editio Complut. Genev.
 15. αὐτοῦ] αὐτοῦ AF. 1. 2. 4. 7. & Schol. Severiani: τοῦ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ 46. 52. 55. Editio Erasmi. Ald. Com- αὐτὸ 33. 35. ἐκείνῳ] ἐκείνῳ 30. 44.
 16. οὖν] — FG. 3. probante J. Millio prol. 450. 6] — FG.
 17. ἡμῶν] DEG Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. Clemens paed. II. 1. Augustinus, Hilarius. probante 17. δικαιοσύνη] + καὶ ἡσυχίας 4.
 18. τέτοις] τέτῳ ACD. a prima manu. FG. 5. Versio Copt. Vulg. Origenes, qui ad Spiritum S. refert. Chryso- 14. Augustinus de morib. Manich. II. 14. probante J. Mil-
 stomus vero ad τὸ ἀγαθόν comm. 16. Damasceus, Hilarius, τῷ] — AD. a prima manu FG.
 lio prol. 1384. Θεῷ] χριστῷ 30. κυρίῳ 47.

Vivat necesse est alteri, qui vult sibi. Ovidius T. III. 4. 4. Vive tibi, & longe nomina magna fuge. Vive tibi: quantumque potes, praelustria vita. Aboth IV. 22. Non tua sponte formatus es, non tua voluntate natus es, non tua voluntate vivis, non tua voluntate moreris, non tua voluntate redditurus es rationem Regi omnium regum.

8. Propertius II. 12. 36. Hujus ero vivus, mortuus hujus ero. Tanchuma f. 78. 4. Dixit metator ad Deum: Domine mundi, Moses in vita sua tuus erat, & in morte tuus est.

9. Christus & mortuus est, & rediit in vitam, & nunc vivit, atque in aeternum vivet; nisi fuisset mortuus, non nos redemisset: nisi rediisset in vitam, non habere imperium in nos posset: nisi vitam coelestem viveret immortalis, non haberet imperium.

Suidas in οἱ μοι. Ὁ ἱεροῦς — διότι ὡς φάσιν καὶ ζῶντων καὶ τετελευτηκότων ἄρχει, καὶ παρ' ἑμφοτέρων τιμῶς δέχεται. Diodorus V. 69. de Ἀδῳ, διὰ καὶ τῶν τετελευτηκότων ὁ Θεὸς ἔτος περιλήπται κυριεύειν. Phil. II. 10. 11.

10. Vis iudex federe? stabis iudicandus ipse.

11. Curtius VIII. 8. Tu Macedonas voluisti genua tibi ponere, venerarique te ut Deum. Eusebius in II. n. p. 539. 1. κάμπτεται δὲ γόνῳ ἵσθ' ὅτι καὶ ἱκετευτικῶς, ὃ καὶ γονυπιτῶν λέγεται, καὶ γόνῳ κλίειν, καὶ συνθίτῳ γονυκλίνειν. κάμπτει δὲ τις γόνῳ καὶ ἐπὶ τιμῇ ὁδὸς ὑπερχίζοντες. p. — γόνῳ δὲ κάμψαι — λέγεται — καὶ ἐπὶ υποταγῇ, καὶ ἐπὶ ἱκετικῇ. T. 1234. 1. σημειώσαι, ὅτι ἄμφορος μὲν τὸ γόνῳ κάμψαι ἐπὶ τῇ καθι-

σθῆκῃ λέγει, εἰς διαφορὰν τῷ ἱσθῶσαι· οἱ δὲ μὲν ὁμιλοῦν ἐπὶ ἱκετικῇ καὶ προσκυνήσει τίθενται, λέγοντες τῷτο καὶ συνθίτῳ γονυπιτῶν. Nonnus Dionys. XXI. Ἀμκιπαγῆς πᾶνδρητο, καὶ οὐ γόνῳ κάμψαι Λυαίῳ, ἔδ' οἱ χεῖρα τίταιναι ἀλεξήτειρον ἀνάγκης, οὐ βροντῆς φόβον εἶχεν. XXXIII. Σὺ δὲ τόξον ὑπέρτερον, ᾧ γόνῳ κάμψαι Ζεὺς ὑπάτος, καὶ θυρὸς Ἄρης, καὶ θύραμιος ἱριυῆς.

12. Aristot. Oecon. II. ἵως αὐτὸς παραγενόμενος τὸν λόγον αὐτῷ δῶ. Plut. de lib. ed. p. 11. B. λόγον δῶναι καὶ λαβεῖν.

13. Ambigue dictum. κρίνομεν, damnemus. κρίνα-τε aequum & justum iudicate.

14. Machon ap. Athen. XIII. p. 581. C. εἶπεν δὲ δὸς ὅσον ἐπιθυμῶν, πάτερ, εἶδα γὰρ ἀκριβῶς καὶ πίπειθ', ὅτι εἰς νύκτ' ἀποδώσεις τῷ θυγατρὶ μου διπλῶν. Gal. VI. 10. Phil. II. 24. 2. Theff. III. 4. Scio & certissime persuasus sum.

Matth. XV. 11. Aeth. X. 14. 15. 1. Cor. VIII. 8. 1. Tim. IV. 4.

Maimon. de Jubilaeo V. 2. Id pendet ab ejus opinione. Si reputet ea tanquam ligna, ecce censentur ligna; si reputet ea tanquam fructus, ecce censentur fructus.

17. Plut. de Sanit. tuend. p. 114. C. βρώσις καὶ πόσις. II. τ. 21. οὐ πόσις ἐδὲ βρώσις. Od. α. 191. ὃ οἱ βρώσιν τε πόσιν τε παρτιθῶ. Xenophon.

πρὶ μὲν δὲ βρώσεως καὶ πόσεως ἕτως κατασκευασμένος ἦν. 3. Jo. 4. Aeth. XIII. 12.

18. Berachoth f. 17. 1. Salutare debet fratres, propinquos, omnes, etiam peregrinos in platea; ut sit dilectus supra, & desiderabilis infra, & sit

νης διώκωμεν, καὶ τὰ τ' οἰκοδομῆς τ' εἰς ἀλλήλους. Μὴ ἔνεκεν βρώματι καὶ ἀλάτῃ τὸ ἐργον τῷ θεῷ. πάντα μὲν καθαρά· ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀφ' προσκόμματι ἐοσίονι. Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πίνειν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σε προσκόπτῃ ἢ σκανδαλίζῃ ἢ ἀσθενῇ. Σὺ τίςτιν ἔχεις· καὶ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τῷ θεῷ.

Μα-

+ Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στήριξαι καὶ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ,
+ καὶ ὑπακούειν μυστηρίῳ χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένῳ· φανερωθέντι δὲ νῦν ἀφ' ἐμοῦ
+ γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς

19. διώκωμεν] διώκομεν AG 39. 43.

20. κατὰ] καταλύει FG.

ἢ σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενῇ] — AC. Versio Syr. Copt. Aethiop. Origenes c. Cels. p. 396. & in l. Augustinus c.

Adimant. 14. Damascenus. probante J. Millio in l. & prol. 1204.

22. σὺ] + δὲ 37.

ἔχεις] ἔχεις; 7. Editio Stephani, Haulitini, Bengelii, Colinaei, Erasmi, Bogardi. probante H. Grotio.

σεαυτὸν] σεαυτὸν ADE 38. Editio Stephani, Haulitini, Colinaei, Bezae 2. σεαυτῷ FG.

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ] — 20. 42.

23. ὁ] τὸ D. a prima manu. 37.

ἐν] + commata 25. 26. 27. capitis XVI. A 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 51. 52. 54. 55. Versio Slavonica, Syra posterior. Arab. •Lecttionaria Graeca. Codex G. Ispacium relinquit vacuum. Cyprianus Aët. Eph. V. Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus, Theodulus, Damascenus. Tertullianus c. Marcion. Bene autem, quod & in clauisula tribunal Christi comminatur [supra comm. 10.] Hieronymus in Eph. III. 5. qui volunt prophetas non intellexisse quid dixerint, & quasi in extasi locutos cum praesenti testimonio illud quoque, quod ad Romanos in plerisque codicibus invenitur, ad confirmationem sui dogmatis trahunt, legentes: ei autem &c. Origenes vel Ruffinus: Caput hoc Marcion, a quo scripturae Evangelicae atque Apostolicae interpolatae sunt, de hac Epistola penitus abstulit. Et non solum hoc, sed & ab eo, ubi scriptum est: Omne autem, quod non est ex fide, peccatum est, usque ad finem cuncta dissecuit. In aliis vero exemplaribus, i. e. in his, quae non sunt a Marcione temerata, hoc ipsum caput diversè positum invenimus. In nonnullis etenim codicibus post eum locum, quem supra diximus, statim cohaerens habetur: Ei autem qui potens est vos confirmare. Alii vero codices in fine, i. e. ut nunc est positum, continent. Sed jam veniamus ad capituli hujus explanationem. T. Beza in annot. Editt. 1. 2. Hic in omnibus nostris vetustis Codicibus, & Graecis etiam scholiis attextuntur tres versiculi, qui in impressis solent hanc Epistolam claudere, nempe decimi sexti capitis vers. 25. incipiens a τῷ δὲ δυναμένῳ 26. 27. definens in ὃ ἡ δόξα εἰς τὸς αἰῶνας. Ac fortassis, praeter omnium Codicum consensum, non defunt etiam aliae rationes, quibus probetur, haec potius hoc loco legi de-

acceptus creaturis. Jos. A. XVI. 6. 7. ἔθεσαν μὲν γὰρ ὁδοὶ ἐν γένος ὁ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ χρῆται, κατὰ πόλεις ἐστ' ὅπῃ πολλῆς ἐγγυσιμένης διαφορᾶς· τὸ δίκαιον δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμοίως ἐπιτηδεύσει λυσιστελεῖσθαι ὃν ἔλλησιν τε καὶ βαρβάρους, ὃ πλεῖστοι οἱ παρ' ἡμῶν νόμοι λόγον ἔχοντες ἄκασιν ἡμᾶς, εἰ καθαρώς ἐμμένοιμεν αὐτοῖς, εὖνους καὶ φίλους ἀπεργάζονται. διὸ καὶ ταῦτα παρ' ἐκείνων ἡμῖν ἀπαίτητόν, καὶ δεῖον ἔκ ἐν τῇ διαφορᾷ τῶν ἐπιτηδευμάτων οἰσθαι τὸ ἀλλότριον, ἀλλ' ἐν τῷ πρὸς καλοκαγαθίαν ἐπιτηδεύειν ἔχιν. Τῷτο γὰρ κοινὸν ἔπασιν, καὶ μόνον ἰκανὸν διασώζειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον.

21. Od. ω. 363. ταμοριμένους κρέα πολλὰ & saepissime. Athenaeus V. XII. p. 540. C. ὀλομελῆ κρέα χρυσάων τε καὶ πτηνῶν, καὶ θαλασσίων ζώων. IV. p. 130. F. τίτλαρα λήψῃ κρέα μικρά. Xenophor. paed. II. ἐγένετο ἰκάσας τρία κρέα.

vid. in XIV. 2. Augustinus de moribus Manichaeor. II. 14. Eo tempore, quo haec scribebat Apostolus, multa immolaticia caro in macello vendebatur. Et quia vino etiam libabatur Diis gentilium, multi fratres infirmiores, qui etiam rebus his venalibus utebantur, penitus a carnibus se & vino cohibere maluerunt, quam vel nescientes incidere in eam, quam putabant, cum idolis communicationem. Publicola Augustino Epist. 153. Si de arca trituratoria tritici, vel cujuscunque leguminis, aut torculari, de qua daemone oblatum est, si licet inde manducare Christianum scientem? De luco si licet ad aliquem usum suum Christianum scientem ligna tollere?

Diodorus S. XXXIV. p. 652. ἐπὶ τούτῳ προήλθεν ἀμώτοτος καὶ παρενομίας, ὥστε τὰς προσκόψαντας πανοικίως τιμωρεῖσθαι. excerpt. p. 546. ὥστε τὸν Ἀπόλλωνα προσκόψαντα Διὶ δούηναι θητίειν παρὰ τὸν Ἀδμήτην.

Appian. B. C. II. p. 732. τὸν δῆμον ὁρῶν ἥδη τί προσκοπτόμενοι αὐτῷ, διὰ τὰς τῷ δικασμῷ δίκας. ... πολλὰ τιμῶντι με τῷ δήμῳ προσέκοψα.

Quanto petra major est lapide, tanto scandalum majus est quam προσκομμα, Sup. IX. 33. Si importune instas, ut frater ex Judaeis edat cibos lege Moysi vetitos; aut ille movetur ut edat aut non. Si non edit, animus illius a te magis alienabitur, & tuus ab illo; tu ipsum ridebis & contemnes tanquam superstitiosum: ille te judicabit impium, qui nulla Legis a Deo latae reverentia ducatur. Hoc fiet cum injuria & damno utriusque vestrum, amicitia enim mutua frigesceat. Si vero, ut tibi placeat, edat, adhuc peiori loco res est, agit ille contra dictamen conscientiae suae, & tu ipsum ad peccandum adegisti. Illud est προσκομμα, hoc scandalum. Hoc pacto grave & lethale vulnus ipsi infligitur, ἀσθένεια πρὸς θάνατον, quam mors consequitur. comm. 15. 20. XVI. 17.

22. 1. Cor. XIV. 28. Heliodorus VII. 16. ἐχμεύθει καὶ κατὰ σεαυτὸν ἔχει, καὶ μηδενὶ φράζει. M. Antonin. VII. 58. εἶλε καλὸς εἶναι σεαυτῷ. Epictet. Arrian. IV. 8. καλῶς ἐνφράτης ἔλεγεν, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπειρώμην λαυθάνει φιλοσοφῶν. καὶ ἦν μοι φησι τῷτο ἀφίλιμος· πρότερον μὲν γὰρ ἦδ' ἐν, ὅσα καλῶς ἐποίην, ὅτι οὐ διὰ τὰς διατάξεις ἐποίην, ἀλλὰ δι' ἑμαυτὸν ἥσθιον ἑμαυτῷ καλῶς — πάντα ἑμαυτῷ καὶ τῷ θεῷ.

Δοκιμάζειν & κρῖναι opponuntur, ut probare & improbare. Felix qui se ipsum non damnat, in eam rem quam faciendum probat, praefert & eligit. Plut. Lycurg. p. 46. D. δοκιμάζεσθαι δὲ τὸν βυλόμηνον τοῦ συσσιτίου μετασχῆν ἕως φασί — ἱεραὶ σιωπῇ καθάπερ ψῆφον, ὁ μὲν δοκιμάζειν ἀπλῶς, ὁ δὲ κρῖναι σφιδέρα τῇ χειρὶ

22 Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν Φάγῃ, καί, χέκρι, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πάντες δὲ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτία ἔσιν. +

1 Οφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀδυνήματα τῶν ἀδυνάτων βασιλεύειν, καὶ μὴ εὐνοῖ
2 τοῖς ἀρεσκείν. Ἐκαστος — γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ὁρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν ὡς οὐκ

+ πάντα τὰ ἔθνη γνωρίζοντες. Μόνω σοφῶ. Θεῶ, 24. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα
+ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

here, quam ad calcem epistolae rejici, probante H. Grotio, J. Millio. H. Hammond. Et recte; praeterquam enim quod omnium Codicum & Interpretum Graecorum auctoritas jure merito apud nos major est quam Verfionum, & Stephani; videntur etiam haec verba multo aptius connecti cum iis quae hic habentur, quam poit salutationes Cap. XVI. Verbum *ἐκρίκει* comm. 25. non obscure respicit τὸ διακρινόμενον comm. 23. Et μόνω σοφῶ, significat & Judaeos & Gentes aequo jure debere uti in Ecclesia Christi vid. supra III. 30. denique σοφῶ σοφῶ, qui in unum corpus omnes nationes colligere voluit, opponitur, ἡ σοφία Ἰουδαϊκή, quae solos Judaeos exclusis gentibus admittendos censebat Col. II. 23. 1. Cor. I. 19. 20. Eph. I. 11. Non ergo probamus κρίσιν Stephani: ἐν ταύτῃ εἰρομένη ἐν πάσι τοῖς ἀντιγράφοις γινώσκουμεν τὴν τῷ δὲ δυναμένῳ ἐκρίκειν, καὶ τὰ ἐξῆς: ὡς ἂν ὁμοῦς ἀλλοῖς δοκίμῃ ἐν τῷ τέλει τῇ ἐπιστολῇ τεταχθῇ, multo minus Beza audimus, qui mutata sententia, in Ed. 3. 4. 5. Haec fortasse, inquit, varietas fraude Marcionis evenit, qui caeteris, quae ad finem usque epistolae sequuntur, expunctis, voluerit Epistolam hic finiri. Codex Latinus habet Capitula Epistolae ad Romanos 51, definit autem in Cap. XIV. Ex quo conficitur, ista Capitula ad Editionem Marcionis fuisse accommodata.

1. ἀρεσκείν] ἀρεσκον G sed in Verf. Latina: placere.

2. γὰρ] δὲ 11. Codices teste Erasmo. Verf. Syra — ACDEFG 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 12. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 29. 30. 31. 32. 35. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 52. 54. 55. Apost. 2. Editio Complut. Bengelii. Versio Vulg. Syra posterior, Copt. Chrysostomus, Basilii reg. brev. 118. Theodoretus, Oecumenius, Damasceus in l. & l. 4. a. 11. Theophylactus, Ruffinus, Pelagius, probantibus H. Grotio & J. Millio prol. 1107. Beza in annot. Edit. 1. In Codibus impressis addi solet particula γὰρ, quam nos expunximus, quod in omnibus nostris codicibus vetustis deesset, pro qua in uno duntaxat scriptum erat ἵνα δὲ. Nam certe non video, in quis hic sit locus illi conjunctioni, etiam si pro expletiva accipias. Animadverti autem, aliquoties Paulum in his praeceptis particulas omittere, quibus connectatur oratio: quemadmodum fit in eo docendi genere, quod Phalaris *διηρημένην ἐρμηνείαν* vocat, ut supra XIII. 13. XIV. 15. Id vero cum quispiam non animadvertet, supplevit γὰρ, quam deinde alius mutavit in δὲ, quum potius conveniret οὐν, illativa scilicet conjunctio. ἡμῶν] ὑμῶν FG. 4. 26. 28. 31. 37. 38. 39. 43. 45. 48. 52. 55. Editio Complut. Genev. Versio Vulg. Basilii reg. brev. 118. Damasceus ll. cc. Ruffinus. probante J. Millio prol. 1107.

χαρὶ πίστεως. Cic. in Verrem III. 31. Ut probetur frumentum. Modestinus. Menturas vini aut frumenti publice probatas corrumpere. Loquitur autem de eo, qui ex gentibus conversus sollicitat conversum ex Judaeis, ut edat cibos lege Moysi prohibitos; ipse quidem faciendo, quae sibi licita esse noverat, non peccabat, sed alterum, qui haec illicita putabat, ad edendum cogendo, coegit peccare, adeoque & ipse culpam ejus peccati contraxit. sup. II. 1.

23. Plinius Epist. I. 18. Si tutius putas illud cautissimi cujusque praeceptum: Quod dubitas, ne feceris; id ipsum rescribe. Philo de Profug. T. I. p. 565. 9. πρὸς δ' ἐρίσκειται κατεχόμενος, τὴν εἰς λόγος ἡσυχάζαν καὶ ἐπέχον. ἄριστον γὰρ ἱερῶν ἡσυχία καὶ ἐποχή περὶ ὧν πάντως ἐκ πίστις — ἡρεμία δ' ἀσφαλὲς ἐν σκότει.

1. Act. XIV. 8. Suidas & Harpocration. ἀδύνατοι, οἱ πεπηρωμένοι τὸ σῶμα, ἐλάμβανον δὲ ἔτσι δοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς βελλῆς ὁ μὲν ἐκάστης ἡμέρας ὀβολὸς δύο, οἱ δὲ ὀβολόν. Φιλόχορος δὲ φησιν θ. δραχμῶς κατὰ μῆνα. Hesychius. ἀδύνατοι, οἱ ἐντὸς κεκτημένοι τριῶν μῶν περὶ Ἀττικοῖς, ἐλάμβανον δὲ παρὰ τῆς βελλῆς β. ὀβολόν. Herodotus VI. 136. Μιλτιάδης δὲ αὐτὸς μὲν παρέειν οὐκ ἀπελογέτο. ἦν γὰρ ἀδύνατος, ὡς σηπομένη τῇ μηρῷ. & V. Homer. 34. συνέβη δὲ τῷ ὁμήρῳ κατὰ πολὺ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν. ἐκβῶς δὲ ἐκ τῶ πλοῖς ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματῶν, ἀδυνάτως ἔχων. Aeschines c. Timarch. ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφορεῖται, καὶ τὸ τελευταῖον ἀπολειφθέντος τῷ προσώτῳ τῆς γυναικὸς τοῖς ἀδυνάτοις δοκιμασθῆναι. Lysias πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν, οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον. καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι, καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων Synonymum ἀνάπηρος, ορροῦνται δυνάτες, δυνάμεις, ὑγιάνων, οὐ τῶς ἀδυνάτως

τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τῶς μάλα πιστεύοντας ταῖς αὐτῶν ῥώμας — περὶ ὀβολῶ μόνον ποιεῖται τῶς λόγους. Xenophon. Paed. . . . ἀδύνατος γενόμενος γῆρας. Plut. Galb. p. 1061. B. ὑπὸ συντόνῳ ποδῶν ἀδύνατος ὄντας τῷ σώματι. & in Thef. H. Steph. ἀλλ' οὐ διὰ τὸ τυφλὸς ἔστι ἀδύνατος ἔστι ἀνὴρ ὁ ἀνθρώπος ἐστίν. Porphyrius de Abstinens. III. 23. τῶν ζώων — πολλὰ, τὸ μὲν μιν γένεσι καὶ ποδῶν, τὸ δὲ ὅπως ῥώμῃ καὶ ἀκτῆς ἀκριβείᾳ πάντας ἀνθρώπους ἀπολείπειν, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο κατὰ, οὐδὲ τυφλός, οὐδὲ ἀδύνατος ὁ ἀνθρώπος ἐστίν. — οὐκ ὁμοίως μὴ λέγωμεν — εἰ νοσήσαντες φρονεῖ, καὶ κάκιον διανοεῖται, μὴ διανοεῖσθαι μὴ φρονεῖ ὅλως, μὴ κεκτῆσθαι λόγον, ἀσθενὴ δὲ κεκτῆσθαι καὶ φρονεῖ. Philo de Temulent. T. I. p. 381, 12. ἵσσοι ὀφθαλμοῖς ἢ ὅτι ἐβλάβησαν, οὐδὲν ἔτι ἐνὶ ἔτ' ἀκῆσαι δύναται — πρὸς πάντα καὶ μικρὰ καὶ μεγάλων κεκαρωμένοι, ἔς ἐκόντως ὁ βίος ἀδυνάτως εἶναι καλεῖν. Epiphanius H. Aetii. τοιαῦτα γὰρ τινα κατασκευάζουσι κατὰ φιλοξενίαν, καὶ λελωβημένοι καὶ ἀδυνάτως ἐκείτω ποιῶνται καταμένειν. Philo de Offer. Victim. T. 2. p. 263, 39. ἀψευδέσται οἱ πεπηρωμένοι μάρτυρες, οἱ μήτε χροὶ μήτε πρὸς δύναται κατὰ τὸ βελτίον τὴν πρόσρπον ἐπαληθεύειν, ἢ οὐκ ἐπ' οὐκ εἶναι μᾶλλον ἢ οἰκτῶ εἶναι φασὶ τῶς προτέρως, ἀδυνάτως ὀνομάσαντες θανάσιμα.

Si quis pedibus aeger est, non ideo contemnimus ipsum, & vituperamus, sed gestamus potius & adjuvamus. Si quis morbo decumbit, etiam confilimus, ut a carnibus absteineat. Quid si animo aeger & infirmus sit? Annon tunc potius ejus misereri & vicem ejus dolere, eumque ferre justum est?

Xiphilinus in Macrino. Ἦν μὲν ἐκ τῶν ὑπατιοκότων σφόδρα πε φρονήτης, καὶ κατὰ τοῦτο ἔτι τοῖς ἄλλοις ἤριστον, ἔτ' αὐτὸς ἑαυτῷ. Plato Protagora. ἔγνω γὰρ, ὅτι οὐκ ἤρσεν αὐτὸς ἑαυτῷ ταῖς ἀποκρίσεσι ταῖς ἡμεροσύναις. M 2

οικοδομήν. Καὶ ὃ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσαν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπ'· Οἱ ὀνειδισμοὶ 3
 τῷ ὀνειδίζοντι σε, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Ὅσα ὡς προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διτ- 4
 σκαλίαν προεγράφη· ἵνα ἀπὸ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ὑποκλήσεως τῷ γραφῶν, τὴν ἐλ-
 πίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ὑποκλήσεως δὴν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν 5
 ἐν ἀλλήλοις, καὶ Χριστὸν Ἰησοῦν· ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ σῶματι δοξάζετε τὸ Θεὸν καὶ 6
 πατέρα τῆς Κυρίως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ προσλαμβάνετε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ 7
 Χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. Λέγω δὲ Ἰησοῦν Χριστὸν ἀέκοντον γεγενῆσθαι 8
 ὑπερτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῷ πατέρει· τὰ 9
 δὲ

οικοδομήν] οἰκοδομήν 21.
 ἐπέπεσον] ἐπέπεσαν ACDEFG. 26. 37. *Damasceus*. ἐπέπεσαν Editio Elzevir. 1633. 1641. errore typographi.
 4. προεγράφη prius] προεγράφη D a prima manu, FG. + πάντα 37.
 προεγράφη posterius] ἱεράφη CDEFG. Versio Vulg. Syr. Copt. *Clemens Strom.* IV. p. 352. *Ruffinus. Theophy-*
lactus in Osee XI. 9. Hilarius.
 καὶ] + διὰ AC I. 29. 30. 34. 36. 38. 41. 43. 47. Editio Complut. Bengelii, *Genev. Theodoretus in Dan. II. 49.* — 41.
 5. χριστὸν Ἰησοῦν] Ἰησοῦν χριστὸν A 37.
 ἡμᾶς] ὑμᾶς ACD ex emendatione. EFG I. 21. 23. 29. 30. 37. 38. 39. 43. 52. *Apost. 2. Editio Complut. Genev. Bengelii. Versio Copt. Vulg. Syra utraque, Arab. Chrysostomus, Ruffinus, Hilarius. prob. J. Millio prol. 1353.*
 δόξαν] + τοῦ ACDEFG 37.
 8. δὲ] ὡς ACDEFG 5. 6. 19. Versio Vulg. *Hilarius, Ruffinus. probante J. Millio prol. 1287.*
 Ἰησοῦν χριστὸν] χριστὸν Ἰησοῦν I. 4. 26. 37. 46. Versio Vulg. *Chrysostomus. Theodoretus in I. in Jos. Q. 1. in Psal. CXVI. Oecumenius, Theophylactus. probante Bengelio in Gnom. χριστοῦ AC. Versio Copt. Chrysostomus. Schol. Cyrillus in Esaj. p. 838. Act. Eph. V. Epiphanius Anconat. 68. & H. 74. Hilarius, Damasceus.*
 γεγενῆσθαι] γενέσθαι C a prima, ut videtur, manu. D a prima manu, FG.
 9. ἰδοὺ] + κύριε I. 5. 11. 18. ex emendatione. 31. 36. 38. 39. 43. 44. 47. 48. 52. Editio Complut. *Plan-*
tin. Genev. Versio Vulg. Syra posterior, Copt. Arab. Chrysostomus, Sedulius ex Psal. XVIII. 49.
 τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ] ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου DEFG.
 11. πάλη] + λέγει DEFG I. Versio Syra utraque, *Aethiop. Copt. Hilarius, Hieronymus.*

venalis X. 41. Et, sibi consul ne placeat, curru fervus portatur eodem. *Seneca* Epist. 115. Dum fit magnus & opinionum securus [animus] & ob ipsa, quae aliis displiceant, sibi placens. *Florus* II. 8. Ne sibi placeant Athenae: in Antiocho vicimus Xerxem, in Æmilio Themistoclem aequavimus, Ephesiis Salamina penfavimus. *Athenaeus* II. p. 58. C. Οὐλπιανὸς ἔφη, εἰ κῆται παρά τινι τὸ πρόπομα ἔτω καλέμενον, ὡς νῦν καὶ ἡμεῖς φαιμέν; καὶ ζητῶντων πάντων, αὐτὸς, ἔφη, ἐγὼ ἐρῶ — καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Οὐλπιανὸς ἦντι πιεῖν ἐν ψυκτήρι, ἀρέσκων ἑαυτῷ φέσκον, διὰ τὸ ἐτοίμως ἀπερμηνοικνεῖναι. *Theophrastus* Char. 5. ὁ δὲ ἀρεσκός — πλεῖσταίς δὲ ἀπεκείρασθαι, καὶ τὰς ὁδόντας λωκὸς ἔχειν — καὶ χρίσματι ἀλείφασθαι. — τοῦ δὲ θεῶν καθεῖσθαι, ὅταν δῖα, πλησίον τῶν κρατηγῶν. — καὶ αὐλίδιον παλαίστρικόν ἔχον καὶ σφαιρὶς ἥριον — καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδειξέσιν ὑπεραν εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν θεωμένων πρὸς ἕτερον, ὅτι τότε εἶναι ἡ παλαίστρα. *Philoxenus*. αὐθαδὴς, sibi placens. *Cornelia Grachorum mater fragm. 12. Corn. Nep.* Et si perseveras, vereor, ne in omnem vitam tantum laboris culpa tua recipias, ut in nullo tempore tute tibi placere possis. *Petronius* 44. non tantum sibi placeret. 46. etiam si magister ejus sibi placens fit. *Ovidius* M. II. 58. placeat sibi quisque licebit. *Petron.* 126. Rogo, inquam, numquid illa, quae me amat, tu es? Multum risit ancilla — & nolo, inquit, tibi tam valde placeas. *Seneca* de Tranquill. 11. Ille pufilli animi est, qui sibi placet, quod hostiario libere respondit, & virgine ejus fregit. *Martialis* III. 55. Nolo peregrinis placeas tibi, Gellia, nugis. V. 59. Noli tibi, Cinna, placere. *Terent.* prol. Heaut. 55. Ut adolescentuli vobis placere studeant potius, quam sibi. *Tertullianus* de Idol. II. Ille quidem, si excluderit daemonium, non sibi placeat de fide. *Cic.* de Orat. II. 4. Ego enim, ut quemadmodum sentio loquar, nunciam mihi minus quam hesterno die placui. *Aeschylus* Prom. vindict. 186. κατ' ἑαυτοῦ τὸ

δικαίον ἔχον Ζεὺς. *Schol.* πάντα δικαίως ὁμόμοις ποιῶν, αὐτὸς ἑαυτῷ ἀρέσκων, καὶ δίκαιον νομίζον εἶναι, ὅπερ ἂν βέλνται πράττειν. I. *Cor.* X. 33.

3. Non suum honorem quaesivit, sed Patris.

4. Ferte convitia *Heb.* XII. 13. Vos qui ex gentibus venistis, ferte infirmos, ut Christus fecit: vos Judaei ne animum abjicite, non enim contemnimini *Heb.* XIII. 22.

5. *Eph.* I. 17. III. 16. 2. *Thess.* III. 16. 2. *Tim.* I. 16. 18. II. 7. *Phrynicus* p. 152. διδῶν καὶ διδάσκει, ἐδίδε τῶν ἀττικῶν τέχνην τὸ εὐκτικὸν εἶπε διὰ τῶν ὡ. ἀλλὰ διὰ τῆς οἰ. διφθόγγου. Τακμηριοῦ δὲ ὅμοιος, ἐκ μὲν ὑποτακτικῶς χρῆται, διὰ τῶν ὡ. λέγων· εἰ δὲ καὶ αὐτὸς Δωρὴ κῦδος ἀρέσθαι. ἐπὶ δὲ· ἐκ δὲ σοὶ δῶ ὁ Ζεὺς· εἰ δὲ εὐκτικῶς ἔτα· σοὶ δὲ καὶ θεοὶ τόσα δοῖν, ὅσα φησὶ σῆσι μυθολογίας. ἑθαυμάσια ἦν ἀλεξάνδρου τῆς Σύρου σοφιστῆς, δὴν καὶ διδῶν λέγοντος ἐπὶ εὐκτικῶν. *Thomas.* διδῶν καὶ δῶν εὐκτικῶς, φησὶ φρίνχος, οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων εἶπεν, ἀλλὰ διδοίη. τὸ μὲν τοῦ διδῶν καὶ δῶν ἐπὶ ὑποτακτικῶν τιθέσιν — ἢ καλῶς δὲ ταῦτά φησιν ὁ τοιαύτος φρίνχος· ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τῶν βίβης, βιῶντος, ἢ βιολῆ φαιμέν ἄλλα βιολῆ ἰωνικῶς εἶναι, ἐκείνοι γὰρ τῶν οἰ. διφθόγγων εἰς ὡ μίγα τρέψουσιν· ἔτω καὶ ἀπὸ τοῦ δῶς δόντος, δοίη καὶ δῶν, ὡς καὶ ἄλλος, ἀλῶντος, ἀλοίη καὶ ἀλώη. Ἡράκλειος ἐν τῇ δ. ἔτα γὰρ ἀντιπῶν διφθόγγων τῶν ἐμῶν. ὡς ἐκ εἰδὲ λέγειν, ὅτι ὑποτακτικὰ ταῦτά εἰσιν, ἀλλ' ὅτι τὸ διδοίη καὶ δοίη ἐν χρήσει μᾶλλον τῶν διδῶν καὶ δῶν. καὶ ἀλεξάνδρος γὰρ ὁ σοφιστῆς καὶ Λιβάνιος καὶ ἑτεροὶ ἐπὶ εὐκτικῶν τῶν τοιούτων χρώμενοι. *Egyptol.* δῶν ἀπὸ τῶν διδῶν — τὸ εὐκτικὸν δοῖν, καὶ κατ' ἔκτασιν τὸ οἰς ὡ δῶν, δῶν, δῶν. *Moschorus* in Sylloge: *Eustathius* in II. p. 1059, 45. τὸ διδῶν ἑκτασιν ἔπαθεν ἐκ τῶν δοίη, καθὰ καὶ τὸ ἀλώη ἐκ τῶν ἀλοίη εἶναι — τῶν ἑστὶ ἀλώη.

6. 2. *Cor.* I. 6. *Col.* II. 8. *Æn.* XI. 132. Dixerat hoc, unoque omnes eadem ore ferebant. *Terent.* Phorm. IV. 3. Amici omnes modo uno ore autores fuere. *Ovidius* M. XII. 241. Certatimque omnes uno ore arma, arma loquuntur. *Curtius*

δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέως δοξάσαι τὸ Θεόν· καθὼς γέγραπται· Διὰ τῆτο ἐξομολογήσασθαι
 10 ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνόματί σε ψαλῶ. Καὶ πάλιν λέγει· Εὐφράνθητε ἔθνη μὲν τῇ λαῖ
 11 αὐτῇ. Καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε τὸ Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινεῖσατε αὐτὸν πάντες οἱ
 12 λαοί. Καὶ πάλιν· Ἡσαΐας λέγει· Ἔσται ἡ ρίζα τῆς Ἰερουσαλὶμ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἀρχὴν
 13 ἐν ἔθνεσιν ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιδέουσιν. Ὁ δὲ Θεὸς ἐλπίδους πληρώσας ὑμᾶς πάσης χα
 14 ραὸς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πνεύματι, εἰς τὸ περιστέειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει πνεύ
 ματος ἁγίου. Πέπεισμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ
 μετὰ ἐμοὶ ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἄλλήλους νεθετεύειν.
 ~ ἄλλως Τολ-

τὸ κύριον πάντα τὰ ἔθνη] πάντα τὰ ἔθνη τὸ κύριον AD. Versio Vulg.

καὶ posterior] — 3. 30. 42. 54. 55. Versio Syr. Chrysostomus. ex Psal. CXVII. 1.

12. πάλιν] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1215. ὁ] — Editio Genev.

13. αὐτῷ ἔθνη] ἔθνη ἐπ' αὐτῷ 37.

ἐπαινεῖσατε] ἐπαινεσάτωσαν A. 39. Chrysostomus, Damascenus.

13. ἐλπίδους] εἰρήνης 1.

πληρώσας] πληρώσει 39. πληροφόρησαι FC.

πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης] πάσης εἰρήνης FG. Versio Vulg.

πάσης εἰρήνης 37.

εἰρήνης] εὐφροσύνης 21.

ἐλπίδους 1.

ἐν prius] εἰς 19.

ἐν τῷ πνεύματι] — DEFG. probante J. Millio prol. 1288. Esaj. XI. 10. apud τοὺς O.

ὑμᾶς posterior] — Versio Syra posterior.

περιστεύειν εἰς τὸ] — 1.

ἐνδεκτο] — D a prima manu, EFG 31. 44.

14. ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν] καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί D a prima manu. (8c additur ex e-

mendatione μου.) EFG. Versio Syr. Theodoretus.

ἐγὼ] + τὰ 1.

καὶ αὐτοὶ] — DEFG. probante J. Millio prol. 450. 1288.

γνώσεως] + καὶ Versio Syra utraque.

δυνάμενοι καὶ ἄλλήλους] ἀλλήλους δυνάμενοι DEFG. probante J. Millio prol. 450.

ἄλλήλους] ἄλλως 1. 2. 4. 6. 10. 14. 15. 17. 18. 20. 23. 29. 30. 31. 32. 35. 36. 37. 38. 43. 46. 48. 52. 54. Editio Complut. Genev. Erasmi I. Aldi, Plant. Versio Syr. Origenes, Chrysostomus in Jo. H. 2. in Genes. H. 4. 14. 20. 32. 54. T. VIII. p. 62. Oecumenius. ἢ μόνον οὐ δίδωκε φησι παρακλήσεως [al. παραινέσεως] ἀλλὰ καὶ ἄλλως διδάσκει. Damascenus, ut videtur. Theophylactus, Theodoretus. probante H. Grotio, T. Beza. recte. Col. III. 16.

sius X. 2. 18. Crederes uno ore omnes fustulisse clamorem; ita pariter ex tota concione responsum est: omnes queri. Pollux II. 102. καὶ ἐξ ἑνὸς σώματος Πλάτων περὶ λέγει. Plato de L.L. I. p. 775. D. μιᾷ δὲ φωνῇ καὶ ἐξ ἑνὸς σώματος πάντας συμφωνεῖν. de Republ. II. 595. C. πάντες γὰρ [οἱ ποιηταί] ἐξ ἑνὸς σώματος ὁμιλοῦσι. Aristoph. Equit. 667. οἱ δ' ἐξ ἑνὸς σώματος ἅπαντες ἀνέκραγον. Schol. ὁμοθυμαδὸν καὶ μιᾷ φωνῇ. Terent. Andr. I. 1. Id mihi placebat, uno ore omnes omnia bona dicere, & laudare fortunas meas. Anabol. II. 6. 1. πάντες ὁμοθυμαδὸν ὡς ἓξ ἑνὸς σώματος. Aristides S. S. p. 355. οἱ δ' ἕκ ἑνὸς σώματος ὡς ἓξ ἑνὸς σώματος πάντες παραμένειν ἐκίλευον. Galenus de Vir. Medic. simpl. III. ὅσπερ ἐξ ἑνὸς σώματος ἅπαντες ἀποφαινόμενοι ψυχρὰ ταῦτ' εἶναι πάντα. de locis affect. V. ἢ μὴν ἑδ' ἀμφισβήτησάν τις, ἀλλὰ πάντες, ὡς ἐξ ἑνὸς σώματος, ἀπεφώνησαν. Cic. de Amicit. 88. de cuius utilitate omnes uno ore consentiunt. 1. Reg. XXII. 23.

Lexicon in Jobum MS. ὁμοθυμαδὸν, ὁμῶς, ὁμοψύχως, ἐπὶ τὸ αὐτὸ. Hesychius. ὁμοθυμαδὸν, ὁμῶς, ὁμοψύχως. Xenophon Hell. VII. ὁμοθυμαδὸν καὶ ἱσχυροῦν καὶ ἱσχυροῦντο. Herodian. II. 3. 6. πάντες ὁμοθυμαδὸν εὐφρόνησαν. Demosthenes Philip. IV. . . . ἵνα ὑμεῖς ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς γνώμης Φίλιππον ἀμυνέσθε. Philo de V. Mosi I. T. 2. p. 92, 27. ἰδίᾳ ἕκαστον καὶ πάντας ὁμοθυμαδὸν ἐφ' ἑκείνης καὶ λιτᾶς τροπομένης. 8c p. 102, 25. ἀπάντων ἀβραάμ ὁμοθυμαδὸν ἐκβεβήσαντων. Libanius O. XV. p. 440. B. ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὰς πράξεις ἦσαν, καὶ, ὅτι φαίνεται συμφέρον, ταῖς ἀπάντων ψήφοις κύριον ἦν. Zephan. III. 9. 8. Polybius III. p. 364. βεβαιώσαντες τὰς ἐπαγγελίας. Aristides. βεβαιώσαντες τὴν ἐπαγγελίαν. I. Cor. I. 12. Gal. III. 17. Eph. V. 32.

Christus ipse eousque se demisit, ut eorum, qui a multis contemnantur, minister esset: περιτομὴ contemtus nomine.

9. Megilla f. 14. 1. ex quo tempore Judaei terram promissam ingressi sunt, nemo gentium Deo

canticum dicere potuit: postquam vero in captivitate ducti sunt, denuo coeperunt jus habere ad glorificandum Deum. Athenaeus IV. p. 183. D. μουσικώτατος δ' ἂν κατὰ χεῖρα δέχῃ πλήκτρα ψαλλεῖ.

Ex Lege, Prophetis & Psalmis loca affert Paulus.

11. Aristoph. Plut. 745. ἐγὼ δ' ἐπὶ τὸν θεὸν πάντων σφόδρα. Schol. αἰτιατικὸν δὲ τὸ ἐπὶ τὸν θεὸν κυρίως γὰρ ἐπὶ ἀνθρώποις.

12. ἡ ρίζα] Stirps Apoc. XXII. 16.

13. Philo de V. Mosi T. 2. p. 116, 47. τὰ δ' ὅπλα καὶ μηχανήματα ἡμῶν καὶ πάντα ἡ δύναμις ἐν μόνῳ τῷ πνεύματι θεῷ κείται.

14. Thomas. χρηστότης. ἢ ἀγαθότης, ἢ ἀγαθωσύνη. Lexicon Cyrilli. ἀγαθωσύνη, bonitas, benignitas. Gal. V. 22. 2. Theff. I. 11. Phavorinus. ἀγαθωσύνη, ἡ ἀπρητισμένη ἀρετή. ex Oecumenio.

Menander. ἅπαντες ἴσμεν εἰς τὸ νεθεύειν σοφοί· αὐτοὶ δ' ἀμαρτάνοντες καὶ ἡμιόκοιμοι. Aristophanes Vesp. 731. εἰδ' ὡφεῖλ' μοι κηδεμὸν ἢ συγγενὴς εἶναι τις ὅστις δὴ τοιαῦτ' ἐνεθέτει. Polybius Leg. LVIII. οὐ μόνον τῶν ἀντιπολιτευομένων κατηγορεῖν θρασείας, ἀλλὰ καὶ τὴν σύγκλητον νεθεύειν. Athenaeus. . . . κολάζειν δὲ ἐν δίκῃ δούλους θεῖς, καὶ μὴ νεθεύοντες, ὡς ἐλευθέρους, δρούσθαι ποιεῖν. Dio LV. τὸς μὲν θεῖς λόγοις νεθεύειν, τὸς δὲ ἀπειθαῖς σωφρονίζειν. Plut. Pericl. p. 152. C. νεθεύσας τὸς τὸ φύσει φιλητικὸν ἐν ἡμῶν καὶ φιλόσογον εἰς θηρία καταναλίσκοντας. Alcib. p. 193. B. ἀποκλείομενος ὑπὸ τῶν πρὸς χάριν ὁμιλούντων εἰσακῆσαι τῷ νεθεύοντι καὶ πεποιθότατος. Sertor. p. 578. D. ἀλλ' ἔγωγε τὸν παῖδα τῆτον, εἰ μὴ παῖδ' ἢ γράψ' ἐκείνη, πληγαῖς ἂν νεθεύσας εἰς Πάρνη ἀπεσάλευν. Dio p. 961. B. τὴν παρρησίαν αὐθάρδεια ἀποκαλέντες καὶ νεθεύων κατηγορεῖν ἐδοκεῖ, καὶ μὴ συνεαμαρτάνων καταφρονεῖν. de Virt. mor. p. 452. C. καὶ γὰρ ἡ νεθεύσα καὶ ὁ ψόγος ἐμποιοῖ μετανοῖαν καὶ αἰσχύνην. Jos. A. XVI. 4. 3. τὰ κατ' ἐκείνην οὐ παροξύνειν ἀλλὰ νεθεύειν ἰδίᾳ. 4. τοιαῦτα νεθεύων ἔτισσε τοῖς παῖσιν. B. I. 24. 4. βραχεία μὲν ὑπέστην ὡς βασιλεὺς, τὴν πολλὰ δὲ ἡμᾶς ἐνεθέτησεν ὡς πατήρ. Plato Protagor.

Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ὑπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμνηστικῶν ὑμᾶς διὰ τὸ χάριν τὸ δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τῆ Θεῆς, εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεραργῶντα τὸ εὐαγγέλιον τῆ Θεῆς, ἵνα γένῃ ἡ προσφορὰ τῶ ἔθνων εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Ἐχὼ ἔν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς Θεόν. Οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμῆς, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, Ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος Θεοῦ ὥστε με ὑπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆ Ἰλλυρικῆς περιηρωκῆναι τὸ εὐαγγέλιον τῆ Χριστοῦ.

+ τ

15. τολμηρότερον] τολμηρότερος A.
ἀδελφοί] — AC. Versio Copt. Cyrillus Act. Eph. V. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.
ἀδελφοί, ὑπὸ μέρους] ὑπὸ μέρους, ἀδελφοί 3.
ἰσὼς] δὲ F. Damasceus.
Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ ACF. Versio Vulg. Syra posterior, Origenes, Cyrillus c. Julian. p. 328.
εἰς postorius] + πάντα 23.
εὐπρόσδεκτος] — FG.
πρὸς] + τ ADEFG 1. 2. 3. 4. 14. 46. Codices plerique teste Millio 51. 52. 54. 55. Editio Complut. E-rasmi 1. Bengelii, Cyrillus Act. Eph. V. Theodoretus, Damasceus.
18. λαλεῖν τι] λαλεῖν τι 1. τι εἰπεῖν DEFG. τι λαλεῖν AC 37. Versio Vulg. Origenes. Athanasius 1.
Serap. de Sp. S. Cyrillus Act. Eph. V. τι λέγειν Basilii c. Eunom. V. in fin. τι λαλεῖν Chrysosto-
mus, Theophylactus. τι ἐγὼ λέγειν Maximus Dial. III. κατειργάσατο] + ο F.
ὑπακοὴν] + τ 1.
ἐθνῶν] + καὶ 38. Editio Complut. Genev.
19. δυνάμει] + αὐτοῦ D a prima manu. EFG.
θεοῦ] ἁγίου ACDEFG 10. 31. 37. 47. Versio Vulg. Copt. Syra posterior in margine, Origenes, Athanasius 1.
c. Basilii c. Eunom. I. V. Maximus I. c. Chrysostomus, ut videtur. Hilarius. probante J. Millio prol. 453.
με ὑπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆ Ἰλλυρικῆς περιηρωκῆναι] περιηρωκῆς δὲ Ἱερουσαλὴμ μέχρι τῆ Ἰλλυρικῆς καὶ κύ-
κλῳ DEFG.
20. φιλοτιμούμενον] φιλοτιμούμαι D a prima manu. FG.

σὺ εἶς τις καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλον διδάξει περὶ τῶν αὐτῶν. Sup. I. 8. inf. XVI. 19. Jac. III. 17. videtur qui alium peccantem cum autoritate reprehendit.

15. Demosthenes Philipp. in fine. ἕκαστον ὑμῶν, καὶ περ ἀκριβοῦς εἰδὼς, ὅμως ἐπαναμνηστικῶς βέλομαι. 2. Pet. I. 12. 13.

16. Herodianus V. 3. 16. ἱεραργῶντα δὲ τῶτον, περὶ τοῖς βαιμοῖς χορεύοντα. 5. 12. εἰκόνα μεγίστην γραφῆς πατρὸς αὐτοῦ, οἷος προσώπων τε καὶ ἱεραργῶν ἐφαίνετο, παρ-
ακῆσαι τε ἐν τῇ γραφῇ τὸν τύπον τῆ ἐπιχωρίᾳ θεῆς, ἧ δὲ καλλιέργειαν ἐνέγραπτο. 15. προσέταξε δὲ πάντας τὰς Ρω-
μαίων ἀρχοντας, καὶ εἰ τινες δημοσίας θυσίας ἐπιτελοῦσιν, πρὸ τῶν ἄλλων θεῶν, εἰς δὲ καλεῖσιν ἱεραργῶντες, ὁμορ-
αῖαν τὸν νέον θεὸν ἐλαιαγαβάλλον. 20. τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἱεραργῶντων. 6. 1. πλὴν καίτοι χορεύει αἰεὶ καὶ ἱεραργεῖν δοκῶν. Galenus exhortat. ad artes. ἀλλὰ ἢ Διὰ, τῶν ἱεραργῶντων ἕνα ταύρων ἀναθέμενος τοῖς ὅμοις ὁ Μίλων ἐ-
κείνος ὁ κροτανιότης διεκρίμισε ποτὲ τὸ εἶδον. de Theria-
ca. ἐπειδὴ τις καὶ δημοτελής ἦν μυσηρίαν ἱεραργῶν. Philo-
de V. Mosis I. p. 94, 30. τῷ βασιλεῖ διαβόησαν ἡδὴ διαλέγεσθαι περὶ τῶν λέων ἱεραργῶντων ἐκπέμψαι τῶν ὄρων. Hesychius. ἱεραργεῖ, θύει, ἱερὰ ἐργάζεται. ἱεραργῶ-
ντα, προσφέρειν θυσίας.

Plut. Praec. pol. p. 80. C. ὅπως εὐπρόσδεκτος γένη-
ται τοῖς πολλοῖς.

17. Heb. II. 17. V. 1. Isocrates ad Demon. εὐ-
σεβεῖ τὰ πρὸς τὰς θεάς. ad Nicocl. ὅτι τὰ περὶ τὰς θεάς
εὐσεβεῖν. quod attinet ad res divinas.

18. 2. Cor. X. 12. 14.

19. Col. I. 25.

Jos. A. VIII. 15. 4. γινώσκειν δ' εἰπεῖν ἐν ἀληθείᾳ,
καὶ τῆ θεῆς πνεύματος τὴν δύναμιν ἔχει· εὐθὺς γὰρ ῥαπι-
σθεῖς ὑπ' ἐμῆς, βλαψάτω με τὴν χεῖρα.

Bereſchith R. LXI. 3. Steterunt, & impleve-
runt totam terram Israël lege. & Kobeleth R.
XI. 6.

Propertius I. 8. An tibi sum gelida vilior Illy-
ria? Strabo VII. p. 489. A. ὠλιγορεῖτο πρότερον ἡ
Ἰλλυρικὴ παραλία, τάχα μὲν καὶ κατ' ἀγνοίαν τῆς ἀρετῆς,
τὸ μόνον πλέον διὰ τὴν ἀγριότητα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ

δὲ] — 23.

διὰ] — Z. Pierce. Vid. supra XII. 3.

16. εἶναι] γενέσθαι D a prima manu. FG.

16. εἶναι] γενέσθαι D a prima manu. FG.

16. εἶναι] γενέσθαι D a prima manu. FG.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

17. οὐν] + τὴν DEFG 37.

- 20 Οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπως ὀνομάσθῃ Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλ-
 21 λότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ. Ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη ὑπὲρ αὐτῶν,
 22 ὅσον· καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσασιν. Διὸ καὶ ἐνεκοπήθη τὰ πολλὰ τῶν ἐλθεῖν πρὸς
 23 ὑμᾶς. Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ὅπου πρὸς τὴν δὲ ἔχων τῶν ἐλ-
 24 θεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν· Ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς
 25 ὑμᾶς. ἐλπίζω γὰρ ἀφ' ἧς πορεύομαι θεάσεσθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ
 εἰς τὴν ἑσθλὴν πόλιν ἢ ἄλλοις ἐκείνῃ. Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀφ' ἧς πορεύομαι
 εἰς τὴν ἑσθλὴν πόλιν ἢ ἄλλοις ἐκείνῃ.

εὐαγγελίζεσθαι] εὐαγγελισάσθαι 30.

ὀνομάσθῃ] + ὁ D a prima manu. FG.

21. ἀλλὰ] — Versio Syria posterior habet cum asterisco.

εἰς οὐκ ἀνηγγέλη ὑπὲρ αὐτῶν, ὅσον] ὅσον] οἷς οὐκ ἀνηγγέλη ὑπὲρ αὐτῶν 37.

συνήσασιν] συνήσασιν 21.

τοῦ] — 46.

23. ἔχων posterior] ἔχων FG 37.

24. ὡς ἐὰν] ὡς ἐὰν quidam Codices, teste Erasmo.

την] — A.

Σπανίαν] Ἰσπανίαν 4. 14. 18. ex emendatione. 20. ex emendatione. 22. 23. 33. 35. 38. 45. 48. 51. Editio
 Complut. Plantin. Genov. Hieronymus, de nom. Hebr. Spania — sed rectius Hispania scribitur. Theophylactus. ex
 comm. 28. 1. Macc. VIII. 3.

ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς] — ACDEFG. Versio Vulg. Copte. Syr. Origenes, Damascenus, Chrysostomus, Hilarius,
 Rufinus, probante J. Millio prol. 1204.

γὰρ] δὲ 3. Theodoretus.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] πορεύομαι A.

ἰφ' ἀφ' DEFG 4. 13. 20. 54.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

οὐχ ὅπως] ὅπως οὐκ D a prima manu. FG. Chrysostomus.

ἀλλότριον θεμέλιον] ἀλλότριον θεμέλιον FG.

22. ἐνεκοπήθη τὰ πολλὰ] ἐνεκοπήθη πολλὰς DEFG.

τοῦ] — A.

23. ἔχων posterior] ἔχων FG 37.

24. ὡς ἐὰν] ὡς ἐὰν quidam Codices, teste Erasmo.

την] — A.

Σπανίαν] Ἰσπανίαν 4. 14. 18. ex emendatione. 20. ex emendatione. 22. 23. 33. 35. 38. 45. 48. 51. Editio

Complut. Plantin. Genov. Hieronymus, de nom. Hebr. Spania — sed rectius Hispania scribitur. Theophylactus. ex

comm. 28. 1. Macc. VIII. 3.

ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς] — ACDEFG. Versio Vulg. Copte. Syr. Origenes, Damascenus, Chrysostomus, Hilarius,

Rufinus, probante J. Millio prol. 1204.

γὰρ] δὲ 3. Theodoretus.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] πορεύομαι A.

ἰφ' ἀφ' DEFG 4. 13. 20. 54.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

ἀφ' ἧς πορεύομαι] ἀφ' ἧς πορεύομαι DE.

λίπων τὴν οὐκίτι χωρῆσαν ἀνδρᾶς ἀγαθὸς πόλιν. Cic. pro
 Milone 34. ego — mihi futurum in patria non
 putarem lucum? Aristides Panathen. p. 161. τό-
 πον οὐδένα ἔχοντες, ἔχρη τῇσι πλὴν Σάμῳ, καθάπερ ἐν τῇ
 Μηδικῇ πολέμῳ τῆς Σαλαμίνος.

Glossar. regio, κλίμα. Nonnus Dionys. XIII.
 τοῖσι μὲν ἐρχομένοις ἐκ τῆς ἐς κλίμα γαίης. XVII. in
 fin. δυσμενέες νόσησαν ἐς Ἰνδῶν κλίμα γαίης. XXI. ἐ-
 κ τῆς ἐς κλίμα γαίης. & XXXII. XXXIII. XXVI.
 ὑπὲρ πυμάτης κλίμα γαίης. XXVII. ὅπποτι γαίης με-
 σατῆς εἰσφαιρῶν ἐς ἰσπερίον κλίμα νεῦον Δίεσμος, ἐρ-
 φοίτας ἐκ τῶν Ἰνδῶν ἐλίσσει. XXXIV. in fin. ἐς — ἰσ-
 περία κλίμα γαίης. XLVII. πᾶρ ἰσπερίον κλίμα πόντου.
 de mensuris. secundum Geometras Clima dicitur
 pars agri quadrata, quae habet ex omni parte pes
 des LX. i. e. perticas undique VI. Philo de V.
 Mosi T. 2. p. 98, 30. E. παρὰ τῆς ἐν τῇ νοτίῳ
 κλίματι χάρας. de Mundo p. 623, 36. μεγάλα κλί-
 ματα τῆς οἰκουμένης. Geographi veteres quicquid ter-
 rae inter aequatorem & Polum Arcticum interja-
 cet in septem climata per circulos aequatori paral-
 lelos distinxerunt. 2. Cor. XI. 10. Gal. I. 21.

24. Jof. A. XX. 2. 6. καταβαίνει εἰς ἱεροσολυμι-
 τῶν πόλιν, προπέμποντος ἐπὶ πολὺ τῷ παιδὶ.

ὡς ἐὰν] 1. Cor. XI. 34. Cebes. τί δὲ αὐτῶν
 ποιεῖν, ὡς ἐὰν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον; — ὅρας ἔν, ὡς ἐὰν
 παρέλθῃς τὴν πόλιν ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περιβόλον;

postquam. Versio Vulg. cum.
 Glossar. Σπανία. Hispania. Stephanus. καὶ συναντήσας
 Ἰβηρία τε καὶ Σπανία καλεῖται — Σπανίαν Βαυτικὴν,
 Σπανίαν Λασιτυατικὴν. Paeapian de Hadriano. Ἰταλικῶν
 μὲν γένος, τεχθέντα δὲ ἐν Σπανίᾳ. Plut. de flumini-
 bus p. 32. νικήσας δὲ τὴν Ἰβηρίαν, Πᾶσα κατέλιπεν ἐπὶ
 μελητὴν τῶν τόπων, ὃς τὴν χάραν ἀπ' αὐτῆς Παφίαν μετα-
 νόμασεν, ἣν οἱ μεταγενέστεροι παραγώγας Σπανίαν προσηγό-
 ρησαν, καθὼς ἱεροῦ Σωσθένους ἐν γλ. ἰβηρικῶν. Galenus de
 Compos. Medic. per gen. I. καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἰβη-
 ρίαν γεωργούμενον, ἣν νῦν ὀνομάζουσι Σπανίαν. Thucyd. II.
 67. καὶ ὑπὲρ ὅλην τὴν ἐκείνην πορεύομαι πέραν τῆς ἑλλή-
 σπόντος ὡς φανερὸν. Athenaeus VIII. p. 330. A. Λα-
 σι-
 τῶν

νῶν τοῖς ἁγίοις. Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινῶνίαν τινὰ ποιήσαυς εἰς τοὺς 26
 πῶχους τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. Εὐδόκησαν γὰρ, καὶ ὀφειλέει αὐτῶν εἶπω. εἰ γὰρ 27
 τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινῶνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλῃσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτεργή-
 σαι αὐτοῖς. Τῆτο θν ὀπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸ καρπὸν τῆτο, ἀπε- 28
 λούσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι 29
 εὐλογίας τῆς εὐαγγελίας τῆς Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀφ' 30
 τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀφ' ἧς ἡ ἀγάπης τῆς πνεύματος, συναγωνίσασθαι μοι
 ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸ Θεόν· ἵνα ῥυθῶ ὑπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ 31
 ἰα-

26. Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα] Μακεδόνες καὶ Ἀχαιοὶ FG.
 27. εὐδόκησαν γὰρ, εἰ] — DEFG. Hilarius.
 αὐτῶν εἰσὶν] εἰσὶν αὐτῶν ADEFG. Versio Vulg.
 28. οὖν] + ἄρα FG.
 τῆ] — AD 37.
 ἐρχόμενος] — FG.
 τοῦ εὐαγγελίου τοῦ] — ACDEFG. Versio Vulg. Copt. Ethiop. Clemens Str. V. p. 685. Origenes, Hilarius, Selulius, probante J. Millio prol. 630.
 τοῦ postterius] + ἁγίος 46.
 προσευχαῖς] + ὑμῶν DEFG 30. in ora. Versio Vulg. Copt. Ethiop.
 31. ἀπειθούντων] + τὸ Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
 ἰα postterius] — ACD a prima manu. FG. Versio Vulg. Copt. Damasceus. probante J. Millio prol. 1353.
 ἡ postterius] — 37. Ἀχαΐα] δωροφορία D a prima manu. FG. Hilarius. Glossarium N. T.
 εἰς] — 7. Editio Erasmi 1. c. D a prima manu. FG.
 γίνηται τοῖς ἁγίοις] τοῖς ἁγίοις γίνηται AC 37. Damasceus.
 Θεοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ D a prima manu, EFG. Hilarius.
 συναναπαύσασθαι ὑμῶν] συναναπαύσω ὑμᾶς 23. a prima manu.

ἁγίων τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ] ἐν Ἱερουσαλὴμ ἁγίων DEFG.
 ὀφειλέται] + γὰρ FG.
 λειτεργῆσαι] κοινωνῆσαι 37.
 ὑμῶν] ὑμᾶς FG. ad Versio. Vulg. ἐμοῦ 41.
 29. οἶδα δὲ] γνώσκω γὰρ FG. Versio Syr.
 πληρώματι] πληροφῶρις D a prima manu. EFG.
 30. ἀφ' prius] + τοῦ ὀνόματος Apost. 2.
 συναγωνίσασθαι] συναγωνισάσθαι 21.
 Copt. Ethiop. ὑπὲρ ἐμοῦ] — FG. Ruffinus.
 32. ἔλθω] ἔλθω AC. Damasceus.
 καὶ] — AC. Damasceus,
 ἀναψύξω μετ' ὑμῶν DE. ἀναψύξω μετ' ὑμῶν FG.

σπανίαν, χώρα δ' ἐστὶν αὕτη τῆς ἰβηρίας, ἣν νῦν Ρωμαῖοι ἰσπανίαν ὀνομάζουσι.

28. Vid. in Jo. VI. 68. Phrygicus p. 12. ἀπελεύσομαι, παντάπαστι φυλάξω· ἕτε γὰρ οἱ δοκιμοὶ ῥήτορες, ἕτε ἡ ἀρχαία κατωφύλα, ἕτε Πλάτων κέχρηται τῇ φωνῇ· αὐτὴ δὲ αὐτῇ τῇ ἀπειμὶ χρῶ, καὶ τοῖς ὁμοειδῶν ὡς αὐτῶς. Chion epist. ad Platon. εἰ καταλύσας τὴν τυραννίδα ἐξ ἀνθρώπων ἀπελεύσομαι.

30. Etymol. συναγωνίζεσθαι σημαίνει βοηθεῖν, ἀλλὰ κυρίως ἐν τῷ ἁγῶνι. Thucyd. I. 123. καὶ αὐτῇ ὑποσχεμένῃ ἐξυλλήψεσθαι, καὶ τῆς ἄλλης ἐλλάδος ἀπάσης ἐναγωνεμένης. III. 64. ὥσπερ δὲ ἀθηναῖος εἰσελθεῖ, τοῦτοῖς ἐναγωνίζεσθε. Plato Epist. πολλοῖς συναγωνισάμεν. Lucian. Tyrannicid. 21. δυστυχέσθαι συναγωνίσαι. Porphyry. de Abstin. IV. 13. μισήσω δὲ αἱ τῆς ἀδίκας, καὶ συναγωνισθῆναι τοῖς δικαίοις. Col. IV. 12. Num. XVII. 11.

31. 2. Cor. VIII. 19—21.

33. Quae sequuntur, epistolae fuerunt adjecta, postquam eam Paulus Ecclesiae Corinthiaca praelegisset.

1. Plut. de vitio pudore p. 533. C. Εὐνοκράτης — συνέστησε Πολυσπέρχοντι δι' ἐπιστολῆς ἀνθρώπων αὐτοῦ, ὡς τὸ ἔργον ἔδειξε — Εὐνοκράτης δι' ἐγγραφῆς παρ' αὐτῶν, ἐπιμελίστην τὸ λοιπὸν ἐξετάζειν, ὅς συνέστησεν. ὁ μὲν ἔν Εὐνοκράτης ἡγήσθη, ἡμεῖς δὲ καὶ πάντες πολλὰς ἐπιστάμους τῆς πόλεως, καὶ γράμματα προέμεντο καὶ χρήματα. Aristides S. S. IV. p. 336. συνέστησαν ἐν μὲ τῷ κωδράτῃ πάσῃ σπουδῇ, ἀλλὰς τὴν λόγους φιλοφρόνους λίγοντες, καὶ ὡς ἐπὶ τοῖς λόγοις ὁ πρεσβύτερος γίνεται τοῖς ἡμῶν δὲ, καὶ ὡς ἔδει καὶ αὐτῶς πρὸς τὸν κωδράτῃ ἐπαινεῖσθαι. Eustathius praef. Iliad. p. 2. 36. ἵνα μὴ τι πλεῖον ἔβημεν συστήσωντες ἑαυτοὺς κατὰ τὸν παροιμιώδην ἀσυνδάναντα. Diogenes L. in Arcesilao IV. 42. καὶ τινος νεανίσκου μὴ ἐναρεσμένῃ τῇ διατριβῇ αὐτῇ, ἀλλ' ἱερῶν, αὐτὸς ἀπαγαγὼν συνέστησε τῷ φιλοσόφῳ. Basilus Acet. ἡ διαβάλλειν τινὰς ἢ συστήσιν ἐπιχειρεῖν. Synesius Epist. 102. συνέστημι τῇ φιλίᾳ καὶ τῇ προσοσίᾳ τῇ σῇ τὸν θαυμάσιον. Horatius I. Epist. XVIII. 76. Qualem com- mendes, etiam atque etiam adspice, ne mox incu-

tiant aliena tibi peccata pudorem. Fallimur, & quondam non dignum tradimus. 2. Cor. III.

Sueton. Aug. 65. Liberta Phoebe nomine. & Dio. Propertius I. 2. 15. Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe. Phoebeus Martial. II. 86. III. 89. IV. 45. VI. 20. 57. IX. 103.

Hilarius in 1. Tim. III. 11. Cataphrygae — erroris occasionem captantes — etiam ipsas diaconas ordinari debere vana praesumptione defendunt. Theodoretus H. E. III. 10. γυνὴ γὰρ τις ἐπίσημος ἐν εὐλαβείᾳ, καὶ τῇ τῆς διακονίας ἡγεμονίᾳ χαρισματος. Antiochia Juliano Imperante. Hieronymus in 1. Etiam nunc in orientalibus Diaconissae mulieres in suo sexu ministrare videntur in Baptismo five in ministerio verbi; quia privatim docuisse feminas invenimus sicut Priscillam. & in 1. Tim. III. 11. & V. quas adhuc hodie in oriente Diaconissae appellant. Plinius Ep. X. 97. Necesarium credidi, ex duabus ancillis, quae ministrare dicebantur, quid esset veri, & per tormenta quaerere.

Stephanus. κενχρεαὶ — πόλις, καὶ ἐπίνειον κορίνθου. Strabo VIII. p. 567. B. κενχρεαὶ, τὸ τῶν κορινθίων ἐπὶ τὰς πρὸς τῷ μύρῃ καὶ εὐσεβίῃ. Philo in Flaccum T. 2. p. 539, 44. καταβὰς εἰς κενχρεὰς τῶν κορινθίων ἐπίνειον. Arulejus I. 10. Porta, quae proxima est, potitus jam cursu me celerissimo proripio, sexque totis passuum millibus perneciter confectis Cencreas pervado, quod oppidum adest quidem nobilissimae coloniae Corinthienfium, alluitur autem Aegeo & Saronico mari, ubi portus etiam, turissimum navium receptaculum, magnoque frequentatur populo. Livius XXXII. 17. Cencreas Corinthiorum emporium. Plinius H. N. IV. 5. Lecheae hinc, Cencreae illic angustiarum termini, longo & ancipiti navium ambitu. Mela. Thucyd. VIII. 10. αἱ νῆες ἐκ τῶν κενχρεῶν ἀφορμισθεῖσαι. Ovidius T. I. 9. Illa Corinthiacis primum mihi cognita Cenchris. Polyaeus p. 558. Περσῶν ὁ φιλόσοφος, τῆς ἀκρᾶς ἀλίσκομένης εἰς κενχρεὰς διαφυγῶν, ἐκείθεν πρὸς Ἀ-

- 32 Ἰαδαία· ἢ ἵνα ἡ διακονία μὴ ᾖ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένῃ τοῖς ἁγίοις· ἵνα
33 ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ τῆς θελήματός Θεοῦ, καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. Ὁ δὲ
Θεὸς τῆς εἰρήνης μὲν πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

1 ΣΥΓΓΙΝΟΙ ΔΕ ὑμῖν ΦΟΙΒΗΝ Τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἔσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρε-
2 αῖς· ἵνα αὐτὴν προσδεξήσθαι ἐν Κυρίῳ ἀξίας τῆς ἁγίας, καὶ ὡρμηθεῖται αὐτῇ ἐν ᾧ ἀν-
3 ὑμῶν χηρὴν πρᾶγματι καὶ ᾗ αὕτη προσάτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. Ἀ-
4 σπάσαδε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (Οἵτινες ὑ-
πὲρ

~ Πρίσκαν

33. εἰρήνης] + ἦτω DEFG. Versio Vulg. Syr.

ὑμῶν] ἡμῶν 23.

+ ἀδελφοί 1.

ἀμὲν] — AFG.

1. δι] — D a prima manu. FG.

ὑμῶν] ὑμῶν AG 2. Versio Corp.

κεγχρεαῖς] κεχρεαῖς Codices quidam, teste Erasmo, 38. 46. 47. a prima manu.

2. αὐτὴν προσδεξήσθαι] προσδεξήσθαι αὐτὴν CDFG.

αὐτὴν παραδεξήσθαι 35.

αὕτη] αὕτη 56. Versio Vulg. Editio Bengelii. Chrysostomus.

προσάτις] παρσάτις P. Junius.

προσάτις πολλῶν ἐγενήθη, & αὐτοῦ ἐμοῦ] ἐ ἐμοῦ & ἄλλων προσάτις ἐγένετο D a prima manu. καὶ ἐμοῦ & ἄλ-

λων παρσάτις ἐγένετο FG.

αὐτοῦ ἐμοῦ] ἐμὲ τε αὐτοῦ A.

ἐμοῦ αὐτοῦ C 3. 37. Theodoretus, Damascenus, Theophylactus.

3. Πρίσκιλλαν] Πρίσκην ACDEFG 6. 7. 10. 11. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. a prima manu. 28. 30. 31.

32. 34. a prima manu. 37. 41. 42. 43. 46. 47. 55. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Bengelii, Bogardi. Versio

Vulg. Corp. Lutheri, Origenes: Paulus Priscam in Epistola scribit, cum in Aetibus Priscilla sit scripta, caeteris con-

cordantibus. & in Num. H. 11. Hieronymus de nomin. Hebraica. Theodoretus in 2. Cor. I. 19. & in l. Damasc-

enus. Euthalius in prooemio, Pelagius, probante H. Grotio, J. Millio, Πρίσκιλλαν 4.

Ἰησοῦ] + καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν DEFG. ex comm. 5.

τίγονον ᾔχετο. Thuc. IV. 42. καταλιπόντες τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν κεγχρεῖ. 44. τοῖς δ' ἡμέραις τῶν κορυβίων, οἱ ἐν τῇ κεγχρεῖ ἐκάθητο φύλακες. VIII. 20. ἀποπλεύσασαι εἰς κεγχρεῖας. Lucianus Navig. 32. παρσικεύσας γὰρ ἐν κεγχρεαῖς, καὶ σίτος ἱκανὸς καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ, καὶ τὰ ἄλλα πάντα. Thomas. καὶ κεγχρεαὶ καὶ κεγχρεαὶ. Λυκαῖος ἐν τῷ περὶ τῆς πῶς δὲ ἱστορίαν συγγράφειν οὐδ' ἄχρι κεγχρεῶν ἀποδημήσας, καὶ θεκυδίδης ἐν τῇ η. πλείον ἐκ τῶν κεγχρεῶν. Stephanus in Ἀντίφ. κεγχρεαὶ, κεγχρεῖας τῆς ἡ σιγῆς. Pausanias. κεγχρεαὶ. Ptolemaeus. κεγχρεαὶ. δὲ τις ἄλλη Γαῖαν τήσσοι δι' αὐτῶν πεφύλασσεται ἄλλω, ἢ κέρχης κρύοντι Ποσειδάων Λεχαίων. Schol. ἀκρωτήρια. Strabo VIII. p. 582. C. ἀρχὴ δὲ τῆς περαλίας ἐκατέρως τῆς μὴν τὰ Λεχαίων, τῆς δὲ κεγχρεαὶ κέρχης καὶ λέρχης, ἀπὸ τῆς πόλεως ὅσον ο. στάδια, τούτῳ μὴ οὐν χροῦνται πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας, πρὸς δὲ τὰς ἐκ τῆς Ἰταλίας τῶν Λεχαίων. Alc. XVIII. 18.

2. Aristides T. II. p. 122. πειθομένους — τοῖσιν ἡνέσθαι τὸν Περικλέα. τῶν τῶν βλασφημιῶν τῶν ἐκὸς ἄξιον, ὡς διάκονος ἀντὶ προσάτης, καὶ τῶν ὀψοποιῶν ὅδ' ἦν βελτίων· Glossar. patronus. προσάτης, πάτρων, τυτί-πιν ὁ ἐλευθερώσας. 2. Macc. III. 4. προσάτης τῶ ἱεροῦ. Aristides Panathen. p. 168. ἔργῳ διέξαντες, ὅτι τὸ τῶν προσάτων πολυμῶσιν [1. ποῖσιν] ἐκ αὐτοῖς ἰδία τι πρᾶσσοις. Plut. Rom. p. 25. A. ἱέρως δὲ τὸς δυνατῆς ἀπὸ τῶν πολλῶν διγρεῖ, Πάτρωνας ὀνομάζων, ὅπερ ἔστι προσάτης. Isocrat. Panathen. τῶν τε γὰρ ἄλλων ῥητόρων τὸν τρόπον ψήγοντις προσάτης αὐτῆς τῆς πόλεως ποιεῖται, καὶ κυρίως αὐτῆς καθίσταται. Suidas. οἱ τῶν μελίκων ἀθήνησι προσηκότις προσάταις ἐκάλοντο ἀναγκαῖον γὰρ ἦν ἐκαστῶ τῶν μετοίκων πολίτην τινὰ ἀθηναῖον εἶναι προσάτην. & Harpocration. ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ ἀριστοφάνη μνησται, καὶ Μένανδρος ἐν ἀρχῇ τῆς Περικλίας. Theophrastus. p. CCCCVI. ἡ μητροπολις τῆς Γαλατίας Ἀγκυρὰ τὸν ἱαυτῆς προσάτην. Libanius Ep. 433. κομίζει δὲ Σέντρος ἀνὴρ, ὃ κοίσι προσάτην δικαιοῦματα ἔδωκε, τὸ τε πρὸς ἡμᾶς αὐτὸν ἔχειν οἰκίαν, καὶ τὸ πολίτην ἀμφοῦ ἑνὶ τὸν ἀνδρα. 446. γινέσθαι δὲ αὐτῷ προσάτην

ἕτερον σὺ παρόντος, ἐκ εὐπρεπῆς, Aristides S. S. IV. p.

338. καθίσταται φύλακα τῆς εἰρήνης — προσῆται τῆς εἰρήνης. Eleganter, quam comm. 1. διάκονον vocaverat, jam προσάτην honoris causa adpellat. Ter. Eunuch. V. 2. 46. Nunc ego te in hac re mihi oro ut adjutrix fies, ego me tuae commendo & committo fidei. Te mihi patronam cupio, Thais, te obferro.

3. Sueton. Tib. 42. praeposito equite Romano T. Caesario Prisco. Aug. 2. a T. Quirinio Prisco rege. Vesp. 15. Helvidio Prisco — in Praetura. Domitian. 15. Tacitus A. XIV. 46. Damnatus eisdem Consulibus Tarquinius Priscus repetundarum. XIII. 28. Helvidius Priscus tribunus plebis. Martial. I. 112. VII. 46. Livia & Livilla, Drusa & Drusilla, Tacito & Suetonio caedem sunt feminae; sic Prisca & Priscilla.

Cic. ad Brutum 15. Honores in mortuos Hirtium & Panfam, Aquilam etiam ad fam. X. 33. Hirtium quoque periisse, & Pontium Aquilam Sueton. Caes. 78. Unum e collegio Pontium Aquilam non assurrexisset adeo indignatus sit, ut proclamaverit: repete ergo a me Aquila rempublicam tribunus: & nec destiterit per continuos dies cuiquam, nisi sub exceptione, polliceri, si tamen per Pontium Aquilam licuerit. Inscription. L. Pontius Aquila. Dio XLVI. p. 210. καὶ Πόντιος ἀκύλας ἐκ τῶν σφαγῶν ἂν, καὶ τῶν Δικίμων ὑπεραρτηγῶν, τίτον μενάντιον Πλάγκον ἀπυτολιμῶντα αὐτῷ μάχαις ἐνέκταν. Appianus de B. C. p. 813. τῶν ἰδίων ἐκατέρως φίλων ἀποπειράτο — καὶ συνήγαγεν ἐκ τῶν σφαγῶν — Πόντιον ἀκύλαν. Galenus de Compos. Medic. per Gen. VII. ἄλλο ἀκόπον, ὃ ἀρρῆντιος ἀκύλας ἐθεραπεύθη. Siphra in Levit. XXV. 7. Ea quae ex Ponto per servos suos adduxit Aquila. Aquila Ponticus interpres V. T. Jos. A. XIX. 1. 14. de interfectorebus Caligulae: τελευταῖαι δὲ ἀκύλας ὁμολογῶνται ὑπὸ ἀπάντων πληγῶν ἐπαγαγόν, ἢ μετίστηναι αὐτὸν ἀκριβῶς.

Eusebius in Od. n. p. 843, 40. σύμπλος μὲν δ

N

συγ-

πὲρ τῆ ψυχῆς μου τῆ ἐαυτῶν τράχιλον ὑπέθηκαν· οἷς ἐκ ἐγὼ μόνον εὐχαριστῶ, ἀλλὰ
 καὶ ὡᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶ ἐθνῶν.) Καὶ τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσαδε Ἐπ- 5
 αίνετον τῆ ἀγαπήν μου, ὅς ὅτι ἀπαρχὴ τῆ Ἀχαιῆς εἰς Χριστόν. Ἀσπάσαδε Μαριάμ, 6
 ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. Ἀσπάσαδε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰβνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ 7
 συναιχμαλῶτες μου· οἵτινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἑπτάλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγονάσιν
 ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσαδε Ἀμπλίαν τῆ ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσαδε Οὐρβαν- 8.9
 νὸν τῆ συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυν τῆ ἀγαπητὸν μου. Ἀσπάσαδε Ἀπελλῆν, 10
 τῆ δόκιμον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσαδε τὴν ἐκ τῆς Ἀριστοβούλου. Ἀσπάσαδε Ἡρωδίωνα 11
 τῆ συγγενῆ μου. Ἀσπάσαδε τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσαδε Τρύφαναν καὶ Τρυφῶ- 12
 σαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσαδε Περσίδα τῆ ἀγαπητὴν, ἥτις πολλὰ ἐκο-
 πία-

4. οἷς] αὐς 1.

5. καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν] — DEFG.

ἑπαινέτον] ἑπαινέτον 4. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Haultini*, *Stephani*.

μου] *moi* Editio *Compl.* *Vers. Vulg.*

Ἀχαιῆς] Ἀσίας ACD a prima manu. FG 6. *Versio Vulg. Copt. Aethiop. Origenes* in l. fed & in alia Epistola dicit de quibusdam, qui sint primitiae Achajae, eandem sine dubio Sacramenti rationem etiam in illis adspiciens. & in Num. H. II. bis. *Hieronymus* de Nom. Hebr. & in Ezech. XLIII. 26. *Damasceus*, *Hilarius*. probantibus H. *Grotio*, J. *Millio*, in l. & prol. 680. J. A. *Bengelio* & D. *Whitby*. Nimirum quia alibi *Stephaniae* Domus primitiae Achajae dicitur, nulla *Epaeneti* mentione facta 1. Cor. XVI. 15. At potuit *Epaenetus* domesticus *Stephani* Romae fuisse, quem *Paulus* τὴν οἰκίαν *Στεφάνῳ* salutans intelligit.

εἰς Χριστόν] ἐν Χριστῷ DEFG 2. 4. 8. 18. a prima manu. 46. Editio *Erasmi*, *Ald. Colinaei*, *Bogardi*. *Versio Vulg.*

6. Μαριάμ] Μαρίαν AC 31. 54. *Versio Syr.*

εἰς ἡμᾶς] εἰς ὑμᾶς A 18. ex emendatione. 39. 47. 54. *Versio Syra* utraque, *Aethiop. Arab. Copt. Vulg. Origenes*, *Hilarius*. ἐν ὑμῶν DEFG.

7. οἱ καὶ]

οἱ 2.

οἱ 30.

οἱ ἐκ πρὸ ἐμοῦ γεγονάσιν ἐν Χριστῷ] τοῖς πρὸ ἐμοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ DEFG. *Hilarius*.

γεγονάσιν] γεγονόσαν A.

8. ἀμπλίαν] Ἀμπλίαν AFG. *Codex Stephani* teste *Beza*. *Versio Vulg. Copt. Aethiop. Origenes* in l. & in comm. 9. *Hieronymus* de Nom. Hebr. *Proem. Euthalii*. ἀμπλίαν 23. *Μαυλίαν* *Versio Syra* posterior.

τῆ ἀγαπητὸν] τὴν ἀγαπητὴν 1.

9. ἡμῶν] μου 31. *Chrysostomus*.

ἐν Χριστῷ ad ἐν Χριστῷ comm. 10.] — 19. in Scholiis vero habet.

Χριστῷ] κυρίῳ DEFG 37.

Στάχυν] Στάχην Editio *Complut.*

μου] + ἐν κυρίῳ G a prima manu.

11. Ἀσπάσαδε Ἡρωδίωνα τῆ συγγενῆ μου] — 39.

αὐτοκράμων τεχνίτης· συνεργὸς δὲ ἡ βοήθος.

4. ὑποτιθέναι est pignori opponere. *Demosth.* in *Aphobum*. ἀπέντισαι τὴν λειτουργίαν, ὑποθεῖς τὴν οἰκίαν καὶ τὰ μαυνοῦ πάντα. *Aeschines*. ὑπέθεσαν αὐτῷ τῇ τελευτῇ τὰς δημοσίας προσόδους. *Diodor. S. XXXII. p. 596.* καλεῖντος δὲ τῷ προσβιτέρῳ, καὶ φιλάδελφον πά-
 λος προσφύοντος, καὶ τιθέντος αὐτὸν ὑπὸ τὸν σιδήρον. *Cervicem* suam securi subicere.

5. *Tbucyd.* II. 60. ταῖς κατ' οἶκον κακοπραγμίαις. 1. Cor. XVI. 19. *Col.* IV. 15. *Philem.* 1. *Diodorus S. XIX. 79.* ναύαρχον ἐπιστάσαν ἐπαινετον. *Eustathius* in II. β. p. 237. 12. ἐπαινετος, τὸ ἐπιδέχον καὶ ἐπαι-
 ντος κύριον. ἐπαινετος ἀργεῖος πᾶσις σάδιον ὀλυμπ. 101. *Athenaeus* VII. p. 294. E. & 312. B. ἐπαινε-
 τος ἐν ὀψαρτυτικῷ. *Polybius* leg. 52. ἐπαινετος.

Pausanias Achaic. 16. ἡγεμὼν δὲ ἐστὶ καὶ ἐς ἐμὲ ἀπ-
 ῆλλαντο, καὶ οὐκ ἐστὶ ἐλλὰδος ἀλλὰ ἀχαιῶν ἡγεμὼν· οἱ *Ρωμαῖοι*, διότι ἐχειράσαντο Ἕλληνας δὲ ἀχαιῶν τότε τῷ Ἕλληνας μὲν προσηγόρευον. *Vetus notitia Graeciae*: *Μακε-
 δονία*, Ἡπείρος, ἀχαιῶν, εὐβοία νῆσος, Πελοπόννησος, κρή-
 τη νῆσος. *Strabo* XVII. p. 1198. A. inter provin-
 cias praetorias. 1. καὶ 6. τῆς Ἰλλυρίας τὴν πρὸς τῇ
 Ἡπείρῳ, καὶ καὶ *Μακεδονίαν*. Ζ. δ' ἀχαιῶν μέχρι δι-
 τταλίας καὶ αἰταλῶν καὶ ἀκαρναίων καὶ τινῶν Ἡπειρω-
 τικῶν ἐθνῶν, ὅσα τῇ *Μακεδονίᾳ* προσώριστο. *Constantinus*
Porphryogenus. *Them.* II. 6. κύριος, ἡ ποτε Ἰου-
 ρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος καὶ αὐτῆς Πελοποννήσου
 ταυτίσιν ἀχαιῶν· οἱ γὰρ *Ρωμαῖοι* τὰς τὴν Πελοπόννησον
 αἰχθέντας ἀχαιῶν ὀνομάζουσιν. *Apulejus* V. 10. Meus
 dominus oriundus patria Corintho, quod caput
 est totius Achajae provinciae, ut ejus prosapia at-
 que dignitas postulabat. *Plinius* Ep. VIII. 24. Co-
 gita te missum in provinciam Achajam. Habe an-
 te oculos, Athenas esse, quas adeas: *Lacedaemo-*

nem esse, quam regas.

7. *Quintilian.* II. 3. *Andronicus Hypocrites*, apud quem studuit *Demosthenes*. *Andronicus Rhodius*, philosophus peripateticus. *Livius Andronicus* fabulas docuit apud Romanos ante *Ennium*. *Sueton.* Gramm. 8. *Pomplilius Andronicus*, natione *Syrus*, ante *Orbilium*. L. XL. 7. 29. D. *Andronicus fervus meus*.

Junia *Calvina*, *Silana*, *Torquata*.

8. *Inscriptio*. *Silvano* *Sacr. Ampliatus Hilari* *Augustor*. *Liberti* *Ser. Vilicus* D. D. item. *Hermero* *Aug. lib. praeposito tabular. rationis castren-*
fis fratri indulgentissim. Ampliatus Aug. lib. fecit
item Apuleji Ampliati apud Spon.

10. *Eustathius* in II. β. p. 138, 47. ὁ μάλιστα διὰ
 τῆς ε. ἀλετριβανος μήποτε Δαρίον ἐστὶ· οἱ γὰρ τὸν ἀπολλωνίαν
 ἀπείλωνα εἰπόντες, καὶ τὸν ἀνδροφόνον ἀνδρεφόνον, ἔτοι καὶ
 τὸν ἀλοτρίβανον ἀλετριβανον εἰποῖεν ἂν. *Galenus* de locis
 affectis V. οἱ περὶ *Γοργίαν* καὶ ἀπείλων. *Horatius* S. I. 100.
Credat Judaeus Apella, non ego. Didymus in Act. XVIII. 24. *Schol. Cod.* εἰσι διαβεβαίμενοι, ὡς ὁ
 ἀπολλῶν ὁ αὐτὸς ἐστὶν ἀπείλων τῶν κορινθίων ἐπίσκοπος,
 περὶ ᾧ γράφει *Παῦλος* περὶ τοῦ ἀπολλῶν πολλὰ παρεκλε-
 σα αὐτόν, καὶ ὅτι ἐγὼ ἐφύτισα, ἀπολλῶν ἐπότισεν καὶ
 εἰ ἀληθὲς τῆτο, σκάπει, εἰ δὲ ὀνόμαος ὁ ἀνὴρ, ἢ ἄλλως μετε-
 ποιῆθη δάτερον τῶν ὀνομάτων εἰς τὸ λοιπὸν. *Nomen pi-*
etoris nobilissimi.

Aristobulus *Rex Judaeorum*, item filius, nepos, pronepos, abnepos *Herodis* M.

τὴν ἐκ τῶν Ἀριστοβέλων] 1. Cor. I. 11.

11. *Ovidius* M. III. 6. *Narcissus* juvenis in flo-
 rem mutatus. *Narcissus*, *Claudii Imp. libertus ap. Suetonium*.

12. *Tryphaena*, nomen meretricis apud *Lucia-*

13 πιάσεν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσαθε Ῥούφον τὸ ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
 14 ἐμοῦ. Ἀσπάσαθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν, καὶ τοὺς
 15 σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. Ἀσπάσαθε Φιλόλογον καὶ Ἰελίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ,
 16 καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. Ἀσπάσαθε ἀλλήλους ἐν Φιλήματι
 17 ἀγία. Ἀσπάζοντ' ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
 18 ποιούντας καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ
 δελεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τὴν χρητολογίαν καὶ εὐλογίαν ἐξαπατῶσι
 τὰς

Ἑρῳδιῶνα] Ἑρῳδιῶνα i.

Ἑρῳδιῶνα Editio Steph. i.

12: ἥτις] ἡ 37.

ab ἐν κυρίῳ ad ἐν κυρίῳ] — AFG.

ἐν κυρίῳ posterius] + ἀσπάσαθε ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ 4. ex emendatione.

14. ἐρμᾶν, Πατρόβαν, ἐρμῆν] Ἑρμῆν, Πατρόβαν, ἐρμῶν ACD a prima manu. FG 31. 37. 39. 55. Versio Æthiop.
 Codices Latini, Origenes in l. Prohem. Euthalii. Ado de festivit.

15. Ἰελίαν] Ἰελίαν CFG 11.

Νηρέα] Νηρέαν AFG 55. Editio Complut. Plantin. Genew. probante H. Grotio. νηρέα Editio Erasmi i.

Ὀλυμπᾶν] Ὀλυμπίαν DE. probante J. Millio prol. 453. Ὀλυμπείδα FG.

καὶ tertio loco] — 3.

16. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ] — DEFG. ἰσχύοντα vacuo relicto. vide comm. 21.

ἐκκλησίαι] + πᾶσαι AC 5. 6. 10. 31. 39. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Origenes, Cyrillus Act. Eph.

V. bis, Theodoretus, Chrysostomus, ut videtur. Hilarius. probante J. Millio prol. 680.

Χριστοῦ] Θεοῦ 3. 23. 42.

σκοπεῖν] ἀσφαλῶς σκοπεῖτε DEFG.

καὶ posterius] — 46.

18. τῶν] — FG.

ἡμῶν] — 7. 20. 28. 54. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Theodoretus.

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστῷ ἡμῶν DFG.

Ἰησοῦ] — AC 23. 36. 37. 43. 52. Versio Vulg. Syria posterior. Rufinus, Hilarius. Theodoretus. Chrysostomus,
 probante J. Millio prol. 1334. Χριστῷ] — 23.

δελεύουσιν] δελεύουσιν G. at Verf. Latina: serviunt.

καὶ εὐλογίαν] — DEFG 17. 43. 52. probante J. Millio prol. 1288.

καὶ κινήσας ἀπάτης 42.

num. Justinus XXXIX. 2. filiam Tryphaenam Grypho nupturam & 3. Tryphaenam, quae paullo ante fororem interfecerat, capit, ejusdem supplicio uxoris manibus parentavit. Petronius 100. qui Tryphaenam exulem Tarentum vehat. Porphyry. ap. Euseb. in Canon. ἐπὶ γὰρ τέττα Διονύσιος εἰς τὰς αὐτὴς θυγατέρας κλεοπάτραν, τὴν καὶ τρύφαιναν, καὶ βερνίκην — ἐξῆς μετὰ τὴν κλεοπάτρας τῆς καὶ τρυφαίνης θάνατον. Nomen quidem habent a luxu & lascivia: at res mimine convenit; multas enim & graves molestias aerumnasque pro Christo πάσχειν sunt πομπῶσαι. in Actis Theclae.

Gruter p. 458. Inscriptio. Agriae Tryfosae vestificae Livius Theomas ab Epistolis Graec. scriba.

Perfis, ut Lydia Act. XVI. Myfa, Syrus, Davus, Geta, Andria.

13. Musonius Rufus, cujus discipulus fuit Epictetus. Canius Rufus Martial. I. 68. 69. 106. II. 11. 48. III. 20. 94. 98. 100. IV. 13. 82. V. 51. 72. VI. 58. 82. Rufus Camonius VII. 68. Instantius Rufus. Marc. XV. 21.

I. Tim. V. 21.

14. Phlegon Trallianus erat Hadriani libertus. Hermas scripsit Pastorem. Hermes Martial II. 15. IV. 24. Plin. Ep. VII. 11. Patrobas Martial. II. 32. Plin. H. N. XXXV. 47. Suet. Galb. 20. Patrobius Neronis libertus.

15. Gruter. Inscript. CXXI. Porc. Philologo.

17. Plut. de frat. amor. p. 479. A. ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔμμορε τιμῆς, οἰκίτης διάβολος, ἢ κόλαξ παρενδύς θυραῖος, ἢ πολίτης βάσκανος.

Aroc. II. 14.

18. Menander ap. Stobaeum S. 71. εἰς δὲ γυνὴ λίγισσα χρεῖσθ' ὑπερβάλλον φόβος. Τότε τὰς γυναῖκας δεδιέναι μάλιστα δι', ὅταν περιπλάττωσι τοῖς χρηστοῖς λόγοις. Anthol. I. 71. 4. Μισῶ τὸν ἄνδρα τὸν διπλὴν πεφυ-

κότα, χρηστὸν λόγοις, πολέμιον δὲ τοῖς τρόποις. Herodiani VIII. 3. 10. Μη πιστεύειν δὲ ὑποσχέσιν τιράνου ἐπιόρχε τε καὶ ἀπατεῶνος, μηδὲ χρηστοῖς λόγοις δολασθέν- τας ὀλέθρῳ πρίπτω παραδόνθαι. Eustathius in Il. ψ. p. 1437. 53. ὅπερ λαληθῆναι οἰκίον ἐπὶ τῇ μετὰ θυμὸν γα- ληνιάσαντος διὰ χρηστολογίας ἢ τοῖς τε πτω. Jul. Capito- linus in Pertinace. 13. Omnes, qui libere conferebant, male Pertinacem loquebantur, chrestologum eum appellantes, qui bene loqueretur, & male faceret. S. A. Victor Epit. 34. blandus magis quam beneficus: unde eum Graeco nomine χρητόλογον ap- pellavere. Suetonius Aug. 74. Coenam — prae- bebant — histrones interponebat — & frequen- tibus aretalogos. Juvenalis XV. 15. Rifum fortasse quibusdam Moverat, ut mendax aretalogos. Menan- der ap. Priscian. μέμφομαι σοι τῶν, ὅτι χρῆσά με λέ- γοντ' οὐκ εὐ ποιήσιν προσδεκάς. Jerem. LII. 32.

Plat. . . εὐλογία ἔρα, καὶ εὐαρμυσία, καὶ εὐσχημο- σύνη, honestus sermo. Tit. I. 10. 11.

Xenophon Oecon. εἰ σοὶ μίλτη ἀλειφόμενος, εἰ τὸς ὀφθαλμοὺς ὑπαλειφόμενος ἀνδρείελα, ἐπιδιδέκνυμι τὴν ἐμαυ- τὸν καὶ συνέην ἐξαπατῶν σε. — τὰς κεκοσμημένους καὶ ἐξαπατῶσας. Esaj. III. 12. Plut. de Cupid. Divitiar. p. 525. ὁ Δημόδης — αὐτὸς γὰρ εἰς τὴν γαστέρα δημα- γωγῶσας. κ. τ. λ. Senec. de benef. VII. 26. alius ab- domini servit, alius lucri totus est. Jac. I. 26. Phil. III. 19. Sup. XIV. 1.

Demosthenes c. Euergem. καὶ προσποδόμενος ἀκα- κος εἶναι ἐξηπάτης τὸς δικαστάς. C. Neeram. διὰ τὴν ἀ- πειρίαν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀκακίαν τὴν ἐαυτοῦ. Poly- bius III. p. 345. τέτοιον μεν ἀκακὸν ὄντα τὸν ἄνδρα καὶ πρῶτον τῇ φύσει. Plut. Demetr. p. 888. E. αἰτε πα- σῶν τελευτάται τεχνῶν, σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ φρέ- νησις, βλαβερῶν καὶ αἰσχροῶν, καὶ ἀδίκων κρίσεις εἶσαι, τὴν ἀπειρίαν τῶν κακῶν καλλωπιζομένην ἀκακίαν οὐκ ἐπαινεῖ- σιν, ἀλλ' ἀβελτηρίαν ἡγέται καὶ ἄγνοίαν, ὣν μάλιστα γε-

τὰς καρδίας τῆ ἀκάκων. Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντα ἀφίκετο. Χαίρω οὖν τὸ ἐφ' 19
 ὑμῖν. Θέλω δὲ ὑμᾶς σοφὸς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. Ὁ δὲ 20
 Θεὸς τῇ εἰρήνῃ συντρίψει τὸ Σατανᾶν ὑπὸ τῆς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τῇ
 Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ μετ' ὑμῶν. — Ἀμήν. Ἀσπάζοντο ὑμᾶς Τιμόθεε ὁ συνερ- 21
 γός μου, καὶ Λέκι καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατροι οἱ συγγενεῖς μου. Ἀσπάζομαι ὑμᾶς 22
 ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάξετο ὑμᾶς Γαίος ὁ ξένός μου 23
 καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ὅλης. Ἀσπάξετο ὑμᾶς Ἐραστὸς ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κῆαρτος
 ὁ ἀδελφός. Ἡ χάρις τῇ Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ μετ' πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. — Τῷ 24
 — δὲ δυναμδύ ὑμᾶς ἐπρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, 25
 — κατὰ τὸ ἀποκάλυψιν μυστηρίων χρόνοις αἰώνιους σεσιγημένων. Φανερωθέντος δὲ νῦν 26
 — τοῦ γραφῶν ποροφητικῶν, κατὰ ἐπιταγὴν τῆς αἰωνίας Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως,
 — εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. Μόνῳ σοφῷ Θεῷ, 27 Ἰησοῦ Χριστῷ, ᾧ ἡ δόξα
 — εἰς τὰς αἰῶνας. Ἀμήν.
 — Πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου 27. Φοίβης τῇ διακόνῃ τῇ ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίᾳ:

ΠΑΥ-

19. ὑμῶν ὑπακοή] ὑπακοὴ ὑμῶν DEFG. ἀφίκετο] ἐφίκετο 20.
 χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν] ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω AC 37. Origenes, Damascenus. τὸ primum] — DEFG. 23.
 θέλω δὲ] ε θέλω D a prima manu. EFG Versio Syr. μὲν] — FD. 20. θεός] χριστός 1.
 συντρίψει] συντρίψει A. Versio Vulg. Syr. Theodoretus, Oecumenius.
 ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει] ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν A. ὑμῶν] — 43.
 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μετ' ὑμῶν] — DEFG.
 ἀμήν] — ACDEFG. 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 37. 46. Editio Erasmi, Step-
 hani, Haultini, Itecheli, Bengelii, Complut. Plantin. Versio Copt. Syr. utraque. Ethiop. Arab. Vulg. Lutheri. Chry-
 sostratus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius, Ruffinus.
 21. ἀσπάζοντο] ἀσπάζετο ACD a prima manu FG. 1. 3. 26. Versio Vulg. Chrysostomus, Ruffinus, Theophylactus.
 μου posterius] + καὶ αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ χριστοῦ DEFG. ex comm. 10. probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.
 22. ἐγὼ] — 37. Τέρτιος] Τερέντιος 7. Editio Erasmi 1. Ald. ἐν κυρίῳ] — 3.
 23. τῇ ἐκκλησίᾳ ὅλης] ὅλης τῇ ἐκκλησίᾳ ACD 1. 37. Origenes. ὁ τῇ ἐκκλησίᾳ 23. a prima manu.
 ὅλῃς αἱ ἐκκλησίαι FG. incepte ad Versionem Latinam effictum.
 24.] — AC Versio Copt. Armen. Ethiop. Origenes. 17. 31. & Versio Syra transfert post comma 27.
 Ἰησοῦ χριστοῦ] — FG. ἡμῶν] — 5. ut videtur. 37. ἀμήν] — 3. Codices Lat.
 25. 26. 27.] — Codices de quibus supra XIV. 23. etiam D. ex emendatione. FG. excepto A. qui bis exhi-
 bet, & illo loco & hoc.
 κήρυγμα] + μου Versio Syra posterior. ὑμῶν] — 5. ut videtur. 37. ἀμήν] — 3. Codices Lat.
 26. τε] — DE 34. Versio Armen. Copt. Vulg. Syr. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius, Hieronymus, in Eph.
 III. 5. prob. 7. A. Bengelio. ὑπακοὴν] ὑποταγὴν 46. 27. σοφῷ θεῷ] θεῷ σοφῷ D.
 ᾧ ἡ] — 33. Editio Complut. Plantin. αὐτῷ ἡ 31. 54. Editio Colinaei. εἰς 43. ex emendatione. 55.
 ἡ Editio Bezae Genev.
 αἰῶνας] + τῶν αἰώνων A in fine Epistolae, non autem post Cap. XIV. DE Versio Vulg. Copt. Syr. Origenes,
 Damascenus in Cap. XIV. & in I. ἀμήν] — 49.
 πρὸς] + τῆς Editio Erasmi. + εἰς. 3. 7. 12. 16. 18. 20. 26. 28. 30. 31. 34. 36. 39. 43. 46.
 Verio Copt. autor Euthalius prol. in Acta. πρῶτος δὲ οὖν ἐγὼγε τὴν Ἀποστολικὴν βίβλον εἰρησὶν ἀναγνῶς τε ἐγράψας.
 Πρὸς Ῥωμαίους ad ἐκκλησίαν] — ADE. a prima manu 1. 2. 14. 30. 35. 41. 49. πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ
 κορίνθου D. ex emendatione. Theodoretus, Oecumenius. πρὸς Ῥωμαίους AC. πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη 27. φοί-
 βης ἀπὸ Κορίνθου 18. πρὸς Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου 27. φοίβης τῇ διακόνῃ. 13. 30. 36. 37. 38. 39. 44. 46. 47.
 48. Versio Syr. ἐγράφη ἀπὸ κορίνθου 27. φοίβης τῇ διακόνῃ τῇ ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίᾳ Editio Colinaei. τέλος
 τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ Editio Complut.

τάσκειν προσήκει τοῖς ὀρθῶς βιωσκομένοις. de audiendo p.
 41. A. οἱ θαυμαστικοὶ καὶ ἄκακοι [ὑπὸ τῶν λεγόντων]
 μᾶλλον βλέπονται. Dio Cass. exc. p. 722. πανῆρος
 μὲν γὰρ ἐκ ἔφου, ἀλλ' εἰ καὶ τις ἄλλος ἀνθρώπων ἄκακος
 ὑπὸ δὲ τῆς πολλῆς ἀπλότητος — ἐδύλευσε τοῖς συνῆσι.
 Diodor. S. V. 66. τὴν ἀπλότητα τῆς ψυχῆς — διὰ καὶ
 τὰς ἐπὶ χρόνῳ γενομένης ἀνθρώπων παραδεδοσθαι τοῖς μετα-
 γνεστοῖς εὐθείας καὶ ἀκάκους παντελεῖς, ἔτι δ' εὐδαίμο-
 νας γενομένους. XIII. 46. ἄκακος δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀπλῆς.
 Arrianus B. C. V. p. 1183. καὶ τὰ ἄλλα τὸ φρό-
 νημα ἀπλῆς καὶ μέγας καὶ ἄκακος. Lexicon prosv. MS.
 ἄκακος, ἀφελέςτερος.

19. Achilles Tat. .. τὸ ἐπ' ἐμοὶ συνήδομαι σοι φίλῳ
 ἐντι. quantum ad me attinet.

Euripid. Bacchis. 654. Δ. σοφός, σοφός εἰς πᾶν
 ἃ δὲ σ' εἶναι σοφός. Π. ἃ δὲ μάλιστα, ταῦτ' ἐγὼ γ' ἔφην
 σοφός. Herodianus III. 5. 9. ἀνδρὰ ἀπατιῶνα, σοφόν

τε πρὸς ἐπιβελὴν. Jonathan Targum in Gen. III. 1.
 Serpens sapiens ad malum. כִּשְׁרָה לְרַע, ferem.
 IV. 22. 1. Cor. XIV. 20. Sanbedrin f. 21. 1. 2. Sam.
 XIII. 3. Dixit R. Juda dixisse Rabum: vir fuit
 sapiens in improbitatem וְהָיָה לְרַע.

20. Polyaeus p. 164. μέγιστον ἔχον συλλαβὰν ἰδίαν
 αὐτοῖς, καὶ πάντων ἐναντίον τῇ κεφαλῇ συντρίψας, ὁρᾷτε,
 ἔφη, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα ἄχρηστον, τῆς κεφαλῆς οἰκισμένης.
 ἔτα δ' ἦν τὰς τῶν πολεμίων κεφαλὰς, τὰ Λακωνικὸν τῆτο,
 συντρίψαμεν, τὸ λοιπὸν σῶμα τῶν συμμάχων ἄχρηστον.
 2. Cor. XI.

21. Gal. VI. 11.

23. ὁ ἐπὶ τῆς δημοσίας τραπέζης, arcarius. Marmor.
 Οχοῦ. Νέων οἰκονόμος Ἀσίας. Gruter. Inscr. Secun-
 dus, Arkarius Reip. Armerinonum. Spon. ἀμύρι-
 μος οἰκονόμος τῆς πόλεως.

Origenes: Fertur sane traditione majorum, quod
 hic

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ι Ο Υ Σ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωτὴρ ἡμῶν

Παῦλος τοῦ Ἀποστόλου ἡ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ πρώτη] Πρὸς Κορινθίους α. AC. Versio Corr. πρὸς Κορινθίους ἀρχαί-
ται α. FG. πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴ α. D 3. πρὸς Κορινθίους α. ἐπιστολὴ I. ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Κορινθίους
πρώτη Editio Complut. Plantin. Genev. πρὸς τὴς Κορινθίους πρώτη. Editio Erasmi, Colinaei.
ἡ πρὸς τὰς Κορινθίους ἐπιστολὴ πρώτη Editio Stephanii.
I. κλητὸς] — ADE probante J. Millio prol. 1288. + καὶ Versio Syr.
Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ DF 37. Codices Latini. Hilarius.

hicCajus Episcopus fueritTheffalonicensis Ecclesiae.
Diodor. S. XVII. 47. de Hephaestione. τὸ μὲν
ἐν πρώτῳ ἔτος εὐδοκίσας τῷ ξένῳ, παρ' οὗ τὴν ἐπισταθμίαν
ἐπεποίητο κηραρισμένως τῷτον ἐπεβάλετο κύριον ἀναγορεύσαι
τῆς πόλεως. Eustath. in Od. α. p. 31. 12. ὅτι δὲ καὶ
ὁ ποιεῖν τὴν ξενίαν, καὶ ὁ πάσχειν αὐτὴν, ξένος ἀλλήλοισι ἐ-
λέγοντο, δηλοῖσι σαφῶς οἱ παλαιοὶ. & . . . ξένος δὲ
φασιν οὐ μόνον ὁ καταγόμενος, ἀλλὰ καὶ ὁ ὑποδεχόμενος
αὐτὸν. & in Il. δ. p. 365. 51. ἴσμεν — ὅτι μέση λέ-
ξις ὁ ξένος. λέγεται γὰρ ἔτσι καὶ ὁ δεχόμενος τὸν εἰς ξε-
νίαν, καὶ ὁ δεχθεὶς. Maximus Tyr. XXXI. 1. ἡγάσθη
μάλιστα τῷ Ἕλληνας ξένος ὁ Ἀνάχαρσις. Jamblichus V. Py-
thag. 11. κρηφύλα ἀπόγονος, ὁμῆρξ ξένος τῷ ποιητῷ. Theo-
phrastus V. Apollon. IV. 20. εἰς Ἀλκίωνα ἀνέφερε τὸν
ξενόν τῷ — ὀδυρσάως. Plut. de Fort. p. 97. D. ὁ δὲ
Πριάμῃς — συνεκοιμᾶτο τῇ τῷ ξένῳ γυναίκῃ. Lucian.
Philopseud. 31. ἦκον ἐς τὴν οἰκίαν — ἀποτρέποντας τῷ
ξένῳ. de non tem. cred. calum 26. τῆς πρὸς τὸν ξένον
αἰδέας.

25. Eph. III. 9. Col. I. 26.

26. 2. Pet. III. 8.

27. Phocylides 49. εἰς Θεὸς ἐστὶ σοφός. Diogenes L.
proem. 12. φιλοσοφίαν δὲ πρώτος ἀνόμισσε πυθαγόρας,
καὶ αὐτὸν φιλόσοφον — μηδένα γὰρ εἶναι σοφὸν ἄνθρω-
πον, ἀλλ' ἢ Θεόν. 1. Tim. I. 17. Jud. 25. Philo de

migrat. Abrah. T. I. p. 457, 4. τὸ γὰρ μὴδὲν οἶε-
σθαι εἶναι πῆρας ἐπισήμης, ἐνὸς οἴτος μόνος σοφῷ τῷ καὶ
μὸνι Θεῷ.

Haec Epistola scripta videtur Corintho, anno
Juliano, si calculos recte subduxi, CI. De loco
consentiunt Origenes, Theodoretus, Euthalius.
Epistola erat commendatitia XVI. 1. 2. quam, si
subscriptioni credimus, ipsa Phoebe Diaconissa
Corintho attulit Romam; Cajus hoīpes Pauli comm.
23. Corinthi debebat 1. Cor. I. 11. 14. Eraustus
erat Oeconomus urbis, unde scripta est Epistola,
i. e. Corinthi 2. Tim. IV. 20. De tempore autem
docet Paulus, ubi scribit se iter meditari Hieroso-
lymam XV. 25. Collato isto loco cum Act. XIX.
21. Atqui Anno Jul. 97. mathematici Roma pulsi
sunt, teste Tacito A. XII. 52. quibus videntur Ju-
daeii fuisse juncti Act. XVIII. 2. a quo tempore
Paulus annum cum dimidio Corinthi, triennium
Ephesi, reliquum temporis in itinere Hierosolymita-
no Act. XVIII. 18. & Macedonico exegit. Por-
ro si per Narcissum cum Grotio intelligendus est
Claudii libertus comm. 11. videtur post mortem de-
mumNarcissi, quae Anno 99. Octobri mense con-
tingit, domesticos ejus salutare, confer comm. 10. &
2. Tim. I. 16.

I Achilles Tat. V. Σωσθένη καλίσταται τις ἡμῶν.
Eustathius pater Hyfmenes hoc nomine
vocatur. Act. XVIII. 17. Paulus focum adfciscit
Softbenem, multum dissimilis illi Pseudapostolo,
qui solus dominari cupiebat.

2. 2. Cor. XI. 13.

Corinthii non minus lascivia quam opulentia &
philosophiae studio insignes fuerunt. Cic. Agrar. II.
32. tres solum urbes in terris omnibus Carthagi-
nem, Corinthum, Capuam statuerunt, posse im-
perii gravitatem ac nomen sustinere — erat enim
posita in faucibus Graeciae, sic ut terra claustra lo-
corum teneret, ac duo maria maxime navigationi
diversa paene conjungeret, cum pertenui disci-
mine separentur. de Offic. II. 22. Lucius Muam-
mius numquid copiosior, cum copiosissimam ur-
bem funditus sustulisset? Florus II. 16. 1. Corin-
thos — Achajae caput, Graeciae decus, inter
duo maria Jonium & Aegaeum quasi spectaculo
exposita. 7. opulentissimae Civitatis. Strabo VIII.
p. 580. A. ὁ δὲ Κόρινθος ἀφειδὸς μὲν λέγεται διὰ τὸ ἐμ-
πρόν ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ κείμενον, καὶ δυοῖν λιμένασι κύριος, ὡς

ὁ μὲν τῆς Ἀσίας, ὁ δὲ τῆς Ἰταλίας ἐγγύς ἐστιν, καὶ ῥε-
δίας ποιεῖ τὰς ἐκατέρωθεν ἀμοιβὰς τῶν φορτίων πρὸς ἀλλήλους
τοῖς τοσούτοις ἀφειδῶσιν — καὶ περὶ δὲ τῶν ἐκκομιζομένων
ἐκ τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῶν εἰσαγομένων ἐπιπτε τὰ τέλη τοῖς
τὰ κλείθρα ἔχουσι· διέμεινε δὲ τῷτο καὶ εἰς ὑπερον μέχρι παύτος·
τοῖς δ' ὑπερον καὶ πλείω προσεγύμνητο πλεονεκτήματα, καὶ
γὰρ ὁ Ἰσθμιακὸς ἀγὼν ἐκείνῳ τελευτῶντος ὅχλος ἐπήγυτο. —
Βακχιάδαι πλῆθιοι — κύψιλος — τῷ δὲ περὶ τὸν οἶκον
τῷτον πλῆτε μαρτύριοι τὸ ὀλυμπιάσιον ἀνάθημα κύψιλος σφυ-
ρίλατος χρυσῆς ἀνδριάς εὐμεγέθης. Δημόρατος τε εἰς τῶν ἐν
Κορίνθῳ δυναστευσάντων — τοσούτον ἡνέγκατο πλῆτον οἰ-
κῶν — ὥστε αὐτὸς μὲν ἦρξεν τῆς δεξαμένης αὐτὸν πόλεως,
ὁ δ' υἱὸς αὐτοῦ καὶ Ρωμαιοὶν κατέστη βασιλεὺς. Τό τε τῆς
Ἀφροδίτης ἱερὸν ἔτσι πλῆθιοι ὑπῆρξεν, ὥστε πλείους ἢ χιλιάς
ἱεροδούλους ἐκείνῳ ἱταράς, ὡς ἀντιτίθειαν τῇ θεῷ ἄνδρες καὶ
γυναῖκες, καὶ διὰ ταῦτα ἐν πολυαχλείῳ ἡ πόλις καὶ ἐπλη-
τιζέτο. οἱ γὰρ ναυκληροὶ ραδίως ἐξαηλίσκοντο, καὶ διὰ τῷ-
το ἡ παροιμία φησὶν· Οὐ παύτος ἄνδρες ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ
πλῆξ, καὶ δὴ καὶ μνημονεύεται τις ἐταῖρα πρὸς τὴν οὐνεκί-
σαν, ὅτι οὐ φίλεργος ἦν, οὐδ' ἐρίων ἄπτοιστο, εἰπεῖν· ἐγὼ
μύνοι· ἡ τοιαύτη Γ. ἡδὴ καθύλου ἔστις ἐν βραχεὶ χρόνῳ τῷ-
τῳ — ἡ μὲν κορυφὴ καίδον ἔχει Ἀφροδίτης, ὑπὸ δὲ τῇ

ὁ ἀδελφός, Τῇ ἐκκλησίᾳ τῆ Θεῆ τῇ ἔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 2
κλητοῖς ἁγίοις, οὖν πᾶσι τοῖς ὑπικαλυμένοις τὸ ὄνομα τῆ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ 3
Κυρίᾳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ με πάντοτε διὰ ὑμῶν, ὅτι τῇ χάριτι τῆ 4
Θεῆ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Ὅτι ἐν παντὶ ἐπλητύνθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ 5
λόγῳ καὶ πᾶσιν γνώσεσθε· Καθὼς τὸ μαρτύριον τῆ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν· Ὡστε ὑμᾶς 6
μὴ

2. τῇ ἔσῃ ἐν Κορίνθῳ ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ] ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῇ ἔσῃ ἐν Κορίνθῳ DEFG.
σὺν πᾶσι] σύμπᾶσι 46. duo Codices Stephani. probante T. Beza.

ἡμῶν prius] — A. Tertullianus c. Marcion. V. 5. χριστοῦ] — A.

αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν] ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν 45. Chrysostomus, Theophylactus. τε] — D a prima manu. 46.

3. κυρίᾳ] + ἡμῶν Verſio Syr. Copt.

5. γνώσεσθε] γνώμη 2. in ota.

χριστοῦ] Θεοῦ FG 30. 46. 47.

εὖς] ἀχρι DEFG.

6. μαρτύριον] κύρυγμα 12. ex interpretamento Chrysostomi, & Theodoret.

ἐν] — 21. 28. 43. 52. 8.] — 28. καὶ] — 3.

ἡμέρας] παρυσίας DEFG Verſio Vulg.

κορυφῇ τὴν πειρήνην εἶναι συμβαίνει κρήνη — ἐνταῦθα δὲ
φάσι πίνοντα τὸν πῆγασον ἀλῶναι — ἀπὸ δὲ τῆς κορυ-
φῆς πρὸς ἄρκτον μὲν ἀφορεῖται ὁ τε παρνασσὸς καὶ ὁ ἐλικὼν
— πολλὴν δὲ χρόνον ἐρήμην μένασσα ἡ κόρινθος ἀνελήφθη πάλ-
ιν ὑπὸ καίσαρος τῆ Σεῦ, διὰ τὴν ἐνφυίαν ἐποίκου πέμψαν-
τος τῆ ἀπελευθερικῆς γένεος πλείους. *Lucianus* D. Mort.
XI. 1. Crates. Μοιρῶν τὸν πλεῖστον ἐγίνωσκας, ὃ Διο-
γενὲς, τὸν πᾶν πλεῖστον, τὸν ἐκ κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς
ἐλκᾶδας ἔχοντα — ἔ ἀνεψίος Ἀριστέας, πλείσιος καὶ αὐ-
τὸς ἄν. *Herodotus* V. 167. ὀφρύνοντα Κόρινθον. II. β.
570. ἀφνειὸν τε Κόρινθον. *Eustathius*, ἐβήνησε δὲ ποτε τῇ
τῶν ἐταιρίων εὐφορία, ὅθεν καὶ κορινθιάζεσθαι τὸ μαστροπεύ-
ειν ἢ ἐταιρεῖν ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἐταιρίων — ὁ δὲ γεωγράφ-
ος καὶ ταῦτα περὶ κορίνθου φησιν· Ἀφροδίτης ἐκείσε ἱερὸν
πλευσιώτατον, πλείους ἢ ἡ χιλιὰς ἱεροδύλας ἔχειν ἐταίρας,
καὶ διὰ ταῦτα πολυαχλεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἐπλητύνετο ἐξα-
ναλισκομένων τῶν ναυτιλῶν· ὅθεν ἡ παροιμία φησιν· οὐ παν-
τὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἐστὶ ὁ πλεῖς, παρεξομένη πρὸς τὸ· οὐκ
ἐνθάδ' οἱ πλεῖοι τοῖσι σάφροσι βροτῶν, ὃ δὲ φησι Σοφοκλῆς.
Anthol. MS. II. 17. ἔυφρανεν μεγάλην Κόρινθον. &
82. ἀπ' εὐρυχώροιο κορίνθου. III. 5. 41. τὸν μέγαν
Ἀκροκόρινθον Ἀχαιῶν, ἱλλάδος ἄστρον, καὶ διπλὴν Ἰσθμῶ
σύντροφον ἰόντα. *Xiphilinus* in Caesare p. 25. τὴν δὲ
καρχηδόνα, τὴν τε Κόρινθον, πόλεις ἀρχαίας καὶ λαμπράς καὶ
ἐπιστήμους, ὑπὸ Ῥωμαίων ἀποκαλώμεναι, αὐτὸς ἀνέστησε καὶ
ἐπάκουσε. *Libanius* D. XXV. πολλοὶ γὰρ οἱ καταπλέον-
τες ἐνθάδε· κοινὸν ἐστὶν ἐμπορίον τῆς ἡλλάδος ἡ πόλις· πολλοὶ
πρὸς ἡμᾶς ἔχουσιν τῆς εὐσεβείας μετέχοντες, ὅταν τελώμεν
ποσειδῶνι τὰ Ἰσθμια. *Aristides* in Neptun. p. 23. καὶ
τῷτο εἶναι, ὅφ' ἔ καὶ ἐκ παλαιότητας ἀφνειὸν τε ὕμνηται
χαρίεν ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἅμα μὲν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν
παρόντων ἀγαθῶν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ὑπέρχουσαν εὐδαι-
μονίαν ἐν αὐτῷ — ὡς εἶναι σαφῶς τε ἀφροδίτης τὴν πό-
λιν — σοφὸν δὲ διὰ καὶ καθ' ὅδον ἔλθων ἂν εὐροῖς, καὶ πα-
ρὰ τῶν ἀψύχων μάθοις ἂν καὶ ἀκέραιας, τοσῶτοι θησαυροὶ
γραμμάτων περὶ πᾶσαν αὐτὴν, ὅποι καὶ μόνον ἀποβλέψει
τις, καὶ κατὰ τὰς ὁδὸς αὐτὰς καὶ σοῦς, ἔτι δὲ τὰ γυμ-
νάσια, τὰ διδασκαλεῖα, καὶ μαθήματα τε καὶ ἱστορήμα-
τα. *Periander* VII. sapientum unus, Corinthius.
Euripides Bellerophon. I. ἤκω περίκλυτον προλιπὲς
Ἄκρον κόρινθον, ἱερὸν ὄχθον, πόλιν Ἀφροδίτας. *Ælianus* V.
H. III. 14. καὶ Ἀργεῖοι καὶ κορίνθιοι κεκωμώθηται καὶ
ἔτοι ἀκρατέστερον τῶ οὐκ προσιότης. *Maximus Tyrus* III.
3. ἡ Σαρδαναπέαλε τρυφῇ, καὶ ἡ Ἰωνικὴ ἀβρότης, καὶ τρέ-
πεται Σικελικαί, καὶ ὀρχήσεις Συβαριτικαί, καὶ ἐταῖραι κο-
ρινθαίαι. 10. μὴδ' Συρακυσίαν μνησθήσεται τῶν ἀβροτάτων,
μήτε Κορινθίαν τῶν φιληδόων, μὴδ' χρίαν τῶν πλεσιῶν, μὴδ'
Λαοβίαν τῶν εὐνοιστάτων, μὴδ' Μιλησίαν τῶν εὐεμνοιστά-
των. *Lucianus* Amor. 51. in Schol. τῆς κορίνθου ἀνα-
καιμίνης Ἀφροδίτῃ· διὸ καὶ πολλὰ ἐν κορίνθῳ γυναικεῖα μί-
ξις, Ἀθηνῶν δὲ τῇ παιδαγωγίᾳ κομώμεται. *Dio Chrysost.*

XXXVII. p. 463. D. πόλιν οἰκεῖτε τῶν οὐσῶν τε καὶ
γεγεννημένων ἐπαφροδίτοτάτην. *Plato* de Rep. III. ψέγεις
ἄρα καὶ κορινθίαν κόρην φίλην εἶναι ἀνδράσιν μέλλουσιν εὐ-
σώματος ἔχειν· παντάπασι μὲν ἔν. *Alcibiades* III. 60.
οὐκέτι εἰσῆλθον εἰς Κόρινθον, ἔγνω γὰρ ἐν βραχεῖ τὴν βδελυ-
ρίαν τῶν ἐκείσε πλεσιῶν, καὶ τῶν πνήτων ἀβλιότητα. ὅς
γὰρ ἐλθόντες οἱ πολλοὶ, καὶ μεσοῦσα ἡμέρα ἦν, στυμύλας
ἐθεασάμενη καὶ ἀφυσίς νεανίσκου, οὐ περὶ τὰς οἰκίας ἀλλὰ
περὶ τὸ κράνιον ἀλωμένης, καὶ ἔ μάλα ταῖς ἀρτοπώλισι
καὶ ὀπωροκατήλοις ἔθος ἀνίστασθαι. ἐνταυθοὶ γὰρ εἰς τὸ δα-
φος ἐκκύπτοντες ὁ μὲν φλοῖς δέμμιον ἀνιρρεῖτο, ὁ δὲ ἔλυτρα
τῶν καρῶν ἐπολυτραγμύον, μή τις τῶν ἐδωδύμων ἀπο-
μύνον διέλαθεν, ὁ δὲ τῶν ῥοιῶν τὰ περικάρπια, ἃ σίδια
ἡμῖν τοῖς Ἀττικοῖς προσαγορεύουσιν ἔθος, ἀπέγλυφε ταῖς ὀνυξί,
εἶπε τι τῶν κόκκων ἐπιδράξασθαι δυνάμει, οἱ δὲ καὶ τὰ ἐκ
τῶν ἄρτων ἀποσπίνοντα πρὸς πολλῶν ἡδὴ πεπατημένα ἀνα-
λέγοντες ἔκαπτον. Ταῦτα τῆς Πελοποννήσου προπύλαια, καὶ
ἡ δοῦν θαλασσοῦν ἐν μίσῳ κειμένη πόλις, χάρισσα μὲν ἐ-
δῆν, καὶ ἀμφιλαφῶς ἔχουσα τροφίματά, τὴς δὲ οἰκίτης
ἄχαρις καὶ ἀνεπαφροδίτης κεκτημένη. καίτοιγε φασὶν
τὴν Ἀφροδίτην ἐκ κυθρῶν ἀνασχῶσαν τὴν Ἀκροκόρινθον ἀσπά-
σασθαι, εἰ μὴ ἄρα τοῖς μὲν γυναικίσι Ἀφροδίτη πολὺς χρος,
τοῖς δὲ ἀνδράσιν ὁ λιμὸς καθίδρυται. *Anacreon* 32. ἐπι-
τα δ' ἐκ Κορίνθου θῆς ὀρμαθὸς ἐρώται, Ἀχαιῆς γὰρ ἐστὶν ὁ-
πε καλαὶ γυναικες. *Pollux* IX. 75. Εὐριπίδης — ἐν
Σκίρασι λέγων περὶ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἐταίρων· καὶ τὰς μὲν
ἄξῃ, πᾶλλον ἂν δίδως ἕνα, τὰς δὲ ξυνωρίδ', αἱ δὲ καὶ ἀπὸ
τεσσάρων φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν φιλέσι δὲ τὰς ἐξ Ἀθη-
νῶν παρθένους, ὅταν φέρῃ πολλὰς. *Aristophanes* Plut. 149.
καὶ τὰς ἐταῖρας φασὶν τὰς Κορινθίας, ὅταν μὲν αὐτὰς τις
πείθῃ τῶν τύχῃ, οὐδὲ προσέχειν τὸν νότον ἐν πλεσιῶν,
τὸν πρᾶκτον αὐτὰς εὐθὺς εἰς τῶτον τρέπειν. *Schol.* ἐπίσημοι
ἐν Κορίνθῳ ἐταῖραι μνημονεύονται Λαίης, Κυμνήνῃ, Λαίανῃ,
Συνεπῇ, Μυρρίνῃ, Σκίαν, — φωκίαν δὲ ὁ περιπατητικὸς
ἐν τῷ κέρατι τῆς Ἀμαλθείας· Δημοσθένῃ ἱσορεῖ Λαίδος αὐτὸν
μυριάς δραχμὰς αἰτησαμένης εἰς μισθὸν πανχυρίδος, οὐκ
ἀνέμει, φᾶναι, μυριάων δραχμῶν μεταμίλειαν. *Schol.*
in Equit. 605. ὡς μοιχὸς δὲ κομωδύεται ὁ θεαυρὸς —
περὶ Κορίνθον ἔν διέτριβεν, ἴσως διὰ τὰς ἐκεῖ πόρνας. & in
Lyfistrat. 91. ἐπεὶ ἡ Κόρινθος πλεθύνει ταῖς πόρραις. *Ste-
phanus*. Κορινθιάζονται, τὸ ἐταιρεῖν, ἀπὸ τῶν ἐν Κορίνθῳ
ἐταίρων. ἢ τὸ μαστροπεύειν, Ἀριστοφάνης ἐν κοκκάῳ. *Hesychius*. Κορινθιάζειν, μαστροπεύειν, ἐταιρεῖν. *Suidas*. ἐταί-
ραι Κόρινθαίαι, Λαίης, Κυμνήνῃ, Λαίανῃ, Συνεπῇ, Πυρρή-
νῃ, Σικυώνῃ, ῥόδωπις Θρακικῇ. item χοῖρας τὸ ζῶον. παρὰ
Κορινθίους δὲ τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, ἔθεν καὶ παροιμία, ἀκρο-
κορίνθια ἔοικας χοιροπαλίσσιν, ἀπὸ τῆς, ἔοικας μισθαρή-
σαι ἐν κορίνθῳ, πολλὰ γὰρ ἐκεῖ ἐταῖραι. Hinc in numis
Corinthiorum signata Venus. *Strabo* XII. p. 837.
C. καὶ πλῆθος γυναικῶν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τῆς σάματος,
ὧν αἱ πλείους εἰσιν ἱεραί. τρόπον γὰρ δὴ τῶν μικρὰ Κόρινθος
εἶναι

7 μὴ ὑπερέβαιεν ἐν μηδὲν χάρισματι, ἀπεκδεχομένους ἡ ἀπακάλυψιν τῆς Κυρίως ὑμῶν
8 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κυρίως
9 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιστὸς ὁ Θεός, δι' ἧς ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ τοῦ Κυρίως ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυ-
ρίως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα,
11 ὥστε δι' ἐκκλησιασμένους ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γὰρ μοι ὡς
ὑμῶν,

9. δ.] — C Verſio Syra poſterior habet cum obelo. δ.] ὑφ' D a prima manu G.
τῆς κυρίως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ] Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς κυρίως ἡμῶν Editio Plantin. Verſio Vulg. Syr.
10. ἀδελφοί] — Clemens Alex. probante J. Millio prol. 630. τῆς poſterior] — F.
κυρίως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς κυρίως ἡμῶν DE. Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς κυρίως ἡμῶν FG.
σχίσματα] σχήματα 37. κατηρτισμένοι] ἀκατηρτισμένοι Codices teſte Eraſmo.
ἐν ſecundo & tertio loco] — Ignatius ad Ephes. Conſtitut. Ap. II. 44.
γνώμῃ] γνώσει 2. Editio Eraſmi 1. Aldi. Codices Latini, Hilarius.

ἔστιν ἡ πόλις καὶ γὰρ ἐκεῖ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἱταίων, αἱ τῆς
Ἀφροδίτης εἰσὶν ἱεραὶ, πολλὰς ἦν ὁ ἐπιδημιῶν καὶ ἐνεοράζων
τῷ τόπῳ, οἱ δ' ἐμπορικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ τελείως ἐξανηλίσ-
κοντο, ὥς' ἐπ' αὐτῶν καὶ παραιμίων ἐκπεσεῖν τοιαύτην οὐ
παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἰσθ' ὁ πλῆξ. Τὰ μὲν δὲ Κόρινθα
τοιαῦτα. Athenaeus XIII. p. 567. C. ἔμβυλος —
Κόρινθον ἦλθον, ἡ δὲ αὐτὴ πᾶς λάχανόν τι τρώγων ὀκι-
μον διαφθάρη — ὀκιμον ἱταίρας ὄνομα. p. 570. B. ἐπι-
κράτης — αὕτη δὲ Λαῖς ἀργὸς ἐστὶ καὶ πότις, τὸ καθ'
ἡμέραν ὀρᾶσαι πίνειν καὶ σθεῖν μόνον — αὕτη γὰρ ὀπτόγ'
ἦν νοτιὸς καὶ νῆα, ὑπὸ τῶν σατῆρων ἦν ἀπηγριαμένη, εἶδες
ἂν αὐτῆς φαεινὰ βαζον διατίον ἂν ἔπει δὲ δολιχὸν τοῖς ἔτεσιν
ἦδη τρέχει — ἰδίῳ μὲν αὐτὴν ῥάον ἐστὶ — δέχεται δὲ
καὶ σατῆρας καὶ τρώβηλον, προσέεται δὲ καὶ γέροντα καὶ
νέον. — Μνημονεύει δὲ τῆς Λαίδας καὶ Ἀναξανόριδος ἐν
γυροτομασίᾳ, καὶ ἄλλας ἱταίρας αὐτῇ συγκαταλέγει διὰ
τῶν τῶν ἐν Κόρινθῳ Λαίδ' οἶσθα; πῶς γὰρ οὐ — ἦν
ἐπὶ τῇ τις φίλῃ Ἀντεια — Λαγύσκη — καὶ Θεολύτη
— ἦν δ' ὀκιμον λαμπρὸν πᾶν. p. 573. C. καταλέξω
δὲ σοι, Κόνυλκας, Ἰωνικὴν τίνα ῥῆσιν ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰ-
σχύλῳ, περὶ ἱταϊκῶν ὀρεζόμενος ἀπὸ τῆς καλῆς Κόρινθος, ἐ-
πειδὴ μοι τὴν αὐτὴν σοφιστεῖαν ἀνείδισας, νόμῳ μὲν ἐστὶν ἄρ-
χαῖος ἐν Κόρινθῳ — ὅταν ἡ πόλις εὐχεται περὶ μεγάλων
τῇ Ἀφροδίτῃ, συμπεριλαμβάμεσθαι πρὸς τὴν ἱκεσίαν τὰς
ἱταίρας ὡς πλείους, καὶ ταύτας προσεύχεσθαι τῇ Θεῷ, καὶ
ὑστροὶ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς παρῆναι. — Ε. καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ κατ-
εύχονται τῇ Θεῷ, τελειοθέντων περὶ ὧν ποιῶνται τὴν δέσπον,
ἀπάξιν αὐτῇ τακτὰς ἱταίρας. p. 574. B. Ἀλεξίς δ' ἐν
Φιλάσῃ Φησὶν Ἀφροδίτῃ ἦγε τῆς ἱταίρας ἡ πόλις, ἱετέρα δὲ
χαίρει ἐστὶ ταῖς ἐλευθερίαις, ταῖς ἡμέραις δὲ ταύταις κοιμά-
ζιν ἔθως ἐν νόμῳ τὴν τὰς ἱταίρας ἐνθάδε μὲν ἡμῶν. Dio
Chryſ. VIII. p. 131. A. Διογένης — μετέβη εἰς Κό-
ρινθον, καὶ καὶ διήγειν — εἶρα γὰρ, ὅτι πλείους ἀνθρώπων
ἐκεῖ νομίσας διὰ τὴν λιμένας καὶ τὰς ἱταίρας καὶ ὅτι ἡ
πόλις ὥσπερ ἐν τριόδῳ τῆς ἑλλάδος ἔκειτο.

Ex his planius intelligimus, quae Apostolus in
Sophistas & sophismata contra resurrectionem mor-
tuorum, in scortationem & incestum, denique in
divites avaros Corinthiis scripsit.

2. τῇ ἐκκλησίᾳ] non factiosis.

ἄγιοι.] non incestis.

ἱταλισμένοις τὸ ὄνομα τῆς κυρίως] 1. Thess. I. 8. 1. Tim.

II. 8. 2. Tim. II. 22.

ἐν παντὶ τόπῳ] Paulus ab Ecclesia Corinthiaca dis-
tinguit omnes ubique locorum invocantes no-
men Domini: illi sunt, qui Corinthi fedes fixerant,
hi mercatores & nautae hospites, qui Christo no-
men dederant, eumque modo Corinthi, modo in
patriam reverſi invocabant.

αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν] Paulus suum locum vocat, ubi
ipse per praedicationem Evangelii Ecclesiam funda-
verat. Tacite se atque Sophthenem Corinthium adt.

XVIII. 17. opponit peregrino falso Doctori, qui
in locum non suum irrepserat 2. Cor. X. 13-16. Dio-
nyſ. Hal. II. 6. Οὐαλείᾳ καὶ παντὶ ἄλλῃ γνώμῃ ἀγο-
ρεύειν ἐν τῷ ἑαυτοῦ τόπῳ κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἔθισμόν, καὶ κό-
σμοι ἀποδώσωμεν. Kidduschin f. 82. 2. Super Israël
& super Rabbinos nostros eorumque discipulos,
& super discipulos discipulorum eorum, qui ope-
ram dant Legi, qui in hoc loco & qui in omni
loco & loco sunt, sit ipsis & vobis gratia, be-
nignitas, misericordia, auxilium & respiratio coram
patre ipsorum coeleſti, & dicant: amen. & in ſi-
ne Bava Bathra, Cholin, Cherithuth, Schabbath
& Ceruboth.

6. Cyrillus Lex. παντὶ λόγῳ, omni ratione. Poly-
bius VI. 24. ὑπὲρ ὧν ἀπαξ ἀκέρως ἐπισήμων ἔστι πράγ-
ματες ἐνὸς τῶν ἀξίων λόγῳ καὶ γνώσεως. Hinc Gnostici.

8. δς] Deus pater, comm. 4. ita T. Beza.

Artemidor. V. 38. ἀνέγκλητος — οὐκ ἀνυποπόνητος
δὲ. Plato Epist. 7. ἐλθὼν τε ἑμαυτὸν ἡλιθιώσας, καὶ Διὸς
ξείης καὶ τῆς φιλοσόφης ἀνέγκλητοι μοίρας παρέσχον. Xeno-
phon Hell. VI. οὐκ ἦδη ἀνέγκλητος ἀνδρὶς δικαίος εἴης ἐν τῇ
πατρίδι. Apomnem. 11. ἀνέγκλητος διαγενέσθαι.

10. Plut. de fort. Rom. p. 318. D. τὸ τῆς μνί-
τις καλεμένης γνώμης [ἱερῶν] Polybius XII. 7. ὑπὲρ τῆς
τῆς νομοθέτης γνώμης. Aristoteles Rhet. ad Alex. 12.
γνώμῃ δὲ ἐστὶ μὲν ἐν κεφαλῇ καθ' ὅλας τὰς πράγματι δόγ-
ματος ἰδίᾳ δόλῳσις. Polybius XI. 17. μὴ πείθεσθαι γνώ-
μῃ. Thucydides VI. 31. Βοιωτοὶ δὲ καὶ Μεγαρεῖς τὸ αὐ-
τὸ λέγοντες ὑσυχάζον. Schol. τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες.
Dionysius Hal. A. I. 85. αὐτοὶ τὴν οὐκ ἐστὶ μίαν γνώμην
ἔχοντες, οὐδὲ ἀδελφὰ διανοεῖσθαι ἀξιοῦντες, ὡς αὐτὸς ἄρξων
ἱεκάτερος, πατέρες παρώσαντος τὸ ἴσον, τῆς πλείους ἀρίστον.
Iſocrat. Archidam. περὶ τῆς δικαίας πάντες τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχουσι περὶ δὲ τῆς συμφέροντος ἀντιλέγουσι — μὴ
τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν περὶ τῶν πραγμάτων. Pollux VIII.
151. μίαν γνώμην ἔχειν, ἴσα πνίῳ, ἴσα θυμῷ ἔχειν. Cic.
ad Attic. IX. 19. Etiam equidem senatus consul-
ta facta quaedam jam puto, utinam in Volcatii ſen-
tentiam? Sed quid refert? Est enim una ſententia
omnium. Megilla . . . Poſuit Deus S. B. ipſe in
cor ſingulorum conſilium, & convenerunt omnes
in eandem ſententiam. Πᾶς πνίῳ.

Polybius V. 104. δὲ μάλιστα μὲν μολέποσι πολιεῖν
τὴν ἑλλάδα ἀλλήλοις, ἀλλὰ μεγάλην χάριν ἔχει τοῖς θεοῖς,
εἰ λέγοντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πάντες, καὶ συμπλέκοντες τὰς
χαίρας, καὶ καθάπερ οἱ τὰς ποταμούς διαβαίνοντες δύναντο
τὰς τῶν βαρβάρων ἐφόδας ἀποτρίβοντες συσφάζειν σφᾶς
αὐτὰς καὶ τὰς πόλεις. II. 62. ἀλλ' ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς και-
ροῖς, ἐν οἷς πάντες ἐν καὶ ταυτὸ λέγοντες μεγίστην καρτέσθαι
δοκῶσιν εὐδαιμονίαν.

11. Horatius 3. Carm. IX. 9. Me nunc Thressia
Chloe regit, Dulces docta modos, & citharae ſciens.

ὕμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῆς Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκα- 12
 τ' ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶν, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ 13
 Χριστοῦ. Μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα 14
 Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον 15
 καὶ Γάϊον· ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸ Στε- 16
 φαῖα οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστός 17
 βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ 18
 Χριστοῦ. Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ὑπολλυμένοις μαρία ὅτι, τοῖς δὲ σωζο- 19
 μένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ὅτι. Γέγραπ'· γάρ· Ἀπολλῶν τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνε- 20
 σιν τῶν συνετῶν ἀθετήσῃ. Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεὺς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος 21
 τῆς τέτης; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τέτης; Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ 22
 Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος· ἀλλ' ἡ σοφία τῆς Θεοῦ, ἐκάλυψε τὸν μαρία τοῦ

κη-

11. μὲν] — DE 31. 34. *Hilarius*.
 Ἀπολλῶν] Ἀπολλῶν 1. 7. 14. alii. Editio *Erasmi*, 1. 2. *Colinaei*, *Chrysostomus*.
 ἐγὼ δὲ χριστῷ] — Z. *Pierce*. 13. μεμερίσται] μὴ μεμερίσται 10. 39. Versio *Vulg.* *Euseb.* H. E. II. 25. 57.
 ὑπὲρ] περι D a prima manu. ὑμῶν] ἡμῶν 2. 28. 32. 39. 46. Editio *Erasmi* 1.
 ὁ] Versio *Syria* posterior habet cum obelo.
 14. Στεφᾶ] + μὲν A. 23. 39. Versio *Syr.* prior, & posterior habet cum obelo. *Copt.* *Theodoretus*. ex *Rom.* 1. 8.
 15. ἐμὸν ὄνομα] ὄνομα Παύλου 46.
 ἐβάπτισα] ἐβαπτίσθητε AC. a prima manu. 5. 6. 17. 37. Versio *Vulg.* *Copt.* *Syria* posterior in margine *Chry-*
sostratus, *Damasceus*, *Hilarius*, *Pelagius*. ἐβαπτίσθη G. 10. 31. probante T. *Beza*. ἐβαπτίσθη 46.
 16. ἐβάπτισα bis] βεβάπτισα DFG.
 λοιπὸν] — 3. 33. 35. λοιπῶν *Hilarius*.
 μὲν] + ὁ F.
 18. ὁ prius] — Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.*
 μὲν] — Versio *Syr.* *Codices Latini*. probante J. *Millio* prol. 454.
 ἡμῶν] — FG. *Irenaeus*, *Cyprianus*, *Hilarius* de *Trin.* III. & in l. *Cassiodor.* in *Psal.* III. probante J. *Millio* prol. 454.
 19. χριστῷ] χριστῷ 17.
 συνετῶν] ἀσυνετῶν G. absurde; ut in *Vers.* *Latina*: *prudantium*.
 20. τέτης posterior] — AC a prima manu D. a prima manu 17. 28. 46. *Clemens Strom.* I. p. 370. *Tertul-*
lianus c. *Marcon.* V. 5. *Cyrillus* in *Esaj.* p. 549. *Damasceus*, *Theophylactus*. probantibus H. *Grosio* & J. *Millio* prol. 986.
 21. γὰρ] — FG. 3.
 ὁ Θεός] τῷ Θεῷ FG. ad versionem *Latinam*.
 καὶ prius] — G. 33. 35. Versio *Syr.* γὰρ Editio *Genev.*
 σημεῖον] σημεῖον ACDEFG 46. 52. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Copt.* *Clemens Strom.* I. p. 328.
 & 379. *Cyrillus* Aet. Eph. V. *Cyprianus* Tr. 32. 85. *Tertullian.* c. *Marc.* V. 5. *Hilarius*, *Chrysostomus* in Aet.
 H. 37. T. V. 34. VI. 67. VII. 27. VIII. p. 45. *Theodoretus*, *Socrates* H. E. VII. 4. *Oecumenius*, *Theophylactus*.
 Male, Nemo enim cupit videre quod jacet ante oculos, aut id, quod jam habet, ab alio petit. Signum de *Coe-*
lo Matth. XVI. 1. probante J. A. *Bengelio*. *Procopius* in *Es.* VIII. 14.
 αἰτέσι] ζητέσι 3.
 23. χριστῷ] + Ἰησοῦν 14. *Clemens Strom.* I. *Irenaeus* III. 18. *Origenes* c. *Cels.* I. Ἰησοῦν χριστῷ, καὶ τέτοιον

12. *Moeris*. Ἀπολλῶν, Ἀττικῶς Ἀπόλλωνα, ἑλληνικῶς.
Enstatius in II. 1. p. 430. 12. ὅσπερ τὸν ἰδρωτὰ ἰδρῶ
 λέγει, κατ' ἀποκοπὴν ἄλλης συλλαβῆς, ὅτε τὸν ἰχωρὰ ἰχωῶ
 — καὶ ἐστὶν ὁμοίον καὶ τὸ τὸν κυκῶνα εἰπεῖν κυκῶ, καὶ
 ἀπόλλων τὸν ἀπόλλωνα.

Judaizantes dicebant: nos cum Petro sentimus
Gal. II. 13. alii, nos Christi fumus cognati, nos
 ex ore ipsius doctrinam percepimus III. 23.

13. *Heliodorus* VII. 4. διασπᾶτο τὴν διάνοιαν, καὶ
 ἐμερίζετο εἰς τὴν πρὸς ἐκάτερον ἐπιθυμίαν.

14. Aet. XVIII. 8. C. Crispus Sallustius histo-
 ricus. *Sueton.* *Neron.* 6. Crispus Passienus, *Nero-*
nis Imp. vitricus. *Domit.* 3. Vibius Crispus. *Fe-*
ratius f. 2. 3. Dixit R. *Eubulan Nigri Crispi*.
 f. 12. 2. Dixit R. Crispus.

16. *Isocrates*. . . ὅς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος πάποθ'
 ἔτρεος. *Xenophon* *Paed.* III. ἐγὼ μὲν γὰρ δῶσα ὅσον τις
 καὶ ἄλλος πλείστον δέποιε ἔδωκε. *Aristophanes*
 εἴ τις ἄλλος μακάριος.

Potuisse quis post Pauli discessum Corinthum
 migrare ex loco, ubi a Paulo baptizatus erat.

17. *Euripides* ap. *Athenae.* XV. p. 677. B. ἐν
 πρώτῳ ἂν τις πρῶτα λόγων ἀγάγια θεῶν ἂν, εἰ

λέγων εἴη σοφός. *Plut.* de *Garrulit.* p. 502. C. ex
Eurip. οὐ γὰρ δύναμιν μὴ εἰχόμενα πεμπέσθαι σοφὸς ἐπ-
 αινῶν ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους.

20. *Soza IX.* 15. R. *Pinehas* dixit: diruto templo
 pudore affecti sunt focii sapientum pariter & nobiles;
 obnubuntque capita — nec superest explicans,
 nec interrogans. Cui ergo innitendum est nobis?
 patri nostro coelesti. — R. *Eliezer* dixit: ex quo
 templum vastatum est, coepere sapientes similes
 esse scribis, scribae aedituis, aeditui vulgo homi-
 num, vulgus vero hominum indies in pejus ruit,
 nec quis rogans aut quaerens superest. Cui ergo in-
 nitendum? patri nostro coelesti. Paulus applicat
 philosophis gentium. *Rom.* I. 22. *Esaj.* XXXIII.
 18. & *Rabbinis Judaicis.* *Schir R. I.* 12. *Resch*
Lakis dixit: qua generatione filius Davidis venit,
 domus conventus erit scortationis, Galilaea vastabi-
 tur, & terminus ponetur, & viri Galilaei circum-
 ibunt ab urbe ad urbem, & non gratiam inven-
 ient, & sapientia scribarum abolebitur. *Chagiga*
 f. 15. 2. scriptum est de *Rabbinis nostris* *Ec.*
 XXXIII. 18.

22. *Strabo IX.* p. 615. B. de *Boeotia*. λέγων καὶ
 ὁμοί-

22 κηρύγματ' ὁσῶσαι τὰς πιστεύοντας· Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αὐτοῦσι, καὶ Ἕλληνες
 23 σοφίαν ζητοῦσιν· Ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,
 24 Ἕλλησι δὲ μαρτίαν· Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι Χριστὸν Θεοῦ δύνα-
 25 μιν καὶ Θεοῦ σοφίαν· Ὅτι τὸ μαρὸν τοῦ Θεοῦ, σοφώτερον τῷ ἀνθρώπων ἐξεί· καὶ τὸ ἀσθενὲς
 26 τοῦ Θεοῦ, ἰσχυρότερον τῷ ἀνθρώπων ἐστὶ. Βλέπετε γὰρ ὅτι κλησιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι
 27 οὐ πολλοὶ σοφοὶ καὶ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· Ἀλλὰ τὰ μα-
 28 ρα τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς κατασχύνῃ· καὶ τὰ ἀδυνάτῃ τοῦ
 28 κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα κατασχύνῃ τὰ ἰσχυρά· Καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου
 29 καὶ τὰ ἐξυθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ.
 29 Ὅπως μὴ καυχῶσιν· πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ
 30 Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις·
 31 ἵνα, καθὼς γέγραπται· Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.

Καὶ γὰρ

~ τοῦ Θεοῦ

4. ex emendatione.

ἐλλήσι] ὁδῶσι AC a prima manu DEFG. 5. 10. 23. ex emendatione 31. 37. 46. Versio Vulg. Copt. Syra utraque, ut comm. 22. & 24. Cyprianus ll. cc. Origenes c. Celf. 1. in Ezech. H. I. Athanasius de Syn. S. maj. de fide 32. Aetius Arrianus in Dial. de Trinit. 75. Chrysostomus in 2. Cor. H. 29. & T. V. p. 127. Cyrillus in Sophon. p. 623. Cyrillus Hierof. Catech. p. 122. Damascenus. Theodoretus Epist. 146. in Esaj. XLIX. Ruffinus in Symbolum. Hilarius, Pelagius, auctor Operis Imperf. H. 30. Basilus, Proclus, Augustinus Ep. 200. Eusebius D. X. 8. prob. 7. A. Bengelio.
 24. τοῖς] — FG. 21.] — FG.
 25. τῷ ἀνθρώπων ἐστὶ bis] ἐστὶ τῷ ἀνθρώπων DFG. Versio Vulg. ἐστὶ prius] — 17. τὸ posterius] δ FG.
 26. γὰρ] οὐν DEFG. 21. — 4. 14. ὑμῶν] ἡμῶν 43.
 27. ὁ prius] — 1. οὐ πολλοὶ δυνατοί] — FG.
 28. τὰς σοφὰς κατασχύνῃ] κατασχύνῃ τὰς σοφὰς CD 14. Versio Copt. Origenes in Matth. XV. 24. Philocal. 1. περὶ ἀρ-
 28. χῶν IV. 1. in Rom. IV. 17. c. Celf. p. 140. 277. 362. Cyrillus Glaph. p. 146. Chrysostomus, Marcion, Ephrem.
 p. 172. Eusebius in Psal. LXXV. 2. Theodoretus in l. in. 2. Reg. VI. 28. Damascenus, Oecumenius, Theophylact.
 Eth. 6. τοῦ κόσμου posterius] — Versio Syra posterior.
 28. ἀγενῆ] ἀγενῆ Editio Erasmi, Ald. Bogardi.
 28. ἐξυθενημένα] ἐξυθενημένα Origenes c. Celf. p. 241. 242. in Matth. XIX. 13.
 καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα κατασχύνῃ] — 46. & transfert post ὁ Θεός prius comm. 27.
 29. αὐτοῦ] τοῦ Θεοῦ AC a prima manu. DEFG. 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 18. 19. 21. 22.
 23. 28. 29. 30. 32. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 42. 44. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Apost. 2. Editio Colimaei,
 Stephani 1. 2. Complut. Plantin. Bengelii. Versio Copt. Aethiop. Arab. Hilarius, Theophylactus, Origenes Philocal.
 l. c. Celf. p. 277. Eusebius in Psal. LXXI. 2. Chrysostomus, Ephrem, Basilus, Damascenus.
 30. δὲ] γὰρ Erasmus in Annotatt.
 30. σοφία] σοφία ἡμῶν ACDE. 37. 46. Codices Latini. Origenes c. Celf. p. 258. de Orat. 1. in Psal. XXXIX.
 H. 2. in Rom. I. 4. Dial. c. Marcion. p. 31. Eusebius D. VIII. 2. Cyrillus Act. Eph. V. ἡ σοφία ἡμῶν FG.
 καὶ] + τῷ Apostol. 2. δικαιοσύνη τε] καὶ δικαιοσύνη FG.

ὁμιλίας τῆς πρὸς ἀνθρώπους ὀλιγορήσας, μόνος δ' ἐπιμελειῖσθαι
 τῆς κατὰ πόλιν ἀρετῆς· ἔδει δὲ προσβῆναι, ὅτι τοῦτο πρὸς
 ἑλλήνας μάλιστα χρῆσιμόν ἐστι, ἐπεὶ πρός αὐτοὺς τὰς βαρβάρους
 βία λόγων κρείττων ἐστὶ. Philostratus p. 8. de Tarfen-
 sibus δαδάσκει τῇ ὁδοῇ μᾶλλον, ἢ τῇ σοφίᾳ Ἀθηναῖοι.
 Lucetius I. 40. quam de graves Grajos inter, qui
 vera requiritur. & V. 8. Dicendum est: Deus qui
 le fuit, Deus, inclite Memmi, qui princeps vitae
 rationem invenit eam, quae Nunc adpellatur sa-
 pientia, quique per artem fluctibus e tantis vitam
 tantisque periculis In tam tranquilla & tam clara
 luce locavit. Herodot. IV. 77. ἑλλήνας πάντας ἀσχό-
 λως εἶναι πρὸς πᾶσαν σοφίαν. Heracl. p. 451. οἱ πάντα
 φρονήσει διαφέροντες Ἕλληνες.

24. Ovidius M. V. 365. Arma, manusque meae,
 mea, nate, potentia, dixit. Aristides H. in Mi-
 nervam p. 16. σχιδὸν γὰρ δύναμις τοῦ Διὸς εἶναι λόγων
 τις αὐτῇ ἐκ τέτων, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι. Plato
 Αἰ. VIII. 10. Plut. Fab. p. 184. περιέχουσι τὰς
 ἀρχάς, αὐτὸς ἂν καὶ ῥήμη καὶ δυνάμεις, ἀρχὴς ἀπάσης
 πρὸς αὐτὸν ἀποβλεπόμενης.

25. Attici adjectivis substantivorum vice utun-
 tur. Aelian. V. H. I. 4. καὶ ἐκεῖνο δὲ κυνὸς Αἰγυπτίου

τὸ σοφόν.

Plato in Phaedro cit. Aristid. c. Platon. I. p. 14.
 κάλλιον μαρτυροῦσιν οἱ παλαιοὶ μαρτίαν σωφροσύνης, τὴν ἐκ
 Θεοῦ τῆς κατ' ἀνθρώπων γενεῆς.

28. Euripid. Troad. 608. ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ
 μὲν πυργούσιν· ἂν τὰ μὴδὲ ὄντα, τὰ δὲ δοκοῦντ' ἀπώλειαν.
 Herc. fur. 314. εἰ μὲν σθένοντων τῶν ἐμῶν βραχίωνων ἦν
 τις ὑβρίζων, ῥαδίως ἐπαύσατ' ἂν Νῦν δ' ἐδὴν ἐσμεν. & 635.
 φιλοῦσι παῖδες οἱ τ' ἀμύμονες βροτῶν οἱ τ' οὐδὲν ὄντες. Jof.
 A. I. 13. 2. Θεὸν — ὄντα ἱκανὸν καὶ τῶν οὐκ ὄντων εἰς
 εὐπορίαν ἀνθρώπους παραγαγεῖν, καὶ τὰ ὄντα τῶν ἐπ' αὐτοῖς
 διαρρύντων ἀφελίσθαι. Stobaeus S. 38. τοῖς ἐδὴν ἔσθιν ἔ-
 δε εἰς ὅλους φθοεῖ, αἱ τὰ σημεῖα πάντα κέκτῃται φθόνον.

30. Suetonius Vitell. 15. Pugionem Consuli pri-
 mum, deinde, illo recuante, Magistratibus, ac
 mox Senatoribus singulis porrigens: nullo recipien-
 te quasi in aede Concordiae politurus abscellit. Sed
 quibusdam acclamantibus, ipsum esse Concordiam,
 rediit, nec solum retinere se ferrum affirmavit,
 verum etiam Concordiae recipere cognomen. L.
 Antonius III vir & Cn. Pompejus appellati sunt
 Pietas. in numis. Ter. Adelph. III. 3. 40. Tu quan-
 tus quantus nil nisi sapientia es.

Ο

1. Testi-

Καὶ γὰρ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγ- 1
γέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἶδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν 2
Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ 3
ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμα μου οὐκ ἐστὶν περὶ ἀνθρώπινης σο- 4
φίας λόγους, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν 5
σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις· σοφίαν 6
δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῆ καταργουμένων·
Ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τῇ ἀποκεκρυμμένῃ, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ 7
τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν. Ἡν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγινώκεν· εἰ γὰρ ἐ- 8
γνώ-

1. μαρτύριον] μυστήριον ACG. unus Stephani 5. 30. Versio Syr. Corp. Hilarius. Ambrosius, Augustin. probante T. Beza.

2. τῷ] — ACDEFG. 5. 10. 37. 46. Origenes c. Celf. p. 101. Cyrillus Act. Eph. V. Antiochus, Damascenus. εἶδέναι τι ἐν ὑμῖν] τι ἐν ὑμῖν εἰδέναι DE. τι εἶδέναι ἐν ὑμῖν C. 37. Versio Syr. Origenes in Matth. XVI, 20.

Cyrillus in Mich. p. 429. & Act. Eph. IV. Chrysostomus Schol. & T. VIII. p. 45. Basilus Eth. 70. Isidorus IV. 150.

3. καὶ ἐγὼ] καὶ γὰρ AC 37. 39. 46. Basilus. Antiochus 100. Damascenus. ἐν secundo & tertio] — FG. tertio D.

4. περὶ ἀνθρώπου] περὶ 1. 18. a prima, ut videtur, manu. Origenes c. Celf. p. 125. 276. in Matth. XIX. 1. Tomo IV. in Joan. Eusebius praep. I. 3. Athanasius c. Arian. IV. in Vit. Antonii Glossar. N. T. probante E. Schmidio & T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5. περὶ 2 P. Junius. περὶ 2 F. Alberti. περὶ 2 H. Grotius.

ἀνθρώπου] — DEFG. 46. Versio Syr. Armen. Aethiop. Codices Latini. Origenes in Matth. XIX. 1. in Rom. X. 18. Prooem. in Jo. T. IV. Philocal. 1. i. e. περὶ ἀρχῶν d. c. Celf. 276. Athanas. c. Arian. IV. Nyssenus in Gen. I. 20. O. 2. Cyrillus Hierol. Catech. p. 248. Chrysostomus T. VIII. 45. Pseudo-Basilus in Hexaem. H. 11.

Epiphanius H. 74. Ancorat. 70. Hieronymus prooem. I. III. ad Galat. Ephes. I. 13. III. 1. Damascenus probante F. A. Bengelio.

λόγους] — FG. 18. a prima manu. λόγους T. Beza I. c.

ἀποδείξει] ἀποκαλύψει DE. καὶ δυνάμει] — Versio Aethiop. probante F. Millio prol. 1215.

5. ὑμῶν] ὑμῶν 38. Editio Complut. Clem. Alex. Strom. V. p. 649. Origenes. ἡ] — G 37.

6. ab αἰῶνι ad αἰῶνα] — FG. 14. 41. τῶν ἀρχόντων] — 2.

7. σοφίαν] διὰ σοφίαν ACDEFG 37-46. Origenes. περὶ ἀρχῶν γ. 3. d. 2. in Jerem. XII. c. Celf. 122.

in Ex. H. 12. in Lev. H. 4. in Num. H. 6. Clemens Strom. V. p. 659. 685. 694. Nazianz. in Epiphani. & in Baptis. Eusebius P. 1. 3. Cyrillus Act. Eph. V. Chrysostomus, Basilus init. prov. H. Damascenus, Theophylactus.

1. Testimonium simpliciter dicendum est: nec eloquentia nec subtilitate ingenii opus est, quae testem suspectum potius reddit. Sup. I. 6.

2. Tim. I. 8. Horatius A. P. 325. Grajis ingenium, Grajis dedit ore rotundo Musa loqui. Xenophon de Venat. τοῖς μὲν νόμοις ἐπιστοφισμένους λέγω, ἐδὲ γὰρ ζητῶ τοῦτο· ἂν δὲ δέονται εἰς ἀρετὴν οἱ καλῶς πεπαιδευμένοι, ὅπως ἐγινωσκόμενα ζητῶ λέγειν. Aristophanes Acharn. 530. εὐτύθην ὀργῇ περικλῆς ἐλάμπιος ἡτραπτιν, ἰβρόντα, ζευκώκα τῇ ἱλλάδῃ. Schol. εὐπολὶς δήμοις· Κράτις ὅτος ἐγένετο ἄνθρωπον λέγειν — ταχὺς λέγειν μὲν, πρὶς δὲ γ' αὐτοῦ τῷ τάχει πειθῶ τις ἐπικαίεσθαι ἐπὶ τοῖς χυλίσιν, ὥτως ἐκλήθη· καὶ μόνος τῶν ῥητόρων τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροαμένοις.

2. Attianus Epict. II. 1. δόξον δὲ μηδεὶς εἶναι, καὶ εἰδέναι μηδὲν. μόνον τοῦτο εἶδως φάω, πῶς μήτ' ἀποτύχης ποτε, μήτε περιπίσσης· ἄλλοι μελέτωσαν δίκας, ἄλλοι προβλήματα, ἄλλοι συλλογισμούς· σὺ ἀποθνήσκεις, σὺ διδασθαι, σὺ εὐβλεῦσθαι, σὺ ἐξορίσθαι. Epictet. XVIII. εἰ προκόψαι θέλεις, ὑπόμειναι ἵκεν τῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν δόξαι καὶ ἡλίθιος. μηδὲν βέλου δοκεῖν ἐπίσσεσθαι, καὶ δόξης τισὶν εἶναι τις, ἀπίστις σιαυτῷ. inf. VIII. 2.

3. inf. IV. 10. 2. Cor. XI. 6, 30. XIII. 4, 9. opponitur arrogantiae Pseudapostoli.

4. Ut ἡ Λητὼ ἐν tertia plurali habet Λητοῖς, ita πειθῶ πειθοῖς; ita Πασὼρ & ut ἡ πειθὼ τῇ ἀνάγκῃ opponitur, ita αἱ ἀνάγκαι ἐν plurali ταῖς πειθοῖς. Salmasius autem de Hellenist p. 98. non substantivum sed adjectivum esse cenfet. Quod velut corruptum quidam male corrigere satagunt. Πειθὼ a verbo πείθω, qui persuadetur; ut φειδὼς qui parcat; ut μιμνῶς qui imitatur, & similia. Latini similiter a verbo condo nomen condum fecerunt de eo qui condit, promum qui promit. Ejus tamen significationis exemplum nusquam reperitur. Pausanias Corinth. 7. templum

πειθῶς. Eutripides. οὐκ ἐστὶ πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος. Heraclid. Pont. ἡ διὰ τοῦ λόγου πειθῶ. Demosth. prooem. εὐστάριον δὲ καὶ τῇ πειθοῖ, καὶ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, καὶ τῷ Ἀπόλλωνι. Diofys. Hal. VII. 66. πειθοῖ καὶ λόγῳ διαλύσθαι τὰ εἴκη. Polybius II. 197. τὸ γὰρ τέλος ἱστορίας καὶ τραγωδίας οὗ ταῦτόν· ἐκεί μιν γὰρ διὰ τὰς τῶν πιθανοτάτων λόγων ἐκπλήξεις καὶ ψυχρογυνῆσαι κατὰ τὸ παρὸν τὰς ἀκρότητας· ἐνθάδ' δὲ διὰ τῶν ἀληθειῶν ἔργων καὶ λόγων εἰς πάντα τὸν χρόνον διδάξαι καὶ πείσαι τὰς φιλομαθέοντας. p. 175. πολλὰς δὲ πειθοῖ καὶ λόγῳ προσηγέγετο. M. Antiochus. IX. 16. οὐκ ἐν πίστει ἀλλ' ἐν ἡρώεσσιν τὸ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζῶς κακοὶ καὶ ἀγαθοί. ὥσπερ δὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐτοῦ ἐν πίστει ἀλλ' ἐν ἡρώεσσιν. Galenus de Ufu part. XII. ἐγὼ τοῦτον ἐπιδείξω — καὶ λόγοις οὐ πιθανοῖς, αἵσι περ ὅτοι χρῶνται — ἀλλ' ἐπιστημονικοῖς, καὶ μόνον οὐ γραμμικοῖς ἀναγκάσω καὶ τὰς οὐ βελομένους. XIV. δοκῶ μοι διέξιν οὐ λόγοις πιθανοῖς, ἀλλ' ἐναργίῳ ἀποδείξεισιν, ἐκ τῶν ἀτομικῶν εὐρισκομένων. de Vir. medic. simplic. III. τοῦτο ποιήσομεν, ἐ λόγους πιθανοῖς ἐπιτρέποντες αὐτῶν τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τῇ διατριμνῇ πείρα. de differ. pulf. II. Κέλλιον δ' ἂν ᾖ πολλὰ προσθεῖναι τινα εἰ καὶ μὴ βεβαίαν ἀποδείξιν, παραμυθίαν γὰρ ἱκανὴν τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ τις εὐθὺς κατ' ἀρχάς, ὡς εἰς Μανυσσοῦ καὶ Χριστοῦ διατριβὴν ἀφίγημένος νόμον ἀναποδείκτων ἀκῆ. Lactantius Fragment. I. Παῦλος ὁ Ταρσεύς, ὃν τινα καὶ πρῶτον φημι προεξάμενον δόγματος ἀκποδύκτε.

Corinthia verba pro exquisitis & magnopere elaboratis & ad ostentationem nitidis.

Act. X. 38. Luc. I. 35.

Plato Epist. 6. Distinguit σοφίαν τὴν ἀνθρωπίνην καὶ ἀναγκαίαν.

5. inf. 7. 13. Galenus de Ufu Part. XII. 6. ὥσπερ ἐν τοῖς ὅσιν ἐπιθεῖσθαι θύρας τὰς βεβήλους πελεύσθαι ἐν τοῖς μυθικοῖς λόγοις ὥτα καὶ γὰρ οὐκ ἀνθρωπίνους νομοθετήμα-

9 γινωσκον, οὐκ ἂν τὸ Κύριον τὴ δόξης ἐσαύρωσαν. Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Ἄ ὀφθαλμοὺς οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τῆς Θεᾶς. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τῶν ἀνθρώπων, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων τὸ ἐν αὐτοῖς; Οὕτω καὶ τὰ τῆς Θεᾶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τῆς Θεᾶς. Ἡμεῖς δὲ ἐν τῷ πνεύματι τῶν κόσμων ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τῆς Θεᾶς, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τῆς Θεᾶς χαριζόμενα ἡμῖν· Ἄ καὶ λαλῶμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος ἁγίου· πνευ-

μυστηρίω] μυστηρίοις 33. 35. 8. οὐδὲ] οὐδὲ εἰς D. a prima manu. 9. ἀλλὰ] — A. ἀ prius] ὁ T. Beza. ἀ postterius] ἴσα A Hippolytus c. Platon. in fine. Athanasius de incarn. Cyrillus Catech. p. 50. Macarius H. 37. & de elevat. Basilus de Sp. S. 16. 10. δὲ] γὰρ 37. 39. 46. Clemens Strom. V. ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε] ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς ACDEFG 4. 6. 37. Versio Vulg. Syr. Clemens Al. Str. V. p. 659. Basilus l. c. Macarius. l. c. αὐτῶ] — AC. Versio Copt. Clemens. Basilus de Sp. S. 5. & 16. ἐρευνᾷ] ἐραυνᾷ A. οἶδεν] οἶδεν 23. ἀνθρώπων] — A Athanasius ad Serap. de Sp. S. ter. probante H. Grotio. τῶ ἀνθρώπων postterius] — FG. καὶ] — 46. τὰ postterius] τὸ D. a prima manu. οἶδεν postterius] ἔγνωκεν ACDE 37. 39. 46. Origenes c. Celf. p. 181. Athanas. ad Serap. de Sp. S. de hum. nat. Antiochus 125. Basilus c. Eunom. I. & III. 4. de Sp. S. 16. H. de baptismo. Cyrillus in Jo. 42, 837. Cyrill. Catech. p. 187. Damascenus in l. & SS. parall. pract. ἔγνω FG. 23. Versio Vulg. Maxim. Dial. de Trinit. Basilus c. Eunom. V. Epiphani. Ancorat. 12. Pseudo-Athanasius Disp. c. Arium. 12. κόσμῳ] + τέτῳ DEFG. Versio Copt. Vulg. Hilarius. ἵνα] + καὶ 2. εἰδῶμεν] εἰδόμεν 46. εἰδῶμεν G. 4. 21. οἰδῶμεν Editio Complut. ὑπὸ] ἐκ 39. ἡμῖν] ὑμῖν Editio Ald. 13. ἀ] — FG. Eusebius in Psal. XV. XXXII. XC. λαλῶμεν] ἐλάβομεν 49. ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις] ἀνθρωπίνους λόγους σοφίας 39. πνευματικοῖς] πνευματικῶς P. Junius. διδακτοῖς postterius] διδασκῶ G. 10. Versio Vulg. Damascenus. probante J. A. Bengelio. ἀδιδάκτοις R. Bentleyus. ἁγίῳ] — ACDFG. 17. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Clemens Strom. I. p. 370. Meletius ap. Epiphani. H. 73. Origenes in Cant. II. 9. in Psal. I. IV. 6. in Matth. XIX. 1. in Jo. IV. 14. π. Ἀρχῶν δ. 1. Eusebius c. Marcell. 13. Cyrillus Catech. p. 192. Damascenus. de orat. I. probante H. Grotio, J. Millio prol. 691. J. A. Bengelio.

σιν, ἀλλὰ αὐτοῖς τοῖς ἀληθεύουσιν τελῶν μυστηρίοις θύρας ἐπιβίβασθαι κελεύει τοῖς ὡς τὴν ἀποδεικτικὴν μεθόδον βίβλας Matth. XV. 9.

6. Opponuntur νόμοι inf. III. 1. XIII. 11. XIV. 20. Heb. V. 13. 14.

7. Heraclid. V. Hom. εἰ δὲ ἐθέλῃσι τις ἐνδοτέρῳ καὶ αὐτῶν ὁμηρικῶν ὀργάνῳ ἐποπτεύσας τὴν μουσικὴν αὐτῆς σοφίαν. Psal. LI. 8. Jac. III. 15. 17. Philostratus p. 255. ὡς μὲν γὰρ πολλοὺ ἔφη ἄξιον τὸ μὴ κρύπτειν σοφίαν δηλοῦσιν οἱ χθὲς λόγοι.

8. Alius ὁ Θεὸς τῆς δόξης Act. VII. 1. Eph. I. 17. inf. VIII. 6.

Supplicio fervili & contumelioso affecerunt.

9. Luc. XXIV. 38. Diogenes L. Pyrrho IX. 73. & Plut. de Aud. poet. p. 17. Sextus Empir. a. Logic. I. 123. Versus Empedoclis: ἔτως ἔτ' ἐπιδερκτὰ τὰ δ' ἀνδράσιν, ἔτ' ἱκανῶς, ἔτ' ἰσχυρὰ περίληπτα. Cic. pro Marcell. 2. quae quidem ego, nisi ita magna fatear, ut ea vix cujusquam mens aut cogitatio capere possit, amens sim. Curtius III. 2. 12. Opulentia, quantum, qui oculis non subjecere, animis concipere non possunt. Maimonides de fundamentis Legis II. 14. Haec autem res non potest ore proferri, nec auribus usurpari, aut mente hominis perspicue comprehendere. Surgit eleganter oratio, multa ipsi videmus pulcra; plura aliorum relatu vidimus; plurima nec visa nec audita mente concipimus. Schenob. R. XXX. f. — Ita Israël in hoc seculo, qui facit praecepta, non novit donum mercedis eorum, sed futuro seculo, quando videbunt donum mercedis eorum, admirabuntur, quia totus mundus non potest capere illam mercedem S. D. Ef. LXIV. Schabbath f. 63. 1. Dixit R. Chija. Omnes prophetae in universum non sunt vaticinati, nisi de diebus Messiae: sed de futuro seculo oculus non vidit &c. Elaj. LXIV. 4. & Sanhedr. Bab. f. 99.

1. Act. VII. 23.

10. Judith VIII. 14.

11. Koberleth R. XI. 5. Beresith R. LXV. 7. Nemo homo novit, quid sit in corde focii sui S. D. Jerem. XVII. 10. Sap. IX.

12. Rom. VIII. 15. 32.

13. Pindar. Olymp. IX. 153. τὸ δὲ φύς, κράτιστον ἄνθρωποι. Πολλοὶ δὲ διδασκαῖς ἀνθρώπων ἀρεταῖς κλέος ὄντων ἐλίσθαι. ἄνθρωποι δὲ θεῶν. Euripides Supplic. 914. ἢ δ' εὐανδρία διδασκός, εἴτε καὶ βρέφος διδάσκειται λέγειν. Sophocles Trachin. 63. διδάσκον, μήτε, εἰ διδασκόμενοι. Plato in Menone disputat: utrum σοφία sit διδασκῆ, ut Sophistae volebant, concludit, ἀρετὴ ἂν εἴη ἢ τε φύσει ἢ τε διδασκῶν, ἀλλὰ θεῶν μόνον παραγινώσκοντες ἄνθρωποι, οἳ δὲ ἀνθρωπίνῳ. Plut. de fortun. p. 98. A. ex Sophocle. Τὰ μὲν διδασκὰ μανθάνω, τὰ δ' εὐερέτα ζητῶ, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ἡγήσαί μιν. Conviv. disp. IV. 5. p. 671. C. μόνους εἰς ῥήτα καὶ διδασκὰ τοῖς μουσείοις παρ' ἡμῶν. Diogenes L. Zenone VII. 91. διδασκῆν τε ἵνα αὐτὴν, λέγων δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ χρυσίππος — φησὶ καὶ κλειάνθους καὶ ποσειδωνίου, καὶ ἐκείνων. ὅτι δὲ διδασκῆ εἰσι, ἦσαν ἐκ τῶν γίνεσθαι ἀγαθῶν ἐκ φαύλων. Verba rem sequuntur Act. II. 4. Matth. X. 19. 20. Jo. VI. 45.

Thomas. ὁ φάμεν ἐν τῇ συνηθείᾳ συγκρίσειν, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὸν δῶνα τοῖς τῶν παρεχόμενοις, ἔχ' εὐρίται παρὰ τοῖς δοκιμαζομένοις τῶν παλαιῶν· ἀλλ' ἀντὶ τούτου παραβάλλειν, καὶ παρεχόμενοις, καὶ παρατιθέσθαι. Polybius. . . τὴν δὲ σύγκρισιν τῶν ἀνθρώπων τοῖς ἐμφύχοις. Plut. Sympos. V. 5. χρῆσθαι γὰρ ἀπλῶς ἀντὶ τῶν ἀπλῶν τοῖς συγκριτικοῖς. Athenaeus I. p. 31. D. οἷον ἐν καπνῷ γίνεσθαι τὸν ἀναδεδρῆτον καλέμενον, ὃ μηδὲνα συγκρίσθαι. Anthol. III. 14. 16. μή μοι τάφῳ σύγκρινε τὸν ἔκτορα. II. 25. 4. σύγκρινε δὲ τέχνην τέχνῃ. Philo de V. Moys III. T. 2. p. 163, 16. καίτοι τὸ κακῆγορίῳ ἦτον ἐν συγκρίσει κατάρως. Philemon. . . ἔω μεγίστην ὁ

ματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος ἔδεδχετο τὰ τῆ πνεύμα- 14
 τος τοῦ Θεοῦ μαρῖα ὅτι αὐτῷ ἔστι, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνε-
 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὴ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπὸ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. Τίς γὰρ ἔγνω 15
 ὅτι Κύριος, ὃς συμβιβάζει αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ ὅτι Χριστὸς ἔχομεν. 16

ΚΑὶ ἐγὼ, ἀδελφοί, ὅτι ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκί- 1
 κικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, καὶ οὐ βρώμα· οὐπω γὰρ ἠδυνάσθε 2
 ἀλλ' οὐτε ἔτι νῦν δύνασθε. Ἐτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπως γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἐρις καὶ δι- 3
 10-

συγκρίνοντες] συγκρίνοντες FG. συγκρινόντες P. *funius* vel ἀνακρίνοντες. 14. τῇ πνεύματι] — 34.
 τοῦ Θεοῦ] — 2. *Verfio Syr. Ptolemaeus, Clemens Al. Strom. VI. p. 826. Irenaeus, Chrysostomus, Epiphanius.*
 probante *J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 302. 455.*

15. μὴν] τῇ AD a prima manu, FG 17. *Clemens Alex.* — *Verfio Vulg. Syr.*

16. χριστοῦ] κυρίου D a prima manu, FG, *Hilarius.*

1. καὶ] + γὰρ 43. 52.

καὶ ἐγὼ] καὶ γὰρ ACDFG 37. 46. 55. *Codices plurimi, teste Millio. Origenes in Matth. XIX. 13. Damascenus, Chrysostomus.*

λαλῆσαι ὑμῖν] ὑμῖν λαλῆσαι 1. 4. 52. 56. *Editio Complut. Plantin. Bengelii. Verfio Vulg. Origenes l. c. Damascenus, Chrysostomus.*

σαρκίκοις] σαρκίοις ACD a prima manu. *Clemens Strom. V. p. 685. Origenes in Matth. XIV. 21. XIX. 13.*

15. XXI. 19. *Nysseus de homine 8.* 2. ὑμᾶς ἐπότισα] ἐπότισα ὑμᾶς 14.

καὶ] — AC 5. 6. 10. 13. 23. 31. 37. 39. 46. *Verfio Vulg. Copt. Clemens Alex. Paed. I. 6. Strom. V. p. 660. 685. Cyprianus Tr. p. 61. 226. Origenes c. Celf. p. 143. de O. 16. in Rom. XIV. 3. Eusebius D. VII. 1. Dial. c. Marcion. p. 139. 15. Nysseus T. 2. p. 761. Cyrillus in Esai. p. 843. 913. Chrysostomus in Psalm. IV. in Jo. H. 24. 30. in Heb. H. 8. in 2. Cor. H. 7. in Ephes. H. 9. T. VI. p. 34. Hieronymus c. Jovinian. I. 43. Damascenus. Hilarius. Athanasius. probante J. A. Bengelio & J. Millio prol. 631.*

ἠδυνάσθε] ἠδυνάσθε CF 1. 4. 7. 14. 37. 46. *Editio Complut. Erasmi 1. Clemens Alex. Origenes c. Celf. p. 101. 143. de O. 16. Chrysostomus praefat. & in l. T. VI. 34. Damascenus.*

ἀλλ' οὐτε ἔτι νῦν δύνασθε] — 37.

οὐτε] οὐδὲ AC ut videtur. DEFG 32. 38. 39. 45. 46. *Verfio Copt. Origenes c. Celf. p. 143. Clemens ter. Cyrillus graph. p. 279. in Esai. p. 843. 913. Chrysostomus in Jo. H. 34. & praef. T. VI. 19. Damascenus, Theo-*

φίλος ἦν λέγει πάλιν, Σὺ τὴν σεαυτῆ πατρίδα μὴ σύγκριν', ἐπεὶ ἐχθρὸς ποιεῖς τὰς φίλους καὶ συγκρίσεις. *Philo*

ὃς ἐνεκα εὐγενείας ἠδὲ θνητῷ σύγκριτος. *de Abel & Cain.*

T. I. p. 166, 17. ὅταν δὲ ἐπιτηδεύσων σύγκρισιν ἐξε-

τάσσεται. φθάνειν δ' ἀβέλ. *de Temul. p. 385, 48.*

ἔξ αὐτῆ μὴν ἑκατὸν ἀκατάληπτον, ἐκ δὲ τῆς πρὸς ἑτέρον

συγκρίσεως γινώσκονται δοκεῖ. p. 363, 49. ὅταν συγ-

κρίνῃς τὰ ἀσύγκριτα. *Hermogenes de Invent. III. 8. in*

τῇ συγκρίσει ἀπὸ τῆς τότε, ἢ χρόνου, ἢ τρόπου, ἢ προσώπου,

ἢ αἰτίας, ἢ πράγματος. *proverbia Plut. adscripta. ἀ-*

θνητὸν τὸν αἰθερὸν ἐπὶ τῶν κακῶς συγκρινόντων τὰ κρείττονα

τοῖς ἡλίον διὰ μικρὰν ὁμοιότητα· ὡς εἰ τις διὰ γλαυκώ-

τητα τῶν ὀφθαλμῶν τὸν αἰθερὸν τῇ ἀθρησὶ συμβάλλοι. *Phry-*

nichius p. 120. Πλάταρχος ἐπιγράφει σύγγραμμά τι τῶν

αὐτῆ σύγκρισιν ἀριστοφάνους καὶ Μανάνδρου, καὶ Θουμάζω

πῶς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφίγμενος, καὶ σαφῶς εἰδώς,

ὅ, τι πότε ἐστὶν ἡ σύγκρισιν, ἐχρήσατο ἀδοκίμῳ φωνῇ. ὁ-

μοίως δὲ καὶ τὸ συγκρίναι τὸνδε τῶδε, καὶ συνέκρινεν, ἡ-

μάρτυρεται, καὶ ἂν αὐτεξετάσσιν καὶ παραβάλλειν λέγειν. *Glos-*

sarium. Confero. συγκρίνω, ἀντιβάλλω βιβλία, καὶ

ἀνταγωνίσκω. *Comparat, συγκρίνω. Alciphron I. 34.*

σύγκρινον, εἰ βέλαι, ἀσπασίαν τὴν ἰταίραν, καὶ Σακράτη

τὸν σοφιστὴν καὶ πότρινον ἀμύνειν αὐτῶν ἐπαίδευσιν ἀνδρᾶς,

λόγισαι. *Sexius Empir. Hypotyp. I. 14. οἱ μὲν ἐν*

ἡμέτεροι τὸ πλῆθος τῶν ἀλόγων ζῶντων ἀπλῶς εἰσάσιν συγκρί-

ναι τῷ ἀνθρώπῳ. a. *Rhet. 15. πᾶς ῥήτωρ ἐαυτῷ συγκρινό-*

μενος πολλὰ καὶ ἐλπίθῃ μᾶλλον, ἢ ἐνίκησιν. a. *Astrol. 60.*

διαφέρειν ἀλλήλων αἱ γυναῖκες — καὶ ἔτι παρόμοιον, ὅτε

καὶ ἐαυτοῖς συγκρινόμεναι νῦν μὲν εὐσύλληπτοι θεωρεῖνται,

νῦν δὲ ἐσθλαῖς. *Lucianus Pseudoph. 5. ἰτίρην δὲ λέ-*

γοντος, συνεκρίνεται αὐτῷ, καὶ διεκρίνεται πάντως ἕφθ. 2.

Cor. X. 12.

14. ἀνακρίνεται] *Scil. τὰ τοῦ πνεύματος. Infra X.*

25. 27.

Plut. de Cupid. divitiar. p. 524. D, ἰατρὸς εἰσελ-

θὼν πρὸς ἄνθρωπον ἑρμιμῶνον ἐν τῷ κλινιδίῳ, καὶ τίνοντα, καὶ μὴ βεβλόμενον τροφὴν λαβεῖν, ἀψάμνος τι καὶ ἀνακρι-
 νάμενος, καὶ εὐρὺν μὴ περὶ τὸν πῶν, ψυχικὴν νόσον ἔφθιναι,
 καὶ ἀπῆλθεν. 1. *Theff. V. 23. Jac. III. 15. Judae*
 19. *Luc. I. 46. 47. Heb. IV. 12. 2. Cor. IV. 18.*
 ψυχικὸς ea spectat quae in sensus incurrunt 1. *Cor.*
 XV. 44—46. praesentia hujus vitae. Differunt ut
 anima & animus.

Thucyd. V. 41. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρῶτον
ἰδοὺ μαρῖα εἶναι ταῦτα.

15. *Galenus de Different. puls. III. αἰσθητοὶ*
γὰρ ἔτοι πάντες οἱ πνευματικοὶ καλέμενοι τοῖς ἀπὸ τῆς
στοῦ δόγματος. — ὁ γὰρ τοῖς Μάγος καὶ αὐτὸς ἀπὸ
τῆς πνευματικῆς αἰρέσεως εἶναι προσποιούμενος. opponitur
philosophiae corpulari Epicureorum. ἔτι Ἀρχιγί-
νης, ἔτι Ἀγαθῶν, ἔτι Μάγος, ἔτι ἀθηναῖος, ἔτι ἐδῆς
τῶν πνευματικῶν ἰατρῶν. — εἰ γὰρ ἂν ὁ ταῦτα τιθεὶς ἐκ
τῆς πνευματικῆς αἰρέσεως. IV. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς πνευματικῆς
καλεμένοις αἰρέσεως — εἰδ' οἷς πνευματικοὶ καλέμενοι
καὶ τινες τῶν Μεθοδικῶν — καὶ τὰς παρ' ἀθηναίων τῶ ἀπ-
ταλίας, οὗς πνευματικῶς ὀνομάζουσιν. de Dignotione
puls. IV. εἰτε δὲ τὸ σύμφυτον πνεῦμα καὶ ζωτικόν, τὸ
διὰ τῶν σαρμάτων, ὡς αὐτοὶ βέλομαι. de Symptom.
Morb. V. γένος δὲ ἐστὶ καὶ ἄλλο τι βελος ἐπὶ δυσκρασίᾳ
τῶν ὀργάνων τῆς ἀναπνοῆς, ὃ κατεσθῆσιν μὲν ἐκ ἡμεῶν καὶ
τῶν ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αἰρέσεως ἀνδρῶν οἱ δοκιμώτατοι,
ὧν ἐστὶν ἀθηναῖος. in Hippocrat. de Natur. Hum. II.
οἱ πνευματικοὶ δοκιμασθέντες ἰατροί. Pseudo-Galen. Me-
dicus. οἱ δὲ περὶ ἀθηναίων καὶ ἀρχιγίνην, μόνον τῷ δὶκοντε
δὲ αὐτῶν πνεύματι καὶ τὰ φυσικὰ συνίσταται τε καὶ διοι-
κῆσθαι, καὶ τὰ νοσήματα πάντα τέττε πρωτοπαθῆντος γί-
νεσθαι ἀπεφάνητο, ὅθεν καὶ Πνευματικοὶ χρηματίζουσι.

Erietz. 64. καθάπερ ἡ τὸν χρυσὸν δοκιμάζουσα λίθος
ἐκείνη καὶ αὐτὴ πρὸς τῇ χρυσῇ δοκιμάζεται· ἔτω καὶ ὁ τὸ
κρίθην ἔχων.

4. χορτασάι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ χεῖ ἄνθρωπον ἀειπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγῃ τις
 5. Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος ἔτερος, δὲ Ἐγὼ Ἀπολλῶς οὐχὶ σαρκικοί ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶ
 Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς, ἀλλ' ἢ ἀγένοιοι δι' ὧν ἐπιτεύσατε; καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ
 6. 7. Κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠύξανεν. Ὡστε
 8. οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶ τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός. Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ
 9. ποτίζων ἐν εἰσιν ἕκαστος δὲ τὸ ἴδιον μισθὸν λήψεται καὶ τὸ ἴδιον κόπον. Θεὸς γὰρ ἐσμεν
 10. συνεργοί. Θεὸς γεώργιον, Θεὸς οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὸ χάρις τοῦ Θεοῦ τὸ δοθεῖσάν μοι, ὡς
 σοφὸς δεξιτέλιον θεμέλιον τέθεικα, ἀλλὰ δὲ ἐποικοδομεῖ ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς
 ἐποι-

doctus. Epiphanius H. 33. Dial. c. Marcion. p. 15. Caesarius Q. 128. probante J. A. Bengelio.

3. σαρκικοί ἐστε] ἐστὶ σαρκίνοι DF. Origenes περὶ ψυχῆς, de O. Nyssenus a. Apollinar. 8.
 ζήλος καὶ ἔρις] ἔρις ἐ ζήλος 2.
 καὶ διχοσταταί] — AC 23. 46. Versio Vulg. Copt. Clemens ter. Origenes c. Cels. p. 143. Eusebius in Ps. LV.
 5. 11. Chrysostratus in Schol. Nyssenus l. c. Damascenus. Hieronymus in Zach. XIII. 3. Hilarius. probante J. Mil-
 lio prol. 986.
 σαρκικοί] posterius] σαρκίνοι DFG. 4. λέγει] λέγει 31. 34. 39. 47. Editio Complut. Codices Latini.
 λέγει τις] τις λέγει DFG 46. Versio Vulg. ἔτερος δὲ ἔγωγε] ἔγωγε δὲ A 23. Chrysostratus.
 ἔγωγε] posterius] — 37. + μὲν εἰμι 4. οὐχὶ] οὐκ AC. Damascenus.
 σαρκικοί] ἄνθρωποι ACDEFG. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Origenes in Jo. H. 23. Didymus in Psal. LV. 2. Damascenus.
 5. τίς bis.] τί A 46. Versio Vulg. Damascenus. Hilarius.
 Παῦλος] ἀπολλῶς ACDE 37. 46. Hilarius. Damascenus. Ἀπολλῶς FG. Versio Vulg.
 δε] + ἐστὶ 37. ἀπολλῶς] Παῦλος iidem, qui pro Paulo legerunt Apollo.
 ἀλλ' ἢ] — ACD a prima manu. EFG. Codex Stephani. Versio Vulg. Copt. Hilarius, Damascenus.
 αἰς] — C. Codices Latini. κύριος] Θεός 46.
 6. ἀπολλῶς] ἀπολλῶς FG. Versio Vulg. ἀλλ' ὁ] ὁ δὲ 17. 28.
 7. οὔτε prius] — A. οὔτε posterius] οὐδὲ C. Versio Copt. ὁ postremum] — G.
 8. δε posterius] — C 31. Versio Syr. γὰρ Theodoretus. κόπον] τόπον C.
 9. γεώργιον] + ἐστὶ D ex emendatione. unus Stephani. Versio Vulg. probante T. Beza.
 οἰκοδομή] οἰκοδομημα 37. 10. ὁ Θεός] — 55. Clemens Alex. Strom. V. p. 660.
 τέθεικα] ἔθηκα AC a prima manu. 37. a prima manu. 39. 47. Chrysostratus.
 δε prius] — DE. Chrysostratus. probante J. Millio prol. 455.

16. Plato Hippias minor. αἰεὶ εὐθας, ἐπειδὴν τις λέγει
 τι, προσέχειν τὸν νόον, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴν μοι δοκῇ σο-
 φός εἶναι ὁ λέγων, καὶ ἐπιθυμῶν μαθεῖν, ὅ, τι λέγει, δια-
 πυθνέσθαι, καὶ ἐπαυασκοπῶ, καὶ συμβιβάζω τὰ λεγό-
 μενα, ἵνα μάθω. de Rep. VI. συνεπιβάλλομεν δικαιοσύ-
 νης τε περὶ, καὶ ἀνδρείας, καὶ σοφίας, ὃ ἕκαστος εἴη. Sex-
 tus Empir. a. Phys. II. 319. διὰ τῶν ἔμπροσθεν αὐτ-
 ῶν κεν ἡδὴ συμβιβέβασται τὸ κερφάλειον. a. Logic. I.
 283. παρακινεῖν δὲ λεκτέον — μάστιγα, ὅτι ἀπὸ μί-
 ρους ἡδὴ τῶτο συμβεβέβασται. Aristoteles Rhet. ad Ale-
 x. 36. εἰς δὲ μηδὲν ἀπὸ τῶν προγόνων ἐδόξεν ὑπάρχειν,
 λέγει, ὡς αὐτὸς ἐστὶ γενναῖος, συμβιβάζων, ὡς ἐγγενέσιν
 πάντες οἱ πρὸς ἀρετὴν εὐ πεφυκότις. Esaj. XL. 13. 14.
 Spiritus Dei omnes docet: a nemine cognoscitur. Act. IX.
 22. XVI. 10. Gregorius c. Julian, ἄλλα ἄλλοις συμ-
 βιβάζων, καὶ συναρμολογῶν, καὶ εἰς ἓν ἄγον τὰ τῶν πνεύμα-
 τος. docere, instituire Ex. IV. 15. XVIII. 16.
 Hefych. συμβιβαστέρας, διδασκόντας. Collectis undique
 certissimis argumentis.

2. Heb. V. 12—14. 1. Pet. II. 2. Galenus de
 Usu Part. XIV. μαλακὸν γὰρ ἔτι καὶ ἀσθενὲς ὃν ἔκα-
 τον τῶν ἀποκυνηθέντων ζώων ἀδύνατον ἦν δῆπερ πίπτειν ἢ δῆσι-
 τία εἰρῆναι διὰ τῶν ἐν ἡ φύσει ὥσπερ ἔτι κυκλῶν τῶν ἐκ
 τῆς μητρὸς αὐτῆς τροφῇ παρεκκεῖσθαι. Artemidor. I. 17.
 ὁ δὲ τις γάλα λαμβάνει — ἀσθενὲς γὰρ εἶναι οἱ ἐν γά-
 λατι παῖδες, καὶ μὲν δὲ καὶ οἱ τέλειοι, ὅταν ποσύντες τρο-
 φὴν μὴ δύναται χρῆσθαι, γάλακτι χρῶνται. Philo de
 Congr. quær. erudit. T. I. p. 521, 50. ἔχ' ὅρας,
 ὅτι καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν ἐ πρότερον πεπηγυῖαι καὶ πολυτε-
 λείσι χρῆται τροφαῖς, πρὶν ἢ καὶς ἀποικίλοις καὶ γαλακ-
 τώδεσιν ἐν ἡλικίᾳ τῇ βρεφῶδιν τὸν αὐτὸν δὲ τροπὴν καὶ τῇ
 ψυχῇ παιδικῆς μὲν νόμισον ὑποτρέφειν τροφῆς, τὰ ἐγκύ-
 κλικα καὶ τὰ κατ' ἕκαστον αὐτῶν διαμήματα τελειοτέρως δὲ
 καὶ πρᾶγμῳ ὡς ἀληθῶς τὰς ἀρετὰς. de Agricult. p. 301,

37. ἐπεὶ δὲ νηπίοι μὲν εἰς γάλα τροφῇ, τελείοις δὲ τὰ ἐκ
 πυρῶν πέμματα καὶ ψυχῆς γαλακτώδεις μὲν ἂν εἴη τρο-
 φαὶ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τὰ τῆς ἐγκυκλῆς μουσικῆς
 προπαιδεύματα, τέλειαι δὲ καὶ ἀνδρείων εὐπρεπεῖς αἱ διὰ
 φρονήσεως καὶ σοφροσύνης, καὶ ἀπάσης ἀρετῆς ὑψηλότητες,
 ἐπότιστα] Hesiod. Theogon. 640. Νέκταρ τ' ἄμ-
 βροσίην τε τὰ περ διότι αὐτοὶ ἔδασιν.

3. ζήλος] cogitatione. ἱρις verbis διχοσταταί opere.
 Sallustius Catilin. 9. 2. Jurgia, discordias, simul-
 tates cum hostibus exercebant.

κατὰ ἄνθρωπον] Sup. II. 4. 13. inf. IX. 8. Gal.
 I. 11.

5. 1. Sam. XVIII. 18.

6. Galenus de rat. medendi X. εἰ γὰρ οἷς ἀνέμιμθε
 βοηθήμασι τὸ γεννῶμενον αἰεὶ τῷ πυρετῷ, ταῦτ' ἡμῶν αὐξήσιν
 τὴν ποῖσιν αὐτῆς αἰτίας. & VII. δίδται δὲ καὶ τὰ ἱπποκρά-
 τος αὐτῷ γεωργῶν ἀγαθῶν, οἱ σπερσόντες αὐτὰ, καὶ αὐξήσιν
 σι, καὶ τελείωσιν προσήκοντας. Nyssenus c. Eunom. II.
 φυτῶν μὲν γὰρ διὰ τῆς κατηχέσεως ὁ ἀπόστολος, ποτίζει
 δὲ βαπτίζων ὁ ἀπολλῶς. Augustinus Epist. 48. Vide-
 tur significare, se evangelizasse, illum baptizasse.
 Petilianus ap. August. III. 53. Quid aliud dixit
 nisi: ego hominem in Christo catechumenum feci;
 Apollo baptizavit; Deus, quod fecimus, con-
 firmavit? Optatus Milevitanus l. 5. i. e. de pa-
 gano Catechumenon feci: ille Catechumenum bap-
 tizavit.

9. Greg. Nazianz. in Natalem Domini. πονηρῶν
 σπερμάτων πονηρὰ τὰ γεώργια.

10. Fundamentum, quod oculis non conspicitur,
 tamen præcipuum est.

Ἐγμολ. ἀρχιτέκτων σημαίνει καὶ τῶν οἰκοδομημάτων
 ἐπιστάτην κυρίως δὲ τὸν ἀρχὸν τῶν τεκτόνων, τὸν τὴν διάθε-
 σιν τοῦ κατασκευάσματος ἐπισκοπῶντα, καὶ τὸν κατασκευ-
 ἀσιν τὰ καὶ σκιωρῶσαντα πρᾶγμα. Exod. XXXV.

ἐποικοδομεῖ. Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι ὡς καὶ τὸ κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς 11
 — ὁ Χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τῷ θεμέλιον τῆτον, χρυσόν, ἄργυρον, λί- 12
 θους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην· Ἐκάστω τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέ- 13
 ρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτει. καὶ ἕκαστος τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστὶ, τὸ πῦρ δοκι-
 μάζει. Εἴ τις τὸ ἔργον κτίει ὃ ἐπικοδομήσει, μισθὸν λήψεται. Εἴ τις τὸ ἔργον 14. 15
 κα-

ab ἐποικοδομεῖ ad ἐποικοδομεῖ] — 4. a prima manu. 37. 41. ἐποικοδομεῖ posterior] οἰκοδομεῖ 31.
 11. Ἰησοῦς ὁ χριστός] χριστός Ἰησοῦς CDE 52. Versio Vulg. Maximus Dial. I. Damascenus.
 6.] — ACDE 1. 2. 3. 4. 7. 13. 14. 30. 37. Apōst. 2. Editio Erasmi, Colinaei, Bengelii, Complut. Bogar-
 di. Chrysostomus in l. & in Eph. H. 6. Marcellus apud Euseb. II. 3. Eccles. Theol. III. 3. Athanasius c. Arian.
 3. Cyrillus Aët. Eph. V. Basilus Seleuc. H. 24. Oecumenius, Theophylactus.
 12. τὸ θεμέλιον τῆτον] τῷ θεμελίῳ τούτῳ 23. τῆτον] — AC.
 13. ἕκαστος τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται] ὃ ποιήσας τῆτον τὸ ἔργον φανερόν γένηται D a prima manu. Hilarinus.
 ὅτι] ὅτι L. Bos, P. Junius, J. Beaufobre, T. Hemsterhusius.
 ἀποκαλύπτει] δοκιμάζεται 23. ἀποκαλύπτει P. Junius.
 πῦρ] + αὐτὸ AC 37. 39. 46. Origenes c. Cels. p. 168. Eusebius D. X. 4. Basilus de Sp. S. 15. Chrysostomus,
 Theodoretus in l. & in Malach. III. 2. Joannes apud Photium bibl. 222. Procopius in Esaj. VI. 6.
 δοκιμάσει] δοκιμάζει 21. 14.] — 46.

35. Esaj. III. 4.

Nonnus Dionys. III. καὶ δόμον — ἡφαίστος σοφὸν ἔργον. Maximus Tyrius XII. 4. ὁ μάντις σοφός, καὶ ὁ τέκτων σοφός. Aeschines Dial. I. οἱ σοφοὶ μάγιστροι — οἱ σοφοὶ τέκτονες. 2. 8. σοφὸς κυβερνήτης, ὃς δὲ ἱατρός σόφος. Artemidor. IV. praefat. ἐπεὶ δὲ — ἀρεστράτην οὐρο-
 κριτικὰ βιβλία ποιήσασθαι, ὅπως — τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν μὴ σιγῇ περιδεῖς καὶ ἐκφυραταίως ἀναλώσασθαι. Aristae-
 netus II. 10. σοφὸς τεχνίτης. Aristot. Nicomach. VI. 7. τὴν δὲ σοφίαν ἐν ταῖς τέχναις τοῖς ἀκριβεστάτοις τὰς τέ-
 χνας ἀποδίδωμεν· οἷον φιλοσοφίαν, ἀριθμολογίαν, καὶ Πολύ-
 κλειτον ἀνδριαντοποιόν. Pausanias Eliac. I. 10. ἀλκαμέ-
 νης, ἀνδρὸς ἡλικίαν δὲ κατὰ ἰδίαν τὰ δευτερεῖα ἐνεγκαμίνους
 ἐπὶ ποίησιν ἀγαλμάτων. II. 5. πολλὰ μὲν ἄλλα σοφοῦ
 ποιήματα, καὶ τὸ δ' ὀνότα ἔργον. Eliac. β. 4. φιλοσοφία
 ἔνθα, καὶ τῆς εἰς τὰ ἀγαλματα φιλοσοφίας. Arcad. 20. τὰς
 ἄλλας ὑπερβεβλημένους παρθένους — σοφίᾳ τῇ εἰς
 τὰ κυνήσια. Boet. 32. ἔτοι βοιωτῶν μάστιγα ἐκ πα-
 λαίης τῆς θαλάσσιας θάλασσαν εἶναι σοφοί. Plato Alcibiad.
 II. σοφία ἐστὶν ἡ ἡνιοχία. Theagenes p. 89. F. εἰ δὲ ἐν-
 θυμῶν ταύτην τὴν σοφίαν εἶναι σοφός, ἡ τὰ ἄρματα κυ-
 βερῶσιν — ἕκαστος ἡ κυβερνητικὴ σοφία ἐστὶν. Pollux. V.
 164. χρὴ δὲ εἶδεν θάυμαζεν, εἴ τινα τοιαῦτα ὀνόματα ἐπὶ
 πλείονας σημασινομένους λεγόμεν· ὥσπερ γὰρ εἴς τε πλείω ταύ-
 τιν σημαίνοντα, ἕως εἶναι ἐπὶ πολλῶν τάσσεται. καθάπερ
 εἰ φαίης τὸν σοφὸν ἐπὶ γὰρ μυρίων ἀντάττοιτο τῶν κατὰ
 σοφίαν τι δρῶντων, ὅπως γὰρ καὶ τέκτων σοφίαν Ὀμηροῦς ἐπ-
 αἰνοῦσεν. II. ε. 411. τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμενος,
 ὅς ῥα τε πάσης εὐεὶδῆς σοφίας. Eusebius. σοφίαν δὲ ἐν τὴν
 λογικὴν φησι, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν τέχνην, εἶναι ἀρχαίαν, καὶ
 μάστιγα τὴν χειροιακτικὴν — οἱ γὰρ παλαιοὶ σοφὸς ἐκά-
 λον ἅπαντας τὰς τεχνίτας, ὡς τὸ σοφὸς ἦραρε τέκτων· καὶ
 Σοφοκλῆς δὲ, φησὶ, τὸν κυβερῶν σοφιστὴν λέγει, καὶ τὸν
 βασιλῆα εὐπολὸς. ἀπαξ δὲ ἡ λέξις ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ.
 Crates Comicus. ὁ γὰρ χρόνος μὲν ἔκαμψε, τέκτων οὐ
 σοφός.

11. Thomas. θεμέλιος, οἱ κοινοὶ τὸ θεμέλιον ἐδιδί-
 ραυς, ἄττικοι. Eusebius in Od. α. p. 19, 40. αἰ-
 λιος δὲ Διογέσιος, παρασημασμένους τινα, ὅπως κατὰ γένη
 προφέρονται, φησὶν ἕως — ὁδότερα δὲ τὸ νῆτον, τὸ ζυ-
 γον — τὸ κέδρον, τὰ θεμέλια — δηλον δὲ, ὅτι ἄτ-
 τικῶς ταῦτα πάντα, ἐπεὶ καὶ ἄττικαῖς λέξεσιν ὁ ῥηθεὶς
 Διογέσιος ἐπεξήρχεται· ἄλλως γὰρ καὶ ἡ δις λέγεται —
 καὶ ἡ λιμός, καὶ τὸ σκότος — καὶ ἕτερα τῶν τῷ Διογέσι
 ἐτίρας. Sextus Empir. α. Grammat. I. 3. 77. ἄλλα
 μισθὸς τις ἐστὶ τῶν παρὰ ταύτας ἐτίρας λεκτῶν τε καὶ νοη-
 τῶν. Aristophanes Avib. 1137. Γερῶντες θεμελίους κα-
 τὰ πτωχικὰς λίθους, τῶν δ' ἐνύκτιον αἱ κρέκας τοῖς ῥύγχ-

σιν· ἕτεροι δ' ἐπιλθοφόροι πῆλαργοὶ μύριοι. Schol. τύπος
 ἐργαλείου, ὃ τὰς λίθους ξέσσει. Moetis. θεμέλια καὶ θε-
 μέλιον ἐδιδίραυς, ἄττικῶς θεμέλιοι καὶ θεμελίος, κοινῶς.
 Hesychius. θεμέλια, θεμελίοι. Etymol. θεμέλια —
 θεμελίος καὶ θεμελίον. II. ψ. 295. τορῶσαντο τὸ σῆμα,
 θεμέλια τε προβάλλοντο. Anthol. . θεμέλια καρ-
 τεράς πῆλας. Betschith R. III. οἰκιστὴν.

12. Duo sunt aedificia, domus regia & casa ru-
 stici, quae distinguuntur 14. 15.

Statius Sylv. I. 3. 48. Labor est auri memora-
 re figuras, aut ebur, aut dignas digitis contingere
 gemmas, quicquid & argento primum, vel in aere,
 Myronis lufit. Tibullus III. 3. 16. Quid ve domus
 prodest Phrygiis innixa columnis, Aurataeque trabes,
 marmoreumque solum? Horatius 2. Od. XVIII.
 Non ebur, neque aureum mea renidet in domo la-
 cunar, non trabes Hymettiae premunt columnas
 ultima recifas Africa. Cic. paradox. VI. 3. Illi au-
 rata tecta in villis, & sola marmorea facienti, &
 signa, tabulas, supellestem & vestem infinite
 concupiscenti.

Suidas. καλάμη, ὁ σάχους τῆ σιτε. Glossar. culmus,
 καλάμη, σάχους. Schol. Theocrit. Id. V. 7. καλάμη,
 τὸ καταλιπόμενον ἢ περιλιπόμενον ἐκ τῆ περιζομένης σιτε
 καλαμῶδες, καὶ τῆς κριθῆς. Lyfias ap. Suidam, ἐπὶ κα-
 λάμῃ ἄρην. Synesius Epist. 57. τὴν ἀκρίδα μέχρι
 καλάμης τὸ λήιον, μέχρι δὲ φλοιῶς τὰ φυτὰ διαπανήσασαι.
 Eusebius in II. τ. p. 1248, 2. κυρίως δὲ καλάμη
 αἱ τῶν θραγματῶν ῥίζαι, ἕκαστοι καλέμενοι σάχους μετὰ τὸν
 περιζυμῶν, ὅτι μηδὲ σίτον ἔχουσιν, ὅς ὁ σάχους ἐτυμολογεῖ-
 ται, ὡς οἷον σιτάχους, ἀλλὰ καλέμοις παρανομαζόμενοι
 δὲ ὁμοιότητι. Pefronius 135. Et paries circa pa-
 lea fatiatus inani, Fortuitoque luto clausos muni-
 bat agrestes. Vitruvius VII. 3. Cum paries totus
 luto inquinatus fuerit, tunc in eo opere cannae
 clavis muscarii perpetuo figantur, deinde iterum
 luto inducto, si priores transversarii ordinibus fi-
 xae sunt, secundae e rectis figantur. Herodotus I.
 179. διὰ τῶν ἰσοδύμων πλείονας τὰς καλάμους διατοι-
 βάλλοντες ἐδίμναντο. Hesychius. πλέγματα. καλάμη. &
 εἰς γὰρ καλάμη κυρίως τὸ ξυλῶδες τῶν σαχῶν, ἢ τὰ ἐκ
 τῶν ἀλοχτῶν λείψανα. Vitruvius II. 4. in tectoriis
 ideo non sunt utiles, quod pinguitudini ejus calx
 palea commixta propter vehementiam non potest
 sine rimis inarescere. Plut. de lib. Educ. p. 5. D.
 πλέτος δὲ τίμιος μὲν, ἀλλὰ τύχης κτήμα. Midrasch Tyl-
 lin CXIX. 51. derident me. i. e. Dicunt, ne ob-
 servate Sabbata vel circumcissionem. Sed ego illis
 non

16 κατακαήσε], ζημιωθήσε]. αὐτὸς δὲ σωθήσε], οὕτως δὲ ὡς ἀπὸ πυρός. Οὐκ οἶδατε
 17 ὅτι ναὸς Θεοῦ ἔστε, καὶ τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τῶ ναοῦ τῷ Θεῷ φθεί-
 18 ρει, φθερεῖ τὸν οὖν Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τῷ Θεῷ ἅγιός ἐστιν, οἳτινές ἐστε ὑμεῖς. Μηδεὶς ἐαυ-
 τὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μαρὸς γενέσθω,
 19 ἵνα γένη] σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τῷ κόσμῳ τούτῳ, μαρὸς ᾤσατο τῷ Θεῷ ἐστὶ. γέγραπ] γάρ·

ἀλλοί] μίση 2. ῥομῆ Versio Syr. P. Junius. f. A. Bengelius.

15. κατακαήσεται] κατακαύσεται Editio Erasmi, Bogardi.

ζημιωθήσεται] σημειωθήσεται P. Junius. ex 2. Cor. VII. 9. & 2. Thess. III. 14.

οὕτως] οὕτω 30. 32. Ap. 2. οὕτω Editio Genev.

17. φθείρει] φθείρη 2.

φθερεῖ] φθείρει G.

τὸν] αὐτὸν ADEF 39. Versio Vulg. Syr. prior, at posterior in margine, Chrysostomus χαλ.

18. ἑαυτὸν] — 39.

ἐξαπατάτω] ἀπατάτω 47.

+ κακοῖς λόγοις DE 23. in ora. ex Eph. V. 6.

α] + δὲ 23. ex emendatione. Theodoretus.

ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ] jungit sequentibus 31. Editio Colinaei, Origenes c. Celf. I. Cyprianus ad Quirinum III. 69.

γενέσθω] γινέσθω 46.

19. τῷ] — DEFG. Clemens Alex. Strom. I. p. 345.

non ausculto, cur? quia sunt foenum. Sicut foe-
 num non durat, ita nec verba eorum stabunt in
 seculum S. D. Ef. XL. 8. *Bereſchith* R. I. R.
Josua f. *Levi* nomine R. *Levi* dixit: qui aedifi-
 cat, opus habet sex rebus: aqua, pulvere, lignis,
 lapidibus, cannis & ferro. Si dicas: dives est, nec
 opus habet cannis. Respondeo: opus habere Can-
 nis mensurae. *Vatinius*. καλαμῶσθαι, ἀπὸ τῶν τὴν κα-
 λῶν ἀνασπῶντων ἵεκα εἰγής τῶν οἰκημάτων. *Psal.*
CXXIX. 6. *Ezech.* XIII. 11. *Seneca* Ep. XL.
 Culmus liberis textit, sub marmore atque auro fer-
 vitus habitat — quid ergo? non quamlibet virgeam
 cratrem texuerunt manu, & vili obleverunt luto,
 deinde stipula aliisque silvestribus operuere fasti-
 gium? *Bava Baibra* f. 60. 2. Tradunt Rabbini:
 ne oblinat quisquam domum suam calce; at si cum
 calce commisceat arenam & stramen, licet.

13. Videtur repraesentare incendium Corinthi
 per Mummium, & ex illa conflagratione supersti-
 tes reliquias statuarum, templorumque; quorum
 frequens mentio apud *Pausaniam* in Corinth.

Auri praestantia igne exploratur, tantum abest
 ut ei noceat.

Dies diem docet.

Esfaj. I. 25. IV. 4. XXIV. 15. *Zach.* XIII. 9.
Judith. VIII. 27.

14. *Cic.* de Oratore I. 35. Ne graveris exae-
 dicare id opus; quod instituiſti.

15. *Strabo* III. p. 265. C. αὐτὸς ἐσώθη διὰ ναυα-
 γίης. *Euripid.* *Andromach.* 487. διὰ γὰρ πυρὸς ἦλθ'.
Electr. 1182. διὰ πυρὸς ἦμολον. *Libanius* O. X. p.
 311. C. πεινῶντις διὰ πυρὸς ἰλθεῖν ἀπαθείς, ταῖς ἐκεί-
 νων βυλαῖς. *Xenophon* *Sympoſ.* ἰγὼ ἦν μετὰ κλεινὴ καὶ
 διὰ πυρὸς ἰόν. *Dio* XXXVIII. p. 55. εὐ οἶδ' ὅτι καὶ
 διὰ πυρὸς δὴ καὶ γυμνοὶ χωρήσαντι προθύμως. *Aristophanes*
Lyſistr. 133. καὶ με χρὴ διὰ τῷ πυρὸς ἐθέλω βαδί-
 ζειν. *Psal.* LXVI. 11. *Jes.* XLIII. 2. *Livius* XX.
 35. In *Aemilium* Paullum, qui — ex damna-
 tione collegae & sua prope ambustus evaſerat. 40.
 se populare incendium — semiuſtum effugiſſe.

Moeris. κατεκαύθη, ἀττικῶς, κατεκάη, ἑλληνικῶς, *Tho-*
mas. κατεκαύθη, ἀττικῶς κατεκάη, ἑλληνικῶς.

16. *Augustinus* T. X. de verbis Domini 17. Si
 eligeres in ecclesia facere adulterium intra istos pa-
 rietes, quid te effiet sceleratius? modo autem tu ipse
 es templum Dei. *Ovidius* de Ponto II. 1. 34. Illo
 quae templum pectore semper habet. III. 6. 26.
 Iustitiam — jam pridem posuit mentis in aede
 suae. *Demosthenes* c. *Androton*, & c. *Timocrat*.

τὸ σῶμα ὑταίρηκός ἐκ ἑῶν οἱ τόμοι πρὸς τὰ ἱερὰ εἰσέρουσι.

Seneca Ep. 60. Errare mihi visus est, qui dixit:
 Gravior est pulchro veniens e corpore virtus, nul-
 lus enim honestamento eget, ipsa & magnum sui
 decus est, & corpus suum consecrat, & . . .

Non templa illi congestis in altitudinem faxis ex-
 truenda sunt: in suo cuique consecrandus est pec-
 ctore. *Lucanus* IX. 564. de Catone. Ille Deo ple-
 nus, tacita quem mente gerebat, Effudit dignas
 adytis e pectore voces. *Valerius Max.* IV. 7. Vi-
 res amicitiae — quibus pene tantum veneratio-
 nis, quantum deorum immortalium ceremoniis
 debetur — ut illarum aedes sacra domicilia, ita ha-
 rum fida hominum pectora quasi quodam sancto
 spiritu referta templa sunt. *Antioch.* MS. I. 52.

Meleager. τυπώσας ἐν τοῖς ἱερῶν ψυχῆς ναὸν ἱμερος ἔχοι. *Jos.*
A. VI. 8. 2. ὁ μὲν προφητεύων ἤρξατο, τῷ δὲ αὐτῷ πνεύ-
 ματος εἰς αὐτὸν μετακίσαμένῳ.

17. *Diodor.* Exc. p. 550. ἱπποκρίτης ὁ τῶν ἀθηναί-
 ων ἀρχὴν τῆς θύγατρὸς αὐτοῦ φθαρσίης ὑπὸ τινος. *Arte-*
midor. I. 81. διὰ τὸ φθείρεσθαι τὸ βρέφος. — φθερᾶν

δὲ καλεῖται τὸν ὄλθρον. duplici significatu. *Dionysius*
Hal. A. II. 25. ἐμαρτάνεσθε δὲ τι δίκασιν τὸν ἀδικέ-
 μνον ἐλάμβανε — ἐν οἷς ἦν φθορά σώματος. *Suetonius*
Jul. 50. Pronum & sumptuosum in libidines fuisse,
 constans opinio est, plurimasque & illustres feminas
 corrupſisse. *Domitian.* 8. Corruptores Vestalium.

Plinius H. N. XXII. 3. Corruptor insidiatur nuptiae.

Psal. LXXVIII. 1. 1. *Macc.* I. 49. X. 43. 2.

Macc. III. 12.

18. *Demosthenes* Olynth. III. αὐτὸν ἐξαπατήσας.

Xenophon. . . . ἑμαυτὸν ἐξαπατῶ. *Libanius* D.

XXIII. p. 553. D. οἱ καὶ τῶν ἐν τοῖς τοῖς τοῖς ἐπιτο-
 κίων ἐκ ἵναι φασὶ δίκας, αὐτὸς ἐξαπατῶντις. *Aristides*

Sicula 2. p. 380. μὴ ὑμεῖς γε, ὦ ἀθηναῖοι, μηδὲν ἀβίλα-
 τρον πάθῃτε, μηδ' ἐξαπατησῃτε ὑμᾶς αὐτοὺς, ὥσπερ οἱ

τῶν ὀφθαλμῶν συγκλείοντες, ὅπως μὴ ὀρώσιν, ἀ μὴ θέλω-
 σιν. de Concord. Rhod. p. 566. καὶ τις ἐλευθερίας

σύμβολον ποιεῖται τὸ διαφθεῖναι τὸν νόμον, αὐτὸν ἐξαπατᾶ.

T. 2. p. 417. ταῦτα μὲν ἐστὶν αὐτὸς ἐξαπατῶνται, δε-
 κνῶνται δ' ἑτέροις. *Jos.* A. XIII. 43. μὴ τοῖνυν σπανῶς

ἐν τοῖς ὅροις καθήμενος ἐξαπάτα, νομίζων ἰσχυρὸν ἔχειν. XIV.

9. 3. μὴ λαθάνετε σε ταῦτα — ἔ γὰρ ἐπιτροπὴ σου

τῶν πραγμάτων ἀντίπατρος καὶ οἱ πατέρες αὐτοῦ νῦν εἰσι.
 μηδὲ ἀπάτα σπανῶς, τῷτο οἴμμενος, ἀλλὰ δεσπότης φα-
 νερῶς ἀνωμολόγηται. *Jerem* XXXVII. 9. *Gal.* VI. 3.

2. Cor. XI. 3 — 5. 13. 15.

Illorum nomina hodie ignota: Pauli clarum.

19. *Eustathius* in Od. τ. p. 707, 44. χεῖρες δὲ
 κατὰ

γάρ· Ὁ δραστήμιος τῆς σοφῆς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν· Κύριος γι- 20
νώσκει τῆς ἀχολογισμῶν τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσι μάταιοι. Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν 21
ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ὅστιν· εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴ- 22
τε κόσμος, εἴτε ζῶν, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστώτα, εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν
ὅστιν· Ὑμεῖς δὲ, Χριστῷ· Χριστὸς δὲ, Θεῷ. 23

Ὅπως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπων, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστη- 1
ρίων Θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖ ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὐρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ 2

eis

γάρ] — D a prima manu.

τους] — G.

20. σοφῶν] ἀνθρώπων 3. 38. 39. 55. Versio Copt. Epiphanius, Euthalimus, ex LXX.

21. μηδεὶς καυχάσθω] μηδὲ καυχᾶσθαι 32.

ὑμῶν] ἡμῶν 17. 43.

πάντα] + δὲ FG.

ἔστιν] — ACD a prima manu, FG 46. Dial. c. Marcion p. 154.

1. χριστῷ] θεῷ 39.

2. ὁ δὲ] ὁ δὲ AD a prima manu, G 31. 39. Versio Vulg. Syr. Hilarius, Pelagius.

ζητεῖται] ζητεῖται ADEFG 6. 10. 12. 21. 23. 26. 30. 31. 39. 49. Apost. 2. Oecumenius: εἰ δὲ τὸ ζητεῖται προ-

κατασκευάσθω.

πιστός τις εὐρεθῇ] τις εὐρεθῇ πιστός D.

4. οὐδὲν] οὐδὲ 1.

ἑμαυτῷ] ἑμαυτὸν 1.

ὁ] — G.

αὐτῶν] αὐτοῦ 2.

22. Ἀπολλῶς] Ἀπολλῶ FG.

ὑμῶν] ὑμῶν 17. 43. 52. absurde.

23. ὑμεῖς] ὑμεῖς 43.

3. ὑμῶν] ὑμῶν A.

ἔστιν] + θεός D.

39. χριστοῦ 39.

καταπρήνεις, καὶ φυσικῶς ψηλαφῶσαι κατὰ τὸ δέναν, ὁ-
ποῖαι καὶ δραστήμιαι ὥσπερ αὐτὸς πάλιν ὑπταίαις χρυσίδι-
χόμεθα τὰς διδόμενα. Dionys. Hal. IX. 21. δόρατα τῶν
αὐτῶν ἐπιλαμβανόμενοι κατέκταν, καὶ ἐξήθη δραστήμιαι
κατὰ τὰς αἰχμὰς ἀπίσταν. Diodorus S. XVIII. 17.
δραχμάριοι τόπων ὑπερδεδωκέναν ραδίως ἡμύναντο τῶν μακεδό-
νας. & 31. παραδόξον καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένην μου-
μαχίαν συνεστήσαντο· ἐκφερόμενοι γὰρ τῷ θυμῷ — ταῖς
ἐκτετακταῖς χερσὶν ἀφίντες τὰς ἡνίκας ἀλλήλων ἐδράξαντο. Pro-
verb. Plutarch adscript. τὸ θυμὸν τῷ ὀβελῷ — ἐπὶ
τῶν ἀπίστων δραστηρίων κατὰ τὸ θυμὸν τῶν ὀβελίσκων.
Jof. A. XIV. 15. 5. ταῦν χερσὶν ἀμφοτέρων δραχμά-
ριος ἀλύσεως, ἢ ἢς ἤρτητο ἡ λάρναξ, κατέκταν. XV. 3.
8. οὐδὲ μὲν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν ἀφῆκεν, ἐβόα δὲ, καὶ τῶν
αὐτῶν τριχῶν αὐτὸς ἐδράκτετο. B. III. 8. 6. ὁ δὲ τὸν μὲν
δοματὶ καλῶν, τῷ δὲ στρατηγικώτερον ἐμβλέπων, τοῦ δὲ
δραστήμιου τὴν διάνοιαν. Levit. II. 2. V. 12. Num. V.
26. pugno includere.

21. Cic. Acad. II. 44. Omnia, quae ubique es-
sent, sapientis esse de Finib. III. Recte sapientis
omnia dicuntur, quia scit uti solus omnibus. Sene-
ca de Benefic. VII. 2. Nihil sperat aut cupit, suo
contentus. Nec illum existimes parvo esse conten-
tum: omnia illius sunt. & 3. ingentis spiritus res
est, cum Orientem Occidentemque lustraveris ani-
mo — cum tot animalia, totam copiam rerum,
quas natura beatissime fundit, adspexeris, emitte-
re hanc Dei vocem: Haec omnia mea sunt. Dio-
genes L. Zenon. VII. 1. 25. καὶ τῶν σοφῶν δὲ πάν-
τα εἶναι. Diogene. VI. 72. τῶν θεῶν ἐστὶ πάντα, φί-
λοι δὲ οἱ σοφοὶ τοῖς θεοῖς, κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων, πάντ'
ἔστι τῶν σοφῶν.

23. Philemon. δοῦλοι βασιλείαν εἰσὶν ὁ δὲ βα-
σιλεὺς θεῶν.

2. Aristoteles de Gen. & corrupt. II. 5. ζητεῖ-
ται δὲ, ὅτε μὲν τὰ ὄργανα, ὅτε δὲ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Gale-
nus de Element. I. ἐλλ' ἐστὶ τὸ ζητεῖται νῦν, εἰ μὲν
ἡ οὐσία τῶν πλίνθων. Sextus Empir. a. Log. I. 182.
ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἀπερισπάστου ψυχῆς ζητεῖται τὸ μνημονεύειν
τῶν ἐν τῇ συνδρομῇ φαντασιῶν ὡς ψυχῇ ἡμᾶς περισπᾶν.

3. Quintilianus D. II. pro quo minimum est,
si parricida non est. 6. minimum est, habitamus
in fluctibus — ingressus est maria, in quibus mi-
nimum periculi tempestas habet.

Bava Kama VI. 4. Humano iudicio non tene-
tur, sed divino.

4. Simplicius in Epictet. p. 276. ὁ δὲ ἀπολογί-
μενος, καὶ μὴ τῷ ἑαυτοῦ συνεδότη ἀρκέμενος, καὶ τῇ κρί-
σει τῶν πάντων εὐδότης θεῷ, δηλὸς ἐστὶν ἀρίσκειν ἀνθρώποις
βυλόμενος. Etymol. in οἶδα — τὸ μάντις συνοῖδα Ἀιο-
λικὸν ἐστὶ, καθὼς τὸν νότον ἀνέβιβασε. ἴδου γὰρ, ὡς ἔκτα, συν-
εῖκα, ὥς τὸ οἶδα, συνοῖδα. Menander ap. Clem. A-
lex. Βροτῆς ἀκέσας μνημονεύς τέρων φύγης, μνηδὸν συνε-
δῶς αὐτὸς αὐτῷ, δισποτα. Galenus de prognos. pulf.
I. πολλάκις γὰρ ἔχ' ὑπὸ τῷ συνεδῶναι τοῦτο τι πεποι-
κασιν ἑαυτοῖς οἱ κάμνοντες ἀγωνίσαν, ἀλλὰ φύσει πως ὄν-
τες ὑπταίηται. Plantus Mostellar. III. 1. 14. Nihil
est miserius, quam animus hominis confusus. Saph-
ro apud Apollon. Dyscolum MS. ἐγὼ δ' ἑμαυταῖς
τὸ συνοῖδα. Libanius Ep. 1183. ἑμαυτῷ συνοῖδα ἔδιν.
Horatius I. Epist. I. 61. Nil conficere sibi, nulla
pallefcere culpa. Plato de Rep. I. τὸ δὲ μνηδὸν ἑαυ-
τῷ ἀδίκων συνεδῶναι ἡδὴ ἐλπίς αἰετὶ πάρεστι. Dionysius
Hal. A. IV. 57. ἀπολογούμενος δὲ τῷ ἀνδρὶ καὶ διὰ τὸ
μνηδὸν ἑαυτῷ συνεδῶναι πᾶσι ἐξέτασιν ὑπομείνοτος. Ari-
stophanes Thesmophor. 484. ἐγὼ γὰρ αὐτῇ πρῶτον
ἵνα μὴ ἄλλην λέγω, ἐξοῖδ' ἑμαυτῇ πολλὰ [κακά]. Ro-
lybius IV. 86. γενόμενοι περικαρτεῖς, διὰ τὸ μνηδὸν αὐτοῖς
συνεδῶναι. Heliodorus VII. 26. τὸ μνηδὸν ἑαυτῷ συνεδῶναι
τὸ φαῦλον. Isocrates Niccol. τῶν μνηδὸν κακῶν σφισιν αὐ-
τοῖς συνεδῶναι. ad Philip. ὅται καὶ μνηδὸν αὐτῷ συνεδῶναι
ἐξαμαρτάνων. Hermogenes de form. Orat. II. 7. ex
Demosthene. τοιαῦτα συνεδῶναι αὐτῷ ὁ ἀκάχατος ἔστος.
Herodianus II. 5. 9. οὐ γὰρ τι ἑμαυτῷ συνοῖδα λυπή-
σαντι ἡμᾶς. Sophocles ap. Stobaeum S. XXIV. Τὸ
μνηδὸν ἑαυτῷ γὰρ αὐτῷ τῷ βίῳ ἀδίκημα μνηδὸν, ἡδὸν πολ-
λὴν ἔχει. — Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τίνας ἀταρχῶς ζωστῆς
εἶπεν· οἱ μνηδὸν ἑαυτοῖς ἀτεκοὶ συνεδῶναι. Plato Apol. ε.
δὲ μὲν γὰρ ἡδὲ σμικρὸν ἑμαυτῷ συνοῖδα. Lucianus Toxari.
17. ὁ δὲ συνεδῶν εἰ κακῶν ἦν. Aristides I. II. p. 522.
τῶν ἐλπίδας ἔχων σωτηρίας, ἐν τῷ μνηδὸν ἑαυτοῖς συνεδῶναι.
Libanius Epist. 849. κακὸν μὲν ἑμαυτῷ συνεδῶναι
ἔδιν. Diodor. S. XIII. 5. οὐ καὶ συνεδῶναι αὐτῷ τῷ
ἀσέβειαν ὁ ἀλκιβιάδης. Menander. πᾶς ἀγῶς ἐστ', ὁ
μνηδὸν οἱ συνεδῶν κακόν.

5. Athenaeus XIII. p. 599. F. ἐξὸν σιωπᾶν, καὶ
σκότῳ κρύβειν τὰς. Xenophon. paed. VIII. εἰ γὰρ ἐν
σκότῳ ἡμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται. Dionysius Hal. A.
VI.

3 εἰς ἐλάχιστον ὅσιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακρίθῃ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' ἐδὲ ἐμαυ-
 4 τὸν ἀνακρίνω. Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ συνοῖδα· ἀλλ' ὅσα ἐν τούτῳ δέδικαίωμαι· ὁ δὲ ἀνα-
 5 κρίνων με, Κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ πρὸ χαρῆς τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὃς καὶ
 6 φωτίσει τὰ κρύφα τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βελάς τῆς καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἐπ-
 7 αινῶ γενήσεται ἐκάστῳ ὑπὸ τῆς Θεοῦ. Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετερχημάτισα εἰς ἐ-
 8 μαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,
 9 ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς Φυσιῶσθε ἕως τῆς ἐτέρας. Τίς γὰρ σε ἀνακρίνει; Τί δὲ ἔχεις

5. τι] — 43. 52. Versio Vulg. Syr. Hilarius.

6. εἰς] — D a prima manu. EF.

6. εἰς] — G. Occumenius.

8. εἰς] — 7. ἱμαυτὸν] ἱαυτὸν 4.

ἡμῶν] ὑμῶν D a prima manu. 14. a prima manu. 23. 26. 55. Editio Colinaei. Versio Copt. Syr. posterior. Chrysostomus. T. VIII. 109. Antiochus 22. Beda.

9] — AC 31. Versio Copt. Cyrillus in Jo. p. 60. Athanasius c. Arian. IV.

φρονεῖν] — AD a prima manu. EFG. 46. Codex Stephani. Versio Vulg.

μη posterior] — D a prima manu. E. Versio Vulg.

ἕως] — + μη 1. 7. 26. 30. 34. 36. 44. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Bogard. Chrysost. VIII. 109. Damas. I. O. 6.

Φυσιῶσθε] Φυσιῶσθε Erasmus, T. Beza, H. Grotius. vid. Apoc. XXII. 14. Φυσιῶθῃ P. Junius.

κατὰ τὸ ἕτερον] — G.

κρίνετε] κρίνεται A 39. 52. Editio Erasmi, Ald.

καὶ primum] — 3.

3 posterior] — DE 7.

ἀπολλῶ] ἀπολλῶν A.

τὸ] — FG 2.

ὑπὲρ posterior] κατὰ G.

ὑπὲρ posterior] κατὰ G.

V. 54. δίσκοντες, μὴ φθάρωσιν αὐτὰς ἕτεροι, τὰ κρυ-
 πτὰ εἰς φῶς ἐξενέγκοντες, αὐτοὶ γίνονται μυηταί. & X. 10.
 ἐπεὶ δὲ ἡ τῆς δαιμονίας πρόνοια — τὰ κεκρυμμένα βελύ-
 ρματα καὶ τὰς ἀνοσίγας ἐπιχειρήσεις τῶν Θεοῦ ἐχθρῶν εἰς φῶς
 ἵκει. Smidas. φωτίζειν, εἰς φῶς ἄγειν, ἐξαγγέλλειν· οἱ δὲ ῥω-
 μαῖοι, νομίζαντες ἤδη τὸν καιρὸν παραδίδουσι φωτίζειν τὸ
 κατὰ τὴν ἐπολὴν ἀπόρρητον. Diogenes L. Clitomach.
 IV. 67. διεδίδατο τὸν καιρῶν, καὶ τὰ αὐτῆς μάλιστα
 διὰ τῶν συγγραμμάτων ἐφώτισεν.

6. Suetonius in V. Juvenalis. Erat tum in deliciis
 aulae histrio, multique fautorum ejus quotidie pro-
 movebantur. Venit ergo Juvenalis in suspicionem,
 quasi tempora figurate notasset. Salmasius Exercit.
 in Solinum p. 320. Propter illa verba, quae le-
 guntur Sat. VII. Quod non dant procures, dabit
 histrio — quum enim tota illa Satyra res & ho-
 mines anterioris temporis carpere videatur, & no-
 minatim Paridem arripiat, qui sub Domitiano flo-
 ruir, & potuit multum in provehendis suis fauto-
 ribus, figurate tamen etiam praefens tempus nota-
 re tum visus est, quo similiter & histrio quidam
 potens, & scenicae gratiosae, militias, tribunatus &
 praefecturas fautoribus suis conciliabat. — Finge
 vero verba illa, quod non dant procures, dabit hi-
 strio, de temporibus Domitiani dici, & in Pari-
 dem pantomimum illius aevi; nulla tunc erit figu-
 ra, nullum oblique dictum: nam distincte & di-
 recte tempora Domitiani taxant, & nimiam ejus
 potentiam notant. Nihil ergo istic figuratum, si
 temporibus Domitiani, quod dictum est, sicut
 recte convenit & expressum est, accommodetur.
 Sed si in personam Paridis dicta, & in Domitiani
 imperium directa, tacite in historiam Hadriani, &
 ad tempora ejus culpanda torqueantur, tum figu-
 ratae orationis & notationis instar id obtinebit.
 Et enim figura est, cum sub alterius persona, quem
 nominamus, alterum aequè vitiosum, qui ita de-
 signatur, ut auditori relinquatur inveniendus, fa-
 tigamus. Quintilianus: Schema vocatur, in quo
 per quandam suspensionem, quod non dicimus, ac-
 cipi volumus. Phaedrus. Servitus obnoxia, quia,
 quae volebat, non audebat dicere, Affectus pro-
 prios in fabellas transfudit, Calumniamque fictis e-
 lusit jocos. Apollinar. periocha in Adelph. Teren-
 ti: Frater celabat Aischinus famam rei, Amorem

in se transferebat. 1. Reg. XX. 39. 40. 2. Sam.
 XII. & XIV. Martialis III. 69. Schemate
 nec dubio, sed aperte nominat illam. Suetonius
 Vespas. 13. amicorum libertatem, caussidicorum
 figuras, ac philosophorum contumaciam lenissi-
 me tulit. Domitian. 10. occidit Hermogenem Tar-
 sensem propter quasdam in historia figuras. Ael.
 Spartianus in Severo. Damnabantur plerique —
 cur jocati essent? alii cur tacuissent? alii, cur ple-
 raque figurate dixerent? quod esset imperator ve-
 re nominis sui, vere Pertinax, vere Severus. Qui-
 ntilianus IX. 2. Jam ad id genus, quod frequen-
 tissimum est, & expectari maxime credo, veni-
 endum est, in quo per quandam suspensionem,
 quod non dicimus, accipi volumus: non utique
 contrarium, ut in εἰρωνείᾳ, sed aliud latens, & au-
 ditori quasi inveniendum; quod, ut supra ostendi,
 jam fere solum Schema a nostris vocatur, &
 unde controversiae figuratae dicuntur.

Haec quae de auctoritate doctorum modo scrip-
 si, ad me & Apollo transfudi, quos doctores pri-
 mos habuistis (Supra III. 5. 6. & comm. 1. ἡμᾶς)
 non ut vos docerem, quomodo nos gesserimus, id
 enim omnibus notum est; sed ut nostro exemplo
 compararetis arrogantiam Pseudapostolorum, qui
 se falso jactant meos vel Apollo discipulos esse, &
 intelligeretis, quantum mores illorum a nostris dis-
 crepent. III. 19. 20. 2. Macc. IX. 12.

Hesychius. Φυσιῶμεθα, ἐπαίρομεθα, τυφῶμεθα. Φυσιῶ-
 σις, ἔπαρσις, ὑψηλοφροσύνη. Aristaeus I. 27. Φυσιῶν
 αὐτὸς ἑαυτὸν οἶται μόνος ἀξίωμας τὰς γυναῖκες, καὶ πε-
 πόντως τῷ κάλλει ποθεῖσθαι — φρονεῖν ἐπὶ τῇ ἡρώ. Cae-
 sar B. Civ. III. 79. inflatus perscribere. Cic. Phil.
 XIV. 15. Inflati laetitia atque insolentia impii ci-
 ves. Livius XXXIX. 53. Juvenis inflatior redierat.
 Curtius V. 10. 3. inflabat impios animos regio cui
 praeerant. Demosth. de legat. mentita. ἀμολόγουι συγγραμ-
 ματικῆς — καὶ μέτριοι παρῆχον ἑαυτὸν ἐπειδὴ δὲ —
 τὰς ὁρῆς ἀνίσταται, καὶ ὁ γεγραμματοειδὲς αἰσχρὸς ἵ-
 ποι τις ἐχθρὸς εὐθὺς καὶ κακῶς φησὶν ἀκηκοέναι, καὶ διὰ
 τῆς ἀγορᾶς πορεύεται, δοιμάτιος καθὺς ἄχρι τῶν σφυρῶν,
 ἴσα βαίνων Πυθαγόρῃ, τὰς γνώδας φυσῶν. Lucianus de
 merced. conduct. 3. τῆς τριαινῆς τὰς ἀκμὰς εἰς χεῖρας λα-
 βὼν καὶ πρὸς τὴν γνάθον πεφουσημένην ἀποπιμώμενος. Ho-
 ratius I. S. I. 20. Quid causae est, merito quin
 illis

οὐκ ἔλαβες· Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, 8
 ἤδη ἐπληρώσατε, χάρις ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε· ἵνα καὶ ἡμεῖς
 ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ὑποκόμις ἐσχάτους ἀπέδειξεν 9
 ὡς ὅτι θανατίαις, ὅτι θάνατον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς 10
 μωροὶ διὰ Χριστὸν, ὑμεῖς δὲ Φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
 εἰδοῦχοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἀχρι τοῦ ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύο- 11
 μεν,

7. ab ἔλαβες ad ἔλαβες] — 39.

8. χάρις ἡμῶν ἐβασιλεύσατε] — A.

ὄφελον] ὄφελον D ex emendatione. E.

καὶ ἡμεῖς] ἡμεῖς καὶ Editio Colinaei.

ὑμῖν] — E sed in Versione Latina: vobiscum.

9. ὅτι prius] — ACD a prima manu. FG 46. Codices Latini. Clemens Strom. IV. p. 587. Damascenus, Hilarinus.

ὁ] — Origenes in Jerem. X. 13.

11. ἄχρι τοῦ] εἰς FG.

12. λοιδορούμενοι] + καὶ FG.

διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν] βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα 2.

13. βλασφημούμενοι] βλασφημούμενοι A 46. Clemens Strom. IV. p. 587. Origenes c. Celſ. p. 273. Eusebius P. XII. 12. XIII. 7. Cyrillus in Jo. p. 899. Damascenus.

μή] — 46.

ab ἐβασιλεύσατε ad ἐβασιλεύσατε] — 30. 37. 44.

γς] — D a prima manu. FG.

+ ἐν D a prima manu.

ἀπέδειξεν] ἀνεδείκνυεν 28.

γυμνητεύμεν] γυμνιτεύμεν ACF 7. Editio Complut.

ad Versionem Latinam: absurde.

illis Jupiter ambas Iratus buccas inflet? 2. S. 3.
 314. Absentis ranae pullis vituli pede pressis, U-
 nus, ubi effugit, matri denarrat, ut ingens Bel-
 lua cognatos eliserit. illa rogare, Quantane? num
 tantum sufflans se magna fuisset? Major. Dimi-
 dio? num tanto? Cum magis atque se magis infla-
 ret, Non si te ruperis, inquit, par eris. Sueton.
 Nero 37. elatus inflatusque tantis veluti successi-
 bus. Plut. Cic. p. 887. B. ἀνελευθέρως δὲ καὶ βαναό-
 σως, ὥσπερ εἰσι, τὰς ἐπὶ τέτῳ φυσωμένους ἠγέμενος.

7. Il. α. 178. εἰ μάλ᾽ αὖ κατῆρος ἦσσι, θῆες περ σοὶ
 τόδ' ἔδωκεν. Eustathius. ὅτι καταβλητικὸν ὀφρὺς μεγα-
 λύνει τὸ — εἰ γὰρ ἐδὲ ἐπὶ τοῖς ἰφ' ἡμῶν ἀλαζονεύσθαι
 χρῆ, πολλὰ πλέον ἐπὶ τοῖς μὴ ἰφ' ἡμῶν.

8. Vid. in Matth. V. 6.

Apollonius Lex. MS. ὄφιλες, ἄφιλες, καὶ ὄφι-
 λον ἐπ' εὐχῆς τάσσεται. Etymol. ὄφιλον. κατὰν ἐστὶ, τὸ
 ὄφιλον ἀδιάπλωτόν ἐστι, καὶ ἀπερμύφῳ συντάσσεται, καὶ
 ἐκ ἄλλῃ τῇ ἰγκλίσει. Schol. in Sophocl. Ajac. 1211.
 τὸ δὲ ὄφιλον γράφεται μετὰ τῷ ω. μεγάλου, τάσσεται δὲ
 αἰ μετὰ ἀπερμύφῳ — ὄφιλον δὲ ἐπὶ ῥήματι, ἀντὶ τοῦ
 εἶναι διὰ τῷ ο. μικρῶν, καὶ τάσσεται αἰ μετὰ εὐκτικῶν, ἢ
 μετὰ περιηλυθότος χρόνου.

Ter. Phorm. II. 3. 58. Quando quidem solus
 regnas, & soli licet hic de eadem causa bis judi-
 cium adipiscieris. Donatus. Sic alibi. Regnumne,
 Æschine, hic tu possides? Adelph. II. 1. 21.
 Heautont. IV. 8. 29. Nae tu propediem Ut istam rem
 video, istius obfaturabere. Horatius I. Epist. X.
 8. Quid quaeris? vivo ac regno, simul ista reli-
 qui. Cic. Fam. VII. 25. Olim cum regnare exi-
 stimabamur. Tibullus II. 6. 61. Nota loquar, re-
 gnum ipse tenet, quem saepe coëgit Barbara gy-
 psatos ferre catasta pedes. III. 3. 23. Sit mihi pau-
 pertas tecum jucunda, Neaera: At sine te regum
 munera nulla volo. Propertius I. 8. 31. Illi carus
 ego, per me carissima Roma dicitur, & sine me
 dulcior regna negat. Plinius Ep. VII. 3. quousque
 regnabis? quousque vigilabis, quomodo voles? dor-
 mies, quamdiu voles? — liber totus dies. Tem-
 pus est te revivere molestias nostras vel ob hoc so-
 lum, ne voluptates istae fatietate languecant.
 Martialis II. 41. Formosam Glycerea amat Lu-
 percus, & folam tenet, imperatque solus. Hof-
 XII. 8. Esaj. XLVII. 7. 8. Apoc. III. 17. XVIII. 7.

9. Apulejus Met. IV. hominis extremi, quem
 & dignitatis & patrimonii simul & incolumitatis

ipius fortuna damnavit, tamque infirmi, ut per
 totum orbem non inveniat misericordiae suae com-
 parem. V. miseri extremique hominis. Apolog.
 cum adolescentulis postremissimis. Cic. fam. I. 9.
 in postremis esse. pro Roscio. 47. postremi homi-
 nes. A. Gellius XV. 12. Omnium nationum po-
 stremissimum nequissimumque existimato. Mar-
 tialis. XIII. 92. Matutinarum non ultima praeda
 ferarum. meridiani. Suetonius Claud. 34. Seneca
 Ep. 7. Casu in meridianum spectaculum incidi
 — quicquid ante pugnatum est, misericordia fuit,
 nunc omnis nugas mera homicidia sunt: nihil ha-
 bent, quo tegantur, ad ictum totis corporibus ex-
 positi. — non galea, non scuto repellitur ferrum.

Eustathius in Il. 2. p. 448, 51. μερίσσει ὡς ἐπι-
 θανάτιον τινα δωρεὰν ταύτην ἐμοὶ τε καὶ τῷ ἄδῃ, ὡς ἐμὴ
 μὲν εὐχὴς ἔχων ἐπὶ σοὶ, ἐκείνου δὲ τὴν σὴν ψυχὴν κατὰ γέ-
 νομένην. Varianus. ἐπιθανάτος, προσδοκίμας τῷ ἀποθανεῖν.

Plinius paneg. Trajan. 33. Nemo Spectator,
 spectaculum factus, miseras voluptates unco &
 ignibus expiavit: Sallustius Jug. XIV. 23. Atego
 infelix, in tanta mala praecipitatus ex patrio regno,
 rerum humanarum spectaculum praebeo.

Deus agonotheta. Ludos edit.

13. Demosthenes c. Midiam. πολλὰς ἰβρίων, καὶ
 τὰς μὲν καθάρματα, τὰς δὲ πτωχὰς, τὰς δ' ἐδούπολαμο-
 νῶν ἵσαι. — καὶ πλεῖτ' ἰόνος, καὶ λίγην δύναται
 ἰόνος, καὶ πάντες εἰσιν τέτῳ καθάρματα, καὶ πτωχοί,
 καὶ ἐδὲ ἄνθρωποι. Philostatus V. Apollonii p. 14. ὁ
 δὲ ταυρὸν ὑποβλέψας αὐτόν, μαίη, ἴφῃ, ὃ καθάρμα.
 Aristophanes Plut. 454. ὃ καθάρματι. Schol. καθάρ-
 ματα ἐλέγχοτο οἱ ἐπὶ καθάρσει λοιμὸν τῶς ἢ τινος ἐτέρας ἐ-
 σκ. θυμὸν τοῖς θεοῖς, ταῦτ' δὲ τὸ ἴδος καὶ παρὰ Ρωμαί-
 οῖς ἐπεκράτησε. Schol. a. Equit. 1133. ἔτρεφον γὰρ τι-
 νας Ἀθηναῖοι λίαν ἀγνοεῖς καὶ ἀχρήστες, καὶ ἐν καιρῷ συμ-
 φορᾶς τινος ἐπαλθόντες τῇ πόλει, λοιμὸν λίγα ἢ τοιάτῃ τινος,
 ἔθουον τῆς, ἵπκα τῷ μιάσματος, ὅς καὶ ἐπανόμαζον κα-
 θάρματα. Phavorinus. καθάρματα τὰς ῥυπαρὰς καὶ ἀ-
 ποβλήτους φωνὰς — σκώμματα δριμύτην. Lucian. in
 Jove Tragoedo 52. τυμβάρυχοι, καὶ μισαὶ, καὶ κατὰ
 πύρι, καὶ μαστιγία, καὶ καθάρμα. c. Menipp. D.
 Mart. II. 1. ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξουιᾷ, ἀνδράποδα καὶ κα-
 θάρματα ἡμᾶς ἀποκαλῶν. D. Charon & Menipp.
 X. 2. τί τῆτο; καὶ δακρυεῖς, ὃ καθάρμα; Menip. &
 Æac. XX. 2. σε, ὃ καθάρμα, ἢ ἑλλὰς ἴφρισι. Con-
 templant. 10. ἐγὼ δὲ, καθάρμα, ὃ σοὶ δοκῶ εὐδαίμων
 εἶναι; Revivisc. 34. οἱ ἰδύται δὲ — γλαῦσι — καὶ

12 μεν, καὶ κολαρίζομεθα, καὶ ἀτατῶμεν· Καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν·
 13 λαιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διακόμενοι, ἀνεχόμεθα. Βλασφημούμενοι, ὠδρακαλούμεν·
 14 ὡς ᾤκαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων ὀπίφημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέ-
 15 πων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα με ἀγαπητὰ νοθεύω. Ἐὰν γὰρ μυρίους παι-
 16 γηγόρους ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' ὡς πολλοὺς πατέρας. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ ἄλλ' τῶν εὐαγ-
 16 γελίῳ ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί με γίνεσθε. Διὰ τοῦτο
 ἔπεμ-

ὡς ᾤκαθάρματα] ὡς ᾤκαθάρματα D a prima manu.

Beaufrère.

ὡς περὶ καθάρματα 37. Editio E. Schmidii. Maximus Ascet. p. 374. H. Stephanus Thes. L. G. T. 2. p. 3. A. ὡς περ, ita etiam legit Budaeus, & ita in veteri quodam exemplari me quoque legere memini: quum tamen magis recepta sit altera lectio ὡς ᾤκαθάρματα, quam suspicor ex ὡς περὶ καθάρματα factam.

Vid. Prov. XXI. 18.

14. ὑμᾶς] ἡμᾶς I. 4.

γράφω ταῦτα] ταῦτα γράφω DEFG. Versio Vulg.

νοθεύω] νοθεύων AC ut videtur. 3. 6. 10. 31. 33. probante H. Grotio.

16. οὖν] διὰ D a prima manu. FG.

γίγνεται] γίνεσθε 39. + καθὼς ἐγὼ χριστοῦ 10. 31. Versio Vulg. Chrysostomus, Pelagius ex XI. 1.

17. ταῦτο] + αὐτὸ A 46.

15. γὰρ prius] — 1.

ὑμᾶς] + ἀδελφοὶ Versio Syra posterior cum asterisco.

καταπίουσιν φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ἐκτρέφει. Hermotim. 81. ἐδὴν καλύσει, με μόνον πλάσιον, μόνον βασιλεία εἶναι, τὸς δὲ ἄλλους ἀνδράποδα, καὶ καθάρματα νομιζέσθαι, ὡς πρὸς ἐμὴν. Sympos. 16. ὡς δ' ἐγγέλσαν ἐπὶ τῶν ἁπάντων, ἐγγέλσατε, εἶπον, ὧ καθάρματα; Cyrillus Lex. καθάρματα ἐπὶ ὕβρει, purgamentum. Pollux III. 66. διαπίσαν τὴς πολλὰς, καθάρματα καὶ πλοῦχας ἀποκαλῶν. V. 163. τῶν ἐν ταῖς τριόδοις καθαρμάτων ἐκβαλλότερος. Ammonius. καθάρματα, τὰ μετὰ τὸ καθαρθῆναι ἀπορίσπλιμενα. Theophrastus de Animal. quae repente adparent. ἐν αὐτοῖς ταῖς καθάρμασιν ἐκβαλλομένοις. Dinarchus in Demosth. εἰ πρὸς τῷ τὸ καθάρματα παραβάλλειν δεῖ τὴν ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν προγόνων ὑπὲρ ὑμῶν πράξαντας, Libanius O. XXIV. p. 569. C. κέραιας, ἀπειλὴν, τύπην, πάντας ἡγείται καθάρματα. Philo de V. Mosi T. 2. p. 85; 32. καθάρματα, καὶ παρνοχλήματα, καὶ γῆς ἀχθὴ, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἀποκαλῶσι. de Carit. p. 401, 1. ἄφρονες, ἀδίκαι, ἀνεπιστήμονες, καθάρματα, τὸ μὲν. Eustathius Od. δ. p. 173, 46. Εὐριπίδης, — φησὶν ἔνι δὲ πατρός τέκνοι ἔκ ἂν γίνονται ἂν, περισυρίχθη θεατρικῶς ἀκάστος τὸ ἄνι δὲ μητρός, ὧ καθάρμα Εὐριπίδης. in Od. χ. p. 799, 6. τῷ δὲ τοιάδε καθαίρει παραγωγὰ τὸ καθάρσιον, καὶ τὸ καθάρμα ἐκείνο μὲν εἰ μωμητὸν, τῷ δὲ ψεκτὸν, ἄφ' ὧ καθάρματα τὴς ῥυπαρῆς καὶ ἀποβλήτους φαρμῶν, καὶ ἐστὶν αὐτὸ σκάμμα δριμύτερον τῷ ἐν Ἰλιάδι λύματος, ἦν ἀπονήματα, ἔξ' ὧ καὶ ἡ λύμη, καὶ ὁ λυμῶν ὡς περ αὐτὸν πάλιν τῷ λύματος ἀφελίστερον τὸ περιψήμα, σπύγγισμα τε ἐν αὐτῷ, καὶ κατὰ τῷ τοῖς λύματι. Jof. B. IV. 43. τὰ γὰρ ἀθύρματα καὶ καθάρματα τῆς χάρας ὅλης, καταστυγεράμενα τὰς ἰδίας οὐσίας. Seneca Controv. 25. inter purgamenta & jactus coenantium, & sparsum in convivio scrobem, humanus sanguis everritur. Petronius 74. maledicere Trimalchionem coepit, & purgamentum dedecusque praedicare. 134. quod purgamentum nocte calcasti in trivio. 34. argentumque inter reliqua purgamenta scopis coepit verrere. Diogenes L. Diogene VI. 32. φωνήσας ποτὲ ἰὼ ἄνθρωποι, συνελόντων καθέκαστο τῇ βακτηρίᾳ εἰπὼν ἄνθρωπος ἐκάλεσα, εἰ καθάρματα. Agrippianus Epictet. III. 22. καὶ ὁμῶς πλείονα τῇ κατανόᾳ συνεβάλετο Πρίamos, εἰ γενήσας περικαθαίρει. Eschines in Ctesiph. ἀδὲ σὺ λίξεις, εἰποὶ ἂν καθάρματα. Glossarium Cangii. perpsēma limatura metalli, & purgamenta pomi, & quisquilie domus, & rasura cujusque rei. Barnabas. ἐγὼ περιψήμα τῆς ἀγάπης ὑμῶν. Ignatius ad Ephes. 8. περιψήμα ὑμῶν ἐγὼ. Hesychius. περιψήμα, περικατάμαγμα, ἀντίψυχα, ἢ ὑπὸ τῷ ἔργῳ πάντων. Schol. Cod. 46. ὑπὸ τῷ

πλάναν καὶ ὑπὸ τῷ ἔργῳ. Jerem. XXII. 28. Symmachus. Tob. V. 24. Curtius VIII. 5. urbium suarum purgamenta. Glossar. V. T. περιψήμα, ὑπὸ τῷ ἔργῳ πατέμενον. Michael Apsolitus 1503. λέγεται καὶ περιψήμα τὸ καταπάτημα πάντων ὑπὸ τῷ ἔργῳ ἢ ἡμπαίγισμα.

15. Galenus de Compos. Medic. λέγοντος ἂν σῶ, μυρίους μὲν υποβεβλημένοι ταῦτα, μαθησέως ἕνεκα τέχνης ἱατρικῆς, ἔτε δ' ὅθεν ἄρχεσθαι χρὴ σὺν ἀποδείξει τι καὶ μεθόδῳ παρ' ἐδνὸς ἀκκοῦσαι — διέειν ὑπεσχόμην ἂν ποιεῖν. Philo leg. ad Caj. T. 2. p. 553, 40. ἐμοὶ γὰρ ἔτι σπαργάνων μύριοι διδάσκαλοι γυγνόμενοι, πατέρες, ἀδελφοί, θείοι, ἀνέψιοι, πάπποι, πρόγονοι. vid in Math. XVIII. 24.

Xenophon. in Lacon. Polit. ὅταν γε μὴν ἐκ παιδων εἰς τὸ μαιρακίσθαι ἐκβάνωσι, τηλικαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι πᾶντοσι μὲν ἀπὸ παιδαγωγῶν, πᾶντοσι δὲ καὶ ἀπὸ διδασκάλων, ἄρχεσι δὲ ἐδνὸς ἔτι αὐτῶν, ἀλλ' αὐτοῖς αὐτοῖς ἀφίστοι. Bemidbar R. I. annon constitui ipsis tres paedagogos, Moysen, Aaronem & Miriam? Calpurnius D. 17. emit eum dives, & paedagogum filio dedit. Valerius Max. VI. 1. postquam comperit filiae suae virginitatem a paedagogo proditam Fannio Saturnino, non contentus sceleratum servum affecisse supplicio. Sueton. Nero 37. Objectum est — Paeto Thraseae tristior & paedagogi vultus. Galba 14. regebatur trium arbitrio, quos una & intra palatium habitantes, nec unquam non adhaerentes, paedagogos vulgo vocabant. Seneca Ep. XI. Hoc, mi Lucili, Epicurus praecepit, custodem nobis & paedagogum dedit. Cic. de Amicitia 20. Isto enim modo nutrices & paedagogi jure vultus plurimum benevolentiae postulant, qui negligendi quidem non sunt. Plut. de lib. educ. p. 4. A. ἐπειδὴν τοῖνυν ἡλικίαν λάβωσιν ὑπὸ παιδαγωγῶν τετάχθαι — ὧ, τι δ' ἂν εὐρασκῶν ἀνδράποδον οὐδὲ ληπτον καὶ ληχὸν, τέττα φέροντες ὑποβάλλωσι τὴς οὐχίας. δεῖ δὲ τὸν σπευδῶν παιδαγωγὸν τοῖτον εἶναι τὴν φύσιν, οἷος περ' ἦν ὁ φοῖνιξ ὁ τῷ ἀχιλλεῖ παιδαγωγός. Qui puerum deducit ad scholam. Petronius 94. ego paedagogus & custos, etiam quo non jufferis, sequar. Plant. Mercator. I. 190. Servum una mittit, qui olim a puero parvulo mihi paedagogus fuerat.

Apulej. Met. II. Complexus Mithram sacerdotem, ut meum jam patrem. Sanhedrin f. 19. 2. Dixit R. Samuel f. Nachmanis, dixisse R. Jonathanem: Quicumque filium loci sui docet legem, ad eum scriptura refert, tanquam si cum genuisset S. D. Num. III. 1. 2.

16. Herodianus VI. 8. 6. ὡς μὴ μαθητὰς εἶναι μὲν

ἐπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἔστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀνα- 17
μνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκει.
Ὡς μὴ ἐρχομένῳ δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς 18
ὑμᾶς, εἴαν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσωμαι οὐ τὸ λόγον τῆς πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὸ 19
δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν ῥάβ- 20
δω ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνεύματί τε πραότητι; 21

Ὅλος

τέκνον μου] μου τέκνον AC 37. 46. Chrysostomus, Damasceus.
πιστὸν] πιστός FG.
Χριστῷ] κυρίῳ D a prima manu. FG. + Ἰησοῦς C 5. 6. 10. 31. 37. 39. 46. 49. Versio Vulg. Cops.
Syna posterior, Aethiop. Chrysostomus, Damasceus, Hilarius. 18. δι] — FG.
δὲ μου] μου δὲ 3.
λόγον] + αὐτῶν FG. ad Versionem Latinam.
τὸ πεφυσιωμένον] τὸ πεφυσιωμένων 3. τὸ πεφυσιωμένον 37. 46. a prima manu.
20. ἢ] — Versio Syna posterior cum obelo. 21. ἔλθω] ἔλθειν 26.
πνεύματι] πνεῦμα D a prima manu. πραότητι] πραύτητι AC. Damasceus.
T. Beza: Debuit autem, qui capitulum Sectiones instituit, ab hoc verbum quintum caput inchoare; Nam hinc etiam Graeci secundum κεφάλαιον autplicantur. Euthalius. J. Lockius.
1. a πορείᾳ ad πορείᾳ] — 31.
ὀνομάζεται] — ACDEFG 6. 46. Versio Vulg. Cops. Aethiop. Tertullianus de Pudic. 14. Origenes in 1. Reg. H. 1. in Jerem. H. 3. Lucifer II. 4. Manes apud Epiphan. H. 66. Augustinus, Hilarius, Hieronymus in Gal.

νοι, ἀλλὰ ζηλωτὰς, καὶ μιμητὰς τῆς ἐκείνης ἀνδρείας.

17. Thucyd II. 89. ἀναμνηστικὰ δ' αὖ ὑμᾶς, ὅτι νυνικήκατε αὐτῶν τὰς πολλὰς.

21. An ut paedagogus severus veniam, at ut bonus pater?

1. ὅλος] Nihil aliud auditur. Herodian. I. 1. 5. πρότερον ἢ ὁ παλαιὸς ἢ μὴτ' ὅλος μνημονεύοντας. Lucianus Hermotim. 2. ὅλος εἶναι ἐν τῷ πράγματι. de Saltat. 3. σὺ δὲ καὶ δι' ὀφθαλμῶν εἰκῶς ὅλος δεδελῶσθαι. D. Deor. XIX. 2. ὅλος πρὸς τῇ τοιούτῳ ἐστὶ. XX. 15. ὁ μὲν ἦρας ὅλος παρελθὼν εἰς αὐτὴν ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἔρῃν. D. Meretric. X. ὅλος περὶ τὸ μωραίνεσθαι. Gallo 29. ὅλος γὰρ περὶ τὸν ἰππῶνα ἐστίν. Hierocles. ὅλος γὰρ, ὁ ἴσμεν, ἀγνοῦντες. inf. VI. 7. Matth. V. 24. inf. XV. 29.

Athenaeus II. p. 65. F. ἐγκέφαλοι χοίριοι. τέτων ἡμᾶς ἐσθίειν ἐκ εἰναι οἱ φιλόσοφοι — ἀπολλόδορος δ' ὁ ἀθηναῖος ἐδ' ὀνομάζειν τὰ παλαιῶν φησὶν ἐγκέφαλον. καὶ σοφοκλέα γέν, ἐν τραχύναις ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπνῆντα τὸν Λίχον ἐς θάλασσαν, ἐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ λευκὸν μυελόν, ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον — καίτοι τ' ἄλλα διαρρήδην ὀνομάσαντα. καὶ εὐριπίδης — τι τὸ τῆς προσώπου εἰδεχθῆς καὶ αἰσχροὺς ἐκ αἰρέμενος ἐναργῶς ἐμφανίσαι, ἐδήλωσεν, ὡς ἐβόλετο. Herodotus I. 138. ἄνθρωποι δὲ σφι ποιεῖν ἐκ ἔξω, ταῦτα εὐδὲ λέγειν ἔξω. Isocrates ad Demonic. ἀ ποιεῖν αἰσχροὺς, ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Publius Syrus. Quod facere turpe est, dicere ne honestum puta. Dio Chrys. XLVIII. p. 536. Α. εἰσὶν δὲ εὐδὲ ὀνομάζειν ἄξιον παρ' ἡμῶν, μήτε λεγέτω μὴδὲ. Plato Alcibiad. 2. ἀλλὰ μὴν εὐδὲ καὶ σὺ καταγνώσσομαι, ἐβόλεν ἂν σε πρὸς τὴν ἐαυτοῦ μνητέρα διαπαράχθαι, ὥστε ὅπως φασί, — εὐφύμει πρὸς Διὸς, ἐπειδὴ ἔτω σοὶ δοκεῖ σφόδρα δεινὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα, ὅς' εὐδὲ ῥητέον εἶναι ἔτως εἰπῇ. Nicolaus Damasc. ap. Stob. Πέρσαι, ὁ μὴ ποιεῖν ἔξω, εὐδὲ λέγουσιν. Aristides c. Comoed. T. 1. p. 507. καὶ τὰς μὲν παῖδας κελύουσιν, καὶ τοὺς διδασκαλοῖς καὶ κατ' οἰκίαν προδιδάσκουσιν, ὡς ἀ ποιεῖν αἰσχροὺς, εὐδὲ λέγουσιν καλόν. Philo de M. O. T. 1. p. 19, 10. τῶν ἀνθρώπων ἐναιδὴν ἐκκαρμυνομένης εἰς τὰ πάθη καὶ τὰς ἀκράτους καὶ ὑπατιῆς, ὡς εὐδὲ εἰπεῖν θέμις, ὀρέξεις. de Legg. Special. T. 2. p. 305, 46. ἔτερον πολὺ τῷ λεχθέντος μείζον κακὸν τὸ παιδεύεσθαι, ὁ πρότερον μὲν καὶ λεχθῆναι μέγα ὄνδος ἦν. Maimonides More Nevochim III. 8. Apud Judaeos lege vetitum esse, ullam rei venereae men-

tionem facere, vel de ea loqui, quacunque de causa. Imo Hebraeam linguam adeo esse verecundam, ut nulla in ea sint vocabula, quibus istiusmodi res, aut quae iis inserviunt instrumenta, proprie significantur, sed metaphoris uti cogantur, idque quod talia nominare non expediat, sed reticere potius. Sophocl. Oedip. Tyr. 1408. ἀλλ' ἐκ ἑρ' αὐδῶν ἔσθ', ἀ μὴδὲ δρῶν καλόν. Ex. XXIII. 13. Sap. XIV. 27. Eph. V. 3. 12.

Cic. pro Cluentio 5. 6. ea igitur mater Aviti Melini illius adolescentis, generi fui, amore capta — lectum illum genialem, quem biennio ante filiae suae nubenti straverat, in eadem domo sibi ornari & sterni, expulsa atque exturbata filia, juber, nubit genero focus, nullis autoribus, funeltis omnibus omnium. O mulieris scelus incredibile, & praeter hanc unam in omni vita inauditum! O libidinem effrenatam & inomitam! O audaciam singularem! Calpurnius Declam. 22. Tyrannicide praemium. praemio cedere liceat. qui novercam habebat, occidit tyrannum: cessit novercae praemio, illa privigni nuptias petit. Contendunt, quis contradicat, maritus an privignus? — dum nimium confido pietati, oculus mulieris incestos & infanda delideria nutrivit. Ael. Spartianus Caracallo. Interest scire, quemadmodum novercam suam Juliam uxorem duxisse dicatur. Quae cum esset pulcherrima, & quasi per negligentiam se maxima corporis parte nudasset, dixissetque Antoninus: Vellem, si liceret, respondisse fertur: Si libet, licet. An nescis te Imperatorem esse, & leges dare, non accipere? Quo audito furor inconditus ad effectum criminis roboratus est, nuptiasque eas celebravit, quas, si sciret se leges dare, vere solus prohibere debuisset. Matrem enim, non alio dicenda erat nomine, duxit uxorem, ad parricidium junxit incestum; si quidem eam matrimonio sociavit, cujus filium nuper occiderat. Marcellinus ad Hermogenem. ἐρασθῆς τις τῆς μητροῦς ἤγησε τὸν πατέρα, φάσκων, ἀπολύσθαι, εἰ μὴ λάβοι. διδωσιν ὁ πατήρ. μετὰ τῆς μητροῦς ἀποδίδωσιν αὐτὴν τῷ πατρί, ὡς πληρωθέντος τῷ ἔρωτος. ὑπερὸν ἰσὺς συναν αὐτῇ. καὶ ὁ μὲν πατήρ τεθνῶναι αὐτὸν ἄξιόν κατὰ τὸν νόμον τοὺς λέγοντα τὸν συνόντα τῇ μητροῦ τινῶναι. Longinus 23. Τοιαῦτα παρὰ τῇ Σοφοκλεί τὰ ἐπὶ τῷ οἰδίῳ [Oedip. Tyr. 1403.]

Ο Λως ἀκούε] ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομά-
 2 ζεῖ, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιασμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ
 3 μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσων ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τῆτο ποιήσας; Ἐγὼ μὲν γὰρ
 4 ὡς ἀπὸν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἥδη κέρικα ὡς παρὼν, τ' ἔτῳ τῆτο
 5 κατεργασάμενον, Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ
 5 τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Παραδῆναι τ' τοιῇ-

ΤΟΥ

III. 15. IV. 4. Amos. II. 7. c. Jovinian. 1. & facpe alibi, probantibus Erasmo, f. Millio prol. 791. & f. A. Ben-
 gelio, H. Grotio, C. Salmasio. ^{τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν} τὴν πατρὸς ἔχειν τινα DEFG. ^{2. οὐχὶ} οὐ FG.
 ἐξαρθῇ] ἀρθῇ ACDEFG. 17. 31. 37. 39. 46. Epiphanius. Manes. probante f. Millio prol. 791, & Bengelio.
 ποιήσας] πράξας AC. ut videtur. 31. 37. 39. 46. Manes, Basilius prooem. Afcet. Epiphanius, Origenes in Jerem. H. 3.
 3. γ] — A Versio Vulg. Syr. Theodoretus, Lucifer, Hilarius. probante f. Millio prol. 930.
 ας] — ACD a prima manu. 37. 39. Versio Vulg. Syr. Copt. Manes, Epiphanius, Augustinus. prob. H. Grotio.
 τούτο] — G Versio Vulg. Lucifer, Hilarius.
 4. ὑμῶν prius] — Codices Latini. Versio Syra posterior habet cum asterisco. Origenes in Jerem. XX. 4. in
 Matth. XXI. 46. Basilius de Sp. S. & reg. brev. 164. Lucifer.
 χριστοῦ prius] — AD a prima manu. Versio Syra posterior habet cum asterisco, Æthiop. Lucifer.
 συναχθέντων] συναχθέντων f. Faber Stapulensis. ^{συναχθόμενων voluit scribere, opinor.}
 ὑμῶν] ἡμῶν I, absurde. ἡμῶν posterius] — Edit. Erasmi I. Ald. Codices Latini. Origenes, I. c. Augustinus, Hilarius.
 χριστοῦ posterius] — AD 46. Editio Complut. Versio Vulg. Æthiop. Syra posterior. Origenes, Hilarius, Irenæus.
 c. Marcion. probante f. Millio prol. 730. 5. τ' τοιοῦτον] αὐτὸν FG.

ὡ γάρ μοι, ἐφύλαξ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες πάλιν αὐτοῖς
 τὸν σπέρμα, κατέπιδυξαν πατέρας, ἀδελφούς, παῖδας,
 αἰμ' ἐμφυλίον, νόμφας, γυναῖκας, μητέρας τε καὶ ὀπίσσω
 αἰσχύναντες ἐν ἀνθρώποις ἔργα γίνεσθαι. πάντα δὲ ταῦτα ἐν
 ὀνόματι ἐσὶν οἰδῖπτος, ἡ δὲ θάτερον Ἰοκάστη. Philo de Spec.
 legg. p. 301, 36. ἡ τί ἂν γένοιτο δυσσεβέστερον ἀνοσιέρ-
 γημα; πατὴρ εὐνὴν τετελευτηκότος, ἢ ἀψυγόντος ὡς ἱερὰν
 ἔχρην φυλάττειν, καταισχύνειν, ἡμῶν δὲ καὶ μητρὸς αἰδῶ
 μὴ λαμβάνοντα τὸν αὐτὸν τῆς αὐτῆς καὶ υἱὸν καὶ ἀνδρα γινέ-
 σθαι; καὶ πάλιν τὴν αὐτὴν τῇ αὐτῇ καὶ μητέρα καὶ γυναῖ-
 κα, καὶ τῆς ἐμφυοῦ παῖδας τῇ μὲν πατρὶ ἀδελφούς, ὡν-
 νῆς δὲ τῆς μητρὸς, καὶ τὴν μὲν ὦν ἔτεκε μητέρα τε καὶ
 μᾶμμη, τῇ δ' ὦν ἐγέννησεν ἐν ταυτῇ πατέρα τε, καὶ ὁ
 μομήτριον ἀδελφόν; Ταῦτ' ἐπράχθη τὸ παλαιὸν καὶ παρ'
 ἄλλων ἐν θάβας ἐπὶ τῇ καίᾳ παιδὶ οἰδῖπτος, καὶ ἐπρά-
 χθη κατ' ἄγνοιαν, ἔχ' ἐκαστὴν γνῶμην καὶ ὅμως τοσαύτην
 φέρει κακίαν ἥνεκεν ὁ γάμος, ὡς μὴδὲν ἐλλείφθηναι τῶν εἰς
 τὴν ἀνωτάτην βαρυναιμονίαν — τοσαύτην δὲ ὁ ἡμέτερος
 νόμος φυλακὴν πεποιται τῷ πράγματι, ὥς ἂν προγοῶν
 τελευτήσαντος πατρὸς ἀγασθαι μητρὶν ἐφίκε, διὰ τε τὴν
 εἰς τὸν πατέρα τιμὴν, καὶ ὅτι μοιητῆς καὶ μητρὸς ὄνομα
 συγγένει. I. XXIII. D. 2. 14. is, qui adoptivus est,
 nec naturalis patris nec adoptivi uxorem ducere
 potest: sed et si plures uxores pater habuerit, nul-
 lam eorum ducere possum. 12. inter me & spon-
 sam patris mei nuptiae contrahi non possunt, quan-
 quam noverca vel privigna; vel quae nurus vel focus
 fuit, uxorem ducere non possumus. Si quis eam,
 quam non licet, uxorem duxerit, incestum matri-
 monium contrahit, ideoque liberi in potestate ejus
 non sunt, sed quasi vulgo concepti spurii sunt. Paulus lib.
 sententiarum de nuptiis. — Nec fo-
 crum nec nurum, privignam nec novercam aliquan-
 do citra poenam incesti uxorem ducere licet. Le-
 vit. XVIII. 8. Deut. XXII. 30. XXVI. 20. Sel-
 danus de I. N. & G. V. 10. Novercam & mat-
 rem etiam repudiatas interdici, etiam viris super-
 flites. 18. Neque ex sententia forensi separabantur
 conjuges profelyti, ubi duxerat quis post regenera-
 tionem suam — novercam. Maimonides ex Jebra-

moth f. 982. Ducere potest profelytus uxorem fra-
 tris sui paterni, vel uxorem patris, quin & uxo-
 rem patris & uxorem filii, etiam si ducta sit patri,
 patruo aut fratri, modo ad Judaicam religionem
 tranferint. Profelyto permitta est uxor patris secun-
 dum R. Akibam. Sanhedrin VII. 4. Isti sunt la-
 pidandi, qui coit cum matre sua — & qui coit
 cum uxore patris sui, quia uxor patris est, & quia
 uxor alterius, five vivus sit pater, five mortuus.

2. 2. Cor. XII. 21. debebatis lugere, ut mor-
 tuum spiritualiter.

Infra comm. 13. Plato in Protag. θορυβῶσιν,
 ὡς ἂν ἡ αὐτὸς ἀποσῇ ὁ ἐπιχειρῶν λέγειν θορυβηθείς, ἢ οἱ το-
 ζῶται αὐτὸν ἀφελκύσασιν, ἢ ἐξαίρυνται κλεινόντων τὸν πυ-
 τανῶνα.

3. Act. XX. 16. Cic. ad Attic. XIII. 31. de
 Epistola ad Caesarem κέρικα. Plinius Epist. I. 12.
 misit ad me uxor — cum tristissimo nuncio, de-
 stinasse collegam mori — nihil jam ne me qui-
 dem impetraturum, tam obstinate magis ac magis
 induruisse. Dixerat sane medico admoventi cibum:
 κέρικα. Appian. B. C. IV. p. 1064. de Bruto: α,
 ἡδὲ κέρικα. Plotin. Enn. VI. 4. 6. εἴτα ἔτ' αὐτὴ ἡ
 κρίνωσα κέρικα λέγει, ἀλλὰ ἔκρινε. Arrian. Epict. II.
 15. ἐμὸς τις ἱταῖρος ἐξ ἀδελφῆς αἰτίας ἔκρινεν ἀποκαρτερεῖν
 ἔγνω ἐγὼ ἡδὲ τρίτην ἡμέραν ἔχοντος αὐτοῦ τῆς ἀποχῆς, καὶ
 ἔλθων ἐπυνθάνωμαι τί ἐγένετο; κέρικα φησὶν — τοῖς κρι-
 θέσιν ἐμμένει δὴ — κέρικα, καὶ γὰρ οἱ μανόμενοι, ἀλλ'
 ὅσον βεβαίωτερον κρίνεται τὰ ἐκ ὄντα, τοσούτω πλείονος ἐλλε-
 βόρε δέονται. — ἀλλὰ περὶ τῶν ἄλλων μοι λέγε, τῆτο
 δὲ κέρικα. — κέρικα, ἐσώθη ὅτι οὐ κέρικας ἐμὲ ἀπο-
 κτείνει — διατί; κέρικα, ἵσθ' ὅτι ὁ τόπος νῦν χρηρὸς
 τὸ μὴ λαμβάνειν. δὴ καὶ κλέει σε ἀλόγως ποτὲ μέψαι πρὸς
 τὸ λαμβάνειν, καὶ πάλιν λέγειν ὅτι κέρικα. Plane decre-
 vit, ratum & fixum ipsi est.

Sophocl. Antigone. 389. ἡ δ' ἐσ' ἐκείν' ἡ τέρων ἐξαι-
 γασμένη. Pausanias Attic. 23. Πέρσαι τὸ εἰς Μίδαν
 ἔργον ἐργασμένη. Ælian. A. IV. 7. ἐπηλύσας ἱμα-
 τῆς, καὶ τὴν καὶ τὸν, καὶ ἐξεργάσατο τὸ ἐκνομόν τε καὶ
 ἔκδικον ἐκείνο ἔργον. Jos. A. VI. 6. 4. ὁ μόνος γὰρ τῶτο
 αὐτὸν ἢ μὴ καὶ ὁ παῖς ὁ ἐμὸς ἰωνῆς ἢ τὸ ἀμάρτημα τῶ-
 το ἐργασάμενος, ἀποκτείνει αὐτόν.

Ter. Eunuch. I. 2. 111. Egone quid velim? Cum

τον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον ἔσται σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ Κυρίῃ
 Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. ἐκ οἷδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυ- 6
 μοῖ; Ἐκκαθάρατε ἐν τῇ παλαιᾷ ζύμῃ, ἵνα ᾖτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι· ἡ 7
 γὰρ τὸ πᾶχος ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐβόη· Χριστός. Ὡς ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ πα- 8
 λαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας ἢ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἄζυμοις εὐκρινείας ἢ ἀληθείας.
 Ἑγρα-

~ἐτύθη

κυρίῃ] + ἡμῶν AFG. 10. 31. 37. 43. Versio Vulg. Syra prior, & posterior cum asterisco Æthiop. Arab. Lucifer. Theodoretus, Damascenus, Marcion.

Ἰησοῦ] + χριστοῦ AD a prima manu EFG. 10. 31. 37. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior cum asterisco. Arab. Copt. Lucifer. Hilarius, Theodoretus.

6. οὐ] — Lucifer, Hilarius, Augustinus c. Parmen. III. 2. Non bona gloriatio vestra; vel per exprobrationem pronunciationis: bona gloriatio vestra. Sic enim nonnulli, & maxime Latini codices habent. prob. J. Millio prol. 455.

ζυμοῖ] δολοῖ D a prima manu. Versio Vulg. Irenaeus IV. 46. Lucifer, Hilarius, Pelagius. Tertullian. c. Marc. I. 2. de pudic. 18. probante C. M. Pfaffio, J. Millio prol. 457. Michael Cerularius Petro Antioch. in monum. Cotelierii T. 2. p. 143. κακῶς δὲ ἡ τὸ ἀποστολικὸν ἐκείνῳ ῥητὸν ἐκλαμβάνοντες τὸ φάσκον· μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, ὥτως ἐκεῖνο γεγραμμένον ἔχον· μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα φθείρει, πειράμενοι 2] 3. τὸ μικρὰς ταύτης τοῦ ῥήματος ἀφορμὴς ἀνατρέπειν τὴν τὴν ἀνάβατον ἄρτον αἴρσαν. T. 3. p. 95. tempore Innocentii III. Pr. C. Henrici Imp. Cr. τὰ αἰτιατάτα τῇ Λατινικῇ ἐκκλησίᾳ — οὐ γράφουσιν· μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, ἀλλὰ φθείρει, ἐκ τούτου τὸ ἄζυμοι ἐκβάλλειν πειράμενοι. Hieronymus in Gal. V. 9. male in nostris codicibus habetur: corrumpit. Basiliius R. b. 84. 85. ed. contra MSS.

7. οὐν] — ADEFG. 5. 9. 11. 12. 14. 20. 21. a prima manu. 26. 32. 34. 36. 41. 43. 52. Versio Vulg. Syr. Copt. Marcion, Clemens Alex. Strom. III. p. 560. Chrysostomus, Basiliius de Bapt. II. 9. Cyprianus T. 67. 99. Oecumenius, Lucifer 4. Hilarius, Augustinus. probante J. Millio prol. 882. Bengelio.

ὑπὲρ ἡμῶν] — ACDEFG. 17. 46. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Clemens Str. V. p. 686. Origenes in Jerem. XIII. 17. in Joann. II. 13. c. Celf. p. 392. Cyrillus de Ador. p. 208. Chrysostomus in Eph. H. 23. Athanasius de salutari adventu Christi. Tertullian. c. Marcion. V. 7. Cyprianus ad Quirin. III. 11. de habitu Virg. II. Hilarius, Pelagius, Augustinus Epist. 119. Gaudentius. Hieron. in Gal. V. 9. ὑπὲρ ἡμῶν Editio Aldi.

milite isto praefens, absens ut fies. Ovidius Leand. Heroni. XVIII. 30. Et quo non possum corpore, mente feror. Livius X. 397. absentis collegae confilia omnibus gerendis intererant rebus. Plut. an feni ger. Res. p. 797. Α καὶ μὴ παραγίνεται τῇ σάμαλι, παρόντα τῇ γνώμῃ.

5. Susa f. 53. 1. Duo isti Cuschitae, qui steterunt coram Salomone, Elichareph & Achajia scribae filii Schaufchar. Die quodam vidit Salomon angelum mortis dolentem, & dixit ei: Quid doles? Respondit: Quia me obsecrant duo hi Cuschitae, ut hic maneant. Tradidit eos diabolo, qui eos adduxit ad limites Luz. Cumque jam pervenirent ad limites Luz, moriebantur. Schemoth XXI. Stetit Samael angelus ad accusandum — quid fecit Deus S. B.? tradidit illi Jobum — dicens: ecce eum in manu tua Job. XVI. 11. i. e. tradidit me in manum Satanae — ea hora dixit Deus S. B. Mofi: Mose, ecce tradidi Jobum Satanae. 1. Tim. I. 20. Luc. XIII. 16. XXII. 31. 2. Macc. III. 25. &c. Job. I. 6.

6. οὐκ οἰδατε] Corinthii in Epistola, cui Paulus responderet, videntur scientiam jactasse; quod ipsis ironice hic objicit, & alibi saepius. VI. 2. 3. 9. 15. 16. 19. VIII. 1. 2. 5. vos Gnostici.

Plut. Cap. Rom. p. 289. E. διατί τῷ ἱερὶ τῷ Διός, ἐν φλάμιν διαλιν καλῶσι, ἐκ ἐξῆν θύγειν — ζύμης; — ἡ δὲ ζύμη καὶ γίγνεται ἐκ φθορᾶς αὐτῇ, καὶ φθείρει τὸ φύραμα μινυμίνῃ, γίνεται γὰρ ἄνοιον καὶ ἀδρανές, καὶ ὅλως ὅποιε σῆψις ἢ ζύμωσις εἶναι. πλεονάσασα γὰρ ἀποζύνει παντάπασιν, καὶ φθείρει τὸ ἄλευρον. Plautus Mercator. V. 3. 3. Mea uxor propter illam tota in fermento jacer. At ego expurgationem habeo. Cassina II. 5. 17. Nunc in fermento tota est, ita turget mihi. Philo de Offerent. T. 2. p. 255, 43. ad Levit. II. 11. ζύμη δὲ διὰ τὴν γνωμένην ἔπασιν ἐξ αὐτῆς, πάλιν συμβολικῶς, ἵνα μὴδεὶς προσίαν τῷ δυσιασμένῳ τὸ παράπαν ἐπαίρηται, φυσθεῖς ὑπ' ἀλαζονείας, ἀλλ' εἰς τὸ τῷ θεῷ

μείγνους ἀποβλέπων εἰσθεσιν λαμβάνῃ τῆς περὶ τὸ γνωστὸν ἀσθενείας. καὶ ἐντυχίαις διαφέρει, καὶ τὸν εἰκότα ποιησάμενος λογισμὸν εἰλήν τὸ τῷ φρονήματος ὑπεραυχὸν ὕψος, τὴν ἐπίβουλὸν οἴσιν καθαιρῶν. Neve Schalom f. 191. 2. Rabbini nostri vocant concupiscentiam malam fermentum in massa: quod sicut paululum fermenti fermentat totam massam magnam & corrumpit: sic corrumpit totum hominem.

7. Philo de Sacrif. Abelis & Caini T. 1. p. 177, 38. νῆα μὲν ἐν δια τούτῳ. τὴν τὸν παλαιὸν, καὶ γνησίον, καὶ μυδιῶν χρόνον ἀσπαζομένους, ταχύνει δὲ καὶ ἀχρονὸν θεῷ δύναμιν μὴ συνισακτότας ἐκδιδάσκει, νῆα καὶ ἐπακμαζόντα καὶ ἡβόντα προτρέπον ἐνθύμια λαμβάνειν, ἵνα μὴ παλαιῶς ἐντριφόμενοι μυθοποιῶσι, ἀς ὁ μακρὸς αἰὼν ἐπ' ἀπάτη τῇ θνητῇ παραδίδωκε, ψευδοδοξῶσιν, ἀλλὰ παρὰ τῷ αἰὲ ἀγῆρως καὶ ἐς θεῷ τὰ νῆα καὶ καινὰ ἀγαθὰ μιτὰ πάσης ἀφθονίας λαμβάνοντες ἐκδιδάσκονται, μηδὲν ἡγείσθαι παρ' αὐτῷ παλαιῷ ἢ συνόλως παρεληλυθός, ἀλλὰ γινόμενος ἀχρόνως καὶ ὕψιστατος. & 184, 24. τὸ τοῖνον φύραμα, εἰ χρεὶ τ' ἀληθὲς λέγειν, ἡμεῖς ἐσμὲν αὐτοὶ, συμπεφορημένοι καὶ συγκεκριμένοι πλείων ἑσίων, ἵνα ἀποτελεσθῶμεν. ψυχρὸν γὰρ θερμῷ, καὶ ξηρὸν ὑγρῷ, δυνάμεις ἐναντίας μίξας καὶ ἀνακερμαζόμενος ὁ ζωοπλάστης ἐν ἐκ πασῶν ἑκάστον ἡμῶν ἀπειργάσατο συμφορήματα ἀφ' ἧ καὶ φύραμα εἴρηται, τότε τῷ συμφορήματος, ὃ ψυχὴ καὶ σῶμα δύο τα ἐκαστάται τῶν ματα κεκλήρωται, ὧν τὰς ἀπαρχὰς ἀνιερτάς.

8. Philo de Abele & Caino p. 185, 6. ad Levit. XXVIII. 2. ἐν ταῖς ἱερταῖς ἡμῶν — ἱερτὴ γὰρ ψυχῆς ἢ ἐν ἀρεταῖς εὐφροσύνη τελείας. Τελείας δὲ αἱ κηλίδων ἀμύτοχοι, ὅσας τὸ ἀνθρώπινον γένος χαρεῖ, μόνος δὲ ἱερτάζει τὴν τοιαύτην ἱερτὴν ὁ σοφός, τῶν δ' ἄλλων ἐδίδει.

Galenus de facult. Aliment. 1. ὃ γὰρ μὴν τελείως ἄζυμος ἐδὴν χρήσιμος· εἰ δὲ καὶ τυρὴ προσλάβοι. καθάπερ ἐν τοῖς ἀγροῖς παρ' ἡμῶν ἐκαστὸν σκευάζει ἱερτάζοντες, ἀς αὐτοὶ προσαγορεύουσιν ἄζυμος.

Xenophon paed. VIII. καὶ διὰ τὸ εὐκρινεῖν ἑκάστον εἶναι τὰ φύλα, πολὺ μᾶλλον ἢν δῆλα, καὶ ὅποτε τις ἐντακτοῖ, καὶ εἰ τις μὴ πρᾶττον τὸ προσετρίμενον — εὐκρινε-

9 Ἐγράψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνους. Καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρ-
 10 νοῖς τῷ κόσμῳ τέτε, ἢ τοῖς πλεονέκτης, ἢ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὅρα-
 11 λετε ἄρα ἐκ τῷ κόσμῳ ἐξελεῖν. Νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, εἴαν τις
 12 ἡ μέθυς, ἢ ἄρπαξ· τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. Τί γάρ μοι καὶ τὸς ἕξω κρίνειν; Οὐχὶ

T85

~η

ἐδοῦν] ἐδοῦν ADEF 1. 4. 7. 46. Apost. 2. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, (& de Themat. p. 131.) Bengelii, Geneva. Bogardi, Versio Syra posterior Graece in margine. Theodoretus. Hesychius ἐδοῦν, ἰσφάγη. + ὁ F.
 8. ἰορτάζομεν] ἰορτάζομεν ADE 28. 31. 34. 39. 52. 55. Apost. 2.
 πορνίαις] πορνίαις FG. πορνίαις Versio Syr. ut videtur.
 ἀλλ' οὐ ἀξιοῦμεν εἰλικρινεῖς καὶ ἀληθείας] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1215.
 9. ἐν τῇ ἐπιστολῇ] — 44.
 10. καὶ] — ACD a prima manu EFG. 17. 46. Versio Vulg. Syr. Copt. Lucifer IV. Hilarius. probante H. Grotio, & J. Millio prol. 188, 1353. ἢ secundo loco] καὶ DCD a prima manu FG. 39. 46. + καὶ 37.
 ὁφείλουτε] ὁφείλουτε AC Codices Stephani. 47. 52. Editio Colinaei. Versio Vulg. Lucifer, Hilarius, Damasceus.
 11. νυνὶ] νυν AFG 3. 30. 39. 43. 44. 46. 55. Basilii reg. b. 124. Theodoretus, Damasceus.
 ἢ primum] ἢ 10. 11. 19. Editio Bezae, Bengelii, E. Schmidii. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Belg. Hieronymus c. Helvid. Chrysostomus, Theodoretus, Photius in I. Irenaeus IV. 46. Tertullianus de pudic. 18. Hilarius, Lucifer, Occumenius, Theophylactus utramque lectionem interpretatur, Nicephorus Cp. apud Coteler. T. 3. p. 450.
 πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορ, ἢ μέθυς, ἢ ἄρπαξ] μέθυς, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορ, ἢ πλεονέκτης, ἢ ἄρπαξ C. μέθυς, ἢ ἄρπαξ, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης. Cyrillus de Ador. p. 422. εἰδωλολάτρης, ἢ πλεονέκτης, ἢ μέθυς, ἢ λοιδορ, ἢ ἄρπαξ. Chrysostomus. λοιδορ, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ μέθυς, ἢ ἄρπαξ.
 εἰδωλολάτρης ἢ πλεονέκτης ἢ λοιδορ ἢ μέθυς ἢ ἄρπαξ 37.
 ἢ ἄρπαξ] — 33. 35. μηδὲ] μήτε FG. μή A. 12. τί] εἰ G. μήτε Wolfburgius.
 καὶ] — ACFG 31. 39. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. Hilarius. probante H. Grotio.
 τὸς] τοῖς J. Clericus. κρίνειν; ὅχι] καὶ μεθύνει J. Clericus.

κρίνεις τις ἀν' ἀδικία ἢ εὐχαριστία. Aristot. de Mundo. γῆς δὲ περιτριμμένης αὐραὶς τὰ τέτ' ὑπ' αὐτῇ, καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτὴν εἰλικρινεῖται. Hesychius. εἰλικρινεῖς, καθαρὸν, ἀδολογ, ἀληθές, φανερόν. Sextus Empir. Phys. IV. 113, 114. διττῆς δὲ ὅσης κινήσεως, μίως μὲν κατ' ἐπικράτειαν, δυτῆρας δὲ τῆς κατ' εἰλικρινεῖαν καὶ κατ' ἐπικράτειαν μὲν ὡς ἀρχαῖος, ἐφ' ἧς τῶν πλεονόν κυρμένον μιν τῷ σώματι ἀλίγα ἡμιῦ κατ' εἰλικρινεῖαν δὲ, ἐφ' ἧς πάντα κινεῖται τὰ τῷ σώματι μέρη — ἵνα γὰρ τι εἰλικρινεῖς κινήσῃ τοῦτέστι ὅλοι δὲ ὅλου — ἵνα τις κατ' εἰλικρινεῖαν γένται πολὺς, ἵνα τις κατ' εἰλικρινεῖαν γένται σαρὸς. Horatius I. Epist. II. 55. Sincerum est nisi vas, quodcunque infundis, accedit.

9. Skut 2. Cor. VII. 8. ἐν τῇ ἐπιστολῇ significat priorem epistolam, non vero illam ipsam, in qua haec verba reperiuntur: ita etiam hic intelligitur, ante primam, quam nunc habemus, scripta; sed injuria temporum perditā epistola.

Xenophon Απομνημ. I. τὴν τι γὰρ ὅραν ἔαν μὲν τις ἀργυρίῳ πωλῇ τὸ βυλομένω, πόρνος αὐτὸν ἀποκαλεῖσθαι. Aristophanes Plut. 155. οὐ τὸς γε χρυσῶς, ἀλλὰ τὸς πόρνος, ἐπὶ αἰτῶσιν οὐκ ἀργυρίῳ οἱ χρυσοί. In libris autem sacris significat non catamitum solum, cujus pudicitia venalis est, sed quemlibet impudicum, incestum, adulterum, scortis utentem.

10. Col. III. 5. Eph. V. 5.

11. Moeris. μέθυς τὸν ἄνδρα, ἕλληες μέθυς τὴν γυναῖκα, Ἀττικοί. Thomas μέθυς τὴν Ἀττικὴν, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Πέφυλαις [555.] γράφει μέθυς τὸν κόρδακος ὄνα. Μέθυς δὲ ἐπὶ ἀρσενικοῦ ὕδατος τῶν δοκίμων εἶπε, ἐπὶ δὲ θηλυκοῦ Λιβανίου ἐν τῇ περὶ τῆς λέξεως μελέτῃ. Οὐκ ἐστὶν ἡ γυνὴ μοι μέθυς. σὺ γὰρ, Ἀττικοῦς ἐπὶ πόρνος, ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ μέθυς λέγει καὶ μεθυτικός, ὡς φιλόσοφος. ἴδω δὲ αὐτὸν καὶ μεθυτικὸν καὶ ἀνοήτως ἐρωτῶ· ἐπὶ δὲ θηλυκοῦ μεθύσκα, καὶ μεθύση. Pollux VI. 25. ἡ γυνὴ δὲ μεθύση καὶ μεθύσκα παρὰ δημοτικῶν τῷ κομικῷ ὁ γὰρ μέθυς ἐπὶ ἀνδρῶν Μινώδωρ διδόντω. Lucian. Soloec. 5. ὁ δὲ ἴσται ἐστὶ μεθύσης. μητὲρ, ἢ πῶς λέγεις; Timon. 55.

μέθυς, καὶ πόρνος οὐκ ἄχρις ὧδης καὶ ὀρχισύος μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας καὶ ὀργῆς προσέτι. Athenaeus XIII. p. 587. B. κωμῶδων αὐτὴν ὡς μέθυς. Sextus Empir. pyrrhon. Hypoth. III. 24. ἡδεῖται ὁ μέθυς ἐμφορμένους οὐκ. Eustathius in Od. δ. p. 180. 29. ἐμπόρος γούνης τις μέθυς παρὰ Μινώδωρ ap. Athen. X. p. 442. D. πάντας μεθύς τας ἐμπόρος ποιεῖ τὸ Βυζάντιον — κωμῶδονται δ', ὡς μέθυσοι Ἀργεῖοι. Od. ι. p. 331. 16. μεθύσω ἀνδρὶ. Od. σ. 651, 28. ὁ Πέρσης Δαρῖος — πολυπότης μὲν ἂν εἴη μέθυς δὲ οὐ. Schol. Aristoph. Equit. 526. ὡς μέθυσοι αὐτὸν διαβάλλει τὸν κρατῖνον. 531. ὁ Κωνᾶς αὐλητὴς ἦν, καὶ μέθυς — πρὸς δὲ κρατῖνον καὶ τοῦτο, ὅτι μέθυς ἐστὶν. Acharn. 978. παροίσιος ἀνὴρ. Schol. μέθυς. Schol. Lyfistat. 428. ὡς μεθύσω λέγει Sextus Empir. 2. Grammat. I. 299. οἱ μὲν ἐρωτομηνίης καὶ μέθυσοι τας Ἀλκαίης καὶ Ἀνακρέοντος ποίησεις ἀναγνόντες προσεκκαίνονται. Phrynichus p. 60. μέθυς ἀνὴρ ἔκ ἐρείς, ἀλλὰ μεθυτικός· γυναῖκα δὲ ἐρείς μέθυς καὶ μεθύσην.

Pollux V. 118. φιλολοιδορ, τὸ γὰρ λοιδορ εὐτελες. Seneca Epist. 19. Epicuri — ante, inquit, circumspiciendum est, cum quibus edas ac bibas, quam quid edas & bibas. Non de S. Coena loquitur; hanc enim si intellexisset Apostolus, non potuissent Corinthii in eam opinionem venire, omnem cum gentibus familiaritatem esse fugiendam ex praecepto Apostoli. Deinde loquitur de convivio, quo mores hominum per convivas corrumpi potuissent, quod de S. Coena dici omnino non potest; licet enim alius indignus accedat, alterum non polluit.

12. Tatianus ad Graec. 40. τί μοι καὶ τιθῆναι τὸν μυθικὸν ἀόλητον; τί δὲ μοι καὶ κατὰ Ἀριστότελλον τὸν θηβαῖον ἀντιγινώσκον πολυπραγμονεῖν; καὶ ἐπιχειρεῖν πράγματι τολιχικῶς; Anthol. VII. 17. τί δὲ μοι τὸ θρασὺν τοῦτο τρέφειν; Max. Tyrius VIII. 10. τί μοι τὸ λοιπὸν ἐξετάζειν; Aelian. V. H. VI. 11. τὸς δὲ ἄλλες εἶ. τί γὰρ μοι κωφοῖς καὶ ἀνοήτοις συμβαλεῖν τὰ λυσitelεστάτα; Nonnus Dionys. XXXVI. Σῶν ἐλάφον ἀλγίγεις; τι σοὶ Διὸς οἶμα γενεῖται;

1. ACF.

τὸς ἔσω ὑμῖν κρίνετε; Τὸς δὲ ἔσω ὁ Θεὸς ~ κρίνει. Καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13

Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸ ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῷ ἀδίκῳ, καὶ οὐ- 1
χι ἐπὶ τῷ ἀγίῳ; Οὐκ οἰδατέ ὅτι οἱ ἅγιοι τὸ κόσμον κρίνουσι; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνει ὁ 2
κόσμος,

~ κρίνει

κρίνετε] κρίνῃτε 19.

13. κρίνει] κρίνει 1. 3. 5. 6. 9. 18. ex emendatione. 19. 22. 23. 31. 33. 39. 41. 42. 43. 46. Versio Vulg. Chrysostomus, Theodoretus, Hilarius, Augustinus, Pelagius. probante H. Grotio, J. A. Bengelio, J. Alberti.

κ] — ACDEFG 23. 31. 37. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Hilarius, Augustinus, Pelagius. ex Deut. XVII. 7. ἐξαρεῖτε] ἐξαρεῖτε ACD. a prima manu FG, 10. 14. 26. 31. 34. 37. 39. 46. Editio Colinaei. Bogardi. Versio Vulg. Syr. Corp. Athanasius Apol. 2. Nyssenus in Eccles. S. 7. Basilii reg. f. 47. b. 86. 155. Euthimius Epist. 54.

ἐξαρεῖτε 43. Editio Complut. ἐξαρεῖτε 6. 23. probante H. Grotio.

τ] τὸ 23 Editio Ald. Theodoretus. probante H. Hammond, J. Selden. P. Junio. Augustinus Retractat. II. 17. Graeca lingua indicat, ubi sine ambiguitate scriptum est: hunc malum; non, hoc malum.

πονηρὸν] πόνον H. Hammondus.

1. τις] + ἐξ A 23. 31. 37. 39. Versio Syra prior, posterior cum asterisco. Chrysostomus T. VI. p. 28.

πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸ ἕτερον] πρὸς τὸ ἕτερον πρᾶγμα ἔχων DEFG Hilarius, Augustinus de D. C. IV. 18.

ἐχι] οὐκ 2.

2. οὐκ] ἢ οὐκ ACD a prima manu FG 5. 10. 39. 46. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. Clemens Strom. VII. p. 883. Chrysostomus, Damascenus, Hilarius. probante J. A. Bengelio.

κρίνουσι] κρίνῃσι 4. 14. 20. 26. 55.

3. 4. 5. 6.] — A.

4. μὲν οὖν] γὰρ FG.

καθίστιτε] προκαθίστιτε 19. notam interrogandi apponunt J. Camerarius, S. Castalis.

5. ὑμῖν prius] ὑμῶν 4. 28. Versio Vulg. Hilarius.

ἐς] ἐν 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 18. ex emendatione 19. 20. 21. 22. 23. 26. 28. 29. 30. 32. 33.

1. Aeth. XXV. 9. 10. 1. Tim. VI. 13. Polybius XVII. 33. οὐ γὰρ ἐπὶ Ῥωμαίων, ἀλλὰ ἐπὶ Ῥοδίων ὑμῖν εὐδοκῶ διακρίβῃναι περὶ τῶν ἀντιλεγόμενων. Strabo VIII. p. 554. B. κρίσιν ἔσχει Μισσηῖος πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπὶ Φιλίππῃ. Appianus Mithridat. p. 402. κατηγοροῦσαν τῇ παιδὸς ἐπὶ πομπῇ. Syr. p. 171. Δομήτιος δὲ φιλοτιμύμενος τὸν πόλεμον ἐφ' ἑαυτῇ κρίβῃναι. Max. Tyrius IX. 4. τίνας ἂν εἴνεκα ἀπειλοῦσιν αὐτὸ Σικράτης ἐπ' ἐκείνῳ τῶν Ἀθηναίων; ὡς ἐπὶ δικαστῶν; ἀλλ' ἄδικοι. ὡς ἐπὶ φρονίμων; ἀλλ' ἀνοήτοι. ὡς ἐπὶ ἀγαθῶν; ἀλλὰ μοχθηροί. κ. τ. λ. Δικασταὶ vocabantur, qui Paulo sunt ἄδικοι eleganti paronomasia. Aristides T. 2. p. 161. φαίη τις ἂν τῶν δικανικῶν ἀνδρῶν, ὁρῶς ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀξιώσας διαρρήδην ἔχειν τὰς τε δίκας καὶ τὰς γραφὰς; ἔβλαψεν μὲν ὁ δῖος καὶ τὸ ποιήσας. Schol. δίκη, ἡ περὶ ιδιωτικῶν πραγμάτων κρίσις; γραφὴ δὲ ἡ περὶ δημοσίων.

Mechilta in Ex. XXI. 1. Tu judicas illorum causam, non illi tuam, hinc dixerunt: instrumentum repudii factum in Israël legitimum, in gentibus illegitimum. Tanchuma f. 92. 2. Statutum est, ad quod omnes Israëlites obligantur, eum qui litem cum alio habet, non debere eam tractare coram gentilibus S. D. Ex. XXI. 1. Haec sunt statuta, quae ipsis propones. Traditio est, R. Simeonem dixisse: quocumque loco inveneris ἀγοραίους gentium, etiam si idem iudicium pronuncient, quod Iudaei solent, tamen non debes te illis adjungere. Scribitur enim: ante faciem ipsorum pones haec statuta, non vero ante faciem gentium. Gittin f. 81.

2. Aristides de Societ. 1. p. 128. εἰ μὲν ἐν ἡμῶν πρώτοις ὁ φιλιππος ἐκρίντο. Platon. 2. p. 214. τοὺς ἰδὴ λέγονται τῶν Ἑρώων ἐν θείοις δικασταῖς κριθῆναι, ἔτω καὶ Δημοκλῆς — ἐκρίντο ἐν τῷ Ἀπόλλωνι τῷ πυθῶνι — καὶ τὸν ὅριον ἀφῆναι λόγος ἐν τοῖς ἄλλοις θείοις κρινόμενοι. p. 261. εἰ καὶ ἐν τοῖς Τρωσὶν ἐκρίντο. Polyb. V. 29. Πτολεμαῖον — κρίνας ἐν τοῖς Μακεδόσι ἀπέκρινεν. Plut. Themist. p. 123. E. κριθήσονται αὐτὸν ἐν τοῖς ἄλλοις. Cat. p. 349. A. κριθήσας ἐν τοῖς οἰκταῖς πᾶσι. Lyfias

c. Philostrat. ἔτι ἐργολῆς ἐκρίντο ἐν τῇ δῆμῳ. Diodorus S. XIX. 51. τῆς δ' ὀλυμπιάδος — ἐτοιμῆς ἔσης ἐν πᾶσι Μακεδόσι κριθῆναι.

Glossarium iudicium κριτήριον, δικαστήριον. Pausan. Attic. 28. ἐστὶ δὲ Ἀθηναίους καὶ ἄλλα δικαστήρια, καὶ ἐς ταῦτα δόξης ἔκοντα: τῶν μὲν ἐν καλεσμένων παρὰ βύσσον καὶ τρίγωνον, τὸ μὲν ἐν ἀφανὶ πόλει ὄν, καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις συνιόντων ἐς αὐτὰ. Diodorus S. Exc. Leg. 34. πολλὰ μυστῆρας συνιδρύμενοι ἐπὶ τὸ κριτήριον. Sextus Empir. 2. Log. I. 30. κατὰ ἀνάγκην γὰρ ἔδει τὸν ἀπορητικῶς φιλοσοφῶντα μὴ εἰς τὸ παντελὲς ἀνιέρχοντο ὄντα, καὶ ἐν ταῖς κατὰ τὸν βίον πράξεσιν ἄπρακτον, ἔχειν τι κριτήριον αἰρήσεως. &c 33. ἰδιαίτερον δὲ πᾶν μέτρον καταλήψεως ἐδόχε πρᾶγματός, καθὼς τὰ μὲν βιωτικά οὐκ ἐστὶ λήγεται κριτήρια, μόνον δὲ τὰ λογικά. Polybius exc. leg. p. 1095. δίκας ὑπέχειν ἐν ἑσθ' κριτηρίῳ. Lucian. bis acusat. 25. εὐδὲν ἡγείται κριτήριον ἀληθείας εἶναι.

Ros Hassana I. 2. Quatuor temporibus mundus iudicatur, Paschate de proventus; Principio anni omnes homines transeunt coram eo tanquam oves: Gemara. ut oves, quae numerantur ad decimationem, quaeque egrediuntur una post alteram per ostium parvum, ne simul possint egredi. Maimonides, Quod de hoc negotio revelatum est, satis constat, quemadmodum vides; sed quod de eo occultum est, omnium difficillimum est. Midras Sobad Tob. Cum concilium Hierosolymitanum magnum confedisset, & decrevisset, ut hoc die festum novi anni celebraretur, Deus quoque eodem tempore congregavit Senatum angelorum, illisque mandavit, ut in terra inquirerent, num sententia de novi anni festo celebrando lata & pronunciata esset? Angeli igitur in terram descenderunt, ibidemque quid in senatu conclusum esset explicati Deo retulerunt: hoc intellecto Deus quoque eodem die cum Angelorum senatu ad mundum iudicandum confedit. Sir. IV. 15.

Livius XLI. 20. jus dicebat disceptabatque controversias minimarum rerum. Cic. pro Flacco 5. in privatis minimarum rerum iudiciis.

3 κόσμος, ἀνέξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινόμεν; μήτι
 4 γε βιωτικά; βιωτικά μὲν ἦν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τὰς ἐξουθενήμεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
 5 τῆς καθεζέτε. Πρὸς ἐντροπὴν ἡμῖν λέγω. ἔτως ἐκ ~ ἐστίν· ἐν ὑμῖν σοφὸς ἡδὲ εἷς, ὅς
 δυνήσεται

~ ἐνί

34. 36. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 46. 47. 49. 52. 55. Editio Complut. Stephani 1. 2. Plantini, Wechelli, Benz-
 geli. Genov. Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus, Damascenus, Theodorus Studites 2. Ep. 6.
 probante J. Millio prol. 883. Col. III. 11. Gal. III. 28. ubi Beza: Vereor tamen, ut ἐνί pro ἐνί scriptum sit li-
 brianorum vitio. Est enim rarum admodum ἐνί pro ἐνί, pro ἐνί vero nunc non succurrit exemplum Graeci ul-
 tius scriptoris; & in tertio membro scriptum invenio in manuscripto Codice οὐκ ἐστίν ἄρσεν. Jac. I. 17. Aeschylus
 Prometheus. 294. χαριτωλογώσῃ ἐνί μοι. Pe I. 740. τὰς οὐκ ἐνί σάσις Aristophanes Lysistr. 547. ἐνί φύσις, ἐνί χαρῶς, ἐνί
 δρασθῶ, ἐνί δε σοφῶ. Hecataeus Milesius ap. Athen. II. p. 70 B. ἐνί δὲ τοῖσιν ἔρεσι δένδρεα ἐνί ἄγρια, Plato Timaeo.
 ἀλλ' ἴσως ἐνί τις καὶ ἐνί ἡμῖν παῖς, ὅς τις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. Plotinus I. 2. de dubiis animae, οὐ γὰρ οὐ τοῖς σπερματι-
 καῖς λόγοις ἐνί καὶ τῷ γνωσκένῳ παρὰ τὰς σπερματικούς λόγους. Arrianus Epictet. II. 21. ἀκρίσιον ἐνί τι καὶ τῷ ζῴοντι.
 Demosthenes de Coron. 8. ἐνί τῷ φύγοντι παραλθῆναι, & Olynth. I. Cit. Hermog. de form. Orat. I. 4. ἀ δὲ καὶ χωρίς
 τῶν ἐνί. Thucyd. II. 40. ἐνί τε τοῖς αὐτοῖς οἰκίσαν ἄμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλειαν. Eurip. Orestes 701. ἐνί δ' οἴεται,
 ἐνί δὲ καὶ θυμὸς μίγας. Thucyd. IV. 109, καὶ τι καὶ χαλκιδικῶν ἐνί βραχὺ. Demetrius II. p. 35. A. ἐνί μὲν βασιλικῶν ἐν αὐ-
 τῷ [τῇ ψυχῇ] ἐνί δ' αὐ θυμοειδὲς καὶ μαχητικόν, ἐνί δὲ καὶ δῆμον πολὺς. Aristides pro Soc. 2. p. 503. εἰ γὰρ καὶ νῦν μοι
 ἡμῶν γινόμενοι εἰς τις φόβος, ἥπε κομιδῇ καθ' ἑμᾶς αὐτὰς οὐ θαρρήσετε. p. 510. τὰς μὲν γὰρ δι' Φαῦλος ἐνί δήτῃ καὶ
 ἄλλως ἀμυνσθῆναι. p. 531. οὐ δ' ἐνί σάσις, ἐνί αὐτῷ καὶ πόλεμῳ. T. 2. p. 150. ἐνί τι καὶ τῷ τοῖς εὐσχοῦν. p. 171. καὶ
 ἐνί τῷ κυβερνήτῃ πρὸς ἑξῆς τῷ ἐμπλεκόντῳ εἰπεῖν, ὅτι χρη τοῦ θανάτου καταφροῦνται. p. 294. οὐ γὰρ τὸ γε ὅλας αἰσχρὸν ὅν,
 οὐδαμῶς ἐνί δικῶ ποιῆσαι καλόν. p. 476. ὡς ἐνί μάλισα Libanius Ep. 15. καλὸν δὲ καὶ μέγα ἐκ ἐνί εἶπον, οὐ γὰρ ἐνί σοι
 ταῦτα 71. μὴ εἶναι μὲν γὰρ ἐνί τοσαύτῃ πόλει καὶ τὰς ἀρρῶν, ὅπως ἐκ ἐνί. Testam XII Patriarch. 5. de Benjamine. ὅτι
 γὰρ ἐνί φασὶ ἀγαθὸν ἔργον. Aristophanes Plut. 348. ἐνί γὰρ τις, ἐνί κίνδυνῳ ἐνί τῷ πράγματι. Demosthenes de Coron.
 καὶ ἐνί τοῦτον ἔστιν εἶναι τῇ πατρίδι. Xenoph. saepe. vid. in Marc. II. 4. in fine.
 σοφὸς ἡδὲ εἷς] οὐδὲ εἷς σοφὸς FG. 37. οὐδαμῶς σοφὸς 39. 46. Damascenus. σοφὸς D a prima manu. E. pro-
 bante J. Millio prol. 457, 1289. δουλεῖται] δυναταί 4. Versio Vulg.

3. Polybius Exc. p. 1401. κατὰ τὰς ἐστάς ἐνδοξέ-
 νους εἰς πολλὰ τῶν βιωτικῶν συναλλαγμάτων. Diodor. S.
 XXXVII. p. 617. περὶ τῶν δημοσίων ἀμφισβητημάτων
 καὶ τῶν ἰδιωτικῶν συμβολαίων. Exc. p. 577. δικαίον τῶν
 πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητῶν περὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ συμβο-
 λαίων. vid. in Luc. XXI. 34.

Plato Dioni. ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὁρῶ τὰς ἀ-
 γωνίας ὑπὸ τῶν παίδων παρεχουμένων, μή τι δὴ γε ὑπὸ τῶν
 φίλων. Hermogenes de Invent. IV. 5. ἔδε γὰρ ἐν ταῖς
 ἀπλοαῖς ἐρωτήσεσι, μή τι γε κατὰ διλήμματα ἐρωτῶν δι' εἰ
 μὴ τότε, ὅταν ἡ μὴ ἔχη τι ἀποκρίνεται, ἢ ὅταν μέλλῃ ἀπο-
 κρίνεται, ὅ σοι συμφέρει. Dio Coccej. Exc. p. 740. τῇ
 γυναικὶ τῇ αὐτῇ ἔθ' ὁρᾶν τινα ἔθ' ὁρᾶσθαι τὸ παραπαν, ἔθ'
 ὑπὸ τῷ Σεβέρῃ, ἢ τῇ Ἰαλίᾳ, μή τι γε ἑτέρον τινα ἐπέτρε-
 πον. Demosthenes . . . ἀλλ' ἔδε καθ' αὐτὸν στρατι-
 οῦς ἔτος ἐδύνας ἐστὶν ἄξιος, μή τι γε τῶν ἄλλων ἡγεμῶν. Dio-
 nyfius . . . ἀ γὰρ πᾶσας ὑμῶν ἱκανὸς ἐγὼ, μή τι γε
 σαφῶς ἰδόναι, καὶ ἑτέρους μυσαυγῶν. Aristides T. 2.
 p. 430. σκόπει, μὴ ἔδε τῆς διδασκαλίας ἢ ταῦτα ἀξία
 ἐπαίνου, μή τι γε ἀνδρὸς, ὅτι καὶ μνησθήσῃ καλόν. Liba-
 nius D. V. p. 294. B. τὸν Ἀπολλῶν καὶ τὰ λαοδόκοντα,
 μὴ τι γε τὰ πᾶσι πρὸς δόξα καλῶς ἐπιστάμενον. XIII. p. 398.
 A. ἐλεῖν τὰς ἀτυχῆσας, καὶ πρῶτον ὅσοι τι λελυπηκό-
 τες, μή τι γε συνηθὴ τὴν εὐνοίαν πρὸς τὸν δῆμον ἐπιθε-
 γμῆναι. Hermogenes partit. S. 7. εἰ δὲ, ἐφ' οἷς ἄλλοι ποιεῖ-
 σον, ἔπειον εὐθύνονται, ἔθ' εἰ προσήκοντες εἰν γένει, μή τι γε
 δὴ πολέμοιοι, καὶ μνηδὴν προσήκοντες. Strabo I. p. 15. A.
 ἐπὶ καὶ οἶκον κατασκευάζον οἰκοδόμος ταῦτα ἂν προσῶτο,
 καὶ πόλιν κτίζον ἀρχιτέκτων, μή τι γε ὅλην ἐπισκοπῶν τὴν
 οἰκονομίαν ἀνὴρ, πολὺ γὰρ τῷ προσήκει μᾶλλον. & II.
 p. 169. A. & XVII. p. 1156 B. ἔθ' ἂν ἔχοιμον λέ-
 γων τὰς ἄρας ἔτι τῆς Αἰδοπίας, ἔτι τῆς Λιβύης, ἀλλ' ἔδε
 τῆς πρὸς Ἀργυρῶν τραυῖς, μή τι γε τῆς πρὸς Ἀκαονῶν. Gale-
 nus de Usu part. VI. εἰ δ' ἂν ἐδὲ πᾶσι ἀγνοήσεις, μή-
 τι γε ὅπως ἀλάζων ἀνὴρ. de rat. medend. VI. εἰς ἔδε ἔλ-
 κος ἴσθαι καλῶς ἐπιστάμενος ἔδειξαι, μή τι γε τῶν ἄλλων
 τι τῶν κριτῶν. X. ἰδοῦναι νῦν αὐτοῖς, ὅτι καὶ κατ' αὐ-
 τὸν τὸν παρεχόμενον ἐῖναι τῶν ἀρρῶν τῶν προσήκει τρέφειν,
 μὴ τι γε μὴ πρὸ τῆς παρεχουμένης. in Hippocr. Epidem.

ἔδε τὰς ἐπιτυχόντας ἀγορεύειν ἡγεῖμαι, μή τι γε τὰς νομίμως
 πεπαιδευμένους. Jos. A. Prooem. 3. γίγνεσθαι γὰρ πρὸ ἐτῶν
 δισχιλίων, ἐφ' ὅσον πλήθος αἰῶνας ἔθ' αὐτῶν οἱ ποιηταὶ τὰς
 γενεὰς τῶν θεῶν, μή τι γε τὰς τῶν ἀνθρώπων πράξεις ἢ τὰς
 νόμους ἀνενεγκῆν ἐτόλμωσαν. Galenus de Curat. τὸ γὰρ
 αὐτὸν φάναι χαλεπὸν εἶναι καὶ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, μήτοι-
 γε δὴ τοῖς παισὶ.

Matth. XXV. 34. 41. Jud. 6. 2. Pet. II. 4.
 Matth. XIX. 28. 2. Tim. II. 12. ut amici erimus
 σύντροφοι καὶ σύντροφοι. Apoc. III. 21.

4. Dio O. LI. p. 546. A. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι — τὰς
 δίδοντας αὐτοῖς ἢ δυναμένους δίδοναι, τῆς ἐπαίνου.

Demosthenes c. Mid. οἱ δικάζοντες — ἄντι
 σ. ἄντι χιλίης ἀνθ' ὅπως ἂν ἡ πόλις καθίσῃ. Polybius
 de Virt. & Vit. p. 1480. ἔτι τὴν ἐπαύριον καθίστα-
 τας δικασίας. Galenus de Rat. medendi I. καὶ καθί-
 ζεις μὲν — δικασίας τὰς ἄλλων — εἴπερ οἱ ἐκ τῆς
 περιπότου κριταὶ καθίστανται — ἐπὶ δὲ πάντας ἀνθρώ-
 πους καθίζει δικασίας. Therap. I. πάντας ἀνθρώπους καθί-
 ζει κριτὰς. de rat. Med. I. μὴ τὰς ὁμοετέρας τῷ πε-
 τρὶ σὺ κριτὰς καθίστης ἱατρῶν — ἀλλὰ παλαιῶν. Eusta-
 thius in Od. β. p. 77, 50. ἡ τῆς τελευτῆς δημογ-
 ρία κριτὰς μὲν οἷον καθίζει τὰς ἰθακκίας. Jos. A. XX.
 9. 1. ὁ Ἄναος — καθίζει συνέδριον κριτῶν — καθίσαι
 συνέδριον. 6. τὸν βασιλεῖα καθίστατα συνέδριον.

Potius quam ut iudices ex gentibus adeatis, eligi-
 te litium vestrarum arbitros ex coetu vestro, vel
 illos, quos ad iudicandum ineptissimos existimatis.
 inf. XI. 22. Jac. II. 6. 1. Sam. VIII. 7. Dan. IV.
 14. 2. Cor. IX. 5. Marc. XII. 10. Jo. III. 26. Isaac
 de Pyrrhi haereditate. ἴστω γὰρ πάντες, ὡς ὅταν μὲν ἐπὶ
 προδότης πράξεις ὡμεν, ἀς δὲ μετὰ μαρτύρων γίνονται, τὰς
 οἰκιστάς, καὶ οἷς ἂν τυγχάνωμεν μάλισα, τῆς παρ-
 λαμβάνειν εἰσάμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας. Sanbe-
 drin f. 3. 1. Judicia pecuniaria per tres Iudices I-
 diotas, iudicia rapinarum & laesionis per probatos.
 IV. 2. omnes idonei sunt ut iudicent lites pecuniarias.
 Origenes c. Celf. 3. p. 128. τὶς γὰρ ἐκ ἂν ὁμολογή-
 σαι, καὶ τὰς χάρας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ συγκρίσει

δυνήσε⁹) Διακρίναι ἀνὰ μέσον τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ; Ἀλλὰ ἀδελφὸς μὲν ἀδελφῷ κρίνε⁹), 6
 καὶ τὸτο ὅτι ἀπίστων; Ἦδη μὲν ἔν ὅλως ἡτήρημα — ἐν ὑμῖν ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχειε 7
 μεθ' ἑαυτῶν. Διατί ἐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διατί ἐχὶ μᾶλλον σπυστερεῖσθε; Ἀλλὰ 8
 ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ σπυστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφές. Ἦ ἐκ οἴδατε ὅτι ἀδικοὶ βασιλείαν 9
 Θεῷ ἐ κληρονομήσασιν; Μὴ πλανᾶσθε· Οὔτε πόρνοι, ἔτε εἰδωλολάτραι, ἔτε μοιχοί,
 ἔτε μαλακοί, ἔτε ὄρενοκοῖται, Οὔτε κλέπται, ἔτε πλεονέκ⁹), ἔτε μέθυσοι, ἐ λοι- 10
 ποδοί, οὐχ ἄρπαγες, βασιλείαν Θεῷ ἐ κληρονομήσασιν. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ 11
 ἀπελύσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθήτε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ
 ἐν τῷ πνεύματι τῷ Θεῷ ἡμῶν. Πάντα μοι ἔξεστω, ἀλλ' ἐ πάντα συμφέρει πάντα 12
 μοι

διακρίναι] ἀνακρίναι 30. 38. 39. 46. διακρίναι 1. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1.
 διακρίναι ἀνὰ μέσον] ἀνὰ μέσον διακρίναι 2.
 ἀδελφῷ] + καὶ τῷ ἀδελφῷ. Versio *Syr. Vulg.* probante *H. Grotio*. T. *Beza*: Planior tamen esset oratio, si ἀδελ-
 φῶν scriptum esset. 6, ἀλλὰ] + καὶ 5.
 ἐπὶ] μὲν D. a prima manu. + ἦ 14. τὸτο] ταῦτα Versio *Syr* posterior in margine.
 ἀπίστων] + καὶ οὐκ ἐπὶ ἀγίων FG.
 7. οὐ] — D a prima manu. 3. Versio *Vulg. Syr* posterior habet cum asterisco. *Hilarius*, *Pelagius*. proban-
 te *J. Millio* prol. 457. ὅλως] — A probante *J. Millio* prol. 1204.
 9.] — ACDE 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 28. 29. 30. 31. 33. 34.
 36. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 46. 47. 49. 52. 55. Editio *Complut.* *Erasmi* 1. *Plantin.* *Bengelii*, *Genev.* Versio
Copt. Syr. utraque, Codices *Latini*. *Basilii* Eth. 49. *Chrysostomus*, in l. & in Gen. H. 32. *Theodoretus*, *Oscu-*
menius, *Antiochus* 37. 75. probante *J. Millio* prol. 807. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε] — 3.
 ἀποστερεῖσθε] ἀδικεῖσθε 30. 8. ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε] ἀποστερεῖτε καὶ ἀδικεῖτε DE. καὶ posterius] — 23.
 ταῦτα] τὸτο ACDE. 31. 46. Versio *Copt. Vulg. Cyprianus*, *Antiochus*, *Hilarius*, *Pelagius*. — *Clemens*
Alex. *Strom.* VI. p. 884. probante *J. Millio* prol. 630. 9. ὅτι] + οἱ A. a prima manu.
 βασιλείαν Θεῷ] Θεῷ βασιλείαν AD. 37. 46. 9. ὅτι] + οἱ A. a prima manu. ἔτε ὄρενοκοῖται] — 14.
 10. κλέπται. ἔτε πλεονέκται] πλεονέκται, ἔτε κλέπται 1. 2. 4. 14. Versio *Syr. Arab. Chrysostomus*, *Theodore-*
tus, *Damasenus*. ἔτε πλεονέκται] — 3. 35. 42. ἔτε] οὐδὲ D. ter. E.
 ἔτε tertio loco] οὐ A 31. 39. 46. *Chrysostomus* in *Matth.* 57. *Julianus* p. 745. *Theodoretus*.
 οὐ prius] ἔτε D a prima manu.
 οὐ posterius] — ADE 6. 12. 14. 33. 43. 46. 52. Editio *Complut.* Versio *Vulg. Copt. Polycarpus*, *Pseudo-*
Ignatius ad *Tarf.* *Methodius* apud *Ephraim*. II. 64. bis. *Julianus* l. c. *Chrysostomus* l. c. *Theodoretus* in *Jos.* 2. *Da-*
masenus i. β. i. *Oscumenius*. βασιλείαν Θεῷ] Θεῷ βασιλείαν DE.
 11. ἀλλὰ prius] ἀλλ' D. a prima manu. 46. ἀλλ'] ἀλλὰ Editio *Erasmi*, *Colinaei*.
 κυρίως] + ἡμῶν 23. 37. 39. 46. 47. Versio *Vulg. Syr.* prior, & posterior cum asterisco. *Copt. Athanasius*, *Chry-*

βελτίον ἐλάττω, πολλῶν κρείττω τυγχάνει τῶν ἐν τοῖς
 δόμοις ἐκκλησιῶν;

6. *Cic.* ad *Famil.* IX. 65. Noli pati litigare fra-
 tres, & iudicii turpibus conflictari. *Bereshith* R.
 LXI. 6. tempore *Alexandri Macedonis* venerunt
Ismaelitae ad litigandum cum *Israēle* de primoge-
 nitura — dixerunt, quis ibit & litigabit nobiscum?
 7. *Dixit Gebia* f. *Cofes*: ego ibo, & litigabo vo-
 biscum. — *Dixit illis Alexander Macedo* &c.

7. *Dionys.* *Hal.* VI. 73. ὅτι δὲ οὐκ ἀδικεῖσθε, ἀλλ'
 ἀδικεῖτε — μένεται. *Menander*. ἔτος κράτιστος ἴσθ' ἄνθρω-
 πον, ὃς ἀδικεῖσθαι πλείον' ἐπίσταται βροτῶν. *Plut.*
Apophth. p. 190. A. Τηλεκλὸς ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀ-
 δελφὸν ἐγκαλῶντα τοῖς πολίταις, ὡς ἀγνωμοσύνην αὐτῷ
 προσφερομένοισι ἢ ἐκείνῳ, σὺ γὰρ, εἶπεν, ἐκ οἴδας ἀδικεῖσθαι.
Instit. *Lacon.* p. 239. A. ταῖς εὐχαῖς προσβίβασιν τὸ ἀ-
 δικεῖσθαι δύνανσθαι.

8. καὶ ταῦτα] *Jos.* A. XV. 5. 3. ἔξιν μὲν ἦν —
 ἐδὲ τὸς Ἀραβίας — ἀδικεῖν ἡμᾶς ἀποστερεῖντας, καὶ ταῦτα
 οὐ πολὺν χρόνον ὄντας, ἀλλὰ φίλους. *Cic.* *Offic.* I. 1: Quan-
 quam te, Marce fili, annum jam audientem Cra-
 tippum, idque Athenis. *Aristoph.* *Plut.* 1176. ἐπὶ
 λαλ' ὑπὸ λυγρῷ — καὶ ταῦτα τῷ Σωτῆρι ἱερεὺς ἐν Διὶ.
Eustathius in *Il.* φ. p. 1338. 31. μέγα φρονεῖς, καὶ
 ταῦτα καρπὸν ἀρερῆς ἔδοντες, οὐ μὴν ἀμβροσίαν καὶ ἰκταρ
 ὡς οἱ θεοὶ. *Euphrosion* in *Porphyrio* γυναῖκα — ἢ φη-
 σιν ἀγαθίσθαι, καὶ ταῦτα ἔσαν πάντα μητέρα τέκνων. *Eus-*
thathius in *Il.* λ. p. 757. 2. καὶ πριάμεν δὲ ὅψιν ἀγα-
 θή, καὶ ταῦτα γέροντι οὔτι. *Demosth.* pro *libert.* *Rho-*
dior. ἐκ αἰσχρῶν, εἰ ὑμεῖς βάρβαρον ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα
 γυναῖκα φοβηθῆσθε. *Aristoph.* *Plut.* 16. καὶ μὲν προσ-
 βιάζεται, καὶ ταῦτ' ἀπικρομένῳ τὸ παρῶν ἐδὲ γὰρ. *Li-*

banius D. IV. p. 259. D. ὑπεροφῶντες γενησάμενοι ὁ-
 θρώπων, καὶ ταῦτα γοῖαν, καὶ γνάμους ἔτω λυσιστεῖς
 δειδωκότων. *Epist.* 297. εἰ μὲν ἀδικα ἡτῶμεν, ἐξελέγχω-
 μεθα· εἰ δὲ δίκαια, πράττωμεν. Σὺ δὲ ἔτι ἐξηλεγμένος, ἔτε
 ἐπαινετός, καὶ ταῦτα ὧν ἐν δόξῃ τὰ δίκαια τιμᾶν. *Jambli-*
chus V. *Pythag.* III. 16. καὶ ταῦτα διηγουμένους καὶ σε-
 συμνέμενους πρὸς προσδοκίαν. *Demosth.* pro *Coron.* ἐν καὶ δύο
 βέλονται τῶν καθ' ἡμᾶς πεπραγμένων τῇ πόλει διεξιέναι,
 καὶ ταῦτα ἐν βράχει. *Lucianus* D. *Mort.* XX. οἰο-
 ται σέπαινα ἔργα κτείναι, καὶ ταῦτα — ἐδὲν εἰδότες. XIX.
 ἐκράτης σε, καὶ ταῦτα παρὲς τῶν δικαστῶν. *Necyom.*
 IV. 5. 14. καὶ ταῦτα εἰδότες σαφῶς. *Jupiter* confut.
 19. καὶ ταῦτα τῆς ἔσται. *Alcidamas* c. *Palamedem*
 ἄνδρα σύμμαχον — καὶ ταῦτα πρότερον ἐν ὑμῖν εἰδόμε-
 νήκοτα. *Heb.* XI. 12. *Xenophon* de *Exped. Cyri.*
 VI. καὶ τὸς μὲν πόντος σφῆς ἔχεν, τὰ δὲ κέρδη ἄλλως· καὶ
 ταῦτα τὴν σωτηρίαν σφῶν καταργασμένον.

9. *Luc.* XXI. 8. inf. XV. 33. *Gal.* VI. 7. *Fac.* I. 18.
Ovidius F. IV. 243. 342. mollesque ministri. i. e.
 Galli *Cybeles*. *Plantus* *Aulular.* III. 2. 8. Ita fustibus
 sum mollior miser magis quam ullus *Cinaedus*. *Quin-*
tilian. V. 9. Corpus vultum, fractum incessum,
 vestem muliebrem dixerit mollis & parum viri si-
 gna. *Juvenal.* VI. 63. chironomon tedam molli
 saltante *Basillo*. *Petronius* 23. Molles veteres *De-*
liaci manu recisi. *Martialis* III. 73. Mollem cre-
 dere te virum volebat, sed rumor negat esse te *Ci-*
naedum. *Pollux* VI. 30. κίρκισον, πόρνον — πεισχυ-
 γός, ἀκόλαστος, μαλακός. *Dionys.* *Hal.* VII. 2. ἐκα-
 λείτο μαλακός — εἴθ' ὅτι *Θηλυδρίας* ἐγένετο παῖς αὐτοῦ, καὶ
 τὰ γυναικῶν ἀρμόστια ἔπασχε. *Plut.* de *cap. ex ini-*
mic. util. p. 88. C. μη λοιδορεῖν κίρκισον, μὲν μαλα-

13 μοι ἔξεσιν, ἀλλ' ἐκ ἐγὼ ἐξοσιασθήσομαι ὑπὸ τῶν. Τὰ βράμια τῇ κοιλίᾳ, ἢ ἡ κοιλία τοῖς βράμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα ἐν τῇ
 14 πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸ Κύριον ἡγείρε,
 15 καὶ ὑμᾶς· ἐξεγείρει ὁ Χρὶς τὴν δυνάμειν αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη
 16 Χριστοῦ ἔστιν; Ἄσας ἐν τὰ μέλη τῆς Χριστοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Ἡ ἐκ
 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ, ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσον ἡ, Φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρ-
 17 κα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνεύμα ἐστίν. Φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν
 18 ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος, ἐκτὸς τῆς σαρκὸς ἐστίν· ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ
 19 ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. Ἡ ἐκ οἴδατε, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τῆς ἐν ὑμῖν ἁγίας πνεύ-
 μα-
 ἡμῶν

flomus, Theodoretus, Basilus de Sp. S. 19. Epiphanius, Maximus Dial. 3. Tertullianus, Cyprianus, Hilarius, Pe-
 lagius. Irenaeus V. 11.

12. ἔξεσιν] κατ' ἐρώτησιν ταῦτα ἀναγνώσειν Theodoretus. ἐγὼ] Versio Syra posterior habet cum asterisco.

14. ὑμᾶς] ἡμᾶς ACDE 1. 2. 4. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stepha-
 ni, Bezae 3. 4. 5. Bogardi, Bengelii, Geneva. Versio Vulg. Syr. utraque. Copt. Marcion, Hieronymus Amando, I-
 renaeus V. 6. Antipater Boftr. c. Orig. Methodius apud Epiphanius, H. 64. Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus,
 Damascenus. Editio Bezae secunda, & editiones Elzevirii vitio typothetarum habent ὑμᾶς. + σὺν αὐτῷ
 Versio Syra posterior in margine.

διὰ] — 37.

ἐμῶν] ἡμῶν A.

ἄρας] ἡ ἄρα F.

ἄρα 3. ex emendatione. 26. 31. 32. 33. 34. 39. 43. 46. 47. 52. Damascenus editus (sed
 in Schol. ἄρας tuctur.) probantibus L. Bos. & L. Kuster. ut Aet. VIII. 30. Gal. II. 17.

τῇ] — 46.

16. ἡ] — DE. 1. 2. 3. 26. 29. 30. 35. 36. 38. 41. 47. 48. 55. Editio Complut. Plantin. Versio Syra po-
 sterior. Marcion & Epiphanius. Dial. c. Marcion. Damascenus, Theophylactus. probante J. Millio prol. 1071.

φησὶν] — A. Epiphanius.

πορνίαν] ἀμαρτάνει 30.

ἀμαρτήσῃ Epiphanius.

19. τὸ σῶμα] τὰ σώματα A ex emendatione 5. 10. 18. a prima manu 19. 23. 30. 31. 37. 38. 39. 46. Ver-
 sio Copt. Syra posterior, Cyrillus Hieros. p. 33. 116. Origenes c. Cels. p. 390. in Psal. V. 8. Serapion c. Manich.
 Didymus c. Manich. & de Sp. S. 2. Methodius. ap. Epiphanius. H. 64. Cyrillus Aet. Eph. V. Pseudo-Athanasius te-
 stimon. S. 6. Maximus Dial. 1. & 3. Antiochus 19. Damascenus, Hilarius, Hieronymus c. Jovinian. 11. Illud au-
 tem quod ait: nescitis quia corpora vestra templum est spiritus sancti, frivolum est; cum scriptura divina so-
 leat & unum pluraliter & plura singulariter appellare. Basilus in Esaj. I. 21. c. Sabellium. de Sp. S. probante
 J. Millio prol. 764.

ναὸς] + θεὸς 37.

κον. Lucian. amores. 19. μήτε τὸ θῆλυ παρὰ φύσιν ἐρ-
 μῆσθαι, μήτε τ' ἄρρεν ἀπρεπῶς μαλακίζεσθαι. Clean-
 thes ἀναγνὼν πρὸς αὐτὸν κιναιδὸν — ἦχον, εἶπεν, αὐτὸν
 — μαλακός ἐστι. Augustinus de C. D. II. 7. In
 templis daemonum galli abscinderentur, molles con-
 fecrarentur. Sueton. Calig. 56. Cassius Chaerea tri-
 bunus plebis — quem Cajus seniore jam ut mol-
 lem & effoeminatum omni probro confuerat. Ju-
 venal. II. 47. magna inter molles concordia. Phae-
 drus IV. 14. 1. Rogavit alter tribadas, & molles
 mares. Ausonius. Mollis erat, facilisque viris
 Paeanthus heros. Catullus Cinaede Tholle, mollior
 cuniculi capillo. Claudianus de Eutropio. Quid
 enim fervum mollemque pudebit?

Anthol. ἀρσενικοῦτης.

12. Est elegans paranomasia in ἔξεσι μοι & ἐξ-
 οσιασθήσομαι.

13. Bemidbar R. X. non edunt superi. bis.

Plut. de Esu carnum 2. p. 996. E. καλῶς εἴ-
 χον, ὥσπερ Αἰγύπτιοι τῶν μικρῶν τὴν κοιλίαν ἐξελόντες, καὶ
 πρὸς τὸν ἥλιον ἀνασχίζοντες ἐκβάλλουσιν, ὡς αἰτίαν ἀπέλιον,
 ὃν ὁ ἄνθρωπος ἡμαρτεν, ὥτας ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν γαστριμαργίαν
 καὶ μισαιφροσίαν ἐκτεμνόντας ἀγνῶσαι τὸν λοιπὸν βίον. Con-
 viv. VII. Sap. p. 159. A. ὥς ὁ μὴ διόμνος τροφῆς
 ἐδὲ σαρκὸς δέχεται — ἄρ' ἐν ἐκ ἄξιον, ὃ φίλε, συν-
 κτεμνὴν ἀδικίαν κοιλίαν, καὶ σόμαχον, καὶ ἦπαρ, ὃ καλῶς
 μὴν ἐδὲν αἰσθῆσιν ἡμῶν ἐδὲ ὄρεξιν ἐνδίδουσι;

14. Quod multi quidem vestrum negant, quia
 sibi metuunt. Infra c. XV.

17. Deut. X. 20.

18. Sir. XIX. 4. 5. Targum Jonathan. Genes.

XIII. 3. Viri Sodomorum erant mali in pecunia
 alter erga alterum: & peccabant in corporibus suis
 incerto concubitu. Demosthenes de legat. fals. ii
 γὰρ παρὰ τῶν εἰς αὐτοὺς ἀμαρτησάντων τηλικαύτην ἡξίωσεν
 δίκην Αἰσχίνης λαβεῖν. Ulpian. πορνέυοντες αὐτοὺς. Aeschio-
 nes in Timarch. ἐνοχοὶ δὲ ἔσασιν ταῖςδε αὐταῖς αἰτίαις
 καὶ οἱ εἰς τὰ οἰκετικὰ σώματα ἐξαμαρτανόντες — τῶν
 μὲν τὸν νόμον ἔθηκεν περὶ τῶν μεираκίαν τῶν προχείρας εἰς τὰ
 αὐτῶν σώματα ἐξαμαρτανόντων — ὅσα μὲν παῖς ὢν εἰς
 τὸ σῶμα τὸ αὐτοῦ ἐξημάρτηκεν, ἀφίμῃ. Artemidor. III.
 23. γυνὴ δὲ τὰς αὐτοῦς σάρκας ἐσθίονσα πορνέυσει, καὶ ὥτας
 ἀπὸ ἰδίας σαρκὸς τραφῆσεται. Hinc λυσιμελὴς
 Ἀφροδίτη. Philo de Legg. Special. p. 329, 39. ὁ ἡμέ-
 τερος νόμος, τὰ ὅμοια καλεῖται τὰς ἀμαρτανόντας υπομίνειν,
 οἷς ἔδρασεν, ἐκ τῶν ἐσθίων, ἐκ τῶν ἐσθίας ἀδικοπραγῶσαι
 τὸν πλησίον. ἐκ τῶν σαρκῶν, ἐκ τῶν εἰς τὰ σώματα ἀμαρ-
 τάνωσι κατὰ μέρη, ἢ καὶ μέλη καὶ τὰς αἰσθήσεις. Ifoctra-
 tes Helenae laus τῶν κεκτημένων τὸ κάλλος τὸς μὲν μι-
 σθηρῆσαντας, καὶ κακῶς βουλευσαμένους περὶ τῆς αὐτῶν
 ἡλικίας μᾶλλον ἀτιμίζοντες, ἢ τὰς εἰς τὰ τῶν ἄλλων σώ-
 ματα ἐξαμαρτανόντας ὅσοι δ' ἐν αὐτῶν τὴν ὥραν διαφυλά-
 ξαντες, ἀβατον τοῖς πορνῶσι ὥσπερ ἱερὸν ποιήσαντες, τῆτες
 — τιμῶμεν. Xenoph. Memor. I. καὶ γὰρ ἐν ὥσπερ
 οἱ πλεονέκται τῶν ἄλλων ἀφαίρεμνοι χρήματα αὐτοὺς δο-
 κῶσι πλατίζειν ὥτας ὁ ἀκρατὴς τοῖς μὲν ἄλλοις βλαβερὸς,
 αὐτοῦ δὲ ἀφίμῃς ἄλλως κακῆργος μὲν τῶν ἄλλων, αὐ-
 τοῦ δὲ πολὺ κακῆργότερος. εἴγε κακῆργότερος εἰς μὴ μόνον
 τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ φθείρειν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν
 ψυχὴν.

19. Aristot. de Rep. VIII. i. ἐδὲ χρὴ νομίζειν αὐτὸς
 αὐτὸς τινα εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ πάντας τῆς πόλεως.

ματός ὄντι, ἃ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἐκ ἐστέ αὐτῶν; Ἠγοράσθητε ᾧ τιμῆς· δοξάσα- 20
τε δὴ τὸ Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ὄντι τῷ Θεῷ.

ΠΕΡΙ δὲ ὧν ἐγράφατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἀπειθεῖν. Διὰ δὲ τὰς πορ- 1
νείας ἕκαστος τὸ αὐτῆς γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἕκαστη τὸ ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ 2
ἀνὴρ τὸ ὀφειλομένην εὐνοίαν ἀποδιδότω· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἰδίῳ 3
σώ-

20. δὴ] + ε portate Versio Vulg. Hieronymus in Gal. V. 19. in Eph. V. 24. in Threnos II. Pelagius in I. &
in 2. Cor. VI. 4. Cyprianus T. 66. 93. 143. 174. Ambrosius in Luc. V. 36. & ad Virg. lapsi. 6. Marcion. Tertul-
lian. de resurr. carn. 10. 16. de pudicit. 17. c. Marcion. V. 7. Lucifer IV. 6. Augustinus. Fulgentius ad Petrum
Diac. 5. & passim. Chrysostomus in 1. ad Tim. H. 4. bis. δοξάσωμεν δὴ τὸ Θεόν, ἄρωμεν τὸ Θεόν ἐν τῷ σώματι καὶ ἐν τῷ
πνεύματι. & in I. H. 26. δοξάσωμεν δὴ ἄρα τὸ Θεόν. Idacius, Chromatius. Clemens Alex. quis dives fervetur 17.
ὁ δὲ ἐν τῇ ψυχῇ τὸ πλεον φέρων, καὶ ἀντὶ Θεοῦ πνεύματος ἐν τῇ καρδίᾳ χρυσὸν φέρων ἢ ἄργον. Ignatii cognomen Θεο-
φόρος. Sedulius, Eugenius de fide Catholica.

καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστὶ Θεοῦ] — AC a prima manu D. a prima manu EFG 17. 46. Versio Vulg.
Copt. Æthiop. Marcion. Cyprianus I. c. Cyrillus Act. Eph. V. Didymus Alex. c. Manichaeos, Methodius apud Epi-
rhan. H. 64. Lucifer. IV. 6. Maximus Dial. I. Damascenus π. 11. Tertullianus, Augustinus, Hilarius, Pelagius.
probante J. Millio prol. 1289. J. A. Bengelio.

1. δὴ] — 38.
γυναικὸς μὴ ἀπειθεῖν] μὴ ἀπειθεῖν γυναικὸς 26.
ἐαυτῷ] ἰδίῳ 46.
3. τῇ] + δὲ 39.
ὀφειλομένην εὐνοίαν] ὀφειλομένην τιμὴν Cujacii Codex.
Tertullian. de pudicit. 16. Cyprianus, Clemens Strom. III. 555, 561. Origenes in Matth. XIX. 8. de Orat. 17.
Methodius de X. Virg. Hieronymus in Eph. V. 24. c. Joinian. I. 4. Augustinus, Hilarius, Fulgentius Ep. 1.

20. Ter. Adelph. II. 2. 11. ego spem pretio non
emo. Eunuch. I. 2. 53. pretium sperans illico pro-
ducit : vendit. Donatus : deest magnum. Ovidius
A. A. II. 171. Nec puto, nec fensi tunicam la-
cerasse, sed illa dixerat ; & pretio est illa redema-
meo. Propertius III. 14. Talis mors pretio vel sit
emenda mihi. Anthol. III. 13. 3. Ζωσίμη, ἡ πρὶν
ἔσσε μόνη τῷ σώματι δέλη, καὶ τῷ σώματι νῦν εἶναι ἐλευ-
θερίη. 1. Pet. I. 18. Hecyra prol. 49. mihi que ut
discere novas expediat, posthac pretio emtas meo.

1. Gen. XX. 4. Prov. VI. 29. Ter. Phorm. V.
8. 28. Vinolentus fere abhinc annos XV, mulier-
culam Eam compressit, unde haec nata est : ne-
que post illa unquam attigit. Plant. Amphitr. II. 2.
203. Ut mi extra unum te nemo corpus corpore
contigit, quo me impudicam faceret. Aulul. IV. 10.
14. Quid tibi ergo meam me invito tactio e f? 25.
Tu illam scibas non tuam esse : non attactam opor-
tuit. L. Ergo, quia sum tangere ausus, non caussificor,
quin eam ego habeam potissimum. Catullus in epi-
thalam. Sic virgo dum intacta manet, dum cara suis:
sed cum castum amisit polluto corpore florem, nec
pueris jucunda manet, nec cara puellis. Ter. He-
cyr. I. 2. 61. nocte illa prima virginem non atti-
git. Adelph. IV. 5 52. Virginem — vitiaisti, quam
te jus non fuerat tangere. Horat. 1. Sat. II. 28.
Sunt qui nolint tetigisse, nisi illas, Quarum iustu-
ta talos tegit instita veste : Contra alius nullam nisi
olenti in fornice stantem. 54. matronam nullam e-
go tango. Plato de Rep. VIII. p. 913. A. Ἄρ' ὅν
οὐκ ἴσμεν τὸν ταρκεντιῶν ἕκον ἀκοῇ διὰ τὸν Ὀλυμπίῳ τε
ἐγγὺν καὶ τέσσε ἄλλας, ὧν διὰ φιλοκεϊνίαν καὶ τέχνην, καὶ
τὸ μετὰ τῆς σώφρονος ἀνδρείου ἐν τῇ ψυχῇ κεκτημένος, ὧς
λόγος, οὔτε τιδὸς πόποτε γυναικὸς ἤψατο, εἰδ' αὖ παῖδες
ἐν ὅλῃ τῇ τῆς ἀσκήσεως ἀκμῇ. — μηδὲνα τοιούτων μηδε-
ρὸς ἀπτεσθαι τῶν γενναίων ἄλλα καὶ ἐλευθέρων πλὴν γαμε-
τῆς ἐαυτῆς γυναικὸς. Aristot. A. H. V. 14. de ele-
phante δὲ δὴ ἐγκύμονα ποιήσῃ, τέττε πάλιν εἰς ἀπτε-
ται. Polit. VII. 16. περὶ δὲ τῆς πρὸς ἄλλην ἢ πρὸς ἄλ-
λον, ἔτα μὲν ἀπλῶς μὴ καλὸν ἀπτόμενον φαίνεσθαι μηδα-
μῇ μηδαμῶς, δὲαν ἢ καὶ προσαναγορευθῆ πάσις. Plut. Pom-
pej. p. 619. F. μικρότε αὐτῆς ἤψασθαι τὸ παρὰ τὴν καί-

μοί] — 17. 39. 46.

2. τὰς πορνείας] τὴν πορνείαν FG. Versio Vulg.

ab ἐχέτω ad ἐχέτω] — FG.

ὀφειλομένην] + τ. μὴν καὶ 49. Chrysostomus ex 1. Pet. III. 7.

ὀφειλὴν ACDEFG 6. 46. Versio Vulg. Copt. Æthiop.

π. 11. Tertullianus, Augustinus, Hilarius, Fulgentius Ep. 1.

περὶ ἱερῶν δεκῆντα. Aristaeus. II. 21. περίεργος διατελεῖ
πρὸς τὰ γυναῖκα πάντα καὶ, μὴ δὲ, εἰς ἅς τέττα ἀψαίμεν
μὴ ἔτα χαλεπῶς ἀέσεως τῆ λόγῃ. Ter. Heaut. IV. 5.
mihi amicum adduxti, quam non licitum est tan-
gere. M. Antoninus VII. τὸ μήτε Βενδικτῆς ἤψασθαι.
Plut. Alex. p. 676. E. παρμενίωνος προτραφένῃ κα-
λῆς καὶ γυναικὸς ἤψασθαι γυναικὸς. Aelianus V. H. I.
13. ἄλλης οὐκ ἀπτεται.

2. Dionys. Hal. Ars Rhetor. II. 4. ὁ γὰρ γάμος
εὐθὺς καὶ σωφροσύνης δέξαν περιτίθῃ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ
οἱ τοῖσδε δοκῶσι τῆς μὴ ἀτάκτου μίξεως ἀπηλλάχθαι, πρὸς
δὲ μίαν ἀφ' ἧς μόνῃ τὴν ἐαυτῆς ἑκάστης γυναῖκα.

3. Dio O. III. p. 52. D. καὶ τὰ ἀφροδίσια ταῦτα ἡδι-
στα καὶ ἀνυβριστότατα, ὅσα γίνονται μετὰ φιλείας τῶν συνόν-
των, καὶ ὅσα μαζεύουσιν εὐνοίαν ἀνθρώποις ἐπὶ ἄλλων. LXIII.
p. 590. B. αὐτῇ [ἐν τύχῃ] πολυμένων μὲν ἐπὶ νίκῃ, καὶ ἐν
ρήνῃ ἐγένοντο ὁμοῖα, καὶ γαμνύωνται εὐνοία, καὶ ἱερῶν
ἡδονῇ, καὶ ὅλως ἢ ἐπὶ παντὶ τῷ γινόμενῳ εὐπράγῃ Plut.
. . . εἰργασθαι μὲν καὶ εἰργασθαι ἐν μοι δοκεῖ γράμμα-
τι τῆς εἰργασίας διαλλάττειν εὐθὺς ἐμφαίνειν τὴν ὑπὸ χρόνῳ καὶ
συνηθείας ἀνάγκῃ μεμιγμένην εὐνοίαν. Solon. p. 89. C.
καὶ τὸ τριεκάστῃ μηνὸς ἐντυγχάνει πάντως τῇ ἐπιλήρῃ τὸν
λαβόντα : καὶ γὰρ εἰ μὴ γίνοντο παῖδες, ἄλλα τιμὴ τις
ἀνδρὸς αὐτῇ πρὸς σώφρονα γυναῖκα καὶ φιλοφροσύνη, πολ-
λὰ τῶν συλλογομένων ἐκάστοι δυσχερῶν ἀφαιρέσκα, καὶ ταῖς
διαφοραῖς οὐκ ἔσσε παντάπασιν ἀποστροφῆναι. Antipater
philosophus. αὐτῶν τῶν γυναικῶν παραχαρύνονται ἐκείνως τὰ
πρῶτα τῆς εὐνοίας ἀπομένειν τὴν μὲν τῷ ἀνδρὶ, τὴν δὲ τῇ γυ-
ναικὶ. Jof. A. XVI. 7. 3. ἡ Σαλώμη χαλεπῇ καὶ δυσ-
νῆς ὅσα τοῖς ἐκ Μαρίας μὲν οὐδὲ τὴν ἐαυτῆς θυγατέρα συν-
οικῆσαν Ἀριστοβύλῃ βασιλεῖ τῶν παλαιῶν εἰς τὴν τῆς γυναι-
κὸς ἐκείνης εὐνοίας χρῆσθαι, λέγειν, εἰτι λαλήσειν κατ' ἰδίαν,
ἀναπύσσει καὶ μὴ οὐκ ἐαυτῇ. XVII. 3. 1. φερόμενος δὲ
— ἔτι συγγενείας τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐλεγον κινήσειν δε-
καίον εἶδεν, ἔτε τῶν πρὸς τὴν γαμετὴν εὐνοίαν. 3. φεράμενος
δὲ ἰσχυρῶς ἐμμένοντα εὐνοίᾳ τῆς γυναικὸς. VII. 12. 4. Ale-
xander Glaphyreae in fornix apparens. ἀλλ' οὐκ ἔγω-
γισ λήθην ποιήσομαι εὐνοίας τῆς σῆς. XVIII. 7. κάλυμμα
δὲ μοι ἐστὶν χρῆσθαι σε τῇ χάριτι τῆς δωρεῆς εὐνοίας ἢ πρὸς
τὸν γεγαμηκότα, ἢ κοινῶν με τῆς εὐδαιμονίας γαμεμένην,
οὐ δίκαιον ἔγκαταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς τύχαις καθιστάμενον. I. 19,
10. Rachel & Lea maritum sequuntur κατ' εὐνοίαν δι-

4. σώματ' ἐκ ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τῇ ἰδίᾳ σώματ' ἐκ ἐξου-
 5. σιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ὑποστρέψετε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἀν' ἐκ συμφώνου πρὸς και-
 ρόν, ἵνα χολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ πορσευχῇ· καὶ πάλιν ὅπνι τὸ αὐτὸ ~ συνέρχεσθε,
 6. ἵνα μὴ πειράξη ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. Τῆτο δὲ λέγω χτ'· συγγνώ-
 μην,
 ~ συνέρχῃθε

probandibus H. Grotio (qui aliter judicat in Exod. XXI. 10.) J. Millio prol. 672. J. A. Bengelio. ex Rom. XIII. 7.
 di] — A 55. Versio Syr. Chrysostomus. 4. ἀλλ'] ἀλλὰ C. ἀλλ' ὁ] — F.
 ἀλλ' posterius] ἀλλὰ CD. 5. ὑποστρέψετε] + ἐν 29. 37. Versio Syr.
 αἰρὸν] + ἄρας Versio Syria posterior in margine. ex 1. Theff. II. 17.
 σχολάζετε] σχολάζετε ACDEFG. 39. 46. Chrysostomus T. VI. 19. Damascenus in l. & π. 10. Dionys. Alex. Can. 3. Isid.
 τῇ νηστείᾳ καὶ] — ACDEFG 9. 10. 17. 29. 46. 47. Versio Vulg. Copt. Armen. Aethiop. Clemens Strom. III.
 p. 334. Tatianus p. 335. Origenes in Matth. XVIII. 19. bis. de Orat. 4. 20. in Num. H. 23. in Rom. I. 1. &
 XII. 1. Dionysius Alex. Timotheus Alex. bis. Athanasius ad Monachos. & Synopsi, Cyprianus Tr. 74. 84. Cyrillus
 de Ador. p. 525. Cyrillus Hieros. p. 33. Basilii in Psal. XLV. Epiphanius H. 59. & 78. Methodius ib. Hieronymus
 c. Jovinian. I. Isidorus IV. 119. Oecumenius prol. Euthalius prol. Theophylactus, Pelagius, Hesychius in Levit. XXIII.
 Augustinus, Cassiodorus. probante J. Millio prol. 631. J. A. Bengelio.
 συνερχέσθε] συνερχέσθε 1. 2. 7. 19. 20. 21. 26. 46. ex emendat. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plant. Bo-
 gardi. Stephani. Genev. Bezae 2. 3. 4. Bengelii. Versio Aethiop. Arab. Theodoretus, Oecumenius, Damascenus.
 ACDEFG. 17. 46. Tatianus apud Clem. Alex. Strom. III. p. 335. Origenes bis. Dionysius Alex. Timotheus
 Alex. Cyrillus de Ador. p. 525. Augustinus Ep. 199. c. Faultum V. 9. de Nuptiis & Con. I. 14. Antonius & Ma-
 ximus 64. Damascenus Π. probante J. Millio prol. 688. & J. A. Bengelio.
 πειράξη ὑμᾶς] ἐπιχαρῇ ὑμῶν Origenes de Orat. 2. ἐπιχαρῇ πειράζειν ὑμᾶς Damascenus.
 ὁ Σατανᾶς] — 41. 6. συγγνώμην] γνώμην 2. ex com. 25. ὁ κατ'] ἐκ 26.

δικαίαν, ἣν γυναιξὶ γαμεταῖς πρὸς συνοικῶντας εἶναι συμ-
 βέβηκε. XV. 3. 8. de Herode. αὐτὸς τ' ὅπως ἔχοι σοφ-
 οῦν καὶ εὐνοίας πρὸς αὐτὴν, ἀνομιολόγη. 6. ὑπὲρ τῆς Ἡρώδους
 πρὸς αὐτῆς εὐνοίας καὶ φιλοσοφίας — ὡς ἔδωκε χάρις ἐκεί-
 νης ζῆν δυναταί.

4. inf. XI. 10. Sir. XLVII. 19.

Plut. Conjug. praec. p. 140. C. Λάκανα παιδίσκη,
 πυνθαομένης τινος, εἰ ἥδη ἀνδρὶ προσελθούσῃ; οὐκ ἔγωγε, εἴ-
 πεν, ἀλλ' ἐμοὶ ἐκείνος. ὅπως ὁ τρόπος οἴκῳ οἰκοδομοῦντος,
 μήτε φύγειν, μήτε δυσχεραίνειν τὰ τοιαῦτα, τῷ ἀνδρὶ ἀρ-
 χολογῶν, μήτε αὐτὴν κατάρχεσθαι· τὸ μὴ γὰρ ἐταίρικόν καὶ
 ἐταμόν, τὸ δὲ ὑπερήφανον καὶ ἀφιλόστοργον. Euripid. Me-
 dea 230. πάντων δ' ὅσ' ἐστ' ἡμψυχα, καὶ γνάμψ' ἔχει,
 Γυναικὶς ἰσμὶν ἀβλιώτατον φυτὸν. ὡς πρῶτα μὲν διὰ χρημά-
 των ὑπερβολὴ πόνος πριάσθαι, δεσπότην τε σώματος λαβεῖν.
 Aristophan. Plut. 6. τῷ σώματος γὰρ οὐκ ἐὰν τὸν κύριον
 κρατῇ ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐταίρικον. Hoc tamen non
 ita intelligendum est, ac si per omnia aequa potestas
 esset uxoris & mariti, aut aequalis divortii licentia.
 Lex Theodosii & Valentiniani plures causas habet,
 ob quas vir uxorem repudiare possit, quam ob quas
 uxori a marito difcedere liceat. Si v. gr. maritus uxo-
 rem probaverit se ignorante vel nolente extraneo-
 rum virorum convivia appetentem, aut sine justa &
 probabili causa invito se foris pernoctantem, vel
 ludis circensibus vel theatralibus vel arenarum spe-
 ctaculis, in locis, in quibus haec affolent celebra-
 ri, se prohibente gaudientem, citante M. Buceiro in
 Matth. XIX. Hilarius Diac. in. l. Non permittit-
 ur mulieri ut nubat, si virum suum causa forni-
 cationis dimiserit; quia inferior non omnino hac
 lege utitur, qua potior.

5. ἀκρασίαν] Plut. de virt. p. 445. D. οἶσται καὶ
 τὴν ἀκρασίαν ἡλαττοῖ τι κακίας εἶναι, παντελὴ δὲ κακίαν τὴν
 ἀκολασίαν, αὐτὴ μὲν γὰρ ἔχουσα καὶ πάθος φαῦλον καὶ
 λόγος — ἡ δὲ ἀκρασία τῷ μὲν λόγῳ σώζει τὴν κρίσιν ἐρ-
 θν ἔσσαι, τῷ δὲ πάθει φέρεται παρὰ τὴν κρίσιν ἰσχύοντι τῷ
 λόγῳ μᾶλλον. p. 446. B. τῷ γὰρ οὔτι πλησίον μὲν ἐπὶ
 τὰς ἡδονὰς ὁ ἀκόλαστος ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν φέρεται, —
 πλεονέξῃ δὲ ὁ ἀκρατής — σοφιστικῶς ἐν ψυχῇ ἡ ἀκρασία
 λόγον ἔχουσαν οἷς ἔγνωκεν ὀρθῶς ἀμείβεσθαι μὴ δυνάμενον. Phi-
 lo de V. Mos. T. 2. p. 160. 4. γνῶσθης ἀκρασίας
 μὲν κέρει, κέρει δὲ ὕβρι. Aristoteles Nicom. VII. 1.

ἀκρασία & ἐγκράτεια opponuntur. 2. ὁ μὲν ἀκρατής καὶ
 ἐκστατικὸς τῷ λογισμῷ. — ὁ μὲν ἀκρατής, ὅτι φαῦλα
 πράττει διὰ πάθος — τὸν ἀκόλαστον ἀκρατῆ, καὶ τὸν ἀ-
 κρατῆ ἀκόλαστον, συγκεχυμένοι, οἱ δὲ ἑτέρως εἶναι φαίνονται. 3.
 τὸν ἀκρατέον — κρατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἡδονῶν. 4. ὁ μὲν γὰρ
 [ἀκόλαστος] ἀγεται προαιρέτως, νομίζων αἰετὶ δύναιτο πα-
 ρόν ἡδὺ δάσκειν· ὁ δὲ [ἀκρατής] οὐκ οἶσται μὲν, δάσκει δὲ.
 6. τὰ τε περὶ τὴν τροφὴν καὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν. —
 νίκη, τιμὴ, πλῆτος, καὶ τὰ τοιαῦτα — τὰς μὲν ἐν
 πρὸς ταῦτα παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον υπερβάλλοντας — ἀπλῶς
 μὲν οὐ λέγομεν ἀκρατεῖς· προστιθέντες δὲ χρημάτων ἀκρα-
 τεῖς, καὶ κέρδης, καὶ τιμῆς, καὶ πλέτης. 8. ὅτι ἐστὶν ἡ
 ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀκρασία περὶ ἐπιθυμίας καὶ ἡδονῶν σαμα-
 τικῶς δῆλον. 9. ὁμοίως γὰρ ὁ ἀκρατής ἐστὶ τοῖς ταχὺ μα-
 θυσκομένους, καὶ ὑπὸ ὀλίγης οἰνῆς καὶ ἐλάττονος, ἢ ὡς αἱ
 πολλοί. 11. οἶκε δὲ ὁ ἀκρατής πόλει, ἢ ψηφίζεται μὲν
 ἅπαντα τὰ δύναντα, καὶ νόμους ἔχει σπευδαίους, οὐ χρήται δὲ
 ἔδνι. IX. 4. ἑτέραν μὲν ἐπιθυμίαν, ἄλλα δὲ βύλονται,
 ὡς οἱ ἀκρατεῖς.

Cic. de Leg. II. 8. ad divos adeunto caste, pie-
 tatem adhibento — qui fecus faxit, Deus ipse vin-
 dex erit. Ovidius A. III. 10. 1. Annua venerunt
 Cerealis tempora sacri, secubat in vacuo sola puel-
 la toro — Hanc quisquam lacrymis laetari credit
 amantum, & bene tormentis secubituque coli? —
 Quod tibi secubitus tristes, Dea flava, fuissent:
 Hoc cogor sacris nunc ego ferre tuis. M. X. 431.
 Festa piaec Cereis celebrabant annua matres. Illa
 quibus nivea velatae corpora veste Primitias frugum
 dant spicae ferta suarum: Perque novem noctes Ve-
 nerem tactusque viriles in vetitis numerant. F. IV.
 657. Usus abest Veneris, nec fas animalia mensis
 Ponere, nec digitis annulus ullus inest. II. 328.
 Et positis iuxta secubere toris. Causa, repertori
 vitis pia sacra parabant, Quae facerent pure, cum
 foret orta dies. Juvenal. VI. 534. Ille petit ve-
 niam, quoties non abstinet uxor concubitu sacris
 observandisque diebus. Tibullus II. 1. 11. Vos quo-
 que abesse procul jubeo, difcedite ab aris, Quis
 tulit hesternae gaudia nocte Venus. Lampridius A-
 lex. 29. Usus vivendi eidem hic fuit: primum, si
 facultas esset, i. e., si non cum uxore cubuis-
 set, matutinis horis in larario suo — rem divi-

μην, οὐ κατ' ὑπίταγην. Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτὸν· ἀλλ' ἕκα- 7
 τ' ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν ἔτῳ, ὃς δὲ ἔτῳ. Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ 8
 ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἔστιν εἰς μείνωσιν ὡς καὶ γὰρ. Εἰ δὲ ἐκ ἐγκρατεύονται, γα- 9
 μισάτωσαν· κρείσσον γάρ ὅστις γαμήσῃ ἢ πυρᾷ. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω 10
 ἐκ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωριῶναι. Ἐὰν δὲ καὶ χωριῶνται, 11
 μενέτω ἀγάμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφίεναι. Τοῖς δὲ λοι- 12
 ποῖς ἐγὼ λέγω, ἔχ' ὁ Κύριος· Εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἀπίστον, καὶ αὐτὴ συνευδο-
 κεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτήν· Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἀπίστον, καὶ αὐτὸς 13

συν-

7. γὰρ] δὲ ACD a prima manu FG. 23. 39. 46. Origenes in Matth. XIX. 6. Cyprianus T. 74. Cyrillus in Efa].
 p. 53. Chrysostomus. T. VI. 19. Hieronymus c. Jovinian. Hilarius, Damasceus. probante J. Millio prol. 987.

ἀνθρώπους] — 4.
 ἐμαυτὸν] + ἐν ἐγκρατεῖ Versio Syra utraque. Chrysostomi λόγιον est. T. 1. p. 270. ἐν ἐγκρατεῖα δηλοῦσι.
 χάρισμα ἔχει] ἔχει χάρισμα ACDEFG. 37. 46. Codices Latini. Clemens Str. IV. p. 384. Cyprianus T. 75.
 Origenes l. c. Cyrillus l. c. χάρισμα 3. ἐκ] ἀπὸ 31. 37. Clemens Alex. + τῇ DFG.
 ὁ bis] ὁ ACDEFG. 46. Clemens Str. IV. p. 384. Cyrillus l. c. ὅσον 3.
 ὁ τοῖς] ταῖς 2. probante T. Beza in Annot. Ed. 1.
 ἐστίν] — AC ut videtur, D. a prima manu FG 17. 43. 46. 52. Versio Syr. Copt. Epiphanius H. 61. Damasce-
 nus, Chrysostomus. μείνωσιν] + ἔτῳ 37. καὶ γὰρ] καὶ ἐγὼ DEFG.
 9. ἐγκρατεύονται] οὐ κρατεύονται G.
 κρείσσον] κρείσσον DE 37.
 γαμήσῃ] γαμῆν AC. a prima, ut videtur, manu. 23. 46. Clemens Strom. III. 555. Damasceus in l. &
 Π. probante J. A. Bengelio. 10. χωριῶναι] χωρίζεσθαι DEFG. Basilus Eth. 73.
 11. χωριῶν] + ἢ R. Bentleyus. μινέτω ἀγάμος] μινέτω ἀγάμος FG. Versio Vulg.
 καταλλαγήτω] καταλλαγήναι FG. Versio Vulg. 12. λοιπός] + οὐχ D a prima manu.
 ἐγὼ λέγω] λέγω ἐγὼ A. 37. 46. ἔχ' ὁ κύριος] οὐ χριστός 17. 13. ἥτις] εἰ τις D a prima manu G. 42.

nam faciebat. Hippocrates Epidem. III. πυθὼν δὲ ᾧ-
 χει παρὰ γῆς ἱερὸν. Galenus I. πυθὼν ἀποσχόμενος τῆς
 συνουσίας διὰ τὴν πρὸς μόνον ἐπιμέλειαν τὸ ἱερὸν, νόσον ὑπα-
 μένει. αὐτὴ μὲν ἐνδὸς τῶν ἐξηγητῶν ἐστὶ ῥῆσις. *Foma VIII.*
 1. Die expiationis interdictum est cibo & potu,
 lotionē & unctionē, inductionē calcei, & ministerio
 lecti. *Cetuboth f. 62. 2.* Si quis voto se obstrin-
 xerit a concubitu uxoris, ei Schammaeani binas
 hebdomadas, Hilleliani vero unicam tantum con-
 cedunt. Excipiuntur viri docti, qui in studio legis
 versantur, qui non sunt in potestate uxoris per
 XXX. dies. *Schemoth R. XLVI.* tria fecit Moses
 ex sententia sua, & sententia ejus consensit senten-
 tia Dei S. B. separavit se ab uxore. R. Simeon f.
 Jochai dixit interpretationem: Si de monte Sinai, cu-
 jus sanctitas est temporaria, dictum est: Ex. XIX. 15.
 quanto magis ego, cum quo loquitur singulis ho-
 ris, debeo abstinere ab uxore?

Catullus. Nupta tu quoque, quae tuus vir petet,
 cave ne neges: ne petutum aliunde cat. *Exod. XIX.*

15. 1. Sam. XXI. 4. *Levit. XI. 44. Zach. XII. 12.*
Plut. Numa p. 69. C. ὡς γὰρ φησι τὸς πυθαγορικῶς
 οὐκ εἶναι ἐκ προσόδου προσκυεῖν, καὶ προσέχεσθαι τοῖς θεοῖς,
 ἀλλ' οἰκόμεν εὐθύς ἐπὶ τῷ γνῶμῃ παρασκευασμένους βαδύ-
 ζειν· ἔτῳ ᾧτε ὁ Νεμῶς χρῆναι τὸς πολίτας μὴτε ἀκέναι
 τι τῶν θείων, μὴτε ὀρεῖν ἐν περιέργῳ καὶ ἀμελεῖ, ἀλλὰ σχο-
 λῶν ἄγοντας ἀπὸ τῶν ἄλλων, καὶ προσέχοντας τὴν διάνοιαν,
 ὡς πράξει μεγίστη τῇ περὶ τὴν εὐσέβειαν.

Tertullianus ad uxor. 2. Quis denique solennibus
 Paschae abnoctantem securus sustinebit?

Philo V. Mos. T. 2. p. 167, 13. σχολάζοντες,
 οὐχ ὡς ἔνοι γέλωσιν, ἢ παιδιᾷς, ἢ μύμων ἢ ὀρχησῶν ἐπιδι-
 ζεσθαι — ἀλλὰ μόνον τῷ φιλοσοφῆν. *Herodotus I. 82.*
 τρυφαῖς σχολάζοντα καὶ κρασιπάλαις. IV. 11. 16. ἡνιοχίαις
 σχολάζων. VII. 9. 10. ἱερταῖς καὶ τρυφαῖς σχολάζοντες αἰ.

Plato de Rep. 1. πολλάκις γὰρ συνερχόμεθα τινεῖς εἰς ταύ-
 τὸ παραπλησίαν ἡλικίαν ἔχοντες. *Thucyd. V.* συνῆλθον εἰς τὸ αὐτὸ.

Falkut Simeoni I. f. 295. 2. Et paxillus tibi sit
 ad balteum tuum. *Deut. XXIII. 14.* Ænigmatice
 sed admodum honeste loquuntur verba legis, idque

innuunt: Noli habitare sine uxore. Fac tibi thecam
 pro armis tuis. Qui enim egreditur cum gladio e-
 vaginato, tandem Satanas illum vincit, ut alium
 caedat & interficiat, animamque suam ream faciat:
 sic quoque qui sine uxore habitat, — concu-
 piscencia prava ipsum vincit, egrediturque cum ip-
 so in plateam, Satan stat, ipsumque e mundo per-
 dere cupit S. D. Gen. IV. 7. Et Satan immittit ei,
 ut ex poculo non suo bibat, seque ipsum e mun-
 do perdat S. D. Prov. VI. 32. Si quis vero gladium
 vagina reconditum habet, nullum sibi damnum con-
 trahit i. e. si uxorem duxisti, concupiscencia prava
 tibi dominari non poterit S. D. Job. V. 24. Et
 nostri, pacem esse in tentorio tuo.

6. *Thucyd. I. 32.* συγγνώμη εἰ μὴ μετὰ κακίας, δόξης
 δὲ μᾶλλον ἀμαρτίας, τῇ πρότερον ἀπαρχμοσύνη ἐναντία τολ-
 μῶμων. VII. 15. ἀξίω δ' ὑμῶν συγγνώμης τυχεῖν· καὶ γὰρ,
 ὅτ' ἐρρώμην, πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμῶν εὖ ἐποίησα. IV. 61.
 τὲς μὲν Ἀθηναῖες ταῦτα πλεονεκτεῖν καὶ προσηύεσθαι πολλὴν
 συγγνώμην, καὶ οὐ — μίμφομαι. V. 88. εἰκὸς μὲν καὶ
 συγγνώμην ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτα ἐπὶ πολλὰ καὶ λόγοντας
 καὶ δοκῆντας τρέψισθαι. *Anthol. II. 50. 21.* εἰ μὲν ζῆς
 ἐλάφῃ ταυρῶν χρόνον, ἢ κορώνης, συγγνώμην πλείστον πλεῖ-
 στον ἀχειρομένῃ.

9. *Phrynichus p. 192.* ἀκρατεύεσθαι ἀδοκίμῳ ὄντι,
 οἷγε πολλοὶ χρόνται τέττ' τῷ νόμῳ — λέγει δ' ἐκ
 ἐγκρατεύεσθαι. *Thomas.* ἀκρατεύεσθαι μηδ' αὐτῶς εἰπεῖς, ἀλ-
 λά οὐκ ἐγκρατεύεσθαι.

Plut. . . . λυμὴν τῆς νύκτος ὁ γάμος.
 πυρᾷσθαι] *Rom. I. 27. Tibullus IV. 5.* Uror ego
 ante alias: juvat hoc, Cerinthe, quod uror, si ti-
 bi de nobis mutuus ignis adest. *Æn. IV. 68.* Uri-
 tur infelix Dido. 1. 2. At regina, gravi jamdudum
 faucia cura, vulnus alit venis, & caeco carpitur
 igni. *Ovidius M. VIII. 50.* Deus arsit in illa. *Ju-
 venal. VI. 209.* ardeat ipsa licet, tormentis gaudet
 amantis. *Sch.* quamvis amet mulier *Virgil. Ecl. II.*
 68. Me tamen urit amor. *Hof. VII. 4. Cant. VIII. 6.*

12. *Nehem. XIII. 30. Esrae X. 9.*

14. *Jehamoth XI. 2.* Si peregrina profelyta fa-
 cta

- 14 συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφίετω αὐτόν. Ἠγίασαι γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ
 γυναικί· καὶ ἡγίασαι ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί. ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρ-
 15 τὰ ὄντι· νῦν δὲ ἁγιά ὄντι. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεῃ, χωρίζεσθω. οὐ δεδουλευῶ ὁ ἀδελ-
 16 φός ἡ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς ταῖσιν· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύ-
 17 ναι, εἰ τ' ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἀνερ, εἰ τ' γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστῳ ὡς
 ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, ἔτω ὡς ἐπατεῖται καὶ ἔτως ἐν ταῖς
 18 ἐκκλησίαις πάσαις διδάσσομαι. Περιτετμημένοι τις ἐκλήθη; μὴ ὅπισπάσθω. Ἐν
 ἀκρο-

αὐτὸς] ἔτω ACD a prima manu FG. 37. 46. Cyrillus de Ador. p. 242. Chrysostomus T. VI. 19. Augustinus.
 αὐτόν] αὐτὴν 3. absurde. τ' ἄνδρα ACDEFG. 37. 46. Versio Vulg. Syr. Copt. Cyrillus, Hieronymus ep. ad
 Lactam. Augustinus, Hilarius, Pelagius.
 14. γυναικί] + τῇ πιστῇ DEFG. Codex Stephani. Versio Vulg. Syr. Tertullian. ad Ux. II. 2. Hieronymus l. c.
 Augustinus, Hilarius, Pelagius. καὶ ἡγίασαι ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί] — 3.
 ἀνδρ.] ἀδελφῷ AC ut videtur, D. a prima manu EFG. 17. 19. a prima manu. 46. Versio Copt. Hieronymus in
 Ephe. I. 2. Augustinus de Serm. in Mont. 1. + πιστῇ Versio Vulg. Syr. Irenaeus IV. 97. Tertullian. ad
 Uxor. II. 2. Hieron. epist. ad Lactam. Hilarius.
 ἐν πῦρι] — 11. νῦν] νῦν DEFG. 15. ἡ] — FG. 3.
 16 γυναι] γυνὴ F. ἡμᾶς] ὑμᾶς A 39. 46.
 17 εἰ μὴ] ἡ μὴ 18. ex emendatione, 22. 23. ex emendatione. 43. Versio Syra posterior in margine praec-
 dentibus jungunt & Severianus ap. Oecumen. ὡς τοῦ ἐν μὴ, εἴςον τελείαν — ὁ Συνηριανὸς ἔστιν ἔσως, εἰ μὴ γὰρ ἔ-
 τως εἴη. ἄσιν ἀρτηνὸν ἔλεγον εἶναι τὴν σύνταξιν. probante H. Hammond.
 ἐκάστῳ] ἕκαστῳ 46. ἐμέρισεν ὁ Θεός] ὁ κύριος ἐμέρισεν A. + καὶ FG.
 18. τις ἐκλήθη] ἐκλήθη τις D. Versio Copt. Vulg. Syr. Aethiop. Augustinus, Hilarius, Pelagius.
 ἐκλήθη] — 55. Versio Syr.
 διδάσσομαι] διδάσσομαι 23. διδάσσω D' a prima manu EFG. Versio Vulg. Hilarius.
 18. τις ἐκλήθη] ἐκλήθη τις D. ab ἐκλήθη ad ἐκλήθη] — 14.

ita fuerit, & cum ea filii ejus — et si primum con-
 ceperit extra sanctitatem & secundum in sanctitate.
 & f. 97. 3. *Cethuborh* IV. 3. Peregrina si profely-
 ta facta fuerit, & cum ea filia ejus, & haec ad-
 duxerit, frangulabitur. Si concepta fuerit &
 nata in sanctitate, est ut filia Israëlitica per omnia.
Jebamoth f. 35. 1. R. Abi dixit: Si concepta sit sine
 sanctitate & nata in sanctitate, lapidibus obruetur.
 Expectandum est tribus mensibus, ut discernatur
 inter progeniem sanctam & profanam. *Bereſchith*
 R. XLVI. 1. prodiit Isaac ex gutta sancta. *Jeba-*
moth f. 78. 1. si gravida sit profelyta, non opus
 est, ut baptizetur infans, quando natus fuerit: bap-
 tismus enim matris ei cedit pro baptismo. *Plur.*
If. & *Ofir*. p. 364. D. *τίνα μᾶλλον ἢ σε γνῶσκεις*, ὁ
 κλέα, δι' προσώπων ἐστὶ — *τίς ἐστιμᾶτοὺς καθωσιωμένην* ἱε-
 ροῦς ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς;

15. Si deferit uxorem, quia illa Christo nomen
 dedit: non adeo alligata est marito, ut ejus gratia
 debeat Christum deferere.

Maimonides Sanhedrin. 7. Quando cunque five
 viro five uxori disjungi invicem placuerit, disjun-
 gantur, neque res est omnino forensis. *Jud.* XXI.
 13. i. e. nullam actionem institue, ut cogas eum,
 qui discessit, redire.

16. *Bereſchith* R. XVII. 12. Factum pii, qui
 duxerat uxorem piam; & non procrearent liberos.
 Dixerunt: Deo nihil profuturus. Stererunt & fe-
 cerunt divortium. ixit ille, duxit impiam, quae
 illum impium fecit. Illa nupsit impio, quem pium
 fecit. Ecce omnia esse ex uxore.

18. *Martial.* VII. 30. 6. Nec recutorum fugi-
 singuina Judaeorum. IX. 57. 4 Non ruptae re-
 cutita colla mulae. VII. 82. Menophili penem tam
 grandis fibula vestit — Dum ludit media populo
 spectante palaeſtra Delapſa est misero fibula; ver-
 pus erat. *Celsus* de medic. VII. 25. In colo si glans
 nuda est, vultque aliquis eam decoris causa tege-
 re, fieri potest; sed expeditius in puero, quam in
 viro; in eo, cui id naturale est, quam in eo, qui

quarundam gentium more circumciscus est — cu-
 ratio autem in eo, qui circumciscus est: sub circu-
 lo scalpello diducenda ab interiore cole est. Non
 ita dolet, quia, scamno soluto, diduci deorsum us-
 que ad pubem manu potest; neque ideo sanguis
 profluit. Resoluta autem cutis iterum extenditur
 ultra glandem: tum multa frigida aqua fovetur,
 emplastroque circumdatur, quod valenter inflam-
 mationem reprimat, proximisque diebus abstinere,
 donec prope a fame victus sit, ne forte eam par-
 tem satietas excitet. Ubi jam sine inflammatione
 est, deligari debet a pube usque circulum; super
 glandem autem adverso emplastro imposito indu-
 ci. Sic enim fit, ut inferior pars glutinetur; supe-
 rior ita sanescat, ne inhaereat. *Dioscorid.* II. 101.
λεμποδέρμης δὲ τις μὴ ἐκ περιτομῆς ἀποκαθίστησι de melle.
 & IV. 157. de Succo Thapſiae. *χρησιμύει δὲ καὶ*
πρὸς ἐκπαύσει ἐπὶ τῶν μὴ ἐκ περιτομῆς λεμποδέρμων. I. *Macc.*
 XV. 16. *Jof.* A. XII. 5. 1. Καὶ τὴν τῶν οἰδίων πε-
 ριτομὴν ἐπεκέλευσαν, ὡς ἂν εἴναι καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόδοσιν
 ἔλλης. *Bereſchith* R. XLVI. 10. *Hierof.* *Pea* 1.
 foedus meum fregit. Gen. XVII. 14. Hic est attrahens.
 Tradunt: attrahentem non opus habere cir-
 cumcisione. R. Juda dixit: circumcidatur, quia hoc
 est praeputium latens. Dixit coram R. Juda: & an-
 non plurimi fuerunt in diebus filii Cosba omnes
 filii revertentes, & circumcidentes se S. D. circum-
 cidendo circumcideretur, etiam quater vel quinques.
 Foedus meum fregit, hic est attrahens. *Sanhedrin*
 f. 44. 1. de Achane R. Juda f. Misparta dixit: ip-
 sum attraxisse praeputium. S. D. *Jof.* VII. 11. Gen.
 XVII. 14. *Thanchuma* f. 20. 2. ecce Jehojakim sibi
 praeputium attraxit S. D. Chron. XXVI. 8.
 quid de eo invenitur? nempe sibi adscivisse praepu-
 tium. *Jalkut* f. 105. 1. ex Jelammedenu: Scrip-
 tum est Jerem. IX. 25. Et animadvertam in om-
 nem circumciscum cum praeputio. Quid haec verba
 sibi volunt? fuerunt ex circumcisiis, qui sibi attraxerunt
 praeputium, & summatis hic recensentur, nempe Aegyptii, Juda, Edom, filii Ammon,

28 ναῖκα. Ἐάν δὲ ἡ γήμης, οὐχ ἡμαρτες· καὶ εἰν γήμῃ ἡ παρθένη, οὐχ ἡμαρτε, θλί-
29 ψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔχων οἱ ταῦτοιοι. ἐγὼ δὲ ὑμῶν φοίδομαι. Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί,
— ὅτι ὁ καρπὸς συντεταλμένος τὸ λοιπὸν ὅστι· ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχον-
30 τες ὦσι· καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ
31 ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες· καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ κατα-
32 χρώμενοι· ὡς λέγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι· ὁ
33 ἀγαμῶν μερίμνα τὰ τοῦ Κυρίου, ὡς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ· Ὁ δὲ γαμήσας μερίμνα τὰ
34 τοῦ κόσμου, ὡς ἀρέσει τῇ γυναικί. Μερίμναι + ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένη· ἡ ἀγαμῶν
μερίμνα τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἡ ἀγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μερίμνα
τὰ

+ καὶ

31. τῷ κόσμῳ τούτῳ] τῷ κόσμῳ. τῷ κόσμῳ τούτῳ D a prima manu. FG.
32. δὲ] — FG. γὰρ 38. Clemens Alex.
ἀρέσει] ἀρέσει ADEF 21. 46. Versio Vulg. Eusebius D. I. 8. Cyprianus, Hilarius, Pelagius.
κυρίῳ] δεῖ FG. Cyprianus ad Quirin. III. 32. Hieronymus c. Helvid. & c. Jovinian. Hilarius, Pelagius.
33. δὲ] — 37. Editio Complut. ἀρέσει] ἀρέσει ADEF 21. Eusebius D. I. 8.
γυναικί] + καὶ AD a prima manu. 6. 10. 17. 31. 41. 44. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra posterior,
Eusebius, Methodius de X. Virg. Athanasius de Virgin. Basilus ad Letoj. ter. de virginit. Hieronymus c. Hel-
vid. & c. Jovinian. 1. 7. nunc illud breviter admoceo, in Latinis Codicibus hunc locum ita legi: Divina est
virgo & mulier; quod quamquam suum habeat ientiam, & a me quoque pro qualitate loci edilectam sit, ta-
men non est Apostolicae veritatis. Siquidem Apostolus ita scripsit, ut supra transitivus: sollicitus est, quae
sunt mundi, quomodo placeat uxori,* & divisus est. Et hac sententia finita transgreditur ad virgines & con-
tinentes, & ait: Mulier innupta & virgo cogitat. Ephrem p. 323. Epiphanius H. 67. Fulgentius de Ep. 3. 2. Pe-
lagius, Irenaeus, Cyprianus, Augustinus prolante T. Catechero, II. Hammond, & J. Clerico.
24. μερίμναι] + καὶ AD ex emendatione. FG. 1. 2. 3. 4. 6. 10. 13. 14. 17. 19. 22. 23. 26. 31. 33. 36.
37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 46. 47. 49. 52. 59. Editio Complut. Colinaei, Bengeli, Plant. Genev. Versio Vulg.
Syra posterior. Cyprianus T. 75. Terullian. de Virg. velandis. Methodius, Basilus Eth. 77. ad Letoium ter.
de Virginit. Chrysostomus, Eusebius, Cyrillus Glaph. 126. Theodoretus in 1. & Haeret. fab. V. 24. Damascenus.
Epiphanius, Ambrosius l. de Viduis. Augustinus de bono conjugii, Pelagius, Fulgentius Ep. 2. 5. & 3. 7. Pri-
masius, + δὲ 30. Versio Syr.
μερίμναι καὶ ἡ γυνὴ & ἡ παρθένη] — J. Camerarius. μερίμναι & ἡ γυνὴ 47. γυνὴ] + ἡ ἀγαμῶν A.
καὶ ἡ παρθένη & ἡ ἀγαμῶν] ἡ ἀγαμῶν & ἡ παρθένη 6. 10. 17. 31. 41. 44. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Cy-
prianus, Ambrosius, Augustinus, Pelagius, Fulgentius II. cc. Eusebius, Cyrill. Glaph. p. 126.
κυρίῳ] + ὡς ἀρέσει τῷ κυρίῳ 4. καὶ secundo loco] — AD 37. Versio Copt. Codices Latini.
σώματι &] τῷ σώματι & τῷ A 37. 46. ἀρέσει] ἀρέσει ADE 21. 46.

ἀντὶ τῷ εἰς γάμον λαμβάνει, καὶ λαβὼν ἔχει. Lex. in
Bibl. Coisl. p. 482. Vid. in Marc. X. 12. & Luc.
XIV. 20.

29. Dio O. XLVI. p. 522. A. καιρὸς ἦδη —
τὸ λοιπὸν ἐν τῇ πόλει τὰς δυσχωρίας καταλαμβάνειν. Ne-
mesian. Ecl. IV. Omnia tempus alit, tempus rap-
pit: ufus in arto est. Jerem. XVI. 2.

31. Philo de Josepho T. 2. p. 61, 44. ἀλλότριος
τέτο; μὴ ἐπιθύμει· ἴδιον τέτο; χρῶ, μὴ παραχρῆμενος.
Suidas. τῇ τε κεφότητι τῷ ἀνδρὸς κατακεχρημένος, παρα-
λόγως καὶ ἀφειδῶς ἀπολαύσης. Xiphilinus in Caes. p.
24. ἀμύθητα χρήματα εἰς πάντα ἐκείνα· ἀνῆλθεν, ὡς
καὶ καθ' ἑκάστον ἐπιβοᾷται, καὶ ὅτι ἀδίκως αὐτὰ συνελέξα-
το, καὶ ὅτι εἰς τοιαύτα κατεχρήσατο. Sopater proleg. in
Aristid. πότε γὰρ εὖρον θησαυρὸν, εἶδεν τῷ βασιλεῖ αὐ-
τὸν. ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν· κέχρησο αὐτῷ. Αὐτοὺς δὲ προσά-
γων αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἔφη, εἶναι ὑπὲρ ἰδιώτην τὸν θησαυ-
ρὸν· ὁ δὲ βασιλεὺς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτὸν· καὶ κατέχρησο.
Lysias pro Aristoph. ἐκέλευσε χρῆσθαι, ὅτι εἴ ἀργύ-
ριον — ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ζ. μνᾶς· ὁ δὲ καὶ ταύτας λα-
βὼν κατεχρήσατο. Ovidius A. A. III. 59. Utendum
est aetate, cito pede labitur aetas. Nemesianus Buc-
col. I. 40. Si sublimes animae coelestia templa fi-
dereasque colunt sedes; mundoque fruuntur, Mani-
lius I. 758. Suumque habitantia coelum Aethereos
vivunt annos, mundoque fruuntur. LVI. 2. 16.
D. uti & abuti. Ut si quis veste scenica legata u-
tatur extra scenam.

Euripid. Bacch. 830. τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τῷ κόσ-
μῳ τί μοι; πέποι, ποθήρεις, ἐπὶ κάρᾳ δ' εἰσαίμιτρά. Al-
ciphron. III. 71. τὸ τῷ οἰκέτῃ σχῆμα ἀβαλαβότα. Plaut.

Amphitr. prol. 117. Ego huc processi sic cum
servili Schema. Persa. lepida Schema. Caecilius
Hippolyto ap. Priscian. hilaris Schema. Sueton.
Tiber. 43. ne cui in opere edendo exemplar impe-
ratae Schemae deesset. Apulejus Metam. IV. Sce-
nam denique, quam sponte sumferat, cum anima
retinens, nunc fugiens, nunc resistens, variis cor-
poris sui Schemis ac motibus tandem domo pro-
lapsus est. Eurip. Andromach. 1. ἀσιδιάτιδος γῆς σχῆ-
μα θηβαῖα πόλεις. Schol. κάλλος, εὐπρέπεια, κόσμος,
ἀξίωμα, δόξα. Herodianus I. 9. 8. ἀνὴρ φιλοσόφῃ φέ-
ρων σχῆμα, Philosophi habitu. 1. 70. II. 17.

32. Anthol. I. 13. 12. τοῖς δ' ἀγάμοις ἀφροντιστέον
βίος. 3. ἔχεις γάμον; ἐκ ἀμερίμνος ἔσσεαι. 19. 1. Ἄν-
δρα γὰρ ἑκαταὶ ταῖς φροντισί, ἡδὲ μαραινει, καὶ γῆρας
προπετὲς τῇ νεότητι φέρι. Οὐδ' ὁ Ζεὺς ἀμερίμνος ἔχει χρυ-
σέλερον Ἴηρην. Menander ap. Stob. τὸ γυναῖκα ἔχειν·
εἶναι τι παῖδαν, Παρμένων, πατέρα μέρμενας τῷ βίῳ πολ-
λὰς φέρι. Ter. Adelph. V. 4. 13. Duxi uxorem.
quam ibi miseriam vidi! nati filii: alia cura.

34. Stobaeus S. XXII. Σταῖος ἡ πωθαγορικὴ φιλό-
σοφος ἐρωτηθεῖσα, τί πρῶτον εἴη γυναῖκα; τὸ τῷ ἰδίῳ ἔφθ,
ἀρίσκειν ἀνδρὶ. Philo de legg. Spec. T. 2. p. 313,
6. ὡς παρθένοις δόξαντες συνεληθέναι, γυναῖκας — ἐ-
φάρασαν.

Libanius Ep. 1515. οἱμοὶ δὲ καὶ ἀχρήστους εἶναι πρὸς
τὰς πράξεις τὰς ὑπ' ἄλλων τινα ἀφελκομένους τὴν γνώμην·
δεῖ γὰρ τὸν μέλλοντά τι δράσειν, ἑκατὼς ἐν ἐκείνῳ ὁρᾶν· ὁ δὲ
σχιζόμενος πολλὰ ἀν παραλίπῃ. de νεογέμῳ. Achilles
Tatius V. p. 343. ἐμερίμνιστο πολλοῖς ἄμα τὴν ψυχὴν·
αἰδοῦ, καὶ ὀργῇ, καὶ ἔρωτι, καὶ ζηλοτυπίᾳ. R. Levi. de
R. filia

τὰ τοῦ κόσμου, ὡς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω 35
οὐχ ἵνα βροχὸν ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐχαριστῶν καὶ εὐπρόσεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπε-
ρισπάσας. Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖ ἐπὶ τῷ παρθένῳ αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἢ ὑπέρακμῳ, καὶ 36
οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι ὃ θέλει ποιεῖται, οὐχ ἁμαρτάνει γαμείτωσαν. Ὅς δὲ ἔστηκεν 37
ἐδραῖον ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει πρὸς τοῦ ἰδίου θελήματος,
καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τῇ τηρεῖν τὴν αὐτῆς παρθένον, καλῶς ποιεῖ.

Ὡς

35. συμφέρον] συμφέρον A 13. 17. 37. 49. ἐπιβάλω] ἐπιβάλλω 28. 43.
εὐπρόσεδρον] εὐπρόσεδρον ADEFG 10. 17. 23. a prima manu. 26. ex emendatione. 31. 37. 38. 39. 46. 48. E-
ditio Complut. Plant. Genov. Colinaei, Bengelii. Clemens Strom. IV. p. 572. 631. Basilius Eth. 77. Reg. f. 32. 38.
ad Letoium 3. Cyrillus de Ador. p. 440. Chrysostomus in Matth. H. 78. Eusebius. Epist. ad Theophilum Imp. pro
Imaginibus. Damascenus, Dorothei doctrin. I. Theodoret. Haer. fab. V. 24. Theophylactus. Hesychius. εὐπρόσεδρον,
καλῶς παραμένον. Suidas. Glossar. N. T. εὐπρόσεδρον 5. 6. Concil. Quinisext. c. 47. contra Ephrem T. 1.
p. 189. ut Ed. 36. ἀσχημονεῖ] ἀσχημονεῖ FG.
ἐπὶ τῇ παρθένῳ αὐτοῦ νομίζει] νομίζει ἐπὶ τῇ παρθένῳ αὐτοῦ D. Versio Vulg.
νομίζει] — FG. οὕτως] τοῦτο A.
ὀφείλει] ὀφείλει J. Marklandus. γινώσκ] γινώσκ FG. οὐχ] οὐκ D.
γαμείτωσαν] γαμείτω D a prima manu, EFG. Versio Syr. γαμείτωσαν Chrysost. Theophylactus.
— Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1215.
37. δὲ posterius] — A. ἐδραῖον] — FG.
ἐδραῖον] ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖον AD a prima manu. E 17. 23. 31. 37. 39. 46. Versio Vulg.
Copt. Syr. Theodoretus, Basilius ad Letoi. & Epist. 63. ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ γινώσκ] 46. + αὐτοῦ 37. 46.
Editio Colinaei. καρδίᾳ αὐτοῦ] ἰδίᾳ καρδίᾳ A 31. 37. 39. 46.
δὲ posterius] — A 1. 2. 4. 17. 28. 39. 42. 45. 46. Basilius ad Letoium. τὸ 35.
ποιεῖ] ποιεῖ A 6. 17. 46. Versio Copt. 38.] — 3.
ὅς ἐστι καὶ ὁ ἐκγονοῦ καλῶς ποιεῖ] — FG 1. 4. 39. 42. καὶ] — 33. 35. Editio Erasmi, Colinaei, Ald.
ἐκγονοῦ prius] γαμίζον τὴν αὐτοῦ παρθένον A 17. 31. 37. 46. Basilius ad Letoi. 57. + τὴν αὐτοῦ παρ-
θένον 37. Clemens Str. IV. p. 631. + τὴν παρθένον αὐτοῦ DE. Versio Vulg. Syria prior. & posterior cum
obelo. Optatus VI. 116. Hieron. c. Jovinian. I. 7. Pelagius. γαμίζον 23. Methadius de X. Virg. bis. pro-
bante J. A. Bengelio. prius prius] ποιεῖ 6. 17. 37. οὐ prius] — A.
ὁ δὲ] εὐ ADEFG 46. Clemens, Basilius, Chrysostomus T. VI. 19.
ἐκγονοῦ prius] γαμίζον ADEFG 17. 46. Clemens bis. Basilius. probante J. A. Bengelio. ἐκγονοῦ 39.

filia Jephthe. Oportebat eam a viri consortio se-
gregari, nam si conjugem haberet, non potuisset
Domino foli infervire, sed conjugi etiam infervi-
isset, more uxorum. Divisa est & mulier. i. e. etiam
mulier in matrimonio vivens diversis studiis dittra-
hitur. Virgo quidem foli Deo servire studet: mari-
tata autem etiam viro suo. Aen. VIII. 19. Magno
curarum fluctuat aestu, atque animum nunc huc
celerem, nunc dividit illuc, in partesque rapit va-
rias, perque omnia versat.

35. Thomas. συμφέρον λίγες καὶ σύμφερον, ὡς αἰσχυ-
ρος· εἰ τὸτο εἶναι δοκίμη σύμφερον.

Ergomol. βρόχος ἐπὶ τῷ περιθωμένῳ ἐν τῷ λαμῶ. Philo
de V. Mosi T. 2. p. 173. 47. βλέπω βρόχος τοῖς
αὐχῶσι περιβάλλουσιν κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἔλκει κατὰ τῆς
θαλάσσης. Galenus de Usu part. VI. εἰ δὲ καὶ ταῖς
φλεβῶσι ταῖς κατὰ τὸν ὀμφαλὸν ἐπιβάλοις τὰς βρόχους. He-
rodotus VII. 212. ἡ δὲ μάχη τῶν τῶν ἀνδρῶν ἡδὲ ἐπὶ
τῶν συμμίσγων τοῖς πολέμοις, βάλλουσι τὰς σιμῶς ἐπὶ
ἑκαστῶν βρόχους ἐχέουσας, ὅτι δὲ ἂν τύχη ἦντα ἰσχυρὰ ἦντα ἀν-
θρώπων, ἐπὶ αὐτῶν ἔλκει· οἱ δὲ ἐν ἄρκει ἐμπαλάσσονται
διαφθείρονται. Manet Paulus in Metaphora, & vin-
culo conjugali opponit laqueum collo injectum.

Inf. IX. 13. Philoxeni Gloss. apparitores, εἰσὺν δὲ
ὑπηρεταὶ τοῖς ἄρχουσιν προσδιδόντες. Sophocles Oedip.
Tyr. σχ. Trist. εἴρηται δ' ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς θεοῖς
βρωμάτων, εἰς ἃς, ὅτε συμφορὰ καταλάβῃ, προσδιδόντες
ἄνθρωποι δυσταίς τὸ θεῶν ἐξελκύντο. Jos. c. Apion. I.
7. τῇ θραυκίᾳ τῷ θεῷ προσδιδόντας. Heliodorus VIII.
p. 395. τι παιδάριον τῶν προσδιδόντων. Aristides S. S.
II. p. 193. ὁ Σάββιος — ἐτύγγαν προσδιδόντων τῷ θεῷ
κατ' ἐκλήρον τὸν καιρὸν. Diodorus S. I. 63. τῶν ἔργων λι-
περγίας προσδιδόντων. εὐπρόσεδρον vox est multo mode-
stior & aptior quam εὐπρόσεδρος. Hesychius. πάρεδρος,
παρακαθημένος, παραμύθιος, σύνθετος. Πάρεδρος, ἀρχὴ τις.

Euripid. Orest. 93. Schol. προσιδρία ἢ ἐπίμορος καὶ
δινηκὴς ἀσχολία. Non enim loquitur Paulus, de con-
sortio regni, sed de famulitio. Schemotb R. XXXII.
Sponsus quamdiu non duxit sponsam suam, est προσ-
ιδριαν domo foceri: posteaquam autem eam du-
xit, pater ejus ad eam venit.

Porphyr. de Abst. I. 46. ἀνὴρ σπεύδων ὡς ἐνιμά-
λῳ, ζῆν κατὰ τὴν, καὶ ἀπερίσπαστος ἐν τῇ κατὰ τὸ σῶ-
μα παθῶν εἶναι. Dionys. Hal. de Thucyd. 9. χρηρ δὲ
τὴν ἰσορικὴν πραγματικὴν ἐπιδόμην καὶ ἀπερίσπαστος εἶναι.
Sextus Empir. a. Logic. 176. &c. τὸ ἀπερίσπαστος
Carneadi & Academicis est κριτήριον veri. Simplicius
in Epictet. 4. ὅσα τῶν ἐκτὸς δύναται ἐμφρόνως μεταχι-
ριζόμενα μὴ ἐμποδίζειν τοῖς ψυχικοῖς ἀγαθοῖς, ὅσοι οἴκου
κτῆσιν καὶ οἰκίταις, γάμοις τε ἱεροῖς καὶ ἐγγυῇ παιδιοποι-
σίαν — ὑπερβῆσθαι πρὸς τὸ παρὸν παρακινεῖ τὰς παιδευομέ-
νες, ἐκόντως, καὶ γὰρ ἀπερίσπαστος αὐτὸς εἶναι χρηρ παντα-
χόθεν πρὸς τὴν τῆς ἀρετῆς ἀσκήσιν. Arrian. Epict. I. 29.
ἀπερίσπαστος καθῆσθαι, καὶ ἀκέννῳ νῦν μὲν τραγῶδῃ. II. 21.
ἀπερίσπαστος αὐτὴν ἐνέγκει εἰς τὴν σχολὴν, καὶ γνώσεσθαι,
οἷον ἰσχυρὸν ὁ λόγος ἔχει. III. 22. μήποτε ἀπερίσπαστος εἶ-
ναι δὲ τὸν κυρικὸν ὅλον πρὸς τῇ διακοίᾳ τῷ θεῷ; — οὐ
προσδεδιμένον καθῆκασιν ἰδιωτικοῖς, εἰδ' ἐμπειλεγμένον σχέ-
σιν. Hesych. ἀπερίσπαστος, ἀειρήνως, ἀφροντίως, ἡ-
συχως. Plut. Q. Rom. p. 281. ἀλύπες, ἀπερίσπασ-
τος. Sirac XLII. 2. Polybius II. 20. ἀπερίσπαστος, abs-
que ullo impedimento.

36. Proverb. Plut. adscripti. οἱ Μασσαλιῶται θηλύτῳ
ἔχον, καὶ σολαῖς ποικίλαις καὶ ποδῶν ἐπὶ δὲ τὰς κόμας
μυρισμίνους ἀσπιδόμινους, καὶ διὰ ταύτην τὴν μαλακίαν
— ἀσχημονεῖν, κρέδης βαγνίσης — ἐπὶ τῶν προθα-
νέντων αἰφνιδίως καὶ ἀσχημονεῖν. Plut. Cato min. p.
770. E. ἀσχημονεῖν ἐκβαλὼν ἀσχημονεῖν. Apophth.
p. 178. C. μικρὸν τὴν χλαμύδα κατωτέρω ποῖσεν, ἀσχη-
μονεῖς γὰρ ἔτι καθεῖσθαι. Aeschines de fals. legat. καὶ τίς

38 Ὡς τε καὶ ὁ ἐκγαμίζων, καλῶς ποιεῖ ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων, κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνὴ δὲ δεῖ
39 νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ὥ
40 θέλῃ γαμηθῆναι· μόνον ἐν Κυρίῳ. Μακαριώτερα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτω μένῃ, ἢ ἢ ἐμὴν
γνώμην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

1 **Π**Εγὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γινῶσιν ἔχοντες ἢ γινῶσις Φυσιῶν,
2 ἢ δὲ ἀγάπῃ οἰκοδομεῖ. Εἰ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἐγνωκε καθὼς δεῖ γινῶ-
ναι.

ποιεῖ postorius] ποιήσει A 6. 17. 37. 46.
39. νόμῳ] — ABD a prima manu. 17. Versio Copt. Syra posterior habet cum obelo, Æthiop. Codices La-
sini. Clemens, Cyrillus. Origenes in Matth. XIX. 8. Tertullianus de Monogam. II. Cyprianus ad Quirin. III. 62.
Hieronymus. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 632. οἱ prius] — F.
δε] + καὶ D ex emendatione. F 1. 2. 4. 18. 19. 20. 21. 22. 23. ex emendatione. 26. 29. 32. 38. 41. 42.
43. 44. 55. Editio Bogardi, Erasmi, Colinaei. Versio Syra posterior. Oecumenius.
κοιμηθῇ] ἀποθάνῃ A. Versio Syra posterior in margine. Clemens Alex. Basilius ad Letoj.
αὐτῆς postorius] — A 1. 2. 4. a prima manu. 22. 28. 30. 36. 39. 41. 42. 43. 46. 52. 55. 56. Editio Com-
plut. Plant. Bengelii, Versio Syra posterior habet cum asterisco. Origenes. Basilius ad Letoj. probante J. Millio
prol. 1107. γαμηθῆναι] γαμηθῇ FG. 40. μείνῃ] μείνῃ 46. 55.
δε postorius] γὰρ 4. 17. 37. Versio Syra posterior, & edita in margine. Codices Latini.
Θεοῦ] χριστοῦ 17. κυρίῳ Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1215.
ἔχειν] ἔχω FG. ad Versionem Latinam.
1 εἰδωλοθύτων] + οὐκ 31.
2. δε] — A. Versio Syra posterior habet cum asterisco. Codices Latini. Clemens Al. Meletius ap. Epiphani-
um H. 73. Nyssen. in Cant. H. 12. bis. Damascenus. probante J. Millio prol. 633. Bengelio.
δε τις] τις δε 37.
εἰδέναι] ἐγνωκεν ADEFG 17. 31. 37. 38. 46. Clemens Strom. I. 348. Nyssen bis. Theodoretus de Provid. 10.
Damascenus. οὐδέπω] οὐκ A 17. 31. 46. — 37.
οὐδὲν] — AD a prima manu. FG 17. 31. 46. Versio Vulg. Clemens, Nyssen, Tertull. de Pudic. 14. Cyprian.
ad Quirin. III. 21. Theodoretus, Augustinus, Pelagius, Meletius. probante J. Millio prol. 633.
ἐγνωκε] ἐγνώ AD a prima manu. FG 31. 37. 46. Clemens, Cyprianus, Meletius, Nyssen, Damascenus. pro-
bante J. Millio prol. 633. ἔδει 17.

αὐτὸν εἰδὲ πάποτε ἀσχημοῦντα, ἢ μὲν ἡμέρας — ἢ νύκ-
τας; Herodianus I. 5. φύσει δὲ πρόσωπον ἀραῖον ὑβρίζων
βαφαῖς ἀσχημοσύνη. Athen. XIII. p. 583. F. τῆς δὲ
Γαλαθῆς ἡρώς δεινῶς Δίφίλος ὁ καμφοδοποιός, — ἐν ἀγῶνι
τῷ τότε αὐτὸν ἀσχημοῦντα σφόδρα, ἀρῆναι ἐκ τῆς θεο-
τρικῆς. Simplicius in Epict. p. 277. οἱ γὰρ δὲ αὐτὴν
[τὴν φιλοδοξίαν] μὴ πορευόμενος τῷ ἔργῳ, ταῖς φαντασίαις
ἀσχημοῦνται ὡς παύονται. Libanius D. XXXV. p.
713. A. ἢ δὲ ἐς τοσούτον ἦλθεν ἀνοίας, ὥστε ταῦτά τοις
προτέραις προχρῆναι τε καὶ πρὸς ὑβρίν τῷ γένει ἀσχημοῦ-
σαι. Dionys. Hal. A. IV. 65. ἀποκτενῶ σε, καὶ τῶν
θεραπόντων σφαῖρας ἕνα θῆσω τὰ σώματα ὑμῶν ἅμα, καὶ
φῆσω, κατεψηφῶς ἀσχημοῦνσαν μετὰ τῷ δόλῳ τιμω-
ρῆσθαι. Jof. A. XVI. 7. 6. Σαλῶμην — γενίσκον ἕκ
ἀπαθείας ὁρώσα πρὸς τὸν γάμον ὄρωμην — ταῦτα δὲ αἱ
γυναῖκες ἀνέφικον τῷ βασιλεῖ, διαγελάσαι τὴν ἀσχημοσύ-
νην. Ovidius I. A. 9, 4. turpe senex miles, turpe
fenilis amor. Phalarid. Epist. 143. ἢ δὲ ἐπὶ παιδὶ
μυκροτέρῃ παρθεῖα διαβολὴν κτῆται· πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις
αἰσχρὸν δίδοται, καὶ ἡ Δία, ἔστιν παρὰ τὴν φύσε-
ως χρόνος θυγάτηρ οἰκιστῆσα. Plut. Apophth. p. 175.
F. τῆς δὲ μητρὸς αὐτῆς παρῆλικος μὲν οὐσης, δοθῆναι δὲ ἀν-
δρὶ βυλομένης, ἔφη, τῆς μὲν τῆς πόλεως βιάσασθαι νόμους
δύνασθαι, τῆς δὲ τῆς φύσεως μὴ δύνασθαι. Sir. XLII.
9. Esaj. IV. 1. Anthol. III. 12. 14. ὅτι τι παρθε-
νὴν ἡσυχίαν ἔτι τοκέας.

Glossar. exoletus, ὑπεράκμος, ἐξάλης. Anthol. III.
12. 10. Ἀκμαία πρὸς ἑρῶτα καὶ ἠδὲα κύριδος ἔργα Πα-
τροφίλα. Dionys. Hal. de Rhea. ἐν ἀκμῇ γάμῳ γνο-
μήν. Lucian. D. Deor. de Helena XX. 14. ἐπει-
σπεύοντες ἀκμὴν κατέστη, πάντες οἱ ἀρίστοι τῶν ἀρχαίων ἐπὶ
τῶν μνησίων ἀπάντησαν. Xenoph. Memor. IV. ἢ δοκί-
σαι ὅμοια τὰ σπέρματα εἶναι τὰ τῶν ἀκμαζόντων τοῖς τῶν
μηνῶν ἀκμαζόντων, ἢ τῶν παρημακόντων; Diogenes L.
Lycon. V. 65. βαρὺ γὰρ φορτίον πατρὶ κόρη, διασπά-

νῶ προικὸς ἐκτρέχουσα τὸν ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας καιρὸν.

37. Ætymnae Cereris. Intractae dura est custo-
dia pubis: nec patitur formosa moras. Æschylus
Suppl. 1005. τὴν ὁπώρα δ' εὐφύλακτος ἐδαμῶς.

39. Dio XIV. p. 232. D. ὅσα μὴ ἀπέρται ὑπὸ
τῶν νόμων, μηδὲ προστάτται, ὁ περὶ τῶν ἔχον αὐτὸς
τὴν ἐξουσίαν τῷ πράττειν, ὡς βέλτεται, ἢ μὴ, ἐλευθερός. Phi-
lo de V. Contempl. T. 2. p. 482, 4. παρθεῖα τὴν
ἀγνείαν ἐκ ἀνάγκῃ, καθάπερ ἔστι τῶν παρ' ἑλλήσι ἐρειῶν
διαφυλάσσει μᾶλλον ἢ καθ' ἑκαστὴν γνῶμην.

40. Varinus. γνῶμην ἐμὴν ἀττικῶς, ἢ γὰρ κατὰ γνῶ-
μην ἐμὴν. Herodot. V. 3. θηρίων δὲ ἔθνος — εἰ ὅπ' ἰ-
νὸς ἀρχοίτο, ἢ φρονέοι κατὰ ταῦτό, ἄμαχον τ' ἂν εἴη, καὶ
πολλῶν κράτιστον πάντων ἐθνῶν, κατὰ γνῶμην τὴν ἐμὴν. Ro-
lybius p. 416. ἀγνοῦντες, καὶ πολλὴ παραπαύοντες τοῦ
θεοῦ, κατὰ γὰρ τὴν ἐμὴν γνῶμην. Ælianus V. H. VII.
12. ἐκ ὁρῶς λέγεται, κατὰ γὰρ τὴν ἐμὴν γνῶμην. Supra
VII. 25.

1. Priora verba videntur esse Corinthiorum. Heb.
VIII. 11.

2. Plaut. Trinumm. I. 2. 162. Nihil est profecto
stultius, neque stolidius, neque mendaciloquius, ne-
que argutum magis, neque confidentiloquius, neque
perjurius, quam urbani affidui cives, quos scur-
rae vocant — qui omnia se simulant scire, nec
quicquam sciunt, quod quisque in animo habet,
aut habiturus est, sciunt; sciunt id, quod in au-
rem rex reginae dixerit; sciunt, quod Juno fabu-
lata est cum Jove; quae neque futura neque facta
sunt, tamen illi sciunt. Cic. Acad. Q. I. 6. Hic
in omnibus fere sermonibus, qui ab iis, qui illum
audierunt, perscripti varie copiose sunt, ita dispu-
tat, ut nihil adfirmet ipse, refellat alios; nihil se
scire dicat, nisi id ipsum; eoque praefare caete-
ris, quod illi, quae nesciant, scire se putent, ip-
se,

καὶ. Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸ Θεόν, οὕτως ἐγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περί τῆ βρώσεως οὖν τῶν 3
εἰδωλοφύτων, οἵδμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλὸν ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἰς. 4
Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆ γῆς· (ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ 5
πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί) Ἀλλ' ἡμῖν εἰς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡ 6
μεῖς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
Ἀλλ' οὐκ ἐν πάσιν ἡ γνώσις. τινὲς δὲ τῇ συνείδησει τοῦ εἰδῶλός ἕως ἄρτι, ὡς εἰδωλό- 7
φυτον ἐδίδουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀδυνεὴς ἕστα μολύνει. Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρί- 8
στησι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, ὠφελοσόμεθα· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερού-
μεθα. Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πόροσκομμα γένῃ τοῖς ἀδυνεοῦσιν. 9
Ἐὰν

3. ὑπ' αὐτοῦ] — 17.
4. τῆ βρώσεως οὖν] δι' τῆ βρώσεως D a prima manu.
posterior in margine.
ἕτερος] — ADEFG 17. 39. 46. 47. Versio Vulg. Copt. Cyrillus c. Julian. p. 233. Aët. Eph. V. Basilus.
Eth. 33. Irenaeus, Hilarius, Pelagius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 987.
5. εἰσιν prius] + οἱ FG.
6. ἀλλ' ἡμῖν] ἡμῖν δὲ 17. Versio Copt. T. III. Concil. p. 136.
7. μὲν] ὑμῖν A a prima, ut videtur, manu.
8. πᾶσιν] εἰς 41.
9. συνείδησει] συνήθειά A 17. 46. Versio Copt. Syra posterior in margine, Aethiop. Damasceus. probante H. Ham-
mondo, J. A. Bengelio.
τοῦ εἰδῶλός ἕως ἄρτι] εἰς ἄρτι τοῦ εἰδῶλός DEFG 31. 37. Versio Vulg. Syr. Basilus, Theodoretus. probante J.
Millio prol. 807.
10. παρίσσει] παρῆσσει A 5. 10. 17. 46. Clemens paed. II. 1. Strom. IV. p. 630. Athanasius ad Ammun Epist.
Can. Damasceus, Origenes c. Cels. p. 264. 396. probante J. Millio prol. 633.
11. γὰρ] — A 2. 17. Codices Latini. 12. δὲ] 52.
13. ὠφελοσόμεθα] ὑστερούμεθα. & vicissim 46. Versio Copt. Codices Latini, Damasceus, Basilus ad Letoi.
14. μὴ] — A 17. 46. Versio Copt. Codices Latini.
15. δὲ] — 31.
16. ἀδυνεοῦσιν] ἀδυνεστοῖν ADEFG 6. 10. 42. 46. Clemens Alex. paed. II. 1. & Strom. IV. p. 606. Damasceus.
probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1387.
17. οὐ] — FG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 457.

se, se nihil scire, id unum sciat; ob eamque rem
se arbitrari ab Apolline omnium sapientissimum es-
se dictum, quod haec esset una sapientia, non ar-
bitrari scire quod nesciat. Quae cum diceret con-
stanter, & in ea sententia permaneret, omnis ejus
oratio tum in virtute laudanda, & in omnibus ho-
minibus ad virtutis studium cohortandis consume-
batur, ut e Socraticorum libris, maxime Platonis,
intelligi potest. *Isochrates* Panathenaic. ἐν τῇ Λυκίᾳ
συγκαταβήμενος γ. ἡ δ. τῶν ἀγελαίων σοφιστῶν, καὶ πάντα
φασκόντων εἰδέναι, καὶ ταχέως πανταχῇ γιγνομένων. *Dio*
O. XXXIII. p. 395. A. οἱ πάντα εἰδέναι φασίν, καὶ
περὶ πάντων ἱεῖν. *Epicteus* 72. σημαῖα προκατόντες ἐ-
δὲν περὶ ἑαυτῆς λέγειν, ὡς ὅτος τυός, καὶ εἰδότες τι. *Ori-*
genis philosophum. Heraclitus. αὐτὸν μὲν ἔφασκε τὰ
πάντα εἰδέναι· τὸς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους ἐδὲν. *Lucianus* De
Mort. XX. de Socrate, πάντες ἐν σὶ θαυμασίον οἶον-
ται ἄνδρα γεγενησθαι, καὶ πάντα ἐγνωκέναι, καὶ ταῦτα,
δὲ γὰρ οἶμαι τ' ἀληθὲς λέγειν, ἐδὲν εἰδότες. *Plato* de Legg.
V. ἔτε γὰρ ἑαυτὸν, ἔτε τὰ ἑαυτῆς χρεῖς τόνγε μέγαν ἄνδρα ἐσώ-
μενον εἶργεν — ἐκ ταυτῆς δὲ ἀμαρτήματος τέτυκται καὶ τὸν
ἀμαρτῆαν τὴν παρ' αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γέγονε πᾶσιν, ὅθεν
ἔκ εἰδότες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι. *The-*
ophrastus XIII. p. 161. Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκος τὴν μὲν
ἑλλην σοφίαν σχεδὸν τι πᾶσαν ἔλαττος ἦν, καὶ ἔτε μέγα
ἔτε μικρὸν μάθημα ἐπίσασθαι ἀμολόγει, πλὴν τὸ αὐτὸ
μῶνον, μήτε εἶσθαι εἰδέναι, ἀ μὴ ἥδει, καὶ ὡς ἐπὶ ταύτῃ
τῇ ὁμολογίᾳ τῆς ἀμαρτίας σφοδρὴ ἀνῆρθεῖν ἐνόμιζεν ὑπὸ τῆς
Πυθίης θεᾶς, καὶ σοφάτατος τῶν ἄλλων. *Aristides* de
Nilo T. 2 p. 364. ὡς ἔγνωγε ποτε ἡκιστα καὶ ἄλλος
τῶν τι δοκόντων εἰδέναι περὶ ταῦτα. *Galenus* de rat. med.
I. ex Poeta: ὅπως γὰρ ἐδὲν, ὡς δοκεῖς σαφ' εἰδέναι. *The-*

ognis 221. Ὅσις τοι δοκεῖ τὸν πλῆσιον εἰδέναι ἐδὲν,
Ἀλλ' αὐτὸς μᾶλλον ποικίλα δὴν ἔχων κῆρος γ' ἄφρον ἐστὶ,
ὅς βεβλαμμένος ἐσθλῆ.

3. Jo. X. 14. 15.

4. Idolum quod nihil est. *Echa* R. f. 45. 4. *Sche-*
moth R. XLIII. f. 138. 2. *Devarim* R. I. f. 248.
2. II. f. 251. 3. *Tanchuma* f. 11. 3. *Talkut* *Ru-*
beni f. 66. 4. 92. 1. 95. 1. 1. *Cor. I.* 29. *Saupe-*
dram f. 63. 2. Dixit R. Juda, dixit Rav: Noverant
utique Israelitae, idolum nihil esse.

5. *Plato* de Legg. X. εἰ δὲ ἐστὶ μυθώδης ἐπὶ τῶν συμ-
φανῶν τοῖς οὖν κατὰ νόμον λεγόμενοις θεοῖς, ὡς ὁρθῶς ἐ-
χρῶν, ἡ ταύτη λατρίαν, ἢ θαυμάσιον, καὶ ταῦτα. *Poly-*
bios XXVI. ap. Athen. V. p. 195. A. τὸ δὲ τῶν
ἀγαλμάτων πλῆθος ἐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι· πάντων γὰρ
τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγόμενων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ θαυμά-
σιων, προσέτι δὲ ἡρώων εἰδῶτα διηγεῖτο. *Strabo* XVII. p.
1155. C. ὁ ἄπας ἐν Μίμω, ἐν Ἡλίᾳ δὲ πάλαι ὁ Μένους
ἔτοι μὲν ἐν θεοῖς νομιζοῦνται, ὁ δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις
τοῖς μὲν ἄρην, τοῖς δὲ θύλακα πρέφεται. ἔτοι δὲ θεοὶ μὲν
ἐ νομιζοῦνται, ἱεροὶ δὲ. *Maximus* Tyr. XVII. 5. ἡ αὖ
δοῖς ἀν' ἐν πάσῃ γῇ ὁμοφρονον νόμον καὶ λόγον· ἐστὶ θεὸς εἰς
πάντων βασιλεὺς καὶ πατήρ, καὶ θεοὶ πολλοὶ, διὸ πατ-
ρὲς, συνάρχοντες θεοί. *Ovidius* M. XV. 859. Jupiter
arces temperat aethereas & mundi regna triformis
terra sub Augusto est. *Suetonius* Cael. 6. Et San-
ctitas Regum, qui plurimum inter homines pol-
let: & ceremonia Deorum, quorum ipsi in po-
testate sunt reges. 2. *Theff.* II. 4. *Mechilta* f. 29.
1. Quis est sicut tu, inter illos, qui se vocant
deos?

6. *Ambrosius* de fide 1. Deus enim nomen est
na-

10 Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸ ἔχοντα γινῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐ-
 11 τῷ ἁδοῦντος ὄντος οἰκοδομηθήσεται] εἰς τὸ τὰ εἰδωλόβυτα ἐσθίειν; Καὶ ἀπλεῖ] ὁ ἁδο-
 12 νῶν ἀδελφὸς ὅτι τῇ σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς
 τοὺς ἀδελφούς, καὶ τυπνόντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἁδοῦνθσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε.
 13 Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸ ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸ αἰῶνα, ἵνα μὴ
 τὸ ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

1 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ Κύριον ἡ-
 2 μῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις ὥς εἰμὶ ἀπόστολος,
 3 ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμὶ ἢ ᾧ σφραγίς τῆ ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστὲ ἐν Κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπο-
 λυ-

ἔχοντα γινῶσιν] γινῶσιν ἔχοντα 46.
 οἰκοδομηθήσεται] ὁδοποιήσεται T. Faber Epist. II. 21. εἰκότως εἰδίσταται D. W. Trillerus.
 τὰ εἰδωλόβυτα ἐσθίειν] ἐσθίειν τὰ εἰδωλόβυτα DEFG. Versio Vulg.
 11. καὶ ἀπλεῖται] ἀπλεῖται οὖν 17. 39. Versio Corp. ἀπλεῖται οὖν A. καὶ ἀπλεῖται οὖν 46.
 ἀπλεῖται γὰρ 17. καὶ ἀπλεῖται 32. Chrysostomus. Clemens Alex. Antiochus 50. Damascenus. Origenes in Matth.
 XVIII. 6. Irenaeus III. 20. Basile. Eth. 33. Reg. b. 64. ἐ ἀπλεῖ] D a prima manu.
 ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει] ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει ἀδελφὸς 37. ἐν τῇ σῇ γνώσει ὁ ἀδελφὸς A 17. Versio Corp. Iren.
 III. 20. Basileus Eth. 34. ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς FG 17. Versio Vulg.
 12. δε] οὖν Versio Syr. posterior. τοὺς] — FG.
 καὶ] — G. αὐτῶν] αὐτῶν D.
 σκανδαλίζει τὸ ἀδελφόν μου] τὸ ἀδελφόν μου σκανδαλίζει 4.
 μου posterior] — D a prima manu. G. Hilarius. utrumque F. illud probat Millius prol. 457. 1289.
 σκανδαλίσω] σκανδαλίσω Editio Erasmi.
 1. ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; A 5. 10. 17. 37. 46. Versio Vulg. Corp. Syr.
 Aethiop. Origenes in Jo. IV. 42. Tertullian. de pudicit. 14. Augustinus de Monach. opere 4. probante H. Grotio,
 J. A. Bengelio, T. Beza. in annot. Ed. 3. 4. 5. de ἀποστολῇ agit distinctus comm. 2. de libertate post comm.
 4. et seqq. οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν] οὐ Χριστὸν Ἰησοῦν FG.
 Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ κύριον ἡμῶν] τὸ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν 4.
 Χριστὸν] — A 46. Versio Syra posterior habet cum asterisco. Codices Latini.
 ab eo Κυρίῳ ad ἐν Κυρίῳ comm. 2.] — A.
 2. ὑμῶν] ὑμῶν 46.
 2. ἐμῆς] μου 2. 17. 31. 46. ἀποστολῆς] ἐπιστολῆς 14. 37. Editio Elzevir. 1632.
 ἐν Κυρίῳ] — D a prima manu. Versio Syr. Codices Latini. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio, & J. Mi-
 lio prol. 458.

naturae: Dominus vero nomen est potestatis. Ter-
 tullian. a. Hermog. Dei nomen dicimus semper
 fuisse apud semet ipsum & in semet ipso: domi-
 num vero non semper. Diversa enim utriusque con-
 ditio; Deus substantiae ipsius nomen, divinitatis;
 Dominus vero non substantiae sed potestatis. Ho-
 rat. I. Carm. I. 4. terrarum dominos evehit ad
 deos. Ael. Lampridius 33. Alexander Severus —
 Dominum se appellari vetuit. Tacit. A. II. 87. de
 Tiberio. Acerbe increpuit eos, qui divinas occu-
 pationes, ipsumque dominum dixerant: unde an-
 gusta & lubrica oratio sub principe, qui libertatem
 metuebat, adulationem oderat. Sueton. Tiber.
 27. Dominum appellatus a quodam denunciavit, ne
 se amplius contumeliae causa nominaret. Aug. 53.
 Domini appellationem ut maledictum & opprobri-
 um semper exhorruit. Statius Silv. I. 6. de Domi-
 tiano: Et dulci dominum favore clamant, Hoc
 solum vetuit licere Caesar. Tertullian. Apologet.
 34. Augustus imperii formator ne Dominum qui-
 dem dici se volebat. Et hoc enim Dei est cognomen.
 Dicam plane imperatorem Dominum, sed
 more communi: sed quando non cogor, ut Do-
 minum Dei vice dicam. Philo de Legat. rd Caj.
 T. 2. p. 568, 20. τὸ δὲ μὴ ταῖς ἐπιρρογαῖς τιμαῖς δι-
 σῆναι καὶ φουσηῖναι πότος πείσις ἐναργεστάτη, τὸ μὴ δισπό-
 την μὴτε θῆιν ἑαυτὸν ἰθαλῆσαι προσεπείη, ἀλλὰ καὶ εἰ λέ-
 γοιτο τις δυσχεραίνειν. Appellatio ergo domini augu-
 stior erat, quam ut vel Romano Imperatori citra
 adulationem tribui posset.
 7. Arulejus IX. Taciti vulneris & suae for-

didae conscientiae commonita. Ammianus Marc.
 XV. 2. inexplibili quodam laedendi proposito con-
 scientiam polluebat. Porphyrius de Abstin. I. 42.
 εἰ γὰρ ἡμᾶς μολύνει φασὶ τὰ βρώματα, ὥσπερ ἐδὲ τὴν Γά-
 λατίαν τὰ ρυπαρὰ τῶν ρευμάτων, κυριεύομεν γὰρ τῶν ἀπάν-
 των — καὶ ἡμεῖς ἐν ἑαυτοῖς εὐλαβηθῶμεν βρώσιν, ἐθαλώμεμεν
 τῷ τῷ φόβῳ φρονήματι· διὲ δὲ πάντ' ἡμῶν ὑποτιτάχθαι —
 ἔταις δὲ καὶ βρώσιν τῶν ὀλίγων περιγίνονται ὥς δὲ βυ-
 δὸς ἐξουσίας, πάντα δέχονται καὶ ὑπ' ἐνδὸς μαινοῦνται. Bar-
 baros quosdam ita loquentes se audivisse dicit.
 10. Idolium ut Dianium, Minervium, ἀνακείον,
 Ἰσσιον, ἀπολλώνειον, Ποσειδώνειον, ἀσκληπιῖον, Ὀλυμπι-
 ῖον. Schol. 46. οἶκος ἀνακείμηνος εἰδῶλοις. Judic. IX.
 23. 1. Macc. I. 50. X. 83. 48.
 Plaut. Trinum. I. 2. 95. Qui aedificaret suam
 inchoatam infamiam. Libanius O. X. p. 313. D.
 τῶν ἡρινῶν ὁμιβρῶν λυόντων εἰς ὕδωρ τὴν ἐν ἀρμενίᾳ χιόνα,
 τῇ χειμῶνος οἰκοδομηθεῖσαι. Hic autem ab Apostolo
 ironice usurpatur: tantum abest ut aedifices, quod
 officii tui est comm. 1. ut potius destruas ipsum.
 Egregie aedificas scilicet! comm. 11. Rom. XIV.
 2. inf. X. 23. Nedarim f. 40. 1. Traditio. R. Si-
 meon f. Eleazaris dixit: Si dixerint tibi juniores
 aedifica, & seniores demolire, audi seniores & non
 audi juniores, quia aedificatio juniorum est demolitio,
 & demolitio seniorum est aedificatio.
 12. Verberare aegrotum crudele est factum.
 1. Philo de Leg. ad Cajum T. 2. p. 554, 14.
 ἡμῶν ἐστὶ τῷ Μάκρονος ἔργον Γαίος, μᾶλλον αὐτὸν, ἢ οὐχ
 ἥτορ τῶν γοῶν γεγνηκα. Pedo Albinov. I. 39. Cac-
 faris illud opus. III. 6. Et magni Caesaris illud o-
 pus

λογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνῃσιν, αὕτη ἐστὶ Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξῆσιαν φαγεῖν καὶ πίνειν; 4
 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξῆσιαν ἀδελφὴν γυναῖκα φειάγειν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ σπόστολοι, καὶ οἱ 5
 ἀδελφοὶ τῷ Κυρίῳ, καὶ Κηφᾶς; Ἡ μόνον ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἐξῆσιαν τῷ μὴ 6
 ἐργάζεσθαι; Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀφωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελώνα, καὶ ἐκ τοῦ 7
 καρπῷ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τῷ γάλακτι τῆς ποίμνης 8
 οὐκ ἐσθίει; Μὴ καὶ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν 8
 γὰρ

3. αὕτη ἔστιν] ἔστιν αὕτη A 37. 46.
 5. ἀδελφὴν γυναῖκα] γυναῖκας G. Tertullian. de pudic. 14. de Monogam. 8. Hilarius, Pelagius, Hieronym. c. Helvid. 6. c. Jovinian. I. 14. ad Eustoch. 8.
 6. τοῦ] — AD a prima manu. EF 17. 46. Isidor. I. 106. probante J. A. Bengelio.
 τοῦ μὴ] — Versio Vulg. Syra posterior cum asterisco. ἐργάζεσθαι] ἐργάσσεσθαι 14. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.
 7. ἐκ τοῦ καρποῦ] τὸν καρπὸν ACD a prima manu. FG 17. 46. Codices Latini. probante J. A. Bengelio.
 ἐκ τῷ καρπῷ Damascenus.
 ἡ] — ADEFG 31. Editio Colinaei. Vers. Vulg. Theophylact. Chrysostomus, Theodoretus. prob. J. Millio prol. 883.
 τῆς ποίμνης] — Dial. c. Marcion. probante J. Millio prol. 731. αὐτῆς D a prima manu. G 3. 35. Hilarius, Theophylactus, Chrysostomus.
 οὐχὶ] εἰ FG.
 οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα] καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ ACDE 46. Versio Vulg. Copt. Origenes c. Celf. p. 59. Marcion te-
 ste Epiphano. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 294. ταῦτα prius] — 41.
 9. ἐν γὰρ τῷ Μωσίων νόμῳ γέγραπται] γέγραπται γὰρ DEFG. Μωσίων] Μωσίων C 14. Damascenus.
 Μωσίων νόμῳ] νόμῳ Μωσίων 13. 52. Editio Complut. Genev. Bengelii. Theodoret. Q. 1. in Levit. Nyssen. in Cant. 8. H.
 Φιμώσεως] κημώσεως D a prima manu. FG. Glossarium N. T. Hefychius. κημώσεως, Φιμώσεως.
 ab ἀλοῶντα ad ἀλοῶν comm. 10.] — Versio Syra posterior.
 μὴ] + περὶ DEFG 31. 39. 46. Versio Vulg. Syr. Hilarius.

10. πάντως] πάντως 32.

pus. Senec. Epist. 34. Afferro te mihi, meum opus es.

5. Xenophon. paed. II. περιάγει τὸ τοῦ μισθίου. Juvenal. I. 122. Sequiturque maritum languida vel praegnans, & circumducitur uxor.

Augustinus de Opere Monach. IV. 5. Ad hoc enim & fideles mulieres habentes terrenam substantiam ibant cum eis, & ministrabant eis de substantia sua, ut nullius indigerent horum quae ad necessaria vitae hujus pertinerent. — Hoc quidam non intelligentes non sororem mulierem — sed uxorem interpretati sunt. Fefellit eos verbi Graeci ambiguitas, quod & uxor & mulier eodem verbo Graece dicatur: quamquam hoc ita posuerit Apostolus, ut falli non debuerint, quia neque mulierem tantummodo ait, sed sororem mulierem, neque ducendi, sed circumducendi: verumtamen alios interpretes non fefellit haec ambiguitas, & mulierem, non uxorem interpretati sunt. Luc. VIII. 2.

6. Supra IV. 12. 1. Theff. III. 8. 10. 11. 12. IV. 11.

7. Supra III. 2. Justinus II. 2. 8. Lacte & melle vescuntur. 2. Reg. IV. 42. Judith. X. 5. XIII. 11.

Apollonius Arg. II. 1006. ποιμνας — ποιμαίνουσιν.

8. Apollonius Lex. MS. ἡ δὲ λαοὶ καὶ ἀπορήματα τὸν σὺνδερμον. ἡ ἔχ' ἐλάνας ἔνεκ' ἡνκόμοιο. Ἡ μὲν οὖν φιλέει ἀλόχους. Plato de Rep. II. ἡ οὐ δοκεῖ σοι; ἐμοί γε. Parmenid. ἡ οὐχ' ὁράς, ὅσον ἔργον προσάτλεις. Libanius D. XXIII. p. 554. C. λέγει δὲ ὁ ταῦτα ὁ νόμος;

9. An boum curam gerit, nullam vero hominum?

Pollux I. 114. κῆμοι, φῆμοι. Schol. in Anthol. I. 33.

28. Φιμῶ σημαίνει τὸν κῆμον, τὸν τῷ τῷ ἵππῳ σόματι περιτιθέμενον καὶ παρὰ Πολυδεύκῃ ἐν α. κῆμος καὶ φιμῶ τὸ αὐτὸ ἐστίν. Hefychius. Φιμῶ, κῆμος; παρασώμιον, Φιμῶς. Φιμῶς, δεσμώτης, ἐμφράττει, ἄγχει, ἐπισομίζει. Glossar. muteo. Φιμῶμαι. Matth. XXII. 12.

Longus past. III. ἡ μὲν ἐν Νάκῃ μὲν τῷ Δάφνιδος αὐτῇ μίνεσα περιήλυνε τὰς βοῦς, καὶ τοῖς τρίβοις κατεργάσατο τὸν εἶχον. Callimachus H. in Cererem. 21.

ὡς καλέμεν τε καὶ ἐπὶ δράγματα πρῶτα ἀπαχύνει ἀπέκοψι, καὶ ἐν βόας ἦκε πατήσται. Il. v. 495. ὡς δ' ὅτε τις ζεύξη βόας ἄρσανας ἐνυμνέσας τριβέμεναι καὶ λευκὸν εὐτραχέλαρ ἐν ἀλοῇ ῥίμφα δὲ λεπτὴ ἴγνιστο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐρμύκων. Eustathius. ἦρε — παλαιὸν ἀλοητόν, ὡς ἐπὶ ζάων γίνεσθαι πατήσται ποτὶ καὶ συντριβόντων τὰ δράγματα. Xenophon. Oecon. τὰ ὑποζύγια πατιῖν τὸν σίτον ἴλα. Cyrillus in Esaj. I. III. αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνεγκότες ἐξ ἀγῶν ἐπὶ τὴν ἀλῶνα δράγματα, ἵτα βῆς ἐπαφίοντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες καταλεπύονσαι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀσάχνας. Columella II. 21. nihil dubium est, quin equis melius quam bubus res conficiatur. Varro I. 52. apud alios exteritur grege jumentorum inactō, & ibi agitato perticis, quod ungulis e spica exteruntur grana. Aelianus A. N. IV. 25. ὅταν ἀλοητός ᾖ, καὶ σφίρονται περὶ τὸν δῖον εἰ βόας, καὶ πεπληρωμένη τῶν δραγμάτων ἡ ἀλῶς ᾖ, ὑπὲρ τῆς βόας μὴ ἀπογεύεσθαι τῶν εἰσάχων. Philo de Caritate T. 2. p. 400, 9. πάλιν βῆς ἐστὶ πρὸς ἐτίρας χρεῖαν ἀναγκαίαν, κῆαρον δραγμάτων καὶ διακρίσιν σκυβάλων ἀπὸ τῆς γνησίης καὶ χρησίμης. de offerentibus p. 251, 22. εὐμήσεις γὰρ τοσαύτην περὶ τὸ ζῶον ἀκριβοσσίαν, ἀνιττομένην διὰ συμβόλων τὴν τῶν σῶν βελίωσιν ἡδὼν οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀλόγων ὁ νόμος, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν νῦν καὶ λόγον ἐχόντων. Bava Mezia f. 88. De homine circa fructum avulsū de terra unde nobis probatur? argumento a minori ad majus, ex bove Deut. XXV. 4. Nam si bos qui non comedit de eo, quod radicibus haeret, comedit de avulsō, nonne aequiori jure colligitur, hominem qui comedit de eo quod radicibus haeret, comedere posse de avulsō? Quid ad bovem? de quo, ut scis, praeceptum tibi est super obturatione oris ejus? quid dices de homine, de quo non praeceptum tibi est super obturatione oris? erine homini datum praeceptum super obturatione oris ejus? Argumentum est a minori ad majus de bove. Nam si de bove, de quo in vita servando praeceptum tibi datum non est, tamen praeceptum datum est de obturatione oris ejus, nonne aequiori jure colligitur de homine, de quo in vita servando praeceptum tibi datum est, etiam

9 ὃ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπ'· Οὐ Φιμώσεις βῆν ἀλοῶντα. Μὴ τῷ βῶν μέλει τῷ
 10 Θεῷ· Ἡ δ' ἡμᾶς πάντως λέγει· Δι' ἡμᾶς ὃ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἄν-
 11 τρῶν ἄνθρωπος ἢ ὁ ἀλοῶν, ὃ ἐλπίδος αὐτῆς μετέχειν, ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν
 12 τὰ πνευματικὰ ἐσπούδαμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικά θερύσομεν· Εἰ ἄλλοι ὃ
 ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς· Ἀλλ' ὅκ' ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύ-
 τῇ· ἀλλὰ πάντα σέγομεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.
 Οὐκ

ἐπ' ἐλπίδι] — D a prima manu. FG 46. probante T. Beza in annot. Ed. 1. 2.

ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀνθρώπος] ὁ ἐπ' ἐλπίδι ἀνθρώπος ὀφείλει D a prima manu, ὀφείλει ὁ ἐπ' ἐλπίδι ἀνθρώπος ὀφεί-
 λει FG. ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀνθρώπος AC 17. 31. 37. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Euseb. D. II. 4. VII.

1. Origenes Philoc. I. & c. Celf. p. 197. Dial. c. Marcion. p. 32. Damascenus. Cyrillus de Ador. p. 99.
 ὁ prius] — Editio Complut.

τ' ἐλπίδι αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι] ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν AC 10. 17. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque,
 sed posterior, habet editam in margine, Copt. Eusebius II. cc. Origenes II. cc. Cyrillus I. c. & p. 130. Hilarius.
 Hieron. in Esaj. LXV. 10. Hesychius in Levit. XVI. probante J. Millio prol. 681.

μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι] ἐπ' ἐλπίδι μετέχειν 31.

ἐσπούδαμεν] + οὐ D a prima manu.

θερύσομεν] θερύσομεν CDEFG 21. 23. 26. 31. 32. 33. 34. 37. 39. 41. 52. Editio Complut. Versio Vulg. The-
 12. 2. — D.

ἐξουσίας ὑμῶν] ὑμῶν ἐξουσίας ACDEFG 37. 46. Editio Colinaei, Chrysostomus. οὐσίας ὑμῶν J. Vossius, L. Capellus.

ὑμῶν] ὑμῶν 2. 52.

ἐχρησάμεθα] ἐχρησάμεθα A. ἐχρησάμεθα 42. Nilus Thessal. p. 29.

τῇ ἐξουσίᾳ] — 3.

ἐσπούδαμεν] ἐσπούδαμεν 45. Schol. Cod. 19. εἰ δὲ γράφει· ἐσπούδαμεν, ἀντὶ τῆς ἀγαπῶμεν εἰς πᾶν ἐν δὲ ψῆν εἰς τ' ἄλλα,
 ἵνα μὴ τις γινῇ ἐγκοπή. Cyprian. inf. XIII. 7. omnia diligit. probante T. Beza.

ἐγκοπήν] ἐγκοπήν 2.

ἐγκοπήν] ἐγκοπήν 37.

ἐγκοπήν] ἐγκοπήν AC. 46.

etiam de ore ejus non obturando praeceptum tibi
 datum esse?

Anthol. MS. III. 152. αἰλινοὶ ἀκροῦσιν με λιχοῖδι
 τῷτο κἀφῆλαι τῆς διδομένης γράμματος λέγει σοφίης. κυρὸν
 ἐπὶ τῆς τοῦ κατὰ φύσιν, παιδὰ δὲ Μήλας διδάσκοντες θα-
 λῆν κλαῖν ἀπαιδῶν λιθοβόλῃσιν ἄχος καὶ ἰήσονται πατρὶ
 λιπῶσα, ἄρτι, σοὶ δὲ κυρὸν θροφῶν ἡμεῖς.

Deut. XXV. 4. Jer. L. 11. Hof. X. 11. Ma-
 lach. IV. 2. Mich. IV. 13.

10. Est hyperbaton. Qui triturat, debet edere
 & percipere fructum, quem tempore sementis spe-
 raverat: nec tamen anxius esse propter fruges ab-
 sumptas, sed sperare, Deum & aliam sementem &
 aliam messiem daturum suo tempore.

11. 2. Cor. XI. 15. 2. En. IV. 93. Egregiam ve-
 ro laudem & spolia ampla refertis, Tuque puer-
 que tuus: magnum & memorabile numen, Una
 dolo divum si femina victa duorum est. Horatius
 2. S. XII. 283. Quid tam magnum, addens, u-
 num tunc surpente morte, Tibullus I. 7. 4. Angloria
 magna, infidias hominum composuisse Deum? Cic.
 de Fat. 3. Quid autem magnum, & naufragum
 illum sine nomine in rivo esse lapsum? Acad. II.
 quid est magnum? Senec. Epist. 95. Quid est mi-
 randum? Tacitus Agric. 28. magnum & memo-
 rabile facinus ausa.

12. Polybius Leg. 25. p. 1141. ἀσφαλίματα βα-
 σιλεῖσιν ὑμῖν γεινῶντες ὑπολαμβάνομεν, καὶ μάλιστα μετ-
 ἵχοντες τῆς ἡμετέρας ἐξουσίας. Plut. P. Aemilio p. 277.
 B. οὐ τὸ λαβεῖν ἐκ τῆς αἰσχροῦ, ἀλλὰ τὸ μὴ λαβεῖν
 κρείττον, καὶ περισσὴ τῆς ἀρετῆς ἢ οἷς ἐξῆς περιδικυμῶ-
 νος τὸ δόμον. Jos. A. II. 4. 4. καὶ ὡς αὐτῆς μᾶλλον
 διαπόνη μίσσας καθαῖρα, καὶ διαπονής ἐξουσία χρῆσται
 πρὸς αὐτὸν. ὑμῶν i. e. in vos, Jo. XVII. 2. Matth. X. 1.

Sustinemus. Codex D. Sufferimus. Hilarius & Au-
 gustinus. toleramus. inf. XIII. 7. 2. Theff. III. 1. 5.
 Tacemus & continemus nos, nec in querelas erum-
 pimus, quod, quae aliis praestatis, nobis non prae-
 stitistis. Plato Gorgia. p. 336. E. τὴν δὲ ψυχὴν κοσ-
 μῶν ἀπείκασιν τὴν τῶν ἀνθρώπων, ὡς τιτηρμένην, ὥστε οὐ δυ-
 ναμένη εἶναι δι' ἀπειρίαν τι καὶ ληθῆ. Ibucyd. II. 94. καὶ

αἱ νῆες αὐτὰς διὰ χρόνον κατελευθεῖσαι καὶ ἔδωκεν ἐξῆς κα-
 ῖφῶν. Schol. ὕδωρ δηλοῦσι. VI. 72. ἂν τε κρύπτεσθαι δεῖ,
 μᾶλλον ἂν εἰσῆσθαι. Diodor. S. III. 34. διὰ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ψυχῆς πᾶν γίνονται μὲν οἱ μέγιστοι τῶν ποταμῶν,
 γίνοντες τῷ κρυφάλλῃ διαβάσει στρατιωμάτων καὶ ἀμαξῶν.
 XI. 25. οὐ μόνον τὴν ὁρμὴν καὶ βίαν τῶν Ἑλλήνων ἐστὶν
 ἔτι τὸ κατελευθεῖσθαι τῆς, ἥτις τὸ πᾶν τῶν βαρ-
 βάρων, ἀλλὰ πᾶν τὸ ἀντιτεταγμένον ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας.
 Plut. in Mario p. 433. B. τὰς δὲ ἀμνημονίας καὶ ἀσπῆ-
 τας ὑπερεῖ τὰς γνώσεις μετὰ χρόνον. διὸ μὴ τὴν γίνοντες μὴ-
 δὲ διατηρῆτες, αἱ κινεῖ μὲν ἀγαθῶν, πλήρεις δὲ ἐλπίδων,
 πρὸς τὸ μέλλον ἀποβλέποντες, τὸ παρὸν προέχοντες. detran-
 quill. Animi p. 473. D. οἱ δὲ τῇ μνήμῃ τὰ πρότερα
 μὴ γίνοντες, μὴ δὲ ἀναλαμβάνοντες, ἀλλ' ὑπερεῖ τῶν
 p. 476. A. ἐγγὺς ὁ λήθη, καὶ πᾶσι τὸ ἀπονήσασθαι τῇ
 σώματος, ὥσπερ ἐφοκίει μὴ γίνοντες. de Garrulit. p.
 502. C. ὁ εὐριπιδὲς καλῶς ἔπει πρὸς τοὺς ἀσύνετον ἀκροα-
 τὰς· ἔκ' ἂν δυναίμην μὴ γίνοντα συμπιλάναι Σοφῆς ἐπαυλῶν
 ἀνδρὶ μὴ σοφῷ λόγους. p. 508. D. οἱ δ' ἀπὸρρήτοι λόγοι τὰς
 μὴ γίνοντες ἐκπίπτοντες ἀπολλύσιν καὶ διαφθείρουν. Sym-
 pos. VI. 5. p. 691. A. οὐ γὰρ ἔωσαν αὐτὸν, ὥσπερ τὰ
 χάλκεια καὶ τὰ κεράμια τῶν ἀγγείων, διακίπτεται, ἀλλὰ τῇ
 πυκνότητι γίνοντες. de Cupid. Divit. p. 526. C. ἀπορ-
 ράπτει ὥσπερ βαλλαντίν, ἵνα εἶναι καὶ φυλάττειν τὸ εἶ-
 βληθὲν δύνηται. Non posse suaviter vivi secund. E-
 picur. p. 1088. E. καθάπερ οἶνον ἐκ ποτηρῆ καὶ μὴ γί-
 νοντες ἀγγεία — διακίπτοντες. Plat. de Rep. X. 3. τὸ
 ὕδωρ ἀγγείων ἔδωκεν εἶναι. Aristophanes Vesp. 1286. εἶ-
 γυν. Schol. ἀντὶ τῆς συνέχειας. Sophocles σιγῇ εἶναι.
 Galenus ῥήγνυνται τὰ ἀγγεία διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸ ἐν
 αὐτοῖς αἷμα. de Potent. I. ἐναργῶς γὰρ ὁσήμεραι θω-
 ρίσθαι τὰς κύστις ἀπάσας, ἢ τις αὐτὰς ἐμπλήσειν ὕδατος
 ἢ αἵρος, ἔτα θῆσας τὸν τράχηλον πίεζι πανταχόθεν μεμει-
 σας μὴδὲν, ἀλλ' ἀκριβῶς ἅπαν ἵντος ἑαυτῶν εἶναι. de
 facult. medic. simpl. V. καὶ γὰρ τὸ εἶναι τὸν σῶμα
 τὸ εἶναι ἐν ἑαυτῷ, καὶ μὴδὲν ἔξω μεμεισται αἰσθητῶς, ἵνα
 τῶν ἑλλήνων προσηγόρευται εἶναι. Lucian. Dial. Crat. &
 Diog. D. Mort. XI. 4. τῷ πυθμένος εἶναι μὴ δυνα-
 μέν. Schol. δέχεται, βαστάζει. Navigium 11. μὴ γὰρ
 ἀνθρώπος εἶναι, ἀλλ' ὅτι τῶν πάντων ἀπορρήτων καὶ τοῖς ἐ-
 τελεσθῆναι, ὡς εἶσθαι, καὶ εἶναι μεμεισθῆναι. Anthol.
 II.

Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τῆ ἱερᾶ ἐδίδασιν; Οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ 13
 προσεδρεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζον; Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐ- 14
 αγγέλιον καὶ αγγέλλουσιν, ἐκ τῆ εὐαγγελίᾳ ζῆν. Ἐγὼ δὲ ἐδὲν ἐχρησάμην τῶν 15
 Οὐκ ἔγραφα δὲ ταῦτα, ἵνα ἔτῳ γένῃ ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον σπουθεῖν,
 ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζομαι, ἐκ ἔστι μοι καύχημα· ἀ- 16
 νάγκη γάρ μοι ὅπικει. εἰ δὲ μοί ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζομαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν τῷτο 17
 πράσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. Τίς ἐν μοί ἐστιν ὁ μισθός; 18
 ἵνα εὐαγγελίζομαι ἀδάπανον θῶ τὸ εὐαγγέλιον τῷ Χριστῷ, εἰς τὸ μὴ καταχρή-
 σαί τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλευθερὸν γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πάντων ἐμαυ- 19
 τὸν

13. ἐργαζόμενοι] + τὰ DFG 46. Versio Vulg. ἐδίδασιν] + καὶ Versio Syra utraque.
 προσεδρεύοντες] προσεδρεύοντες ACDEFG. 46. Eusebius in Esaj. XIII. 18. & Procopius. (Contra in Esaj. LX.
 7. ut Ed.) Damasceus. θυσιαστηρίῳ postorius] + προσεδρεύοντες 37. 14. διέταξε] συνέταξε 4. a prima manu.
 15. ἐδὲν ἐχρησάμην] ἐ ἐχρησάμην ACDEFG. 37. 46. Versio Copt. Damasceus. ἐκ ἐχρησάμην ἐδὲν 23.
 ἵνα τις] εἰς μὴ A. ἐδὲν D. a prima manu. τίς FG. 26. κενώσῃ] κενώσει ADE.
 16. εὐαγγελίζομαι] εὐαγγελισώμαι bis DEFG. postorius AC. Chrysostomus in Tit. H. 1. Elias Cret. in Nazianz. 46.
 καύχημά] χάρις DEFG Hilarius.
 17. ἔστι] ACDEFG 6. 10. 23. 39. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Origenes in Rom. I. 1. graece. Chry-
 sostratus l. c. T. VI. 88. Cyrillus de Ador. p. 387. Hieronymus in Jerem. XX. 9. probante J. Millio prol. 1458.
 18. μοί] μὴ 13. 23. 26. 30. 36. 39. 46. Versio Vulg. Syr. Hilarius. Cyrillus de Ador. p. 130. probante J. Millio
 prol. 1464. μοί ἐστιν] ἐσσι μοι D. a prima manu FG.
 19. πάντων] — ACD a prima manu 23. 46. Versio Copt. Chrysostomus, Cyrillus de Ador. p. 130. probante J.
 Millio prol. 587. & J. A. Bengelio. κατὰ κράτος] κατὰ κράτος A. + με 30.
 τῇ ἐξουσίᾳ] τῇ ἐξουσίᾳ D a prima manu. FG. 23. ἐξουσίας 46. μοι] μοι F.
 εὐαγγελίῳ] + μὴ D a prima manu. 19. πάντων] + ἐν D. a prima manu.
 πᾶσιν] — 4. a prima manu. ἵνα] + καὶ 3.
 πλείονας] πάντας 46. Versio Syra posterior, & edita in margine. κερδῶν] σῶσω 3. 33. 35.
 20. καὶ] — D a prima manu E 37. ὡς prius] — 39.
 νόμος secundo] + μὴ ὡς αὐτός ὑπο νόμον ACDEFG. 10. 31. 37. 46. Versio Vulg. Syra posterior. Origenes in

II. 13. 20. ἄμωσα μυριάκις ἐπιγράμματα μνηκίτι ποιῶν
 — Ἀλλ' ὁδοῦν κατὰ τῆ Παφλάγονος τὸ πρόσωπον
 Πανταγᾶς, εἰς αἱ τὴν ἰσοῦν ἐδύναμαι. Themistius XXVI.
 p. 312. εἰς αἱ πάντα ἂν εἰδῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ μὴ ἐξ-
 αγγέλλειν. Philo de Abrah. T. 2. p. 37, 49. οὐ σέ-
 γοντες ἐν αὐτοῖς τὰ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν μέγιστα καὶ κάλλη —
 ἐξεφώνησαν. Jof. A. XIX. 1. 3. καὶ γὰρ εἶχε τι θυμοει-
 δες ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ ἐλευθερίῳ, ὅφ' ἔμνηδε εἰς τὴν προσέβασιν
 τῶν βελιμμάτων, πολλοῖς γὰρ ἀνικουώσατο καὶ φίλοις καὶ
 ἄλλοις. 8. ἐπεὶ τὸν ἄνθρωπον οὐ μόνον εἰς αἱ, ὡν πύ-
 θοιτο, προσθησομένη, ἀλλὰ καὶ γνώμην φανερόντος τὴν αὐτῆς.
 13. Od. ε. 101. οἱ τὴν θεοῖσιν ἱερὰ τε ῥέζουσι καὶ ἐξαί-
 τας ἐκατόμβας. Hesiodus Oper. I. 334. Καὶ δύνανται δ'
 ἔρδην ἱερ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἀγνῶς καὶ καθαῖρας. Jof. B.
 V. 13. 6. ἔλεγον, ὡς δὲ μετὰ ἀδείας καταχρῆσθαι τοῖς
 θεοῖς ὑπὲρ τῆ θύης, καὶ τῆς τῷ κατὰ στρατευομένης ἐξ αὐτῆς
 τρέφουσαι.

15. Sophocl. Ajac. 1328. ἐπὶ καλὸν μοι τυτθ' ὑπερ-
 πονεῖν θανὲν προδῆλος μᾶλλον, ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικός.
 Demosthenes Philipp. III. τεθνᾶναι γὰρ μυριάκις κρείτ-
 τον, ἢ κολακίᾳ τι ποιῆσαι φιλέππῳ.

Phaedrus IV. 15. Sinite, inquit, illas gloria va-
 na frui. Cato Hoc faciunt stulti, quos gloria ve-
 xat inanis.

16. Zosimus III. μνημειᾶς — ἐπικειμένης ἀνάγκης.
 Libanius O. V. p. 198. D. δικαστὴς δ' ὑπηρετικὸς νό-
 μοις ἐκ ἂν ὀφείλοιο χάρις· ἀ γὰρ ἦν αὐτῷ κατ' ἀνάγκην
 πράττειν, ἔπραξε. Xenoph. polit. Lacedaem. ἐπι-
 τελεῖναι ἀνάγκην. Demosth. in Epist. Philippi. συλ-
 λαβὼν, καὶ τὰς ἐσχάτας ἀνάγκας ἐπιβίς. Euripides He-
 raclid. 548. ἐκ ἂν θάνομι τῇ τύχῃ λαχὼν ἔγω' χάρις
 γὰρ οὐ πρόστι· Ἀλλ' εἰ μὴ ἰνδύσθε, καὶ βέλτε μοι
 χρῆσθαι προθύμως, τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ Δίδωμι ἐκ-
 στα τοῖς δ', ἀναγκασθεῖσα δ' οὐ.

17. Nicephor. Constant. 612. Ἀναστάσιος δὲ, ὁ τὴν

οἰκονομίαν τῶν μεγίστων ἱερῶν, ὃ σοφία ὁ θεὸς λόγος ἐπὶ αὐ-
 τῶν πραγμάτων πεπιστευμένος. Gal. II. 7.

18. Argute dictum, nullam mercedem accipere,
 haec mea merces est.

Plut. Apophth. p. 189. F. τῶν κόσμων ἀδαπανώτα-
 τος ὅτος ἐστίν.

19. Eustath. in Od. v. p. 502. 33. δηλοῖ, φασιν, ἐν
 φαίνοντι εὐριπιδῆς, εἰπὼν· ἐλευθερὸς δ' ὢν δούλος ἐστὶ τῷ λῆ-
 χῳ, πεπραμένον τὸ σῶμα τῆς φέρης ἔχων.

24. Jof. B. I. 21. 8. πωτατηρικὸς ἀγῶνας καταση-
 σάμενος — πρῶτος αὐτὸς ἄλλα μέγιστα παθεῖς — ἐν
 οἷς οὐ μόνον οἱ νικῶντες ἀλλὰ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν καὶ οἱ τρί-
 τοι τῆ βασιλικῆς πλάττει μετελάμβανον. Lucianus de Gym-
 nas. 13. καὶ αἰσχρύνοντες τὰ κάλλη καὶ τὰ μέγιστα τῇ ψάμ-
 μι καὶ τοῖς ὑπαπίοις, ὡς μήλου καὶ κοτῆς ἐγκρατεῖς γέγοντο
 νικῆσαντες. εἰπὶ μοι, πάντες αὐτὸ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί;
 ἔδαμῶς, ἀλλ' εἰς ἐξ ἀπάντων ὁ κρατήσας αὐτῶν. εἴτ', ὡς
 Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδύλῳ καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης τοσούτοις πο-
 νῶσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι οἱ μὲν νικῶν εἰς ἐστὶ πάντως, οἱ
 δὲ ἡττώμενοι πάμπολλοι, μάλιστα ἄθλιοι πληγῶν, οἱ δὲ καὶ
 τραύματα λαμβάνοντες, καὶ ταλαιπωρούμενοι. Philo Al-
 legor. T. 1. 63, 28. καὶ γὰρ τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλῆ-
 πται παραγγέλλουσιν μὴ κόπτεν, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν λαί-
 νειν, ἵνα πρὸς ἰσχὺν ἐπιδιδῶσιν. — ὁ δὲ ἀθλητὴς [τρέφε-
 ται] καὶ εἰς αὐτὴν πεινᾶσθαι καὶ ῥάψασθαι, παρ' ὃ καὶ ἐν
 τῷ ἀθλητικῷ ἐστὶ τὸ λαινεῖσθαι τροφῇ. omnem pro-
 bium ope liberum T. 2. p. 463, 10. ἀλλὰ γὰρ ὑπὲρ
 κοτῆν καὶ σιλῶν εὐκλῆς ἀγωνισαῖς ἢ τελευτῇ σοφοῖς δὲ
 οὐ πολλῶ μᾶλλον ἐλευθερίας. Dio XXVIII. p. 291.
 B. τὰ γὰρ μὴν θαυμαστότατον ἐν ἀνθρώποις ἀήτητον γινέ-
 σθαι οὐ μόνον τῶν ἀνταγωνιστῶν, ἀλλὰ καὶ πόνος καὶ καύ-
 ματος καὶ γαστρός, καὶ ἀφροδισίων. εἰ γὰρ πρῶτος τέτοις
 ἀήτητον εἶναι τὸν μέλλοντα ὑπὸ μνηδῶς τὸν ἀνταγωνιστῶν
 λειφθήσεσθαι.

Etymol. βραβεῖον λέγεται ὁ παρὰ τῶν βραβευτῶν διδο-
 μένος

20 τὸν ἐδέλωσα, ἵνα τὴς πλεόντας κερδήσω. Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος,
 21 ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τὴς ὑπὸ νόμον κερδήσω· τοῖς
 ἀνόμοις ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἐνομος Χριστῷ) ἵνα κερδήσω ἀνόμους.
 22 Ἐγενόμην τοῖς Ἀδελφεῖν ὡς Ἀδελφῆς, ἵνα τὴς Ἀδελφεὶς κερδήσω. τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ
 23 πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. Γέτο δὲ ποῖα διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκλωανὸς
 24 αὐτῷ γένομαι. Οὐκ οἶδατε, ὅτι οἱ ἐν τὰδ' ἔω τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς
 25 δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον· ἔγω τρέχετε, ἵνα καταλάβῃτε. Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος,
 πάντα ἐγκρατεῖ. ἐκεῖνοι μὲν ἐν ἵνα φθαρτὸν σῶμα λαβώσιν· ἡμεῖς δὲ, ἀφθαρτον.
 26 Ἐγὼ τοίνυν ἔγω τρέχω, ὡς ἐκ ἀδήλων· ἔγω πυκτεύω, ὡς ἐκ ἀέρος. Ἀλλ'

ὕψω-

Joſ. XV. in Cant. I. 4. *Damaſcenus*. *Augustinus* *Nestorius* S. XII. probante *J. A. Bengelio*.
 21. *Θεῷ*] *Θεῷ* ACD a prima manu EFG. 7. & Schol. 26. 31. 37. 42. 46. a prima manu. Editio Colinaei.
 Verſio Vulg. Syra poſterior, *Copt.* *Chryſoſtomus* in Act XXI. 38. *Oecumenius* in eundem locum. *Cyrillus* Act. Eph.
 V. *Iſidorus* II. 138. ter. *Hieronimus* in Gal. II. 19. IV. 4. in Efaj. LIII. 12. *Pſellus* in Pfalm. V. 4. *Hilarius*,
Pelagius, *Origenes* in Cant. I. 4. in Matth. XXII. 24. in Jo. II. 12. *Damaſcenus* in Schol. & 6. 23. *Nestorius* S.
 XII. ap. *Maium* *Mercat*. *Χριςτῷ*] *Χριςτῷ* ſidem. Editio *Eraſmi* 1. *Ald.* Verſio *Syr.* utraque. *Nestorius*,
κερδήσω] *κερδανῶ* AC. ut videtur. FG. 37. 46. + τὴς ἀνόμους AC. *Origenes* in Jo. II. 12.
κερδήσω ἀνόμους] τὴς ἀνόμους κερδήσω D. *κερδανῶ τὴς ἀνόμους* AC. *Origenes* in Jo. II. 12.
 22. *ἐγενόμην*] + δι' ἐ FG. *ἀδελφεῖν*] *ἀδελφεῖν* DEFG.
 23. *ἐγὼ*] — A Verſio Vulg. *Cyprianus* Ep. ad Anton. *Origenes* in Jo. II. 12. *Hilarius*, *Ambroſius* in Pfalm CIV.
Augustinus Ep. 9. *κερδανῶ*] *κερδανῶ* FG. *Clemens* Str. V. p. 407. *Origenes* in Jo. I. i. *Chryſoſtomus* in Act. H. 43.
Ναζιανζηνος in Matth. XIX. 1. & Apologet.
πάντας τινὰς] *πάντας* DEFG. Verſio Vulg. *Syr* *Æthiop.* *Clemens* Alex. *Hilarius*, *Nestorius* S. XII. ap. *Mar.*
Mercat. *Pelagius*, *Tertull.* c. Marc. IV. 3. V. 3. de Monog. 13. *Augustinus* c. Mendacium 12. probante *J. Mil-*
lio. *J. A. Bengelio*.
σώσω] *κερδήσω* *Clemens*, *Macarius*, *Tertullianus*, *Augustinus*, *Hieronimus*. probante *J. A. Bengelio*. *J. Millio* prol. 458.
 23. *τῶτο*] *πάντα* ACDEFG 37. 46. Verſio Vulg. *Copt.* *Chryſoſtomus*, *Hilarius*. *Schol.* *Cod.* 7. probante *J. Mil-*
lio prol. 816. *εὐαγγέλιον*] + τῷ *Θεῷ* 10. + *μετ* 37. *εἰς*] *εἰς* *ἀντὶ* *λέγου* *ὅμιν* FG.
 25. *ἐν*] — G 6. 52. Verſio *Syr* poſterior habet cum aſterisco. *Clemens* Str. III. p. 558. *Irenæus*, *Cyprianus*.
 26. *ἀδήλων*] + *ἐκ* Verſio *Syr* prior, & poſterior cum obelo. *ἀήρων*] *ἀήρων* 18. 38. 49. Editio *Complut.*

ἄλλος σῶμας τῷ νικῶντι. *Hesychius*. βραβεῖον, ἔπαθλον, κερδῆμα, ἀμείβη. *Schol. in Pindari Ol.* I. λέγεται δὲ τὸ δίδωμι γέρας τῷ νικῶντι ἀθλητῇ ἀπὸ μὲν τῶν δίδοντων αὐτὸ βραβεῖον, βραβεῖον, ἀπὸ δὲ τῶν ἀθλούντων ἔπαθλον. *Glossarium* βραβεῖον, palma.

25. *Ephraem* 35. ὅστις δόλομαι νικῆσαι· καὶ γὰρ ἡ τὴς θεῶς, κορυφὴ γὰρ ἐστίν. ἀλλὰ σκόπι καὶ τὰ καθημερινὰ καὶ τὰ ἀκόλῳθα, καὶ ἕως ἔσται τῶν ἔργων. Δι' οὗτακτῶν, ἀναγκοτροφῶν, ἀπέχουσαι περιμύτων, γυμνάζεσθαι πρὸς ἀνάγκην ἐν ἄρα τεταγμένη, ἐν καύματι, ἐν ψύχει, μὴ ψυχρὸν πίνειν, μὴ οἶνον, ὡς ἔτυχεν ἀπλῶς, ὡς ἐκ τῆς, παραδεδωκέναι αὐτὸν τῷ ἐπιστάτῃ, ἵτα ἐκ τῶν ἀγῶνα περιχρῆσθαι. *Galenus* in Hippocr. de morb. acut. I. οἷον νομίζουσιν ἀθλόντες ἐπὶ μὲν ἐν τῷ ἀρῶν τὸν ἄρτον μόνον ἐσθίειν, ἐπὶ δὲ τῷ δειπνῇ κρέας· οἱ δὲ ἄλλοι οἱ ἀθληταὶ καὶ τῶτο ἵτι προσκατόμνυνται. *Pausanias* *Eliac.* II. 7. *Δρομέας* — λέγεται δὲ, ὡς καὶ κρέας ἐσθίειν ἐπινοήσιν, τῶς δὲ τοῖς ἀθληταῖς σιτία τυρὸν ἐκ τῶν θαλάσσιων εἶναι. I. 34. i. *ἰφελῆς* μνηστῆρ ἀπακριβῶσθαι σφισιν πάντα εἰς ἄσκησιν. II. 14. *Decem* mensibus continuis exercebantur. *Ælianus* V. H. XI. 3. & H. A. VI. i. ex *Plat.* de Legg. VIII. Ἰκκας — σφοδρότερον τὸν τῆς ἀθλήσεως χρόνον διαζήσας, καὶ κοκκοασμένη τροφῇ διαβιώσας, καὶ Ἀφροδίτης ἀνακῆς διατελίσσας. *Eustathius* in II. α. p. 1472. 12. διὸ καὶ οἱ ἀθληταὶ τὸν τῷ ἀθλῶν πάντα καιρὸν ἐκ ἀφύπνου πλησίαζουσι γυναιξί. *Themistius* I. p. 5. B. καὶ γὰρ αἰσχροὶ ὑπελαμβάνουν τῆς μὲν Ὀλυμπιασίν ἀθλήσεως εὐμῶλα φυλάττειν αὐτὰς καὶ διαίτη καὶ γυμνασίαις· τὸν δὲ τῆς οἰκονομίας ἀγωνισμὸν ἀφύλακτον ἐκκινῶσαι ταῖς ἡδοναῖς. *Eusebii* oratio pro scholis 13. Si fortissimi viri in sacris certaminibus summo labore atque etiam vitæ periculo solam vocem præconis & coronæ testimonium petunt. *Horatius* A. P. 412. Qui studet optatam cursu contingere metam, Multa tulit fecitque puer, sudavit & aluit; abstinuit Venere & vino.

Dio Chrys. XXXI. p. 335. D. εἰς μὲν σῶμα τῶν ἀφίλων, τὸν μὲν ἴσως ἢ δευτέρων μνηστῆρ, ἡμέτερον τῶτον ἡγήσασθε ἀπεβείν.

26. *Plat.* *Sympos.* p. 1180. C. χρῆν δὲ καὶ πόρον εἶναι — ἵνα μὴ εἰς ἀδελφὸν πολλὰ σπασθῇ ἀνελίσκηται. *Ramus* *Corinth.* II. ὁ δὲ Ἰσθμικός ἀγὼν οὐδὲ ἀναστάται ἐπὶ Μημενίω Κορινθίαν ἐξέλιπεν, ἀλλ' ὅσον μὲν χρόνον ἡμέρωτο ἡ πόλις, Σικυωνίοις ἀγῶν ἐπετέτραπτο· τὰς Ἰσθμίας· οἰκισθῆναι δὲ αὐτὸς εἰς τὴς νῦν οἰκήτορας περιήλθεν ἡ τιμὴ. *Dio Chrys.* XXXVII. p. 458. B. καὶ ἀγῶνα πρῶτον ἐταυθεῖ τεθῆναι φάσιν ὑπὸ τῶν β. θεῶν, καὶ νικῆσαι κάστωρ μὲν σάβαν, καλὰ δὲ διαυλοῦ — Ὀρφεὺς *Κιθάρε*, Ἡρακλεὺς πάμμαχον, πυγμαῖον πολυδικῆς, πάλῃ Πηλεὺς, δίσκον Τηλαμῶν, ἐνόπλιον Ἰφιδεύς. *Eusebius* de Laud. Constant. 6. p. 616. A. ὡς γὰρ καὶ τοῖς ἐπ' ἑλπίδι τῶν βραβείων ἐν ἀγῶνι τὴς δρόμους διεκινῶσι σάβαν ὄρεται τὰ διασημῶτα — ὡς ἂν μὴ εἰς ἀπείρον τις τὴν προσδοκίαν ἐκτείνῃ ἀποκάμει τῇ προθυμίᾳ.

Æn. V. 443. Offendit dextram insurgens Entellus, & alte Extulit: ille ictum venientem a vertice velox praevidit, celerique elapsus corpore cessit. Entellus vires in ventum effudit. *Valerius Flaccus* I. 421. Taurea vulnifico portat celataque plumbo Terga Lacon, saltem in vacuos ut brachia ventos spargat, & Oebalium Pagafeia puppis alumnum spectat, securo celebrantem litora ludo. II. 269. pampineamque quatit ventosis ictibus hastam. IV. 302. Ecce iterum vacuas agit inconfulta per auras brachia. *Ovidius* M. VII. 785. Similisque tenenti Non tenet, & vanos exercet in aëra morfus. *Nonnus* *Dionys.* XXXVII. χεῖρα μῶτην ἐτίτανε, καὶ ἡμερῶν αἶρα τοπταν. *Eustathius* ad II. ψ. 695. χερσὶ λαβὼν ἄρθεσε, ἀνατάσσει καὶ καταφορᾷ χερσὶν, ὥστε καὶ αἶρα, ὃ δὲ λέγεται, ἔδαρον, ἢ καὶ ἐσκαμμάχων πολυμικῶς. & in II. η. p. 530. 26. ὁ μόνος ὡς ἐν σκαμμάχων μαχόμενος, καὶ

ὑπωπιάζω με τὸ σῶμα καὶ δελαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένομαι. 27

Οὐδέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τῆς νεφέλης ἦσαν 1
καὶ πάντες αὐτῶν τῆς θαλάσσης διήλθον· Καὶ πάντες εἰς τὴν Μωσὴν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νε- 2
φέλει

27. ὑπωπιάζω] ὑποπιάζω D. a prima manu E. 22. 28. 29. a prima manu. 31. 36. 37. 41. 42. 46. Clemens Strom. III. p. 558. Nazianzenus c. Eunomian. Chrysostomus MS. in Genes. XIII. Theodoretus in Psal. CXIX. 83. ὑποπιάζω BF. 1. 2. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 20. 21. 23. 26. 30. 34. 39. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Colinaei, Bogardt, Geneva. Stephanus 1. Plantin. Eusebius in Psalm. MS. Ephrem p. 329. Dial. de Trinit. 25. Nazianzenus Apolog. 8. & de pauperum amore. Damascenus. Scholion Cod. 7. ἐκ ἀφίμης φησι, τῇ γαστρὶ καὶ τῷ σῶματι τὰς νύκτας, ἀλλὰ περισφίγγω αὐτὸ καὶ υποτάσσω, probante J. Millio prol. 1204. J. Casaubono. D. Heinio.

ἀλλοις] ἄλλοις P. Faber Agonistic. III. 14. & R. Bentleyus.

1. δὲ] γὰρ ACDEF. 6. 17. 39. 46. Versio Vulg. Copt. Clemens Strom. VII. p. 896. Origenes in Jo. I. 28. Cyrillus Glaphyr. p. 314. Irenaeus IV. 27. Marcion & Epiphanius. Cyprianus, Basilus Eth. 11. Hilarius. probantibus H. Grotio, J. Millio prol. 294. J. A. Bengelio. ἡμῶν] ὑμῶν 49. πάντες ad πάντες] — 1.

2. Μωσὴν] Μωσῆν CF. 1. 3. 14. 37. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plantin. Colinaei. Versio

καὶ τὸ φασιν, αἶρα δαίρων. II. v. 446, τρεῖς δ' ἦρα τύφω βαθεῖαν. Eustathius. ἐξ ἑ εἰληφθαι παροιμίαν δοκεῖ, τὸ αἶρα δαίρειν, ἐπὶ τῶν ἀπράκτοις ἐγχειρόμεναι, τινες μάλιστα ἀπὸ τῶν πυγμαίων τοιαύτην παροιμίαν εἰρησθαι δοκῶσι, οἱ πολλὰς οὐκ εὐσεχεῖντες μάλιστα καὶ τὰς χεῖρας. Dionysius Areop. de nom. divin. VII. μωρεῖται τὰς τῶν ἀθλητῶν ἀπειροκαί, κατὰ τὸ δοκεῖν ἑαυτοῖς καὶ πρὸς ἀπόντας αὐτὰς ἀνδρείως σκισμαρχεῖν, καὶ τὸν αἶρα διακίνοισι πληγαῖς εὐθερίας καταπαύοντες, οἰοῦνται τῶν ἀντιπάλων κικρατηκῆναι, καὶ ἀκακῶς τῶν αὐτῶν ὥς ἡδύτης τῶν ἐκείνων δύναμιν.

Lucianus Gallo. 22. τοῖς καταράτοις οἰκονόμοις διαπυκνέον. Schol. ὡς τὰ διασκαπόμενος καὶ ἐξακρῶν, ἐπὶ καὶ οἱ πύκται περὶ πολλὰ ποιῶνται τὴν εἰς τὸν ἀνταγωνιστὴν βολὴν κατακείρην ποιῶσαι, ἀλλὰ μὴ μάλιστα μὴ εἰς αἶρα δαίρειν, τὴν πυγμὴν πέμψαντα. Hermetim. 33. οὐκ ἐν ἡ τινὰ τῶν ἀθλητῶν ἰδὼ ἀσκήμων πρὸ τῆς ἀγῶνης, λακτίζοντα εἰς τὸν αἶρα, ἢ πύξιν πλὴν τινος καταφέροντα, τὸν ἀνταγωνιστὴν δὴν παύοντα, εὐθὺς ἀκακῶς αὐτὸν ἀγώνιστῃ τῆς αἶρας, ὡς ἀμυχανὸν τινά· Plut. Sympot. II. p. 638.

E. μάλισα — ἐπερχοῖν — οἱ πυκνέοντες — τῇ πυγμῇ. Xenophon. Rep. Laced. πυκνέουσι διὰ τὴν ἔριν, ὅτι αὐτοὶ συμβάλλουσι. Demosthenes Philipp. I. ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκνέουσι, ὥς πολεμεῖται φιλιππῶν. Anthol. II. 1. 2. Ἀλλὰ σὺ πυκνέουσι στρατοφῶν ἐπὶ τέσσαρας ἀράς, οὐκ ἐν ἑαυτοῖς, τῇ διὰ πόλιν γέγονον. & I. ἕτος ὁ νῦν βέλτερος ὀλυμπικός εἶχε τὸ πρόσθεν βῆμα, γένειον, ὄφρυον, ἀτάρια, βλέφαρα. Εἴτ' ἀπογραφάμενος πύκτης ἀπολάλακε πάντα. 14. πᾶσαν ὅσων ἑλλήνων ἀγανθετῶσιν ἀμιλλαν Πυγμαῖς, Ἀφροδίτης πᾶσαν ἀγανθετῶσιν, ἔσχον δ' ἐν πίσσῃ μὴν ἐν ὥστῳ ἐν δὲ πλαταίᾳ ἐν βλίφαρον πυθὸς δ' ὑπὸ τοῦ ἐκφύρου. Seneca Q. Nat. VII. 13. Solvère ista quid aliud est quam manum exercere, & in ventum jactare brachia? Achilles Tatius II. p. 215. σκισμαρχῶν πρὸς τὸν αἶρα. Philo de Cherubin p. 153, 44. κατὰ καὶ φέρει τὰς χεῖρας τὸν ἀντίπαλον ἡγάγεσσι, σκισμαρχῶν τινι παραπλήσιον ὁρῶντα.

27. Theophrast. ep. 36. παίζουσι τὰς ἀνθρώπους οἱ ἔρωτες, καὶ δελαγωγῶσι τὰς ὑπὸ σιλήνῃ παιδὶς ὑπόπτηροι. Theocrit. XXII. 104. μέσας ρυτὰς ὑπὲρ κατ' ὄφρυας ἵλασε πυγμῇ, πᾶν δ' ἀπένευε μετώπον εἰς ὅσιν. 110. ὁ δὲ αἰεὶς πλεγμαῖς πᾶν συνέφωρε πρόσωπον ἀνέκατος πολυδύκεος.

Plato de Rep. IX. μισθωσάμεθα ἐν κήρυκα, ἢ δ' ἐγὼ, ἢ αὐτὸς ἐν εἴπῳ, ὅτι ὁ Ἀρίστωνος υἱὸς τὸν Ἀρίστον τε καὶ διακαιοτάτην εὐδαίμονεσται ἔκρινε. Arrianus Epictet. I. 3. Ἀνὴρ Ὀλύμπια κεκρυμμένος καὶ ἡγανισμένος. AEn. V. 245. Victorem magna praeconis voce Cloanthum declarat. Eusebius de laudibus Constantini p. 618. ὡς ἐν ἀγῶνι ἀθλοῖς παντοῖς τοῖς νικηκόσιν ἀναγορεύσας στεφάνους, ἄλλους ἐφ' ἑτέροις ἀρετῶν βραβεῖσι στεφανοῖ, βασιλεῖ δ' ἀγαθῶν δεσποβείας κοσμησάμενος μάλιστα προητοιμα-

σθαι κηρύττει τῶν ἐπὶ ἀθλῶν τὰ γέγρα. Julianus p. 317. Ὁ Ζεὺς ἤρετο τὰς θεὰς, πότερον χρὴ πῶτα ἐπὶ τὸν ἀγῶνα κηλεύειν — ἐκρυπτεῖν ἔν τ' ἱμῶσι, παρῖται καίσαρα. Chrysostomus T. V. p. 123. εἰπὶ δὴ μοι, παρακαλῶ, ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσι καὶ ἔσχεον ὁ κήρυξ βοῶν μέγα καὶ ὑψηλόν, λέγων· εἰ τις οὕτως κατηγορεῖ, μὴ δόλος εἴη· μὴ κλέπτης· μὴ τρόπον ποιεῖν· Philo de agricult. T. I. p. 317, 32. B. μὴ ἐπιτρέψῃς μὴδὲ κήρυκα κηρύξαι, μὴδὲ βραβεύτῃ στεφανῶσαι τὸν ἐχθρόν, ἀλλ' αὐτὸς παρελθὼν τὰ βραβεῖα καὶ τὸν φούρικα ἀτάδους καὶ στεφάνωσον, εἰ θέλεις καὶ ταῖς ταυρίαις ἀνάδωσον, καὶ κήρυξον αὐτὰς μεγάλῃ καὶ ἀρρήκτω φωνῇ κήρυγμα τοῖς τὸν ἐπιθυμίας καὶ θυμῷ καὶ ἀπολασίαις, ἀφροσύνης τε αὐ καὶ αἰδοῦς προετίθει ἀγῶνα, ὃ διαταί καὶ ἀβλοῖται, ἡτήναι μὴ ἐγὼ, ἰσχυρὸς δ' ἐσσί. Pollux III. 30. ἐστεφανώθη, ἐκρυπτεῖ.

ὑπωπιάζειν & αἶρα δαίρειν opponuntur. Illud est certus ictus infligere, hoc aberrare.

1. 2. Pindarus Pyth. I. 40. τὰς δ' ἐπιγύονται μὴ ἀπλάτῃ πυρὸς ἀγνοῦνται ἐκ ραχὶς πάγας, ποταμός δ' ἀμείραισι μὴν προχέοντι ῥέον καπνὸς Αἰθῶν, ἀλλ' ἐν ὀρφαιῶσι — φλῆξ. A. Gellius XVII. 10. Ufu veniebat, oculisque videbatur interdum fumare Aetnam, noctu flammigerare. Tzetzes in Lycophron. 177. ἐν τῇ Σικελίᾳ ἡμέρας μὴν καπνὸς φαίνεται, κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς πυρ. Macrobius Sat. V. 17. Pindarus veritati obsecutus dixit, quod res erat, quodque illic oculis deprehenditur, interdum fumare Aetnam, noctu flammigerare. Theocrit. III. 88. νομίζουσι δὲ οἱ ἐκείνη ἀνθρώποι ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ὡς ὁ Ἥφαιστος χαλκίον, ὅτι τὴν νύκτα φαίνεται πυρὸς ἀναδιδέσθαι πολλόν, καὶ τὴν ἡμέραν καπνόν. In castris idem, observatur. Vegetius III. 5. Si divisae sint copiae, per noctem flammis, per diem fumo significant sociis, quod aliter non potest nunciari. Frontinus II. 5. Arabes, cum esset nota consuetudo eorum, qua de adventu hostium interdum fumo, noctu igne significare constituerant. Q. Curtius V. 2. 7. Perticam, quae undique conspici posset, supra praetorium statuit: ex qua signum eminebat pariter omnibus conspicuum. Observabatur ignis noctu, fumus interdum. II. σ. 207. 14. Schol. ἔθος τοῖς ἀρχαίοις τὰς πολυμηνέας τῇ μὴν ἡμέρᾳ καπνὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν διγύρειν, τῇ δὲ νυκτὶ φλόγα· τὴν ἀπὸ τῶν περιόκων βοηθείαν καὶ συμμάχων ἐπικαλεμένους, ὅδεκα γὰρ ἦν εὐρεθεῖσα σάπτινξ. Eusebius. ἡμέρας μὴν καπνὸς ὑψέμενος πλεονεχῶς πυρὸς ὁράται — νύκτωρ δὲ, τῇ καπνὸς λαθάνοντος διὰ τὸ σκότος, ἀναλάμπει τὸ πυρ. & in Od. α. p. 20. 13. ὁ μὴν καπνὸς ἐν ἡμέρᾳ μάλιστ' ἀνέστη.

2. Pirke R. Eliezer 44. R. Zacharia: Columna nubis circumambiebat castra, ut murus cingit urbem. Neque poterat hostis ad eos pervenire: cui-

cum-

ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. Ἄλλ' ἐκ ἐν τοῖς πλείοσι αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· κατεστρώθησαν. γ' ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ὅπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς καὶ κείνοι ἐπεθύμησαν. Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν ὡς γέγραπται· Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. Μηδὲ πορνεύομεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. Μηδὲ ἐκπειράζομεν τὸν Χριστόν· καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπέερασαν, καὶ ὑπὸ τῶν φεων ἀπώλοντο. Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ

~ Κύριον

ὕπὸ

- ἡ δὲ πέτρα] πέτρα δὲ FG.
 5. εὐδόκησεν] εὐδόκησεν A. 31.
 6. τύποι] εἰς τύπον 46. τύπος 49.
 7. εἰδωλολάτραι] εἰδωλολάτραις G.
 καθὼς] + καὶ D a prima manu Versio Syr.
 ὡς] ὡς περ AD. ex emendatione 1. 21. 26. 30. 34.
 Plantia. Chrysostomus. + καὶ Versio Syra posterior.
 ἐκάθισεν] ἐκάθισαν 21.
 8. πορνεύομεν] ἐκπορνεύομεν D a prima manu FG.
 ἐπόρνευσαν] ἐξεπόρνευσαν D a prima manu, EFG. 4. 19. ex Num. XXV. 1.
 ἔπεσον] ἔπεσαν AD a prima manu EFG. 26. 37. Theodoretus.
 εἰκοσιτρεῖς] εἰκοσι τέσσαρες 37. Versio Armen. Syra posterior & editam in margine, Codices Latini. prob. W.
 Musculio.
 χριστὸν] θεὸν A ex emendatione. Versio Æthiop. Slavonica. probante H. Grotio. κύριον C. 31. 39. 46. Versio Armena. Syra posterior in margine, Copt. MS. Chrysostomus T. VI. 73. Cassiodorus, Sedulius, Damascenus in l. & ier. α. 5. & π. 25. Theodoretus, Epiphanius H. 42. p. 358. ὁ δὲ Μαρκίων ἀντί τῶ κυρίου χριστοῦ ποιεῖται. χριστὸν δὲ καὶ κύριον ταῦτον ὑπάρχειν, καὶ μὴ δοκῆναι τῷ Μαρκιῶνι. Epistola Synodi Antioch. ad Paulum Samosat. ubi tamen videtur legendum χριστὸν. τῷ χριστῷ 23. ex emendatione.
 Non equidem nescio, clarissimum Epiphaniū testimonium a pientia que hodie in dubium vocari, idque duplici potissimum de causa. Primo enim dicunt, Irenaeum, qui certe Marcionis corruptelas non sequitur, sed refellit, l. IV. 45. legisse ut hodie legitur: neque tentemus Christum. At ostenderunt alii, licet in Irenaeo edito ita nunc legatur, ex toto tamen contextu manifestum esse, Irenaeum legisse: neque tentemus dominum; cum in eo sit, ut probet, unum eundemque esse Deum Judaeorum in V. T. & Christianorum in Novo. Secundo observant, hanc lectionem Marcioni tribui non posse, quia cum ejus Systemate non melius consistat quam altera; five enim per Dominum intelligas Deum patrem, five Jesum Christum, & tuam interpretationem in ipsum contextum recipias pro κύριον substituendo θεόν vel χριστόν, aequè everteretur opinio Marcionis statuentis & Deum patrem & filium ejus Jesum Christum Judaeis in V. T. aequè inco-gnitum fuisse. Quomodo ergo fieri potuit ut Marcion scriberet: μηδὲ ἐκπειράζομεν τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπέερασαν, ἔτι ὑπὸ τῶν φεων ἀπώλοντο; Speciosa haec obiectio nihil aliud probat, nisi Marcionem, dum κύριον in χριστόν mutavit, locum quidem corrumpere incepisse, sed, ne a semet ipso turpiter dissentiret, etiam verba sequentia hujus commatis delere debuisset: id autem Marcionem non fecisse, minime evincit; neque video, quibus vel rationibus vel testibus aut probetur aut probari possit, in Apostolico Marcionis lectum fuisse, Judaeos. quod Christum in deserto tentassent, periisse.
 καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπέερασαν] καθὼς αὐτὸν τινες ἐξεπέερασαν 23. ex emendatione.

D. Mar. 63. πηγὴν — ἀναδοθῆναι ἰάσω πατάζας τῇ τρι-
 ακῇ τῇ πέτρᾳ. Judaeis, qui aquas Nili biberant, & in
 Agypto fontium scaturigines nullas viderant, non
 potuit non valde mirum videri, cum aquas ex petra
 profluentes aspicerent; quod tamen etiam φυσικῶς
 fieri experientia testatur, & Aristoteles observat.
 Meteor. I. 2. Euripid. Bacch. 703. θυρὸν δὲ τις λα-
 βῶσ' ἔπεισεν εἰς πέτραν, ὅθεν δροσὴς ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
 Plut. Æmil. p. 262. D. ὁρῶν δὲ καὶ πέτρας πηγῇ ρε-
 γείσης ἐκπηδῶσε ρεῦμα λαβρὸν ὕδατος, εἴτα ἐπέλιπεν.

Philo pejorem insidiari melioribus T. 1. p. 213,
 29. μέλι ἐκ πέτρας. Deut. XXII. 13. Πέτραν τὴν ἐπὶ-
 ρὴν καὶ ἀδιάκοπτοι ἐμφάνειν σοφίαν θεῶν, τὴν τροφὴν, καὶ
 τὴν τροφὴν, καὶ περὶ τὸν τῶν ἀφάρτων διαιτῆς ἐφικμέ-
 των, — τὴν πέτραν ταύτην ἐτέρῃ συναντησίᾳ χάριτος
 καλεῖ μύνη, τὸν πρὸς τὸν τῶν ὁρῶν λόγον θεῶν. al-
 leg. III. p. 82, 10. ἡ γὰρ ἀκρότομος πέτρα ἡ σοφία
 τῷ θεῷ ἐστὶν — ἐξ ἧς ποτίζει τὰς φιλοθείας ψυχὰς. Tar-
 gum Elaj. XVI. 1. Affert dona Messiae Israelita-
 rum, qui robustus erit, propterea quod in deserto
 fuit rupes Ecclesiae Zionis.

5. Herodot. IX. 75. ὡς δὲ τοῖσι ἔλλοσι ἐν πλατείᾳ
 σι κατέρωσαν οἱ βάρβαροι. Xenophon. Paed. IV. οἱ δ'
 αὖ Πέρσαι — πολλὰς κατέρωσαν. Ælianus A. N.
 VII. 2. λοιμὸς δὲ αὐτὴν ἔφω συλλαβὴν κατέρωσα, καὶ
 πλὴν ἐνός, οἱ πάντες ἀπολάσιν. Xenophon. Hell. V.
 τὸν Λακεδαιμονίων ὑπαρχοὺς καταβάλλουσιν ἀπὸ τῆς ἔκπυ, καὶ

κίμωνος πολλὰ κατέρωσαν, καὶ ἄλλους ἀπέκτειναν. Num.
 XIV. 16.

6. Xenophon. πολλὰς ἐπιθυμίας, καὶ ἄγους, καὶ
 ξένης λαβάν. & Apol. ἐπιθυμητὴς αὐτῆς. Theocrit. X.
 17. εὖρε θεὸς τὸν ἀλτὶρον. ἔχεις πάλαι, ὦν ἐπιθυμίας. Schol.
 παροιμία — ὁ δὲ νῆς, ἀμαρτανῶ σοι ὅτι δικαίως πε-
 ρὶ ἡλθε τὸ θεῖον, ὅθεν καὶ περιπίπτωκας, οἷς ἐπιθυμίας, κα-
 κοῖς. Plato Meno. ὅταν τινος, οἱ τῶν κακῶν ἐπιθυμί-
 σιν, ἐτέρων δὲ οἱ τῶν ἀγαθῶν. Libanius Epist. 295. ἐπι-
 θύσας τὴν τῶν καλῶν ἐπιθυμίαν. Pollux III. 69. ἐραστὴς
 καὶ συνεραστὴς δὲ καὶ συνεπιθυμητὴς, ὡς ὁ Πλάτων. ἐκ οἶδα
 δὲ εἰ καὶ ἐπιθυμητὴς. V. 165. ἐπιθυμητικῶς ἔχω, τῷ
 γὰρ καὶ μόνον ἐπὶ ἥρην ἔχει, καὶ νόμον τῶν ἐπιθυμητῶν.
 VIII. 7. τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμητῶν.

7. Ludere aliquando lasciviam significat, aliquan-
 do saltationes impudicas, Judaeis idololatriam. Ar-
 rian. 91. Sepulcrum Sardanapali: σὺ δὲ, ὁ ζῆς, ἔ-
 σθις, καὶ πίς, καὶ παῖς, ὡς τ' ἄλλα τὰ ἀνθρώπων ἐκ
 ὄντα τάδε ἔχει — καὶ τὸ παῖς ραδιουργότερον ἐγγενέ-
 σθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίᾳ ὀνόματι. Petronius II. inve-
 nit me cum fratre ludentem. Maximianus. Cum
 media tantum dilexi ludere forma. Tertullian. de
 Jej. 6. Surrexerunt ludere. Intellige S. Scriptu-
 rae verecundiam, ludum nisi impudicum non de-
 notasset. Horatius Od. II. 12. Quam nec ferre pe-
 dem dedecuit choris, Nec certare joco, nec dare bra-
 chia ludentem nitidis virginibus sacra Dianae cele-
 bris

11 ὑπὸ τῆ ὀλοθρευτῆ. Ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς νθεσίαν
 12 ἡμῶν, εἰς ἑς τὰ τέλη τ' αἰώνων κατήνησεν. Ὡστε ὁ δοκῶν ἐξάναι, βλεπέτω μὴ πώ-
 13 ση. Πειρασμός ὑμᾶς ἔκ ἐίληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπων· πειρᾶς δὲ ὁ Θεὸς, ὅς ἔκ ἐάσει ὑμᾶς
 14 πειραθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τ' ἔκβασιν, τῇ δὲ
 15 ὥστε φρονίμοις λέγα· κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. Τὸ ποτήριον τ' εὐλογίας ὃ εὐλογῶμεν, ἔχι

κοι-

καὶ prius] — ACD a prima manu. FG. 2. 19. 23. 28. 30. 36. 37. 46. 53. 55. Codices Stephani. Versio
 Vulg. Copt. Irenaeus, Hilarius, probante J. Millio prol. 987.
 αὐτῶν] — 2. αὐτῶν 7. 19. 55. Editio Erasmi 1. Ald. Chrys. in Pf. XLV. Erasmus. „Si legimus αὐ-
 „ τῶν id est eum, ex hoc loco declaratur Christi divinitas, quem a Judaeis tentatum dicit, priusquam hominem
 „ assumeret — Si legis αὐτῶν sensus erit, ne nos tentemus Christum, sicut olim Judaei tentaverunt Deum”.
 ab ἀπώλοντο ad ἀπώλοντο] — 1.
 10. γογγυζετε] γογγυζῶμεν DEFG 17. Chrysostomus in 1. Theff. H. 8. & T. V. 51.
 καὶ prius] — ACDEFG. 17. 31. 37. 39. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque. Basilius Eth.
 11. Damascenus, Hilarius, probante J. Millio prol. 987. ἀπώλοντο] ἀπώλοντο A.
 ὀλοθρευτῆ] ὀλέθρε FG. ὀλεθρευτῆ D. 11. ταῦτα δὲ πάντα] πάντα διὰ ταῦτα DEFG 46. Irenaeus.
 πάντα] — A Marcion ap. Tertullian. V. 7. Dial. c. Marcion. Hippolytus in Sufann. 17. Cyrillus c. Nestor. c. 95.
 τυπῶν] τυπικῶς ACF 10. 23. 31. 46. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Bezae, Syra posterior in margine, Arab.
 Origenes in Jos. H. 24. in 1. Reg. I. in Ezech. H. 12. prooem in Matth. Philocal. 1. c. Celf. p. 192. Marcion,
 Irenaeus IV. 28. 45. Hippolytus in Sufan. Chrysostomus in Psal. CXLI. Nyssenus prooem. in Cant. de Virginit. 18.
 Ephrem in Lot. Basilius de Sp. S. 14. de Bapt. 1. & 2. 38. Nazianzenus in Epiphania. Cyrillus in Mich. p. 459.
 de Ador. p. 514. in Malach. p. 861. Glaphyr. 261. c. Nestor. 95. in Esaj. 302. 55. in Ose. 46. Epiphanius H.
 33. Cyrillus Hierof. Cant. p. 236. Theodoretus in Zach. II. 8. Marcus ad animam. Dorotheus 23. Theophylactus in
 Mich. VII. 15. Hieronymus in Eph. VI. 12. & Fabiolae. Macarius H. 47. Proclus, Procopius in Esaj. XLII. 23.
 συνέβαινον] συνέβαιναν 10. 23. 31. 46. 47. Editio Colinaei. πρὸς prius] εἰς 31. Epiphanius.
 ἡμῶν] ἡμῶν Editio Ald. εἰς] πρὸς 41.
 κατήνησεν] κατήνησαν 3. κατήνησεν DFG. 39. 46. Origenes Philoc. 1. Basilius de Bap. 1. & 28. Cyrillus
 c. Nestor. & in Esaj. 556. 653. 13. ἡμᾶς primum] ἡμᾶς 37.
 εἰληφεν] καταλάβη FG. Versio Vulg. Hilarius, Augustinus, Sedulius, Primasius.
 πειρᾶς] δυνατός 44. Procopius in Esaj. XLIX. 10. ἐάσει] ἀφίσει DEFG. ἡμᾶς secundo loco] — 30.
 ὑμᾶς πειρασθῆναι] πειρασθῆναι ὑμᾶς 37. ὃ] + ὃ FG.
 ποίησαι] ποιῆσαι 30. καὶ] — 3. δύνασθε] + ὑπενεγκῶν G.
 ἡμᾶς tertio loco] — ACDEFG. 32. 46. 47. 52. Versio Syra utraque. Origenes de Orat. 18. Chrysostomus in
 Act. H. 42. Basilius Eth. 62. Epist. 200. Cyrillus de Ador. p. 155. Glaphyr. p. 109. 138. in Esaj. p. 272. 671.
 Macarius de patient. 7. de libert. 13. probante J. Millio prol. 681.
 ὑπενεγκῶν] ὑπενεγκῶν 33. 35. ὑπενεγκῶν Editio Erasmi 1. Ald. 38. Editio Complut. Plantin. Genev.
 14. διόπερ ἀγαπητοὶ μὲς] διό, ἀδελφοὶ μὲς ἀγαπητοὶ G. ἡμῶς] ὃ] ἐν D. a prima manu.
 15. Φρονίμοις] + ὑμῶν DE. εὐλογῶμεν] εὐλογῶμεν D. a prima manu.
 16. εὐλογίας] εὐχαριστίας FG.

bris die. III. 15. 4. Maturō propior define funeri inter
 ludere virgines. Virgilius. Ecl. VI. 27. Tum
 vero in numero Faunosque ferasque videres lude-
 re. 3. Esrae V. 3. μετὰ μουσικῶν τυμπάνων καὶ αὐλῶν,
 καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καίοντες. Pirke Eliezer 47.
 Raf dixit: quotiescunque Israhelitae in deserto di-
 cuntur confedisse, semper intelligendum est de Idol-
 olatria S. D. Ex. XXXII. 6. Levit. XXV. 1.
 Bereschith R. LIII. 15. R. Akiba docuit: non est
 lusus nisi impudicitia S. D. Gen. XXXIX. 14. 17.
 R. Ismael tradidit: vox haec ludere non significat
 nisi idololatriam S. D. Exod. XXXII. unde disci-
 mus, Saram matrem nostram vidisse Ismaelem aed-
 ificantem βωμὸς, & locustas captas super iis offe-
 rentem? Schemoth R. I. Cum Ismael esset anno-
 rum XV. imaginem quandam ex platea fumfit, cum
 illa lusit, eamque coluit, quemadmodum alios illud
 facientes viderat: statim secutum est, quod dicitur
 Gen. XXII. 9. Vox ludentem denotat cultum
 idololatricum S. D. Ex. XXXII. Tanchuma f. 46.
 3. Vinum perducit homines ad idololatriam S. D.
 Jes. XXVIII. 7. qualisnam vero aberratio intelli-
 gitur? Illa, quando Israhelitae dixerunt: Hi sunt dii
 tui Israhel. S. D. Ex. XXXII. Targum surrexerunt
 ludentes cultu idololatrico. Schemoth R. XLII. non
 est lusus nisi Idololatria.

9. Ex. XVII. 27. Deut. VI. 16. Judith. VIII.
 12. Sir. XVIII. 23. Psal. LXXXVIII. 18, 56. &

XCV. 10. CV. 15.

Menander Ephefus ap. Jos. c. Apion. I. 18. ὁ
 τος ἀπώλετο ὑπὸ τῷ ἀδελφῷ φίλτο. Plinius H. N. XI.
 73. Jecur M. Marcello circa mortem, quum pe-
 riit ab Annibale, defuit in exitis. & comm. 10.

10. Heb. X. 25. Sap. XVIII. 22. 25. Targum
 Hierof. Moeris. IV. 26. 25.

11. Moeris. νεβέτης, Ἀλικῶς νεβεία, ἑλληνικῶς.
 Thomas. νεβέτης, οὐ νεβεία. Philo de V. Mos. T.
 2. p. 99, 28. ἕνα δ' ἡμιφλεκτα δέροντι, τὴς τύπης τῶν
 κεραυνίων τραυμάτων εἰς νεβείαν τῶν ὀρώντων ἐπιφερόμενα.

12. Xiphilinus p. 18. πεπρωκὸς ἄλλος τὸν ἐτηκότος
 ἀπικίντυν.

13. Od. ε. 410. ἔκβασιν οὐκ φαίνε' ἄλλος ποιοῖ
 θύραζε. Apollonius II. 1051. ἔκ ἑλπομαι ἕως τούτου
 ἐπαρκεῖσθαι εἰς ἔκβασιν.

Isocrates τὸν δὲ τῶν ὁμιλητικῶν τρόπον πάντες ἡ-
 δέως ὑποφύρουν. Xen. in Hipparch. ἐπιμνηστικῶν μὲν,
 ὅπως τρέφονται οἱ ἵπποι, ὥς ἂν δύνανται ποικίλας ὑποφύρειν.
 Oecon. καὶ εἰσφοράς σοι τοσαύτας ἐπιτάξουσιν, ὥσας οὐ
 ῥαδίως ὑποίσεις εἰς τὸ ῥᾶν ὑποφύρειν τὰ ἐμὸν ἀναγ-
 καία πράγματα. Galenus ex Hippocr. Epidem. II.
 ἀποσάσεις ἐγγύς τῃ μύτι, ὥς ὑποφύρειν μὴ δύνασθαι,
 ἢ μύτις, ὥς μὴδὲν ἀφίλειν. Plato de Legg. IX. εἴποι
 δὲ τίς πάντῃ ὑπὸ γέροντος πλεονέχῃ ῥαθυμῶς ἀργὴν ὑποφύρειν.
 Appianus Hispan. p. 529. ἄξιόν ἐστι σε προτείνειν τὰς
 φιλευθροπότερας τῶν κακῶν ἡμῶν, ὃ καὶ δυνατὸν ἐστιν ἐνεργεῖν.
 Diogenes L. Lycon. V. 69. εἰάν μὴ δυνῶν τὴν ἀρρω-
 σίαν

κοινωνία τῆ αἵματ^ο τῆ Χριστ^ο ἔστι; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, ἐχὶ κοινωνία τῆ σώμα- 16
 τ^ο τῆ Χριστ^ο ἔστιν; Ὅτι εἰς ἄρτ^ο, ἐν σώμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν. οἱ γὰρ πάντες ἐκ 17
 τῆ ἐνὸς ἄρτε μετέχομεν. Βλέπετε τὸ Ἰσραὴλ χεῖ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐοδίζοντες τὰς θυ- 18
 σίας, κοινωνοὶ τῆ θυσιαστηρίᾳ εἰσὶ; Τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλον τί ἔστιν; ἢ ὅτι εἰδωλό- 19
 θυτον τί ἔστιν; Ἀλλ' ὅτι ἂ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίαις θύει, καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ 20
 ὑμᾶς κοινωνοὺς τῇ δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον 21
 δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων. Ἡ ὡραία 22
 λῃ-

τῆ αἵματ^ο τῆ Χριστ^ο ἐστὶ] ἐστὶν τῆ αἵματ^ο τῆ Χριστ^ο A Versio Syr. Cyrillus Act. Eph. V. c. Nestor. III.
 Χριστ^ο prius] κυρίῳ Versio Syra posterior in margine. ab ἐστὶ ad ἐστὶ] — 4.
 τὸν ἄρτον] ὁ ἄρτ^ο G 3. 5. Versio Vulg. Chrysostomus.
 τῆ Χριστ^ο posterior] τῆ κυρίῳ D a prima manu EFG. 21. Versio Vulg. Dialogus c. Marcion. Hilarius. Theodoret. αὐτῷ 30.
 τῆ σώματ^ο τῆ Χριστ^ο ἐστὶ] ἐστὶν τῆ σώματ^ο τῆ Χριστ^ο A Versio Syr. Cyrillus. Act. Eph. V.
 17. ἄρτε] + καὶ τοῦ ποτηρίου DE. καὶ τοῦ ἐνὸς ποτηρίου FG. Codices Latini. Hilarius. Beda. Correctorium Bi-
 bliorum: Glossa exponit, Graeci & antiqui non habent. 18. οὐχὶ] οὐχ. ACD a prima manu. FG. Chrysostomus.
 ἐοδίζοντες] ἰσθοντες D a prima manu.
 19. εἰδωλον τί ἐστὶν] ἢ ὅτι εἰδωλόθυτον τί ἐστὶν A. εἰδωλόθυτον τί ἐστὶν; ἢ ὅτι εἰδωλον τί ἐστὶ; C a
 prima, ut videtur, manu. 21. 37. 46. Editio Colinaei. Versio Copt. Vulg. Aethiop. probante J. A. Bengelio.
 εἰδωλόθυτον ἐστὶ τίς; οὐχ ὅτι εἰδωλόθυτον ἐστὶ τίς FG. εἰδωλόθυτον ἐστὶ τίς; οὐχ ὅτι εἰδωλον ἐστὶ τίς DE. Hilarius, Au-
 gustinus de Mor. Manich. II. Tertullianus de Spectac. 13. de corona milit. 7. ἰσθοντες τί ἐστὶν, ἢ εἰδωλόθυτον
 τί ἐστὶν Marcion. εἰδωλον τί ἐστὶν quidam ap. Augustin. c. Adversar. legis & prophetarum I. 19. minus ille po-
 fuerit, aut minus codex ejus habuerit, & ideo tantummodo posuit: quia idolum est aliquid.
 20. ἀλλ' ὅτι] ἀ δὲ DE. ἀλλὰ δὲ FG. Augustinus & adversarius legis & prophet. I. c.
 θύει prius] θύουσι ACDEFG 31. 37. 46. Eusebius P. IV. 16. Marcion & Epiphanius.
 τὰ ἔθνη] — DEFG. Eusebius, Augustinus & Adversar. L. & P. Tertullianus de Spectac. 13. de Cor. mil. 7.
 Hilarius. probante J. Millio prol. 459.
 θύει posterior] θύουσιν CDEFG 17. 37. 46. Eusebius, Marcion & Epiphanius.
 θύει καὶ οὐ θεῷ] καὶ οὐ θεῷ θύουσιν A 37. 46. Eusebius, Augustinus.
 κοινωνοὺς τῶ δαιμονίων] δαιμονίων κοινωνοὺς D. δαιμόνιον κοινωνοὺς FG. κοινωνοὺς τῶ δαιμονίων Editio Eras-

φίλον πρῶτον ὑπονεύειν. Aristides in Reg. p. 64. βίβλιν δὲ
 εὐκαλίαν καὶ διαίτης εὐτέλειαν τις ἔτος ἀνδρείος, ὥστε ῥαδίως
 ἔσθαι δύνασθαι αὐτὸν ὑπονεύειν;

16. Beresith R. XCI. Kobleth R. VIII. 12.
 dixit eis Rex Jannaeus: miscete illi calicem bene-
 dictionis. Dixit: quid benedictionis? dicemusne: be-
 nedictus qui de suo cibavit Jannaeum? anne dicam:
 benedictus qui cibavit nos, cum non ederim? Dixit:
 date ipsi edere. Postquam edit, dixit: qui cibavit
 nos de suo. Beresith R. VIII. 15. in Gen. I. 28.
 Et benedixit illis Deus. Dixit R. Afhu: accepit
 Deus S. B. calicem benedictionis, & benedixit eis.
 Pesachim f. 119. 2. Postquam ederunt & biberunt,
 dabitur Abrahamo patri nostro calix benedictionis
 ad benedicendum. Sota VII. 27. Gemara apud
 Wagenfeil. Dixit R. Josua f. Levi: non traditur
 calix benedictionis ad benedicendum nisi ei, qui
 oculo est bono S. D. Prov. XXII. 9. Buxtorf.
 Synagog. XII. p. 262. Postquam exemta fames
 epulis, mensaeque remotae, oportet patrem familias
 vel Rabbinum, vel peregrinum hospitem, si quis
 adfuit, Gratiarum actionem a mensa recitare — ad
 hanc requiritur quoque poculum vini, quod vocant
 poculum benedictionis mensae. Decem ejus requi-
 sita numerant Thalmudici, e quibus haec hodie
 sunt in usu &c. Gratiarum illa actio prolixa con-
 stat oratione — Ad haec ii, qui discubuerunt, A-
 men elata & contenta voce respondent.

Demosthenes de fals. Legat. ὅς νόμος διὰ τὰς εὐεργε-
 σίας, ὥς ὑπὲρξαν εἰς ἡμᾶς, ἐν ἅπασιν τοῖς ἱεροῖς ἐπὶ ταῖς θυ-
 σίαις σπονδῶν καὶ κρατήρων κοινωνίας ποιούμεθα, καὶ ἔδετε,
 καὶ τιμᾶτε ἐξ ἰσῶς τοῖς ἡρώσι καὶ τοῖς θεοῖς. Plud. de
 Am. frat. p. 481. D. ἡ δὲ πρὸς ἀδελφὸν [ἔχθρα] ἣ
 θυσιῶν τε κοινωνίᾳ ἀνάγκη, καὶ ἱερῶν πατρῶν, ὁμοτάτων τε
 γινώσθαι, καὶ πρὸς συνόικον ἢ γύμνασιν χωρίων. Aristides in Se-
 rapid p. 54. καὶ θυσιῶν μόνον τέτταρ' αἰῶνα διαφέροντας κοινο-
 ῦσιν ἄνθρωποι τὴν ἀκριβὴ κοινωνίαν, παλῶντες τε ἐφ' ἑαυτῶν,

καὶ προϊστάμενοι δαιτύμονα αὐτὸν καὶ ἐσιέτορα. Philostratus
 p. 40. ἀνεχώρησε τῆς θυσίας, ὥς μὴ κοινωνίᾳ τῆ αἵ-
 ματος. p. 207. βῆν ἀπαιθρακίῳ τήρῳ, καὶ κοινῶσι τῷ
 καπνῷ ἡμῶν. Valerius Max. VI. 2. Scipio Jovis epu-
 lo cum Graccho concordiam communicavit. Sab-
 barh f. 70. 2. Dixit R. Nachman; dixisse Rab-
 bam f. Abu: In calice benedictionis oportere, ut
 sit quarta pars quartarii, ut misceant eum, & con-
 sistat in quartario. 77. i. dixit Rabba: omne vi-
 num, quod non portat tres partes aquae ad unam
 vini, non est vinum.

17. Philo de Decal. p. 705, 5. καταλαμβάνει τὴν
 τῆ σώματος κοινωνίαν. p. . . εἰ ἡ κοινωνία τῆ σώμα-
 τος μέρων.

Jamblichus de V. Pythag. 18. τὸ γὰρ ἀρχαῖον βαρ-
 βαρικῶς πάντες ἐπὶ τὰ ἄρτον συνίσταν οἱ φίλοι. Diog. L.

18. Eratosthenes 39. θυτήριον, τῆτο ἐστὶν, ἐν ᾧ πρῶτον
 οἱ θεοὶ συναμωσίαν ἔθωτο — δὲ καὶ εἰς τὰ συμπόσια οἱ
 ἄνθρωποι φέρονται, καὶ θύουσιν οἱ κοινωνοὶ ἀλλήλοις προαιρέ-
 μων καὶ ὁμῶν, καὶ τῇ χειρὶ ἐφάπτοται τῇ δεξιᾷ,
 μαρτύριον εὐγνωμοσύνης τῆτο ἡγάμενοι. Attian. Alex.
 VII. καὶ ἀπὸ τῆ αὐτῆς κρατήρος αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐ-
 τοῦ ἀρτόμενοι ἑσπιδον τὰς αὐτὰς σπονδὰς — εὐχίτο δὲ
 τὰτε ἄλλα ἀγαθὰ, καὶ ὁμολοίαν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρ-
 χῆς τοῖς τε Μακεδόσι καὶ Πέρσαις, εἴναι δὲ, κατέχει ὁ λό-
 γος, τὰς μετασχόντας τῆς θούης θ. χιλίας. Philo de Vict.
 T. 2. p. 245, 19. κοινωνὸς τῆ βωμῆς.

20. Diodor. S. IV. 74. μετασχὼν κοινῆς τραπέζης.

21. Aboth. III. 3. Tres qui cibum capiunt in una
 mensa, & conferunt in ea verba legis, perinde est
 ac si comedissent de mensa ipsius Dei S. D. Ezech.
 XLI. 22. Holin 1. decernitur, gentium mactati-
 onem esse abominabilem, & immundum fieri, qui
 animal hoc modo mactatum fustulerit. Horajoth
 f. II. 1. Quinam est apostata? qui edit morticina &
 a bestiis discerpta, abominabilia & reptilia, & bibit
 vinum libaminis. Avoda Sara f. 30. 2. Vinum liba-
 minis

23 λῆμεν ἢ Κύριον· Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν· Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα
 24 συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω,
 25 ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου ἕκαστος. Πάν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρί-
 26 νοντες δι' αὐτὴν συνείδησιν. Τῷ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ δέ τις κα-
 27 λῆι ὑμᾶς τοῦ ἀπίστου, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πάν τὸ πωλῆσθαι ὑμῖν ἐσθίετε,
 28 μηδὲν ἀνακρίνοντες δι' αὐτὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· Τὸ εἰδωλόθυτόν ἐστι,

μὴ

fmi, Colinaei.

α δαιμονίαν ad δαιμονίαν] — 37.

γίνεσθαι] εἶναι G.

22. ἔσμεν] ἔσε C ex emendatione.

23. πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ] — FG.

μοι bis] — AC a prima manu. DEFG 46. a prima manu. Versio Copt. Æthiop. Codices Latini. Tertullianus de cultu fem. 10. Hilarius. Clemens Strom. III. p. 529 IV. p. 588. Irenaeus IV. 72. Cyrillus, Athanasius c. Gentes, Ambrosius de offic. III. 2. Damascenus. Augustinus. probante J. Millio prol. 987. 1289.

ἔξεστιν postterius] + ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐκστασιασθῆναι ὑπὸ τινος, πάντα μοι ἔξεστιν 4. ex VI. 12.

24. τοῦ bis] τὰ A 47. Antiochus 73.

ἀλλὰ] + καὶ 42. 43. 45. 52.

τοῦ postterius] — 46. a prima manu.

τοῦ] — 3. Damascenus.

ἕκαστος] — ACD a prima manu. FGH. Versio Vulg. Copt. Clemens Strom. IV. p. 588. Ambrosius l. c. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 633.

26. γὰρ κυρίως] κυρίως γὰρ CDE 46.

27. καὶ] — AD a prima manu. FG 46. Versio Vulg. Copt. Hilarius, Antiochus 50. prob. J. Millio prol. 1289.

ἀπίστου] + εἰς δῆτινον DEFG. Hilarius.

πάν τὸ παρατιθέμενον] πάντα τὰ παρατιθέμενά A. Clemens Strom. IV. p. 606.

28. εἰ] εἰ 2.

ὑμῖν] — G. Versio Vulg. Hilarius, probante J. Millio prol. 459.

εἰδωλόθυτον] ἱερόθυτον AH. Glossarium N. T. probante J. A. Bengelio, T. Gale. Idololatrae suas carnes sacras vocabant ἱερόθυτα vel θεούθυτα: quas Judaei εἰδωλόθυτα per contemptum appellabant. Hic autem loquitur non hospes ex gentibus; sed conviva alius ex Judaeis, quem offendunt istae carnes. Phrynicus p. 72. ἱερόθυτον οὐκ ἱερεῖς, ἀλλὰ ἀρχαῖον θεούθυτον. Athenaeus XIV. p. 660. C. παρα τῷ ὁμῶς & τα ὅρκα & τα ἱερόθυτα κήρυκες καμίζουσιν, ὡς παλαιῆς εὐσεβείας & προσκοῦσθαι αὐτοῖς τῇ λειτουργίᾳ. Aristoteles de Mirab. auscult. c. 11. Ἠλιδί εἶναι φασί — ἱερεύς, οἱ παρὰ μὲν τῷ δι' αὐτοῦ τὰ κρέα φερόντων ἀρπάττειν· τῷ δὲ ἱερόθυτον οὐχ ἄπτονται. Clemens Homil. II. 15. προφάσει γὰρ τῷ λεγομένῳ ἱερόθυτον χαλεπὸν δαιμόνιον ἐμπέπλασται. Αἰσίου. Oecum. II. οἱ δὲ πάλιν ἱερόθυτα ἱποῖεν· ὁ δὲ ἀπει-
 28. εἰ] εἰ 2.

minis prohibitum est, ita ut nefas sit ullum ex eo commodum percipere; polluitque immunditie gravi, idque tam exigua sui quantitate, quanta est olivae. f. 59. 2. Gentes vinum nonnisi idolis libare solent. En. VIII. 273. quare agite, o juvenes, tantarum in munere laudum, cingite fronte comas, & pocula porgite dextris, Communemque vocate Deum, & date vina volentes.

25. Bereschith R. LXXXVI. Vaccam trahebant in macellum. . . non appendunt carnem mortuam in macello. Conscindunt carnem ejus in macello. Glossar. macellarius. ὀφθαλμοπλάτης, Ianio. Donatus in Eunuch. II. 2. Varro humanarum rerum: Numerius Equitius Cupes, inquit, & Aomanus Macellus singulari latrocinio multa loca habuerunt infesta. His in exilium actis publicata sunt bona, & aedes, ubi habitabant, dirutae, eque ea pecunia scalae deum penatium aedificatae sunt. Ubi habitabant, locus, ubi venirent ea, quae vescendi causa in urbem erant allata. Itaque ab altero Macellum, ab altero forum Cupedinis appellatum est. Ter. Eun. II. 2. 24. ad macellum ubi adventamus, concurrunt laeti mihi obviam cupedinarii omnes, cetarii, lanii, coqui, fartores, piscatores, aucupes. Plaut. Aulul. II. 8. 3. Venio ad macellum, rogito pisces, indicant carum: agninam caram, caram bubulam, vitulinam, cetum, porcnam, cara omnia. Cic. de Divin. II. 27. Si Epicuri de voluptate liber corrosus esset, putarem annonam in macello cariorem fore.

28. Lactantius de Mort. Persecut. 37. De Maximino. Et hoc primus invenerat, ut animalia omnia, quibus vesceretur, non a coquis sed a sacerdotibus ad aras immolarentur, nihilque prorsus mensae apponeretur, nisi aut delibatum, aut sacrificatum, aut perfusum mero: ut, quisquis ad coenam vocatus esset, inquinatus inde atque impurus exiret. Eusebius de Martyr. Palaestini. 9. πάντας ὁσίωνας

ἄμα γυναῖκα καὶ οἰκέταις, καὶ αὐτοῖς ὑπομαζῖοις παῖσιν θύειν καὶ σπένδειν, αὐτῶν τε ἀκριβοῦς τῶν ἐναγῶν ἀπογοῦσθαι θυσιῶν ἐπιμελὲς ποιοῦντο· καὶ τὰ μὴ κατ' ἀγορᾶν ὄνια ταῖς ἀπὸ τῶν θυσιῶν σπονδαῖς καταμολύνοντο, πρόσθεν δὲ τῶν θυσιῶν ἕφιροι κατατάσσοντο, ὡς ἂν τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἀποκαθαίροντες ταῖς παμμυαροῖς μολύνουσιν θυσιῇ. Augustinus Epist. 23. Quaeris a me, utrum parentes baptizatis parvulis suis noceant, cum eos daemoniorum sacrificiis sanare conantur? de Diversis. 26. Erant enim; qui tempore illo, quo ista scribebat Apostolus, carnibus vescerentur in offensionem quorundam infirmorum. Immolatio enim caro earum pecorum, quae haruspices immolabant, tunc in macello vendebatur, & multi fratres abstinebant se ab edendis carnibus, ne vel ignari incurrerent in eas carnes, de quibus Sacrificium idolis factum erat. Servius in Aeneid. VIII. 183. de hoc bove, immolato Herculi, carnes carius vendebantur causa religionis. Cheruboth f. 15. 1. Traditio est: IX. sunt tabernae vendentes carnem macellatam, una illarum vendit morticinas: si quis emit, & nescit ex qua emerit, si dubitat, prohibitum est ipsi edere: si invenerit, utitur illis. Baruch. VI. 27. Theophrastus char. XXII. ἀνελευθερίας — ἐκδοῦς αὐτὸς θυγατέρα τῇ μὲν ἱερείᾳ, πλὴν τῶν ἱερῶν, τὰ κρέα ἀποδίδεσθαι. Vid. in Rom. XIV. 2. 21.

Et qui edit, & qui non edit, Deo agit gratias. Rom. XIV. 6. Sabbat f. 119. 1. Paterfamilias Laodiceae, quum illi mensa apponeretur, sic orsus Deum laudavit: Dei est terra & plenitudo ejus. Quum vero mensa removeretur, iterum Deum laudans in haec verba erumpebat: Coeli coelorum domino, terram autem dedit filiis hominum. Bereschith R. XI. 4. Dixit R. Chia f. Abba: aliquando invitavit me quidam Laodiceae, & apposuit mihi discum unum portatum XVI. vectibus, & in eo ex omni quod creatum erat septem diebus initij, & puer sedebat in medio ejus, & prae-

μὴ ἐοῖέτε, δι' ἐκείνον ἃ μνησάντα, καὶ πλὴν συνειδήσιν τῇ γ' Κυρίῃ ἢ γῇ καὶ τὸ πλῆ-
 ρωμα αὐτῆς. Συνειδήσιν δὲ λέγω, οὐχὶ ἃ ἑαυτῷ, ἀλλὰ ἃ τῷ ἑτέρῳ. ἵνατί γ' ἢ ἐλευ- 29
 θερία μὲ κρίνε; ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ — δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλα- 30
 σφημῆμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; Εἴτε ἐν ἐοῖέτε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, 31
 πάντα εἰς δόξαν Θεῷ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλήσι καὶ τῇ ἐκ- 32
 κλησίᾳ τῷ Θεῷ. Καθὼς καὶ ἐγὼ πάντα σῶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτῷ συμφέ- 33
 ρον, ἀλλὰ τὸ τῷ πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

Mi-

ἐκείνον ἃ μνησάντα εἰ] — FG. Hilarius.
 καὶ prius] + διὰ DE. Versio Syra prior, & posterior cum obelo,
 τοῦ γὰρ κυρίῃ ἢ γῇ εἰ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς] — ACDEFGH ex emendatione. 10. 28. 46. Editio Colinaei, Benge-
 lii. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius, Augustinus de moribus Manich. l. II. Pelagius, Damasceus. probantibus
 H. Grotio, J. Millio prol. 987. E. Schmidio, C. M. Pfaffio, J. Lockio, J. Calvino, T. Beza, H. Hammond.
 IV. Musculus transponit in finem commatis praecedentis. 29. δι] — 37. Theodoretus.
 οὐχί] οὐ D a prima manu. ἵνα τοῦ] σια τοῦ D a prima manu. ἵνα τοῦ 31. 37.
 ἄλλης] ἀπίστ FG. Versio Lat. Codicis DE. Hieronymus ep. ad Ageruchiam, Primasius, Sedulius. ἀπὸ 52.
 30. δι] — AC a prima manu. DEFG 1. 2. 3. 4. 14. 18. 19. 21. 22. 23. 26. 30. 31. 33. 34. 35. 37.
 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 52. Editio Complut. Colinaei, Bengelii. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Clemens
 Strom. IV. p. 607. 588. Chrysostomus, Cyrillus c. Julian. p. 233. de Ador. 364. Damasceus, Theophylactus,
 Hilarius, Pelagius. probantibus H. Grotio, & J. Millio prol. 988. Hammond. γὰρ 47.
 μετέχω] + ἵνα 33. 35.
 πάντα] — 46. a prima manu. probante J. Millio prol. 1453. ποιεῖτε posterior] — FG. Hilarius.
 32. ἀπρόσκοποι] + οὐ 46. ἀπρόσκοποι M. Meibomius. & Phil. I. 10. Ait. XXIV. 16.

praedicabat dicens: Domini terra & plenitudo ejus; orbis, & habitatores ejus. *Thamid* VII. 4. Canticum, quod recitabant Levitae in sanctuario. primo die dicebant: Domini est terra & plenitudo ejus, orbis & incolae ejus. *Berachoth* f. 35. 1. R. Juda dixit, dixisse Samuelem: quicumque utilitatem percipit ex hoc mundo, neque agit gratias, perinde est ac si utilitatem perciperet ex sanctificatione Deo S. D. Dei est terra & plenitudo ejus.

Avoda Sara I. 5. de caeteris rebus omnibus tenendum est, nudam permitti venditionem; at vero si Idololatra mentionem faciat, hoc casu venditionem non concedi. II. 3. carne, quae in eostatu est, ut sacrificium idoleo inferri debeat, uti licet: at illa, quae effertur ex idoleo, nequaquam; quia reputatur pro sacrificio manium.

31. *Arrian*. Epictet. II. 19. εἰς θεὸν ἀφορῶντας ἐν παντί, μικρὰ καὶ μεγάλῃ. *Col.* III. 17. *Orechoth Chajim* R. Eliezer M. omnia facta tua sint in nomen coelorum. *Aboth* II. 12. R. Jose inquit — omnia opera tua fiant in nomen Dei. Cogli. Bartenorae. etiam si edas & bibas, non cogitabis de deliciis corporis, sed haec omnia facies ad acquirendas vires, quibus Dei voluntatem omnimode implere possis. R. *Hakkadosch* moriturus sustulit X. digitos suos, dixitque: Nosti, o Deus, me non ulum esse his digitis, nisi ad tuam gloriam. cit. *Buxt.* Synagog. XII. p. 266.

32. *Ait.* XXIV. 16. *Hesychius*. ἀπρόσκοποι, ἀσκανδάλισον. *Eustathius*. ἀπρόσκοπος, ἀσφαλής, ἐπὶ πωδῶν, ἀπροσκόπως ἀγορεύειν. *Glossar.* N. T. ἀπρόσκοποι, μηδὲν σκανδάλον ἀφορμὴν παρέχοντες. Sir. XXXII. 22.

33. *Polybius* I. 11. τοῖς ἄρτι ρηθεῖσι περὶ τῇ κοινῇ συμφέρειν τὸν πόλεμον, καὶ κατ' ἰδίαν ἰκάσθαι ἀφελείας προδηλῆσαι καὶ μεγάλως ὑποδεικνύονταν τῶν στρατηγῶν. *Aristoteles* Nicomach. VIII. 12. ὁ μὲν τύραννος τὸ ἑαυτῷ συμφέρειν σκοπεῖ, ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ τῶν ἀρχομένων. *Hermogenes* de Form. Orat. I. 12. ex Demosthene. καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρειν, ὅ τὸ τῇ φιλιππῷ ζητῶντος. *Dinarchus* in Demosth. σκοπεῖται τὸ τῇ πατρίδι συμφέρειν, μὴ τὸ Δημοσθένει. *Diodorus* S. XVI. p. 432. προετίμητο τὰ πλεῖστα πρὸς τοῖς πόλεμον, ἔχ' ἔτα τῇ κοινῇ συμφέροντος προνοήσεις, ὡς τὸ ἰδίαν λυσίταις προκρίνας. *Jof.* B. IV.

5. 2. φιλελεύθερος δὲ ἐκτόπως, καὶ δημοκρατίας ἱρασις, πρὸς τῇ τῶν ἰδίων λυσιτελῶν τὸ κοινῇ συμφέρον τιθέμενος, καὶ περὶ πάντας ποιεύμενος εἰρήνην. 2. *Macc.* IV. 5.

3. *Theodoretus*. κεφαλὴ δὲ αὐτῷ ὡς πατὴρ καὶ αἰτίος ὀνομάζεται. *Artemidor.* I. 2. ἔδοξε τις τετραχάλοκοπῆσθαι. ἀπέβη καὶ τέτρε τὸν πατέρα ἀποθανεῖν, ὃς καὶ τῇ ζῆν καὶ τῷ φαίτος αἰτίος ἦν, ὡς περὶ ἡ κεφαλὴ τῷ πάντος σώματος — κεφαλὴ εἰς πατέρα. 37. ἀποκικόφθαι δὲ δοκεῖ τὴν κεφαλὴν — ποικρὸν τῷ γονεῖς ἔχοντι — γονεῖσι μὲν γὰρ ἡ κεφαλὴ ἔοικε, διὰ τὸ τῇ ζῆν αἰτίαν εἶναι. III. 67. ἐν μὲν τῷ α. βιβλίῳ φανερὸν εἶναι τὴν κεφαλὴν πατέρα τῷ ἰδόντες — εἰς μὲν γὰρ ἡ κεφαλὴ πατὴρ. IV. 26. ὅτι δὲ πατὴρ εἰς σημαντικὴν ἡ κεφαλὴ, εἶσθε ἐν τῷ α. βιβλίῳ.

4. *Plut.* Apophth. p. 200. de Scipione E. ὡς εἰς ἀλιξανδρείαν ἦκε — ἐβιάζετο κατὰ τῆς κεφαλῆς ἔχων τὸ ἰμάτιον, ἥξεν ἀποκαλύψασθαι περιβέοντες οὐ ἀλιξανδρείας, καὶ διῆσαι ποδῶν αὐτοῖς τὸ πρόσωπον. ἀποκαλυφάμενον κραυγὴν καὶ κρότον ἵποισιν.

Bereischib R. XVI. 13. Cur vir ambulat capite revelato, & mulier velato? Ut qui transgressus est transgressionem, & ipsum pudet inter filios hominum, ideo exit capite repto. Alia fuit consuetudo Romanorum. *Lucretius* V. i 196. Nec pietas ulla est, velatum saepe videri vertice ad lapidem, atque omnes accedere ad aras. *Ovidius* F. III. 363. Constat, atque caput niveo velatus amictu jam bene dis notas sustulit ille manus. *Aen.* II. 543. Et caput ante aras Phrygio velatus amictu. *Servius* in *Aen.* III. 407. Sciendum sacrificantes diis omnibus capita velare consuetos ob hoc, ne se inter religionem aliquid vagis offerret obtutibus. Excepto tantum Saturno, ne numinis imitatio esse videretur; & Hercule in templo suo, quia & ipse capite operto est. VIII. 287. Quaeritur, cur huic Deo aperto capite sacrum fiat? Legitur enim in libris antiquioribus his verbis: Mihi detecto vertice ceinēti sacrificant. Id facit observatio, ne in aede Herculis ejus habitum imitarentur, signum enim ejus operto capite est. *Plut.* Cap. Rom. X. p. 266. B. διατί τῆς θείας προσκυνήσεως ἐπικαλύπτονται τὴν κεφαλὴν, τῶν δὲ ἀνθρώπων τοῖς ἁγίοις τιμῆς ἐπαντῶντες, καὶ τύχασιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντες τὸ ἰμάτιον, ἀποκαλύπτονται; XI. E. διατί τῇ κρῶν θύσειν ἀποκαλύπτει τῇ κε-

Μιμηταί μὲν γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ. Ἐπαυῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι
πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς ὡς ἐδόξετε κατέχετε. Θέλω
δὲ ὑμᾶς εἶδέναι ὅτι πάντος ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι· κεφαλὴ δὲ γυναικὸς, ὁ ἀ-
νὴρ· κεφαλὴ δὲ Χριστῷ, ὁ Θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσερχόμενος ἢ προφητεύων χτλ κεφαλῆς
ἔχων, καὶ αἰχμῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσερχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακα-
λύπτῃ τῇ κεφαλῇ, καὶ αἰχμῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· ἐν γὰρ ὅτι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξουρημῶν.
Εἰ

γίνεσθε ὡς Ἰουδαίοις] καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε AC 37. Cyrillus Aët. Eph. IV. γίνεσθε Ἰουδαίοις τε FG.
τῇ — F. 33. πάντα πᾶσιν] πᾶσιν πάντα D. πᾶσιν κατὰ πάντα FG. Hilarius.
ἐμαυτοῦ] ἐαυτοῦ 34. 43. 52. συμφέρον] σύμφερον AC. τὸ posterius] — G.
1. Hoc comma praecedentibus jungendum est. 2. δι] — Versio Syria posterior.
ἀδελφοί] — AC 46. Versio Copt. Æthiop. Basilii de Sp. S. 29. Chrysostomus.
μείνησθε καὶ] καὶ μέμνησθε Editio Erasmi I. κα] — A a prima manu. 2. 32.
καθὼς] + πανταχοῦ FG. Versio Cod. DE. Hilarius. ὑμῖν] — FG.
παράδοσις] + μὲν DFG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. + οὕτως C. Chrysostomus.
3. δι primum]] — FG 47. Hilarius. ὁ primum] — D a prima manu. F.
Χριστός] θεός C. δι tertio] + τῷ ADE 37. 46.
4. προφητεύων] + κάλυμμα 4. Versio Copt. κατὰ] ἐπὶ τῷ 4.
κεφαλῇ αὐτοῦ] ἐαυτοῦ κεφαλῇ Editio Complut. Plantin. Genev. 5. πᾶσα δὲ] ἐ πᾶσα A.
ἀκατακαλύπτῃ] ἀκατακαλύπτῃ P. Junius. τῇ prius] — D a prima manu. GF.
ἐαυτοῦ] αὐτοῦ ACD a prima manu. FG 14. 31. 39. 46. Editio Colinaei, Chrysostomus, Damascen. Maximus Q. 25.
ἐξουρημῶν] ἐξουρημῶν Editio Complut.

κεφαλῇ; πότερον ὅτι τὴν ἐγκάλυψιν αἰνίας παρέδωκεν, ἢ δὲ τῷ κρόνῳ θυσιὰ ἀμυπαλαῖος ἐστὶ; XIV. p. 267. A. τυπῆσθον δὲ ταῖς μὲν γυναιξὶν ἐγκυκαλυμμέναις, τοῖς δὲ ἀνδράσι ἀκαλύπτοις εἰς τὸ δημόσιον προίεναι, καὶ γὰρ παρ' ἑλλήνων, ὅταν δυσυχία τις γίνεσθαι, κείρουσι μὲν αὐτὰς γυναικίαις, κομῶσι δὲ οἱ ἄνδρες, ὅτι τοῖς μὲν τὸ κείρεσθαι, ταῖς δὲ τὸ κομᾶν σύνθεός ἐστι. *Plaut.* Curcul. III. 1. 19. Quis hic est, qui operto capite Æsculapium salutat? *Festus Pomp.* Lucem facere dicuntur Saturno sacrificantes i. e. capita detegere. *Macrob.* Sat. I. 10. ex instituto peregrino huic Deo sacrum aperto capite faciunt. 8. illic Graeca sit: capite aperto res divina fit.

Jos. A. XX. 4. 2. *Izates χαμαὶ τε ῥίψας αὐτὸν, καὶ σποδῶν τὴν κεφαλὴν κατωισχυῖας* — ἐνήσειεν, ἀνακαλῶν τὸν θεόν.

5. *Polybius* XV. 25. τὴν γὰρ Δανάην, ἣτις ἦν πρῶτη τῶ προιημένη, λαβόντες ἐκ τῆς Δήμητρος ἱεροῦ, καὶ διὰ μέσης τῆς πόλεως ἐλκυσάντες ἀκατακαλύπτῃ. *Aristophanes* *Lyfistr.* 530. Α. σιάτω. Σίγ' ὃ κατάρται. Π. σιαπῶ γὰ; Α. καὶ ταῦτα καλύμματα φέρε πρὶ τὴν κεφαλὴν. Π. μὴ νῦν ζῶν. *Anthol.* MS. III. 65. ἀνάθημα τῇ ἀφροδίτῃ παρὰ γυναικῶν Ἀντιπάτρῃ Σιδωνίᾳ καλύπτειν τε προσώπου ἔργον ἀραχναῖος νήμασιν ἰσομέροισι. 66. εἰς τὸ αὐτὸ τῷ ἀρχίῳ Πανθῇ δ' ἀντίκλειαι τὸ δὲ προκαλύμμα προσώπου τιυχθὲν ἀραχναῖαις ἐκλον ἀπειδύσιν. *Seneca* *Herc. fur.* 355. Namque ipsa tristi vestis obtentu caput velata juxta praefides adstat deos. *Propertius* II. 21. 45. Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit.

Non licebat feminis publice in coetu aut docere aut verba precum praecire inf. XIV. 34. nisi singulari ratione & extraordinario modo a spiritu Dei ad id faciendum impellerentur. *Aët.* II. 17. XXI. 9. *Luc.* I. 41. 42. 1. *Sam.* X. 5. 10. 1. *Chron.* XXV. 1—3. 2. *Chron.* XXIX. 30. XXXV. 15. *Gittin* f. 30. 2. mulieres semper abscondunt capita: pueri semper aperiant. *Jomaf.* 47. 1. *Aboth Nathan* 34. *Thanchuma* f. 51. 4. *Vajikra* R. XX. *Be midbar* II. f. Kimhi VII. peperit filios, quorum quisque Pontificatu functus est. Quaevis igitur ex illa, quid fecisset, ut tantae felicitatis compos fieret? Respondit: nullo unquam tempore vi-

derunt trabes domus meae cincinnos meos. *Bavd Kama* VIII. 6. *Aboth Nathan* 3. 1. Cum mulieris caput a quodam palam denudatum fuisset, ipsa convenit R. Akibam, qui condemnavit illum, ut ipse CCCC. drachmas penderet — indecens est, vitiosa est. Inter causas legitimas repudii haec erat apud Judaeos. *Cheruboth* VII. 6. Hae exeunt sine dote matrimoniali, quae transgressa fuerit legem Moysi & Judaeae. — Quenam est lex Judaeae? quae exit capite detecto, & quae net in platea, & quae loquitur cum omni homine & f. 72. 1. quod ad caput denudatum attinet, lege nititur S. D. Num. V. 18. Quin & tradit R. Ismael, interdictum esse ex lege filiabus Israël, ne capite prodeant non operto. *Berachoth* f. 20. 1. Accidit R. Ada f. Akafa: vidit Æthiopiſſam in foro pileatam, & putabat esse Judaeam; perrexit, & pileum illi detraxit, unde manifestabatur Æthiopiſſa esse, tum multata est CCCC. florenis. Dixit ei: quomodo vocaris? Respondit: Mattun. Dixit: Mattun Mattun digna esse CCCC. florenis. *Philo* de Legg. Specc. T. 2. p. 309, 14. ὅθ' ἱερεὺς τ' οὐ πύραρον ἀφελὼν, ἢ ἐπικρίνεται γενοσημμένη τῇ κεφαλῇ τὰ τῆς αἰδῆς περιηρημένη σύμβολον, ὃ ταῖς εἰς ἄταν ἀναίτιαις ἔθος χρῆσθαι. *Phaedrus* III. 10. Ut sentit tonsum. *Apulejus* VII. 32. Tonso capillo in masculinam faciem reformato habitu. *Hyginus* Fab. 274. Athenienses caverant, ne quis servus aut femina artem medicinam disceret. Agnodice quaedam puella concupivit medicinam discere; quae cum concupisset, demtis capillis, habitu virili, se Hierophilo cuidam tradidit in disciplinam. *Frontinus* I. 7. 3. 4. Carthaginiensium duces instructuri classem, quia sparto deficiebantur, crinibus tonsarum mulierum ad funes efficiendos usi sunt. Idem Massilienses & Rhodii fecerunt. *Florus* II. 15. In tormentorum vincula matronae crines suos contulerunt. *Sueton.* Aug. 45. Togatarium, cui in puerilem habitum circumtonsam matronam ministrasse compererat, per trina theatra virgis caesum relegavit. *Nasir.* IV. 5. Si mulier voverit Nasireatum — non potest solvere maritus. De quo verbain-telligenda? de tonsura munditiae; de de tonsura

Εἰ γὰρ ἡ κατακαλύπτει γυνή, καὶ κειράσθω. εἰ δὲ αἰχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυράσθαι, 6
κατακαλυπτέσθω. Ἄνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτειν τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα 7
Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνή 8
ἐξ ἀνδρός. Καὶ γὰρ ἐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ ἀπὸ τῆς γυναικας, ἀλλὰ γυνή ἀπὸ τοῦ ἀνδρα. Διὰ 9
τὸτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, ἀπὸ τοῦ ἀρχέλης. Πλὴν οὕτε ἀ- 10
νὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὕτε γυνή χωρὶς ἀνδρός, ἐν Κυρίῳ. Ὡς περ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ 11
ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὖ- 12

τοῖς

6. κατακαλύπτεται] κατακαλύπτεται P. Junius.
κειράσθω] κειράσθω 43. 46. ἢ] + τὸ 3.
7. μὲν] — 32.
ὑπάρχων] + ἡ AD a prima manu. FG Isidorus III. 95.
9. ἐκτίσθη] ἐκτίσται 46.
ὀφείλει ἡ γυνή] ἡ γυνή ὀφείλει H 37.
τῇ] — 46.
τοὺς ἀγγέλους] τῶν ἀγγέλων vel τοὺς ἀνδρας J. Clericus. ἀγγέλους vel ἀγγελίας J. Gothofredus. ἐξουσίαν A. Morus.
Bruto. τοὺς ἀγγέλους J. Taylor.
11. ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὕτε γυνή χωρὶς ἀνδρός, οὕτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ACDEFGH 31. 37. 39.
46. Versio Corp. Ethior. Clemens Strom. IV. p. 591. Basilus Seleuc. H. 2. Damasceus.
κεφαλή] τῇ κόσμῳ Theodoretus.
τῇ] — H.
13. οὗ ὑμῖν αὐτοῖς] ὑμῖν αὐτοῖς DE. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
ἀκατακάλυπτον] ἀκατακάλυπτος 23. a prima manu.
τῇ δὲ αὐτῇ προσεύχεσθαι] προσεύχεσθαι τῇ δὲ αὐτῇ DF. Versio Vulg. Syr.
14. ἡ] — ACD a prima manu. FGH 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra utraque, sed posterior habet in
margine, Corp. Hilarius, Pelagius, Damasceus I. γ. 9.
αὐτὴ ἡ φύσις] ἡ φύσις αὐτὴ ACDH 37. 46. Damasceus in l. & I.

immunditiae potest solvere. Dicere enim potest: nolo uxorem deturpatam. Rabbi dicit: etiam in tonsura munditiae solvet, quia potest dicere: nolo uxorem tonsam. *Valerius Max.* IV. 6. Hipocratica quoque regina Michridatem conjugem suum effusus caritatis habentis amavit, propter quem praecipuum formae suae decorem in habitum virilem convertere voluptatis loco habuit, tonsis enim capillis equo se & armis affuefecit. *Tacitus Germ.* 19. paucissima in tam numerosa gente adulteria, quorum poena praefens & maritis permiffa. Accis crinibus nudatam coram propinquis expellit domo maritus. *Aristophanes Thesmophor.* 845. ὑστέραν αὐτὴν καθύσθαι σκάφιον ἀποκακωμένην. *Apulejus Metam.* II. Si cujuslibet eximiae pulcherrimaeque feminae caput capillo spoliaveris, & faciem nativā specie nudaveris; licet illa coelo dejecta, mari edita, fluctibus educata, licet, inquam, Venus ipsa fuerit, licet omni Gratiarum choro stipata, & toto Cupidinum populo comitata, & baltheo succincta, cinnama fragrans, & balsama rorans, calva processerit, placere non poterit nec Vulcano suo. *Bammidbar R.* IX. ad Num. V. 18. Quenam est ratio? quia mos est mulieribus Israëlitis, ut capita obiecta habeant. Propterea eam radit, & dicit: quandoquidem tu recessisti a more feminarum Israeliticarum, quarum mos est capita obtegere, & secuta es mores gentium, quae capite raso ire solent: ecce contingit tibi quod voluisti.

6. *Thomas.* ξυρεῖν, ξυρᾶ, ἀττικαὶ: οὐ ξυράω, ξυρᾶ. ἀριστέδης ἐν Περικλεῖ· μὴ λέοντα ξυρεῖν δόξαμένον.

7. *Diogenes L.* Diogene VI. 51. τὰς ἀγαθὰς ἀνδρας θεῶν ἔλεγον εἰκόνας εἶναι. *Eusebius* in II. γ. p. 286, 10. ὁ δὲ γράψας ἐν σοικιστικῇ τάξει λέγειν, λέγεσθαι θεοειδέατον — τὸν θεὸν ἰδεῖν ἔχοντα, καὶ παραθεῖς χρῆσιν ἀντιφώνοντος τὸν ἀνθρώπου ὅς φησι πάντων θεῶν θεοειδέατος γινώσθαι. *Apulej.* Asclepio Laudes gratesque maximas agens Deo, ejus imaginem venerans, non ignarus, se secundam esse imaginem Dei, cujus sunt imagines duae, mundus & homo. *Ovidius M. I.* 76. Sanctius his animal, mentisque capacius altae Deerat adhuc, & quod dominari in

caetera possēt; Natus homo est, siue hunc divino femine fecit ille opifex rerum, siue — satus Japeto — finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum. *Lucianus* pro Imag. 28. τὸν ἄριστον φιλοσόφον εἰκόνα θεῶν τὸν ἀνθρώπον εἰκόνα εἶναι. *Prov.* XI. 16. viro suo mulier se ornare debet. *Esfaj.* XLIV. 13. gloriam viri. *R. Salomo.* uxorem, quae est gloria mariti sui.

10. *Philo* de caritate T. 2. p. 387, 17. ὑμῶν δὲ εἰποιέτο διὰ παντὸς ἀρμονίας καὶ συμφωνίας εἶδος, ἢ κατακλύσει ἀνθρώποι τε καὶ ἄγγελοι λειτουργοὶ — οἱ δ' ὡς ἔφοροι κατὰ τὴν σοφὴν ἐμπειρίαν διασώμενοι, μήτι τῆς ὁδοῦ ἐκμυλῶν. *Abotb R. Eliezer.* cit. *Wagenfeil* Sota p. 43. malus est angelus, qui vocatur Uziel, si videat, mulierem nudato capite. *R. Simeon f. Jochai:* Si mulieris capillus nudus est, veniunt mali spiritus, eique insident, & omnia, quae in domo sunt, perdunt. *Plut.* de Orac. defect. p. 417. A. ἡμῶν δὲ — μήτ' αὐτὴν πάλιν τὸν θεὸν ἐν τῇ τοῖς ἀναστροφῇ, καὶ παρῆναι, καὶ συμπραγματεύεσθαι δεξιόζωμον, ἀλλ' οἷς δικαίον ἐστὶ ταῦτα λειτουργεῖν θεῶν ἀνατιθέντες, ὥς περ ὑπὲρ τὰς καὶ γραμματεῦσι, διαίμονας νομίζουσι ἐπισκόπους θεῶν ἱερῶν καὶ μυστηρίων ὁργανά. *Tob.* XII. 15. 1. *Tim.* V. 21. *Schir R.* VIII. 13. Socii, hi sunt Angeli ministerii. Cavete ne odio habeatis, ne invidetis, ne ignominia afficiatis alter alterum, ne dicant Angeli ministerii coram domino mundi; legem, quam Israelitis dedisti, non servant. ecce odium, inimicitia, invidia est inter eos.

Mulier quae caput tegit, illud protegit, defendit & habet in sua potestate: quae caput aperit, illud in potestatem Angelorum malorum tradit, qui eam vexant.

11. *Bereschith R.* VIII. 8. ex XX. 4. Non vir sine muliere, nec mulier sine viro, nec ambo sine providentia. ex *Berachoth Hier.* 9. *R. Samlai.*

12. Prima quidem femina ex Adamo: at omnes post Adamum mares & feminae per feminam in lucem eduntur.

13. *Thucyd.* IV. 130. καὶ τὰς μὲν μεθ' αὐτῶν ταῦτα πολιτεύειν ἐκέλευον, ὥς περ εἰώθεσαν, αὐτὰς κρίναντας ἐν σφίσι αὐτοῖς, ὡς τῆς ἐγγύτης αἰτίας αἰτιᾶται τῆς ἀπο-
εἰς

13 τοῖς κρίνατε, ὡρέπον ἔστι γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχασθαι; Ἡ οὖν
14 δὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἔστι; Γυνὴ δὲ
15 ἐὰν κομᾷ, δοξα αὐτῇ ἔστιν, ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ τοῦ βολαίου δέδοται αὐτῇ; Εἰ δὲ τις
16 δοκεῖ φιλόνηκός εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τῆς
17 Θεοῦ. Τὸτο δὲ ὡς γέγραπται οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἥτ-
18 τον συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνηγοροῦν ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω χρίσματος
19 τα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέγας τι σιγῶν. Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ

δδ-

ἔτι] + ὁ 46. ex emendatione.

15. αὐτῇ prius] αὐτῇ 7. Editio *Erasmii*, *Ald.* Versio *Syra* posterior in margine.

διδόται] δίδεται 35.

αὐτῇ posterior] — DEFG 1. 2. 3. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 28. 32. 33. 35. 36. 41. 43. 47. 49.

52. Editio *Erasmii*, *Aldi*, *Bogardi*, *Colinaei*, *Chrysost.* *Theodoreti*, *Oecumenii*. prob. *J. Millio* prol. 930.

16. αἱ ἐκκλησίαι] ἡ ἐκκλησία Versio *Vulg.* *Syr.* *Tertullianus*, *Cyprianus*, *Hilarius*, *Pelagius*.

17. παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ] παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶν AC a prima manu, FG 6. 10. 17. 31. 39. 46. Editio *Co-*
linaei, Versio *Vulg.* *Syra* utraque, *Bezae*, *Augustinus*, *Hilarius*, *Pelagius*.
παραινέων, οὐκ ἐπαινῶ D a prima manu.

ἥττον] ἥσων ACD a prima manu. 46.

γὰρ] — Versio *Vulg.* *Pelagius*. probante *J. Millio* prol. 459.

ὑμῶν] — 28. 42. 43. 52. 55. probante *J. Millio* prol. 1387.

τῇ] — ACDEFG. 1. 2. 3. 4. 37. 46. 55. Editio *Complut.* *Plantin.* *Chrysostomus* in l. & T. V. p. 54. *Damasc.*

σχίσματα] σχίσμα 39.

19. αἰρέσεις ἐν ὑμῖν] ἐν ὑμῖν αἰρέσεις Editio *Complut.*

ἐν ὑμῖν prius] — D a prima manu EFG. Versio *Vulg.* *Cyprianus*, *Augustinus*, *Vincentius* *Lin.* 25. *Ticho-*
nius. probante *J. Millio* prol. 459.

σάσεως. *Galenus* de pulf. differ. II. ποτε μὲν ἔσονται
λεγόντες, ἡ καὶ μὴ λέγονται πρὸς ἀλλήλους, ἐν ἡμῖν γὰρ αὐ-
τοῖς νοῦντες. *Saup.* VI. 2.

14. *Eusebius* *Hysmen.* 10. οἷς νόμος ἰσχύει πρέ-
πει, καὶ φύσις αὐτὴ τὴν ἐλευθερίαν ἀπεχαρίζεται. *Liba-*
nus *progymn.* p. 46. B. καὶ τί δὴ λέγειν τὰς γε-
γραμμένους νόμους, ἃν εἶναι εἰπεῖν ἄνθρωπον νομοθέτην; ἡ φύ-
σις αὐτὴ διαλέγεται πάντα, τὴν πατρίδα ποιεῖσθαι μετὰ
τὰς θεάς. καὶ τὴν τῶν νόμων καὶ τὰς βαρβάρους ὁρῶμεν πει-
θομένους. *Demosthenes* pro *Coron.* φανίσταται τοῖσι ταῦ-
τα πάντα οὕτως οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις
αὐτὴ τοῖς ἀγράφοις νομίμοις καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἡβασί διώ-
κειν. de *Cherphones.* ἐπ' ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτὴ βα-
σιλεύει, ἐπὶ τῷτο δὲ τῶν λόγων δὲ προάγειν τὸν πολίτην.

Aristoteles *Rhet.* I. ἐν Λακεδαιμόνι κομῶν καλὸν, ἐ-
λευθερίας γὰρ σημείον, οὐ γὰρ ἐστὶ κομῶντα ῥάδιον οὐδὲν
ποιεῖν ἔργον θετικόν. *Plut.* *Apophth.* p. 189. D. Λα-
κεδαιμόνιος ὁ δὲ Λακεδαιμόνιος εἶδεν τὰς πόλιν κομῶν, λέγων
ὅτι τὰς μὲν καλούς ἡ κόμη εὐπρεπέστερος ποιεῖ, τοὺς δὲ αἰ-
σχρούς φοβερωτέρας. *Clemens* *Paedag.* III. 3. τῶν ἰδῶν
οἱ μὲν κίλτοι καὶ σκύθαι κομῶσιν. *Arrian.* *Ind.* p. 521.
κομῶν Ἰνδοὺς τῷ Θεῷ. *Aristophanes* *Avib.* 912. δῆλος
ἂν κόμην ἔχῃς; *Schol.* ἦν δὲ τῶν ἐλευθέρων τὸ κομῶν. *Ti-*
bullus II. 33. Quisquis inornatumque caput crines-
que solutos adpiceret, Phoebe quaequeret ille com-
mam. Sint procul a vobis juvenes, ut femina,
comiti. *Martial.* II. 36. flectere te nolum, sed nec
turbare capillos. *Athen.* VI. p. 259. D. κόμους τὴν
ἔστροφον, καὶ πλοκαμίδας ἔχειν ἤσκειν. *Artemidorus* I. 20.
καὶ μεγάλας μὲν, ἀτημιλῆτοι δὲ τρίχες, ὥς μὴ δοκεῖν κόμην
εἶναι ἀλλὰ τρίχων, πᾶσιν ἀνθρώποις πινῇ τὴν καὶ λύσας
δηλῶσι — κομῶν γὰρ τὸ ἐπιμέλεισθαι εἶναι, ἡ δὲ ἀτημι-
λῆτος ἐν ταῖς συμφοραῖς αὐξάνει θρίξ. *Hesychius.* εὐτρι-
χες, κομῆται, καλὰς ἐνδύσεις ἔχοντες. *Dio Chrys.* XXXV.
p. 432. C. τὸ δὲ κομῶν οὐ χρεὶ πάντας ὑπολαμβάνειν ὥς
ἀρετὴς σημείον, πολλοὶ γὰρ ἢ διὰ τὴν τῶν κομῶν ἀν-
δραποὶ γενναῖοι καμῶνται, μὴ δὲ τὴν κομῶν ἀκρίβειαν ποιεῖ
φιλοσοφίας, καὶ, ἢ διὰ, οἱ πλείους τῶν βαρβάρων, οἱ μὲν
σπίτης πικρὴ, οἱ δὲ καὶ πρίναι αὐτοῖς νομίζοντες τῶν ἑκ
ἐπίφοβος ἑδῆς οὐδὲ καταγέλαστος — ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν κό-
μην ἀφαιρῶμεν — καὶ τὰ γένια ἀποκείρομεν, τὰς δὲ κε-
φαλὰς πλέκουμεν, σιγῶν καὶ πλῆγας καὶ τοιαῦθ' ἔτε-

ρα συρράπτουτες. *Libanius* O. XIX. p. 489. C. de
Saltatoribus. τὰς κόμους ὑπὲρ τὴν Φαίδραν ἡσκήσας —
εἰ μὲν ἐν αὐτὸ τὸ τὴν κόμην συγχωρεῖν αἰτία — εἰ δὲ τὸ
προάγειν ἐπιμέλειαν τῇ κόμῳ — καὶ γὰρ εἰ τὴν ἀνδρείαν
ἐξέτιμεν ἡ τῆς κόμης προνοία. *Eusebius* II. γ. p. 288.
κόμην δὲ ἔχειν, καὶ εὐκομὸς εἶναι γυναικικώτερον εἶναι διὰ
καὶ ὁ Πάρις οἰεῖται ὡς κόμην ἔχειν, καὶ κατὰ τοὺς κάρη
κομῶντας ἀχαιοὺς, ἑδῆς ὅποιαν ἔχοι ἂν ἀπὸ πολλῶν ἀκερσεκό-
μης, ἀλλ' ἡ κόμης γυνή. *Symeon.* ἑδῆς κομῆτης ὅστις οὐ
ψυφίζεται. *Phocylides* 199. μὴ μὲν ἐπ' ἄρσιν παιδὶ τρέ-
φειν χαίτην πλοκαμίδος, Μὴ κορυφὴν πλῆγης, μήθ' ἀμμι-
τα λοῦσα κορυμβόν, ἄρσιν οὐκ ἐπίσκει κόμην, χλιδαὶ δὲ γυ-
ναῖν. *Bemidbar* R. XI. p. 209. i. Nonne com-
mam alere turpe est viro, qui caput non pectit?
Martial. X. 65. Cum te municipem Corinthio-
rum, jactes, Carmenion, negante nullo, cur frater
tibi dicor? — An vultu fimiles videmur esse,
Tu flexa nitidus coma vagaris, Hispanis ego con-
tummax capillis — Quare definas me vocare fra-
trem, Ne te, Carmenion, vocem forem.

15. *Galenus* de *Ufu* part. XI. κεφαλῆς μόντοις κο-
μώσης εἶδεν [τὸ θῆλον γένος] καὶ σπῆτις ἕνεκα, καὶ
κόμους, καὶ τοῦτ' αὐταῖς ἡδὴ καὶ πρὸς τοὺς ἀνδρας.

17. *Aristophanes* *Lyfistr.* 70. μὲν ὑπερὸν πάρεσσεν,
ὃ Λυσιστράτη; τί φης; τί σιγᾷς; Λ. ἔκ ἐπαινοῦ, Μυρρίνη.
ἦκουσαν ἄρτι περὶ τοιαύτου πράγματος. *Sophocles* *Electr.*
593. αἰσχισα πάντων ἔργα δρᾶσα τυγχάνεις — Πᾶς
ταῦτ' ἐπαινέσασιν ἂν; *Plato* ap. *Euseb.* P. XIII. 3.
πολλὰ ἄρα Ὀμήρῳ ἐπαινῶντες, τῷτο ἔκ ἐπαινεσόμεθα. *Ter-*
Andr. II. 6. 24. Non laudo. *Domas.* Magna mo-
deratione, non laudo, dixit potius quam vituperio.
Xenophon de *Rep.* *Athen.* init. ἔκ ἐπαινοῦ διὰ τὸδε,
ὅτι ταῦθ' ἐλόμην, οἱλοῦτο τὰς ποικίλας ἀμεινον πράττειν
ἢ τὰς χρᾶς, διὰ μὲν τῷτο ἔκ ἐπαινοῦ. *Jof.* A. XIV.
13. 4. μὴ ἐπαινῶντος Ἡρώδης τοῖς πρᾶξιμοῖς. *Ælianus*
V. H. IX. 4. ἔκ ἐπαινοῦ δὲ αὐτὴ τὴν τρυφήν. XIII. 40.
ἔκ ἐπαινοῦ τὰς τοιαύτας ἀνδρας.

Moeris. ἡτῶν, Ἀττικῶς ἦσαν, κοινόν.

18. *Thucyd.* II. 64. καὶ δὲ αὐτὴν εἶδ', ὅτι μέρες τὴν
μύλλον ἔτι μισῶμαι. IV. 30. τῷ Αἰτωλικῷ πάθος, ὃ
διὰ τὴν ὕλην μέρος τὴν ἰγένειο.

19. αἰρέσεις] *Gal.* V. 20. *Act.* V. 17. XXIV.

27 ποτήριον τῆτο πίνετε, ἡ θάνατον τῆ Κυρίε καταγγέλλετε, ἄχρις ἢ ἀν ἔλθῃ. Ὡς
 28 σῶματ' καὶ αἷματ' τῆ Κυρίε. Δοκιμάζτω δὲ ἄνθρωπ' ἑαυτὸν, καὶ ὅπως ἐκ τῆ
 29 ἄρτε ἐδιέτω, καὶ ἐκ τῆ ποτηρίε πινέτω. Ὁ γὰρ ἐδίωκ καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυ-
 30 τῷ ἐδίει καὶ πίνει, μὴ ἀφ' ἑκρίνων τὸ σῶμα τῆ Κυρίε. Διὰ τῆτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀδι-
 31 νεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. Εἰ γὰρ ἑαυτὸς διεκρίνομεν, ἕκ ἀν ἐκρινόμεθα. Κρι-
 32 νόμενοι δὲ, ὑπὸ Κυρίε παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Ὡς, ἀ-
 33 δελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. Εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἷ-
 34 κῳ ἐδιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἀν ἔλθω, ἀνατάξομαι.

Περὶ

shanas. de Incarnat. Damascenus. ἐὰν 39. 27. ἐσθίη] ἐσθίηται FG.
 τῆτον] — ACDEFG 17. 46. Versio Syr. utraque. Clemens Str. I. p. 318. Pseudo-Athanas. de Pass. D. Basilus
 de Bapt. 2. 3. bis. Damascenus. probante J. Millio prol. 988.
 καὶ] καὶ AD 39. 46. Versio Syr. prior & posterior in margine, Copt. Clemens Strom. I. p. 318. Pelagius. proban-
 te J. A. Bengelio in Gnom.
 τῆ κυρίε ἀναξίως] ἀναξίως τῆ κυρίε 2. Origenes in Matth. XV. 18. Basilus Eth. 21. MS. Chrysostomus T. VIII. 94.
 + τῆ κυρίε G. 1. 8. 9. 10. 20. 21. 23. 32. 39. 41. 43. 47. Versio Syra posterior. Basilus, Oecumenius, Hila-
 rius, Angustinus.
 καὶ] + τῆ ACDEFG 1. 2. 4. 14. 26. 37. 45. 55. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plantin.
 Bengelii, Genev. Clemens Al. Basil. Eth. 21. de Bapt. 11. 3. bis. Pseudo-Athanasius de passione. Chrysostomus in I.
 & T. V. 37. VII. 101. VIII. 94. Damascenus, Photius, Amphilocho. MS. Q. 73. bis. Theodoretus.
 κυρίε posterius] χριστῷ A.
 ἄνθρωπ' ἑαυτὸν] ἑαυτὸν ἄνθρωπ' FG. 46. Versio Vulg.
 τῆ κυρίε] — A 17. Versio Copt.
 ὑμῶν] ἡμῶν 4. Clemens Strom. I.
 διεκρίνομεν] ἐκρίνομεν 3. 32. 33. 35. 37. 46. 47. Versio Syr. Chrysostomus, Theodoretus, Antiochus 35. Oecu-
 menius, Theophylactus, Photius, Amphilocho. MS. 103. probante J. Millio prol. 1051.
 ἐκρινόμεθα] ἀνέκρινόμεθα EF. ἀν ἐκρινόμεθα 4.
 32. ὑπὸ] + τῆ C. 37. Editio Complut. Plantin. Genev. Colinaei, Damascenus. ἀπὸ FG.
 κόσμῳ] + τῷ C. Versio Vulg.
 34. δέ] — ACD a prima manu FG. 17. 23. 46. Versio Vulg. Copt. Hilarium. probante J. Millio prol. 988.
 ἀνατάξομαι] διατάξομαι ADG. 28. 32. 37. 39. 47. Codices Latini. Theodoretus. + ὑμῶν 23. ex emen-
 datione. Codices Latini.

labore. Cic. de Senect. 11. Ita senfim sine sensu
 aetas senescit, nec subito frangitur, sed diuturnita-
 te extinguitur. Maximus Tyr. XXXV. 3. οἱ τὰ θαύ-
 ματα ποιεῖντες ἐκκλῶμενοι τε καὶ σφελῆμενοι τὰ σάματα.
 Jof. B. 11. 8. 10. σφελῆμενοι, καὶ λιγυζόμενοι, καὶ
 κλῶμενοι τε καὶ κλῶμενοι, καὶ διὰ πάντων ὀδυρόντες τῶν βασι-
 λικῶν ὀργάνων — εὐθυμὶ τὰς ψυχὰς ἀφίσταν, ὡς πά-
 λιν κομιζόμενοι.
 25. Athenaeus IV. p. 179. D. ἄπειρ καὶ πλάτων
 φυλάσσει μετὰ τὸ συμπόσιον. μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπον-
 δὰς τί φησιν ποιῆσαι, καὶ τὸν θεὸν καινουργοῦντες τοῖς νο-
 μιζομένοις γέρασιν παραπλησίως δὲ καὶ ξενοφῶν περὶ δ'
 ἐπικύρῃ οὐ σπονδῇ, ἕκ ἀπαρχῇ θεοῖς, ἀλλ', ὥσπερ Σιμωνί-
 δης εἶπεν περὶ τῆς ἀκόσμου γυναικὸς. Ἄβυτα δ' ἱερὰ πολλὰ
 καὶ κατισθεί. IX. p. 410. C. μετὰ τὸ διπνῆσαι. bis.
 Polybius X. 46.
 26. Plut. Lyc. p. 57. E. ὅρκους λαβὼν παρὰ τῶν βα-
 σιλέων — ἐμμένειν καὶ χρῆσθαι τῇ καθιερωσῇ πολιτείᾳ,
 μέχρις ἀν ἐπαίλῃ ὁ τυχεύων.
 27. Jof. A. VI. 1. 4. ἐργὴ δὲ καὶ χρόλος τῆ θεῆ μέτ-
 ρισιν, ὡς Ο. τῶν ἐκ τῆς βασιλείας κάμης, ὡς ἕκ ὅτας
 ἀέρας, ἀφίσταται τῆς κιβωτῆ, ἱερῆς γὰρ ἕκ ἦσαν, καὶ προσ-
 αλθόντας αὐτῇ βελὼν ἀπέκτεινεν. ἔκλαυσαν δὲ ταῦτα παθόν-
 τας αὐτὸς οἱ κομήται, καὶ πένθος ἐπ' αὐτὸς ἤγαγον, οἷον
 οἶκος ἐπὶ θρονοπρωτοῦ κακῷ καὶ τὸν ἰδίον ἑκάστος ἀπεθνήκει.
 τῆ τε μένιν τὴν κιβωτὸν παρ' αὐτοῖς ἀναξίως ἀποφαινοντες αὐ-
 τὸς. Matth. III. 8.
 28. Simplicius in Epictet. p. 90. τὸν ἐφ' ἡμῶν Σα-
 λέσιον, ἄνθρωπον πεπρωταμένον ἐπιβάντα γυναικὶ τῷ μητρὶ,
 καὶ φωνάτω αὐτὸν, καὶ δοκιμάζοντα ἑαυτὸν, μέχρι πότε
 δύναται καρτερεῖν. Seneca Ep. 28. Initium est salutis
 notitia peccati. Egregie mihi hoc dixisse videtur

Epicurus. Nam qui peccare se nescit, corrigi non
 vult. deprehendas te oportet, antequam emendes.
 — Ideo quantum potes, te ipsum coargue, in-
 quire in te: accusatoris primum partibus fungere,
 deinde iudicis, novissime deprecatoris. aliquando te
 offende. Schol. Cod. 19. αὐτὸς σαυτῆ γίνεσθαι κριτὴς τῶν
 βεβιωμένων, καὶ ἔρευνα τὸ συνεῖδες, ἢ ὅτι ἀνάκρισι τὴν διά-
 νοιαν, ἢ περὶ τῶν μυσηρίων ἔχει ὑπόληψιν. i. e. Quicun-
 que hactenus tam irreverenter accessit ad coenam
 domini, descendat in se ipsum, consideret insti-
 tutionem & praeceptum Domini, videbit statim,
 quam indigne accesserit, & capiet propositum sese
 emendandi. Non sermo hic est de omnibus omni-
 no hominibus, neque de tota vita anteacta. Quod
 hic dicitur δοκιμάζειν, comm. 31. est διακρίνειν.
 30. Demosthenes c. Euerg. & Mnesibulum εἰσ-
 ἡγαγον ἰατρὸν, ὃ πολλὰ ἔτη ἐχράμην. ὃς ἐθεράπευσεν αὐτὴν
 ἀρρώστειαν. — ἀπέσπας δὲ τῷ ἰατρῷ, ὅτι ἀσθενείῃ, καὶ
 ἐδὲν ἐκέτι εἴη ἡ ἀνθρώπος — ἔκτε τῶν ἡμερῶν — ἐ-
 τελευτήσεν. Ἀρρώστια est morbus levior & minus pe-
 riculosus quam ἀσθένεια. 2. Chron. XXX. 18. 19. 20.
 31. Si distincte considerassetis, S. Coenam non
 institutam esse, ut, quod vulgo homines facere
 solent, cibo fames pelleretur, sed ut Christi disci-
 puli memoriam mortis Domini celebrarent. Ezech.
 XX. 26. XLII. 20. Levit. VI. 47.
 32. 2. Macc. VI. 12. VII. 33.
 Berachoth f. 5. 4. Abba Benjamin dixit: Duobus
 ingredientibus ad precandum, quorum unus ante-
 vertit alterum precibus suis, nec alterum expectat,
 verberant illi preces suas in faciem suam S. D. Job.
 XVIII. 4. qui animam suam dilacerat in ira sua,

Περὶ δὲ τῶ πνευματικῶν, ἀδελφοί, ἢ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε, 1
 πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἀν' ἡγεσθε, ἀπαγόμενοι. Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι ἔ- 2
 δεῖς ἐν πνεύματι Θεῷ λαλῶν, λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ ἔδεῖς δύναται εἰπεῖν Κύριον 3
 Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ. Διαίρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 4
 καὶ διαίρέσεις ἀφρονῶν εἰσὶ, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. Καὶ ἀφαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ 5
 δὲ αὐτὸς ὅστις Θεὸς, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πάνσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τῷ 6
 πνεύματι· πρὸς τὸ συμφέρον. Ὡς μὲν γὰρ ἀφ' τῷ πνεύματι δίδοι λόγος σοφίας, 7
 ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύ- 8
 ματι· ἄλλω δὲ χάρισμα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ ἐνεργήματα 9
 δύ-

1. δὲ] — 23. a prima manu.
 ἀδελφοί, οὗ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν] οὗ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί DEFG. 52. Versio Vulg. 2. οἴδατε] + δὲ 4.
 ὅτι] — G 1. 23. Damasceus, Theodoretus, Augustinus c. Faustum. XXI. 8. + ὅτι ACDEF. 1. 4.
 5. 6. 13. 14. 18. 19. in ora. 21. 22. 23. 31. 33. 34. ex emendatione 35. 36. 38. 39. 42. 43. 45. 46. 48.
 Editio Complut. Aldi, Erasmi 3. 4. 5. Colinaei, Stephani 1. Bogardi, Haultini, Wechelii, Genev. Bengelii. Versio
 Vulg. Aethiop Chrysostomus in Gen. H. 57. Damasceus, Oecumenius, Theophylactus, Pelagius, Basilus, reg. b.
 230. Hilarius, Theodoretus. ἀσαφὺς εἰρηται διὰ πολλῶν συντομιῶν. Theod. Studites in poem. iconom. Augustinus.
 τὰ ἄφωνα] ἀμφοῖα FG. Hilarius. ὡς] πᾶς 38.
 ἀν' ἡγεσθε] ἀνέγχεσθε 37. Augustinus l. c. ἀπ' ἡγεσθε 30. 38. ἀπαγόμενοι] ἀναγόμενοι 39. 46.
 3. λαλῶν] — DEFG Hilarius. in l. & de Trin. II.
 Ἰησοῦν] Ἰησοῦς AC 6. 46. a prima manu. Versio Syr. Copt. Aethiop. Arab. Origenes de Orat. 11. Cyrillus in Jo.
 p. 31. 798. Apolog. p. 244. Ἰησοῦ FG. Cyrillus c. Julian. 2.9. in Jo. p. 568. de Ador. p. 261. Hilarius, Pelagius.
 κύριον Ἰησοῦν] κύριος Ἰησοῦς AC 6. 31. 46. Versio Syr. Copt. Vulg. Aethiop. Arab. Origenes in Matth. VI. 19. in
 Jo. II. 49. XIII. 33. de Orat. 11. Cyrillus in Jo. p. 615. 1095. de Ador. p. 322. c. Nestor. 2. Basilus de
 Sp. S. 11. Epiphani. H. 72. Ancorat. 3. Tom. 3. Concil. p. 137. 5. καὶ prius] — 39.
 καὶ ὁ] ὁ δὲ 41. Versio Vulg. Syr. Irenaeus IV. 20. Eusebius, Athanasius ad Serap. de Sp. S. Pseudo-Athanas. tes-
 tim. 18. MS. Basilien. & Angl. Epiphanius Ancor. 7. Cyrillus Act. Nic. V. Basilus c. Eunom. III. V. de Sp.
 S. 6. Eusebius in Psalm. XLV. 4. Caesarius Q. 42. Tyconius R. 6. Origenes π. Ἀρχῆς α. 3. & Pamphilus cit.
 Petr. Diac. ad Fulgentium. Nyssen. c. Eunom. 1. καὶ a prima manu A.
 6. ὁ δὲ] καὶ ὁ C 37. 46. Origenes in Jo. I. 3. ὁ δὲ αὐτὸς] αὐτὸς δὲ DEFG.
 ἐστὶ] — ACDEFG 17. 28. 36. 37. Versio Vulg. Syr. Eusebius in Psal. XLV. 4. Athanasius ad Serap. de Sp. S.
 Pseudo-Athanas. testim. c. Sabbelliz. Irenaeus IV. 37. Synod. Nicena ap. Gelasium 34. Basilus de Sp. S. 6. c. Eun-
 nom. III. & V. Chrysostomus, Epiphanius Ancor. 7. Caesarius, Nyssen l. c. Theophylactus, Hieronymus Hedibiac
 Q. 9. probante J. Millio prol. 1433. & J. A. Bengelio. 7. δὲ] — 37.
 8. γὰρ] — Versio Vulg. Syr. Hilarius de Trin. VIII. Pelagius. probante J. Millio prol. 459.
 δὲ] — Tertullianus c. Marcion. V. 8. Hilarius de Trin. II. probante J. Millio prol. 459.
 9. δὲ prius] — DEFG 47. Versio Vulg. Syr. Clemens Strom. IV. p. 624. Tertullianus. Hilar. de Trin. II. prob-
 ante J. Millio prol. 1289. a πνεύματι ad πνεύματι] — 4. a prima manu 37. 39. 42. a prima manu.
 δὲ posterius] — DEFG. Versio Vulg. Syr. Tertullianus, Cyrillus Hieros. Hilarius, Pelagius. prob. J. Millio prol. 1289.
 χαρίσματα] χάρισμα Editio Bezae 3. 4. 5. Versio Vulg. Syr. Tertullian. c. Marcion. V. 8. Pelagius, Augusti-
 nus. Beza in annot.: Vulg. sic legit; ut & Syrus & Arabs, quos sum secutus, sic poscente sententia, quum
 de unico dono agatur. Quod autem Beza de Syro dicit, neque verum est, neque, si verum esset, quicquam
 contra omnes Graecorum codices faceret.

χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων] ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ χαρίσμα-

putesne propter ipsum desertam futuram terram?
 sed non hoc tantum, facit etiam ut divina coha-
 bitatio sese seget ab Israël S. D. ibidem: aut
 saxum a suo loco dimoveri? Saxum autem nihil al-
 iud est quam Deus S. B. S. D. Deut. XXXII. 18.
 Si autem exspectat, quatenam est Merces ejus? R.
 Josua f. R. Chanina dixit: dignus est ea benedictio-
 ne, quae dicitur Esaj. XLVIII. 18.

1. Supra II. 15.

2. Dionysius Hal. de Demosthene 22. ἔταις ὑπα-
 γόμεθα, καὶ κρατούμεθα, καὶ ὅποι πότ' ἀν' ἡμᾶς ὁ λόγος
 ἄγχι, πορευόμεθα. Senec. Epist. 23. non eunt, sed
 feruntur. 37. turpe est autem non ire sed ferri.
 Philo Alleg. Leg. T. 1. p. 85, 26. ἰππείως μὲν ἐν
 ἔργοις δαμάζειν τὸν ἵππον, καὶ ἀφηνιάζοντα ἐπισοματίζειν
 ἀναβάτε δὲ φέρειν, ἢ αὖ τὸ ζῶον ἄγχι. Abac. II. 18.
 Alio tunc agebamini spiritu.

6. Livius XXII. 51. Non omnia nimirum ei-
 dem Di deder. Vincere scis Annibal, victoria
 uti nescis. II. 6. 320. "Ἄλλ' οὐ πως ἄμα πάντα θεοὶ
 δόσαν ἀνθρώποισι. 720. ἀλλ' ἔπος ἄμα πάντα δυνάσαι
 αὐτὸς εἰσθαι, "Ἄλλω μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολυμήνιον ἔργα,

"Ἄλλω δ' ὀρχήσυν, ἑτέρω κισσάραν καὶ αἰοδὴν, "Ἄλλω δ' ἐν
 στήθεσι τῖβι ἰόν ἐνρυστά Ζεὺς ἰσθλόν. Diodorus S. I.
 36. de Nilo. τῷ γὰρ ὑδάτος πρᾶξως φερομένη, βαδῶς
 ἀποτρέπεται αὐτὸ μικροῖς χάσμασι, καὶ πάλιν ἐπάγεται ἐν-
 χερῶς, ταῦτα διαίρωντες, ὅταν δόξη συμφέρον. Hippoda-
 mus in Script. Mythol. p. 664. αὐτὸς ἐντομία ἀρετῶν
 πόλιος, αὐτὸς ὑγίεια, καὶ ἡ ἰσχυρὴ ἀρετὰ σώματος καὶ ἑκα-
 στὸν δὲ τῶν ἐν αὐτοῖς μερίων συντίταται ποτὶ τὸ ὅλον καὶ
 τὸ πᾶν. ὀφθαλμοὶ τε γὰρ ὁρᾶνται ὑπὲρ τῶ πᾶντὸς σώμα-
 τος, καὶ τ' ἄλλα δὲ μέρη τε καὶ μέρη ὑπὲρ τῶ ὅλου καὶ
 τῶ πᾶντὸς συντίταται. Aristides Platon. p. 78. πάν-
 τα οὐ πᾶσιν οἱ θεοὶ δίδασιν. Phaedrus III. 18. Fato-
 rum arbitrio partes sunt avibus datae, Tibi forma,
 vires aquilae, lusciniæ melos, Augurium corvo,
 laeva cornici omnia. Omnesque propriis sunt con-
 tentae dotibus: Noli adfectare, quod tibi non est
 datum.

8. σοφία] apostolis comm. 28. 29. γνώσις] pro-
 phetis ib. πίσις] doctoribus.

10. Pollux II. 77. ἡμῶς δὲ δοκιμάζομεν τὰς ἐσθλὰς,
 διακρίνομεν τὰ ἀνέμωτα.

Sextus Empir. a. Gramm. I. 3. 79. τὸν μὲν Κρι-

εἴπῃ τὸ ὅς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμὸς, οὐκ εἰμὶ ἐκ τῆς σῶματι· οὐ γὰρ τὴν οὐκ
 ἔστιν ἐκ τῆς σῶματι· Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμὸς, πῶς ἡ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, πῶς 17
 ἡ ὁσφρησις; Nunī δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ἐν τῷ σῶματι, καθὼς 18
 ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλει, πῶς τὸ σῶμα; Nūn δὲ πολλὰ μὲν μέλη, 19
 ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ· Χρείαν σε οὐκ ἔχω. ἢ πάλιν ἡ 20
 κεφαλὴ τοῖς ποσὶ· Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον, τὰ δοκῆντα μέλη 21
 τῆς

φαν. II. D. XXII. p. 542. Β. εἰ δὲ ἡ φωνὴ — ἀπέκτεινας, ἥτιον ἰγώ τι παρὰ τὸ τοῦ παιδὸς ἐστίν; XII. p. 401.
 D. ὅπρῳ πόλεως, ἢ ὁ Μῆδ· ἢ μὴ εἶναι βέλεται, ἢ πράττειν κακῶς, ὡς τὰ αὐτῆς βελτίον παρὰ τὸ τοῦ ἐξόντα. D. XL.
 p. 856. A. ἡ εἶδος πάλαι, ὡς πᾶσι, καὶ σκιρτῶντας καὶ θορυβῶντας τῇ ἰππείᾳ, καὶ ἡ παρὰ τὸ τοῦ εἶναι δοκῶντας ἀχρηστὰς
 τε καὶ ἀπαρρίπτομένους. Sextus Empir. Hypotyp. I. 33. εἰ δὲ τίνα καὶ σκιρτικῶς προφέρεται — ἡ παρὰ τὸ τοῦ εἶναι Σικτι-
 τικός. a. Logic. II. 377. ἄλλα ἔσω γὰρ καὶ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ἐξ ὑποθέσεως λεφθεῖσιν ἀληθεῖς; ἡ μὴ παρὰ τὸ τοῦ καὶ τὰ ἐξ ὑπο-
 θέσεως λεφθέντα γενήσεται ἀληθῆ. & 416. ἀρξεται μὲν ἀπ' ἀληθεῖς, καὶ ληξεί ἐπ' ἀληθείᾳ, καὶ ἔσται παρ' αὐτὸ τὸ τοῦ ἀληθεῖς.
 Iſocras. Archidam. ὑπὸ πάντων ὁμολογείται, παρὰ τὸ τοῦ γενέσθαι τὴν σωτηρίαν. Plut. de virtut. mul. p. 243. D.
 ἄλλως γὰρ ἀνδρείῳ ὁ Ἀχιλλεύς, ἄλλως ὁ Αἰῶς — ἄλλα μὴ παρὰ τὸ τοῦ πολλὰς καὶ διαφορῶς ποιῶμαι ἀνδρία.

17. σῶμα] + D a prima manu.

18. nunī] νῦν ad a prima manu FG. Theophylactus. inf. XIV. 6. XV. 20. Etymol. τὰ νῦν κατ' ἑκτασιν τῆς ε.
 γίνεταί νῦν, καὶ διαφέρει τῆς νῦν. τὸ μὲν γὰρ νῦν καθόλου ἐπιφρηματικῶς τίσσεται ἐπὶ τῇ τριῶν καιρῶν· τὸ δὲ νῦν ἐπὶ μόνῃ τῇ
 νῦν ἐστίν.

19. α σῶμα ad σῶμα] — 39.

μει] — D. a prima manu.

δ] — ACFG 17. 19. 23. 31. 33. 37. 39. 42. 45. 46. 47. 55. Versio Syr. Basilii de Sp. S. 26. probat-

ἑαυτῶν ἑκάστῳ — οὐ γὰρ τὰ ἴσα ἀπαιτεῖν δεῖ τοῖς μὴ
 ἴσοις, εἰδὲ γὰρ δακτύλῳ τὸ βλέπειν ἀλλὰ ὀφθαλμῷ τὸ τοῦ
 δακτύλου δὲ ἄλλο, τὸ εἶναι οἶμαι δακτύλῳ, καὶ τὸ αὐτῆς
 ἔχειν. & II. ὥσπερ ἂν εἴ τις τεχνίτης οὐ πάντα τὰ ἐν τῷ
 ζῳῳ ὀφθαλμῶς ποιεῖ, ὅπως εἰδ' ὁ λόγος πάντα θεῶς εἰργά-
 ζετο, ἀλλὰ τὰ μὲν θεῶς, τὰ δὲ δαίμονας, δευτέρῳ φύσιν,
 εἴτα ἀνθρώπους καὶ ζῶα ἐφεξῆς, οὐ φθίον ἀλλὰ λόγῳ ποικι-
 λίαν ποιεῖν ἔχοντι· ἡμεῖς δὲ ὥσπερ οἱ ἀπειροὶ γραφικῆς τέχ-
 νης αὐτῶνται, ὡς οὐ καλὰ τὰ χρώματα πανταχῶς, ὁ δὲ
 ἄρα τὰ προσήκοντα ἀπέδωκεν ἑκάστῳ τόπῳ. — ἢ εἰ τις δρᾶ-
 μα μίμφοιτο, ὅτι μὴ πάντες ἥρωες ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ
 οἰκίτης, καὶ τις ἄγροικος καὶ φαῦλος φθιγγόμενος· τὸ δὲ
 οὐ καλὸν εἶναι, εἰ τις τῆς χείρας ἐξέλοι καὶ τὸ ἐκ τέτων συμ-
 πληρῆμνος. Manus refertur ad ἐνεργήματα, auris ad
 γλώσσας, oculus ad γνῶσιν & προφητείας.

17. Herodianus I. 12. 4. ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ τὴν πό-
 λιν, κελυόνταν τῶν ἱερῶν, μύρου ἐνδοξιάς τε τὰς τε ὁσφρή-
 σεις καὶ τὰ ὅσα ἐνεπιμπλάσαι. Quintilian. VIII. 5. Sed
 neque oculus effe toto corpore velim, ne caetera
 membra suum officium perdant.

21. Plotinus Ennead. IV. 4. 36. ποικιλώτατος γὰρ
 τὸ πᾶν καὶ δυνάμεις ἄπειροι καὶ ποικίλαι, οἷον δὲ φασὶ
 καὶ ἐπὶ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ μὲν δυνάμιν ὀφθαλμῶν, καὶ ὅσῃν τό-
 δι, τοδὶ δ' ἄλλῃ, χεῖρὸς μὲν τοδὶ καὶ δακτύλος τὸ ποδὸς,
 καὶ ὅσῃν μέρος εἶναι, ὁ μὴ ἔχει, καὶ οὐ τῇ αὐτῇ δὲ ἔχει.

22. Cic. de Offic. I. 35. Principio corporis no-
 stri magnam natura ipsa videtur habuisse rationem,
 quae formam nostram, reliquamque figuram, in
 qua efflet species honesta, eam posuit in promptu:
 quae partes autem corporis ad naturae necessitatem
 datae adspectum essent deformem habiturae atque
 turpem, eas contexit atque abdidit. Hanc naturae
 tam diligentem fabricam imitata est hominum ve-
 recundia. Quae enim natura occultavit, eadem om-
 nes, qui sana mente sunt, remouent ab oculis: ip-
 sique necessitati dant operam ut quam occultissime
 pareant, quarumque partium corporis usus sunt ne-
 cessarii, eas neque partes neque earum usus suis no-
 minibus appellant. Artemidorus I. 75. & 82. τῷ
 ἀνδρὶ τὸ ἀναγκαῖον, τὸ τοῦ γὰρ τὸ αἰδοῖον καλεῖται. & 46.
 τὸ αἰδοῖον — ἀναγκαῖον τε καλεῖται, καὶ ἀνάγκης ἐστὶ σύμ-
 болон, & inde Suidas. Eustathius in Od. ω. p. 845.
 18. ἔσεν — καὶ ὅτι ἀναγκῶν δόξα τῶν ἄλλων αὐτῶς
 σηματοδοτοῦναι εὐρίσκειται καὶ τὸ αἰδοῖον καλεῖται, ὡς τι-

νος ἀνάγκης σύμβολον. Eusebius H. E. VIII. 12. p.
 306. C. πυρὶ μολίβδου διατακνέτος, βαρυσσῆς καὶ πι-
 πυρακταμένη τῇ ὕλῃ τὰ ὅσα καταχέμενοι, τὰ μάλιστα
 ἀναγκαιοτάτα τῶν σῶματος κατοκτώμενοι. Ruffinus. plum-
 bum igni liquefactum & dorso diffusum usque ad
 loca pudenda, quibus naturalis egestio procurari
 solet, infundebatur.

23. Dionys. Hal. A. I. 76. ὡς τιμὴν τῇ γένει καὶ
 κόσμῳ περιθεῖς. III. 21. τιμὴν καὶ δόξαν ἀθάνατον τοῖς ἀν-
 δράσιν ἐκείνους περιθεῖς. Sextus Empir. a. Phys. I. 34.
 οἱ δὲ λέγοντες, τὰς πρώτας τῶν ἀνθρώπων ἡγεμονήσαντας
 — πλεονα δύναμιν αὐτοῖς περιθεῖς, καὶ τιμὴν. Liba-
 nius progymn. p. 74. D. Ἀχιλλεύς δὲ ἀποθήσκων ἐ-
 δνεί ἀνθρώπων περιθεῖς δόξαν. Epist. 413. ἐκ τῶν αὐτῶν
 τρόπων τῷ κοινῷ δόξαν περιθεῖς. 934. καὶ δόξαν ἡμῶν ἡ μι-
 κρῶν τῇ σαυτῇ δόξῃ περιθεῖς. Diogenes L. Democrit. IX.
 37. τόπων δόξαν περιθεῖς βαλόμενος.

Diodor. S. III. 13. τῆς τὴν αἰδῶ περιελλέουσας ἐσθῆ-
 τος μὴ προσέσης. Euripid. Hecub. 568. ἡ δὲ Διήσ-
 κος· ὅμως πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως περὶ, κρύπτειν
 δ' ἡ κρύπτειν ὅμματα ἀρσένῳ χρίαν. Artemidor. IV. 27.
 καθόλου δὲ τῶν ἐν σῶματι μερῶν τὰ μὲν ἄνω πρὸς τὰς βελ-
 τίονας καὶ ἐντιμωτέρους λάμβανει· πάντα δὲ τὰ ὑποκάτω πρὸς
 τὰς ἡφίονας καὶ ὑποδειέστερας. Plut. Aemil. Paul. p. 272.
 B. ἔπειτα τῶν ἐκ ὑπερπείας ἐν ὅλῳ γυμνῆσθαι δοκῶντων τῷ
 σῶματος ἀνικάλυψιν. Ovidius de A. A. III. 271. Pes
 malus in nivea semper celetur aluta. Diodor. S. XX.
 54. ἐφόρει γὰρ αἱ σφόδρα — ἐν περιεκρίμενος ἐκ ἀπείρετο
 — ἔπειτα δὲ φασιν αὐτὸν ἐπιτετηδύεσθαι τὸ τοῦ ἐξ ἀρχῆς Φα-
 ρῶν, διὰ τὸ μὴ λίαν αὐτὸν εὐχάστην εἶναι de Agathocle.
 Sueton. Jul. 45. Circa corporis curam morosior,
 ut — calvitii deformitatem iniquissime ferret,
 saepe obrectatorum jocos obnoxiam expertus; i-
 deoque ex omnibus decretis sibi a S. P. Q. hono-
 ribus non aliud aut recipit aut usurpavit libentius,
 quam jus laurae perpetuo gestandae.

24. Thucyd. VI. 18. νομίσαντο, νύστηται μὲν καὶ γῆ-
 ρας ἄνευ ἀλλήλων μὴδὲν δύνασθαι, ὅμῳ δὲ τό τε φαῦλον, καὶ
 τὸ μείσσειν καὶ τὸ πᾶν ἀκριβεῖς ἀν' ἐνυκράθην μάλιστα ἀν' ἰσχύειν.

Parthenius Erotic. 4. εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῇ φιλο-
 φροσύμῳ μνημιᾷ προλίσφειν, ἐν περισσοτέρῳ τε τιμῇ ἔχειν.

26. Rom. XII. 4. 5. Cic. de Offic. III. 5. Ut
 si unumquodque membrum sensum hunc haberet,
 ut posse putaret se valere, si proximi membri va-
 le-

χει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζει) ἐν μέλῳ, συγκαίρει πάντα τὰ μέλη. Ὑμεῖς δὲ 27
 εἴτε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ ἔς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶ- 28
 τον Σπυρίδους, δεύτερον Προφῆτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χα-
 ρίσματα ἱαμάτων, ἀνιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες, Σπύργοι; 29
 μὴ πάντες, Προφῆται; μὴ πάντες, διδασκαλοὶ; μὴ πάντες, δυνάμεις; Μὴ πάντες 30
 χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

Ζη-

συγκαίρει] συγκαίρει iidem.
 μέρους] μέλους D. a prima manu. Versio Vulg. Syra posterior, & edita in margine Nyssenus in 1. Cor. XV.
 28. Theodoretus in Psal. LXXXIII. Epiphanius H. 66. Eusebius in Psal. XV. 3. Proclus in Actis Chalced. 14.
 probante J. Millio prol. 466. D. Heinſio. Sulpicior tamen, loca patrum Graecorum ab editoribus ad Latinam Ver-
 sionem accommodata fuisse. Quid autem sit membrum ex membro, fateor me non intelligere. inf. XII. 9.
 28. τρίτον] + δὲ D. a prima manu. Ἐ τρίτον 37. ἔπειτα] εἴτα Versio Syra posterior Graece in margine.
 εἴτα] — D a prima manu EFG. probante J. Millio prol. 466. ἔπειτα AC. 17. 39. Editio Colinaei, Chry-
 soſtomus, Cyrillus Hier. p. 222. Basilus de Sp. S. 16. Damascenus. Solet Paulus εἴτα & ἔπειτα jungere. inf. XV. 5. 7. 24.
 γλωσσῶν] + ἑρμηνείας γλωσσῶν. Versio Vulg. Syra posterior. Hilarius, T. Beza: in quibusdam Codicibus veteris
 editionis additur interpretatio sermonum id est ἑρμηνείας γλωσσῶν. Sic quoque legit & interpretatur Ambro-
 sius: & sane quamvis neque in Graecis nostris codicibus, neque in Syra, nec Arabica interpretatione istud ex-
 tet, tamen adijciendum puto, non modo quia supra versu 10. & capite 14. diserte distinguuntur haec duo, sed
 etiam quia in repetitione, quae sequitur, utriusque sigillatim fit mentio.
 29. μὴ πάντες δυνάμεις] H. Stephanus pro nota interrogandi comma reponit, ut intelligatur ex sequenti ἔχου-
 σι, & δυνάμεις fit in casu quarto. probante T. Beza.
 30. διερμηνεύουσι] προφῆταις Versio Syra posterior in margine. 31. τὰ] — FG.
 κρίσιον] κρίσιον DFG. κρίσιον A 5. 6. 10. 31. 37. 39. Versio Syr. Aethiop. Philaeus martyr ap. Euseb. H.
 E. p. 302. Hieronymus in Nahum I. 2. c. Jovinian. II. c. Pelag. I. Origenes ad Martyr. & in Matth. XIX. 8.
 in Rom. XII. 6. in Jo. I. 4. XIII. 4. Theodoretus, Photius apud Oecumen. Damascenus p. i. Contra Chrysosto-

a capite ejus caetera parte corporis pestifera sedi-
 tionis divisa. Plut. Coriol. p. 216. B. vid. in Tit.
 I. 12. τὴν δὲ γαστέρα τῆς ἐνθερίας αὐτῶν καταγελαῖν, ἐ-
 ροῦνταιν ὅτι τὴν τροφὴν υπολαμβάνει μὲν ἐξ αὐτῆς ἀπάσαι,
 ἀκατέμπτει δ' αὐτῆς ἐξ αὐτῆς, καὶ διαίρει τοῖς ἄλλοις ἕως
 οὗ, ἔφη, καὶ τῆς συγκλήτης λόγος ἐστίν, ὃ πολῖται, πρὸς
 ὑμᾶς. Maximus Tyrius XXI. 4. 5. ἡ τὴν σώματος
 χρεῖα πολυμέρης τι ἔσται καὶ πολυδύς, σάζεται τῇ συνε-
 λείᾳ τῶν μερῶν πρὸς τὴν ὑπερσσίαν τῶ ὅλου· φέρεισι πόδες, ἐρ-
 γάζονται χεῖρες, ὀφθαλμοὶ ὀφθαλμοὶ, ἀκούειν ἀκοαί, καὶ τ'
 ἄλλα, ὥστε μὴ διατρέβω λήγων. S. A. Victor de Vir.
 Illustr. 18. olim — humani artus, cum ventrem
 otiosum cernerent, ab eo discordarunt, & suum
 illi ministerium negarunt. Cum eo pacto & ipsi de-
 ficerent, intellexerunt, ventrem acceptos cibos per
 omnia membra diffundere: & cum eo in gratiam re-
 dierunt. Sic Senatus & populus quasi unum corpus
 discordia pereunt, concordia valent. Plut. Solon.
 p. 88. C. ὁρῶνς ἐβλίστοντες τῷ νοικοκυτῇ, τὸς πολῖτας ὡς περ
 εἰς σώματος μέρη συναισθάνεσθαι καὶ συναλγεῖν ἀλλήλοις.

28. Aet. XX. 25. 2. Macc. XI. 26.

31. Galenus de Antidot. I. θαυμαστὸν γὰρ, ὅπως οἱ
 πλῆθυσιν τὰ τῶν Αὐτοκρατόρων ζηλοῦσιν, ἢ βέλονται γι φαί-
 νεσθαι ζηλοῦντες. Cic. Tusc. IV. 1. Aemulatio autem
 dupliciter illa quidem dicitur, ut & in laude &
 in vitio nomen hoc sit; nam & imitatio virtutis
 aemulatio dicitur, — & est aemulatio aegritudo,
 si eo, quod concupierit, alius potiarur, ipse creat.
 Simplicius in Epiet. p. 132. ὁ δὲ ζῆλος, ὅταν περὶ ἀρε-
 τῆς γίνηται, ἀγαθός, καὶ συγγενὴς τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ: ὅταν
 δὲ περὶ τι τῶν ἐκτός, φάυλος, καὶ τῷ φθόνῳ συντεταγμέ-
 νος. Herodianus VI. 8. 7. de Maximino. οὐ μόνον
 διδάσκων αὐτὸς τὰ ποιητικά, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις πάντων
 ἀπορρηγμένος, ὥς μὴ μιμητῆς, εἶναι μόνον, ἀλλὰ καὶ ζηλωτῆς
 καὶ μιμητῆς τῆς ἐκείνου ἐνδρείας. Onosander 42. φθόνος
 μὲν ἐν ἐσὶν ὁδὸν τῶν πρὸς τὸς πῶλος· ζῆλος δὲ μίμησης τῶν
 παρ' ἄλλοις καλῶν. Plut. Alex. p. 667. οὐ γὰρ ἠδονὴν
 ζηλοῦν, εἰδὲ πλῆστον, ἀλλ' ἀρετὴν καὶ δόξαν. p. 668. E. ὁ
 μίμνητο πρὸς φιλοσοφίαν — ζῆλος καὶ πόθος. Coriolan.
 p. 215. B. Μάρκος αὐτὸς αὐτῷ ζῆλον ἀνδραγαθίας πρέθη-
 κε. Pericle p. 153. A. ὅτε εἰς ἀφαιεῖ τὸν τοιαῦτα τὸς

θαυμάζων, πρὸς δὲ μιμητικὸς οὐ γίνεσθαι ζῆλος, εἰδὲ ἀνάδο-
 σις κινῆσαι προθυμίαν καὶ ἀφορμὴν ἐπὶ τὴν ἐξομοίωσιν· ἀλλ'
 ἦγε ἀρετῇ ταύτῃ πράξουσιν εὖδους ἔσται διατίθησιν, ὥς ἄρα
 θαυμάζεσθαι τὰ ἔργα, καὶ ζηλοῦσθαι τὸς ἐργασμῶντες. p. 152.
 E. ταῦτα δὲ ἐστὶν ἐν τοῖς ἀπ' ἀρετῆς ἔργοις, καὶ καὶ ζῆλον τι-
 να καὶ προθυμίαν ἀγαθῶν εἰς μίμησην ἐμποιοῖ τοῖς ἰσορρήμα-
 σιν. Herodian. II. 4. 3. τῆς Μάρκου ἀρχῆς ζῆλος τι καὶ
 μιμήσει. III. 6. 22. ὥς μὴ μόνον αὐτὸς φόβος καὶ νόμος
 ἐπὶ τὴν πρὸς τὸς καμνέτας, ἀλλὰ καὶ μιμήσει καὶ ζῆλος τῷ
 βασιλεῖ. Lucian. adv. Indoct. 17. ζῆλος τῶν ἀρετῶν.
 Diodor. S. I. 64. τῶν δὲ φασὶ μισήσαντα τὴν τῶν προ-
 βασιλευσάντων ἀμνηστία ζηλοῦσαι βίον ἐπιεικῆ καὶ πρὸς τὸς
 ἀρχομένους εὐεργετικόν.

Qui inter vos linguis loquuntur, sese efferunt
 cum contemptu aliorum; se alius praefatare exultant,
 alii vero illis invident. Haec aemulatio vitiosa est:
 illos potius praeferte, quorum dona Ecclesiae sunt
 utiliora; id aemulamini, quod in vestra potestate est,
 ut alter alterum caritate vincat.

I. Aristides S. S. I. p. 274. ἀλλ' εἰδ' ἂν ἐπὶ πᾶσιν
 ὑπερβαλόμεν τὴν ἐν ἀνθρώποις δύναμιν καὶ φωνήν. Aet. VI.
 625. Non mihi si linguae centum sint, oraque cen-
 tum, Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere
 formas, Omnia poenarum percurrere nomina pos-
 sem. Servius. Lucretii versus sublati de Homero,
 sed aerea vox dixit.

Aet. IX. 503. at tuba terribilem sonitum procul
 aere canoro increpuit. XI. 474. bello dat signum
 rauca cruentum buccina. III. 240. dat signum spe-
 cula Misenus ab alta Aere cavo. VI. 848. Excen-
 dent alii spirantia mollius aera. Servius. per aes Co-
 rinthios indicat. Georg. IV. 71. Martius ille aeris
 rauci canor increpat.

Georg. IV. 151. crepitantiaque aera secutae. Silius
 XVII. 18. Circum arguta cavis tinnitibus aera, fi-
 mulque certabant rauco resonantia tympana pulsu.
 Cic. in Pison. 9. neque collegae tui cymbala ac cro-
 tala fugi. Ovidius F. IV. 213. Cymbala pro galeis,
 pro scutis tympana pulsant. Glossarium. aeneatores,
 κυμβαλοκράται. Herodianus V. 15. 19. περιβόητα τοῖς
 βωμοῖς, κύμβαλα καὶ τύμπανα κατὰ χεῖρας φέροντα. A-
 zhenaeus

31 Ζηῆτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῶν δείκνυμι.

1 Εἰς τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέ-
2 γονα χαλκὸς ἢ ἥχων, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ εἰ ἔχω σπορήθειαν, καὶ εἰδῶ τὰ
3 μυστήρια πάντων καὶ ᾤσασιν τῶν γινώσκων καὶ εἰ ἔχω ᾤσασιν τῶν ὁσίων, ὥστε ὁρῶ μεθιστάμενον,
ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἢ εἰμι. Καὶ εἰ ἔχω ᾤσασιν πάντων τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ
ἢ εἴθεον ἢ φωμίσω εἰς

τις: ἐκ εἴτε τὰ μείζονα, ἀλλὰ τὰ κρείττονα, ταῦτά τε χρυσιώτερα, τὰ συμφέροντα.

καὶ] — FG. ἔτι] εἴτι D. a prima manu FG. probante Cl Salmasio de foen. trapezit p. 344.

ὁδὸν] ὁλον Cl. Salmasius l. c. ὁμῶν] — 2. ὁμῶν δεικνυμι] δεικνυμι ὑμῶν FG.

1. γέγονα] ἐν εἰμί DE. Hilarinus. ἐν εἰμί ἢ FG. ἡχῶν] — 39. ἀλαλάζον] ἀλαλάζον D.

2. καὶ εἰ] καὶ bis. A. 31. postorius καὶ ἔχω 17. 39. Codices Latini.

εἰδῶ] οἶδα G. εἰδῶ 45. 46. εἰδῶ 21. 26. 31. 52. Ephrem.

ᾤσασιν] postorius] — Verlio Aethiop. probante f Millio prol 463.

μυστήρια] + τὰ FG. ὁμοῖοι] — 37.

μυθιστάμενον] DEF 19. 31. 37. 43. 52. 55. Theophylactus. probante f. A. Bengelio.

εἰδῶ] εἰδῶ AC 1. 2. 3. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. Apost. 2. Editio Complut. Erasmi 1. Colinaei, Stephanii, Bengelii. Clemens Strom. IV. p. 614. Ephrem T. 2. p. 112. 169. Basilii de Bapt. II. 8. Macarius H. 26. Damascenus in l & i. m. 18. Oecumenius Phrynichus v. 76. εἰδῶς δὲ τὰ θ. ἢ καὶ χρυσιώτερον ἢ οἱ ἀμφὶ αὐτὸν ἦσαν λέγουσιν, οὐ δὲ ἀποτρέπτει λέγειν οἱ ἢ ἀρχαῖοι δια τὸ δ. λέγουσιν εἰδῶς. Ammonius. εἰδῶς δὲ τὰ θ. καὶ εἰδῶς δια τὰ θ. διαφέρει. Οὐδὲν μὲν ἢ τὸ ἐν τῇ καθολῇ, ὡς φαμέν, εἰδῶς ἐν κόσμῳ κενόν, πάντα ἢ ἢ τὰ κενὰ φύσις βασιλεύει. Οὐδὲν δὲ ἀνακλινεῖ εἰς τὸ ἰδίον ἀντίστοιχον σημαίνει τὴν τῇ ἐνὸς ἀρσίν, ἢ ἐπιφορὰν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἢ ἢ, ἔτι δὲ, το δὲ δια τὸ δ. ἀπαιτεῖται, δὲ ὁ ὁ ποιητῆς, φησὶν, εἰδῶς ἀκιδιότρονον γὰρ τριπλὴ ἀνθρώπου ὁ ἐν ἐνοχέωσας ἀναρτάνει, δὲ ὁ Ζηροδότην αὐτοῦ γράφοντα εἰδῶς ἀκιδιότρονον. Aristoteles Oecon I. 7. οὐδὲν ἢ ἐπιμελεῖται ὁμοῖοις τῶν ἀποστρέφειν ἢ οἰκείων. A. theopaeus XV. p. 670. B. οὐδὲν ἢ ἄλλοι τῶν δεδωμένων περὶ τὸ φανερῶσαι σπουδαῖς, πλὴν οἱ ἰσχυροί. Sextus Empir. saepe habet οὐδὲν.

εἰμι] ὡφελούμαι A. Hilarinus, Augustinus. ex comm. 3.

3. Φωμίσω] Φωμίσω ACDEFG. 1. 2. 3. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 46. 51. Editio Complut. Ge-

thepaeus VIII. p. 361. F. ἐξάκυστος ἐγένετο κατὰ πᾶ-
σαν τὴν πόλιν αὐλῶν βόμβος, καὶ κύμβαλον ἥχος, ἔτι τι
τυμπάνων τύπος μὲν ὡς ἴσως γινόμενος. XIV. p. 636.
A. τυμπάνοις καὶ βόμβοις χαλκοκτύπων βρόμους κυμ-
βάλων. Clemens Alex. protrept. p. 111. ἐκ τυμπάνων ἔφα-
γον, ἐκ κυμβάλων ἔπιον. Anthol. VI. 5. 1. κύμβαλα δ'
ἐξ ὀφθαλμοῦ, βαρυσφόνγγον δ' ἀλαλήτων αὐλῶν. Anthol. MS.
III. 153. Crinagoras: οὗτοι κῶδων χαλκίους ἤχησαν
πλειότερῶν σώματα. Juvenalis VI. 439. Verborum tan-
ta cadit vis, Tot pariter pelves tot tintinnabula di-
cas pullari. Ovidius F. IV. 183. Ibunt feminae,
& inania tympana tudent, Aeraque tinnitus aere
repulsa dabunt. Propertius IV. 7. 61. Qua nume-
rosa fides, quaque aera rotunda Cybebes, Mitra-
tisque sonant Lydia plestra choris. Petronius 22.
intrans cymbalistria, & concrepans aera. Pollux I.
188. ex Xenophonte de re equestri, init. ὥσπερ γὰρ
κύμβαλον, φοβεῖ πρὸς τῷ διαπέδῳ ἢ κοιλῇ ὀπλῇ. II. 114.
Φωνή — πνεῦμα δια τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀναδιδόμενον
ἐκ τῆς πνεύματος, καὶ πλῆθος τὴν ἐπιγλωττίδα, καὶ τῷ ἐν-
δοματι ἐπιλέμενον, καὶ ὡς ἐν κύμβάλῳ ἤχων, τῶς ἀναρτῶν
ταῖς δὲ φωνητικαῖς ὀργάνοις εἰς τὸ ἐνσημαίνον ἀποχαρατρί-
μνον. Nonnus Dionys. XIV. & XXIX. κύμβαλα
δινύσσα βαρύβρομα διζυγὶ χαλκῷ. I. Chron. XV. 19.
ἐν κύμβαις χαλκοῖς, Hefychius. χαλκοσoma, χαλκία,
κύμβαλα. Galenus π. μήτρας, σώματα — τῷ σχημα-
τι ὁμοῖα κοτυληδόνι, τῇ πᾶσι τῇ κύμβαιτίδι. Plinius H.
N. praef. Apion quidem Grammaticus, hic quem
Tiberius Caesar cymbalum mundi vocabat. Lexicon
MS. κύμβαλον, κακύνιον, κακῆβλιον.

Gregorius M. I. XXXII. 30. moral. in Job. bona
quippe loquens, sed per amorem eadem bona
non sequens, velut aes aut cymbalum sonitum red-
dit, quia ipse non fertit verba, quae ipse facit. &
VII. 26. in nullo aeris imitationem fugiunt, qui in
percussione positi bona quae non sentiunt loquuntur.
Stephanus. ἐς δὲ καὶ Δαδωναῖον χαλκίον παρομοίᾳ ἐπὶ
τῶν πολλὰ λαλόντων, ὡς Μενέδημος φησὶ. — μί-
μηται αὐτῆς Μένανδρος ἐν ἀρρηφῶν. εἰς δὲ κινήσῃ μόνον
τὴν μυρτίλιν ταύτη τις, ἢ τίτῃ καλῇ, πῶς ποῦ

λαλῶς τὸ Δαδωναῖον ἄν τι χαλκίον, ὃ λέγουσιν ἤχων, ἢ
παρήψαθ' ὁ παρὶν τὴν ἡμέραν ὅλην, κατὰ πᾶσαις διατέ-
λῃ τὴν λαλῶσαν οὕτως γὰρ προσλαμβάνει. Diogenes
ap. Stobae. XXIII. εἰς τὰ δεικνύοντα, εἰαυτῶν ἐκ
ἀκύν, ὥσπερ καὶ τὰς λύρας καλὰ φθγγομένης οὐκ αἰ-
σθάνεσθαι. Dio Chrys. VIII. p. 130. C. Diogenes
τὸν ἀντιστήντα παραβάλλον πρὸς τῆς λόγους ἐλπίος ἡλγυῶν
πολὺ μαλακώτερον, καὶ ἔφη, αὐτὸν εἶναι σάλπιγγα, λοι-
δοῦν, αὐτὸ γὰρ ἐκ ἡκας (ἀκύν Stob. S. LXVI.) φθγ-
γομένης μύγισον. Cleanthes ap. Diogenem L. de Peri-
pateticis VII. 173. ἔλεγεν δὲ καὶ τὸς ἐκ τῶ περιπατῶν
μοῖον τι πάχυν ταῖς λύραις, αἱ καλῶς φθγγόμεναι αὐτῶν
οὐκ ἀκύν. Diogene VI. 64. τὰς λέγοντας μὲν τὰς σα-
δάμα, μὴ ποιήσας δὲ, ἔλεγεν μὲν διὰ φέρειν κίθαρην, καὶ
γὰρ ταύτη μὲν ἀκύν, μὲν αἰσθάνεσθαι. Eleganter &
argute Paulus. Doctores Corinthiacos, qui dono
linguarum gloriabantur, sed caritate destituebantur,
tubae & cymbalo comparat. Conf. Rom. II 21. & sup.

IX. 27. Suidas. Δαδωναῖον χαλκίον ἐπὶ τῶν μακρολογούντων.
Act. VII. 53. Gal. III. 19. Heb. II. 2. 1. Theff.
IV. 16. Matth. XXIV. 31. Apoc. V. 2. VII. 2.
VIII. 6. X. 3. XIV. 7. 9. 15. 18. XVIII. 2. Si
mibi vox esset, quae ab uno mundi fine ad alte-
rum audiri posset. Schenob R. XXVIII. Dixit R.
Samuel f. Nachmani: annon angelus unus? omnis
creatura non potest stare coram voce ejus S. D.
Dan. X. 6. Abob Nathanael 2. Ez. XLIII. 4. a-
quae mutae, hic est Gabriel angelus — si Ga-
brielis, qui est unus ex mille millenis, vox auditur a
fine mundi ad alterum.

2. Lucianus. Soloecist. 7. φησὶν δὲ τις πρὸς τοῦ
καὶ ἐπὶ τοῦ ἀφιστάμενον ἔμφω μὲν, ἔφη, οὐκ οἶδα. Thomas.
ἐσάναι, ἐξ ἐσάναι.

Aristophanes Equit. 1240. οἱμοὶ κακωδύμενον, οὐ-
κίτ' οὐδὲν εἰμ' ἐγώ. Acharn. 681. γέροντας ἀνδρας
ὡς πεπνυμένους ἐπὶ ταταγγιλωσθαι ῥήτορας, ὡς ἐπὶ τας.
Vesp. 991. ὡς εἰμ' ἄρα; Eccles. 144. οὐ μόνον βιάζε-
ται καὶ κάθιζε, εἰς γὰρ ἢ. Antiphanes Epict. IV. 8. ἐν μὲν τις
βλάψαι δύναται, ἐγὼ δὲ οὐκ οἶμ' ἢ ἄλλοι περιμύσσω, ἢ
με ὡφελίσω, ἐγὼ δὲν εἰμι.

ἐὰν ᾠθεῖτο τὸ σῶμα μὴ ἵνα καυθῶμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἔδεν ὠφελῆμαι. Ἡ 4
ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύει· ἡ ἀγάπη ἐζηλοῖ ἡ ἀγάπη ἐπεριτετεύει, ἐφυ-
σίσται, οὐκ ἀχνημονεῖ, ἐζητεῖ τὰ ἐαυτῆς, ἐπαροξύνει, ἐλογίζετο τὸ κακόν, 5
οὐ χαιρεῖ ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα σέγει, πάντα πιστεύει, 6
πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομύει. Ἡ ἀγάπη ἐδέποτε ἐκτίθει· εἴτε δὲ προφητεῖα κατ- 7
αρ-

nev. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephani, Bengelii. Clemens l. c. Basilus Afcet. prooem. & reg. b. 282. & de Bapt. I. & II. 8. Epist. 25. Cyrillus in Jo. p. 754. de Ador. p. 243. Chrysostomus in Matth. 78. in Heb. H. 3. in 1. Cor. H. 25. in l. & T. VI. 37. Antonius p. 135. Oecumenius, Theodoretus, Theophylactus. Ephrem. In editionibus T. Bezae legitur ψαμίζω vitio tyothetarum: ipse enim Beza, ut ex versione & annotationibus constat, legit ψαμίζω.

καυθῶμαι] καυθῶ I. Versio Syr. prior. Basilus Ep. 79. καυθῶμαι A. Versio Copt. (quamvis Editor aliter nos legere jubeat), Aethiop. Ephrem. T. 2. p. 112. Hieronymus in l. ob similitudinem verbi, qua apud Graecos ardeat & gloriatur i. e. καυθῶμαι & καυχῶμαι una literae parte distinguitur, apud nos error inolevit, sed & apud ipsos Graecos exemplaria sunt diversa. & in Esaj. LVIII. 3. ut ardeat, sive gloriatur, utrumque enim fertur in exemplaribus. probante T. Beza.

4. ἡ ἀγάπη secundo loco] — 41. Clemens Alex. Tertullianus. ἡ ἀγάπη tertio loco] — 19. 55. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Cyprianus, Ephrem. Clemens Al. Paed. III. 1. Chrysostomus, Augustinus, Hilarius.

5. τὰς] + μὴ Clemens Paed. III. 1. περπερεύεται] περπερεύεται A. Ephrem.

7. πάντα σέγει] πάντα ἀσέγει FG. πάντα σέγει Cyprianus ad Quirin. III. 3. de Unitate Eccles. 12. Marcus disp. cum caufidico. Zeno. probante T. Beza annot. Ed. 1. 2. 3. 4. δὲ] + μάλλον 49.

8. ἐκτίθει] πάντα πιστεύει. ἐλπίζει, πάντα ὑπομύει] ὑπομένει, πάντα ἐλπίζει 2. 8. ἐκτίθει] πῶς AC. a prima manu, Macarius de custod. cordis 14. H. 19. Andreas prol. Apocal. Maximus ad Joann. Nysseus de Anima. p. 656. ἐκτίθει 46. δὲ] — D a prima manu. FG. Versio Vulg.

3. Thomas. σιτίζειν, ἀττικῶς· ἐσιτεύειν, ἔδε ψαμίζω. Galenus de Compos. Medic. per partes Corp. VI. extrem. ἐπὶ μὲν τῶν βρεφῶν, ὅσα ψαμίζουσιν αἰτροφῶν. Porphyrius de Abst. III. 23. columbae ψαμίζουσι τὰ πότνια. Eustathius in Od. i. p. 358, 33. τὸ ψίζω, ἐξ ἑπὶ ἐ μόνον ἡ ψίζε, ἀλλὰ καὶ τὸ ψίσαι, ἢ τοι ψαμίζαι, σιτίσθαι, ὡς ἐν ῥητορικῷ εἴρηται Λεξικῶ. Jo. XIII. 26.

Arrianus Syriac. p. 184. ταῦτ' εἰπὼν κατέβη τε τῷ βήματος, καὶ παρεῖθε τὸ σῶμα τοῖς ἐθέλουσιν ἀπαγαγεῖν. Maximus Tyr. VII. 9. ἐθάρρει ἂν, οἶμαι, καὶ τῇ αἰτῇ αὐτῆ παραδῶν τὸ σῶμα. Berachoth f. 20. 1. primi sua corpora tradiderunt, ut Deus per ea sanctificaretur: nos autem tradimus nostra, non ut Deus per ea sanctificetur. Dan. III. 28.

4. Hesychius. ζηλοῖ, φθονεῖ, ἐρίζει, μισοῖ. Thomas. ζηλῶ ἀττικῶς λύνωσιν, οὐ ζηλοτυπῶ. ὡς τὸ ζηλοῖ δὲ τε γνύστον γνῶσιν παρ' Ἡσιόδω O. & D. 23. & Moeris. ζηλῶ καὶ παραζηλῶ, Ἀττικῶς· ζηλοτυπῶ, Ἑλληνικῶς. ζηλῶ ζηλῶσιν τὸ μιμησθαι, ζηλῶ δὲ ζηλῶσιν τὸ φθονῆσαι.

Non se ostentat. Cic. ad Attic. I. 14. Dii boni! quomodo ἐπεπεριευσμένη novo auditori Pompejo? Si unquam mihi πεφίδοι, ἢ καμῶν, ἢ ἐνθυμηματα, ἢ κατασκευαὶ suppeditaverunt, illo tempore. Quid multa? clamores — nosti jam in hac materia fonitus perfertur; tanti fuerunt, ut ego eo brevior sim, quod eos usque istum exauditos putem. Plautus Truc. III. 1. 9. perperas oves. Accius ap. Nonnium II. 626. Describere in theatro perperos populares i. e. indoctos, stultos, rudes, insulso, mendaces. Et eo plectuntur Poetae, quam suo vitio facpius, Ductabilitate nimia vestra aut perperitidine. Cic. pro Caecin. 24. utrum recte an perperam. Livius I. 23. 33. Plautus Amphit. I. 1. 92. Nunquam etiam quicquam verborum est prolocutus perperam. Ter. Phorm. V. 1. 18. Istoc de nomine eo perperam olim dixi, ne vos forte imprudentes foris effutiretis. Plautus Casina II. 6. 15. mihi enim, ah! non id volui dicere, dum mihi volui, huic dixi: atque adeo, dum mihi cupio, perperam jam dudum hercule fabulor. T. Vopiscus Tacito. Seniore principem fecimus, & virum, qui ab omni-

bus quasi pater consulatur Nihil ab hoc immaturum, nihil perperum, nihil asperum formidandum est. Omnia seria, cuncta gravia. Glossarium. perperam ago, περπερεύομαι, προπετεύομαι, perperus, πέρπερος, προπετής, vanus, πέρπερος. Polybius exc. leg. 122. ἦν μὲν γραμματικὸς τῶν τῶς ἀκροάσεως ποιημένων, φύσει δὲ ἂν λάλος καὶ πέρπερος καὶ κατακορὴς — κατὰ δὲ ἰδίαν φύσιν εὐμύλος, καὶ λάλος, καὶ πέρπερος διαφύρηνται. Schol. ad Sophocl. Antig. 330. κομψὲς γὰρ ἔλεγον, εὖς ἡμῖς πέρπερος καὶ περιλάλης φαμὲν. Etymol. M. πέρπερος ὁ φλυαρός — ὅθεν καὶ περπερεύεται, ἀντὶ τῷ ματαιῶνται, ἀτακτεῖ, καταπαίρεται μετὰ βλακείας ἐπαίρομενος. Glossar. de Cange. περπερία, ὁ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεται, ἢ καὶ ἡ πολυκακία, καὶ ἡ προπέτης. Suidas in Διονυσίῳ σκωμυμάτων, ὁ βαμολοχεύων αἰ καὶ περπερία γλισχευόμενος. M. Antonin. V. 5. ἀρεσκέσθαι, καὶ περπερεύσθαι, καὶ τοσαῦτα रिπάξσθαι τῇ ψυχῇ. Sextus Empir. a. Grammat. I. 2. 54. οὐκ εἰς τὸ ἀχρηστὴν ταύτην τὴν ἐν τοῖς σοικησίῳ, καὶ τῇ δὲ αὐτῶν γράφειν τε καὶ ἀναγνώσκων διαρμυμένην, ἀλλὰ τὴν πέρπερον καὶ περιγοιόταν [Γραμματικὴν]. Libanius O. XIV. p. 427. A. αὐτὴ ἡ καταγωγὴ κατὰ τῶν κατῆλόν ἐκτίθη, καὶ ὅτι ἂν ἐνέγχε τὸ κατῆλόν, τέ- τε τὸ πλὸν ἐκίστε περπερεύεται. Arrianus Epictet. III. 2. θέλει, σοι εἶπω, τίνα ἡρῶν εἰδείας, παρίοντα, ταπεινὸν, μιμνήμοισιν, ὀξύθυμον, δειλὸν, πάντα μεμφομένον, πῶσιν ἐγκαλῶντα, μηδέποτε ἡσυχίαν ἔχοντα, πέρπερον. Suidas. πέρπερος, οἷον λάλος, προπετής, μηδὲν λογισμῷ ποιῶν. Clemens Paed. III. 1. περπερία ὁ καλλωπισμὸς, περιτό- τητος καὶ ἀχρηστότητος ἔχων ἔμφασιν. Basilus Reg. brev. 49. τί ἐστὶ τὸ περπερεύσθαι; πᾶν δὲ μὴ διὰ χρείαν, ἀλλὰ διὰ καλλωπισμὸν παραλαμβάνεται, περπερίας ἔχει κατηγορίαν. Zonaras ad Petri Alexandrini Can. X. περπερίαν δὲ ἐνταῦθα τὴν οἴσιν καὶ τὴν ἀλαζονίαν καλεῖ. Eustath. in Il. v. p. 897. 2. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ῥωποπερ- ρήθρα τις προσεθήθη ἐπὶ χυδαίωσιν καὶ φλυαρίᾳ σκαπτό- μενος. Tertullianus: non protervum sapit. Synesius de Febr. p. 136. διὰ τὸ εἶναι τὴν χολὴν ἀμὴν, πέρπερον, καὶ ἄσκατον, καὶ ἐλαφρόν.

5. Aeth. XV. 39. XVII. 16. Heb. X. 24. Isocras. ad Philipp. παρώξυνον ἐπὶ τὸν πόλεμον. Herodianus V. 1. 6. τὴς εἰς ἀμότητα παροξύνοντας. Plut. The-

8 ἀργηθήσονται, εἴτε γλῶσσαι παύσονται, εἴτε γνώσεις καταργηθήσονται. Ἐκ μέρους γὰρ γι-
 10 νώσκουμεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους
 11 καταργηθήσεται. Ὅτε ἡμῖν ἡντιπῶς, ὡς ἡντιπῶς ἐλάλουν, ὡς ἡντιπῶς ἐφρόνουν, ὡς ἡν-
 12 τιπῶς ἐλογιζόμεθα ὅτε δὲ γέγονα ἄνθρωποι, κατήργηκα τὰ τῶν νηπιῶν. Βλέπομεν γὰρ ἄρτι
 δι' ἐσώφρων ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους,
 τότε

Comma post προφηταί, γλῶσσαι & γνώσεις 1. 2. 4. 7. 9. 11. 12.

παύσονται] παύσονται] 1.

γνώσεις καταργηθήσονται] γνώσεις καταργηθήσονται AFG 47. Tertullianus, Damascenus.

9. γὰρ] δὲ A 1. 2. 4. 7. 9. 11. 12. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 30. 32. 35. 36. 38. 42. 43. 44.

45. 46. 49. 52. 55. Editio Complut. Erasmi 1. Aldi, Plantini, Genev, Chrysostomus, Damascenus, Oecumenius.
 probante J. A. Bengelio.

10. τότε] — AD a prima manu. FG 31. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Damascenus.

τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται] καταργηθήσεται τὸ ἐκ μέρους D. Versio Vulg. καταργηθήσεται τὰ ἐκ μέρους FG.

11. ὅτε prius] + δὲ D a prima manu.

ὡς ἡντιπῶς ἐλάλουν] ἐλάλουν ὡς ἡντιπῶς 37.

πῶς A. Versio Vulg. Copt. Clemens paed. I. 6. Origenes in Psal. XXXVI. H. 4. Nyssenus de homine in fin. Ba-
 silius in Psalm XLIV Theodoretus de provid. 10. Damascenus. ἐλάλουν ὡς ἡντιπῶς, ἐφρόνουν ὡς ἡντιπῶς, ὡς ἡντιπῶς

ἐλογιζόμεθα Editio Colinaei.

δὲ] — AD a prima manu. Codices Latini, Hilarius.

κατήργηκα τὰ τῶν νηπιῶν] τὰ τοῦ νηπιῶν κατήργηκα DFG. Basilus ascet. de fide.

κατήργηκα τὰ] κατήργηκα κατὰ Editio Erasmi 1. κατήργηκα κατὰ Ed. 2. κατήργηκα τὰ Ed. 3. 4. 5.

12. βλέπομεν] βλέπομεν 42. βλέπων Theodoretus. probante T. Beza.

γὰρ] — D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Cyprianus, Hilarius probante J. Millio prol. 1205.

ἄρτι] + ὡς D a prima manu. E 43. 52. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. Clemens Al. Paed. I.
 p. 120. Strom. V. p. 647. 690.

ἐσώφρων] + ὡς J. 10. Tertullianus, Theodoretus.

+ καὶ probante T. Beza. & in Versione.

mistocle p. 18. D ἐπὶ τὴν μάχην παροξύνων. ad Colot. p.

1126. D. διακούσας καὶ παροξύνοντας ἀψαύσαι τὴν πόλιν. Po-

lyb. I. 14. παροξύνειν ἐπιστῆσαι τέτο τῷ πολέμῳ. Longinus

18. ὅφ' ἐτέρων ἐρατώμενοι παροξύνονται. Aët. XVII. 17.

οὐ μνησικακεῖ, non refert in rationes peccata alio-

rum, ut illa exprobrat. Gen. L. 20. Psal. XXXV.

4. Zach. VIII. 17.

6. Thomas vita Aristophanis. φασὶ γὰρ, ὡς πρὸ τῆς

εὐρεθῆναι τὴν κομικὴν ποιητῶν, ἀδικήμενοι τῶν ὑπὸ τινῶν

ἀσφαῶν ἤρχοντο ἐν νυκτὶ ἐπὶ τοὺς τῶν ἀδικούντων στυγερὰς

βωῶνας· ὁ δὲν ἀδικίᾳ χαίρει, καὶ τὰ καὶ τὰ πράττει,

θεῶν ὄντων καὶ νόμων. Dio Chrys. III. p. 36. C. τυγ-

χάνεις χαίρων ἀληθείᾳ καὶ παρρησίᾳ μᾶλλον, ἢ δωρεῖα καὶ

ἀπάτη. Euripid. Bacch. 1037. πλὴν ἐπ' ἐξευρασμένους

κακοῖσι χαίρειν, ὃ γυναῖκες, & καλὸν. Livius IV. 41. Tem-

panii oratio incompta fuisse dicitur, caeterum mi-

litari er gravis, non fuis vana laudibus, non cri-

mine alieno laeta. Ter. Andr. IV. 1. Hoccine cre-

ditibile est aut memorabile, Tanta vecordia innata

cuiquam ut fieri, Ut malis gaudeat alienis, atque

ex incommotis alterius sua ut comparet commo-

da? Plut. de malignit. Herodoti p. 858. B. τῇ τῇ

μὴν χρῆσθαι μὴ γράφειν, τὰ δ' αἰσχροῖς μὴ παραλιπεῖν, μαρ-

τυρῆσαι τοῖς ἀπὸ μιᾶς κακίας καὶ τὸν φθόνον φρεσθαι καὶ

τὴν ἐπιχαιρεκακίαν λέγουσι, de curios. p. 518. C. κα-

κῶν ἐν ἐσότητι ὁ πολυπράγμων ὀρεγόμενος, ἐπιχαιρεκακίας

συνέχεται πάθος, φθόνος καὶ βασκανίας ἀδελφῶν, φθόνος μὴν

γὰρ ἐστὶ λύπη ἐπ' ἄλλοτρίοις ἀγαθοῖς· ἐπιχαιρεκακία δὲ,

ἡδονὴ ἐπ' ἄλλοτρίοις κακοῖς. ἀμφοτέρω δὲ ἐκ πάθους ἀνημέρι-

καὶ θνητῶδες γενέσθαι τῆς κακοηθείας.

7. Plut. de fort. Alex. 2. p. 339. E. ἐξέφθονον —

οὐ πρὸς φίλον, ὁ πάντα πισύων ἠφαιστῶν, καὶ πάντων

μεταδίδους. Thucyd. I. 68. τὸ πισὸν ἡμᾶς, ὃ Λακεδαι-

μόνιοι, τῆς παθ' ἡμᾶς αὐτοὺς πολιτείας καὶ οὐμολίας, ἀπι-

στούμενος ἐς τοὺς ἄλλους, ἂν τι λέγομεν, καθίστησι. Cic. Ep.

Fam. III. 10. Quae fuit unquam amicitia confu-

larium in nostra civitate conjunctior? Si illa amo-

ris atque officii signa, quid mihi ille non commi-

sit, quid non mecum communicavit?

8. Plinius paneg. Traj. 87. faciliusque est, ut

oculis ejus vultus absentis, quam ut animo cari-

tas excidat.

11. Seneca Epist. 27. Clamo mihi ipse: nume-

ra annos tuos; & pudebit eadem velle, quae vo-

lueras puer, eadem parare. Euripid. Peliad. 9.

διδάξαι δ', ὃ τέκνον, σε βέλομαι, ὅταν μὴν ἦς πᾶσι, μὴ

πλέον παιδὸς φρονεῖν, ἐν παρθένῳ δὲ παρθένος τρόπος ἔχων

ὅταν δ' ὑπ' ἀνδρὸς χλαῖναν εὐγενὲς πύσῃς, τὰ δ' ἄλλ' ἀφῆ-

ναι μηχανήματ' ἀνδράσι. Horatius Epist. II. 1. 99.

Sub nutrice puella velut cum luderet infans, Quod

cupide petiit, mature plena reliquit. Xenophon paed.

VIII. ἐγὼ γὰρ παῖς τε εἶμι καὶ ἐν παῖσι νομιζόμενα καλὰ

δοκῶ κικαρπῶσθαι ἐπὶ δὲ ἡβησῶν, τὰ ἐν νεανίσκοις τέλειος

τε ἀνὴρ γινόμενος, τὰ ἐν ἀνδράσι. Arrianus Epict. III.

24. ἔτις ἐδύποτε παύσῃ παιδὸν ἂν νήπιον; οὐκ εἴσθ' ὅτι ὁ

τὰ παιδίον ποιῶν, ὅσῳ πρὸς βύσσον, τοσῶτον γελοιότερος

Tob. I. 9.

12. Galenus de Compos. Med. per gen. IV. τὸ

διαφανὲς καλέμενον, ὃ σπεκλάριον ὀνομάζουσι Ῥωμαῖοι.

Plut. de placit. Philos. III. 5. p. 904. C. κατὰ

μὴν ἐν εὐθείᾳ ὁρῶμεν τὰ ἐν αἵρῃ, καὶ τὰ διὰ τῶν λίθων τῶν

διαγυῶν καὶ κεράτων. Philo de Decal. p. 198, 34.

ὡς γὰρ διὰ κατόπρε φαττασιεῖται ὁ πῦρ θεὸν ὄρῶν καὶ

κοσμοποιούντα. Strabo XII. p. 814. B. ἢ δὲ τις τό-

πος καὶ λίθου λευκοῦ — ἄλλος δὲ τὰς διόπτρας βάλλας μι-

γῶλας ἐκδίδας, ὥστε καὶ ἔξω νομιζέσθαι. Tertullianus

X. Apol. 35. Si pectoribus ad translucendum quandam

specularem materiam natura obduxit. & de Anima

53. velut per corneum specular obsoletior lux re-

rum est. Martialis VIII. 13. Specularia puros ad-

mittunt soles, & sine facie diem. Juvenal. IV.

21. quae vehitur clauso latis specularibus antro. Se-

neca de provid. 4. Quem specularia semper ab afflatu

vindicant, hunc levis aura non sine periculo

stringit. Epist. 90. Quaedam nostra demum pro-

disse memoria scimus, ut speculariorum usum, per-

lucente testa clarum transmittentium lumen. Pli-

nius H. N. III. 4. metallis plumbi, ferri, aeris,

argenti, auri tota fere Hispania scatet: ceterior &

specularibus lapidibus. XXXVI. 45. postierendos

omnes tamen Hispaniae & Cappadociae mollissi-

nis & amplissimae magnitudinis, sed obscuris.

XXXV. 36. Ne colorum claritas oculorum aciem

offenderet, velut per lapidem specularem intuenti-

τότε δὲ ὅτι γινώσκει καθὼς καὶ ἐπεγνώσθη. Nunī δὲ μένει τίς τις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ 13
τρία ταῦτα· μείζων δὲ τῶν ἡ ἀγάπη.

ΔΙώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλεῖτε δὲ τὰ πνευματικά· μάλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 1
Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύ- 2
ματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ ὡς ἀκλή- 3
σιν καὶ ὡς ἀμυθίαν. Ὁ λαλῶν γλώσση, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλη- 4
σίαν

καὶ] + ἐγὼ FG. Codices Latini.

μείζων] μείζω D a prima manu.

1. δῶκετε] + δὲ 32.

δὲ prius] — Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, probante J. Millio prol. 463.

προφητεύετε] προφητεύετε 46.

2. γλώσση ad γλώσση comm. 4.] — 3.

γὰρ] + αὐτοῦ Editio Colinaei.

πνεύματι] πνεῦμα G. Pelagius.

λαλεῖ] + εἰς Θεομεπίην, ad Versionem Vulg.

ἐκκλησίαν] + Θεοῦ FG. Versio Vulg.

3. πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις] ὑμᾶς πάντας γλώσσαις λαλεῖν A.

ἵνα προφητεύετε] προφητεύετε D a prima manu. Versio Vulg.

μείζων] κρείσσων 37. + εἰς G. Versio Vulg.

13. καὶ] — FG.

δὲ μένει] καὶ μένει δὲ FG.

τούτων] πάντα Codices Stephani.

τα] — 45.

2. γλώσση] γλώσσαις DE 10. Editio Colinaei, Hilarius.

τῷ] — D a prima manu. FG.

ἀκούει] + αὐτοῦ G 10. 31.

3. ὁ δὲ] εἰ γὰρ ὁ FG. ὁ γὰρ Versio Vulg.

4. γλώσση] γλώσσαις DE 46.

ab οἰκοδομῇ ad οἰκοδομῇ] — 37.

γὰρ] δὲ A 39.

bus se longinquo. XXXVI. 46. In Arabia quoque esse lapidem vitri modo translucidum, quo utuntur pro specularibus. Senec. Ep. 86. quanta nunc aliqui rusticitatis damnant Scipionem, quod non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat? Dig. XXXIII. 7. Ulpianus: Specularia instrumendo domus non contineri Cassius existimavit. Philo leg. ad Cajum p. 599, 15. δραμαῖος εἰς μέγαν οἶκον εἰσπέδησεν, καὶ περιελθὼν προσάπτει τὰς ἐν κύκλῳ θυρίδας ἀκαληφθῆναι τοῖς ὑάλῃ λευκῇ διαφανέσι παραπλοσῶς λίθοις, οἱ τὸ μὲν φῶς ἐκ ἐμποδίζουσιν, ἄνθρωποι δὲ εἰσέλθοντες καὶ τὸν ἀφ' ἡλίου φλογμὸν. Sanhedrin f. 97. 2. Dixit Abai: numquam plures quam XXXVI. fuisse iusti, qui capere potuerunt faciem maiestatis divinae S. D. Esaj. XXX. 18. ubi vox 17 numerum 36. continet. An vero hoc ita est? an non Rabba dixit, seriem eorum, qui coram Deo S. B. sunt XVIII. millia milliarium implevisse? S. D. Ezech. XLVIII. 35. Sed responso est facili; illo loco sermo est de iis qui inspiciunt per specular lucidum, hoc de iis qui inspiciunt per specular non lucidum. Falkut Rubeni f. 109. 1. O quanta fuit inter Moysen & reliquos prophetas differentia! Prophetae reliqui viderunt per specular non lucidum, neque poterant vultum attollere in coelum, ut viderent, quae in coelo aguntur. S. D. Dan. X. 9. neque hic tantum, & ea verba ipsis non fuerunt satis clare revelata: Moyses vero vidit per specular lucidum, neque hoc tantum, sed & caput fustulit in altum, ut videret faciem ad faciem, & vidit splendorem gloriae ejus, neque mens ejus immutata est, neque facies, sicut reliquorum prophetarum. f. 136. 3. Omnes prophetae vaticinati sunt per specular non lucidum S. D. Hofe. XII. 11. Sed Moyses ingressus est tentorium per specular lucidum S. D. Num. XII. 8. Jebatmoth f. 49. 2. Omnes prophetae viderunt per specular non lucidum: Moyses magister noster vidit per specular lucidum. Succa f. 45. 2. Dixit R. Hiskias, R. Jeremiam ex ore R. Simeonis f. Jochai haec audivisse: vidi paucos esse, qui sedis supernae participes futuri essent. An vero fieri potest, ut tam pauci sint? atqui Mar dixit XVIII. M. habitare coram Deo S. B. S. D. Ezech. XLVIII.

35. Sed nulla est difficultas. Distinguendum est inter eos, qui intuentur per specular lucidum, & qui intuentur per specular non lucidum. Vajikra R. I. R. Juda dixit: Per IX. Specularia viderunt prophetae S. D. Ez. XLIII. 3. Moyses autem vidit tantum per unum specular. S. D. Num. XII. 8. Rabbini dixerunt, omnes prophetae viderunt per specular maculatum S. D. Hof. XII. 13. Moyses vero vidit per specular nitidum. S. D. Num. XII. 8. Berechith R. XCI. 6. Nelegas est רכש venditio, sed est vultus benignus רכש quia videt per specular eum cujus vultus est in Aegypto: & quis ille? Ille est Josephus. R. Salomo in Psal. XXXI. 10. caligavit. Ut cum aliquis vitrum ante oculos suos ponit, ut per illud videat rem, quae visio non est clara. Sota f. 31. 1. Traditio est dixisse R. Meir: etiam embriones in utero materno dixisse hymnum. Sed ecce non viderunt? Dixit R. Thanchum: Venter matris ipsis factus est ut specular lucidum, & viderunt. & Medras Thebilm VIII. 3.

Euripides Rhefo 5. τὰ δ' ἐν ἐν αἰνιγμαῖσι σημαίνει κακὰ, Σαφῶς γὰρ αὐτῷ. Pausanias Arcad. VIII. πρόνοιαν περὶ αὐτῶν τοιαύτη ἐλάβρανος, ἑλλήνων τοὺς νομιζομένους σοφούς δι' αἰνιγμάτων πάλαι, καὶ ἐκείν' ἐν τῷ εὐθέως λόγῳ τοὺς λόγους. Achilles Tatius. ἔτω φανερώς, καὶ ἐκείν' δι' αἰνιγμάτων. Theognis 691. ταῦτα μοι ἠνέχθη κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι γινώσκοντες δ' ἂν τις καὶ κακός, ἂν σοφὸς ᾖ. Athenaeus X. p. 452. A. δηλὸν ἐν αἰνιγμῷ τὴν περὶ αὐτὸς κατέτασιν. Cic. ad Attic. II. 19. In his Epistolis me Laelium, te Furium faciam. Caetera erunt ἐν αἰνιγμαῖς. Plut. in Galba p. 1064. A. ὁ Διὸς ἀμβροτικός, ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἱερῶν τὰ σπλάγχνα καὶ προῖδαν, οὐ δ' αἰνιγμῶν, ἀλλ' αὐτοκράτης ἔφη, σημαῖα μεγάλης ταρσῆος καὶ μετὰ δόλον κίνδυνον ἐκ κεφαλῆς ἐπικείμενον τῷ Ἀυτοκράτῃ. Aeschines c. Ctesiphont. εἰ δὲ αἰνιγμάτων, ἀλλ' ἐπαργῶς γέγραπται. Ezech. XVII. 2.

Libanius O. VIII. p. 247, 1. ἐμνήσαν ἐκ ἀσθενείας καὶ σκολιᾶς ἐνυπνίου ὄψιν, ἀλλ' ὡς περὶ τὴν ἡμετέραν ἀλήθειαν ὁρῶμεν. Plotinus Ennead. IV. 4. 5. θαυμάσιο ἔδιν, εἰ τῶν ἐνθάδε μνήμην πολλὰν ἔχει, οἷον εἴρηται, καὶ ἐπὶ γινώσκεις πολλὰς τῶν πρότερον ἐγνωσμένων. Seneca Epist. 79. Quis oculis gloriatur, qui suspicentur diem? qui-

5 σίαν οἰκοδομῆν. Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα ωροφητεύη-
τε. μέλλων γὰρ ὁ ωροφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἢ ἐκ-
6 κλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. Nunὶ δὲ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν,
τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ὑποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφη-
7 τείᾳ, ἢ ἐν διδασχῇ; Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν δίδοντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν
ἀφυσολῇ τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον;
8 Καὶ γὰρ ἐὰν ἀδῇλον φωνὴν σάλπιγγος δῶ, τίς ὠρυσκευάζει εἰς πόλεμον; Οὕτως καὶ
ὑμεῖς

διερμηνεύει] διερμηνεύει 1. 2. 4. 18. 19. 21. 23. 31. 34. 38. 41. 42. 44. 45. 47. 55. Apost. 2. Editio Com-
plut. Chrysostomus, Theophylactus. διερμηνεύων D a prima manu. E. ἢ ὁ διερμηνεύων FG.

6. nun] nun AD a prima manu. FG. Damascenus, Theodoretus.

λαλῶν] λαλῶν 39.

γνώσει] γλώσσει 46.

ἢ primum] — Versio Syra posterior.

ἐν quarto loco] — D a prima manu. FG.

7. ὅμως] J. Gagnaeus: Quamquam Graeci constanter legant ὅμως, id est tamen, commodior tamen est sen-
sus, si legamus ἑμῶς accentu circumflexo in ultima, pro ὁμοίως id est similiter, quod fortasse germana lectio
habebat, sed iuxta vetustate eraso quidam scripserunt ὅμως. Gal. III. 15. Jac. Faber. J. Alberti. Hesychius. ὁμοίως,
ὡλὴν ὁμοίως, ὁμοίως.

ἀφυσολῇ τοῖς φθόγγοις μὴ] μὴ ἀφυσολῇ τοῖς φθόγγοις D a prima manu. FG.

δῶ] δῶ D ex emendatione. E. 1. 2. 3. 13. 14. 18. 19. 21. 23. in ora. 26. 37. 43. 44. 46. 49. 52. 55.
Theodoretus, Damascenus, Theophylactus. γνωσθήσεται] γνωσθή D a prima manu. FG.

8. φωνὴν σάλπιγγος] σάλπιγγος φωνὴν A.

δῶ] δῶ D a prima manu. δῶ 2. 37. 43. 49.

παροικεῖσθαι] παροικεῖσθαι A.

9. οὕτως] + δὲ 3.

quibus sol per caliginem splendor? contentus inte-
rim sit effugisse tenebras, adhuc non fruitur bono
lucis. Tunc animus noster habebit, quod gratula-
tur sibi, cum emisit sua tenebris, in quibus volu-
tatur, non tenui visu clara prospexit, sed to-
tum diem admiserit, & redditus coelo suo fuerit.
& 108. Quid tibi videbitur divina lux, cum il-
lam suo loco videris? Tunc in tenebris vixisse di-
ces, cum totam lucem totus aspexeris, quam nunc
per angustissimas oculorum vias obscure intueris,
& tamen admiraris tam procul.

13. 1. Theff. III. 3. V. 8.

Προτ. XXV. 3. Thucydides I. 123. καὶ ἐκ τῶν ὅπως
τάδε τριῶν τῶν μεγίστων συμφορῶν οὐκ ἀπῆλλακται, ἀφυσ-
σίας, ἢ μαλακίας, ἢ ἀμειλίας. Demosthenes de Coron.
καὶ τοὶ τρία ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδοῖσθαι ἐγ-
κώμια, ἢ μὴ ἀνδρίας, ἴτερον δὲ δικαιοσύνης, τρίτον δὲ
σωφροσύνης. Aristoph. Nub. 423. τὸ χάος τυτὶ, καὶ
τὰς μελάς, καὶ τὴν γλῶσσαν, τρία ταυτί. Thucyd. VI.
73. κρατηγὼν αὐτὸν τι εἶλοντο τὸν ἑρμοκράτην, καὶ Ἡρα-
κλῆδην τὸν Λαμαχέου, καὶ Σικανὸν τὸν ἱερέα, τούτους
τρεῖς.

2. πνεύματι λαλεῖν; vel ἐν πνεύματι λαλεῖν supra
XII. 2. opponitur τοῦ λαλεῖν. comm. 14. 15. Ille
Deo plenus & raptus loquitur, quae ipse non in-
telligit.

3. 1. Theff. II. 11. Phil. II. 1.

4. Se ipsum aedificat, ut ipse quidem putat: si-
bi placet. Revera autem neminem aedificat.

5. Num. XI. 29.

XV. 2. Thomas in charis: ὥσπερ γὰρ φαμὶν, ἐκτὸς εἰ μὴ
τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε — Λυκαῖος ἐν τῷ βίῳ πράσσει πλην
εἰ μὴ σκαπαῖα ἢ ὑδροφόρον. καὶ ἐν τῷ ἀναβιβάντις ἢ ἀλυσίς
[6.] ἐκτὸς εἰ μὴ κατὰ τὸν θάμνον ἢ τὸν ἔρποντον εἴη. κρεῖτ-
τοι μύθοι, εἰ χωρὶς τῶ μὴ λέγαιτο. & in ἔξω. εἰ δὲ τὸ
ἐκτὸς αὐτὶ τῷ χωρί. Λυκαῖος ἐν τῷ βίῳ πράσσει: ἐκτὸς εἰ
μὴ κατὰ τὸν θάμνον ἐκείνον. Sextus Empir. 2. Gram-
mat. I. 3. 67. ἐκτὸς εἰ μὴ τι διὰ τῆς κατὰ τὸ πλῆ-
ρον ἀρῆσθαι φήσεαι. 202. ἐκτὸς εἰ μὴ φήσεαι. 2. Astrol.
99. ἐκτὸς εἰ μὴ — φήσεαι — ὁ πάλιν ἐστὶν ἀδύνατον,
2. Logic. I. 240. ἐκτὸς εἰ μὴ τι πάλιν λέγοιτο. II. 53.
ἐκτὸς εἰ μὴ τι τὸ πολλὰς πηθεὶς τῶν ἑρμῶν ἀληθές. 343.
ἐκτὸς εἰ μὴ ἐξ ὑποθέσεως ληφθεῖσθαι. Lucianus de Lucu

19. ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς σιταῖσθαι πεπιστώκατε.
Solocist 7. πρὸς δὲ τὸν λιγόντα, πλην εἰ μὴ, ταῦτα ἔφη
διπλᾶ χαρίζη. Aristides Rhet. II. 3. 9. ἐκτὸς εἰ μὴ
καίρος ὑβίως πρὸς φανείη. Lucian. D. Meret. I. 1. ἐκ-
τὸς εἰ μὴ παντάπαστι τυφλὸς εἴη. Plut. Demosth. p.
850. C. ἐκτὸς εἰ μὴ — ὁ ἀνιψῶν καὶ τυτὶ πέπαιχεν.
Lucianus quom. Hist. conscrib. 21. ἐκτὸς εἰ μὴ τῶ
ὑπολάβοι τις. 13. ἐκτὸς εἰ μὴ τις κομίδῃ ἀνέοτος εἴη. pro
Imag. 23. ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τῆς τοῦ ἀνδρὸς ὑπέλη-
φας. 28. ἐκτὸς εἰ μὴ κομίδης. D. Mort. XVI. 4. ἐκ-
τὸς εἰ μὴ ὥσπερ ἰσοκύνταρος τις ἦτε. de Conscrib. Hist.
38. ἐκτὸς εἰ μὴ εὐχασθαι δύν. Tyrannic. 12. ἐκτὸς εἰ
μὴ ἐπιλέλησμαι. 13. ἐκτὸς εἰ μὴ τῆς τοῦ φης. Jup. con-
fut. 10. ἐκτὸς εἰ μὴ μεταμέλει σοι ἐκείνων. 12. ἐκτὸς εἰ
μὴ τῆς τοῦ φης.

7. Euripides Jon. 881, ὃ τὰς ἐπαφθόγγας μίλων
κιθάρας ἐποῶν αὐτὰ ἀργαῖοις κίραρον ἐν ἀψύχῳ ἀχῆ. Non-
nus Dionys. XLVIII. de aura. καὶ ἀφθόγγῳ φασ
φωνῇ. Plut. de liber. educ. p. 9. C. καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν
ζῶων μόνων τῆς τοῦ ἰδοῖ τις γνόμηνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀ-
ψύχων καὶ γὰρ τὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὰς ἀνίμην, ἵνα ἐπι-
τύχῃς δυναθῆναι. Arrianus Epictet. III. 6. πυθονίαν δὲ
τις εἰς ὁ κοινὸς νῦς; ὥσπερ, φησὶ, κοινὴ τις ἀκοὴ λέ-
γοιτο; ἀνὴρ μόνον φωνῶν διακριτικὴ, ἢ δὲ τῶν φθόγγων οὐκέτι
κοινὴ, ἀλλὰ τεχνικὴ; ἔτι εἰς τινα, αἱ οἱ μὴ παντάπαστι δι-
εραμμένον τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰς κοινὰς ἀφορμὰς ὁρῶσιν.
ἢ τοιαύτη κατάστασις κοινὸς νῦς καλεῖται.

Aristoteles Polit. I. εἰ αἱ κερκίδες ἐκέρκισον αὐταί,
καὶ τὰ πλεῖστα ἐκέρκισεν. Plut. . . ψάλλον
ἐπιδημῶσαντα ἐζημίωσαν, ὅτι δακτύλοις κινεῖσθαι. de Mu-
fica p. 1144. D. τίλεια μὲν αὐτὸ τε τῶν ποιημάτων ἔ-
καστον, οἷον τὸ ἀδόμενον, ἢ αὐλαρίζον. A-
thenaeus XIV. p. 627. D. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βωμολέ-
κων τὰς ἐπικερκιδὰς ποιεῖνται μετὰ αὐλῶν καὶ κιθάρων. Lu-
cianus de Saltat. 16. παιδὼν χοροὶ συνελθόντες ἐν αὐλῇ
καὶ κιθάρᾳ.

8. Psal. XVIII. 14. Pindarus Nem. V. 92. εἰ
δὲ θημίσαν ἔκεις ὥς ὁ ἀνδρὶν Μανίτι ριγού, Δίδου φωνῶν
— φθέγγας.

Vegetius de R. Mil. II. 22. Quoties pugnatur,
& tubicines & Cornicines simul canunt. Tubicines
ad praelium vocant milites. Sallustius Catilin. IX.
4. quique tardius revocati bello excefferant. ad
He-

ὑμεῖς ἄρ' ἢ γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσε' τὸ λαλούμενον; 9
 ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλῶντες. Τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη Φωνῶν ὅστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐ- 10
 δὲν αὐτῶν ἄφωνον. Ἐὰν ἔν μὴ εἰδῶ ἢ δύναμιν ἢ Φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλῶντι βάρβα- 11
 ρος· καὶ ὁ λαλῶν, ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐστε πνευμάτων, 12
 πρὸς ἢ οἰκοδομὴν ἢ ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα φεισέσθῃτε. Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση, 13
 προσευ-

εὐσημον] εὐσημον D a prima manu. E 21. 23. ex emendatione.

δῶτε] δότε 3.

γάρ] — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1254.

10. τοσαῦτα] — D a prima manu. FG. Hilarius.

τύχοι] τύχη D. 43. 47.

ἐν] + τῷ D a prima manu. FG. Versio Vulg.

αὐτῶν] — AD a prima manu. FG. tres Stephani Codices. Editio Colinaei. Clemens Str. I. Damasceus. probante T. Beza, J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1289.

11. οὐ] — 33. 35.

ἐν] — DEFG 1. ex emendatione 3. 6. Versio Syr. Vulg. Clemens, Damasceus, Chrysostomus, Hilarius, Pelagius. probante T. Beza.

+ δὲ 32.

εἰσιν] εἰσιν ADEFG 32. 39. Clemens Strom. I. p. 364.

ἄφωνοι] + εἰσιν D a prima manu. FG.

εἰδῶ] ἰδῶ AD 21. 37. 46. γνώσκω FG.

Herennium IV. 15. in praelio prae ignavia tubae sonitum perferre non potes. Silius V. 12. Isque in-fueta tubae monstravit murmura primus Gentibus, & bellis ignava silentia rupit. Horatius Carm. I. 1. 25. Multos castra juvant, & lituo tubae permixtus sonitus. Aen. VI. 165. Aere ciere viros, Martemque accendere cantu. IX. 503. At tuba terribilem sonitum procul aere canoro increpuit. Seneca de Ira III. 9. Quis autem ignorat, lituos & tubas concitata esse? Panegy. Constantino I. in rebus bellicis ipsisque praeliis non solum tubae ac litui, sed etiam Spartanæ tibiae incentivum ali-quod feruntur habuisse. Dio Cass. p. 12. ἐγένετο δὲ ἡ μάχη τοιαύτη. πρῶτον μὲν οἱ σαλπικῆται πάντες ἄμα τὸ πολέμιον ἀπὸ συνθήματος ἔβησαν. Xiphilinus p. 41. ἐγένετο δὲ ἡ μάχη τέτοις τὸν τρόπον, α. μὲν σαλπικῆται εἰς ἑκατέρωθεν ὑποσημαίνουσιν, καὶ ὕψους οἱ λοιποὶ ἐπήχσαν, πρῶτοι μὲν οἱ τότε εὐσημονοὶ καὶ τὸ παρασκευασμένοι ἐν τόπῳ τινι κυκλοτερεῖ διὰ σαλπικῆται μιλῶντες, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι. Polyaeus p. 318. ὁ σαλπικῆτης φύγειν ση-μαίνει. p. 346. ἐκέλευσιν τῷ σαλπικῆτῇ ὑποσημαίνει σημαίνει. p. 527. σαλπικῆτης ἦν ἐπὶ δένδρου σκοπός. Jos. A. XII. 7. 4. ἐκέλευσε σημαίνει τοὺς σαλπικῆτας ἐπιτε-σθῶν δὲ ἀπροσδοκῶς τοῖς πολέμοις. Antbol. II. 40. 7. σάλπιγγος ταχέως ἀνακλητικὴν. Aelianus V. H. II. 44. σαλπικῆτι παρσήσατο καὶ προσέταξεν αὐτῷ τὸ παρορητικὸν ἐμπνεύσαι μέλος διάφορον τε καὶ γεγῶ-νός τε μέλισσα, καὶ οἷον εἰς τὴν μάχην ἐγερτήριον. ἄμα τε ἔν τῷ μέλῳ ἠέστω τραχὺ καὶ φοβερόν, καὶ οἷον εἰς ὀπλι-τῶν ἔξοδον ταχέως ἐκπορεύσαντα μιλῶσθαι σάλπιγγι. Dio-dor. Sic. XVII. 26. τῶν σαλπικῆται σημαίνουσιν τὸ πο-λεμικόν. Dio 42. ἠβίλησε — σαλπῖσαι, καὶ τέτο τε πάντας ὁμοίως ἐτάραξε, καθάπερ ἐμπολέμιόν τι σύνθημα τῷ ὑπὸν παραγγελλαντοῖς σφισι.

Thucyd. I. 62. παρασκευάζοντες ὡς εἰς μάχην. II. 7. παρσκευάζοντο ὡς πολέμῳσιντες. παρσκευάζοντο ὡς μαχόμενοι τοῖς ἐναντίοις. Plut. Camill. p. 133. E. πό-λιν κατισκυσμένην πᾶσιν εἰς πόλεμον καλῶς. Herodian. III. 14. 7. τὰ πρὸς τὸν πόλεμον παρσκευάζετο. VIII. 6. 14. παρσκευάζοντι ἔν αὐτῷ τὴν δύναμιν, ὡς πολέμῳσιν-σαν τῷ Μαξιμίαν στρατῷ. Thucyd. IV. 93. παρσκευάζε-το ὡς εἰς μάχην.

9. Plut. de fer. num. Vind. p. 564. B. φαῖας ἵσαν ἀσήμες, οἷον ἐλαλαγμούς, θρήνου καὶ φόβου μεμιγ-μένους. Hesychius. εὐσημον, εὐδελον, φαιερὸν. Theophras-tus. καὶ ὅλας ἡν εὐσημον, ὅθεν ἀφαιρετίον. Diado-tus S. I. 8. τῆς φαῖης δ' ἀσήμε καὶ συγκαχυμένης ὕψους, ἐκ τῶν κατ' ἐλάνθον διαβρῶν τὰς λίξεις, καὶ πρὸς ἀλλή-λους τιθέντας σύμβολα περὶ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων γινώ-

σκον σφισιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ πάντων ἐμπειρίαν. Sex-tus Empir. 2. Arithmet. 18. τῷ γὰρ ἄλφα εὐσημονοῦ χά-ριν διδασκαλίας τὴν ὅλην τῷ ἐνὸς ἰδεῖν ἔχοντος, τὸ β. μὴ μετῆχον ταύτης, ἐκείτ' ἔσται ἡ. Porphyrius de Abstin. III. 4. ὅταν δὲ πρὸς ἄλληλα φέγγυνται φανερὰ τι καὶ ὑ-σημα, εἰ καὶ μὴ πᾶσιν ἡμῶν γινώσκω. Lucretius IV. 929. Tu fac, ne ventis verba profundam.

10. Epictetus 32. πόσον πιπράσκονται θρίδακες; ὁ-βολῆ, ἂν ἔτω τύχη. Arrianus Epict. III. 1. πρὸς ἄλ-λο μὴν ὁρῶμεν κύνα πιφύκοντα, πρὸς ἄλλο δ' ἔσπον, πρὸς ἄλ-λο δ', εἰ ἔτω τύχοι, ἀνδρῶν. Dionysius Hal. IV. 19. ὁ-πότε γὰρ αὐτῷ δίδωμι μυρίαν ἢ δυσμυρίαν, εἰ τύχοι, στρα-τιωτῶν. Plotinus Ennead. VI. 7. 2. ὁρῶμεν ἄστρον, ἢ ὁφθαλμόν, εἰ τύχοι. III. 2. 18. οἷον ἐκ μοιχείας καὶ αἰχμαλωτῆς ἀγωγῆς παῖδες κατα φύσιν καὶ βελτίως ἀν-δρες, εἰ τύχοι. Lucianus Hermotim. 48. ἐπὶ τίνα δὲ αὐτῶν πρῶτον ἔλλοιμεν; ἢ τέτο μὲν ἔδιν διοίσι; ἀνέ-μονοι δ' ἀφ' ὧν ἔν, οἷον ἀπὸ Πυθαγόρου, ἢ ἔτω τύχη. Sa-crific. 2. ἐνέσι πρίσθαι ἀπ' αὐτῶν τοῖς μὲν ὑγιαίνουσιν, εἰ τύχοι, βοείδου. bis accusf. 3. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβράττει μεθύουσι, καὶ, εἰ τύχοι, ἐγκατεύδουσιν. forte. Diogenes L. Pyrrhon. IX. 66. καὶ ἔτος φέρων εἰς τὴν ἀγοράν ἐπί-πρασιν ὀνίθια, εἰ τύχοι, καὶ χοιρίδια. Simplicius in Epictet. p. 229. ἐν τοῖς τὰ σῶμα συμπληρῶσιν, εἰ τύχοι, τῶν ζῶν. Si ita cadet. Dio Cass. p. 198. εἰ ἔτω τύχοι. Dio Chrys. XXXIII. p. 410. A. ὥσπερ ἡμῶν τὰ ζῶα γινώσκοντες ὁρῶντες, ὅτι τέτο μὲν ἐστὶ πρόβατον, εἰ τύ-χοι, τέτο δὲ κύων, τέτο δὲ ἵππος ἢ βῆς. Athenaeus X. p. 448. E. ἡ λύγην, εἰ τύχοι, εἰς νίκος. Galeus de Ufu part. VI. δέκα μὲν, εἰ τύχοι, δακτύλους ἔχων ὁ θρη-σίτης, τέσσαράς δὲ ὁ αἰῶς. Herodian. VII. 3. 4. κι-νῶν πράγματα προγονικά, εἰ τύχοι, καὶ ἀγνώστα, καὶ ἀν-εξελεγκτά. & 9. νύκτωρ καὶ μετ' ἡμέρας ὁδεύοντας ἐξ ἀ-νοτολῶν ἢ δύσεως, εἰ τύχοι, ἀπὸ τε μεσημβρίας εἰς Παίον-ας. Aristides in Panath. p. 192. τὰς μὲν γὰρ ἄλλους, ὅς ἐπαινεῖ κατὰ τὴν τῷ σώματος ἔξιν, ἢ καὶ ἄλλως πως ὡς ἀρί-στους, ἂν ἔτω τύχη, τῶν ἀχαιῶν, ἢ τῶν δῶρον, ὡς ἐπαινῇ. Inf. XV. 37. Plut. de Garrul. p. 519. E. πολυτε-λῇ πολλὰς, ἂν ἔτω τύχη, καὶ ἀμορφον ἔσται. Heraclides All. Hom. p. 470. εἰ γὰρ παρρησιαστικῶς αὐτὸν ἠέλει ἀνομά-ζειν, εἴπῃ ἂν ὑπεριόδῃ, ὡς ἀτρεῖδην, εἰ τύχοι, τὸν ἀγαμέμνον-να. Lucianus Icarom. 6. καὶ πολλὰς, εἰ τύχοι, μηδὲν ὁπό-σοι εἰσὶν ἐκείνους ἀθήναζ' εἰσιν, ἀκριβῶς ἐπιστάμενοι.

11. Herodot. II. 158. βαρβάρους δὲ πάντας οἱ αἰγύ-πτιοι καλέουσιν τὰς μὴ σφισι ὁμογλώσσους. Ovid. Trist. V. 10. Barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli: & rident stolidi verba Latina Geræe.

13. Si cum dono linguas loquendi semper conjunctum fuit donum interpretandi linguas; hoc est,

14 προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύ-
 15 χέῃ· ὁ δὲ νῦν μου ἀκαρπὸς ἔστι. Τί ἐν ἔστι; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξο-
 16μαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλλῶ τῷ πνεύματι, ψαλλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ. Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῇσῃς τῷ
 πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸ τόπον τῆς ἰδιότητος, πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ὑπὲρ τῆς σῆς εὐχαρι-
 17 στίας; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε. Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ

οἶ-

12. πνευμάτων] πνευματικῶν 23. in ora. Versio Syr. Origenes in Rom. VIII. P. Junius.

ἀνθρώπων 2.

ἐκλογίζεσθε] προφητεύετε Α. ἐκλογίζεσθε 32.

μᾶλλον ἐκλογίζεσθε 47.

13. διότι] διὰ ADEFG. Damascenus.

14. γὰρ] — FG. δὲ 38.

ab ἐς ad ἐς comm. 15.] — 4.

15. προσεύξομαι bis] προσεύξομαι ADEFG 26. 46. 47.

δι bis] FG 46. Damascenus.

a τοῖ ad τοῖ] — 26. 33. 35. 47.

16. εὐλογῇσῃς] εὐλογῇ ADE.

εὐλογῶ 44. 45.

τῷ πνεύματι] — 32. Editio Erasmi 1. probante J. Millio prol. 1485.

ἐν πνεύματι DE.

πνεύματι

AFG. Versio Vulg.

τὸ] — G.

τί λέγεις οὐκ οἶδε] οὐκ οἶδε τί λέγεις FG. Hilarius.

fi quotquot spiritu afflati linguas peregrinas loque-
 bantur, easdem etiam intelligebant, ut vulgo In-
 terpretes existimant, nihil necesse erat, ut ad pre-
 ces prius confugerent, quam interpretarentur; ne-
 que enim solemus a Deo precibus ea flagitare, quae
 jam in potestate nostra habemus. *Berachoth*. . .
 in aeternum non oret quisquam lingua Syriaca.

14. *Hilarius* in l. Affolent Latini homines Grae-
 ce cantare, oblectati sono verborum, nescientes
 tamen quid dicant.

15. *Augustinus* de Genesi ad litteram XII. 9.
 Proinde quibus signa per aliquas rerum corporali-
 um similitudines demonstrabantur in spiritu, nisi
 accessisset mentis officium, ut etiam intelligeren-
 tur, nondum erat propheta; magisque propheta
 erat, qui interpretabatur, quod alius vidisset, quam
 qui ipse vidisset — itaque magis Joseph prophe-
 ta, qui intellexit, quid significarent septem spicae,
 & septem boves, quam Pharaon, qui eas vidit in
 somnis. Illius enim Spiritus informatus est, ut vi-
 deret: hujus mens illuminata, ut intelligeret. Ac
 per hoc in illo erat lingua, in isto prophetia —
 Minus ergo propheta, qui rerum, quae significan-
 tur, sola ipsa signa in spiritu per rerum corporali-
 um imagines videt: & magis propheta, qui solo
 earum intellectu praeditus est: Sed & maxime
 propheta, qui utroque praecellit — sicut *Danielis*
 &c.

16. *Cyrillus* Lex. ιδιώτης ὁ κοινός, privatus, pa-
 ganus, plebejus: ιδιώτης, ὁ μὴ νοήμων, rusticus, ru-
 dis. *Hesychius*. ιδιωτίας, ἀγροικίας, ἀμαβίας. Ἰδιώτας,
 ἀπίρους. *Glossar*. N. T. ιδιώται, ἀγροικοί. opponun-
 tur & principibus, & philosophis. *Isocrat*. ad Ni-
 cocl. bis τοῖς ιδιώταις καὶ τοῖς τυράννοις. *Herodot*. II.
 81. Amasis rex, ὅτε ἦν ιδιώτης. VII. 199. δημότην
 πρότερον ὄντα καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. ἔτι ιδιώτη ὄντι *Δα-
 ρείῳ* — *Δαρείῳ* ἤδη βασιλεύοντι. *Polybius* I. 69. πολ-
 λὰς τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ιδιωτῶν. V. 60. τοῖς ιδιώταις
 καὶ τοῖς ἡγεμόσι. *Aristoteles* *Nicomach*. X. 9. οἱ
 γὰρ ιδιώται τῶν δυναστῶν ἐχ' ἥττον δοκῶσι τὰ ἐπιεικῆ πράτ-
 τειν. *Thucyd*. II. 48. ἱατρὸς καὶ ιδιώτης. I. 124. τὸ
 ταῦτα ἐμφανέστα καὶ πόλιν καὶ ιδιώταις εἶναι. IV. 2.
 Δημοσθένι δὲ ὄντι ιδιώτῃ. *Schol*. ἦγον ἔξω ὄντι ἀρχῆς. *E-
 dytol*. ιδιώτης, ὁ πολίτης λέγεται, καὶ ὁ ἀπίρος, καὶ
 ὁ ἰδιός. *Plut*. *Apopht*. p. 172. B. αὐτὸς γὰρ ἀνθρώπος
 καὶ ιδιώτης, οὐδὲν ἔχον ἕτερον, ἐκ τῆς ποταμῷ ταῖς χερσὶν
 ἀμφοτέραις ὕδωρ ὑπολαμβάνει προσήνεγκεν. philosophandum
 esse cum principibus p. 776. E. καὶ μὴν ὁ τῆς φιλο-
 σόφης λόγος ἐὰν μὴν ιδιώτῃ ἵνα λάβῃ χαίροντα ἀπραγμοσύ-
 νην — ἀνδρὶ δὲ ἀρχαίῳ ἀνδρὶ, καὶ πολιτικῷ, καὶ πρακτι-
 κῷ καθάπνεται. de fraterno amore p. 479. E. ἐμοῦ
 γὰρ ἀξίαντος αὐτὸν ὡς ἀδελφῷ καὶ ιδιώτῃ φιλόσοφον προσ-

φίεσθαι, ταῦτα, εἶπεν, ὡς πρὸς ιδιώτῃ ἀλλήλως. *Sym-
 pos*. I. 1. ἂν μιν γὰρ πλεονέκως ἔχῃ φιλολόγως τὸ συμ-
 πόσιον — καὶ γὰρ ἂν ὀλίγοι τινες ιδιώται παρῶσιν, ὅσ-
 περ ἀφ' αὐτῶν γράμματα φωνήνται ἐν μέσῳ πολλῶν τῶν πε-
 παιδευμένων ἐμπεριλαμβανόμενοι φλογγῆς τινος ἢ παντελῶς
 ἀνέμμενοι καὶ συνέσεως κοινωθέντες. *Diogenes* L. *Ariftpi-
 po* II. 71. ἡμεῖς μὲν οἱ ιδιώται οὐ διδοίκαμεν, ὑμεῖς δὲ
 οἱ φιλόσοφοι διελίγεσθε. *Lucian*. Vit. Aucr. 10. καὶ βα-
 σιλεῖς καὶ ιδιώταις. *Jupiter* *Tragoed*. 27. ἐν πολλῇ
 δὲ εἰπεῖν ἀτολμώτατος ἐστίν, καὶ τὴν φωνὴν ιδιώτης καὶ μι-
 ξοβαρβαρος, ὥστε γέλῳτα ὀφλισκάνει διὰ τὸ ἐν ταῖς συν-
 σεσίαις. 28. τίνα ἴσων ποιήσασθαι τῆς Τιμοκλέους ἀδυνα-
 μίας ἐν ταῖς λόγοις. *Xenoph*. de Venat. ἐγὼ δὲ ιδιώ-
 της μὲν εἰμι — ἴσως ἔν τοῖς μὲν ἀνόμασιν ἢ σεσέφισμέ-
 ναις λέγω, οὐδὲ γὰρ ζητῶ τούτο· ὧν δὲ δέονται εἰς ἀρετὴν οἱ
 καλῶς πεπαιδευμένοι ὁρθῶς ἐγνωσμένα ζητῶ λέγειν, ἀνόματα
 μὲν γὰρ οὐκ ἂν παιδεύσειαν, ἡρώδης δὲ, εἰ καλῶς ἔχουσιν.
Lucian. *Hermotim*. 81. ἀγροικὸς ἀνθρώπος — καὶ ιδιώ-
 της. *Lexiphan*. 24. ιδιώται ὀππονунт τοῖς πεπαιδευμέ-
 νοις. πολὺς ἄμιλος, ὅς ιδιώτης καλεῖται οἱ σοφοί. *Athenae-
 us* IV. p. 167. E. ὁ ὑπελίκετος ιδιώτης, προσέτι δὲ
 καὶ ἀναλφάβητος. *A. Gellius* I. 2. Respondere nos
 tibi, quos idioras & rudes vocas, non quimus.
Pausanias *Corinth*. 13. μαντεύσθαι τότε πρῶτον ἤρε-
 το· τίως δ' ἦν ἀμφιβάρας τῷ ἐκείνῳ λόγῳ ιδιώτης τε καὶ
 ἢ μάντις. *Plut*. de prof. virtut. p. 81. E. εἰς δὲ τέ-
 τας εἰκοὶ καὶ τὸ Μινεδήμῳ πεπαιγμένον εὖ λεγίστως, κατα-
 πλῆν γὰρ, ἔφη, τῶς πολλὰς ἐπὶ σχολῇν ἀδύναξι, σοφὸς τὸ
 πρῶτον, εἴτα γινέσθαι φιλοσόφος, εἴτα ῥήτορας, τῷ δὲ
 χρόνῳ προϊόντος ιδιώτης· ὅσῳ μᾶλλον ἀπτονται τῷ λόγῳ,
 μᾶλλον τὸ οἶμα καὶ τὸν τύφος κατατιθεμένους. *Diogenes*
Hal. de Lyfia. ὁμοίως δὲ τοῖς ιδιώταις διαλέγεσθαι δο-
 κῶν, πλείον ὅσον ιδιώτῃ διαφέρει. &c. de vi dicendi *De-
 mosthenis* 15. distinguit styllum idiotarum, qui ple-
 bi placet, & Rhetorum, qui placet doctis, a mix-
 to stylo, qui optimus fit, cunctisque placeat. *Ori-
 genes* c. Celf. p. 122. de Paulo. ἐν γὰρ ἐπιδῷ αὐτὸν
 τῇ μετὰ τῷ προσέχειν ἀναγνώσει, εὖ εἶδ' ὅτι ἢ θαυμάσει-
 ται τὸν νῦν τῷ ἀνδρὶ ἐν ιδιότητῃ λέγει μεγάλην περὶ αὐτοῦ.
Galenus *Com*. 2. in I. Epidem. Hippocratis. ἔρα-
 νον εἰρηκε κατὰ τὸ ιδιωτῶν ἔθος τὸν ὑπὲρ ἡμῶς ἀέρα μέχρι
 τῶν νεφελῶν· ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἀερόνομων καὶ φιλοσόφων ἔρανος
 ὀνομαζόμενος ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν σελήνην ἀρχεται τόπων. de
Opt. lecta opponit τεχνίτη ιδιώτην. in Hippoc. de
rat. victus salubris. εὐρίσκειν γὰρ διὰ παρὰ τοῖς ἑλλήσιν
 ιδιώτας ὀνομαζομένους ἐχ' ἀπλῶς, ἀλλ' ἐν τῷ πρὸς τί, τὸν
 μὲν γὰρ τινα λέγουσιν ιδιώτῃ εἶναι τῆς τέχνης, τὸν
 δὲ τινα τῷ δὲ ἐπιτηδεύματος, ἐπὶ τοῦ πρὸς τῆς ἔχουσ
 ἢ πόλιν διοικῶντας, ἢ ὅλως πράττοντας τι δημόσιον ἀν-
 τιδικαίρουμενοι τῶς οἷον ιδιώτῃ ἀνόμασιν ιδιώταις.
Sextus Empir. *Hypot*. VIII. 55. τίς γὰρ ἐστὶν ὁ κρίνων
 τι τεχνικῶς, ἄραγε ὁ ιδιώτης, ἢ ὁ τεχνίτης; ἀλλ' ιδιώτῃ

μὴ

οὐκοδομεῖ. Εὐχαριστῶ τὰς Θεῶν μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. Ἄλλ' 18
ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πάντε λόγους ἀφ' ὧν τοῖς μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλος κατηχήσῃ, 19
ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν' ἀλλὰ τῇ κα- 20
κία νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπ'· Ὅτι ἐν ἑτε- 21
ρογλώσσαις, καὶ ἐν χερίσιν ἑτέροις, λαλήσω τῷ λαῷ τέτρω, καὶ ὅδ' ἕτως εἰσακούσονται
μου, λέγει Κύριος. Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν, ὅ τοις πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς 22
ἀπίστοις· ἢ δὲ προφητεία ὅ τοις ἀπίστοις, ἀλλὰ τῷ πιστεύουσιν. Ἐὰν ἢ συνέλθῃ ἡ ἐκκλη- 23
σία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλώσσαις λαλήσω, εἰσέλθω δὲ ἰδιῶ, ἢ ἀπίστοι, οὐκ
ἐρῶσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύουσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἀπίστ', ἢ ἰδιώτης, 24
ἐλέγχῃ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνῃ ὑπὸ πάντων. Καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐ- 25
τοῦ φανερά γίνῃ· καὶ ἕτω πνεύμα ἐπὶ πόρρωπον, προσκυνήσῃ τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων
ὅτι

18. μου] — ADEFG 23. 31. Versio Syr. utrique, Æthiop. Codices Latini, Chrysostomus. probante J. Millio prol. 883. 1289. & J. A. Bengelio. + ὅτι G. Versio Vulg. + περί 36.
μᾶλλον] — 41. a prima manu. Versio Vulg. μᾶλλον γλώσσαις] γλώσσῃ μᾶλλον F.G.
γλώσσαις] γλώσσῃ ADE. Versio Vulg. Damascenus.
λαλῶν] λαλῶ DEFG. Versio Vulg. Hilarius, Felagius. — A. 19. ἀλλ' ἀλλὰ D.
ἀφ' ὧν τοῖς μου λαλῆσαι] τῷ νόμῳ λαλῆσαι ADE 5. 10. 23. a prima manu. 31. 37-39 Versio Vulg. Syr. Copt.
Εἰρηανίους H. 42. Gregor. Nyssenus H. de Sp. S. Marcus Eremita de lege Spirit. λαλῶμεν τῷ νόμῳ FG. Io-
qui quidem mente mea. δὲ τὸ νόμον λαλῆσαι Marcion. Paulinus Ep. 4.
καὶ] — 3. 35. Codices Latini.
ἐν γλώσσῃ] διὰ γλώσσῃ Versio Syra posterior.
γίνεσθε posterus] γινώσκῃ FG.
ἑτέροις] ἑτέροις A 5. 6. 10. 17. 31. 39.
εἰσακούσονται] εἰσακούσεται FG 43.
22. ab οὐ τοῖς ad οὐ τοῖς] — 37.
23. εὖν] — FG. Hilarius. probante J. Millio prol. 453. ἡ ἐκκλησία ὅλη] ὅλη ἡ ἐκκλησία DEFG. Versio Vulg.
πάντες γλώσσαις λαλῶσιν] λαλῶσιν γλώσσαις πάντες DE. Hilarius. πάντες λαλῶσιν γλώσσαις AFG. Editio
Colinaei. Basilii Reg. f. 45. Theophylactus. λαλῶσιν] λαλήσωσιν FG 45.
24. προφητεύουσιν] προφητεύουσιν 46. δὲ posterus] τε A. Versio Syr. πάντων prius] + καὶ 39.
25. καὶ οὕτω prius] — AD a prima manu. EG 6. 10. 17. 18. a prima manu. 31. 42. 47. Editio Colinaei. Ver-
sio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Basilii de Sp. S. 16. Hilarius. Junilius de part. divin. Orat. I. probante J. A.
Bengelio, & J. Millio prol. 129. ἕτως 37. ἀπαγγέλλων] ἀναγγέλλων FG 10. 14. ὅ] — 46.
ὁ Θεὸς ὄντως] ὄντως Θεὸς D a prima manu. FG. Versio Vulg. ὄντως ὁ Θεὸς A.
ὅτως] — 3. 32.
ἐν ἀδελφοῖς] ἀδελφοί ἐν 37. ὅμως] — 32.
ὑμῶν] — A.

μὴν οὐκ ἂν εἴποιμεν. a. Rhet. 76. εὐνοίαν δὲ ἐμποιεῖ ἕχ
ὁ ῥητορικός, ἀλλ' ὁ ἀφελὴς, καὶ τὸν ἰδιωτικὸν ὑποφαίνειν τύ-
πον. a. Gramm. I. 3. 64. μόνον μὴ τῶν παρὰ τοῖς παι-
σταῖς καὶ συγγραφῶν οὐκ ἂν εἴποιε ἐμπειρίαν αὐτὴν [τὴν
Γραμματικὴν] ὑπάρχειν, διὰ τὸ τότε καὶ τὰς ἀνὰ χεῖρα
τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀνεπιστημόνων ὁμιλίαις ἰφροῦσαν καὶ τὸ
βάρβαρον, καὶ τὸ ἑλληνικόν, τότε σόλοικοι, καὶ τὸ μῆτο-
ύτοι ἐξελέγχουσιν. Celim XXVI. 1. & Purim I. 8.
ἰδιώτης opponitur artificii 1. Sam. XVIII. 23. Tar-
gum. ego sum vir pauper & ἰδιώτης. XXIV. 15. Me-
gilla f. 116. 2. Idiota vult primus esse. Midras
Megilla. Tres sunt reges & quatuor Idiotae, qui-
bus nulla est pars in seculo futuro. Tres reges sunt
Jeroboamus, Achab & Manasses: quatuor idiotae
sunt Bileamus, Doeg, Achitophel & Gehazi. Ma-
ximus Tyr. XXIV. 2. ὑπερὶ τῶν τυράνων τὸν ἰδιώτην
ἡσπάζετο.

Nasir f. 662. Berachoth VIII. 8. Vid. in Matth. VI.
13. f. 53. 2. R. Jose dixit: major est qui respondet
Amen, quam qui benedicit. Schabbath f. 119. 2.
Dixit R. Josua f. Levi: Quicunque respondet a-
men, illius nomen magnum erit & benedictum,
& decretum damnationis ejus omnino annihilatur.
Imo si ipsi aliquid idolatriae adhaeret, id deletur.
R. Chija f. Abba dixit: docuisse R. Johannem:
quicunque respondet Amen, illi omnibus viribus
aperiunt portas paradisi S. D. Esaj. XXVI. 2. u-
bi pro מְבַרְכִּים legendum est מְבַרְכִּים, Bereschith R.

LXVI. 6. Tradunt: gentilis si benedicit nomini
Dei, respondent post eum: Amen; sin benedict
in nomine Dei, non respondent post eum: Amen.
Dixit R. Tanchuma: Si benedixerit tibi gentilis
aliquis, responde post eum: Amen; S. D. Benedi-
ctus eris ab omnibus populis. Bemidbar R. X. De-
cem Israelitae, qui respondent Amen — non re-
spondent Amen in Sancto. Debarim R. VII. pr.
Traditio est. Num Israelita, qui arcam praeterit
post sacerdotem, respondere potest, Amen? Re-
spondent sapientes, id non debere fieri, idque ad
evitandam confusionem. Sin autem sine confusione
fieri possit, respondere posse, idque ideo, quia ni-
hil tam magnum est apud Deum, quam Amen,
quod Israelitae respondent. Berachoth f. 47. 1. Qui
respondet Amen distincte & clare, illius dies pro-
longabuntur. Ex. Hechaim MS. Deinde incantat
eam sacerdos lingua, cujus ipsa gnara est, atque ver-
naculo sermone. causam docet R. Ismael in Si-
phri: Si non intelligeret, ecquo modo dicere posset,
Amen, Amen?

17. Marc. VII. 9. ut tu putas, non ego.

19. Hilarius Diac. in l. Hi ex Hebraeis erant,
qui aliquando Syra lingua, plerumque Hebraea in
tractatibus aut oblationibus utebantur ad commen-
dationem; gloriabantur enim, se dici Hebraeos pro-
pter meritum Abraham.

20. Xenophon in Agesil.

παιδα ἀπίθουσι τισα-
φίρ

26 ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἔστι. Τί ἔν ἔστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχηθε, ἕκαστος ὑμῶν
 ψαλμὸν ἔχει, διδασκὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, σποκαλύψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάν-
 27 τα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, ἢ δύο, ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς,
 28 καὶ ἀνὰ μέτρον καὶ εἰς διερμηνεύεται. Ἐάν δὲ μὴ ἡ διερμηνεύτης, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ·
 29 ἐαυτῷ δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ Θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκρι-
 30 νένετωσαν. Ἐάν δὲ ἄλλω σποκαλυφθῇ καθημερινῶς, ὁ πρῶτος σιγάτω. Δύνασθε γὰρ
 31 καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες ὡς ἀκαλῶν. Καὶ
 32 πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. Οὐ γὰρ ἔστι ἀκαταστάσις ὁ Θεὸς, ἀλλ'
 33 εἰρήνης, ὡς ἐν ἐκκλησίαις ταῖς ἐκκλησίαις τῷ ἁγίῳ. Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
 34 σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ὡς ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέ-

λέ-

διδασκὴν ἔχει] — A 41. 43. διδασκαλίαν ἔχει 35. γλῶσσαν ἔχει] — 39. 42. 43. 47. γλῶσσαι ἔχει Marklandus.
 γλῶσσαι ἔχει σποκαλύψιν] σποκαλύψιν ἔχει, γλῶσσαν ADEG. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra utraque, Copt.
 ἔστιν ἔστι] — F 37. 39. 42. ἐρμηνεύει] διερμηνεύει DEFG.
 γενέσθω] γενέσθω ADEFG 1. 14. 32. 37. 39. 43. 44. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. Colinaei
 Bogardi, Christophorus, Theodoretus, Theophylactus, probante J. Millio prol. 883.
 27. καὶ ἀνὰ μέτρον] — 46. a prima manu. καὶ posterior] — 31. 33. 35. probante J. Millio prol. 1483.
 28. διερμηνεύτης] ὁ διερμηνεύτης D a prima manu. FG. σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ] ἐν ἐκκλησίᾳ σιγάτω 2.
 ἐαυτῷ] αὐτῷ G. 29. δὲ] — Editio Complut. Plantin. Genev. Codices Latini.
 οἱ] — D a prima manu. FG. ἀκρινένετωσαν] ἀνακρινένετωσαν D a prima manu. FG.
 30. δὲ] — D a prima manu. FG, Versio Vulg. 31. καθ' ἓνα πάντες] πάντες καθ' ἓνα DEFG. Versio Vulg.
 πάντες prius] — 17. ἕκαστοι πάντες 38. Editio Complut. ἕκαστοι 6. + ἕκαστοι Editio Genev. Plantin.
 παρακαλῶνται] παρακαλῶσι 43.
 32. πνεύματα] πνεῦμα DEFG. 1. 43. Versio Syr. Æthiop. Theodoretus, Novatianus de Trin. 29. Hieronymus
 ad Novatian. Hilarius. ὑποτάσσεται] ὑποτάσσεται R. Bentlejus.
 33. ἀκαταστάσις ὁ Θεός] ὁ Θεὸς ἀκαταστάσις A. ὁ] — G.
 ὁ ἁγίος] — Hilarius. probante J. Millio prol. 463.
 ἁγίῳ] + διδάσκω FG. 2. 10. 39. Versio Vulg. Syra posterior cum asterisco.
 34. 35.] tranponuntur post comma 40. DEFG. Hilarius. probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.
 ὑμῶν] — A 5. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syra posterior habet cum asterisco Marcion, Epiphanius,
 Dial. c. Marcionis. Nyssenus in Eccles. H. 7. Damascenus in l. & 1. Cyprianus. probante J. Millio prol. 1205.
 ἐπιτίθεται] ἐπιτίθεται ADEFG 26. 31. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Marcion & Epiphanius. H. 42.
 Dial. c. Marcion. Hilarius. Damascenus in l. & 1. ἐπιτίθεται 4.
 ὑποτάσσεται] ὑποτάσσεται A. 5. 10. 39. Editio Colinaei, Marcion, Epiphanius, Damascenus in l.
 + ταῖς ἀνθρώποις A.

φίρην τῇ ἀτάτῃ. Plut. Dio p. 960. D. ὅτι τὰς ἄλ-
 λας ἀπαιτοῦσι τῇ μὲν φρονήσει παιδείας ἀποδοῖναι. Anacreon
 47. γέρον δ' ὅταν χορεύῃ, τρίχας γέρον μὲν ἴσι, τὰς δὲ
 φρένας πιάζει. Proverb. διαφύρει δὲ τῷ νηπίῳ καθ'
 ἡλικίαν οὐδὲν ὅ ἢ ταῖς φρεσὶ νηπίων.

21. Esaj. XXVIII. 11. 12. Onofander 26. περὶ
 τῷ μὲν μοῖσι συνήματα, ἀλλὰ καὶ παρασυνήματα διδόν-
 ται — χρησιμώτατοι δὲ πρὸς τὸ καὶ πρὸς τὰς ἐπερογλώσ-
 σας συμμαχίας τῶν ἰδιῶν. ὅτε γὰρ λέγουν ὅτε ζοῦνται δυ-
 νάμενοι φωνῇς ἀλλοτριᾶς, αὐτῷ τῷ παρασυνήματι κρίνεται
 τί τι φίλοι καὶ πολῖμοι. Polybius p. 1438. ἀλλοφύ-
 λους καὶ ἐπερογλώττοις ἀνδράσι χρησάμενος.

23. Jamblicus S. III. 8. δι' ἡμεῶν τὰ τῆς θείας
 μακίας αἰτία. Ταῦτα δὲ ἴσι τὰ καθήκοντα ἀπὸ τῶν θεῶν
 φῶτα, καὶ τὰ ἐκδομένα πνεύματα ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἅπα-
 σι τῶν παντὶν ἐκκράτεια — λόγος μὲν προειρημένη, οὐ
 μετὰ διανοίας δὲ τῶν λεγόντων, ἀλλὰ μακρομῶν, φασὶ
 εὐματὶ φηγομένην αὐτὰς, καὶ ὑπερτέντων ὅλον, καὶ
 παραχωρεῖν μόνῃ τῇ τῷ κρατέεσσι ἐνεργείᾳ.

25. Esaj. XLV. 14.

27. R. Salomo in Psalm. LXXXVIII. Ubicun-
 que dicitur כִּשְׁבִּי, ibi per interpretem dictus fu-
 it Psalmus. Propheta enim ante se constituebat inter-
 pretem, & quando spiritus propheticus veniebat
 super eum, ipse dicebat prophetiam interpreti, qui
 illam pronuntiabat. Megilla f. 21. 1. Tradunt Rab-
 bini: in lege unus legat, & unus interpretetur: &
 ne unus legat, & duo interpretentur. Ast in Pro-
 phetis unus legat, & duo interpretentur: at ne duo
 legant, & duo interpretentur. At in Hallel & in

libro Esther decem legere possunt, & decem in-
 terpretari. Plut. Symp. V. p. 679. A. κατὰ δύο γὰρ
 ἢ τρεῖς ἀπολαμβάνοντες ἐντυχάνουσι καὶ προσδιλέγονται.

28. Lucianus Scythia 6. ὁ λαλῶν ἐαυτῷ. Arrianus
 Epictet. IV. 8. ὅσα καλῶς ποιοῦν — ἢ διὰ τῆς θεατικῆς
 ποιοῦν, ἀλλὰ δὲ ἐμαυτὸν — πάντα ἐμαυτῷ καὶ τῷ θεῷ.
 Philemon ap. Clem. . . ἐαυτῷ βαδίζει, καὶ λαλεῖ,
 καὶ πτέρεται ἕκαστος ἡμῶν, ἔχῃ τοῖς ἐν τῇ πόλει. Provi.

ἐαυτῷ ψάλλειν καὶ ταῖς μέσσαις. Diogenes L.
 IX. 64. Pyrrho καταληφθεὶς δὲ ποτε καὶ ἐαυτῷ λαλῶν,
 καὶ ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν, ἔφη, μελετῶν χρηστὸς εἶναι. The-
 mistius XXXIII. p. 366. C. οἰκωρῶ τὰ πολλὰ ἔνδοι,
 καὶ ἐμαυτῷ, φασὶ, καὶ ταῖς μέσσαις ἀδῶ.

29. Propheta hic non significat eum, qui futu-
 ra praedicat.

30. Jos. B. II. 8. 5. ὅτε κραυγὴ ποτε τὸν οἶκον ὅτε
 φόρυβος μολοῖσι, τὰς δὲ λαλίας ἐν τάξει παραχωρεῖν ἀλ-
 λήλοις· καὶ τοῖς ἔξωθεν ὅς μυστηρίον τι φρικτὸν ἢ τῶν ἔνδοι
 σιωπῇ καταφάνεται. de Esseniis.

31. Thucyd. IV. 47. Καὶ ὑπερὶν ἐξάγοντες κατὰ κ.
 ἀνδρας. Plato Epist. . . μάστιγας μὲν ἀνδράς, εἰ δὲ
 μὴ κατὰ δύο κοινῇ. Aristaeus. I. 3. τῶν ὀρίων —
 ὁ μὲν ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει τῷ πόδι καθ' ἓνα, alternis.

34. Plautus Rud. IV. 4. 70. Tacita bona 'st mul-
 lier semper quam loquens. Valerius M. III. 8. quid
 feminae cum concione? Si patrius mos servetur,
 nihil. Sed ubi domestica quies seditionum agitata
 fluctibus est, priscae consuetudinis auctoritas com-
 vellitur, plusque valet, quod violentia cogit, quam
 quod suadet & praecipit verecundia. Euripid. Tro-

λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλωσιν, ἐν οἴκῳ τῆς ἰδίας ἀνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχροὺν γὰρ 35
 ὅστις γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τῇ Θεῷ ἐξηλθεν; ἢ εἰς ὑμᾶς 36
 μόνους κατήντησεν; Εἰ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ὅτι γνωσκέτω ἃ γράφω 37
 ὑμῖν, ὅτι τῇ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω. Ὡστε, ἀδελφοί, ζη- 38
 λῶτε προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ καλύψετε. Πάντα εὐσχημόνως καὶ χα- 39
 ρίαν γινέσθω. 40

Ἐνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε 1
 τε, ἐν ᾧ καὶ ἐσῆκατέ· δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐαγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχευε 2
 ἐκ-

35. δ' τε] τι δὲ DEFG Versio Vulg. δὲ τινα C.
 μαθεῖν] μαθεῖν A 23. 26. 31. Editio Colinaei. Nyssenus in Ecclef. H. 7.
 θέλωσιν] θέλωσιν A Damascenus. θέλωσιν 37. 38. Editio Complut. Genov. Theodoretus.
 γυναιξὶν] γυναικί A 2. 3. 28. 31. 42. Editio Colinaei. Versio Vulg. Chrysostomus, Damascenus in l. & i. Pelagius. probante J. Millio prol. 1387.
 γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ] ἐν ἐκκλησίᾳ γυναιξὶ Editio Complut. Plantin. Genov.
 ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν] λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ A 37.
 ἐκκλησίᾳ] ἐκκλησίαις FG. Theodoretus, Hilarius.
 μόνους κατήντησεν] κατήντησεν μόνους FG.
 τῇ] — ADEFG 1. 2. 4. 37. 44. 45. 46. Editio Erasmi, Complut. Colinaei, Plantin. Bengelii, Chrysostomus, Occumenius, Damascenus.
 εἰσὶν] εἰσὶν AD a prima manu EFG.
 ἐντολαί] — D a prima manu FG. 14. Hilarius probante J. Millio prol. 464. ἐντολὴ A. αἱ ἐντολαί 35.
 38. ἀγνοεῖτω] ἀγνοεῖται D. a prima manu. ἠγνοεῖται FG.
 39. ἀδελφοί] + μὲν A ex emendatione. DG. 1. 4. 9. 10. 23. 28. 37. 38. 39. 42. 43. Editio Complut. Genov. Colinaei. Versio Syr. Damascenus, Chrysostomus, Theophylactus.
 λαλεῖν] + ἐν D. a prima manu FG.
 40. πάντα] + δὲ ADEFG 5. 10. 17. 36. 37. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus, Theodoretus, Hilarius, Damascenus. probante H. Grotio. & J. A. Bengelio. + ἡ Versio Syra posterior. Codices Lat. 1. δὲ] ἡ Codices Latini. Dial. c. Marcion.
 36. ὑμῶν] ὑμῶν 4.
 37. εἰ] + δὲ A. 1. 4. 43. Versio Syr.
 κυρίῳ] διὰ A.
 εἰσὶν ἐντολαί] ἐντολαί εἰσιν 37.
 ἐντολὴ A. αἱ ἐντολαί 35.
 γλώσσαις μὴ καλύψετε] μὴ καλύψετε γλώσσαις A 37.
 ἐντολὴ A. αἱ ἐντολαί 35.
 ἐσῆκατέ] ἐσῆκατέ DG. a prima manu. Versio Vulg.

ad. 649. γλώσσης δὲ σιγῇ, ὅμματα δ' ἡσυχον πόσει παρ-
 εἶχον. Heraclicid. 477. γυναικί γὰρ σιγῇ τε καὶ τὸ σωφρο-
 νεῖν κάλλιστον, εἶσω δ' ἡσυχον μένειν δόμων. Phoeniss. 206.
 φιλοσόφον γὰρ χρήμας θηλαῖον ἔφυ, σμικρὰς δ' ἀφορμὰς ἢ
 λάβωσι τῶν λόγων, πλείους ἐκείσφερσιν· ἡδονὴ δὲ τις γυ-
 ναιξί, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλοισι λέγειν. Sophocle. Ajac. 294.
 ὃ δὲ εἶπε πρὸς με, βαι, αἰ δ' ὑμνέμενα, Γόναι, γυναιξί
 κόσμον ἢ σιγῇ φέρε. Schol. ἐκ τῶν τῷ Καλλιστράτῳ. ὥσπερ
 γὰρ τὰ φύλλα κόσμον τοῖς δένδροι φέρε, τὰ δὲ ἔρια τοῖς
 ἐροβάτοις, ἢ δὲ χεῖρτι τοῖς ἵπποις, ἢ δὲ γυνεὶ τοῖς ἀνδρά-
 σιν, εἶσω καὶ ἡ σιωπὴ κόσμον ταῖς γυναιξὶ φέρε. Anthol. MS.
 Ἐπιτάφ. 39. Ἀντιπάτρῳ Σιδωνίῳ εἰς Λυσιδίκῃ αἰνιγμα-
 τῶδες θαυμασίον, ἢς ἐν τῇ τάφῳ σύμβολα ταῦτα ἐπέκει-
 το, ἡνίκά καὶ κηρὸς, καὶ παυαγραῖον δίκτυον — ἱππαστῆρ
 δ' ὅδε κηρὸς ἀνίσταται οὐ πολὺ μύθον, οὐ λόγον, ἀλλὰ κα-
 λῶς ἔμπεδον ἡσυχίας. Aeschyl. VII. duces ad Thebas.
 238. ἀνδρῶν τάδ' εἰσι — σὺν δ' αὖ τὸ σιγαῖν, καὶ μέ-
 νειν εἶσω δόμων. Plaut. Aulul. II. 1. 5. Multum lo-
 quaces mutuo omnes habebur, Nec mutum pro-
 fecto ullam repertam esse Hodie dicunt mulierem
 ullo in seculo. Eustathius in Od. α. p. 64. 33. χρή-
 σιμοι δ' ἐνταῦθα καὶ ἐσάρχα τὸ· εἴτ' εἰσιν οἱ τίτινες ἐκ
 εὐδαίμονος, ὧν ταῖς γυναιξὶν ἂν ὅτις φανῆς ἦν; 356. ἀλλ'
 εἰς οἶκον εἶσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμει· — μῦθος δ' ἀν-
 δρεσις μελίσσι. Eustathius, μῦθος δὲ οὐ τὸν ἀπλῶς λόγον
 ἡνταῦθα φασὶν οὐ γὰρ χρὴ ἄλλαιον πάντῃ τὴν γυναικα μέ-
 νειν — ἀλλὰ τὸν ἐν μίσῳ ἀνδρῶν, ὃ γὰρ δημηγορικὸς λό-
 γος ἀνδράσι μελίσται· γυναιξὶ δὲ οὐ πρέπει εἶναι. Plut. Nu-
 ma. p. 77. B. αἰδῶ δὲ πολλὴν ἐπέστησεν αὐταῖς, καὶ πο-
 λυπραγμοσύνην ἀπέφυγε, καὶ ἡφεν ἐδίδασκε, καὶ σιωπᾶν ἐ-
 θισσε, οἷον μὲν ἀπεχομένης τὸ πάμπαν, λόγῳ δὲ μηδὲ ὑπὲρ
 τῶν ἀναγκαίων ἀνδρὸς ἄνευ χρηματίας. λέγεται γὰρ ποτε γυ-
 ναικὸς εὐπύθης δίκην ἰδίαν ἐν ἀγορᾷ, πέμψαι τὴν σύγκλητον
 εἰς θεῶν, πυθανομένην, τίνος ἔρα τῇ πόλει σημείον εἴη τὸ γυ-
 ναικῶν; Kidduschim f. 29. 2. Quod ipsa mater non
 teneatur docere filium suum, unde nobis probatur?

quia scribitur [in Masculino] & docebitis — item
 Deut. V. 1. & discetis. Quicunque jubentur discere,
 jubentur docere: quicunque autem non jubentur
 discere, nec jubentur docere. De illa autem,
 quod non jubetur docere semetipsam, unde nobis
 probatur? Ex Deut. XI. 19. & discetis [in mascu-
 lino] quemcunque jubentur alii docere, is non ju-
 betur docere semetipsum. Unde autem probatur,
 alios non teneri docere eam? quia dicitur: & do-
 cebitis ea filios vestros, non autem dictum est: fi-
 lias vestras. Megilla f. 23. 1. Dicunt sapientes: mu-
 lier ne legat in lege, propter honorem Synagogae.
 Democritus ap. Stob. κόσμος ἐλικομοῦντι γυναικί.
 Videtur Pseudapostolos pungeri. vid. IX. 5.

36. Esaj. II. 3. Li. 4. Sup. 33.

38. Apoc. XXII. 11.

40. Plotinus Ennead. II. 9. 5. ὁρῶντας ἐκὶ μὲν τὸ
 τεταγμένον καὶ εὐσχημένον καὶ εὐτακτον. Aristides Plat. II.
 p. 28. 2. ἐκὶν τοῖσι γὰρ Ἀθηναῖοις εὐσχημόνως ταῦτα ἐπράτ-
 τετο· εἰ δὲ εὐσχημόνως, καὶ τεταγμένως αἱ δὲ τεταγμέ-
 νως, καὶ κοσμίως. Jof. A. XVI. 4. 2. τὸ δ' ἐκ τῷ πα-
 τρὸς ἐπιφέρεισθαι τὰς διαβολὰς, δυσἀπολόγητον, ὥσπερ ἦν,
 ἡδίσταν, ἐκ εὐσχημοῦντος καὶ τῷ κατὰ παρρησίαν λόγῳ τῷ
 πρὸς τὸν καιρὸν. Philostratus p. 127. τὸν τι Ἀπολλώνιον
 εὐσχημόνως τε καὶ ἀψοφητὴ τοῖς λόγοις χράμενος. Demo-
 philius p. 614. τὸν πεπαιδευμένον, ὥσπερ ἐκ συμποσίης,
 ἐκ τῷ βίῳ εὐσχημοῦντα διὰ ἀναλόγῃ. Plut. Lycurg. p.
 58. E. εὐσχημόνως βίῳ, καὶ τεταγμένως πολιτείᾳ. Plo-
 tin. Ennead. VI. 4. 15. οἷον ἐκκλησία δημογραφόντων καθη-
 μινῶν ἐφ' ἡσυχᾷ συνοία, δῆμος ἑτακτος τροφῆς δόμιμος, καὶ
 ἄλλα, ἃ δὲ πάσχι, αἰτίμηνος, τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν εἰς
 δόρυ βον ἀσχημονα ἐμβάλλοι· ὅταν μὲν ἐν ἡσυχίᾳ ἀγόντων
 τῶν τοιούτων, ἀπὸ τῶν φρονήτων ἦκη εἰς αὐτὰς λόγους, κατ-
 ἔση εἰς τάξιν μετρίαν τὸ πλῆθος, καὶ οὐ κειράτης τὸ χέ-
 ρον· εἰ δὲ μὴ κρατὶ τὸ χεῖρον, ἡσυχίαν ἀγόντων τῷ βελ-
 τίνος, ὅτι μὴ ἡδυνήη τὸ θορυβῶν διδάσκει τὴν ἡσυχίαν λέ-
 γον,

3 ἐκλὸς εἰ μὴ εἰκὴ ὅπισθεύσατε Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χρι-
 4 στὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, καὶ τὰς γραφάς· Καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγή-
 5 γερθῇ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ τὰς γραφάς· Καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα.
 6 Ἐπεὶ αὖ ὤφθη ἐπ' αὐτὸν πνευματικοῖς ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ὅ-
 7 ρι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. Ἐπεὶ αὖ ὤφθη Ἰακώβῳ· εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πάνσιν. Ἐρχα-
 8 τον δὲ πάντων, ὡς περὶ τῶ ἐκλήρωσι, ὤφθη καὶ μοί. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶ
 9 ἀποστόλων ὅς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίδωξα τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ
 Θεῷ.

2. λόγῳ] + καὶ D. a prima manu.
 οἱ κατέχοντες] ὁφείλουτε κατέχοντες D a prima manu, FG. Hilarius. διὰ κατέχοντες W. Musculus.
 ἐκτός] ἐκτός 26.
 3. ἐν] — 3.
 4. καὶ παρέλαβον] — Irenaeus III. 20. Tertullian. c. Marc. III. 8. probante J. Millio prol. 464.
 4. τρίτῃ ἡμέρᾳ] ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ADE. 31. 37. Editio Colinaei. Cyrillus Glaphyr. p. 135.
 5. εἶτα] εἶτα A. 37. 46. Versio Vulg. Eusebius H. E. p. 31. Chrysostomus. καὶ μετὰ ταῦτα D a prima manu, EFG. Hilarius.
 δώδεκα] ἑδέκα D a prima manu, EFG. Versio Vulg. Armen. Syra in margine. Hilarius, Pelagius, Hieronymus ad Fabiolam, manifeste sexta. Damascenus, μετὰ γὰρ τὴν ἀνάληψιν ὁ Ματθαῖος κατέλιγεν, οὐ μετὰ τὴν ἀνάστασιν εὐδαίως. Augustinus de C. E. III. 25. Nam illos, quos Apostolos nominavit, non jam XII. sed XI. erant; quod credo perturbatos homines emendasse, putantes de illis XII. Apostolis dictum, qui jam Juda extincto XI. erant. Sed five illi Codices verius habeant, qui XI. habent, five alios quosdam XII. discipulos Paulus velit intelligi &c.
 δίκᾳ T. Beza in annot. Ed. 4. & 5.
 6. ὤφθη] + καὶ 3.
 πνευματικοῖς] πνευματισχολοῖς Basilus Seleuc. H. 31. πνευματικοῖς T. Beza.
 πλείους] πλείους ADEFG 31. 32. 37. 39. Origenes c. Celf. p. 98. Eusebius in Psal. LXVII. II. Cyrillus Aet. Eph. IV. καὶ] — D a prima manu EFG, Editio Erasmi 1. Ald. Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 1290.
 7. εἶτα] εἶτα DE.
 8. ἔρχατον] ἔρχοντο 4.
 9. τῷ] — FG. τῷ ut sit ὡς περὶ τῶ S. Battierius, M. Caryophilus. καὶ μοί] καὶ ἐμοί FG.

γος, καὶ τὸτο ἐς πόλεως καὶ ἐκκλησίας κακία. Isocrates de pace, προσήκει δὲ ἡμῶς ἀπασιν εἶναι παράδειγμα τῷ καλῶς καὶ τιταγμένως πολιτεύεσθαι, χαίρειν καὶ παραχα-
 δέσθαι τὴν ἡμετέραν αὐτοῖς διοικῆμεν. vid. Aet. XIII. 48.

2. Aet. X. 29.
 Galenus de Compos. Medic. per partes corp. VI. τῷ τ' ἔν τὸ γυναιμῆον — τίνι λόγῳ εἰρηται, μὴ δύνα-
 μινος ἰμῶντος πῶσαι. — de Compos. Medic. per genera I. τίνι λόγῳ συνήθηκα τὴν διὰ καλῆς ἐμπλαστρον. Sex-
 tus Empir. a. Log. II. 105. τίνι λόγῳ τῷ μὴ ὑπάρ-
 χοντι προσελθῶσα ὑπαρκτὸν αὐτὸ ποιῶ, καὶ οὐ μᾶλλον
 ἀνυπαρκτον.

6. Testimonium morte obfigurant.
 7. Marc. IV. 28. Sup. XII. 28. Herodotus II. 29. καὶ ἔπειτα ἀπὶ τῆς ἐς πᾶν τοῦ λαοῦ. — καὶ ἔπειτα
 ἀποβας — καὶ ἔπειτα ἤξει ἐς πόλιν μεγάλην. Aristophanes Plut. 1105. ἀλλ' ἐκάλει τὸν δεσπότην τρέχον
 ταχὺ, ἔπειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παῖδιά, ἔπειτα τὰς θε-
 ράπονας, εἶτα τὴν κόην, ἔπειτα σπαντὸν, εἶτα τὴν ὄν. Phi-
 lemon ap. Clem. Alex. Ὁραῖσι πάντα πρώτον, εἶτ' ἰθαυ-
 μασαν, ἔπειτα δ' ἐπιβίωσαν, εἶτ' ἐς ἐλπίδα ἐνέειπον, ἔ-
 τω γίνετ' ἐκ τέτων ἔργων. Hippocrates ap. Galen. de E-
 lement. III. πρώτον μὲν χαλὴν ἰμῆν, ἔπειτα δὲ φλέγμα,
 ἔπειτα δὲ ἐπὶ τέτοις χαλὴν ἰμῆσιν μέλαιναν, τελευτῶντες
 δ' αἷμα καθαρόν. τὰ αὐτὰ δὲ πάσχουσιν καὶ ὑπὸ τῶν φαρ-
 μακῶν τῶν φλέγμα ἀγόντων, πρώτον μὲν γὰρ φλέγμα ἐ-
 μῖσκον, ἔπειτα χαλὴν ξαίνου, ἔπειτα μέλαιναν, τελευτῶ-
 ντες δὲ αἷμα καθαρόν. Demosthenes Olynth. I. τὸ πρῶτον
 Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα Πύδιον, πάλιν ποτιδαίαν,
 Μιδώνην αὖτις, εἶτα Θερμακίαν ἐπέβη. Menander ap. Athe-
 nas. XIII. p. 559. F. Ἐξώλης ἐπέλοιθ', ὅστις ποτε πρῶ-
 τος ἦγάγ' ἡμᾶς, ἔπειθ' ὁ δεύτερος, εἶθ' ὁ τρίτος, εἶτ' ὁ τέ-
 τартος, εἶθ' ὁ Μιταγῆς. II. π. 229. 231. 247. Eusta-
 thius, τὸ δὲ ἔπειτα χρονικὴν τρεῖς ἡμέρας καίεται. Ἐπειτα
 ἄνθρωπος, ἔπειτα εἰς μέσην, ἔπειτα ἐπὶ νῆας ἦκοιτο. Οὐ γὰρ
 ἀπὸ τῆς τῆς καίοντος τελεολογίας.

8. Demosthenes. δύο ταῦτα ὡς περὶ κεφάλαια
 ἐπὶ τῇ. Xenophon Paed. IV. ὡς περὶ κατεμύμενον ἱα-
 ν.

τὸν. Longinus XXXII. διότι εἰ μὴν Ἀριστοτέλης καὶ
 Διοφρατος μυλίσματα φησὶ τινα τῶν θρασίων εἶναι ταῦτα
 μεταφορῶν, τὰ ὡς περὶ φάσιν, καὶ οἰονεῖ καὶ εἰ χρὴ τῇ
 τὸν εἰπεῖν τὸν τρόπον, καὶ εἰ διὰ παρακλιντικώτερον λέγει.
 Ἡ γὰρ ὑποτίμησις, φασὶν, ἵσταται τὰ τοιμηρὰ.

Phrynichus p. 88. ἐκτρώσαι καὶ ἐκτρωμα, ταῦτα φῶ-
 γη λέγει δὲ ἐξαμβλῶσαι καὶ ἀμβλωμα καὶ ἀμβλίσκει. &
 128. ἐξέτρωσεν ἡ γυνὴ, μὴ λέγει ἐξημβλῶσεν δὲ. ἐκτρωμα,
 μὴδὲ τὸτο λέγει ἐξαμβλωμα δὲ, καὶ ἀμβλωθρίδιον. Θεο-
 mas. ἐξαμβλῶσαι, καὶ ἀμβλωμα, καὶ ἀμβλίσκειν, καὶ
 ἀμβλωθρίδιον ἐκ ἐκτρώσαι, ἔδ' ἐκτρωμα, ἔδ' ἐκτιτρώ-
 κειν. Philo legis allegor. T. I. p. 59. 4. οὐ πῶποτε γό-
 νημι ἐδὲν τελεφεροῦν ἢ τῷ φανέει ψυχῇ. ἂ δ' ἂν καὶ δοκῇ
 προφέρειν, ἀμβλωθρίδιον εὐρίσκειται καὶ ἐκτρωματά, κα-
 τὰ σθένος τὸ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτῆς. Horatius I. Serm. V.
 46. Strabonem adpellat Paetum pater, & Pullum,
 male parvus Si cui filius est, ut abortivus fuit olim
 Sisyphus. Galenus de foet. format. καὶ νῦν γὰρ τις ἰα-
 τρὸς διασάμνους ὡς ἐκτρωθὲν ἡμῶν ἡμῶν λβ. ἔχον ἡ-
 δη σαφῆ τὴν τῆς διαπλάσεως ὑπογραφὴν — ἢ γὰρ μὴ ταῖς
 ὑπὲρ τὰς τρίακονθ' ἡμέρας ἐκτρώσιν. de Ufu part. ἰππο-
 κράτης ἔλεγε γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, ἢ ὁ ἕτερος μαζὶς
 ἰσχυρὸς γίνηται, τὸ ἄρσεν διδύμων ἔχουσα τὸ ἄρσεν ἐκτιτρώ-
 σκεται. de Semine II. τὸ μὲν ἄρσεν ὅσας ἐλάττοι χρό-
 νος διαπλάσσειται καὶ μορφῶσθαι φασὶν, τὸ δὲ θῆλυ πλεον-
 ει. φαίνεται γὰρ ἕως ἢν τε ταῖς ἐκτρώσεσι. de format. αἱ
 τε γὰρ ἀμβλώσεις αἱ κατὰ τὸν α. μήνα γιγνώσκονται σαφῶς
 ἐδὲν διδάσκουσι. J. Malela p. 48. ἡ Σιμέλη — τὸ βρέ-
 φος ἐγέννησε μνηστὴρ ζ. — παρὰ τὸν χρόνον τῆς γνήσεως
 ἐκτρωθεῖς. Eustathius in Il. r. p. 1239. 29. τὸ δὲ παρὰ τοῖς
 ὑπερὶν ἀμβλωμα καὶ ἐκτρωμα εἰ τοῖτον ἐστίν, ὡς πρῶτον
 τὸ ἀμβλῶσαι καὶ ἐκτρώσαι· περὶ ὧν φασὶν οἱ παλαιοὶ ἔτα-
 ἀμβλῶσαι τὸ φεῖραι βρέφος ἐν γαστρὶ, καὶ ἀμβλωθρίδιον τὸ
 τοῖτον ἐκτρώσαι δὲ καὶ ἐκτρωμα τὸ μὴ τὸ τετυπωμένον.
 Hesychius. ἐκτρωθεῖς, φθαρῖς. ἐκτρωμα, παιδίον νεκρὸν, ἄ-
 ρον, ἐκβολὴ γυναικός. Ἀμβλωμα, ἐκτρωμα. Ἀμβλωθρί-
 διον, ἀμβλωμα, ἐκτρωμα. Ἀμβλῶσκει — ἐκτιτρώ-
 σκει. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδῃ. Herodot. III. 32. τὸν δὲ

Θεῷ. Χάρημι δὲ Θεῷ εἰμι ὃ εἰμι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμέ, οὐ κεῖν ἐγενήθη, ἀλλὰ 10
 ὡς οὐκ ὅτε αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· ἐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις τῷ Θεῷ ἡ σὺν ἐμοί.
 Εἴτε ἐν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, ἔγωγε κηρύσσομεν, καὶ ἔτι οὕτως ὁπτιεύσαμεν. Εἰ δὲ Χριστὸς κη- 11
 ρύσσει ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερτο, ὡς λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν ἐκ ἐ- 12
 στί; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν ἐκ ἐστίν, ἔδωκε Χριστὸς ἐγήγερτο. Εἰ δὲ Χριστὸς ἐκ ἐγήγερ- 13
 το, κεῖν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κεῖν δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδο- 14
 μάρτυρες τῷ Θεῷ· ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν καὶ τῷ Θεῷ ὅτι ἠγάγει τὸν Χριστόν· ὃν ἐκ ἠγάγειν, 15
 εἴπερ ἄρα νεκροὶ ἐκ ἐγείροντο. Εἰ γὰρ νεκροὶ ἐκ ἐγείροντο, ἔδωκε Χριστὸς ἐγήγερτο. Εἰ δὲ 16
 Χριστὸς οὐκ ἐγήγερτο, μάταια ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα καὶ 17
 οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ, ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμέν ἐν Χριστῷ 18
 μό-

10. ὃ εἰμι] — Versio *Aethiop.* prob. *J. Millio* prol. 1215. ἡ secundo loco] — D a prima manu FG *Damasc.*
 αὐτῷ] τῷ Θεῷ 39. 43. Versio *Syr.* posterior cum asterisco.
 οὐ κεῖν ἐγενήθη] πτωχή ἐκ ἐγενήθη D. a prima manu. πτωχή οὐ γέγονεν FG. *Hilarius.*
 περισσότερον] περισσώτερος 32. αὐτῶν] — D a prima manu.
 ἡ quarto loco] — D a prima manu FG Versio *Vulg.* *Hilarius.*
 σὺν ἐμοί] ἐν ἐμοί Versio *Syr.* posterior in margine. εἰς ἐμοί Codices, teste Erasmo.
 11. ἐν] δὲ D. a prima manu FG. γὰρ Versio *Vulg.* probante *J. Millio* prol. 467.
 κηρύσσομεν] ἐκηρύξαμεν 4. ἐπιστεύατε] πιστεύατε 2. ἐπιστεύσαμεν 5.
 12. ὅτι ἐκ νεκρῶν] ἐκ νεκρῶν ὅτι DFG. τινες ἐν ὑμῖν] ἐν ὑμῖν τινες A.
 ab ἐστὶ ad ἐστὶ comm. 13.] — 28. 43. 13. εἰ] ἐάν FG.
 δὲ] γὰρ 31. a χριστὸς ad χριστὸς comm. 14.] — D a prima manu E.
 14. ἄρα] + καὶ ADEFG 1. 2. 8. 9. 11. 14. 21. 37. 39. 41. 47. *Dial. c. Marcion.* p. 118. *Oecumenius.*
 δὲ posteriorius] — AD a prima manu, FG. 23. 31. 37. Versio *Vulg.* *Copt.* *Syr.* *Cyrillus* *Catech.* 151. *Dial. c.*
Marcion. *Damascenus.* probante *J. Millio* prol. 1483. ὑμῶν] ἡμῶν D. a prima manu 2. 26. 34. *Cyrillus* *Catech.*
 15. δὲ] ἄρα 37. + ἡμεῖς 38. Editio *Complut.* *Genev.*
 καὶ] — D a prima manu, E. Versio *Syr.* prob. *J. Millio* prol. 1290. *Tertullian.* + ἡμεῖς 38. Editio *Complut.* *Genev.*
 εἴπερ ἄρα νεκροὶ ἐκ ἐγείρονται] — DE 43. Versio *Syr.* *Irenaeus* V. 13. *Theodoretus*, *Hilarius.* probante *J. Millio*
 prol. 931. ἄρα] + οἱ FG. ab ἐγείρον] ad ἐγείρον] — 39.
 16. εἰ] εἴπερ 43. γὰρ] δὲ 4.
 17. ὑμῶν prius] + ἐστὶν D. a prima manu Versio *Vulg.* + καὶ A 31. Versio *Syr.* *Damascenus.*
 ab ὑμῶν ad ὑμῶν] — 1.
 17. ὅτι 37. 43. *Irenaeus* V. 13. *Tertull.* de *Refurt.* 48. + γὰρ Versio *Vulg.* probante T. *Beza.*
 18. καὶ] — Versio *Syr.* posterior. ἐν χριστῷ] — 28. 45. ἀπώλοντο] ἀπώλοντο *Apost.* 1. + 35.
 19. ἠλπικότες ἐσμέν ἐν χριστῷ] ἐν χριστῷ ἠλπικότες ἐσμέν AD. a prima manu, FG. 31. 37. 39. Editio *Colinaei.* Ver-
 fio *Vulg.* *Irenaeus.* πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν] ἐσμέν πάντων ἀνθρώπων D. Versio *Vulg.*
 20. νυνὶ] νῦν AFG. *Dial. c. Marcionit.* ἐκ] + καὶ FG. *Damascenus.*
 ἐγένετο] — AD a prima manu, EFG. 6. 17. Editio *Colinaei.* Versio *Vulg.* *Copt.* *Irenaeus* V. 13. *Origenes* in
Matth. *Dial. c. Marcionit.* *Nysenus* a. *Apollinar.* 55. *Cyrillus* *Hierof.* *Chrysostomus*, *Pelagius*, *Rufinus* in *Symbolum*,
Ephraem. probante T. *Beza*, *J. Millio* prol. 681. & *J. A. Bengelio.*

θυμαίνεταί ἐμπειρῆσαι αὐτῇ ἐχέσθαι ἐν γαστρὶ, καὶ μὴ ἐκ-
 τράσσειν ἀποθανεῖν. *Aristoteles* H. A. VII. 3. καλύνται
 δὲ ἐκρούσεις αἱ μέχρι τῶν ζ. ἡμερῶν διαφθοραὶ, ἐκτραυσμοὶ δὲ
 αἱ μέχρι τῶν μ. *Pseudopostoli* videntur *Paullo* sta-
 turam exiguum objecisse 2. *Cor.* X. 10.

10. *Demosthenes* pro *Coron.* καὶς χαρίζη χάριτας
 πέσαι, frustra his gratificaris. *Nonnus* *Dionys.* XLVII.
 Δὸς κεῖν πάλιν ὅπως φίλῃν χάριν. *Dio Chrys.* XI. p. 173.
 D. καὶς αὐτῷ χαρίζεται χάριτας καὶ νίκη γελόειν. *An-
 thol.* MS. ἀλλ' ἔμπας δόξας κεῖς χάρις.

14. *Aen.* III. 12. Credo equidem, nec vana fides.

15. *Cic.* de *Nat. Deor.* III. 34. *Harpalum*, qui
 temporibus illis praedo felix habebatur, contra deos
 testimonium dicere, quod in illa fortuna tam diu
 viveret. *Jos.* B. VI. 5. 3. Τὸν γὰρ ἄθλιος δῆμον οἱ μὲν
 ἀπατῶνες καὶ καταψευδομένοι τῷ θεῷ, τῇ καὶ παρῇ
 θεῷ. *Philo* de V. *Mof.* T. 2. p. 95, 2. ἀσίβιας ἀντι-
 μένου ἐπὶ τῷ δοκεῖν θεῷ καταψεύδεσθαι.

17. *Demosth.* *Olynth.* I. ὅσον μὴ μάταιος ἡμῶν
 ἢ στρατὸς γενεταί.

19. *Sextus Empir.* a. *Eth.* 215. πάντων ἀνθρώπων κα-
 κοδοκιμώτερος γίνεταί. *Philo* de V. *Mof.* T. 2. p. 111,
 47. οἱ καὶ μὲν ὑποσχέσονται τῷ ἡγμένονος εὐδαιμονίας· ἐν δὲ
 τοῖς ἔργοις τῶν ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδοκιμώσεσθαι. *Liba-
 nius* D. XX. p. 515. D. εἰσιν ἀθλιώτατοι πάντων ἀν-
 θρώπων. & XXVII. p. 597. C. εἰ μὲν ὡς ἀθλιώτατοι

ἀνθρώπων ἀπάντων παρήναι ὑμῖν ἀποκτεῖναι μὴ. *Plato* *Gorg.*
 IV. extr. ἀπάντων ἀθλιος. *Bereschith* R. LXXVI.
 Dixit R. Jodan: dixit ipse Deus, revertere in terram
 tuorum patrum; nihilominus timuit Jacobus val-
 de, ideo quia non est spes iusto in hoc mundo. R.
 Chona nomine R. Acha.

20. *Eustathius* in *Od.* σ. p. 659. 41. τὸ δὲ νῦν καθ'
 Ἡρακλείδην ἐνέσται τε ἀρροστέται, οἷον, νῦν ἦλθεν ὁ ἄγων
 καὶ παρὰ χημένον, οἷον νῦν παρήλθεν ὁ ἄγων· καὶ μέλλοντι,
 οἷον νῦν ἔσται ὁ ἄγων. Τὸ δὲ νῦν ἐπὶ μόνῳ ἐνέσται. Τῶν Ἀτ-
 τικῶν δὲ ταῦτα. *Ammonius* νῦν καὶ νῦν διαφέρει φησι
 κατὰ τινες Ἡρακλείδης ἐν α. καθολικῆς προσώδιας· τὸ μὲν
 γὰρ νῦν χρονικὸν ἐπὶ ῥήματι τάσσεται ἐπὶ γ. χρόνῳ, ἐνέσται-
 τος, παρὰ χημένον καὶ μέλλοντος· οἷον ὅτι ἄγων νῦν ἐστὶ,
 νῦν ἔσται. Νῦν δὲ ἐπὶ μόνῳ τῷ ἐνέσται. *Joannes* *Grammaticus*
 & *Corinthus*: *Dialectus* Attica dictionibus addit
 ἰῶτα, νῦν, ἔσται. nos autem νῦν, ἔτος *Vid.* *supr.* XII. 18.

Herodotus IV. 95. αἱ δὲ κακοβίαι οὗτοι τῶν θνητῶν
 καὶ ὑπαφροσύνην, τὸν Ζάμοδον τῶτον — ἀκαθάρτα, καὶ
 ὡς ἐστὶ αὐτὸς ἐπὶ οἱ συμπτώται αὐτῷ — ἀποθανόντες, ἀλλ'
 ἤξεσι εἰς χώρον τῶτον, ὅσα αἱ περιοντίες ἔξουσι τὰ πάντα
 ἀγαθὰ, ἐν ᾧ δὲ — ἴλασι ταῦτα, ἐν τῷ κατὰ γένος οἰ-
 κῆμα ποιεῖτο· ὡς δὲ οἱ πατρίδας εἶχε τὸ οἰκῆμα, ἐκ μὲν
 τῶν θνητῶν ἠφανίσθη· κατὰ βάς δὲ κάτω ἐς τὸ κατὰ γένος
 οἰκῆμα διαιτῶτο ἐν ἑπτὰ τρία· οἱ δὲ μὲν ἐπὶ θεοῖς τε καὶ ἐπὶ
 θεοῖς ὡς τιθένται. τιτάρτα δὲ ἐπὶ ἑφῶν τοῖς θνητοῖς, καὶ
 ἔτι

19 μόνον, ἐλεανότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ, Χριστὸς ἐγγήγε[ρ] ἐκ νεκρῶν ἀπ-
 20 ἀρχὴ τῆ κεκοιμημένων ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνά-
 21 στασις νεκρῶν. Ὡς περ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, ἔτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ
 22 πάντες ζωοποιηθῶσι. Ἐκατ[ο] δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἐπεί αἱ οἱ
 23 τῆ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρεσίᾳ αὐτῆς. Εἴτα τὸ τέλος, ὅταν ᾤξω[σ] ἡ βασιλείαν τῷ
 24 Θεῷ καὶ πατρί. ὅταν καθαργῇ πᾶσαν δόχην καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐ-
 25 τὸν βασιλεῦν ἄχρις ὅτι ἂν τῇ πᾶσι τῆς ἐχθρῆς ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῆς Ἐκατ[ο]
 26 ἐχθρὸς καθαργείται θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῆς. Ὅταν δὲ εἴ-
 27 πῃ ὅτι πάντα ὑποτάσσεται, ὁ δὴλον ὅτι ἐκτός τῆς ὑποτάξεως αὐτῶν τὰ πάντα. Ὅ-
 28 ταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῶν τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι
 αὐ-

21. ὁ] — AD a prima manu Dial. c. Marcionit. ἀνάστασις] + ἐκ Eusebii D. X. 1. Damasc. Iren. Graeco.
 23. τῷ] — Editio Stephani 3. Elzevir 1633 1624. 1641. χριστῷ] + αἱ FG Codices Latini.
 αὐτῆς] + ἐλπίσαντες FG. + πιστεύσαντες Codices Latini.
 24. παρὰ δὲ] παραδίδω ADE 31. Eusebii c. Marcell. II. 4. III. 13. Hippolytus c. Noët. 6. Basilii in Psal.
 XLV. & XLVIII. Nyssenus in l. Epiphanius H. 69. & Ariani Sexies. παραδίδω FG.
 καὶ primum] — Versio Syr. & alibi. πατρί] πνεύματι F. πᾶσιν] — Versio Vulg.
 πᾶσαν ἐξουσίαν] ἐξουσίαν πᾶσαν 14.
 καὶ tertio] + πᾶσαν 47. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
 25. ἂν] — ADEFG. 31. Origenes in Jo. XIII. 3. Hippolytus. Eusebii E. T. III. 14. in Psal. LXXIV. 1.
 Cyrillus Catech. p. 173. Epiphanius quinques, Damascenus.
 ἐχθρῆς] + αὐτῆς AFG 10. 17. 31. Versio Syr. Copt. Marcion. Hieronymus Amando. Marcellus ap. Euseb. II. 4.
 & E. Th. II. 13. Origenes l. c. Cyrillus Catech. Epiphanius.
 αὐτῆς] — AFG Marcion. Hieronymus Amando. αὐτῆς Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. Bezae, Bengelii.
 Versio Castalonis, Vulg. Beza: Subaudiendum est nomen ὁ Θεός, Deus, ex praecedenti verticulo. Itaque legendum est αὐτῆς ejus, non αὐτῆς suis, ut convertit Erasmus, sicut liquet tum ex vers. 27. tum ex Psalmo CX.
 1. Ergo, inquit, videtur Apostolus significare, Christum aliena vi hostes debellasse. Respondeo, Apostolum, sicut ex vers. 21. apparet, Christum hic considerare — ut in forma servi manifestatum: quo respectu dominatur quidem ut Ecclesiae caput, sed quia data est ei haec potestas a patre, qui etiam dicitur eum excitasse a mortuis.
 26. 27.] — 17. ἰσχυρῶς] + δὲ 14.
 ἰσχυρῶς ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τῆς πόδας αὐτῆς] πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τῆς πό-
 δας αὐτῆς. ἰσχυρῶς ἐχθρὸς καταργεῖται θάνατος DE Codices Latini, Versio Aethiop. Hilarius.
 27. δὴλον ὅτι] δηλονότι 32. Editio Complut. Colinaei. Bogardi, Erasmi. Theodoretus, Oecumenius.
 ὑποτάσσεται] + αὐτῶν FG. Codices Latini. Versio Syr. Hippolytus.
 α πάντα postremo ad πάντα prius comm. 28.] — 1. 37. 28. δὲ] γὰρ Apost. 1. Codices Latini.
 ὑποταγῇ αὐτῶν] αὐτῶν ὑποταγῇ DE. καὶ] — DE Versio Syr. Codices Latini. Irenaeus. ἡ] — D.
 τὰ postremum] — AF Hippolytus. probante J. A. Bengelio.
 ὁ υἱὸς] — Iren. V. 36. Ambrosius de Trin. 1. Hilarius, Tertullian. c. Prax. 4. Cyrill. Hieros. Hippolytus c. Noët.
 6. probante J. Millio prol. 465.

ἔτω πῖσιν σφί' γένοιτο τὰ ἔλεγε ὁ Ζάμουλξ. Ἐγὼ δὲ πρὶ μὲν τέττι καὶ τῷ καταγαίῃ οἰκλήματος ὅτι ἐπιστῶ, ἔτι ἂν πείσω τὴν λήν.

21. Neve schalom IX. 5. & 8. Homo novissimus est Messias — tollet peccatum antiquum, & in diebus ejus erit resurrectio mortuorum.

23. Plut. Othon. p. 1072. A. μόναι δὲ δύο λεγεῶ-
 νες, ἔτω γὰρ τὰ τέταρτα Ρωμαῖοι καλῶν ἐπικλήσιν. Jos. B. III. 4. 2. ὅσοι τοῖς ἄρμα αὐτῶν τάγμασιν, ἦν δὲ τὰ ἐπισημώτατα τοῖ, καὶ τὸ ι. ζεύγυσσι καὶ τὸ ἀχθὲν ὑπ' αὐ-
 τῷ ι. & passim.

24. Strabo XII. p. 851. B. Δάμωλα. ὅπως τὸν σύλλο-
 γον ἐκείνησαντο Πομπηῖος τε καὶ Λεύκελλος, ὁ μὲν ἦσαν ἐπὶ
 τὴν τῷ πολέμῳ διαδοχὴν, ὁ δὲ παραδίδως τὴν ἐξουσίαν, καὶ
 ἀπαῖρον ἐπὶ τὸν θρίαμβον. Curtius V. 9. Auspiciū &
 imperium alii trade interim, qui tamdiu rex appel-
 letur, donec Asia decedat hostis, victor deinde re-
 gnum tibi reddat — Bessum regem temporis gra-
 tia statuamus. Compositis rebus iusto regi tibi fi-
 duciarium restituit imperium. Aristophanes Avib.
 1533. ἡμῖς δὲ μὴ σπίνδισθ' εἰν μὴ παραδίδω τὸ σκῆπ-
 τρον ὁ Ζῆς τοῖς ὄρισιν πάλιν. Pocock porta Mosis p. 145.
 ex Abatbanele: Radix XII. Seculo resurrectionis
 non futuros amplius reges aut principes inter ho-
 mines, sed omnes eo modo, quo initio creationis
 & vivente Adamo, pares futuros, quia scilicet Re-
 gibus opus non erit vel ad bella; cum pax in tota

terra futura sit, nec quis aliis metum incussurus:
 vel ad iudicium exercendum, quia Iudicium Do-
 mini erit, eritque dominus rex in tota terra S. D.
 Esaj. II. 17. Pirke Elief. XI. nonus rex est Mes-
 sias, qui reget ab extremitate una mundi ad alte-
 ram. Decimus Deus S. D. E. Tunc redibit regnum
 ad autorem suum S. D. Ef. XLIV. 6. Zach. XIV.
 Ef. II. 17. Ez. XXXIV. 15.

26. Tryphiodor. 259. Ἄνδρα μὲν Ἀργεῖοισιν ὁμόπλοον
 εἰ με σαῶσαις, τρώων δὲ ρυτῆρα καὶ ἁγίος εἰ με σαῶσαις,
 Δαρδανίδη σκηπτῆχε, καὶ ὕστατος ἐχθρὸν Ἀχαιῶν. II. 1. 312.
 ἐχθρὸς δὲ μοι κύριος ὁμῶς Αἰῶνα πόλησιν.

27. Non ut Jupiter, qui Saturno patri regnum
 eripuit.

28. Dio Chrys. II. p. 21. C. ἐγὼ δ' ἐκ ἂν πατὴρ ὑπὸ
 ἀνθρώπων ἑθνεὺς βασιλευμένην. Καὶ ὁ Φίλιππος μικρὸν παρα-
 θυνηὶς, ἀλλ' ἐκ ὑπ' ἐμοῦ οὐ βασιλεύει, ὃ Ἀλέξανδρος; ἐκ
 ἐγώ γε, εἴπειν, οὐ γὰρ ὡς βασιλεὺς ἀλλ' ὡς πατὴρ ἀκούει σφ.
 Diodor. Sic. XV. 8. ὁ δ' ἐναγῶρας — τὰ μὲν ἄλλα
 πάντα συνεχάρει, τὸ δὲ ὡς δῶλον δισπότην ποιῆν τὸ προσπα-
 τήμενον ἀντέλεγεν ἔφη δὲ, δεῖν αὐτὸν ὡς βασιλὴ βασιλεῖ
 ὑποτάσσεται.

πάντα εἶναι αlicui dicitur, qui omnia apud eum
 potest, a quo omnia exspectat, & in quo omnes
 suas spes opesque fitas esse existimat. Livius XL.
 11. Demetrius iis unus omnia est. Vellejus Pat. II.
 103. Id unum dixero, quam ille omnibus omnia
 fue-

αὐτῶ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτίζοντες 29
ὑπὲρ τῶ νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶ νεκρῶν; Τί καὶ 30
ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ἄγαν; Καθ' ἡμέραν ἀποθήσκω, ἢ τῇ ὑμέτεραν καύχῃσιν, ἣν 31
ἔχω

29. ποιήσουσιν] ποιήσων 31. 37. 47. ποιῶσιν FG. βαπτίζοντες] διαπανόμενοι W. Wall.
νεκρῶν, εἰ ὅλως οἱ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται;] νεκρῶν; εἰ ὅλως οἱ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, 55. Editio Complut. Bezae 4. 5. Bengel.
βαπτίζονται] διαπανόμενοι W. Wall.
τῇ νεκρῶν posterius] αὐτῶν A D E F G. 5. 10. 17. 23. 31. 32. 46. 47. Apost. 1. Editio Colinaei. Versio Vulg.
Syras posterior, Copt. Origenes in Matth. XXII. 13. Dial. c. Marcionit. p. 142. Ephrem apud Assemanum T. 1. p.
143. Epiphanius H. 28. Isidorus I. 221. Damascenus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 622. Bengelio.

fuert. *Aufonius* Romanus populus, *Martius* cam-
pus, *equester ordo*, *nostra ovilia*, *Senatus*, *Curia*,
unus omnia *Gratianus*. *Macrobius* Saturn. III. 11.
At hic *vester flamen*, & *pontifex*, & omnia. *Pe-
tronus* 37. Nunc — in coelum abiit, & *Tri-
malchionis* τὰ πάντα est. *Lucanus* III. 108. Non
confule sacrae fulserunt sedes, non proxima lege
potestas Praetor adest, vacuaeque loco cessere cu-
rules: omnia Caesar erat. *Macrobius* Sat. I. 20.
Praeterea sacrorum administrationes apud Aegyptios
multipliciter actu multiplicem Dei asserunt pote-
statem, significantes *Herculeum* hunc esse in πᾶσι καὶ
διὰ πάντων ἥλιον. *Gruterus* *Inscript.* p. LXXXII. 2.
Te tibi una, quae es omnia, Dea *Isis*. *Ovidius* *E-
pist.* Her. XII. 161. Deferor amissis regno, pa-
trique, domoque, Conjuge, qui nobis omnia so-
lus erat. *Quintil.* Principes in Caesaris ami-
cicia agunt feruntque cuncta. *Thucyd.* VIII. 95. Εὐ-
βοια γὰρ αὐτοῖς, ἀποκεκλεισμένης τῆς Ἀττικῆς, πάντα ἦν.

Pausanias *Arcad.* 50. ἡδὴ τῶν Ἀχαιῶν ἀφορώντων εἰς αὐ-
τὸν, καὶ τὰ πάντα ἐκείνου ποιούμενον. *Theocrit.* *Idyll.* XIV.
44. Ἀ δὲ Λυκῶ ὦν πάντα. *Euripid.* *Oreste* 730. τί
πράσσεις, φίλτατ' ἡλίκον ἔμοι καὶ φίλον καὶ συγγενείας,
πάντα γὰρ τάδ' εἴ σύ μοι. *Demosthenes* pro Corona.
οἱ μὲν — θεσσαλοὶ — φίλον, εὐεργέτην, σωτῆρα φί-
λοισιν ἠγάγντο, πάντ' ἐκείνος ἦν αὐτοῖς. c. *Aristocr.*
πάντα ἦν Ἀλέξανδρος. *Lucianus* *Tyrannicid.* 4. Καὶ πάν-
τα ὁ παῖς ἦν αὐτῷ. *Abdicat.* 21. σωτῆρ καὶ εὐεργέτης καὶ
πάντα ἦν ἐγὼ. *Herodotus* III. 157. ὡς δὲ καὶ τῆτο κα-
τέρραος, πάντα δὴ ἦν ἐν πᾶσι Βαβυλωνίοισι Ζάπυρος, καὶ
στρατιάρχης δὲ ἔτος καὶ τιχοφύλαξ ἀπεδέδκετο. VII.
156. ἦσαν ἅπαντα αἱ Συρακῆσαι. *Polybius* V. 26. τὸ
δ' ὅλον αὐτοῖς καὶ τὸ πᾶν ἦν Ἀπείλλης. *Appianus* de B.
C. II. p. 836. εἰ δὲ ἔτε τὰς ἀρχάς, ἔτε τὰς τῶν ἐθνῶν
ἡγεμονίας, ἔτε στρατείας, ἢ κληρωσίας, ἢ τιμῶς ἄλλης ἡμῶν
ἀπέδωκεν, ὅδ' ἀποβέβηκεν ἢ βυλὴ ἐπὶ ὀδόνος, ὅδ' ὁ δῆμος
ἐπικύριον, ἀλλὰ πάντ' ὁ Κεῖσας ἦν ἅπανσι ἐξ ἐπιτάγματος.
Libanius D. XLIV. p. 923. A. τῷ δὲ πατρός αὐτό-
χειρ ἂν ἐγενόμενον, ὅς ἦν μοι τὰ πάντα, πατήρ, φίλος, μή-
τηρ, συγγενής, ἀδελφὸν, χειραγωγόν. XI. p. 382. B. Τρό-
φιμος ἐκείνος πάντ' ἦν ἐμοί, καὶ ἀντὶ πάντων. *Progymn.*
p. 32. C. ἐπαίνει τὸν νενικηκότα, παρελθόντα δὲ Ὀδυσσεὶ
μαρτυρεῖν, ὡς αὐτὸς ἦν τὰ πάντα τοῖς ἔλλησι. ad *Themis-
tium* Ep. 60. Πρίσκιανός γάρ ἐμοὶ τὰ πάντα, καὶ το-
σῶτος, ὅσος οἱ πάντες οἰκείοι. *Basilio.* ὁ χρόνος ἐκείνους,
ὃν οἱς πάντα ἡμῶν ἄλλοις. Ep. 466. γινώσκω τὰ πάν-
τα δι' ἐμὲ τὸν Θρασύν. *Lucianus* de morte *Peregrini.*
11. προφύτης καὶ ξυνογενέας, καὶ τὰ πάντα μόνος αὐτός
ἐν. D. *Meretric.* XIV. ἀνὴρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγὼ.
de Syria Dea. 22. καὶ πάντα οἱ κομβάβος ἦν. *Appia-
nus* B. C. II. p. 730. Πάντ' ἦν ἐν Ρώμῃ τότε πομπήσας.
Alciphron II. 3. σύ μοι, Γλυκίρα, καὶ γάμος, καὶ Ἀ-
ριστογυῖς βυλὴ, καὶ Ἠλιαῖα, ἅπαντα, ἢ τὴν Ἀθηναίαν αἰ-
γύγιον. — ἐγὼ γὰρ αὐτῆς εἰμι πάντα, καὶ μόνος ἐκ ἀνα-
κτῆ με καὶ ὅρα, ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκείνη, καὶ ἄτα, καὶ πᾶν

τα τυγχάνω. *Achilles* *Tat.* V. p. 335. ὡς πάντα νομίζον
ἐκείνη αὐτῷ. VIII. p. 499. ὁ δὲ γενναῖος ἕτος πάντα ἐκ-
τῷ γίνεται, δῆμος, βυλὴ, πρόεδρος, στρατηγός. *Jos.* A.
XIX. 2. 3. καὶ τὰ πάντα ἦν ὁ χαίρειος αὐτοῖς. B. I. 24.
2. πάντα γὰρ Ἀντίπατρος ἦν, καὶ τὸ μικρότατον Ἀλεξαν-
δρῶν, πάντα ἦν Ἀντίπατρος μήτηρ. *Anthol.* VII. 191. Ἦν
ἐσθλὴ δῆρνα, τὰ πάντ' ὅρα ἢ δὲ τὰ πάντα βλέψω, τὸν
δὲ γε μὴ, τ' ἔμπαλιν ἐδὲν ὅρα. *Himerius* ap. Photium
Bibl. 243. πάντα ἔσαι Εὐρέως τῇ πόλει, οἰκίῃς, ἀρχηγέ-
της, τῶν ἐπαύων, τῶν ἐγκωμίων ὑπόδοις. *Clemens* Hom.
III. 3. 72. Δίσποτα καὶ κύριε τῶν ὅλων — σὺ ὁ βοη-
δός, ὁ ἰατρός, ὁ σωτῆρ, τὸ τέχος, ἡ ζωὴ, ἡ ἐλπίς, ἡ κα-
ταφυγὴ, ἡ χάρις, ἡ προσδοκία, ἡ ἀσπαυσίς, συνελὼν ἐρῶ,
σὺ ἡμῶν τὰ πάντα. *Lucianus* *Icarom.* 24. καὶ μάντις
ἐδόκεν αὐτοῖς, καὶ ἰατρός, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγὼ. *Dioge-
nes* L. *Hiparchia* VI. 96. πάντα ἦν κράτης αὐτῇ. *Col.*
III. 11.

29. Cur Doctores vestri, qui resurrectionem negant, baptizant, & cur discipuli ipsorum ab illis baptizantur? & quomodo vitam suam instituere debent, qui ita baptizati sunt? Nos quidem baptizamus in resurrectionem mortuorum, quam catechumeni se credere profitentur: At si vera est doctorum vestrorum sententia, si post hanc vitam nihil est expectandum, si mortui ita mortui sunt, ut in aeternum mortui maneant, cujus rei gratia Baptismus apud vos & administratur & suscipitur? An aliquod commodum in hac vita in baptizatos redundabit? an vero in altera vita? an mollius mortui isti jacebunt, an suavius dormient? an iucundiores reperient focales inter mortuos? *Rom.* V. 7.

30. *Cic.* *Tusc.* 115. Nescio quomodo inhaeret in mentibus quasi saeculorum quoddam augurium futurorum, idque in maximis ingentiis altissimisque animis & extitit maxime, & apparet facillime. Quo quidem demto, quis tam esset amens, qui semper in laboribus & periculis viveret?

31. *Schol. Cod.* 7. ἢ, ἡ ὁμῶς λέγον μὴ — ἢ διὰ. *Eustathius* II. a. p. 69. 23. ἴσθι δὲ, ὅτι δύο τέτων ὄν-
των ἐπὶ ῥήματι τῷ μὲ καὶ τῷ ἢ ἀπομοτικὸν μὲν ἦτοι ἀποφατικὸν ἐστὶ τὸ μὴ, οἷον, μὴ τὴν δίκην, οὐ ποιήσω τὸ καταμοτικὸν δὲ τὸ ἢ, οἷον, ἢ τὰς λόγους, ποιήσω τὸ — ἴσθι δὲ, ὅτι παρὰ τοῖς Δωριεῦσι εἰρηται ἐξ ὀρθῶς ὀρκωμοτικὸν ἐπὶ ῥήματι τὸ καὶ, οἷον, καὶ τὸ σιῶν, ἦγον, ἢ τὰς θεῶς. & *Od.* β. p. 102. 52. σημείωσαι δὲ, ὅτι ὡς περ διαφέρει τὸ ἐπομύναι καὶ ἀπομύναι, ἔτω διαφέρει κατὰ Ἄϊλιον Διόνυσιον καὶ τὰ ὀρκωμοτικὰ ἐπὶ ῥήματι τὸ καὶ γὰρ γὰρ τὸν, καὶ καὶ μὴ τὸν, καταμοτικὰ φασίν. *Augustinus* de D. C. III. 5. ait quidam interpres: per vestram juro gloriationem, quia in Graeco vox jurantis manifesta est sine ambiguo sono. & de *Serm. Dom.* in *Mont. Math.* V. 34. *Expof. Epist.* ad *Gal.* I. 20.

P. Syrus: Cottidie damnatur, qui semper timet. *Livius* XXIX. 17. Quotidie capitur urbs nostra, quotidie diripitur. *Sophocles* *Electr.* 784. δὲν ἐπὶ πύ-
λει τιλιῶν. ὡς ἔτε νυκτὸς ὕπνιον, εὐτ' ἐξ ἡμέρας ἐμὲ σφαλίζω
χόνι,

32 ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ χτ' ἄνθρωπον ἐθηριομάχισα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πόωμεν αὐτοὺς ὡς σπυρίσκοντες. Μὴ

αὐτῶν τ' νεκρῶν 37. 43. 52.

31. ἀποθνήσκω] ἀποθνήσκοντες 39. Dial. c. Marcionit.

31. ἀποθνήσκω] ἀποθνήσκοντες 39. Dial. c. Marcionit. 4. 51. 56 Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bezae 2. Versio Aethiop. καυχῶμαι] + ἀδελφοὶ AG. 17. 26. 31. 37. 39. 45. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Copt. Dial. c. Marcion. probante J. A. Bengelio.

32. κατὰ ἄνθρωπον] κατ' ἀνθρώπου Scaliger.

ὄφελος, εἰ νεκροὶ ἐκ ἐγείρονται;] ὄφελος; εἰ νεκροὶ ἐκ ἐγείρονται 55. Editio Bengelii. Versio Bezae.

ἴδω, ἀλλ' ὁ προσκτῶν χρόνος διήγυ μ' αἰὼν ὡς θανάτῳ. Athenaeus XII. p. 552. B. Τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν καὶ καμῖν τοιμίμω, κοῖνὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστὶ τὸ δ' ἔτις ἔχοντα τοσούτον χρόνον διατελεῖν, καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τοῦ βίου, τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα, ἔτιμα ἔτος, ἐξημερηκόσι. Xiphilinus Hadriano p. 254. ἐπὶ ἔν πρὸς τὸ χρεῖον αἰετὶ ἐπιδιδῶ, καὶ καθ' ἐκάστην, τρόπον τινα, ἡμέραν ἀπώλλυτο, ἀποθανεῖν ἐπαυρόμενος. Philo in Flaccum T. 2. p. 542. 35. εἰδ' ὅτι ἀναμένοντοί μοι αἱ πόνοι, καὶ οἱ ἀλάστορες ὥσπερ ἐπὶ βαλβίσιν ἐξῶσιν ἡδὴ, καὶ φοῶντες ἐγκεινται, καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν, μᾶλλον δὲ ἄραν, προσκοπθῆσκον, πολλὰς θανάτους ὑπομένον ὥς ἐνὸς τῆ τελευταίν. de Confus. Ling. T. 1. p. 423, 24. εἰς ἀπὸ γόνου — τῆς αἰετὶ μὲν ἀποθνήσκουσας, μηδεπότε δὲ τεθνηκυίας μοχθηρίας.

32. Artemidor. I. 9. ταῦροις κατὰ προκρίσειν ἐν Ἰωνίᾳ παῖδες ἐφεσίων ἀγωνίζονται. II. 59. Θηριομαχεῖν πάντητι ἀγαθόν, πολλὰς γὰρ ἔχει τρέφειν, καὶ γὰρ ὁ Θηριομαχῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων σαρκῶν τὰ θηρία τρέφει· ἀνδρὶ δὲ εὐπάρῳ ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀδικίας ἐσομένης προαγορεύει, εἴα ἂν ἡ τὰ θηρία. Lucianus piscat. 17. οὐ γὰρ τὰς τυχῶσι θηρίους προσπολιμῆσαι δίδωσι μὲν, ἀλλ' ἀλάστοις ἀνθρώποις καὶ δυσκολοῖς. Tertull. de resurr. depugnavit ad bestias Ephesi, illas scilicet bestias Asiaticae preffuræ, 2 Cor. I. 8. Dan. VI. 23. Ignatius ad Rom. 5. ἀπὸ Συρίας μέχρις Ῥώμης θηριομαχῶ διὰ τῆς καὶ θαλάσσης νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐνοδόμενος. I. Λεοπάρδος, ὃ ἐστὶ σαρπηδονοῦ τὸν τόνον, οἱ καὶ ἐννεργεῖται ἀνθρώποις γίνονται. Appianus B. C. II. p. 763. Pompejus dixit: οἷος θηρίους μαχόμενα.

Jac. II. 14. Aristophanes Plut. 1153. τί δὴ τ' ἂν πῆς ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ἂν; Demosthenes Philip. III. τί τῶτον ὄφελος αὐτοῖς; Epictet. 31. τί ὄφελος ἂν αὐτῇ γένοντο; Arrianus Epict. I. 4. καὶ τί σοι ὄφελος; Sextus Empir. a. Log. II. 296. ἴσω δὲ — τῶτ' αὐτὸ μόνον ὀμολογεῖσθαι σημείον, τὸ τῷ μὴ εἶναι σημείον μηνυτικόν, τί τῶτ' ὄφελος αὐτοῖς, μηδὲν ἔχουσι τῶν ἰδίων εἰπεῖν δογματικῶν σημείων, ὥς τε τῷ μὲν ἀνόντοι αὐτοῖς. a. Eth. 150. τί ἂν, φασιν, ὄφελος ἡμῖν οἱ Δογματικοὶ πρὸς εὐδαιμονίαν ἐκ τῆς ἐποχῆς; — μέγα φήσομεν ὄφελος. Ma-chimus Tyr. VII. 6. τί γὰρ ἡμῖν ὄφελος τῶν πολλῶν λόγων;

Diogenes L. VIII. 63. Empedocles de Agrigenti-nis τρυφᾷσι μὲν ὡς αὐτοὶ ἀποθανέμενοι· οἰκίας δὲ κατασκευάζονται ὡς πάντα τὸν χρόνον βιωσόμενοι. Plut. de Cupid. divitiar. p. 525. B. τὴν μὲν ἔν Ροδῆς ὁ Στρατῆνικος ἐπίσκοπος εἰς πολυτέλειαν, οἰκοδομῇ μὲν ὡς ἀθανά-της λίγων, ὡφανεῖν δὲ ὡς ὀλιγοχρόνιος.

Epicureorum vox. Euf. XXII. 13. Seneca Con-trov. 14. Vibii Galli: Convivax certe tui dicunt: Bibamus, moriendum est. Herodotus II. 78. ἐν δὲ τῇσι συνεσθῆσι τοῖσι εὐδαιμόνισι αὐτῶν, ἐπισφάτῳ δαίτην γίνανται, περιφέρει αὐτῶν νεκροὶ ἐν σφοδρῷ ζύλῳ πεποιημένοι, μιμνήσκοντες ἐς τὰ μέγιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ, μέγαθος ὅσος τε πάντῃ περὶ αὐτῶν ἡ δαίτην· δεικνύς δὲ ἐκάστῳ τῶν συμπο-τίων λέγει· ἐς τῶτον ὁρίαν πίνε τί καὶ τέρπει, ἵσται γὰρ ἀποθανεῖν τοιούτους. Anthol. II. 47. καὶ πίνε, καὶ τέρ-πει, Δημόκριτες, οὐ γὰρ ἐς αἰὼν Πόσιον, ἔτ' αἰεὶ τέρψεις

30. κινδυνεύομεν] + κατὰ Editio Complut. Plantin. Genev. η] δια 1. in ora

Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν] — DE probante J. Millio prol. 467. τὸ] — DFG.

ἐξόμενα. καὶ σφάροις κεφαλὰς πυκασόμενα, καὶ μυρίων- μιν Αὐτοῖς, πρὶν τύμβοις ταῦτα φέρεν ἑτέρας. Νῦν ἐν ἡμοῖς πῖμα μὲν τὸ πλεόν ἐστὶ τ' αἵμα, Νεκρὰ δὲ Δευκαλίαν αὐ- τὰ κατακλύσεται. 10. ὑπνώεις, ὃ ἑταῖρε, τὸ δὲ σκύφος αὐτὸ βοᾷ σε, ἔγρεο, μὴ τέρπει μοιριδνῇ μελίτῃ. Μὴ φείσῃ, Διόδωρε, λαβρὸς δ' ἐς Βάκχον ὀλισθάν, Ἀχρὶς ἐπὶ σφωλε- ρε ζωροπότε γόνatos. Ἔσσετ' ὅτ' οὐ πόσιμωσθα πολὺς χρόνος, ἀλλὰ γ' ἐπεὶ γὰρ ἡ πολλὴ προτάφον ἀπτεται ἡμετέρων. 21. Πῆς, καὶ εὐφραίνε, τί γὰρ αὐρίον, ἡ τί τὸ μέλλον, εἴδεις γινώσκει, μὴ τρέχε, μὴ κοπία. ὡς δύνασαι, χάρισαι, με- ταδὸς, φάγε, θνητὰ λογιζέ, τὸ ζῆν τῷ μὴ ζῆν ἑδὲν ἑλως ἀπέχει. Πῶς ὁ βίος τοιούδῃ, ῥοπὴν μόνον ἂν προλάβῃ τις, Ἄν δὲ θάνης, ἑτέρε πάντα, σὺ μηδὲν ἔχεις. 27. πᾶσι θαν- ονὶν μρόπεσσιν ὀφείλεται, ἠδὲ τίς ἐστιν, Αὐρίον εἰ ζητεῖ, θνη- τὸς ἐπιστάμενος. ταῦτα σαφῶς, ἄνθρωπε, μαθὼν, εὐφραίνε σεαυτὸν, Ἀθῆν τῷ θανάτῳ τὸν βρομίων κατέχον. Τέρπει καὶ σκίρτα, τὸν ἐφημέριον βίον ἔλκων τ' ἄλλα δὲ πάντα τὴν πρέγμματα δὲς διέπειν. Euripid. Alcest. 782. ἀκκέ μου Βροτοῖς ἅπασι κῆρτα καὶ ὀφείλεται, κ' ἐκ ἐστὶ θνητῶν ὅσις ἐξετίσεται, τὴν αὐρίον μέλλουσιν εἰ βιώσεται, τὸ τῆς τύχης γὰρ ἀφανὲς, οἱ προβήσεται, κατ' οὐ δὲ δακτὸν, ἐδ' ἀλίσκε- ται τέχνη. Ταῦτ' ἂν ἀκκῶς καὶ μαθὼν ἐμὲ παρα, εὐφραίνε σεαυτὸν, πῶς, τὸν καθ' ἡμέραν βίον λογιζέ σὸν, τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης. Athenaeus VII. p. 280. C. φιλεται- ρὸς κυναγίδι· τί δὲ γὰρ ἄντα θνητὸν ἐκεῖν ποιῶν, πλην ἡ- δῶς ζῆν τὸν βίον καθ' ἡμέραν, ἐὰν ἔχῃ τις ὁπότεν; D. καὶ ἐν ἐνοπίανι δὲ ὁ αὐτὸς φησὶ· θνητῶν δ' ὅσοι Ζῶντι κακῶς ἔχοντες ἔφθονον βίον, ἐγὼ μὲν αὐτὰς ἀδλίως εἶναι λέγω. οὐ γὰρ θανόν γε δῆπὸν ἄγγελον φάγοις, ἐδ' ἐν νεκροῖσι πέττεται γραμμήλιος. VIII. p. 335. F. ζηλώσας τὸν Σαρδαναπάλῃ βίον — ἐφ' ἔ τῷ τάφῳ ἐπιγεγράφθαι φασὶ χρύσειος τά- δι· εὐ εἰδὼς [διδάσκας Schol. in Aristoph. Avib. 1022.] ὅτι θνητὸς ἔφους, ἐν θυμῷ αἶξε τερόμενος θαλάτῃ, θανόν- τι σοι ἔτις ὄνησις. Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδὸς εἰμι, Νῦν μεγα- λῆς βασιλεύσας, καὶ ἔχω, ὅσος ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ σὺν ἑταῖρσι τέρπει ἔπαθον. p. 336. B. πᾶσιν δὲ θνητοῖς βάλωμαι παρανέσαι, τῷ φήμερον ζῆν ἡδῶς, ὁ γὰρ θανὼν τὸ μηδὲν ἐστὶ, καὶ σκία κατὰ χθονός. Μικρὴ δὲ βίοντος ζῶντ' ἐπαυροῦσθαι χρεόν. Καὶ Ἀμφίς δὲ ὁ κωμωδοποιὸς ἐν Ἰαλίῳ φησὶν· ὅσις δὲ θνητὸς γινόμενος μὴ τῷ βίῳ ζητῇ τι τερπνὸν προσφέρειν, τὰ δ' ἄλλ' ἐφ' ἑ, ματαῖος ἐστὶν, ὡς γ' ἡμοὶ καὶ τοῖς σοφοῖς κριταῖς ἅπασιν καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ μὲν δὲ γυ- ναικεκρατεῖα τὰ ἡμοῖα λίγῃ πῶς καὶ παῖζε, θνητὸς ὁ βίος, ὀλίγος ὁ ὑπερ γῆς χρόνος, θάνατος δ' ἀθανάτος ἐστὶν, ἀπαξ ἂν τις ἀποθάνῃ. XII. p. 529. F. Σαρδαναπάλῃ — ἐφ' ἔ καὶ ἐπιγεγράφθαι! — χαλδαίκοις γραμμάσιν, ὁ μετα- νεκρὸν χεῖρλον ἡμμετρον ποῖσαντ· εἶναι δὲ τῷτο· ἐγὼ δὲ ἐβασιλεύσα, καὶ ἔαχρὶ ἐάρων τῷ ἡλίῳ φῶς, ἵππον, ἔφαγον, ἠφροδάσα, εἰδὼς τὰν τε χρόνον οὐτα βραχύν, ἐν ζῶσιν ὁ ἀνθρώπος, καὶ τῶτον πολλὰς ἔχοντα μεταβολὰς καὶ κακο- παθείας, καὶ, ἂν ἀρχικακαλίαν ἀγαθῶν, ἄλλοι ἔχουσιν τὰς ἀπολαύσεις, δὲ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἐδμεῖαν παρὲλπον τῶτο ποιῶν. Peirronius 34. Heu! heu! nos miseros, quam totus homunculus nil est! Sic erimus cuncti, postquam nos auferet orcus. Ergo vivamus, dum licet esse bene. 72. Ergo, cum sciamus nos morituros esse, quare non vivamus? Ammianus Marcell. XVI. 8.

Μὴ πλανᾶσθε· φθείρεσιν ἦθη ~ χρῆσθ'· ὁμιλίας κακαί. Ἐκνήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἀ- 33
μαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ Θεὸς τινες ἔχουσιν. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Ἀλλ' ἐρεῖ τις· 34
Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, σὺ δ' σπείρεις, οὐ ζωο- 35
ποιεῖται, ἐὰν μὴ σποθῇ. Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπείρεις, ἀλ- 36
λὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτε, ἢ τινος τ' λοιπῶν. Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα 37
καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἐκάστω τ' σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ, ἢ αὐτὴ σὰρξ· 38
ἀλλὰ ἄλλη μὲν — σὰρξ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη 39
δὲ

~ χρῆσθ'

33. φθείρεσιν] + γὰρ 31. Versio Syr.
χρῆσθ'] χρῆσθ' ADFG. 1. 2. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 37. 44. 45. 46. 52. Codices fere omnes, te-
ste Millio. 52. Apost. 1. Editio Complutensis, Erasmi, Colinaei. Bogardi. Stephani 1. 2. Plessin. Bengelii, Genev.
Clemens Homil. IV. 24. Eusebius P. VI. 6. in Psal. C. 4. Athanasius de Synodis, Epist. T. 1. p. 240. T. 2. p.
152. p. 166. 206. Cyrillus V. Sabae 5. c. Julian p. 3 in Jo. p. 897. de Ador p. 150. 256. 422. Apolog. p. 245.
in Amos p. 272. Chrysostomus in l. & in Psal. XI. T. VI. p. 94. in Gen. 16. Theodoretus, in l. & in Hof. VII.
4. Socrates H. E. III. 16. Isidorus IV. 25. Photius Q. 183. Ep. 165. Epiphanius H. 28. Damascenus, Oecumenius,
Theophylactus. Theodorus Studita Epist. II. 11. Euthalius, probante J. Millio.

34. εἰς τινες] τινες εἰς 2. ἡμῶν] ἡμῶν 19. 33 35. 42. 46. 55. Editio Complut. Versio Syr. ἡμῶν 23.
λεγω] λαλῶ DE 17. 37. 46. Versio Vulg. Dial. c. Marcionis.
36. ἄφρον] ἄφρων ADG 31. 36. 37. 39. 47. Editio Colinaei.
ζωοποιεῖται] ζωογονεῖται A Chrysostomus T. VI. p. 48. Epiphanius H. 64. Ancorat. 92. Theodoretus de provi-
dencia 9. μὲν] + πρῶτον FG Versio Vulg.

ἀποθνήσκει] + πρῶτον DE Cyrillus, Dial. c. Marcionit.
37. γεννησόμενον] γεννησόμενον F. τύχοι] τύχη 39. τύχοις G.
λοιπῶν] + σπερμάτων Versio Copt. Syr. prior & posterior cum asterisco. Nyssenus de anima O. 3. de resurrect.
38. αὐτῷ δίδωσι] δίδωσιν αὐτῷ A 37. 39. Versio Syr. σῶμα prius] πνεῦμα Marcion in Dial. c. Marc. V. p. 144.
καὶ ἐκάστω] ἐκάστω δὲ Marcion. τὸ — ADEFG. 17. 31. 42. Origenes c. Cels. p. 243. 246. Epiphanius.

Vivamus, pereundum est. Epigr. Asclepiadae MS. Πίνωμεν γλυκερῶς μετὰ τοι χρόνον ἕκαστοι πολὺν, Σχέτλιε, τὴν μακρὰν νύκτ' ἀναπαυσόμεθα. Gemma figuras obsco- nas exhibens, quam vidi Amstelodami, πᾶρδαλα, πῆν, τρύφα, περιλάμβανε. θανὼν τι δὲ ὁ γὰρ χρόνος ὀ- λίγος. Ἀχαιὶ ἔχουσιν.

33. Euthalius Μενάνδρου κωμικογράφου γράμμη. Versio Syra posterior in margine. Schol. Cod. 10. Μενάνδρου τῷ κωμικῷ γράμμη ἐν Δίδω. Herodian. V. 1. II. χρη- σθῆς — τρόπος. Dionysius Hal. IX. 53. πολλῆς ἡμῶν δὲ ἱππομειλίας τε καὶ φροτιδὸς, ὅπως ἂν σώσῃτε πάσῃ προ- θυμίᾳ διαφθερόμενα τὰ ἔθνη τῆς πόλεως. Lucian. Phalar. I. 7. χρῆσθ' καὶ ἡμεῖς ἦθος. Galep. de Dogm. Hip- pocr. & Plat. V. καὶ χρῆσθ' ἔδωκεν ἐντροπῇ, καὶ προσ- κλήτους παιδιῶν. V. Homer. p. 285. οὐ μόνον τὰ χρῆσθ' ἦθη, ἀλλὰ καὶ τὰ φαῦλα. Alciphron I. 38. χρη- σθ' ἦθος. III. 52. τὸ χρῆσθ' καὶ πιστὸν ἦθος καὶ ὕγιες. Ar- zemiador. II. 74. πῶν τῶν τοῖς ἦθ' χρῆσθ'. Anthol. I. 78. I. Ἦν δ' ἔκ' ἐς ὑμῖν αἰσίοι, Ἀχαιῶδες ἦθος μητρὸς χρη- σθ' φύλασσε, πόσις προῖκα βεβαιωτάτην. Aristides in Ale- x. p. 86. παιδιῶν εἶναι δοκεῖν τὰ ἐν τοῖς γράμμασι, πρὸς τὰς ὁμιλίας αὐτὰς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν. Aristophanes Nub. 956. ἀλλ' ὦ πολλοῖς τὰς πρωθυμίας ἦθος χρῆσθ' εὐφα- νώσας, ῥῆξον φωνῇ, ἥτις χαίρει, καὶ τὴν σαυτῆ φύσιν εὐ- πῆ. Sallustius Catilin. XIV. 4. Quod si quis etiam a culpa vacuus in amicitiam ejus inciderat, quoti- dianio usu atque illecebris facile par famulis ceteris efficiebatur. Seneca de Ira. III. 8. Sumuntur a conversantibus mores, & ut quaedam in conta- ctu corporis vitia transfiliunt, ita animus mala sua proximis tradit. Ebrius convictor in amorem vini trahit, impudicorum coetus fortem quoque & filicem virum emollit: avaritia in vicinis virus suum transfuit. de Tranquill. 7. Serpunt enim vitia, & in proximum quemque transfiliunt. Itaque ut in pestilentia cavendum est, ne corruptis jam cor- poribus & morbo flagrantibus adfideamus, quia pericula trahemus, afflatuque ipso laborabimus: ita

in amicorum legendis ingenii operam dabimus, ut quam minime inquinatos adsumamus.

κα- καὶς ὁμιλῶν καὶ αὐτὸς ἐκβύση κακός. Plut. de lib. educand. p. 4. A. οἱ παρομοιζόμενοι δὲ φασίν, ἕκ' ἀπὸ τρόπου λί- γοντες ὅτι ἐὰν χαλῶ παροικήσης, ὑποσκάξῃ μαθήσει. Τι- μαεὺς Locri. p. 563. τὰ ἦθη τῶν συνόντων τὰ μέγιστα δύναται ποτὶ ἀρετὰν καὶ ποτὶ κακίαν. Aeschylus VII. ad Thebas 605. ἐν παντὶ πράγματι δ' ἐσθ' ὁμιλίας κακῆς κά- κιοι ἐδύν. Theognis 31. κακοῖσι δὲ μὴ προσομιλῇς Ἀν- δράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο, καὶ μετὰ τοῖσιν πῆν καὶ μετὰ τοῖσιν ἔξε — ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλῶν μαθή- σται [al. διδάσκται] ἢ δὲ κακοῖσι Συμμιχθῆς, ἀπολῆς καὶ τὸν ὄντα λόγον. Xenophon de Socrat. I. & Plat. Me- no. Euripid. Phoenice 9. Demosth. de fals. Legat. ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνὴρ, οὐ πάποτε ἠρώτησε γι- νώσκων, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν, οἷσπερ ἦδεται ζυγόν. Diodorus V. XII. 12. ἔγραψε δὲ ὁ χαράνδας καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον ἐξηλαγχόμενος, καὶ τοῖς ἄλλοις νομοθεταῖς παρωρα- μένον· ὑπολαβὼν γὰρ τὰς ἀγαθὰς ἀνδρας ἐνίοτε διὰ τὴν πρὸς τὰς πονηρὰς φιλίαν καὶ συνήθειαν διαστρίφσθαι τὰ ἦθη πρὸς κακίαν, καὶ τὴν φυλότητα, καθάπερ λοιμικὴν νόσον, ἐπιτίμω- σθαι τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων, καὶ νοσοποιεῖν τὰς ψυχὰς τῶν ἀρίστων — ταύτην ἔν τῇ διαφορᾷ ἀναστῆσαι βεβλόμε- νος ὁ νομοθέτης ἀπηγόρευσε τῇ τῶν πονηρῶν φιλίᾳ τε καὶ συ- νηθείᾳ χρῆσασθαι, καὶ δίκας ἐποίησε κακομιλίας. XVI. 54. ἐγκατασκευάζων ἔν τῇ πόλει προδύτας, διὰ τῆς δωροδοκίας, καὶ τὰς διχονομίας τὸ χρυσίον ξίφους καὶ φί- λους ὁνομάζων, ταῖς πονηραῖς ὁμιλίαις διέφθειρε τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων. Philo deteriore in infidari meliori T. 1. p. 198, 45. σοφισμάτων γὰρ τέχναις καὶ ἀπάταις ἦθη χρῆσθ' τρόπων φαρμακκεῖται καὶ διαφθείρεται. Donatus ad Ter. Eunuch. II. 2. Vide ut sententiose demonstrat, ma- los ex bonis contagione fieri, exemplis in pravum praevalentibus. Epictetus 45. ἐὰν ὁ ἑταῖρος ἢ μωλο- σμένος, καὶ τὸν συγκατατριβόμενον αὐτῷ μολύνεσθαι ἀνά- γκη, καὶ αὐτὸς ἂν τύχη καθαρός. Diogenes L. Solon. I. 60. μὴ κακοῖς ὁμιλεῖ.

34. Livius I. 41. nunc expurgare vere.

ἀγνω-

40 δὲ πτηνῶν· καὶ σῶματα ἐπεράνια, καὶ σῶματα ὀπίγεια· ἀλλ' ἑτέρα μὴ ἢ τὰ ἐπερα-
 41 νίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τὰ ὀπιγείων. Ἄλλη δόξα ἡλίε, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλ-
 42 λη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρων ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν δόξῃ. Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν·
 43 σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπεί-
 44 ρεται ἐν ἀδυναμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα
 πνευματικόν· ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. Οὕτω καὶ γέγραπται·
 Ἐγεί-

σῶμα posterius] + ἀπολαμβάνει Marcion.

ἀλλ' — D a prima manu.

ἀνθρώπων] ἀνθρώπων D a prima manu. E. Dial. c. Marcion Hilarius, Julianus.

σὰρξ tertio loco] — ADEFG 1. 2. 4. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 26. 28. 31. 32. 33. 36. 37. 38. 39. 41.

42. 43. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Apoft. 1. 2. Editio Complut. Bengelii, Plantini. Genev. Colinaei. Versio Vulg.

Syr. uitaque, Aethi p Theodoretus, Damascenus, Theophylactus, Chrysostomus, Hilarius. probante J. Millio prol. 988.

ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν] — 37. σὰρξ quarto loco] — D a prima manu E. Dial. c. Marcion Hilarius, Julianus.

ἰχθύων ἄλλη δὲ πτηνῶν] πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων A 46. ex emendatione Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Aethiop.

Chrysostomus, Theophylactus. σὰρξ πετεινῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων D. a prima manu. Julianus. prob. J. A. Bengel.

πτηνῶν] πτηνῶν D. a prima manu EFG. Hilarius.

πτηνῶν] πετεινῶν D a prima manu FG. 2. Variæ Lectiones Bogardi.

ἀλλ' — ἀλλ' D.

δόξα prius] + ἡ Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Stephani 1. Haultini. Bogardi.

καὶ prius] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 467.

ἀστέρων] ἀστέρων Apoft. 1.

44. πνευματικόν ad πνευματικόν] — 1. 2. 14. 46. a prima manu. probantibus Erasmo & J. Millio prol 988.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

Tertull. c. Marcion. V. 10. Damascenus.

σῶμα postremum] — DEFG. Editio Colinaei. Versio Vulg.

45. ἔτι καὶ] καθὰ FG Versio Vulg. probante T. Beza, qui Latinum sicut (pro sic ἔτι) vertit ὥπως.

ἀγνοῶσαν] Sextus Empir. a. Log. I. 343. ἡ μὲν τῷ
 α. κριτηρίῳ ἀγνοῶσα — διὰ τοσούτων παρὰ τοῖς Σκαπτικαῖς
 ἀπορίται. Lucianus de Saltat. 4. οὐ γὰρ εἰς λήθην τῶν
 οἴκων, ἐδ' εἰς ἀγνοῶσαν τῶν καθ' ἑμαυτοὺν περὶσταίμα.

36. Ceryboth f. 111. 2. R. Chija f. R. Josephi
 dixit: iustos resurrecturos vestitos, idque probavit
 argumento a minori ad majus a tritico. Ut triticum
 nudum sepelitur, & multis vestibus ornatum pro-
 dit, ita multo magis iusti, qui cum vestibus sepe-
 liuntur, vestiti resurgent. Pirke Eliezer 33. R. E-
 liefer dixit: mortui in resurrectione mortuorum
 omnes resurrecturos, & cum vestibus suis proditu-
 ros esse. Unde hoc discis? a tritico. &c. & Kobe-
 leib R. V. 10. Samaritanus interrogavit R. Meir
 &c. vid. in Jo. XII. 24.

37. Plinius H. N. XVIII. 10. 7. Tunicae fru-
 mento plures: hordeum maxime nudum. Theophras-
 tus VIII. 4. ἄμα δὲ ὁ μὲν [σῖτος] ἐν χιτῶσι πολλοῖς,
 ἡ δὲ [κριθὴ] γυμνῇ. Clemens R. I. 24. βληθέντων σπερ-
 μάτων, ἅτινα πέπτωκεν εἰς τὴν γῆν ἑρᾶ καὶ γυμνὰ.

29. Galenus de Confit. Medic. I. 21. κατὰ γῆν
 ταύτης [τῆς κρᾶσεως] ἰδιότης τὸ μὲν γίνεται ὅσῳ, τὸ δὲ
 σὰρξ, τὸ δὲ ἀρτηρία, τὸ δὲ νεῦρον· ἄλλα καὶ ἡ καθ' ἑαυτὸν
 αὐτῶν ἰδιότης ἐν τῇ τῆς κρᾶσεως ἐστὶν ἰδιότης· ξηροτέρα γὰρ
 καὶ θερμότερα σὰρξ ἢ τὸ λίαντος, ὑγροτέρα δὲ καὶ ψυχρο-
 τέρα τὸ προβάτε, μέση δ' ἀμφοῖν ἢ τῶ ἀνθρώπῳ. καὶ αὐ-
 τῶν δὲ τῶν ἀνθρώπων ἡ μὲν τῷ Διάνοισι, ἡ ἑταῖς ἔτιχες, θερ-
 μοτέρα, ψυχροτέρα δὲ ἢ τῷ φίλανος.

40. Galenus de Ufu Part. III. μὴ τοίνυν, ὅτι καλῶς
 ἡλῖος τε, καὶ σελήνη, καὶ τῶν ἀστέρων ὁ χορὸς ἅπας διατέ-
 τασθαι, θαυμάσιος μὴδ' ἐκπλήξῃσι τὸ μέγεθος αὐτῶν ἢ
 τὸ κάλλος, ἢ τὸ τῆς κινήσεως ἀκατάπαυστον, ἢ τῶν περιόδων
 αἱ τάξεις, ὥστε τὰ τῆς παραβάλλοντα μικρὰ δοκεῖν εἶναι
 καὶ ἀτόκμητα, καὶ γὰρ σοφίαν, καὶ δυνάμιν, καὶ πόρον
 εὐρίσκειν ἐνταῦθα — τίνα μὲν γὰρ ἐκείνα καὶ ἑρᾶν, γῆν
 δὲ ἡμεῖς ἀνάματα, τέρχην δὲ ἐν ἀμφοῖς ἴση τῷ δημιουργῷ.
 &c XVII. τίς δ' ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐνθυμητῇ, ἢ τῇ τῶν δυνάμιν
 ἔχοντα θαυμαστὴν, ἰπιδάνα τῆς γῆς ἐκτετάσθαι κατὰ τὰ
 μοῖρα; πανταχόθεν γῆν ἐράται γνωμῆς ζῶν, θαυμαστὴν

39. ἡ] — 49.

σὰρξ secundo] — FG.

σὰρξ tertio loco] — FG.

41. ἄλλη prius] + δὲ FG.

42. a σπείρεται ad σπείρεται prius comm. 43.] — 39.

44. πνευματικόν ad πνευματικόν] — 1. 2. 14. 46. a prima manu. probantibus Erasmo & J. Millio prol 988.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

πνευματικόν prius] + ἐῖ ACD a prima manu FG. 6. 10. 17. 31. 39. Versio Vulg. Coft. Lutheri. Aethiop.

Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἕχαστος Ἀδὰμ εἰς πνεύ- 45
μα ζωοποιόν. Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἐπειτα τὸ 46
πνευματικόν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύ- 47
ριος ἐξ ἁγανῶ. Οἱ δὲ χοϊκοί, τοῖστοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἱ δὲ ἐπεράνιοι, τοῖστοι καὶ 48
οἱ ἐπεράνιοι. Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τῆς χοϊκῆς, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς ἐπε- 49
ρανίης. Τῆτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύ- 50
ναι, ἐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομῇ. Ἰδοὺ, μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάντες μὲν 51
οὗ

ἄνθρωπος] — 39. Irenaeus V. 12. Tertullian. de Carne Chr. 17. probante J. Fabro & J. A. Bengelio.

Ἀδὰμ prius] — 3. 31. 41. 52.

Ἀδὰμ posterius] — Versio Aethiop. Irenaeus l. c. probante J. Millio prol. 325. 465.

46. αἷμα] αἷμα D.

47. ἐκ] + 37.

ὁ κύριος] — CD. a prima manu EFG. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Lutheri, Tigurina prior, & Castalionis.

Origenes in Jo. VIII. 22. in Rom. V. 12. Hippolytus MS. in Gen. XLIX. 22. Apollinaris & Phisinus ap. Epiphan. H. 71. Basilus de Sp. S. 18. Nyssenus in comm. 28. Nazianzenus cit. Theodo eto D. ἀνθρώπου. p. 73. & ad Nectarium. Cyrillus Apolog. p. 194. Explicatio in Gregorii Thaumaturgi Anathem. 3 ut videtur, Isidorus IV. 166. Athanasius de veritate corporis Christi, Chrysostomus adscriptus MS. Tertullianus de Carn. Christi 8. de Resurrect. 49. 53. c. Marcion. V. 10. Cyprianus ad Quirin. II. 9. III. 11. de Hab. Virg. in fin de Orat. Dom. de Zelo & livore. Hilarius de Trin. X. Hieronymus c. Jovin. I. 22. in Esaj. XXIV. 4. Hilarius, Pelagius, Philastrius H. 28. 99. Pacianus, Sedulius, Primasius. probante J. Millio prol. 325. Marcion in suo Apostolico legebat: Dominus de coelo, vehementer reclamantibus orthodoxis, teste Tertulliano. V. 10. licet stultissimus Haereticus noluerit ita esse, Dominum enim posuit novissimum — sed falsum relucet — Eodem modo & in nomine hominis revincetur. Primus, inquit, homo de humo terrenus, secundus dominus de coelo. Quare secundus, si non homo, quod & primus? aut nunquid & primus Dominus, si & secundus? & Dial. c. Marcion. p. 150. 151.

σκάτει δὲ ἐν τῷτο τὸ ἀσβεστὸν τὸ λημνῶμα, πῶς παρεχάραξαν τὴν γραφὴν, τὴν γὰρ κατὰ σάρκα γενέσθαι τῆς χριστῆς ἀνελὲν βαλόμενοι, ἐνῆλλαξαν τὸ δὲ δεύτερον ἄνθρωπον, ἐπὶ ποιεῖσαν ὁ δεύτερος κύριος. ἑράνιος W. Musculus.

ἑράνιος] + ὁ ἑράνιος FG. Versio Vulg. Hieronymus l. c. Pelagius, Ruffinus, Sedulius, Primasius, Pacianus.

48. καὶ prius] — FG.

ἐπεράνιοι] ἐράνιος D a prima manu, FG.

ἐπεράνιος] ἐράνιος D a prima manu, FG.

49. καὶ prius] ἑρά FG.

Φορέσομεν] Φορέσομεν ACDEFG. 1. 2. 5. 9. 11. 14. 18. 20. 21. 22. 26. 29. 31. 32. 33. 34. 37. 38.

39. 42. 43. 45. 47. Apost. 2. Editio Colinaei, Stephani 2. Complut. Bengelii, Genes. Versio Vulg. Copt. Theodotus in ἐπιστομῇ. Irenaeus V. 9. 11. Tertullianus de resurr. 49. c. Marcion. V. 10. portemus, non portabimus: praeeptum non promissive Cyprianus, Origenes c. Celf. p. 243. in Luc. XVI. 39 in Plal. XXXVIII. H. 2. in Rom. V. 12. in Jerem. II. 21. & apud Theodoret. in Genes. Q. 20. Chrysostomus, Basilus de Sp. S. 14. Epiphanius H. 70. Cyrillus in Jo. p. 821. Maximus Dial. III. & Centur. II. 79. Macarius H. 23. Theophylactus in Luc. XX. 25. in l. utramque lectionem exhibet. Damascenus in l. & i. Methousis ap. Phot. Cod. 224. Augustinus Epist. 146. Hilarius, Pelagius, Hieronymus, Sedulius, Primasius. Theodotus τὸ φορέσομεν παρερρηκτικῶς οὐ παρανετικῶς εἰρκεν. Oecumenius: εἰ μὴ διὰ τῆς ο. βραχυῶς γραπτὸν, προαγόρευσις ἐξ ἀκολουθίας ληθυστα· τὸ μέλειτο, ἐ ἀποφύσις αἵμα δύναμις πλημετα — εἰ δὲ — διὰ μακρῆς γραπτὸν τὸ μ. παραινέσις ἐστὶ ἐ συμβαλὴ ἐπ' ἀρίστη.

50. δι] γὰρ DEFG Tertullianus.

κληρονομῆσαι οὐ δύναται] οὐ κληρονομῆσαν FG. 42. Versio Copt. Marcion. Hilarius.

δύναται] δύναται 1. 14. Apost. 1. Origenes c. Celf. p. 243. Cyrillus Act. Eph. V. Photius Ep. 165.

κληρονομῇ] κληρονομήσει CDFG. Versio Vulg. — 21.

51. λέγω] + οἱ A. probante H. Grotio.

μὲν] — D a prima manu. 23 a prima manu.

οὐ κοιμηθησόμεθα] κοιμηθησόμεθα, οὐ A a prima manu.

οὐ κοιμηθησόμεθα, οὐ A ex emendatione. probante H.

Grotio. κοιμηθησόμεθα, οὐ C. Versio Armen Aethiop. Hieronymus in Esaj. LI. 6. Ep. ad Principiam. Cyrillus in Jo. p. 645. in Ose. p. 30. Origenes in Matth. H. 30. c. Celf. p. 100. 242. περι Ἀρχόν. 10. Pamphilus Apol. Orig. T. 28. in Esaj. Hieronymus Epist. ad Meringum & Alexandrum, ex Diodoro Tarfensi: quid necesse fuit dicere: & nos immutabimur? an hoc voluit intelligi, quod incorruptio communis sit omnium, immutatio autem proprie iustorum? Didymus ex Origene: Omnes quidem dormiemus i. e. moriemur, non omnes autem sed soli sancti immutabimur. Scio quod in nonnullis Codicibus scriptum est: Non quidem omnes dormiemus,

49. Ovidius P. IV. 13. 25. Nam patris Augusti docui mortale fuisse corpus, in aetherias numen abisse domos. Vellejus Pat. II. 123. Animam coelestem coelo reddidit.

50. Il. ε. 341. ἔχαστος, οἷος περ τε ρέει μακάρησσι θεοῖσι· οὐ γὰρ σίτον ἔδασ', οὐ πίνεσ' αἰδοπα οἶνον· τένεα ἀναιμόνης εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλῶνται. Eustathius. διὲ κατὰ τὸν Πορφύριον προσυπακύν τὸ ἄλλ' ἀμβροσίαν — ἀλλὰ νέκταρ. Galenus de Usupart. XIV. ἐξ ἀρτηριῶν γὰρ καὶ φλεβῶν καὶ νεύρων καὶ σαρκῶν ἔχ' οἷον τ' ἢ τὸ συγκεκμημένον ἀφθαρτον γίνεσθαι. Clemens Rom. II. 10. καὶ μὴ λεγέτω τις ὑμῶν· ὅτι αὐτὴ ἡ σὰρξ οὐ κρίνεται ἐδὲ ἀνίσταται. Γινώτε, ἐν τίνι ἰσώθετε, ἐν τίνι ἀνελβύσασθε, εἰ μὴ ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ ὄντες.

52. Hesychius. ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥήματι, ἐν τάχει, ῥήτι, ὁρμῇ, βολῇ, ῥοπῇ. Nonnus Dionys. VI. καὶ πόλον ἀμφελάλιξε, πολυεφοβάλυγγι δὲ ῥήτι εἰς ὁρόμον ἀσκήκετο ἀτέρ-

μοι καμπετο νόσση. Eustathius in Il. ε. p. 1024. 24. ἐν βραχυτάτῃ χρόνῳ ῥήτι. Etymol. ῥήτι — τίθεται δὲ ἡ λέξις ἐπὶ βίαις πνευμάτων — σημαίνει δὲ καὶ φθόρον. Apollon. I. 1027. ἔξῃ ἡμεῖς ῥήτι πυρός. Sophocles Antigone. 140. ῥηταῖς ἀνέμων. Elect. 104. ἄστρων ῥητας. Plus. de defect. Orac. p. 426. C. ὥσπερ οἱ τυνδαρίδαι τοῖς χαιμαζομένοις βοηθῶν, ἐπερχόμενοι τε μαλασσόντες βίαν τὸν πόντον ἀκείας τε ἀνέμων ῥητας. Nyssenus ῥήτι δὲ ὀφθαλμῷ ἐπίμυσις βλεφάρων ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐστὶ τάχεις, ὥς ἐκ αὐτοῦ ἕξτερον ὁξύτερον γένοιτο.

Thomas. σαλπίζω, σαλπίζω, οὐ σαλπίζω. καὶ σαλπικτής, οὐ σαλπικής. Θεοκλίδης ἐν τῇ ε. Jonathan f. Uziel Targum in Ex. XX. 18. totus populus audiebant vocem tubae, quomodo resuscitaret mortuos. Othioth R. Akiba f. 17. 3. cit. Eifenmenger T. 11. p. 929. Quomodo Deus S. B. mortuos in seculo futuro resuscitat? Docemur, Deum

52 οὐ κοιμηθήσόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγθήσόμεθα. Ἐν ἁτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ
 53 ἐσχάτῃ σάλπιγγι, (σαλπύσει γῶ) καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλ-
 54 λασθήσόμεθα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τῆτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τῆτο ἐν-
 55 δύσασθαι ἀθανασίαν. Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τῆτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν
 τῆτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος. Κατεπέδη ὁ
 θάνατος εἰς νῆκον. Πᾶς σὺ, θάνατε, τὸ κέντρον; Πᾶς σὺ, ἀδὴ, τὸ νῆκον; Τὸ
 δὲ

omnes autem immutabimur. Sed considerandum, an ei, quod praemissum est: omnes immutabimur, possit
 convenire, quod sequitur: mortui resurgent incorrupti, & nos immutabimur. Si enim omnes immutabuntur,
 & hoc commune cum caeteris est, superfluum fuit dicere: & nos immutabimur. Quamobrem ita legendum
 est: Omnes quidem dormiemus, sed non omnes immutabimur. Si enim in Adam omnes moriuntur comm.
 22. & in morte dormitio est, omnes ego dormiemus, sive moriemur. — Acacius Caesareae — post Eusebium
 Pamphili Episcopus — sic locutus est: Dicamus primum de eo, quod magis in plurimis Codicibus invenitur
 — Origenes in tertio volumine ἐξηγηματικῶν Epistolae Pauli ad Thessalonicenses, post multa, quae vario prudenti-
 que sermone disseruit, haec intulit: de quibus nulli dubium est & Acacium pleraque libasse — Cui sententiae
 magis acquiescit Ecclesia, ut omnes communi morte moriamur, & non omnes mutemur in gloriam — trans-
 eamus ad secundam lectionem, quae ita fertur in plerisque exemplaribus: non omnes quidem dormiemus, sed
 omnes immutabimur — Hoc autem sciendum quod magis conveniat veritati ita legere: Omnes quidem dor-
 mitemus, sed non omnes immutabimur. Maximus D. 71. Oecumenius ἐρώτησις. ἐπιδοῦν κατὰ τινὰ τῶν ἀντιγράφων
 περιέχεται τὸ ἀποστόλου πάντες μὲν κοιμηθήσόμεθα, οὐ πάντες δὲ ἀλλαγθήσόμεθα, κατὰ τινὰ δὲ ὅτι πάντες μὲν οὐ κοι-
 μηθήσόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγθήσόμεθα, παρακαλῶ μαθεῖν, ποίαν δὲ τὴν ἐκδόσιν ἐγκρίνει — Ἀπόκρισις. οἰμὴν ὅτι καθ'
 ἐκδοσὶν τὴν ἐκδόσιν, ἐπειδὴ ἐκ τῆ ἀρχαίας τῆ ἀντιγράφου τῆς δύο περιέχουσιν, εὐσεβῶς δὲ τις ἐκλαμβάνει, τὴν ἀποστολικὴν ἀ-
 ἀποπιστεῖται σκεπῇ. Augustinus de Vera Relig. 27. Epist. 119. Sicut Graeci Codices habent: & 146. de Symbo-
 lo, de Fide ad Petr. Diac. 3. & 19. de Agone Christiano 7. in plerisque Codicibus legitur: omnes resurgemus
 — nonnulli Codices habent: omnes dormiemus, de VIII. Dulcitius Q. 3. omnes resurgemus, vel sicut alii codi-
 ces habent: omnes dormiemus C. D. XX. 20. c. Jud. Pag. Arian. 21. omnes resurgemus. ἀναστήσόμεθα,
 ὅ D. a prima manu. Versio Vulg. Tertullianus de R. C. Hilarius in Psal. LII. 5. LIV. 19. LV. 7. LXIX. 2.
 CXIX. 96. Pelagius: aliter in quibusdam Graecis codicibus habetur: omnes enim dormiemus, non omnes au-
 tem immutabimur, in aliis autem: omnes enim non dormiemus, omnes autem immutabimur; quod quadra-
 ter magis ad finem Apostoli, quia hic sermo non de omnibus generaliter dicit, sed de solis sanctis. ἐν κοιμη-
 θήσόμεθα, ὅ FG. ἐν κοιμηθήσόμεθα, ἀλλ' οὐ 17.

52. ἁτόμῳ] + καὶ C. a prima, ut videtur, manu.
 53. ῥιπῇ] ῥοπή D a manu prima EFG Dial. c. Marcion. Didymus ap. Hieronym. Ep. ad Minerium. Ictusque ocu-
 li sive motus, qui Graece dicitur ῥοπή, tanta velocitate transcurrit, ut pene sensum videntis effugiat. Verum
 quia in plerisque Codicibus pro ῥοπή i. e. ictu vel motu oculi ῥιπή legitur, hoc sentire debemus, quod, quo-
 modo levis pluma vel stipula, aut tenue siccumque folium vento flatuque raptatur, & de terra ad sublime trans-
 fertur: sic ad ictum oculi & ad nutum Dei omnium mortuorum corpora movebuntur parata ad adventum iudicis.
 ἐγερθήσονται] ἀναστήσονται ADEFG 13. 19. Damasceus. ἐγερνται 49.
 53. καὶ τὸ θνητὸν τῆτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν] — 1. τῆτο posterius] — FG.
 ab ἀθανασίαν ad ἀθανασίαν] — FG.
 54. a το ad τὸ] — Versio Copt. Irenaeus, Hilarius. probante J. Millio prol. 296. & J. A. Bengelio.
 φθαρτὸν τῆτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν, & τὸ θνητὸν τῆτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν] θνητὸν τῆτο ἐνδύσῃται τὴν ἀθανασίαν, &
 τὸ φθαρτὸν τῆτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν AC a prima, ut videtur, manu. 55. πᾶς bis] πᾶς 3.
 κέντρον] νῆκον C. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Editio Bezae 3. 4. 5. & in Annot. Contrario inquit, ordine legunt
 hunc locum non modo Graeci omnes Codices, quos inspicimus, sed etiam Syrus & Arabs interpretes. Et tamen
 liquet ex Hebraei contextus collatione morti tribuendum esse τὸ νῆκον, sepulcro vero τὸ κέντρον. Origenes c. Cels. p. 244.
 Irenaeus III. 23. Eusebius D. IV. 12. Athanasius, Nyssenus H. in XL. martyres. Hieronymus in Esaj. XIV. 11. &
 Hof. XIII. 14. Damasceus in l. Dial. c. Marcion. p. 147. Basilii Seleuc. 10. 31. Procop. in Esaj. XXV. 8.
 ἀδὴ] θάνατος DEFG 39. Verbo Vulg. Copt. Origenes c. Cels. l. c. & in Rom. V. 12. Cyprianus Tr. 81. Mar-
 cion. Irenaeus III. 23. V. 13. Eusebius, Athanasius, Nyssenus de Incarnat. Hieronymus. prob. J. Millio prol. 1290.
 νῆκον] κέντρον A. idem qui modo habuerunt νῆκον.

magnam tubam, mille ulnas, juxta ulnam Dei,
 longam, in manum sumiturum, eamque inflatu-
 rum esse, ejusque sonum ab una extremitate mun-
 di ad alteram auditum iri. Primo sono totus mun-
 dus commovebitur. Secundo pulvis separabi-
 tur. Tertio ossa colligentur. Quarto membra in-
 calefcent. Quinto capita regentur cure. Sex o ani-
 mi & animae in corpora reducentur. Septimo re-
 vivifcent, & stabunt vestiti, S. D. Zach. IX. 15. 16.
 1. Theff. IV. 16.

53. Jof. B. φθαρτὰ τὰ σώματα.
 54. Sehemoth R. XXX. f. 131. 4. & XV. f.
 101. 3. Messias stabit ex Pharezo, & in diebus
 ejus Deus S. B. deglutiet mortem S. D. Ef. XXV.
 8. Debarim R. II. f. 237. 2. dixit Deus S. B. in
 hoc mundo propter figmentum malum frequens
 alii alios occidunt & moriuntur, at in seculo fu-
 turo ego eradicabo figmentum malum ex iis, & non

erit mors in mundo S. D. Ef. XXV. Kokeleth R.
 I. 4. Medras Samuel R. XXIV. Tempore futu-
 ro non erit mors S. D. Ef. XXV. Pefikta R. f.
 61. 1. & Jalkut Simeoni II. f. 56. 4. Maed. Ka-
 ton f. 24. 2. Jalkut Rubeni f. 6. 1. ex Pefikta.
 Pefachim f. 68. 1. Thanchuma f. 90. 2. dixit Deus
 S. B. in hoc mundo propter figmentum malum
 anni decurtati sunt, at in mundo futuro Ef. XXV.
 Pocak porta Moysi p. 140. ex Abarbancle. Quid
 fiet generationis illius hominibus, quorum tempo-
 re erit resurrectio mortuorum? Respondetur: va-
 rie statui a Doctoribus — dicentibus aliis: om-
 nes morituros, ut pari modo resuscitentur. Aliis:
 illos, qui tempore resurrectionis vivent aut nascen-
 tur, nunquam morituros, sed in mundum retribu-
 tionis cum mortuis resuscitatis perductum iri S. D.
 Esaj. XXV. 8.

55. Justinus XII. 15. 4. Adeo sicuti in hostem,
 Y 3 ita

δὲ κέντρον τῆ θανάτου, ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ δύναμις τῆ ἁμαρτίας, ὁ νόμος. Τῷ δὲ Θεῷ 56
 χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ ἥκω, διὰ τῆ Κυρίως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί 57
 μὲ ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, ὡςισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τῆ Κυρίως 58
 πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆ λογίας τῆ εἰς τὰς ἀγίας, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆ Γαλατίας, 1
 οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκατ' ὑμῶν παρ' ἐαυτῶν τίθετω, 2
 θησαυρίζων ὅ, τι ἀν' εὐδοκίᾳ· ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι γίνων. Ὅταν δὲ πα- 3
 ραγένωμαι, ὅς ἐάν δοκιμάσητε δι' ὀπισθοῶν, τούτους ἀπέμεινον ἀπενεγκεῖν τὸ χάρις ὑ- 4
 μῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐάν δὲ ἡ ἀξίον τῆ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύεσθαι. Ἐλεύ- 5
 σονται δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι.) Πρὸς ὑμᾶς 6
 δὲ τυχὸν παραμείνω, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε, οὐ ἐάν πο-
 ρεύω-

56. θανάτου] + εἶναι A. Versio Vulg. Syr. Hilarius.

57. διδόντι] δόντι DE 6. 8. 11. 13. 14. 19. 20. a prima manu. Apost. 2. Versio Vulg. Syr. Hilarius.

διδόντι 3. 4. 21.

τοῦ] — 46.

1. λογίας] εὐλογίας Domnani & H. Grotius.

2. σαββάτων] σαββάτων ACDEFG. Versio Vulg. Syr. Hilarius, Pelagius, Chrysostomus. + τὴν κυριακὴν Co-

dex Stephani. 46. in ora.

τίθετω] + τι 2.

ἀν] ἐάν Editio Geneva.

εὐδοκίᾳ] εὐδοκίᾳ AC. Codices Stephani, 31. Damascenus. probante H. Grotio.

εὐδοκίᾳ 18. ex emenda-
 tione. 23. 46. ex emendatione.

3. δοκιμάσητε] δοκιμάσητε Editi Erasmi 1. Stephani 1. Haulitini.

δι' ὀπισθοῶν] ad ea, quae sequuntur, referunt 2. 18. Editio Bengelii. Versio Syr. Chrysostomus T. VI. 86. Theo-

phylactus. probante H. Grotio, H. Hammond, J. Lockio, D. Whit'go. 2. Jo. 12. 3. Jo. 13.

τούτους] αὐτοὺς 44.

Ἱερουσαλήμ] Ἱερουσόλυμα A.

πορεύονται] + οὐ ἐάν δοκιμάσητε 1.

γὰρ] δὲ F 37.

παραμείνω] παραμείνω G.

ἴνα] — D a prima manu.

ἢ μὴ FG.

πορεύωμαι] πορεύωμαι 45. Editio Colinaei.

7. δὲ] γὰρ ACDEFG 21. 23. 26. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius, Damascenus. pro-

ita & in mortem invictus animus fuit. Manilius IV. 87. & invictum devicta morte Catonem. Petronius. 62. Erat autem miles fortis tanquam orcus. Cant. VII. 6. Anthol. MS. 5. εἰς Γλυκάναν Περ-
 γαμηνὴν ἀθλητὴν — ὁ πάντα νικῶν αἰδῶς ἀνέτραπεν. Lucian. Contemplat. 8. ἐπὶ τῷ ἀμαχανότητι τῶν ἀντα-
 γωνιστῶν καταπαλαισθεὶς, τῷ θανάτῳ. Eusebius de Laud. Constant. c. 7. p. 621. C. ὡς μὴ κτεῖ ὄντις μετὰ θά-
 νατον, νικητὴν ἀπάνταν καὶ μίγναι δύνανται τὸν θάνατον ἀνηγέ-
 ρουν. Apoc. XX. 13. 14.

1. Glossarium N. T. λογίαι, καρποφορίαι. Hesychius. λογίαι, ἐκλογαί, καρποφορίαι, ἐπιλογαί. Suidas. λογία, συλλογή. comm. 2. Theodoretus. λογίαι τὴν συλ-
 λογὴν τῶν χρημάτων καλεῖ.

2. Facilius alicui persuadetur, ut parum er-
 get & faepe: quam ut semel multum.

3. Quos Hierosolymitanis per epistolas commen-
 daveritis. Plut. Dio. p. 971. B. ἐπέμψθησαν ἔν ἡν-
 δρες πρὸς αὐτὸν, ὅς Δίαν ἰδοκίμαζε. Lucian. Scythia. 8.
 ἐφίλουν, ὅς ἐκείνος δοκιμάζει, καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἀνδρας
 εἶναι. Jof. A. XIII. 2. 3. τὴν δ' ἄκραν ἐπιτρέπων τῷ
 ἀρχιερεὶ ὑμῶν Ἰονάθῃ, ὅς δ' αὖ αὐτὸς δοκιμάσῃ πιστὸς καὶ
 φίλος, τέτυκται ἐν αὐτῇ φρενὲς κατασῆσαι. III. 4. 1. δο-
 κίμασάντες ὑπὸ τῷ πλῆθει πάντος εἶναι ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι.
 2. Macc. IV. 3. Cic. pro Cluent. 19. Cum illa de-
 fensione usus essem, quae in libertinorum cautis
 honestissima semper existimata est: Scamandrum
 patrono esse probatum; fatebatur, sed quaerebat:
 cui probatus esset ipse patronus? 1. Theff. II. 4.

6. παραμείνω] Heb. VII. 23. Jac. I. 25. Jof. I. 40. Plat.
 Apol. ἀλλὰ μοι παραμείνατε τοσούτον χρόνον. Isocrates
 ad Demon. τὰ μὲν γὰρ ταχέως ἀπολύπει, τὰ δὲ πάντα

τὸν χρόνον παραμείνει. Helen. Encom. ἠπίεστο γὰρ, τὰς
 μὲν ἄλλας ἀτυχίας ταχέως μεταπιπείσας, τὴν δὲ εὐγένειαν
 αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς παραμείνανσαν.

7. ἐν παρόδῳ] Aristoteles de G. A. III. 6. τοῖς ἐκ πα-
 ρόδου διωροῦσιν. Rhafis de peste. κατὰ πάροδον καὶ ἐκ
 τῆ προσήκουτος. in transcurfu, obiter.

9. Vid. in Jof. I. 52. Thomas. τὸ ἀνείργειν ἐπὶ μὲν
 παρατατικῷ, ἀπὲρ τῷ ἡνοίγειν. ἀριστερῶς ἐν τῷ Παιδαγωγικῷ
 ἰρά τε γὰρ πάντα ῥέειν. — καὶ Δημοσθένης ἡ γράμμο-
 ρικὰ ἐκλιπνὴν ἢ ὑπαίτην. ἀπὸ γὰρ τῆ ἀνοίγας, ἀνείργων,
 ἀνείργας, ἀνείργω. ἐπὶ δὲ τῷ μέσῳ παρακειμένῳ τὸ ἀνείργειν
 ἀπὲρ τῷ ἡνείχθη. ἀνοίγω γὰρ, ἀνοίξω, ἀνείρχω, ἀνείργω,
 ἀνείργας, ἀνείργω. Συνέσις ἐν ἐπιστολῇ [ε.] τὸ ἀγαθὸν πο-
 ποιῆναι ἐπὶ κύριον· τίνας οἰκίας τοῖς λησταῖς ἀνείργασιν. Λη-
 σιανὸς ἐν τῷ Μικυλλος ἡ ἐλεγκτὴρ καὶ ἐνδιατρίβει ἀνεργό-
 σι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐν τῷ χάρακός καὶ ἐν τῷ Διαλόγῳ
 ὡς ἐπιπλάσας τῷ σκαφιδίῳ τὰ ἀνεργότα. ὥστε ἀνεργότα
 φρόνιμος διίσχυριζόμενος, εἶναι τὸ ἀνείργω καὶ ἀπὲρ τοῦ
 ἡνοίξειν, ὅπερ ἀδύνατον. ἀπὲρ γὰρ τῷ ἀνείρχθη καὶ ἡνοίγειν,
 ὡς ἔφημεν, λαμβάνεται. ἐπὶ δὲ τὸ μὲν ἡνοίγει καὶ ἡνοίχθη
 κοινὰ, τὸ δὲ ἀνείργω Ἀττικόν. ὅτι δὲ καὶ τὸ ἀνείργω καλλί-
 ον, ἀριστερόφρων ἐν Πλάτῳ ἐπὶ ἀνείργας, με φθάσας. καὶ
 Λιβάνιος ἐν ἐπιστολῇ τῇ Σέβων [132.] μὲν ἔστι κρησὶ ἀνείργω
 γὰρ τῆς ξίνης τὴν οἰκίαν. καὶ θεκυδίδης ἐν τῇ β. καὶ ἀνεί-
 ραν τὰς πύλας πλάταιων ἀνδρες. Σημειώσαι δὲ καὶ τὸ
 τὸ ἀνείργω ἀπὲρ τῷ ἡνείχθη ἀπαξ ἐν τῷ κειμένῳ. Hortus A-
 don. p. 16. ἀνείργω ἢ θύρα ἔχ ἑλληνικόν, ἀλλὰ ἀνείργω τὴν
 θύραν ὅδε, ἢ ἀνείργω ἢ θύρα· τὸ γὰρ ἀνείργω ἐν τῷ κειμένῳ
 ἰσοδυναμεῖ.

Glossar. N. T. & Hesychius. ἐνεργῆς, ἐτοιμία πρὸς
 ἐργασίαν. Thucyd. III. 17. πλείους δὲ ἦες ἐνεργοὶ καλ-
 λι ἐγένοντο. Schol. αὐτὸ ἐργον ποιεῖσαι τῶν νῶν, τυττό-

7 ρεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἔπιμειναι
8 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἔπιτρέπῃ. Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς.
9 Θύρα γάρ μοι ἀνέωγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τι-
10 μόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόδως γένῃ πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεσθαι ὡς καὶ
11 ἐγώ. Μή τις ἐν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. Προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με-
12 ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μὲν τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τῷ ἀδελφῷ, πολλὰ παρ-
ἐκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μὲν τῶν ἀδελφῶν καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα
13 ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεθ' ὅταν εὐχαρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζε-
14 σθε, κραταίωσθε. Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί·
15 οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφάνου, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγί-
16 οῖς ἔταξαν ἑαυτοὺς· ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσῃσθε τοῖς τοιοῦτοις, καὶ παντὶ τῷ συνερ-
17 γῶντι καὶ κοπιῶντι. Χαίρω δὲ ὅτι τῇ παρυσίᾳ Στεφάνου καὶ Φερτυνάτου καὶ Ἀχαΐκῃς,
ὅτι

bante H. Grotio. ἐπιτρέπῃ] ἐπιτρέψῃ AC 17. 23. 26. 31. 37. 39. 41. 43. Chrysostomus.
8.] — 18. a prima manu.
ἐπιμενῶ] ἐπιμενῶ 4. 14. 20. 21. 26. 41. Oecumenius, Theophylactus ἐν] — F.
9. ἀνέωγε] ἡνοικται 46. ἀνεργμένη 47. ἀνεργαὶ Oecumenius, Theophylactus. καὶ prius] — 23.
ἐνεργής] ἐνεργής Versio Vulg. Hilarius, Augustinus. probantibus T. Beza, H. Grotio, L. Bos, J. Clerico.
10. ἀφόδως] ἀφωδῶς Cl. Saravins Epist. ἀφωδῶ 47. Theophylactus. φῶδῶ D. W. Trillerus.
ἔργον] + F 37. καὶ γὰρ A 30. 41. 49.
11. οὐ] — D a prima manu. FG. Hilarius. probante J. Millio prol. 466.
ἐξουθενήσῃ] ἐξουθενήσει 26. 33. 35. Editio Complut. ἐξουθενήσῃ 46. με] ἐμὲ G.
12. ἀδελφοῦ] + δηλῶ ὑμῖν, ὅτι D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Hilarius.
13. δέ] — 28.
14. ὑμῖν] ὑμῶν 52.
15. παρακαλῶ] + καὶ ADE 46. Versio Vulg. Syr. Cop. Hilarius.
16. ἀδελφοί] — 4. a prima manu.
17. κοπιῶντι] + ἐν ὑμῶν F. ἐν ὑμῶν G.
18.] — D a prima manu, probante J. Millio prol. 467.
Στεφάνου] + καὶ Φερτυνάτου DE 23. 46. ex emendatione. Versio Cop. Damascenus. + καὶ Φερτυνάτου 10.
31. 39. Editio Colinaei. + καὶ Φερτυνάτου ἐν ἀχαΐκῃς C a prima, ut videtur, manu. FG. Versio Vulg. Syra
posterior, cum ante isco, (sed φερτυνάτου,) Hilarius. ὅτι] δε 32.
ἐστὶν] εἰσιν DEFG. 16. κοπιῶντι] + ἐν ὑμῶν F. ἐν ὑμῶν G.
17. Φερτυνάτου] Φερτυνάτου ACDEFG 36. 47. Editio Complut. Versio Cop. Vulg. Chrysostomus in praefat. Cle-
mens ad Corinthios. τῷ Φερτυνάτῳ 37.

τοὺς πλοῦτοι καὶ χρηταί. Polybius II. 3. ἐνεργὸν καὶ λα-
θραίαν ποιησάμενος τὴν ἀπόβασιν. XI. 8. ἐνεργῶς καὶ με-
τὰ σπουδῇ ποιεῖμενος τὴν ἔφοδον. Plut. de ira cohib. p.
453. B. ὡς περ ἡ καθεργασμένη γῆ λιτότητα καὶ βάθος ἐνε-
ργὸν ἐπὶ τὰς πράξεις ἔσχηκεν. Polybius I. 26. τὸ δὲ σῶ-
μα ἐνεργὸν καὶ πρακτικόν.
Herodot. IX. 9. μεγάλας κλισιάδας ἀνατίπτταται
εἰς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. Plut. Cat. p. 353. E.
μεγάλαις ἐπ' αὐτοῖσι βαρβαροῖς ἀνατίπττας κλισιάδας.
Alcibiad. p. 195. F. μεγάλας δ' αὐτὰς κλισιάδας ἐπὶ
τὴν πολιτικὴν ἀνοίγοντας τῷ τιγίῃ καὶ τῷ πλῆθει, τῆς τεπε-
ρὶ τὰς μάχας ἀνδραγαθίας, φίλων τε πολλῶν καὶ οἰκίαν
ὑπαρχόντων. Aristarchus II. 22. ἀνέωγε τὴν θύραν. Lucianus
Navig. 4. ἡ πᾶς ἀνεργαῖα τὴν παλάσσαν ἐπὶ κα-
ταλάβαμιν. Plut. Q. Rom. p. 283. D. ὅτι οὐδὲ οἰ-
κίας αὐτῷ κλισίαις ἐνέμισαι θύραν, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ ἀνέ-
ωγε καὶ μεθ' ἡμέραν. de Irid. & Oir. p. 360. A. με-
γάλας μὲν τῇ ἀβίᾳ λατὴ κλισιάδας ἀνοίγοντας — λαμ-
πρῶν δὲ τοῖς νυκτῆρας τῷ Μισσηρὶ φιναισμοῖς παρρησίαν
διδόντας. A. Colot. p. 1108. D. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, καθό-
τι ὁ Λυδὸς, ἐφ' αὐτὸν ἀνοίγειν τὴν θύραν μίαν, ἀλλὰ ταῖς
πλευραῖς τῶν ἀποριῶν καὶ μεγάλαις περιβάλλειν τὸν ἐπίκου-
ρον. Caef. p. 723. F. ὡς περ ἀνεργαῖα τῷ πολέμῳ πλατεί-
αις πύλαις. Libanius O. funebr. Juliani. καὶ νῦν ἡφέ-
κται κατὰ τῶν ἐπικεικῶν τοῖς ἀνόσια δράσιν ὁδὸς εὐρεῖα, καὶ
κλισιάδας μεγάλας. Cic. Ep. XIII. 10. Sed tamen
in omnibus novis conjunctionibus interest, qualis
primus aditus sit, & qua commendatione quasi a-
micitiae fores aperiantur. Horatius I. Serm. IV.
61. Postquam discordia tetra Belli ferratos potes
portasque refregit. Devarim R. III. f. 234. 3. Mo-
yses dixit ad Israelitas Deut. IX. 1. vos transiis

Jordanem, ego non transeo; & aperuit ipsis ja-
nuam, an forte pro se apud Deum intercedere vel-
lent. Act. XIV. 17. 2. Cor. II. 12. Col. IV. 3.
13. Glossarium. navantibus ἀνδριζομένοις, ἐργαζομέ-
νοις. Aristot. Ethic. III. ἄμα δὲ καὶ ἀνδρίζονται, ἐν οἷς
ἔστιν ἡ ἀλήθεια, ἡ καλὴν τὴν ἀποδοκίμην. Lucianus de Gym-
nas. 15. τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι. Plotinus Enn. VII. 8.
5. εἰ δὲ τὸ πᾶν πόλεμος, ἀνδριζομένη — πόλεμος βέλτεται,
ἢ ἔχει ἐνεργεῖν, εἶναι πόλεμος, ἢ ἀνδρίζεσθαι. Cod. 46.
in ora. ἀνδρίζεσθαι, ἰσχυροὶ γίνεσθαι. Heliodorus V. p.
259. ἀνδρίζω, φίλταται. Achilles Tat. II. p. 83. νῦν μὲν
ἀνδρίζεσθαι καίρος. Jos. I. 6. 7. 9. 18. Maimonides
Jubilaeo. 8. Qui viderit orantem — dicat ei:
ῥηπλη fortis sis. i. Sam. IV. 9.
15. Demosthenes de fals. legat. βέλτεται δὲ ὑπομνη-
σαι, εἰς τὴν τάξιν ἔταξεν αὐτὸν αἰσχύνῃς. &c. ὡς
γὰρ αὐτὸν τάξας τῶν ἀπιστῶντων εἶναι φιλήτορα. Aristote-
les Polit. VIII. 3. τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδείαν ἔτα-
ξαν. Xenophoni memorab. II. ἡμεῖς τὸν τοῦτον τάξιν εἰς
τῆς βελονίης πρῶτον τε καὶ ἡδιστα βιάμεθα — ἥδη ποτὶ
ἰσχύειν, εἰς πότιν τῶν τάξιν τῶν αὐτῶν δικαίως ἀ-
τάξισις. &c. ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος αὐτὸν τάξει
πρὸς πᾶν ἡλείπον, φίλος καὶ τῆς τῶν ἰδίων κατασκευῆς καὶ
τῶν κοινῶν πράξεων. Polyaeus p. 514. ὑμῖς δὲ, ὦ ἄν-
ταξάντες αὐτοὺς, ἀνευ εἰσῆς καὶ εἰσαυθῆς φυλάττεσθε
τὴν τάξιν, ἢ αὐτοῖς δειδωκαίτε. Atrianus Epist. III. 2.
διατίθ' εἰς ταύτην τὴν χάραν αὐτὸν κατατάσσων, ὡς
μάντις εἶναι, ultro.

16. 1. Pet. V. 5. Illi vobis ministrant: aequum
est, ut vos illis vicissim honorem exhibeatis.
17. II. 375. ἡθελε λαὸν ἐλίσσαι ἀχαΐκον Ἰλίου πρὸς Εὐ-
φράτιον, ἵστω δὲ, ὅτι κοινότερον μὲν οἱ ἕτερον ὡς ἀπὸ τῆς
ἀχαΐας

ὅτι τὸ ὑμῶν ὑτέρημα ἔτοι ἀνεπλήρωσαν· Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. 18
 ὁπιγνώσκετε ὅτι τὰς τοιαύτας. Ἀσπάζον· ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζον· 19
 ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.
 Ἀσπάζον· ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασατε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. 20
 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, 21. 22
 ἢ τὸ ἀνάθεμα, μαρὰν ἀθά. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν. Ἡ ἀγά- 23
 πη μὲν πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν. 24

— Πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγγραφὴ ἀπὸ Φιλίππων ἀπὸ Στεφανά, καὶ Φερτενάτου,
 — καὶ Ἀχαιῖκ, καὶ Τιμοθέου.

ΠΑΥ-

- τὸ ὑμῶν ὑτέρημα] ὑτέρημά μιν 56.
 ὑμῶν] ὑμῖν CDEFG 17. 37. οὗτοι] αὐτοὶ ADEFG. Versio Vulg. Oecumenius, Chrysostomus, Hilarius.
 18. ἀνέπαυσαν] ἀνεπαύσαντο 37.
 γὰρ] + καὶ D a prima manu. FG. 46. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. 19.] — A. 34.
 ab ἀσπάζονται ad ἀσπάζονται posterius] — 37. 39.
 ἐκκλησίαι] + πάσαι 3. 32. 35. 47. Versio Syr. Chrysostomus.
 ἀσπάζονται posterius] ἀσπάζονται CDE 3.
 πολλὰ ἀκύλας] ἀκύλας πολλὰ D. πολλὰ] + ἀπὸ πολλὰ 46.
 Ἀκύλας] Ἀκύλα F. ad Versionem Latinam.
 Πρίσκιλλα] Πρίσκα Versio Copt.
 ἐκκλησίαι] + παρ' αὐτῶν ἐξ ἐξέζομαι FG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
 22. κύριον] + ἡμῶν A 1. 4. 14. 21. 23. 38. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Chrysostomus, Theophylactus, Pelagius.
 Ἰησοῦν χριστὸν] — AC. Versio Copt. Aethiop. Ἰησοῦν Codices Latini.
 23. κυρίῳ] + ἡμῶν A 17. 23. 37. 42. 52. Versio Vulg. Syr. Hilarius, Pelagius, Chrysostomus, Theophylactus.
 Ἰησοῦ χριστοῦ] — 14. Hilarius. χριστοῦ] — 2. 30. 41. 47. Codices Latini, Theodoretus.
 24. μὲν] — A. οὐ χριστῷ Ἰησοῦ] — 37.
 ἀμήν] — F. Codices Latini. probante J. A. Bengelio. γενεθῶν, γενεθῶν G.
 πρὸς κορινθίους α. ἐγγραφὴ ἀπὸ Φιλίππων ἀπὸ Στεφανά, καὶ Φερτενάτου, καὶ ἀχαιῖκ καὶ Τιμοθέου] — 1. 2. 4. 17. 31.
 41. 45. πρὸς κορινθίους α. AC. ἐτελείθη πρὸς Κορινθίους α. FG. πρὸς κορινθίους α. ἐπληρώθη D a prima manu. E.
 τέλος πρὸς Κορινθίους α. ἐπιστολῆς, ἐγγραφὴ κ. τ. λ. 14.
 Φιλίππων] + Μακεδονίας D ex emendatione. Versio Syr. ἐπίστα 3. 18. ex emendatione. 48. Versio Copt.
 Chrysostomus in comma 6. Theodoretus praefat. Athanasius in Synopf. Oecumenius. prob. J. Millio, H. Grotio.
 Στεφανά, καὶ Φερτενάτου καὶ ἀχαιῖκ, καὶ Τιμοθέου] — Versio Copt.
 καὶ Τιμοθέου] — 3. Theodoretus in comm. 17. + ἐπὶ Παύλῳ καὶ Σωσθένει 31. + εἰς. νο. 3. 12. 16.
 18. 20. 21. 26. Euthalius, Damasceus. + εἰ. νο. 21. + εἰς. νο. 39. + εἰς. 31.

ἀχαιῖκας ἀχαιῖκον λέγουσι· οἱ δὲ παλαιοὶ ῥήτορες ἀχαιῖκον φασὶ διὸν γράφειν διὰ τῶν δύο ι, ὡς καὶ ἀρχαῖον φασὶ καὶ γυναικῶν, καὶ δικαίων.

Clementis priorem ad Corinthios epistolam Roma attulit Fortunatus I. 58.

Escher R. I. 4. dixerunt ei: Benedictus impleat defectum tuum.

21. Pollux II. 152. ex Hyperide. ἔτι τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα δυνατὸν ἀρνήσασθαι. Cic. ad Attic. XI. 2. Nosti meos familiares. Signum requirunt, aut manum. Dices iis, me propter custodias ea vitavisse. & VII. 2. Alexidis manum amabam. 2. Theff. III. 17. . . . nostros vidisti flentis oculos. Philo leg. ad Caj. p. 554, 14. ἡμῶν ἐστὶ τῷ Μάρκῳ ἔργον Γάιος.

22. Codex Toletanus. Anathema quod interpretatur perditio. Maranatha autem magis Syrum est, quam Hebraeum, tametsi ex confinio utrarumque linguarum aliquid Hebraeum sonet; interpretatur: Dominus noster venit. Ut sit sensus: perditio in adventu Domini eis, qui eum non amant, & venisse aut venturum esse non credunt. Schol. Cod. 7. μαρὰν ἀθά. ταύτης οὐ κύριος ἦλθεν — τῇ ἑβραϊκῇ δὲ λέγεται λέξι. Schol. Cod. 19. τίθησι δὲ τὴν λέξιν μαρὰν ἀθά, ἢ Σύρον ἐστίν, ἢ ἑβραῖον, καὶ ὅλοι καὶ ἄλλοι.

ναὶ ὁ κύριος παραγγέλλει. Theodoretus. τὸ οὐ τῆς ἑβραϊκῆς, ὡς τινες ὑπέλαβον, ἀλλὰ τῆς Σύρον ἐστὶ φωνῆς ἐρμηνεύεται δὲ ὁ κύριος ἦλθε, τέθεικε δὲ τὴν λέξιν, τὴν ἐπὶ ἐγγλωττίᾳ λαμπρυνομένην κορινθίαν τὴν ὀφρὸν κατασίλλαν. Glossarium Scaliger. Anathema Maranatha, sicut quidam dicunt, proditio in adventum Domini. Hieronymus Epist. ad Laetum. Jam & Aegyptius Serapis Christianorum factus est, & Marnas Gazae luget inclusus, & everfionem Templi pertimescit. in numis Γάζα Μάρνα. Gazae colebatur Jupiter Marnas, testibus Stephano Byz. Epiphano in Ancorat. 108. Metaphrasie in vita Porphyrii Epitopi. Sub Arcadio & Honorio Μαριανθὸν destructum est. Schol. Cod. 46. μαρναναθ, ἑβραϊκῇ ἐστὶν λέξις ὁ κύριος ἡμῶν ἦκεν, Sup. XII. 3. Jo. XXI. 22. Jac. V. 8. Heb. X. 37. Excidium Judaeis minatur. Matth. XXIV. 30.

24. Epistola scripta videtur A. Jul. 101. Ephesi, cum iter meditaretur per Macedoniam, & Achajam Hierosolyma, conf. Act. XIX. 21. & XX. 1. 2. & hujus capitis comm. 3—5. 8. Epistola ad Romanos vero aliquot mensibus est posterior, scripta Corinthi. Secunda vero ad Corinthios non multo post priorem scripta est Philippis.

1. Polybius Leg. 53. p. 1208. μετὰ ταῦτα — συνπολιτεύετο μετὰ τῶν ἀχαιῶν ἢ Σπάρτη.

Τιμοθέου] Antequam Paulus priorem Epistolam scriberet, praemisit Timotheum ad ecclesiam

Corinthiacam 1. Cor. IV. 17. XVI. 10. Act. XIX. 22. cui tamen mora in Macedonia injecta fuisse videtur, ita ut Paulus in itinere ipsum fuerit affecutus.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

1 ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἀδελφάτω Θεῷ, καὶ Τιμῳ Θεῷ ὁ
2 ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ Θεῷ τῇ ἑσθ' ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς ἔσιν ἐν
3 ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίᾳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
4 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὁ πατὴρ ἡμῶν οἰκτιρῶν, καὶ Θεὸς
5 πάσης ὠδρακλήσεως. Ὁ ὠδρακαλὼν ἡμᾶς ὅτι πάση τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνανται
6 ἡμᾶς ὠδρακαλεῖν τὴν ἐν πάσῃ θλίψει, ἀλλ' ὁ ὠδρακλήσεως ἡς ὠδρακαλέμεθα αὐτοὶ
ὑπὸ τῷ Θεῷ. Ὅτι καθὼς ἀειστέλει τὰ παθήματα τῷ Χριστῷ εἰς ἡμᾶς, ἕτω ἀλλ' Χριστῷ
ἀειστέλει καὶ ὁ ὠδρακλήσεως ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσεως, καὶ σω-
τηρίας, ἢ ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρα-
καλέμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν ὠδρακλήσεως καὶ σωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑ-
μῶν.

καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε ὠδρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν πα-
ρακλήσεως καὶ σωτηρίας.

Παῦλος τοῦ ἀποστόλου ἡ πρὸς κορινθίους ἐπιστολὴ δευτέρα.] πρὸς κορινθίους β. A 1. 3. 7. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Verfio*
Copt., *Damasceus*. ἀρχεται πρὸς κορινθίους β. DE. ἀρχεται πρὸς κορινθίους δευτέρα FG. πρὸς τοὺς Κο-
ρινθίους ἐπιστολὴ δευτέρα Editio *Plantin.*, *Genev.* πρὸς τοὺς Κορινθίους δευτέρα Edit. *Stephani.* ἐπιστολὴ Παύλου
πρὸς κορινθίους δευτέρα *Verfio Syr.* ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς κορινθίους δευτέρα ἐπιστολὴ Editio *Complut.*

1. Ἰησοῦ Χριστοῦ — F. Χριστοῦ Ἰησοῦ *Verfio Syra* posterior. ὅλη] πάση 4.
2. πατὴρ ἡμῶν καὶ κυρίᾳ Ἰησοῦ Χριστοῦ — *Hilarius*, probante *J. Millio* prol. 469.
3. Χριστοῦ ad Χριστοῦ — 37. 3. ο] — FG. Θεὸς posterior] πατὴρ 37.
4. ἐπὶ] ἐν 2. 30. 34. 39. 41. 43. 52. *Chrysostomus*. *Antiochus* 27. *Procopius* in *Esaj.* XL. 1.
ἡμῶν] ὑμῶν 3. Editio *Stephani* 1. *Haulitini*. καὶ] ὡς FG. ad *Versionem Latinam*.
δύνανται] + καὶ *Verfio Syra* prior, & posterior cum obelo.
παρακαλούμεθα] + ἐ DEFG 14. *Verfio Vulg.* *Hilarius*. παρακαλέμεθα 4. ὡς] ἀπὸ F 23.
5. τὰ παθήματα] τὸ πάθημα D a prima manu. τὰ πάθη 52.
οὕτω] + καὶ DEFG 37. *Verfio Vulg.* *Hilarius*, *Damasceus*.
ἀλλ' + τοῦ ACDEFG 1. 3. 13. 37. 44. 45. 46. 52. *Codices plurimi*, teste *Millio*. Editio *Complut.* *Bezae*
gelii, *Origenes* ad martyr. exhort. *Damasceus*. Χριστοῦ posterior] Θεοῦ 4. a prima manu.
6. εἴτε prius] αὖ D a prima manu. 32. οἱ] — 6. 14. 21. 39. *Theophylactus*.
ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας prius] — *Beza* in annot. Edit. 2.
παρακλήσεως καὶ σωτηρίας] σωτηρίας ἐ παρακλήσεως 42.
τὴν ἐνεργουμένην ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσε-
ως καὶ σωτηρίας] εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσεως καὶ ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὧν καὶ ἡ-
μεῖς πάσχομεν AC 23 31. 37. 51. Editio *Bezae* 3. 4. 5. *Bengelii*. *Verfio Syr.* *Copt.* *Armen.* etiam *Verfio Vulg.*
& *Aethiop.* (quae tamen ut & 37. post παρακλήσεως addit ἐ σωτηρίας.) *Antiochus* 27. *Hilarius*.
ὑπομονῇ] + πολλῇ G 1. 4. ex emendatione. 9. 19. 45. αὐτῶν] αὐτοῦ 32. 33. 34. 35. 49.
ὧν] ὡς D a prima manu. FG.
εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· ἐ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν] ἐ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βε-
βαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῶν ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας DEFG 1. 2. 4. 5. 7. 8. 9. 10. 11.
14. 18. 19. 20. 21. 22. 26. 28. 29. 30. 32. 33. 34. 35. 36. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. sub tamen abest
καὶ σωτηρίας] 47. 49. 52. 55. Editio *Complut.* *Erasmi* 1. *Aldi*, *Bezae* 1. *Colinaei*, *Plant.* *Genev.* *Verfio Syra* alte-
ra, quae ἐ σωτηρίας habet cum asterisco. *Arab.* *Chrysostomus*, *Theodoretus*, *Hilarius*, *Damasceus*, *Photius*, *Oecum-
menius*, *Theophylactus*. probante *J. Calvino*. *Erasmus* in annot. Quae [pars] apud nos adjicitur posteriori [clau-
sulae,] Graecis in medio ponitur, a quibus tamen hic dissentimus. Rectius *Beza* in annot. Ed. 1. Caeterum,
inquit, ex tribus istis lectionibus primam potissimum sum amplexus, non modo ex eorum codicum fide & au-
toritate, quos ante citavi, sed etiam quod optime omnium cohaereat. Nam, nisi ita legas, manifestum erit
soloecephanes in participio εἰδότες vers. 7.
ὑμῶν postremum] ἡμῶν 37. a prima manu. 55. + εἰς ὃν ἡλπιζομεν ὅτι ἐ ἔτι ῥύσεται *Verfio Syra* poste-
rior cum asterisco. ex comm. 14.

3. In precibus Judaeorum אבנו אב הרחמן pater noster, pater misericors.

6. Si nos affligimur, id fit, ut vos nostro exem-
plo valide incitemini ad eadem mala toleranda, quod
& vobis ipsis consolationem & salutem afferet; & o-

pinionem atque spem, quam de vobis concipimus,
confirmabit: Si vero afflictio nostra cessat, non spera-
mus solum, sed scimus certo, & cum fiducia vos
bis promittimus, Deum, qui nos eripit ex nostris
periculis, etiam vos liberaturum, & consolationem

μῶν· Εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοὶ ἔστε τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῇ σωτηρίᾳ. 7
 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ὑμῶν τῇ γενουμένης ἡμῖν 8
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρύνθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ 9
 τῇ ζῆν. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς τὸ σπῶκρμα τῆς θανάτου ἐσχίκαμεν, ἵνα μὴ πεποι- 10
 θότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκροὺς· Ὃς ἐκ τη- 11
 λικῆς θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύε· εἰς ὃν ἠλπικαμεν ὅτι καὶ ἐτι ῥύσει· Συνυπερ- 12
 γάντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δέήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα 12
 πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶ, τὸ μαρτύριον 12
 τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεῷ, ὧς ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, 12
 ἀλλ'

7. ὥσπερ] ὡς ACD a prima manu. E 31. Origenes E. ad mart. Ephrem T. 2. p. 175. Damascenus. 12
 εἰ FG. pro εἰ puto. 12
 οὕτω] — FG. 12

8. ὑπὲρ prius] περὶ ACDEFG 31. 37. in margine. 39. 47. Chrysostomus T. VI. 52. Basilus Eth. 62. Theo- 12
 doretus. Antiochus 25. 12

ἡμῶν] — ACD a prima manu, FG 3. 35. Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 1458. 12
 ἐβαρύνθημεν] ἐβαρύνθημεν 32. 12
 ἐβαρύνθημεν ὑπὲρ δύναμιν] ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρύνθημεν AC a prima manu. 37. Basilus. 12
 ὑπὲρ posterius] παρὰ D a prima manu. FG. 12
 9. ἀλλ' + καὶ 3. 12
 ἀλλ' Editio Complut. 12
 ἐφ' ἐν 28. 12
 τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι] Θεῷ τῷ ἐγείροντι FG. 12

ἐγείροντι] ἐγείροντι 38. Theodoretus, Theophylactus. probante J. Millio prol. 1071. 12
 10. ἡμᾶς] ὑμᾶς. Vitis typothetae in editione Maftrichtiana 1711. 12

καὶ ῥύε] — AD a prima manu. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1248. & T. Beza in Annot. ed. 3. 4. 5. 12
 καὶ ῥύε] C. Versio Copt. Athanasius c. Arian, 4. Damascenus. 12

εἰς ὃν ἠλπικαμεν] ἠλπικαμεν δι' 31. 12
 ἠλπικαμεν δι' Versio Syr. posterior, sed edita in margine. Chrysost. Theophylact. 12
 ὡς] + καὶ 37. 12
 ὡς] — FG 3. 31. 45. 47. Hilarius. probante J. Millio prol. 883. 12

ῥύε] — FG 3. 31. 45. 47. Hilarius. probante J. Millio prol. 883. 12
 ῥύε] — FG 3. 31. 45. 47. Hilarius. probante J. Millio prol. 883. 12
 ὑπὲρ prius] περὶ D a prima manu. FG. 12

ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δέσει] τῇ δέσει ὑπὲρ ἡμῶν C. Chrysostomus in l. & T. VI. 74. 12
 ἐκ πολλῶν προσώπων] ἐκ πολλῶν προσώπων FG. Codices Stephani. Versio Syr. utraque, in posteriori edita in mar- 12

gine. Hilarius, Chrysostomus. ἐκ πολλῶν προσώπων T. Beza. πολλῶν] + τὸ Editio Elzevir. 1633. errore. 12
 ἡμῶν posterius] ὑμῶν D ex emendatione. EFG 5. 8. 9. 11. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 30. 32. 37. a prima ma- 12

nu. 38. 43. 44. 45. 49. 51. Apost. 2. Editio Complut. Erasmi 1. Plantin. Ald. Bengelii, Genev. Photius apud 12
 Oecumenium. 12
 ἀπλότητι] ἀπλότητι AC 37. Versio Copt. Clemens Strom. IV. p. 607. Origenes exhort. ad Martyr. Damascen- 12

us in l. & K. 12. Antonius 82. 12
 εἰλικρινείᾳ] + τοῦ ACDE 47. Damascenus in l. & l. 12

atque salutem vestram promoturum esse.

Heb. VI. 19. *Thucyd.* IV. 81. πρῶτος ἐξελθὼν, καὶ 12
 δόξας εἶναι κατὰ πάντα ἀγαθός, ἐλπίδα ἐγκατέλιπε βε- 12
 βαίαν, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι τοιοῦτοι εἴσι. *Libanius* D. II. 12
 p. 221. C. σὺ δὲ ἔκ εἰς καλὸν εἰσὶς ἀπολαύειν τῶν δε- 12
 ζήντων σοι, οὐδὲ τὰς ἐλπίδας ἡμῶν βεβαίαν, ἀλλ', ὅ μνη- 12
 δὲς ἀν' ἡλπισε, τέτοις ἐπιχειρεῖν. *Plut.* Ant. 917. A. 12
 τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἐποίησε τῷ στρατηγῷ βέβαιον. Vid. in 12
Rom. IV. 16. 12

7. *Galenus* de causis puls. II. καὶ ταῖς κατὰ μί- 12
 ρος ἀρτηρίαις αἱ παρὰ τῶν νευρῶν ἵνες εἰς κοινωνίαν ἔχονται, 12
 δι' ὧν ἔκ τῶν ἔργων μόνος, ἀλλὰ καὶ παθημάτων ἀλλήλοις μετα- 12
 δίδωσι· καὶ ἐδὴν ἵτις θαυμαστὸν, εἰ τῶν νευρώδων γίνεσθαι 12
 παντός ἐνεμένον ταῖς ἀρτηρίαις ἡ κοινωνία τῶ παθήματος ἐμ- 12
 φαίνεται. I. Pet. IV. 13. 12

8. *Glossarium.* taedeo εξαπορεῖμαι. *Hilarius.* ut de- 12
 speraremus. *Job.* X. 1. 12

τῇ ζῆν] *Polybius* XI. 28. εἰλκοντο διὰ μέσον ἀπλη- 12
 λυγμοῖς τῇ ζῆν. 12

9. *Suidas* in nomine Διονύσιος. καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστο- 12
 λῶν ἐγγίνετο· καὶ προσβιβάζει, καὶ ἀποκριμάτων. *Hesychius.* 12
 ἀπόκριμα, κατάκριμα, ψῆφος. 12

Philo de Leg. ad Caj. T. 2. p. 574, 43. τὰ μὲν 12
 ὧν ἐξ ἀνθρώπων πάντες καὶ ἔρρει καὶ ἔρρει, μινέτω δὲ ἐν ταῖς 12
 ψυχαῖς ἀκαθαίρετος ἡ ἐπὶ τὸν σωτήρα Θεὸν ἐλπίς, ὅς πολ- 12
 λαίκεις ἐξ ἀμνηστῶν καὶ ἀπόρων περιέσσωσι τὸ εἶδος. 12

Postquam afflictionum suarum & periculorum 12
 descriptione animos lectorum ad misericordiam & 12
 benevolentiam flexerat, artificiose eosdem jam a 12

falso doctore, qui sibi confidebat placebatque; 12
 avertit, cui & gloriationem & vanum tumorem 12
 exprobat tum tacite tum aperte comm. 12. 14. 15. 12
 III. 4. 5. IV. 5. V. 12. VII. 4. X. 2. 5. 7. 12

10. *Dionys.* Hal. X. 25. τοῖς δὲ — μεγάλα, ἔ- 12
 φη, δίδωκεναι χάριν, τὰ σώματα αὐτῶν ἐκ θανάτου ῥυσά- 12
 μενος. *Palaeophat.* 41. ἐντυχὼν Ἡρακλῆς ἐκ τῆς θανάτου 12
 ἐρρύσατο ἄλκιον. *Lucianus* Asino 33. ἔτος ἐρρύσατο 12
 μεν ἐκ τῆς θανάτου. *Nonnus* Dionys. XXII. ἀφειδίστα· 12
 σα δὲ πάτρης ῥύσσομαι ἐκ θανάτου τὸν στρατὸν. *Antibol.* 12
 I. 55. 1. τὸν θρασὺν ἐν διπλῶν ῥυσαμένη θανάτου. 12

11. συνυπεργάντων] *Lucianus* bis accusat. 17. συν- 12
 αγωνιζομένης τῆς ἡδονῆς, ἡπὲρ αὐτῇ τὰ πολλὰ συνυπουργεῖ. 12

Phrynichus p. 166. τὰ πρόσωπα παρὴν ἀμφοτέρω. εἰ 12
 ἀμφοῖ τὰς δίκας ῥήτορες ἔτω λέγουσι παραπαιστώντες, ἀλλὰ 12
 σὺ καθαρὸς καὶ ἀρχαῖος ἀν' ῥήτορας, καὶ μόνος μετὰ γ' ἐκεί- 12
 νες, τὰς ἀμφοῖ τὸν Δημοσθῆνη λέγων, ἐπαγάγων εἰς τὸ ἀρ- 12
 χαῖον σχῆμα καὶ δοκιμὸν τὴν ῥητορικὴν, ἢ μόνος αὐτὸς δυ- 12
 σχυραῖων ἐδεσπότει ἐκρήσω τῷ νόμῳ, ἀλλὰ καὶ τὸς ἄλ- 12
 λους ἐκλύσας χρῆσασθαι, ἐξελληνίζων καὶ ἀττικίζων τὸ βα- 12
 σιλικὸν δικαστήριον, καὶ διδάσκαλος καθιστάμενος ἢ μόνος 12
 αὐτῶν τῶν λόγων, οἷον χρὴ λέγειν σχήματα καὶ βλεμμα- 12
 τος καὶ φωνῆς καὶ γάσεως — τὰ δὲ πρόσωπα, ὡς πρό- 12
 κείται, μὴ ἐρμῆν, ἀλλὰ καθάπερ οἱ παλαιοὶ, οἷον, κα- 12
 λὸν ἔχει πρόσωπον. *Hermogenes* de form. Orat. I. 10. 12
 τὸ μίχρηι τούτῳ Λατθίνης φίλος ἀνομάζειτο φιλιππε — 12
 καὶ ὅσα τοιαῦτα, σφοδρὰ πως εἶπαι δοκεῖ κατὰ προσώ- 12
 πων λεγόμενα, ὅπερ ἴδιον ἀκμῆς — σφοδρὰ γὰρ μὴ δη- 12
 λούσι διὰ τούτου, ὅτι κατὰ πρόσωπον δοκεῖ λέγεσθαι τῶν 12
 προ- 12

13 ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, θεωροτέως δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ
 14 ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ ὑπεγινώσκετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ
 15 ἔως τέλους ὑπεγινώσεσθε. Καθὼς καὶ ἐπέγνατε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσ-
 16 ἐβελόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε· καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν
 17 εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμ-
 18 ῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τίθω ἔν βουλευόμεν, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην;
 18 ἢ ἀβουλευόμεν, καὶ σάρκα βουλευόμεν, ἵνα ἡ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ οὐκ; Πι-
 505

Deo prius] — Versio Syra posterior, & edita in margine. Origenes, Chrysostomus, Theodoretus. probante J. A. Bengelio. + 37. Versio Vulg. .
 χάριτι] + τοῦ 37.
 ἀλλ'] — FG.
 ἀ] — A. ἀναγινώσκετε] ἀναγινώσκεις D a prima manu.
 ἢ posterior] — AFG. Versio Copte.
 ἢ posterior] — ACD a prima manu. EFG. 3. 39. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius, Damascenus. probante J. Millio prol. 1290.
 καὶ] + ὑμῶν FG 23. 31. 37. 38. 39. Editio Complut. Genev. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior cum asterisco. Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Damascenus.
 Ἰησοῦ] + χριστοῦ D a prima manu. EFG 2. 31. 37. 38. 39. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior cum asterisco. Copt. Aethiop. Chrysostomus. Antiochus 59.
 15. πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον] πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν AC 37. Chrysostomus, Damascenus. τὸ πρότερον, πρὸς
 δευτέρᾳ ἐλθεῖν Editio Colinaei. πρότερον ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς DFG. Versio Vulg. Syr. ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς πρότερον
 Editio Erasmus 1. Genev. Theodoretus. ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς τὸ πρότερον 1. 2. 3. 4. 13. 14. 44. 45. 46. 52. Editio
 Complut. Plant. Theophylactus. probante J. A. Bengelio. χάριν] χάριν 31. P. Junius, J. Beausobre.
 ἐλθεῖν] ἐλθεῖν 31. Theodoretus.
 16. βουλευόμεν] ἀβουλευόμεν AD a prima manu. FG. Versio Syra posterior in margine. Damascenus. ἐλθεῖν 1.
 38. Editio Complut.
 ὑφ'] ἀφ' D a prima manu. FG 4. 26. 29. 44. 47. Codex Stephani. Editio Colinaei. 17. οὐ] διὰ A.
 βουλευόμεν] βολόμεν ACFG 2. in ora. 20. 28. 31. 37. 43. 51. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus, Damascenus.
 17. οὐ] — G.
 ἐλαφρία] φλυαρία P. Junius. βουλευόμεν] βούλομαι 37. βιβούλομαι 42.
 ναὶ] — Codex Stephani. Editio Bezae 3. 4. E. Schmidii. Versio Vulg. probante H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom.
 οὐ] — Codex Stephani. Editio Bezae 3. 4. E. Schmidii. Versio Vulg. prob. H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom.

προδοτῶν — φανερῶς γὰρ ἐνταῦθα λέγει κατὰ προσώ-
 που. & II. ὅταν μὴ ψιλὰ λέγῃ τὰ πρᾶγματα. —
 ἄλλα μετὰ τῶν παρακολούτων, οἷον τότε, χροῖς, αἰ-
 τίας, τρόπος, προσώπων, καὶ ἴτι γνώμης τοῦ προσώπου
 — τότε δὲ εἰς τῆς τῷ προσώπου προσλήψεως ἴδιον —
 τότε μὴ ἢ τῷ προσώπῳ ψιλόν — εἰ τὸ λέγον προσώπου
 ἀξίωμα ἔχει, ὡς ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς ἐσφάνης. II. 9. ἔγω καὶ ὁ τοῖς
 προσώποις τὸ δόν ἀποδίδας, οἶμαι, ποιῆσαι ῥήτωρ. Ho-
 ratius A. p. 316. Reddere personae scit convenientia cuique.

χάρισμα] Est liberatio Pauli e periculis, quam
 Deus precibus Asiaticorum, Macedonum, &
 Corinthiorum concellit.

12.] Plut. de anim. tranquill. p. 477. A. ἔ-
 τι οἰκία πολυτελής, ἔτι χρυσία πλῆθος, ἔτι ἀξίωμα γί-
 νως, ἔτι μέγιστος ἀρχὴς, οὐ λόγῳ χάρις, ἢ δωρεάς, εὐδὴαν
 παρήξει βίαν καὶ γαλήνην τοσαύτην, ὅση ψυχὴ καθαρεύου-
 σα πραγμάτων καὶ βελημάτων πονηρῶν, καὶ τὴν τῷ βίῳ
 παρῇν τὸ ἦθος ἀτέραχον ἔχουσα καὶ ἀμείαντος.

13. Xenophon. Paed. III. ἢν γὰρ αἰσθάνονται σε ἄλ-
 λα ἢ τὰ γεγραμμένα λέγοντα. Legere & non intelli-
 gere negligere est. Julianus. ἀνέγνω, ἔγνω, κατέ-
 γνώμων.

Nihil occulto, non ambigue sed aperte scribo,
 ita ut quisvis epistolam legens vel statim intelligere
 possit, vel si alicubi haereat, post secundam aut
 tertiam lectionem, attento animo factam, sit intel-
 lecturus.

15. Moetis. πεποιθῆναι λέγεται αὐττικῶς πεποιθῆσιν ἡλλή-
 νικῶς. Phrynichus p. 130. πεποιθῆσις ἀκ ἐρηται, ἀλλ' ἦται
 πιστεύειν, ἢ πεποιθῆναι. Thomas. πιστεύω, καὶ θαρρῶ, καὶ θαρ-
 σῶ, καὶ θάρρος καὶ θάρρος πεποιθῆσις δι' οὐκίτι, ἀλλὰ πῶς

καὶ πεποιθῆναι. Hermogenes de F. O. I. 9. γίνεται τίνων
 λόγος λαμπρὸς κατ' ἐννοιαν μὲν, ὅταν πεποιθῆσιν ἔχει τινα
 ὁ λέγων, ἢ οἷς ἀν λέγῃ, ἢ διὰ τὸ ἐνδοξεῖ εἶναι. & 10.
 διὸ καὶ πεποιθῆσιν λέγων ἡλαμπρύνεται τῷ λόγῳ. II. 7.
 θαῦμα, ἢ λύπη, ἢ φόβος, ἢ ὄργη, ἢ ἔλεος, ἢ πεποιθῆ-
 σιν, ἢ ἀπιστία, ἢ τι τῶν τοιούτων, πεποιθῆσιν γεμῖν προ-
 αγῇ τὸν λόγον — τῷ δ' αὖ κατὰ πεποιθῆσιν ἐνδοξέτου
 λόγῳ. Sextus Empir. Pyrrh. ὑποτ. I. 14. ἢ λογομένη
 ἀπόδειξις, ἢτοι φαινομένη ἡμῖν ἔσται, ἢ οὐ φαινομένη. καὶ
 εἰ μὴν μὴ φαινομένη, ὅδε μετὰ πεποιθῆσιν οὕτην προσισώ-
 μεθα. 22. τότε δὲ φησιν λέγων τὸ ἑαυτῷ φαινόμενον περὶ
 τῶν προκειμένων, οὐκ ἀπαγωγικῶς μετὰ πεποιθῆσιν ὡ-
 ποφαινόμενος. III. 24. ἢ δὲ πεποιθῆσις τῷ τάδε μὲν εἶναι
 φύσει ἀγαθὰ, τὰ δὲ κακά. Simplicius in Epicr. p. 329.
 ἄμα δὲ τῇ μαρτυρίᾳ τῶν κλεινῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν εὐσεβῶς ἀ-
 ποφανέντων βεβαιῶντα ἡμῶν τὴν ἐπὶ τοῖς παρηχημαῖσι πε-
 ποιθῆσιν. Eusebius in Od. γ. p. 114, 41. μετὰ τῆς
 τῷ οἰκείῳ παροκειμένης αὐξήσεως, ἢ ἔχει καὶ ἢ ἀντιπεποιθῆ-
 σιν καὶ ἢ ἐγρήγορις, καὶ ἢ πεποιθῆσις. Od. v. p. 717,
 33. τὸ πίπειθα, πίπειθα, πίπειθῶ, ἐξ ἢ ἢ πεποιθῆσις.
 Etymol. in ἡδῆ. οἱ ἀττικοὶ τὸ εἰ. τῶν παρηχημάτων εἰς
 ἢ τρίτονται, τὸ ἐβελόμην, ἢ βελόμην λέγουσιν.

17. Cyrillus Lex. μήτι ἄρα, numnam? num-
 quidnam?

Heffychius. ἐλαφρία, καφότης, μαρία. Suidas. ἐλα-
 φρία, ἢ ἐλιγότης. Phaedrus prol. 5. Cum destinas-
 sem terminum operi statuere — Consilium taci-
 to corde damnavi meum — non levitas mihi, sed
 certa ratio causam scribendi dedit. Opponitur βι-
 βαίω comm. 21.

Si id quod serio, & iterato promisi me factu-
 rum, non magis facio, quam si promississem, me non
 Z 2 factu-

τὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ λόγος ἡμεῖς ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ ἔ. Ὁ γὰρ τῷ Θεῷ 19
 υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμεῖς κήρυχθεῖς, δι' ἐμὲ καὶ Σιλουανῶ καὶ Τιμοθέῳ οὐκ
 ἐγένετο ναὶ καὶ ἔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν, (Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεῷ, ἐν αὐτῷ 20
 τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν) τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμεῖς. Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν 21
 ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, Θεός. Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ θεὸς τῶ ἀρρα- 22
 βῶνα τῷ πνεύματι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμεῖς. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τῷ Θεῷ ἐπικαλεῖμαι 23
 ὅτι τῷ ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι Φειδόμενος ὑμῶν, οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. Οὐχ ὅτι κυριεύο- 24
 μεν ὑμῶν τῷ πίστεως, ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῷ χαρᾷ ὑμῶν τῇ γὰρ πίστις ἐστήκατε.

ΕΚρινα δὲ ἐμαυτῷ τῷτο, τὸ μὴ πάλιν ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. Εἰ γὰρ λυ- 1
 πῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἔστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπέμενος ἐξ ἐμὲ; Καὶ ἔγραψα ὑμῖν 2
 τῷτο αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπῃ ἔχω ἅπ' ὧν ἔδει με χαίρειν πεπονηθὼς ὅτι πάντας 3
 ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἔστιν. Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρ- 4
 δίας

18. ἡμεῖς] — 43.

ἐγένετο] ἐστὶ ACD a prima manu. FG 23. Codex Stephan. Versio Vulg. Copt. Theophylactus.

19. γὰρ τοῦ Θεοῦ] τοῦ Θεοῦ γὰρ AC 37.

υἱὸς] + ὁ κύριος 51.

ἡμῖν] + ὁ FG.

Σιλουανῶ] Σιλβανῶ DEFG.

ἡμεῖς] ἐστὶ C.

20. ἐπαγγελίαι] + 3. 1. 4. ex emendatione. Codices multi, teste Millio. Editio Complut. Plantin. Genev. pro-
 bante f. A. Bengelio.

καὶ ἐν αὐτῷ] διὰ 6 δι' αὐτοῦ AC a prima manu. FG 10. 17. 31. 37. 38. Editio Colinaei. Versio Copt. Vulg. Syr.
 Aethiop. Marcion & Epiphanius, Fulgentius ad Thrasym. 2. Damascenus, Theodoretus, Chrysostomus, ut videtur.

δι' αὐτοῦ D a prima manu.

δι'] — 1. Versio Vulg.

18. ἡμεῖς] — 30. 39. 41. 42. 43.

+ Θεὸς 4. ex emendatione.

ἡμεῖς σὺν ὑμῖν] ἡμεῖς σὺν ὑμῖν 38. Editio Complut. Plantin. Genev.

καὶ] + ὁ Editio Stephan. 1. Haulstini.

ὁ ἐ D.

22. ὁ καὶ] καὶ AC a prima manu. 30. 37. Editio Colinaei. Versio Syr. Copt. Damascenus. Justinus Expos. 5.

deci. Chrysostomus. καὶ ὁ FG.

οὐκέτι] οὐκ G. Versio Syra prior, posterior habet editam cum asterisco. Hilarius.

24. ὑμῶν τῆς πίστεως] τῆς πίστεως ὑμῶν DEFG. Versio Vulg.

χαρᾶς] χαρίτι 37.

ἐστήκατε] ἐστήκαμε Codices, teste Erasmo.

1. δι'] τὸ D a prima manu.

γὰρ 17. 37. Chrysostomus.

ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς] ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν AC 1. 4. 7. 13. 37. 46. 52. 55. Codices plurimi teste Millio.
 Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii, Theodoretus, Oecumenius, Damascenus in l. & l. 1. O. 5.

ἐν λύπῃ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς DEFG 14. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Theophylactus.

2. ἐσιν] — AC. Versio Syr. Copt. Damascenus ll. cc. Cyrillus in Jo. p. 896.

3. καὶ] γὰρ 17. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

ἔγραψα ὑμῖν τούτο αὐτὸ] τούτο αὐτὸ ἔγραψα ὑμῖν DEFG. Versio Vulg.

ἔγραψα αὐτὸ τούτο C. Chrysosto-

facturum. vid. in Matth. V. 37.

21. χρίσας] ut Athletae ab ἀλείπταις ungi, & ad
 ludum praeparari solent.

22. Etymol. ἀρραβὼν, ἡ ἐπὶ ταῖς ἀναῖς παρὰ τῶν ἀνα-
 μίνων διδομένη προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας. Μιναδρός
 μικρὴ μὲν ἀρραβὼν μ' ἑπιστὶν ὡδὺς καταβαλεῖν — ἄφ'
 ἔ γὰρ δὸδ' ὁ ἀρραβὼν, οὐ μετακινεῖται εἰς ἄλλοι. Hef-
 ebrius. ἀρραβὼν, πρόδομα. Plut. Galb. p. 1060. C.
 ἐφθάκει προσηλθὼς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Ὀβίνιον. Terent.
 Heautont. III. 3. 42. Reliquit filiam adolescentu-
 lam. Ea relicta huic arrhaboni est pro illo argen-
 to. Plautus Most. IV. 3. 21. Quas arrhaboni ti-
 bi dedit. Mil. IV. 1. 11. Hunc arrhabonem a-
 moris a me accipe. inf. V. 5. Eph. I. 14. L.
 XVIII. 3. 8. D. Mulier fundos Gajo Sejo vendi-
 dit, & acceptis arrhae nomine certis pecuniis sta-
 tuta sunt tempora solutioni reliquae pecuniae, qui-
 bus si non paruisset emtor, pactus est ut arrham
 perderet.

23. Galenus de boni & mali succi cibis. εἰ δὲ μοι
 πιστεύει ἰδίους, ἐδιδόμην μὲν αὐτῶν ἔχοντι ψεύδεσθαι, δι-
 σχυραίνοντι δὲ ἐπὶ τῷ πολλῷ ἐν βιβλίοις ἄνδρας ἐψεύσθαι
 μεγάλως, διηγήσομαι σοὶ τὰ διὰ μακρῆς πίστεως ἐν ὅλῳ με
 τῷ βίῳ γνωσθῆναι, μετὰ τῷ καὶ τὸς θεῖς ἐπικαλίσσασθαι
 μάρτυρας. Polybius p. 874. ἡμεῖς δὲ τότε τὸς θεῖς ἐπι-

καλίσσασθαι μάρτυρας. Heliodorus I. p. 46. θεῖς δὲ συ-
 εχῶς ἐπικαλέμενος μάρτυρας.

1. Ne, qui in primo adventu meo gaudium per-
 cepi, secundo rediens tristitiam habeam.

5. Demosth. prooem. εἰ γὰρ ἀρχόντες, ἡ τῶν αὐτῶν,
 ἵνα μὴ πάντας λέγω.

1. Theff. II. 9. 2. Theff. III. 8. Appianus Syr. p.
 180. ἔχ' ὑβρίζουσι ταῖς ἐπαιξίαις, ἐδ' ἐπιβαρύνουσι τοῖς ἐ-
 τέραν ἀτυχήμασι. de B. C. IV. p. 978. οὐ πολὺς ἦν ὁ
 τὰ χάρις ἀνέμους, οἱ μὲν ἐπιβαρύνουσι τοῖς ἡτυχηκόσιν αἰδέ-
 μνοι. p. 964. τῶν δὲ φυγόντων οἱ μὲν ὑπὸ παναγίων ἀπώλο-
 το, εἰς πάντα σφισι τῆς τύχης ἐπιβαρύνουσι. Act. XV, 28.
 Apoc. II. 24.

Incestus ille me tristitia affecit, sed nec solus,
 nec praecipue: reperti enim sunt, quod magis do-
 leo, qui ejus patrocinium susceperant, eaque occa-
 sione ecclesiam scinderent. Ne jam dicam, vos om-
 nes defuisse officio vestro, & nimis diu peccantem
 tolerasse. vid. 1. Cor. V. 2. 7. 9. 13.

6. Lucianus Timon. 10. πλὴν ἵκανη ἐν τοσούτῳ καὶ
 αὐτῇ τιμωρίᾳ ἔσαι αὐτοῖς. Demosthenes c. Eubulidem,
 μηδὲ μωρῶς, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὸς πίνοντας ἀτιμάζειτε. ἵκα-
 νον γὰρ αὐτοῖς τὸ πίνεσθαι κακόν.

Athenagoras Leg. I. εἰ δὲ γὰρ οἱς χρήματα ἢ παρὰ τῶν
 διακόντων ζημία, ἐδὲ εἰς ἐπισιμίας ἢ αἰσχύν.

διὰς ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, ἔχ' ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ ἥ ἀγάπη ἵνα
 5 γνῶτε ἢν ἔχω θεοσιμώτερος εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ'
 6 ὑπὸ μέγας, ἵνα μὴ ὀπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. Ἰκανὸν τῷ τοῖστῳ ἡ ὀπιτιμία αὐτῇ ἡ
 7 ὑπὸ τῷ πλείονων. Ὡστε θεναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι. καὶ ὀψακαλέσαι, μή-
 8 πως τῇ θεοσιμώτερά λύπη καταποθῇ ὁ τοῖστῳ. Διὸ ὀψακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς
 9 αὐτὴν ἀγάπην. Εἰς τὸτο γ' καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶτε τὴν δοκίμην ὑμῶν, εἰ εἰς πᾶν ἡ
 10 κοί εἴτε. Ὡ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγὼ καὶ γ' ἐγὼ εἰ τι κεχάρισμαι, ὃ κεχάρισμαι,
 11 δι' ὑμᾶς, ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτῶμεν ὑπὸ τῷ Σατανᾷ. Οὐ γ' αὖ-
 12 τῷ τὰ νοήματα ἀγνοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴ Γραῶδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῷ Χριστῷ, καὶ
 13 θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, ὅσα ἐσχγκα ἀνεῖς τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὐρεῖν με
 14 Θεῷ χάρις τῷ πᾶσι θεοτριβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὸ ὅσμην τὴ γνώσεως αὐτῆς
 Φα-

της. ἔγραψα τοῦτο Α. ὑμῖν] — AC a prima manu. 17. Versio Corp. Damascenus i.
 ἐλθὼν] — 43.
 λύπη] + ἐπὶ λύπῃ DEFG 31. Editio Colinaei. ἐπὶ λύπῃ 10, 38. 39. 48. 50. Editio Complut. Plantin.
 Genov. Versio Syria posterior cum asterisco. ex Phil. II. 27.
 ἔχω] σχῶ Α. in ora 23. 38. 39. 48. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantin. Genov. Bogardi. Chrysostomus,
 Oecumenius, Theophylactus. ἔφ'] ἐφ' G.
 πεποθεῖς] + τι 31. Editio Colinaei. 4. τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε] ἵνα γνῶτε τὴν ἀγάπην FG. 37. Versio Vulg.
 ἔχω] ἔχομεν 32. ἔχομεν Editio Colinaei. εἰς] πρὸς FG.
 5. οὐκ] οὐχ D. a prima manu. ἀλλ'] ἀλλὰ 7.
 ἡ καὶ ἐπιβαρὼ πάντας] πάντας, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ Versio Syr. Distinctio recepta est ex Edit. Bezae. & Elzevirii.
 6. ἐπιτιμία] ἐπιτίμησις 44. ἡ ὑπὸ τῷ πλείονων] — FG.
 7. μᾶλλον] — A Versio Syr. μᾶλλον ὑμᾶς] ὑμᾶς μᾶλλον DFG. + αὐτῷ 33. 35.
 9. καὶ] — Theodoretus, Oecumenius. probante f Millio prol. 1045.
 ἔγραψα] + ὑμῶν FG. + ὑμῶν 31. Editio Colinaei. Chrysostomus, Theodoretus.
 δοκίμην] + πάντων FG. ὑμῶν] ἡμῶν Editio Erasmi 3. 4. 5. Typothetarum vitio.
 10. καὶ ἐγὼ] καὶ γ' ADE 31. 37. 47. Chrysostomus.
 ἐγὼ εἰ τι] ἐγὼ D. a prima manu. ἐγὼ γ' D. ex emendatione E 31. 37. Editio Colinaei. Versio Vulg.
 Α. ἐγὼ ὁ CFG. 39. Damascenus, Pacianus Ep. 1. Fulgentius ad Thraſym. 3. Hilarius, Pelagius. prob. f. A. Beng.
 11. εἰ τι ACDEFG 31. 37. Editio Colinaei. Versio Vulg. Damascenus, Pacianus, Fulgentius. Hilarius, Pela-
 gius. probante f. A. Bengel. ὃ κεχάρισμαι] — 2. 46. a prima manu. 47. ὃ κεχάρισμαι ex emendatione. 47.
 προσώπῳ] + Ἰησοῦ 4. in ora. Versio Corp. χριστοῦ] θεῷ 23. τῷ δεῖ] — 43.
 εἰς τὸ εὐαγγέλιον] διὰ τῷ εὐαγγελίῳ DE. διὰ τὸ εὐαγγέλιον FG. Versio Vulg. Damascenus, Hilarius. Pela-
 gius. Chrysostomus T. VII. 65. εἰς τὸ εὐαγγέλιον, τῷ δεῖ διὰ τὸ εὐαγγέλιον. χρῆσθ'] θεῷ 23.
 θύρας μοι ἀνεῳγμένης] θύρας μοι ἡν ἀνεῳγμένη FG. ad Versionem Latinam. ἀνεῳγμένης] ἡνεῳγμένης D.
 μου] + ἐν DE. τῷ] τῷ C. a prima manu.
 ὑμῖν] ἐμοί D a prima manu. τ'] — 37. 14. ἡμῶς] ὑμῶς Editio Erasmi i. Ald.
 τῷ χριστῷ] χριστῷ Ἰησοῦ 37. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.

10. Legatus personam Christi gerens. i. Cor. V. 4.
 Dio Cass. XL. p. 95. χρησάμενος εἰς τὰ πάντα ἀπλῶς.
 ἔχ' ὡς ἡ αὐτὸς τι πλεονεκτῆσιν, ἡ καὶ ἑτέρω διαπράξῃς ἡλ-
 πιζῇ, ἀφροδιστάτος. Arrianius de Exped. p. 43. ἐπλεο-
 κτῆται καὶ οἱ συν' Ἀλιεῶν τῇ τι ἀλλῇ ρῶμῃ καὶ ἐμπει-
 ρα. Plat. Lacon. p. 224. E. ὡς δὲ τῶς ὁ Ὀλυμπία.
 δραμῆς σπυδαζοτάς ἐπὶ τὴν ἀφισιν, ἵνα πλεονεκτῶσιν.
 Caes. p. 732. E. ἐπλεονεκτῶσαι οἱ πελῆμιοι. Parallel.
 p. 307. E. πλεονεκτῶμενος ὑπὸ τῶν πολέμων. Xenophon
 Paed. I. πλεονεκτεῖν τῶν πολέμων. IV. πλεονεκτῆσαι τῷ
 ἐπικουταρῶν. Polyaeus p. 537. ὡς ἐκείνων πλεονεκτῶ-
 των ἐν ταῖς μάχαις, αὐτῶν δὲ πολλὰ ἐλαττωμένην. p. 542.
 ὅσα γὰρ εὐνοίᾳ καὶ τύχῃ μῶσις ἐστὶ τῶν πάλαι στρατη-
 γῶν, καὶ δι' οὗ πλεονεκτεῖται πάντας ἐμπειρία καὶ τύχη.
 Jos. B. III. 10. 2. ὑμᾶς μὲν ταῦτα πολλαπλασίως ποιεῖ
 τα πλεονεκτῆματα· πολλὸ δὲ τῶν τῶν πολέμων ἀριθμὸν παρ-
 αἰρῆσαι τὰ ἐλαττώματα. IV. 1. 6. καὶ κίσις τῷ πλεο-
 νεκτῆσαι, καὶ τῷ διαμαρτῶν ἡμῶν αἰτίῳ ἡ δυσχαρία. Philo
 Mund. incorrupt. T. 2. p. 510. 4. ἰσοκράτης δ'
 ἡ ἐοικέναι μεταβολῇ, τὸ δ' ἰσοκράτης ἀκρίτως βεβαίωτος
 καὶ ἀσφαλὲς μνήσις αἰτίων, ὅτε μὴ πλεονεκτῶν μῆτις πλεο-
 νεκτῶσιν.

11. νοήματα ἀγνοῦσιν] paronomasia.
 12. ὅσγκα ἀνεῖς] Eustathius in Od. p. 623.
 7. βλεπταὶ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπισκοπία παιδείου, μὴ χρεῖται ἀ-
 νισιν αὐτὴν ἔχον τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ ἰντινῆσθαι ὅπως ἢν εἰς

ἔργα ἐπιδεικνύμεν. Plato de Rep. i. ἐν τῇ ἐπιτάσει καὶ
 ἀνέσει τῶν χορῶν... ἐπαινεῖται μὲν ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσα τινες
 ἐνισι καρτέρησις, ὅσα δ' ἀνένται βλακικώτερα· ταχὺ γὰρ
 σκ' λάβειν· ἀν' τις τῶν παρ' ἡμῶν ἀνωμόμος, δεινὸς τῶν
 γυναικῶν παρ' ἡμῶν ἄνισιν. Eccles. VII. 1. Aristot. Pol-
 lit. II. 9. ἐστὶ δὲ ἡ περὶ τῶς γυναικῶν ἀνέσεις καὶ πρὸς τὴν
 προέμεν τῆς πολιτίας. Βλαβήρη, καὶ πρὸς εὐδαίμονιαν πό-
 λειος. V. 1. ἵνα ἐπιταθῶσιν ἡ ἀνέσων.

13. Morae impatiens ex Asia in Macedoniam
 trajeci, ut Tito obviam irem, a vobis reduci.

14. Plut. Romul. p. 38. D. βασιλεῖς ἐθριάμβουσαν
 Coriolan. p. 231. Α. τοῦ υἱοῦ ἰπῶφοροι θριάμβουσαν
 ἡν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἡ θριάμβουσαν κατὰ τῆς πατρίδος.
 Arat. p. 1052. G. τῶν Ἀμυλίων ἐθριάμβουσαν. Aemil.
 p. 274. E. ἐπ' ἀφαιρέσει ἔχουσα παρὰ τὴν μῆτις τῆς ἀνθρω-
 πίνης ἀσθενείας θριάμβουσαν τὸν θριάμβουσαν. Pomp.
 p. 663. B. Τυχρῶν τῶν Ἀρμυίων βασιλεῖς γνοῦμεν
 ἐφ' ἑαυτῷ θριάμβουσαν. Schol. ad Horat. I Carm.
 XXXVII. 31. T. Livius refert, illam, cum de in-
 dustria ab Augusto indulgentius tractaretur, identi-
 dem dicere solitam fuisse οὐ θριάμβουσαν, non
 triumphabor.

Deus nos tanquam in triumpho circumducit; ut
 non maneamus in loco, aut in alium proficica-
 mur, pro lubitu nostro, sed ut placet sapientissi-
 mo moderatori. Quem Damasci vicit, non Ro-
 mac,

Φανερόντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ Ὅτι Χριστῷ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομέ- 15
νοις καὶ ἐν τοῖς ἀππλυμμένοις. Οἷς μὲν, ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον· οἷς δὲ, ὁσμὴ ζωῆς 16
εἰς ζωὴν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; Οὐ γὰρ ἐσμὲν, ὡς οἱ πολλοὶ, καπηλεύοντες τὸ 17
λόγον τῷ Θεῷ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεῷ, κατενώπιον τῷ Θεῷ, ἐν
Χριστῷ λαλῶμεν.

Ἀρ-

15. ἐσμὲν] — εὖ 38.
16. ὁσμὴ bis] + εὖ ACG, 10. 31. 37. 47. Versio Copt. Æthiop. Clemens Paed. II. 8. Origenes in Jo. VIII.
52. in Exod. H. 3. Dial. c. Marcion. p. 154. Nyssenus in Cant. H. 4. Chrysostomus T. VII. 27. Hilarius in Psal.
CXIII. 2. Cyrillus de Ador. p. 308. Maximus Q. 37. Damascenus. ὁσμὴν DE.
τίς] + ἕως Versio Vulg. Pelagius. probante J. Millio prol. 469. R. Ellisio. 17. ὡς prius.] ὅσπερ 39.
πολλοὶ] λαοὶ DEFG. 1. 2. 6. 8. 14. 18. ex emendatione. 21. 23. 26. 29. 30. 33. 35. 36. 38. 39. 44.
46. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syr. utraque, Arab. Chrysostomus, Theodoretus, Euthalius, Oecumenius,
Theophylactus. probante J. Millio prol. 989. 1316. καπηλεύοντες] ταλαντεύοντες 4. a prima manu.
ὡς secundo loco] — G. 46. Versio Vulg. Irenaeus, Hieronymus, Hilarius, Pelagius.
ἀλλ' posterius] — FG. Irenaeus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 478.
κατενώπιον] κατέναντι AC 17. 37. probante J. Millio prol. 1491. + κατέναντι 39.
τῷ posterius] — ACD. a prima manu. 37. 46. Basilii Reg. b. 264.

mae, & femel, sed per totum terrarum orbem, quam-
diu vivit, in triumpho ducit.

15. εὐωδία] Odor sacrificii Eph. V. 2.

16. Cic. Verr. V. 61. Cum — ex illo metu
mortis ac tenebris quasi luce libertatis & odore a-
liquo legum recreatus revivisset. Aristoteles de mir-
tab. auscult. λέγεται δὲ καὶ τὰς γύπας ὑπὸ τῆς τῶν μύ-
ρων ὁσμῆς ἀποθνήσκειν, ἵαν τις αὐτὰς χρῖσθαι, ἢ δὲ τι με-
μυρησμένον φαγεῖν· ἀσαύτως δὲ καὶ τὰς κανθάρους ὑπὸ τῆς τῶν
ρόδων ὁσμῆς. Ælian. H. A. III. 7. εὐωδία δὲ καὶ μύ-
ρον γυλφὶν ἀστία θανάτου. Plinius H. N. XII. 54. de
balsamo. Ostendere arbusculam hanc Urbi Im-
peratores Vespasiani. Targum Jonathanis f. Uzielis
in Gen. XL. 1. מוֹתָא דְּמָמָא odor mortis f. ve-
nenum lethale. & XXIV. . . . Jerem. XI. 19.
immitamus venenum mortiferum in cibum ejus.
1. Chron. I. 21. מוֹתָא דְּמָמָא. Bereschith R. LXI.
5. & Medrasch Thebillim I. 1. Rex habebat para-
disum, quem hortulano commisit: in eo fuerunt
duae arbores, una odore vitae, altera odore mor-
tis. Dixit: si irrigo arborem odore vitae, altera o-
dore mortis una bibit: sin autem hanc odore mor-
tis non irrigo, quomodo vivet arbor odore vitae?
Cholin III. 5. Si pecus aromata mortifera com-
derit, vel a serpente morfa sit. Esther R. III. 21.
Volebant Estheri dare venenum. R. Salomon in 2. Reg.
VI. 37. מוֹתָא דְּמָמָא. Taanith f. 7. 1. R. Ba-
naa dixit: Quicunque operam dat Legi propter
ipsam legem, ei fit lex aroma vitae S. D. Prov.
III. 18. VIII. 36. qui vero non dat operam legi
propter ipsam, ei fit aroma mortis S. D. Deut.
XXXII. 2. Maase German. Fab. 96. Venit ser-
pens, bibitque ex amphora — & in illam inspu-
it מוֹתָא. Deut. XXX. 15. Num. XVI. 47. 48.
Jer. XI. 19. Esth. II. 21. Kidduschim f. 30. 2.
Lex assimilatur מוֹתָא דְּמָמָא medicamento salutifero
Foma f. 72. 2. Dixit R. Josua f. Levi: Quid di-
cit Scriptura מוֹתָא, Deut. IV. 44? Quod si digni
fuerint Israelitae, facta est ipsis lex מוֹתָא odor vi-
tae: sin autem indigni fuerint, odor mortis. Et
hoc est, quod dicit Rabba: artificii est odor vi-
tae: non artificii est odor mortis. Schabbath. f. 88.
2. Dixit R. Chananael f. Paphae: Quid est quod
scribitur Prov. VIII. 6. Quare comparata sunt ver-
ba legis cum principe? quasi diceret tibi, quod, si-
cut princeps aliquis, habet potestatem occidendi &
vivificandi. Hoc ipsum est quod dixit Raba: dexte-
re agentibus in ea est pharmacum vitae, sinistre

agentibus pharmacum mortis. Kidduschim f. 30.
Traditio Deut. XI. 18. & ponetis. מוֹתָא id est
מוֹתָא דְּמָמָא aroma perfectum. Comparatur lex Phar-
maco vitae. Res est similis homini, qui percussit
filium suum plaga magna, & imposuit ei empla-
strum super vulnus ejus, dixitque: fili, quamdiu
hoc emplastrum erit super vulnere tuo, comede
quicquid gratum est animo tuo, & bibe id quod
gratum est palato tuo, lava te tam calida quam
frigida, neque ab ullo tibi metuas: Si autem illud
emplastrum removeas, ecce vulnus illud producit
cancrum. Sic Deus O. M. dixit Israëlitis: filiis
meis creavi figmentum malum, sed creavi etiam
legem pro pharmaco. Devarim R. 1. Quemadmo-
dum apes dulcedinem adfert domino suo, alios ve-
ro pungit, sic quoque sunt verba legis. Odoramen-
tum salutiferum Israëlitis, odoramentum mortife-
rum gentibus. Schir R. II. 3. Dixit R. Simeon:
Verbum legis quod ex ore Dei processit, fuit di-
פרושאן, Odoramentum vitae Israëlitis, odoramen-
tum mortis Gentibus. Tanchuma f. 27. 4. Immit-
tunt ipsi in os ejus מוֹתָא דְּמָמָא medicamentum fa-
lubre. Falcus Simeoni I. f. 156. 4. & 2. f. 107.
4. Mercator quidam per Urbes profectus est ex-
clamans: Quis vult מוֹתָא דְּמָמָא odoramentum fa-
lutiferum? Quum Ptolemaida venisset, filia R.
Jannaei eum audivit, idque patri annuciavit. R.
Jannaeus hunc mercatorem ad se vocavit dicens:
ostende mihi odoramentum tuum salutiferum, quod
vendis. Is ex pera protulit librum Psalmorum,
eumque aperuit, & perrexit usque ad verba Psal.
XXXIV. 14. Quis est qui amat vitam? Jannaeus
ipsam cibo potuque refectum dimisit, & sex si-
clos dedit. Dixit ipsi discipulus ejus, an nondum
noveras istum versum? respondit Rabbinus: No-
veram equidem, sed iste venit, illumque puri-
ficavit in manibus suis. Falcus Rubeni f. 15. 1.
Quicunque ex arbore, in qua mors inest, aliquid
sumit, moritur, nam odorem mortis sumit. f. 116.
4. Si homines offerunt sacrificia ut Deo grata sint,
ecce sunt odor vitae: sin vero minus, ecce sunt
odoramentum mortiferum. f. 117. 2. Quando sum-
mus sacerdos ingreditur in sanctum Sanctorum, &
dignus est, id ipsi odor vitae erat, — Sin vero
indignus, id ipsi odor mortis fuit.

Thucyd. I. 73. ἐχ' ἱκανοὶ ὄντες κατὰ γῆν ἀμύνασθαι,
ἐξβάτες ἐς τὰς ναῦς παιδημοὶ ἐν Σαλαμῖνι ξυναμυχαῖσαι.
Dio Chrys. III. p. 51. B. μῖσος μὲν γὰρ ἔστι πρὸς τὸ
δύ

1 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτὸς συνιστάνειν· Εἰ μὴ χρήζομεν, ὥς τινες, συσταλικῶν ἔπιτο-
 2 λῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συσταλικῶν· Ἡ ἔπιτολὴ ἡμῶν ὑμῖν ἐστὶ, ἐγγεγραμμένη
 3 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσχομένη καὶ ἀναγνωσχομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· Φανε-
 ρέμενοι ὅτι ἐστὶ ἔπιτολὴ Χριστοῦ ἀγαπηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι,
 ἀλλὰ

1. πάλιν] τοῦτον 4.
 2. ἢ] H DEFG. 6. 18. in ora. 21. 22. 31. 37. 46. Editio Bezae 4. 5. Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Theo-
 doretus, Hilarius, probante F. Millio prol. 930.
 χρήζομεν] χρήζομεν 19. 52. 55. Editio Stephani 2.
 συσταλικῶν] συσταλικῶν 19. 52. 55. Editio Stephani 2.
 posterior cum asterisco.) Versio Vulg. Copt. Theodoretus, Hilarius, Pelagius, probante F. Millio prol. 930. & F. A.
 Bengelio.
 συσταλικῶν D, a prima manu. + ἐπιστολῶν; FG. 2. ἡμῶν prius] ὑμῶν 4.
 ἐγγεγραμμένη] γεγραμμένη 32. γεγραμμένοι 52. ἐγγεγραμμένοι 55.
 ὑμῶν] ὑμῶν 17. πάντων] FG.
 ἀνθρώπων] — Versio Syra prior, posterior habet cum asterisco.
 3. ἡμῶν] ὑμῶν Editio Genev. + καὶ Versio Vulg. ἐγγεγραμμένη] γεγραμμένη 45.

δὲν ἂν τῶν ἰδίων ἱκανὸς εἴη. XLVII. p. 522. D. ἴσως
 μὲν γὰρ ἂν ἄλλως ἡμῶν ἱκανοὶ πρὸς τὸ τοῦτον. Arrian.
 Epict. IV. 4. ποῖος θούριος πρὸς τὸτο ἱκανός; Polybius
 81. 7. ἂν ἱκανὸν ἦ πρὸς τὸ καλῶν. Joel. II. 11.

17. οἱ πολλοὶ] Accius. Probis probatum potius,
 quam multum fore. Nonnius. Veterum memorabilis
 scientia paucorum numerum pro bonis ponebat
 : multos contra malos appellabat. Plotinus En-
 nead. II. 9. 9. διπλὸς ὁ ἐνθάδε βίος, ὁ μὲν τοῖς σπουδαίοις,
 ὁ δὲ τοῖς πολλοῖς τῶν ἀνθρώπων. Phil. III. 8. Philosophi,
 Haruspices & sacerdotes gentilium plerique erant
 improtores.

Horatius I. Serm. I. 29. Perfidus hic caupo. Ety-
 mol. κάπηλος ὁ οὐνοπώλης — ὁ δὲ Αἰσχύλος τὰ δόλια
 πάντα καλεῖ κάπηλα· κάπηλα προφέρειν τεχνήματα. Ae-
 scybulus VII. ad Thebas 497. ἐλθὼν δ' ἰοῖκεν οὐ κατη-
 λυσσιν μάχη. Epinius ap. Cic. Offic. I. 2. Nec mi-
 aurum posco, nec mi pretium dederitis, Nec cau-
 ponantes bellum sed belligerantes, Ferro non auro
 vitam cernamus utrique. Pollux IV. 6. περὶ μισθῶ
 48. κάπηλος — ἡμισιθος θηρευτῆς 49. κατηλύειν. 50.
 κατηλῆναι, πρᾶσι. 51. κατηλικῶς. Hesychius. κατηλύ-
 ει, μεταπωλεῖ, εἰσπολεῖ, καὶ τὰ πρὸς τὰς τροφὰς καὶ πό-
 σεις κατηλύοντες, πραγματευόμενοι. κάπηλος, μεταπράτης.
 Herodot. III. 89. διὰ δὲ ταύτην τὴν ἱπτάξιν τῷ φόρῳ
 — λέγουσι πέσσαι, ὡς Δαρίους μὲν ἦν κάπηλος — ὅτι
 διακλήναι πάντα τὰ πρήγματα. Democritus
 ἀνθρώποι ἔχουν τῷ θεῷ ἡμοῖσι τὸ εἶ ποιεῖν καὶ ἀληθεύειν, ὅταν
 τὸ εἶ ποιεῖν μὴ κατηλύται. Antioch. I. 80. 4. τύχη κα-
 τηλύσασα πάντα τὸν βίον ἀτυχεύεσθαι τὴν φύσιν κεκτημένη
 καὶ συγκυκῶσα καὶ μετακλῶσα πάλιν αὐτὴ κάπηλος ἐστὶ
 ἢν τις ἢ δὴ. Plato Protag. οἱ τὰ μαθήματα περιάγον-
 τες κατὰ τὰς πόλεις, καὶ πολλῶν καὶ κατηλύοντες τῷ
 αἰετῷ ἐπιθυμῶντι. Philostratus 16. πᾶν ὑπὲρ χρημάτων αὐ-
 τὸν πράττοντα ἐπισκοπεῖν ὅπως, καὶ ἀπῆγε τῷ χρηματίζε-
 σθαί τε, καὶ τὴν σοφίαν κατηλύειν. Lucian. Hermotim.
 59. ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ
 οἱ κάπηλοι, κερσάμενοι γὰρ οἱ πολλοὶ, καὶ δολάσαντες,
 καὶ κακομετρήτες. Maximus Tyr. XXXIII. 8. τὸ τῶν
 σοφιστῶν γένος τὸ πολυμαθὲς τῶτο καὶ πολυλογον καὶ πολ-
 λῶν μισθὸν μαθημάτων, κατηλύει ταῦτα καὶ ἀπεμπολεῖ
 τοῖς δεινότητι. Aristides Plat. 2. p. 144. ἀλλὰ καὶ τὴν
 Σωκράτης εἴτε χρὴ σοφίαν εἴτε φιλοσοφίαν λέγειν, ἢ καὶ τι
 ἄλλο, τῶτο ἀγαθὸν τὸ μὴ κατηλύειν, μὴδ' εἰ τοῖς βε-
 λομήτοις ἀνίσταται ποιεῖν αὐτὸν. Galenus de Antidot. I.
 ἵνα δὲ παραποῖσιν οἱ κατηλύοντες ὅτι σαφῶς, ὡς καὶ
 τῆς τριβακοτάτης ἐν αὐτοῖς λαμβάνειν. de boni & mali
 fucci cibis. οἱ κατηλύοντες τῆς οἴης μιν γινώσκοντες τοῖς νόμοις
 τῆς τοιούτης ὡς παλαιὸς πιπράσκουσιν, ἐξαπατῶντες τῇ λια-

ρότητι τῆς ἀγνοίας ἀκριβῶς οἶον γινώσκειν. Empirides Hip-
 pol. 952. ἡδὴ νῦν αὖχει, καὶ δὲ ἀψύχως βοᾷς σίτοις κα-
 πῆλῳ — τῆς δὲ τοιούτης ἐγὼ φεύγειν προφανῶς πᾶσι, θη-
 ρεύουσι γὰρ σερμοῖς λόγοις αἰσχροῖς μηχανώμενοι. Schol. ἀπο-
 πλάττει τῆς ἀνθρώπου, ὥστε πορίζει τροφὰς· ἢ ἐν λόγοις ἐμπε-
 ρεῖν, καθάπερ οἱ λεγόμενοι λογιμῶτες, καὶ μὴ κατὰ φύ-
 σιν φιλοσοφῶντες, ἀλλ' οἱ τῆς λόγου κατηλύοντες. Jam-
 blichus V. Pythag. 34. περαιωσάμενοι δὲ λέγονται τῆς
 τὰ μαθήματα κατηλύοντες, καὶ τὰς ψυχὰς ὡς πανδοχεῖν
 θύρας ἀνοίγοντας παντὶ τῷ προσίοντι τῶν ἀνθρώπων. Ἄνδρ
 μὴδὲ ἔτιως ὄνεται εὐδαίμων, αὐτὸς ἐπιχειρούμενος εἰς τὰς πό-
 λεις, καὶ συλλήβδην ἐργολαβεύοντας τὰ γυμνάσια καὶ τὰς
 νίκας, καὶ μισθὸν τῶν ἀτιμῶν πράττοντας. Philo de V.
 Mosi T. 2. p. 167, 18. σχολάζοντες — μόνον τῷ
 φιλοσοφεῖν, ἔχ' ὅπερ μισθούμενοι οἱ λογοφῶν καὶ σοφισαί
 πιπράσκοντες ὡς ἄλλο τι τῶν ἀνθρώπων ἀγαθῶν δόγματα καὶ
 λόγους. Chrysostomus τῶτο ἐστὶ κατηλύσαι, ὅταν τις χρη-
 μάτων πολλῶν, ὅπερ δωρεὰν ἔδει δῆναι. Ignatius ad Magnes.
 χριστιανοὶ τὸν λόγον κατηλύοντες, καὶ τὸν Ἰησοῦν πολλῶν-
 τες. inf. IV. 2. 1. Tim. VI. 5. 1. Cor. IX. 18. He-
 rodianus VI. 7. 8. φιλάργυροι τε οἷτες, καὶ τὴν εἰρήνην
 αἰετῶν Ρωμαίων χρυσίῳ κατηλύοντες. Esaj. I. 22.

1. συστατικῶν ἐπιστολῶν] Dio Chryf. XXXI. p. 344.
 C. ἐκείνους γὰρ [τῆς Ἡλείας] μὴδὲ τὰς ἐπιστολάς λύνει, ὡς
 ἂν γράψωσι τῶν ἀλλοτρίων τινα συστάσεις, πρὶν ἢ ἀγνοήσῃ-
 ται. Arrianus Epict. II. 3. καλῶς ὁ Διογένης πρὸς τὸν
 ἀξίοντα γράμματα παρ' αὐτῷ λαβεῖν συστατικὰ· ὅτι μὲν
 ἀνθρώπος, φησιν, εἴ, καὶ ἰδὼν γινώσκεται εἰδ' ἀγαθὸς ἢ κα-
 κός, εἰ μὲν ἔμπειρος ἐστὶ διαγινώσκει τῆς ἀγαθῆς καὶ κακῆς,
 γινώσκεται εἰδ' ἄπειρος, ἔδ' ἂν μυριάκις γράψω αὐτῷ.

2. i. e. qua nos commendamus a vobis toti mundo.
 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν] inf. VIII. 3. quam tenero
 vos amore prosequar, omnes norunt.

3. i. e. epistola, qua vobis commendamus a Christo.
 ἐγγεγραμμένη] Catull. XXV. 11. inusta turpiter
 tibi flagella conscribunt. Theophrastus V. πλην
 ὑπὸ τὸν φλοιὸν ὑποδύμενοι σπῶντες ἐπιπολῆς ἐγγράφεσθαι.
 Virgilius Ecl. III. 106. Dic, quibus in terris inscri-
 pti nomina regum Nascantur flores.

μέλανι.] Etymol. μέλαινα γίνεται ἐκ τῆς μέλας, μέ-
 λαντος· ὁ καὶ τῶν, τὰ εἰς αὐτὸν ἀνόμενα περιττοσυλλάβως κλινέ-
 μενα διὰ τῆς NT. κλίνονται, μέλας, μέλαντος, ἐξ ἧς τὸ
 μέλαντιον ἡντιπύσσω. τάλας, τάλατος· ἐπικράτησι δὲ ἡ
 συνήθεια διὰ τῆς ν. μόνον αὐτὰ κλίνειν. Philo de Abrahamo
 T. 2. p. 3, 4. καθάπερ γὰρ ὁ ποιητὴς Ὀμηρος, μυρία
 ὄντων ποιητῶν, κατ' ἐξοχὴν λέγεται· καὶ τὸ μέλαν, ὡς γρά-
 φομεν, καίτοι πάντος, ὃ μὴ λευκὸν ἐστὶ, μέλανος ὅπως. Plut.
 Solon. p. 87. E. οὐ διὰ μέλανος τῆς νόμου ὁ Δράκων
 ἔγραφε. Dioscorid. III. τὸ μέλαν, ὡς γράφομεν. Ga-
 lenus

ἀλλὰ πνεύματι Θεῷ ζῶντι, οὐκ ἐν πλάξι λίθιναις, ἀλλὰ ἐν πλάξι καρδίας σαρκί-
 ναις. Πεποιθὸς δὲ τοιαύτην ἔχομεν ἀφ' ἑαυτῶν Χριστῷ πρὸς τὸ Θεόν· οὐχ ὅτι ἱκανοί
 ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογισασθαι τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ.
 Ὁς καὶ ἱκανώσεν ἡμᾶς ἀγαθόντες καὶ ἡ ἀγαθότης, οὐ γράμματι, ἀλλὰ πνεύματι.
 τὸ γὰρ γράμμα σκοπεῖν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ ἀγαθότης τοῦ θανάτου ἐν
 γράμμασιν, ἐνέλυτομένη ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τὰς υἱὲς
 Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως, ἀφ' ἧς δόξαν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ καταργε-
 μένην· πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ ἀγαθότης τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; Εἰ γὰρ ἡ ἀγαθο-
 νία καὶ κατακρίσεως, δόξα, πολλῶ μᾶλλον φεισσεύει ἡ ἀγαθότης τὴν δικαιοσύνης ἐν δό-
 ξῃ; Καὶ γὰρ οὐδὲ δεδοξασται τὸ δεδοξασμένον, ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβα-
 λούσης δόξης. Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, ἀφ' ἧς δόξης· πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δό-
 ξῃ. Ἐχούσης οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χράμεθα· καὶ ὡς καθάπερ Μω-
 σῆς

~ οὐ

ἀλλὰ prius] + οὐ 37. πλάξι bis] πλάξι D.
 ἀλλὰ posterior] ἀλλ' 1. 2. Editio *Erasmi*, *Colinaci*, *Stephani*, *Bezae*, *Bengelii*, *Genev*.
 καρδίας] καρδίας A 44. 45. 46. 55. Codices *Erasmi*. σαρκίαις] σαρκιαῖς Editio *Complut*.
 4. ἔχομεν] ἔχω A. ἔχωμεν 46.
 5. ἱκανοί ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν] ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν C 37. Editio *Colinaci*. Versio *Copt*. *Basilius* Reg. b. 274.
 ἀφ' ἑαυτῶν λογισασθαι τι] λογισασθαι τι ἀφ' ἑαυτῶν ACDEFG.
 Ἀντιόχῳ 46.
 λογισασθαι] λογίζεσθαι CDFG 7. 13. 30. Editio *Ald*. *Erasmi*.
 6. διαθήκης] + εἶναι Versio *Syri* prior, & posterior cum alterifco.
 γράμματι ἀλλὰ πνεύματι] γράμματι, ἀλλὰ πνεύματι 17. Versio *Vulg*. *Syr*. *Hilari*us, *Pelagi*us, *Marcion*.
 ex Rom. II. 29.
 ἀποκτείνει] ἀποκτείνει G. 3. 46. 55. ἀποκτείνω ACD 1. 14. Codices plurimi, teste *Millio*. Editio *Complut*.
Bengelii. *Origenes* c. *Celf*. p. 345. MS. 7. γράμμασιν] γράμματι D. a prima manu G.
 ἐντετυπωμένη] τετυπωμένη FG. ἐγγεγραμμένη 17. Scholium.
 ἐν secundum loco] — ACD a prima manu. FG. 17. *Theodoretus*, *Epiphanius*. *Origenes* in Jo. XX. 25. XIII.
 31. Matth. XIII. 52. δύνανται ἀτενίσαι] ἀτενίσαι δύνασθαι 2.
 ἀτενίσαι] ἀτενίσαι 7. 32. 49. Editio *Erasmi*, *Bogardi*.
 Μωσέως] Μωυσέως CFG. 14. 37. Codices plurimi, teste *Millio*. Editio *Complut*. *Plant*. *Erasmi* 1, *Colinaci*, *Bogardi*. *Genev*. *Origenes* in Jo. XIII.
 8. ἡ prius] τῇ CD a prima manu G. 31. 39. Versio *Syri* utraque. *Origenes* in Jo. XIII. *Cyrillus* in Jo. p. 102.
Ruffinus in Rom. II. 7. κατακρίσεως] κρίσεως 43.
 δόξα] + ἐς D a prima manu EFG Versio *Vulg*. *Syr*. *Augustinus*, *Hilarius*.
 περιουσία] περισσεύει DE 38. Editio *Complut*. *Genev*. Versio *Syr*. *Ruffinus* l. c. *Ambrosius*.
 ἐν] — A 39. *Origenes* in Jo.

lenus de Vir. medic. simplic. II. ἐκ τῆς μὴ βλάπτειν
 μηδ' ἐξαιλεῖν αὐτὸ [τὸ ἔλαιον] τὰ διὰ τῆς μέλανος ἐν ταῖς
 βίβλοις γραφόμενα. vid. 3. Jo. 13.

σαρκίαις] *Aristoteles* Eth. III. 12. τὸ δὲ τύπτεσθαι
 ἐλγεῖν, εἴπερ σάρκιναι. *Plut.* a. Colot. p. 1122. D.
 εὐσθήσεως μετέχει, καὶ σάρκινός ἐστι. *Pollux* II. 233.
 ex *Aristophane*. σάρκινον ἄνδρα & σαρκίην γυνὴν ex *Eupolide*. *Sextus Empir.* a. Log. I. 290. ὁ σάρκινος ὄγκος.
Jer. XXXI. 33.

5. ἀφ' ἑαυτῶν λογισασθαι] *Demetrius Phaler.* de E-
 locut. διόφρατος φησιν, ὅτι εἰ πάντα ἐπ' ἀκριβείας δεῖ μα-
 κρηγορεῖν, ἀλλ' οὐκ καταλείπειν καὶ τῷ ἀκροατῇ συνίεναι,
 καὶ λογίζεσθαι ἐξ αὐτῆς. *Ælian.* V. H. I. 6. εἰς δὲ
 εἰς τοσῶτοι λογιστικαί, ὥστε ἀφ' ἑαυτῶν ἐκλογίζεσθαι τὰς ἡ-
 μέρας. *Lyfias* de publica injuria. Ἐγὼ δὲ τοσάυτε δῖον
 περὶ τῶν μὴ καθηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δεδούκα, μὴ
 καὶ περὶ τῶν ἀναγκασίων μοι εἰς λέγειν ἀδύνατος εἶναι τὰ δέοντα
 εἰπεῖν. *Jof.* A. IV. I. 1. εἶναι τε καθ' αὐτὰς ἱκανοὶ κρα-
 τεῖν τῶν ἰδῶν ἴφασκον, καὶ ἀπαλλοτριεῖν αὐτῶν Μωϋσῆς
 ἐβελήσας τὸν θεόν. *Aristides* Sicul. p. 364. ὅσον γὰρ εἰς
 σοφάτατοι τῶν Ἑλλήνων, αὐτοὶ τε ὑφ' ἑμῶν αὐτῶν ἀριστοὶ
 λογισασθαι τὰ δέοντα, καὶ ἑτέρω λέγοντες κρῖναι. *Libanius*
 D. XLIV. p. 914. D. ταῦτα πρὸς πίσιν προκαλεῖται
 μάστιγα τὰς ἀκροτάς, ὅταν, ἀφ' ἑαυτῶν αὐτὰ λογίζομε-
 νοὶ καὶ σκοπεῖν οἱ δικασταί, ῥαδίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων γι-
 νήσασθαι πισύκοισιν. *Luc.* XXI. 30. *Jof.* VII. 17. 18.
 XI. 51. XIV. 14. XVIII. 34. nemine suggerente.
 6. Rom. II. 29. VII. 5. 6. 7. opponitur τὸ ῥητόν

& ἡ διάνοια Col. I. 12.

7. ἐντετυπωμένη] *Livius* XXXIX. 27 quae ju-
 rejurando, quae monumentis litterarum in lapide
 inculptis in aeternam memoriam sancta atque sa-
 crata sunt. II. 163. ἐντυπᾶς ἐν χλαίῃ κεκαλυμμένος.
Eustathius. ἐντετυπωμένος, ὥς δι' αὐτῆς σώματος μοῖον τύ-
 ποι φαίνεσθαι, καὶ διὰ τῆς σκίεπτος ὁρᾶσθαι τὸν τῆς σκι-
 ἐπόμενον τύπον. *Aristoteles* de Mundo. 6. φειδῖαν ἐν μέ-
 σῃ τῇ Ἀθῆναις ἀσπίδι τὸ αὐτῆς πρόσωπον ἐντυπώσασθαι.

ἐγενήθη ἐν δόξῃ] *Galenus* de dignot. p. III. ὅτι
 γέρον ἄνθρωπος ἐν τεσαύτῃ γιγνόμενος δόξῃ, καὶ πολλὰ τὴν
 τέχνην ὠφελήσας. *Livius* I. 31. Devictis Sabinis quum
 in magna gloria magnisque opibus Regnum Tulli ac
 tota res Romana esset. II. 22. in ingenti gloria esse.

10. τῆς υπερβαλλούσης δόξης] *Polybius* p. 598. λαμ-
 βάνειν δωρεὰς υπερβαλλούσας. p. 738. διὰ τὴν υπερβάλλου-
 σαν — ἐπιθυμίαν. p. 870. χαρὴς υπερβαλλούσης ἢ ἡ
 πόλις πλήρης. *Libanius* O. XXVII. p. 618. D. ἀξιώ-
 σω, μοι συγγνώμην ἔχειν, εἰ τὴν σπεδὴν αὐτῆς τὴν υπερβάλ-
 λουσαν τοῖς ὑπὲρ ἐμὰς μνημόσους. & D. XLIV. p.
 918. ἔξον, ἐν τεκμηρίῳ δηλώσαι τὴν υπερβαλλούσαν σπε-
 δὴν τε καὶ προθυμίαν. *Xenophon* Paed. II. ὡς δὲ εἶδον τὸ
 πρόσωπον τῆς ἀφῆδος υπερβάλλον αἰσχει. *Isocrat.* in Busir.
Enc. ὡς τοσαύτην δ' υπερβολὴν εὐδαιμονίας ἤκουσιν. in Thef.
Steph. υπερβάλλουσα ἀνδραγαθία, μοχθηρία. *Athen.* XII.
 p. 539. B. υπερβαλλούση τρυφή. p. 519. F. ψυχὸς ὑ-
 περβάλλου.

Schol. Cod. 20. εἰδὲ δόξαν ἔχειν δόξῃ ἢ παλαιῶν, καὶ

13 σῆς ἐτίθει κάλυμμα ὑπὲρ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
 14 εἰς τὸ τέλει τοῦ καθαρῶν. Ἀλλ' ἐπαρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τὸ σή-
 μερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ὑπὲρ τῇ ἀναγνώσει τῇ παλαιᾷ Ἀσθενείας μένει, μὴ ἀνακαλυ-
 15 πόμενον, ὃ, τι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. Ἀλλ' ἕως σήμερον, ἵνα ἀναγινώσκῃ Μω-
 16 σῆς, κάλυμμα ὑπὲρ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. Ἡνίκα δ' ἂν ἐπιτρέψῃ πρὸς Κύριον,
 17 ἀφαιρεῖται τὸ κάλυμμα. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν οὗ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου,
 18 ἐκεῖ ἐλευθερία. Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακαλυμμένοι προσώπων τὴν δόξαν Κυρίου καλοπρι-
 ζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου
 πνεύματος.

1 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν ἀσκήσιν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐκκαῖμεν. Ἀλλ'
 2 ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτά τῆς αἰσχύνης, μὴ πεπατηνὲς ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες

10. οὐδὲ] οὐ ACDEFG 1. 2. 4. 7. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 30. 31. 37. 44. 45. 46. 51. 52.
 55. Editio Complut. Genev. Plantin. Colinaei, Versio Copt. Syra utraque. Basilus de Bapt. 1. & 11. 4. Macarius
 de libert. 21. Antiochus 125. Damascenus. Theodoretus. Oecumenius, Origenes in Matth. XII. 24. in Jo. XIII.
 31. f. A. Bezaelius in Gnom.
 13. κ] — 46. Μωσῆς] Μωσῆς CFG. 1. 14. 37. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plant. Genev. Versio Copt.
 ἐτίθει κάλυμμα] κάλυμμα ἐτίθει A.
 τὸ πρόσωπον] τὸ πρόσωπον 31.
 τὸ tertio loco] — D a prima manu FG.
 τίλει] πρόσωπον A. Versio Vulg. interpretamentum.
 14. ἐπαρώθη] ἐπαρώθησαν 49. Theophylactus.
 γ] — 39. 41. 47. Codices Latini. Cyprianus, Hilarius, Pelagius, probante f. Millio prol. 1386.
 σήμερον] + ἡμέρας ACDEFG 17. 31. 37. 39. 46. 49. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. Clemens Strom. IV. p.
 808. Cyprianus. Tr. 20. Origenes in Ex. H. 12. Cyrillus Act. Eph. V.
 ἐπὶ] ἐν DFG.
 ἀναγινώσκεται] ἀναγινώσκεται ACDE 4. 7. 17. 20. 31. 32. 37. 41. 42. 45. Theodoretus in l. & Q. 69. in Ex.
 in Jos. Q. 1. Origenes c. Celf. p. 371. 324. Cyrillus in Jo. p. 631. de Ador. 6. Oecumenius.
 Μωσῆς] Μωσῆς CDEFG 1. 14. 37. Editio Complut. Erasmi 1. Plantin. Genev. Damascenus.
 ἐπὶ] εἰς 37.
 16. ἡνίκα] ὅταν FG.
 οὗ] πᾶ FG. ad versionem Latinam.
 ἐκεῖ] — ACD. a prima manu. Versio Syra. Nyssenus c. Eunom. VII. + 4.
 18. ἡμεῖς] ὑμεῖς 23. per errorem.
 μεταμορφώμεθα] μεταμορφώμενοι A 23.
 1. ταύτην] αὐτὴν G.

τοὶ διδασκόμενοι ὥστε, ὡς πρὸς παράθεσιν τῆς νύκτος.
 ἐν τούτῳ τῷ μέρει] Polybius p. 1426. τὴν πίσιν ἐν τέ-
 τῳ τῷ μέρει διαφωτισθῆναι. infra IX. 3.
 15. Thren. III. 65. callus obductus est menti ip-
 forum.

17. Quod de Mose converso ad Dominum in
 V. T. legimus, id mystice & spiritualiter signifi-
 cat, Judaeos, si salutis suae consulere cupiunt, a li-
 tera legis ad spiritum i. e. Doctrinam Christi acce-
 dere debere. Dominus est Spiritus, i. e. significat
 spiritum.

18. ἀνακαλυμμένοι] Polybius defacie loquens opo-
 nit ἀνακαλύπτεσθαι & συγκαλύπτεισθαι.

Plotinus Enn. V. 8. 10. ὁ δὲ [Ζεύς] ἐπιφαίνεται αὐτοῖς
 ἐκ τῆς ἀόρατης τοῦ, καὶ ἀπατεῖται ὑφ' αὐτῶν κατέ-
 λαμψε μὴν πάντα, καὶ ἔπλησεν αὐγῆς, καὶ ἐξέπληξε μὴν
 τὰς κῆρας, καὶ ἐγράψαν ἰδιὸν οὐ δύναμει οἷα ἄλιον
 ἀποσπᾶν γὰρ πάντα, καὶ πληροῦ τὴν ἐκείνην, ὡς κα-
 λῶς καὶ αὐτὴς γινώσκει· ὅπως πολλὰκις ἄνθρωποι εἰς ὑψη-
 λὴς ἀναβάντες τοῦ τὸ ζῶον χροῖμα ἐκώσθη τῆς γῆς τῆς
 ἐκεί, ἐπλήσθησαν ἐκείνης τῆς χροῖας, ὁμοιωθέντες τῆς ἐφ' ἣς
 ἐβίβησαν. Lucianus Amor. 48. ὥστε ἀπ' ἐσώπτη τῆς
 τῆς φιλήσαντος εὐνοίας ἐπὶ τὸν ἐρώμενον ὁμοίᾳ πιστότος ἐιδόαν
 κατοπτρίζονται] Proverb. Plut. adscript. Ἀκῶ —
 ἢ φασιν, ἐσώπτη τῆς ἐκείνης ὡς ἐτέρᾳ διὰ λήγεισθαι.
 Artemidor. II. 7. κατοπτρίζεσθαι δὲ καὶ ὁρᾶν τὴν αὐτῇ
 εἰκόνα ὁμοίαν ἐν κατοπτρῇ, ἀγαθόν. V. 67. ἰδοὺ τις κάτ-
 ατρον ἔχον καρῖον — καὶ ἐπὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆς πᾶσαν
 μετὴν σπῆλιν. Diogenes L. Socrate II. 33. ἔξιν δὲ τὰς

κλίθ] P. Junius. αὐτῇ] αὐτῇ A.
 αὐτῶν] τῷ κόσμῳ Marcion.
 15. ἡνίκα] + ἐν A 17. 31.
 17. ὁ] οὗ Græurolus.
 κυρί] — 33. 35. probante f. Millio prol. 1502.
 κατοπτρίζονται] ἀποπτρίζονται FG. κατοπτρίζομεθα 17.
 εἰς δόξαν] — W. Wall.
 ἐκκαῖμεν] ἐγκκαῖμεν ADF 37. 39. 46. Editio Colinaei.

νῆς συνεχῶς κατοπτρίζεσθαι. Plato III. 39. τοῖς μεθύ-
 σιν συνεβέβηκε κατοπτρίζεσθαι. Plut. de placit. Philos.
 III. 5. περὶ ἰριδος — καταντικρὺ δὲ τῷ κατοπτρίζοντι
 αὐτὸν ἄστρος διαπαντὸς ἴσασθαι. Themistius VI. 81. C. ἐγώ
 σε, ὦ βασιλεῦ, φημι δῖον τοῖν λόγον ἐκείνον προτιθέναι ἄσπερ
 κάτοτρον ἐκάστος ἡμέρας, εἰς ὃν ἀποβλέπων καὶ ἀτνίζων οὐ
 τὰς κόμας ὑπερπέτερον διαθήσεις, ἀλλὰ τὴν Ρωμαίων ἡγε-
 μονίαν.

Plotinus Enn. I. 26. ὡς εἰκὼν εἰκὼν ὁμοίωται ἀπὸ τῆς
 αὐτῆς ἐκατέρᾳ.

τὴν αὐτὴν εἰκόνα] non pendet a μεταμορφώμεθα, ut
 fit: transformamur in imaginem; haberet enim prae-
 fixam praepositionem εἰς; neque a κατοπτρίζομενοι,
 cujus casus est τὴν δόξαν; ergo intelligendum est ac
 si scriptum esset κατὰ τὴν αὐτὴν εἰκόνα juxta eandem
 imaginem, ad similitudinem ejusdem imaginis, quam
 quasi in speculo contemplati fumus, & ipsi trans-
 formamur. Nihil autem est frequentius quam prae-
 positionis κατὰ omisso. Beza: ego malui κατὰ quam
 εἰς supplere.

μεταμορφώμεθα] Athenaeus VIII. p. 334. C. Νέ-
 μωσι — εἰς ἔχον μεταμορφωμένην. Elianus V. H. I.
 I. αὐτὸς εἰς τὴν ἐκείνην μεταμορφῶσι χροῖαν. Themistius
 I. p. 6. B. χρυσὸν ἐμύρφωσεν εἰς θεῖαν εἰκόνα. Philo de
 V. Moysi T. 2. p. 89, 40. μεταμορφώμενος εἰς προφήτην.

1. Modeste se gerit; non se effert ut Pseudapo-
 stolus: Munus suum vocat ministerium, gratia non
 ex merito collatum.

2. ἀπειπάμεθα] Herodot. I. 59. εἴ τις οἱ τυχάνῃς
 Aa

τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆ ἀληθείας συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν
 συνείδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένοι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, 3
 ἐν τοῖς πολλοῖς ἐστὶ κεκαλυμμένον. Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐτύφλωσε 4
 τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸ φῶτισμόν τῆ εὐαγγελίας τῆ δόξης τῆ
 Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον ἑαυτοῦς 5
 δεῖ,

2. ἀληθείαν] καρδίαις 37.

συνιστῶντες] συνιστῶντες CD a prima manu FG. 39. Chrysostomus.

συνιστῶντες 47.

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ] — 4. a prima manu.

3. καὶ] — 33. 35. 38.

ἐστὶ prius] — 4. a prima manu.

ἐστὶ κεκαλυμμένον prius] κεκαλυμμένον ἐστὶ Versio Vulg. prob. J. A. Bengel.

ἡμῶν] ἡμῶν 39.

4. τῷ αἰῶνι τούτῳ] ad sequentia referunt Orthodoxi: Irenaeus III. 7. Dial. c. Marcion. 67. Tertullianus c. Marc. V. 11. Theodoretus, Chrysostomus, Theophylactus, Occum. Augustinus c. Faustum. XXI. 2. quam quidem sententiam quidam nostrum ita distinguunt, ut Deum verum dicant excoecasse mentes infidelium. Cum enim legirint: in quibus Deus; suspendunt pronuntiationem, ac tunc inferunt, seculi hujus excoecavit mentes infidelium. & c. Adversar. Leg. & Proph. II. 7. Procopius in Esaj. LI. 23.

αὐγάσαι] διαυγάσαι AG. 10. 17. 23. 31. Pseudo-Dionysius Ep. c. Paulum Samosat. Q. 10. Dial. c. Marcion. p. 67. Eusebius D. X. 7. Cyrillus Hierosol. p. 59. Cyrillus in Esaj. p. 552. 690. 697. 712. in Sophon. 602. Dama-scenus a Nestor. 42. Maxim. Acta 53. & Invectiva a. Iconomachos post Theophanem p. 303. Procopius prob. Bengel. καταυγάσαι CDE. Origenes in Joan. Eusebius. Amphilo-chius Dial. c. Marcion. Oecumenius.

αὐτοῖς] — ACDEFG. 17. 23. ex emendatione. 39. Origenes in Jo. XIII. 31. Epiphanius c. Haer. init. & 66. Eusebius E. T. I. 20. Dial. c. Marcion. Cyrillus c. Julian. 288. in Jo. 1007. Act. Eph. V. c. Nestor. 3. 145. in Esaj. 389. 552. 697. 712. in Sophon. 602. Cyrillus Hierosol. 59. Irenaeus IV. 48. Theodoretus. Procopius, Oecume-

νὸν παῖς, τῶτον ἀπεικάσθαι. IV. 125. τῶν ἀπειπαμένων
 τὴν σφετέρην συμμαχίαν. VI. 100. οὐκ ἀπεικᾶντο τὴν ἐπι-
 κρίν. Pausanias Messen. V. ἔτι κήρυκα ἀποσέλλω-
 σι προΐοντα Μισσηνίους πόλεμον, ἔτι προαπεικᾶντο τὴν
 φιλίαν. Aelianus A. N. VI. 1. Διογένης δὲ ὁ τῆς τρα-
 γωδίας ὑποκρίτης τὴν ἀκολάστον καὶ τὴν ἀπίκατο παντὶ ὡς
 πῶσαν. Diogenes L. Chilo. I. 68. γυναικὶ ἐκίμνηται,
 καὶ παῖδας ἀπεικᾶσθαι. Theocritus Id. VIII. 93. Schol.
 αὐτὸν μὲν φησὶν ἀπεικᾶσθαι αὐτὴν, ἄλλως δὲ ἱρασθῆναι. Μα-
 ximus Tyr. XXI. 5. κατὰ ἔροντο, ἀπειπαμένων τὸ ἔργον,
 τὸ αὐτῶν ἐποικίῳ. V. 5. ἄδικαιος ἀπεικᾶτο Πολυκράτην.
 Anthol. II. 47. 26. χερσὶν ἱμῶν νοσίου παρίστατο Δῆμιος
 ἄνθρωπος Ἰητρον δευτέρου νίκτωρ ἀπεικᾶντος. III. 9. 8. καὶ
 ἰσοκμήν δ' ὕπνου οφειλόμενον. κάμους, καὶ τὰ νύκτιν ζηλώ-
 ματα, καὶ τὰ ποδύματα κίσματος, καὶ μύτην λήχον
 ἀπειπαμένην. 12. κάμους καὶ μουσικὰ μίγνα χαίρετε. V.
 20. 20. Πάντα δ' ἀπεικᾶντος, φόβον, ἐλπίδα, πόντον,
 αἰθήρας, πῦρ ὑπὲρ γαίης ἔχον ὑδραόμαχον. Aristides
 Leuctr. I. p. 420. ἡ ἀπεικᾶντες ἰδέοντο ἂν ἡμῶν κατα-
 λυτὸν τὸν πόλεμον, ἡ τελευτῶντες κρατηθέντες, ὑπῆκον. in
 Rhodom p. 552. μηδὲ νῦν ἀπογοῖναι πᾶσι τὰ παρόντα,
 μηδ' ἀπεικᾶν. Plut. in Thes. Stephani p. . . τὰς
 εἰρημίας γνώμης ἀπεικᾶντοι. II. τ. 75. οἱ δ' ἐχάρησαν
 ἐκκλήμινες Ἀχαιοὶ Μῆνην ἀπεικᾶντος μεγαθύμου Πηλεΐδας.
 Thucyd. VI. 89. τὴν προξέναν ἡμῶν κατὰ τὴν ἔκκλησαν
 ἀπεικᾶντων. V. 43. προξέναν — ἢ τῷ πάππῳ ἀπεικᾶ-
 ντος αὐτὸς. διανοίτο ἀνενέωσθαι. Sophocles. Tra-
 chin. 799. ἐπεὶ δ' ἀπείκῃ. Schol. ἀπείκαμεν, ἀπηγόρευσε
 ἑαυτὸν, ὑπερέκρινε, ἀπείρηκε πρὸς τὰς ἐδύνας ἐπὶ γῆς κυ-
 λιάμεναι. Jof. A. X. 8. 1. τῶν δὲ τὴν σωτηρίαν ἔκ ἐν
 ἄλλῃ τιθεμένων ἢ ἐν τῇ μὴ καμῶν μηδ' ἀπεικᾶν ἀντιφύρι-
 στος. III. 12. 1. μοιχείαν μὲν εἰς τὸ παντελὲς ἀπείκῃ.
 Diodorus S. Exc. p. 557. ἀπείκατο τὴν τυρανίδα. He-
 sychius ἀπεικᾶμεθα, ἀπερίψαμεθα.

τὰ κρυπτά] Jof. B. V. 9. 4. οὐ τὰ κρυπτά μὲν τῶν
 ἀμωρτημάτων ὑποζήκατο, κλοπὰς λίγων, καὶ ἐνδράς, καὶ
 μοιχείας; ἀρπαγαὶς δ' ἐπιβίβητε, καὶ ξίνας κωνοτομούμετε κα-
 κίας ὁδὸς;

ἢ ἐκκαλύψαντες facientes officium comm. 1. & ἀπεί-
 καμεθα τὰ κρυπτά τῆς αἰσχύνης opponuntur.

Lucianus. Hermotim. 59. οἱ κάπηλοι κεράσασθαι
 γὰρ οἱ πολλοὶ, καὶ δολώσασθαι καὶ κωκομιστῶντες. Psalm.

XV. 3. XXXVI. 3.

4. ἐτύφλωσε] Jof. XII. 40. Artianus Episc. I.
 18. τὸν πεπλανημένον καὶ ἐξηπατημένον πρὸς τῶν μεγίστων,
 καὶ ἀποτετυφλωμένον ἐν τῇ ψυχῇ τῇ διακριτικῇ τῶν λευκῶν
 καὶ μελάνων, ἀλλὰ τὴν γνώμην τὴν διακριτικὴν τῶν ἀγαθῶν
 καὶ τῶν κακῶν. Sophocles Oedip. Tyr. 378. Τ. εἴπερ
 τι γ' ἐστὶν πῆς ἀληθείας σθένος. Ο. ἀλλ' ἐστὶ, πλὴν σοί, σοὶ
 δὲ τῷ ἔκ ἐξ' ἐπὶ τυφλὸς τὰ τ' ἔσται, τὸν τεῖν, τὰ τ'
 ὄμματ' εἶ. Libanius D. XXIX. p. 688. Α. τίνας ἐκ
 αὐχμῶν βλαβερώτερον, καὶ τετυφλωθῆναι τὴν διάνοιαν, καὶ
 εἶναι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν καλῶν, καὶ μὴ διαφέρειν βασκημάτων;
 Livius XLVIII. 24. mors Scipionis falso credita
 occaecabat animos. Jof. A. VIII. 2. 2. μηδὲν ἐπι-
 νοῖτες τὴν κρίσιν, ἀλλὰ ὡς περ ἐν αἰνίγματι περὶ τὴν εἰρη-
 σιν πάντων διακρίνα τετυφλωμένον. B. V. 8. 2. ἐπισκᾶ-
 νει γὰρ αὐτῶν ταῖς γνώμῃς διὰ τὰς παρενομήσεις ὁ Θεός.

εἰκὼν] Euripid. Troad. II. 78. ὃ χεῖρες, ὡς εἰκὼς
 μὲν ἡδύς πατὴρ ἐκίκατο ἢ ἀνθρώποις. Livius V. 18. En
 vobis juvenem, effigiem, filium tenens, atque i-
 maginem ejus, quem vos antea tribunal militum
 ex plebe primum fecistis. Hunc ego, institutum
 disciplina mea, vicarium pro me Reipublicae do-
 dicoque. Cic. ad Q. Fratr. I. 3. filiam — effi-
 giem oris, sermonis, animi mei. — tuum filium,
 quid? imaginem tuam. De finibus B. & M. II.
 18. S. Peducaeus Sexti filius, qui hunc nostrum
 reliquit effigiem & humanitatis & probitatis suae
 filium. ad Famil. VI. 6. interea tibi absenti, &
 huic, qui adest, imagini animi & corporis tui, con-
 stantissimo atque optimo filio tuo. Artemidor. II.
 37. τὸ δὲ δοκῆν ἐν τῇ σελήνῃ τὴν αὐτὴν εἰκόνα βλέπειν;
 ἀπικνιδὶ μὲν οὐκ ἔστιν ὁμοίᾳ γυναικὶ δὲ ἰδύσθαι, θυγατέρα
 ὄψεται γὰρ ἑκάστος ὁμοίαν αὐτοῦ εἰκόνα, ταῖς τεῖν. III.
 31. εἰκὼν τίνα σημαίνει — διὰ τὴν ὁμοιότητα — ὅ-
 τι δ' ἂν πάθωσιν αἱ εἰκόες, τὸ πᾶσι γινώσκοντες καὶ οἱ παῖδες
 τῷ ἰδόντι. Heb. I. 3. Plut. de placit. Philos. V. 11.
 πῶς γινώσκοντες τῶν γυναικῶν ὁμοιότητι καὶ τῶν προγόνων;
 οἱ Στωικοὶ, ἀπὸ τῶν σώματος ἔλε καὶ τῆς ψυχῆς φέροντας
 τὰ σπέρματα, καὶ τὰς ὁμοιότητας ἀναπλάττειν ἐκ τῶν
 αὐτῶν γυναικῶν τὰς τύπας καὶ τὰς χαρακτῆρας, ὡς περ αὐτὴν ζω-
 γραφοὶ ἀπὸ ὁμοίᾳ χρωμάτων εἰκόνα τῶν βλεπομένων.

Jalkus Rubeni f. 10. 4. ad Gen. I. 27. & crea-
 vit

6 δὲ, δέλους ὑμῶν ἀφ' Ἰησῦ. Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς Φαρίσαϊν καὶ γνάσας καὶ δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰη-
7 σοῦ Χριστοῦ. Ἐχομεν δὲ τὸ θεσπεῖον τοῦτο ἐν σκευαῖς, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δι-
8 νάμεως ἡ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι·
9 ὑποτάσσονται, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι· Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλείπομενοι· καὶ ἀ-
βαλλόμενοι,

nims. probante J. Millio prol. 682. J. A. Bengelio. αὐτὰς T. Beza. χριστῷ] κυρίῳ C.
θεῷ] + τῷ ἀποστόλῃ 6. 10. 23. in ora. 30. 31. 32. 37. 38. 47. 48. 49. Editio Complut. Aldi, Colinaei, Plan-
tini. Genew. Versio Syra posterior, Arab. ex Coloff. I. 15.
5. χριστὸν Ἰησῦν] Ἰησῦν χριστὸν ACDE Versio Syra posterior. Marcion. & Epiphanius. femel.
χριστὸν Ἰησῦν κύριον] κύριον Ἰησοῦν χριστὸν FG.
κύριον] — 42. Marcion. & Epiphanius. femel. Oecumenius. probante J. Millio prol. 296.
Ἰησοῦν postorius] Ἰησοῦ A. ex emendatione C. Editio Haultini Versio Vulg. Aethiop. Marcion. Ἰησοῦ χρι-
στοῦ Versio Copt. Cyrillus Act. Eph. IV. χριστοῦ 5. χριστὸν 19. 39. Theophylactus.
6. λάμψαι] λάμψει AD. a prima manu. ὅς] — D. a prima manu FG. 36. Chrysostomus.
ἡμῶν] ὁμῶν C. 3. Dial. c. Marcion. p. 151. Chrysostomus.
τοῦ Θεοῦ] αὐτοῦ C. a prima manu D. a prima manu FG. 39. Versio Aethiop. Marcion, Tertullianus de resurr.
43. Hilarius. probante J. Millio prol. 296. ἐν προσώπῳ] διὰ τῆς παρουσίας 6.
Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ A. Tertullianus de resurr. 44. c. Marc. V. 11. χριστοῦ Ἰησοῦ Versio Vulg. κυρίῳ
Ἰησοῦ χριστοῦ C. ut videtur. 7. ἐν] — Editio Haultini.
ἡ] + ἐκ C ut videtur a prima manu. Versio Syra, Aethiop. ἡτῶ G. in ora.
9. ἐγκαταλείπομενοι] ἐγκαταλειπόμενοι FG. Eusebius in Eiaj. 26. 16. Chrysostomus T. VI. 69. Maximus Ascet.
p. 378. ἀπολλύμενοι 14.

vit Deus hominem ad imaginem suam. Ad imagi-
nem Metatoris. Quivis homo habet imaginem Dei:
fi non Dei, certe Samaëlis. Deus primus est Deus
verus: sed Deus secundus est Samaël. Phil. III. 19.
Eph. VI. 12. Schemoth R. III. dixit matrona: Deus
notter est major Deo tuo, nam qua hora Deus
tuus Mosi in rubo apparuit, abscondit faciem
suam: cum autem vidit serpentem, qui est Deus
meus, fugit.

5. αὐτὰς κηρύττομεν] Dio Chrys. XIII. p. 222. A.
οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν καλεσμένων φιλοσόφων αὐτὰς ἀνακη-
ρύττουν, ὥσπερ οἱ Ὀλυμπιακοὶ κήρυκες. Synesius de don.
Astrol. τοῦ κηρύττειν αὐτὸν καὶ πάντα ποιεῖν ὑπὲρ ἐπιδείξεως,
οὐ σοφίας, ἀλλὰ σοφιστείας ἐστίν.

6. ἐκ σκότους φῶς] Philostratus p. 365. τὸν τῷ ἡλίῳ
κύκλον περιελθὼν ἐφ' αὐτοῦ τοιαύτως ἰδὼν τὴν ἀκτῖνα ἡμῶν —
διδόναι γὰρ, μὴ εἰς νύκτα μεταστῆναι πάντα, θάρρει, ἔφη,
ἔσται γὰρ τι ἐκ τῆς νυκτὸς ταύτης φῶς.

7. Hefychius. κεραμεῖν, ὀσράκινον. Hinc ostracis-
mus. Jerem. XXXII. 14. Thren. IV. 2. Thomas.
κεραμεῖν σκεῦος, βέλτιον λέγειν, ἢ ὀσράκινον. Moeris.
κεραμεῖν, Ἀττικῶς ὀσράκινον, ἐλληνικῶς. Anthol. II. 50.
23. πῶς μοι χορτασθῇ ὀσράκινον πινάκων; 9. 6. ἡ ἔφε-
ρη τήγανον ὀσράκινον. Glossarium. fictile, ὀσράκινον Lu-
cian. Lexiphane 6. ὅσα ὀσράκινα τὸ δέσμα. Artemidor.
I. 52. πῆλινον δὲ καὶ ὀσράκινον γυνοῖναι πᾶσι θάνατον
σημαίνει. VI. 25. θάνατον μὲν γὰρ εἰκότως ἐσημαίνει τῇ
γυναικί, τὸ εἶναι ἐν ὀσράκινῳ σκεῦος. Arrianus Epictet.
III. 9. ταῦτα ἔχω ἀντὶ τῶν ἀργυρωμάτων, ἀντὶ τῶν χρυ-
σμάτων· σὺ χρυσᾷ σκεῦος, ὀσράκινον δὲ λόγον. 2. Tim.
II. 20.

Vid. in. Matth. XIII. 44. Herodotus III. 103.
τῶν τὸν φόρον θησαυρίζει ὁ βασιλεὺς τρόπον τοῖον. Ἐς
πίθος κεραμεῖς τήξας καταχεῖ, πῆλινος δὲ τὸ ἄγγος πι-
ρριαίει, ἐπειὶ δὲ δηρὸν χρημάτων, κατακόπτει τοῦτον,
ὅσοι ἂν ἐκείνῳ δέηται. Socrates ap. Platon. Phaedro.
ὅτι μὲν ἐν παράγῃ ἑαυτῷ ἐδὼν αὐτοῖς ἐνέσθηκα, εἰ οἶδα,
εὐνοίας ἑαυτοῦ ἀμαθίαν. Λέπεται δὲ οἶμαι ἐξ ἀλλοτριᾶν
πῶθεν μακάριον διὰ τῆς ἀκοῆς πεπληρωθῆναι, δίκην ἀγγεῖν.

Eph. III. 19. Simplicius in Epictet. p. 97. καὶ
ἔρα τιν ὑπερβολὴν τῆς θείας ἐγαλότητος. Polybius p. 347.

ὑπερβολὴ προθυμίας. p. 851. ὑπερβολὴν μεγαλοφυΐας. p. 989.
ἀθεσίας. 1109. τῆς χαρᾶς. 597. ἀρεσκείας. 233. δυσμε-
νίας. Gracchus apud A. Gellium XV. 12. Itaque,
Quirites, cum Roma profectus sum, Zonas, quas
plenas argenti extuli, eas ex provincia inanes retu-
li: alii vini amphoras, quas plenas tulerunt, eas ar-
gento plenas domum reportaverunt. Maase Ger-
man. 22. Filia imperatoris R. Josuam f. Chanania
sic allocuta est: o quanta est in te legis notitia! &
tu tam deformis es. Quanta sapientia in vase fordi-
do recondita est! R. illam sic interrogavit: Dic
mihi, quaeso, qualia sint illa vasa, in quibus vi-
num adfervatis? Respondit illa: Vasa sunt figlina.
R. Josua regeffit: Cum vos tam divites fitis, de-
cet, ut vinum in vasis argenteis recondatis; nam
omnes reliqui homines vasis figlinis utuntur. Illa
hunc sermonem ad patrem deferens ipsi persuasit,
ut omnia vina in vasa argentea effunderet; sed
vinum repente acidum factum est. Quae res cum
Imperatori nunciaretur, a filia consilii hujus auro-
rem requisivit: filia Rabbini fuisse contestata est.
Is vero rem totam Caesari exposuit, hanc addens
sententiam: Sapientiam & studium legis in homi-
ne formoso locum habere non posse. Quumque
Caesar objiceret, esse tamen etiam formosos, qui
magnos in studio legis progressus fecerint, R. Josua
regeffit: si tam formosi non fuissent, multo plura
profecissent; nam in homine formoso animus non
est modeltus, quapropter omnem legem facile de-
diicit.

9. καταβαλλόμενοι] Ovidius Trist. III. 5. 36. Pu-
gna suum finem, cum jacet hostis, habet. At lu-
pus & turpes instant morientibus ursi. Xenophon
ἔθνη καὶ ἔθνη ἡκόντιζον, καὶ πολλὰς αὐτῶν κατέβαλον.
Diogenes L. Diogene VI. 62. ἀφύη παλαιστὴν θιασά-
μνος ἰατρούοντα, ἔφη· τί τέττε; ἢ ἵνα τὰς πότις σε νική-
σαντας νῦν καταβάλῃς; Plut. Pericle p. 156. C. ὅταν
εἶπεν, ἐγὼ καταβάλω παλαίαν, ἐκείνος ἀντιλέγων, ὡς οὐ
πέτεσκε, νικᾷ, καὶ μεταπαύει τὰς ὁρῶντας. Sympos. II.
5. ἡ γὰρ πάλη μοι δοκεῖ τὸ παλαίειν, ὅπερ ἐστὶ δι' ἀπάτης
καὶ δόλῳ καταβάλλειν.

βαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι· Πάντοτε τὸ νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώ- 10
ματι περιέφεροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς 11
οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ
ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 12
Ἐχούσιν δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τὸ ὁπίστω, καὶ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσα, διὸ ἐλά- 13
λησα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν. Εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸ Κύριον Ἰησοῦν, 14
καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγείρει, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χά- 15
ρις πλεονάσῃ, διὰ τὸ πλεονάζον τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὸ δοῦν τοῦ Θεοῦ.

Διὸ

ἀπολλύμενοι] ἰγκαταλειπόμενοι 14.
10. κυρίως] — ACut videtur. D. a prima manu FG. 18. a prima manu, 31. Editio Colinaei. Versio Copt. Syr.
Vulg. Aethiop. Origenes in Jerem. XVII. 5. c. Cels. p. 357. Hilarius, Augustinus.
Ἰησοῦ] — FG. Versio Aethiop. + χριστοῦ D. a prima manu E. Codices Latini, Versio Aethiop.
καὶ] — 3. τοῦ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ χριστοῦ FG. + χριστοῦ DE Codices Latini, Irenaeus III. 13.
σώματι] + ἡμῶν DEFG. Versio Vulg. Syr. Irenaeus III. 13. Tertullianus Scorpiac. 13. Hilarius, Pelagius.
ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ] φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν A. Versio Vulg.
τῷ σώματι posterius] τοῖς σώμασι 39. Versio Vulg.
11. αἰ] ἐ] FG. Versio Syr. Tertullianus de Refurr. 44. Hilarius. παραδιδόμεθα] διδόμεθα FG.
καὶ] — 3. τοῦ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ χριστοῦ D. a prima manu FG. θνητῇ] — 3.
12. μὲν] — ADEFG. 31. Versio Syr prior, posterior vero habet cum obelo. Chrysostomus, Theodoretus, Hi-
larius. probante f. Millio prol. 883.
13. κατὰ τὸ γεγραμμένον] ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα] — Marcion teste Epiphano. διὸ] + ἐ FG. Versio Syr.
14. κύριον] — Versio Vulg. Tertullianus de Refurr. 44. probante f. Millio prol. 473.
κύριον Ἰησοῦν] Ἰησοῦν χριστὸν κύριον 14. + ἐκ νεκρῶν 31. + ἡμῶν Versio Syr prior, & posterior cum asterisco.
διὰ] σὺν C. ut videtur D. a prima manu FG 6. 17. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Tertullianus, Hilarius,
Pelagius. Ἰησοῦ] χριστοῦ 39.
ἐγείρει] ἐξεγείρει 38. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. ἐγείρει D. a prima manu.
περιεσσεύει] + ἡμᾶς 17. Versio Syr.
ὑμῖν] ἡμῖν 37.
περιεσσεύει] περιεσσεύει I. 43. πλεονάσῃ 2.

11. οἱ ζῶντες] Superstites 1. Theff. IV. 15.

16. οὐ βλαβή] Sextus Empir. a. Physic. 353. 354.
τὸ ἐν ὅλῳ καὶ τὸ μέρος ἐστὶν ἐν ἡμῖν· τὸ δ' ἐκτὸς υποκείμενον
αἰσθητὸν ἔτι ὅλον ἐστὶν ἔτι μέρος, ἀλλὰ πρῶγμα, ὃ ἡμεῖς
κατηγορέμεθα τὴν ἡμῶν αὐτῶν συμμημονέουσιν — ῥήσιν
δὲ πρὸς αὐτὰς, πρῶτον μὲν, ὅτι ἀποτόν ἐστι τὸ λέγειν· τὸν
τράχηλον, ἢ τὴν κεφαλὴν, μὴ τῷ ἐκτὸς ἀνθρώπῳ συμπληρω-
τικά εἶναι μέρη, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας συμμημονέουσιν. Rom.
VII. 22.

ἀνακατασκευάζονται] Livius XXVIII. 35. Aetas in me-
dio virium robore, quod plenius nitidiusque ex
morbo velut renovatus flos juventae faciebat.

Ἡμέρας καὶ ἡμέρας] Hebraismus. Esther. III. 4.
Psal. LXVIII. 19.

17. τὸ παραυτίκα] Od. φ. 90. νήπιοι ἀγροῶνται, ἐφη-
μέρια φρονόους. Eusebius. τρεῖς τὸ παρὸν μόνον καὶ
παραυτίκα σκοπέμενοι, πρόνοια δὲ τῷ μέλλοντι μὴ τιθέ-
μενοι. αἱ. τὸ παραυτίκα μόνον φρονέοντες, οὐ προνοῶντες τὸ
μέλλον. Herodotus VI. 179. Μιλτιάδης δὲ ἐκχέσαντα
παραυτίκα ἔπεισε ὁ λόγος. Euripid. Orest. 907. ὅσοι
δὲ σὺν τῷ βαλεῦσι αἰεὶ, καὶ μὴ παραυτίκα, αὐτοὶ εἰσι χη-
ρικοί. Demosthenes c. Philipp. II. ἡ παραυτίκα ἡδο-
νὴ καὶ ρασαὴν μίξιν ἰσχύει τῷ πρὸ ὑπερὸν συνοῖσιν μέλ-
λοντος. Thucyd. III. 4. βυλόμενοι τὰς ναῦς τὸ παραυτίκα
— ἀποπέμψασθαι. 46. εἰ γὰρ τῷ αὐτίκα χρησίμῳ —
εἰ γὰρ ὑμῖν ἀφελίμοι δοκῶσιν εἶναι. Schol. ἐν τῷ ἐνέσῳτι.
82. ἐν τῷ αὐτίκα. Sch. παραυτίκα μόνον ἰσχυον — ἐν δὲ
τῷ παραυτίκα. Schol. ἐν τῷ μετὰ ταύτης χρόνῳ —
IV. 107. ὅπως καὶ τὸ αὐτίκα — καὶ τὸ ἔπειτα ἀσφα-
λῶς ἔξει. VI. 69. τὸ μὲν αὐτίκα σωτηρίας, τὸ δὲ μέλλον
ἐλευθερίας. IV. 54. τότε παραυτίκα καὶ τὸ ἔπειτα. II. 64.
ἡ παραυτίκα λαμπρότης, καὶ ἐς τὸ ἔπειτα δόξα. VIII. 82.
τὴν παραυτίκα ἐλπίδα. VII. 71. ἐν τῷ παραυτίκα. Schol.
ἐν τῷ ἐνέσῳτι τότε χρόνῳ. VII. 57. τῆς παραυτίκα. Schol.

τῆς κατὰ τὸ ἐνέσῳ. Polyaeus p. 204. αὐτίκα ὀπλι-
σάμενος αὐτὸς ἠγήτο τῆς φάλαγγος. Xenophon. Paed.
II. & VIII. αἱ παραυτίκα ἡδοίκα. Pausanias Att. 25.
τότε παραυτίκα — ἐκ ἀπέδωκε σφῆσι τὸν περικαῖον. Co-
rinth. fin. τὴν χώραν — αὐτοὶ τε παραυτίκα ἐκαρπύ-
οντο, καὶ ὑπερὸν Ἀιγυπτίαις ἔδωκαν. Galenus de Crisi I,
καθάπερ ἂν ἐν τι ποσὶν ἀφωρισμένον ἐκ ἐδήλῃ τὸ τῆς ἀρχῆς
ὄνομα, κατὰ τὸν αὐτὸν οἶμαι τρόπον ἐδὲ τὸ αὐτίκα, —
πλάτος γὰρ ἔχον χρόνος τοσούτον, ὅσον περ καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς
εἶναι, δῆλον δὲ ὡς καὶ πολλάκις αὐτὸ ἐπιρρήματος αὐτῆς χρώ-
μεθα τῷ ἀμειλί. Lucian. Merc. Cond. I. πρὸς τὴν πα-
ραυτίκα χρεῖαν. de Calumn. non cred. 15. τῇ παραυτί-
κα ὀργῇ τεταραγμένον. Diodor. S. Ex. p. 714. διαφύ-
ον τὴν παραυτίκα τιμαρίαν. Sap. III. 5.

βάρος δόξης] Pollio XXX. Tyrann. Pollioni au-
tem vita in multis obscura est, ut ipsius Posthu-
mii, sed privata virtute clari, non nobilitatis pon-
dere vixerunt.

18. Seneca Ep. 59. ista imaginaria sunt, & ad
tempus aliquam faciem ferunt. Nihil horum sta-
bile nec solidum est. — Mittamus animum ad
illa, quae aeterna sunt.

I. οἰκία τῷ σκῆνῳ] Est domus, quam ad tempus
habitamus; i. e. diverforium sive hospitium, in quo
commoramur. comm. 4. Cohærent hæc cum su-
perioribus. Hefychius σκῆνος, σῶμα. Σκῆνος, οἰκητη-
ριον. Thucyd. I. 89. οἰκία ὀλίγα περιήσαν, ἐν αἷς αὐτοὶ
ἐσκήναν οἱ δυνατοὶ τῶν περσῶν. Arrianus de Alex. τὰς
δὲ διφθέρας, ὧφ αἷς ἐσκήναν. Etymol. σκῆνη — οἱ δὲ
δέρματα καὶ ζωστήρας καὶ δοκὲς οἷς καταπηγνύνται πᾶσα
ἡ σκῆνη. Suidas. σκηνογράφος, ὁ δέρματα συρράππων. Cu-
tem ergo hominis cum pelle tentorii comparantes
Pythagorici, corpus humanum σκῆνος vocabant. apud
Stobæum passim I. 16. Ocellus Lucanus: συρ-
έχει

16 Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν· ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος ἀλγυφθεῖται, ἀλλ' ὁ ἔσθην ἀ-
 17 ναχηνοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ πᾶσι καὶ ἐλαφρὸν ἢ θλίψεως ἡμῶν, καθ' ὑπερ-
 18 βολὴν εἰς ὑπερβολὴν, αἰώνιον βάρυνός ἐστι κατεργάζεσθαι ἡμῖν. Μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ
 βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλε-
 πόμενα, αἰώνια.

1 Οἶδαμεν γὰρ, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τῷ σκηνῷ καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ
 2 θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς ἑρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν τῷ τῷ σκηνῷ
 3 τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ ἔργων ἐπενδύσασθαι ἐπιποθεῖται. Εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι, ἐγυ-
 νοί

16. ἐκκακοῦμεν] ἐκκακοῦμεν DEFG. 37. 39. Editio Colinaei. vid. comm. 1. ἔξω] ἔξωθεν Basilii, Theodor.
 διαφθείρεται] φθείρεται 3. 34. 35. 38. 46. a prima manu 47. Theodoretus.
 ἔσθην] ἔσθην D. a prima manu FG. 4. 37. 38. 47. Editio Complut. Plantin. Colinaei. Genov. Chrysostomus. T.
 VI. 69. Damascenus. + ἡμῶν DEFG. 31. 35. 37. Editio Colinaei. Versio Syra posterior. Marcion, Theodoretus.
 17. παραυτίκα] + πρόσκαιρον E D a prima manu EFG 31. Versio Vulg. Tertullianus, Augustinus, Hilarius.
 ἡμῶν] + οὐ apud Cyrillaeum. εἰς ὑπερβολὴν] — 38. Basilii.
 18. σκοποῦντων ἡμῶν] σκοποῦντες D a prima, ut videtur, manu FG. Hilarius.
 α βλεπόμενα ad βλεπόμενα] — 38. 39. 46. πρόσκαιρα] + ἐστὶν FG.
 1. καταλυθῇ] + ὅτι DEFG. ad Versionem Latinam. Hilarius. Pelagius.
 οἰκίαν] + οὐκ FG. Ineptum ad Versionem Latinam. 2. ἐπενδύσασθαι] ἐνδύσασθαι 55.
 ἐπιποθεῖται] ποθεῖται 21. 3. εἴγε] εἴπερ DG 17. Codices aliqui teste Chrysostomo. εἰ γὰρ. 52.
 ἐνδυσάμενοι] ἐκδυσάμενοι D a prima manu FG. Versio Arab. Tertullianus de Refurr. 41. c. Marcion. V. 12.
 Marcion, Hilarius: alii Codices sic habent: siquidem exfoliati non nudi inveniamur. probantibus T. Beza in
 annot. Edit. 1. 2. & J. Millio in l. & prol. 473. & C. M. Pfaffio Diss. de Var. N. T. Lect. p. 225. mira hac in ten-
 tentiae suae confirmationem addita ratione: Sensus communis ut que docet, eum, qui veste indutus est, non esse nu-
 dum. Non itaque probabile est, talia ipsum posuisse Apostolum. An ergo debebat Paulus contra sensum communem
 & contra usum loquendi scribere: exutos non esse nudos? Athenaeus VI. p. 227. E. ὁ νυκτὸς οὐτὸς τοὺς ἀπαν-
 τήντας ποιῶν γυμνοὺς ἀπαντας· εἴτ' ἵπαι τις ἐκδυθῇ, τηρεῖν ἵπαι. Chrysostomus utramque lectionem exponit: εἴγε καὶ
 ἐκδυσάμενοι, τοῦτ' ἐστὶ καὶ ἀποδυμένα τὸ σῶμα — τινες δὲ φασιν· εἴπερ καὶ ἐνδυσάμενοι τῷ σκηνῷ ἀφθαρσίαν καὶ σῶμα ἀ-
 φθαρτὸν λαβόντες. Paulinus Ep. V. ad Severum, Primasius.

ἔχει τὰ μὲν σκῆνος, ζωὴ. 10. Arifoxenus. ὃν τὸ σκῆ-
 νος χρησιμὸν, πᾶν πάρεστιν εὐμαρῆας, ἀπὲρ μόχθος καὶ ταλαι-
 παρίας· ὅσοι δὲ μόχθου καὶ ταλαιπαρίας χρήζει, καὶ βίον
 ἀλγύνει, τέτοιον ἔχει ἡμῖν τὸ σκῆνος. 11. Mercurius ad
 Tatium. ἄνθρωπον ὅσα ζωὴ ἀτελής, ἐξ ἀτελῶν συγκείμε-
 νον μελῶν, καὶ ἐξ ἀλλοτρίων σωματίων καὶ πολλῶν τὸ σκῆ-
 νος συνίστη. — ὁ ἄνθρωπος ἐκ πολλῶν συνίστηται, καὶ ἔ-
 μιν καὶ αὐτὸν, τρέπεται δὲ, καὶ μεταβάλλεται ἡλικίαν ἐξ
 ἡλικίας, καὶ εἶδεν ἐξ εἰδῶν, καὶ ταῦτα ἔτι ἂν ἐν τῷ σκῆ-
 νῳ. 45. 46. Ephraim. Δειότερος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ κοι-
 τῇ φύσει, πλειονεῖαν τῇ κρείσσονι, τὸ μὲν σκῆνος τοῖς λοι-
 ποῖς ὅμοιος, οἷα γεγονὼς ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης. 60. Demo-
 critus. οἰκίστην, ὡς μέρει τῷ σκηνῷ, χρᾶ ἄλλα πρὸς
 ἄλλο. 63. Dio. τὸ σκῆνος καλλοῖαν ἔχοντα, ὁρμημα
 φύσις. 83. Perictione. σκῆνος δὲ ἄγινον χρὴ πρὸς μέτρα
 φύσις, τροφῆς περὶ καὶ ἰσχυρίαν καὶ λεπτῶν, καὶ ἀλεί-
 ψαν, καὶ τριχῶν θύσις, καὶ τῶν ὀκτὸς ἐς κόσμον ἐστὶ
 χρυσοῦ καὶ λίθου — σκῆνος δ' ἐθέλει μὴ ῥιγέειν, μηδὲ
 γυμνοῖν εἶναι, χάριν εὐπρεπείας, ἀλλὰ δ' ὀδύνης χρήζει. 64.
 Democritus. κτήνη μὲν ἐγγίνεαι ἢ τῷ σκηνῷ εὐσθύνει· ἀν-
 θρώπων δὲ ἢ τῷ ἡθεὶς εὐπρεπείᾳ. Democratis sentent. ψυ-
 χῆς μὲν τελειότης σκῆνος μοχθηρίαν ὀρεῖ· σώματος δὲ ἰσχύς
 αὐτοῦ λογισμῷ ψυχῇ ἐδὲν ἀμύνει τήσιν. ὁ τὰ ψυχῆς ἀ-
 γαθὰ ἐρέουσιν, τὰ δεινότερα ἐρέεται· ὁ τὰ σκῆνος, τὰ ἀν-
 θρώπων. Plato Axiocho cit. Aeschin. Socrat. Dial.
 III. 5. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἴσμεν ψυχὴν, ζωὴν ἀθάνατον ἐν θνη-
 τῷ κατεργασμένον φρεσὶν· τὸ δὲ σκῆνος πρὸς κακὸν περιήρμοσεν
 ἢ φύσιν. Timaeo p. 1093. D. ὅς τ' ἄλλα μέρη τῆς
 ψυχῆς καὶ τὰ σώματος ὑπηρετοῦν αὐτῷ, καθάπερ ὑπ' αὐ-
 τῷ τὸ σκῆνος ἀπαντες. p. 1094. D. τρέφεται δὲ τὸ σκῆ-
 νος τῶν ἐκτερίων ζωῶν καὶ συνίστηται — E. διασπέρμενον τὸ
 σκῆνος. p. 1096. A. ὅς γὰρ φύσις οἷον ὄργανον ἀμύδαστο
 τὸ σκῆνος, ὑπακῶν τε ἵμιν καὶ ἰσαρμόνισι ταῖς τῶν βίων
 ὑποθέσει — μετενδυμέναι τῶν ψυχῶν τῶν μὲν διελῶν
 εἰς γυναῖκα σκῆνα ποτ' ὑβριν ἐκδιδόμενα. Hippocrates de

Corde. τοῖς ἀνδράσι τὸ σκῆνος. & Aphor. ἀπολιπῶ-
 σα ἢ ψυχὴ τὸ τῷ σώματος σκῆνος. de Anatom. φλέψ
 μεγάλη, δὲ ἥς ὅλον τὸ σκῆνος τρέφεται. Nicander saepis-
 sime hac voce utitur. Aretaeus Cappadox de Cur-
 rat. Phrenit. 1. τὸ ξύμπαν σκῆνος. de cur. Apoplex.
 4. bis. 6. ὅλη τῷ σκηνῷ. de morbis acutis II. 7. ψυ-
 χρὸς τὸ πᾶν σκῆνος. 8. ἔρηρ τὸ σκῆνος. de morbis. Chron.
 I. 3. 5. 6. 7. 8. 14. II. 1. 2. 3. 7. 12. 13. de Cur.
 Chron. II. 6, 13. Longinus 32. καὶ παρὰ Ξενοφῶντι
 ἢ τ' ἀνθρωπίνῃ σκηνῷ ἀνατολὴ πομπικῶς, καὶ ἔτι μᾶλλον
 ἀναζωγραφίται θείας παρὰ πλάτωνι. Aelianus A. N. V.
 3. ἀχρεῖον δὲ εἶναι τὸ λοιπὸν τῷ ζωῶ σκηνῷ. IX. 33. αὐ-
 τὸς δὲ ἀμύχρα τινι καὶ θείᾳ δυνάμει ἀπιδάκε τῷ σκηνῷ τὴν
 κεφαλὴν, καὶ τὴν ζήτην ἀνέστησε. Sap. IX. 15.

ἔχομεν] scil. ἀποκειμένην. 2. Tim. IV. 8.
 2. ἐπενδύσασθαι] Plut. Pelopid. p. 283. D. ἐσθῆ-
 τας ἐπενδεδυμένοι γυναικείας τοῖς θάραξιν.

3. Plato Gorgia p. 356. D. cit. Plut. ad Apol-
 lon. ἀμπεχομένοι γὰρ, ἔφη, οἱ κρινόμενοι κρίνονται. πολλοὶ
 μὲν ἐν ἴσως, ἢ δ' ὅς, πονηρὰς ψυχῆς ἔχοντες ἡμφισπομένοι
 εἰς τὰ σώματά τε καλὰ, καὶ γίνη, καὶ πλάττες — E.
 ἔπειτα γυμνὸς κριτὴς ἀπάντων τέτων, τιθέντας γὰρ διὰ
 κρίνεσθαι. Cratylus p. 277. C. ὅτι ἡ ψυχὴ γυμνὴ τῷ σώ-
 ματος παρ' ἐκείνου ἀπέρχεται. Maximus Tyr. XIII. 5.
 ἢ μὲν ἐν ἀγαθῇ ψυχῇ, καὶ διαπεποιημένη, καὶ ἰσχυρῆς,
 ἀμύχρα, καὶ ὡς τάχιστα ἐφίται γυμνωθῆναι. Aelian. A.
 N. XI. 39. τῷ δὲ βίῃ ἀπελθόντα — καὶ ἀποδυσάμε-
 νον τὸ σῶμα, καὶ ψυχὴν γεγεννημένον γυμνὴν [ἱερακὰ] Tar-
 gum in Job. XXXVIII. 14. Sicut vestimentum.
 Corpus illorum absque anima sua, sicut vestimen-
 tum inane. Opponit vestitos, die Iudicii supersti-
 tes, nudis i. e. ante illum diem mortuis.

εἴγε] Lucian. εἴγε ἐκείνος ἐστὶ, si modo. Jupit.
 Tragoed. 36. εἴγε ἀκούσι. modo audiant. Versio
 Vulg. Si tamen. Aelian. V. H. XII. 25. διαφέρει δὲ
 A a 3

καὶ εὐρεθισόμεθα. Καὶ ὧς οἱ ὅντες ἐν τῷ σκίνει στενάζομεν βαρέμενοι ἐφ' ᾧ ἔβρομεν ἐκ- 4
 δύσασθαι, ἀλλ' ἐπειδύσασθαι, ἵνα καταποῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῷ ζῶντι. Ὁ δὲ κατερ- 5
 γασάμεν ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τῆτο, Θεός· ὁ καὶ δεῖς ἡμῖν τὸ ἀρραβῶνα τῆς πνεύματι.
 Θαρρύνει ἐν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημῶντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημῶμεν ἀπὸ τῆς 6
 Κυρίου. (Διὰ πίστεως ὧς περιπατοῦμεν, ἔσται εἶδος.) Θαρρῶμεν δὲ, καὶ εὐδοκῶμεν 7
 μᾶλλον ἐκδημῶσαι ἐκ τῆς σαρκὸς, καὶ ἐκδημῶσαι πρὸς τὴν Κυρίον. Διὸ καὶ φιλοτιμῶμε- 8
 θα, εἴτε ἐκδημῶντες, εἴτε ἐκδημῶντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. Τὴς ὧς πάντας ἡμᾶς φα- 9
 νερωθῆναι δεῖ ἐμπροσθεν τοῦ βήματός τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσωμεν ἕκαστος τὰ ἀφ' 10
 τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἐπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν. Εἰδότες ἐν τῷ φόβῳ τοῦ 11
 Κυρίου, ἀνθρώπου πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσε-

σιν

4. αἰ.] — 37.

σκήνει] + τούτω CDFG. 31. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Chrysostomus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius.
 βαρέμενοι] βαρύνενοι FG. Theophylactus.

ἐφ' ᾧ] ἐπειδὴ 7. a prima manu. 20. a prima manu. Editio Erasmi, Stephani, Bogardi, Oecumenius: ἐφ' ᾧ ἀντὶ
 τοῦ ἐπειδὴ. ἐκδύσασθαι] ἐκδύσασθαι 3. θνητὸν] + τούτω FG.

5. κατεργασάμεν] κατεργαζόμεν DEG Versio Vulg. Irenaeus, Hilarius.

τούτω] + καὶ χρίσας ἡμᾶς G. 9. ex. l. 21.

6. ἐκδημῶντες] ἐκδημῶντες G.

ἀπὸ] ὑπὸ FG.

7. περιπατοῦμεν] + καὶ G. Versio Vulg. Syr.

ἐκ] — 3. ἀπὸ 37.

κύριον] θεὸν D. Clemens Al. Strom. IV. p. 640.

ἐκδημῶντες, εἴτε ἐκδημῶντες] ἐκδημῶντες, εἴτε ἐκδημῶντες 3. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Clemens Str. IV. Tertul-
 lianus de resurr. 43. Lucifer. Origenes in Ro. VIII. 38. probante J. A. Bengelio.

10. τοῦ βήματος] — 4. a prima manu.

τὰ] ἃ D a prima manu. FG.

ἀφ' ἧς] ἰδία Editio Complut.

22. Editio Plantin. Genev. Versio Vulg. Origenes π. ἀρχ. 3. p. 133. in Je-
 rem. H. 19. in Plal. X. 5. in Levit. H. 9. in Ezech. H. 1. in Matth. H. 27. in Rom. VIII. 23. Damasce-
 nus in l. Ambrosius ad Virg. & ad Laplam. Rufinus apud Hieron. II. Cyprianus Tr. 49. 80. Lucifer II. Pelagius
 ad Petr. Diac. 3. Gennadius de Dogm. eccl. 76. Augustinus saepe. Julianus oper. Imperf. I. 96. III. 109. VI.
 31. probante H. Grotio, & J. Millio prol. 473. Notandum vero, Origenem, Damasceum, & Augustinum alibi,
 nec raro legere ἀφ' ἧς.

πρὸς ᾧ] — D a prima manu. FG.

ἃ] δὲ 20. 47. Editio Erasmi, Ald. Bogardi, Oecumenius. probante T. Beza.

κακόν] φάλοσ C 17. 23. 37. 39. Origenes de Orat. 17. πρὶ ἀρχ. γ. 4. in Matth. XVI. 17. in Jerem. H. 19.
 Eusebius P. XII. 6. Ephrem p. 320. Athanasius de Incarn. bis. Epiphanius H. 66. Basilus ad Letoium & in
 Plal. XXXVII. Nyssenus admon. & in Matth. I. 7. Cyrillus in Jo. p. 83. 174. de Ador. p. 494. 617. in Esaj. p.
 11. 336. 34. 398. in Nahum. 478. in Zachar. 799. in Malach. 824. Act. Eph. V. bis. Antonius S. 157. Da-
 masceus i. α. 15. Maximus ad Georg. Justinianus ad Menan. c. Origenem. interpretamentum. Sophocl. Oedip.

μοι καὶ τέτων, εἴγε Ρωμαῖός εἰμι. Gal. III. 4.

4. Statius Theb. X. 938. Sed membra virum
 terrena relinquunt, Exiitque animus. Macrobius
 in fonn. Scip. initio. Cum Plato a quodam vitae
 reddito, quam reliquisse videbatur, indicari faci-
 ciat, qui sit exutarum corporibus Status anima-
 rum. Artemidorus IV. 32. ὁ οὖν δόξας τὸ ἰμῶτιον ἐρ-
 ρῶγος ἔχειν, εὐκρίτως ἐπράθη — ὥσπερ γὰρ αὐτῷ τὸ ἰμῶ-
 τιον, ἔτω καὶ τῇ ψυχῇ αὐτὸ τὸ σῶμα περιέκειτο. An-
 thol. III. 12. 45. ἐς ἐρανίας γὰρ ἀταρπὲς ψυχὴ παπλιά-
 νει σῶμα ἀποδυσαμένη.

6. ἐκδημῶντες] Thucyd. I. 70. ἀποδημηταὶ πρὸς ἐν-
 δημωτάτας. Artemidorus II. 8. ὁ κεραιὸς τὰς μὲν ἀπο-
 δημῶς εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανάγει, τὰς δὲ ἐκδημῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ
 κατέχει. Hesiodus Oper. & Dies. 223. οἱ δὲ δίκας ξεί-
 νοισι καὶ ἐκδημῶσι διδῶσι ἰδέας. Aeschines in Tim.
 μηδὲ ἀρξάτω ἀρχὴν μηδεμίαν, μήτ' ἐκδημον, μήτ' ὑπερό-
 ριον. Dionys. Hal. A. V. 55. αὐταὶ γίνονται πρὸς τὸν
 ἐκδημῶντα τῶν ὑπᾶτων. ἐκδημος, ὁ μὴ ἀποδημῶν
 ἐκδημῶς δὲ, ὁ ἐκδημῶν ξένος. Galenus I. 1. Epidem.
 Hippocr. l. de aeris locis & aquis, distinguit mor-
 bos ἐκδημῶς & ἐκδημῶς, illi loco quasi innati sunt,
 hi certo tempore illum infestant. Gemara Moed
 Katon f. 8c. eum qui terrena magis curat quam
 coelestia, vocat indigenam עֲבֵדָא in terra, & ad-
 venam עֲבֵדָא in coelo.

7. ἐ δὲ εἶδες] Jo. V. 37.

8. Plat. Apol. ἀποδημία ὁ θάνατος. Cic. Tuscul. I.
 mors emigratio est. Vellejus I. Migrare magis quam
 mori. Hilarius. Optant excedere de corpore, ut
 requiescant usque ad diem resurrectionis sub altare
 Dei. Tertullianus de R. C. Nemo enim peregrin-
 ans a corpore statim immoratur penes dominum.

9. Tria tempora Paulus distinguit: primo vesti-
 ti fumus corpore, & in hac terra habitamus; se-
 cundo nudi deposito corpore & exuta veste dor-
 mimus, expectantes iudicium & resurrectionem;
 tertio resurgimus, & iudicio sistimur. comm. 10.

10. τὰ διὰ τῆς σαρκὸς] Xenophon. de Socrate IV.
 ὅστις ἐν ἀρχῇται ὑπὸ τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν. Aelia-
 nus A. N. V. 26. μυμηλότατον ἐστὶ ζῶον ὁ πῖθκος,
 καὶ πᾶν ὅ, τι ἀν' ἐκδιδύχης τῶν διὰ τῆς σαρκὸς πρᾶττε-
 μένων, ὅτε εἴεται.

11. πείθομαι] Gal. I. 10. Plato Gorgia. ἐγὼ μὲν
 εἰ, ὃ καλλίκλεις, ὑπὸ τέτων τῶν λόγων πέπεισμαι, καὶ
 σκοπῶ, ὅπως ἀποφανεῖμαι τῷ κριτῇ ὡς ὑγιεστάτην ἔχων τὴν
 ψυχὴν χαίρειν ἐν εἰσας τὰς τιμὰς τὰς τῶν πολλῶν ἀνθρώ-
 πων, τὴν ἀλήθειαν σκοπῶν πειράσομαι τῷ ὄντι, ὡς ἂν δύνα-
 μαι, βέλτερος ἂν καὶ ζῇ, καὶ, ἐπειδὴν ἀποθῆσω, ἀποθῆσ-
 κειν. Παρακαλῶ δὲ καὶ τὸς ἄλλους πάντας ἀνθρώπους καθ'
 ὅσον δύναμαι.

12. ἔχῃτε] Scilicet καύχημα. ut Rom. IV. 2.

15.

12 σιν ὑμῶν *ωφανεσῶν*. Οὐ γὰρ πάλιν αὐτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόν-
 13 τες ὑμῖν καυχήματ^Θ ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ
 14 οὐ καρδίᾳ. Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ· εἴτε σωφρονούμεν, ὑμῖν. Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ
 15 Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς· Κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ
 16 πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι αὐτοῖς ζῶσιν, ἀλ-
 17 λά τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν
 18 ἢ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν καὶ σάρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν.
 19 Ὡστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καὶ κατὰ τὰς ἐξουσίας τοῦ Θεοῦ καταλλάσσεται ἡμᾶς αὐτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 καὶ δόντ^Θ ἡμῖν ἢ ἀφρονίαν ἢ καταλλαγῆς· Ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον κατ-

αλ-

Сгг. сх. τῷ χρῆσθ^Ω ἐκινῶν ὁ φαῦλ^Θ, — τὰ ἀγαθὰ δὲ ἐκινῶν ὁ κακός, τῷ καλῷ δὲ ὁ αἰχρὸς ὁ δυσσεύδης, *Suidas*. φαῦ-
 λος εἰρηται σχεδὸν ὑπὸ πάντων τῶν ῥητόρων τὸ κακόν.

11. κυρί^Ω] *θεοῦ Versio Syra posterior*, & edita in margine.
 πειθόμεν^Ω] πειθόμεν 23. 46. Schol. Cod. 20. & apud *Oecumenium*. συμβαλλῶς καὶ παραίνεσις τὸ πειθόμεν. διὸ &
 διὰ τοῦ μακροῦ μ. γραπτέον. ἐλπίζω^Ω] ἐλπίζομεν 10. Editio *Colinaei*. probante T. Beza. καὶ] — 3.
 12. γ^Ω] — CD a prima manu. FG. 10. 39. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Chrysostomus*, *Theodoretus*, *Hilarius*,
 probante *J. Millio* prol. 883. καυχήματ^Θ] καυχώσεως 30. 38. 48. Editio *Complut.* *Genev.* *Plantin.*
 τοὺς] αὐτοὺς D a prima manu. E.
 οὐ posterior] οὐκ ἐν D a prima manu. FG. Versio *Vulg.* Syr. *Clemens* paed. III. 2. *Hilarius*, μὲν 31. *Theo-*
doretus. μὴ ἐν 37.
 14. χρῆσθ^Ω] *θεοῦ C.* ut videtur. 39. 42. 46. Versio *Syra posterior*. *Chrysostomus*, *Theophylactus*.
 15. εἰ] — C ex emendatione. D a prima manu. EFG 2. 3. 5. 10. 11. 14. 26. 30. 33. 36. 41. 42. 46. 47.
Versio Syr. utraque, *Aethiop.* *Chrysostomus* MS. in Gen. H. 34. *Theodoretus*, *Athanasius* de Incarn. Verbi. *D.*
masceus. probante *J. Millio* prol. 748. καὶ prius] + γὰρ χρῆσθ^Ω 4. ex emendatione.
 ἀπέθανον posterior] + χρῆσθ^Ω G 21. 38. Versio *Vulg.*
 αὐτῶν] πάντων 14. 18. 20. 22. 29. 30. 32. 41. 44. 47. *Oecumenius*. + πάντων 42.
 16. ὥστε] + καὶ 37. 47. 49.
 εἰ δὲ καὶ] εἰ & C ex emendatione. D a prima manu. 39. καὶ εἰ FG. Versio *Vulg.* *Hilarius*, *Pelagius*.
 κατὰ σάρκα χρῆσθ^Ω] χρῆσθ^Ω κατὰ σάρκα D a prima manu, ἀλλὰ] + καὶ 38. Editio *Complut.* *Genev.* *Plant.*
 γινώσκω^Ω] + κατὰ σάρκα D a prima manu. EFG. 17. γίνεσθ^Ω] γίνεσθ^Ω FG 2. 4. 26.
 καὶ τὰ πάντα] τὰ πάντα καὶ 2. 4. 26. 46. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* Versio *Vulg.* Syr. *Athanasius*.
 ad Afros. c. Arian. 3. & apud *Theodoret.* H. E. p. 544. *Cyrillus* de Ador. p. 611. *Glaphyr.* 3. *Theodoretus*,
Dial. c. *Marcion.* p. 65. *Theophylactus*, *Naxianz.* in nativ. Christi & in novam Dominic.
 τὰ πάντα] — CD a prima manu. FG. Versio *Copt.* *Aethiop.* Codices *Latini*. *Clemens* Strom. III. p. 529.
Cyrillus c. *Julian.* 246. in Jo. p. 135. *Nyssenius* c. *Eunom.* IV. *Augustinus*, *Tertullianus*. probante *J. Millio*
 prol. 1290. 2 πάντα ad πάντα] — Versio Syr. 18. τοῦ] — D a prima manu. G.
 Ἰησοῦ] — CD a prima manu. FG 17. 31. 39. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Syra* utraque, *Aethiop.* *Copt.*
Augustinus, *Tertullianus*, *Chrysostomus*.
 ὅτι] + ὁ FG. — Beza in annot. Edit. 5. ἥν] — 1.

15. *Omnes mortui sumus.* Prior vita, quam nobis vivebamus, finem habet: Incipit jam nova periodus, nova vita, quam Christo debemus.

16. *Pseudopostoli gloriabantur*, se Christi agnatos & auditores fuisse. 1. *Cor.* I. 12. Quibus Paulus respondet, cognationem solam nihil prodesse. *Jo.* VII. 5. *Matth.* XII. 50. XXII. 16. Et Christum non humilem esse, qualis fuit Judaeus, Judaeos docens, circumciscus, jacens in praesepio, pauper, contemptus, cruci denique affixus: Sed exaltatum super omnes, omnium hominum nationumque communem Servatorem & justissimum Judicem.

17. *Gal.* VI. 15. *Jer.* XXXI. 22. *Bereſchith* R. XXXIX. 14. Dixit R. Barachia: Deus Gen. XII. 2. non dicit Abrahamo: ponam vel constituam te, sed: faciam te gentem magnam, quia ego te facio creaturam novam, Cresce & multiplica te. & 21. ad Gen. XII. 5. animae, quas fecerunt in Charan. Dixit R. Eliezer f. Simra: Si omnes venientes in mundum congregarentur ad creandum vel unam muscam, non possent animam illi inspergere; & tu dicis, animae quas fecerunt. Verum hi sunt profelyti, qui profelyti facti sunt. Si vero ita est, cur dicit: Fecerunt? Ut te doceret, eum qui adducit peregrinum & illum facit profelytum, esse ac si eum crearet. & LXXXIV.

2. *Schemoth* R. III. ad Exod. IV. 12. & docebo te. R. Simeon dixit: Creabo te creaturam novam, h. e. faciam te alium hominem, quemadmodum mulier, quae concipit & parit. *Vajkræ* R. XXX. ad Psal. CII. 19. *populus* creatus — nam Deus S. B. creabit ipsos creaturam novam. & R. *Salomo* 21. qui fiet creatura nova, ut egre- diatur ex servitute in libertatem, & ex tenebris in lucem magnam. *Polybius* IV. 2. *μάλις* δὲ ἐπὶ τῶν ἡρξάμεθα τῶν καιρῶν, διὰ τὸ καὶ τὴν τύχην ὡσανεί κικαινοποιήκηναι πάντα τὰ κατὰ τὴν οἰκυμένην ἐν τοῖς προειρημένοις καιροῖς. *Schir* R. I. 3. discis, omnem qui congregat creaturam unam sub alas majestatis divinae, laudari tanquam si eam creasset, formasset, & figurasset. VII. 2. domum matris meae. Haec est Sinai. Dixit R. Barachia: cur vocant Sinai montem matris meae? quia ibi facti sunt Israelitae, ut infantes unius diei. 5. ibi te enixa est mater tua — dixit R. Barachia — quantos dolores exaltavit propter te! & nunc creatus es creatura nova. *Midrasch Thehillim* CII. 19. Dixit R. Juda f. R. Simonis: haec est generatio Mardochoi, quae creata est creatura nova.

19. *Inf.* XI. 21. ὡς ἔτι. H. *Stephanus* vel illam particulam ὡς vel hanc ἔτι vacare dicendum est. *Plat.* ὡς ἔτι μάλιστα. *Galen.* ὡς ἔτι μαλακώτατα. *Dios-*

αλλάσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμεν^ο αὐτοῖς τὰ ὠφελήματα αὐτῶν, καὶ θέμεν^ο ἐν
ἡμῖν τὸ λόγον τὸ καταλλαγῆς· Ὑπὲρ Χριστῆ ἐν πρεσβεύμεν, ὡς τῷ Θεῷ παρακαλῶν- 20
τ^ο δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστῆ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἀ- 21
μαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεῷ ἐν αὐτῷ.

Συγεργόντες δὲ καὶ παρακαλῶμεν μὴ εἰς κενὸν τὴ χάριν τοῦ Θεοῦ δεῖξασθαι ὑμᾶς. 1
Λέγει γάρ· Καίρῳ δεκτῷ ἐπήκυσά σοι, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβόηθυσά σοι. ἰδοὺ νῦν 2
καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδὲ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ δίδόντες προσκο- 3
πὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ ἀφραγκία· Ἀλλ' ἐν παντὶ συνιτῶντες ἑαυτὰς ὡς Θεοῦ διάκονοι· 4
ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις· Ἐν πληγαῖς, ἐν φυ- 5
λα-

λογιζόμεν^ο] λογισόμεν^ο Editio Erasmi 1. ἀτιζόμεν^ο G.

ἐν posterius] — 2. 18. 20. 26. 30. 32. 41. 44. Editio Erasmi 1. Ald.

ἡμῖν] + τοῦ εὐαγγελίου D a prima manu. E. + εὐαγγελίου FG.

20. καίρ] ἐν ὑπὲρ DEFG. οὐ ὑπὲρ Hilarius. probante J. Millio prol. 474.

εὐν] — D a prima manu. FG. probante J. Millio prol. 474.

δεόμεθα] δεόμενοι D a prima manu. FG.

καταλλάγητε] καταλλάγηται D a prima manu. FG. Versio Syra posterior im margine.

21. γὰρ] — CD a prima manu. FG. Versio Vulg. Copt. Origenes. probante J. Millio prol. 474.

ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν] ἀμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν 3.

ἡμῶν] ὑμῶν Versio Syr.

γινώμεθα] γινώμεθα DE 3. 39. 47. Editio Complut. probante J. A. Bengelio.

δικαιοσύνη Θεοῦ] Θεοῦ δικαιοσύνη 3. 26. Eusebius in Psalm. XXI. 1. Chrysostomus, Theodoretus.

1. καὶ] — 2. 3. 17. 26. 37. 39. Versio Vulg. Theodoretus, Augustinus.

παρακαλοῦμεν] παρακαλοῦντες D a prima manu. EFG.

ὁμᾶς] ἡμᾶς C 4. — D a prima manu.

2. λέγει γὰρ καιρῷ] καιρῷ γὰρ λέγει D a prima manu. EFG. Hilarius.

εὐπρόσδεκτος] δεκτός FG.

+ αὐτοῖς 21. ὑμῶν Editio Genes.

δι' ἡμῶν] — 46.

τῷ] — G.

3ε] — 46.

τοῦ 3ε] — Editio Erasmi 1.

διὸ λέγει· καιρῷ 37.
ἐν] — Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.

corides. ὡς ὅτι πλείον χρόνον. Xenophon Hell. ἐ-
πὶ τῷ φάρμακῳ, ὡς ὅτι ὀκνοῖ μὴ. Eustathius Iacpe.
Dionys. Hal. IX. ἐπιγνῶς ὡς ὅτι ἐν ἰσχύαις ἴσιν. 2.
Tbeff. II. 2.

ἢ καταλλάσσαν] reconciliavit.

20. πρεσβεύομεν] Attionius. πρεσβεύομαι καὶ πρε-
βεύει διαφέρει. πρεσβεύομαι μὲν γὰρ τὸ πέμπει πρέβεις·
πρεσβεύει δὲ τὸ πέμπεσθαι πρεσβυτην οἱ ὀπτικοὶ λέγουσιν
& πρεσβεύονται καὶ πρεσβεύουσι διαφέρει. πρεσβεύονται μὲν
γὰρ οἱ τὰς πρέβεις χειροτονούντες καὶ πέμποντες· πρεσβεύ-
ουσι δὲ οἱ χειροτονούμενοι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν. Attianus
Exp. Al. p. 483. πρεσβεῖαι παρὰ τῶν ἑλλήνων ἐνέτυ-
χον, ὑπὲρ ὅτου μὲν ἑκατοὶ πρεσβεύομενοι, οὐκ ἀναγέγρα-
πται. Xiphilinus in Pompejo, εἰ μὲν πολυμήστορες ἦ-
κοιεν, ὀλίγοι· εἰ δὲ πρεσβεύοντες πολλοί. Aristides T.
2. p. 100. ὁ Προμηθεὺς αἰεὶ πῶς ἀνφιλόφρωνος ἀνίρχεται
πρεσβυτῆς ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων, ἔχ' ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων πεμ-
φθείς, — ἀλλ' αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ. Cicero ap. Macro-
b. Sat. II. 3. ἐὰν ἐπιτύχῃς, περὶ ὑμῶν πρεσβεύσον. Aesch-
ines. κατακελεύοντες ἄρχειν, καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐ-
τῶν. Philostratus p. 520. ἐ γὰρ — ὑπὲρ Συμωναίων
μόνον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀσίας ὅμῳ πάσης ἐπρεσβεύθη. Arri-
anus Exped. Al. 75. 80. 69. ὑπὲρ φιλικῆς πρὸς ἀλέ-
ξανδρον πρεσβεύομενοι ἦσαν. Jof. A. XII. 4. 2. εἰ
πρεσβεύει αὐτῷ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον συγχωροῖ ὑπὲρ τῷ ἔθ-
νῳ. XV. 5. 5. ἐπρεσβεύοντο παρὰ τὸν Ἡρώδη, τὸ μὲν
πρῶτον ὑπὲρ διαλύσεως.

Plato Menexem. καὶ αὐτὸς δέομαι ὑπὲρ ἐκείνων. eo-
rum nomine.

1. εἰς κενὸν] Diodorus S. XIX. 9. τὴν ἔχθραν εἰς κε-
νὸν ἐκ ἰσχύων ἐνδείκνυσθαι.

τὴν χάριν δεῖξασθαι] Plut. Them. p. 125. F. πα-
ρσκευασμένος ἀφ' ὧν μὲν δεῖξασθαι τὴν χάριν ὑμῶν διαλλα-
τομένον.

2. Pefikta R. f. 55. 4. R. Josua Sechanienfis
nomine R. Josuae f. Levi haec proposuit: de Mes-
sa scriptum est Ef. XLIX. 8.

ἐπήκυσα] Lucian. Timon. 34. ἔτος δὲ ὁ πλεῖστος
ἱεμψι δὲ ὁ Ζεὺς, ἱσακῆσας τῶν εὐχῶν.

καιρὸς δεκτός] Seneca Med. III. 7. Meus dies est:
tempore accepto utimur.

3. μωμηθῇ] Hesychius. μωμήσονται, μίμψονται. A-
pollonius Lex. MS. μωμήσονται, οἰοῖ καταπαίξονται·
μῶμος γὰρ ὁ μετὰ ψόγῃ καταπαίγμος· πᾶσαι μωμήσου-
ται, ἔχω δ' ἀχρὶ ἀκριτα θυμῷ. Glossarium N. T. μω-
μηθῇ, ψεχθῇ, ἀποδοκιμασθῇ.

4. ἐν ἀνάγκαις] Inf. XII. 10. Ploim. Enn. VI.

8. 1. ἐν ταῖς ἐναντίαις κινήσει τυχῆς τι καὶ ἀνάγκαις
— οἱ μὴ τυχῆς δαλεύοντες, ἡ ἀνάγκαις, μὴδὲ πάθεισιν
ἰσχυροῖς. Plut. Solon. p. 85. ταῖς τῶν πῶντων ἀνάγκαις.
Nicia p. 537. C. ἐὰν μικρὸν ἐπιτείνωσιν αἱ ἀνάγκαις.

5. ἐν ἀγρυπνίαις] Xenophon. paed. VIII. τῶν μὲν
γὰρ πλατέντων ἐδὲς ἀναγκάζεται ὑφ' ἡδονῆς ἀγρυπνῶν· τῶν
δὲ ἀποβαλλόντων τι ὄψει ἐδὲς ἀνάγκαις καθεύδει ὑπὸ
λύπης. Hell. VII. ὡς δὲ τὴν νύκτα ἀγρυπτήσαν, ἐκάθει-
δον μίχρη πόρῃ τῆς ἡμέρας. Isocrates. μετὰ πο-
σῶν ἀγρυπνῶν καὶ ταλαιπωριῶν. Lucian. D. Mort.

VII. 4. in Terpf. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων ἀγρυπ-
νος ἐκίμην — ταῦτα γὰρ μοι καὶ τῷ ἀποθανεῖν αἰτία γε-
γνηται, ἀγρυπνῶ καὶ φροντίζω.

7. Aelianus V. H. XI. 9. Σκυπῖον — ἀσπίδα αὐ-
τῷ τινα ἐπιδείξαντος εὐκαιοσμημῆν, εἶπα· ἀλλὰ τὸν γε
Ῥωμαῖον ἀνδρα προσήκει ἐν τῇ δεξιᾷ τὰς ἰλίδας ἔχειν,
ἀλλ' ἔκ ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

8. δυσφημίας] Aristides T. 2. p. 482. τὸ ἐναντίον
τῇ εὐφημίᾳ δυσφημία. κατὰ δυσφημίας ψόγος γίνεσθαι,
ὅταν τὰ κακῶς πετραγμένα ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἐξαγ-
γίλλεται.

9. Acl. XIV. 19. Luc. XXIII. 16.

10. πάντα κατέχοντες] Aelian. V. H. VII. 1. κατ-
έχον τὴν ἀρχὴν. XII. 8. κατασχὼν ἢ τὴν ἀρχὴν. Dio-
nyf. Hal. I. ἡ δὲ Μηδικὴ κατεβόσα τὴν ἀσσυρίαν —
χρῆνον ὁ πολὺν κατέσχευ. Lucianus Macrobi. 12. ἐκτί-
σατο τὴν περὶ Πύργου ἀρχὴν, καὶ κατέσχευ. Cic. ad
fa-

6 λακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηθείαις· Ἐν ἀγνόητι, ἐν
 γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ αὐτοακρίτου·
 7 Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεῷ, διὰ τοῦ ὅπλων τοῦ δικαιοσύνης τοῦ δεξιῶν καὶ
 8 θρησκευτῶν· διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάτοι, καὶ ἀπλάτοι·
 9 Ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ὑπεγνωσκόμενοι ὡς συνεπίσκοπτοι, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν ὡς παιδευόμε-
 10 νοι, καὶ μὴ θανατούμενοι· Ὡς λυπούμενοι, αἰεὶ δὲ χαίροντες ὡς πτωχοὶ, πολλὰς δὲ
 11 πλεγματίζοντες ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες. Τὸ σῶμα ἡμῶν ἀνάγει πρὸς
 12 ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτῃ. Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν· στενοχωρεῖσθε
 13 δὲ ἐν τοῖς σπλάγχθοις ὑμῶν. Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμοσίαν, ὡς τέκνοις λέγω· Πρατύν-
 14 θητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνο-
 μίας;

[ἀκαταστασία] + ἡμῶν DEFG. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Theodoretus, Chrysostomus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, Augustinus.

4. συνισάντες] συνισάντες CD a prima manu. FG. Clemens Str. I. p. 318. Cyrillus Act. Eph. 1. συνισά-
 νοντες 31. Editio Colinaei, Damascenus.

στενοχωρίας] + ἐν διωγμοῖς 23. in ora.

6. ἀγνόητι] Schol. 19. & ap. Oecumenium. τὸ ἀγνόησι ἀγνοία ἐστίν, οὐχ ἀγνοία, quia nimirum sequitur ἐν γνώσει, καὶ γνώσει] — 32. μακροθυμίας] μακροθυμίας 7. 49. Editio Erasmi 1 Ald.

7. δυνάμει] + πνεύματι 47.

9. καὶ primum] + καὶ 41.

ὡς παιδευόμενοι, [ἐ] μὴ θανατούμενοι] — 43.

10. καὶ] + τὰ 31.

πεπλάτῃται] πεπλάτῃται 2. 4. Editio Erasmi, Haultini.

13. δὲ αὐτὴν] αὐτὴν δὲ 4.

ὑμεῖς] ὑμεῖς G.

ἀπίστοις] μητιὰ ἀπίστον (i. e. μετὰ ἀπίστον) FG.

δικαιοσύνη καὶ ἀνομία] δικαιοσύνης μετὰ ἀνομίας FG.

8. δυσφημίας καὶ εὐφημίας] εὐφημίας καὶ δυσφημίας 37.

ἰδοὺ] ἐπεὶ FG.

παιδευόμενοι] παιδαγωγούμενοι D a prima manu. FG. Hilarius.

11. ὑμᾶς] + ὧ FG. Versio Vulg. Theophylactus.

12. δὲ] — C.

τέκνοις] + ὑμῶν 35.

14. καὶ] καὶ μὴ FG. Hilarius.

δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας D a prima manu. E.

famil. IV. 7. ei, penes quem est potestas — is qui tenet Rempublicam. 13. ipsius nimirum, qui plurimum potest. 3. qui omnia tenet V. 6. hic, cujus in potestate sumus. 10. ipse qui plurimum potest VII. 28. in eo in cujus potestate omnia sunt. IX. 16. de illo autem, quem penes est omnis potestas. XIII. 9. quod in unius potestate erant omnia. ad Attic. II. 22. De Republica nihil habeo ad te scribere, nisi summum odium omnium hominum in eos, qui tenent omnia. in Verrem IV. 63. impe-
 17. Principatum Galliae obtinere. 2. Theff. II. 7.

Philosofrat. Apollon. V. p. 105. ἴδον, φησιν, Ἰν-
 δὺς Βραχυμήνας οἰκόντας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐκ ἐπ' αὐτῆς
 καὶ ἀπειχίσαντες τῆς πόλεως αἰτίωμενοι βία πρὸς τὴν κατέ-
 χοντος κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἡγεμόνος. Caes. de B. G. I.
 17. Principatum Galliae obtinere. 2. Theff. II. 7.

Philosofrat. Apollon. V. p. 105. ἴδον, φησιν, Ἰν-
 δὺς Βραχυμήνας οἰκόντας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐκ ἐπ' αὐτῆς
 καὶ ἀπειχίσαντες τῆς πόλεως αἰτίωμενοι βία πρὸς τὴν κατέ-
 χοντος κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἡγεμόνος. Caes. de B. G. I.
 17. Principatum Galliae obtinere. 2. Theff. II. 7.

12. στενοχωρεῖσθε] Arrianus Epict. I. 25. σὺ σαυ-
 τῷ στενοχωρίαν παρέχεις, σὺ σαυτὸν θλίβεις — καθόλου
 γὰρ ἐκείνη μένουντο, ὅτι ἑαυτὰς θλίβοιεν, ἑαυτὰς στενοχω-
 ρέμεν. Achmet. 76. εἰς τις ἰδὴ, ὅτι εὐρίσκεται καὶ ἐξαυ-
 γεται σφίσι τὰ στήθη αὐτῶν — μεταδοτικός ἐστὶ καὶ πλε-
 τοῦτος — εἰς δὲ τις ἰδὴ, ὅτι τὰ στήθη αὐτῶν ἐξανέστησαν

καὶ ἐσμεκρύνθησαν — φειδωλὸς γινώσκειται.

Eodem animo estote erga me, quo ego erga vos. Nolite officio vestro deesse. Nostis quantopere vos amem.

14. ἐτεροζυγοῦντες] Levit. XIX. 19 Deut. XXII.
 9. οἱ O. ἐτεροζυγον, διάφορον, κίβδηλον Sym-
 machus ἀνομοιογενεῖς vertunt. opponuntur ἐτεροζυγα.
 Ovidius Epist. Heroid. IX. 29. Quam male inae-
 quales veniunt ad aratra iuveni! — Si qua volēs
 apte nubere, nube pari. Plut. Cimon. p. 489. C.
 παρακαλῶν μήτε τὴν ἐλλάδα χαλῆν, μήτε τὴν πόλιν ἐτε-
 ροζυγα περιιδεῖν γεγεννημένην. Lucian. Lexiphane. 3.
 Schol. κρῖσασαι ἀπὸ μέρους ἑκατέρω κατὰ ἐτεροζυγίαν τὰς
 ἀνδριάνας. Phocylides 13. σαρμῶν μὴ κρῖναι ἐτεροζυγον,
 ἀλλ' ἴσοι ἔλκειν. Theodoret. μὴ μιμνήσασθε τὰς ἐτέρας ἐν-
 νεύοντας βόας, καὶ τὸν ζυγὸν κλίνοντας, τὴν τῶν ἀπίστον ἀ-
 πάτην τῆς ἡμετέρας προτιμῶντες διδασκαλίαν. Hesychius.
 ἐτεροζυγοί, οἱ μὴ συζυγῆντες. Nonnus Dionys. X. χερ-
 σὶ συναποτρίμναι ἐτεροζυγον ἀμύια πιεῖον Διχαδὴν συνέρ-
 γων ἀρρήτοτα δάκτυλα θεσμῶν. XII. κύρβας ἀρμονίης ἐτε-
 ροζυγας. XIV. διδύμης στρατῆς ἐτεροζυγὶ παλῶν. XVIII.
 ἵπτατο κυκάνην πτερόγαν ἐτεροζυγὶ παλῶν Λαίλαπας αἰ-
 δύσσεσσα. XXXIII. νηχομένων πτερόγαν ἐτεροζυγὶ σύρ-
 δρομος ἄλκω. XXXVII. ἀνδρὰ παλινδύκτον ἄγων ἐτερο-
 ζυγὶ παλῶν ἔλκων ἐλκομένου τε. Aristoteles Phys. II.
 6. ὥσπερ ἐφ' ἡ Πρώταρχος, εὐτυχεῖς εἶναι τὴν λίθος, ἐξ ἧς
 οἱ βωμοί, ἐπὶ τιμῶνται· οἱ δὲ ἐμύζυγες αὐτῶν καταπα-
 τῶνται. Pollux VI. 156. καὶ Πλάτων ἐμύζυγον καὶ ἐ-
 μύζυγα ἔπειν. Heliodor. II. 2. εἴθε ἐν κακίαις παρεφί-
 ροντο τῷ εὐθείῳ, οἷα δὲ ἀπειρά τὴν εἰρησίαν ἐχ' ἐμύζυγοντες.
 Aristoteles I. 13. εἰ δὲ δίκαιον, ἡμᾶς τὴν ἐμύζυγον πα-
 ραδίδωμι τῷ τυχεῖ διὰ σωτηρίας, ὡς ἔφη, πολὺ γὰρ
 μάλλον δίκαιοτερον σὲ τῷ παιδὶ κινδυνεύοντι παρακαρῆσαι
 τῆς παλακίδος. II. 11. καὶ νῦν τῆς τε πόλεως ἐδὲν ἤττον
 ἐγώ, καὶ ὁ τῆς ἐμύζυγος προσετίθει μοι πόθος. Anthol.
 IV. 27. 17. καὶ ἐμύζυγες μέθην ἐλέγχουσαν δαδάλου. Stra-
 bo VI. p. 288. σαρδάνια ὑποδάμνουν ἄζυγα, τὸ μὲν δι-
 ψηλόν, τὸ δὲ ταπεινόν. Philo de Creat. Principis T. 28

μία; τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς ~Βελιάλ; 15
 Ἡ τίς μερὶς πίστεως ~ἀπίστεως; Τίς δὲ συγκατάθεσις ναφ̄ Θεοῦ ~εὐδάλων; ὑμῖς 16
 γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντες ~καθὼς εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμωσέπα- 17
 τήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐ- 17
 τῶν, καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος ~καὶ ἀκαθάρτε μὴ ἀπείσθε· καὶ γὰρ εἰσδέξομαι ὑ-
 μᾶς. Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει 18
 Κύριος ~παντοκράτωρ.

Τ Αὐτὰς ἔν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρῶς μὲν ἑαυτοὺς ἀπὸ πα- 1
 τὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ὅπως τελευτῶντες ἀγιοσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Χαρήσα- 2
 τε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. Οὐ πρὸς κα- 3
 τάκρισιν λέγω· προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συ-
 ζῆν.

~Βελίαρ

τίς δὲ] ἢ τις CDEFG 31. 37. 39. Versio Syr. Copt. Vulg. Origenes in Jerem. I. Hilarius. καὶ τίς Cyrill.
 Glaph. p. 149. φωτὶ] φῶτος ἢ D a prima manu.

15. συμφώνησις] προσφώνησις 37.

Βελιάλ] Βελίαν DE 20. 21. 37. 45. 47. Carmina Sibyll. III. Tertullianus, Hieronymus in Eph. IV. 27. licet plurimi pro Belial corrupte in Apostolo Belian legant. Βελιάλ FG. Versio Latina Cod. D. & E. Versio Syra posterior, Graece in margine. Βελίαρ C 1. 2. 3. 4. 7. 14. 18. 19. 22. 23. 26. 30. 37. 41. 43. 44. 46. Editio Erasmus, Colinaei, Stephani, Bengelii, Bogardi. Versio Copt. Syra posterior, Aethiop. Testamentum XII. patriarch. Canon. Apoc. 45. Clemens Strom. III. 8. p. 539. Origenes in Jo. VIII. 23. XIII. 30. 33. de Orat. 14. Pseudo-Juvenius Q. 82. Alexander apud Socratem, Theodoretum, & Gelasium, Patres Synodi Sardicensis, Nysse- nus in Ecclef. 7. & c. Eunom. 2. Nazianzenus in Cyprian, Pseudo-Ignatius, ad Ephes. 16. Basilii c. Eunom. I. Eth. 2. de Bapt. I. & II. 7. Chrysostomus, Theodoretus, Cyrillus. Dial. c. Marcionit. p. 74. Ephrem. T. I. 27. T. 2. 78. T. VI. p. 260. Basilii Seleuc. H. 26. Damasceus, Oecumenius, Theophylactus, Andreas in Apoc. XX. 3. & in Patapium. Theodorus Studites Carm. 96. Canon. 61. Concilii Quini-Sexti. & Nicen. 2. A. VIII. extr. Procopius in Esaj. V. 20. Martini Papae I. Epist. 13. Varinus in Lexico. Synodus Hieros. A. 1672, celebrata. 16. ὑμῖς] ἡμεῖς D 6. 10. 17. 23. 31. 39. Versio Copt. Origenes.

ἐς] ἔσμεν iidem.

ὁ Θεός] — Versio Syr. probante F. Millio prol. 1254.

αὐτῶν] αὐτοῖς G.

17. ἐξέλθετε] ἐξέλθατε CFG. Damasceus.

ἀπίστεως] ἀπείσθε 37. 43.

1. ἀγαπητοί] ἀδελφοί 39. Versio Aethiop.

καὶ πνεύματος,] Comma tollit Augustinus de D. C. III. 2. Hilarius.

ἀγιοσύνην] δικαιοσύνην 43. ἀγιοσύνη Editio Colinaei, Bogardi.

καθὼς εἶπεν] λέγει γὰρ D a prima manu. EFG.

οἱ] — 37.

μοι] με C 17. 37. Damasceus.

λέγει κύριος] — 4. a prima manu.

18. ὑμῖν] — 38.

p. 369, 4. ad Levit. XIX. 19. λείκεται δὲ — κατὰ μοιχῶν πρὸς ἑμφασιν τραυτέραν, τῇ μὴ διὐλλοτρίοις γάμοις ἐφεβρεῖν — ὁ γὰρ τὰς ἐν ἀλόγοις ζώοις ἐτερογενῶν ὀχλείας ἀπηγορευκώς, εἰκοι πέρρωθεν ἀνακοπὴν μοιχῶν ἀπεργάσασθαι. Calurnius Decl. 29. ne pecora quidem jugum nisi paria succedunt. Photius Ep. 155. ὅπερ ἡρώτησας, τί ἐστὶν. Μὴ ἐτεροζυγῶντες τοῖς ἀπίστοις διττὴν οἰμωγὴν τὴν ἑνοίαν ἔχει. Ἡ ὅτι καὶ διὐ ἡμᾶς ἐτερορρεπῶς ἔχον πρὸς τὴν ἀπίστην, καὶ κινῶν μᾶλλον τοῖς μύθοις προσέχειν, ἢ περ τῇ τῶν ποιστῶν διδασκαλίᾳ· ἢ ὅτι καὶ διὐ ἡμᾶς ὡς οἰκείοις καὶ ἐταίροις ἑαυτῶς τοῖς ἀπίστοις συζυγῶνται — τὸ μὲντοι δι- ἀφορον τῆς ἐνοίας διαφορὰν δηλονότι καὶ τὴν γραφὴν ἀπαρτίσει. ἢ μὲν γὰρ πρότερά βραχυῖαν τὴν μετὰ τὴν ἀρχαίαν συλλαβὴν, ἢ δὲ διττὴν μακρομένην εἰς φθόγγον ἔξει. Ita ἐτεροκλιῇ καὶ ἄνισον, ἐτερογαμῶν, ἐτερογλωσσον, ἐτεροφθαλμον, ἐτερακλῆ, ἐτερομήκη, ἐτεροόρον, ἐτερογναθον, ἐτερομαλλον, ἐτεροσκιον, ἐτεροσελῆ, ἐτεροπόδον, ἐτερογλαυκον, & ὁδόντας ἐτερομενεθήσαντας dixerunt. non autem loquitur de matrimonio five de conjunctione corporum, sed de Idololatria, & consensu animorum; inf. comm. 16. & VII. 1.

τίς κοινωνία] Theano Euridice & Timaeonidi. ποία κοινωνία αὐτῶν καὶ χορδαῖς μουσικαῖς; — τίς ἐμοὶ κοι- νία καὶ σοί; Philo de leg. ad Caj. T. 2. p. 56, 29. τίς ἐν κοινωνίᾳ πρὸς ἀπολλῶνα τῷ μηδὲν οἰκεῖν ἢ συγγενεῖς ἀπὸ τῆς αἰτίας; Stebaeus S. 28. εἰ δὲ τις ἔστι κοινωνία πρὸς

Θεὸς ἡμῶν. Sir. XXXI. 4.

17. παντοκράτωρ] Deus omnipotens & vivens comm. 16. opponitur idolis & mortuis. Polycarpus Martyr. 14. κύρις ὁ Θεός ὁ παντοκράτωρ, ὁ τῇ ἀγαπῇ καὶ εὐλογίᾳ παιδὸς σε χριστὸν πατὴρ. Origenes c. Cels. VII. τῆς προφητείας, εἴτ' ἐν αἷς Θεὸς παντοκράτωρ ἐπηγγέλλετο εἶναι ὁ λέγων, εἴτ' ἐν αἷς ὁ υἱὸς τῷ Θεῷ, εἴτ' ἐν αἷς τὸ πνεῦμα, τὸ ἅγιον λέγον εἶναι, ἐπισύστα. & in Symbolo Apostolorum bis.

1. μολυσμῷ] Thomas. προτροπὴ ὁ μολυσμὸς — μί- ασμα δὲ οἱ ῥήτορες γράφουσιν, καὶ ἐπὶ προτροπῇ τὸ δὲ μολυσμὸς κοινός, εἰ καὶ συνέσις τῷ τοῦ λέγει παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ· ὁ εἶναι ἐναγῆς ὁ γὰρ μολυσμὸς διαδόσιμος γίνε- ται. Simplicius in Epictet. p. 208. χρὴ ἐν τὸν βελο- μινον εἶναι φίλον καθάριον ἑαυτὸν, ὅση δύναμις, ἀπὸ τῶν ἀλό- γων τῆς ψυχῆς παθεῖν. p. 218. ὡς γὰρ τὴν ψυχὴν, ἥς αἰ- τῖός ἐστιν, ἀνατίθεται αὐτῷ, καὶ ἀφαιρεῖται, ἀποκαθαίρου- τες αὐτὴν διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς περὶ αὐτῆς ἐνοίας, καὶ τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς· ἔτω ἐπὶ ταύτῃ χρὴ καὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπ' αὐτῇ δοθὲν, ἀνατίθεναι καθάριον, ἔξωθεν δὲ διὰ τὰς φανερὰς καὶ ἀφανεῖς κηλίδας ἀπορρῦπτοντας. Lucianus Vitar. Auctio. 3. καθάρων πρότερον τὴν ψυχὴν ἔργα- σάμενος, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ ῥύπον ἐκκλύσας. Porphyrius de Abst. I. 51. ἀγνῆταις παρτοῖσι καὶ ψυχῇ καὶ σώ- ματος μόλις καταξέσθαι τῆς ἐκείνης ἐπαισιθῆσας — τὸν προσκόντα αὐτῇ παρτοῖσι καθάρων τε καὶ ἀγνῆταις προσέ- και,

4 ζῆν. Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρω-
 5 μαι τῇ ᾠχαλῶσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καί γ' ἐλόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔρχεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντί
 6 θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινούς, παρε-
 7 κάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεός, ἐν τῇ παρρησίᾳ τίτῃ. Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρρησίᾳ αὐτῷ, ἀλ-
 8 λά καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθῃ ἐφ' ὑμῶν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὸ ὑμῶν ἐπιπόθηον,
 9 τὸ ὑμῶν ὄδυρμόν, τὸ ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύ-
 10 πησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιτολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην. βλέπω γ' ὅτι ἡ
 11 ἐπιτολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ἄραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς· Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπθήτε,
 ἀλλ' ὅτι ἐλυπθήτε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπθήτε γ' ἕνεκα Θεοῦ, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ
 ἡμῶν. Ἡ γ' ἕνεκα Θεοῦ λύπη μετένοιον εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζετο· ἡ δὲ τῷ
 κόσμῳ λύπη θάνατον κατεργάζετο. Ἰδὲ γ' αὐτὸ τῷτο τὸ ἕνεκα Θεοῦ λυπηθῆναι ὑμᾶς,

ωο-

2. οὐδένᾳ ἐφθείραμεν] — 46. a prima manu.

ἐφθείραμεν] διεφθείραμεν 43.

οὐ πρὸς κατάκρισιν] πρὸς κατάκρισιν οὐ C.

4. ὑμᾶς] + ἐστὶν D a prima manu. E. Versio Vulg. Syr.

ὑπερπερισσεύομαι] ὑπερπερισσεύομαι 36. 45. 47.

+ ποικίλ D a prima manu. E.

C. Theodoret. praef. & in l. Hieronymus Hedibiae Q. II. ἄνεσιν ἔχεν FG.

οὐ θεός] — Editio Complut. Chrysostomus, Basilii Eth. 3.

a παρρησίᾳ ad παρρησίαν comm. 7.] — 21.

ἐν prius] — 42.

ἐπιπόθηον] ἐπιπόθηον G.

με μᾶλλον] μᾶλλον με DE. Theodoretus.

8. εἰ] — 39.

ἐπιτολῇ] + με DEFG.

μετεμελόμην] ἐμετεμελόμην D a prima manu.

ἡ] — F.

9. νῦν] — D a prima manu. Versio Syr.

ἡμῶν] ὑμῶν Editio Erasmi 1. Ald. errore typographi.

10. ἀμεταμέλητον] ἀμετανοήτον 41.

ἀμεταμέλητον] T. Mangey in Philon. T. II. p. 40.

CDE 37. Clemens Alex. Str. IV. p. 624. Origenes in Jo. II. 13. XI. 41. Ju-

stinus ad Zenam & Seren. Chrysostomus.

2 κατεργάζεται ad κατεργάζεται] — 1. 3. 17. 28. 31. 45. Editio Complut.

κατεργάζεται posterius] ἐπιφέρει 42.

11. γὰρ] — 47.

τῷτο] — 4.

καί, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆ σάρκατος, καὶ τελευτῶντα εἰς τὸ
 ἔσω, καθ' ἕκαστον τῶν μερῶν ἢ ὅλων τῶν προσόντων τὴν κατὰ
 φύσιν ἐκατέρω ἀγνίαν ἀπομένοντα. *Psalm.* de offerentibus
 T. 2. p. 251. βέλτεται τὸν ἀνάγοντα τὰς θυσίας ὁ νόμος
 καθαροὶ εἶναι σῶμα καὶ ψυχὴν. ψυχὴν μὲν ἀπὸ τῶν παλῶν
 καὶ νοσημάτων καὶ κακιῶν τῶν ἐν τε λόγοις καὶ πράξεσι· τὸ
 δὲ σῶμα, ἀφ' οὗ ἔθος αὐτὸ μιεῖναι σθῆλαι, κάθαρσιν δ' ἐπενόη-
 σαι ἕκαστος τὴν προσήκουσαν, ψυχὴν μὲν διὰ τῶν πρὸς τὰς
 θυσίας εὐτρεπισσομένων ζῶν· σῶματι δὲ διὰ λεπτῶν καὶ πε-
 ριρραντηρίων. *Tacitus* A. III. 50. mentem suam & au-
 res hominum polluerit. *Abosh Nathan* 26. R. A-
 kiba dixit: saepimentum purgationis est sanctitas.
 1. *Cor.* VII. 34. VIII. 7. *Matth.* V. 8. XXIII. 25.
 1. *Theff.* V. 23. *Tis.* I. 15. corpus polluitur im-
 pudicitia, animus cupiditate.

3. *Athenaeus* VI. p. 249. B. τέτυκ δ' οἱ βασιλεῖς
 ἔχοντες συζῶντας καὶ συνεπονησκότας. *Horatius* O. III.
 9. 24. Tecum vivere amem, tecum obeam li-
 bens.

4. *Jos.* A. II. 4. 4. πολλὴν ἔλαχε τὴν ἀπὸ τῆ συνι-
 εῶτος καὶ πρὸς τὸν θεὸν παρρησίαν καὶ πρὸς ἀνθρώπους. IV.
 8. 12. οὔτε νόμοι πολλὴν πρὸς ἀμαρτανόοντας ἔχουσι παρ-
 ρησίαν.

5. ἔσχηκεν ἄνεσιν] Supra II. 12.

ἔξωθεν] — ἔσωθεν] *Thucyd.* VIII. 71. ἐλπίσας —
 χιμαίρῃσι σφίσι — διὰ τὸν ἔσθον τε καὶ ἔξωθεν κατὰ
 τὸ εἶδος γαστήρῃσι θόρυβον. *Schol.* τὴν πόλιν ἐνδοθέν τιτι-

θορυβημένην διὰ σάσου, καὶ ἔξωθεν διὰ τῶν πολέμων. *Plau-
 tus* Cistellar. IV. 2. 20. Nam & intus jaceo, &
 foris formido: ita nunc utrobique me metus agi-
 tat. *Deut.* XXXII. 25.

7. Inf. VIII. 17.

8. Interpretes, qui putant, & confilium scribendi
 epistolam, & ejus confilii poenitentiam, & poeni-
 tentiae poenitentiam ab afflatu spiritus S. fuisse pro-
 fectam, parum consentanea dicere videntur.

9 *Rom.* VIII. 27. *Gal.* I. 4. *Heb.* III. 4. 1. *Pet.*
 IV. 19. 1. *Jo.* V. 14.

10. ἀμεταμέλητον] *Curtius* X. 7. 12. Nec velle
 nec nolle quicquam diu poterant: poenitebatque
 modo confilii, modo poenitentiae ipsius. *Plini-
 us* Ep. VII. 10. Superest, ne rursus provinciae,
 quod damnaſſe dicitur, placeat, agatque poeni-
 tentiam poenitentiae suae. *Eusebius* in II. x. p.
 1359, 43. καλῶς δ' ἀντιθέσθης τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι
 φάσκων, προσέθηκε τὴν ἀμεταμέλητον ἢ τοιαύτη γὰρ μό-
 νη ἀγαθόν, ἢ μὴν ἅπαντα ἡδονή. *Mischbar Happenim.*
 Sapiens quidam, videns hominem moestum & tris-
 tem, dixit ei: si moeror tuus est propter mundum
 hunc, Deus tibi eum minuat: si vero moeror tuus
 est propter mundum futurum, Deus illum tibi au-
 geat. *Sir.* XXX. 23. *Plut.* de tranquill. p. 476.

F. τὰς μὲν γὰρ ἄλλας ἀναίρει λύπας ὁ λόγος, τὴν δὲ με-
 τάνοιαν αὐτὸς ἐργάζεται. vid. in *Rom.* XI. 29.

πόσῃν κατειργάσατο ὑμῖν σπυδὴν· ἀλλὰ ὑπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζήλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν· Ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνὸς εἶναι ἐν τῷ πρᾶγματι. Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος· ἀλλ' ἕνεκεν τῷ φανερωθῆναι τῷ σπυδὴν ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Διὰ τῆτο ὡς ἀκεκλήμεθα ἐπὶ τῇ ὡς ἀκλήσει ὑμῶν· ὡς ἀποτέρας δὲ μᾶλλον ἐχάσμεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτῃ, ὅτι ἀναπέπαυτο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ σὺν πάντων ὑμῶν· Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατηχύθη· ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, ἔγω καὶ ἡ καύχησης ἡμῶν ἢ ἐπὶ Τίτῃ, ἀλήθεια ἐγενήθη· Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτῷ ὡς ἀποτέρας εἰς ὑμᾶς ἔστιν, ἀναμιμνησκομένη τὸ πάντων ὑμῶν ὑπακοήν· ὡς καὶ φόβος καὶ τρόμος ἐδέξατο αὐτόν. Χαίρω — ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· Μα-

κατειργάσατο] κατηργάσατο D. + in CFG 4. 10. 11. 23. 31. 35. 38. 39. 46. ex emendatione. 55. Editio Complut. Colinaei. Versio Vulg. Syr. Basilii Eth. 1. reg. f. 52. reg. b. 297. Chrysostomus in l. & praefat. Theodoretus, Theophylactus, Hilarius, Augustinus. ἀλλ'] ἀλλὰ D.
ἐν posterius] — CD a prima manu. FG 13. Versio Vulg. Hilarius, Clemens, Damasceus.
12. εἵνεκεν] ἕνεκεν CDF 4. 46. Editio Complut. Plantin. Genev.
ἀδικήσαντος] + ἀλλ' 37. ἀδικήματ' 19. 55.
ἀδικηθέντος οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος] ἀδικηθέντος οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος D a prima manu. E.
οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος] — 41.
ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν] ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν CDE 1. 2. 3. 4. 7. 13. 18. a prima manu. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 30. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 49. 52. 55. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani. Versio Copt. Syr. Arab. Codices Latini, Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Damasceus, Hilarius. probante H. Grotio. Contra Schol. Cod. 19. & Oecumenius, ἕνεκεν τῷ δίκῃ ὑμῖν, πῶς ἐν σπυδῇ & φροντίδι ὑμᾶς ἔχω. Cod. 7. ἢ μὲν φησὶν ἀγάπῃ παρ' ἐμοί, ἀλλὰ & φανερωθῆναι αὐτὴν ἐζητεῖν. 13. ἐπὶ] ἐν 4. 37.
ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν] Versio Syra posterior, cum asterisco.
τῇ παρακλήσει ὑμῶν, ὡς ἀποτέρας δὲ] δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν ὡς ἀποτέρας CDE 33. Chrysostomus, Theodoretus, Hilarius.
δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν ὡς ἀποτέρας FG 5. 10. 11. 21. 36. 39. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syra utraque, Damasceus.
ὑμῶν] ἡμῶν 3. 23. Schol. Cod. 20. ἐπειδὴ καὶ τὴν σπυδὴν τὴν περὶ ὑμᾶς ἐπέδειξε, καὶ τὸ πᾶν ἡμῖν κατόρθωται, nisi si legendum sit ὑμῖν ut in altero Scholio: παρεκλήθημεν ἐπὶ τῇ διορθώσει ὑμῶν. Versio Aethiop.
χαρᾷ] παρρησίᾳ 36
14. ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι] κεκαύχημαι ὑπὲρ ὑμῶν FG. Chrysostomus, Theophylactus.
ὑμῶν] ἡμῶν 4.
ὡς ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν] ὑμῖν ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν D. Versio Vulg.
ἐπὶ Τίτῃ] πρὸς Τίτον DEFG 37. Versio Vulg. Copt. Syra utraque, & in posteriori edita in margine.
ἐπὶ τούτῳ 23.
ἀναμιμνησκομένη] ἀναμνησκομένη 46.
15. ἐστὶν] εἶσιν 4.
ὡς] ὅτι 1.

11. ἐν τῷ πρᾶγματι] 1. Theff. IV. 6.
12. εἵνεκεν] 70. Grammaticus. Dial. Jonica. Prothesis fit apud eos, si in principio orationis alia affumatur litera, ut εἵνεκα ριγεδανῆς pro ἵνεκα. & Corinthus. Vid. in Luc. IV. 18.
13. περισσοτέρως μᾶλλον] Marc. VII. 36. vid. in Philipp. I. 23.
1. χάριν] Hic significat Spiritum S. qui animos movet, & comm. 6. comm. vero 9. beneficium Christi; comm. 16. actiones gratiarum; comm. 4. 7. & 1. Cor. XVI. 3. Corinthiorum liberalitatem.
2. ἡ κατὰ βάθος πτωχεία] Lucianus D. Mort. Diogenis. XXVII. 9. βίον δὲ ἄπορον ἀπὸ καλᾶμου καὶ ὀρυμνίας εἶχον ἐς ὑπερβολὴν πτωχὸς ὢν. Aelianus V. H. III. 18. βάθος πλῆτος. Theophrastus H. P. III. 10. ρίζας ἔτι πολλὰς, ἔτι κατὰ βάθος. 15. ρίζας ἰσχυράς κατὰ βάθος.
Targ. Esther VIII. 15. Catena magna auri Macedonici. Lucianus Icaromenipp. 18. Schol. τὸ Πάγκαλον ὅρος περὶ Φιλίππας ἐστὶ τῆς Μακεδονίας, χρυσῆ μίταλλα ἔχον. Aristoteles de Mirab. Aufcult. περὶ Φιλίππους τῆς Μακεδονίας εἶναι λέγεται μίταλλα, ἐξ ὧν τὰ ἐμβαλλόμενα ἀποσύρματα αὐξάνονται φασὶ καὶ φύει χρυσίον.
3. κατὰ δύναμιν] Polybius p. 36. ἐξορκίζου ἵνα, — ἢ μὴ πιθαρχῆσιν, καὶ ποιήσιν τὰ προσκεταμένα ὑπὸ τῶν

ἀρχόντων κατὰ δύναμιν. Eccles. IX. 10.
ὑπὲρ δύναμιν] Thucydides I. 70. οἱ μὲν καὶ παρὰ δύναμιν τολμήται, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνεύουσι. Livius XLV. 23. Atheniensium populum fama est celere, & supra vires audacem esse ad conandum. XXXIV. 4. pauperes, ne ob hoc ipsum contemnantur, supra vires se extendant. Valerius Max. IV. 8. 1. Proni studii certius indicium est, supra vires niti, quam viribus ex facili uti. Alter enim, quod praestat, potest: hic etiam plus quam potest. Cic. Ep. I. 8. Caetera quae ad te pertinebunt, cum etiam plus contenderimus, quam possumus, minus tamen faciemus, quam debemus. Plut. Caes. p. 718. A. τὴν λεγόμενην ὑπὲρ δύναμιν μάχην ἀγωνισάμενοι. Pyrrh. p. 402. E. ἡμῶντο δὲ προθυμίας καὶ ἀρετῇ παρὰ δύναμιν οἱ Λακεδαιμόνιοι.
αὐθαίρετοι] Glossar. 'Αυθαίρετος, promptuarius, ultionius, voluntarius, frontalus. 'Αυθαίρετος εἰς λῆθον ἑαυτὸν βάλλον autoratus. Hesychius. αὐθαίρετος, ἐκουσίας. αὐθαίρετοι, ἐκύσιοι. αὐθαίρετα, αὐτεπιστάς. Glossar. N. T. αὐθαίρετος, ἐκὼν ἐλάμιος. Plut. de Garrul. p. 507. E. ἡ δὲ μίθη — μακία, τῷ μὲν χρόνῳ ἦσαν, τῷ δ' ἐκινεῖν μιλῶν, ὅτι τὸ αὐθαίρετον αὐτῇ πρόσκει. Livianus D. XVI. p. 445. B. ἔτι ὑπολειπόμενον ἔτι, ὑπὸ τοῦ

2 Μακεδονίας· Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ ᾠεῖσά ἐκ χαρῆς αὐτῶν, καὶ ἡ χτ' βλάβης πτωχεῖα αὐτῶν ἐπερίστυσεν εἰς τὸ πλοῦτον τὸ ἀπλότητος αὐτῶν· Ὅτι χτ' δύναμιν (μαρτυρῶ) καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι· Μετὰ πολλῆς ὀδυρκαλῆσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τὴν διακονίας τὴν εἰς τὰς ἀγίας, — δέξασθ' ἡμᾶς. Καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν, διὰ θελήματος Θεοῦ· Εἰς τὸ ὀδυρκαλέσαι ἡμᾶς τίτον, ἵνα καθὼς προεμήξατο, ἔτω καὶ ὀπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην· Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ ᾠεῖσθε, ψάλλετε, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ ψάλλετε σπυδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὁμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι ᾠεῖσθε.

8 Οὐ καὶ ὑπὸ ταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐτέρων σπυδῆς, καὶ τὸ τὴν ὑμέτερας ἀγάπης γήσιν δοκιμάζων. Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπέτεχευσε πτωχεῖαν ὥστε ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνῃ πτωχεῖᾳ πλουτήσητε. Καὶ γνώμην ἐν τῷ δίδωμι τῷτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες ἐμὸν τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προεμήξαι.

16. εἴ] — DEFG 1. 4. 7. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani, Plantini, Bengelii, Geneva, Bogardi. Versio Vulg. Copt. Syra prior, sed posterior habet in margine, Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus, Theodoretus in VIII. 1. Beza 2. at in notis edit. 3. Addidimus autem, inquit, particulam ἐν igitur ex vetusto Codice & Arabica versione. uñ Versio Syra posterior cum alteriſco.

ἐν posterior] — 4. 28. 45.
 1. γνωρίζομεν] γνωρίζω 1. 2. 3. 4. 28. 31. 35. 47. Chrysostomus, Theodoretus.
 δὲ] — 37. ἀδελφοί] — 21. Theodoretus.
 2. θλίψεως] + ἢ Versio Syra prior, & posterior cum obelo. χαρῆς αὐτῶν] χάρις ὑμῶν 29.
 βλάβης] βλάβη D a prima manu. 33. Theodoretus. τὸ πλοῦτον] τὸ πλοῦτον 17. 31.
 ἀπλότητος] χρηστότης 37.
 ἐπὶ] παρὰ DEG 17. 45. 46. δύναμιν] + αὐτῶν Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
 4. ἡμῶν] ὑμῶν 21. 32. 45. τὴν διακονίας] — 3. τὴν δυσκολίας 43.
 δέξασθ' ἡμᾶς] — DEEG. 1. 2. 3. habet, addita nota: ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων οὕτως εὑρήται. 4. 9. 10. 11. 14. 19. 21. 23. 26. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 35. 37. 39. 41. 42. 43. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Ethiop. Arab. Origenes in Ro. XV. 26. Damascenus Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Photius ap. Oecumen. Augustinus, probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 883.
 5. ὡς] ὡς D.
 6. εἰς τὸ] ὡς 3. 35. Chrysostomus.
 ὀπιτελέσῃ] ἐπιτελέσῃ 30. 31. 32.
 καὶ ψάλλετε σπυδῇ] — 3. 35.
 ὑμῶν ἐν ἡμῖν] ἡμῶν ἐν ὑμῖν 30. 31. 37. 42. Versio Syr. Hilarius. conf. IX. 2. ὑμῶν εἰς ἡμᾶς 17.
 ᾠεῖσθε] ᾠεῖσθε D a prima manu. EF. 8: τὴν ἐτέρων σπυδῆς] τὴν ἐτέρων σπυδῆν DE.
 ὑμέτερας] ὑμετέρως 14. 23. 32. Editio Elzevirii, Curcellaei. Scholion Cod. 20. ἵνα δοκιμαστέως ὑμᾶς τοὺς ὑπὸ δοκιμάζων] δοκιμάζων 31. δοκιμάζων FG.
 9. ὑμᾶς] ἡμᾶς 18. a prima manu. 19. 22. 23. 33. 35. 37. 41. Chrysostomus.
 ὑμῖς τῇ ἐκείνῃ πτωχεῖᾳ πλουτήσητε] ἡμεῖς τῇ ἐκείνῃ πτωχεῖᾳ πλουτήσωμεν 19. 41. τῇ αὐτοῦ πτωχεῖᾳ ὑμεῖς πλουτήσητε DEFG.
 οἵτινες] οἵτι FG.

τοῦ καλῶν αὐτὰ ἐπράττειν, καὶ αὐθαίρετως, ita αὐθαίρετα πημάδια, αὐθαίρετος δουλεία, θάνατος, εὐβελία, ἡ τῇ τέλει ἔφθισις. Constantinus de Themist. p. 21. D. αὐθαίρετος ὡς γένοντι θεμιτοῦς ἐραστῆς, καὶ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν οἰκίαν κρίσει πρὸς τὴν τῆς ἐννεύσεως, καὶ πρότερον γνώμῃ πολίτης ἢ προσήγορᾳ γένοντι. Lucianus de Gymnas. 34. αὐθαίρετως καὶ μὴ ἐν νόμῳ συμπολιτεύεσθαι. Cataplo 4. εἶπετο δ' αὐθαίρετός μοι ὁ βέλτιστος ἔτος.

4. τὰς ἀγίας] Supra I. 1. 1. Cor. I. 1. Col. I. 1.
 5. εἰς τὸν ἔδωκαν] Herodot. III. 19. δόντες δὲ καὶ κύριοι σφίρας αὐτὰς Πέρσῃσι, ἐστρατεύοντο ἐπ' Αἰγύπτου. V. 13. οἱ δὲ οἱ ἔφραζον, ὡς ἔλθοιεν μὴν ἐκείνῃ δόντες σφίρας αὐτὰς. VI. 108. καὶ γὰρ καὶ ἐδιδάσκον σφίρας αὐτοὺς τοῖς ἀθηναίοις οἱ Πλαταιεῖς — ἐδίδοναι πρῶτα παρατυχῆσαι καλεομένη τε τῇ ἀνακατορίᾳ καὶ Λακωνικοῦ οἰοῦσι σφίρας αὐτὰς — συμβαλλομένη δὲ ὑμῶν, δέουσι ὑμῶν αὐτὰς ἀθηναίοις — ἔδωκαν μὲν δὲ οἱ Πλαταιεῖς σφίρας αὐτὰς ἀθηναίοις. VII. 130. ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλαβον εἰς τὰς Ἀλίου παιδας, ὅτι πρῶτοι ἐλθόντες ἰόντες δισσελοὶ — ἔδωκαν ἐαυτοὺς τῷ βασιλεῖ. 139. ἡ ἀθηναίῳ — ἔδωκαν σφίρας αὐτὰς τῷ Εἰρένῃ. 132. ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδωκαν σφίρας αὐτὰς. Libanius D. XX. p. 515. D. θηβαῖοι — μὲν ὑμῶν πολυμύτης ἔδωκαν αὐτὰς τῷ Μήδῃ καὶ συνεπεφράττων. Ter. Andr. I. 1. 35. Sic vita erat, facile omnes perferre ac pati, Cum quibus erat cunque una,

His se dedere, eorum obsequi studiis, adversus nemini, nunquam praeponens se illis. Donatus. plus est dedere quam consentire, quemadmodum in hostium potestatem hostes se dedunt.

7. πάσῃ σπυδῇ] 2. Pet. I. 5. Jud. 3. Pindarus Pyth. IV. 492. τλαῖν τὰς εὐδαίμονος ἀμφὶ κυράτας δῖμον σπυδῇ ἅπασαν. Demosth. c. Spudiam. εἰ μὲν, ὡς ἀνδρες δικασταί, μὴ πᾶσαν σπυδῇ καὶ προθυμίᾳ ἰποισάμενη. Porphyrius de Abst. II. 43. πᾶσαν σπυδῇ ποιεῖμεν. Διὸ O. LXXIX. p. 665. C. ὑπὲρ ὧν ἔχουσιν τὴν πᾶσαν σπυδῇ, καὶ ἐφ' οἷς θανατοῦσιν οἱ πολλοὶ τὰς κεκτημένας.

8. γήσιον] Strabo VII. p. 414. A. Γήσιον γὰρ οἱ γερμανοὶ κατὰ τὴν Γερμανίαν διάλεκτον.

9. ἐπὶ τῷ σπυδῇ] Plut. Apophth. Lac. p. 235. Διὸ ἐπαίτης ἦτορ Λακωνικῶν ἄλλ' εἰ δὴν σοι, ἔφη, μάλλον πτωχεύσεις.

πλεῖστος ἂν] Arrianus Epictet. III. 26. οὐ παρέχεται μοι πολλὰ καὶ ἄφθονα, τρυφᾷ με οὐ θέλει· ἐδὲ γὰρ τῷ Ἡρακλεῖ παρέχον τῷ ὑπὸ ἐαυτοῦ. Dio Chrys. XIV. p. 234. C. τὸν οὐδυσσεῖα ἀκούοντες, ὅτι πτωχὸς ἂν, καὶ τὰς μνηστῆρας αἰτῶν, ἐδὲν ἦτορ βασιλεὺς ἦν, καὶ τῆς οἰκίας κύριος. 10. ποιῆσαι] est dare, θελεῖν ποιῆσαι, i. e. ποιῆσαι.

ἡρξασθε ὑπὸ πέρυσι. Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ὀπιτελέσατε ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τῆς θέλειν, ἔτω καὶ τὸ ὀπιτελέσαι ἐκ τῆς ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς εἰν ἔχη τις, εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἀνεσις, ὑμῶν δὲ θλίψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν πείρασυμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα· ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων πείρασυμα γένῃ εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένῃ ἰσότης. Καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλάττωσε. Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι πλὴν αὐτὴν σπευδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τίττε· Ὅτι πλὴν μὴ πῶς ἀκλήσιν ἐδέξατο· σπευδαιότερος δὲ ὑπάρχων, ἀνυπαίρετος ἐξήλθε πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμφαμεν δὲ μετ' αὐτῆς τὸ ἀδελφόν, ὃ ὁ ἐπαινέται ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· (Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν

συν-

προενήρξασθε] ἐνήρξασθε D a prima manu. F. πέρυσι] πέρυ D a prima manu. FG.
11. το prius] τὸτο 26. προθυμία] + ὡς W. Musculus. ὁ prius] τὸ D a prima manu.
το posterior] ὁ Versio Vulg. 12. εἰν] εἰ D a prima manu.
τις] — CDEFG 10. 11. 17. 21. 26. 39. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra prior, posterior vero habet cum asterisco. Damasceus. Clemens Str. II. p. 296. Theodoretus. probante J. Millio prol. 633.
εὐπρόσδεκτος] + καὶ Versio Syra posterior.
οὐ καθὼς οὐκ ἔχει] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1215.
ἔχει] + τις DEFG. 13. δὲ] — 33. 35.
ἀλλ'] — 30. νῦν] — F. 2b ὑστέρημα ad ὑστέρημα] — 3.
14. ὁ prius] ὁ 13. 26. a prima manu. 38. 48. Editio Complut. Codices Latini. ὅτι 14. ὁ 39.
ὁ posterior] — FG 1. 2. 14. ὁ 26. a prima manu. 38. 48. Editio Complut. Codices Latini. ὁ 39.
16. διδόντι] — Editio Haulkini. δόντι CDEFG 1. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 18. a prima manu. 19. 20. a prima manu. 21. 22. 28. 29. 30. 33. 39. 41. 47. Chrysostomus, Theophylactus. probante J. Millio prol. 884.
διδόντι 26. + ἡμῶν C. αὐτὴν] τοιαύτην 2. Editio Erasmi 1. Ald. αὐτῆς 38. 43.
ὑπὲρ ὑμῶν] — 2. ὑπὲρ ἡμῶν 23. καρδίας] παρὰ 2.
17. ἀνυπαίρετος] ἀνυπαίρετος 46. 18. μετ' αὐτῆς] αὐτῷ 31. 37. Editio Colinaei.
ἀδελφόν] + ἡμῶν 10. Versio Syr. Hilarius, Pelagius. ὁ] — Editio Complut.
ἐπαινέται] + ὁ 2. 19. ὑπὸ] ἐπὶ P. Junius. ἡμῶν prius] + ἐγένετο DE.
σὺν τῇ] ἐν C. ἐν τῇ 6. 10. 17. 31. 37. 39. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Damasceus, Augustinus, Hilarius. ab ὧς ἡμῶν ad ὧς ἡμῶν comm. 20.] — 21.
ἡμῶν posterior] ἡμῶν C.
αὐτῆς] — CD a prima manu. FG 23. 31. 39. Editio Colinaei. Versio Copt. Vulg. Hilarius, Augustinus. αὐτὴν 6. 43.

vel δώσειν, daturum esse. Phil. II. 13. Rom. VII. 18. πέρυσι] Demosthenes. αὐτὸ πέρυσι προβαίνει. πέρυσι ἐπιδυνάμει. Theophrastus H. P. III. 12. διαμένει δ' εἰς ἐν αὐτὸν, εἴθ' ὅταν ἄλλος ἐπιφύῃ, ὁ πέρυσινος ἀποπύπτεται. Philostratus in Heroic. I. p. 670. εἶδον αὐτὸν πέρυσι.

11. Ut promte & alacriter promissistis: ita & praeferetis.

13. ἀνεσις] Beresith R. XXXVIII. 16. Non venit afflictio homini, in qua non sit postremo remissio.

ἐξ ἰσότητος] Anthol. IV. 12. 92. ὡς ἰσότης πάντων ἐστὶ δικαιοσύνη.

ἐν τῷ νῦν καιρῷ] Aristophanes Plut. 50. σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον τὸ μηδὲν ἀσχετὴν ὕγιει ἐν τῷ νῦν καιρῷ.

Χενοίποι. ἃ ἐν ἰδῷ περιττὰ ὄντα τῶν ἡμῶν ἀρκύνται, τοῦτοι ταῖς ἐνδείαις τῶν φίλων ἐπαρκύνονται. Libani VI. 15. 9. ex eo, quod affluit opibus vestris, sustinendo necessitates aliorum.

15. ὁ τὸ πολὺ] Lucianus in fugitiv. 29. ὁ τὴν κισσάραν. Gallo 14. ὁ τὰ ράκια τὰ πικρὰ. Bis accus.

14. ὁ τὴν σύριγγα. — ἡ τὰ ποικίλα sub. ἔχον & ἔχουσα.

17. σπευδαιότερος] Augustinus princip. Dialect. A virtute non potest dici virtuosus, sed moderatus & industrius. Nec in graeco quidem ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀρετὸς dicitur, sed σπευδαίος. Aristoteles Categor. VIII. 21. ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ὁ σπευδαίος, τῷ γὰρ ἀρετὴν ἔχον σπευδαίος λέγεται. — Φαῦλον καὶ σπευδαίον contraria sunt. Sentent. Antagorae μηδὲν ἄξιον & σπευδαίος ἀνθρώπου. Demosthenes Philipp. III. ἀνδράποδον σπευδαίον. Plut. Pericle p. 152. E. ἀπιστήνους ἀκούσας, ὅτι σπευδαίος ἐστὶν αὐτῶν ἰσότητος, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, ὃ φη, μοχθηρὸς. Pau-

sanias Messen. 4. ταῦτα μὲν ἐν ἑκάτεροις λέγουσιν, περὶ δὲ, ὡς ἔχει τις εἰς τὰς ἐτέρας σπουδῆς. Cic. de Invent. I. 25. Studium est animi adfudua & vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluptate occupatio, ut philosophiae, poetices, geometriae, literarum.

19. χειροτονηθεὶς] Lucam intelligunt. Jof. A. III.

8. 1. ἐβραῖοι δὲ — συγγένει τῇ τῆς θεῆς χειροτονίᾳ. VI.

4. 2. & 13. 9. ὑπὸ τῆς θεῆς βασιλεὺς χειροτονημένος. XIII. 2. 2. χειροτονημένοι σε — ἀρχιερεῖς. 7. 1. πρὸς τὰς στρατιώτας, οἱ βασιλεῖς χειροτονήσουσιν αὐτὸν. Philo saepe.

Cic. pro Flacco. 6. Sic sunt expressa ista praeclara, quae vocantur, Psephismata, non sententiis neque autoritatibus declarata, nec jurejurando conficta, sed corrigenda manu profundendoque clamore multitudinis concitatae. Aristophanes Conc.

266. χειροτονητὸν ἐξαμυσώσας τὸν ἑταῖρον βραχίονα. Demosthenes in Timocr. προσῆλθε τῇ βαλῇ, προβάλλειν μὲν ἐγράφη, μετὰ ταῦτα γενομένης ἐκκλησίας παρεχειροτονήσων ὁ δῆμος. Thucycides III. 49. ῥηθειῶν τῶν γυμνῶν τέτατον.

— οἱ ἀθηναῖοι — ἐγένετο ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἀγχώμαλοι.

IV. 38. ἱπάρχων ἐφηρημένος. Sch. ἀντὶ τῆς μὲν ἐκείνου ῥημίνης καὶ χειροτονηθέντος. Polyaeus p. 52. Γέλων Συρακούσιος — στρατηγὸς αυτοκράτωρ χειροτονηθεὶς. p. 465.

ὅταν δοκῇ ἕπερ καὶ ἀγαθοκλεῖ, αἰρέτω τὴν χεῖρα. Dio p. 4. ἐπὶ τὰς καταποντίδας ἄλλοι χειροτονήσασθαι. Libanius O.

XII. p. 389. ἡ πόλις αἰσχυρεται ἡδικοκῆται, καὶ τοῦτα κεκάλυται ψιμψαί πρὸς σε πρὸς βίαι, ἐγὼ δὲ ἡμῶν τὸν χειροτονήσας ἦκα.

20. ἐλλαμόμοι] Hesychius. ἐλλάμαι, φοβῶμαι. Glossae Phrygicis Arabii. εἰλασθαι τὸ πρόσσασθαι, αὐτὸ τοῦ συσπείλαι καὶ σκυθρωπάσκει· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἰσίων τῶν

εἰλα-

συνέκδημ^{ον} ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ ἀφ' ἡμεῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς τῇ
20 Κυρίῳ δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν.) Στελλόμενοι τῷτο, μή τις ἡμᾶς μαμήσῃ· ἐν τῇ
21 ἀδρόγῃ ταύτῃ τῇ ἀφ' ἡμεῶν. Προσεύμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυ-
22 ρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. Συνεπέμφαμεν δὲ αὐτοῖς τὸ ἀδελφὸν ἡμεῶν, ὃν
ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλὰκις σπυδαῖον ὄντα, ἡνὶ δὲ πολὺ σπυδαίοντερον,
23 πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς· Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνερ-
24 γός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμεῶν, ἑπτάστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστῷ. Τὴν ἐν ἐνδείξειν τὴν ἀγά-
της ὑμῶν, καὶ ἡμεῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε, — καὶ εἰς πρόσω-
πον τοῦ ἐκκλησιῶν.

1 Περὶ μὲν τοῦ ἀφ' ἡμεῶν τοῦ εἰς τῆς ἀγίας Θεοῦ μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν. Οἶδα
2 ὅτι ἡ προθυμία ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παροτρύνει
ταῖς
ὑμῶν] ἡμῶν CDEFG 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 18. ex emendatione. 19. 20. 22. 23. 26. 28.
29. 30. 32. 37. 38. 39. 41. 44. 45. 46. Editio Erasmi 1. Ald. Versio Vulg. Syr. Copt. Theodoretus, Augustinus,
Hilarius, Pelagius, probante J. Millio prol. 1205. J. A. Bengelio in Gnom. + τίλους DE.
20. στελλόμενοι] ὑπεστελλόμενοι FG. διδοικότες 4. ex emendatione. + δὲ 31.
ἡμᾶς] ὑμᾶς G 28. 31. 37. 43.
21. προσεύμενοι] προσευόμενοι DEFG 6. 11. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius, Augustinus, Pelagius,
Chrysostomus. + γὰρ iidem & C 17. 21. 26. 32. 37. 39. 47. Clemens paed. III. 11. Chrysostomus, proban-
te J. Millio prol. 1384.
κυρίῳ] Θεῷ Versio Vulg. Syr. Aethiop. Hilarius, Augustinus. ἀλλὰ ἐν ὀπίον ἀνθρώπων] — 38.
22. μαμήσῃ] — 3. 36. 43. probante J. Millio prol. 1464. πολὺ] πολλοῖς 39.
πολλῇ] — FG. ὑμᾶς 1.
23. εἰς ὑμᾶς συνεργός] συνεργός εἰς ὑμᾶς DE. Hilarius. χριστοῦ κυρίῳ CF. Θεῷ Versio Aethiop. Codices Latini.
24. οὗ] — 47. ab ὑμῶν ad ὑμῶν] — 43.
ὑμῶν] posterius] ὑμῶν D a prima manu. καυχήσεως] καυχῆμα 4. a prima manu.
εἰς αὐτοὺς] — 44. ἐνδείξασθε] ἐνδείκνυμενοι D a prima manu. EFG.
25. posterius] — CD a prima manu. EFG 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26.
18. 29. 30. 33. 36. 37. 38. 39. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 52. Editio Complut. Bezae 3. 4. 5. Bengelli. Ver-
sio Vulg. Syria utraque, Copt. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius, Theophylactus. probante J.
Millio prol. 989.
1. γὰρ] — C 2. 41. τὸ] — C 17. F FG.
γράφειν] προγράφειν 17. Μακεδόσιν] + λέγων 37.

ἐπαινοῦνται ἐν τῇ καὶ συσφινομένην. Il. α. 433. ἰσὶν
μὲν τέλειτο. Schol. συνίτευται, καθέλκον. Od. π. 353.
ἰσὶν τι τέλειτο, ἔρετμα τε χερσὶν ἔχοντα. Aristoteles
in Mechan. τὸ μὲν πρὸς τὸν κυβερνήτην τῷ ἰσὶν μέρος
τέλειται. Philo de V. Mosis III. p. 150, 7. τὴν
μὲν πρὸς ὕψος ἀλογον αἰρεῖσαι καὶ φυσῶσαν οἶσιν ἀτυφίας
ἔρωτι σὺν ἐπισήμῃ τέλειται καὶ καθαίρειν. I. 109. 10. τὰ
δ' ἐπίσω τελέονται καὶ χαλκωθέντα. 2. Theff. III. 6.
ἀδρόγῃ] Glossarium. gravis ἀδρός. Cyrilli lex. ἀδρός,
grandis. Hesiodus oper. 471. ἀδρόσῃ σάχους νέουιν ἔρα-
ζι. Herodot. I. 17. ὅπως μὲν εἴη ἐν τῇ γῇ καρπὸς ἀδρός.
Isocrates Panathen. τοῖς ἀδρότεροις αὐτῶν, καὶ πολὺ
βελτίους εἶναι δοκῶσιν. ἀδρότης apud Zosimum quater
pro ingenti largitione. Hesychius. ἀδρός, πλάσιος. ἀ-
δρόν, μέγα, θαυμάσιον, παχὺ. Ἀδρός, πολὺς, μέγας, πλά-
σιος, παχὺς. ἀδρότης, δύναμις, μέγεθος. Suidas. ἀδρόν,
πολὺ, μέγα, θαυμάσιον — ἀδρόεις μισθοῖς. καὶ ἀδρότης,
θαυμάσιος. Constantinus Lascaris hanc vocem in ul-
timo tradit acui, ἀδρότης, ἀδρότης. Diodorus S. I.
68. δύναμις ἀδράν. XIV. 46. ἀδρός ἔχοντες κήτους.
Maimonides. Collectores eleemosynae, si paupe-
res non adfint, quibus distribuunt, commutent
numulos pro denariis cum aliis, sed non pro semet
ipsis. Collectores catini, si pauperes non adfint,
quibus distribuunt, vendant aliis, sed non libimet
ipsis. Ita nimirum omnis suspicio & vel species
proprii commodi captata sollicitate erat evitanda.
Non constituunt supra coetum praefectos aerarii
pauciores duobus.
21. Cic. de Offic. II. 21. Caput autem est in
omni procuracione negotii & muneris publici, ut
avaritiae pellatur etiam minima suspicio. Suetonius
Jul. 74. Interrogatus, cur igitur repudiasset uxorem
quoniam, inquit, meos tam suspicione quam
crimine judico carere oportere. Ter. Phorm. IV.
5. Non satis est tuum te officium facere, fama si
id non adprobat. Schekalim III. 2. (Hier. III. 4.
addit Jos. XXII. 22.) & Schemoth R. LI. Thana-
chuma p. 128. 2. Homini necessarium est, aequae
coram hominibus peccati suspicione carere, ac coram
Deo debet innocens esse. S. D. Num. XXXII.
22. & fitis puri coram domino & Irae Prov.
III. 4. & inveni gratiam & intellectum bonum
coram Deo & hominibus. 2. Reg. XV. 4. &c.
Gem. Hierof. R. Samuel f. Nachmanis nomine R.
Jonathan: in lege, Prophetis & Hagiographis in-
venimus, hominem debere sine culpa esse apud Deum,
in lege S. D. Num. XXXI. 22. in Pro-
phetis S. D. Jos. XXII. 22. in Hagiographis S. D.
Prov. III. 4.
22. ἐν πολλοῖς πολλὰκις] Aristides in Panathen. I.
p. 139. εἰ δὲ, τῆς ἀθηνᾶς ἐν πολλοῖς ἢ πολλὰκις διέ-
ξαντες ὡς ὀρθῶς εἰσιν ἐπώνυμοι.
Zosimus IV. p. 265. Τατιανὸν — ἄνθρωπος — ἐν πᾶσι
σπυδαῖον. Diodor. S. I. 51. βασιλικὸν φιλόφρονον καὶ
δικαίον, καὶ καθόλου σπυδαῖον ἐν πᾶσι.
23. δόξα] Jo. XV. 8. XVII. 10. 1. Cor. X. 17.
2. ἡρέτισε] Col. III. 21. Etymol. ἡρέτιζω, τὸ παροξύ-
νω. Ρίμ. Thef. p. 3. F. ἐκείνη τῇ Ἡρακλῆος θαυμά-
ζοντι τὴν ἀρετὴν, καὶ νύκτωρ ὄνειρος ἦσαν αὐτῶν πράξεις, καὶ
μεθ' ἡμέραν ἐξῆγνυ αὐτὸν ὁ ζῆλος, καὶ ἀνιρίβριζε ταῦτα
πρότερον διανοέμενοι. Philo de congr. erud. quær. grat.
T.

ται ὅτι πῶς ἐρευνᾷ καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζηλῶν ἡρέτισε τὰς πλείονας. Ἐπιμύφα δὲ τὰς ἀδελ- 3
φές, ἵνα μὴ τὸ καυχῆμα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ· ἵνα (καθὼς
ἔλεγον) παρὰσκευασμένοι ἦτε· Μὴ πῶς ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὗρωσιν ὑ- 4
μᾶς ἀπαρὰσκευάστους, καταειχυνθῶμεν ἡμεῖς (ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν τῇ ὑπο-
στάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. Ἀναγκαῖον ἐν ἡγησάμεν ὡς καλεῖσθαι τὰς ἀδελφές, ἵνα 5
προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύ-
την ἐτοιμὴν εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὥσπερ πλεονεξίαν. Τῷτο δὲ, ὁ σπειρών 6
Φη-

~ ὡς

- πύρσι] πύρσι D a prima manu. FG.
ἐξ] — C 17. 39. Codex Stephani. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius, Augustinus. vid. supra VII. 7.
ἡρέτισε] παρὰσκευάσας 49. 3. ἐπιμύφα] ἐπιμύφαιεν DEat in Verf. Latina: misl. Versio Copt. Hilarius, Pelagius.
τοῦ ἐν ὑμῶν] — FG 45. Chrysostomus probante J. Millio prol. 1453.
τούτῳ] + ὡς 37. Versio Syra posterior cum alterisco. Theodoretus.
4. μὴ πῶς ἐάν] μὴ ἂν D a prima manu. σὺν ἐμοὶ] — 44.
ἀπαρὰσκευάστους] + καὶ D a prima manu. E 2. Versio Syr. λέγωμεν] λέγω DEG.
ἐν τῇ ὑποστάσει] — ditto Haultini. ταύτῃ] ταύτης 47. Oecumenius
τῆς καυχήσεως] — CD a prima manu. FG 17. 23. a prima manu. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Augustinus, Pe-
lagius probante J. A. Bengelio, & J. Millio in l. & prol. 475.
5. προέλθωσιν] προσέλθωσιν FG. εἰς] πρὸς DEFG 37. 46.
προκατηγγελημένη] προκατηγγελημένη CDEFG 17. 23. Versio Vulg. Copt. Hilarius, Augustinus, Theophylactus.
probante J. A. Bengelio. vid. Rom. I. 8.
ὑμῶν] — D a prima manu. Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 475. ὑμῶν 1.
ταύτην] — FG.
καὶ ποιεῖται] — FG 52. Versio Syr. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 475.
ὥσπερ] ὡς CDEFG 1. 4. 7. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 30. 37. 38. 39. 41. 44. 45. 47. 49. 52. 55.
Editio Complut. Genov. Colinaei. Bezae, Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius.
6. τούτο δὲ] ἀδελφοὶ 37. + λέγω 14. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius.

T. I. p 430, I. ἡνίκα πρῶτοι κέντροις φιλοσοφίας πρὸς
τὸν πῶτον αὐτῆς ἀντιβέσθην. Xenophon memor. Socr.
III. πᾶς ἂν αὐτῆς προτρεψαίμεθα πάλιν ἀντιβέσθην τῆς
ἀρχαίας ἀρετῆς τε καὶ εὐκλείας;

3. 1. Pet. IV. 16. Act. XIX. 27. Jos. A. XV.

3. 4. ὡς — παραμυθίσασθαι τέτοιον τῷ μέρει.

4. ἀπαρὰσκευάσας] Herodianus III. 10. 19. προσ-
πύρσι] οἱ Ῥωμαῖοι ἀπαρὰσκευάσας τοῖς βαρβάροις.

ὑπόσαςσι] Polybius IV. 50. οἱ δὲ Ῥόδιοι, θεωρεῖν τὴν
τῶν Βυζαντινῶν ὑπόσαςσιν. VI. 53. de Coclit. ἐχέτω τὴν
δύναμιν, ὡς τὴν ὑπόσαςσιν αὐτῶν καὶ τὴν τὸλμην καταπεπληγ-
μένων τῶν ἐναντίων. Diodorus S. XVI. 32. τὰς φακίς
καὶ συμμάχους παρᾶξεν τῆς τὴν ὑπόσαςσιν τῶ φιλεμύλῃ
— ἐπὶ δὲ αὐτῶν πρὶς τὴν ὑπόσαςσιν ταύτην ὄνειρος. Jos.
A. XVIII. 1. 6. ἱερακοῖς δὲ τοῖς πολλοῖς τὸ ἀμετάλ-
λακτον αὐτῶν τῆς ὑπὸ τοῖς τοῖς ὑπόσαςσιν, πραιτέρω διελ-
θεῖν περίλιπον. XIV. 12. 5. ἐπὶ Γαίος κάσσιος ταύτη
τῇ ὑπόσαςσιν — συμμάχους ὄντας διήρπασε αἱ ἀποσάσσι.
Psal. XXXIX. 8. 2. Esr. VIII. Heb. III. 14.
Edicula. inf. XI. 17.

5. προσέλθωσιν] Thucyd. II. 21. ἀνιχώρησι πάλιν, ἐς τὸ
πλέον ἐκείνῃ προσελθόν. Demosthenes. εἰς πᾶν προσέλ-
λυθε μοχθηρίας. I. Sam. XXX. 26. Gen. XXXIII.
11. 2. Reg. V. 15. Jud. I. 15.

6. Cic. de Orat. II. 65. Ut sementem feceris,
ita meres.

7. Aboth 13. Schammai dicebat: Esto exci-
piens quemvis hominem cum aspectu vultus fereni.
Quomodo? docet, si dedisset homo proximo
suo omnia dona, quae sunt in mundo, & vultus
ejus fuerit indignabundus, in terram despiciens,
scripturam ei imputare perinde ac si non dedisset:
Sed si quis excipit proximum suum cum ad aspectu
vultus fereni, etiam si nihil quicquam illi dederit,
scripturam ei imputare, perinde ac si omnia dona
bona ei dedisset. Vajikra R. XXXIV. Quando fa-
cturus est homo elemosynam, faciat eam corde
hilari.

προαίρεται] Themistius II. 41. δύο γὰρ οὗτοι, δὲ
ἂν ἄνθρωποι τὰ χρηστὰ σημαντέον καὶ μὴ μὴ ποῖον —
ἕτερον δὲ, εἰ μὴ κολακίαν δοκῶντες, ἀλλ' ἐκόντες καὶ προ-
αίρεται. Demosthenes pro Ctesiph. πάλιν σκέψασθε,
τί ὑμῶν ἐκότερος προαίρεται πρᾶττον. de Midia ἐπὶ πάντων
φαίνεται προηρημένος μὲ ὑβρίζειν. τὰ κατὰ προαίρεσιν τοῖς
καθ' ὅρῃν ὀponentur. argument. in Demosth. de
Halonefo τίς αὐτῆς ἦσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ προαίρεσας. H.
μ. 201. Schol. οὐ γὰρ κατὰ προαίρεσιν αὐτῆς μισοῖ, ἀλλ'
λα χριζόμενος δέτιδ. Aristoteles Eth. III. 2. καὶ ὁ
ἀκράτης ἐπιθυμῶν μὴν πρᾶττει, προαίρεται δ' ὁ. — ὁ ἐγκρα-
τής δ' ἀπάγειν προαίρεται μὴν, ἐπιθυμῶν δ' ὁ. — προ-
αίρεται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐδεῖς, ἀλλ' ὅσα οἴνται γνέσθαι δὲ
αὐτῶν. Ἐπεὶ δὲ ἡ μὴ βύλησις τῶ τέλους ἐστὶ μᾶλλον, ἢ δὲ
προαίρεσις τῶν πρὸς τὸ τέλος. οἷον ὑγιαίνει βυλόμεθα, προ-
αίρεται δὲ, δὲ ἂν ὑγιαίνωμεν — προαίρεσις μὴν γὰρ ἔκ
ἐστὶ τῶν ἀδύνατον, καὶ εἰ τις φαίη προαίρεσθαι, δοκίμῃ ἂν
ἡλίθιος εἴηαι. V. 8. τῶν δὲ ἐκυσίων τὰ μὴν προελόμενοι πρᾶτ-
τομεν, τὰ δ' οὐ προελόμενοι προελόμενοι μὴν, ὅσα προβυλόμε-
θαμεν ἀπροαίρετα δὲ, ὅσα ἀπροβυλόμενα. Nicomach.
III. 4. ἡ γὰρ προαίρεσις μετὰ λόγῳ καὶ διανοίας ὑποση-
μαίνει δ' ὅτι καὶ τὸ νομῶν, ὡς ἂν πρὸ ἑτέρων αἰρετῶν. 5. τὸ
γὰρ ἐκ τῆς βύλης προελόμενοι προαίρεται ἐστὶ — ἡ προαίρεσις
ἂν εἴη βυλόμενοι ὅρεξις τῶν ἐφ' ἡμῶν, ἐκ τῆς βυλόμεσθαι γὰρ
κρίνοντες ἐργόμεθα κατὰ τὴν βύλησιν. Eudem. II. 1. &
10. πολλὰ δὲ βυλόμενοι πρᾶττομεν ἐξαίφνης, προαίρεται δ'
ἐδεῖς ἐδεῖν ἐξαίφνης. Jos. A. XIV. 10. τυχεῖται τὴν ἐ-
ροσολυμιτῶν πόλιν, καὶ κατέχει αὐτὴν ὑπερῶν — ὡς ἂν
αὐτῶς προαίρεται. 11. 6. ὁ δὲ Μάλιχος — ἔγνω. —
Ἡρώδης, τὴν προαίρεσιν αὐτῶν κατανοήσας. 15. 7. διεδύλε
τὴν αὐτῶν προαίρεσιν. XV. 2. 3. ἐπὶ τέτοις πᾶσιν Ἡρώδης
ἔγνω τὴν προαίρεσιν, ἡνίχην εἰς τὸ μισοῦσθαι, ἐξερῶσθαι.
5. 3. παρακαλῶντας προελόμενοι ὑμᾶς ἀμὰ καὶ διδάσας. 10
deliberata, consilio capto. Elianus V. H. I. 25:
ἂν ἔξῃ μίαν, ἢ βυλόμενοι, προελόμενοι αὐτῶν.

8. Dionys. Hal. de Demosth. 30. ὡς ἔνεκα
πρῶτα καὶ ὑστάτα, καὶ διὰ παντὸς πᾶσαν πάντως προθυμίαν
πειράσθαι ἔχειν. Plat. Orat. funebr.

Φειδόμενος, Φειδόμενος ἢ Φερίσει· ἢ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις ἢ Φερί-
 7 σε· Ἐκατ' καθὼς ψαλλεῖ·) τῇ καρδίᾳ· μὴ ἐκ λύπης, ἢ ἐξ ἀνάγκης. ἰλαρὸν γὰρ
 8 δύνῃν ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν θειοποιεῖν εἰς ὑμᾶς· ἵνα ἐν
 9 παντὶ πάντῃ πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, θειοποιήσῃ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· (Καθὼς
 10 γέγραπται· Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πέννησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτῷ μένει εἰς τὸ αἶδιον. Ὁ
 11 δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι, ἢ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγῆσαι, ἢ πληθύναι τὸ
 12 σπόρον ὑμῶν, ἢ αὐξήσαι τὰ γεννήματα τῆ δικαιοσύνης ὑμῶν·) Ἐν παντὶ πληθίζμε-
 12 νοι εἰς πᾶσαν ἀπλότην, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. Ὅτι ἡ δια-

χο-

ἐπ' εὐλογίαις prius] ἐν εὐλογίᾳ D a prima manu. FG. posterius] ἐξ εὐλογίας D a prima manu. Hilarius, Cyprianus ad Quirin. III. 1. Augustinus. ἐπ' εὐλογίᾳ FG. 7. posterius] — DE. Versio Syr. probante f. Millio prol. 475. 1205. 7. προσέρχεται] προέρχεται CFG 31. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus MS. Cyprianus Tr. 60. γὰρ] — 1. 8. δυνατός] δυνατῷ D a prima manu. FG. 9. αἰδιον] + τῷ αἰδίῳ FG 6. 39. 42. Versio Vulg. Augustinus. 10. ἐπιχορηγῶν] χορηγῶν 2. σπείρων] σπείρον D a prima manu. FG. σπείροντι] σπείροντι 37. βρῶσιν] Comma adponunt C 18. 19. 20. 21. 22. 23. 52. Versio Copt. Syr. Scholion Cod. 19. Cyprianus Tr. 60. Cyrillus. Glaph. p. 228. in Esaj. p. 86. Chrysostomus. ut Esaj. LV. 18. & in precibus Jud. Deus nollet, qui es in coelis, da fermen ferenti, & panem ad manducandum. χορηγῆσαι] χορηγήσει CD. a prima manu. 10. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 31. 37. 39. Editio Colinaei, Versio Vulg. Syr. Copt. Cyprianus, Cyrillus, Hilarius, Augustinus. probante f. Millio prol. 921. πληθύναι] πληθύνει iidem. αὐξήσαι] αὐξήσει iidem & FG. γεννήματα] γνήματα CFG. 1. 3. 13. 14. 55. Editio Complut. δικαιοσύνης] δικαιοσύνης 39. 11. ἐν] ἵνα ἐν FG. Versio Vulg. Cyprianus. πλατίζομενοι,] + περισσεύετε Editio Colinaei. Versio Vulg. ἥτις] εἰ τις D. a prima manu 39. Hilarius. ἡμῶν] ὑμῶν C. a prima manu. Versio Syra posterior in margine. Damasceus. τῷ] — D.

αὐτάρκειαν] Glossarium. frugalitas, αὐτάρκεια. Herodian. VII. 3. 12. ἃ δὲ μικρὰ καὶ ὀλίγα, ἔδ' αὐτάρκῃ τῇ αὐτῇ βελήσει ᾔετο. Polybius ap. Suidam, ἄξιός μιν ὁ ἄνθρωπος ἐπαινεῖσθαι καὶ θαυμάζεσθαι, μάλιστα δὲ τῆς αὐταρκείας τῇ βίῃ. Thucyd. VII. 15. βελύσσεσθε ἡδὴ ὡς τῶν γ' ἐνθάδε μὴδὲ τοῖς παρῶν αὐταρκέων. Dionys. Hal. A. II. 74. τῆς μὲν αὐταρκείας, καὶ τῶ μὴδὲν τῶν ἄλλοτρίων ἐπιθυμῶν, ἢ περὶ τὰς ὁρίσμεναι τῶν κτήσεων νομοθεσίᾳ. Epicurus ap. Diog. L. X. 130. τὴν αὐτάρκειαν ἀγαθὸν μέγα νομίζομεν· ἔχ' ἡμᾶς πάντας τοὺς ὀλίγοις χρημασίᾳ, ἀλλ' ὅπως, ἐὰν μὴ ἔχωμεν τὰ πολλὰ, τοῖς ὀλίγοις χρώμεθα. Strabo VII. p. 455. B. οἱ φιλόσοφοι — τὸ αὐταρκείας καὶ τὸ λτόν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξήλωσαν, ἀφ' ἧς καὶ πρὸς ἐκπτώσεις τινὰς αὐτῶν παρώσαν ἐπὶ τὸν κυνισμόν. Cic. paradox. VI. Non esse cupidum, pecunia est: non esse emacem, vestigal est: contentum vero fuis rebus esse, maximae sunt certissimaeque divitiae. Quintilian. D. XIII. In hoc vitae meae secreto remotus a tumultu civitatis ignobile aevum agere procul ab omni ambitu & omni majoris fortunae cupiditate constitui. Hoc mihi parvulum terrae & humilis tugurii rusticum culmen aequitas animi magna fecerat, fatisque divitiarum erat, nihil amplius vellet. Athenaeus VI. p. 236. E. πρῶτος δ' ὁ μῆρος — εἰσήμεγε παρᾶσιν — τιτρώσκοντο κατὰ τὴν γαστέρα — τιτρώσκει δ' αὐτὸν Σπαρτιάτης ἄνθρωπος τὴν αὐτάρκειαν ἐξηλώκως. X. p. 418. E. Ἀλκιβίς ἐν τῇ περὶ αὐταρκείας ἔφθ, μετρία τροφὴ κερήσκει τὸν Βόκχορον — καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος μετρία τροφὴ ἐχρήτο — ἦν δὲ καὶ ὀλιγοπέτης ὁ πυθαγόρας, καὶ εὐτελήςτατος διέβη, ὡς καὶ πολλοὶ μάλιστα μὲν ἀρκέσθαι. τὰ παραπλήσια δ' ἰσορεῖται καὶ περὶ Ἀριστοῦ καὶ Ἑραμινόνδους καὶ Φωκίους καὶ Φορμίωνος τῶν στρατηγῶν. Μένιος δὲ Κύριος, ὁ Γαιμικίων στρατηγός, ἐπὶ γογγυλίας διεβίβη πάντα τὸν χρόνον, καὶ Σαβίνας αὐτῷ πολὺ χρυσίον προσπιμπόντων, ἐκ, ἔφθ, διῆσθαι χρυσίον, ὡς ἐν τοιαύτῃ διαπῇ. XIII. 565. E. βελήμενοι γὰρ ἐδύσθαι αὐτὴν αὐτάρκειαν καὶ τὴν εὐτέλειαν, εὐρίσκουσιν ἐπὶ ταῖς τῆς φιλαργυρίας θύραις ρυπαρὰς ζωτεις.

9. Dan. IV. 24.

10. χορηγῆσαι] χορηγεῖν est necessarios sumtus facere: ἐπιχορηγεῖν ultra modum praescriptum legibus aut moribus aliquid praestare. Ulpianus ad Demosthenis Leptineam. χορηγός ὁ τοῖς Διονυσίοις καὶ Παναθηναίοις τῷ χορῷ τὴν τροφὴν παρέχων, καὶ σεφάνης, καὶ κόσμον, καὶ ὅσα περὶ τὴν τοιαύτην παινήγουσιν. Libanius in Demosth. Mid. χορηγός δὲ ἦν ἐκάστης φυλῆς, ὁ τὰ ἀναλώματα παρέχων τὰ πρὸς τὸν χορόν. Demetrius Byzant. π. ποιήματος 4. χορηγός, ἔχ' ὥσπερ νῦν τῆς μισθομηνίας τῆς χορᾶς, ἀλλὰ τῆς καθηγεμένης τῆς χορᾶς, καθάπερ αὐτὸ τέτοια σημαίνει. Antiph. π. χορευτῆς. ὅπως ἄριστα χορηγοῖντο οἱ παῖδες, καὶ μνηδὸς ἰνδίδεις εἶν. Aristoteles Eth. I. II. εὐδαίμονα τὸν τοῖς — ἐκτὸς ἀγαθοῖς τελείως κεχορηγημένον. X. 9. μετρίως τοῖς ἐκτὸς κεχορηγημένον. Aeschines in Cref. σὺ δὲ πλετίως, καὶ ταῖς ἰδοναῖς ταῖς σαυτῷ χορηγεῖς. Polybius III. p. 305. τὸ δὲ τῶν Κελτῶν πλεθὺς διαφιλῶς μὲν ἐχορήγῃ τὸ στρατόπεδον τοῖς ἐπιτηδεύουσιν. Aristoteles de Rep. IV. II. ἃ φύσις δίδται καὶ χορηγίας τυχερᾶς. VII. 4. εἰς δὲ πολιτικῆς χορηγίας πρῶτον τό τε πλεθὺς τῶν ἀνθρώπων. Polybius I. 16. διὰ τὰς χορηγίας, propter commeatu. Polyaeus p. 647. ἔδωκε ἔφθ διῆσθαι, ὡς λαμπρὰν χορηγίαν ἔχων καὶ χρημάτων καὶ σωμαμάτων. Demosthenes ad Epist. Philippi βασιλείᾳ τῶν Περσῶν χρήματα χορηγεῖν ἡμῶν προτρέφονται. Herodian. III. 13. 9. τοσαύτης ἕως οἴκοι περισσίας, ὡς ἀφειδῶς καὶ διαφιλῶς τοῖς στρατιώταις χορηγεῖν. Philo de V. Mosis T. 2. p. 84, 38. διὰ παρασκευὰς ἀφρόνους, ὡς αἱ βασιλείαι χορηγῶσι. Jos. B. II. 8. 5. ἀρχόμενοι δὲ καὶ παύομενοι γεραίρουν τὸν Θεόν, ὡς χορηγοὶ τῆς τροφῆς. Plut. Caes. p. 726. E. θαρρήσας δὲ Καῖσαρ προκαλεῖτο Πομπήιον, ἰδρύνον ἐν καλῷ, καὶ χορηγούμενος ἐπὶ τῇ γῆς καὶ θαλάττης ἀποχρώντως. Athen. IV. p. 140. D. ἀλλ' ἐπαίελα μὲν λέγεται ταῦτα, ὅντα οἷον ἐπιχορηγήματα τῷ συνεταγμένῳ τοῖς Φειδίταις αἰέλει.

II. πλατίζομενοι] Xenophon. Paed. V. τῷ τοῖς γὰρ πλατίζομενος ὑπὸ σῶ, καὶ μάλιστα αἰσθάνομαι, οἷς πονέμενος γίνονται. Sophocles Oedip. Tyr. 30. αἰδὴς σταγυμοῖς

κονία τῇ λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἔζη προσαναπληρῶσα τὰ ὑπερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ θεωσεύσασα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ. (Διὰ τὴν δοκιμὴν τῆς εὐχαριστίας ταύτης δοξάζουσιν τὸ Θεὸν ὑπὲρ τῆς ὑποταγῆς καὶ ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῇ κοινωνίας εἰς αὐτὰς καὶ εἰς πάντας.) Καὶ αὐτῶν δέησις ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθέτων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὑπὲρ τῆς ἀνεκδιηγήτου αὐτοῦ δωρεᾶς.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος ὡς καλῶ ὑμᾶς διὰ τὴν προαίτιαν καὶ ὑπεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν πρόσωπον μὴ ταπεινὸν ἐν ὑμῖν, ἀπὸν δὲ παρρησίᾳ εἰς ὑμᾶς. Δέομαι δὲ τὸ μὴ παρῶν παρῆσαι τῇ ποιότητι ἢ λογιζομαι τολμᾶσαι ὑπὲρ τινος τῶν λογιζομένων ἡμᾶς ὡς ἐστὶν σάρκα θεοπαθίσιας. Ἐν σαρκὶ γὰρ θεοπαθόντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα.

12. καὶ] — 35. εὐχαριστιῶν] εὐχαριστῶν 7. Editio Erasmi, Bogardi. + ἐν Versio Vulg. prob. f. Millio prol. 476. 13. τ' secundo loco] — Editio Haultini. Stephani 1. Erasmi, Bogardi. ὑμῶν] — 37. κοινωνίας] διακονίας 39. 43. 14. ὑμῶν] ἡμῶν 2. 4. ὑμῶν] ἡμῶν 37. 15. δὲ] — CD. a prima manu FG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. probante f. Millio prol. 476. 1. δὲ prius] καὶ 33. 35. 2. τῇ ποιότητι] — 46. a prima manu. τινος] — C ex emendatione. 3. σάρκα] distinctionem adponit P. Junius. 5. καθαίρωντας] καθαίροντων D. a prima manu E. γνώσεως] δόξης 17. αἰχμαλωτίζοντες] αἰχμαλωτιύοντες 1. 21. 36. 39. Theodoretus in Zach. IX. 13. Damasceus. 7. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

μοῖς καὶ ἡτοίμοις πλεονάζει. Luc. XII. 21.

12. προσαναπληρῶσα] Athenaeus XIV. p. 654. D. προσαναπληρῶσαι ὡς ταῖς πολυβρῦλλοις ἱστορίαις — καὶ ἄλλην μίαν. Libanius D. XXXV. p. 768. D αὐτοὶ προσαναπληροῦν περὶ τὰ τὸν ἡμῶν ἐκφεύγοντα λογισμῶν.

14. ἐπιποθέτων] regitur ab εὐχαριστιῶν, quod praecedat.

14. ἐπιποθέτων] Appianus Hispan. p. 440. ἔτι μὲν οἱ Σικελῖοι ἀπεθανοὶ ἄμφω — καὶ αὐτὰς ἐπιποθέσαν Ἰθρῆς.

15. ἀνεκδιηγήτω] Arrianus Exped. Alex. p. 310. οἱ δὲ ἰδοὶ πρὸς τὴν ἀνεκδιηγήτου τόλμην τῶν — Μακεδόνων ἐκπλαγέντες.

1. αὐτὸς δὲ ἐγὼ] Silius II. 322. Ipse ego Romanas, perfoſſo corpore, turmas Tela intorquentes correpta e vulnere vidi. Statius Silv. II. 113. Ipse ego te nuper Tiberino in litore vidi. inf. XII. 13. in Rom. VII. 25.

ἐπεικειάς] Etymol. ἐπεικὴς παρὰ τὸ εἶεν καὶ ὑποχωρεῖν, καὶ γὰρ οἱ πρᾶξις ὑποχωρεῖν καὶ ἐκ ἀντιτάξεως. Ἐπεικειῶς, μάλιστα ἐπεικειῶς καὶ χρηστότης, μετρίως. Hesychius. ἐπεικῶς, πάντω λίαν πρῶως. Aristophanes Nub. 1440. κάμουρα συγχωρεῖν δοκεῖ τέτοισι τ' ἐπεικῇ. Aristoteles Eth. VI. 11. τὸν γὰρ ἐπεικῇ μάλιστα φαιμὴν συγχωροῦν καὶ ἐπεικῶς τὸ ἔχειν περὶ ἑαυτοῦ συγγνώμην. V. 4. ὁ μὴ ἀκριβοδίκαιος ἐπὶ τι χεῖρον, ἀλλὰ ἐλαττωτικὸς, καὶ περ ἔχων νόμον βεβῶν, ἐπεικῶς ἐστίν. — contrarium ἀκριβοδικαιοσύνη δὲ φιλαυτία. ἄνθρωπον ἐπεικῇ καλεῖται τὸν μετρίον. — καὶ ἐστὶν αὐτῇ ἡ φύσις τῇ ἐπεικῇ, ἐπαρόρθημα νόμου, ἢ ἐλλείπει διὰ τὸ καθόλου. in I. 13. Eustathius καλεῖται ἐπεικῆα — τὸ μὴ ἐαυτῶν ἀρκῆσαι τῇ κρίσει περὶ ἐαυτῶν, ἢ μὴ ἰσῶς φιλαυτήσαντες ἐκ ἐπιτοῦνται τῆς ἐβδόμη. Oporander II. μὴ ἕτως ἐπεικῇ, ὥς καταφρονεῖσθαι — ἢ μὴ ταῖς χάρισι ἐκλύσῃ τὸ κρατοῦν. Lucianus Vit. Acut. 10. ἐπεικῆα καὶ μετρίως. Dio Cass. XXXVI. p. 9. Ἀγκυλλος — ὅτι δὲ ἐπεικῇ ἦν, ἐκωνάτα ἔδειξεν — οὕτε ὀργῇ ἐχρῆσαστο. XXXVIII. p. 39. ἐπεικεῖραν φύσιν ἐλπίδι, καὶ οὐ πάντῃ ραδίως ἐβνέτο. LV. p. 389. αἱ γὰρ βίαιοι πρᾶξεις — παρο-

ξύνουσι, καὶ δὲ ἐπεικῇς ἡμερῶσι. Cic. pro Roscio 4. Quid est in arbitrio? mite, moderatum. quantum aequius & melius, id dari. Plut. Pericle p. 173. C. θαυμαστὸς ἔν ὃ ἄνθρωπος οὐ μόνον τῆς ἐπεικειῶς καὶ πραότητος, ἢ ἐν πράγμασι πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἀπεχθεῖας διέτην. Caes. p. 734. D. τῆς ἐπεικειῶς ἱερὸν (Clementiae) ἐκ αὐτοῦ τρόπου δοκῶν χαριστήριον ἐπὶ τῇ πραότητι ψηφισασθαι. Καὶ γὰρ ἀφῆκε πολλὰς τῶν πεπολεμηκότων πρὸς αὐτὸν. Sertor. p. 581. D. ὥς τὸν Σερτόριον ἐκ τῆς προτέρας ἐπεικειῶς καὶ πραότητος μεταβιβάσας. Hermogenes de F. O. II. 6. ἐπεικῆς λόγος γίνεσθαι — ὅταν εἰς ἑσὶν ἐαυτὸν τις ἀγεί τοῖς πολλοῖς, καίτοι ἐκ ὧν εἰς τῶν πολλῶν. καὶ τὸ, μὴ ὄντα ἐν τῶν πολλῶν ἔνα, ἐαυτὸν ἐν τοῖς πολλοῖς ἀριθμεῖν, ἐδὲν ἄλλ' ἢ ἐκόντα μειονεκτεῖν ἐστίν. Galenus in Hippocr. de praedict. III. ἄνθρωπον ἐπεικῇ καλεῖται τὸν μετρίον, ὃ μὴδὲν ἄλλων πρᾶτται κατὰ τὸν βίον. & de Artic. I. ὁ ἐπεικῆς ἄνθρωπος ὁ μετρίως δηλῶται παρὰ τῶν ἐλλήνων. Philo de V. Moſis p. 112, 31. διὰ τὴν σύμφωνον ἐπεικειῶς καὶ πραότητα. Jos. A. IX. 2. 1. ὁ δὲ φρόνιμος ὧν, καὶ λίαν ἐπεικῆς τὸ ἦθος. — Φιλοφρόνως προσέτις αὐτόν. Phil. IV. 5. 1. Tim. III. 3. Tit. III. 2. Jac. III. 17. 1. Pet. II. 18. A& XXIV. 4. Galenus a. Julian. ἡ μέθοδος, ἢ, ἐπὶ ἐπεικειῶς καὶ μετρίότητος, βελόμηνος λαμβάνειν, ἐν ἐρατῇ ἔδειξεν. Varianus. ἐπεικῆς ἀντὶ τῷ ἀρετῇ καὶ οἰκῇς ἔτω δὲ αἱ παρ' ὁμήρου ἡ τοιαύτη λέξις λαμβάνεται παρὰ μὲν τοῖς νωτέροις τὸ ἐπεικῆς ἐπὶ πραότητος λέγεται.

κατὰ πρόσωπον] comm. 7. A& III. 13. XXV. 16. Gal. II. 11. Polybius p. 1329. ποιησαμένους λόγους κατὰ πρόσωπον. p. 1094. τὸ κατὰ πρόσωπον εἰσελθόντα διαπορεύσθαι τὰς ἐνέργειάς τὰς αὐτῇ τοῖς ὅς πεποθέν. p. 1211. κατὰ πρόσωπον λεγομένων τῶν λόγων. vid. in Luc. II. 31.

3. 1. Jo. IV. 2. Heb. V. 7. στρατευόμεθα] Xenophon Hell. VI. εἰ τις στρατεύοιτο ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν. Demosth. ἐστρατεύοιτο πᾶσας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατίας. εἰ — μὴ παρὰ τὴν ἐστρατεύοιτο.

4. τῷ Θεῷ] pendet a στρατευόμεθα. Deo militamus. Ef. XXVIII. 2.

4 μεθα' (τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατίας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθ-
5 αίρεσιν ὀχυρωμάτων.) Λογισμὸς καθαιρέτης, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαυρόμενον κατὰ γνώσεως
6 τῆς Θεᾶς, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τῆς Χριστοῦ. Καὶ ἐν ἐτοιμίᾳ
7 ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν ὑπερηφανίαν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. Τὰ κατὰ πρόσω-
8 ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστὸς, ἔτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. Ἐάν τε γὰρ καὶ ὑπερασπίζοντι τι καυ-
9 χήσονται κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ ὅχι εἰς καθ-
10 ἰστών. Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, Φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ παρεσία τῆς σώματος
ἀδελ-

7. βλέπετε;] *Theodoretus*, κατὰ ἐρώτησιν ἀναγνώσαν, *Gennadius* in Schol. Cod. 20. κατὰ ἐπιτιμητικὴν ὑπόκρισιν
τὸ ἀναγνώσαν. Editio *Colinaei* Colon apponit. αὐτῶν] αὐτοὶ 26.

χριστὸς primo loco] + δὲ καὶ D. a prima manu EFG. *Hilarius*. λογιζέσθω πάλιν] πάλιν λογιζέσθω 14.
ἀφ' ἐφ' 21. ἡμεῖς] ὑμεῖς 2. Editio *Erasmi* 1. *Ald*.

χριστὸς tertio loco] — CD a prima manu, FG. 17. 31. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Verfio Vulg. Syr.* utraque,
Æthiop. Armen. Copt. Chrysostomus, *Theodoretus*, *Theophylactus*, *Hilarius*, probante *J. Millio* prol. 1205.

8. τε] — FG. 17. 45. 52. *Theophylactus*, *Chrysostomus*.
ἐφ' prius] — D a prima manu, EFG. 39. 45. *Verfio Vulg. Syr.* posterior, & edita in margine.

περισσότερον τι] τι περισσότερον FG. περισσότερον τι 17. 23. a prima manu 39. *Chrysostomus*, *Theophylactus*,
τι] — 37. ἡμῶν] — C. *Verfio Syr. Copt. Chrysostomus*. κύριος] 9ης D. a prima manu, EFG.

ἡμῶν] — CD. a prima manu. 17. *Verfio Syr. Copt. Æthiop. Chrysostomus*, *Theophylactus*, prob. *J. Millio* prol. 476.
ἐκ αἰσχυρήσονται] ἐκ κατασχυρήσονται 4. 42. Editio *Erasmi*, *Ald*, *Colinaei*.
9. ἵνα] + δὲ G. 6. 10. 37. 38. Editio *Complut. Plantin. Colinaei*. *Genev*.

δόξω ὡς ἀν' ἐκφοβῶν] δόξωμεν ἐκφοβῶντες D. a prima manu. E. δόξωμεν, ὡς ἀν' ἐκφοβῶν FG. *Hilarius*.
10. Φησί] Φησὶ Ed. *Bezae* 3. 4. 5. & annot. παρεσία] παρερήστια Editio *Complut. Plantin. Genev*.

1. *Macc.* I. 20. VIII. 10.

5. *Luc.* I. 52. *Philo* de *Abrah.* p. 32, 31. τὸν
ἐπιτιμητικὸν τῶν ἐναντίων δόξαν καθαιρῶν. & 31. τὸ κατε-
σκευασμένον ὀχύρωμα διὰ τῆς τῶν λόγων πειθαρχίας —
de *Confus. Ling.* p. 424, 21. ad *Jud.* VIII. 9.
πρόσκαλον καὶ περιεσπένον αὐχμηρὰ μισοπονηρὴν ψυχὴν κα-
τὰ ἀρετῶν ἡκουμένη, τὸ βεβαίως, καθαιρῶν πᾶν
λόγον, ἀποσπένον διὰ νοήσεως οὐσιότητος ἀναπύθοντα — τῆ-
τε δὲ παῖς ἐστὶ τῆς καθαιρέσεως — οὐ πολέμος, ἀλλ'
ἡσυχία. διανοίας γὰρ εὐσταθίας καὶ ἡμερίας — ἢ εὐσέβειας
γνησῶν πέφυκεν, ἀνατρέπειται πᾶς λόγος, ὃν ἐδημιούργησεν
ἀσέβεια. *Dio Chrys.* LVII. p. 571. B. ἐβελύετο τα-
πεινῶσαι, καὶ τῆς φρονήματος, εἰ δυνατόν, καθελεῖν. LXXIII.
p. 634. A. *Μιλτιάδης* δὲ ὁ πρῶτος νικήσας τὴν βαρβάρην
μετὰ μόνων τῶν πολιτῶν, καὶ τὸ Περσῶν φρόνημα καθελεῖν,
ὃ πρότερον εἶχον ὡς ἐπάντων κρείττερος ὄντι. *Aristides* T. 2.
p. 259. ὅν δ' οἱ ποιεῖται — ὑπομνησκοντο αὐτῇ τῆς φύ-
σεως, ἐφημέρους τε καλῶντες καὶ χαίρουσι ἐρχομένους, καὶ πάν-
τα τρόποις τὴν ἀλαζυνίαν καθαιρῶντες, ὅπως, μὴδ' ἢ τις αὐ-
τῶν πρᾶττειν δοκοῖ, τῶν θρασυνοῖτο. *Jos.* A. III. 2. 4. ἔ-
γιντο τὰ σώματα μόνον τῶν περιόκων ἐδύλωσαν, ἀλλὰ καὶ
τὰ φρονήματα· καὶ τοῖς περιόκοις ἄπασιν ἐγένοντο φοβεροί.
Eusebius de L. *Constant.* 9. p. 627. C. ποῖ δὲ οἱ τό-
τοι ὡς θεοὶ ἐπιθεσπῶντες, καὶ πεποιθότες ματαίᾳ τῇς λο-
γισμῶν ἐπαυρόμενοι, οἱ τὴν μὲν πλάνην εἰς ὕψος ἐγεγραμμένης πό-
λιμος δ' ἀκήρυκτον κατὰ τῶν προμάχων τῆς ἀληθείας ἀράμενοι;
κακοῖς καὶ ἀπολόλασι. *Appianus* B. C. II. p. 766. τὴν
πολιμίαν τὸ φρόνημα ἀκμαζέει προκαθελεῖν. I. *Macc.* V. 65. *Pro-
v.* XXI. 22. inf. XI. 20. *Pseudopostolorum Strophas*.

6. ἐν ἐτοιμίᾳ ἔχοντες] *Dionysius Hal.* VIII. 17. ὡς
δὲ ῥέδιον καὶ ἐν ἐτοιμίᾳ σφισιν ὃν, καταλύσαι τὴν τῶν
ἀντιπάλων ἰσχύον. IX. 35. ἵνα ἐάν τι συμβῇ πταίσμα,
— ἐν ἐτοιμίᾳ τις ὑπάρχει τῇ πόλει συνεισῶσα δύναμις.
Exc. p. 706. οἱ μὲν γὰρ παρασκευάζονται, καὶ μίλι-
λους ἀπολόλασι τῆς καιρῆς τῶν πράξεων. *Ρωμαῖοι* δ' ἐν
ἐτοιμίᾳ πᾶσαν ἔχοντες παρασκευὴν. inf. XII. 14. *Act.*
XXI. 13. 1. *Per.* IV. 5. *Polybius* p. 569. ἔχον ἐν ἐ-
τοιμίᾳ, καὶ προσεδέον τὴν τῶν πολέμων ἐφοδόν. *Philo* Leg.
ad *Caj.* p. 584, 30. τὰς πρὸς νεωτεροποιίαν ἀφορμὰς ὁ-
ρῶν ἔχοντας ἐν ἐτοιμίᾳ.

7. τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε] *Ter. Andr.* V. 2. 15.
Quum faciem videas, videtur esse quantivis precii.
Eun. IV. 4. 15. *Ille erat honesta facie & liberali.*
P. H. ita visum est dudum, quia varia veste exor-
natus fuit.

9. *Galenus*.

ἢ τὸς μὲν πολλὰς ἐκφοβῶν

10. βαρεῖαι] *Lucianus* D. *Mort.* 10. καὶ ὁ ῥήτωρ
δὲ σὺ ἀπὸ τῶν ῥημάτων τὴν τοσαύτην ἀπειρολογίαν,
καὶ ἀντιθέσεις, καὶ περιστάσεις, καὶ βαρβαρισμούς, καὶ τ'
ἄλλα βάρη τῶν λόγων. *Hermogenes* de F. O. II. 6.
ἡθικός μὲν ὁ λόγος, βαρὺς δὲ, καὶ ἐκ ἐπικρίσεως. 8. περὶ βα-
ρύτητας. Ἡ βαρύτης ἐννοίας μὴ ἔχει τὰς ἐννοιακάς ἀπάσεις
ὅταν εὐεργεσίας τις αὐτῆς λέγων τὸ μηδὲν εἰ ἡλαττοῦν ἡξιώ-
σθαι, ἢ καὶ τὸναντίον, ὅτι καὶ τιμωρίας ἀντὶ τιμῆς ἡξίω-
ται, οὐκ εἰδίζη. ἔτω γὰρ καὶ μάλιστα βαρὺς ὁ λόγος γίνεσθαι,
εἰ παρατίθῃ τις τὰς ἐδὲν ἢ μικρὰ εὐεργετήσαντας, ἢ καὶ
τεναντίον ἡδικηκότας, εἴτα τυχόντας, ὃν αὐτὸς ἐκ ἡξιώθη
— Ἄλλα μέθοδος μέντοι βαρύτητας αὐτῇ ἡ διὰ τῆς εἰρη-
νείας, — καὶ μὴν καὶ τὸ περὶ τῶν ὁμολογούμενων ὡς
ἀμφισβητούμενων εἰς ἐρώτησιν ἐκ διαπορήσεως καθίστασθαι, βα-
ρύτητας ἴδιον, ἐκ ἀπῆλλασθαι δὲ ἐδὲ τῆς εἰρηνείας.
Aristides T. II. p. 191. *Schol.* ὁ γὰρ ῥήτωρ μᾶλλον
ὀρμητικὸς ποιεῖται, ἢ περὶ διὰ γραμμμάτων. & p. 448. περὶ
βαρύτητας β. βαρύτης δὲ γίνεται κατὰ γνώμην — ἔστιν,
ὅταν ἡ κατηγορεῖν τις προάγῃται αὐτὸς αὐτῷ, ἢ τῶν οἰκείων
τινος, ἢ φίλων, βαρὺ γὰρ τὸ τοῦτο ἂν εἴη, ἔξω ἐπαυρῶν ἢ
ἐλαττω τίνος ὑπὲρ ὃν λέγει, ἢ πρὸς ὃς λέγει. ὡς ὁ Δη-
μοσθένης· περιεργασμὶ μὲν ἐγώ, περιεργασαί δὲ ἡ πόλις
ἡ πειστεύσα ἡμοί, ἔγω δὲ πάντα τὰ ἀμικρήματα καὶ ἀ-
δικήματα ἡμοί. β. ὅτι δὲ καθ' ὑπερβολὴν δύνασαι ἀποδείξαι
μὴ ἀδικεῖντα σιαυτὸν, ἐκεί δὲ θρασυτέτη χρῆσθαι τοιαύτῃ,
καὶ ἐπὶ φίλῃ δὲ ὡσαύτως βαρύτης γίνεται, ἐὰν ἀφαιρῇς αὐ-
τὸν ἢ συγγνώμης ἢ φιλικῆς δικαστῶν βαρύτης γίνεται,
καὶ ὅταν τι ἄτοπον σιαυτῷ ἐπαράσῃ· οἷον τεθνάναι μᾶλλον
ἢ ταῦτ' εἰρηκεῖν βέλομαι. [I. *Cor.* IX. 15.] γ. καὶ
ὅταν εἰς κρίσιν ἀγάγῃς τῶν τεθηκότων ἐνδοξάν, βαρὺ δοκεῖ
τὸ τοῦτο εἶναι, οἷον· καίτοι πρὸς ὃν ἐνδοξάν οἱ πρό-
γονοι. [I. *Cor.* XV. 18.] δ. βαρύτητας δὲ καὶ τὸ, ὃ μὴ
δαῖς ἂν εἴποι, ὑπολιπεῖν ὡς ῥηθισόμενα. η. καὶ τὸ συγχωρεῖν
δὲ τὰ παρελθόντα ἄτοπα, βαρύτης. θ. βαρύτης δὲ καὶ τὸ
ἀπῆλ-

ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξεθενήμην. Τῆτο λογίζεσθαι ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἱ εἰσὶν τῷ 11
 λόγῳ δι' ὅπισθολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι 12
 ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισὶ τ' ἑαυτοὺς συνιστάντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετρήντες,
 καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνίσθιν. Ἡμεῖς δὲ ἐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησομεθα, 13
 ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τῷ κακόν· ὃ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρον, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ
 ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνέμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοῖς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐ- 14
 φθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῷ Χριστῷ. Οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις 15

κό-

11. ἐσμέν] μὲν G. sed Verf. Latina: sumus. δι' ἐπιστολῶν] — Z. Pierce.
 ἀπόντες] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1215.
 12. ἐγκρίναι] κρίναι FG. 30. + ἐκτείνω D a prima manu E. ἀλλὰ] ἀλλ' D a prima manu.
 ἑαυτοῖς prius] αὐτοῖς F. ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς] ἑαυτοῖς ἑαυτοῖς D. 37.
 ἐ συνίσθιν] — D a prima manu FG. Versio Vulg. Hilarius, Idacius, Pelagius. probante J. Millio prol. 476.
 J. A. Bengelio in Gnom. οὐ συνίσθιν 10. 31. 37. Theodoretus.
 13. ἡμεῖς δὲ] — D. a prima manu FG. Hilarius. probante J. A. Bengelio in Gnom.
 ἐχὶ] ἐκ D a prima manu FG. 3. 21. 31. 42. Editio Colinaei, Theodoretus.
 τὰ ἄμετρα] τὰ ἄμετρα D. a prima manu FG. Versio Vulg.
 καυχησομεθα] — D. a prima manu. καυχώμενοι FG. ἐμέρισεν] ἐμέρισεν 49.
 ἡμῶν] — FG. 46. ἡμῶν ὁ Θεός] ὁ Θεὸς ἡμῶν 2. Editio Erasmi 1.
 14. ὡς μὴ] μὴ ὡς 4. μέτρον] μέτρον W. Musculus, H. Grotius.
 15. κόποις] τόποις 3. 14. ὡς μὴ] μὴ ὡς 4.
 15. κόποις] τόποις 3. 15. κόποις] τόποις 3.
 16. ὑπερεκτείνω] ὑπερεκτείνω Schol. Cod. 19. Editio Complut. ὑπὲρ ἐκείνα 13. 52. Cyrillus Hierosol. probante

ἀπεύχσθαι τὰ ἄτοπα.

11. Gabrias. πρὸς ἀνθρώπους θρασείας πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα διελθὼν. 1. Jo. III. 18.

12. ἐγκρίναι] Plut. de lib. Educ. p. 11. F. τὸς μὲν
 ἔν τῆς ἑώρας ἐπιθυμῶντας ἀτελοῦναι προσήκει, τὸς δὲ τῆς
 ψυχῆς ἑρπείας ἐγκρίναι. Strabo II. p. 129. C. τὰ ἑρπεί-
 σινας προσηγορίας τὴν ἐκείνη μαρτυρίαν ἐγκρίνοντες. Sextus
 Empir. a Gramm. I. 200. ἵτοι ἐγκρίνεται τὴν συνήθειαν
 ὡς ποιῆν πρὸς διάγνωσιν ἑλληνισμῶν, ἢ ἐκβαλλετο. Demo-
 sthenes . . . ἐπειδὴν τις εἰς τὴν καλυμμένην γερσίαν
 ἐγκρίνῃ. Plut. Lycurg. p. 55. C. ἐκ ἐγκρίσεως εἰς τὴν
 π. Aristides. Panath. p. 109. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ ἡλῦδας
 αὐτῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἐκέρυσεν. C. Comoed. p. 508. τῶν
 μὲν ἀθλητῶν ἐγκρίσεις ποιῶμεν — τὸς δὲ τῶν σπουδαιοτά-
 των ἡγεμονίας καὶ διδασκαλίας ἀπὸ πάντων τῶν ἐργαστηρίων
 — ἔτασι φαύλως ἐγκρίνομεν. Libanius O. XI. p. 375.
 A. συνεχεῖς μὲν αὐτῶν ἰδιωτῶν οἰκίσεις, πανταχῶς δὲ ταῖς
 ἰδίῳ ἐγκρίνεται τὰ δημόσια, τῷ μὲν ἱερῷ, τῷ δὲ λατρίᾳ.
 Philostrat. ἐγκρίσεις τῶν Ὀλυμπιασίων ἀθλητῶν. qui no-
 men suum dant alicui coetui. Contrarium ἐκκρίνε-
 ται. Heliodor. III. p. 150. ὅτε ἐξ ἐφῆβον εἰς τὴν ἱερὰν
 ἐκκρίνεται. Aristides in Rom. p. 218. ἐπὶ ταῖς πανηγύρεσι
 καὶ εὐφραδίαις ἀγῶνας, τὴν ἄριστα πεφυκότας καὶ τοῖς σώ-
 μασι πρῶτον ἐγκρίνεται ὡς κριθῆναι. Jos. B. II. 8. 7.
 δυνῶν ἄλλοις ἔτασι τὸ ἥθος δοκιμάζεται, καὶ φανὴς ἄξιος
 ἔτασι εἰς τὸν ὅμιλον ἐκκρίνεται. inf. 18. Gal. VI. 4.

Illi vero semet ipsos in semetipsis metientes, & se-
 met ipsos sibi met ipsos comparantes, non intelligunt
 quicquam i. e. stulti sunt & inflati. Matth. XIII.
 13. Ro. III. 11. Deut. XXV. 12. 13. 14. Phae-
 drus IV. 9. Peras imposuit Jupiter nobis duas. Pro-
 priis repletam vitiis post tergum dedit, Alienis an-
 te pectus suspendit gravem. Hac re videre nostra
 mala non possumus: alii simul delinquent, censo-
 res fumus. Horatius S. I. 3. 24. Egomet mi ignosco,
 Maevius inquit. Stultus & improbus hic labor est
 dignusque notari. Cum tua praevideas oculis male
 lippus munetis: Cur in amicorum vitiis tam cernis
 acutum? Ep. I. 7. 98. Metiri se quemque suo mo-
 dulo ac pede verum est. Seneca de Ira. II. 21. Non
 pro fastigio tuo te metiris, te ipsum projecis. Celsus
 ap. Origenem I. IV. p. 180. πάλῃ τις εἰς τὴν γυνή

τῇ ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων βορβόρῳ, ἑαυτοὺς μὴ μετρήντες,
 καὶ διὰ τῆτο ἀποφαινόμενοι περὶ τηλικύτων, ὡς κατελεχθό-
 τες. Anthol. II. 6. 7. Εἰπέ, πόθεν σὺ μετρεῖς κόσμον καὶ
 πείρατα γαίης, ἐξ ὀλίγης γαίης σῶμα φέρει ὀλίγον; Σαυ-
 τὸν ἀριθμῶσον πρότερον, καὶ γνῶθι σεαυτὸν, καὶ τότε ἀριθμή-
 σεις γαίαν ἀπειροσύνῃ. Εἰ δ' ὀλίγον πᾶσι τῇ σῶματι
 καταριθμῶς, πᾶσι δύνασαι γνῶθαι τὴν ἐμέτρον τὰ μέτρα;
 IV. 12. 72. Ἡ νέμεσις προλέγει τῷ πᾶσι, τῷ τε χαλκῷ
 καὶ, μήτ' ἄμετρον τι ποιεῖν, μήτ' ἀχάλατον λέγειν. 73. Ἡ
 νέμεσις πᾶσιν κατέχευε, τίνας ἔνεκε; λέγεις; Πᾶσι παρ-
 αγγέλλων μὴδὲν ὑπὲρ τὸ μέτρον. Τεβερ. XII. Patri-
 arch. ἐμέτρον ἑμαυτῶν, καὶ ἐτέρων τὰς ἀδελφούς μου. Poe-
 met. 36. 73. 79. Parphrasius 3. in Monum. Co-
 telerii. ἀδελφὸς ἀδελφῶν συνοικῶν ἡρώτα τὸν ἀββᾶ Βι-
 σαρῶνα, τί ποιῶν; λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· σιώπω, καὶ μὴ
 μετρήσης σεαυτὸν. Livius III. 54. 3. odium in se a-
 liorum suo in eos metiens odio. Aristoteles Rhet.
 II. 12. τῇ γὰρ αὐτῶν ἀκακίᾳ τὴν πᾶσιν μετρεῖται. Dio
 Chrys. LXVI. p. 613. C. φαύλῳ γὰρ ἂν, ὃ ἄρι-
 στος καὶ παντάπαστι σκελετῷ, μὴ δὲ, οὐ μίαν τινα καμ-
 πῇ ἔχοντι, μυρίας δὲ, καὶ πᾶσας ἀπαντασίας, τὰ πρῶτα
 ματα εὐδαιμονίᾳ, τῇ δὲ πᾶσι περιωριστοῖς ἀπευθύνει αὐτῶν· πό-
 τερον ἂν τὰ μὲν ἄλλα πάντα πρὸς ἀλήθειαν σκοπεῖ· τῇ δὲ
 ἐκὼν ἐδαιμῶν προσφέρει, ὡς ψευδῆ τινα τῶν ὄντων καὶ ἀσέβη-
 τον εὐδαιμονίᾳ, καὶ κανὼν τοιοῦτον, ἐπαῖον ἄρτι εἰρηκας. αὐτὸς
 δ' αὐτὸν τῷ τῷ κανόνι καὶ ταύτῃ τῇ εὐδαιμονίᾳ εὐδαιμονίᾳ
 ἄξιον ἂν εἶναι; οὐ, μὴ δὲ, εὐδαιμονίᾳ, δὴλον γὰρ ὅτι ἐδ-
 ποτε γινώσκῃ ἂν αὐτὸν ἔτασι σκοπεῖν. Plut. de propr. lau-
 dep. 540. A. ὅταν δὲ μὴδὲ ἀπλῶς καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐπα-
 νίσθαι ζητῶσιν, ἀλλ' ἀμιλλώμενοι πρὸς ἀλλοτρίους ἐπαίνας,
 ἔργα καὶ πράξεις ἀντιπαρβάλλουσιν αὐτῶν, ὡς ἀμεινότεροι
 ἐτέρους, πρὸς τῷ κενῷ βῆματι πρᾶγμα καὶ κακότητος ποιῶ-
 σι. Τὸν μὲν γὰρ ἐν ἀλλοτρίᾳ χορᾷ πᾶσι τίνας περιέρχον
 ἢ παρομοίᾳ καὶ γελοῖον ἀποθύνουσιν τὴν δὲ ἐν ἀλλοτρίᾳ
 ἐπαίνοισι εἰς μέσον ὑπὸ φθόνῳ καὶ ζηλοτυπίας ἐξωθεῖσθαι π-
 ρικυτολογίαν εἰς μέγα δὲ φυλάττεισθαι.

Si quis phalaricus vitio laborat, & prae arrogan-
 tia magnifice de se ipso sentit, is se metitur regu-
 la Lesbia & plumbea; puer sibi magnus videtur,
 donec se circumspiciens viros viderit, suamque
 cum illorum statura comparaverit: pseudapostoli
 Corinthiaci comparabant se ipsos sibi ipsis: olim
 disci-

κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανόμενης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι
 16 τὸ κανόνα ἡμῶν εἰς ᾧ ἐσώσθη. Εἰς τὰ ὑπερέκιστα ὑμῶν εὐαγγελισασθαι· ἢ ἐν ἄλλοι-
 17 τῶν κανόνων εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.
 18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνος ὅστις δοκίμῳ, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

1 **Ο**φελον ἡνείχεσθε· με μικρόν τι τῆς ἀφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθε με. Ζηλω γὰρ
 2 ὑμᾶς Θεὸς ζηλῶ. ἡρμολάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν ᾤψατο, τῷ
 ἡνείχεσθε ~ τῇ ἀφροσύνῃ

F. Fabro Stapulensis. εὐαγγελισθαι] + ἀλλ' 37. καυχῆσασθαι] εὐαγγελισθαι 37.
 18. συνιστῶν] συνιστῶν D. a prima manu EFG. 17. 31. 37. 39. 46. Editio Ald. Colinaei. Theodoretus, Damasce-
 nus. Ephrem.
 εἰς τὸν κανόνα] δοκίμος εἰς D. Versio Vulg. κύριος] θεός Versio Vulg. Aethiop.
 1. ὁφελον] ὄφελον D ex emendatione EF 7. 13. 21. 26. 44. 46. 51. 52. supra 1. Cor. IV. 8.
 ἡνείχεσθε] ἀνείχεσθε DEFG. 1. 2. 3. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 44. 46. 51. Editio Complut. Erasmi,
 Colinaei, Stephani, Bogardi, Plantini, Genev. Bezae. Aldi. Haultini, Damascenus. Editio H. Stephani & Elzevii-
 tij substituit ἡνείχεσθε. vid. comm. 4. Aeth. XVIII. 14. ἀνείχεσθε 31. 32. 45. 56. Theodoretus, Hilarius.
 με μικρόν τι τῆς ἀφροσύνης] μικρόν τῆς ἀφροσύνης με FG.
 τι] — FG. 1. 2. 4. 7. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 44. 46. 51. Apost. 2. Editio Complut. Erasmi, Stephani,
 Plantin. Genev. Wechelii. Haultini, Bengelii, Bogardi. Versio Syr. Chrysostomus in l. & T. V. 58. Theodoretus, Oe-
 cumenius, Lucifer 5. Damascenus.
 τῆς ἀφροσύνης] τῇ ἀφροσύνῃ 1. 2. 4. 7. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 24. 44. 46. 51. 56. Apost. 2. Editio Com-
 plut. Erasmi, Stephani, Plantin. Genev. Wechelii, Bengelii, Bogardi, Haultini, Chrysostomus, Theodoretus, Oecu-
 menius, Damascenus. ἀφροσύνης DE. Editio Colinaei. ἀφροσύνη 49. καὶ] — 4.
 2. Θεὸς ζηλῶ] ζηλῶ Θεὸς 37. Editio Genev. γὰρ posterius] — 4. a prima manu.

discipuli fuimus, nunc doctores; olim pueri, nunc viri; olim paucos habuimus discipulos, nunc multos; ergo magni fumus. Haec comparatio erat fallax, prava & stulta.

13. μέτρον τῷ κανόνος] Pollux III. 151. τὸ δὲ μέτρον τῷ πηδήματός κανόν· ὁ δ' ὅρος, τὸ ἐσκαμμένον ὅθεν ἐπὶ τῶν τῶν ὅρων ὑπερπερῶνται οἱ περιουσιαζόμενοι λέγασιν, πηδῶν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.

14. ἰφικέμενοι] Xenophon Paed. I. ἰφικέσθαι μὴν ἐπὶ τοσαύτῃ γῇ.

ὑπερκετειόμενοι] Horatius S. II. 1. 1. Ultra metam tendere opus. Lucianus Eunuchos 2. ὕλας ἀμάξας βλασφημιῶν κατισκέδασαν ἀλλήλων, κικραγότες καὶ ὑπερκετειόμενοι. Schol. ὑπερφλοικύντες. Aristides Panathen. p. 115. ὥκειον τὴν γῆν, ἐκτείνοντες ὥσπερ ἄλλο τι μέτρον τὸ τῆς ἑλλάδος, ἵνα ἐξεπλήρωσαν ὅπαν τὸ δεχόμενον· καὶ νῦν ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς πέρασι τῆς γῆς ἡμετέροις παῖδων παῖ-
 δες οἰκοῦσι. in Lacedaem. p. 396. τὰς ὑπερδιατεινόμενας τέ-
 τισσι, καὶ μέχρι παντός ἐπεκτείναν καλεούσας, ἐρωτᾷτε, τίς ὑμῶν ἰγγυητὴς ἵται τοσούτοις πράγμασιν; αὐ γὰρ περὶ σφακ-
 τήριας αἰὶ πολυμύσους, εὐδ' ἐφ' ἔτοιμα τὰς στρατηγίας ἐξέσαι πλεῖν, εὐδ' ἐκ προρρήσεως ἄγειν τὰς πολιμίας, ἀλλ' εἰς αὐ καὶ ἀγῶνας φανεύται δόμους.

Limites provinciae nostrae, a Deo nobis assignatae, non excessimus, cum ad vos perveniremus.

15. ἐν ἄλλοις] Horatius I. Epist. XIX. 12. Libera per vacuum posui vestigia princeps, non aliena meo preffi pede.

μεγαλυνθῆναι] Supra modum amplificavit. Vid. in Luc. I. 46.

16. Thomas. ἰπέκιστα ῥήτορες λόγῳσι. Ἀριστοδῆς ἐν τῷ πρὸς καπίτων· ἔστος ἱμῶ φίλος ἀνὴρ, καὶ φίλων ἰπέκιστα. ὑπερέκιστα δὲ μόνον οἱ σύρφακες.

τὰ ἔτοιμα] Thucyd. I. 70. ὑμεῖς δὲ τῷ πελοπίδῃ καὶ τὰ ἔτοιμα ἐν βλάβει. IV. 61. τῇ ἐκείνῃ ἐκείνης, ἐν σαρ-
 φροῦμιν, καὶ τὰ μὴ προσήκοντα ἐκτεταμένους μᾶλλον, ἢ τὰ ἔτοιμα βλάπτουσι, συμμάχους τε ἐπάγειν, καὶ τὰς ἀνδύας προσλαμβάνειν. Schol. μὴ ὅταν καλῶντας περὶ τῶν οἰκῶν ἡμῶν γίνηται. Appianus Syriac. p. 151. διαπλεῖν εἰς τὴν ἑλλάδα ἥδη παρακαλῶντες, ὡς ἐπὶ ἔργον ἔτοιμα. Schol. in Equit. Aristophanis 391. μηδὲν ἐκ κλέων πο-

νήσας, ἀλλ' ὕστερον ἐφ' ἔτοιμα ἐλθόν, τὴν νύκτα τὴν ἐκείνη παρελθόντες, αὐτὸς ἐπεγράφη τῷ καταβώματι.

1. Inf. XII. 11. Plut. de laud. sui ipsius. p. 540. C. αὐτὸν δὲ ἐπαινεῖν ἀμύμητος ἐστὶ, πρῶτον μὲν, ἐν ἀπολο-
 γύμενος τῷ τοῖς πρὸς διαβολὴν ἢ κατηγορίαν, ὡς Περικλῆς — ἐπαμυνόμενος — Σικίτιον.

ἀνείχεσθε] Il. ω. 549. ἀνέχου, μηδ' ἀλίσσας ὀδύρας σὸν κατὰ θυμόν. Libanius O. XXVIII. p. 618. D. μὴ κρὸν δὲ ἀνῶθεν ἀνίσχεσθε με λέγοντος, ὃ ἕρπης δικασταί. Isocrates de Pace. καὶ τοῖς μὴν προσέχοντας τὸν νῦν ὁ-
 ρῶ, τῶν δὲ ἐδὲ τὴν φωνὴν ἀνεχομένους. Herodianus VIII. 5. 9. ἐμβρῶν τε καὶ ἡλίας ἡνέχοντο. Proverb. ἀνέχου καὶ ἀνέχου. Synesius fratri. ἀνέχου δὲ δικιδὸν καὶ παρ-
 γμῶτων. Polybius IX. 30. ἐρῶ γὰρ τὸ φαινόμενον, ἀνδρες, ὑμεῖς δὲ ἀνέχεσθε. πεισμός γὰρ τῷ νῦν, ἐκ ἀπροσλόγου ἀ-
 νειδίσασιν βεβλημένοι, ἀλλ' ὑπὸ τῇ τῶν παργμῶτων περιστάσει ἀναγκαζόμενος. Dio Chrys. IX. p. 142. B. ὅπου ἴδοι τινα μᾶλλον ἐπαίρουσιν, καὶ διὰ πρῶτον αἰσθῶν ἀξιοῖ ἐξ αὐτῶν φανεῖν, συστάς ἐπὶ βραχὺ, καὶ ὀφελον μικρόν τι τῆς ἀ-
 νοίας. Synesius. ἀνέχου γὰρ περὶ μικρὸν ὑποβαρβαρίζοντος. Polybius p. 873. ῥηθῆναι γὰρ τὸ δοκῆν μὴτὰ παρήρ-
 σίας, ὑμεῖς δ', ἐν τῷ φραγῆται, μὴ ἡσυχίας ἀνέχεσθε.

τῇ ἀφροσύνῃ] i. e. κατὰ ἀφροσύνην. ut Phil. III. 5. περιτομή. Cic. ad Attic. XII. 37. Et si tu meam stultitiam confuesti ferre, eo tamen progrediar, uti stomachare.

2. ἡρμολάμην] Euripid. Electra 24. εἶχεν ἐν δόμοις Αἰγισθος, εὐδ' ἡρμολάμην. Appianus B. C. V. p. 1134. Ἠρμολάμην δ' ἐν τῷ τῷ δῶματι τῇ Πορτίῃ θυγα-
 τῆρα Μαρκελλῶν. Chion Matrīdi, ἡρμολάμην δὲ καὶ τὰς ἄλλ-
 ας παῖδας ἥδη τοῖς χαριστάτοις Ἀθήνησι. Ter. Adelph. IV. 7. 17. Virginem despondi. Donatus. despon-
 det puellam, qui petit. Philo de Legg. Special. T. 2. p. 275, 28. διάσεια δ' ἀπεικάζεται ποτὲ μὴν παρθέ-
 νου, ποτὲ δὲ γυναῖκος, ἢ χυμνύσῃ, ἢ ἀνδρὶ ἢ ἡρμολάμην. Παρ-
 θένη μὴ ἐν δόμῳ, ἀλλὰ καὶ ἀνδρὶ παρθένον διαφυλάττειται· αὐ-
 τὴν ἀπὸ τοῦ ἡδονῆ καὶ ἐπιθυμίας. Heliodorus VI. 8. θυ-
 γατὴρ ταυτί τῇ ἡμῶν ἀμύμητος Ναυσικλέης. Prov. XIX. 14. Aelianus H. A. XII. 31. ἡρμολάμην τὰς θησάν-
 δρας καὶ κλεινὴν θυγατῆρα. Plut. Cat. Maj. p. 350. F. τὰ θυγατῆρα συκλήμενος θυμῶν. Herodotus V. 32.

Χριστῷ· φοβῆμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφιν Εὐὰν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῆ, ἔτω φθα- 3
ρη τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆ ἀπλότητος τῆ εἰς τὸ Χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος 4
ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε,
ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε. Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑπε- 5
ρηκέναι τῷ ὑπὲρ λίαν σπουδῶν. Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ γνώσει· ἀλλ' 6
ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα, ἐμαυτὸν ταπεινῶν 7
ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τῷ Θεῷ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν, Ἄλλας 8
ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀφώνιον, πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ
ὑπερηθὴς, οὐ κατενάρκησα οὐδενός. Τὸ γὰρ ὑπερῆμά μιν προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοί 9
ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ ἀδαρή ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα, καὶ τηρήσω Ἔτιν 10
ἀλήθεια Χριστῷ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγῆσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι
τῷ

ἠνείχεσθε

χριστῷ] δεῦρ 37. 3. μήπως] μήποτε FG. 4. μὴ D. a prima manu. Clementi Alex.
εὐὰν ἐξηπάτησεν] ἐξηπάτησεν εὐὰν FG. Eusebius, Damasceus. ἐν] — D. a prima manu. Versio Vulg.
ἔτω] — D. a prima manu FG. probante J. Millio prol. 477.
ἀπὸ] + τῆ ἀπλότητος καὶ DE 17. Epiphanius. H. 66. Hilarius.
ἀπλότητος] + καὶ τῆ ἀπλότητος FG. Codices Latini. Versio Syra posterior cum asterisco Aethiop. probante L.
Kussler. + καὶ τῆ ἀγνότητος Athanasius. Epist. fest. 39. + καὶ τῆ ἀγνότητος Epiphanius. H. 37. Lucifer V. bis.
τῷ] — FG. 4. ἔλλον] ἕτερον 17. Ἰησοῦν] χριστὸν FG.
Ἰησοῦν κηρύσσει] κηρύσσει χριστὸν 4. a prima manu. ἢ] εἰ bis 21.
λαμβάνετε] ἐλάβετε 43. λαμβάνετε Edit. Erasmi 1. ἐλάβετε] ἐδέξασθε FG.
ἕτερον posterius] + λαμβάνετε FG.
ἠνείχεσθε] ἠνείχεσθε DE. 1. 3. 21. 26. 33. 37. 38. 39. 46. Apost. 2. Editio Complut. ἐείχεσθε F.
5. μηδὲν] μηδὲ Editio Haulitini. ὑπερηθὴς] + ἐν ὑμῖν D. a prima manu. E. Codices Latini.
6. δὲ] — D. a prima manu. Versio Syra posterior habet cum asterisco.
ἰδιώτης] + εἰμι D. a prima manu E. Hilarius.
φανερωθέντες] φανερωθέντι 1. φανερωσάντες FG.
ἐν πᾶσιν] — FG. Versio Syr.
ἐμαυτὸν] ἐαυτὸν FG. 53.
8. πρὸς] εἰς Codices teste Erasmo.

Μεγαβάτην — Δαρεῖς ἀνεψιόν, τῷ Πανσθενίῳ ὁ κλεινο-
βροτὲ Λακεδαιμόνιος — ἡμιόσατο γυναῖκα. IX. 107.
πρήσσει τὸν γάμον — τῷ παιδί τῷ ἐαυτῷ θυγατέρα τῆς
γυναίκος ταύτης — ἀρμόσας δὲ. V. 47. ἀρμολογούμενος
τῆς τῷ Συβαρίται θυγατέρας. VI. 65. ἀρμολογούμενος Λευ-
τυχίδῳ Πέρκαλον τὴν χίλιος θυγατέρα, καὶ σὺ γὰρ γυναῖ-
κα, ὁ Δημάρτος ἐπιβεβηκὼς ἀποσπερὶ Λεύταχιδῶ τῷ γά-
μῳ, φθασας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἀρπάσας. Glossar. jun-
gere ἀρμόσαι. Jof. A. XX. 8. 1. τὴν ὀκταεῖαν ἡρω-
σε τῷ Νέρανι. Pollux III. 35. πρὸ μὲν τῷ γάμῳ μνη-
στῆρ — καὶ τὸ πρᾶγμα ἐγγύη, — ὁ δὲ πτωχὸς ἐγγυᾷ,
ἐρμολογῇ. Theodoret. προμνήσας ἐγγυήσας, καὶ τῷ γάμῳ μεσίτης.

3. Macrobius. Somn. Scip. II. 10. atque ita con-
tingit, ut non rudi munda rudes homines & cul-
tus inficii — in terris oberrent, & asperitatem pau-
latim vagae feritatis exuti, conciliabula & coetus
natura constituyente patiantur, sitque primum inter
eos mali nefcia & adhuc astutiae in experta simpli-
citas, quae nomen auri primis seculis praefrat.

Sponsa simpliciter uni viro se debet tradere: si al-
terum amat, adulterium committit. Rom. VII. 5.

5. Xiphilinus Nerone p. 149. τῆς αὐτοκρατορικῆς
καὶ τῷτο ἰσχύος ἔργον εἶναι, τὸ μὴδὲ ἐν τοῖς κακίσις μη-
δενὸς ἐπερῆζειν.

Inf. XII. 11. Eusebius in Od. α. p. 27, 35.
εἰς γὰρ ποτε καὶ τῷ λίαν κατὰ τὴν τραγωδίαν χρᾶσθαι κα-
λῶς, καθ' ὃ σημαίνοντο λέγοντες τινα ὑπὲρ λίαν σοφόν.

6. ἰδιώτης τῷ λόγῳ] 1. Cor. XIV. 16. Galenus de
puls. differ. 2. ὅτε γυναικὲς ἀδύνησιν, ὅτε τραφεῖς, ἀλλὰ
χθές καὶ πρῶν ἦσαν ἐκ κηλικίας, πρὶν ἀκριβῶς αὐτὸν ἐκμαθεῖν
ἡμετέρων ἐλλείδω φανῇ, ἀθηναίους ὑπὲρ ὀνομάτων ἐπιχειρεῖ νο-
μοθετεῖν de praedict. II. in Hippocro. ἔτι δὲ καὶ τοῖς
προφανῶς ἡμαρτημένοις συναγορεύει ἐπιδείγμα σοφίας ἡ-
γῶνται, παραπλησίως τοῖς κατὰ τὰ δικαστήρια ῥήτορσιν, εἰ

τὸς φανερῶς ἦτο φόνον ἐργασάμενος, ἢ τι τοῖς τοῖς κακῶν,
ἐρύσαντο τῆς προσηκείας κολάσεως, ἐξαπατήσαντες τοὺς καὶ
παρακρυσσάμενοι τὸς δικαίους, ὅταν ἰδιῶται λόγων ὦντι,
καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς πανουργίας ἀγνοῶσι. I. III. in Hipp.
III. Epidemic. ὁ γὰρ τοῖς τῷ Ἡρακλείδῳ υἱὸς Ἰπποκρά-
της — φαίνεται συνηθεῖσιν καὶ διὰ τῶτο σαφῆς τοῖς
ὀνόμασι κεχρημένους, ἀ καλὴν ἔθος τοῖς ῥητορικοῖς πολιτικῶν
de Compos. Med. per gen. I. ἐπιδεικνύται γὰρ μοι
κατὰ τὰ πρὸς ἐπιτιμῶντας τοῖς σολοικίεσιν, καὶ αὐτὲς ἀτ-
τικὴς ἀνδρας ἡκολοθῆναι τῇ κρατῆσιν συνηθείᾳ. The-
mistius X. p. 134. προήγορον εἶχεν — ἐδ' ἀσπεργλῶ-
τη βάρβαρον, ἔτω δὲ καὶ τῇ διανοίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ συνῆναι
μᾶλλον σοφώτερον ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις. Anthol. II. 10. 6.
ὅν γὰρ ἀπείρους καὶ κοινὴς γλώσσης, ἔχ' ὅτι γραμματικῆς.
II. 46. 3. ἐπὶ λέγειν παράσημα καὶ ἀττικὰ ῥήματα πίν-
τε, εὐχέλως εἶναι καὶ φρονίμως μελετᾶν. Νῦν ὁποκιῶσαι δι'
τοῖς γράμμασι, καὶ φράσιν αὐτῶν εἶναι κοινοτέραι, ὥστε το-
εἶν ἀ λέγειν. Diogenes L. 87. Plat. τρίτη δὲ διαίρεσις
λόγῳ, ὃν οἱ ἰδιῶται διαλέγονται πρὸς ἀλλήλους ἔτος δὲ ὁ τρό-
πος προσαναγορεύεται ἰδιωτικὸς.

8. Isocrat. panegy. τὸς νεῶς συλαῶν. Cic. de Fin.
III. 32. fana depeculari. hinc ἰσοσυλαί. Rom. II. 22.
κατενάρκησα] Galenus de facult. medic. simpl. V.
εἰς δὲ ἡνάρχη μικρῶ δὲν ἀναισθησία. Athenaeus VII. p.
314. C. ἡνάρχη θηρεῖς εἰς τροφὴν ἐαυτῆς τὰ ἰχθυῖδια, προσ-
αππορμένη καὶ ναρκᾶ καὶ ἀκνητίζειν ποῖσσαι. Plut. de li-
ber. Educ. p. 8. F. ἀπαναρκαῖσι γὰρ καὶ φρίττυσι πρὸς
τὸς πόνους, τὰ μὲν διὰ τὰς ἀλγυθῶν τῶν πληγῶν, τὰ δὲ
διὰ τὰς ὑβρεῖς. Hesychius. κατενάρκησα, ἐβάρνηκα. Οὐ κατε-
νάρκησα, οὐ κατεβάρνησα. & Glossar. N. T. ἐ κατε-
νάρκησα, ἐ κατοκήσα. infra XII. 14. Theophylactus.
ἐκ ἡμέλῃσιν. Oecumenius. ἐκ ἡμέλῃσιν, οὐδὲ ἐξέλυσαν τὴν
ὑπομνήν. Schol. Cod. 20. ἐκ ἡμέλῃσιν, ἢ ῥαθυ-
μότερος πρὸς τὸ κηρυγμα γίγναι. Vulg. non onerosus
fui.

11 ἡ Ἀχαΐας. Διατί; ὅτι ὅλη ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ Θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω,
12 ἵνα ἐκκόψω ἢ ἀφορμὴν τῇ φερόντων ἀφορμῇ, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶν, εὐρεθῶ καθὼς καὶ
13 ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργά) δόλιοι, μετασχηματίζοντες εἰς ἀποστό-
14 λης Χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυμαστὸν αὐτὸς γὰρ Σατανᾶς μετασχηματίζε) εἰς ἄγγελον φω-
15 τός. Οὐ μέγα ἐν εἰ καὶ οἱ ἀπόστολοι αὐτῷ μετασχηματίζον) ὡς ἀπόστολοι διακονοῦντες.
16 ὦν τὸ τέλος) ἔσται καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν. Πάλιν λέγω, μή τις μὲ δόξη ἀφρονα εἶναι·
17 εἰ δὲ μή γε, καὶ ὡς ἀφρονα δέξαδε με, ἵνα μικρόν τι καὶ γὰρ καυχήσωμαι. Ὁ λα-
18 ῶς, οὐ λαλῶ καὶ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει ἡ καυχῆσε-
19 ῶς. Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶν) καὶ τὴν σάρκα, καὶ γὰρ καυχήσομαι. Ἡδέως γὰρ ἀνέχεαδε
20 τῷ ἀφρόνῳ, φρόνιμοι ὄντες. Ἀνέχεαδε γὰρ, εἰ τις ὑμᾶς καταδελοῖ, εἴ τις κατεοδί-
ει,

α' κατενάρκησα ἐδενός] ἐδενός, κατενάρκησα P. Junius. ἐδενός] ἐδενός 37. 9. ἀδελφοί] + με 23. 26. 37.
καὶ τῆς] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1216. 10. χριστῷ] — D a prima manu.
καυχῆσαι] + με Versio Syra posterior cum asterisco.
φραγιστοί] σφραγίσται) 14. Editio Stephani 2. 3. Plantini, Haultini, Genew.
εἰς ἐμοὶ] ἐν ἐμοὶ FG. 2. τ] — FG. 14. 11. ε] — D. 12. δ] καὶ 2.
13. ψευδαπόστολοι] ψευδοαπόστολοι D. a prima manu. E Editio Genew. Plut. Versio Vulg.
δόλιοι] δόλιμοι, 7. εἰς] — G.
14. θαυμαστὸν] θαῦμα D. a prima manu. FG. 39. Origenes.
εἰς ἄγγελον] ὡς ἄγγελος D. a prima manu. Hilarius, Cyprianus.
15. ἐν] — D. a prima manu. Versio Syr. Lucifer. probante J. Millio prol. 477.
οἱ] — Editio Erasmi. ἔσαι] ἐς D. a prima manu.
16. γέ] — D a prima manu. καὶ] καὶ 32.
με] — 37. μικρόν] — Versio Syra posterior.
μικρόν τι καὶ γὰρ] καὶ γὰρ μικρόν τι DFG 1. 4. 14. 37. 45. 46. 52. 55. Editio Complut. Plantini. Genew. Colinaei.
Versio Vulg. Syr. Theodoretus, Damascenus, Theophylactus. καυχῆσωμαι] καυχῆσομαι D.
17. λαλῶ κατὰ κύριον] κατὰ κύριον λαλῶ FG 55. Editio Colinaei. Versio Syr. Chrysof. probante J. A. Bengelio.
κρίνον] χριστὸν 39. ἄνθρωπον 37. θεόν Versio Vulg. 13. τῇ] — DFG. Chrysof. Damascenus.
20. εἰ τις secundo loco] + ὑμᾶς Editio Colinaei.

fui. Plut. de Solert. Animal. p. 978. B. τῆς δὲ
νάρκης ἴσο δὴ πῦρ τὴν δύναμιν, ἐ μόνον τὴς δίγοντας αὐτῆς
ἐκπληρῶσαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς σαγήνης βαρύτητα νάρκωδη
ταῖς χερσὶ τῶν ἀντιλαμβανομένων ἐμποιοῦσαι. Hieronymus
Algaliae Q. 10. Multa sunt verba, quibus juxta
morem urbis & provinciae suae familiaris Aposto-
lus utitur; e quibus exempli gratia pauca ponenda
sunt — ἐ κατενάρκησα ὑμῶν h. e. non gravavi vos.
Quibus & aliis multis verbis usque hodie utuntur
Cilices. Nec hoc miremur in Apostolo, si utatur
ejus linguae consuetudine, in qua natus est & nu-
tritrus. Gloss. κατανάρκησ, obtorpeo. Job. XXXIII. 19.

9. ἀβαρὴ] Diogenes ap. Stobaeum 147. de Rege.
ἀβαρὴ δὲ ἦν ποτὶ πάντας ἀνθρώπους, μάλιστα δὲ ποτὶ
τὴς μήνας καὶ καταδεδειγμέναις ταῖς ψυχαῖς. Inscriptio Be-
renicenis. ἐ μόνον δὲ ἐν τέτοις ἀβαρὴ αὐτὸν παρίσχηται.
ἐτήρησα καὶ τῆσιν) & 12. ποιῶ καὶ ποιῶ. Haec
mihi mens est.

10. Rom. III. 19. Heb. XI. 33.

11. ὁ Θεὸς οἶδεν] 31. Plato de Rep. VII. p. 694.
C. ἐχ' ἀμαρτήσεως τῆς γ' ἡμῆς ἐλπίδος — θεὸς δὲ πῦρ οἶ-
δεν, εἰ ἀληθὲς ἔσται τυγχάνει. Athenaeus XI. p. 506. F.
τῷ δ' ὑπὲρ ὅτως ἀληθείας ἔχει, θεὸς ἂν εἰδῇ. XV. p.
673. D. ταῦτα ἴσασιν οἱ θεοί, ὡς πρῶτος αὐτὸς ἐν τῇ κα-
λῇ ἀλεξάνδριαι ἐκδοκῆς ἐκδοκῆς τὸ τῷ Μαρδοχέει σύγγραμ-
μα, — λαβὼν δὲ παρ' ἡμῶν οὐ πᾶσι κλοπῇ οὐκ εἰδὼν Ἡ-
φαιστῆ ἐξιδιοποιήσατο. Galenus de Element. I. τὰ
γὰρ ἡμεῖς συμβάντα θεὸς ἐπονομούμενος, ἢ μὴν ὅπως ἔχουσιν,
ὡς ἐγγύς. de Antidot. I. ἔπλευσα δὲ εἰς Λίμνην, ἴσα-
σι δὲ οἱ θεοί, δὲ ἐδὴν ἄλλο, ἢ διὰ τὴν εἴτε γὰρ ἰθαίε τις ὁ-
νομάζειν, εἴτε σφραγίδι. de rat. Medendi V. τῷ γὰρ
ἐπ' ὕλῳ καλὸν τὸ κατὰ μὴρον ἔλκος· ἄρ' ἐν καὶ κατὰ
τὸν ἀκρωτικὸν μὲν ἴσως, ἀλλ' ἴσασιν εἰ θεοί, χρόνιος ἔλκος
ἔσται ποτὶ τῷ σοφιστῇ τινι σαλαμίνῳ ἔτι θεραπεύοντι.
Cic. Tusc. I. 11. Harum sententiarum quae vera
sit, Deus aliquis viderit.

12. ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν] Terent. Hecyr. IV. 2.
22. Sic optime, ut ego opinor, omnes causas prae-
cidam omnibus, & me hac suspitione excludam.
Galenus in X. Method. ἄραγε τὸν πυρετὸν ἐστὶ μόνον
ιατρίαν, ἀμειλῶντα τῆς αἰτίας; ἢ τὴν αἰτίαν ἐκκοπτεόν, ἀ-
μειλῶντα τὸν πυρετὸν;

13. δόλιοι] Sophocl. Ajac. Flag. 59. νόκτωρ ἐφ'
ὕμῳ δόλιος ἐρμῶται μόνος. Aristophanes Plut. 1158.
Ἐρμῆν παλιγκάπηλον ἡμῶς δὲ τρέφειν; Er. ἀλλὰ δόλιον
τοῖνον; κ. δόλιον; ἦκιστα γε. ἐ γὰρ δόλιον τὸν ἔργον, ἀλλ'
ἀπλῶν τρόπον. Pace 1068. ὦν δόλια ψυχὰς, δόλια φρέ-
νες. Schol. ἀεὶ τῆς λακιδαιμονίας εἰς τὸτο καμνοῦσιν,
καὶ Ἑυριπίδης Σπάρτης ἱνοικοὶ δόλια βουλευτήρια.

14. ἐ θαυμαστὸν] Cic. de Harusp. Resp. 5. Non
mirum, si hoc vobis ridiculum videtur. Thucyd.
I. 76. ἔτω ἐδ' ἡμεῖς θαυμαστὸν ἐδὲν πεπονήκαμεν, οὐδ' ἀ-
πὸ τῷ ἀνθρώπῳ τρόπῳ. Aristophanes Plut. 99. πολλοὺ
γὰρ αὐτὸς ἐχ' ἐώρακα χρόνου. χρ. καὶ θαῦμα γ' ἐδὲν, ἐδ'
ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων. Libanius Ep. 121. θαυμαστὸν ἐδὲν,
ἀνθρώπος ὁμιλῶντας ἀρότρῳ καὶ βυσσὶ, δῆματα αὐτοῖς ἐκ
ὅττα ἀναπλάττειν. Porphyrius de Abst. I. 22. οὐδὲν
δὲ θαυμαστὸν, τὴς πολλὰς οἰσθαι εἰς ὑγιάν συντελεῖν τὴν
κρηφάγιαν. τῶν γὰρ αὐτῶν ἢ καὶ τὰς ἀπολαύσεις οἰσθαι
εἶναι τηρητικὰς καὶ τὰς ἀφροδίσια. Herodotus I. 4. 2.
ἔχθισθαι μὲν ὑμᾶς ἐφ' οἷς ὁρᾶτε με διακείμενον, θαυμα-
στὸν ἐδὲν. Plato Hippias min. p. 235. καὶ ἐμὲ μὲν ἐδὲν
θαυμαστὸν πλανῶσθαι ἐδὲ ἄλλον ἰδιώτην. Plut. de lib. e-
duc. p. 13. E. φίλον ἀμαρτήματα φέρομεν τί θαυμα-
στὸν, εἰ τίποτα;

20. καταδελοῖ] Gal. II. 4. Isocrates in Evang.
τὴν ἥσων τῷ βασιλεῖ ὅλην κατεδύλωσι. Thucyd. III. 70.
λέγοντες τὴς ἀθηναίης τὴν κέρκυραν καταδελῶν. Plato de
Rep. I. πόλιν φησὶ ἂν ἄδικον εἶναι, καὶ ἄλλας πόλεις
ἐπιχειρεῖν δουλεῖσθαι ἀδικίας, καὶ καταδεδελῶσθαι, πολλὰς
δὲ καὶ ἐφ' αὐτῇ ἔχον δουλοκρατεῖν. Plut. Demetr. p.
902. C. σημεία μοχθηρὰ κατεδύλωτο τὴν γῆμον πάντων.
Χε-

αι, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρει], εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. Κατὰ ἀτιμίαν 20
λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθένησamen ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω) τολμᾷ 21
καὶ γώ. Ἑβραῖοι εἰσι; καὶ γώ. Ἰσραηλιταῖ εἰσι; καὶ γώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; καὶ γώ. 22
Διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; (παροφρονῶν λαλῶ) ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις ὡς ἰσχυρότερος, ἐν 23
πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς ὡς ἰσχυρότερος, ἐν θανάτοις πολλάκις. Ὑπὸ 24
Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα ᾤοντο μίαν ἔλαβον. Τρίς ἐρραβώθη, ἀπαξ ἐλιθά- 25
σθη, τρίς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα. Ὅδοιπορίαις πολλάκις, 26
κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐν γένεσι, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν
σώ-

ὑμᾶς εἰς πρόσωπον] εἰς πρόσωπον ὑμᾶς D 37. Editio Colinaei. Versio Vulg.
δέρει] ἀφίρει 4. δέρει 38. 44. Editio Complut. Genew. Theodoretus.
21. ἡμεῖς ἡσθένησamen] ἡσθένησamen ἡμεῖς FG. Damascenus. + ἐν τούτῳ τῷ μέρει DE. Versio Vulg. Hilari-
us, Pelagius. δ'] — D a prima manu. ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμᾷ καὶ γώ] τολμᾷ καὶ γώ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω FG.
22.] Sine notis interrogationis 4. 7. 18. 19. 21. 23. Editio Stephani, Colinaei, Erasmi, Hamlini, Plantin. Genew.
a καὶ γώ secundo ad tertium] — Apof. 2. a prima manu.
23. χριστοῦ εἰσι] εἰσι χριστοῦ FG. + καὶ γώ 14. λαλῶ] λέγω DEG 1.
ὑπὲρ ἐγώ] ὑπερκαύσιος ἐγώ, vel ὑπὲρ λίαν ἐγώ, vel καίπερ ἔχω. vel καί γὰρ ἔχω P. Junius. ὑπερέχω Sopringius.
πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς ὡς ἰσχυρότερος] φυλακαῖς ὡς ἰσχυρότερος, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως D a prima ma-
nu. L. Versio Vulg. Ethior. Hilarius, Pelagius. πληγαῖς ὡς ἰσχυρότερος, ἐν φυλακαῖς ὑπερβαλλόντως FG. Origene-
nes de orat. 18. + πληγαῖς διλοῦσι Variae Lectiones Bogardi.

Χερσὶν. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀνδράνες καταδελώσαν-
τες κατεβάντες. Lucianus Soloec. 12. καὶ τὸ καταδελῶν
σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν τῷ καταδελῶσθαι νομίσας, ἐγὼ δὲ οἶ-
δα διαφορὰν ἐκ ὀλίγῃ ἔχειν. Σο. τίνα ταύτην; ὅτι τὸ μὲν ἐτέρω,
τὸ καταδελῶν δ' ἐκὼς γίγνεται. Appian. B. C. IV.
p. 1008. τῆς βαλῆς ἀρίστην ἀνδρῶν — πατριδα ἐλευθε-
ρῶν — Δολοβέλλα δὲ αὐτὴν καταδελῶντος ἐτέρους. Dio-
dorus I. 67. τὴν μὲν φονεύοντες, τὴν δὲ καταδελῶντες
τῶν καταπλέοντων. Euripid. Iphigen. in Aulide 1269.
οὐ Μυῖεως μὲν καταδελῶνται, τέκνον' ὅδ' ἐπὶ τὸ καίου
βυθὸν ἐλθούσας. Isocrat. Evag. τὰς μὲν φίλους ἐνερ-
γείας ὑφ' αὐτῷ ποιεύμενος, τὰς δ' ἄλλας τῇ μεγαλοψυχίᾳ
καταδελῶντες. Aristoteles H. A. 6. de eleph. κο-
λάζονται καὶ δελῶνται. Libanius de B. Leuctrico p.
706. ἰβελήθησαν καὶ τὰς οἰκίας συμμύχους καταδελῶ-
σασθαι. Philemon. ἡ δ' ἐν τύχῃ τὸ σώματα καταδελῶ-
σατο. Aristides Panathen. I. p. 158. οὐ γὰρ ἐξ ὧν
κατεδελώσατο τὰς πόλεις, ἔσχε τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐποίη-
σεν ἐλευθερίας. Leuctr. I. τῆντι Πελοπόννησον, καὶ τὴν ἄλ-
λῃς ἑλλήνας καταδελῶσασθαι. de Societ. I. p. 490,
40. εἰ περὶν ἱππομόνων, πότιρ' ὧν ἡμῶν τῶν συνεβέ-
λων, πότερον συγκαταδελῶσθαι τὴν ἑλλήνας φιλιππῶν, ἢ τ'
ἐναντία τῶν;

κατισθίει] Ter. Haut. III. 1. 53. Quid te fu-
turum cenies, quem assidue exedent. Eunuch. V.
9. 57. Hunc comedendum & deridendum vobis
praebeo. Plaut. Pseudolo IV. 7. 21. jamne illum
comaturus es? Cornificius ad Herennium IV. Iste
qui tamquam cochlea abscondens retentat se taci-
tus, comeditur cum domo sua, & aufertur. Quin-
tilian. VIII. 6. Nisi forte hoc potius est a posses-
sore, quod possidetur: ut hominem devorari, cujus
patrimonium consumitur. vid. in Matth. XXIII. 14.

λαμβάνει] Inf. XII. 16. Isocrates Panathen. τῶν
μὲν ῥήτορας πολλὰς ἐκ ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει συμφέρωντων, ἀλλ'
ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ λήψασθαι προσδοκῶσι, δημογορεῖν τολμῶν-
τας. Aristoph. Equit. 863. καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢ τὴν πόλιν
ταράττης. Xenophon. Cyropaed. II. καὶ ταῦτα φανεροῖς
γινωσκόμενοι, ὅτι τῷ λαβεῖν ἔνθα καὶ κερδάνει παύσιν. Ρα-
σανίας Boeot. 37. καὶ οἱ μὲν αἰετὶ ἀπὸ τῶν τιμωμένων
ἐλάμβανον. Aristides in Antonin. p. 65. τὴν μὲν ἐρα-
τώτατος πρὸς τὴν πόλιν καὶ τὴν ἀσκήσιν ἀμείνους ἐποίησαν,
εὐκείνῃ τῷ λαμβάνειν αὐτοὺς εἰσάσας προσέχειν, ἀλλὰ τὴν
μελέτην τῶν πολεμικῶν αὐτοῖς συνέθη ποιήσας — ἀπλή-
ρους πρὸς χρήματα καὶ τὸ λαμβάνειν διακείμενος.

ἐπαίρεται] Thucyd. VII. 41. τῆς ἐπαίρουσας τῇ νίκῃ.
13. ὑπὸ μεγάλῃ μισθῷ ἐπαρθέτες. IV. 108. ἐπὶ ῥήσας
εἰς τὸ κατερίζειν. III. 37. διωκῆται καὶ συνίσταται ἀγῶνι
ἐπαίρουσας. 45. ἡ τόχῃ — ξυμβάλλεται εἰς τὸ ἐπαί-
ρειν. VIII. 2. οἱ ἑλλήνες πάντες ἐπὶ ῥήσας ἦσαν. 89. αὐ-
τὸς ἐπὶ τῇ τῇ Σαμῶν — ἰσχυρὰ ἔντα. VI. 11. χρὴ
μὴ πρὸς τὰς τόχας τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι. Xenophon
paed. VIII. ἐπαρθεῖς ταῖς παύσαις μάχαις. Polybius I.
ἐκ τῷ γενομένῳ προσημασίας ἐπαρθεῖς. Aeschin. in
Ctesiph. ἡ ταπεινῶσαντες ἀπέμεινεν τὴν τῶν ἐπὶ ῥήσας.
Herodianus II. 8. 16. ταῦταις ἐπαίρουσας ταῖς ἐλπίσι.
VI. 2. 12. ταῖς παρ' ἐλπίδας ὑπερβαλλούσας. I.
Reg. I. 5.

21. 2. Cor. V. 19. Isocrates Laud. Busr. κατη-
γορεῖν δὲ αὐτῷ, ὡς ὅτι καὶ αὐτὸν εὐφραίνει. quasi.
Plut. de Stoic. repugn. p. 1044. γράφας ταῖς ὡς
ὅτι πολλὰ τῶν ζῶντων ἔνθα καὶ ἑλλήνας ἢ φύσιν ἐννοῶν.

Virgil. Eccl. IX. 32. & me fecere Poëtam Pie-
rides, sunt & mihi carmina, me quoque dicunt
vatem pastores.

23. Clemens Rom. ad Cor. I. 5. ἐπὶ τῇ δεσμῷ
φορέας. Artemidor. I. 70. πόνης ὑπερβαλλούσας σημαί-
νεται. III. 53. βλάβῃ ὑπερβαλλούσας. 60. βασάνες ὑπερ-
βαλλούσας τινες.

παροφρονῶν] Aristophanes Plut. 2. δὲ ὅλον γινέσθαι πα-
ραφρονῶντας διαπύων. Schol. ἦγαν μαινομένους, οὐκ εἰδότες
τί δι' οὖν. ἦτοι ἀνοητοῦς καὶ μαρῶ, παρὰ τὸ εἰδὸς φρο-
νέοντος. ἡ γὰρ παρὰ τὴν ἐξωσχέσιν ἀπὸ τοῦ. Isocrat. de pa-
ce οὐκ ἂν μαινεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομίσαι;

24. τεσσαράκοντα] Tatzen Jonathan. in Deut.
XXV. 3. XL. plagas intentabit, sed una minus
percutiat eum, non implebit numerum, ne ultra
XXXIX. istas verberet ipsum percussione redun-
danti. Maccoth. III. 10. quot verberibus afficitur
reus? XL. uno minus S. D. Deut. XXV. 2. 3.
i. e. numero, qui quadragenario minor est. Ge-
mara. f. 42. 2. Si scriptum esset XL. in numero,
dicerem intelligi XL. nunc vero quia scriptum est:
in numero XL. intelligi intra numerum XL. h.
e. numerum qui ei proximus est. Jof. A. IV. 8.
21. ὁ δὲ παρὰ ταῦτα ποιήσας πληγὰς μὴ ληψάσας μ.
τῷ δημοσίῳ σκῦτι λαβὼν τιμωρίαν ταύτην αἰσχίστην ἐλυ-
θερος ὑπομείνω. Berachoth f. 7. 1. R. Jochanan no-
mine R. Jofa dixit: Praefat ut homo semel in se
descendat, quam ut saepius accipiat XL. plagas una
mi-

27 πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις. Ἐν κό-
 28 ψῇ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῇ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν
 29 ριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀδινεῖ, καὶ οὐκ ἀδινεῖ; Τίς σκανδαλίζετο, καὶ ἐκ
 30 ἐγὼ πυροῦμαι; Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῷ ἀδινείας με καυχήσομαι. Ὁ Θεὸς καὶ πα-
 31 τὴρ τοῦ Κυρίου ἡμετέρου Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὃ ὧν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύ-
 32 δομαι. Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀγέτα τῇ βασιλείᾳ ἐφρούρει τὴν Δαμασκηῶν πόλιν;

πολλάκις] πολλοῖς D.

25. ἐραβδόσθην] ἐραβδόσθην DEF 1. 3. 4. 14. 37. Origenes de Orat. 18. Chrysostomus in Gen. XI. MS. Oecum-
 enicus, Theophylactus.

ἐρημία] ἐρημίας I.

πολλάκις] πολλάκις D a prima manu, bis. Versio Syr.

28. ἐπιστάσεις] ἐπιστάσεις BDEFG 39. ἐπιστάσις

καθ' ἡμέραν ἢ καθημερινή FG.

30. τὰ τῷ ἀδινείας] ἐν ταῖς ἀσθενείαις 4.

ἡμῶν] — FG 1. 7. 15. 20. 21. 29. 30. 31. 36. 37. 41. 43. 44. 46. 52. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Plan-
 tin. Genev. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 989.

χριστοῦ] — FG 31. 37. Versio Syra posterior. Chrysostomus

32. Δαμασκηῶν πόλιν] πόλιν Δαμασκηῶν DFG 37. Versio Vulg.

24. τριαράκοντα] τριαράκοντά DFGM.

26. πολλαίς] πολλαῖς D a prima manu.

27. ἐν primum] — DEFG.

διψῇ] διψῇ Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Aldi, Colinaei.
 Nazianz. Apologet.

29. πυροῦμαι] τυροῦμαι vel πύρομαι vel πύρῃμαι P. Junius.

31. διός] + τοῦ Ἰσραὴλ D a prima manu, E.

31. διός] + τοῦ Ἰσραὴλ D a prima manu, E.

32. Δαμασκηῶν πόλιν] πόλιν Δαμασκηῶν DFG 37. Versio Vulg.

minus S. D. Hof. II. 7. Res Lakisch dixit: Prae-
 stat, quam centies XL. plagae minus una S. D.
 Prov. XVII. 19. Bemidbar R. XVIII. Deut XXV.
 3. pro ratione XL. maledictionum, quibus male-
 dicti sunt serpentes, Eva, Adamus & terra. Sapien-
 tes autem detraxerunt unam, quia dictum est: non
 addet. multiplicaverunt merita interpretes bonorum:
 & detraxerunt iniquitates. Macchth. III. 12. Quo-
 modo vero flagellatio ista adhibebatur? Duabus
 manibus reus ad columnam alligatur, minister Sy-
 nagogae vestes ejus aufert, (sive scindantur, sive
 rumpantur, nihil interest) donec pectus ejus nudum
 appareat. Lapis vero a tergo ejus positus est, hunc
 minister adtendit. In manu ipsius est lorum vitu-
 linum duplex, quod deinde in quatuor alia dividi-
 tur; & duo lora afinina, adscendentia & descen-
 dentia. Manubrium lori palmare est, & latitudo
 palmaris, longitudo vero ea ut ad os ventris per-
 tingat. Qui vero percutit, tertiam verberum par-
 tem pectori, tertiam dextro, & tertiam sinistro hu-
 mero infligit. Qui verberatur, neque stat, neque
 fedet, sed inclinatur S. D. Deut. XXV. 2. Qui
 verberat, una manu totis viribus id agit, lector vero
 interea legit verba legis Deut. XXVIII. 58. 59.
 Deinde pergit Deut. XXIX. 8. tandem concludit
 Psal. LXXXVIII. 38. Jof. A. IV. 8. 23. πρόσμιον
 ἐκτινέτω πληγὰς μ. μιᾶς λαμπρῆς λαμβάνων.

Ex hoc more tres partes corporis flagellandi sub-
 tiliter confecerunt Doctores, numerum plagarum
 XXXIX. non debere excedere, ne, si quadragesima
 adjiceretur, pars una plures ictusquam altera exciperet.
 παρὰ μίαν] Lucianus Cataplo 4. σὺ δὲ μοι παρ'
 ἑνὲς ἕγαν. uno minus. Plut. . . παρ' ἑνα το-
 σῶν, uno demto. Luc. XII. 47.

25. Alex. Aphrodis. probl. 2. τὸ νυχθήμερον μιν μέ-
 ται τῶν δ. ὥρων τὴν κράσιν. Proclus in Tim. Platonis.
 ἢ ἐν τῷ κήτρῳ δέσις τῆς γῆς ἀνάλογον ποιεῖ τὴν τῶν νυ-
 χθημέρων ἐξαλλανγν. Galen. de temperat. medic. simpl.
 I. κατὰ μὴν γὰρ τὸ πότιμον ὕδωρ, εἰ τις δι' ὅλης ἡμέρας
 ἀνήχοι, καίτοι μὴ πᾶν ψυχρὸν ὑπάρχειν, ἀλλ' ὡς ἐξ ἡλίου
 κλιμαρὸν, ἐξ ἀνάγκης ψυγίσσεται· θάλατταν δ' ἀλύτως ἡμε-
 γκαν εἰ δι' ὅλης ἡμέρας μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ νυκτὸς ἐνίοτε
 πάμπολλοι τῶν νείων.

Βυθῷ] Glossar. gurges, βυθός. Artemidor. IV. 55.
 ἔδοξε τις εἰς θάλασσαν πισεῖν καὶ καταφέρεισθαι εἰς τὸν βυ-
 θόν. Diodor. S. III. 21. ἐν βυθῷ. Aelianus H. A.
 VIII. 7. ἀόρατος ἵκυσθαι ἐν βυθῷ.

26. Heliodorus II. 4. κινδύνοις θαλασσῶν, κινδύνοις πει-
 ρατηρίαν ὑποβαλῶσα, ληστὰς παραδύσα πολλάκις. Οὐιδί-
 us T. V. 3. Multa prius pelago, multaque passus
 humo. Plut. de exilio p. 603. E. πλώνας ἐν ἐρημίᾳ,
 καὶ κινδύνους ἐν θαλάσσῃ.

γένως] Gal. I. 14.

27. Varinus. διψῇ θηλυκῷ γένος ἐστὶ τὸ γὰρ διψῶς
 τῶν ὑσέρων ἐστὶ.

28. χωρὶς τῶν] Thucydides II. 13. χωρὶς δὲ χρυσίῳ
 ἀσήμῳ καὶ ἀργυρίῳ. Jof. A. XVII. 81. χωρὶς δὲ σκεύη
 τὰ μὲν χρυσῷ τὰ δὲ ἀργύρῳ. insuper. Diodor. S. XI.
 20. καὶς δὲ πολλὰς μακρὰς πλείους τῶν διαχιλίων, καὶ
 χωρὶς δὲ πολλὰς καὶς φορτίδας. XIII. 57. ἐξακισχιλίας
 μὲν πρὸς τοῖς μυρίοις εὐρέθι σώματα πεπλωκότα, καὶ χωρὶς
 ἀρχιμάλωται συνήχθη πλείω τῶν πεντακισχιλίων.

ἐπιστάσεις] Cic. pro Archia 6. nunquam me pro
 salute vestra in tot ac tantas dimicationes atque in
 hos profligatorum hominum quotidianos impetus
 objecissem. 3. Esr. V. 90. ἐπιβυβας καὶ δημογυγίας,
 καὶ ἐπιστάσεις ποιήμνοι ὑπεκάλυσαν. Sextus Empir. 2.
 Eth. 127. ὥς καὶ τὴν διώξιν τῶν λεγομένων ὑπάρχων ἀ-
 γαθῶν ἐκ ἀταλαίπωρον εἶναι, καὶ τὴν περίεστην πλείων
 κακῶν ὑπάρχειν ἐπιστάσειν. Eustathius in Od. λ. p. 439,
 39. ἐντεῦθεν δὲ λαβόντες οἱ μὲν ὅμηρον συστήσασθαι φρεσὶ
 πόλεμον, καὶ πολεμικὴν ἐπιστάσειν, καὶ εἰσὶν δὲ μάχι-
 μον. Philo in Flaccum T. 2. p. 518, 6. D. μιγά-
 δων καὶ συγκλυδῶν ἀνθρώπων ὄχλοι ἐκόλυν ἐπιστάσασθαι.
 Jof. c. Apion. I. 20. ex Beroso. Cit. Euseb. P.
 IX. 40. συνελθόντες οἱ ἐπιβυβύσαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βα-
 σιλείαν περιέθηκαν Ναβοιθῶν — ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισ-
 τάσεως. A. XIII. 6. 3. διός τε μέγα ἰλύπει, μὴ τὰς
 πῆριξ ἔθνη, χαλεπῶς ἔχοντα πρὸς αὐτὰς, καὶ διὰ Ἰωάννην
 ἡμεῖς νῦν, τὸν αὐτοῖς ἐπιστάσειν, καὶ πολεμῶντες εἰς τὴν πῆ-
 ριν ἐσχάτων κινδύνους ἀναγκάζονται καθίστασθαι. III. 1. 2.
 τὴν συμφορὰν τῶν ἐπ' αὐτῶν ἰδὼν αὐτῷ ποιήμνος· καὶ γὰρ
 ἐκ ἐπ' ἄλλόν τινα συνέτριχον, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν. Chrysosto-
 mus. ἐπιστάσεις τὰς ἀπαγωγὰς λέγων τὰς συνεχίς, τὰς
 θάρβους, τὰς περιτάσεις. Schol. 19. & 20. ἐπιστάσεις
 φρεσὶ τὰς κοινῇ παρὰ τῶν διωγμῶν ἐφόδους συνίσταντο γὰρ
 φρεσὶ, κατ' ἐμὲ γνώμην κοινῇ. Theodoretus. ἡγομαι καὶ
 περιώγομαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς συνέδρια, εἰς δισημετή-
 ρια, εἰς δικαστήρια. Act. XVIII. 12. Num. XIV. 35.
 XVI. 19 XXVI. 9. 40. Fragm. Pythag. p. 670. τί
 [εἰ] δὲ ἀπὸ τῶν ἐκτὸς ἐπικρημνῶν κατὰ τὰς ἐπομβρίας,
 καὶ αὐχμῶς, ὑπερβολὰς καυμῶτων, ὑπερβολὰς ψύχεις;

μήριμνα] 1. Cor. XII. 25.

32. ἐν Δαμασκῷ] Justinus Colloq. Tryphon. ὅτι
 Dd

πιάσαι με θέλων. Καὶ ἄρα θυρίδ[Ⓢ] ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθη ἄρα τῷ τείχεσ, καὶ 33
ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτῆ.

Καυχᾶσθ[Ⓢ] δὴ οὐ συμφέρει μοι ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὁπασίας ἢ ὑποκαλύψεις Κυρίε. 1
Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἴτε ἐν σώματι, ὅκ[Ⓢ] οἶδα· εἴτε ἐκ- 2
τὸς τῷ σώματι[Ⓢ], ὅκ[Ⓢ] οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν,) ἄρπαγέντα ἢ τοιοῦτον ἕως τρίτῃ οὐρανῷ.
Καὶ

πιάσαι με θέλων] θέλων πιάσαι με FG.

θέλων] — D a prima manu. Versio Vulg. Syr. Hilarinus. Procopius in Esaj. XVII. 1.

33. θυρίδ[Ⓢ]] σπυρίδ[Ⓢ] P. Junius.

ἐν σαργάνῃ] — FG.

ἐχαλάσθη ἄρα τοῦ τείχεσ] ἄρα τοῦ τείχεσ ἐχαλάσθη. 46.

ἐξέφυγον] ἐξέφυγον 1.

καυχᾶσθ[Ⓢ]] εἰ καυχᾶσθ[Ⓢ] 39. Versio Vulg.

δὴ] δι' D ex emendatione. EFG 1. 20. a prima manu. 21. 26. 30. 31. 32. 37. 51. Versio Vulg. Syra utraque: Arab. Hilarinus, Chrysostomus T. V. 44.

δὴ D a prima manu. Codices Latini. Theophylactus.

οὐ] — Versio Corf.

οὐδὲ Versio Syra prior, & posterior cum obelo.

συμφέρει] συμφέρον FG.

μοι] — D a prima manu.

μὴν FG. Versio Syr.

ὁ Δαμασκὸς τῆς ἀραβικῆς γῆς ἦν καὶ ἐστίν, εἰ καὶ νῦν προσ-
νέμνεται τῇ Συροφονικῇ, ἥ δ' ὑμῶν τινες ἀνήσασθαι δύ-
νυνται. Tertullianus a. Jud. Damascus Arabiae Sy-
ro deputabatur, antequam transscripta esset in
Syrophenicem ex distinctione Syriarum, & adv. Mar-
cion. III. Strabo XVI. p. 1095. A. δύο δὲ εἰσὶν ὅρη
τὰ ποιεῖν τὴν κοίλην λεγομένην Συρίαν, ὅτε Λίβανος καὶ
ὁ ἀντιλίβανος, μικρὸν ὑπερβὴν τῆς θαλάττης ἀρχόμενα ἀμφω
— Τελυτάσιν δ' ἐγγύς πᾶσι τῶν ἀραβίων ὁρῶν τῶν ὑπερτῆς
Δαμασκηνῆς καὶ τῶν Τραχανιτῶν ἐκεῖ λεγομένων, εἰς ἄλλα
ἔρη γεώλοφα καὶ καλλίκαρπα. ἀπολείπονσι δὲ μεταξὺ πε-
δίων κοίλων, πλάτος μὲν τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ σ. εαδίων,
μήκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης εἰς τὴν μισογαίαν ὁμῶς δι-
πλάσιον. Jos. B. II. 20. 2. καὶ τὰ τῶν Δαμασκηνῶν τὴν
τῶν Ρωμαίων φθόρον πυθόμενοι τὰς παρ' ἐαυτοῖς Ἰσθαίους ἀν-
αλὲν ἰσπύδασαν. καὶ καθὼ μὲν εἶχον αὐτὰς ἐν τῇ γυναι-
σίᾳ πάλαι συνθηροισμένας δια τῆς υποψίας, τὸτο πραγμα-
τευσάμενοι, ῥάστη τὴν ἐπιχείρησιν ἰδόντες, ἐδεδοίκεσαν δὲ τὰς
ἐαυτῶν γυναῖκας, ἀπάσας πλὴν ὀλίγων ὑπηγμένους τῇ Ἰ-
θαίᾳ θρησκείᾳ· διὰ μέγιστος αὐτοῖς ἄγων ἐγένετο λαθεῖν ἐκεί-
νας. τὰς δὲ Ἰσθαίους, ὡς ἂν ἐν σιῶν χωρίῳ, τὸν ἀριθμὸν ὄν-
τας μυρίας, καὶ πάντας ἀνόπλους, ἐπιβλόντας ὑπὸ μίαν ἄ-
ρην ἀδελφῶς ἴσφαξαν. A. I. 6. 4. ὅτος μὲν κτίζει τὴν τρα-
χανίτην καὶ Δαμασκὸν· μίση δ' ἐστὶ τῆς Παλαιστίνης καὶ
κοίτης Συρίας.

ὁ ἐθνάρχης] 1. Macc. XIV. 47. XV. 1. 2. Σίμων
ἐθνάρχης τῶν Ἰσθαίων. Lucianus in Macrob. 17. ἀπὸ
ἐθνάρχης βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου. Jos. B. II. 6. 3.
τότε μὲν ἦν καὶ σαρ τὸ μὲν ἡμισυ μέρους τῆς βασιλείας ἀρ-
χιελάφ διδόντι, ἐθνάρχην προσεπῆν, ὑποσχομένους τε καὶ βα-
σιλεία ποιήσιν, ἵαν ἄξιον αὐτὸν παρὰ σαρ.

Ἀρέτα] Stephanus. ἄναρ πόλις ἀραβίας, ἀπὸ χρησ-
μῆς δαθέντος ὀβόδα κληθεῖσα [1. κτισθείσα] ὑπὸ τῷ υἱῷ αὐ-
τῷ ἀρέτα. Strabo XVI. p. 1128. B. de Aelio Gallo.
ἦκεν εἰς τὴν ἀρέτα γῆν, συγγενὲς ὄντας τῷ ὀβόδα, ἐδέξατο
μὲν ἦν αὐτὸν ἀρέτας φιλικῶς, καὶ δῶρα προσέθηκεν. 2.
Macc. V. 8. ἀρέτας ὁ τῶν Ἀράβων βασιλεὺς. Jos. A.
XIII. 13. 3. προσεπήγευεν αὐτῶν [τῶν Γαζαίων] τὴν προ-
συμίαν καὶ ἀρέτας ὁ ἀράβων βασιλεὺς ἐπιδόξος ἄν, ἔχεν
αὐτοῖς σύμμαχος ἐπαγγυημένους. tempore Alexandri
Regis Judaeorum. 15. 2. βασιλεύει δὲ μετὰ τούτου
[Antiochum] τῆς κοίτης Συρίας Ἀρέτας, κληθεὶς εἰς τὴν
ἀρχὴν ὑπὸ τῶν τὴν Δαμασκὸν ἔχοντων. XVI. 1. 4. πείθει
πρὸς ἀρέταν αὐτῷ [τῷ ὀρκιστῶ] συμβουλευσας φυγεῖν
τὸν ἀράβων βασιλέα. 9. 4. ὁ μὲν γὰρ ὀβόδας ἐπειθήκει,
παραλαμβάνει δὲ τὴν τῶν ἀράβων ἀρχὴν αὐτίκας, ὁ μετανο-
μαστὴς αὐτὸς ἀρέτας. tempore Herodis M. XVII. 10.
9. πέμπει δὲ καὶ ἀρέτας Πιτράϊος, ἔχει τε τῷ Ἡρώδῃ φι-
λίαν τῶν Γαμασίαν κτόμενος, συμμαχίαν ἐκ ὀλίγῃ. XVIII.

5. ἐν τέτῳ δὲ εὐσεβέζουσιν ἀρέτας τε ὁ Πιτράϊος βασιλεὺς,
καὶ Ἡρώδης, quo tempore Tiberius moritur. De-
odem Areta hic sermo est. Dio Cass. XXXVII. p.
20. ὁ Πομπηΐος τρέπεται πρὸς ἀρέταν· ὅτος δὲ ἀραβίων μὲν
τῶν νῦν τοῖς Ρωμαίοις δελευόντων μέχρι τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσ-
σης ἐβασίλευε, πλεῖστα δὲ τὴν Συρίαν πρότερον λυπήσας.

ἐφράει] Herodianus VIII. 3. 1. φρεσμένη καὶ κε-
κλεισμένη γενναίως ἡ πόλις.

33. θυρίδος] Plut. Aemil. p. 269. A. διὰ τῆς θυ-
ρίδος παρὰ τὸ τείχος ἐκμηρύμπος αὐτὸν καὶ παῖδᾶ καὶ γυ-
ναῖκα. probl. Rom. p. 273. B. Διατὶ πόλιν μίαν θυ-
ρίδα καλῶσι; τὴν γὰρ φεῖσαν τέτο σημαίνει — διὰ θυ-
ρίδος προκύψασα. de fort. Rom. p. 322. E. τὴν τύχη
διὰ τινος θυρίδος καὶ αὐθιγύσαν εἰς τὸ δαμάτιον ὁ νῦν φεῖσε-
λαν πόλιν καλῶσι. Anthol. II. 13. 6. Ζηνογένης οἶκος
κατεκαίετο, πολλὰ δ' ἐμόχθει ἐκ θυρίδος ζητῶν αὐτὸν ὑπερ-
χαλῶσας. Erachin IX. 5. Domus in moenibus ex-
structa — cujus paries exterior est murus urbis.
Athenaeus V. p. 214. A. φυλακὰς ἐπὶ τὰς πύλας κα-
τέστη, ὡς νύκτωρ πολλὰς τῶν ἀθηναίων, εὐλαβεμένους τὸ μίλλον,
διὰ τῶν τειχῶν αὐτὰς καθιμύσαντας φύγειν. Aristophanes
Vesp. p. 378. ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῶδιον, εἴτω
καθίμα δῆσας σαυτὸν. Schol. καθίμα δὲ τὸ υποχάλα. Ar-
rianus Epict. II. 6. ἔταν δὲ κεκλεισμένην ὁρᾷ τὴν θύραν,
ἀνάγκη μὲν ἢ ἀποχωρεῖν, ἢ διὰ τῆς θυρίδος εἰσελθεῖν. Gale-
nus de Differ. Symptom. III. ὥσπερ καὶ τῷ φρενι-
κῷ τῷ κλείσαντι μὲν τὰς θύρας ἐνδοθῆναι, ἑκαστον δὲ τῶν σκευ-
ῶν προτείοντι διὰ τῶν θυρίδων, εἴτα ἐρωτῶντι τὰς παρόν-
τας, εἰ κελεύουσιν ῥίπτειν — ἄφ' ὑψηλῆς, καὶ καταγύναι.
Athenaeus V. p. 697. C. ἀρέτας καὶ ἦδη τὸ φῶς
διὰ τὰς θυρίδας ἐκ εἰσορῆς. Aet. XX. 9.

σαργάνῃ] Lycophron. 748. προσεταργανωμένη. Schol.
συμπεπλεγμένη. ἡ γὰρ παρ' ἡμῶν σαργάνη, ἵτοι τὸ σπυρί-
διον, παρὰ ἄττικοῖς ταργάνη λέγεται· καὶ τὸ συνελησθαι
τεταργανῶσθαι. Hesychius. δάρπη, σαργάνη, κόφινος. Sui-
das. σαργάνη, οἱ μὲν σχοινίον τι, οἱ δὲ πλέγμα τι ἐκ
σχοινίου. Etymol. σαργάνη, ἀπὸ σχοινίου πλεγμάτων εἰς
ὑποδοχὴν ἰχθύων. Aet. IX. 24. Jos. II. 15.

ἐξέφυγον τὰς χεῖρας] Polybius p. 1424. ἢ μὴν ἄλλ'
ἐὼν καὶ τὰς τέτῳ διαφύγουσι χεῖρας, τὰς γε δὲ τῶν παρα-
σπονδησάντων ἐ ραδίως ἐκφυγάνων.

2. ἄρπαγέντα — ἕως — ἑρηνῶ] Barua Mexia f.
89. Stabat Deus in Academia coelesti cum studi-
osis suis in magna controversia — dixerunt: quis
est iudex controversiae hujus? & convenerunt,
ut esset R. Barnahaman. Eadem hora anima ejus
raptā est in coelum, & sua sententia Dei iudicium
approbavit.

τρίτῃ ἑρηνῶ] Targum Job. XXXVIII. 37. Quis
nu-

3 Καὶ οἶδα ὅτι τοῖτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκτὸς τῆς σώματος, οὐκ οἶ-
 4 δα ὁ Θεὸς οἶδεν) ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸ ὠφελδεῖσθαι, καὶ ἤκωσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ
 5 ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τῆς τοιῆτης καυχέσθαι ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχέσο-
 6 μαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀδυναμίαις μου. Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχέσθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων
 ἀληθεῖαν γὰρ ἐρῶ. Φείδομαι δὲ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσῃ ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκῆει τι
 7 ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῆς ἀποκαλύψεως ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ
 σαρ-

γὰρ] δὲ FG. Versio Vulg. Copt. Damascenus.

μαρ] χρυσοῦ FG.

3. σώματι] + ὅτι οἶδα 2. 23. 28. Editio Colinaei, Bogardi, Erasmi, Theodoretus, Theophylactus.

ἐκτὸς] χωρὶς D a prima manu. E.

ταῖς ἀδυναμίαις μου] τοῖς ἀδυναμίαις D a prima manu.

6. θελήσω] θελω 37.

7. ἀποκαλύψεως] + δὲ AG.

σκόλοψ] σκόλον P. Junius ut 1. Par. XXVIII. 23.

αἰς] + τὰς FG.

2. τοῖτον] + ἄνθρωπον 41.

ἕως] + τοῦ FG.

5. ὑπὲρ posterius] περὶ D a prima manu.

μου] — Versio Copt. Syra utraque.

τι] — D ex emendatione. EFG 37. Codices Latini:

ὑπεραίρωμαι] ὑπεραίρομαι D.

numerabit septem coelos in sapientia? Chagiga f. 12. 2. Aboth Nathan 37. Dixit R. Juda: Duo sunt coeli S. D. Deut. X. 14. Resch Lakisch dixit septem esse coelos, quorum nomina sunt, 1. velum 2. expansum, 3. nubes, 4. habitaculum, 5. habitatio, 6. sedes fixa, 7. Araboth. — Nubes, ubi sunt lapides molares, qui Mannam molunt pro iustis S. D. Psal. LXXVIII. 23. Menachoth f. 39. 1. VII. juxta VII. coelos, — XIII. juxta VII. coelos & VI. areas interjacentes. Clemens Strom. IV. p. 636. ἐπὶ τὰ οὐρανοὶ, ὡς τινες ἀριθμοῦσι κατ' ἐπανά-
 βασιν. Testam XII. Patr. Levi. in ecstasi raptus tres coelos perambulavi, postea reliquos quatuor. Clem. Str. V. p. 692. ex apocrypho Sophoniae narrat, eum in V. coelum a spiritu subvectum vidisse angelos. Falkut Ruben f. 3. 2. R. Sirā — dixit: VII. esse coelos. f. 4. 1. primum expansum Saturni, 2. Jovis &c. 7. Lunae &c. f. 4. 4. VII. coeli f. 6. 1. f. 7. 3. Rosb Hafichana f. 32. 1. Pirke Eliezer 28. VII. expansa creavit Deus S. B. Medrasch Thebillim XCII. 1. Midrasch Mischle IX. 1. Bereschith R. XIX. 13. & Bemidbar R. XIII. Schir R. V. 1. & VI. 4. Thanchuma p. 129, 1. Dixit R. Aba f. Sacerdotis: Ambulans non scriptum est, sed subducens se, exiliens & adscendens. Antea divina majestas in inferioribus erat; cum peccaret Adamus primus, adscendit in coelum primum; peccavit Cain, adscendit in coelum secundum, Generatio Enochi, in tertium, Generatio diluvii, in quartum. Generatio divisionis, in quintum, Generatio Sodomorum in sextum, Aegyptii in diebus Abrahami in septimum. Contra hos furrexerunt VII. iusti: Hi sunt Abrahamus, Isaacus, Jacobus, Levi, Cahath, Amram & Mose. Surrexit Abraham, & demisit se ad coelum sextum; furrexit Isaacus, & demisit se e sexto in quintum; furrexit Jacobus, & demisit se e V. in IV. stetit Levi, & demisit se e IV. in III. stetit Kahath, & demisit se e III. in II. Stetit Amram, & demisit se e II. in I. Stetit Mose, & demisit se e superioribus in terram. Schemoth R. XV. Deus S. B. fecit sex coelos, & in septimo habitat. Devarim R. II. Midrasch Thebillim CXIV. Raf dixit duos esse coelos. Sed R. Eliezer dixit, septem esse, quorum nomina 1. coelum 2. expansum 3. nubes &c. omnes vero Deus S. B. aperuit Israelitis, ut indicaret ipsis, nullum esse Deum alium praeter ipsum. Vajikra R. XXIX. omnis septenarius dilectus est in seculum. Septenarius dilectus est in superis; coelum, coeli coelorum, expansum, nubes, habita-

culum, sedes fixa, Araboth. Origenes c. Cels VI. p. 289. ἐπὶ τὰ ἑρᾶνες, ἢ ὅλως περιωρισμένον ἀριθμὸν αὐτῶν, αἱ φερόμεναι ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ἐκ ἀπαγγέλλου γραφῶν. Bemidbar R. XIII. sex plaustra pro ratione VI. coelorum. Annon vero VII. sunt? Resp. R. Abia, illud in quo rex habitat, est ταμίον. Eftber R. I. 3. sex gradus throni pro VI. coelis. annon vero VII. sunt? dixit R. Abua: illud in quo rex habitat, est ταμίον.

3. ἐκτὸς τοῦ σώματος] Philo de Somniis T. 1. p. 626, 4. τῆς μουσικῆς τελείας ἐνθάδε ᾠδαίς, ὧν ἀκρω-
 τὴν Μαυρῆς ἀσώματου γενόμενον λόγος ἔχει μ. ἡμέρας, καὶ τὰς ἰσας νύκτας, μήτε ἄρτι μήτε ὕδατος ψαύσαι τὸ παρόν.

4. ἠρπάγη] Thomas. ἠρπάσθην, ἐκ ἠρπάγην. Moeris. ἠρπάσθην, Ἀφρικῶς ἠρπάγην, Ἑλληνικῶς.

ἄρρητα] Demosthenes c. Neeram. αὐτὴ ἡ γυνὴ ἔβου-
 τὰ ἄρρητα ἰσὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν, ἀλλ' οὐ προσήκει αὐτὴν ἐρᾶν ξένη ἔσαν, καὶ τοιαύτη ἔσα εἰσῆλθεν, οἱ δὲ αἱ ἄλλοις Ἀθηναίων, τοσούτων ὄντων, εἰσέρχεται, ἀλλ' ἡ τῆ βασιλείας γυνὴ. Sophocl. Oedip. Tyr. 308. ὁ πάντων ναυμῶν, Ταιρῶν, διδασκὰς τὴν Ἀρρήτα τ', ἑρᾶναι τε καὶ χρο-
 νιστῆ. 1003. ἡ ῥῆτα, ἡ οὐ θμωτὸν ἄλλον εἶδεναι; Herodot. V. 84. ἄρρητοι ἱερουργίαι. VI. 135. βυλόμοι — τιμωρήσασθαι — ὡς — τὰ ἐξ ἔρσσαν γόνον ἄρρητα ἰσὰς ἐκφῆσσαν. Sotades ap. Stob. III. ἄρρητα μὴ λέγε. Eclog. Phys. p. 146. πρόσχε, πᾶσις ἄρρητων γὰρ ἐπακῆς μουσικῆς. Plut. de slide p. 360. E. ὧν πᾶσιν ἔξῃς ἐνέ-
 δην μυθολογούμενον ἐκέναι, ὅσα τε μουσικοῖς ἱεροῖς περικα-
 λυπόμενα καὶ τελειᾶς ἄρρητα διασώζεται καὶ ἀθεῖα πρὸς τῆς πολλῆς. Sympof. IV. 5. τὰ μὲν πολλὰ τῶν εἰς τῆ-
 το τεκμηρίων μόνους εἰς ῥῆτα καὶ διδασκὰς τοῖς μουσικοῖς παρ' ἡμῖν τὴν τριετηρικὴν παντελείαν. Heliodor. II. 25. ἡ ἄρρητος μοι — ἐκ θεῶν σοφία — προηγόρευς. Porphyrius ap. Euseb. P. V. 8. θελογόμενον μοι καὶ αὐτῶν καὶ ἄρρητοις ἐπέσσαν. Anthol. I. 52. Ἀρρήτων ἔπειν γλώσση σφρηγὶς ἐπικεῖσθαι, κρίσσαν τῶν μύθων, ἢ κτιῶν φυλακῇ. Libanius Ep. 569. ἐπιτιμᾶν τῇ γλώσσῃ, ὅτι ἐξελέλη-
 σεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἀμείνει. Proclus in Plat. de Rep. X. εὐρύνην — ἀναβῶσθαι μετὰ 16. ἡμέραν τῆς ταφῆς, καὶ λέγειν, ὅτι πολλὰ μὲν ἴδοι καὶ ἀκούσειν ὑπὸ γῆς θαυμαστὰ, καλεῖσθαι δὲ πάντα ἄρρητα φυλάττειν.

ἐκ ἐξόν] Apollodor. II. ἢ δὲ ἐκ ἐξόν ἐκείνους το-
 τε μυσθῆσαι. Sopater in divif. quaest. νόμος τὸν ἐξεπόντα τὰ μυστήρια τιθέναι. Matth. XII. 4.

7. σκόλοψ] Dioscorides IV. 176. ἀκίδας καὶ σκό-
 λωπας ἐξάγει. 26. 24 ταύτης ὁ καρπὸς καὶ τὸ δάκρυον κα-
 ταπλασσόμενα ἐπισπᾶται σκόλωπας. II. 29. καταπλα-
 σθῆσα δὲ ἡ γὰρ παρ' ἡκρῇ σκόλωπας ἀνάγει. II. σκό-
 λωπας ἔλκουσι καταπλασθέντες. & 115. Artsemidor.

σαρκί, ἄγγελος Σατάν, ἵνα με κολαφίσῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Ὑπὲρ τούτων τρίς ἡ 8
 Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ὑποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἰσηκὲ μοι Ἀρχεῖ σοι ἡ χάρις μου ἡ γὰρ 9
 δύναμις μου ἐν ἀδυνείαις τελειῖται. Ἦδιστα ἐν μάλλον καυχέσομαι ἐν ταῖς ἀδυνείαις 10
 μου, ἵνα ὁπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀδυνείαις, ἐν ὕβρε-
 σιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ ὅταν γὰρ ἀδυνῶ, τότε 11
 δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων καυχώμενος ὑμεῖς με ἠναγκάσατε· ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' 12
 ὑμῶν συνίστασθαι· ἐδὲν γὰρ ὑπέρησα τὸ ὑπὲρ λίαν ὑποσέδω, εἰ καὶ ἐδὲν εἰμι. Τὰ μὲν 13
 σημεῖα τοῦ ὑποσέδω κατεργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ 14
 δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν ὃ ἠτήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ 13
 κατανάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθε μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. Ἰδὲ, τρίτον ἐτοίμως ἔχω 14
 εἰσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν. οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ 14
 γὰρ

σαρκί] + μου FG. Cyprianus Tr. 63.
 ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι postorius] ADEFG. 17. Versio Vulg. Æthiop. Irenaeus V. 2. Chrysostomus in 2. Cor. H. 2.
 & in I. T. V. p. 122. T. VIII. p. 29. Augustinus. probante T. Beza, H. Grotius, J. Millio prol. 1205. + καὶ
 A. Irenaeus, Theodoretus.
 9. εἰρηκὲ] εἶπεν FG Chrysostomus.
 μου secundo loco] — D a prima manu. G. Versio Vulg. Irenaeus, Tertullianus, Cyprianus, Hilarius. proban-
 te J. Millio prol. 371. 477. J. A. Bengelio in Gnom. τελειῖται] τελείται AD. a prima manu. FG.
 μάλλον] — 3. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 477. χριστῷ] θεῷ 33. 35.
 10. ἀδυνείαις] + μου FG. Versio Vulg.
 ἐν quinto loco] — 31. 39. Origenes.
 δυνατός εἰμι] δυνατῶ FG.
 καυχώμενος] — ADEFG. 3. 5. 6. 23. a prima manu. 33. 35. 42. 46. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Hilarius;
 Pelagius. probante J. Millio prol. 989. & H. Grotius.
 ὑμῶν] ἡμῶν A.
 ὑπὲρ λίαν] ὑπερλίαν 10. 11. 44. 46.
 ἐδὲν postorius] μὴδὲν 2.
 μὲν] μέντοι 18. a prima manu. 23. 39. 49. Theodoretus, Damascenus. probante J. Millio prol. 930. — 44.
 τὰ ἀποστόλων] τῶν ἀποστόλων 23.
 κατεργάσθη] κατηργάσθη DE. κατηργάσθη F.
 ἐν tertio loco] — AD. a prima manu. 39. Damascenus. probante J. A. Bengelio in Gnom. καὶ G. Chrysostomus;
 σημεῖοις] + τῶν 39.
 ὑπὲρ] παρὰ DE.
 αὐτὸς ἐγὼ] ἐγὼ αὐτὸς FG. 37. Versio Vulg.
 14. τρίτον] + τὸτο AFG. 4. 6. 10. 18. a prima manu. 19. 23. ex emendatione. 28. 31. 37. 38. 39. 45.
 47. 48. 55. Editio Complut. Colinaei, Plantin. Genev. Chrysostomus, Theophylactus, Hilarius. ex XIII. 1.

III. 33. ἄκανθαί καὶ σκόλοpes ἐδύνας σημαίνουσι διὰ τὸ
 ἐξῆ, καὶ ἰμποδισμὸς διὰ τὸ καθεκτικόν, καὶ φροντίδας καὶ
 λύπας διὰ τὸ τραχὺ πολλοὶς δὲ καὶ — ἀδικίας ἀπὸ ἀν-
 θρώπων πονηρῶν — διὰ τὴν γιγνομένην ὑπὸ τέτων ἐκ τῶν
 τραυματῶν τῶν αἵματος ἀποκρίσιν. καὶ αἱ μὲν ἄκανθαί ἐκ
 γυναικῶν τὰς ἀδικίας, οἱ δὲ σκόλοpes ὑπὸ ἀνδρῶν προσημαί-
 νουσι. Ezech. XXVIII. 24.

ἄγγελος Σατάν] Luc. XIII. 16. Job. I. Schemoth
 R. XX. Quid fecit ei, Deus S. B. tradidit eum
 Angelo Satanae, & incepit eum caedere; & dixit
 ei: Impie, humor foetide, dic quid videris? 1. Cor.
 V. 5.

9. Plinius Ep. VII. 26. Nuper me cujusdam
 amici languor admonuit, optimos esse nos, dum
 infirmi fumus. Quem enim infirmum aut avaritia
 aut libido sollicitat? Non amoribus servit, non ad-
 petit honores, opes negligit, & quantulumcunque,
 ut relicurus, satis habet: tunc Deos, tunc homi-
 nem se esse meminit: invidet nemini, neminem
 miratur, neminem despicit, ac ne sermonibus qui-
 dem malignis aut attendit, aut alitur.

10. Lysias. ἐν κατηγορ. κακολογίας. Οὔτε γὰρ ὑμᾶς
 σφοδράτως θεωρῶν, ἑμαυτὸν δὲ ἀμαρτίαν εἶναι ἐδὲ μὴ πο-
 λυφίλους ὑμᾶς, ἑμαυτὸν δ' ἔρημον φίλων· ἐδὲ ἂν ὑμᾶς ὑπε-
 ρευδοκῶντας, ἑμαυτὸν δὲ διαβεβλημένον. Polybius I. p. 7.
 πρὸς τὰς ποιησάμεναι Ρωμαῖοις σπονδὰς, καὶ διαλύσεις εὐδο-
 κημένας Γαλάταις. II. p. 139. ἐπαίησαν συνθήκας, ἐν αἷς
 εὐδοκῆσε Φάρμας τὴν διαταχθέντων οἴσιν, πάσης τῆς ἀνα-
 χωρήσειν τῆς Ἰλλυρίας.

Σατάν] Σατανᾶ A a prima manu D. a prima manu. G.
 ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι postorius] ADEFG. 17. Versio Vulg. Æthiop. Irenaeus V. 2. Chrysostomus in 2. Cor. H. 2.
 & in I. T. V. p. 122. T. VIII. p. 29. Augustinus. probante T. Beza, H. Grotius, J. Millio prol. 1205. + καὶ
 8. τρίς ἡ κύριον] τὸ κύριον τρίς D.
 γὰρ] — Editio Erasmi 1. Aid.
 11. γέγονα] ἐγενόνα G.
 ὅταν] ὅτε FG.
 12. γέγονα] ἐγενόνα G.
 13. τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας] ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις 49.
 14. ἀδικίαν] ἀμαρτίαν FG.

κατεργάσθη Editio Complut. Plantin. Genev.
 κατεργάσθη Editio Complut. Plantin. Genev.
 13. ἠτήθητε] ἠρώτητε D a prima manu. ἐλαττώθη FG.
 ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας] ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις 49.
 ἀδικίαν] ἀμαρτίαν FG.

Philo de V. Mosis T. 2. p. 92, 3. μὴ ἀναπί-
 πτετε. τὸ ἀσθεὲς ὑμῶν δύναμις ἐστίν, ἡ καὶ κεντὶ καὶ κατα-
 τιτρώσκει μυρίους, ὑπὸ τῶν ἐξαναστασάντων ὑμᾶς γλιχομένων τὸ
 γένος ἀκόντων διασωθήσεσθε μᾶλλον, ἢ ἀπολείθε· τοῖς κακοῖς
 οὐ κακωθήσεσθε, ἀλλὰ, ὅταν μάστιγα πωρῶν νομίσῃ τις
 ὑμᾶς, τότε μάστιγα πρὸς εὐκλειαν ἐκλάμψετε.

II. καυχᾶσθαι] Livius XXXVIII. 49. mihi,
 quae, ita ignoscatis, Patres conscripti, si longio-
 rem orationem non cupiditas gloriandi de me, sed
 necessaria criminum defensionis fecit. & 50. Pinda-
 rus Olymp. IX. 58. τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μανίαι-
 σιν ὑποκρέκει. Hermogenes Method. 25. περὶ τῶν ἀνεπα-
 χθῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖ. Τὸ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἐπαχθῶς ὄντος καὶ εὐ-
 μισιῆς, ἀνεπαχθῶς ποιῆσαι μέθοδος τρεῖς, κοινότης λόγου,
 ἀνάγκης προσποιήσεως, προσώπου ὑπαλλαγή. — ὁ δὲ Δη-
 μουσθένης ἐν τῷ περὶ τῶν ἐπιδόσεων, μέλλων ἑαυτὸν ἐπαινεῖν καὶ τὴν
 ἑαυτοῦ πολιτείαν, πολλάκις χρῆται τῇ ἀνάγκῃ λέγων· ἐγὼ
 δὲ ἐφ' ὃ καὶ πεποιήκα, καὶ πεπολίτευμαι, βαδίζω, πολ-
 λάκις λέγειν ἀναγκασθῆσομαι περὶ ἑμαυτοῦ. Gorgias pro
 Palamede. ἀλλὰ γὰρ ἐκ ἐμῶν ἑμαυτὸν ἐπαινεῖν, ὃ δὲ παρ-
 ὶν καιρὸς ἠνάγκασε καὶ ταῦτα κατηγορημένοι πάντως ἀπο-
 λογησασθαι — πρὸς ὑμᾶς, ὧ ἀνδρες κριταί, περὶ ἐμῶ βέ-
 λωμαι εἰπεῖν, ἐπιφθονοῦ μὲν, ἀληθὲς δὲ, κατηγορημένους μὲν
 ἐκ ἀνεκτῶ, — κατηγορημένους δὲ οὐ προσήκοντα. Aristides
 Rhet. I. 12. 7. Τὸ δὲ μὴ φορτικῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν δό-
 νασθαι, ὁποιαχῶς ἂν χρεῖα γένηται ἐν τοῖς πολιτικοῖς ζη-
 τήμασιν, τρόποι εἰσι οἷδε. α. μὲν, ὅταν τις, μὴ ὡς ἐπιβε-
 λούσας αὐτὸς καὶ περικυκλωσμένος, ἀλλ' ὡς συναναγκά-
 σθῆς ἐπὶ τέττο δυνάμει συνεκχῆται. — γ. τρόπος, ὅταν
 πρὶν

- 15 γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ ἡδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθῆσομαι ὑπὲρ τῆ ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ ὡς οὐκ ἐπιθυμῶ ὑμᾶς
 16 ἀγαπῶν, ἥτιον ἀγαπῶμαι. Ἐγὼ δὲ, ἐγὼ οὐ κατεβάφησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων παν-
 17 ἔργῳ, δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. Μὴ τίνα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτῶν ἐπλεονέ-
 18 κτησα ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μή τι ἐπλεονέκτησεν
 19 ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι ὡς ἐπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; Πάλιν
 20 δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ὑπολογίμεθα, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλῶμεν· τὰ δὲ πάν-
 21 τα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆ ὑμῶν οἰκοδομῆς. φοβῶμαι γὰρ, μὴ πως ἐλθὼν ἐχθροὺς θέλω
 εἶδω ὑμᾶς, καὶ γὰρ εὐσεβῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε· μὴ πως ἔρεϊς, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθείαι,
 καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, Φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· Μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώ-
 σῃ ὁ Θεὸς με πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλὰς τῆς προσημαρτηκότητος, καὶ μὴ μετανοήσαν-

τῶν

τὸ τρίτον DE Editio Colinaei. Versio Syra utraque, Æthiop. Arab.

- καταπαύσῃ] κατενάρκησα Editio Complut. Plantin. ab ὑμῶν ad ὑμῶν] — 4. a prima manu.
 ὑμῶν prius] ὑμῶν D. a prima manu. FG. — A. 17. Damasceus.
 15. δαπανήσω] δαπανήσομαι 3. + καὶ ἐκδαπανήσω D a prima manu. E.
 ἐκδαπανηθῆσομαι] δαπανηθῆσομαι 37. εἰς] — D a prima manu. εἰς AFG. Versio Cope.
 ἥτιον] ἥτιον AD, a prima manu. ἔλασεν FG. 16. ἐγὼ] — 2. + δι' FG. Theophylactus.
 οὐ κατεβάφησα] ἐκ ἐβάφησα D. a prima manu. ἐ κατενάρκησα FG. 20. 23. a prima manu 37. 39. 47. Chrysostomus.
 ὑμᾶς prius] ὑμῶν FG. 23. a prima manu. ἀλλ'] ἀλλὰ D. 17. ὦν] ὦν 19. 26. 55.
 ἀπέσταλκα] ἐπέσταλκα DE. ἀπέστειλα 37. 49. Theodoretus. δι' αὐτῶν] — FG.
 18. μὴ τι] μὴ τι Editio Colinaei, Stephanii, Haultini. H. Stephanus Theop. p. 1325. Scio tamen vulgo ῥαίτι con-
 junctim legi, sed mihi altera lectio magis placet.
 19. πάλιν] πάλιν AFG Codex Stephanii, Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 1353.
 κατενώπιον] κατενώπιον AFG. 17. 23. 37. Damasceus.
 τῷ] — AD a prima manu. FG. Basilii de Sp. S. 26.
 ἐν Χριστῷ] — Hilarius probante J. Millio prol. 477.
 20. γὰρ] δι' 31. 37. Versio Syra posterior in margine. εὐσεβῶ] + ἐν 31.
 21. εἶδω] εἶδω A. 2. 3. 18. ex emendatione 19. 33. 38. 39. 41. 42. 44. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Chrysostomus.
 ζῆλοι] ζῆλοι AD. a prima manu. FG. 39. Damasceus. ἐριθείαι] ἐριθείαι A a prima manu. 1.
 ἀκαταστασίαι] — FG. 21. ἐλθόντα με] ἐλθόντα με AFG. 39.
 ταπεινώσῃ] + με AFG. 31. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. ταπεινώσει G.
 ταπεινώσῃ ὁ Θεὸς με πρὸς ὑμᾶς] πρὸς ὑμᾶς, ταπεινώσῃ με ὁ Θεὸς με D. a prima manu. E.
 με] — Versio Vulg. Syra posterior habet cum asterisco.
 προσημαρτηκότητος] ἡμαρτηκότητος 29. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1421.
 καὶ tertio loco] — D. a prima manu. E.

πρὶν εἰπεῖν τι, συγγνώμην, ἐφ' οἷς ἂν μάλιστα λέγειν, αἰ-
 τεῖται παρὰ τῶν δικαστῶν. — 5. ὅταν καὶ τὰς ἀντιδικὰς
 οὐκ εἴη τις ἀποδικοῦναι τὰ αὐτὰ ποιῶντας, καὶ δεινὸν εἶναι
 φάσκει, ἐκείνους μὲν ποιεῖν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἀφελείας, αὐτὸν
 δὲ μὴ. Galeus de potent. I. ἐπεὶ δ' ἰκανῶς ἡδολογίσασα-
 μιν ἐχέοντες, ἀλλ', ὡς ἡ παροιμία φησιν, μαυνομένοις ἡ-
 ταιγκασιδέεσι συμβαίνει. Libanius O. XXVI. p. 589.
 Α. μάλιστα ἂν ἀναγκαστῶν φαίην, ὅτι με πάλιν εἰς εὐφημίας
 ἐμαυτῇ καθίστασι, καὶ πρῶτα, ὅ φεύγων διατελῶ, πρᾶτ-
 τειν ἱπποναγκάζει, λέγειν τι τι τῶν παρ' ἐμῷ χρῆσθαι εἰς
 ἐτίμους γεγενημένων. ἀλλ' εἰ μὲν οἷον τι ἦν, τῶν ἀπεχό-
 μων με τῶν λόγων ἀνελθεῖν τὰς αἰτίας, ἡδύκαεν ἂν τὴν διὰ
 τῶν ἱπποναυτοῦ πορευομένου· ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ τῷ βελτίῳ περὶ ἐμῷ
 λεχθῆναι τὸ μηδὲν αὐτὸς ἀληθὲς εἰρηκεῖναι δύναιται, σύγ-
 γνοιτ' ἂν εἰκότως τῷ μὴ δυναμένῳ προδῆναι τὸν ἔλεγχον καὶ
 γὰρ εἴποιν, μᾶλλον εἶσαι τὸν λέγοντα τῶν ἱπποναυτῶν ἀλή-
 θειαν, ἢ τὰς διαβολὰς, ὥς πολλὴν ἡδὲ χρόνον τινες καθ' ἡμῶν
 πεποιήσαντες. vid. in XI. 1.

13. Ulpianus I. 17. 12. D. de injuriis. Plane,
 si praefens agere nolit, vel quia remittit, atque donat injuriam.

14. Cic. de fin. B. & M. II. 26. Me igitur ip-
 sum ames oportet, non mea, si veri amici futuri
 sumus. Hieronymus c. Jovinian. I. Marcia Catonis
 filia minor, cum quaereretur ab ea, cur post amis-
 sum maritum denuo non nuberet? respondit: non
 se invenire virum, qui se magis vellet, quam sua. Plut.
 Cim. p. 484. B. Ἡροφύτης δὲ τῷ Σαμίου συμβουλευόντος
 αἰρεῖσθαι τὰ Περσῶν μᾶλλον ἢ Πέρσας, τὸν μὲν κόσμον αὐ-
 τοῖς ἔλαβον, Ἀθηναίους δὲ τὰς αἰχμαλώτους ἀπείλπειν.

Plut. de amore divit. p. 526. Α. πᾶσι δὲ τοῖς καὶ
 κληρονόμοις φυλάττωσι, καὶ θησαυρίζουσιν.

15. δαπανήσω] Dionys. Hal. A. IV. 81. ἀναγκάζει
 δὲ, ὅσα δόλους ἀργυροπλήτες, ἄλλα ταλαιπωρίῳ λατομούντας,
 ὑλοτομούντας, ἀχθοφορῶντας, ἐν ταρτάρῳ καὶ βαρβάροις δα-
 πανώμεναι. Jof. A. XV. 5. 1. τότε κυμαίνουσιν —
 ἀπροσδοκῆτως ἐπιπύον, πολλὴν ἱπποῖ φόνον. τὰς τε γὰρ προ-
 θυμίας εἰς τὰς ὁμολογούμεναις ἐχθρὰς ἐκδαπανήσαντες ἱπποῖς
 — ταχὺ τῶν ἐπιχειρησάντων ἡττῶντο.

16. πανῆργος] Schol. Hermogenis πανῆργος κυρίως
 μὲν εἶναι ὁ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβόλλων, ὁ δραστήριος καὶ ἐνεργὴς
 κατεχρήσαντο δὲ τῇ λέξει οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τῷ ἐν μακροῖς νοήμα-
 σι καὶ ἔργοις ἐπιβόλλει. Sextus Empir. 2. Musc. 12. δ
 Αἰγισθος πανῆργος ἂν. vid. in Luc. XX. 23.

Δόλω ὑμᾶς ἔλαβον] Sophocles Philoctet. 100. λέγω σ'·
 ἐγὼ δόλω φιλοκτῆτην λαβείν. Aeschylus VII. c. Thebas
 38. εἰ τι μὴ ληφθῶ δόλω. Schol. κρατηθῶ. Schol. Pin-
 dari Isthm. IV. 58. ὁ Αἰῶς μείζων ἂν κατὰ τὸν ἀγῶνα,
 βασιλεύων τὸν Ὀδυσσεῖα, δόλω παρ' αὐτῷ ἐλήφθη. Juf-
 tinus VIII. 5. Tum primum Phocenses captos se
 fraude Philippi animadvertentes. 6. Dardanius cae-
 terosque finitimos fraude captos expugnat. XVIII.
 6. Punico cum ea ingenio egerunt — hoc dolo
 capta.

17. Gen. XIV. 24.

18. τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι] Philo de Caritate T. 2. p.
 385, 44. πᾶς ἢ ἐκ ἑτοπον ἦν, μὴ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι ἐπα-
 κολεῖσθαι; Rom. IV. 12.

20. Gal. V. 20. Jac. III. 14.

οἷον] Seneca Ep. 35. Venit ad nos ex his, quos
 Dd 3

των ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ ἢ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ὅτι τὸ σῶμα δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθίσει 1
πᾶν ῥῆμα. Προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς 2
προημαρτηκόσι καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ Φείσομαι· Ἐπεὶ 3
δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀδενεῖ, ἀλλὰ δυ- 4
νατεῖ ἐν ὑμῖν. Καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀδενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ καὶ
γὰρ — καὶ ἡμεῖς ἀδενούμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ
εἰς ὑμᾶς. Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἔστε ἐν τῇ πίστει, εαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἔπιγι- 5
νώσκετε εαυτοὺς, ὅτι Ἰησοὺς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἔστιν; εἰ μή τι ἀδόκιμοι ἔστε. Ἐλπίζω δὲ 6
ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν ἀδόκιμοι. Εὐχομαι δὲ πρὸς τὸ Θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς 7
κακὸν μηδὲν οὐχ ἵνα ἡμεῖς δοκιμοὶ φανώμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε, ἡμεῖς
δὲ ὡς ἀδόκιμοι ᾤμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τὴν ἀληθείαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 8
Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔητε. τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, ἵνα 9
ὑμῶν

1. τρίτον] ἰδὲ τρίτον A 4. ex emendatione. 6. 10. 17. 23. 28. 31. 39. 45. 48. 49. Editio Complut. Colinaei, Plantin. Genev. Versio Vulg. Damascenus, Theophylactus, Pelagius. ἰδὲ G. τῆτο] — G. 23.
ἐρχομαι] ἐτοιμῶς ἔχων εἰσεῖν A. Versio Copt. Syr. ex XII. 14. ὑμᾶς] + ἵνα 35.
καὶ] 32. 46. Versio Vulg. Dial. c. Marcion. p. 147. 2. προείρηκα] + ἵνα D. a prima manu. E 4. ex emendatione.
ὡς] — D. a prima manu. νῦν] — 39.
γράφω] — AD. a prima manu. FG 23. a prima manu. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus. probante J. Millio
prol. 1205. & J. A. Bengelio. ὅτι] — 37.
εἰς τὸ] — FG. probante J. Millio prol. 1290. 3. ἐπεὶ] ὅτι F Augustinus.
ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος] λαλοῦντος ἐν ἐμοὶ DE. εἰς] — 3.
δυνατεῖ] δυναταί Editio Complut. Chrysostomus. δυνατός 31. δυνατός 52. 4. ἵνα] — 10. 19.
εἰ] — D a prima manu. FG 2. 39. Editio Colinaei. Codices Latini. Theophylactus. + 31. Dial. c. Marc.
ἐκ δυνάμεως Θεοῦ] — FG. γὰρ] postorius] — FG.
καὶ tertio loco] — ADEFG. 1. 2. 4. 7. 19. 20. 21. 23. 26. 44. 45. 46. Editio Erasmi, Colinaei, Stephanii, Haultini, Genev. Complut. Plantin. Bengelii, Wechelii, Bogardi. Versio Syra posterior. Theodoretus, Damascenus,
Theophylactus, Oecumenius. ἵνα] σὺν AFG. Versio Syr. Copt.
ζησομεθα] ζησώμεθα 23. ζησομεν ADEFG. 17. 31. 39. Editio Colinaei.
σὺν] ἐν D. a prima manu 17. Chrysostomus.
εἰς ὑμᾶς] — E ex emendatione. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 477.
ὑμᾶς] ἡμᾶς 23. 5. εαυτοὺς δοκιμάζετε] — A.
Ἰησοῦς Χριστὸς] Χριστὸς Ἰησοῦς AFG 39. Versio Vulg. Copt. Clemens Paed. III. p. 263. Damascenus, Hilarius;
ἔστιν] — D. a prima manu. τι] τοι 37. + ἔρα 38. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra posterior cum asterisco.
6. δὲ] γὰρ FG. ὅτι] + καὶ 4. γνώσεσθε] ἐπιγνώσεσθε 17. 23.
7. εὐχομαι] εὐχόμεθα AD. a prima manu. FG. 17. 23. 31. 37. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Isidorus
IV. 7. Damascenus. ὑμᾶς] ἡμεῖς 49. μηδὲν] μηδὲν 37.
ἐκ ἵνα] ἵνα μὴ 3. 26. 46. ἵνα prius] — 1.
δοκιμοὶ] ἀδόκιμοι 39. 8. ab ἀληθείας ad ἀληθείας] — 1. 4. a prima manu. 17. 47.
ἀλλ' ἀλλὰ D. bis] — FG.
9. γὰρ] — 3. 13. 19. 21. 33. 35. 46. 8. Versio Syr. ὅταν] ὅτε FG. ὅτι 4. Versio Vulg.
8. posterior] — AD. a prima manu. FG. 39. Versio Vulg. Damascenus, Hilarius. prius] — Versio Syra
posterior. καὶ] — 46.

amamus, etiam absentibus gaudium, sed id leve & evanidum. Conspetus & praesentia & conversatio aliquid habet vivae voluptatis: utique si non tantum, quem velis, sed & qualem velis, videas.

1. τῆτο] Semel & iterum & nunc tertio consilium cepi, ut ad vos venirem. Bis quidem nulla mea culpa impeditus sum. 2. Cor. I. 15. 16. Spero tamen jam denique mihi successurum, ut vobis demonstrarem, ferio me desiderasse ad vos venire: Si cut ea, quae trium hominum testimonio probantur, in iudicio fidem faciunt.

2. Horatius 2. Sat. V. 23. Dixi equidem, & dico. Gal. I. 2.

παρὼν] Velut iterum apud vos futurus.

4. εἰ — ἀλλὰ] Col. II. 5. Xenophon Cyrop. VIII. 3. δὲ τῆτο ψεύδονται, ἀλλ' — τῆτο ἰσχυροί.

ζησομεθα] Martial. VI. 70. Non est vivere, sed valere, vita.

5. Qui aurum ad lapidem lydium explorare vult,

prius lapidem lydium ipsum exploratum habere debet. Vos ergo, qui me examinatis, comm. 3. explorare prius vosmet ipsos.

7. Potuisset Apostolus auctoritatem suam in dubium vocatam asserere & probare morbis adversario inflictis.

8. 2. Jo. 3. 4. Gal. II. 5. 14.

10. Jos. A. II. 6. 9. σὺν ἐν, ἀ παρίσταν ἡμῖν ὁ Θεός, ταῦτ' ἔχοντα ἐξουσίαν ἀφελίσθαι, δύναι καὶ μηδὲν ἐκείναι διενεγκεῖν τῇ χάριτι. τῆς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέρων δυνάμεως τετυχηκότα καλὸν ταύτην ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιδικεῖσθαι καὶ παρὼν καὶ ἀπολλύειν, τῆς μὲν κατὰ τῆτο ἐξουσίας, ὡς μηδ' ὑπαρχέσης, ἐπιλαμβάνεσθαι, μόνον δ' ἐπιτετράφθαι τὸ σώζειν ὑπολαμβάνειν.

13. Commate 5. de Jesu Christo dixerat, comm. 11. de Deo patre, comm. 12. de mutua caritate, quae vocatur communicatio spiritus: eodem ordine Votum jam concipit; primo Jesu Christi, secundo Patris, tertio Spiritus S. facta mentione.

Justi-

10 ὑμῶν κατάρτισιν. Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὸν γράφω, ἵνα παρῶν μὴ σπτόμας χρίσω-
 11 μαι, καὶ ἡ ἐξουσίαν ἣν ἔδωκε μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοι-
 πόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, ὡς καλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύ-
 12 τε καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ
 13 φιλήματι ἀσπάζοντες ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
 ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Πρὸς Κορινθίους δευτέρα — ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων καὶ Μακεδονίας, καὶ Τίτου
 — καὶ Λουκᾶ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ

Γ Α Λ Α Τ Α Σ

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η.

1 ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ (ὅτι ἀπ' ἀνθρώπων, ἐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰη-
 σοῦ

κατάρτισιν] κατάρτησιν 1. 3. 21. a prima manu. 23. 26. 31. 32. 39. 41. 47. Editio Complut. Theodoretus.
 10. παρῶν μὴ] μὴ παρῶν DFG. 14. Versio Vulg. Oecumenius. μὴ παρῶν μὴ Editio Erasmi. Bogardi.
 ἔδωκεν μοι ὁ κύριος] ὁ κύριος ἔδωκεν μοι ADFG. 37. Versio Vulg. ἔδωκε] δέδωκε 4.
 μοι] ἡμῶν 47. κύριος] Θεός 1. Versio Copt.
 11. λοιπὸν] τὸ λοιπὸν 4. 43. Editio Colinaei, Theophylactus. Chrysostomus. τὸ δὲ λοιπὸν 31.
 παρακαλεῖσθε] — 4. a prima manu. τὸ αὐτὸ φρονεῖτε] — A.
 ἀγάπης καὶ εἰρήνης] εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης D. 37. 49. Versio Vulg. Theophylactus, Hilarius. εἰρήνης G. ἀγάπης
 καὶ τῆς εἰρήνης 46. Editio Complut. Genev. 12. ἀσπάσασθε] ἀσπάζεσθε 4. ἀσπάζεσθε Editio Erasmi 1.
 ἀγίῳ φιλήματι] φιλήματι ἀγίῳ AFG 1. 4. 37. 52. Codices multi teste Millio. Editio Complut. Plantin. Genev.
 Versio Vulg. Chrysostomus. οἱ] — 4.
 13. κύριος] + ἡμῶν 4. 5. 6. 9. 18. 37. 38. 41. 44. Versio Vulg. Syr. Copt. Lutheri. Chrysostomus, Theodore-
 tus, Theophylactus, Ambrosius. 98] + ε πατρός 4. ex emendatione. 14. 19. 30. 45. 55.
 ὑμῶν] ἡμῶν 23. ἀμήν] — AFG. 14. 17. Versio Ethiop. prob. H. Grotio. J. A. Bengelio. + ἀμήν, ἀμήν 4.
 πρὸς Κορινθίους δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων καὶ Μακεδονίας διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ] — AG 1. 17. 32. 33. ἡ πρὸς
 Κορινθίους δευτέρα ἐπιστολὴ ἐγράφη κ. τ. λ. 14. πρὸς Κορινθίους β. ἐπληρώθη DE.
 καὶ Μακεδονίας] — 3. 13. 14. 28. 30. 36. 38. 39. 41. 44. 46. 48. 49. Editio Ald. Erasmi 1. Theodoretus, Oecumenius.
 τίς] + Βαρνάβας 44.
 καὶ Λουκᾶ] — 3. Versio Syr. Copt. + ε. φ. Γ. 3. 7. 12. 18. 20. 21. 26. 30. 49. Euthalius. φ. Γ. 42.
 φ. Γ. 31. καὶ Βαρνάβας. 37. Versio Copt. Damascenus. ἐπιστολὴ πρὸς
 Γαλάτας 1. ἐπιστολὴ Παύλου πρὸς Γαλάτας 14. πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ Παύλου Editio Erasmi, Colinaei, Ste-
 phani. ἡ τῆς ἀγίας Παύλου πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ Editio Complut. Plantin. Genev. ἀρχὴ] πρὸς Γαλάτας DEFG.
 1. διὰ] — 23. a prima manu. + θελήματος 17.

Justinus XXIV. 4. 1. Galli abundanti multitu-
 dine, cum eos non caperent terrae, quae ge-
 nerant, CCC. M. hominum ad fedes novas quae-
 rendas — miserunt. 3. portio Illyricos finis —
 penetravit; & in Pannonia confedit. 6. hortante
 deinde successu, divisus agminibus, alii Graeciam,
 alii Macedoniam, omnia ferro proterentes, peti-
 vere. XXV. 2. 8. Gallorum ea tempestate tantae
 foecunditatis juvenus fuit, ut Asiam omnem ve-
 lut exercitu aliquo impleverunt. 9. Denique neque
 reges Orientis sine mercenario Gallorum exercitu,
 ulla bella gesserunt, neque pulsi regno ad alios quam
 ad Gallos confugerunt. 11. itaque in auxilium a Bi-
 thyniae rege invocati regnum cum eo parta victo-
 ria dividerunt, eamque regionem Gallograeciam co-
 gnominarunt. XXVII. 3. 5. Hinc Bithynus Eume-
 nes, inde Galli, humiliorum semper mercenaria manus,
 Asiam depopulabantur. XXXVIII. 3. 6. Mithri-
 dates, intellecto quantum bellum fuscitaret, lega-
 tos — ad Gallograecos — auxilium petitum
 misit. 2. Macc. VIII. 20. Strabo XIV. p. 996. A.
 φίσκατος δὲ τῷ ἐφόρῳ, διότι τὴν χειρόνησον κατοικεῖ ταύ-
 τη 15. γίνῃ — διακρινὼν ταῦτα ὁ Ἀπολλόδωρος 15. φη-

σιν εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν, ὃ νεώτερόν ἐστι τῆς ἐφόρου. XII. p.
 850. A. B. πρὸς νότον δ' εἰσὶ τοῖς Παφλαγόσι Γαλάται·
 ἀμφοτέρων δὲ τέτων ἔτι πρὸς νότον ἡ μεγάλη Φρυγία καὶ
 Λυκαονία — Πρὸς νότον ταύτην εἰσὶ τοῖς Παφλαγόσι Γαλά-
 ται· τέτων δ' εἰς ἰθὺν γ. δύο μὲν τῶν ἡγεμονίων ἐπὶ νότον
 Τρόκμοι, καὶ Τολισοβῶγοι· τὸ γ. δ' ἀπὸ τῆς ἐν κελτικῇ ἔθ-
 νος τεκτοσάγης· κατέσχον δὲ τὴν χώραν ταύτην πλανήθοντες
 πολλὸν χρόνον, καὶ καταδραμενόντες τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀτταλικοῖς
 βασιλεῦσι χώραν καὶ τοῖς Βιθυνοῖς, ἕως παρ' ἐκόντων ἔλαβον
 τὴν νῦν Βιθυνίαν καὶ Γαλλογραικίαν λεγομένην. Ἀρχηγὸς δὲ
 μάλιστα δοκεῖ τῆς περὶ τὴν Ἰστίαν γένεσθαι
 Λεονόριος. Τριῶν δ' ἐθνῶν ὁμογλωττῶν καὶ κατ' ἄλλο ἕθνη
 ἐξηλλαγμένων, ἕκαστα διαλόντες εἰς δ. μυριάδας τετραρχίαν ἐ-
 κάστην ἐκάλεσαν. — Πάλαι μὲν ἔν ἢ τοιαύτῃ τῇ ἐξουσίᾳ
 κατ' ἡμᾶς εἰς Γ. εἰς β. ἡγεμόνας, εἴτα εἰς ἑνὸς ἡγε-
 νῆς ἡ δυναστεία, εἰς Διόταρον, εἴτα ἐκείνου διεδίδετο Ἀμύντας·
 ἵν' δ' ἔχουσιν Ρωμαῖοι, καὶ ταύτην καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀμύντων
 γενομένην ἐπαρχίαν, ἔχουσιν δὲ οἱ μὲν Τρόκμοι καὶ πρὸς τῷ
 Πόντῳ καὶ τῇ καππαδοκίᾳ ταῦτα δ' εἰς τὰ κράτια, ἃν
 νῦν οὐκ εἰσὶ Γαλάται — Τεκτοσάγης δὲ τὰ πρὸς τὴν μεγάλην
 Φρυγίαν — Τολισοβῶγοι δὲ ὅμοιοι Βιθυνοῖς εἰσι, καὶ τῇ
 ἐπικτήτῳ καλεσμένῃ Φρυγίᾳ. p. 856. D. Φρυγία τε γὰρ
 ἡ μὲν καλεῖται μεγάλη, ἥς ὁ Μίδας ἐβασίλευσε, καὶ ἥς

σὺ Χριστῷ, καὶ Θεῷ πατρὸς τῷ ἐγαίξαντῳ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.) Καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες
 ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυ-
 ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ δόντῳ ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι
 ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεσῶτῳ αἰῶνι πονηρῷ, καὶ τὸ θῆλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ὧς
 ἡμεῖς εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Θαυμάζω ὅτι ἔγωγε ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ
 τοῦ καλίσαντῳ ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ, εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον. Ὁ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ
 μή τινες εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέφαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρι-
 στοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανόθεν εὐαγγελίζῃ ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμε-
 θα,

καὶ] + ἀπὸ J. Clerici.

καὶ Θεῷ πατρὸς] — Marcion ap. Hieronymum in h. l. Sciendum quoque, in Marcionis Apostolo non esse scri-
 ptum, ἐν per Deum patrem, volentis exponere, Christum non a Deo patre, sed per semetipsum fuscitatum.

καὶ] + καὶ 43.

3. καὶ κυρίου ἡμῶν] ἡμῶν καὶ κυρίου A. 19. 27. 37. 39. 44. 45. 46. 55. Versio Syra posterior habet cum asterisco.

καὶ κυρίου 4. a prima manu. Damascenus. probante J. Millio prol. 1452. & J. A. Bengelio. 4. δόξῃ] δόξῃ 3.
 καὶ ὑπὲρ] περὶ ADEFG. 1. 4. 18. 20. 22. 23. ex emendatione. 26. 30. 31. 32. 37. 38. 41. 44. 48. Editio Com-
 pluti. Colinaei, Plantini. Origenes de Orat. 14. Theophylactus. Oecumenius, probante J. Millio prol. 1290.

ἐκ] ἀπὸ H. Editio Colinaei. Origenes c. Celf. p. 252. 313.

ἐνεσῶτῳ αἰῶνι] αἰῶνι τῷ ἐνεσῶτῳ A. Origenes c. Celf. p. 252.

τὸ θῆλημα] θῆλημα H.

5.] — 4. a prima manu.

τῶν αἰώνων] — 1. 3. 39. Chrysostomus.

ὑμᾶς] ἡμᾶς 3. Versio Syra posterior in margine.

Χριστοῦ] — FG Cyprianus Ep. 53. Tertullianus c. Marcion. V. 2. de Praescript. 23. Lucifer V. probante J.
 Millio prol. 478. & J. A. Bengelio. 7. 43. Editio Erasmi 1. Ait. Theodoretus.

μόνος οἱ Γαλάται κατέσχον· ἡ δὲ μικρὰ ἢ ἐφ' ἐλλησπόντων
 καὶ ἡ περὶ τὸν Ὀλυμπον, ἡ καὶ ἐπικτήτος λεγομένη. XIII.
 p. 927. A. Ἀδοβογιάν, ὃς τῷ τετραρχικῷ τῶν Γαλατῶν
 γένει ἦν — ὅτος ἦν καίσαρι τῷ Διῷ γυνάμπος φίλος, εἰς
 τὸν ὄνδρα προήλθε τιμῆς, ὥστε καὶ τετράρχης ἀπεδείχθη τῷ μη-
 τρώ γένει. XII. p. 815. D. Πομπήιος — βασιλεύ-
 σθαι παρίδωκε — τῶν Γαλατίας τοῖς ἀπὸ γένους τετράρχαις.
 1. Cor. XVI. 1. 2. Tim. IV. 10. 1. Pet. I. 1. Act.
 XVI. 6. XVIII. 23. Galatarum Tetrarcha a Pom-
 pejo M. constitutus est Dejotarus, pro quo oratio
 Ciceronis extat. Strabo IV. p. 286. A. οἱ δὲ Τεκτοσάγες
 καλέμενοι τῇ Πυρρήνῃ πηλοσάγες — τέτων δ' εἶναι καὶ
 τῶν κατασχόντας τὴν Φρυγίαν τὴν ἑμορον τῇ Καππαδοκίᾳ
 καὶ τοῖς παφλαγόσι, τέτων μὲν ἔνδοξον τεκμήριον, τῶν
 ἔτι καὶ νῦν λεγομένων Τεκτοσάγας.

1. Qui ab hominibus mittitur, opponitur missio
 a Deo ut Gen. XLV. 8. & qui per homines mit-
 titur, opponitur ei qui per filium mittitur, ut Heb.
 VII. 28. Matthias electus fuit Apostolus a Deo per
 homines; Titus & Lucas electi fuerunt a Paulo:
 Paulus vero electus est per Christum, adeoque ab
 ipso patre, qui filium a mortuis reduciendo demon-
 stravit, se illi omnem potestatem dedisse, & omnia,
 quae ageret, rata habere. Manifestum autem est,
 filium Dei, qui hominibus opponitur, ex homi-
 num communi forte eximi, adeoque non merum
 hominem, sed divinius naturae esse.

2. ἀδελφοί] Phil. IV. 21. 22.

4. 1. Jo. V. 19.

Inf. II. 20. Xiphilinus in Othone p. 193. τοῦ-
 τον αὐτοκράτορα εἰλεσθε, ὅστις ἐκ ὑμῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἑαυ-
 τὸν ὑπὲρ ὑμῶν εἰδὼκε. 1. Macc. VI. 44. ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ
 σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ περιποιῆσαι αὐτῷ ὄνομα αἰώνιον.

Polybius XV. 22. πρεσβευταῖς, οἱ παρῆσαν ἐξελέμενοι
 τῶν κινῶν ἐκ τῶν περιεσῶτων κακῶν. Eustathius . . .
 ἐξελεῖ με ἐξ ἐχθρῶν. Act. VII. 10.

6. Oratio Dimarchi adversus Polyuctum ita in-
 cipit: πάλοι θαυμάζω ὑμᾶς. ap. Dionys. Hal. 10.
 Ἐπισ. χαρακτ. praefix. Phalaridis ep. εἰρηνική δὲ ἐστίν
 [ἐπιστολή] δι' ἧς ἐπαυῶμεν τινα ἐν ὑποκρίσει παρὰ τὴν ἀρ-
 χήν, ἐπὶ τίλει δὲ τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν ἐμφανίζομεν, ὥς καὶ

τὰ ῥήματα καθ' ὑποκρίσιν εἰρηκαμεν. Λίαν ἀγαθαί τὴν σὴν
 ἐπιείκειαν, ὅτι ἔτοι ταχέως μεταβάλλῃ ἀπ' ἐννοίας εἰς ἐναν-
 τίον, ὅκω γὰρ εἰπὴν εἰς μοχθηρίαν.

Athen. VII. p. 281. E. καὶ μεταθέμενος καλέμενος ἑ-
 χαίρει, καὶ τοι γεραίος ἀποστάς τῶν τῆς Στοᾶς λόγων, καὶ ἐπὶ
 τὸν ἐπικύρον μεταπηδήσας. cit. Hieronymo. Plut. Pyrrh.
 p. 190. B. μετατιθεμένης πρὸς τὸ συμφέρον. Appianus
 Mithridat. p. 343. τὴν Βοιωτίαν συνεχῶς μετατιθεμένην
 διῆρπαξε. Diogenes L. Zeno. VII. 23. 166. Διονυσίᾳ
 τῷ μεταθεμένῳ. 1. Reg. XXI. 25.

Caesar G. III. 19. Nam ut ad bella suscipienda
 Gallorum alacer ac promptus est animus: sic mol-
 lis ac minime resistens ad calamitates perferendas
 mens ipsorum est. IV. 5. His de rebus Caesar cer-
 tior factus, & infirmitatem Gallorum veritus, quod
 sunt in consiliis capiendis mobiles, & novis ple-
 rumque rebus student. II. 1. mobilitate & levita-
 te animi novis imperiis studebant. III. 10. quum
 intelligeret, omnes fere Gallos novis rebus studere.
 Themist. XXIII. p. 299. A. ἐν Γαλατίᾳ τῇ ἐλληνίδι καὶ
 αἱ μὲν πόλεις ἐκ ἔτου μεγάλαι — οἱ δὲ ἄνδρες ἔτε ἔτε
 ἐξῆς καὶ ἀγχίνοι, καὶ εὐμαθέστεροι τῶν ἄλλων ἐλλήνων· καὶ
 τριβανίᾳ παραφανέντος ἐκκρέμονται εὐδὲς, ὥσπερ τῆς λίθου
 τὰ σιδήρια.

ὁ καλέσας ἐστὶν Deus pater inf. 15. 1. Theff. II. 12.
 V. 24. 2. Theff. II. 14. 2. Tim. I. 9. 1. Pet. I. 15.
 II. 9. V. 10. 2. Pet. I. 3. Theodoretus.

7. ταράσσοντες] Inf. V. 10. Marc. XIII. 8. Act.
 XV. 24. XVII. 8. Dionys. Hal. VII. 15. τοῖς δὲ
 ταρατίσας τὸν δῆμον ἐπιτιμᾶν, καὶ παραγορεύειν, ὥς εἰ μὴ
 παύσονται τὴν ἐσάν ἀναρρίπιζοντες, ἀξίας τίσει δίκας. 25.
 εἰ μὴ παύσονται, λήγον, ὑμῖς ταράσσοντες τὴν πόλιν καὶ ἐκ-
 δημαγωγῶντες τὰς ἀπόρους, ἐκείνι λόγῳ δόισομαι πρὸς
 ὑμᾶς, ἀλλ' ἔργῳ. Demosth. de fals. leg. οἱ ταρατίοντες
 τὴν πόλιν.

μεταστρέφαι] Aristoteles Rhet. I. 15. καὶ τὸ τῷ ἐπι-
 νοφάνει μεταστρέφοντα φαίνεται ἔσας.

8. παρ' ὃ] Arrianus Exp. Alex. IV. 4. Ἀριστάρχης
 δὲ ἐκ ἔφῃ παρὰ τὰ εἰς τὴν διῶν σημαίνοντα ἄλλα ἀποδύ-
 ξασθαι, [ἀποδύξασθαι] ὅτι ἄλλα ἐβέλει ἀκούσαι Ἀλέξαν-
 δρος. Sextus Empir. a. Log. I. 351. τῷτ' ἢν ἦτο διὰ

9 θα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔτω. Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελί-
 10 λίζεῃ παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔτω. Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸ Θεόν; Ἡ
 ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστὸς δὲ ἅλ-
 11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι ἐκ ἔτι χ-
 12 ἀνθρώπων. Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ πρὸς ἀνθρώπων παρελάβον αὐτὸ, ἕτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ δι'
 13 ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκούσατε γὰρ τὸ ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ,
 14 ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὸ ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπόρθον αὐτήν. Καὶ πορεύομην
 ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλὰς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, ὡς οὐκ ἐλάττω
 15 ὑπάρχον τῶν πατρικῶν μου ὡς ἀδύνατον. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ
 κοι-

8. εὐαγγελίζεσθαι] εὐαγγελισθῆναι AG. 44. Eusebius c. Marcell. I. Athanasius c. Arrian. i. de Syn. Nic. Cyril-
 lus Aët. Eph. V. Dial. c. Marcion p. 9. Cyrillus Catech. p. 44. Isidorus III. 165. Damascenus pro imag.
 εὐαγγελίζεσθαι 3. 4. 14. 36. 41. Oecumenius. εὐαγγελιστάς 31.
 ὑμῖν prius] — FG. Dial. c. Marc. Theodoretus. ὑμᾶς D. a prima manu.
 9. προειρήκαμεν] προειρήκα 3. 33. 35. Versio Syr. Æthiop. Arab. Chrysostomus.
 ὑμῶς] ὑμῶν Editio Complut. Plantin. Genev. 10. ἀνθρώποις bis] ἀνθρώπων 1.
 11. ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1216.
 γὰρ] — AD a prima manu. FG 17. 39. Versio Vulg. Copt. Cyrillus in Joan. p. 896. 898. de Adorat. p. 246.
 Damascenus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 1290.
 11. δι'] γὰρ D. a prima manu. FG 17. Versio Vulg. Pelagius. 12. ἐγὼ] — 3.
 ἕτε] ἕτε A D a prima manu. F 31. 37. Editio Colinaei. Eusebius c. Marcell. I. Athanasius de Incarnat.
 Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus. Ἰησοῦ] — 7. 18. 20. 32. 44. Oecumenius. prob. J. Millio prol. 1485.
 13. τῷ] — F. ἐπόρθον] ἐπολέμην FG.
 14. συνηλικιώτας] + μου Editio Complut. Versio Vulg. Syr.
 15. ὁ Θεός] — FG 10. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Origenes in Rom. I. 1. Dial.
 c. Marcion. II. 91. Theodoretus in Esaj. XI. 14. Chrys. T. VIII. 43. Hilarius, Pelagius. prob. J. Millio prol. 478.

νοια πάλιν εἶναι, ἢ ἕτερον τι παρ' αὐτήν. II. 395. εἰ ἔν μὴ-
 τε ὡς φαινόμενον εἶναι ἀπόδειξις, μήτε ὡς ἀδύνατον
 ἀδύνατον, μήτε ὡς ἀδύνατον φαινόμενον, μήτε ὡς φαινόμενον ἀ-
 δύνατον, παρὰ δὲ ταῦτα ἔδδεν εἶναι, λεκτέον μὴ εἶναι ἀπόδειξιν.
 . . . σπείρει μὲν ὁ λαγὺς κατὰ φύσιν, ἀποκυίσκει δὲ
 ὁ αὐτὸς παρ' ὃ ἀέφουκι. & comm. 9.
 10. ἀρέσκειν] Theophrastus Char. V. περὶ ἀρεσκείας.
 ἢ δὲ ἀρεσκία εἰς μὲν, ὡς ὅρα περιλαβεῖν, ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ
 τῷ βελτίστῳ ἡδονῆς παρασκευαστικῇ. Ὁ δὲ ἀρεσκὸς ἀμύλει
 τοῦτο τις, οἷος πόρρωθεν προσαγορεύσας, καὶ ἀνδρὰ κρέ-
 τιστον εἶπεν, καὶ θανόντας ἰκανῶς, ἀμφοτέραις ταῖς χρι-
 σί, μὴ ἀφίναί, καὶ μικρὸν προπύμναι, καὶ ἐρωτήσας, πό-
 τε αὐτὸν ὄψεται, ἔτι πικρῶν ἀπαλλαγέντων. καὶ παρὰ
 κληθεὶς δὲ πρὸς διαίταν μὴ μόνον, ὡς ἀρεστὴ, βάλισθαι ἀρεσ-
 κων, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ, ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ. κ. τ. λ.
 Aristoteles Nicomach. II. 7. ὁ μὲν, ὡς δι', ἡδὺς ἀν-
 φίλος, ὁ δ' ὑπερβάλλων, εἰ μὲν ἡδὺς ἵκεαι, ἀρεσκὸς· εἰ δὲ
 ἀφελείας τῆς αὐτῆς, κόλαξ. IV. 12. ἱκανῶντες, καὶ ἔτι
 ἀντιπρόσθετοι, ἀλλὰ δὲ εἰσμένοι διὰ ἄλλοις τοῖς ἐντυγχάνου-
 σιν εἶναι — τῷ δὲ συνιδόντος ὁ μὲν τῷ ἡδὺς εἶναι σοχα-
 ζόμενος, μὴ διὰ τι ἄλλο, ἀρεσκὸς· ὁ δ', ὅπως ἀφελείας τις
 αὐτῷ γίγνεται εἰς χρήματα, καὶ ὅσα διὰ χρημάτων, κό-
 λαξ. IX. 10. οἱ δὲ πολὺ φίλοι, καὶ πᾶσιν οἰκίαις ἐντυγ-
 χάνοντες, ἐδδὲν δοκεῖν εἶναι φίλοι, πλὴν πολιτικῶς, ἕως καὶ
 καλῶς ἀρεσκῶς. Diogenes L. Pythagora VIII. 20.
 ἀπὸ τοῦ καταγέλωντος καὶ πάσης ἀρεσκείας, οἷον σκαμνιό-
 των καὶ διηγνημάτων φορτικῶν. Diodorus S. XIII. 53.
 λόγοις πρὸς ἀρεσκίαν ἐπὶ μνηστικῇ ἐκπατηθέντες. Elianus H.
 V. II. 6. ἔτι οὐ διὰ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν — οὐ τοῖς
 πολλοῖς, ἀλλὰ τοῖς ἥκιστα ἢν θεωρητικῶν τῶν θρωπύων ἀ-
 ρέσκων δι'. Diodorus XVII. 115. de funere Hephæstio-
 nis τῶν γὰρ ἡγεμόνων ἕκαστος σοχαζόμενος τῆς τῷ βασιλείᾳ
 ἀρεσκείας. Athanasius VI. p. 255. A. ταύτην δὲ τὴν κο-
 λακίαν τινες, ἐντροπόμενοι τῷ νόμῳ, ἀρεσκίαν προσαγορεύου-
 σιν, ὡς καὶ Ἀναξαγόρας ἐν Σαμείῳ· τὸ γὰρ κολακεῖν ἢν
 ἀρεσκείας ὅνομα ἔχει. Plut. de Lib. Educat. p. 4. D.
 ταῦς τῶν ἀρεσκομένων ἡρώων κολακίας. p. 6. A. τὸ
 γὰρ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκων, τοῖς σοφοῖς εἶναι ἀπαρέσκων. B.
 ἡρῶ δ' ἔγωγε τὴν τοῖς συρφετάδων ὄχλοις ἀρεσῶς καὶ κε-

χαρισμύνας ἐπιτηδύοντας λέγειν, καὶ τὸν βίον, ὡς τὰ πολ-
 λὰ, ἀσώτως καὶ φιληδονῶς ἀποβαλόντας. M. Anthonius
 I. 6. τὸ μὴτε περὶ τὰς θεὰς δισிடύμων, μὴτε περὶ ἀνθρώ-
 πους δημοτικὸν ἢ ἀρεσκυτικόν, ἀλλὰ ἡφον ἐν πᾶσι καὶ βέ-
 βαιον καὶ μηδαμῶς ἀπειρόκαλον μὴδὲ καινότερον. Eusebius
 H. E. VIII. 14. p. 310. B. Μαζέντιος — τὴν καθ'
 ἡμῶς πᾶσιν ἐπὶ ἀρεσκείᾳ καὶ κολακίᾳ τῷ δήμῳ Ρωμαίων
 καυτοπερίνομα. Alio modo favorem hominum nobis
 conciliamus, alio Dei. Illud praemiis, pollicitationi-
 bus, blanditiis & affentatione : hoc unice studio vir-
 tutis & regulis justitiae & veritatis servatis fieri potest.
 11. Olim quidem, ut gratiam inirem apud Pon-
 tifices & Doctores, vexavi homines Deo caros.
 13. ἀναστροφῇ] Polybius IV. 82. κατὰ τε τὴν λοιπὴν
 ἀναστροφὴν καὶ τὰς πράξεις τεθραυμασμένους ὑπὲρ τῶν ἡλικίων.
 Arianius Episc. I. 9. εἰ δὲ ὁ Θεὸς ἐν τινι χάριτι καὶ ἀνα-
 τροφῇ κατατίταται. IV. 7. ἔτω δὲ καὶ ἕτος τὰς μὲν ἡλικίας
 παρ' ἑδδὲν ἢ ποιοιμήνας, τὴν παιδίαν δὲ τὴν περὶ αὐτὰς καὶ
 ἀναστροφῇ ἀσπαζόμεναι. Inscriptio Berenice. ἢ τε τῇ ἀνα-
 τροφῇ ἡσύχως ἡδὺς ἰδανόμενος. Stobaeus p. 227. The-
 letis. Inscr. Gnosior.
 ἐπόρθον] Comm. 23. Xenophon. Hell. VI.
 πορθεῖντες — οἰκίας. Plut. Camill. p. 140. C. τὰς
 οἰκίας ἐπόρθον. Hefychius. ἐπόρθον, κατέσκαπτον, ἐδίωκον,
 πορθεῖν, προνομεῖν, ὀλλύειν. Πόρθησις, ἐρήμωσις, καθαίρε-
 σις, ἀρπαγὴ. Glossar. N. T. ἐπόρθει, κατέστρεφεν.
 14. συνηλικιώτας] Galenus de boni & mali succi
 cibis. εἰχόμενοι μὲν, ἀνὴρ ἀνάντων, ὑπὲρ ἀπώτας τῆς συμ-
 φοιτῶντας, καὶ δὲ ἡμέρας μόνον, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ. ὁμαλὴ
 σθεὶς δὲ μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ ἀπέναντι τῶν
 ἀνείων ἐνήθηται. Diodorus S. I. 53. τὸν μὲν πατέρα τῆς
 συνηλικιώτας τῷ προειρημένῳ ἀδελφῷ, καὶ βασιλικῆς ἀγα-
 γῆς ἀξιόσται. Thomas. δημότης, Ἀττικὸς, ἀνὴρ τῷ συν,
 Ἀριστῶν ἐν πλάτῃ· ἀνδρὸς φίλοι καὶ δημόται. ὡσαύτως
 καὶ πόλις καὶ ἡλικιώτης, καὶ τασιώτης· συμποτής δὲ.
 Philoxeni Gloss. συνηλικιώτης, aequalis. Alciphron. I.
 12. Ἐναγχοῦς δὲ Παμφύλῳ μετὰ τῶν συνηλικιωτῶν μισθό-
 μόνος τὸ σκαφίδιον.
 πατρικῶν] Aristoteles Eth. X. 9. ὅσπερ γὰρ ἐν ταῖς
 Ec πο.

κοιλίας μητρός με, καὶ καλέσας αὐτὸν ὁ χάρις αὐτῷ, Ἀποκαλύψαι τὸ υἱὸν αὐτοῦ ἐν 16
 ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανέθεμην σαρκὶ καὶ αἵματι·
 Οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τὴν πρὸ ἐμοῦ ἀποτόλμης· ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀγα- 17
 βίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μὲν ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυ- 18
 μα ἰστοῦσαι Πέτρον καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. Ἐτερον δὲ τῶν ἀπο- 19
 τολῶν ἐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸ ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. Ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδὲ ἐνώπιον 20
 τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐφύεθμαι. Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τοῦ Συρίας καὶ τοῦ Κιλικίας. 22
 Ἦμην δὲ ἀγνοῶν τῷ πρὸς ὅπῃ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ· Μό- 23
 ρον δὲ ἀκόντες ἦσαν· Ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζετο τὸ πῶς ἦν ποτε
 ἐπὶ ὁρβῇ. Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸ Θεόν. 24

Ἐπειτα αὐτὸν δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μὲν Βαρνάβα, συμπα- 1
 ραλα-

- καλίσας] + με 1. 43. Versio Copt. 16. ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν] — 44.
 εὐαγγελίζωμαι] εὐαγγελίσωμαι D a prima manu. E. προσανέθεμην] προσανέθεμην 26. 31. Codices Erasmi.
 17. ἀνῆλθον] ἀπῆλθον DEFG 46. Versio Syra prior, & posterior in margine. Basilii Eth. 70.
 πρὸς] εἰς 31. 18. ἔτη τρία] τρία ἔτη A.
 Πέτρον] κηρῶν A Versio Copt. Syr. prior, & posterior in margine. Aethiop. probante H. Grotio.
 19. ἐκ εἶδον] εἶδον ἐδῶκα D a prima manu. EFG. Versio Vulg.
 20. διὰ] κυρίως Versio Syra posterior, & edita in margine. 21. καὶ τὸ κιλικίας] — 4.
 τὸ posterior] C. τῶ] — F. 3. ταῖς posterior] τὸ D. a prima manu. E.
 23. ἦν ποτε ἐπὶ ὁρβῇ] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1216.
 ποτε] — 2. ἐπὶ ὁρβῇ] ἐπὶ ὁρβῇ FG.
 24. ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ] ἐν ἐμοὶ ἐδόξαζον DEFG. Versio Vulg.
 1. δεκατεσσάρων] τεσσαράων H. Grotius & L. Capellus. πάλιν] — Irenaeus. probante J. Millio. prol. 479.
 πάλιν ἀνέβην] ἀνέβην πάλιν DEFG. ἀνέβην] ἀνῆλθον C.
 2. διὰ] — 38. ἀνέθεμην] ἀνέθεμην FG. 3. ἐπὶ] ἐπε FG.
 τίς] τίς 2. 4. 7. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani. 1. 2. Bogardi. & comm. 1. τιμότης S. Battierius.
 4. διὰ] — Editio Erasmi 4. 5. Hieronymus, Theodoretus, & de Monogam. Circumcidens Timotheum propter superducentios falsos fratres. Ire-
 ναeus III. 13. (si recte editus est.) Pelagius. Hilarius: Licet Graeci e contra dicant, nec ad horam cessimus; &
 καταδολώσονται] καταδολώσεται ACDE. 26. 39. ἡμᾶς] ἡμᾶς Editio Erasmi 3. 4. 5.
 5. οἷς ἐπὶ] — D a prima manu. Tertullianus a. Marcion. V. 3. intendamus & sensui ipsi & causae ejus, &
 apparet vitulatio scripturae. & de Monogam. Circumcidens Timotheum propter superducentios falsos fratres. Ire-
 ναeus III. 13. (si recte editus est.) Pelagius. Hilarius: Licet Graeci e contra dicant, nec ad horam cessimus; &

πόλιν ἐπιστολὰς τὰ νόμιμα καὶ τὰ ἥθη, ὅτι καὶ ἐν δικαίᾳ
 εἰ πατρικοὶ λόγοι καὶ τὰ ἥθη. *Isocrates* τῆς φιλίας
 τῆς πατρικῆς κληρονομίᾳ. *Anthol.* II. I. I. ἀπολόλεκ
 πάντα, ὅς ἐκ τῶν πατρικῶν μὴ λαβεῖν τὸ μέρος. *Jof.*
 A. XII. 6. 2. εἰ τις ζηλωτὴς ἐστὶ τῶν πατρικῶν ἐδῶν, καὶ
 τῆς τῆς θεῆς ἀρεσκείας, ἐπίσθω μοι.

15. *Jerem.* I. 5. ad Apostolatū. *Luc.* I. 15.
 16. προσανέθεμην] *Diodorus* de Alexandro XVII.
 116. τοῖς μέντοι προσανέθεμνος περὶ τῆς σημειῶ. *Lucia-*
nus Jupiter Tragoed. I. ἐμοὶ προσανέθε, λάβε μὲ συμ-
 βολον πονων. adhibui in consilium.

17. εἰς Ἀραβίαν] *Jof.* A. XIII. 4. 8. τῷ δ' Ἀλε-
 ξάνδρῳ — ὁρμήσαντος ἐκ τῆς κιλικίας εἰς Συρίαν, καὶ τὴν
 Ἀντιόχειαν γῆν — διαρπάσαντος Πτολεμαῖος ἐπ' αὐτὸν
 ἐξεστράτευσεν — καὶ νικῶντες εἰς φυγὴν ἐτρέψαντο τὸν
 Ἀλέξανδρον· ὅτος μὲν ἦν εἰς Ἀραβίαν φυγῆν.

18. ἰσορῆσαι] *Plut.* Thes. p. 14. C. ἐδῶκε τῷ Θε-
 σίας, ἐλθεῖν καὶ τὴν χώραν ἰσορῆσαι. *Lucull.* p. 493. A.
 λέγεται δὲ, μὴτ' εἰς Μίρμιν ἀναβῆναι, μὴτ' ἄλλο τῶν
 Σαυμαζομένων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ περιβόταν ἰσορῆσαι, σχο-
 λάζοντος γὰρ εἶναι ταῦτα διατῶ. *Pompej.* p. 640. A.
 κάτω ὁ φιλόσοφος — ἀνέβαινεν εἰς Ἀντιόχειαν, ἐκ ὅτου
 αὐτοῦ πομπῆς, βελομένους ἰσορῆσαι τὴν πόλιν. *Cic.* p. 861.
 D. λαβὼν ὄνομα καὶ δόξαν ἐν τοῖς πασι, ὅτε τὸς πᾶσι-
 ρας αὐτῶν ἐπιφαιτῶν τοῖς διδασκαλείοις, ὅψι τε βελομέ-
 νους ἰδὼν τὸν κικέρωνα, καὶ τὴν ὑμνομένην αὐτῷ περὶ τὰς
 μαθησείας οὐκ ἐπὶ τῇ πόλει. *Aristides* Panath.
 p. 97. τῷ δὲ τὸ σχῆμα, καὶ ταύτην τὴν δίσκον τῆς χώ-
 ρας ἐχούσης, τὸν μὲν αἰεὶ κατὰ πλεονεξίαν ἰσορῆσαι, καὶ καθ'
 ἰσορίαν εἰσαφικνεῖται — οὐ ράδιον εἶπεν. *Jof.*
 B. III. 9. 7. Οὐρεπασίαν δὲ, καὶ ἰσορίαν τῆς ἀντί-

παι βασιλείας — ἄρας. VI. I. 8. Ἰουλιανὸς δὲ τις ἐκα-
 τονάρχης τῶν ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἐκ ἀσημοῦ ὢν ἀνὴρ, ὃν
 ἐγὼ κατ' ἐκείνου ἰσορῆσα τὸν πόλεμον. A. I. II. 4. εἰς
 εἰλημ ἄλλαν μετέβαλιν ἰσορῆκα αὐτὴν. *Plut.* Solon. p.
 79. C. καίτοι φασὶν εἶναι πολυπαιρίας μᾶλλον ἢ καὶ
 ἰσορίας, ἢ χρηματισμῷ πλανηθῆναι τὸν Σόλωνα.

1. XIV. ἀπὸ numerandi sunt a conversione Pauli.
 2. ἀνέθεμην] *Act.* XXV. 14. *Artemidor.* II. 64.
 καὶ ἀναβίμως τινι τῶν ἐπιστημόνων τὸ ὄνομα. *Heliodor.* II.
 21. παρ' ὃν γνώση τι τ' αἶμα βελομένους, ἀναθήκη δ' ἐν
 μέτρῃ καὶ τῷ κατὰ σεαυτὸν. expofui. Aliquid cum ali-
 quo communicare, plurimum consilii rogandi cau-
 sa. 2. *Matc.* III. 9. *Aristophanes* Nub. 1455. ὑμῶν
 ἀναβίς πάντα τὰ μὲν πράγματα. *Plut.* Amator. Nar-
 rat. p. 772. D. τὴν πρᾶξιν ἀνέθετο τῶν ἐταίρων τισὶ. *Sop-*
ater prolog. in *Aristid.* μὴ δυναμένους εἰπεῖν τὸν Πανα-
 θηναίων — ἀναβίμως γὰρ αὐτῶν ἄλλων Παναθηναίων.

3. Inf. comm. 14.
 4. παρὶσάκτους] *Isocrates* Helenae laud. ἐκ ἐπιστάκ-
 τῶν δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυλάττειν, ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν
 εὐνοίᾳ. *Julianus* Orat. I. p. 2. ὁ παρὼν ἀπαιτεῖ λόγος τῶν
 πραγμάτων ἀπὸ τῆς διήγησιν, ὅθεν ἐπιστάκτες κόσμον διο-
 μῃν. 2. *Peṣ.* II. 1.
Xenophon Apomn. II. κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ
 αὐτὴν, σκοπεῖν τι καὶ εἴ τις αὐτὴν θεᾶται.

6. τῶν δεκάντων εἶναι τι] *Galenus* de Praenot. συν-
 ηζάντο τε τῇ δόξῃ φθόνος, ἐκ τῶν διομένων εἶναι τι καὶ αὐ-
 τῶν. *Dio Cass.* exc. p. 670. καὶ ταῦτα μόντοι, ὅσα
 ὡς θεῶ αὐτῶ ἐγίνοντο, ἃ ἔχ' ὅτι οἱ πολλοί, καὶ αἰεὶ τινα κο-
 λακύνειν εἰσώτες, εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες δοκῶντες τι
 εἶναι. & *Xiphilin.* in *Cajo.* p. 132. & LVIII. p.

2 ραλαβὸν καὶ Τίτον. Ἀνέβην δὲ καὶ Σποκάλυσιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κη-
 3 ρύσας ἐν τοῖς ἔθνεσι· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκῶσι μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω, ἢ ἔδραμον.
 4 Ἀλλ' ἔδὲ Τίτῳ ὁ σὺν ἐμοί, Ἑλλήν ὢν, ἠγαγκάσθη φειτμηθῆναι· διὰ δὲ τῆς παρ-
 5 εισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχο-
 6 μεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδολώσονται· οἷς ἔδὲ πρὸς ὦραν εἵξαμεν τῇ ὑπο-
 7 ταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τῆς εὐαγγελίᾳ διασπείνη πρὸς ἡμᾶς. Ἀπὸ δὲ τῶν δοκῶντων εἰναί-
 8 τι, ὅποιοι ποτε ἦσαν, ἔδὲν μοι διαφέρει πρὸς ὅσον Θεὸς ἀνθρώπων οὐ λαμβάνει· ἐμοὶ
 9 γὰρ οἱ δοκῶντες, ἔδὲν προσανέθεντο. Ἀλλὰ τῶναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐ-
 8 αγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρῳ τῷ φειτομῆς· (Ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς
 9 Σποσολὴν τῷ φειτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη) Καὶ γνόντες τὴν χάριν τῆς δοθεῖσάν
 μοι Ἰάκωβῳ καὶ Κηφᾶ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκῶντες εὐλογοῦν εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ
 Βαρ-

& hoc ajunt convenire causae — Non solum historia, sed & literae hoc indicant, quia cessit Paulus. Nam
 supra dicit, Titum, cum esset Graecus, non esse compulsum circumcidi, & subjicit dicens: Propter subintro-
 ductos autem falsos fratres. Quid jam sonat, nisi quia cessit ad horam, propter subintroductos autem falsos fra-
 tres? Si quo minus, quomodo verba aut sensus se sequerentur? Titum certe negat compulsum circumcidi:
 propter subintroductos autem falsos fratres quid sonat, nisi quia cessit? *Sedulius, Primasius, Claudius Altrissiodorensis.*
 διαμύνει] διαμύνει AFG. 1. 4. 19. 46. 55. διανεμῆθ' R. Bentley. ἡμᾶς] ἡμᾶς 37.

6. δὲ] — 17. ποτε] τε Editio Complut.
 πρόσωπον] + ὁ A. Editio Complut. Genev. probante H. Grotio.
 πρόσωπον θεὸς ἀνθρώπου] θεὸς ἀνθρώπου πρόσωπον DFG. θεὸς πρόσωπον ἀνθρώπου 46. πρόσωπον ἀνθρώπου
 8. δὲ] — A. Editio Complut. Plantin. Genev.
 οἱ δοκῶντες] — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1254. + τι εἶναι FG. Versio Vulg. Hilarius.
 7. ἰδόντες] εἰδόντες 30. 37. 47.
 πεπίστευμαι] πεπίστευται μοι 19. a prima manu. 46. ex emendatione. πεπίστευται μοι FG. ad Versionem Lat.
 Πέτρῳ] Πέτρο F. τῷ posteriorius] — Editio Complut.
 α φειτομῆς ad φειτομῆς] — FG. 8. καὶ ἐμοὶ] καὶ μοι ACD a prima manu F. 31. 37. 38. 39. 47.
 9. χάριν] + τὴν 88 Versio Syra posterior cum asterisco. μοι] + εἰς τὰ ἔθνη 47.
 Ἰάκωβῳ & κηφᾶς] Πέτρῳ & Ἰάκωβῳ DEFG. Marcion. Hieronymus c. Helv. Hilarius, Augustinus, Theodore-
 tus in Psal. LXXXVI. in Cant. III. 9. 2. Cor. VIII. 18. Nysseus de V. Mosis p. 226. Tertullian. c. Marcion.
 V. 3. probante J. A. Bengelio. (aliter in Gnom.) Ἰάκωβῳ A. probante H. Grotio. Jacobus Episcopus Hiero-
 solymorum & praefes primo loco ponitur. ἐμοὶ] μοι FG.

454. Plato Alcibiad. I. εἰ δ' αὖτε καὶ πλεῖστον προσέ-
 χεις, καὶ κατὰ τῆτο οἷς τι εἶναι. Euthydem. p. 211. A.
 τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν σμικρῶν δὲ, καὶ δοκῶντων τι
 εἶναι, ἔδὲν μοι μίλει, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων ἡμῶν μόνον. Apol.
 Socrat. p. 27. A. τίνας — δοκῶντας μὲν τι εἶναι. &
 p. 31. E. ἡ δὲ δοκῶσι τι εἶναι μὴδὲν ὄντες. Libanius de
 Vita sua p. 52. A. ὁ δ' ὁμολογεῖ τῆς ἐμῆς ἐπιθυμῆς τε-
 λευτῆς, ὅπως αὐτὸς εἶναι τι δοκεῖν. Epist. 190. τῶν τι
 δοκῶντων εἶναι, καὶ ἀπειλόντων, τοσῶτον καταγελάσας, ὅ-
 σον κ. τ. λ. Catullus init. Namque tu solebas nostras
 esse aliquid putare nugas. Cic. ad Attic. IV. 2. Si
 unquam in dicendo fuimus aliquid. ad Fam. VI.
 18. illum librum, qui si est talis, qualem tibi videri
 scribis, ego quoque aliquid sum. Tusc. V. 36. An
 quicquam stultius, quam, quos singulos sicut ope-
 rarios barbarosque contemnās, eos aliquid putare
 esse universos? in Caecil. 15. Consulēt laudi &
 existimationi tuae, & ex eo, quod ipse potest in
 dicendo, aliquantum remittet, ut tu tamen aliquid
 esse videare. — Caecilius tum demum se aliquid
 futurum putet, si Allienus minus vehemens fue-
 rit, & sibi primas in dicendo partes concesserit.
 Plinius Ep. I. 23. Ipse, cum tribunus essem, er-
 raverim fortasse, qui me esse aliquid putavi. Sed,
 tanquam essem, abitinui a causis agendis: primum
 quod deforme arbitrabar, cui assurgere, cui loco
 cedere omnes oportet, hunc omnibus sedentibus
 stare; & qui jubere posset tacere unumquemque,
 huic silentium Clephyda indici. Plut. de se ipso
 laud. p. 539. A. τὸ περὶ ἐκείνῃ λέγειν, ὡς τι ὄντος ἢ
 δυναμένου περὶ ἑτέροις. 1. Cor. III. 7. Xiphilinus p. 254.
 ἐκολάκειον δ' αὐτὸν καὶ οἱ πᾶν δοκῶντες τι εἶναι.
 ἔδὲν μοι διαφέρει] Plato . . . ἔδὲν ἂν σοι δια-

φέρει φίλον ἢ ἐχθρὸν γινέσθαι. de Rep. I. τί σοι τῷ-
 το διαφέρει; Epist. σοὶ δ' ἔδὲν διαφέρει καὶ λαβεῖν καὶ
 δῶναι τοσῶτον. Menander in falso Hercule. οὕτω ποιήσας
 τὰς τραγέδας. Δύο. μίαν. Τί σοι διαφέρει τῷτο; Galenus
 de Viribus Medic. simpl. III. εἴτ' ἔν' ἔσται, εἴτ' ἐκεί-
 νως βέλτε κεκράσθαι τὸ ρόδιον ἐκ τῶν ἐναντίων, ἢ μοὶ μὴ
 μὴδὲν διαφέρει. Thucyd. III. 42. Ἡ ἀξιομενός ἐστι, ἢ ἰδίᾳ
 τι αὐτῷ διαφέρει. Schol. τῷτ' ἐστὶ. διὰ τὸ ἰδίῳ τι κέρδος σκο-
 πεῖν καὶ συμφέρον, ὠφελεί. ib. διαφέρει δ' αὐτῷ. Schol.
 λυσιστελεῖ. Aelianus V. H. I. 25. Ἀλέξανδρος, ὁ τῷ φι-
 λίπῳ, εἰ δὲ τῷ δοκεῖ, ὁ τῷ Διὶ, ἢ μοὶ γὰρ ἔδὲν διαφέρει.
 Dionysius Hal. de Lyfia 25. ἐγὼ ἂν πολλὰ τῶν ἡμευτῶ
 διδασκάνηκα εἰς τὴν ἡμετέραν τροφήν, καὶ ἴσως μὲν εἶχον, ἔδὲν
 μοι διαφέρει· νῦν δὲ καὶ αὐτὸς ἀπορίας διακείμευ. Plotin.
 Ennead. II. 3. 5. αὐτῇ μὲν ἂν ὅπως ἐχέσῃ, ἔδὲν διαφέρει
 ἂν, τῷ ἡμῖν αὐτῷ φατιζομένῃ. Aristaeus II. 17. πρὸς
 κύμα, πρὸς πνύμα πλεῖν, ἔδὲν αὐτῷ διαφέρει. Pausanias
 Achaic. 10. ἐβέλετο εἰρήνην ἐν τάχει συντιθεσθαι, καὶ οἱ
 διέφερον ἔδὲν, εἰ Ἀθήνας τε ἐλευθέρους καὶ τὴν πᾶσαν ἐλλάδα
 ἀφῆσαι. Dio Chrys. XL. p. 493. B. ἔτι δὲ κακίῳ σκο-
 πῶντες, ὅτι μὴδὲν ἰδίᾳ μοὶ διαφέρει. Phalaris Epist. 88.
 ὅτι ἡμῶν ἔδὲν διαφέρειν ἡγεῖσθαι, φάλαριν ἐχθρὸν ἢ φίλον εἶναι.
 Aristides T. 2. p. 108. ὡς οὐδ' ὅπως ἐμοὶ ἑτέρῳ καλακῆ-
 σαι, σκοπῶν ἔδὲ εἰ μὴ θαυμασθήσομαι παρὰ τοῖς πολλοῖς,
 ἔδὲν μοι διαφέρει. & p. 276. λέγει — ἢ πῶποτε εἶδες
 — τί σοι τῷτο διαφέρει; εἰ καὶ μὴ εἶδον, ἔχω δὲ εἰπεῖν.
 Plut. Agefil. p. 597. D. οὐ γὰρ, εἰ προσπατῶντας τις
 τὸν πόδα βασιλεῦσι, τῷ τῷ διαφέρει. & Lyfandr. p. 446.
 B. οὐ γὰρ, ἂν προσπατῶντας τις ἄρχῃ Λακεδαιμονίαν, δι-
 σχραίνειν τὸν θεόν. Herodot. I. 85. ἔδὲ τι οἱ διέφερε πη-
 γῇντι ἀποθανόντι.
 9. οἱ δοκῶντες] Marc. X. 42. Jof. c. Apion. I.
 12. οἱ δοκῶντες ἀκριβεῖστοι συγγραφεῖς. Athenaeus VI.
 Ec 2 p.

Βαρνάβα κοινωνίας· ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν ᾠσιτομένην· Μόνον τὸ πτωχῶν 10
 ἵνα μνημονεύωμεν· ὃ καὶ ἐσπεύδασα αὐτὸ τῷτο ποιεῖσαι. Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀν- 11
 τίοχεια, καὶ πρόσωπον αὐτῷ ἀνέστη, ὅτι κατεγνωσμένη ἦν. Πρὸ τῆς γὰρ ἐλθεῖν 12
 τινος ὑπὸ Ἰακώβου, καὶ τῶν ἐθνῶν συνήθισεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστειλλε καὶ ἀφώριζεν ἐαυ-
 τὸν, φοβούμενος τὰς ἐκ ᾠσιτομένης. Καὶ συνεπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι 13
 ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπῆχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι ἐκ ὀρθοποδοῦσι 14
 πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς εὐαγγελίας, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος
 ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῆς, καὶ ἐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; Ἡμεῖς 15
 φύσει Ἰουδαῖοι, καὶ ἐκ ἐθνῶν ἀμαρτωλοί· Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔρ- 16
 γων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπίστευσάμεν,
 ἵνα

ἡμεῖς] + μὲν ACDEG. 1. 3. 5. 6. 18. ex emendatione. 23. 31. 38. 39. 44. 47. Editio Colinaei. Versio
 Copt. Nazianzenus 34. & MS. cum Scholio. Basilianus de Bapt. II. 12. Chrysostomus in prooem. ad Hebr. Theo-
 doretus in Cant. Rom. IX. 26. 2. Cor VIII. 18. & in l. Damascenus.

10. μόνον] + δὲ Editio Complut. Plantin. Genes. τὸ πτωχῶν ἵνα] ἵνα τὸ πτωχῶν DEFG. Versio Vulg.
 μνημονεύωμεν] μνημονεύομεν D. μνημονεύομεν 39.
 11. Πέτρος] κηφῶς ACH. 10. 17. 31. 46. Versio Vulg. Syr. prior & posterior in margine. Aethiop. Copt.
 Clementis & Eusebii H. E. I. 12. p. 30. D. Euthalius. Damascenus. probante J. Pearsonio. & J. A. Bengelio.
 12. τῆς γὰρ] γὰρ τῆς 37.
 ὅτι δὲ ἦλθον, ὑπέστειλλε & ἀφώριζε ἐαυτὸν] — 1.
 ἀφώριζεν] ἀφώρισεν Editio Erasmi, Ald.
 13. συνεπεκρίθησαν] συνεπεκρίθησαν H. Grotius.
 ἐκ tertio loco] — Editio Complut. Genes. Plant. probante J. Millio prol. 1107.
 Βαρνάβας συναπῆχθη] Βαρνάβαν συναπῆχθῆναι 6. 11. probante R. Bentley.
 αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει] τῇ ὑποκρίσει αὐτῶν DEFGH. 37. Hilarius.
 ὑποκρίσει] ὑποκρίσει H. Grotius.
 14. ἐκ posterior] ἐκ CD. a prima manu. bis. Chrysostomus T. V. 57. Damascenus.
 Πέτρος] κηφῶς AC 10. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Dial. de Trin. I. probante J. A. Bengelio, J. Pearsonio.
 ὑπάρχων] ὡς D a prima manu. 3. 35.

p. 231. D. ἐκ ποτηρίων δὲ χαλκῶν ἔπινον οἱ σφόδρα δο-
 κῶντες πλετεῖν. Dioscorides 777. ὁ μὲν ἔν δοκῶν πρωτεύ-
 ον τῶν ἐν Ἰταλίᾳ οἶνον φάλαρος. Philo in Flacc. T. 2.
 p. 537, 20. δυσχεραίνας, ὅτι δεῖξας παρ' αὐτῷ τις εἶναι
 κατ' ἀρχάς, ἐκείν' οὐμοῖς αὐτὸς ἐσπεύδαζετο. Herodian. VI.
 1. τῆς συγκλητῆς βουλῆς τὰς δοκῶντας καὶ ἡλικίας σιμωτά-
 τας καὶ βίῃ σωφρονεστάτας.
 σύλοι] 1. Tim. III. 15. Apoc. III. 12. Horatius
 Od. 1. 35. 13. Injurioso ne pede proteras stantem
 columnam. Ter. Phormio. II. 1. 57. Bone custos
 Salve, columnen vero familiae, cui commendavi
 filium hinc abiens meum. Donatus — columna,
 unde columellae apud veteres dicti servi majores do-
 mus. Lucilius XXII. Servus neque infidus domi-
 no neque inutilis cuiquam Lucilii Columnella hic
 fitus est Tubero. Hinc: in millefimum annum
 eorum columine civitas continebitur — Ennius
 X. regni — versatum summam vero columnam.
 Columnen. Sustentatio vel decus. Eustathius in Od.
 ψ. p. 806. 35. ἔρμα πόλεως. ἡ καὶ ἄλλως τὰ κατὰ τὰς
 πόλεις ἡ κίονας ἰδράσματα, ὅθεν λαβὼν Λυκόφρων [vers.
 281.] κίονα τροίας λέγει τὸν ἔκτορα ἐν τῇ κίον αἰετώσει
 δόμον, ἔρμασμα πάτρως δυσυχῆς ὑποσπείσας. Ignatius ad
 Philipp. οἱ σύλοι τῶ κόσμου, οἱ ἀπόστολοι. Eusebius H.
 E. V. 1. ἡ χάρις τῷ Θεῷ — τὰς μὲν ἀσθενεῖς ἰργύρετο,
 ἀνταπερίετασε δὲ σύλους ἰδραῖας — καὶ εἰς Ἀττικῶν σύλον
 καὶ ἰδραῖωμα τῶν ἐνταῦθα αἰετ' ἐγενήσατο. VI. 41. οἱ δὲ
 ἐρροὶ καὶ μακάριοι σύλοι τῷ κυρίῳ. Socrates H. E. IV.
 23. τῆς ἀληθείας σύλος ὁ Καππαδόκης Βασίλειος, Orosius
 de Arbitr. Libert. Patres enim — Cyprianus, Hi-
 larius, & Ambrosius & — qui sunt columnae &
 firmamentum Ecclesiae, Aurelius Augustinus & Hier-
 onymus. Basilii Ep. 62. οἴχεται ἄνθρωπος διαφωτιστά
 δι τῶν καθ' ἑαυτὸν πᾶσιν ὁμοῦ τοῖς ἀνθρώποις ὑπερεγκλῶν ἀ-
 γαστοῖς, ἔρμασμα πατρίδος, ἐκκλησιῶν κόσμος, σύλος καὶ
 ἰδραῖωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, οἰκίους ἀσφάλειας. & 67.

πέπτακον ἄνθρωπος σύλος καὶ ἰδραῖωμα τῆς ἀληθείας. 70. οἱ σύ-
 λοι καὶ τὰ ἰδραῖωματα τῆς ἀληθείας ἐν τῇ διασπορᾷ. Theo-
 doretus in Psal. LXXIV. 4. σύλοι δὲ τῆς Ἰερουσαλὴμ
 οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, κατὰ τὸ εἰρημένον σύλος καὶ ἰδραῖωμα
 τῆς ἀληθείας. Nyssenus de V. Moysi p. 226. καὶ τὸν
 τιμώμενον καλὸν σύλον ἐτεκνήκατο ποίησας αὐτὸν, καθὼς φη-
 σι τῇ ἰδίᾳ φωνῇ, σύλον καὶ ἰδραῖωμα τῆς ἀληθείας. Vita
 Sabae. 65. ἦσαν δὲ ἀληθῶς — ἄνθρωποι τῷ Θεῷ, καὶ
 πιστοὶ θεράποντες, σύλοι ὅντες καὶ ἰδραῖωμα τῆς ἀληθείας.
 Euripides Iphigen. in Tauris 57. cit. Artemidoro
 II. 10. σύλοι γὰρ οἶκον παῖδες εἰσὶν ἄρρνες. Maimoni-
 des More Nevochim II. 23. Accipe a prophetis,
 qui sunt columna generis humani in recta fide &
 Magnum Synedrium Hierosolymitanum
 fuisse legis non scriptae fundamentum, columnam-
 que instructionis: hinc decreta ad omnes Israëlitas
 prodibant. Hesychius ap. Photium Bibl. 269. Ἀν-
 δρέας, ὁ τῷ χορῷ τῶν ἀποστόλων πρωτότοκος, ὁ πρωτοπαγὴς
 τῆς ἐκκλησίας σύλος. Damascenus de Hymn. Trisag.
 26. ad Jordanem archimandrit. ὁ πᾶντες θείωται, σύ-
 λος καὶ ἰδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

δεξιὰς ἑδωκαν] Justinus II. 15. 13. In quam rem
 unicum pignus fidei regiae dexteram se ferendam A-
 lexandro dare. Post haec porrecta manu expira-
 vit. Cornel. Nepos Datame. 10. Fidemque ea de
 re more Persarum dextra dedisset. Tacitus A. XV.
 29. Uterque [Tiridates & Corbulo] dexteras mis-
 cuere. Jos. A. XVIII. 9. 3. Βασίλειος Ἀρτάβανος ἀπέ-
 στείλει μὲν δεξιὰν καὶ πᾶσιν δώσαν ὑμῖν, — καὶ τὴν δεξιὰν
 εἰδὼς, ὅτι μὲν γὰρ πᾶσι τοῖς ἐκείνῃ βαρβάροις παρὰ
 δινημικ τῷ θάρσει γίνεται τοῖς ὁμιλήσιν, οὐ γὰρ ἂν ψύ-
 σαιτο τις δεξιῶν ὑπ' αὐτῷ δόσεως γνομίμης· ὅτι πιστοὶν ἐν-
 δόσειεν, εἰ τοιαῦτα ἀσφαλείας δόσις ᾔνετο. Aen. III.
 610. Ipse pater dextram Anchises haud multa mo-
 ratus Dat juveni, atque animum praefenti pigno-
 re firmat. Ille haec deposita tandem formidine fa-
 tur.

ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ ἐκ ἐργῶν νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμος πᾶσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητῶντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἅρα Χριστὸς ἁμαρτίας ἡμῶν; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἡ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, ὡς βαθέτην ἐμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ ἡμῶν νόμος νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσαύραμαι· ζῶ δὲ, ἐκ ἐτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός. ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τῷ υἱὲ τῷ Θεῷ, τῷ ἀγαπήσαντός με, καὶ ὡς ἐχόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ ἡμῶν νόμος δικαιοσύνη, ἅρα Χριστὸς δαρεὶν ἀπέθανεν.

1 Ὁ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβόσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; οἷς κατ' ὀφθαλμοῦς

ζῆς ἐκ Ἰουδαϊκῶς] ἐκ Ἰουδαϊκῶς ζῆς ACFG. 37. Editio Colinaei. Codices Latini. Augustinus Ep. 8. II. 200. τῇ πῶς ACDEFG. 31. 37. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. Aethiop. Origenes in Jo. XIII. 6. Hieronymus, Augustinus, Damasceus pro Imagin. I. 21. probante J. Millio prol. 1205.
15. ἡμεῖς] + δὲ Versio Syra posterior. ἁμαρτωλοὶ] ἁμαρτωλοὶ, Editio Bengelii.
16. εἰδότες] + δὲ CD a prima manu. EG. 10. 23. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Hieronymus, Hilarius, Pelagius. ἐξ ἔργων νόμος] — 4. a prima manu. ἐάν] εἰ 45 Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ A.
Χριστῷ posteriorius] — FG. + Ἰησοῦ Versio Syra posterior cum asterisco.
διότι] ὅτι AD. a prima manu. FG. 17. Editio Colinaei.
ὁ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου] ἐξ ἔργων νόμου καὶ δικαιωθήσεται ACDEFG. 37. Versio Vulg. Syr. Copt. Theodoretus in Ezech. ult. Damasceus in I. & I. w. i.
13. συνίστημι] συνίσταμαι ACD. a prima manu. FG 17. 31. Editio Colinaei. Cyrillus c. Nestor. p. 86.
19. νόμῳ] — W. Wall. διὰ] Χριστοῦ 21.
20. Χριστῷ] + δὲ 39. Χριστῷ συνεσαύραμαι] — 46. a prima manu.
συνεσαύραμαι] συνεσαύραμαι 1. ἐμοὶ] + ὁ FG. σαρκί] + ἐ 43.
ζῶ posteriorius] — A. υἱὲ τῷ Θεῷ] Θεῷ καὶ Χριστῷ D. a prima manu. FG.
1. ἐβόσκανε] ἐβόσκησε 1. 2. 3. 4. 7. 18. 19. 33. 35. 41. 43. 44. 45. 52. 55. Editio Complut. Erasmi, Ald. Plantin. Bogardi. Cyrillus Glaph. p. 429. Chrysostomus in V. 7. τῇ] — Editio Genev. Plant.
τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι] — AD a prima manu. EFG 17. unus Stephani. Versio Syr. Copt. Cyrillus, Theodoretus.

rur. Servius. Physici dicunt, esse consecratas numinibus singulas corporis partes ut — dextram fidei. *En.* I. 408. Cur dextrae jungere dextram Non datur? Servius. Majorum enim haec fuerat salutatio: cujus rei τὸ αἶτιον id est causam Varro, Callimachum secutus, exposuit asserens, omnem eorum honorem dexterarum constituisse virtute: ob quam rem hac se venerabantur corporis parte. *Plinius* H. N. XI. 103. Inest & aliis partibus quaedam religio, sicut dextra — in fide porrigitur. *Diodorus* S. XVI. 33. καὶ τὴν δεξιάν ἐδωκε τῷ Διτιλίαν, ἐπεὶ δὲ ἡ πρὸς αὐτῷ βιβαιοτάτη παρὰ τοῖς Πέρσαις. *En.* VII. 266. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. *Cic.* post Redit. in Senatu 9. qui mihi primus afflicto & jacenti consularem fidem dextramque porrexit. *Seneca* Med. 248. Fidemque supplex praefidis dextrae peti. *En.* IV. 597. En dextra, fidesque! *Leviti.* VI. 2. *Jerem.* L. 15. *Polyaenus* p. 463. τὰς δεξιὰς λαβὼν ἤξισ τρίτον αὐτὸν εἰς τὴν αὐτῶν Φιλίαν συγκατατάττειν. in nummis concordiae symbolum.

10. αὐτὸ τῆτο] *Thucyd.* I. 10. Ἀθηναίων δὲ τὸ αὐτὸ τῆτο παρόντων. *Lucianus* de Saltat. 83. οἱ μὲν σурφетάδεις, καὶ αὐτὸ τῆτο ἰδιῶται. D. D. IV. 3. ὡς ἀφελὸς ὁ πᾶσις ἐστὶ καὶ ἀπλοῖκός, καὶ αὐτὸ δὴ τῆτο πᾶσις ἐστὶ αὐτὸ τῆτο εὐφραίνονται. *Eusebius* init. ὥς τὴν γνώσκων ἐβόλστα εὐρίσκων γὰρ καὶ αὐταῖς πολλὰ καὶ ὁμηρικῇ σεμνύνεται ποιήσις — οὐ μὴν πλατύνειν ποιησάμεναι αὐτὸ τῆτο ἐξήγησιν. 2. *Pet.* I. 5.

11. κατὰ πρόσωπον] *Eusebius* in Od. γ. p. 117. 17. ὁ λοῦρας Ἀἰὼς Ἰουβρίσας τῇ κασσάνδρᾳ καθὼς πρόσωπον Ἀθηναίως. κατεγνωσμένος] 1. *Jo.* III. 20. 21. *Demosthenes.* κατεγνωσμένος, ὑπόδικος, κατακρίτος. *Herodian.* V. 15. 1. ἐλέγχεν ὑπερῶτον ἐκόντως κατεγνωσμένην. *Lucian.* de saltat. 84. ἀληθῶς ἐπὶ μωρίᾳ κατεγνωσμένος. *Polybius* IV. 1. καταγνωσκόμηνον ὑπὸ πάντων.

12. *Col.* IV. 11. *Tit.* I. 10. *Act.* XI. 1.

13. συνυπεκρίθησαν] *Arrianus* Epictet. II. 9. τί ἔν Σταϊκὸν λέγεις σεαυτὸν; τί ἐξαπατᾷς τὰς πολλὰς; τί ὑποκρινῇ; Ἰουδαῖος ἂν, Ἕλληνας; ἢ καὶ ὅρας, πῶς ἕκαστος λέγεται Ἰουδαῖος; πῶς αἰγύπτιος; καὶ ὅταν τινὰ ἐπαμφοτερίζῃ ἰδῶμεν, εὐδοκίαν λέγουσιν ἢ ἐστὶν Ἰουδαῖος, ἀλλ' ὑποκρίνεται ὅταν δ' ἀναλάβῃ τὸ πάθος τὸ τῷ βεβαρυμένῳ καὶ ἡρμηνέῳ, τότε καὶ ἐστὶ τῷ ὄντι καὶ καλεῖται Ἰουδαῖος. ἔγωγε καὶ ἡμεῖς παραβλαπτοῦμεν λόγῳ μὲν Ἰουδαῖοι, ἔργῳ δὲ ἄλλο τι, ἀσυμπαθεῖς πρὸς τὸν λόγον, μακρὰν ἀπὸ τῆς χρήσεως τέτοις ἀλέγομεν, ἐφ' οἷς ὡς εἰδότες αὐτὰ ἐπαυρόμεθα. *Plut.* Mario p. 415. B. ἐπεὶ πεπεισμένους ὡς ἀληθῶς, εἴτε πλατύνοντες καὶ συνυπεκρινόμενος. *Polybius* III. 31. πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν αἱ πᾶσις ἁρμοζόμενοι καὶ συνυπεκρινόμενοι. p. 285. συνυπεκρίθη τίθεσθαι Φιλίαν πρὸς αὐτὸς.

14. Ἰουδαϊκῶς ζῆς] *Suetonius* Domitian. 12. Judaicus fiscus acerbissime actus est, ad quem deferrebantur ii, qui Judaicam intra urbem viverent vitam. *Matth.* XXVI. 45. *Luc.* XVIII. 32.

15. Nos, inquam, nos ipsi Judaei nati non per legem sed per Evangelium justificamur, quanto magis Gentiles.

17. Si Evangelio legem jungimus, non meliore loco sumus quam reliquae gentes, adhuc enim sumus sub maledictione legis.

18. Berachoth f. 63. 1. Dixerunt Chaninae filio fratris R. Josuae — jam aedificasti, an destruis? jam saepem fecisti, an perumpes?

19. *Rom.* III. 21. XVI. 26.

21. ἀπειτῶ τὴν χάριν] *Polybius* p. 200. τὴν πρὸς τὸ ἔθνος χάριν καὶ Φιλίαν ἀπειτῶ.

1. ἀνόητοι Γαλάται] *Callimachus* in Delum. 184. ἀσπίδας, αἱ Γαλάταις κακὴν ὁδὸν ἀφρονὶ φύλῃ Στήσονται. *Hieronymus.* Apostolum Galatas suae regionis proprietate pulfasse. Locus ergo *Themistii*, supra ad I. 6. citatus, ironice est intelligendus.

ἐβόσκακε] *Herodianus* Gramm. βασιλεύον αὐτῷ, ἐχὼ Ec 3 αὐ-

μὲς Ἰησὺς Χριστὸς προεγράφη, ἐν ὑμῖν ἐσαυρωμένη. Τῆτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' 2
 ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; 3
 ἐναρξάμενοι πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. 4
 Ὁ ἐν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ 5
 ἀκοῆς πίστεως; Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 6
 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. Προϊδῶσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ 7
 πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προεσηγελίσατο τῷ Ἀβραάμ· Ὅτι ~ εὐλογηθήσονται ἐν 8
 σοι πάντα τὰ ἔθνη. Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως, εὐλογῶν) σὺν τῷ πεισῶ Ἀβραάμ. Ὅσοι γ' ἐξ 9
 ἔργων νόμου εἰσιν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶ γέγραπ) γάρ· Ἐπικατάραται ~ ὡς ἐκ ἐμ- 10
 μένει
 ~ εὐλογηθήσονται)

etus in Psal. IX. Chrysostomus in l. & T. V. p. 102. Hieronymus in l. Hoc, inquit, quia in exemplaribus Adamantii non habetur, omisimus. & in V. 7. Quod quidem nos in vetustis Codicibus non haberi in suo loco annotavimus; licet & Graeca exemplaria hoc errore confusa sint. Theophylactus, Oecumenius, Hilarius, Pelagius, Sedulius, Primasius, Augustinus. probantibus T. Beza, J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 682.

προεγράφη] ἐγράφη 47.
 ἐν ὑμῖν] — AC 23. a prima manu. 31. 38. 43. 52. Versio Syr. Copt. Codices Latini, Aethiop. Cyrillus in l. & in Esaj. p. 737. Theodoretus in Psal. IX. Augustinus in l. probante H. Grotio.
 ὑμῶν] ἡμῶν Editio Erasmi 5. Vitiō typothetac.
 3. οὕτως] ὁ 4. a prima manu.
 4. ab εἰκῇ ad εἰκῇ] — 4. a prima manu. Versio Aethiop.
 5. ὑμῖν bis.] ἡμῶν 17.
 νόμου] + τὸ πνεῦμα ἐλάβετε A. probante H. Grotio.
 6. καθὼς] + γέγραπται FG. Versio Vulg. + καὶ Theophylactus.
 8. δικαιοὶ τὰ ἔθνη] τὰ ἔθνη δικαιοὶ 37.
 εὐλογηθήσονται] εὐλογηθήσονται ACDE 1. 2. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 44. 45. 49. Apostol. 2.
 Editio Complut. Stephani, Plantini, Haulitini, Bengelii, Schmidii, Genov. Cyrillus de Ador p. 54. Glaphyr. p. 94.
 Theodoretus, Damascenus, Oecumenius.
 10. γάρ] + ὅτι ACDEFG. Cyrillus Glaph. p. 49. Damascenus.
 ἡμῶν] ἡμῶν J. A. Bengelius.
 11. ἐν] + τῷ 2. Editio Complut. Plantin. Genov. τῷ] — D a prima manu. FG.
 δέλον] — FG. + γέγραπται γάρ D a prima manu. EFG, 12. ἀλλ' ἀλλὰ D.

αὐτὸν, οἱ ἄνθρωποι σημαίνει δὲ τὸ διαβάλλειν καὶ ἐξαπατᾶν, ἢ τὸ φθοεῖν. Ammonius. βασκαῖον ἢ μόνον τὸ φθοεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ συκοφαντεῖν. Suidas. βασκαῖον δότικῃ, ἀντὶ τῆ αἰτιάται καὶ μίμνεται καὶ συκοφαντεῖ. βασκαίνει σοι αἰὶ· ὁ δὲ Λιβάνιος αἰτιατικῇ τὸν προσήκοντα βασκαίνουσι. Thomas. βασκαῖον ἢ μόνον ἀντὶ τῆ φθοῶ, ὅπερ πρὸς δότικὴν συντάσσεται, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τῆ μίμφομαι καὶ διαβάλλω παρὰ τοῖς παλαιῶς εἴρηται, καὶ συντάσσεται πρὸς αἰτιατικὴν. Elianus H. A. I. 53. βασκαῖον καὶ γοῶν ὀφθαλμὸς φυλάττεσθαι. Plut. Symp. V. p. 680. C. περὶ τῶν καταβασκαίνειν λεγόμενων, καὶ βασκαῖον ἢ χεῖν ὀφθαλμὸν, ἐμπροσθέντος λόγου παρὰ δέξιον, οἱ μὲν ἄλλοι παντάπασιν ἐξεφλαύριζον τὸ πᾶνγμα καὶ κατιγέλαν. Theocritus Id. V. 13. βασκαῖον. Schol. ἀντὶ τῆ φθοῶν, λυπέμενος, κυρίως δὲ βασκαῖος, ὁ τοῖς ὀφθαλμοῖς καίνων, καὶ φθείρων τὸ ὁρᾶν ὑπ' αὐτῆς, ἢ ὑπ' αὐτῶν. Alciphron. I. 15. δυσμῆς καὶ βασκαῖος ὁ τῶν γυτῶν ὀφθαλμὸς. Dio Cass. p. 172. λαμπρύνοντες ἐβάσκακον. Hieronymus in V. Hilarionis. Hic igitur, aemulo suo habente maleficum, qui daemoniis quibusdam imprecationibus & huius impediret equos, & illius incitaret ad cursum. Vid. in Matth. IV. 24. p. 283. extr. Virgil. Ecl. VII. 28. At si ultra placitum laudavit, Baccare frondem cingere, ne vati noceat mala lingua futuro. Servius. ultra placitum, id est, nimie. Irriforie. Ultra quam placeo & mereor; quicquid autem ultra meritum laudatur, dicitur fascinari. Baccare, Herba est ad repellendum fascinum. Mala lingua. Fascinatoria, nocendi scilicet studio. Theocritus Idyll. VI. 39. ὡς μὴ βασκαῖω δὲ, τρεῖς εἰς ἑμὸν ἔπτυσσά κολπον, ταῦτα γὰρ ἀγραίαι με κοτυταριεῖς-σίδαζεν.

κατ' ὀφθαλμὸς] Dent. I. 30. apud LXX. ἡμῶν

nus V. 7. Sibi quisque ante oculos obfidionem; famem, & superbum victoremque hostem proponentes; jam ruinam urbis & incendia, jam omnium captivitatem, & miserrimam servitutem recordantes. Ovidius M. XII. 429. Ante oculos stat & ille meos. Aristophanes Ran. 639. ἴνα σοὶ κατ' ὀφθαλμὸς λέγγῃ. Polybius p. 226. ἔτι δὲ καὶ τὸ κάλλος τῶν ἐσομένων ἄβλαν ἐκ τῆ πολέμης πρὸ ὀφθαλμῶν θέμενος. p. 360. αὐτοὶ λαμβάνοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐκ τῆ λίσσεσθαι καὶ τῆ νικᾶν διαφορᾶν.

2. θέλω μαθεῖν] Euripid. Iphigen. in Tauris 493. Πότερος ἄρ' ὑμῶν ἐνθάδ' ἀνομασμένους Πυλάδης κέκληται, τόδ' ἐμαθεῖν πρῶτον θέλω. Troad. 63. καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν, πότερον ἀχαιῶν ἔνεκ' ἦλθες ἢ φρύγαν; Aristaeus I. 24. πλὴν τυτὶ σε μόνον αἰτῶμαι, λέγει σαφέστερον, εἰ τίττοι ἔχουν ἀντὶ πάντων ἐθέλεις. Dionysius Hal. A. III. 3. ὁ τῆς πρεσβείας ἡγεμὼν τῶν ἡζῶντων ἀκούσας παρ' αὐτῷ μόνον. 60. ἐν τῷτο μόνον ἔφη βύλεισθαι παρ' αὐτῶν μαθεῖν. V. 54. τῷτο δὲ μόνον μαθεῖν ἀζητῶντες, εἰκαι- ρὸς ἦδη πράττειν, ἀ βέλονται. Libanius Ep. 450. τῷθ' ἐν ἡζῶν μαθεῖν, εἰ μή σοι τὴν ἀρετὴν ἡλεγε τὸ μέγεθος τῆ καίρῃ. Act. X. 44. 47.

ἐναρξάμενοι] Plut. Cic. p. 878. E. συνεχόθη, καὶ μόλις ἐνῆρξεν τῷ λόγῳ, κραδαινόμενος τὸ σῶμα, καὶ τὴν φωνὴν ἐνισχύμενος. Symplicius. τοῖς ἐνηργημένοις περι- ποντα ἐποικοδομῶντες.

4. ἐπάθετε] 1. Theff. II. 14. 2. Tim. I. 12. Demosthenes c. Conon. ὑβρισθεῖς, ὡς ἄνθρωποι δικασαί, καὶ παθόν ὑπὸ κόπῃς τετρεῖς τοιαῦτα. Lucianus de Gym- nas. 13. μάλιστα τῶν τοιαῦτα πάσχοντες. Tim. 35. τοσαῦ- τα ὑπ' αὐτῶν κακὰ πεπονθότα. 2. Pet. II. 21.

5. Galenus de usu part. VI. μηδέπω γὰρ ἀναπίον- τος τῷ ζῶν, ἀλλ' ἔτι παρὰ τῆς μητρὸς ὡς περὶ τὴν τραφὴν, ἔτι

- 11 μένει ἐν πάσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τὴ ποῖται αὐτὰ. (Ὅτι δὲ
 12 ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦν) πρὸς τῷ Θεῷ, δηλονότι ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται). (Ὁ δὲ
 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆ κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα γενέ-
 14 γραπτοῦ γὰρ Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ὅτι ξύλον. Ἴνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλο-
 15 γία τοῦ Ἀβραάμ γενῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λά-
 16 βωμεν διὰ τῆ πίστεως. Ἀδελφοί, καὶ ἄνθρωπον λέγω. ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην
 17 ἀφ' ἧς οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσει). Τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι,
 καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ὅτι πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ'
 17 ἐνός· Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός. Τοῦτο δὲ λέγω, ἀφ' ἧς προκεκυρω-
 μένην

ἄνθρωπος] — ACD a prima manu. FG 2. Versio Vulg. Syra utraque, sed posterior habet in margine. Cyrillus Glaph. p. 94. Damascenus. Marcion. probante J. A. Bengelio, & J. Millio in l. & prol. 884.

αὐτοῖς] αὐτῷ FG.

γενόμενος] γινόμενος Editio Complut. Plantin.

γενέγραπται γὰρ] ὅτι γέγραπται AD a prima manu. EFG 17. 39. Versio Vulg. Irenaeus, Hieronymus, Hilarius, Pelagius, Damascenus.

ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ] — Chrysostomus. probante J. Millio in l.

ἐπαγγελίαν] εὐλογίαν D a prima manu. FG. Hilarius.

λάβωμεν] + ἡμεῖς Versio Syra prior, & posterior in margine.

15. ἀδελφοί] — 39. Editio Complut. Plantin. Genev. probante J. A. Bengelio, & J. Millio.

ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω] κατὰ ἄνθρωπον λέγω, ἀδελφοί A. Damascenus.

κεκυρωμένην] προκεκυρωμένην C 17. Chrysostomus ex comm. 17.

ἐπιδιατάσσεται] ἐπιτάσσεται D a prima manu.

ἐρρήθησαν] ἐρρήθησαν ACD a prima manu. FG 1. 2. 4. 27. 46. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantini, Cyrillus Glaph. 94. 95. Theodoretus in l. & in Psal. LXXXVIII. in Cant. I. 13. Damascenus.

λέγει] λέγω 17.

σπέρμασιν] + σου D a prima manu.

ἐφ'] ἐπὶ FG.

ἐς] ὁ D a prima manu. E. οὗ G.

17. προκεκυρωμένην] κεκυρωμένην FG 52. Versio Vulg. Cyrillus. probante J. Millio prol. 921.

ἔτω καὶ τὸ πνεῦμα χορηγημένον διὰ τῶν κατὰ τὸν ὁμολο-
 λει ἀγγέλων.

8. ἐν σοὶ] Aet. III. 25. Aliquando significat: qui
 votum pro salute alterius edent, eique omnia fausta
 optabant, hac formula illud concipient: Sis tam
 felix quam Abrahamus, aut Manasses & Ephraim,
 aut Salomo fuit. Gen. XLVIII. 20. Psal. LXXII.

14. Hic vero videtur ulterius intelligendum esse,
 Abrahamum ejusque posteritatem non tantum fore
 exemplar, ad cuius similitudinem aliorum felicitas sit
 optanda; sed Messiam esse causam & autorem fel-
 licitatis, per quem omnes nationes essent beandae.
 Hoc est: Non de voto pro salute, sed de salute ipsa hic
 fermo est. Beresith R. XXXIX. 19. & bene-
 dicentur in te. Gen. XII. 3: pluviae propter te,
 rores propter te. Esth. II. 22. Hic circumcisus
 & ille praepariatus, & misertus est ejus. R. Juda
 & R. Nehemia. R. Juda: Psal. CXIX. 110. Dixit
 Jacobus benedictionem Pharaoni S. D. Gen.
 XLVII. 7. Joseph ipse revelavit. Daniel revelavit
 Nebucadnezari: sic & ego S. D. & annuntiavit
 Esther reginae. R. Nehemia dixit: Dixit S. B.
 Abrahamo patri nostro! & benedicentur in te
 omnes familiae terrae, & in femine tuo. Ne dic-
 as: ut sint divites, ecce ipsi ditiores nobis, sed
 ad orationem; ut si ingreditur in tentationem,
 rogent nos, & nos revelemus illis. Sir. XLIV. 20.

10. ἐμμένει] Heb. VIII. 9. Aet. XIV. 22. Thu-
 cydides IV. 19. ἐμμένειν, οἷς ἐννέμετο. V. 18. ὁ δ' ὁρ-
 κος ἔστω ὅδε ἐμμένειν ταῖς ἐννέμεταις. Polybius p. 1091.
 ἐμμένειν ἐν ταῖς συνθήκαις. Xenoph. memorab. IV. τοῖς
 νόμοις τῶν πόλεων ἐμμένοντων. Isocrates Evang. ἐμμέ-
 νειν τοῖς ὁμολογημένοις. Plato Polit. I. ἀν' ἐμοίς, ἐμ-
 μένε τῷ σοί. Epistola Philippi ad Demosth. ὡς ἐμμέ-

νουμεν τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς ὁμολογαίς. Aet. II. 160. Tu
 modo promissis manes, servataque serves, Troja,
 fidem. VIII. 643. at tu dictis, Albane, maneres.

13. ξύλου] Proverbium. ἐξ ὕψους ξύλου καὶ ἀπάγ-
 ξασθαι.

15. ἐπιδιατάσσεται] Isocrates in Aeginet. ὥς καὶ
 τιθέντας αὐτὸν περὶ αὐτὴν τὴν τε διαθήκην ἄκρον, καὶ τὸν οἶ-
 κον ἔρημον ποιῆσαι. Antioch. II. 46. 4. καὶ κινάρας αὐ-
 τῷ διατάξαι συγκατακαῦσαι δώδεκα, καὶ κίτας εἰκοσι-
 πέντε νόμων. Jos. B. II. 2. 3. ὡς καὶ τῆς ἐπιδιαθήκης τὴν
 διαθήκην εἶναι κυριώτεραν. 6. Τὴν γε μὴν ἐπιδιαθήκην ἡγεῖται
 εἶναι κυρίαν. A. XVII. 9. 4. κατὰ τὰς προτέρας
 διαθήκας, ὡς ἀσφαλέστερας εἶναι τῶν ἐπιγραφισῶν. Si
 quis legitimo testamento voluntatem suam testa-
 tam fecerit, rata esse debet, adeo ut contra jus &
 leges agere censetur, qui vel illud testamentum
 irritum reddere, vel ejus loco aliud supponere fuerit
 ausus. Bava Mexia f. 19. 1. Tradunt Rabbini:
 quid est διαθήκη דאָתהי יד i. e. hoc est ad
 confirmandum ut, si moriatur, bona ejus sint N.

Sicut testamentum ratum est morte testatoris: ita
 etiam foedus, altero contrahente mortuo, haere-
 dibus ejus praestandum est, neque ab eo resilire
 licet.

16. Beresith R. XXIII. 7. ad Gen. IV. 25.
 Semen aliud. R. Tanchuma autore R. Samuele
 dixit, respexisse illam semen illud, quod exitu-
 rum erat ex loco alio; & quodnam est illud?
 Rex Messias. & LI. 10. ad Gen. XIX. 32. ut
 vivificemus ex patre nostro semen. R. Tanchu-
 ma nomine R. Samuelis: non dictum est fili-
 um, sed semen, quod prodire debebat ex loco al-
 io. Ecquodnam vero est illud? rex Messias. Lu-
 dunt in vicinia vocum ורע & ורע. Locus signifi-

μένην ὑπὸ τῆ Θεᾶ εἰς Χριστὸν, ὃ μὲν ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος
οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκ ἔτι 18
ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχαρίσται ὁ Θεός. Τί ἐν ὁ νόμος; 19
Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις ὃ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπηγγελῆται, ἀγα-
γείς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτης. Ὁ δὲ μεσίτης, ἐνὸς οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ Θεὸς, εἰς ὅστιν. 20
Ὁ ἐν νόμῳ χτ' τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Θεοῦ; Μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνά- 21
μενος ζωοποιῆσαι, ὅντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη. Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ 22
πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύ-
ουσι. Πρὸ τῆ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρερούμεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλ- 23

λα-

εἰς χριστὸν] — AC 17. 23. a prima manu. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Hieronymus. Cyrillus Glaph. p. 94. de Ador. p. 53. Damascenus. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 921.

ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα] υ. καὶ λ. ἔτη ACDEFG 37. Versio Vulg. Syr. Copt. Cyrillus Glaph. p. 94. Chrysostomus, Damascenus. τετρακόσια] τριακόσια 43. Theophylactus.

18. ab ἐπαγγελίας ad ἐπαγγελίας] — 21.

19. τί οὖν ὁ νόμος? τί οὖν; ὁ νόμος 21. Editio Complut. Genes. Augustinus in l.

παράβασεν] παραδόσεν D a prima manu. πράξιν FG. Versio Codicum D. & E. Irenaeus V. 21. Hilarius, χάριν] — FG. Irenaeus, Hilarius.

προστέθη] ἐτέθη D a prima manu. FG. Versio Vulg. Clemens Strom. I. p. 421. Irenaeus III. 7. Origenes in Rom. VII. 7. Philocal. 9. Eusebius c. Marcell. I. Hieronymus, Hilarius, Pelagius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 479. εἰ] ἂν 17. Clemens Al.

2] ὁ 2. 13. 32. 33. 39. 45. 46. 47. Editio Erasmi 1. Aldi, Origenes in Jo. Theodoretus in Psal. p. 802.

ἀγγέλων] ἀγγέλους Editio Complut. ad Versionem Latinam.

ἀγγέλων] ἀγγέλους C a prima, ut videtur, manu. 31. Theodoretus MS. in Ezech. XX. 27.

21. τοῦ] — FG.

τοῦ Θεοῦ] — Versio Latina Cod. DE. Hilarius, probante J. Millio prol. 479.

τοῦ Χριστοῦ 31.

ὅντως] ἀληθῶς FG.

ἂν] — D a prima manu, FG 2. 4. a prima manu. 17. Editio Complut. Plantin. Genes. Damascenus.

ἐκ νόμου ἂν] ἐκ νόμου ἂν ἦν AC. Cyrillus Glaph. 94.

ἐκ νόμου ἦν ἂν Editio Colinaei.

ἦν ἡ] — FG.

22. τὰ] — FG. Editio Genes. Plant.

cat uterum. intelligitur aliquis ex posteris Adami, vel Lothi, vel Abrahami, qui Rutham Moabitidem & alias mulieres idololatrās in majoribus esset numeraturus. Ruth R. IV. 20. Scriptum est Gen. IV. 25. Semen quod ex alio loco prodit. Quodnam vero innuitur? Rex Messias.

19. παραβάσεων χάριν] 1. Jo. III. 12. Theophylactus de C. P. II. 25. de vite. καὶ τὴν ἑλίκαν δοκεῖται τε χεῖν, ὅπως εὐθὺς ἀντίληψις γένηται καὶ οἷον δεσμός. 26. τὸτο μὲν ἔν ὧς πίστεως χάριν εἰρήσθω πρὸς τὸ πρότερον ῥῆθην — καὶ ἂν χάριν ἔκαστα ποῖσιν. Aristides Plat. I. p. 60. ἔως ἡ ῥητορικὴ τοῦ δικαίου χάριν εἰσῆλθε καὶ σωτηρίας ἀνθρώποις, ὥσπερ οἱ νόμοι. Lex sine dubio eo consilio lata est, ut fervaretur, ὑπακοῆς χάριν, vitio tamen hominum evenit, ut peccata multiplicarentur Rom. IV. 15. V. 20.

δι' ἀγγέλων] Echa R. praef. f. 40. 1. Ivit Moses ad Angelos Ministerii, quia eos noverat a tempore datae Legis. Act. VII. 53. Heb. II. 2. Jos. A. XV. 5. 3. Oratio Herodis M. ἡμῶν δὲ τὰ κάλλιστα τῶν δογμάτων καὶ τὰ οὐσιώτατα τῶν ἐν τοῖς νόμοις δι' ἀγγέλων παρὰ Θεοῦ μαθόντων· τὸτο γὰρ τὸ ὄνομα καὶ ἀνθρώποις Θεὸν εἰς ἐμφάνειαν ἄγειν δύναται. Peschta R. f. 35. 4. Falkut Rubeni f. 107. 3. Deus Mosen totam legem docuit intra dies XL. cum autem descenderet, videretque, quam terribiles essent Angeli, & conspiceret angelos timoris, angelos sudoris, angelos tremoris, angelos trepidationis, tanto timore perculsus est, ut omnium oblivisceretur. Deus autem statim Iesum angelum legis vocavit, qui ipsi legem tradidit bene ordinatam & custoditam, omnesque angeli amici ejus facti sunt, ita ut singuli cum eo communicarent medicamina & mysteria nominum ex qualibet paraphra, eorumque usum S. D. Psal. LXVIII. 19.

μεσίτης] Moeris. μεσίγγυος, ὁτις οὗτος μεσίτης, ἑλλη-

νικῶς. Hefychius. μεσίγγυος, μεσίτης. Eusebius Caes. in Syn. Nicena apud Gelasium. μέλλων ὁ Προφῆτης Μωσὴς ἐξῆναι τὸν βίον, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῃ ἀναλήψεως. Μωσέως, προσκαλεσάμενος Ἰησοῦν υἱὸν τῆ Ναυῆ, καὶ διαλεγόμενος πρὸς αὐτὸν, ἔφη καὶ προεικάσαστο με ὁ Θεὸς πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι με τῆς διαθήκης αὐτῆς μεσίτην. Jos. A. XVI. 2. 2. τῶν παρ' ἀγγέλων τινῶν (f. τιμῶν) ἐπιζητουμένων μεσίτης ἦν. Megilla perek. 4. f.

R. Samuel f. R. Isaac — contulit sefe in Synagoga, viditque angelum Ecclesiae legentem, neminemque juxta eum. Ait illi, hoc non licet; data est enim lex manu mediatoris: ita manu quoque mediatoris est tradenda. Schemoth R. III. in Ex. III. 13. Dixit Moses ad Deum: ego constituendus sum mediator inter te & illos, quando ipsis legem es daturus. Parabola de rege, qui filiam elocavit. Is vocavit civem quendam, ut esset mediator inter ipsos: civis autem verba dura contra regem locutus est. Tunc rex ipsi dixit: quis cor tuum tam fastosum reddidit? an non ego te mediatorem constitui? Bemidbar R. XI. 3. Quum Israëlites nondum peccassent, flammās ignis videre poterant, & non horrescebant: postquam vero peccarunt, ne quidem faciem mediatoris poterant intueri S. D. Ex. XXXIV. 29. Alii addunt: etiam mediator cum ipsis in singulas horas tremuit. Tanchuma f. 79. 4. Tu es mediator inter nos & illum, & fregisti tabulas, propterea illae sunt a te reficiendae. Abosh R. Nathan I. f. 1. 1. Legem, quam Deus Israëlitis dedit, non nisi per manum Moysi dedit S. D. Ex. XXXI. 17. Moses ergo dignus habitus est, qui esset internuncius inter Israëlitem & Deum. Philo de V. Moysi p. 160, 14. οἱα μεσίτης καὶ διαλλακὴς ἐκ εὐθὺς ἀπεπόδησεν, ἀλλὰ πρότερον τὰς ὑπὲρ τῆ ἔθνους ἰκεσίας καὶ λιτῆς ποιεῖτο, συγγνώμης τῶν ἡμαρτημάτων διόμοιος, Lev. VIII. 36.

Jos

24 λησαν πίστεν ἀποκαλυφθῆναι. Ὡστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν,
 25 ἵνα ἐκ πίστεως δικαιοσύμεν. Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, ὅκ ἐτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσ-
 26 μεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν
 27 ἔβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσαθε. Οὐκ ἐν Ἰουδαίᾳ, οὐδὲ Ἑλλην· οὐκ ἐν δούλῳ, οὐδὲ
 28 ἐλεύθερῳ· ἐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θήλῃ πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς
 29 Χριστῷ, ἄρα τῷ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστε, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

1 **Δ**Ε γὰρ δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νηπιὸς ὄντιν, οὐδὲν λαμβάνει δούλου, κύ-
 2 ριστὸν πάντων ὧν Ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπης ὄντι καὶ οἰκονόμης ἄχρι τῆς προδεσμίας τοῦ
 πα-

τὰ πάντα] — 28. ὑπὸ] ἐφ' AD a prima manu. FG 37. διὰ τὴν 23. a prima manu.
 23. τῆ δὲ] δὲ τῆ 2. δὲ] — 4. 21. 32. 38. Editio Complut. Plant. Genev.
 ἰομοι] νομοι Editio Complut. Plant. Genev.
 συγκλεισμένοι] συγκλεισμένοι AD a prima manu. FG 31. Clemens paed. I. 6. Cyrillus Glaph. 95. de Adorat.
 p. 54. Act. Eph. V. Damascus. 24. χριστὸν] + Ἰησοῦν DE a prima manu. FG. Hilarius.
 25. δὲ] — 28. γὰρ 24.
 26. γὰρ] Editio Complut. Plant. Genev. + ὅσοι εἰς χριστὸν ἐβαπτίσθητε Versio Syra posterior. ex comm. 27.
 υἱοὶ] οἱ Editio Erasmi 1. Ἰησοῦ] — 44.
 27. εἰς χριστὸν] — 7. Editio Erasmi, Colinaei, Ald. + Ἰησοῦν 43.
 28. ἐν ter] ἐν T. Beza in Annot. Ed. 3. 4. 5. tertio loco unus Stephani.
 οὐδὲ bis] οὐτε 33. Clemens Al. prius 3. οὐδὲ postorius] ἢ D a prima manu.
 καὶ] οὐδὲ Versio Syra prior, & postior cum obelo. πάντες] ἅπαντες A.
 εἰς] ἐν FG, Versio Vulg. Origenes in Ose, XII. 4. Nazianz. de Amor. paupert. Athanasius de humana nat.
 MS. Cyrillus de Ador. p. 608. Basilus Eth. 20. Hilarius. εἰς ἐστε ἐν χριστῷ] ἐστε χριστοῦ A.
 29. ὑμεῖς] τοῦ Editio Complut. Plantin. Genev. πάντες ἐν ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ FG. Hilarius.
 χριστοῦ] εἰς ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ D a prima manu. E.
 ἄρα] + οὖν D a prima manu. FG.
 καὶ] — ACDE. Editio Complut. Versio Vulg. Corp. Hilarius, Pelagius, Hieronymus, Damascus. probante
 J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1107. ἐπαγγελίαν] ἐπαγγελίας 14.
 1. δὲ] + ἀδελφοί FG. νηπιῶν] κύριον 2, absurde.

Jos. A. IV. 6. 7. ταῦτα δὲ ὁμνῶντες ἐλέγον, καὶ θεὸν
 μισίτην, ὃν ὑπὸσχυντο ποιέμενοι. Thucyd. IV. 83. μί-
 στω δικαστῇ. Schol. ἀντὶ τῆς μισίτης καὶ διαίτητῃ. Plato
 in Conviv. πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξὺ ἐστὶ θεῶν καὶ θνη-
 τῶν — θεὸς δὲ ἀνθρώπων οὐ μίγνυται, ἀλλὰ διὰ τέταρτα
 εἶναι ἡ ἐμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους καὶ
 ἡ γρηγορήσι καὶ κατεύδουσι. Jos. IX. 33.

20. Sicut quando arbitrum vel medium vel se-
 questrum dicimus, intelligimus ad officium ejus
 pertinere, ut non uni tantum partium faveat, sed
 utrique sese aequum praebeat: ita etiam quando
 Deum dicimus, intelligimus non Judaeorum so-
 lum, sed omnium hominum patrem. Unde sta-
 tim colligitur, Moysen, qui inter Judaeos solum
 & Deum medius fuit, non veri nominis medium
 fuisse; sed a bonitate Dei expectari debere alium
 totius humani generis negotium gerentem i. e.
 Christum. vid. Rom. III. 30. IV. 16.

25. παιδαγωγόν] I. Cor. IV. 15. Libanius D.
 XXV. p. 576. C. πρῶτον μὲν νόμος παιδαγωγῶσιν
 κούτων τὴν προαίρεσιν, ὡς ἂν τὴν ἀπὸ τῶν νόμων ζημίαν ἀνα-
 δύνουσαι σωφρονεῖν ἀναγκάζονται. Debarim R. II. Si-
 mile de rege, cujus filius confortio pravo abductus
 est, rex vero misit paedagogum, ut rediret. Tan-
 chuma f. 35. 1. Rex filio paedagogum constituit,
 & singulis diebus ad eum invisit, interrogans eum:
 num comedit filius meus? num bibit filius meus?
 num in scholam abiit? num ex schola rediit.

28. εἰς ἐστε] Symmachus III. 26. Ambo idem su-
 mus; nam hoc dici a me patitur ille, qui melior
 est. Lucianus Toxari 46. εἰς ἄνθρωπος ὄντις ἐστὶ βί-
 μων, ὡς, ὅφ' ἐ συνεληλύθαμεν, εἰς ἄνθρωπος ὄντις, καὶ τὰ
 αὐτὰ ἀνιῶμενοι, καὶ τὰ αὐτὰ χαίροντες .. πάρε — ἄλ-
 λον με ποιῶν σκαυτῶ. Τὸ γὰρ χάριν ἡμῶν ἐμολογεῖν, ἐφ'
 οἷς ἐπαρξάμεθα τοιούτοις, τοιούτοις εἰν ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά μου χεῖρ
 ἡμῶν ἐκείνη τῇ δεξιᾷ, ὅστις τραυεῖται ποτε αὐτὴν ἐνερπύσει,

καὶ φιλοφρονέας ἐπιμελεσθῆ καμύσεως γυμνασίου καὶ ἡμῶν
 ἂν ποιῶμεν, εἰ πάλαι ἀναμειχθέντες, καὶ ὡς οἷον τε ἦν, εἰς
 ἕνα συνελθόντες, ἔτι μίαν νομίζομεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡ-
 μῶν ἐπαρξέ τι χρῆσθαι ὑπὲρ ὅλης τῆς σώματος.

I. ὅθεν διαφέρει] Plato Apol. ἔτοι γυναικῶν ὅθεν δια-
 φέρεται. Xenophon. ἰσκόπει, τί διαφέρει μανίας
 ἀνωθεία. Lucian. D. Mort. XV. 2. κατ' ἑξῆς ἀλλήλων
 διαφέροντες.

Libanius in Chriis p. II. D. διὰ τούτου γὰρ καὶ πα-
 τὴρ καὶ ἀρχὴν καὶ ἐρεβλῶν, καὶ ὅ τῶν δευποτῶν πρὸς τὰς
 οἰκίας, ταῦτα τῶν υἱῶν τοῖς ἐφεσώσιν ἀξιοῦσιν ὑπάρχειν.
 Plato Lyf. Ἄλλ' ἄρχη τις σὺ; ὁ παιδαγωγός, ἔφη.
 μὴν δὲλος ὢν; ἀλλὰ τί μὴν ἡμέτερος, ἔφη. ἡ δεινὸν, ἢν δ'
 ἐγὼ, ἐλεύθερον ὄντα ὑπὸ δέλω ἄρχεισθαι. τί δὲ ποιῶν αὐ-
 οὔτως ὁ παιδαγωγὸς σὺ ἄρχη; ἄγαν δήπως, ἔφη, εἰς διδά-
 σκάλην. Dio Chryf. XV. p. 240. A. τί δὲ καὶ ποιῶντα
 μὴ ἐπίστασαι, ἢ τί πάσχοντα, ὅτι μὴ φῆς ἐπίστασαι δε-
 λουόντα; Τρεφομένοις ἐγῶν τοι τῷ δευποτῶν, καὶ ἀκολούθου-
 τα ἐκείνῳ, καὶ ποιῶντα, ὅ, τι ποτ' ἐκείνος προστάττει· εἰ
 δὲ μὴ, παύομενον. Οὕτω μὲν, ἔφη, καὶ τὰς υἱὰς ἀποφαίρεις
 δέλους τῶν πατέρων, καὶ γὰρ ἀκολούθουσι πολλοὶς τῶν πειθῶν,
 καὶ εἰς γυμνασίον βαδίζουσι, καὶ ἐπὶ δεῖπνον, καὶ τρέφονται πάν-
 τες ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ παύονται πολλὰς ὑπ' αὐτῶν,
 καὶ πείθονται, ὅ, τι αὐτοὶ προστάττωσιν αὐτοῖς — ἀλλ'
 ἐκ εἰν αὐτοῖς δεῖσαι — ὅθεν ἀποδοῦσαι; — τοῖς δὲ γε
 δευποταῖς ἅπαντα ταῦτα ἐφεμένα εἰν. ἴσως γὰρ ἐκ οἴσθα,
 ὅτι παρὰ πολλοῖς καὶ σφοδρὰ ἑνοχουμένοις ταῦτα, ὅ λῶ-
 γησι, ἔξουσι τοῖς πατράσι πρὸς τὰς υἱὰς, καὶ δεῖν, ἔαν βῶ-
 λανται, καὶ ἀποδοῦσαι, καὶ ὅ τι τῶν χαλεπώτερον. ἐφ'
 οἷται γὰρ αὐτοῖς ἀποκτείναν μὴτε κρινάσας, μὴτε ἄλλως ἐπι-
 τισαμένους, ἀλλ' ὅμως ὅθεν μᾶλλον δέλοισι εἰς πατέρων,
 ἀλλὰ υἱοῖς.

κύριος] Valerius M. V. 9. Decedens dominum re-
 liquit, quem sibi genuerat, haeredem instituens.

2. ἐπιτρόπος] Herodot. IV. 147. ἐνταῦθα δ' ἐστὶ τῶν
 παίδων τῶν ἐν τῇ πόλει, ἐπιτροπὴν εἶχε ὁ θεὸς τὴν ἐν Σπαρ-
 τῇ

πατρός. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἡμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεν δεδουλα- 3
 μένοι. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλῆγμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέτειλεν ὁ Θεὸς τὸ υἱὸν αὐτοῦ γενό- 4
 μένον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὸ υἱόθε- 5
 σίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δὲ ἔστε υἱοὶ, ἐξαπέτειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ 6
 εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρίζον, Ἀββὰ, ὁ πατήρ. Ὡστε οὐκ ἔτι εἰ δούλῳ, ἀλλ' 7
 υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονομία Θεοῦ μετὰ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὴ οὐκ εἰδότες Θεόν, 8
 ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς. Νῦν δὲ, γινόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες 9
 ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιτρέφετε πάλιν ὅτι τὰ ἀδυνάτη καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν
 ἄνω-

3. ἦμεν posterius] ἡμεῖς D. a prima manu. FG. 17.

4. γενόμενον prius] γενόμενον 1. 2. 4. 5. 8. 10. 12. 21. 27. a prima manu. 31. 33. 34. 38. 39. 44. Editio Complut. Plantin. Genes. Codices Latini. Theodoretus in I. & in Jos. Q. 1. Photius Amphiloch. Q. 90. γενόμενον δὲ λέγειν, ἢ γενόμενον δὲ ἐνός; γενόμενον δὲ λέγειν ἐκ γυναικὸς, ὥστε ὁ γενόμενος ὑπὸ νόμον, διὰ τὴν ἐνός ἀμειψάμενος πρῶτον μὲν ἐκ τῆς συνεχῆς παραθέσεως τῶν νοημάτων τε καὶ ῥημάτων δεύτερον δὲ, ὅτι γεγέννηται μὲν ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῶν δύο γραφομένων κατὰ τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἀμεταβόλως, οὐ μὴν διὰ γεννάται, ἀπαξ γὰρ διὰ παρθένου γεγέννηται — διὰ παντὶ τρόπῳ φυλακτικὸν τὴν γενόμενον ἐκ γυναικὸς διὰ τὸ δύο, μήτε τὴν γραφὴν μήτε τὴν ἐκφώνησιν ποιῆσθαι.

νόμον] νόμος Editio Complut. Plantin. Genes.

ἀπολάβωμεν] + ἡμεῖς Versio Syra posterior in margine.

υἱοὶ] + θεὸς DEFG. Codices Latini. Hilarius, Pelagius, Hieronymus.

ὑμῶν] ἡμῶν ACD a prima manu, FG. 23. 29. 30. 31. Editio Colinaei, Erasmi 2. 3. 4. Bogardi. Athanasius ad Serap. de Sp. S. MS. Basilium de Sp. S. 19. 24. Tertullian. c. Marcion. V. 4. Hieronymus, Hilarius, Didymus, Leo. Pseudo-Athanasius testim. 20. probantibus H. Grotio & J. Millio prol. 1376.

κρίζον] ἐν ᾧ κρίζοντες FG. ex Rom. VIII. 15. 7. εἰ] — FG.

εἰ δὲ υἱός, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός] ἐστὶ δόλοῦ ἀλλ' υἱοὶ· εἰ δὲ υἱοὶ Versio Syra prior & posterior in margine.

θεὸς διὰ Χριστοῦ] — C a prima manu. διὰ θεὸς A. 17. Versio Vulg. Copt. Clemens paed. VI. Basilium de Sp. S. V. ὅτι ἐπὶ τῷ πατρὶ τὸ διὰ ἐτίθεται. Cyrillus in Jo. p. 48. Hilarius, Pelagius. διὰ θεὸν FG.

θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 26. 35. 38. 39. Versio Syr. prior, & posterior in margine. διὰ Χριστοῦ Hieronymus. probante Erasmo & J. A. Bengelio.

ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει ὄντι θεοῖς] τοῖς φύσει μὴ ὄντι θεοῖς ἐδουλεύσατε D. a prima manu. FG. Versio Vulg.

μὴ φύσει] φύσει μὴ ACDEFG. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Origenes in Exod. H. 7. Athanasius c.

τῇ βασιλείᾳ. Polybius p. 1418. διὰ τὸ τληπόλεμον καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ χρήματα, μὴ ὡς ἐπίτροπον, ἀλλ' ὡς κληρονομον χειρίζειν. Beroth R. XCVIII. ad Gen. XLIX. 1. Dixit R. Ama: constituit ipsum ἐπίτροπον filiis suis. Debarim R. X. f. 261. 8. Simile de filio regis, cui pater duos ἐπίτροπους constituit. Cebrenoth f. 100. 1. Orphanus — fenatus constituit tutorem. Plut. Cic. p. 880. B. τί ἐν ἐκ ἐπίτροπον αὐτὸν τοῖς τέκνοις φυλάσσει;

προθεσμίας] Thomas. προθεσμία, ῥητορικὸν διορία κοινόν. Glossarium. dies finitus, προθεσμία. dies statutus. Demostheni pro Phorm. προθεσμία significat tempus, quod IC. vocant fatalia, quo elapso nemo amplius in iudicio admittebatur. Lysias in Agoratum. οὐ γὰρ οἶμαι ἐδμεῖναι τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθὺς εἴτε χρόνος τις τιμωρεῖται, τῶν δὲ ἀποδεικνύειν, ὡς οὐ πιπίηκε, περὶ ὧν ἐστὶν ἡ αἰτία. Polyaeus p. 597. ὀρίσαι προθεσμίαν, ἐν ᾗ τὸ ἱερὸν συντελεσθήσεται. Plut. ad Apollon. p. 113. E. εἰ δὲ ὁ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων χρόνος εἰσοσάτης ἦν — τὴν δὲ τὴν κ. ἐπὶ τὴν προθεσμίαν ἐκπληρώσαντα. Lucian. Nigrin. 27. προθεσμίας ὀρίζουσιν ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις. 26. ὀλιγοχρόνιοι διαπτόται νομιζόμενα, κἀπειδὴν ἡ προθεσμία παρέλθῃ, τὴν καὶ αὐτὰ παραλαβὼν ἄλλος ἀπολαύει τῆς ὀνομασίας. Ver. Hist. I. 36. αἰτία δὲ τῆς πολέμου ἔμελλεν εἶσθαι τῆς φονῆς ἢ ἐκ ἀπόδοσις, ἢ δὲ τῆς προθεσμίας ἐνεσώσης. & II. 10. ἔταξε δὲ τὴν προθεσμίαν τῆς ἐπιδημίας μὴ πλεῖον μηνῶν ζ. Dionysius Hal. A. V. 13. χρόνον ὀρίσαντες ἡμερῶν κ. εἰ δὲ μὴ κατέλθοιεν ἐν ταύτῃ τῇ προθεσμίᾳ. Plotinus Enn. IV. 3. 13. περὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων διοικήσεις; ἐν προθεσμίαις τακταῖς γιγνόμεναι — ἢ πρὸς γάμον φυσικὰς προθεσμίας. Chrysostomus H. XLIII. in I. Cor. οὐδὲ εὐθέως κλέψει εἰς μισὸν ἀγαγεῖν, ἀλλὰ πολλὴν δίδωσι τὴν προθεσμίαν. Galenus de Usu Part. V. οὐκ ἐν ἀνάμειναι τὸ ζῶον τηλικαῦτα τὴν κατὰ φύσιν ἐπὶ προθεσμίαν τῆς οὐρήσεως. de Symptom. Morb. V. προθεσμία γὰρ αὕτη τῇ κλίσει

τε καὶ ἀνοίγειν οὐκ ὀρισμένη χρόνος περιόδος ἐστίν, ἀλλ' ὁ τῆς κρίσεως καιρὸς. Jos. A. III. 11. 5. τὰς δὲ γυναῖκας, ἐπειδὴν τέκωσιν, εἰς τὸ ἱερὸν εἰσέναι κεκάλυκε — μέχρι μ. ἡμερῶν, ἂν ἄρῃεν τὸ τεχνεῖν ἢ — εἰσίσσαι μὲντοι μετὰ τὴν προεπιμένον προθεσμίαν, ἱσυχίας ἐπιτελέσω. XV. 10. 5. περὶ τῷ χρόνῳ, ὅσον ἄρξει, ἐπυθόνατο — καὶ εἰσοσε καὶ λ. εἰπὼν, ὅρον ἐκ ἐπέθηκε τῷ τέλει τῆς προθεσμίας. II. 6. συνεκπεπταίκεν γὰρ τῇ προθεσμίᾳ τῇ περὶ τὸν ναὸν ἔργον, καὶ τὴν ἡμέραν τῇ βασιλείᾳ τῆς ἀρχῆς — εἰς ταῦτόν ἐλθεῖν. XVI. 5. I. περὶ δὲ τὸν χρόνον τῶν συντελειῶν ἔλαβεν ἡ καὶ σάρα Σειβασή — δεκάτῃ μὲν εἴτε πρὸς τέλος ἐλθούσης αὐτῇ τῆς ὅλης κατασκευῆς, ἐκπεσούσης δὲ τῆς προθεσμίας εἰς κη. ἔτος τῆς ἀρχῆς. 9. I. καὶ χρέας — παρηκνέσης αὐτῇ τῆς προθεσμίας ἀπολαβεῖν ἤξει. 2. Διελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας. 10. 8. ἐξῆναι τῆς προθεσμίας παρελθούσης ὥστε λαμβάνειν ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας. 8. κατὰ τὴν αὐτὴν τῇ δυνάμει προθεσμίαν. B. II. 21. 8. τῇ μὲν μὴ κατατηκνέσας ἐφ' ἣν συντέτακτο προθεσμίαν. Hefychius. προθεσμία, καιρὸς, ὅρισις, διορία, ὅρισμα. scil. ἡμέρα.

3. στοιχεῖα] Inf. comm. 9. Galenus a. Lycum. δὲλος ἐστὶν μηδὲ τὰ στοιχεῖα τῆς ἱπποκράτους τέχνης ἐπιστάμενος· ὅτῳ δ' ἐκ ἐστὶ τῶν στοιχείων ἐπιστήμη, σχολή γ' ἂν ἔτος οὐ τὰς συλλαβὰς εἰδείη τῆς τέχνης ἐκείνης, ἢ τῶν ἀπ' αὐτῆς. mox vocat τὰ πρῶτα τῆς τέχνης. Horatius I. Ser. I. 25. Pueris olim dant crustula blandi Doctores, elementa velint ut discere prima. I. Epist. XX. 17. ut pueros elementa docentem. I. 27. Restat, ut his ego me ipse regam solerque elementis. Cic. de Orator. I. 3. Haec quae isti forsitan puerorum elementa videantur. Acad. IV. 28. elementa loquendi. Juvenalis XIV. 123. Sunt quaedam vitiorum elementa. Ovidius F. III. 179. Parva fuit, si prima velis elementa referre, Roma. Quintilian. I. 1. Prima literarum elementa. Col. II. 8. 20.

4. Avoda Sara f. 9. 1. Traditio domus Eliae, VI. M. annis stat mundus, II. M. inane, II. M. Lex, II.

10 ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; Ἡμέρας ὠχρατῆρεϊσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἑαυτούς.
 11 Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκὴ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνασθε ὡς ἐγὼ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς
 12 ὑμεῖς· ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν, οὐδὲν με ἠδικήσατε. Οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀδένειαν ἡ σαρκὶς
 13 καὶ εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον· Καὶ τὸ πειρασμὸν μου ἐν τῇ σαρκί μου ἐκ ἐξου-
 14 θεύσατε, οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
 15 Τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ ὑμῖν ὅτι, εἰ δυνατόν, τοὺς ὀφθαλμοὺς
 16 ὑμῶν ἐξορύξαντες ἀν' ἐδάκατέ μοι. Ὡστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; Ζηλοῦ-

σιν

Gent, c. Arian. III. ad Serapion. de Creatura. Nyssenus c. Eunom. II. ter. XII. Basilus c. Eunom. II. 19. & IV. 1. Cyrillus de Ador. p. 204. Act. Eph. IV. & V. Acta Chalced. P. III. 9. & 14. Synodus Sirmiens. ap. Socrat. H. E. II. 30. Marcianus Imperator monachis Aeliae & Pulcheriae. probante S. Clarkio. vid. Jerem. V. 7. Esth. IV. 17. Act. XIX. 26.

φύσει] — Hilarius. Ambrosius de Incarn. VIII. Ita enim, inquit, & in Graecis codicibus invenimus, quorum potior autoritas est.

γνώτες] + ἡ G. 9. ὡν] ὑπὸ D. a prima manu. FG.

ὑπὸ] διὰ F. + τὴ 46. 35. δὲ prius] + μᾶλλον 37.

ἐπιστρέφετε] ἐπιστρέφεται G. ἐπιστρέφεται D. a prima manu. ἀνωθεν] — 1.

10. κεκοπίακα] ἐκοπίακα G. 11. κεκοπίακα] ἐκοπίακα G. 12. ἐγὼ] καὶ γὰρ 43. 46. Hilarius, Augustinus.

13. δὲ] — D a prima manu. FG. Hilarius, Augustinus. 14. ἐγὼ] καὶ γὰρ 31. 46.

15. δὲ] — D a prima manu. FG. Hilarius, Augustinus. 16. ὅτι] ἐπεὶ 1. καὶ γὰρ] ἐγὼ 31. 46.

17. δὲ] — FG. 18. σαρκὸς] + καὶ Verſio Syr. 19. Verſio Syr. utraque.

14. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

15. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

16. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

17. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

18. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

19. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

20. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

21. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

22. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

23. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

24. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

25. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

26. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

27. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

28. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

29. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

30. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

31. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

32. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

33. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

34. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

35. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

36. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

37. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

38. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

39. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

40. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

41. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

42. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

43. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

44. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

45. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

46. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

47. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

48. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

49. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

50. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

51. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

52. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

53. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

54. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

55. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

56. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

57. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

58. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

59. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

60. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

61. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

62. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

63. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

64. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

65. καὶ] — 5. 10. 23. 31. 44. Verſio Syr. Theophylactus. Basilus Eth. 71.

σιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ~ ἡμᾶς: Θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. Κα- 17
λὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. 18
Τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρῃς οὐ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. Ἦθελον δὲ παρεῖναι 19
πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου· ὅτι ὀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ 20
νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν 21
εἶνα

~ ὑμᾶς

17. ἀλλὰ] ἀλλ' D a prima manu.

ἐκκλεῖσαι] ἐγκλεῖσαι Codices teste Erasmo. Versio Syr.

ἐκλῦσαι 52.

ἡμᾶς] ὑμᾶς ACDEFG. 1. 4. 7. 14. 20. 26. 27. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephani, Plantin, Wechelii. Bezae 2. & 3. Genev. E. Schmidii, Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Corp. Aethiop. Arab. Euseb. in Ptol. XXXVII. Chrysostomus, Hieronymus, Theodoretus in Psal. LXVII. & in l. Damascenus, Oecumenius, Theophylactus. Scholion Cod. 7. ἀπαλλαγῆναι τὴν ἀληθῆς γνώσεως θέλουσιν — ἀπαίχασιν μὲν ὑμᾶς τὴν ἀληθῆς γνώσεως, φησὶν ὅτι πρὸς τὸν νόμον. & 27. ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, καὶ ἀπαγαγεῖν τὴν ἀληθῆς γνώσεως. Beza tamen contra omnes codices ex ingenio edidit ἡμᾶς. Annot. Ed. 1. 2. 3. 4. Cum inquit, in omnibus Codicibus [Latinis, addit ed. 5.] scriptum sit ὑμᾶς vos, poscit tamen sententia, ut legamus ἡμᾶς nos. Neque enim amicam a rivali, sed rivalem ab amica dicitur proci excludere, quomodo isti Paulum a Galatis conabantur excludere. — Sumta est metaphora a procis Zelotypis. Ubi tamen, quod Beza dicit, Paulum se procum aut sponsum Ecclesiae vocare, non probat, nec usquam in scriptis Pauli reperitur.

ζηλοῦτε] ζηλοῦσθε Editio Complut. Plantin.

+ ζηλοῦτε δὲ τὰ κρείττω χαρίσματα DEFG. Hilarius. ex 1. Cor.

XII. 31.

18. δὲ] — D, a prima manu. FG. γὰρ 17.

τὸ ζηλοῦσθαι] ζηλοῦσθε 17. 23. 39. Versio Vulg. Aethiop. Hieronymus, Pelagius, Damascenus.

ἐν καλῷ πάντοτε] πάντοτε ἐν τῷ ἀγαθῷ FG.

μὴ] οὐ DEFG.

πρὸς ὑμᾶς] πρὸς ὑμᾶς, Editio Bengelii.

19. τεκνία] τέκνα G.

ἄχρῃς] μέχρις 37.

5. 67. Di me, pater, omnes oderint, ni magis te quam oculos nunc amo meos. Catullus III. Passer mortuus est meae puellae, passer deliciae meae puellae, Quem plus illa oculis suis amabat. XIV. Ni te plus oculis meis amarem, Jucundissime Calve. CIII. Credis, me potuisse meae maledicere vitae, Ambobus mihi quae carior est oculis? Moschus Idyll. II. 9. Τὸν μὲν ἐν ἡμῶν τέσσερον ἴσον φάεσσιν ἐμοῖσιν. Horatius 2. S. V. 35. Eripiet quisvis oculos citius mihi, quam te Contemptum casta nuce pauperet. Callimachus H. in Dian. 211. Καὶ δὲ σε φασὶν Κάλην Ἀντίκλειαν ἴσον φάεσσι φιλεῖσαι. Apulejus in Apol. Hoc mihi vos itis, quod duo sunt oculi. Catullus, Quinti, si tibi vis oculos debere Catullum, aut aliud si quid carius est oculis.

16. Ter. Andr. I. 41. Sapienter vitam instituit: namque hoc tempore obsequium amicos, veritas odium parit. Sophocles Ajac. 1345. ἔχουσιν ἔν εἰπόντι τὴν ἀληθῆ φιλίαν σοὶ μῶθεν ἥσσαν οὐ πάρος ξυνημεῖν; εἰπὶ ἡ γὰρ εἴην ἐκ αὐτοῦ φρονῶν. Schol. δαμόνοιος ἡ ἐπιτήρησις· ἡ πίστις γὰρ, ὅτι πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἀληθὲς ἀγωνοκῶντες καὶ ἀντιλέγοντες. Herodotus VII. 101. ὦ βασιλεῦ, κότρε ἀληθῆν χρῆσθαι πρὸς σὲ ἢ ὁδοῦν; ὁ δὲ μὲν ἀληθῆν χρῆσθαι ἐκέλευε, φῶς εἶδεν οἱ ἀνδράσιν ἔσσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. 104. ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆς ἡπιστάμην, ὅτι ἀληθῆν χρηάμενος οὐ φίλος τοι εἶμι. Lucianus Abdicat. 7. ἀργίζονται ἅπαντες τοῖς μετὰ παρρησίας τὴν ἀληθῆ λέγουσι. Galenus de Curatione. διὰ τὸ γινώσκουν, ἅπανσι, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀνθρώποις ἔδος εἶναι μισεῖν τὴν τὴν ἀληθῆ λέγοντας.

17. Plut. Alcib. p. 197. B. ἀποκλειόμενος ὑπὸ τῶν πρὸς χάριν ἐξομιλῶντων, εἰσακῆσαι τῷ νεοτῆντος καὶ παιδίουτος.

19. μορφωθῇ] Aelianus A. N. II. 19. τεκνὶν βρέφος ἐκ οἶδον ἄρκτος, ἐδ' ὁμολογήσει τις, ἐξ ὠδίνων οἶδων τὸ ἐκγεγεννη, ζωόγονον εἶναι αὐτὸν — ἡ δὲ θέλει καὶ λεαίνει τῇ γλώσσῃ, καὶ ἐκτυποῖ εἰς ἄρκρον, καὶ μέντοι καὶ κατὰ μικρὸν ἐκμορφοῖ. Plut. de animae generat. p. 1013. C. καὶ τῆς μὲν ὕλης τὸ μετοχῇ καὶ ἐκασίᾳ τῷ νοητῷ μορφοῦναι εὐδὲς ἀπτόν καὶ ὁρατὸν ἐστίν.

20. ἀλλάξαι τὴν φωνήν] Cum primum ad Galatas venisset, lenitate usus fuerat comm. 13. jam vero necessitas exagebat, ut feverius cum illis ageret 1. Cor.

IV. 21. 2. Cor. X. 1. 10. Horatius A. P. 93. — III. Interdum tamen & vocem Comoedia tollit, iratusque Chremes tumido delitigat ore. Et tragicus plerumque dolet sermone pedestri — Format enim natura prius nos intus ad omnem Fortunarum habitum — Post effert animi mores interprete lingua. Apulejus Metam. proem. Jam haec quidem ipsa vocis immutatio desultoriae scientiae stilo, quem accessimus, responderet. Artemidorus II. 20. κόραξ δὲ μοιχρῶ καὶ κλέπτῃ προσκίκαζεν· ἄν, καὶ διὰ τὸ χρώμα, καὶ διὰ τὸ πολλάκις ἀλλάσσειν τὴν φωνήν. IV. 59. τὰς πολλὰς χρώματα φωναῖς — ὡς κόραξ καὶ κορώνη καὶ τὰ ὅμοια. Dio Chrys. LIX. p. 575. C. τῆς Ἀθηνᾶς μοι παρακλειευσμένης καθ' ὑπὸν, ὥσπερ εἰσθῆ, διαρρέντα ἐπὶ τοῖς ἀνδράσι, αὐτὴ γὰρ ἀλλάζειν μοι τὸ εἶδος καὶ τὴν φωνήν, ὥστε λαθεῖν αὐτῇ ζυγογυρόμενον.

21. λέγετέ μοι] Propertius IV. 3. Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos? III. 4. Dic mihi, de nostra, quae sentis vera, puella. Virgil. Ecl. III. 1. Dic mihi, Damaoeta, cujum pecus, an Meliboei? Donatus in Ter. Andr. IV. 1. Semper τὸ dic mihi, injuriousum est. Hecyr. III. 221. Quid fuit tumulti, dic mihi? Verbum instantis audire. vid. in Jo. XX. 15.

Dicite mihi vos, qui sub lege esse vultis, cur legem non auditis, quae ad Christum ducit, eumque praenunciat? Jo. VI. 60. VIII. 43. 47. Act. XIII. 27.

24. ἀλληγορέματα] Cic. Orator. 27. Jam cum fluxerunt plures continuac translationes, alia plane fit oratio. Itaque genus hoc Graeci vocant ἀλληγορίαν, nomine recte, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Hieronymus Praef. in Abd. in adolescentia provocatus ardore & studio scripturarum, allegorice interpretatus sum Abdiam prophetam, cujus historiam nesciebam. Arnobius V. Exquirimus primum, allegorico genere vel scripta haec esse, vel eodem modo intelligi oportere, unde est vobis cognitum? Vos scilicet tum in eorum pectoribus latitabatis — unde vobis liquet, cum allegorias istas vel explanatis, vel panditis, eadem vos interpretari, eademque sentire, quae sub tacitis cogitationibus ipsis ab historicis sensa sunt, nec per

VO-

22 ἕνα ἐκ τῶν παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῶν ἐλευθέρων. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῶν παιδίσκης, καὶ σάρκα
 23 γεγέννηται· ὁ δὲ ἐκ τῶν ἐλευθέρων, καὶ ἐπαγγελίας. Ἀτινὰ ὅτιν' ἀλληγοροῦμεθα αὐταὶ
 24 γὰρ εἰσιν — αἱ δύο καὶ ἑκατὶς μίαν μὲν ἀπὸ ὁρίων Σινᾶ, εἰς δουλείαν γενώσα, ἥτις ὅτιν'
 25 Ἀγαρ. Τὸ γὰρ Ἀγαρ, Σινᾶ ὁρίων ὅτιν' ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ,
 26 δουλεύει δὲ καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ, ἐλευθέρων ὅτιν', ἥτις ὅτιν' μή-

τηρ

20. δ.] — 43. Chrysostomus. γὰρ Versio Syr. μ.] — 31.
 ἀπορῶμαι] ἀπορῶ 43. 21. θέλοντες] μέλλοντες 3.
 ἀκούετε] ἀναγινώσκετε DEFG 10. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, Hieronymus Q. 8. ad
 Algalium. 23. ἀλλ'] καὶ Editio Complut. Plantin. Genev.
 δια τῶν ἐπαγγελίας] δι' ἐπαγγελίας AC. Editio Colinaei. Cyrillus Glaph. p. 75. in Zach. p. 782. Damascenus.
 κατ' ἐπαγγελίαν 3. 35. Chrysostomus. 24. αὐταὶ] αὐτὰ FG. ad Versionem Latinam.
 αἱ] — ACDEF G. 1. 2. 3. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 30. 31. 35. 37. 38. 39. 43. 44. 45.
 46. 52. 55. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardt. Origenes c. Celf. p. 193. Cyrillus Glaph. p. 433. Theodoretus
 in I. & in Jos. Q. 1. Damascenus, Oecumenius. 25. τὸ γὰρ Ἀγαρ Σινᾶ ὁρίων εἰσιν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ] — R. Bentleyus.
 γὰρ] δι' ADE at in Vers. Latina: enim, 37. Versio Copt.
 Ἀγαρ] — CFG. Bezae Ed. 1. 2. Versio Vulg. Origenes in Cant. I. 6. Cyrillus Glaph. p. 75. Epiphanius H. 66.
 Damascenus. Hilarius. probante T. Beza in annot. Ed. 1. 2.
 συστοιχεῖ] ἢ συστοιχῶσα D. a prima manu. FG. δι' prius] — D a prima manu. FG 28. 45. 47.
 τῇ prius] — 45. Damascenus. τῇ posterius] τὴν 21.
 δι' posterius] γὰρ ACD a prima manu. FG. 6. 10. 23. 31. 39. 47. Editio Colinaei. Versio Copt. Syria poste-
 rior, & edita in margine. Origenes in Matth. XXI. 5. Cyrillus Glaph. p. 433. Augustinus. probante J. A. Ben-
 gelio. S. Cajetane. 26. ὡν] ἀπὸ Z. Pierce, R. Bentleyus.

voces proprias significationibus, sed aliis explicata? — potest alius aliud & argutius fingere, & veri cum similitudine suspicari; potest aliud tertius; potest aliud quartus, atque, ut se tulerint ingeniorum opinantium qualitates, ita singulae res possunt infinitis interpretationibus explicari. Cum enim a rebus occultis omnis ista, quae dicitur, allegoria sumatur, nec habeat finem certum, in quo rei, quae dicitur, sit fixa atque immota sententia, unicuique liberum est in id, quod velit, attrahere lectionem, & affirmare id positum, in quod eum sua suspicio & conjectura opinabilis duxerit. Artemidorus IV.

2. τῶν δὲ ὄντων πάντων ἕως μὲν θεωρηματικῆς, ἕως δὲ καὶ ἀλληγορικῆς καλέμεν. καὶ θεωρηματικῆς μὴ τὸς ἔως ἀποβαίνοντας, ὡς θεωρῶντας· ἀλληγορικῆς δὲ τὸς τὰ σημαίνοντα δι' ἀνιγνόμεναι ἐπιδεικνύοντας. Aristides T. 2. p. 15. σαφῶς γὰρ ἔτασεν Πλάτων ἡδὴ διορίζεται. Schol. ἐπειδὴ οἱ διάλογοι, ὡς ἐπὶ παλαιοῖς, κατ' ἀλληγορίαν τοῦνται ἰσοφαεῖς ὄντες, διὰ τὸ ἐν ταῦτα πάντα σαφῶς αὐτὸν εἰρηκέναι. Eustathius in Od. α. p. 22. 16. σημειώσας δὲ, ἔτι εἰς θυμὸν ὁ τοῖστος κύκλος ἀλληγορεῖται — ἔτι δὲ ποσειδῶνος υἱὸν αὐτὸν ἢ ἀλληγορικῇ μεταλήψις νοεῖ. Jof. A. I. proem. 4. τὰ μὲν ἀνιγνόμενα τῷ νομοθέτῃ δεξιῶς, τὰ δὲ ἀλληγορῶντος μετὰ σμυνότητος, ὅσα δ' εἰς εὐθείας λέγεσθαι συνέφερε, ταῦτα ῥητῶς ἐμφανίζαντες. Porphyry. V. Pythag. p. 185. ἥ μὲν κοινολογούμενη κατὰ μύησιν, τὴν δὲ ἀλληγορῶντων κατὰ τῶν ἀνιγνόμενων, de antro nymph. p. 251. ἀλληγορεῖν δὲ τι δι' αὐτοῦ τὸν ποιητὴν. Philo de Opif. Mund. T. 1. p. 38, 10. εἰς δὲ ταῦτα ἢ πλάσματα μύθων, οἷς τὸ ποιητικὸν καὶ σοφιστικὸν χαίρει γένος, ἀλλὰ τρόπον τύπαν ἐπ' ἀλληγορίαν παρακαλῶνται. Alleg. II. p. 1344. 36. ἡ σκεπτικὴ ἀλληγορῆς. p. 135, 29. ἑτέρα δὲ πεισὶν ἡναικί, οἷαν συμβέβηκε Σέβερῳ εἶναι τὴν ἀρχὴν ἀρετῆς — Ἀγαρ δὲ λέγεται παροί- κησις, ὁ γὰρ μελετῶν ἐν ἀρετῇ τελεῖα κατοικεῖν, πρὶν ἐγγραφῆναι τῇ πόλει αὐτῆς, τοῖς ἐγκυκλίοις μαθήμασι παροί- κει, ἵνα διὰ τῶν πρὸς τελείαν ἀρετὴν ἀφῆτος ὁρμήσῃ. de Cherub. p. 143, 18. τὰ μὲν δὲ χρησιμὰ καὶ ἕνα τρέπον ἔσως ἀλληγορεῖται. de vita Contemplat. T. 2. p. 475, 35. ἐντυγχάνοντες γὰρ τοῖς ἱεροῖς γράμμασι φιλοσοφῶσι τὴν πάτριον φιλοσοφίαν ἀλληγορῶντες. ἐπειδὴ σύμβολα τὰ τῆς ῥήτης ἑρμηνείας περιέχουσι φύσει ἀποκεκρυμμένης ἐν ὑπονοίαις δηλημένης. εἰς δὲ αὐτοῖς καὶ συγγράμματα παλαιῶν ἀνδρῶν, οἱ τῆς ἀμύσεως ἀγχιγνέται γινώσκοντες πολλὰ

μνημεῖα τῆς ἀλληγορῶντος ἰδέας ἀπέλιπον. de Somn. & alibi νόμος ἀλληγορίας, κανὼν ἀλληγορικοῖ, παραγνέ- ματα ἀλληγορικὰ. Suidas. ἀλληγορία ἢ μεταφορά, ἄλλο λέγον τὸ γράμμα, καὶ ἄλλο τὸ νόημα. καὶ ἀλληγορικοὶ ὄντι οἱ ἄλλοι δι' ἄλλων ἀγορεύοντες· θεωρηματικοὶ δὲ, οἱ τῇ αὐτῶν διὰ προσεικότες. Hesychius. Ἀλληγορία ἄλλο τι παρὰ τὸ ἀκρόνυμον ὑποδεικνύουσα. Glossar. N. T. ἀλληγορῶμεθα, ἑτέρας κατὰ μετάφρασιν νοόμενα, καὶ ἢ κατὰ τὴν ἀνύγνωσιν. Versio Cod. D. E. significantia. Heraclides de Allegor. Homeri p. 412. ἄλλα μὲν ἀγορεύον τρέ- πος, ἑτέρα δὲ ὧν λέγει σημαίνον, ἐπὶ αὐτῶν ἀλληγορία κα- λῆται.

25. συστοιχεῖ] Versio Vulg. qui conjunctus est. Ver- sio Cod. DE & Hilarius: quae consonat. Augustinus. Confinis. Polybius X. 21. ἐφ' ὅσον συζυγῆντας καὶ συστοιχῆντας διαμένει. συζυγῆντες milites sunt qui stant in eodem ordine, vel in eadem latitudinis ferie: συ- στοιχῆντες vero qui stant in secundo, tertio, &c. ordi- ne, in eadem longitudinis ferie, a fronte ad ter- gum porrecti. p. 1402. καὶ τὰ λοιπὰ δ' ἦν τέτοις ὁ- μοι καὶ σύστοιχα.

Agar, unde Hagareni Arabes, repraesentat Sinai montem Arabiae, in quo lex data est; quam Ju- daei & Judaizantes etiamnum servandam esse contendunt.

26. Targum Cant. VIII. 5. Zion, quae est mater Israël. Rom. IV. 16.

Targum in Psal. CXXII. 2. Jerusalem, quae aedificata est in coelis, ut civitas conjuncta ei quae in Terra est. Midras Tillim CXXII. Hierusalem fur- sum. Dixit R. Josua f. Levi: civitas, quae facit omnes Judaeos socios. Taanith. f. 5. 1. dixit R. Johan- nes, dixisse Deum: non intrabo in Hierusalem super- nam, donec veniam in Hierusalem inferiorem. Dixerunt ei: quomodo est Jerusalem superior? respon- dit eis S. D. Psal. CXXII. Chagiga f. 12. 2. coelum צִיּוֹן in quo Hierosolyma templum & altare aedifi- cata sunt, & Michaël princeps magnus stat, & sacrificium offert. Bereschith R. LXX. 6. Dixit R. Simeon f. Jochae: Domus sanctuarii superior non est altior domo sanctuarii inferiore nisi XVIII. M. Unde probas? Et haec est porta coeli צִיּוֹן numerus XVIII. Bava Bathra f. 75. 2. Rabba di- xit, R. Jochananem dixisse: Deum S. B. tempore

την πάντων ἡμῶν. Γέγραπ' ὅ γάρ· Εὐφράνθητι σῆμα ἡ οὐ τίκτουσα· ῥῆξον καὶ βόησον ἡ 27
οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τ' ἐρήμου μάλλον ἢ τ' ἐχούσης τ' ἄνδρα. Ἡμεῖς 28
δὲ, ἀδελφοί, χτ' Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. Ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ χτ' σάρκα 29
γεννηθεῖς, ἐδίωκε τ' χτ' πνεῦμα· οὕτω καὶ νῦν. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; Ἐκβαλε τ' 30
παιδίσκη καὶ τ' υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τ' παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τ'
ἐλευθέρας. Ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τ' ἐλευθέρας. 31

Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἡ Χρὶςτὸς ἡμᾶς ἡλευθέρωσε, τήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας 1
ἐνέ-

πάντων] — C. a prima manu. DEFG. 5. 6. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior in margine. *Æthiop. Copt.* Origenes in Cant. I. 6. in Jerem. H. 5. c. Celf. p. 193. Philoc. I. *Ensebius* D. VI. 24. P. XI. 36. de Martyr. Pal. II. *Theodoretus* in Psal. LXVII. LXXXVI. in Cant. I. 6. II. 7. III. 4. VI. 3. Esaj. XXXII. Jerem. IV. 3. *Cyrillus* Catech. p. 222. *Hilarius* in Psal. CXXV. 2. *Hieronymus* in Esaj. XLIX. 14. in Ezech. XVI. 55. *Pelagius* probante *J. Millio* prol. 682. *J. A. Bengelio*.

ἡμῶν] ὁμῶν Editio *Erasmi* I. *Typothetarum vitio*. Ald. 27. οὐ] μὴ DEF.
ἐδίωκε] ἐδίωξ; FG. 6. Versio *Latina* Codicum D & E. Versio *Æthiop.* *Irenaeus*, Origenes teste *Hieronymo*, *Hilarius*.
Ἰσαὰκ] Ἰσαὰκ D.
29. ὥσπερ] ὡς 37.
παιδίσκη] + ταύτην A.
κληρονομήσῃ] κληρονομήσει DE 30. Editio *Complut.* *Plantin.*
τ' ἐλευθέρας] μὴ Ἰσαὰκ D a prima manu. EFG. *Hilarius*.
ab ἐλευθέρας ad ἐλευθέρας comm. 31.] — 3.
31. ἄρα] διὸ D a prima manu. E. + ἐν FG. + δὲ 45. ἡμεῖς δὲ AC. 23. Versio *Copt.* *Cy-*
rillus *Glaph.* p. 75. *Damasceus*. *Hieronymus* in Esaj. LIV. 1. *Augustinus* in l. 8. de C. D. XV. 2.
τ'] — FG.

1. τῇ] ἡ FG. Versio *Vulg.* *Syra* posterior, *Æthiop.*
ἐν] — ACD a prima manu. EFG. 2. 5. 6. 10. 31. 37. 43. 47. 52. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Copt.* *Tertullianus* c. Marc. V. 4. *Augustinus* Ep. 200. *Hilarius*. Origenes Gen. H. 7. in Ex. H. 3. in Jud. H. 9. in Cant. I. 6. *Cyrillus* *Glaph.* p. 75. *Basilius* de Bapt. I. Moral. 14. MS. *Asterius* in Psal. V. H. 5. *Damasceus* in l. 8. in

futuro exaltaturum Hierosolymam supernam tres par-
tis i. e. XII. miliaria S. D. Zach. XIV. 10. Quid si-
gnificat ירושלים in loco suo? Sicut infra. *Schir R.*
VII. 5. Jerusalem tempore futuro dilatabitur, &
adicietur in altum, ut pertingat usque ad thronum
gloriae, donec dicant: locus mihi angustus est.
Midras Hannaalim. f. 22. 3. Melchidec rex Salem.
Intelligitur Hierosolyma superna. *Heb.* XII. 22.
Apoc. XXI. 2. *Plato* de Rep. IX. extr. ἐν ᾗ νῦν
διήλθομεν οἰκίζοντες πόλιν τῇ ἐν λόγοις κειμένη, ἐπεὶ γῆς γε
οὐδ' αὐτῇ οἴκει αὐτὴν εἶναι. Ἀλλ', ἥν δ' ἐγώ, ἐν ἑρανῶ ἴσως
παράδειγμα ἀνάκειται τῷ βελομίνῳ ὀρέῳ καὶ ὀρώντι αὐτὸν
κατοικίζεν. Διαφέρει δὲ οὐδὲν εἴτε πᾶ ἔστιν, εἴτε ἔσται· τὰς
γὰρ ταύτας ἂν πράττειν, ἄλλης δὲ οὐδεμιᾶς.

27. *Philo* de congressu *Erudit. grat. T. I. p. 519*,
II. de Sara. ταύτην Μαυρῆς τὸ παρεδεδότατον καὶ εὐ-
ραν ἀποφαίνει καὶ πολυγονιότητην, ἐν τῷ πολυανθρωπότη-
τει τῶν ἐνῶν ἐξ αὐτῆς ὁμολογεῖ γενέσθαι. *Pesachim* f. 10.
I. Quidam infidelis percontatus est *F. Uriae*: quid
tibi velit illud: Canta sterilis, quae non parit. Num-
quid enim, aiebat, quia sterilis est, ideo debet can-
nere? Respondit ipse: stulte, confule istius com-
matis verba postrema: nam plures sunt filii defola-
tae, quam conjugatae, dicit Dominus. Sed quae
non parit, canta sterilis, est Ecclesia Judaica, com-
parata mulieri sterili, quia non parit gehennae fi-
lios vestri similes. *Schir Hasschirim* in Cant. I. 5.
ῥῆξον] *Esaj.* LIV. 1. *Æneid.* II. 129. Compo-
sito rumpit vocem; & me destinat arae. *Aristophanes*
Nub. 356. οὐρανὸς ῥῆξε καὶ οὐρανοὶ φωνῇ. 957.
ῥῆξον φωνῇ, ἡ τῆς χεῖρας, καὶ τὴν σαυτῆ φύσιν εἰπεί. *De-*
mosth. *Philipp.* III. ὥς οὐ πρότερον ἐτόλμησεν οὐδεὶς
τοιοῦτε κακῶς προσόντος ῥῆξαι φωνῇ. *Ælianus* A. N. XII.
3. λέγουσιν Ἀντιόχοιοι — ἄρα καὶ ὀκτάπεν καὶ δίκερ-
κον — γενέσθαι, καὶ ῥῆξαι φωνῇ. *Plut.* *Apophth.* p.
195. A. τὸν μέγιστον ἐλέφαντα τῷ Πύρρῳ — ῥῆξαντα φω-
νῇ ἐπιφανεῖ. *Libanius* D. X. p. 374. ἰδὼν ἐπὶ τὴν

τῷ νομῶντι τάφος ἐβίαν — ὁ δὲ μοι δοκᾷ καὶ ῥῆξαι φω-
νῇ, εἴτε οἷον τε ἦν. XX. p. 534. D. παρ' ἐμοὶ τὴν πρῶ-
την ῥῆξας φωνῇ, ἡ τὴν ἥλιον εἶδες. XXXIV. p. 758.
B. οὐδ' ἐν ταῖσι βισσόμενος φόβοις ἐτόλμησα ῥῆξαι φωνῇ.
Nonnus Dionys. I. γελῶν κενουχέην ῥῆξαιτο φωνῇ. II.
112. ἡ δὲ μοι ἐσπερώσκει κατηφέα. IV. 35. δάκρυσι μυδι-
κλή πολυμεμφέα ῥῆξαιτο φωνῇ. VIII. ἀστροπαὶ προῖαι πυ-
ρώδαι ῥῆξαιτο φωνῇ. XIV. τοῖν ἐν σωματῶν πολυθαμβέα
ῥῆξαιτο φωνῇ. XXIII. ὑσατὴν ταχύποτμος ἀγνήνορα ῥῆ-
ξαιτο φωνῇ. XXIV. καὶ ποταμῷ κατιῆσα γοήμονα ῥῆξαιτο
φωνῇ. XXX. Ἄφρονι Διριάδῃ πολυθαμβέα ῥῆξαιτο φω-
νῇ. XXX. Σαρδόνιον γελῶσκει κατηφέα ῥῆξαιτο φωνῇ.
XXXIII. οἷα χόλες πνέυσαι δολόφρονα ῥῆξαιτο φωνῇ.
XXXVII. Φαῦσον ἀπιπύων φιλοπαίγμονα ῥῆξαιτο φωνῇ.
XXXIX. θεοδία ῥῆξαιτο φωνῇ. — πολυμήμφει ῥῆ-
ξαιτο φωνῇ. XL. πολυθαμβέα ῥῆξαιτο φωνῇ. & XLIII.
XLI. δολόφρονα ῥῆξαιτο φωνῇ. XLII. εἰς ἥρα ῥῆξαιτο φω-
νῇ. XLIV. βροτὴν δ' ἀλιτήμονα ῥῆξαιτο φωνῇ. *Plotinus*
Enn. V. 5. 5. ῥῆξαι φωνῇ. *Herodotus* V. 93. οἱ δὲ
λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ σφᾶς αὐ-
τῶν· ἐπεὶ δὲ Σωσικλέης ἤκασαν εἰπαντος ἐλευθερώσαι, πᾶς
τις αὐτῶν φωνῇ ῥῆξας αἰρέτο τῷ κορινθίῳ τὴν γνώμην. *Gal-*
lenus de *Judiciis* III. ἀναγκασθεὶς ἐξεφώνησεν — ἄλλ'
ἀνάγκη πᾶσα τὸν παραγενόμενον αὐτῷ ταραχθῆναι τε καὶ
ῥῆξαι φωνῇ. *Ælianus* ap. *Suidam*. καὶ ῥήγνυσι φωνῇ
ἰκέτω, ἐξ αὐτῆς ἐκβιασθεὶς ὁδύνης. *Tacitus* A. VI. 20.
Immanem animum subdola modestia tegens, non
damnatione matris, non exilio fratrum rupta voce.
Donatus in *Ter. Eunuch.* III. 5. Erumpere vo-
cem dicitur, qui exclamat. *Hesychius*. ῥῆξαι —
κράξαι, ῥῆξαι μὲ καὶ φράσαι αἰεὶ λόγον, ἀντὶ τῷ ἐκρήξαι
φωνῇ. ῥῆξαιτω, κραξάτω. ῥῆξαι — ἐκραξεν. Post silen-
tium loqui, & quasi vocem exire gestientem emi-
tere. *Agathias* εἰς Ἀριάνην κισαριστιαν. εἰ ποτὶ δὲ τρα-
γικῷ ροιζήματι ῥῆξαιτο φωνῇ, Ἀσπὴς Μελοποιῆς ῥυθμὸν
ἀπεπλάσατο. *Æn.* XI. 377. Dat gemitum, rumpitque
has imo pectore voces. *Herodotus* I. 85. ὁ δὲ παῖς
ἔτος

2 ἐνέχεαθε. Ἰδὲ, ἐγὼ Παῦλ^{ος} λέγω ὑμῖν ὅτι, ἐὰν πεποιθήσῃτε, Χριστὸς ὑμᾶς ἐδὲν ὠ-
 3 φελήσει. Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ πεποιημένοι, ὅτι ὀφειλέτης ἔσιν
 4 ὅλον τὸ νόμον ποιῆσαι. Κατηργήθητε ἀπὸ τῆς Χριστεῖς οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τὴν χάρι-
 5 τ^{ος} ἐξεπίσατε. Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα.
 6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ ἔτε πεποιτμή τι ἰσχύει, ἔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης
 7 ἐνεργουμένη. Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἀνέκοψε· τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; Ἡ πεισ-

μονή

ἐνέκοψε

Cap. II. 5. Theodoretus. Hieronymus in Esaj. LIV. 1. LVI. 2. propter lectionem Ecclesiasticam, prob. J. Millio prol. 922. J. A. Bengelio. (sed aliter in Gnom.)

ἡ] — ACD. a prima manu. FG. 2. 4. 37. 46. ex emendatione. 52. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Syra posterior & edita in margine. & Patres citati. + 13. Editio Complut.

χριστὸς ἡμᾶς] ἡμᾶς χριστὸς ADEFG 2. 37. 43. probante J. A. Bengelio.

ἡλευθερώσατε] ἐξηγόρασα Versio Syra posterior, & edita in margine.

ἐπίσατε] + ἔν Codices & Patres citati. 52. Editio Colinaei. Versio Copt. Aethiop. Basiliius Eth. 14. MS.

ζυγὸν δουλείας] δουλείας ζυγῶ DEFG Hilarius, Augustinus.

ἐνέκοψε] ἐνέκοψε DE 21. 24. 37. 46. Oecumenius.

2. ὠφελήσει] ὠφελήσει 33. 35.

3. πάλιν] — D a prima manu. FG. Chrysostomus, Hilarius, Augustinus. probante J. Millio prol. 480.

ποιῆσαι] ποιῆσας Editio Complut. vitio typothetae. Plantin. Genev.

πείθεσθαι Versio Syr. Epiphanius, Chrysostomus, Theophylactus. Marcion, Petrus Antioch. Epist. apud Cotelerium, Damascenus, in l. & pro imag. 1. 21.

4. τῇ] — CD a prima manu. FG. 31. Theophylactus.

ἐξεπίσατε] ἐξεπίσατε D. ex emendatione E 3. 14. 44. Editio Erasmi Ald. Colinaei, Bogardi, Chrysostomus.

5. ἐλπίδα] ἐλπίδα 1.

6. γὰρ] — 33. 39. ab ἔτε ad ἔτε] — FG.

7. ἀνέκοψε] ἐνέκοψε ACDEFG. 1. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 28.

29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 55. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Genev.

Versio Syra posterior. Caesarius Q. 140. Damascenus, Chrysostomus, Theophylactus, Oecumenius. Erasmus in Cap.

III. 1. probante H. Grotio. J. Millio prol. 889. C. Vitringa. ἐβάσανε 47. ἐβάσανε 52.

τῇ] — A.

τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι] — T. Beza in annot. Ed. 3. 4 5.

πείθεσθαι] + μηδὲν πείθεσθε FG. Lucifer, Hilarius, Pelagius.

ἄφανος, ὡς εἶδε ἐπιόντα τὸν Πέρσην, ὑπὸ δίκης τε καὶ κακῆς ἔρρηξε φωνήν. II. 2. ἦντινα φωνὴν ῥήξαι πρῶτην.

Libanius Ep. 393. ἐγὼ δὲ εὐθὺς μὲν ἀκούσας ἄφανος ἦν,

ὡς ἂν πλείστον. Ἐπειδὴ δὲ ἠδυνήθη ῥῆξαι φωνήν. Plut. plac.

philos p. 903. A. ἐν γὰρ ταῖς κατ' Αἰγυπτὸν πυραμῖσιν

ἔνδον φωνὴ μία ῥηγνυμένη δ. ἡ καὶ ε. ἤχως ἀπεργάζεται. Si-

lius VIII. 301. invitus vocem hanc e pectore rumpam.

28. κατὰ Ἰσαάκ] Galenus de Usu Part. XII. ἐπεὶ

ἔν ὁ ἄνθρωπος οὐ κατὰ λείοντα ἐστὶν τὴν ῥώμην ἔτε τῶν μῶν,

ἔτ' ἄλλ' τῷ σώματι. XIII. τοῖς μακροτραχηλοτέροις ζώοις

ἡ κατὰ πύθον. Arrian. Exp. Al. III. 27. 10. οὐ κα-

τὰ τὰς ἄλλας βαρβάρους πολιτεύοντες. Hist. Graec. II.

τιμώμενος ὑπὸ τῷ δήμῳ κατὰ τὸν πατέρα Ἀγνοῖα.

29. Bereschieb R. LIII. 15. R. Afaria nomine

R. Levi dixit: Dixit Ismaël Isaacō: eamus & vi-

deamus portionem nostram in agro; & tulit Ismael

arcum & sagittas, & jaculatus est Isaacum, & prae-

fe tulit, ac si luderet S. D. Prov. XXVI. 19. Gen.

XXI. 9.

1. σῆκετε] Ro. XI. 20.

ζυγὸν δουλείας] Sophocles Ajac. 956. πρὸς οἷα δουλείας

ζυγὰ χαρῶμεν; Plato Epist. 8. φεύγειν τὸ δάλειον ζυγόν,

ὡς ἂν κακόν. Florus IV. 12. 1. Necdum adfuetae fren-

is servitutis tumidae gentium inflataeque cervices,

ab imposito nuper iugo resiliabant. Cic. Phil. I. 2.

a cervicibus jugum servile dejicere. Horatius 2.

Sat. VII. 91. Eripe turpi colla iugo liber. Auctor

Declarat. antequam iret, a vestro corpore jugum

acerbissimum repulit servitutis. — omnibus gra-

ve servitutis jugum esse debet in libertate educa-

tis. Justinus VI. 9. 7. Quibus rebus effectum est,

ut — Philippus regnum Macedoniae, Graccae

& Asiae cervicibus, velut jugum servitutis impo-

neret. XI. 13. 7. Hoc praelio imperium Asiae rap-

puit, quinto post acceptum regnum anno, cujus

tanta felicitas fuit, ut post hoc nemo rebellare au-

sus sit, patienterque Persae, post imperium tot an-

norum, jugum servitutis acceperint, XV. 4. 12.

Indiam, quae post mortem Alexandri, veluti cer-

vicibus iugo servitutis excusso, praefectus ejus oc-

ciderat.

ἐνέκοψε] Herodotus II. 121. τῇ πάγῃ ἐνέκοψε

Pausanias Lacon. ἐνέκοψε ταῖς πείδαις. teneor

vincetus, illaqueor; irretior. Xiphilins. ἐν τῇ γῇ

ἐνέκοψετο ὥσπερ ἐμπεφυκώς.

2. Ego quem dicunt circumcissionem praedica-

re comm. 11. Tertullianus a. Marc. V. De servitu-

ture igitur exemptos ipsam servitutis notam eradere

perseverabat circumcissionem.

3. Act. XV. 3. Esch. VIII. 17. Versio ᾧ o. qui

non Judaeus natus est: hi enim jam circumcisi

erant octavo die.

4. Si omnino fieri non posset, ut quis gratia ex-

cideret, absurde haec dicerentur. 2. Pet. III. 17.

Plut. Agid. & Cleom. p. 796. D. τῶν πωλῶν ἐξέ-

πισαν ἡ Σπάρτη καλῶν. Gracch. p. 834. E. ἐκπεσεῖν καὶ

εἰσεσθαι τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας.

7. ἐτρέχετε καλῶς] Galenus de Usu pulsuum. ἀμει-

νον ἐδοκεῖ τρέχειν ἀναγκάζειν τὸ ζῶον, ᾧ τὰς ἀρτηρίας βρόχοις

διελάβομεν, ἐπεὶ δὲ μὲχρι μὲν πολλῶ καλῶς ἔτρεχε, μὲ-

χρι παντὸς δ' ἐκ ἡδύνατο.

ἐνέκοψε] Hesychius. ἐγκόπτει, ἀνακόπτει.

Non veritati, sed superstitioni Judaicae.

8. πεισμονή] Eustathius in Il. i. p. 637. 5. Ζη-

νόδοτος περιτάται μεταγράφειν τὸν εἶχον ἐκείνον, ἵνα φυλάξῃ

τὴν οἰκίαν πεισμονήν. in Il. a. p. 21. 46. οἱ δὲ τοῖςτοι

πάντες ἐπαινετοὶ μὲν τῆς εὐπειθείας — θρηνητοὶ δὲ τῆς

ἀθλιότητος, εἰς πᾶσι λυθῶσι πείσονται διὰ τὴν τῆς ἀρχοντος

πεισμονήν. & p. 99. 45. ἔρα δὲ πεισμονῆς ἀκαίρως βασι-

λικῆς ἀποτελεσμα. Od. χ. p. 785. 22. ὁ μαδῶν πείσμα

καὶ πεισμονήν ἐπὶ τῶν ἐνστατικῶν εἰρησθῆαι τροπικῶς ἀπὸ τῶν

κατὰ νῆας πεισμονῶν ἦσαν σχοινοῖν, ἐρεῖ παρομοίαν ἐπι-

κλέψας ἐκείθεν ὡς πάντες τῆς αὐτῆς λίνης ἢ τῆς αὐτῆς καπνί-

βειας ἐστὶ, τὰ τ' ἐστὶν, ὁμοίως πάντες πεισματικοί.

μονὴ οὐκ ἐκ τῆ καλῆντος ὑμᾶς. Μικρὰ ζύμη ἔλον τὸ Φύραμα ζυμοί. Ἐγὼ πέποιθα 8.9
εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι ἔδεν ἄλλο Φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσων ὑμᾶς βατάσει τὸ κρῖμα, 10
ὅς τις ἀν' ἡ. Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ ἀειτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα 11
κατήργη· τὸ σκάνδαλον τῆ σαυῆς. Ὁφείλον καὶ ἀποκόψον· οἱ ἀνασταθῆντες ὑμᾶς. 12
Ἵμεῖς γ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ 13
σαρκί, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπης δελεεύετε ἀλλήλους. Ὁ γ' πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ 14
πωληθεῖ, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸ πωλησίον σου ὡς εαυτόν. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ 15
κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δὲ· Πνεύματι ἀεικατεῖ- 16
τε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. Ἡ γ' σὰρξ ἐπιθυμεῖ καὶ τῆ πνεύματος 17
τὸ

8 ἐκ] — D. a prima manu. 14 32. 49. Origenes π. Αρχ. γ. ι. (Ubi tamen nec Origenes respondet ad objectionem inde formatam, nec *κρίσις* omnino vertit: ipse etiam Origenes c. Cels. VI. hoc dicto utitur ad probandum, ὅτι τὸ πείθεσθαι ἐκ ἐστὶν ἀπὸ θεῶ.) *Lucifer*. *Hieronymus*: putantes se deferre Deo, ut persuasio quoque nostra in ejus sit potestate, abstulerunt partem orationis, non, & scriptum contrarium Apostolo reddidere. *Sedulius*: Non, ut male in Latinis codicibus legitur: persuasio vestra ex Deo est.

ὑμᾶς] ἡμᾶς 35. Origenes c. Cels. VI. + ἐστὶν D. a prima manu. Versio Vulg.

9. ζυμοί] δολοί D. a prima manu. E. Versio Vulg. Marcion ap. Epiphani. *Basilius* Reg. b. 84. aliter tamen MSS. & 86. *Lucifer*. 4. *Hilarius*, *Pelagius*. *Hieronymus*: Male in nostris codicibus habetur: modicum fermentum totam massam corrumpit, & sensum potius interpret suum, quam verba Apostoli transtulit. *Sedulius*, fermentat, non ut male in Latinis codicibus, corrumpit. probante *J. Millio* prol. 298. vid. 1. Cor. V. 6.

10. ἐγὼ] + δὲ C a prima manu. FG Versio Syra posterior *Damascenus*. + γὰρ Versio Copt.

Φρονήσετε] + ἡν ἔχει ἡ ἀλήθεια χριστῶ F. ἀν] ἐάν A. 39. 11. δι] — 1.

ἀδελφοί] + καὶ 39.

ἔτι prius] — D. a prima manu. FG 38. *Hilarius*, probante *J. A. Bengelio*.

σαυῆς] χριστῶ 23. a prima manu. + τῷ χριστῶ AC. 39. 49. Versio Copt. *Aethiop*. *Hieronymus*.

12. ὀφείλον] ὀφείλον D. ex emendatione. 29. 30. 35. 36. 39. 41. 46. + δὲ Versio Syra prior & posterior, cum obelo.

ἀποκόψονται] ἀποκόψονται D. ex emendatione G. Editio Complut. ἀποκοιφονται *J. Camerarius*.

ἀνασταθῆντες] ἀποσταθῆντες 39.

ἐλευθερίᾳ] ἐλευθερίαν 46. Editio *Erasmi*.

ἐλευθερίαν] + ὑμῶν 37. Versio Syr. prior & posterior cum asterisco.

τῇ σαρκί] τὴν σαρκὸς D a prima manu. 17. + ὅτι G.

διὰ τὴν ἀγάπης] τῇ ἀγάπῃ τῷ πνεύματι DEFG 31. Versio Copt. *Basilius*, *Hilarius*, *Pelagius*, *Sedulius*, ex Rom. XV. 30. *Correktorium Bibl. Graeci* & Antiqui non habent, sed Glossa exponit.

δελεεύετε] δελεεύετε 23.

ἀλλήλους] — G.

14. νόμος] + ἐν ἡμῶν D a prima manu. EFG. *Tertullian*. c. Marc. V. 4. *Epiphanius*, probante *J. Millio* prol. 297: λόγῳ 4. 13. 35. 39. a prima manu.

ἐν ἐνὶ λόγῳ] — *Tertullianus*, *Epiphanius*, *Marcion*, probante *J. Millio* prol. 297. ἐν ὀλίγῳ Versio Syra posterior, & edita in margine.

πωληθεῖσιν] πωληθῶσιν AC 17. 21. 23. 37. 39. *Epiphanius*, *Marcion*, *Augustinus* in l. *Damascenus* l. 1. c. 18: probante *J. A. Bengelio*.

ἐν τῷ] — D. a prima manu. FG. Versio Vulg. *Marcion*, *Epiphanius*.

ἑαυτὸν] ἑαυτὸν ACDE 18. 21. 23. 26. 27. 44. Codices plurimi, teste *Millio*. *Marcion* ap. *Epiphanius*, *Theodoretus*, *Damascenus* in l. & i. probante *J. A. Bengelio*.

15. ἀλλήλους] ἀλλήλους 26.

ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε] δάκνετε καὶ κατεσθίετε ἀλλήλους DEFG. μὴ] μὴπω Editio Complut.

10. ἄλλο φρονήσετε] *Etymol.* ἄλλοφρονεῖν, ἐξ ἑσπέρων, ἢ ἀμφιδόξων, ἄλλα διανοήματος· οἱ δὲ, παρακόπτειν.

ταράσων] *Galenus* de puls. different. II. οἱ δὲ, ἐν οἷς εἰς χρῆν, παραδύνονται κακῶς αὐτὴν, [τὴν Διαλεκτικὴν] ταράσσοντες μόνον τὴν μανθάνοντας, διδάσκοντες δ' ἔδεν.

ὅτις ἀν' ἡ] *Thomas*, τὸ ὅτις ἀόριστος ἐστὶν τὸ δὲ ὅτις ποτε ἀμφιβολία λόγῳ. οἷον ὅτις ποτε ἦν ὁ παράδεισος, ἦγεν εἴτε νοητὸς εἴτε αἰσθητὸς. *Eusebius* Can. Chron. de Porphyrio. Ἑλληνικῶν δὲ φιλοσόφων, ὅσις ποτε ἦν ἐκείνος ἀνὴρ, ὁ τὴν καθ' ἡμῶν συσκευὴν προβεβλημένος.

12. ἀποκόψονται] *Deut.* XXIII. 1. *Arrianus Epictet.* II. 20. οἱ ἀποκοπτόμενοι τὰς γὰρ προθυμίας τὰς τῶν ἀνδρῶν ἀποκόψασθαι οὐ δύναται. Impudicitia videtur ipsis exprobrari & comm. 13. 19. 24. *Matth.* XIX.

12. *Marc.* IX. 43. 45. *Ovidius* F. IV. 362. Cur igitur Gallos, qui se excidere, vocamus? *Hesychius* Γάλλος, ὁ ἀποκοπὸς, ἥτοι ὁ ἐνέχρος. *Lucianus* Cronof.

12. Schol. ἐνέχρος, ἀπόκοπος. *Eunuch.* 8. τῷτον δὲ ἐξ ἀρχῆς ἦδη ἀποκοιφῶν. *Philo* de Legg. Spec. p. 306, 38. τὰ γεννητικὰ προσάποκοψαν. de Vict. off. p. 261, 21. θλαδίκας καὶ ἀποκοιφμένους τὰ γεννητικὰ.

οἱ ἀνασταθῆντες] vid. in *Aët.* XVII. 6.

13. *Aristides* de Concord. Rhod. p. 572. λυσιτελῆστερον μὲν εἶναι δελεῦν, ἢ κακῶν ἐφόδον τὴν ἐλευθερίαν ἔχειν. *Tacitus* A. IV. 27. ad libertatem vocabat a-

grestita per longinquos saltus & ferocia servitia. *Li-vius* XXXIV. 49. libertate modice utantur, temperatam eam salubrem & singulis & civitatibus esse: nimiam, & aliis gravem, & ipsis, qui habeant, effrenatam & praecipitem esse. XLV. 18. Commune concilium gentis [nullum] effert, ne improbum vulgus a Senatu aliquando libertatem, salubri moderatione datam, ad licentiam pestilentem traheret. *Isocrates* in Areop. ὥσθ' ἡγεῖσθαι τὴν μὲν ἀπολασίαν δημοκρατίαν, τὴν δὲ παρανομίαν ἐλευθερίαν. *Horatius* A. p. 282. in vitium libertas excidit ac vim, lege regi dignam.

Arrianus Epictet. III. 24. ἀπὸ ράμης τις ἦκει, μόνον μὴ τι κακόν.

14. ἐν ἐνὶ λόγῳ] *Plato* de Legg. VII. p. 894. F. τί δῆποτ' ἀν' ἑνὶ περὶ πάντων τύτῶν ἐνὶ λόγῳ φράζων εἰποιμ' ἀν' ἑαυτὸν; *Phaedro* p. 1218. F. λέγα ἑνὶ ἐνὶ λόγῳ — καὶ τί δὲ μακρὸς λόγος; *Ro.* XIV. 9.

15. *Plut.* a. Colot. p. 1124. E. ἀλλήλους κατεσθίειν, καὶ θηρίων βίον ζῆν. *Porphyrius* de Abst. II. 8. βαστάσαν δὲ — τίς ἐκ ἀνέκων, ἔτι κατὰ μωρίας προσπίπτοντες τε καὶ δάκνοντες ἀλλήλους — ἐκ ἐπαύσαντο, πρὶν τὸ γένος ἐξαναλωθῆναι τῶν πρώτων παρ' αὐτοῖς τῆς τοιαύτης ἀναμνήσεως θυσιᾶς; *Arrianus Epictet.* II. 22. οὐ γὰρ ἀνθρώπων δόγμα ἐστὶ, τὸ ποιῶν δάκνειν ἀλλήλους, καὶ λοι-

τὸ δὲ πνεῦμα καὶ τὴν σαρκός. ταῦτα δὲ ἀντίκειναι ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂν θέλητε,
 18 ταῦτα ποιεῖτε. Εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, ἐκ ἑστὲ ὑπὸ νόμον. Φανερά δὲ ἔστι τὰ ἔργα
 19 τὴν σαρκός· ἢ τινὰ ἔστι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρεία,
 20 Φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζήλοι, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, Φθόνοι,
 21 Φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι
 22 οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλεῖαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύ-
 23 ματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εὐφροσύνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις,
 24 πραύτης, ἐγκράτεια. Κατὰ τὴν τακτικὴν ἐκ ἑστὶ νόμος. Οἱ δὲ τῷ Χριστῷ, τὴν σάρκα
 25 ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ

501-

ὑπὸ ἀπὸ 38.

16. δὲ] — Versio *Syr* posterior.

17. δὲ] γὰρ D a prima manu. EFG. Versio *Vulg.* *Copt.* Hieronymus, Hilarius, Pelagius.

ἀντίκειται] ἀντίκεινται 2. 4. 33. 35. 38. 46. 52. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.*

ἀντίκειται ἀλλήλοις] ἀλλήλοις ἀντίκειται ACDEFG 37. Versio *Vulg.* *Damasceus* de *Virt.* & *Vitiis.*

ἢ] δ D a prima manu. FG. ἴσα 31.

ταῦτα ποιεῖτε] ποιῆτε ταῦτα 37.

ὑπὸ νόμον] ἀπὸ νόμου Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.*

19. μοιχεία] — AC 17. 47. Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Aethiop.* *Clemens* Strom. IV. p. 591. *Marcion* ap. *Epiphanius* *Ephrem* p. 159. *Damasceus* in VI. 11. *Hilarius*, *Augustinus*. *Tertullianus* de pudic. 17. probante *J. Millio* prol. 798. 801. *J. A. Bengelio*. μοιχείαι FG.

πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια] πορνείαι, ἀκαθαρσίαι, ἀσέλγεια FG.

20. εἰδωλολατρεία] εἰδωλολατρεῖαι FG. *Marcion* ap. *Epiph.* femel.

Φαρμακεία] Φαρμακείαι FG 13. 52. Versio *Vulg.* *Clemens*, *Theophylactus*. *Marcion* ap. *Epiph.* femel.

ἔχθραι] — 46. ἔχθρα 1. 44.

ζήλοι] ζήλος D. a prima manu. E. sed in *Verf. Latina*: aemulationes. ζήλος G.

ἐριθείαι] ἐριθείαι 44.

21. Φόνοι] — 17. 35. *Marcion*, *Clemens* *Al.* *Irenaeus*, *Cyprianus*, *Ambrosius*, *Augustinus*, *Hieronymus* prob. *J. Millio* prol. 298.

καὶ posterius] — FG Versio *Vulg.* *Tertullianus*. *Lucifer*, *Chrysostomus*. probante *J. Millio* prol. 480.

προεῖπον] προεῖρκα D a prima manu. EFG.

ἐγκράτεια] — ἀγνεία D a prima manu. EFG. Versio *Vulg.* *Irenaeus* V. 11. *Cyprianus* ad *Quirin.* III. 64. *Hilarius*, *Pelagius*. *Basilides* *Eth.* 69. *Palladius* p. aefat. H. *Launac*. *Hilarius*: non amplius quam decem res posuit, quas fructus spiritus significavit.

24. οἱ δὲ τῷ Χριστῷ, τὴν σάρκα] οἱ δὲ, τῷ Χριστῷ τὴν σάρκα *Origenes* teste *Hieronymo*. οἱ δὲ τὴν σάρκα τῷ Χριστῷ 37. *Χριστῷ*] — Ἰησοῦ AC. 17. Versio *Copt.* *Aethiop.* *Cyrillus* in Jo. p. 890. 1008. 1059. de *Adorat.* p. 75. *Glaph.*

3. 289. in *Esfaj.* p. 867. 911. in *Ofc.* 30. in *Mich.* p. 424. in *Zach.* p. 745. *Augustinus* in I. *Antonius* 66. *Damasceus*. *Zonaras* in *Epist.* *Athanasii* ad *Ammun.* *Basil.* de *Baptism.* 1. bis. *Dorotheus* 22. *Procopius* in *Esfaj.* LXI. 9.

+ ἔστις ἱ. e. ὅστις FG. σάρκα] + αὐτοῦ FG Versio *Vulg.*

25. αἱ] + δὲ 37. εἰ ζῶμεν] ζῶμεν οὖν Versio *Syr* utraque.

ζῶμεν πνεύματι] πνεύματι ζῶμεν DEFG. Versio *Vulg.* πνεύματι ε] ε πνεύματι Versio *Syr* utraque.

καὶ] — FG *Hilarius*.

δορεῖσθαι. *Ter.* *Eunuch.* III. 1. 20. Invidere omnes mihi, morderre clanculum: ego non flocci pendere. Illi invidere misere, verum unus tamen impenſe. *Lucianus* *Revivisc.* 36. ἐπειδὴ τις ἀσπὴν εἰς μύσους αὐτὸς [τὸς κύνας] ἐμίσσεται, ἀναπληρῶντας δάκνυσιν ἀλλήλους.

16. Non perficietis Ro. XIII. 14. 1. *Pet.* II. 11.

1. *Jo.* II. 16. *Eph.* II. 3. *Achilles Tat.* II. p. 93. τὴν ἐπιθυμίαν τιλάσαι.

17. *Sextus* *Empir.* *Hypoth.* II. 14. ἀντίκειται δὲ ταῦτα ἀλλήλοις ἐστὶν ἀποδείξεις, ἐκ ἐστὶν ἀποδείξεις. *Nedatim* II.

Fomes boni pugnat cum *fomite mali*. *Midrasch Tillim* XXXIV. f. 26. 4. *Prov.* XXV.

22. Dixit R. Samuel f. *Nachmani*: Si esurierit hostis tuus, ciba eum pane. Loquitur de figmento pravo. Nam si hominum quidam comitem itineris habeat proximum suum per horam, confectum ipsi fit amicus: figmentum autem pravum conſocietur homini, creſcitque cum ipſo per omnem vitam ipsius S. D. Gen. VI. 5. nihilominus tamen, si inveniat occasiones proſternendi ipsum, facit hoc, ut ut sit XX. aut XL. aut LXX. aut denique LXXX. annos natus. Estne ergo tibi intenſior hostis illo? *Succa* f. 52. 1. Septem nomina habet figmentum malum — Salomo ipsum vocat inimicum. *Prov.* XXV. *Bereſchith* R. IX. 8. R.

Jochanan dixit — cur mors justis decreta est? quia toto tempore vitae suae cum concupiscentia pugnant: quando vero mortui sunt, tunc quiescunt. *Schemoth* R. XXXVI. Saepenumero accidit, ut, quando homo amat in corde suo facere praecepta legis, concupiscentia prava, quae est in medio ejus, dicat: quid opus est, ut praecepta legis observes, & divitias tuas imminuas? Quod pauperibus erogas, da liberis tuis. Sed figmentum bonum dicit: Eroga, prout lex praecepit.

20. *Thomas*, *Φαρμακεία* — ὡς ἐπιτολὴ ἡ διὰ δηλητηρίῳ τινὸς γνωμὴν βλάβη. *Herodotus* VII. 114. ἐς αὐτὸν τὸν *Στρώμονα*: ἐς τὸν οἱ μύχοι ἐκκαλιέροντο σφάζοντες ἵππους λευκὰς, *Φαρμακίσαντες* δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν, καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τέτοισι. *Thucyd.* II. 48. ὡς οἱ Πελοποννήσιοι *Φάρμακα* ἐσβεβλήκειν ἐς τὰ φρέατα. *Plut.* T. *Flamin.* p. 380. E. *Λίβιος* δὲ *Φωῶν*, *Φάρμακοι* ἔχοντα κέρασαι, καὶ τὴν κύλικα δεξιόμενον εἰπεῖν. *Maximus Tyr.* XXVI. 3. μιμείται πρὸς καὶ *Φαρμακοπώλης* ἱατρὸν, καὶ σοφιστὴς *Φιλόσοφον*. *Eusebithus* in *Od.* α. p. 54. 21. ὁ μὲν τοι *Φαρμακεὺς*, ἢ κατὰ πλάτωνα *Φαρμακευτής*, ὁ *Φαρμάκοις* διαφθείραν, τῷ *Φαύλῳ* *Φαρμάκῳ* παρανόμασαι, ὥσπερ καὶ ἡ *Φαρμακίς* καὶ *Φαρμακευτρία* γυνή.

21. *Sophocles* *Oedip.* *Colon.* 1228. φόνοι, εἰσεις, ἔρεις, μύχοι καὶ φθόνοι.

σοιχῶμεν. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλως προκαλέμενοι, ἀλλήλοις Φθονῶντες.

Α Δελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ ὀξυπώματι, ὑμεῖς οἱ πνευμα-
τικοὶ καταρτίζετε τὸ τοῦτον ἐν πνεύματι πραότητος· σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ
καὶ σὺ πειρασθῇς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βατάζετε, καὶ ἕτως ἀναπληρώσατε τὸ νόμον τοῦ
Χριστοῦ. Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι, μηδὲν ὦν, ἑαυτὸν φρεναπατά. Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ
δοκιμάζετε ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὸ ἕτερον.

Ἑκα-

σοιχῶμεν] σοιχοῦμεν D. ex emendatione. E. 1. 3. 21. 36. 38. 46. σοιχοῦμεν Editio Complut.

26. γινώμεθα] γινώμεθα 2. 4. 7. a prima manu 23. 26. 32. 35. Editio Complut. Chrysostomus. Theodoretus Theophylact.
προκαλέμενοι] προκαλέμενοι 1. 3. 14. 19. 23. 26. 32. 38. 39. 46. Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Damascenus.
ἀλλήλοις] ἀλλήλως 1. 32. 38. 45. Editio Erasmi. Colinaei. Oecumenius.

1. καὶ prius] — 4. a prima manu. προληφθῇ] προσληφθῇ 4. 26. 38. 43. Editio Complut. Plantin. προβληθῇ 39.

ἀνθρώπου] + ἐξ ὑμῶν 5. 37. Versio Syr. prior & posterior cum obelo.

σκοπῶν] + ἐκαστος FG. & Versio Cod. DE.

σὺ] αὐτός D. a prima manu. EFG.

πειρασθῇς] πειρασθῇ G.

2. ἀναπληρώσατε] ἀναπληρώσετε 33. 35. Versio Vulg. Syr. Asterius, Proclus, Marcus Eremita, Tertullianus c.
Marc. V. 4. Cyprianus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 1206. τ] — F.

25. σοιχῶμεν] Inf. V. 16. Rom. IV. 12. Phil. III.
16. Corinthus Gramm. τῇ Ἀκρόν διαλέκτῃ Ἀλκαίως
ἐσοίχησε. Polybius exc. Leg. 71. βυλομένους σοιχῶν τῇ
τῆς συγγραφῆς προβίσει. Sextus Empir. c. Ethic. 3.
πάντες γὰρ οἱ κατὰ τὸν τρόπον σοιχῶντες δακνύντες τῶν φιλο-
σόφων. 59. σοιχῶν τοῖς φιλοσόφοις. 2. Gramm. I. 10.
178. ὥστε γὰρ ἐν πόλει νομίσματος τινος προχωρῶντος
κατὰ τὸ ἐγχείριον, ὁ μὲν τάτω σοιχῶν δύναται καὶ τὰς ἐν
ἐκείνῃ τῇ πόλει διεξαγωγὰς ἀπαρροδοῖς ποιεῖσθαι· ὁ δὲ
τῷτο μὲν μὴ παραδεχόμενος κ. τ. λ. 233. σοιχῶν τῇ συ-
νερθεί. ἐν φιλοσοφίᾳ μὲν τῇ τῶν φιλοσόφων σοιχῶσιν, ἐν
ιατρικῇ δὲ τῇ ιατρικωτέρᾳ, ἐν τῷ βίῳ τῇ συνήθειᾳ καὶ ἀπι-
ρίτῃ καὶ ἐπιχρημασίῳ. 2. Rhet. 63. καὶ ἡμεῖς σοιχῶν-
τες τῇ τῶν φορέ. 2. Geom. 2. εἰς τὴν καὶ ἡμῶς οἰκίαν
ἐν ἐκείνῃ σοιχῶντες τὸ παραπλήσιον ποιεῖν. Plat. Hip-
parc. Μνῆμα τὸ ἐπὶ ἀρχῇ εὐχὴ δίκαια φρονῶν.

26. κενόδοξοι] Xen. XI 854. Vana tumentem Ser-
vius plenum falsae gloriae, quam Graeci κενόδοξίαν δι-
cunt. & 708. Jam nosces, ventola ferat cui gloria
fraudem. Servius: agnosces, cui inanis gloria af-
ferat fraudem i. e. poenam. Ventosa gloria est, quam
Graeci κενόδοξίαν vocant. Hesychius. καὶ δόξα, κενόδο-
ξία. Galemus de tuend. Valerud. VI. ἔνιοι μὲν ὑπὸ τῆς
ἐν τῷ παραχρήματι κινηθέντες ἡδονῆς, ὡς ἀκρατεῖς τε καὶ ἀκο-
λάτους ἐνομάζουσιν· ἔνιοι δὲ ὑπὸ φιλοτιμίας, ἢ ἐνομαζομένων
οἱ οὖν ἄλλους κενόδοξοι.

προκαλέμενοι] Thucyd. VII. 18. ἐς δίκας προκαλέμενοι
τῶν Ἀθηναίων. Herodian. VI. 3. 11. προκαλείται δὲ ἡμῶς
εἰς μάχην. Xenophon εἰς μάχην προκαλείτε. Plut.
Rom. p. 28. C. ὑπ' ὀργῆς εἰς μάχην αὐτὸς προκαλείτο.
Num. p. 68. C. ἐνεκινεῖσθαι ἀπὸ λαβῆς προκαλεσάσθαι
τὸν ἀρεῖοντα βαρβαρῶν. Rom. p. 27. A. γινόμενοι δ'
ἐν ὧν, καὶ κατιδόντες ἀλλήλους προκαλεῖτο μάχεσθαι.
Demosthenes c. Steph. 2. πάντας γὰρ, ὅσους παρίστανται
εἰς τὸ δικαστήριον προκαλέμενοι ἀλλήλους οἱ ἀντίδικοι, διὰ
μαρτυρίας παρίστανται. — καὶ ὡς προκαλέμενοι, λάβε μοι
τὴν μαρτυρίαν — μαρτυρῶσιν παρίναι, ὅτι προκαλεῖτο
Ἀπολλόδαμος Φορμίωνα, ὅτι ἔξεν ἀποδῶναι Ἀπολλόδαμος
Φορμίωνα τὰς θραιπταίας εἰς βασανισ.

1. Sophocl. Ajac. 124. ἐποκτεῖναι δὲ νιν Διόσθην —
ἐδὲν τὸ τότε μάλλον ἢ τῶτον σκοπῶν. ὅρῳ γὰρ ἡμῶς ἐδὲν
ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδεν, ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κῆφον σκίαν.
130. πρὸς ταῦτα σκοπεῖ μὴ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν.
Τούτος ἔφη τινα. cit. Aristid. Plat. 2. 237. Xenophon
Apomn. III. οἱ γὰρ πολλοὶ ἀρμηκότες ἐπὶ τὸ σκοπεῖν τὰ
τῶν ἄλλων πράγματα, οὐ τρέπονται ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἐξετά-
ζην. Plinius Ep. VIII. 22. Eos etiam, qui non in-
digent clementia, nihil magis quam lenitas decet.
Atque ego optimum & emendatissimum exitimo

qui caeteris ita ignoscit, tanquam ipse quotidie pec-
cet, ita peccatis abstinet, tanquam nemini ignoscat.
Proinde hoc domi, hoc foris, hoc in omni vitae
genere teneamus, ut nobis impacabiles simus, ex-
orabiles istis etiam, qui dare veniam nisi sibi ne-
sciunt; mandemusque memoriae, quod vir mitis-
simus, & ob hoc quoque maximus Thrasea cre-
bro dicere solebat: Qui vitia odit, homines odit.
Lucianus Demonact. 7. οὐδέποτε γὰρ ὦφθα κενώμενος,
ἢ ὑπερδικτυόμενος, ἢ ἀγνοακτῶν, οὐδ' εἰ ἐπιτιμῶν τὰ δόσι·
ἀλλὰ τῶν μὲν ἀναρτημάτων καθήκοντο, τοῖς δ' ἀμαρτάν-
ουσι συνεγίνωσκε καὶ τὸ παραδείγμα παρὰ τῶν ἱατρῶν ἡ-
εἰς λαμβάνειν, τῶ μὲν νοσήματα ἰαμέναν, ὀργῇ δὲ πρὸς
τῆς νοσούντας οὐ χρωμέναν. Ἠγάτο γὰρ, ὡς ἄνθρωπος μὲν εἶναι
τὸ ἀμαρτάνειν, εἰ δὲ ἢ ἀνδρὸς ἰσοθέως τὰς πτωσύναντα ἐπ-
ανορθῇ. aliter Phil. II. 4.

2. Aristides Plat. I. 94. καὶ τάς γε ἐλάφους φασὶν
ἐπὶ πλεῖστον τῆς θαλάττης ἰχομένους ἀλλήλων, πρῶτον
καὶ τελευταίαν αἰὶ γιγνομένην τὴν αὐτὴν ἐκ διαδοχῆς. Ma-
ximus Tyr. XII. 3. Plinius H. N. VIII. 32. a Ci-
licia in Cyprum. Oppianus κυνηγετ. II. 215. Sabbat
f. 119. 2. Augustinus Q. 71. & de verbis Apo-
stoli 21. De cervis nonnulli talium cognitionum
studiosi scripserunt, cum fretum ad insulam trans-
eunt pascuarum gratia, sic se ordinant, ut onera
capitum suorum, quae gestant in cornibus, super
invicem portent, ita ut posterior super anteriorem
cervice projecta caput attollat. Et quia necesse est
unum esse, qui caeteros praecedens non ante se ha-
beat, cui caput inclinet, vicibus id agere dicun-
tur, ut lassatus sui capitis onere ille, qui praecedit,
post omnes recedat, & ei succedat, cujus ferebat
caput, cum ipse praeiret. Ita invicem onera sua
portantes fretum transeunt. — Nec tamen invi-
cem onera nostra portarem, si unum tempus es-
set infirmitatis amborum — aut unum infirmita-
tis genus — v. gr. si iram fratris tui tunc porta-
bis, — ut rursus cum eo tempore, quo te ira
praecoccupaverit, ille te lenitate & tranquillitate sua
supportet — veluti si quis loquacitatem in se vi-
cerit, & pertinaciam nondum vicerit: alius vero
adhuc loquax sit, sed pertinax non sit, debet ille
hujus loquacitatem, & iste illius pertinaciam cari-
tate portare.

Kobelet R. XI. 8. Lex quam homo discit in
hoc mundo est vanitas coram Lege Messiae.

3. μηδὲν ὦν] Tibullus I. 5. 30. Illa regat cunctos,
illi sint omnia curae. Et juvet in tota me nihil esse
domo. Cic. ad Attic. I. 19. Ille alter ita nihil est,

ut

5 Ἐκαστὸν τὸ ἴδιον φορτίον βατᾶσαι. Κοινωνεῖται δὲ ὁ κατηχούμενος τῷ λόγον τῷ κατ-
6 ηχῶντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾷσθε· Θεὸς οὐ μυκτηρίζει· ὁ γὰρ εἰάν σπείρῃ ἀν-
7 θρώπων, τῷτο καὶ θερίσει· Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει
8 φθοράν· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα, ἐκ τῆς πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. Τὸ δὲ
9 καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν· καὶ ἡμεῖς γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι. Ἀγαθὸν ὡς
καὶ ὁ

τοῦ] — Editio Complut. Plantin. Genev.

3. εἶναι τι, μηδὲν ἂν] μηδὲν ἂν, εἶναι τι 2.

ἑαυτὸν φρεναπατᾶ] φρεναπατᾶ ἑαυτὸν AC 37. Chrysostomus.

4. μόνον] — Editio Erasmi 1. Ald. Verlio Syr. Aethiop. probante T. Beza.

6. ὁ κατηχούμενος] — 23. a prima manu.

ἐάν σπείρῃ] σπείρει 1.

8. ἐκ τῆς σαρκὸς] + αὐτοῦ D. a prima manu. EFG.

ἑαυτοῦ] αὐτοῦ DFG. 2. Editio Erasmi Ald.

πνεύματι] πνεύματι F ad versionem Latinam.

9. ἐκκακῶμεν] ἐκκακῶμεν A 37. 39.

χριστοῦ] Θεοῦ 17.

τι] — 26. 32. 38. Editio Erasmi 1. Ald.

5. γὰρ] δὲ 1.

7. ἐκ] ἂν D. a prima manu. Editio Haultini.

τοῦτο] ταῦτα D a prima manu. FG. Verlio Vulg.

Hilarinus. εἰς τὴν σάρκα] τῇ σαρκὶ FG.

εἰς τὸ πνεῦμα] ἐκ τοῦ πνεύματος D. a prima manu.

ἐκκακῶμεν FG.

θερίσομεν] θερίσωμεν CF.

ut plane, quid emerit, nesciat. pro Sextio 15. Nullus erat senatus, nihil reliqui Magistratus, unus omnem potestatem armis & latrociniiis polidebat. ad Fam. VII. 27. Haec tibi scripsi, ut isto ipso in genere, in quo aliquid posse vis, te nihil esse cognosceres. Herodotus VIII. 106. ὅτι μὲν ἂν ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν ἦναι. Euripides Dicty. τὰς δ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος τὸ μηδὲν ὄντας, cit. Plut. ad Apollon. Troad. 1007. εἰ μὴν τὰ τῷδε κρίσιν ἀγγέλλοι- τέ σοι Μυλάων ἦναι — εἰ δ' ἐντοχίσει τῶνδε, ἔδην ἦν ὄδ. Hercul. fur. 157. δὲ ἴσχυ ὄδεαν, ἔδην ἂν, ἐνφυ- χίας. Iphigen. in Aulid. 945. ἐγὼ κάκιστος ἦν ἄρ' Ἀρ- γυῖον ἄνθρωπον, ἐγὼ τὸ μηδὲν. Jon. 594. καὶ τῶν ἔχων ἐνεί- δος, ἀσθενὴς μὲν ἂν, μηδὲν καὶ ἔδην ἐνθάδ' ὅς κεκλησάμεναι, ἦν δ' εἰς τὸ πρῶτον πόλιος ἀρμυρῆς ζυγόν, — Ζητῶ τις εἶναι. Electra 370. ἦδη γὰρ εἶδον ἄνδρα γενναῖον πατὴρ τὸ μη- δὲν ὄντα, χρηστὰ δ' ἐκ κακῶν τέκνα. Sophocles Ajax. 1112. ἃ καὶ ἂν ποτ', ἄνδρες, ἄνδρα θαυμάσια μὲν εἶναι, δὲ μηδὲν ἂν γυναικῶν, εἰδ' ἀμικρῶναι. 778. Στοιχὸς μὲν καὶ ὁ μηδὲν ἂν ἀμικρῶναι κράτος κατακτείνῃται. 1248. ὁ τ' ἔδην ἂν τῷ μηδὲν ἀντίστροφος ὦν. Schol. ἐδμυρῆς ἂν. Anthol. I. 19. 14. πάν- τα γίγναι, καὶ πάντα κόιν, καὶ πάντα τὸ μηδὲν. Diony- sius ap. Stobaeum 385. τοῖς ἔδην ὅσιν ἔδην εἰς ὅλους φθο- ρῶν. & 88. Epicharmus. πονηροῦ, ὅταν ἐν γένειαν, ἔδην ἂν, κακῶς λέγει τις, αὐτὸς δυσγενὴς ἂν τῷ τράπῃ. Plato Apol. Socrat. extr. καὶ εἶναι δοκῶσι τι εἶναι, μηδὲν ὄν- τας, οὐκ οἶδ' αὐτοῖς — οἶδοντι τι εἶναι, ὅντας ἔδην ὄντας. Libanius O. XVIII. p. 468. D. πόθεν οἱ εἰς τὸν ἀπὸ Κάλλιππον ἐστίατορα εἶναι λαμπρὸν, περιώμενον ἔδην ὄντα ἀποφῆναι τὸν Ρωμαῖον ἐκείνον ἀπ' αὐτῶν τῶν Φασιανῶν ἀρξάμενον. Eusebius in Od. I. p. 374. 7. ἦρα, ὅπως ὁ παρὰ τοῖς Φαίαις καὶ μέγας καὶ καλὸς Ὀδυσσεύς τὸ μη- δὲν ἰδοὺ τῷ κύκλωπι, μεγίστην δὴλαδὴ ὄντι. Lucianus Re- vivisc. 25. ἀναπαύων καταγελῶν ἡμῶν καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. Jof. A. XIX. 3. 4. διαρῶντες — τὸ μηδὲν τὰς ὑπάτους ὄντας συγκρίσει τῇ πρὸς αὐτὸν. Eu- ripid. Hecub. 842. πάρα σκε χεῖρα τῇ πρὸς βύτιδι Τι- μαρῶν, εἰ καὶ μηδὲν εἶναι, ἀλλ' ὅμως. Philostratus Cha- ritioni p. 918. Μιμησέσθαι τῶν σὺν λόγων οἱ εἰς τὴν ἑλλη- νικῇ, ἐπειδὴ τελευτήσῃ, οἱ δὲ μηδὲν ὄντες, ὅποτε εἰσι, τῶν ἂν εἶναι, ὁ πότι ἐκ εἰσι; Arrian. Epictet. II. 24. δοκῶν μὲν τις εἶναι, ἂν δ' ἔδην. Lucian. Merc. cond. 16. αἰκτεῖναι σκωτῶν, ὡς τὸ μηδὲν ἂν, εἶτα ζῆν ὑποκαμβάνει. D. Mort. XII. 2. Φημὶ δὲ τέττας μάλα μὲν ἐπαινεῖς ἀξίας εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν εἶναι ἀρχὴς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα προ- χύρῃσιν. Rhet. praec. 2. σκόπει γὰρ, ὅποτε εἰσι, τῶν μη- δὲν ὄντες, ἰδοῦσι καὶ πλῆστοι — καὶ εὐγνώστοι ἰδοῦσι ἀπὸ τῶν λόγων. inf. 13. 14. 15. Pseudapostoli.

4. Arrianus Epictet. III. 8. φέγει σε; αὐτὸς ὅψι-

ται, πῶς ποιεῖ τὸ ἴδιον ἔργον, μέλλει σε κατακρίνειν ἀδίκως; ἄθλιος. Gregorius Naz. Ἐρευνά σκωτῶν πλῆν ἢ τὰ τῶν πέλας. τὸ μὲν γὰρ αὐτὸς κερδανεύει· τὸ δ' οἱ πέλας. Philo deter. infid. mel. p. 217, 30. in Ex. IV. 14. ἐν αὐτῷ δὴ πᾶς σοφὸς χεῖραι, οὐκ ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν· τὸ μὲν γὰρ ἐν αὐτῷ διανοίας εἶναι ἀρεταί, ἐφ' αἷς ἀξίον σερμύνεσθαι. Prov. IX. 12.

6. Thomas. κοινωνῶ σοι, ἂν ἔχω, ἀντὶ τῆς μεταδίδωμι. Πλάτων ἐν β. τῶν πολιτευθῶν ἀναλίσκειν ἐπὶ σίτῃ παρα- σκευῇ, καὶ ἄλλοις κοινῶν, ἦγον μεταδίδωμι τέτα — καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ καὶ μὴ ἄλλοις κοινῶντα πρέγμα- τα ἔχειν. Juramentum Hippocratis. Galenus de The- riaca. ἐπεὶ μὴ μόνον τῇ παρὰ Θεῶν ἔχειν τὸ βασιλευῖν ὑπερ- ἔχουσιν ἀπάντων, ἀλλὰ καὶ τῷ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων ἀ- πασι μεταδίδωμι ἡδύως. Callimachus Epigr. 59. Τὴν φρυγίην εἰσέρχων, ἀγαθὸν γάλα, πᾶσιν ἐν ἐσθλοῖς Μίρκω καὶ ζῶν ὅσων ἐν γροκόμῃ. Aristophanes Plut. 1122. πρότερον γὰρ εἶχον παρὰ ταῖς καπηλίαις πάντ' ἀγαθ' ἰάδην εὐδύς. Acharn. 1025. ὥσπερ μ' ἐτρεφίτην ἐν πᾶσι βολί- τοις. Schol. δὲ οὐκ εἶπεν ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Euripides Tro- ad. 54. φέρω δὲ σοι κοινὸς ἐμυαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγους, ἀναξ, — κοινὰ σὺν λόγους καὶ συμπονήσεις ὡς ἐν γὰρ πράξει θίλω. Helena 709. Μενέλαε, κάμωι πρόσδοτέ τῆς ἡδονῆς, ἦν μανθάνω μὲν κ' αὐτὸς, οὐ σαφῶς δ' ἔχω. M. ἀλλ', ὦ γυναιξ, καὶ σὺ κοινῶς λόγον. Dio Chrys. LVI. p. 567. B. ἐκείνος δὲ μετὰ τῶν γερόντων βασιλευσάμενος — βασιλεὺς ἂν μετεδίδα λόγους τοῖς ἄλλοις, καὶ σύμβουλον εἶχε διὰ γῆρας πιστευόμενον. Libanius Ep. 21. καὶ γὰρ ἐκείνος εἶρα τε με ὡς ἡδίστα, καὶ μετεδίδα λόγων τε καὶ βιβλίων.

7. Kobelesh R. I. 4. dixit R. Simeon f. José f. Lekoni: in hoc quidem mundo homo aedificat domum, & alius perficit; plantat plantationem, & alius edit: in mundo autem futuro non aedificabunt, & alius habitabit; non plantabunt, & alius edet S. D. Ef. LXV. 22. Cic. de Oratore II. 65. Dic mihi, M. Pinari, num, si contra te dixero, mihi male dicturus es, ut caeteris fecisti? Ut fementem feceris, ita metes, inquit. Aristoteles Rhet. III. 3. σὺ δὲ ταῦτα αἰσχροῦς μὲν ὑποπείρας, κακῶς δὲ ἐδέρσας. Plut. Lac. Apophth. p. 210. A. ἀντὶ ταύτης, ἔφη, τῆς διαί- της τὴν ἐλευθερίαν ἀμώμετα.

8. Luc. XII. 21. qui pecuniam erogat, ut suae cupiditati gratificetur.

9. ἐκλυόμενοι] Mamertinus Genethliac. Maximiano 15. Nullus ager fallit agricolam, nisi quod spem ubertate superat — rumpunt horrea conditae mes- ses, metendo & vindemiando defecimus. Virgilius Ecl. II. 10. Theftylis & rapido fessis messoribus actu Allia serpyllumque herbas contundit olentes.

καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζόμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τὰς οἰκίας τῆς 10
πίστεως. Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χαρί. Ὅσοι θέλωσιν εὐπρο- 11
σώπῃσαι ἐν σαρκί, ἔτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς θεωτεμένεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σαυρῷ 12
τῷ Χριστῷ διάκων). Οὐδὲ γὰρ οἱ θεωτεμένοισι αὐτοὶ νόμον φυλάσσωσιν· ἀλλὰ θέλω- 13
σιν ὑμᾶς θεωτεμένεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶσινται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο 14

καυ-

10. ἐργαζόμεθα] ἐργαζόμεθα A 30. 31. 37. 39. 43. 47. Oecumenius. ἐργαζόμεθα 46.
11. ὑμῖν γράμμασιν] γράμμασιν ὑμῖν DEFG Augustinus.
12. μὴ τῷ σαυρῷ τοῦ χριστοῦ] τῷ σαυρῷ τοῦ χριστοῦ μὴ ACDE 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. + Ἰησοῦ 37.
διάκωνται] διάκωνται G. 37. Apost. 2. Editio Erasmi 1. Ald. 13. οὐδὲ] οὐ 43. 47.
περιτεμνόμενοι] περιτεμνόμενοι G. 1. 2. 4. 6. 8. 14. 18. ex emendatione. 19. 21. 23. a prima manu. 26. 30.
34. 36. 37. 38. 41. 43. 44. Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Genov. 45. περιτεμνόμενοι 32.
θέλωσιν] βούλουσιν AC. 23.
14. καυχᾶσθαι] καυχῶσθαι AD. a prima manu.
ἐμοὶ] + ὁ FG.

10. ὡς καιρὸν ἔχομεν] Demosthenes Ol. I. ἕως ἔχει και-
ρὸς, ἀντιτάσσει τῶν πραγμάτων. Libanius O. IV. p.
182. ὡν καιρὸν ἔχει τῷ ζῆν ἐπιθυμῶν. Aristot. de Rep.
V. 10. καιρὸν ἔχοντες. Aristides Leuctr. I. p. 421. ὅτ'
ἔσχον καιρὸν, οὐκ ἐποίησαν τῷτο. Hermogenes de Invent.
IV. 3. ex Demosth. Olynth. I. ταῦτα ποιῆσαι, καιρὸν
ἔχοντες, οὐ πολυμήτερι; Libanius progymn. p. 153. C.
τῶν Λαιερυγῶν ἀμύτητα διέφυγον, καιρὸν γὰρ εἶχον τῆς
φυγῆς. Jos. A. VIII. 12. 2. γενήσεσθαι χρόνον ἐκεῖνον,
ἐν ᾧ μηδεὶς ἀληθὲς ἐνεδίθηται προφίτης ἐν τῷ ἡμετέρῳ ὄχ-
λῳ — καιρὸν δ' αὐτοῖς ἔχουσι συνεβάλευν ἀγαθοῖς γενέ-
σθαι, καὶ μὴ φθονῆσαι τῆς εὐμενείας αὐτοῖς τῷ Θεῷ. Ταῦτ'
ἀκασσας ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς ἐχαρήσαν, καὶ πολλὴν πρό-
νοιαν ἐποίητο κοινῇ τε πάντες καὶ καὶ ἰδὼν τῷ δικαίῳ.
Heb. XI. 15. Libanius D. XXIX. p. 665. D. τῷ
μὲν δὲ δικαίῳ βελονμένῳ ποιεῖν, οὐκ εἶχε καιρὸν μνησθῆναι
τῶν τὰς οἰκίας ἡπατηκότων· τῷ δὲ ἀδίκῳ, καιρὸς ἂν εἴη λί-
γην, ἀπολέμιοι πολέμους ἔβλαψαν. Philo de Joseph. T.
2. p. 64, 47. εἴτ' οὐχ ὥσπερ νέος — ἡλικίας ἀκαμῆ καὶ
μεγαλῆς τῆς ἐξουσίας ἐπαρθείς, καιρὸν ἔχον ἀμύνης, ἐμνηστικῆς
κνησης. Dionys. Hal. de Thucyd. 19. καὶ τὰ ἄλλα,
ὅσα τέτοιοι εἰσιν ὅμοιοι, τίνα καιρὸν εἶχε πρὸ τῆς διηγήσεως
λέγεσθαι;

οἰκίαι] Ammonius p. 3. ἀρχιερεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ
οἰκίαι διαφέρουσιν — οἰκίαι δὲ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν ἐπιμι-
χθέντες τῷ οἴκῳ. οἰκίαι μὲν γὰρ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν προσή-
κοντες. Demosthenes. ἔτε γὰρ οἰκίαις, ἔτε συγγενῆς, ἔ-
τε ἀναγκαῖοι σοὶ τέτων οὐδεῖς. Herodianus III. 6. 11.
ἐχθρὸς δὲ ἀντὶ φίλου, πολέμιος δὲ ἀντὶ οἰκείῳ. IV. 6. 1.
εὐθὺς δὲ πάντες ἐφορεύοντο οἱ ἐκεῖν οἰκίαι τε καὶ φίλοι. VII.
3. 17. συγγενῶν τε καὶ οἰκείων. Strabo I. p. 13. B. ἀνδρες
ἀξιολόγοι, καὶ οἰκίαι φιλοσοφίας, & p. 25. A. γεωγραφίας
οἰκίαις. Diodorus S. XIII. 91. οἰκίαις ὄντας ὀλιγαρχίας.
XIX. 70. οἰκίαις συγγενῶν. Athenaeus XII. p. 530.
B. τρυφῆς ἢ οἰκείας.

Julian. Epist. 49. τρέφουσιν οἱ δυσσεβεῖς Γαλιλαῖοι πρὸς
τοῖς αὐτῶν καὶ τῆς ἡμετέρας. Tertullianus Apolog. 36.
Nullum bonum sub exceptione personarum admi-
nistramus, quia nobis praestamus, qui non ab ho-
mine aut laudis aut praemii expensum captamus,
sed a Deo exactore & remuneratore indifferenter
benignitatis. Cic. de Offic. I. 17.

11. Plotinus de Porphyrio. ἔγραφε δὲ ὁδε εἰς κάλ-
λος ἀποτυπώμενος τὰ γράμματα, ἔτε εὐσέμως τὰς συλλα-
βὰς διακρίν, ἔτε τῆς ὀρθογραφίας φροντίζων, ἀλλὰ μόνον τῷ
νῦν ἔχοντες. Rom. XVI 22. Hieronymus in l. In hoc
loco vir apprimo nostris temporibus eruditus: Pau-
lus, inquit, Hebraeus erat & Graecas literas nesciebat;
& quia necessitas expetebat, ut manu sua Epi-
stolam scriberet contra consuetudinem, curvos tra-
mites literarum vix magnis apicibus exprimebat.
Theodoretus. τὸ δὲ πηλίκους γράμμασιν τινες μὲν μεγα-
λοῖς τίνας δὲ φαύλοις ἠρμηνεύσαν· ἐγὼ γὰρ φησὶν ἔγραψα τιν

ἐπιστολὴν, καὶ τοὶ μὴ γράφων εἰς κάλλος. 2. Theff. III. 17.
Chrysostomus. τὸ δὲ πηλίκους· ἐμοὶ δοκεῖ οὐ τὸ μέγεθος,
ἀλλὰ τὴν ἀμορφίαν τῶν γραμμάτων ἐμφαίνειν λέγειν, μω-
νονεχὲ λέγων· ὅτι ἐκ ἄριστη γράφειν εἰδώς, ὅμως ἡναγκά-
σθην δι' ἐμαυτὴ γράψαι. Varinus. πηλίκον τὸ ἐν ἀμορφίᾳ
ὄν — ὥστε ἔλεγε· καὶ ταῦτα μὴ εἰδώς γράφειν καλῶς.

12. εὐπροσώπῳ] Demosthenes pro Cor. λόγους εὐ-
προσώπους καὶ μύθους συνθεῖς, καὶ διεξελθὼν. Aristides Leuctr.
2. p. 429. ἔτε γὰρ δήπου τῷδ', ὅτι ἔδεν εἶναι εὐπροσώπου-
ρον Λακεδαιμονίαν πλεονεκτεῖν ζητέων. τότε προσάται τῶν
ἐλλήνων, τότε δινοῖ κήδεσθαι τῆς ἐλευθερίας, ὅταν τι παρα-
σπᾶσθαι βέλωνται. Herodotus VII. 168. ὑπεκρίνοντο
μὲν ἔτω εὐπρόσωπα. Aristaenetus I. 1. ἐνδεδυμένη μὲν
εὐπροσώπουσιν, ἐκδύσα δὲ ὅλην πρόσωπον φαίνεται. 3. ἥτις
καὶ ὑπερφύης καὶ εὐπρόσωπος ἔσται, ὅμως, ὅταν ἀπεκδυῖται,
δι' ὑπερβολὴν τῶν ἐνδον ἀπρόσωπος εἶναι δοκεῖ. Plotinus Enn.
IV. 4. 45. ὅθεν καὶ τὸ εὐπρόσωπος γὰρ ὁ τῷ μεγάλῳ
πορὸς ἐραχθεὺς δῆμος. Libanius Encom. Theristae p. 80.
D. ἔχων πρόφασιν εὐπρόσωπον, εἴπερ ἐβέλετο ῥαθυμῶν, τὴν
περὶ τὸ σῶμα τύχην. D. XXV. p. 583. D. εὐπρόσω-
πος ἐστὶ Λαῖς, λάμπει ὅρα σάρματος. Progymn. p. 41.
D. τῷτο δὲ τί γίνεται ἂν εἰς συγχωρήσιν; τίς δαίμων ἡ
ἀναγκάσας; τίς εὐπρόσωπος αἰτία; D. IV. p. 275. A.
ἐπειδὴ τοῖσι οὐδαμῶθεν λείπεται σκῆψις εὐπρόσωπος μακρο-
τέρας σοὶ λύπης. Themistius XXVI. p. 314. A. ἐν ἑαυτῷ τῶν
κατηγόρων, ὡς πιθανοὶ καὶ εὐπρόσωποι, καὶ ἐς ἐγὼ μάλι-
στον δίδοικα, μὴ ἑξαπατήσασιν ὑμᾶς.

15. 16. Syncellus Chron. p. 27. Schol. Cod. 36. Pho-
tius Amphiloch. Q. 183. ἐκ τῶν Μωσείας ἀποκρίφον
κέρχεται τῇ λεγούσῃ φωνῇ· ἔτε περιτομή κ. τ. λ.

16. Hierof. Berachoth 1. Abba f. f. Hanna no-
mine R. Jochanan: Discipulus rogans pacem ma-
gistris dicit ipse: Pax super te Rabbi. Bava Bathra
f. 73. 1. & Domine mi. Ex formulis precum Ju-
daicarum. Inter XVIII. ultima: Da pacem, bonum,
& benedictionem, gratiam & benignitatem atque
misericordiam super nos & totum Israël popu-
lum tuum — Qui facit pacem in excelsis suis,
faciat pacem super nos & super totum Israël,
& dicent: Amen. Post consecrationem Lunae:
Faustum omen fit nobis, & toti Israël. quando
porro alter ad alterum conversus dicit: Pax vobis;
alii respondent: pax quoque super vos & super to-
tum Israël. Amen. Oratio ejus, qui ad aegro-
tum invisit: Misereatur, inquit, Deus tui in me-
dio aegrotantium Israël. Oratio ejus cujus cognatus
mortuus est: Placeat tibi, Domine Deus nos-
ter, gratiose instaurare rupturas nostras, & ruptu-
ras totius populi tui Israël. Psal. CXXXVIII. Pau-
lus autem intelligit Israël mysticum, ut Rom. IX.

17. τῷ λοιπῷ] deinceps; postea, quod superest. Cy-
rillus Lex. τῷ λοιπῷ, porro. Demosthenes Phil. I. ἐν
ἐκείνῳ τῷ λοιπῷ πάσχομεν ἂν κακῶς. Herodot. I. 11. ὡν
τοῖς

γματα τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαττάζω. Ἡ χάρις τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ 18
μετὰ τῷ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί Ἀμήν.
— Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ

Ε Φ Ε Σ Ι Ο Υ Σ

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

κυρίῳ] — AC. a prima manu. 17. Codices Latini. Versio Æthiop. Petrus Alex. Can. I. Dial. c. Marcion. p. 141. Euthalius praefat. + ἡμῶν D a prima manu. FG 31. Versio Syr. χριστοῦ Versio Copt. Marcion. Synodus Constant. ap. Theodoret. H. E. V. 9.

Ἰησοῦ] — Versio Copt. Æthiop. Marcion. Synodus Constant. + χριστοῦ D a prima manu. FG 31. Versio Syr. Æthiop. Chrysostomus, Hilarius, Augustinus, Cassiodorus.

18. ἡμῶν] — G. 37. Apost. 2. Versio Æthiop. χριστοῦ] — 46. ἀμήν] — G.

πρὸς Γαλάτας] ἢ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολή 3. — 43. 44. 45. 46. Photius. + εἰς. σ. 26. 30. 45. 46. Euthalius. τκ. 27. 49. τ. 36. 44. τ. 36. Photius. Versus CCXIII. Codex Lat. Basilienfis.

ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης] — ACG. 17. ἐπληρώθη DE. + διὰ τίς Versio Copt. ab Epheso. Claudius Antistiodorus. ἐτελέσθη ἐπιστολή πρὸς Γαλάτας ἀρχεται πρὸς ἐφεσίους FG.

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

Παῦλος ὁ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἐλεήματός Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς ὅσιν

2 ὅτι ἐν Ἐφέσῳ· καὶ πῶς οἱ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν.
 3 καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
 4 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ. Καθὼς ἐξε-
 5 λῆξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώ-
 6 πιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, καὶ
 7 τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματός αὐτοῦ, εἰς ἑπαινον δόξης τοῦ χαρίτος αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἐχαρίτω-
 8 σεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ. Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ
 9 ἡμεῖς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει. Γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ
 10 καὶ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τοῦ χα-
 ρὸς,

~ Λαοδικεία

dante, ut Colossensium epistolam Laudicenses legerent. & Laudicensium Colossenses. Si Ephesiis scripta est, cura Laodiceisbus erat petenda? cur non potius ipse Tychicus utriusque epistolae tabellarius, quam primum Ephesi perlecta fuerat, eam una cum epistola ad Colossenses ad eos pertulit? at si Laodiceisbus scripta est, manifesta ratio est, cur ab illis demum peti deberit: Cum enim Colossae a mari, adeoque & Roma, propius abessent quam Laodicea, non licebat Tychico Colossas transeunti vincula epistolae ad Laodiceos scriptae solvere, eamque Colossensibus prius quam Laodiceisbus legendam tradere; & postea solutam & apertam ad Laodiceos perferre. Saltem probabile est, duas has ejusdem argumenti epistolas scriptas fuisse duabus Ecclesiis duarum urbium vicinarum, ejusdem nationis & provinciae potius, quam alteram missam esse Colossas urbem mediterraneam, alteram Bpherum urbem maritimam, & metropolin, quarum altera alteri vix ulla in re erat comparanda. Inprimis vero obliandum, cum Ecclesia Ephesina ex Judaeis potissimum collecta fuerit, *Act. XVIII 19—21. 24. 25. XIX. 9. 10. 17. XX. 21. Apoc. II. 2. 7.* eam, ad quam haec epistola scripta est, non ex Judaeis, sed ex Gentibus fuisse congregatam, *Ephes. I. 12. 13. II. 2. 11—13. 17. 19. III. 1. IV. 17. 18.*

Denique in *Apocalypsi* habemus duas Epistolas breves, alteram ad Ephesios, alteram ad Laodiceos alteram, *II. 1—7. III. 15—22.* Ex comparatione autem instituta statim patebit, in plurimis convenire cum epistola Chridi ad Laodiceos epistolas ad Ephesios & Colossenses; non item cum epistola ejus ad Ephesios. in *Apoc. III. 14.* Christus vocatur initium creaturae Dei: ad *Col. I. 15.* primogenitus omnis creaturae: in *Apoc. III. 17.* Laodicei dicunt, se esse divites, cum sint pauperes: confer *Col. II. 8.* per philosophiam decipiebantur, juxta egea mundi elementa; & *Eph. IV. 14. V. 6.* in *Apoc. III. 18.* Christus suadet, ut collyrio ungant oculos ad videndum, & vestes candidas induant: Paulus ad *Ephes. I. 18.* optat ut Deus ipsis det illuminatos cordis oculos; & *IV. 24.* ut induant novum hominem, in *Apoc. III. 10.* Christus dicit se stare ante fores & pulsare, si quis audiat vocem ejus, & fores aperiat: ita *Eph. VI. 19.* Paulus optat, ut ipsi detur verbum ore aperto & libere manifestandi mysterium evangelii; & *Col. IV. 3.* ut Deus aperiat janua verbi, ut loquatur mysterium Christi. in *Apoc. III. 21.* Christus promittit vincenti, se collocaturum eum in throno suo, sicut ipse adsidet patri in throno ejus: ita ad *Ephes. II. 6.* Deus nos cum Christo collocavit in coelestibus. Ex quo iterum probabili conjectura conficitur, etiam eam, de qua agimus, epistolam non ad Ephesios sed ad Laodiceos scriptam fuisse. Cum vero Anno Jul. 105. i. e. ipso tempore scriptae epistolae, Laodicea tremore terrae prolapsa esset teste *Tacito A. XIV. 27.* & *Grosio*, accidit forte, ut, dispersa Ecclesia, quidam cum epistola Ephesium se reciperent.

2. ἡμῶν] — 2. a χριστοῦ ad χριστοῦ comm. 3.] — 43. 3. τοῖς] — 46. ἐν posteriori] — 7. Editio *Erasmii*, *Colinaei*, *Stephani*, *Bezae* 2. *Weckellii*. probante *J. Millio* in l. & prol. 754. χριστοῦ] + Ἰησοῦ D ex emendatione. E 4. ex emendatione. 46. 47. Versio *Aethiop. Theophylactus*. 4. ἐν αὐτῷ] ἐαυτῷ FG. sed Versio Latina: in ipso. ἐν αὐτῷ A. *Morus*. ἐν ἀγάπῃ] ad ea, quae sequuntur, referunt Versio *Syra*, *Chrysostomus*, *Theodoretus*, *Theophylactus*, *Hieronymus*, *P. Junius*, *Budaens*. probante *J. A. Bengelio*. 5. προορίσας] προορίσας D a prima manu. & comm. 11. 6. ἐν ᾧ] ἡ AG 9. 17. 23. a prima manu. 47. Versio *Syr. Chrysostomus*. probante *J. A. Bengelio*, & *J. Millio* prol. 1206. ex comm. 8. ἡγιασμένῳ] + ἐν αὐτῷ D a prima manu. EFG. Versio *Vulg. Syra* cum asterisco, *Aethiop. Dial. c. Marcion*. p. 115. *Hilarius*, *Pelagius*, *Hieronymus*. 7. ἔχομεν] ἔχομεν D a prima manu. *Irenaeus* V. 14. διὰ] — 17. τὸ πλοῦτος AD a prima manu, E 17, 31, 47. 59. τοῦ πλοῦτος FG. χαρίτος] χρηστότης A. Versio *Copt.* ex *Rom. II. 4.* 8. ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει] ad ea, quae sequuntur, referunt 19. & *Schol. 55. Hieronymus*. φρονήσει] γνώσει 17. 9. γνωρίσας] γνωρίσαι G. Versio *Vulg. Theophylactus*, *Augustinus*, *P. Junius*. τὸ μυστήριον] τοῦτο τὸ μυστήριον D a prima manu. τὸ θελήματός] — 4. a prima manu. κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ] — Versio *Syr.* αὐτοῦ posterior] — DFG. *Tertullianus* c. *Marcion*. V. 17. probante *J. Millio* prol. 481. ἡ] — Editio *Erasmii*, *Ald.* προέθετο] ἔθετο 19. αὐτῷ] + ὁ θεός 2. distinctionem tollit *P. Junius*. 10. εἰς] κατὰ τὴν A.

meliam. Christum igitur etiam hic repraesentat ut Deum, vid. I. 1. quem τὸν κύριον κατ' ἐξοχὴν vocat. 18. Cum Epistola ad Galatas sit fere ejusdem argumenti cum Epistola ad Romanos, non inepte

existimant interpretes, eodem tempore fuisse scriptam. Antequam Paulus iterum ad eos inviseret. IV. 20. *Act. XVIII. 23. XVI. 6.*

1. Inf. 15. ἀγίοις καὶ πιστοῖς. *Col. I. 2. 4.*
 3. Reg. I. 26. *Sir. LI. 10. inf. 20. II. 6. i. e. τόποις.*
 4. *Bereſchibz R. XLIV. 4.* ad *Elaj. XLIV. 1. Israel*, serve mi, Jacob, quem elegi in *Abrahamo*.
 6. *Dio Chrys. XLI. p. 499. D.* ὅτις μὴ γὰρ ἀγνώ-

μασι περὶ τὰς φύσεις γινώσκεις, ἅπ' ἃν γένοιτο ὅστις ἔδδ' ἐπὶ τὰς θεμύνας αὐτῶν ἔδδ' ἐπὶ τὰς γενήσαντας ἀγαπᾶν, ἡδίστον' ἂν ἀμειλίχῃς τῶν χαρίτων γινώσκων. τὸ μὴ γὰρ τῆς φύσεως αὐτόματόν ἐστι, τὸ δὲ τῆς χάριτος, ἐκείσιν.
 8. *Dan. I. 4.*

ῥῶν, ἀνακεφαλαιώσαυ τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ — τεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τὰ ἐπὶ
 τῇ γῆς· Ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προσροισθέντες καὶ περιέσειν τῇ τὰ πάντα 11
 ἐνεργούντων καὶ τὴν βελὴν τῆς θελήματός αὐτῆς· Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης 12
 αὐτῆς, τῆς προηλεκτότας ἐν τῷ Χριστῷ· Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸ λόγον τῆς ἀλη- 13
 θείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν· ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύ-
 ματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ· Ὅς ὅτιν ἄρραβων τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρω- 14
 σιν τῆς ὑποκατάστασης, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτῆς. Διὰ τῆτο καὶ γὰρ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς 15
 πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τῆς ἀγίας, Οὐ παύομαι εὐ- 16
 χαρισθῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μετὰ ὑμῶν ποιοῦμεν· ἐπὶ τῇ προσευχῇ μου· Ἰνα ὁ Θεὸς 17
 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκα-
 λύψεως, ἐν ᾧ ἐπιγνώσει αὐτῆς· Περὶ φωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας· εἰς 18
 τὸ

καρδίας

ἀνακεφαλαιώσαυ ἀνακεφαλαιώσαι 28. 30. 32.

τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ — 28. 30. 32.

ἐν prius] — 46.

71] — ADEFG 1. 2. 4. 7. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 36. 38. 39. 41. 44. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Editio Complut. Erasmi 1. Aldi, Genew. Bengelii. Versio Syra utraque. Marcion, Da-

masarcelus in l. 8. in Col. 1. 20 Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus.

ἐν posterius] ἐπὶ DE 1. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 26. 27. 28. 29. 31. 36. 41. 43. 44. 45. 49. 52. 55. The-

odoretus, Oecumenius.

11. καὶ] — 38. 47. Hilarius.

ἐκληρώθημεν] ἐκλήθημεν ADEFG.

προροισθέντες] προροισθέντες D a prima manu.

κατὰ] + τὴν D a prima manu. G 38.

περιέσειν] + τοῦ Θεοῦ DEFG 10. 31. 46. 47. 59. Versio Copt. Hilarius, Euthalius.

τα] — D a prima manu. F.

12. τῆ] — DEFG 1. 3. 23. 26. 37. 46. 59. Editio Complut. Plantin. Colinaei, Eusebius, Cyrillus Glaphyr. 10.

Damasceus, Theophylactus.

αὐτοῦ] — D a prima manu. FG. Tertullianus.

+ καὶ χάριτος Versio Syra posterior, cum asterisco.

τῇ] — FG 1. 59.

13. ὑμῶν] ἡμῶν A 13. 30. 32. 33. 34. 36. 38. 39. 44. 46. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Theophylactus MS.

ὑμῶν] ἡμῶν 2. 33. 35. 43. Theophylactus MS.

τῆς posterius] — FG.

καὶ posterius] — DEFG. Irenaeus V. 8. Tertullianus. probante J. Millio prol. 482.

τῷ πνεύματι] — 2. a prima manu.

ἀγίῳ.] ἀγίῳ,

14. ὅς] ὁ AFG 23. 31. 39. 46. 59. Euthalius P. Junius. Oecumenius: ἐποίησατο δὲ τὴν μετάληψιν τοῦ ἄρθρου ἐ-

πεὶ γὰρ εἴπε πνεύματι, ἐπάγει — ὅς.

ἀρραβὼν] ἀρραβὼν F 37.

ἡμῶν] ὑμῶν 17.

παρακαταθήκης] + ἡμῶν 43.

τῆς δόξης] — 17.

αὐτοῦ] + καὶ χάριτος Versio Syra posterior.

15. καὶ γὰρ] + μὲν Versio Syra posterior cum obelo.

ὑμᾶς] ὑμῶν 39.

τῇ] — FG.

Ἰησοῦ] + Χριστοῦ D a prima manu. E.

+ Χριστοῦ FG. Versio Syr. Aethiop.

τὴν (secundo loco)] + ἀρωμαζον 23.

τὴν ἀγάπην] — A 17. Augustinus de praedest. Sanctor. 19. + τῆς κοινωνίας αὐτοῦ 46.

ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους] εἰς πάντας τοὺς ἀγίους ἀγάπην 37. 59.

11. ἐκληρώθημεν] Judaei primo vocati sunt, non quod jus ipsorum esset potius, sed quasi forte ex aequalibus primum lecti, ordinis causa.

12. Judaei per vaticinia edocti expectarunt Messiam venturum 1. Cor. XV. 19. Luc. XXIV. 21. Act. XXVI. 7. XXVIII. 20. gentibus vero per praedicationem Apostolorum ea doctrina patefacta est, comm. 13.

14. Inf. IV. 30. Ex. VI. 6. 7.

ἀρραβὼν] Abarbanel in 2. Reg. XXII. 7. 8. Lex est arrhabo. quae in manibus nostris est a Deo S. B. de redemptione nostra & animarum nostrarum liberatione. S. D. Esaj. LIX. 20. Spiritus meus, qui est super te.

16. Herodotus VII. 107. τοῦτον δὲ αἰνῶν οὐκ ἐ-

αὐτο.

17. ὁ πατὴρ τῆς δόξης] Act. VII. 2.

ὁ δὲ Varinus. Ἀλοῖα, δόξα, γνῶσις διὰ διφθόγγων διὰ γραμμάτων Ἀττικῶς, καὶ ἐκ ἀλώη, δόξα. Thomas. ἰωνικῶς δὲ. ἐκείνοι γὰρ τὴν διφθογγὸν εἰς ὡ μίγα τρέψουσιν — τὸ δὲ ἐκ ἐν χρίσει μᾶλλον τῇ δόξῃ. vid. in Rom. XV. 5.

18. ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας] Ovidius M. XV. 63. & quae natura negabat visibus humanis, oculis ea pectoris hausit. Achmet Onirocr. V. 2. ἴαν τις ὀφθ.

ὅτι ὀφθαλμὸν ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῷ, καὶ βλέπει μετὰ αὐ-

τῷ, εἰ μὲν ἐστὶ βασιλεὺς, γινώσκει τέκνον, συμβαλεῖν ὁ-

δοδύξως αὐτῷ. Act. XXVI. 18. 1. Pet. I. 13. Sap.

V. 5.

21. Plut. II. 9. Justinus XII. 5. 12. Et ut his terris nomen relinqueret, urbem Alexandriam super amnem Tanain condidit. Act. VII. 140. Omnia sub pedibus qua sol utrumque recurrens adspicit oceanum verti regie videbunt. Silius XVII. 514. Qui modo sub pedibus terras & scepra patensque litora ad oceani sub nutu viderat aequor.

23. Philo de V. Mosi T. 2. p. 171, 34. ὁ ἐν-
 μῆς καὶ ἰλως, ὁ πάντα διὰ πάντων πεπληρωμένος τῆς ἐνερ-
 γείδος ἐαυτῆς δυνάμεως. Col. I. 49. II. 9. Christus est plenitudo, gloria Dei patris omnia in omnibus implentis.1. νεκρὸς] Aristophanes Ran. 422. Νῦν δὲ δημαγω-
 γῆ ἐν τοῖς ἔθνεσιν νεκροῖσι. Clemens Strom. V. διὸ καὶ ἐν τῇ
 βαρβαρῇ φιλοσοφίᾳ νεκρὸς καλεῖται τὸς ἐκπεσόντας τῶν δογ-
 μάτων, καὶ καθυποτάξαντας τὸν νῦν τοῖς πάσι τοῖς ψυ-
 χικοῖς.2. τῇ αἰρέσει] Philo de Plantat. T. 1. p. 331,
 35. αἰρεῖ μὲν τὰ πᾶσι αἰσθητὰ καὶ δυνάμεις ἄλλας αἰσθη-
 σαι ἔδωκεν ἔδωκεν καταλαμβανόμενας, ψυχῶν ὁ θείος
 ἔτος

τὸ εἶδέναι ὑμᾶς, τίς ὅστις ἢ ἐλπίς ἢ κλήσεως αὐτῆς, καὶ τίς ὁ πλεῖστον ἢ δόξης ἢ κλη-
 19 ρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις. Καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος ἢ δυνάμεως αὐτοῦ εἰς
 20 ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας καὶ ἢ ἐνέργειαν τῆς κράτους ἢ ἰσχύος αὐτῆς. Ἦν ἐνήργησεν ἐν τῷ
 21 Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτῆς ἐν τοῖς ἐπεθεγαῖς, Ὑπερ-
 22 βάτως πάσης δόξης καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνο-
 23 μαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ πάντα ὑπέτα-
 ξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,

Καὶ ὑμᾶς ὄντας περὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ταῖς ἀμαρτίαις. Ἐν αἷς ὡστε πᾶ-
 2 ρηκατήσατε καὶ ἢ αἰῶνα τῶν κόσμων τέττε, καὶ ἢ ἄρχοντα ἢ ἐξουσίας τῶν αἰώνων, τῷ

τὴν tertio loco] — D a prima manu. FG. 16. οὐ] ἀδελφοί, οὐ 9.
 παύομαι] παύομαι DE. at in Verf. Latina: cessio.
 ὑμῶν postorius] — AD a prima manu. 17. 33. 35. 37. 39. probante J. Millio prol. 1384.
 ὑμῶν ποιούμενον] ποιούμενον ὑμῶν FG. + πάντοτε 10.
 17. ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ] ὁ θεὸς ὁ κυριότητος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς Versio Arab. in polygl. punctis vo-
 calibus errore librarii perperam appositis, quod patet ex Verf. ab Erpenio edita.
 ἢ δόξης] — 2. 18. πειρασισμῶν] πειρασισμῶν P. Junius. τοῦς] — A.
 ἀφαιρέσας] αφαιρέσας ADEFG 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 17. 19. 21. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 33. 34.
 37. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 52. 55. Apost. 2. Editio Complut. Colinaei, Geneva. Plant. Bengelii. Ver-
 sio Vulg. Syr. utraque, Corp. Aethiop. Arab. Constitut. Apost. VII. 39. Athanasius c. Arrian. II. in l. omnia
 mihi tradita sunt. ad Serap. de Sp. S. Cyrillus in Jo. p. 838. Damascenus, Macarius H. 14. Acta Mart. Tarachit
 8. Proclus ad Armenios, Chrysostomus H. 7. Theophylactus, Ephrem. Tertullianus, Hieronymus probante J. Millio
 prol. 748. καὶ τὸ εἶδέναι ὑμᾶς] ἵνα οἴδατε FG. ad Versionem Latinam.
 τις prius] τί FG. Ephrem.
 καὶ] — AD a prima manu. F 59. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1458.
 19. ὑπερβάλλον] — G. Sed in Verf. Latina: supereminens.
 ἡμᾶς] ὑμᾶς D a prima manu. EG 17. 31. 37. 59. Apost. 1. Hilarius.
 20. ἐνήργησεν] ἐνήργησεν A. Procopius in Esaj. IX. 7. ἢ prius] — G.
 ἐκ] + ἢ 1. 4. 14. Editio Complut. Erasmi, Plantin. Geneva.
 ἐκάθισεν] καθίσας A 10. 17. 23. 31. 47. 59. Editio Colinaei. Versio Vulg. Marcion. Cyrillus Agt. Eph. V. in
 Jo. p. 838. Procopius. probante T. Beza in annot. + αὐτὸν A 23. Editio Colinaei, Marcion, Procopius.
 ἐν δεξιᾷ] ἐν δεξιᾷ A ex emendatione. αὐτοῦ] αὐτοῦ Editio Colinaei.
 21. πάσης] — Versio Syra posterior. 22. ὑπέταξεν] + ὁ θεὸς 14.
 23. τοῦ] + τὰ DEFG 1. 3. 4. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 37. 44. 46. 49. 52. 55. 59. Apost. 1. Codi-
 ces plurimi teste Millio. Editio Complut. Plantin. Colinaei, Bengelii, Chrysostomus, Theodoretus, Oecum. Theophyl.
 1. ὑμᾶς] ὑμᾶς 45. τοῖς παραπλήμοις] — 4. a prima manu.
 ἀμαρτίαις] + ὑμῶν DEFG 6. 16. 23. 37. 39. 46. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra utraque, Corp. A
 ethiop. Theodoretus, Lucifer 4. Hilarius, Pelagius. + αὐτῶν A.
 2. αἰῶνα] αἰῶνα P. Junius. ut VI. 12. τοῦ πνεύματος] τοῦ πνεύματος FG.

ἔτος ἀσπιδόματον ἐπὶ διακροσμημένων, καὶ ταῖς αὐταῖς ἐν τάξε-
 σι. τὰς μὲν γὰρ εἰσπρέσθαι λόγους ἔχει σάμασι θνητοῖς,
 καὶ κατὰ τινὰς ὁρισμένους περιόδους ἀπαλλάττεσθαι πάλιν
 τὰς δὲ θειότερας κατασκευῆς λαχέσας ἀπαντος ἀλογεῖν τῇ
 γῆς χωρὶς, ἀνοτάτω δ' εἶναι πρὸς αὐτῶν τῶν αἰθέρι τὰς κα-
 θαρτάτας, ὥς οἱ μὲν περ' ἑλλοισι φιλοσοφισαντες ἦρωας
 καλέουσι. Μαύσῃς δὲ ὀνόματι εὐθυβόλῳ χρώματος ἀγγέλους
 προσαγορεύει. de Gigant. p. 263, 7. ἔς ἄλλοι φιλόσο-
 φοι δαίμονας, ἀγγέλους Μαύσῃς εἶναι ὀνομάζουσιν, ψυχὰς δ'
 εἶναι κατὰ τὸν αἶρα πετόμεναι, καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ μῦθον
 εἶναι τὸ εἰρημένον ἀνάγκη γὰρ ὅλοι δι' ὅλων τὸν κόσμον ἐ-
 ψυχῶσθαι, τῶν πρώτων καὶ στοιχειωδῶν μεγάλων ἐκείνων τὰ οἰ-
 κία καὶ πρόσφορα ζῶα περιέχοντος, γῆς μὲν τὰ χερσαῖα,
 θαλάττης δὲ καὶ ὡταμένων τὰ ἕνδοξα, πύρος δὲ τὰ πυρί-
 γονα — οὐρανοῦ δὲ τὰς ἀστέρας. καὶ γὰρ ἔτος ψυχὰς ὅλαι
 δι' ὅλων ἀκίρηνται τε καὶ θείαι — εἰν ἐν ἀναγκαῖον καὶ
 τὸν αἶρα ζῶων πεπληρωθῆναι — αἷς ἀφαιρεθείσας, καὶ
 τῆς τῷ πατρὶος θεραπείας περιεχομένης ὑπηγέτισι καὶ δια-
 κήνοις ὁ θηριουργός εἶθε χρῆσθαι πρὸς τὴν τῶν θνητῶν ἐπί-
 σασιν. de Confus. linguar. p. 431, 28. εἰς δὲ καὶ
 κατὰ τὸν αἶρα ψυχῶν ἀσπιδόματον ἱεράτατος χορὸς. de So-
 mniiis p. 641, 29. ὥς καὶ ἐν τῷ λοιπῷ τμήματι τῷ
 παντὸς αἶρι ζῶα γίνονται. εἰ δὲ μὴ αἰσθῆσαι καταληπτὰ, τί
 τῶν καὶ ψυχῇ γὰρ ἀερότον. καὶ μὴν εἰκός γε αἶρα γῆς
 καὶ ὕδατος ζωοτροφῶν. διατί; ὅτι καὶ τὸ ἐν ἐκεί-
 νῳ

νοῖς ἔτος ἐψυχῶνται. — οὐκ ἀποπον εἶναι, δι' ἧς καὶ τὰ ἄλ-
 λα ἐψυχῶνται, ψυχῶν ἀμοιραῖς; — οἷα πόλις εὐανδρῶν,
 πολίτας ἀφάρτες καὶ ἀθανάτους ἔχων ψυχὰς, ἰσαριθμῶς
 ἄστροις. κ. τ. λ. Manilius II. 18. immenso volitan-
 tia nomina mundo. Diogenes L. VIII. 32. ex Py-
 thagorae sententia. εἶναι τι πάντα τὸν αἶρα ψυχῶν ἐμ-
 πλεον, καὶ τέττες δαίμονας τε καὶ ἥρωας νομίζεσθαι. Por-
 phyrus ap. Euseb. P. IV. 23. ὅλως ἢ ἐπίτασις τῆς
 πρὸς τι ἐπιθυμίας, καὶ ἢ τῷ πνεύματος τῆς ὀρέξεως ὀρ-
 μὴ ἀλλαχόθεν ἐσφοδρύνεται, ἢ ἐκ τῆς τέτων παρυσίας.
 Plut. de Iside & Osir. p. 361. B. εἶναι φύσεις ἐν τῷ
 περιέχοντι μεγάλας μὲν καὶ ἰσχυράς, δυσρόπας δὲ καὶ σκυ-
 θραπᾶς. Quaest. Rom. p. 274. ὑπαίθρον αἶρα καὶ τὸν
 ὑπερράνιον ὄντα καὶ διῶν καὶ δαίμονων μεσόν. Chalcidius
 CXXIX. Cum igitur extimi limites, summus at-
 que imus, celebrentur convenientibus animalibus
 naturae suae, scilicet ratione utentibus, coelestia
 quidem stellis, terrestria autem hominibus; con-
 sequens est, etiam caeteros locos, regionesque in-
 terjectas plenas esse rationabilibus animalibus existi-
 mare, ne quis mundi locus desertus existimeretur. &
 p. 330. Plato — quasdam animas — aëreis vel
 etiam aetheriis plagis consecrari putat, a necessitate
 incorporationis immunes. Apulejus de Deo Socratis
 & de dogmat. Platonis. Mediorum divorum ista for-

πνεύματι τῷ νῦν ἐνεργῶντι ἐν τοῖς υἱοῖς τῆ ἀπειθείας· Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνε- 3
 τράφημεν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆ σαρκὸς ἡμῶν, ποιῶντες τὰ θελήματα τῆ σα- 4
 ρκὸς καὶ τῆ ἀφροσύνης καὶ ἡμεῖς τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ. Ὁ δὲ Θεὸς, πλάσας 4
 ἂν ἐν ἐλέει, ἀφ' ἧς πολλὴν ἀγάπην αὐτῷ ἦν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νε- 5
 κροῦς τοῖς ὀφθαλμοῖς, συνελωποποίησε τῷ Χριστῷ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνή- 6
 γειρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπερανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ἵνα ἐνδείξη) ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς 7
 ἐπερχομένοις τὸ ὑπεράλλοντα πλοῦτον τῆ χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν 8
 Χριστῷ Ἰησοῦ. Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι ἀφ' ἧς πίστεως· τὸτο ὅσα ἐξ ὑμῶν· Θεὸς 8
 τὸ

3. οἷς] αἷς P. Junius.

πάντες] — 17. Versio Syr. Hilarius.

ἡμῶν] ὑμῶν 46.

ἀφροσύνης] ἐπιθυμιῶν 43.

τέκνα φύσει] φύσει τέκνα ADEFG 3. 37. Versio Vulg.

4. διὰ] κατὰ 39. 43.

ἀγάπην αὐτοῦ] αὐτοῦ ὑσπλαγχίναν 30.

ἀγάπην D a prima manu, FG, Hilarius.

5. τοῖς παραπλάσμασι] ταῖς ἁμαρτίαις D a prima manu, E.

τῇ ἁμαρτίᾳ FG.

συνελωποποίησε] + ἡμᾶς F ex emendatione. Versio Syra prior, & posterior cum obelo. + ἐν 17. Chrysostomus.

χριστῷ] + ὁ τῇ D a prima manu E.

+ ὁ FG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, probante T. Beza.

+ Ἰησοῦ, ὁ R. D. Boullier.

χάριτι ἐστε σεσωσμένοι] — Chrysostomus, probante H. Grotio, P. Junio.

6. συνήγειρεν] + ἡμᾶς Versio Syra prior, & posterior cum obelo.

ἐν χριστῷ Ἰησοῦ] — FG.

τὸ ὑπεράλλοντα πλοῦτον] τὸ ὑπεράλλον πλοῦτον ADEFG

7. ἐπερχομένοις] ἐπερχομένοις teste S. Curcellaeo.

17. Origenes de O. 16. vid. supra I. 7.

ἡμᾶς] ὑμᾶς 30. 45.

titio est, qui in aeris plagis terrae conterminis nec minus confinibus coeli perinde versantur. Maximus Tyr. XIV. 8. εἰσι δὲ αὐτῷ φύσεις ἀθάνατοι διυτέροι, θεοὶ καλέμενοι δεύτεροι, ἐν μυητοῖς γῆς καὶ ἐρανῶ τεταγμένοι — ἀνθρώπου δὲ ἐπιστάται — πολλὰ δὲ ἡ δαιμόνων ἀγέ-
 λη. Lucanus IX. 6. quodque patet terras inter lunaeque meatus, Semidei manes habitant. Pirke Eliezer 24. R. Simon dixit: Deum S. B. LXX. angelos qui circumstant thronum suum vocasse, eisque dixisse: venite, & confundamus linguam eorum — unde probatur cum illis sortitum esse? ex Deut. XXXII. 8. 9 divisit orbem in populos & linguas LXX. & singulis populis singulos angelos praefecit. Debarim R. fin. Impius ille angelus Samael est princeps omnium diabolorum.

Paulus ita loquitur ex principiis philosophiae Pythagorae, quibus illi, ad quos scribit, imbuti erant: non autem, ut partem doctrinae a Christo sibi revelatae, & omnibus credendae traderet, Col. II. 18.

3. Non tantum faciebant, quae impetus affectuum praecipuus dictabat, sed etiam deliberato consilio, quod pejus erat, mala perpetrabant homines ingeniose nequam.

φύσει] Non quod Deus naturam, quam ipse creaverat, & quae valde bona est, odio haberet: nostra culpa in nos provocavimus iram Dei & exitium, tam certum & inevitabile, ac si ad id nati essemus. conf. 2. Pet. II. 12. Ro. IX. 22. Non aliter ac si ad id facti & destinati fuisset, semper & inde a maioribus. Hieronymus, quidam — pro natura prorsus sive omnino, quia verbum φύσει ambiguum est, transfulerunt. Augustinus c. Julian. VI. 4. Oper. perfect. II. 228. Quod autem dicis, ubi ait Apostolus: natura filii irae, posse intelligi: prorsus filii irae, nonne hinc admoneri debuisti, antiquam contra vos defendi catholicam fidem? quia non fere invenitur Latinus codex, si non a vobis nunc incipiat emendari, vel potius in mendam mutari, ubi non sit natura scriptum. Ignatius ad Magnes. ἐὰν δὲ ὡς περὶ τις ἄνθρωπος, τῷ διαβόλῃ, ἐκ ἀπὸ τῆς φύσεως ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτοῦ γνώμης, γινόμενος.

Polyaenus p. 757. φύσει δὲ τὸ καλτικὸν ὑπέροισεν. Plut. de Cote Apoph. p. 174. D. φύσει ἦν ὁ ζῆλος εἰς ὀργήν. in Dionys. p. 176. A. φύσει παροινήσεντα. Jambl. chus IV. 7. οἱ φύσει ποιοὶ δαίμονες. VII. 5. φύσει γὰρ ἄλλης εἰς νεωτεροποιίαι. Xenoph. Hell. II. ἵνα δὲ εἰδῇ, ὅτι οὐ κενὰ [I. καινὰ] ταῦτα ἔτος ποιεῖ, ἀλλὰ φύσει προδότης ἐστὶ. de Socrat. I. ἐγενέσθην μὲν γὰρ τῷ ἀνδρὶ τέταται φύσει φιλοτιμοτάτω. Seneca de Benefic. V. 1. Tibi autem, homini natura optimo, & ad beneficia propenso. Quintilianus I. 2. fit ex his consuetudo, deinde natura. Arnobius II. fit enim familiaris. c. more consuetudo in naturam versa. Salustius Jug. 85. mihi — benefacere jam ex consuetudine in naturam vertitur. Herodianus I. 6. 25. φύσει γὰρ τὸ βάρβαρον φιλοχρήματον. III. 14. 3. φύσει καὶ φιλόδοξος ἄλλους ὑπάρχων. 6. I. ὀργῆς δὲ ἵππων ἀν φύσει. Elianus V. H. IX. ἦν μὲν γὰρ καὶ φύσει φιλόαργυρος ὁ κείος. III. 22. πρὸς τὰς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων — καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἡμέτεροι γίνονται. II. 13. τὰς ἀθηναίους — φύσει φθονεῖς ὄντας. Dio Chrys. XXXI. p. 346. A. οἷος [ἀθηναῖοι] τὸν δαίνα μὲν ὀλύμπιον κυκλήσας, οὐδὲ φύσει πολιτὴν αὐτῶν, φοῖνικα δὲ ἀνθρακον οὐκ ἀπὸ Τύρῃ καὶ Σιδῶνος, ἀλλ' ἀπὸ κόμης τινος. XV. p. 239. D. οὐκ οἶσθα τὸν ἀθηναῖον νόμον, παρὰ πολλοῖς δὲ καὶ ἄλλοις, ἅτι τὸν φύσει δέλον γνώμων οὐκ ἐὰν μετέχει τῆς πολιτείας. Appianus de B. C. IV. p. 1060. οὐδὲ ἐπιμέμνητο, ἀλλ' ὡς ἐκ φύσεως καὶ γένους ἐχθροῖς ἐπηπάειν. Jos. A. IV. 3. 1. ὁ δὲ πᾶς ὅμιλος φύσει χαίρων τῷ καταβολῇ τῶν ἐν τέλει. XI. 6. 5. φύσει τοῖς Ἰσδαίοις ἀπηχθάνετο, ὅτι καὶ τὸ γένος τῶν ἀμαλκικῶν, ἐξ ὧν ἦν αὐτοῦς, ἐκ' αὐτῶν διέφθαρτο. Polybius Legg. 122. φύσει δὲ ἂν λάλος. 135. τῇ φύσει διαφερόντως ἀγχιῖνες ὑπάρχων. Lucianus de Merc. Cond. 41. λογίζονται γὰρ, ὡς ἐξαγορεύουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ ἐκείνη τῆς φύσεως ἀπόρρητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γινόμενους αὐτῶν ἐποπτικοῖς. Aristophanes Plut. 118. ἀνθρακὸς ἔτος ἐστὶν ἄθλιος φύσει. Sap. XII. 10.

7. αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις] Valerius Flaccus I. 501. Venturaque mundo tempora, quaeque vias cernunt sibi crescere Parcae. VI. 103. Te quoque venturis, ingens Ariasmene, fecles tradiderim. Silius IV. 399. Optabunt similes venientia secula fratres. I.

9 τὸ δ᾿ ἔργον· Οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῇσθῇ. Αὐτῷ γὰρ ἔσμεν ποίημα, κτισθέν-
 10 τες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς ᾤκα-
 11 πατήσωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία
 12 ὑπὸ τῇ λεγομένῃ σκηνῇ καὶ σαρκὶ χειροποιήτῃ· Ὅτι ἦτε ἐν τῷ καρπῷ ἐκείνῳ χω-
 13 ριστῆς, ἀπηλλοτριωμένοι τῇ πολιτείᾳ τῆς Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν ἀθεῶν καὶ ἐπὶ
 14 ἀσυνεχίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὑμεῖς
 οἱ ποτε ὄντες μακρὰν, ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γὰρ ἔστιν ἡ

εἰ-

8. χάριτί ἐστε σισωσμένοι] αὐτοῦ χάριτι σισωσμένοι ἔσμεν D a prima manu. E. Versio Copt. Syr. Æthiop. Cod. Lat.

†] — D a prima manu. FG.

ὑμῶν] ἡμῶν D a prima manu. FG 46. 52. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 884.

9. σκεπτε] καὶ σκεπτε 37.

χριστῷ Ἰησοῦ] κυρίῳ FG.

χριστῷ Codices Latini Marcion. Hilarius.

ἐπὶ] ἐπ' G.

αὐτοῖς] αὐτῷ Versio Syr. posterior, & edita in margine.

11. διὸ μνημονεύετε] ἀπὸ τοῦτο μνημονεύοντες FG. Dial. c. Marcion. p. 148.

ἔτι] — FG. Marcion ap. Epiph.

ὑμεῖς ποτε] ποτε ὑμεῖς AD. Editio Colinaei. Dial. c. Marcion. p. 37.

+ οἱ FG.

χειροποιήτῃ] χειροποιήτῳ D a prima manu. G. Marcion femel.

12. ὅτι] ὅτι 23.

ἐν prius] — AD a prima manu. EFG 17. Epiphanius, Cyrillus Aët. Eph. V.

τῇ ἐπαγγελίᾳ,] τῇ ἐπαγγελίᾳ Editio Genev. Complut. Livinejus in Nyffen. de Virgin. 4.

+ αὐτῶν FG.

κόσμῳ] + τοῦτο G.

13. νυνὶ] νῦν 37.

ἐγγὺς ἐγενήθητε] ἐγγήθητε ἐγγὺς A17. 31. 37. Editio Colinaei. Clemens Alex. Epiphanius, Dial. c. Marcion.

αἵματι] ὁνόματι 49.

τῷ χριστῷ] αὐτῷ Marcion ap. Tertull. & Epiph.

αὐτῷ χριστῷ 4.

11. Corniger Hammon Fatidico pandit venientia fecula ludo.

8. ταῦτα] Phil. I. 28. & gratia, & salus, & fides.

δᾶρον] Aristophanes Av. 510. μετέχον ὅτι δαροδοκοίη. Schol. ἐστὶ δὲ δᾶρα μὲν τὰ ἐπὶ δαροδοκίᾳ διδόμενα· δᾶρα δὲ ἐπὶ τιμῇ.

10. κτισθέντες] Abooth II. 8. Si didicisti multam legem, non est, ut tibi ipsi bonum adscribas, ad hoc enim creatus es.

οἷς] Valla: Quibus praeparavit nos.

12. ἀπηλλοτριωμένοι] Anthol. II. I. 1. ὡς καὶ τῶν πατρικῶν μηδὲ λαβῆναι τὸ μέρος — καὶ κύριον ἀλλότριον, μηδὲν ὁμοῖον ἔχον. Arrianus de B. C. IV. p. 1009. εἰ δὲ ἔτι στρατηγὸς ἡμᾶς ἔτε Ρωμαῖός ἐστι, ἀλλὰ φυγάδας καὶ ξένους, ἢ κατακρίτους — ἡγεῖσθαι, καὶ πρὸς ἡμᾶς εἶναι ὑμῶν ἐστι, ἀλλὰ πρὸς Ρωμαίους, ὃ Ρόδοι, τὰ συγκείμενα· ἡμῶν δὲ, ξένοι καὶ ἀλλότριοι τῶν συνθηκῶν ὄντες, πολυμήσομεν ὑμῶν.

Sir. XI. 34.

ἄθεοι] Abarbanel in Zachar. Q. I. Qui regiones incolit extra terram Israeliticam, similis est illi qui Deum non habet. Cofri II. 22. Perpetuo habitabit homo potius in terra Israël, in urbe, cujus incolae majori ex parte sunt Gentes, quam extra terram in urbe, cujus major pars sunt Israelitae. Omnis enim Iudaeus, qui habitat in terra Israël, similis est ei, qui Deum habet. ex Thalmude. 2. Parat. XV. 3.

πολιτείας] 2. Macc. IV. 11. VIII. 17. Porphyrius ap. Euf. H. E. VI. 19. τὴν κατὰ νόμους πολιτείαν & τὸ βάρεθρον τόλμημα ζῶν παρανόμως. Jos. A. XII. 3. 1. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μητροπόλει Ἀντιόχεια πολιτείας αὐτὸς ἔδειξεν, καὶ τοῖς ἐνοικισθῆσαν ἰσοτίμως ἀπέδειξε Μακεδόσι — ὡς τὴν πολιτείαν τοιαύτην ἐστὶ καὶ τὴν διαμένειν — ἵνα τὰ δίκαια τῆς πολιτείας μηκέτι μόνῃ τοῖς Ἰουδαίοις.

13. Inf. comm. 17. Schemoth V. 1. Adajoth. XIII. 7. propinqui & remoti a cognatione, i. e. cognati & non cognati. Sanhedrin f. 91. R. Athu dixit Ef. LVII. 19. quid remotus? remotus ab initio. quid propinquus? propinquus nunc. Bereischith XXXIX. 18. & tu appropinquans remotos, & purificans eos patri suo coelesti. Vajikra R. XIV. Dixit R. Chanina f. Papa: meminimus nominis

Dei S. B. qui fuimus longe remoti, & appropinquavimus ad ipsum. Bemidbar R. VIII. & Medras Samuel XXVIII. de Gibeonitis: Cur vero haec omnia adducuntur? ut indicetur, Deum esse, qui longe remotos appropinquare facit, deque ipsis gaudet perinde atque de propinquis. Et hoc non solum, sed majorem quoque pacem reddit remotis quam propinquis S. D. Esaj. LVII. 19. ecce diximus, quomodo propinquos fecerit Deus eos, qui remoti fuerunt, quamvis Gibeonitae non facti sint proselyti in nomen Dei. Schir Hasehirim R. IV. 13. De Elia dicitur, venturum — ut quosdam removeat, quosdam proximos faciat. R. Juda vero dixit: Venturum ut proximos faciat, non vero removeat. Midras Coheleth R. Historia de muliere, quae accessit ad R. Eliezerem, ut proselyta fieret, dicens ipsi: Rabbi, propinquam me fac — R. Eliezer eam reject. Ivit ergo ad R. Josuam, qui illam recepit. Hinc discipuli ejus dixerunt: R. Eliezer illam removet, tu vero eam propinquam facis? Mechilta f. 38. 12. R. Eliezer docuit, Deum ad Mosén dixisse — Tu quoque, si homo quispiam ad te venit, ut religionem Judaicam suscipiat — propinquum ipsum fac, & non remove. Targum Esaj. XLVIII. 16. Abrahamum patrem vestrum propinquum feci ad cultum meum. Bereischith R. XXXIX. quicumque gentilem appropinquare facit, & proselytum facit, idem est ac si ipsum creasset. Medras Samuel XXVIII. Tunc dixit David: an propter proselytos Deus S. B. haec facit populo suo? Dixit ei Deus S. B. si removes remotos, removebis etiam propinquos. Esaj. IX. 20. Marc. XII. 34.

14. ἡ ἱερὴν] Derech Arex Parva 12. scriptum est Jud. VI. 24. Si ergo altare, quod neque comedit, neque bibit, neque olfacit, neque loquitur, neque extructum fuit nisi ad propitiandum Israël, vocatur pax, quanto magis ille, qui pacem diligit, & pacem mittit inter Israël & patrem eorum qui est in coelis? — R. Josua Galilaeus: etiam nomen Messiae vocatum est pax S. D. Esaj. IX. 6. Psal. CXX. 7.

εἰρήνη ἡμῶν, ὃ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τὴν Φραγμὴν λύσας· τὴν 15
ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτῇ, ἣ νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας ἵνα τὴν δύο
κτίσιν ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα χροῖον ἀνθρώπου, ποιῶν εἰρήνην· καὶ σποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμ- 16
φοτέρωθεν ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ αὐτῷ τὴν σαυρῆ, σποκατείνας ἣ ἔχθραν ἐν αὐτῷ. καὶ 17
ἐλ-

14. ἡμῶν] ὑμῶν 31. 43. 46. Apost. 2. Eriphanius, P. Junius.
μισότοιχον] μισότοιχον 43. + τὴν ἔχθραν καὶ 46.
λύσας] tollunt distinctionem D 1. 2. 4. 19 20. 21. & Scholion. Editio Erasmi 1. Stephani 1. Theodoretus in
Num. Q 11. Chrysostomus, Damascenus, Theophylactus, Oecumenius, P. Junius.
15. τὴν ἔχθραν] — 46.
ἐν αὐτῷ] ἐν αὐτῷ A 3. 14. 31. 37 47. — 59. a prima manu.
16. σποκαταλλάξῃ] σποκαταλλάξει 28. 30. 36. 39.
διὰ τῆς σαυρῆ] iis, quae sequuntur, jungit Versio Syr. Marcion.
αὐτῷ] αὐτῷ G. Versio Vulg. Pelagius, Hilarius.
17. εἰρήνην] εἰρήνη D a prima manu.
Codicibus ha etur, in semet ipso. prostante H. Grotio,
D. Whitbyo.

τὰ ἀμφοτέρωθεν] II. v. 54. ὡς τὴν ἀμφοτέρωθεν μάκαρες
θεοὶ ὀτρύνοντες σύμβαλον. Etymol. τί διαφέρει τὸ ἀμφο-
τέρωθεν — ἐστὶ τὸ μὴν δύο μετὰ τῆς ἀρετῆς συντάσσου-
ται, ὅσον οἱ δύο· τὸ δὲ ἀμφοτέρωθεν ἔστι τῆς ἀρετῆς. — διαφέρει
δὲ τὸ ἀμφοτέρωθεν τῶν δύο, ἐστὶ τὸ μὴν δύο πρῶτην γνώσιν τιθε-
σι· τῆς ἀρετῆς, τὸ δὲ ἀμφοτέρωθεν ἀναφορὰν ὑποσχεῖται δυνάμει.
ὥστε ὅτι ἐστὶν οἱ δύο, τῶν ἐστὶν ἀμφοτέρωθεν διὰ τῶν δύο λαμ-
βάνει ἀρετῆς περὶ αὐτοῦ, οἱ δύο, τῶν δύο· τὸ δὲ ἀμφοτέρωθεν ἐλαμ-
βάνει, ὅθεν γὰρ λέγομεν οἱ ἀμφοτέρωθεν, ἡδὴ γὰρ τὴν ἀναφορὰν
ἔχου. Apollon. Synt I. 14. ἐστὶ τὸ ἀμφοτέρωθεν ἀπαράδε-
κτον ἀρετῆς. inf. 16. 18. Aët. XXIII. 8.

Jos. B. V. 5. 2. διὰ τῆς [τῆς ὑπαίτης] προείονταν
ἐπὶ τὸ δεύτερον ἱερὸν δρόμους περιβεβλητοὺς λιθίνους, τρι-
πύχους μὲν ὕψος — ἐν αὐτῷ δ' εἰσέκτισαν ἐξ ἰσῶ δια-
στήματος εἶναι, τὸν τῆς ἀγγείας προσσημαίνουσαι νόμον,
αἱ μὲν ἑλληνικοὶς, αἱ δὲ ρωμαϊκοὶς γραμμασί, μὴ δὲν
ἑλλοφύλον ἐντὸς τῆς ἀγίας παρῆναι· τὸ γὰρ δεύτερον ἱερὸν
ἀγίον ἐκαλεῖτο. καὶ ἰδ. μὲν βαθυμῆς ἦν ἀναβάσιμον ἀ-
πὸ τῆς πρώτης, τετραγώνον δὲ ἦν καὶ τεῖχος περιπεφραγ-
μένον ἰδίῃ. VI. 2. 4. ἔχ ὑμῖς, ὧς μιαιφάνεσθε τὸν δρό-
μον τῶν πρὸς ἀνάστασιν τῶν ἀγίων· οὐχ ὑμῖς δὲ τὰς ἐν
αὐτῷ εἰσάγετε, γράμματα ἑλληνικοὶς καὶ ἡμιτί-
τοις κρημαίνουσιν, ἀ μὲν τὸ γένειον ὑπερβαίνειν πα-
ραγγέλλει· ἔχ ὑμῖς δὲ τὰς ὑπερβάτας ὑμῖν ἀνακρίνῃ ἐπι-
τρέψουσιν, καὶ ρωμαῖοις τις ἡ· IV. 3. 12. ἀνέμεινον δὲ ἡ-
γῆτο, μὴ προσηγνεύσας εἰσάγειν τὸ πλῆθος. A. XII. 3.
4. μὲν δὲ ἐξὸν εἶναι ἀλλοφύλων εἰς τὸν περιβόλον εἰσεῖναι τῷ
ἱερῷ, τὸν ἀπηγορευμένον τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ μὴ οἷς ἀνέγνωσθεῖ-
σιν ἐστὶν ἔθνος κατὰ τὸν πάτριον νόμον. XV. 11. 5. δι-
εγείρεται περίβολος, ὃν περιεῖχε ἔρκιον λιθίνου δρυφάκτου, γρα-
φῇ καλοῦσαν εἰσεῖναι τὸν ἀλλοεθνή, Ἰουδαϊκῆς ἀπειλεμένης
τῆς ζημίας. Philo ad Cajum T. 2. p. 577, 25. πε-
ριτοῦτά τε καὶ ἐξαιρετὸς ἐστὶν αὐτοῖς ἄλλοις ἢ περὶ τὸ ἱ-
ερὸν σπουδῇ. τεκμήριον δὲ μίγνισον, θάνατος ἀπαραίτητος ὄν-
σαι κατὰ τῶν εἰς τὴν ἐντὸς περιβόλου παρελθόντων, δέχον-
ται γὰρ εἰς τὴν ἐξωτέρω τὴν πανταχόθεν πάντας τῶν οὐχ
ἐμοσύνων. Aët. XXI. 28. Celim τὸ γῆν sanctius e-
rat monte domus, quia peregrino nulli eo venire li-
cebat.

μισότοιχον] Athenaeus VII. p. 281. D. ἡδὲ καὶ
τῶν περὶ αὐτὰς τὸν τῆς ἡδοῆς καὶ ἀρετῆς μισότοιχον δια-
στήματα.

15. λύσας τὴν ἔχθραν] Plut. Themistocle. p. 123.
ἐν γένειον γὰρ αὐτῶν κριτὴς πρὸς κορυβίτας ἐχόντων διαφο-
ρὰν, ἔλυσε τὴν ἔχθραν. Coriolan. p. 235. Α. ἐκ ἔλυσε
τὴν ἔχθραν. de Invidia p. 538. C. λύσει γὰρ ἔχθρας
καὶ μῖσος. Herodotus VII. 145. καταλυσάμενοι τὰς
ἔχθρας. Euripides Troad. 50. ἔσσι τὸν γένει μὲν ἀρχι-
στον πατέρας — λύσασιν ἔχθραν τὴν πρὸς ἀντιπαρῆναι·

ὑμῖν] ἡμῖν 1. 4. 31. 38. 45. 55. Theophylactus MS.

Strabo V. p. 336. C. καταλυσάμενοι τὴν ἔχθραν ἀπὸ
θεοῦ φιλος. Dionys. Hal. V. 326. μήτε ἀποκαταλυση-
ται τὴν ἔχθραν. 323. ἀνὰ βωλῆσιν καταλύσασθαι τὴν ἔχ-
θραν. Themistius VII. p. 94. B. Περικλῆς μὲν ἐν ἱστορίαις
τὸ πρὸς ἀθηναίους καταλύει τὰς ἔχθρας ταῖς στρατηγίαις.
Artemidorus II. 2. ἔχθρας δὲ προσαγορεύει, καὶ φι-
λεῖν δοκεῖν, τῆς ἔχθρας λύσιν ποιεῖ. Aelianus V. H. I.
24. διηθείσης δὲ τῆς ἀσυνδοκίας διαλύεται τὴν πρὸς τὸν Λε-
πριανὸν Ὁμήρου ἔχθραν. Dionysius Hal. A. I. 65. τὸν
ἀπὸ τῶν χρόνων ἀπαντα διαλυσάμενοι τὴν ἔχθραν πρὸς τὴν
Λατινὴν βέβαιος φίλος ἦν. II. 76. ἐπὶ διαίτητῃ Νερῶν
τὰς ἔχθρας διαλύειν ἤθελεν, III. 7. διαλυσάμενοι τὴν πρὸς
τὴν συγγενεὴν ἔχθραν.

νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι] Col. II. 14. 20. mul-
titudinem praeceptorum & traditionum.

καὶ ἄνθρωποι] Plut. Cat. p. 336. B. ἰαυθῶν δὲ
τῶν Ρωμαίων τὴν ἀπὸ γένους διῆται οὐκ ἔχοντας, ἀρχομένους
δὲ γνωρίζεσθαι δι' αὐτῶν, καὶ πρὸς ἀντιπαρῆναι ἀνθρώπων.
de fortun. Rom. 318. C. αἰμυλίας δὲ Σκαῦρος ἐκ τα-
πεινῆς βίης καὶ ταπεινοτέρης γένους καὶ ἀνθρώπων, ἀρετῆς ὑπὸ
αὐτῆς [τῆς τύχης] προγράφεται τῇ μεγάλῃ συνεδίῃ. Cic.
pro Cluent. 40. & jam querimur saepe, hominibus
novis in hac civitate non satis magnos esse fructus?
nego usquam unquam fuisse majores: ubi si quis igno-
bili loco natus ita vivat, ut nobilitatis dignitatem
virtute tueri possit videatur, usque eo pervenit, quo
ad eum industria cum innocentia profecuta est. Si
quis autem hoc uno nititur, quod sit ignobilis,
procedit saepe longius, quam si idem ille esse: cum
iisdem vitiis nobilissimus, ut Quintius, nihil enim
dicam de caeteris, si fuisset homo nobilis, quis
eum cum illa superbia atque intolerantia ferre po-
tuisset? quod eo loco fuit, ita tulerunt, ut si quid
haberet a natura boni, prodesse ei putarent oportere,
superbiam autem atque arrogantiam ejus de-
ridendam magis arbitarentur propter humilitatem
hominis, quam pertimescendam. de Offic. I. 39. Cn.
Octavio, qui primus ex illa familia Consul factus est,
honori fuisse acceptimus, quod praeclearam aedifi-
casset in palatio & plenam dignitatis domum, quae
cum vulgo videretur, suffragata domino, novo ho-
mini, ad consulatum purabatur. Q. Cic. de petit.
Conf. 1. prope quotidie ad forum tibi descen-
tenti meditatum tibi hoc sit: novus sum, Consulatum
peto, Roma est. Nominis novitatem dicendi gloria
maxime sublevabis — habes enim ea, quae
novi habuerunt, omnes publicanos, totum fere
equestrem ordinem, multa praeterea muni ipia —
etiam hoc multum videtur adjuvare posse novum ho-

18 ἐλθὼν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς ἐγγύς· Ὅτι δι' αὐτῆς ἔχομεν
19 προσταγήην οἱ ἀμφοτέρωθεν ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸ πατέρα. Ἀρα ἔν ἐκείτῃ ἐστὶ ζῆνοι καὶ
20 πάροικοι, ἀλλὰ συμπολίτῃ τῷ ἁγίῳ καὶ οἰκείῳ τῷ Θεῷ· Ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ
21 θεμελίῳ τῷ ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντις ἀκρογωνιαίαι αὐτῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ἐν ᾧ ὡς
σα

posterior] + εἰρήνη AFG. Editio Colinaei. Versio Vulg. Æthiop. Cyprianus ad Quir. II. 27. Hilarius, Pelagius, Hieronymus in Esaj. LVII. 19. Eusebius P. I. 1. in Psal. LXV. 4. Origenes in Ro. V. 10. Fulgentius ad Monim. 2. Procopius in Esaj. XXXII. 17. XLV. 20. probante J. A. Bengelio + εἰρήνη D a prima manu.

πνεύματι] πνεύματι Dial. c. Marcion. p. 152 18. οἱ] — 37.
ἀλλὰ] ἀλλὰ ἐστὶ ACD a prima manu. EFG. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, Basilus de Bapt. I. Fulgentius ad Monim. 2. probante J. A. Bengelio. 19. ἐν] — FG.

20. καὶ προφητῶν] — 4. a prima manu. Marcion ap. Tertullian. ὅντις] ὅντις 46.
ἀκρογωναίαι] + λίθου D a prima manu. EFG Versio Vulg. Origenes c. Cels. p. 391. Tertullianus, Eusebius H. E. p. 376. Hilarius.

Ἰησοῦ] — 37. Chrysostomus. αὐτῆς] — Versio Syra prior, posterior habet cum asterisco.
Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ A 39. 47. Versio Vulg. Fulgentius. probante J. A. Bengelio.

hominem, hominum nobilium voluntas, & maxime Consularium. 2. ac multum etiam novitatem tuam adjuvat, quod ejusmodi nobiles tecum petunt, ut nemo sit, qui audeat dicere, plus illis nobilitatem quam tibi virtutem prodesse oportere. Verr. I. 13. quod ferre novos homines non potuerit, ad nobilitatem, hoc est, ad vos transisse. III. 4. Odists hominum novorum industrias, despicias eorum frugalitatem, pudorem contemnis, ingenium vero & virtutem depressam extinctamque cupitis. IV. 37. ne ista praeclara nobilitas definat queri, populum Romanum hominibus novis atque indutris libenter honores mandare, semperque mandasse. V. 1. Videmus, quanta sit invidia, quamque in odio apud quosdam homines nobiles novorum hominum virtus & industria. Si tantulum oculos dejecerimus, praesto esse insidias, si ullum locum aperuerimus suspicioni aut crimini, accipendum esse statim vulnus, esse nobis semper vigilandum, semper laborandum videmus. Sallustius Catil. XXIII. 6. Namque antea pleraque nobilitas invidia aetuebatur, & quasi pollui Consulatam credebatur, si eum quamvis egregius novus homo adeptus foret. Jugurth. LXIII. 7. Consulatam nobilitas inter se per manus tradebat. Novus nemo tam clarus, neque tam egregiis factis erat, quin is indignus illo honore & quasi pollutus haberetur. LXXXV. 14. Contemnunt novitatem meam, ego illorum ignaviam. Mihi fortuna, illis probra obestantur. Cic. in Pison. I. omnes honores populus R. mihi ipsi, homini novo, detulit. de Leg. Agr. II. 12. me — primum hominem novum Consulem fecistis. Livius IV. 4. potiusque decemviris terribilis mortalium, qui tum omnes ex patribus erant, quam optimis regum novis hominibus similes Consules sumus habituri. 54. patefactus ad consulatam & triumphum locus novis hominibus videbatur. VII. 1. annus hic erit insignis novi hominis consulatam. 15. de ambitu — latum est, eaque rogatione novorum maxime hominum ambitionem, qui nundinas & conciliabula obire soliti erant, compressam credebant. IX. 26. negare, nobilium id crimen esse, quibus si nulla obiteretur fraude, pateat via ad honorem, sed hominum novorum. XXII. 34. id foedus inter omnes nobiles idcirco, nec finem ante belli habituros, quam consulem vere plebejum, hoc est, hominem novum fecissent. XXXVII. 57. quum aegre paterentur tot nobiles, novum sibi hominem tantum praeferrere. —

quando, quod taciti indignarentur nobiles homines, id aequae novus competitor — incesset. XXXIX. 41. indignabantur, novum hominem censore fieri. Vellejus Pat. I. 13. L. Mummium — appellatus est Achaicus, nec quisquam ex novis hominibus prior Mummio cognomen virtute partum vindicavit. II. 128. T. Coruncanium hominem novum. 96. Agrippae, qui novitatem suam multis rebus nobilitaverat. Tacitus de Orator. 7. non eum diem laetorem egi, quo mihi latus clavus oblatum est, vel quo homo novus & in civitate minime favorabili natus quaesturam aut tribunatum aut praeturam accepi, quam &c. Quintilianus D. III. de Mario. Natura quidem omnibus novitatis incrementis adversa nobilitas, tamen laudibus pressa & obruta. Valerius M. II. 3. C. Marius — civis alioqui magnificus, sed novitatis suae conscientia vetustati non sane propitius. Seneca Controv. I. Cyneas — postero die novus homo & Senatam & omnem urbanam circumfusam senatui plebem hominibus suis persalutavit. Capitolinus Macrino 7. in patricios allegit novum hominem. Augustinus C. D. II. 23. Marium novum hominem & ignobilem. Eutropius X. Respublica tunc ab his IV. Imperatoribus tenebatur, Constantio & Maxentio filiis Augustorum, Licinio & Maximiano novis hominibus. Theophilus Alex. Epist. 3. Divitiae — in urbis nobilitati praefertuntur, haec novis hominibus antiquam donant familiam.

19. συμπολίται] Phrynichus p. 72. πολίτης λέγει, μή συμπολίτης. Herodianus p. 212. πολίτης, δημότης, φιλέτης, ἄνευ τῆς συν' συνίφηβος δὲ, συνβιασώτης καὶ συμποότης μετὰ τῆς συν', ἔτι καὶ πρόσκαιρος αὐτῶν ἢ κοιωνίκα, ἐπὶ δὲ τῶν προτέρων ἔχ' ὁμοίως. Thoma's, πολίτης λέγει τῷ δέῳ ἢ γεν συμπολίτης. πολίτης δὲ πόλειος. πολίτης, δημότης, φυλίτης ἄνευ τῆς συν' λέγων Ἀττικῶς ἐπὶ συνίφηβος δὲ καὶ συνβιασώτης, καὶ συμποότης, ἔτι καὶ πρόσκαιρος αὐτῶν ἢ κοιωνία, ἐπὶ δὲ τῶν προτέρων ἔχ' ὁμοίως. vid. in Gal. I. 14. Aristophanis Schol. in pace 909. ἔτι συμπολίτην, ἔτι συνδημότην λέγουσι. ὁ μὲντοι εὐριπίδης πρὸς λέγει ὡς συμπολίται, τῇ τε βοσκῇ καὶ τῇ τεκνῇ ὡς τιν' ἀρκίσαι χρεῖαν. in Heraclid. 826. Pollux III. 51. πολίτης. ὁ δὲ συμπολίτης οὐ δοκιμος, εἰ καὶ εὐριπίδης αὐτῷ κέχρηται ἢ Ἡρακλείδης τε καὶ Θησῆς. Hesychius. πολίτης, ὁ συμπολιτεύόμενος τινι καὶ συν-σῶ. Glossarium. concives, συμπολίται. Schol. Pindari Olymp. IX. 120. ἱππαιν βεβλόμενος τὸν ἐφάρμοσον, ἐπ' ἅντιον ὄντα, Πατρόκλη συμπολίτην. Eustathius in Il. α. 89. 41. ἡ χρηστὴς — πολίτης ἦτοι συμπολίτης

σα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογημένη αὐξεῖ εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συναρμολο- 22
δομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτῃ χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν· Εἴγε 1
ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τῷ Θεῷ τῆς δωθείσης μοι εἰς ὑμᾶς· Ὅτι καὶ ἀποκα- 2
λυφθὲν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, (καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ· Πρὸς ὃ δύνασθε ἀνα- 3
γνώσκοντες νοῦσαι τὴν σύνεσιν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τῷ Χριστῷ) Ὁ — ἐν ἐτέραις γενεαῖς 4
οὐκ ἐγνώρισθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐ- 5
τῶν καὶ προφῆταις ἐν πνεύματι· Εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρόνομα καὶ σύσσωμα, καὶ συμμετοχα 6
τῆς ἐπαγγελίας αὐτῆς ἐν τῷ Χριστῷ, ἡμεῖς τῶν εὐαγγελιστῶν· Οὗ ἐγενόμην ἀπόστολος καὶ 7
τὸ δωρεὰν τῆς χάριτος τῷ Θεῷ τῆς δωθείσας μοι καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτῆς· Ἐμοὶ 8
τῷ

21. ἡ] — DEG 1. 3. 26. 52. 55. Apost. 1. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bengelii, Bogardi. Basilii
Acet. de fide. Chrysostomus. αὐξεῖ] αὐξή 33. 35. εὐ] — 32.

1. τῷ χριστῷ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ χριστῷ Apost. 1. Versio Syr. Codices Latini. τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ C.
Hilarius probante J. Millio prol. 482.

τῶν ἐθνῶν] — Editio Complut. Plantin. Genev. probante J. Millio prol. 1108. + περισβύω D a prima manu.
EG. 10. Editio Colinaei, Hilarius. probante S. Castalione 2. εἴγε] + καὶ 38. Editio Complut.

τῆς χάριτος τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ τῆς χάριτος DFG. τῆς χάριτος αὐτῆς A. + τῆς δόξης 23.
3. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν] κατὰ ἀποκάλυψιν FG. κατὰ ἀποκάλυψιν] — 44.

ἐγνώρισε] ἐγνώρισθη ACD a prima manu. FG. 6. 10. 17. 23. 31. Versio Vulg. Syr. utraque Copt. Lutheri. Cle-
mens Strom. V. p. 682. Cyrillus Act. Eph. V. & c. Nestor. III. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Hila-
rius, Pelagius, Hieronymus. 4. τῶν] + Ἰησοῦ 14. χριστῷ] θεῷ 17.

5. ἐν] — ACDEFG 1. 2. 4. 6. 7. 9. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 28. 29. 31. 33. 34. 35.
36. 37. 38. 39. 43. 44. 45. 46. 47. 49. 52. 55. Apost. 1. Editio Complut., Erasmi 1. 2. Stephani 1. 2.
Plantin. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Clemens Strom. V. p. 682. 698. Origenes in Jo. I. 19. IV. 36. bis. Cyrillus
in Jo. p. 941. c. Nestor. p. 111. Cyrillus Hierosol. p. 210. Chrysostomus prooem. & VI. 33. Theodoretus in Cant.
V. 14. Damascenus in l. & a. Nestor. 41. Theophylactus, Oecumenius. Hieronymus, Hilarius, Pelagius. probante
J. Millio prol. 634. καὶ Editio Haulsini.

ἀποστόλοις αὐτῶν] αὐτῶν ἀποστόλοις DEFG. Apost. 1. Theophylactus. ἐν posterius] + τῷ FG.
πνεύματι] + ἀγίῳ DE 2. 4. ex emendatione. 19. 34. 38. 55. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Aethiop. Arab.
6. συγκληρόνομα] κληρόνομα 2.

αὐτῶν] — ACD a prima manu. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Cyrillus c. Nestor. Hieronymus, Pelagius.
τῷ χριστῷ] χριστῷ Ἰησοῦ AC. Versio Copt. Vulg. Syra posterior, cum asterisco ante Ἰησοῦ. χριστῷ Cyrillus c.
Nestor. p. 111. αὐτῷ Versio Syr.

7. ἐγενόμην] ἐγενήθην AD. a prima manu. FG. 31. 47. Editio Colinaei. + ἐγὼ 4. τῷ Θεῷ] — Versio Copt.
τὴν δωθείσαν] τῆς δωθείσης ACD a prima manu. FG. 10. 17. 23. 31. 39. 47. Versio Vulg. Copt.

8. ἐλαχιστότερον] ἐλαχίστω FG.
τῶν ἀγίων] — Editio Complut. Genev. Marcion probante J. Millio prol. 1108. & J. A. Bengelio. ἀγίων

ACDEFG. 1. 2. 7. 14. 37. 45. 59. Codices plurimi teste Millio. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Origenesc.
Celf. p. 100. Dial. c. Marcion. p. 155. Chrysostomus in l. & T. VI. 33. ἀνθρώπων 4. + ἀποστόλων 46.
αὐτῶν] + τῷ Θεῷ FG. ἐν] — AC. 23. 31. Versio Copt.

τῆς Ἀνδρομάχης ἔσα. in Il. γ. p. 369. 28. ὑπὲρ δὲ τῆς
ῥηθέντος ἐπιτρόπου καὶ τῶν συμπολιτῶν. Malela p. 320.
παρὰ Σωσιβίου τινος συγκλητικῷ συμπολίτῃ αὐτῶν —
τοῖς αὐτοῖς συμπολίταις. Aelianus V. H. III. 44. Νει-
νίσκοι τρεῖς, εἰς Δελφῶν ἀφικόμενοι θάυροι συμπολίταις. Lu-
ciani p. Soloecista 5. ἄλλω δὲ αὐτῶν λέγοντος, συμπα-
τριάτης εἰμί μοι, ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὢν.
Isocrates ad Philipp. συμπολιτευόμενοι & συμπολιτεύε-
σθαι. Jof. A. XIX. 2. 2. οὐ μόνον εἰς τὰς συμπολίτας
ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς συγγενεῖς καὶ φίλους ἀπαίδευτον τὴν ὀργὴν
ἱεραφίης. Latini civis dicunt: Moschorulus ὡς γὰρ
φαμεν πολίτην τὸν συμπολίτην, καὶ ἡλικιώτην τὸν συνηλι-
κιώτην, ὅτω καὶ πατριώτην τὸν συμπατριώτην. Sophocles
Oedip. Tyran. σχ. πολίτην δὲ ἐμὸς ἐστὶν ὁ δῆικ· ἔδειπε-
ται δὲ μετὰ τῆς συν.

21. συναρμολογημένη] Anthol. III. 32. 4. mater
filio ἡρμολόγησε τάφον. . . . ἡρμολογημένη οἰκοδομῇ.
Glossar. συναρμολογῶ, compagino.

2. οἰκονομίαν] Cic. Att. VI. 1. nec οἰκονομίαν meam
instituam, sed ordinem conservabo tuum. οἰκονομία
si perturbatio est, tibi assignato, te enim sequor.
M. Antonin. IX. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν γίνεται,
καὶ ὅλας πολλὰς δὲ πρότερον μαθεῖν, ἵνα τις περὶ ἀλλοτρίας
πράξεως καταληπτικῶς ἀποφύγεται. Diogenes L. Pole-

mon. IV. 19. Δόριος τις οἰκονομία. Arrianus in E-
pict. III. 14. τῶν πρακτικῶν τὰ μὲν προηγούμενα πρῶτα-
ταί, τὰ δὲ κατὰ περιεργασίαν, τὰ δὲ κατ' οἰκονομίαν, τὰ
δὲ κατὰ συμπεριφοράν, τὰ δὲ κατὰ ἔνστασιν. Justinus VII.
6. 4. bella, quae velut conspiratione quadam ad
opprimendam Macedoniam multarum gentium ex
diversis locis uno tempore confluebant, quoniam
omnibus par esse non poterat, dispensanda ratus,
alia interposita pactione componit, alia redimit, fa-
cillimis quibusque aggressis &c. Proprie hoc ver-
bum usurpatur de patre familias, qui, ut sibi con-
flet ratio accepti & expensi, sumtus dispensare so-
let, nec omnia uno tempore simul & semel effundit.

3. ἐν ὀλίγῳ] Scil. μύρην. Aët. XXVI. 28. pauca
tantum attingi, cum multa dici possent. Herodot. IV.

36. ἐν ὀλίγοις γὰρ ἐγὼ δηλώσω μόνον τι ἐκείνης αὐτῶν.

7. τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως] Galeus de Theriaca.
ἐξ ἐκείνου γὰρ καὶ μάλλον δεδύξασαι τὸ φάρμακον, καὶ εἰς
τὸ φανερὸν αὐτῷ τοῖς ἀνθρώποις ἡ δύναμις τῆς ἐνεργείας ἐλήλυθε.

8. ἐλαχιστότερον] Lucianus Soloecist. 5. ἄλλω δὲ ἐ-
κτότος φίλων ὁ κορυφαῖος, χαρίεν γὰρ, ἔφη, τὸ τῆς κορο-
φῆς ποιῆν τι ἐπὶ αὐτῶν. Eustathius in Il. λ. p. 814. 22.
ὁ ἐλποφαινεύτατος καὶ βλακίστατος, ὃς δὲ λέγεται κῶσθαι
παρὰ Σοφοκλεῖ· ἐν οἷς ὅρα διπλὴν ὑπέρβειν, τὸ γὰρ ὀψε-
φά-

ταῖς ἐλαχίστοισιν πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελισασθαι
 9 τὴν ἀνεξιχνίαστον πλῆθυν τῶ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ κοινωνία τῆς μυτηρίας
 τῆς ἀπεκκερρωμένης ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι 219. Ἰησοῦ
 10 Χριστοῦ. ἵνα γνωρίσῃ νῦν ταῖς δεχαῖς καὶ ταῖς ἐξοχαῖς ἐν τοῖς ἐπεθερανοῖς, 219. τῆ
 11 ἐκκλησίας, ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ. Κατὰ πρόθεσιν τοῦ αἰῶνος, ἣν ἐποίησεν ἐν
 12 Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν πρόσαγωγὴν ἐν πεποι-
 13 θήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτούμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσι με ὑπὲρ ὑμῶν,
 14 ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. Τοῦτε χάριν καμπύω τὰ γόνατα με πρὸς τὸ πατέρα τοῦ Κυρίου
 15 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἐξ οὗ πάντα πατρια ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζονται. Ἰα
 ~οικονομία δόξη

εὐαγγελισασθαι] εὐαγγελισασθαι D a prima manu.

τὴν ἀνεξιχνίαστον πλῆθυν] τὴν ἀνεξιχνίαστον πλῆθυν ACD a prima manu. FG 17. τῆς χριστοῦ] αὐτοῦ 17.

9 πάντας] — A Codex Stephani, Hilarius. Cyrillus Act. Eph. V. probante T. Beza.

κοινωνία] οικονομία ACDEFG. 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Plantin. Genew. Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque. Aethiop. Cyrillus de recta in Deum fide. & Act. Eph. V. Gregorius Nyssenus in Cant. H. 9. Chrysostomus, Theodoretus, Damasceus in l. & a. Nestor. 41. Oecumenius, Theophylactus, Tertullianus, Dialogus c. Marcion. Hilarius, Hieronymus, Pelagius, Idacius. probante J. Millio prol. 731. D. Whitbyo.

τῶν] — A.

ἐν] — Marcion ap. Tertull. V. 8. Non miror, si syllabas subtrahit, cum paginas totas subinde subducit — in Deo — rapuit Haereticus in praepositionem, & ita legi fecit: occulti ab aevio deo, qui omnia condidit.

αἰῶνος] + καὶ ἀπὸ τοῦ γενεῶν FG Versio Syra posterior.

τῶν] — D a prima manu. FG.

διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ] — ACD a prima manu. FG. 17. 48. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Copt. Aethiop. Tertullianus, Hieronymus, Ambrosius, Pelagius, Dial. c. Marcion. Basilides de Sp. S. V. Cyrillus Act. Eph. V. Theodoretus in Dan. X. 13. probante J. Millio prol. 1206. J. A. Bengelio.

10. νῦν] — FG Versio Vulg. Syr. Tertullianus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 482.

ταῖς posteriorius] — Editio Erasmi, Stephani 1. Haulitini. τοῖς] ταῖς I, II. κατὰ] + τὴν 14.

11. + τῷ AC. a prima, ut videtur, manu. 37. χριστοῦ Ἰησοῦ] — FG. χριστοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν Versio Syr.

12. τὴν posteriorius] — A.

παρρησίαν καὶ τὴν πρόσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει] πρόσαγωγὴν καὶ τὴν παρρησίαν ἐν τῷ εὐθερωθῆναι D a prima manu. πρόσαγωγὴν εἰς τὴν παρρησίαν ἐν πεποιθήσει FG. + τῇ 7. Editio Erasmi 1. Ald. Colinaei.

13. ἐκκακεῖν] ἐκκακεῖν A 13. 37. 39. 46. ex emendatione. 47. ἐκκακεῖ DE.

14. ἔσται Editio Erasmi 1. Ald.

14. τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ] — AC 17. Versio Copt. Aethiop. Cyrillus in Jo. p. 173. 838. Cyrillus Catech. p. 66. Epistola Synodi Ancyrae ap. Epiphani. H. 73. Damasceus de fide 8. Hieronymus: non ut in Latinis codicibus additum est: ad patrem Domini nostri Jesu Christi, sed simpliciter ad patrem legendum, ut Dei patris nomen non Domino nostro Jesu Christo, sed omnibus creaturis rationalibus coaptetur. Origenes de Orat. 20. Cyrillus Act. Eph. V. Methodius de V. Virginibus, Elias Cretensis in Nazianz. de filio 2. probante H. Grotio, J. Millio prol. 884. J. A. Bengelio. Sup. II. 18.

15. ἑρανοῖς] ἑρανοῖς 26. 31. 46. 47. Pseudo-Justinus in Exp. fidei. Damasceus, Theophylactus, Cyrillus Act. Eph. V. Elias Cretensis, Ephrem.

φάρισος καὶ βλάσιος ἐπετάθη πάλιν διὰ τῆς τατοῦ τοιαῦτα δὲ καὶ τὸ λαλίστατος, λαλίστατος, κλεπτίστατος. II. χ. p. 1389. 2. ὁ καμινός Ἀλέξις εἶπεν, σὺ δ' ἐγὼν λαλίστατος ἢ πάποτε εἶδον ὅτε κερκαπην, γυναι, ἐκτίλιν, ἐκ ἀνδρα, ἐκ τρυγάνου, ἐκ τῆς τρυγάνου. Od. β. p. 90. 2. κλεπτίστατος καὶ λαλίστατος εὐρήκα σε, ὡς καὶ λαλίστατος, καὶ πολυπραγίστατος, καὶ ψευδίστατος, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐξ ὑπερθετικῶν τῶν εἰς σὺς ὑπερθετικὰ ἢ συγκριτικὰ. II. β. 248. τὸ δὲ χειρότερον οὐ ζηλωτὸν τοῖς περὶ ῥητορεύσιν, ὡς ἐδὲ τὸ ῥώτερον, ἐδὲ τὸ πλεσιότερὸν σὺν χειρὶ. Ποιηταῖς μὲντοι χρῆται εἰσιν, ὡς πολλαχῇ φαίνεται, παρ' οἷς οὐ μόνον διπλὴ κατὰ παραγωγὴν εἰς σύγκρισιν λωίτερον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὑπερβίσεως καταβιβασμὸς εἰς σύγκρισιν, ὡς δῆλον ἐκ τῆς λωλίστατος, ὁ παρρησιάζομαι δοκεῖ, ἐκ τῆς λαλίστατος — κλεπτίστατος, λαλίστατος, κλεπτίστατος. in Od. α. 376. λωίτερον. Eustath. ἐξέφωσεν ἐκ τῆς λῶν, ὡς τὸ ῥήτερον — ποιητικὸς δὲ ὁ τοιαῦτος σχηματισμὸς, ὡς καὶ τὸ χειρότερον, τὸ γὰρ κοινὸν λῶν, καὶ ῥῶν, καὶ χεῖρον. in II. v. p. 1294. 45. οὐ πρὸς ζῆλον τὸν ἐν περὶ λόγῳ — ποιητικὴ λέξις κειμένη πολλαχῇ κινήσασα συγκριτικῶς τὸ συγκριτικόν, εἰδὼν γὰρ τι σημαίνει τῷ χεῖρον πλεον τὸ χειρότερος. τοιαῦτα καὶ τὸ ῥήτερος, καὶ πλεσιότερὸν σὺν χειρὶ, καὶ τὰ ὅμοια. Thucydides IV. 118. εἰ δὲ τι ἡμῶν εἴτε καλλίστατον, εἴτε δικαιοτάτερον τέτων δοκεῖ εἶναι. Homerus, Strabo πρώτιστον. Hesiodus, Pindarus, Aristoteles, Elianus, Aristophanes. Apollonius μειώτερος. III. 187. 849. λωίτερος Xenophorus

Hell. I. ἐγκατάτατος. Thomas. οὐ κορυφαίωτατος δὲ λέγειν οὐ γὰρ πρὸς τὴν ὑπερβίσει καὶ ἰτέραν ὑπέρβειν δι' ἐπώγειν, καὶ καὶ ὁ Λυκαῖος παίζων λέγει. Oppianus ἐλιζώτερος. Etymol. τὸ παρὰ καλλιστάτην. πλεσιότερ. ex Mimnermo. οὐ γὰρ τις κίον δῆλον ἔτ' ἀμεινότερος φῶς. 3. 30. 3. Sextus Empir. IX. p. 627. ἐν ἐλαχίστοισιν πλάττει.

10. 1. Pet. I. 12.

12. ἔχομεν τὴν παρρησίαν] Diodorus exc. XXVI. p. 572. ἔκτε γὰρ ἐδὲ ἐτόλμα τῶν φίλων ἔχον παρρησίαν.

13. ἥτις] II. ο. 37. καὶ τὸ κατιεβόμμενον συγὸς ὕδαρ, ἥτις μίγξις ὅρκος. Eustathius. δύναται μὲν γὰρ καὶ δῖχα τῆ σ. γράφεισθαι, ἵνα εἴη συγὸς ὕδαρ, ὅπερ μίγξις εἰς ὅρκος. Ἐστὶ δὲ Ἀττικώτερον καὶ κωινωπρεπὲς μὲν τῆ σ. προσνεχθῆναι, ἀκολούθως τῷ μίγξις ὅρκος, ὅμοιος ὡς καὶ εἰ τις εἴποι, τάδε καὶ τάδε γέγονον, ὅς περ ὅρκος δεῖ, ἥγυν οἷος ὁ τῆ δεῖ ὅρκος. καὶ πάλιν τόδε καὶ τόδε συνέβη, ἥτις δὲ κη προσοίας εἰναι, ἀντὶ τῆ οἷα. Od. δ. 691. ἐδὲ τι εἶπον ἐν δῆμῳ, ἥτ' εἰς δίκην δεῖν βασιλείων. Eustathius περὶ δὲ τοιαύτης σχηματικῆς διήλπται καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι, ὡς καὶ περὶ τῆς ὁς ὅρκος τῷ δεῖν, καὶ ὁς τρόπος τῆς δεῖν. Cic. Somn. Scip. 3. ignibus, quae fidera vocatis. Phil. I. 28.

15. Sanhedrin Converte sunt omnes facies Jer. XXX. 6. R. Jochanan dixit: etiam facies superioris & inferioris familiae. R. Salomo. Angelorum & Israël. Schir R. I. 14. Cum facerent filii Israël voluntatem regis sui, ipse laudabat eos apud

δὲ ὅμῳ χτὶ τὸ πλοῦτον τὸ δόξης αὐτῆς, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτῆς 16
 εἰς τὸ ἔσω ἀνθρώπων· Κατοικῆσαι τὸ Χριστὸν διὰ τὸ ὡρίσθαι ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· Ἐν 17
 ἀγάπῃ ἐρρίζωμένοι καὶ τεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσῃ καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἀ- 18
 γίοις, τί τὸ πλάττει καὶ μήκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος· Γινώσκει τε τὸ ὑπερβάλλουσιν τὴν γνώ- 19
 σεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἵνα πληρωθῇτε εἰς πάντα τὸ πλήρωμα τῆς Θεοῦ. Τῷ δὲ δυνα- 20
 μῶν ὑπὲρ πάντα ποιεῖσαι ὑπὲρ ἐκ πάσης ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, καὶ τὴν δύναμιν τὴν 21
 ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς
 γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῷ αἰῶνι. Ἀμήν·

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως πατριᾶσαι τὴν κλήσεως ἧς 1
 ἐκλήθητε, Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμε- 2
 ναι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ· Σπυδαῖοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ 3
 τῆς εἰρήνης. Ἐν σώμα καὶ ἐν πνεύματι, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τὴν κλήσεως ὑμῶν 4
 εἰς

16. δὲ ὅμῳ] δὲ AC. ut videtur. FG. 37. 39. Cyrillus in Jo. p. 173. Basilii de Bapt. 1. Methodius de X. Virgg. Photius Epist. 166. a. Ephrem. 2. Tim. II. 7. Moeris. δαίμων, δαίμων, Ἀθηνᾶς δαίμων, δαίμων, Ἐλληνικῶς. vid. in Rom. XV. 5.

τὸ πλοῦτον] τὸ πλοῦτον ACD a prima manu. CFG. 17. Athanasius ad Serap. de Sp. S. MSS. Ephrem. αὐτῆς prius] + ἐν FG. 17. πνεύματι] + αὐτῆς 4. ex emendatione.

18. ἐρρίζωμένοι καὶ τεμελιωμένοι] ἐρρίζωμένοι καὶ τεμελιωμένοι P. Junius.

ἐξισχύσῃ] ισχύσῃ D. a prima manu.

βάθος καὶ ὕψος] ἰψος καὶ βάθος CDEFG 37. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Athanasius de Incarn. Cyrillus Glaph. 3. Macarius H. 46. Hilarius, Pelagius.

τὴν γνώσεως ἀγάπην] ἀγάπην τὴν γνώσεως A.

πάντα] πάντα E.

δυνάμει] ἐνεργείᾳ 47.

τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ] Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ D a prima manu. FG.

ἐκκλησίᾳ] + καὶ AC Versio Vulg. Copt. Damascenus. Victorinus 1. Hieronymus, Pelagius.

τῷ αἰῶνι] — FG Codices Latini.

1. περιπατεῖσαι] περιπατεῖσαι 17.

ἀνεχόμενοι] ἀνεχόμενοι P. Junius.

3. σπυδαῖοντες] σπυδαῖοντες P. Junius.

4. καὶ posterius] — 19. 32. 39. 43. 55. Versio Vulg. Syr. Cyprianus, Hilarius, Pelagius. prob. J. Millio prol. 1384.

ἐκλήθητε] ἐκλήθητε Versio Syr. posterior in margine.

ὑμῶν] ὑμῶν 43. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syr. posterior in margine.

6. καὶ primum] — 38. 47. Versio Syr.

2. πρῶτον] πρῶτον C.

ἀλλήλων] ἀλλήλους 28. 45.

εἰρήνης] ἀγάπης 1.

19. ὑπερβάλλουσιν] Aristoteles de Rep. III. 13. μυθε-
 λογείται δὲ καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν τὸν Ἡρακλῆα καταλαβεῖν
 διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Οὐ γὰρ ἴθαλει αὐτὸν ἄγειν τὴν Ἀργῶ
 μετὰ τῶν ἄλλων, ὥς ὑπερβάλλοντα πολὺ τῶν πλωτῶν. D.
 ὅτι γὰρ γραφὴς ἰάσκειν αὐτὸν τὸν ὑπερβάλλοντα πόδα τῆς συμ-
 μετρίας ἔχειν τὸ ζῶον. ut cognoscant dilectionem Chri-
 sti, quae cognitio omni alia est praestantior. 1. Cor.
 XII. 31. XIII. 2. Ro. VIII. 35. 2. Cor. V. 16.

3. Ovidius M. I. 25. Diffociata locis concordii
 pace ligavit.

6. Macrobius Sat. I. 20. Praeterea sacrorum ad-
 ministraciones apud Aegyptios multiplici actu mul-
 tiplicem Dei asserunt potestatem, significantes Her-
 culem hunc esse τὸν ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντων ἕλιον.

8. λέγου] Scilicet ἡ γραφή. ut infra V. 14. 1. Cor.
 VI. 16. Jac. IV. 6. 1. Mac. VII. 16. Philo de Opif.
 Mundi p. 37, 10. μετὰ δὲ ταῦτα φησι. p. 36, 9.
 φησὶν ἔν.

Deut. XXI. 10. Targum Hieros. Deut. XXXII.

4.

familiam; apud angelos sanctos. Sanhedrin f. 57. 2. Non facit Deus quicquam, nisi antea consultarit de eo cum familia superiori. & f. 99. 2. Qui studet in lege, nomine ejus, pacem disponit in familia superiore & inferiore S. D. Esaj. XXVII. 5. Arithmeticon progymn. 26. ὁ τὸ πᾶν ἐν θρακί τιμῆσαι ζητῶν, ἵππαισι τὸν γάμον, προῆλθε μὴ γὰρ θρανῶ, μᾶλλον δὲ ἑρᾶν πλοῦτον τῶν θρανῶν, καὶ κατέστη πατὴρ πάντων, ἵθνη τὸ πατρὸς ὄνομα δίδεται. Jos. A. II. 6. 9. τῷ πατέρων ὀνόματι ταῦτα χαρίζομενοι τὴν δωρεάν, ἵνα γὰρ τῷ καὶ τὸν σὺ φύσαντα τιμᾶς, καὶ αὐτῷ δίδως ἀπολαύων μὴ ἴδῃ τῆς προσηγορίας. ἀπαθὴς δ' ἐπ' αὐτῇ φυλακισμένος ὑπὸ τῷ θεῷ πάντων πατὴρ, εἰς δὲ κατὰ κοινῶν καὶ αὐτὸν τῷ ὀνόματι ὑποβαίνει δόξης, τῷ ἡμετέρῳ πατρί οἶκον λαβών. IV. 8. 24. λογισάμενος καὶ τὸν θεὸν ἐπὶ τοῖς εἰς πατέρας τοιμαζομένοις χαλεπῶς ἔχειν, ὅτι καὶ αὐτὸς πατὴρ τῷ παντὶ ἀνθρώπῳ γένος ἐστίν, καὶ συνατιμῆσθαι δοκεῖ τοῖς τὴν αὐτὴν αὐτῷ προσηγορίαν ἔχουσιν, ἔχ' ἂν προσήκειν αὐτοῖς παρὰ τῶν παίδων τυγχάνοντων. Heb. II. 11. Homero Deus πατὴρ ἀνθρώπων ὄντα.

17. Libanius E. 558. Ἀλλ' εἰ καὶ τῶν χειρῶν σε τὸν Πλάτωνα ἐξέβαλον ἢ τε ἀρχὴ καὶ τὰ πανταχόθεν ἔλκοντα, τῇ γῇ ψυχῇ ὁ Πλάτων οἶκε τὴν σὴν. Acta martyr. 2. Τίς ἐστὶ θεοφόρος; Ἰγνατίος ἀπεκρίνατο, ὁ Χριστὸν ἔχον ἐν σπέρματι. Ἰγνατίος εἶπεν ἡμῖς ἐν σοὶ δοκῶμεν κατὰ νόμον μὴ ἔχειν θεὸν, εἰς καὶ χροῖμα συμμέμεικτος πρὸς τὴν πολυμίαν; — Τρεῖς ἀνδρες εἶπεν σὺ ἐν ἐαυτῷ φερεῖς τὸν σαυρωθέντα; Ἰγνατίος εἶπεν καὶ. γίνωσκται γὰρ ἐνοικῆσαι ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπα-
 4.

5 Εἰς Κύριον, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· Εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ
6 αἰὲν πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. Ἐν δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς
7 δωρεᾶς τῆς Χριστοῦ· Διὸ λέγει· Ἀναβὰς εἰς ὑψιστον, ἡχημαλώτευσεν αἰχημαλώσιαν, καὶ
8 ἔδωκε δώματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί ὅστις εἰ μὴ ὅτι κατέβη πρῶτον εἰς τὰ
9 κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβὰς, αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν ὀρανῶν,
10 ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τοῖς μὲν ἀποστόλοις, τοῖς δὲ, προφήταις,
11 τοῖς δὲ, εὐαγγελιστάς, τοῖς δὲ, ποιμένας καὶ διδασκάλους. Πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς
12 ἀγίας, εἰς ἔργον ἀσκησίας, εἰς οἰκοδομὴν τῆς σώματος τῆς Χριστοῦ· Μέχρι καθάρτησιν
13 μὲν οἱ πάντες εἰς τὸ ἐνότητος καὶ πίστεως, καὶ τὸ ἐπιγνώσεως τῆς υἱῆς τῆς Θεοῦ, εἰς ἄνδρα
14 τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τῆς πληρώσεως τῆς Χριστοῦ· ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι,
κλυδωνιζόμενοι καὶ ἀεὶ φερόμενοι παντὶ ἀέμῳ καὶ διδασκαλίᾳ, ἐν τῇ κυθείᾳ τῶν ἀνθρώπων,

ἐν

ἐν tertio loco] — 32.

ἐν] ἐπὶ 37.

ὑμῶν] — AC 31. Verlio Copt. Æthiop. Eusebius, Ignatius ad Ephes. Pseud-Ignatius ad Phil. Athanasius, Nazianzenus, Cyrillus in Jo. p. 992. & Aët. Eph. V. Epiphanius, Hieronymus. probante J. Millio prol. 299. J. A. Bengelio. ἡμῶν DEFG 1. 2. 3. 4. 7. in Scholio bis. 8. 11. 18. 19. 21. 23. 26. 37. 38. 39. 43. 44. 46. 47. 55. Apost. 2. Editio Complut. Verlio Vulg. Syr. Irenaeus II. 2. 6. IV. 37. 52. Hilarius, Pelagius. Dial. c. Marcion. p. 152. Cyrillus Ep. Occidentis, Damascenus.

7. δὲ] — 1.

ἡμῶν ἐδόθη] ἐδόθη ἡμῶν 4.

χάρις] + αὐτῇ C ex emendatione. G 10. 31. Cyrillus Aët. Eph. V. τῷ] Ἰησοῦ 14.

ἡχημαλώτευσεν] αἰχημαλώτευσεν 4. ἡχημαλώτευσεν A 52. 55.

καὶ] — AC a prima, ut videtur, manu. D a prima manu. EFG 17. Editio Colinaei. Verlio Vulg. Copt. Lucifer 2. Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 1206. τοῖς] ἐν FG 2. 46. 52. 55. ex Verliōne τῶν O.

9. καὶ] — 3. 33. 35. 37. 38. Irenaeus V. 31. probante J. Millio prol. 1502.

πρῶτον] — AC a prima manu. D a prima manu. EFG 46. Verlio Copt. Æthiop. Theodotus 43. Cyrillus Aët. Eph. V. Lucifer, Irenaeus, Hilarius, Hieronymus. probante J. Millio prol. 1045. J. A. Bengelio.

ἐπὶ] — 46, a prima manu.

μίστη] — D a prima manu. EFG. Verlio Syr. Irenaeus, Lucifer 2. Hilarius, Hieronymus, Theodotus 43. Origenes in Jo. VIII. 33. probante J. Millio prol. 483.

11. καὶ posterior] τοῖς δὲ Verlio Syr.

12. τῇ] — 1.

α τοῦ χριστοῦ ad τοῦ χριστοῦ comm. 13.] — 2. a prima manu.

13. κατανήσομαι] κατανήσομαι 3. Editio Complut.

οἱ] — D a prima manu. FG. Origenes in Matth. XVIII. 10.

πληρώσει] σώματι Verlio Syria in margine.

εὐ κατανήσομαι 33. 38. 43. Chrysostomus.

τοῦ υἱοῦ] — G. Clem. Paedag. 1. 2. Lucifer.

14. κυθεία] κυθεία Codices, teste Strutha.

4. Dixit Moses propheta, cum adscenderet in altum Psal. LXVIII. 19. Schemoth R. XV. Omnes nationes afferent dona regi Messiae.

9. κατέβη] Ezech. XXXI. 18. XXXII. 18. 24. Psal. LXIII. 10. CXXXIX. 15. Artemidorus II. 60. Φαριν γὰρ ἐν τῇ συνθείᾳ, τὸν παρὰ προσδοκίαν σπένδοντα ἔδωκε ἀναβεβαίοναι. Aristoph. Ran. 69. ἐλθὼν ἐπ' ἐκύνον. Hr. πότειον εἰς ἄδην κάτω; Δι. καὶ, ἢ δ' εἴ τι γ' ἐστὶν ἔτι κατωτέρω. Erubin f. 19. i. nomina gehennae, ἄδης — terra inferior. Traditio est. Anth. I. 39. 7. Μάγνον, ὅτ' εἰς Αἴδην κατέβη, τρομέων Ἀδονίους εἶπεν· ἀναστῆσαν ἡλυθε καὶ νέκυας.

10. Christus est πληρώμα.

Heb. VII. 26. Plat. in Phaedro. αἱ μὲν γὰρ ἀθάνατοι καλέσονται [ψυχαὶ] ἡνίκα ἀνὰ πρὸς ἀέρος γένεσθαι, ἔξω πορευθεῖσαι ἔησαν ἐπὶ τῷ τῷ ἔρανθ' ὅτε — αἱ δὲ θεορῶς τὰ ἔξω τῷ ἔρανθ'. Τὸν δὲ ὑπερβαίνειον τόπον ἔτι τις ὑμῶν πᾶσι τῶν τῶν ποιήσας, ἔτι πότ' ὑμῶν καὶ ἀξίαν. ἔχει δὲ ὁ δὲ — ἢ γὰρ ἀρχαῖος ἐστὶ καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀνεφθός ἐστὶ ἔσας, ψυχῆς κυβερνήτη μόνῳ διατῇ νῶν χρηταί, περὶ ἢ τὸ ἄλλοθις ἐπιστήμης γένος τῶν ἔχει τὸν τόπον.

11. Apostolo & Episcopo minor est Evangelista, qui profelytos facit Aët. VIII. 12. 2. Tim. IV. 5.

13. κατανήσομαι — εἰς]. Polybius IV. p. 420. πολλάκις τὸ τολμᾶν περιττὸν εἰς ἄνοιαν, καὶ εἰς τὸ μηδὲν, κατατῶν εἶναι. Basilus . . . τὴν σοὶ τὸ ἡδὺ εἰς πικρὸν καταστήσει πέρας.

μέτρον ἡλικίας] Mensura aetatis. Il. λ. 225. αὐτὰρ ἐπεὶ μὴ ἦβος ἐπικυδὸς ἔκαστο μέτρον. Eustathius. τὸν κικλῶν γάρ μιν δηλοῖ, ὅτι δηλαδὴ φίλτατος ἀνὴρ τῇ νόμῳ

ὁ γαμέτης. — μέτρον δὲ τὴν ἡλικίαν λέγει, καθ' ἣν χρονικῶς μετρεῖται τὰ ἡλικιωμένα ζῶα. Od. τ. 533. Παιὶς δ' ἴμος, ἕως μὲν ἦν ἔτι νήπιος — Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἦβος μέτρον ἰκάνει. Lucianus Imag. 7. τῆς ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον, ἡλικίαν ἀνὰ γένεσθαι κατὰ τὴν ἐν κινήσῃ ἐκέννη μάστιγα — μεμετρήσθαι. Plut. de plac. Philosophor. V. 24. p. 909. E. πότε καὶ πῶς ἀρχεται ὁ ἀνθρώπος τῆς τελειότητος; Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοί ἀρχεται τὸς ἀνθρώπος τῆς τελειότητος περὶ τῆς β. εβδομάδας, περὶ ἣν ὁ σπέρματικὸς κρίνεται ὁρῶς. τὰ γὰρ δένδρα ἀρχαίαι τότε τελειότητος, ὅταν ἀρχεται γενᾶν τὰ σπέρματα, ἀτελῆ τε εἰς καὶ ἄσπερα ἔκαστα ὄντα. Τίλειος ἐν τότε ὁ ἀνθρώπος, περὶ δὲ τῆς β. εβδομάδας ἔννοια γίνεσθαι καλῶς τε καὶ κακῶς, καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν. Philostrat. V. Sophist. I. p. 543. τὰ δὲ μέτρον τῆς ἡλικίας ταῖς μὲν ἄλλαις ἐπιστήμαις γήρας ἀρχῇ.

Inf. 16. in Anthol. I. 4. 2. τυφλὸς ἀλλήλων χωλὸν πόδας ἠέριζεν, Ὁμομασιν ἀλλήλοις ἀπεραντιζόμενος. Ἀμφω δ' ἡμιτελεῖς πρὸς ἐνὸς φύσιν ἡρμοσθησαν, τέλλειπς ἀλλήλοις ἀνιπταρασχομένοι. & I. πάντα δὲ ταῦτ' ἐδίχαζε πικρὴ πᾶντολμος ἀνάγκη Ἀλλήλοις μερίσαι τέλλειπς εἰς ἔλεος (I. τέλος.)

14. κλυδωνιζόμενοι] Elian. A. H. XII. 17. ταράττεσθαι ὡς ὑπὸ κλυδωνος. Eunapius in Crylath. ὡς περὶ ἐν κλυδωνί κινεῖσθαι. Aristaeus I. 27. προσάδων, ἐπαγρυπνῶν, μηδὲν διανοῶν, μόνον δὲ κλυδωνιζόμενος ἐκ τῶν πάθων, ἔνθα, φησὶν, ἀνεμὸς ὥστε μιν εἶναι ὥστε πλεῖν εἶναι.

Lucianus D. Mort. I. τριβάνιον ἔχων πολυδύρον, ἀπαντὶ ἀνέμῳ ἀναπιπταμένον. Aristoph. Avib. 1429. Schol. πολλάκις καὶ ἐν ἡμέρας ἑκάστα περιφέρει τὸς λίθους οἱ γέγονται, πρὸς τὸ μὴ παραφέρεισθαι ἀνέμοις. Plinius Panegyrt. 35. Delatorum classis permixta omnibus ventis,

Ii

COA

ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τὴν πλάνην· Ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐ- 15
 τὸν τὰ παλαιά, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός· Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμε- 16
 νον καὶ συμβιβάζομενον ἀφ' ἐκείνης ἀφ᾽ ὅλης ἀπὸ πηγῆς, κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνός
 ἐκάστου μέγους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦ- 17
 το οὖν λέγω, καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς διεσπασθῆναι, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ
 ἔθνη διεσπαστῆναι, ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, Ἐσχοτισμένοι τῇ ἀγνοίᾳ, ὅπως ἀπ- 18
 ηλλοίρωμένοι τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ, ἀφ' ἧς ἀγνοοῦν τὸ οὖσαν ἐν αὐτοῖς, ἀφ' ἧς τὴν πάσωσιν
 τῇ

ἐν posterior] + τῇ FG 39.

τὴν μεθοδεῖαν] τὰς μεθοδεῖας A. μέθοδον 17.

τὴν πλάνην] τοῦ πλάνου 1. + τοῦ ἀπεβόλου A.

δε] — 46. ἐν] + τῇ 46.

ὁ] — AC. Cyrillus in Jo. p. 999. Basilus de Sp. S. 5. Damascenus.

16. κατ' ἐνέργειαν] — G. Codices Latini, Hilarius, Lucifer, Irenaeus.

μέγους] μέγας AC 14. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Cyrillus in Jo. p. 991. Basilus de Sp. S. V. (omnes autem MSS. habent μέγους) Fulgentius ad Monim. 2. Chrysostomus, Hieronymus, Hesychius in Levit. Pelagius. probante H.

Grotio, J. A. Bengelio κατὰ μέγους 37. Irenaeus III. 19. Sed IV 32. ut ed.

τοῦ σώματος] — S. Battierius.

ἑαυτοῦ] αὐτοῦ D a prima manu. FG 37.

17. ἐν κυρίῳ] ἐνώπιον κυρίου 46. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ Codex, teste Erasmo.

λοιπὰ] — AD a prima manu. FG 10. 17. 47. 51. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Clemens protr.

69. Lucifer 2. Hieronymus, Hilarius, Augustinus, Pelagius, Gildas. probante J. Millio prol. 634. vid. in l.

coactaque vela tempestatibus pandere, iratosque fluctus sequi, quoscumque in scopulos detulissent. Libanius D. p. 448. B. τὸν βίον φυσιογονιμονῶν, ὡς πρῶγμα ἐστὶν ἀσθενητότατον ἀπάντων, εἰσὶν θαλάττῃ, φύσει ἀσθενὴς, ὑπὸ πάντων τῶν ἐμπίπτόντων ἀνέμων ὑποκινέμενον. Plut. de Aud. Poët. p. 28. D. μὴ παντὶ λόγῳ πλάγιον, ὡς περ πνεύματι, παραδιδόντες ἑαδὸν. Caef. p. 123. D. λογισμὸς αὐτὸν εἰσφέρει, μᾶλλον ἐγγιζοῦσα τῷ δεινῷ καὶ περιφερόμενον τῷ μεγέθει τῶν τολμαμένων. Cic. p. 888. B. ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον ὑπὸ τῶν οἰκτιρῶν, καὶ περιφεύγοντα τὸν θάνατον. Synefius ἐγὼ δὲ περιήχθημι ἀπαλαιῶν τῶν πραγμάτων, ὀργῇ καὶ λύπῃ καὶ πᾶσι πάθεσι μεριζόμενος. Philemon ἂν ἀπαίδευτος μετασχῇ πνεύματος φορέμενος τῆς ἀπειρίας εἰς τὸ γῆρας, ἔκ ἄρχει σωτηρίαν. Jac. I. 6. 8. Sir. V. 9, 10.

κυβείω] Athen. X. p. 444. F. εἰς τὰ τοῦ προέβησαν ἀστυλγείας, ὥς καὶ κυβεύειν ἤξιον πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐλευθέρων. p. 445. A. καὶ ταύτην τὴν κυβείαν ἔπαιζον καὶ τῶν ἄλλων Ῥωμαίων τινες. Diod. S. XVI. 78. ἐπαποκυβεύειν ταῖς τῶν μισοφοβῶν ψυχαῖς. XVII. 30. συνεβλένυσσι τε τῷ Δαρείῳ, μὴ προπετῶς ἀποκυβεῖσθαι περὶ τῆς βασιλείας. Onofander 32. στρατεύματι δὲ παντὶ τὴν ἀδελοὶ ἐκκυβεύειν τύχην καὶ δοκιμάζω. Atrianus Epictet. II. 39. τί ἂν αὐτοῖς ἐμπαίζετῃ, καὶ τὰς ἄλλας κυβεύετε; καὶ περιέμενοι στήματα ἀλλότριον περιπατεῖτε κλέπτει καὶ λαποῦνται τέττον τῶν ἐδὲν προσηκόντων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων; III. 21. κολλύρια κάρῳ ἔχω — μήτι οἶδας καὶ πῶς ὠφελήσει, καὶ τινας; Τί ἂν κυβεύεις ἐν τοῖς μεγέθοις; τί ραδιουργεῖς; Plut. Fab. p. 182. B. ἀπειρία καὶ θράσύτης τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀνερρίψαν κύβον. Lylandr. p. 437. C. ἐκέλευσε γὰρ, ὡς φασὶ τὰς μὲν παῖδας ἀσραγάλους, τὰς δὲ ἀνδρας ὀρκοῖς ἐξαπατᾶν. Artimidor. III. 1. κυβεύειν δοκεῖν, φιλονεικῆσαι πρὸς τινα σημανίαν περὶ ἀργυρίων. παιδίον δὲ παίζειν ἰδίῳ κύβοις, ἢ ἀσραγάλοις, ἢ ψήφοις, καὶ πονηρὸν, ἔσθαι γὰρ τοῖς παισὶ ἀεὶ παίζειν ἀνδρὶ δὲ τελεῖν καὶ γυναικὶ πονηρὸν. Eriphanius H. 34. μαγικῆς ὑπάρχων κυβείας ἐμπεριότατος, ἀπατήσας δὲ τὰς προσηρμένους πάντας. Theodoretus. κυβείαν γὰρ τὴν πανουργίαν καλεῖ, πεποιῖται δὲ ὁ αὐτὸς κύβον τὸ ὄμμα, ἔδον δὲ τῶν κυβευόντων, τὸ τῇδε κακείῳ μεταφέρειν τὰς ψυχὰς, καὶ πανέργως τῷ τοιοῦτ' μεθοδεῖαν δὲ πλάνην τὴν μηχανὴν ἐκάλει. Philo de V. Mosi p. 167, 19. ἔκ ὅπου μεθοδεύουσιν οἱ λογοφῶντες καὶ σοφισταί, πειράσκοντες, ὡς ἄλλο τι τῶν ἀνίων ἐστ' ἀγῶνας, δόγματα καὶ λόγους. Prox. Aleator, quan-

to in arte est melior, tanto nequior. 2. Sam. XIX. 27. οἱ ο. Libanius progymn. p. 73. D. ὁ δὲ ἐκ τῆς ἄρας μετρίκιον ραδίως ἐλκόμενον. Sallustius ad Caef. II. 11. Ex aliena libidine huc atque illuc fluctuantes agitantur: interdum alia, deinde alia decernunt, uti eorum, qui dominantur, simulas atque arrogantia fert, ita bonum malumve publicum existimant. Thucyd. I. 122. τεχνῶνται. Schol. μεθοδεύει. Lexicon MS. κυβία, πανουργία. καὶ μεθοδεῖας, τέχνας. Nicetas Graecobarb. μεθοδεῖα, δολοφροσύνη.

16. συναρμολογούμενον] Sextus Empir. a. Astrolog. 78. ἑκάστον τῶν ζωδίων οὐ συνεχὲς ἐστὶ σῶμα, ἐδ' ὡς περ ἡρμολογούμενον τῷ πρὸ ἑαυτοῦ καὶ μετ' αὐτὸ συνῆπται, μηδεμίαν μεταξὺ πηκτικῆς διασάσεως· ἀλλ' ἐκ διασπαρμένων ἀστέρων συνέστηκε, καὶ μεταξὺ τῶν τῶν ἐχόντων καὶ διασῆματα.

ἀφῆς] Plat. Axiocho. καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἡδὴ μὲν συνελεγμένον τὰς ἀφᾶς, καὶ τῇ σάμμετι ραυμάλει, ἀσθενῇ. δὲ τὴν ψυχὴν. Philo τῆς ἀνὰ πᾶν τὸ σῶμα σκιδαμένης δυνάμεως, ἢ ἔθος ὀνομάζειν ἀφῆν. Sextus Empir. a. Mufic. 40. μεταφορικώτερον ἀπὸ τῶν περὶ τὴν ἀφῆν αἰσθητῶν ἑκατέρη τέττω λαμβάνοντες τὴν προσηγορίαν. Καθάπερ γὰρ τὸ κεντὸν καὶ τέμνον τὴν ἀφῆν, ὅξυ προσηγοριάζει, καὶ τὸ θλάσιν ἐμποῖν καὶ πιέζον βαρὺ. Lucianus de Salt. 70. Καθάπερ ἡ ἀφῆ ἐν ταῖς αἰσθήσεσι παρέσπαρται. αὐξήσιν] Thomas. αὐξήσιν καὶ ἄσθιν, Ἀττικῶν οὐκ αὐξήσιν, ἐδὲ ἀνέσθιν. Ἀριστοδῆς ἐν τῷ Ἀιγυπτίῳ ἀλλ' ἐν αὐξῇ καὶ φθίσει ῥίαν ὁμαλῶς. ἐπὶ δὲ πληθυντικῇ αὐξήσεσι, ἀνέσθισι. Αὐξήσιν tamen habent Herodotus II. 13. Theophrastus saepissime. Diodorus S. Nicolaus Damascenus, Dio Cocc. Libanius, Hermogenes, Sextus Empiricus, Phalaris, Eustathius. Pindarus Isthm. V. 37. Themistius, Plotinus, Galenus, Athenaeus, Aristides, Porphyrius, Glossarium. αὐξήσιν αὐξήσιν. incrementa αὐξήσεσι. Moeris αὐξήσιν, Ἀττικῶς αὐξήσιν, ἑλληνικῶς.

Cic. Tusc. II. 23. in profundenda voce omne corpus intenditur. Job. X. 8.

18. Hierocles in Aurea Pythag. Carm. αἰότως θεοὶ θνητοὶ λείγοντο ἂν ἀνθρωπίναι ψυχαί, ὡς ἀποθνήσκουσιν ποτε τὴν θείαν εὐδαιμόνιαν τῇ ἀπὸ τῆς θεᾶς φυγῇ, καὶ ἀναβιωσκόμεναι πάλιν τῇ πρὸς τὸν θεόν ἐπιστροφῇ, καὶ ἔτω μὲν ζῶσαι τὸν θείον βίον, ἐκείναι δὲ ἀποθνήσκουσιν, ὡς οἶοντες ἀθανάτω ὅτις θανάτῳ μίσης μεταλαχύν, καὶ τῇ εἰς τὸ μὴ

19 ἡ καρδίας αὐτῶν. Οἵτινες ἀπληγῆκοτες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ, εἰς ἔργον
20 σὺν ἀκαταρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθητε τὸ Χριστόν· ἵνα
21 αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ὅτιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ Ἀποδόσθαι
22 ὑμᾶς καὶ τὸ πρῶτον ἀναστροφῇν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπον τὸ φθειρόμενον καὶ τὰς ἐπιθυ-
23 μίας τῆς ἀπάτης· Ἀναγενοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸ και-
24 νὸν ἄνθρωπον, τὸ καὶ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι καὶ ἀληθείᾳ. Διὸ ὑπομένε-

V61

18. ἰσχυρισμοί] ἰσχυρισμοί Α.
τ prius] — G.

19. ἀπληγῆκοτες] ἀπληγῆκοτες DE. ἀπληγῆκοτες FG. Verlio Vulg. Syr. prior. Hieronymus: ἀπληγῆκοτες mul-
to aliud in Graeco significat quam in Latino. Desperantes quippe ἀπληγῆκοτες nominantur: ἀπληγῆκοτες autem
hi sunt, qui, postquam peccaverint, non dolent.

ἐργασίαν ἀκαταρσίας] ἀκαταρσίαν Α.

πάσης καὶ] ἀπάσης καὶ 33. 35. καὶ πάσης 39.

ἐν πλεονεξίᾳ] καὶ πλεονεξίας DEFG Clemens prorept. p. 70. Hilarius, Augustinus, Gildas. πλεονεξίας 39.

21. αὐτὸν] αὐτὸν quidam apud Curcellaeum.

Ἰησοῦ] ἰησὺ 16. χριστῷ Ἰησοῦ 31. Clemens Al.

22. τὰς ἐπιθυμίας] τὴν ἐπιθυμίαν DE Tertullianus de Resurrect. 45. Lucifer 2.

23. ἀναγενοῦσθαι] ἀναγενοῦσθε G. 10. 14. 31. 33. 35. 37. 43. 47. Verlio Vulg. Chrysostomus, Theophylactus. Cy-
prius, Lucifer, Augustinus, Hilarius, Hieronymus, Pelagius. probante J. Millio prol. 884. δὲ] — FG.

24. ἐνδύσασθαι] ἐνδύσασθε idem. 4. 52. 55. Sed Oecumenius: ἐδιδάχθητε ἐνδύσασθαι ἀπὸ καινῆς τῆς ἐδιδάχθητε.
τῆς ἀληθείας] καὶ ἀληθείας D. a prima manu. FG. Cyprianus T. p. 66. Lucifer. ex cap. V. 9. ἀληθείας: +

εἶναι ἐκβέβηκεν, ἀλλὰ τῇ τῷ εὐ εἶναι ἀποπαύσει. Θάνατος γὰρ
λογικῆς ὁσίας ἀθείας καὶ ἄγνοιας, οἷς ἐπεται καὶ ἡ πρὸς τὸν
βίον ἄμετρος τῶν παθῶν ἐπιπάτασις. Philo de posterit.
Caini p. 238. 21. Μὴλ — ἀνάγκη τὸν ἀλόγως βιῶν-
τα τῆς Θεῆς ζωῆς ἀποσχισθῆναι.

19. ἀπληγῆκοτες] Tricyd. II. 61. ἀπαληγῆστας δὲ τὰ
ἴδια τὰ καινὰ τῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι. Schol. ἀν-
τὶ τῷ παυσανίῳ ἀλγῶν, ὥσπερ τὸ ἀπολοφύρεται. Ro-
lybius I. 35. τὸ πατακὸς ἔργον πολίτευμα, καὶ τὰς ἀπ-
αληγῆστας ψυχὰς τῶν δυνάμεων ἐπὶ τῇ κρείττῳ ἡγάγε. Sui-
das ex Polybio ἀπαληγῆστας τὰς ἐλπίσι. Polyb. XVI.
p. 1019. τὸ γὰρ φάσκεν, εἶνα τὸν σώματος ἐν φωτὶ θέ-
μενα μὴ ποιεῖν σκῆν, ἀπληγῆστας ἐστὶ ψυχῆς. Hesychius.
ἀπληγῆκοτες, μὴκέτι θιλοντες πονεῖν, ἀμείψονται γνημοῖς,
ἀποκαμνότες. Ἀπληγῆστας, ἀμείψονται, παρὰ τὸ ἀλγος.
Pausanias Phoc. I. ἀπαντα τὰ ἀπληγῆστα [f ἀπαληγῆστα]
βυλιώματα ἀπανοικα ὑπὸ ἑλλήνων ὀνομάζεται φακικῇ. Dio
Chrys. LXIII. p. 591. Α. ἀπορῶν δὲ ἐπὶ πλεόν, τέλος
ἀπαληγῆστας, ἐνέοισις περὶ τὴν ἀκαταρσίαν τῆς γραφῆς τῆς σπογ-
γῆς — Ἀπελλῆς δὲ ἰδὼν ἐχάρη τῷ εἶ ἀπορῶναι τύχης
ἔργον. Dioap. Suidam. ἀπαληγῆστας δὲ αὐτὰς ὑπὸ τῷ πολ-
λῷ ῥίγος ἐπερῶνουν. Aristides S. S. IV. p. 323. ἐναι-
τον μὲν γὰρ μάστιγι τὸν πρῶτον τῆς ἀσθενείας ἐξέλειπον τὴν
παρὶ τῆς λογικῆς διατρέβον, οἷον ἐν τοσούτοις ἐν τοσούτοις
παρὰ τῆς σώματος, καὶ ἄλλα ἀπληγῆστας. in Siculos
p. 370. εἰ ταῖσι τὸτ' ἀπαληγῆστας κατελευσάμεθα, ὥσ-
περ τινες ἡμῶς ἐπιθεῖν. in Rhodum p. 547. ἂν γὰρ ἔκ ἐστι
κατ' ἀξίαν ἐδύρασθαι, πῶς ἂν ἀναγκαῖον ἀπαληγῆστας
εἶναι, καὶ τῷτ' οὖν τὸ λεγόμενον μυσάντας φέρει· p. 555.
ἂν χρὴ λογιζόμενος μὴτε ὑπεραυχάλλειν τῷ συμβιβηκότε,
μὴτ' ἀπαληγῆστας εἶναι. Heliodor. I. 15. τὸ γὰρ ἀπελ-
πισθῆναι ἀπ' αὐτῆς ἐξήρται τῇ ψυχῇ, καὶ τὸ μνησθῆναι ἐπὶ προσ-
δοκίμῳ ἀπαληγῆστας παρασκευάζει τὴν κάμνοντα. Cic. Ep.
IX. 20. Inde corpori omne tempus datur. Patriam
eluxi jam gravior et diutius, quam ulla mater uni-
cum filium. Glossar. ἀπληγῆκοτες, ἀτελείαντες. Pa-
catus Paneg. Theod. p. 41. Si se confessa mors fue-
rit, non timentur extrema, cum certa sunt. Hinc
reorum usque ad damnationem metus, postea atro-
nitus stupor, & ex desperatione securitas, & ad
locum supplicii voluntaria, carnifice non trahente,
properatio.

πλεονεξία] Aristaeus I. 14. ἔτε αὐλὸς ἐταίρῳ οἶδε
προτρύπειν, ἔτε λυρὰ τις ἐφίλειται πόρως, ἀργυρίῳ χαρὶς.
Κίρην μόνον δαλιῦμον, οὐ δαλιγόμεθα μελωδίας. 2. Pet. II.

όντες] — FG. Theophylactus.

ζωῆς] ζωῆς 4. ἀγνοίαν] ἀγνοίαν G.

21. αὐτὸν] αὐτὸν quidam apud Curcellaeum.

ἀκαταρσίας πάσης] πάσης ἀκαταρσίας DEFG.

21. αὐτὸν] αὐτὸν quidam apud Curcellaeum.

Ἰησοῦ] ἰησὺ 16.

22. τὰς ἐπιθυμίας] τὴν ἐπιθυμίαν DE Tertullianus de Resurrect. 45. Lucifer 2.

23. ἀναγενοῦσθαι] ἀναγενοῦσθε G. 10. 14. 31. 33. 35. 37. 43. 47. Verlio Vulg. Chrysostomus, Theophylactus. Cy-
prius, Lucifer, Augustinus, Hilarius, Hieronymus, Pelagius. probante J. Millio prol. 884. δὲ] — FG.

24. ἐνδύσασθαι] ἐνδύσασθε idem. 4. 52. 55. Sed Oecumenius: ἐδιδάχθητε ἐνδύσασθαι ἀπὸ καινῆς τῆς ἐδιδάχθητε.
τῆς ἀληθείας] καὶ ἀληθείας D. a prima manu. FG. Cyprianus T. p. 66. Lucifer. ex cap. V. 9. ἀληθείας: +

14. 1. Theff. IV. 6. 7.

22. ἀποδοῦναι] Respicit comma 17. Demosth. Phil-
lipp. I. βραδύτητα καὶ ραθυμίαν ἀποδοῦναι. Plut
Coriol. p. 223. B. ἀποδοῦναι τὴν ὀργήν. Præc. Po-
lit. p. 809. B. τὴν ἔχθραν ἀποδοῦναι, ὅσας ἐπὶ πρεσ-
βείας ἡ στρατηγίαν ἐξέοισιν. inf. 25. Lucianus D. Morte.
X. 8. καὶ τὸ ψεύδος δὲ ἀπὸ τοῦ, καὶ τὸν τύπον, καὶ τὸ
οἶσθαι ἀμύνει εἶναι τῶν ἄλλων.

24. Diogenes L. Pyrrhon. IX. 66. κινεῖς πότε ἐπ-
νεχθέντος διασπορῆναι εἰπεῖν πρὸς τὸν αἰτιασάμενον, ὡς
χαλεπὸν εἶναι ὁλοσχερῶς ἐκδύναμι ἄνθρωπον. Luc. XXIV.
49. Col. III. 10. Hiob. XXIX.

δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι] Plato Lachete. δικαιοσύ-
νης καὶ ὁσιότητος. M. Antonin. XII. 1. πρὸς ὁσιό-
τητα καὶ δικαιοσύνην. Ὅσιότητα μὲν, ἵνα φιλήσῃ τὸ ἀποσπ-
ρόμενον — δικαιοσύνην δὲ, ἵνα — λόγος τε τῆς ἀληθείας,
καὶ πρῶτος τὰ κατὰ νόμον. Julianus Orat. 2. ἐστὶ γὰρ
ὁσιότης τῆς δικαιοσύνης ἐκλογὴ. Sextus Empir. A. Phyl.
I. 124. ὁσιότης δικαιοσύνη τις ἔσα πρὸς θεῖς, ἐστὶ δὲ γὰρ
κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας καὶ προλήψεις πάντων ἀνθρώπων ὁ-
σιότης, καθὼς τι καὶ ὅσιον ἐστὶ. καὶ θεῖον ἄρα ἐστὶ. Isocrates
Nicocle. ἐγὼ ταύτην ἔχω τὴν ἀρχὴν τῆς παρανομίας ἐδ' ἀλ-
λοτριαν, ἀλλ' ὁσίως καὶ δικαίως καὶ διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς προ-
γόνος καὶ δικτὸν πατέρα. Evagora. τῷ μὲν ὁσίως καὶ δι-
καίως, τῷ δὲ ἔκ εὐσεβείας ἐκείνη συμβέβηκεν — ὅσα μὲν
ἀναγκαῖα ἢ παρασκευασθῆναι δι' ἀσεβείας, ταῦτα μὲν ἑτε-
ρος ἔπραξε ἐξ' ἂν δ' οἷον ἢν ὁσίως καὶ δικαίως λαβεῖν τὴν ἀρ-
χὴν καὶ τ. λ. Diogenes L. Zenon. VII. 119. ὁσίως τε
γὰρ εἶναι καὶ δικαίως πρὸς τὸ θεῖον, μόνος τε ἱερείας, τὴν
σοφίαν. Plato ap. Euseb. P. XIII. 16. τὸν μὲν δικαίως
τὸν βίον διελθόντα, καὶ ὁσίως — τὸν δὲ ἀδίκως καὶ ἀθέτως.
Dionysius Hal. A. II. 68. εἰ μὲν ὁσίως καὶ δικαίως τε-
τελεκα σοὶ τὰ ἱερά, χρόνον ὀλίγον δόντα τριάντοτα ἔτη. Philo
de Abrahamo T. 2. p. 30, 23. ὁσιότης μὲν πρὸς
θεῖον, δικαιοσύνη δὲ πρὸς ἀνθρώπους θεωρεῖται. Plut. De-
metr. p. 899. F. τὸτο καὶ πρὸς θεῖς ὅσιον, καὶ πρὸς
ἀνθρώπους εἶναι δικαίον. Luc. I. 75. 1. Theff. II. 16. Sap.
IX. 3. Basilus Reg. b. 249. τί ἐστὶ τὸ ὅσιον, καὶ τί
ἐστὶ τὸ δικαίον; ὅσιον μὲν εἶναι λογιζομαι τὸ πρῶτον καὶ ὁ-
φειλόμενον παρὰ τῶν ὑποβεβηκότων τῷ ἐπερχοντι κατὰ τὸν
τῆς ἐπερχομένης λόγον· δικαίον δὲ τὸ πρὸς ἀξίαν τῶν ἔργων ἐκ-
δοῦναι ἀποδοῦναι. Καὶ τὸ μὲν ὅσιον τὸν καλλίστον μόνον ἐστὶ
ἢ ἐννομισμένη καὶ ἀπόδοσις· τὸ δὲ δικαίον καὶ ἡ τῶν κοινῶν
δοκιμασία καὶ ἀπόδοσις. Antiphol. IV. 13. 6. κέρμασιν
ἐδ' ὁσίως χεῖρας ὑπὲρ ὅσων. Antiphol. ἱερός δὲ παρὰ-

νοι τὸ ψευδές, λαλεῖτε ἀλήθειαν, ἕκαστος μὲν τοῦ πλεονέκτητος αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλή- 25
λων μέλη. Ὁργίζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ὁ ἡλίου μὴ ὀπίσθετω ὅππῃ τῷ παρο- 26
γισμῷ ὑμῶν. Μήτε δίδοτε τόπον τῷ ὑπερηβόλῳ. Ὁ κλέπων μηκέτι κλεπέτω, μάλ- 27
λον δὲ κοπιᾷτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μετὰδιδόναι τῷ χρεῖαν 28
ἑαυτοῦ. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλ' εἴ τις ἀγα- 29
θὸς πρὸς οἰκοδομὴν καὶ χρεῖας, ἵνα δώῃ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα 30
τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ὑπολυτρώσεως. Πᾶσα τοικρία, καὶ 31
θυμὸς, καὶ ὀργή, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία, δεσφίτω ἀφ' ἡμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

ΓΙ-

25. ἀλήθειαν] ἐν ἀληθείᾳ 43.
26. ὀργίζεσθε] ὀργίσεσθε Editio *Erasmi* 1. 2. *Ald.*
ἐπὶ] ἐν D. a prima manu. 3.
27. μήτε] μὴδὲ ADEFG 30. 34. 37. 39. 44. 45. 46. 52. 55. *Apost.* 2. Editio *Erasmi* 1. *Complut.* μὴδὲ 28. δὲ] + καὶ *Apost.* 2.
Occurrit 1. μὴ 3.
τὸ ἀγαθὸν] + ἐν 20. — *Tertullianus* de *Resurr.* 45. probante *f. Millio* prol. 1458. vid. *Gal.* VI. 10.
τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν] ταῖς ἰδίαις χερσίν τὸ ἀγαθὸν AD. a prima manu. EFG. 37. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Hiero-*
nimus, *Basilii* Reg. b. 207. f. 37. *Epiphanius* H. 26. *Nazian.* 45. τὸ ἀγαθὸν ταῖς ἰδίαις χερσίν 4. ex *emendatione* 10. 19. 23. 38. 47. 52. 55. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* + αὐτὲ 46.
μετὰδιδόναι] μετὰδίδωμι D a prima manu. EFG.
29. ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω] μὴ ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν 14.
ἐκ] ἀλλὰ D. ἀγαθὸς] + ἐν FG.
χρεῖας] πίσις D a prima manu. EFG. 46. Versio *Vulg.* *Nysenus* in *Eccles.* S. 7. *Basilii* reg. f. 37. b. 18. 21.
23. 108. 189. 208. 220. 266. 278. 304. de baptismo II. 10. 12. *Antonius* & *Maximus* 95. *Tertullianus*, *Am-*
brusius, *Cyprianus*, *Hilarius*, *Pelagius*, *Augustinus*. *Hieronymus*: pro eo autem quod nos posuimus, ad aedifica-
tionem opportunitatis, id est, quod dicitur Graece καὶ χρεῖας, in Latinis Codicibus propter euphonium mutavit in-
terpres, & posuit ad aedificationem fidei. prob. *f. A. Bengelio.*
δῶ] δὲ D a prima manu. FG.
30. λυπεῖτε] λυπῆτε 46. 52. *Basilii*, *Theodoretus*.
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον] τὸ ἅγιον πνεῦμα DEFG.
31. θυμὸς καὶ ὀργή] ὀργὴ καὶ θυμὸς DFG. 37. 46. 55. θυμὸς 41.
ἀρεθῶν] ἀρεθῶν A.

ἐάντες πολλοὶ ἤδη φανοὶ ἐγένοντο ἕκ ὅσοι οὗτοι. — τὸς
ὁσὶας διακαμίνους τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς. *Xenophon* *Hell.* II.
εὐορκὸς καὶ ὁσὶοί ἐσσι. *Plato* de *Rep.* II. ἀφθονὰ ἔχοντες
λίγην ἀγαθὰ, τοῖς ὁσίοις τὸς θεοὺς ἀφασί διδόναι. *San-*
ctitas, abstinentia, integritas, non ad legem so-
lum.

26. ἐπιδύεται] *Philo* de *Legg.* Spec. T. 2. p. 324,
44. μὴ ἐπιδύεται ὁ ἥλιος ἀνισκοκοπισμένους, ἀλλ' ἐπικρυπ-
τίσθωσαν γὰρ πρὸ δύσεως καθαρινέντες. *Plut.* de *Am. frat.*
p. 488. B. εἴτα μιν μινίσθαι τὰς πυθαγορικὰς, οἱ γὰρ μὴ
θεῖν προσήκοντες, ἀλλὰ κοινῷ λόγῳ μετέχοντες, εἴποτε
προαχθεῖν εἰς λοιδορίας ὑπ' ἐργῆς, πρὶν ἢ τὸν ἥλιον δύσαι,
τὰς δεξιὰς ἐμβάλλουσι ἀλλήλοις, καὶ ἀσπασάμενοι διαλύσθαι.

Eccles. X. 4. οἱ οἱ.

28. ἐργαζόμενος ταῖς χερσίν] *Aët.* XX. 34. *Alia-*
nus V. H. XIV. 12. καὶ τὸ τοῦ ἐργάζεσθαι αἱ βασιλῆας
χεῖρες. *Phocylides* 142. ἐργάζεω μοχθῶν, ὡς ἐξ ἰδίων βιο-
τεύουσιν, πᾶς γὰρ ἄεργος ἀνὴρ ζῶει κλοπῇ μὴ ἀπὸ χερῶν.

29. σαπρὸς] *Arrianus* *Epicl.* II. 15. opponitur ὑγιᾶ
πρὸς οἰκοδομῇ.

χρεῖας] *Plut.* *Pericl.* p. 156. C. περικλῆς περὶ
τὸν λόγον εὐλαβὴς ἦν, ὥς αἱ πρὸς τὸ βῆμα βαδίζον ἡχού-
το τοῖς θεοῖς μὴδὲ ῥῆμα μὴδὲν ἐκπνεῖν ἄκοντος αὐτῶν, πρὸς
τὴν περικειμένην χρεῖαν ἁμάρμοσον. *Pollux* VII. 22. τῇ τὴν
χρεῖαν βοηθεῖν.

δῶ χάριν] *Demarutes* ap. *Galen.* de *Antidot.* II.
ταύτην ἰπῶναι χάρις Ἀττικῶν δραχμῶν δις πντακοσίων,
ἐδ' ἅπαν ἴσταν διδῶς, ἐδόκει δὲ χάριτα διδόναι τοῖς ἀνεμῖνοις.
Aristides *Panathen.* p. 197. ἐργασται δ' ἡμῶν ὁ λόγος
ἀντὶ τῆς πῆπλε κόσμος παναθηναίων τῇ διαρίᾳ, δύναι δὲ
χάριν τῆς αὐτῆς θεᾶς, ἥπερ καὶ ὁ λόγος ἐν πόλιν. *Anthol.*
MS. ἀναθηματικά 30 *Archilochi.* τῷ Ἀπόλλωνι παρὰ
Ναυκρίτῃ. Πρόφρων ἀργυροτόξῃ, δίδῃ χάριν Ἀισχύλῃ υἱῷ
Ναυκράτῃ, εὐχολῶς τάςδ' ὑποδεχόμενος. *Enripides* *Sup-*
plic. 414. ὁ δ' αὐτίχ' ἡδύς, καὶ δίδῃς πολλὴν χάριν, εἰς-
αὐτίς ἔβαλε. *Lnc.* IV. 22.

2. *Psalms.* LI. 19. *Cic.* de *Fin.* II. 19. neque
porro ex eo natus, cum *Pyrrho* bellum gerens,
consul cecidisset in praelio, seque e continenti ge-
nere tertiam *victimam* reipublicae *praebisset.*

3. *Hermogenes* *Method.* 8. περιπλέκω γὰρ, ὅταν
ἀισχρὰ ἢ τὰ λεγόμενα φυλαττόμενοι γὰρ τῷ ἀπρίστῳ τῷ
λόγῳ, αὐτῷ τῷ περιπλέκει δὴ λέγουσι, ἀ δὲ λέγουσι, ἐπικρῶς
— παραδιδύματα τῶν μὴ ἀισχρῶν ἐν τῷ κατὰ τίμαρχον
φθίνῃ Ἀισχρῆς· εἰδὼς δ' αὐτὸν ἵσχομαι εἶτα, εἰλεῖ μὴ εἰπῶν
τῇ πορείᾳ, φυλαττόμενος δὲ τὸ ἀισχρὸν περιπλέκει λέγων· οἷς
ἐλίγω πρότερον ἡκῶσατ' ἀναγνώσκοντες τῷ γραμματικῷ
— φανήσεται ἐν οὐ μόνον ὑτακτικῶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς δι-
κασταῖς, ἐκ εἰδ' ὅπως δὴ περιπλέκει, ὅταν τὴν ἡμίρην καὶ π-
πορεύμενος. inf. comm 12. *Ex.* XXIII. 13.

Plut. de *Aud. Poet.* p. 18. D. οἷα δὲ καὶ πρί-
ποντα τοῖς ἀισχροῖς τὰ ἀισχρὰ. *Iocrat.* *Helenaencom.*
πρῶτοντα τῇ συγγενείᾳ ποιούντις. *Ephesini* *Alexandro.*
οὐ πρέπει δὲ θεοῖς ἀναθήματα κατασκευάζειν.

4. ἀισχρότης] II. v. ζ. ο. ἀισχρὰ ἴππε. *Demosthenes*
Olynth. II. διηγοῦμαι περὶ τῷ Φιλίππῳ, ὅτι περὶ αὐ-
τὸν ἔχει μίμης γιλοῦν, καὶ ποιητὴς ἀισχρῶν ἀσμάτων,
καὶ ὅς γε ἡ πόλις Ἀθηναίων ἐξέβαλε, ὡς ἀπελγιστάτης ὄν-
τας. cit. *Theone* in *Progym.* 4. *Epicetus* 54. ἀπί-
σω δὲ καὶ τὸ γίλωτα κινῶν, ὀλισθηρὸς γὰρ ὁ τόπος εἰς ἰδιω-
τισμὸν, καὶ ἅμα ἱκανὸς τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς σὺ τῶν πλεονέκ-
των. 55. ἐπισφαλὲς δὲ καὶ τὸ εἰς ἀισχρολογίαν προέλ-
θεῖν. ὅταν ἐν τῇ συμβῇ τοῖς, ἀν μὴ εὐκαίρῳ ἢ, ἐπὶ πλη-
ξὶ τῷ προσελθόντι· εἰ δὲ μὴ, τῶν ἀποσιωπῶν καὶ ἐνυθι-
σαι καὶ σκυθρωπῆσαι δὴλος γίνῃ δυσχεραίνων τῷ λόγῳ. *Ho-*
meri V. p. 400. εἰ δὲ οἱ μετ' αὐτὸν εἰσαγαγόντες τὴν κα-
μωδίαν λόγοις ἀισχροῖς καὶ ἀποσιωπῶν εἰς παρα-
σκευὴν γέλωτος ἐχρῆσαντο, ἐκ αὐτοῦ εἰποιεν αὐμῶν τι ὑπερβαῖν.
καὶ γὰρ τῶν ἑρῶν διαθέσειν καὶ λόγων ἕμπος μὴ ἐγ-
κρητὴς ἐπιμνήσθαι — οἱ δὲ ἄλλοι ποιηταὶ ἀκρῶς καὶ
ἀμείντως ἀλισκομένους τῷ πάθει τὸς ἀνθρώπους ἐποίησαν. *De-*
mosthenes c. *Midiam.* ἀισχρὰ ἐφ' ἑγγύς τοι ἐναντίον κόρης.
Da-

32 Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖπλαγχοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ὑμῖν.

1 Γίνεσθε ἐν μιμηταὶ τῷ Θεῷ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· καὶ παρπαλεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθ-
 2 ὡς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προφορὰν καὶ θυ-
 3 σίαν τῷ Θεῷ, εἰς ὁμὴν εὐδοκίας. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ
 4 ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις. Καὶ αἰσχροτήτης, καὶ μαρολογίας, ἢ εὐτρα-
 5 πελίας, τὰ ὅσα ἀνήκουσιν· ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τῆτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι
 πᾶς πόρνη, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλόατρες, ὅς ἔχει κληρο-
 νομίαν

32. δι] — A 32. Clemens paed. III. 12. Oecumenius. probante J. Millio prol. 1045. 1485. ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ] Χριστὸς 14. Editio Complut. Plantin. Genev. Antiochus 57. at 56. ὁ κυριῶ & 71. ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ.
 ὁ Θεὸς 11. Theodor. Theophylact. probante J. Millio in l. & prol. 931. ὁ Θεὸς] Χριστὸς 3.
 ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ὑμῖν] ἔχαρίσατο ὑμῖν ἐν Χριστῷ Editio Erasmi 1. Aldi. ἔχαρίσατο ὑμῖν ἐν Χριστῷ 2. Theophylact.
 ὑμῖν] ὑμῖν DE at in Verf. Latina vobis. 1. 2. 26. 30. 35. 36. 38. 43. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Genev.

Verfio Syra, Arab.

2. ἡμᾶς] ὑμᾶς A 32. 37. Clemens Al. probante J. A. Bengelio, P. Junio.
 ὑπὲρ ἡμῶν προφορὰν] προφορὰν ὑπὲρ ἡμῶν DE. ἡμῶν] ὑμῶν 37. P. Junius.
 3. πᾶσα] — 37. πᾶσα ἀκαθαρσία] ἀκαθαρσία πᾶσα A 31. 39. Ephraem.
 ἢ] καὶ 28. Verfio Syra. ὀνομαζέσθω] ὀνομαζέτω FG.
 4. καὶ αἰσχροτήτης καὶ] ἢ αἰσχροτήτης ἢ AD a prima manu. EFG. 23. 31. 39. 47. Editio Colinaei. Verfio Vulg. Ori-
 rigenes in Cant. II. 14. Irenaeus IV. 72. Basilius Eth. 69. Antiochus 48. Ephraem. Augustinus, Hilarius, Pela-
 gius, Damascenus. καὶ αἰσχροτήτης ἢ Verfio Syra utraque. μαρολογία] μαρολογία D. a prima manu.
 τὰ ἐκ ἀνήκουτα] τὰ μὴ ἀνήκουτα Editio Ald. ὅς ἐκ ἀνήκου A 31. Clemens paed. II. 6. Antiochus, Ephraem.
 μᾶλλον] μόνον 6.

5. ἔστε] ἔσθε AD a prima manu. FG. 14. 20. 23. a prima manu. 27. 28. 31. 32. 39. 44. 45. 47. 49. 59.
 Editio Colinaei. Verfio Vulg. Copt. Arab. Clemens Paed. III. 4. Strom. p. 524. Cyprianus Ep. 113. Chrysostomus,
 Cyrillus, Oecumenius, Suidas. Augustinus, Hesychius, Pelagius. Idacius 1. Glossarium N. T. probante J. Millio
 prol. 634. Jerem. XLIX. [in Hebr. XLII.] 22. ἔστε γινώσκοντες, ὡς γινώσκοντες, ὡς γινώσκοντες, ὡς γινώσκοντες
 Rufepucaldiano. ὅς ἐστιν εἰδωλόατρες] ὅς ἐστιν εἰδωλόατρες FG Verfio Vulg. Cyprianus, Hilarius, Pelagius. ἢ εἰδωλόατρες Verf. Syr.

Damascius ap. Suidam de Ἰσίδωρ ἐπὶ χάρις ἦν, εὐτρα-
 πελίας μὲν καὶ βωμολοχίας πορρωτάτω. Polybius Exc.
 II. αἰσχρολογία. obfoena maledicta. Aristoteles Rep.
 VII. 17. ὅπως μὲν ἐν αἰσχρολογίᾳ ἐκ τῆς πόλεως, ὥσπερ
 ἄλλο τι, διὲ τὸν νομοθέτην ἔξοριζεν. ἐκ γὰρ τῆς εὐχερῶς λέ-
 γου ὅτι ἐν γένεσι καὶ τὸ ποιεῖν σύνεργον· μάλιστα μὲν ἐν ἐκ
 τῶν νόων, ὅπως μήτε λέγῃσι μήτε ἀκούσιν μηδὲν τῶτων.
 Plut. de infit. lib. p. 9. F. τῆς αἰσχρολογίας ἀπεκ-
 τίει τὸς οὐκ. λόγος γὰρ ἔργα σκία κατὰ Δημόκριτον.

μαρολογία] Plantus. Persa I. 1. 50. Amoris vi-
 tio, non meo, nunc tibi morologus fio. Milit. II.
 3. 25. Stultiloquium. Plut. μαρολογεῖς, ὃ Διο-
 νύσιος. Athen. VI. p. 270. F. τίτλησι δὲ, πενή, καὶ
 ἐπὶ σχοι μαρολογεῖν. Antiponus de mirabil. 126. ὅτα
 μῖσα βελτίτη ἦν, τὰ δὲ μεγάλα καὶ ἐπαινετὰ μα-
 ρολογίας καὶ ἀδολεσχίας.
 εὐτραπεία] Diodorus S. XX. p. 797. διὰ τὴν ἐν τοῖς
 πότοις εὐτραπείαν. Plato de Rep. VIII. οἱ δὲ γέροντες
 συγκαθίζουσι τοῖς νέοις, εὐτραπείας τε καὶ χαριτωσιμῶ ἡμ-
 πίπλυνται, μιμνήμενοι τὸς νέους, ὅα δὲ μὴ δοκῶσι ἀρετῆς
 εἶναι μηδὲ διαποτικοί. Seneca Suafor. I. Intempesti-
 ve liberos sales — Nos quidem illum deridemus,
 sed timeo, ne ille nos gladio ἀντιμουκτηρίσῃ. In om-
 nibus regibus haec urbanitas extimefcenda est. de
 Ira II. 28. Dicitur aliquis male de te locutus —
 dulcedine urbanitatis lapsus est. Tacitus H. III. 32.
 relicto, ut sunt procacia urbanae plebis ingenia,
 petulantibus jurgiis illuserant. 62. procax moribus,
 neque absurdus ingenio famam urbanitatis per las-
 civiam petere. Cir. Ep. VII. 32. εὐτραπεία litera-
 rum facit, ut intelligam tuas esse. — Urbanitatis
 possessionem amabo quibus interdicitis defendamus,
 in qua te unum metuo — valde mihi tuae literae
 facetiae elegantesque visae sunt. Isocrates Areopa-
 gite τὸς εὐτραπέλους δὲ καὶ σκώπτης δυναμένους, ὅς οὖν εὐ-

φυνὲς προσαγορεύουσιν, ἐκείνοι δυσυχεῖς ἐνέμουν. Aristoteles
 Ethic. . . . ἢ γὰρ εὐτραπεία πεπαιδευμένη ὕβρις.
 IV. 14. οἱ δὲ ἐμμελῶς παίζοντες εὐτράπελοι προσαγορεύ-
 ονται, οἷον εὐτροποι — ἐπιπολάζοντες δὲ τῶ γελίοις καὶ
 τῶν πλείων χαίρονταν τῇ παιδίᾳ, καὶ τῷ σκώπτει μᾶλ-
 λον ἢ δὴ, καὶ οἱ βωμολοχοὶ εὐτράπελοι προσαγορεύονται,
 ὡς χαριέντες. M. Moral. I. 31. ἐστὶ δ' εὐτράπελος διττῶς
 πως λεγόμενος, καὶ γὰρ ὁ δυνάμενος σκῶψαι ἐμμελῶς,
 καὶ ὁς ὑπομνήσκει σκωπτόμενος εὐτράπελος. Diodorus XV.
 6. Philoxenus carmina Dionysii laudare jussus
 ἐκάλεσεν αὐτὸν ἀπαγαγεῖν εἰς τὰς λατομίας. τότε μὲν ἐν
 διὰ τὴν εὐτραπείαν τῶν λόγων μειδίασας ὁ Διονύσιος ἤνεγκε
 τὴν παρρησίαν, τῇ γέλωτος τὴν μέμψιν ἀμβλύνοσας μετ'
 ὀλίγον δὲ τῶν γνωρίμων ἄνω καὶ τῷ Διονυσίῳ παραιτημέ-
 νον τὴν ἀκαίρον παρρησίαν κ. τ. λ. cit. G. Gemist. p.
 294. Plut. Cic. p. 863. C. ἢ δὲ περὶ τὰ σκαμνίσματα
 καὶ τὴν παιδίαν ταύτην εὐτραπεία δικανικὴ μὲν ἰδοκεῖ καὶ
 γλάφυρον, χράμενος δ' αὐτῇ κατακέρως πολλὰς ἐλύπει, καὶ
 κακοθεταῖς ἐλάμβανε δόξαν. Brut. p. 1005. D. ἦν δὲ τις
 βολέμνιος μῆνος καὶ Σακκαλίαν γελοιοποιός, ὃς ἐν ἐδρῇ λό-
 γον τιθεμένης τῷ Βρέτι κ. τ. λ. Glossarium scurra, γελο-
 τοποιός, εὐτράπελος, σκώπτης, ἡδύλογος, Scurrilitas, εὐ-
 τραπεία. Etymol. εὐτράπελος, ὁ κῆφος καὶ μαρὸς καὶ ἀ-
 παιδευτός. Εὐτραπεία ἢ μαρολογία, ἢ κηφότης, ἢ ἀπαιδευ-
 σία. Jof. A. XII. 4. 3. ἡσθεὶς δὲ ἐπὶ τῇ χάριτι καὶ εὐ-
 τραπείᾳ τῷ νεανίσκῳ. & 9. πάντας ἐκάλεσεν ἀνακροτήσας
 τῆς εὐτραπείας ἀποδιχομήνας αὐτόν.

ἀνήκουτα] Suidas. ἀνήκου, τὸ πρίπον. Herodotus VI.
 109. καὶ κως σε ἔτι τέττον ἀνέκει τῶν πραγμάτων τὸ κύ-
 ρος ἔχεν.

5. Ter. Andr. IV. 5. Nunc adeo, ut tu sis sciens.
 Donatus: eloquenter; sic enim veteres pro scias
 dixere.

ὅς ἐστιν εἰδωλόατρες] Philo de Monarchia T. 2. p.
 214, 49. διελίχων ἐδὲ μετρίως τὸς φιλοχρημάτους, οἱ
 πει-

νομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῷ Χριστῷ καὶ Θεῷ. Μὴδαὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενὸς λόγος· διὰ 6
ταῦτα γὰρ ἔρχεῖ) ἡ ὁργὴ τῇ Θεῷ ὅτι τὰς υἱὲς τῆ ἀπειθείας. Μὴ ἐν γίνεσθαι συμμέτοχοι 7
αὐτῶν. Ἦτε γὰρ πῶτε σκότῃ, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς ἀπεκαίετε· 8
(Ὁ γὰρ καρπὸς τῆ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῇ σὺν καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ) Δοκιμά· 9. 10
ζῶντες τί ὅτι ἐν εὐάρετον τῷ Κυρίῳ. Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκαρποῖς τῆ 11
σκότῃς, μάλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. Τὰ γὰρ κρυφὰ γινώσκοντα ὑπὸ αὐτῶν, αἰσχρὸν ὅτι καὶ 12
λέγειν. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα, ὑπὸ τῆ φωτὸς φανεῖται· πάντα γὰρ τὸ φανερε- 13
μενον, φῶς ὅτι· Διὸ λέγει· Ἐγγραφαὶ ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῆ νεκρῶν, καὶ ὁπιφαύ- 14
σαι σοι ὁ Χριστός. Βλέπετε ἵνα πᾶς ἀκριβῶς ἀπειπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς 15

σο-

ἐν τῇ βασιλείᾳ] εἰς τὴν βασιλείαν FG.

Χριστῷ καὶ Θεῷ] Θεῷ καὶ Χριστῷ FG. Hilarius. Χριστῷ 14. Codices Stephani.

6. ἔρχεται] ἐπέρχεται 14.

8. νῦν] νυνὶ FG.

9. πνεύματος] Φωτὸς A D a prima manu. EFG. 6. 10. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Gregorius Thaumaturgus. 2. Lucifer 4. bis. Hilarius, Hieronymus, Pelagius, Augustinus, probantibus Castaliōne, Erasmo, H. Grotio, J. Millio. J. A. Bengelio. vid. comm. 18.

καὶ δικαιοσύνη] — 1.

10. εἶναι] — 44. Versio Syr. Thaumaturgus.

11. καὶ postorius] — 3. Versio Vulg. συγκοινωνεῖτε] κοινωνεῖτε 47.

ἀκαρποῖς] ἀτάκτοις 30. a prima manu.

13. πάντα ἐλεγχόμενα, ὑπὸ τῆ φωτὸς φανεῖται] πάντα, ἐλεγχόμενα ὑπὸ τῆ φωτὸς, φανεῖται. ut Luc. III. 19.

φανεῖται] φανεῖται A. 2. 37. 38. Editio Erasmi, Ald. πάντα γὰρ τὸ φανερόμενον φῶς εἶναι] — 32.

14. ἔγγραφα] ἔγγραφα ADEFG 1. 14. 23. 26. 28. 30. 31. 34. 36. 39. 45. 47. Editio Colinaei, Bogardi, Erasmi, Clemens Al. Epiphanius. Oecumenius.

ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός] ἐπιφαύσει D a prima manu. Ambrosius de Virgin. 1. Hilarius, Augustinus in Psal. II. Origenes in Cant. II. 7. in Joel. I. Paulinus Ep. 22. Nolanus Ep. ad Severum 12. Hieronymus non probat, nec Chrysostomus: εἶτα καὶ γραφικὴν τίθησι μαρτυρίαν ἀνακεκμημένην ἵνα εὐλόγηται. — καὶ οἱ μὲν καὶ ἐπιφαύσει φασὶν τοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός· μᾶλλον δὲ τοῦτο εἰς ἀπόστη, φησὶ, τῆ ἀμαρτίας, καὶ διύση τῆ Χριστοῦ ἰδὼν· μὲν γὰρ τὰ φύλλα πρῶτον μισοῖ τὸ φῶς, ὁ δὲ μὴ πρῶτον ἔρχεται καὶ ἐπιφαύσει τοῦ Χριστοῦ. Theodoretus: εἰνα δὲ τῶ ἀντιγράφου ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός, καὶ τοῦτο μάλιστα τῇ ἀποκαθάρσει τῆ ἐκκεκμημένης πρὸς Θεόν.

Χριστός] κύριος 14.

15. οὐ] + ἀδελφοί A. Versio Vulg. Copt. Pelagius.

πᾶς ἀκριβῶς] ἀκριβῶς, πᾶς 31. Chrysostomus.

17. συνιέντες] συνιέντες D a prima manu. FG.

συνιέντες A. Chrysostomus, Damascenus π. 17. & ante.

τί] — 52.

Χριστῷ] Θεῷ A 14. Versio Vulg. Syr. Augustinus, Hieronymus, Pelagius, Gildas. probante J. A. Bengelio.

πανταχόθεν μὲν ἀργύριοι καὶ χρυσίον ἐκπορίζουσι τὸ δὲ πορισθῆναι, ὡς ἀργαλμα θεῶν, ἐν ἀδύτοις θησαυροφυλάκῃσιν, ἀγαθὸν αἶτιον καὶ τῆς συμπάσης εὐδαιμονίας τῶν εἰναι νομίζοντες. Schemozb R. XXXI. f. 121. 3. Qui opes suas multiplicat per foenus, non timet Deum. est idololatra. Sora f. 4. 2. Dixit R. Jochanan nomine R. Simeonis f. Jochai: in quocunque homine fastus dominatur, aequiparandus est idololatrae. Maase Thora 7. Cenuoth f. 68. x. Jalkut Rubeni f. 88. 4. Iracundus est tanquam idololatra. S. D. Prov. XVI. 5. & Deut. VII. 26. Phil. III. 19. 1. Sam. XV. 23. Bava Batra f. 58. 1. R. Josua E. Korcha dixit: si quis oculos claudit, ne det elemosynam, est idololatra S. D. Deut. XIII. 13. & XV. 9. Sir. XXXIV. 7.

6. ἀπατάτω κενὸς λόγος] Thucydides III. 38. μετὰ καινότητος λόγων ἀπατάσθαι ἄριστοι. Schol. ποικιλίας καὶ ὑπερβολῆς. ταῦτα πρὸς τὴν Ἀθηναίαν ἀνίσταται, ὅθεν τι μελετῶντας, πλὴν λέγειν τι ἢ ἀκρίβως καινόν. Dinarchus in Demosth. ὅπου γὰρ ὑμᾶς τὸν ἅπαντα χρόνον ἐλπίσι κενῶς καὶ ψευδῆσι λόγοις ἐξηπατημένους ὑφ' αὐτοῦ. Galenus de differ. pulf. III. ἔτι καὶ τὰς λόγους ἐνόησε ψευδῆς ὁνομάζεσθαι κενῶς. 1. Tim. VI. 20.

8. 1. Theff. V. 5.

9. πάση — ἀληθείᾳ] Jamblichus V. Pythag. 32. ὁ δὲ πυθαγόρας οἷος ἦν ἐθέως σφόδρα καὶ μετ' ἀληθείας πάσης ἀπεκρίματο καὶ πύδας. Thaumaturgus.

12. κρυφῇ] Rarius reperitur. κρύφα Plut. & Thucydides.

αἰσχρὸν εἶναι καὶ λέγειν] Isaeus de Dicaeogenis haered. σέθεν ἐγκαλῶσαν, ἀ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέγειν, ἔτος δὲ ποιῶν ἐκ ἡσχύνετο. Lyfias ap. Athenae. XII. p. 551. F. καὶ

νησίας εἶναι ὁ τοιαῦτα περὶ θεῶν ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρὸν εἶναι καὶ λέγειν. Herodotus I. 138. ἔσσης δὲ σφί ποιέειν ἢ ἐξεῖ, ταῦτα ἐδὲ λέγειν ἐξεῖ. Demosthenes c. Timocrat. αἰτιασάμενος γὰρ μὴ, ἀ καὶ λέγειν ἂν τις ἀνήσειεν εὐ φρονῶν, τὸν ἑμαυτοῦ πατέρα ὡς ἀπέκτενα. Thucydides I. 122. καὶ τὴν ἥσσαν, εἰ καὶ δεῖνόν τὸ ἀκῆσαι, ἴσω ἐκ ἄλλο τι φέρωσαν ἢ ἀντικρὺς θάλασσαν, ὃ καὶ λόγῳ ἰσοιασθῆναι αἰσχρὸν τῇ Πελοποννήσῳ. Porphyrius de Abstin. I. 41. διὰτι ἐχρὶ καὶ πολλὰς εἰς συνῶν καὶ δρῶν, ἀ μὴδὲ λέγειν καλόν; Isocrates ad Demonic. ἀ ποιῶν αἰσχρὸν; ταῦτα νόμιζε μὴδὲ λέγειν εἶναι καλόν. Sophocles Oed. Tyr. 1408. ἀλλ' ἢ γὰρ αὐδῶν ἴσθ', ἀ μὴδ' ὀρεῖν καλόν.

καὶ λέγειν] Gregorius. ὅτι μὲν φανεῶς ἔτος ὁ λόγος ἐβέβηκε τὸν υἱὸν τῆς θεότητος, τί χρὴ καὶ λέγειν; id. περὶ γὰρ τῆ ἄλλαν τί χρὴ καὶ λέγειν; Synesius. ἢ ἴδωμεν, ὃ, τι καὶ λέγει. Xenophon. ὅτις δὲ μνηστῆρας ἀρέσκει, τῆτον, ὃ πρὸς τῶν θεῶν, τί ποτε καὶ καλεῖσθαι χρὴ;

13. ἐλεγχόμενα] Artemidorus I. 15. τὰ κρυπτὰ ἐλέγχει, ἐπὶ τὸ κεκρυμμένον τίως βρέφος ἐξαφάνη. & 46. 54. 57. 68. 69. 70. 79. II. 3. 4. 8. τὰς μὴ λανθάνειν βυλομένους, ὥφελ' ἵς δ' ἀποκρυπτομένους καὶ λανθάνειν βυλομένους ἐλέγχει. 9. 20. 29. 31. 35. 36. ἡλὶος — τὰς λανθάνειν καὶ κρυπτοῦσθαι περιωμνέας βλάπτει; πάντα γὰρ ἐξελέγχει καὶ εὐσυνόπτα ποιεῖ. ἡλὶος ἀπὸ δύσεως ἐξαπείλλων ἐλέγχει τὰν λανθάνειν δοκύντων. 40. 42. 44. III. 32. 47. λέπρα — τὰ κρυπτά ἐλέγχει. 61. δῆμιον οἱ — κακῆργους τὰ κρυπτὰ ἐλέγχει τοῖς γὰρ ἐληλέμενοι καὶ καταφάροις γενοῖσι προσίσιν. 65. καὶ τὸν ἀποκρυπτοῦσθαι βυλομένον σημαίνει ὑφ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενον. I. 35. αἶμα φερόμενον ἰδὼν ἄτοπον τῇ λανθάνειν προαιρημένῳ ἐλεγχθήσεται γὰρ. Etymol. ἐλεγχος δὲ εἶναι ὁ τὰ πρῶτον σα-

16 σοφοί· Ἐξαγοραζόμενοι τὸ χαρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσι. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε
 17 ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνω, ἐν ᾧ ἔστιν
 18 ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι· λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ
 19 ᾠδαῖς πνευματικαῖς· ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ· Εὐχαρι-
 20 στοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ
 21 καὶ πατρί. Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν
 22 ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ· ὅτι ὁ ἀνὴρ ἔστι κεφαλὴ τῆς ἑκκλησίας, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς
 23 κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· καὶ αὐτὸς ἔστι σωτὴρ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία
 24 ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄν-
 δρες

18. ἄλλα] + μῶλον G 10. 37. Editio Colinaei. ἐν] + τῷ FG.
 πνεύματι] + καὶ 4. Versio Vulg. Aethiop. 19. αὐτοῖς] αὐτοῖς 39. 47. comma adponit P. Junius.
 πνευματικαῖς] + ἐν χάριτι A. ex Col. III. 16. comma tollit P. Junius. καὶ ψάλλοντες] — 37.
 τῇ καρδίᾳ] ταῖς καρδίαις ADEFG 47. Versio Vulg. Syria prior, posterior in margine, Corp. Basilii Reg. b.
 147. Chrysostomus in l. & T. VI. H. 119. ἀφροσύνη. 20. πάντων] ὑμῶν FG.
 Θεῷ & πατρί] πατρί & Θεῷ DEFG 37. Hilarius. Θεῷ Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1216. + & 30.
 21. Θεοῦ] χριστοῦ A 4. 5. 11. 21. 23. 31. 33. 36. 37. 38. 39. 43. 46. 47. Editio Complut. Colinaei, Plan-
 tin. Genue. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Chrysostomus, Augustinus, Hilarius, Pelagius, Origenes in Cant. I. 10.
 Basilii reg. b. I. 114. Oecumenius, Damascenus. probante H. Grotio, J. Millio prol. 635. χριστοῦ Ἰησοῦ
 DE 35. Ἰησοῦ χριστοῦ FG. 22. τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεται] ὑποτάσσεται τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν DEFG.
 ὑποτάσσεται] ὑποτασσέσθαι A 6. 10. 23. 51. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Lutheri. Clemens paed. III.
 12. Basilii Eth. 73. Marcion, Theodoretus, Hilarius, Pelagius, Damascenus i. 4. γ. 8. — Clemens Str. IV
 p. 592. probante J. A. Bengelio.
 23. οἱ prius] — ADEFG. 44. 45. 52. 55. Codices plurimi, testo Millio, Editio Complut. Erasmi, Colinaei.
 καὶ prius] — 3. Versio Vulg.
 καὶ posterior] — AD a prima manu. EFG. duo Stephani Codices. 37. Versio Vulg. Copt. Origenes l. c. Cle-
 mens Strom. IV. p. 592. Pelagius. probante J. Millio prol. 1291. J. A. Bengelio.
 ἑστὶ posterior] — AD. a prima manu. EG. Versio Vulg. Clemens Al. Hilarius, Pelagius, Hieronymus, Orige-
 nes prob. J. A. Bengelio. + ὁ A. Editio Colinaei, Bogardi, Clemens. Origenes. probante J. A. Bengelio.
 24. ἄλλα] ἄλλοι D. ὥσπερ] ὡς AD. a prima manu. 31. 47. Clemens.
 χριστοῦ] κυρίου D. a prima manu. Chrysostomus.
 ἰδίοις] — D a prima manu. EFG. Damascenus i. probante J. Millio prol. 1291.

σφαλίζον — ὁ γὰρ ἔλαττος εἰς φῶς ἄγει τὰ πρᾶγμα-
 τα. Polybius p. 1382. ἔνοι μὲν γὰρ ἐλπίσθαι φασὶ τὰς
 φύσεις ὑπὸ τῶν περιστάσεων. Philo de Iudice p. 345, 36.
 φῶς σφαιρίζον, ὃ πάντα αὐγάσεται καὶ διελίγεται.

14. Codex G. in Secreto Enoch. Epiphanius ex
 Eliae prophetia. Syncellus. ἐκ τοῦ ἱερμίου λεγομένου ὡ-
 ποκρύφτου. & Euthalius. Esaj. LX. 1. 2. 3. quod
 dictum de Messia interpretantur Judaei.

ἐπιφάνει] Orpheus H. οἱς ἐθέλει θνητοῖς ἢ ἀθανάτοις
 ἐπιφάνειαν.

16. ἔξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν] Cic. Verr. I. 3. fese,
 id quod difficillimum fuerit, tempus ipsum emisse
 iudicii sui, quo caetera facilius emere posset, ut,
 quoniam criminum vim subterfugere nullo modo
 poterat, procellam temporis devitaret. Asconius. i.
 e. dilationem temporis impetrasset; iudicium au-
 tem suum debemus intelligere sibi aptum: & e
 contrario ait, alienum tempus offenderat. M. An-
 tonin. IV. 26. καρδαντέον τὸ παρὸν. Silius IV. 756.
 Optatum bene cedit emi quocunque periculo bel-
 landi tempus, non frontis parcat honori, Dum
 ne perdat iter: non cetera membra moratur in pre-
 mium belli dare, si victoria poscat. Plut. Sertor. p.
 571. A. ὑπὸ βαρβαρῶν τέλη ἱπράττετο καὶ μισθὸς ἀγα-
 νακτέων δὲ τῶν σὺν αὐτῷ — καιρὸν ἀνίστασθαι, φήσας,
 ἢ σπανιότερον ἔδιν ἄνδρὶ μεγάλῃν ἱφίμειν, τὴν μὲν βαρ-
 βάρους ἐθεράπευσεν χρημάτων. Dap. II. 8. Dionys. Hal.
 A. III. 23. ταρμυλῶντος ἱμαυτῷ τὸν τῆς ἐπιβίσεως και-
 ρόν. Coloff. IV. 5. Plut. Apophth. p. 201. D. ὅταν
 δὲ τὸν ἀπόνοιμα τῶν πολεμίων, ἔλγειν ἀνίστασθαι τῷ χρόνῳ
 τὴν ἀσφάλειαν τὸν γὰρ ἀγαθὸν στρατηγόν, ὥσπερ ἰατρὸν,
 ἰσχυρῆς εἶναι τῆς διὰ τῶν σιδήρεθ' ἑραπειᾶς· οὐ μὲν ἄλλ'
 ἐπιβίβοντες ἐν καιρῷ τὴν Νομαντίαν ἐτέφρατο. Pericl. p.

164. E. εἰς τὴν Σπάρτην ἐφόιτα ἰ. τάλαντα παρὰ τῷ περι-
 κλῆς, οἷς τὴν ἐν τέλει πάντας θραπειῶν παρηγόρησεν τὸν πέ-
 λικον, ἐ τὴν εἰρήνην ἀνέμωκε, ἀλλὰ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πα-
 ρασκευασάμενος καθ' ἡσυχίαν ἔμμελλε πολεμικῆς βέλτεον.

ἡμέραι πονηραί] Mich. II. 3. Amos V. 13. Gale-
 no adscripta. qualitates esse sine corpore. οἶδα γὰρ καὶ
 χρόνον κακόν [λεγόμενον] διὰ τὰς ἐν αὐτῷ γιγνομένας συμ-
 φορὰς. Philopon. μηδέποτε μίμνετε τὴν τύχην, εἰδὼς ὅτι
 καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ θεῖα δυστυχῇ. Gen. XLVII. 9. Ps.
 XLIX. 6.

17. Αἶθ. XVI. 10. XVIII. 9.

18. μεθύσκεσθε] Philo de V. Moysi T. 2. p. 110.
 44. καὶ μεθύοντες οὐ τὴν ἐν οἴκῳ μέθη, ἀλλὰ τὴν ἡφάλειον.
 de temulent. p. 380, 7. A. καίτοιγε ἐκείνοι μὲν τρέ-
 πον τινα μεθύουσιν εἰς ἡφάνην, τὰ ἀγαθὰ ἀθροῖα ἡρετισμένοι-
 ναι, καὶ τὰς προπόσεις παρὰ τελείας ἀρετῆς δεχόμενοι· οἱ
 δὲ τὴν ἀπὸ οἴκου μεθύοντες μέθη, ἀγενετοὶ φρονήσεως διετίλι-
 σσαν· ἡγεῖαν συνεχὴ καὶ λιμὸν αὐτῆς ἀγοντες.

19. ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις] Apoc. V. 9. XIV. 3.
 XV. 3. Hof. VII. 2. Cantillationi ebriorum oppo-
 nit hymnos spirituales. Etymol. ὕμνος — προσωδία
 γὰρ ἀθηναῖοι προσόντες ναοὺς καὶ βαρκοῖς πρὸς αὐλὸν ἔδον,
 τὸν δὲ ὕμνον πρὸς κυβέραν. ἔταν Διδυμος ἐν τῷ περὶ Λυρικῶν
 ποιητῶν. Eustathius in Il. χ. p. 1378, 52. ἐν τούτοις
 δὲ ἀκαμνηστέον, καὶ ὅτι τῷ ᾄδῃ μὲν καὶ μίλῳ οὐ δοκεῖ
 διαφορά εἶναι τὸ μῆντοι ψάλλον ἄμφω διαφέρει, καθὼς
 δηλοῖ ὁ φράσας τὸ παρὰ τὸ διπλῶν ᾄδαι καὶ ψάλλαι
 αἱ παλλακαὶ (τῷ βασιλεῖ, καὶ μάλιστα μὲν ἐξάρχῃ, αἱ δὲ
 ἄλλαι ἀθροῖς ᾄδουσιν, ἐστὶ δὲ ᾄδῃ μὲν ὁ παρὰ τὸ ᾄδῃ λόγος
 μακρολογικὸς· ψάλλῃ δὲ τὸ δὲ ὄργανον μουσικόν, καὶ μάλ-
 ιστα τῷ ἰδίῳ λογιζομένῳ ψαλτήρῳ· Euripides Rhefo
 360. ἄρα ποτ' αὐδῆς· ἢ παλαιῆς τροῖας τὴν προπόσιν· πᾶν
 μεθύσει· διότις ἐρώτων ψαλμοῖς, καὶ κυλικῶν σιτοπλη-
 τοῖς

δρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἐαυτῶν, καθὼς ὁ Χριστὸς ἠγάπησε ἡ ἐκκλησίαν, ἣ 25
ἐαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς· ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθάρισας τῷ λουτρῷ τῆ ὕδατος 26
ἐν ῥήματι· ἵνα ὡφραθήσῃ αὐτὴν ἐαυτῷ ἐνδοξον, ἡ ἐκκλησίαν μὴ ἔχουσαν σπῖλον, ἢ 27
ρυτίδα, ἢ τι τῷ τοιοῦτον, ἀλλ' ἵνα ἡ ἀγία ὡς ἁμωμῇ. Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες 28
ἀγαπᾶν τὰς ἐαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἐαυτῶν σώματα, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐαυτοῦ γυναῖ-
κα, ἐαυτὸν ἀγαπᾷ. Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἐαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ 29
θάλλει αὐτήν, καθὼς ὁ Κύριος ἡ ἐκκλησίαν. Ὅτι μέλη ἐσμὲν τῇ σάρματι αὐ- 30
τῇ,

25. ἐαυτῶν] — 23. A. Clemens. Strom. IV. p. 592. Cyrillus Act. Eph. V. Chrysostomus T. VIII. 82. 84.
ὁρῶν FG.
27. αὐτὴν] αὐτὴν AD a prima manu. FG 23. a prima manu. 31. 47. Versio Vulg. Copt. Origenes l. c. Basilii
de Bapt. & ad Letoium. Nazianzenus Apol. extr. Macarius H. 33. Hieronymus, Hilarius, Pelagius. probante H.
Grotio & J. Lokio.
τῷ τοιοῦτον] τοιοῦτον 3.
28. ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες] καὶ οἱ ἄνδρες ὀφείλουσιν ADEFG 17. Versio Vulg. Syr. Copt. Hieronymus, in comm. 25.
Hilarius, Pelagius, Clemens Str. IV. p. 592. ἐαυτῶν γυναῖκας] γυναῖκας ἐαυτῶν 3. Versio Vulg.
τὰ ἐαυτῶν σώματα] τὸ ἐαυτῶν σῶμα D. a prima manu. E.
ἀγαπῶν τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα] τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα ἀγαπῶν DE. Versio Vulg.
29. γὰρ] — 17.
κύριος] χριστὸς AD a prima manu. EFG. 14. 31. 37. 39. 46. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utra-
que Aethiop. Copt. Marcion. Methodius de X. Virg. Origenes l. c. Tertullianus c. Marcion V. 18. Theodoretus.
Theophylactus, Hieronymus, Hilarius, Pelagius, Augustinus de D. C. I. 24. Euthalius.
30. ἐσμὲν] + ἐκ 4.
ab αὐτῇ priori ad posterius] — A 17. Versio Copt. Methodius. probante H. Grotio & J. Millio prol. 729.

τοῖς ὑποδείξαις ἀμύλλαις. Sch. Aristophanis Av. 218.
Ψάλλεις δὲ κυρίως ὁ τῆς κιθάρας ἦχος. I. Sam. XVI. 23.
XIX. 9. A. Gell. XIX. 9. qui canerent voce, &
qui psallerent.

26. λουτρῷ] Etymol. τὸ δὲ λουτρὸν πρὸς διαφορὰν τοῦ
σημασινομένου, ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ τόπῳ βαρύνεται, ἐπὶ δὲ τοῦ
ὕδατος, ὃ λεομύθια, ὀξύνεται — λουτρὰ παρὰ τὸ λῶν, τὸ
λῶν, οὐ γὰρ αὐτοὶ καθαίρουσιν τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ καθαίροντο. *ἃ δὲ*
δὲ δὲ βαρύνονται, ὡς παραλύονται ὀξύνονται. Aristophanes
Lystrat. 377. ἢ ῥύμματα τυχάνεις ἔχων, λουτρὸν ἐγὼ
παρέξω. εν. ἡμεῖς σὺ λουτρὸν, ὃ σαπρὰ; Γυ. καὶ ταῦτα
νυμφικόνες. Schol. ῥύμματα ἀντὶ τῶ ῥύπον. περὶ γαμηλίαν λουτρὸν
Μένανδρος ἐν κρήτῃ φησὶ καὶ ἐν ὑπεβολιμαίῳ. Suidas. λουτροφό-
ρος, ἦτος ἦν τοῖς γαμύσειν Ἀθήνῃσι λουτρὰ μοιταπέμπουσιν
ἐαυτοῖς κατὰ τὴν τῇ γάμῳ ἡμέραν ἔπιμπον δὲ ἐπὶ ταῦτα
τὸν ἰγγυτάτω τῷ γυνὲς παῖδα ἄρρεκα καὶ ὅτοι ἐλουτροφό-
ρον. Hesychius. λουτροφόρος ἄγγυλ, τὰς ὁδρίας — ἔπιμπον
δὲ καὶ εἰς τὰς γάμους. Λουτροφόρος — ἐπὶ ἔπιμπον εἰς τὰς
γάμους λουτροφόρος. Pollux III. 43. καὶ λουτρὰ τις κομι-
ζασα λουτροφόρος, Ἀθήνῃσι μὲν ἐκ τῆς καλλιρρῆς, εἴτ' αὖθις
ἐκ τῆς ἰνικερνῆς κλεισίσης, ἀλλὰ ἁπλοῖ δὲ, ὅθεν ἂν καὶ τύχοι,
ἐκκαλεῖτο δὲ ταῦτα καὶ νυμφικὰ λουτρά. Eurip. Herc. fur.
482. Megara ἱμεῖ δὲ δάκρυα λουτρά. Buxtorf. Synagoga.
Jud. p. 626. Sponfam pridie nuptiarum aqua frigida
lavari, totamque in aquam immergi oportet.
Porphyrius de Antro Nymphar. p. 258. ὅθεν καὶ τὰς
γαμικαίας ἦτος, ὡς ἂν εἰς γυνεὶν συνειδυγμένως, νύμφος τε
καλεῖται, καὶ λουτροῖς καταχθῆναι ἐκ πηγῶν, ἢ ἡμεῶνται, ἢ
κρητῶν εὐχρημαίνουσι. Esth. I. 12.

27. σπῖλον] Anthol. I. 20. 18. Μῦθον ἐγὼ εὐρύθειον
ἀφ' ὀπλοτέρης ἐστὶ πώλης ὄριον, ἐν νεκρῷ χρωτὶ φυλασσόμε-
νοι, Ἀσπίλοι, ἀρτυδιῶνται, ἐσέχουσι ἀρτυγόισιν Ἀκμὴν εὐ-
πετάλοισι συμφύει ἀκρεμόσιν, ὡς καὶ χιμαιρὶς σπῖλαιον γάμους,
αἷς σὲ δ', ἔκαστα, τοῖν χ' ὃ ἐφύεις κρυμνὸς ὀπαροφρεῖ,
Phrynichus p. 12. σπῖλος, καὶ τῷτο φυλάττω, λέγει δὲ
πηλός. Dioscorid. I. de oleo amygdalino αἶμα δὲ σπῖ-
λος ἐκ προσώπου, καὶ ἐφ' ὧν καὶ σπῖλος. (Plinius H.
N. XXIII. 24. cutem erugat — Varos tollit e facie)
V. 102. πρὸς ὅπου σπῖλον ἔμπλεον. 136. σπῖλος τῶς ἐπὶ
προσώπῳ καὶ τῷ λοιπῷ σώματι. Lucianus Amor. 15.
ἐπὶ δατῇ μὲν σπῖλον εὐρεῖται, ὡς περὶ ἐν ἐσθῇ κηλίδι.
Libanius D. VI. p. 205. B. τῶν σπῖλος ἦν ἐν τῷ σώ-

ματι — τινι σπῖλῳ ἐπὶ τῆς μορφῆς. Athenaeus VII.
p. 297. C. Δωρίαν ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὸ ἐκ τῆς ὕψους τῆ
γυναικὸς ὕψος πάντα σπῖλον καθαίρειν. Jof. A. XIII. 11.
7. εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὃ σφαιγόντος Ἀντιγόνου σπῖλος ἐστὶ
τῷ αἵματος ἐκείνου συτίβαναι εἶναι. Hesychius. σπῖλος, ῥύ-
πος ἰματίου.

σπῖλον] Pollux IV. 146. σπῖλος ὀλίγος ἔχων ἐπὶ τῷ
μετώπῳ. 147. σπῖλος ἐπὶ τῷ μετώπῳ μίκα μόνον. Plato ap.
Diogenes L. III. 31. Anthol. III. 12. 43. Athen.
XIII. p. 589. D. Ἀρχαίασαν ἔχων, τὴν ἐκ κολεφῶν
ἐκείνην, ἥς καὶ ἐπὶ σπῖλῳ πικρὸς ἔστιν ἔρω. [Diogen. ἔξ-
το. ὁρμύς ἔρω. Suidas: ὁ γλυκὺς ἔξτε ἔρω.] Eustathius
Hymen. IV. τῆς ἀνὴρ ἐκκατατάττω — ὅλος σπῖλος —
ὅλος πολὺς. Eustathius in Il. i. p. 674. 36. σπῖλος
δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῷ προσώπῳ συρροῖται τῷ δέματι. Aristophanes
Plut. 1052. ὃ — ὅσις προσβυτικὸς, ἐν τῷ προσ-
ώπῳ τῶν σπῖλων πῶσας ἔχει. Anthol. II. 9. 9. ὃ δὲ πα-
ρῖκαν σπῖλῳ ἐκκατατάττω. Plut. . . . ὃ σπῖλος σπῖλος
ἄλλως ἢ πολὺς ἐκκατατάττω τῇ ψυχῇ τὰς φροντίδας. Plato
Symp. λαιόντες τὰς τῶν σπῖλων σπῖλῳ. Glossarium
Ruga, σπῖλος. Diodorus S. IV. 51. καὶ τὸ πρὸς ὅπου
καὶ τὸ σῶμα σπῖλῳ πλήρης. Anth. V. 18. 2. γυναικὶ
σπῖλον μακρυτέρῳ σπῖλῳ. Lucianus Amor. 25. πρὶν ἢ τε-
λείως τὴν ἰσχυρὰν σπῖλῳ τῷ γυνὲς ἰσχυρῶν. Anth. I.
16. 5. καὶ σπῖλος γυνὲς ἐκκατατάττω σπῖλῳ. Varinus.
σπῖλος, τὸ ἐπὶ τῷ προσώπῳ τῶν γυναικῶν ζαρόματα.

ἀγία] Judaei veteres & recentiores coetum suum
semper sanctitatis titulo appellabant קדושה קדושה
Buxt. Lex. Thalmud. p. 1983. Rosch Haschana f.
19. 2. addit קדושה & ante.

ἁμωμῳ] Macrobius Saturn. II. 2. Faustus Sul-
lae filius, cum soror ejus eodem tempore duos moe-
chos haberet, Fulvium fullonis filium, & Pompejum
Maculam: miror, inquit, fororem meam habere
maculam, quum fullonem habeat.

Gittin VI. 7. Qui despondit sibi uxorem sub
conditione, si maculam non habeat, & invenian-
tur in ea maculae, non est desponsa. Si simpli-
citer eam duxerit, & inventae in ea fuerint macu-
lae, exhibet sine dote matrimoniali. Omnes macu-
lae, quae sacerdotem illegitimum faciunt, etiam
uxorem illegitimam faciunt. Maimonides: addun-
tur

χὶ ἔση μακροχρόνιον ὅτι τῆ γῆς. Καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, 3
 ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. Οἱ δὲλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις καὶ 4
 σάρκα, μὴ φόβῳ καὶ τρόμῳ, ἐν ἀπλότῃ τῇ καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ. Μὴ κατ' 5
 ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δέλοι τῷ Χριστῷ, ποιῶντες τὸ θέλημα 6
 τῷ Θεῷ ἐκ ψυχῆς, Μετ' εὐνοίας δουλοῦντες τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐκ ἀνθρώποις· Εἰδότες ὅτι 7
 ὁ ἐάν τι ἑκάστω ποιήσῃ ἀγαθόν, τῷτο κομίζεται ὡς τῷ Κυρίῳ, εἴτε δέλῳ, εἴτε 8
 ἐλευθερῷ. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιῶντες πρὸς αὐτοὺς, ἀνένης τὴν ἀπειλήν· Εἰδότες ὅτι 9

3. ἐπὶ τῇ γῆς] ἐν κυρίῳ 14.
 4. καὶ prius] — 7. 17. 45. 59. Editio *Erasmi*, *Ald.* Versio *Syr.* prior. + ἡμεῖς Versio *Syr.* posterior cum obelo.
 5. κυρίοις κατὰ σάρκα] κατὰ σάρκα κυρίοις A 31. 37. 39. 47. Editio *Colinaei*, *Clemens* Paed. III. p. 308. κατὰ σάρκα τοῖς κυρίοις 55.
 ὑμῶν] — Versio *Syr.* *Aethiop.* probante *J. Millio* prol. 1206.
 τῷ Χριστῷ] τῷ Χριστῷ 5. τῷ κυρίῳ A 17. 39. 47. Editio *Colinaei*. Versio *Copt.* probante *Bengelio*.
 6. ὀφθαλμοδουλείαν] ὀφθαλμοδουλείας 1. ἀνθρωπάρεσκοι] ἀνθρωποπάρεσκοι 41.
 τῷ prius] — AD a prima manu. FG. 31. 39. 47. τῷ Θεῷ] αὐτῷ 46.
 ἐκ ψυχῆς] comma praeposit Versio *Syr.* 7. εὐνοίας] iis jungit, quae praecedunt 2. *Theophylactus*.
 δουλοῦντες] + ὡς AD a prima manu. FG. 1. 6. 10. 23. 31. 33. 35. 36. 37. 38. 43. 46. Editio *Complut.*
Plantin. *Bezae* 3. 4. 5. *E. Schmidii*. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Aethiop.* *Copt.* *Constitut.* Ap. VII. 13. *Basilius* *Eth.* 75. *Chrysostomus*, *Pelagius*, *Hieronymus*. *Damasceus* in l. & I. 1. 4. 20. *Antonius* 88. & 113.
 8. εἰδότες] εἰδόντες D. a prima manu.
 ὁ ἐάν τι ἑκάστω] ἑκάστω δ' ἂν ADEFG 3. 23. 31. 37. 39. Editio *Colinaei*. Versio *Copt.* *Petrus* *Alex.* 6. *Antonius* 118. *Basilius*. ὅτι ἐάν τι ἑκάστω 46. τί] — 23. a prima manu. 37. 47. τίς 1. 27. 32. *Oecumenius* ed. κομίζεται] κομίζεται AD, a prima manu. FG *Petrus* *Alex.* 6.
 τῷ] — ADEFG. 3. Codices plurimi teste *Millio*. Editio *Colinaei*. *Petrus* *Alex.*
 9. καὶ prius] + ἡμεῖς Versio *Syr.* prior, & posterior cum obelo.
Plantin. *Bezae* 3. 4. 5. *E. Schmidii*. Versio *Vulg.* *Clemens* Paed. III. 11. *Damasceus* l. i. d. 10. *Chrysostomus* T. VII. p. 406. *Hieronymus*, *Augustinus*, *Pelagius*. probante *J. A. Bengelio*. αὐτῶν & ὑμῶν 43. ὑμῶν αὐτῶν 26. ὑμῶν & αὐτῶν 6. 23. 47. *Petrus* *Alex.* *Cyprianus* T. 85. *Antonius* 118. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* Versio *Syr.* posterior αὐτῶν ὑμῶν FG. εἰς prius] — 27. ἡμεῖς] ἡμεῖς 31. 47.

3. Plato in Timaeo. μακροχρονιώτερος.

4. νουθεσίᾳ] *Clemens* Protrept. 20. ἐνταῦθα δὲ τὸ παρομιμῶδες ἐπιφθίγγασθαι ἀρμόζει πατρὸς ἀνεκτίκτου πατρὸς νουθεσίᾳ. exemplo, beneficiis, admonitionibus, verbis denique.

5. ἀπλότῃ] *Pbilo* de O. M. p. 38, 2. ἐξ ἀκακίας καὶ ἀπλότῃτος ἦδὼν εἰς πανουργίαν μετέβαλεν. p. 41, 17. τοῦτο μὲν οὖν οὖν ἐν ἀρχῇ μὲν ἀκακία καὶ ἀπλότῃτι χωρῆμεν.

6. Ter. Adelph. I. 1. 44. Malo coactus qui suum officium facit, Dum id rescitum iri credit, tantisper cavet; Si sperat fore clam, rursus ad ingenium redit: Quem beneficio adjungas, ille ex animo faciet, studet par referre, praefens absensque idem est. Hoc patrium est, potius confuefacere filium sua sponte recte facere quam alieno metu. Hoc pater ac dominus interest. *Caesar* de B. G. II. 27. Ii, feu vere quam habebant opinionem perferunt, five etiam auribus Vari serviunt. *Schol.* loqui ad gratiam.

7. μετ' εὐνοίας δουλοῦντες] *Thomas*. εὐνοία καὶ ἀπὸ τῆ ἐλάττωτος πρὸς τὸν μείζονα, καὶ ἀπὸ τῆ μείζονος πρὸς ἐλάττωνα. *Xenophon* Oecon. ὡς γὰρ εὐνοίας τί ὄφελος ἐπιτρέψει ἐπιστήμης γίνεται; *Arrian.* B. C. IV. p. 987. Μάρκον δὲ οἱ θεράποντες σὺν εὐνοίᾳ καὶ τύχῃ πάντων τῆς προγραμμῆς χρόνον διεφύλαξαν ἔχοντες ἐπὶ τῆς οἰκίας. *Libanius* O. XII. p. 392. C. ὅτι οἱ δεσπότες καὶ σκυβῶν ἐποίησαν δούλων εὐνοίαν, τὸ δὲ ἐκεῖνος ἕτως ἔχειν, ἐκ τῶν σῶν εἰς ἐκεῖνες. *Euripid.* Androm. 59. Δέσποιν', ἐγὼ γὰρ τῶν σῶν εὐφύγω τόδε καλῶν σ', εἴπερ καὶ κατ' οἶκον ἔξιν τὸν σὸν — εὐνοίας δὲ καὶ σοὶ, ζῶντι δ' ἢ τῷ σῷ πόσει. *Iphigen.* in Aulid. 867. σοὶ καὶ τέκνοισι εὐνοίας ἔφου. 861. καὶ σοὶ μὲν εὐνοίας εἰμι. *Menander* ap. *Stob.* ὅταν τύχῃ τις εὐνοῦντος δεσπότης, ἐκ εἰς ἔθνη καλλίον βίῃ. *Xenophon* Oecon. IX. 5. οἱ μὲν γὰρ χρηστοὶ [δέλοι] παιδοποιήσασθαι εὐνοῦντες ὡς ἐπὶ πολὺ. *Aristophanes* *Plut.* 35. κερὶ οἰκίτης. εὐνοίας γὰρ ἂν σοὶ πυνθάνομαι πάντων σφόδρα.

Artemidor. III. 54. εὐνοῦνταί τινι θεράποντι. *Lucian.* bis accus. 16. ἀνδράποδον δὲ μόνον εἶχεν εὐνοίαν καὶ πίστιν.

9. ἀνένης] *Xenophon* de canibus διώκοντι διὰ μὲν ἀρχόμενοι σφόδρα, διὰ δὲ μελακίαν ἀνένης. *Thucyd.* III. 10. τὴν μὲν τῇ Μήδῃ ἔχθραν ἀνένης. *Schol.* ἐνδιδόντας, παρορῶντας. ἀπὸ τῶν τῶν δισμύς ἀνένης. *Plut.* *Alex.* p. 667. E. ὡς δὲ εἰρά τὸν ἵππον ἀφικέται τὴν ἀπειλήν. *Epicet.* 54. τὴν αἰδῶ ἀνένης.

Seneca *Thyest.* 607. Vos quibus rector maris atque terrae Jus dedit magnum necis atque vitae, Ponite inflatos tumidosque vultus, Quicquid a Vobis minor extimescit, Major hoc vobis dominus minatur. Omne sub regno graviore regnum est. Ep. 47. Libenter ex his, qui a te veniunt, agnovi, familiariter te cum servis tuis vivere. hoc prudentiam tuam, hoc eruditionem decet. Servi sunt? imo homines. Servi sunt? imo contubernales. Servi sunt? imo humiles amici. Servi sunt? imo confervi. — Vis tu cogitare istum, quem servum tuum vocas, ex iisdem feminibus ortum, eodem frui coelo, aequae spirare, aequae vivere, aequae mori. — Haec tamen praecepti mei summa est: sic cum inferiore vivas, quemadmodum tecum superiore velles vivere. *Jos.* A. VI. 1. Σαρμάρδος δὲ παραγεγνημένος πρὸς τὸν Σάβλον, πεμφθῆναι πρὸς αὐτὸν ἔφασκεν ὑπὸ τῆς δι᾽ ὅπως αὐτὸν υπομνήσῃ, ὅτι βασιλεῖα προκρίνας αὐτὸν ἀπάντων ὁ Θεὸς ἀπέδειξε, καὶ διὰ τούτου πείσθαι, καὶ κατέκειτο αὐτῷ γενέσθαι, ὡς αὐτῷ μὲν ἔχοντες τὴν τῶν ἐθνῶν ἡγεμονίαν, τῷ δὲ δι᾽ αὐτὸν καὶ τὴν κατ' ἐκεῖνος καὶ τῶν ὅλων πραγματείαν.

10. τὸ λοιπὸν] *Xenophon* paed. III. ἕτως ἢ χρὴ καὶ τὸ λοιπὸν ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι. *Pindarus* *Pyth.* V. 154. τὸ λοιπὸν. *Schol.* εἰς τὸ μέλλον. *Euripides* *Hippol.* 33. τὸ λοιπὸν. *Schol.* εἰς τὸ μετὰ ταῦτα.

12. πάλλῃ] *Plut.* *Symp.* II. p. 638. D. τεχνικῶτατος

10 καὶ ὑμεῖς αὐτῶν ὁ Κύριος ὅστις ἐν ἐρανοῖς, καὶ προσωπολήφια ἐκ ἑστὶ παρ' αὐτῶ. Τὸ λοι-
 11 πὸν, ἀδελφοί μου, ἐδυναμύσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσα-
 12 σε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδίας τῆς
 13 πνευματικῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπερανοῖς. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ
 Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀνίστηναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἀπαντᾶ κατεργασάμενοι στή-
 ναί.

παρ' αὐτῶ] ἐν αὐτῷ 4. 31. 37. 46. Versio Syra posterior in margine. παρὰ θεῷ D a prima manu. Hila-
 rius, Pelagius. παρὰ τῷ θεῷ FG. 10. τὸ λοιπὸν] τῷ λοιπῷ A. 17. Cyrillus de Ador. p. 102.
 ἀδελφοί μου] — DE Versio Ethiop. Hilarius, Hieronymus. Lucifer 6. Cyrillus l. c. Damascenus probante J.
 Millio prol. 483. ἀδελφοί μου ἐδυναμύσθε] ἐδυναμύσθε, ἀδελφοί A.
 μου] — AFG 21. 47. 52. Versio Vulg. Syra posterior. Pelagius, Augustinus, Theodoretus. prob. J. A. Bengel.
 ἐδυναμύσθε] δυναμύσθε 17. καὶ] — 3.
 11. ἐνδύσεσθε] + ἐν 30. ex emendatione. + ὑμᾶς FG. πρὸς] εἰς DEEG.
 ὑμᾶς στήναι] στήναι ὑμᾶς D. μεθοδίας] μεθοδίας ADE 31. 37. 47.
 12. ἡμῶν] ὑμῶν D. a prima manu, FG. 52. Versio Syr. Lucifer. Hilarius.
 πρὸς τὰς] posteriorius] καὶ DE. — FG.
 τῆς αἰῶνος] — AD a prima manu, FG. 17. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior habet cum asterisco. Copt.
 Ethiop. Tertullianus c. Marc. V. 18. Cyprrianus T. 90. E. 84. Clemens Strom. III. p. 558. V. p. 712. Hierony-
 mus in Ez. XXVIII. 2. c. Jovin. 18. Lucifer, Augustinus, Hilarius, Pelagius, Ignatius Ep. ad Ephes. interpol.
 Origenes in H. & per. Arch. α. 5. in Matth. XXI. 23. de orat. 18. c. Celi. p. 400. Cyrillus Glaph. p. 422. in E-
 f. p. 54. 97. 224. 252. 268. Basilii c. Eunom. II. de Jejun. H. 2. H. Deum non esse autorem mali. Nyssenus
 in Cant. H. 6. Athanasius, Antonius & Maximus 39. probante J. Millio prol. 748.
 ἐπερανοῖς] Photius Amphilocho. Q. 144. τὸ δὲ ἐν τοῖς ἐπερανοῖς τινες, τὸ προχρον τῷ φιλανθρώπῳ (f. φιλαλήθῳ)
 προτιμῶντες, μεταπλάττοντες τὴν τῆς λέξεως ἀρχὴν ἐκ ἐπερανοῖς ἐκ' ὑπερανοῖς ἐξακῶσιν, ἢ ὅπως τῇ ἱερᾷ κρῶν γρα-
 φῆς ἐχρήσθη. καὶ φασί, τὰ δαιμόνια καλεῖσθαι ὑπερανοῖς, ταῖς τῶν πνεύματων τῇ πονηρίας, καὶ ὅτι καὶ περὶ αἵμα καὶ πε-
 ρὶ γῆν αὐτῶν ἡ διατριβή, ὅθεν ἦτορ ἐν ὑπερανοῖς ῥηθῇ. Ἀλλὰ τέτοιον μὴν διάνοιαν ἐκ ἀσεβείας, ὅμως ὁ μεταπλασμός ἐκ
 εὐσεβείας. οὐ δὲ τῷ ὅδ' ὅλως ἐδ' ἐφ' ἐν γράμματι παραχαράττειν τὰς λέξεις τὰς ἱερὰς, μάλιστα γὰρ, ὅτι καὶ τῇ ἀπαραχαρά-
 κτῃ λέξεως ἐχρήσθη, ὡς ἐφ' ἐν, ἀντιποδῶν καὶ τῷ ῥητῇ πρὸς τὴν διάνοιαν.
 13. ἀναλάβετε] ἀναβάλλετε D. a prima manu, at in Verf. Latina: accipite.
 κατεργασάμενοι] κατιργασάμενοι A Versio Vulg. στήναι] — D a prima manu, FG. Cyprrianus II. cc.

καὶ πανεργότατον τῶν ἀβηλημάτων τὴν πάλιν ἔσαν.

πρὸς αἷμα καὶ σάρκα] Ἐπ. IX. 375. Mortali ur-
 gemur ab hoste Mortales: totidem nobis animae-
 que manusque. Ex Il. φ. 369. & π. 622.

κοσμοκράτορας] Orpheus Hymn. in Solem. κο-
 μοκράτορ. & in Pana 11. Schol. in Aristoph. Nu-
 bes 397. Σίσταγχοις ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, κο-
 μοκράτορ γιγόνως, ἡβίλασε γνῶναι τὰς ἀρχαιοτάτας τῶν ἀν-
 θρώπων. Vajikra R. XVIII. Dixit R. Jochanan no-
 mine R. Elieser f. R. Jose Galilaei: quo tem-
 pore Israelitae steterunt ad montem Sinai & dixerunt:
 quaecumque dixerit Dominus, faciemus & obediemus
 Ex. XXIV. 6. eo, inquam, tempore Deus S. B.
 vocavit angelum mortis, ipsique dixit: Quamvis
 te feci κοσμοκράτορα super homines, nulla tamen ti-
 bi in hanc gentem potestas est, quia sunt filii mei.
 Irenaeus I. 1. διάβολος, ὃν καὶ κοσμοκράτορα καλεῖται.
 Gnostici & 29. Marcionitae. Vide locum H. Zanchii
 T. 1. p. 284. Schemoth R. VI. f. 95. 2. in
 Ex. V. 1. coronarunt eum, quia erat dies κοσμοκρά-
 τωρ. Schir R. III. 4. tres reges κοσμοκράτορες, domi-
 natores ab extremitate mundi ad extremitatem ejus,
 Nebucadnezar. Evilmerodach, Belfazar.

τῷ σκότειν] Pesachim f. 112. 2. vetus est traditio:
 Nemo solus noctu exeat, praecipue noctibus quar-
 tae & septimae feriarum, nam Agrat filia Machlat
 comitata duodeviginti myriadibus Angelorum per-
 nicioforum tum vagatur, horumque singulis plena
 nocendi competit facultas. ex Libro precum. Sata-
 nas, princeps tenebrarum. Falkus Rubeni f. 5. 2.
 Quum Deus vocaret lucem, dixit principi tenebra-
 rum, qui similis est bovi: recede a facie mea, nam
 mundum volo creare cum luce.

ἐπερανοῖς] Sanhedrin f. 20. 2. dixit Resch La-
 kisch: in principio regnavit Salomo in superioribus.
 S. D. 1. Paral. XXIX. 23. & in fine regnavit in
 inferioribus tantum S. D. 1. Reg. IV. 24. Pl. L. 3.

Targum. Vocabit angelos excelsi supra. R. Salomo:
 Ad visitandum principes gentium, qui sunt in ex-
 celsis. in Psal. LXXXII. 7. Sicut unus principum.
 Medras Agada. R. Salomo: unus principum su-
 pernorum S. D. visitabit Deus exercitum in excel-
 so Ex. XXIV. 21. & Ezech. XXXII. 8. lumina-
 ria lucida in coelo. i. e. principes supernos. Plato
 Epinom. p. 1010. F. δαίμονας αἰθέριον γένος.

13. ἀναλάβετε] Suidas κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἰ-
 σθητά. Plur. . . . ἀναλαμβάνειν χλαμύδα. Co-
 riolan. p. 226. C. ἀναλήψεται τὰ ὅπλα, cui opponi-
 tur καταθήσεται. Herodotus II. 6. 19. ἀναλαβόντες
 ἐν τὰς πανοπλίας — οἱ στρατῶται — ὡς, εἰ θεοί, καὶ
 πολεμήσοντες. Dem. I. 41. Xenophon H. Gr. VII.
 ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα. Philostratus p. 686. τὴν ἀσπίδα
 ἥδ' ἀναλάβωμεν. Herodotus IX. 45. ἀναλαβόντες δὲ τὰ
 ὅπλα. Lucianus Gymnaf. 32. ἢ τὰς πανοπλίας —
 ἐκείνας ἀναλήψατο.

πανοπλίαν] tirones non habebant, sed milites. Po-
 lybius VI. p. 652. Jos. A. IV. 5. 2. τὰς πανοπλίας
 ἀναλαβόντες, εὐθείας ἐχώρησεν εἰς τὸ ἔργον. XX. 5. 7. κε-
 λεύει τὸ ἐράτευμα τὴν πανοπλίαν ἀναλαβόντες ἦσαν εἰς τὴν
 Ἀττικὴν.

κατεργασάμενοι] Pausanias Eliac. I. 7. Δία δὲ οἱ
 μὲν ἐνταῦθα παλαιῶται καὶ αὐτῷ κρῖνον περὶ τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ
 ἐπὶ κατεργασμένοις ἀγωνισθῆναι φασὶν αὐτὸν. Achaic. 15.
 ἰσχυρὸς γὰρ τις ἠέκειτο αὐτῷ πόδος, τὰ ἐν Μακεδονίᾳ τε
 ἡμῶ καὶ τὰ Ἀχαιοῶν κατεργασθῆναι. Thucydides IV. 66.
 ἦξεν σφίσι μὴδ' ἐναντιῶσθαι, καὶ τὰ δυνάτα ἐν ἰσῇ καὶ
 τὰ ἀπορώτερα, μεγάλῃ τε ὁμοίως καὶ ἐνδυσίρῃ παρασκευῇ,
 κατεργάζεσθαι. Schol. νικᾷν. τὰ πάντα κατεργάζεσθαι δύ-
 νασθαι. Aristides Sic. I. p. 374. αὐτοὶ δ' ἀγῶνα τοσού-
 του ἀράμενοι, καὶ μικρῷ πάντα κατεργασμένοι: — ἔχον-
 τες — μόνοι ἐκ ἐν ταῖς χερσὶ τὸν εἶφανον, ἔτα ἀπορρί-
 ψοντες; Dionysius Hal. A. IV. 9. μετὰ πολλῶν ἀπει-
 ταυτῶν καὶ μεγάλων κινδύνων κατεργασάμενος. VI. 76.
 πάντα πολέμια ἐν ὀλίγῳ κατεργασάμενος χρόνῳ παρήμην ἄ-

ναι. Στήτε οὖν **θεζωσάμνη** τ' ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμνη τ' ἰσάρακα τ' 14
δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τὰς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τ' εἰρήνης· Ἐπὶ 15
πάντων ἀναλαβόντες τὸ θυγερὸν τ' ὡς τ' ἑως, ἐν ᾧ δουήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ 16
τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· καὶ τὸ κεφαλαίον τοῦ σώματος δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν 17
τοῦ πνεύματος, ὃ ὄρεῖ ῥῆμα Θεοῦ· διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν 18
παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτέρησιν καὶ
δεήσει **πᾶν** τὸ ἅγιον, καὶ ὑπὲρ ἑμῶν, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τῶν στόματός 19
μου ἐν **παύσει**, γνωρίζαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὅτι πᾶν ὅσον πρὸς βούλῃ ἐν ἀλύ- 20

~δοθῇ

σει,

14. στήτε οὖν] — Hilarius, Lucifer.

οὖν] — D. a prima manu. EFG. Cyprianus II. cc.

θεζωσάμενοι] **θεζωσμένοι** FG. Chrysostomus in Gen. H. 3. MS.

θεζωσμένοι D. a prima manu.

15. ὑποδησάμενοι] ὑποδυσάμενοι I. 2. 4. 21. 31. 35. 37. 44. 45. Theodoretus in I. & Histor. relig. VII. 59. Occultarius, Chrysostomus in Gen. H. 3. MS.

16. ἐπὶ] ἐν B. 17. 26. 31. 34. 37. Editio Colinaei. Versio Vulg. Cyrillus Hieros. 40. Methodius ap. Epiphani. τ' τὸ 23. δουήσεσθε] δουήσεσθε D a prima manu. FG.

H. 64. Nazianzenus.

τοῦ πονηροῦ] — 33. 35.

17. δέξασθε] — D. a prima manu. FG. Lucifer, Hilarius. probante J. Millio prol. 1291. δέξασθαι AD.

ex emendatione 37. 43. 49. 59. Editio Erasmi I. Ald.

18. ἐν πνεύματι] — 19. 43. καὶ πνεύματι 46. a prima manu.

αὐτὸ τοῦτο] αὐτὸν D. a prima manu. F. αὐτὸ AG 17. 31. Editio Colinaei. Chrysostomus. in I. & in Gen. H. 30. Basilii Eth. 56. Lucifer B. Damascenus I. i. 7. probante J. Millio prol. 1291. + προσκαρτεροῦντες E 33. 35.

ἀγρυπνοῦντες] ἀπαγρυπνοῦντες 31. Editio Colinaei. + πάντοτε D. a prima manu. EFG. Versio Syrae, Basilii. προσκαρτερήσει καὶ τῇ D a prima manu. E. — FG.

γοντες αἰχμαλώτους πολλὰς καὶ λείας καλὰς.

14. Erachin f. 16. 1. Dixit R. Enine f. Sefon: quare jungitur tractatus vestium sacerdotum cum tractatu sacrificiorum? Respondeo tibi, sicut sacrificia tollunt peccatum, ita & vestes sacerdotales. Tunica propitiatur homicidio, femoralia peccato luxuriae, tiara superbiae, rationale iudicii, ephod idololatriae, pallium maledicentiae, lamina frontis impudentiae. Schir R. IV. 4. Esaj. XI. 5. Sap. V. 17-20.

πριζωσάμενοι] Polyb. I. c. περιζωμα. etiam Polyaeus p. 554. sunt autem arma pugnae statariae. I. Macc. III. 58. II. λ. 15. Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώνουσθαι ἀναγνὴν ἀργείας. Pausanias Boeot. τὸ δὲ ἐνδύειν τὰ ἑπλά ἐκάλει οἱ παλαιοὶ ζώσασθαι, καθοπλίζεσθαι. Theocritus XVI. 80. ἐν δ' αὐτοῖς ἱερὰν προτέρους ἵσος ἡρώεσσι ζώνεται. Od. ε. 72. ζώσῃσι θεῶς συνέρχεται χιτῶνα. Bῆ δ' ἱμῶν ἐς σφύρας. Plut. Coriol. p. 217. D. ἦν δὲ τότε τοῖς Ῥωμαίοις ἔθος, εἰς τάξιν καθιστάμενοι καὶ μίλλεσσι τὰς θυρεὺς ἀνταλαμβάνειν, καὶ περιζώνουσθαι τὴν στήθεσιν, ἅμα καὶ διαθήκας ἀγράφους γίνεσθαι.

ἰσάρακα] Polyb. ἰσάραξ, καλῶς καρδιοφύλακα. Dioxylius Hal. A. IV. 16. ὅπλα φέρειν ἐπίταξεν, ἀσπίδας Ἀργολικὰς, καὶ δόρατα καὶ κράνη χαλκίαι, καὶ ἰσάρακας, καὶ κυνημίδας καὶ ζιφε. Esaj. LIX. 17.

15. ὑποδησάμενοι] Polybius V. p. 653. προκημύεις. Thucyd. III. 22. ἦσαν δὲ εὐσελεῖς τε τῇ ὀπλίσει, καὶ τὸν ἀριστὸν πόδα μόνον ὑποδεξιμένοι ἀσφαλῆως ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν πηλόν.

ἰτοιμασίᾳ] basis, solum firmum. Dan. XI. 7. 21. Esae II. 68. III. 3. scilicet στή ex comm. 14. Jos. A. X. 1. 2. δισχίλους ἐκ τῆς ἡμῶν παρέσης ἵππων εἰς ἰτοιμασίαν ὑμῶν παρέχων ἰτοιμὸς ἡμῶν. Bemidbar XVI. extr. More consueto qui habet servum, cum vult iter facere, praecedit servus & praeparat ἰτοιμασίαν. ego non ita facio, sed, licet vos sitis servi mei, ego praeparavi ἰτοιμασίαν S. D. Num. XIV. 44. ad explorandam ipsis requiem. Nnm. X. 33.

16. θυρεὸν] Thomas. Ἀσπίς, οὐ θυρεὸς. θυρεὸς παρὰ μὲν τοῖς πολλοῖς ἡ ἀσπίς· παρὰ δὲ ὁμήρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀρίστοις λίθος μέγας τὴν τῆς θυρεὸς χρεῖαν παρέχων. καὶ Σενόφων ἐν ἐπιστολῇ [121.] τῇ ὁδοσείας ἐπειδὴ τὸν πολύφθμον, μέγαν ὑπόστρεβόν τὴν θυρεὸν ἀποκαύσκει, μᾶλλον δὲ τὸν θυρεὸν αὐτοῦ. Phrygichus p. 160. θυρεὸν, τὸ ὅμοιον ἐπὶ

λίθῳ τίθησιν αὐτὸ θυρεὸς τὴν χρεῖαν παρέχοντος· οἱ δὲ πολλοὶ αὐτὸ τῆς ἀσπίδος τιθεῖσιν, ἐκείνους τῶν δοκίμων καὶ ἀρχαίων χρησάμεναι χρὴ ἐν ἀσπίδα λέγειν. Eustathius in Od. i. p. 351. 42. θυρεὸν λέγει ἀσυνήθως τοῖς ὑπερὸν, οἱ ἀσπίδας εἶδος φασὶ τὸν θυρεὸν, παρωνομασμένον θυρεὸν διὰ τὸ μέγεθος — ἀσπίδος παρὰ τοῖς ὑπερὸν ὁ θυρεὸς μεγάλης δηλαδὴ εἰκείας θυρεῶν. Polybius I. c. θυρεὸς. Lexicon MS. Psalmor. θυρεὸς, ἀσπίς, σκυτέρων, ἡ λαρίκη. Polyaeus θυρεοφόρος. Diodorus Sic. V. 30. Ὅλοις δὲ χρώνται, θυρεοὺς μὲν ἀνδρομήρεσι. Dionys. Hal. IV. αὐτὸ τῶν ἀσπίδων εἶδος θυρεὸς. Aeneas Tact. 107. θυρεὸς est scutum oblongum, ut fores: ἀσπίς rotundum. Inteligitur aereum vel aere obductum, qualia Romanorum & Graecorum scuta erant. Hesycheus θυρεὸς, εἶδος ἀσπίδος.

θυρεὸν τῆς στήθεος] Silius XI. 206. Armatumque fide pectus.

τὰ βέλη — τὰ πεπυρωμένα] Thucyd. II. 75. καὶ προκαλύμματα εἶχε δέριος καὶ διφθέρας, ὥστε τὰς ἐργαζομένας, καὶ τὰ ξύλα, μήτε πυρφόροις οἷσις βάλλεσθαι, εἰς ἀσφάλειαν τε εἶναι. Philo de V. Mosi p. 159. 4. ἡδὴ γὰρ καὶ σόλως μεγάλας ἐπιβατικὰς πλήρεις οἷσις πυροφόροις κατέφλεξαν βληθέντες, καὶ ὅλας πόλεις ἐξανόλωσαν, αἱ σμυροχόμεναι μέχρι θεμελίων εἰς τέφραν ἰδαπηνήθησαν. Statius Theb. V. 387. Spiculaque, & multa crinitum missile flamma. Livius XXI. 8. Falarica erat Saguntinis missile telum hastili oblongo — id sicut in pilo quadratum stupa circumligabant, lineabantque pice — id maxime — pavorem faciebat, quod quum medium accensum mitteretur, conceptumque ipso motu multo maiorem ignem ferret, arma omitti cogebat. Servius in Aen. IX. 705. Est ingens telum torno factum, habens ferrum cubitale, supra quod veluti quaedam sphaera, cuius pondus etiam plumbo augetur; dicitur enim ignem habere affixum, stupa circumdatum, & pice oblitum: incensumque aut vulnere hostem aut igne absumit. Vegetius II. 18. Falarica ad modum hastae valido praefigitur ferro: inter tubum & hastile sulfure, refina, bitumine, stupaque convolvitur, infuso oleo; quod incendiarium vocant. Silius I. 320. Nunc picea jactat fumanem lampada flamma, Nunc sude, nunc jaculo. IX. 336. Non ullum defit teli genus, hi sude pugnas, hi pinu flagrante cient. Lu-

caneus

21 σεις, ἵνα ἐν αὐτῷ παρήρσιάσωμαι, ὡς δὲ με λαλήσεται. Ἰνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί πρῶσσω, πάντα ὑμῶν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς ἀνδρὶς ἐν Κυρίῳ. Ὁν ἐπέμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ καταλάβετε τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πάντων ὑμῶν πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπῶντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἀμήν.

— Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης ἀπὸ Τυχικοῦ.

ΠΑΥ-

πρὸς D a prima manu. EFG 37. 47. Versio Syra posterior & edita in margine. Theodoretus. μτ 23. — FG. — ἀγίων — 45.

19. δοθέν] δοθῆ ADEFG. 1. 2. 4. 14. 17. 21. 23. 26. 27. 28. 30. 31. 32. 35. 37. 38. 39. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Colinaei, Plantin. Bengelii, Genev. Bogardi. Basilii. Eth. 58. Reg. b. 312. Chrysostomus proem. & T. VI. 78. Theodoretus; Theophylactus.

ἐν παρρησίᾳ] jungit cum iis, quae sequuntur, Editio Bengelii, Stephani.

γνωρίσαι] λαλήσαι 37.

τοῦ εὐαγγελίου] — G. Hilarius.

20. με] μοι 46.

21. εἰδῆτε & ὑμεῖς] & ὑμεῖς εἰδῆτε ADEFG 3. 4. Versio Vulg. Theodoretus.

εἰδῆτε 17.

εἰδῆτε & ὑμεῖς

A. 26. Damasceus.

ἐμὶ] + & Versio Syra utraque.

πάντων] — D a prima manu. FG. Editio Complut. Versio Syr. Hieronymus in Philem. Hilarius. probante H. Grotio, f. Millio in I.

ὑμῶν γνωρίσει] γνωρίσει ὑμῶν DEFG 37. Hilarius.

πιστός] + καὶ 3.

22. γινώτε] γινῶτε Editio Ald. Hilarius.

ὑμῶν] ὑμῶν 52.

23. ἀγάπη] ἔλεος A.

Χριστοῦ] — 37.

24. πάντων] + ὑμῶν 33. 35.

τ] — F.

αὐτῶν] — AFG 17. Codices Latini. Versio Aethiop. Hilarius.

+ ἀμήν 4.

πρὸς ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικῶν πρὸς ἐφεσίους ADE a prima manu.

πρὸς ἐφεσίους ἐπληρώθη D ex

canus VII 511. inde sagittae, inde faces & saxa volant. Aen. I. 150. Jamque faces & saxa volant. Xenophon . . . τοξόματα, σφιδόνας, λίθοι, ἦσαν δὲ καὶ οἱ πῦρ προσέφερον. Apollodorus Bibl. II. 4. de Hercule. τὴν ὑδρᾶν — βαλὼν βέλει πεπρωμένους ἠνάγκασεν ἐξελθεῖν. Vopiscus in Aureliano obsidente Palmyram: ignes etiam tormentis jaciuntur. Diodorus S. XX. 97. πυρφόροι, tela ignifera. Appian. B. Mithrid. p. 329. πυρφόροι τοξόματα. p. 370. τῶν δὲ βελῶν τοῖς μὲν πυρφόροις ὑπῆνταν ὅξει καὶ ὕδατι. Exr. Al. II. 28. 12. πυρφόροις βέλει. Herodianus VIII. 4. 30. καὶ ταῖς μηχαναῖς προαγομέναις δῶδας ἐπέβαλλον ὁμοίως πίσση καὶ ῥητὴν διδομέναις, ἐπὶ τε τῷ ἄκρῳ βελὼν ἀκίδας ἐχέσας, αἱ ἀναφθίσαι φερόμεναι, ἐμπηγέσθαι ταῖς μηχαναῖς καὶ προσπεφυκαῖαι, ῥάδως αὐτάς κατέφλεγον. Livius XXXVIII. 6. Alii stuppam, picemque, & malleolos ferentes, tota collucente flammis acie, advenere. Vegetius . . . Malleoli velut sagittae sunt, & ubi adhaeserint, quia ardentes veniunt, omnia conflagrante. Ammianus Marcellin. XXIII. 4. Malleoli teli genus, figurantur hac specie. Sagitta est cannea, inter spiculum & arundinem multifido ferro coagmentata, quae in muliebris coli formam, quoniam nentur lineae stamina, concavatur, ventre subtiliter & multifariam patens, atque in alveo ipso ignem cum aliquo fuscipit alimento; & si emissā lentius arcu invalido, ictu enim rapidiore extinguitur, haeserit usquam, tenaciter cremat, aquisque confersa acriores excitat aestus incendiorum, nec remedio ullo quam superjacto pulvere confopitur. Psal. VII. 14.

βέλιη] Hefychius. οἷσος, βέλος. Moeris. οἷσος, τρισηλβῶς Ἀττικῶς βέλος, ἑλληνικόν.

17. περιεφάλαιν] Polybius VI. p. 653. περιεφάλαιν χαλκῇ. ἔχει μύχαιρα καταφορὸν ἐξ ἀμφὸς τῷ μισθῷ βίαιον. Aeneid. VII. 620. terribilem cristis galeam. Frontinus II. 3. 14. Tegere galeas, ne fulgore earum conspicui ferent, jussit. 1. Theff. V. 8. Cristas gestabant, ut hostibus longiores viderentur, & terribiliores essent: illudque ipsum gestantibus addebat animum, eosque in spem victoriae erigebat. Anthol. IV. 23. 2. ἡ κόρυς ἀμφοτέρων ἔλαχεν χάριν, ἔμει δ' ὀρώσθαι καὶ τερπὴν φίλους, καὶ φόβος ἀντιπάλους.

18. εἰς αὐτὸ τῆτο] Vid. 2. Petr. I. 5. Ro. XIII. 6. IX. 17. 2. Cor. V. 7. VII. 11. Gal. II. 19. Coloss. IV. 8.

19. ἀνοίξει τὸ στόματός. Bereschith R. VIII. 7. curtu das apertionem oris haereticis? Targum in I. Chron. XVII. 25. idcirco invenit servus tuus apertionem oris, ut oret coram te. Eupapius in Juliano p. 122. δοθέντος δὲ λόγου τοῖς κατηγοροῦσιν, ἤρξατο μὲν ὁ Ἀψίνης τῷ λόγῳ. Aristides Leuotr. I. p. 409. δοθέντω γὰρ μοι καὶ τὸτ' εἰπεῖν ἔνευ φιλονικίας, de Concord. p. 533. καὶ μοι, πρὸς Δίος, δοθέντω τι παρρησίας ἦδη. Plat. II. p. 165. εἰ μοι δίδως εἰπεῖν. ad Serapin p. 50. δὸς λέξαι τὸν λόγον εὐμειῶς. Lucianus Deor. Concil. 2. ἀξίῳ δὲ, αἱ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δῶσαι εἰπεῖν — καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν. Jov. Tragoed. 19. ἐγὼ δὲ, εἰ μοι μετὰ παρρησίας λέγων δοθείη, πολλὰ ἂν, ὦ Ζεῦ, ἔχομαι εἰπεῖν. Aët. IV. 29. Ex. IV. 12.

20. ἐν ἀλύσει] Alias legati, jure gentium Sancti & inviolabiles, in vinculis haberi non poterant.

ὡς δὲ με λαλήσεται] Aristoteles Rhet. III. 1. εἰ γὰρ ἀπόκρισις τὸ ἔχειν, ὃ δὲ λέγειν ἄλλ' ἀνάγκη καὶ ταῦτα, ὡς δὲ, εἰπεῖν. Plut. praec. polit. p. 804. A. Ἀλκιβιάδην δὲ Δεόφρατος ἰσορεῖ μὴ μόνον ὃ δὲ λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὡς δὲ, βυλόμενον. Horatius Ep. I. 18. 68. Quid de quoque viro, & cui dicas, saepe videto.

21. τὰ κατ' ἐμὸν] Col. IV. 7. Aët. XXVI. 23. XXV. 14. Polybius p. 998. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, βλεπόντες ἦδη τὰ κατ' αὐτοῦς. Achilles Tat. VI. p. 389. τὰ κατὰ Λευκίππην ἔχον ἔτος. Herodotus VI. 148. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι, τὸ κατ' αὐτοῦς γινέσθαι ὥδε. Galenus de praenot. καὶ αὐτὸς ἑτοίμος ἦν — τὸ μνηῦσαι τὰ κατ' ἐμὸν τῷ τε κατὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων πόλιν ὅτι M. Ἀντωνίου αὐτοκράτορι. — οἷς διηγησάμενος πάντα εὐδαιμονία τὰ κατ' ἐμὸν — ὃ μὲν εὐδαιμονία ἔξω τε καὶ ἐκείνης ἀποφύγασθαι, πῶς ἔχον αὐτοῖς τὰ κατ' αὐτὸν δοκοῖ. Cic. Ep. F. XVI. 21. τὰ μὲν ἐν κατ' ἡμᾶς τάδε. Aelianus V. H. I. 32. οὐ μὲν ἂν σε, ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἔχω, τιμῶ, ὡς ἂν μὴ ἀγέρας, τὸ γὰρ ἐμὸν καὶ τὸ κατ' ἐμὸν, παρὰ λῆγας. II. 20. ὅτῃ μὲν σχολὴ τὰ κατ' αὐτὸν εἶδαι. Diogenes L. Arcefil. IV. 44. ὅπως — τὰ κατ' ἐμὸν εὐσχημένους ἢ μοι διακηρύσσας. Bion 4. 7. ταῦτα ἐστὶ τὰ κατ' ἐμὸν. Heliodorus IV. 12. τὰ κατὰ σέ μοι πάντα διηγῆται.

τί πρῶσσω] Aelian. V. H. II. 25. τί πρᾶτται. Arrianus Epict. I. 1. 19. τί πρᾶσσι φιλικίαν ὁ ἀγαθός. πῶς διάκοτος] Lucianus Tyrannicid. 22. αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος — μαρτυροῦνται, ὅτι μοι πῶς ὡς διηκονῶ.

24. Christum immortalem & gloriosum, non humilem, sed supra omnes Angelos collocatum.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ

Φ Ι Λ Ι Π Π Η Σ Ι Ο Υ Σ

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος δούλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰη- 1
σοῦ, τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ὀπισκόποις καὶ ἀρχαίοις· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ 2
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μετὰ πάντων τῶν 3
ὑμῶν, (Πάντοτε ἐν πάσῃ δέχομαι μετὰ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς καὶ δέξομαι ποιεῖ- 4
ναι,) Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τῆς νῦν. 5
Πεποικῶς αὐτὸ τῆτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθόν, ἐπέλεξε ἄχρις ἡμέ- 6
ρας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καθὼς ὅτι δίκαιον ἐμοὶ τῆτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ἀπὸ τὸ 7
ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογία, καὶ βεβαιώ- 8
σαι τῷ εὐαγγελίῳ, συγκατονοῦν με τῷ χαρίτι πάντας ὑμᾶς ὅλης. Μάρτυς γὰρ με ὅτι

emendatione. E. ἐτελέσθη ἐπιστολὴ πρὸς ἐφεσίους FG. ἐράφη ἀπὸ Ρώμης πρὸς ἐφεσίους διὰ τυχεῖς Editio Erasmi.
ἐγράφη ἡ πρὸς ἐφεσίους ἐπιστολὴ ἀπὸ Ρώμης διὰ τυχεῖς 3. πρὸς ἐφεσίους ἀπὸ Ρώμης διὰ τυχεῖς 14. + εἶχον
Σπβ. 7. + εἶ. τιβ. 12. 18. 20. 21. 26. 27. 30. 45. 46. Versio Corp. Damascenus, Euthalius.
Sequitur πρὸς κολοσσαίς DE & in Apostolo Marcionis teste Eriphanio διὰ τὸ διασφύτως παρ' αὐτῷ κεισθαι.
Παῦλος τοῦ Ἀποστόλου ἡ πρὸς Φιλίππησις ἐπιστολὴ πρὸς Φιλίππησις A. 1. 3. 37. Versio Corp. Damascenus.
πρὸς Φιλίππησις DE. ἀρχεται πρὸς Φιλίππησις FG. πρὸς Φιλίππησις ἐπιστολὴ Παύλου τοῦ ἀποστόλου 14.
πρὸς τοὺς Φιλίππησις ἐπιστολὴ Editio Erasmi, Colinaei. ἡ πρὸς τοὺς Φιλίππησις ἐπιστολὴ Editio Stephani.
ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Φιλίππησις ἐπιστολὴ Editio Complut. Genev. Plantin.
1. ἐ Τιμόθεος δούλοι Ἰησοῦ δούλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐ Τιμόθεος 34. Τιμόθεος + οἱ 49.
πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ — 17. ἁγίοις + τοῖς 46. 49. Versio Syra prior & posterior cum obelo.
σὺν ὀπισκόποις] συνεπισκόποις 13. 39. 45. 52. Chrysostomus. Theophylactus, Oecumenius, Cassiodorus.
2. κυρίως + ἡμῶν Versio Syra utraque. 3. εὐχαριστῶ] ἐγὼ μὲν εὐχαριστῶ D. a prima manu, EFG. Hilarius.
Θεῷ με] κυρίως ἡμῶν D a prima manu, EFG. Hilarius. ἐπὶ πάσῃ τῇ κοινίᾳ ὑμῶν] junge iis quae sequuntur;
a πάσῃ ad πάσῃ comm. 4.] — 39. ab ὑμῶν ad ὑμῶν comm. 4.] — 7.
4. πάσῃ + τῇ 31. 37. Editio Colinaei, Theodoretus. δέξομαι] διηγέσθαι 1. χαρᾶς] + καὶ FG.
δέξομαι] + με 28. 31. 47. Versio Syra posterior, Ethiop. Arab. μυσταί conjectura apud J. Pierce.
5. ὑμῶν] ἡμῶν 31. ἀπὸ] + τῷ A. 37. 6. ὑμῖν] ἡμῖν Editio Haultimi.
ἀγαθόν] + ἐ 3. 33. 35. ἄχρις] ἄχρις A. ἡμέρας] + τοῦ 3.
Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ DE 1. 4. Editio Complut. Genev. Versio Vulg.
7. δίκαιον ἐμοὶ] ἐμοὶ δίκαιον 37. πάντων] — Versio Ethiop. probante J. Millio prol. 1216.
καὶ prius] + ἐν D. ex emendatione. 1. 4. 7. 14. 28. 30. 34. 37. 38. 39. 43. 44. 46. 47. 52. 55. Editio

Philippi urbs Macedoniae trans Strymonem fluvium, in veteris Thraciae parte, aurifodinis dives, a Philippo Alex. M. patre condita, praefecto, quo Brutus & Cassius Anno Jul. 4. perierunt, nobilis, Colonia Juris Italici. *Act. XVI. 12. 21. Stephanus Byz.* Φιλίπποι πόλις Μακεδονίας, οἱ πρότερον κρηνίδας — τοῖς δὲ κρηνίταις πολεμυμένους ὑπὸ Θρακῶν βοηθήσας ὁ Φίλιππος Φιλίππου ἀνάστασις. *G. Gemistus* p. 293. ex *Diodor. S. XVI. 8.* ἐπὶ πόλιν κρηνίδας ἀφικόμενος, καὶ ταύτην οἰκητόραν πλῆθι ἐπαυξήσας, Φιλίππου τε μισονομάσας, τὰ ἐκεῖ χρυσία μέταλλα — ἐς τοσούτον ἠύχθη ταῖς κατασκευαῖς, ὥστε φέρειν αὐτὰ πλείω ἢ χιλίαν ταλάντων πρόσθεν — νόμισμα γὰρ χρύσειον ἐν τοῖς δοκιμωτέτοις κίψας, τὸ Φιλίππειον προσαγορευθῆναι. *Horatius* 2. Epist. I. 234. Rettulit acceptos regale nomisma Philippos. *Plinius* *Afin. I. 3. 1.* Nummi Philippii aurei. *Poen. I. 1. 38.* trecenti nummi Philippii. *Curc. 3. 70.* aurum Philippeum. *Galenus* de facult. medic. Simpl. X. ἐν Φιλίπποις ἐγνώμην, ἥτερ ἐστιν ὁμορος τῇ Θράκῃ πόλις, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν πλυσίον θάλατταν, καὶ ἐπὶ ταῖς ρ. ἀπὸ ἔχουσιν θάλακκα, κατελθὼν ἐπλευσα πρότερον μὲν εἰς θάλακκα ἐγγύς περ ο. σοῦδος, ἐκτεῖν δ' εἰς Λήμνον ψ. εἴτ' αὖθις ἀπὸ Λήμνου τὰς ἰσας ψ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν Τρωάδην. *Strabo* VII. p. 511. B. ἐπὶ πλείω μέταλλα εἰς χρυσὸν ἐν ταῖς κρη-

νίσιν, ὅπερ νῦν οἱ Φίλιπποι πόλις ἰδρυται, πλυσίον τῷ Παγγαίῳ ὄρει. — ἐπὶ ἡ νῦν Φίλιπποι πόλις ἰδρυται, πλυσίον τοῦ Παγγαίου ὄρει — ἐπὶ ἡ νῦν Φίλιπποι πόλις κρηνίδας ἐκαλεῖτο τὸ παλαιόν. p. 498. B. τινὲς δὲ καὶ τὴν ἀπὸ στρύμονος μίχρη Νέσος τῇ Μακεδονίᾳ προσήμυσαν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐσπένδατο διαφέροντας περὶ ταῦτα τὰ χαρῖα, ὥς ἐξιδιώσασθαι, καὶ συνεστήσας προσόδους μεγίστας ἐκ τῶν μετὰλλων καὶ τῆς ἄλλης εὐφύας τῶν τόπων. *Appianus* B. C. IV. p. 1040. ὡς εὐφύας ἐπὶ Θράκῃς χαρῖον ἀχώρως τε, καὶ ὥφ' αὐτῆς Φιλίππου προσήν. Φιλίππου μὲν ἐν ἐστὶν ἕτερος λόφος οὗ μακρὸν, δὲ Διονύσου λέγουσιν, ἐν ᾧ καὶ τὰ χρυσία εἰς τὰ ἄστυα καλέμυσαν. L. L. 15. 6. D. *Celsus* I. XXV. *Digest.* Colonia Philippenfis Juris Italici est. D. Cajus. in Provincia Macedonia Philippenfes Juris Italici sunt, & *Paulus* L. 15. 8. de *Censibus. Nummi Claudii, Vespasiani, Domitiani, Aurel. Antonini* & *Caracallae* COL. JUL. AUG. PHILIPP. DIVUS AUG. In veteri lapide ap. Sponium COL. JUL. PHILIPPENSIS. *Plinius* H. N. IV. 11. Intus Philippi Colonia. *Dio Cass.* XLVII. p. 232. πᾶσαν τὴν μίχρη τῷ Παγγαίῳ γῆν προκατασχόντες, καὶ πρὸς τὰς Φιλίππου στρατοπεδουσάμενοι· τὸ δὲ δὴ ἄστυ τῆτο παρὰ τὸ τῷ Παγγαίῳ καὶ παρὰ τῷ Συμβόλῳ κείται. σύμ-

βολα

9 ὁ Θεὸς, ὡς ὑποποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τῆτο προτείσχ-
μαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀξιοσέῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰ-
10 σθήσει. Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ ὑπερέρονα, ἵνα ἦτε εὐλαβεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς
11 ἡμέραν Χριστοῦ. Πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῷ Ἄρῃ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ
12 ἔπαινον Θεοῦ. Γινώσκων δὲ ὑμᾶς βέβλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς σαρ-
13 κοτὴν τῷ εὐαγγελίῳ ἐλήλυθεν. Ὡστε τὸς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ
14 τῷ σαρταγίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς πάντι. Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ, πε-
15 ποδύοντας τοῖς δεσμοῖς μου, ἀξιοσώτερος τολμᾶν ἀφόβως τὸ λόγον λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ
16 ἄρῃ φθόνον καὶ ἔριν· τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν. Οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸ
Χρι-

Erasmii 1. Oxoniensis, Colinaei, Bogardi. Versio Syr. Theodoretus, Chrysostomus.

μοι τὸ χάριτ' — τὸ χάριτ' — μοι DEFG.

μοι τὸ χάριτ' 2. 3. 33. 39. 43. 52.

8. μοι] μοι DEFG 39. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius.

ἔτι] — FG 17.

9. ἐτι] — 37.

Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ ADEFG 37.

Versio Syr posterior, Hilarius.

37. Versio Vulg. Aethiop. Hilarius, Pelagius. probante f. Millio prol. 484.

περιστοῦ] περιστοῦ DE. & comm. 26. 34.

ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει] — 39.

10. δοκιμάζειν] δοξάζειν 39.

ὑμᾶς] — 37.

ἦτε] + τέλεισι & Versio Syr posterior.

Χριστοῦ] κυρίῳ 39. + Ἰησοῦ FG.

11. πεπληρωμένοι] + εἰς 14

καρπῶν δικαιοσύνης τῷ] καρπῶν δικαιοσύνης τῷ ADEFG. 7. 14. 20. 21. 16. 30. 31. 32. 36. 37. 39. 46. 47.

Versio Vulg. Damascentus, Oecumenius, Theodoretus. probante f. A. Benigno.

τῷ] τῷ Editio Erasmii 2. 3. typothetarum vitio.

διὰ] + πειρασμοῦ Versio Syr posterior cum asterisco.

Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ 37.

θεοῦ] Χριστοῦ D. a prima manu.

μοι FG.

12. γινώσκων] γινώσκων D.

τὰ] τὸ FG.

13. ἐν Χριστῷ γενέσθαι] γενέσθαι ἐν Χριστῷ DEFG, Versio Vulg.

+ & Θεοῦ A 10. 17. 23. 31. 37. 38. 39. 47.

14. λόγον] & Θεοῦ λόγον Editio Complut. Genev. Plantin.

Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr prior, & posterior cum asterisco, Aethiop. Copt. Clemens Str. IV. p. 572.

Chrysostomus, Hilarius, Pelagius. + κυρίῳ FG.

λαλοῦν] + τοῦ Θεοῦ D a prima manu. E. λαλοῦν 37. vid. Act. XI. 19.

15. καὶ primum] — 17. 34.

16. 17.] Transponuntur, ut & conjunctiones μὲν & δὲ, οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης κ. τ. λ. οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας ADEFG 23. 37. 47. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Marcion, Tertullianus c. Marcion. V. 20. Basilus Eth. 19. 70. Hilarius, Pelagius. ut 2. Cor. II. 16. ubi μὲν refertur ad propinquius, δὲ ad remotius. 16. τῷ] — G.

βολον γὰρ τὸ χαρὶν ὀνομάζεσθαι, καθ' ὃ τὸ ὅρος ἐκεῖνο ἐτίθη-
ται εἰς μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος συμβαλλομένη, καὶ ἐστὶ μεταξὺ νέας
πόλεως καὶ Φιλίππων, ἡ μὲν γὰρ πρὸς τῇ θαλάσῳ κατ'
ἀντιπέραν θάλασσαν ἦν, ἡ δὲ ἐντὸς τῶν ὄρων, ἐπὶ τῷ πεδίῳ πέ-
πόλισται. — ὁ Βρότος ὅτε Κέσσιος — κατὰ τὰς κρη-
νίδας ὀνομασμένους περιελθόντες — πρὸς τὴν πόλιν παρελ-
θόντες — ἐπρεσβεύσαντο. Ll. p. 301. τὸς γὰρ ὀνό-
μας ἐν τῇ Ἰταλίᾳ τὰς τῶν Ἀντωνίων φρονήσαντας ἐξοικίσας,
τοῖς μὲν στρατιώταις τὰς τε πόλεις καὶ τὰ χαρὶν ἄλλαν
ἐχαρίσατο, ἐκεῖνον δὲ δι' τοῖς μὲν πλείοσι τὸ τε Δυρράχιοι
καὶ τὸς Φιλίππους, ἄλλα τε ἐποιεῖν ἀντίδωκε.

1. Non praefigit Apostoli titulum, ut alias solet,
ne videretur tanquam debitum accepisse, quod ipse
miserant, sed tanquam liberalitatem IV. 11. 14, 15, 16.

πᾶσι] 4. πάντων ὑμῶν. 7. πάντων ὑμῶν. & πάντας
ὑμᾶς. 8. πάντας ὑμᾶς. De industria hoc repetit, ut
significet, se omnes aequè diligere, eoque fortius ad
similem caritatem atque benevolentiam exstimulet,
commendatque κοινανίαν comm. 5. 7. II. 1.

ἐπισκόποις] I. Macc. I. 53. Jos. A. X. 4. 1. ἀπιδείξει δὲ
τινας κριτὰς καὶ ἐπισκόπους, ὡς ἀν' διοικούν' τὰ παρ' ἐκείνοις
πράγματα, περὶ πάντος — τὸ διοικῶν ποιούμενοι, καὶ τὸ φυ-
λάττειν ἢ ἐλαττοῦν αὐτὰ περὶ πάντος. Aristophanes Av. 1023,
ἐπισκοπος ἦεν δῦρο τῷ κυάμῳ λαχών. Schol. οἱ παρ' ἀθη-
ναίων εἰς τὰς ὀπηκὰς πόλεις ἐπισκήψασθαι τὰ παρ' ἐκείνοις
καί ποιοι ἐπισκοπῆς καὶ φύλακας ἐκαλεῖντο, ὡς οἱ Λάκωνες
ἀρμολογίας ἐλάττω. Aristides de Conc. p. 538. ὑπὸ τῶν
βασιλέων, καὶ ὑπὸ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν ἐπισκόπων ἀφικνεύμε-
νων. Phrynizus 22. de Neptuno καὶ ἐπισκοποῦν αὐτὸν εἴ-
ναι τῶν ἰππῶν.

3. Philem. I. 4.

5. Pro liberalitate vestra erga me evangelii praeconem.

7. Justum est, vos omnes & singulos a me ama-
ri, quia omnes communi consensu contulistis ad
inopiam meam sublevandam.

8. Eo affectu, qui in ipso Christo fuit erga nos
omnes. II. 1.

9. ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον] Dionysius Hal. A. IX.

6. ἐπὶ ἤρθησαν ταῖς γνώμας ἐτι μᾶλλον. Xenophon Cyro-
paed. VII. ὄχλος πλείων καὶ πλείων ἐπὶ ἤρθη. Col. I. 9.

12. μᾶλλον εἰς προκοπὴν ἐλήλυθεν] Marc. V. 26.

προκοπὴν] Inf. 25. 1. Tim. IV. 15. Phrynichus p.

30. προκόπτειν λίγχοι [οἱ ἀρχαῖοι] τὸ δὲ ὄνομα προκοπὴ
οὐκ ἐστὶν παρ' αὐτοῖς. Thomas. προκόπτειν δοκιμοῦν τὸ δὲ

ὄνομα ἢ προκοπὴ ἀδόκιμοι. Epictetus 74. παρὰ μίαν ἦ-
ταν καὶ ἔδοσαν ἢ ἀπέλλυται ἢ προκοπὴ, ἢ σώζεται. Dio-

dor. exc. p. 551. οὐ αὐτὸς Σόλων — θαυμαστὸς ἐτύγ-
χων διὰ τὴν ἐν παιδείᾳ προκοπὴν. Plut. de profect. p.

75. C. ἐν τοῖς φιλοσοφῶν ἐπαγγελλομένοις, ἔτε τινα προ-
κοπὴν ἔτε προκοπὴς αἰσθησὶν ἀπολιπτόν. p. 76. A. ἡ λε-

γομένη προκοπὴ. p. 78. A. ἐν τῷ βασιλεὺς τὴν προκοπὴν εἴ-
ναι δὲ νομίζον. B. εἰ φαῦλον ἂν τι προκοπὴς εἴη σημείον. p.

84. D. καὶ γὰρ τῆτο προκοπὴς ἀληθὲς ἴδιον ἐστὶ πάθος. p.

79. B. εἰ μηδεμίαν αἰ προκοπὴν ποιεῖς τῆς ἀφροσύνης αἰ-
σιν. p. 76. D. ἐκ ἐστὶ ληγέσης διάλειμμα προκοπὴς ὑδὲ

σφριγμός, ἀλλ' αἰς τινας ἔχασα κινήσεις ἢ φύσεις ἀσπερ ἐπὶ
ζυγῆ ῥίπτει ἰθέλει. Anthol. III. 6. 30. ἐκ προκοπὴς γὰρ

ἢς εἶχες κατὰ τὸν, ἐξικοπὴς βίσις.

16. οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας] Rom. II. 8.

ἐργῶς] Sophocles Antigone. 1005. ἡμεῖς γὰρ ἀγνοοῖ
τὰ πρὸς τὴν δὲ τὴν κόρη . . . ἀγνοῖς φόνε.

Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἀγνώως, οἰόμενοι θλίβειν ὑπερφέρον τοῖς δεσμοῖς μὲν· Οἱ 17
 δὲ, ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς Σπολογίαν τῷ εὐαγγελίῳ κείμεναι. Τί γάρ, πλὴν 18
 παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται καὶ ἐν τού-
 τῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρῆσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τῷτοί μοι Σποβήσεται εἰς σωτη- 19
 ρίαν ἡμῶν καὶ ὑμῶν δέσσεως, καὶ ὑπερχορηγίας τῷ πνεύματι· Ἰησοῦ Χριστοῦ· Κατὰ τὴν 20
 Σπο-

ἐπιφέρειν] ἀγείρειν AD a prima manu. FG 31. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Antiochus 56. Damasceus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 1353.

18. πλὴν] + ὅτι AFG 17. 28. 31. 38. 45. 46. 55. Theophylactus, Athanasius ad Serap. de Sp. S. MSS. Cyrillus Aët. Eph. V. probante H. Grotio.

εἴ τις postterius] + ἐν D in ora. 37.

19. γὰρ] δὲ 37.

20. ἀποκαρδοκίαν] καρδοκίαν FG 18. 44. Athanasius ad Serap. de Sp. S. MSS.

οὐδενί] — ὑμῶν FG.

πάσῃ παρρησίᾳ] παρρησίᾳ πάσῃ G.

χριστός] + ἔστιν FG. χριστὸν Baulacre.

22. δὲ] τὸ D a prima manu. Sed in Verf. Latinas autem.

τί] τίμῃ 46.

εἴτο alibi jungitur 1. Cor. XIII. 1.

Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ DEFG.

ἐν secundo loco] — 43.

21. γὰρ] δὲ 3.

ἀποθανεῖν] θανεῖν 39.

ἔργῳ] + ἔστιν FG, Versio Vulg.

αἰρήσομαι] ἐρήσομαι 23.

αἰρήσομαι 1. 2.

18. παντὶ τρόπῳ] Plato Euthydeno. παντὶ τρόπῳ σπουδασαί.

προφάσει] Matth. XXIII. 14. Thucydides VI. 33.

πρόφασιν μὲν — τὸ δὲ ἀληθές. Aeschines c. Timarch.

προφάσει μὲν τῆς τέχνης μαθητῆς, τῇ δὲ ἀληθείᾳ κ. τ. λ.

Diodorus S. XII. 54. πρόφασιν μὲν φέροντες τὴν τῶν συγ-

γνέων χρεῖαν καὶ δέησιν· τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὴν ἡσὺν σπυδόντες

κατακτῆσθαι. Aristides Plat. 2. p. 187. πρόφασιν

μὲν — τῇ δὲ ἀληθείᾳ. Eusebius in II. ζ. p. 523,

42. ἀμφότεροι πάτερκλον πρόφασιν κλείουσι, ἀληθῶς δὲ τὸ

αὐτῆς ἐκείνη κήδαι. Plut. Camill. p. 145. F. φασὶ

τῆς Λατύνες, εἴτε προφάσει χρωμένους, εἴτε βυλομένους ὡς

ἀληθῶς, ἀναμύξασθαι τὰ γένη πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς. Arrianus

Exped. Alex. I. 25. 6. πρόφασιν μὲν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ.

VII. 9. 12. πρόφασιν μὲν — τὸ δὲ ἀληθές. Polybius

p. 1306. προφάσει μὲν χρώμενος — τῇ δὲ ἀληθείᾳ κ. τ. λ.

Pbilo Leg. ad Caj. p. 585, 17. ὑπεξῆλθον πρόφα-

σιν ἰκτεύσοντες, τὸ δὲ ἀληθές ἐναντία τοῖς προσεταγμένοις

ἐργασόμενοι. Lyfias c. Agoratum. πρόφασιν μὲν ἄτε —

τὸ δὲ ἀληθές ὅτι.

19. ἀποβήσεται] Luc. XXI. 13. Galenus de Di-

gnot. Pulf. IV. καὶ νῦν ἀναγκαῖον ἅπαντα διελεῖν ἐπὶ

κεφαλαίων τὸν λόγον, ἀρχὴν αὐτῶν τήνδε ποιησάμενος τῆς

περὶ τὸ μέλλον ἀποβήσεται διαγνώσεως. ἐν μὲν γὰρ καὶ πρῶ-

τὸν ἔστιν, εἰς ὃ, τι τελευτήσῃ τὸ νόημα, πότερον εἰς ὅλε-

θρον ἢ εἰς σωτηρίαν. Job. XIII. 16.

20. Thucydides II. 43. ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι.

νῦν] Etymol. ἥδη, ἐπὶ ἔργῳ χρόνῳ δηλωτικόν, συντάσσ-

ονται δὲ μὲτα Γ. χρόνῳ, καὶ ἰσοδυναμῶν τῷ νῦν — ὅσον

νῦν φρονῶ, νῦν ἐφρονῶσα, νῦν φρονήσω. ἥδη γράφω, ἥδη ἐ-

γράψα, ἥδη γράψω. τὸ ἥδη ἀόριστον ἔστι, καὶ τρεῖς χρόνους

δηλοῖ. ἐπὶ μὲν τῷ παρρησιαστικῷ· ἥδη γὰρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀ-

ρῖοισιν ὁμιλήσω. ἐπὶ δὲ ἐνεστώτος· ἥδη γὰρ τότε εἰκοσὸν ἔτος

ἔστιν. ἐπὶ δὲ μέλλοντος· ἥδη λοίγιμα ἔργα τάδ' ἔσονται. Lu-

cianus Pseudolog. 9. ὅτι δὲ σοιοικίσαι τὸν νῦν δὴ γνή-

σομαι, σὺ δὲ οὐκ ἔγνως. II. λ. 142. νῦν μὲν δὴ τῷ πα-

τρὸς ἀεικία τίσετε λαβὴν. v. 307. νῦν δὲ δὴ αἰνεῖται βίη

Τρώεσιν ἀνάξει. vid. in 1. Cor. XII. 18. XV. 20.

21. τὸ ἀποθανεῖν κέρδος] Thucyd. II. 24. θάνατον ζημίαν

ἐπὶ θύτο. Pausanias Eliac. II. 8. θάνατον ζημίαν εἰρε-

το τῷ ἀδικήματι παρὰ ἀθηναίων. Aelianus V. H. II.

37. θάνατος ἢ ζημία ἦν αὐτῷ. Isocrates de Pace. θά-

νάτης τῆς ζημίας ἐπικυμμένης, ἣν τις ἐλῶ δικάζων. Xeno-

phon Hell. I. ἐπικυρῶν τε, ὅς ἂν ἀλίσκηται ἐς τὸ πέ-

ραν διαπλέων, θάνατον τὴν ζημίαν. Polyaeus p. 459.

θάνατον εἶναι τὴν ζημίαν. Demosthenes de falsat. legat.

τῶν τοιῶτων ὁ νόμος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι κελεύει.

Euripides Hercul. fur. 1301. τί δὴτα μὲ ζῆν δέ; τι

κέρδος ἔχομεν, βίον τ' ἀχρεῖον ἀνέστιον κερτημένοι; Plato Apo-

log. θάνατος κέρδος ἂν εἴη ὁ θάνατος. Pausanias Mes-

sen. 7. πρὸ τῆς δὴ τηλικύτου κακῶν κέρδος εἶναι καλῶς τι-

να ἀποθανεῖν. Aelianus V. H. IV. 7. οὐκ ἦν ἄρα τοῖς

κακοῖς ἐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος, ἐπεὶ μηδὲ τότε ἀναπαύον-

ται, ἀλλ' ἢ παντελῶς ἀμοιρῶσι ταφῆς κ. τ. λ. Libani-

us O. XXVI. p. 595. A. πάντως, οἷς βαρὺ τὸ ζῆν,

κέρδος ὁ θάνατος. 8c 597. D. οἷς γὰρ ἐν λύπῃ μεγίστη ζῆν,

ἀνάγκη, τέτοις κέρδος εἰ μικρὸν ἢ τελευτῇ. Sophocles Anti-

gon. 474. ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν, ὡς ἐγὼ, κακοῖς ζῆ, πᾶς ὁ

δ' ἐχὶ κατθανὼν κέρδος φέροι; Aeschylus Prometh. vinct.

746. τί δὴτ' ἰμοὶ ζῆν κέρδος; Euripid. Medea. 175.

αἰ αἰ διὰ μὲς κεφαλῶς φλόξ οὐρανία Βαίη, τί δὲ μοι ζῆν

ἔτι κέρδος; 798. τί μοι ζῆν κέρδος; Jof. A. XV. 5.5.

κέρδος δ' εἰ θήσκειν, τὴν συμφορὰν τὸ ζῆν ποίεμενοι. B.

VII. 8. 6. συμφορὰ τὸ ζῆν ἔστιν ἀνθρώποις, ἐχὶ θάνατος

κ. τ. λ. Libanius parental. in Julian. p. 151. τί ἔν

θάνατον, εἰ τις τῶν ὄντων τοιῶτων, ὡς περ ἐγὼ, ζημίαν

ἡγείται τὸ μὴ τεθνᾶναι; Aros. XIV. 13. Gal. II. 20.

Col. III. 4.

22. καρπὸς ἔργῳ] Curtius IX. 6. Mihi maximus

laborum atque operum meorum fructus est, si O-

lympias mater immortalitati confacretur, quando-

cunque excefferit vita. Rom. I. 13.

αἰρήσομαι] Etymol. αἰρῶ, τὸ προκρίνω, ἐξ οὗ προ-

αἰρῶ.

23. Anthol. I. 13. 3. Ἐν ἄρα τῶν δυοῖν ἰδὸς αἰρ-

σις, ἢ τὸ γνέσθαι μὴ δέπω, ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τι κέρ-

δος. Diodorus S. V. 38. αἰρετώτερος γὰρ αὐτοῖς ὁ θά-

νάτης ἔστι τῷ ζῆν, διὰ τὸ μέγιστος τῆς ταλαιπωρίας. Plato

ἀνδραπόδες τῶς, ᾧ κρείττον τιθῆναι ἔστιν ἢ ζῆν. Phi-

lemon ap. Stobaeum. θανεῖν ἀριστον ἔστιν ἢ ζῆν ἀθλῶς.

Euripides fragment. 200. εἰ πανταχῶ φρεῖς εἶμι τοῦ

ζῆν γὰρ ἢν ὁρῶ κρείσσον τὸ μὴ ζῆν, χρηστέμεθα τῷ κρείττο-

νι. Xenophon Apolog. Socrat. ἐπειδύξατο τῆς ψυχῆς

τὴν ῥάμην, ἐπεὶ γὰρ ἐγὼ τῷ ἔτι ζῆν τὸ τεθνᾶναι αὐτῷ κρείσ-

σον εἶναι, ὡς περ ἐδὲ πρὸς τ' ἄλλα τ' ἀγαθὰ προσάτης ἦν,

ἐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ἐμαλίσσατο, ἀλλ' ἰλαρῶς καὶ προσ-

εδέχετο αὐτὸν καὶ ἐπὶ τελευτῇ. Cic. Tusc. II. 41. Sed

tempus est jam hinc abire me, ut moriar; vos, ut

vitam agatis. Utrum autem sit melius, Dii im-

mortales sciunt: hominem quidem scire arbitror

neminem, ad Attic. III. 19. Nusquam facilius

hanc miserrimam vitam sustentabo, vel, quod mul-

to est melius, abjecero. Cat. Major. 23. Equi-

dem effor studio patres vestros, quos colui & di-

lexi, videndi, neque vero eos solum convenire

aveo, quos ipse cognovi, sed illos etiam, de qui-

Σπικαραδοκίαν ἢ ἐλπίδα μὴ, ὅτι ἐν ἡδονῇ αἰσχυρῆσθαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνήσεσθαι Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε θάνατος, εἴτε θάνατος. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστός· καὶ τὸ σποταίνην, κέρδιον. Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τὴντό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσονται, ἢ γνωρίζω. Συνέχομαι γὰρ ἐκ τῆς δύος, καὶ ὁπθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι πολλῶν — γὰρ πολλοὶ κρείττονες

~ δὲ

23. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. Editio Complut. Plantin. Genev. Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii. Versio Vulg. Syra altera. Chrysostomus in l. & T. V. 27. Origenes in Rom. VIII. 21. Clemens Strom. III. p. 541. Damascenus, Oecumenius, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, probante J. Millio prol. 989.

+ καὶ 52. εἰς τὸ τοῦ Z. Pearce.

εἰς] — DEFG. Versio Vulg. πολλῶν] πῶς D a prima manu. FG.

γὰρ postorius] — DEFG 1. 2. 4. 7. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 41. 43. 44. 46. 52. 55. 59. Editio Complut. Erasmi, Stephani, Plantini, Haultii, Bengelii, Weckelii, Genev. Versio Vulg. S. r. utique. In l. Reg. l. 2. Chrysostomus, Origenes in Psal. CXIX. 5. Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus, Augustinus de D. C. III. 2. quae ambiguitas uno consequenti verbo dissolvitur, quod positum est: ὅτι, quem facit illa qui abutuntur interpretes, illa potius sententia ducti sunt, ut non solum compelli ex duobus, sed etiam duorum habere concupiscentiam videretur. T. Beza: addidi particulam γὰρ ut necessariam, ex duorum veterum Codicum fide.

bus audiui, & legi, & ipse conscripsi — quid enim habet vita commodi, quid non potius laboris? habet certe tamen aut fatietatem aut modum; non lubet enim mihi deplorare vitam, quod multi, & ii docti, saepe fecerunt, neque me vixisse poenitet, quoniam ita vixi, ut non frustra me natum existimem, & ex vita ita discedo, tanquam ex hospitio, non tanquam ex domo. commorandi enim natura diverforium nobis, non habitandi dedit. O praeclarum diem, cum ad divinum illud animorum concilium coetumque proficiscar, cumque ex hac turba & colluvione discedam! *Elia-nus* V. H. II. 36. Σακράτης δὲ καὶ αὐτὸς βαρυτάτα γηρῶν, εἴτα νόσος περιεπύων, ἐπὶ τις αὐτὸν ἡρώτησε, πῶς ἔχει; καλῶς, εἶπε, πρὸς ἀμφοτέρω, ἢ μὲν γὰρ ζῶ, ζηλωτὰς ἔξω πλείονας· εἰ δὲ ἀποθάνω, ἐπανετὰς πλείονας. *Simpli-cius* in Epist. 10. ὁ δὲ γὰρ Πλάτων καὶ ὁ τῷ Πλάτωνος Σακράτης, καὶ ἀγαθὸν αὐτὸν [τὸν θάνατον] εἶναι, καὶ κρείττονα τῆς μετὰ τῷ θάνατος ζωῆς ἀποφαίνεται, ἐ τοῖς μὲν, τοῖς δ' ἄλλοις, ἀπλῶς πᾶσι. Λέγει ἔν ὃ ἐν τῷ φαίδωνι Σακράτης· ἴσως μὲν θαυμάσιόν σοι φαίνεται, εἰ τῷτό μόνον τῶν ἄλλων ἐπὶ τῷ εἶναι, καὶ ἐδότες τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ, ὅσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅτι καὶ βελτίον τεθῆναι ἢ ζῆν. ἐν δὲ τοῖς νόμοις αὐτοπροσώπως αὐτὸς ὁ Πλάτων διατείνεται λέγων κοινῶν γὰρ ψυχῆς καὶ σώματος διαλύσεως ἔκ ἐστι κρείττων, ὡς ἔγωγε φαίην ἂν σπουδῇ λέγων. *Sophocles* *Ajace*. 583. *Schol.* τὸ τεθῆναι, τοῦτο γὰρ μοι νῦν ἔσταις ἔχοντι κρείττον ἢ ζῆν. *Jos. B.* IV. 6. 3. δι' ὑπερβολὴν δέος ἐ περιὼν τὴν παρολφθέντας ὡς ἀναπαυσάμενος ἐμακάριζεν· οἱ τε ἐν τοῖς διαμαρτυρίαις αἰκιστάμενοι κατὰ σύγκρισιν καὶ τὴν ἀτάφως ἀπέφαινον εὐδαίμονας. *Euripid.* *Hecub* 214. ἀλλὰ θανεῖν μοι ξυτυχία κρείττων ἐκέρησεν. *Troad.* 672. τῇ ζῆν δὲ λυγρῶς κρείττων ἐστὶ κατεάνει. 2 *Sam.* XXIV. 14.

Jos. A. XV. 2. 3. ἱκανὸς πόθον εἶχεν ἀπέθαναι.

μᾶλλον κρείττων] *Marc.* VII. 36. 1. *Cor.* IX. 15. 2. *Cor.* VII. 13. *Thomas.* ἢ λογονόφων τὸ λέγειν· μᾶλλον πλεονεκτήσας, καὶ μᾶλλον ἀνδρείωτερος — περιττοὶ γὰρ καὶ ἄκαυτοι αἱ τοιαῦται προσθήκαι, τὸ γὰρ πλεονεκτήσας συγκριτικὸν οὐ δῖται ἄλλω συγκριτικῇ τῇ μᾶλλον — ποιηταὶ δὲ ὥσπερ καὶ ἑτερότῳ καιροτομῶσι, καὶ τῷτο ἐστὶν ὅτι ποιῶσιν. αἰσχυλὸς ἐν τοῖς ζ'. ἐπὶ θήβαις καλῶς τεθῆναι καλλίον ἂν μᾶλλον ἢ σπασθῆναι. *Herodianus* p. 202. εὐκαίρον [1. ἄκαυτον] τὸ μᾶλλον πλεονεκτήσας, καὶ μάλιστα πλεονεκτήσας. *Euripides* *Hec.* 377. θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος ἢ ζῶν. II. α. 243. ὁπότεροι γὰρ μᾶλλον ἀχαιεῖσιν δὴ ἔσονται. *Aristophanes* *Ecclesiaz.* 1123.

τίς γὰρ γένοιτο ἂν μᾶλλον ὀλιώτερος; *Herodotus* I. 31. ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθῆναι μᾶλλον ἢ ζῶναι. *Isocrates* *Archidam.* πολλοὶ γὰρ μᾶλλον κρείττον — ἢ κ. τ. λ. *Helen.* ἡγήσατο κρείττον εἶναι τεθῆναι μᾶλλον. . . . πολλοὶ μᾶλλον ζῆλωτεροι. *Demosthenes.* μᾶλλον φοβερώτερον. *Dionysius Hal.* de *Isocrat.* 20. λέξεις ποιητικωτέρας μᾶλλον ἐστὶν ἢ ἀληθινωτέρας. 2. ἀνεγνωσέως δὲ μᾶλλον οἰκτιρώτερος ἐστὶν ἢ ῥήσεως. *Aristaenet.* Ep. I. 13. πολλοὶ γὰρ μᾶλλον δικαιοτέρον. *Plato* *Hippias* major. extr. οἱ σοὶ κρείττον εἶναι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθῆναι; *Synesius* Ep. 103. σὺ μοι δοκεῖς δικαίως ἀγορεύων οἶσθαι μᾶλλον ἢ φιλοσοφῶν ἀφελιμώτερος εἶσθαι τῇ πατρίδι. *Sextus Empir.* a. *Musici.* 13. κρείττον ἐστὶν ὀψιμαθῆ μᾶλλον ἢ ἀμαθῆ διαβάλλεσθαι. a. *Astrol.* 33. τὴν δὲ αὐτὴν ἀστέρων μετρίον μᾶλλον ἔχων δύναμιν. *Nonnus* in *Joann.* XX. 29. κείνοι δοκεῖς ἔσθαι μακάριτοι, οἱ μὴ ἰδόντες. *Hermogenes* de *F. O.* II. 5. καὶ τάχα τῷτο μᾶλλον ἂν εἴη κυριώτερος ἢ λέξεις, ἢ ἐπὶ τῷ εἶναι οἰκτιρεῖν. *The-mistius* X. p. 134. C. ἐν τῷ συνέειναι μᾶλλον σοφώτερον ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις. *Andocides* in *Alcibiad.* καὶ μᾶλλον δικαιοτέρον, ἢ πρὶν ἐκβληθῆναι. & *mox.* ἐπιδιδῶ αὐτὸν ἐπιτηδειώτερον τεθῆναι μᾶλλον ἢ σάζεσθαι. *Plato.* αἰσχυρότερον μᾶλλον τῷ θένεσθαι. *Libanius* O. XVI. p. 442. B. ἐδὲ κακῶς λέγειν ἡδὺν ἐστὶ μοι μᾶλλον, ἢ τὴν αἰσχυρίαν. *Aristoteles* de gen. Anim. V. 7. γέροντας γιγνομένους μᾶλλον ὀφθαλμωτέρας γενέσθαι. *Galenus* de *Compos.* Med. per genera. μᾶλλον δὲ βέλτιον γίνεται, εἰ κ. τ. λ. de fac. Med. *Simpl.* II. ἄμεινον αὐτῷ κρείντερος τεθῆναι μᾶλλον ἢ ζῆν τοῖς τοῖς. *Eustath.* in *Od.* α. p. 846. 10. ὁ καὶ μᾶλλον κρείττον, ὡς ὁμηρικόν. *Herodotus* VII. 80. κρείττων δὲ πάντα θαυμάσιοντα ἡμῖν τῶν θινῶν πᾶσιν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρημα προειμαμένον μηδαμῶι μηδὲν παθεῖν. *Aristoteles* *Topic.* III. 1. τὸ πρὸς τῷ εἶναι τέλος μᾶλλον αἰρετώτερον ἢ πρὸς ἄλλο τι. *Porphyrus* de *Abstin.* I. 45. ἢ ἀποχὴ μᾶλλον οἰκτιρώτερος. *Themistius* I. p. 8. A. ὅτι μᾶλλον βασιλικωτέρας φιλοφροσύνης τοῦ λοιποῦ χορῆ τῶν ἀρετῶν. *Ijaeus* pro *Nicostrati* Successione ὁπότε δὲ καὶ τὴν ὁμολογουμένην παραγενομένην οἶον τ' ἐστὶν ἐξαπατῆσαι, πῶς οὐκ ἂν ἡμᾶς γὰρ, τὴν μηδὲν τοῦ πράγματός εὐδοκίας, πολὺ μᾶλλον ἐτοιμώτερον τις παρακρύπτειν ἢ ἐκχεῖν; *Plantus* *Mercat.* V. 2. 57. Neque est, cui magis me velle melius aequum sit. *Aulul.* III. 2. 8. Sum mollior magis quam ullus cinaedus. 6. neque cui ego amplius male plus lubens faciam. *Poenul.* prol. 82. Verum qui dederit, magis majores [nugas] egerit. *Captiv.* III. 4. 111. nihil magis hoc certo certius. *Stich.* V. 4.

χαρίσθῃ τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
30 πάσχειν· τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

1 Εἰ τις ἐν ὁδοῦ κλησὶς ἐν Χριστῷ, εἴ τι ὁδομύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύ-
2 ματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, Πληρώσατέ με τῇ χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρο-
3 νῆτε, τῇ αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονέοντες· Μηδὲν χεῖρ ἐρίθειαν, ἢ
4 κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἠγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. Μὴ τὰ
5 ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. Τῆτο γὰρ φρονεῖσθαι ἐν ὑμῖν

1. τι] τις D a prima manu. 11. 10. 11. 12. 14. 20. 27. 46. 52. 59. Editio Stephanī 1. 2. probante J. A. Bengelio in Gnom.
τινα] τις ACDEFG 1. 2. 3. 7. 14. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 28. 30. 31. 32. 34. 36. 38. 39. 41. 43. 45.
46. 47. 49. 52. 55. 59. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. 4. Ald. Colinaei, Stephanī 1. 2. Haultini, Plantin.
Chrysostomus, Damasceus, Oecumenius, Theophylactus, Basilus. 4. 18. 37. 44. 46. Codices Latini. prob.
J. A. Bengelio in Gnom. καὶ οἰκτιρμοί] οἰκτιρμοῦ 1. Versio Vulg. ex Col. III. 12.
2. πληρώσατέ με τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε] — 43. αὐτὸ AC 17.
3. ἢ] μηδὲ AC 31. 37. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Hilarius, Pelagius. + κατὰ AC 7. 31. 37. 49. Ver-
sio Vulg. Copt. Hilarius, Pelagius. ἠγούμενοι] προηγούμενοι 46. ὑπερέχοντας] ὑπερέχοντες DG.
4. ἕκαστος prius] ἕκαστος AFG. + ὑμῶν Versio Syra posterior cum obelo.
σκοπεῖτε] σκοπεῖν ACDEFG 10. 17. 31. 47. 51. Editio Colinaei. Versio Vulg. Basilus Eth. 60. reg. f. 35.
Hilarius, Pelagius, Athanasius, Antonius & Maximus 34. Ephrem. probante J. A. Bengelio & J. Millio prol. 749.
καὶ] — FG. Versio Vulg.
τὰ posterior] τὰ DE 1. 2. 7. 20. 21. 27. 28. 29. 30. 32. 36. 38. 39. 43. 44. 45. 46. 52. 55. Editio Com-
plut. Plantin. Genev. Oecumenius. probante J. A. Bengelio. + DFG. Editio Stephanī 1. 2. Haultini.
ἕκαστος posterior] — FG. Versio Vulg. ἕκαστος AC a prima manu, DE 17. 31. 47. Basilus. + σκοπεῖτε 23.
5. γὰρ] — AC a prima manu. 37. Cyrillus c. Julian. p. 301. in Jo. p. 119. 185. 271. 287. 821. 842. 959.
de Ador. p. 265. 507. Aët. Eph. V. Antonius & Maximus. Victorinus I. & IV.
φρονεῖσθαι] φρονεῖτε iidem DEFG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, Rufinus expof. Symb.

quae in Etruria Galliaque essent — legiones. Pom-
pej. ad Cic. Attic. VIII. 12. ex quibus tamen non
amplius XIV. cohortes contrahere potui, quod Brun-
dium praefidium mihi. pro Sex E. 42. tum domici-
lia conjuncta, quas urbes dicimus. Livius XXXII.
30. mittendo in vico Cenomannorum Brixiamque,
quod caput gentis erat. Servius in Aen. I. 163.
Sciendum est, quoties praetermittimus nomen cu-
juslibet generis, & interposito pronomine sequitur
nomen alterius generis, medium illud pronomen
proprii nominis genus sequitur, ut Salustius: est in
carcere, quod Tullianum appellatur, ecce proprio
junxit, non appellativo: Si autem utraque nomina
appellativa fuerint, licenter, cui volumus, respon-
demus.

30. ἀγῶνα] Etymol. ἀγὼν λέγεται ὁ κυκλοτερὴς καὶ
γωνίαν ἔχων τόπος. Aristophanes Vesp. 532. ὅρας
γάρ, ὡς μέγας ἐστὶν ἀγὼν, καὶ περὶ τῶν ἀπάντων. Cic. ad
Att. I. 16. remoto illo studio contentionis, quem
ἀγῶνα vos appellatis. Antiphanes ap. Stob. LXVI.
μέγας ἀγὼν γάμος ἀνθρώπων. Euripides Phoeniss. 787.
ὡς εἰς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δόρος ὀρμῶμεν. Heliodor. VII.
18. ὁ μὲν προκείμενος ἀγὼν. Lucianus Gymnas. 15.
κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἄλλος ἅπασιν τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις
πρόκειται. de Merced. cond. II. σοὶ δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς
ἀγὼν, καὶ ὑπὲρ ὅπαντος τῷ βίῳ τότε πρόκειται δοκεῖ. Eu-
parius in Maximo p. 105. τῷ δὲ βασιλεῖ Βάλεντος
κυνόμοις τοῖς ἐσχάτοις ἐμβεβηκότος, καὶ οὐ τὸν περὶ βα-
σιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. II. ψ.
448. ἀργεῖος δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενος εἰσπορεύοντο ἵππους. Od.
θ. 258. αἰσυνόμενται δὲ κριτοὶ ἐπὶ πάντας ἀνέστην Δῆμοιο,
οἱ κατ' ἀγῶνας εὐπρήσσοι ἕκαστοι. Eustathius in II.
σ. p. 501, 45. ὁ δὲ ἀγὼν πολυσήμικτος λέγεται κατὰ τὰς
παιλαίους, ἀγὼν γάρ φασιν ὁμίλος, κύκλος, μάχη, ἔρις,
ἀγορά, συναγωγή, ἐπιδείξις.

1. εἴ τι] Aen. I. 607. Di tibi, si qua pios re-
spectant numina; si quid usquam justitia est, aut
mens sibi conficia recti, praemia digna ferant.

παραμύθιον] Thucydides V. 103. ἐλπίς δὲ κινδύνου πα-
ραμύθιον ἔσται. Plato. παραμύθιον τῆς οὐδὲ ποιέσθαι.
& ap. Athenae. XIV. p. 640. E. ὅσα παραμύθια ἡ-
δοῖς. Sophocles Electr. 129. ἡκετ' ἐμῶν καμάρτων πα-
ραμύθιον. Plut. Coriolan. p. 230. E. ἐτυχίας πάσης
καὶ κακοπραγίας παραμύθιον. Dionys. Hal. A. V. II. 1.
τῷ δημοσίῳ προσθῆναι τινα δαρίαν, ἵνα παραμύθιον ἔχῃ τῆς
συμφορᾶς τὴν ἀπὸ τῆς δήμῳ χάριν. Appianus Mithrid. p.
323. πωλείας καὶ ἀπραγίας τὴν σοφίαν ἔπαιτο παραμύθιον.
B. C. IV. p. 960. ἀνάγκη δὲ τι καὶ τῷ στρατῷ γανί-
σθαι παραμύθιον ὕβρισμῶν τε καὶ παροξυνομένων. Themis-
tius II. p. 39. D. ἐδὲ γὰρ ὅσα αὐτῇ ἡ ἀρετὴ φέρεται πρὸς
ἑαυτὴν, ἀτέχνα καὶ ἑτοιμα παραμύθια, οὐδὲ τέχνην ἀ-
λίσκεται. XV. p. 195. B. ταῦτα ἅπαντα γαλήνης πα-
ραμύθια καὶ ὑδύσματα. Plotinus VI. 7. 40. εἰδέναι ἂν οἱ
προσψάμενοι τῷ τοῖσιν, διὲ γὰρ μὴν παραμύθια ἄττα πρὸς
τοῖς ἐρημνοῖς κομίζον. levamen, folatium.

2. Suetonius Neron. 43. conspiratis, idemque &
unum sentientibus. Polybius V. p. 441. λέγοντες ἐν
καὶ ταῦτο πάντες, καὶ συμπλέκοντες τὰς χεῖρας. Vopiscus
Carino 18. quatuor fane principes mundi fortes,
sapientes, benigni & admodum liberales, unum in
republica sentientes. Cic. Catilin. IV. 7. Causa e-
nim est post urbem conditam haec inventa sola, in
qua omnes sentirent unum atque idem. Ro. XII.
16. Aristides de Concord. Rhodior. p. 569. ἐν καὶ
ταῦτο φρονέοντες.

3. κατὰ ἐρίθειαν] Appianus B. C. II. p. 823. κα-
τὰ μὴν ἔχθραν ἰδὲν οὐδὲν ἰργασώμεθα. Arrianus exp.
Al. I. 17. 14. κατ' ἔχθραν ἀποκτείνω.

Dionysius Hal. A. V. 72. ὡς δὲ παρέλαβον τὴν ἐξουσίαν
οἱ ὑπατοὶ τῷ διαγνώσει, πότερος ἐξ αὐτῶν ἄρχειν ἐνεπίτη-
θείότερος, θαυμάσιον τι καὶ παρὰ πάσας τὰς ἀνθρωπίνους ὑπο-
λήψεις πᾶν γὰρ ἐαυτὸν ἑκάτερος ἄξιον ἀπέφινε
τῆς ἡγεμονίας, ἀλλὰ τὸν ἑτέρον, καὶ κατέτριψαν ὅλην τὴν
ἡμίραν ἐκείνην, τὰς ἀλλήλων ἀρετὰς ἐξαριθμώμενοι.

4. ἕκαστος] II. κ. 215. οἱ ἕκαστος οὐκ ὄνομασι μίλα-
σαν. Eustathius. ἁπτικῶς συντίθεται ἐπὶ τὸ ἕκαστος πολ-
λὰ

ὁ ὧ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα

λῆς τινὰς δηλοῖ, κατὰ διαιρητικὴν ἔννοιαν, καὶ ἐπὶ ταύτῃ ἱκανοὶ καὶ πάντας εἰπεῖν. *Thucydides* II. 35. ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαι τι ὃν ἤκουσε, τῷ δὲ ὑπερβάλλοντι αὐτῶν φθονῶντες ἦδη καὶ ἀπειθεῖσιν.

σκοπεῖτε] *Plotinus* Enn. I. 4. 8. καὶ οὐ τὸ ἐκείνῳ ἔτι σκοπεῖσθαι ἀλλὰ τὸ αὐτῶν, ὥπως μὴ λυποῖσθαι. *Dionysius Hal.* A. V. 10. αὐτῇ τῶν κοινῇ συμφορῶν τὸ αὐτῷ σκοπεῖν λυσιτελεῖς. ad *Ammaceum* 2. . . *Plato* ap. *Euseb.* P. XII. 9. ἐδμήα ἀρχὴ τὸ αὐτῇ ὠφέλιμον παρασκευάζει, ἀλλὰ — τὸ τῷ ἀρχομένῳ — τὸ ἐκείνῳ συμφέρον ἐλάττωσεν ὅπως σκοπεῖσθαι, ἀλλ' ἔ τὸ τῷ κρείττονος. *Thucyd.* VI. 12. παραινέει ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ αὐτῷ μόνον σκοπεῖν — ὥπως θαυμάσιον μὴν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφελισθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς. *Euripides* *Electr.* 1114. Δίδουκα τέμνον, ἐχλ' ἐκείνῳ σκοπεῖν. *Plut.* *Fabio* p. 182. D. ἐμοὶ μὲν, ὦ φαβία, τὰ ἐμαυτοῦ σκοπεῖν — εἰ δ' ἔτιος ἔχεις τὰ δημόσια πράγματα. *Isocrates* *Areopagit.* μὴδὲν τῶν κοινῶν φροντίζεσθαι ἀλλὰ τὴν σκοπεῖσθαι, ὅπως αἱ τὴν παρῆσαν ἡμέραν θυήσονται διαγαγεῖν. *Libanius* Ep. 685. ἐγὼ δὲ, εἰ μὴν τέμνον ἐσκοπεῖν, ἐπιστῆμαι ἂν σοι, μὴ καὶ διὰ πυρὸς ἐλομένην δραμεῖν ὅν δὲ, τὰ σοὶ γὰρ ἐχ' ὕστερα τὸν ἐμαυτῷ ποιῶν καλὴν ἡγέμειοι τὴν μόνον. *Lucianus* *Prometheo* 14. καὶ σὺ δὲ, ὦ ἔρμην, νῆας ἰδεῖν ἀπανταχῇ ἐστίν. Προμηθεὺς δὲ ἐδάμωε. ὁρᾷς ὥπως τάμαυτῷ μόνῃ σκοπεῖν, τὰ κοινὰ δὲ καταπροδίδαιμι, καὶ ἐλάττω ποιῶ. *Maximus Tyrius* XXI. 5. de membris corporis. εἴτα εἰλοῖτο ἀπειπαμένῳ τὸ ἔργον, τὸ αὐτὸν σκοπεῖν — 9. τὰ δὲ Διογένης τί χρὴ λέγειν; ἀς ἀφεμένους τῆς αὐτῆς σχολῆς περὶ ἐπισκοπεῖν τὰ τῶν πλησίον. *Diogenes L.* *Aristipp.* II. 95. τὸν σοφὸν αὐτῷ ἑἵκα πάντα πράττειν, ἐδῶκε γὰρ ἡγήσασθαι τῶν ἄλλων ἐπίστατος ἄξιον αὐτῷ, καὶ γὰρ τὰ μάλιστα δοκεῖ παρ' αὐτῷ καρπεύσθαι, μὴ εἶναι ἀντάξιον, ὃν αὐτὸς παρίσχει.

6. μορφῇ Θεοῦ] *Cic.* de N. D. II. 2. Saepe Faunorum voces audite, saepe visae formae Deorum. *Euripides* *Bacch.* 4. μορφήν δ' ἀμειψάς ἐκ Θεοῦ βροτησίαν — 54. ὃν ἐκείν' εἶδος θνητὸν ἀλλάξεας ἔχον μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν. *Ovidius* M. I. 73. Astra tenent coeleste folum, formaeque Deorum. *Dionysius Hal.* A. I. de Romulo & Remo: οἱ δὲ ἀνδρωθέντες γίνονται κατὰ ἀξίωσιν μορφῆς καὶ φρονήματος ὄγκος, οἷος ἂν τις ἀξιώσῃ τις ἐκ βασιλείας τε φύνας γένεως καὶ ἀπὸ δαιμόνων σπορᾶς γενέσθαι. *Silius* XIII. 643. Nec me mutata fefellit forma Dei. *Xenophon* *Memorab.* IV. ἕως ἂν τὰς μορφὰς τῶν Θεῶν ἴδῃς, ἀλλ' ἐξαρχῇ σοι τὰ ἔργα αὐτῶν ὁρᾶντι σέβασθαι καὶ τιμᾶν τὰς Θεάς. *Philo* V. *Mosis* T. 2. p. 91, 19. κατὰ δὲ μέσῃ τὴν φλόγα μορφή τις ἦν περικαλλεστάτη, τῶν ὁρατῶν ἐμφορὴς ἀδενί, Θεοειδέσαστο ἄγαλμα. *Aen.* IV. 556. Hinc se forma Dei — obtulit in fomis — omnia Mercurio similes. *Dio Chrys.* XXIX. p. 293. D. Melancomas ἐν τοῖς καλλίστοις μόνος ἔχων τὴν ὑπὲρ τῆς κάλλους φήμην δῆλον ὡς Θείας τινος μορφῆς ἔτυχεν ἐγὼ ἂν πρῶτον εὐδαίμωνισιν τῷ κάλλει αὐτὸν — μάστιγα δ' ἂν τις θαυμάσιος Μελαγκράμαν, ὅτι, μορφήν τοῖστος ὦν, τῇ ἀνδρείᾳ ἐκινεῖται δοκεῖ γὰρ ἐμοίγε τῇ ψυχῇ φιλονεικεῖσαι πρὸς τὸ πῶμα. *Anthol.* MS. 170. ὀφθαλμοὺς σπυρθεῖρας ἔχεις, Θεομορφε Λυκίε. *Calpurnius* *Ecl.* 7. Nunc tibi si propius venerandum cernere numen fors dedit, & referens vultumque habitumque notasti, Dic age, dic, Corydon, quae sit modo forma Deorum. *Silius* V. 16. Nam forma certare Deis, Thrasymene, valeres. *Anthol.* I. 6. I. κάλλιστον μὲν ἰδεῖν, ὁρᾶν δ' ἔ χεῖρον μορφῆς. 5. 53. de Sarpedone. εἶχε κόρυ, γυμνὸς μὲν ἦν δέμας, ἀλλ' ἐν μορφῇ Σπέρμης Διὸς σήμαινε,

ἐπ' ἀμφοτέρῃς γὰρ ὁπωπῆς Μαριμαρυγὴν ἀνέμωπι ἐλευθερίᾳ γενεῖται. *Petronius* fragm. Formaque Deorum fulges, & Venerem coelesti corpore vincis. *Plut.* parall. p. 313. C. εἰπὼν ἐωρακέναι τὸν πατέρα — εἰς τὸ Πίσαιον ὅρος φέρεσθαι μερίζοντα μορφήν ἀνθρώπου κεκτημένον. *Jos.* A. II. 9. 7. de Mose. ἀναθρεψαμένη παιδὶα μορφήν τῆς Θεῶν, καὶ φρονήματι γενναίον. VI. 14. 2. de ventriloqua. διασπᾶμεν τὸ γυναικίον ἄνδρα σεμνὸν καὶ θεοπρεπῆ ταράττεται — βλάπτει, εἶπεν, ἀνελθόντα Θεῷ τινα τὴν μορφήν ὁμοίον. Ita ex usu vulgi loquitur *Josephus*: aliter c. Apion. II. 22. de Deo μορφήν τε καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανίστατος — ἐδὲν ὁμοίον ἔτ' ἰδῶμεν ἢ τ' ἐπινοῶμεν, ἢ τ' εἰκόζειν ἐστὶν ὅσιον. 34. τί γὰρ ἐχλ' τῶν κακίστων παθῶν εἰς Θεῷ φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν; 35. αὐτὸς ἕκαστος τινὰ μορφήν ἐπινοῶν, ὁ μὲν ἐκ πολλῆς πλάττειν, ὁ δὲ γράφει.

Μορφή denotat aliquid quod in oculis incurrit; adeoque de Deo proprie dici non potest *Jo.* V. 37. proprie autem dicitur de filio Dei, qui postquam humana forma conspectus esset, etiam in forma Dei apparuit ἐν τῇ μεταμορφώσει *Matth.* XVII. 2. *Marc.* IX. 2. 2. *Pet.* I. 17. Haec erat gloria tanquam unigeniti a patre *Jo.* I. 14. *Manilius* I. Haec aeterna manet, divisque simillima forma. *Origenes* in *Matth.* XVII. 2. ζητυτίον δὲ, εἰ — ὥφθη αὐτοῖς ἐν μορφῇ Θεῷ, ἣ ὑπῆρχε πάλαι. *Codex Reg.* 2378. Μάριος ἐκ τῆς πρὸς Σκυθικὸν ἐπιστολῆς· ὁ δὲ τῷ ἀδελφῷ φωτὸς εἰς τὴν ἰδίαν ἐσίαν ἐν τῷ ὅρι ἐφάνησαν. Hoc dicto pugnat *Eusebius* E. T. I. 20. c. Sabellii dogma: πῶς ἔστος ἦν ἐν μορφῇ Θεῷ, δυνάμει αὐτὸς ὢν ὁ Θεός; πῶς δὲ οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα Θεῷ, αὐτὸς ὢν ὁ Θεός; & *Epist. Synodi Ancyranae* ap. *Epiphan.* H. 734. μὴ μνῆσθαι τὸν αὐτὸν εἶναι, καθὼς Θεὸς ὢν, ἔτε μορφήν ἐστὶ τῷ Θεῷ, ἀλλὰ Θεῷ ἔτε ὅσα ἐστὶ τῷ Θεῷ, ἀλλὰ Θεῷ ἔτε αὐθεντικῶς ὡς ὁ πατήρ. *Cod.* 46. ad h. l. *Ανάγνωσις* τῆς μεταμορφώσεως τῷ κυρίῳ. inf. III. 2. 1. 2. *Pet.* I. 4. 1. *Cor.* XV. 40. 53. 54.

ἔχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο] *Didymus* de Sp. S. 54. paternitatem, qui filius erat, non affectavit. *Augustinus* Ep. 178. Hanc Apostoli Pauli sententiam, qua dicit intimatque Dei mortalibus secreta: Qui cum in forma Dei esset, aliqui male pronunciantes, male sentiendo bene digesta: non esse ausum filium Dei per imparitatem aequalem se per rapinam fieri Deo patri prorsus affirmant. c. Maximin. *Arian.* II. 5. Acti diceretur: non arbitratus est esse rapiendam aequalitatem Dei, & quod ab illo fuerit aliena. Raptor enim rei alienae usurpator est, tanquam hoc filius, cum posset, rapere noluisset. Quod vides quanta insipientia sentiant. *Atthanasius* de femente. *Χρισθεὶς* δὲ ὁ *Δαυὶδ* εἰς βασιλείαν ἐχ' ἄμα ἡρπασε τὴν βασιλείαν, ἀλλ' ἠνείχετο πολλοὺς χρόνους θαλιῶν ἐν τῷ *Σαβῶλ* καὶ ὁ σωτὴρ ἡμῶν γεννηθεὶς βασιλεὺς πρὸ τῶν αἰώνων — ἠνείχετο, ἔχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα Θεῷ, ἀλλ' αὐτὸν ἐκένωσεν μορφήν θάλας λαβὼν, ἵνα τελέσῃ τὴν οἰκονομίαν. *Hefychius* in *Psalm.* CIX. 1. ἵνα διεχθῇ — ἔτι οὐκ αὐτὸς αὐτῷ ὁ υἱὸς ἀρπάξας βασιλείας καὶ Θεοῦ ὄντος ἀξίαν, διὸ φησὶν ὁ *Παῦλος*· ἔχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα Θεῷ, ἀλλ' εὐδακύντος τῷ πατρί, καὶ χαίρειντος τῷ τῇ υἱῷ ἀξίαν τὴν βασιλείαν τὴν ὁμότητι πρὸς τὸν πατέρα κέντηται. *Cyrillus* in *Jo.* p. 16. D. ὁ ἀρπαγμὸν οὐ θαλιῶν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα Θεῷ. *Phoebus* *Amphiloch.* Q. 112. καὶ γὰρ ἐδ' ὑψώθη *Χριστός* ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ὑπὲρ παντὸς ὕψους καὶ πάσης ὑπεροχῆς τετελὼν, ἐδὲ ἐμεταωρίσθη, μᾶλλον δὲ ἀμεινὸν τὸ ἀποσολυκὸν εἰπεῖν, οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ὅσα Θεῷ, ἀλλ' κ. τ. λ. καὶ αὐτὸς δὲ ἐκείνος κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ πά-

θους φύσιν, ἡδυτάμην παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου κ.
 ε. λ. ἀλλ' οὐ μοι γνώμη τὸ ὑψῆσθαι. *Isidorus* IV.
 22. εἰ ἔρμαιον ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσον, οὐκ ἂν αὐτὸν ἐτα-
 πύνασε, ἵνα μὴ ἡ υποψία πρᾶγμα ποιήσῃ τῇ ἀξίᾳ —
 ὁδὸς μὲν γὰρ καὶ ἐλευθερωθεὶς καὶ υἱοθεσίας τιμηθεὶς, ὅτε
 ἄρπαγμα καὶ εὖρεμα τὴν ἀξίαν ἡγησάμενος, εἴδ' ἂν ὑπο-
 σταίῃ οἰκτικὸν ἔργον αὐτοῖς. Ὁ δὲ γνήσιος υἱός, ὁ σύμφυ-
 τος ἔχων καὶ τὴν εὐγένειαν. καὶ τὴν ἀξίαν, οὐκ ἂν παρ-
 αίτησάτο τοιούτων τι αὐτοῖς, πάσης υποψίας ἐκποδὼν
 οἰχομένης. Τῷ μὲν γὰρ ἡ ἀρχαία δουλεία υποψίαν τίκει ἐυ-
 τελείας· τῷ δὲ ἡ ἔμφυτος εὐγένεια εὐδὲ τιτλομένην τὴν ὑπό-
 νοιν προσέταται. Ὁ μὲν γὰρ δύναται τῆς υἱοθεσίας ἐκπεσεῖν
 ὅ δὲ τῆς ἔμφυτης εὐγενείας τὴν καὶ ἀξίαν εὐδὲ ποτε ἐκπεσεῖται.
Hieronymus in Gal. IV. 12. Hoc autem loquitur
 quali salvatoris imitator, qui non rapinam arbitrat-
 us est se esse aequalem Deo, sed femetipsum exinanivit.
 & in Gal. V. 13. Ad Hedibiam Q. 9. Pro
 quibus non rapinam arbitratu est, se esse aequalem
 Deo, sed femetipsum exinanivit. *Origenes* in Rom.
 V. 12. nec rapinam ducit, esse se aequalem Deo,
 hoc est, non sibi magni aliquid deputat, quod ip-
 se quidem aequalis Deo, & unum cum patre est —
 in Jo. I. 29. τῆς γὰρ Ἰησοῦ μόνῃς φιλικωραπείας ἦν, μετὰ
 ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἐσθίειν καὶ πίνειν, καὶ παρέχειν
 αὐτοῖς τὰς πόδας τοῖς διακροῖς τῆς μετανοήσεως, καὶ μέχρι
 θανάτου καταβαίνειν, ἔχ' ἄρπαγμα ἡγούμενον τὸ εἶναι ἴσα
 θεῷ, καὶ κατὰ αὐτὸν τὴν τῷ δούλῳ λαμβάνοντα μορφήν.
 Ταῦτα δὲ πάντα ἐπιτιλῶν μᾶλλον τὸ θέλημα τῷ πατρὶ
 τῷ παραδόντος αὐτὸν ὑπὲρ ἁσέβων ἐπιτίλει, ἥτερ τὸ αὐτοῦ.
Servetus de Trinitate lib. I. p. 19. Edit. 1531. &
 de Restitut. Christianismi p. 19. Edit. 1553. Ex his
 consideremus Christi humilitatem, quam tanquam
 omnis humilitatis speciem nobis adducit Paulus;
 nam tanto major est humilitas, quanto majori prae-
 ditus potentia magis se submittit & dejicit. Sunt
 enim multi viri boni, qui, si magistratus efficiantur,
 sive ad altiore venerint fortunam, efficiuntur
 tyranni. Sed non sic in Christo. nam Christus
 hanc tantam in se Dei aequalitatem non arbitratus
 est rapinam facere, noluit ea per modum rapinae
 uti. Primo quia non acceptavit rapinam illam, dum
 cognovit, quod rapturi erant ipsum, ut facerent
 regem Jo. 6. Sed humili habitu se gerebat, & re-
 gnum suum non esse de hoc mundo voluit. potuit
 Christus divinam illam speciem, seu divinam for-
 mam in monte visam ubique servare, ut coelestis
 rex inter homines conversari, sed pro nostra salu-
 te maluit fervilem habitum usque ad crucem gesta-
 re. Secundo non arbitratus est esse rapinam, ut
 raptis sibi duodecim legionibus angelorum se con-
 tra Judaeos violenter defenderet, sed humiliter pa-
 ti voluit — Nam vere rapina fuisset, si — re-
 giam hujus mundi tyrannidem sibi occupasset. Et
 haec est propria significatio vocis ἄρπαγμός. Nam
 Christus nunquam harpagare curavit, nunquam
 aliquid ab aliquo violenter rapuit. *Mart. Chemni-
 tius* de duab. natur. p. 277. Cum filius a patre mis-
 sus est in carnem, ut in ea talem subjectionem &
 obedientiam pro nobis praestaret; noluit praeter
 vocationem & ante tempus rapere usurpationem &
 ostensionem divinae potentiae & operationis —
 sed exinanivit se.

Plut. Timol. p. 247. B. ἔχ' ἥρπασεν οἱ Κορίνθιοι
 τὴν πλουσίαν. *Jof.* A. XI. 5. 6. ἄρπαγμα πάντων καὶ
 λάφυρον γινόμενον. *Plut.* de lib. educ. p. 120. A. τὸν
 ἐκ κρήτης καλέμενον ἄρπαγμόν. *Cyrillus* de Adorat. I. p.
 25. Lotus Angelorum excusationi non cedit, καὶ
 ἔχ' ἄρπαγμόν τὴν παραίτησιν ὡς ἐξ ἀδρανείας καὶ ὑδαρετέρας
 ἐποιεῖτο φρὺν. *Heliodorus* VII. 11. τὴν ξυττήριαν ἄρπαγ-

μα καὶ ὡς περ ἀγρῶς ἀρχὴν ποιησαμένη. 20. γυναικὶς ὁμοίαν
 καὶ προσετηκυίας ἀπαυθίται, καὶ ἔχ' ἄρπαγμα εἰδ' ἔρμαιον
 ἡγείται τὸ πρᾶγμα, δέας μὲν εἰδὸς ἐπόντος τῇ πράξει.
 VIII. 7. ἄρπαγμα τὸ βῆδεν ἐποιήσατο ἡ Ἀρσάκη. *Cic.*
 Verr. V. 15. non tibi idcirco falces & secures, &
 tantam imperii vim, tantamque ornamentorum
 omnium dignitatem datam, ut earum rerum vi &
 auctoritate omnia repagula juris, pudoris, officii
 perfringeres, & omnium bona praedam tuam du-
 ceres. *Justinus* II. 5. 9. Obliti omnes conjugum
 liberorumque, & longinquae domo militiae, aurum
 & totius Orientis opes jam quasi suam praedam du-
 cebant. *Titus* Bostr. c. Manichaeos I. τὴν γὰρ εὐ-
 δοξίαν τῷ πότῳ τῆς ἀρετῆς — καταλαμβάναν, ἄρπαγμα
 ψευδῶς τὸ ἀναγκάσιον τῆς φύσεως ἡγείται, τὸ χρήσιμον τῆς
 φιλοσοφίας πρὸς ἀσέβειαν τῇ τῆς μετερχόμενος. *Nemesia-
 nus* Ecl. III. fistula — Hanc pueri tanquam prae-
 dam pro carmine possent fumere, fasque esset ca-
 lamos tractare deorum. *Galenus* de Semine I. ἀλλ'
 ἔχρη τὴν Ἀριστέλους ἀγγεῖαν ἔρμαιον ἡγησαμένους ἀπαυθί-
 κτον καταλιπεῖν τηλικούτου δόγμου. μὴ καὶ τῶν ἀντιλογικῶν
 ἐπιτιμήσῃ τις ἡμῶν, ὡς προσποιησαμένοις μὲν ἀλήθειαν ἔρῃ,
 ἀρπάξουσιν δὲ τὰς λόγους μᾶλλον ἢ ἀποδεικνύουσι. *Photius*
 Ep. I. Μακεδονίον τινα τὸν κωνσταντίνῳ πόλεως θρόνον ἄρ-
 παγμα πάσαις ποιησάμενον. *Jof.* A. II. 4. 2. νομιζέσης
 εὐτύχημα ἡγησάμενον τὸ τὴν διασπορὰν αὐτῇ διελθῆναι. *Thm-
 cyd.* III. κέρδος δὲ ἐνόμισε. *Galenus* de facultat.
 medic. XI. ἔρμαιον ἡγησαμένη τὸ κατὰ τύχην ἐκβαλὶν ἢ
 πωλακῇ. *Justinus* XIII. I. 8. Principes regna &
 imperia, vulgus militum thesauros & grande pon-
 dus auri, velut inopinatum praedam spectabant; illi
 successione regni, hi opum ac divitiarum haere-
 ditatem cogitantes. *Plut.* Timol. p. 248. D. τάς τε
 μὲν ἔν Τυρολίῳ κέρδος ἡγάτο πρὸ τῆς μάχης φανερὰς γε-
 γνησίας. *Aristides* T. 2. p. 306. θαυμάζω δὲ Πλάτω-
 ρος, εἰ — τὴν μήτην καὶ τὴν ὑπὸ πάντων εὐφημίᾳ συγ-
 χαρημένην αὐτοῖς ἀφαιρῶν, αὐτοῖς τὸ ἔρμαιον ἡγήσατο.
Anthol. II. 50. 6. καίτοι οἱ δὲ τ' ἀκίβην χρημάτων κλη-
 ρονόμοι ἥρπασαν ἀσπασίως. *Lyfias* ap. Dionys. Hal.
 de Isaeo IO. II. ἐγὼ ἔν σε ἀξίῳ μὴ εὖρεμα ἡγήσθαι
 τὴν ἡλικίαν τὴν ἡμῶν, ἀλλὰ. *Helianus* A. N. II. 50.
 ἀρπάσαντα ἐκ τῆς δικτῆς τυρογόνᾳ — ἐπὶ κόλπον ἐμβαλὶ
 λῆν' καὶ βαδίζει ἵνα λήθῃ ὡς τι ἀγαθὸν εὖρεν, εἴτα καὶ
 εἰς ἐμπολὴν κερδαλὸν αὐτοῦ ἔχων ἄρπαγμα. *Herodes* de
 Politia, ἀποδιδάξοντες τὴν ἄλλαν μὴ νομίζειν εὖρεμα τὴν
 ἡμετέραν διαφορὰν, μηδὲ μὲν ἡμῶν ἐπιβεβλῆναι ἡμῶν. *Ro-
 lybius* p. 936. ἔρμαιον ἡγησάμενος τὴν ἐπιταγήν. p. 351.
 νομίσας ἔρμαιον εἶναι. *Plut.* de fort. Alex. p. 330.
 D. οὐ γὰρ ληστρικῶς τὴν Ἀσίαν καθιερῶν, εἰδ' ὅσο-
 περ ἄρπαγμα καὶ λάφυρον εὐτυχίας ἀνελπίστε σπαραξίας
 καὶ ἀναστροφῆς διασπορῆς. *Florus* III. 7. 4. Quum
 venientem ab alto Romanorum classem prospe-
 xissent, praedam putantes, ausi etiam occurre-
 re. *Arrianus* Epict. IV. 7. ἰσχυροτέρως τις διαρίπ-
 τει; τὰ παῖδια ἀρπάξει, καὶ ἀλλήλοις διαμάχεται· οἱ ἄν-
 δρες ἔχ' ἡ, μικρὸν γὰρ αὐτὸ ἡγνύται. ἀνδ' ἐσπράξια διαρίπ-
 τει τις, εἰδ' τὰ παῖδια ἀρπάξει. ἐπαρχίας διαδίδονται; ὅψι-
 ται τὰ παῖδια. ἀργύριον; ὅψεται τὰ παῖδια. στρατηγία,
 ὑπατία; διαρπάζεται τὰ παῖδια. *Helianus* V. H. VII.
 I. ἡ δὲ [Σμερμαίμης] ἤρπασεν ἐκ τῆς βασιλείας τὴν βασιλείαν
 σολὴν λαβεῖν δαῖψ καὶ ἑ. ἡμερῶν τῆς Ἀσίας ἄρξαι, καὶ τοῖς
 αὐτὸ ταύτης προσετρίμενα δράσαι, καὶ εὐδὲ τῆς αἰτήσεως ἡ-
 τούτην. Ἐπεὶ δὲ ἐκάθισεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ θρόνῳ,
 καὶ ἔγνω διὰ χειρὸς καὶ γνώμης ἔχουσα πάντα, προσέταξε
 τοῖς δορυφόροις αὐτὸν τὸν βασιλεῖα κτείνειν, καὶ ἔτω τὴν τῶν
 Ἀσσυρίων ἀρχὴν κατὶσχε. *Jof.* A. XIX. 4. I. Ἀγρίπ-
 πης τῆς βασιλείας κτείνοντος, μὴ πρὸςθεσθαι τῶν χειρῶν τηλι-
 καύτην ἀρχὴν ἥκιστα αὐτομακτός. *Theodoret.* Q. in Ju-
 dic. 13. αὐτὸς γὰρ πεισθεὶς θυσιᾷ προσήνεγκεν, ὁ δὲ ἀγ-

ἴσα Θεῷ· Ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, Καὶ σχήματι εὐθεῖς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπὸ κακῷ μέχρι θανάτου, θάνατον δὲ σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερέψωκε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνομάτων· ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πάντων γόνων κάμψη ἐπερανί- 7
8
9
10

ων

7. ὁμοιώματι] + μὲν 46.

8. σχήματι] + μὲν 46.

μέχρι] ἄχρι G.

9. αὐτῷ] — 28. + τὸ AC 17. Origenes Exh. ad Martyr. extr. Eusebius D. III. 7. Dionysius ep. ad Paulum Samosat. Q. 7. Cyrillus in Jo. p. 959. & antea. Procopius in Esaj. XL. 9. XLIX. 4. LXIII. 5.

ὄνομα] + εἰς FG.

10. ἐν τῷ ὀνόματι] εἰς τὸ ὄνομα i. e. ὀνομασθέντι P. Janinus.

Ἰησοῦ] αὐτῷ 43.

+ χριστῷ 47. Versio syra posterior cum asterisco.

11. ἐξομολογήσεται] ἐξομολογῆσεται AFG 1. 4. 28. 31. 32. 34. 36. 37. 39. 43. 45. 47. 52. Apost. 2. Editio Erasmi 1. 2. Ald. Origenes in Jo. probante J. Millio.

γελος ἔχ' ἤρπασε τὴν θεῖαν τιμὴν, ἀλλ' ἱερέως χρεῖαν ἐπλήρωσε. & Q. 20. τροφῆς φησὶν εἰδεσθαι, θυσιῶν δ' ἀδεχομαι· τὸτο μὲν γὰρ θεῷ, ἐκεῖνο δὲ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἰδίον, ἐγὼ δὲ ἔτε ὡς ἄνθρωπος χρεῖζω τροφῆς, ἔδδ' τὴν θεῖαν ἀρπάζω τιμὴν. in Pl. X. ἔχ' ἤρπασα τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ τὴν χειροτονίαν παρὰ τῆς σῆς χάριτος ἐδεξάμην. Cic. Salust. 6. Ita igitur egit, ut nihil non aequum ac verum duxerit, quod ipsi facere collibuisse: neque aliter vexavit, ac debuit, si quis praedae loco Magistratum accepisset. de Oratore 3. 40. dum licet, oculis postremum lumen radiatum rape. non dixit *cape*, non *pete*: haberet enim moram sperantis diutius fese victurum, sed *rape*. rapere urbem, castra, pro celeriter occupare. Silius II. 197. pro se quisque alacres rapit hoc decus. & 12. 472. Raptum iter est, victor quae moram non passus eundi — Tacit. Hist. II. 20. quatiunt arma, rapturi imperium, ni ducantur. Petron. Satyr 128. Nolite soporifera veluti cum somnia ludunt Errantes oculos, effossaque protulit aurum in lucem tellus, versat manus improba furtum Thesaurosque rapit. Sudor quoque proluit ora, Et mentem timor altus habet, ne forte gravatum Excutiat gremium secreti conscius auri. Seneca de Clem. I. 10. [Augustus] Pontificatum maximum non nisi mortuo illo transferri in se passus est: maluit enim illum honorem vocari, quam spoliū. Vopiscus Tacit. Discant, qui regna cupiunt, non raptum ire imperia, sed mereri. Tacitus H. 1. 2. Sacerdotia & consulatus, ut spolia, adepti. Plut. Mar. p. 410. Β. σκύλον τε βωῶντος αὐτῷ τὴν ὑπατείαν φέρεσθαι τῆς τῶν ἐργων καὶ πλοσίων μαλακίας. Heliodorus IV. 6. οὐ γὰρ ἀρπαγμα τὸ πρᾶγμα, ἔδδ' εὐανον, καὶ τῶν ἐν μέσῳ τῷ βελομένῳ προκείμενον· ἀλλὰ πολλῆς μὲν βουλῆς, ὥς τε περὶ πόντους ἀνυσθῆναι, πολλῆς δὲ διασκευῆς, ὥς τε ἀσφαλὸς παραχθῆναι, δέομεν. Jos. B. IV. 2. 4. τὸν καίρον ἀρπασάμενος. Themistius VII. p. 100. Β. ἔχ' ἤρπασε τὸν καιρὸν. Florus I. 7. Regnum avitum, quod a Servio tenebatur, rapere maluit, quam expectare. Justinus XXXVIII. 5. Utendum igitur aetate, & rapienda incrementa virum. Plinius Trajan. paneg. 14. quum legiones duceres, seu potius, tanta velocitas erat, raperes. Tacitus H. III. 50. Festinatio atque aviditas praepediebant, dum, quae accipi poterant, rapiuntur. Horatius 1. Epist. XVII. 44. Distat, sumasne pudenter, an rapias. Juvenalis XV. 39. rapienda occasio cunctis visa inimicorum primoribus. Ovidius Her. XIX. 71. Tam bona cur perit, nec tibi rapta via est? Frontinus II. 5. Velut ad praedam festinantes neglectis ordinibus accelerare coeperunt. Jos. A. XIII. 5. 8. τὸ μὲν ἐν προκαταρξεν τῆς ἀναγνωρίσεως ἐκ ἐδοκιμαζομένη, μὴ καὶ προκαρξεν δοκῶμεν τὴν παρ' ἡμῶν δεδομένην δόξαν. XIV. 12. 4. ἔτε γὰρ ἐπαρχίης ἐκείνῃ ἔδδ' ἔτε στρατιδία τῆς

συγκλήτης δέσσης ἔλαβεν, ἀλλὰ βίᾳ καθαρπάζασαιτες. Libanius O. VIII. p. 241. C. οὐ μὴ τότε νῦμα τῶν θεῶν ἔρμαιον ἐγένετο τῷ τετιμημένῳ, καθάπερ πάλοι ταύτην ἐν αὐτῷ τὴν ἐπιθυμίαν τρέφοντι, ἀλλ' — ἔμειλλεν, ἄνκει. Catena in Marc. X. 42. ὁ δὲ γε Σωτὴρ διαρπαγεὶς αὐτῆς — τῷ διέξει, ὅτι ἐκ εἰς ἀρπαγμὸς ἡ τιμὴ, τῶν ἐθνῶν γὰρ τὸ τοῦτο. Gregor. Naz. O. 3. in Julian. καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτῆς τῆς ἀνταδίας καὶ ἀπονοίας ἐαυτὸν ἀναδῆσαι, καὶ τῇ μεγάλῃ προσηγορίᾳ τιμῆσαι· ἢ ἐκ ἀρπαγμα τύχης, ἀλλ' ἀρετῆς ἄλλον, ἢ χρόνος ἡ ψῆφος βασιλείας χαρίζεται, ἢ τῆς συγκλήτης βουλῆς, ὡς τὸ παλαιὸν ψῆφος. Aen. XI. 78. Multaque praeterea Laurentis praemia pugnae aggerat. Servius. Mitrit praemia, quae de praeda Laurentis pugnae sustulerat. Nam praeda est quae eripitur, praemium quod offertur.

Non judicavit, arripiendam esse hanc ultro oblata regnandi occasionem; non tanquam praeda positus gaudio exultavit: non sibi placuit in consideratione felicitatis suae totus defixus; non cupiit retinere; non anxie timuit, ne ipsi ab alio iterum eriperetur: quin sponte & libenter deposuit, recepturus, quando Patri suo illam dare placuisset. Cumque Petrus suaderet, ut diutius in monte maneret, descendit statim, & imperavit, ne, quod ipsi contigisset, vulgaretur. vid. Hebr. V. 4. Particula adversativa ἀλλὰ, quae sequitur, docet phrasi ἔχ' ἀρπαγμὸν ἡγήσατο non declarari majestatem Christi, quantus fuerit: sed modestiam, & quomodo se gesserit. Et quanam foret oppositio: licet Deus esset, tamen sibi conscius fuit divinitatis suae?

ἴσα θεῷ] ut Deus, h. e. ut Dei filius Jo. V. 18. X. 33. 36. II. 6. 167. & 183. ἐπεὶ ὁ φημι βίῃ πολὺ φέρετος εἶναι, καὶ γενεῇ πρότερος, τῷ δ' ἐκ ὅσται φίλον ἦτορ ἴσον οἱ φάσθαι. Anthol. IV. 5. 4. ἴσα γὰρ αὐτῷ κηρῷ τηνομένην τίκεται ἡ κραδίη. I. 57. 12. τὴν μικρὴν μὲν λέγεις, καὶ ἐκ εἰς ποσποτορεύσεις — ἐκ ἀπόφρην, δ' ἐγὼ, βραχὺ μὲν σκάφος, ἀλλὰ θαλάσση πᾶν ἴσον. Heliodor. I. 9. ἡ δὲ καμὲ τὰ πρῶτα ἴσα καὶ παιδα ἐρᾶν ἐπλάττετο. II. 1. 612. ἴσον ἔμοι βασιλευσε, καὶ ἡμῖν μειρεο τιμῆς. v. 176. ὁ δὲ μὲν τίς ἴσα τέκεσσαν. ω. 258. ἔκτορα δ' ὅς θεός ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, ἔδδ' ἐάκει Ἀνδρὸς γε θνητῆς παῖς ἡμῖναι, ἀλλὰ θεοῖο. Synesius Ep. Theotimo. ἐκκλησίᾳ μὲν ἐκ ἐδεξάμην αὐτὸν, ἔδδ' τραπέζης ἱερός ἐκοιμήθησα, οἶκος δὲ ἴσα καὶ τοῖς ἀναιτίοις ἐτίμησα. Od. λ. 307. τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἴσα θεοῖσι. Heliodorus X. προσηπαντῶντες καὶ ἴσα καὶ θῶν ἐφθμῶντες. Pausanias Corinth. 2. ἴσα τῷ θεῷ σέβεις. Anthol. II. 48. 2. μνηδὲς ζητήσῃ μερῶν ποτε καὶ θεός εἶναι, μνηδ' ἀρχῆς μεγάλης κάμπον ὑπερφύλον — οἱ δύο κάλχαντες τὸν Γέσσιον ὤλεσαν ἔρκοις τῶν μεγάλων ὑπᾶτων δᾶκον ὑποσχόμενοι. . . . & Occum. Σαβέλλιον μὲν καὶ Φωτεινὸν καὶ Μαρκελλον, καὶ τὸν Σαμοσατία Παῦλον δυσσεβέντας ἐλέγχει, τῷ προσώπων ὑποδεδυκὺς τὴν δυνάμει — ἔδδ' ὅς ἴσος ἐαυτῷ λέγεται. Ovidius de P. I. 2. 120. Aequandi superis pectora flecte

11 ων ἡ ὑπὸ γένειον καὶ καταχθονίων· Καὶ πάντα γλῶσσα ἐξομολογήσῃ ὅτι Κύριος Ἰησοῦς
12 Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. Ὡς, ἀγαπητοὶ μου, καθὼς πάντοτε ὑπηρεοῦνταί, μὴ ὡς ἐν τῇ σαρκί μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ σπουσί μου, μὲν
Φό-

χριστός] — FG Novatianus de Trin. 17. Hilarius, Cassiodorus in Psal. CXLI.

πατρός] + ἀμὸν 3.

πάντες] πάντες 43.

ὡς] — 38. Editio Complut. Plantin. Pelagius. probante J. Millia prol. 1209.

ἀλλὰ] + καὶ 1. Editio Complut. Plantin. Genev.

νῦν πολλῶ μᾶλλον] πολλῶ μᾶλλον νῦν DEFG. Versio Vulg.

ἐν τῇ σπουσί μου] — FG.

12. ἀγαπητοὶ] ἀδελφοὶ A Versio Æthiop.

ὑπηρεοῦντε] + με 38. Editio Complut. Plantin. Genev.

ἐν prius] — FG.

νῦν] — 4. 33.

πολλῶ] — 43.

ἄτε viri. Od. v. 124. Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος
φῶς. Diodorus S. Exc. p. 555. ἴσα θεοὶ παρὰ τοῖς κρο-
τωνιάταις ἐτιμᾶτο. I. 89. ἐνομοθετήθη τιμᾶν ἴσα θεοῖς.
Lucianus Catapl. 16. καὶ μοι ἰδοὺ τότε ἰσόθεός τις εἶ-
ναι — ὥς ἐστιν ἀνθρώπος τις ἀνὴρ καὶ τριστόλιος κατεφαί-
νεται. Chrysostomus de provid. c. 5. de Adamo. ὁ
ἰσοθεῖον φαντασθεῖς, αὐτὸς ἔως ἵταπνῆτο. H. XII. in
Genes. ἰσοθεῖον φαντάσθη ὁ ἐκ γῆς πλασθεῖς. O. de Re-
surrect. φθαρτὸν τῆτο καὶ παθῆτον σῶμα περικίμῃσιν πολ-
λοὶ τῶν ἀνθρώπων ἰσοθεῖον φαντάσθησαν. 2. Macc. IX. 12.
Job. V. 18. XIV. 28. Esaj. XIV. 14.

7. ἐκένωσε] Libanius Ep. 794. τὴν οἰκίαν — μι-
κρὰν εἰς λόγον χρημάτων αὐτὴν ἐκ παντὸς μεγάλης ποιῶν, ἀλλ'
ἔτι δοκίᾷ πλατύν, καὶ οὐ κενώσθαι. 2. Cor. VIII. 9.
Luc. I. 53. Job. B. VI. 7. 2. καὶ τῇ μὲν ἄετος ἦδον-
το δαπαναμένῃ, τῶν δὲ ἀρπαγῶν διέμαρτον, ἐπιδὴ πᾶν οἱ
φασιασθῆναι προκινῶντες ἀνεχώρουν εἰς τὴν ἀνω πόλιν. Servius
in Georg. III. 2. Amphrysus fluvius Thessaliae,
apud quem Apollo spoliatus divinitate ob occisus
Cyclops Admeto regi pavisse armenta dicitur. A-
rilejus Met. IV. Deum — jam numinis sui pas-
siam tributa venia, in mediis conversari populi coe-
tibus.

μορφὴν δᾶν] Quintilianus D. 340. in libertate est
igitur, quisquis caret forma servitutis. pro libero
est — inlingue libertatis — habitus fervorum sunt
in caeterorum animalium forma. 13. 342. in for-
mula libertatis. Livius XLIII. 6. Lampfacenos in
fociorum formulam referre. Augustinus de Ordine
I. Quomodo fiat, ut & Deus humana curet, &
tanta in humanis rebus perversitas usquequaque dif-
fusa sit, ut non divinae, sed ne servili quidem cui-
piam procuratori, si ei tanta potestas daretur, tri-
buenda esse videatur. Libanius D. XXIX. p. 669.
C. τί βέλυσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, περὶ τῆς Ἀθηνᾶς πιστεύσαι αὐ-
θὺς τὴν ὑμετέρης οὐσίας, ὡς ἀνθρώπων μορφὴν ὑποδύσα τὸν
Πάνδαρον ἡγεῖν συγγένειας τὴν οἰκίαν.

Non tantum aliunde nihil rapuit, verum etiam,
quod habebat, abdicavit; cumque filius Dei esset,
& omnium Dominus, sese ad fervilem conditio-
nem, ut alii de vulgo homines, demisit. Matth.
XXI. 34—38. Esaj. XIV. 14. XXIII. 2. Psal.
LXXXII. 7. Jud. XVI. 11. 17.

8. σχῆματι] Polyaeus I. p. 37. κέδρος — σχῆμα
φρυγανιστῆρος λαβῶν. Job. A. II. 4. 2. πρὸς τὸ σχῆμα τῆς
τότε δαλίας ἀφορώσης. III. 12. 3. τῷ σχήματι τῆς δα-
λίας ἐκλάσσει. Lucianus Nescymant. 16. τὸ δὲ οἰκί-
αυ σχῆμα περιέθηκε. Somn. 8. σχῆμα δαλοπριπῆς. Job.
A. V. 1. 28. τὰς τε ἐνερργίας τῆς θεῆς ἀπάσας ἀνιμί-
νησκειν αὐτὰς, πολλὰ δ' ἔσαν τοῖς ἐκ ταπεινῶν σχήμασι
τῆτο δόξης καὶ περυσίας προελθῆσι. Sophocles Ajac. 633.
Schol. Πρόκους — ἐν σχήματι δαλικῷ διατριβέσης τῷ
οἴκῳ αὐτῇ τῇ Τύχῃ. Arrianus B. C. III. p. 947.

Κράσσει — οἱ προσαχθέντα, ὡς εἶχε ληφθεὶς ἐν σχήμα-
τι οἰκίαν. Sextus Empir. a. Rhet. II. 105. χερνίτη λα-
βὼν σχῆμα. vid. 1. Cor. VII. 31.

ἵταπνῆσε] Xiphilinus Aug. 80. ὁ Τιβερίος αὐτὸν ἵτα-
πνῆσε, ἵταπνῆν τε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ὑπέπιπτεν ἕχ' ὅτι τῇ
Γαίᾳ, ἀλλὰ τοῖς μετ' αὐτῆς ἔστι. Dionysius Hal. VI. 64.
ἵσται ἐπὶ πᾶν τὸ ἀνέστη ἄλλως τε καὶ ὄχλος ἦ, πρὸς μὲν
τὴν ταπεινὴν αὐθάδε γίνεσθαι φιλεῖ, πρὸς δὲ τὴν αὐθάδε
ταπεινῆσθαι. Isocrat. Encom. Helen. Ζεὺς ὁ κρατῶν πάν-
των — πρὸς τὸ κάλλος ταπεινὸς γενόμενος ἀξιοὶ πλησιάζει
ζῶν ἀμφοτέρωτι μὲν γὰρ εἰκασθεὶς πρὸς Ἀλκμήνην ἦλθε.

Magna & mira haec fuit demissio: nec tamen
ibi substitit Christus, sed infra infimos homines
& fervorum humillimos se demisit.

9. ὄνομα] Euripides Phoeniss. 1324. ἐμός τε γὰρ
παῖς γῆς ὅλως ὑπερβαῖον, τὸνομα λαβὼν γυναικόν. Cic.
Somn. Scipion. 2. In te unum atque in tuum no-
men se tota convertet civitas, te senatus, te omnes
boni, te socii, te Latini intuebuntur: tu eris unus,
in quo nitatur civitatis salus. Thucydides V. 16. καὶ
τῇ μίλλοντι χρόνῳ καταλειπὲν ὄνομα, ὡς ἔδεν σφῆλως τὴν
πόλιν διαγένητο. Xenophon Paed. IV. ἀπὸ γὰρ τῆς μά-
χης τὸ τότε ὄνομα μίγνισον ἦν. Philostratus V. A-
pollon. III. 22. ὑφ' ὁμῆρας πολλοὶ καὶ τῶν οὐ πάντων σπυ-
δαίων εἰς ὄνομα ἤχθησαν.

10. καταχθονίων] Pollux I. 23. περὶ ἐπανυμίας θεῶν.
ὑπερβάνιοι, ἑνερβάνιοι, ἐπυρβάνιοι, ἐναυβάνιοι, ἐπί-
γυιοι, ἐπιχθονιοι, ἐνυάλιοι, ὑπόγειοι, χθόνιοι, ὑποχθόνιοι.
καταχθόνιοι. Orpheus ad Musaeum 32. δαίμονας ἑρα-
νίης καὶ αἰθερίας καὶ ἐνδρῆς καὶ χθονίης καὶ ὑποχθονίης. Cle-
mens Alex. Cassiodorus interprete: hoc est, ange-
li, homines, & animae, quae ante adventum ejus
de hac vita migraverunt temporali. Euripides ap.
Macrobius VIII. 19. ἱερὸς γὰρ ἔτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν.
II. 4. 457. Ζεὺς τε καταχθονίος. Pythagorae Aurea
Carm. 3. τὴν τε καταχθονίαν σέβει δαίμονας. Porphyrius
de Antro Nympharum. p. 254. τοῖς μὲν Ὀλυμπίαις θεοῖς
ναὺς τε καὶ ἔδη καὶ βαρυὺς ἰδρύσαντο· χθονίους δὲ καὶ ἡρώων
ἰσχυράς· ὑποχθονίους δὲ βόθρας καὶ μέγαρα. Lactantius in
Stat. Thebaid. IV. 459. Tria sunt in sacrificiis lo-
ca, per quae piationem facimus. Scrobiculo factio
inferis, terrestribus supra terram sacrificamus, coe-
lestibus exstructis focus. Apoc. V. 13. Callimachus
apud Schol. in Od. β. 132. χαλεπὴ μῆνις ἐπιχθονίων. II.
γ. 277. Ἡέλιος δ' ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακύνει, καὶ
ποταμὸν καὶ γαῖαν, καὶ οἱ ὑπὲρβα καμνόντες ἀνθρώπων τή-
νισθαι. Livius I. 32. Diique omnes coelestes, vos-
que terrestres, vosque inferni audite. 1. Macc. III.
9. 14. VIII. 1.

12. Gal. IV. 18.

νῦν πολλῶ μᾶλλον] Od. σ. 265. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα
μελόντων. Μνησθῆναι πατρός καὶ μητρός ἐν μεγάροις,
ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμοῦ ὥς τὸ ρόσφιον ὄντες.

Φόβος καὶ τρόμος τῷ ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. Ὁ Θεὸς γὰρ ἔστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν 13
καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀλ- 14
λογισμῶν. Ἵνα γένησθε ἀμεμπτοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκο- 15
λιάς καὶ διεστραμμένης· ἐν οἷς φαίνοσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, Λόγον ζωῆς ἐπέχοντες· 16
εἰς καύχημα ἡμεῖς εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, εἰδὲ εἰς κενὸν ἐκοπία-
σα. Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ὅτι τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ 17
συγχαίρω πάντων ὑμῶν. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε, καὶ συγχαίρετέ μοι. Ἐλπίζω δὲ 18
ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα ἀγὰρ εὐψυχῶ, γνῶς τὰ περὶ 19
ὑμῶν. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσοψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. Οἱ πάντες 20
γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκεις, ὅτι 21
ὡς

13. εἰ] — A ex emendatione CDFG. *Damasceus*.
ἐνεργῶν] + δυνάμεις A. ex Gal. III. 5.
ἐνεργεῖν] ἐπιτελεῖν Z. *Pierce*.
14. γογγυσμῶν] ὀργῆς G. 1. 38. Editio Complut. Plantin. Genev. ex 1. Tim. II. 8.
καὶ ἀλογισμῶν] — 43.
ἀμώμητα] ἀμώματα AC 23. *Clemens*. Paed. III. p. 310.
ἐν μέσῳ] μέσῳ ACD a prima manu. FG. 23. 31. *Clemens* Paed. III. 12. probante J. Millio prol. 1483.
κόσμῳ] τῷ κόσμῳ τέττα FG.
ἡμεῖς] ἡμῶν 1. + καὶ 37.
εἰ καὶ] καὶ εἰ FG.
ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν] sequentibus jungit sublatam distinctione P. *Junius*.
19. κυρίῳ] χριστῷ CD a prima manu. FG. 38. Versio *Copt.* ὑμῖν] πρὸς ὑμᾶς D. a prima manu. E.
εὐψυχῶ] ἐκψυχῶ A. ἐμψυχῶ Editio Plantin. probante H. *Grotio*.
ὑμῶν] + ταχέως 41.
21. τῷ χριστῷ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ χριστῷ ACDEFG. 4. 14. 39. 47. Versio Syr. *Vulg.* *Clemens* Strom. IV. p. 604.
Chrysostomus, *Damasceus*. probante J. A. *Bengelio*.
χριστῷ Ἰησοῦ 1. 3. 26. 45. 46. 52. 55. Codices plurimi,
teste Millio. Editio Complut. Plantin. *Bengelii*, *Oecumenius*.
22. πατρὶ] πατρί 38.
εἰς τὸ εὐαγγέλιον] τοῖς διμοῖς τῷ εὐαγγελίῳ C.
πέμψαι] + πρὸς ὑμᾶς 14. Versio *Vulg.* Syr.
ἡμεῖς] ὑμῶν 49.
24. ταχέως ἐλεύσομαι] ἐλεύσομαι ταχέως FG. Versio *Vulg.* ταχέως ἐλεύσεται 17. 23. a prima manu.
+ πρὸς ὑμᾶς AC. 23. 39. Editio *Bezae* 3. 4. 5. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Chrysostomus* prooem. *Eusebius* V. 4 *Theophyl.*
25. δὲ] — F.
καὶ συναρτῶν] — D a prima manu. E *Hilarius*.
ὑμᾶς] + ἰδὲν ACDE 2. 4. 8. 10. 17. 23. ex emendatione 30. 31. 37. 39. 41. 52. Versio Syr. *Copt.* *Aethiop.*
Damasceus. probante H. *Grotio*. ex 2. Tim. I. 4. Rom. I. 11.
ὅτι ἡσθέντες] αὐτὸν ἡσθηνεκῶς D. a prima manu. EFG Versio *Vulg.* *Hilarius*, *Pelagius*.
27. θανάτῳ] θανάτῳ 29. 31. 44. *Chrysostomus*.
αὐτὸν ἡλέσεν] ἡλέσεν αὐτὸν ADEFG 37. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* εἰ] ἐχ D a prima manu.

13. Gen. XXXIX. 22.

Valer. Flaccus I. 241. Superum quando consul-
ta videtis, o focii, quandoque datur spes maxima
coeptis, Vos quoque nunc vires animosque afferte
paternos.

15. ἀμεμπτοὶ καὶ ἀκέραιοι] *Plut.* an virtus addisci
possit p. 439. B. ἔργον δὲ ἀμεμφές εἰς ἀρετὴν καὶ ἀκέραιον
ἔκ εἰς ἐν εὐρεῖν, εἰδὲ πάντας ἀκέραιον ἦθος καὶ ἀθικτον. *Lucia-*
nus Afri. 33. ὁλόκληρος ἔτι καὶ ἀκέραιος.
ἀμώμητα] *Hesychius*. ἀμώμητος, ἀμώματος, ἀψογος.
2. Pet. III. 14.

ὡς φωστῆρες] *Aristides* Panathen. p. 136. πῶς ἐκ
ἐκείνοι δια πάντων ἐξελάμπον ὥσπερ ἀστέρες;

16. λόγον ζωῆς ἐπέχοντες] *Nemesius* de Anima 2. ἡ
μὴν ψυχὴ καὶ ἰαντιῖται τῷ σώματι, καὶ τὸν ἀρχικὸν ἐπ-
ίχει λόγον, ὅτι αὐτὴ ἀρχεῖσα. ἐρωτητίον, ποῖα κράσις εἰσιν
ἡ ποιῆσα ζωὴν, καὶ ψυχῆς λόγον ἐπέχουσα. *Diogenes* L.
Zenon. VII. 155. μέσην τὴν γῆν κέντρος λόγον ἐπέχουσαν.
Schol. parv. in Il. θ. 16. *Basilius* in Hexaem. 9. ἡ δὲ
ἀρετὴ λόγον ὑγιείας ἐπέχει. *Artemidor*. I. 5. πάντα ἀπὸ
τῷ αὐτῷ ἀπέβη, τῷ τὸν αὐτὸν ἐπέχον λόγον. 16. τὸν αὐτὸν
ἐπέχει λόγον δανείῃ ἡ θυγάτηρ. II. 30. ἱατροὶ ὁράμενοι τὸν
ἴσον τοῖς συνηγόροις ἐπέχον λόγον. Jo. I. 4.

ἔδραμον] Longum iter Hierosolymis per totam
Macedoniam.

ἐκοπίασα] *Philippis* virgis caesus, & in carcerem
conjectus. *Antbol.* II. 47. 21. πίνε καὶ εὐφραίνε. Τί γὰρ
αὔριον, ἢ τί τὸ μέλλον ἔδης γινώσκει. μὴ τρέχει, μὴ κοπία.

17. σπένδομαι] σπένδουμαι non tantum dicitur fan-
guis animalis mactati & mortui, sed etiam animal
vivens arae destinatum, cum illud vino affuso liba-
tur; posteriori sensu accipitur & hic & 2. Tim. IV.
6. *Plut.* de def. Orac. p. 437. B. οὐ γὰρ εἶναι ψυχῆς
κατὰ φύσιν ἐχάρσης τὸ πρὸς τὴν κατασπείσειν ἀπαθὲς καὶ ἀ-
κίνητον. p. 435. B. τὸ μὴ θειμισθεῖν, εἰ μὴ τὸ ἐρεῖον ὅλον
ἐξ ἄκρων σφυρῶν ὑπὸτρομεν γένηται καὶ κραδαυθῇ κατα-
σπένδουμαι. de Lib. Amore p. 494. C. Leo ὁμοίως
εἰς διαπανεμένην πρὸς τὰς κυνηγέτας σπένδουμαι περὶ τῶν
τέκνων. *Xiphilinus* in Nerone de Thrasea. ἰντιμὸν τὴν
φλέβα, ἀνέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔφη, σοὶ τῷτο τὸ αἷμα,
Ζεῦ ἑλευθέρι, σπένδω. *Tacitus* A. XV. 64. postremo
stagnum calidae aquae introiit, respergens proximos
fervorum, addita voce: libare se liquorem illum Jo-
vi Liberatori. *Aen.* IV. 61. Ipsa tamen dextra pa-
teram pulcherrima Dido Candentis vaccae media
inter cornua fundit. *Servius*: Non est sacrificium,
sed hostiae exploratio, utrum apta sit. VI. 244. Qua-
tuor hic primum nigrantes terga juvenco constituit,
frontique invergit vina sacerdos. *Plut.* de orac.
def. p. 437. A. προθυμῶν καὶ καταστέφοντες τὰ ἱερῶα
καὶ

22 ὡς πατρί τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδῆλευσεν εἰς τὸ εὐαχέλιον. Τῷτον μὲ οὖν ἐλπίζω σέμψαι,
 23 ὡς ἂν ἀπιδῶ τὰ θεῖ ἐμέ, ἐξαυτῆς. Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐ-
 24 λεύσομαι. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγήσάμην Ἐπαφρόδιτον τὸ ἀδελφόν καὶ συνεργόν καὶ συστρατιώτην
 25 με, ὡμῶν δὲ σπότολον, καὶ λειτουργόν τῇ χρείᾳς με σέμψαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπειδὴ ὅπι-
 26 ποθῶν ἦν πάλιν ὑμᾶς, καὶ ἀδμονῶν, διότι ἡκίστα ἐπεὶ ἡσένησε. Καὶ γὰρ ἡσένησε πα-
 27 ραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἡλέησεν· ἐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
 28 λύπην ὅπι λύπη ᾧ. Σπυδαίοτερος οὖν ἐπέμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῆτε,
 29 καὶ γὰρ ἀλυπότερος ἐστί. Προσδέχεσθε ἐν αὐτῷ ἐν Κυρίῳ μέγα πάσης χαρᾶς, καὶ τῆς τοιούτης
 30 ἐντίμης ἔχετε. Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τῷ Χριστῷ μέχρι θανάτου ἡγήσασθε, ὡς ἀποβουλευσάμενοι·
 ~ ὡς ἀποβουλευσάμενοι ~ Τῇ

λύπη] λύπην ACDEFG. 1. 13. 14. 21. 23. 31. 32. 36. 37. 44. 46. 47. Editio Colinaei. Oecumenius, Damasce.
 σχῶ] ἔχω DEFG 1. 23. 44. 46. 28. σπυδαίοτερος] σπυδαίοτερον D. a prima manu. FG.
 οὖν] δι FG. + πρὸς ὑμᾶς 2. Verſio Syr. αὐτὸν] + ἐπαφρόδιτον 39.
 πάλιν] comma praeponit Editio Erasmi, Colinaei, Steph. 3. Beza. χαρῆτε] χαίρετε F.
 29. προσδέχεσθε] προσδέχασθε A ex emendatione. ἐντίμης] ἐντίμως 34.
 30. τῷ Χριστῷ] — C. Χριστῷ FG. κυρίῳ A. 31. 47. Verſio Copr. Syra altera. μέχρι] εἰς DFG.
 παραβουλευσάμενοι] παραβουλεύσαμενοι ADEFG. Editio Elzevirii A. 1641. Verſio Vulg. Syr. utraque.
 Aethiop. Arab. Verſio Cod. DE parabolatus de anima sua. Damascenus κ. ι. ex Eusebio. Probatibus J. Scali-
 gero, J. Casaubono, H. Grotio, J. Alberti, H. Hammond, J. Millio, L. Capello, J. Crojo. παραβουλεύσαμε-
 νον G. Pater. Judic. V. 18. Act. XX. 24. Apoc. XII. 11. Hesychius. παραβουλεύσαμεν, εἰς θάνατον αὐτὸν ἐκ-
 δὲς. Oecumenius. εἰς κίνδυνον ἐπέριψεν αὐτὸν. Theophylactus. ἐπέριψεν αὐτὸν τῷ θανάτῳ. καὶ ἡμεῖς οὖν ὅταν ἰδῶμεν ἀ-
 γίους ἐν κινδύνῳ, παραβουλεύσαμεν, τὸ ὅτι ἀσφαλὲς τὸ οὐ τοσούτοις ριψοκινδύνῳ. in Jonam, διδάσκοντες ἡμᾶς τῷ
 λόγῳ μὴ ριψοκινδυνεῖν, μηδὲ τοῖς θανάτοις ἐπιτίπτειν παραβολώτερον. Lucianus Hermotimo. 28. ἡμᾶς δὲ γε περὶ τῶ
 τῶ μεγάλῳ ἐκ οἰμοῦ διὸν παραβόλως ἀναγρίπτειν. Chrysostomus in III. 9. ὁρᾷς, ὅτι ἐκ ἀπλῶς διὸν τῶν πᾶσι εἶναι, ἀλλὰ
 δι' ἔργον; ὅτι ὅτι μάλιστα πιστεύει ὅτι ἀνεστὶς Χριστός, ὁ παραβόλος αὐτὸν τοῖς κινδύνῳ ἐκδίδδῃ. in 2. Tim. H. 3. εἰ δὲ
 ὅτι σφοδρῶς ὁ κίνδυνος παραβόλος αὐτὸν. 1. Theſſ. H. 9. ὁ ὅτι ἐκ ἐκείνης κινδύνος προσδοκῶν τενηθεῖσθαι, ἐκ εἰδῶς ὅτι ζή-
 σῃ μὴ μὴ παραβουλεύσαμεν, τενηθεῖται δὲ τοιαῦτα τοιμῶν. 1. Cor. H. 22. εἰ ἐκινδυνεύσαμεν ἢ παραβουλεύσαμεν II.
 3. 322. αἶν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμεν· πολεμίζειν. Ep. IX. 660. animasque in aperta pericula mittunt. Basilus
 Reg. b. 199. πῶς ἂν τις προμνησθῇ ἐπὶ κινδύνῳ ὑπὲρ τῆς ἐντολῆς; ἐκ κυρίῳ παραβουλεύσασθαι, ita certe & hic & apud Chry-
 sostomum atque Damascenum legendum. Nam προμνησθῆναι παραβουλεύσασθαι esset repugnantia jungere. Damascenus I. κ.
 1. ex Eusebio. ἐάν τις ἀπελθὼν βυλεται περάσαι ποταμὸν, ἐκ ὁρᾷ αὐτὸν παφλάζοντα, ἐκ καταστροφόμενον φοβερώς, ἐκ
 μηδὲν ἄλλο ἐπιχειρῶντ· διελθὼν δὲ αὐτῷ, παραβουλεύσασθαι δὲ ἐκ εἰσέλθῃ, δὲ λανθιπιδίξασθαι αὐτὸν ὡς γενναῖον ἐκ δυνα-
 τῶν, ἐκ ἀποδύει ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ τὴν παραβόλον κρίνεται ἢ ψυχὴ αὐτῷ. Euthymius Zigab. c. Mahom. ἔγνω ὅτι ὁ Θεός,
 ὅτι παραβουλεύσας ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐν τῇ νησίᾳ. Nicephorus. Imp. περὶ παραδρομῆς MS. δὲ μικρὸν τι παραβουλεύσασθαι
 ἐκ πρὸς μάχην ὁρμῆσαι. Phrynichus p. 100. Παραβόλιον, ἀδίκιον τὸ. τῷ μὴ οὖν ὀνόματι οὐ χράται οἱ παλαιοὶ· φασὶ
 ὅτι ἔστιν παραβάλλομαι τῇ ἐμαυτῇ κεφαλῇ. ἐκ τῆν γέν· κ' ἀπὶ τέτα λέγειν, παραβάλλομαι ἀργυρίῳ. Eunapius Maxim.
 p. 105. τῷ μὴ σώματα παραβαλλόμεν· εἰς κινδύνῳ. Jof. B. III. 8. 7. ὁ δὲ ἐν τῇ ἀμνηχανίας ἐκ ὑπόρρητον ἐπινοίας,
 ἀλλὰ πιστεύων τῷ κηδεμόνι δῶν, τὴν σωτηρίαν παραβάλλεται. IV. 1. 9. οἱ παραβόλοι μὴ φεύγοντες διελάνθων, οἱ δὲ
 ἀσθενεῖς διεφθείροντο λιμῷ. Socrates Hist. E. VII. 22. δεινῷ θανάτῳ ἐκ εὐφροσύνης παραβόλον μάχεσθαι. 1. Cod. tit. III.
 l. 18. parabolani. Glossar. parabolani sunt medici, qui ad curanda aegra membra vel corpora debiliū deputan-

καὶ κατασπίνδοντες, p. 438. A. λέγεται τὰς πρῶτας κα-
 τασπίσεις ἀκίνητον ὑπομῆναι καὶ ἀπαθεῖ τὸ ἰσθίον. Ovidius
 F. I. 357. Rode caper vitem, tamen hinc cum
 stabis ad aram, in tua quod spargi cornua possit,
 erit. Plut. Rom. p. 19. D. καὶ γάλα τοῖς ἱεροῖς ἐπι-
 σπίνδουσιν. Publ. p. 98. E. ἄνθρωπος σφαγνίτος ἐπισπι-
 σσάντες αἷμα. Alex. p. 693. D. ἀφίσι δὲ τὴν θυσίαν ἐβα-
 δίξο, καὶ τρία τῶν κατασπείσμενων προβάτων ἐπηκολύθη-
 σιν αὐτῷ, p. 703. C. ὁ κάλαμος — κατασπίσας αὐ-
 τῷ. Lucianus Dea Syra. 57. ἐπὶ αὐτῷ παρασπίνθη τῷ βοιωτῷ
 τὸ ἰσθίον, ἐπισπίνσας αὐτίς ὡς ζωὴν ἐς τὰ οἰκίαια.

20. ἰσόψυχον] Euripides Androm. 419. πᾶσι δ' ἄν-
 θρώποις ἄρ' ἦν ψυχὴ τέκν'. Schol. ἰσόψυχα τοῖς ἀνθρώποις
 εἰσι τὰ τέκνα. Ignatius ad Heron. Μαρίαν τὴν θυγα-
 τέρᾳ μετὰ τὴν πολυμαθεῖάτης — ἥς ἀντίψυχον γινώσκω.
 ad Ephes. εἶν ὡμῶν ἀντίψυχον. Glossarium. ἰσόψυχον,
 animaequum. Valerius Flaccus III. 571. Unanimum
 videt aeger Hylen. IV. 162. Unanimus Otreus. Ar-
 rianus Exp. Alex. p. 465. τὸν πιστότατον τε αὐτῷ, καὶ
 ὄντως ἴσον τῇ ἐμαυτῇ κεφαλῇ ἄγει, κρατερόν, p. 472. ἰταῖ-
 ρον, ὅτινα ἴσον τῇ ἐμῇ κεφαλῇ ἦγον. Psalm. LV. 14.
 Aristaeas. προσονομάσας ἴσον τῇ ψυχῇ τὸν φίλον. Juve-
 nal. V. 134. quantus Virronis amicus? Schol. unia-
 nimis amicus statim fides, si pecuniam habueris. Dio
 Xiph. LIX. ὡς καὶ ἀντίψυχοι οἱ ἀποθανόντες ἐβλήσαντες.

22. Servi filius etiam servus est. sup. I. 1.

25. Ἐπαφρόδιτον] Inſcriptio. Αὐριλίῳ ἐπαφροδίτῳ

συμβίῳ Ἀντωνία Βαλερία ἔθηκε. Arrianus Epist. II.
 ἐπαφρόδιτῳ τῷ ἀπελευθέρῳ τῷ Νέριανος. ἐπαφρόδιτος apud
 Stephanum in Λαπίθῃ, Νωρακός, Σαμαρεία, χρυσάυρις.
 Galenus de antidot. II. ἐπαφρόδιτος, ὁ κερχηδόνιος. Se-
 rbanus in Βιβλίῳ — ἄρ' ἔστιν ὁ πῖνυτος ἐγένετο ῥώμης γραμ-
 ματικός, ἐπαφρόδιτῳ τῷ Νέριανος ἂν ἐξαλεύετο, item in Λί-
 γωσις, Αἰδύπος, Γάργαλα, Δελχίον, Δώδων, ἑυτρησις,
 ἐφυρε, θίσση, Λαμψακός. nymus Chiorum. επ. ἄρχ. Αἰ.
 χρυσογόνος τῷ ἐπαφρόδιτῳ. in Oration. Lyſiae. Suetonius
 Ner. 49. ferrum jugulo adegit, juvante Epaphro-
 dito a libellis. Plut. Anton. p. 652. E. ἐπὶ μολθῇ παρὰ
 καίσαρος τῶν ἀπελευθέρων ἐπαφρόδιτος. Jof. V. 76. κράτι-
 σι ἀνδρῶν ἐπαφρόδιτε. Suidas de Epaphrodito Chaero-
 nenſi. Col. I. 7. IV. 12.

συστρατιώτην] Herodianus IV. 7. II. συστρατιώτης
 τε ὑπ' αὐτῶν μᾶλλον ἢ βασιλεὺς καλέμενος, χαίρειν προσε-
 ποίητο. VI. 8. 12. συστρατιώτην αὐτῶν ὄντα καὶ σύσκητον.
 Mei muneris vicarium apud vos.

27. παραπλήσιον θανάτῳ] Galenus l. III. in Hip-
 pocrat. Epidem. I. καὶ ὅτος γε πλησίον ἦκε τῷ θανάτῳ
 κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν — πλησίον ἀφίκετο θανάτῳ.

λύπην ἐπὶ λύπῃ] Apollonius Rhod. I. 297. ἀλλ' ἔτε-
 κεν καὶ ἐπ' ἄλγος ἄλλος ἄροισι. Polybius II. 33. πλη-
 γὴν ἐπὶ πληγῇ φέροντες. Arrian. Exped. Al. I. 16. ἄλ-
 λαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων. Hierocles in aur. Carm. ἐπὶ
 κακοῖς κακά.

30. μέχρι θανάτου] Polyaeus p. 666. τὴν παρασκευὴν
 Mm τῆς

τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑτέρημα ἔσθ' ὅπως με λειτουργίας.

ΤΟ' λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ 1
 ὀκνησὼν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέ- 2
 πετε τὴν ἀκατομήν. Ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἡ ὤσιτομή, οἱ σπενύματι Θεῷ λατρεύοντες, καὶ 3
 καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ σπεποιοῦτες. Καίπερ ἐγὼ ἔχων σπεποι- 4
 θησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλῳ σπεποιοῦναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον. Περιτομή ο- 5
 κταή-

κταή-

~ Θεοῦ

eur. *Philippus* exc. I. p. 1250. καὶ παραβάλλοντα μὲν τῇ ψυχῇ. *Eustathius* in *Od.* α. p. 41. 3. ἐκίβην ἐὶ παράβο-
 λῶν ἀνθρώπων· ὁ κινδύνος αὐτὸν παραβάλλον, ὁ ἐστὶ παρατιθίς, ἐπὶ πρᾶγμα παράβολον, ὅπερ ὁ τοῖς ποιῇ. *Scaliger* *Ca-*
saubono p. 1601. *Mirum est — amicum nostrum optimum & doctissimum senem* [T. Bezam] non vidisse τὴν
 παραβουλεύσαντων τῇ ψυχῇ non esse ἑλληνικόν. *J. Alberti*: recepta enim vox ne Graeca quidem est. *Euripides* *Rhes.*
 182. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις ποιεῖν ψυχὴν προβάλλον· ἐν κύβοις δαίμονος. *Glossarium Philoxeni*. periculum facere. παραβο-
 λεύσασθαι. *Diodorus* S. III. 36. ἐκριναν παραβαλίσθαι ταῖς ψυχαῖς. *Caesar* de B. C. p. 22. Adeo esse perterritos
 nonnullos, ut suae vitae durius consulere cogantur *Iustinus* II. 7. 9. Sollicitus igitur Solon, ne aut tacendo pa-
 rum reipublicae consulere, aut ceniendo sibi. *Sibi perperam consulere* in vitio ponitur, adeoque locum hic habe-
 re non potest.

ψυχῇ] + αὐτῇ FG. Versio Vulg.

ἀναπληρώσῃ] πληρώσῃ 7. 29. 30. 36. 43. a prima manu. Editio *Erasmi*, *Ald. Colinaei*.
 τῇ] + καὶ 28. μέ] ἐμὲ 31. 45. 47. *Chrysostomus*.

1. τὰ αὐτὰ] ταῦτα FG prob. *J. Pierce*. *Xenophon* de *Socrat.* Memor. IV. εἰ μόνον αἱ τὰ αὐτὰ λέγω, ἀλλὰ περὶ τῶν αὐτῶν.
 ὑμῖν prius] — 3. 28. 33. 35. 47. probante *J. Millio* prol. 1487. μὲν] — 39.

δὲ] + τὸ 2. 3. 7. 14. 18. 20. 23. 26. 30. 31. 36. 37. 38. 41. 43. 44. 59. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogar-*
di, *Procopius* in *Esaj.* LVIII. 9. 3. περιτομή] κατατομή 46.

Θεῷ] Θεοῦ ACD ex emendatione. EFG. 1. 2. 4. 5. 7. 10. 12. 13. 14. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 29. 30. 31.
 32. 33. 34. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 46. 47. 52. 55. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* Versio *Copt.* *Syra* poste-
 rior in margine. *Chrysostomus*, *Eusebius* in *Psalm.* LXXXV. 1. *Origenes* in *Rom.* II. 29. in *Levit.* H. 8. *Atha-*
nasius ad *Serap.* de *Sp. S. Theodoretus*, in *Ezech.* ult. *Damasceus* de *F. O.* 96. *Augustinus* c. duas *Epist.* *Pe-*
lag. 37. qui spiritu Dei servimus, vel, sicut nonnulli codices habent, qui spiritu Deo servimus. & de *Verb.* A-
 post. 15. Scio plerosque codices habere, qui spiritu Deo servimus, quantum autem inspicere potuimus, plures Grae-
 ci hoc habent: qui spiritui Dei servimus. Sed non ibi quaestio est, manifestum enim est utrumque & congruum

τῆς ἀπειθείας αὐτῶν φοβηθεὶς, καὶ ὅτι μέχρι θανάτου μα-
 ρτυροῦνται. *Esaj.* XXXVIII. 1. *Dionysius Hal.* A. IX.
 48. ὁ μὲν κοῖντιος εἶκιν τῷ δήμῳ τὰ μέτρια ἡξίε· ὁ δὲ Ἀπ-
 πιος μέχρι θανάτου ἀντίστην.

1. ὀκνησὼν] *Herodianus* II. 8. 4. τὸ πρὸς καλῶντας
 καὶ δεομένους ὀκνησὼν, ἀνδράσις ἄνθρωποι καὶ προδοσίους φέρει
 διαβολήν. VI. 9. 7. τὸ πρὸς τὰς ἐπιδόσεις ὀκνησὼν. *Dio*
Chrys. LVII. p. 572. B. Σωκράτης μὲν τὴν ἐκ λυκαῖς
 ἐρῆνται λόγους ὀλίγους μεταβάς ἀπὸ γυναικὸς τοῖς ἐν Ἀκαδη-
 μίᾳ· πάλιν εἰς τὸ Λυκαῖον ἔλθων ἐκ ὧνκε διαλέγεσθαι. *Li-*
banus *Ep.* 61. ὑμῶν μὲν ἐκ ἔργων ὅτε γράφειν ὅτε δι-
 σθαι περὶ τῶν αὐτῶν· σοὶ δ' ἐκ αὐτῶν καλῶς αἰεὶ περὶ τῶν
 αὐτῶν ἀκούειν. *Plato* *Theaet.* ἐγὼ μὲν ὀκνῶ, ὅτι ἐκ
 ἔχῃ τί λέγειν. *Gorg.* ἀκούω γοργίᾳ ἐκκαλεῖσθαι. *Alcibiad.*
 I. ὁ ἐγὼ ὀκνοῦμαι μὲν ὀκνῶ.

2. κύνας] *Suetonius* *Vespas.* 13. Philosophorum
 contumaciam lenissime tulit — *Demetrium* *Cyn-*
icum in itinere obvium sibi post dominationem,
 ac neque assurgere neque salutare se dignantem,
 oblatrantem etiam nescio quid, satis habuit canem
 appellare. *Plautus* *Menaechm.* V. 1. 14. Non tu scis,
 mulier, Hecubam quapropter canem Graji esse prae-
 dicabant? M. Non equidem scio. M. quia idem
 faciebat Hecuba, quod tu nunc facis; Omnia ma-
 la ingerebat, quemquem afflexerat: itaque adeo iure
 coeptra appellari est canis. *Petronius* 29. Ad si-
 nistram intrantibus non longe ab ostiarii cella ca-
 nis ingens catena vinctus in pariete erat pictus,
 superque quadrata litera scriptum: Cave canem.
Lucius XXXVIII. 34. Morte *Africani* crevere ini-
 micorum animi: quorum princeps fuit M. *Portius*
Cato, cito quoque eo allatrate ejus magnitudinem
 solitus. cit. *Quintilianus* VIII. 6. *Columella* in prae-
 fat. Sed ne caninum quidem, sicut dixere veteres,
 studium praestantius locupletissimum quemque ad-

latrandi, & contra innocentes pro nocentibus la-
 trocinium. *Martialis* V. 62. Allatres licet usque
 nos & usque, Et gannitibus improbis laceffas. *Se-*
neca de V. Beat. 17. Si quis ex istis, qui philo-
 sophiam conlatrant, quod solent, dixerit. *Ovidius*
 in *Ibid.* 13. Vulnereque immitis requiem quaerenti
 vexat, jactat & in toto verba canina foro. *Pol-*
lux V. 65. καὶ ὁμοῦ μὲν λέγει· κύνας ὁμοῦ μὲν ἔχων,
 ὅτι γὰρ τὸν ἀναιδῆ καλεῖ. καὶ ἀλλοῦ μὲν κύνας ἀδής. *De-*
mosthenes in *Aristogit.* I. τί ἐν ἐστὶ ἐστὶ· κύνας, ἢ Δία,
 φασὶ τινες τῷ δήμῳ. *Ποδαπὸς*, οἷος, ὅς μὲν αἰτιάται λό-
 γους εἶναι, μὴ δέκναι, ἀδὲ φασὶ φυλάσσειν πρόβατα, ἀδ-
 τὸς κατέσθιν. *Athenaeus* XIII. p. 611. D. de *Cy-*
niciis λοιδορεῖ δι — τῷ ὅτι πεφύκτος, ὅτι μὲν ταῦτα
 μελετᾷτε, καὶ κακολόγοι. *Apost.* XXII. 15.

κακὰς ἐργάτας] *Lucianus* *Somn.* 2. λίαν ἐργάτη
 ἀγαθόν.

κατατομήν] *Xenophon.* αὐτὸν κατατέμνει. *Ap-*
thol. II. 20. 17. φοβίαις ὁσίως συγχεῖν κατατέμνει.

3. λατρεύοντες] i. e. τῷ Θεῷ. *Luc.* II. 37. *Act.*
 XXVI. 7. *Heb.* IX. 9. X. 2.

5. ὀκταήμερος] *Gregorius* χριστὸς ἀνίσταται τρί-
 ἡμερος. *Profelyti* circumcidebantur adulti: aegrototo-
 rum circumcisio ultra octavum diem differebatur.
 quidam omnino non circumcidebantur. *Buxl.* *Sj-*
nag. p. 106. 107.

φυλὴς Βενιαμὴν] *Meg. Esther* III. 4. Ego υἱὸς εἰ-
 ρος Dei S. B. Omnes enim tribus natae sunt extra
 terram: proavus autem meus natus est in terra Is-
 raëlis. de *Mardochai* ex tribu Benjamin.

ἐβραῖος ἐξ ἐβραίων] *Medrasch Thebillin* I. 1. Magnus
 filius magni, υἱογενὴς filius υἱογενέος. *Aristophanes* *Ran.*
 742. τοῖς δὲ χαλκοῖς καὶ ξένοις, καὶ πυρρίαις, καὶ ποτηρίαις,
 καὶ πονηρῶν. *Euripides* *Alcest.* 677. οὐκ οἶσθα σπασαλὸν
 μὲν, καὶ ὅτι σπασαλὸν πατὴρ γυνῶν γυνῶν ἐλπίσιν ἐλπίσιν
 βασιλεῖ

καταήμερ^Θ, ἐκ γένεος Ἰσραὴλ, Φυλῆς Βενιαμὴν, Ἑβραῖ^Θ ἐξ Ἑβραίων, καὶ νόμον
 6 Φαρισαί^Θ, κατὰ ζῆλον δίκων τ' ἐκκλησίαν, καὶ δικαιοσύνην τ' ἐν νόμῳ γενόμεν^Θ.
 7 ἀμεμπ^Θ. Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἡγήμαι Ἀφ' τὸν Χριστὸν ζημίαν. Ἀλ-
 8 λὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι Ἀφ' τὸ ὑπερέχον τ' γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ
 τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν
 κερ-

veritati. & de Trin. I. 6. plures enim codices etiam Latini sic habent, qui spiritui Dei servimus, Graeci autem omnes aut pene omnes. *Ambrosius* de Spir. S. II. 6. Quod si quis de Latinorum Codicum varietate contendit, quorum aliquos perfidi falsaverunt, Graecos inspiciat codices, & advertat, quia scriptum est, οἱ πνεύματι Θεῷ λατρεύοντες, quod interpretatur, qui Spiritui Deo servimus &c.

Χριστῷ] κυρίῳ 3. οὐκ ἐν] οὐ DE.
 4. ἐχ^Θ] — 4. a prima manu. & ἐχ^Θ ex emendatione. καὶ] — D a prima manu. FG. 4. 30. Codices Latini.
 τις] + δε FG. *Lucifer*.
 δοκεῖ ἄλλ^Θ] ἄλλ^Θ δοκεῖ DEFG. 46. δοκεῖ ἄλλως 37. δοκεῖ ἄλλ' ὡς 39. δοκεῖ prob. Millio prol. 990.
 5. περιτομῇ] περιτομῇ Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*, *Stephani*, *Bezae*, *Genev.* *Elzevirii* Ao. 1624. & 1633.
Amphilochius. *Andreas* Cret. Βενιαμὴν] Βενιαμὴν 47.
 ἰβραῖ^Θ ἐξ ἰβραίων; κατὰ νόμον Φαρισαί^Θ, κατὰ ζῆλον] ἰβραῖ^Θ ἐξ ἰβραίων κατὰ νόμον, Φαρισαί^Θ κατὰ ζῆλον, P. *Junius*.
 κατὰ] + τ' FG. 6. ζῆλον] ζῆλ^Θ AD. a prima manu. FG.
 τὴν ἐκκλησίαν] ἐκκλησίαν Θεῷ FG. *Verfio Vulg.* *Pelagius*. ex Gal. I. 1.
 7. ἀλλ' DE. ἦν μοι] μοι ἦν 7. 55. Editio *Erasmi*, *Colinaei*.
 ταῦτα ἡγήμαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν] ἡγέμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ Χριστὸν 26. αὐτὴν ζημιαν ἀδ. ζημίαν] — 1. 26.
 8. μενοῦνγε] μενέω DEFG. 4. 14. 18. 19. 20. 21. 27. 28. 29. 30. 32. 36. 39. 41. 44. 45. 46. 47. 49. 52.
 55. Editio *Erasmi*; *Bengelii*. *Basilius* Eth. 43. reg. f. 8. de Bapt. I. & II. 8. *Chrysostomus*, *Theodoretus*, *Damasceus*, *Oecumenius*, *Hesychius*. *Cyrillus* Aët. Eph. V. ἡγέμαι] ἡγέμαι Editio *Colinaei*. typographorum vitio.
 εἶναι] — D a prima manu. G. *Verfio Vulg.* *Lucifer*. *Hilarius*, *Pelagius*. *Ambrosius* in Plal. CXVIII. S. 8.
 Χριστῷ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ Χριστῷ A. 3. 52. 55. *Chrysostomus*.
 καὶ] ἡμῶν A *Verfio Corp.* *Syria* posterior. *Aethiop.* *Basilius*, *Theodoretus*. *Cyrillus* de Adorat. p. 2. 53. 141. 582.
 Aët. Eph. V. *Lucifer* 11. τῷ] — 7.
 Χριστῷ] Χριστῷ 23. a prima manu.

banius O. XXXI. p. 651. D. τίς κὺτὸς ἀφ' οὐκίτις δ-
 σπότης; οὐκ ἐλευθέρους τε καὶ ἐξ ἐλευθέρων; *Diogenes L.*
Antisthenes VI. 1. ἐδοκεῖ γὰρ εἶναι δράτλης μητρός. ὅθεν
 καὶ ἐν Ταννάγρῃ κατὰ τὴν μάχην εὐδοκίμους εἶδον λέγειν
 Σωκράτη, ὡς οὐκ ἂν ἐκ δυοῦ Ἀθηναίου ἔτα γενόιντο γενναῖος.
 4. οὐκ ἐξέμνησεν ποτὶ ὡς οὐκ εἴη ἐκ δυοῦ ἐλευθέρων; οὐδὲ γὰρ
 ἐκ δυοῦ, ἔφη, παλαιστῶν, ἀλλὰ παλαιστῆς εἴμι. *Lyfias*
 c. Agoratum δι' γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι δόλος καὶ ἐκ δό-
 λων ἐστίν. *Philostatus* V. Apollonii ἀγαθὸς καὶ ἀγα-
 θῶν. *Propertius* IV. 2. Tuscus ego Tuscis orior.
Demosthenes c. Androton. τὸν μὲν ἀνθρώπον — δό-
 λον, ἔφη, καὶ ἐκ δόλων εἶναι. Confessio decimandi ad
 profelytos non pertinebat Deut. XXVI. 13. a ma-
 gistratibus & praefecturis regulariter arcebantur,
 nec par profelytorum in re connubiali jus erat. U-
 trisque parentibus profelytis nati eadem conditio-
 ne cum parentibus. *Selden*. de I. N. & G. II. 4.

κατὰ ζῆλον] *Lucianus* *Demonact.* 57. κατὰ ζῆλον
 τὸν πρὸς κορινθίους.

7. *Hierocles* A. C. πᾶν δὲ τὸ τῆς ὁμοιώσεως παράγων
 μεμνητὸν ἡγοῖτο ζημίαν. *Xenophon* Paed. II. μήτε ἐπὶ
 τῷ ἑαυτῶν κέρδει, μήτε ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἀκρόντων. *Menan-*
der. κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἀεὶ φέροι. *Libanius* Ep. 572.
 μὴδ' ὅταν ὑλακτῶντες ὑπὸ σε κωλύονται, ζημίαν τὸ κέρδος
 ἡγεῖσθαι. 839. κέρδος μὲν ἡγεῖσθαι, εἰ τῆς σῆς ἀκροῖ φω-
 νῆς ζημίαν δὲ, τὸ μὴ τῆς ἡμετέρας. O. XVI. p. 444.
 D. κλήσεις — ὡς ὁ μὲν ἐπιστάμενος δικάζειν ζημίαν τε
 ἡγῶνται, καὶ δυσχεραίνει· οἱ δὲ τῶν προσόμοιοι δέχονται
 μὴ ἰδοῦναι. *Aristides* Sic. II. p. 388. φημί τῷ ὑμῶν
 κέρδος τὴν ζημίαν ἡγεῖσθαι, εἰ μόνον τῶν πραγμάτων
 συμβαλλὴ διαμαρτυρεῖται, καὶ πλέον μὴδὲν προσυπάρχει παθεῖν.
Isocrates Nicocl. μὴ τὸ μὲν λαβεῖν κέρδος εἶναι νομίζε-
 τε, τὸ δ' ἀναλίσκειν ζημίαν. *Alciphron* I. 26. μόλις μοι
 προσεῖπε, ζημίαν ἡγεῖσθαι τὴν προσηγορίαν. *Euripides* *Me-*
dea 454. κέρδος ἡγῶνται ζημιώμενη φυγῇ.

8. ὑπερέχον] *Galenus* de Symptom. morbor. IV.
 συνήψε γὰρ ἡ φύσις ὑπερέχουσαν ἐπιθυμίαν τε ἄμα καὶ ἡδον-

τὴν τῇ τε προίσει καὶ τῇ συλλήψει τῆ σπέρματος.

σκύβαλα] *Suidas*. κλυστῆρα προσθέντες ὑπερέχοντες τῆς
 ἑαυτῶν γαστρὸς τὰ σκύβαλα. *Plut.* de Iside & Osir. p.
 352. D. περισσώματα δὲ τροφῆς καὶ σκύβαλον ἔδιν ἄγγον
 ἔδιν καθαρόν ἐστι. *Alexander Aphrodis.* II. 63. I. 90.
 de senibus. διὰ τῶν τῶν λόγων τῆς ἀσθενείας τῶν δυνά-
 μων, ἀπροαιρέτως ἐξίωσι σκύβαλον καὶ ἔρον. 18. *Ster-*
cus. *Apulejus* *Florid.* II. Cratetem rem familiarem
 abjecisse, velut onus stercoris; magis labori quam
 ului. *Petronius* 44. itaque illo tempore annona pro
 luto erat. *Plautus* *Trucul.* II. 7. 5. amator, qui
 bona sua pro stercore habet. *Petronius* 67. aurum
 pro luto haberemus. *Aelianus* N. A. VII. 20. de lu-
 pis πρὸς γὰρ τὸ μὴ πενᾶν πάντα λῆρον ἡγῶνται, ὥσπερ
 οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἀργύριον. *Suidas*. σκύβαλον,
 τὸ τοῖς κυσὶ βαλλόμενον, κυσὶβαλον τι δὲ. *Hesychius* σκύ-
 βαλον, κόπρος, τὸ δ' ἐντέρων ἐκδιδόμενον. *Etimol.* σκύ-
 βαλον, τὸ δ' ἐντέρων ἐκδιδόμενον. *Jof.* B. V. 13. 6. τῷ
 μὲν σίτε τὸ μέτρον παθεῖναι ταλάντη — προσελθεῖν τι-
 νας εἰς τοσούτον ἀνάγκης, ὥστε τὰς ἀμάρτας ἐρευνᾶντας καὶ
 παλαιὸν ὄνθον βοῶν προσφέρειναι τὰ ἐκ τῶν σκύβαλα.
Glossarium. quisquillae, σκύβαλα. *Stercora*. *Are-*
taeus Capp. de Curat. II. 3. κλυστῆσι δὲ ἐπὶ σκυ-
 βάλοις παλαιόσι μόνον χρεός. *Phocylides* 144. μὴδ'
 ἄλλὰ παρὰ δαιτὸς ἔδης σκυβάλισμα τραπέζης. *Aelianus*
 A. N. V. 9. de Cane ἐμὲ πᾶν τὸ λυγρὸν μετὰ φλέγ-
 ματος καὶ χολῆς, ὑποχαρῆ δὲ αὐτῷ καὶ τῶν σκυβάλων
 πάμπολλα. *Galenus* de Compos. Medic. per partes
 Corp. VII. καὶ ἔτας ἐκλύψας, καὶ σκύβαλον ῥίψας. in
 Hippocr. de prisana 1. σίτον εἴπετο ἀπὸ σιτίων περιτ-
 ταμα περιεχόμενον ἐν τοῖς ἐντέροις, ὃ δὲ καὶ σκύβαλον ὀνο-
 μάσκει καὶ κόπρον. *Pseudo-Galenus* de rene affecto.
 εἰ δὲ σκύβαλα παλαιὰ ὑποπτεύεις εἶναι εἰς τὴν κάτω γαστή-
 ρα, κενώσει ταῦτα διὰ κλυστῆρος. *Nyssenius* de Virgin.
 4. καθὼς φησὶν ὁ ἀποστόλος, καθάπερ τινα δυσώδη σκύβα-
 λα. *Strabo* XIV. p. 956. C. ἐν δ' ἐλαττωμα τῶν ἀρ-
 χιτεκτόνων οὐ μικρὸν, ὅτι τὰς ὁδὸς φωνήντες ὑπερέχουσιν ἐκ

κερδήσω, Καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην ἢ ἐκ νόμου, ἀλλὰ ἢ 9
πίστεως Χριστοῦ, ἢ ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ὅτι τῇ πίστει· Τοῦ γινῶναι αὐτὸν, καὶ ἢ δύνα- 10
μιν τὴν ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ ἢ κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενον τῷ
θανάτῳ αὐτοῦ. Εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, 11
ἢ ἤδη τελελείωμαι· διόκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ 12
Ἰησοῦ. Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατεληφέναι· Ἐν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω 13
ὑπερλανθάνομεν, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτενόμεμεν, καὶ σκοποῦν διόκω ὅτι τὸ βρα- 14
βείον τὴν ἀνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν καὶ 15
εἰ

9. τὴν primum] — 7.
πίστεως] + Ἰησὺ 4. 43. ex emendatione. 44. Versio Vulg. Syra posterior cum asterisco, Lucifer.
πίστεως χριστοῦ] αὐτὸς Marcion. ἐπὶ τῇ] ἐν D a prima manu. E.
ἐπὶ τῇ πίστει] — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1254. abest colona 1. 4. 7. 19. 20. 21. 23. 44. 46.
Versio Syr. Aethiop. Basilus, Chrysostomus, Cyrillus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius.
10. ἀναστάσεως] πίστεως 3. αὐτὸς primum] — D a prima manu.
τὴν secundo loco] — A.
συμμορφούμενον] συμμορφίζομαι AD a prima manu. 17. Origenes c. Cels. p. 102. Basilus de Sp. S. H. de humilit. Macarius H. 10. συμφορίζομαι FG. Versio Codicum D & E. Lucifer, Irenaeus V. 13.
11. ἐξανάστασιν] + ἐξ 14.
τῇ] + τὴν ὅν ADEG 17. 31. Versio Vulg. Syr. utraque. Irenaeus V. 13. Basilus de Sp. S. 15. Damascenus. Tertullianus de resurr. 23. Origenes praef. in Rom. Lucifer, Hilarius, Pelagius, Chrysostomus. prob. J. Millio. prol. 885.
12. ἔλαβον] + ἢ ἤδη δικαιοσύνην FG. ἢ ἤδη διδικαιοσύνη DE. Irenaeus IV. 9. Hilarius.
καὶ bis] — D a prima manu. EFG. probante J. Millio prol. 485. — prius 39. Tertullianus, Hilarius.
ὅ] ὅν 46. κατελήφθην] συγκατελήφθην 38. ὑπὸ] ἀπὸ Editio Genev.
τῷ χριστῷ Ἰησοῦ] χριστῷ D a prima manu. EFG. 17. Versio Aethiop. Clemens Paed. I. 6. Tertullianus, Hieronymus c. Pelag. 1. Damascenus. probante J. Millio prol. 485. J. A. Bengelio. τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ 34. Versio Syra posterior, & edita in margine. χριστῷ Ἰησοῦ A. τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ χριστῷ Editio Complut. Plantin. Genev.
13. ἐγὼ] — D a prima manu.
ἐμαυτὸν οὐ] ἐν ἀλλῇ γρ. ἔγω ἐμαυτὸν 20. in ora. Basilus reg. b. 121. ἐμαυτὸν οὐπω AD a prima manu. 1. 3.
4. ex emendatione 7. 11. 14. 17. 18. 19. ex emendatione. 20. 21. 22. 23. a prima manu. 27. 28. 30. 31. 33.
44. 45. 47. 51. 59. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei. Versio Copt. Syra posterior cum asterisco Aethiop. Lutheri, Tigurina, Polani, Castalionis, Clemens paed. 1. 6. Chrysostomus, Basilus in Pfal. CXV. 10. ap. Damascenum i. &

ἔδωκαν αὐταῖς, ἀλλ' ἐπιπολεῖ τὰ σκύβαλα, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ὄμβροις ἐπαφιεμένων τῶν παρασκευῶν. Artemidorus I. 69. διὰ τὸ τὸν γαστέρα ἐκταράσσειν, καὶ τὰ ὑποκείμενα σκύβαλα ὑπεράγειν. II. 14. ὅσοι τῶν ἰχθύων ἐκταράττῃσιν τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκκρίνεσι τὰ σκύβαλα. 26. ἀποπατεῖν δὲ ἐν κοπρῇ καθήμενοι, ἢ ἐπὶ λασάνῃ στερεῇ, καὶ πολλὰ ἀποκρίνειν σκύβαλα, ἀγαθὸν πᾶσι. V. 81. κλυσηρα προσθέμενος, καὶ ὑπεξαγαγὼν τῆς ἐαυτοῦ γαστρὸς σκύβαλα. Anthol. I. 2. 2. ἐμφακα — χαμασιδὲ βάλεν, ὡς ἂν ὀδίταις εἰν νεισομένοις ἡμιδικὰς σκύβαλον. 33. 26. Οὐδ' ἀποδειπνῶν γευσόμενος σκυβάλου. 27. ἔ καὶ πῖονα τυρὸν ἀποδρέψῃς, καὶ ἄνῃν ἰσχυρά, καὶ δῖπνον συχρὸν αὐτὸ σκυβάλου. IV. 19. 49. οὐ βυλανεῖον ἦν προπάρειθε τὸ νῦν βυλανεῖον, ἀλλὰ τόπος σκυβάλου, χάρος ἀποκρίσεως. Anthol. MS. 88. μύρτον ἔωλον ἐρρίφθω ξηροῖς φυρόμενον σκυβάλοις. IV. 21. εἰς ναυηγόν, ὃν ἁλιεῖς ἔβαψαν. ἀνδρα πολυκλυτὴ ναυτιλίας σκύβαλον. Illi putant, se damnum mihi intulisse, ego vero illam jaceturam levisimam judico ut foedi stercoreis egesti, imo in lucro pono.

7. 8. ἡγήμαι — καὶ ἡγῆμαι ut 2. Cor. XIII. 2. ἡν χριστὸν κερδήσω] Heliodor. IV. 14. σῶζε ξένους καὶ ἀπόλοιδας ἱκέτας, πάντων ἀλλοτριωθέντας, ὃν ἐκ πάντων μόνους ἀλλήλους κερδήσωσι.

12. εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην] Plato Tim. de Planetis: καταλαμβάνουσι καὶ καταλαμβάνονται ὑπ' ἀλλήλων. Cic. Vincunt alii alios, vicissimque vincuntur. Lucianus Hermotim. 77. διώκοντες οὐ κατέλαβον.

14. ἐπικτενόμενοι] Thomas. ἐπικτενόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὴ γυνικῇ συντάσσεται· καὶ αἰτιατικῇ δὲ ἀπαξ παρὰ Δεκκίαν D. Mer. I. 1. ἐν τοῖς ἱταϊκαῖς εἰσθ'

αὐτὸν, ἢ ἐπιλέλῃσιν τὸν ἄνθρωπον. Galenus de facult. Medic. simpl. VI. ἀσφαλὸς ὁ λόγος εἰς τοῖς ἐπικτενόμενοις τῶν ἔμπροσθεν. Strabo VIII. p. 580. B. Μαλίαν δὲ κάμψας ἐπιλάθῃ τῶν οἰκάδων.

ἐπικτενόμενος] Themistius XV. p. 196. B. ἀνδρὶ δὲ ἡιοχῇ — ἀνάγκη — κατὰ μὲν πρόσω μὴ πᾶν ἀρεῶν, ὅπως δὲ αὐτὸν τετράφθαι τῇ γνώμῃ πρὸς τὰς διάκοντας, ὅποτε ἐπιδραμόντες τῷ διφρῷ αὐτὸν ἐκβαλῶσιν, ἢ ἐπιβέβηκε. Aristoteles H. A. ap. Galenum de Potent. III. καθάπερ γὰρ ἡμεῖς ὑπὸ προθυμίας ἐνὶ τῇ χειρὶ συνεκτινόμεν ὅλως ἡμᾶς αὐτὰς, ἵσκα τῷ δᾶττον ἐπιδράξασθαι τῷ προκειμένῳ σώματος. Ovidius de R. A. I. 221. Nec quot transieris, sed quot tibi, quare, superfluit Millia. Lucianus II. 657. Nil credens acti, cum quid superaret agendum, instat. Lucianus de Callimachia. 12. οἷον τι καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσιν ὑπὸ τῶν δρομέων γίγνεται. καὶ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς τῆς ὑσπληγγας εὐδὲς καταπύσεως μόνον τῷ πρόσω ἐφίμενος, καὶ τὴν διάνοιαν ἀποτινάξας πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων, τὸν πλησίον ἔδωκε κακουργεῖ.

πρὸς σκοποῦν] Euripides Electr. 954. Μή μοι τὸ πρῶτον βῆμ' ἐν τοῖς δραμῇ καλῶς, νικᾶν δοκέτω τὴν δίκην, πρὶν ἐν πέλεις Γραμμῆς ἵκηται, καὶ τέλος κάμψῃ βίην.

τῆς ἀνω κλήσεως] Philo de Plantat. p. 333, 12. διὰ τῶν ἐν τοῖς χρυσμοῖς οἱ σοφίας καὶ ἐπισήμους ἀπληθεῖς διατελῶντες ἀνακεκλησθαι λέγονται· πρὸς γὰρ τὸ θεῖον ἀνω καλεῖσθαι δέμους τὰς ὑπ' αὐτῶν καταπνευσθέντας. Lucianus Afino 54. κατὰ δραμῶν πρὸς τὸν ἀρχοντα τῆς ἐπαρχίας, ἔτυχεν δὲ τῇ θείᾳ ταύτη παρὰ, ἔλεγον κάταθεν. Silius XVI. 386. usque ad colla repente cornipedum protentus, & in capita ardua pendens.

17. τύπον] Diodorus S. Ex. τὸν ἐαυτοῦ βίον εἰς κα-

16 εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῶν ἀποκαλύψει. Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ
 17 αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν. Συμμιμηταὶ μὲν γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖ-
 18 τε τοὺς οὕτω δεσποτοῦντας, καθὼς ἔχειε τύπον ἡμᾶς. Πολλοὶ γὰρ δεσποτοῦσιν, οὓς
 πολλὰκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ.
 19 Ὡν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ
 20 ἐπίγεια φρονούντες. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτήρα ἀπ-
 εκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. Ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τὸ ταπεινώσεως ἡ-
 μῶν,

in Catena & Eth. 18. Theodoretus, Oecumenius, Chronicon Alex. Hilarius, Hieronymus c. Pelag. 1. Theophylactus. probante Calvino, H. Grotio. T. Beza in annot. Edit. 4. 5.

κατεληφέναι] κατεληφέναι FG.
 τοῖς δὲ] εἰς δὲ τὰ D a prima manu. G. Versio Vulg.
 κατὰ σκοπὸν] κατασκοπῶν 21. 37.
 τοῦ Θεοῦ] — G 46. Clemens Al. Novatianus de cibis Judaicis 1. probante Bengelio.
 χριστῷ Ἰησοῦ] κυρίῳ Ἰησοῦ χριστῷ D. a prima manu. EG.
 φρονούντων] φρονούντων 30. 39. 41. 55. Hieronymus c. Pelag. I. 5. Sapiamus, five Sapiamus; diversa enim sunt
 exemplaria. Clemens Al.
 καὶ τοῦτο] — 3.
 ὅ] — D a prima manu.
 16. τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν] τὸ αὐτὸ φρονεῖν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν D a prima manu. E. τὰ αὐτὰ
 φρονεῖν, τῷ αὐτῷ συστοιχεῖν FG. τὸ αὐτὸ φρονεῖν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι 23. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg.
 Hilarius, Pelagius. τῷ αὐτῷ στοιχεῖν A. 17. Versio Copt. Æthiop. Hilar. de Trin. XI. Augustinus de pecc. me-
 rit. II. 13. 15. Epist. Pelag. III. 17. ad Profr. & Hilar. I. de gratia & lib. arb. 1. Facundus XII. 1. τὸ αὐτὸ φρο-
 νεῖν, στοιχεῖν τῷ αὐτῷ κανόνι. 37.
 κανόνι] — Patres Chalcedon. apud Evagrium II. p. 322. probante J. Millio prol. 571. 1291. J. A. Bengelio in Gnom.
 17. οὕτως] ὁμοίως D. & alius, teste Beza.
 18. περιπατοῦσιν] + ἑτέρως Versio Syra prior, & posterior cum obelo; in margine notatur: in duobus exem-
 plaribus Græcis ἑτέρως non reperi.
 ἔλεγον] ἐλέγομεν D a prima manu. Sed in Vers. Latina: dicebam. νῦν] νυνὶ 37.
 19. οὗ] — D a prima manu. E. 55. probante J. Millio prol. 485. Versio Syr.
 20. ὅ] — Editio Complut. Plantin.
 οὗ] ὧν 31. 56. Editio Colinaei. Versio Syra posterior in margine. χριστόν] — 52. Irenæus.

λῶν ἐπιτηδεύοντων μίμησιν ἀρχέυοντες τιθέναι. p. 554.
 ψυχῆς ἐνφαινεῖν ἦθος κατεσκαλμένον, καὶ πρὸς μίμησιν βί-
 σσάφροτος — θαυμαστὸν ἀρχέυοντες. p. 586. εἶχε μὲν καὶ
 τὸ ἦθος τῷ κατὰ φύσιν πατρὸς Αἰμυλίου πρὸς μίμησιν κάλ-
 λισιν ἀρχέυοντες.
 19. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια] Targum Hieros. in Num. XXIV. 20. & 24. quorum finis in perditionem erit. Targum Jonathan in Num. XVI. 40. & finis ejus in perditionem. Pfal. CIX. 13. Be-
 midbar R. XX. & dixit angelus Domini Bileamo: abi cum viris, quia portio tua est cum illis, & finis
 tuus in perniciem ex mundo.
 ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία] Libanius O. XVIII. p. 467.
 C. τὴν Λαίδα ἀντὶ τῷ Διὶς λογιῖσθε. Plaut. Baccha-
 ria cit. Macrob. Sat. II. 12. Quis est mortalis tanta
 fortuna affectus unquam, quam ego nunc sum,
 cujus haec ventri portatur pompa? Euripides Cy-
 clor. 335. ἀγῶ τινι θύω, πλὴν ἑμοί, θεοῖσι δ' οὐ, καὶ
 τῇ μεγίστῃ γὰρ τῇ δὲ δαίμονι ὧς, τῷ πικρῷ γὰρ καὶ φα-
 γνῷ τῷ φ' ἡμέραν Ζεὺς ἔτος ἀνθρώποισι τοῖσι σάφροσι. Rom.
 XVI. 18.
 ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ] Polybius XV. 23. ἐφ' οἷς ἐ-
 χρὴν αἰσχύνεσθαι καθ' ὑπερβολὴν, ἐπὶ τούτοις ὧς καλοῖς σε-
 μνύσθαι καὶ μεγαλαυχεῖν. Galenus de Usu part. VI.
 περὶ τῆς τινος, — ἐφ' οἷς ἐχρὴν αὐτὰς αἰδοῦσθαι, κομᾶσιν,
 ἀναγκαῖον ἡγοῦσθαι ἐξελεῖν τὸν λόγον, ὅπως μὴ πλεῖς
 ἀπατήσιν. Cic. in Verrem. II. 47. Faciunt hoc ho-
 mines, quos in summa nequitia non solum libido
 & voluptas, verum etiam ipsius nequitiae fama de-
 lectat. Suetonius Tit. 6. Domitia jurabat, haud ne-
 gatura, si qua omnino fuisset, imo etiam gloria-
 tura, quod illi promptissimum erat in omnibus pro-
 bris. Vopiscus in Proculo. Gloriat rem ineptam
 & fati libidinofam, atque inter fortes se haberi

credit, si criminum densitate coalescat.

ἐπίγεια φρονεῖντες] Od. φ. 85. νήπιοι ἀγροῖσθαι, ἐφη-
 μέρια φρονέοντες.

20. πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς] Philo de Gig p. 271, 5. οἱ μὲν
 γῆς, οἱ δὲ οὐρανοῦ, οἱ δὲ θεῶν γιγνώσκουσιν ἄνθρωποι. &c. Hera-
 clitus ad Amphidamanta. πολιτεύσομαι ἔκ ἐν ἀνθρώποις
 ἀλλ' ἐν θεοῖς. . . . μακάριον ἔφη, ἐν ᾧ [πατρὶδι] νῦν δι-
 ἤλθομεν οἰκίζοντες πόλει λέγεις τῇ ἐν λόγοις κυμένη, ἐπὶ
 γῆς δὲ ὁδοῦ οἶμαι αὐτὴν εἶναι. ἀλλ' ἢν δ' ἴδω, ἐν οὐρανῷ
 ἴδωσιν παράδειγμα ἀνάκειται τῷ βελομένην οὐρανὸν καὶ ὁρῶντι
 εἰαυτὸν κατοικίζειν. διαφέρει δὲ εἶδεν, εἴτε πῶς εἴδωμι εἴτε ἔσται,
 τὰ γὰρ ταύτης μόνης ἀνὴρ ἔστιν, ἄλλος δὲ ἄδελφός. Di-
 ogenes L. Anaxagora II. 7. περὶ τὴν τῶν φυσικῶν δια-
 κρίσιν ἦν, οὐ φρονέοντες τῶν πολιτικῶν. ὅτε καὶ πρὸς τὸν ἐ-
 πὶ πόντῳ εἶδεν σοὶ μέλει τῆς πατρίδος; εὐφήμεν, ἔφη, ἔμοι γὰρ
 σφόδρα μέλει τῆς πατρίδος, δεικνύς τὸν οὐρανόν. Nonnus
 Dionys. XLIV. εἰμι μένος κροῖδας, καὶ αἰθέρος εἰμι προ-
 δίτης, οὐρανὸς ἀστερόφοιτος ἐμὴ πόλις. Seneca Ep. 41.
 Majore sui parte illic est, unde descendit. 66. ven-
 tas me coelo interesse, & jubes me vivere capite
 demisso?

2. Macc. XII. 7. τὸ σύμπαν τῶν Ἰσπητιῶν ἐκρίζωσαι
 πολίτευμα. Dio. XLIV. p. 172. ἀρξομαι περὶ τῶν κοινῶν αὐτῷ
 πολιτευμάτων λέγειν. Aristot. de Rep. III. 7. πολιτικὸν
 μὲν καὶ πολίτευμα σημαίνει ταῦτόν. πολίτευμα δ' ἐστὶν τὸ
 κύριον τῶν πόλεων. Jos. c. Apion. II. 6. οἱ μὲν γὰρ
 μοναρχίας, οἱ δὲ ταῖς ἐλίγαν δυνατείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλήθεσι ἐπὶ τρεπὸν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων. ὁ δ' ἡμί-
 πτος νομοθέτης — Θεοκρατίαν ἀπέδιδε τὸ πολίτευμα. 21.
 τὴν ὅλην κατέσταν τῷ πολιτεύματι. Plut. X. Rhet.
 p. 851. F. ἐτέρῳ πολιτεύματι ἢ δημοκρατίᾳ. Philo de
 conf. Ling. p. 421, 26. ἐγγράφονται δ' οἱ μὲν ἀσπίς
 τῷ τῆς προτίρας πολιτεύματι. p. 416, 38. πατρίδα μὴ
 τὸν οὐρανὸν χάρον, ἐν ᾧ πολιτεύονται, ζῆλον δὲ τὸν περὶ-
 μῶν

μὴ, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆ δόξης αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐνέργειαν τῆ 21
δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθιοι, χαρὰ καὶ σέφανός μου, οὕτω σήκει 1
ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐδοκίαν ὡρακαλῶ καὶ Συνύχην ὡρακαλῶ τὸ αὐτὸ Φρονεῖν ἐν 2
Κυρίῳ. ~ Καί: ἐρώω καὶ σέ, σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνει αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγ- 3
γγελίῳ συνήλθσαν μοι, καὶ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα 4
ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρειτε. Τὸ ἐπεικὲς ὑμῶν 5
γνωστῆται πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύριος ἐγὼ. Μηδὲν μεριμνᾶτε· ἀλλ' ἐν παντί τῇ 6
δουσίᾳ μου εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζω πρὸς τὸν Θεόν· Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ 6

Θεοῦ

~ Ναί

21. εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ] — AD a prima manu. FG. Versio Vulg. Æthiop. Irenaeus V. 13. Cyprianus Tr. 66. Eusebius E. T. III. 10. 15. in Psal. XCII. Origenes in Ro. VIII. 17. Tertullianus, Hilarius, Pelagius. Hieronymus ad Pammach. Antiochus I. 30. Synodus Nicena ap. Gelasium 43. Fulgentius ad Obj. 9. Arian. ad Thraſy. 11. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 922.

γενέσθαι] γενέσθαι Editio Erasmi 3. 4. 5. in ora.

τῷ σώματι] τῷ σώματι FG.

ἑαυτῷ] αὐτῷ AD a prima manu. FG 4. 35. 43. 44. 47. Eusebius E. T. III. 15.

1. ἀγαπητοὶ postterius] — D a prima manu. 55.

πνευματικοὶ 1. ad ea, quae sequuntur, refert Bengelius.

χαρὰ] χάρις FG. Sed in Vers. Latina: gaudium.

+ μου Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab.

μου postterius] + καὶ FG.

2. εὐδοκίαν] εὐδοκίαν Editio Stephani 3. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus. Damascenus.

2. ὡρακαλῶ ad ὡρακαλῶ] — 46.

3. καὶ primum] καὶ ADEFG 1. 3. 4. 7. 13. 14. 18. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 36. 37. 39. 41. 43. 44. 46. 47. 51. 59. Apostol. 2. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Ald. Bengelii, Bogardi, Versio Syra utraque, Arab. Æthiop. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius, Pelagius, Facundus.

σύζυγε γνήσιε] ἐγγήσιε, γεμνᾶνε, σύνζυγε FG ad Versionem Latinam. γνήσιε σύζυγε AD 27. 45. Editio Colinaei. Versio Copt. Codices Latini. Ildorus IV. 112. καὶ secundo loco] — D a prima manu. EFG. 38.

4. πάντοτε] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1216. + καὶ Editio Erasmi, Ald

5. πᾶσι] + τοῖς A.

7. Θεοῦ] χριστοῦ A. Versio Syra posterior in margine.

νοήματι] σώματα FG. Codices Latini.

ὑμῶν postterius] + γνωρίζω πρὸς τὸν Θεόν 23. a prima manu.

γεῖον ἐν τῷ παρόντι, νομίζουσι. Cic. de Legg. II. 2. Omnibus municipibus duas esse cenſeo patrias, unam naturae, alteram civitatis: ut ille Cato, cum esset Tusculi natus, in populi Romani civitatem susceptus est. Aët. VIII. 9. Philo de O. M. p. 34, 38. τῷ μεγίστῳ καὶ τελειωτάτῳ πολιτεύματι ἐγγραφεῖντες.

1. ἐπιπόθιοι] Anthol. I. 13. 3. τέκνα, πάθος. Horat. in Od. XIV. 18. Nuper sollicitum quae mihi taedium, nunc desiderium, curaue non levis. & 4. Od. V. 14. Ut mater juvenem, quem Notus invido Flato Carpathii trans maris aequora Cunctantem spatio longius annuo Dulci distinet a domo, sic desideris iccta fidelibus quaerit patria Caesarem.

σέφανος] Prov. XII. 4... Digna suo conjux fida corona viro. Herodotus V. Homeri 31. ἀνδρὸς μὲν σέφανος παῖδες, πόργοι δὲ, πολλοί. Pindarus Pyth. IX. 5. ὄλβιον ἄνδρα, διωξίππε σέφανωμα κυρήνης. Schol. σέφανον καὶ δόξαν ὄντα τῆς ἰπτικῆς κυρήνης.

2. εὐδοκίαν] Inscript. Chisbul. Οὐλπίαν εὐδοκίαν — τὴν ἱέρειαν τῆς ἀρτιμίδος, θυγατέρα γυνδαῖ καὶ εὐδοκίας. Gruteri. D. M. Hermes Euhodiae conjugi suae bene merenti.

3. σύζυγε γνήσιε] Glossar. Conjux, compar, — σύμβιος, σύζυγος. Inscripto. Μάριος πάθος τῇ ἰδίᾳ συμβίῳ ἀρετῇ χρᾶσις γνησίως καὶ σωφρονίως μετ' αὐτῆς. Polux VI. 148. σύζυγε apud Tacticos ἐν τῷ βάθει.

ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς] Apoc. XX. 15. XXI. 27. In Libro precum Judaic. icribe nos in libro vitae. Heb. XII. 23. Targum Ezech. XIII. 9. & in libro vitae aeternae, qui scriptus est iustis domus

Israëlis, non scribentur. Erachim f. 10. 2. rex infidens folio iustitiae, libris vivorum & libris mortuorum coram ipso apertis.

6. Apoc. II. 10. μηδὲν φοβῆ.

7. Pax quam cum Deo habemus per Christum factam. Okezin III. 12. Dixit R. Simon: non invenit Deus S. B. vas continens Israëlitum benedictionem nisi pacem S. D. Psal. XXIX. 11.

φρεσῆσαι] Plut. π. Δωσπ. p. 530. A. κακὴ μὲν γὰρ αὐτῇ παιδικῆς φρεσὶς ἡλικίας, ὡς ἔλεγε Βρότος.

8. ἀληθῆ] Horatius I. Epist. I. 11. Quid verum atque decens, curo & rogo, & omnis in hoc sum.

σημνὰ] Demosthenes in Mid. τὸ σημνὸν τῆς ἀσίας καὶ τὸ δαμόνιον συνήδικται μοι. Lucianus D. Mort. XII. 3. Μακεδόνι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σημνὰ. Aristoteles Rhet. I. 9. τὸν αὐθάδη [καλοῦσι] μεγαλοπρεπῆ καὶ σημνόν.

ἀγνὰ] Anthol. I. 43. 2. εἰδὲς καὶ καθαρός καὶ μείλιχος ἤλυθεν ἄρχων ἐν γὰρ ἐνὸς δοκίμῳ δόγματος ἀντίπαλον. τὸ γλυκὺ τῆ κλέπτουτος, ὑπερφιάλε δὲ τὸ ἀγνόν.

προσφιλή] Xenophon. ὡς προσφιλεῖς μοι τοὺς θεὸς ἔντας. Thucydides VII. 86. ἀν' ὧν οἷτε Λακεδαιμόνιοι ἦσαν αὐτῷ προσφιλεῖς. I. 92. ἅμα δὲ καὶ προσφιλεῖς ὄντες ἐν τῷ τότε — αὐτοῖς ἐτύγχανον. Theophrastus de C. P. III. προσφιλῆ δένδρα μύρρινος καὶ ἰλιά. Aeschylus Pers. 650. τὰ φίλα ἦθη. Schol. τῶν ἐν τῶν προσφιλεῖς τρόπος ἱμοὶ τῶ Δαρείου.

εὐφημία] Libanius parentat. in Julianum. βέλους σιγήσῃ τοι λοιπὰ, καὶ σῆσω τὸν λόγον ἐν τοῖς εὐφημοῖς. Polybius p. 1303. εὐφῆμους λόγους ποιήσασθαι.

ἀρετῇ] 2. Pet. I. 3. 5. 1. Pet. II. 9. Sir. XX.

7 Θεὸς ἡ ὑπερέχουσα πάντα νῦν, φρεσῇται τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ὄστιν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγαθὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἐπαγγελία, ταῦτα λογίζεσθε. Ἄ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἰδότε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε καὶ ὁ Θεὸς θεὸς εὐφρανέσθαι μετ' ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἦδη πολλοὶ ἀνέβητε τὸ ὑπὲρ ἐμῶν φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠγαυροῦσθε δέ. Οὐχ ὅτι καθ' ὑψέτησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἐμάθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. Οἶδα ὁ δὲ ταπεινῶς, οἶδα καὶ ἀπειθεῖν ἐν παντί καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι, καὶ πεινᾶν, καὶ ἀπειθεῖν καὶ ὑπερεῖναι. Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμῆσθί μου Χριστῷ. Πλὴν καλῶς ἐποίησατε, συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππησίους, ὅτι ἐν ἀρετῇ τῇ εὐαγ-

γε-

~ καὶ

8. δίκαια ὅσα ἀγνὰ] ἀγνὰ ὅσα δίκαια 37.
 καὶ] — Editio Colinaei, Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 485.
 ἵπαι] + ἐπιστομῆς D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
 α ταῦτα ad ταῦτα comm. 9.] 3.
 10. ἀνέβητε] ἐβάλετε D a prima manu. E. ἀνέβητε 1. 4. 43. ἀνέβητε 46. ἀνέβητε P. Junius.
 το] EFG. καὶ] + ἡδη teste Curceliae. ἐφρονεῖτε] φρονεῖτε Editio Complut.
 11. καθ' ὑψέτησιν] καθυψέτησα, H. Stephanus. + με Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
 ἐν οἷς] ἐφ' οἷς 4. ἐφ' ᾧ 3. εἰμι] ἐν εἰμι 23.
 12. δὲ] καὶ ADEFG 1. 4. 13. 21. 23. 26. 27. 31. 33. 35. 37. 38. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Genev. Bogardi, Erasmus, Colinaei, Stephanus 1. 2. Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Clemens Str. IV. p. 608. Theodoretus, Chrysostomus, Arethas in Apoc. XXI. 16. Antonius 32. & 33. Oecumenius, Damasce-nus in l. & I. α. 26. Theophylactus, Hilarius, Pelagius. Vita Sabae 64. probante J. Millio prol. 990.
 + καὶ 37. — 14.
 μεμύημαι] πεποίημαι 4.
 καὶ tertio loco] — 3.
 13. ἐνδυναμοῦντι] δυναμοῦντι 37. 39.
 Χριστῷ] — AD a prima manu. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Clemens Str. IV. p. 608. probante J. A. Bengel-ius, & J. Millio prol. 1267.
 15. δὲ] — D a prima manu. 37. 46. Editio Complut. Versio Syra posterior. Chrysostomus. probante J. Mil-lio prol. 990.

13. *Etymol.* ἀρετὴ — ἡ ἐν παντί πράγματι ὑπερεχὴ — ὅτε δὲ ψιλῶς χωρὶς τῆς ἀνδρείας· ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὺ φαίμεν, σημαίνει καὶ τὴν ψυχικὴν, οἷον τῆς ἀρετῆς ἰδρῶτα θεοὶ προπύρρειον ἔθηκαν. *Lucianus* de Mort. Peregrini 3. ἐπὶ κενὸν ἄμα κυνικὸς τινος μεγάλη καὶ τραχὺ καὶ φανὴ τὰ συνήθη ταῦτα καὶ ἐκ τριῶν τῇ ἀρετῇ ἐπιβο-μῆν. *Cic.* de fin. b. & m. III. 4. Una virtus, u-num istud quod honestum appellas, rectum, lau-dabile, decorum. erit enim notius, quale fit, plu-ribus notatum vocabulis idem declarantibus.

9. Cum aliquando accidat, ut moribus hominum in laude ponatur, quod vituperandum est, expli-cat hoc commate Paulus, quod praecedenti dixe-rat: ea nimirum quae ex me didicistis.

10. ἡδη ποτὲ] *Dionysius Hal.* VII. 32. διαλλάγη-θε ἡδη ποτὲ βεβαίως. 51. ἐνθυμίζονται δὲ ταῦτα, αἰσθάνε-σθαι ἡδη ποτὲ καὶ μάθετε. XI. 31. ἵνα δὲ μάθωσιν ἡδη ποτὲ Ῥωμαῖοι. 41. διαρρήξετε ἡδη ποτὲ τὰς χαλινὰς, ᾧ σχέ-τλοι. *Libanius* ep. 1083. ἡδη δὲ ποτὲ ὁ μὲν ὡς στρατή-γιον ἐσῆλθεν, ἐγὼ δὲ οὐ. tandem aliquando. Versio Vulg.

ἀνέβητε] *Florus* prolog. praeter spem omnium feneatus imperii quasi reddita juventute revirescit. *Curtius* X. 9. 5. non revirefcit solum, fed etiam floret imperium. II. α. 236. ἡδ' ἀναθλήσει.

11. οὐχ ὅτι] . . . οὐχ ὅτι καὶ τῶν τοῖς ἑλαττον τινος ἠέγκατο.

ἐν οἷς εἰμι] *Seneca* de V. Beata 6. Beatus est prae-fentibus, qualiacunque sunt, contentus. *Lucianus* Epist. Saturn. ἐγγράφω μὲν ἡδη σοι καὶ πρότερον, δη-λῶν ἐν οἷς εἰμι, καὶ ὡς ὑπὸ πεινίας κινδυνεύοι μοις ἀμείρους εἶναι τῆς εὐρυΐας. ἢ ἐπ' ἀγγελίας. *Aristides* S. S. 2. p. 303. τίς ἂν εὖ οἶος τ' ἂν εἴη λογισμῷ λαβεῖν; ἐν οἷς ἡμεῖς ἡμεῖς τότε; ἴσασιν δὲ οἱ ἐφ' ἡμέρας πᾶν τὸν, τὸ μὲν ὡς τὰ τῶν χρημάτων

εἶχε, τὸ δὲ ὡς τ' ἀνδρῶν. *Libanius* Ep. 379. βεβλήμενος δὲ μαθεῖν, ἐν οἷς ἂν τυγχάνω. 395. εἰ μὲν ἀγνοῶν ἐν οἷς ἂν τυγ-χάνω. 19. ζῆ δὲ ἐν πεινίᾳ, καὶ οὐκ ἐν οἷς εἰκός ἐστιν τὸν ὑμέ-τερον συγγενῆ. 741. ὁ μὲν διηγησάμενος ἐν οἷς εἶπε, πάντας δὲ ἦν λαμπρὰ καὶ ἀξία τῶν ἐπιπιδῶν, ἀπῆλθεν. 1142. παρ' ἀλεξάνδρου μάθεις ἂν, ἐν οἷς ἡμεῖς. O. II. p. 86. Α. ἠκού-σας ἂν ἐν οἷς εἶπε, λέγω, καὶ διεξῶ τὰ τῆς ἐνδείας λυπηρὰ. *Thucydides* VII. 11. νῦν δὲ καιρὸς ἐχ' ἡττον μαθεύοντας ὑ-μᾶς, ἐν ᾧ ἴσμεν, βεβησασθαι. *Plato* Ep. 7. ἔγω μὲν Δίῳ ταῦτα ἐπισέλλων, ἐν οἷς ἂν τ' εἰμι καὶ ἂ πράττω. — πέμπω παρ' ἀρχύτην καὶ τὴν ἄλλαν φίλως, φράζων ἐν οἷς ἂν τυγχάνω. *Porphyrus* de Abst. I. 55. πᾶς ταῦτα ἀνδρῶν ἦν ἐγνωκότων ἂν πεπονησάντων, οὐχὶ φιληδόντων, οἷς πεπονησάντων, καὶ ἐν οἷς εἶσιν οὐκ εἰδόντων; *Jos. A.* XV. 3. 2. ἐπέμπειν ἔν παρὰ τὴν κλεισπάτρην, ἐν οἷς εἶη συνεχῶς οὐδωρομένη, καὶ παρακαλῶσα προσβोधεῖν αὐτῇ κατὰ δύνα-μιν. quocunque in statu res meae sint, etiam si pe-jore essent, quam nunc sunt in vinculis & pauper-tate. *Arrianus* Epictet. I. 22. εἰ θέλει με ἐν τοῖς τοῖς εἶ-ναι, ἐν οἷς εἰμι. *Isocrates* ad Philipp. οἱ μὲν πυνθάνονται περὶ αὐτῶν, ἐν οἷς εἶσι.

12. μεμύημαι] *Aristophanes* Plut. 846. μὲν οὐκ ἐμυθήσας ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα. Ran. 158. 321. οἱ μεμυ-μημένοι. *Lucianus* Scyth. 8. καὶ ἐμυθήσας μόνος βερβάρων ἀνέχασιν. *Plut.* an seni ger. Resp. p. 795. E. τὰ μὲν πρῶτα μανθάνων ἐστὶ πολιτεύσασθαι καὶ μεμυμημένους. *Di-odoros* S. μυνεῖν τὰς ἀνθρώπους, τὸ δὲ ἐστὶ διδάσκων τὰ καλὰ.

πεινᾶν] *Phrynichus* p. 18. πεινᾶν, διψᾶν λέγει ἀλλὰ μὴ διὰ τῶ α. *Thomas*. πεινᾶν, διψᾶν, ἀπαιτοῦν· ὁ πεινᾶν οὐδὲ διψᾶν. *Diogenes* L. Zeno VII. 27. ex Ποσειδι-πο. πεινᾶν διδάσκει, καὶ μαθητὰς λαμβάνει.

13. ἐνδυναμῆναι] 1. Tim. I. 12. *Act.* IX. 22. ver-bum junioribus usurpatum.

γαλίας, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δό- 15
σεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. Ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπασι καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν 16
μοι ἐπέμψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸ καρπὸν τὴν πλεονάζουσα 17
εἰς λόγον ὑμῶν. Ἀπέχω δὲ πάντα, καὶ περιουσιάζω πεπληρωμαί, δεξάμενοι τὸ 18
Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμήν ευδοκίας, θυσίαν δακρύων, εὐάρεστον τῷ Θεῷ.
Ὁ δὲ Θεὸς με πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν καὶ τὸ πλεονάζον αὐτοῦ, ἐν δόξῃ, ἐν Χρι- 19
στῷ Ἰησοῦ. Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 20
Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. 21
Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. Ἡ χά- 22
ρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

— Πρὸς Φιλιππησίους ἐγγραφή ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτου.

ΠΑΥ-

ἅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας] — 1. + ὅτι D a prima manu. EFG. 16. ὅτι] + δις 39.
καὶ secundo loco.] — 59. Editio *Erasmi*, *Aldi*, *Colinaei*, *Bogardi*. Versio *Vulg.* *Syr.*
εἰς] — AD a prima manu. E 39. Versio *Syr.*
μοι] με D a prima manu E 4. 35. 47. *Theodoretus*, *Chrysostomus* prooem. *Damasceus*, *Theophyl.* *Oecumenius*.
17. ἀπὸ] + δις A. εἰς] + τὴν FG. 18. δις] — 17. Versio *Syr.*
παρὰ ἐπαφροδίτου] — A. probante *J. Millio* in l. prol. 1354.
τὰ] — 39. τὸ D a prima manu. E.
ὑμῶν] + περιουσιάζω D a prima manu. E. + περιουσιάζω FG. Versio *Vulg.* *Syr.* *Irenaeus* IV. 34. *Cyprianus*.
+ εἰς Editio *Erasmi*. Versio *Vulg.* *Pelagius*. 39. κυρίως 39.
19. πληρώσει] πληρώσει D a prima manu. F 3. 19. 23. a prima manu. 31. 33. 39. 43. 47. 52. 55. Versio
Vulg. *Syr.* *Theodoretus*, *Hilarius*, *Pelagius*. probante *J. Millio* prol. 931.
χρεῖαν] χάριν vel χάραν Codices quidam, teste *Chrysostomo*. ὑμῶν] ὑμῶν Editio *Raphelengii*.
τὴν πλεονάζουσα] τὸ πλεονάζον AD a prima manu. FG 17. αὐτοῦ] ὑμῶν D a prima manu.
ἐν χριστῷ] — Versio *Syr.* posterior. 20. ὑμῶν] ὑμῶν, ὡς 31.
ἡ] — 46. τῶν αἰώνων] — 47.
21. ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ] — 4. a prima manu.
Ἰησοῦ] — 23. ab ὑμῶν ad ὑμᾶς comm. 22.] — 23. Versio *Copt.*
22. ὑμᾶς] — G. πάντες] — E 17. 43.
οἱ prius] — Editio *Erasmi*, *Colinaei*. δις] — 17. Versio *Syr.*
23. ὑμῶν] — AFG 1. 13. 14. 17. 23. 27. 30. 33. 34. 36. 37. 39. 43. 45. 46. 47. 55. Editio *Complut.*
Genev. Versio *Syr.* posterior habet cum asterisco. *Arab.* *Latina* Codicis D. *Damasceus*, *Oecumenius*. probante
J. A. Bengelio, & *J. Millio* prol. 990. χριστῷ] — Versio *Syr.* posterior.
πάντων] 5 πνεύματι ADEFG 6. 17. 31. 47. Versio *Vulg.* *Copt.* *Aethiop.* *Damasceus*, *Hilarius*, *Pelagius*.
probante *J. Millio* prol. 1207. 1291. ex *Gal.* VI. 18. ἀμήν] — FG. *Chrysostomus*, *Hilarius*.
πρὸς φιλιππησίους] — 37. Editio *Erasmi*, *Colinaei*. πρὸς φιλιππησίους ἐπὶ πληρώσει, ἀρχεται πρὸς θεσσαλονι-
κίς κ. DE. ἐτελείθη πρὸς φιλιππησίους, ἀρχεται πρὸς κολασσαίς FG. ἐγγραφή ἡ πρὸς φιλιππησίους κ. τ. λ. 3.
ἐγγραφή ἀπὸ Ῥώμης δι' ἐπαφροδίτου] — ADEFG. δι'] δις Τιμοθέου & Versio *Copt.*
+ ἐν εἰσὶ σ. 3. 7. 12. 18. 20. 21. 26. 27. 30. 44. 45. 46. 49. *Euthalius*, *Damasceus*. + ἐν εἰσ. σ. 3. 7. 12. 18. 20. 21. 26. 27. 30. 44. 45. 46. 49. *Euthalius*, *Damasceus*.
Παῦλος 5 ἀποστόλος ἡ πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή] πρὸς κολασσαίς A 37. Versio *Copt.* *Syr.* posterior Graece in mar-
gine. ἡ 5 ἁγίῳ Παύλῳ πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή Editio *Plantin.* *Complut.* *Genev.* πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή Παύ-
λου Editio *Erasmi*. Versio *Syr.* πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή Παύλου Editio *Colinaei*. ἡ πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή Παύ-
λου Editio *Stephani*. πρὸς κολασσαίς ἐπιστολή Παύλου τοῦ ἀποστόλου 14.

15. λόγον δόσεως καὶ λήψεως] *Cic.* *Laelio* 16. ratio acceptorum & datorum. *Artemidorus* I. 44. χίρις ἑῷτοι καὶ καλαὶ εὐπραξίαν σημαίνει, μάλιστα χειροτέχναις, καὶ τοῖς διὰ δόσεως καὶ λήψεως πορίζομένοις. *Arrianus Epictet.* II. 9. τὸν φιλάργυρον [ἐπαύξασιν] αἱ ἀκατάλληλοι λήψεις καὶ δόσεις. *Dionysius Hal.* A. II. 10. ἅπαντα πράττοντες, ὅσα περὶ παιδῶν πράττεισι πατέρες, ἐς χρημάτων τε καὶ τῶν περὶ χρημάτων συμβολαίων λόγον. V. 34. οὐ μικρὸν τῇ πόλει χαρισάμενος εἰς χρημάτων λόγον δαρεῖν ἐδήλωσε δι' ἡρώδης. *Dinarchus* in *Demosth.* οἱ νόμοι περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀδικημάτων τῶν εἰς ἀργυρίῳ λόγον ἀνηκόντων διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλει κτείνεσθαι. *Polybius* XI. p. 900. ὡς ἂν εἰς τὴν ὑπὸ γονείας ἰδίας φάσκων εἰς ἀργυρίου λόγον ἀδικεῖσθαι. quae a *Philippensibus* accepit, in rationes Dei remuneratoris refert *Paulus*. *Hierocles* A. C. ἡ ἐλευθεριότης — ἀρετὴ περὶ χρημάτων δόσιν καὶ λήψιν ὑπάρχουσα. L. XVI. 3. 26. D. ἔλαβον καὶ ἔχω εἰς λόγον παρακαταθήκης τὰ προγεγραμμένα τοῦ ἀργυρίου μύρια. titulo depositi.

16. καὶ ἅπασι καὶ δις] 1. *Sam.* XXVI. 8. 11. 2. *Reg.* VI. 10. *Nebem.* XIII. 20. 1. *Macc.* III. 30. i. c. *Isai.* 1. *Theff.* II. 18. ad ipsam metropolin

misistis. *Herodot.* II. 121. αὐτῷ καὶ δις καὶ τρίς ἀνεί-
ξαντι. III. 148. τῷτο καὶ δις καὶ τρίς εἰπαντος *Μαια-
δρίου*. *Dionys.* *Hal.* VIII. ἐκ ἁπαλῆς καὶ δις.

17. *Lucramini* sublevando pauperes, Deus enim liberaliter pendet.

18. ἀπέχω πάντα] *Ter.* *Eunuch.* II. 2. 12. Omnia habeo, neque quicquam habeo: nihil cum est, nil deficit tamen. *Sophocles* *Antigon.* 503. τὴν ἔχων, ἅπαντ' ἔχω. *Arrianus Epictet.* III. 2. ἔξω δὲ βλέπει εἰς τὰ ἀποαίρετα· τί ἐρεῖ ὁ δεῖναι; καὶ τίς εἶναι δόξαι ἐν φιλολόγοις; εἰ χρύσιον ἀνέγνωσεν ἢ ἀντίπατρον; εἰ ροὴν γὰρ καὶ ἀρχαῖον, ἀπέχει ἅπαντα. & 24. τὸ γὰρ εὐδαίμονος ἀπέχει διὰ πάντα, ὅ ἐλέγη, πεπληρωμένον τινὶ τοικίαναι. *Aristides* T. 2. p. 435. φάσκων ἀπέχει ἅπαντα παρ' αὐτῶν.

πεπληρωμαί] *Luc.* III. 5. *Act.* II. 2. *Col.* II. 10.

19. πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν] *Thucydides* I. 70. ἢ δ' ἄρα περὶ καὶ πείρα σφαλῶσι, ἀντεπίσαντες ἄλλα, ἐπλήρωσαν τὴν χρεῖαν. *Aristides* in font. *Pergam.* p. 254. ἰστομύτατον πρὸς τὴν ὑπερίαν — αἱ πληροὶ τὴν τῶν θεομένων χρεῖαν. *Philo* V. *Mof.* T. 2. p. 178, 31. τὰ γὰρ διασώζοντα μέρη πάλιν συνήλθε, τῆς χρεῖας ἀποτελεσθῆ-
σθης 3

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ
2 ἀδελφός, τοῖς ἐν ~Κολοσσαῖς: ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ
3 εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πα-
4 τρι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, πάντοτε ὑμῶν προσευχόμενοι Ἀκούςαντες ἃ
5 πρίν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἃ ἀγάπην ἢ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, Διὰ ἃ ἐλπί-
6 दा ἃ ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκέσαστε ἐν τῷ λόγῳ τῆ ἀληθείας τοῦ
εὐαγγελίου, τῷ παρόντι εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ ἐστὶ καρποφο-
ρῶμενον,
~Κολοσσαῖς

1. Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ F.G. Versio Latina Codicis D. Syra posterior. Athanasius Synopfi. Cassiodorus, Hilarius.

2. κολοσσαῖς] κολοσσαῖς ABC 1. 2. 3. 4. 7. 12. 14. 19. 21. 23. 26. in titulo. 27. 44. 46. 51. 52. 55. Apost. 2. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani. Versio Copt. Syra utraque. Origenes in Jo. II. 13. c. Celf. p. 120, 236. Nyssenus in 1. Cor. XV. 28. Theodoretus, Amphilochius, Damascenus, Athanasius Synopfi, Theophylactus in Phil. 2. Oecumenius. Suidas, prob. P. Wesselingio, L. Holstenio. κολοσσαῖς D a prima manu, E.

ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς] ἀγίοις, καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς P. Junius. χριστῷ] + Ἰησοῦ AD a prima manu. E 17. 31. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Hilarius, Pelagius.

καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ χριστοῦ] — DE 4. a prima manu. 17. 21. 26. 46. Apost. 2. Versio Syr. Aethiop. Origenes in Rom. I. 7. Chrysostomus in 2. Cor. H. 30. Theodoretus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 885.

καὶ τῷ D a prima manu. Versio Syr. Copt. Chrysostomus, Hilarius, Augustinus de Unit. Ecclef. 15. Cassiodorus. + τῷ C a prima manu.

πάντοτε περὶ ὑμῶν] περὶ ὑμῶν πάντοτε 2. a prima manu. περὶ] ὑπὲρ D a prima manu. EFG 17. 37. 47. Editio Colinaei, Theophylactus.

4. ἀκούσαντες] ἀκούοντας 17. ὑμῶν] + τὴν 31. 37. 39. 47. Editio Colinaei, Bogardi. Versio Syr. χριστῷ] κυρίῳ A.

τὴν] ἣν ἔχετε ACD a prima manu. EFG 17. 31. 37. 39. 47. Versio Vulg. Copt. Hilarius, Pelagius.

5. 2[6] καὶ 49. 52. 6. καὶ secundo loco] — ACD a prima manu. E 31. 39. 43. Codices teste Erasmo. Editio Colinaei. Versio Copt. probante J. Millio prol. 497.

καρποφορούμενοι] + καὶ αὐξανόμενοι ACD a prima manu. EFG 8. 10. 18. ex emendatione. 22. (& Scholium Codicum 19. 20.) 31. 37. 38. 39. 44. 47. 49. Editio Complut. Colinaei. Plantin. Genev. Versio Vulg. Syra utraque, Aethiop. Arab. Copt. Chrysostomus in Matth. H. 75. in Rom. H. 30. in 1. Cor. H. 37. Damascenus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius, Hilarius, Pelagius. ex comm. 10.

της, ἥς οὐκ ἐκείνη διεζύχθη. Bithyni Bruto. τῆς ἣν χρῆσιν ὁ πῶς πληρωμένης. Berachoth f. 16. 2. & Hierof. Quid ergo dicendum propter eos? (Servum aut ancillam mortuos.) Sicut dicitur homini, quando bos vel asinus ejus mortuus est: Deus impleat tibi defectum tuum. Libanius progymn. p. 137. B. εἰ δὲ

πανταχῇ τῷ διομένῳ τὸ πληρῆν τὴν χρῆσιν βαλτιάν, ἐκ τῶν ἀγρῶν ἢ τροφῇ ταῖς πόλεσι, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῶν ἐκείνους.

22. οἱ ἐκ τῆς καίσαρος οἰκίας] Philo in Flaccum T. 2. p. 522, 16. εἰ δὲ μὴ βασιλεὺς ἦν, ἀλλὰ τις ἐκ τῆς καίσαρος οἰκίας, οὐκ ὥφειλα προνομεῖν τιμὴ καὶ τιμὴ ἔχει;

1. Schol. Cod. 1. ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ εὐδοκῶν ἐμνημόνευσε ῥητὴ Παύλος ὁ Ἀπόστολος. Nulla ex V. T. attulit testimonia, quia haec Epistola scripta est ad Ecclesiam non ex Judaeis, sed ex gentibus collectam.

2. κολοσσαῖς] Herodotus VII. 30. de Xerxe, ἀπικίτο ἐς κολοσσάς πόλιν μεγάλην φρυγίας, ἐν τῇ Λύκας ποταμὸς ἐς χώσιν αἰὲς ἐσβάλλων ἀφανίζεται, ἔπειτα διὰ τῶν ὡς μέγιστα καὶ ἡ ἀναφανίσκονται ἐκδοῦν καὶ ἔτος ἐς τὸν Μαίανδρον. Xenophon de Exp. Cyri I. κύρας ἀρμῶντο ἀπὸ Σάρδων, καὶ ἐξαλαύνει διὰ τῆς Λυδίας ταθμῶς f. παρασάγγας κβ. ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν τῶν διαβάς ἐξαλαύνει διὰ φρυγίας ταθμὸν ἑκα, παρασάγγας ἡ. εἰς κολοσσάς πόλιν οἰκισμένην εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Diodo-

rus S. XIV. 80. (Polyaenus p. 638. κολοσσῆς) ὁ δὲ Τιθράςτος παραγόμενος εἰς κολοσσάς τῆς φρυγίας συνήλασε τὸν Τιτσαφίρην. Strabo XII. p. 864. B. ἡ μεγάλη φρυγία — ἐν ἣ ἔστιν — ἀπάμεια ἡ κισβωτὸς λεγόμενη, καὶ Λαοδικεῖα, αἵτις εἰς μεγίσταις τῶν κατὰ τὴν φρυγίαν πόλεων περιέκειται διὰ ταύταις καὶ πολίσματα ἀφροδισίας, κολοσσῆς, Τριτάσιον, Σανκός μητρόπολις, ἀπολλωνίας. vid. in II. 1. Theophylactus: πόλις φρυγίας καὶ νῦν λεγόμενη χῶναι καὶ δῆλον ἐκ τῆς τῆς Λαοδ. καὶ εἶναι πλησίον. Plinius H. N. V. 41. Phrygia — oppida ibi celeberrima Colossae. XXXI. 20. In Colossis flumen est, quo lateres conjecti lapides extrahuntur. Hieroclis Synecd. κολοσσῆς.

4. ἁγίους] Hof. XI. 12. in O.

ρέμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν
 ἀληθείᾳ. Καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδέσφου ἡμῶν, ὅς ἐστι πι- 7
 τος ὑπὲρ ὑμῶν ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύ- 8
 ματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παύομεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσ- 9
 ευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ
 σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ. Περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν δέξασθαι, 10
 ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφορῶντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, Ἐν πάσῃ 11
 δυνάμει δυναμέμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν
 μετὰ χαρᾶς. Εὐχαριστῶντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῆς ἀ- 12
 γίων ἐν τῷ φωτὶ. Ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτοῦ, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασι- 13
 λειάν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν — ἀπὸ τοῦ αἵματος 14
 αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν. Ὃς ὅτιν ἐκάν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης 15
 κτίσεως. Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ 16
 ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ
 πάν-

ἐν secundo loco] — D a prima manu. ὑμῖν] παντὶ τῷ κόσμῳ 47. ἡς] — F.
 ἐπίγνωτε] ἔγνωτε 7. a prima manu. Editio Erasmi, Ald. Bogardi. Θεοῦ] + καὶ 32.
 7. καὶ] — ACD a prima manu. FG 23. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarius, Pe-
 lagius, probante J. Millio prol. 1108. 1291. ἀπὸ] παρὰ 3. 33. 35. Editio Erasmi, Bogardi, Chrysostomus.
 ἀγαπητοῦ] + ἐ 38. 39. ἡμῶν] ὑμῶν 28. 38. Codices, teste Erasmo.
 ὑμῶν] ὑμῶν AD a prima manu. G 3. 13. 33. 43. 52. τοῦ posterior] — 3.
 8. πνεύματι] + ἀγίῳ 38. 9. τὴν ἐπίγνωσιν] τῇ ἐπίγνωσει 37.
 10. ὑμᾶς] — ACD a prima manu. FG 17. 23. a prima manu. 37. 39. Versio Copt. Syr. Clemens Str. V.
 p. 682. probante H. Grotio, J. Millio prol. 635.
 κυρίῳ] Θεῷ 47. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Didymus de Sp. S. Pelagius.
 ἀγαθῷ] apponit colon 52. Versio Syr.
 εἰς τὴν ἐπίγνωσιν] τῇ ἐπίγνωσει ACD a prima manu. EFG 17. Clemens l. c. Maximus Mytag. 24. ἐν τῇ ἐπί-
 γνωσει 6. 10. 31. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius.
 Θεοῦ] + ἐ Versio Syr. prior, & posterior cum obelo. Aethiop.
 11. δυνάμει] + ἐ 4. — 43. δόξης] ἐκ 17.
 μετὰ χαρᾶς] ad ea, quae sequuntur, refert 19. 56. Versio Syr. Chrysostomus.
 12. εὐχαριστοῦντες] εὐχαριστοῦμεν 32.
 τῷ primum] + Θεῷ ἐ C ex emendatione. 1. 2. 6. 21. 23. 26. 31. 32. 38. 39. 48. 52. Editio Complut. Co-
 linai, Plant. Genev. Codices Latini. Versio Copt. Syr. posterior cum asterisco, Basilus in Hexaem. H. 2. A-
 thanasius, Cyrillus Act. Eph. IV. + Θεῷ τῷ FG. + Θεῷ 37. Versio Vulg. Syr.
 ἱκανώσαντι] καλίσαντι D a prima manu. G 17. Hilarius. κανώσαντι R. Bentleyus.
 ἡμᾶς] ὑμᾶς 4. 23. Versio Syr. posterior in margine. ἐν] — C a prima manu.
 13. ἡμᾶς] ὑμᾶς 19. 23. 28. 31. 45. 55. Editio H. Stephani. Codices Latini.
 14. ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ] — ACDEFG 1. 2. 4. a prima manu. 5. 6. 11. 12. 14. 19. 21. 26. 30. 31. 33.
 34. 35. 36. 37. 39. 41. 43. 46. 47. 48. 52. 55. 56. Apost. 1. 2. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg.
 Syr. Copt. Aethiop. Athanasius Ep. de Synodo Nicena, Basilus de Bapt. I. in Hexaem. 2. Chrysostomus, Cyril-
 lus c. Nestor p. 137. 197. & Act. Eph. IV. V. 44. Theodoretus, Nyssenus a. Apollinar. 16. Damascenus, Theo-
 phylactus. Victorinus 1. Hilarius, Pelagius, prob. T. Beza, H. Grotio, J. A. Bengelio, J. Millio prol. 739. Eph. I. 7.
 τὴν ἄφεσιν] — D a prima manu. 15. καὶ] ἐ FG.
 πάσης] + τὴν 29. 30. 47. 16. τὴν] — 3.

6. ἐπίγνωσι] 9. 10. II. 1. 3. III. 10. & σοφίας
 frequens mentio, ut opponatur gloriationi Gnostico-
 rum & Sophistarum.

8. ἐν πνεύματι] opponitur ἐν σαρκί, ut Judaei di-
 ligebant suos gentiles. Philem. 16.

9. Job. XXVIII. 28.

12. ἐν τῷ φωτὶ] Lux opponitur tenebris I. Pet.
 II. 9. Matth. V. 16.

13. ἐξουσίας] ubi τῇ βασιλείᾳ opponitur, est ty-
 rannis.

μετέστησεν] Jof. A. IX. II. 1. ὁ δὲ τῶν ἀσσυρίων
 βασιλεὺς, Σεργαφιλᾶσσαρ τὸνομα, ἐπιστρατιωσάμενος τοῖς
 Ἰσραηλῖταις — καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἀνέστησεν ἐν τῇ αὐτῇ βασιλείᾳ.

15. εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου] Philo de V. Mos. II.
 p. 144, 39. εἰκὼν τοῦ ἀοράτου φύσεως ἐμφανῆς, αἰδίου
 γινῆς.

πρωτότοκος] Isidorus III. 31. τὰ κατημαζευμένα πα-
 ρὲς σαφῶς ὑπομνήσκει τὸ νοημένον, εἰ καὶ δόξαίμινι τισι κεινο-
 τέρῃ ἐμφανῆς ἀνατίθεται ὁδῶν. ὁ πρωτότοκος, εἰ μὴ ἡ δυν-

τὴν ἐξουσίαν συλλαβῇ, τὸν τεχνίτην πρῶτον, εἰ δ' ἡ παρ-
 ισχάτη, τὸν πρῶτον τεκνῶντα μνησθῆναι καὶ τὸν ἀκριβῶς ἐς
 μάστιγα οἱ ἐμνηρίζοντες — εἰκὼς ἔν, μᾶλλον δ' ἀνεγκάστον,
 ἐνοῦν, ὅτι πάντα ἑαυτῷ τοιαύτῃ τῇ ἐνοίᾳ ἐχρήσατο Παῦλος
 — πρῶτον τεκνῶντα, τὸν ἐπὶ πεποιθήσει τὴν κτίσιν.
 Bechai in Ex. XIII. 13. Omnis primogenitus fi-
 liorum tuorum redimetur, & non videbunt faci-
 em meam inanes. Quis est dignus ut sit primoge-
 nitus? magna est haec dignitas, & ipse responderet
 Deo S. B. qui est primogenitus mundi.

16. Si ex Epistola ad Ephesios interpretari de-
 bemus, quae hic habentur, ut praestantissimi in-
 terpretes consentiunt, intelligenda haec sunt de no-
 va creatione sive constitutione mundi per adventum
 Christi & praedicationem Evangelii. Eph. I. 10.
 II. 10. 15. III. 9. IV. 24. Alias si πρωτότοκον ἀν-
 τίστα ad primam creationem referas, videris Chri-
 stum in creaturis ponere, vid. Apoc. III. 14. πᾶ-
 σα κτίσις autem non significat semper rerum univer-
 sitatem, sed vel genus humanum Rom. VIII. 22.
 inf.

17 πάντα δι' αὐτῆς καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσται· Καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν
 18 αὐτῷ συνέστηκε· Καὶ αὐτός ἐστι ἡ κεφαλὴ τῆς σώματος ἡ ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ὡς κεφαλὴ
 19 πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένῃ ἐν πάσιν αὐτὸς πρωτεύων· Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐ-
 20 δόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι· Καὶ δι' αὐτῆς σποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς
 αὐτόν· εἰρηνοποιήσας διὰ τῆς αἱμάτων τῆς σαυρῆς αὐτῆς, δι' αὐτῆς, εἴτε τὰ ἐπὶ τῇ
 21 γῆ, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς
 22 τῇ ἀφανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ σποκατήλλαξεν, Ἐν τῷ σώματι τῷ
 σαρκὸς αὐτῆς, διὰ τῆς θανάτου, ὥς παθεῖν ὑμᾶς ἀγίας καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους
 23 κατενώπιον αὐτῆς· Εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραίοι, καὶ μὴ μετα-
 κινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τῆς εὐαγγελίᾳς ἧς ἠκούσατε, τῆς κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ
 24 κτίσει τῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἧς ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος ἀπόστολος. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς πα-
 25 τήμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῆς Χριστοῦ ἐν
 τῇ σαρκί μου, ὑπὲρ τῆς σώματος αὐτοῦ, ὅς ἐστιν ἡ ἐκκλησία· ἧς ἐγενόμην ἐγὼ ἀπό-
 στολος καὶ ἡ οἰκονομία τῆς Θεοῦ, ἡ δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸ λόγον τῆς Θεοῦ·

Τὸ

τὰ secundo loco] — D a prima manu, EFG 37. + τὸ C. Editio Colinaei, Marcellus ap. Euseb. II. 3.
 Th. Eccl. III. 6. Synodus in Sardica ap. Hilarium a. Arian Eunomius Apolog. 14. Athanasius Ep. de Syn. Ni-
 cen. Meletius apud Epiphanius H. 73. Cyrillus c. Nestor. p. 137.
 ἐρατὰ ἐ τὰ ὁρατὰ] ὁρατὰ ἐ τὰ ὁρατὰ 37. δι' αὐτοῦ ἐ εἰς αὐτόν] εἰς αὐτόν ἐ δι' αὐτοῦ 37.
 ἐκτίσται] κτίσται G. 17. τὰ] — D ex emendatione. EFG.
 ἐν] — FG. (Sed in Vers. Latina: in.) Codices Latini. ἐν αὐτῷ] εἰς αὐτόν 31.
 18. ἡ] — Editio Complut. Plantin. τοῦ σώματος] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1216.
 19. ἡ] — FG.
 ἀρχὴ] ἀπαρχὴ 17. 19. 24. 46. 55. Chrysostomus, Damascenus a. Nestor. 36. ex 1. Cor. XV. 20.
 ἐκ] — Dial. c. Marcion. p. 122. ἐν πάσιν αὐτοῖς] αὐτοῖς ἐν πάσιν 3.
 19. εὐδόκησεν] ἠδὲ καὶ ADE 4. Damascenus. 20. σποκαταλλάξαι] σποκαταλλάξῃ A.
 τὰ primum] — Editio Complut. Plantin. Genet. τοῦ αἱματος] — 6.
 δι' αὐτοῦ potterius] — D a prima manu, FG 10. 23. a prima manu, 31. 47. Versio Vulg. Æthiop. Cyrillus
 Apolog. p. 167. Victorinus I. ἐν] ἐπὶ 46. 52. Editio Erasmi.
 21. τῇ ἀφανοίᾳ] τῇ ἀφανοίᾳ D a prima manu, EFG. Hieronymus, Hilarius. + αὐτοῦ DE. Tertullian. Hie-
 ronimus, Irenaeus V. 14. Cassiodorus + ὑμῶν G. ἐν] — 43. νυνὶ] νῦν G.
 σποκατήλλαξεν] σποκαταλλάγνυται D a prima manu, FG. Irenaeus. ἀπῆλλαξεν 31. ἀπκατήλλακται 17.
 22. ἐν] — 7. τῇ σαρκὶ] — Marcion. αὐτοῦ prius] — G.
 θανάτου] + αὐτοῦ A 13. 18. 19. 23. 27. 28. 38. 39. 44. 45. 55. Apost. 1. Versio Syra prior, & posterior
 cum asterisco, Æthiop. Arab. Copt. Irenaeus V. 14. probante J. A. Bengelio.
 παραστήσας] παραστήσας 31. ἀγίους ἐ ἀμώμους] ἀμώμους ἐ ἀγίους Apost. 1.
 23. τῇ secundo loco] — ACDFG 37. 39. Chrysostomus. τῇ] — FG 4. a prima manu.
 Παῦλος] + κήρυξ ἐ δόξης] ἐ A. + κήρυξ ἐ Versio Æthiop. ex 1. Tim. II. 7.
 ἀπόστολος] + κήρυξ ἐ δόξης] Apost. 1. Versio Syra posterior in margine.
 24. νῦν] ἐς νῦν D a prima manu, EFG. Editio Bezae 3. 4. 5. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
 μὲν prius] — ADEFG 1. 2. 3. 13. 17. 28. 30. 31. 34. 37. 43. 46. 52. 55. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr.
 Copt. Theodoretus, Damascenus, Hilarius. ἀνταναπληρῶ] ἀναπληρῶ FG 43. 46.
 τῇ] — F. ὅς] CDE 1. 14. 39. 46. — 37.
 ἡ potterius] — A. 25. ἡ] οὐ 1.
 ἐγενόμην] — 39. ἐγὼ] + Παῦλος A 17. 31.

inf. 23. vel naturas ratione praeditas; porro hic & comm. 20. non dicit ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἐκτίσθη, sed τὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ γῆς, quo habitatores significantur, qui reconciliantur; denique non habet πάντα ut Jo. I. 3. sed τὰ πάντα, de quibus nimirum fermo est, angelos hominesque.

17. 2. Pet. III. 5.

Simplicius in Epiſt. I. p. 11. πᾶν γὰρ ἐστὶ ἐκεί-
 νο πρὸ πάντων, καὶ περὶ τὴν μίαν ἀρχὴν αἱ πολλαὶ ἀρχαὶ
 πληθύνονται, καὶ ἐν τῇ μιᾷ ἀγαθότητι αἱ πολλαὶ ἀγαθό-
 τητες ἐνδρύνονται. καὶ ἐστὶν ἐκεῖνο — ὃ τῶν ὄντων ἀπλῶς
 ἀρχή, ἀλλ' ἀρχὴ ἀρχῶν.

Targum Hierof. in Num. XXI. 30. Abraham,
 Isaac & Jacob, propter quorum meritum creatus
 est mundus ab initio. Schemoth R. XXXVIII. 27.
 Hi sunt Israelitae, propter quos creatus est mun-
 dus, & super quos mundus stat.

18. ἀρχὴ] non respicit tempus, sed dignitatem:
 ita & πρωτότοκος. vid. Apoc. III. 14.

πρωτεύων] Menander. οἰκία δ' ἐν ἡ πάντε πρω-
 τεύει γυνή, ἐκ ἐστὶν ἡ τις πάποτ' ἐκ ἀπάλιτο. Plut. de
 puer. educ. p. 9. B. τὸς παῖδας ἐν πάσι τάχιον πρω-
 τεύσαι. Demosth. Amat. ἡ γὰρ κράτιστος μὲν εἶναι πρω-
 τεύει ἐν ἀπασιν.

19. 2. Macc. XIV. 35.

20. Midras in Cant. II. 11. Regem Salomo-
 nem i. e. regem qui fecit pacem inter creaturas
 suas. Berachoth f. 16. 2. R. Saphra post preces
 sic dicebat: placeat tibi, Domine deus noster, ut
 facias pacem inter familiam quae est supra, & fami-
 liam quae est infra. Dan. IX. 24. Job. XXV. 2.

21. ἀπηλλοτριωμένους] Pollux I. 150. λίγειν χρὴ ἐχ-
 θρὸν, πολεμικόν — ἡλλοτριωμένοι, ἀλλόφυλοι· τὴς δὲ
 βαρβάρους καὶ ξένους ἐκάλεον.

24. ἀνταναπληρῶ] Onofander Strateg. I. ἐτοι τὴν ἐκ
 προγόνων ἐλάττωσιν θείλοις ἀναπληρῶσαι τῇ σφετέρᾳ προ-
 θυμίᾳ. Demosthenes de Claſſibus ἀνταναπληρῶντες πρὸς τὸν
 εὐποράτατον αἰεὶ τὴς ὑπορωτάτης. Dio XLIV. p. 175.

Τὸ μυστήριον τὸ ὑποκεκρυμμένον ὑπὸ τῆς αἰώνων καὶ ὑπὸ τῆς γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη 26
τοῖς ἁγίοις αὐτῶν· Οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι, τίς ὁ πλεῖστος τῆς δόξης τῆς μυστηρίου 27
τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· Ὅν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, 28
καθιστάντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα
παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Εἰς δὲ καὶ κοπιῶν, ἀγωνιζόμενος 29
καὶ ἐνεργεῖαν αὐτῶν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Εἰλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικίον ἀγῶνα ἔχω παρὰ ὑμῶν, καὶ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ

26. 7° posterius] — 4. Editio Haultini.

νυνὶ δὲ] νυνὶ δὲ CFG.

ὁ νυνὶ 10. 20. in ora. 23. Clemens Strom. V. p. 682.

νυν 37. Versio Syra

posterior, at habet in margine δὲ.

ἐφανερώθη] φανερωθῆν DE. Sed Verf. Latina: manifestum fuit.

ἐφανερώθη Versio Syra posterior, & edita

in margine.

ἁγίοις] ὁπίσθιοις FG.

27. τίς ὁ] τί τὸ ADE 1. 2. 4. 14. 17. 19. 20. a prima manu. 21. 26. 28. 29. 30. 32. 34. 36. 37. 39. 41.

45. 46. 52. 55. 56. Clemens. Eusebius E. Th. I. 20. Theophylactus, Oecumenius. prob. f. Millio prol. 990. τὸ FG.

πλεῖστος] πλεῖστος 28. 29. 30. 45.

τοῦ] — Editio Complut. Plant.

τοῦ] τοῦ Θεοῦ FG. Hilarius. Versio Lat. Codicum D. E.

ὅς] ὁ AFG. Versio Vulg. Syr. Hilarius.

Χριστὸς] Χριστοῦ 41.

ἐν ὑμῖν] εἰς ὑμᾶς Codices, teste Erasmo.

28. πάντα ἄνθρωπον secundo loco] — D a prima manu. EFG. 17. 38. 39. 43. 49. 55. Editio Complut. Plant.

in. Genev. Versio Syr. Aethiop. Arab. Codices Latini. Hilarius, Augustinus c. Coelest. Clemens Strom. I. p. 325.

probante f. Millio prol. 1291.

ab ἄνθρωπον primum ad ἄνθρωπον secundum] — 2. 3. 32. Clemens Alex.

σοφία] + πνευματικῇ FG. Versio Codicis D.

πάντα ἄνθρωπον tertio loco] — 14.

τέλειον] — Editio Complut. Genev. Plantin.

Ἰησοῦ] — ACDEFG 18. 23. 44. Clemens Strom. I. p. 325. V. p. 683. Hilarius, Primasius.

ὅσον καθ' ἑκάστον αὐτῶν — ἐνδεῖ, τῆτο ἐκ τῆς παρατῶν
ἄλλων συντελείας ἀνταναπληρωθῆν. Ego propter praedi-
cationem Evangelii gentibus patefacti, unde et-
iam vobis salus obtigit, patior: ad quod Christus
me vocavit, Ἀποκ. I. 9. 2. Cor. I. 5. Phil. I. 29.
III. 10. ἀντὶ ὑπερήματος succedit πλήρωμα.

28. καθιστάντες καὶ διδάσκοντες] Dio Chrys. XXXII.

p. 369. C. τοῖς καθιστῶσι καὶ διδάσκουσι χάριν εἰδᾶς.

1. ἡλικίον ἀγῶνα] Euripid. Medea 235. καὶ τῷδ'

ἄγῶν μέγιστος ἢ καλὸν λαβεῖν ἢ χρῆσθαι. Thucydides II.

89. ὁ δὲ ἄγῶν μέγας ἡμῶν ἢ καταλύσαι Πελοποννησίαν

τὴν ἐλπίδα τῶ καυτικῆς, ἢ ἐγγυτέρω καταστῆσαι ἀθηναίους

τὸν φόβον.

Λαοδικεία] Insct. ἐνθάδε καὶ τὰς τρύφων Λαδικὸς τῆς

πρὸς Λύκον. Diogenes L. Timon. IX. 116. ἀντίοχος

Λαοδικεύς ἀπὸ Λύκου. Populus Laodicensium apud Lycop.

Polybius V. 57. ἀρχαῖος — ἀρμησεν ἐκ Λυδίας, παραγωγόμε-
νος δ' εἰς Λαοδικείαν τὴν ἐν Φρυγίᾳ διάδημα περιέτιτο. Ammi-

anus Marc. XXIII. 6. Simile foramen apud Hierapoli-

lim Phrygiae antehac, ut adferunt aliqui, videbatur,

unde emergens itidem noxius spiritus perseveranti

odore, quicquid prope venerat, corrumpebat, absque

spadonibus folis. Arul. de Mundo. Vidi & ipse apud

Hierapolim Phrygiae, non adeo ardui montis vic-

inum latus nativi oris hiatu referatur, & tenuis

neque editae marginis ambitu circumdatum; five

illa, ut Poetae volunt, Ditis spiracula dicenda sint,

seu mortiferos anhelitus eos credi prior ratio est.

Proxima quaeque animalia, & in alvum prona at-

que projecta, venenati spiritus contagione corri-

piunt, & vertice circumacta interimunt. Antisti-

tes denique ipsos semiviros esse, qui audeant pro-

prius accedere, ad superna semper sua ora attollen-

tes; adeo illis cognita est vis mali ad inferiora ac-

ris noxia crassitate densa, inferiores quoque facili-

us adire atque percellere. Strabo XII. p. 866. C.

ἡ δὲ Λαοδικεία, μικρὰ πρότερον ἔσα, αὐξήσιν ἔλαβεν ὅφ' ἡ-

μῶν καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων, καί τοι κακαυθίσα ἐκ πο-

λιορκίας ἐπὶ Μιθριδάτῃ τῷ ὑπάτατος, ἀλλ' ἡ τῆς χώρας ἀ-

ρετὴ καὶ πολιτῶν τινὲς εὐτυχίσαντες μυγάλην ἐποίησαν αὐ-
τὴν. ἱέραν μὲν α. ὅς πλείονα ἢ διασχιλίαν ταλάσσαν κληρονο-
μία κατέλυται τῷ δήμῳ, πολλοὶ δ' ἀνεθήμωσαν ἐκδόμωσιν
τὴν πόλιν. Ζήνων δ' ὁ ῥήτωρ ὕψιστον, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πολέ-
μων, ὁ καὶ βασιλείας ἡξίωθε διὰ τῆς εὐδραγαθίας, ὅπ' ἂν
ἀνταυτῶν μὲν πρότερον, ὑπὸ καίσαρος δὲ Σεβαστοῦ μὲν τὰ
τα. φέρει δ' ὁ παρὰ Λαοδικείαν τόπος προβάτων ἀρίστων, ἐπὶ
εἰς μαλακότητα μόνον τῶν ἐρίων, ἡ καὶ τῶν Μιλησίων δι-
αφέρει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κορυφὴν χροῶν, ὥσπερ καὶ προσο-
θεύονται λαμπρῶς ἀπ' αὐτῶν, ὥσπερ καὶ οἱ Κολοσσαῖοι ἀ-
πὸ τῆς οὐρανίου χροῶματος, πλησίον οἰκούντες. Ἐνταῦθα δὲ
καὶ ὁ κωπρος καὶ ὁ Λύκος συμβάλλει τῷ Μαιάνδρῳ ποτα-
μῷ, ποταμὸς σύμμιξις, ἀφ' ἧ καὶ ἡ πρὸς τὸν Λύκον Λαο-
δικεία λέγεται, ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ἕως κάδμος, ἐξ
ἧ καὶ ὁ Λύκος ρεῖ, καὶ ἄλλος ὀρυσιμὸς τῷ ὄρει. Τὸ πλεῖον
δ' ἔτος ὑπὸ γῆ· ῥυτίς, ἥτ' ἀνακούφως συνίσταται εἰς ταῦτα
τοῖς ἄλλοις ποταμοῖς, ἐμφανῶν ἅμα τὸ πολυτρητοῦ τῆς χώ-
ρας καὶ τὸ εὐερίον. εἰ γὰρ τί ἄλλο, καὶ ἡ Λαοδικεία εὐ-
σεις καὶ τῆς πλησιοχώρης — Διατέταται γὰρ ἀπὸ τῶν
πεδίων ἀρχαίμην παῖσα ἡ τοιαύτη κατασκευὴ τῆς χώρας
τὰ χαράναι, τὸ τε ἐν ἱερὰ πόλει — καὶ ἡ κατασκευαμένη
δὲ, ἥπερ ὑπὸ Λυδῶν καὶ Μυσῶν κατέχεται — ἥτε φιλε-
δέλφεια, ἡ πρὸς αὐτῇ πόλιν, ἥδ' αὖ τῶν τοίχων ἔχει πύλεις,
ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τρόπον τινα σαλεύονται καὶ δίστανται
— διατελῶσι δὲ προσήκοντες τῆς γῆς τοῖς πάθεσι, καὶ
ἀρχιτεκτονῶντες πρὸς αὐτὴν — σεισμὸς — καὶ Σάρδεις,
καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἐπιφανεστάτας κατὰ πολλὰ μέρη διαλυ-
μῆναι, ἐπὶ ἡμετέρας δὲ ὁ ἡγεμὼν χρήματα ἐπιδᾶς, καθά-
περ καὶ πρότερον — ὁ πατὴρ αὐτοῦ — τοῖς Λαοδικεύσι.
XIII. 933. B. πόλεις δ' εἰς πρὸς μὲν τῇ μεσογαίᾳ κατ-
αντικρὺ Λαοδικείας Ἱεράπολιν, ὅπερ τὰ Φαρμοῦ ὕδατα. p.
934. B. τὸ δὲ τῆς ἀπολιθώσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ
ποταμῶν φασὶ συμβαίνειν, καί περ ὅταν ποτίμῳ ἔσιν δὲ
καὶ πρὸς βαφὴν ἐρίων θαυμασῶς σύμμετρον τὸ κατὰ τὴν
Ἱεράπολιν ὕδωρ, ὥς τὰ ἐκ τῶν ριζῶν βαπτομένα ἐνάμιλ-
λα εἶναι τοῖς ἐκ τῆς κόκκης καὶ αἰῶς ἀλεργέσιν· οὗτα δ'
εἰν ἀφρονον τὰ πλεῖστα τῶ ὕδατος, ὥς ἡ πόλις μιστὴ τῶν
αὐτομάτων βάλανων ἐστὶ. Μετὰ δὲ τὴν Ἱεράπολιν τὰ
πέραν τοῦ Μαιάνδρου τὰ μὲν περὶ Λαοδικείαν, καὶ ἀφρο-
δισιάδης

2 οὐχ ἐωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί. Ἵνα ᾧ ἀποκλήθωσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμ-
βιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντη πλεόντων τῇ πληροφροσύνῃ καὶ συνέσει εἰς ὀπίσσω-
3 σιν τῇ μυστηρίῃ τῇ Θεῷ καὶ πατρός καὶ τῷ Χριστῷ. Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ ἰσχυροὶ καὶ σο-
4 φίας καὶ τῇ γνώσει Σόφρονοι. Τῷτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς ᾧ ἀπολογίζῃ ἐν πει-
5 νολογίᾳ. Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέ-
6 πων ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ τὸ φερέμα καὶ εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. Ὡς οὖν παρελάβετε
7 τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ ᾧ ἐπιλαίετε. Ἐπίβλητέ μου καὶ ἐποικοδομήμενοι

ἐν

29. εἰς] ἐν FG.

καὶ] — 41.

ἐν ἐμοί] — 28. 41.

1. γὰρ] δὲ 4. 10. 37. Versio Syra prior, & posterior in margine.

πρὸς] ὑπὲρ AC 31. Editio Colinaei. Versio Syr.

Λαοδικεῖα] + καὶ τὸ ἐν ἱεροπόλει 10. 31. Versio Syra posterior cum asterisco, & in margine: non in omnibus exemplaribus reperitur. ex IV. 13.

ἐωράκασι] ἐωράκασι CD ex emendatione E.

ἐώρακαν AD a prima manu.

2. συμβιβασθέντων] συμβιβασθέντες ACD a prima manu. E. 6. 10. 17. 23. 27. & Scholion: εἶον ἐκθέτοντες Versio Vulg. Clemens Strom. V. p. 683. Cyrillus, Hilarius, Pelagius, Hesychius. probante J. Millio prol. 635.

πάντα πλεόντων] πᾶν τὸ πλεόν AC.

πᾶν πλεόν Clemens Str. V. p. 683. 427.

πάντα τὸ πλεόν D.

τῷ 21] καὶ 23.

καὶ postremum] Versio Syra posterior habet cum asterisco.

καὶ πατρός καὶ τῷ Χριστῷ AC. 4.

ἐν Χριστῷ Clemens Str. V. p. 683. 694.

πατρός καὶ τῷ

Χριστῷ 47. Versio Vulg. Syr. Copr. Arab. Chrysostomus, Hilarius. probante J. Millio prol. 487.

καὶ πατρός τῷ

Χριστῷ 41. — 37. + Ἰησοῦ Versio Vulg. Pelagius.

3. τὸ postterius] — D.

4. μή τις] μηδὲς ACDE 23. 39. Clemens.

μή τις ὑμᾶς] ὑμᾶς μηδὲς 37.

ὑμᾶς] ἡμᾶς C.

παραλογίζεσθαι] παραλογίζεται 46.

5. ἀλλὰ] + γὰρ D. a prima manu. E.

χαίρων] χαίρων ἐν 47.

6. Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον] κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν DE.

διασῶν — εἴρηται. Philostratus V. Sophist. 7. p. 539. τότε ἡ Λαοδικεῖα τῇ Φρυγίᾳ συνίσταται. 25. p. 530. ἦν γὰρ αὐτὴν Λαοδικεῖα, ἡ ἐν καρῷ, ποταμῷ πρὸς-
εἰκος Λύκῳ, μεσογείᾳ μιν, δυνατωτέρα δὲ τῶν ἐπὶ θα-
λάττῃ. Hieronymus c. Jovinian. II. Nunc lineis &
fericis vestibus, & Atrebatum, ac Laodiceae in-
dumentis ornatus incedit. Suetonius Tiber. 6. pro
Laodicenis; Thyatirensis, Chis, terrae motu af-
flictis, opemque implorantibus, senatum depre-
catus est. Plinius H. N. V. 29. Celeberrima urbs
Laudicia, imposita est Lyco flumini, latera allu-
entibus Afopo & Capro. Stephanus. Λαοδικεῖα

— ἐστὶ δὲ καὶ ἑτέρα Λυδίας, ἀντιόχευ κτίσμα τῷ παιδὸς
τῆς Στρατονίκης, τῇ γὰρ γυναικὶ αὐτῆς ὀνομα Λαοδικῆ, διὸς
μνήμα δὲ ἔρμας, ὅσα δὲ χρυσῷ ἀπόλλαντος ἀντιόχου
βασιλῆος τότε χρῶ φοῖβος ἀπόλλαν κτιζόμεναι πόλιν ἐν-
γακλίας, ὡς ἐκέλευσε Ζεὺς ὑψιβερείτης, πέμψας ἐρέτιον
ἱρμῶν. Inscriptio apud Sponium. ὁ δῆμος ὁ Λαοδικεῖαν
τῶν πρὸς Λύκῳ. Cinnamus I. II. ἐστὶ δὲ τις ἄρχις Λύ-
κας καὶ κατὰ τὴν Φρυγίαν ποταμῶν κειμένη πόλις ὀνομα
Λαοδικῆ. Appellata etiam est Diospolis, & Diocae-
sarea. Plinius H. N. V. 29. Hodie ibi adhuc tri-
um amphitheatrorum, circi & aquaeductus rudera
deprehenduntur, teste Riccio. Tabula Peut. Lau-
dicia peri Lycum.

2. συμβιβασθέντων] Dio Exc. p. 617. ἐπέμφθη γὰρ
ὡς συμβιβασσάντων αὐτὸς τοῖς ὁμοχώροις — διαφερομένους.
Thucyd. III. 29. ξυμβίβασε δὲ τὸν Περδικκάν τοῖς Ἀθη-
ναίοις. Sch. φίλον ἐποίησε. VIII. 98. λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν
τῇ πόλει τὴν ἄλλα ξυμβιβήκασι Λακεδαιμονίοις, καὶ κεί-
νους δὲ Βοιωτοῖς τὸ χάριον παραδέναι, ἐπὶ τούτοις γὰρ ξυμ-
βιβασθαι. Plato Prot. δέομαι καὶ συμβυλεύειν συμβε-
βαῖναι ὑμᾶς ὥστερ ὑπὸ δαιμονίων ἡμῶν συμβιβάζονται εἰς τὸ
μίσον. Antiphanes. δικαστὴς ὁ κατὰ νόμον αἰρετὴς κριτὴς
δαιμοντὴς δὲ ὁ κατὰ συμφανίαν αἰρετὴς συμβιβάζει χάριν.
Glossae. arbitrare. συμβιβάζειν, ἐμίσγειν. Hesychius. συμβιβάζω, εἰς φιλίαν ἄγω. Herodotus I. 74. τῆς
μάχης ἐπαύσαντο, & μὲλλον τι ἔσπευσαν & ἐμφοτέρω ἐρή-
νη αὐτοῖσι γνέσθαι, οἳ δὲ συμβιβασάντες αὐτὰς εἶσαν οἶδε.
4. Galenus de Element. I. εὐδὲ γὰρ οὐδὲ πιθανοῖς

τις λόγους ἐχρήσαντο καὶ δυσλότοις — ἀλλὰ πρόχειρος
τε καὶ ῥέστην φαιρῆναι τὴν ἀποτίαν ἔχουσι — σαφῶς ἐν-
δικνύμενοι, ὡς ἀναπόδικτα φλυαρεῖς, καὶ παραλογίζονται
μᾶλλον σφῶς αὐτὸς, ἢ συλλογίζονται. Diodorus S. XX.
II. παραλογισθεὶς ἂν ὑπὸ τέταν, καὶ πεισθεὶς, ἀληθῆ τὴν
προσαγγελίαν εἶναι. Isocrates Panathen. τὸς ἀποσευόμενους
τὰ συμβόλαια καὶ παρακρούοντας καὶ παραλογιζομένους.
Epist. ad libr. Jaf. σκοπεῖν γὰρ οὐ πανταχῇ τὴν φύσιν
τῷ πράγματι, ἀλλὰ παραλογίζονται σφῶς αὐτὸς. Aeschylus
in Timarch. ὁ τὰς τῶν λόγων τέχνας καταπαγγελλό-
μενος τὸς εἰς διδάσκων, ἀπάτη τινι παραλογισμῶς ὑ-
μᾶς, ἀφέλγεται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον. c. Ctesiph. ἢ τὸς
ἀκρίτους ἐπιλήσμονας ὑπολαμβάνει, ἢ αὐτὸν παραλογίζε-
ται. Pl. a. 555. μή σε παρῆτι. Eufatbius ἡγῶ παραπίστην,
παραλογισθῆναι. Pl. μ. 249. παρφάμενος. Eufatbius ἀντὶ
τῷ παραλογισμῶν πεισιστοῦ λόγῳ. Lucianus D. M.
4. ἐνίσαι τότε ἀποκερδῶσαι ἐν τῷ πλείῳ, παραλογισμῶν
τὰ πορρωτά. Arrianus Epictet. II. 20. οἳ δὲ τὰ ἑτέρα
ἡγόντες ἐξαπατῶσιν ἡμᾶς καὶ παραλογίζονται. Jof. A.
XVII. I. I. οὐ μὴ πᾶντα γὰρ τὴν τιτθίαν, προκατα-
νοηκῶν ἐκ πλείονος αὐτῶν, καὶ μήκεν ὅταν ἔσαν παραλό-
γηται, καὶ διὰ τὸ ἥδη παρασκευῇ τῇ πάσῃ ἀντιτεχνῶσθαι
αὐτῇ πρὸς τὸ κακότερον. Artemidorus III. 2. κλέπτειν
δοκεῖν μηδὲν ἀγαθόν, πλὴν τῶν ἐξαπατῶν τινὰς ἐβελόντων,
κλέπτειν γὰρ καὶ τὸ παραλογίζεσθαι ἔστιν οἱ παλαῖοι 56.
παραλογισμῶν καὶ ψευδόμενον πινύργων — παραλογι-
σθέντα καὶ ἐξαπατηθέντα βλαβῶναι. Jac. I. 22.

Polybius XIII. 3. ἐνίσαι πασῶν τῶν πιθανοτάτων μίση
τῷ ψεύδους ταύτοισιν. Diodorus S. XIII. 95. πολλὰ
πρὸς τὴν τῆς ἐπιβουλῆς ὑπόθεσιν πιθανολογῶντας ἔπειτα τὸς ὄχ-
λους δύναι φύλακας αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν X. Glossarium,
Hilarius, Versio Codicis D. Subtiliter. πιθανολο-
γία. Marcion. Subtililoquentia. Clemens Str. VII.
πιθανοῖς ἐπιχειρήμασι σκοπεῖν τὴν ἀλήθειαν.

5. χαίρων καὶ βλέπων] Jof. B. III. 9. 2. Προθυμίας
μὴν ὑμᾶς πρὸς τὸ παρὸν εὖ ἔχοντας χαίρω καὶ βλέπω. Gau-
deo dum video. Galenus de Theriaca. καὶ ὁ σοφάτα-
τος πλάτων, ὡς εἰκός, ἐπὶ πολλῶν πολλὰς ἰδὼν καὶ χαί-
ρων τῇ τῆς ἀληθείας ἀνάγκῃ.

7. ἐπίβλητέ μου] In vestra potestate non est, effice-

ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, Θεοσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχα-
ριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τὴν φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, 8
καὶ τῶν ὁμιλιῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ στοιχεῖα τῶν κόσμων, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν. Ὅτι ἐν 9
αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. Καὶ ἔστε ἐν αὐτῷ πε- 10
πληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ σώσης ὁρατῆς καὶ ἄφραστον. Ἐν ᾧ καὶ περιεβλήθητε Θεοτο- 11
μῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τῶν σῶματι τῶν ἁμαρτιῶν καὶ σαρκὸς, ἐν τῇ Θεο-
τομῇ τῶν Χριστῶν. Συλλαφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τὴν πί- 12

στεως

7. ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι] — 3. 7. ἐν secundo loco] — D 39. 47. Versio Vulg. Hilarius.
τῇ] — A. 46. καθὼς] + καὶ D. a prima manu. E 45. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
ἐν αὐτῇ] — AC 23. 28. 37. 47. Versio Copt. Codices Latini. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 1434.
ἐν quarto loco] — 4. Codices Latini.
ὁμῶς ἔσται] ἔσται ὁμῶς ADE.
8. καὶ τῶν ὁμιλιῶν] καὶ τῶν ὁμιλιῶν 4. prima manu.
9. τὴν θεότητα] — 43. a prima manu.
ἐκείνης καὶ ἑξουσίας] ἐκείνης καὶ ἑξουσίας D. a prima manu. E at in versione: principatus & potestatis.
10. ὅς] — DEFG. ad versionem Vulg. ἡ] — FG.
11. καὶ] — FG. Cyprianus.
τῶν ἁμαρτιῶν] — ACD a prima manu. EFG Versio Vulg. Copt. Aethiop. Clemens Strom. III. p. 531. Hierony-
mus c. Jovin. 1. Basilii de Sp. S. 15. (contra Moral. Reg. 20. 43.) Damascenus, Johannes Hierosol. 173. Pela-
gius. Augustinus Ep. 59. corporis carnis; vel sicut aliqui habent: corporis peccatorum carnis. Theodoretus, Au-
gustinus. Ep. 504. Origenes in Luc. H. 14. Athanasius de Sabbato. Fulgentius ad Thrasym. III. prob. J. Millio prol. 636.
τὴν σαρκὸς ἐν] — 55.
12. βαπτισματι] βαπτισμῷ D a prima manu. G. 47. Chrysostomus.
τὴν ἐκείνης] τὴν ἐκείνης S. Battierius.
τῇ] — AC. 3. 37. 45. 46. 55. Codices plurimi teste Millio. Editio Complut. Plantin. Bengelii, Colinaei. Chrysostomus.
13. ὁμῶς] ὁμῶς 1. 2. 32. 33. 35. Chrysostomus, Theophylactus.
ἐν] — 3. 7. 18. 20. 23. a prima manu. 31. 33. 36. 37. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Basilii de Sp. S. 27.
Occumenius, Theophylactus.
καὶ] + ἐν D a prima manu. EFG 1.

re, ut fundamenta urbis vestrae sint firmitiora; & terrae motibus inconcussa: est autem, ut fides confirmati in virtute & constantes. *Simplicius* in *Epict.* p. 152. ἵνα μὴ ἐκτρέψωμαι τῷ αὐτῆς αἵματι καὶ σώζεται [ἡ ψυχὴ] ἀποσπασσάσα δὲ ἐαυτήν, καὶ ὅσον ἐφ' ἐαυτῇ ἀπο-
τρέψωμαι ἐκείνην, μακρύνεται.

βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει] *Thucydides* III. 12. τοῖς ἄλλοις μάστιγι ἐννοία πίστεως βεβαίωσι. *Schol.* τοῖς ἄλλοις ἐξ ἐννοίας τὸ πιστεύειν ἀλλήλοις βεβαίως [παύχαι].

8. συλαγωγῶν] *Hesychius*. συλαγωγῶν, ἀπογομνῶν. *Eusebius* in II. 1. p. 393. 52. ἐν ταῦτα δὲ καὶ τὸ σκυλεύειν συλεύειν φησὶ, διότι καὶ τὰ σκύλα σῦλα λέγεται, ὅθεν καὶ τὸ συλαγωγεῖν.

φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης] *Aristophanes* de *Zenone*. φιλοσοφίαν κενὴν ὅτος φιλοσοφῶ. *Plato* in *Sophist.* περὶ τὸ φάντασμα ἀπατῶν, καὶ τὴν τέχνην εἶναι τινα ἀπατητικὴν αὐτῶν. *Dio Cass.* p. 332. Consilium Maecenatis. εἰ τοιαῦτα τὰ μὲν τῶν ἀληθῶν, τὰ δὲ πλείων ψευδῶν λέγοντες νουθετοῦν ἐπαίρουν. Τὸ δ' αὐτὸ τῶν καὶ τῶν φιλοσοφῶν προποικιζόμενοι οὐκ ὀλίγοι ποιεῖν διὰ καὶ ἐκείνης φυλάττειν σοὶ περὶ αὐτοῦ. Μη γὰρ, ὅτι καὶ Ἀρεῖν καὶ Ἀθηνοδόρην καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν πιπείρασαι, πίστευε καὶ τὰς ἄλλας πάντας τὰς φιλοσοφίᾳ λέγοντας ὁμοίως αὐτοῖς εἶναι μύρια γὰρ κακὰ καὶ δόξαι καὶ ἰδιώτας τὸ πρόσχημα τῶν προβαλλόμενοι τινος δόξαι.

9. *Ovidius* M. III. 609. Specto cultum, faciemque gradumque: Nil ibi, quod posset credi mortale, videbam; Et fensi, & dixi fociis: Quod numen in isto corpore sit, dubito: sed corpore numen in isto est. *Euripides* *Bacchis* 300. ὅταν γὰρ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμα ἔλθῃ πολλὸς, λέγειν τὸ μέλλον τὰς μηχανήσας ποιεῖ. *Eusebius* in II. γ. p. 306. 23. ἔρα, ὅτι ἐν πείρασμός μιν σωματικῶς ἐπὶ τῆς τῶν Ὀδυσσεύς ἐλένη δὲ εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην πρέειπε. in II. 1. p. 466. 34. ἐκ ἀργῶν βροτολογῶν πολλὰ καὶ λέγει τὸν Ἀρεῖν ὁ ποιητὴς κατὰ μὴν ἀλληγορίαν, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς. *Seneca* Ep. 41. In unoquoque bonorum virorum, qui Deus incertum est, habitat Deus. Animum excellentem, moderatum, omnia tanquam minora transeuntem,

quicquid timemus optamusque, ridentem, coelestis potentia agitat. Non potest res tanta fine adminiculo numinis stare. *Cyrillus* apud *Marium Mercat.* p. 298. Hominem enim esse ait ipsum *Θεοφόρον*, ut videatur esse juxta nos, qui habemus inhabitantem Deum in nos per Spiritum Sanctum. Inhabitat enim in cordibus nostris, & sumus templa Dei. Minime vero tantundem est dicere, verbum factum esse hominem, & Deum in homine habitare. & p. 397. Sin autem dicant, quod propterea Deus fit, & ut Deus glorificetur, quia in eo tantum inhabitavit Dei patris verbum, ac non propterea, quia factus sit homo; audient rursus a nobis: qui inhabitantem in se Deum habuerint, satis est, ut idcirco Dii esse possint, & ab hominibus adorentur; omnes sint Dei & adorandi. Inhabitat enim in sanctis Angelis; habuimus autem & nos ipsum in nobis per Spiritum. Igitur non propterea Deus est & adorandus Emanuel, quod inhabitaret in eo tanquam in homine communi & seorsus intelligendo & in patre, Deus verbum, sed quod factum sit caro. *Theodoretus* in comm. 9. δὴλον δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἀνθρώπειον ἡμῶν εἶναι ἡ κεφαλὴ, ὡς καὶ περὶ ἀνθρώπου καὶ ταῦτα εἰρησθαι, πᾶσαν ἐν αὐτῷ φέροντες τὴν θεότητα. in Templo habitare πνευματικῶς creditur, licet non videatur: at in Christo multa oculis conspecta & auribus audita sunt, quae ejus rei fidem facerent. *Strabo* IX. p. 646. C. ταῦτα δὲ διοικεῖ νομίζουσιν αὐτὸν (τὸν Ἀπόλλωνα) οἱ μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν σωματικῶς γινόμενον οἱ δ' ἀνθρώποις ἐννοίαν παραδιδόντα τῆς αὐτῆς βελήσεως. II. γ. 521. *Schol.* ἐζητῆται πῶς θεὸς ὢν ὁ Ἀρεῖς οὐκ ἔδει περὶ τῶν οὐκ ἐρητίων ἔν, ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ θεοὶ σωματικῶς λαμβανόμενοι, ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασία μόνον διαφέροντες ἀνθρώποις, τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθει. *Succa*.

Tradunt Magistri nostri. LXXX. discipulos fuisse Hilleli seniori, XXX. ex illis fuisse dignos, in quibus divina majestas habitaret, uti in Mose magistro nostro. *Mores Nostri* II. 32. de prophetia. Hoc requirunt, ut sit

vix

- 13 τῶς δ' ἐνεργείας τῆ Θεῷ τῆ ἐγείραντι αὐτὸν ἐκ τῶ νεκρῶν Καὶ ὑμᾶς νεκρὸς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆ σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησε σὺν αὐτῷ, χα-
 14 ρισάμεν ὑμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, Ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τῆ μέσε, προσηλώσας αὐτὸ
 15 τῷ σταυρῷ. Ἀπεκδυσάμεν τὰς δρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγματίσεν ἐν παρρησίᾳ,
 16 θριαμβεύσας αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν με-

ἡμῶν] ἡμῶν 1. 2. *Chrysostomus*, *Theophylactus*.
 συνεζωοποίησεν] ἐζωοποίησεν DFG. + ὑμῶς AE 7. 13. 14. 18. 20. 21. 23. ex emendatione. 26. 27. 28.
 29. 30. 36. 38. 39. 41. 44. 45. 46. 49. 52. Editio Complut. Stephani 1. Plantin. Genov. Codices Latini.
 Versio Syr. Hilarius de Trin. I. Damascenus, Oecumenius. + ὑμῶς 1. 2. 19. 33. 34. 35. 37. 43. 48. Edi-
 tio Erasmi 1. + σὺν ὑμῶς Editio Ald. συνεζωοποίησεν Editio Erasmi 5. Stephani.
 σὺν αὐτῷ] ἐν 37. σὺν αὐτῷ 43.
 ὑμῶν] ἡμῶν ACDEFG 1. 2. 7. 18. 19. 20. 21. 26. 27. 44. Editio Complut. Erasmi, Stephani, Plantin. Genov.
 Bengelii. Versio Syr. utraque, Copt. Arab. Codices Latini. Marcion, Hilarius in Psal. LXVII. 19. *Chrysostomus*,
Oecumenius, *Theophylactus*.
 14. ἐξαλείψας] καὶ ἐξαλείψας Deilingius.
 ὑμῶν] ὑμῶν 31.
 ἤρκεν] ἤρκεν DG 14. 34. 38. 43. 44. Editio Complut. Genov. *Theodoretus*, *Theophylactus*,
 τῷ — A. αὐτῷ postea] αὐτῷ 34. 39.
 15. τὰς δρχὰς καὶ] τὴν σάρκα FG. Hilarius de Trin. I. 8. & IX. 8. in Psal. LXVII. 19. *Fulgentius* ad Thrasym.
 III. Augustinus de peccat. I. 27. c. Maximin. Arrian, Novatianus de Trin. 16. Pacianus de S. Baptism. ex comm. 11.
 αὐτὸς] αὐτὸς P. Junius.
 αὐτῷ] αὐτῷ F. αὐτῷ Editio Colinaei, Stephani 1. Bezae. Origenes in Matth. XVI. 21. 24. XVII. 4. c. Celf.
 1. in Jos. H. 8. licet in aliis exemplaribus habeatur in semet ipso, sed apud Graecos habetur in ligno. *Chrysosto-*
mus, *Theodoretus*, *Theophylactus*. *Athanasius* de Incarnat. Macarius I. Epiphanius, Oecumenius.
 16. ἐν τις] τις ἐν 37. τις] τι C. ἐν secundo loco] — 28. 45.

vir probus, bonus & honestus. Hucusque enim nemo adhuc fuit, qui dicere ausus sit, Deum majestatem suam divinam habitare facere in viro malo. *Cosri* III. 65. Divina majestas *הַשְׁכֵּן* qualis fuit in Abrahamo, Mose, & Messia, quem expectamus, Elia & similibus, qui per se ipsos *מְשֻׁבָּעִים* sunt habitaculum majestatis divinae. *Jac. Andreae*. in Actis Colloq. Montisbelgard. Est ergo unio naturarum personalis, non nuda combinatio sine communicatione, sed vera & realis communicatio naturarum, in qua una natura alteri dat, & altera accipit. Quam communicatione Paulus paucis verbis diferte complexus est: in ipso habitat plenitudo divinitatis corporaliter. Nam filius Dei, in cujus persona haec unio facta est, assumtae suae naturae omnem plenitudinem Deitatis communicavit. Etenim Deus omnem suam plenitudinem Deitatis ubique secum habet, qui etiam in nobis per fidem habitat, tamen nulli beatorum homini eam communicavit. De Christo cum sciamus, esse unigenitum Dei filium, & imaginem Patris, ista inhabitatio Majestatis divinae longe augustiori sensu intelligenda est, quam vel Judaei de Mose, vel Gentes de Diis hominem induentibus & humana forma sese conspiciendos praebentibus intellexerunt.

13. χαρισάμενος, — τὰ παραπτώματα] *Seneca* Controv. V. Multa donanda ingeniis puto, sed donanda vitia, non portenta sunt. *Lucanus* X. 70. quis tibi vefani veniam non donet amoris?

14. ἐξαλείψας] *Euripides* in *Aeolo* ap. *Stobae*. S. 91. ἐν γ' ἐξαλείψει ῥῶον, ἢ γράφει θῶος. *Athenaeus* IX. p. 403. F. ἔτοι τὰ μὲν παλαιὰ καὶ θρυλλέμενα ἀφύμνα' ἐξήλειψαν ἐκ τῶν βιβλίων.

χειρόγραφον] *Philem*. 19. *Pollux* III. 152. ὑπερίδης δὲ — καὶ τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν ὀνομαζόμενον χειρόγραφον χεῖρα ἀπόρασεν εἰπὼν ὅτι τὴν αὐτῆς χεῖρα δύνατον ἀρῆσαι. *Cic*. Ep. VII. 18. mihi cautionem chirographi mei. *Juvvenalis* V. 41. Vana supervacui dicens chirographa ligni. *Ulpianus* I. 44. 5. 5. D. de Legat. 1. Eum, qui chirographum legat, debitum legare.

ὑπεναντίον] *Hesychius*. ὑπαντίος, ἐχθρὸς. *Polybius* I. 11. ἐπεκράτησε τῶν πολέμων, καὶ κατεδίωξε τὰς ὑπεναντίους. 12. συμβαλὼν τοῖς ὑπαντίοις. *Plato* Alcibiad. II. τὸ μαίνεσθαι ἀραγε ὑπαντίον σοι δοκεῖ τῷ σωφρονεί; *Lucianus* Icaromenippo. 5. μαχόμενα πάντα καὶ ὑπανταντία. *Aeschines* Dial. III. καὶ σιαυτῷ ὑπανταντία καὶ ποιεῖς καὶ λέγεις. *Arrianus* de Exp. Al. VI. 8. ὁ ἀνέμω τῷ ῥῷ πῶον ὑπαντίος. *Aelianus* V. H. XIII. 40. πρὸς εὐρυβιάδην τὸν Λακεδαιμόνιον ἔλεγε τι ὑπαντίον, καὶ ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. *Aristoteles* Polit. VII. 9. πρὸς ἀρετὴν ὑπαντίος βίος. *Jamblicus* de myster. VI. I. εἰ μὲν γὰρ τῶν αὐτῶν νεκρῶν σωμάτων καὶ ἀπέχοντο τῆς ἀφῆς, καὶ ἤπτοντο, ἦν ἂν τὸ πρὸς αὐτῷ ὑπαντίον. *Heb*. X. 27.

ἤρκεν ἐκ τῆ μέσε] 2. *Theff*. II. 7. *Targum* 1. Chron. XXI. 15. Tolle Abisaeum principem eorum de medio eorum. 1. *Cor*. V. 2.

προσηλώσας] *Demosthenes*. οὐ μόνον οὐ προσηλώσθαι. *Lucianus* Prometh. I. τῆτονι προσηλώσας δῆσιν. & 2. *Plut*. de def. Orac. p. 426. B. ἄλλ' ὅτι περ ἀγάλατα προσηλῶται καὶ συντήκεται βάσει.

15. ἀπεκδυσάμενος] *Plut*. Apophth. p. 173. D. τοῖς ἀμαρτανῶσι τῇ ἡγεμονικῶν τιμωρίαν ἔταξεν ἀντὶ τῆ το σώμα μασιγῆν, μασιγῆσθαι μὲν ἀποδυσάμενον τὰ ἱμάτια καὶ ἀντὶ τῆ τὴν κεφαλὴν ἀποτίλλεσθαι, τὴν τιάναν τῶν ἀποβεμῶν. inf. III. 9.

16. ἐν μίρει ἰορτῆς] *Dio Cass*. exc. p. 689. ὅτι ἐκ τῶν συναχθέντων ἐς τὸ Ἄντιον πολλῶν ἀπολεμῶν, ὁ Νέρων ἐν ἰορτῆς μίρει τῷτο ἵποῖτο. *Ovidius* de A. A. I. 445. Quaque die redeunt rebus minus apta gerendis Cultra Palaestino septima sacra Syro. *Tibullus* I. 3. 18. Quarebam tardas anxius usque moras — Aut ego sum caussatus aves, aut omina dira, Saturni aut sacrum me tenuisse diem. *Dio Chrys*. XXXI. p. 352. A. δὲ γὰρ εἰλήφισαν ἐν προσθήκης μίρει, τῷτο ἀτάλλουν. . . ἐν μίρει ἀδικήματος τίθημι. *Plato* Polit. I. εἰ ἐν ἀρετῆς τίθης μίρει τὴν ἀδικίαν. *Demosthenes* ἐν εὐρυνομίας ἀριθμῶν μίρει. in Mid. ἐν δωρεῆς μίρει καὶ χάριτος παρέχων. *Olynth*. I. ἐν ὑπέρβι καὶ προσθήκης μίρει γενέσθαι. *Isocrates* Encom. Evag. ἐν ἰδιώτῃ μίρει

μέρει εορτῆς ἢ νημηνίας, ἢ σαββάτων Ἄ ὅτι σκιά τῆ μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τῆ Χρι- 17
 58. Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύεται θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῆ ἀγέλης, ἀ 18
 μὴ εὐρακεν ἐμβατεύων, εἰκὴ φυσικῶς ὑπὸ τῆ νοῦς καὶ σαρκὸς αὐτῆ. Καὶ οὐ κρατῶν 19
 καὶ κεφαλῇ, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα ἀπὸ τῆ ἀφῶν καὶ συνδέσμων ὅτι χορηγούμενον καὶ συμ-
 βι-

μήρι] ἡμέρας P. Junius.

σαββάτων] σαββάτω Da prima manu. E.

νημηνίας] νημηνία D a prima manu. E.

νημηνία FG.

17. α] δ FG. Marcion. Augustinus c. Faustum VI. MSS. μελλόντων] μελλόντων T. Mangey in Philon. T. 1. p. 107.

τῆ] — DEFG. 1. 3. 14. 46. 52. 55. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plantin. Bengelii.

χριστῶ] tollunt Coloni A. 20. & Scholion. Versio Aethiop. Arab. Augustinus ad Paulin. Oecumenius.

18. θέλων] ἐλθὼν P. Junius. θέλων J. Clericus.

μὴ] — AD a prima manu. 28. 30. Versio Copt. Origenes c. Cels. I. p. 236. (at in MS. & in Ro. XIV.

15. habet μὴ.) Tertullian. c. Marc. V. 19. Hieronymus Algasia Q. 10. vidit, sive audivit [f. non vidit] utrumque enim habetur in Graeco. Augustinus ep. ad Paulinum: Sicut quidam codices habent: quae vidit, ideo magna existimans, quia vidit ea quibusdam locis observari alibi ab hominibus, quorum auctoritati haberet fidem, etiam ratione non reddita: & ideo sibi magnus videtur, quia ei contigit quorundam sacrorum videre secreta. Sed plenior sensus est quae non vidit. ex FG. εὐρακεν] εὐρακεν C.

ἰσάκεν] ἰσάκεν C. ἰσάκεν] ἰσάκεν C. ἰσάκεν] ἰσάκεν C.

ρι διαγωγῆς. Aristoteles ἐν διδασκαλίᾳ μήρι. Theophrastus ἐν μήρι φαρμάκων. Horatius S. I. IX. 68. meliore tempore dicam, hodie tricesima sabata. Vis tu curtis Judaeis oppedere? Nulla mihi, inquam, religio est. at mi: sum paulo infirmior. Elianus V. H. VIII. 3. κρίναντες ἴκασον ἐν τῇ μήρι φόνος. Diogenes L. Diodoro II. III. ἐν σκώμματος μήρι. III. 65. Platon. ἐν εἰκόντι μήρι. 2. Cor. III. 10. IX. 3. 1. Pet. IV. 16. respectu. 1. Cor. XXIV. 31.

17. σκία — σῶμα] Heb. X. 1. Philo de Confus. Ling. p. 434. 5. τὰ μὲν ῥήματα τῶν χρησμῶν σκιάς τινος ὡσανεὶ σωματικῶν εἶναι: τὰς δὲ ἐμφανισμένας δυνάμεις τὰ ὑφ' ἑαυτὰ ἀληθείας πράγματα. Libanius Ep. 385. οἱ μὲν, ὡς ἤξεως, ἀγγέλοις πολλοὶ: τὸ δὲ ἔργον ὁρᾶμεν ἑαυτοῖς. ποίησον ἐν ἡμῖν τὴν σκίαν τῆς ἡδοῆς εὐφροσύνης ἀληθινῆς. Lucianus Hermotim. 79. τὴν σκίαν ἡμᾶς θηρεύειν, ἰσάσαντες τὸ σῶμα. Athenaeus VI. p. 246. A. ἐκ ἀρτὸς ἐπιπορεύειν, ἀλλ' ἄρταρ σκιάς. Cic. de Offic. III. 17. Sed nos veri juris germanaeque justitiae solidam & expressam effigiem nullam tenemus: umbra & imaginibus utimur. Plut. de frat. Am. p. 479. C. σκιαὶ γὰρ οὐκ οὐτως αἰ πολλὰ φιλικὰ καὶ μετρήματα καὶ εἰδωλα τῆς [φιλαδελφίας]. Jof. B. II. 2. 5. ἡκεὶ παρὰ τῇ δεσποτῇ σκίαν αἰτησόμενος βασιλείας, ἥς ἠρπασεν ἑαυτῷ τὸ σῶμα.

18. καταβραβεύεται] Hieronymus Algasia Q. 10. Hoc Graece dicitur καταβραβεύειν, quando quis in certamine positus iniquitate agnothetiae vel infidiis magistrorum βραβεῖον & palmam sibi debitam perdit. Multaque sunt verba, quibus juxta morem urbis & provinciae suae familiariter apostolus utitur. E quibus exempli causa pauca ponenda sunt — μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύεται i. e. nullus hominum accipiat braviū adversus vos. Quibus & aliis multis verbis usque hodie utuntur Cilices. Demosthenes c. Midiam. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιστάμεθα Στράτονα ὑπὸ Μιδίᾳ καταβραβεύοντα, καὶ πάντα τὰ δίκαια ἀτιμωθέντα. Midias judicibus L. drachmas dederat, ut condemnarent Stratonem. Polybius Leg. 46. p. 1194. τοὺς δ' ἐγκαλῶντες τοῖς κρίμασιν, ὡς παραβραβευμένοι διαφθέρμενοι τὴ φιλιππῶ τὴ δίκαιας. Suidas. τὸ ἄλλω ἀγωνιζομένῳ ἄλλον ἐφραῖσθαι λέγει ὁ Ἀπίεστος καταβραβεύειν. Plut. de Vitios. pud. p. 535. C. οἱ παραβραβεύοντες ἐν τοῖς ἀγῶσι, καὶ χαριζόμενοι πρὸς τὰς χριτοῦσας ἐξ ἑ προσπορίων ἀρχαίᾳ καὶ εὐφάνειᾳ ἄλλοις καὶ ὀφείλ. Eustathius in Il. α. 93. 33. καταβραβεύει αὐτόν, ὡς φασὶν οἱ παλαιοί, τὴ φυσικῇ διαμῶ προδόντες τὸ δίκαιον.

Exymol. ἐμβατεύειν τὸν δαίμονα καὶ ἐισελθεῖν εἰς τὴν κλήματι τῇ ὑπαρχίᾳ, ἐνχευεῖσθαι τὸ δάκρυον. IJesens pro

Astyphili success. τῇ μὲν πατρὸς τῇ ἡμῶν ἀσθενήτος, ἡμῶν δὲ οὐκ ἐπιδιδόντος — εἰς τὸ χαρὸν ἐμβατεύειν. 1. Mac. XII. 25. XIII. 20. Demosthenes c. Apaturium οἱ χρημαὶ κατήπυγον αὐτὸν ἀδικήντας: καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν ναύ. Aristides c. Philipp. p. 486. ἐμβατεύειν εἰς τὰ τῶν ἁλλήνων πράγματα. Jof. A. II. 12. 1. οὐ τολμώντων ἐμβατεύειν εἰς αὐτὸ [τὸ ἔρος] ποιμένων. Euripides Rheso 224. Λυκίας ναὸν ἐμβατεύειν Ἀπόλλων. Eschylus Perf. 419. ἡσος, ἢ ὁ φιλόχορος πᾶν ἐμβατεύειν. Aristides in Minerv. p. 10. τῶν ἀνθρώπων ὅσοι διοφίλεις — τὰς κεφαλὰς Ἀθηνᾶ — ἐμβατεύει. II. p. 307. οἱ Μασῶν καὶ χαρίτων χοροί, οἱ δὲ αἰῶνος τὴν πάλιν ἐμβατεύοντες. Libanius Antioch. p. 350. ὁ θεὸς ἐμβατεύει τὸν τόπον. Euripides ap. Dionys. de Emphasi Verbor. ὅτι τὸν πύκτον Ἀρκάδων δυσχεμεῖον ἐμβατεύειν de locis numini sacratis. Jof. XIX. 51. Porphyrius Epist. τὸ λέγειν, ὅτι τὸν ἑρᾶν προσάραξαι, καὶ τὰ κρυπτά τῆς ἱστορίας ἐκφάνει — τίνα ἐκ ὑπερβολῆς ἐμπληξίας μὲν τῷ ἀπειλῶντι, ἀ μὴτε εἶδεν, μὴτε δύναται, καταλείπει, ταπεινότητος δὲ τοῖς διδοῦσιν ἕτα κενὸν φόβον καὶ πλάσματα, ὡς κομιδῇ παιδὸς ἀνέτοι: Sophocles Oedip. Colon. 671. Διόνυσος ἐμβατεύει. Xenoph. Conviv. σι εἶδον ὅτι παρὰ τῷ γραμματιστῇ ἐν τῷ αὐτῷ βίβλῳ ἀμφότεροι ἐμβατεύειν τι, τῇ κεφαλῇ πρὸς τὴν κεφαλὴν.

Modestiani simulantes tumidi sunt.

Θρησκεία τῶν ἀγγέλων] Plut. Alex. p. 665. D. de Thracibus. ἄρ' ἂν δοκῇ καὶ τὸ θρησκείαν ὄνομα ταῖς κατακόροις γενέσθαι καὶ περιέροις ἱερουργίαις. Glossae. Θρησκεία, superstitio. Herodianus V. 7. 3. τῇ ἱεροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ σχολάζει τῷ θεῷ. Concilium Laodiceum. c. 35. ὅτι οὐ δὴ χριστιανὸς ἐγκαταλείπει τὴν ἐκκλησίαν τῷ θεῷ καὶ ἀπίσται, καὶ ἀγγέλου ὀνομάζειν, ἢ συνάξεις ποιεῖν, ὅπερ ἀπηγόρευται. Εἰ τις ἐν εὐρεθῇ ταύτῃ τῇ κεκρυμμένῃ εἰδωλοκρατίᾳ σχολάζει, ἔσται ἀνάθεμα, ὅτι ἐγκατέλειπε τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, καὶ εἰδωλοκρατίᾳ προσήλθεν. & Zonaras. Theodoretus. βραβεύτας καλῶσι τὰς τῶν ἀγωνιζομένων κριτάς, ἔτοι γὰρ τοῖς νικῶσι τῆς νίκης τὸν ψῆφον ὀρέγασιν: καταβραβεύειν δὲ εἶναι τὸ ἀδίκως βραβεύειν. — ἔμειν δὲ τῷ τὸ πάθος ἐν τῇ φρυγίᾳ καὶ πιστὸν μὲν πολλῷ. ἔδ' ἡ χάρις καὶ συνελθόντα σύνθετος ἐν Λαοδικαίᾳ τῆς φρυγίας νόμος κεκάλυψε τὸ τοῖς ἀγγέλοις προσέχεσθαι καὶ μέχρι δὲ τῆ ἡν εὐκτήρια τῷ ἁγίῳ Μιχαὴλ παρ' ἐκείνοις ἐν τοῖς ἀμύροις αὐτῶν εἶναι ἰδύ. Schol. Cod. 19. καταβραβεύειν εἶναι, ὅταν παρ' ἐτέρῳ μὲν ἡ νίκη, παρ' ἐτέρῳ δὲ τὸ βραβεῖον, ὅταν ἐπηρεάζεται ὁ νικῆσας — ἔμειν δὲ τῷ κατὰ φρυγίαν τὸ θέος, ὡς καὶ τὴν ἐν Λαοδικαίᾳ σύνθετον νόμον καλῶσαι τὸ προσεῖναι ἀγγέλοις καὶ προσέχεσθαι ἄρ' ἔτι καὶ παρ' αὐτοῖς τῷ ἀρχιερατῆρι Μιχαὴλ πολλοί. Confessiones Porphyrogenn. Thema I. 3. Κελοσπῆ, καὶ

20 βιβαζόμενον, αὐξάνει τὴν αὐξάνει τῇ Θεῷ. Εἰ δὲ ἀπελάνθει σὺν τῷ Χριστῷ ὅτι τὸ
21 χεῖρον τῷ κόσμῳ, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε; Μὴ ἄφῃ, μηδὲ γυναικί, μηδὲ
22 διγῆς. Ἄ ὅτι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ὑποχρήσει, καὶ τὰ ἐνάλια καὶ διδασκαλίας τῇ
23 ἀνθρώπων. Ἄ τινὰ ὅτι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐτελοδρησκαίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ

ἀφει-

φυσίμῳ] φυσίμῳ D. a prima manu.
19. κεφαλῇ] + χριστὸν D. a prima manu. E. Versio Syria posterior. Notatimus de cibis Judaicis. 5. Glossemata.
20. ὅτι] — ACDEFG. 3. 5. 9. 10. 11. 21. 26. 31. 33. 35. 46. 47. Versio Copt. Codices Latini. Cyprianus ad Quirin. III. 11. Hieronymus l. c. Basilus Eth. 54. Damascenus, Theophylactus. probante J. Millio prol.
290. J. A. Bengelio. 38 Versio Syr.
τῇ] — ACDEFG. 1. 37. 44. 52. 55. Codices plurimi, teste Millio. Editio Colinaei. Chrysostomus in l. 8e prooem. ad Rom. probante J. A. Bengelio.
τῇ] διατί D a prima manu. E. + πάλιν D a prima manu. EFG Versio Vulg.
ἐν] + τῇ G.
21. μηδὲ prius] μὴ 1. 38. Editio Complut. Genev. Plant.
22. ἀποχρήσει] ἀποκρίσει apud T. Beza. ἀποχωρήσει apud Curcellaenum. 23. μὴ ἔχοντα] ἔχοντα μὴ 37.
ἐτελοδρησκαίᾳ] δρησκαίᾳ FG.

οὗν λεγόμενοι χῶναι, ἧ ἐστὶν νὰς διαβοήτος τῷ ἀρχαγγέλῳ
Μιχαὴλ. Cujus imago exhibetur in Biblioth. Coislin.
p. 137. Cum inscriptione: ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ὁ
χωνίται. festum ejus celebratur VI. Septembr. Zonaras XVIII. 12. ἡ ἐν χῶναις πολιτεία, καὶ τὸ ἐκεί τῷ
ἀρχιερατῆς περίπυτον τέμνος. Nicetas in Manuele I.
VI. ἀφικνεῖται εἰς χῶνας πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην,
πάλαι τὰς παλασσάς, τὴν ἐμὲ τῷ συγγραφίῳ πατρίδα,
καὶ τὸν ἀρχαγγελικὸν νεὺν εἰσὶν, μεγάλοι μέγιστοι καὶ κάλ-
λι καλλιστοὶ ὄντα. in Isacio II. τὸν νεὺν τῷ ἀρχιερατῆς
Μιχαὴλ — ἔργον μέγιστον καὶ περίπυτον ὄντα, καὶ ὑ-
περβάντα εἰς κάλλος καὶ τὴν εἰς μήκος ἔκτασιν τὸ ἐν τῇ βα-
σιλίδι πόλει τῷ καλλιμάρτυρος Μωκίς τέμνος. Jos. B.
II. 8. 7. Essenii ἀνυψοῦσιν συντηρήσειν ὁμοίως τὰ τε τῆς
ἀριστείας αὐτῶν βιβλία, καὶ τὰ τῶν ἀγγέλων ὀνόματα. A-
pocata Sara f. 42. 2. qui sacrificat mari, fluvii,
deserto, foli, Lunae, stellis, Michaeli principi magno
— ecce hi sacrificant idolis. Cholin f. 40. 1.

ἀγγέλων] Philo de Somniis p. 642, 6. ἄλλοι δ'
εἰς καθαρινόταται καὶ ἄριστοι, μετίζον φρονιμῶν καὶ δει-
τέρων ἐπιλαχῶσαι, — ὑπαρχοι — τῷ πανηγυμῶνος,
ἵσπερ μεγάλοι βασιλεῖς ὀφθαλμοὶ καὶ ὄντα, ἀφωρῶσαι
πάντα καὶ ἀκῆσαι ταύτας δαίμονας μὴν οἱ ἄλλοι φιλό-
σοφοι, ὁ δὲ ἱερὸς λόγος ἀγγέλους εἶθε καλεῖν, προσφειτέρω
χρῶμενος ὀνόματι καὶ γὰρ τὰς τῷ πατρὶ ἐπικελεύσεις τοῖς
ἐκγόνοις, καὶ τὰς τῶν ἐκγόνων χρεῖας τῷ πατρὶ διαγγέλλου-
σιν — ὅτι τοῖς ἐπικήροις ἡμῶν συνέφερε μεσίταις καὶ δικαι-
τηταῖς λόγοις χρῆσθαι, διὰ τὸ τιθεῖναι καὶ περικεῖναι τὸν
παμπύταν, καὶ τὸ μέγιστον ἀρχῆς αὐτῆς κράτος, ἧ λα-
βόντες ἵπποι ἐδὴθησαν ποτὶ τινος τῶν μίσων λόνοντες λά-
λῃσιν οὗ ἡμῶν, καὶ μὴ λαλεῖναι πρὸς ἡμᾶς ὁ θεὸς, μὴ ἀπο-
θάνωμεν. Nobis vero unus mediator est.

μὴ] Etytol. μὴ — ὅταν κῆται ἀντὶ τῷ οὐ ἀπαγο-
ρεύσει εἰς ὑποτάσσει.

19. συνδύσμων] Galenus de Conflit. Medicinae
νῦρον δὲ ἡ συνδύσμων κόψας, ἕτερον ἀποτελεῖσκει τοιοῦτο ἡ δυ-
νήση, τῇ μὴν γὰρ ἐξ αἵματος ἡ γένεσις, τοῖς δὲ ἐκ σπέρ-
ματος. Anatom. I. ἐννοήσας πρότερον, ὡς τριτὴν χρεῖαν
τῆς τῶν τοιούτων σωματῶν [τῶν συνδύσμων] τῆς φύσεως α.
μὴν ἐφ' ἥσπερ καὶ τὸν ὄνομα αὐτῆς, ἐξ ὅσῃ γὰρ εἰς ὅσῃ ἐμ-
φυόμενα συνδύσμων ἀμφὸν γίνεται κοῦδος, ἐν τῷ τῷ μόνον
ἔργαζόμενα, συνέχων ἀλλήλων τὰ συνδύσμενα τῶν ὅσῃ.
τῷ δὲ] quae est a Deo.

20. δογματίζεσθε] Sextus Empiric. a. Log. I. 434.
εἰ δ' ἐδ' αὐτὸ τῷ ἡδὲ, ὅτι πάντα ἀνοῖ, πᾶς περὶ πολ-
λῶν δογματίζει τιθεῖς τὸ ἓνα εἶναι κόσμον; Hypotyp. I.
7. εἰ δογματίζει ὁ Σκεπτικὸς; 2. Macc. X. 8. ἐδογμα-
τίσκει μετὰ κοινῇ προσάγωγῃ καὶ ψηφισματος. 3. Macc.
IV. 11. καθὼς ἡν διδογματίζοντων τῷ βασιλεῖ. Galenus
in Hippocr. de Articulis, μάρτυς ἀξιοπιστότατος ὁ Τα-

ραντῆος Ἡρακλείδης, ἀνὴρ ἐφ' ἑνὶ δογματῷ κατασκευῇ
ψευδόμενος, ὡς ἂν οἱ πολλοὶ τῶν δογματικῶν, ἔτ' ἀγύμ-
ναστος περὶ τὴν τέχνην. Theodoretus πᾶς τῶν ταῦτα διδα-
σκόντων ἀνέχεσθε; Castalio. Cur placitis utimini. Beza:
ritibus oneramini. Grotius: doceri vos finitis.

21. ἄφῃ] Xenophon Memorab. II. σίτου ἀπτεσθαι.
Philostatus. V. Apollon. III. 26. κελύειν αὐτὸν σίτῃ
ἀπτεσθαι. VIII. 7. 12. p. 347. ἐκ ἔθους, οὐ δύνω, οὐ
δυνάμην αἵματος, ἐδ' εἰ βῆμιον αὐτὸ εἶναι. Πυθαγόρας τε
γὰρ ἐδὲ ἐγίνωσκον, οἱ τε ἀπ' αὐτῶν παραπλησίως. Diogenes
L. Pythag. VIII. 13. τῶν ἐμφύχων ἀπηγόρευον ἀπτεσθαι.
Xenophon Cyropaed. I. γαυόμενος δ', ἔφη, καὶ σὺ
γνώση, ὅτι ἡδὲ ταῦτα εἶναι, ἀλλὰ καὶ σε; φάσας τὸν κύ-
ρον, μυσατρίωνον ταῦτα τὰ βρώματα ὦν — ὅταν μὴ
τῷ ἄρτε ἄφῃ, εἰς ὅδῃ τὴν χεῖρα ἀποφάμενον ὅταν δὲ τῷ
τῶν τινος διγῆς, εὐθὺς ἀποκαθαίρει χεῖρα εἰς τὰ χειρὶ μακ-
τρῶ. Tacitus A. VI. 20. Et tu Galba quandoque
de gustabis imperium, feram ac brevem potentiam
significans. Plut. . . ἐβρώθη δὲ καὶ φλοῖς, ὡς λέ-
γεται, καὶ ζῶν ἀγύων πρότερον ἦσαντο. Anton. p. 937.
B. ἀναγκαζόμενοι δὲ πειράσθαι καὶ τῶν ἀγύων πρότερον,
ἦσαντο τινος πᾶς ἐπὶ θάνατον διὰ μακρίας ἀγύσης. Thucyd.
II. 50. τὰ γὰρ ὀρέα καὶ τετράποδα, ὅσα ἀνθρώπων ἀπτε-
ται. Diogenes L. VIII. 34. Pythag. ἀετλοκρόνος μὴ
ἀπτεσθαι λευκῷ — τῶν ἐχθρῶν μὴ ἀπτεσθαι.

23. λόγον μὴ ἔχοντα] Demosth. c. Leptinem ἐστὶ δὲ
τῷ, ὅπως μὴν ἀκῆσαι, λόγον τινος ἔχον· εἰ δὲ τις αὐτὸ
ἀκριβῶς ἐξετάσει, ψῦδος ἂν ὃν φανῇ. Plotinus Enn.
VI. I. 11. εἰ μὴν γὰρ κ. τ. λ. εἰ δὲ καθὼ ὅλον. — λόγον
ἂν ἔχοι. Aristides Sic. I. p. 367. εἰ δ' αὖ μὴδὲν ἡμῶν το-
σῆς προκεκοιμένῃς, λόγον εἶχον ἡ πέτρα. de Pace II. p. 404.
καὶ εἰ χαρὶς εὐεργεσίας πρὸς τῶν θεῶν τῶν ὑμᾶς ἐκείνων,
λόγον εἶχον αἰσχυρῆναι. Platon. II. p. 252. τίνα ταῦτ'
εἶχε λόγον, ἐγὼ μὴν ἐκ ἐπινοῶ. Libanius D. I. p. 106.
C. τὸ μὴ ἂν εἰς τὰς κρείττας τὰ τῶν ἡττιῶν εἶναι κτήματα,
λόγον ἴσως ἂν ἔχει, καὶ δίδωσιν ὁ τῷ πολέμῳ νόμος. De-
mosth. de Cor. εἴπερ ἡ δόξης ἡ προγόνων ἡ τῷ μέλλοντος
αἰῶνος εἶχε λόγον.

μὴ] Hieronymus Algasiae Q. 10. Hoc loco qui-
dem conjunctio superflua est, quod in plerisque lo-
cis propter imperitiam artis grammaticae Aposto-
lum fecisse reperimus. Neque enim sequitur sed
vel alia conjunctio, quae solet ei propositioni, ubi
quidem positum fuerat, respondere.

σοφίας] Hieronymus Algasiae Q. 10. Videntur
observationes Judaicae apud imperitos & plebecu-
lam imaginem habere rationis, humanaeque sapien-
tiae. Unde & doctores eorum σοφοί, hoc est sapien-
tes vocantur. Et si quando certis diebus traditiones
suas exponunt discipulis suis, solent dicere: οἱ σο-
φοί

ἀφειδία σώματι, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλεονομήν τ' σαρκός.

Εἰ ἐν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τῆς Θεοῦ καθήμενος. Ἰὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ὅπι τ' γῆς. Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέ-
κρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ
ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε ἐν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ὅπι τ' γῆς,
πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πᾶθος, ὀπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδω-

λο-

1. οὗ] πῶ FG.

2. τὰ prius] ὁ FG.

3. ὑμῶν] ἡμῶν 34. Erasmus in annot.

Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ] Θεῷ ἐν τῷ Χριστῷ 39.

4. ὑμῶν] ὑμῶν CDE, a prima manu. FG. 17. 52. Editio Colinaei. Versio Vulg. Chrysostomus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, Cyprianus Tr. 66. Theodoretus, Cyrillus in Jo. 174. 815. 817. Nyssenus in Cant. H. 10. probante J. A. Bengelio, P. Junio. + καὶ 37.

5. ὑμῶν] — C. a prima manu. Clemens Strom. III. p. 531. Origenes.

ὁ Χριστὸς ἐστὶν] ἐστὶν ὁ Χριστὸς 37.

ἐστὶν] — 28.

τ' — 2. 45.

τῷ prius] — D.

τῷ posterius] — 1. 2. 14. 26. 46.

σὺν αὐτῷ] — A Nyssenus l. c.

φοὶ δευτερεύουσιν, h. e. sapientes docent traditiones.

ἰδελοθησκία] *Augustinus* Ep. 59. Volens in humilitate cordis (comm. 18.) Hoc si per verbum Graecum diceretur, & in Latina consuetudine populari sonaret usitatus. Sic enim & vulgo dicitur, qui divitem affectat, thelodives; & qui sapientem, thelosapiens. Ergo & hic thelohumilis, quod plenius dicitur thelon humilis, id est, volens humilis, quod intelligitur volens videri humilis, affectans humilitatem. *Plut.* Arat. p. 1038. F. τῶν δὲ πολλῶν ἡδὴ διὰ συνήθειαν ἰδελοδύλας ἐχόντων. *Lucianus* Nigrin. 23. εἰ δὲ γε κοινῶς δόγματι καὶ πρὸς ὀλίγον ἀπίσχοιτο τῆς δὲ τῆς ἰδελοδύλας. de Merc. Cond. 5. ἡ πρώτη ὑπόθεσις τῆς ἰδελοδύλας· οἱ μὲν δὲ πολλοὶ τὴν προίαν καὶ τὴν ἀναγκασίαν χρεῖαν προβέμενοι. *Apolog.* pro Merc. Cond. 8. ἄρα μοι κράτιστον ἰδελοκακήσαντα — ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐκείνην ἀπολογία καταφυγεῖν, λέγων δὲ τὴν τύχην, καὶ μοῖραν, καὶ εἰμαρμένην; *Philo* de temulent. p. 376, 25. μιμημένοι τῆς ἰδελοδύλας, ἐκόντες αὐτῆς πικροῖς διασποταῖς ὑπερφύσαν, γένος ὅντες ἐλευθέρων. de V. Mosis p. 120, 21. ἰδελέχθρας καὶ φιλαπεχθημόνους ἔχοντες. *Anacreon* fr. 19. ἀρτοπάλογον καὶ ἰδελοπάρσιον ὁμιλίαν ὁ πονηρὸς Ἀρτεμιῶν. *Xiphilinus* Caes. p. 26. διὰ προκαρίσεως εὐγένειαν ἦκισα ἰδελοδύλον. *Strabo* I. p. 62. B. ἀλλὰ καὶ λέγει, οὐ δοκεῖ δὲ τοῖς ἰδελοκαφεῖν. *Sirac.* XIX. 24. *Aristaenet.* II. 2. δῆλον με θέλεις ἔχειν; ὡς ἰδελοδύλον ἔχει. *Glossarium* praevanitor, ἰδελοκακίαν. *Aristides* de Concord. I. p. 527. τὸ μὲν πρὸς τὰς ἄλλοφύλους ἰδελέχθρας καὶ φιλονείκας ἔχειν, τῶν δὲ ἅν τις εἴη συγγνώμη. *Pausanias* Messen. 4. ἦρξαν οἱ Λακεδαιμόνιοι πολέμῳ, ἐπιγυνομένης ἀφορμῆς σφισίν, ἰδελέχθρας μὲν ἔχοντες, καὶ πολυμῆσαι πάντως ἐγνωκόσι. *Thucydides* III. 70. ἰδελοπρόξενος τῶν Ἀθηναίων. *Schol.* ὁ ἄφ' αὐτῶν γενόμενος, καὶ οὐ κελευσθεὶς ἐκ τῆς πόλεως, οἱ γὰρ πρόξενος κελεύμενοι ἐκ τῆς αὐτῶν πόλεως ἐγίνοντο. *Pollux* III. 59. 6. *Hesychius*. ἰδελοπρόξενος, ἐκὼν πρόξενος. *Aelianus* A. N. VI. 49. τῶ μὲν φιλοπόνος καὶ ἰδελεργῶν. IV. 43. περὶ μυρμηκῶν — τὸ ἰδελεργὸν καὶ τὸ ἰδελοπόνον — ἀνευ τίνος ὑποτιμήσεως ἰδελοκακίης. *Libanius* Ep. 77. σώφρων, ἥπιος, ἰδελεργός. *Sextus Empir.* a. Ethic. 202. εἰκάσι δὲ οἱ πάντῃ χρώμενοι τῇ ὑπερηφάνειᾳ ἰδελοκαφεῖν, καὶ πάντα μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ ζητέμενον τι λέγειν. *Dionys. Hal.*

Heliodor.

VII. p. 319. ὡς ἐταίριδον τὸ ἰδελάσειον ἐκείνο. *Xenophon.* Paed. 2. ἰδελοπόνον.

ἀφειδία σώματος] *Lycurgus* c. Leocrat. ex Tyrtaeo. θῆσκαμον ψυχῶν μηκέτι φιδοῦμενοι. *Thucydides* VI. 9. ἀγαθὸν πολὺν ἡγέμεναι καὶ τὸν ἀφειδύντα τῷ σώματος, καὶ τὸν προσοῦμενον ἐν καίρῳ. *Plut.* Pericl. p. 157. C. δοκεῖ περικλῆς ἐργαζομένην μάχην ἐκείνην ἀγωνίσασθαι,

καὶ γνίσθαι πάντων ἐπιφανέστατος ἀφειδήσας τῷ σώματος. *Diodorus* S. XIII. 60. ἀφειδῶς ἐχράντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν. 79. ἀπάντων ἀφειδῶς τὰ σώματα τοῖς κινδύνοις παραρρίπτονταν. *Pausanias* Messen. 7. τοῖς τε σώμασιν ἀνερῶννυντο, καὶ τὸ ἀφειδῶς ἐς τὸν θάνατον παρ' ἀμφοτέρων ἠυθέμετο. *Jos.* B. III. 7. καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἀφειδῶντες ἐμάχοντο. *Appianus* B. C. II. p. 849. ἄμφω πρὸς τε κινδύνους παραβολατάτων, καὶ τῷ σώματος ἀφειδῶντο. *Lucianus* de Gymnaf. 24. τῶν σωμάτων ἀφειδῶν. *Lyfias* Epitaph. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γινόμενοι, καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες.

ἐν τιμῇ τινι] *Lucianus* de Merced. Cond. 17. τὰς καὶ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείας ἐστὶν ἐπειδὴν δὲ πατηθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ τῆς πηλῆς ἀναπλησθῇ, ὑπὸ τῇ κλίῃ ρίπτεται. *Plut.* Symp. IV. p. 669. F. πότερον οἱ ἄνδρες τιμῇ τινι τῶν ὧν, ἢ μύστατίβημοι τὸ ζῶον ἀπέχονται τῆς βρώσεως αὐτῶν;

πλησμονή] *Porphyrus* de Abstin. III. 19. ἡδύσματα πλησμονῆς καὶ καλλωπίσματα προσέθεσθαι τραπέζῃ. IV. 4. τὰ σώματα πρὸς πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνιμένα καὶ πλησμονῇ. *Themistius* II. p. 36. A. ἐκ μέθης ὁ πλησμονῆς. *Libanius* O. VIII. p. 248. D. μετὰ μὲν γὰρ οὖν καὶ πλησμονῆς ἄρχη βλαφάρα [ὁ ὕπνος] *Xenophon.* Resp. Lacedaem. ὑπὸ πλησμονῆς βαρύνεσθαι. *Euripides* ap. *Athen.* VI. p. 207. C. & *Libanius* O. XIX. p. 509. A. ἐν πλησμονῇ τοι κύρις, ἐν πεινῶντι δ' οὐ. *Plato* Polit. IX. τὸ ἐπιθυμητικὸν δὲ μήτε εἰδῆς δὲς, μήτε πλησμονῇ. *Cic.* de Divin. I. 29. eaque parte animi, quae voluptate alitur, nec inopia enecta, nec satietate affluenti. *Galenus* de Sectar. varietate. ψύξεις τὴν καὶ ἐγκαύσεις, καὶ μέθας καὶ ἀπειρίας, καὶ πλησμονῆς καὶ ἐνδείας, καὶ κόπης καὶ ἐνεργείας. de optima Secta. πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πλεῖμιοι, καὶ οὐ πλησμονῇ, οὐ λιμός, ἐδ' ἄλλο ἀγαθὸν εἶδεν, ὅτι ἂν μᾶλλον τῆς φύσεως ἐστὶν καὶ ὅτι πλησμονῇ τίς τε νοσήματα, κένωσις ἵηται. de Potent. I. νεανίσκος τινι τῶν συγγῶν καὶ θερμοῶν — μήτ' ἀργῶς βεβαιώκετι, μήτ' ἐν πλησμονῇ. de Usu Part. XI. μεθύοντες γὰρ μεθύουσιν συνέρχονται, καὶ ἐδ' ὅτι γῆς εἰσὶν εἰδότες ὑπὸ πλησμονῆς.

σιτίων πλησμονῆς — καὶ μέθας — καὶ ἀφροδισίων ἀκαίρων χρήσεις. de Caus. Morbor. II. διὰ πλησμονῆς ἀμμετρον ἢ ἐνδείαν. de different. febr. I. ἐπὶ μέθαις καὶ πλησμοναῖς. de tremore. βίος ἀργὸς ἐν πλησμοναῖς τε καὶ μέθαις. de judiciis I. τοῖς παιδίοις δὲ καὶ διὰ τὴν πλησμονῇ, ἀδδὴφάγοι γὰρ μᾶλλον. de Curat. ad Glaucon. I. ἐν μέθαις καὶ πλησμοναῖς — ἐνδεία μᾶλλον ἢ πλησμονῇ. in Hippocrat. de N. Hom. II. ὁκόσα πλησμονῇ τίς τε νοσήματα, κένωσις ἵηται, ὁκόσα δὲ ἀπὸ κενώσεως γίνονται νοσήματα, πλησμονῇ ἵηται. *Galen.* οὐ κυρίως δοκεῖ κεχεῖσθαι τῷ τῆς πλησμονῆς ὀνόματι νῦν ὁ γράφας τὴν ῥῆσιν ταύτην, πᾶσι τῶν ἐνδείων οὐ μόνον ἰατρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν

6 λολαίρεία· δι' ἃ ἔρχε[το] ἡ ὀργὴ τῆ Θεᾶ ὅτι τὰς υἱὰς τ' ἀπειθείας. Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς πε-
7 ριπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. Nun[unc] δὲ ἀπέθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὅρα-
8 γην, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν, ἐκ τῆ στόματος ὑμῶν. Μὴ ψεύ-
9 δεσθε εἰς ἀλλήλους· ἀπεκδυτάμενοι τὸ παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτῆ·
10 Καὶ ἐνδυσάμενοι τὸ νέον, τὸ ἀνακαινιζόμενον εἰς ὅτι γινώσιν κατ' εἰκόνα τῆ κτίσαντος αὐ-
τόν·

γῆς] + ἀποθέμενοι Versio Syra posterior.

παθεῖν, ἐπιθυμίαν κακίαν, καὶ τὴν πλεονεξίαν] πλεονεξίαν, πᾶσι, ἐπιθυμίαν FG.

ἡ τις εἰς ἐιδωλολατρίαν] — 14.

ἡ] — CFG.

αὐτοῖς] τούτοις AC. D. a prima manu. E. 26.

κακίαν] — 43. ὑμῶν] + μὴ ἐκποιεῖσθαι

9. ψεύδεσθε] ψεύθησθε 4.

10. εἰκόνα] + αὐτῆ FG. ad versionem Latinam.

πορεύειν] + καὶ D.

παθεῖν, ἐπιθυμίαν FG.

6. αὐ] δ C. a prima, ut videtur, manu. D a prima manu. EFG.

7. ποτε] — 28.

8. τὰ πάντα] κατὰ πάντα FG. πάντα 34.

G. Versio Ethiof. Arab. ex Ephes. IV. 29.

αὐτῆ] + καὶ ἐπιθυμίας Versio Syra posterior cum asterisco.

τῶν ἄλλων ἐλλήνων τὸ τῆς πλησμονῆς ὄνομα μάλλον πως ἐπιφέρειν ταῖς ὑπερβολαῖς τῆς συμμετρικῆς ὑπερβολῆς, οὐ μὴν γὰρ τὴν κρίνωσιν ἐπανορθῆσθαι διὰ τῆς ἐναντίας ἀμετρίας. in Hipp. Aphorism. II. 17. ἡ γὰρ πλείων τροφή τῆς τῆ σωματικῆς φύσεως ἀναιρέζεται πλῆσμονῇ. Plut. Camill. p. 147. E. ἔτω δέκοντο μοχθηρῶς ὑπὸ πλῆσμονῆς καὶ μύθης. Diogenes L. VIII. 9. Pythagora. πλῆσμονῃ πᾶσαν ἀποδομαζέει λέγων μὴ παραβαίνειν — τὴν σιτίον μὴ δίνειν τὴν συμμετρίαν. Eustathius in Il. ζ. p. 484. 29. τῶν κακῶς πασχόντων ὑπὸ τῆς τῆ ἀκράτης πλῆσμονῆς. Libanius O. XIX. p. 508. C. ἐκ εἰς ὁμοῦ τότε σῶμα πασχύνειν, καὶ τὴν ψυχὴν θραύειν· ἔτις ἐκ εἰς ὀργῃσιν καὶ πλῆσμονῃ συνελεῖν. Progyrn. p. 83. A. οὐ μὴν ἐδὲ γαστρὶ δελεῦσθαι ἂν οἱ δίκαιοι, δεδοκίμης μὴ φθείρη τὸν τρόπον ἡ πλῆσμονῃ. p. 106. A. οὐ σωφροσύνης φροντίς, ἀλλ' οἶνος πολὺς καὶ μύθη, καὶ πλῆσμονῃ, καὶ χαρίσασθαι ταῖς ἡδοναῖς. p. 180. D. καὶ εὐδίας ἔτω πτωχός, ὅστις λαμπρῶς ἐβώδης εἰς πλῆσμονῃν ἐχ' ἤκε. D. VII. p. 316. C. ὅλος ἐμπαυτὸν ἐκίνασεν πρὸς ὑποδοχὴν τῆς ἐπιζυμμένης πλῆσμονῆς. p. 321. C. ἐκὶ μείβει, καὶ πλῆσμοναί, καὶ κῶμοι. XI. p. 385. A. ἀπὸ τῆς πλῆσμονῆς ἐκίνας, ἀπὸ τῆς μύθης.

Philo pejorem infidari meliori, p. 195, 15. ἐὰν ᾖ τινα θάλασσαν σῖτα καὶ ποτὰ μὴ ἐν καιρῷ προσέμενον — ἔτ' ἐκ τέτων ἐπιρροφάζοντα ἐγκράτειαν, οἷον λαβὼν τῆς περὶ αὐτὸν πλάνης τὴν ἀληθείαν τῆς ἐγκρατείας ὁδὸν δείξον· ἂν γὰρ ἐπιτήδευον, ἀνήντοι καὶ ἄτρωτοι πόνοι, λιμῶ καὶ ταῖς ἄλλαις κακώσεσι ψυχὴν καὶ σῶμα ἐκτραχηλίζοντες.

Describuntur Pythagorei & Esseni, eorumque gloriatio. Philo de V. Contempl. T. 2. p. 476, 42. οἱσι δὲ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ὑπομιμνήσκοντα τροφῆς, οἷς πλείων ὁ πόθος ἐπισημῆς ἐνδύεται, τινὲς δὲ ἔτις ἀνυποφραίνονται καὶ τρυφῶσιν ὑπὸ σοφίας ἐσιώμενοι, πλεονεξία καὶ ἀφρόνεια τὰ δόγματα χορηγῶσιν, ὥς καὶ πρὸς διπλοσύνα χρόνοι ἀντέχειν, καὶ μόλις δι' ἑξ ἡμερῶν ἀπογεῖσθαι τροφῆς ἀναγκαίως, ἐθισθέντες, ὥσπερ φασὶ τὸ τῶν τετρίγων γένος, αἶρι τρίφασθαι, τῆς ῥῆθς, ὥστε οἱμοί, τὴν ἡδονὴν ἐξευμεριζῶσιν. — σιτῶνται δὲ πολυτελεῖς ἐδὲν, ἀλλὰ ἄρτον ἐντελεῖ, καὶ ὅσον ἄλλες — ποτὸν ὕδωρ ναυματίζον αὐτοῖς εἰς — ἰσθίσι μὲν ὥστε μὴ πεινῇ, πίνεσι δὲ ὥστε μὴ διψῇ, πλῆσμονῃ ὥς ἐχθρὸν τε καὶ ἐπίβλητον ψυχῆς καὶ σώματος ἐκτρέπομενοι. Jos. B. II. 8. 3. κηλίδας δὲ ὑπολαμβάνουσι τὸ ἔλαιον, καὶ ἀλιφῇ τις ἄκαν, σμῆχεται τὸ σῶμα, τὸ γὰρ ἀνυμνῶν ἐν καλῷ τίθεται. 5. ὁ δὲ μάγειρος ἐν ἀγνείῃ ἐξ ἑνὸς ἐίδωματος ἐκάτω παρατίθεται. 10. ἐρεβλόμενοι καὶ λυγριζόμενοι, καὶ ὀϊνοῖσι τε καὶ κλώμενοι, καὶ διὰ πάντων ὀδυνῶν τῶν βασανησθέντων ὀργάνων, ἵνα ἡ βλασφημία σὺν τὸν νομῶντι, ἡ φάραγι τῶν ἀσυνήθων, ἐδῆτρον τὴν ὑπερμενοι παθεῖν, ἀλλ' ὅδε κολακεῖται ποτε τῶν αἰσθησάντων ἡ δακρύσαι.

Non autem ut corpus suum castum servant, 1. Theff. IV. 4. & gulae moderentur. Sapientiam simulant: & itule ea credunt, quae vera esse nulla ratione probari potest; colunt sua sponte ange-

los: & negligent cultum filii Dei; simulant modestiam: & inflati sunt.

2. Supera studere debebant, sed non astra & motus lunae, ut Judaei & Pythagorei. II. 16. Synesius ep. ad Orom: οἷδ' ὅτι Στατὸς ἐγὼ καὶ ἐφάμερος, ἀλλ' ὅταν ἄστρον ἰχνεύσω πυκνὰς ἀμφιδρόμους ἑλίκας· ἐκείτ' ἐπιψαύω γαίης ποτίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ ζῆνι θεοτροφίας πέμπταιμαι ἀμβροσίῃ. Gabrielis ὅν τις ἀνω, βέλτερος, τὴν γῆν οὐ βλέπει. Heliodorus VII. 23. ὁρῶ γὰρ πως κάκεινη ἄνω καὶ μέγα φρονέσαν. Plato de Rep. VII. ἐγὼ γὰρ αὐτὸ οὐ δύναμαι ἄλλο τι νομίσαι ἄνω ποιεῖν ψυχὴν βλέπειν μάθημα, ἢ ἐκεῖνο, ὃ ἂν περὶ τῆς ὧ καὶ τὸ ἀόρατον· ἐάν τι τις ἀνω κερήνῃς ἢ κάτω συμμεικρῶς τῶν αἰσθητῶν τὴν ἐπιχειρῇ μανθάνειν, ἔτε μαθεῖν ἂν παρ' αὐτῶν, ἐπιστήμην γὰρ ἔχειν τῶν τοιούτων, ἔτε ἀνω ἀλλὰ κάτω αὐτῶ βλέπειν τὴν ψυχὴν. Seneca Ep. 79. Sursum vocant illum initia sua: erit autem illic, etiam antequam hac custodia exsolvatur, cum vitia disjecerit, purusque ac levis in divinas cogitationes emicuerit. Euripides Cyclop. 210. βλέπειτ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω. Persius II. 61. O curvae in terras animae, & coelestium inanes! Lucianus Hermot. 5. ὑψηλὰ ἤδη φρονεῖς καὶ ἀναίειν.

3. Anthol. III. 22. 66. κῆν γῆ κῆν πόντω κικρύμεθα. Apoc. II. 17. Manilius V. 178. Cujus & ante necem paulatim vita sepulta est.

4. Ter. Adelph. III. 2. Aeschinum, nostram vitam omnium, in quo nostrae spes opesque omnes sitae sunt.

7. ἐζήτε ἐν αὐτοῖς] Rom. VI. 2. Plato de Legg. VI. ἐπαινεῖτε καὶ ψέγετε τὰς νόμους· ψέγετε μὲν ὅσοι μὴ ταῦτα δυνατοί, τὰς δὲ δυνατὰς ἀπαράξτε, καὶ φιλοφρόνως θεόμενοι ζῆτε ἐν αὐτοῖς. Libanius O. VII. p. 213. A. καὶ γὰρ σιωπῶντος ἐδὲν ἡσίοι ἔγνωκας, εἰδὼς ἐν οἷς ἔζον οἱ δυναστεύοντες τότε. Cic. Tusc. I. quis tam esset amens, qui semper in laboribus & periculis viveret? Epist. IX. 26. Vivas, inquis, in literis? quidquam me aliud agere censēs? aut possem vivere, nisi in literis viverem?

8. ἀπόθεσθε — ὀργὴν] Dionysius Hal. IX. 33. ὥστε καὶ τὰς — δοκῆντας ἀδιαλλάκτως ἔχειν πρὸς τὸν αἰτίον σφοδρῆς τῆς συμφορᾶς, μαλακωτέρως γενέσθαι, καὶ ἀποθέσθαι τὴν ὀργὴν.

αἰσχρολογίαν] Pollux IV. 105. ὃν ὀρχῶντο γυμνοὶ σὺν αἰσχρολογίᾳ. Arrianus Epictet. IV. 9. μετ' ἐπιθυμίας καλῇ συγκαθεύδιν. Ζηλοτυπία προσέτις, φόβος τῆ ἐρηθῆναι, αἰσχροὶ λόγοι, αἰσχροὶ ἐνθυμήματα, ἔργα αἰσχυμένα. vid in Eph. V. 4.

10. κατ' εἰκόνα τῆ κτίσαντος] Philo de O. M. p. 15, 45. τὸν ἄνθρωπον φησι κατ' εἰκόνα γενέσθαι θεῷ καὶ καθ' ὁμοίωσιν, πάντων καλῶς· ἐμφορέτερον γὰρ ἐδὲν γηγενὲς ἄνθρωπος θεῷ, τὴν δὲ ἐμφορέαν μηδὲς εἰκαζέτω σώματος χαρᾶς, ἔτε γὰρ ἀνθρωπίνω φῶς ὁ θεός, ἔτε θεοειδὲς τὸ

16 τῶ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι, καὶ εὐχαρίστοι γίνεσθε. Ὁ
 λόγος τῆς Χριστεῖς ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλοσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες
 ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾠδόντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν
 17 τῷ Κυρίῳ. Καὶ πάντες, τι ἂν ποιῇτε, ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυ-
 18 ρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς
 19 ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνήκεν ἐν Κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πι-
 κρανεῖσθε

Clemens bis. Damasceus, Pelagius.

ἐν ἐνὶ σώματι] — 35.

γίνεσθε] γίνεσθε D. a prima manu.

16. χριστεῖς] Θεῷ AC. 2. 3. 17. 33. 52. Theodoretus.

κυρίου Versio Copt. Clemens Paed. II. 4.

ἐν πάσῃ σοφίᾳ] delent colon. ut I. 28.

καὶ ὕμνοις] — C. a prima manu. EFG. Versio Syra posterior. Chrysostomus. — prius A.

Codices Latini. Paulinus Epist. 1.

ἐν secundo loco] — 1. 4.

ἐν tertio loco] + τῇ D a prima manu. EFG. Clemens.

— 1. 4.

τῇ καρδίᾳ] ταῖς καρδίαις ACD a prima manu. FG. 37. Codices plurimi, teste Millio. Versio Vulg. Syr. Copt.

Chrysostomus, Theodoretus, Paulinus.

ᾠδόντες] + καὶ ψάλλοντες 39.

κυρίῳ] Θεῷ AC a prima manu. D a prima manu. FG. 47. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Clemens

Paed. II. Chrysostomus in I. & T. V. p. 104. Oecumenius. Paulinus Ep. I. Hilarius.

17. καὶ prius] — D a prima manu. FG. 2. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius, Paulinus.

τι] — 7. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei.

τῇ Editio Erasmi 4. 5. Bogardi.

κυρίῳ] — ACDFG Versio Vulg. Paulinus. Antiochus, 17.

τῷ κυρίῳ 18.

Ἰησοῦ] + χριστεῖς ACD a prima manu. FG. Versio Vulg. Copt. Syr. Æthiop. Antiochus, Paulinus. Θεῷ 23.

Θεῷ καὶ πατρὶ] πατρὶ C Θεῷ 39.

καὶ posterior] — AC. Versio Syr. Copt. Paulinus.

18. αἰ] — FG.

ἰδίοις] — ACD a prima manu. EFG. 21. 26. 31. 33. 35. 38. 39. 43. 47. 48. Editio Complut. Plantin.

Bengelii. Genev. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior cum asterisco. Arab. Clemens Str. IV. p. 593. Chrysostomus,

Antonius 100. Theophylactus. Hilarius, Pelagius.

ἀνδράσιν] + ὑμῶν D a prima manu. EG. Versio Syr. Theophylactus, Pelagius.

ἰδίοις] + τῷ FG.

19. οἱ] ὁ G.

γυναῖκας] + ὑμῶν C a prima manu. D. a prima manu. EFG. Versio Vulg. Syr. prior, posterior cum obelo,

Æthiop. Arab. Copt. Hilarius, Pelagius. Hieronymus in Mich. VII. 5.

πικρανεῖσθε] πικραπικρανεῖσθε C. a prima manu. 4. ex emendatione. 5. 19. 46. Hieronymus I. c.

καὶ σπένδουσιν αὐτὴν πᾶσων τῶν ἀρετῶν ἔλεγον καὶ μῖσος
 γὰρ ἦς τινος ἐν τῶν ἀρετῶν ἀπολειπομένης ἢ ἐθέλει παραγυ-
 νίσθαι φιλίᾳ. Themistius I. p. 5. C. ἐπὶ γὰρ, οἶμαι, καθ-
 ἅπερ ἀνθρώπου φαινὸν ἐτίραν ἀρετὴν, ἐτίραν δὲ κυῶν, ἐτίραν
 δὲ καὶ ἵππων· ἔτω καὶ βασιλείας ἰδίας καὶ βασιλικὴν παρὰ
 τὰς ἄλλας, εἰς ἣν ξυνδύνανται καὶ αἱ λοιπαί, ὥσπερ εἰς μίαν
 κορυφὴν ἀνηρμμένας.

15. βραβεύεται] Polybius II. 35. μὴ τὸ πλεῖον, ἀλ-
 λά συλλέβδην ἔπειν τὸ γινόμενον ὑπὸ τῶν Γαλατῶν θυμῷ
 μᾶλλον ἢ λογισμῷ βραβεύσθαι. 1. Esrae IX. 14. σύν-
 εβράβευσαν. Longinus 44. ὅπερ δὲ ἡμῶν ἐκάς τις ὅλης
 ἡδὴ βίης δεκασμοὶ βραβεύσιν, καὶ ἄλλοτρίων θύραις θω-
 ράτων, καὶ ἑσθραὶ διαθηκῶν. Heliodorus IV. 1. ἀγανοθε-
 τῆτες καὶ βραβεύοντες ἔρατες. Clemens Protr. p. 45.
 ἀποδυσάμενοι δ' ἐν φανερῷ ἐν τῷ τ' ἀληθείας εὐδία γνησίως
 ἀγωνισάμεθα, βραβεύοντες μὴν τῇ λόγῳ ἀγίᾳ, ἀγανοθε-
 τῆτος δὲ τῷ δικότῳ τῶν ὅλων. & Strom. VII. p. 510.
 Plato Pythagora. ραβδῶχον καὶ ἐπιστάτην καὶ πρύτανιν
 ἐλίσθαι, ὡς ὁμῶν φυλάξει τὸ μέτριον μῆκος τῶν λόγων ἐκα-
 τέρη — ἵππον ἐν ἰγῶ, ὅτι αἰσχρὸν εἶν βραβευτὴν αἰρῆσθαι
 τῷ λόγῳ. Euripides Helen. 1002. ἐν σοὶ βραβεύειν, ὦ
 νῆαν, τὴς λόγους· ἔτω δὲ κρῖον, ὡς ἀπάσιν ἀνδάνης. Plut.
 Rom. p. 22. E. συνθεμνίαν δὲ ἔριν ἔρῃσιν αἰσίοις βρα-
 βεύσαι. Lycurg. p. 58. C. καὶ πολέμους ἐβράβευσεν, καὶ
 εἰσὶν κατὰπαις πολλὰς — ἦνα πείμψασα πρὸς βεντιν.
 Camill. p. 152. A. τῶν δ' ἀρχαίμωσιν βραβευθέντων ὑ-
 πὸ καμῖλλῳ. Pompej. p. 649. A. τὰ μὲν ἄλλα σι-
 μωῶς ἐβράβευσεν. p. 620. E. βραβεύοντα τὴν δίκην ἐκίνησεν. Ar-
 tax. p. 1022. A. ὥς καὶ τὴν περιβήτητον εἰρήνην βραβεύ-
 σαι τοῖς ἔλλησι. Agefil. p. 603. E. ὡς μὴ καθέζοιτο
 πολέμους βραβεύων τοῖς ἔλλησι. Brut. p. 1002. F. Θεῷ
 καλῶς τὰ παρόντα μὴ βραβεύσαντες. Heliodorus V. 11.
 p. 309. τύχη τις τ' ἀνθρώπων βραβεύσασα. Pollux III.
 145. τοῖς δὲ γυμνικοῖς ἐφιτάσσει βραβευταί. τὰς δὲ βραβευ-
 τὰς καὶ ἐπιστάτας ἀπόμαζον. ὅθεν καὶ τὸ βραβεύειν ἐπιστατεῖν

Σοφοκλῆς. Hesychius. βραβεύει, διακρίνει, ἐπιψοφίζειται,
 μισοτεῖται διοίκησιν. Βραβεύεται, μισοτεῖται, μνηστέται,
 ἰδυέσθαι. Athenaeus XV. p. 670. A. ἡ φύσις, οἷοις
 τι δαιμόνιον, δικαίως βραβεύσασα τῶν πραγμάτων ἕκαστον.
 Jof. A. IX. 1. 1. δικαστὴς — βραβεύειν δὲ ἀπάσαι τὰ
 ἴσον. B. IV. 1. ὀλίγος δ' ἐστὶ χρόνος αὐτοῖς βραβεύει τὴν
 σωτηρίαν. V. 12. 2. τῶν ἡγεμόνων τὴν ἀμίλλαν ἐβράβευσεν
 αὐτοῖσιν. VI. 2. 6. Ἰουδαίοις δ' ἐβράβευσεν τὰς τόλμους ὁ τε
 περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τῷ ἐξῆς φόβος, καὶ ὁ τύραννος ἐφεστῶς,
 καὶ τὰς μὲν παρακαλῶν, τὰς δὲ μωσιγαῶν καὶ διεγείρων ἀπει-
 λαῖς. VII. 6. 4. αἱ δὲ τῷ κρατεῖν ὁ καιρὸς ἐβράβευσεν ἐκα-
 τέροις τὸ πλεον. A. VI. 3. 1. ἐδικαζεν αὐτοῖς, καὶ πολ-
 λὴν ἐβράβευσεν εὐνομίαν. Plut. de Solert. Animal. p. 960.
 A. ἔκ ἀμικτον — ἀμίλλαν, ἣν σήμερον, ὡς εἰκε, βρα-
 βεύσομεν.

Pax Dei, quae ex amore ejus profecta est, sit
 norma, ad quam vestram caritatem efformetis. 1. Jo.
 IV. 9. 10. 11. Phil. IV. 7.

16. ἐνοικεῖτω] Jamblachus V. Pythag. 5. τῶν μα-
 θημάτων, ὡς τοῖς ἔλλησι ἐνοικεῖται παντὶ τρόπῳ ἐπειράτο.

ὕμνοις] Sextus Empir. a. Musc. 18. οὐ μόνον χα-
 ρόντων ἐστὶν ἄκωσμα, ἀλλ' ἐν ὕμνοις καὶ εὐχαῖς καὶ θεῶν
 θυσίαις, ἢ μουσικῇ· διὰ δὲ τούτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν
 ζῆλον τὴν διάνοιαν προτρέπεται. Jac. V. 13.

ἐν χάριτι ᾠδόντες] Eph. V. 18. 19. Communis e-
 rat Ara Bacchi & Gratiarum. Plut. Anton. p. 926.
 A. Διόνυσον αὐτὸν ἐπικαλυμμένον χαριδόντην καὶ μελιχρῶν.
 Anacreon 41. de Baccho. δ' ἐν ἡ χάρις ἐτέχθη. Eurip-
 ides Bacch. 411. βρόμιος βρόμιος — ἐκεί χάριτες. Stra-
 tonis epigr. ἀλλ' ἰλαραῖς χαρίτεσσι μεμνημένον ἦδον ἔρα-
 τα C βρόμιος — τὸ καλὸν, ὦ χάριτες, Διόνυσος εἰ μὴν ἔχαις.
 κυρίῳ] i. c. Deo patri comm. 17. Eph. V. 19. 20.
 17. Non Angelorum nomine.

19. πικρανεῖσθε] Philo de V. Mosi T. 2. p. 135,
 20. εἰκότως ἐπὶ τοῖς ἀπειθείᾳ πικραίνονται. & p. 132,

κραίνασθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα, ὑπακέετε τοῖς γονεῦσι **χρὶ πάντα** τῆτο γὰρ ὅτιν 20
εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 21
Οἱ δούλοι, ὑπακέετε **χρὶ πάντα** τοῖς **χρὶ** σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς 22
ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβέμενοι τὸ Θεόν. Καὶ πᾶν ὃ, τι ἐὰν 23
ποιήτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ ἐκ ἀνθρώποις. Εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυ- 24
ρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀναπόδοσιν τῆς κληρονομίας τῷ γὰρ Κυρίῳ δουλεύετε. Ὁ δὲ 25
ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησε καὶ ἐκ ἐστὶ προσωποληψία.

Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς 1
ἔχετε Κύριον ἐν ἑαυτοῖς. Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγορεῖτες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαρι- 2
στίᾳ.

~ ἐν

20. ἐσιν ἐνάρετον] ἐνάρετον ἐσιν ACDEFG 37. εὐάρετον 46. + ἐν ACDEFG. 2. 4. 6. 9. 10. 11. 17. 18. ex emendatione 21. in ora. 23. 26. 29. 30. 31. 32. 34. 36. 37. 38. 41. 43. 44. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Chrysostomus. Theodoretus, Theophylactus, Pelagius, Hilarius. probante J. Millio prol. 921.

τῷ — ACDEFG 2. 4. 18. ex emendatione 23. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii, Chrysostomus. probante J. Millio prol. 931.

21. ἐρεθίζετε] παροργίζετε ACD a prima manu. EFG 10. 17. 23. 31. 37. 39. Theophylactus.

22. κατὰ πάντα] — 47. 52. Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1216.

κατὰ σάρκα κύριοις] κυρίοις κατὰ σάρκα FG Versio Vulg. μὴ] + ὡς C. a prima manu.

ὀφθαλμοδουλείαις] ὀφθαλμοδουλείαις ADEFG 31. 36. Editio Colinaei, Damasceus in l. & i. 1. d. 20. probante J. A. Bengelio.

Θεόν] κύριον ACD a prima manu. EFG. 23. 39. 47. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque. Clemens Strom. IV. Chrysostomus, Antonius 118. Theophylactus, Hilarius, Pelagius. Damasceus i.

23. καὶ πᾶν ὅτι ἐὰν] ὃ ἐὰν ACFG 39. Antonius, Damasceus i.

τε] — 28. 39. 55. Editio Ald. Colinaei. Clemens.

κύριον] + δουλεύοντες A. Versio Arab. Clemens Strom. IV.

κύρις] δεῖ Versio Syra posterior, & editam in margine.

ἀπολήψεσθε] λήψισθε A. 3. 4. 28. 30. 31. 33. 35. 37. 44. 46. A. Chrysostomus, Theodoretus, Antonius, Theophylactus. ἀπολήψισθε Editio Complut.

κληρονομίας] + ὑμῶν 23. in ora. 31. 37. 47. Theodoretus.

τῷ γὰρ κυρίῳ χριστῷ] τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστῷ, ὃ FG Versio Codicis DE Hilarius.

γὰρ] — AC a prima manu. DEFG. 47. Versio Vulg. Copt. Pelagius.

25. δεῖ] γὰρ ACD a prima manu. FG 17. 23. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Clemens, Hilarius, Augustinus, Pelagius.

34. πᾶν πικραίνει καὶ πληθεύει ὀργῆς δικαίας. Leg. ad Caj. p. 584, 49. ἑτέροις τισι πικραίνεσθαι.

20. Dionysius Hal. A. II. 26. αὐτὸς εἰς αἰδῶ καὶ δικαιοσύνην παίδων, ἵνα σέβασιν τὰς πατέρας, ἅπαντα πρᾶττοντες, ὅσα αὐτοῖς κελεύουσιν, ἔτι τέτων ἢ σημαντότερα καὶ μεγαλοπρεπέστερα.

21. ἀθυμῶσιν] Æneas Poliorcet. 38. ὀργὴ δὲ μηθένα μετέβαινεν τῶν τυχόντων ἀνθρώπων ἀθυμότεροι γὰρ εἴη. ἄν. Herodotus I. 8. ἔτι τινα δειλὴν μοι περιδὼν, ἔτι ἀθυμῶν. Theano in Opusc. Mythol. p. 742. σὺ δὲ ἀθυμῶς εἶ καὶ νύκτα καὶ μετ' ἡμέραν, καὶ ἀδμονεῖς. Xenophon Paed. IV. φόβος δὲ πολὺς ἦν ἐν τῷ στρατεύματι, οἳ τι σύμμαχοι αὐτῶν ὡς ἀθυμῶς ἔχουσιν καὶ ἀπολείπουν — ἡθύμουν πάντες — ὁ κροῖστος καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι ἡθύμουν. Thucydides II. 88. ὁρῶν αὐτὰς ἀθυμῶντας, ἐβόλετο ὑπόμνησιν ποιήσασθαι τῷ Θαρσεῖν. Dio Cass. p. 107. τὸς ἀγαθὸς προσδιαφείρεσιν ἀθυμότερες ποιεῖν, ὡς ὅδ' ὄφελος ἐκ τῷ δικαιοπραγεῖν ἔχοντας. Polyaeus p. 173. τῶν στρατιωτῶν ἀθυμῶς ἔχοντων, θάρρειν αὐτὰς κεύσας. 241. ὀλίγους εἶχε στρατιώτας καὶ τῶν ἀθυμῶντας βελόμηνος αὐτοῖς θάρσος ἐδύνατο. 514. ἡθύμουν καὶ παραίδων ἐκὺν καὶ τὸ ἄν. Philostratus p. 296. εἰ μὲν ἔρρωσας, ἔφη, καὶ θάρσεις, ὥστε ἐγὼ, βαδίσωμιν ἐπὶ τὴν αὐτὴν εἰ δὲ ἀθυμῶς ἔχῃς, ὅρα σοὶ καταμένειν ἐνταῦθα.

2. Macc. X. 13. ὑπ' ἀθυμίας φαρμακείας ἑαυτὸν. Glossarium. despondit animo, ἀθυμῶ. Fos. A. XV. 5. 2. πρὸς τὰς συμφορὰς ἀθυμῶς διακρίμενοι προῖντο τὰ πράγματα, πλὴν ἀπογνώσκειν ἐπ' αὐτοῖς πεποιθότες. XII. 9. I. συγχυθεὶς ὑπὸ ἀθυμίας εἰς νόσον κατέπεσεν. XIII. 1. 5. εἰς ἀθυμίαν ἄμα καὶ ταραχὴν τῆς διανοίας ἐπέπεσε, τῷ ἀντ'

ἐλπίδας ἀποβάντι συγχυθεὶς. B. I. 33. I. τῶν ἀρρώστημάτων ἐν γῆρα καὶ ἀθυμίας ἐπιπρόσόντων — τὸν βασιλεῖα πυνθανόμενοι ταῖς ἀθυμίαις ὑπεκρίοντο καὶ τῇ νύκτι. A. XVIII. 6. 7. Ἀγρίππας δὲ τότε δευθεὶς εἰσῆκε — πρὸς τινι δυνάμει κλιθεὶς ὑπὸ ἀθυμίας. ne, spe tam morosis placendi parentibus abjecta, obedire negligent.

I. τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις] Lexicon MS. ἰδυτήριον τὸ καινίζον καὶ ἰσότητα παρέχον. Thucydides II. 44. οὐ γὰρ εἴοντε ἴσον τι ἢ δίκαιον βυλαῖσθαι, ὅσοι αὐτῶν καὶ παῖδας ἐκ τῶ ὁμοίᾳ παραβαλλόμενοι κινδυνεύουσιν. Epistola Philippi. πῶς ἐστὶ τὸ ἴσον ἢ δίκαιον; — Demosthenes ἴση καὶ δίκαια κίρη. . . ἐκ ποίας γὰρ ἴσης καὶ δικαίας προφάσεως ξένος ἢ φίλος Ἀισχίνῃ τῷ Γλαυκοθέᾳ ἦν φίλιπος; Diodorus S. II. 39. ἐνομοθετῆται παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, δέλον μὴδὲν τὸ παράπαν εἶναι, ἐλευθερὸν δ' ὑπάρχοντα τιμᾶν ἐν πᾶσι — νόμους μὲν ἐπ' ἴσης τίθεσθαι πᾶσιν. Philo de Creat. princ. p. 363, 401. ἰσότητα ἢς μείζον ἀγαθὸν ἐκ ἐστὶν εὐρεῖν ἀλαξάνεια γὰρ καὶ τὸ ὑπέραιχον ὀλιγόφρονος ψυχῆς, τὸ μέλλον οὐ προσωμῆτης. ἰσότης μὲν ἦν τὴν ἐκ τῶν ὑψηλῶν εὐνοίαν καὶ ἀποφάσειαν ἀναιμῶς δικαίας ἀντικεινόντων ἀπεργάσεται. quod omnis probus liber T. II. p. 457. 36. apud Euseb. P. VIII. 12. καταγινώσκουσιν δὲ τῶν δεσποτῶν οὐ μόνον ὡς ἀδίκων ἰσότητα συμμοινομένων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀσεβῶν, θετμὸν φύσεως ἀσφαίρειν, ἢ πάντας ὁμοίως γενήσασθαι καὶ θρίψασθαι μητὸς τρόπον ἀδελφῶς γενήσας, ἢ λεγομένους, ἀλλ' ὅντας ὅντως ἀπεργάσασθαι. 458. 39. τὴν δὲ φιλανθρώπων δεινότητα εὐνοία, ἰσότης, ἢ παντὸς λόγου κρείττων κοινότης. Collatio Legg. Mosaic. & Rom. Ulpianus l. VIII. de Officio Procons. sub titulo de dominorum saevitia. —

Divi

3 τρία· Προσευχόμενοι ἅμα καὶ ὡς ἡμεῖς, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τῇ λόγῳ, καὶ
4 λῆσαι τὸ μυστήριον τῇ Χριστῷ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι· ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὅς ἐστι με λα-
5 λῆσαι. Ἐν σοφίᾳ ᾤπιπατεῖτε πρὸς τὰς ἐξω, ἢ καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος
6 ὡς ἡμεῖς πᾶν ὅτε ἐν χάριτι, ἁλατι ἡρτυμένον, εἶδέναι πῶς δὲ ὑμᾶς ἐν ἐκάστῳ ὑπαί-
7 νεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πᾶν ἡ γινώσκει ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ πᾶν
8 ἀνδρῶν, καὶ σύνδουλός ἐν Κυρίῳ· Ὁν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τῆτο, ἵνα πᾶν
9 τὰ ὡς ὑμῶν, καὶ ὡς ἀκαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Σὺν Ὁμοσίμῳ τῷ πᾶσι καὶ ἀγα-
10 πητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πᾶντα ὑμῖν γινώσκει τὰ ὡς· Ἀσπά(ρι) ὑμᾶς Ἀ-
ρίσταρχος ὁ συναιχμαλώτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, ὡς ἐλάβετε ἐν-

το-

κοιμῆται] κομίσεται D. ex emendatione E. 3. 21. 33. 35. 37. 39. 46. Clemens, Theodoretus, Theophylactus.
κομίζεται FG.
προσωπολήψια] + παρὰ τῷ Θεῷ FG. Versio Vulg. Chrysostomus, Hilarius, Pelagius.
1. οἱ] ὁ FG.
παρίσχετε] παρίσχετε 2. 38. Editio Complut. Plantin. Clemens, Chrysostomus, Occumenius. παρίσχετε Edi-
tio Genev.
ἐρανοῖς] ἐρανοῖ AC. 17. 31. 37. 39. Editio Colinaei. Clemens, Damasceus i. e. d. 10.
2. τῇ] ἡ G.
ἐν εὐχαριστίᾳ] — D a prima manu. Hilarius, probante J. Millio prol. 487. 3. ἅμα] ἔρα 37.
ἀνοίξῃ] + ἐ Editio Complut. Plantin. Genev.
τῇ λογῇ] Θεῷ 47. — Clemens Al. Strom. V. p. 683. Theophylactus probante J. Millio prol. 637.
+ ἐν παρρησίᾳ A. ex Eph. VI. 19.
δι' ὃ] δι' ὃν FG. διὰ 1. 3. 4. 7. 14. 19. 20. 21. 37. Editio Haultini. Versio Copt. Chrysostomus, Photius.
4. ἵνα] + καὶ D a prima manu.
6. ὑμῶν] ἡμῶν D a prima manu.
πῶς δὲ ὑμᾶς] ὑμῶς πῶς δι' 3.
7. κατ'] κατ' D a prima manu.
8. γινώσκω περὶ ὑμῶν] γινώσκω περὶ ὑμῶν AD. a prima manu. FG. 10. 17. 33. 35. 37. 44. 47. Editio Colli-
nii. Versio Aethiop. Hieronymus in Eph. VI. 22. Damasceus, probante H. Grotio. ex Eph. VI. 22.
παρακαλέσῃ] παρακαλέσθαι D. a prima manu. παρακαλέσθαι 17.
9. πᾶσι καὶ ἀγαπητῷ] ἀγαπητῷ καὶ πᾶσι DEFG 55. Versio Vulg. Chrysostomus, Hilarius. πᾶσι 3.
καὶ] + τῷ 37.
γινώσκει] γινώσκουσιν D a prima manu. γινώσκουσιν D ex emendatione. FG. Damasceus. γινώσκει 37.
ὡς] + παρατίθεται FG. Versio Vulg.
10. ὁ συναιχμαλώτός μου] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1216.

Divi Pii rescriptum — Dominorum quidem po-
testatem in servos suos illibatam esse oportet, nec
cuiquam hominum jus suum detrahi: Sed domi-
norum interest, ne auxilium contra saevitiam vel
famem vel intolerabilem injuriam denegetur iis,
qui iuste deprecantur — Divus etiam Adrianus
Umbram quandam matronam in quinquennium re-
legavit, quod ex levissimis causis ancillas atrocissime
tractaret. Item Divus Pius ad libellum Alfi Juli
rescriptit haec verba: Servorum obsequium non
solum imperio, sed & moderatione & sufficienti-
bus praebitis, & iustis operibus contineri oportet.
Cic. de Offic. I. 13. Est autem infima conditio
& fortuna fervorum, quibus non male praecipunt,
qui ita jubent uti ut mercenarius, operam exigen-
dam, iusta praebenda. Coharet superioribus.

3. θύραν τῇ λόγῳ] Psal. CXIX. 130. Pindarus O-
lymp. 6. χρὴ τοῖν πύλας ὑμῶν ἀναπνεύειν αὐταῖς. Cle-
mens Strom. VI. εἰς γὰρ ῥέσσον ἔπειν πύλας ἐξευρεῖ.

6. ἐν ἁλατι ἡρτυμένον] Berakoth f. 34. 1. Qui inter
orandum vocem quandam omittit, illum oportet
a principio inchoare: quod si non facit, similis est
cibo cocto, in quo non est sal. Eunapius V. Li-
bani: ὁ πάντες οἱ Συροφόνικες ἔχουσιν κατὰ τὴν κοινὴν
ἐντευξιν ἢ καὶ κεχαρισμένον — οἱ μὲν ἐν Ἀττικῷ μου-
κτῆρα καὶ ἀλυσμον αὐτὸ καλεῖσι.

Diogenes L. Plato. III. 94. τὸ ὁρθῶς λέγειν διαρεῖ-
ται εἰς τέσσαρα· ἐν μὲν αὖ δι' λέγειν, ἐν δὲ ὅσα δι' λέγειν,
τρίτον πρὸς ὅς δι' λέγειν, τέταρτον δὲ πηνικῶς λέγειν δεῖ.

Herodotus VII. 30. Ἀναὰ δὲ καλυμένην φρυγῶν πό-
λιν παραρρεμβόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ὅλης γίνονται,

ἀπὶ κετο εἰς Κολοσσάς.

7. Diogenes L. IV. 47. Bion. ταῦτά ἐστι τὰ κατ'
ἐμὲ. vid. in Eph. VI. 21.

9. Ὁμοσίμῳ] Pollux V. 136. ὁμόσιμον, τὸ γὰρ ὁμό-
σιφορον μοχθῆρον. Anthol. II. 8. 1. λίσσασθαι πεπόμε-
ται Ὁμόσιμος εἰς βαλάντιον. Fl. Vopiscus in Proculo
& Bonifo, item Caro & Carino: ut Onesimus
dicit. Livius XLIV. 16. Onelimus Pythonis fi-
lium, nobilem Macedonem.

10. ἀνεψιός] Hefychius. ἀνεψιός, ἀδελφῶν υἱοί. Glos-
sarium. confobrinus, ἀνεψιός, frater patruelis. Isaacus
ὁ νόμος δίδωσιν ἀγγλισίαν τοῖς πρὸς πατρός ἀνεψιοῖς. De-
mostheni in Steph. ἀνεψιοί sunt fratris & sororis li-
beri. Plut. probl. Rom. p. 265. D. ἀλλ' ὅψι συνε-
χάρησαν ἀνεψιαῖς συνοικεῖν ἐκ τοιαύτης αἰτίας — ὁ δὲ
μοσ — ψηφισάμενος πᾶσιν ἐξείναι γαμμεῖν ἄχρις ἀνεψιῶν,
τὰ δὲ ἀνωτέρω κεκαλυῦσθαι. Thefeo p. 3. F. ἐτύγχανον
δὲ καὶ γίνεσθαι κοινωνοῦντες ἐξ ἀνεψιῶν ὄντες. Αἰδρα μὲν γὰρ
ἦν Πυθίας θυγάτηρ, Ἀλκμήνη δὲ Λυσιδίκης· Λυσιδίκη δὲ
καὶ Πυθίους ἀδελφοὶ γεγόνητες ἐξ Ἰπποδαμείας καὶ Πέλοπος.
Phrygichus p. 134. ἐξ ἀδελφῶν ἀποδιοπομπητόν· ἀνεψιός
δὲ ῥητόν. Pollux III. 28. ἀδελφῶν παῖδες ἀνεψιοί, εἴτε
ἐκ πατρὸς ἀδελφῶν εἰσι, εἴτε ἐκ μητρὸς ἀδελφῶν, εἴτε ἐξ ἀδελ-
φῶν καὶ ἀδελφῆς, εἴτε ἐκ δυοῖν ἀδελφῶν, εἴτε ἐκ δυοῖν
θηλειῶν. Andocides de Mysteris ὅτος ἀνεψιός ἐμὸς, ἡ
μητὴρ ἐκεῖναι καὶ ὁ ἐμὸς πατήρ, ἀδελφοί — καὶ ὅτος τῷ
πατρός ἀνεψιός, καὶ μητρός ἀδελφός. Ammonius p. 17.
ἀνεψιοί εἰσι τῶν ἀδελφῶν παῖδες. Latinis patruelis, a-
mitini, aut confobrini. Herodotus VII. 82. Δαρειὺς
ἀμφότεροι ἔτοι ἀδελφῶν παῖδες, Εἰρήνη δὲ ἰγνώστο ἀνεψιός.
Plut. Caes. p. 709. E. Ἰωλὶς γὰρ πατρός ἀδελφῆ καὶ
σφαιρος

τολάς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν· Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰστροῦ, οἱ 11
 ὄντες ἐκ παλινομήνης· ἔτοι μόνον συνεργοὶ εἰς τὴ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησαν μοι 12
 παρηγορία. Ἀσπάσθητε ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δὲ λεγόμενος Χριστῶ, πάλαι ἀγωνίζο- 13
 μενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ᾤηται τέλειος καὶ πεπληρωμένος ἐν παντί 14
 θελήματι τοῦ Θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολλὸν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῷ ἐν 15
 Λαοδικείᾳ, καὶ τῷ ἐν Ἱεραπόλει. Ἀσπάσθητε ὑμᾶς Λευκᾶς ὁ ἱατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ 16
 Δημᾶς. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν 17
 ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωθῇ παρ' ὑμῶν ἡ ἐπιστολὴ, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδι- 18
 κείᾳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωθῇ· καὶ ἡ ἐν Λαοδικείᾳ ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἰπατε Ἀρ-
 χίππῳ· Βλέπετε τὴν ἀφ' ἧς ἐκκλησίαν ἦν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληρῶς. Ὁ ἀσπα-
 σμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

— Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγράφη ὑπὸ Ῥώμης ἀπὸ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου.

ΠΑΥ-

- δέξασθε] δεχσθαι 45. Versio Syr. Theophylactus, Hilarius, P. Junius.
 11. ἐ] + ὁ D a prima manu. μόνον] μόνον 39.
 συνεργοὶ] + μοι εἰσιν D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Dial. c. Marcion. Hilarius.
 12. χριστῶ] + Ἰησοῦ AC 17. 31. 37. 39. Versio Vulg. Copt. Pelagius. — 35.
 ὑπὲρ] παρὶ D a prima manu. G. ὅτι 43. 55. Versio Vulg. Hilarius. εἰπάτε 23.
 πεπληρωμένος] πεπληροφορημένος ACD. a prima FG. 10. 17. 31. Chrysostomus. Hilarius probante J. Millio prol.
 1292. 1354. θεῷ] χριστῶ D a prima manu.
 13. ζῆλον πολλόν] πολλὸν κόπον D a prima manu, FG. πόσον πολλόν 10. 31. πολλὸν πόσον Editio Colinaei.
 ἀγῶνα πολλόν 6. πολλὸν πόνον ACD ex emendatione. Versio Copt. Vulg. Hilarius, Pelagius. πολλὸν ζῆλον 23.
 ὑπὲρ] παρὶ 31. ὑπὲρ ὑμῶν] — 37.
 15. ἀσπάσασθε] ἀσπάσθητε FG. αὐτῶν] αὐτῶν AC 5. 9. 23. 34. 39. Versio Copt.
 16. ὑμῶν] ὑμῶν 3. 7. Editio Erasmi, Bogardi. ἐπιστολὴ] + αὐτῇ 3. 4. 35. 37. Versio Vulg. Syr.
 ἵνα ἐ posterior] ἐ ἵνα FG. ἵνα D a prima manu. 1. Hilarius. τῇ] τῇ FG.
 ἐξ τῆς ἐκκλ. Λαοδικείας] — 37. ἐκ] — Editio Plant. Genov. Versio Vulg. probante H. Grotio.
 Λαοδικείας] Λαοδικείας C. 16. εἰπατε] + τῷ 38. 45.
 βλέπετε] βλέπετε FG. ἐν κυρίῳ] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1316.
 18. μὲν] — 35. ἡ] — F.
 χάρις] + τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ 4. ex emendatione. Codices Latini, Pelagius.
 ἀμήν] — ACFG 17. Versio Aethiop. Hilarius. probante J. A. Bengelio.
 πρὸς κολοσσαεῖς ἐγράφη ὑπὸ Ῥώμης ἀπὸ τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου] πρὸς κολοσσαεῖς C, ἐγράφη ὑπὸ Ῥώμης ἢ πρὸς κολασ-

σας ὁ πρεσβύτερος συνάκει Μάριος, ἐξ ἧς ἐγενήθη Μάριος ὁ νεώτερος, ἀνεψίος αὐτοῦ καὶ ἱερέως. Versio Syr. filius avunculi.

ἐλάβετε ἐπιστολὰς] Aeth. XVII. 15.

11. παρηγορία] Plut. de exilio p. 599. B. διὰ δὲ τὸν παρὰ τῶν φίλων καὶ τῶν βοηθῶν λόγον παρηγορίαν εἶναι, μὴ συνηγορίαν τῶν λυπῶντων· οὐ γὰρ συνδακρύνονται καὶ συνεπιθνήσκοντες, ὥστε πικρὰν τραγικῶν, ἐν τοῖς ἀβελήτοις χρεῖαν ἔχοντες, ἀλλὰ παρρησιαζομένοι καὶ διδασκόντες, ὅτι τὸ λυπεῖσθαι, καὶ ταπεινῶν ἑαυτὸν ἐπὶ παντὶ μὲν ἀχρηστὸν εἶναι, καὶ γενόμενον κενὸς καὶ ἀνοήτος.

13. Ἱεραπόλει] Anthol. I. 65. 6. εἰ τις ἀπάγξασθαι μὴν ὀκνῇ, θανάτῳ δ' ἐπιθυμῇ, ἐξ ἱερᾶς πόλεως ψυχρὸν ὕδωρ πίντω. Stephanus. ἱερὰ πόλις, μεταξὺ φρυγίας καὶ Λυκίας πόλις, θερμῶν ὑδάτων πολλὰν πλήθυνσα, ἀπὸ τῆς ἱερᾶς πολλὰ ἔχων. Antonius Itinerar. p. 337. Hierapoli, Laudicia M. P. VI. Hierocles Synecdemo p. 664. ἐπαρχία φρυγίας καί πατιανῆς — λαοδικεία, Ἱεραπόλις. Inscrip. Μένανδρος Ἱεραπολίτης πρὸς Μαίανδρον ποταμὸν. — χρυσόπολις Ἱεραπόλις Ἀσίδος εὐράνης προφερέσσαν ὕδατος ἀπάντων. Inscrip. ἀπὸ λαωνιάρχου γένεταί — νύμφη, Ἱεραπολιτῶν. altera parte. ἀρχηγῆς. Philostratus V. Sophist. 24. 1. Ἱεραπόλις, καταλεκτὴ δ' αὐτῇ ταῖς κατὰ τὴν ἀσίαν εὐπραγίαις. Plinius H. N. II. 95. Simili modo Hierapoli in Asia, Matris tantum magnae sacerdotibus innoxium. Strabo IX. p. 667. D. καὶ τὰ μέταλλα τῆς ποικίλης λίθου καθέκαστῃ τῆς — Ἱεραπολιτικῆς. Dioscorides 882. περὶ συπληρίας, γεννᾶται δὲ καὶ ἐν — Ἱεραπόλει τῆς φρυγίας. Ptolemaeus V. φρυγίας μεγάλῃς πόλεις — Ἱεραπόλις. Vitruvius VIII. 3. Hierapoli Phrygiae effervet aquae calidae multitudo, ex qua circum hortos & vineas fossis ductis im-

mittitur. Haec autem efficitur post annum crusta lapidea — & efficiunt his crustis in agris septa. L. XLIII. 20. 1. D. In quibusdam locis & cum calidae sunt, irrigandis tamen agris necessariae sunt, ut Hierapoli: Constat enim apud Hierapolitanos in Asia aqua calida rigari: Xiphilini. in Trajan. εἶδον ἐγὼ τοῦτον ἔτερον ἐν Ἱεραπόλει τῆς ἀσίας, καὶ ἐπειράθη αὐτῷ δὲ ὀρεῖαν, αὐτὸς τε ὑπεκρύψας καὶ ὑπερδὼν τὸ πνεῦμα κατακέκλεισαι γὰρ ἐν δεξαμενῇ τινί, καὶ δίατρον ὑπὲρ αὐτῶν ἀποδόμῃ. φθείρει τε πάντα τὰ ἐμφυχῆ, πλὴν τῶν ἀνδράπων τῶν τὰ αἰδοῖα ἀποτετημενῶν.

15. Νυμφῶν] Nymphodorus medicus apud Plinium H. N. XXXIV. 22.

16. Salutate meo nomine Laodiceos, & meo nomine petite, ut epistolam, quam ad eos scripsi, vobiscum communicet.

17. Ἀρχίππῳ] Demosthenes c. Apatur. ἀρχιπποῦ Νυμφῶσιον. Plinius Ep. X. 66. Archippum Philosophum, bonum virum, & professioni suae etiam moribus respondentem, commendatum habeas velim. Aeth. VII. 543. Archippi regis missi.

διακονίαν πληροῖς] Libanius ep. 359. ζῶν γὰρ ἐν σφατιώτῃ στήματι — τὴν μὴν ἐν τῇδε διακονίᾳ πεπληρωμένος, νόμῳ δὲ πρὸς τὴν μείζονα σφατείαν μεδίσσεται. Tacitus A. III. 31. munia consulatus implere. Cic. Ep. XVI. 15. expleas officium scribendi. Trebellius XXX. tyrann. 30. virile munus implere. Philo in Flaccum T. 2. p. 540, 41. καὶ οἱ μὴ τὴν διακονίαν ἐκπλήσαντες ἀπέχσαν. 2. Tim. IV. 5. Aeth. XII. 25. XIII. 25. XX. 24.

ἐν κυρίῳ] Scil. ὡν. Ro. XVI. 11. Eph. VI. 21. Philem. 16.

1. The-

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

1 ΠΑΥΛΟΣ ὁ Σιλβανὸς ὁ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πα-
τρι, ὁ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν ὁ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὁ Κυ-
2 ρίος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε διὰ πάντων ὑμῶν, ἐν Κυρίῳ
3 ὁποιοῦμενοι ὅτι τῷ ἔργῳ ὑμῶν ἀδελφίμως μνημονεύοιτες ὑμῶν τοῦ ἔργου τὸ πί-
στεως, ὁ τοῦ κόπου τὸ ἀγάπης, ὁ τὸ ὑπομονῆς τὸ ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
4 Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ὁ πατὴρ ἡμῶν. Εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι, ὅτι

σταίς 3. πρὸς κολοσσαίς διὰ Ρώμης Α. ἐπληρώθη πρὸς κολοσσαίς, ἔρχεται πρὸς φιλιππησίους DE. ἐτελεί-
σθι πρὸς κολοσσαίς, ἔρχεται πρὸς θεσσαλονικαίς πρώτη FG. τέλει τὸ πρὸς Κολοσσαίς ἐπιστολὴς Editio Complut.
ἰγράφη διὰ ἀθηνῶν διὰ Τυχικοῦ ὁ ὁσιμὸς ὁ μάρτυς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Versio Copt. Τυχικοῦ] + ὁ Τιμόθεος 37.
+ 51. σ. 3. 7. 20. 21. 26. 27. 30. 46. 49. Editio Stephani 3. Euthalius, Damascenus. + 51. σ. 39.
Παῦλος τοῦ ἀποστόλου ὁ πρὸς Θεσσαλονικαίς ἐπιστολὴ πρώτη Editio Erasmi, Colinaei. DE 3. 37. Versio Copt. Damascenus.
πρὸς Θεσσαλονικαίς ἐπιστολὴ Παῦλος πρώτη Editio Erasmi, Colinaei. ὁ πρὸς Θεσσαλονικαίς ἐπιστολὴ Παῦλος πρώτη E-
ditio Stephani. πρὸς Θεσσαλονικαίς α. ἐπιστολὴ Παῦλος τοῦ ἀποστόλου 14. ὁ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Θεσσαλονικαίς
πρῶτη ἐπιστολὴ Editio Complut.

Epiphanius de utraque ad Thessalonicenses: τὰ πάντα τοῦ Μαρτίαν διερμυμῶν ἔχοντ.
1. Σιλβανὸς DE. Hieronymus Ep. ad Damasum in Esaj. VI. vitiose Silvanus legitur pro Sila: cum
Silvanum in Apostolorum Actis non legamus. probante H. Grotio.
πατρί] + ἡμῶν A 37. Versio Æthiop. Pelagius.
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν ὁ κυρίος Ἰησοῦς χριστός] — FG 47. Versio Vulg. Syra prior, & posterior habet cum asse-
risco. Hilarius, Pelagius, Origenes in Rom. I. 7.
ὁ κυρίος Ἰησοῦς χριστός] ὁ κυρίος Ἰησοῦς χριστός AE. τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ Versio Copt. ὁ κυρίος ἡμῶν
Ἰησοῦς χριστός Versio Æthiop. Codices Latini. DE] + ὁ Versio Syra posterior.
ἡμῶν] ὑμῶν Editio Hautilini. DE. Theodoretus. 2. ὑμῶν] — A. ἡμῶν] ὑμῶν A.
3. ὑμῶν τοῦ ἔργου τὸ πίστεως ὑμῶν DE. Versio Vulg. Syr. Hilarius. τὸ ἔργον τὸ πίστεως ὑμῶν FG.
τοῦ κόπου] τὸ κόπον D a prima manu. FG.
τὸ ὑπομονῆς] τὴν ὑπομονὴν D a prima manu. FG.
τὸ ἐλπίδος] — A. τὸ ἀγάπης 17.
ἐπὶ Θεοῦ] jungit praecedentibus Editio Bezae. Versio Syr. recte. ut 2. Theff. II. 13.
+ ὁ 19. Codices Latini.
4. ἐπὶ] ἀπὸ 4. + τοῦ AC 26. 46. Theophylactus.

1. Thucydides I. 61. οἱ ἀφικόμενοι εἰς Μακεδονίαν πᾶν-
τοι καταλαμβάνουσιν τὰς προτέρας χιλίας δέκτῳ
ἔρτι ἡρόκτες. Schol. ὅτι ἡ νῦν Θεσσαλονικὴ πόλις πάλαι
δέρμη ἐκαλεῖτο. ἔστι δὲ Μακεδονίας. — ὅτι καὶ ἡ Βέρροια
πόλις Μακεδονικῇ. Strabo VII. p. 498. A. Θεσσαλο-
νικαίης Μακεδονικῆς πόλεως, ἡ νῦν μάλιστα τῶν ἄλλων εὐνο-
δρί. p. 509. B. ὅτι μετὰ τὸν ἄξιον ποταμὸν ἡ Θεσσα-
λονικὴ ἐστὶν πόλις, ἡ προτέρη δέρμη ἐκαλεῖτο. κτίσμα δ'
ἐστὶν Κασσάνδρου, ὃς ἐπὶ τῇ ἐνομίᾳ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς,
παιδὸς δὲ Φιλίππου τῷ ἀμύνει ἀνέμασεν μετέκτισεν δὲ τὰ
περὶ πόλιν αἰς αὐτήν. Stephanus. Θεσσαλονικὴ πόλις
Μακεδονίας, ἣτις ἄρα ἐκαλεῖτο ἄλεια, Κασσάνδρου κτίσμα
— τὸ ἰθὺς Θεσσαλονικεύς. Antonini Itinerar. Thes-
salonica Mellisburgin M. P. XX. Apollonia M.
P. XVII. Amphipoli M. P. XXX. Philippi M.
P. XXXIII. Neapoli M. P. XII. Anthol. I. 26.
5. Antipatri. Θεσσαλονικὴ μήτηρ ἡ πάσης πέμψις μακεδο-
νίας. Lucianus in Asino 46. πλείων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ
τῆς μεγίστης Θεσσαλονικῆς. Antonini Itinerar. p. 328.
Beroea, Thessalonica M. P. LI. p. 330. Thessa-
lonica, Apollonia M. P. XXXVI. Itinerar. Hie-
rosol. p. 604. Civitas Amphipolim, mutatio Penna-
na M. X. Mutatio Peripidis M. X. Manfio Apol-
lonia M. XI. Mutatio Heracleustibus M. XI. Mu-
tatio Duodea M. XIV. Mutatio Thessalonica M.
XIII. Hierocles Synecdem. p. 638. ἱπαρχία Ἰλλυρι-
κῆ α. Μακεδονία ὑπὸ Κονσταντίνου — Θεσσαλονικῆ —

Βέρροια — Φίλιπποι, ἀμφίπολις, ἀπολλωνία, Νεάπο-
λις — νῆσος Σαμοθράκη. Cic. pro Plancio. 41. Thes-
salonicam me in quaestoriumque deduxit. in Pifo-
nem 36. Thessalonicam omnibus inscientibus no-
ctuque venisti? qui cum concursum plorantium ac
tempestatem querelarum ferre non posses, in op-
pidum devium Beroeam profugisti. Theodoretus H.
E. V. 17. Θεσσαλονικὴ πόλις ἐστὶν μεγίστη καὶ πολυάνθρω-
πος, εἰς μὲν τὴν Μακεδονίαν ἔθνος τελευτῶσα, ἡγεμονία δὲ καὶ
στρατιὰς καὶ ἀρχαίς, καὶ μέντοι καὶ ἄλλων πεμπομένων
ἐθνῶν, ὅσα τῶν Ἰλλυριῶν τὸν ὑπάρχον ἡγεμόνον ἔχει. Li-
vius XLV. 29. In quatuor regiones dividi Macedo-
niam: unam fore & primam partem — tertia
pars facta — Beroea eodem concesserunt; quar-
ta regio confinis Illyrico. Capita regionum, ubi con-
cilia fierent, primae regionis Amphipolin, secun-
dae Thessalonicen — Eo concilia suae ejusque
regionis indici, pecuniam conferri, ibi Magistra-
tus creari iussit. 30. Secunda pars celeberrimas ur-
bes Thessalonicen & Cassandriam habet. Aelianus
N. A. XV. 1. Βέρροιας τε καὶ Θεσσαλονικῆς μίστος ἔτι
ποταμὸς ὄνομα ἄστρατος. Etymol. Θεσσαλονικὴ πόλις Μα-
κεδονικῇ, ἣτις ἄλεια ἐκαλεῖτο, Κασσάνδρου κτίσμα — Στρά-
βων δὲ Θεσσαλονικίαν αὐτὴν φησι. Τοῖς ἰθὺς Θεσσαλονικεύς.
Schol. Cod. 1. ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ ὅδ' ἔπρεβεν ἡμνη-
μόνευσεν ῥητὴ Παῦλος ὁ ἀπόστολος. Vid. in Col. & 1. Theff.
I. 9. IV. 5. 13. V. 6. 8.

οὐ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν· "Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ· καθὼς οἶδάτε οἱ οἱ ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, διεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ, καὶ χαρᾶς πνεύματι ἁγίῳ. Ὡστε γενέσθῃ ὑμᾶς τύποις πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχητο ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντί τόπῳ ἢ πόλει ὑμῶν ἢ πρὸς τὸ θεόν, ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποῖαν εἴσοδον ἔχομεν· πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὡς ἐπεστρέφατε πρὸς τὸ θεόν ἀπὸ τῆς εἰδώλων, δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. Καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, ὅτι εἴσοδον ἡμῶν καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν· Ἀλλὰ καὶ ὡροπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἶδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασά-

5. εἰς] πρὸς ACDEFG 23. 35. Versio Syr. Chrysostomus, Theophylactus. ἐφ' 46.
 ῥόνον] ῥόνον DE.
 ἐν tertio loco] — 1. 2. 4. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi 1. Codices Latini.
 οἶδατε] + ὅτι 37. ἐν quinto loco] — AC 31. 39. 6. καὶ posterius] — 46. prius 39.
 κυρίῳ] τοῦ A. χριστοῦ 10. 39. 7. ὑμᾶς] ἡμᾶς 39.
 τύποις] τύπον D a prima manu. 6. 23. 46. 47. Versio Vulg. Syr. Lutheri. Hilarius, Pelagius, probante J. A. Bengelio. τύπον D ex emendatione. E.
 καὶ] + ἐν ACDEFG 17. 23. 34. Editio Colinaei. Versio Vulg. Hilarius, Chrysostomus.
 τῇ posterius] — 1. 7. 14. 18. 19. 20. 27. 37. 38. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Oecumenius.
 ἀπὸ ἀχαΐας ad ἀχαΐας] — A 1. 4. a prima manu. 8. κυρίῳ] τοῦ 46. Versio Syra posterior, Aethiop.
 καὶ prius] + ἐν τῇ CDFG 23. 26. 29. 30. 31. 32. 36. 39. 41. 43. 44. 46. 52. Editio Plantin. Genew. Versio Vulg. Syr. Oecumenius, Damascenus, Pelagius, Hilarius. + τῇ 3. 55. Editio Complut.
 καὶ posterius] — AD a prima manu. FG 17. 37. Versio Syra utraque.
 ὑμῶν posterius] ἡμῶν D a prima manu. ἡμᾶς] ὑμᾶς 7. Editio Erasmi 1. Ald.
 ἡμᾶς ἔχειν] ἔχειν ἡμᾶς ACDEF 3. Editio Complut. Theodoretus.
 λαλεῖν] πάλιν C. λέγειν 14.
 9. ἡμῶν] ὑμῶν 3. 28. 33. 34. 44. 45. 52. 55. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Versio Arab.
 ἀπαγγελλουσιν] ἀπαγγελλοῦσιν 1. 2.
 ἔχομεν] ἔχομεν ACDEFG 1. 2. 4. 18. 19. 20. 21. 26. 29. 30. 31. 32. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46.
 47. 48. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani 1. Plantin. Genew. Bengelii, Bogardi. Versio Vulg. Corp. Syr. Chrysostomus in l. in Phil. H. 4. 2. Theff. H. 2. Theodoretus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, probante J. Clerico, & J. Millio prol. 88f. vid. II. 1.
 ἐκ posterius] + ὅτι ADEF 1. 2. 4. 26. 37. 44. 45. 46. 49. 52. 55. Codices plurimi, teste Millio. Editio Erasmi 1. Chrysostomus, Damascenus.
 ὀργῆς τῆς ἐρχομένης] ἐρχομένης ὀργῆς 4.
 1. τὴν posterius] — G.
 καὶ prius] — ACDEFG 1. 2. 4. 14. 18. 19. 20. 21. 23. 26. 27. 28. 31. 33. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44.
 45. 46. 47. 49. 52. 55. Editio Complut. Plantin. Genew. Bengelii. Versio Vulg. Syra utraque, Corp. Basiliius Eth.

9. θεῷ ἀληθινῷ] Jo. XVII. 3. 1. Jo. V. 20. Philo legat. ad Caj. p. 599, 30. ἱκετεύει τὸν ἀληθινὸν θεόν, ἵνα τῷ ψευδονόμῳ τὰς ὀργὰς ἐπίσχη.

1. εἰς κενόν] Inf. III. 5. Esaj. LV. 11.

2. ὡροπαθόντες] Demosthenes a. Conon. ὑβρισθεῖς, ὃ ἀνδρες δικασταί, καὶ παθόν ὑπὸ κόνωνος τυτυί. Thucydides III. 67. παρηνέμισαν οὐ προπαθόντες ὑφ' ἡμῶν. 82. ἀντιτιμωρήσασθαι τε τινα περὶ πλείονος ἢν, ἢ αὐτὸν μὴ προπαθεῖν, Xiphilinus in Tiberio p. 99. πολλὰ καὶ δεινὰ προπαθὼν μετὰ ταῦτα ἀπεσφάγη. Plato de rep. II. ὅθεν δὴ κακὸν ὡροπαθεῖν.

3. Inf. IV. 7. Mich. II. 11.

4. πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον] 1. Tim. I. 12.

5. ἐν λόγῳ κολακείας] Herodianus IV. 12. 7. οὐτ' ἀληθὴ αὐτῷ, ἀλλὰ πρὸς κολακείαν διεπίζοντες. Athenaeus VI. p. 249. A. ὅς ὡς ἐν κολακείᾳ τῷτ' ἐποίησεν, ἀλλὰ κατὰ τι νόμιμον.

ἐν προφάσει πλεονεξίας] Jos. A. XVI. 6. 5. ἐπέτυχον μοι νῦν, ὡς ὑπὸ τινα συκοφαντῶν ἐπηρεάζοντο, καὶ ὡς ἐν προφάσει τολῶν μὴ ὀφειλομένων καλύπτοντο.

6. ἐν βάρει] Dicaearchus de Thebanis. διὰ τὸ βάρει ἢ τὴν υπερφάνειαν τῶν κατοικέων. Horatius 2. Epist.

I. 13. Urit enim fulgore suo qui praegravat artes infra se positas. i. e. artifices ipso inferiores premit.

7. ἥπιοι] Od. β. 47. πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦν. Herodotus II. 4. 1. ἥπιον ἄρχοντα καὶ πατέρα. Pausanias Eliac. II. 18. βασιλεὺς γὰρ ἔτα πάντα ἥπιον, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστα θυμῷ χράμενοι ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου. Aristides Plat. I. p. 45. εἰ δὲ τις ἐξουσίας καὶ χαρίζεται, πείθειν ἐκ ἀναγκάζει, καὶ πρὸς τῷ σώζειν τὴν ἐαυτοῦ τάξιν τοχάζεται, καὶ τῆς ἐπιθυμίας τῶν ὑφ' ἐαυτοῦ, ὅτος ἐκείνός ἐστι ὁ τῷ ὄντι πολιτικός, καὶ ὁ ὅμοιος ἐφ' ἡπατέρα ὡς ἥπιον εἶναι. Ezymol. ἥπιος — σημαίνει κυρίως τὸν λογισμὸν — ἥπιος ὁ ἐν λόγῳ πάντα ποιεῖν καὶ μὴ πάθει, ἐκ μετακλήσεως δὲ καὶ ὁ διὰ λόγον προσηνης καὶ πρῶτος καὶ ἥπιος ὁ ἐν λόγῳ πρᾶτατος καὶ ἡσυχος. Herodotus III. 89. λέγουσι Πέρσαι ὡς Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος, κύρος δὲ πατὴρ — ὅτι ἥπιος τε καὶ ἀγαθὸς φησι τὰ ἐμνησανύστατο.

τροφός] — Plato Polit. II. πείσομεν τὰς τροφὰς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισὶ, καὶ πλάττειν τὰς ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις πολλοὺ ἄλλων ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσὶν. Plut. Lycurg. p. 49. E. ἦν δὲ περὶ τὰς τροφὰς ἐπιμελεία τις. Ammonius. τίτλη καὶ τροφός καὶ τιθὴνός διαφέρει· τίτλη μόνον

σάμειθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῇ ἀγά-
 3 νι. Ἡ γὰρ παρ' ὑμῶν ἐκ πλάτης, οὐδὲ ἐξ ἀκαταστάσεως, οὔτε ἐν δόλῳ
 4 Ἀλλὰ καθὼς διδουκίμασμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦ-
 μεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις δέξασκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμαζομένῳ τὰς καρδίας ἡμῶν.
 5 Οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴσασθε, οὔτε ἐν προφάσει πλε-
 6 ονεξίας· Θεὸς μάρτυς· Οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀπ' ὑμῶν, οὔτε
 7 ἀπ' ἄλλων· δυνάμενοι ἐν βάσει εἶναι, ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· Ἀλλ' ἐγενήθημεν ἡπιοὶ ἐν
 8 μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἀν τροφὸς θάλπη τὰ ἐαυτῆς τέκνα. Οὕτως, ἡμεῖς ὑμῶν, εὐ-
 δοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐαυτῶν ψυ-
 9 χὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γενήθητε. Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοί, τὸ κόπον ἡμῶν καὶ
 τὸ μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ὑποστῆναι τινα ὑμῶν, ἐκ-
 10 ρύξασιν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὡς ὁσίας καὶ δι-
 11 κήκως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. Καθάπερ οἶδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑ-
 μῶν,

70. Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, Damascenus in l. & in Phil. II.
 27. Cyrillus. probante J. Millio prol. 885. καθὼς] καθὼς 26.
 τῷ — D a prima manu. 3. οὐδὲ] οὐκ 49.
 ἀκαταστάσεως] ἀνθρωποπαρεσβασίας R. Bentleyms. οὔτε] οὐδὲ ACD a prima manu. FG 23. 39. Versio Syr. Copt.
 4. διδουκίμασμεθα] διδουκίμασμεθα FG. ad Versionem Latinam. ὑπὸ] ἀπὸ F.
 τοῦ] — 4. λαλοῦμεν] ἐλαλοῦμεν R. Bentleyms.
 οὐχ ὡς] οὐ τοῖς 37. τῷ prius] — CD a prima manu. Basilus R. b. 282. Oecumenius.
 5. ὡς λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν] ἐγενήθημεν ἐν λόγῳ κολακείας 3. + πρὸς ὑμᾶς Versio Syra posterior cum alterico.
 καθὼς οἶδατε] — 39. ἐν posterius] — 39.
 πλεονεξίας] + ὁ FG. 6. ὑμῶν] ἡμῶν A. ἀπ'] ἀπὸ 1. 2.
 7. ἡπιοὶ] ἡπιοὶ CD a prima manu. FG 5. 23. 26. 31. 37. 39. ex emendatione. Versio Vulg. Copt. Aethiop.
 Clements paedag. I. 5. in MSS. tribus, & sensu requirente, Origenes in Matth. XIX. 3. in Esaj. H. 6. in Matth.
 H. 31. Theophylactus, Damascenus, Augustinus, Hilarius, Pelagius, Gildas. proeunte J. Canino.
 8. ἡμῖς] ἡμῖς CDEF. Theophylactus.
 8. ἡμεῖς ὑμῶν] ἡμεῖς ὑμῶν ACDEFG 1. 7. 14. 18. ex emendatione. 20. & Scholium. 21. 23. 26. 28. 30. 32.
 36. 37. 39. 41. 45. 46. 47. 52. Editio Erasmi 1. Ald. Chrysostomus in Act. H. 44. Hesychius, Damascenus MS. The-
 ophylactus, Euthalius, Glossarium N. T. probante J. Millio prol. 990.
 εὐδοκοῦμεν] εὐδοκίμασμεν 17.
 Θεοῦ] Χριστοῦ 2.
 γενήθη] ἐγενήθη ACDEFG 17. 23. 31. 37. 39. 47. Basilus Eth. 58. reg. b. 186. Theophylactus, Chryso-
 stomus. γενήθη 45. 46.
 τὸ κόπον ἡμῶν] τὸ μόχθον] τὸ κόπον ἡμῶν] τὸ μόχθον 29. Codices Latini.
 γὰρ] — AD a prima manu. FG 21. 23. 26. Codices plurimi. teste Millio. Editio Heshchini, Versio
 Vulg. Syr. Copt. Theophylactus. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1292.
 τινα ὑμῶν] ὑμᾶς 29. τινα ἐξ ὑμῶν 1. 27.
 10. μάρτυρες] + εἰς D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Hilarius. γὰρ μάρτυρες 37.
 εἰς] πᾶσι F.
 δικαίως] ἀμέμπτως] ἀμέμπτως] δικαίως 3.
 εἰς] πᾶσι FG. εἰς 2. 11. καθάπερ] + καὶ 39. ex emendatione.
 ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν] — 41.

μὲν γὰρ εἰναι ἡμεῖς παρέχοντες τροφὸς δὲ καὶ τιμὴς ἡ
 τὴν ἄλλην ἐπιθυμίαν ποιοῦσα τῇ παιδὸς καὶ μετὰ τὸν ἀπο-
 γυμνακτισμόν.

8. ἡμεῖς ὑμῶν] Job. III. 21. οἱ ἡμεῖς (Cod.
 AC. ὡμεῖς) τῷ θανάτῳ. Lexicon Jobi MS. ἡμεῖς
 ὡμεῖς, ἐπιθυμῶν. Lexicon Cyrilli. ὡμεῖς, geftio, de-
 fidero. Symmachus Psal. LXII. 2. ὡμεῖς, σε ἡ σὰρξ
 μου. Nysseus in 1. Cor. XV. ὡμεῖς ὑμῶν —
 ἀλλ' ὡμεῖς χαίρειν ἰάσας ὁ Παῦλος τὰς ἐτυμολογίας ψυ-
 χρας, δι' αὐτὴν βέλτεται λίσσας, ὁ βέλτεται, παρίσσει νόημα
 καὶ γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ τοῖς ἀκριβῶς ἐξιστάσιν ἐνθεῖν
 αὐτὸν ἐν τοῖς λόγοις τῷ ἀποστόλῃ μὴ δουλοῦναι τῇ χρήσει τῆς
 συνηθείας, ἀλλὰ κατὰ τινα ἰδιότροπον ἔννοιαν ἐπ' ἐξουσίας
 παρ' αὐτῇ προφύροισιν, μηδὲν ἐπιτερεφόμενον πρὸς τὴν συν-
 θέαν. Pollux V. 165. ἐπιποθῶ, ἐπιθυμῶ, ὀρίγομαι. τὸ
 γὰρ ἡμεῖς ποιητικόν. Eustathius in Il. ζ. p. 966, 8.
 ἡμεῖς δὲ κυρίως ἐπὶ ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας — ἐπὶ ἐπὶ τῆς
 ἄλλης ἀπλῶς ἐπιθυμίας ὁ ἡμεῖς τάττεται, ἄλλοθεν δὲ δῆ-
 λον, καὶ ἐκ τῆς εἰς δὲ σὺ Πύρρως ἰδὼν ἡμεῖς ἄγει. Am-
 monius. ἡμεῖς μὲν εἰναι ἐπιβολὴ φιλοποίας· Πόδας δ' ἀπαιτος
 ἡμεῖς δ' ἡμεῖς σπαρτίζων τῆς πρὸς τὸν ἐρώμενον χρείας. He-

syclus. ὡμεῖς ὑμῶν. ὡμεῖς ὑμῶν, ἐπιθυμῶν. ὡμεῖς, ἐπι-
 θυμῶν, δέλει. ὡμεῖς, ἐπιθυμῶν, ποθεῖ. Hesiodus Erg.
 616. ὡμεῖς φιλόπτης. Od. κ. 59. θανέειν ὡμεῖς κ.
 555. ὡς μοι ἀνὰ ἑταῶν ἐπὶ ἐν δόμῳ κίρκης ψύχας
 ὡμεῖς κατελίσσας οἰοβαρείων. Aristophanes Nub. 434.
 ταῦτι τοῖν γ' αὖ ὡμεῖς, ἐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμῶν. Ath-
 enol. I. 27. 2. τὸν καλὸν ὡμεῖς λύχρον ἀναφλεγίσσαι.
 12. κύματος ὡμεῖς. Plut. Solonē. p. 79. D. χρήμα-
 τα δ' ὡμεῖς μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπλάσθαι ἐκ ἐθέλει. He-
 rodotus VII. 44. ὡμεῖς ἰδῆσθαι. Plato Cratylō p.
 288. B. τότε ἔτι παρῇ, ἐ τις ἐφίετο, ὡμεῖς ἐκαλεῖτο
 ἀπογομένης δὲ ὁ αὐτὸς πόδας ἐκλήθη. Philo de V. Moſis
 T. 2. p. 89, 46. ὡς πολλὸν ὡμεῖς τῷ ἑνὶ ἐργάσασθαι
 τῷ πατρὶ. Theodoretus H. E. I. 21. ὡμεῖς τῆς τῶν
 ἐρεσολύμων θείας σκηψάμενος. V. 39. λαβὼν ὡμεῖς
 θάνατον. Polybius p. 469. τῆς εἰρήνης ὡμεῖς μετασχεῖν.
 Herodotus III. 123. ὡμεῖς γὰρ χρημάτων μεγάλων.
 Lexicon MS. ὡμεῖς ἐπιθυμῶν.

9. Anth. I. 47. 3. οὐ σοφὸν ἐκ τέχνης ἀσπῶν ποῖον,
 ἀλλὰ πινυλὴν ἐργάτην ἐκ μόχθων βύμενος βίωται. 90. 4.
 μόχθοντες ἢ τρυφάντες.

μῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, ὡς ἀκαλοῦντες ὑμᾶς καὶ ὡς ἀμυθούμενοι, καὶ μαρτυ- 12
 ρούμενοι, εἰς τὸ ἐπιπαύσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὸ ἑαυτῷ
 βασιλεῖαν καὶ δόξαν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι πα- 13
 ραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν, τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ
 (καθὼς ἔστιν ἀληθὺς) λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖ) ἐν ὑμῖν ταῖς πιστεύουσιν. Ὑμεῖς γὰρ 14
 μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῷ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰσδαίᾳ, ἐν Χρι-
 στῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταῦτά ἐπέθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῷ ἰδίῳ συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐ-
 τοὶ ὑπὸ τῇ Ἰσδαίᾳ τῶν καὶ τῶν Κύριον ἀποκλεινόντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, 15
 καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ σεβασκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίον Κωλυόντων 16
 ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάν-
 τοῖς ἔρθετε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἀπορριπθέντες 17
 ἀφ' ὑμῶν πρὸς χειρὸν ὤρας, προσώπων, οὐ καρδίας, θεοσφιέρως ἐσπεύδασμεν τὸ
 πρὸς-

12. καὶ μαρτυρούμενοι] — A. καὶ μαρτυρούμενοι D ex emendatione. E 2. 3. 19. 20. 25. 23. 30. 32. 34.
 36. 41. 43. 44. 45. 46. 55. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Chrysost. Oecumenius, Damascenus.
 ἐπιπαύσαι] ἐπιπαύειν AD a prima manu. FG 17. 31. 37. 39.
 ὑμᾶς prius] — 19. ἡμᾶς 23. Θεοῦ] χριστοῦ 19. 36. 43.
 καλοῦντος] καλῶν A 23. 31. 39. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus.
 ὑμᾶς posterius] ἡμᾶς 23.
 οὐ] οὐχ ὡς Editio Bezae 5. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior in margine.
 ἀληθὺς] + ὡς Editio Bezae 5. Versio Vulg.
 ἐγενήθητε] — 28.
 ταῦτά] τὰ αὐτά FG 14. 27. 28. 37. 42. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Ald. Plantin. Beng-
 lii, Theodoretus Q. 42. in Deut. Origenes ad Afric. in Matth. XIII. 57. Chrysostomus saepissime, Photius Amphilo-
 ch. Q. 171. Oecumenius.
 ὑπὸ posterius] ὑπὸ FG.
 Ἰσδαίᾳ] ἰδίῳ Versio Syr. posterior, & edita in margine.
 15. Ἰησοῦν] — 4. Origenes ad Afric. Chrysostomus in Matth. H. 69. in Rom. H. 18. in I. T. VI. 61. VIII.
 46. Photius Amphilocho. Q. 171. Oecumenius.
 ἰδίῳ] — AD a prima. EFG 17. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Origenes II. cc. Hilarius, Tertullianus c. Marcion.
 V. 15. licet suos adiectio sit haeretici. Dial. c. Marcion. p. 125. probante J. Millio prol. 324. 683.
 ὑμᾶς] ὑμᾶς 52. Editio Stephanii 3.
 ἀρεσκόντων] ἀρεσκόντων FG.
 16. ὑμᾶς] + εἰ 3.
 ἔφθασι] ἔφθασαν D a prima manu.
 17. προσώπων] + καὶ 4. Versio Syr.
 καὶ Θεῷ μὴ σεβασκόντων] — 3. 49.
 ἐναντίον] ἐναντίον D a prima manu. ἐναντιούμενοι 46.
 σωθῶσιν] σωθήσονται FG.
 ὀργῇ] + ὁ Θεοῦ DEFG. Versio Vulg.
 ἐπιθυμία] ἐπιθυμία 4. a prima manu.

II. ὡς πατὴρ τέκνα] Od. α. 308. εἰς ἧτοι μὲν ταῦτα, φίλα φρονέον ἀγορεύεις, ὡς πατὴρ ἢ παιδὶ, καὶ ἔπειτα λη-
 σμαι αὐτῶν.

13. παραλαβόντες ἐδέξασθε] Xenophon paed. I. τὸς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται ἀσυνάχη ἀπογεῖναι.

14. ταῦτά ἐπέθετε] Euripides Cyclop. 633. ἡμεῖς δὲ χαλοὶ γ' ἀρτίως γενεήμεθα. XO. ταῦτόν πεπνυμένον ἄρ' ἐμοί. Artemidorus III. 51. περὶ τῶν ταῦτά ἄλλα πάσχειν. συμφυλετῶν] Thomas. φυλῆτης ἄνθρωπος τῶν συνόντων ἀπὸ τῆς ἐρείς. Herodianus. φυλῆτης ἄνθρωπος τῶν συνόντων. Iocra-
 tes Panathen. περὶ τῶν αὐτῶν χρόνων καθίστασαν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν προκρίντων ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν καὶ τῶν δημο-
 τῶν. Aristophanes Avib. 367. ὅντε ξυγγενεὶ καὶ φυλέ-
 ται. Schol. ξυμπατριῶται. Suidas. συμφυλετῶν, ἐκ τῆς αὐ-
 τῆς φυλῆς, ὃ ἐστὶν ὁμόφυλος. Hesychius. συμφυλετῶν, ἐ-
 ποικίλων.

15. Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίον] Euripides Med. 467. ἡλβες ἔχθιστος γεγώς θεοῖς τε, καί-
 μοι, παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει. 1324. ὦ μεγιστὸν ἐχθρὸς γένει, θεοῖς τε, καί μοι, παντὶ τ' ἀνθρώπων γένει. Libanius Ep. 915. τὴν ψυχὴν τὴν δὲ ἀρετὴν ἀπάντα τὸν χρόνον πεπορευ-
 μένην καὶ θαυμαζομένην μὲν ἀνθρώποις, ἀρέσκουσαν δὲ θε-
 οῖς. 906. διὰ μὲν τὸ εἶναι βέλτεροι, τοῖς θεοῖς ἀρέσκου, διὰ δὲ τοῖς θεοῖς ἀρέσκου, καὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ἀπολαύου. Apion. ap. Jos. II. 10. καταφύεται δὲ καὶ ὅρκον ἡ-
 μῶν, ὡς ὁμνύοντες τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν ἔρανον, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, μηδὲν ἐνοήσαν ἄλλοφυλιν, μάλιστα δὲ ἑλληνιστῶν. 14. ἀπολλώνιος ὁ Μόλων — ὡς ἀ-

δίας καὶ μισανθρώπος λοιδορῇ. Tacitus H. V. 5. ad-
 versus omnes alios hostile odium. Diod. S. XXXIV.

p. 524. μόνος γὰρ ἀπάντων ἰδῶν ἀκοινοῦντας ἰθαυτῆς πρὸς ἄλλο ἔθνος ἐπιμειξίας, καὶ πολέμους υπολαμβάνειν πάντας.
 16. ἔφθασι] Daniel VII. 22. II. λ. 451. φθῆ σε τέλος θανάτου κινήμενον ἐπὶ ὑπάλυξας. Euripides Orest. 934. οὐ φθάνει ἔτ' ἂν θνήσκοντες. Schol. φθάνω τὸ προ-
 λαμβάνω καὶ τὸ καταλαμβάνω — ἕως ἡμᾶς ἔλθας δι-
 δηλοῦσι μετὰ ταχύτητες. Jud. XX. 34. 41. Thren. IV. 11.

17. ἀπορριπθέντες] Aeschylus Choephor. 247. τὰς δ' ἀπορριπσμένους νῆσι πῖεζεν λιμός.

19. ἐλπίς] Col. I. 27. I. Tim. I. 1. Anthol. III. 23. I. Δωδεκετὴ τῶν παιδῶν πατὴρ ἐπέθηκε φίλιππος ἐθέ-
 δε, τὴν πολλὴν ἐλπίδα Νικοτέλην. I. 33. 25. πῆτρον δι-
 νεύω σεφάνων ὕβριν ἐλαυνόμενος. Cic. Ep. Fam. XIV. 4. Mea Terentia, fidiissima atque optima uxor, &
 mea carissima filiola, & spes reliqua nostra Cicero, va-
 lete. Livius XXVIII. 39. Scipionem, quem vidimus, ac vidisse nos civibus nostris renuntiaturu-
 sumus, spem omnem salutemque nostram. Lucianus Reviv. 3. ὁ μὲν ὁμηρος ἡμῶν ἀπρόσκατος, ἡ μεγίστη ἐλπίς. Silius IV. 87. Spes, o nate, meae, Tyria-
 rumque unica rerum Hesperia minitante salus. An-
 tonii Thyleni Consentini Cyclop. Nate dea, Teu-
 crum decus & spes certa. Prov. XVI. 32. Ezech. XVI. 12. XXIII. 42.

20. ἡ δόξα] Macrobius in Somn. Scip. I. 1. Eustathi filii, vitae mihi pariter dulcedo & gloria.

18 πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. Διὸ ἠελησάμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς (ἐγὼ μὲν
 19 Παῦλ^{ος}) καὶ Ἀπαξ καὶ δις, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. Τίς γὰρ ὑμῶν ἐλπίς, ἡ χα-
 ρὰ, ἡ σέφαν^{ος} καυχήσεως; ἡ ἐχὶ καὶ ὑμεῖς ἐμπροσθεν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ,
 20 ἐν τῇ αὐτῇ παρυσίᾳ; Ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

I

Διὸ μηκέτι σέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, Καὶ ἐπέμψα-
 2 μεν Τιμόθεον καὶ ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ ἀποστολὴν τῷ Θεῷ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τῷ
 3 Χριστῷ, εἰς τὸ στήριξαι ὑμᾶς καὶ ὠφελῆσαι ὑμᾶς πάλιν καὶ πάλιν ὑμῶν. Τῷ μηδένα
 4 σάινε^{ος} ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τῆτο κείμεθα. Καὶ γὰρ ὅτε
 5 πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προσελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἶδατε. Διὰ
 6 τῆτο καὶ γὰρ μηκέτι σέγων, ἐπέμψα εἰς τὸ γνῶναι καὶ πάλιν ὑμῶν μήπως ἐπείρα-
 σεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένῃ ὁ κόπος ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόν^{τις} Τιμόθεος
 πρὸς

18. δὲ] δότι AD a prima manu. FG 23. 37. 39. Versio Copt. + καὶ 1.
 καὶ primo loco] — Versio Syra prior, posterior vero habet cum asterisco. tertio loco ἀπ' 43. Versio Vulg.
 ἐνέκοψεν] ἀνέκοψεν FG. 19. ἡμῶν prius] ἡμῶν 31. Chrysostomus.
 καυχήσεως] ἀγαλακίσεως A. Tertullianus de Resurr. 24. ὑμεῖς] + μὲλλον 17.
 χριστοῦ] — ADE 3. 13. 17. 18. 20. 21. 26. 29. 32. 33. 34. 36. 55. Versio Syra utraque. Theodoretus, Oe-
 cumenius, Damascenus, Hilarius. probante J. A. Bengelio, & Millio prol. 932.
 20. ἡ posterius] — Editio Complut. Plantin. Genev. comma 20. ponitur ante ἐμπροσθεν commatis 19. 37.
 1. μηκέτι] οὐκέτι 30.
 καταλειφθῆναι] ἀπολειφθῆναι Codices, teste Erasmo, qui in prima editione ita videtur memoriter citasse.
 2. καὶ ἀποστολὴν] — D a prima manu. ἀποστολὴν FG.
 τοῦ Θεοῦ & συνεργὸν ἡμῶν] & συνεργὸν τοῦ Θεοῦ D a prima manu. EFG 17. Hilarius. + τοῦ Θεοῦ A. Ver-
 sio Syra posterior habet cum asterisco. Vulg. Copt. Æthiop. Basilii Eth. 70. Millius in l. 8. prol. 1207.
 ὑμᾶς posterius] — AD a prima manu. FG 23. 37. 39. Versio Copt. Vulg. Theodoretus in præf. Epist. Pau-
 li, Damascenus.
 περὶ] ὑπὲρ AD a prima manu. EFG 17. 31. 47. Versio Vulg. Basilii, Theodoretus, Chrysostomus, Hilarius.
 ὑμῶν] ἡμῶν G 7. 23. Editio Erasmi, Ald.
 3. τῷ] τὸ ADE 1. 7. 14. 19. 20. 21. 26. 37. 39. Editio Complut. Colinaei, Basilii, Oecumenius. inf. IV. 6.
 τοῦ 2. 3. 32. ἡν FG. ad Versionem Latinam. σάινε^{ος}] σαλινε^{ος} R. Bentleyus.
 4. προσελέγομεν] προσελέγομεν D a prima manu. ἐλέγομεν FG. καὶ posterius] — FG.
 5. πάλιν ὑμῶν] ὑμῶν πάλιν 37. ἡμῶν] ὑμῶν 3. Codices Latini.

1. ἐν Ἀθήναις] Thomas. ἀθηνᾶς κάλλιον ἢ εἰς ἀθήνας
 ἀθήνηθεν· οὐκ ἐξ ἀθηνῶν ἀθήνησιν, οὐκ ἐν ἀθήναις, Alexis
 ap. Athenae. IV. p. 134. A. τῆτο γὰρ νῦν ἐστὶ σοι ἐν
 ταῖς ἀθηναῖς ταῖς καλαῖς ἐπιχειρήσει.

3. σάινεσθαι] Suidas. σάινεσθαι, κολακεῖν· ἀλλὰ
 κύων σάινος, κέρβερε, τὸν με κύων· καὶ αὐτὸς σάινος δά-
 κνυσσα, καὶ κύων λαίδηρος εἶ, ἐπὶ τῶν ὑποκρινομένων δὴθεν
 εὐνοεῖν, ἐπιβαλεῖν τὸν δὲ λάβρα. Od. κ. 216. ὡς δ' ὅταν
 ἀμφὶ ἄνακτα κύνας δαίτηθεν ἰόντα σάινος. Eustath. p.
 393, 9. καριωτάτη δὲ λέξις τὸ σάινος ἐπὶ ζώων ἀλόγων,
 ὅς ἐστι σείων τὴν οὐραν — λέγεται δὲ λέξις παρὰ τοῖς μυθ-
 ῶν μεταφορικῶς καὶ ἐπὶ τῷ κολακεῖν, διὰ τὸ ἐν τοῖς
 σάινος ζώοις κολακευτικόν. in Od. π. p. 590, 34. ε-
 ρῆ μὲν ὅγ' ἔσχη· καὶ ἔατα· κάββαλεν ἀμφω. τὸ σάινω
 κυριολοκτεμένο μὲν ἐπὶ κυνῶν, ἥδη δὲ καὶ ἐπὶ ἑτέροις ἡμῶν
 ζώων, μεταφερόμενον δὲ τροπικῶς καὶ εἰς τὴν ὑπόληψιν καὶ κολα-
 κικὴν· ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν λαίδηρως δάκνυντας. Etymol.
 σάινω, σημαίνει τὸ κολακεῖν. Pollux. VI. 123. γόης,
 ἀπατεῶν — παρὰ τοῖς· εἰποῖς δ' ἂν καὶ κύων προσσαίνειν
 ἐπίσitos — πᾶν ἂν εἰπῶν, καὶ πᾶν ἂν παθῶν. Hesychi-
 us. σάινω, κολακεῖν, προσσηνέται, τινάσσει, ἀσπαζε-
 ται, θαυμάζει, κινεῖται, σαλεύεται, ταραττεται. Euxi-
 des Rhefo 53. ἄνδρες γὰρ ἐκ γῆς τῆςδε νυκτὶν πλάτῃ
 Λαβόντες ὄμμα τῶν ἀνθρώπων, φυγεῖν μέλλουσιν, σάινω
 μὴ ἵππος φρυκτωρ. Jon. 669. οὐ γὰρ με σάινω θύ-
 φατα, μή τι ἔχη δόλον. Aristophanes Equit. 48. ὑπε-
 πιστὸν τὸν δισπότην· Ἠκαλλ', ἐθάρπυ', ἐκολάκευ', ἐξήπατα.
 Schol. αἰκάλλων ἐστὶ τὸ τὸν κύνα τοῖς ὥσι καὶ τῇ οὐρᾷ
 σάινω τὴν ἡβάδα. 1028. φράζειν ἐπιχειρῶν, κύνα κέρβε-
 ρον, ἀνδραποδιστὴν, ὃς κέρκερ σάινω, ὅπότεν διειπνίς ἐπιτη-
 ρῶν, ἐξέδαται σε τ' ὄψον. Sch. τῇ οὐρᾷ σάινω οἷον ὑπο-
 τρέχων καὶ κολακεῖν· ἔπαξε δὲ παρὰ τὴν παροιμίαν· σάινω.

νεῖς δάκνυσσά· καὶ κύων λαίδηρος εἶ, ἐπὶ τῶν ὑποκρινομένων
 δὴθεν εὐνοεῖν, ἐπιβαλεῖν τὸν δὲ λάβρα. Demetrius Phaler.
 πᾶν τὸ εἶδος τῶν κυνῶν λόγος σαίνειν· ἅμα ὅσοι τῷ καὶ δά-
 κνυντι. Lucianus de Merc. Cond. 20. σάινος δὲ. D.
 D. XII. 2. οἱ δὲ λείοντες σάινος μὲ. Plut. in Colot.
 p. 1125. B. ἡδὴν ἀσπαζομένη καὶ σάινωσα παρῶσαν ἢ
 μέλλουσα. Antigonus de Mirabil. 188. τοὺς ἱερῶν
 — οὐ μόνον ψαυομένους ὑπομένειν, ἀλλὰ καὶ προσπιπόμε-
 νος εἰς τὴν κόλπον ἐνδύνει, καὶ σάινω φιλοφρονέως. Arte-
 midorus II. 11. οἱ δὲ οἰκεροὶ [κύνας] — ἐρρωμένοι καὶ
 σάινοντες· τὴν δεσπότην ἀγαθὴν οἰκίαν σημαίνουσι·
 ἀλλότριος δὲ κύνης σάινοντες μὲν δόλους καὶ ἐνέδρας ὑπὸ ποιη-
 τῶν ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἀλλοτρίων σημαίνουσι. Ælianus A.
 N. XI. 7. τὴν δὲ ἐνταυθοῖ κύνας ὑμῶν τῶν μὲν ἰλλήνων
 τὴν ἀφικνεμένους σάινω· ὑλακτεῖν δὲ τὴν βαρβάρους. 3. σάι-
 νος καὶ αἰκάλλωσι, cui opponitur, δάκνυνσι καὶ ἀμύσ-
 σιν. Achilles Tatius VI. p. 385. ἅμα λέγουσα χει-
 ρός τε ἔθιγεν, καὶ καταφιλεῖν ἠέλει· ἐγγενέσι δὲ ἡμερότε-
 ρος, καὶ αὐτὸν ἔστανεν τῶν λεγομένων τὸ πικρὸν. Eusta-
 thius Hysmen. IV. τῇ γὰρ τοῖς διέξαι τὴν κύνας ὑπέσκει-
 νεν. Ovidius M. XIV. 258. Blandas movere per
 aethera caudas, nostraque adulantes comitant ves-
 tigia. Persius IV. 15. blando caudam jactare po-
 pello. Arrianus Epict. II. 22. κυνάρια σάινοντα καὶ
 προσπαίζοντα ἀλλήλοις. Ælianus V. H. XIII. 42. ἐπα-
 λθόντα δὲ αὐτὸν — Μεταίτιον κυνῶν ἔστανεν. Oppianus
 Halieut. I. 36. ἐπὶ σάινω φρένα. Æschylus Choe-
 phor. 192. σάινοντες ὑπ' ἐπιδόξ. Diogenes L. VIII.
 41. οἱ δὲ σάινοντες ταῖς ὑποσχέσεσιν. Athenaeus I. p.
 3. C. ὁ κύων σάινω.
 οἶδατε] 4. II. 5. V. 3.
 6. ἐλθόντος Τιμόθεου] Scripta igitur est haec episto-

πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένους ἡμῖν τὸ πῶς καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι
ἔχεται μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ὅτι ποδοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. Διὰ
τῆτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν, ὅτι πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν,
ἀλλὰ καὶ ὑμῶν πίστεως. Ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. ἵνα γὰρ εὐχαρι-
στῶν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι ὑμῶν, ὅτι πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι'
ὑμᾶς ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑποσκεπασθὲ δέομενοι εἰς τὸ ἰδεῖν
ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς
καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύνει τὸ ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς.
ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας,
καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς. Εἰς τὸ στήθαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτως ἐν ἀγιοσύνῃ,
ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ με-
τὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Το λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθ-
ὼς

6. πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν] πρὸς ὑμᾶς ἀφ' ὑμῶν 2. ἀφ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς 4. ἡμῖν] — 47.
ἔχεται μνησίαν] μνησίαν ἔχεται DEFG. ἡμῶν] ὑμῶν 14. Editio Geneva.
πάντοτε] — Versio Æthiop. Syra posterior habet cum asterisco. 7. παρεκλήθημεν] παρεκλήθημεθα A 23.
ἀφ'] ἐν Editio Erasmi, Ald. ἐπὶ] ἐν FG.
θλίψει καὶ ἀνάγκῃ] ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ADEFG 37. Editio Colinaei. Versio Syra utraque, Copt. (quae per erro-
rem pro ἀνάγκῃ habet ἀγάπην.) Vulg. ἡμῶν] ὑμῶν A Versio Copt. + καὶ A.
ὑμῶν] — 2. 34. ἡμῶν Editio Complut. ὑμῶν πίστεως] πίστεως ὑμῶν A.
πίστεως] + ἐπὶ τῇ δωρεᾷ τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ Versio Syra posterior in margine.
8. ὅτι] καθὼς 17. + καὶ 39. στήκητε] στήκτε G 37. 46. Editio Erasmi.
9. τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι] ἀνταποδοῦναι τῷ Θεῷ 4. στήκει] στήκει D a prima manu. FG.
ἐπὶ] ἐν 37. χαίρομεν] ἐχαίρομεν D a prima manu.
Θεοῦ κυρίου 46. 10. ἰδεῖν] ἰδόναι 17. 11. δὲ] — 37.
Χριστοῦ] — AD 17. 23. Versio Æthiop. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1491. 12. δε] — 37.
ὁ κύριος] ὁ Θεός A. + Ἰησοῦς D a prima manu. EFG. — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1254.
13. ὑμῶν] ὑμῶν 30. 47. ὑμῶν τὰς καρδίας] τὰς καρδίας ὑμῶν DEFG. Versio Vulg.
ἀμέμπτως] ἀμέμπτως 47. ἀγιοσύνη] δικαιοσύνη A. 23. ἀγιοσύνη Editio Colinaei.
ἡμῶν prius] — 33. 34. 35. ὑμῶν 39. 43. Ἰησοῦ] — 37.
Χριστοῦ] — ADE 3. 14. 21. 29. 30. 32. 33. 37. 39. 41. 46. 47. Versio Æthiop. Damascenus. probante J.
A. Bengelio, & J. Millio prol. 991. ἀγίων] ἀγγέλων quidam, teste Grotio. ex 2. Thess. I. 7.
αὐτοῦ] + ἡμῶν ADE 37. 43. Versio Vulg. Copt. (Corrector. Biblior. Graecus non habet) Armen. Pelagius. — 43.
1. τὸ prius] — ADEFG 1. 2. 3. 21. 23. 26. 37. 46. 52. Codices plurimi, teste Millio. Versio Copt. Da-
masceus, probante J. Millio prol. 991.
ὁ] — 17. 31. 35. 36. 37. 41. 46. Theophylactus. probante J. Millio prol. 991.
ἀδελφοί] + καὶ Versio Syra utraque.
Ἰησοῦ] + ἵνα D a prima manu. EFG 17. 37. 52. Versio Vulg. Syr. Hilarius, Pelagius.
καθὼς] ὅπως FG.
Θεῷ] καθὼς καὶ πατέρι ADEFG. 17. 23. 37. 39. 46. (Correctorium Bibl. Ita habet Graecus & usus Ec-
clesiae. Glossa: sic & ambuletis.) Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Æthiop. Euthalius, Hilarius, Pelagius.
ἵνα] — FG. Versio Syr. 2. 7.] δε 17. + ἀδελφοί Versio Syra posterior cum asterisco.

la, postquam Timotheus Thessalonica ad Paulum rediisset, hoc est postquam Paulus Athenis relictis Corinthum concessisset. Act. XVIII. 1. 5. Non ergo recte tempora supputavit, qui in fine Epistolae adjecit, Athenis fuisse scriptam.

ἔχεται μνησίαν ἡμῶν πάντοτε] 2. Tim. I. 3. Aristophanes Eccl. 11. 54. αἱ μνησὶν μνήμων ἔχουσι τῶν τελευταίων αἰ. Plat. in Thest. H. Steph. Isocras. ad Philip. πάντες ἀνθρώποι μνησὶν μνησίαν ἔχουσιν, ὡς αἱ ἐν ταῖς συμφοραῖς εὐ πάθουσιν.

7. 3. 70. 3, 4.

8. ζῶμεν] Menander. μικρόν τι τῷ βίῳ καὶ τῷ ζῶντι χρόνῳ. Manilius IV. 5. Victuros agimus semper, neque vivimus unquam. Martialis VI. 70. Non est vivere, sed valere, vita. Seneca ep. 99. Hoc quod aetatem vocamus humanam, compara tempori universo, videbis quam exiguum sit. Ex hoc quantum lacrymae, sollicitudines occupant, mors, antequam veniat, optata, valetudo, timor, teneri aut rudes aut inutiles anni: adjice labores, luctus, pericula; & intelliges, etiam in longissima vita minimum esse, quod vivitur. 49. posse fieri,

imo saepissime fieri, ut, qui diu vixit, parum vixerit.

9. Psal. CXVI. 12.

10. ὑποσκεπασθὲ] Marc. XV. 14.

13. Inf. IV. 3.

4. τιμῇ] Rom. I. 24. 26. Opponitur ἀτιμία.

σκέυος κτῶσθαι] Cum κτῶσθαι significat acquire-
re, non potest σκέυος significare corpus suum, sed uxorem. Ruth. IV. 10. Sir. XXXVI. 24. Megilla Esther I. 11. in convivio illius impij aliqui dice-
bant: Mulieres Medicae sunt pulchriores; alii ve-
ro: Persicae sunt pulchiores. Dixit ad eos Achas-
verus: Vas meum, quo ego utor, neque Medi-
cum neque Persicum est, sed Chaldaicum; vultis-
ne illud videre? Xenophon Conviv. ταύτην κίετημα.
Socrates de Xantippe uxore. Oecumenius: τοῖς τὸ
ἑαυτῷ σκέυος τὴν ὁμόλογον ἡμέτερονσαν.

6. ὑπερβαίνειν] Hieronymus in l. Concessos fines
praetergrediens nuptiarum. Damascenus. ὑπερβαίνειν
μὲν τὰς τῷ Θεῷ ἐπιτάγας, εὐφροσύνης δὲ σφόδρα καὶ ἡλικίας
καλυμμένης τῇ μοιχείᾳ ἀνέμουσε, τῇ εἰς ἀδελφὸν ἀδικί-
ᾳ ἵκει αὐτῇ λόγῳ. Huc refero proverbium Pytha-
go-

ὡς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ ὡς δεῖ ὑμᾶς ἀειπαλεῖν καὶ χεῖσκειν Θεῷ, ἵνα αὖτις
 2 σέυητε μᾶλλον. Οἶδατε γὰρ τίνας ὀφθαλμολογίας ἐδώκαμεν ὑμῖν ἀπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
 3 Τοῦτο γὰρ ἔστι τέλος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀγιασμός ὑμῶν, ἀπέχου ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορ-
 4 νείας· Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κληῖσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ· Μὴ ἐν
 5 πᾶσι ἑπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότες τὸ Θεόν· Τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ
 6 πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πρᾶγμα· τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἐκδικᾷ ὁ Κύριος ἀεὶ πάντας
 7 τούτων, καθὼς καὶ προσεπαμην ὑμῖν, καὶ διεμαρτυρέμεθα. Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεός
 8 ἵνα ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. Τοιγαρὺν ὁ ἀθέλων, οὐκ ἄνθρωπον ἀθέλει, ἀλλὰ
 9 τὸ Θεόν τὸ καὶ δούνα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς. Περὶ δὲ τῆς Φιλαδελφίας οὐ
 10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ· ὡς ἀκα-
 λου-

~ ὑμᾶς

ιδώκαμεν] παρεδώκαμεν DFG. sed Versio Lat. dedimus. δέδωκαμεν 37. ἔδωκα Versio Vulg.
 τοῦ κυρίου] ἐν κυρίῳ 37.
 κυρίῳ] + ἡμῶν DEFG 45. Versio Syr. Æthiop. Chrysostomus, Hilarius, Theophylactus. + ἡμῶν Cod. Lat.
 Ἰησοῦ] — 17. + χριστοῦ FG 19. 27. 45. Versio Syra utraque. Codices Latini, Chrysostomus, Hilarius.
 3. ἐστὶ] + τὸ AFG 45. Clemens Str. IV. p. 602. Antiochus 19. τῇ] — ADG.
 πορ] + πάσης F 31. Versio Syr. Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus.
 4. ἕκαστον] ἕκαστος AG. ὑμῶν] ἡμῶν 46.
 τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κληῖσθαι] κτᾶσθαι τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος DEFG. 5. καὶ] — 27.
 πᾶσι] + ἐ FG. 6. τῷ] τινι H. Grotius. τῷ C. Rittershusius.
 ἐ] — D a prima manu. κύριον] δεῖς G. Versio Æthiop.
 καὶ secundo loco] — A 3. 33. 39. 43.
 προσεπαμην] προσεποιον A 1. 3. 7. 19. 21. 23. 27. 52. 55. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut.
 Plantin. Clemens, Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Theophylactus. ὑμῖν] ἡμῖν Editio Complut.
 διεμαρτυρέμεθα] διεμαρτυρόμεθα D ex emendatione. 1. 7. 14. 23. 37. 46. 52. μαρτυροῦμεθα Editio Eras-
 mi, Ald. 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς 38. 39. 52. Versio Syr. Codices Latini.
 8. τοιγαρὺν ἐ] ἐ ὡς ἄνθρωπον 23. τὸ prius] — D a prima manu. FG. Θεόν τὸ ἐ] — F 19.
 καὶ] — AD ex emendatione. E 7. 52. 55. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Versio Syr. Chrysostomus, Athana-
 sius, Theophylactus.
 δούνα] δίδοντα DEFG 7. 14. 19. 28. 45. 52. 55. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Athanasius ad Serap. de Sp. S.
 τὸ πνεῦμα αὐτοῦ] αὐτοῦ τὸ πνεῦμα A. αὐτοῦ] — A.
 αὐτοῦ τὸ ἅγιον] τὸ ἅγιον αὐτοῦ A. εἰς] ἐφ' 1.
 ἡμᾶς] ὑμᾶς DEFG 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 19. 20. 21. 23. 27. 28. 33. 36. 37. 38. 39. 41.
 43. 47. 52. 55. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. Wechelii, Bengelii, Bogardi, Versio Syra prior, & po-
 sterior in margine, Arab. Codices Latini. Didymus, Hilarius, Clemens.
 9. ἔχετε] ἔχομεν D a prima manu. FG 6. 31. 47. Versio Vulg. Chrysostomus. ὡς, ep. ad Rom. Theophylactus.
 probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 885.
 ὑμῖς] — 37.
 τοὺς posterius] — AD a prima manu. FG.

gorae ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν. ut ζυγὸς fit series perso-
 narum Chori in eodem ordine stantium. Pollux
 IV. 108. 109. Hieronymus Apolog. in Rufinum.
 Scateram ne transilias, id est, ne praetergrediare
 justitiam. Clemens Al. Strom. V. τῶν ἐστὶ, μὴ πα-
 ρέρχεσθαι τὸ πρὸς τὰς διαφορὰς ἴσον, τιμῶντας τὴν δικαιο-
 σύνην, ἢ φίλους ἀεὶ φίλοις, πόλεις τε πόλεσι, συμμάχους
 τε συμμάχοις συνδέει. Diogenes L. VIII. 18. τυτέτι
 τὸ ἴσον καὶ δικαιοσύνη μὴ ὑπερβαίνειν. Jamblicus V. Py-
 thag. 30. καὶ τὸν ζυγὸν δὲ μὴ ὑπερβαίνειν, δικαιοσύνης εἰς
 παρακλίσεως, πάντα τὰ δίκαια παραργέλλαν ἴσκειν.
 43. τυτέτι μὴ πλεονεκτεῖν. Pimé. de lib. educ. p. 12.
 D. ἐστὶ δὲ τῆς δικαιοσύνης πλεονεξία ποιῆσθαι λόγον, καὶ
 μὴ ταύτῃ ὑπερβαίνειν. Athenaeus X. p. 452. E. πᾶ-
 σαν πλεονεξίαν φύγειν, καὶ συνῆν ζῆτιν δὲ τὸ ἴσον. Be-
 neficium R. LII. 3. Lotus contendit ὡς ἀμ-
 bas filias suas. Libanius D. XXII. p. 542. A. δ
 δὲ αὐτὸς ἐπὶ τὸ ἔξωτος ὑπερβῆς μὴ ἐμὴ καὶ τὸ μὴ ἐμὴ σκεῦος
 παρ' ἐμοὶ τὸν υἱὸν ὑπερβῆς δὲ καὶ τὸ παρ' ὑμῶν ὑπερβῆς δὲ
 καὶ τὸ δ' ἐτέρων τῶν δικηλαβῶν. Hesychius. ὑπερβῆς,
 ὑβρις, ἀδικία. — ὑπερβῆς, ἀδικία.
 ἐν τῷ πρᾶγμα] 2. Cor. VII. 11. factum obsecro-
 num intelligitur. Æschines c. Timarch. ἀνὴρ καὶ μὴ
 ἕλλα καλὸς κάγαθος, καὶ ἐδαμῶς τις αὐτὸν μὴ μύψαντο.

περὶ δὲ πρᾶγμα τῶτο διαμυστικῶς ἐσπεδακῶς — ἔσχε παρ'
 ἑαυτῶ εὐσαρκον ὄντα καὶ νέον καὶ βδελυρὸν καὶ ἐπιτήδειον
 πρὸς τὸ πρᾶγμα, ὃ προηρέτο ἐκείνος μὴ πράττειν, ἔτος
 δὲ πάσχειν. Sanhedrim. . . Paltiel fixit gladium
 inter fe & uxorem, dixitque: Quicunque dare ope-
 ram voluerit huic rei **וְהַכֵּךְ**, transverberabitur
 hoc gladio — &c non gustarunt gustum coitus.
 Isaacus de Haered. Cironis. δὲ μοιχὸς ληθεύς καὶ παθὼν
 — ἐδ' ὡς ἀπαλλάττεται τῷ πρᾶγματος.
 8. 1. Cor. VI. 19. 1. Sam. VIII. 7.
 ἄνθρωπον] i. e. me II. 5. sup. 3.
 9. Θεοδιδάκτοι] II. ψ. 306. ἀντιλογί, ἥτοι μὴ σενέος
 περ' ἰδντ' ἐφίλησαν Ζεὺς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐ-
 δίδασκεν Παντοίας, τῷ κεν σὲ διδάσκωμεν ὅτι μάλα χρῖσθαι.
 Od. χ. 347. αὐτοδιδάκτος δ' ἡμῖν, Θεὸς δὲ μοι ἐν φρεσὶν
 οἶσας παντοίας ἐπέφουσε. cit. Aristid. T. 2. p. 24. τῷ-
 τε μὴ ὡς ταῦτόν ἐστι αὐτοδιδάκτος, καὶ ὅτ' ἄλλο μαθη-
 τὴς ἔγγυθεν ἔτωσ' ἄλλων τῶτο δὲ ὡς ἐδὲν ἄλλο ἐπόντος
 εἰς σωτηρίαν τῷ φημὶς μύτιζον, ἢ ὅτι ἐδὲν ἄνθρωπον ἐς
 μαθητὴς. Eustathius. Θεοδόχους — τυτέτιν αὐτομαθὴς
 τάγε πρὸς θνητῷ διδασκάλῳ. Barnabas epist. 21. cit.
 Clem. Strom. II. δ δὲ Θεός, ὁ τῷ παντὸς κόσμῳ κυ-
 ριεύων, δῶν καὶ ἡμῖν σοφίαν, καὶ σύνεσιν, ἐπιστήμην, γνῶ-
 σιν τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ, ὑπομονήν. Γίνεσθαι ὡς Θεοδιδάκ-
 τος,

λοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, θεωροῦμεν μᾶλλον· Καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν, καὶ ἵ1
 πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν
 ἵνα θεωπάτητε εὐαχμόνως πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε. Οὐ δέλω· δὲ ἵ2
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, διὰ τῆς κοιμηθέντων, ἵνα μὴ λυπηθῆτε, καθὼς καὶ οἱ λοι- ἵ3
 ποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ ἵ4
 Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τῆς Ἰησῦ, ἄξει σὺν αὐτῷ. Τίτω γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ ἵ5
 Κυρίῳ, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ θεωλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τῆς Κυρίῳ, οὐ μὴ φθάσω-
 μεν τοὺς κοιμηθέντας· Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ βρονθῆς, καὶ ἵ6
 ἐν

~ δέλομεν

ἀδελφοί] ἀγαπητοὶ A.
 ἰδίαις] — D a prima manu. EFG 31. 46. Versio Vulg. Aethiop. Chrysostomus, Basilii Constit. 4. Hilarius, Pelagius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 886.
 καθὼς] + © 37. 47.
 δέλω] δέλομεν ADEFG 2. 4. 5. 6. 9. 10. 17. 18. ex emendatione. 21. 23. 26. 29. 30. 31. 32. 33. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 49. 52. Apost. 1. Editio Complut. Plantin. Genev. Colinaei. Versio Vulg. Lutheri, Aethiop. Arab. Origenes c. Celf. p. 100. Hippolytus de Antichristo extr. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus in l. Theophylactus, Cyrilus Cat. p. 219. Cyrillus Tr. p. 81. 164. Fulgentius Ep. 2. Hilarius, Pelagius. probante D. Whitby, J. A. Bengelio, J. C. Wolfio, & J. Millio prol. 683.
 κοιμηθέντων] κοιμώμενων A 3. 11. 30. 33. 35. 36. 39. 41. 46. Versio Vulg. Syr. Cyrillus, Fulgentius, Damascenus in l. Origenes c. Celf. p. 100. probante H. Grotio.
 λυπηθῆτε] λυπεῖσθαι AD a prima manu. καθὼς] ὡς D a prima manu. FG. Hippolytus, Origenes c. Celf. p. 100.
 οἱ posterior] — FG. Editio Haulstini. 14. καὶ posterior] — 47.
 διὰ τοῦ Ἰησῦ] jungit cum sequenti verbo ἄξει Basilii Sel. H. 31. Oecumenius i. e. ἄξει διὰ τῆς Ἰησῦ, ἥα ὡς, πάντοτε σὺν αὐτῷ. Psal. LXXVII. 21. recte. διὰ τῆς χριστῶ Versio Syra posterior in margine.

τοι, ἐκζητῶντες, τί ζητεῖ ὁ κύριος ἀπὸ ὑμῶν. Jo. VI. 45.

11. φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν] Eleganter dictum: Ambite & expetite non honores & magistratus, quod plerique solent, sed vitam privatam & quietam, vid. 1. Tim. II. 2. & Corn. Nepotem in Attico.

πράσσειν τὰ ἴδια] Phrynichus p. 192. τὰ ἴδια πράτταν, καὶ τὰ ἴδια πράττει, οἱ πολλοὶ λέγουσιν εἰκῇ. δὲον τὰς ἐμαυτῶν πράξεις, καὶ τὰς αὐτῶν πράξεις λέγουσιν, ὡς οἱ παλαιοί, ἢ τὰ ἴδια ἐμαυτῶν πράττω, καὶ τὰ ἴδια αὐτῶν πράττει. Thomas. τὰ ἴδια πράττω, καὶ τὰ ἴδια πράττει, καὶ τὰ ἴδια πράττει, μὴ λέγει· ἀλλὰ τὰ ἐμαυτῶν πράττω, καὶ τὰς αὐτῶν πράττει, καὶ τὰ ἐμαυτῶν πράττει, ἔγω γὰρ ἄττικοι λέγουσι. Plato de Leg.

ἰδιοπραγία. Hesychius. ἰδιοπραγία, τὰ ἴδια πράττει, ἡσυχάζει. Diogenes L. in Timon. IX. 112. ἦν δὲ φιλόκηνος σφόδρα καὶ ἰδιοπραγῶν. Galenus in Hippocr. de rat. Victus salubris. ἀδύνατον εἶναι, ὡς ὁ Πολύβιος κελεύει, διατῆσθαι — τὴν ἐν ἀσχυαλίαις πολιτικαῖς ὄντας ἢ τῶν καλεσμένων περιστατικῶν βίαν, μόνους ἔν τοις τὰ ἴδια πράττειν, ὡς ὀνομάζουσιν ἰδιοπραγῶντας, ἢ ῥηθησομένη διαίτα γίνεται. Xenophon. de Socrate. II. ὡς χαλεπὸν ὁ βίος ἀθήνησιν εἴη ἀνδρὶ βυλομένῳ τὰ ἐαυτοῦ πράττειν. Dionysius Hal. XI. 37. ἀπὸ τῆς ἐμῆς τῆς πράξεως, καὶ πράσσετε τὰ ἐαυτῶν. Plato de Rep. IV. τὰ αὐτῶν πράττειν, καὶ μὴ πολυπραγμονεῖν δικαιοσύνη εἶναι — τὰ αὐτῶν ἑκάστος εἰς ἃν ἐπράττει καὶ ἐπολυπραγμονεῖ. Lysias pro bonis Aristoph. ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἦν [φύσις] τὰ ἐαυτοῦ πράττειν· ἀριστοφάνης δὲ ἔμνονεν τῶν ἰδίων, ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβόλκετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, ἀνήλωσεν ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι. De vandro. ὅτι αὐτὸς κομῆσι εἴσι, καὶ ἔχ' ὁράται ποιεῖν, ὡς ἴτεροι ἐνταῦθα τολμῶσι, ἀλλὰ τὰ ἐαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ — πρὸς δὲ τὴν ἡσυχίαν τὴν αὐτῆς κ. τ. λ. Porphyrius V. Pythag. 54. ἀπέναι ἐκείνου, καὶ τὰ ἐαυτοῦ πράττειν. Libanius de V. sua p. 46. A. οἱ γὰρ ἂν τῶν μὲν πρὸ τῆς καιρῶν ἐν βασιλείῳ πρὸς ἰσχὺν ἀπολαύσαντες, τότε δὲ τὰ αὐτῶν ἡναγκασμένοι πράττειν. O. XVI. p. 451. A. πράττει τὸ σὸν ἐμοὶ δὲ, ἐφ' ᾧ περ ἐτάχθην, μελήσει.

Otium parit impudicitiam. Ovid. Rem. Am.

161. Quæritis, Aegisthus quare sit factus adulter? In promptu causa est, desidiosus erat. Otia si tollas, periere cupidinis arcus.

12. χρεῖαν ἔχετε] Act. II. 45. Eph. IV. 28.

13. Οὐ δέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν] Philo de O. M. T. I. p. 21, 14. χρὴ μόντοι μὴδὲ ἐκεῖνο ἀγνοεῖν.

ἵνα μὴ λυπηθῆτε] Antiphanes. μετρίως δὲ πυνθύν τὰς προσήκοιτας φήλας· Οὐ γὰρ τεθνήσκουσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἣν πάντες ἐλθεῖν εἰς ἀναγκαῖον ἔχουσιν, προεληλύθασιν· εἴτα χ' ἡμεῖς ὑπερον εἰς ταῦτα καταγωγίον αὐτοῖς ἤξομεν κοινῇ τὸν ἄλλον συνδιατρίψοντες χρόνον.

οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα] Act. XXVII. 20.

14. Ikkarim IV. 40. Israëlitas suorum mortem non oportere impensius lugere; quandoquidem, cum populus sint Deo sanctus, non dubium est, quin post mortem eorum animæ cum Deo vivant.

15. περιλειπόμενοι] Herodianus II. 1. 16. μόνους τῶν πατρῶν περιλειπόμενος φίλων ἔτι. Glossarium. περιλειπόμενος, superfluit.

φθάσωμεν] Etymol. φθάνει, προήκει, προλαμβάνει. φθάσει — προλάβει. Hesychius. φθάνει — προλαμβάνει. Thucydides III. 5. φθάσει δὲ οὐ δυνάμενοι τὸν τῶν ἀθηναίων ἐπίπλυν. Herodotus VII. 16. φθάσας δὲ ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακιδαιμονίων. IV. 136. ἐφθασαν πολλοὶ οἱ Σκύθαι τὰς Πέρσας. 1. Cor. XV. 51. 2. Cor. V. 1.

Si animæ piorum, quamprimum ex corpore excedunt, in coelum avolant, & cum Christo vivunt, hanc doctrinam videtur nunc debuisse Paulum inculcare Thessalonicensibus; imo si hac doctrina ex institutione Apostolorum ab initio imbuti fuissent, concipi nequit, quomodo fieri poterit, ut in eam sententiam propensiores essent, quæ statuit, superstitibus citius quam mortuos ad Christum perventuros.

16. ἐν κελεύσματι] Sanhedrin f. 92. 1. Berachoth f. 15. 1. Ex inferno, in quod intromittunt defunctum per voces, emittunt redivivum per voces vocum S. D. Esaj. XXVII. 13. Euripides Hippol. 1201. ἦνεν τις ἡχὼ χθόνιος, ὡς φωνὴ δίδος. Longus Pat-

sto-

ἐν σάλπιγγι Θεὸς καλεῖσθαι) ἀπ' οὐρανῶν, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ, ἀναστήσονται πρῶτον·
 17 Ἐπεὶ αὖ ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ παλαιούμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέ-
 18 λαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἄερα· καὶ οὕτως ἀνίημι σὺν Κυρίῳ εἰσόμεθα. Ὡστε πα-
 ρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· αὐτοὶ
 2 γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, ἔτις ἐρχέται. Ὅταν γὰρ
 3 λέγωσιν· Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνιδίως αὐτοῖς ἐφίσηται ὁ θάνατος, ὥστε ἡ
 ὥδιν

15. κυρίως posterior] θανάτου 4. a prima manu. χριστὸς Marcion. 16. ὁ + χριστὸς 14.
 οἱ νεκροὶ] — 37. + οἱ FG. Versio Vulg. Syr.
 πρῶτον] πρῶτοι D a prima manu. FG. Versio Vulg. Theophylactus, Tertullianus, Hilarius, Rufinus.
 17. ἡμεῖς οἱ ζῶντες] οἱ ζῶντες ἡμεῖς 3. 14. 46. οἱ παλαιούμενοι] — G.
 ἀπάντησιν τοῦ κυρίου] ὡπλησθῶν τῷ χριστῷ D a prima manu. EFG. Versio Vulg. Origenes in Num. H. 1. & 5. Ter-
 tullianus de Refurr. C. bis. Rufinus in Symbol. τὸ κυρίως] — 46.
 παρκαλεῖτε] πάντες D a prima manu. κυρίως] χριστῷ 14.
 18. οὕτως] — 20. + τὸ πνεύματος 19. 20. 34. 43. Codices, teste Erasmo.
 1. χρεῖαν ἔχετε] χρεῖα ἐστὶν FG Hilarius.
 2. γὰρ] — DEFG. Editio Erasmi.
 3. γὰρ] δὲ DEFG. Versio Copt. Syria posterior. Theodoretus, Chrysostomus. — A. 44. 47. Versio Syr. prior.
 Cyprianus ad Quirin. III. 89. Tertullianus. probante J. Millio prol. 1432. & J. A. Bengelio.
 λέγουσιν] λέγουσιν FG.
 αἰφνιδίως] αἰφνιδίως 3. Editio Erasmi, Ald.
 ὥστε] + γὰρ 28. 38. εἰρήνη & ἀσφάλεια] εἰρήνη & ἀσφάλεια 4.
 ἐφίσηται] ἐπίσται 4. 37. φανήσεται FG.
 ἡ] — 1.

ftoral. III. p. 118. ποτὲ μὲν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπέβλε-
 πε, τῶν ναυτῶν κελεύσαν. Sextus Empir. 2. Music.
 24. οἱ ἀρχεφρονεῖς, ἡ ἐρεσσοῦντες, ἡ ἄλλο τι τῶν ἐπιπόνων
 θρόνους ἔργων, κελεύσαν, εἰς τὸ ἀνέλκειν τὸν νῦν ἀπὸ τῆς
 κατὰ τὸ ἔργον βασιάν. Thucydides II. 92. ἀπὸ ἐνὸς κε-
 λεύσαντος ἐμβοήσαντες ἐπ' αὐτὴν ὤρμησαν. Libanius O.
 XI. p. 339. A. βλέπειν — φερόμενος ὀγκόδας, καὶ
 κελεύσαντων ἀκύνει — μεταβάλλει δὲ τοῖς ναύταις [εἰς]
 οἰκωγίας τὰ κελεύσαντα. Dionysius Hal. II. ὡφ
 ἐνὸς δὲ κελεύσαντος. Kokeleth R. V. 10. Cuthaeus
 interrogavit R. Meir : an mortui reviviscerent?
 affirmavit. an in occulto an publice? publice. un-
 de mihi demonstras? non ex scriptura neque ex
 traditione, sed ex more terrae. Vir fidelis inter ci-
 ves suos, omnes deponunt apud eum clam, ip-
 se vero reddit eis publice. Si quis veniat & portet
 publice, quomodo reddet ei? an clam? an publi-
 ce? nonne publice? cum hoc concessisset, dixit:
 annon audiverunt aures tuae, quod os tuum locu-
 tum est? creaturae apud uxores suas deponunt gut-
 tum albam, Deus vero S. B. reddit eis guttam pu-
 ram pulchram perfectam publice. Quanto magis
 mortuus, qui abit publice? & sicut abit in vocibus
 vocationis, ita redibit in vocibus vocationis. R. Jona-
 than nomine R. Jonathan ex Bethgobrine dixit:
 scriptum est Prov. XXX. infernus & uterus clau-
 sus; ut clausus uterus producat in lucem in vocis
 vocationis: ita & infernus.

ἀναστήσονται πρῶτον] Bereshith R. LXXIV. 1.
 XCVI. 1. Schemoth R. XXXII. Resch Lakisch
 dixit nomine f. Caparae: Qui in terra Israelis mo-
 riuntur, reviviscunt primi in diebus Messiae. Ki-
 laim Hierof. Apoc. XIV. 13. Mich. 1. 3. Ex.
 XXXIV. 5. 19. Num. XI. 17. Psal. XVIII. Ko-
 keleth R. I. 4. dixit R. Barachia: figulus hic, qui
 immittit in fornacem, quod primo immittit, po-
 stremo exit: sed hic, qui abit primus, redit pri-
 mus, qui abit postremus, redit postremus

17. ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις] Midras Tillim XLVIII.
 13. R. Nathan dixit: quod antea factum est, porro
 quoque fiet. Quemadmodum Israelitas eduxit ex
 Aegypto in nubibus coeli, sic etiam faciet ipsis
 tempore futuro S. D. E. LX. 8. Pollux IV. 128. ἡ

μηχανὴ δὲ θεὸς δέκνυσι καὶ Ἡρώας τὰς ἐν αἵρι, Βελλερο-
 φόντας ἢ Περσεύς. 130. περὶ μυθῶν θεάτρων. ἡ δὲ γένεσις
 μηχανήματα τι ἐστὶν ἐκ μεταφωρῶν καταφερόμενον, ἐφ' ἀρπαγῇ
 σώματος, ὃ κέχρηται ἢ Ἡὼς ἀρπάξασα τὸ σῶμα τοῦ
 Μίμονος.

Matth. XXI. 8. 9.

1. τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν] Act. I. 7. Dan. VII.
 12. Cic. de Invent. I. 27. In tempore spatium
 quodammodo declaratur, quod in annis, aut in
 anno, aut in aliqua anni parte spectatur: in occa-
 sione ad spatium temporis faciendi quaedam op-
 portunitas intelligitur adjuncta. — ut ludi, dies
 festus, bellum — messis, vindemia, calor, fri-
 gus — nuptiae, sacrificium, funus, convivium,
 somnus. Quintilianus III. 6. Tempus, quod χρόνος
 vocant, ex quo quaestio, an is, quem, dum ad-
 dicta est, mater peperit, servus sit natus — tem-
 pus iterum, quod καιρὸν appellant. Hanc autem vi-
 deri volunt speciem illius temporis, ut aestatem
 vel hiemem. II. 10. Tempus, ejus autem, ut alio
 loco jam dixi, duplex significatio est, genera-
 liter enim & specialiter accipitur. Prius illud est
 nunc, olim, sub Alexandro, cum apud Ilium pu-
 gnatum est; denique praeteritum, instans, futu-
 rum: Hoc sequens habet & constituta discrimina,
 aestate, hieme, noctu, interdiu; & fortuita, in
 pestilentia, in bello, in convivio. Augustinus Ep.
 78. Graece legitur χρόνος ἢ καιρὸς. Act. I. 7. Nostri
 autem utrumque hoc verbum tempora appellant,
 sive χρόνος sive καιρὸς, cum habeant haec duo in-
 ter se non negligendam differentiam. Καιρὸς quippe
 appellant Graeci tempora quaedam, non tamen quae
 in spaciis voluminibus transeunt, sed quae in
 rebus ad aliquid oportunitis vel importunitis sentien-
 tur, sicut messis, vindemia, calor, frigus, bellum;
 & si qua similia: χρόνος autem ipsa spacia temporum
 vocant. . . . ἄλλο γὰρ χρόνος, καὶ ἄλλο καιρὸς. χρόνος
 μήκος ἐστὶν καιρὸς εὐκαιρία. Καὶ ὁδὸς λέγει· χρόνος ἐστὶν τῷ
 τρυφῆσαι, ὁδὸς λέγει· χρόνος ἐστὶν τὴν παρθένοι γῆναι, ἄλλος
 καιρὸς τὴν παρθένοι γῆναι, καιρὸς σπέρει, καιρὸς σπέρει,
 καὶ Σολομὼν λέγει. Demosthenes Olynth. III. τίνα γὰρ
 χρόνον, ἢ τίνα καιρὸν, ὃ ἄνθρωποι Ἀθηναῖοι, τῷ παρόντος
 βελτίω ζητεῖτε; Himerius p. 49. πολέμιος ὁ Πέρσης, ἢ
 καὶ

ὡδὴν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχουσι καὶ ἐ μὴ ἐκφύγῳσιν. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα
 ἡ ἡμέρα ὑμῶν ὡς κλέπτης καταλάβῃ. Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ
 ἐσμὲν νυκτός, ἐδὲ σκότεις. Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶ-
 μεν καὶ νήφωμεν. Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτός καθεύδουσι καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτός με-
 θύουσιν. Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ
 ὤκιμα καὶ ἐλπίδα σωτηρίας. Ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμῶν ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς
 ὠκετοίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀποθανόντος ὑ-
 πὲρ ἡμῶν, ἵνα εἰ τε γρηγορῶμεν, εἰ τε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ
 παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρω-
 τῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τὴν κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ ποροῖσθαι ὑμῶν ἐν
 Κυ-

ὡδὴν] ὡδὴν ἐν D a prima manu. 37. ὡδὴν G.
 4. δὲ] — 19. γὰρ 36. 43.
 ἡ ἡμέρα ὑμῶν] ὑμῶν ἡ ἡμέρα ADEFG Versio Vulg.
 κλέπτης] κλέπτης A. Versio Copt. probante H. Grotio.
 5. πάντες] + γὰρ ADFG. 17. 21. 23. 26. 31. 37. 39. 47. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop.
 Copt. Arab. Clemens Paed. II. p. 218. Chrysostomus, Pelagius. υἱοὶ posterius] — 41.
 ἡμέρας] + καὶ FG 47.
 6. καὶ] — A 17. Versio Syr. Clemens Paed. II. 9. Strom. IV. p. 628. Antiochus 104. probante J. Millio prol.
 1207. 1491.
 7. καθεύδουσι] καθεύδοντες G. sed Versio Lat. dormiunt.
 ὄντες] + υἱοὶ Editio Complut. Plantin. Genew.
 9. ἡμέρας ὁ Θεός] ὁ Θεὸς ἡμῶν 37.
 ἡμῶν] — 41.
 γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν] γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν 2. 3. 4. 33. 38. Editio Erasmi 3. Chrysostomus.
 ζήσωμεν] ζήσωμεν A. ζῶμεν D a prima manu. E.
 12. τὰς] — 7.
 ὑμῶν] — 17.
 ἐκφύγῳσιν] ἐκφεύγονται DFG a prima manu.
 ἐκ] ἐκείνι 2.
 + ἐκείνη FG Versio Vulg.
 καταλάβῃ] καταλάβοι G.
 ἐσμὲν] ἐστὶ D. a prima manu. FG. Versio Syr. Hilarius.
 8. ἡμέρας] + υἱοὶ 4. 28. 45. Versio Syr. Arab.
 θώρακα] + καὶ 3. καὶ posterius] — S. Battierius.
 ὁ Θεός] — 3.
 10. ὑπὲρ] περὶ 17.
 11. διὸ] διότι 4.
 ποροῖσθαι] ποροῖσθαι A.
 ἐν κυρίῳ] — Versio Syr.

καθ' ἕνα καιρὸν ἐδὲ χρόνον — ἀλλ' εἰς πάντα τὸν βίον
 τῆς πόλεως, vid. in Matth. XVI. 3.

3. 2. Reg. XI. 14.
 αἰφνίδιος] Dionysius Hal. A. V. 44. πολλὸς ἐγένετο
 βασιλέως φόρος, οὐ μόνον τῶν γειτνίων, οἷς ἐδὲν προσδεχο-
 μένος αἰφνίδιος ἐπέβη τὸ δινόν. Artemidorus IV. 4. Σε-
 σπέμπτως δὲ οἰεῖται τὰς αἰφνίδιους ἐφισταμένους, ὡς καὶ πάν-
 τα τὰ ἀπροσδοκῆτα θεοτεμπτα καλεῖται.

6. νήφωμεν] Thomas. νήφει τις, ὅταν ἐκτός μέθης ἢ
 παρρησῇ, ὅταν ἐκτός μανίας ἢ γρηγορῇ, ὅταν ἐκτός ὕπνου ἢ.
 M. Antoninus I. 16. τὸ μῆτε πρὸς τὰς θεὰς διανοητέ-
 μων, μῆτε περὶ ἀνθρώπων δημοτικῶν, ἢ ἀρεσκευτικῶν, ἀλλὰ
 νήφει ἐν πάσι, καὶ βέλαιον, καὶ μηδαμῶς ἀπειροκάλον μη-
 δὲ κακόντομον. Anthol. II. 3. 1. ἐν πάσι μεθύουσιν Ἀ-
 κίνδυνος ἦτορ νήφει. Plut. ad Praef. indoct. p. 841.
 C. νήφει λέγει καὶ ἀγρυπνῇ, ὅπως ἐξῇ τοῖς ἄλλοις μεθύ-
 ον καὶ καθεύδον. Epicharmus. νήφει καὶ μέμνηται ἀπιστίαν,
 νεῦρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

7. Polybius Exc. Leg. 8. ἐκπαθεῖ δὲ γεγονότα καὶ
 πρὸς τὰς ἀκρατοποσίας, ὥστε καὶ μετ' ἡμέραν πλεονάκεις με-
 θύοντα καταφκνὴ γενέσθαι τοῖς φίλοις. Apulejus VIII.
 Erat in proxima civitate juvenis, natalibus praeno-
 bilis, equo clarus, & pecuniae fuit satis locuples:
 sed luxuriae popinalis, scortisque & diurnis pota-
 tionibus excercitatus. Aet. II. 15.

8. ἐλπίδα σωτηρίας] comm. 9. Aet. XXVII. 20.
 Thucydides VIII. 53. ἢν τινα ἐλπίδα ἔχῃ σωτηρίας. Iso-
 crates ep. ad Philippum. ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς
 αὐτῶν σωτηρίας. Aeschines in Ctesiph. μίαν ἐλπίδα
 λοιπὴν κατεῖδε σωτηρίας. Plut. Alcibiad. p. 204. E. ἐδὲ-
 μεία σωτηρίας ἐλπίς υπελείπτε τῇ πόλει. Aristoteles Rhet.
 II. 5. διὰ τὴν ἐλπίδα ὑπεῖναι σωτηρίας, περὶ ἧ ἀγωνιῶσι.

10. Non, dum dormimus, sed postquam excita-
 ti a Christo fuerimus, cum ipso erimus, IV. 17.

12. 1. Tim. V. 17.

14. ἀτάκτως] 2. Theff. III. 6. 7. 11. Plut. de Def.

Orac. p. 420. D. ἐπεὶ καὶ τῶν ζώων πολλὰ δυσκίνητα
 καὶ νοσήναι τοῖς ψυχραῖς ὄντα, πολλὰ δὲ ἀκόλαστα καὶ ἀτα-
 κτα, τῶν συντητῶν καὶ παύειν χρόνος ζῆ μακροτέρως. de
 Institut. pueror. p. 5. A. Τῶ μὲν ὑγιαίνοντος καὶ τε-
 ταγμένου βίῃ καταφρονήσωσιν, ἐπὶ δὲ τὴν ἀτάκτως καὶ ἀ-
 δραποδῶδεις ἡδονὰς ἐαυτοῦς κρηνησώσι. Jamblichus IV.
 12. τὸ μὲν ἐν ἐαυτῷ τεταγμένον εἰς ἀταξίαν μεταγείναι τὸ
 δὲ κάλλος — ἀσχημοσύνης ἐμπύμπλησι. Galenus de
 Puls. τεταγμένον & ἀτάκτον opponit. Gemistius
 p. 297. συμπεσὼν τοῖς τῷ τυράννι τεταγμένους ἀτάκτοις.
 Plut. Apophth. p. 184. F. Θημιστοκλῆς, ἐπὶ μισείας
 ὦν, ἐν πότει ἐκυλινδῶτο καὶ γυναιξίν, ἐπεὶ δὲ Μιλτιάδης
 στρατηγῶν ἐνίκησεν ἐν Μαραθῶνι τὴν πολέμειαν, ἐκείνι ἦν ἐ-
 τυχεῖν ἀτακτῆντι Θημιστοκλῆϊ. Demosthenes Olynth. III.
 Schol. τίνι διαφέρειν οἱ ἀτακτῆντες τῶν λιποτακτῶν
 καὶ τῶν ἀσφατέων; Ἀσφατέων μὲν εἰσὶν ὁ μὴδέποτε ἐγ-
 γραφεῖς εἰς τὸν κατάλογον τῶν στρατιωτῶν ἀτάκτος δὲ ὁ ἐγ-
 γραφεῖς μὲν, μὴ ἐξῶν δὲ εἰς τὰς ἐπιβάλλοντας αὐτῷ στρα-
 τείας λιποτακτῆς δὲ ὁ παρὰ τὴν μάχην καὶ τὸ στρατόπεδον
 καὶ τὴν τάξιν καὶ τὰς συνασπίδας καταλιπὼν.

ἀλιγοψύχως] Horatius S. I. IV. Di bene fece-
 runt, inopis me quodque pufilli finxerunt animi.
 Sir. VII. 11. Sir. XX. 1.

17. Quando non statim obtinetis, quod petitis,
 non ideo cessate. Luc. XVIII. 1.

19. τὸ πνεῦμα μὴ σβένυτε] Plut. de If. & Ofir.
 p. 366. E. τὰ βόρεια πνεύματα κατασβέννυνται κορυφῇ
 τῶν ὀρέων ἐπικρατέων. Timol. p. 245. D. τὸ πνεῦμα
 κατασβεσμένον παραλόγως. Pyth. p. 402. B. τῷ πνεύ-
 ματος πατάσας ἀπειροβίους, καὶ τὴν δυνάμειν ἐκλει-
 πύας; de Def. Orac. p. 419. B. ἀποσβένναι τὸ πνεύ-
 μα. Od. γ. 180. ἐδὲ ποτ' ἔσβη ἄρος. Eustathius. ἐ κα-
 κοζήλως οὕτω καὶ ψυχρῶς ἐρρήθη τὸ ἔσβη. Galenus de
 Theriaca ad Pisonem ἐπὶ δὲ τῶν παιδῶν πατάσας
 δὲ φυλάττει τὸ φέριμα. ποιεῖν γὰρ ἐστὶ αὐτοῖς τῆς δυνά-
 μως τὸ μέγιστον τῷ φερίματι, καὶ διαλύει τὴν σφύρα,
 καὶ

13 Κυρίῳ, καὶ καθεστῆντας ὑμᾶς. Καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸς ὑπὲρ ἐκπερισσῆ ἐν ἀγάπῃ, 219
 14 τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. Παρακαλῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, καθεστέτε τῆς
 ἀτάκτης, παραμυθίσητε τῆς ὀλιγοψύχης, ἀντέχεσθε τῷ ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς
 15 πάντας. Ὁρατε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακῆς τινὲς ὑποδῶ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν
 16 διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε χαίρετε. Ἀδιαλείπτως προσεύχε-
 17.18 θε. Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τῷτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. Τὸ
 19.20 πνεῦμα μὴ σβέννυτε. Προφητείας μὴ ἐξθενεῖτε. Πάντα δοκιμάζετε· τὸ καλὸν
 21.22 κατέχετε. Ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηρῆς ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῷ εἰρήνης ἀγιά-
 23 σαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς· καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμ-
 πλως

13. καὶ] ὡς G.
 ἐν ἀγάπῃ] — 46.
 ἑαυτοῖς] αὐτοῖς D. a prima manu. EG. 2. 28. 29. 30. 34. 41. 44. 47. 56. Editio *Erasmi* 2. 3. 4. 5. *Colinaei*, E. *Schmidii*. Versio *Vulg.* Syr. *Chrysostomus*. *Theodoretus*, *Theophylactus*, *Occumenius*.
 14. ὑμᾶς] — D a prima manu.
 παραμυθίσητε] παραμυθίσητε D. a prima manu.
 15. ἀποδοῦ] ἀποδοῦ D a prima manu. FG.
 καὶ prius] — ADEFG. 17. 23. 37. 39. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* probante J. *Millio* prol. 1458.
 16. χαίρετε] + ἐν τῷ κυρίῳ FG.
 18. γὰρ] + ἐσιν AD. a prima manu. EFG. Versio *Vulg.* — probante J. *Millio* prol. 1458.
 θεῷ] + ἐσιν 37. τῷ θεῷ A.
 ὑμᾶς] ἡμᾶς 2. 23.
 21. πάντα] + δὲ DEFG. 3. 4. 18. ex emendatione. 21. 23. 26. 29. 30. 33. 35. 36. 37. 39. 41. 44. 47.
 52. Apost. 2. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Clemens* Paed. III. 12. Strom. I. p. 347. *Chrysostomus* in 1. Cor. H.
 29. *Basilius* Eth. 69. r. b. 114. ad Chilon. *Damasceus*, *Theophylactus*. *Hilarinus*, *Pelagius*.
 δοκιμάζετε] δοκιμάζοντες 1. 2. 19. 27. 29. 38. 43. 45. 55. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* Versio *Syr* prior,
 & posterior in margine. *Basilius* Eth. 69. r. b. 114. *Cyrillus* de Ador. p. 568. *Chrysostomus* l. c. *Damasceus* Dia-
 lect. I. O. 4. + καὶ 20. Versio *Syr.* *Clemens* bis. *Occumenius*. 23. ἀγιάσαι] ἀγιάσει G.

καὶ τὸ ἔμφυτον πνεῦμα ραδίως σβέννυσιν, ὥσπερ δὴ καὶ τὴν
 λυχνίαν φλόγα τὸ ἔλαιον, τῷ πυρὸς πλὴν γινόμενον εὐ-
 κλόως αὐτὴν ἀποσβέννυσιν. Cic. Tusc. I. 9. Sunt qui
 centent Animum in corpore extingui, *Anthol.* I.
 33. 18. πῖνον ὕδωρ, σβέννυτε δὲ πηγάς. 37. 21. κρη-
 ναίαι λιβάδες, τί πεφύγεται; πῶς τοσόνδε ὕδωρ; τίς φλόξ ἀνεαῖς
 ἔσβισεν ἀελίς. III. 9. 6. κύμα δ' ἀπὸ ψυχῆν ἔσβισε νη-
 πιαχῇ. *Terent.* *Adelph.* III. 2. 16. animam prius ex-
 tinguere ipſi. *Plut.* *Timoleon* p. 243. D. τὸ πνεῦ-
 μα κατασβισμένον παρελθόντος, ἀκύμωτα τὸν πόρον ἰδεῖν καὶ
 λήϊον παρῆεν. *Num.* XI. 28. 29.

21. *Aristoteles* M. *Moral.* I. 22. οὐ γὰρ τ' ἄλλα
 ζῶα λέγονται σόφρονα ἔχειν ἀνθρώπου, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν αὐ-
 τοῖς λόγον, ᾧ δοκιμάζοντες τὸ καλὸν αἰρῶνται.

22. εἶδος] Species duo significat, & id quod ve-
 re est atque subsistit, ut cum temperantiam virtu-
 tis speciem dicimus: & id quod veram existentiam
 non habet, & ut loquuntur philosophi, τὸ μὴ ὄν,
 φαινόμενον δὲ, ut cum speciem dominationis Claudio
 Imperatori tribuimus, vim imperii Claudii libertis.
Paulus priore notione hic accipit, non posteriore.
 nam τῷ καλῷ comm. 21. opponitur quod vere ma-
 lus est: & τῇ ὁλοκληρίᾳ comm. 23. opponitur vel
 unus levisque defectus. *Plato* *Theaet.* p. 130. C. εἰ
 περὶ παντὸς τις τῶν εἶδων τῶν ἐράτων, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἀφάλλμον
 τυγχάνει ὄν. de Legg. IX. p. 929. F. φόνος δὲ καὶ ἀπὸ ἡρ-
 ζαμίας, πειρώμεθα δὲ τέλος παντὸς εἶδους περὶ φόνου εἶναι τὸς
 νόμους. *Porphyrus* de Abſtinent. I. 19. διὰ παντὸς εἶδους
 ζῶων. *Libanius* O. VII. p. 211. D. τὸ καλῶς ἀναλίσκειν,
 διὰ παντὸς εἶδος διαπάνης ἐρχόμενος. X. p. 316. B. τὸ διψῆν
 τε ὁμῶς, καὶ παντὸς εἶδους ὑδάτων ἐσθῆσθαι. p. 331. B.
 πᾶν εἶδος ἐγκαιμίων. XXXV. p. 688. B. μὴ ἀρκύτος
 πόντος διὰ παντὸς εἶδους χρυσῶν τί καὶ πονηρὸν ἔργον ἢ εὖ
 ποιεῖν ἢ κακῶς. *Epist.* 1144. ὁ γὰρ διὰ παντὸς εἶδους εὐ-
 πρηγίας ἦσαν. 489. τὸ μὲν προσπιστῆν σοὶ πολλὰ ληπ-
 τὰς μετὰ τὴν ἀρχὴν λέγων, αὐτὰ δὲ, οἷς ἐλυπήθης, ἔκ ἐί-
 πων, πᾶν εἶδος κακῶν ἡνάγκασας ἐπιοῖν. *Plotinus* *Enn.*
 VI. 7. 20. ψυχὴ — κρίνεσθαι μὲν δικαιοσύνην ὡς ἀν-

κίας ἄμεινον, καὶ ἵνασον ἀρετῆς πρὸς κακίας εἶδους. *Jof. A.*
 X. 3. 1. πᾶν εἶδος πονηρίας ἐπιθυμῶμενος ἐν τῷ τρόπῳ,
 καὶ μηδὲν ἀσεβὲς παραλιπών. *Aristides* in *Cyzic.* p.
 251. βίος ἐυδαίμωνος ἀπὸ παντὸς εἶδους παρεχόμενος.

23. ὁλόκληρον] *Act.* III. 16. *fac.* I. 4. *Jof. A.* III. 9.
 2. τὰς δὲ χαριστήριος θυσίας ἐπιτελῆντες, τὰ αὐτὰ μὲν ζῶον
 θύσας, ὁλόκληρα δὲ ταῦτα. 12. 2. ἀφελείς δὲ εἶναι πᾶ-
 σαν ἀφελίσαν· τὸν δὲ μὴ ὁλόκληρον τῶν ἱερῶν νέμεισθαι πρὸς
 τὰς ἱερεῖς ἐκέλευσε τὸ γέρας, ὡς ἀβανίειν δὲ ἐπὶ τὸν βασιλῆα καὶ
 εὐαίνας εἰς τὸν γάδον ἐκάλυσεν· μὴ μόνον δὲ περὶ τὰς ἱερερ-
 γίας καθαρὰς εἶναι, σπασθῆξιν δὲ καὶ περὶ τὴν αὐτῶν διαί-
 ταν, ὥς αὐτὴν ἀμωμῶτον εἶναι καὶ διὰ ταύτην τῇ αἰτίᾳ
 οἱ τὴν ἱερατικὴν σολὴν φορῶντες ἄμωμοί τι εἰσὶν καὶ περὶ
 πάντα καθαροὶ καὶ νηφάλιοι — ἔτι δὲ καὶ τὰς ἱερεῖας θύσ-
 σαι ὁλόκληρα, καὶ κατὰ μὴδὲν λελογισμένα. B. V. 5. 7.
 καὶ τῶν ἱερῶν πάλιν οἱ μὴ καθαρώνοντες ἔργοντο· τῶν δ' ἀπὸ
 γένους ἱερῶν ὅσοι διὰ πρῶτον ἐκ ἐπιτεργέν, παρῆσαν τι ἀ-
 μωμοῖ τοῖς ὁλοκληρίοις ἐνδοτέρω τῷ γενεῖ, καὶ τὰς ἀπὸ τῶ
 γένους ἐλάμβανον μερίδας, ταῖς γε μὴν ἐσθῆσσαν ἰδιωτικαῖς
 ἐχράντο· τὴν γὰρ ἱεράν ὁ λειτουργῶν ἡμωφύοντο μόνος, ἐπὶ δὲ
 τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν γάδον ἐσθῆσαν οἱ τῶν ἱερῶν ἀμωμοί,
 βύσσον μὲν ἀμπερόμενοι, μάλιστα δ' ἀπὸ ἀκρέτας νύφοντες,
 δίδει τῆς θρησκείας, ὥς μὴ τι παραβαίῃ ἐν τῇ λειτουργίᾳ. I.
 13. 9. δεῖ γὰρ ὁλοκληρῶς ἀρχιμερῶσθαι. *Zofimus* VI. p.
 379. ἐδὲ ὁλόκληρον ἔχειν τὸ σῶμα· ἥσσαν τὸ αὐτῷ δώσειν
 κατοίκωσιν, πρὸς τῷ καὶ μέρος αὐτῷ τὴν τῷ σώματος κατα-
 ἔστησιν πεπρωμένον. *Anaxandrides* ap. *Athen.* VII. p.
 300. A. de *Aegyptiis*. τῆς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκληρῶς
 νόμος εἶναι· παρ' ἡμῶν δ', ὥς εἰκον, ἀπρηγμένους. *Aristo-
 teles* Eth. IV. 1. de avaritia. ἐν δυσὶ γὰρ ἔσται, τῇτε
 ἐλλείψει τῆς δόσεως καὶ τῇ υπερβολῇ τῆς λήψεως, οὐ πᾶσι
 ὁλόκληρος παρρηγίνεται, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς χωρίζεται· καὶ οἱ μὴ
 τῇ λήψει υπερβάλλουσιν, οἱ δὲ τῇ δόσει ἐλλείπουσιν. *Hero-
 dianos* VI. 2. 7. Πέρσαις ἀναεῖσθαι πᾶσαν ὁλόκλη-
 ρον, ἢ πρότερον εἶχον, ἀρχην. VII. 12. 17. τοσούτον δὲ
 μέρος τῆς πόλεως τὸ πῦρ ἐλυμνέτο, ὥς μνησθῆναι τῶν με-
 γίστων πόλεων ὁλόκληρον δύναισθαι τῷ μέρει ἐξισωθῆναι. *Li-
 cianus* *Macrobius* 2. εἰς μακρὸν γῆρας ἀφίστασθαι ἐν ὑγιαι-
 νούσῃ

πίως ἐν τῇ παρυσία τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ τηρηθείη. Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς 24
 καὶ ποιήσει. Ἀδελφοί, προσεύχεσθε ὑπὲρ ἡμῶν. Ἀσπάσαθε τὰς ἀδελφὰς πάντας ἐν 25
 Φιλήματι ἀγίῳ. Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν ὡς τοῖς 26
 ἀγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν. 27
 — Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν. 28

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
 Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Ε Ι Σ
 Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλβανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πατρὶ 1
 ἡμῶν

τηρηθείη] τηρηθείη D. 2 prima manu. — F. 24. καλῶν] παρακαλῶν 37.
 ὑμᾶς] ἡμᾶς A.
 ποιήσει] + τὴν ἐλπίδα ἡμῶν βασιλείαν 31. 38. Editio Complut. Plantin. Genev.
 25. προσεύχεσθαι] + καὶ D a prima manu. 4. ex emendatione. 31. 37. 39. Chrysostomus. περι] ὑπὲρ G.
 27. ὁρκίζω] ἐνορκίζω AD a prima manu. E 3. 17. 33. 35. Versio Æthiop. Athanasius in Synopsi. Hypothesis
 Epist. Enthalii. ὑμᾶς] + διὰ P. Junius. πᾶσι] — 17.
 ἀγίοις] — ADEFG. 7. 27. 43. Hilarius, Damasceus. probante J. Millio prol. 1395. + δὲ 14.
 28. ἀμήν] — D a prima manu. FG.
 πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν] ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν ἢ πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολή α. 3. πρὸς Θεσ-
 σαλονικεῖς α. ἐπληρώθη, ἀρχεται πρὸς Θεσσαλονικεῖς β. D. Scribens a Ladicia D. ex emendatione. Versio Syra poste-
 rior. ἐτελέθη πρὸς Θεσσαλονικαίων α, ἀρχεται πρὸς Θεσσαλονικαίων δευτέρα FG. + εἶχαν σ. 27. 49. Photius.
 + σι. ρσ 45. 46. pro ρG. + σι. ρGγ. 3. 18. 20. 21. 44. Codices Stephani. Versio Syra posterior. Da-
 masceus, Enthalii. + σι. ρGσ. 30. + διὰ Σιλβανὸς & Τιμόθεος 38. Versio Copt. + διὰ Τιμόθεος Versio Syr.
 Πάυλος καὶ Ἀποστόλος ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολή δευτέρα] πρὸς Θεσσαλονικεῖς β. 3. ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολή
 δευτέρα Editio Stephani. πρὸς τὰς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολή δευτέρα Editio Colinaei. ἡ τῷ ἀγίῳ Παύλῳ πρὸς
 Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐπιστολή Editio Complut.
 1. Σιλβανὸς] Σιλβανὸς DFG. Σίλας H. Grotius. Σιῶ] + καὶ 4.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ DFG. 55. Hilarius.
 2. ἡμῶν] — DE 17. Hilarius, Theophylactus. probante J. Millio prol. 488.
 3. ἡ posterius] ἐν 3. πάντων] — 17. Versio Vulg. Pelagius.

νόση τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. Αἴν. 38. ὁλό-
 κληρος ἦδη καὶ ἀκέραιος νεκρὸς τετήξομαι. Amor. 24.
 καθ' ἣν ἡλικίαν ἢ τέως ἀτελὴς φρόνησις ὁλόκληρον εἶχε τὸν λο-
 γισμὸν. Achilles Tatius III. p. 199. ὁλόκληρον τὴν Λευ-
 κίπτην ὄρω. Arrianus Epict. III. 26. ἔτι τιμῶ τὸ σω-
 μῶτίον ὁλόκληρον αὐτὸ ἔχεις ἀντὶ πολλῆς ποιήσεως, καίτοι
 μὴ ὁλόκληρον ἔχων. Suer. Claudio 4. Num si est ὑ-
 βρις, & ut ita dicam, ὁλόκληρος, quid est quod du-
 bitemus, quin per eosdem articulos & gradus pro-
 ducendus sit, per quos frater ejus productus fuit?
 Julianus Ep. ad Judaeos. πῶς γὰρ, τὸς ἐν τινι μα-
 ρμῇ ἐξισταμένους περιδύσθαι τὴν διάνοιαν — τὰς δὲ
 πανταχόθεν ἔχοντας τὸ ἀμείριστον ὁλοκλήρῳ ψυχῇ χαίροντας
 κ. τ. λ. Diogenes L. Zenon. VII. 106. ἀριστερία cui
 opponitur πῆρωσις. Hesychius ὁλόκληρον, σῶον. Philo de
 Mundo. T. 2. 611, 16. μηδὲν ἀποσατέντος μέρους,
 ἀλλ' ὁλοκλήρῳ ἐγκαταλημμένων ἔσω. Galenus de Com-
 plexion. 1. ἐκ ἐξ ἡμίστιος οἶμαι τὴν μεταβολὴν, ἀλλ'
 ὁλόκληρον ἴσχω. Philo de Sacrif. A. & C. p. 190,
 41. ὅτε ψυχὴν ὁλόκληρον κατὰ πάντα τὰ μέρη παρέχεται.
 τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα] 1. Cor. II. 14.
 15. 16. Heb. IV. 12. Plat. Timaeo p. 1048. A. ἔν
 δ' αὖ χωρὶς ψυχῆς ἀθάνατον παραγενέσθαι τῇ διὰ δὲ τὸν
 λογισμὸν τόνδε ἔν μιν ἐν ψυχῇ, ψυχὴν δὲ ἐν σώματι συν-
 σίας τὸ πᾶν ἐκτετακέναι. Nemesius de Nat. Hom.
 I. Cit. Glyca p. 70. τινες μὲν, ὅτι ἐν καὶ πλωτῶς,
 ἀλλὰ εἶναι τὴν ψυχὴν, καὶ ἄλλον τὸν ἐν δογματίσαντες,
 ἐκ τριῶν τὸν ἄνθρωπον συνίσταναι βέλονται, σώματος καὶ
 ψυχῆς καὶ τοῦ οἷς ἡπολάσσει καὶ ἀπολλυμένου ὁ τῆς Λα-
 οῦ

δικίας γενόμενος ἐπίσκοπος. Lucretius III. 94. Primum
 Animum dico, mentem quem saepe vocamus, In
 quo consilium vitae regimenque locatum est, esse
 hominis partem nihilo minus ac manus & pes. 116.
 Nunc animam quoque ut in membris cognoscere
 possis esse. 131. Quapropter quoniam 'st animi na-
 tura reperta atque animae. Juvenalis XV. 146. Sen-
 sum a coelesti demissum traximus arce, Cujus e-
 gent prona & terram spectantia, Mundi principio
 indulsit communis conditor illis tantum animas,
 nobis animum quoque. Cic. de Divinat. I. 29. Vi-
 de quid Socrates in Platonis politia loquatur. Di-
 cit enim, cum dormientibus ea pars animi, quae
 mentis & rationis sit particeps, sopita langueat:
 illa autem in qua feritas quaedam sit atque agreftis
 humanitas, cum sit immoderato obstupescit potu
 atque pastu, exultare eam in somno, immoderate-
 que jactari — ea parte animi, quae mentis &
 consilii est — eaque parte animi, quae voluptate
 alitur. 32. humani autem animi eam partem, quae
 sensum, quae motum, quae appetitum habeat, non
 esse ab actione corporis sejugatam: quae autem pars
 animi rationis atque intelligentiae sit particeps, eam
 tum maxime vigere, cum plurimum abest a cor-
 pore. Anthol. IV. 33. 7. ἔς καὶ Ἀριστοτέλης ψυχῇ
 τύπος ἀμφοτέρων εἰς. M. Antoninus III. 16. σῶμα,
 ψυχὴ, ἔς. σώματος αἰσθήσεις ψυχῆς ὁρμαὶ τὰ δόγματα.
 τὸ μὲν τυπῆσθαι φανταστικῶς καὶ τῶν βουλημάτων τὸ δὲ
 νευροσπασθῆναι ὁρμητικῶς καὶ τῶν θηρῶν καὶ τῶν ἀνδρο-
 γό-
 γό

2 ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίῳ
3 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε ὡς ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς
4 ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ χάρις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστῳ πάν-
5 των ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· Ὡστε ἡμᾶς αὐτὰς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῷ
6 Θεῷ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλί-
7 ψεσιν αἷς ἀνέχεσθε· Ἐνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τῷ Θεῷ, εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς
8 τῇ βασιλείᾳ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε· Εἴπερ δίκαιον ὡς Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς
9 θλίβεσιν ὑμᾶς θλίψιν· Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἀνεσθί μετ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκα-
10 λύσει τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ ἀπ' ἐρανος καὶ ἀγαλλίας δυνάμεως αὐτοῦ, Ἐν κυρίῳ φλογὸς δι-
δόντων ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούσιν τῷ εὐαγγελίῳ τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Οἵτινες δίκην τίσουσιν, ὁλοθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσωπῆς τῷ Κυρίῳ,
καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· Ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξαομένη ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θου-
μασθῇ

4. ἡμᾶς] ὑμᾶς 30. 34.
καυχᾶσθαι] ἐγκαυχᾶσθαι A 17. καυχῆσασθαι FG.
καὶ postorius] + ἐν 4.
θλίψεσιν] + ἐν 1.
δικαίας κρίσεως] δικαιοκρισίας 18. a prima manu. 19. &
α τῷ Θεῷ ad τῷ Θεῷ] — 17. 21. 30.
6. παρὰ] τῷ 1. + τῷ A. 41.
ἡμῶν] ὑμῶν 2. — 4.
ἡμῶν] ὑμῶν 34. Editio Erasmi 3. Ald. absurde.
Ἰησοῦ] + χριστοῦ 47. Editio Complut. Genev. Versio Syr. Irenaeus IV. 27.
8. ἐν] καὶ ἐν FG Versio Latina Codicis DE. Tertullianus.
κυρίῳ φλογὸς] φλογὶ πυρὸς D a prima manu. EFG Versio Vulg. Syr. utraque, posterior habet editam in mar-
gine. Aethiop. Copt. Irenaeus IV. 33. 27. Tertullianus c. Marcion. V. 16. Theodoretus, Macarius H. 25. Oecume-
nius. Ath. VII. 30. Anthol. II. 41. 3. πίσσα δ' ὑπερβρασθῆσα πυρὸς φλογὶ. Esaj. IV. 5. Thren. II. 3.
διδόντων] διδόντες D. a prima manu. FG.
ὑπακούσιν] ὑπακούσασιν 47. Theophylactus.
χριστοῦ] — DE. fed in Verf. Latina: Christi 2. 3. 17. 21. 30. 32. 33. 34. 36. 41. 46. 47. 52. 56. Versio
Copt. Arab. Aethiop. Syra posterior. Theodoretus, Damascenus, Theophylactus. prob. f. Millio prol. 932. f. A. Bengelio.
9. ὁλοθρον] ὁλόθρον A 17. Ephrem. Tertullianus c. Marcion. V. 16.
τῷ] — FG. 2. 4. 33. 39. Editio Complut. Plantin. Chrysostomus. κυρίῳ] + θεῷ 39.
10. θαυμασθῇ] θαυμασθῆναι D. a prima manu. FG.

ἡρώην καὶ Φαλαρίδος καὶ Νέριανος τὸ δὲ τὸν νῦν ἡγεμόνα
ἔχειν ἐπὶ τὰ φαινόμενα καθήκοντα. Cantabrig. Pueror. 63.
ἀμέμπτως] Herodianus VII. 10. 8. ἰδῶν τε ἡγεμόνα
μνηστὸς ἀμέμπτως. VI. 9. 13. βασιλεύσαντα ἔτισι δ. καὶ
1. ἀμέμπτως καὶ ἀναμνηστί.
24. Psal. XXXVII. 5.

3. Εὐχαριστοῦν ὀφείλομεν] Xenophon Paed. III.
ἐδαιμάκων αὐτῷ χάριν ὀφείλομεν.
5. Tantum abest, ut homines pii, si vexatio-
nes patientur, incipiant de iustitia Dei, quae bo-
nis mala immitit, dubitare: ut potius probatores
atque confirmatores reddantur, atque tam certa
spe futuram gloriam praecipiant, quam certo sciunt,
se nunc malorum patientia defungi.
6. Euripides Jon. 1247. ἄρα θέλωσαι δρᾶσαι τι κα-
κὸν τῆς πέρας, αὐταὶ πιστόμεν, ὥσπερ τὸ δίκαιον.
7. 1. Theff. V. 2. Luc. XVII. 30. inf. Ib. 2.
9. δίκην τίσσει] Sophocles Oedip. Tyr. ἐκ ὀφείλει
τῇ δίκῃ. σχολ. ἐκ ἐκτίσιν τὴν τιμωρίαν, ὑπέχει τὰ νότα ἢ
θάλασσαν τῷ Διούσῳ, ἢ γὰρ ὑποκείμενα ἔχει καὶ ὑπέχει
τις τινὲ δίκην, ὑποκείμενον ἔχει ἑαυτὸν εἰς δίκην, ὅτε δὲ ἀνίσ-
τοται ἐξ ἐν, συνπαύεται. Od. ξ. 83. οὐ μὲν σχέτιαι
ἔργα θεῶν μάκαρες φιλέουσιν, ἀλλὰ δίκην τίσει καὶ αἵματος.
Sophocles Electra 330. ἔλλ' ἰδοὶ τοὶ τίσεσσι γ' ἄξιαν
δίκην. Euripides Orest. 7. cit. Etymol. καὶ τίσει ταύ-
την δίκην. Schol. δίδωσι τιμωρίαν. 530. μισθὸς γὰρ πρὸς
θεῶν, καὶ τίσεις μάκαρες δίκας Μαιεύας ἀλαινῶν καὶ Φόβοιο.
1090. καὶ πάντ' ἐβόλευσ', ὥς σὺ νῦν τίσεις δίκας. Me-
dea 767. νῦν δ' ἐλπίς ἐχθρὸς τῶν ἐμῶν τίσει δίκην. Sup-
plic. 733. νῦν τήνδ' ἀέλιπτον ἡμέραν ἰδοὺ ἰγὰρ, θεὸς τιμεί-

ζω — τῶνδ' ἐκτίσται δίκην. Iphigen. in Tauris 339.
δίκας τίσεσσι τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς. Rhefo 812. τῶνδ'
τίς τίσει δίκην, πλὴν σὺ; 894. Δόλιος Ὀδυσσεὺς ἀξίαν
τίσει δίκην. Hercul. fur. 733. ἔχει γὰρ ἡδοῖας θήσκα
ἀνὴρ ἐχθρὸς, τίναν δὲ τῶν δειδραμένων δίκην. Plato Theae-
tet. p. 129. E. οὐ δὲ τίσει δίκην. Apollonius Biblioth.
I. 7. Προμηθεὺς μὲν πυρὸς κλαπέντος δίκην ἔτιναι ταύτην. La-
cianus Apol. pro Merc. Cond. 6. ἔτισσας δίκην. Por-
phyrius de Abstin. II. 45. δίκας τίσει τῆς παρανομίας.
Dionysius Hal. III. 9. ὅς οὐ μισπτάς τέτις δίκας τοῖς
θεοῖς. 28. δίκας τίσεσσι ἔτι τέτων χείρονας. Thucydides
V. 49. ἐκ ἐκτίοντες τὴν δίκην, ἣν κατεδικάσαντο αὐτῶν.
Aelianus V. H. I. 24. καὶ ἐν καὶ ἔτισι δίκας ὑπὲρ τῶν
παρ' Αὐγας. Arrianus Epictet. III. 4. τίσι δίκας τῆς
αὐτοῦ μορίας. 26. νῦν τίσεις δίκας, ὧν ἡμέλεισας φιλοσο-
φίας. Philo de V. Mosis T. 2. p. 120, 1. τῆς ἀ-
μώτης ἐκτίσει δίκας ἐπάξιοι τίνειν ἐστί. de Legg. Spec.
p. 307, 34. τίσει δίκας, ὡς φύσει δόγμα λόγῳ. p.
328, 31. μὴ — ἀφείσθαι, τῆς δ' ἀγὰν δρασύτητος ἐπι-
χρίσθαι τίσεσσι δίκας. Plut. de Sera Num. Vind. p.
553. F. ἔτισσι ὁ Βήσσος τὴν δίκην. p. 559. D. τῆς ἐκ-
γόνος αὐτῶν δίκην τίσαντας. p. 561. B. δίκην τίναντας.
de Gen. Socrat. p. 522. D. δίκην ἐν τῇ Ταρτάρῳ τίσεσσι.
10. 1. Theff. II. 12.

μασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς ~ πιστεύουσιν, (ὅτι ἔπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιόσῃ τῆς 11 κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει Ὅπως ἐνδοξαζῇ τὸ ὄνομα τῆ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν 12 αὐτῷ, καὶ τῇ χάριτι τῆ Θεῆς ἡμῶν, καὶ Κυρίᾳ Ἰησοῦ Χριστῷ.

Ερωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆ παρρησίας τοῦ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, Εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦ, μήτε θροεῖσθαι, μήτε ἀφ' πνεύματος, μήτε ἀφ' λόγου, μήτε δι' ἑπιτολῆς ὡς

δι'

~ πιστεύουσιν

ἐν secundo loco] — 37.
πιστεύουσιν] πιστεύουσιν ADEFG. 1. 2. 4. 6. 8. 10. 11. 19. 20. ex emendatione. 21. 22. 23. 26. 29. 30. 31. 32.
33. 34. 35. 36. 37. 39. 41. 44. 45. 46. 47. 55. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syra posterior. Irenaeus IV. 27. Chrysostomus, Ephrem, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius, Theophylactus, Hilarius, Pelagius, probante J. Millio prol. 932.
μαρτύριον] μυστήριον 23. a prima manu.
11. προσευχόμεθα] προσευχόμεθα 46.
κλήσεως] + ὑμῶν FG Versio Syr.
ἡμῶν] — D a prima manu. Versio Syr. Aethiop.
εὐδοκίαν] ἐπιθυμίαν 17.
χριστῷ prius] — DE 1. 2. 19. 20. 21. 26. 27. 29. 30. 32. 33. 36. 37. 41. 43. 45. 47. Versio Corp.
Aethiop. Oecumenius ed. probante J. Millio prol. 1045. 1292. J. A. Bengelii.
καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν τῆ Θεῆς ἡμῶν καὶ κυρίᾳ Ἰησοῦ χριστῷ] — FG.
ὑμεῖς] ἡμεῖς A.
κυρίᾳ postorius] + ἡμῶν 23. Hilarius Versio Latina Codic. DE. Codices Latini.
1. ἐρωτῶμεν] ἐρωτῶ 35. Tertullianus de Resurr. 24.
τῇ] — Editio Erasmi, Colimaei.
2. νοῦς] + ὑμῶν D a prima manu. E 43. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Aethiop.
Hilarius, Pelagius.
μήτε] μὴ D. a prima manu, primo & tertio loco.
μήτε διὰ] ἀπὸ P. Junius.
ὡς] — 49.
χριστῷ] κυρίᾳ AD a prima manu. EFG 2. 31. 37. 47. Editio Colimaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Hippolytus.
de Antichr. 63. Origenes c. Celf. p. 307. Epist. ad Alexandrinus. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus i. a. 15. Oecumenius, Theophylactus. Hieronymus Algaiae Q. 10. Minerio & Alex. Tertullianus de Resurr. Carn. 24. Hila-

1. ὑπὲρ] pro περί Ro. VIII. 27. 1. Cor. X. 30.
2. Cor. VII. 4. VIII. 23. 24. IX. 2. XII. 5. 1. En.
I. 750. Multa super Priamo rogans, super He-
ctore multa.

ἐπισυναγωγῆς] Heb. X. 25. 2. Macc. II. 7.
2. θροεῖσθαι] Matth. XXIV. 6. XI. 7. fluctua-
re animo. Arrianus Epictet. III. 26. μὴ ἀποσταλέ-
σθαι διὰ σοφισμάτων.

λόγῳ] Scil. καὶ ex sequentibus, & comm. 15.
ἐνέσκηεν] Rom. VIII. 38. 1. Cor. III. 22. Gal. I.
4. Heb. IX. 9. Sextus Empir. 2. Grammat. I. 6.
126. δύο δὲ χρόνοι οὐ συνπαράρχουσιν ἀλλήλοις. εἰ γὰρ δύο
αἰσι, τότε διορίζονται ὅτι πρὸς δύο, τῷ τὸν μὴ ἐνέσκηεναι,
τὸν δὲ μὴ. εἰ δὲ ὡς μὴ ἐνέσκηεν, ὡς δὲ ἐκ ἐνέσκηεν, οὐ συνε-
παράρχουσιν ἀλλήλοις. διὸ καὶ εἰ ἡ ῥακρὰ συλλαβὴ, εἴπερ
ἔστι δίχρονος, οὐκ εἶναι, ὅτι μὴ αὐτῇ ἐνέσκηεν ὁ α. χρόνος, τότε
ὁ β. μὴ ἐνέσκηεναι καὶ ὅτι ὁ β. ἐνέσκηεναι, τότε ὁ α. μὴ
ἔστι εἶναι.

3. ἀποστασία] Suetonius Vespas. 1. Rebellionem
trium principum & caede, incertum diu & quasi
vagum imperium suscepit firmavitque tandem gens
Flavia, obscura illa quidem ac sine ullis majorum
imaginibus. Hieronymus Ep. 151. Nebem. VI. 6.
2. Macc. V. 11.

ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας] Jo. XVII. 12. aeterno dignus
exitio. Prov. VI. 12. Esaj. I. 4.

4. σίβασμα] est id quod colitur. Aeth. XVII. 23.
Sap. XIV. 20. Seneca de Benef. V. 6. Homo su-
pra mensuram humanae superbae tumens. Similis
Antiocho, qui templum Hierosolymitanum spolia-

vit. Dan. XI. 36. Apoc. XIII. 6. nummus Jul. Caes.
caput Θεός. in averfa parte Θεσσαλονικέαν. alius: Tiberius
σεβαστὸς Θεὸς Θεσσαλίων. Non intelligo Pontificem Ro-
manum, qui nec unus est, qualem designat pro-
nomen demonstrativum, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ
υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος ter repetitum, nec se
Deum facit, nec in templo Dei sedet, neque quic-
quam negotii cum Theffalonicensibus aut eorum po-
steris habet com. 5, 6. Non Cajum, qui ante scri-
ptam hanc Epistolam jam perierat. Nec Simonem
Giorae aut Judaeae aliquem impostorem, quorum
nemo sibi Dei majestatem arrogavit. Nec Simonem
Magum, cui nihil rei erat cum Theffalonicensibus,
quique in Templo nostro fuit; Sed Titum five
domum Flaviam. Jos. B. VI. 2. 5. πλείον γὰρ αὐτὸν
αὐτοῖς ἴφασαν, ἐπὶ τῆς Ἀντανίας καθεζόμενος, καὶ τὴν
μάχην ἀγωνοθετῆναι τοῖς στρατιώταις — προελθὼν δ' αὐτὸς
εἰς τὸ κάτοπτον τῆς Ἀντανίας ἐκαρπάζοντο τὸ μίλλον. 4. I.
ὁ δὲ Τίτος, ὡς εἶρα τὴν περὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἱεροῖς φειδῶ
πρὸς βλάβης τοῖς στρατιώταις ἡγομένην καὶ φόνον, τὰς πύ-
λας προσέταξεν ὑπάπτειν. 3. Ρωμαῖον ἵστασθαι — κόσμον
τῆς ἡγεμονίας, αὐτῷ μένοντος. 6. ἀνακηδήσας εἶδε πρὸς τὸν
ναὸν εἰρῆζαν τὸ πῦρ. 7. παρελθὼν μετὰ τῶν ἡγεμόνων ἔνθεν
ἰδεάσατο τὴν ναὸν τὸ ἅγιον. 5. 3. ἡ δὲ ἀνατολικὴ πύλη ἀφῆλ-
— αὐτομάτως ἡγομένην — οἱ λόγοι δὲ ὑπομένην αὐ-
τομάτως τῇ ναὸν τὴν ἀσφαλείαν ἐνέον, καὶ πολέμοις δώ-
ρον [f. δ' εἶρα] ἀνοίγασθαι τὴν πύλην. 6. I. ρωμαῖοι δὲ,
καυομένη αὐτῷ τῇ ναὸν, καὶ τῶν περὶ ἐκείνων, κομίσαν-
τες τὰς σημαίας εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ θέμενοι τῆς ἀνατολικῆς
πύλης ἀντικρὺς, εἰδυσάν τε αὐτοῖς αὐτόθι, καὶ τὴν Τίτον με-

τα

3 δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ· μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ καὶ μὴδὲν
 4 τῆς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀπολαΐας, Ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑποκαλυφθῇ ὁ ἀνθρωπίνος καὶ ἀμαρ-
 5 ὅτι ὅτι Θεός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἐτι ὦν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν· Καὶ νῦν τὸ
 6 καλῶν οἶδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αἰνῷ καὶ χαρῇ· Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη
 7 ἐνεργεῖται ἐν ἀνομίας, μόνον ὁ καλῶν ἀρρί· ἕως ἐκ μέσων γένηται· Καὶ τότε ἀποκαλυ-
 8 φθήσεται ὁ ἀνομος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τῷ τόματι αὐτοῦ, καὶ καθαί-
 ρη-

rius, Pelagius, Augustinus. probante J. A. Bengelio.

+ Ἰησῶ 17.

3. ἀμαρτίας] ἀνομίας 4. ex emendatione. 6. 23. 31. 39. Versio Copt. Origenes c. Celf. p. 89. MS. bis. Tertul-
 lianus de R. C. Cyrillus Catech. p. 160. Damascenus de fid. Nicephorus C. P. ad Theoph. de Imag. 22.

4. ὑπεκαλύμμενος] ἐπαυρόμενος FG.

ἐπὶ] ὑπὸ P. Junius.

πάντα] πᾶν τὸ Editio Bezae. & in Annot. Erasmus legit: ἐπὶ πάντα, ut habere etiam fateor Graeca exempla:
 5. quamvis sententia ipsa eodem recidat, utrovis modo legas." At si omnino, licet causam non haberet, immu-
 6. tate quicquam voluit Beza, debebat etiam Θεὸς scribere pro Θεόν, quod sermonis indoles requirebat.

Θεόν] Θεός 18. a prima manu.

ἡμεῖς] ἡμεῖς F.

αὐτὸν] αὐτὸν H. Grotius.

ὡς Θεόν] — AD a prima manu. 6. 14. 17. 31.

Origenes c. Celf. p. 89. 307. Hippolytus, Irenaeus V. 25. Cyrillus de Ador. 279. 309. Cyrillus Hierof. Theodoretus
 in Dan. VII. 8. XI. 36. Severus in Dan. IX. 27. Polychronius in Dan. VII. 8. Methodius junior. Damascenus 99.
 & i. i. a. 15. Tertullianus, Cyriacus, Hieronymus II. cc. Hilarius. probante J. Milin in l. & prol. 684.

ὡς Θεόν καθίσαι] καθίσαι ὡς Θεόν 3.

ἀποδεικνύοντα] ἀποδεικνύοντα AFG 23. 31. 37. Editio Complut. Origenes c. Celf. p. 89. Theodoretus II. cc. & Haec
 ret. fab. V. 23. Damascenus i. i. a. 15. Cyrillus Hier. p. 161. Cyrillus de Ador. 309.

ὡς] ὡς D a prima manu. E. Hilarius.

6. αὐτὸν] — Versio Syra posterior.

ἑαυτὴ καίρη] καίρη ἑαυτῆς 4.

αὐτοῦ καίρη A 17. 35. 37. 39. 52. Origenes, Cyrillus Hierof.

7. ὁ κατέχων] τὸ κατέχων P. Junius, R. Valestin.

ἡμεῖς] + ὡς FG.

8. κύριος] + Ἰησοῦς AD a prima manu. FG 17. 31. 47.

III. 7. V. 25. Origenes c. Celf. p. 307. in Jo. I. 2. VIII. 40. Conflit. Ap. VII. 32. Athanasius ad Serap. de
 Sp. S. in MSS. Basilienf., in cuius ora haec notantur: σημειῖναι ὅτι τὸ ῥητὸν οὐ καίται νῦν ἕως ἐν τῷ ἀποστόλῳ,
 ἀλλ' ὅτι κύριος ἀνελὶ τῷ πνεύματι τοῦ τόματι αὐτοῦ· οἶκε δὲ καὶ τινὲς τὸ Ἰησοῦς χριστὸς ἐκβεβλήχ· οὐκ οἶδ' ὅτι βε-
 λουμένων. Τὸ δ' οὕτως ἐμαρξίης παρὰ τοῦ ἀποστόλου γεγράφθαι σημείον ἰαργίς τὰ τε ἐν ταῦτα παρὰ τοῦ ἀγίου τούτου πατρὸς
 εἰρηλίας, & τὸ ὁμοίως προνεγκέν· τὸ ῥητὸν τοῦτο τὸν τε Θεὸν χρυσόστομον ἐν τῇ πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῇ, & τὸ μόνον Βα-
 σίλειον ἐν τῷ α. λόγῳ τῷ ἀσκητικῶν, ἀλλὰ & παρὰ Ρωμαίους καίται τὸ ῥητὸν ἐν τῷ ὕμνῳ τῷ Θεῷ γραφῆς. Chrysostomus,

τὰ μνήσων ἐν ῥημῶν ἀπίφηναι αὐτοκράτορα.

ἀποδεικνύοντα] Polybius p. 541. βασιλίσσαν ἀποδείξας
 τῇ Λαοδίκῃ. Xiphilinus Neron. p. 150. ἐγὼ σε αὐ-
 τοκράτορα ἀπέδειξα. Diodorus S. XVI. 92. εἰδὼλα τῶν
 18. Θεῶν ἐπόμπει — σὺν δὲ τέτοις αὐτῷ τῷ Φιλίππῳ 19.
 ἐπόμπει Θεομετῆς εἰδὼλον, σύνθησον ἐαυτὸν ἀποδεικνύοντος
 τῷ βασιλείῳ τοῖς 18. Θεοῖς. Strabo III. p. 253. A. νῦν
 δὲ τῶν ἐπαρχῶν τῶν μὲν ἀποδιχθεῖσαν τῷ δήμῳ τε καὶ τῇ
 συγκλήτῃ, τῶν δὲ τῷ ἡγεμῶνι τῶν Ρωμαίων. XII. p. 823.
 A. ἀπέδειξεν αὐτὸν βασιλέα. p. 815. A. βασιλέα δ'
 ἤδειξεν αὐτοῖς ἀποδιχθῆναι. Jof. A. VI. 3. 3. ἐδέοντο δὲ
 καὶ ἐκείνοι, ἀποδείξαι τινὰ αὐτῶν βασιλέα. VII. 14. 2.
 πρὸ τῆς γενέσεως ἀπέδειχθης βασιλεὺς ὑπὸ τῷ Θεῷ.

6. ἐν τῷ αὐτοῦ καίρη] Cic. Brut. I. alienissimo
 Reip. tempore extinctus — cessit e vita suo ma-
 gis quam suorum civium tempore. Lael. 3. factus
 est consul bis, primum ante tempus, iterum sibi
 suo tempore, Republicae pene iero. Livius IV.
 7. Si Ardeates sua tempora expectare velint, fore
 ut postea gaudeant se irae moderatos. VI. 14. dif-
 ferenteque, & tempore suo se indicaturum dicen-
 te. Ovidius F. II. 861. Jure venis, Gradive, locum
 tua tempora poscunt. Propertius IV. 4. Hoc Tar-
 peja suum tempus rata. Ter. Adelph. prol. 21. suo
 quisque tempore usus est. Cic. Verr. III. 60. Scan-
 dilius rem se totam relicturum dicit, & suo tem-
 pore esse rediturum. Valerius Flacc. I. 543. & po-
 scunt jam me sua tempora Graji.

7. μυστήριον τῆς ἀνομίας] Cyprianus. Eo tempore
 Vespasianus consulatum jam gesserat. Sueton 4.
 triumphalia acceperat, & jam sub Cajo in spera

imperii venerat. Suet. 5. Jof. B. I. 24. 1. τὸν ἀν-
 τιπάτρου βίον ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν τῆς εἰπὸν κακίας μυστή-
 ριον. Dionysius Hal. de Ant. Rhet. πάντα ἐκκαλύπτ-
 ταν τὰ μυστήρια τῆς τε δοκῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς ἀγνωμέ-
 νης κακίας.

ὁ κατέχων] Nero jam adoptatus erat Ao. Jul. 95.
 Augustinus de C. D. XX. Quidam putant, hoc de
 Imperio dictum esse Romano; & propterea Paulum
 Apostolum non id aperte scribere voluisse, ne ca-
 lumniam videlicet incurreret, quod Romano im-
 perio male optaverit, cum speraretur aeternum,
 ut hoc quod dixit: jam enim mysterium iniquita-
 tis operatur, Neronem voluerit intelligi. Sybill.
 Hieronymus Algef. Q. II. Si enim aperte & auda-
 cter dixisset, non veniet Antichristus nisi prius Ro-
 manum deleatur imperium, justa causa persecutio-
 nis in orientem tunc Ecclesiam consurgere videba-
 tur. Justinus M. Severus: μυστήριον τῆς ἀνομίας τὸν
 Νέρωνα λέγει. Tertullianus de R. C. 24. quis nisi
 Romanus status?

ἐκ μέσων γένηται] Ter. Phorm. V. 8. 74. Cum e
 medio excessit, unde haec suscepta est tibi. 9. 40.
 ea mortem obiit, e medio abiit. Herodotus VIII.
 22. πρὸς ἡμῶν γίνεσθαι· εἰ δὲ ὑμῶν εἴς τι τὸτο μὴ δυνατόν
 ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἐτι καὶ νῦν ἐκ τῶν μέσων ἡμῶν ἔσσεσθαι. M.
 Antoninus VIII. 12. μικρὸν, καὶ τίθηκα, καὶ πάντα
 ἐκ μέσων. Plut. Timol. p. 238. B. ἔγνω ζῆν καθ' ἑαυ-
 τὸν ἐκ μέσων γενόμενος.

8. ὁ ἀνομος] Titus Judaeus Ἰσχυρῆς appellatur.

Plut. Amatorio p. 771. C. ἀποκτείνει μὲν ἐν αὐτῇ ὁ καί-
 ται (Vespasianus) ἀποκτείνους δὲ δίδως δίκη, ἐν ὀλίγῳ
 χρόνῳ

γῆσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῇ παρθεσίας αὐτῆς· Οὐ ἔστιν ἡ παρθεσία καὶ ἐνέργειαν τῇ Σαλ- 9
 νᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασι ψεύδους, Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῇ ἀδικίας 10
 ἐν τοῖς σπουδαίοις· ἀλλ' ὧν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἀληθείας ὅσα ἐδέξατο· εἰς τὸ σωθῆναι αὐ-
 τοὺς. Καὶ διὰ τῆτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτὴν 11
 τῷ ψεύδει· ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκῆσαντες ἐν 12
 τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστῆσαι τῷ Θεῷ πάντοτε διὰ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγα- 13
 πημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἰλεῖτο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύ-
 ματος, καὶ πίστει ἀληθείας· Εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τῆς εὐαγγελίᾳς ἡμῶν, εἰς δι- 14
 ποίησιν δόξης τῇ Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ. Ἀρα ἔν, ἀδελφοί, ἡγήκετε, καὶ κραλεῖτε τὰς 15
 παροδοσίας ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ 16
 Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δούς
 ὡς

Theodoretus Haeret. fab. V. 23. in *Esfaj*. II. 9. in *Zach*. XI. 7. MSS. Dan. VII. 25. XI. 45. & in *l. Cyrillus* Cat. p. 161, 62. *Cyril*. in *Zach*. p. 769. *Basilius* de lib. arb. in *Esfaj*. II. 60. *Damasenus* in *l. 8* & *l. 1. a. 15*. *Hieronymus* in *Esfaj*. XI. 4. *Nahum* I. 4. Dan. IX. ex *Hippolyto* & *Apollinario*. Of. IX. 12. *Mich*. V. 9. *A-bac*. II. 5. 16. *Zach*. XI. 15. *Algasia* Q. 11. *Fulgentius*, *Tertullianus*, *Ephrem*. In ora Codicis 14. *Jacobus Fa-bri* notavit: *Nicolaus Cusanus Cardinalis*: Nestoriani novas biblias hic corruperunt delentes nomen *Jesus*, quod antiquae Bibliae ante schisma scriptae habent, quas ex Constantinopoli transvevit, in quibus videtur Nestorianorum malitia, quoniam auctores etiam pro virili corruperunt, qui sapienter de hac re meminerint, ut passim malitia eorum obtegi possit, quorum ipse Cusa meminit, quos vel incorruptos aliquos advexit, vel facile rasurae notari potuerunt.

ἀναλώσει] ἀνελεῖ iidem 23. *Damasenus* de F. O. *Hippolytus*, *Macarius* H. 25. *Methodius* junior, *Basilius* ascet. prooem. *Origenes* c. Celf. p. 89. *Andreas Caes*. *Theophylactus*, *Irenaeus* V. 25.

τῇ ἐπιφανείᾳ] τὴν ἐπιφάνειαν D a prima manu. *Cyrillus* Cat.

9. ἡ] — F. καὶ prius] — 17. Codices Latini.

10. ἐν prius] — 19. τ prius] — AFG. *Origenes*.

ἐν posterior] — AD a prima manu. FG. Versio *Vulg.* *Copt.* *Irenaeus* V. 25. *Origenes* in *Matth.* XVI. 1. XXI.

23. c. Celf. p. 90. 307. *Cyrillus* Catech. p. 161. *Damasenus* i. *Tertullianus* de R. C. *Hilarius*, *Pelagius*.

ἀληθείας] + χριστοῦ D a prima manu. E. ἐδέξαντο] ἐξεδέξαντο G.

11. καὶ] — D a prima manu. Versio *Vulg.* *Copt.* *Chrysostomus*, *Oecumenius*. probante *J. Millio* prol. 488. 1045.

πέμψει] πέμπει AD a prima manu. FG. *Origenes* c. Celf. p. 90. 307. in Jo. I. 6. *Cyrillus* Cat. p. 166. *Damasenus* i. 1. 10. 15. *Irenaeus*, *Hilarius*, *Basilius* Eth. II. probante *J. Millio* prol. 683.

αὐτοῖς] — 23. αὐτοῖς] — FG 3. 33. 35.

12. κριθῶσι] κατακριθῶσι 25. πάντες] ἀπαντες AFG 12. 31. *Origenes* ll. cc. *Cyrillus* in Jo. p. 262.

ἐν] — D a prima manu. FG 3. 17. 33. 37. Editio *Erafmi* 1. Versio *Vulg.* *Origenes* in Jo. I. 6. *Irenaeus* V.

25. *Cyrillus* in Jo. p. 262. *Cyrillus Hieros.* Cat. p. 166. *Theodoretus* ll. cc. Haeret. fab. V. 23. *Damasenus* i.

13. τῷ Θεῷ] — 2. κυρίῳ] Θεοῦ D a prima manu. Versio *Vulg.* *Aethiop.* *Pelagius*. κυρίῳ G. τοῦ κυρίου A 37. 39.

εἰλετο] εἰλατο ADEFG 23. Codices plurimi, teste *Millio*. *Hesychius*.

ὑμᾶς] ἡμᾶς D a prima manu. 39. Codices Latini. *Didymus* de Sp. S.

ἀπ' ἀρχῆς] ἀπαρχῆν FG 35. 39. 47. Versio *Vulg.* *Damasenus*. probante *H. Grotio*.

14. ὁ] + καὶ FG 23. 37. 47. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Syri* posterior. ἐν ἡν Multi codices habent, ad

quam videlicet veritatem, ut habent non pauci Latini codices, teste *Bezae* in annot. Edit. 3. 4. 5.

ὑμᾶς] ἡμᾶς AD a prima manu. 19. 23. + ὁ Θεός 31. Versio *Syr*.

ἡμῶν] — 17. 15. καὶ] — 46.

παροδοσίας] + ἡμῶν D a prima manu. *Hilarius*. + ὑμῶν 17. ἡμῶν] — 44.

χρόνῳ τῷ γένει πάντος ἄρδην ἀναιρεθέντος. *Sueton*. *Domitiano* 15. Continuis VIII. mensibus tot fulgura facta nuntiatae sunt, ut exclamaret, feriat jam, quem volet. Tacitum de coelo Capitolium, templumque Flaviae gentis, item domus Palatina & cubiculum ipsius. 23. Ipsum etiam Domitianum ferunt somniasse, gibbam sibi pone cervicem auream enatam: pro certoque habuisse, beatiorum post se laetiorumque portendi statum Reipublicae. Sicut fane brevi evenit abstinentia & moderatione insequentium principum. *Tit*. 10. suspexisse dicitur coelum, multumque conquestus, eripi sibi vitam immerenti.

ἀναλώσει] *Basil*. εἰ γὰρ ἀναλώσει παντελὴς ἐστὶν ἀφαισιμός, πῶς ὁ μηκέτι ὧν καταργεῖται;

τῷ πνεύματι] *Esfaj*. XI. 4. *Sap*. XI. 20. *Plautus* *Mil*. *Glor*. I. 1. 16. Nempe illum dicis cum armis aureis, Quojus tu legiones difflavisti spiritu quasi ventus folia. *Ovidius* *M*. XV. 303. Ceuspiritus oris tendere vesicam solet. *Georg*. IV. 300.

Huic geminae nares & spiritus oris multa reluctanti obsuit. *Athenaeus* V. p. 221. B. C. τῇ γόργονα τὸ ζῶον καλῶσιν οἱ ἐν Λιβύῃ νομάδες — ἔχει δὲ λέγασιν αὐτὸ τοιαύτην ἀναπνοήν, ὥστε πάντα τὸν ἐντυχόντα τῷ ζῶον διαφθεῖρειν — κτείνει — τῷ πνεύματι. *Stephanus*. θίβιος, ἐστὶ δὲ ἔθνος βασκαντικὸν καὶ φθοροποιόν, ὡς Δίδυμος ἐν β. συμποσιακῶν θανατοῖ δὲ τὸ πνεῦμα αὐτῶν, οἷς ἂν πλησιάζῃ. *Pirke R. Eliezer* 48. Coepit Aegyptius Mosis maledicere; & sustulit eum gladio labiorum suorum, & interfecit eum. dixit ei Dathan: tu quaeris me occidere gladio, qui est in ore tuo. non gladio, sed verbo. *Psalm*. CIII. 16. *Esfaj*. XL. 7. *Schemoth* R. 1. *Aboth Nathan* 20. Rabbini nostri dixerunt, mentionem fecisse nominis super eum, eumque occidisse S. D. Ex. II. 14. p. p. mentionem facit nominis, τετραγράμματος contra Aegyptium, eumque occidit. *Bereischith* R. XX. *Vajikra* XXII. *Sabbath* f. 88. 2. Dixit Deus S. B. Mosis ut responsum daret angelis. Dixit coram eo: Domine mundi, metuo, ne comburant me

17 ὡς κλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, Παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στήριξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

ΤΟ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, διὰ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τῆ Κυρίου τρέχη, καὶ δοξάζῃ καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ἵνα ῥυθώμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. Πιστὸς δὲ ἔστιν ὁ Κύριος, ὃς στήριζει ὑμᾶς καὶ φυλάσσει ἀπὸ τῆς πονηρίας. Πεποιθήμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ὡς ἀγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ δὲ Κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ἁρμονίαν τῆς Χριστοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, σέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως διεπαίοντο, καὶ μὴ κατὰ τὸ ἡμέτερον ἢ ὡς ἡμεῖς ἀποδοσιν ἢ ὡς ἀρέλαβε: παρ' ἡμῶν. Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὡς

+ ἡ

~ παρέλαβον

16. Ἰησοῦς] + ὁ Α. καὶ θεὸς Ἰησοῦς 46. Ἰησοῦς χριστός] — 45.
 ὁ θεὸς ἐ] θεὸς ὁ D a prima manu. FG. Versio Syr. Hilarius. — 46. Codices Latini.
 εὐσε] διδους Editio Complut. Plantin. Genev. αἰωνίαν] αἰώνιον FG.
 17. παρακαλέσαι] ἐ παρακαλῆσαι 35. παρακαλῆσαι FG. ὑμῶν] ἡμῶν 23.
 ὑμῶν τὰς καρδίας ἐ στήριξαι] — 4. τὰς καρδίας ὑμῶν ἐ στήριξαι A. Versio Vulg.
 στήριξαι] στήριξαι FG.
 ὑμῶν] — AD a prima manu. EFG 17. 31. 37. 47. Versio Vulg. Syra utraque, Chrysostomus, Pelagius. probante J. A. Bengelio. ὑμῶν 23.
 λόγῳ ἐ ἔργῳ] ἔργῳ. ἐ λόγῳ ADE 31. 37. 39. 43. 47. Editio Complut. Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Hilarius, Pelagius, Oecumenius. probante J. A. Bengelio.
 1. τὸ] — FG. προσεύχεσθε, ἀδελφοί] ἀδελφοί, προσεύχεσθε FG. Versio Vulg. Syr.
 ἀδελφοί, περὶ ὑμῶν] περὶ ὑμῶν ἀδελφοί DE. κυρίῳ] θεοῦ G 17. Versio Vulg. Aethiop.
 2. πάντων] + ἐσιν FG. Versio Vulg. 3. ἐσιν] — FG. Codices Latini.
 κύριον] θεὸς AD a prima manu. Versio Vulg. Aethiop. Hilarius, Pelagius.
 ἐ] + καὶ A 37. Versio Syra posterior cum asterisco.
 στήριξαι] τηρήσει FG. sed in Vers. Latina: confirmabit. ἀπὸ] + παντὸς Versio Syra posterior.
 4. ὑμῖν] — D a prima manu. 17. Versio Vulg. Hilarius. probante J. Millio prol. 488.
 καὶ prius] — AD a prima manu. E. ποιεῖτε] ἐποιήσατε FG.
 καὶ ποιεῖτε] — 14. 30. 34. 41. a prima manu. καὶ ποιεῖτε FC. 5. κύριον] θεὸς 43.
 κατευθύνει] — 14. 30. 34. 41. a prima manu. ὑμῶν τὰς καρδίας] τὰς καρδίας ὑμῶν DE.
 εἰς posterius] + τὴν ADEFG 1. 2. 4. 14. 46. 37. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Plantin. Haultini, Genev. Bengelii, Basilius de Sp. S. 21. Theodoretus, Pseudo-Athanasius c. Arium Diop. Chrysostomus, Damascenus, Oecumenius, Theophylactus.
 6. τοῦ] — F. ὑμῶν] — D a prima manu. E.
 εὐσεβῶς] εὐσεβῶς 39. ὑποσεβῶς Variarum Lectiones Bogardi. + εἰς 23.
 ἀτάκτως διεπαύοντο] διεπαύοντο ἀτάκτως DE. Versio Vulg.
 παρέλαβον] + ὑμῶν Versio Syra posterior in margine.
 παρέλαβον] παρέλαβον A. Basilius de Bapt. II. 9. Reg. b. 20. MS. ἐλάβον D a prima manu.
 παρέλαβον FG 43. Versio Copt. Theodoretus in Levit. Q. 17. Antonius. 20. παρέλαβον D ex emendatione.
 E 1. 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 37. 38. 39. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Erasmi 1. Aldi. Plant. Genev. Colinaei, Bengelii. Versio Vulg. Syra posterior, Basilius Affect. de fide, reg. b. 9. 20. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Theodorus Studit. Ep. II. 143. 215. Oecumenius, Theophylactus, Cyprianus, Lucifer, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio prol. 807.

me habitu oris sui.

9. *Matth. XXIV. 24. Tacitus H. II. 2. Illum [Titum] cupidus incessit, adeundi visendique templum Paphiae Veneris* — 4. de navigatione primum consuluit. Postquam pandi viam & mare prosperum accepit, de se per ambages interrogat, caelis compluribus hostiis. Softratus, sacerdotis id nomen erat, ubi laeta & congruentia exa, magnisque consultis annuere deam videt, pauca in praefens & solita respondens, petito secreto futura aperit. Titus aucto animo ad patrem pervectus.

16. *ἐλπίδα ἀγαθὴν] Plut. non posse suaviter viv. sec. Epicur. p. 1087. D. ἐλπίδος ἀγαθῆς. Plant. Persa II. 3. I. Jovi opulento, inclyto, Ope gnato, supremo, valido, viripotentem Opes, spes bonas, copias commendanti lubens meritoque vitulor. Glossarium. indoles. καλὴ ἐλπίς ἐν νεότητι. Plato Polit. I. κακὴ ἐλπίς. Lucianus Zeuxi. 8. ταῦτα ὁρῶν πᾶν πονηρὸς εἶχε τὰς ἐλπίδας. Galenus Anatom. VII. παρακρήματα μὲν οὐκ ἀγαθὴν ἐλπίδα περὶ τῶν παιδῶν, ἐχθρὸν δὲ εἰς*

τὸ παντελὲς οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ. *Arrianus Exped. Alex. VII. 25. ἐλπίδα ἀγαθὴν. Heb. VII. 19.*

17. *λόγῳ ἀγαθῷ] Aelianus V. H. II. 13. τοῖς ἐνδοκμήσασιν ἢ ἐν λόγοις ἀγαθοῖς, ἢ ἐν βίᾳ σιμνότητι.*

2. *ῥυσθῶμεν ἀπὸ] Varinus. ῥύομαι παθητικὸν ὃν τῇ προφορᾷ ἐνεργητικὴν ἔχει τὴν σημασίαν, ῥύομαι σε γὰρ φάρμακον, ἔχει ῥύομαι ὑπὸ σῆ.*

ἀτόπων] *Athenaeus VII. p. 279. D. ex Platone Com. εἰ τῶτον ἔζων πάντες, ὃν ἐγὼ, βίον, ἐπ' ἀτοπίας ἢ ἂν ἐδὴ μοιχὸς ἐδὴ εἴς. Aristides Platon. I. p. 60. εἰ Διαγόρε κατηγοροῖ καὶ ἀναξαγόρε, καὶ τινος ἄλλου ἐπιλέξας ὕστερον ἢ τὸ πρότερον γινόμενος ἀτόπως ἀνθρώπων, Glossa. ἀτοπος, facinorosus, flagitiosus.*

οὐ γὰρ πάντων] *Snidas. Μη πάντος ἀνδρὸς ἐς κόρον ἐστὶ ὁ πλεῖς. Demosthenes ol. I. τὸ μὲν ἐν ἐπιτιμῇ φῆσαι τις ἂν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι. Plat. Alcibiad. I. p. 440. B. πότρου ἢ ἂν ῥάδιον τυγχάνοι τὸ γινῶναι ἑαυτὸν — ἢ χαλεπὸν τι, καὶ ἐχὶ πάντας. Non omnes fidem servant.*

3. *φυλάσσει ἀπὸ] 1, Jo. V. 21. Xenophon Paed. I.*

Rr

δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς ὅτι σὺκ ἠτακλήσαμεν ἐν ὑμῖν. Οὐδὲ δαρεᾶν ἄρτον ἐφάγομεν ὥσθ' 8
 τιν'· ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτι καὶ ἡμέρᾳ ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ὀπιθαρή- 9
 σαι τίνα ὑμῶν. Οὐχ ὅτι σὺκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα εἰς αὐτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς 10
 τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. Καὶ ὅτε ἡμεῖς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ 11
 τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐοδῆτω. Ἀκούομεν γὰρ τινὰς ὀπιθαλῆντας ἐν ὑμῖν ἀ- 12
 τάκτως, μηδὲν ἐργαζόμενους, ἀλλὰ ὀψιργαζόμενους. Τοῖς δὲ τοιούτοις ὀψιγγέλλο- 12
 μεν, καὶ ὀψιγκαλοῦμεν ἄθ' τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα μὲν ἡσυχίας ἐργαζόμε- 13
 νοι, τὸ εἰσὶν ἄρτον ἐοδῶσιν. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. Εἰ 13
 δὲ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν ἄθ' τῷ ὀπιτολῆς, τῷτον σημειοῦθε· καὶ μὴ συν- 14
 αναμίγνυθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή. Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγαῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀ- 15
 δελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῷ εἰρήνης δῶν τῷ εἰρήνην ἄθ' πάντος ἐν παντὶ τρόπῳ· ὁ 16
 Κύριος μὲν πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὁ ἔστι σημεῖον ἐν πᾶ- 17
 σὶ ὀπιτολῇ· οὕτω γράφω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲν πάντων ὑ- 18
 μῶν. Ἀμήν.

— Πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥ-

8. οὐδὲ] οὐτε F.
 ἐφάγομεν] ἐλάβομεν 2. 7. 14. 19. 27. 29. 30. 34. 41. 45. 52. 55. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Damasceus*, *Oecum-*
menius Ed. ^{νύκτος & ἡμέραν} νύκτος & ἡμέρας FG 17. 31. 47. ^{ἐργαζόμενοι} ἀγωνιζόμενοι 46.
 10. παρηγγέλλομεν] παραιγγέλλομεν D a prima manu. sed in Verf. Latina; praecipiebamus. *παρηγγέλλομεν* G.
 οὐ] μὴ D a prima manu.
 11. ὀψιργαζόμενους] ἐν ὑμῖν ὀψιργαζόμενους ἀτάκτως DE. ^{ἐν ὑμῖν ἀτάκτως ὀψιργαζόμενους} 37.
 ἄλλ' ἀπὸ ὀψιργαζόμενους] — 1. 30. 43. a prima manu. 47. 12. τοῖς δὲ τοιούτοις] τοὺς δὲ τοιούτους D a prima manu.
 ἄθ' τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ] ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ AD a prima manu. 17. 31. ^{ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ}
 FG. Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Aethiop.* *Pelagius*, *Hilarius*, *Cassianus*, *Damasceus* i. 1. α. 23. prob. *J.* *Millio* prol. 1207.
 13. ἐκκακήσητε] ἐγκακήσητε D a prima manu. ^{ἐγκακήσητε} A 37. 39.
 καλοποιοῦντες] καλὸν ποιοῦντες FG. ^{14. οὐχ} — 4. ^{τῷ λόγῳ} τῷ λόγῳ 1.
 ἡμῶν] ὑμῶν 2. 23. 33. 37. 39. 43. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. 4. *Colinaei*. Versio *Aethiop.* *Chrysost.* teste *Theophyl.*
 ἄθ' τῷ ἐπιτολῆς,] eomma praeposit, sublato commate sequenti, Editio *Erasmi*, *Stephani* 1. 2. *Colinaei*, *Genev.*
J. *A. Bengelii*. *Antiochus* 38. 39. probante *H. Grotio*. vid. II. 2. 15. ^{τῷ λόγῳ} τῷ λόγῳ FG.
 τοῦτον] τοῦτο D. *Heinsius*. ^{τῷ τοῦτον} 47.
 συναναμίγνυθε] συναναμίγνυθε D.
 16. κύριος] θεός FG. *Hilarius*, *Pelagius*.
 τρόπῳ] τόπῳ A a prima manu. D a prima manu. FG. Versio *Vulg.* *Chrysostomus*, *Hilarius*, *Pelagius*. probanti-
 bus *T. Beza*, *H. Grotio*.
 18. τοῦ κυρίου ἡμῶν] — Versio *Syr.* ^{ἡμῶν} — FG. ^{ἀμήν} — 17. *Codices Latini*.
 πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν] ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν ἢ πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρα ἐπιστολή 3. ^{ἢ πρὸς}
 Θεσσαλονικεῖς β. & πρώτη ἐπιστολή ἀπὸ Ἀθηνῶν 14. πρὸς Θεσσαλονικεῖς β. ἐπληρώθη ἄρχεται πρὸς Τιμόθεον α. DE.

I. καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχερῶν φυλάττειν αὐτὸν, καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανείη θηρίων. *Matth.* VI. 13.

10. *Phaedrus* IV. 23. Formica & musca — Nihil laboras: ideo, cum opus est, nihil habes. *Hippocrates* Aphorism. II. ὅκκ λιμός, & δὲ ποίνην. *Galenus* ὡς εἰ καὶ ἔτις εἴρηκεν, τοῖς μὴ μέλλουσιν εἶσθαι, μηδὲ ποίνην τῶα προσφέρειν ἐν κείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, alibi πόνοι σιτίων ἀγέσθωσαν. *Aboda Sara*. III. 1. Qui die sexto laboraverit, habebit quod comedat sabbato: qui vero non laboraverit die sexto, unde Sabbato comedet? *Abotb* c. XI. R. *Simeon* f. *Eleazaris* dixit: ne quidem hominem primum quicquam gustaturum fuisse, non praefinito aliquo opere. *Berechith* R. II. 2. Terra de coelo conquesta: illud, inquit, nutritur ex aera: ego vero si non laboro, non edo. XIV. 12. R. *Hunna* dixit: fecit eum servum manumissum coram seipso, ut, si non laborat, non manducet. & *Kobeletb* II. 17. *Echa* R. I. 15.

11. περιεργαζόμενους] *Livius* XLIV. 22. In omnibus circulis, atque etiam, si diis placet, in conviviis sunt, qui exercitus in Macedoniam ducant, ubi castra locanda sunt, sciant; quae loca praesidiis occupanda, quando aut quo saltu intranda Macedonia, ubi horrea ponenda, quae terra mari subvehantur committatur, quando cum hoste manus

conferendae, quando quiescendum sit. Nec, quid melius faciendum sit, modo statuunt, sed quicquid aliter, quam ipsi censuere, factum est, consulem velut dicta die accusant. Haec magna impedimenta res gerentibus sunt; nec enim omnes tam firmi & constantis animi contra adversum rumorem esse possunt, quam Fabius fuit, qui suum imperium minui per vanitatem populi maluit, quam secunda fama male rem gerere. *Aristides* p. 494. εἰ μὲν — μετὰ ταῦτα ἦγεν ἡσυχίαν, καὶ μηδὲν περιεργάζετο. T. II. p. 418. ταῦτα δ' ἐργάζαι μὲν καὶ ἐπράκται — εἰς δύναμιν τὴν ἡμετέραν, ὡς ἐπιμελέσασθαι περιεργάζαι δὲ μηδαμῶς. *Titus* Bostr. c. Manichaeos II. ἐρμύττει καὶ δῆχα τοῦ πολυπραγμοσύνης ὑποκείσθαι καὶ ἡσυχάζειν — πολ- λάκις γὰρ ἐδὲ τεχνίτην, εἶπεν οἰκοδομίας ἢ ναυπηγίας ἢ χαλκευτικής ἢ μπειρον, αἰδύμονοι περιεργαζόμεθα. *Aelianus* V. H. XII. 1. πολυπραγμοσύνης δ' ἀπάσης γυναικείας καὶ περιεργίας ἀπῆλλακτο. I. *Tim.* V. 13. *Aristoteles* *Nicomach.* IX. 10. οἱ πολλοὶ δὲ τῶν πρὸς τὸν οἶκόν βίον ἱκανῶν περιεργοί, καὶ ἐμπόδιοι πρὸς τὸ καλῶς ζῆν. *Stephanus* ἐν κάρυκος. ἡ παρομμία ἐπὶ τῶν περιεργαζόμενων τὰ ἀπῆρῆτα. Paronomasia elegans.

12. τὸν ἑαυτῶν ἄρτον] *Athenaeus* IV. p. 164. A. εἰ δ' ὑμεῖς ὄντως, ὧ φιλόσοφοι, τὴν αὐτάρκειαν ἀπατάσθε, καὶ τὰ τῶν δειπνῶν εὐτελῆ, τί ἐνταῦθα παραγίνεσθε μηδὲ κληθέντες; — κατὰ γὰρ τὸν *Σοφοκλῆα*ς κηδεῖα ἔτι μὲν-

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
Τ Ι Μ Ο Θ Ε Ο Ν
Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η Π Ρ Ω Τ Η.

1 ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὁπλιστὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυ-
2 ρίς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἐλπίδου ἡμῶν, Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις, εἰρήνη,
3 εὐαγγελίῳ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καθὼς παρεκάλεισά
4 σε, προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα ᾧ ἀγγεῖλῃς τοῖς μὴ ἐ-
τεροδιδασκαλεῖν· Μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις

ἰτελείσθαι πρὸς Θεοσόλων. β. ἔρχεται πρὸς Τιμόθεον μ. FG. ἰσχυρὰ ἀπὸ ἀθηνῶν Editio Erasmi, Colinaei.
+ Δὲ Σιλβανὸν καὶ Τιμόθεον Versio Corp. + ἀπὸ Ρώμης 18. ex emendatione. 44. 45. Athanasius in Synopsi.
Oecumenius in argum. Epist. + ἀπὸ Λαοδικείας ὅτι πιστοῦς Δὲ τυχεῖ Versio Syr.
+ 51. 55. 3. 7. 18. 20. 21. 22. 26. 30. 44. 45. 46. 49. Codices Stephani. + 51. 55. Versio Corp. Eu-
thalii, Damascenus.

Sequitur Epistola ad Hebraeos ABC. tres Stephani, teste Beza in 1. Tim. I. 1. duo Vaticani, teste Zacagnio.
16. 17. 22. 23. 46. 47. 57. Versio Corp. Cyrillus Aët. Eph. V. bis. Theodoretus, Oecumenius, in Jambis & ἰσο-
στάσι τῶν ἐπιστολῶν, ubi in ultimum locum rejicitur Epistola ad Philemonem: δέκετο καὶ Φιλήμον τὴν δις ἐπτάδα.
Hieronymus de Nom. Hebr. Concilium Laodiceum C. 60. Epiphanius H. 42. ἅλλα δὲ ἀντίγραφα ἔχει τὴν πρὸς ἱ-
εραρεῖς διὰ τὴν, πρὸ τῶν δύο τῶν πρὸς Τιμόθεον, καὶ Τίτον, καὶ Φιλήμονα. Euthalius, Athanasius Ep. ἰορταστικῇ.
Παῦλος τοῦ ἀποστόλου ἢ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ πρώτη πρὸς Τιμόθεον μ. A 37. Damascenus. πρὸς Τιμόθεον πρώτη
ἐπιστολὴ 3. πρὸς τὸν Τιμόθεον ἐπιστολὴ πρώτη Editio Erasmi 1. 2. Colinaei. πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ πρώτη Editio
Erasmi 3. 4. 5. ἢ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ πρώτη Editio Stephani, Bengelii. ἢ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Τι-
μόθεον πρώτη: ἐπιστολὴ Editio Complut. Utramque ad Timotheum rejicit Marcion teste Tertulliano V. ult. Clemens
Strom. II. 11. p. 457. εἰ δὲ τὸ τὸ αἰρετικὸν τὰς πρὸς Τιμόθεον ἀποστολὰς ἐπιστολὰς.

1. Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ DEFG. Versio Syra posterior. Θεοῦ σωτῆρος] τοῦ σωτῆρος Θεοῦ 37.
Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ] Θεοῦ τῆ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ D a prima manu. τοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν Θεοῦ, καὶ κυρίου Ἰησοῦ 10. Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ AFG. Versio Vulg. Syra utraque, A-
thanasii Synopsi. Hilarius. probante J. A. Bengelio. Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ Versio Corp. Θεοῦ
πατρὸς, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 38. 48. Editio Complut. Plantin. Genèv. Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
17. 31. 43. Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1207. Solet autem Paulus in hac epistola Deum pa-
trem fervatorem vocare II. 3. IV. 10.
ἡμῶν prius] — AD a prima manu. FG 17. 23. 31. Versio Vulg. Corp. Origenes in Rom. I. 7. Hilarius. pro-
bante J. Millio prol. 1292. καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ] καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν 21. καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆ σωτῆρος ἡμῶν 37.
τῆ κυρίου ἡμῶν] — Theodoretus, Theophylactus. 3. προσμεῖναι] ἀπομείναι D a prima manu.
παρεκάλεισά σε] παρεκάλεισά, Editio Erasmi 5. vitio hypothetice.
4. γενεαλογίαις] γενεολογίαις R. Bentleyus. γενεαλογίαις P. Junius. ζητήσεις] ἐκζητήσεις A. 23.

μασιγίας κίτρινες ἀλλοτριόφθογοι. Abob Nathani 30. R. Acha f. Josiae dixit: qui frumentum suum sumit ex platea, similis est infanti, cujus mater mortua est, quem ad fores aliarum nutricum adducunt, sed non saturatur. Qui ex foro emit, similis est ei, qui panem defodit. Qui vero panem proprium edit, similis est infanti, qui uberibus matris suae lactatur. Quo tempore homo panem proprium edit, animo composito ac sedato est: si vero panem parentum aut liberorum comedit, non animo tam sedato est, ne dicam de pane peregrino. Juvenalis V. 2. ut bona summa putes aliena vivere quadra. Matth. VI. 11.

14. σημειώσθαι] Thucydides in Vita. ἀρ' εἰ γὰρ ὁ πόλεμος ἦρξεν, ἰσημιῶνται τὰ λεγόμενα πάντα. Athen. II. p. 55. E. καὶ σημειώσθαι τὸ θυμωμένους, ἐπὶ καὶ οὗν ἔτι λέγεται. Thomas. σημειῶν λίγοντες σημειῶσθαι εἰ λίγοντες, ἀλλ' ἀποσημαίνεσθαι, ὡς ἀριστοφάνης ἐν πανόρκοις ἀποσημαίνεσθαι τὰς τῶν κακόντων οἰκίας. Hesychius. ἀποσημαίνεσθαι, σημειώσθαι.

ἵνα ἰσχυρὰ] Moed Katon f. 81. 4. excommu-

natum filii hominis a se arcent, ut eum pudore suffundant ישיביל.

15. μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγείσθαι] Hierocles in Carm. Pythag. ἡ δὲ ἀπόθωσις φυλαττέται τὸ μὴ εἰς ἐχθρὸν μεταπιστεῖν, ὥπως ἐπανακληθῇ πρὸς τὸ δέον. μάλιστα μὲν πάσης μηχανῇ πειρασάμεθα τὸν φίλον ἐπιδορῶσθαι μὴ πεισθέντι δὲ ἡσυχίαν ἔχοντι, ἕτε ἐχθρὸν ποιούμενοι διὰ τὴν προσηρημένον φιλίαν, ἕτε φίλον ἔτι διὰ τὴν πρὸς τὸ χεῖρον μεταβολὴν. Dionysius Hal. A. IV. 32. ἔπειτα ἐρωτᾷ με τολμᾶς, τί παθὼν δεινὸν ἐχθρὸν ἠγέμαι σε, καὶ διατί κατηγορῶ; Libanius Ep. 726. ὅμνην ἀφίσθαι πάσης αἰτίας μετ' ἐκείνην τὴν ἐπιστολὴν, καὶ γνώμην εἶναι σοὶ πρὸς ἐμὴν τὴν πρὸ τῶν ἐγκλημάτων σὺ δ' ἄρα ἐχθρὸν τε με ἠγῶ, καὶ δίκην ἐπιθέσειν ἐμὴν. Simplicius in Epictet. p. 204. χρὴ — ἔτι τὸ παρορθεῖν ἐπανορθῶν μετὰ πραότητος, πεισθέντι τῷ χρυσῷ ὄντως ἐκείνῳ παραγγέλλεται· Μηδ' ἐχθαίρει φίλον εἶναι ἀμαρτάνος εἵνεκα μικρῆς. Demosthenes Philipp. 2. 1. ἐχθρὸν ἠγέμαι Φίλιππον.

16. ὁ κύριος] Deus Pater Luc. I. 28,

1. Κατ' ἐπιταγὴν] Xenophon Hell. VI. οὐ ποίη-
σας κατὰ τὰ βασιλείας γράμματα.
2. Gen. XLIII. 29. 1. Cor. IV. 17. Aët. XVI. 1.

3. τοῖς] comm. 6. parcit illorum nomini.
4. προσέχειν μύθοις] Artianus Epict. III. 24. ὅτι
ἡμῶν πάντα προσέχεις καὶ τοῖς μύθοις καὶ τῷ. Polybius IX.
Rr 2 2.

παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκοδομίαν· Θεοῦ ἢ ἐν πίστει. Τὸ δὲ τέλος τῆς οὐρανίου 5
 ὁδὸν ἀγάπῃ ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου·
 ὧν τινες ἀποχρήσαντες, ἐξετραπήσαν εἰς μαλαιολογίαν· Θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, 6
 μὴ

οἰκονομίαν

οἰκοδομίαν] οἰκοδομήν D prima manu. οἰκονομίαν AFGI. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.
 19. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 32. 33. 36. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut.
 Stephani, Plantin. Bengelii. Versio Corp. Syr. posterior, & edita in margine. Chrysostomus, Theodoretus, Damasce-
 nus. Pseudo-Athanasius de pass. Dom. Vita Theodori Studitae 66. Photius, Oecumenius, Theophylactus, Zeno Veron-
 ensis. probante H. Grotio, H. Hammond, J. Millio, A. Sculteto. ita etiam 1. Paralip. XXI. 6. οἰκοδομοὶ pro

2. πολλῶν γὰρ καὶ πολλαχῶς ἐξηριθμημένων τὰ τε περὶ
 τὰς γνωσιολογίας καὶ μύθους, καὶ περὶ τὰς ἀποικίας, ἔτι δὲ
 καὶ συγγενείας καὶ κτίσεις. Varinus Μύθον ἀντὶ τῆς λόγῳ
 λέγουσιν ἰσχυρᾶς, αἱ δὲ ποιητῆς μύθον ἀπλῶς τὸν λόγον φησὶ
 τὸ δ' ἐπὶ ψευδῆς λόγῳ τεθεῖναι αὐτὸν τῶν ὑπερὸν ἐστίν.

γνωσιολογίας] γένος significat gentem Judaicam Phil.
 III. 5. 2. Cor. XI. 26. Gal. I. 14. Act. VII. 19.
 de Judaicis quaestionibus etiam hic loquitur Paulus,
 quod patet ex collatis locis inf. IV. 7. Tit. I. 14.
 III. 9. Gloriabantur Judaei de nobilitate sua, cum
 contemptum aliarum gentium: quod studium pacem
 in Ecclesia turbabat, in qua omnes debebant ae-
 quo jure vivere: res erat porro difficilis & litigio-
 sa, cum Judaei saepe sedes mutarent, & tabulae
 genealogicae variis casibus perirent. Esr. II. 62.
 Quaestio imprimis de genere ipsius Timothei juris
 erat magis controversa; ex jure enim naturali jus
 Patris videbatur potius esse, ita ut censeretur ex
 gentibus natus: ex jure autem Judaico ad matrem,
 quae Judaea erat, referebatur filius; unde videba-
 tur consequi, eum Judaicis ritibus adhuc obliga-
 tum esse.

ἀπεράντοις] Athenaeus VI. p. 262. B. τοσαῦτα τῇ
 Δημοκρίτῃ εἰπόντος, καὶ πῶς αὐτὸς ἀνέστη, ἐν τῇ Σαμβρίας
 Βομβυλίδι, ὁ οὐλπιανὸς ἔφη, καὶ τίς ὁ Σαμβρίας ἄνθρωπος; καὶ
 μέλλοντος ἀπεραντολογίας πολλὰς διεξίνασι, παρεφάνη πλῆ-
 θος οἰκετῶν, τὰ πρὸς τὴν ἰδωδὴν εἰσπορευόμενοι. Strabo II.
 p. 167. B. πλεονάζει ἂν τις εἴη καὶ ἀπεράντος λόγος. XI.
 p. 770. B. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τὸ μυθώδες καὶ τὸ ἱστορικὸν
 διακριτικῶς ἔχουσιν· τὰ γὰρ παλαιὰ καὶ ψευδῆ καὶ τερατώ-
 δῃ μύθοι καλεῖνται· ἢ δ' ἱστορίαν βέβαιαν τ' ἀληθεῖς, ἢ τὴν
 παλαιάν, ἢ τὴν νέαν, καὶ τὸ τερατώδες ἢ ἔκ ἔχει, ἢ σπάνιον.
 XIII. p. 897. C. ὁποτέρως ἂν δέξονται, ἀπεραντολογῶσιν.
 Proclus de Rep. Plat. ἐτέρως οἶδ' αὖ τὸν πλάτωνος φίλον,
 ἀρμύχανον ὅσον ἀπεραντολογίαν εἰσάγοντας. Galenus a. Ju-
 lian. ἐπιδεικνύς τὸ πλῆθος τῶν λήρων τῶν Ἰσλίων λόγων,
 ὡς ἐνέγραψεν τῇ βιβλίῳ, κυριώτατον γὰρ ἂν τις εἴποι τῷτο
 δὴ τὸ σύνθετος λεγόμενος, ὡς ὁδὸν ἐστὶν ἀπεραντολογώτερον τ'
 ἀνθρώπου, θεοσίτης τε γὰρ τις μῦθος ἀμετροπῆς ἐλάλει, τῷ-
 τῳ μᾶλλον ἢ θεοσίτῃ πρέπει, πάντας υπερβάλλουσι τὰς πό-
 ποτε γενομένας ἐν ἀμετροπείᾳ, καὶ τοίνυν οἱ παρανοήσιμοι
 τοῖς λόγοις ἀναγνωσκόμενοι πῶτες, δύο ταύτας ἰδόντο
 προσηγορίας τ' ἀνθρώπου, τὴν ἀμετροπείαν καὶ τὴν ἀπεραντο-
 λογίαν. Hermogenes de form. Orat. II. 11. ὥςτε σχε-
 δὸν εἰς ἀπεράντον τι προσελθὼν τὸν λόγον, Simplicius in E-
 ripid. p. 94. τῷ ἀπεράντῳ τῆς γνώσεως κύκλῳ. Appianus
 B. C. IV. p. 1014. τῆς τάφρου τὸ βάθος ὥςτις ν. ποδῶν,
 παχυτέρας — ἐτόξευσεν, ὥσπερ ἐν μέσῳ ποταμῶν ἔχοντες
 ἀπείραντον. Aristophanes Nub. 3. ἀπείραντον. Schol. οἱ
 δὲ ἀπείραντον μετὰ τῇ ν. γράφοντες ἀμαρτάνουσι fed 392.
 αἶρα ἀπείραντον. & Schol. ad Aves. 1693. φασὶ δὲ αὐ-
 τὴν [τὴν κρίνην] ἀπείραντον βάθος ἔχειν. Sextus Empir. a.
 Log. 429. a. Phryf. II. 96. ἀπείραντον λόγον. Hesychius.
 ἀπείραντον, μέγαν, ἀτελείωτον· ἐκ τῆς πᾶσι μὴ ἔχειν.
 Polybius I. 57. ἔτ' ἂν ὁ γράφων ἐξαριθμῆσθαι ἐφίκοιτο,
 τοῖς τ' ἀνέκδοτον ἀπείραντος. Aristides in Serapin p. 55.

ἰμοὶ δ' ἐγχειρῶντι λέγειν, ἀπείραντον ἡμερῶν πλῆθος ἐπιφύων,
 ἀτέλειστον ὁμοίως ἔχει τὸν κατάλογον. S. S. IV. p. 370.
 ἀπείραντον ἂν εἴη λέγειν. Plut. Aemil. p. 255. E. λό-
 γον πρὸς ἀπεράντος διεισδυσιμονίας ἐκφέροντα. Lucianus
 D. Mort. X. 16. καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ οὐκ ἀποδοῦναι τῶν ῥημά-
 των τὴν τοσαύτην ἀπεραντολογίαν.

6. ἀποχρήσαντες] Plut. de Def. Orac. p. 414. F.
 ἀποχρῶσι τῇ μισθῇ καὶ πρέποντος. Galb. p. 1060. A.
 ἀποχρῶν ἰδοὺ τῇ πρέποντος. 2. Tim. II. 18.

ἐξετραπήσαν] Plut. Apophth. p. 203. C. ἐπὶ δὲ
 περιφθεῖς εἰς Σικελίαν ὑπὸ Σύλλας στρατηγὸς ἐπιστάντος τῆς
 στρατιώτας ἐν ταῖς ὁδοποιήσεσιν ἐκτροπόμενος βιάζεσθαι, καὶ
 ἀρπάζειν. Sympos. VII. Sap. p. 146. D. ἐβαδίζουσι
 ἐν ἐκτροπόμενοι διὰ τῶν χαρίων κατ' ἡσυχίαν. Lucianus
 Timon. 5. οἱ δὲ καὶ πόρρωθεν ἰδόντες ἐτέρην ἐκτροπίζονται.
 Plato Phaedr. δὴρ' ἐκτροπόμενος κατὰ τὸν Ἰλισσὸν ἴω-
 μιν, εἴτα, ὅπως ἂν δόξῃ, ἐν ἡσυχίᾳ καθιζήμεθα. de Rep.
 VII. ἀμνησθῶμεν, πῶθεν δὴρ' ἐκτροπόμεθα, ἢ καὶ πάλιν
 τὴν αὐτὴν ἴωμεν. Sophocles Electr. 352. Schol. ἐκτρέ-
 πειν τὸ παρακλίνας τῆς ὁδῆς, ὅταν τις, ἢ βαδίζῃ ὁδὸν ἀ-
 φείς, ἐτέραν βαδίσῃ. Libanius D. XXXV. p. 794.
 B. ὡς τὴν δημοσίαν εἴωθα βαδίζῃ ὁδὸν, ἀλλ' ἐκτροπίζ-
 νας κατὰ τὰς χαρὰς ποιεῖσθαι τὰς περιπέτεας. Appianus
 Parth. p. 252. ὁ Ἀνδρόμαχος ἄλλοτε ἄλλας ὁδὸς ὤθη-
 γείτο, καὶ τέλος ἐξέτρεψεν εἰς ἑλὴν βαθίαν, καὶ χαρὰν τείρειν
 μετὰ. Philo de Legg. Spec. p. 274, 25. τὴν ἀγνοῖαν
 ὁδὸν ἔχ' ὁρῶντες, εἰς ἀνοδίαν ἐκτροπίζονται. Aristoteles Phys.
 I. 8. ζητῶντες γὰρ οἱ κατὰ φιλοσοφίαν πρῶτον τὴν ἀλήθειαν
 καὶ τὴν φύσιν τὴν τῶν ὄντων, ἐξετραπήσαν οἷον ὁδὸν τῆς ἀλ-
 λῆς ἀποσβέντες. Jof. A. VI. 3. 2. τῶν τῷ πατρὶος ἐπι-
 τηδεμάτων ἐκτροπόμενοι, καὶ τὴν ἐναντίον ὁδὸν ἀπειθόντες.
 Thucydides V. 65. τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπε πρὸς τὴν Μαντικὴν
 — ἐπὶ τὴν τῷ ὕδατος ἐκτροπῇ. Schol. μετοχῆτιν. Phi-
 lo de Somniis p. 601. ἀποκλίναντας γὰρ αὐτὸς, καὶ
 ἐκτροπόμενος τὴν ἐπ' ἀρετὴν ἀγνοῖαν ὁδὸν, ἔτι μᾶλλον ἐξέτρε-
 ψεν αἰσθησὶς καὶ ἠνώγκασεν ἔξοκείλαι. Aelianus N. A.
 VII. 29. ἐπεὶ δὲ παρ' ὁδὸν ἦσαν, ὁ οἰκίτης ἐξέτρεπτο, ἢ
 πειγὴ γὰρ τὴν αὐτὴν τῶν κατὰ φύσιν — τὴν αὐτὴν γὰρ μὴ
 ἐκτροπίζονται πάλιν, εἴθε ὁ οἰκίτης. Galenus de format.
 foet. ὁ λογισμὸς — διοικεῖ τὰ κατὰ τὰς ἀνθρώπων, εὐ-
 δαιμόνως μὲν, ὅταν ἡ σύμπασα ψυχὴ κατὰ φύσιν ἔχῃ
 κακοδαμόνως δ', ὅταν εἰς τὴν παρὰ φύσιν ἐκτροπῇ. de Usu
 Part. X. ἴσως ἐμῶσιν, ὡς ἀπὸ τῆς φθούρας ἐκφύσαντες μύς·
 ἐνέφυσαν μὲν ἐν ἀπαντί τῷ τερῶ τῇ βλεφάρῃ· ἀλλ' ἔτῳ
 γε, ὃ σφοδρώτατος, ἐξέτρεπτο καὶ ἐξεσφίετο, καὶ πρὸς
 τὴν ὀφρὺν ἀνεκάμπτετο σύμπαν τὸ βλεφάρον. de arte med.
 II. ἐπίσησόν γ' ἐν ὅντι ἐπ' ἀρχὴν, ὁδὸν μὴ γνωρίμην, καὶ
 δάσκει, πῶς αὐτὴν βαδίζει τι καὶ διέρχεται πᾶσαν, ἐκ
 ἐκτροπόμενος ἐκατέρωθεν — πρὸς τὰς ἀντίπερ ἐκτροπίζονται.
 ad Hippocr. de nat. hom. I. τίς μὲν ἢ ἀξίῳ ἐκ-
 τροπῇ ἐκιδύσθαι τὴν χεῖρα ὑπὲρ τὴν. de temporibus
 morbi totius. ἵσθι δὲ — εἰς μακρολογίαν ἐξετραπῆτο,
 καθάπερ καὶ Ἀρχιγῆνης — βαρύναν τε τῶν ἀρχῶν πε-
 λυλογία τῆς ἀναγνωσκόντος αὐτὸς τὰ βιβλία. de facult.
 medic. simpl. VI. Πάμφιλος — εἰς τὴν μύθους γραφ-
 ῶν τῆς ἐξετραπῆτο καὶ τῆς γενητικῆς. Hesychius. ἐξε-
 τρεπῶν

7 μὴ νοοῦντες μήτε ἀ λέγουσι, μήτε παρὶ τίνων ἀγαβεβαίου. Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ
8 νόμος, εἴαν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται. Εἶδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμῳ οὐ κίται,
9 ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρά-
λα

οἰονόμοι editum est. Tit. I. 7.

5. ἀγαθῆς] — FG sed Versio Latina: bona.

8. δὲ] — 33.

9. εἶδως] οἶδως Editio Complut. vitio typothetae.

ἀνυποτάκτοις] + καὶ D a prima manu. 3. 47. Lucifer.

τράπησαν, ἐξέκλινον. Polybius p. 638. ἐκτρέπυσθαι εἰς κακίαν.
ματαιολογίαν] Glossarium blaterat: ματαιολογί. bla-
τό, ματαιολογος. Sextus Empir. a. Gramm. I. 9. 174.
τίς χρεία τῆς πολλῆς καὶ ματαίας παρὰ τοῖς Γραμματι-
κοῖς περὶ τέτων μαρολογίας; Porphyrius de Abstin. IV.
16. ματαιολογίαν ἡγνῆται τὴν τοιαύτην παραίτησιν, καὶ
τὸ δὴ λεγόμενον γραῶν ὕλον. Strabo II. p. 179. C. πρὸς
τὴς ματαιολογίας. εἴς γάρ τις τὰν πρὸς τῆς ματαίας ἀν-
τιλέγοντας ἐλεγχός τις. Herodotus II. 118. μάταιον λό-
γον λέγουσι οἱ Ἕλληνες.

7. διαβεβαιῶνται] Plut. Fab. p. 184. C. περὶ τῶν Ἀν-
νίβα πραγμάτων διαβεβαιῶμενος. Sextus Empir. Pyrrhon.
Hypoth. I. 1. ἐκίνο προσιπόντες, ὅτι περὶ ἐδνὸς τῶν λεγθα-
σμένων διαβεβαιῶμεθα, ὅς ἔτις ἔχοντος πάντως, καθάπερ
λέγομεν. 33. κατὰ αὐτὸ τὸ λέγειν, πάντα εἶναι ἀκατά-
ληπτα διαβεβαιῶνται γὰρ περὶ τέτων. Ὁ δὲ Σκεπτικὸς
ἀνδρῶν καὶ καταλυθῆναι τινα προσδοκῶ. a. Logic. I.
247. μύριοι γὰρ φρενιζόντες ἀληθὴ μὴ ἔλκεσι φαντασίαν,
οὐ καταληπτικὴν δὲ — ὅθεν ἐδὲ διαβεβαιῶνται περὶ αὐτῆς
παραλαβῆς, ἐδὲ συγκατατίθενται αὐτῇ. Philo de Deca-
logo p. 263, 24. ἀ μὴτ' εἶδον, μὴτ' ἤκουον, μὴτ' ἴσα-
σκον παλιν, εἶδον, καὶ σφόδρα κατεληφθῆναι διαβεβαιῶμε-
νοι. Phalaris Lyfidi ταῦτα φασὶ τὴν μητέρα σε καὶ τὴν
γυναῖκα πρὸς πολλὰς τῶν Σικελιωτῶν διαβεβαιῶσθαι.

ut aut sint eruditi plane, quam primam esse curam
velim: aut se non esse eruditos sciant. nihil enim
pejus est iis, qui paulum aliquid ultra primas lite-
ras progressi fallam sibi scientiae persuasionem in-
duerunt. Nam & cedere praecipendi peritis indig-
nantur, & velut iure quodam potestatis, quo fe-
re hoc hominum genus intumescit, imperiofi at-
que interim saevientes, stultitiam suam perdo-cent.

8. αὐτῷ νομίμως χρῆται] Thucydides IV. 118. ὁρθῶς
καὶ δικαίως τοῖς κειμένιοις νόμοις χρώμενοι. V. 105. καὶ ἡμέτε-
ρῶν θέντες τὸν νόμον ἔτι κειμένων πρῶτοι χρησάμενοι; ὅντα
δὲ παραλαβόντες καὶ ἰσόμενοι εἰς αὐτὴν καταλείποντες χρώμε-
θα αὐτῷ. VI. 34. τὰ δ' ἄλλα αὐτῇ ἡ πόλιν τοῖς πρὶν
κειμένιοις νόμοις ἐχρήτο. Herodotus V. 118. ἔτ' αὐτὸς
κατηγήτομαι νόμον τόνδε ἐν ἡμῶν τιθείς, παραδειξάμενος δὲ
αὐτῷ χρῆσσομαι. Demosthenes a. Leptin. πῶς γὰρ ἐκ
ἀνωχρῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ μὲν τὴν ἀγορὰν ἀψυδῶν
νόμον γυνάσθαι, ἐφ' οἷς ἐδὲν εἰς δημοσίαν βλάβος, εἴ τις
ψεύδεται ἐν δὲ τῷ κοινῷ μὴ χρῆσθαι τῷ νόμῳ τέτων τὴν πό-
λιν; Plato Minos. μὴ τοῖς αὐτοῖς αἰὶ νόμοις χρώμενοι ἄν-
θρωποι & saepe. Dionysius Hal. A. III. 21. εἰς δὲ καὶ
νόμος παρ' αὐτοῖς, δὲ ἐκείνο κυραίνεις τὸ πάθος, ὃ καὶ εἰς
ἐμὲ χρώται. Herodotus VI. 86. καὶ γὰρ, εἰ ἔλαβον,
ἀρῶς ἀποδόναι καὶ εἰς ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖς ἐλ-
λῆσιν χρῆσσομαι εἰς ἡμέας. Aristot. Nicomach. VII.
10. πόλις χρωμένη μὲν τοῖς νόμοις, ποικίλοις δὲ χρωμένη —
ἡ ψηφίζεται μὲν τὰ δέοντα, καὶ νόμους ἔχει σπῆδας, χρῆ-
ται δ' ἐδνῇ. Heraclides de Politis. Νέμον δὲ τινα φά-
σιν τὸν βασιλέα τίνην διαβίσθαι; εἴ τις λάβοι μοιχρῶν, ἀπ-
ποκτείνει τῶτον πελέκει. ἀλόντος δὲ τῷ ὕμῳ αὐτῷ, καὶ τῷ
λαβόντος ἱερομῆς τὸν βασιλέα, τί χρὴ ποιεῖν; ἀποκτείνε-
σθαι τῷ νόμῳ χρῆσθαι. Lyfias pro Callia, Περιπέλει πο-

τὴν] — FG.

7. μήτε prius] — Editio Erasmi. Aldi.

χρήται] χρήσται A.

ἀνόμοις δὲ] ἀλλ' ἀνόμοις τε FG.

+ ἔδνῳ αὐτοῖς 43.

ἀμαρτωλοῖς] ἔ FG. ἀσεβέσις ἔ βεβήλοις] — 4.

τὲ φασὶν παρανίσσαι ἡμῶν περὶ τῶν ἀσεβέστων, μὴ μόνον
χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἀγράφοις. in Theomnestum I. πότερον ἔτω σὺ δει-
νὸς εἶ, ὥς, ὅπως ἂν βάλῃ, οἷος τ' εἴ χρῆσθαι τοῖς νόμοις;
Andocides de Mysteriis. Νόμοις χρῆσθαι τοῖς Σόλωνος,
καὶ μέτεροις καὶ σαβμίοις χρῆσθαι δὲ καὶ τοῖς Δράκοντος
θεσμοῖς, οἷς περ ἐχράμεθα ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ — ἐπιδὼν
δὲ τιθῶσιν οἱ νόμοι, ἐπιμελίσθω ἡ βυλὴ ἢ ἔξ' Ἀριῶ πάγως
τῶν νόμων, ὅπως ἂν αἱ ἀρχαὶ τοῖς κειμένοις νόμοις χρώται
— ὅπως ἐν ἀγράφῳ νόμῳ ἐκ ἔξεσι χρῆσσομαι, ἥπερ ἐν
ἀγράφῳ γὰρ ψηφίσματι παντάπασιν εἰ δὲ γὰρ χρῆσασθαι.
ἐπειδὴ ταῖσιν ἰαυῶμεν, ὅτι πολλοῖς τῶν πολιτῶν εἶναι συμφο-
ραὶ, τοῖς μὲν κατὰ νόμους, τοῖς δὲ κατὰ ψηφίσματα τὰς
πρότερον γινόμενα, τῶνσι πρὸς νόμους ἐθέμεθα, αὐτῶν ἐνικα-
τῶν νομῶν ποιημένων, ἵνα τέτων μὴδὲ γίνηται, μὴδὲ ἐξῇ συ-
κοφαντεῖν μὴδὲν. Libanius Progymn. p. 34. D. οὐ
γὰρ αὐτὸς ἤρχετο καταδεικνύν τὸν νόμον, ἀλλὰ παλαιῶν χρη-
σάμενος. O. XVI. p. 448. B. ὁ δὲ μῶτην ἐδίκευ τὸν
νόμον κείμενον, ἐδ' ὅσπερ παραβαίνοντας νόμον, ἀλλ' ἡ γέ-
μῃ χρωμένους πᾶσι κακοῖς περιέβαλε. D. X. p. 373. D.
κακῶς, ὃ πολῖται, χρῆσθε τῷ νόμῳ, καὶ τῶν μὲν γραμ-
μάτων ἔχουσθε, τὴν δὲ διάνοιαν τῷ τιθέντος ὁ βέβαιος ἰδίῳ.
XXXV. p. 772. ἐκείνος τῷ τῆς πόλεως καλῶς δηλαδὴ τοῖς
νόμοις ἐπὶ τὰ πάντα αἰσχρῶς χρώμενος. XII. παρανίσσαι-
μι δ' ἂν ἐπιτρέψαι μοι χρῆσθαι τοῖς παρὰ νόμῳ, ὅσις φη-
σι, τὸν ἐκ ἐθέλοντα ζῆν, πρὸς τὴν βυλὴν εἰπόντα, τυχόντα
σῆς χάριτος ἀπελθῶν. Ep. 16. ἄρα καὶ τέτο τοῖς ἀρχαῖς
νόμοις, μὴ τοῖς φίλοις ἐπιστάλιν, ἐπειδὴ περ ἄρχουσιν. Εἰ μὲν
δὲ κίται καὶ γέγραπται, χρῶ τῷ νόμῳ, καὶ σίγα; εἰ δ'
ἐδῆς καλῶς νόμος, πόθεν ἡ σιγὴ, λέγε. 448. κακῶς ἂν
εἶχε καλῶς, εἰ παρὸν ἔχρω τῷ νόμῳ. Καὶ τὸ νῦν ἂν καλῶς,
τὸ μὴδὲ ἀπόντα τὸν νόμον ἐκλιπῇ. Aristides T. 2. p. 60.
ἰατρικὴ σώζει τὴς κάμνοντας, καὶ κυβερνητικὴ σώζει τὴς
πλέοντας, καὶ νόμος τὴς χρωμένους. Herodotus I. 29. ἵνα
μὴ δὴ τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λύσαι, τῶν ἔτετο — ὁρ-
κίσει, γὰρ κατέχοντο μεγάλοι, ἡ ἔτετα χρῆσασθαι νόμοις,
τῆς ἂν σφ. Σόλων εἴπαι. Propertius IV. 8. 81. Indixit
leges. Respondi: ego legibus utar. Riserat, imperio
facta superba dato. Sallustius Catilin. 33. i. neque
cuiquam nostrum licuit more majorum lege uti.
Nicolaus Damasc. p. 449. μὴ μόνον ὅτι αὐτοῖς νόμους
ἔτετο ἀρίστως, ἀλλὰ καὶ πρετρέψαντο χρῆσθαι αὐτοῖς.

νομίμως] Xiphilinus p. 6. διὰ τὸ βιαίως μᾶλλον ἢ
νομίμως ἄρχειν σφῶν. Stoici apud Stobaeum S. 42.
τῷ δὲ νόμῳ ἀσείεσθαι ὄντος, καὶ ὁ νόμος ἀσείεσθαι ἂν εἴη. Νόμοι-
μον γὰρ εἶναι ἄνθρωπον καὶ ἀπολεσθητικὸν τῷ νόμῳ, καὶ πρακ-
τικὸν τῶν ὑπ' αὐτῷ προσταγμάτων. Νομικὸν δὲ τὸν ἐξηγητι-
κὸν τῷ νόμῳ. Μηδὲν δὲ τῶν φαύλων μὴτε νόμοισιν εἶναι, μὴ-
τε νομικόν. Lege Mosis debemus uti ex sententia
Legislatoris, non ut illam Gentibus imponamus,
quibus lata non est: neque ut ceremonias supersti-
tiose observemus, quas adventu Messiae cessaturas
ipfa Lex praedixit.

9. νόμος οὐ κίται] Euripides Ion. 1047. τὴν δ' εἰ-
σέβειαν εὐτυχῶντι μὲν καλὸν τιμᾶν ὅταν δὲ πελεμῆς δρᾶ-
σαι κακῶς τίλη τις, ἐδῆς ἐμποδῶν κίται νόμος. Thucydi-
des II. 37. καὶ νόμον, καὶ μάλιστα αὐτῶν, ἴσοιτε ἐπ'
Rr 3 ὁφε-

λώαις καὶ μητραλώαις, ἀνδροφόνοις, Πόροις, Ξεσенокόιταις, ἀνδραποδιταῖς, ψεύταις, 10
 ὀπτόροις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκεινται. Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον δὲ 11
 δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ὀπιτεύθην ἐγώ. Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με 12
 Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστὸν με ἠγήσατο, θέμενον εἰς ἀφαικνίσαν. Τὸν 13
 ὠρό-

πατραλώαις καὶ μητραλώαις] πατρολώαις καὶ μητρολώαις ADFG 3. 14. 18. 23. 26. 30. 35. 47. Editio Complut.
 Erasmi 1. 2. Colinaei, Stephani 1. Plantini, Basilii Eth. 69. Oecumenius Ed. πατρολόις 21. πατρολώαις
 καὶ μητρολώαις 20. πατρολώαις καὶ μητρολώαις 2. πατραλώαις καὶ μητρολώαις 1. 4. 18. ex emendatione 19.
 22. 27. 28. 30. 32. 36. 43. 44. 45. 52. 55. Editio Erasmi 3. 4. 5. Ald. Chrysostomus, Theodoretus, Epiphanius.
 Damascenus. πατραλώαις 46. a prima manu. πατρολώαις καὶ μητρολώαις 37. Editio Bogardi.
 10. ψεύταις] — 41. ὀπτόροις] ὀπτόροις D. a prima manu. ἀντίκεινται] — A.
 11. κατὰ] τῇ κατὰ D. a prima manu. Versio Vulg. Lucifer, Hilarius, Pelagius, Basilii Eth. 69.
 κατὰ τὸ εὐαγγέλιον] καὶ τῷ εὐαγγελίῳ J. Pricaeus. δὲ δόξης] — 3. ἐγώ] + Παῦλ^{ος} 17.
 12. καὶ] — AFG. 17. 31. Versio Vulg. Corp. Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Pelagius. probante J.

ἀφιέειν τῶν ἀδικημάτων κεύται, καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες
 αἰσχύνον ὁμολογημένην φέρει. III. μετὰ τῶν κειμένων νόμων.
 Xenophon . . . κείμενοι νόμοι ὑπὸ τῶν Θεῶν.
 Plato de Legg. XI. νόμος αὐτῶ κῆσθαι. Epist. 7. ἐγκρατεῖς δὲ ὄντες αὐτῶν, θέμειν νόμους κοινούς, μηδὲν μᾶλλον
 πρὸς ἡδονὴν αὐτοῖς, ἢ τοῖς ἡλιθίοις κειμένους. Galenus a. Julian.
 Julian. νόμος εἰδὲς κείται κατὰ τῶν ψευδῶς ἐγκαλόντων.
 Aelianus V. H. III. 37. Ζαλευκὰ τῷ Λοκρῷ πολλοὶ μὲν
 αἰσὶ καὶ ἄλλοι νόμοι, κάλλιστα, καὶ εἰς δέον κείμενοι. IV.
 4. ἀκῶα κῆσθαι νόμοι. Clemens H. V. 10. νόμοι ζηλοτύποις
 ἀνθρώποις κείμενοι. Polybius p. 862. τῶν νόμων κῆσθαι κακῶς.
 Isaens οὐτοὶ δὲ νόμοι κοινὸς ἀπασιν κῆται. Herodotus I. 196.
 κῆται νόμοι. Lyfias pro caed. Erastoth. τῶν κειμένων νόμων
 ἐξαλείφει. Isocrates ad Demon. πῶς τοῖς νόμοις τοῖς ὑπὸ τῶν
 βασιλείων κειμένοις. Aristophanes Pluto 915. βοηθεῖν τοῖς
 νόμοις τοῖς κειμένοις. Diogenes L. Platon. III. 103. ἐὰν τοῖς
 κειμένοις νόμοις ἐμμένωσιν οἱ πολῖται.

Philemon. ὃ πᾶς ποιητὴν εἶναι ἀνθρώπου φύσις, τὸ σύνταλον,
 οὐ γὰρ ἂν ποτ' ἰδέσθαι νόμους. Aelianus H. A. IX. 1. καὶ
 Σόλων μὲν τοῖς λέσσι ταῦτα οὐ κελύει, νομοθετῶν τριφύην
 τὸν πατέρα ἐπάναγκες. Theophyl. Simocatta Epist. 7. καὶ
 φύσις μὲν ταύταις ἔτα φρονεῖν, οὐ γὰρ Σόλωνος ἠνάγκασε
 νόμους. Antiphan ap. Stob. 9. ὁ μὲν δὲ δικαῖον ἐθέλει
 δέσσειν νόμους. Diogenes L. Aristippo. II. 68. ἐρωτηθεὶς
 ποῦ, τί πλέον ἔχουσιν οἱ φιλόσοφοι; ἔφη ἂν πάντες οἱ νόμοι
 ἀναιρεθῶσιν, ὁμοίως βίωσιν. Aristotele. V. 20. ἐρωτηθεὶς,
 τί ποτ' αὐτῶ περιγέγονται ἐκ φιλοσοφίας; ἔφη τὸ ἀνεπιτάκτως
 ποιεῖν. Lucianus Demonact. 59. ἤκουσα δὲ αὐτῶ ποτὶ
 τὸν νόμον ἔμπειρον ταῦτα λέγοντος: ὅτι κινδυνεύουσιν
 ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἅν τε ποιεῖς ἂν τε ἀγνοοῖς
 γράφονται. οἱ μὲν γὰρ οὐ δύνανται νόμους, οἱ δὲ ὑπὸ
 νόμων ἐδὲν βελτίως γίνονται. Servius ad Aen. VII. 203.
 Xenocratis est, qui cum primus philosophiae scholam
 aperuisset, quod antea in porticibus philosophi tractarent,
 & interogatus esset, quid praestare posset discipulis?
 respondit: ut id voluntate faciant, quod alii jure coguntur.
 Ovidius M. I. 90. Sponte sua sine lege fidem rectumque colebant. Tacitus
 A. III. 25. Ea res admonet, ut de principiis juris, &
 quibus modis ad hanc multitudinem infinitam ac varietatem
 legum perventum sit, amplius edisseram. Vetusissimi
 mortalium, nulla adhuc mala libidine, sine probro, scelere,
 eoque sine poena aut coercitionibus agebant: neque
 praemiis opus erat, cum honesta suoque ingenio peterentur,
 & ubi nihil contra morem cuperent, nihil per metum vetabantur.
 Porphyrius de Abstin. I. 8. εἰ δὲ πάντες ἐδύναντο βλάπην
 ὁμοίως, καὶ μηδενὸς τὸ συμφέρον, ἐδὲν ἂν προσεδίοντο
 νόμους, ἀλλ' αὐθαίρετως τὰ μὲν εὐλαβέοντο τῶν ἀπειρημένων,
 τὰ δὲ ἐπὶ τῶν τῶν προσεταγμένων ἰκανὴ γὰρ ἡ

τῷ χρησίμους καὶ βλαβεροῦς θεωρεῖν, τῶν μὲν φύσιν
 παρασκευάσαι, τῶν δὲ αἰσθάνειν τῆς ζημίας ἀνάστασις
 πρὸς τὴν μηδὲν προοιμίας τὸ λυσιτελεῖν. Dio Chryf. LXXVI. p.
 649. B. εἰ ἅπαντες ἦσαν ἀγαθοὶ, δηλοῦσι τῶν ἐγγράφων ἡ
 μὲν ἐδὲν ἂν ἔδει.

ἀνιστοῖς] Xenophon Paed. VIII. ἀποσιωπῆς περὶ
 συγγενῶν. Apol. Socrat. γενημένον ἐξ εὐσεβῶς ἀνιστοῖς.
 Suidas ex Aeliano. V. H. ὁ δὲ τ' ἄλλα ἂν ἀνιστοῖς,
 τῶ γὰρ πείθειται τῷ Θεῷ. XIII. 2. ἀνιστοῖς δὲ ἀνθρώπων
 βεβήλοισι] Anthonius. ἀβέβηλα καὶ βέβηλα διαφέρουσιν
 — ἀβέβηλα μὲν τὰ ἱερὰ — ἡ δὲ κοινὴ χρῆσις τῷ
 βεβήλῳ τὴν ἐναντιοτάτην ἔχει πρὸς τὸ ἀβέβηλον διαφέρειν.

πατραλώαις καὶ μητραλώαις] Pollux III. 13. καὶ μὴ
 οἷνε περὶ τῶν γυναικῶν ἐξαμαρτάνοντες πατραλώαις καὶ
 μητραλώαις ἐκάτερος αὐτῶν καλεῖται. Ἰσαῖος δὲ καὶ πατρο-
 τύκτας λέγει. Πλάτων δὲ πατροφόνους καὶ μητροφόνους. VI.
 152. πατραλώας καὶ πατραλώας, μητραλώας. Eustathius
 in Il. δ. p. 385, 34. ἐκ δὲ τῷ ἡλώσῃ, ὃ προὔπαρχι
 τὸ ἀλφειῶ, καὶ ὁ πατραλώας γίνεσθαι καὶ ὁ μητραλώας,
 ὁ καὶ μητραλώας λεγόμενος κατ' ἔκτασιν ἡ καὶ τροπῇ
 τῆς ὀλης. διφθόγγα εἰς τὸ ω. μέγα. in Il. π. p. 1062.
 42. τῷ πατραλώῳ Διὶ. Thomas. πατραλώας καὶ μητραλώας.
 Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις ὃ μισαὶ καὶ πατραλώας καὶ
 τοιχοῦρχα. Καὶ πατραλώας δὲ καὶ μητραλώας. Λεκιανὸς
 ἐν τῷ Θεῶν ἐκκλησίᾳ ἐκ γυναικῶν καὶ μητροφόνους
 υἱὸς ἂν. Anthonius. ἀλφειῶν δὲ ψιλῶς τὸ τύπτειν Ἀριστοφάνης
 ἡ μητὴρ ἡλώσῃ, ἡ πατὴρ γινέσθαι ἐπάταξεν. ἀφ' ὧ καὶ
 μητραλώας φαίμεν καὶ πατραλώας. Lyfias in Theomnestum
 I. 2. οὐ γὰρ δὴ πᾶς — εἰ μὲν τις εἴποι πατραλώας
 ἡ μητραλώας, ἡζέως ἂν αὐτὸν ὄφειν σοὶ δίκην εἰ
 δὲ τις εἴποι, ὡς τὴν τιμῶσιν ἡ τὸν φύσιν αὐτοῦ τιμῶσι,
 οὗ ἂν αὐτὸν ἀξίμιον εἶναι.

ἀνδροφόνους] in Legibus Atticis. ἀνδροφόνους. Demosthenes
 c. Aristocratem. τῶν ἀνδροφόνων λέγει, τὸν ἐκλωκότα
 ἢ τὴν ψύχην. Moeris φονία, Ἀττικῶς ἀνδροφόνους,
 ἑλληνικῶς. Thomas. φονίους, ἀττικοὶ ἀνδροφόνους, ἑλληνικῶς.
 ἄλλως. φονίους ἑλληνικῶς ἀνδροφόνους, ἀττικοὶ. Hesychius
 ἀνδροφόνους, ἀνδροφόνους. Glossarium. homicida ἀνδροφόνους.
 Eustathius in Il. ψ. p. 1398. 29. ἀνδροφόνους γὰρ ὁ ἀπὸ
 πλῆθους ἀνθρώπων ἀναιρῶν, ὅτε παῖς εἴη ὁ πῶς ἦν, ἢ
 τε ἀναιρῶν, εἴτε καὶ γυνή.

10. ἀνδραποδιταῖς] Pollux III. 78. ἀνδραποδιταῖς δὲ
 εἰσιν οἱ τὸν ἐλευθέρου καταδουλώσαντες, ἢ τὸν ἀλλότριον
 εἰς τὴν ἀπαγόμηνον καὶ δίκην δὲ κατὰ τῶν ἀνδραποδιτῶν
 ἐλευθεροπρασίαν. Lyfias in Theomnestum. I. 2. εἰ τὴν
 παῖδα ἐξαγωγὰν ληφείη, ἐκ ἂν φάσκους αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν
 εἶναι, εἴπερ μάλιστα τοῖς νόμοις, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν
 νῦν προσέχουσιν. Aristophanes Plut. 520. κερδάνειν βυλό-
 μινους τις ἔμπειρος ἦκεν ἐκ Σελιαλίας παρὰ πλείων ἀνδρα-
 ποδιτῶν. Equit. 1027. Schol. σηματοποιεῖν, τὸς ἐλευ-
 θέρους καταδουλώσαντας. Etymol. ἀνδραποδιστῆς οὐ μόνον
 ὁ τῶν ἐλευθέρων ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίας, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἀπὸ τῆς
 δεσπο-

εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτανολοῦς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ· Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, 16
 ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτον ἐνδείξῃ Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν
 τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ὡς δὲ βασιλεὶ τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ, 17
 ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ταύτην τὴν 18
 ὡς ἀγγελίαν ὡς ἔστιν ἐπιθεταί σοι, τέκνον Τιμόθεε, καὶ τὰς προαγοῦσας ὅτι σε προφη-
 τεύει,

16. ἐν] — 31.

πρῶτον] — D a prima manu. Hilarius, Augustinus. Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 490. πρῶτον

1. 14. 21. 31. 34. 37. 39. 52. Editio Complut. Plantin. Genev. Theodoretus.

Ἰησοῦς χριστὸς] χριστὸς Ἰησοῦς AD Versio Vulg. Ἰησοῦς FG.

πᾶσαν] πᾶσαν AFG 17. 31. 37. 39. Versio Syr. μακροθυμίαν] + αὐτῷ D.

17. ἀφθάρτῳ] ἀθανάτῳ D. a prima manu. Versio Vulg. Syra posterior in margine. Hilarius, Pelagius;

ἀοράτῳ] + ἀθανάτῳ FG.

σοφῷ] — AD a prima manu, FG 37. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Æthiop. Theodoretus D. ἀτραπ. in l. Hac-

res. fab. V. 1. 6. Chrysostomus, Eusebius E. T. II. 23. Tertullianus a. Praxeas, 15. Novatianus de Trin. III. Au-
 gustinus, Hilarius, Pelagius, Cyrillus, probante J. Millio prol. 923. & J. A. Bengelio. Erasmus in annot. Edit.
 g. Caeterum quoniam id nec apud Hieronymum nec apud Ambrosium, nec apud ullum praeterea reperio, non-
 nihil suspicor additum adversus Arianos, qui solum patiem vere Deum esse volebant. Siquidem & haeretici
 nonnihil immutabant in literis sacris, quo suum tuerentur errorem, ita compertum locis aliquot addita quaedam
 ab orthodoxis ad excludendos, aut refellendos etiam, haeticorum errores. Cui reponit E. Lams: Origenes quod
 dicitur: soli sapienti Deo, hoc refert ad patrem, ita ut nihil faciat contra Arianos, sed pro eis potius, ut ipsi
 putant; nam hoc uno loco nihil habent frequentius in ore — Nullus est locus, quo magis glorientur, & pro-
 pe videntur sibi triumphare. Quare siquidem additum sit, pro eis potius additum est, quam contra eos." Et
 licet Erasmus postea in omnes le formas verteret, ut suspicionem suam firmaret, certum tamen est, vocem σοφῷ

τὰς μάχας εἶναι νομίζονται καλὰς; — ὡς ἂν ἕκαστα
 ἀποδοχομένης μὴ τάκων, καὶ καλῶς ἔχειν νομίζοντας.
 Thucydides VII. 48. ἐκ ἱφὶ ἀσπάζειν τὴν στρατιάν· εὖ γὰρ
 εἶδαι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι σφῶν ταῦτα ἐκ ἀποδέξονται. Ro-
 lybius I. 43. ἀπέπεισε ἐπὶ τῆς μισθοφορίας Ἀλέξανδρον διὰ
 τῆς παρ' ἐκείνου ἀποδοχῆς καὶ πίστεως. Dio Cassius S. I. 47.
 τὸ δ' ἔργον τῆτο μὴ μόνον εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος ἀποδοχῆς
 ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τῇ τέχνῃ θαυμαστὸν, καὶ τῇ τῶν λίθων
 φύσει διαφέρειν. 51. γενέσθαι βασιλεῖα φιλάδελφον καὶ δι-
 καιον, καὶ καθόλου σπουδαῖον ἐν πᾶσι· διὸ καὶ μεγάλης ἀπο-
 δοχῆς ἀξίωμεν ὑπὸ πάντων. 68. Ἀμασις ἤρχε νομίζουσι τῶν
 Αἰγυπτίων, καὶ μεγάλης ἐτύγχανεν ἀποδοχῆς. 69. πολλὰ
 γὰρ τῶν παλαιῶν ἐθῶν τῶν γνωσμένων παρ' Αἰγυπτίοις, οὐ
 μόνον παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις ἀποδοχῆς ἔτυχον, ἀλλὰ καὶ παρὰ
 τοῖς ἔλλοισιν οὐ μετρίως ἐθαυμάσθη. Polybius p. 7. τῆς
 γὰρ ἀρχῆς ἀγνωσμένης, ἢ καὶ ἡ Δι' ἀμφισβητημένης, εἰδὲ
 τῶν ἐξῆς εἰδὲν οἶοτε παραδοχῆς ἀξιώσθαι καὶ πίστεως· ὅταν
 δ' ἡ περὶ ταύτης ὁμολογημένη παρασκευασθῇ δόξα, τότε ἡ
 δὴ καὶ πᾶς ὁ συνεχὴς λόγος ἀποδοχῆς τυγχάνει παρὰ τοῖς
 ἀνέμοις. p. 1363. μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε καὶ πίστις
 παρ' αὐτῷ· χρόνι δὲ προέοντος εἰς τὸτ' ἦλθε παραδοχῆς, ὥς
 συναικῆν καὶ συγχειρῆν τῷ Μαρκίῳ τὰ κατὰ τὴν βασι-
 λεῖαν. p. 538. διὰ τὸ θεωρεῖν τὸν ἄνδρα καὶ λέγειν καὶ
 πράττειν δυνάμενον, καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξίωμεν παρὰ
 ταῖς δυνάμεσιν. Certissima res est, & digna quam
 omni studio & cupide omnes amplectantur pro-
 bentque.

16. τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν] Act. XXVII. 37. Po-
 lybius p. 1391. τὸ γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἐργιζόμενον εἰς τὸ
 δεῖον ἀσεβεῖν, τῆς πάσης ἀλογιστίας ἐστὶ σημεῖον. p. 1482.
 τῆς ἀπάσης ἀτοπίας εἶναι σημεῖον. Rom. IX. 17. 23.
 Ter. Eunuch. V. 8. 2. Equis me hodie vivit for-
 tunatior? Nemo hercule quisquam; nam in me
 plane Dii potestatem suam omnem ostendere: cui
 tam subito tot contingeret comoda.

πρὸς ὑπότυπωσιν] Hesychius πρὸς ὑπότυπωσιν, πρὸς ση-
 ρείον. Sextus Empiricus scripsit περὶ ἡρώων ὑποτυπώσεων
 libros tres. Brevem institutionem, adumbrationem,
 delineationem, quae opponitur accuratiōi uberiori-
 que tractationi. II. 1. συντόμως καὶ ὑποτυπωτικῶς. Sim-
 plicius in Categorias p. 19. ὑποτυπωτικὴν διδασκαλίαν
 opponit τῇ ἐκρηβύτῃ παραδόσει. Polybius Leg. 28.
 Ταῦτα μὲν ἂν ὑποτυπώθῃ τότε κεφαλαιωδῶς. Aristoteles
 Nicomach. I. 7. διὲ γὰρ ἵσως ὑποτυπῶσαι πρῶτον, εἰδ'·
 ὑπερὸν ἀναγράφειν. Herodianus I. 3. II. εἰα δὲ ἄνδρα πε-
 λυίστορα μάλειστα ἐτάραττε μνήμη — τοιαύτας δὲ τυρανί-
 δος εἰκόνας ὑποτυπόμενος. Strabo II. p. 182. B. ἀναλα-
 βόντες ἀπὸ τῆς πρώτης ὑποτυπώσεως. 194. B. λοιπὸν εἰπὼν
 περὶ τῶν κλιμάτων, ἔπειτα καὶ αὐτὸ ἔχει καθολικὴν ὑποτύπω-
 σιν. Pollux VII. 128. ζωγράφῳ ἔργα — τὰ δὲ μέ-
 ρη τῆς τέχνης ὑποτύπωσης — σκιαὶ ὑποτυπώσασθαι. Dio-
 genes L. IX. 78. Ænesidem ὑποτύπωσιν εἰς τὰ περὶ
 ῥήματα. Proclus scripsit ὑποτύπωσιν τῶν ἀερονομικῶν ὑπο-
 θέσεων. Clemens Alex. VIII. libros ὑποτυπώσεων, Dio-
 nysius Areop. 3. περὶ θεολογικῶν ὑποτυπώσεων. Sextus
 Empir. Hypot. I. 33. πλατύτερον μὲν ἐν τοῖς ὑπομνή-
 μασι διαλαμβάνεται, γυν δὲ ὡς ἐν ὑποτύπωσει. Ptolemaeus
 Geogr. I. 2. τί μὲν ἐν τέλος ἐστὶ τῇ γεωγραφίῃ; καὶ
 τίτι διαφέρει τὸ χαρογράφῳ, διὰ τέτων ὡς ἐν κεφαλαιῷ ὑπο-
 τυπώσθαι. Galeni ἐμπειρικῆς ἀγωγῆς ὑποτύπωσης. ad Glau-
 con. ἡξίωσας μὲν γὰρ ἡμᾶς ἱατρικῶν τινα καθόλου μέθοδον
 ὑποτυπώσασθαι. de Semine II. εἰ τοῖς ἐν τῇ τῆς κορυμ-
 νῆς ζωῆς διαπλάσει τὰ γεννητικὰ μόρια τὴν μὲν πρῶτην ὑπο-
 γραφὴν καὶ οἷον ὑποτύπωσιν ἐντὸς λαμβάνονται τῇ περιτομῇ.
 de Variet. Sect. ὁ μὲν δὲ μεθοδικὸς τοῖς τοῖς, ὡς τῷ
 θεωρεῖν. de Differ. Puls. IV. ἴσμεν δ' ὅτι τὴν ἀρχὴν εἰδ'·
 ὅριζοι σκιαὶ σπινδόμενοι οἱ ἀπὸ τῆς ἐμπειρικῆς αἰσθήσεως, ἀλλ'
 ὑποτυπώσεσσι τε καὶ ὑπογραφαῖς χρῶνται· καλῶς δ' ὅτως
 αὐτοὶ τῆς λόγου, ὅσοι διὰ βραχείαν ἐξημεύουσι τὴν ἄνοιαν
 τῇ πράγματι. de libris suis ὑποτυπώσεως γὰρ ἔγραψαν
 ἔτι τοῖς τῶν ἀπὸ ἐμῶν τὰ τοιαῦτα βιβλία, καθάπερ τινες ὑπο-
 γραφὰς· ἔπειτα δ' ἐπαγωγὰς ἢ συνήψεις, ἢ ὑψηλῆς. lib.
 I. in VI. Epid. Hippoc. ὑποτύπωσιν ἐαυτῷ διὰ κεφα-
 λαίων ἐν τῇ δὲ τῇ ῥήσει πεποιήται. II. ὅσοι τοῖνυν αὐτὸ καθ'
 ἐαυτοῦ μόνον ὑποτυπώσασθαι φασὶν ἐαυτῷ τὸν Ἰπποκράτη
 — οὐ γὰρ σύγγραμμά ἐστι τὸ βιβλίον τῆτο, πρὸς ἕκασ-
 τιν γεγονὸς, ἀλλὰ παρασκευαί τινες καὶ ὑποτυπώσεις, ἐπ'
 οἷς ἐαυτοῖς ἐβάδισαν ποιῆσθαι. III. καθάπερ ἔφη ἡ δὲ πολ-
 λάκις, οὐ πρὸς ἕκαστον αὐτῷ γεγράφθαι τὴν βίβλιν ταύτην,
 ἀλλὰ εἰς ὑποτύπωσιν τε καὶ παρασκευὴν ἐαυτοῦ. V. ὡς ἂν
 ἐαυτῷ τινα ὑποτύπωσιν γράφοντες, οὐ πρὸς ἕκαστον συγ-
 γράμμα. de Comp. Med. per gen. II. initio τῆς προ-
 κειμένης πραγματείας σκοποὺν ἐχούσης σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ
 τῆτον, ὡς εἰαν ἀπολέσμεν ποτε τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ τῶν φαρ-
 μένων, οἷς χρῶμεθα, τὰς συνήσεις γεγραμμέναις ἔχομεν,
 αὐτὲς ἡμᾶς δυνάσθαι συντιθεῖναι παραπλησίως τοῖς ἀπολλυ-
 μένοις.

19 τείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς ἢ καλὴν στρατείαν, Ἐχὼν ὥστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν,
20 ἢν τινες ἀπώσάμενοι, ὥς ἢ ὥστιν ἐναυάγησαν ὧν ὅστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος.
οὓς παρέδωκα τῷ Σαταναῖ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

1 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας

vel additam vel demtam causae Arianorum aut Orthodoxorum neque obesse neque prodesse. Probabilius multo est, Grammaticum quendam offensus uni substantivo plura adjectiva jungi, & hic & Judae c. 25. vocem σοφῶ sultulisse, praecipue cum non videret rationem, cur Deus potius vocaretur μοῖος σοφός quam μοῖος ἀν-
ρατος, μόνος βασιλεὺς, μόνος ἀφάρτος. Rom. XVI. 27. Servius ad Aen. II. 392. inigne decorum. Ornamentum decorum. Non enim sunt duo epitheta, quod apud Latinos vitiosum est. ad Ecl. III. 38. Legitur tamen, & torno facili, ad excludenda duo epitheta, quod est in Latinitate vitiosum, si sit lenta facilis vitis. ad Aen. III. 70. lenis crepitans vocat Auster. Duo epitheta posuit vitiose, ut diximus supra. Fecit autem hoc improprie in decem versibus.

Ε] — 1. 2. 7. 14. 26. 29. 30. 32. 36. 38. 41. 43. 49. 52. 55. Editio Complut. Erasmi; Colinaei, Ald. Stephani 1. Geuev. Haultini. Bengelii, Oecumenius ed. καὶ δεῖα] — 7. Millius. vid. in Rom. II. 10.
αἰώνας τῶ αἰώνων] αἰῶνα τῷ αἰῶνι 23.
σοι] + οὖν 4. a prima manu.
19. ἐπὶ 47.
19. πῶς] πῶς 5. 10.
ἀπώσάμενοι] μὴ ἀπώσάμενοι 49.
ἐναυάγησαν] ἐναυάγησαν A. vid. T. 1. p. 31. Du Cange Glossar. Praefat. p. IX. Graeci hodierni — addunt & interferunt literam γ. in πάλαιον, καίγειν, ἐρμηνεύγειν.
1. παρακαλῶ] παρακαλεῖ D. a prima manu. FG. Hilarius. ἀδελφοί, παρακαλῶ 37.
πάντων prius] — FG. Orientis c. Celf. VIII. p. 426. εὐχαριστίας] εὐχαριστίαν 23.

μύνοις, ἀναγκαῖον ἐστὶ α. μὴν ἡμᾶς καθύπερθε τὸν τρόπον οὕτως μετασχεῖναι, δι' ἧς ἀρίστην ὁ προσημειωθεὶς, β. γεγυμνάσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην. Herodianus I. 6. 6. τοιαῦτα δὲ εἶναι τῷ μερικῶν ὑποτύπωσις, ἡγεῖται αὐτῶς τὰς ὁρμὰς εἰς ἡδονῶν ἐπιθυμίαν. Eusebius in Od. ψ. p. 818. 12. ὅτι διαβηκῶς τις ὑποτύπωσις, ὥς Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα πρὸς τὴν γυναῖκα φησι. Plotinus Ennead. VI. 37. εὐκον ἢ μὴν τις ὑποτύπωσις, ἡ δὲ ἐξηρασία μᾶλλον.

17. Βασιλεῖ τῶν αἰώνων] Turgum Esaj. VI. 5. Rex seculorum. Tob. XIII. 6. Sir. XXXVI. 19.

ἀφάρτος] Sextus Empir. 2. Phys. I. 33. κοινὴ γὰρ πᾶσιν πρόληψιν ἔχουσιν πάντες ἄνθρωποι περὶ τοῦ, καὶ ἢ μακάριον τὸ εἶναι ζῶν. 44. εἰς τὸ λένειν, ἔστι κατὰ φύσιν μείνους ἀνθρωποειδούς ζῶον νοήον θεοῦ λαμβάνουσιν ἄνθρωποι, ἀλλὰ σὺν τῷ μακάριον εἶναι, καὶ ἀφάρτος, καὶ πλείστη δύναμις ἐν τῷ κόσμῳ προφερόμενοι. Plot. Aristid. p. 322. A. καὶ τοι τὸ θεῖον — τρισὶ δοκεῖ διαφέρειν, ἀφάρτος, καὶ δυνάμει, καὶ ἀρετῇ. — ἀφάρτος μὴ γὰρ εἶναι καὶ τῷ κοινῷ καὶ τοῖς τοιχοῖς συμβέβηκε — ζῆλον μὴ αὐτὰς καὶ μακαρίζεσθαι εὐδοκίαν καὶ τὸ ἀφάρτος καὶ αἰδίων — τῆς μὴ ἀθανασίας, ἢ ἡ φύσις ἡμῶν οὐ δέχεται — ἐπιθυμῶσιν. de Orac. def. p. 420. A. καὶ τοι τὰς στοικῶν γνώσκομεν — θεῶν ὄντων τοσούτων τὸ πλῆθος, ἐνὶ χρωμέναις, αἰδίων καὶ ἀφάρτος τῆς δ' ἄλλης καὶ γεγονότων καὶ φθαρτῶν νομίζοντες. Philo de O. M. p. 2, 48. ἄλλ' ὅγε μέγας Μωσῆς ἀλλοτριώτατος τῷ ὁρατῷ νομίσας εἶναι τὸ ἀγένητον, πᾶν γὰρ τὸ κτιστὸν ἐν γενέσει καὶ μεταβολαῖς ἔδειπτε κατὰ τὰ αὐτὰ ἄν, τῷ μὴ ἀφάρτῳ καὶ νοητῷ προσέειπεν ὡς ἀδελφὸν καὶ συγγενὲς αἰδιότητι. Diogenes L. Epicur. X. 123. πρῶτον μὴν τὸν θεόν ζῶον ἀφάρτον καὶ μακάριον νομίζον, ὡς ἡ κοινὴ τῷ θεῷ νόσις ὑπεγράφη. Rom. I. 23.

ἀφάρτος] Philemon ap. Stob. θεῶν δὲ παῖον, ἐπὶ μοι, νοητοί; τὸν παῖν ὁρῶνται, καὶ αὐτὸν ἔχον ὁραμένον. Jos. A. XIV. 4. 4. τὸν καὶν ἄβατον τε ὄντα ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ καὶ ἀφάρτον παρήλαε γὰρ εἰς τὸ ἐντὸς ὁ Πομπήιος. B. I. p. 6. τὸ τῆς ἀφάρτος ἄνθρωπον καὶ μακάριον νομίζον. Athenaeus IV. p. 145. C. de Rege Persarum ex Heraclide: ὁ βασιλεὺς ἐκείνης ὁρᾷ διὰ τῆ παρακαλύμματος τῆ ἐπὶ τῇ θυρᾷ ἐκείνης δ' αὐτὸν ἔχον ὁρᾷ.

μὴν σοφῶν θεῶν] Phocylides 42. εἰς θεὸς ἐστὶ σοφίς.
18. στρατεύῃ — στρατείαν] 2. Cor. X. 3. Plus. Pompej. p. 630. B. πυνθαιμένοι τῶν τιμητῶν, εἰ πάσας ἐν

στρατεύσαι τις κατὰ νόμον στρατίας, πομπήιος μεγάλη φωνή, πάσας, εἰπὼν, ἐστρατεύμην, καὶ πάσας ὑπὲρ ἡμαυτῶν πύτοκράτορι. Lucullo p. 515. A. τῶν ὑπὲρ αὐτῶν στρατιωμάτων πολλὰς ἀφίσθαι στρατίας. Galba p. 105. F. εἰ γὰρ ὡς ἰός, καὶ στρατιώμενος ὑπὸ καλῶς Σαβίτῳ τὴν πρώτην στρατίαν. Arrianus Epictet. II. 14. πρεσβύτερον ἄνθρωπον ἢ δὴ, καὶ ἔτα τύχη, τὰς τρεῖς στρατίας ἐστρατευμένοι. Polybius VI. 17. ἐκαστὴς στρατιῶν στρατίας. Tacitus A. III. 33. quanquam ipse XL. Stipendia explerisset. Num. VIII. 24. Seneca Ep. 96. Vivere — militare est. Maximus Tyr. XIX. 4. στρατηγὸν μὴ τὸν θεόν, στρατίαν δὲ τὴν ζῶν, ἐπλήτην δὲ τὸν ἄνθρωπον. Jos. de Maccab. 9. ἰσὺν καὶ εὐγενή στρατίαν στρατεύσασθε ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας. Euripides Supplic. 116. οἶσθ', ἢν στρατίαν ἐστρατεύσῃ ὀλεθρίαν. Gratius Cynegetico. 344. Ergo in opus vigiliae, factusque ades omnibus armis, Arma acueere viam, tegat imas fascia furas: sit famulus vitulina tuis, aut tergo fulvo mantica, curta Chlamys, canaque e mele galeri, Ima Toleto praecingant ilia cultro, Terribilemque manu vibrata falarica dextra Det sonitum, & curva rapiat non pervia falce. Haec tua militia est. Ovidius F. II. 9. Haec mea militia est; ferimus, quae possumus, arma Epist. XVII. 256. Militia est operis altera digna vite. Manilius II. 20. Militiamque soli. Apulejus Met. XI. de Iridis sacerdotio. Danomen huic sanctae militiae, cujus olim sacramento etiam laetaberis, teque jam nunc obsequio religionis nostrae dedica, & ministerii jugum subi voluntarium. Jos. VII. 1. Omne studium cujuscunque privati aut publici muneris egregie militia dicitur.

19. ἐναυάγησαν] Galenus de rat. Med. 19. ἐν οἷς γὰρ ἐναυάγησαν οἱ πρόσθεν ἰατροί, πρὶν τὴν ὄντως ἰατρικὴν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων εὐρεῖναι, ταῦτα μοι συμβουλεύεις. Cic. pro Sulla 14. Patrimonio naufragus. Ep. F. I. 9. naufragium rei familiaris. pro Rabir. 9. naufragium fortunarum. Cebes. ναυαγῶσιν ἐν τῷ βίῳ καὶ πλανῶνται. Diogenes L. Thalet. I. 31. τῷ δὲ περὶ τὴν καὶν θάλασσαν ναυαγῶσαντος. Philo de Somniis T. 1. p. 678, 26. ἐξοκίλναι τις καὶ ναυαγῶσαντες ἢ περὶ γλώττιαν ἄδουρον, ἢ περὶ γαστέρα ἀπληστον, ἢ περὶ τὴν τῶν ὑπογαγίων ἀκράτορα λαγνίαν. 2. Pet. II. 8. 2. Tim. II. 18.

20. Αἰ. XIX. 33. 2. Tim. II. 17.

τίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων Ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων ἵνα
 ἡρεμον καὶ ἡσυχίον βίον ἀράγωμεν ἐν πόσει εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ
 ἀποδέκτον ἑνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. Ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ
 εἰς ὁρίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Εἰς γὰρ Θεός, εἰς καὶ μεσότης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρω-
 πῶν Χριστὸς Ἰησοῦς. Ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς
 ἰδίους.

2. in prius] — G.

ἡρεμον] ἡρίμιον F.

3. γὰρ] — A Versio Corp.

ἀποδέκτον] ἀποδέκτον Editio Bengelii.

Χριστὸς Ἰησοῦς] Ἰησοῦς Χριστὸς Editio Complut. Plantin.

6. πάντων] + εὖ D. a prima manu. FG. Codices Latini. Hilarius.

τὸ μαρτύριον] — A. τὸ μυστήριον II. probante T. Beza.

καιροῖς ἰδίους] — 4. a prima manu.

7. εἰς] — A.

ἵνα] + καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ . . . αὐτῶν 4. ex emendatione.

πάντα] — D a prima manu.

καλὸν εἶ] — 2. 43.

5. ἀνθρώπων] + ὁ J. Priscaeni.

τὸ γὰρ μαρτύριον 43.

a prima manu. FG. Codices Latini. Hilarius.

εἰς ὃ] ἐν ᾧ FG.

ἰδίῳ] ἐπιστεῦθην A.

1. δέσμιος] 2. Paral. VI. 19. Dan. IX. 3. 1. Mac. VII. 37. Act. I. 14. inf. V. 5. Phil. IV. 6. Demosthenes

δέσμιος δ' ὑμῶν, ὡς ἀδελφοὶ δικασταί, δι-

καίαι δέσμιος, ἐξ ὧν ἡμῶν ἀμφοτέρων ἀκούσαι. Aeschines

in Ctesiph. δέσμιος ὑμῶν μετρίαν δέσμιος.

ἐντύξις] Nicolaus Damasc. p. 478. εἰς ἑδὴν πρότερος

καταβέβηκεν τὴν αὐτῇ σπουδῇ καὶ ἐντύξιν, ἢ εἰς φίλῃ σω-

τηρίαν. Plut. Num. p. 70. A. μὴ ποιεῖσθαι τὰς πρὸς

τὸ θεῖον ἐντύξεις ἐν ἀσχολίᾳ καὶ παρέργως, οἷον σπεύδοντες.

Diodorus S. exc. p. 892. εἰς ἀθυρίαν ἐντύπτοντο, καὶ

μετὰ δακρύων ἰποῖντο τὰς ἐντύξεις. Polybius V. 35. τὸ

μὴν πρῶτος ἐντύξεις ἐποιεῖτο παρακαλῶν μετὰ χορηγίας τῆς

πρωτοῦς, καὶ δυνάμει αὐτὸν ἐκπέμψαι. Δέσμιος, προσευχή,

ἐντύξις, videntur gradu differre; ut prima sit oratio

extemporanea & brevis: secunda contineat medi-

tationem majestatis divinae ejusque adorationem:

tertia μετὰ πλείονος παρηγορίας, ut definit Origenes de

Orat. 44. vel de certa quadam re Deum adire.

Dixerat Paulus, nos Christo, tanquam Regi no-

stro, servire & militare: ne tamen ideo contem-

nerent potestates civiles, addit com. 2. &c.

2. ἡσυχίον βίον ἀράγωμεν] Aristophanes Vesp. 1000.

ὦτ' ἡδὴς διάγωμεν σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον. Nub. 463. ζηλώ-

ταται βίον ἀνθρώπων διάξεις. Theophrastus Prolog. 12. ὅτι

λυσιτελέσταται ἂν τὸν καθ' ἡμέραν βίον διάγωμεν — ἀσφα-

λέσταται ἂν ὅτοι καὶ προσεχόντως τὸν βίον διάγωμεν, νομίζον-

τες ἔχειν ἐπισκόπους αἰὶ πᾶσιν τῶν κατὰ τὸν βίον πράξεων.

Sophocles Oedip. Colon. 1614. τὸν λοιπὸν ἡδὴ βιοτὸν εὖ

διάξιτον. Plato de Rep. X. τὴν τῷ βίῳ διαγωγὴν, ἢ

ἂν διαγόμενος ἕκαστος ἡμῶν λυσιτελέσταιν ζωὴν ζῇ.

Demosthenes εἰρησύνῃ ἑλλήνων — ἐν εὐδαιμονίᾳ διά-

ξιον. Iocrates Nicol. μετὰ τοιαύτης ψυχῆς ἡδὴν ἐν τῇ

βίῳ δύναται διάγειν. Plato Menexenus p. 535. C. τὸν

ἐπίλοιπον βίον διάγειν. Aelianus A. N. XVI. 23. τὸν

ἐκπύον βίον διάγειν ῥασιμύτους ἐν ἀργίᾳ καὶ πολυτελείᾳ.

Attianus Epict. I. 10. ὅτι ἄλλο ἑδὴν ἀναβὰς σπουδά-

σειν, ἢ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀπραγμίᾳ διεξαγαγεῖν τὸ λοιπὸν τῷ

βίῳ. Ammonius ἡσυχία ὅτι μὴ σιωπῇ σημαίνει ὅτι δὲ

τὴν ἐπιστάτην, ὅπως φεμὴν, ἐν πολλῇ διάγειν ἡσυχίᾳ.

Eustathius in Od. ψ. p. 812. 38. ὡς καὶ εἰς εἰς

παρανοῶ σοι ζῶντα σπουδαίως διάγειν τὸν βίον, καλὸν μὲν

γὰρ ἢ τὸ παρανοῶ σοι ζῶντι σπουδαίως ποιεῖν τόδ' ἀσέλοισ-

καὶ ἰουίως καὶ τὸ παρανοῶ σοι διάγειν σὺ τὸν βίον ζῶντα

σπουδαίως. Thomas. διάγω, τὸ διακρίν. ὡς Δημοσθένης ἐν

τῷ περὶ τῶν ἐν χερσίν σου ἁφ' ὧν ἀγείρει καὶ προσκαίτε καὶ

ἀκρίβει, ὡς τὴν τῶν διάγειν. Tit. III. 3.

σεμνότητι] Phil. IV. 8. Herodian. II. 1. 10. ἢ διὰ σεμ-

νότητος ἀεικνέμενος. Plut. Pericl. p. 154. E. τὰς δὲ τῷ Περι-

κλέους τὴν σεμνότητα δεξοκομῶν τε καὶ τύφον ἀπακαλῶντας.

Constantini Edictum ap. Eusebium H. E. VIII. 17.

p. 316. κατὰ ταύτην συγχώρησιν τῇ ἡμετέρᾳ ἐφίλῃσι

καὶ τὸν ἐκπύον θεὸν ἐκτείνουσι περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέ-
 ρας, καὶ τῶν δημοσίων, καὶ τῆς ἐκπύων ἵνα κατὰ πάντα
 τρόπον καὶ τὰ δημοσία παρασχεθῇ ὑγίῃ, καὶ ἀμείνων ζῇ
 ἐν τῇ ἐκπύᾳ εἰς αὐτὴν. ap. Lactantium de Mort.
 perfectut. Debeant Deum suum orare pro salute
 nostra, & Reipublicae, & sua, ut undique verum
 respublica perstet incolumis, & securi vivere in se-
 dibus suis possint. Jos. B. II. 10. 4. Ἰουδαίῳ περὶ
 μὲν καίσαρος καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ρωμαίων δις τῆς ἡμέρας δύο
 ἔφασαν. II. 17. 2. ἀναπαύει μνηστὴς ἀλλοφύλου δῶρον
 δυσίαν προσδέχσθαι. Τέτο δὲ ἦν τῷ πρὸς Ρωμαίους πολέμῳ
 καταβολῇ τῇ γὰρ ὑπὲρ τέτων δυσίαν καίσαρος ἀπέρριψαν.
 καὶ πολλὰ τῶν τε ἀρχιερέων καὶ τῶν γνωρίμων παρακαλῶ-
 των μὴ παραλιπεῖν τὸ ὑπὲρ τῶν ἡγεμόνων ἔθος, ἕκ ἐνέδοσαν.
 Philo ap. Damascenum voce ἀπραγμοσύνη. ὁ σοφὸς ἡ-
 ρεμίων καὶ ἀπραγμοσύνη καὶ σχολὴν μεταδίδωκε, ἡκ τοῖς
 θεοῖς θεωρήμασιν ἐν ἡσυχίᾳ ἐντυχῇ.

Mamert. Panegy. Juliano 12. Sanctissimus Im-
 perator studet, ut nos pro dignitate habitemus, ut
 commodis effluamus, ut castam quidem sed hila-
 rem ducamus aetatem. Seneca ep. 73. Errare mihi
 videntur, qui existimant, philosophiae fideliter de-
 ditos contumaces esse ac refractarios, & contem-
 tores magistratum ac regum, eorumque per quos
 publica administrantur. E contrario enim nulli ad-
 versus eos gratiores sunt, nec immerito: nullis enim
 plus praestant, quam quibus frui tranquillo otio
 licet. Itaque hi quibus ad propositum bene viven-
 di aditum confert securitas publica, necesse est au-
 torem hujus boni ut parentem colant. — Con-
 fitebitur ergo, multum se debere ei, cujus admi-
 nistratione ac providentia contingit illi pingue o-
 tium, & arbitrium sui temporis, & imperturbata
 publicis occupationibus quies. Diocletianus in Cod.
 Gregor. S. 1. & in Collat. Legg. Mos. & Rom.
 VI. ita enim & ipsos Deos Romano nomini, ut
 semper fuerunt, faventes atque placatos futuros es-
 se non dubium est, si cunctos sub imperio nostri
 agentes piam religiosamque & quietam & castam
 in omnibus more colere perspexerimus vitam. V.
 Isidori ap. Photium Bibl. 242. τῶν πολιτικῶν πραγ-
 μάτων ἀποτυχόν, ἐπὶ τὸν ἡσυχίον καὶ ἀπραγμον βίον
 ἐτρέπετο. Josephus A. XIII. 16. 1. ὑπερὸς ἢ ἀσθε-
 νὴς πράγματα διοικεῖν, καὶ βίον ἡσυχίον μάλλον ἡγαπηκός.
 Demosthenes Philipp. IV. εἰπέ μοι, τί δὴ γνώσκω ἀ-
 κριβῶς, Ἀριστόδημος, — τὸν μὲν τῶν ιδιῶν βίον ἀσφα-
 λῇ καὶ ἀπραγμοῖα καὶ ἀκίνδονος ὄντα, τὸν δὲ τῶν πολιτι-
 κῶν φιλαίτιον καὶ σφαλερὸν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀγῶ-
 νων καὶ κακῶν μετὸν, οὗ τὸν ἡσυχίον καὶ ἀπραγμον, ἀλλὰ
 τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις αἰρῇ; Plato Politico p. 561. A.
 οἱ μὲν γὰρ διὰ διαφορῶν ὅτις κόσμοι, τὸν ἡσυχίον αἰ-
 βίον

7 ἰδίοις. Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδο-
8 μαι) διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἀνδρας
9 ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ ἀλαλογισμοῦ. Ὡσαύτως καὶ
τὰς γυναῖκας ἐν κατὰστολῇ κοσμίᾳ, καὶ αἰδούς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν
πλά-

ω χριστῷ — AD a prima manu. FG. 6. 11. 14. 23. a prima manu. 26. 28. 30. 31. 41. 45. 47. 52. Ver-
sio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Arab. Copt. Chrysostomus, Oecumenius, Damascenus, Theophylactus, Hilarius. Pela-
gius. probante T. Beza, J. Millio prol. 886. J. A. Bengelio vid. Rom. IX. 1. πῖσει] πνεύματι A.
8. προσεύχεσθαι τὰς ἀνδρας] τὰς ἀνδρας προσεύχεσθαι DFG. Versio Vulg. ὁσίους] ὁσίους 1. 35. Origenes O. 28.
ἀλαλογισμῷ] ἀλαλογισμῶν FG 14. 17. 19. 27. 28. 31. 32. 45. 47. 55. Versio Syr. utraque. Origenes de O.
28. in Jerem. III. 25. in Jo. VIII. 41. Basiliius Eth. 56. reg. b. 201. Theodoretus in Mal. I. 4. Damascenus. Eu-
sebius in Psal. LXIII. 4. Macarius H. 15. 9. καὶ τὰς] — A. τὰς D a prima manu. FG. Origenes de O.
κοσμίᾳ] κοσμίως D a prima manu. FG. Origenes de O. MS. κοσμίᾳ 35. τιμίᾳ 43.
αἰδῶς] + ἐ εὐλαβείας 23. αἰδῶς ἐ σωφροσύνης] σωφροσύνης ἐ αἰδῶς D.

βίον ἵτοιμοι ζῆν, αὐτοὶ καθ' αὐτὰς μόνον τὰ σφέτερα αὐ-
τῶν πράττοντες. Galenus de boni & mali fucci ci-
bis. ὅσοι δὲ βίον ἡσύχιον εἴλοντο, μήτε πρὸ ἡμέρας ἀνάγκη
ἔχοντες ἐπὶ τὰς τῶν πολλῶν δυναμῖνας ἐπιάνει θύρας. de rat.
Medendi VII. ὅσοι γὰρ ἡσύχιον εἴλοντο βίον, ἀφελήμενοι
μὲν ἐκ τῆς φιλοσοφίας, αὐταρκῆ δ' ἔχοντες τὰ πρὸς τὴν τῆ
σώματος τεραπείαν, τῆτοις ἐμπόδιον ἐς σμικρόν ἐσιν ἡ πα-
ρὰ τοῖς πολλοῖς δόξα. idem opponit βίον ἡσύχιον τῇ πο-
λιτικῇ ἀσχολίᾳ. Philo de V. Mosi II. p. 140, 5.
ἐπιτηδεύοντες εἶναι τὸν τόπον ἐνηυχάσαι καὶ ἐνημερεύ-
σαι. Cic. ad Attic. IX. 4. εἰ πολιτικὸν τὸ ἡσυχάζειν
ἀναχρησάμενα ποι, τῆς πατρίδος τυραννιμένους. Plut. Ti-
moleon. p. 237. A. ἐν εἰρήνῃ καὶ σχολῇ διάγοντες. O-
thon. p. 1068. C. βιάσεται — βίον μὲν ἡσυχίας. de
Stoic. repugn. p. 1033. C. ἢ ἐπικρατοῦς ἡσυχίαν ἐπαινεῖ.
D. ὅπως καθ' ἡσυχίαν — σχολάζοντες καὶ φιλολογῶντες
διάγουσι. Diogenes L. Epicur. X. 119. μηδὲ πολιτεύ-
σιναι [τὸν σοφόν]. Cic. pro P. Sextio 10. eosdemque
praeclare dicere ajebat — Rempubliam capefieri
hominem bene fanum non oportere: nihil esse prae-
stabilis otiosa vita. Demades de XII. annis. ἐχ ὁ
στρατιώτης — ἀλλ' ὁ τὴν χεῖραν γυμνάζων, καὶ ὁ τὴν θά-
λασσαν πλέων, καὶ πᾶς ὁ τὸν ἡσυχίαν βίον ἡγαπηκός. Cic.
de Senect. 23. manent ingenia fenibus, modo per-
maneat studium & industria: nec ea solum in cla-
ris & honoratis viris, sed in vita etiam privata &
quieta. 1. Theff. IV. 11.

3. ἀπόδεκτον] Hefyschius. ἀπόδεκτον, ἱπαινετὸν. Glos-
sar. acceptum ἀπόδεκτον.

4. Cic. Ep. F. X. 31. Omnes cives studeo fal-
vos esse.

6. Tit. I. 3. Polybius I. 44. χράμτοι δὲ τοῖς ἰδίοις καιροῖς.

8. ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας] Galenus de Antidot. II.
ex Heliodoro. Ἄλλ' ὁσίους μὲν χεῖρας ἐς ἡέρα λαμπρὸν
αἶφρας, καὶ κακίης ἀμολύνοντες ἔχω κατὰ πάντα λογισμὸν.
Aristophanes Ecclesiaz. 264. ὅτ' ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αἰ-
ρεῖν μνημονεύσμεν τότε. Horatius 3. Carm. XXIII. 1.
Coelo supinas si tuleris manus. Ovidius M. IX.
701. ad fidera supplex Creffa manus tollens. Trist.
I. 10. 21. ipse gubernator tollens ad fidera palmas.
Pedo Albino. ad Liviam 191. Sustulerat timidas
fidera ad alta manus. Livius V. 21. dicitur manus
ad coelum tollens ita precatus esse. Apulejus de Deo
Socratis. Hic habitus orantium est, ut manibus in
coelum extensis precemur. Seneca ep. 41. Non sunt
ad coelum elevandae manus, ut de Benefic. V.
14. quamvis nemo ad Deos manus porrigat. Plaut.
Amphitr. V. 1. 42. Invocat Deos immortales ma-
nibus puris, capite operato. Valerius M. II. 2. San-
ctas manus. IV. 4. pauperes quidem, sed sanctas.
Psal. CIII. 22. CXXXIV. 2. CXLI. 2. Esrae IX. 47.

9. καταστολή] Hefyschius. καταστολή, περιβολή. Sui-
das. καταστολή, εὐλη. Glossar. N. T. καταστολή, εὐ-

λισμῷ, ἐνδύμκτι. Plus. Pericl. p. 154. C. οὐ μόνον —
τὸ φρόνημα — καὶ τὸν λόγον — ἀλλὰ καὶ προσάπτ
σύσαςις ἄβρυκτος εἰς γέλωτά, καὶ πραότης παρῶς, καὶ
καταστολή περιβολῆς — καὶ πλάσμα φωνῆς. Graccho
p. 842. A. ἢν δὲ κάλλιτος ἐνεκρίσας ὀφθῆναι, καὶ τότε
κατατάς κοσμίως, καὶ μετ' αἰδῶς δεδαικρυμένους. Jos. B.
II. 8. 4. καταστολή δὲ καὶ σχῆμα σῶματος ἡμοῖν τοῖς με-
τὰ φόβῳ παιδαγωγημένοις παισὶν. Clemens Paed. III. 11.
συστέλλει δὲ τὰς γυναῖκας κοσμίως — τὴν γυναῖκα καὶ
τὸν ἄνδρα ἐσολισμένους κοσμίως. Basiliius Ep. ad Cano-
nicam τὸ ἐν τῇ καταστολῇ κόσμιον.

μετὰ αἰδῶς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν] Thucydides I. 84.
αἰδῶς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει. Aristides T. 2. p. 499.
ex Xenophont. Conviv. εὐδὺς ἐν ἐποήσας τις τὰ γυνέ-
μνα ἡγήσεται ἂν φύσει βασιλικόν τι τὸ κάλλος εἶναι ἄλ-
λως τε ἦν, καὶ μετ' αἰδῶς καὶ σωφροσύνης, καθάπερ αὐτό-
λοκος κέκτηται τις αὐτὸ. Ammonius αἰδῶς καὶ αἰσχύνῃ
διαφέρει. ὅτι ἡ μὲν αἰδῶς ἐστὶν ἐντροπὴ πρὸς ἕκαστον, ὡς σπ-
βομένης τις ἔχει αἰσχύνῃ δ' ἐφ' οἷς ἕκαστος ἀμαρτάναι αἰσχ-
νεται, ὡς μὴ δέον τὴν πράξας. καὶ αἰδεῖται μὲν τις τὸν πα-
τέρα αἰσχύεται δ' ὅς μιν ὀνειδεύεται. Διαστέλλει δὲ Ἀριστοτέλης
ὁ μυστικὸς τὴν διαφορὰν ἐν τῇ α. νόμῳ τῶν παιδευτικῶν.
φῆσι γὰρ, διαφορὰν τήνδε νομίσαι αἰδῶς τε καὶ αἰσχύνῃς
ἔτι ἡ μὲν αἰδῶς πρὸς ἡλικίαν, πρὸς ἀρετὴν, πρὸς ἐμπειρίαν,
πρὸς εὐδάζειν. ὁ γὰρ ἐπιτάσσων αἰδεῖσθαι, πρὸς ἐκείνη τὴν
εἰρημένον ὑπεροχῶν προσέρχεται ἕτας δαίκαυμενος, οὐ διὰ τὸ
ἡμαρτηκέναι τι, ἀλλὰ διὰ τὸ εἴσεσθαι καὶ τιμᾶν τὰς εἰρη-
μένους ὑποχρῶς ἡ δ' αἰσχύνῃ πρῶτον μὲν πρὸς πάντα ἄν-
θρωπον, ἔπειτα ἐπὶ τοῖς νομιζομένοις αἰσχροῖς. Τετάρτες ad
Hefiod. ἔργα. 318. αἰσχύνῃ — τὴν γενομένην ἀτιμίαν
ἐπ' αἰσχροῖς — αἰδῶ δὲ τὴν εὐλάβειαν καὶ σεμνὴν ὑποτα-
λήν. Plato Ep. 7. p. 1285. B. ἀναγκάσσειν αὐτὸς χρῆ-
σθαι τοῖς νόμοις, διτλαῖς ἔσας ἀνάγκαις αἰδοῦ καὶ φόβῳ
φόβῳ μὲν διὰ τὸ κρείττους αὐτῶν εἶναι, δεικνύοντες τὴν βίαν
αἰδοῦ δὲ αὐτὸν, διὰ τὸ κρείττους φαίνεσθαι περὶ τε τὰς ἡδονάς,
καὶ τοῖς νόμοις μᾶλλον ἐθέλοντες τε καὶ δυναμένοι θαλεῖν.
de Rep. V. ἰκανῶν γὰρ τῶν φύλακε καλῶντες δῖος τε καὶ
αἰδῶς, αἰδῶς μὲν, ὡς γοῖαν μὴ ἄπεισθαι εἰργεσθαι δῖος δὲ
τὸ τῷ πάσχοντι τὰς ἄλλας βοηθεῖν. Dionysius Hal. VI.
72. ἡξία τε λέγειν πρὸς ταῦτα τὰς βελομένους, ἀπάσαν αἰ-
δῶ καὶ εὐλάβειαν ἀποθερίνας. οὐ γὰρ ἐπιτρέπει τὰ πράγμα-
τὰ σφισιν εἰς ταύτας ἀνάγκας κατακελευμένους ἔτε ὅ-
ν ἔτε αἰσχύνῃ εἶναι. VII. 34. προεῖν δὲ αὐτὴ τὴν λό-
γους ἐχ' ὡς πολίτε δῆμον ἀναδιδάσκοντος εὐλόγιστος αἰδῶς,
ἐδ' ὡς ἰδιώτε πολλοῖς ἀτεχνομένοις σῶφρον εὐλάβειαν πρὸς τὰς
τῷ κρατύντος ὀργάς ἀλλ' ὡς ἐχθρῷ προσηλακίζοντος ἀδῶς
τὰς ὑποχρεῖς ἀκρατοῦς τις χολῇ καὶ βαρεῖα τῷ κακῶς πά-
σχοντος ὑπεροψία. Hefiod. Theogon. 91. εἶναι ὡς ἰλά-
σονται αἰδοῦ μετὰ χολῇ. Galenus de Symptom. Morb.
V. ἐπὶ δὲ τῆς αἰδῶς εἶναι μὲν πρῶτον ἡ κίνησις γίνεσθαι τῆς
ψυχῆς τῆς δυνάμειος, ἑπείσοδος δ' αὐτῆς ἀβρόα πρὸς τέκτον
λαμβάνει, ὡς εἶγε μὴ ἐπαίρηται, φόβος ἐστὶν, ἐκ αἰδῶς.
ἡ μὲν γὰρ αἰδῶς ἐξαίφνης γίνεται, μὴδὲν τῆς ψυχικῆς δυ-
νά-

πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ· Ἄλλ' (ὃ ὀρέπει το γυναι-

πλέγμασιν] κατὰ πλέγμασιν A.

+ ἀργυρεῖα 38.

ἢ primum] ἢ AD-a prima manu. FG. Versio Syr.

Editio Complut. Plantin. Genev.

χρυσῷ] χρυσῷ AFG. 31. 38.

τάμεας προσδοκῶσης κακὸν· ἀλλ' ὥς ἂν εἴπῃ τις ὑπὸ μαλακίας τε καὶ δουλίας συμφορῆς, μὴ φέρσης ἀνθρώπου κρείττονος ὀμιλίαν. *Eustathius* in II. α. p. 84. 3. φόβος τε ὑπὲρ τοῖς κήρυξι καὶ αἰδῶς, ὅπηνίκα τὸν ἀχιλλεῖα εἶδον, φόβος μὲν διὰ τὴν φθάσασαν λαληθῆναι ἀπειλήν ὑπ' αὐτῷ· αἰδῶς δὲ διὰ τὴν τῷ ἥρωος ἀρετὴν — καὶ ἐπαινέταιται πανταχῶ ἡ συζυγία τῷ φόβῳ καὶ τῆς αἰδῶς, ὅπηνίκα τοῖς ἐλάττοσι πρὸς τὰς μάχους ἔνεσι — τὰς ἀγαθὰς δὲ πάντας τῶν ὑπερχόντων καὶ αἰδέσεται καὶ φοβηθήσεται· τὰς γὰρ μὴ ταῖς τῆς, μισήσας — φοβηθήσεται μὲν, ὥς αἰδεσθεῖν δὲ ἂν. pudor, reverentia. *Heb.* XII. 28. *Eph.* V. 23. *Servius* ad *Æn.* I. 565. regum breviloquium est, feminarum reverentia. *Arrianus Epiict.* IV. 8. σώφρονης, κοσμιότητος καὶ αἰδῶς ἑρατῆς. *Plato* Phaedon. ψυχὴν σωφροσύνη, ἀνδρείαν, ἐλευθερίαν καὶ ἀληθείαν κοσμεῖν. *M. Antoninus* ἀπλότῃ καὶ αἰδοῦσιν αὐτὸν φαιδρύνειν. *f. Firmicus* VIII. 30. reverentia, gravitate morum atque honesta conversatione ornatos. *Xenophon* Memorab. II. τὸ σώμα τῇ καθαρότητι κεκοσμημένον, τὰ δὲ ὅμματα αἰδοῦν, τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνη. *Cyropaed.* VIII. διγύει δὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνη τῇδε, ὥς τὰς μὲν αἰδεσμένους τὰ ἐν τῷ φανερῷ αἰσχροῦ φύγοντας· τὰς δὲ σώφρονας καὶ τὰ ἐν τῷ ἀφανεί. *Isocrat.* *Areop.* μετὰ πολλῆς αἰδῶς καὶ σωφροσύνης ἐφαιδρυντο τῷτο κοῖνῃτες. *Heraclides Alleg.* Hom. p. 432. τιμῆς ἑρατῆς μετὰ σωφροσύνης τε καὶ αἰδῶς. *Lucianus* Imag. II. οὐ τοῦτο ἀπόχρη τὸ κάλλος, ἢ μὴ κεκοσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι, λέγω δὲ ἔκ ἐσθῆτι ἀλευργεῖ, καὶ ὁμοίως, ἀλλ' ἀρετῇ καὶ σωφροσύνη καὶ ἐπιεικείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ.

ἐν πλέγμασιν] *Jos.* B. IV. 9. 10. κόμης συνθετιζόμενοι, καὶ γυναικείας ἐσθῆτας ἀναλαμβάνοντες, κατὰντλήμενοι δὲ μύροις, καὶ πρὸς εὐπρέπειαν ὑπογράφοντες ἐφθαλμῶς· οὐ μόνον δὲ κόσμον, ἀλλὰ καὶ πάθος γυναικῶν ἐμυμῆτο. *Eustathius* in II. λ. p. 781. 52. ἡ ἐμπλοκή τῶν τριχῶν. *Anthol.* MS. III. 10. καὶ τὰς ναρδολεπίς ἄλλοτρίως πλοκάμους. *Pollux* V. 16. γυναικείων κόσμων ὀνόματα — 96. καὶ ἐναδμήματα, καὶ κάλαμοι, καὶ καλαμίς, καὶ ἔντροπον, χρυσᾷ καὶ ἐπίχρυστα πάντα· τὸ δὲ ξάνιον ἦν μὲν καὶ αὐτὸ χρυσῷ, κεφαλὴν κόσμον. *Galenus* de Theriac. ad Pisonem. de Cleopatra R. δύο γυναικίς, αὐταὶ δὲ ἦσαν αἱ πρὸς τὸ κάλλος αὐτῆς εἰς τὸν κόσμον τῷ σώματος ὑπηρετεῖν ἡμωσμέναι, καὶ τοῖς ὀνόμασι λεγόμεναι Νάειρα καὶ μαρμόνη, ἡ μὲν ἀναπλέσασα τὰς τριχὰς εὐπρεπῶς, ἡ δὲ ἀποτέμνουσα τὰς ὑπερσχεῖς τῶν ὀφθῶν εὐφωδῶς. *Pollux* X. 28. γυναικείων σκευῶν, κτίοις, ξάνιον. *Cic.* post reditum. 7. Frons calamistrata notata vestigiis. pro Sextio 8. calamistratae comae. *Servius* ad *Æneid.* XII. 98. Vibratos calido ferro. Crispatos calamistro. Nam calamistrum est acus major, quae calefacta & adhibita intorquet capillos. *Porphyrion* in Horatii I. Sat. II. 97. Ciniflones & cinerarii in eadem significatione apud veteres dicebantur ab officio calamistrorum i. e. verutum, in cinere calefaciendorum, quibus matronae capillos crispabant; cujus rei & Virgilius meminit dicens: Vibratos calido ferro. Dicti autem ciniflones ab eo, quod in cinerem flant ad ferum calefaciendum, quos cinerarios adpellant. *Ovidius* de Med. Fac. 18. Vultis inaurata corpora veste tegi? Vultis odoratos positu variare capillos? Conspiciam gemmis vultis habere manum? F. I. 405. Naides effusis aliae sine pectinis usu, Pars aderant, positis arte manisque comis. Ep. XXI.

88. Comuntur nostrae, matre jubente, comae. Ipsa dedit gemmas digitis, & crinibus aurum; Et vestes humeris induit ipsa meis. *Her.* XV. 73. Ecce jacent collo sparsi sine lege capilli. *Juvenalis* VI. 491. Difponit crines laceratis ipsa capillis. Altior hic quare cincinnus? taurea punit Continuo flexi crimen facinusque capilli. *Petronius* 126. quo enim spectant flexae pectine comae? *Martialis* II. 36. pectere te nolo, sed nec turbare capillos: splendida sit nolo, fordida nolo cutis. III. 72. Bellus homo flexos qui digerit ordine crines, Balsama qui semper, cinnama semper olet. X. 65. Tu flexa nitidus coma vagaris. II. 66. Unus de toto peccaverat orbe comarum Annulus, incerta non bene fixus acu. *Hesychius.* πλέκος, πλέγμα, ἐμπλόκεια — τὸ σὺν ταῖς θρίξιν πλοκάμενον γυναικείν. Πλόκαμοι, κόνδυλοι τριχῶν πεπλεγμένοι. Πλοκαμώδεια, τὸν ἕλαν βόσρυχον, Βοσρυχιδῆ πολυκαμψή. Βοσρυχίζεται, κοσμεῖται. Βόσρυχοι, πλόκαμοι. *Artemidorus* II. 6. πλέκεσθαι δὲ γυναιξὶ μόταις συμφέρι. Ornatus capitis, qui in complicandis & flectendis capillis confistit, *Thucydides* I. 6. Schol. κράβυλος δὲ εἶς εἶδος πλέγματος τῶν τριχῶν, ἀπὸ ἐκατέρωθεν εἰς ἐξὺ ἀπολήγων. ἐκαλεῖτο δὲ τῶν μὲν ἀνδρῶν κράβυλος, τῶν δὲ γυναικῶν κόρυμβος· τῶν δὲ παίδων σκόρπιος. I. *Per.* III. 3. 4.

μαργαρίταις] *Seneca* Hippolyto 391. Cervix monili vacua, nec niveus lapis Deducat aures, Indici donum maris. *Herc.* Oetae 661. Nec gemmiferas detrahat aures Lapis eoa lectus in unda. *Horatius* Epod. VIII. 13. nec rotundioribus onusta baccis ambulet. *Seneca* de benefic. VII. 9. Video uniones, non singulos auribus comparatos — junguntur inter se, & alii aliis superponuntur. *Hieronimus* epitaph. Marcellae. Solent — splendere gemmis, aurum portare cervicibus; & auribus perforatis rubri maris pretiosissima grana suspendere. in I. 32. ff. de auro argent. Inaures in quibus duo margaritae.

Publius Syrus. Quo carchedonios opas igneos lapillos, Nisi ut scintillent? pietas est carbunculus. *Naumachius.* μὴ σὺ ποτε χρυσῷ περιμαίνο, μὴτ' ἐπὶ δειρῆς πορφυρέν ὑάκινθον ἔχῃς, ἢ χλωρὸν ἰώσπιν τοῖς ἐπὶ φυσιοῦσι δαλφρονες, ἀλλὰ σὺ κόσμῳ, παρβένε, τησῶς μὴ δύουε, μηδὲ κατόπτρῳ χερὶ διακρυνοσα τὴν αὐγάζιον μορφήν· μηδὲ κόμην περιάλλα πολυσχιδίας πλέκε σπειράς. *Justinus* XX. 4. Pythagoras — consecutus disputationum assiduitate erat, ut matronae auratas vestes, caeteraque dignitatis suae ornamenta, velut instrumenta luxuriae deponerent — prae se ferentes, vera matronarum ornamenta pudicitiam, non vestes esse. *Ter.* Heaut. II. 3. 47. Sine auro tu tu ornatam, ita uti quae ornantur tibi, Nulla mala re esse expolitam muliebri, Capillus passus prolixus circa caput Rejactus negligenter. *Julius Paulus* Sentent. II. 4. Ornamentis legatis ea cedunt, per quae ornatio efficitur mulier: veluti annuli, catenae, reticuli, & caetera, quibus collo vel capite vel manibus mulieres ornantur. *Valerius Max.* II. 1. Caeterum ut non tristis earum & horrida pudicitia, sed honesto comitatis genere temperata esset, indulgentibus maritis, & auro abundanti & multa purpura usae sunt; & quo formam suam concinniores efficerent, summa cum diligentia capillos cinere rutilarunt. *Propertius* I. 2. Sed facies

II γυναῖξιν ἐπαγελλομέναις Θεοτέβειαν) δι' ἔργων ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μαθηανέτω ἐν
 ὥσῳ

10. δ] ὡς 1. probante J. Prisco.

cies aderat nullis obnoxia gemmis: illis ampla factis forma pudicitia. *Seneca* Consol. ad Helvid. 16. Non faciem lenociniis aut coloribus polluiti: nunquam tibi placuit vettis, quae nihil amplius nudaret, cum poneretur. Unicum tibi ornamentum pulcherrima & nulli obnoxia aetati forma, maximum decus, viva est pudicitia. *Plautus* Amphitr. II. 2. 209. Non ego illam mihi dotem duco esse, quae dos dicitur, sed pudicitiam & pudorem. *Seneca* de Benef. I. 10. Cultus corporum nimius, & formae cura prae se ferens animi deformitatem. *Thucydides* II. 45. εἰ δὲ με δεῖ καὶ γυναικείας τι ἀρετῆς, ὅσαι νῦν ἐν χρεῖαι ἑσονται, μνησθῆναι, βραχέως παρανέσειν ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχέσης φύσεως μὴ χεῖρας γενέσθαι ὑμῶν μεγάλην ἡ δόξα, καὶ οἷς ἂν ἐπ' ἐλάχιστον ἀρετῆς περὶ ἡ ψόγῃ ἐν τοῖς ἀρεστοῖς κλέος ᾖ. *Schol.* ἀρετὴ γυναικὸς σωπαμένη κρύπτεται. [1. κηρύσσεται.] τῆς σωφροσύνης μόνῃ γὰρ αὕτη ἀρετὴ ταῖς γυναῖξιν ἔσται. εἰ γὰρ ἀνδρεία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ φρονήσις. *Plut.* Praec. Nupt. p. 141. D. καλὸν ἂν καὶ τὴν οἰκοδόσκειαν, ὅταν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχῃ τὸ ἑσόπτρον, αὐτὴν ἐν αὐτῇ διαλαλεῖν, τὴν μὲν αἰσχρὰν, τί ἂν ἂν μὴ σώφρων γίνωμαι; τὴν δὲ καλὴν, τί ἂν ἂν σώφρων γίνωμαι; τῇ γὰρ αἰσχρᾷ σημεῖον, εἰ φιλεῖται διὰ τὸ ἥθος μᾶλλον ἢ τὸ κάλλος. Ταῖς Λυσάνδρου θυγατέρας. Πρῶτος δὲ Λυσάνδρου Σοφοκλῆς τὸτο εἶπεν. Οὐ κόσμος, ἔκ, εἰ τλήμων, ἀλλ' ἀκοσμία φαίνεται ἂν εἶναι σὺν τε μαργύτης φρενῶν. Κόσμος γὰρ ἐστίν, ὡς ἔλεγεν κρῆτας, τὸ κοσμεῖν κοσμεῖν δὲ τὰ κοσμιωτέρων γυναικῶν ποιεῖν. ποιεῖ δὲ ταῦτα εἰ χρυσὸς, ἔτε σμαράγδος, ἔτε κόκκος, ἀλλ' ὅσα σεμνότητος, εὐταξίας, αἰδῶς ἡμῶν περιτῆσιν. *Polybius* XI. 7. ὁ μὲν ἐν ταῖς ἡματιῶσι καλλωπισμὸς γυναικὸς ἐστίν, καὶ ταύτης οὐ λίαν σώφρωνος. *Ælianus* V. H. VII. 9. ἡ φιλίας γυνή — ἡμπαίχεται — πρώτη μὲν τῇ σωφροσύνῃ, δευτέρως γὰρ μὲν ταῖς παρῆσι. *Plato* de Rep. II. & *Xenophon* Paed. VIII. γυναικῶν κόσμος. *Pollux* VII. 24. χρυσία, ἐπὶ τῶν γυναικῶν κοσμημάτων. *Plato* de Rep. I. δικαιοσύνη δὲ ζητῶντες, πρῶτον πολλῶν χρυσίων τιμιώτερον. *Thucydides* II. 13. χρῆσασθαι καὶ αὐτῆς τῆς θεῆς τοῖς περιεπεμένους χρυσίῳ. *Plut.* . . . ἔδοκε τις εἶναι διὰ τὰ χρυσία καὶ τὴν πορφύραν. *Artax.* p. 1013. D. δίδωμι σοι καὶ τὰ χρυσία φορεῖν, ὡς γυναικί, καὶ τὴν σολὴν, ὡς μανουμένῳ. *Athenaeus* XII. p. 521. B. φύλαρχος δ' ἐν τῇ κ. τῶν ἱστορίων εἶπεν, ὅτι παρὰ Συρακουσίοις νόμος ἦν, τὰς γυναικᾶς μὴ κοσμεῖσθαι χρυσῷ, μηδ' ἀνθίνα φορεῖν, μηδ' ἐσθῆτας ἔχειν πορφύρας ἐχέσας παρυφάς, ἐὰν μὴ τις αὐτῶν συγχωρῇ ἐταῖρα εἶναι κοῖνῃ. *Plut.* Sympof. VI. 7. περιεργία εἶμαι πάμπαν διαφρεῖν καθαρότητος. καὶ γὰρ αἱ γυναικῆς φυκεμέναι καὶ μυριζόμεναι, καὶ χρυσὸν φορεῖσαι, καὶ πορφύραν, περιεργοὶ δοκῶσιν λεπτὸν δὲ καὶ ἀλειμμέναι καὶ κόμης θρύψιν ἐδὲς αἰτιάται. *Seneca* Med. 573. quodque gemmarum nitor distinguit aurum, quo solent cingi comae. *Mellissa* ad Clearetam p. 749. χρῆσθαι τὴν σώφροναν καὶ ἐλευθέραν τῷ κατὰ νόμον ἀνδρὶ ποτὶ ἡμῶν ἡσυχίᾳ κεκαλλωπισμένην, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆς. ἡμῶν δὲ τὰ ἐσθῆτι λευκοῖσι καὶ καθαρίοι καὶ ἀφελῇ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῇ καὶ περισσῇ. Παραιτητίαν γὰρ αὐτῶν τὴν διαυγῇ καὶ διαπορφύρον, καὶ τὰ χρυσόπασκα ἢ ἐνδυμάτων. ταῖς ἑταίραις γὰρ τὰδε χρῆσιμα ποτὶ τὴν πλειονάν θύσαν. Τὰς δὲ ποτ' ἴσα τὸν ἴδιον εὐαρεσούσας γυναικὸς κόσμος ὁ τρόπος πέλει, καὶ ἔχ' αἰ σολαί — ἔχ' αἰ δ' ἂν ἐπὶ τῆς ὕψους ἐρύθημα μὲν σημαίνει

αἰδῶς ἀντὶ φύσεως, καλοκοσμίαν δὲ καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύναν ἀντὶ χρυσῷ καὶ σμαράγδῳ. οὐ γὰρ ἐς τὴν τῆς ἐσθῆτος πολυτέλειαν φιλοκαλεῖν δεῖ τὴν γλιχομένην τῆς σωφροσύνης, ἀλλ' ἐς τὴν οἰκονομίαν τῆς οἰκῆς.

10. πρέπει] *Cic.* Orator. 23. Mulieres esse dicuntur nonnullae inornatae, quas id ipsum deceat. — tum removebitur omnis insignis ornatus margaritarum, ne calamistri quidem adhibebuntur: Fucati vero medicamenta candoris & ruboris omnia repellentur; elegantia modo & munditia remanebit. *Isocrat.* ad Demonicum. ἡγὲ μάλιστα σεμνὴ πρὶ πιν κόσμον, αἰσχρὸν, δικαιοσύνην, σωφροσύνην.

ἐπαγγελόμεναις] *Damascius* V. *Isidori* ap. *Photium* Cod. 242. & *Suidam.* φιλοσοφῶντος ἔκ' ἐστὶν μαντικήν ἐπαγγέλλεσθαι, καὶ προφητεῖαν, ἐδὲ τὴν ἄλλην ἱερατικὴν ἐπιστήμην. *Diodor.* Exc. p. 352. ὅτι χίλων τῷ λόγῳ σύμφωνον ἔσχε τὸν βίον, ὅπερ σπαρτιάς εὐρηγίς ἐν γυνόμοισιν. Τῶν γὰρ καθ' ἡμᾶς φιλοσόφων τὸς πλείους ἰδεῖν ἐστὶ λέγοντας μὲν τὰ κάλλιστα, πράττοντας δὲ τὰ χείριστα, καὶ τῇ ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις αὐτῶν σεμνότητι καὶ σύνεσιν διὰ τῆς πείρας ἐλγχομένην. *Aristides* T. 2. p. 308. ἐπαγγελόμενοι δὲ φιλοσώφειαν, ὥσπερ μὲν ἔδνα παποτε. *Seneca* consol. ad Polyb. 25. nihil unquam potes indignum facere perfecti viri — professione. *Philo* de caritate p. 384, 20. ἱερῶν ὄντας τε καὶ βασιλείας, ὧν ἡ μὲν ἐπαγγέλλεται θεῷ θεραπεῖαν, ἡ δ' ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν. de Monarch. p. 220, 43. ἱερῶσύνῃ θεραπεῖαν ἐπαγγέλλομένη τῷ πατρί. de V. Contempl. p. 472, 3. οἷς τινας γὰρ συγκρίνειν ἄξιον τῶν ἐπαγγελόμενων εὐσεβείαν; *Plut.* φιλοσοφίαν ἐπαγγέλλεσθαι. *Suidas* de Caefyra Polyfrati πολλοῖς — ἐκίχρητο καλλωπισμασι — καὶ τοῖς τῆς κεφαλῆς πλέγμασιν. *Lucianus* Amor. 40. τὸ — πλεῖστον ἀναλίσκει μίρος ἡ πλοκή τῶν τριχῶν — σιδηρῶ ἔργον, πρὸς ἀμβλύει φλογὶ χλιανθέντα, βίαι τῶν ἐλίκων ἐλόγηται διαπλέκει. *Philostatus* τὴν κόμην ἐκ ἡσκει — ἀλλὰ τὴν ἀρετὴν ἐποιεῖτο κοσμημα. *Attianus* Epiet. III. 1. ὅρα τί λέγει Σεραπείας τῷ καλλίστῳ — Ἀλκιβιάδῃ· περὶ καλὸς ἦνοι. τί λέγει αὐτῷ; πλεῖστον σε τὴν κόμην — μὴ γίνετο, ἀλλὰ κόσμῳ σε τὴν προαίρεσιν.

Θεοτέβεια & εὐτέβεια comm. 2.] proprie est agnitio unius Dei. *R. Salomo* in Psal. LXVI. 16. CXV. 11. CXXXV. 20. Omnes qui timetis Deum. Isti sunt profelyti, qui profelyti facti sunt. *Hieronymus* in Zach. VII. 2. Sarafar — quos Persas fuisse, duces regis Darii, timentes Deum Hebraei autumant. *Jos.* A. XIV. 7. 2. πάντων τῶν Ἰσραὴλ καὶ σεβομένων τὸν θεὸν εἰς αὐτὸ [τὸ ἱερὸν] συμφερόντων. *B.* VII. 3. 3. de Judaeis Antiochenis. αἱ δὲ προσκυνοῦντες ταῖς θρησκείαις πολλὸ πλῆθος ἔχουσιν, κακῆς τρόπῳ τινε μοῖραν αὐτῶν πατοῖντο. *Origenes* c. Celf. V. p. 264. κατὰ τῶν μὴ περιτεμνομένων ἀπὸ τῆ λαῶ, καὶ ἀπαξιαπλῶς πάντων ἢ σεβομένων μόνον ἢ δαμιεργόν. *Cyrillus* de Ador. III. p. 93. δὴ καὶ εἰς εὐδὸ καὶ παρατίθεται, φρονέει γὰρ ὡς παραληγνῆς ἐστὶ ἐν τῇ φοινίκῃ καὶ παλαιστίνῃ τινες, οἱ σφᾶς μὲν αὐτῆς θεοσεβεῖς ὀνομάζονται, εἰμὸς δὲ τινα θρησκείας διατίθεται μίσσην, ἔτε τοῖς Ἰσραὴλ ἐθῆσι καθαρώς, ἔτε τοῖς ἑλλήνων προσκυμένοι, εἰς ἄμφω δὲ ὡς περ διαρρίπτεται καὶ μακροτέρω. Hi in Codice Cantabrigiens. Act. XIII. 50. & in Codice Theodosiano vocantur coelicolae, Graecis ὑψιστῆροι. Tales erant Timotheus & Titus.

Galenus de Ufu partium III. καὶ νομίζω τῶν εἶναι τὴν οὕτως εὐσεβείαν, ἔχῃ εἰ ταύραν ἱερατόμβας αὐτῆς παμπόλλας καταθύσαιμι, καὶ τὰ ἄλλα μύρια μόρα θυσιάζω

πάση ὑποταγῇ. Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ὀπιίρετώ, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ' εἶναι 12
ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὐα. Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἡπατήθη· ἡ δὲ 13
γυνὴ ἀπατηθεῖσα, ἐν πᾶσιν ἔγενετο. Σωθήσεται δὲ ἡ γυνὴ ἐκ τῆς τεκνογονίας, ἐάν μεί- 14

νω-

12. γυναικὶ δὲ διδάσκειν] διδάσκειν δὲ γυναικὶ ADFG. 31. 37. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. probante J. A. Bengelio.
δὲ] — 26. 33. 35. γὰρ Versio Syr. ἀνδρὸς] ἀνδρας G.
13. πρῶτος] πρῶτον 11. πρῶτος ἐπλάσθη] ἐπλάσθη πρῶτος FG. εἴτα] + ἡ 1.
14. ἀπατηθεῖσα] ἐξαπατηθεῖσα AD a prima manu, FG. 17. 28. 32. Basiliius Eth. 73. Chrysostomus T. VI. 19. §. 46.
15. δὲ] γὰρ D. μείναισιν] μείναισιν Theodoretus.
16. postorius] + ἐν 38.
1. πιστὸς] ἀνθρώπου D. Hilarius, Serulius. probante C. Salmasio. πιστὸς ὁ λόγος] — 4. a prima manu.

μιάσαιμι καὶ κασάω· ἀλλ' ἐγὼ γνοὶν μὲν αὐτὸς πρῶτος, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξηγήσαιμι, οἷος μὲν ἐστὶν ἡ σοφία, οἷος δὲ τὴν δύναμιν, ὁποῖος δὲ τὴν χρηστότητα. Τὸ μὲν γὰρ ἐβέλκει κοσμοῦν ἅπαντα τὸν ὑποχόμενον κόσμον, καὶ μηδὲν φθεῖν τῶν ἀγαθῶν, τῆς τελειότητος ἀγαθότητος ἐγὼ δὲ γινώσκω τίθειμαι, καὶ ταύτη μὲν ὡς ἀγαθὸς ἡμῶν ὑμῶνισθαι· τὸ δ' ὡς ἐν μάλα κακομηθεῖ πᾶν ἐξευρεῖν, ἄκρας σοφίας· τὸ δὲ καὶ δράσαι πᾶν, ὅσα προέβλετο, δυνάμειος ἀρετῆς.

II. 2. Tim. III. 6. 7.

12. αὐθεντεῖν] Beresith R. XVI. 5. Rab dixit: Euphrates est αὐθεντὴς fluviorum. R. Hanina f. Imi nomine R. Josua ex Sacania, nomine R. Levi dixit: Ubal αὐθεντὴς fluviorum. Thomas. δεσποτία, Λιβάνιος ἐν τῷ πρὸς Ἰσλαῖον ὑπατικῷ ἐκ ἱμῶν ἐδυασεῦσαι παρ' αὐτῷ τὴν δεσποτείαν τῶν ἡδυνῶν. Ἀυθεντία δὲ παρ' ὁμοῦ τῶν δοκίμων ῥητόρων εἴρηται ἐπὶ τῇ τῆς δεσποτίας ὀνόματι, ἐπὶ καὶ Συνέσιος λέγει· τὸ γὰρ αὐθεντὴς οἱ παλαῖοι ἐπὶ τῇ φοιῶν τάττισι. Ἡρόδοτος ἐν τῇ α. μήτης θυγατρὶ τῇ σῇ, μήτη αὐτῷ σοὶ εἴη αὐθεντὴς. Glossarium. auctor, ἀρχηγός, αὐθεντὴς. Phrynichus p. 46. Ἀυθεντὴς, μηδέποτε χρῆσι ἐπὶ τῇ δεσποτίᾳ, ὡς οἱ περὶ τὰ δικαστήρια ῥήτορες, ἀλλ' ἐπὶ τῇ αὐτοκράτει φοιῶν. Moeris αὐτοδίκος, ἀπικῶς αὐθεντὴς, ἑλληνικῶς. Hesychius. αὐθεντὴς, ἐξουσίαν, ἐξουσίαν, ἐξουσίαν. Glossarium. auctoritas, αὐθεντία, ἀξιοπιστία, βεβαιώσις, πρῶταγμα. Thucydides III. 58. Schol. αὐθενταὶ κυρίως οἱ αὐτοκράτες, καὶ οἱ πολέμοι· οἱ δὲ νῦν, αὐθεντας τῶς κυρίως καὶ δεσποτάς. Euripides Supplic. 442. καὶ μὴν ὅτε γε δήμος αὐθεντὴς χθονὸς, ὑπὸν ἀσπίδος ἦδ' ἡμεῖς καὶ νῆες. Cic. ad Attic. IX. 14. Ubi est illa pax? ecquid acerbius? & quid crudelius? atque eum loqui quidem αὐθεντικῶς narrabat. X. 9. Pompejum cum magnis copiis iter in Germaniam per Illyricum fecisse: id enim αὐθεντικῶς narrabatur. Paulus D. XXII. 4. 2. de fide instrumentorum: quicumque a fisco convenitur, non ex indice & exemplo alicujus scripturae, sed ex authentico conveniendus est. Theophilus de tutoribus, δὲ αὐθεντὴς ἐν τισὶ γνωμένους ὑπὸ τῷ παπύλλῃ καὶ τὸ μὴ κατ' αὐθεντίαν τέττε παραχρῆν ἐδὲ γεγονέναι δοκεῖ. Erymolog. αὐθεντὴς, τὸ δὲ ἐν τῇ συνήθειᾳ — ὁ αὐτὸν ἐπαφῆς εἰς πάντα, καὶ ἐν αὐτεξουσίᾳ, καὶ μὴ ἄλλῃ ἄλλ' αὐτῷ ὡν. Theodorus Gaza. περὶ μνηῶν. Καὶ αὐθεντὴς δὲ ὁ αὐτοκράτης μόνος ἐλίσσεται πάλαι· νῦν δὲ καὶ ἄλλοις ἐν αἰτίᾳ καὶ δημιουργοῖς, αὐτὸν αὐτοκράτης καὶ ἐπιστάτης πράγματος ἔστιν ὅς ἐστιν αὐθεντὴς καλεῖται, ὑπὲρ τὰ χίλια ἔτη κεραιτοκός τῷ τοῦδε σηματομῶν. Clemens Al. αὐθεντία παντοκρατορικὴ. Chrysostomus de Sacerdot. III. αὐθεντίας καὶ δυναστείας ἐπιθυμῶν. in 1. Cor. H. 43. καθὼς διέταξα. XVI. 1. ἐκ ὅτι, παρῆναι καὶ συνεβούλευσα, ἀλλὰ διέταξα, ὑπὲρ αὐθεντικῶν. Athanasius αὐθεντὴς τῆς ἀσπισίας. Gregorius Epitaph. patris id est τῇ πολιᾷ τὸ ἐναυθεντεῖν, ὡς οἰκίους, τοῖς ἄλλοις Basilios Athanasio ἐφώνη δ' ἡμῶν ἀκούσθαι ἐπιστάται τῷ ἐπισκόπῳ Ρώμης — αὐτὸν αὐθεντῆσαι περὶ τὸ πρῶταγμα. Bosphorio. ἐπὶ τοῖς ἀκολουθῶν καὶ αὐθεντῶν

[Suidas legit αὐθεντὴν vitiose] τῇ τελεμῇματος. .. ἐπί- στυοι, ἐκκλησιάζοντες μετ' αὐθεντίας. Synesius Theophilo. αὐτὸ δὲ τὸ ἐστὶν τὸ ἐρώτημα, πρὸς ὃ δὲ τὴν αὐθεντίαν τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἀποκρίνασθαι ἀπλῶς καὶ σαφῶς. J. Malela p. 332. ὅτι καὶ αὐθεντῆσαντες τὸν ἡγεμόνα ἐσαύρωσαν τὸν χριστὸν, καὶ διὰ τὸ ἡγεμῶνα κατ' αὐτῶν ὡς τυράννοι. p. 392. ὅτινα ὁ στρατὸς — ἀνήγορευσε βασιλέα αὐθεντῆσαν τὴν σύγκλητον. p. 34. ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα, αὐθεντῆσαν τὴν σύγκλητον. p. 60. παρρησίαν λαβόντες ὑπὸ τῇ ἐπισκόπῃ οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἔκαυσαν φρυγανίας αὐθεντῆσαντες ὑπατίαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον. p. 62. καταυθεντῶν τῷ αὐτῷ διεδοσίς. Suidas. αὐθεντὴς ὁ αὐτοκράτης. ἐπεκράτησε δὲ ἡ συνήθεια, καὶ κέρχρηται τῷ ὀνόματι ἀντὶ τῇ δεσποτίᾳ, ὅπως ἐστὶν ἀκυρολογία. Codex 4. Tit. II. 15. pro ἐπιταγῇ in ora habet αὐθεντίας.

Plaut. Menaechm. V. 2. 44. Serviren' tibi potestas viros? Martialis VIII. II. Inferior matrona suo fit, Prisce, marito. Euripides Electr. 930. πᾶσι δ' ἐν Ἀργείοισιν ἡκμῶς τάδε, ὁ τῆς γυναικὸς, ἐχρὶ τ' ἀνδρὸς ἡ γυνή, καίτοι τόδ' αἰσχρὸν, προσατεῖν γε δαμνάτων Γυναικῶν, μὴ τὸν ἄνδρα. Philemon. ἀγαθὴς γυναικὸς ἐστὶν, ὃ Νικοστράτα, Μὴ κρείττον' εἶναι τ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ὑπὸ καὶ. Γυνὴ δὲ νικῶν ἄνδρα κακὸν εἰς μέγα.

13. Thanchum p. 165. Dixit Sol Josuae: num minor dicet majori suo: Sile? Ego creatus sum die IV. filii vero hominis VI. & tu mihi dicis: Sile? Sanhedrin f. 38. 1. Quare vespere Sabbati creatus est homo? Ne impleatur mens ejus, neve per superbiam efferatur: cum & musca te praecesserit in mundo. Schemoth R. XXI. Ivit Moses ad findendum mare: non autem suscepit mare fissiorem, dixitque: cur ego finderer? ego sum major te, creatum die tertio, tu vero sexto. Midrasch Thebillim CXIV. Dixit Moses: quid tibi est mare, quod fugis? Dixit ei: non propter te debeo findi, nam ego creatum fui die tertio: & tu creatus die sexto, neque a te ego fugio. sed a facie Domini com. 7. 8.

14. Libanius D. XXXV. p. 772. A. ἀπατηθεῖσα τοῖς ὑποχωρημένοις. Τί γὰρ εἰς ἀπάτην ἀπλάστειρον γυναικὸς; Pirke Eliezer XIII. Serpens secum ipse sic cogitavit: Si cum Adamo ego loquor, scio, mihi non obsecuturum; nam semper difficilior est virum a mente sua revocare. Sed ego cum muliere loquar, cujus mens est levior; novi enim, eam mihi facile obedituram esse, quia mulieres facile audiunt omnes homines — Abiit ergo serpens ad mulierem dixitque: An verum est hanc arborem vobis prohibitam esse? Respondit ea: ita est; sic enim dixit nobis Deus Gen. III. 3. Ex his ipsis verbis invenit serpens ostium, per quod ingrederetur, & dixit: Hoc non ex mandato dictum est, sed ex invidia. Qua hora enim comedetis, sicut Dii eritis — Postea ivit serpens, & arborem attigit — ad Evam vero sic dixit: Ecce ego arborem attigi, neque tamen mortuus sum: & tu attinge, neque tamen

ισαίειν πίπτει καὶ ἀγάπη καὶ ἀγιασμῷ μὲν σωφροσύνης.

1 ΠΙττος ὁ λόγος. Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. Δεῖ οὖν τὴν ἐπί-
2 σκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μίᾳς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σάφρονα, κόσμιον, φιλό-
ξενον,

λόγος] + καὶ πάσης λαποχῆς ἄξιος 17. ex I. 15.

ἐπιθυμεῖ] ὀρέγεται 31.

νηφάλιον] νηφάλιον AD a prima manu. 3. 7. 13. 14.

naei, Bogardi, Bengelii, Origenes in Matth. XV. 19. XIX. 8. c. Celf. p. 141. Constitut. Ap. II. Naxianxenus Apolog. Basilii Eth. 70. Chrysostomus T. V. 10. Theodoretus, Isidorus III. 216. Antonius 173. Oecumenius, Theophylactus. — 4. a prima manu.

ὀρέγεται] ἐφίεται 4; a prima manu.

2. οὖν] δὲ FG. Versio Syr.

men morieris. Accessit ergo mulier, & attigit arborem — & fumsit, & comedit de fructu arboris, & marito quoque dedit, ut secum comederet. R. Salomo in Gen. III. 15. non venisti ad alloquendum Evam primum, nisi quia mulieres faciles sunt, ut fallantur ipsae, & fallant maritos suos.

15. Servabitur mulier a deceptione impostorum, a moribus seculi & luxuria, si non circumcurrit, seque ipsam efferat: sed domi maneat, marito subijciatur, modestiae studeat, familiae curam gerat, liberorumque educationi det operam.

1. ὀρέγεται] *Isochrates* ad *Demon*. ὡν χρὴ τὰς νεώ-
τρες ὀρέγισθαι. *Plut.* ad *Colot.* p. 1122. D. λαβὼν
ἀγαθὴ φαντασίαν ὀρέγεται. de frat. am. p. 486. A. πορφύρας καὶ διαδήματα ὀρέγμενοι. *Artax.* p. 1015. A. σὺ καλῶς με τὸν βασιλείας ὀρεγόμενον ἀνάξιον ἦναι βασι-
λεῖας; *Aemil.* p. 276. F. Διὰ πολλοὶ μοναρχίας ὀ-
ρεγόμενοι ὑπερόν. *Hesychius.* ὀρέγμαι, ἐπιθυμεῖ. *Androni-*
cus Rhod. χρημάτων καὶ τιμῶν ὀρέγισθαι. *Diod.*

S. XIV. 1, τοῖς ἡγεμονίαις ὀρεγόμενοις. XXXVII. p. 613. ὅτι Γαῖος Μάριος, τῶν ἀνθρώπων ἐπιφανέστατος γε-
γὼς, ἐπὶ μὲν τῆς νεότητος ἐξήλασεν ἀφυλαργυρίαν, τῶν καλῶν
ἔργων ὀρεχθεῖς, καὶ μεγάλας πράξεις — κατεργασάμενος.
Galenus de rat. med. II. οὐ σμικρὸς γὰρ ὁ κίνδυνος ὅ-
παντι τῷ μισθῶν ἢ καθ' ἑαυτὸν ὀρεγομένην πραγμάτων,
μήτ' ἐκείνῳ ἐφικθῆναι, καὶ τῶν ἐνδεχομένων γνωσθῆναι παι-
τάσασιν ἀτυχῆσαι. *Polybius* IX. 19. καλεῖοντες ἀστρολο-
γίῳ καὶ γεωμετρίῳ τὰς ὀρεγομένης αὐτῆς [τῆς στρατηγίας.]

Aristoteles *Nicomach.* II. 7. ἐστὶ γὰρ, ὡς δεῖ, ὀρέγε-
σθαι τιμῆς, καὶ μᾶλλον ἢ δεῖ, καὶ ἥττον. *Jos. A.* XIX. 3.

4. εἴνε ἀρχὴς ὀρέγοιτο, παρὰ τῆς βαλῆς δέχσθαι διδομένην.
καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ] *Athenaenus* IV. p. 159. F. ἀ-
καίδυτοῖς ἴτε, ἔφη — οὐκ ἀναγινώσκοντες βιβλίᾳ, ἀ-

μόνα παιδεύει τὰς ἐπιθυμῶντας τῶν καλῶν. *Onofander*
Stratag. I. τὸν μὲν δεινὸν καταφρονεῖ, τὸν δὲ καλὸν ἐπι-
θυμῶν. *Isochrates*. *Demonic.* τὰς δόξας ὀρεγομένης. —
ἴσοι μὲν ἂν πρὸς τὰς αὐτῶν φίλας τὰς προτρεπτικὰς λόγας
συγγράφουσι, καλὸν ἔργον ἐπιχειροῦσι.

2. ἀνεπίληπτον] *Xenophon* *paed.* I. οἱ δ' ἂν ἐν τοῖς
τιμῶν διαγίνονται ἀνεπίληπτοι, ὅσοι τῶν γεραιτέρων γίνον-
ται. *Glossar* N. T. ἀνεπίληπτος, μηδὲν ἑαυτῷ συνιδό-
ται. *Hesychius.* ἀνεπίληπτος, ἀμίμικτος, ἀκατάγνωτος.
Euripides *Oreste* 920. ἀνεπίληπτος ἡσυχῆς βίον. *Schol.*
ἀσμεῖντος, ἀδιάφορον, ἐβλαβῆ, οὐκ ἄξιον ἐπιπλήτ-
τῃσθαι. *Dionysius Hal.* τὸν βίον ἀνεπίληπτος. *Plut.*

de puer. educ. p. 4. B. τοῖς βίοις ἀδιάβλητος, τοῖς
τρόποις ἀνεπίληπτος. *Pericle* p. 157. F. ἀνδρὶ — πάν-
τῃ μὲν ἴσως οὐκ ἀνεπίληπτος, φρόνημα δ' εὐγενὲς ἔχοντι καὶ
ψυχὴν φιλότιμον. *Thucydides* V. 17. καὶ αὐτὸς τοῖς ἐχ-
θροῖς ἀνεπίληπτος εἶναι. *Schol.* μὴ ἂν παρῆσαν κατηγορίας
ἀφορμὴν. *Philo.* ἂν οὐ μόνον ἀνεπίληπτος, ἀλλὰ καὶ
σφόδρα ἐπαινετὸς ἦρε. *Simplicius* in *Epict.* p. 180.

ἢ τοῦ δημουργοῦ τῶν διοικήσεως ἀνεπίληπτος. *Lucianus* *Na-*
vиг. 46. οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα καὶ ἀνέγκλητα. *Seneca*
Conf. ad *Marc.* 14. Usque in hunc diem — de-

disti operam, ne quid esset, quod in te quisquam reprehenderet. *Caesar* B. G. I. 20. monet, ut in re-
liquum tempus omnes suspiciones vitet. παρῆται ἔτε
ποιοῖν ὡς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀνεπίληπτοι εἶναι.

μίᾳς γυναικὸς ἄνδρα] *Diodorus* S. XII. 12. *Lex*
Charondae. πρῶτον μὲν γὰρ τοῖς μητρικῶν παγομένων κα-

τὰ τῶν ἰδίων τέκνων ἔθηκε πρόστιμον, τὸ μὴ γίνεσθαι συμβῆ-
λως τῆς πατρίδι. ἔφη γὰρ, τὰς μὲν πρῶτοι γάμους
καὶ ἐπιτυχόντας δὲν εὐημερῆντας καταπαύειν τὰς δ' ἀπο-
τυχόντας τῷ γάμῳ, καὶ πάλιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀμαρτάνον-
τας, ἀφρονὰς δὲν ὑπολαμβάνεσθαι. 14. ὁ πατρίδι αὐτῶν
μητρικῶν ἐπιστάσαν Μῆτ' εὐδοκμεῖσθαι, μήτε μετεχίται λό-
γῳ παρὰ τοῖς πολίταις, ὡς ἐπιστάσαντο κακὸν κατὰ τῶν
αὐτῶν πραγμάτων πεπορισμένους. εἴτ' ἐπέτυχες γὰρ, φησὶ,
γάμους τὸ πρότερον, εὐημερῶν καταπαύσον· εἴτ' ἐκ ἐπέτυχες,
Μανικὸν τὸ πύρρην δευτέρας λαβεῖν πάλιν — μίγνισαι γὰρ
καὶ χαλεπώταται σάπεις ἐν ταῖς οἰκίαις γίνονται διὰ μη-

τρικῶς τέκνοις πρὸς πατέρας, καὶ διὰ ταῦτα πολλοὶ καὶ
παρένομοι πράξεις ἐν τοῖς διατροῖς τραγῶνται. *Plato*
de Legg. XI. εἰαν δὲ τελευτᾷ γυνή, καταλιπύσα παῖδας
θηλείας τε καὶ ἄρρένας, συμβουλευτικὸς ἂν εἴη νόμος ὁ τι-
μίμνος, ἐκ ἀναγκαστικῶς, τρέφειν τὰς ὄντας παῖδας, μὴ μη-
τρικῶν παγομένων. *Propertius* IV. 11. 81. Seu tamen

— federit & nostra cauta noverca toro, Con-
jugium, pueri, laudate & ferte paternum, —
Nec matrem laudate nimis; collata priori vertet
in offensas libera verba suas: Seu memor ille mei
contentus manserit umbra, & tanti cineres duxe-
rit ille meos. *Euripides* *Alceste*. 301. καὶ μὴ πηγί-
μης τοῖσδε μητρικῶν τέκνοις — 328. ἔσαι, τάδ' ἔσαι
μὴ τρέψης, ἐπεὶ σ' ἐγὼ καὶ ᾗσας ἔχον, καὶ θανῶς' ἐμὴ
γυνὴ μόνῃ κελύσῃ. 37. ὦ παῖδες, αὐτοὶ δὲ τάδ' εἰσηκέ-
σατε πατέρος λίγοντος, μὴ γαμῶν ἄλλῃ ποτε γυναῖ-
κ' ὀρῶν, μηδ' ἀτιμώσων ἐμῇ. *Levit.* XXI. 13. E-
zech. XLIV. 22. *Demostratus* in *Neaeram.* τὸν μὲν

βασιλεῖα ὁ δῆμος ἤρετο ἐκ προκρίτων κατ' ἀνδραγαθίαν χει-
ροτεῶν τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ νόμον ἔθετο ὥστε εἶναι, καὶ
μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἀλλὰ παρθένον γαμῶν. *Ter-*

tullianus ad *Uxorem* I. Regem seculi Pontificem
Maximum rursus nubere nefas est: quantum Deo
Sanctitas placet, cum illam etiam inimicus adfectat!
de monogamia extr. Fortunae muliebri coronam
non imponit, nisi univira: sicut matri Matutae:
Pontifex Maximus & Flaminia nubunt femel. de
Exhort. Castitatis. Monogamia apud Ethnicas in
summo honore est, ut & virginibus legitime nu-
bentibus univira pronuba adhibeatur — item in
quibusdam solennibus & auspiciis, ut prior sit uni-
vira locus. Certe flaminica non nisi univira est,
quae flaminica lex est. Nam quod ipsi Pontifici
Maximo iterare matrimonia non licet, monoga-
miae gloria est. *Hieronymus* c. *Jovinian.* 128. Mon-
tani sectatores pro adulteris habent digamos. *Con-*
cilium Illiberitanum can. 38. Peregre navigantes,
aut, si Ecclesia in proximo non fuerit, posse fide-
lem,

ξενον, διδακτικόν· Μὴ ωάροινον, μὴ πλῆκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ· ἀλλ' ὅπτιον, ἄμα- 3
 χον, ἀφιλάργυρον· Τῷ ἰδίῳ οἴκῳ καλῶς προΐστανον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ 4
 τῇ πάσης σεμνότητι· (Εἰ δὲ τις τῷ ἰδίῳ οἴκῳ προσῆται οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίᾳ 5
 οἶε)

3. μὴ αἰσχροκερδῆ] — ADFG 3. 5. 6. 8. 9. 12. 41. 17. 23. a prima manu. 30. 31. 33. 34. 35. 41. 46. 51. Versio Vulg. Syra prior, posterior habet in margine, Aethiop. Arab. Copt. Origenes in Rom. XI. 13. Basilus Eth. 70. MS. Theodoretus, Isidorus, Chrysostomus, Hieronymus c. Jovinian. 1. Oceano bis — quam ad Timotheum avaritiam, ad Titum tuius lucii cupiditatem apertissime notat. Hilarius, Pelagius, Theophylactus, Confluent. Ap. II. 2. Chrysostomus H. de Ignatio MS. & in l. Euthalius, Antiochus, Oecumenius, probante F. Millio prol. 932. C. Salmasio. male, tribus enim vitis tres hoc commate opponuntur virtutes. ἀφιλάργυρον] ἀφιλόνεικος 43.

lem, qui lavacrum suum integrum habet, nec fit bigamus, baptizare in necessitate. Can. Apost. XVI. ὁ δὲ γάμος συμπλακίς μετὰ τὸ βαπτίσμα, ἢ παλλακή κησαίμος, οὐ δύναται εἶναι ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος, ἢ ὅπως τῷ κατάλογῳ τοῦ ἱερατικοῦ. Tertullianus I. 7. Quantum fidei detrahant, quantum obstreperant sanctitati nuptiae secundae, disciplina Ecclesiae & praescriptio Apostoli declarat, cum digamos non finit praefidere. Hieronymus c. Jovinian. I. Quam sancta sit digamia, hinc ostenditur, quod digamus in clerum eligi non potest. Eriphanius in doctrina compend. de fide. Δευτερόγαμος οὐκ ἔστι δέχσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰς ἱερόσυνον. Ambrosius de Offic. I. 50. plerisque mirum videtur, cur etiam ante baptismum iterato conjugio ad electionem muneris & ordinationis praerogativam impeditur generentur: cum etiam delicta obesse non soleant, si lavacri remissa fuerint sacramento. vid. V. 9. Anthol. III. 1. 6. μὴς ἀπέλαυσεν γυναῖκα συγγένει. I. 15. 1. πρὸς παῖδαν, εἶπεν, γινάσκωμαι, ἢ μεθυσάν εἰλῆς, μὴ σπείσης δεύτερα φίλτρα γάμου. Constitut. Clem. τοῖς δὲ δι' εἶναι τὸν ἐπίσκοπον, μὴς ἄνδρα γυναικόμενον γυναικὸς μονογάμου.

νήφαλοι] Glossat. νηφάλιος, sobrius. Levit. X. 9. σάφρονα, κόσμιοι] Aristoteles Rhet. ad Alex. 36. τὴν γὰρ παιδᾶς ἔχ' ἔτα δ' αὐτὴς, ὡς διὰ τὴν ἐφιστάτας οἰνται κορμῆς εἶναι καὶ σάφρονα. Lucianus de saltat. 84. αἰαντος — ἔτα κορμῆς τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο, ὥς ἐπαινεῖναι. bis accus. 17. κόσμιοι ἄνδρα καὶ σάφρονα. Herodianus I. 2. 3. τὰς τε θυγατέρας, ἐν ἄρῃ γενόμενας, ἐξέδοτο ἀνδράσι τῆς συγκλήτης βουλῆς τοῖς ἀρίστοις, οὗ τὴν γένος μακρῆς διαδοχῆς εὐπατρίδας, ἐν τῇ πλῆτει περιβολαῖς λαμπρῆς, κοσμίως δὲ τὸν τρόπον καὶ σάφρονα τὸν βίον. 4. 21. σάφρονα καὶ κόσμιον ἄρχοντα ἀνέκαλιν. V. 8. 3. τὰς γνάμους πρὸς τὸν ἀλέξανδρον ἔχον, καὶ ἐλπίδας κριτῆς ἐν παιδὶ κοσμίως καὶ σάφρονα ἀνατρεφόμενῃ. Plut. Consol. ad Apollon. p. 101. F. νεκί-σας κοσμίως πάντων καὶ σάφρονα. de Adulat. p. 74. B. τὸν δὲ σάφρονα καὶ κόσμιον ἀκλουσίαν. Aristides in Alex. p. 83. τὴν μὲν ἄλλαν σωφροσύνην καὶ κοσμιότητα, ὅσην παρίσχετο, οὐ φαῦλοι ἔργον διηγήσασθαι. Plato Politico. οἱ μὲν γὰρ δὴ διαφέροντες ἔντις κόσμιοι, τὸν ἡσύ-χιοι αὐτῶν βίον ἵτοιμοι ζῇ, αὐτοὶ καθ' αὐτὴς μόνος τὰ σφέ-τερα αὐτῶν πράττειν, οἱ τε αὐτὸς πρὸς πάντας ἔσας ὁ-μιλῶντες. Polit. I. ἂν μὲν γὰρ κόσμιοι καὶ εὐκοιοὶ ᾖσιν, καὶ τὸ γῆρας μετρίως ἐστὶν ἐπιπύον. Lucianus Hermotimo 18. κοσμίως βαδίζοντας. Hippocrates de praedi. II. ἐκ κοσμίου θρασυῖ ἀπόκρισις καλὴ. Aristides Plat. II. p. 132. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς κατὰ τὸν βίον πράγμασιν, ὅ-τις ἐκ τῶν κόσμιοι παρίσχει, καὶ τοῖς πᾶσιν εὐταχτοῖ. Ca- jus ap. Stobae. S. 81. κοσμίως εἶναι τὴν παιδᾶς καὶ σάφρονα. Philo de Legg. Spec. p. 308, 14. πόρνη κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον οὐ παραδέχεται τὴν πολιτείαν, κοσμιό-τητος καὶ αἰδῶς καὶ σωφροσύνης καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἀλ-λοτριᾶν. p. 314, 32. οὐς οὐδ' ἂν οἰκία δέξαιτο κοσμίῳν ἡρώων. de Monarch. II. p. 228, 13. σχῆμα κοσμιῶν

καὶ σάφρον. Jos. A. II. 4. 5. ἐπὶ δὲ τῇ γυναικὶ καὶ μᾶλλον ἐφρόνι, κοσμιότητα καὶ σωφροσύνην αὐτῇ μετρυῶν. Dio- genes L. Plat. III. 26. νέος ἂν ἔσας ἦν αἰδήμον καὶ κόσμιος, ὥς μὴδὲ ποτε ὀφθαλμοὺς γαλῶν ὑπερέχειν.

Onofander Strategico. I. φησὶ τοῖνυν αἰρεῖσθαι τὸν στρατηγόν, οὐ κατὰ γένος κρίνοντας, ὥσπερ τὰς ἱερέας, οὐδὲ κατ' ἐσῆας ὡς τὰς γυναικιστῆρας· ἀλλὰ σάφρονα, ἐγκρα-τῆ, νήπτην, λίτον, διάπον, νοστον, ἀφιλάργυρον, μήτε νῖον, μήτε πρεσβύτερον, ἂν τύχη καὶ πατέρα παῖδων, ἱκα-νὸν λέγειν, ἐνδοξον. α. σάφρονα μὲν, ἵνα ταῖς φυσικαῖς μὴ ἀνθελοκόμους ἡδοναῖς ἀπολείπῃ τὴν ὑπὲρ τῶν μεγίστων φρονί-δα. β. ἐγκρατῆ δὲ, ἐπὶ τηλικαύτης ἀρχῆς μέλλει τυγ-χάνειν· αἱ γὰρ ἀκρατεῖς ὁρμαὶ προσλαβῆσαι τὴν δύνασθαι ποιεῖν ἐξουσίαν, ἀκατάσχετοι γίνονται πρὸς τὰς ἐπιθυμίας. γ. νήπτη δὲ, ὅπως ἐπαγρυπνῇ ταῖς μεγίσταις πράξεσι. ἐν νυκτὶ γὰρ, ὡς τὰ πολλὰ ψυχῆς ἡρεμίας, στρατηγῇ γνῶμη τελειύεται — ζ. ἢ δ' ἀφιλάργυρος δοκιμασθήσεται καὶ πρῶτη, τῇ γὰρ ἀδαροδοκίμῳ καὶ μεγαλοφρονίᾳ προΐσ-σθαι τῶν πραγμάτων αὐτὴ παραίτια.

3. παρόντων] Etymol. παρονία, ἢ ἐν οἴκῳ ἀτάξια. He- sychius. παρονία, ἢ ἐκ τῷ οἴκῳ ὕβρις, καὶ οἷα δημοτὶ ἀ-μαρτία. Demosthenes. παρονιᾶμένη γυνὴ. Eusta- thius in Od. φ. p. 761, 41. οὐ γὰρ πάλα ἀπλῶς ὁ οἶνος βλάπτει — ἀλλ' ὅς ἂν αὐτὸν χανθὼν ἔλῃ, ὅς δὲ καὶ παρόνος λίγεται, καὶ παρονία νοσῇ, καὶ ἐξοινῇ, ὃ δη-λοῖ τὴν ὑπὲρ τὸ καθῆκαν οἰοσυσίαν. Athenaeus X. p. 443. D. τὸν οἶνον, δι' ὃν καὶ τὰς μεθύσας καὶ τὰς μανίας, ἐπὶ δὲ καὶ τὰς παρονίας γίνονται. p. 444. B. τὸ γὰρ πα-ρονίαν ἐκ τῷ μεθύειν γίνεται. Xenophon Sympo. τὸ τοῖνυν παρ' οἶνον λυτῶν τὰς παρόντας, τῆς ἐγὼ κρίνω παρονίας. πλῆκτην] Plut. Marcell. p. 298. C. τῇ δὲ χειρὶ πλῆκτης. Pyrrh. p. 403. D. ἀνὴρ πλῆκτης.

αἰσχροκερδῆ] Demosthenes a. Aeschin. τῆς ἰδίας νίκης αἰσχροκερδίας τὴν κοινὴν συμφέροντα προΐετο. Sophocles Antig. 318. οὐκ ἐξ ἁπάντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλοῦν, ἐκ τῶν γὰρ αἰσχροῦν λημμάτων τὰς πλείους ἀτιμίας ἴδους ἂν ἢ σισασμῆς. Chilo. ap. Stob. S. III. & Diog. L. I. 70. ζημίαν αἰρεῖ μᾶλλον, ἢ κέρδος αἰσχροῦ. Periander. ap. Stobae. S. VIII. κέρδος αἰσχροῦ βραχὺ κερμῆλιον. An- docides in Alcibiad. οἱ γὰρ μεγάλα διαπανόμενοι, πολ-λὴν δόμους, αἰσχροκερδέστατοι εἰσιν. Aristophanes Pace 622. κ' ἀντίπειθον τὸν λακωνίαν τὰς μεγίστας χρημασίαν, οἱ δ' ἂν οἷτες αἰσχροκερδεῖς. Pollux VI. 133. ὅς δὲ μὲν αἰ-σχροκερδῆσαν τρόπον πανταχόθεν λαμβάνει, διὰ δὲ φιλαρ-γυρίαν εἰς οὐδὲν δίδωσι. Athenaeus VII. p. 279. F. σὺ τίσιν φιλαργυρίαν οἰεῖς, αὐτὸς μὲν ἐκλειοίπας αἰσχρο-κερδίας. Herodotus I. 187. εἰ μὴ ἄπλητος τε ἔας χρημά-ταν καὶ αἰσχροκερδῆς, ἐκ αὐτῶν νεκρὸν θήσας ἀνέστη. Aristot-oteles Nicomach. IV. 3. ὁ μόντος κυβερνῆς, καὶ ὁ λο-ποδοῦτης, καὶ ὁ λῆγης τῶν ἀνελευθέρων εἰσιν, αἰσχροκερδεῖς γὰρ, κέρδος γὰρ ἕνεκα ἀμφοτέροις πραγματεύονται, καὶ οἱ δὲ ὑπομένοντες, καὶ οἱ μὲν κινδύνους τὰς μεγίστας ἕνεκα τοῦ λήμματος, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν φίλων κερδαίνοντες, οἱ δὲ διδόν-τες. ἀμφοτέροις δὲ ὅθεν οὐδὲ, κερδαίνειν βεβλήμενοι αἰσχρο-κερδεῖς. Theognis 86. οἷσιν ἐπὶ γλώσση καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπαισι μῖδ' οὐδ' αἰσχροῦν χρημ' ἐπὶ κέρδος ἄγει. Jos. A. XV.

6 Θες ὀπιμελήσῃ;) Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθείς, εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ ἀγρόλου.
7 Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ὑπὸ τῆς ἐξωθεν ἵνα μὴ εἰς οὐκιδισμόν ἐμπέσῃ
8 καὶ παγίδα τῆς ἀγρόλου. Διακόντες ὡσαύτως σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνω πολλῶ
προσέ-

4. ἀρσιμέδρον] ἐπισμέδρον 46. a prima manu.

6. ἐμπέσῃ] + @ παγίδα 49. Theodoretus Q. in Levit. Basilianus. ex comm. 7.

7. comma hoc ponitur post commatis 10. verba δοκιμαζέσθωσαν πρώτον 9.

αὐτὸν] — AFGH 17. Versio Copt. probante J. Millio prol. 1395.

καλὴν ἔχειν] ἔχειν καλὴν DFG.

8. σεμνοὺς] — 46. a prima manu.

5. ἰδὲ] οἰκίς 4.

6. ἐμπέσῃ] + εἰς D a prima manu. Versio Vulg.

καὶ postorius] + εἰς D a prima manu. Versio Vulg.

διλόγους] δικολόγους 28.

ἀγρόλου 37.

XV. 7. 9. χρημάτων, ἀ μετὰ διηλεκτῆς αἰσχροκερδίας ἐπιπόριστο. Ovidius A. A. III. 44. 2. Lucra pudenda petant.

ἀμαχοι] Xenophon. οἱ δὲ ἄλλοι ἀμαχοι εἰσιν.

5. Aeschines c. Timarch. τὸν γὰρ τὴν ἰδίαν οἰκίαν κακῶς οἰκίσαντα, καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως παραπληγίως ἡγύσαστο διαβήσιν. Isocrates ad Demonic. ὅταν δὲ ὑπὲρ τῶν σαυτῆ μέλλῃς τινι συμβαλεῖσθαι, σκόπει πρώτον, πῶς ἐπὶ τῶν αὐτῶ διακόντων ὁ γὰρ κακῶς διακονήσας ὑπὲρ τῶν ἰδίων, οὐδὲ ποτὲ καλῶς βαλεῖσθαι περὶ τῶν ἀλλοτρίων.

Libanius Ep. 327. ἄρκ σοι φροντίζειν, ἕως τῆ ἀρχῆς ἀπαλλαγῆς ἐπιμελήσῃ τῆς οἰκίας. Anthol. I. 10. 1. ἡ γὰρ δ', ὡς οὐκ εἰς κακῶς κεκηρυγμένον ἄνδρα τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις. Tacitus Agric. 19. Caussas bellorum statuit exscindere: a se fuisse orsus primum domum suam coercuit, quod plerisque haud minus arduum est, quam provinciam regere. Herodotus V. 29. δακύν γὰρ ἔφασκε καὶ τῶν δημοσίων ἔτω δὴ σφέας ἐπιμελήσασθαι, ὥσπερ καὶ τῶν σφετέρων. Libanius D. XXXIII. p. 750. B. καὶ αὐτὸς ἀπολόμεικα πιν φωνῇ, εἰ γὰρ ποτὲ παρελθὼν εἴτω τι τῇ πόλει μὴ συμβέρον, λυπηρὸν δὲ ἐνίοις, εὐθύς τις ἐπαναστὰς ἱερῶ καλῶς γε ἡμῶν ἔτος φυλάξει τὴν πολιτείαν, καὶ γὰρ καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτῆ. Aristoteles Oecon. I. 6. ὁ ἔλγει Δίῳ περὶ Διουσίῃ. οὐθεὶς γὰρ ἐπιμελεῖται ὁμοίως τῶν ἀλλοτρίων καὶ τῶν οἰκίων. Diogenes L. Chilo I. 70. μανθάνειν τῆς αὐτῆ οἰκίας καλῶς προσεταιρῆν. Plut. Nuptial. p. 144. B. cit. Jo. Sarisber. Nug. curial. VIII. 11. Γοργίῳ τῷ ῥητόρος ἀναγνόντος ἐν ὀλυμπίᾳ λόγον περὶ ὁμοιότητος ἐλλήνων, ὁ Μιλεσιεύς, ἔτος ἡμῶν, ἔφη, συμβαλεῖται περὶ ὁμοιότητος, ὅς αὐτὸν καὶ τὴν γυναικᾶ καὶ τὴν θεραπείαν ἰδίαν τρεῖς ὄντας ὁμοιοῦν οὐ πείπειν. — εὐ τοίνυν ἡμεροσμενοῦν τὸν οἶκον εἶναι δεῖ τῶν μέλλοντι ἀρμυροζέσθαι καὶ ἀγορεύειν φιλικῶς.

Cic. ad Attic. X. 7. Jam quibus utatur vel sociis vel ministris, si ii provincias, ii rempublicam regant, quorum nemo duos menses potuit patrimonium suum gubernare. Seneca de Clem. I. 9. Quo hoc animo facis, ut ipse sis princeps? domum tuam tueri non potes. Polybius exc. οὐχ εἶον εἶναι τῶν κοινῶν προσεταιρῆν καλῶς τὸν τῶν ἰδίων βίον ὀλιγοῦσθαι. Xenophon Memorab. III. ἀλλὰ μέντοι, ἔφη Σωκράτης, εὐδ' ἂν τὸν αὐτῶ ποτὲ οἶκον καλῶς τις οἰκίσῃ, εἰ μὴ πάντα μὲν εἴσεται, ἂν προσδίδεται, πάντων δὲ ἐπιμελόμενος ἐκπληρώσῃ. ἀλλ' εἰπεῖ ἡ μὲν πόλις ἐκπλείων ἢ μουρῶν οἰκίων συνέστηκε, χαλεπὸν δὲ εἶναι ἑμῶν τοσούτων οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, πῶς οὐχ' ἵνα τὸν θεῖον πρῶτον ἐπειράθῃς αὐξήσας; δέσται δὲ, καὶ μὲν τῶν δυνῶν, καὶ πλείω ἐπιχειρήσεις ἵνα δὲ μὴ οὐκ ἐμῶν ἀφελῶσαι, πῶς ἂν πολλὰς γε δυνάμεις; Sophocles Antigone. 671. ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοις ὅστις ἔσ' ἀνὴρ χρηστὸς, φανεῖται καὶ πόλει δίκαιος ἂν.

6. νεόφυτον] Glossarium N. T. νεόφυτον, προσήλυτον. τυφωθείς] Etymol. τυφώωμαι, ὅταν τῷ ἐμβεβρόντηται, ἔξω τῶν φρενῶν γίγνεται, καὶ τυφώσθαι τὸ μεμνηνῆναι. Plut. de If. & Ofir. p. 351. F. δ' ἀγνοίαν — τυφώωμαι. Hesychius & Gloss. N. T. τυφώω, ἱκανῶς, ὑπερφηφάνισας. Sextus Empir. a. Log. II. 5. ἐνικέθη

ὁ κορινθίος μνηστὴρ εἶναι φησὶν ἄλγους τάχα δὲ καὶ Μάνιος ὁ κύων τύφον εἶπὼν τὰ πάντα, ὅταν οἰήσιν εἰς τῶν οὐκ ὄντων, ὡς ὄντων. inf. VI. 4. Suetonius de Cl. Rhetor. 2. Caelius L. Plotium Gallum clidearium Rhetorem appellat, deridens ut inflatum ac levem & fordium. Arnobius I. quod si non mentis elatio & typhus, qui vocatur a Graecis, obstaret atque officeret vobis, jam dudum scire potuissetis. II. dum vestris fudit cordibus, & quod typhus est, sapientiam vocatis — typho & arrogantia fublevati. Augustinus Conf. VII. 9. per quendam hominem immanissimo typho turgidum. Dionysius Hal. VI. 52. ἀλλ' ἵσως ἔγωγε τυφώωμαι ταῦτα λέγων, καὶ τὰ μὴ δυνάμει ἐξῆναι δέδιναι. Dio Chrys. VIII. p. 132. D. ὑπὸ ἀνθρώπων ἐμπεπληγμένων, καὶ τυφωμένων, καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ὅλας ἐσθιόντων, ἐν δὲ ταῖς νυξὶ βέλχοντων. XLVII. p. 527. D. ἡ ἐγὼ τυφώωμαι καὶ ἀνόητός εἰμι. Alciphron. I. 37. δοκεῖ δὲ μοι μάλλον ὑπὸ τέτων τυφώσθαι καὶ ὑπερτροφῆν ἡμῶν. III. 38. ἡμεῖς τυφωμένοι σοφιστῶν λέγοντες. Demosthenes pro Cor. εἰ δὲ ποιήσω τῆτο, ἔχ' ἔτω τυφώωμαι — ἀλλ' ἐγὼ μαίνομαι καὶ τυφώωμαι. Phil. III. ἂν δὲ ληρεῖν καὶ τυφώσθαι δοκῶ. Thomas. τυφωμένοι, καὶ ὁ ἀλαζών, καὶ ὁ ἐμβρόντης καὶ ἔξω φρενῶν. Δημοσθένης, ληρεῖν καὶ τυφώσθαι δόξαίμι. Lucianus Nigrin. I. ἀντὶ δὲ ἀνόητος καὶ τυφωμένος γινώσκει μετρίωτερον. D. Mort. XIV. 6. οὐ τὸν τύφον ἀπομαθήσῃ, καὶ γνώσῃ σεαυτὸν; Tim. 28. ὁ τύφος, καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία — τυφώωμαι — τυφωμένοι. Necyom. 12. ἡπείτε τῶν ἐπὶ πλάτεις τε καὶ ἀρχαῖς τυφωμένων, καὶ μανωσῶν καὶ προσκυνοῦσθαι περιμενόντων. Diogenes L. Antisth. VI. 7. ἐσκώπτει Πλάτωνα ὡς τυφωμένον. Diog. VI. 26. ὅταν, ὦ Διογενεῖς, τῷ τύφῳ διαφάνεις, μὴ δοκῶς τυφώσθαι. Plut. de Exil. p. 602. C. φρένας ἔχον, καὶ μὴ παντάπασι τυφωμένους. de Deo Socr. p. 580. B. τὴν δὲ τύφον, ὥσπερ τὸν καπνὸν, φιλοσοφίας εἰς τὰς σοφίας διασκοπέσας. Pericli. p. 154. E. Περικλέης τὴν σιμότητα δοξοκομῶν τε καὶ τύφον ἀποκαλῶντας. de adul. & Amic. differ. p. 59. A. ἄνθρωποι δὲ τυφῶν καὶ ἀπολλύουσιν οἱ ψευδῶς καὶ παρ' ἀξίας ἐπαναίντες. de gen. Socr. p. 579. F. ὡς ἔργον εἶναι εὐρεῖν ἄνδρα καθαρεύοντα τύφῳ καὶ δεισιδαιμονίας. Lexicon MS. τύφος, ἀλαζονεία, κενδοξεία, ὑπερφηφάνια. Herodianus VI. 5. 23. τὸν δὲ Πέρσην εἰς ἐλπίδα μειζόνων πραγμάτων ἐτύφωσεν. Sextus Empir. a. Gramm. I. 2. 55. περὶ ὧν οἱ τυφωμένοι τῶν γραμματικῶν διδάσκουσιν. Hesychius & Suidas. τύφος, ἀλαζονεία, κενδοξεία, ἡπαρξίς.

Tacitus A. IV. 17. in senatu oratione monuit in posterum, ne quis mobiles adolescentium animos praematuris honoribus ad superbiam extolleret. 2. Tim. I. 5. Jac. V. 12.

8. διλόγους] Plautus Trucul. III. 4. 7. Ne duplices habeatis linguas. οἶνω προσέχοντας] I. 4. Polyaeus p. 415. ταῖς γυναικαῖς προσέχοντας. VIII. p. 811. ἱρώσκ τὸν ἄνδρα τρυφῇ προσέχοντα καὶ μέθη.

Τι

9.

προσέχοντας, μὴ αἰχροκερδεῖς. Ἐχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαροῦ συνειδήσει. 9
Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἴτα ἀγκονείτωσαν, ἀνέγκλητοι ὄντες. Γυ- 10
ναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ ἀβόλας, νηφαλεῖς, πῖστας ἐν πᾶσι. Διάκονοι ἔσω- 11
σαν μᾶς γυναῖκας ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι ὡς τῷ ἰδίῳ οἴκῳ. Οἱ γὰρ κα- 12
λῶς

10. οὗτοι] αὐτοὶ H.

ἐντες] ὄντες FG. ad Versionem Latinam.

νηφαλεῖς] νηφαλαῖες 14. 31. 39.

4. 5. Colinaei, Origenes in Matth. XV. 19. Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus.

12. διάκονοι] + δὲ FG.

ἐν πίστι τῇ] — 46. a prima manu.

14. ταῦτα] πάντα 19.

ἐλθέν πρὸς σε] πρὸς σε ἐλθεῖν 46.

τάχους] ἐν τάχει ACD a prima manu. 17.

δε] + σε D a prima manu. Versio Vulg.

σύλθ' ἐξ ἰδρυάματι τῆς ἀληθείας]

Distinctione maiori praeposita sequentibus jungit Editio Bengelii, E. Schmidtii. probante Jo. Camerone, & J. Cappello. Eph. IV. 12. Chillingworthibus autem Theodoretus, aliique, ut testatur Erasmus, de Timotheo intelligunt, acsi scriptum esset, ὡς σύλθ'. 1. Pet. II. 5. Attici in infinitivo nominativum pro accusativo usurpant.

16. θείος] ὁ D a prima manu, quod T. Beza non observasse mirum est. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Armen. Aethiop. Arab. Erpenii, Versionis Lutheri & Tigurinorum editiones priores Augustinus, Hilarius de Trin. X. & XI, Hilarius Diaconus, Julianus Pelagianus, Fulgentius ad Thralym. 1. ad Petrum D. 2. Idacius, Pelagius, Leo Papa Leoni Imp. & c. Eutychetum, Victorinus, Cassianus, Chrysostomi discipulus, Gregorius M. Vigilius Taps. Beda. Sermo de Incarnat in Oper. Chrysostomi T. VIII. p. 214. probantibus Erasmo, H. Grotio, J. Newtono. (vid. T. I. p. 185.) ὁς, ut demonstravi T. I. p. 22. (a Codice vero B. tota ad Timotheum Epistola abest, ib. p. 23.) C, ut puto, nam lineola illa tenuis, quae ex O facit Θ non apparet, altera autem lineola, quae alias literis Θ C, quibus θείος per compendium scribi consuevit, aequali distantia imminet, crassiori atque imperitiori ductu ita exarata est Θ C, ut aliam manum prodere videatur. OC, FG (sed in versione Latina utriusque quod.) 17. Versio Copta, Syra posterior in margine. Cyrillus Alex. XII. Anathematismorum cap. 2. Licet enim libri editi nunc habeant θείος ἐφανερώθη, Codices tamen MSS. & qui ex illis Catenas confecerunt, legunt ὁς ἐφανερώθη Cod. 16. 20. 22. 27. ut & Marius Mercator, Photius MS. in l. & Oecumenius. Epiphanius H. 74. 6. ex Ancorato 69. Gelasius Cyzicenus, initio p. 5. 38. 44. 158. Hieronymus in Esaj. LIII. 11. (ex scriptore aliquo Graeco, ut existimo.) δικαιώσαι δικαίον, qui apparuit in carne, justificatus est spiritu. ὁ θείος 37. Gregorius Nyssenus, ut nunc quidem editus est, saepissime: sed contra consuetudinem scripturae sacrae.

Reliqui Codices nostri (quibus J. Berriman addit ultra quinquaginta alios) magno consensu habent θείος. Veror autem, ne his testibus multi hodie nimium tribuant. Praeterquam enim quod nullus istorum Codicum saeculo decimo fit antiquior; similis fere consensus Codicum Graecorum deprehenditur in lectionem Act. XX. 28. quae tamen nemini Doctorem hodie probatur. Porro consensui huic Graecorum opponitur dissensus Ecclesiarum Latinae, Syrae atque Copticae, quas vel Textum sacrum dedita opera corrumpere, vel Orthodoxis telum validum eripere voluisse nulla suspicio est. Ne jam dicam, ipsam Lectionem hodie receptam atque editam talem esse, ut ab illis, qui pro ea pugnant, vix commode explicari posse videatur. Deus in carne & in spiritu, Deus assumptus in gloria, nusquam in scriptura alibi, vel apud Patres Ecclesiae, quantum scio, reperitur; nisi semel in Sermone Arianorum apud Augustinum: „Cum ipso corpore, ut pastor cum ove, & sacerdos cum oblatione, & rex cum purpura, & Deus cum templo a Patre assumptus est in gloriam“. Et quodnam est mysterium, Deum confectum esse ab Angelis, qui utique Deum in coelis semper vident? Denique observandum, ubi duae reperiuntur ejusdem loci Lectiones, illam a Criticis plerumque judicari posteriorem atque postponendam, quae manifeste alterius est interpretatio: eam vero, quae alterius interpretatio esse non potest, ut primam & genuinam praeferrere. Atqui facile intelligitur, Lectiones ὁς & θείος esse interpretamenta pronominis δ, sed nec δ nec ὁς posse esse interpretamentum vocis θείος. Si enim δ a manu Pauli profectum fuit, potuerunt interpretes primo existimare, nomen illud referendum esse ad ea, quae praecedunt, ut sit: Magnum est pietatis mysterium: id quod manifestatum est in carne &c. quomodo multos interpretatos fuisse mox videbimus. Cum vero perpende- rent, mysterium nusquam dici vel in carne revelatum, vel in spiritu justificatum vel visum angelis: mysterium vero assumptum in gloria ne dici quidem posse; (non enim mysteria sed personae, vel Elias vel Christus, in coelum erecti ἀναλαμβάνεινδαι proprie dicuntur,) intellexerunt, istud δ non ab eo quod praecedit, sed ab iis quae sequuntur pendere, ut sit: Magnum est pietatis mysterium: id quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu. ut 1. Jo. I. 3. Jo. I. 4. 46. III. 26. 34. Matth. XIX. 29. Rom. II. 2. 3. Recte autem de eo, quod occultatum fuerat, dicitur ὁ potius quam ὁς, quod & usus loquendi requirit; vid. in Matth. I. 20. sed non minus recte Interpretes Graeci, ut sensum & mentem pronominis δ exprimerent, id, quod positum erat, in ὁς commutarunt; ex quo vocem θείος aut oriri potuisse, aut ortam fuisse, deinceps ostenditur. Nunc vero sufficiat testimonium Eusebii Episcopi Lugdunensis, qui, in Epist. de contemptu mundi, Lectionem Ecclesiae Latinae ita interpretatur:

9. ἐν καθαροῦ συνειδήσει.] Jof. B. I. 23. 3. συνήγει δὲ αὐτὸν μετὰ καθαρῆς τῆς συνειδήσεως ἡ περὶ λόγους ἰσχὺς.

10. Ambrosius. Nescii homines & indocti in ordinationibus eorum clamant: Dignus es, & justus es.

11. διαβόλος] Aristophanes Equit. 45. διαβολάτων τινά. Athenaeus XI. p. 508. D. τυραννικοὶ καὶ διάβολοι. E. φαῦλος ὡν καὶ διάβολος. Pollux V. 118. καὶ ἐ βλάσφημος καὶ ὁ διάβολος ἰδιωτῶν.

νηφάλης] Ansol. III. 20. εἰς μεθύσκε. I. Μυρτιά-

εἴτα] ἐ οὕτω D a prima manu. Versio Vulg.

11. σεμνάς] σεμνὴς A.

νηφαλῆς ACD a prima manu. H 3. 7. 33. Editio Complut. Erasmi 2. 3. νηφαλῆς 27.

13. καλὸν] ἀγαθὸν 43.

τῇ] τῇ G.

ἐλπίζων] ἐλπίζω G 37.

πρὸς σε] — FG. at Verf. Latina: ad te.

15. δε] — FG.

ἥτις] ὅς 47.

Distinctione maiori praeposita sequentibus jungit Editio Bengelii, E. Schmidtii.

probante Jo. Camerone, & J. Cappello. Eph. IV. 12. Chillingworthibus autem Theodoretus, aliique, ut testatur Erasmus, de Timotheo intelligunt, acsi scriptum esset, ὡς σύλθ'. 1. Pet. II. 5. Attici in infinitivo nominativum pro accusativo usurpant.

16. θείος] ὁ D a prima manu, quod T. Beza non observasse mirum est. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Armen. Aethiop. Arab. Erpenii, Versionis Lutheri & Tigurinorum editiones priores Augustinus, Hilarius de Trin. X. & XI, Hilarius Diaconus, Julianus Pelagianus, Fulgentius ad Thralym. 1. ad Petrum D. 2. Idacius, Pelagius, Leo Papa Leoni Imp. & c. Eutychetum, Victorinus, Cassianus, Chrysostomi discipulus, Gregorius M. Vigilius Taps. Beda. Sermo de Incarnat in Oper. Chrysostomi T. VIII. p. 214. probantibus Erasmo, H. Grotio, J. Newtono. (vid. T. I. p. 185.) ὁς, ut demonstravi T. I. p. 22. (a Codice vero B. tota ad Timotheum Epistola abest, ib. p. 23.) C, ut puto, nam lineola illa tenuis, quae ex O facit Θ non apparet, altera autem lineola, quae alias literis Θ C, quibus θείος per compendium scribi consuevit, aequali distantia imminet, crassiori atque imperitiori ductu ita exarata est Θ C, ut aliam manum prodere videatur. OC, FG (sed in versione Latina utriusque quod.) 17. Versio Copta, Syra posterior in margine. Cyrillus Alex. XII. Anathematismorum cap. 2. Licet enim libri editi nunc habeant θείος ἐφανερώθη, Codices tamen MSS. & qui ex illis Catenas confecerunt, legunt ὁς ἐφανερώθη Cod. 16. 20. 22. 27. ut & Marius Mercator, Photius MS. in l. & Oecumenius. Epiphanius H. 74. 6. ex Ancorato 69. Gelasius Cyzicenus, initio p. 5. 38. 44. 158. Hieronymus in Esaj. LIII. 11. (ex scriptore aliquo Graeco, ut existimo.) δικαιώσαι δικαίον, qui apparuit in carne, justificatus est spiritu. ὁ θείος 37. Gregorius Nyssenus, ut nunc quidem editus est, saepissime: sed contra consuetudinem scripturae sacrae.

Reliqui Codices nostri (quibus J. Berriman addit ultra quinquaginta alios) magno consensu habent θείος. Veror autem, ne his testibus multi hodie nimium tribuant. Praeterquam enim quod nullus istorum Codicum saeculo decimo fit antiquior; similis fere consensus Codicum Graecorum deprehenditur in lectionem Act. XX. 28. quae tamen nemini Doctorem hodie probatur. Porro consensui huic Graecorum opponitur dissensus Ecclesiarum Latinae, Syrae atque Copticae, quas vel Textum sacrum dedita opera corrumpere, vel Orthodoxis telum validum eripere voluisse nulla suspicio est. Ne jam dicam, ipsam Lectionem hodie receptam atque editam talem esse, ut ab illis, qui pro ea pugnant, vix commode explicari posse videatur. Deus in carne & in spiritu, Deus assumptus in gloria, nusquam in scriptura alibi, vel apud Patres Ecclesiae, quantum scio, reperitur; nisi semel in Sermone Arianorum apud Augustinum: „Cum ipso corpore, ut pastor cum ove, & sacerdos cum oblatione, & rex cum purpura, & Deus cum templo a Patre assumptus est in gloriam“. Et quodnam est mysterium, Deum confectum esse ab Angelis, qui utique Deum in coelis semper vident? Denique observandum, ubi duae reperiuntur ejusdem loci Lectiones, illam a Criticis plerumque judicari posteriorem atque postponendam, quae manifeste alterius est interpretatio: eam vero, quae alterius interpretatio esse non potest, ut primam & genuinam praeferrere. Atqui facile intelligitur, Lectiones ὁς & θείος esse interpretamenta pronominis δ, sed nec δ nec ὁς posse esse interpretamentum vocis θείος. Si enim δ a manu Pauli profectum fuit, potuerunt interpretes primo existimare, nomen illud referendum esse ad ea, quae praecedunt, ut sit: Magnum est pietatis mysterium: id quod manifestatum est in carne &c. quomodo multos interpretatos fuisse mox videbimus. Cum vero perpende- rent, mysterium nusquam dici vel in carne revelatum, vel in spiritu justificatum vel visum angelis: mysterium vero assumptum in gloria ne dici quidem posse; (non enim mysteria sed personae, vel Elias vel Christus, in coelum erecti ἀναλαμβάνεινδαι proprie dicuntur,) intellexerunt, istud δ non ab eo quod praecedit, sed ab iis quae sequuntur pendere, ut sit: Magnum est pietatis mysterium: id quod manifestatum est in carne, justificatum est in spiritu. ut 1. Jo. I. 3. Jo. I. 4. 46. III. 26. 34. Matth. XIX. 29. Rom. II. 2. 3. Recte autem de eo, quod occultatum fuerat, dicitur ὁ potius quam ὁς, quod & usus loquendi requirit; vid. in Matth. I. 20. sed non minus recte Interpretes Graeci, ut sensum & mentem pronominis δ exprimerent, id, quod positum erat, in ὁς commutarunt; ex quo vocem θείος aut oriri potuisse, aut ortam fuisse, deinceps ostenditur. Nunc vero sufficiat testimonium Eusebii Episcopi Lugdunensis, qui, in Epist. de contemptu mundi, Lectionem Ecclesiae Latinae ita interpretatur:

9. ἐν καθαροῦ συνειδήσει.] Jof. B. I. 23. 3. συνήγει δὲ αὐτὸν μετὰ καθαρῆς τῆς συνειδήσεως ἡ περὶ λόγους ἰσχὺς. 2. τῆς πολλῆς τῆς σῆμα Μαρωίδος — ἡ δὲ φιλάκρητος, καὶ αἰὶ λάλος. 3. Μαρωὶς ἡ φίλοιος, ἡ πῖθων σποδός, ἐνταῦθα κείται γῆρας. 4. ἡ βράμιον εἰ- ξασα πολὺ πλέον ἢ τροφὸς Ἰνῶ, ἡ λάλος ἀμπελίνη γῆρας ἀριστομάχη. 6. τὴν τίτην ἱερὴν Σιληνίδα, τὴν, ὅτι πῶλος Ζωρόν, ὑπ' ἐδμήϊας θλίβομένη κύλικος.

Diaconissae.

13. βαθυὸν] Claudianus Epithal. Pelladii: per cunctos iit ille gradus, aulaeque labores emenus.

Am-

13 λῶς ἀγκονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν ᾤειποιῦν), καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πρί-
 14 στει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σε τάχιον. Ἐὰν δὲ
 15 βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥ τις ἔστιν ἐκκλησία Θεοῦ ζώντων,
 16 σύλος καὶ ἐδραῖωμα τῆ ἀληθείας. Καὶ ὁμολογούμενος μέγα ἐστὶ τὸ τὸ εὐσεβεῖας μυστήριον τοῦ Θεοῦ.
 ~ο ἔφα-

Iesus Christo, qui etiam per ineffabile sacramentum assumptae carnis idem homo et Deus reconciliavit hominem Deo; ac magno absconditoque mysterio passionis mundum crimine absolvit. Itaque manifestatus est in carne, iustificatus est Spiritu &c.

Phralis quidem Θεὸς ἐφανέρωθη ἐν σαρκί, aliaeque ei similes apud scriptores Ecclesiasticos reperiuntur. *Ignatius* ad Ephes. 19. Θεὸς ἀνθρωπίνως φανερωμένος. *Clemens* prorept. ὁ θεὸς λόγος, ὁ φανερώμενος ὡς υἱὸς Θεός, ὁ τῷ δεσπό-
 σῃ τῷ ὅλῳ ἐξισωθείς, ὅτι ἦν υἱὸς αὐτοῦ. *Constitut. Apost.* VII. 26. Θεὸς κύριος ὁ ἐπιφανείς ἡμῖν ἐν σαρκί. *Lactantius* IV. 25. Mediator advenit, hoc est, Deus in carne. *Eusebius* H. E. p. 9. ἐπὶ πᾶσι τὴν εἰς ἑμᾶς ἐνθὺν ἀποκατάστασιν ποιῶν. *Gregorius Thaumaturgus*, vel *Apollinaris* potius apud Photium Cod. 230. Θεός — ἐν σαρκί φανερωθείς. *Theodore-*
retus Dial. ἀντιπρ. *Hippolytus* c. Noet. 17. ἔτῃ προσελθὼν εἰς κόσμον Θεὸς ἐν σώματι ἐφανέρωθη. (Sed *Theodore-*
retus in Dial. ἀσυνγχοῦ, ex eodem Hippolyto in Pf. 2. affert: ἔτῃ ὁ προσελθὼν εἰς τὸν κόσμον Θεὸς ἐν ἀνθρώπῳ ἐφανε-
 ρώθη) & *Ephraïmus junior*. *Euthalius* caput hoc inscribit: περὶ Θεῶς σαρκώσεως. *Hefychius* in Zophon. III. 2. πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῆς ἐκ ἡγγίστου τὸ ἐν σαρκί φανερωθέντα αὐτῇ. *Valentinus* Apollinarista a. *Eutychanus*: *Intelligetis*, Deum in corpore apparuisse, ac spectatum esse. *Synesius* Hymn. 7. 39. Θεὸς εἰς ἡμᾶς ἐφάνη. in *Rituale Severi* Patriarchae Antiocheni: Sic vere ipse passus est Deus verbum in carne, & immolatus & fractus est in cruce, & separata est anima ejus a corpore, quamvis omnino divinitas ejus separata non fuerit, & contra *Halicarnassensem* in *Catenis* Aet. III. 23. a *Wolffio* edita: τὸ ἐν σαρκί φανερωθέντα Θεόν. *Cassiodorus*: Deum ascendisse ad coelos, matrem vero ejus aliquando tempore in secretioribus locis esse asserendam. *Nicetas* praefat. in Matth. ὅτι ὁ Θεὸς ἀνθρώπῳ ἐγένετο, ὅτι ἐσαυρώθη, ὅτι ἀνῆλθεν. Vide etiam in Aet. XX. 28. Ex eo autem, quod Patres quidam ita sunt locuti, minime consequi, etiam Paulum scripsisse, Θεὸς ἐφανέρωθη ἐν σαρκί, manifestum est.

Propius ad rem accedunt viri docti, qui ut probent, Ecclesiam, Graecam saltem, non aliter legisse quam hodie receptum est, afferunt multa Patrum loca citantium tanquam Pauli verba Θεὸς ἐφανέρωθη ἐν σαρκί, *Justinum* Epitola ad Diognetum: οὗ χάριν ἀπέστειλε λόγον, ἵνα κόσμῳ φανῇ, ὃς ὑπὸ λαῶν ἀτιμασθείς, διὰ ἀποστόλων κηρυχθείς, ὑπὸ ἐθνῶν πιστεύθη. Addit *J. Millius*: ex quibus manifestum est, a B. Martyre lectum Θεός. Mihi aliter videtur. Si enim lectio recepta loci istius tunc obversata fuisset animo *Justini*, quod putat *Bengelius*, non utique scripsisset ἀπέστειλεν, cum Θεὸς ἀπεσταλμένος — nusquam in scriptura sacra legatur, & vix recte, ut puto, dici possit. *Athanasium* ad Serapion. Ep. 4. T. 2. p. 706. & de Incarnat. verb. T. 3. p. 33. 34. At de priori loco *Benedictini* editores monent: quae uncinulis includuntur usque ad ἐν σαρκί in nullis codicibus leguntur praeterquam in *Felkm.* 2. ubi ad marginem sunt scripta; unde videntur potius glossa cujusdam alius esse, quam *Athanasii* verba. Oratio autem de Incarnat. a viris doctis, inter quos est *G. Cavens* & *M. le Quien*, non *Athanasio*, sed vel *Eutychanio* alicui, vel verosimilius *Apollinari* tribuitur, qui interpretationem potius hypotheseos suis accommodatam, quam verba ipsa Pauli attulisse, non absurde existimari potest. Fateor, *Commentarios Chrysostomi*, *Theodoreti*, *Damascenti*, *Oecumenii* & *Theophylacti*, in ipso Textu Paulino nunc exhibere: Θεὸς ἐφανέρωθη ἐν σαρκί, & alibi etiam ejus loci lectionem eodem modo repraesentari, *Chrys.* T. 1. p. 467. & in Jo. I. 18. T. VIII. p. 86. *Cyril. Alex.* & *Nyssem.* *Theodoreti* Dial. Eranist. & ἀντιπρ. *Epiphani.* Jun. in Conc. Nicen. VII. Si quis tamen & Interpretationes Textui subjectas, & alia Patrum loca attente consideraverit, difficulter sibi persuadebit, aut universam Ecclesiam Graecam, aut ipsos illos, qui ad testimonium citantur, Patres ita legisse. Attende quae animi tum ad subjectum, de quo sermo est, tum ad praedicatum, quid de illo dicatur. Si enim Patres Graeci legerunt Θεός, hujus vocis interpretatio omnino non erat necessaria; saltem non debebant ita interpretari, ut vis & ἐνέργεια sententiae imminueretur, aut obscurius diceretur quod clare dictum erat; praeterea debebant omnia, quae hoc commate sequuntur, de Deo simpliciter & Θεοπρεπῶς intelligere, non vero de Christo toto Θεοανθρώπῳ, multo minus de mysterio, minime autem omnium de Christo homine interpretari: fin autem legerunt & causa harum interpretationum est manifesta. Si quaeras primo, quis sit, de quo Paulum hic locutum esse crediderint Patres Graeci? Respondet *Barnabas* 6. Credite in eum, qui in carne apparuit, *Iesum*. ἐλπίζετε ἐπὶ τῷ ἐν σαρκί μέλλοντι φανερωθῆναι ὑμῖν Ἰησοῦν, & 12. ecce iterum *Iesus* non filius Nave, sed filius Dei, in carne apparuit. *Heptas* (qui ad haec Pauli verba alludere visus est *G. Bullo*) l. 3. Sim. V. 6. Corpus, in quod inductus est Spiritus S., iervivit illi Spiritui recte in modestia ambulans — serviliter conversatum est, sed fortiter cum Spiritu S. comprobatum Deo receptum est. *Theodorus* 18. ὁ σωτὴρ ἡμῶν κατὰ τὸν ἀγγέλῳ, διότι καὶ εὐηγγελίσαντο αὐτὸν. *Origenes* c. *Cels.* l. III. p. 129. ἴαν δὲ ὁ ἐμὸς Ἰησοῦς ἀναλαμβάνεσθαι ἐν δόξῃ λέγεται, ὅρῳ τὴν οἰκονομίαν, ὅτι τοῖς θεωρησασιν συνέστη τὸ διδάσκαλον ὁ τῷ ἐνεργήσας γενέσθαι Θεός, ἵν' αὐτὸς ἀναθῶσι τῷ ἐπὶ πᾶσι Θεῷ, ὡς ἀναληψί-
 μνοι κατ' ἀξίαν. H. 34. in Matth. *Filius Dei*, qui assumptus est in gloria. in Rom. I. 2. is qui verbum caro factum apparuit positus in carne, sicut Apostolus dicit: quia (I. qui) manifestatus est in carne, iustificatus in spiritu, apparuit angelis, non eis absque Evangelio apparuit, sicut nec nobis quidem hominibus, ad quos missum se dicit evangelizare — Si ergo, cum apparuit nobis omnibus hominibus, non sine Evangelio apparuit, consequens videtur ostendere, quod etiam angelico ordini non sine Evangelio apparuerit. *Masarius* Hieros. in Synod. Nicen. ap. *Gelasium* II. 23. ὁ ἐφανέρωθη ἐν σαρκί. τυτίενος ὁ τῷ Θεῷ υἱὸς τότε αὐτὸς ᾤφθη ὁ ἀγγέλῳ. *Gregorius Thaumaturgus*. *Anathem.* XII. εἰ τις λέγει, δοκῆσαι φανερωθῆναι τὸν Χριστὸν ἐν σαρκί ἐκκλησίαις, ἀνά-

Ammianus Marc. XV. 13. ex eo percursis honorum gradibus multis ascendit ad praefecturam. *Moe-*
 νίς. βασιμὸς, ἀττικῶς βαθμὸς, ἑλληνικῶς. *Hefychius*.
 βασιμὸς, βαθμὸς. *Etymol.* βῆμα — οἴκημα δὲ καὶ
 βῆμα διλοπότε οὐκ ἀλλόθεν δὲ ἢ τε πρὸς τῶν μαθημάτων,
 ἀλλ' ὅθεν πρὸς τῶν χαρίων ὑπεράλλεσθαι κατὰ βαθμὸν δὲ
 τινα καὶ τάξιν προῖναι, καὶ μὴ τὰ προηγμένα παρατρέ-
 χειν, ὑπὲρ δὲ τὰ ἐσκαμμένα ἀλλεσθαι. *Phrynichus* p.
 142. βαθμὸς ἰσχυρὸς διὰ τ. διὰ τὸ σ. ὑπὲρ τῶν. *Suidas*. βασι-

μοί, βαθμοί. *Thomas*. ἀναβασιμὸς οὐκ ἀναβαθμὸς. Σωτή-
 ριος ἐν τῷ Δίῳ ἢ περὶ τῆς κατ' αὐτὸν διαγωγῆς ἐπειτα μὲν-
 τοι οὐκ ἀναβασιμῶς χρῆσις. ἀριστὶς ἐν τ. τῶν ἱερῶν [p. 360.]
 καὶ ἔδει ἀναβαίνειν ἀναβασιμῶς τινος εἰς τὸ ἱερὸν. *Act.*
 XXI. 35. 40.

15. L. I. 16. 9. D. comminari etiam, & ter-
 rere filium a patre oblatum, qui non ut oportet
 convertari dicatur.

16. ὁμολογούμενος] *Glossar.* ὁμολογούμενος, παρτε-
 λῶς,
 T t 2

ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ᾤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἔπι-
στεύθη

θεμα ἔσω. *Chrysostomus* in l. τῶν ἑσιν ὁ δημιουργός. Licet haec lectio mihi valde sit suspecta. Cum enim *Chrysostomus* hic opponat oeconomiam & sacerdotes & Pontificem V. T. & N. dicatque μυστήριον ταῦτες ἢ οἰκονομία ἢ ὑπὲρ ἡμῶν. Μη μοι εἴπῃς τὸ κάδυνα — τὸ ἀρχιερεῖα. — ἐπεὶ περὶ ἱερῶν διαταγόμενοι· ἔδεν τοῦτον εἶπεν, οἷον ἐν τῷ Λευιτικῷ, εἰς ἕτερον (ἀρχιερεῖα utique, non θεῶν) ἀνάγει τὸ πρᾶγμα λέγων· θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ταῦτες ὁ δημιουργός, sententia loci vix sibi constabit, nisi pro θεὸς legas & pro δημιουργός fubilituas ὁ πρὸς ἡμᾶς ἱς Χρῆσ. c. ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστός. & mox. ἄνθρωπος ᾤφθη ἀναμάρτητος, ἡλθὼν ἀνελθὼν, ἐκηρύχθη ἐν κόσμῳ, μετ' ἡμῶν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀγγελοὶ. *Basilius* Ep. 65. τὴν μεγάλαν μυστήριον ὅτι ὁ κύριος — ἐφανερώθη ἐν σαρκί. *Cyrillus* de Ador. p. 317. & 329. ποιεῖται δὲ πάλιν, ὥς ἐν ἐκάστῳ σύλα χριστός τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἔκτισμα, & τὴν ἀληθείαν ἐδαίμα κατὰ τὴν τῶν πᾶντων φωνήν. in XII. Anathem. legit. ὅς ἐφανερώθη (ut vidimus) additque in Act. Eph. 74. εἰς τὴν & ὁ αὐτὸς χρηματίζων υἱός, πρὸ μὲν τῆς ἐνανθρωπήσεως ὡς ἄσφατος ἐπὶ λόγῳ, μετὰ δὲ τῆς ἐνανθρώπησιν ὁ αὐτὸς ἐν σάρματι. ad Regim. 1. τίς ὁ ἐν σαρκὶ φανερωθείς; ἢ θῆλον, ὅτι πάντῃ τε καὶ πάντως ὁ ἐκ θεοῦ πατρός λόγος, ἕτα γὰρ εἶσαι μὴν τὸ τὴν εὐσεβείαν μυστήριον κ. τ. λ. de Fide ad Imperat. Sect. 7. Πλανῶντες μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς κατὰ μὴ τὸ μέγα τὴν εὐσεβείαν μυστήριον, ταῦτες χριστὸν, ὅς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι. & Sect. 8. εἴη ἡδ' ἐν ἑτέρῳ οἰμαί τι τὸ τὴν εὐσεβείαν μυστήριον, ἢ αὐτὸς ἡμῶν ὁ ἐκ θεοῦ πατρός λόγος, ὅς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, γηγένηται ἡδ' δια τὴν ἀγίαν παρθεῖν & ἱστοῦται, μορφήν δόξης λαβὼν. Sermo inter Opera *Chrysostomi*. T. X. p. 764. ὁμολογούμενος μὴν εἶναι τὸ τὴν εὐσεβείαν μυστήριον· ᾤφθη ἀγγέλοις, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ — αὐτῷ ἢ δόξα. ac si legisset ὁ. *Oecumenius* in l. ἐκείνῳ ἡδ' ὁ ἐν σαρκί τοῖς ἀνθρώποις φανερωθείς. ἐπὶ οὐ παρὰ ἀνθρώπινους ὀφθαλμοὺς δικαιοῦ ἐκρίθη, ἀλλὰ τοῖς τῷ πνεύματι ὀφθαλμοῖς. *Pseudo-Epiphanius* de myster. numeror. ἔξ μεγάλαν μυστήριον ἐποίησεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστός, ὥς λέγει Παῦλος· ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη κ. τ. λ. *Isthoms* II. 192. πῶς ὁ πᾶντων ἰσχυρὸς, & ὁ ὑβρισθεὶς τιμήνους *Nestorius* in Psalm. I. 2. 10. ταῦτα εἰπὼν πάλιν ὑπερῆν τὴν ἀκρόν τὸ μέγα τῷ φανερωθῆναι τὴν εὐσεβείαν μυστήριον. *Antirhet.* adv. *Apollinar.* p. 138. εἴτα ἐπάγει τοῖς εἰρημόνοις, ὅτι τὸ μυστήριον ἐν σαρκὶ ἐφανερώθη καλῶς τὸτο λεγόν, ὅτι τὸ ὁ ἡμέτερος λόγος. p. 151. & 154. *Apollinaris* objicit, ex ejus opinione sequi aliquid absurdum & incipit, scilicet ὅτι ἢ τῇ φύσει, τὸτο ἐφανερώθη ἡμῶν. ἵσως δὲ εἴη τῷ λόγῳ ὁ λόγος. & τὸ λαϊκόν, θεῖον κατὰ φύσιν ὃν, τὸτο τῷ τῇ ἐνανθρωπήσεως ἐφανερώθη καὶ αὐτῷ. τί τοῦτον ἄρει; τί δὲ ὁ τάς χεῖρας ἑυνοῖμι ἐπὶ καθαίρειται τὴν δόξαν τῆς μονογενεῖς ἐνέωσεν, οἷον διὰ τὴν τοιαύτης ἡμῶν λογογραφίας ὑπὸ τῷ Ἀποκρινάρι κατασκευάζεται; Non video autem, qua fronte *Nysenus* adversario suo haec ita objicere potuerit, si locum Pauli legisset, ut hodie legitur. *Schol. Cod.* 19. & 20. οἱ ἀγγελοὶ μετ' ἡμῶν εἶδον τὸ μέγα τὴν εὐσεβείαν μυστήριον πανταχῶς πιστεύει τὴν οἰκονομίαν *Cyrillus* Scythopol. V. Sabae 50. τὴν ἀγίαν πόλιν Ἰερουσαλὴμ, ἐν ἣ τὸ μέγα τὴν εὐσεβείαν ἐφανερώθη μυστήριον. & 57. in Epistola ad Anathem.

Clarius haec patebunt, si secundo loco inquiramus, quomodo Patres Graeci intellexerint, quae Paulus hic de eo, de quo ipse sermo est, scripsit. *Theodorus Mopsuestenus* c. *Apollinar.* de Incarnat. in Actis Syn. Constantinop. IV. Col. 4. Nec enim unigeniti Deitas indigebat spiritu & justificatione. Si enim pro seniu Deitas, sufficiebat ad omnia, ut superflua esset Spiritus S. habitatio. & ex l. 13. Cit. eadem Synodo Coll. IV. 53. & *Leonitio* Byzantino, l. 3. c. *Nestor.* & *Eutych.* & *Vigilio* de tribus Capitulis: Christum justificatum & immaculatum factum secundum virtutem S. Spiritus, ut beatus Apostolus modo quidem dicit, quod justificatus est in Spiritu, modo vero per Spiritum aeternum immaculatum se obtulit Deo. c. 42. quibus verbis sic separatus a verbo Dei insinuat homo, ut Spiritus S. virtute immaculatus & impecabilis quasi aliquis justus homo fuerit effectus. c. 54. qui manifestatus est in carne, justificatus est in Spiritu. Justificatum esse in Spiritu dicit, sive tanquam qui ante Baptismum legem, qua conveniebat, diligentia servavit: sive qui tanquam post Baptismum vitam in lege gratiae adjumento Spiritus S. cum multa accuratione gerebat. *Cassianus* de Christi incarnatione 1. *Nestorius* VII. 23. Addis autem etiam hoc praedictis impietatibus tuis, quod elevationem Domini in coelum Spiritus condonavit (Graece: τὴν ἀνάληψιν αὐτοῦ χαρισάμενον *Concil. Ephes.* P. I. cap. 17.) ostendens scilicet sacrilego sensu tuo, quod tam imbecillum atque egenum Dominum Jesum Christum fuisse credis, quod, nisi eum Spiritus elevasset in coelum, adhuc hodie forsitan futurum aestimares in terra. 17. De Spiritu S. qui & justitia replevit, quod creatum est. Ait enim, apparuit in carne, justificatus est in Spiritu — omnis ergo in his blasphemia tua haec est, ut nihil Christus per se habuerit — sed totum in eo donum Spiritus fuerit. 18. Jam primum enim hoc ais, quia justitia impleverit, quod creatum est, & hoc Apostolico vis testimonio comprobare, quod dicat: apparuit in carne, justificatus est Spiritu; utrumque falso sensu & furioso Spiritu loqueris. Quia & hoc, quod a Spiritu vis eum repletum esse justitia, ideo ponis, ut ostendas ejus vacuitatem, cui praestitum esse assensu justitiae adimpletionem: & hoc, quod super hac re Apostolico testimonio uteris, divini testimonii ordinem rationemque furaris. Non enim ita ab Apostolo positum est, ut tu id truncatum vitiatumque posuisti. Quid enim Apostolus ait? Et manifesto magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, justificatum est in Spiritu. Vides ergo, quod mysterium pietatis vel sacramentum justificationem Apostolus praedicavit. *Atrobis jun.* conflict. cum *Serapione* II. citat ex *Hemiliis Nestori*: Deo verbo templum ex virgine edificavit — & in alia praedicatione: Spiritum divina separat natura, qui humanitatem ejus creavit. Quicquid ex Maria natum est, de Spiritu sancto est, qui & secundum justitiam implevit, quod creatum est; hoc quod manifestatum est in carne, justificatum est in Spiritu. Graece: τὸ ἡδ' ἐν τῇ Μαρίᾳ, φησὶ, γεννηθέν, ἐκ πνεύματος ἁγίου· κατὰ δικαιοσύνην τὸ πᾶν ἀνέπλασεν (l. ἀνέπλασεν) ἐφανερώθη γὰρ, φησιν, ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι. *Damasceus* in l. ἐδικαιώθη, τὸτ' ἐσιν ἐκ ἐποίησεν ἀμαρτίαν, ἔδεν εὐρεθὲν δολῶ ἐν τῷ σώματι αὐτῷ. ᾤφθη ἀγγέλοις, ὥς ἐ ἀγγελοὶ μετ' ἡμῶν εἶδον τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, πρότερον ἐκ ὁράντες. Cantic. in Assumptionem. ἀνελθὼν ἐν δόξῃ ὁ τῷ ἀγγέλων βασιλεὺς — ἀγγέλων αἱ δυνάμεις αἰφρόδον σε ἰδεῖν, τὰς πύλας ἐκραυγάζον τῷ βασιλεῖ ἡμῶν ἄρατε. de fide *Orthod.* 91. τὸ δὲ μὴ τὴν ἡμετέραν τρόπον εἶναι τρεῖς. α. ὁ τῷ θεῷ φύσεως διλογικός — β. ὁ τῷ ἀνθρώπινῳ — διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς φανερωθῆναι τε ἐπὶ πᾶσιν — διὰ τὴν φανερωθῆναι ἐ τὴν ἀναστάσεως ἐ τῆς ἐπιφοιτήσεως τῷ ἁγίῳ πνεύματι· ἐφανερώθη ἐ ἐπιστάθῃ τῷ κόσμῳ, ὅτι υἱὸς ἐστὶ θεοῦ. — γ. ὁ τῷ μίαις ὑποστάσεως διλογικός, ἐ ὑποστατικῶς παρὰ σαρκί. *Oecumenius* in l. τὸ δὲ ἐδικαιώθη, διὰ τὴν σάρκα· καθὼ γὰρ ἐστὶ θεός, οὐ δικαιοῦται, ἀλλὰ δικαιοῦται. τὸτο ἐ ὁ παρὰ φύσιν ἐλθὼν

λαῶς, ἀσφαλῶς, enim vero. *Plut.* Solon. p. 79. C. σοφίαν μὲν γὰρ ἦν ὁμολογούμενους ἐρωτῶς. *Cic.* ad Attic. II. 17. ὁμολογούμενους τυραννίδα συσκευάζεται. *Theo.* p. 8. E. πολλοὶ δὲ λόγοι καὶ περὶ τῶν ἐπὶ λεγόντων καὶ περὶ τῆς Ἀριάνης, ἔδεν ὁμολογούμενοι ἔχοντες. *Galenus Anat.* VII. ὁμολογῶνται πᾶσι. ὁμολογῶνται δ' εἰ καὶ μὴ

πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀκριβέστερα ἀνατίμηνσιν. *Ios.* c. *Apion.* I. 2. παρὰ τοῖς ἑλλήσιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκεται γράμματα, τῆς Ὁμήρου ποιήσεως προσβύτερον. & 21. ὁμολογούμενη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἢ περὶ τῶν εἰρημῶν μοι μαρτυρία τῆς τῷ γένει ἡμῶν ἀρχαιότητος. de Maccab. 6. ὁμολογούμενους ὅτι δεσπότης τῶν πᾶντων ἐστὶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός.

τεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ

ὅς ἀμαρτιάν ἔκ ἐπέσθεν κ. τ. λ. δικαιοσύνην τὴν ἐκπλήρουν δεικνύοντι ὅτι νομικῶν δικαιωμάτων, πρὶν ἂν τῷ ἱωάννῃ λέγῃ· ἄφες ἄρτι, ἕως ἥν ὥρεται ἡμῖν ἐς πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. ἐπειδὴν ἡ εἰς βαπτισμάτων ἐντεταλτο τὸ νόμῳ, κη-
θῆν ἐν ἰορδάνῃ εἰς τὴν πληρῶσαι, ὡς περὶ ἀμείλι τὴν πεποιμένην — τί δὲ βυλεῖται τὸ ἐν πνεύματι; — τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματι τῷ τ' ὁμοθεσίᾳ, ὅπερ ἔλαβε κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. — εἰ εἰς τοῖς σαρκικοῖς καὶ βαρυκαρδίῳς ἔκ ἰδοῖκε διδικαιῶσθαι,
ἔλεγον ἥν, φάγῃ εἰς οὐνόποτης, ἀλλὰ τοῖς ἐν πνεύματι θεῷ σφριζομένοις διδικαίωται, εἰς ἰδεασμῶνα τὴν δόξαν ὡς μονογενὲς
καὶ ἔξῃς. & in Act. I. 2. ἀνελήφθη δὲ εἶπεν, ἔκ ἀνέβη. Ἐτι ἥν ὡς περὶ ἀνθρώπου διαλέγεται. Theodoritus Dial. 1. ἀνελ-
φθῇ ὁ ἐκ τῆς γῆς. *Cassian in Psalm. XLVIII. 5. a Corderio edita.* ἀνέβη ὁ θεός. Οὐκ εἶπεν ἀνιβιάσθη, ἀλλ' ἀνέβη,
τῇ οἰκονομίᾳ ἔκ ἑτέρῳ χειραγωγόντων, αὐτὸς ταύτην οὐδὲν ἰδίᾳ ἐξῆσκε. Ὁ μὲν γὰρ Ἡλίας ἐδε τοσαύτην ἔλθων, ὅσῃν ὁ
χριστὸς, ὅψ' ἑτέρας ἦγετο δυνάμει, οὐ γὰρ ἦν ἀνθρώπινος φύσεως ἕνεκα οὐδὲν εἶναι ὁδόν· ὁ δὲ μονογενὴς ἀνέβη ἰδίᾳ ἐξῆσκε. Διὰ
δὲ τὸτο εἰς ὁ Λυκάς ἔταξ' ἔλεγον· καὶ ἦσαν ἀνιβιάζοντες περὶ αὐτῶν αὐτῶν εἰς τὴν ἑρμηνείαν. ἔκ εἶπεν ἀναλαμβάνομεν αὐτῶν, ἐ-
δὲ βασιζομένων· πορεύει γὰρ αὐτῶν ἰδίᾳ τὸ γενόμενον ἦν. *Beda in Apoc. XIX. 10.* Dominus Jesus hominem assumptum
supra cunctos elevavit. *Elias Cretensis in Orat. XXX. Gregorii Nazianzeni.* πρὸς ὅπερ ἡμεῖς οὐκ εὐπαράδεκτος ἔχο-
μεν, ἀκούοντες εἰς ἄλλων μὲν πολλῶν, μάλιστα δὲ τῶ χρυσόρρημον, εἰς ἀγγέλοις αὐτοῖς λατρεῖσθαι τῷτο. Εἰπόντων γὰρ
εἰς ἀποστόλους περὶ χριστοῦ, ὅτι ἐφανερώθη ἐν σαρκί, εἰς ὅψῃ ἀνθρώποις, ὁ χρυσοῦς τὸ ἀποστόλων ῥητὸν ἐξηγήσας· συντο-
μῶς ἐπιστημύνητο, ὅτι εἰς τοῖς ἀγγέλοις τότε ὁφθῇ ὁ μονογενὴς λόγος· πρὸ δὲ τῆς ἐδωμῆς, ἀλλ' ἀόρατος· τε εἰς ἀνθρώποις
εἰς τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐκείνῃ φύσει ἦν. Qui putat omnes istos Patres Graecos legisse, θεὸς ἐφανερώθη κ. τ. λ. is fateatur
etiam necesse est, eos haec verba ita interpretatos esse: Deus de terra est; Deus creatus est; Deus indignus Spi-
ritu S. & justificatione, Deus secundum virtutem Spiritus S. immaculatus & imprecabilis factus est; Deus legem Mos-
is servavit; Deus legem gratiae adiumento Spiritus S. implevit; Deus & baptizatus & circumcisis est; Deus ab
angelis non conspectus est ante natiuitatem Christi ex Maria; de Deo homines carnales dixerunt: ecce homo iuxta &
vultus; Deus missus est ut evangelium annuntiaret; Deus sublimis & deportatus est in gloriam; Spiritus S. Deo ele-
vationem in coelum condonavit, &c. quo nihil potest dici ineptius, & alienius a mente praesertim Nestorii, acer-
rime contententis, servandam esse consuetudinem scripturae sacrae, quae nunquam vel homini tribuat, quae
Dei essent, vel Deo, quae hominis. Et cur Cyrillus non protulit hanc vocem θεός, qua una prolata totam in-
terpretationem Nestorii facillime diffasset? cur non ex voce, qua clare significaretur is de quo sermo est, sed ex
iis quae de eo dicuntur, argumentum petiit? de recta fide ad Reg. II. 33. p. 153. εἰ θεὸς ἂν ὁ λόγος ἐνανθρωπήσας
λέγοιτο — μὲν γὰρ δὴ τότε εἰς ὁμολογούμενους μὲν ἐστὶ τὸ τ' εὐσεβείας μυστήριον· εἰ δὲ ἀνθρώπος τοῖται κοινὸς ὁ χριστὸς —
πᾶς ἐν σαρκὶ ἐφανερώται; καὶ τοῖς πᾶς ἔχ' ἁτάσιν ἐναργῆς, ὅτι πᾶς ἀνθρώπος ἐν σαρκὶ τε ἐστὶ εἰς ἔκ ἑν ἑτέρῳ ὁμοῦ τοῖς;

Porro hic locus iste Pauli olim extabat, ut nunc typis editus est, „maxime mirandum (ut verba *J. Millii* in
I. mea faciam) quod etiam e Patribus Catholicis, quibus id operae datum, ut divinitatem Christi locis S.
Scripturae undique conquisitis adstruerent, nemo ... Textum hunc in medium produxerit". Qui, ut pro-
barent, quod probandum erat, non solum multa ex Vet. Testamento, verum etiam locum ex Apocrypho *Bar-
uchii* III. 37. (quod *Amphilochius, Chrysostomus* in Matth. I. 1. & alibi, nec non *Cyrillus* identidem fecerunt)
ad testimonium citarunt, cur hujus tam diferti loci nullam fecerunt mentionem? Cumque *Epiphanius* ex verbis
ἐν πνεύματι hujus ipsius commatis probare anniteretur, Spiritum S. esse Deum, cur non etiam ibidem ex verbis
θεὸς ἐφανερώθη κ. τ. λ. probavit Christum esse Deum? Cur *Cyrillus* ne tum quidem hunc locum protulit c. *Ju-
lian.* I. X. initio, cum Imperator, (qui apud Christianos officio Lectoris functus fuerat, quique hac in re de-
ceptus fuisse vel decipere voluisse cum aliqua veri specie dici non potest) ad libros sacros provocaret, & concep-
tis verbis affirmaret, Jesum a Paulo nunquam fuisse appellatum Deum? p. 327. ἕως δὲ ἐτε δυσυχίς, ὥς ἐδε τοῖς
ἐπὶ τῷ ἀποστόλων ἡμῖν παραδεδομένοις ἐμυμνηκατε — τῷ ἡν' Ἰησοῦν ἔτε Παῦλ' ἰδοὺ μυστὶν εἶπεν θεόν, ἔτε Ματθαί' ὅς
ἔτε Λυκάς, ἔτε Μάρκ' ὅς, ἀλλ' ὁ χρηστὸς Ἰωάννης. Cum denique *Arriani* ex hoc ipso commate Paulino praefidium suae
causae peterent, cur orthodoxi auctoritate apostolica se non defenderunt, & telum in hostes rejecerunt? *Nisse-
nius* c. *Eunom.* IV. p. 154. B. οἱ δὲ ταύτην ἀπέδειξεν τὴν κατὰ τὴν φύσιν ἀλοτριότητ' εἰς οὐκ ὡς πᾶσι ποιεῖται,
τὸ διὰ σαρκὸς εἰς σαυρὸν φανερωθῆναι τὸν Κύριον, ὡς τὸ μὴ φύσεως τῷ πατρὶ καὶ καθαρώς ἐν ἀπαθείᾳ διαμένους, τῷ δὲ, διὰ τὸ
πρὸς τὸ ταπεινότερον περιηλάσθαι τὴν φύσιν, πρὸς σαρκὸς τε εἰς θανάτου πείραν ἐκ ἀδυνατήτων. & X. p. 289. B. φα-
σί γὰρ, τὸ ἐπὶ πᾶσι εἶναι θεόν, ὅπερ ἐστὶν ἀπρόσβητον φῶς, μήτε γενέσθαι ἐν σαρκὶ, μήτε γενέσθαι θανάτῳ.

Saeculo sexto rumor venit in Africam de Macedonio accusato atque condemnato, quod locum istum Pauli
interpolasset, & infarta in veterem lectionem una lineola effecisset, ut tunc primum legeretur θεός. *Victor Tinn-
ensis* in chronico: *Messalla V. C. Consule* (i. e. A. C. 506.) Constantinopoli, jubente Anastasio Imperatore,
Evangelia, tanquam ab Idiotis Evangelistis composita, reprehenduntur & emendantur. *Liberatus* Breviar. cap.
19. Hoc tempore Macedonius Constantinopolitanus Episcopus ab Imperatore Anastasio dicitur expulsus, tan-
quam Evangelia falsasset, & maxime illud Apostoli dictum: qui apparuit in carne, justificatus est spiritu. Hunc
enim immutasse, ubi habet θεός, id est qui, monosyllabum Graecum, litera mutata o in θ vertisse ΘC, id est,
ut esset: Deus apparuit per carnem. Tanquam Nestorianus ergo culpatus expellitur per Severum Monachum. Ita
enim Liberati locum emendandum esse viderunt *I. Newtonus, R. Bentley, C. M. Pfaffius, & P. Wesselingius*;
quod & res ipsa & consentiens *Hincmar* testimonium requirit *Opusc.* 55. c. 18. Quidam nimirum ipsas scri-
pturas verbis illicitis imposturaverunt, sicut Macedonius Constantinopolitanus Episcopus, qui ab Anastasio Im-
peratore ideo a civitate expulsus legitur, quoniam falsavit Evangelia, & illum Apostoli locum, ubi dicit: Quod
apparuit in carne, justificatum est in spiritu, per cognitionem Graecarum literarum O & Θ hoc modo mutando
falsavit; Ubi enim habuit qui, hoc est θεός monosyllabum Graecum, litera mutata O in Θ vertit, & fecit ΘC i.
e. ut esset: Deus apparuit in carne. Qua propter tanquam Nestorianus fuit expulsus. & c. 22. Macedonius Con-
stantinopolitanus episcopus, ut supra dixi, ab Imperatore Anastasio legitur expulsus, quoniam Evangelia falsas-
set, & maxime illud Apostoli dictum: quod apparuit in carne, justificatum est in spiritu, pervertisset, ut esset:
Deus apparuit per carnem — Macarius & Macedonius idcirco a sacerdotio etiam ante humanos oculos judicio

7. ὁμολογούμενους ἡμεῖς ἐστὶ τῶν παλῶν ὁ εὐσεβὴς λογι-
σμός. *Xenophon* Exped. Cyr. II. κλειάρχος ὁμολογ-
ούμενος ἐκ πάντων τῶν ἐκπέρους αὐτῶν ἔχοντων δόξας γινώσκει
ἐνὶ πολέμῳ. H. Gr. VI. αὐτοὶ τε κατὰ γῆς ὁμολο-
γούμενους ὅψ' ἀπέναντον τῷ ἑλλήνων ἡγεμόνι προκρίβηται. *Ro-
lybius* p. 426. χρησιμώτατος ὁμολογούμενος. p. 445. ἀν-
δρᾶς δ' ὁμολογούμενος ἀρίστως αὐτὸν τρέφουσα. p. 482. ἐν τῷ

δὴ παρὼ τὸ παρ' ἐνίοις ὁπορευόμενοι τότε παρὰ πᾶσιν ὁμολο-
γούμενοι ἐγένετο καὶ συμφορῆς.

2. *Macc.* XI. 23. Jo. II. 11. Dum in terris ver-
faretur humilis, tamen manifestavit gloriam suam:
at multo evidentius post resurrectionem. *Heb.* V.
8. 1. Jo. I. 2. III. 8. IV. 9. Ro. I. 3. 4. VIII. 3.

ΤΟ' δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑτέροις χερσὶν ὁποσῶσόνταί τινες τῷ πείσῳ, ἰ
 πρὸς ἐχόντες πνεύμασι πλάνοισι, καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, Ἐν ὑποκρίσει ψευδολό- 2
 γων,

Synodali & potestate principali fuerunt dejecti. Victoris locum exscriptit *Isidorus Hispalensis*: Anastasius regnat annis XXVII. Iste Acephalorum errorem vindicans Episcopus Chalcedonensis Synodi defensores exilio damnat; Evangelia quoque, tanquam ab Idiotis Evangelistis composita, reprehendit & emendat: Liberati vero tum Hincmarus tum *Fulbertus Carnotensis Ep.* ad Adeodatum: Praetermissa itaque luce veritatis tenebras proponunt calumnias, & sacras scripturas verbis sacrilegis nituntur adulterare, aut furtivis erasionibus concidere — sicut Nestorius, qui dicebat, beatam Virginem non Dei, sed hominis tantum genetricem, ut aliam personam hominis, aliam faceret Deitatis, neque unum Christum in verbo Dei & carne & anima credens, sed separatim alterum filium Dei, alterum filium hominis praedicans. Et illum Apostoli locum, ubi dicit, quod apparuit in carne, vivificatum [i. iustificatum] est in spiritu, quem locum Macedonius per immutationem scripturae Apostolicam dictum sic voluit definire, id est, ut esset: Deus apparuit in carne. Hunc nodum, cum expedire non possent viri docti, discuerunt, contenderuntque, totam Liberati narrationem esse fabulam mendacem, ex nihilo ortam. Expandamus paucis rationes a *J. Pearson* prolatas. Nullo modo probabile est, inquit, Nestorianos lectionem receptam de mutasse ut legeretur Θεός, quia hoc pacto suam hypothesein everterent, quae erat, non Deum sed Christum incarnatum ex Maria virgine natum fuisse, & in coelum ascendisse. Hoc de Nestorio verum est, qui nec ita unquam legit, neque falsa sua hypothesi ita legere potuit: Sed cum postea Nestoriani vocarentur, quotquot contra Eutychianos, & Monophysitas, Synodum Chalcedonensem probabant, Evagr. H. E. III. 31. certum est illos existimasse, lectione Θεός φανερωθῆναι ἐν σαρκὶ suam sententiam stabiliri. *Theodoretus* in l. *Pearsonio* ibidem citatus: Θεός ὃν ἐν Θεῷ υἱός, ἐ ἀόρατοι ἔχον τὴν φύσιν, δηλῶ ἅπαντι ἐκνθρωπήσας ἐγένετο, σαφῶς δὲ ἡμᾶς τὰς δύο φύσεις ἐδίδα-
 ξεν, ἐν σαρκὶ ὃν τὴν θείαν ἔφη φανερωθῆναι φύσιν. *Victor* in Marc. I. 11. εἰ ἀλλῶ ἐν ἀλλῶ ἐστὶν κατὰ τὴν λόγον τῷ Νε-
 στωρίῳ, ἔδει εἰπεῖν ἐν σοὶ ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός. *Justiniani* ἐκδοσις. Ἰβας λέγει, ὅτι δὲ πιστεύει εἰς τὸ ναὸν, ἐ εἰς τὸ
 οὐκ ἔσθαι ἐν τῷ ναῷ. & εἰ τις λέγει, ἄλλον εἶναι τὸ θεὸν λόγον τὸ σαυματογενήσαντα, καὶ ἄλλον τὸν χριστὸν τὸ παρόντα· ἢ τὸ
 θεὸν συνείας λέγει τῷ χριστῷ γενόμενον ἐκ γυναικὸς· ἢ ἐν αὐτῷ εἶναι ὡς ἄλλον ἐν ἀλλῷ, ἀλλ' ἐχρ' ἕνα τὸν αὐτὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν χριστὸν, ἀνάθεμα ἔστω. & *Paulinus c. Felicem* 5. docet: Felicem pro sua sententia pugnaſſe locis Act. X. 38. Deus erat cum ipso, & 2. Cor. V. 19. Deus erat in Christo. Pergit: Secundo; certum est, Graecos Catholicos ita legisſe diu ante Nestorium. At hoc incertum esse, modo, ni fallor, evicimus. Porro licet Hincmarus dicat expulſus legitur, non tamen vel apud Evagrium, vel in excerptis Theodori, vel apud Joannem Malelam legitimus Macedonium ab episcopatu dejectum fuisse ob aliquam scripturae corruptionem. Probabile igitur est, illum hoc didicisse a Liberato Diacono Ecclesiae Carthaginensis qui Breviarium scripsit, collectum partim ex historiis Ecclesiasticis & Actis Conciliorum, partim ex reſatu vivorum, quibus se fidem habere poſſe existimavit. Ex Liberato Hincmarus haec exſcripſiſſe certum est, cujus Breviarium ſe legisſe ipſe teſtatur Opus. 55. c. 23. at non minus certum est, Macedonio etiam corruptionem alterius loci in iudicio episcopali objectam fuiſſe, quod ex *Sereri* epistola, ad *Matth.* XXVII. 48. citata, conſtat. Non poſſeſt mutatione unius literae ὁς converti in Θεός. ita est, ſi vox Θεός integre ſcribatur: at cum in libris facris ſemper ſcripta reperitur per compendium, non niſi minima lineola requiritur ut ex OC fiat ΘC quod ostendi T. 1. p. 3. Macedonium non erat Nestorianus. Huic objectioni ipſe reſpondet *Pearſonius*, dum mox fatetur: Macedonium praetextu Nestorianiſmi expulſum fuiſſe. Quod confirmat *Cyrillus V. Sabae* 52. εἶπεν ὁ βασιλεὺς· ὁ ὁμῆται· ὁ ἀρχιεπίσκοπος ὑπέρμαχον ἐκντὸν κατέστησε τὰ Νεſορίῳ δόγματα κυρωſάσας ἐν χαλκηδὸν συνόδῳ. & τοῖς καθαριτικοῖς ἐνφυμῖς ἐ Μακεδονίῳ τῷ Νεſοριανῶν. Macedonium non poſuit corrumpere omnes Codices Graecos: omnes autem Codices, quotquot vel ante ejus tempora, vel poſtea ſcripti ſunt, habent Θεός. Et ſi fuiſſet expulſus propter ſubſtitutam locum Θεός, Anastasius ſine dubio curaſſet, ut reſtitueretur ὁς, quod in nullo Codice invenimus. Quod de codicibus ante Macedonii tempora ſcriptis, in quibus Θεός legatur, dicit, gratis dicitur, donec proferantur, quod nondum factum eſt. Quod addit: nullos codices legere ὁς, verum non eſt, cum ſupra, praeter Verſionem Coptam, & Syriacam poſterioſem in margine, Graecos Codices quinque, duos ante Macedonium & tres poſt ejus tempora ſcriptos, produxerimus, qui illud ὁς exhibent: Codices reliqui, in quibus hodie Θεός reperitur, quatuor minimum ſeculorum intervallo ab Anaſtaſii temporibus ſunt remoti; licet ergo Anaſtaſius impediſſet, quo minus ipſo vivente & ſuperſtite interpolatio Macedonii paſſim reciperetur: cum tamen a ſuccreſſore Anaſtaſii Juſtino, Macedonii memoria reſtituta, acta contra illum reſciſſa atque ita abolita fuiſſent, ut apud Graecos vix ullum, apud Syros vero atque Afros non niſi tenue eorum in Breviario Liberati &

x. Eo tempore donum Prophetiae vigeat in Ecclesia Aeth. XIII. 2.

ῥητῶς] *Sextius Empir.* 2. Log. I. 8. ὁ Ξενοφῶν ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι ῥητῶς φησιν, ἀπαρνέσθαι αὐτὸν [τὸν Σακράτην] τὸ φυσικόν. *Pyrrhon.* Hypotyp. III. 25. de Chryſippo. ἐν δὲ τοῖς περὶ καθήκοντος περὶ τῆς τῶν γυναικῶν ταφῆς ῥητῶς φησιν. 2. Log. I. 201. ὅτι γὰρ ἐγένοντο τινες τὸ τοῦτο ἀξιοῦντες, πρῶτον πεποιθὲς ἀντίστροφος ἀπὸ τῆς ἀκαδημαίας ἐν β. τῶν καινολογῶν ῥητῶς γράφας ταῦτα. II. 86. καὶ μὴ ῥητῶς ὁ Ἡράκλειτος φησι — ὁ δὲ ἐμπεδοκλῆς ῥητῶς γράφων. 2. *Phys.* I. 9. ὁ Παρμενίδης ῥητῶς ἀποφηνάμενος. 55. ὁ δὲ Πρωταγόρας ῥητῶς πεγράφας περὶ θεῶν. II. 307. ῥητῶς γὰρ διὰ τῶν φησιν. 2. *Eth.* 194. ἐν δὲ τῷ περὶ τῆς καθήκοντος ῥητῶς φησιν. *Plut.* de Stoic. contradiet. p. 1041. A. de Chryſippo. ἐν τοῖς περὶ δικαιοσύνης ἀποδιῶντες λέγει ῥητῶς. *Diogenes L. Empedocle.* VIII. 71. τῷ τοῖς ἐναντιῶνται Τίμκειος ῥητῶς λέγει. *Zenon.* VII. 88. ὁ μὲν ἂν Διογένης τέλλος φησὶ ῥη-

τῶς τὰ ἐυλογιστῶν. *Strabo* I. p. 4. B. τὰ μὲν ἀνομάζε, τὰ δὲ ὑπὸνέττετο τεκμηρίοις τισὶ Λιβυῶν καὶ αἰθιοπῶν — ῥητῶς λέγων, τὸς δὲ πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ δύσεσι αἰνιττόμενος. *Dioscorides* 995. Ἐρασίστρατος ἐν τῷ καλεμμένῳ περὶ δυνάμεων καὶ θανάσιμων — ῥητῶς ἔτα φησιν. *Galenus* de tuend. Valet. II. εἰ τι γράφει τις αὐτῶν ῥητῶς, εἰ τε τοῖς ἀναγιγνώσκουσιν ἐπινοεῖν ἀπολείπει. *Themistius* de Anima III. ῥητῶς γὰρ ταῦτα φησιν περὶ αὐτῶν. diſertis verbis, aperte.

ἐν ὑτέροις χρόνοις] *Antodides.* ἐν ὑτέροις χρόνοις μετανοήσῃ. *Plato* de Leg. ἐν ὑτέροις χρόνοις. *Plut.* narrat. amator. p. 774. B. ὑτέρῳ γὰρ μὴν χρόνῳ δίκας ἔδοσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι. *Eſaj.* XIX. 14.

2. ψευδολόγων] *Aristophanes* Ran. 1569. μίμνησθ' ὅπως ὁ πανέργος ἀνὴρ καὶ ψευδολόγος καὶ βωμολόχος. *Isocrates* Panathen. μᾶλλον ἀγαπᾶντες τὰς θανματοποιίας τῶν ἐνέργειῶν, καὶ τὰς ψευδολογίας τῆς ἀληθείας. *Libanius* D. XLIII. p. 899. B. c. Magum. ἰδοὺ

3 γων, κεκαυτηριασμένων ἢ ἰδίαν συνείδησιν, Κωλυόντων γαμῆν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων

Epistola Severi reperiatur vestigium; potuit illa Macedonii lectio recipi atque praevalere aliquot seculis postea. neque quicquam est, quod nos cogit statuere, codicum in lectione nunc recepta Consensum auctoritati Macedonii potius quam odio Nestorii esse tribuendum: cum enim non raro videamus, eandem formulam loquendi diverso sensu acceptam modo his modo illorum adversariis placere, & eundem scripturae locum a ducibus partium pro stabiliendis, quae adversa fronte inter se pugnant, opinionibus per ἀμετρίαν ἢ ἀνβολὴν afferri; cumque testimoniis allatis eviderimus, phrasen *Deus manifestatus est in carne & assumptus est in gloriam*, cujus apud scriptores orthodoxos quinque priorum seculorum nullum certum reperitur vestigium, placuisse primum Arianis, deinde Apollinarianis, postea Nestorianis, cur non denique etiam Ecclesiae Graecae placere potuit, uti nunc plurimis inter Protestantibus Theologis ita placet, ut valde suspectos habeant, quotquot cum Ecclesia Latina, de cujus tamen orthodoxia in hoc capite nec ipsi dubitant, aliter a Paulo, quam nunc vulgo Graece legitur, scriptum fuisse existimant? Quoquo modo autem se res habeat, certum est, qui hanc sive historiam sive fabulam narrarunt, in ea fuisse opinionem, lectionem Θεός ante tempora Macedonii in Ecclesia Graeca fuisse inauditam: quomodo autem, si lectio Θεός etiam ante Macedonium & semper & unice apud Graecos vulgata atque recepta fuit, in eam opinionem venire potuerint non *Hincmarus* solum & *Liberatus*, verum etiam *Joannes Rhetor* aut scriptor vitae *Severi*, aut, quicunque demum fuerint, *gravissimi illi homines, quorum narratione fidei se illa Liberatus didicisse testatur* in prooem. fateor, me nondum capere.

Aufus sum de hoc loco paulo fusius & curatius differere, adjutus praecipue epistola *Isaaci Newtoni*, quae cum multa contineat aliis parum animadversa, judicavi non solum ad defendendam existimationem Viri Summi, post fata primo ex suggestu, deinde *dissertatione Critica* in h. l. Londini ante hos decem annos typis edita, indignis modis laceratam, sed etiam universae Reipublicae Christianae atque Veritatis magni interesse, ut illa, quibusdam tum additis tum resectis, ad considerandum proponerem. Si quis prolati vetustioribus codicibus receptam lectionem confirmare, quae hic objecta sunt, ratione refellere, & librios Graecos, a quibus codices juniores exarati sunt, omni culpa liberare potest, me perlubente fecerit. Interim non diffiteor, minime mihi probari confidentiam atque acerbiter *T. Bezae*, cujus haec sunt verba in l. Θεός ἐφανέρωθη ἐν σαρκί, „Vix alius locus est, in quo omnia redemptionis nostrae mysteria vel magnificentius vel planius explicantur: ut non mihi, cum sit, *foede fuisse a diabolo depravatum*; cui sane hac in parte (dicam enim libere quod res est) *summa operam* imprudens quidem (sic enim arbitror) sed suam operam tamen *Erasmus commodavit*: ita videlicet *proferens Christi divinitatem*, ut tamen pro viribus passim conetur luculentissima & certissima quaeque ejus testimonio nobis extorquere. Exemplo sit hic locus”. Ingenuitatem vero atque judicium *Calvini* utroque pollice laudo, qui in l. „ut demus, inquit, nomen *Dei* non fuisse expressum a Paulo, subaudiendum tamen esse *Christi* nomen, fatebitur, quisquis prudenter omnia expendet”. + § 52.

Θεός ἐφανέρωθη] χριστός ἰδανασαθη R. Bentlejus.

ἀγγέλοις] ἀνθρώποις §. Clemens Hypotyp. VII. teste Oecumenio.

ἀπεστόλος R. Bentlejus.

ἐν tertio loco] — 7. 35. Editio *Erasmii*, *Colinaei*, *Aldi* Versio *Vulg.* *Hilarius*.

1. τὸ ὁ G.

ὑπὲρ] ἰσχύει 17.

αἰτίας] + ἴσονται ἢ νεκροὶ λατρεύοντες, ὡς ἐ ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐσεβάσθησαν *Ephraim* H. 78.

πλάσις] πλάσις 1. 2. 4. 5. 8. 9. 10. 26. 28. 31. 37. 44. 52. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* Versio *Vulg.*

Origenes in *Matth.* XIX. 6. H. 21. c. *Cell.* p. 273. *Basilii* *Eth.* 69. MS. *Justinus* c. *Tryphon.* *Theodoretus* *Haeret.* fab. V. 29. in *Joël.* II. 28. MSS. *Cyrillus* de *Ador.* p. 417. 426. *Athanasius* c. *Arian.* *Disp.* I. bis. & II. ad *Serap.* de *Sp. S.* *Ephraim* H. 28. 30. 31. 48. *Galasius* *Cyzic.* H. *Nic.* p. 13. *Concilii Lateran.* *Epist.* *Chrysostomus*, *Alexander* ap. *Socratem* H. E. *Methodius*, *Nysseus* c. *Eunom.* VII. *Irenaeus* l. c. *Theophylactus*. vid. *Epist.* XVIII. 14. 1. fo. IV. 6.

κ] — D a prima manu. *Novatianus*, *Lucifer*, *Hilarius*, de *Trin.* X. *Hilarius* in l. probante *J. Millio* prol. 490.

1. ὑπεκρίσει] ὑπεκρίσει 49.

ψυδολογία] + κ 39. Versio *Vulg.* *Pelagius*.

κεκαυτηριασμένων] κεκαυτηριασμένων A 1. 4. 26. 37. *Origenes* c. *Cell.* p. 273. *Cyrillus* de *Ador.* p. 426. *Theodoretus* *Haeret.* fab. V. 29. *Cyprianus* *Apst.* 45.

συνείδησιν] + ἰκανῶν D a prima manu. Versio *Vulg.* *Augustinus* c. *Fauftum* XV. 11. XX. 18. XXX. 1. c. Secundum 2.

ποῦτος χρόνος τῇ τότε ψυδολογίᾳ. καὶ ψυδολογίας μα-
γνὸς τῶν λόγων τῆς παραπίας. *Diogenes* L. *Solon.* I. 59.
ἴσπερ ἐκάλυψε τραγωδίας ἄγαν [1. ἄδιν] τι καὶ διδά-
σκω, ὡς ἀωφελῇ τὴν ψυδολογίᾳ. *Jamblichus* de *My-*
steriis III. 13. ψυδολογία τι καὶ ἀπάτη χράμενοι οὐκ
ἀνεκτῇ. *Demosthenes* de *fals. legat.* ἡ δὲ τότε ψυδολο-
γία μετὰ ταῦτ' ὑπερὶ αὐτῆς ἀπάσις ἐξαπατήσασα ἡρώς
— ἡ τότε πορνεία καὶ ψυδολογία. *Pollux* IV. 50.
γοητεία, ἀπάτη — κακουργία, φαρμακεία, ψυδολογία.

κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν] vid. in *Gal.*
VI. 17. *Claudius* in *Ruffin.* II. extr. Quid de-
mens manifesta negas? & pectus inuistae deformant
maculae, vitiiisque inolevit imago, Nec sese com-
missa tegunt. *Catius* A. VI. 6. Si tyrannorum men-
tes recludantur, possint aspici laniatus & ictus,
quando ut corpora verberibus, ita saevitia, libidi-
ne, malis consultis animus dilaceratur. *Cic.* *Cati-*
lin. I. 6. quae nota domesticae turpitudinis non inu-
sta vitae tuae est? *Livius* III. 51. ne *Claudia* egen-
ti eam inuistam maculam vellent, *Lucianus* *Revi-*

vise. 52. ἐλίγων μὲν σιφάων, πολλῶν δὲ καυσήρων δεη-
σόμεθα. *Nysseus* de *Virgin.* VIII. καυτηριάζων, κα-
θώς φησιν ὁ ἀπόστολος, τὴν ἰδίαν συνείδησιν. ἐν ᾧ γὰρ βδελ-
υκτὸν εἶναι τὸν γάμον ὀρίζεται, ἑαυτὸν εἰς τοῖς τῷ γάμῳ
οὐκισμοῖς, εἰ γὰρ τὸ δένδρον καλὸν, καθὼς φησι περὶ
τοῦ εὐαγγελίου, ὁ καρπὸς πάντως τῷ δένδρῳ ἕξιος· εἰ δὲ τῷ φύλῳ τῷ
κατὰ τὸν γάμον βλάστημα καὶ καρπὸς εἰς ὁ ἄνθρωπος, τὰ
τῷ γάμῳ ὁμοῖα πάντως τῷ προσφόντῳ γίνεται. Ἀλλ' ἐκεί-
νοι μὲν σιγματίζονται τὴν συνείδησιν, καὶ καταμεμελωτισμέ-
νοι τῇ ἀτελείᾳ τῷ ὄνματός, διὰ τὸν τοῦτο εἰσὶν ἐλγχινοί.
Lucianus *Cataplo.* 24. ἐπὶ τῷ ἄνθρωπῳ ποιεῖται ἐρ-
γασθῆναι παρὰ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανισίμω-
τα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. *Diodorus* S. XX. 54. τὰς
ψυχὰς τῶν ἰσθμίων καυτηρία τινα προσήγει. *Plato*
Gorg. ψυχὴν μεμασσιγμένην καὶ ἄλῳ μισθῷ ὑπὸ ἐπιτοκί-
ων καὶ ἀδικίας, *Nicetas* de *Alexio* *Comm.* III. 8. ὁ δὲ
λαβόμενος, ὡς ἰσχυρίζεται τοῖς πλείστοις αἰ συμφοραῖ, καὶ
εἰς ὧν ἀναπόνητοι.

3. *Plut.* *Sympot.* IV. 6. ἐγὼ δὲ προσδοκῶ, πᾶ-
ντοι· εἰ ἄνθρωπος τιμῇ τῇ τῷ ἑαυτοῦ, ὁ μεμασσιγμένος τὸ ζῶον
ἀπὲ-

ἀ ὁ Θεὸς ἐκτίσεν εἰς μετάληψιν μὲν εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπὶ ἐγνωκόσι ἢ ἀλήθειαν.
 Ὅτι πᾶν κτίσμα Θεῷ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀποβλήτον μὲν εὐχαριστίας λαμβανόμενον. 4
 Ἀγιά(ξ) ἢ ἀγαθὸν λόγον Θεῷ καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμεν τοῖς ἀδελφοῖς, κα- 5
 λὸς ἔσθι ἀγαθόν. Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμεν τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῇ καλῇ 6
 δι-

3. καλούντων — ἀπέχου] *Origenes in Matth. H. 21. Versio. jubentium abstinere. Epiphanius 2. Cataphrygas. 8. παραγέλασαν ἀπέχου. Ildorus IV. 112. τινες μὲν φασί, μὴ κεκρατημένοι τὸν λόγον τῆς φράσεως, ἐχρῆν ἢ ἐπὶ καλούντων γαμῶν, ἢ κελυόντων ἀπέχου βραμμάτων — ἢ καὶ, μήποτε περὶ ἐν σοικεῖν ἢ μίαν κεραίαν γέγονε τὸ σφάλμα? καλούντων γαμῶν, ἢ ἀντέχου βραμμάτων. Scholion in ora Cod. 20. ex Oecumenio. ὅτι ἐστὶ σφάλμα καλλιγραφικόν, ὡς ἰνῶς ἔδοξε, οὐδὲ παραόραμα δασυλογικόν, ἀλλὰ ἢ ὁρθῶς εἰς τὴν ἀντιθέσιν συνήθειαν διὰ πεφρασμένον. Thucyd. VII. 36. τὴν φωνήν αν καλύσειν, ὥστε μὴ ἀετλεῖν. Sch. ἵνα δὲ τὸ ἐνοχλήσεως καλυθῆσεως τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀετλεῖν. Περιττὴ δὲ πρὸς τὸ μὴ ἀετλεῖν ἢ μίαν [1. μὴ] δασυλογίαι. Act. X. 47. εἰς] + ἰδὼν 4.
 ab εὐχαριστίας ad εὐχαριστίας] — 37. πιστοῖς] — 31. ἀλήθειαν] + αὐτοῦ Da prima manu.
 5. ἐντεύξεως] ἐντεύξεων D a prima manu. 6. ὑποτιθέμεν] ὑποθέμεν 1.*

ἀπέχονται τῆς βρώσεως αὐτῶν.

4. κτίσμα] *Fac. I. 18. Apoc. V. 13. VIII. 9. Beresith R. I. 16. Rex stoam aedificans prae-mittit nomen suum, postea mentionem facit κτίσματος sui: sed Deus primo operis facit mentionem.*

καλόν] *Plato . . καλὸς ἐστὶν ὁ δὲ κόσμος.*

ἀποβλήτον] *Il. γ. 65. ἔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρυκ-δὲκ ἄρα, ὅσκακεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' ἐκ ἂν τις ἔλοιτο. Eustathius. τὸ κέλλος οὐκ ἀπόβλητον ἀλλὰ τίμιον — τὸ δὲ ἀποβλήτον λέγοιτο ὅτι καὶ ἐκβλήτον, κατὰ τὸ νέκυες κόπραν ἐκβλητότεροι. Plotinus Enn. IV. 4. 37. οὐδὲν ἔν τῳ πᾶντὶ ἀπόβλητον αὐτῷ. Galenus de Compos. Medic. per genera IV. πιστεύσαντες ἂν ἱμοί, τῶν εἰρη-μένων ἀχρη τῷ δούρῳ φαρμάκων ἔδεν ἀπόβλητον ὑπάρχειν, ἀσκέει τὴν μέθοδον τῆς χρήσεως αὐτῶν.*

5. *Jos. B. III. 8. 5. ἀπολούνται τὸ σῶμα ψυχροῖς ὑδάσι, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀνγύαν — καθαροὶ καθά-περ εἰς ἄγιον τι τέμενος παραγίνονται τὸ δειπνητήριον — προκατεύχεται γὰρ ὁ ἱερεὺς τῆς τροφῆς, καὶ γεύσασθαι τινα πρὸς τῆς εὐχῆς ἀξίωμα? ἀριστοποιησάμενος ἐπύχεται πάλιν, ἀρχόμενος τε καὶ παυόμενος γεραίρει τὸν θεόν, ὡς χορηγὸν τῆς τροφῆς.*

6. ὑποτιθέμενος] *Thomas. ὑποτίθωμι, τὸ ὑποβάλλω, καὶ συμβαλύνω. Hefyschius. ὑποθέσθαι, συμβαλύνω. ὑποτίθεται, συμβαλύνω. Herodotus I. 90. ταῦτα ἀκούων ὁ κύριος υπερήδeto, ὡς οἱ ἔδοκει εὖ ὑποτίσθαι. αἰνέσας δὲ πολλὰ καὶ ἐντελέμενος τοῖσι δρυφόροις, τὰ κροῖσος ὑπε-θήκατο, ἐπὶ τῷ. 107. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι δει-ρεπόλοις τὸ εὐπύσιον. Isocrates Demonic. ἐγὼ σοι πειρά-σμαι ὑποτίσθαι, δι' ὃν ἂν μοι δοκῇ ἐπιληνδυνμάτων πλείστον πρὸς ἀρετὴν ἐπιδύναμι. Od. α. 279. σοὶ δ' αὐτῷ πυκνῶς ὑποθέσμαι, ἄνκε πύθαι. Plato Euthyphron. p. 7. B. σκοπεῖ, εἰ τῷτο ὑποθέμενος ἔτω ῥᾶς με διδάξῃς, ὃ ὑπέ-σχε. Phaedon. p. 70. A. δῆλον δὲ, ὅτι τοιαῦτ' ἄττ' ἂν λόγοι ὁ ἐκεῖνο ὑποτίθαμενος. Plut. Q. Platon. p. 1001. E. παραδιύγματος καὶ ἰδέας ὑποτιθέμενον. praec. polit. p. 836. B. πρὸς τὰς προτροπομένους τῶν φιλοσό-φων, διδάσκοντας δὲ μηδὲν μὴ ὑποτιθέμενος ὁμοιοι γάρ εἰσιν τοῖς τὰς λύχνους προμύττεσιν, ἔλαιον δὲ μὴ ἐγχέουσιν. de Def. Orac. p. 411. C. εἰ — ὑποτίθω τις ἀλη-θὲς εἶναι τὸ λεγόμενον. de lib. educ. p. 1. A. τοῖς ἐπι-θυμῶσιν ἐνδοξὸν τέκων γενέσθαι πατράσιν, ὑποθέμενον ἂν ἐγὼ, μὴ ταῖς τυχεύσαις γυναιξὶ συνοικεῖν. Philo de V. Mosi T. 2. p. 142, II. ἐν ταῖς προσάξεισιν ὑποτίθε-ται καὶ παραγορεῖ τὸ πλεον ἢ κελύει. Basilus. ἡγεμόνι. εἴτε ἀφ' ἑαυτῶν ἐλθόντες ἐπὶ τὸν βίον, εἴτε καὶ ἐτέρων αὐτοῖς ὑποθεμένων. Diogenes L. Aristipp. II. 72. τὰ ἄριστα ἐπιτίθω τῇ δουρατὶ ἀρήτη. suggerens.*

ἐντρεφόμενος] *Herodotus V. 3. 5. ἄτε μακρῷ χρόνῳ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ἐντατραμμένον. Galenus de locis affe-ctis III. 37. ἐν πρὸς ἐμπειρικὸς ἐστὶ μοι τὸ μῦθος, ὃν γε*

τοῖς λόγοις ἐνείρατον. *Vellej. Patere. II. 94. de Tibe-rio. Innutritus coelestium praeceptorum disciplinis. Seneca ad Polyb. 21. liberalibus disciplinis innu- tritus. Philo de sacrif. A. & C. p. 1718, 21. πα-λαιαῖς καὶ ἀγγυαῖς ἐντρέφεται δόξαις. 2. Tim. I. 5. III. 15. Act. XXII. 3.*

7. γραμμαῖς μύθος] *Cic. de N. D. I. 34. Nam i- sta, quae vos dicitis, sunt tota commentitia, vix digna lucubratione anicularum. Horatius 2. Serm. VI. 77. Garrit aniles ex re fabellas. Seneca de be- nefic. I. 4. Levi ac fabuloso sermone & anili- bus argumentis. Quintilianus I. 8. anilibus fabu- lis. Macrobius in Somn. Scip. I. 3. Hoc totum fabularum genus, quod solas aurium delicias pro- fitetur, e sacratio suo in nutricum cunas sapientiae tractatus eliminat. Strabo I. p. 32. A. de Erato- sthenē. τὴν ποιητικὴν γραμμὴν μυθολογίαν ἀποφαινοῖν, ἢ δέδοται πλάττειν, φησὶν, ὃ ἂν αὐτῇ φαίνεται ψυχαρα- γίας οἰκεῖν. Maximus Tyrius X. 3. καθάπερ αἱ τίτθαι τὰς παιδῶν διὰ μυθολογίας βυκολῶσι. Anthol. IV. 8. 16. Ζῆσαι νῦν μύθων εἰσὶν ἀπιστοῖται. Plato de Rep. I. p. 587. D. ἐγὼ δὲ σοι, ὥσπερ παῖς γραυσὶ ταῖς τῶν μύθων λεγομέναις εἶναι, ἐρῶ. Gorg. p. 359. A. τάχα δ' ἔν τούτοις μύθος σοι δοκεῖ λίγισθαι, ὁσπερ γράος, καὶ κατὰ-φροεῖς αὐτῶν. de Rep. II. πρῶτον δὲ μύθους πρὸς τα παιδῶν ἢ γυμνασίου χάριτι — τὰς δ' ἐγχερίστας πείσομεν τὰς τροφὰς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισίν. Ar- ristides T. 2. p. 99. εἰ δὲ δεῖ καὶ μύθον λέγειν, δίδω-κα μὲν ἐγὼ, μὴ καὶ ταῖς γραυσὶν ἡμῶς ἐξυλῆς ὀφλιν ἐπι-σκώπτων φῆ τις ἀνὴρ κωμικός. de Nilo p. 357. ἀλλ' ὅ-μαι τὰς μὲν τοιούτας καὶ μύθους ταῖς τίτθαις ἀμενοῖν παρί-ναι, τοῖς παιδαρίοις, ἐπειδὴν ὑπὸν δέχεται, διηγήσασθαι. Galenus de Usu part. III. εἰ μὲν γὰρ ὡς μύθον τις γρα-ὲς προσαναγνώσκω τὸν λόγον, ἔδεν ἂν εἶναι πλεον οὐδὲ τῶν εἰρημένων αὐτῶν εἰ δ' ἀκριβοῶς ἐξετάζειν ἔκαστα καὶ βασανί-ζειν — ἐθελησται. defacult. medic. simpl. VI. Πάμ-φίλος — εἰς τε μύθους γραῶν τινας ἐξετράπετο καὶ τινας γοητίας. — ἡμῶς δὲ ἐδὲ τέτταν ἔδεν — ἐρῶμεν οὐδὲ γὰρ τοῖς μικροῖς παισὶν κομίδι χρησίμως ὑπολαμβάνομεν εἶναι τὰς τοιούτας μύθους, μὴ τινος δὴ τοῖς σπουδαῖς μετιέναι τὰ τῆς ἱατρικῆς ἔργα. Cic. de Divinat. I. 4. Cum in omnibus rebus temeris in affertimento errorque turpis est, tum in eo loco maxime, in quo judican- dum est, quantum auspiciis, rebusque divinis, re- ligionique tribuamus. Est enim periculum, ne aut neglectis iis impia fraude, aut susceptis anili super- stitione obligemur. de N. D. III. 5. nec fabellas aniles proferas. II. 28. quares genuit falsas opi- niones erroresque turbulentos, & superstitiones pae- ne aniles. Severus de Albino ap. J. Capitolin. Ma- jor fuit dolor, quod illum pro literato laudandum*

ple-

7 διδασκαλίας, ἢ παρεκκοιούθηκας. Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους ᾤδαίμῃ· γὰρ
8 μναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ὅστιν ὠφέλι-
μῃ· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆ νῦν καὶ τῆ
μελλούσης.

Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ ADFG 1. 37. 46. Editio Complut. Plantin. Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Theodoritus.

ἐντρεφόμενος] ἐντρεφόμενος D a prima manu.

τῆ καλῆς διδασκαλίας] τῆ διδασκαλίας τῆ καλῆς 26.

παρεκκοιούθηκας] παρεκκοιούθηκας CFG.

μυθῶν] θύμους C. absurde.

8. ὀλίγον] + μὲν FG 39.

ἐπαγγελίαν] ἐπαγγελίας 1. 3. 4. 13. 28. 29. 30. 31. 32. 34. 35. 37. 39. 43. 44. 45. 46. 52. 55. Editio E. rsmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Haulitini, Bogardi. Versio Syra posterior in margine, Oecumenius Ed. ζωῆς] + καὶ 33. 35.

ἐντρεφόμενος] 1. 28. Editio Complut.

τῇ καλῇ διδασκαλίᾳ 45.

ἢ] ἢs A.

7. δὲ posterior] — Da prima manu. Codices Latini, Hilarij: σικυτὸν] σικυτὸν 41. 46. in ora.

ἐστὶν posterior] — FG.

32. 34. 35. 37. 39. 43. 44. 45. 46. 52. 55. Editio E. rsmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Haulitini, Bogardi. Versio Syra posterior in margine, Oecumenius Ed. τῇ νῦν] — 31.

plerique duxistis, quum ille naeniis quibusdam anilibus occupatus inter Milesias Punicas Apuleji sui, & ludicra literaria confenefceret. 2. Pet. I. 16.

γυμναζε] *Orosander* 10. περὶ τῆ γυμναζέων τὸν τρατὸν ἀδίας ὥσπερ. *Diogenes* L. *Diogene*. VI. 70. διττὴν δὲ ἔλεγον τὴν αἰσθησιν, τὴν μὲν ψυχικὴν, τὴν δὲ σωματικὴν. Ταύτην καὶ ἡν ἐν γυμνασίᾳ συνεχιστὶς γνώμεναι φαστασάσαι εὐλοῦσιν πρὸς τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα παρέχονται. *Philo* V. *Mof.* I. p. 88, 26. γυμναζόμενος πρὸς τὰς ἀρετὰς βίαις, τὰς τε θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς. de fortitud. p. 378, 25. τοσαύτη δὲ τις ἐστὶ τῷ νόμῳ σπᾶδῃ καὶ φιλοτιμίᾳ περὶ τῆ γυμνασίας καὶ συγκροτῆσαι ψυχὴν πρὸς ἀνδρείαν. *Eustathius* in II. μ. p. 843, 4. γυμνάζων τὰς ἀκροάσεις εἰς εὐσέβειαν, καὶ παράγων πάντα σὺν θεῷ πράττειν. *Athenaeus* I. p. 25. D. ἐγυμνάζοντο δὲ πρὸς ὀρισηρετικὴν, καὶ τὴν πελιδνὰ τῇ μυρίῳ κρημάντες ἀπὸ τοῦ ἐσθῆ. καὶ τοῦτοῦτος ἐκβεβήλους εἰς αὐτὴν. *Arrianus* *Epicte*. II. 16. οὐ δ' ἐν μὲν τῇ σχολῇ γυμναζομένη καὶ κατὰ γυμνασίαν, καὶ ζητηματικὴν ἐμπέση περὶ τὸς, τέτων ἰκανοὶ τὰ ἐξῆς ἐπελθεῖν ἔλκυστοι δ' εἰς χρῆσιν, καὶ εὐρέσεις τέλειαις ναυαγῶν. Προσπίπτου φαντασίᾳ ταρακτικῇ, καὶ γνώσει, τί ἐμελετῶμεν, καὶ πρὸς τι ἐγυμναζόμεθα. III. 8. ὡς πρὸς τὰ ἐρωτήματα τὰ σοφιστικὰ γυμναζόμεθα, ἔτω καὶ πρὸς τὰς φαντασίας καὶ ἡμῶν ἴδιαι γυμναζέσθαι. 12. ὅσα τῷ σώματι προσάγεται ὑπὸ τῶν γυμναζόντων αὐτὸ, ἂν μὲν ὧδε πᾶσι ῥίση πρὸς ὄρεξιν καὶ ἐκκλίσιν, εἴη ἂν καὶ αὐτὰ ἀσκητικὰ ἂν δὲ πρὸς ἐπιθυμίαν ἐξω νουκῶς ἐστὶ, καὶ ἄλλο τι θεωροῦμεν καὶ διατὰς ζητῶντες τὰς ἐρωτάς ὡς μεγάλα ἑώρας. 20. τί δ' ὠφελὺ τὸν ἀθλητὴν ὁ προγυμναζόμενος; τὰ ρυτίδια, καὶ ἔσως ἡμεῖς προγυμναστὴς γίνεσθαι, τὸ ἀνεκτικὸν μὲν γυμνάζει, τὸ ἀργύριον, τὸ πρᾶον; οὐ, ἀλλ' ὅ μιν τῷ τραχήλῳ καθαίπτει, καὶ τὴν ὀσφύν μὲν καὶ τὰς ὀμῆς καταρτίζειν ὠφελὺ μὲν, καὶ ὁ ἀλείπτῃς καλῶς ποιῶν λόγι' ἄντι ὑπὲρ ἀμφοτέρων, καὶ ὅσον βαρύτερος ἐστὶν ἐκείνους, τοσῶτον μᾶλλον ὠφελὺ μὲν ἐστὶν. εἰ δὲ τις πρὸς ἀσκητικὴν μὲν γυμνάζει, οὐκ ὠφελὺ μὲν; *Simplicius* in *Epicte*. p. 89, 90. πᾶσα δὲ γυμνασία διὰ τῶν αὐτῶν ἐπιτελεῖται, δι' ἃν καὶ ἡ προγυμναστικὴ ἐνέργεια, πρὸς ἡν γυμναζόμεθα. *Lucianus* *Demonact*. 4. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγυμνασάτω, καὶ πρὸς καρτερίαν διειρησάτω. *Xenophon* *Sympos*. τοῖς μὲν ἐν εἰς ταῦτα, ἡμῶς δὲ τὰς μικρὰς γυμναστικὰς τίνος ὅστιν εἶσθε; καλοκαρδίας, ἢ δὲ, ἔφη ὁ Σακράτης. καὶ πῶς ἂν τις τῷ τὸ χρίσμα λάβει; ἔ, μὲν δὲ, ἔφη, ἔ παρὰ τῶν μυροπαλῶν.

Nilus 112. τὴν ὑπομνην καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης ἄσκει, ὅπως αὐτῆς εὐχῆς καὶ ἐν τῇ ἀνάγκῃ τὴν ναυοπλίαν ἰστοίμην. *Ter. Phorm.* I. 5. 9. Incertum est, quid agam, quia praeter spem atque incredibile hoc mihi obtingit. Quapropter omnes, cum secundae res sunt maxime, tum maxime meditari secum oportet, quo pacto adversam aerumnam ferant, pericula, damna, exilia; peregre rediens semper cogitet aut filii peccatum, aut uxoris mortem, aut morbum

filiae; Communia esse haec, fieri posse, ut ne quid animo sit novum. *Cic. Tusc.* III. 14. Itaque apud Euripidem a Thefeo dicta laudantur: Nam qui haec audita a docto meminisse viro, Futuras mecum commentabar miseras, aut mortem acerbam, aut exilium moestam fugam, aut semper aliquam molem meditabar mali: Ut si qua inuenta diritas casu foret, ne me imparatum cura laceraret recens. Quod autem Theseus a docto se audisse dicit, id de se ipso loquitur Euripides. Fuerat enim auditor Anaxagorae, quem ferunt nuntiata morte filii dixisse: Sciebam, me genuisse mortalem. Quae vox declarat, iis esse haec acerbam, quibus non fuerint cogitata: Ergo id quidem non dubium, quin omnia, quae mala putantur, sint improvisa graviora. *Isocrates* ad *Demonic*. γυμναζε σεαυτὸν πῶτος ἐκείνους, ὅπως ἂν δύναιτο καὶ τὰς ἀκασίας ὑπομένειν.

Alii in pueritia fabulas aniles libenter audiunt: tu, cum puer esses, verbis fidei innutritus es; quanto magis te nunc pueritia egressum illas fabulas aspernari decet? Adolescentes solent corpus exercere; at ego tibi adolescenti studium longe praestantius commendo: meditare doctrinam Evangelii, coerce corpus tuum ejusque appetitus, praepara te futuris casibus, mentem excole.

πρὸς] *Aristoteles* polit. γ. γυμνασμοῖσι τὰς ἐξῆς πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις. *Heb.* V. 14. *Isocrates* *Demonic*. ἄσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων, μὴ τὰ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν ὑγίαν συμφέροισα. *Lucianus* *Macrobiis* 6. οἱ γυμναστίαι τοῖς καθέκαστ' καὶ διατῇ τῇ ἐπιτηδευοτάτῃ πρὸς ὑγίαν χρῶμενοι. *Cic.* ad *Lent.* I. 7. ut haec multo ante meditere, huc te pares, haec cogites, ad haec te exercens.

8. πρὸς ὀλίγον] *Hierocles* A. C. εἰ καὶ πρὸς ὀλίγον δελεῖσθαι τῷ ἡδονῇ. *Diog.* L. V. 38. ἀπεθῆμιν πρὸς ὀλίγον. *Herodianus* III. 7. 20. πρὸς ὀλίγον ἀπολαύσαι ὀλίβρις τιμῆς. *Lucianus* D. Mort. XXIII. 1. θάμνα δὲ ἀφῶν πρὸς ὀλίγον ἀναβιβῶναι πάλιν. — βύλομαι καὶ πρὸς ὀλίγον ὠφθῆς αὐτῇ καταβῶναι πάλιν. *Cataplo* 4. ἀφῶν πρὸς ὀλίγον ἄξιον. *Jac.* IV. 14. *Libanius* D. XXXIX. 8. 9. 12. 14. p. 844. B. τὰς καὶ πρὸς ὀλίγον βλάπτουτας. *Arrianus* *Epicte*. IV. 19. ἀνοίξῃς, οἷον τι ἐστὶ δῖψος περιττόντος, ἐδὲν ὅμοιον ἔχει τῷ τῷ ὑγίαινοντος. ἐκείνους πῶς ἀπαπῆσαι τὸ δὲ πρὸς ὀλίγον ἦδετο, ναυτίαι, χολὴν ποιεῖ ἀντὶ ὕδατος. *Sap.* XVI. 6. *Heb.* XII. 10. *Plotinus* *Enn.* I. 4. 10. ἀλλ' ὅ πολὺς χρόνος πολλὰς ποιεῖ καλὰς πράξεις, ὡς ἡμῶν οἱ πρὸς ὀλίγον εὐδαίμων. *Lucianus* *Necyom.* 16. ὥσπερ οἰκίαν τιαν σφισκομένην, καὶ ἔχῃ ἀπὸ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. *Arrianus* B. C. IV. p. 967. τὰς λοχμῶν γ' ἔξῃς τὴν σφάγην ἐπισχῶν οἱ πρὸς ὀλίγον. *Dio Chrys.* IX. p. 139. D. κακίον πρὸς ὀλίγον ἡμῶν ἐνεκαὶ τὴν ἀκολασίαν αὐτῶν καὶ τὴν ὕβριν. *Philo* de V. *Mof.* p. 118, 29. τὴν γὰρ καλὴν, καὶ φθῶν πρὸς ὀλίγον.

μελλούσης. Πιστός ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιός ἐστι. Εἰς τὸτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ 9
ὀνειδίζομεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ὅτι Θεὸς ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μά- 10
λις αὐτῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. Μηδεὶς σε τῇ νεότητι καταφρονεῖτω, 11
ἀλλὰ τύπος γίνεσθαι αὐτῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀνατροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, 12
ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἔως ἔρχομαι ὥρσοσε τῇ ἀναγνώσει, τῇ ᾠδῇ, τῇ δι- 13
δασκαλίᾳ. Μὴ ἀμέλει τῇ ἐν σοὶ χαρίσματι, ὃ ἐδόθη σοὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος, 14

π1-

10. καὶ prius] — ACD 47. Versio Vulg. Copt. Syr. probante J. Millio prol. 1458.
ὀνειδίζομεθα] ἀγωνίζομεθα ACFG (sed in Veri. Latina: exprobramur.) 31. 39. 47. Versio Syra posterior. Chry-
sostomus in 1. Tim. H. I.
Θεὸς ζῶντι] Θεὸν ζῶντα D a prima manu, ad Versionem Latinam.
σωτὴρ] σωτήρ 43. Versio Syra posterior in margine. Antiochus 51.
ἀνθρώπων] — 31. 43.
12. γίνεσθαι] γινεῖν 14. 21. 38. 39. Apost. 1. Editio Complut. Genev.
ἐν πνεύματι] — ACDFG 31. 47. Apost. 1. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Æthiop. Clemens Str. IV. p.
608. Hefychius in Levit. XXIII. Chrysostomus, Augustinus, Hilarius, Pelagius, prob. J. Millio prol. 637.
ἐν πίστει] — 49.
14. διὰ] μετὰ 46. a prima manu.

γον ἐπισκιάσει χρόνον, ἐπικαιρὸν αὐτῆς ἀναλαμβάνει φύσει
ως εὐμενείᾳ. Achilles Tat. V. p. 295. καὶ τὸ λυπη-
σάν πρὸς ὀλίγον, καὶ ἡ καθ' ὑπερβολὴν ἀναζεῖ μὲν, ἐφ' ὅσον
ἡ ψυχὴ καίεται. Didotus S. I. 81. παλαιστράν δὲ καὶ
μεσικὴν ἐν νόμιμον ἐστὶ παρ' αὐτοῖς μανθάνειν. ὑπολαμβάνου-
σι γὰρ ἐκ μὲν τῶν καθ' ἡμέραν ἐν τῇ παλαιστρᾷ γυμνασιῶν
τὰς νέας ἐκ ὑγιείαν ἔχειν, ἀλλὰ ῥάμην ὀλιγοχρόνιον καὶ παρ-
τελὺς ἐπικινδύνον. Quintilian. V. 10. exercitatio ple-
rumque robustum corpus facit. Macrobius in somn.
Scip. II. 14. exercitor corporum — valentiam
luctatoribus praeferat.

πρὸς πολλὰ] πρὸς ὀλίγον est in breve tempus: cum
autem, quae in breve tempus utilia sunt, parum sunt
utilia, recte opponitur πρὸς πολλὰ scil. πράγματα.
Theophrastus H. P. III. 10. χρησίμων ἔχει τὸ ζῆλον
πρὸς πολλὰ καὶ γὰρ πρὸς ἀμαξουργίαν, καὶ πρὸς κλωνιστη-
ρίαν, καὶ εἰς τραπέζισιν, καὶ εἰς νεοπυρίαν ἢ δ' ἐν τοῖς
παιδοῖς μέλαινα καὶ ἀκρῆτος πρὸς ταῦτα. Menander ap.
Stob. μακαρίων ἡ χρηστότης πρὸς πάντα. Philo de Creat.
Princ. p. 366, 15. καὶ δικαιοσύνη — καρπὸν φέρει
— πρὸς πάντα ὠφέλιμον. Theophrastus H. IX. 31. τὸ
πόλιον καθ' Ἡσιόδον καὶ Μισαίου εἰς πᾶν πρῶγμα σπουδαῖον
χρησίμων εἶναι. Plinius H. N. XXI. 21. inclytam
Mufaei & Hesiodi laudibus, ad omnia utilem prae-
dicantur. Leonis Tacit. IX. 34. εἰς πάντα καιροὶ ὠ-
φέλιμός ἐστι.

Plotinus Enn. III. 2. 8. εἰ ἂν παῖδες ἀσκήντες μὲν
τὰ σώματα, τὰς δὲ ψυχὰς ὑπ' ἀπαίδευσιν, τῶν χαρῶν
γινόμενοι, ἐν πάλῃ κρατοῦν τῶν μὲν τὰ σώματα μὲν
τὰς ψυχὰς πεπαιδευμένων, — τί ἂν τὸ πρῶγμα —
γέλως εἴη; — γυμνασίαν. Plut. an seni gerenda,
Resp. p. 795. F. οἱ μὲν γὰρ ἀθληταὶ τὰ σώματα τῶν
ἀναγκαίων πόσων ἀβίκα τέρουσιν, καὶ ἀκέραια πρὸς τὰς ἀ-
χρήτους. Lucianus de saltat. 68. καὶ γὰρ διανοίας ἐπιδου-
ξιν τὰ γινόμενα ἔχει, καὶ σωματικῆς ἀσκήσεως ἐνέργει-
αν. & περὶ γυμνασίων. Demosthenes ἐρωτικῶν. ἐστὶ δὲ κρί-
των, τὰς μὲν τὰ δομικὰ γυμναζομένους ἔδωκε πρὸς ἀνδρείαν
ἔδωκε εὐφυλίαν ἐπιδόναί τὰς δὲ τὴν πυγμὴν καὶ τὰ τοιαῦτα
ἀσκήσαντας πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν διαφθεῖσθαι.
Galenus exhort. ad artes. τὸ δὲ τῶν ἀθλητῶν ἐπιτηδευ-
μασινοὶ ὑποπτεύω, μή ποτ' ἄρα τὰτο καὶ ῥάμην σώμα-
τος ἐπαγγελλόμενοι, καὶ τὴν παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαν ἐπα-
γόμενοι, δημοσίᾳ παρὰ ταῖς πατράσι τιμωμένοι ἡμερησίως
ἀργυρίᾳ δόσονται, καὶ ὅλως ἴσα τοῖς ἀριστοῖς τιμιμωμένοι,
ἐξαπατήσῃ τὰς τῶν νέων, ὡς προκρίθῃσι τινος τέχνης —
σώματος δὲ ἀσκήσεως ἀθλητικῆς, ἀποτυγχανομένη μὲν μί-
σχισι, ἐπιτυγχανομένη δὲ τῶν ἀλόγων ζῶν ἔδωκε κρί-
τοι. τίς γὰρ λόντων ἢ ἐλεφάντων ἐλκυσματῆρες; τίς δ' ἀκού-
τιρος λαγῶν; τίς δ' οὐκ οἶδω, ὅτι καὶ τὰς θύρας δὲ θύει

ἄλλο ἢ τὰς τέχνας ἐπαινοῦμεν, ὡς καὶ τῶν ἀνθρώπων τὰς
ἀρίστες θείας ἀξιοῦμεν τιμῆς, ἐκ ὅτι καλῶς ἔδραμον ἐν τοῖς
ἀγῶσιν, ἢ δίσκον ἔρριψαν, ἢ διεπάλαισαν, ἀλλὰ διὰ τὴν
ἀπὸ τῶν τεχνῶν εὐεργεσίαν; & ad Thraſybulum extr.
artem gymnasticam esse κακοτεχνίαν; quae corpori
animoque nocet, ex Hippocrate & Platone. Ar-
istides T. 2. p. 289. διὰ — τὸν γυμνασὴν τὴν μὲν ὑπ-
ἀρχεσθαι ῥάμην διασάζειν, τὴν δ' οὕτω παρῆσαι ἐμποῖν.
οὐ γὰρ ἄλλω μὲν ἐστὶ τὰς ὄντας ἀθλητὰς δήπε γυμνάσαι,
ἐτέρω δὲ τὰς μάλιστα ἐστῆσαι παρασκευάσαι, ἀλλήλους
ἀνδρὸς καὶ τῆς αὐτῆς τέχνης. p. 291. ἡ μὲν γὰρ γυμνασι-
κὴ καὶ ἡ ἱατρικὴ οὐκ ἀρίται δήπε τὰ σώματα εἰσιν, ἀλλ'
ἐπιστήμαι περὶ τὴν τῶ σώματος χρείαν ἢ δὲ δικαιοσύνη τῆς
περὶ ψυχὴν ἀρετῆς ἀντικρυς μόδιον ἐστὶ.

Philo pejorem infidari potiori p. 205, 28. πε-
φύκασιν γὰρ οἱ Σοφιστὰὶ χρῆσθαι λόγον ἐνθυμήμασι. —
ἀποκρίναισι γὰρ ἡμῶν τὰ ὅσα — τὴν εὐσέβειαν ὠφελίμου-
τέτην — ἀποφαίνοντες. Aboth IV. 6. Magna est
lex, quae dat vitam facientibus ipsam in seculo prae-
fenti & in seculo futuro. Heb. VII. 6. Sophocle.
Philoct. 1438. ἡ γὰρ εὐσέβεια συνθήσκει βροτοῖς, καὶ
ζῶσι καὶ θάνασιν, ἐκ ἀπώλυται.

10. Ovidius M. II. 404. Terras hominumque
labores perspicit, Arcadiae tamen est impensior illi
cura suae. Hierocles. ἐστὶ μὲν δημιουργὸς πάντα, τῶν δὲ
ἀγαθῶν καὶ κατὰ — μισεῖ μὲν οὐδὲν ἀνθρώπων, τὸν δὲ
ἀγαθὸν διαφέροντος ἀσπάζεται. Plut. Alex. p. 683. A.
καὶ λέγειν, ὡς πάντων μὲν ὅσα κοινὴ ἀνθρώπων πατέρα τοῖς
θεοῖς, ἰδίως δὲ ποιεῖμενοι ἑαυτῶν τὰς ἀρίστες.

12. τῆς νεότητος καταφρονεῖται] Herodotus I. 3. 14.
ὑπώπτειν, μὴ τῆς ἡλικίας αὐτῆς καταφρονήσαντες, ἐπιτί-
νται αὐτῶν. Suid. V. ὑποκατακλίνεσθαι, καταφρονεῖν,
ὡς παῖς ἐστὶ τὴν ἡλικίαν. Appianus Annib. p. 543. καὶ
ἀνέβη καταφρονεῖν ὡς ἐστὶ νῆς. Tacitus H. IV. 86.
Domitianus sperni — juventam suam cernens.
Justinus XXIX. 1. 10. Philippum Dardani con-
temtu aetatis assidue laceffebant. XI. 3. 4. pueri-
tiam Alexandri spretam.

τύπος] Xenophon paed. I. μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς
τὸ μακρὰν σωφρονεῖν αὐτὰς, ὅτι καὶ τὰς πρὸς βυτῆρας ὁρῶ-
σιν ἀπὸ πάσαν ἡμέραν σωφρονίαν διὰγοντας.

14. ἐπιδύσεως τῶν χειρῶν] inf. V. 22. 2. Tim. I. 6.
Act. VI. 6. Sanbedim f. 13. 2. Dubium est, quod
R. Acha f. Raba Af. propofuit: An impositione
manus simpliciter fiat ordinatio? Is autem respon-
dit: Manus imponendo id fieri, vel etiam nomi-
ne Rabbini ipsum vocando, & faciendo ipse po-
testatem de multis pecuniariis dijudicandi. Dent.
XXIV. 9.

15 πιδέσεως τῶν χειρῶν τῷ πρεσβυτέρῳ. Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἰδοὺ ἵνα σὲ ἡ προχο-
16 πῇ Φανερά ἢ ἐν πᾶσιν. Ἐπεχε σεαυτῷ, καὶ τῇ διδασκαλίᾳ· ὁπίμνε αὐτοῖς. τοῦτο
γὰρ παλαιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε.

1 Πρεσβυτέρῳ μὴ ὁπιπλήξης, ἀλλὰ ὠφθαλμαίῳ ὡς πατέρα· νεωτέρῳ, ὡς ἀδελ-
2 φού· Πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· νεωτέρας, ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. Χήρας
3 τίμα τὰς ὄντως χήρας. Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἐκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον

τῶν χειρῶν] — 39.

πρεσβυτέρῳ] πρεσβυτέρῳ 37.

15. ἐν posterius] — ACDFG 17. 31. Versio Vulg. Syr. Copt. Hilarinus, Pelagius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1491.

16. ἐπεχε] πρόσσεχε 6. 17. Versio Syra prior, & posterior in margine. Glossema, teste Chrysostomo.

ἐπίμνε] + ἐν D a prima manu. ad Vers. Latinam.

ἐπίμνε αὐτοῖς] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217.

σε] — 3.

1. παρακαλεῖ] + αὐτὸν Versio Syra prior, & posterior cum obelo.

3. ὄντως] ἔντας Editio Genes. absurde.

4. τις] — Versio Syra utraq̃ue.

ἢ ἐκγονα ἔχει] ἔχει ἢ ἐκγονα 26.

ἐκγονα] ἔγγονα 31. 39. 44.

μανθανέτωσαν] μαθήτωσαν D a prima manu.

μανθανέτω 3. 35. Versio Vulg. Augustinus, Hilarinus, Pelagius.

15. μελέτα] Galenus ex Hippocr. Epidem. II. λέγειν τὰ προγινόμενα, γινώσκων τὰ παρόντα, προλέγειν τὰ ἐσόμενα, μελετᾷ ταῦτα. Marc. III. 11. Catmipa Pythag. 45. ταῦτα πίνει, ταῦτ' ἐκμελετά, τέτων χρηρᾶν σε. Diogenes L. Epicur. X. 123. ἀδὲ συνήκως παρήγγειλον, ταῦτα πράττει καὶ μελετά. Attianus Epictet. IV. 1. ταῦτα μελετά. Senec. Epist. 69. Hoc meditare, exerce te. 16. Lique tibi haec scio — sed hoc, quod liquet, firmandum & altius quotidiana meditatione figendum est.

ἐν τούτοις ἰδοὺ] Plut. Pompej. p. 656. B. ἐν τούτοις — ὁ καὶ σαρῶν. Lucretius III. 1093. Versamur ibidem, atque infusum usque. Horatius I. Epist. 1. 11. Quid verum atque decens, curo, & rogo, & omnis in hoc sum.

16. καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τὰς ἀκούοντάς σε] Aristides Platon. I. p. 101. cit. Photio cod. 246. τὸν δ' ἐρμῆν ἔχ' ἔτος ἐκέλευσεν, ὥσπερ θεωρικῶν διάδοσιν διελθὼν, ἵνα πάντες ῥητορικῆς ἐφεξῆς μετέχουσιν — ἀλλ' ἐπιλεξάμενον τὸν ἀρίστου καὶ γενναιοτάτου, καὶ τὰς φύσεις ἱρῶμμεν-σάτας, τούτοις ἐγχειρίσαι τὸ δαῖρον, ὃ ὅμῳ σφάς τε αὐτὰς καὶ τὰς ἄλλας σώζειν ἔχοισιν. Livius VII. 34. Perge hinc omni liber metu teque & exercitum serva. Ter. Heautont. IV. 1. 40. Conservasti te atque illum. Devarim R. ult. Noe dixit Mosi: ego te sum major, quia liberatus sum a generatione diluvii. Respondit Moses: ego vero te sum major. Tu quidem servasti te ipsum; at non potuisti servare generationem tuam: ego vero & me ipsum & generationem meam servavi S. D. Ex. XXXII.

ἐπίμνε] Isocrates de permutatione. τὰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἀσκήντας καὶ καρτερίῳ καὶ μέντοι ἐν τούτοις ἰδέοντας. Jof. A. VIII. 7. 5. ἐκ ἐπίμνε τούτοις ἄχρι τελευτῆς, ἀλλὰ κατελιπὼν τὴν τῶν πατρῶν ἐθισμῶν φυλακὴν. Jof. VIII. 7. 2. Tim. III. 14.

1. ἐπιπλήξης] Il. κ. 500. τέξω ἐπιπλήσσαν. Eustathius. ἴσθι δὲ, ὅτι τὸ ἐπιπλήσσειν καὶ κόπτειν λέγεται — ἔτι δὲ καὶ μασιζειν — ἄφ' οὗ καὶ τὸ λέγον ἐπιπλήσσειν αἰρηται. Isocrates. πεπαυμένης τὸς ὀργῆς ἐπιπλήσσειν. Herodianus III. 13. 13. πότε μὲν λιπαρῶν, πότε δὲ ἐπιπλήστων. Plut. τοῖς δὲ φίλοις δυσχεραίνουσιν ἐπιπλήστων. Horatius 3. Carm. XII. 3. metuentis patriae verbera linguae. Tacitus Agric. 41. Sermonibus aures verberare.

Nic. Damascenus Exc. p. 622. de Lacedaemoniis: τὰς δὲ γένοντας αἰσχύνονται ἔδην ἢ τῶν ἢ πατέρων. Libanius Progymn. p. 52. C. κίμνι πάντα, ἴσθι ἐπὶ

σας, πρὸς τὸν ἀγῶνα τῶν τῶν μὲν ἡλικιωτῶν ἰομίζουσαν ἀδελφῶν, τῶν δὲ πρεσβυτέρων παίδων, τῶν νεωτέρων πατέρων. Plato de Legg. IX. πᾶς ἡμῶν αἰδεσθῶ τὸν ἑαυτῷ πρεσβύτερον, ἔργῳ τε καὶ ἔπῳ· τὸν δὲ πρόχροντα κ. ἡλικίας ἔστω ἀρετῇ ἢ θῆλυτ' ἰομίζων ὡς πατέρα ἢ μητέρα διευλαβεσθῶ. Diogenes L. Platon. III. 95. εἰ πρὸς πρεσβυτέρῳ ἀμαρτάνοντας διαλέγεται, ἀμώτῳ δὲ λόγῳ ὡς πρεσβυτέρῳ διαλέγεται. Plut. Confol. ad Apollon. p. 120. A. αἰδέμενος τὰς πρεσβυτέρας — ὡς πατέρας. Phocylides 209. πρίσβον ἐμῆλικα πατὴρ ἴσθις τιμαῖς γέρας. Spartianus Did. Juliano. Unumquemque, ut erat aetas, fratrem, vel filium, vel parentem affatus blandissime est. Cic. Offic. I. 34. Est igitur adolescentis, majores natu vereri. A. Gellius II. 15. apud antiquissimos Romanorum neque generi neque pecuniae praestantior honor tribui quam aetati solitus, majoresque natu a minoribus colebantur ad Deum prope & parentum vicem. Valerius M. II. 1. Senectuti juvenus ita cumulatam & circumspēctum honorem reddebat, tanquam majores natu adolescentum communes patres essent. Jamblicus V. Pythag. 8. ἀποφαίνεται — μελετᾷ ἐν μὲν τῇ πρὸς τὰς πρεσβυτέρας εὐκοσμίᾳ τὴν πρὸς πατέρας εὐνοίαν· ἐν δὲ τῇ πρὸς ἄλλας φιλανθρωπίᾳ τὴν πρὸς τὰς ἀδελφὰς κοινωνίαν.

3. comm. 17. Act. XXVIII. 10. egentem honorare dici non potest, nisi qui sublevar.

4. τίς. III. 14.

ἐκγονα] Ammonius p. 47. ἐκγονος καὶ ἀπογονος διαφέρει· ἐκγονος μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ υἱός. φησὶ γὰρ ἔμπρος [Od. γ. p. 123.] εἰ ἐτόν γε κείνῳ ἐκγονός ἐστι· σέβας μὲν ἔχει ἐσομένῳ, καὶ δὲ ὅλης τῆς ποιήσεως τετήρηκεν. Ἀπόγονος δ' ὁ ἥτοι υἱογενής, ἢ ἐπὶ ἀποθνήσκοντι. Thomas. ἐκγονος δὲ ὁ υἱός, sed in τίθῃ. ἐκγονος ὁ υἱὸς ἢ θυγατὴρ υἱός, καὶ ἐκγονή ἢ τέτῃ θυγατρί. Artemidor. II. 20. μάλιστα δὲ πρὸς παιδοποιῶν ἐπιτήδειος ὁ πάλαιος διὰ τὴν γινόμενὴν ὑπὸ τῷ ἐκγονῶν τοῖς γονόσιν ἐπικαρία. Isocrates. τῷ δὲ γένει τῶν τεκνιζῶν πρόγονος ὁ Αἰακίδης· ὁ δὲ Διὸς ἐκγονός. Eustathius in Od. γ. p. 117. 1. τὸ δὲ ἐκγονος τινα τῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν ἔγγονος· καὶ τὸ ἐπὶ τὸ τὴν ἀμφιβολίαν εἰσαγαγόν· τοῖς ὕστερον, τινα μὲν λεγόντων ἔγγονον τὸν υἱόν, ὡς ἔγγονος γόνος· ἐκγονον δὲ τὸν υἱόν, ὡς ἐκ γένους ὄντα· ἐπὶ τῷ δὲ τὸ ἀνάπαλιν ἐκγονόν μὲν τὸν υἱόν, ἔγγονον δὲ τὸν ἐκ πατρὸς, ὁ καὶ κρατὶ μάλιστα. & Od. λ. p. 431. 28. ἄρα δὲ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκγονος διὰ τῷ κ. ἢ πατὴρ, οὐ μὲν ἔγγονος διὰ τῷ γάμμῳ, καὶ τῇ, φασὶν, ἔμπρος τῷ δὲ ὅλης τῆς ποιήσεως αὐτῇ — εἴη αἰ ἐπὶ κρυμμένης ἐκγονός

τῷ ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις. τὸτο γὰρ ἔστι — καλὸν 4
καὶ ἀποδέκτον ἐνάπιον τῷ Θεῷ. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπιεν ἐπὶ τῷ Θεῷ, 5
καὶ προσομνύει ταῖς δέησιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Ἡ δὲ σπαταλῶσα, 6
ζῶσα

τῷ ἴδιον οἶκον] τῷ ἴδιον οἶκον D a prima manu.

καλὸν καὶ] — ACDFG I. 4. 5. 6. 9. 10. 14. 18. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 34. 36. 39. 41.
44. 45. 46. 47. 49. 52. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra utraque, Aethiop. Arab. Chrysostomus, Theodoretus,
Oecumenius, Damascenus, Theophylactus, Hilarius, Pelagius. prob. J. Millio, D. Whitby, J. A. Bengelio. ex cap. II. 3.
5. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπιεν ἐπὶ τῷ Θεῷ] — 3. Θεῷ κυρίον D a prima manu.
8. τῷ posterior] — ADFG.
προνοεῖ] προνοεῖται D a prima manu. FG.
γεγονώς] comma postposit Editio E. Schmidii. Diogenes L. Epicur. X. 2. ἔτη γεγονώς id. Pericand. I. 95. ἔτη
γεγονώς ἔτη π. Socrat. II. 44. γεγονώς ἔτων ο. V. 68. Lycon. γεγονώς ἔτω od. Plut. Alex. p. 670. A. ἔτη γεγονώς κ.

ἀποδέκτον] εὐαποδέκτον 49.

γονος μὲν ὁ προσεχὼς ἐκ τινος γεννηθεὶς ἔγγονος δὲ, ὡς εἰ-
πεῖν, ἐγγύγονος ἀπόγονος δὲ ὁ ἀπὸ τέρων γόνος. & Od. o. p.
574. 4. ὅρα δὲ, καὶ ὅτι ἐν τῷ Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
διὰ τὴν κάππα ἔκγονος λέγεται, ὁ κοινότερον ὀφείλων ἔγγον-
ος λεχθῆναι. οὐ γὰρ κυρίως κατὰ κοινολογίαν ὁ Θεοκλύμε-
νος ἔκγονος ἐστὶ τῷ Μελάμποδος, ὅτι μηδὲ υἱός, δισέγγονος
γὰρ ἐκείνου ἐστίν, ἐπὶ Μελάμποδος Μάντιος, ὁ πολυφειδης,
ὁ Θεοκλύμενος — ἐστὶ δὲ εἰπεῖν πρὸς τὴν διὰ τῆς κ. γραφῆς
τῷ ἔκγονος, ὅτι τὸ ἐξεγενέτο ρῆμα εἰδὸς ὅμοιος, ἔκγονος ἔξ
αὐτῆς λέγει τὸν ἐκ τινος γένος, ὡς εἰ περ ἔφη ἀπόγονον ἡ δὲ
ἐγγόνος γραφὴ τῶν μὲν ὁμοίων ἐστίν. Schol. Pindari Nem.
V. 12. Αἰακὸς γὰρ Διὸς, Αἰακῷ δὲ — πηλὺς —
Ἀχιλλεύς μὲν γὰρ παῖς Διέτιδος, ἔκγονος ὢν Αἰακῷ. Ma-
lela p. 45. φ. δὲ κάδμος — παρεχώρησε τὴν διοίκησιν
τῆς βασιλείας τῶν Βοιωτῶν τῷ υἱῷ τῷ Ἀγχίανος τῷ πένθεϊ,
τῷ ἐκγόνῳ αὐτοῦ. p. 70. ἀπὸ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ τῷ
υἱῷ αὐτοῦ, καὶ Ἰακώβ τῷ ἐκγόνῳ αὐτοῦ. Etymol. ἔγγονος,
υἱὸς υἱῆς, ἔκγονος, ὁ υἱός. Galepus per ἔκγονα semper li-
beros intelligit. Hesychius ἔκγονα, τέκνα τέκνων.

προγόνοις] Thucydides II. 11. μεγίστην δόξαν οἰσόμενοι
τοῖς τε προγόνοις καὶ ἡμῖν αὐτοῖς. Plat. πρόγονος
πρωτογενὲς Herodotus II. 3. ἀπὸ προγόνων ἄνωγον.

Demosthenes c. Timon. τὴν τῷ γήραρ βοηθῆντας
λυμαίνῃ — οἱ καὶ ζῶντας ἀναγκάζουσι τὴν παιδείαν γο-
νίας τρέφειν, καὶ ἐπειδὴ ἀποθνήσκουσιν, ὅπως τῶν νόμιζοντων
τύχῃσι, παρασκευάζουσι. c. Aristogit I. ἡδὲως ἂν εἰ-
δείην, τίς ἐστὶν ὁ τὴν πρὸς τὴν γοιᾶς εὐνοίαν ὁρῶν προδιδωκά-
τα τῶντος, ἢ πρὸς τὸν δῆμον νῦν ἄχρην ὑπισχίνεται, πιστεύουσιν;
ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπίστοι καὶ θεοὶ ἐχθροὶ, οὐ μόνον ἀνθρώποις, ὑπο-
λαμβάνω τὸν τῶν γοιῶν ἀμελῆντα. Isaeus de Cirone.
τῷ περὶ κακώσεως νόμῳ. κελεύει γὰρ τρέφειν τὴν γοιᾶς. γο-
νίς δὲ εἰσὶν μήτηρ καὶ πατὴρ καὶ πάππος καὶ τήνη καὶ τέ-
των μήτηρ καὶ πατὴρ, ἐὰν τῇ ζῶσι. ἐκείνοι γὰρ ἀρχὴ τῆς
γένεος εἰσιν, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδονται τοῖς ἐκγόνοις. διότι
ἀνάγκη τρέφειν αὐτοὺς εἶναι, καὶ μηδὲν καταλιπῶσιν. Menan-
der. καὶ ὁ μὴ τρέφειν τεκῶσαν ἐκ τέχνης νέος, ἄκαρπος ἐστὶν
ἄτος ἀπὸ κρίσεως κλάδος. Vitruvius praefat. l. VI. Omnium
Graecorum leges cogunt parentes ali a liberis:
Athenienses non omnes, nisi eos, qui liberos arti-
bus erudiunt. Solinus 40. de ciconiis: eximia illis
ineff pietas: etenim quantum temporis impende-
runt liberis educandis, tantum & ipsae a pullis suis
invicem aluntur. Aristoteles Eth. IX. 2. τροφὴς μὲν
γοιῶσι δὲν μάλιστα ἐπαρκῆς, ὡς ὀφείλοντας καὶ ταῖς αἰτί-
οις τῇ εἶναι καλλίον ἢ ἑαυτοῖς εἰς ταῦτ' ἐπαρκῆς. Simplicius
in Epictet. p. 199. χρὴ ἂν ἐπιμελεῖσθαι παντοίας αὐτῶν
[τῆς πατρὸς] — καὶ ὡς δαιτυμένους παρὰ τῶν γοιῶν τὴν
ἐπιμελείαν ἀποδιδόναι μετὰ τόκῳ αὐτοῖς ἐννομίως προσ-
έχει. Oppianus Halieut. V. 84. ὡς δὲ παῖς γενετήρα πα-
λαιότερον ἀμφαγαπάσκει, φροντίσι γρηγορόμοισιν ἀπὸ θρεπτή-
ρια τῶν. τὸν δ' ἡδὲ μελίσσει καὶ ὁμοίῳσι ἀνδραϊόντα ἐθ-
δικῶς μετέπων προσπύσσεται, ἢ τε καλὴν καὶ χεῖρ ὀρέ-
γῃ, καὶ πᾶσι ἐκ ἔργων αὐτοῦ ἀμύνην, πατρὶ δὲ γο-
ρᾶσιν ἰόντι δόξῃσι υἱῶν. Hesiodus Oper. 185. οὐχέ-

τλίοι, ἐδὲ θεῶν ὅτιν εἰδότες, ἐδὲ μὲν οἱ γε Γηράντεςσι το-
κεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν.

ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι] Dionysius Hal. A. VI. 73. πολ-
λὰ καὶ μεγάλα ἐνερgetηθέντες ὑπὸ τῷ δήμῳ — οὐ καλὰς
ἀποδεδώκατε αὐτῷ τὰς ἀμοιβὰς. Euripides Orest. 467.
καὶ γὰρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα — οἷς — ἀπέδωκεν ἀ-
μοιβὰς οὐ καλὰς. Iphigen. in Aulid. 1228. ἐγὼ σε
πρέσβυν ἄρ' εἰσδέξομαι ἐμῶν φιλαῖσιν ὑποδοχαῖς δομάτων,
πατὴρ, πῶν τῶν ἐμῶν ἀποδιδῶσα σοι τροφὰς. Philo deter-
riorem infidari potiori p. 212, 18. αἱ κρίσεις τὸν ἐφ-
αρμωσθέντα τρέφεσι, καὶ καλύπτειν ἀφραδίᾳ κλάδον
ὁ δὲ εὐκαρπίας ἀμοιβῇν τροφῆς ἀντιχαρίζεται ταύταις. Jof.
A. XX. 8. 2. φανερώς δὲ ἐκ εἰς μακρὰν τὴν μητέρα τὴν
ἐαυτῆς φονεῖ, ταύτην ἀμοιβῇν ἀποτίσας αὐτῇ οὐ μόνον τῆς
γνώσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ ταῖς ἐκείνης μηχαναῖς τὴν Ρωμαίων
ἡγεμονίαν παραλαβῆν. Aristaenetus I. 15. ἐφ' ὃ ἐν ὁ
νυμφίος ἐρασμῶς ἐπαφροδίσας τῇ κόρῃ, καὶ σπεύδων αὐ-
τῇ πρέπσαν ἀμοιβῇν ἀποδιδόναι. Odys. γ. 58. διδω —
ἀμοιβῇν — Ἐκατόμβης. Lucianus Prometh. 15. ταύ-
την μοι τὴν ἀμοιβῇν ἀποδιδώκατε τῷ βυζυγίῳ. Synesius
ep. 31. γνώσθαι σοι πρεπῆσας ἀμοιβὰς τῆς ἐνδεχομένης
ἐκείνης μνησέως. Moeris. ἀμοιβῇν, ἐδίδε τῶν ρητόρων. ρή-
τορες χάριν λέγουσι τὴν ἀμοιβῇν. Hesychius. ἀμοιβῇν, χά-
ριτες, καὶ ἀνταποδώσεις, ἐκτίσεις, χρεῖα. Plut. Philo-
poem. p. 356. B. τὴν ἀμοιβῇν τῆς φιλοξενίας ἀποδίδας.
Mar. 427. C. ἀνδρὸς — μείζονας ἐλπίδων ἀμοιβὰς ἀπο-
δίδοντες. Polybius p. 1463. καλὰς ἀμοιβὰς ἀπέδωκεν αὐτῷ.

5. μεμονωμένη] Pollux 3. 47. ἡ δὲ μονωθῆσα ἀπὸ
ἀνδρὸς χήρα, ὡς καὶ ὁ μονωθῆς ἀπὸ γυναικὸς χήρος. Ter-
Ad. V. 3. parere jam diu haec per annos non po-
test, nec, qui eam respiciat, quisquam est; Sola
est. Andr. II. 3. tum haec fola est mulier. Donat.
Sine defensoribus propriis, & sola & mulier
dixit. Sola, sine auxilio ac per hoc deserta. Thu-
cydides V. 40. ἴδιαν, μὴ μονωθῆσαι, καὶ ἐς Λακεδαι-
μονίους πᾶσα ἡ συμμάχια χαρήσῃ. 58. οἱ μὲν Ἀργεῖοι,
ὡς μεμονωμένοι τοῖς Λακεδαιμονίοις παρεσκευάζοντο μάχε-
σθαι. Schol. ἐρήμοις συμμάχων. Herodotus I. 102. τό-
τε δὲ ἦσαν μεμονωμένοι μὲν συμμάχων, ἄτε ἀπεσπῶνται.
II. λ. 470. διδω, μήτε πᾶθῃσιν ἐν Τράεσσι μονωθῆς.
Aristoteles Eth. X. 2. πᾶν γὰρ μὲν ἑτέρῳ ἀγαθῷ αἰρε-
τώτερον ἢ μονέμενον. Hierocles A. C. πολλοὶ μονωθέντες
φίλων ἢ οἰκετῶν. Diodorus XIX. 39. μεμονωμένους πᾶ-
σης βοηθείας. 43. μεμονωμένοι τῆς τῶν ἱππέων βοηθείας.

σπαταλῶσα] Lexicon MS. σπαταλῶ, λίαν τρυφᾷ,
ἀσώτως ζῇ. Glossarium, delicatus. σπαταλός, deli-
ciat, σπατάλι. Hesychius σπαταλῶ, τρυφᾷ. Photii
Lex. MS. ex Menandri inviso σπατάλι. Anthol. IV.
28. 14. πᾶν τὸ βροτῶν σπατάλημα καὶ ἡ πολυτέλεια ἐδα-
δῇ, ἐνθάδε κρινόμενη. VII. 176. καὶ σοβαρῶν ταρσῶν χρυ-
σοφρος σπατάλι. II. 31. 8. Μηδὲ μοι ταύτην; ἐρασί-
ερατε, τὴν σπατάλῃ σε ποίσεις θεῶν, ἢ σὺ κατασπατα-
λᾷς, ἔσθῃν ἐκτραπέλως εὐμαχῶν κακὰ χέροντα λιμῶν, οἷα
φάγοις ἐμῶν ἀντιπάλῃ τιμῇ. Schol. Aristoph. Nub.

7 ζῶσα τέθνηκε. Καὶ ταῦτα ὡς γέγραπτε, ἵνα ἀνεπίληπτοι ᾖσιν. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων
8 καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τιὸ πίσειν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. Χήρα
9 καταλεγείτω μὴ ἔλαττον ἐτὶ ἐξήκοντα, γεγονυῖα ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή. Ἐν ἔργοις κα-
λοῖς

Caef. p. 740. E. γεγονῶς ἔτη 15. Cat. min. p. 761. B. ἔτη κ. γεγονῶς. Dem. p. 851. C. β. μὲν ἐπὶ τοῖς λ. γεγονῶς ἔτη. Mar. p. 430. A. ὑπὲρ ο. γεγονῶς ἔτη. Syll. p. 455. C. v. ἔτη γεγονῶς. Craff. p. 556. B. ἔπα γεγονῶς ἔτη λ. Eumen. p. 593. D. ποῖα μὲν ο. ἔτη γεγονῶς. Agefil. p. 609. B. ἔτη μ. γεγονῶς. 616. C. ὑπὲρ π. γεγονῶς ἔτη. Pompej. p. 621. E. ἔτη μὲν κγ. γεγονῶς. Lucianus bis accus. 32. ἀνδρὶ ἡδὴ μ. ἔτη σχεδὸν γεγονῶς. D. Mort. 6. 1. ἐμὲ μὲν τεθνάναι λ. ἔτη γεγονῶς. & in Macrobiis saepe. Plut. Apophth. p. 198. C. τέσσαρας & δέκα γεγονῶς ἔτη. p. 207. C. Ἀλέξανδρῳ λβ. γεγονῶς ἔτη. an feni sit ger. Resp. p. 791. F. ὑπὲρ π. ἔτη γεγονῶς. 794. B. ὑπὲρ ζ. ἔτη γεγονῶς. X. Rhet. p. 835. D. ἔτη γεγονῶς ιβ. p. 845. D. λζ. ἔτη γεγονῶς. Theff. p. 14. E. ἡδὴ δὲ ν. ἔτη γεγονῶς. Aemil. p. 259. F. περὶ ζ. γεγονῶς ἔτη. Marcell. p. 314. E. ὑπὲρ ζ. γεγονῶς ἔτη. Cat. p. 337. E. ιζ. γεγονῶς ἔτη. p. 344. F. σ. ἔτη ις π. γεγονῶς. p. 345. A. G. γεγονῶς ἔτη. Philop. p. 358. B. ἡδὴ δὲ αὐτὴ λ. ἔτη γεγονῶς. Flamin. p. 369. E. ἔπα λ. ἔτη γεγονῶς.

53. ἐσπάρθαι — ἀντὶ τῷ κατηγάσκε, κατήσθαι — Σπα-
θάν δὲ τὸ ἀφειδῶς καταναλίσκειν καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσιν εἰ-
ρήναι πολλάκις. οἰκείας δὲ οὖν τῇ λέξει χρῆται ἐπὶ γυναικός·
καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ὑφανομένων ἱματίων σπαθάν τὸ ἄγαν κρέ-
ειν τὴν κρίκην δύναται μὲν ἔν τὸ σπαθάν ἐπ' ἀμφοτέρων
νοῦσθαι. ὅτι δὲ οὖν ἐπὶ τῷ πολλῷ παρελήπται, δῆλον ἐκ
τῷ ἐπιφρομένῳ· ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοιματίαν δεικνύς τοδὶ,
κατὰ πρόφασιν ἔφασκον, ὡ γύναι, λίαν σπαθῶς. Τάτο
δὲ ἐπήνεγκε διέπον δι, τὸ τε ἀναλύν καὶ τὸ ὑφαίνειν.

ζῶσα τέθνηκε] Cic. ad Attic. XII. 2. Homini non
recta fed voluptaria quarenti nonne βεβίωται; So-
phocles Antigone 1283. τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν
ἄνδρες, οὐ τιθῆναι ἐγὼ Ζῆν τέτοιν, ἀλλ' ἐμψυχον ἡγέμεαι
νεκρὸν. cit. Athenaeo VII. p. 280. B. & XII. p. 547.
C. p. 551. C. ὁ Σαντυρίαν — Μέλῃτοι τὸν ἀπὸ Λη-
ναίης νεκρὸν. Porphyrius de Abstin. IV. 21. τὸ γὰρ κα-
κῶς ζῆν καὶ μὴ νομίμως καὶ σωφρόνως καὶ οἰώως Δημοκρά-
της ἔλεγεν, οὐ κακῶς ζῆν εἶπαι, ἀλλὰ πολλὸν χρόνον ἀποθνή-
σκειν. Seneca Ep. 77. Ista vita non mors est? 71. Vi-
ta mors est, & quidem turpis, inter foeda versan-
tibus. De vitae brevit. 12. Non est ergo otiosus
hic; aliud nomen imponas, aeger est, mortuus est.
Plinius H. N. XIV. prooem. Voluptas vivere coe-
pit? vita ipsa defuit. Plut. de Alex. II. p. 336. D.
τὸν δὲ Σαρδανάπαλιν βίον ἂν τις ἡ τάφος, ἐδὴν γὰρ οἷμαι
διαφέρειν, θρασυμένους. Philostratus I. 6. ἐν πότεις ἔζη,
μᾶλλον δὲ ἀπέθνηκεν. Juvenalis S. VIII. 85. Dignus
morte perit, coenat licet ostrea centum. Schol. Sic
habendus, qui morte dignus est, quasi jam perie-
rit, licet quotidie copiose vivat. Philo de Profu-
gis T. 1. p. 554, 19. θανάτου θανατέσθαι. Ex. XXI.
12. φοιτήσας ἂν παρὰ γυναῖκα σοφὴν, καὶ σκέψις ὅμοια, τῷ
ζητεῖν ἀπηλλάγη. ἐδίδαξε γὰρ με, ὅτι καὶ ζῶντες ἔτιοι τε-
θήκασι, καὶ τεθνηκότες ζῶσι. τὰς μὲν γὰρ φάουλως ἀχρη-
στῶς ὡς αὐτὸς παρατείνοντας νεκρὸς ἔλεγεν εἶπαι, τὸν μετ' ἀρετῆς
βίον ἀφηρημένους. Hierof. Berachoth & Bab. f. 18. 2.
impui, etiam dum vivunt, vocantur mortui. Ez.
XXI. 30. Deut. XVII. 6. Avoda Sara f. 3. 2.
Homines quando discedunt a praeceptis legis, ita-
tim moriuntur. Apoc. III. 1. Stobaeus 238. πένες
ἀποθανόντων φροντίζαν ἀπηλλάγη, ζῶν γὰρ τέθνηκε. A. Gel-
lius II. 23. Dum ejus mortem inhio, egomet vi-
vo mortuus inter vivos. Ezech. XVIII. 32.

8. προνοεῖ] Libanius D. XLIV. p. 918. A. προ-
νοεῖν τῶν πατέρων καὶ κηδεσθαι, γηροκομεῖν, ἀποδοῦναι
τὰ πρέποντα χαριστήρια, μὴ συγχωρεῖν, ἂν ὑβρίξει τις.
πίσειν ἤρνηται] Procopius Goth. p. 336. ὁ τῇ φύσει
τὸ πῖσιν ἔχων, οὐ ξυμμεταβάλλει τῇ τύχῃ τῇ γυνάμην —
ὁ γὰρ τὸ τῆς διανοίας νοσῶν ἄσφατος, καὶ τὴν εἰς τὰς φιλ-
τάτας ἡρήσαστο πίσιν.

9. καταλεγείτω] Lyfias in Apolog. ἐδ' εἰς τὸν καλῶ-
λογον Ἀθηναίων καταλέξας ὕδνα. Xenophont
ὀπλίτας δὲ αὐτὸν καταλέξασθαι χιλίους ἐψηφίσαντο. —
μετὰ ταῦτα κατελέξατο τὴν στρατιὴν ὀπλιτῶν μὲν φ. Plut.

κατελεγμένους εἰς σύγκλητον ἀπελευθέρους. Plato de
Legg. VI. p. 862. E. ἐπειδὴν γὰρ δὲ καταλέγεσθαι οἱ ιβ.
Plut. Galb. p. 1061. A. εἰπὼν εἰσθῆναι κατελέγειν στρα-
τιώτας, καὶ ἀγοράζειν.

ἔλαττον] Thucydides IV. 67. ἔλαττον ἄπαυον. Plato
de Legg. ἐτῶν γεγονῶς καὶ ἔλαττον v. Epist.
7. τάλαντα εἶναι ἐκ ἔλαττον p. ἡ Διώνος ἐστὶ. Demosthe-
nes in Timocrat. γέγονα καὶ ἔλαττοι ἡ λ. ἔτη. Xeno-
phon Cyropaed. I. πλεῖον τι ἢ ν. ἔτη γεγονῶς.

ἐτῶν ἐξήκοντα γεγονυῖα] Plut. de Valetud. p. 136. E.
ἡκιστα τοῖνυν Τιβέριον ποτε καίσαρα εἰπεῖν, ὡς ἀνὴρ ὑπὲρ ζ.
γεγονῶς ἔτη, καὶ προτείνας ἱατρῷ χεῖρα, καταγέλαστος ἔτι.
Lycurg. p. 55. D. τὰς δὲ γέροντας ἀντὶ τῷ τελευτῶντος
ἔταξεν καθίσταται τὸν ἄριστον ἀρετῇ κριθέντα τῶν ὑπὲρ ζ. ἔτη
γεγονῶν. Pollux II. 11. ὑπὲρ τὸν κατάλογον, ὑπὲρ τὰς
ζ. γεγονῶς ἔτη. Plato de Legg. VI. p. 860. D. ἔτη
δὲ μὴ ἔλαττον ζ. ἡμῶν εἴη γεγονῶς ὁ μᾶλλον καθ' ἑρῶς νό-
μος περὶ τῶ θείῳ ἱκανῶς ἀγιστεῖν· πῶτα δὲ καὶ πῶρ τῶν
ἱερῶν εἶναι τὰ νόμιμα. Aristoph. Plut. 330. Schol. ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ ἐδίδε ἐδικάζειν, εἰ μὴ ἐπέβαινε τῶν ζ. ἐνιαυ-
τῶν. Ecclesiast. 974. Ἀλλ' ἐχρ' ἐνὶ τῷ ὑπὲρ ἐξήκοντάτις
εἰσάγομεν. Callimachus H. in Cererem. 131. τὰς δὲ τε-
λεσφορίας ποτι τὸν Διὸν ἄχρις ὁμαρτεν Αἰτίνες ἐξήκοντα
κινώτεραι, αἶ τι βαρύναι. Demosthenes ad Macarata.
γυναικὰ δὲ μὴ ἐξέιναι εἰσέναι εἰς τὰ τῷ ἀποθανόντος, μὴδ'
ἀκολουθεῖν τῷ ἀποθανόντι, ὅταν εἰς τὰ σῆματ' ἄγεται, ἐν-
τὸς ζ. γεγονυῖαν. Plato de Legg. VII. p. 895. C. ἐξη-
κοιτῆται ὥδως. Aboth. V. Annos agens LX. Se-
nex habetur. Glossa S. D. Job. V. 26. pervenies
הללך, cum senio ad sepulcrum. Si vocem ad num-
eros redigas, fiunt LX. Atque ideo more inter-
nos receptum est, ut LX. annum egressi epulum faci-
ant, quod morte praematura non fuerunt abrepti.

ἐνὸς ἀνδρὸς] Anthol. III. 12. 14. Ἀ δ' ἐγὼ ἡ περὶ-
βωτος ὑπὸ πλάκι τῇδὲ τέταμμαι Μῦθον ἐνὶ ζῶντι ἀνέρι λυ-
σαμένη. Pollux III. 39. ἡ δὲ ἐκ παρθενίας τινὶ γεγενη-
μένη πρωτότοκος ἐκαλεῖτο. 41. ὁ δὲ ἄγων τὴν νύμφην ἐκ
τῆς τῷ πατρὸς οἰκίας νυμφαγωγός, ἐπότε μὴ ὁ νυμφίος με-
τήναι οὐ νέμιστο δὲ μετίνεας τὰς δευτερογεγενητάς. Euripi-
des Troad. 662. καὶ εἰ μὲν παρῶσατο ἕκτορος φίλον κῆρα
πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένας, κακὴ φανόμεαι
τῷ θνόντι — Ἀπίπτου αὐτὴν, ἥτις ἄνθρωπος τὸν πάρος και-
νοῖσι λέκτροις ἀποβαλῶσ' ἄλλον φίλιν. Ἀλλ' ὅδε πάρος,
ἥτις ἂν διαζυγῇ τῆς συντροφείας, ῥαδίως ἔλκει ζυγὸν
καίτοις τὸ θνητῶδες ἀφθογγόν τ' ἔφου, ζυγίσαι τ' ἄχρηστον, τῇ
φύσει τε λείπεται· Σὲ δ', ὦ φίλ' ἕκτορ, εἶχον ἀνδρ' ἀρκύν-
τα μοι, ζυγίσαι, γυνίσαι, πλῆτω, καὶ ἄνδρα μὴ γυναι-
κατον δὲ μὴ ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμον πρώτος τὸ παρὲναι
ἐξέσθαι λέχος. καὶ οὖν ὁλαυλας μὲν σὺ. Pausanias Co-
rinth. 21. Γεργοφόνος τάφος ἐστὶ τῆς πέρισεως — γυ-
ναικῶν δὲ πρῶτην αὐτῇ φασὶ τελευτήσαντος τῷ ἀνδρὶ πε-
ρίμερος τῷ Ἀιολεῖ, τάτῳ γὰρ παρθένος συνώκησε, τῇδ' αὖ-
θις οἰβάλα γήμασθαι· πρότερον δὲ καθεστήκει ταῖς γυναιξὶ
ἐπὶ ἀνδρὶ ἀποθανόντι χερσίν. & Achaic. 25. Γαῖον, γῆς
ἐφ' ἣν

λοῖς μαρτυρημένη, εἰ ἔτεκνοτρόφῃσεν, εἰ ἐξενοδόχῃσεν, εἰ ἀγίων πόδας ἐνίψεν, εἰ θλι- 10
βομένοις ἐπήκρυσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτῷ· 11
ὅταν γὰρ καταστρηιάσῃσι τῷ Χριστῷ, γαμῶν θέλουσιν· Ἐχθσαι κρίμα, ὅτι τὸ πρῶτον 12
πί-

10. ἔτεκνοτρόφῃσεν] ἔτεκνοφόρῃσιν FG fed in Verf. Latina: educavit.

si secundo loco] ἡ Editio Complut.

11. καταστρηιάσῃσι] καταστρηιάσῃσι AFG. 31.

14. οὖν] + τὰς D a prima manu. 37.

ἐπὶ — γυνὴ δὲ ἡ αἰ τὴν ἱερωσύνην λαμβάνουσα ἀγιστοί-
μην τὸ ἀπὸ τούτου, ἡ μὴ ὑδὲ τὰ πρότερα ἐστὶ πλέον ἢ ἐνὸς
ἀνδρὸς εἰς πῆρην ἀφηνιγμένη. *Jos. A. XVII. 13. 4.* Γλά-
φυρα, συνηγορίαι ἄρα λόγῳ, ὃς ἅπιστα ἔλεγει εἰναι γυναιξίν,
ἡ συναιμολογήσασά μοι καὶ συγκητοικισθεῖσα παρθένας,
παίδων ἡμῶν γιγνόντων, λήθῃ περιδίδως ἡρώτας τῆς ἐμῆς,
δυτῆρων ἐπιθυμίας γάμων, πληθώρα δὲ σοὶ ὑδὲ ὅτως ὕβριος,
ἀλλὰ καὶ τρίτον ἰτόλμης σκυτῇ παρακατακλῦας τυμ-
φίον. *Luc. II. 38. Inscriptio* εὐφροσύνη, σκηπὴν θεοδύρακι,
φίλωνδρον, φιλότεκνον, ἀγαθὸν, μόνονδρον, δικαίαν, εὖσε-
σθῆν. *Inscr.* Celino nupta, univira, unanimis. Vo-
lufiae Justae matri carissimae, omnium feminarum
fanctiori, univirae. Maecianae conjugii incompara-
bili univirae & castissimae. *Propertius IV. 11. 36.*
in lapide hoc, uni juncta fuisse, legar. — 93. fi-
lia — fac teneas unum nos imitata virum. *Jos. A. XV. 3. 5.* ἐντεταλκτο λεληθότως, εἰ πάθῃ τι παρ' Ἀ-
τάνῳ, παραχρήμα καὶ τὴν Μαριάμμην ἀνιλήῃ· ὅτως τε
γὰρ ἔχει φιλοσύργας πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ διδασκίαι τὴν
ἡθέρην, εἰ καὶ τὴν ἡρότος ἐκείνη καὶ εὐμερφίαν ἄλλῃ τινι σπε-
δάξοιτο. *Aeneid. IV. 19.* Huic uni forsan potui suc-
cumbere culpae. *Servius* propter antiquum ritum,
quo repellebatur a sacerdotio. i. e. Fortunam mu-
liebrem non coronabant bis nuptae. & 29, Ceremo-
niis veterum Flaminicam nisi unum virum habere
non licet — Nec Flamini aliam ducere licebat
uxorem, nisi post mortem Flaminicae uxoris. *Minu-
tius Felix.* Alia sacra coronat univira, alia mul-
tivira. *Athenaeus VI. p. 235. A.* ἐπιμειλίθει δὲ τὸν
βασιλέα τὸν αἰ βασιλεύοντα — καὶ τὰς γέροντας, καὶ
τὰς γυναῖκας τὰς πρωτοπόσας. *Valerius Max. II. 1.* quae
uno contentae matrimonio fuerant, corona pudic-
itiae honorabantur. Existimabant enim, eum prae-
cipue matronae sincera fide incorruptum esse ani-
mum, qui deposita virginitatis cubile pudicum
egredi nesciret: multorum matrimoniorum expe-
rientiam quasi legitimae cujusdam intemperantiae
fignum esse credentes. *Livius X. 23.* Quum se Vir-
ginia & patriciam, & pudicam — & uni nup-
tam, ad quam virgo deducta sit — glorietur.
— ut nulla nisi spectatae pudicitiae matrona, &
quae uni viro nupta fuisset, jus sacrificandi habe-
ret. *Hieronymus* in Gal. VI. 8. Habet & Juno u-
niviras, & Vestā virgines, & alia idola continen-
tes. *Tertullianus 2.* Marcion I. extr. nubendi jam
modus ponitur, quem quidem apud nos spiritalis
ratio Paracletō autore defendit, unum in fide ma-
trimonium praescribens. ad Uxorem I. praecipio
igitur tibi, quanta continentia potes, post exces-
sum nostrum renunciare nuptiis. *Horatius 3.* Carm.
XIV. 5. Unico gaudens mulier marito Prodeat,
justis operata divis. *Trebellius Pollio* in Tito. Hu-
jus uxor Calpurnia fuit sancta & venerabilis femi-
na — quam majores nostri univiram sacerdotem
inter sacratissimas feminas adorarunt. *Lactantius*
de Mort. Persecut. 39. Valeria Galerii uxor; ne-
fas esse illius nominis ac loci feminam, sine more,
sine exemplo, maritum alterum experiri.

10. ἐξενοδόχῃσιν] *Thomas.* ξενοδόκος οὐ ξενοδόχος. vid.

10. *Luc. X. 34. Od. e. 55.* μιμνήσκεται — ἀνδρὸς

ξενοδόκου. *Moeris.* ξενοδοκῶ, Ἀττικῶς· ξενοδοχῶ, ἑλληνικῶς.
Hesychius. ξενοδόκος, υποδεχόμενος ξένους. ξενοδόχος, ὁμοί-
ως. ξενοδοκῶν, ξενοδοχῶν. *Herodotus VI. 127.* ξενοδο-
κεῖν τὰς πάντας ἀνθρώπους.

πόδας ἐνίψεν] *Od. γ. 469. δ. 49. τ. 387. Eusta-
thius* Hymen I. p. 26. ὑπέθηκε τὸ σκυῖος περὶ τὸν σκύμ-
ποδα κλίνης ἐμῆς ἡ τῆτο κατέχυσσα, ἡ ἑτέρα τὸ ὄδον ἐπέ-
βαλιν, ἡ δὲ παρθένος Ἰσμήνη ὀκλάσασα τὸ πῶδε, καὶ λα-
βομένη μιν τὰν ποδῶν, ἐκπλύνει τῷ ὕδατι. καὶ τῆτο γὰρ τοῖς
κέρυξιν ἀφωσύεται· συνέχει τῆτες — θλίβει, ἀψοφῇ
φιλή, καὶ υποκλίπτει τὸ φίλημα. IX. p. 325. ἡ τοῦ
Σωσράτη θυγάτηρ — ἦκε τὰς πόδας ἐκπλύναι τῷ κέρυ-
κος. I. *Sam. XXV. 41. Abobh Nathan 6.* Nonne
ego ancilla tua esse possem, ut lavarem pedes di-
scipulorum tuorum? *Plut. de Virt. Mul. p. 249.*
D. ἀποκονίζοντο τοῖς ἀλλήλων γυνεῦσι καὶ ἀδελφοῖς, ἄχρι τῆς
καὶ τὰς πόδας ἀπονίζειν. *Athenaeus I. p. 10. E.* ποιεῖ
δὲ ὁμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λεύσας τὰς ἑ-
νους, ὡς ἔτι φλεγμονὴν ἔτι ἀκρυσίαν πασχόντων τῶν εὐ βι-
βαιόκτων, καὶ σωφρόνως ἀπτομένης. ἀρχαῖον δὲ τῆτο ἔθος.
λευσὴ γὰρ καὶ αἱ Κωκῆλαι θυγατέρες, ὡς νομοσύμμενοι, τὸν
Μίνω παρὰ γυνεῖσιν εἰς Σικελίαν. *Clemens Strom. IV. p. 620.*
ἡ δὲ κλειοβέλε θυγάτηρ τῆς σοφῆς, καὶ Λινδῶν μονο-
αρχῆντες, τῶν ξένων τῶν πετρώων ἐκ ἡδύτου ἀποκρίπτει τὰς
πόδας. *Luc. VII. 38.*

ἐπὶ ἡρότος] *Aristophanes* *Plut. 831.* ἐγὼ γὰρ ἐκείνην
ἐσίαν παρὰ τῇ πατρὶς λαβὼν, ἐπὶ ἡρότος τοῖς θεομένοις τῶν
φίλων, εἰναι νομίζον χρησίμην παρὰ τὸν βίον. *Aristoteles*
Eth. IX. 2. τροφὴς μὲν γυνεῦσι δεῖν μάλιστα ἐπαρκεῖν. *Ni-
comach. IV. 2.* ἐδὲ ἀμειλῆσαι τὸ ἰδίον, βελόμενός γε διὰ
τέτων τισιν ἐπαρκεῖν. VIII. 14. διήρηται τὰ ἔργα, ὥς ἐστιν ἑτί-
ρα ἀνδρὸς καὶ γυναῖκος, ἐπαρκεῖσιν ἢ ἀλλήλοισι, εἰς τὸ κοι-
νὸν τίθεντες τὰ ἰδία. 15. οἱ δ' εὖ ποιῶντες οὐ δύναται ἐπαρ-
κεῖν τοσαῦτα, ὅσον οἱ πασχόντες δύνανται. 16. φίλος γὰρ
ἀγαθὸς εἶναι τὸ ἐπαρκεῖν τοῖς ἰδίοις. *Xenophorus* ἐπὶ κρήνῃ μοι,
ὅσον ἰδυνάμην φέρεσθαι. . . πᾶσιν ἀφθόνως ἐπὶ κρήνῃ τῶν
ἐαυτῶν. *Moschus II. 25.* τέκνοισιν ἐπαρκέσαι. *Euripides*
Orest. 801. πᾶ γὰρ ἂν διῶξ φίλος, εἰ σὺ μὴ ἐν δυνάμει
ὄντα συμφοραῖς ἐπαρκέσω; *Schol.* εἰ μὴ βοηθῶ σοι.
Pausanias Att. 36. οἷς ὑδὲ Ἀδριανὸς ὁ βασιλεὺς, ὡς καὶ
ἐπαυξηθῆναι, μόνους ἐπαρκέσει ἑλλήνων. *Polyaenus p. 160.*
ἄνδρα ἀνδρὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐπιτηδείαν ἐπαρκέσαντα. *Hes-
ychius.* ἐπὶ κρήνῃ, ἐπαρκεῖ, χορηγεῖ, βοηθεῖ. *Glossa-
rium.* ἐπαρκῶ, sufficio. *Demosthenes* pro cor. *Pollux*
III. 118. τοῖς θεομένοις ἐπαρκῶν. & *Lucianus* *Nigrin.*
26. *Isocras.* Archidam. ἡ τοῖς θεομένοις ἐπαρκέσειεν.

11. καταστρηιάσῃσι] *Lexicon MS.* σπρηιά, γαυρία.
Phrynichus p. 168. Σπρηιῶν. τῶν ἐχρήσαντο οἱ τῆς νείας
καυροδίας ποιηταί, ὃ ἐκ ἂν μακρὴς τις χρῆσαιτο, παρὸν
λίγην τρυφῶν. *Sophilus ap. Athen. III. p. 100. A.*
ἢ τὸν Διόνυσον, ἀνδρὶς, ἢ ἡ σπρηιῶ. & *Antiphanes p.*
127. E. σπρηιῶν πᾶς, καταβεβρωκὸς σοὶ σιτίᾳ. X. p.
420. B. *Lycophron.* ἐγὼ μὲν ὑμῶν, ὡς ὄρατε, σπρη-
ιῶ. Δείκνον γὰρ ἔτ' ἐν κρήνῃ, μὴ τὰς θείας, ἔτ' ἐν ῥόδῳ
τοῖσιν, ἔτ' ἐν Λυδίᾳ κατέχῃ μεδιπτηκῶς, ἀπολλῶν, ὡς
καλὸν. *Anthol. II. 48. 3.* εἰς τολμῆς. Γίσσιν, πῶς,
τί παθὼν κατέβης δόμον εἰς Αἰδῶ — Τὴν δὲ μόν' ὀχθή-
σας προσεφώνει Γίσσιος εὐθὺς, Βαύκαλι, τὸ σπρηῖον καὶ θά-
νατοι παρῆμι. *Hesychius.* σπρηιῶντες, πηλεγμῖνοι· δηλοῖ
δὲ καὶ τὸ διὰ πλῆθος ὑβρίζειν. *Glossat. N. T.* καταστρη-
ιάσας

13 πρίσιν ἠθέτησαν. Ἄμα δὲ καὶ ἄγεαί μαθήναισι ἀειερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ
14 ἄγεαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ ἀειεργοί, λαλῆσαι τὰ μὴ δέοντα. Βέλομαι οὖν νεωτέρας
γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδοσποτεῖν, μηδελίαν ἀφορμὴν δίδοναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδο-
ρίας

νεωτέρας] + χάρας 1. 4. 28. 38. 39. 43. 45. 52. 55. Editio Complut. Plant. Genet. Chrysostomus. Theodoretus.

νάσσει, καταβλακυνθεῖσι, καταφρονηθεῖσι. *Suidas*. *Ety-
mol.* ἐρηγῶν παρὰ τὸ ἐρεῖν καὶ ἀποσπᾶν τὰς ἡνίας, ἀπὸ
μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων. τίνες δὲ παρὰ τὸ εἶναι τὸ
σκληρόν. *Apollon. Rhod.* II. 323. ἐρηγῶν δὲ περὶ συφελή
γένετ' ἀκτὴ. *Aros*. XVIII. 7. IV. *Reg.* IX. 28. 19.
12. πρίσιν ἠθέτησαν] *Ælianus* N. H. VIII. 22. γυ-
νή — σὺ φρονιὰς πρὸς τὸν ἄνδρα — ἐπεὶ δὲ τὸν βίον ἔτος
κατέσπευε, ἀστυκᾶς ἡ προειρημένη μισεῖ διατριβᾶς, καὶ ὡς εἶχε
λύπης εἰς τὰς τάφους μετακίεζται, καὶ τοῖς ἡρίοις τῷ ποτε
ἀνδρὸς τλημόνως παρέμεινε, πρὶν αὐτοὺν καὶ σὺ φρονα τῷ
κατὰ γῆς ὄντι ἀποφαινεῖσθαι. *Diodorus* S. Exc. XXI.
p. 562. ἐπετίμησε παρακαλεῖσθαι αὐτὸν — ἀθετῆσαι πι-
σιν. XXXII. p. 590. τὴν δοθεῖσαν πρίσιν ἀθετῆσαν. *Ro-
lybius* XI. 27. οὐν δὲ πάλιν ἀθετῆσαντες τὰς ἡμέρας καὶ τὴν
πρίσιν, ἐχθρὸς ἡμῶν σφᾶς αὐτὰς ἀναδεικνύει.

Justinus X. 2. 4. Solis eam facerdotio prae-
ficit, quo perpetua illi ab omni viris pudicitia im-
perabatur. Christo nupsit.

13. ἀργαί] *Galenus* in Hippocr. Epidem. I. γυ-
ναῖξιν ταῖς δηλονότι νέαις τε φύσει καὶ θερμότηρας, καὶ μὴ
πάνυ τι βίον ἀργὸν ἐξηκουῖαι. *Phrygichus* p. 38. ἀργὴ ἡ-
μέρας, ἀργὴ γυνὴ μὴ λέγε' ἀλλ' ἀργὸς ἡμέρας, καὶ ἀργὸς γυ-
νή, καὶ τὰ λοιπὰ οὐμοῖας. *Thomas* ἀργὸς ἡμέρας, καὶ ἀρ-
γὸς γυνὴ κρείττων ἢ ἀργή. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις 53. οὐ
μὴν ἔρω γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπᾶνθε. Δεκίανος ἐν τῷ
τῆς μυῖας ἐγκαιμῶν ἀργὸς δὲ αὐτὴ καὶ ἀσύνητος ἔστω. *Schol.*
Aristoph. Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλικῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάσθαι
κέρχρηται λέξιν. *Suidas* καὶ ἀργὸς ἐπὶ θηλικῶν Ἀριστοφάνης
Νεφέλαις. *Eustathius* in Od. θ. p. 305. 15. ὃ δὲ λέ-
γεται ἄλλοις εἰπεῖν — ὥς ἀργὸς ἔχων τὰς σιαγόνας. καὶ
ἅμα τὸ ἀργὸς ἀττικῶς ἀντὶ τῶ ἀργαῖος. *Origenes* c. Celf.
IV. p. 214. σύνεσις ἀργή. *Hesychius* κηφῶν, ἀργή. *Phi-
lostratus* Icon. I. 21. ἡ κόμη δὲ ἐκ ἀργῆ.

περιερχόμεναι] *Aristophanes* Equit. 1139. Σκῆψα-
σι δὲ μ', εἰ σοφῶς αὐτὸς περιέρχομαι. *Schol.* ἐνδρεύω,
ἐξασπᾶμαι, σοφίζομαι, καὶ ὑπέρχομαι. *Att.* XIX. 13.

Euripides Meleagro ἑνὸς μινεῖσαν τὴν γυναῖκα εἶναι
χρεὼν ἐσθλὴν, θυράσι δ' ἀξίαν τῷ μηδνός. *Andromach.* 943.
ἀλλ' ἔπος', ἔπος', οὐ γὰρ εἰσάπαξ ἔρω, χρὴ τίς γε νῦν
ἐχθρῶς, οἷς ἐστὶ γυνή, πρὸς τὴν ἐν οἰκίᾳ ἔλθωσιν εἰσφορῶν
ἔστω γυναῖκας· αὐταὶ γὰρ διδάσκαλοι κακῶν. Ἡ μὲν τι κερ-
δαῖνσα συμφορῆναι λέχος, Ἡ δ' ἀμπελαῖσσι συνισεῖν αὐτῇ
θῆλει, πολλὰ δὲ μωρότητι, κἀντὺν δόμοι Νουθεῖσιν
ἀνδρῶν. πρὸς τὰδ' εὐ φυλάσσετε κλειθροῖσι καὶ μοχλοῖσι
δαρμάτων πύλας, ὑγιὲς γὰρ ἔδεν οἱ θυράθεν εἰσοδοὶ δρῶσιν
γυναικῶν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ κακὰ. *Sotia* III. 4. R. Jo-
sua dicit — Femina Pharisea — perdit mun-
dum. Gem. Docent Rabbini, virgo procax, vi-
dua circumvagatrix, & puer, cujus menses non
sunt completi, perdunt mundum. *Plautus* Milit.
II. 5. 13. Te alloquor, vitii probrique plena, quae
circum vicinas vaga es. *Tit.* II. 5. *Prov.* VII. 11.
3. *Jo.* 10.

φλύαροι] *Thomas*. φλύαφος — καὶ ὁ φλυαρῶν —
φλύαρος δὲ καὶ πολυλόγος, καὶ πολυλογεῖν, κοινά. *Ety-
mol.* φλύαρος, μωρολόγος, παρὰ τὸ φλύω· ὁ ὑπερβαίνει τοῖς
λόγοις, καὶ ἀναπείσων ἀκρίτως τὰ ῥήματα. φλύειν γὰρ τὸ
ἀναεῖναι, εἶναι — ἡ ἐκ θερμότητος ἀνάεσις λέγεται φλυ-
αίς, καὶ ὡς δ' ἐφλυι, ἀνέβησε. καὶ φλύκταιναι αἱ ἀνιστά-
μεναι φύσαι ἐν τῷ ὕδατι τῷ ὑπὲρ. *Diogenes* L. *Aristot.*
V. 20. μήτι σε κατιφλύαρηκα; *Artemidorus* IV. 49.

ὅσα δὲ παντελῶς ἐξήγησα, καὶ φλυαρίας καὶ λήρη πρᾶξα,
ὡς τὰ περὶ τὴν γιγαντομαχίαν. *Plato* Apol. ἄλλην πολ-
λὴν φλυαρίαν φλυαρῶντες. *Libanius* Ep. 74. βραχυτέτα
& μικρὸς; item λακωνικὴν ἐπιστολὴν & φλυαρίαν ορρο-
νιτ. *Artemidorus* praef. ὡς αὐτὰ τ' ἀληθῆ λέγοντα μὴ
φλυαρεῖν. *Arrianus* Epictet. II. 19. ἀκαίριότερος καὶ φλυ-
αρότερος. *Strabo* I. p. 33. A. αὐτὸν εἶναι φλυαρῶν ἕνα,
καὶ τῶν θαυμαστοποιῶν, γοητεύει μόνον καὶ κολακεύει τὸν
ἀκρατὴν δυνάμειον, ὠφελεῖν δὲ μὴδεν. *Plut.* de Nobilit.
ἐάν μὲν δημοτικοί ποτε τὴν εὐγενεῖαν ζηλοτυπῶσιν, ἐάν δὲ
σοφισταὶ εἰς αὐτὴν φλυαρῶσιν, οὐ θέρμεις αὐτὰς εἰσπράξει,
βοᾶν, κρᾶζειν. *Solon.* p. 83. D. οἱ μὲν ἔν πολλοί —
ἐμβολόντα — αὐτὸν ἔπος εἰς νεῶν καλῶλογον — αὐτοὶ δὲ
Ἀθηναῖοι ταῦτα μὲν ὄντοισι φλυαρίαν εἶναι. *Sympos.* VIII.
p. 716. F. καλῶς δὲ ἀτάκτως καὶ φλυαρίας. *Galenus*
a. Julian. μὴθ' ἂν αὐτὸς εἴπῃ, μνημονεύειν, μὴθ' ἂν γρά-
φει, συνιέντος, ἀλλὰ αὐτὸ δὲ τῷ τὸ κατὰ τὴν παρορμίαν,
ὃ, τι πέρ ἂν ἐπὶ γλῶττιαν ἔλθῃ, φλυαρῶντος. *Apostolius*
Proverb. ὁ δὲ φλυαρεῖ, καὶ μάτην ἡμῶν λήρον καταχρεῖ-
τῇ χάρας ἀρχαιότερον. *Alciphron* III. 36. τῷ δὲ ἐγκανέ-
ξας κύλικα εὐμεγέθη φλυαρίας φάρμακον ἄρεον, ὁ δὲ —
ἐκ ἐπαύσατο ἀδολοσχίας. *Arrianus* Epictet. II. 21. καθ-
ήμενος κρίνεις, πῶς ἐξηγησάμην τὴν λέξιν; πῶς τί ποτ'
ἐφλυάρησα τὰ ἐπελθόντα μοι. IV. 13. ἀλλὰ φλύαρος εἶ,
καὶ διὰ τῷτο ἔδεν δύνασαι κατασχῆναι. *Pollux* VI. 119.
λάλος, φλύαρος, κομπῶδης, ὀχληρὸς, ἀπεραντῆρογος, ἀ-
δολέσχης, κηφολόγος — καλῶς, φλυαρία, *Aristophra-
nes* Vesp. 85. ἔδεν λέγειν — ἄλλως φλυαρεῖ τ'. *Schol.*
εἴρηται δὲ ἀπὸ μῦθοφορᾶς τῶν λεβήτων. ἀπὸ τῷ φλύειν, ὃ ἐστὶ
καυχᾶσθαι, καὶ ἐκ τούτου τὸν ἄφρον ἀποβάλλειν. *Plaut.* Au-
lular. II. 1. 4. Haud falsa sum, nos odiosas haberi,
Nam multum loquaces merito omnes habemus.
Achilles Tat. V. 283. φιλόμυθος τὸ τῶν γυναικῶν γένος.
Euripides Phoeniss. 208. ἡδονὴ δὲ τις γυναῖξιν ἔδεν ὁ-
γιᾶς ἀλλήλαις λέγειν. *Aristophanes* Thesmoph. 400.
τὰς οὐνόποτας, τὰς προδοτίδας, τὰς λάλους. *Fulgentius*
Mythol. I. Mulierum verbalibus undis caudifici-
ci cedunt, & Grammatici mutiunt, Rhetor tacet,
& in clamorem praeco compefcit. *Juvenal.* VI.
407. Famam rumoresque illa recentes Excipit ad
portas: quosdam facit isse Niphaten in populos,
magnoque illic cuncta arva teneri Diluvio, nuta-
re urbes, subfidere terras, Quocunque in trivio,
cuicunque est obvia, narrat. *Glossarium*. φλύαρος,
garrulus, verbosus. Verbosus, ἀδολέσχης, φλύαρος.
Hesychius ἐφλυαρεῖ, ἐλήρη, ἐμωρολόγει. *Arulejus* V.
avem verbosam & curiosam. *Donatus* in Hecyram
Terentii. Curiositas signum loquacitatis. *Hesychius*.
πολύμυθος, φλύαρος, περιεργον. *Plut.* de loquac. p. 98.
C. τῇ δὲ ἀδολοσχίᾳ καὶ ἡ περιεργία, κακὸν ἐκ ἑλαττοῦ,
πρὸς τὴν πολλὰ γὰρ ἀκούειν θέλουν, ἵνα πολλὰ λέγειν ἔχω-
σιν. *Lucianus* Jov. Trag. 1. μὴ καταφρονήσῃς οἰκίτης
φλυαρίας. *Diodorus* S. XVIII. 62. λ. Μακεδόνες τῶν
περιεργῶν καὶ λάλων.

14. γαμεῖν] *Plato* de Leg. XI. ἢν δὲ ὁ ἄνθρωπος
θάνη, παῖδας ἱκανὰς λιπών, ἡ μήτηρ τῶν παίδων αὐτῷ μέ-
νισσα τριφύεται. Νεωτέρα δ' ἂν δοκῇ τῷ θνήσκοντι εἶναι, πρὸς
τὸ ζῆν αὐτὸν ὑγιαίνοντα ἀνδρὸς, οἱ προσήκοντες πρὸς τὰς τῶν
γάμων ἐπιμελεμένους γυναῖκας κοινῶμεναι, τὸ δοκῶν αὐτοῖς
δὲ καὶ ἐκείναις περὶ τῶν τοιούτων ποιημάτων.

οἰκοδοσποτεῖν] *Plut.* de Placit. Philos. IV. 18. οἰ-
κοδο-

εἰας χάριν. Ἦδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τῷ Σατανᾷ. Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει 15
 χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείωδω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρ- 16
 κέσῃ. Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιάδωσαν· μάλιστα οἱ κα- 17
 πῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βῶν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις. Καί· 18
 Ἀξίῳ ὁ ἐργάτης τῷ μισθῷ αὐτοῦ. Κατὰ πρεσβυτέρους κατηγορίαν μὴ ὡς ἀδελφεοὺς, 19
 ἐκλῶς

15. τινες ἐξετράπησαν] ἐξετράπησαν τινες AFG.

16. πιστὸς ἢ] — ACFG 17. 47. Versio Copt. Codices Latini. Athanasius. probante J. Millio prol. 749.

ἐπαρκείτω] ἐπαρκείτω AFG.

βαρείωδω] βαρυνίστω 1.

ἐπιβαρείωδω 46.

ἐπαρκείτω] ἐπαρκείτω G. 41.

17. οἱ prius] + δὲ 47.

in] — FG. (at Vers. Latina: in.)

18. βῶν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις] οὐ φιμώσεις βῶν ἀλοῶντα

AC. 37. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus, φιμώσεις] κημώσεις D. a prima manu. vid. 1. Cor. IX. 9.

19. παραδέχεσθαι] καταδέχεσθαι 2. ἐπιδέχεσθαι 4. a prima manu.

ἐκτός ἐστι μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων] — Hieronymus ep. 102. ad Marcellam, Cyprianus ad Quinn. III. Hilarinus, Pelagius, Primasius, Oecumenius. probante J. Millio prol. 491.

ἐπὶ] — FG Codices Latini.

20. τῶς] + δὲ AD a prima manu. Hilarinus.

ἀμαρτάνοντας] + δὲ FG.

21. διαμαρτύρομαι] — 3. Codices Latini.

ἐχέτω] ἐχέτω 1.

21. διαμαρτύρομαι] + δὲ 41. Clemens Strom. I. p. 318.

+ σοι Basilius de Sp. S. 13.

κυρίως] — AD a prima manu. FG 17. 31. Versio Vulg. Copt. Clemens. Basilius de Sp. S. 13. Eth. 70. Athanasius ad Serap. de Sp. S. Theodoretus. Lucifer, V. Hilarinus, Pelagius. probante J. Millio prol. 638. J. A. Bea-

κοδοποτήτων ἀείρων.

μνησκύνειν ἀφορμὴν διδόναι] Polybius Leg. p. 1244. ἀκα-
 λυεῖν, ἴφη, δὲν τοῖς καιροῖς, καὶ μὴ διδόναι τοῖς ἐχθροῖς ἀφ-
 ορμὴν εἰς διαβολὴν. Appian. Parth. p. 277. φείσασθαι
 τούτων ἀνδρῶν καὶ τοσούτων, ἀφορμὴν ἐξιδῶσιν. Diodor. S.
 I. 83. σπεύδοντες μνησκύνειν ἀφορμὴν ἐγκλήματος ἢ πολέ-
 μω δύναι, Tob. X. 13.

17. διπλῆς τιμῆς] Xenophon Resp. Lacedaem. I.
 καὶ δημοῖας δὲ ἐπὶ τῷ δαίτρῳ ἐτίμησεν, ἔχ' ἵνα διπλάσια
 καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τῶν τιμῶσαι ἔχοιεν, εἴ
 τινα βέλονται. Livius VII. 37. Milites, qui in praef-
 fidio simul fuerant, duplici frumento in perpetuum,
 in praefentia singulis bobus, binisque privis tuni-
 cis donati. Vegetius II. 7. qui virtutis praemium me-
 ruisse — praeter laudes interdum duplas conse-
 quebatur annonas. Inscriptio. Militavit in Legione
 Decima gemina duplarius, stipendio denariorum
 duorum. Lucianus Cronofolon. 15. τοῖς πεπαιδευ-
 μένοις διπλάσια πάλιν πεμπέσθω· ἄξιον γὰρ δημοῖας εἶναι.
 Timon. 57. εἰ δὲ τις φιλόσοφος εἴη, δημοῖαν φέρεσθαι δι-
 καιος. Schir R. VIII. 12. R. Chaja f. R. Ada Joppen-
 sis dixit: qui docet legem in afflictione, accipit mil-
 le: qui non in afflictione, accipit ducentos pro mer-
 cede, unde discis? ex tribu Naphthali, quae do-
 cuit legem in afflictione: ex tribu Issachar, quae
 non docuit in afflictione S. D. I. Chron. XII.
 32, 34. Plato Legg. V. p. 541. B. Τίμιος μὲν δὲ
 καὶ ὁ μὲν ἀδικῶν ὁ δὲ μὲν ἐπιτίμων τοῖς ἀδικῶσιν ἀ-
 δικεῖν, πλεον ἢ διπλάσιας τιμῆς ἀξίως ἐκείνῳ ὁ μὲν γὰρ ἐνός,
 ὁ δὲ πολλῶν ἀντάξιός ἐτέρων. Macrobius in Somn. Scip.
 I. 6. duplarius milites. Eusebius H. E. V. 28. ἐν-
 πείσθη δὲ ὁ Νατάλιος ὑπ' αὐτῷ ἐπὶ σαλαρίῳ ἐπισκοπὸς
 κληρωθῆναι ταύτης τῆς αἰρέσεως, ὥστε λαμβάνειν παρ' αὐ-
 τῶν μνησκύνειν ἀνταρτίαν ἡν.

οἱ κοπιῶντες] inf. VI. 3. Tit. II. 7. 8. qui multas
 vexationes & molestias sustinent.

20. Demosthenes ἵνα ἄλλοι πρόνοιαν ποιῶνται,
 καὶ φοβῶνται. Deut. XIX. 20.

21. Jof. B. II. 16. 4. μαρτύρομαι δὲ ἐγὼ ὑμῶν μὲν τὸ
 ἄγιο — καὶ τῆς ἱερᾶς ἀγγελίας τῷ δὲ, καὶ πατρίδα τὴν
 κοινὴν, ὡς ἐδὲν τῶν σωτηρίων ὑμῶν καθυφάνκησιν. Testamen-
 tum XII. patriarch. μαρτυρὸς κύριος — καὶ μαρτυρὸς
 οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ μαρτυρὸς ἐγὼ, καὶ μαρτυρὸς ὑμεῖς.
 Psal. CXXXVIII. 1. Tob. XII. 12. 1. Cor. XI.
 10. Philo de human. T. 2. p. 387, 17. ὑμῶν δὲ
 ἀποκρίσεις — ἢ κατακρίσεις ἀνθρώποι τε καὶ ἄγγελοι λι-

τηγῶς — οἱ δ' ὡς ἔφοροι.

προκρίματος] Hefychius πρόκρισις, προτίμησις. Glos-
 sar. προκρίμα, praejudicium, praerogativa. Asconius
 in Cic. Verr. I. 9. praerogativa praeter justum in-
 tegrumque beneficium, aut dictum aut factum ali-
 quid significat liberalius ab eo, qui nobis bene fa-
 cturus est. Dio Cass. p. 407. ἐκείνῳ μὲν, ὃν αὐτοῖς τοῖς
 ἔργοις ἐδιδόκειμάκιτε προκρίναντες. Isocrat. Nicocl. ταύτην
 τὴν κατὰσασιν προκρίνῃσι. Panathen. εὐδαίμων, ὅστις ἐχέ-
 τῶν ἐπιτηδευμάτων προκρίνει τὴν εὐσέβειαν. Plut. Aristid.
 p. 328. B. διφιλοτιμῶντο τετρατάκις, καὶ προκρίντες
 ἐσημύοντο. Diogenes L. I. 82. Biant. προκεκριμένος τῶν
 ζ. ὑπὸ τῷ Σατύρῳ. Lucianus Prometh. 4. ἐν δὲ θαυμάζε-
 ται ὑπὸ τῶν αἰγυπίων ἡ καινότης, ἀλλὰ πρὸ αὐτῆς τὸ εὐρυ-
 θμον καὶ τὸ εὐμορφον κρίνῃσι. Galenus rat. Med. VIII.
 Ἰπποκράτης ἐαυτὸς προκρίνοντες.

πρόσκλις] Minutius Felix 13. Ut libram te-
 neas acquissimi judicis, nec in alteram partem
 propensus incumbas. Sextus Empir. a. Log. I. 324.
 πάντων δὲ κατὰ τὴν ἰσότητά μετρεμένων, τῷ ἐνὶ μέσῳ
 προσκλιθῆναι τῶν ἀδικῶν ἐστίν. Philo in Flaccum T. 2.
 p. 520, 35. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀδελφότητος ἐποιεῖτο τὰς
 ἐπιβουλὰς, μὴτ' ἵσον παρέχων καὶ κοινὸν ἐαυτὸν τοῖς τὰς ἀμ-
 φισβητήσεως ἔχουσιν, ἀλλὰ πρὸς ἄτερον ἀποκλίνει μέρος,
 μὴτ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἰσηγορίαι διδῶς, ἀλλὰ καὶ, ὅποτε προ-
 κρίσις τις τῶν Ἰσθαίων, ἀποστροφόμενος. Basilius Ascet. σκάν-
 δαλον ἐστίν, ὡς ἐγὼ λογίζομαι, πᾶν τὸ πρόσκλησιν [I. πρόσ-
 κλις] τῆς πλάνης ἐμποιοῦν. Hefychius. πρόσκλησις, προ-
 τροπὴ ἢ πρόσρριψις ἐπὶ δίκης. κατὰ πρόσκλησιν, κατὰ χά-
 ριν, κατὰ πρόσρριψιν. Ροπαῖς, κλίσις. Athen. XII. p.
 528. A. προσκλίνειται τοῖς Μιθράδα ἐλπίσι. Suidas in φι-
 λόχορος. διεβλήθη προσκλεικῆναι τῇ Πτολεμαίῳ βασιλείᾳ.
 Aristoph. Plut. σχ. 1027. τοῖς δικαίοις, ὡς ἀδικημένοις,
 προσκλήθη. Nub. 360. σχ. προσκλῖναι τῇ ἀρετῇ τὸν Ἡρα-
 κλῆα. Epiphanius Panac. p. 728. D. οἱ μὲν προσκλή-
 σθαι Ἀρείῳ, οἱ δὲ καλῶν. Photius Bibl. in Memnon.
 Exc. ὁ δὲ ἔρμαιον τὴν πρόσκλησιν γηγοῦμενος. Clem. I. ad
 Cor. 47. διὰ τὸ καὶ τότε προσκλήσεις ὑμῶς πεποιῆσθαι
 ἀλλ' ἢ πρόσκλησις ἐκείνη ἥτις ἀμαρτίαν ὑμῶν προσήνεγκε
 προσκλήθητε γὰρ ἀποστόλοις μεμαρτυρημένοις. inclinatio.

22. μὴδὲ κοινῶν ἀμαρτιῶν ἀλλοτριῶν] Xiphilinus
 p. 152. ἢ δὲ τις M. Σάβριος Ὀδαν, ὃς ἔταως ἐκ τῆς
 ὁμοιότητος τῶν τροπῶν καὶ τῆς κοινοῦ τῶν ἀμαρτημάτων
 οἰκείωτο. Isocrates ad Demonem. εἰς ἀρχὴν κατασθένεις
 μὴδὲ χρῶ πονηρῶ πρὸς τὰς διοικήσεις· ὃν γὰρ ἂν ἐκείνους
 ἀμαρτῶν, σοὶ τὰς αἰτίας ἀναθήσεται. Horatius I. Epist.
 XVIII.

20 ἐκτὸς εἰ μὴ ὅπτι δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. Τὸς ἀμαρβάνους ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα
21 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι. Διαμαρβύρομαι ἐνώπιον τῷ Θεῷ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ
τῷ ἐκλεκτῷ ἀγγέλῳ, ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προκρίματ^{ος}, μηδὲν ποιῶν κατ'
22 πρόσκλησιν. Χείρας ταχέως μηδὲν ὀπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις.
23 σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. Μηκέτι ὑδροπότηι, ἀλλ' οἶνω ὀλίγῳ χρῶ ²⁴αὐτὸν τὸ στόμαχόν σε,

gelio: + ἡμῶν 19.

Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ AD a prima manu. 17. 31. *Versiones ex Patres* modo citati. probante *J. Millio* prol. 638. *J. A. Bengelio*.

πρόσκλησιν] πρόσκλησιν ADG 1. 2. 3. 5. 6. 7. 10. 13. 14. 18. a prima manu. 19. 20. 21. 22. 23. 26. 27. 30. 31. 32. 33. 35. 37. 38. 43. 45. 46. 52. Editio *Aldi*, *Hamitini*. Versio *Corp. Basilien* Eth. 70. bis. *Athanasius*, *Proclerus* *Erasmus*. *Oecumenius*: πρόσκλησις — ἡ προσκαλεμένη τινα βολὴ τοῦ τι ποιῶσαι διζῶ χρίσεως, ἔτι καὶ κλήμης ἐν ζ. ὑποτυπῶσαι. ἀμείνει δὲ τὸ πρότερον, οἷον μὴ ἐπικλυόμενον εἰς τὸ μὴ ὄρεον, ἀλλ' εὐθείαν τὴν κρίσιν ἐπιφέρειν. ita *Basilien* reg. f. 34. μήτε ὑποφίαν τινι δῶσαι προσπαθείας ἢ προσκλήσεως πρὸς τινος. b. 149. in Princip. Proverb at *Epist.* 342. MSS. μηδὲν ἡμῶν δυναμένων κατὰ πρόσκλησιν, μηδὲ προκλημμένων εἰς τὴν διὰ τινος διαβολὴν. *Theophylactus*. καὶ διὰ τῷ η. γράφεται, τὸ αὐτὸν ὡς σημαίνει. *Suidas*. κατὰ πρόσκλησιν, κατ' ἐτεροβάρειαν ἢ ἐτερομύριαν Versio *Vulg.* in alteram partem declinando, *Glossar*. N. T. κατὰ χάριν, κατὰ προσπάθειαν. *Clement* ad Cor. 21. τὴν ἀγάπην αὐτῶν οὐ κατὰ πρόσκλησις ἀλλὰ πάσιν — ἵσην παρεχίτωσαν.

22. ἐπιτίθει] ἐπιτίθεις D a prima manu.

τ] τὸ Α.

23.] — N. Knatchbull.

ἀλλ'] ἀλλὰ D.

σε prius] — AD a prima manu. 17. *Hilarius*.

XVIII. 77. Qualem commendes etiam atque etiam aspice, ne mox incutiant aliena tibi peccata pudorem. *Cic.* ad Attic. VII. 26. Quod me amicissime admones, ut me integrum, quoad possem, ferverem, gratum est quod addis: quae propensior ad turpem causam videar. *Tusc.* I. 30. qui se immanibus vitiis contaminavissent, & se totos libidinis dedissent — quibus coecati — se inquinavissent, vel republica violanda fraudes inexplabiles conceperissent — qui autem se integros castosque servavissent, quibus fuisset minima cum corporibus contagio, seque ab his semper ferverent, essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum &c. *Ariftides* *Leuctr.* I. p. 413. ὅθ' ἔτω μὲν δῖπας δικαίως τις ἀν' ἡμῶν ἐπιτίμησε, μὴ μέχρι παντός καὶ τῶν ἀμαρτημάτων κοινῶν ἐβέλυσαι. *Artemidorus* III. 51. πάσχειν δὲ δοκεῖν τὸ αὐτὸ ἄλλω — κοινῶσαι σημαίνει τῶν ἀμαρτημάτων ἐκίνα — ὁ δὲ τὰ αὐτὰ πάσχειν, ἐκείνως αὖ συνεξαμαρτάνοι. *Fac.* I. 27. 1. 70. V. 18.

23. ὑδροπότηι] *Plato* de Legg. I. λέγω δὲ ἐκ οὗν περὶ σώσεως τὸ παράπαν ἢ μὴ, μέθης δ' αὐτῆς περὶ, πρότερον, ὥσπερ Σκύθαι χρῆνται καὶ πέρσαι, χρηστέον, καὶ ἔτι καρχηδόνιοι καὶ κελτοὶ καὶ ἱβηρες καὶ θράκες — ἢ καθάπερ ἡμεῖς; ἡμεῖς μὲν γὰρ, (Spartani) ὅπερ λέγεις, τὸ παράπαν ἀπέχεσθε; Σκύθαι δὲ καὶ θράκες ἀκράτῳ παντάπασι χράμενοι, γυναῖκες τε καὶ αὐτοὶ, — καλὸν καὶ εὐδαμον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύειν νομομακῶς — II. p. 801. C. τῆς κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων χρείας, προσβέβηκεν ἀν' τῷ Καρχηδονίῳ νόμῳ μηδέποτε μὴδὲν ἐπὶ στρατοπέδῳ γινώσκειν τῆς τῷ πόματος, ἀλλ' ὑδροποσίᾳ συγκρίσθαι τῶν τὸν χρόνον ἅπαντα, καὶ κατὰ πόλιν μήτε δῶλον μήτε δῶλον γινώσκειν μηδέποτε, μήτε ἀρχοντας τῶν τὸν ἐνιαυτὸν, ἀν' ἀρχασι, μήδ' οὐ κυβερνήτας μηδὲ δικαστὰς ἐνεργῶς ὄντας οὗν γινώσκειν τὸ παράπαν (citante *Galeo* in tr. animi mores temperaturam corporis sequi.) μηδὲ δὲ μὲν ἡμέραν μὴδὲν τὸ παράπαν εἰ μὴ σωμαστικῆς ἢ νόσον ἐκκα. de Rep. VIII. ὅκνη καὶ διαζῆ τὸ καθ' ἡμέραν ἔτω χαριζόμενος τῇ προσπιπτῶσιν ἐπιθυμίᾳ, τότε μὲν μὲθυσιν καὶ πατασχομένης, αὐδῆς δὲ ὑδροποσίᾳ καὶ κατισχυανόμενος. *Dioscorides* 777. μετρίως δὲ οἰνῶσαι ἐπὶ τινος ἡμερῶν, καὶ ῥαλίῃσιν ἐπὶ ὑδροποσίᾳ, ἀφίλιμον μετασυχνέει γὰρ πᾶς τάς τε αἰσθητὰς ἀνακαθαίρειν ἐκκρίσεις καὶ ἀδύλως ποροποιεῖν. V. 17. γυναῖξιν ὑδροποσίᾳς. *Athenaeus* II. p. 44. C. ὑδροποσίᾳς πάντα τὸν βίον. VI. p. 238. D. ὕδωρ δὲ πίνειν, βάρβαρος. X. p. 423. B. παρὰ δὲ ῥωμαίοις ἔτι φιλέταις εἶναι ἔπινον, ἔτι τῶν ἐλευθέρων οἱ ἔφηβοι μέχρι λ. ἐ-

τῶν. p. 440. B. διάπερ ὁ θειότατος πλάτων καλῶς νομοθεῖ ἐν τῷ β. τὸς ποῖδας μέχρις ἐτῶν ιη. τὸ παράπαν οὐκ μὴ γινώσκειν, οὐ γὰρ χρὴ πῶρ ἐπὶ πῶρ ἀρχεσθῆναι — οὐκ δὲ μετρίως γινώσκειν μέχρι λ. ἐτῶν μέθης δὲ καὶ πολυουσίας τὸ παράπαν τὸν νέον ἀπέχεσθαι, μ. δὲ ἐπιβαίνοντα ἐτῶν κ. τ. λ. *Ælianus* V. H. II. 38. Νόμος καὶ ἔτος Μασσαλιωτικὸς, γυναῖκας μὴ ὀμιλεῖν οἶνον, ἀλλ' ὑδροποτεῖν πάσαν γυναῖκῶν ἡλικίαν. *Artemidorus* I. 68. πίνειν ὕδωρ ψυχρόν, ἀγαθὸν πᾶσι; θέρμον δὲ ὕδωρ νόσους ἢ ἀτραχίας σημαίνει τῶν ἔθους ἐχόντων ὑδροποτεῖν — οἶνον δὲ πίνειν ὀλίγον ἐν μεγάλοις ποτηρίοις, καὶ μὴ μεθύσκεσθαι, ἀγαθόν. *Valerius Fl.* II. 70. restituant vires & parco corpora Baccho *Arrianus* *Epict.* III. 13. ἀσκήτησιν, ὑδροπότησιν, ἀπόσχῃ ποτε παντάπασι ἐρίξεως, ἵνα ποτὶ καὶ ἐν λόγοις ἀρχῆθης. *Pollux* I. 20. ἀκρατοπότης, ὑδροπότης. — ὑδροποσία, ὑδατοποσία — ἀκρατοπότης, ὑδροποτεῖν, γαλακτοπότης, γαλακτοποσία. *Stephanus*. λέγονται οἱ ἱβηρες ὑδροποτεῖν, ὡς ἑθναῖος διπνοσφορῶν β. (p. 44. B.) ἔτως καὶ τὰς ἱβηρες, φησὶν, ὑδροποτεῖν πάντας, καίτοι πλεσιπώτατες πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντες. *Lucianus* *Macrob.* 5. ὑδροποτεῖν γὰρ φασὶ τὸ ἔθνος τῆς σύμπεαν. *Galenus* in Hippocr. Aphor. II. ἐκ τῶν τούτων ἀντιθεῖναι τοῖς ὑδροποτέσι τὰς θαρσαμένους, ἐδήλωσεν ὡς τὰς οἰστοπότητας ἐκάλεσε θαρσαμένους. *Plut.* *Sympos.* III. p. 652. B. τοῖς ἐκλελυμένοις, καὶ τὸν τινος δομῶντος καὶ τὰς ἀρρώστιας τομαίχῃ, θέρμον μὲν ἔδωκεν προσφέρειν [οἱ ἰατροὶ] οἷον δὲ διδόντες βοηθεῖν. *Ariftides* S. S. III. p. 316. ὁ θεὸς — προστάζειν ὕδωρ πίνειν, οἷον δ' ἀπέχεσθαι — ὅσοι μὲν ἐν τινι χρόνῳ δύνεγκαι τὴν ὑδροποσίαν, ἐὰν τῷτο ἔχω λέγειν. *Eusebius* in II. v. p. 881. 32. ὁ δὲ ταῦτα δηλώσας λέγει, καὶ ὅτι ἀγχίμολος, καὶ Μωχὸς Ἠλιῶς σοφιστὴν ὑδροποτήσαντες πάντα τὸν βίον, καὶ μόνον σῶμα προσφέρουσιν, ἐδὸς ἦτον διέκειτο ἐρρωμένον τοῖς σώμασιν. *Libanius* *Ep.* 1578. πίπτωκε γὰρ ἡμῖν ὁ σόμαχος ταῖς συνεχίσιν ὑδροποσίαις; τὸν δὲ σερθεῖς εἰς καπνὸν τὰ σιτία διὰ τὴν ἀσθένειαν διαλύει, ὡς ἀλγύνει μὲν τὴν κεφαλὴν ἀνὴρ, καὶ δὲ αὐτῆς ἔπινον λύει τὸ σῶμα. D. X. p. 364. C. ἀρκεῖ δὲ τὰ ἀπὸ γῆς καὶ δένδρων, σῶμα, βότρυς, λάχανα, οἶνος ὀλίγος, ὕδωρ πολὺ. *Arrianus* *Runic.* p. 11. ἴσμεν δὲ καὶ λιγὸν φέρειν οἱ Νομάδες οἶνον, καὶ πόσιν χρῆσθαι πολλῶς ἀντὶ σίτε, καὶ τὸ πάμπαν ὑδροποτεῖν. *Simplicius* in *Epictet.* p. 313. μηδὲ ἐπιθυμικτικῶς, φησὶν, αὐτὰ ποιῆς, ὡς, ἐὰν ὑδροποτῇ, ἐκ παύσης τρόπον πρὸς τὰς διαλεγόμενας περιάγειν εἰς τῷτο τὰς λόγους, εἰς τὸ εὐκαιρὸς δόξαι λέγειν, ὅτι ὕδωρ πίνειν. *Plin.* H. N. XXV. 24. abstinentia vini. *Ammonius* πόμος καὶ πᾶς

καὶ τὰς πυκνάς σε ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι; πρὸς γὰρ 24
εἰς κρίσιν· τίσι δὲ καὶ ἐπακολυθῆσιν ὧσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ᾗσι; καὶ τὰ 25
ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύναται.

Οἱ Σοὶ εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δέλοι, τὸς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίως ἠγείσωσαν. 1
ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηται. Οἱ δὲ ποιηταὶ ἔχοντες δεσπό- 2
τας, μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ μᾶλλον δουλεύετωσαν, ὅτι ποι-
στοί

καὶ] + δὲ FG.

25. ὡσαύτως] + δὲ AFG.

ἔστι] — A. εἰσι DFG.

δύναται] δύναται AD 1. 3. 4. 7. 17. 30. 32. 35. 44. 52. 55. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*. *Oecumenius* Ed.

1. δέλοι] δέλο G.

2. δεσπότας] οἰκείας 23. a prima manu.

εὐεργισίας] ἐργασίας 45.

εὐεργισίας FG at Verf. Latini: beneficii 46.

εὐεργισίας E. *Schmidius*.

24. ἀνθρώπων] — 30. 37.

τίσι] τινῶν 17.

καλὰ ἔργα] ἔργα τὰ καλὰ ADFG 37.

ἔχοντα] πως 46. a prima manu.

ἔστι] κυρίως D a prima manu. 17. *Verfio Vulg.* *Hilarius*, *Pelagius*.

ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλεύετωσαν] — 30.

μα διχῶς λέγουσιν τὸ μὴ ἀπλῶς διὰ τὸ ο. μικρῶ, ἐν δὲ
συνθέσει μόνον διὰ τῷ ω. μεγάλῃ· οἷον γαλακτοπότην καὶ
ὕδατος. *Moeris*. ὕδατος διὰ τὸ ω. μεγάλη ἀττικῶς
διὰ τὸ ο. μικρῶ, ἑλληνικῶς.

οἷον ὀλίγων χρόνῳ] *Herodotus* I. 71. ἐκ οἷον διακρίνω-
ται, ἀλλὰ ὑδροποτίσιν. *Porphyrus* de Abst. IV. 6.
οἷον οἱ μὴ ἐδ' ὅλως, οἱ δ' ὀλίγους ἐγείντο, νεύρων αἰτιά-
μνοι βλάβας καὶ πύρωσιν κεφαλῆς, ἐμπόδιον εἰς εὐρίσιν,
ἀφροδισίων τε ἔφασαν αὐτοὺς ἐρίους ἐπιφέρειν. *Levit.* X. 9.
Diogenes L. VII. 13. Zenon. ἦσθε ἀρτίδια, καὶ μέ-
λι, καὶ ὀλίγον εὐώδους ἰνικῆς ἔπι. *Hippocrat.* Epidem.
VII. 57. σπλῆκ ἐπὶ οἷον ἰσχυρῶς — πίνει οἷον ὀλίγον λεπτῶν.

σπλῆκ] *Lucianus* Cronosolon. 17. οἷον τῷ αὐ-
τῷ πίνει ἁπαντας, μὴ δ' ἔστω πρόφασις τῷ πλῆσι ἢ τῷ
καὶ κεφαλῆς ὀδύνης, ὡς μόνον δ' αὐτῇ πίνει τῷ κρείττονος.
Macrobius Sat. VII. 6. Certe respondeant volo,
cur stomacho in lassitudinem degenerante, ad in-
staurandas constrictione vires, vinum offerant? *Plut.*
Cat. Maj. p. 336. F. ὕδαρ ἔπινε ἐπὶ τῆς στρατείας, πλὴν ἔ-
πειτα — ἰσχυρῶς ἐνδιδύσας ἐπὶ κλάβοι μικρὸν οἰνέριον. De Isid.
de Ofir. p. 353. A. οἷον οἱ μὴ — ἐκ εἰσφύσεσι τὸ
παρέκλει εἰς τὸ ἱερὸν — οἱ δὲ ἄλλοι χρῶνται μὴν ὀλίγῳ
δὲ, πολλὰς δὲ αἰῶνας ἀγνίους ἔχουσιν, ἐν αἷς φιλοσοφῶντες,
καὶ μανθάνοντες καὶ διδάσκοντες τὰ θεία, διατελοῦσι. *Cel-
sus*. *Plinius* H. N. XXIII. 22. Vino modico stom-
machus recreatur, appetentia ciborum invitatur,
tristitia & cura hebetatur.

24. Quorundam hominum peccata praecedunt,
ut illos accusent coram tribunali divino: quorun-
dam vero peccata non praecedunt solum sed etiam
sequuntur; illa sunt quae quis seria poenitentia e-
mendat: haec in quibus pertinaciter perseverat,
quorum conscientia & in hac vita ipsum comita-
tur, & in altera damnat. II. i. 501. Ἡ δ' ἄτη σθεναρῆ
τε καὶ ἀρτίπος, ἕνεκα πάσας πολλὰν ὑπεκτρέβει, φέρον
δὲ τε πάσαι ἐπ' αἶαν βλάπτουσιν ἀνθρώπους — τῷ δ' ἄτη
μὴν ἐπισθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ. *Eusebius*. Ἡ δὲ αὐ-
τῇ ἄτη καὶ φθάνῃ βλάπτουσα προληπτικῶς, καὶ ὕστερον δὲ
ὁμοίως ποιῇ διὰ τὸ παραβῆναι τὰς λίτας. *Avoda Sara*
& *Sota* Gem. I. 5. f. 5. 1. Dixit R. Samuel Nach-
manides verbis R. Jonathan: Si quis vel unicum
bonum opus in hac vita peregit, id quidem ante-
cedit illum, eique vitam communstrat ad vitam
aeternam S. D. Esaj. LVIII. 8. Similiter si quis pec-
catum unicum in hoc mundo commiserit, id ip-
sum involvit eum, deducitque ad diem iudicii S. D.
Job. VI. 18. *Cato*. Nequiter factum semper durat,
& reum comitatur. *Apoc.* XIV. 13. *Taanith* f. 11.
5. Dixerunt: hora discessus hominis in domum ac-

ternam omnia facta ejus abeunt ante ipsum, eique
dicunt: sic & sic fecisti in hoc loco, hac hora,
& ipse affirmat. Dicunt ipsi: obliqua. & obliquat,
S. D. Job. XXXVII. 7.

25. Mala opera & peccata non manifesta, oppo-
nuntur bonis actionibus manifestis. *Demosth.* pro
Cor. ὡς εἰ μὴν τι τῶν δέοντων ἐπράχθη, τὸν καιρὸν, καὶ
ἐμὲ φησιν αἴτιον γενεῆσθαι τῶν δ' ὡς ἑτέρας συμβαίνων
ἀπάντων, ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν τόχην αἰτίαν εἶναι. *Libanius*
D. II. p. 204. B. τοῖς μὴν ὁσίοις αἱ βελτίες ἐλπίδες ἀ-
πόκεινται τοῖς δὲ ὡς ἑτέρας ζῆν ἠρημένους, καὶ τὰ παρόντα
δυσχερῆ καὶ τὰ μέλλοντα φοβεῖς μετὰ. Q. III. p. 136.
C. τὰς μὴν τῶν συνόντων ἀρετὰς ἐπαινῶν τὰ δὲ ὡς ἑτέρας
ἔχοντα τῇ σιωπῇ διορθώμενος. VII. p. 272. A. τὰ μὴ
εὖ διακείμενα φυλάττονται τὰ δὲ ὡς ἑτέρας, ἐπανορθῶνται.
Chria XIII. 4. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς τῶν ἀτοπατάτων, ἐ-
μὲν τι ἀμεινόνων ὑπὸ τῶν νῶν γένοιτο, τὸν ἐφεξῆς τῶν
δόξαν καρπῆσθαι τῶν δὲ ὡς ἑτέρας ἔχοντων μὴ τὸν αὐτὸν τῶ-
τον ὑπεύθυνον εἶναι.

Lyfias de Aristoph. bonis. ἐνθυμῶσθε δὲ ὅτι ὀλίγων
μὴν χρόνον δύναιτ' ἂν τις πλάσασθαι τὴν τρέπον τὸν αὐτῶν
ἐν ο. δ' ἔτι οὐκ ἐδ' ἂν εἰς λάθοι πομπῶς ἂν. *Cic.* pro P. Sex-
tio 9. 10. Animus ejus, vultus, flagitia parietibus
tegebantur: sed haec obstructio nec diuturna
est, nec obducta ita, ut curiosis oculis perspicere non
possit; Videbamus genus vitae, desidia, inertiam;
inclusas ejus libidines, qui paulo propius accesserant,
intuebantur. Denique etiam sermonis ansas
dabat, quibus reconditis ejus sensus tenere possimus.
Isocrates ad Demonicum μὴδέποτε μὴδὲν αἰ-
σχρὸν ποιῶσας ἔλπιζε λήσειν — Ἀπαντα δόκει ποιεῖν ὡς
μὴδὲν λήσαν, καὶ γὰρ, ἂν παραυτίκα κρύψῃς, ὕστερον ἐ-
φθόση. *Livius* XLIV. 15. plerumque ipsam se frau-
dem, etiam si initio cautior fuerit, detegere. *Ae-
neid.* VI. 566. Gnosius haec Rhadamanthus ha-
bet dirissima regna, Castigatque, auditque dolos,
cogitque fateri, Quae quis apud superos furto laetatur
inani Diffult in seram commissa piacula
noctem. *Cic.* de Offic. II. 12. Ficta omnia cele-
riter tanquam flosculi decidunt, nec simulatum quic-
quam potest esse diuturnum. Testes sunt permulti.
Florus III. 16. Sed diu non latent scelera: cor-
ruptae nefas legationis erupit. *Plato* de Rep. I. οὐ
βάδιον αἱ λαυδάνειν πομπῶν ὄντα. I. *Cor.* IV. 6. *Ferem.*
XXIX. 10. 2. *Tim.* III. 9.

1. ὑπὸ ζυγόν] *Libanius* E. 725. ἡλικα ἀρμενίαν τό-
σης καὶ τόσης ἀγομῆνης ὑπὸ ζυγόν χρόνον καὶ ὀλίγον, ἀφῆ-
κας ἐλευθέρως καὶ τῶν τῶν ἑτοσι Διόντιος μὴ λάβοι ζυγὸν,
σπαράσσον τε ἐμοί, καὶ σοὶ βασιλεύον.

ἀσπότης

τοί εἰσιν ἡ ἀγαπήλοι, οἱ δ' εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε, ἡ
 3 κάλει. Εἴ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ, ἡ μὴ προσέρχῃ ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τῷ Κυρίῳ ἡ-
 4 μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ. Τετύφω, μὴδὲν ὅπιστά μιν,
 ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεως ἡ λογομαχίας· ἐξ ἧν γίνετο Φθόνος, ἔρις, βλασφημίας,
 5 ὑπόνοιαι πονηραὶ, ~ Παραδιατριβαί. διεφθαρμένων ἀνθρώπων τ' ἑν, ἡ ἀπεστειρημένων τ'
 ἀλη-

~ Διαπαρτριβαί

3. ἐτεροδιδασκαλεῖ] ἑτέρον διδασκαλεῖ 4. a prima manu.
 προσέρχεται] προσέρχεται R. Bentleijus.

4. τετύφωται] τετύφωται J. Pricaeus.

φθόνος] φθόνος D. a prima manu. Versio Vulg. Lucifer, Pelagius, probante J. Pricaeo.

ἔρις] ἔρις DG. Versio Vulg. probante J. Pricaeo.

5. παραδιατριβαί] διαπαρτριβαί ADFG. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 25. 26. 27. 28. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 41. 44. 45. 46. 49. 55. Editio Complut. Plantin. Genes. Erasmi 1. Aldi, Haultini, Bengelii. Stephanus 1. 2. Versio Syra. Clemens Str. I. p. 340. Basilii Eth. 69. Chryso-

δοστότας] Ammonius. δεσπότης καὶ κύριος διαφέρει. δεσπότης μὲν γὰρ ὁ τῶν ἀργυρητῶν καὶ κύριος κύριος δὲ, καὶ πατὴρ υἱῶν, καὶ αὐτὸς τις ἑαυτοῦ. — κύριος γὰρ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, καὶ τῶν υἱῶν ὁ πατὴρ· δεσπότης δ' ἀργυρητῶν.

πάσης τιμῆς] Philo de Caritat. p. 392, 43. τὴν μεταστάσας ἐν καιροῖς γενομένης ἀπομένει τοῖς ὑποδεξαμένοις τιμῇ, οὗ μὲν πεποιηκόσι, καὶ φιλοξενῶν προσενεχθεῖσι, πᾶσαν· εἰ δὲ μὴδὲν ἐξω τῆς ὑποδοχῆς παρὰσχολοῖν, μείριμναι.

2. εὐεργεσίαν] Act. IV. 9. Od. x. 374. ὡς κακο-
 ἡργίας εὐεργεσίᾳ μὲν ἄμεινον. Hesiodus Theogon. 503. οἱ οἱ ἀπαιμῆσαντο χάριν εὐεργεσιῶν. Herodianus III. 6.6. εὐεργεσιῶν ἀμοιβὰς ἀποδίδωσιν. VI. 9. 1. εἰς ἐκείνους εὐεργε-
 σίας κατατεθείσας πρὸς αὐτοῦ. Thucydides I. 138. Καί μοι εὐεργεσία ὀφείλεται. Sch. ἀντίχαρις Iocrates ad Demonic. αἰσχροὶ νόμιζε τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακο-
 ποίαις, καὶ τῶν φίλων ἡττῶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις. Dio Cass. in Augusto. ταῦτα μὲν ἐκείνοι ἐξ εὐεργεσίας τιμῶς προϋπαρχέσης σφίσι τοῖς οὗ ποιήσαντι ἀνταπέδωκαν.

ἀντιλαμβανόμενοι] ἀδελφοί, φίλοι καὶ ἀγαπητοὶ vocantur servi. Verum est, servos, qui Christo nomen dederunt, ad altiorē evehi dignitatem, & dominorum suorum fratres fieri: neque tamen ideo eos imperium de recte, dominorumque iussa contemnere fas est; quin potius propter hoc ipsum magis fervire debent, nam tum demum fidorum & dilectorum appellatione vere digni erunt, si curant, ut non tantum formidine poenae imperata faciant, sed ex amore erga dominos liberaliter ipsis ferviant, sua voluntate negotia domini gerant, deque illis bene mereri, atque adeo etiam beneficia in dominos conferre studeant. Plut. Pyrrh. p. 386. A. μαζόνων πραγμάτων ἀντιλαμβανόμενοι — ταῖς δὲ ἐλπίσι μάλιστα καὶ πρῶτον ἀντιλαμβανόμενος τῶν πλεονέκτων, οὐκ ἐμφάνει τοῖς Μακεδόνασι πείρασιν. p. 388. C. ἐ-
 γνηκῶς δὲ μεγάλων πραγμάτων ἀντιλαμβανόμενος. Lyfander. p. 445. E. ἔπεισαν αὐτὸν ἀντιλαμβανόμενος τῆς βασιλείας. de lib. educ. p. 8. A. τῆς φιλοσοφίας ἀντιλαμβάνεσθαι. Diodorus S. XIII. 4. δέονον τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι. XV. 48. ἀδυνάτως εἶχον ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς σωτηρίας. Demofthenes Olynth. I. τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιλαμβάνεσθαι. Iocrates. ἐργα-
 μένους ἀντιλαβόμεθα τῷ πολυμῶν. Thucydides II. 61. ἀπαλγῆσαντας τὰ ἴδια, τῷ κοινῷ τῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι. Diodorus S. XVIII. 9. ἐτόλμησαν ἀντιλαβε-
 σθαι τῆς ἐλευθερίας, καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἑλλήνων ἡγεμονίας. qui capebant beneficentiam, intelligo non de domini qui beneficia accipiunt, sed de servis qui ea conferunt: qui dant operam, ut dominis benefaciant, ii demum & servorum fidelium & fratrum

μή] οὐ 21.

τοῖς] — 2. εὐσέβειαν] + ἔσθ D a prima manu.

γίνετο] γεννῶν D a prima manu. Lucifer IV.

+ ζυλ 46.

Charissimorum nomine sunt digni. Tit. II. 9. 10. Ro. XIV. 10. Act. VII. 26. Matth. XVIII. 10. 4. μὴδὲν ἐπιστάμενος] Quintilianus X. 1. Modesto tamen & circumspicito iudicio de tantis viris pronuntiandum est, ne, quod plerisque accidit, dam-
 nent, quae non intelligunt.

νοσῶν] Aristophanes Vesp. 71. νόσον γὰρ ὁ πα-
 τὴρ ἀλλόκοτον αὐτῷ νοσεῖ, ἢν ἐδ' ἂν εἰς γνώμην ποτ', ἐδὲ
 ζυμβάλοι, εἰ μὴ πύθοιτο ἡμῶν ἐπὶ τοπάζετε — φιλό-
 κωρον — φιλοπότην — φιλοθύτην — φιλόξενον —
 φράσω γὰρ ἡδὴ τὴν νόσον τῷ δεσπότης, φιληλιασῆς ἐστιν, ἐρᾷ
 τε τῷ δικάζειν. Plut. de ira cohib. p. 460. D. ἀν-
 θρώπου φιλοφίλος καὶ περὶ σφραγίδα πολυτελὴ νοσῶντος. de
 Laud. propr. p. 546. F. τοῖς περὶ δόξαν νοσῶσι. Plato
 Phaedro ἀπαντήσας δὲ τῷ νοσῶντι περὶ λόγων ἀκοή. Plut.
 Cat. M. p. 346. D. πολυτελείας — νενοσηκότων ἡδὴ ἡ
 διεφθαρμένων ὑπ' αὐτῆς τῶν πολλῶν. Diodor. S. XXXVI.
 p. 534. ἐνόσει πρὸς ἀπὸσασιν τὰ πλεονέκτων οἰκτιρῶν.

λογομαχίας] 2. Tim. II. 14. Cyrillus Lex. μάχη
 ἡ διὰ χειρῶν, τῖχα. μάχη ἡ διὰ λόγων, litigatio, iurgium.
 μάχη ἐν πολέμῳ, praelium, pugna. Plato Timaeo. p.
 1085. F. καὶ ὅταν εἰς τινὰς μαθήσεις καὶ ζητήσεις ἡ —
 διδασκαλίας τ' αὐτῶν καὶ μάχας ἐν λόγοις ποιημένη δημοσία καὶ
 ἴδια διὰ ἐρίων καὶ φιλονεικίων γιγνομένην. Cornut. narrat.
 38. καὶ ὁ Μιλήσιος ἦλθεν εἰς Ταυρομένειον, ἀνακομιστάμενος
 τὴν παρακαταθήκην. Ὁ δὲ λαὸς ἀμολόγει μὲν λαβεῖν, διε-
 τείνεται δ' ἀποδοδύναι. ὡς δὲ μετὰ πολλὴν ἔριν καὶ λογο-
 μαχίαν ὁ Μιλήσιος εἰς ὅρκον τὸν ἀδικοῦντα πρὸς αὐτὸν. Sex-
 tus Empir. Pyrrhon. Hypotyp. I. 4. ἰσοτέλειαν δὲ
 ἡγομένην τὴν κατὰ πίσιν καὶ ἀπιστίαν ἰσότητά, ὡς μὴδὲν
 προκρίσθαι τῶν μαχομένων λόγων ὡς πιστοτέρων. Porphyrius
 Ep. ad Anebonem. παρὰ μὲν γὰρ ἡμῖν λογομαχία τις
 ἐστὶ πολλή, ὅτε ἐξ ἀνθρωπίνων λογισμῶν τῷ εἰκαζομένῳ ἀγα-
 θῷ. Eustathius in Il. v. p. 1277. 36. δίχα τραυμα-
 τῶν αὐτῶν ἀπαλλάττει ἄλληλων, ἐν μὲν λογομαχίᾳ σή-
 σας τὴν μονομαχίαν αὐτοῦ. in Od. v. p. 119. 4. ἐπὶ
 τῶν βασιλέων ἰσχυμένων καὶ λογομαχούντων. Eudemus Rhetor
 Lex. παρτριβή. λογομαχία, ἔρις. Plato Sophist.
 ἐν ἐριστικῇ τέχνῃ, ἀντιλογικῇ, ἀμφισβητικῇ, μαχητικῇ. Se-
 nec. Ep. 82. Verba mihi captiosa proponis, & in-
 terrogatiunculas necis. Michael Apofolius 1647. Πόλεμος τις ἀσπίδος ἀνὰ τὴν ἐλλάδα κεινίηται. ἐπὶ τῶν λό-
 γοις μαχομένων ἔτω γὰρ ἔθος τοῖς σοφοῖς μάχεσθαι πρὸς
 ἀλλήλους.

Aristides Rhet. II. 3. ὅπως δὲ αἱ ὑπόνοιαι πονηραὶ ὦ-
 σι, καὶ λυπῶσι τὸν λόγον. Sir. III. 24.

5. διαπαρτριβαί] Schol. Cod 7. τῆς νόσου τῶν κακῶν
 δογμάτων μεταδόσης· ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ψώρας τῆς τῇ
 παρατρίβῃ μεταδομένης. Polybius IV. 47. παρακαλῶν-
 τες εἰς τὸν πόλεμον· ἡδίστου γὰρ τὸν πρὸς τὴν παρατρίβου

ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν· ἀφίσσας ἀπὸ τῆς τοιούτων. Ἐστὶ δὲ 6
πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μὲν αὐταρκείας. Οὐδὲν γὰρ εἰσηγάκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δὴ 7
λον ὅτι ἐδὲ ἐξεγενεῖν τι δυνάμεθα. Ἐχόντες δὲ ἀταροφὰς καὶ σκεπάσματα, τέτοις 8
δε-

Isidorus, Theodoretus, Hesychius, Suidas, Damasceus in l. i. l. i. Antiochus H. 130. Vita Ignatii in Syn. VII. Ep. Oecumenius, Martini Papae Epist. 5. Varinus in Lex. prob. f. Millio prol. 638. 1367. L. Bos. f. Beaufovre.

πατριβαί 22. 48. probante f. Pricaso. πατριβαί 29. 43.

καὶ ἀπεσερμμένων τὴν ἀληθείαν] — 4. a prima manu.

ἀφίσσας ἀπὸ τῶν τοιούτων] — AD a prima manu. FG 17. Versio Vulg. Copt. probantibus H. Grosio, f. Millio 6. εὐσέβεια] + δεξ FG.

prol. 1207.

7. διλον] — AFG Versio Copt. Aethiop. ἀληθείας D. a prima manu. Versio Syra posterior in margine. Hilarius. διλον ὅτι] διλονότε 1. 2. 4. 33. 41. Editio Complut.

ἐκ τινων πρὸς τὰς Βυζαντίας. p. 404. πρὸς αὐτὰς δὲ τὰς ἐν ἀλλήλοις πατριβαίς καὶ φιλοτιμίας ὁρμήσαντες. p. 1135. διὰ τὴν προγεννημένην πατριβὴν. p. 1184. διὰ τὴν πρὸς τὴν φιλοποιμένα πατριβὴν. p. 1196. τῆς μὲν φιλιππίας καὶ Ρωμαίων πατριβῆς. *Suidas*. πατριβὴ, λογομαχία, ἔρις. τὴν γνομένην πρὸς αὐτὸν πατριβὴν καὶ ζηλοτυπίαν. 3. Reg. VI. 4. διαπαρεκπτόμενον, 2. Reg. III. 30. διαπαρετρεῖτο. *Act. XVIII. 38*. διεκατηλέγχετο. *Attianus Epist. IV. 3*. ὑποπαρεθρομήθη. *Polybius II. p. 172*. τὰ μὲν ἐν κατὰ κερκηδονίας καὶ Ρωμαίους ἐν ὑποψίαις ἦν πρὸς ἀλλήλους καὶ πατριβαίς, *Strabo XIII. p. 900*. Β. ἐχρῆν γὰρ καὶ τὸτο πλάσαι πατριβὰς μὲν τὸ μέταποι, καὶ μὴ πρὸς χαλὸν εἶναι, καὶ ἔτοιμον πρὸς ἔλεγχον, ἀπαξ ἢ διὰ ἀποτετολμηκότας. *Maximus Tyr. XXXIX. 3*. πολλὰ γὰρ αἱ πατριβαί καὶ ἀπατηλαί, αἱ μὲν πολλὰ ἐπὶ κρυψῆς καὶ βάρβαροι ἀνέχουσιν.

διεφθαρμένων — τὸν ἔν] *II. O. 128*. φρενῶς, ἡλὲ, διέφθορας. *Ammonius*. διεφθάρης τὰς σαυτῆ φρενῶς. *Isocrates* διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς τρυφῆς. *Dionysius Hal. A. V. 21*. ἀνὴρ αὐθάδης καὶ διεφθαρμένος τὴν γνώμην ὑπὸ τε πλῆθους καὶ ἀρχῆς μεγίστης, καὶ χρημάτων. *Demosthenes c. Olympiodor*. ἐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀγνοεῖ ταῦτα ἔσσοι, ὅτι ἀδικεῖ μὲν ἐμὲ, ἀδικεῖ δὲ τὰς θεάς, ἃς ὁμοῖα καὶ ἐπιερκεῖ, ἀλλὰ διεφθαῖται, ὃ ἀνδρὲς δικασταί, καὶ παραφροσύνη. *Isocrat. ad Demonic*. Ὅταν γὰρ ὁ νῦν ὑπὸ οὐκ ἐκφθαῖ. *Dio Chrys. XXXIII. p. 411*. C. ἐκείνους μὲν τὸν ἔν μὲν φθῆν ἐμπεδον, τέτων δὲ ὁ νῦν πρῶτος ἀπόλαυσι — καὶ διεφθαῖται. *Isocrates Panath.* ἐμὲ δὲ διεφθαῖται καὶ παντάσας ἐν αἰσ μωρὸν. &c. . . ἡ ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται διαφθορῆς τῆς διανοίας. *Ovid. T. II. 301*. Omnia perverfas possunt corrumpere mentes.

πορισμὸν] *Livius IV. 30*. animos quoque multiplex religio & pleraque externa invadit, novos ritus sacrificandi vaticinando inferentibus in domos, quibus quaestui sunt capti superstitione animi. *XXXIX. 8*. Sacrificulus & vates, nec is qui aperta religione, propalam & quaestum & disciplinam profitendo, animos horrore imbueret, sed occultorum Antistes sacrorum. *Cic. de Divinat. I. 41*. Bene apud majores nostros, Senatus tum cum florebat imperium, decrevit, ut de principum filiis sex singulis Heruriae populis in disciplinam traderentur, ne ars tanta propter tenuitatem hominum a religionis auctoritate abduceretur ad mercedem atque quaestum. *Dionysius H. A. III. 5*. οἱ δὲ χρηματισμὸν ἡγάμενοι τὸν πόλεμον. *Philostatus p. 203*. ἐμπορίαν τὰς θεάς πεποιημένους, ἡ δὲ ἀγαλματοποιία ἡ ἀρχαία οὐ τὸτο ἐπρατεν, ἐδὲ περιέσαν τὰς πόλεις ἀποδομῶσι τὰς θεάς, ἀλλ' ἀπάγοντες μόνον τὰς αὐτῶν χεῖρας, καὶ ἔργα λιβερῶς, καὶ ἐλεφαντερῶς, ὕλην τε παραθέμενοι ἔργον. ἐν αὐτοῖς τοῖς ἱεροῖς τὰς δημιουργίας ἐποιεῖτο. *Plut. Cat. Maj. p. 351*. D. φησι γὰρ, δυσὶ μόνους κεχρῆσθαι πορισμοῖς, γαιργία καὶ φειδοῖ. *Livius XXVI. 8*. quaestus ex alieno errore facilis. *Porphyrus de Abstin. III. 23*. τῷ πανέργῳ περὶ τῶν πορισμῶν καὶ τὰς οἰκονομίας. *Plut.*

de amor. divit. p. 524. D. ἀνδρα τῷ πορισμῷ προσετηκότα, καὶ τοῖς ἀναλάμασιν ἐπιστέοντα. *Philo de V. Mosus T. 2. p. 167, 10*. τεχνῶν τῶν εἰς πορισμὸν, καὶ πραγματειῶν, ὅσαι κατὰ βίην ζήτησιν. *Seneca Ep. 108*. qui philosophiam velut aliquod artificium venale didicerunt.

6. *Cic. Paradox. 6*. Non aestimatione census, verum victu atque cultu terminatur pecuniae modus. non esse cupidum, pecunia est; non esse emacem, vectigal est; contentum vero suis rebus esse, maximae sunt certissimaque divitiae. *Seneca Ep. 87*. fecit sibi divitias nihil concupiscendo. *Silius It. 1. 615*. Exiguo faciles, & opum non indiga corda. *Anthol. I. 21. 1*. οὐ σέργω βαθυλήνης ἄρμας, ἐκ ὄλβου πολύχρυσον, εἴα Γύγης, Ἀυτάρκης ἑσσομαι βίην, Μακρίης, τὸ μὲν γὰρ ἄγαν, ἄγαν με τίρπει. 33. 25. Αὐτάρκης ὁ πρέσβυς ἔχων ἄλλα καὶ δύο κρήνη. ἐκ πείρων ταύτην γνέσκει βιοτήν. *Lucetius V. 1116*. Quod si quis recta vitam ratione gubernet, Divitiae grandes homini sunt vivere parce aequo animo. *Corn. Nepos Attico 9*. Ille se interposuit, pecuniamque sine foenore fineque ulla stipulatione ei credidit, maximum existimans quaestum, memorem gratumque cognosci. *Philo Legat. ad Caj. T. 2. p. 582*. 5. τί ἂν εἴη κέρδος λυσιτελέσσειν ὁσιότητος; omnem prob. esse lib. p. 457, 23. ἀχρήματα καὶ ἀκτήμονες γιγνόμενοι — πλεσιώτατοι. *Tob. IV. 23*. *Diodorus S. de Viriatho XXXII. p. 594*. ὑπελάμβανε τὴν αὐτάρκειαν μέγιστον πλῆθος ὑπάρχειν. *Philo T. 2. 457, 25*. πλεσιώτατοι νομίζονται, τὴν ἀλιγόδειαν καὶ εὐκολίαν, ὅπως ἐστὶ, κρήνους περιεσίαν. *Seneca Ep. 4*. magnae divitiae sunt lege naturae composita paupertas. & 27. *Horatius Carm. IV. 9. 45*. Non possidentem multa vocaveris recte beatum: rectius occupat nomen beati, qui deorum muneribus sapienter uti, duramque callet pauperiem pati, pejusque letho flagitium timet. 2. *Cor. IX. 8*. *Abotb Nathan 23. f*. Summe dixit — quis est divitum ditissimus? qui laetus est portione sua *S. D. Pl. CXXVIII. 2*. *Thamid f. 32. 1*. Decem res rogavit Alexander Macedo sapientes Austri — quis vocabitur dives? dixerunt ei: Dives est, qui laetatur portione sua. *Clemens Strom. VI. p. 751*. ἐπὶ κέρως ἀντικρυς φησι, πλεσιώτατον αὐτάρκειαν πάντων.

7. *Horatius 2. Carm. XIV. 21*. Linquenda tellus, & domus, & placens Uxor: neque harum, quas colis, arborum Te, praeter invisas cupressos, ulla brevem dominum sequetur. *Propertius III. 3*. Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas, Nudus ab inferna, stulte, vehere rate. *Ovidius T. V. 14. 12*. Nil feret ad manes divitis umbra suos. *Silius V. 261*. Occumbis, generose Volunx, nec clausa repostis pondera thesauris, patrio nec regia quondam prae fulgens ebore, & possessa magalia soli profuerunt, quid rapta juvant? quid gentibus auri Nunquam extincta fitis? modo quem fortuna fovendo

9 ἄρεσθ' ἡσόμεθα. Οἱ δὲ βυλόμενοι πλεῖστον, ἐμπιπίθωσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ὀπιθυμίας πολλὰς ἀνόητους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τὰς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἔστιν ἡ φιλαργυρία· ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλή-
νθη-

8. δ.] — 33. 35.

ἀρεσθ' ἡσόμεθα] ἀρεσθ' ἡσόμεθα 30. Editio Complut. Versio Vulg.

9. πειρασμὸν καὶ παγίδα] παγίδα καὶ πειρασμὸν 46.

ἀνόητους] ἀνόητους 2. 19. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Vulg. Cyrillus in Mich. p. 405. 424. in Sophon. p. 608. Chrysostomus in 1. & T. VI. p. 94. T. VIII. p. 78. Antonius 141. Hilarius. Isidorus III. 133. Damascenus de Virtut. & Vit. prob. E. Schmidio. καὶ ἀνόητους 55.

διατροφῆς] διατροφὴν DFG 46. Versio Vulg.

+ τὴ διαβολή D. a prima manu. FG. Versio Vulg. Ap-
pocaus non habet.

do congeftis opibus donisque inhiauit opimis, Nu-
dum tartarea portabit navita cymba. Philo de ofe-
ferent. Vict. p. 256. 12. σε τί ποιεῖν ἀρμόζει πρὸς
ἀνθρώπους τὰς φύσεις συγγενεῖς, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν σαρκῶν
σπαρέντας, τὸν μὴδὲν εἰς κόσμον, ἀλλὰ μὴδὲ σεαυτὸν εἰσε-
τηροχότα· γυμνὸς μὲν γὰρ, θανάσιμος, ἡλθες, γυμνὸς πά-
λιν ἀπίης. Anthol. I. 13. 6. τῆς ἐπέβην γυμνός, γυ-
μνός δ' ὑπὸ γαῖαν ἄπειμι· καὶ τί μάλιστα μοχλῶ γυμνὸν ὄντα
τὸ τέλος; Lucianus in Contempl. 20. ὦ μάταιοι, τί
ἐσπεύδατε περὶ ταῦτα; παύσασθε κάμνοντες, οὐ γὰρ ἐς
ἐκείνους βίωσατε. ἔδην τῶν ἐταῦθα σεμνῶν αἰδῶν ἐς, ἐπὶ δὲ
ἐπὶ αὐτῶν τις αὐτῶν τι συν αὐτῶ ἀποθανῶν· ἀλλ' ἀνάγκη τὸν
μὲν γυμνὸν οἴχεσθαι, τὴν οἰκίαν δὲ καὶ τὸν ἀγρόν, καὶ τὸ
χρυσίον αἰετῶν εἶναι. Seneca Ep. 20. nemo nascitur
dives. de Provid. 6. nemo tam pauper vivit,
quam natus est. Ep. 102. excutit natura redeuntem,
ficut intrantem. Non licet plus auferre quam intu-
leris. Phocylides 105. ἐκ ἑνὸς ἄνθρωπος ἔλθον ἔχον, καὶ
χρήματα ἄγνοισι. Theognis 726. χρήματα ἔχον ἐκείνους ἐρ-
χεται εἰς αἰδῶν. Job. I. 21.

8. σκεπάσματα] Aristoteles Polit. VII. 17. σκέ-
πασμα μικρὸν ἀμυστοῦ. Juvenalis XIV. 316. men-
sura tamen quae sufficiat census, si quis me consulat,
edam: In quantum fitis atque famis & frigo-
ra poscunt. Seneca ad Helviam 9. Corporis exigua
defideria sunt: frigus submovere vult, alimentis fa-
mem ac sitim extinguere: quicquid extra concu-
piscitur, vitiiis, non ulibus laboratur. Horatius S.
1. 2. 6. Frigus quo duramque famem depellere pos-
sit. Philo de V. Contemplat. T. 2. p. 477. 16.
Σκέπης διττὸν εἶδος, τὸ μὲν ἐσθῆς, τὸ δὲ οἰκίας. & de prac-
miis p. 424. 15. πλεῖστος δὲ ὁ μὲν τῆς φύσεως εὐτελής
ἐστὶ τροφή καὶ σκέπη· τροφή μὲν ἔν ἑρπείων καὶ ναυματιῶν
ὕδωρ, ἃ πανταχῶς τῆς οἰκουμενῆς ἀνακέρχεται· σκέπης δὲ δι-
ττὸν εἶδος, τὸ μὲν ἀμπερχόν, τὸ δ' οἰκία, διὰ τὰς ἀπὸ κρυ-
μῆς καὶ θάλαττας παρακολυθησας ζημίας. Aristoteles de
Anim. motione 7. σκεπάσματα δύομαι, ἰμάτιον δὲ
σκεπάσμα. Sextus Empir. a. Grammat. I. 270. Plut.

A. Gellius VII. 17. ὁ δὲ αὐτάρκειαν ὑπαγορεύων
συμπιέσται τὸ δόγμα ἐκ τῶν τὸν εὐριπίδην λέγειν· τί γὰρ
θεῶν βροτοῖσιν, πλὴν δυοῖν μόνον, Δημοτρός ἄκτης, πάμα-
τος δ' ὑδριχός; ἃ δὲ πάρεσιν καὶ πέφυκεν ἡμᾶς τρέφειν.
Dio Chrys. XVII. p. 253. A. ἐσθῆτος γὰρ οἴμαι καὶ
σκεπῆς καὶ τροφῆς δέουσα.

ἀρεσθ' ἡσόμεθα] Galenus I. IV. in Hipp. Epidem.
VI. τίνα χρὴ χαρίζεσθαι τὸν ἰατρὸν, καὶ τίνα μὴ, κατὰ
τῷ τὸ βιβλίον ἐπισκεψάμενον τελείως ἀρεσθ' ἡσόμεθα.

9. βλαβεράς] Plato Cratyl. ἀσύμφορον, καὶ ἀνο-
φίλῃς, καὶ ἀλυσιτελεῖς, καὶ ἀερεθῆς, ἀλλὰ καὶ βλαβερός
γι καὶ ζημιώδης. Xenophon Paed. VIII. ὅπως τοῖς μὲν
ἀφελίμοις χρῶντο, τοῖς δὲ βλαβεροῖς ἀπέχοντο. Plut. de
genio Socrat. p. 585. B. ἐν ἡδοναῖς μεγάλαις μὲν, ἀ-
τόποις δὲ καὶ βλαβεραῖς. Pausanias Arcad. 24. ἐς ἐπι-
θυμίας δὲ ἀνόητος πολλοὶ μὲν ἄνδρες, γυναικῆς δὲ πλεονέχου-
σι· ἀλλὰ τῶν ἐπιθυμῶν ἡ καλλίστη τῆς ἐριφύλης οἱ γινώσκει τὸν

ἄρμον. ad Herennium II. 22. Omnium malorum stul-
titia est mater, quae parit immentas cupiditates;
immensae porro cupiditates infinitae & immodera-
tae sunt, hae pariunt avaritiam; avaritia porro ho-
minem ad quodvis maleficium impellit. Longinus
S. 44. ἡ γὰρ φιλοχρηματία, πρὸς ἣν πάντες ἀπλήτως ἡ-
δὴ νοσῶμεν, καὶ ἡ φιληδονία διαλαγωγῶσι, μᾶλλον δὲ,
ὡς ἂν εἴποι τις, καταβυθίζουσι αὐτάνδρας ἥδη τὰς βίβας.
Alciphron I. 13. ἔρως με καὶ ἐὰν παρεμπέσω ὑπὸ τῆ λο-
γισμῶ κυβερᾶσθαι, ἀλλὰ τὸ νῆφον ἐν ἐμοὶ συνεχῶς ὑπὸ τῆ
πάσας βυθίζεται. Dionysius A. V. 67. ἀπληρώτερες δὲ καὶ
ἀορίστες ὑπάρχουσας τὰς τῶν ἀνοήτων ὁχλῶν ἐπιθυμίας. Eu-
ripides Phoeniss. 555. ἡ πολλὰ μοχλῶν, πολλὰ ἔχειν ἐν
δύμοισι βύβας· τί δ' ἐστὶ τὸ πλεόν; ὄνομ' ἔχει μόνον. ἐπεὶ
τ' ἀρκεῖν ἱκανὰ τοῖσι σώφροσι. οὐ τοι τὰ χρήματ' ἴδια κί-
κνηται βροτοί, τὰ τῶν θεῶν δ' ἔχοντες ἐπιμελεσόμεθα. ὅταν δὲ
χρήζωσι, αὐτ' ἀφαιρῶνται πάλιν, ὃ δ' ἄλλος οὐ βέβαιος
ἀλλ' ἐφήμερος. Anthol. I. 76. 4. πλεῖστον ἔχειν ἐθέλω τὸν
ἐπάρκειον, ἡ δὲ περισσὴ θυμὸν αἰετῶν κατέδει χρυσομανῆς με-
λέτη. Ἐνθεν ἐν ἀνθρώποισιν ἀρίστον πολλοῦ δύναι καὶ πρὸς
πλεῖστον, καὶ θάνατον βιοτῆς. Propertius III. 6. Ergo
solicite tu causa pecunia vitae es, Per te imma-
tuum mortis adimus iter. Tu vitiiis hominum cru-
delia pabula praebes, Semina curarum de capite
orta tuo. Seneca Ep. 87. Dum divitias consequi
volumus, in multa mala incidimus — Inflant ani-
mos, superbiam pariunt, invidiam contrahunt, &
eosque mentem alienant, ut fama pecuniae nos
etiam nocitura deleat. Juvenalis XVI. 176. Nam
dives qui fieri vult, & cito vult fieri: Sed quae re-
verentia legum, Quis metus aut pudor est unquam
properantis avari? VIII. 73. Rarus enim ferme
sensus communis in illa fortuna.

10. Ammianus Marcell. XXXI. 4. Aviditas materia
malorum omnium fuit. Sallustius de ord. Rep.
Ep. 2. 7. 4. Ubi cupidus divitiarum invadit, ne-
que disciplina neque artes bonae neque ingenium ul-
lum satis pollent. 7. ubi divitiae clarae habentur,
ibi omnia bona vilia sunt, fides, probitas, pudor,
pudicitia. Aen. III. 66. Quid non mortalia pecto-
ra cogis auri sacra fames? Phocylides 41. χρυσὴ,
κακῶν ἀρχὴ. Athenaeus VII. p. 280. A. ἀρχὴ καὶ
ρίζα τῶν πάντων ἀγαθῶν ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονή. Galenus de
Curat. αἰσχρὸν γὰρ — αἰσχροῦ καὶ ἀσελγείας καὶ τυ-
ραννικῆς διαπονοῖας διαλέγειν, φιλοχρηματίας τε καὶ σμι-
χρολογίας, καὶ φιλαρχίας καὶ φιλοδοξίας καὶ φιλοτι-
μίας, καὶ τοι τῶν ἀπάσων ἐκ ἧν ὀνησαίμην φάναι μη-
τέρα πλεονεξίας. Appollodorus Gelon. ἀλλὰ σχεδόν
τι τὸ κεφάλαιον τῶν κακῶν εἰρηκας, ἐν φιλαργυρίᾳ γὰρ πάντ'
ἐνι. Philo de Spec. Leg. T. 2. p. 346, 20. ἐπιζη-
μαρτάνει δὲ καὶ δὴ ἑτέρα. τὸ μὲν ἐθέλων ἑαυτὸν εἶναι φιλο-
χρήματον, ὅπερ ὀρμητήριον τῶν παρανομημάτων ἐστὶ. de
V. Mosis III. p. 163, 30. τὴν τῆς κακοδοξίας πηγὴν
πλεονεξίας. Ovidius M. I. 131. amor sceleratus habendi
patet. Diogenes L. Diogene VI. 50. τὴν φιλαργυρίαν εἰ-

νήθησαν ὑπὸ τῇ πίστεως, καὶ ἑαυτὰς ἀνείπειραν ὀδύναϊς πολλαῖς. Σὺ δὲ, ὦ ἄνθρωπε 11
 τῇ Θεῷ, ταῦτα φεῦγε· δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομοχλῶν,
 πρᾶξις. Ἀγωνίζετ' καλὸν ἀγῶνα τῇ πίστεως, ὅπλα βῆε τῇ αἰωνίῳ ζωῇ, εἰς ἣν καὶ 12
 ἐκλήθης, καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. Παραγγέλλω 13
 σοι ἐνώπιον τῇ Θεῷ τῇ ζωοποιῶντι τὰ πάντα, καὶ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ μαρτυρήσαντι
 ὅτι

10. ἀπὸ] — 2.

11. τῇ] — A.

πρᾶξις] πρᾶξις D a prima manu. 31.

Ephrem S. 36. p. 169. T. 1. p. 243. Philo de Abrah. T. 2. p. 318. τὰ πολλὰ εἰκασιν διὰ τὴν τῇ δεισιπύᾳ πρᾶξις.

12. καὶ prius] — ADFG 1. 21. 26. 27. 31. 35. 36. 38. 39. 43. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Bengelii.

Genev. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Copt. Petrus Alex. 14. Ephrem, Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus. probante J. Millio prol. 992. vid. Rom. IX. 24. Eph. IV. 4. 13. σοι] — G. 17.

Θεῷ] + τῇ ζωῶντι 4. ex emendatione.

ζωοποιῶντι] ζωογονῶντι ADFG. 17. 19. a prima manu. 31. Basilii H. in Baptism. & de Sp. S. 24. Chrysostomus, Theodoretus epist. ult. Oecumenius, Theophylactus. Athanasius. ad Serap. de Sp. S. Cyrillus. probante J.

πε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν. Stobaeus S. 10. de Bione. τὴν φιλαργυρίαν μητρόπολιν πάσης κακίας. Phocylides 38. ἡ φιλοχρημοσύνη μὴτηρ κακότητος ἀπάσης. Lucianus Cynico 15. εἴη δὲ μοι γῆν μὲν ὥπασαν ἑνὴν αὐτάρκη ἔχον, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζον, τροφὴν δ' αἰρεῖσθαι τὴν βίαν πορισθῆναι, χρυσὸν δὲ καὶ ἀργύρην μὴ δεῖν. — πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς ἐπιθυμίας φύονται, καὶ πόλεμοι καὶ ἐπιβουλὴ καὶ σφαγαί, ταῦτα πάντα πηγὴν ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν τῇ πλείονος. Quintilianus D 321. Omnia, quaecunque toto orbe terrarum committuntur, scelera circumspicite, judices, pleraque ex cupiditate nascuntur, haec latrones facit, haec piratas; haec intra muros etiam atque intra domos nostras, & templa ficas percussorum acuit; inde nata sunt venena. R. David Kimchi in Esaj. XXII. 9. Idololatria est radix omnium iniquitatum. Dinarchus in Demosth. ἄρ' ἡμῶν δοκεῖ μικρὰν κακίαν ἢ τὴν τυχόντων ὅλη τὴν ἑλλάδα αἰτίας γενεῆσθαι Δημοσθένους καὶ ἡ τέττε φυλαργυρία. A. Gellius XI. 2. Cato avaritiam omnia vitia habere putabat. Cic. pro S. Roscio 27. Ex avaritia erumpit audacia, inde omnia scelera ac maleficia gignuntur. Seneca de Clement. II. 1. expulsa alieni cupiditate, ex qua omne animi malum oritur. Philemon. αἰεὶ τὸ πλεῖν συμφορὰς πολλὰς ἔχει, φθόνον τε καὶ πείνην, καὶ μῦθος πολλὸν, πράγματα τε πολλὰ, καὶ ὀχλήσεις τῇ βίῃ. Diodorus S. Exc. XXI. 1. μητρόπολις ἔσται τῶν ἀδικημάτων [ἡ πλεονεξία] πολλὰς καὶ μεγάλας ἀπεργάζεσθαι συμφορὰς. A. Gellius II. 2. Avaritiam omnia vitia habere putabat.

ἀπαρνήθησαν] Aeschines c. Ctesiph. ἡ δὲ μὴ ἀποπλανᾷ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς υποθέσεως.

περιέπειραν ὀδύναϊς] II. ε. 399. κῆρ ἄχεον, ὀδύνησι πεπαρμένους. Orpheus de scorpione lapide. περικῆρσι τότε γυνῆ πεπαρμένους ἀμφ' ὀδύνησιν. Suidas περιπαρῆναι, περιεπληθῆναι. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κόντας ἐπῆξαν ὑποβρυχίως, ὥστε τὰ σκάφη τῶν βαρβάρων ἐλθόντα περιπαρῆναι. Diogenes L. Euclide II. 110. ἀτυχὲς τις εἶναι τὸν πόδα κολυμβῶν περιέπειρε πως ἦλθ. Lucianus Zeuxi. 10. οἱ μὲν πεζοὶ περιπαρμένοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις. — εἶποντο δὲ καὶ οἱ ἐλθόντες συμπατῆντες — καὶ τοῖς ὁδοῖς περιπαρμένοι. Diodorus S. XVI. 81. ξίφεσι καὶ λόγχαις περιπαρμένοι. Eusebius in II. ε. προσφῶς· ὡς γὰρ τις βέλει, ἔτω καὶ ὀξείας ὀδύνας πείσθαι λέγοιτ' αὖ. Jof. B. IV. 8. 4. περιπαρμένοι δὲ τοῖς ἐκείνων βέλεσι. III. 731. πολλοὶ μὲν τοῖς ἀλλήλων, πολλοὶ δὲ τοῖς ἰδίοις περιπαρμένοι ξίφεσιν. Q. Calaber ὡς Αἴας ὀδύνησι πεπαρμένους ὁμβριμον ἦτορ. Gregorius Nyssenus in Gen. I. 26. ἐκ εἰδὸς ποτε καὶ αὐτῶν λάβρως ἐμπεσόντα θανάματι, ἵτα περιπαρμένα τῷ

ἑαυτῶν] ἑαυτοῖς 45.

Δ] — 39. Clemens.

ἀγάπην] + εἰρήνην 46.

πρᾶξις] AFG. Versio Copt. Ignatius ad Trall. 8. Hefychius.

τὰ πολλὰ εἰκασιν διὰ τὴν τῇ δεισιπύᾳ πρᾶξις.

12. καὶ prius] — ADFG 1. 21. 26. 27. 31. 35. 36. 38. 39. 43. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Bengelii.

Genev. Versio Vulg. Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Copt. Petrus Alex. 14. Ephrem, Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus. probante J. Millio prol. 992. vid. Rom. IX. 24. Eph. IV. 4. 13. σοι] — G. 17.

Θεῷ] + τῇ ζωῶντι 4. ex emendatione.

ζωοποιῶντι] ζωογονῶντι ADFG. 17. 19. a prima manu. 31. Basilii H. in Baptism. & de Sp. S. 24. Chrysostomus, Theodoretus epist. ult. Oecumenius, Theophylactus. Athanasius. ad Serap. de Sp. S. Cyrillus. probante J.

κατά πάγια; c. Usurarios. πρὸς δὲ τὴν — τοῖς ἀγ-

κίροις τῶν τόκων ὀφεικόντων ἑαυτοὺς περιπαρμένους. c. for-

nicarios. ὁ πόρος αὐτὸς ἑαυτῶν τὸ τῆς ἀτιμίας περιπαρ-

βέλος. Hefychius. περιέπειραν, ἐπῆξαν. Philo c. Flacc.

p. 517, 6. ἀνηκέστοι περιέπειρε κακοῖς. Heliodorus IX.

p. 437. διαπεπαρμένοι τοῖς βέλεσι. Plut. Gracch. p.

852. κεφαλὴν περιπεπαρμένη δόρατι.

II. ὦ ἄνθρωπε τῇ Θεῷ] I Reg. XII. 22. XIII. 1. 4.

5. 8. Psal. XC. Chald. propheta Dei. Philo de Gi-

gant. p. 271, 14. Θεῷ δὲ ἄνθρωποι ἱερεῖς καὶ προφῆται,

οἵτινες ἐκ ἡξίωσιν πολιτείας τῆς παρὰ τῷ κόσμῳ τυχεῖ,

καὶ κοσμοπολίται γίνεσθαι.

12. Antipho ἐκκατηγ. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων, ἀλλὰ

κρυπτόμενα πρᾶσσεται ταῦτα. confer comm. 13. &

Heb. X. 23.

15. 2. Macc. XV. 29. XII. 15. 3. Macc. II. 2. 3.

Eph. XVI. 21. Sir. XLVI. 5. Horatius 3. Od.

IV. 47. Divosque mortalesque turbas imperio re-

git unus aequo.

Apoc. XVII. 14. XIX. 16. 2. Reg. XIX. 15.

2. Macc. XIII. 4. Psal. CIII. 19. Dan. II. 37.

Deut. X. 17. Ezech. XXVI. 7. Horatius 3. Od.

1. 5. Regum timendorum in proprios greges, Re-

ges in ipsos imperium est Jovis. Aeschylus Persis

24. βασιλεῖς, βασιλείας ὑποχόαι μεγάλας. Hefychius. ὑπα-

τε κρείων, βασιλεὺς βασιλεύοντα. Plut. Anton. p. 941.

B. τὴν ἐξ αὐτῶν καὶ κλεισπάτρας υἱὸς βασιλεῖς βασιλεῖον ἀν-

αγορεύσας. Lucull. p. 506. E. Λεκέλλα ὀργίζομενος, ὅτι

βασιλεία μόνον αὐτὸν, οὐ βασιλείον, ἐν τῇ ἐπιστολῇ προση-

γόρευεν. Philo in Decal. T. 2. p. 187, 5. βασιλεὺς

τῶν βασιλείων καὶ Θεὸς Θεῶν. Valerius Soranus Regum

rex ipse Deusque. Plut. Lucull. 505. C. βασιλεῖς

πολλοὶ μὲν ἦσαν οἱ θεραπεύοντες αὐτὸν, δ. δὲ, ὅς ἐστιν περὶ

αὐτὸν εἶχεν, ὥστε περὶ πατρὸς καὶ δαυφύρας, ἐκπότη μὴ ἐλαύ-

νοντι περὶ πατρὸς ἐν χιτωνίσκοις καθήμενον δὲ καὶ

χρηματίζοντι περὶ πατρὸς ἐπαλασιν μέλαις δι' ἀλλήλων ταῖς

χερσίν, ὅπερ ἐδόκει μάλιστα τῶν σχηματῶν ἐξομολόγησις εἶ-

ναι δαλείας, οἷον ἀποδομένον τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὸ σῶμα

τῷ κυρίῳ παρεχόντων παθῶν ἐτοιμώτερον ἢ ποιῆσαι. Xenoph-

phon in Agefil. οὐ δευτέρων πρᾶτευσιν, ἀλλ' ἡγεμονῶν

ἡγεμονεύουσιν. Beresith R. V. 6. federunt cum re-

ge, rege regum, sancto benedicto. Dio p. 17. πρὸς

τὴν ἐκκλησίαν — βασιλεῖς γὰρ αὐτῶν βασιλείων καλεμέ-

νε, τό τε τῶν βασιλείων ὄνομα περιέκοψεν. Strabo XV. p.

1062. B. ἐνθάδ' ἐγὼ κῆμαι κύρος βασιλεὺς βασιλείων.

Diodorus I. 55. βασιλεὺς βασιλείων καὶ δεσπότης δεσπο-

τῶν Σεσώσις, numus. Ἀρσάκης δικαίος βασιλεὺς βασιλείων

ἐπιφανὴς φιλέλλημος. Βασιλεὺς Βασιλείων Τιγράνης. Plut.

Luc. p. 588. Τιγράνης βασιλεὺς βασιλείων. Suetonius

Ca.

14 ἐπὶ Ποντίας Πιλάτῃ τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ· Τηγεῖσαι σε τῇ ἐντολῇν ἄσπιλον, ἀνεπίλη-
 15 πον, μέχρι τῇ ὀπιφανείας τῇ Κυρίῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῇ· Ἦν καιροῖς ἰδίους δείξειό μακά-
 16 ρι· καὶ μόνῃ δυνάτῃ, ὁ βασιλεὺς τῇ βασιλεύοντων, καὶ κύρι· τῇ κυριεύοντων, Ὁ
 μόνῃ ἔχων ἀθανασία, ὡς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν ὑδεῖς ἀνθρώπων, ὑδὲ ἰδεῖν δύ-
 17 κα· ὡ τιμὴ καὶ κράτ· αἰώνιον. ἀμήν. Τοῖς πλεστοῖς ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ὡς ἔχεται
 μὴ

Millio prol. 750. Nehem. IX. 6.

χρῖς Ἰησῦ· Ἰησῦ χριστῷ FG. 4. Versio Syr. Theophylactus.

κρίσ Ἰησῦ 38.

14. σε· — D a prima manu. G. 43. probante f. Millio prol. 1292.

ἀσπιλον· + καὶ D.

15. διζέ· διζέ· D. a prima manu.

διζέ 31. Editio Complut.

+ ἡμῶν 23.

16 ἀθανασίαν· + καὶ D. a prima manu. E Versio Vulg. Hilarius.

εἶδεν· εἶδεν 43. ἰδεν 31. 36. 46.

εἰδῆς· + τῷ 46.

κα· — FG. 7. 26. 30. 31. 33. 43. 55. Editio Complut. Genev. Plant. probante f. A. Bengelio.

αἰώνιον· εἰς τῶν αἰώνων 31.

17. ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· τῷ νῦν αἰῶνι DE Versio Vulg. Syr. Copt. Basilus Eth. 48. Hieronymus ep. ad Salvinam, Hilarius.

Calig. 4. rex regum.

16. Cholin f. 59. 2. Dixit Caesar ad R. Josuam f. Chananiae: Vellem videre Deum vestrum. Cui ille respondebat: non potes videre eum. Tum ille: profecto, ait, percipio videre eum. Quare abiens R. Josua fitebatur eum versus solem in solstitio aestivo, dicens ei: respice in eum. Dicente Caesare, non possum, respondit: in diem, qui est unus ex ministris Dei O. M. qui coram ipso sunt, dixisti te non posse respicere, quanto ergo minus in ipsam divinitatem intuereris?

ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν] Philostratus V. Apollon. VIII. 3. ex Sophocle. μόνοισιν ἡ γένεσι θεοῖσι γήρας, ὑδὲ μὴν θανεῖν ποτὶ· τὰ δ' ἄλλα συγχέει πάντα ὁ παγκρατὴς καιρὸς. Reges qui nos vexant, brevi sunt morituri.

φῶς οἰκῶν] Od. ξ. 42. — φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἔμμεναι, ἔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, ἔτε ποτ' ὀμβρῶν Διεύεται, ἔτε χλὼν ἐπιπλυνταὶ ἀλλὰ μάλ' αἰθρὴ πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδιδρομένη ἀγλῇ, τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα. Od. η. 84. ὥς γὰρ ἡλίῳ ἀγλῇ πέλῃ ἢ δὲ σελήνῃ, Δῶμα καθ' ὑψηλὰς μεγαλήτορας ἀλκυόνας. χαλκίοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐλλήλαδ' ἔνθα καὶ ἔνθα χροῖται δὲ θύραι πυκινὸν δῆμον ἐντὸς ἔργον, ἀργύριοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκῷ ἔσσαν ἑδῶ. Plut. Pericl. p. 173. D. οἱ ποιηταὶ τὸν μὲν τόπον, ἐν ᾧ τῶν θεῶν κατοικεῖν λέγουσι, ἀσφαλὲς ἔδος καὶ ἀσάλευτον καλεῖντες, οὐ πνεύμασιν, οὐ νέφεσιν χράμενον, ἀλλ' αἰθρῇ μαλακῇ καὶ φωτὶ καθαρῷ τὸν ἀπαλήν χρόνον ὁμαλῶς περιλαμβάνουσιν. Targum Ezech.

VIII. 2. & vidi, & ecce similitudo quasi aspectus ignis, aspectus gloriae, quam oculus non possit videre, neque contemplari in illam: & infra aspectus ignis, & aspectus gloriae, quam non possit intueri oculus, & quam contemplari sit impossibile. Aen. IV. 36. Ipse Deum manifestum in lumine vidi.

ἀπρόσιτον] Herodot. I. 99. Dejoces instituit ὀρεῖσθαι βασιλείᾳ ὑπὸ μηδενός. Justinus I. 9. 11. apud Persas persona regis sub specie majestatis occultatur. Xenophon in Agesil. τῷ σπανίῳ ὀρεῖσθαι καὶ δυσπρόσιτος εἶναι ἰσχυρόν. Etymol. ἀπρόσιτος, πρὸς ᾧ τις πορευθῆναι οὐ δύναται. Πρόσιτος, πρὸς ὃν τις εὐχερῶς πορεύεται. Philo de V. Mos. T. 2. p. 146. 11. ὅρος — ἀπρόσιτον καὶ ἄβατον. Athenaeus IV. p. 145. B. ἐστὶν οἰκήματα β. κατ' ἀντικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σὺνδισπτοι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκίνας ὁρᾷ διὰ τῶ παρακαλύμματος τῷ ἐπὶ τῇ θύρᾳ· ἐκίνοι δ' αὐτὸν ἔχ ὁρᾷ. Oribasius. ἐδὲ τὴν αὐτὸν εἰσοράα θνητῶν, αὐτὸς δὲ γε πάντα ὁρᾷται — οὐ γὰρ κεν τις ἴδαι θνητῶν μερῶν κραίνοντα. Plato in paraenef. ap. Justinum. Deum ἐν τῇ πυράδι εἰσεῖναι. Porphyrius apud Euseb. P. III. 7. φητοῦν δὲ ὄντος τῷ θεῷ, καὶ ἐν

πύρῃ ἀνιέρει περιχύσει διάγοντος, ἀφανῆς τε τυγχάνοντος αἰσθῆσαι περὶ θνητῶν τὸν βίον ἀσχόλῳ. Lactantius I. 7. ex veteri oraculo θεὸς ἐν πυρὶ ταῖαν. Mamertinus in Panegy. Maximian. 14. de Jove. Supra nubila — sedens in luce perpetua. Glossar. N. T. ἀπρόσιτος, ἀχάρητον, κυρίως δὲ ἀπρόσψαυτον καὶ ἀπρόσέγγιστον. Eutirides Phoeniss. 816. φέρεν ἀνιέρει εἰς ἄβατον φῶς γέναν. Sch. ὡτὶ τῷ εἰς ὑψὸς πολὺ, ὥς προσεγγίζειν τῷ αἰθρῇ, ἀνιέρει τὴν καδμογενῆ γέναν — ἐπὶ ἄβατος καὶ αὐτοῖς τοῖς ὁρείοις ἐστίν. Diodor. S. I. 32. ἀπρόσιτος τῆς χώρας ἔσσης. 33. διὰ τῷτο ἀπρόσιτος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις. Jos. A. III. S. i. mons Sinai διὰ τὸ λέγον εἶναι περὶ τῆς, τὸν θεὸν ἐν αὐτῷ διατρίβειν, φοβερόν ἦν καὶ ἀπρόσιτον. Dan. II. 22. Apoc. XXI. 11. XXII. 5. supra I. 17.

17. Lucianus D. Mort. I. 3. τῶν πλεστοῖς δὲ — ἀπ' ἀγγαλλε ταῦτα παρ' ἡμῶν τί, ὡ μακάριοι, τὸν χρόνον φυλάττετε; τί δὲ τιμωρεῖσθε ἑαυτὲς λογιζόμενοι τῶς τόκους, καὶ ταλάντα ἐπὶ τάλανταις συντιθέντες, ὥς χρὴ ἕνα ἐβόλον ἔχοντας ἡκεῖ μετ' ὀλίγον; Anthol. I. 80. 19. ὅταν λογισμοῖς καταμᾶθω τὰ πράγματα, καὶ τὰς ἀκαίρους τῷ βίῳ μεταστροφάς, καὶ ῥῆμ' ἄπιστον τῆς ἀνωμάλῃ τύχῃ, πῶς τῶς πίνητας πλεστοῖς ἐργάζεται, καὶ τῶς ἔχοντας χρήματων ἀποστρεφῇ τότε κατ' ἐμναυτὸν τῇ πλάνῃ σκοπεύμενος. Μισῶ τὰ πάντα, τῆς ἀδελφῆς χάριν. I. 66. 3. πλετος ὁ τῆς ψυχῆς πλετος μόνος ἐστὶν ἀληθής, τ' ἄλλα δ' ἔχει αὐτῇ πλετοῖα τῶν κτεάνων. Τὸν δὲ πολυκτεάνων καὶ πλεστοῖς ἐστὶ δίκαιον κλέζειν, ὥς χρῆσθαι ταῖς ἀγαθοῖς δύναται. εἰ δὲ τίς ἐν ψήφοις κατατιθέται, ἄλλαν ἐπ' ἄλλαν Σαρκεύειν αἰεὶ πλετον ἐπιγύμνος, ἔτος, ὅποια μέλισσα πολυτρήτονος ἐν σίμβλοισι, μοχθήσει, ἐτέρων δρεψομένων τὸ μίλι. 4. Πλετῆς καὶ τί τὸ λοιπὸν; ἀπερχόμενος μετὰ σαυτῶν τὸν πλετον σύρεις εἰς σπορὸν ἐλαχόμενος; τὸν πλετον συνάγεις, διαπαῖν χρόνον, οὐ δύνασαι δὲ ζωῆς σωρεύσαι μέτρα πρὸς σόφον. Digenes L. Protagora IX. 51. περὶ μὲν θεῶν οὐκ ἔχω εἰπεῖν, εἰδ' ὡς εἰσιν, εἰδ' ὡς οὐκ εἰσιν· πολλὰ γὰρ τὰ κωλύοντα εἰδῆναι, ἢ τε ἀδελότης, καὶ βραχυς ἂν ὁ βίος τῷ ἀνθρώπῳ. Menander ap. Stobaeum. περὶ χρημάτων λαλῶν ἀβελβρῆς πράγματος. εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμένοντα σοὶ ἅπαντα τὸν χρόνον φύλασσε, μηδὲν ἄλλῳ μεταδίδως, αὐτὸς ἂν τὸ κύριος· εἰ δ' ἔδωκεν αὐτῷ, τῆς τύχης δὲ πάντ' ἔχεις, τί ἂν φρονεῖς, ὦ πάτερ, τέττον τίνος; αὐτὴ γὰρ ἄλλῳ, τυχὸν ἀναξίῳ τιμῇ, παρελομένη σε πάντα προσθήσει πάλιν. Διόπερ ἐγὼ σε φημι δεῖν, ὅσον χρόνον εἴ κύριος, χρῆσθαι σε γυναικί, πατέρ, αὐτὸν ἐπικερεῖν πᾶσιν, εὐτόρεος ποιεῖν, ὡς ἂν δύνῃ πλείους διὰ σαυτῶ. τῷτο γὰρ ἀδελότατον ἐστὶ, καὶ ποτὶ πτωχίστας τύχης, ἐκείνῃ ἐστὶ ταῦτο τῷτο σοὶ πάλιν. Philo de Josepho. p. 60, 4. τὴν δ' ἐκτός ἀσάφειαν τίς ἐκ οἶδ'· μισθὸς ἡμεῖς πλετοῖς μεγάλοι πολλὰς ἀπὲρ ῥύσιν. Plut. Mario p. 426. C. τῶς ἐλπίδας ἔχειν ἐν τοῖς ἀδελοῖς αἰεὶ. 2. Macc. VII. 34.

ἐν τῷ νῦν αἰῶνι] Othioth R. Akiba. Qui pauper est

μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπιεῖναι ὅτι πλεῖν ἀδελότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶν-
τι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλεσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν Ἀγαθοεργεῖν, πλετεῖν ἐν ἔρ- 18
γοῖς καλοῖς, εὐμεταδότως εἶναι, κοινωνικὸς Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν 19
εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ὀππλάσωμεν τὴν αἰωνίου ζωῆς. Ὡς Τιμόθεε, τὴν παρὰ καταθήκην. Φύ- 20
λα-

~ παραθήκην

ἡλπιεῖναι] ἡλπίζειν G.
ἐν posterior] ἐπὶ AD a prima manu. FG. 17. 19. 23. Origenes c. Celf. p. 345. Chrysostomus in I. & T. VI.
40. Theophylactus. probante J. A. Bengelio in Gnom. τῷ Θεῷ τῷ] Θεῷ D. a prima manu. G.
τῷ ζῶντι] — 17. 23. 47. Versio Copt. Æthiop. Codices Latini. Origenes c. Celf. Basilii, Chrysostomus T. VI.
40. Antonius 141. Oecumenius. Hieronymus in Gal. VI. 2. probante J. A. Bengelio in Gnom.
ἡμῖν] — 17. + τὰ A. Basilii. Chrysostomus T. VI. p. 45.
πλεσίως πάντα] πάντα πλεσίως DE 1. 3. 4. 7. 13. 14. 27. 44. 45. 46. 55. Editio Complut. Plantin. Versio
Vulg. Syr. Origenes c. Celf. p. 345. Basilii, Chrysostomus, in I. & T. VI. 40. 85. Theodoretus, Antonius, Damasce-
nus i. c. 8. Antiochus 12. Oecumenius. πλεσίως FG. τὰ πάντα πλεσίως A 37.
18. πλετεῖν] πλετίζειν FG. 19. ἀποθησαυρίζοντας] ἀποθησαυρίζων DE Hilarius.
θεμέλιον] κειμήλιον B. Junius. probante J. Clerico. θέματα Lian L. Bos.
αἰωνίου] ἐν τῷ AD a prima manu. EFG 23. 31. 37. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Armen. Æthiop. Consti-
tant. Ap. VIII. 6. Clemens protr. 3. Strom. IV. p. 358. VII. p. 509. Origenes in Ex. H. 7. Basiliius c. Eu-
nom. II. Eth. 47. ad Letojum, in Psalm. XXXIII. Euthalius in Capit. Hieronymus ep. ad Salvinam, & in
Gal. VI. 2. Nyssenus in Ecclef. H. 1. Nazianzenus de Dogmate & Constit. Episc. Nilus in paraeneti. Epi-
stola Dorothei Aicet. præfixa. Oecumenius, Aretas in Ap. XXII. 10. probante J. A. Bengelio, & J. Millio

in hoc mundo, dives erit in futuro: Dives in hoc mundo, pauper in mundo futuro. Bava Bathra f. 4. 1. dives in mundo. alias dives mundi. Tanchuma f. 34. 3. Respondit ipse Salomo: Ego loquor de divitibus legis, & non de divitibus opum. Jac. II. 5. παρέχοντι ἡμῖν πλεσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν] Philo de Decal. p. 709, 15. τὰ τῆς εἰρήνης ἀγαθὰ πάντα τοῖς πανταχῶ παῖσι πλεσίως καὶ ἀφθόως χορηγῶσι. Hefychius. παρέχει, δίδωσι, χορηγεῖ. ἀφθόως, πλεσίως παρέχων. ἀπολαύει, τρῶει. Donatus in Ter. Hec. V. 3. Est gratius non solum præbere, sed & benigne præbere. Varro de R. R. I. 23. non ad victum tantum sed & ad sensum delectationemque. Jos. A. I. 1. 4. ὅσα πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ἡδονὴν συντελεῖ. Diodorus S. I. 56. τοῖς μὲν συνανδραγαθήσασιν συγχάρησιν τὴν ῥαυτὴν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν κατακτηθέντων ἀγαθῶν. 57. τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν πολλὰ δαψιλύα. II. 16. τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδεύων τοῦτο ἔχει πλῆθος, ὥς διὰ παντὸς ἄφθονοι ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγχαίροις παρέχονται. 40. ἡ χώρα καρποῖς βρίβου πολλὴν ἀπόλαυσιν παρέχεται τὴν ἐπιτηδεύον τοῖς ἀνθρώποις. 59. καί σπερ δαψιλίαι ἔχοντες πάντων χορηγίας αὐτοφύεις, ὅπως καὶ ἀκαίδνη χρῶνται τοῖς ἀπολαύσασιν, ἀλλὰ τὴν λιτότητα δίδωκεται, καὶ τὴν ἀρκέσαν τροφὴν προσφέρονται. V. 40. καρπῶν ἀφθονίαν ἔχουσι, οὐ μόνον πρὸς τὴν ἀρκέσαν διατροφήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν δαψιλῇ καὶ τρυφῇ ἀνέκυσαν. 43. καὶ κάρυαι πολλὰ καὶ ἀκροδρῦν δαψιλεῖσθαι τοῖς ἐγχαίροις ἀπόλαυσιν παρέχονται — ἀμπελοὶ τε — τὴν πρόσσπονδον ἡδύαν ἐποῖον, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς χώρας ἐτοιμοτάτην παρέχοντο. XIX. 22. χορηγίας τῆς περιόδου δαψιλῇ πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν. XX. 8. ἐγερμον δ' αἰ μὲν ἐπαύλει πάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν, ὡς ἀντὶ τῶν ἐγχαίρων ἐν εἰρήνῃ πολυχρονίᾳ τεθησαυρικώτατα γυνήματα ἀφθονίαν — τοῖς πλείοσι πεφλοκαληκώτατα πρὸς ἀπόλαυσιν. Philo de O. M. p. 37, 13. οὐ πρὸς ἀναγκαῖαν μόνον χρῆσιν τροφῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς πλεονεξίαν ἀπόλαυσιν ἀβροδιδάτε βίᾳ. Aristophanes Ecclesiast. 686. πᾶσι γὰρ ἀφθονα πάντα παρέξομεν. Herodotus I. 32. χώρα ἐδμήν κατὰ κείναι, πάντα ἐαυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει, ἀλλὰ οὐκ ἐπιδέεται. Pausanias Att. 5. βασιλῆας Ἀδριανῶ — ἀρχομένους εἰς εὐδαιμονίαν τὰ μέγιστα ἐκάστοις παρασχομένη. Eustathius in Od. κ. p. 411. 42. ὁ παρὰ τοῖς μὲν ἀγαθὰ εἰς ἀπόλαυσιν, κινῶν δὲ μετασχεῖν αὐτῶν πρὸς τὴν εἰρήνην. Xenophon σίταν καὶ ποτὴν ἀπολαύσεις. Isocrates ἀγαθὰ τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν τὴν μετρίαν

ἀπόλαυσιν. Menander ap. Stob. ἔπαυσις ἐξήλωσα πλεονεξία σφόδρα ἀνθρώποις, ἀπολαύοντα μηδὲν ἂν ἔχει.

Non ut recondamus & defodiamus: sed ut iis utamur & fruamur ipsi, & aliis beneficiamus.

18. ἀγαθοεργεῖν] Etymol. ἀγαθοεργία, ἡ ἀγαθὴ ἔργου προθυμία. Aët. IX. 36. M. Antoninus III. 14. τὸ εὐμεταδότο καὶ ἐπιποιητικόν.

κοινωνικὸς] Plut. Numa p. 72. F. ὁ γὰρ Ἰανὸς — βασιλεὺς γινόμενος πολιτικὸς καὶ κοινωνικὸς, ἐκ τῆς θρησκείας καὶ ἀγρίᾳ λέγεται μεταβαλεῖν τὴν δίκαιαν. an senī gerenda resp. p. 786. C. ἡλικίας ἡδονὰς αἱ ἀρισταὶ τοῖς χαρμῆνοις ἀπὸ τῶν καλῶν πράξεων καὶ τῶν κοινωνικῶν ἔργων καὶ φιλανθρώπων παρασκευάζουσιν; p. 791. C. βίος ἡμέρας καὶ πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζῆς. p. 792. D. τὸ φιλεῖν ἄνθρωπον — καὶ τὸ κοινωνικὸν καὶ τὸ εὐχάριστον. de Solert. Animal. p. 972. A. τό γε μὴν κοινωνικὸν μετὰ τῆς συνεισέτης ἐλεεινότητος ἀποδείκνυσθαι φησὶν ὁ Ἰόβας. Ὁρύγματα γὰρ αὐτοῖς οἱ θνητοὶ ἀπεργάζονται λεπτοῖς φρυγανίοις καὶ φόρτῃ κἄψα κατερίψαν. Ὅταν ἔν τις ἐλπίσθῃ πολλῶν ὁμῶς περιουμένων, οἱ λοιποὶ φοβέσθαι ὑπὸν καὶ λίθος ἐμβάλλουσιν, ἀναπληρῶντες τὴν κοιότητά τῆς ὀρύγματος, ὥς βασιλεὺς ἐκείνη γινέσθαι τὴν ἔκτασιν — C. ἐκ ἧτιον δὲ κοινωνικὰ τὰ τῶν λαντῶν. οἱ γὰρ νῆοι τῶν βραδείων καὶ γέροντας ἡδὴ συγχάρισιν ἐπὶ θύρῃ — καὶ — κοινῇ τὴν ἀγρὸν ἀναλίσκωσι. Diogenes L. Arcefilao IV. 37. ἐν τῇ τῷ βίῳ κοινωνικώτατος ἐγένετο, καὶ εὐμνηστῶς πρὸς ἄλλους ἦν, καὶ λαβεῖν τὴν χάριν ἀποφύτατος. Zenon. VII. 123. ἀλλὰ μὴν ἐδ' ἐν ἐρημίᾳ φασὶ βιάσεται ὁ σπυδαῖος, κοινωνικὸς γὰρ φύσει καὶ πρακτικὸς. Lucianus Timon. 56. πρὸς ἄνδρα οἷον σε ἀπλοῖον, καὶ τῶν ὄντων κοινωνικόν. Revivisc. 35. ὅταν μὲν ἔν τις αὐτὴς τὴν δὴ λαμβάνει, πολὺς δὲ περὶ τῆς κοινωνικῆς εἶναι δὴν λόγος, καὶ ὡς ἀδιάφορος ὁ πλεονεξίας. Musonius ap. Stob. S. 65. φιλόπολις, καὶ φιλεῖν ἄνθρωπος καὶ κοινωνικὸς. Philo de Car. T. 2. p. 390. 15. τῶν εὐπόρων μεγαλόφρονος καὶ κοινωνικῆς κατασκευάζων ἐκ τῆς τι προίκα τῶν ἰδίων, καὶ μὴ πᾶσι προσκεχωμέναι, μηδὲ πᾶν συμφορῇ καὶ συγκομιῇ οἰκαδὲ θησαυροφυλακῆσταις. Diodorus S. V. 9. καὶ τὰς ὑσίας δὲ κοινὰς ποιησάμενοι, καὶ ζῶντες κατὰ συστάσια διτλίαν ἐπὶ τινὰς χρόνους κοινωνικῶς βιῶντες.

19. ἀποθησαυρίζοντας] Artemidorus I. 75. ἄπιοι δὲ οἱ μὲν ἡμέρας ἀγαθοῖ, ταῦτα γὰρ ὁ καρπὸς καὶ ἀποθησαυρισθῆς ἀσπῆτος μένει. Fundamentum opponitur instabilibus & incertis divitiis: & felicitas re-

cora

λαζον, ἐκτρεπόμενον τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῷ ψευδανύμῳ γνώσεως
 21 Ἦν τινες ἐπαγγελόμενοι, περὶ τῷ πρίστῳ ἡσυχῆσαν. Ἡ χάρις τοῦ σθ. Ἀμήν.
 — Πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις Φρυγίας
 — τῇ Πακατιανῇ.

ΠΑΥ-

prol. 809. + ὅτως 37. ὅτως αἰώνιος Editio Colinaei.
 20. παρακαταθήκην] παραθήκην ADEFG 4. 7. 14. 18. ex emendatione. 19. 20. 22. 26. 27. 28. 30. 31. 32.
 36. 37. 41. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Variæ Lectiones Bogardi. Versio Copt. Syr. posterior Græce in margine.
 Clement Strom. II. p. 457. Pseudo-Ignatius, Theodoretus, Damasceus, Oecumenius, Hefysius. probante J. A.
 Bengelio, & J. Millio prol. 638
 κενοφωνίας] κενοφωνίας Editio Colinaei. Versio Vulg. Chrysostomus, Athanasius de Incarn. c. Paulum Samosat.
 Irenæus II. 10. Tertullianus de præscript. 16. Lucifer, Hilarius, Pelagius, Augustinus in Jo. Oecumenius.
 τῷ ψευδανύμῳ γνώσεως] τῷ ψευδανύμῳ γνώσει 43. 21. μὲν σου] μὲν ὁμῶν AFG 17. Versio Copt.
 αἰών] — AD a prima manu. G 17. probante J. A. Bengelio.
 πρὸς Τιμόθεον πρώτη] — Editio Erasmi.
 Λαοδικείας] ἀθηνῶν διὰ τίς τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Versio Copt. ἀθηνῶν Athanasius in Synopsi, Euthalius in ar-
 gumento. Μακεδονίας Codex Stephani. πακατιανῆς 18. 18. 44. 45. 49. πευκατιανῆς 22.
 ἐπληρώθη πρὸς Τιμόθεον α. ἀρχῇ] πρὸς αὐτὸν β. FG. absurde. πρὸς Τιμόθεον α. ἐπληρώθη, ἀρχῇ] πρὸς Τιμόθεον β. DE.
 + σιχ σλ. Codices Stephani 3. 7. 16. 18. 20. 21. 30. 44. 46. Euthalius. + σιχ. σλς. 49. + σιχ.
 v. Versio Copt. + σιχ. σι. Damasceus.

condita, ut fundamentum sub terra, opponitur di-
 vitiis hujus mundi conspicuis. Apoc. XXI. 19. Es-
 saj. LIV. 11. 2. Tim. II. 19. Matth. VII. 24. 25.

Cic. Cat. Maj. 21. Equidem non video, cur,
 quid ipse sentiam de morte, non audeam vobis di-
 cere — ego vestros Patres, P. Scipio tuque C.
 Laeli, viros clarissimos mihiq. amicissimos vi-
 vere arbitror, & eam quidem vitam, quæ est
 sola vita nominanda. Nam dum sumus in his in-
 clusi compagibus corporis, munere quodam ne-
 cessitatis, & gravi opere perfungimur.

20. παραθήκην] 2. Tim. I. 14. Hefyschius. πα-
 ραθήκη. παρακαταθήκη] παρακαταθήκη, ἐνέχυρον. Poryni-
 chus p. 138. παραθήκην ἱππίων καὶ ἰσθμῶν τῶν συγγραφέων
 φυσὶν ἐρκεῖναι· ἡμῶς δὲ τῷ παρακαταθήκην ἐρκεῖν, ὡς
 Πλάτων καὶ Θεοκλῆς καὶ Δημοσθένης. Thomas. παραθή-
 κη λέγει καὶ παρακαταθήκη καὶ παρατίθεται, καὶ παρακα-
 τατίθεται. Οὕτω γὰρ οἱ ἀρχαῖοι λέγουσιν, Ἡρόδοτος ἐν τῇ
 5. παραθήκην παρατίθεται ἐς τὰς ἐχθρὰς αἰχμητῆσι ἀθη-
 ναῖς. καὶ πάλιν ἀνάγοντας ἐς σφέας ἐς τὴν ἀττικὴν παρα-
 θήκην παρατίθεται. Θεοκλῆς ἐν τῇ β. 72. μέχρι τῶδε
 ἔχομεν παρακαταθήκην. Moeris. παρακαταθήκην, ἀττικῶς.
 παραθήκην, ἑλληνικῶς. Herodotus IX. 44. παραθήκην ὑμῶν
 οὐκ ἔπαι τὰδε τίθειναι. Phocylides 127. Φαῶν μὴ δέξῃ
 πλοῦσιν ἀνδρῶν παραθήκην. Plato de Rep. I. τινος πα-
 ρακαταβέβηκεν τὸ ὅτι οὐκ ἔστι σωφρονὲς ἀπαρτίζεσθαι ἀποδιδόναι.
 Æschines in Timocr. τέτρες τὰς νόμους ἀναγράφαντες
 ὑμῶν παρακατέθετο, καὶ ὑμῶς αὐτῶν ἐπέστησαν φύλακες.
 Demosthenes c. Mid. τῷ γὰρ ἐστὶ δὲ φυλάττειν ὑμῶς
 δεῖ, τὰς νόμους, τὸν ὅρκον, ταῦτ' ἔχει ὑμῶς οἱ δικάζοντες
 ὡς περὶ παρακαταθήκην. Xenophon Cyrop. VI. παρακα-
 ταθήκην τὴν ὀνομάζουσαν τὴν γυναικὰ ἀσέβειαν τὴν αὐτῆς λέγει καὶ
 ἀδικίαν. de re equestr. ἐν τοῖς κινδύνοις τὸ αὐτὸ σῶμα τῷ
 ἵππῳ ὁ δεσπότης παρακατατίθεται. Agefil. προτιπείδουσαν
 ἔχουσαν εἶναι παρακαταθήκην φυλάττειν. Isocrat. ad Demonic.
 μᾶλλον τῇρε τὰς τῶν λόγων ἢ τὰς τῶν χρημάτων παρακα-
 ταθήκην. Artemidorus I. 2. λαβὼν μὲν εἰ καὶ παρα-
 καταθήκην ἐφύλαξε. Porphyrus V. Pythag. 39. παρα-
 καταθήκην δὲ μὴ χρημάτων μόνον, ἀλλὰ καὶ λόγων, πρὶ-
 στὸς παρακαταβέβηκεν φυλάσσειν. Plut. παρακατα-
 τίθεσθαι. Philo deter. infid. pot. T. I. p. 204, 17.
 καὶ τὴν παρακαταθήκην. Jof. A. IV. 8. 38. παρακατα-
 θήκην δὲ, ὡς περὶ ἱερὸν τι καὶ θεῖον χρῆμα, ὁ παραλαβὼν φυ-
 λακὴν ἔσθιεν, καὶ μηδὲς ἀποστρέφει συνήθει τὸν πιστευ-
 κότα. XIV. 14. 1. ὅπως ἀποστρέψωσι τὰς παρακαταθή-
 κας, ὡς παρὰ τῷ ἀντιπάλῳ λαβόντες ἔτυχον. B. I. 14. 1

τοῖς — ἀποστρέφει τὰς ἀντιπάλους παρακαταθήκας ἐθέλουσιν.
 III. 8. 4. εἴτα ἂν μὴν ἀφανίσῃ τις ἀνθρώπου παρακαταθή-
 κην, ἢ διαθήκην κακῶς, πονηρὸς εἶναι δοκεῖ καὶ ἄπιστος· εἰ
 δὲ τις τῷ σφετέρῃ σώματι ἐκβάλῃ τὴν παρακαταθήκην τῷ
 θεῷ, λεληθέναι δοκεῖ τὸν ἀδικέμενον. Plinius Ep. X. 97.
 ne depositum appellati abnegarent. Quintilianus IX.
 2. Confinia sunt his celebrata apud Græcos Sche-
 mata, quæ res asperas mollius significant. Nam
 Themistocles suasisse existimatur Atheniensibus,
 ut urbem apud Deos deponerent, quia durum e-
 rat dicere, ut relinquerent. Nicolaus ap. Stob. 42.
 Πιστῆσαι — ἡ δὲ μελέτη κρίσις ἐστὶ παρακαταθήκης τὸν δὲ
 ἀποστρέφοντα θανατῶσι. Timotheus, qui Lystris vi-
 xerat, non ignorabat, quam sanctum apud Pifidas
 vicinos esset depositum.

ἐκτρεπόμενος] Sup. I. 6. Lucianus Tim. 5. ἐτήκω
 ἐκτρέπονται, δυσάνητον θάλαμῳ ὀψῆσαι ὑπολαμβάνοντες.
 Antholog. I. 42. 5. τὸν μὴν γὰρ μισοῦντα προιδότες ἐκ-
 τρεπόμενοι τὸν δὲ λέγοντα φιλεῖν ἢ προφυλασσόμεθα. 78.
 4. ἐκ εἰς τις συνάγει τὰς ὀφρῆς, οὐδὲ γελάσει φαίνεται,
 ὀφθῆναι τ' ἀνδρῶν ἐκτρέπεται, σωφρονέει τῶς ἑσθῆς
 ἐκτρέπεται. Demosthenes. ἑσθῆς ἐκτρέπεται με τῶν
 ἀπάντων.

κενοφωνίας] Tacitus A. III. 49. vaniloquentia. Plut.
 a. Stoicos p. 1069. D. νηέσι τινι τῆς μεγαλαυχίας
 ταύτης καὶ κενολογίας περιττόντες. Hefyschius. κενοφωνί-
 ας, ματαιολογίας. Suidas. κενοφωνίας, ματαιοφωνίας, ἀ-
 σεβείας ἢ γὰρ αἰρετικῆς. Arrianus Epict. II. 17. ὡπῆ-
 μως καὶ κενῶς φεγγόμεθα τὰς φωνὰς — ἡ κενῶς τὰς φω-
 νὰς ταύτας ἀπηχῆμεν. Plotinus Enn. II. 9. κενολογέ-
 ντων ἐστὶν εἰς εἰς τῆς ἰδίας αἰρέσεως.

ψευδανύμῳ] Ælianus ap. Suid. in V. Βρυγχιδίης·
 ψευδανύμων πόλιν. Plut. de frat. amor. p. 479. E.
 φιλόσοφος ψευδεπίγραφος καὶ ψευδανύμος. Sextus Empir.
 a. Grammat. I. 5. 98. τὴν ψευδανύμων αὐτῶν τεχνολο-
 γίαν ἀτεχνον ἀποδείξωμεν. Æschylus in Prometh. Vincit.
 716. ποταμὸν οὐ ψευδανύμων. Schol. τῷ ὀνόματι ἡ πρῶ-
 τῆς συνάδουσα ἐστὶ. 85. ψευδανύμους σε δαίμονες Προμηθεὺς
 καλῶσι, αὐτὸν γὰρ σε δεῖ Προμηθεὺς. Philo de V. Mo-
 fis T. 2. p. 161, 6. οἱ τὸν ἀληθῆ θεὸν καταλιπόντες
 τὰς ψευδανύμους ἐδημιουργήσαν. p. 166, 12. ψευδανύμους
 δ' εἰσὶ, γραφεῖν καὶ πλάσσειν τέχναις δημιουργήσαν.

21. ἐπαγγελόμενοι] Sextus Empir. a. Gramm. I.
 182. τῶν τεχνῶν αἱ μὴ τῶν ὄντων εἰς τέχναις, ὡς ἡ ἀνθρωπι-
 νοποιητικὴ καὶ ζωγραφικὴ αἱ δὲ ἐπαγγέλλονται μὴ εἰς τέ-
 χναις, ἢ πάντας δὲ κατὰ ἄλλωθεν. Sup. II. 10.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ

Τ Ι Μ Ο Θ Ε Ο Ν

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέε ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις, ἐλεῶ, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρῇ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὸ δεῖν σὲ μνάειν ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας· Ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένῳ σὲ τῷ δακρύῳ, ἵνα χαρὰς πληρωθῶ ὑπόμνησιν λαμβάνων τῇ ἐν σοὶ ἀνυποκρίτε ὡρίσεως, ἥτις ἐνέγκησε πρῶτον ἐν τῇ μαμ-

Παῦλος τοῦ ἀποστόλου ἡ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ δευτέρα] πρὸς Τιμόθεον β. G 3. 37. Versio Copt. Damasianus. πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ δευτέρα Editio Erasmi 1. 2. Colinaei. πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ δευτέρα Editio Erasmi 3. 4. 5. Stephani 1. 2. ἡ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολὴ δευτέρα Editio Stephani 3. ἡ τοῦ ἁγίου Παύλου πρὸς Τιμόθεον δευτέρα ἐπιστολὴ Editio Complut. Genev.

1. Ἰησοῦ Χριστοῦ] — 38. 49. Editio Complut. Χριστοῦ Ἰησοῦ DEFG 30. 31. 32. 36. 45. 46. Versio Syr. posterior, Hilarius, Cassiodorus. probante J. A. Bengelio. Ἰησοῦ posterior] + κύριον ἡμῶν 49.
2. ἀγαπητῷ] γνησίῳ 17. ex 1. Tim. I. 2. τέκνῳ] + ἐν πίστει 17. ex 1. Tim. I. 2.
πατέρες] + ἡμῶν 39. 41. 49. Versio Syra posterior cum asterisco.
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν] κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 37. 43. 49.
3. Θεῷ] + μετὰ D a prima manu. E 17. Hilarius, Idacius 1. Pelagius.
καθαρῶς συνειδέσει, ὡς] καθαρότητι συνειδήσεως D. Heinsius.
4. ἐπιποθῶν] ἐπιποθῶν G. πληρωθῶ] πληρωθῶ 38. Editio Complut. Genev. Plant.
5. λαμβάνων] λαβὼν ACFG 17. 31. ἐνέγκησε] ἐνέγκησε D a prima manu.
Λαίῳ] Λαίῳ G. Λαίῳ 43. Λαίῳ 39. Editio Complut. καὶ prius] + ἐν 44.

3. ἀπὸ προγόνων] Inscriptio. υἱὸν Μάρκου δουλεύει Ναρ-κίσου, πολίτη καὶ βασιλεῦς ἀπὸ προγόνων.

4. Αἶ. XX. 37.

5. ὑπόμνησιν] Eustathius in II. ψ. p. 1440, 10. μνήμη, τῆς ἐν μνήμῃ, καὶ ἰδιωτικῶς εἰπεῖν ὑπόμνησιν. Prov. XXXI. 1. tunc diem jam obierant.

μάμμη] Phrynichus p. 52. Μάμμη τὴν τῆς πατρὸς μητέρα οὐ λέγουσιν οἱ ἑσχατοὶ, ἀλλὰ τίθην· μάμμη μὲν ἔστι καὶ μάμμιον τὴν μητέρα. ἁμαθὲς ἔστι τὴν μάμμη ἐπὶ τῆς τίθης λέγειν. Moeris. μάμμη καὶ μαμμοῖαν τὴν μητέρα, ἄττικῶς ἑλληνες τὴν μάμμη. Thomas. τίθην λέγουσιν τὴν τῆς πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς μητέρα, ἀλλ' ἢ μάμμη. ὁ δὲ γὰρ τῶν ἑσχατῶν εἶπε· μᾶλλον μὲν ἔστι τὴν μητέρα τινος μάμμη καὶ μάμμιον ἐκάλεισαν· σὺ δὲ μητέρα λέγε. Aristophanes Acharn. 49. φαιναρέτην τίθην ἔμην. Schol. τίθης ἐκάλει τὰς μάμμιας. Helladius. μάμμη δ' ἔστι τὴν τῆς πατρὸς μητέρα, ἀλλὰ τίθην. Pollux III. 27. ἢ δὲ πατρὸς μήτηρ τίθην, καὶ τὴν μάμμη δὲ καὶ μάμμιον ἐπὶ ταύτας παραληπτέον. Suidas. μάμμη ἢ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ. Hesychius. μάμμη, ἢ μήτηρ τῶν γυναικῶν. Pherocrates ap. Athen. X. p. 430. E. ὁ μάμμη. Eustathius in II. β. p. 239, 20. ἢ τῆς μητρὸς δὲ μήτηρ — ἢ ἡδὲ, ταύτας δὲ μάμμιας τὰς φασί. 8x ζ. p. 957, 33. ἢ, ὡς ὅλοι αἰλιοςδιονύσιος, οὐκ ἔστιν αἱ Ἀττικαὶ μάμμη καλεῖν, ὡς τῶν πολλῶν ἔστι τὴν μητέρα λεγόντων — περὶ δὲ τῆς τίθης καὶ μάμμης ἔστι φασί· τινες τίθην οἱ ἑλληνες τὴν πατρὸς ἢ μητρὸς μητέρα· οἱ δὲ παλαιοὶ ἀκούως μάμμη καὶ μάμμιον. μάμμη γὰρ ἄττικοι καὶ μαμμοῖαν τὴν μητέρα καλεῖσιν. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 301, 43. τὴν μὲν, ὣν ἔτεκε, μητέρα τε καὶ μάμμη. Ammonius. τίθην ἔστιν ἡ τοῦ παιδὸς τροφὴ. ταύτας δὲ γυναικῶν καὶ μάμμιας καλεῖσιν. Τίθην μὲν ἔστιν ἡ μάμμη, ἐπὶ τίθην δὲ ἡ προμάμμη. Glossarium avia, μάμμη.

Εὐεχὴ] Etymol. εὐεχὴ, ῥοδόπηχυς, ὄνομα Νηρηίδος — ἢ τοῦ καλοῦ κομίζεσθαι, ἢ ἡ ἀβερῆς, ἢ ὅσον τε καλῶς ἐμμελεῖν.

6. ἀναζωπυρεῖν] Seneca Ep. 95. Honestarum rerum semina animi nostri gerunt, quae admonitione excitantur: non aliter quam scintilla flatu levi adjecta ignem suum explicat. Moeris. ζωπυρεῖν ἄττικῶς, ἐξάπτειν ἑλληνικῶς. Thomas. ζωπυρεῖν, ἢ πυρὸς τιὸν ποκρύπτω· ἀφ' ἧς καὶ ζώπυρος. Δεκικανὸς ἐν Τίμωνι· ζώπυρον τι τῆς ἀνθρώπου σπέρματος, ἢ γενεὴ ὑπόλειμμα. ἑλληνες τὸ ἐκ τῆς Πλάτωνος λέγοντος· μικρὰ ζώπυρα τῆς τῶν ἀνθρώπων γένεως. Hesychius. ἀναζωπυρεῖν, ἀνεγείρει. ζωπυρεῖν, ἀναζῆν ποιεῖ. Suidas. ἀναζωπυρεῖν, ἀνανεῶσαι, ἀνεγείρειν, ἐκζωπυρεῖν — ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. Jamblicus V. Pythag. 16. ἀπὸ δὲ τέτων ἀπάντων δαιμονιῶς ἰστέον, καὶ ἀπεκθάει τὴν ψυχὴν, καὶ ἀναζωπυρεῖ τὸ θεῖον ἐν αὐτῇ, καὶ ἀπέσωζε. Galenus de Theriaca ad Pisonem. ἵνα τὸ ματαινόμενον ἤδη τῆς σώματος, καὶ τὸ ἀποσβεσμένον τῆς ἐμφύτης θερμῆς ἀναζωπυρεῖν καὶ ἀναπτέσθαι ὑπ' αὐτῆς δύνῃται. Philo de Josepho T. 2. p. 42, 7. ἐζωπυρεῖ τὴν τῆς παιδὸς φύσιν ἐξαιρέτως καὶ περὶ ταῖς ἐπιμελείαις, ἵνα μὴ ἐντρυφῇται μόνον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐκλαμψῇ. Od. ε. 488 ὡς δ' ὅτε τις θαλὸν σποδὶν ἐνέκρυψε μελαίνην σπέρμα πυρὸς σάβαν. Eustathius. ζωπυρεῖν ἐκάζει καὶ σπινθήρι τῷ κατὰ σποδὶν. Xenophon Hell. V. τὰ τῶν θαβείων ἀναζωπυρεῖτο. Suidas. ζωπυρεῖν κυρίως τὴς ἀνθρώπου φύσεως. ὁ τρεῖς κατάρπει, ζωπυρεῖ τὴς ἀνθρώπου καὶ ζωπυρεῖται ἀπὸ μεταφορῆς τῆς πυρὸς λέγονται καὶ ἐπὶ τὴς ἐξ ἀρρώστιας ἀναρρυνόμενης. Plato Charmide p. 464. C. καὶ γὰρ ἀκέραια αὐτῆς ἐπαινήσαντος ἀνεθάρρησα τε, καὶ μοι κατὰ μικρὸν πάλιν ἡ φρασὴ τῆς ἐναγείρετο, καὶ ἀναζωπυρεῖται. de Rep. VII. ἐν τέτοις τοῖς μαθήμασι ἐκαστοῖς ὄργανον τι ψυχῆς ἐκκαθαίρεται τε καὶ ἀναζωπυρεῖται ἀπολλύμενον καὶ τυφλόμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδεύματων, κρεῖττον δὲ σωθῆναι μετὰ ὁμμάτων. M. Antoninus VII. 2. τὰ δόγματα πῶς ἄλλως δύναται νεκρωθῆναι, ἐὰν μὴ αἱ καταλλήλαι αὐτοῖς φαντασίαι σβεσθῶσι, ὡς διηκῶς ἀναζωπυρεῖ ἐπὶ σοὶ ἐπὶ Jos. A. XI. 6. 9. προσομιλῶν ἡδῶς καὶ θαρρύνων παρκαλῶν — ἢ δὲ ὑπὸ τέτων ἀναζωπυρεῖσθαι — ὡς γὰρ

6 μάμμη σε Λαίδι καὶ τῇ μητρί σε Εὐνίκῃ· πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν ἀνα-
 μνησκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τῷ Θεῷ, ὃ ὅτι ἐν σοί εἴχῃ τὸ ἐπιθέσθαι τῷ
 7 χειρῶν μου. Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ
 8 σωφροσύνης. Μὴ ὅτι ἐπαιχυνθῇς τὸ μαρτύριον τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐ-
 9 τῶν· ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ καὶ τῇ δυνάμει Θεοῦ. Τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ
 10 δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων· φανερωθεῖσαν δὲ νῦν εἰς τὸ ἐπιφανέας
 τῷ σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, καταργήσαντος ἡμῖν τὸ θάνατον, φάρισαντος δὲ ζωὴν
 11 καὶ ἀφθαρσίαν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ καὶ διδάσκαλος
 12 ἐξ ὧν. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπαιχύνομαι. οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα,
 13 καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστὶ τὸ πᾶν ἐκθέσθαι μου φυλάττειν εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὑποτύ-
 πωσιν ἔχει ὑγιαίνοντων λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ
 ἰη-

εὐνική] εὐνική Editio Stephani, Bezae, Genev.
 6. ἀμνησκω] ἀμνησκω DE.
 7. ἐν] — 43.
 8. ἡμῶν] Ἰησοῦ χριστοῦ 31. 47. + Ἰησοῦ χριστοῦ Versio Syra posterior cum asterisco.
 9. κατεστάντος] + κρύως 3. Editio Ald. Versio Syr.
 κλήσει] + αὐτοῦ Versio Vulg. Syra posterior in margine.
 10. νῦν] — 4. a prima manu. + ἡμῶν 46.
 Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ AD.
 καὶ postorius] — 3. 21.
 ἐξ ὧν] — A 17. probante F. Millio prol. 1354.
 12. ἐστὶ] ἐστὶ R. Bentlejus.
 παραβλήθη] παρακαταθήκη 2. 18. a prima manu. 23.
 Ald. Colinaei. Elzevir. 1633. 1641. παρακαθήκη G.
 13. ἐχὼ] ἐχὼ E ex emendatione.
 ἐννὴ 33.
 Θεοῦ] χριστοῦ A.
 τῷ] + πίστεως καὶ 23.
 καὶ postorius] — 1.
 τὰ ἔργα] τὰ ἔργον 4.
 σωτῆρ] κυρίῳ 23. Versio Syra posterior in margine.
 11. ἐγὼ] — 4. a prima manu.
 διδάσκαλος] δάσκαλος 17.
 + ἐγενήθη 23.
 τὴν prius] + καλὴν 30.
 33. 38. 43. 48. Editio Complut. Plant. Genev. Erasmi,
 μου] — D a prima manu. E 45.
 ἀγάπῃ τῇ] ἀγάπης τῇ D a prima manu. ἀγάπῃ F.

εἶδον σε μέγαν καὶ καλὸν καὶ φοβερὸν, οὗτος ὑπεχάρει μου
 τὸ πνεῦμα, καὶ κατελεπόμην ὑπὸ τῆς ψυχῆς. VIII. 8. 5.
 παρεκάλειν αὐτὸν δεῖναι τὸ δεῖν, ἀναζωπυρεῖν τὴν χεῖ-
 ρα αὐτῆς. IX. 8. 6. τὸν νεκρὸν τῷ σώματι αὐτῆς προσ-
 κολληθῆναι ἀναζωπυρεῖν. XII. 8. 1. τὰ περίεξ ἔθνη πρὸς
 τὴν ἀναζωπύρην καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν Ἰουδαίων χαλεπῶς δια-
 κείμενα. Plut. Pompej. p. 640. E. πρὸς ἐκείνους ἡζίου
 τρέψασθαι τὸν ἀρχαῖον ἀνταγωνισμὸν, αὐτοὺς ἀναζωπυρεῖν καὶ
 παρασκευάζειν. Pericle p. 152. E. ὡς γὰρ ὀφθαλ-
 μῷ χρόα πρόσφορος, ἥς τὸ ἀνδρὸν ἄμα καὶ τερπνὸν ζω-
 σσύν. Gen. XLV. 27. 2. Sam. XIV. 7. 1. Macc.
 XIII. 7.

σωφροσύνη] Thucydides III. 82. τὸ δὲ σώφρων τοῦ
 ἀνδρός προσχημα. Schol. τὴν δὲ σωφροσύνην ἀνδρείας προ-
 κάλυμμα ὄντο. Spiritum virtutis & fortitudinis; fed
 non audaciae, temeritatis, & infanti furoris, verum
 cum moderatione, ratione & prudentia conjunctum.
 Beza a. Castalion. Animi fanitas opponitur τῇ μα-
 νίᾳ, quae infanos animos efficit. Hoc est igitur,
 quod Paulus significat ex scripturae more, quae
 nos docet, spiritu Dei vere moderatos & compo-
 sitos animi motus efficere, & huic verae animi fa-
 nitati intemperiam fanaticorum & vertiginosorum
 hominum opponit.

8. συγκακοπάθησον] Suidas. ἐπόνον, ἐκακοπάθον. de
 Prusia. πρὸς τὰς πολέμιας χρεῖας ἐγγίης — καὶ πρὸς
 τὰς κακοπαθείας ἀλλότριος. Diodorus S. exc. p. 574.
 στρατιώται ἔτι δὴσαν ἔτι ἄλλην κακοπαθειάν φέρειν δυνάμε-
 νοι. Glossarium. κακοπαθεῖα, vexatio, labor. Laborio-
 sus, κακοπαθῆς. Plut. Anton. p. 936. B. παρεκάλειν
 ἐπιόντα θεραπεύειν αὐτὸν, καὶ μὴ κακοπαθεῖν. C. τότε δὲ
 καὶ συμπονεῖν καὶ συναλγεῖν τοῖς κακοπαθεῖσι. Thucydides
 IV. 29. κακοπαθεῖντες τῷ χωρὶς τῇ ἀπορίᾳ. Isocrates Ae-
 reop. ἐν τοῖς κατεστηκόσι πράγμασι κακοπαθεῖν μάλλον ἢ
 μετὰ πολιτείαις ἀκριβεστέρως ἄμεινον τὸν βίον διάγειν. Ar-
 chid. ὑπομείνας κακοπαθεῖν. Thucyd. VII. 77. μήτε
 ταῖς ξυμφοραῖς, μήτε ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν οὖν κακοπα-

θείαις. Aristoteles de Rep. I. 7. ὅσοις ἐκείναι μὴ αὐτὰς
 κακοπαθεῖν, ἐπίτροπος λαμβάνει τεύτην τὴν τιμὴν. Nico-
 mach. X. 6. ἀτοπον — πραγματεύεσθαι καὶ κακοπα-
 θεῖν τὴν βίον ἅπαντα, τῷ παύσειν, χάριν. Eudemior. II.
 3. ὁ μὲν μίαν ὑπομείναν λύπην μηδὲν βέλτιον τρυφερός· ὁ
 δὲ πᾶσαν ὁμοίως, ὡς μὲν ἀπλῶς ἐπεῖν, ἀνώνυμος μεταφο-
 Ͼ δὲ λέγεται σκληρὸς καὶ ταλαίπωρος καὶ κακοπαθητί-
 κος. Polybius I. 61. παρὰ τοῖς πᾶσι κακοπαθείας καὶ
 παντὸς δεινοῦ. II. 25. κακοπαθείας καὶ ταλαίπωρίας. III.
 42. ἀναπαύοντες σφᾶς ἐπὶ τῆς προγεννημένης κακοπαθείας.
 IV. 8. ἐπιβουλὰς — ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν διὰ τῆς αὐ-
 τοῦ κακοπαθείας καὶ τόλμης δεινότητος. 38. ἀνευ πά-
 σης κακοπαθείας καὶ κινδύνου. III. 19. πᾶσαν δὲ κακο-
 παθεῖαν καὶ μέρμεραν ὑπομείνας. 59. ὑπεδέξαμεθα τὰς κιν-
 δύνους καὶ κακοπαθείας τὰς συμβάσας ἡμῖν ἐν πλάνῃ. A-
 thenaeus XI. p. 493. C. τὸ ποτήριον — τῷ δὲ Νέ-
 στωρος αὐτὸ ραδίως βασάζοντος, δίχα πόνος καὶ κακοπαθεί-
 ας. Plat. de am. divit. p. 525. C. κακοπαθείς, ἀγρυ-
 πνίς, ἐργολαβείας. Galenus. κακοπαθεῖντα μόρια. Herodi-
 anus VIII. 7. 14. βιάσασθε καὶ κατὰ γνώμην ἐν τοῖς
 οἰκείοις, ἐκ ἐν ἀλλοδαπῇ κακοπαθεῖντες. Jos. X. II. 1.
 ex Berolo. ἐ δὲ δυνάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας
 τῷ υἱῷ Ναβουχοδονοσορῶν, ὅτι ἐν ἡλικίᾳ, μέρη τινα τῆς δυ-
 νάμεως, ἔπεμψεν ἐπ' αὐτὸν. B. I. 7. 4. τῶν Ρωμαίων πολ-
 λα κακοπαθεῖντων. 8. 1. καὶ τούτων κακοπαθεῖν, ἐλπίματι
 γὰρ ἢ στρατῷ.

12. παραθήκη] Philo de Abrahamo T. 2. p. 37,
 34. ἀνεδιδάχθη, τὸν θάνατον τομίζον μὴ σβῆσαι ψυχῆς,
 ἀλλὰ χωρισμὸν καὶ διέξωζιν ἐκ τοῦ σώματος, ὅθεν ἦλθεν, ἀπ-
 ἰσχύς· ἦλθε δὲ, ὡς ἐν τῇ κοσμοποιᾷ δεδῆλται, παρὰ Θεῷ.
 Καθάπερ δὲ εἴδεις ἀν' ἀρχαῖοις τῶν μετρίων ἡ χρεὶς ἢ παρακα-
 ταθήκη ἐποτιᾶν τῷ παρεμῶν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τῆς
 φύσεως ὁπολαμβανέσης τὰ οἰκίαι χαλεπαίνειν αἴτο διῶν,
 ἀλλὰ τοῖς ἀναγκαίοις ἐσμενίζον. quia haeres p. 437,
 30. σὺ δὲ, ὦ γυναιξί, περὶ παντὶ σθένει μὴ μόνον ὄντι καὶ
 ἀκίβδηλῳ φυλάττειν, ἀλλὰ καὶ πλείονος ἐπι-
 μελίας ἀξίον, ἢ ὁ παρακαταβήμενος μηδὲν ἔχει τῆς παρὰ
 Ὑ γ 2

Ἰησοῦ. Τὴν καλὴν ~ ὡς καταθήκην· Φύλαξον ἀλλὰ πνεύματ' ἁγίον τῷ ἐνοικούντῳ 14
ἐν ἡμῖν. Οἶδας τὶτο, ὅτι ἀπεγράφουσιν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶ Φύγελ- 15
λ' καὶ Ἑρμογένης· Δὴν ἔλατ' ὁ Κύριος τὰ Ὀνησιφόρου οἴκῳ· ὅτι πολλάκις με ἀνέ- 16
ψυξε, καὶ τ' ἄλλοις με ὅδε ἐπηχύνθη· Ἀλλὰ γενόμεν' ἐν Ῥώμῃ, σπυδαίωτερον ἐ- 17
ζητήσέ με, καὶ εὔρε. Δὴν αὐτῷ ὁ Κύριος εὐρεῖν ἔλετ' ὡς Κύρις ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ- 18
ρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἑφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γνώσκεις.

ΣΥ' οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Καὶ ἃ ἤκυσας ἰ-
σχυρ' ἐμοῦ ἀλλὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα ὡς πρὸς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ 2
~ ὡς καταθήκην ἔσονται

14. παρακαταθήκην] παραθήκην ACDEFG 1. 4. 7. 14. 17. 18. a prima manu. 19. 20. 21. 23. a prima ma-
nu. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 34. 36. 37. 39. 41. 44. 45. 46. 52. 55. Editio Complut. Stephani 1. 2. Plantini.
Erasmi 4. 5. in ora, Bengelii, Versio Syra posterior. Basilius de Sp. S. 5. Theodoretus, Damascenus, Oecumenius,
Chrysostomus. ἡμῖν] ὑμῶν 41.

Φύγελλ'·] Φύγελλ' CDEFG 7. 23. 27. 34. 36. 37. 39. Editio Erasmi. Versio Syra utraque. Basilius Eth. 66;
ed. Chrysostomus, Pelagius, Hilarius, Hieronymus Ep. I. 17. ad Fabiol. Spectatiores Latini Codices Phrygelus, Ma-
gdalii. denique correctoribus monet, media correcte legendum esse, teste L. Brugensi. Φύγελλ' 20. Oecum-
enius, Corrector in Bibliorum. Φύγελλ' 1. a prima manu. 43. Editio Colinaei.

16. ἔλατ' ὁ κύριος] ὁ κύριος ἔλατ' 1. Origenes π. αρχ. γ. 1.
πολλάκις] πολλά 23.

ἐπηχύνθη] ἐπαχύνθη AD 1. 2. 14. 31. 37. 46. Editio Complut. Erasmi 1. Plantini. Basilius. Esaj. I. 29.

17. σπυδαίωτερον] σπυδαίως CD a prima manu. FG 17. 31. Origenes π. αρχ. γ. Basilius & Eth. 66. σπυ-
δαίωτερος A Antonius 43.

18. ἔλατ'·] ἔλατ' D ex emendatione. 1. 4.

διηκόνησε] + μοι 31. 46. Codices Latini. Versio Syr.

σε φυλακῆς αἰτιάσθαι. παρακατίθετο δέ σοι αὐτῷ ψυχὴν,
λόγον, αἰσθῆσιν ὁ ζωοπάσης. p. 491, 13. τὴν ἑπαινὸς
ἐστὶ τῷ σπυδαίῳ, τὴν ἱσταν, ἣν ἔλαβε, παρακαταθήκην ψυ-
χῆς, αἰσθῆσιν, λόγον, — καθαρῶς καὶ ἀδολῶς, μὴ ἐκ
τῷ, μόνον δὲ τῷ πεπισκυκῶτι φυλάξαντες. Seneca Ep. 82.
Illa quoque res morti nos alienat, quod haec jam
novimus; illa, ad quae transiture sumus, nescimus
qualia sint, & horremus ignota.

14. Philo pejorem infid. potiori T. 1. p. 204,
15. μνήμη τὰ ἀσκητὰ παραδίδει διαθήματα τῶν ἁγίων
ἐπισήμων, καλὴν παρακαταθήκην φύλακα πεισῇ.

15. Eustathius in Il. β. p. 234, 30. πυγῆς δὲ πα-
ρῶν καὶ τὰ περὶ τὴν ἀντικρὺ χεῖρ πάλαι μὲν Πύργαλα,
παρὰ δὲ τοῖς μιστὰ ταῦτα φύγελλα λόγου παραφθορᾶς. Di-
scorides 777. τὴν αὐτὴν δὲ τέττη κέκτηται δύναμις ὁ κα-
τὰ ἔρεσον γνησίμους, καλέμους δὲ φυγίτης [οἶτος].

16. ἀνψυξί] Aët. III. 20. Hyginus F. 126. Quem
mox Eucmaeas casā recepit, cibo potuque anima-
vit. Cic. ad Attic. IX. 7. Tuas literas, quae mihi
quiddam animulae quasi restillarunt; recreatum e-
nim me non queo dicere. Il. x. 575. & 1. 84. καὶ ἀν-
ψυχὸν φίλον ἦτορ. Eustathius p. 751, 29. ἴσμεν δὲ ὅτι
κυρίως τὸ ἀνψυχὸν, ὡς καὶ ὑπεαλήθη, τὸ ἀνακτᾶσθαι
ψυχὴν ἥδη κινδυνεύουσαν οἰχεσθαι, ἢ ἀνάπαλιν ἀποψύχου τὸ
ἐκ τῆς ψυχῆς γίνεσθαι λιποθυμῶντα ἢ καὶ θήσκειν. Hesiodus
Erg. II. 606. δρυῶς ἀναψύξαι φίλα γένηται. Plato Tim.
ἀναψυχόμενοι σῶμα τρέφειν. in Cratyl. οἶμαι δὲ τοῦτον
ποῖν τὴν ψυχὴν ὀνομάσαντας, ὡς τὶτο ἄρα ὅταν παρὶ τῶ
σώματι, αἰτίαν ἐστὶ τῇ ζῇ αὐτῷ, τὴν τῇ ἀναπνύειν δύναμιν
παρέχον καὶ ἀναψύχον. Xenophon Hell. VII. καὶ ταύ-
τη μὲν δὲ ἀνψύχθησαν οἱ τῶν Λακεδαιμονίων σύμμαχοι.
Hesychius. ἀνάψυξις, ἀναπαύσις. ἀνψυχὴν, παραμυθί-
αν. ἀναψυχῆναι, ἀναπαύεσθαι. Pausanias Arcad. 28.
Σίμω τὸ ὕδωρ πινόμενον τε καὶ λεομένης ἀνθρώπου ἀναψύ-
χην. Lexicon MS. Psalt. ἀναψύξω, ἀναπαύσομαι.

18. ὁ κύριος — παρὰ κύριον] Gen. I. 27. V. 1. IX.
6. 16. XIX. 24. XXXV. 1. Ex. XVI. 7. 29.
XXXI. 3. XXXV. 31. 1. Reg. VIII. 1. XII. 21.
2. Chron. XI. 1. Num. X. 29.

βέλτιον σὺ γνώσκεις] Dinarcbus in Aristogit, περὶ

ὧν ἀκριβέστερον ὑμεῖς ἐμῷ γινώσκετε. Thucydides VIII. 87.
τροφὴν γὰρ ἔδιν βέλτιον ἄλλῃ καὶ χεῖρον ὁ Ταμῶς, ὡς προ-
τελέθη, παρέχον.

2. διὰ πολλῶν μαρτύρων] Plut. de fort. Alex. II.
p. 338. F. εἰ δὲ οἰχεται τὰ ἐμὰ, Ζεῦ πατρί Περσῶν
καὶ βασιλῆιοι θεοὶ, μηδεὶς εἰς τὸν κύρην θρόνον ἄλλος ἡ ἀλέ-
ξανδρος καθίσει. τὶτο εἰσποίησις ἢ Ἀλεξάνδρου διὰ θεῶν
μαρτύρων.

ἱκανοὶ — διδάξαι] Xenophon. ὑπὲρ τὴν τὰ κα-
λεόμενα ἱκανὸν ποιῆσαι. Herodotus II. 9. 18. ἱκανά-
τατος δ' ἦν πάντων ἀνθρώπων μάλιστα προσποιήσασθαι τε καὶ
πιστάσασθαι ἕνοικον. Xenophon Cyr. Expedit. II. εἰ
δὲ ἔλθον, ὅτι περὶ σπουδῶν ἦκουεν ἄνδρες, οἱ τῶν ἱκανῶν ἔ-
σονται τότε παρὰ βασιλείᾳ τοῖς ἑλλήσι ἀπαγγεῖλαι, καὶ
τὰ παρὰ τῶν ἑλλήνων βασιλείᾳ. . . . ἱκανὸς διδάσκων
. . . . ἱκανὸς εὖ καὶ κακῶς ποιῶν. Artemidorus III.

23. πολλὰ γὰρ πορίσασθαι ἐκ τῶ ἐφόματος καὶ τῆς γλώσ-
σης ἔσονται καὶ ἱκανοὶ καὶ ἄλλοις παρέχον.

4. Theodosius & Valens in Novella de offic. praef.
indigna est & pudenda armato viro negotiatio. L.
IV. 65. 31. de locato & conducto C. armis autem,
non privatis negotiis occupentur. L. V. 34. 4.
C. qui dari tutores possint. Militiae armatae mu-
neribus occupatus, neque si legitimus sit — neque
alio modo et si voluerit, tutor vel curator fieri po-
test. L. XII. 36. 15. Militares viros civiles curas
arripere prohibemus. Philo de V. Mosis T. 2. p.
167, 9. ἀνέχοντες μὲν ἔργον καὶ τεχνὴν τῶν εἰς πορι-
σμὸν, καὶ πραγματείῳ, ὅσαι κατὰ βίαν ζήτησιν. p. 168,
24. ἔχ' αἱ βασιλεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι καὶ
πραγματεῖαι, καὶ μάλιστα αἱ περὶ πορίσμων καὶ βίαν ζήτη-
σιν ἢ διὰ πυρὸς εἰσιν, ἢ ἐκ αὐτοῦ τῶν διὰ πυρὸς. Plut. P.
Aemil. p. 260. E. μισθοφόροι πάντες ἄνδρες, ἢ γινω-
ρεῖν εἰδότες, ἢ πλεῖν, ἔκ' ἀπὸ πομπῶν ζῇν, ἀλλ' ἐν ἔργῳ
καὶ μίαν τέχνην μελετῶντες, αἱ μάχεσθαι, καὶ κρατεῖν
τῶν ἀντιτασσομένων. Ambrosius de offic. I. 36. Is qui
imperatorii militat, a susceptionibus litium, actu
forensium negotiorum, venditione mercium prohi-
betur. Arrianus Epiict. III. 22. ὡς ἐν παρατάξει,
μηδὲν ἐπερίσπου εἶναι δεῖ, ἅλοι πρὸς τῇ διακονῇ τῇ θεῷ

3 ἔσονται καὶ ἑτέρες διδάξαι. Σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 4 Οὐδαίς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογή-
 5 σαντι ἀρέσῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανούται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. Τὸν κο-
 6 πιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῷ καρπῶν μεταλαμβάνειν. Νόει ἃ λέγω· δόξῃ γάρ σοι
 7 ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγνηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρ-
 8 ματος Δαβὶδ, καὶ τὸ εὐαγγέλιόν μου. Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσφῶν, ὡς κακοῦρ-
 9 γον· ἀλλ' ὁ λόγος τῷ Θεῷ οὐ δέδεται. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς
 10 ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι ὡς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ δόξης αἰωνίου. Πι-
 τος

1. οὖν] δι Versio Syra posterior in margine.
 ἐνδυναμού ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ] ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐνδυναμού 4.
2. μαρτύρων,] μαρτυρῶν N. Kpatebuhl, P. Jutius. ἀνθρώποις] ἀνδράσιν 2.
3. συ οὖν κακοπάθησον] συγκακοπάθησον AC a prima manu. D a prima manu. EFG 17. 31. Versio Vulg. Copt.
- Syra posterior in margine. probante J. Millio prol. 1292. ex I. 8.
4. στρατευόμενος] συστρατιώτης D a prima manu. E.
 Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ ACD a prima manu. EFG. Versio Vulg. Copt. Syra posterior.
4. στρατευόμενος] + τῷ Θεῷ FG. Versio Vulg. Cyprianus, Hilarius, Pelagius, Augustinus, Gildas. Africanus, Marcus Eremita.
 ταῖς] — Editio Genuev.
5. δι] — A.
 τῷ καρπῶν] τῷ καρπῶν 23. 29. 37. a prima manu. Editio Genuev.
6. κοπιῶντα] κοπιῶντα Editio Genuev.
7. ἃ] ὁ ACFG 17. Chrysostomus.
8. Δαβὶδ] David CD. Versio Vulg. Syr. Copt.
9. ᾧ] + καὶ FG.
 σωτηρίας] σωτηρίαν G. ad Verf. Latin, ἁϊωνίῳ] οὐρανίῳ Versio Vulg. Syra posterior in margine. Æthiop. probante J. Millio prol. 493.

— ὁ προσδεξιμένος καθήκεισιν ἰδιωτικοῖς, ὅδ' ἐμπλε-
 γμῶν σχίσσιν. *Plut. an feni gerenda Resp. p. 787.*
 E. τῇ μακρῇ πολιτείᾳ — πρῶτα πρῶτα ἐμπλεγμαίνῃ,
 ἃ πλείονας παρέχει ταραχὰς καὶ σπαργμῶς. *Cic. de Of-
 fic. II. 11. atque iis etiam, qui vendunt, emunt,
 conducunt, locant, contrahendisque negotiis im-
 plicantur, iustitia ad rem gerendam necessaria est.*
 2. *Pet. II. 20. Polybius I. 17. οἱ δὲ καρχηδόνιοι θω-
 φῆντες — τὸς Ρωμαίους ὁλοσχερέστερον ἐμπλεγμαίνουσιν εἰς
 τὸ κατὰ τὴν Σικελίαν.*
 στρατολογῆσαντι] *Glossarium. στρατολογία, allectus,
 delectus.*

5. *Galenus Comment. in Hippocr. I. I. Aphor.*
 25. οἱ γυμναστικὰ καὶ οἱ νομῖμος ἀθλῶντες ἐπὶ μὲν τῷ ἄρτε-
 σιν ἄρτον μόνον ἐσθίουσιν, ἐπὶ δὲ τῷ δαιτυνῶν τὸ κρίας. de fa-
 cult. cibor. I. τῶν σκυλασῶν ἄρτον, ὅσπερ οἱ νομῖμος
 ἀθλῶντες ἐσθίουσιν μόνον. *Aristides de Concord. I. p.*
 527. ὥστε γὰρ ἐν τοῖς γυμναστικῶν ἀγῶσι τὸ τῆς νόμιμου
 καὶ γυμναστικῆς μάχης ἀφάντης τὸν ἔξωθεν τρόπον κακουργῶν,
 οὐ πᾶν διαρρήξαντες ἐστὶν αὐτοῖς, οὐδ' ἡγεμονίαν οἶον τιεῖναι
 νικᾶν ἐκ περιστάσεως. de pace 2. p. 403. ὁρᾶται δὲ καὶ ἐν
 τοῖς τεφανίστοις ἀγῶσι τὰς ἔξω τῶν νομῖμων τρόπον μαχο-
 μένους, ὅτι ὅτε αὐτοὺς ἐπαινεῖται. *Plut. non posse suavi-
 ter vivi fec. Epicur. p. 1105, I. ἀθλῶνται σέφαρον
 ἐκ ἀγωνισμοῦ οὐ λαμβάνουσι, ἀλλὰ ἀγωνισάμενοι καὶ
 νικῶντες* ἔτω καὶ τοῖς ἀγαθοῖς τὰ νικητήρια τῷ βίῳ μετὰ
 τὸν βίον ὑπάρχον. *Arrianus Epictet. III. 10. ὁ Θεός σοι
 λέγει, ὅς μοι ἐπιδείξειν εἰ νομῖμος ἦβησας, εἰ ἔφαγες ὅσα
 δεῖ, εἰ ἐγυμνάσθης, εἰ τῷ ἀλείπτῃ ἦκσας.*

6. *Libanius Chria p. 19. D. τί δὲ θαυμαστόν, εἰ
 προσδεῖται πόλεον ἐκείνη, μηδὲ τῶν ἐλαττοτέρων ἔνευ ταλαιπω-
 ρίας ἐξελθόντων περιγίγνεσθαι; τὰς δὲ τῆς Δήμητρος οἱ γεωργοὶ
 πᾶς οὐ δεκτοὶ θιγγεῖν; ἄρα ἀσπαρτα καὶ ἀνθρωπα κατὰ
 τὰς κύκλους μύθος ἐκείνη καὶ λόγος; ἀλλὰ πᾶσα ἀνάγ-
 κη διαρπύσσει βῆν, καὶ ἄστρον πῆξασθαι, καὶ ἀναρρῆσαι
 τὴν γῆν εἰς ἀνέμους, καὶ σπέρει καὶ ἀνέμους, καὶ μὴ
 τοῖς ὀρεῖσι ἐπιτρέψαι τὸ καταβλήθην ἀνελίσθαι, καὶ τὰ τοῖς
 εἰσχυρῶς παραφύσμενα πρὸς λύμην ἐκκόψαι. Ἐπειδὴ δὲ πᾶν
 αἶδος ἐπιμελίας ἐπενεγκηται περὶ τὸ λήν, τὸ δὲ φέρος ἀνα-
 μένεται, ὅτε προσοίσει τὸ δρέπανον καὶ οὐ δεῖ τῷτο σκοπεῖν
 μόνον, ὅτι τὰς ἄλλας ἐπλήρωσεν, ἀλλ' ὅσας ὑπομένει πό-
 νος ταῦτα ὑπὲρ ἐκείνη.*

7. νόει ἃ λέγω] *Matth. XIII. 51. Aristophanes*
*Avib. 946. Ζώνης ὁ, τι λέγω; ξυνήκει. Hesychius. συν-
 ἰνιμι ὁ φησ, νοῶ ὁ λέγει. Νόει, συλλογίζου. I. Cor.*
XIV. 37.

8. μνημόνευε Ἰησοῦν] *Isocrates. ἐὰν τὰ παρεληλυ-
 θότα μνημονεύῃς, ἀμείνων καὶ περὶ τῶν μελλόντων βελύσῃ.*
*Demosthenes etiam non semel cum accusativo ha-
 bet. Clemens Strom. VII. p. 529. φασὶ γὰρ τὸν μα-
 κάριον Πέτρον, διασάμειον τὴν αὐτῇ γυναῖκα ἀγομένην τὴν
 ἐπὶ θάνατον, ἡσθῆναι μὲν τῆς κλήσεως χάριν, καὶ τῆς εἰς
 οἶκον ἀνακομιδῆς, ἐπιφανῆσαι δὲ εὐ μάλιστα προτροπικῶς τε
 καὶ προκλητικῶς, εἰς ἀνάμνησιν προσπιπόντα. Μνημῶν αὐ-
 τῇ τῷ κυρίῳ.*

10. σωτηρίας τύχωσι] *Ezra. 1. ἔφετος — τὰς ἀμύ-
 ζους καταφυγόντας ἐπὶ τινὰ βωμὸν ἁρτιμίδος δεῖσθαι σω-
 τηρίας τυχεῖν. Xenophon paed. IV. νίκης τετυχήκαμεν καὶ
 σωτηρίας. Plut. p. 774. E. σωτηρίας ἔτυχεν παρ' αὐ-
 τῶν. Ælianus N. A. VII. 28. ὁ γὰρ Πύθιος ἔχρησεν,
 εἰ βάλονται τυχεῖν σωτηρίας. Aristophanes Acharn.*
 331. Schol. ἐπὶ καὶ ὁ Τηλέφος, κατὰ τὸν τραγωδοποιὸν
 αἰσχυλόν, ἵνα τύχη παρὰ τοῖς ἑλλήσι σωτηρίας, τὸν ὀρί-
 σην εἶχε συλλαβῶν. *Polybius p. 398. τῶν — μελλόν-
 των τυχεῖν τῆς σωτηρίας. Diodor. S. IV. 33. παρα-
 δόξω σωτηρίας ἔτυχον. Aristot. probl. 29. 4. σωτηρίας τυχεῖν,
 δόξης αἰωνίῳ. Cic. Somn. Scip. 7. ap. Macrobi. in*
Somn. Scip. II. 10. Quin etiamfi cupiat proles
futurorum hominum deinceps laudes unius cujus-
que nostrum acceptas a patribus posteris prode-
re, tamen propter eluviones exustionesque terra-
rum, quas accidere tempore certo necesse est, non
modo non aeternam, sed ne diuturnam quidem
gloriam assequi possumus. pro Milon. 23. Secum
aufferet gloriam sempiternam. Thucydides IV. 87.
ἀγωνισάμενοι τοῖς τε ἑλλήσι ἀρχὴν πρῶτον ἐλευθερίας, καὶ
αἰδίων δόξαν καταθέσθαι. Dionysius Hal. A. I. 5. τοῖς
μὲν ἐκπεπληρωκόσι τὴν αὐτῶν μοῖραν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς δό-
ξης αἰωνίῳ τυχεῖν, καὶ πρὸς τῶν ἐπιγυμνομένων ἐπαινεῖ-
σθαι, ἃ ποιεῖ τὴν θνητὴν φύσιν ὁμοιοῦσθαι τῇ θείᾳ, καὶ μὴ
συναποθνήσκειν αὐτοῖς τὰ ἔργα τοῖς σώμασι. Justinus XIV.
 2. 11. per hos Alexandrum magnum factum, per
 hos honores & immortalem gloriam confectum.
Suetonius Aug. 71. Benignitas enim mea me ad

ςτος ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπιθένομεν, καὶ συζήσομεν· εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασι- 11
λεύσομεν· εἰ δερνόμεθα, καὶ κείνῳ δερνήσεται ἡμᾶς. Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνῳ πιστός μέ- 12
νει· δερνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίνησκε, διὰ μαρτυρούμεν· ἐνώπι- 13
ον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν, εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἔπι κατατροφῇ τῶν ἀκούοντων. 14
Σπουδάσον σεαυτὸν δόκιμον ὡφελῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίχχυντον, ὀρθοτομῶν- 15
τα τὸν λόγον τῇ ἀληθείᾳ. Γὰρ δὲ βεβήλους κενοφανίας ὡδεΐσασο· ἔπι πλεῖον γὰρ προ- 16
κό-

11. συναπιθένομεν] ἢ συναπιθένομεν, ἀλλὰ 46.

συζήσομεν] συζήσομεν 21.

12. εἰ prius] ἢ 46. a prima manu.

ἢ συμβασιλεύσομεν, εἰ ἀρνούμεθα, καὶ κείνῳ ἀρνήσεται ἡμᾶς· εἰ ἀπιστοῦμεν] — FG. Spatio relicto vacuo.

συμβασιλεύσομεν] συμβασιλεύσομεν A 21.

ἀρνούμεθα] ἀρνησόμεθα A 31. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Theophylactus, Pelagius.

ἡμᾶς] ἡμᾶς Editio Hanlini.

13. μῆνι] μνησὶ 39.

ἐρνήσατο] + γὰρ ACDEFG 1. 6. 31. 32. 37. 39. Versio Syr. Copt. Chrysostomus in Jo. H. 38. T. V. p. 106; Theodoretus Dial. III. Iphigeneus III. 375. Athanasius c. Ariam. III. de Incarnat. c. Apollinar.

14. διὰ μαρτυρούμεν] διὰ μαρτυρούμεν C. Theodoretus.

τοῦ] — D.

14. διὰ μαρτυρούμεν] διὰ μαρτυρούμεν C. Theodoretus. τὸν] — D.

14. διὰ μαρτυρούμεν] διὰ μαρτυρούμεν C. Theodoretus.

λογομαχεῖν εἰς] λογομάχει ἐπ' AC a prima manu. Versio Vulg. Aethiop. Hilarius, Pelagius, Origenes in Ex. H. 10.

coelestem gloriam efferet. Jos. A. XV. 10. 5. εὐ-
τυχία μὲν γὰρ, ὅσον ἐκ ἄλλος, θεοῖσι, καὶ τεύχῃ δόξης
αἰωνίου.

12. Apoc. III. 21.

13. 2. Theff. III. 2. 3.

14. εἰς ὅθεν χρήσιμον] Stobaeus 80. ἀρίστων ἔλγυν,
ἔοικεναι τὴν Διαλεκτικὴν τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς πηλῶν, πρὸς οὐδὲν
γὰρ οὐδ' ἐκεῖν χρήσιμον ὄντα καταβάλλειν τοὺς βαδίζον-
τας — ἀρίστων τοὺς λόγους τῶν Διαλεκτικῶν τῶν ἀραχίων
ὑφάσμασιν εἰκαζε, οὐδὲν μὲν χρησίμως, λίαν δὲ τεχνικῶς.
Eusebius in Od. v. p. 733, 12. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμ-
πάζετο μύθων. τρεῖς δὲ Τηλέμαχος. τῷ δὲ ποιεῖ ὁμηρος
οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν δὴν μικρότερα.
Galenus de Seccat. Varietat. ἐκὼν οὐδὲν τῶν τοιούτων
εἰς οὐδὲν χρήσιμον. Plut. de ira cohib. p. 456. B. ἔσο-
πτον — ἔνιοι προσφέρουσι λουσαμένους ἐπ' οὐδὲν χρη-
σίμω.

15. ἀνεπαίσχυντον] Agapetus 57. ὅταν — παρ' ἄλ-
λῃ εὐρεθῇ μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μακρῶς μὲν ἀνεπαί-
σχύντας. Origenes philofophum. ταῦτα καὶ διὰ λόγου
— καὶ διὰ γραμμῶν — ἀνεπαίσχυντος κηρύσσο-
μεν. Sup. I. 8. 12.

ὀρθοτομῶντα] Apollonius Rhod. II. 99. ἐπισχίζον-
τας ἄρρεν. Hesiodus Erg. 433. ὅς κ' ἔργῳ μελετῶν ἰδέαν
αὐλάκ' ἐλαύνει. Theocritus Idyll. X. 2. ὁ γμῶν ἄγειν ὀρ-
θον. Schol. ὁ γμῶν, ἢ ἐπ' οὐδὲ τῷ ἄρτρῳ τομῇ ἵγουν ἢ
αὐλάξ. Euripides Rhefo. 395. φιλῶ λέγειν τ' ἀληθὲς
ἀεὶ, καὶ οὐ διπλῆς πέφυκ' ἄνθρωπος. 422. τοιούτος εἰμι κύν-
τος εὐθείαν λόγον τέμνων κελύβει. Aristophanes Pac.
732. ἢν ἔχομεν ὁδὸν λόγον εἰπαμιν. Plato Protog. p.
235. B. μήτε — φεύγειν εἰς τὸ πέλαιος τῶν λόγων —
ἀλλὰ μέσον τοῖς ἀμφοτέρωθεν τεμνῶν. Archestratus ap. A-
thenae. VII. p. 303. E. εἴτα τεμνὼν αὐτὴν ὀρθῶς, ὅππῃσιν
ἔπασαν. Anthol. I. 4. 1. ἀτραπὸν ὀρθοβάτει. Plato de
Legg. VI. τὴν νῦν ἐκ τῶν παρόντων λόγων τετμημένην ὁδὸν
τῆς νομοθεσίας πορεύσθαι. Thucydides II. 100. ὁδὸς εὐ-
θείας ἔτεμε. Galenus in Therapeut. IX. de Trajano.
ἦθα δ' ἐπιμήκης ἢ οὐ προσηκόντως ὁδὸς, ἐνταῦθα σύντομον
ἐτέραν τεμνόμενος. Lucianus pro Imagin. 24. ἐδὲ ἐγὼ
πρῶτος ταύτην ἐτεμῶν τὴν ὁδὸν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄγα-
θοὶ ποιηταί. Aeneid. VI. 980. Ille viam fecit ad na-
ves. Servius. Secare est recta via ire, & ad lineam
viam ducere. Quintilianus III. 1. hinc velut diver-
sae fecari coeperunt viae. Gregorius Naz.

μακρὰν ὁδὸν τέμνοντες. Plut. Fab. p. 175. D. τὴν μὲν
ἐν ἐπὶ τῇ Τρεβίᾳ γενομένην ἦσαν ἐπ' ὁ γράψας στρατηγός,
ἐπ' ὁ πεμφθεὶς ἄγγελος ἐπ' εὐθείας ἔφρασεν, ἀλλ' ἐψεύσατο

τὴν νίκην ἐπιδόκην αὐτοῖς καὶ ἀμφιδοξίαν γενέσθαι, — ὁ στρα-
τηγὸς Πομπώνιος συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸν δῆμον, οὐ
περιπολεῖς, ἐδὲ παραγωγῆς, ἀλλ' ἐντεκρὺς ἔφη παρελθόν
Νενικήμεθα. de futil. Herodot. p. 856. C. πλεῖον
χρῶμενοι ταῖς διαβολαῖς & τοῖς ἀπ' εὐθείας κακῶς λέγουσιν
opponit. Aristides T. 2. p. 398. de Solone. πρῶτον
μὲν ὡς ὀρθῶς ἐζητήσε τῶν ἀληθῆς τῶν μὲν συναγαγόντων, καὶ
τέμνειν πρὸς λόγον εἰδέναι, ἔπειθ' ὡς ἐν τάξει τὸν λόγον διέ-
θετο. Eusebius E. T. I. 8. τὴν εὐθείαν καὶ βασιλικὴν ὁ-
δὸν ὀρθοτομῶσα ἡ ἐκκλησία τῇ Θεῷ. Titus Boet. c. Ma-
nich. II. τὴν προκειμένην τέμνειν ὁδὸν. Philo de Creat.
princ. T. 2. p. 362, 5. ἐν ἀνοδίαις ἰσχυρὴν ἀπλανῆς
καὶ λεωφόρος ὁδὸς ἀνατεμνῶν. de sacrific. C. & A. T. I.
p. 279, 17. ἔσω δὲ ὁ λόγος μὴ συγκεχυμένος, ἀλλ' εἰς
οἰκίας τιμνίσθω τομῶς. Prou. III. 6. XI. 5. Gal.
II. 14.

16. περιέτατο] Tit. III. 9. Jamblicus de V. Py-
thag. 31. τὸν Διούσιον τὸν τύραννον φασίν, ὡς πάντα ποι-
ῶν ἐδῶς αὐτῶν ἐπετύγχανε φιλείας, φυλακτομένους καὶ
περιέταμένους τὸ μοναρχικὸν αὐτῶν καὶ παράνομον. Aris-
tides IV. 61. περιέτατο δὲ καὶ τὰς λεγομένας —
65. κατὰ τὴν. Lucianus Hermotim. extr. φιλοσόφῳ
δὲ ἐς τὸ λοιπὸν καὶ ἔκταν τότε ἐν ὁδῷ βαδίζον ἐντυχῶ, οὐ-
τως ἐκτραπήσομαι καὶ περισήσομαι, ὥσπερ τὸς λυτῶντας
τῶν κυνῶν. Galenus de Ufu Part. X. extr. γνόντες ὁ-
ρεον, ὅτι καὶ τοῖς μαθηματικῶν γεγυμνασμένοι, περιέτατο
τὰ πολλὰ, καὶ τὸ πάντι χαίροντες ἐπὶ συνεγίνοντο. Lu-
cianus pseudolog. 5. ἄλλῃ δὲ εἰπόντος· περιέτατο αὐ-
τὸν ὥςτε λαθεῖν, θαυμάσαν, ἔφη, εἰ εἰς ἃν περιέτατο τὸν ἴνα.
Thomas. μὴ εἰπὼς περιέταται τὸν δῖον, πῶς γὰρ ὁ εἰς τινὰ
περιέταται; Suidas. περιέταται, ἐκκλίνει, φεύγει. Jos.
A. I. 2. φεύγει — καὶ περιέταται. IV. 6. 12. πε-
ρίετατο γὰρ, μὴ πολλοὶ τῆς τῶν λόγων ἀπελγείας αὐτοῦ
μιμηταὶ γενόμενοι ταράζωσι τὸ πλῆθος. B. II. 8. 6. τὸ
δὲ ἀμύνειν αὐτοῖς πέριεταται. Polybius p. 327. περιέτασθαι
τὰς ὑπεναντίας.

17. γάγγραινα] Galenus de Compos. Med. per
gen. II. πρὸς γαγγραινας καὶ σηπιδόνας καὶ νομῶς πα-
λαιὰς καὶ κακοήθεις. de Curat. ad Glaucon. II. ὁ-
μάζεσι δ', ὡς οἶσθα, γαγγραινας τὰς διὰ μύεμας φλεγ-
μοῦς νεκρώσεις, ἐκ ἧδὴ γενησθῆναι ἀλλὰ γενομένης ἔτι —
τὸ δ' ἐν τῷ μεταξὺ κακῆτος, ὡς οὐδὲ πορῶν ἐπὶ τὴν νεκρω-
σιν, γάγγραινα ὀνομάζεται. in Hippocrat. de Articulis.
ὅταν γὰρ ὑπὲρ τὰ πάθη τὰ φλεγμαίνοντα τὸτ' ἐρῶν
τῆς φλεγμονῆς ἀπολλυται, πελιδνὰν γιγνομένην τῶν σωμα-
των, ἥτε ὁδὸν μείσθαι δοκεῖ, διότι καὶ ἡ αἰσθησις ἐναρ-
θῇ, καὶ ὅταν μὲν τελείως ἀναίσθητα γίνονται τὰ ἔτα πά-

17 κόψωσιν ἀσειβείας· Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει· ὧν ἔστιν Ὑμέναιος
 18 καὶ Φιλητός· Οἵτινες αἶψά τ' ἀλήθειαν ἠτόχησαν, λέγοντες τ' ἀνάσσειν ἤδη γεγονόται·
 19 καὶ ἀνατρέψουσιν τὴν τινων πίστιν. Ὁ μὲν τοι στερεὸς θεμέλιος τῆς Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τ'
 σφραγίδα ταύτην· Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτῶν καὶ Ἀποστήτω ὑπὸ ἀδικίας πᾶς
 20 ὁ οἰομᾶζων τὸ ὄνομα Χριστοῦ· Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ ὅσα ἔστι μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ
 21 ὀρυζᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἃ μὴ εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· Ἐὰν ἐν

ΤΙΣ

~ κυρίως

εἰς οὐδὲν] ἐπ' οὐδὲν γὰρ FG. ἐπ' οὐδὲν 17. καταστροφῇ] καταστροφὴν 23.
 15. θεῶν] χρυσῶν A. Damascenus. 16. πλείον] πλείον 43.
 ἀσειβείας] ἀσειβείας D ex emendatione. ἀσειβείας a prima, ut videtur, manu.
 17. γάγγραινα] + ἴα G. Ὑμέναιος] Ὑμέναιος D. 1. 18. τὴν primo loco] — FG.
 ἀνατρέψουσιν τὴν τινων πίστιν τινων ἀνατρέψουσιν τὴν πίστιν τινων FG.
 19. ὁ posterius] — 37.
 χρυσῶν] κυρίως ACDEFG 1. 2. 4. 5. 6. 9. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 26. 27. 28. 30. 31. 34. 35. 37.
 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 52. 55. Apoft. 2. Editio Complut. Plantini, Genev. Colimaci, Bengelii, Verrii
 Vulg. Syria utraque, Coft. Arab. Origenes in Gen. H. 4. Athanasius de Virginit. Theodoretus Haeret. fab. II. 1.
 Cor. 13. Damascenus, Antonius & Maximus 41. Theodorus Stud. ep. II. 206. Antiochus 41. 94. Oecumenius,
 Theophrastus. Epistola Concilii Lateran. Hilarius, Pelagius. probantibus Erasmo, J. Millio, D. Whitby.
 20. χρυσᾶ καὶ ὀρυζᾶ] ὀρυζᾶ καὶ χρυσᾶ 37. δε prius] — 1.

σχολία σώματα, τὸ πάθος ὑπέτι γάγγραιναν, ἀλλὰ σφάκελον
 οἰομᾶζουσιν μεταξὺ γὰρ τότε τῶ σφαικέλι καὶ τῆς μεγάλης
 φλεγμονῆς ἐστὶν ἡ γάγγραινα, τοσῶτον χεῖρον τῆς τηλικαύτης
 φλεγμονῆς, ὅσον μείζωτερον τῶ σφαικέλι. de tumor. praeter
 nat. γάγγραινα — καὶ καρκῖνοι. αἱ μὲν δὲ γάγγραινα
 — ἐπειδὴ οἷον ζίσκιν τὸ αἷμα γίγνεται φλεγμονῆς δια-
 καυσή τὸ δέρμα, ταῦτ' ἄρα καὶ συνῆσχαροι γίνονται, καὶ
 φλύκταιναι προηγνῶνται τῶ ἔλκεος, ὥσπερ ἐν τοῖς πυρκαϊ-
 σμοῖς, οὕτως αὐτοὶ τε πυρετὸν ἐπιφέρουσιν, καὶ κίνδυνον ὑπόγονον ἀρ-
 ρή τῇ ζωῇ — χαρὶς δὲ τῶ ζῆν ἡ μείλανα χαλὴ τὴν καρ-
 κίνος ἐργάζεται — ἐπεται δὲ ταῖς μεγάλαις φλεγμοναῖς
 ἡ καλλομένη γάγγραινα, κερκασίς τε ὅσα τῶ πάσχοντος
 μορῆς, καὶ ἢν μὴ διὰ ταχέων τις αὐτὴν ἰάσεται, νεκρεῖται
 βραδύως τὸ πάσχον τῶτο μύριον, ἐπιλαμβάνει τε τὰ συνεχῆ,
 καὶ ἀποκτείνει τὸν ἄνθρωπον. Anatom. VII. ἐν μὲν τῷ
 παραχρήμα τὸ ἐκ τῆς αἰμορραγίας ἀπώσατο κίνδυνον, ἐ-
 στήρ μὲν τρόπον τὸν ἄνθρωπον ἀπέκτεινε, γάγγραινας ἐπὶ τῷ
 βροχίῳ καταλαβούσας τὴν μὲν ἀρτηρίαν, μάλιστα τε καὶ πρῶ-
 την, ἐφείξῃ δ' ἅπαντα τὰ πέριξ αὐτῆς. de inaequali dys-
 crasia ἡ γάγγραινόμενον ἡ καρκινώμενον — καρκίνος, γάγγ-
 ραινα. Lucilius S. 1. Serpere uti gangraena ma-
 la atque herpestica posset. Notius gangraena est
 cancer.

νομῇ] Plut. Artax. p. 1023. B. ἀλφῶ κατανεμῶν-
 τὸς αὐτῆς τὸ σῶμα. Caelius Aurelianus de morb. chron.
 IV. 3. Si magna fuerit putredo, quam νομὴν ap-
 pellant. Theophrastus H. P. IX. 12. προσθέειν δὲ ταῖς
 γυαλίσσιν καὶ κατὰ πλάσσμα μετ' ἀλφίτων καὶ πρὸς τὰ ἔλ-
 κη τὰ ἄλλα, καὶ πρὸς τὰ νεμώμενα. Galenus de facult.
 medic. Impl. IX. τὰς δυσεντερικὰς ἐλκώσεις πρὸ τῶ ση-
 πεδοῦ ἀνὰ γένεσθαι τὴν ἔλκη. καλεῖν δ' ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰατροῖς
 τὰς τοιαύτας διαθέσεις νομᾶς, ἀπὸ τῶ νέμειναι τὴν σηπε-
 δοῦν πρὸς τὰ πλησιάζοντα μέρη, συνδιαφείρεσθαι αὐτὰ
 τῷ πρῶτῳ κακωθέντι. de facult. med. per part. corp.
 VI. πρὸς ἀφθας χωρὶς νομῆς ἔπειτα — πρὸς τὰς νεμώ-
 μένας ἀφθας — ἴαν δὲ ἐπιταβῇ καὶ νέμεται σηπεδοινικῶς.
 IX. τὴν τῶν ἐντέρων ἐλκασιν, ἵτοι ψιλὴν, ἵτοι μετὰ ση-
 πεδοῦς τῶς γνωμῆν, ἢν οἰομᾶζουσιν οἱ ἰατροὶ συνῆσθαι νο-
 μῶν. Jo. X. 9. Act. IV. 17. Dinarchus in De-
 moth. διὰ δὲ τῶτον τὸν προδοτὴν παῖδης καὶ γυναῖκος αἱ
 δευαῖον ἐπὶ τὰς σκῆπας τῶν βαρβάρων διειρημήσαν. Ga-
 lenus de Complex. III. ἐπὶ δ' ἅπασι φλόξ ἐκείνης ἐλκ-
 βιστο, ταχέως ἐπὶ πᾶσαν ἐνεμήθη τὴν οἰκίαν. Aetiaens
 Capp. de Cur. I. 9. ὑγραίνοι γὰρ τὰ ἔλκεα, καὶ ἐπὶ
 μᾶλλον νέμεται. Maximus Tyr. XIII. 7. ὥσπερ γὰρ τὰ

ἐρπυστικά τῶν ἐλκῶν τοῖς σώμασιν ἐμπεσόντα πρόσκαιναι,
 καὶ τῶ ὑγαινοῦτος τοῖς αἰσιν προσπαύουσιν — καὶ διαβε-
 βρωμένη καὶ σταθερὰ ὅσα ἡ ψυχὴ ἐπινέμεται, πρὸς αὐτὴν καὶ
 πλησίον αἰσιν καταλαμβάνει. Herodot. III. 133. τῇ Δα-
 ρείῳ θυγατρὶ ἐπὶ τῷ ματὲ ἔφυ φῦμα, μετὰ δὲ ἐκράγεν ἐνε-
 μετο πρὸς αὐτὴν. Plut. Galb. p. 1060. B. τῷ δὲ πράγματι ὅσον
 ἔκ ἔχοντες, ἀλλὰ πόρῳ ἐμπεσόντες καὶ προκίοντες ἐπὶ πολλὰς.

Φιλήτος] Phaedrus V. 10. 10. Hoc cur, Philete,
 scripserim, pulcre vides. Eustathius in Od. v. p.
 730. 25. ἀφ' ἧ καὶ Φιλητός, ἦγεν ὁ κλέπτης — Φιλη-
 τὸς δὲ τῶ ἐρρημένῳ χρήσις μὲν παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ παρὰ Ἀρ-
 χιλόχῳ ἐν τῷ Φιλήτῳ, ὑκτωρ περὶ πόλιν πολευομένην ἦ-
 γεν κλέπτης νυκτιλόχῳ ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ ὕφελιν,
 ὅπερ ἐστὶ κλέψαι, ὡς ἂν ἡ ὕφελις, καὶ ἀφαιρέσει Φιλή-
 τος, καὶ ἀπελεύσει τῶ ε. τῆς εἰ διφθόγγος — Φιλήτης.
 L. VII. 14. 1. C. Imp. Alexander A. Phileto.

18. ἀνατρέψουσιν — πίστιν] Tit. I. 11. Aeschi-
 nes. τὸν δὲ τὴν ἐλλάδα καὶ τὴν πόλιν ἄρδην ἀνα-
 τρέψουσα. . . ἀνατρέψουσιν πόλιν. Demosthenes pro
 Cor. ὅς ἅπαντα ἀνέτρεψε τὰ τῶν ἐλλήνων. pessumdant,
 evertunt. Diodorus S. I. 77. κατὰ τῶν ἐπὶ πόλιν ἢν τὸ
 πρῶτον αἰὶς — τὴν μεγίστην πᾶσι ἀνθρώποις πίστιν ἀνα-
 τρέποντων.

Tales erant inter Judaeos, de quibus Abarbanel
 radice 3., statuentes, quicquid de resurrectione di-
 citur, nihil aliud esse quam parabolica locutione
 777, restituendam captivitatem & redemptionis
 tempus significantes.

19. Quae Moses de sacerdotibus & Levitis di-
 xerat, Paulus transfert ad ministros novi foederis.
 777] Ovidius M. XII. 124. Solidave a cau-
 te. Od. τ. 493. οἶσθα μιν, οἷον ἐπὶν πόντος ἐμπεδον οὐκ
 ἐπικύκτον ἔξω δ' ὡς ὅτε τις περὶ λίθους ἢ σιδήρου. Ex.
 XXXIX. 14.

20. χρυσᾶ] Moeris. χρυσῆς, χρυσῇ, ἄττικῶς χρύ-
 σεος, ἑλληνικῶς καὶ χρύσειον. Thomas. χρυσῆς, χρυσῇ, καὶ
 χρυσῶν εἰποις· ἢ χρύσεος, χρύσεια, χρύσειον, ἰωνικῶς γὰρ.
 Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ ὀρυζῶν καὶ χαλκῶς, καὶ τῶν ἄλ-
 λων.

21. Jerem. Epist. 59. Herodotus II. 172. ἦν οὐ
 — καὶ ποδωκετὴρ χρύσεος, ἐν τῷ αὐτῷ τὸ ὁρώμενον καὶ
 οἱ δαιτύμενοι εἰ πάντες τῆς πόλεως ἐκάσποτε ἐναπειζέσθαι.
 τῶτον κατ' ἂν κῆρυξ ἀγγέλιον δαίμονος ἐξ αὐτῶ ἐποιήσα-
 το, καὶ ἰδρυσε τῆς πόλεως ὅκτι ἦν ἐπιτηδεύοντες· οἱ δὲ αἱ-
 γύπτιοι φοιτούντες πρὸς τὴν γαλιλαίαν ἐστίοντο μεγάλας μά-
 ρας.

τις ἐκκαθάρει ἑαυτὸν ὑπὸ τούτων, ἔσται σκευὴ εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον καὶ εὐχρηστον τῷ
 δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοίμασμένον. Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας Φεγγεῖ δι- 22
 ωκε δὲ διχορροῦν, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην καὶ τῶν ἐπικαλυμμένων τὸ Κύριον ἐκ κα-
 θαρᾶς καρδίας. Τὰς δὲ μορὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις ὡς αἰτῶ, εἰδὼς ὅτι γενῶσι μά- 23
 χας· Δύλον δὲ Κυρίου οὐδεὶς μάχεσθαι, ἀλλ' ἡπίον εἶναι πρὸς πάντας, διδασκτικόν, 24
 ἀνεξίκακον· Ἐν πραότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους· μήπωτε δὲ αὐτοῖς ὁ Θεὸς 25
 μετάνοιαν εἰς ὁμολογήσιν ἀληθείας· Καὶ ἀναήψωσιν ἐκ τῆς ἀβύσσου παγίδος, ἐξω- 26
 γρημένοι ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ ἐκεῖθεν θέλημα.

ΤΟΥ-

21. ἐκκαθάρει] ἐκκαθαίρει A. καὶ] — AC ex emendatione. D a prima manu. EFG 18. a prima manu. 19. 20. 23. 49. 55. Editio Erasmi; Aid. Versio Syr. Copt. Ephrem p. 107. Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Hilarius, Augustinus c. Parmen. III. 4. de Baptismo III. 19. de Anima I. 20. c. Julian. Op. perf. 134. probante J. Millis prol. 1292. εἰς posterius] πρὸς G 47. μετὰ] + πάντων ACFG 17. 23. 31. 39. Versio Æthiop. Chrysostomus, Theodoretus, Isidorus IV. 220. probante J. Priceo. ἐπικαλυμμένων] ἀγκαπάντων A. ex Eph. VI. 24. 24. ἀλλ' ἡπίον] οὐκ ἡπίον D a prima manu, at in Vers. Lat. mitem. FG. Sed in Vers. Lat. mansuetum. Versio Æthiop. πραότητι] πραύτητι ACD a prima manu. 31. 47. Chrysostomus in I. Cor. H. 33. in Genes. H. MS. Basiliius Eth. 70. Epist. 293. Ephrem. p. 303. ἀντιδιατιθεμένους] ἀντιδιαθεμένους C. ἀντικειμένους E in ora. FG.

ὅταν δὲ ὁ ἄμασις τὸ ἐκ τῶν αἰσῶν ποιοῦμενον, συγκαλίσας αἰγυπτίως ἐξέφωκε φῶς ἐκ τῆς ποδωπιτήρος τῶν γαλίας γενο-
 νῆναι, ἐς τοὺς πρότερον μὲν τὰς αἰγυπτίους ἐνεμεῖν τε καὶ ἐνερεῖν, καὶ πέδας ἐκπορεύσθαι, τότε δὲ μεγάλως σέβειν τε καὶ ἡδονὴν
 εἶναι λέγειν ὁμοίως αὐτοῖς τῶν ποδωπιτῶν περηγῆναι. Aët. XV. 9. Aristides Rhetor. II. 13. 27. p. 530. περὶ δὲ τῆς
 τροπῆς, τῆς παρὰ τοῖς συγγραφικοῖς τῶν ἀνδρῶν, τοσούτων δὲ εἶδέναι, ὅτι ἐκ αὐτῶν μεγάλων δὲ εἰς σμικρὰν τὰς τρο-
 πὰς λαμβάνεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τῶν φαυλοτέρων ἢ κοινοτέρων, ὡς καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ ἔχει [Xenophor. in-
 itio] τούτοις τοῖς ἀνδράσι ἐκκαθαίρμενοις τὰς ψυχὰς τὸ γὰρ ἐκκαθαίρμενον δῶμα τροπῆν ἔχειν ἀπὸ σκευῶν ἢ ἀγγεί-
 ων, μετῴχεσθαι ἀπὸ τῶν κοινοτέρων ἐπὶ τὰ σμικρότερα, ἐπὶ τὰς ἀνδρας, καὶ τὴν ψυχὴν τὴν τῶν ἀνδρῶν, οὐ μόνον καθα-
 ραίει τὴν τροπὴν ἐπὶ σκευῶν, ἀλλὰ καὶ πεφυλαγμένη καὶ συγ-
 γραφικῇ. καὶ αἱ τοιαῦται τροπαὶ συνήθειαι εἰσὶν μᾶλλον τῇ ἀφειλείᾳ. Athenæus XI. p. 477. A. ξύλιον ποτήριον. Herodianus IV. 7. 9. ξυλίοις ἐς ποτὸν καὶ ἐδεσμάτε-
 ρος κάστωρ τετύχηκε ῥῖμα φέρειν πάσης ἀρμενίας ἐργασίας. Ar-
 istides p. 514. καθάπερ σκευὴς συντριβὴν ἐκφύεται, κα-
 παγωσθὲν ἀχρηστίας.

22. νεωτερικὰς ἐπιθυμίας] Tacitus H. I. 15. ea aetas tua, quae cupiditates adolescentiae jam effugerit. Cic. pro Coelio 18. Postremo cum paruerit voluptatibus, dederit aliquid temporis ad ludum aetatis, atque ad manes haec adolescentiae cupiditates, revocet se aliquando ad curam rei domesticae, rei forensis, rei publicae. — cum adolescentiae cupiditates defervissent. Ter. Adelph. III. 5. 20. Virginem vitavit; persuasit nox, amor, vinum, adolescentia. humanum est. Philo de V. Mos. T. 2. p. 84, 36. ἕως ὅς ἐστις, τὰς μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν, ἀκαταστάτους εἶναι — ἀλλὰ σωφροσύνη καὶ καρτερία ὥσπερ τισὶν ἡνίκας ἐνδυσάμενος αὐτὰς, τὴν εἰς τὸ πρὸς αὐτὰς φέρειν ἀνα-
 χαίτιζε βία. Justinus XXXVI. 1. Demetrius, & ipse rerum successu corruptus, vitis adolescentiae in segnitiam labitur. Aristoteles Nicomach. VII. 6. τί γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν, εἰ προσγένετο ἐπιθυμία νεανί-
 κη; Eth. I. 3. τοῖς πάθουσιν ἀκολυθητικός ὁ νέος. VII. 4. νεανικὴ ἐπιθυμία. Dionysius Hal. VIII. 60. Μάρκιος — ἄνθρωπος — πρὸς ἀπασας τὰς ἡδονὰς, ὅσαι ἀρχαῖαι εἰναι, ἐγκρατής. Plotinus Enn. IV. 4. 21. ὅτι δὲ τὸ το σῶμα] ἐστὶ, πρὸς ὃ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιθυμίας, καὶ καὶ ἡ ἀρχὴ

μαρτυροῦσιν αἱ διάφοροι· ἄλλα γὰρ παῖδων, καὶ μετὰ τὴν
 αἰσῶν, καὶ ἀνδρῶν αἱ σωματικαί. Jos. A. XVI. 11. 7. τὴν μὲν ἀπὸ τῶν παίδων μέμφεται ἂν τις αἰτίαν, ὑπὸ τῇ
 αὐθαδείᾳ νεωτερικῇ καὶ βασιλικῇ οἰσῶς, ὅτι καὶ κακοή-
 θεις μὲν ὑπονοεῖν, ἀκρατεῖς δὲ λέγειν. Herodianus I. 3. 4. ῥῖμα τὰς τῶν νέων ψυχὰς εἰς ἡδονὰς ἐξολισθάνουσας. A. Gellius X. 3. Gracchus alio in loco ita dicit: Quan-
 ta libido quantaque intemperantia sit hominum a-
 dolescentium, unum exemplum vobis ostendam. Jos. XIII. 26. Psal. XXV. 7.

23. ἀπαιδεύτους] Isocrates Panathen. ἐκ ἀπαι-
 δεύτους ἀλλὰ νυνεχόντας. Hierocles in Carm. Pyth. μὴ
 ἔχοντες ὅ, τι χρῆσονται αὐτοῖς διὰ τὸ πάσαις ταῖς τύχαις
 ἀπαιδεύτως προσφέρσθαι.

24. Tit. IH. 2. Matth. XII. 19. ἀνεξίκακον] Pythagorae aur. carm. 7. μηδ' ἔχθαι
 φίλον σὺν ἀμικρτάδας εἰναι μικρῆς, ὅρα δὲ νῦν. Hierocles.
 ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀρίστην φίλον τῆρσιν, καὶ τὴν εὐλο-
 γον ἀπέθεσιν, καὶ πρὸς τὴν ἐκ μεταμελείας αὐτῶν μετα-
 νάκλησιν πλεῖστα συμβάλλεται τὸ ἡμέτερον ἀνεξίκακον, καὶ
 περὶ μηδὲν πρὸς τὴν φίλους μικρολογίαν, μηδ' ἐξέτα-
 σιν πρὸς ἀκρίβειαν, ἀλλ' ὅσον οἶοντε ὑπομνητικὸν διὰ
 τὸτο ἐπηγάγιν ὅρα δὲ νῦν. Sap. II. 18. Glossarium. ἀνε-
 ξίκακος, patiens.

25. Polybius IV. 21. καὶ κυναίῳ ἔνεκα, ἢ ἂν πρὸς
 αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνδῶ, τραπέντες πρὸς παιδείαν ἡμετέραν
 αὐτοῦς.

Aët. V. 31. XI. 18. Sap. XII. 10. 19.

26. ἀνανήψαι] Porphyrius de Abst. IV. 20. τὴν
 ἐπορευμένην σκοτίας, καὶ τῆς μεθῆς ἀνανήψαι παρακαλῶντας.
 Jos. A. VI. 11. 10. μόλις ἐκ τῶν θνητῶν ἀνανήψαντες. Plut.
 Camill. p. 141. B. ὁλίγους μὲν ἂν ἀνανήψαντες ἐν τῷ φόβῳ
 καὶ διδασκασάμενοι — τὴν δὲ πλεῖστας ἐπὶ κρατεμένους
 ὅπῃ καὶ οἶον. Ceb. Tab. ὅταν γὰρ ἀνανήψῃ. Lucianus
 de Saltat. 48. καὶ αὐτὸν μέντοι, φασὶν, ἀνανήψαντα ἐ-
 τὴν μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησιν. δε Hermot. 83. τοῖς γὰρ
 ὥσπερ ἐκ μεθῆς ἀνανήψαν ὅτι.

Capti a servo five ministro Evangelii Luc. V. 10. ut servantur, & faciant voluntatem Dei. Heb. XIII. 21. Ex laqueis diaboli, in quibus perituri erant, extricantur a servo Domini, & transferuntur in alium statum, ut voluntatem Dei deinceps faciant. παγίδες, sunt sophistarum tendiculae & verborum aucupia.

Τ Οὗτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐντήσοντο καὶ χαλεποί. Ἔσοντο γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, Φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι. Ἀσποργοί, ἀσπονδοί, ἀξίβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, Προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, Φιλήδονοι μᾶλλον ἢ Φιλόθεοι. Ἐχόντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρημένοι. καὶ τούτους σποτρέψω. Ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσωρευ-

ρευ-

δρ] δὴν ACD a prima manu. FG 31. Ephrem, Isidorus II. 270. ἀληθείας] + ἐλθεῖν A.
 26. ἀνανήψασιν] ἀνανήψασιν C. ἀναλήμψασιν D a prima manu. ἐξωγρημένοι] ἐξωγρημένους 2.
 ὡ] ἀπ' Ἰ. Priscianus. εἰς] οὐ G.
 1. γίνωσκε] γινώσκει AFG. Versio Æthiop. 2. ἦ] — 31. 43. Versio Vulg. Syr. Lucifer.
 οἱ] — 7. 55. Editio Complut. ἀλαζόνες] ἀλαζόντες G.
 ἀχάριστοι] ἀχριστοι C. ἀχρηστοί 37.
 3. ἀσποργοί, ἀσπονδοί] — Versio Syr. probante H. Grotio. ἀσπονδοί, ἀσποργοί D 37.
 5. ἡρημένοι] ἐρνούμενοι 1. 6. ἐνδύνοντες] ἐισδύνοντες 27. 43.
 αἰχμαλωτεύοντες] αἰχμαλωτίζοντες ACD a prima manu. EFG 4. 7. 17. 31. 38. 44. 45. 47. 52. 55. Editio E-
 rasmi 1. Complut. Plantin. Genev. Bengelii, Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius, Origenes c. Celf.
 P. 291. Euthymius c. Massal.
 τὰ] — ACDEFG 1. 4. 14. 44. 45. 49. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plantin. Genev. Origenes, Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius, Theophylactus, Euthymius.

I. γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις] Superstite Timotheo Heb. I. 1.

καιροὶ χαλεποί] Cic. pro Sextio 2. in gravissimis temporibus civitatis. ad Att. XIV. 13. quod Reipublicae defuerim tam gravi tempore. Plut. Fab. p. 190. B. ἐν αἰσχρίοις καὶ δυσποτυτοτατοῖς καιροῖς ἀναδείξαντες τὴν πόλιν.

2. φίλαυτοι] Aristoteles de Rep. II. 5. τὸ δὲ φίλαυτον εἶναι ψέγεται δικαίως· ἐκ ἧς δὲ τῆτο τὸ φιλεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἢ δεῖ φιλεῖν, καθάπερ καὶ τὸ φιλοχρήματον. Nicomach. IX. 8. ἀπορεῖται δὲ, ὅτερον δεῖ φιλεῖν αὐτὸν μάλιστα ἢ ἄλλον τινα· ἐπιτιμῶσι γὰρ τοῖς αὐτοῖς μάλιστα ἀγαπᾶσθαι, καὶ ὅς ἐν αἰσχρῇ φιλαύτης ἀποκαλῶσι, δοκεῖ τι ὁ μὲν φαῦλος εὐλογεῖ χάριν πάντα πράττειν — φιλαύτης καλῶσι τὴν αὐτοῦ ἀπονέμοντας τὸ πλεόν ἐν χρημασί καὶ τιμαῖς καὶ ἡδοναῖς ταῖς σωματικαῖς — οἱ δὲ περὶ ταῦτα πλεονέκται χαρίζονται ταῖς ἐπιθυμίαις, καὶ ὅλους τοῖς πάθεσι καὶ τῷ ἀλόγῳ τῆς ψυχῆς — ὅτι δὲ τὴν τοιαυτὴν αὐτοῖς ἀπονέμοντας εἰδῶσι λέγειν οἱ πολλοὶ φιλαύτης ἢ ἀδελφὸν· εἰ γὰρ τις αἰεὶ σπευδᾷ τὰ δίκαια πράττειν — ἢ τὰ σάφρονα — οὗτοι ἐπεὶ φίλαυτον τῆτον, οὐδὲ ψέγει. Galenus II. in Hippocr. Epidem. VI. δεξοσοφῶν δὲ καὶ φιλαύτων ἀνθρώπων, τὰ φανέντα πιθανὰ χωρὶς τῆς μετὰ πολλῶν πολλὰς ἀνασκέψασθαι πεισευδάντων ὑπάρχειν ἀληθῆ. Hefychius. Φιλαυτία, τὸ πάντα πρὸς τὰ αὐτῷ ἀρέσκοντα πράττειν. Philo de offer. vict. p. 264, 9. ὑπὸ φιλαυτίας ἐκλαθόμενοι τῷ πρὸς ἀλήθειαν ὄντος Θεοῦ, de Alleg. T. I. 53, 3. φίλαυτος δὲ καὶ ἄθεος ὁ νῆς, οἰόμενος ἴσος εἶναι Θεῷ. de sacrific. Ab. & C. p. 173, 4. ἐν ᾧ — ἀχαριστίαν καὶ φιλαυτίαν, καὶ τὴν γνησιότητα τῆς κακίας ἀνέλαιμεν οἴσιν. Lexicon MS. φίλαυτος, αὐταρέσκος, κακάρετος.

Φιλάργυροι] D. de excus. muner. L. XXVII. 6. 6. Si proprie loquantur de substantia, inde jam manifesti fiant non philoφophantes. D. de vacat. mun. I. L. 5. 8. in honor. 4. Philoφophis. Vere philoφophantes pecuniam contemnunt. Ulpianus D. de ex- traord. cog. L. L. 13. 1. 4. Philoφophos — hoc primum proficere oportet, mercenariam operam spernere.

Ter. Heaut. I. 2. 28. nam quem ferret, si parentem, non ferret suum?

3. Sap. VII. 22. Tit. I. 8.

4. προπετεῖς] Act. XIX. 36. Sophocles Ajac. 1065.

Schol. προπετής, ὁ ἔμπροσθεν κείμενος· προπέτης δὲ παροξυνόμενος ὁ προαργάζων τὸ πρῶγμα, καὶ παρὰ τὸν καιρὸν παρρησιαζόμενος· ἀπὸ τῶν σφελῶν, τῶν πρὸ τῆς καιρῆς ζήτντων πιστοῦναι. Hefychius. προπετής, προπίπτων πρὸ τοῦ λογισμῆ. Erotianus in Onomast. Hippocrat. προπετεῖς ἐν τῷ βίῳ ἀνθρώπων, τὴν μὴ κατέχοντες αὐτῶν, ἀλλ' οἷον πρὸ καιρῆς προπίπτοντας ταῖς πράξεσι. Aristoteles Eth. III. 10. οἱ μὲν θρασυῖς προπετεῖς καὶ βυλόμενοι πρὸ τῶν κινδύνων, ἐν αὐτοῖς ἀφίστανται. . . . τὸ τελευτῶν ἐπὶ τοῖς τυλικέτοις, ἐκ ἧς ἐυλόγη προφάσει, προπετής καὶ θρασυ. Glossarium. protervus προπετής. Prov. XIII. 3. Sir. IX. 18. Suidas. προπέτεια, ἡ ἀχαλίνωτος γλώσσα. Phocylides 52. μὴ προπετής ἐς χεῖρα, χαλινῶ δ' ἄγριον ὄργην. Dio XVI. μήτε προπετῶς τε πράξαι.

Φιλήδονοι] Suidas. Φιλήδονος, ὁ ταῖς ἡδοναῖς χαίρων. Glossae. voluptuosus φιλήδονος. Clinias Pythagoreus p. 687. φιλαδονία μὲν ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι ταῖς διὰ σώματος. Demophilus Pythagoric. p. 624. φιλήδονοι καὶ φιλόθεοι τὸν αὐτὸν ἀδύνατον εἶναι. Lucianus de Calurnia. 14. τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον. Philo de V. Mosi III. p. 145, II. τειγαρῶν μετ' ὀλίγων ἄλλων φιλόθεός τε καὶ θεοφιλὴς ἐγένετο. de agricult. T. I. p. 313, 49. μήποτε τὸν λαὸν ἕπαντα εἰς αἴγυπτον, τὴν τῆς σώματος χάριν, ἀποστρέψῃ, καὶ φιλήδονοι καὶ φιλοπαθεῖ μᾶλλον ἢ φιλάρετοι καὶ φιλόθεοι ἀνακράτος ἐργάσθαι. Plut. de Lib. educ. p. 6. B. καὶ τὸν βίον, ὡς τὰ πολλὰ, ἀσώτως καὶ φιλήδονος ἀποβαίνοντας. Cic. ad fam. XV. 19. Epicurus dicit, ἐκ ἐς ἡδῶς ἄνευ τῆς καλῶς καὶ δικαίως ζῆν, itaque & Panfa, qui ἡδονὴν sequitur, virtutem retinet, & ii quia nobis φιλήδονοι vocantur, sunt φιλόκαλοι καὶ φιλοδίκαιοι. 5. μόρφωσιν εὐσεβείας] Rom. II. 20. Philo de plantat. p. 340, 14. καὶ νῦν εἰσι τινὲς τῶν ἐπιμορφάζοντων εὐσεβίαν. Lexicon MS. μόρφωσιν, σχηματισμὸν, εἰκόνα. ἀποτρέψω] Xenophon Oeconom. ἀλλὰ τὸ προσμῖνον καλόν, καὶ ἔχ' οἷον ἀκῆσαντα ἀποτρέψασθαι τῷ ἐρωτήματος. Plut. Fab. p. 183. E. ταύτην μὲν ἀποτρέψατο τὴν δέησιν.

6. γυναικάρια] Ter. Heaut. III. 1. 35. potius quam paterere filium commeari ad mulierculam. Phormio V. 9. 28. mulierculam eam compressit. Irenaeus ap. Epiphan. H. 34. de Marco. μάλιστα περὶ γυναικῶν ἀσχολεῖται, καὶ τέτων τὰς εὐπαρέφους καὶ περιπορφύρας καὶ πλεσιωτάτους.

ΖΖ

αἰγί

ρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις. Πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέπο- 7
τε εἰς ἐπιγνώσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὁν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντίστη- 8
σαν Μαύσει, οὕτως καὶ ἔτοι ἀντίστη τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τῷ νῦν, ἀδό-
κιμοι ἀπὸ τῆς πίστεως. Ἀλλ' οὐ παροκλήσιν ἐπὶ πλείον ἢ τῷ ἄνοια αὐτῶν ἐκδηλος ἔσται 9
πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς με τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγω- 10
γῇ,

ἁμαρτίαις] + καὶ 31.

ἐπιθυμίαις] + καὶ ὑποναῖς A. Versio Syra posterior in margine. Chrysostomus. ex Tit. III. 3.

7. μανθάνοντα] μανθάνοντες 39.

ἐλθεῖν δυνάμενα] δυνάμενα ἐλθεῖν 37.

8. Ἰαννῆς] Ἰωάννης C a prima manu.

Ἰαμβρῆς] Μαμβρῆς FG. Versio Vulg. Constitut. Ap. VIII. 1. Hippolytus de Charismatibus. Origenes H. 35. in

Matth. Antiochus 32. Cyprianus Tr. 115. Pelagius in 2. Theff. II. 9. Hilarius, Arnobius Conflict. cum Serapione.

Lucifer VI. Pacianus III. Macarius de Patient. 3. Origenes VII. Theophilus Alex. Ep. 2. Augustinus c. Adimant. 25.

Μαύσει] Μαύσῃ 1. 3. 4. 14. 28. 30. 34. 39. 44. 46. Editio Colinaei, Bogardi, Chrysostomus, Theodoretus, An-

tioclesi. Μαύσει A 37. μωσῇ 45. Editio Erasmi 5.

τῷ Μαύσει FG.

ἀντίστησιν] ἀντίστανται D a prima manu.

9. πλείον] τὸ πλείον 43. πλείον 38. 45. Editio Complut. Plantin. Genev.

ἀγόμενα] Gregorius Naz. Olympio. τῶν σὺν λο-
γισμῶν, οἷς ἔθος τοσοῦτον ἄγεται. Cic. pro Murena. 19.
Si nosmetipsi, — in ipsa occupatione delectatio-
nes alias multas habere possumus, ludis tamen ob-
lectamur & ducimur. *Judith*. XVI. 9.

8. Philo T. 2. p. 95, 15. de Moſe. σοφισαὶ δ' ὁ-
σοι καὶ μάγοι παρετύχχανον, τί καταπλήττωσι, εἶπον,
ἐὰν ἡμεῖς τῶν τοιούτων ἐμιμητικῶς ἔχομεν, ἀλλὰ χρώμεθα
τέχνῃ δημοιερῇ τῶν ὁμοίων — ἀνθρώπων σοφίσματα καὶ
τέχναις εἶναι τὰ γινόμενα πεπλασμένας πρὸς ἀπάτην.

Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς] *Targum Jonathan*. Ex. I. 15.
c. vestigio aperuerunt os suum Jannes & Jambres
principes magorum. VII. 11. fecerunt etiam ipsi
— Jannis & Jambres incantationibus divination-
um suarum sic. Num. XXII. 22. & ipse Bileam
insidebat asino suo, & duo pueri ejus Jannes &
Jambres cum eo. *Menachoth* f. 85. 1. & *Schemoth*
R. IX. Dixerunt ipsi Jannes & Jambres: infers
stramen Ephraimo. *Medrasch Vajoscha*. Dixerunt
sapientes nostri: Quando in mari submersi sunt
Ægyptii, fuerunt inter ipsos duo magi, quorum
nomina Iochane & Mamre, qui dixerunt Pharaoni:
Si per manum Dei fiat hoc, non praevalerimus
ei: sed si per manus angelorum fiat, poterimus eos
prostrernere in mare. Fecerunt igitur miracula, &
projecerunt angelos in mare. Tunc dixerunt Ange-
li S. D. Pfal. LXIX. 2. *Zohar* Numeror. f. 90.
2. Postquam vidisset Bileamus Pineasum, volavit
per aerem, & duo filii ejus cum ipso Jonos &
Jombros. Quod si dicas: annon mortui sunt in fa-
bricatione vituli? f. 108. 3. ad Ex. XXXII. 28.
quid hoc est, III. M. hominum trucidata fuisse, an-
non numerus ipsorum longe minor fuit? Sed re-
sponderetur, Jannem & Jambrem interfectos fuisse,
quos aequae ac tria hominum millia aestimabant.
Midrasch abchir in *Falkut Simeoni* f. 69. 1. Duo
magi erant in Ægypto Jachne & Mamre, qui fi-
bi praestigiis suis alas fecerunt, & in aere vola-
runt. Dixit Gabriel: in magna sublimitate tua de-
struxisti adversarios tuos. Statim dixit Deus S. B.
ad Michaellem: Abi, & poenam ipsis inflige. Mi-
chael ergo ipsos capillis apprehensos in mare prae-
cipitavit. p. 52. 3. Cum Moses adolefceret —
fugit Bileamus cum duobus filiis in Æthiopiam.
Illo tempore bellum erat inter Æthiopes & popu-
los orientales. Kinkus ergo rex Æthiopum —
processit in bellum, relicto Bileamo cum filiis Jan-
nos & Jambros ad urbem & fines regionis custo-

diendos. p. 55. 1. Cum Moses & Aaron ad arcem
regiam tenderent, duos leones catenis alligatos,
canum loco, secum duxerunt. Misit ergo Pha-
rao ad Bileamum, ejusque filios Jannem & Jam-
brem, qui incantationibus suis idem praestiterunt.
Falkut Ruben. f. 81. 2, 3. ex Sohar. Cum vide-
rent signa & miracula, quae a Mose in Ægypto
parata sunt, ipsum adierunt petentes, ut se in nu-
merum profelytorum reciperet. Quamvis vero Deus
id prohiberet, Moses tamen eos recepit S. D. Ex.
XII. 38. Intelliguntur autem magi Ægyptii, quo-
rum principes erant Janos & Jombros. *Tikkunin* f.
106. 4. Cum viderent, se Magia parum proficere,
redierunt ad Mosem, & susceperunt foedus circum-
cisionis. — Quanam causa fuit, cur Israelitae
vitulum facerent? Certe erant magi Pharaonis Jo-
nos & Jambros invidia ducti, qui dixerunt: Sur-
ge, fac nobis deos. *Tanchuma* f. 115. 2. XI. mil-
lia, qui cum Israelitis exierant, & duo magi Æ-
gyptii cum illis, nomine Jonos & Jombros, qui fece-
rant coram Pharaone omnes praestigias S. D. Ex.
VII. 22. contra Aaronem congregati sunt S. D.
Ex. XXXII. 1. dixeruntque: Moses nunquam ad
nos revertetur, nam jam hora sexta est diei quadra-
gesimi — Statim Hus increpuit eos, quem intere-
merunt: quod cum Aaron videret, timuit. *Pli-
nius* H. N. XXX. 7. Est & alia Magices factio
a Mose & Lotopea Judaeis pendens. *Apulejus* in
Apolog. 2. Ego ille sum Carinondas vel Damige-
ron, vel is Moses vel Jannes, vel Apollonius, vel
ipse Dardanius, vel quicumque alius post Zoroastren
& Hoftanem inter magos celebratus est. *Eusebius* P.
IX. 8. & *Origenes* c. Cels. IV. p. 199. ex *Numenii* A-
pamenfis l. III. περὶ τ' ἀγαθῶ. Τὰ δ' ἐξῆς Ἰαννῆς καὶ
Ἰαμβρῆς Αἰγύπτιοι ἱερογραμματεῖς, ἀνδρες εὐδὲς ἡλικίας μα-
γεῦσαι κριθῆτες εἶναι, ἐπὶ Ἰσραὴλιν ἐξελαινομένον ἐξ Αἰγύπ-
του, Μωσαίῳ γὰρ τῷ Ἰσραὴλιν ἐξηγούμενον, ἀνδρὶ γνωμένον
δεῖν εὐχασθαι δυνατάτατα, οἱ παραστῆσαι ἀξιοῦντες ὑπὸ τῷ
πλήθει τῷ τῶν Αἰγυπτίων, ἔτοι ἦσαν, τῶν τε συμφορῶν,
ὡς ὁ Μωσαῖος ἐπήγες τῇ Αἰγύπτῳ, τὰς νεανικωτάτας αὐτῶν
ἐπιλύεσθαι ὥφθησαν δυνατοί. *Philostorgius* H. E. IX.
2. ὅτι Μωσῆς, φησι, τὰς περὶ Ἰαννῆν καὶ Ἰαμβρῆν ἐν ἑλ-
κεσὶ κολασάμενος, καὶ τὴν θάτεραν τέττον μνῆτιρα τῷ θα-
νάτῳ παρεπέμψατο. *Palladius* Lausiac. 20. narratur
Macarius in vasta solitudine Jannis & Jambros fra-
trum χειρτάριον visitasse. *J. Lightfootus* in Luc. III.
36. Cum Apostolus vocat magos Ægyptios Jan-
nem & Jambrem, non pro certo tradit, aut fide
sua

11 γῆ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· τοῖς δια-
 γμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἷος
 12 διαγμοὺς ὑπένεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες
 13 εὐσεβεῖς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διαχθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόνιμοι προκόψονται
 14 ἐπὶ τὸ χεῖρον, ὡς λαοὶ ἄλλοι. Σὺ δὲ μέγε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης, εἰ-
 δὼς

άνοις] δάνοια A. ἔσαι] ἐσιν FG 3. παρηκολούθησας] παρηκολούθησας ACF 17. ἡκολούθησας G. παρακολουθεῖ f. Priscians. 10. δὲ] + τέκνον Τιμόθεε 37. τῇ primo loco] — FG. τῇ ἀγάπῃ] — A. ἀγάπῃ Editio Erasmi i. errore hypothetaz. ἐγένετο] ἐγένοντο A 38. Editio Complut. Plantin. ἐρρύσατο] ἐρύσατο AD a prima manu. κύριον] θεός D a prima manu. E. (Sed in Verf. Latina: Dominus.) 12. εὐσεβεῖς ζῆν] ζῆν εὐσεβεῖς A 37. Ἰησοῦ] — 39. 46. Versio Syra posterior. Cyrillus de Ador. p. 80. 164. in Esaj. p. 709. 712. in Zach. p. 782. 794. Athanasius Apol. de fuga. Antiochus 79. Augustinus C. D. XVIII. 51. 13. γόνιμοι] γόνιμοι D a prima manu. 14. καὶ] + οἷς 18. 44. ἐπιστάθης] + καὶ 49.

qua spondet, nomina istorum ista fuisse, sed alle-
 gat tantum dictata & tradita ab aliis, vulgarem
 scilicet traditionem gentis, Timotheo satis notam,
 & de qua nec ille nec quivis alius movere vel-
 let litem. Hilarius: Exemplum hoc de Apocry-
 phis est.

9. προκόψουσιν ἐπὶ πλείον] Diodorus S. XIV. 98.
 ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ βεβλόμενος — τὸν ἐναγώραν προκόπτειν
 ἐπὶ πλείον.

ἐκδηλος] Etymol. ἐκδηλος, διάδηλος, φανερός. Il. 1. 2.
 38. αὐτὸς Τυδείδῃ Διομήδεϊ Πάλλας Ἀθήνη δῶκε μῆνιν καὶ δαρ-
 σος, ἣ ἐκδηλος μῆτις πᾶσιν Ἀργείοισι γνόιτο.

10. ἀγωγή] Glossarium disciplina, ἀγωγή, ἐπιστή-
 μη, μάθησις. Polybius IV. 74. μέλαβ' ἄλλαν τὰς ἀγωγὰς
 τῶν βίαν . . . ἀνδρα τῆς Λακωνικῆς ἀγωγῆς μετισχηκότα.
 Plut. Lycurg. p. 47. A. τὰ μὲν ἐν κυριώτατα καὶ μέ-
 γιστα πρὸς εὐδαιμονίαν πόλιος καὶ ἀρετῇ ἐν τοῖς ἡέσι καὶ
 ταῖς ἀγωγαῖς τῶν πολιτῶν ἐγκατασοικισμένα, μνησιν.

Dioegenes L. proem. 19. αἰρέσεις καὶ ἀγωγὰς. Bione.
 IV. 51. ἀνέλετο τὴν κυνικὴν ἀγωγήν. Theophrastus &
 Plut. περὶ παιδων ἀγωγῆς. Diodorus S. I. 42. τὴν ἀρ-
 χαιοτάτην ἀγωγήν τῶν κατ' Αἴγυπτον. 92. τὴν δ' ἐκ παι-
 δῶς ἀγωγήν καὶ παιδείαν. Dionysius Hal. de Isocrate.

ἀγωγήν τυχὸν εὐσχημόνας. Sextus Empir. Pyrrh. Hypo-
 th. I. 14. ἀγωγή μὲν ἐν ἑστῇ αἰρέσει βίης, ἡ τινος πρέ-
 γματος περὶ ἐνὶ ἡ πολλὰς γινόμενη, οἷον περὶ Διογένην καὶ
 τῆς Λακωνίας. ἡ δὲ ἀγωγή τῆ βίης τῆ Ἡρακλείας ἢ γυναικείας.

Alexander in Topic. VI. ἡ δὲ τῶν ἡέων τῆ τρόπος κα-
 τακόμνησις, ὡς λέγεται παῖδων ἀγωγή. Jos. Ant. XII.
 1. πάσις μὲντοι τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν πρὸς τῆς Σαμαρείτας,
 τῇ μὲν πατρὶον ἀγωγήν τῶν ἡέων ἀποσάξεν προαιρέμινος, ἐγέ-
 νετο. Titus Bostr. c. Manich. II. οἱ μὲν παῖδες ἐνηρ-
 γητέθησαν, ἀγωγῆς φαύλων γονίαν ἀπαλλαγέντες. Hesychius
 ἀγωγή, τρόπος, ἀνατροφή. Glossar. N. T. τῇ ἀγωγῇ, τῇ
 τῆ βίης πολιτείᾳ. 2. Macc. IV. 16.

προβίσει] Plinius Panegy. Trajan. 45. Vim —
 censurae tuum propositum, tui actus obtinebunt.
 91. ita congruens tenor vitae, ita una eademque ra-
 tio propositi postulabat. Aët. XI. 23. Glossar. N. T.
 τῇ προβίσει, τῇ προθυμίᾳ καὶ τῇ τῆς ψυχῆς καταστά-
 μετι. Philo de V. Mos. T. 2. p. 178, 12. ἀν τῆς
 προβίσεως διαμαρτάνει. Ptolemaeus in Geograph.

ἡ μὲν ἐπὶ ἐπιβολῇ τῆς καταγραφῆς τοιαύτης ἀν εὐκότως εἰχ-
 το προβίσεως. Diodorus S. XX. 102. Δημήτριος εἶχε πρό-
 βεισιν πρὸς μὲν τῆς περὶ κάσσανδρον διαπολιμνίᾳ, τῆς δ' ἐλ-
 ληνίας ἐλευθερίᾳ. & comm. 13.

13. γόνιμοι] Etymol. γόνος, ψεύσεως, ἀπατεῶν, παρα-
 λογισκῆς. Hesychius. γόνος, μάχος, κόλαξ, περίεργος. De-
 sophobenes pro Cor. δυνάμει γόνος καὶ σοφίης, καὶ τῆς

τοιαύτα ὀνομάζων. de fals. Leg. ἄπιστος, γόνος, πονηρός.
 Dinarchus in Demosth. ταῖς τῆς μακρῆς καὶ γόνος τῆ-
 τε δόξαισι — γόνος ἔτος καὶ μακρὸς ἄνθρωπος ἐστὶ. Pla-
 to in Sympos. δεινὸς γόνος, καὶ φαρμακικός, καὶ σοφι-
 στής. Euthyd. τὸν πρῶτα μισέεισθαι τὸν αἰγύπτιον σοφιστὴν
 γοντεύοντε ἡμᾶς. Dio Chrys. I. p. 22. B. de Demo-
 sthene. δυνάμει ῥήτορι καὶ γόντι. Plut. de Orac. p. 407.
 C. ἀπατεῶσι καὶ γόνσι ἀνθρώποις καὶ ψευδομασίαισι. Lin-
 cianus piscat. 24. γόντας καὶ ἀπατεῶνας. Artemidorus
 οὗς δὲ προέκτας καὶ γόντας καὶ βαρμολόχους καλοῦσι. II.
 74. αὐτοὶ μὲν μαντικὴν εἰς βραχὺ ἔσασιν γοντεύοντες δὲ
 καὶ ἐξαπατῶντες ἀποδιδύσκουσιν τῆς ἐτυμολογίας. The-
 mistius O. XXI. p. 253. B. πάντων τῇ ἀπειρίᾳ τῇ ἡμα-
 τέρᾳ ἐπιτίθεται αὐτῇ ἡ γοντεία. Philo de congressi. eru-
 dit. T. I. p. 523. 27. λογικὴ σοφισμάτων εὐρεσις εὐσάχως
 πιθανότητι καταγοντεύσασα. Gregorius Naz. O. 34. τὴν
 ἐν λόγῳ κειμένην, καὶ δι' ἐνυγλατίας γοντεύσασα. 26. τῆς
 ἐνυγλατίας τὰ γοντεύματα. Jos. c. Apion. II. 14. τὸν
 μὲν ὡς γόντα καὶ ἀπατεῶνα διαβέλλοντες. 16. ἡμῶν ὁ νο-
 μωθεὶς οὐ γόνος, οὐδ' ἀπατεῶν, ἄπὸρ λοιδορῶντες λίγισμῳ
 ἀδικίας. Pollux IX. 135. ἀπατεῶν, φῶναξ, γόνος. Sui-
 das. γόνος, κόλαξ, πλάτος, ἀπατεῶν.

πλατύντες καὶ πλανώμενοι] Ovidius M. XIV. 81.
 Deceptaque decipit omnes. Cic. de Calvo Oratore
 Brut. 82. & ipse errabat, & alios etiam errare co-
 gebat. Plaut. Afinar. V. 25. Corruptus porro suum
 corrumpit filium. Cic. de Legg. III. 14. Neque
 solum obfunt quod ipsi corrumpuntur, sed etiam
 quod corrumpunt, plusque exemplo quam peccata
 nocent. Manilius II. Nam neque decipitur ra-
 tio, neque decipit unquam. 2. Thess. II. 11.

14. μέγε ἐν] Polybius Leg. 9. p. 1112. παρεκάλεον
 τῆς αἰτωλίας διὰ πλείονον, μῖναι ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς αἰρέσεως
 καὶ διαφυλάττειν τὴν πρὸς Ρωμαίους εὐνοίαν.

ἐπιστάθης] Jos. A. XV. 7. 10. Ἡρώδης πιστῶ-
 μένος ὅρκους. VI. 11. 7. λυπηθείς δὲ ἐφ' ἑταυ πιστασμή-
 νῳ τῇ τῆς Σαύλης προαίρεσιν Ἰωνάθης. X. 2. 1. ὡπισθῶν,
 σημειῶν τι καὶ τεράσιον ἡξίς ποιῆσαι τὸν Ἡσαΐαν, ἵνα αὐτῷ
 πισύσῃ λέγοντι ταῦτα ἡκεῖν παρὰ τῷ θεῷ. τὰ γὰρ παράλο-
 γα καὶ μείζονα τῆς ἐλπίδος τοῖς ὁμοίοις πιστεύει πρέμνημα. B. IV. 3. 13. ἰδοὺ δὲ αὐτὸν ὅρκους πισύσασθαι πρὸς εὐ-
 νοίαν. Od. o. 435. εἰ μοι ἰδύλοιται γῆ, ναῦται, ὅρκῳ πισυθῆ-
 ναι. II. φ. 286. χεῖρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστάσασθαι ἐπέσσει.
 Schol. τὰ πιστὰ ἴδον ἀλλήλους. Herodianus IV. 14.
 18. τὴν προτέραν νίκην πισύσασθαι. III. 7. 11. πιστεύει δὲ
 τὴν διαβολὴν ταύτην ἡ ἀπάβασις. Thucydides IV. 88. πι-
 σάσαντες αὐτὸν [τὸν Βρασίδαν] τοῖς ὅρκους. Schol. ἀντὶ τῶ
 ὅρκου ἐξ αὐτῶ λαβόντες· ὅτε γὰρ λέγομεν, πιστῶσι σὺ ὅρκῳ, ἀλλ'
 τῷ ὅρκῳ ἐκ σὺ λαμβάνων πιστεύομαι σε δὲ ὅρκῳ, αὐτὶ τῷ
 ὅρκῳ

δὲς ὧς τίνων ἑμάθε· καὶ ὅτι ὑπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμε- 15
νά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν, δι' ὧς ὥστεως ἢ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Πᾶσα γραφή, θεόπνευ- 16
τος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παι-
δείαν ἢ ἐν δικαιοσυνῇ· ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τῷ Θεῷ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν 17
ἐξηρτισμένος.

Διαμαρτύρομαι ἐν ἐγὼ ἐνώπιον τῷ Θεῷ, καὶ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ μέλλοντι κρί- 18

τινών ACFG 17.
οἶδας D.

16. κ. — Versio Vulg. Syr. Clem. Alex. Theodorus Mopsuest. apud Facundum III. 6. Tertullianus, Cassiodorus. pro-
bante J. Millio piol. 493. ἐλεγχον] ἐλεγχον AFG 31. πρὸς ἐπανόρθωσιν] — FG.

17. ἄρτιος] τέλειος D a prima manu. E. ἐξηρτισμένος FG 21. 22.

ἐξηρτισμένος 4. Editio Complut. Plantin. Genev.

1. ἐν ἐγὼ] — ACD, a prima manu. EFG. 17. 23. 31. 39. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop.
Hilarinus, Felagius. probante J. Millio prol. 1248. ἐγὼ 6. τῷ secundo loco] — E. 4. 52. Editio Genev.

τῷ κυρίῳ] — ACD a prima manu. FG. 31. Editio Vulg. Copt. Aethiop. Basilus Eth. 89. Hilarinus. + ἡμῶν
28. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syr. prior, posterior habet cum asterisco.

ἔργον σοι διδασκ. Libanius O. XIX. p. 504. B. καὶ
τὸ διὰ μακρολογεῖν· οἷς γὰρ ἐπισέμω, ὑπὸ τῆς ὀρχήσεως οὐ
ἐπαφθῆναι τὰς διατάξεις, ταῦτα καὶ τὸν ὅπρ τῶν ἑλλων
ἀσφαλέως ἔλγχοι ἔχει. Hesychius. πεισθεῖς, πεισθῆς. Ἐπι-
σθῆς, ἐπισθῆς, ἐπληροφῆθῆς. Glossar. N.T. ἐπισθῆς,
μετὰ πληροφορίας ἤμαθες. Gregorius Epitaph. patris. καὶ
πισθῆς τῷ πρώτῳ θαύματι. in Pascha. τῆς τέποις τῶν
ἡλων τισαῖται.

15. ἀπὸ βρέφους] Prov. IV. 4. 5. Susann. 3. Tob.
I. 10. II. 13. Sap. VIII. 2. Deut. XXXI. 12. Jon.
III. 5. 7. IV. 11. Vegetius I. 4. Perfectus imbi-
buntur, quae discuntur a pueris. Cic. de Legg. II.
4. a parvis didicimus, si in jus vocat. Tusc. II. 11.
Haec & a pueritia legimus & didicimus. V. 22. ho-
mini docto a puero & artibus ingenuis erudito. A-
ead. IV. 36. Diodoto quid faciam Stoico, quem a
puero audiui? Brut. 33. doctus a puero C. Grac-
chus. Seneca de Ira II. 5. Quid mirum, si hoc ma-
xime spectaculo caperis, innatus sanguini, & ab
infante caedibus admotus? Ter. Adelph. III. 5. 48.
Una a pueris parvuli fumus educti. V. 9. 5. Ego
istos vobis usque a pueris curavi ambos sedulo,
Docui, monui, bene praecepi semper, quae potui,
omnia. Heaut. II. 1. 1. Quam iniqui sunt patres
in omnes adolescentis iudices, qui aequum esse
censent nos e pueris illico nasci senes. Plut. Cat.
Maj. p. 348. A. πρὸς τὸν υἱόν, ἐπὶ δὲ ἡρώδου συνίει,
πεπαλασθῶν αὐτὸς ἐδιδασκε γράμματα, καίτοι χαρίεντα δὲ-
λοι ἔχε γραμματιστῆν. Cic. p. 861. D. ταχίως αὐτὸς
ἀπέδιδξε μαντιῶν ἀληθινῶν, ἐν ἡλικίᾳ τῷ μινυθάνειν γυμνα-
σιος. Philo Leg. ad Cajum T. 2. p. 562, 8. μόνος
γὰρ Ἰσραήλως ὑπεβλέπετο ὡς δὲ διδωδωμένος ἐξ αὐτῶν τρό-
πων τινι σπαργάνων ὑπὸ γοῶν καὶ παιδαγωγῶν καὶ ὕφα-
γντων καὶ πολὺ πρότερον τῶν ἱερῶν νόμων, καὶ ἔτι ἢ ἀγράφ-
ων ἰδῶν, ὡς νομίζεν τὸν πατέρα καὶ ποιητὴν τῷ κόσμῳ
Θεόν. p. 577, 13. D. θεοχρηστὰ γὰρ λόγια τῶν θείων νό-
μων εἶναι ὑπολαμβάνοντες, καὶ τῷτο ἐκ πρώτης ἡλικίας μά-
θημα παιδευόμενοι. Jos. c. Apion. II. 18. ἡμῶν δ' ὄν-
τιν ἐν εἰς ἥρωτο τὴν νόμους, ὅσον ἂν αἰὶς πάντες, ἢ τῶν-
μας τὸ ἐκαστὸν τοιγαυτὶ ἀπὸ πρώτης εὐθὺς τῆς αἰσθήσεως αὐ-
τὸς ἐκμανθάνοντες, ἔχουσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς περ ἐγκατακε-
μενος. Aboth V. 21. R. Juda f. Thema sic statuit:
Puer V. annorum ad studium scripturae S. adpli-
cari debet. R. Salomo ad Deut. XI. 19. Hinc di-
xerunt, cum puer fari incipit, pater ejus cum eo
confabulari debet lingua sancta, & docere cum le-

gem: si id non fecerit, eum sepelire videtur. Job.
XXXI. 18. Psal. LXXI. 6. 17. Marc. X. 20.
Plut. Cat. Min. p. 759. E. λέγεται δὲ κάτω εὐθὺς ἐκ
παιδείας τῆς φωνῆ καὶ τῷ προσώπῳ, καὶ ταῖς περὶ τὰς παι-
δείας διακρίσεσιν ἡθὺς ὑποφαίνουσι ἀτρεπτοὶ καὶ ἀπαθείς καὶ βί-
βαιον ἐν πᾶσιν. Alex. p. 666. C. ἔτι δὲ ὄντος αὐτοῦ παι-
δὸς ἡ σωφροσύνη ἐξεφαίνετο. Origenes in Matth. XIX.
p. 706. ἐκ παιδῶν καὶ πρώτης ἡλικίας — ἐκ παιδῶν μα-
θήσαν. Clemens Al. Paed. I. 5. p. 107. παιδαγωγίαν
ὁμολογῶμεν εἶναι ἀγαθὴν ἀγαθὴν ἐκ παιδῶν πρὸς ἀρετὴν.
Succo f. 42. 1. puerum, qui scit loqui, pater docet
eum legem & Schema. Legem unde? dixit R. Ha-
menuna ex Deut. XXXIII. 4. Philo de Joseph.
T. 2. p. 65. 15. εἶναι γὰρ τὰς φύσεις ἡλικιαί, καὶ μα-
θητικαὶ σχεδὸν ἐξ ἐπιτηδίων παιδῶν τιμῶν εὐσάβηται. Thap-
chuma p. 170. 1. ad Levit. XXX. 23. Scriptura
loquitur de infante trium annorum, sic vobis prae-
ceptiatus, quia nec potest meditari nec loqui, anno
autem quarto sit omnis fructus ejus sanctus, quia
pater ejus cum sanctificavit Legi. 24. 25. anno V.
incipit legere in Lege.

τὰ ἱερὰ γράμματα] Ἱερογράμματα, apud Aegyptios.
Strabo XVII. p. 1139. A. ταῦτα τῶν ἱερῶν πολυπρα-
γμονέστερον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα. Philo de
V. Mosis T. 2. p. 179, 21. θαυμασιώτατον δὲ τὸ
τέλος τῶν ἱερῶν γραμμάτων. Τοῖσδε μὲν ὁ βίος — Μω-
σῆος διὰ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μαθηματεύεται. 1. Macc.
XII. 9. 2. Macc. VIII. 17. Jos. A. prooem. 4. ταῦ-
τα δ' ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις εὐρον ἀναγεγραμμένα. 3. τὰ
δηλωμένα διὰ τῶν ἱερῶν γραμμάτων. I. 6. 2. τῶν δὲ ἄλ-
λων — πλὴν τῶν ὀνομάτων, ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐδῶ
ἔχουσιν. III. 5. 2. καθάπερ ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἀναγέ-
γραπται. 6. 1. τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ γὰρ ἐν ταῖς ἱε-
ραῖς βίβλοις ἀναγέγραπται, ταῦτα ἦν. 7. 6. τελευτῶν δ'
εἰς χρύσεος, δὲ ἱεροῖς γράμμασι τῷ Θεῷ τὴν προσηγορίαν ἐπι-
τεταμημένος ἐστίν. IV. 8. 45. ἔπειτα πρὸς τὴν ἐξάμμετρον αὐ-
τοῖς ἀνέγνω, ἢ καταλείπειν ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἱερῷ, πρὸς
ῥῆσιν ἔχουσιν τῶν ἱσομενίων. 48. γέγραφε δ' αὐτοῖς ἐν ταῖς
ἱεραῖς βίβλοις τεθῆναι. III. 1. 7. δηλοῖ δὲ ἐν τῷ ἱερῷ ἀνα-
μνήσιν γραφῇ. V. 1. 17. δηλοῖται διὰ τῶν ἀναμνηστικῶν
ἐν τῷ ἱερῷ γραμμάτων. IX. 2. 2. ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγέγρα-
πται βίβλοις. 4. 1. καθὼς ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐπιγνώκα-
μεν. X. 4. 2. ἐν τῷ γράμμι ταῖς ἱεραῖς βίβλοις τῷ Μωσῆϊ
ἐν τῷ κατὰ κεφάλαιον. 3. πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἀνέγνω τὰς ἱερὰς
βίβλους. 10. 4. σπουδάζοντα τὸ βιβλίον ἀναγῶναι τῷ Δα-
νιήλ, εὐρίσκει δὲ τῷτο ἐν ταῖς ἱεροῖς γράμμασι. XIII. 5.

2 κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ τὴν ὑπερφάνειαν αὐτῆ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆ· Κήρυξον τὸ λό-
γον, ὑπὸ τῇ εὐκαίρῳ, ἀκαίρῳ· ἑλεγχον, ὑπὸ τῇ μῆσσει, παρὰ κάλεσον ἐν πάσῃ μα-
3 κροθυμῇ καὶ διδασκῇ. Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τὸ ὑγιαίνουσιν διδασκαλίας οὐκ ἀνέξον· ἀλ-
4 λὰ καὶ τὰς ὑπερυμνίας τὰς ἰδίας αὐτοῖς ὑπερσεύουσι διδασκάλους, κηθόμενοι τὴν ἀκο-
5 νῶν. Καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἀληθείᾳ τὴν ἀκοὴν ἀποτρέψουσιν, ὑπὸ δὲ τῆς μύθου ἐκτραπήσονται.
Σὺ δὲ νῦν ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσων εὐαγγελιστῆ, τὴν διακονίαν σε
πλη-

Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστὸς Ἰησοῦ ACD a prima manu. FG. Codices Latini. Versio Corp. Basilien. 89. Augustinus
c. Ciceron. 1. 2. Hilarius, Cassiodorus. Ἰησοῦ 46. Clemens Al. κρίνειν] κρίναι FG. 17. Theodoretus.
κατὰ] καὶ ACD a prima manu. FG. 17. Versio Vulg. Corp. Chrysostomus. Caesarius Arelat. Fulgentius ad Pe-
trum Diac. III. Hilarius. αὐτῆ prius] — 3.
2. λόγον] + τῷ θεῷ 23. Basilien. εὐκαίρως, ἀκαίρως] ἀκαίρως, εὐκαίρως C.
ἐπιτίμησον, παρακάλεισον] παρακάλεισον, ἐπιτίμησον FG. 37. Editio Colinaei. Hilarius, Pelagius.
μακροθυμῇ] μακροθυμῇ 31. 3. ὑγιαίνουσιν] + πείρασιν καὶ G. 5.
ἀνέξονται] ἐκείνους C. ἀνέξονται γ. Priscianus in Tit. I. 9. κατὰ] πρὸς DE.
ἐπιθυμίας τῶν ἰδίων] ἰδίας ἐπιθυμίας ACDEFG. 3. 37. 46. 47. Editio Colinaei. Ephrem de amor. paup. Oecum.
ἑαυτοῖς] ἐκείνους 1. ἑαυτοῖς ἐπιστρέψουσιν] ἐπιστρέψουσιν ἑαυτοῖς FG 37. Editio Colinaei.
4. ἀποτρέψουσιν] ἀποτρέψουσιν 35. ἐπιστρέψουσιν 38. 39. 5. δὲ] + τέκνον Τιμόθεε 37.
πᾶσι] + καὶ G. Versio Syr. Aethiop. κακοπάθησον] + ὡς καλὸς στρατιώτης χριστῷ Ἰησοῦ A. ex II. 3.

8. διὰ τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν ἡμῶν πεποιθῆναι γραμματέων. Vit. 75.
καὶ βιβλίον ἱερῶν ἔλαβον χαρισμένον τίτῳ. B. II. 8. 12.
de Elenius εἰσι δ' ἐν αὐτοῖς οἱ καὶ τὰ μέλλοντα προγι-
νᾶσκον ὑποσχύνται βίβλοις ἱεροῖς, καὶ διαφόροις ἀγνῶσις,
καὶ προφητῶν ἀποφθέγμασιν ἐμπαιδοτριβέμενοι. V. 5. 7.
χρυσὸς ἄλλος ἢ φέφανος ἐκτύπωμα φέρων τὰ ἱερὰ γράμ-
ματα, ταῦτα δὲ εἰσι φωνήεντα τέσσαρα.

σοφίαι] οἱ ῥήγες comm. 13. opponuntur Scri-
pturae sacrae, quae σοφίαι ad salutem. Aristophanis
Nub. 330. Schol. σοφίαις τὰς διδασκάλους τοῖς ὡς τὰς
ἄλλας σοφίζοντας. Thomas. σοφίζομαι ὑπὸ ἑτέρῳ, ἀντὶ τῷ
διδασκαλεῖν ὅπερ ἔχει ἐνεργητικὸν τὸ σοφίζειν.

διὰ πείρασιν] Libros V. T. nosti, qui te possunt
ducere ad salutem, si iungas doctrinam Christi,
ad quam prophetiae in illis contentae te ducunt.
Matth. XIX. 20.

16. Σάββας] Vita Sabae 16. ἔφρασε τῇ τῷ χριστῷ
χάριτι ἢ πάντων θεοπνευστῶν, πάντων χριστοφόρων αὐτῶ συν-
οδία μέχρις ο. ἡμετέρων. in Monum. Coteler. Mar-
cus Aegyptius ὁ θεοπνευστος ἀνὴρ.

ἐπανόρθωσιν] Glossae ἐπανόρθωσις, correctio, emen-
datio. Arrianus Epict. III. 21. ἐπὶ πεποιθῆναι καὶ ἐπα-
νορθῶσαι τῷ βίῳ κατεστάθη. Glossarium. emendatur ἐπα-
νορθῶται, διορθῶται. Polybius p. 50. πρὸς ἐπανόρθωσιν
τῶ ἀνθρώπων βίῳ.

17. ἄρτιος] Etymol. ἄρτιος σημαίνει τὸν ὑγιῆ καὶ πε-
πληρωμένον. Plut. pro Nobilit. ἀπ' αἰσχυρῶ καλὸν, ἀλή-
την ἀπὸ πλεονείας, καλὸν ἀπὸ ἀρτίου μὴ διακρίνεσθαι. Glos-
sar. N. T. ἄρτιος, ὑγιής, τέλειος. Hesychius. ἄρτιος τὸ
ἀνελλιπές. Lucianus de Sacrific. 6. καὶ εἰς ἄρτιον τῶ
ποδὶ χαλεπὸν γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τῶ πτόματος.

ἐξηρτισμένος] Act. XXI. 5. Jos. A. III. 2. 2. ἐν
ἀπορίᾳ μὴ δὲ ἀπάντων, μέλλον δὲ πολεμῆν πρὸς ἀνθρώπους
τοῖς πᾶσι καλῶς ἐξηρτισμένος. Thomas. ἀποτετέλεκα,
καὶ ἀποτετέλεσμαι. ἐκ ἀπέρτηκα, ἐδ' ἀπέρτισμαι. Ἀδ-
κιμα γὰρ ταῦτα τε καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν. Diogenes L. Ze-
no. VII. 18. ἔφρασε τὰς μὲν ἀπολοῖαν λόγους καὶ ἀπρη-
τισμένους ἡμῶς εἶναι τῷ ἀργυρίῳ τῷ Ἀλεξανδρινῷ, εὐφρά-
λεις μὲν καὶ περιγεγραμμένους, καθὰ καὶ τὸ νόμισμα, ὃ
δὲν δὲ διὰ ταῦτα βελτίους.

2. ἀκαίρως] Cum profecisse te videris, & ani-
mos audientium affeceris, insta vehementius. Enri-
pides Bacchis 1285. τίς ἔκτανεν τιν; πῶς ἔμῳς ἡλθ' ἐς
χίρας; κ. δύστην ἀλῆθει, ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρε. Α. λέγ' ὡς τὸ
μέλλον καρδίᾳ πᾶσι ἔχει. κ. εὖ τιν κατεκτείνε, καὶ κατε-

γήτη σέβει. Anthol. II. 47. 4. μετὰ στόχον ἡμῶς ἀ-
καιρος. VII. 148. Μοιχὸν ἴσως εὐρην ἀκαίρως κείνος εἰσελ-
θῶν. Seneca Ep. 121. Virtutes exhortabor, & vitia
converberabo: licet aliquis nimium immoderatum-
que in hac parte me iudicet, non desistam. uti Pau-
lus Act. XXIV. 25.

3. ἔσαι — καιρὸς] Georg. I. 493. Scilicet &
tempus veniet, cum. Aen. X. 502. Turno tem-
pus erit, magno cum optaverit exitum Iliacum
Pallanta.

κηθόμενοι τὴν ἀκοὴν] Hesychius & Glossar. N. T.
κηθόμενοι τὴν ἀκοὴν, ζητῶντες τι ἀκούσαι καθ' ἡδονήν. Ἀ-
δαγμὸς, κηθόμενος. Moeris. Ἀδαγμὸς, ἀδᾶξισθαι, Ἀττικῶς,
κηθόμενος, κηθασθαι ἰλλαντικῶς. Thomas. κῆσθαι τὸ εἶς, ἢ
κῆθην. Lucianus bis accus. 1. εἰς ὅσον κῆσθαι τὸ εἶς,
σχολὴν ἄγον. Proverbium Apostol. 1843. τὸν ζῶντα
ἀντιζῶν. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀκοῆς, ἀλλήλους γὰρ ἀντικῆσθαι.

Clemens Str. V. κηθόντες καὶ γαργαλίζοντες ἐκ ἀν-
δρικῶς τὰς ἀκοῆς τῶν κηθασθαι γαργαλίζοντων. Aretaeus
Capp. de Curat. phren. 1. ψηλαφῶ ποδῶν ἐναφῆς —

ψαύεις τῆς κεφαλῆς, ἀντικὸν δὲ κῆσις μάστιγα κροτάφον
τε καὶ ὦτον. καὶ γὰρ καὶ τὰ θῆρα εἰς ἀνάγκην ὀργῆς τε
καὶ θυμῷ κῆσις ὦτον τε καὶ κροτάφον δάμνοται. Seneca
Ep. 75. Quid aures meas scalpis, quid oblectas?
urendus, secandus, abstinentus fum. 108. Quidam
veniunt, ut audiant, non ut discant, sicut in thea-
trum voluptatis causa, ad delectandas aures oratione
vel voce vel fabulis ducimur. — Non id agunt, ut
aliqua illic vitia deponant, ut aliquam legem vitae
accipiant, ad quam mores suos exigant, sed ut ob-
lectamento aurium perfuerantur. Quintilianus II.
Sunt quidam, qui secundum alia vitae vitia etiam
hac ubique audiendi, quod aures demulceat, vo-
luptate ducantur. Plut. de Superstit. p. 167. B. με-
σικὴν φησὶν ὁ Πλάτων — ἀνθρώποις οὐ τρυφῆς ἕνεκα καὶ
κῆσις ὦτον δάμνηται. Lucianus de calumn. 21. οἷός
γ' ἐν τιμᾷ ἕως ἡδῶς γαργαλίζομεν τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν δια-
βολῶν, ὥσπερ τὰς πτεροὺς κλωμῆς. de Saltat. 2. ὥσπερ
πεποθῶς τοῖς τῶ ὦτα πτερὰ κλωμῆς. Philo deter. in-
fid. pot. p. 205, 26. οἱ σοφισταὶ — ἀποκρίναι ἡ-
μῶν τὰ ὦτα.

5. νῦν ἐν πᾶσι] M. Antoninus I. 6. παρὰ τῷ πατρὶ
— τὸ μῆτε πρὸς τὰς θεὰς διαιδαιῶν, μῆτε περὶ ἀνθρώ-
πων δημόκοποι ἢ ἀρεσκυντικοὶ ἢ ὀχλοκῆρες, ἀλλὰ νῦν ἐν
πᾶσι καὶ βίβαιοι, καὶ μηδὲ μὲν ἀπαιτητῶν μηδὲ κακῶν.

13 Τρωάδι ὡς Κάρπῳ, ἐρχόμενῳ Φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.
 14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο. Ἀποδῶν αὐτῷ ὁ Κύριος ἤτι τὰ
 15 ἔργα αὐτῆς. Ὅν καὶ σὺ φυλάσσε· λίαν γὰρ ἀνέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν τῇ πρῶ-
 16 τη μὲν ἀπολογία ἡδεῖς μοι συμπαραγέμετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· (μὴ αὐ-
 17 τοῖς λογιζείν) Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμὲ τὸ κήρυγ-
 18 μα πληροφρονηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐρρύσῃ ἐκ τῶματ' ἑοῦ. Καὶ
 ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ πάντος ἔργου πονηρῆς, καὶ σώσει εἰς τὴ βασιλείαν αὐτῆς ἡ ἐπι-
 στασία.

ἀγὰς] ἀγὰς A. 31. 38. Editio Complut. Plantin. Genév.
 13. Φιλῶν] Φιλῶν 4. 21. 22. 26. Editio Haulini.
 Φιλῶν 3. 39. 49. 52. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Stephani 2. 3. Bengelii, Oecumenius. Φανῶν T. Beza.
 ἀπέλιπον] ἀπέλιπον A. 39. ἀπέσιλα 37.
 μάλιστα] + δὲ D a prima manu. E. 37. Editio Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. + καὶ 23.
 14. μοι κακὰ] κακὰ μοι 37.
 ἀποδῶν] ἀποδῶν ACD a prima manu. E. in ora. FG. 6. 17. 31. 37. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus, Theo-
 doretus, Eulogius ap. Photium Bibl. 280. Damascenus i. 4. α. 16. περι ἀρῶς — ὑπὸ τῷ ἀποδῶν γενομένου. Oecume-
 nius. Eusebius Q. Augustinus de Serm. in monte: non ait reddat, sed reddet, quod verbum praenunciandum est,
 non imprecantur. Gen. L. 15.
 16. μὲ] — 2. Versio Syr.
 συμπαραγέμετο] παραγέμετο ACFG 17. 39. Chrysostomus prooem. in Hebr. probante J. Millio prol. 1491.
 ἐγκατέλιπον] ἐγκατέλιπον A. 39. [17. μοι] — A. πληροφρονηθῇ] πληρωθῇ FG. 19.
 ἀκούσῃ] ἀκούσῃ ACFG. 17. 39. 49. Eusebius H. E. II. 23. Euthalius prol. Synecius.
 18. καὶ prius] — ACD a prima manu. 31. Versio Vulg. Copt. Hilarius, Pelagius.
 ῥύσεται] ἐρρύσατο FG. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius. σώσει] σώσει 43. ὧ] αὐτῷ A.

Κάρπῳ τῆς σῆς ἀπολαύει νόστος. Eustathius in Il. μ. p. 868. 3. διαφορὰ ὡς περ σημασίας, ἔτω καὶ τὸν, ὁ κάρ-
 πος τὸ κύριον, καὶ ὁ τῆς χειρὸς καρπὸς καὶ ὁ ἐσθίμενος.
 Martialis VI. 39. Duae forores: illa nigra, & haec
 rufa; Croti choraulae, villicique sunt Carpi. In-
 scriptio. Carpo filio dulcissimo — Carpus Caesaris
 libertus. Carpus Aug. Lib. Pallantianus. L. XLV.
 2. 11. D. Julius Carpus.

μεμβράνας] Jo. Lydus de Cratete Philosopho Ἀτ-
 τάλος — δερμάτα γὰρ τὰ ἐκ προβάτων ἀποξείας εἰς λι-
 πτόν, ἔπειτα τοῖς Ῥωμαίοις τὰ λεγόμενα παρ' αὐτῶν μεμ-
 βράνα· εἰς μνήμην δὲ τῆ ἀποστείλας ἔτι καὶ νῦν οἱ Ῥωμαῖοι
 τὰ μεμβράνα Περγαμὴν καλεῖσι — κράτης ὁ Γραμμα-
 τικὸς ὑπάρχων μετὰ Ἀττάλῳ τῷ Περγαμηνῷ ἐκ δερμάτων
 ἔκαμε μεμβράνας, καὶ ἐποίησε τὸν Ἀττάλον ἀποστείλαι εἰς
 Ῥώμην, ὅθεν εἰς μνήμην τῆ ἀποστείλατος μέχρι τῆ νῦν Περ-
 γαμηνὰ τὰς μεμβράνας καλεῖσι. Schol. Cod. 7. ex Theo-
 doreto. μεμβράνας Ῥωμαϊκώτερον τὰ εἰλητὰ ἐκάλεσαν, ὡς
 ἀπὸ τῆς ἐν Ῥώμῃ συνθείας ἀδιαφόρας τῇ λέξει καταχρησά-
 μενος, ἀφ' ἧς καὶ ἔγραψεν τιν ἐπιστολήν, ἐν εἰλητοῖς γὰρ
 εἶχον τὸ παλαιὸν τὰ τῆς θείας γραφῆς, ὡς περὶ καὶ ἔχει
 τῆς δευρο οἱ Ἰουδαῖοι τὰ πλεῖστα ἔχουσι. Plinius H. N.
 XIII. 21. Mox aemulatione circa Bibliothecas re-
 gum Ptolemaei & Eumenis, supprimentem chartas
 Ptolemaeo. idem Varro membranas Pergami tra-
 didit repertas. Horatius A. p. 389. membranis in-
 tus positis delere licebit, quod non edideris.

14. χαλκεὺς] Acl. XIX. 33. Etymol. χαλκεὺς,
 χαλκίως, καὶ ὁ χρυσοχόος, οἷον ἦλθε χαλκεὺς ὅπλ' ἐν χει-
 ρὶ ἔχων χαλκήϊα, περὶ αὐτὰ τέχνης. ἀπὸ γὰρ τῆ πρώτου φα-
 νέντος μεταλλῆς πάντας τὰς δημιουργὰς ἐκάλεον ὅτως οἱ πα-
 λαῖοι. ὡς καὶ τὸν Ἡφαιστον ἵμνος· ἐν ποτε χαλκεὺς Ἡφαι-
 στος ποίησεν ἰδίῃσι περὶ πῦρσι. Eustathius in Od. γ. p.
 139. χαλκεὺς δὲ ὁ πρὸ βραχέων χρυσοχόος, κατὰ ὄνομα
 γινώσκων, ἀπὸ τῆ πρώτης φανέντος μεταλλῆς. Διὸ καὶ ὁ Ἡφαι-
 στος χαλκεὺς ἐλέγγοτο, καὶ χαλκεύειν τὸ οἰάνειν ἐλατὴν ὕλην
 σφύρα παύειν, καὶ τὰ εἰς αὐτὸ δὲ ὅπλα χαλκήϊα λέγει. καὶ
 περὶ αὐτὰ τέχνης ὁ εἰς περατωτικὰ, δι' ἣν ἡ χαλκευτικὴ τέ-
 χνη περὶ αὐτῶν. καὶ ὁνομάζον φησὶν ἄκμονα τε σφύρα γ',
 εὐποιήτων τε περὶ αὐτῶν· οἷον τε χρυσοὶν εἰργάζετο, ἥγυν καὶ
 τὰ οἷς ἔχοντες, καὶ καὶ, εἰπεῖν ἔχον ἐν μὲν λίθῳ, ὅμως ἐπι-
 τῆδες περιέφρασαν.

15. φυλάττω] Xenophon Exped. Cyri. II. φυλατ-
 τόμενος δὲ σε ὁρῶ ὡς πολεμῶν ἡμῶς, καὶ ἡμεῖς ὁρῶντες ταῦ-
 τὰ ἀντιφυλάττομεθα. Paed. IV. τὴν δ' αἰχμημαλῶτες εἰ
 ἀφίμεν, τὴν αὐτὴν συμφορὴν — ποιήσασιν· ἀ μὲν γὰρ
 οὐκ ἂν φυλάττεσθαι εἰς φυλάττειν αὐτὸν ἡμῶς δεῖ. Plat.
 Pyrrh. p. 393. D. ἀλλὰ σὺ φυλάττει τὸν ἄνδρα.

17. λέοντος] Jos. A. XVIII. 6. 10. συνήσας πρὸς
 αὐτὸν, γλώσση τῇ ἑβραίων, τίθηκεν ὁ λέων, φησι. de Ti-
 berio. Hieronymus in Jerem. XVI. 15. Possumus
 hoc de persecutionibus, quae nostro accidere po-
 pulo a diebus Neronis, de quo scribit Apostolus:
 & liberatus sum de ore leonis, usque ad Maximi-
 ni tempora dicere. Theodoretus. Νέραν λέοντα προ-
 ηγόρευσε, καὶ ὡς βασιλεῖα, καὶ ὡς ἀμότατον γενημένην.
 Esther IV. 17. in Graec. δὸς λόγον εὐρυμνον εἰς τὸ σῶ-
 μα μὲ ἐνόπιον τῷ λέοντι, καὶ μετὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς.
 Longus I. σωθεὶς ἐκ κυνὸς Φασί, οὐ λύκος τῶματος.
 Esther. XIV. 13. Pjal. XXII. 22. Sir. LI. 3.

18. ἀπὸ πάντος ἔργου πονηρῆς] Dionysius Hal. II. 29.
 ἀποτρέπει τε ἀνθρώπους ἀπὸ πάντος ἔργου πονηρῆς, τὸν φόβον
 μάλιστα δουράμενοι ὁρῶ.

σώσει εἰς] Euripides Helen. 887. εἰς πάστραν σῶσαι
 θέλει. Acl. XXVII. 44. Herodotus IV. 97. σωθέν-
 τος ἐμὲ ὅπισθον εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμόν. Sophocles Philoctet.
 310. ἐδεῖς — θέλει σῶσαι μὲ ἐς οἶκον. Galenus de
 Affect. dignosc. & curand. ἐκίνας μὲν ἐν ἡμῖς ἐσῶσα-
 μεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Aristides in Alexandr. p. 89. τῇ
 γε εἰς τὴν οἰκίαν σωθῆναι μετὰ τὴν θείαν αὐτὸς αἰτιώτατος
 κατέστη. S. S. IV. p. 328. πρώτων μὲν εἰς Δῆλον, ἔπειτα
 εἰς Μίλητον ἀπεσώθημεν. Isocrat. Evag. διαφυγὼν δὲ τὸν
 κίνδυνον, καὶ σωθεὶς εἰς Σόλους τῆς ἐλικίας. Thucydides I.
 110. ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν πορευόμενοι διὰ τῆς Λιβύης εἰς
 Κυρήνην διεσώθησαν. III. 108. χαλεπῶς διεσώζοντο εἰς τὰς
 ὅλκας. Diogenes L. Platon. III. 21. διέσωσεν εἰς Ἀ-
 θήνας Archytas Platonem. Anthol. II. 1. 2. ἐκαστί-
 τος σωθέντος ἀδυσσώτως εἰς τὰ πατρίω. Xenophon Exped.
 Cyr. VI. ἐπεθύμουν εἰς τὴν ἑλλάδα σῶσθαι, & σωθῆναι
 εἰς τὴν ἑλλάδα. Hist. Gr. I. εἰς Βυζάντιον ἐσώθησαν. He-
 rodotus VIII. 92. ὡς Πυθίην ἔτα σωθῆναι εἰς Ἀίγυπτον.

βασιλείαν] Athenaeus XIII. p. 603. C. ex Ca-
 rystio. ἐδ' ἐκίνας μαθεῖν ποίησεν, ὅτι εἰσιν αἰχμημαλῶται,
 ἀλλ' ὡς ἐτι Δαριεὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ ὄντος πάντα αὐτὰς χα-
 ραγίσθαι.

ῥάμον· ὃ ἡ δόξα εἰς τὸς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ 19
τὸν Ὀνησιφόρον οἶκον. Ἐραστὸν ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ. Τρόφιμον δὲ ἀπέλειπον ἐν Μιλήτῳ 20
ἀσθενῆντα. Σπένδασον πρὸς χαίμας ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβελαν, καὶ Πέδης, 21
καὶ Λίνον, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τῆς 22
πνεύματός σου. ἡ χάρις μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

— Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα τὴν Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα,
— ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι.

ΠΑΥ-

ἡ] — FG.

δόξα] + καὶ κράτος Codex, teste Erasmo.

19. πρίσκαν] πρίσκιλλαν 1. 4. ex emendatione. 14. 23. ex emendatione. 35. 38. 43. 47. 52. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra utraque. Aethiop. Chrysostomus, Theophylactus, Oecumenius, Hilarius. πρίσκιλλαν 2.

Ἀκύλαν] Ἀκύλαν 45.

+ Δεκτρὰν τὴν γυναῖκα αὐτῆς, καὶ Σιμαίαν, καὶ Ζήνωνά τὴν υἱὸς αὐτῆς 46.

20. ἔραστον] + δὲ 37.

δὲ] — 4. 45.

ἀπέλειπον] ἀπέλειπον 31. 39.

ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῆντα ἐν Μιλήτῳ D. Versio Vulg.

Μιλήτῳ] Μιλήτῳ 39.

Μιλήτῳ A.

Μιλήτῳ T. Beza. probante H. Grotio.

21. ἀσπάζεται] ἀσπάζονται G. Versio Vulg.

Πέδης] Σπένδης 23. 46. Oecumenius.

Λίνον] Λίνον apud Curcellanum. Editio Bengelii.

πάντες] — 17.

21. οἱ] — 4.

Ἰησοῦς] — FG. 17.

Χριστὸς] — AFG 17. 31.

ἡ χάρις μετὰ ὑμῶν] ἔρραστο ἐν εἰρήνῃ D a prima manu. E.

ἡ χάρις μετὰ σὺ Versio Syra.

ἀμήν] — ACFG 17. probante J. A. Bengelio.

τὴν Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα] — AC 7. 14. 18. 44. 45. 46. 49. Codices Stephani.

Editio Erasmi. Versio Vulg. Syr. Copt. Damascenus.

πρῶτον] — 30. 36. 38. 47. 48.

ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης] — C. 7. 14. ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας A Versio Copt. Codices Latini. + ἀπὸ Ὀνησιφόρου Versio Copt.

ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι] — AC 7. 14. 18. 49. Versio Syr. Vulg. Damascenus.

Καίσαρι] + Ῥώμης 1. 26. 30. 31. 32. 36. 38. 45. 47. 48. 52. Theodoretus. + Ῥωμαίων 39. + εἰς. ροβ.

Codices Stephani 3. 20. 21. 27. 30. 44. 45. 49. Euthalius. + 51. 52. Damascenus. 51. 52. Versio Copt.

πρὸς Τιμόθεον B. ἀρχεται πρὸς Τίτον D. ἐτελέσθη πρὸς Τιμόθεον B. ἀρχεται πρὸς Τίτον FG. ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης

ἡ πρὸς Τιμόθεον δευτέρα, ὅτε παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι ἐκ δευτέρου πάλιν 3. Edit. Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei. Bogardi.

Παῦλος τῷ Ἀποστόλῃ ἡ πρὸς Τίτον ἐπιστολὴ] πρὸς Τίτον DE 3. 37. Versio Copt. Damascenus. πρὸς Τίτον ἐπι-

στολὴ Παύλου Editio Erasmi, Colinaei. ἡ πρὸς Τίτον ἐπιστολὴ Παύλου Editio Stephani 1. 2. ἡ τῇ ἀγίῃ Παύλῳ

πρὸς Τίτον ἐπιστολὴ. Editio Complut. Genev.

1. δὲ] — 2.

Ἰησοῦς Χριστὸς] Χριστὸς Ἰησοῦς A Hilarius, Cassiodorus. Codices Latini. Versio Syra posterior.

2. ἐπ'] ἐν FG.

— 17. 37.

ἐπηγγελῆται] προεπηγγελῆται 47.

ἀψευδὴς] ἀψευδὸς FG.

αἰώνων] αἰώνων G.

3. δὲ] — 39.

καίροις ἰδίους τὸν λόγον αὐτῶν] τὸν λόγον αὐτῶν καιροῖς ἰδίους 46.

δὲ] ἡ 2. 23. Editio Erasmi 1.

4. ἐλεῖ] καὶ C ex emendatione DEFG 17. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Origenes ad Ro. I. 7. ad Timo-

ρηγισθῆναι ἐκέλευσεν. Luc. XXIII. 42. Apoc. I. 9. sup.

II. 12. & comm. 1. Matth. VIII. 11. XXV. 34.

21. πρὸς χαίμας] Quia periculosa hieme naviga-

tio. Act. XXVII.

2. Ἀψευδὴς] Euripides Orest. 364. ἀψευδὴς θεός.

ὅς μοι τὰδ' εἶπεν ἐμφανῶς παρασταθεῖς. Aelian.

V. H. XIV. 28. τῷ Νηρεί — ὅπερ ἀληθὲς τε καὶ ἀψευδὲς

ἀκούμεν. Pausanias Att. 34. τῷ δὲ Ἀμφιλόχῳ καὶ παρ' Ἀθη-

ναίοις ἐστὶν ἐν τῇ πόλει βωμὸς, καὶ κελικίας ἐν Μαλλῶν μαν-

τείον ἀψευδέστατον τῶν ἐπ' ἡμῖν. Achaic. 21. μαντείον δὲ

ὄνταυθα ἐστὶν ἀψευδὲς, οὐ μὴν ἐπὶ παντὶ γὰρ πράγματι, ἀλ-

λὰ ἐπὶ τῶν καμνόντων. Boeot. 23. μαντείον ἦν ἐντεῦθεν

ἀψευδὲς. Cretenses erant mendaces comm. 12. Pla-

to Polit. II. ἐκ ἐστὶ πάντῃ ἔρα ἀψευδὲς τὸ δαιμόνιον τε

καὶ θεῖον· παντάπασιν μὲν, ἔφη. Rom. III. 4.

4. κοινὴ πίστις] Judae 3. 2. Pet. I. 1.

5. κρήνη] Theodoretus Hypoth. ἐκ ἡπειρώταις μόνον,

ἀλλὰ καὶ νησιώταις οὗ τοῦ ἀποστόλου τὴν σωτήριον διδασκα-

λίαν προσήνεγκε. Aristides in Cizyc. I. p. 239. ἔτω

καὶ ἡ νῆσος ἅπασα καὶ ἡ πόλις ὅδιν ἀτμοστέρα τὴν φύσιν

τῶν μεγίστων νήσων, κρήνης καὶ Σικελίας.

ἐπιδορθώσῃ] Philo in Flacc. T. 2. p. 535, 14.

χρησάς υπογράφει μὴν ἐλπίδας καὶ περὶ τῆς τῶν λειπόντων

ἐπιδορθώσεως. Plut. X. Orator. 844. E. ἵνα ἐπαγορθώ-

σται τὰ ἐλλείποντα.

6. Pollux VIII. 66. εἰργοντο δὲ ἱερῶν καὶ ἀγορῶν οἱ ἐν

κελιγορίᾳ φόνες ἄλλῃ κρίσεις, καὶ τῶτο προαγόρευσις ἐκαλεῖτο.

7. αὐθάδῃ] Diogenes L. Biant. I. 85. ἀετοῖσιν ἄρε-

σκε πᾶσιν ἐν πόλει, αἶκε μίνης· πλεῖστον γὰρ ἔχει χάρι.

αὐθάδης δὲ τρόπος· πολλὰκις βλαβερὸν ἐξέλαμψεν ἄταν. Theo-

phrastus Charact. 15. ἡ δὲ αὐθάδεια ἐστὶν ἀπῆνεα ὁμιλίας

ἐν λόγοις· ὁ δὲ αὐθάδης τοῦτος τις, οἷος ἐρωτηθεῖς, ὁ δὲ πᾶς

πᾶς ἐστὶν, εἰπεῖν, πράγματά μοι μὴ παρέχε· καὶ προσαγο-

ρευθεῖς μὴ ἀντιπροσπιεῖν, καὶ πᾶν τι μὴ λέγειν τοῖς ἀν-

μείνοις, πᾶς ἂν ἀποδοίτο, ἀλλ' ἐρωτᾷ, τί εὐρίσκει. καὶ

τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσιν εἰς τὰς ἐορτάς εἰπεῖν, ὅτι ἐκ

ἂν γένοιτο τὰ διδόμενα· καὶ ἐκ ἔχον συγγνώμην ἔτι τῷ

ἀπώσαντι αὐτὸν ἀκασίως, ἔτι τῷ ὥσαντι ἔτι τῷ ἐμβάλλει

καὶ φίλῳ δὲ ἔρανον κελύσαντι εἰσενεγκεῖν, εἰπὼν ὅτι ἐκ ἂν

δοίῃ, ὕστερον ἤκειν φέραν καὶ λέγειν, ὅτι ἀπόλλυσι καὶ τῷ

τὸ τὸ ἀργύριον. Καὶ προσπαίσεις ἐν τῇ ὁδῷ δεινὸς καταρά-

σασθαι τῷ λίθῳ, καὶ ἂν υπομείναι, ἐκ ἂν προσμείναι πολὺν

χρόνον ἐδέναι· καὶ ἔτι ἄσαι, ἔτι ῥῆσιν εἰπεῖν, ἔτι ὀρχήσα-

σθαι ἂν ἐθελῆσαι. δεινὸς δὲ καὶ τοῖς θεοῖς ἐπεύχασθαι. Bel-

gice. unbeleest. Aristoteles M. Moral. I. 29. σιμ-

νότης δὲ ἐστὶν αὐθαδείας ἀνὰ μέσον τε καὶ ἀρεσκείας. ἐστὶ δὲ

παρὶ τὰς ἐντεῦξεις. Ὅ τε γὰρ αὐθάδης τοῦτος ἐστὶ, οἷος μὴ

δενεῖ ἐντυχὴν μὴδὲ διαλεχθῆναι, ἀλλὰ τὸν ὄνομα αὐτοῦ τῷ

τρόπῳ κείσθαι, ὁ γὰρ αὐθάδης αὐτοῦτος τις ἐστὶν, ἀπὸ τῆς

αὐτοῦ αὐτῷ ἀρεσκείας. Ὅ δὲ ἀρεσκὸς τοῦτος, οἷος πᾶσιν ὁ-

μιλεῖν, καὶ πάντως, καὶ πανταχῇ. Rhet. I. 9. τὸν αὐ-

θάδῃ μεγαλοπρεπῇ καὶ σιμῶν. Isocrates ad Demonic.

ἱθιζ

I. Π Ρ Ο Σ Τ Ι Τ Ο Ν
ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ
Τ Ι Τ Ο Ν

369

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η.

1 ΠΑΥΛΟΣ δῶλος Θεῷ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πάντων ἐκκλησιῶν Θεῷ, καὶ
2 ὁπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰώνις, ἣν ἐπηγάλατο ὁ
3 ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, Ἐφάνερωσε δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν
4 κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. Τίτω γνησίῳ τέκνῳ
5 καὶ κοινῇ πίστει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
6 σωτῆρος ἡμῶν. Τίττε χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ
7 καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην. Εἴ τις ὅστις ἀνέγκλη-
8 τος, μίας γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας, ἢ ἀνυπό-
9 τακτα. Δεῖ γὰρ τὸ ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ
10 ὀργίλον, μὴ πᾶρονον, μὴ πωλήκτην, μὴ αἰχροκερδῆ. Ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον,
11 σώ-

theus I. & II. Gratia, misericordia & pax — ad Titum vero: gratia & pax. Chrysostomus in 1. Tim. I. 2. τῶν
ἀλλων ἐπιστολῶν ἐδωκεν τὸ ἔλεον προτάξεν, ἀλλ' ἐνταῦθα. in 2. Tim. I. 2. ἀπὸ καὶ πρότερον, ταῦτα καὶ τὸ νῦν ἐπέχεται.
Damasceus in 1. Tim. I. 2. ἐδωκεν τὸ ἔλεον ἢ ἐνταῦθα ἀνόμασιν. Augustinus in Exposit. ad Rom. cacterae omnes —
talem continent salutationem: nisi quod ad Timotheum in utraque interponit misericordiam. Hieronymus, Hila-
rius, Cassiodorus, Pelagius. probantē J. Millio in l. & prol. 886. Cum verò infra III. 5. misericordiae mentio
fiat, & Codices addicant, par est ut etiam hic retineatur. Chrysostomus autem non hanc ad Titum epistolam,
sed reliquas & praecedentes ad integras Ecclesias scriptas respexisse videtur.

κυρίου] — A Verlio Vulg. Copt. Origenes, Theodoretus, Hilarius, Pelagius. prob. J. Millio prol. 932. & J. A. Bengelio.
Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ C. Verlio Vulg. Copt. Theodoretus. Ἰησοῦ D.

5. κατέλιπον] ἀτέλιπον ACDFG. 17. 23. 31. 45. Origenes in Matth. XIX. 8. Basilius Eth. 70. MSS.

τὰ λείποντα] καταλείποντα 17.

ἐπιδιορθώσῃ] ἐπιδιορθώσης ADE Codices multi. Editio Haulitini. διορθώσης FG. Thomas ἐπανορθώσαι κάλ-
λιον, ἢ ἐπανορθῶ. Varinus. διορθώσαι, εὐθύνα. M. Pasor in Lexico N. T. Tit. I. 5. ἵνα ἐπιερθώσῃ (3. sing. aor. 1. a.
aor. subj.) ut corrigat. Si locum Pauli inspexisset, scripsisset 2. Sing. aor. 1. med.

7. οἰκονόμον] οἰκονομὸν 43.

αὐθάδην] αὐθάδην FG.

αἰχροκερδῆ] αἰχροκερδῆ FG. αἰχρολόγον 10.

ἔτι σε αὐτὸν εἶναι μὴ σκυθρωπὸν ἀλλὰ σύναν δι' ἐκείνο μὲν
γὰρ αὐθάδης, διὰ δὲ τῷ φρόνιμος εἶναι δοξεῖ. Theocritus
XI. 21. γαυροτέρη Schol. αὐθαδέστερα. Γαῦρος γὰρ ὁ ἐπ-
κρινόμενος. Thucydides VIII. 84. τὸν μισθὸν ἀπῆλθεν, ὁ δὲ
αὐθαδέστερον τι τι ἀπεκρίνατο καὶ ἠπέλησε. Polybius IV.
21. βυλόμηνος δὲ μαλακτεῖν καὶ κυρτὰν τὸ τῆς φύσεως αὐ-
θαδὴς καὶ σκληρὸν. Plut. Lycurg. p. 45. F. ὡς ὁ σκλη-
ρὸς ἐδὲ αὐθάδης ὁ Λυκῆρος, ἀλλὰ μόνος ἐκείνος ἡμέρος καὶ
πρῶτος ἐστὶ τοῖς ἄλλοις. Lucullus p. 495. E. αὐθάδης μὲν
ἀνθρώποι καὶ παρῆγοι. Agid. & Cleom. p. 797. D.
ἀνὴρ δυνατός, αὐθάδης δὲ καὶ χαλεπὸς τὸν τρόπον. Mario
p. 408. A. θρασὺς καὶ αὐθάδης. Praec. Polit. p. 808.
E. ὁ δὲ κάταν βαρείας καὶ αὐθαδῶς — ἔφη. p. 816. C.
πάντα συλλήβδην ἀναλίσθεις ἄμα καὶ περιάγων ὑπ' αὐθαδείας
εἰς ἑαυτὸν. p. 823. A. οὐ γὰρ αὐθάδης, ἐδὲ ἐπαχθὴς ὁ
χρηστός, ἐδὲ αὐθελικός ἐστὶν ὁ σῶφρων ἀνὴρ — ἀλλὰ πρῶ-
τον μὲν εὐπροσήγορος καὶ κοινὸς ὢν. Plato Epist. 4. ἢ δ'
αὐθάδεια ἱρημία ξύνικος. Dionysius Hal. IX. . . .
L. Aemilius αὐθάδεια μὲν ἢ σμερνώτης καλεῖται πρὸς ἑαυ-
τὴν, ἀλλὰ δὲ ἢ δικαιοσύνη μαινικὸν δὲ τὸ ἀνδρείον καὶ ἡλιθίον
τὸ σῶφρον. Tēr. Adelph. IV. 2. 18. Homine impe-
rito nunquam quicquam injustius: Qui, nisi quod
ipse facit, nihil rectum putat. Arrianus Exp. Alex.
ταῦτα μεγάλως τι ἐπαίω Ἀλεξάνδρῳ τὸ μὴ — ἀπαυ-
θαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ — ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ πεπτω-
κέαι ἀνθρώπων γέγοντα. Aristides de Concord. I. p.
529. τὴν ἐπιεικείαν νομιμώτατος ἀνδρείαν, τὴν αὐθάδειαν δὲ
ἀρετὴν ἐτίμωσαν. Etymol. αὐθάδης, αὐτάρηςκος — ὁ ἑαυ-
τοῦ ἀρῶν. Hesychius αὐθάδης, ὑπερήφανος, θυμώδης,

παρῆγομος, αὐτάρηςκος Ἀυθάδεια, προπέτεια. Αὐθαδιάζε-
ται, ὑπερηφανεύεται. Jos. A. XII. 2. 3. τὴν χάραν αὐ-
τῶν διὰ τὴν στρατιωτικὴν αὐθάδειαν κακῶσθαι. B. V. 9.
3. εἰ μὴ μέχρι τέλους ἀπαυθαδιάσαιντο. 2. Pet. II. 10.

ὀργίλον] Demosthenes in Mid. ὀργίλος καὶ πικρὸς καὶ
χαλεπός. Philip. II. ὀργίλος καὶ τραχὺς ἡμῶς ἔσσοιαι νο-
μίζω. Lucianus Revivisc. 14. ὀργίλοι καὶ ἀγανακτι-
κοὶ γέγονατε. Aristoteles Rhet. II. 2. διὸ κάμνοντες, πι-
νόμενοι, ἱρῶντες, διψῶντες, ὅλως ἐπιθυμῶντες καὶ μὴ κατο-
υθέντες ὀργίλοι εἰσι καὶ εὐπαρόμοιοι. Eth. IV. II. οἱ μὲν
ἐν ὀργίλοις ταχέως μὲν ὀργίζονται, καὶ οἷς οὐ δεῖ, καὶ ἐφ'
οἷς ἐ δεῖ, καὶ μᾶλλον ἢ δεῖ παύοιαι δὲ ταχέως. Plut. de
ira cohib. p. 457. B. διὸ καὶ γυναῖκες ἀνδρῶν ὀργιλωτέ-
ραι, — ὀργιλωτάτες γὰρ ὁ φιλάργυρος πρὸς τὸν οἰκονό-
μον, γαστρίμαργος πρὸς τὸν ὑποτακόν, ὁ κενόδοξος κακῶς ἐκ-
στῆς. p. 454. B. ἢ μὲν ἐν συνέχειᾳ τῆς ὀργῆς, καὶ τὸ προσ-
κρένει πολλάκις, ἐξὼν ἐμποεῖ πονηρὰν τῇ ψυχῇ, ἢ ὀργιλω-
τητα καλεῖσιν, εἰς ἀκροχολίαν καὶ πικρίαν καὶ δυσκολίαν
τελευτῶσαν. Gloss. Stomachofus, ὀργίλος. ὀργίλος ira-
cundus.

Polybius VI. 44. καὶ οὐλοῖ ὁ περὶ τὴν πλεονεξίαν τρόπος
ἕτως ἐπιχωριάζει παρ' αὐτοῖς, ὥστε παρὰ μόνους τοῖς κρησὶ
τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων μὴδὲν αἰσχρὸν νομίζεσθαι κέρδος —
κρηταιεῖς διὰ τὴν ἔμφυτον σφίσι πλεονεξίαν, ἐν πλείυσις ἰ-
δίᾳ καὶ κατὰ κοινὸν εἴσασσι καὶ φόνους καὶ πολέμους ἐμ-
φυλοῖς ἀναστροφόμενος.

8. Porphyrius de Abstin. II. 60. πῶς οὐ σῶφρων
καὶ δίκαιος καὶ ὅσιος ἔσται;

De Cretenfium libidinibus vid. in Rom. I.

Aaa

9. α.

σάφροτα, δίκαιον, ἄσιον, ἐγκρατῇ Ἀνεχόμενον τὴ κατὰ τὴ διδασκίαν σιγῇ λόγῳ, ἵνα 9
 δυνατὸς ἦ καὶ ὠφελεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ, καὶ τὴ ἀντιλέγοντας ἐλέγ- 10
 χειν. Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ
 αἰτιομῆς. Οὐδὲ δεῖ ὑποτιμίζειν ὅστινες ὅλως οἴκως ἀνατρέψῃσι, διδάσκοντες ἀ μὴ δεῖ, 11
 αἰχρῇ κέρδους χάριν. Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν ἰδίᾳ αὐτῶν ποροφῆτης. Κρήτες αἰεὶ ψεύσαι, 12
 κακὰ θυρία, γαστέρες δεγαί. Ἡ μαρτυρία αὕτη ὅτιν ἀληθὴς δι' ἣν αἰτίαν ἐλέγχε 13
 αὐ-

9. διδασκίαν] + μὲν J. Priscianus.

ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ] τὴ ἐν πάσῃ θλίψει A.

διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ] ὑγιαίνουσα διδασκαλία 3. 37. Basilii.

ἐλέγχειν] διέλεγχεν 41.

10. καὶ prius] — ACFG. 1. 2. 4. 7. 14. 17. 19. 20. 23. 27. 31. 45. 52. 55. Editio Haultini, Erasmi. Aldi. Colinaei, Bezae 3. 4. 5. Versio Copt. Syr. utraque. Oecumenius, Clemens Strom. I. p. 340. Codices Latini. Theodoretus, Antiochus 34. 38. Theophylactus. probante H. Grotio.

ἀνυπότακτοι] + καὶ FG. 4. 33. 45. 52. Editio Erasmi, Colinaei, Ald. Haultini. Versio Copt. Syr. Aethiop.

9. ἀνεχόμενον τῇ — λόγῳ] Aristides S. S. IV. p. 332. καὶ ἰδοὺς παρὶ τὴν τρόπον χρεῖαι ἀντέχεσθαι τῷ λόγῳ.

10. οἱ ἐκ αἰτιομῆς] Jof. A. XVII. 12. 1. de Pseudalexandro κρήτη προσεπαινεῖται Ἰουδαίων ὁπόσοις εἰς ὁμιλίαν ἀφῆκατο, ἐπηγάγετο εἰς αἴεσιν, καὶ χρημάτων εὐπορηθεὶς δώσει τῇ ἐκείνῃ ἐπὶ Μήλου δῖνον. Jof. B. II. 7. 1. τούτοις γὰρ τῶν ἐν κρήτῃ Ἰουδαίῳ ἐξαπατήσας, καὶ λαμπρῶς ἐφοδασθεὶς, διέπελυσεν εἰς Μήλον. I. Macc. XV. 23. Demetrius rex pro Judaeis scripsit εἰς Γόρτυνας, Cretae metropolin. Philo Leg. ad Caj. p. 587, 22. καὶ οὐ μόνον αἱ ἡγεῖραι μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἀποικιστῶν εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ ἡσὺν αἱ δοκιμάταις Εὐβοίαι, κύπρος, κρήτη. Aeth. II. 11. XXVII. 7, 8, 12.

11. ἐπισομίζων] Heliodorus VI. p. 274. ἐπισομίζω τὴν γλῶτταν. Plut. de Rep. ger. Praecepta p. 810. E. πολλὰκις ἐκ ἀχρήστως οἱ λοιδορῶντες ἐπισομίζουσι ταῖς ἀπατη- σιν. Conviv. p. 156. A. Αἰσώπος μικροὶ ὅπισθεν ἐπισομι- σθεὶς ὑφ' ἡμῶν. Aristophanes Equit. 841. Ἐμοὶ γὰρ ἐπ' εἰργασίᾳ καὶ τοῖς τῶν ἄλλων, ὥς ἀπαξάπαντας τὴν ἡμῶν ἐχ- θρὴν ἐπισομίζω. Schol. κατασινάζειν ἐπὶ φόρῳ ἔχειν τὴν κατ' ἐμῶν λέγον καὶ διαβάλλων μηδὲ φωνὴν εἶναι παρίσκει. Plato Gorgia p. 329. D. αὐτὸς ὑπὸ σὺ συμποδισθεὶς ἐν τοῖς λόγοις ἐπισομίσθη αἰσχυρῆς, ἀ ἐβόαι, εἰπὼν. Plut. Sympos. VII. p. 713. C. οἶμαι δὲ καὶ τὸν Μαρσύαν ἐκείνῳ ἀπὸ τῆς θεῆς κολασθῆναι, ὅτι, φορβιστὴς καὶ αὐλοῦς ἐπισομίσας ἑαυτὸν, ἐτόλμησε φιλοῦν μέρι [I. μέλει] δια- γωνίζεσθαι πρὸς ἄδην καὶ κιθάραν. quomodo quis disc. adul. & Amic. p. 67. F. ὁ μὲν ψάλλης ἐκ ἀπειθῶς ἐδὲ ἀμύσσεις ἐπισομίσας τὸν φιλοπύον. Athenaeus XIII. p. 591. F. ἐπισομίσαν ὑπερίδης, εἰπὼν ὅτι σιαπῆση, μοιράκιον μείζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα. Hesychius. ἐπισομι- ζων, φημιναῖ, ἐλέγχων. VIII. p. 362. B. πάντας γὰρ ἐπι- σομίζων βελομένης, ἐδὲδὸς μὲν ἀμαθείαν κατέγνωας. Lucianus Jov. Tragoed. 35. ἐχθρὸν σε ἀποφανεῖ ἐπισομίζων. Pollux II. 101. ἐπισομίσαι, τὸ ἐπισχεῖν λέγοντα. Philo deter. insidari potiori T. I. p. 196, 5. μηδὲ διαραῖ τὸ φόρῳ εἶναι — καὶ ἐπισομίζων ταῖς τῷ συνιδότος ἡνίκας.

12. ποροφῆτης] Varro L. VI. 3. Vates Poetae dicti sunt. Virg. Eccl. IX. 32. & me fecere Poe- tam Pierides, sunt & mihi carmina, me quoque dicunt vatem Pastores. Codex 3. in ora. ἐπιμε- νίδης μῶντος. Plut. Solon. p. 84. D. ἦκεν ἐκ κρήτης ἐπιμενίδης ὁ Φαίσιος, ὃν ἐβδόμον ἐν τοῖς σοφοῖς καταριθμῶ- σιν ἦναι — ἰδοὺς δὲ τις εἶναι Θεοφίλης καὶ σοφὸς περὶ τὰ θεῖα, τὴν ἐνθεσιαστικὴν καὶ τελετικὴν σοφίαν. Plato Legg III. p. 806. C. οὐ γὰρ σφόδρα χρώμεθα οἱ κρή- τες τοῖς ξεικοῖς ποιήμασι.

κρήτες αἰεὶ ψεύσαι] Callimachus in Jovem. 8. Κρή- τες αἰεὶ ψεύσαι. Schol. παροιμία ἐστὶ τὸ κρητίζειν ἐπὶ τῷ ψεύδεσθαι, ἀπὸ Ἰδομενείας τῷ κρητὸς ῥηθείᾳ, ὃς λαχὼν μερίσσει τοῖς ἄλλοις τὰ λάφυρα τῷ Ἰλίου, τὰ κρητίζον ἑαυ- τῷ περιποιήσαστο. Eustathius in II. i. p. 637, 21. ἐ-

σι βλασφημία καὶ ἀπὸ ἐθνῶν καὶ πόλεων καὶ δῆμων πολ- λαί, ῥηματικῶς ποιοῦνται. ἐθνῶν μὲν, οἷον κελικίξειν καὶ Αἰγυπτιάζειν, τὸ πωηρεύεσθαι, καὶ κρητίζειν τὸ ψεύδεσθαι. in β. p. 237. 28. ἐπασχον δὲ κακέρωτας, ὥς καὶ ἐν νο- μῳ εἶχον, ὥς δὲ καὶ παῖδες οἱ κρητῆς, καὶ χέρως ἤπερ οἱ κατὰ Ῥόδον — ἐτέρω παροιμία δημοῦ ἢ λέγουσα πρὸς κρητὰ κρητίζει, ἦγον πρὸς ἐκ ἀπάνεργον ἄνδρα τὴν δόλως ῥάπτει. Suidas κρητίζειν, τὸ ψεύδεσθαι. Ἰδομενέως γὰρ ἐπι- τραπίς τὸν ἀπὸ τῶν λαφύρων χαλκὸν διακρίνει, τὸν ἄριστον αὐτῷ ἐκρίματο. Καὶ ἐτέρω παροιμία Κρητίζειν πρὸς κρητῆς, ἐπειδὴ ψεύσαι καὶ ἀπαταινῆς εἰσι. Lucianus Tim. 6. ἐς μὴ ἄρα ἀληθὴ ἐστὶ τὰ ὑπὸ κρητῶν περὶ σὺ καὶ τῆς σῆς τα- φῆς μυθολογούμενα; Hesychius. Κρητίζειν ἐπὶ τῷ ψεύδεσθαι καὶ ἀπατῶν ἔτατον δὲ τὴν λέξιν ἀπὸ τῆς τῶν κρητῶν ψεύσεως εἶναι. Diodorus Exc. XXXI. p. 589. δόντες δὲ αἴεσιν, ὥς μηδὲν ἀδικεῖν, χρώμενοι δὲ τῇ συνήθει τοῖς κρητῶν ἀ- θεσίᾳ. Lucianus Philopseud. 3. τὸ δὲ καὶ πόλις ἦδη καὶ ἐθνη πολλὰ κοινῇ καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς οὐ γι- λοῖον; εἰ κρητῆς μὲν τῷ Διὶ τάφος δεικνύοντες ἐκ αἰσχυροῦ- νται. Anthol. III. 22. 12. — δυσπλοος ὅλως κρή- τη — Τὸν ψεύσαν δὲ μοι τύμβον ἐπὶ χροῖ ἔνιτο. τί θαύ- μα; κρητῆς ὅπερ ψεύσαι, καὶ Διὸς ἐστὶ τάφος. Aristides Platon. II. p. 138. ὁ Κρῆς δὲ τὸν πόταν, φησὶ τις. Schol. ὁ κρῆς ἀγνοεῖ τὴν θάλατταν, παροιμία ἐπὶ τῶν εἰ- δότων, προσποιεῖσθαι δὲ ἀγνοεῖν. Nonnus Dionys. VIII. οὐ γὰρ αἰεὶ παρῆμιν Διὸς ψευδῆμονι τύμβον τετραμῆναι κρη- τισσιν, ἐπεὶ πέλον ἡπεροπῆς. Ovidius de A. A. I. 297. Non hoc centum quae sustinet urbes, Quamvis sit mendax, Creta negare potest. Amor. III. 10. 19. Cretes erunt testes, nec fingunt omnia Cretes. Lu- canus VIII. 872. erit Aegyptus — tam mendax, Magni tumulo, quam Creta tonantis. Statius Theb. I. 278. Mentitaeque manes Creta tuos. Claudianus de B. Getic. Cretaque, si verax narratur fabula, vidit Minoum rupto puerum prodire sepulcro. Polybius VI. 44. 45. ἔτε κατ' ἰδίαν ἦδη δολιώτερα κρή- ταιῶν εὐροί τις ἂν, ἔτε καὶ ὁλως ἐπιβολὰς ἀδικαίερας. VIII. 13. cit. Suidas ἐν βαρυδαίμων' ἐποιῶντο τὴν σκίψιν κρητι- κῶν — ὥς κρῆς ὑπάρχειν, καὶ φύσει ποικίλος. 16. τὸ λεγόμενον πρὸς κρητὰ κρητίζειν. Plut. Philopem. p. 363. E. ἐν δὲ τῇ κρήτῃ συνετολέμην ταῖς Γερταιοῖς, ἔχ' ὡς πελο- πονήσιος ἄνθρωπος καὶ Ἀρκᾶς, ἀπλῶν τινῶν καὶ γενναίων πολί- των, ἀλλὰ τὸ κρητικὸν ἦθος ἰδοὺς, καὶ τοῖς ἐκείνῳ σοφί- μασι καὶ δόλοις, κλαπείας τε καὶ λοχισμοῖς χρώμενος ἐπ' αὐτῶν, ταχὺ παίδας ἀπέδιδεν ἄνοητα καὶ κενὰ πρὸς ἐμπει- ρίαν ἀλλήλων πανεργῶντας. Flamin. p. 382. C. πολέμι- καὶ τοῖς ἑλλήνων κρητῶν καὶ Λακεδαιμονίων πολέμησας, τῶν μὲν πανεργωτάτων δόλων, τῶν δὲ ἀκλιματωτάτων τόλμῃ πε- ριένετο. Aemil. p. 267. F. κρητίζων πρὸς Κρήτας p. 268. F. ὁ δὲ κρητισμὸς χρώμενος τὰ μὲν χρήματα νύκτωρ ἔλαβεν, ἐκείνους δὲ νύκτος ἦκεν κλειύσας — εὐδὺς ἀφ' ἐσπέρ- ρας ἀπέπλευσεν. Suidas . . . τῶν ψευδῶν ἐπὶ πόλιν ψι- 1369

14 αὐτὲς ὑποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει. Μὴ προσέχοντες Ἰουδαίκοις μύθοις, 15 ἐντολαῖς ἀνθρώπων ὑποστρεφομένων τῇ ἀλήθειᾳ. Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις ἔδεν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίανον αὐτῶν καὶ ὁ νῆς καὶ ἡ συνείδησις. 16 Θὸν ὁμολογεῖν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ζῆναι, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ

+ ἐργάται δόλιοι 17. ex 2. Cor. XI. 1.

11. ὅλης οἰκῆς] οἰκῆς ὅλης Editio Complut.

13. ἐστὶν ἀληθὴς] ἀληθὴς ἐστὶν DE Versio Vulg.

15. μὴν] — ACD a prima manu. EFG. 17. 46. Versio Vulg. Hilarinus, Pelagius. probante J. Millio prol. 991.

Verfio Syr.

μεμιασμένοις] μεμιασμένοις AD a prima manu. 31. 33. 35. 38. 39. 46. Chrysostomus. μεμιασμένοις G. Edit. Compl.

καὶ ἀπίστοις] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217.

μεμιασμένοις] μεμιασμένοις 2.

16. ἀρεῖται] + αὐτὸν Versio Syra prior, & posterior cum obelo.

μύθοις] + δὲ CDE Hieronymus in comm. 12.

12. ἐπὶ] + δὲ FG. αὐτῶν posterior] — F.

14. ἐντολαῖς] ἐντολαῖς FG.

ἔχουσιν. Plato de Legg. I. p. 780. B. Λακεδαιμόνια δὲ καὶ κρήνη, τὴν μὲν βραχυλογίαν, τὴν δὲ πολυλογίαν μάλλον ἢ πολυλογίαν ἀσκήσαν.

κακὰ θηρία] Achilles Tatius VI. p. 387. ὦ κακὸν σὺ θῆριον, μέγχι τινὸς μαινίης τὰ ὅτα; Aristoteles M. Moral. II. 5. ἐστὶ δὲ ἡ θηριότης ὑπερβάλλουσα τῆς κακίας, ὅταν γὰρ τινα πεντολῶς ἴδωμεν φαῦλον, ἐδ' ἀνθρώπον φανέναι, ἀλλὰ θῆριον. Cic. pro Cluentio 14. Omnes aspernabantur, omnes abhorrebant, omnes ut aliquam immanem ac perniciosam bestiam pestemque fugiebant. Lactantius de mort. persecut. 3. [Nero] dejectus itaque fastigio Imperii ac devolutus a summo tyrannus impotens, nusquam repente comparuit, ut ne sepulturae quidem locus tam malae bestiae appareret. 9. Maximianus — omnibus, qui fuerunt, malis peior. Inerat huic bestiae naturalis barbaries & feritas a Romano sanguine aliena. Plautus Bacchid. I. 1. 31. Mala tu es bestia. Caecilius. Hunc metuunt omnes, neque mirum, nam mala valde est bestia. Ammianus XXVIII. 3. Quieris impatiens malefica bestia. Pollux IX. 23. Θηριὸν μᾶλλον ἢ ἀνθρώπον πόλις. Arrianus H. Ind. 27. & 33. ἀνθρώπος θηριώδης. Aristophanes Equit. 273. ὦ πόλις καὶ δῆμ', ὅφ' οἶόν θηριὸν γαστρίζομαι. Aelianus A. N. V. 2. δῶρον λαβὼν τὴν γῆν τὴν κρητικὴν ἐκ Διὸς — ἐλευθέρην εἶναι θῆρις ποιεῖν, καὶ ἐπὶ λύμῃ γένωμεναι παντός, καὶ μήτε αὐτὴν τίττειν, μήτε ἔξωθεν κομισθῆναι τρέφειν. Plut. de cap. ex hostib. utilit. p. 86. B. ἐπὶ δὲ χάραν μὲν ἀνθρώπων, ὅσπῃ ἰσορροπία τὴν κρήνην, ὑρεῖν ἐστὶ. Suidas ἐν λέξεσσιν ἀπὸ τῆς τριῶν λέξεων κακίας, καπαδοκία, κρήνη, καὶ κηλικία. Plato de Legg. I. p. 770. A. σχεδὸν ἀνευρήσκεις ἔστω σκοπῶν, τὸν κρητὸν νομοθέτην, ὡς εἰς τὸν πόλεμον πάντα δημοσίαν καὶ ἰδίαν τὰ νόμιμα ἡμῶν ἀποβλέπων συνετάξατο. Galenus IV. in Hippocr. de Articulis. ἡ δ' αὐτὴ καὶ τῆς κρητῆς κινήσεως τοιαύτη ὑποδήμασι χρῆσθαι ἐπιπύσσει, διὰ τὴν τὰ μεγέθη τῶν ὀστέων τῶν ἐν τῇ ἰσχύϊ καὶ τὰς τραχύτητας. Cum ad naturam soli etiā hominum formentur ingenia, experientia docuit, incolas regionis montanae aliis plerumque esse ferociore. Bion Id. II. 13. κακὸν τὸ θῆριον. Thucydides VII. 57. κρήνη τὴν μισθὴ καὶ ἔστω πεισθέντες.

γαστρίες ἀργαῖ] Hesiodus Theogon. 26. Ποιμένες ἀγραυλοὶ, καὶ ἐλέγχια, γαστρίες οἶον. Timon Philiastus apud Theodoret. de curandis Gentium morbis II. Σχέτλιοι ἄνθρωποι, καὶ ἐλέγχια, γαστρίες οἶον, ποῖον ἐκ τ' ἐρίων καὶ λίσχομάχαν πεπλάνησθε, ἄνθρωποι, κύνες αἰσίοις ἔμπλοιοι — οἱ καλόμενοι χειρογαστρίες, παρὰ τὸ ἐκ τῶν χειρῶν ζῆν. Longus Pastoral. IV. p. 154. ὁ δὲ γνάθων, οἷα μαθὼν ἰσθίειν ἄνθρωπος καὶ πίνειν εἰς μύθον, καὶ ἔδεν ἄλλο ἢ ἡ γνάθος, καὶ γαστήρ, καὶ τὰ ὑπὸ γαστρί. Hesychius. γαστρίες οἶον, τροφῆς μόνος ἰχθυοειδῆς. Suidas de Sybaritis, γαστρίες ἦσαν καὶ τρυφῆται. Euripides

Alexandra. 15. κακὸν δόλον γένος, γαστὴρ ἅπαντα. Ter. Phorm. V. 7. Pugnos in ventremingere. Donatus, in ventrem, quasi parasito; an ventrem totum parasitum dixit? ut Lucilius: Vivite lurcones, comedones, vivite ventres.

ἀργαῖ] Qui ventri serviunt, pigri sunt & defides. Anthol. I. 78. 3. Νῆδον ἀναίσχυντον εἰσαρῆς ἡσυχία λογισμοῖς, Σαφροσύνη καλῶσας ἔντερον ἀργαῖον. Aelianus V. H. I. 9. ἀργὸς καὶ λίγρος. J. Firmicus Mathef. V. 8. Qui — convivii & ingurgitationibus delectentur, inertes, pigri, ac ventri tantum ac voluptatibus dediti. Apuleius Miles. VI. Semper pigro & manducone. Juvenalis IV. 107. Montani quoque ventri adest abdomine tardus. Schol. acerbe ventrem potius quam ipsum venire dicit. Suidas in ἰδρῶσι. ὑπὸ τρυφῆς ὅντις βραδείας καὶ δυσκίνητοις. Georg. IV. 94. Ille horridus alter defidia, latamque trahens inglorius alvum. Plut. Coriol. p. 216. B. ἔφη γὰρ, τὴν ἀνθρώπου τὰ μέλη πάντα πρὸς τὴν γαστέρα ἐσθιάσκειν, ὡς μόνος ἀργὸς καὶ ἀσύμβολος καθιζομένης ἐν τῷ σώματι, τῶν δὲ ἄλλων εἰς τὰς ἐκείνης ὀρέξεις πόνους τὴν μάχην καὶ λειψυγίαν ὑπομινόντων. vid. in I. Cor. XII. 26.

15. μεμιασμένοι] Dionysius Hal. de Thucyd. 8. κρήνησι δὲ πάντων τὸ μὴδὲν ἐκασίως ψεύδεσθαι, μὴδὲ μαινίην τὴν αὐτὴ συνείδησιν. Ovidius T. II. 257. Quodcumque attigerit, si qua est studiosa finistri Ad vitium mores instruet inde suos. 301. Omnia perversas possunt corrumpere mentes. Oboloth frequentissime: omnia immunda. Nihil immundum. Galenus de Virtute Medicam. Simpl. I. ὡς γὰρ Ἱπποκράτης φησὶν, ἔτω καὶ ὁ πλάτων ἔλεγεν. Οὐ μόνον τὰ μὴ καθαρὰ σώματα, ὅποσιν ἐν θέρμῃ, μᾶλλον βλάβεις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀκαθάρτοις ψυχαῖς, ἐν τρεφίμῃς προσφέρεις λόγους, οὐ μόνον ἔδεν ἀφελήσεως αὐ, ἀλλὰ καὶ βλάβεις οὐ σμικρᾶ. Lucetius VI. 16. Intellexit ibi vitium vas efficere ipsum, Omniaque illius vitio corrumpier intus, Quae collata foris & commoda cunque venirent. Seneca Ep. 98. Malus animus omnia in malum vertit, etiam quae specie optimi venerunt. de Beneficiis V. 12. Quemadmodum stomachus morbo vitiat, & colligens bilem, quoscumque acciperit cibos mutat — ita animus coecus, quicquid illi commiseris, id onus suum & perniciem facit. — Nihil potest ad malos pervenire quod prodest, imo nihil est, quod non noceat: quaecumque enim illis contigerunt, in naturam suam vertunt, & profutura, si melioribus darentur, illis pestifera sunt. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 334. 3. ἂν ἂν ἐφάψηται πραγμάτων [ὁ ἀσέβης] πάντ' εἰν ἐπὶ λήπτα, τῇ τῷ δρῶντος συμμιταβάλλοις μοχθηρίᾳ. & γὰρ κατὰ τὸν αἰὶν καὶ πρᾶξις τῶν ἀγαθῶν ἐπαυτεῖται, βελτιώμεναι ταῖς τῷ ἐνέργειαν ἀρεταῖς, ἐπιπὺ πύφου πῶς τὰ γνόμενα τοῖς δρῶσι ἐξομοῦσθαι. μεμιασμένοι pro μεμιασμένοι Attilio est.

ΣΥ' δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνοντι διδασκαλίᾳ. Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμ- 1
νῆς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ ψίττει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. Πρεσβύτιδας ὡσαύ- 2
τως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπῆς, μὴ ἀβόλους, μὴ οἶνω πολλῶ δεδωλωμένους, κα- 3
λοδιδασκάλους, ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας, Φιλάνδρους εἶναι, Φιλοτέκνους, Σώφρονας, 4
ἀγνάς

2. πρεσβύτας] πρεσβυτέρους 2. 44.
νηφαλίους] νηφαλίους G. 14. 31. 39. 46. νηφαλίους 1. 4. 28. 29. 30. 43. 45. 52. 56. Editio Erasmi 1. Haulitini.
3. πρεσβυτίδας] πρεσβυτέρους 44. + δὲ 37. καταστήματι] καταστήματι F.
ἱεροπρεπῆς] ἱεροπρεπῆς 17. 31. 37. Versio Vulg. Syr. utraq[ue] Clemens Str. IV. p. 622. Basilii Eth. 69. Theoda-
retus, Hilarius. probante F. Millio prol. 638. & P. Junio. μη postorius] μηδὲ AC.
4. σωφροζῶσι] σωφροζῶσι AG.
ἀγνάς] φιλαγνάς F. Tricases. 5. οἰκέρους] οἰκέρους ACD a prima manu. EFG.
ἀγνάς] φιλαγνάς F. Tricases. 5. οἰκέρους] οἰκέρους ACD a prima manu. EFG.
ἀγνάς] φιλαγνάς F. Tricases. 5. οἰκέρους] οἰκέρους ACD a prima manu. EFG.
ἀγνάς] φιλαγνάς F. Tricases. 5. οἰκέρους] οἰκέρους ACD a prima manu. EFG.

2. Cretenses erant vinofi. Plat. de Legg. II.

Clemens Paed. II. 2. οἱ ὑπὸν Λίσβιος, καὶ κρη τις γλυ-
κὺς de vino.

3. καταστήματι] Porphyrius de Abst. IV. 6. τὸ
δὲ σμῆνιν καὶ τὸ καταστήματος ἱεράτο. Πορεία τε γὰρ ἦν
ἐυτακτος, καὶ βλέμμα καθεστὸς ἐπιτηδύετο, ὥς ὅτε βελη-
θῆεν μὴ σκαρδαμύττω, γίλως δὲ σπάνιος· εἰ δὲ περ γίνοντο
μέχρι μυιδασμῶν· αἱ δὲ ἐντὸς τῷ σχήματος χεῖρες. Plut.
Marcell. p. 311. E. ὅτε θυμῷ πρὸς τὰς Συρακούσας,
τῷ συνῆδες μεταβαλὼν καταστήματος, ἀλλὰ πρῶτος πᾶν
καὶ κοσμίως τὸ τῆς δίκης τέλος ἐκδεχόμενος. Gracch. p.
324. F. πρῶτον μὲν ἐν ἰδίᾳ προσώπῳ καὶ βλέμματι καὶ
κινήματι πρῶτος καὶ καταστηματοειδὴς ἦν ὁ Τιβέριος. Simpli-
cius in Epictet. p. 278. ὥς καὶ τὸ καταστήμα μὴ σμῆ-
νιν μὲν ἔτω ὡς βαρὺ τοῖς παρῆσι φαίνεσθαι, σαθρὸν δὲ με-
τὰ τινος εὐχαριστίας, ὡς μὲν ἐπιβοᾷ ἢ συγκινεῖσθαι ἐπὶ
τοῖς νικῶσι, μὲν γὰρ ἐκκεχυμένους ἐπὶ τοῖς γελοῖς λεγε-
μένοις· ἀλλὰ τὰς μὲν κριτικῶς ἐπαυῖν, τὰς δὲ τῷ μυιδά-
ματι ἀποδείχισθαι. Jos. B. I. 1. 4. Λαμβανούσης δὲ
ἔρρι τὸ ἱερὸν καταστήμα τῆς πόλεως. Hesychius καταστή-
μα, ποίημα, εἴσις, ὁρμή.

ἱεροπρεπῆς] Xenophon Sympo. extr. καὶ νῦν ἐν τῇ
ἱερῇ ἱεροπρεπείᾳ δοκεῖ εἶναι τῶν προγεγενημένων. Plato
Theage. Θεωγῆς ὄνομα τέττα, ὃ Σάκρατος· καλόνγε, ὃ
Δημόδοκος, τῷ οὐκ τὸ ὄνομα ἔθηκε καὶ ἱεροπρεπῆς. Athē-
næus VII. p. 289. E. καλῶς δὲ πότε αὐτὸν [Me-
necratem Jovem dictum] ἐπὶ δειπνῶν ὁ Φίλιππος μετὰ
τῶν ἰδίων Διῶν, συγκατέκλινε πάντας ἐπὶ τῆς μύσης κλίνης
ὑψηλότερα καὶ μεγαλοπρεπέστερα καὶ ἱεροπρεπέστερα κεκο-
σμημένους. Philo omn. prob. esse liberum T. 2. p. 457,
10. Θεραπευταὶ Διὸς γέγονασι, ἃ ζῶα καθύπευθε, ἀλλ' ἱερο-
πρεπῆς τὰς αὐτῶν διανοίας κατασκευάζειν ἔδειξεν. Jos. A.
XI. 8. 5. φυλάμενος δὲ αὐτὸν ἐ πόρῳ τῆς πόλεως, πρόσις
μετὰ τῷ ἱερῶν, καὶ τῷ πολιτικῷ πλῆθος, ἱεροπρεπῆ καὶ διαφί-
ρουν τὸν ἄλλον ἰδὼν ποιεῖμενος τὴν ὑπάντησιν — τὸ μὲν
πλῆθος ἐν ταῖς λευκαῖς ἐσθῆσι, τὰς δὲ ἱερεῖς προεσῶτας ἐν ταῖς
βυσσίναις αὐτῶν, τὸν δὲ ἀρχιερεῖα ἐν τῇ ὑακινθίνῃ καὶ δια-
χρυσῇ εὐολῇ. Philo τὸ τῆς νομοθεσίας ἱεροπρεπῆς.
Plut. de lib. Ed. p. 11. C. παρὰ πάντα δὲ ταῦτα, ὅπερ
ἐστὶν ἱεροπρεπείας, συνίσταται τὰς παῖδας τῇ ἀληθῇ λέγειν.

ἄνω] Valerius Max. VI. 3. Et sane quaecunque
femina vini usum immoderate appetit, omnibus &
virtutibus janua claudit, & delictis aperit. Ovi-
dii F. III. 765. Cur anus hoc faciat, quaeris? Vi-
nosior aetas Haec est, & gravidæ munera vitis
amans. Libanius Ep. 319. Καὶ γὰρ αὐτὸς εἰμι τῶν
οἶνω δαλυνόντων ἐν τῷ νοσῶν. Pollux II. 18. γράει, καὶ
ὡς φιλόπονος ὁ κομικός, πρεσβύτης, φίλοις, μεθύσῃ.
Helianus V. H. II. 41. εἰ δὲ χρὴ καὶ γυναῖκα μνη-
μονεῖσθαι, ἄπορον μὲν γυνὴ φιλοπότις, καὶ πολυπότις ἔτι
μᾶλλον, εἰρησθῆ δὲ ἔν καὶ περὶ τέτων. Κλειὸ φάσιν, εἰς
ἀμαλλίαν ἰσθαι οὐ γυναιξὶ μάλιστα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀνδράσι

τοῖς συμπόταις, δεινότητι πιεῖν ἦν, καὶ ἐκράτει πάντων,
Διόσχισον γὰρ τὴν φερόμεν τὸ νικητήριον, ὡς γὰρ ἐμοὶ κριτῇ.
Eustathius in Od. i. p. 359. 37. καὶ Φερεκράτης τοιαύ-
τα γράφας· ταῖς δὲ γυναῖξιν βαθείας κύλικας, ὥσπερ ὁλ-
κάδας ἀναγώγους, περιφέρει, λεπτάς, μεσῆς, ὅπως ἀνεκτο-
γίως πλεῖστος οἶνος ἐκποθῇ· εἰδ' ὅταν αἰτιώμεθα, τὸν οἶνον
αὐτὰς ἐκπιῖν, λοιδορεῖσθαι καμύνοσι, μὴ πιεῖν ἄλλ' ἢ μίαν·
ἢ δὲ κρεῖττον ἢ μί' ἐστὶ χιλίαν ποτήριον. Plautus Curc. I.
1. 77. multibibam & merobibam anum. Petro-
nius Fr. p. 875. anus recocata vino I. ζ. Schol.
χαίρει τῷ οἶνῳ ἢ ἡλικίᾳ αὐτῇ. Dionysius A. II. 25. ἀμαρ-
τάνουσα — ἐν οἷς ἦν φθορὰ σώματος, καὶ πάντων ἐλά-
χιστον ἀμαρτημάτων ἕλκετι δόξουν ἂν ὑπάρχειν, εἰ τις οἶνον
εὐρείῃ πιῖσα γυνή. Phaedrus III. 1. Anus jacere vi-
dit epotam amphorum &c.

4. φιλάνδρους] Hermogenes de Form. Orat. II. 5.
Καὶ ὁ Σοφοκλῆς δὲ φιλανδρὸν περὶ τὴν Ἀταλάντην εἶπε, διὰ
τὸ ἀσπάζεσθαι σὺν ἀνδράσιν εἶναι· Ἡμῶν πάλιν ἐπ' ἄλλῃ
πράγματι ταυτίσταιν ἔτιομα τῶτο, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς φι-
λανδρίας. Καὶ τὸ παρὰ τῷ εὐρείῳ δὲ τοῖσιν ἐστὶν μὴ τὴν
τεκῆσαι τῇ φιλανδρίᾳ, γυναι, ὑπερβάλλης· φησιν. Σχιδὸν
γὰρ τέναρτιον νῦν ἢ λέξις αὕτη σημαίνει ἢ τῆς φιλανδρίας,
ἢ ἥπειρ ἡμῖς εἰώθαμεν χρῆσθαι. Τὴν γὰρ ἀκολασίαν βέλτεται
νῦν δῆπε σημαίνει, καὶ τὸ μοιχεύεσθαι. Plato Sympo.

Φιλάνδρος γυνὴ καὶ μοιχεύουσα. Eustathius II. γ. p.
287. 50. γυνὴ δ' ἀνδράσιν ἐπιμαρτυρομένη ἄλλως μὲν δρι-
μύνης Φιλάνδρος ἐκλήθη σημνότερον ἢ δὲ καμωδία τὴν τοιαύ-
την ἀνδραγαθίαν σκάπτει. Od. τ. p. 711. 2. ἔδην γὰρ
ἦτιον Φιλάνδρος γυναικὸς πυνθῆσθαι ἐπὶ θανάτῳ ἀνδρός, θρηνη-
μῆται φιλόπαις μνηστῆ· ὅπως τῷ παιδὶ. Plut. V. Hom.
p. 384. γυναικὸς δὲ σωφροσύνη καὶ φιλανδρία ἐν τῇ πη-
νιότητι. Brut. p. 989. D. φιλόσοφος δ' ἢ Πορκία καὶ φίλ-
άνδρος, καὶ μεσὴ φρονήματος νῦν ἔχστος. Thef. p. 12.
B. φύσει γὰρ ἔσας τὰς Ἀμαζόνιας Φιλάνδρους. Conjug.
Præc. p. 142. δὲ γὰρ μῆτε τὴν εὐτελεῖ καθαριότητος ἀ-
μελεῖν, μῆτε τὴν Φιλάνδρον φιλοφροσύνης. Polyænus p.
769. Πορκία — Φιλάνδρος γνωμένη. p. 771. Φαυμά-
σαιτες αὐτῆς τὸ φιλάνθρωπον [I. Φιλάνδρον] Ἀρκάδες.

5. σώφρονας — οἰκέρους] Sophocles Ajac. 587. μὴ
κρῖναι, μὴ ἔτιάζει, σώφρονεῖν καλόν. Schol. σωφρονεῖν νῦν τὸ
μὴ περιεργεῖν ἐν τέττα γὰρ μάστιγι ἢ σωφροσύνη ταῖς γυναι-
ξὶ διασώζεται, εἰ μὴ περιεργάζοντο, ὅ, τι πράττει ὁ ἀνὴρ.
II. ζ. 490. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰσθαι τὰ σαυτῆς ἔργα κόμισαι,
ἰσθαι τ' ἡλακατῆν τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε ἔργον ἐπιείχε-
σθαι. Eustathius. ἐνταῦθα δὲ οἰκεῖν εἶναι, γυναιξὶν τὴν οἰ-
κίαν γνωματεύει ὁ ποιητής. Ταῦτον γὰρ τὸ ἐν οἴκῳ ἔργα
κόμισαι, καὶ τὸ οἰκεῖν. Dio Cass. LVI. p. 391. πῶς
μὲν γὰρ ἐκ ἀρίστον γυνὴ σώφρων, οἰκίος, παι-
δοτρόφος; Euripides Troad. 640. ἃ γὰρ γυναιξὶ σά-
φρον' ἐστ' εἰρημῶνα, ταῦτ' ἐξεμώχθων ἑκτορος κατὰ εἴνας.
Πρώτον μὲν εἶναι καὶ προσή καὶ μὴ προσή λόγος γυναιξὶ,
αὐτὸ τὸτ' ἐφέλκεται κακῶς ἀκούειν, ἥτις ἐκ ἑδῶν μάλιστα. Τέ-
τα

5 ἀγνὰς, οἰκερὲς, ἀγαθὰς, ὑποτασσόμενας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τῆς
6 Θεῆ βλασφημηταί. Τὰς νεωτέρους ὡσαύτως ὠχράκαλοι σάφρονεῖν, Περί πάντα σεαυτὸν
7 παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφορίαν, σεμνότητα, Λό-
γον

7. περι πάντα] Hieronymus in l. Licet quidam de Latinis ita existimant legendum: Juvenes similiter hortare, ut fortis sint, & postea interant: in omnibus te ipsum — tamen sciamus in omnibus ad superiora esse referendum. Lucifer.

πάντα] πάντας 1. 31. 34. 37. Theodoretus. σεαυτὸν] εαυτὸν D. 1. 37. Chrysostomus.
ἀδιαφορίαν] ἀφορίαν ACD a prima manu. E. 2. 21. 23. a prima manu. 31. 47. Damascenus. Oecumenius.
probatum J. A. Bengelio. ἀφθορίαν FG. sed Verf. Lat. integritatem. ἀδιαφορίαν 18. ex emendatione. 20.
22. probante J. Priscæo. + ἀγνίαν C. Versio Syra posterior. ex 1. Tim. IV. 12. δ' ἀφθορίαν J. Camerarius.
σεμνότητα] + ἀφθορίαν D ex emendatione E. 1. 2. 4. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 23. ex emendatione 27. 44.
45. 46. 52. 55. Editio Complut. Plant. Stephani, Genev. Versio Belg. Anglic. Syra posterior. Theodoretus.

τὴν παρῆντα πόθοι ἔμμενον ἐν δόμοις, εἴσω τε μελάθρον. Philo de Maledict. T. 2. p. 431. 24. γυναῖκας ὡς ἡγά-
γαστο καριδίας ἐπὶ γνησίαν παιδῶν σποράν, σάφρονας, οἰ-
κερὲς καὶ φιλόδοξες. Pkotius Lex. MS. οἰκερὲς, οἰκο-
νομικὸς ἢ οἰκοφύλαξ· ἔρος γὰρ ὁ φύλαξ. Alciphron. III.
58. γαμεταῖς ἐκτελέροις οἰκερίας πρέπει, καὶ τὸν σεμνὸν
βίον τὰς εὐταίρας δὲ δεῖ εἶναι πάντων ἀναφανδόν. Plut. An-
τον. p. 920. D. οὐ θαλασίαν, ἐδὲ οἰκερίαν φρονεῖν γύ-
ναικον. Festus, casaria, quae custodit casam. Nauma-
chius 20. σοὶ δ' οἰκοφιλίᾳ μελέτω, μέγαρον τε φυλάσ-
σειν. Philo de Legg. Spec. p. 327, 31. ἐφαρμόξουσιν
θηλαίας δ' οἰκερία, καὶ ἔσθον μυσθ. Sophocles Oedip.
Colon. 334. κατ' οἶκον οἰκερῶσιν, ὥς παρβόνοι. Pan-
sanius Eliac. II. τὴν Ἥλειαν ὁ φειδίας Ἀφροδίτῃ ἐποίη-
σε χελώνη πατῆσαν, οἰκερίας σύμβολον ταῖς γυναῖξιν καὶ
σιωπῆς. Artemidorus I. 52. ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἰκερῶ-
σιν αἱ γυναῖκες. Lucianus Nigrin. 18. τὸ λοιπὸν οἰκε-
ρεῖν εἰλόμην, καὶ βίον τινα τῶτον γυναικῶδη καὶ ἄτολμον
τοῖς πολλοῖς δοκῶντα προτίειμι. Dionysius Hal. I. 10.
οἰκερεῖτε ἄμα γυναῖξιν, cui opponit ὑπαίθριον βίον ἄγειν.
Athenaeus V. p. 214. D. ἐκήρυσε δὲ, δύνοντας ἡλίας
πάντας οἰκερεῖν, καὶ μετὰ λυχνόφορος μυσθὲν φοιτᾷν. Ga-
lenus de Complex. ἔτοι τοι γυναῖκες ἀνδρῶν πολλὰς εὐ-
ρίσκειται πιμελωδέστερας — ὅτι οἰκερεῖ τὰ πολλὰ τὸ θῆ-
λυ. Clemens I. ad Corinth. I. 2. ἐν τε τῷ καινῷ τῆς ὑπο-
ταγῆς παράρχεσται, τὰ κατὰ τὸν οἶκον σεμνὴς οἰκεργεῖν ἐδι-
δάσκετε πάνυ σωφρονέσας. Hesychius. οἰκερία — ἡ κατ'
οἶκον φυλακή. Οἰκερὸν ὄφιν. Οἰκερὸς, ὁ φροντίζων τὰ τῷ οἴ-
κῳ καὶ φυλάττων· ἔρος γὰρ ὁ φύλαξ λέγεται. Pollux IV.
150. 151. οἰκερὸν γράειδον. Aristophanes Vesp. 964.
οἰκερὸς canis. Lyfistr. 760. ὄφιν — οἰκερὸν Schol. Φύ-
λακα τὸ καὶ. Artemidorus II. 35. Ἀθῆναι — ἀγα-
θὴ τοῖς γῆμαι βελομένοις· σεμνὴν γὰρ καὶ οἰκερὸν εἶσεσθαι
τὴν γυναῖκα μαντεύεται. III. 54. κλειὲς ὄναρ ὀραμένη γῆ-
μαι μὲν προηρημένῳ πίστῃ καὶ οἰκερὸν εἶσεσθαι τὴν γυναῖκα
σημαίνει. Dinarchus in Demosth. ἔτος ἐν μὲν ταῖς πα-
ρατάξισιν οἰκερὸς· ἐν δὲ τοῖς οἴκοι μένωνσιν προσβεβητὴς· ἐν δὲ
τοῖς προσβεβηταῖς δραπέτης ἐστίν. Galenus de Usu Part.
XI. ἐδὲ σκίπης μέντοι τινὸς εἰδεῖτο περιτλῆς τὸ θῆλυ γέ-
νος ἀλεξήτηρις πρὸς κύρος, οἰκερεῖν τὰ πολλὰ. Nicander
Georg. II. de rapis προσφιλίας χριμῶνι καὶ οἰκεροῖσιν
ἀέργους. Plut. οἰκερὸν ἀλεκτρυόν. Nuptial.
p. 142. C. ταῖς Αἰγυπτίαις ὑποδημασί χρησθαι πάτριον
ἐκ τῆς, ὅπως ἐν οἴκῳ διημερεύουσιν D. τὴν Ἥλειαν ὁ φειδίας
Ἀφροδίτῃ ἐποίησι χελώνη πατῆσαν, οἰκερίας σύμβολον
ταῖς γυναῖξιν καὶ σιωπῆς. p. 139. C. τὴν δὲ σάφρονα γυ-
ναῖκα δεῖ — ὀρεῖσθαι μέγιστα μετὰ τῷ ἀνδρὶ ἔσαν, οἰ-
κερεῖν δὲ καὶ κρῖναι μὴ παρόντος. Q. Rom p. 271.
E. ἡς ἐν τῇ τῇ Σαγκτεῖ ἐρῶ χαλκῆς ἀνδρίας ἔσκειν, ἐκείτο
δὲ πάλας καὶ στανδάλια καὶ ἄτρακτοι, τὸ μὲν οἰκερίας αὐ-
τῆς, τὸ δὲ ἐνεργείας σύμβολον. Pericl. p. 171. B. δια-
τάσσειν οἰκερὸν καὶ ἀργῶν. p. 170. E. αὐτὸς οὐ
συνίπλευσεν, ἀλλ' ἔμεινεν οἰκερῶν. Cato de R. R. 143.
Vicinas aliasque mulieres quam minimum utatur —

neve ambulatix fiet. Inscriptio. Hic sita est Amya-
mone Marci optima ac pulcherrima, pia, pudica,
frugi, casta, domifeda. Columella XII. 1. Necesse-
sarium fuit, alterutrum foris sub dio esse, qui la-
bore & industria compararet: intus qui tectis re-
conderet atque custodiret — jure, ut dixi, a na-
tura comparata est opera mulieris ad domesticam
diligentiam, viri autem ad exercitationem — foren-
sem & extraneam — mulieri — domestica ne-
gotia curanda tradidit. ex Cic. fragm. Oecon. Xe-
nophontis, l. 31. Cod. de procurat. Mulieres va-
gari non possunt sine contumelia aut laesione & no-
ta maritalis pudoris. Donatus ad Hecyr. II. 2. Non
est aequum, domo mariti abesse nuptam.

ἀγαθὰς] Glossa. ἀγαθὴ, bona, benigna. Ter. Eun.
prol. 37. bonas matronas. Cic. Phil. III. 6. Tuas
uxoris, bonae feminae. Apulejus VI. Cognatae meae,
bonae praeterea feminae. Ennius A. III. Tarquinii
corpus bona femina lavit & unxit. Prov. XVIII.
22. Ut domestici non habeant, quod de incom-
modis ejus moribus conquerantur.

7. παρεχόμενος] Demosthenes παρασχόντης εαυ-
τὸς χρησίμους.

ἀδιαφορίαν] Demosthenes pro Cor. ἀπ' ὁρῆς καὶ δι-
καίας καὶ ἀδιαφόρου τῆς ψυχῆς πάντα μοι πέπρακται. Plat.
ἀδιάφορος δέσσειν. Aristides T. 2. p. 409. θανυμάζω
δὲ, εἰ οἶνον, καὶ σῖτον, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ κρία,
καὶ τραγῆματα, καὶ γάλα, καὶ χρήματα, καὶ ὕδωρ,
καὶ ξύλα, καὶ λίθους ἐδ' ἂν εἰς ἡδὴν φῃσιν τὰ διεφθα-
μένα τῶν ἀδιαφόρων· λόγους δὲ τὰς ὡς καθαρώτατα καὶ εὐ-
λικρυνέστατα ἔχοντας ἀνηδεύσεις εἶναι τῶν διεφθαρμένων. Ae-
lianus V. H. XII. 1. Ταύτην μόνην — ἀδιαφορὸν ἡ-
γαγες, αἱ δὲ λοιπαὶ κατηλικῶς ἔχουσιν. Plut. de lib. educ.
p. 6. A. ὥσπερ δὲ παραινὼ τῆς παιδείας τῶν τέκνων μυσθῶ
ποιεῖσθαι προυργαίτερος, ἔτως αὐτὸν πάλιν φησὶ δεῖν τῆς ἀδια-
φόρου καὶ ὑγιανέουσης ἔχουσιν. I. Tim. VI. 5.

σεμνότητα] Aristides Rhet. I. p. 438. τὰ δε σοὶ
περὶ εἰδῶν καὶ ἀρετῶν, ἐξ ὧν συνίσταται ὁ πολιτικὸς λόγος,
καὶ δὲ ἂν δοκιμάζεται, καὶ πολλὰ ἄξιος προσώγεται
— αἱ τινες τοιαῦται καὶ τίσιαιδ' ὑστὶν σεμνότης βαρύτης
— α. κατὰ γνώμην, κατὰ σχῆμα, κατὰ ἐπαγγελίαν
— γνώμην δὲ λέγω τὸν ἴδν καὶ τὰ ἐπινοήματα, ἐν οἷς
εὐρίσκειται τὰ πράγματα. β. σεμνὸς ἔσται σοὶ λόγος ἐκ τῶν
προτετιμημένων· ἐνονημένων δὲ ἐστὶν ἐν λό-
γῳ, ὅταν τις ἐνδόξεισι πράγμασι χρῆται — ἐνδοξα δὲ ἐστὶ
πρῶτα μὴ τὰ τῶν θιῶν, οἷον ἔστιν εἰς τὸ θεῖα ἐπανάγειν
τὰς ἐνοίας θεῶν εὐνοίας. γ. καὶ τῶν ἀνθρώπων — τὸ τι-
μῶν γοίας, προγόνος — καὶ ὅλως τὰ ἐν τῷ βίῳ προτίμῳ
μημένα, καὶ ταῦτα σεμνότητος μετέχει οἷον σωφροσύνη,
δικαιοσύνη. δ. καὶ τὰ τοιαῦτα σεμνότητος μετέχει, ὅταν πε-
ρὶ βίης καὶ θανάτου διεξέρχῃ. ε. ἡ σεμνότης ἡ ἀκινδυνότερα·
ταῦτα τε εἰν αὐτὴ ἀνδοξία πράξεις καὶ τὰ διανοήματα καὶ
τῶν ἔργων τὰ σπανιότατα καὶ παραδοξότατα. ζ. παρα-
δοξώματος δὲ εἶναι ἔστι νόημα αὐτὸ καὶ αὐτὸ ἐκ τῆς ἐν-
νοίας

γον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν ἔχων ^{δε} ὑμῶν: λέγειν 8
 Φαῦλον. Δέλως ἰδίους δεσπόταις ὑποτάσσεται, ἐν πᾶσιν εὐαρέστες εἶναι, μὴ ἀντιλέ- 9
 γοντας: Μὴ νοσιζομένους, ἀλλὰ πῖστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν ἵνα ἔ 10
 λῖαν τῷ σωτῆρι ^ᾧ ἡμῶν Θεῷ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τῷ Θεῷ ἡ σω- 11
 τήρι ^ᾧ πᾶσιν ἀνθρώποις: Παιδεύσας ἡμᾶς, ἵνα ζήνησάμενοι ἔ 12
 κὰς ὀπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. Προσ- 13
 δε-

~ ἡμῶν

8. ὑγιῆ] ὑγιᾶ 1. + εὖ Versio Syra utraque. ἐντραπῇ] + σι 7. Pricaeus.
 πρὶ ὑμῶν λέγειν] λέγειν περὶ ἡμῶν ACDEFG. 14. 37. Versio Vulg. Theodoretus.
 ὑμῶν 1. 2. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 35. 37. 38. 39. 41. 44. 49. 52. 55. E-
 ditio Erasmi 1. Bengelii, Ald. Complut. Genev. Colinaei, Versio Syra utraque. Chrysostomus, Oecumenius, Lucifer,
 Hilarius, probante 7. Millio prol. 1292. & P. Junio. 9. δέλως] δέλωι D. + δι G.
 ἰδίους δεσπόταις] δεσπόταις ἰδίους ADE. 27. 10. μὴ] μηδὲ DFG.
 πῖστιν πᾶσαν] πᾶσαν πῖστιν ACDE. 31. 37. πῖστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους] πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πῖστιν FG.
 ἐνδεικνυμένους] ἐπιδεικνυμένους 46. νοσιζομένους 1. a prima manu. ἐπιφάνις ex emendatione.
 διδασκαλίαν] + τὴν ACDEFG Chrysostomus, Theodoretus. ἐν] ἐπὶ 19. πᾶσιν] + ἀνθρώποις 5. 6.
 11. ἐπιφάνη] ἀνιφάνη 7. Pricaeus. γὰρ] — 2. 31. 37. 43. 44. 52. 55.

νείας σιμωότητος μετισχηκός· ὁ μὲν τὰς ἐν Μακρῶνι πρῶ-
 κουνδυνάστας τῶν προγόνων.

8. λόγον ὑγιῆ] Horapollo II. 1. περὶ τῶν λαϊκῶν τὸν
 λόγον ὑγιῆ σοι παραστήσομαι. Maximus Tyr. XXII. 3.
 ἐλθέμενος γε καὶ ὑγιῆ λόγον καὶ γινώσκον ἰόντα καὶ δίκης. Ar-
 temidorus I. 13. εἰς μὲν γὰρ τὸν ὑγιῆ λόγον διὲ ἐξετάζειν
 πᾶν τὸ ἐρώμενον ἀποβαίνειν. Demosthenes. ταύ-
 της τοῖνυ ἐπισολῆς ἐδὲν ὑγιῆς. Aristides Platon. I. p.
 95. ἀλλ' ἐδὲ ταῦτα ἔχει λόγον ὑγιᾶ. Sextus Empir. a.
 Log. II. 445. ὁ δεικνύς τὸ ἐν μοχθηρῷ σχήματι ἡρώτη-
 σθαι τινα λόγον, πῶς δεικνύται; ἢ δὴλον, ὅτι ἐκ τῶ ἐν
 ὑγιῆ ἡρωτῆσθαι σχήματι; ἔκων ἵνα μὲν ὁ ἐν μοχθηρῷ ἡρω-
 τηθεὶς σχήματι λόγος γνωστῇ, ὅτι ἐν μοχθηρῷ ἡρώτηται
 σχήματι, διὲ λόγον ὑγιῆ παρὶληφέναι; Herodotus I. 8.
 τινα λέγεις λόγον ὁ ὑγιᾶ; Arrianus Epiictet. ἐπὶ
 ὑγιῆς ἐστὶ τὸ ὑπὸ τῶν φιλοσόφων λεγόμενον. Anthol. II.
 4742. ἔχθεις μὲν συνεπίει γυνή, περὶ ἧς λόγος ἔρει οὐχ
 ὑγιᾶς.

ὁ ἐξ ἐναντίας] Sextus Empir. a. Phys. I. 66. ἀλλ'
 εἰδῶσιν ἀνυποφέροντες πρὸς τῶτο λέγειν οἱ ἐξ ἐναντίας. II.
 69. καὶ ἄλλα δὲ παμπληθεῖ εἰδῶσιν οἱ ἐξ ἐναντίας λέγειν.
 2. Eth. I. 25. καὶ μὲν ἐδὲ ἐπὶς λέγειν τοῖς ἐξ ἐναντίας.
 Thucydides IV. 33. ἐξ ἐναντίας ἔτοι καθισθέντων ἐκ
 πλεονεξίας δὲ οἱ φίλοι. a fronte: a latere. Diogenes L.
 Biant. I. 84. ἐπὶ τὸς δὲ καὶ τῷ ἐξ ἐναντίας. Xenophon
 de re equest. ὥς τοῖς ἐξ ἐναντίας φαίνεσθαι τὴν γαστέρα.
 μηδὲν ἔχων — λέγειν] Libanius Ep. 251. ἡλέσσα
 τὸν ἄνθρωπον ὁμολογῶντα τῷ σιγαῶν μηδὲν ἔχων εἰπεῖν. 722.
 ἐκὼν δὲ τὰς ἔλκοντας αὐτοὶ εἰς ἐκείνους τὸν πόνον ἐδὲν ἔχουσιν
 εἰπεῖν. Aet. IV. 14. Isocrates ad Philip. ἡ μὲν τις
 φαίη τὸν τῆς ἀσίας βασιλεῖα τοῖς ἔλλασιν ἐπιβελίειν —
 ἐδὲν ἂν λέγοι περὶ αὐτῷ Φαῦλον. Dionysius Hal. A. IV.
 36. ἡ τέτων μὲν τῶν τυραννικῶν ἀδικημάτων ἐδὲν ἔχουσιν
 εἰπεῖν ὑπ' ἐμῷ γενῶνός. Plat. Hippia major. ὅταν
 γὰρ πρὸς ταῦτα ἔχῃ μὲν μηδὲν ὁ, τι λῖγη, γελᾷ δὲ, αὐ-
 τὸς καταγελάσεται. Jof. A. XVI. 8. 4. πρῶτος μὲν ὁ
 βασιλεὺς, ὅσως ᾧτο πιστὸς ἀλεξάνδρῳ, βασιλεὺς ἀνέκρινεν, εἰ
 τι κατ' αὐτῷ τολμηθὲν εἰδέσθαι· οἱ δὲ ἀπέκρινον ἐδὲν ἔ-
 χουσις εἰπεῖν. Isocrat. ταῦτ' ἔχουσις εἰπεῖν. Xe-
 nophon. Paed. V. ἔχεις τινα πλεονεξίαν ἐμῷ κατηγορεῖ-
 σαι; Plat. de pueror. instit. p. 1. A. τί τις ἂν ἔχοι
 εἰπεῖν περὶ τῶν ἐν ἐλευθέρῳ παιδὶν ἀγωγῆς; Athenaeus.
 . . . ἐδὲν εἰπεῖν ἔχει. XIV. p. 633. E. ἐγὼ δ'
 ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν περὶ Μουσικῆς, καταπαύσω τὸ πολυ-
 λογίην. Cic. de N. D. III. 39. haec fere dicere ha-
 bui de Natura Deorum. Libanius O. XXIV. p.
 573. C. τοιούτους ἀκῶν λόγους παρὲ τῶν ὡς μάλιστα καί-

ρόταν τῷ τί καὶ ἡμῶν ἔχειν λέγειν. Lucianus ep. Saturn.
 25. εἰ μὴ τι εὐλογον πρὸς ταῦτα ἔχῃσι λέγειν. vid. in
 Luc. VII. 40.

10. νοσιζομένους] Athenaeus V. p. 185. F. τὰ μὲν ἐκ
 τῆς αἰγυπίας ἐνοσιζοῦτο παρασπονδῆσας τὸν φιλομήτορα βα-
 σιλεῖα παιδίσκον ὄντα. Aet. V. 2. 3. Glossarium depecula-
 tio, νοσιζομένης δημοσίων χρημάτων. Hesychius. νοσιζομέ-
 νος, τερῶν, κλέπτων. Suidas. νοσιζόμενος, ὑφαίρήμενος, ἰδιο-
 ποιούμενος. Sophocles Philoct. 685. ἐθ' ἔρξας τιν' ἔτι νοσι-
 σας, ἀλλ' ἴσως ἐν ἴσως ἄνθρω. Schol. ἀποστήσας. Xenophon
 paed. IV. ὦν ἐκ ἀγνοῶ, ὅτι δυνατὸν ἡμῶν κοινῶν αὐτῶν ἐν-
 τὸν τοῖς συγκαταληφῶσι νοσιζοῦσθαι, ὅσα ἂν βελόμενα.
 Plat. Aristid. p. 320. D. τὰς πρὸ αὐτῷ γενομένης
 ἔρχοντας ἀπειδύκναι πολλὰ ἐνοσιζομένους. II. β. 81.
 Eustathius. τὸ ἰδιοποιεῖσθαι νοσιζοῦσθαι λέγεται· τὸ δ'
 αὐτὸ καὶ σφετερίζεσθαι — νοσιζέται τις εἰς ἑαυτὸν ἐπι-
 σπόμενος τὸ ἀλλότριον, καὶ νόφι τῷ ἔχοντος ποῶν αὐτό.
 Jof. A. IV. 8. 29. βοσκημάτων, οἷς ἂν ἐντύχοι τις
 κατ' ἐρημίαν πλανομένης, μὴ εὐρέντος τῷ κυρίῳ, παρα-
 χρήμα παρ' ἑαυτῷ φυλαττέτω μαρτυράμενος τὸν θεόν, μὴ
 νοσιζοῦσθαι ἀλλότριον. XIX. 9. 3. χρημάτων πείσας πῆμ-
 ψαι τὸν ὕγκανον, αὐτὸς λαβὼν νοσιζέται τὴν δαρεῖαν, ὡς
 γὰρ ἰδίαν ἀλλ' ἔχ' ὡς ὕγκαν' διδόντος ἔκρινε. Plat. De-
 mosth. p. 847. D. ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἡδικῆθη, τὰ μὲν
 νοσιζομένους, τὰ δὲ ἀμειλιπώτων. Polybius X. p. 822. πε-
 ρὶ δὲ τῷ μηδὲν νοσιζοῦσθαι μηδὲν τῶν ἐκ τῆς διαρπαγῆς.
 2. Macc. IV. 32. Jof. VII. 1.

ἐνδεικνυμένους] Jof. A. VII. 9. 5. τὴν αὐτὴν μνῆσιν
 πῖστιν καὶ εὐνοίαν ἐνδείξομαι, πιστεύομενος εἶναι φίλος, ὡς
 οἷσθα μετὰ πατρί σιν παρὸς χύμενον.

κοσμῶσιν] Polybius Leg. 45. οἱ κατὰ κρήνη κατ-
 μύντος ἐν Γορτύνη κυδᾶται. Eunapius Porphyg. λογιῶν
 μὲν ἢ μετὰ τῆς, καὶ ἐκόςμει τὸν διδάσκων ἐντὸς ὀλί-
 γης χρόνου.

11. σωτήριος πᾶσιν] Plato Ep. 7. τὸν τῶν ἰφῶρων δασμὸν
 τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον. Sophocles Ajax. Flag.
 791. τάχ' ἂν γνοίμην αὐτῷ σὺν θεῷ σωτήριον. Herodias-
 mus II. 8. 3. ἰρέξαι χεῖρα σωτήριον. Plat. . . νῦν ἔχον
 σωτήρια φρονῶντα. Fab. p. 180. F. πρὸς φυγὴν ὁδεύοντες
 σωτήριον. p. 181. F. ἡττημένους μὲν αἰσχροὺς ἦσαν ὑπ' ἐ-
 κείνῳ καλὸν δὲ καὶ σωτήριον ὑπὸ σῶ. Pericl. p. 163. C.
 τῶν δὲ στρατηγῶν ἡγαπήθη μὲν ἡ περὶ χεῖρὸς αὐτῶν μᾶ-
 λιστα, σωτήριος γενομένη τοῖς αὐτοῖς κατοικῶσι τὴν ἐλ-
 λήν. p. 173. F. μοναρχία λεγομένη — ἰφῶνη τέλει σωτή-
 ριον ἔρμα τῆς πολιτείας γενομένη. Aristid. p. 337. ὡς ἔχει
 γνώμη ὠφέλιμον τῇ πόλει καὶ σωτήριον. Fab. p. 185. C.
 τὴν φάβην βεβαιότητα σωτήριον γινώσκαι τοῖς Ῥωμαίοις. Co-
 riol.

διχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ὀπιθάνειαν τῇ δόξης τῆ μεγάλης Θεῷ καὶ σωτήριος ἡ-
 14 μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνο-
 15 μίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτὰ λαὸν ὡς ἑαυτοῦ, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει, καὶ
 ὡς ἀκούει, καὶ ἔλεγχε μὲν πάσης ὀπιταγῆς. μηδεὶς σε ἀειφρονεῖτω.

1 ἸΠομίνμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσουσιν, πειθαρχεῖν, πρὸς πάντας ἔρ-
 γων

h posterior] — ACD. Versio Syra utraque.
 ἡ σωτήριος] τοῦ σωτήρος ἡμῶν FG. Versio Vulg. Copi. Lucifer, Hilarius, Pelagius.
 12. τὰς] — D.
 14. ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν] ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν DE.
 ἀειφρονεῖτω] καταφρονεῖτω 1. 9. 36. 43. Glossa. Schol. Cod. 7. 19. 20. ἡ περὶ ὧν τὸ κατὰ, εἶον· μὴ καταφρονεῖτω.
 ἡσυχονησιν: Existimet aliquis, hoc ipsum nunc ab Titum scribi, quod ad Timotheum dictum est. [1. Tim. IV.
 2.] Nos vero juxta Graeci sermonis differentiam aliud putamus significare ἀειφρονεῖτω, quod hic scribitur, &
 aliud καταφρονεῖτω, quod ad Timotheum dictum est, & praepositiones περὶ & κατὰ sensum facere diversum.
 1. ὑπομίνμησκε] + δὲ A. Versio Syr.
 ὑποτάσσουσιν] + καὶ FG.
 13. Ἰησοῦ Χριστοῦ] Χριστοῦ Ἰησοῦ G.
 15. λάλει] διδάσκει A. ex 1. Tim. IV. II.
 Cod. 7. 19. 20. ἡ περὶ ὧν τὸ κατὰ, εἶον· μὴ καταφρονεῖτω.
 καὶ] — ACDEFG 17. 31. Damasceus.
 πειθαρχεῖν] + καὶ A.

riol. p. 231. A. ἀταλλαγὴν κακῶν αἰτέμεινα, σωτήριον
 μὲν ἀμφοτέροις ὁμοίως. Philop. 367. F. μάλιστα τὸν χρό-
 νον ὡς σωτήριον τῷ φιλοποιῦντι διδοικώς. Philo de Creat.
 priñ. p. 366, 14. καρπὸν φέρειναι ταῖς ἀπογόνους σωτή-
 ριον, καὶ πρὸς πάντα ὠφέλιμον. Thucydides VII. 64. αὐ-
 τὸς τε αὐτῷ ὠφέλιμος γένοιτο καὶ τοῖς ξυμπασι σωτήριος.
 12. κοσμικὰς] Heb. IX. 1. Artemidorus I. 2. ἡλί-
 τε καὶ σελήνης, καὶ τῷ ἄλλων ἀστέραν ἀφανισμὸν ἡτε ἔκλειψιν,
 γῆς τε καὶ θαλάσσης ἀκόσμους ἀνατροπὰς, πᾶσι προαγορεύει
 κοσμικῶν καλεῖται δὲ κυρίως ἔτσι οὐρανοὶ κοσμικὰ. Long-
 ginsus IX. p. 32. τὴν ὁρμὴν αὐτῶν [τῶν ἵππων] κοσμι-
 κῶ διαστήματα καταμετρεῖ, τίς ἐν ἐκ εἰκότας ἐπιφθεγγέται,
 εἰ ἂν δις ἐξῆς ἐφορμήσων οἱ τῶν θεῶν ἵπποι, ἐκὼ ἐν-
 σταν ἐν κόσμῳ τόποι; Sextus Empir. a. Phys. II. 170.
 τῆς φασί, χρόνον εἶναι διάστημα τῆς τῷ κόσμῳ κινήσεως·
 οἱ δὲ αὐτὴν τὴν τοιαύτην τῷ κόσμῳ κίνησιν — ὁ χρόνος
 τῆς κοσμικῆς κινήσεως διάστημα καθέως, ἡ ἰδιώτερον κοσ-
 μικὴ κίνησις. Eusebius in II. i. p. 443, 4. κόσμου
 πιδῶλον — οἱ δὲ μὲν ὅμοιον ἄλλως παχυλῶς μυησάν τι-
 να ὡς εἰδῶλον κοσμικὸν ἐκκαύσαν ἐπὶ κολακίᾳ βασιλικῇ.
 Δημητρίαν γὰρ φασὶν ἐπὶ ἀθήνησιν ἀγορεύον ἐγράφετο Δη-
 μητρίαν ἐν τῷ προσκηνίῳ ἐπὶ τῆς οἰκουμένης οἰκαμένης· Δη-
 μητρίαν δ' ἐν ταῦτα μινία τῷ πολιορκητῇ. Galenus in E-
 pidem. I. ἡ μὲν γὰρ ἰσχυρία κοσμικὸν ἐστὶ πρᾶγμα, οἱ
 δὲ μῆνις ἐπιχώριον καθ' ἑκάστον ἔθνος. Pseudo Galen. Me-
 dico. συνέστηκε τοῖς ὄνθρωποις ἀκολούθως τοῖς φυσικοῖς
 καθ' ἵπποκράτην ἐκ τῶν κοσμικῶν τῶν σφαιρῶν στοιχείων, ἐκ
 πυρὸς καὶ αἵρος καὶ ὕδατος καὶ γῆς. F. Malela p. 400.
 καὶ ἐν τῷ πολεμῶν αὐτὸν ἐγένετο πρὸς κοσμικὴν μέγαν.
 Lucianus parafr. II. ὁ γὰρ ζῆτο ἡμῶν — κόσμον ἀ-
 πείριον — μόνον ἐν ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐ-
 σιν ὁχλήσεσιν. 1. 70. II. 16. 17. Kobeleth R. I. 6.
 Non fuit ventus κοσμικὸς universalis nisi Eliae Hie-
 rof. Berachoth 9. ventus Jonae non fuit in mun-
 do nisi propter illam navem. Bereschib R. XXIV.
 1. 70. V. 19.

Diogenes L. Antisthene VI. 5. τὸς βαλομένης ἀ-
 θανάτης εἶναι, ἔφη, διὸ ζῆν εὐσεβῶς καὶ δικαίως. Diony-
 sius Hal. A. I. 5. μυρία ἦν γενεὴ ἀνδρῶν ἀρετᾶς — ὡς
 ἢ τε εὐσεβεῖς, ἢ τε δικαιοῦς, ἢ τε σωφροσύνη πλείονι
 παρὰ πάντα τὸν βίον χρησάμενος — ἔδμεν πόλιν ἡνεκα-
 πιν. II. 18. ἴγιν, ὅτι νόμοι σπαδαῖος, καὶ καλὸν ζῆλος
 ἐπιτηδεύματων, εὐσεβὴ καὶ σώφρων, καὶ τὰ δίκαια ἀσ-
 κῶσαν ἐξεργάζονται πόλιν. Lucianus Somn. 10. τὴν ψυ-
 χὴν — κατακοσμήσαν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι
 σωφροσύνη καὶ εὐσεβεῖα. Anthol. III. 23. 65. αἱ λη-
 σται καὶ ἀλιθροὶ ἐπὶ δίκαιον κῆτος, τίς κρητῶν οἶδε δι-
 καιοσύνη;

13. τῷ μεγάλῳ θεῷ] Macrobin Saturn. III. 4.

Cassius Hemina dicit, Samothracas Deos, eosdem-
 que Romanorum penates proprie dici θεὸς μεγάλως,
 θεὸς χρηστὸς, θεὸς δυνατὸς. Nolter haec sciens ait:
 Cum focis, natoque, penatibus & magnis dis,
 Junonis magnae primum prece numen adorat. II.
 6. 200. ποσειδάωνος μέγαν θεόν. Anthol. I. 38. 2. ὁ-
 μινεύου Παῖνα, μέγαν θεόν ἀπόλλωνα. Peto Albinov.
 I. 30. Jam dubito, magnos an rear esse deos. Mar-
 tialis II. 91. Sospite quo magnos credimus esse
 Deos. Plato de Legg. VII. μεγάλων θεῶν ἡλίας τε αἰ-
 μα καὶ σελήνης. Achilles Tat. V. p. 277. τῷ μεγάλῳ
 θεῷ, ὃν Δία μὲν ἔλληνες, Σάραπιν δὲ καλεῖσιν αἰγύπτιοι.

ὁ μέγας θεὸς est Deus pater, cui Filius jungitur
 ut I. 4. III. 4. 6. Filium enim scriptura nusquam
 appellat τὸν θεόν neque τὸν μέγαν θεόν. Soler praeterea
 distinguere τὸν λυτρωτὴν & Deum qui ipsum misit.
 Act. VII. 35. 1. 70. IV. 14. Denique nusquam
 dicitur Deus dedisse semet ipsum pro nobis, comm.
 14. Matth. XVI. 27. Ita intelligit Hilarius, Eras-
 mus, & H. Grotius.

14. περιέσιον] Matth. VI. 11. Hefyschius. περιού-
 σιον — περιποίητον. Jos. XV. 7. 1. ταῖς γυναῖξι —
 αἷς ἢν εἰκὸς ἐκ ἀποτεύξεσθαι τῷ περιόντος ἀξιώματος, ἀλλὰ
 καὶ πλέον εἰς τὴν αἰμοσίαν ἐξῆναι. verissime erant suam
 retenturas dignitatem. 2. ὑπ' ὀξείας καὶ τῆς περιέσιος
 εὐγενείας πρὸς μὲν τὰς ἀσπασμὸς ἀνέστη dignitatis quippe
 & nobilitatis suae conscia. XV. 9. 1. ἀπολλωνίαν δὲ
 καὶ τῶν περιόντων τὰ σπέρματα. VI. 6. παντὶ μέρει καὶ
 ψυχῆς καὶ σώματος καὶ περιέσιος. 5. 3. εἰ πανδημεί —
 ἐρατεινὸς, πρὶν ἂν ἡμῶν μηδὲν ἀνηκεῖται παθεῖν. B. I. 2.
 5. καὶ δὴ καὶ ἐσοτροφεῖν πρῶτος Ἰσδαίων ἐκ τῆς περιέσιος
 ἤσκατο. suis fumtibus. 20. 3. πολλῶν βραχυτέραν Ἡρώ-
 δη περιεῖναι βασιλείαν. Herodi regnum esse angustius.
 A. XVII. 5. 4. καίτοιγε τῷ βασιλεύοντι διάδοχον προ-
 ἀποδεύειν, καὶ τῷ συγκατασκευαστῇ τῆς αἰς τὸ
 παρὸν περιέσιον, ἐκ ἐπικουκλῶσθαι. XVI. 11. 2. καὶ τὸ
 παρὸν εἰς ὁμολογίαν τῆς ἐπιβλήτης δὲ ἐκείνων ἡύξαν. XVII.
 5. 7. ἐκέλευσε τὸ φάρμακον εἰς μέσον ἐνεγκεῖν, ἵ' εἰδῇ τὴν
 περιέσιον αὐτῷ δυνάμει. Endemus Lex. περιέσιος, ἐγκλη-
 τος. Theophylactus. περιέσιος, οἰκίος.

15. Plut. Gracch. p. 844. A. καλὸν ἔργον ζῆλον.
 περιφρονεῖτω] Plut. αὐθιχῶς τινι πρὸς ἐνδοξον
 ἰσχὺν περιφρονεῖται τῶν Λακιδαιμονίων. Aristophanes Nub.
 225. ἡεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον. Schol. ἐπὶ τοῦ
 περιφρονεῖται τὸν ἥλιον — ἔγκλειται δὲ αἶμα καὶ τὸ τοῖς
 πολλοῖς ἀσπεῖς διὰ τῆς λίθους, ἴσον γὰρ τῷ καταφρονῶ.
 — τὸ περιφρονῶ διπλοσήμενον ἔστι, καὶ ἐπὶ τῷ περι-
 σπαστῶ καὶ ἐπὶ τῷ ὑπερφρονῶ, ἀμφοτέρω εἰς τὸν Σακράτην
 νοεῖται — ὁ Στρεψιάδης δὲ ἐπὶ τῷ καταφρονῶ μόνον ἐ-
 κόρηται.

γον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι· Μηδὲνα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ὅπτιοις, πᾶσαν ἐν- 2
δεικνυμένους πρᾶξις πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἡμεῖς γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀ- 3
παθεῖς, πικρὰ μένοι, δουλεύοντες ὀπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ
ζήγοντες, τυγχέοντες, μισθόντες ἀλλήλους. Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ Φιλανθρωπία ἐπε- 4
φάνη

ab εἶναι ad εἶναι comm. 2.] — 4. a prima manu.

μηδὲνα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικῆς ἐπιεικῆς, μηδὲνα βλασφημεῖν 1.

πρᾶξις πρᾶξις AC 31.

τυγχέοντες] μισθόντες D a prima manu.

ἐπιφάνη] ἀπεφάνη apud Curcellaeum.

5. ὦν] α AC a prima manu. DFG. Clemens protr. 3. Maximus Dial. 1. Cyrillus de Ador. p. 231. 405. 585]

νόησεν. Eunapius V. Maximi. δι' ἡλικίαν περιφρονηθεῖς.
Edesf. ὅτι περιφρόνησαν χρημάτα.

1. Cic. de Leg. III. 2. ut obtemperent obedient-
que Magistratibus.

Cretenses erant feroces & violenti I. 10. κακὰ θη-
ρία, & vix seculum effluxerat, ex quo per Metel-
lum vi oppressi subjugati fuerant. Florus III. 6. 1.
Creticum bellum nos fecimus --- sola vincendi cupi-
ditate. Dio Cass. XXXVI. p. 1. δυναστείας τε ἱερῶν,
καὶ τοῖς χρησὶ τοῖς ὁμολογήσασιν αὐτῶν προσέβαλλε, καὶ
ἔτε τὰς σπονδὰς προτεινομένων σφῶν ἐφροντίζε, κακῶσαι τε
αὐτοὺς, πρὶν τὸν Πομπηίου ἐπελθεῖν, ἠπέμπετο. — ἄλλοις
τε πολλοῖς ἐκείνους ἐλυμήνατο, καὶ ἐλευθέρων τὴν πόλιν ἐκ
προδοσίας ἔλαν ἡγυρολόγησε. — κρήτες μὲν ἐν ἑταῖς ἐ-
λευθερίᾳ τε πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον γινόμενοι, καὶ δεσπό-
την οὐθεὶα μηδὲνα κτησάμενοι, κατεδωλῶθησαν μέτελλος
δὲ τῇ μὲν ἐπικλυσῇ ἀπ' αὐτῶν ἔλαβε. Suidas in ἀνέσειοι.
οἱ δὲ κρήτες ἀνέσειον τὰ πλήθη, παρακαλῶντες ἐξ αἰῶνος
παραδεχομένην ἐλευθερίαν φυλάττειν. & in οἱ κρήτες τῶν Συ-
δαι. Quam prono in feditiones animo fuerint Ju-
daci, magno numero Cretam incolentes, ex histo-
ria & ante dictis constat.

2. μηδὲνα βλασφημεῖν] nedum imperantibus. Eccl.
X. 20. Aet. XXIII. 4. 5. 2. Pet. II. 10. Judae 8-
11. 16. 2. Sam. XVI. Psal. XLI. Philo de Creat.
Princ. p. 368, 36. εἰ μὴ τοῖς κακίᾳ διεργᾶται, ὅπως
μηδὲς μηδὲνα βλασφημῇ καὶ κακηγορῇ, καὶ μάστιγα κα-
φόν, ἐδὲ αἰσθῆσιν, ὧν ἀδικεῖται, δυνάμει λαβῆναι, ἐδ' ἐν
τοῖς ἴσοις παρ' αὐτὸ τῷ ἐμύνησθαι. ad Levit. XIX.
14. Herodianus II. 6. 20. μηδὲς τῶν δημοτῶν —
εὐφημῶντες, τῶν αὐτῶν δὲ — ἐβλασφημῶν καὶ κακῶς ἡγού-
μενοι, ἅτε χρημάτων ἀντικαταλλάξασθαι τὴν ἀρχὴν. Plut.
Apopht. p. 174. B. Μένων δ' ἀλεξάνδρῳ πολεμῶν ὑ-
πὲρ Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ, μισθοφόρον τινὰ πολλὰ βλάσφη-
μα καὶ ἀσελγὴ περὶ ἀλεξάνδρου λέγοντα τῇ λόγῃ πατάξας,
ἐγὼ σε, ἔπει, τρέφω μαχαμέων, ἀλλ' ἔτι λοιδορῶμενοι ἀ-
λεξάνδρῳ.

πᾶσαν ἐνδεικνυμένης πρᾶξις] Non tantum impe-
rata facere, sed sponte sua, nullo cogente, bene-
facere, non ad legem tantum justum esse.

3. δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς] Ovidius R. A.
53. Utile propositum faevas extinguere flammās,
Nec servum vitii pectus habere sui. Seneca Ep. 39.
Serviant itaque voluptatibus, non fruuntur. 47.
Alius libidini servit, alius avaritiae, alius ambitio-
ni. Cic. Laelio 22. Stabilitas amicitiae confirmari
potest, cum homines benevolentia conjuncti pri-
mum cupiditatibus iis, quibus caeteri serviunt, im-
perabunt. Verr. I. 22. Vidit enim eos, qui judiciorum
dominos se dici volebant, cupiditatum esse servos.
Quintilianus XII. 2. Si divina nostris animis ori-
go, tendendum ad virtutem: nec voluptatibus ter-
reni corporis serviendum. Sallustius Catilin. LII.
23. ubi vos separamus sibi quisque consilium capi-
ris, ubi domi voluptatibus, hic pecuniae aut gra-

2. μηδὲνα] μὴ FG.

μηδὲνα βλασφημεῖν 1.

3. ἀνόητοι] + καὶ DE. Versio Syr.

4. ἢ prius] — FG.

tiae servitis. Plato Phaedro. τῷ μὲν δὲ ὑπὸ ἐπιθυμίας
ἀρχομένῳ, ἡ δουλὸν τῇ ἡδονῇ. Gorgias pro Palamede.
πολλῶν γὰρ δεῖνται χρημάτων οἱ πολλὰ δαπανῶντες, ἔχ-
οἱ κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ' οἱ δουλὸν τῆς
ἡδονῆς. Heraclitus p. 494. ἀνθρώποις ἡδονῇ διδωλόμενοις.
Timaeus Locr. p. 562. ὀργαί τε σύντονοι, καὶ θυμοὶ
βαρεῖς, ἐπιθυμίαι τε ποικίλαι, καὶ ἡδοναὶ ἄμετροι. Liba-
nii progymn. p. 127. A. καὶ ταῦτα ἐπιδραστηαίχια-
λῶς μίαν ἱερῶν, ἢ ὁρῶν ἀγομένην ἐδάκρυον, ἕτως ἐδάκρυον
ταῖς ἡδοναῖς. p. 136. A. μέγιστον ἀγαθὸν ἡ σωφροσύνη,
καὶ τὸ μὴ δουλεύειν ἡδοναῖς. O. XXXI. de servitute p.
643. B. Polybius XVII. 13. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζῶσα
ταῖς τῷ σώματος ἐπιθυμίαις αὐταῖς δουλεύοντα. Plut.
de Am. divit. p. 525. A. ὁ Σοφοκλῆς ἐρωτηθεὶς, εἰ δύνα-
ται γυναικὶ πωλοῦντα, εὐφραίνει, ἄνθρωποι, εἰπὶν, ἐλευθ-
ρος γέγονα, λυτῶντας καὶ ἀγρίους δεσπότης διὰ τὸ γῆρας
ἀποφυγῶν, χαρὴν γὰρ ἅμα ταῖς ἡδοναῖς συνεκλείπει τὰς ἐ-
πιθυμίας. de aud. poet. ex Menandro p. 21. C. ἀ-
πανθ' ὅσα ζῇ καὶ ἥλιος βλέπει τὸν κοινὸν ἡμῶν, δῶλα ταῦτ'
ἐστὶ ἡδονῆς. Conjug. praec. p. 142. E. ὥσπερ ἐν σώ-
ματος ἐστὶ δουλεύειν, μὴ δουλεύειν ταῖς ἡδοναῖς αὐτῆς καὶ
ταῖς ἐπιθυμίαις. Pelop. p. 279. δι' ἀσπρίαν — δου-
λεύοντες αἱ ταῖς ἡδοναῖς. Lucianus Hermotim. 8. δὲ
ἀν' ἀποτελεσθῇ πρὸς ἀρετὴν, ἔτε ὀργῇ, ἔτε φόβῳ, ἔτε ἐπι-
θυμίας ὁ τοῖσδε ἀν' ἀρετῆς. Aelianus V. H. II. 41.
Ἀντίοχος ἦν τῷ πίνῃ δῶλος. Diogenes L. Zenone. &
Plut. Cat. 10. μόνον τὸν σοφὸν ἐλευθέρου, τὸς δὲ φαύλους δού-
λους. Cic. paradox. V. ὅτι μόνος ὁ σοφὸς ἐλευθέρου, καὶ
πᾶς ἄφρων δούλος. Isocrates ad Demonic. ταῖς ἡδοναῖς
δουλεύειν. ad Nicocl. μηδὲ μὴ δουλεύειν τῶν ἡδονῶν. Xenoph-
on pro Socrat. δουλεύειν ταῖς τῷ σώματος ἐπιθυμίαις.
Diogenes L. Diogene VI. 66. τὰς μὲν οἰείας, ἔφη,
δεσπότης, τὰς δὲ φαύλους ἐπιθυμίας δουλεύειν. Aristote-
les Nicomach. X. 1. δουλεύειν ταῖς ἡδοναῖς. Herodia-
nus I. 13. 15. ἐδουλόντο δὲ πᾶσαν αὐτὴν τὴν ψυχὴν ὑπὸ
τῶν καὶ μὴ ἡμῶν ἐπ' ἀλλήλους καὶ ἀκόλαστοι σώματος ἡδο-
νῶν. Stobaeus S. 2. φησὶν ὁ Βίαν, οἱ ἀγαθοὶ οἰκίτας
ἐλευθεροὶ, οἱ δὲ πονηροὶ ἐλευθεροὶ δούλοι πολλῶν ἐπιθυμιῶν.
S. 6. ex Plat. τὰν ταῖς αἰσχυραῖς ἐπιθυμίαις ἐπιχειρῶντων,
ἐλευθέρων μὴδὲς τῶν γὰρ τὰς τῇ τύχῃ δούλους καὶ
κτηνῶν πολὺ βαρυτέροις ἔτοι δεσπότης, τοῖς καταναγκά-
ζουσι ταῦτα, δουλεύουσιν. Athenaeus XII. p. 531. C.
δούλος ἀν' φύσει τῶν ἡδονῶν ἔτι δὲ μάλλον πρὸς τὸν Νικο-
κλῆα φιλοτιμύμενος. Achilles Tattus I. p. 25. δούλος
ἐστὶν ἐρωτικῆς ἡδονῆς. Galenus de Dogm. Hippocr. &
Platon. III. τῶν παιδῶν οἱ λογισμῶ μὲν ἡκιστα χρώται,
θυμοῖς δὲ καὶ ἐπιθυμίαις ἰσχυροτάταις, ὥσπερ τὰ θηρία,
δουλεύουσιν. de Ufu part. XIV. χρὴ θανατώσας, ὅτι τὸ
σφοδρότερον ἔτε τῆς ἠγνομένης αὐτοῖς ἐκείνης ἡδονῆς, ἔτε
σῆς προσημνίας ἐπιθυμίας αὐτῇ — ἔχει γὰρ καὶ δύο καὶ
τρία καὶ πολλὰ εἶναι. Aristides Plat. I. p. 44. εἰ δου-
λεύει ταῖς τῶν χορευτῶν ἐπιθυμίαις ὁ κορυφαῖος. p. 45. εἰ
δὲ λέγεις, ὡς ἀπλῶς χαρίζονται καὶ δουλεύουσιν ταῖς ἐπιθυ-
μίαις. p. 46. ποίαις ἔν ἐπιθυμίαις μάλιστα δουλεύει ὁ ῥήτωρ
— ἄλλὰ τοῦτ' ἀπέχουσιν τῷ τῶν φρονῶν ἀλλήλοις, οἱ

5 φάνη τῷ σωτῆρι ἡμῶν Θεῷ, Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν διχοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ χτ' ἡ αὐτῇ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, Διὰ λυτρῶν παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαίνωσεως
6 πνεύματι ἁγίῳ· Οὐ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλυσίως, Διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡ-

μῶν

Glaphyr. p. 165. in Abac. p. 553. 557. in Mich. 471. in Esaj. p. 211. 343. 576. 704. 759. Cyrillus Cat. p. 226.
τ' αὐτοῦ ἑλεον] τὸ αὐτοῦ ἑλεον AD 31. 47. Clemens prot. Maximus Dial. III. Athanasius de Sp. S. ad Serapi-
onem. Cyrillus Catech. p. 226. Cyrillus II. cc. Theodoretus in Cant. IV. 8. in Psal. CXVI. Damascenus. τὸ ἡ-
λιον αὐτοῦ DEFG. Procopius in Esaj. XLIII. 25. διὰ + F A.
ἀνακαίνωσεως] + διὰ DEFG. Lucifer. διὰ ἀνακαίνωσεως Versio syra prior, & posterior cum obelo.
6. οὐ] ὁ D 39. σωτῆρ] κυρίως 31.

ἔσως ἀποπέσει ἔχουσιν, ὅτ' ἀδελφοὶ αὐτῶν, ὡς ἔπος εἰπὲν, αὐ-
τὸς αὐτῶν παρὰ τῶν αὐτῶν τ' αὐτὰ φρονεῖν διὰ τέλους. Dio-
nysius Hal. A. II. 3. μαλακάς — καὶ πλεονέκτας — καὶ πλεονέκτας
καὶ ἄλλως αἰσχρῶν ἐπιθυμιῶν τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ἐπι-
τελεῖν. Philo de Gig. T. 1. p. 265, 9. οἱ μὲν τὰς δι-
᾽ ὧν, ἑτέροι δὲ τὰς δι' ἀκοῆς, τὰς δ' αὖ διὰ γνύσεως καὶ
γαστρός ἄλλοι, τινες δὲ τὰς μετὰ γαστέρα, πολλοὶ δὲ καὶ
τῶν παρώριστων διακισμύμενων ἀνελάβοντο, τὰς ποικίλας ἐν
ἐκυτῶσι τήναιτες ἐπιθυμίας. ποικίλαι γὰρ ἐξ ἀνάγκης αἱ
ποικίλαι ἡδονῶν αἰρέσεις. Jos. A. XV. 4. 1. τὸ δ' ὅλον
ὡδὲν αὐταρεῖς ἢ γυναικὶ πολυτελεῖ καὶ δαυλεύσῃ ταῖς ἐπι-
θυμίαις.

ἐν κακίᾳ — διάγοντες] Plut. Demetr. p. 914. E.
Φέρων ἑαυτὸν εἰς πότις καὶ κύβες κατέβαλλε, καὶ τῷ χρό-
νῳ τὸ πλεῖστον ἐν τέτοις διήγων. Cat. min. p. 762. B. ἐν
πῶρ διάγων εἰς ὄρθρον. Syll. 453. A. ἐν ὥφθοις διαγόν-
των. Timol. p. 237. A. ἐν ἱρήνῃ καὶ σχολῇ διάγοντες.
συνητοῖ] Erym. in συνητοῖς. Συνητὸς, ὁ μισήτορος. He-
sychius. συνητοῖ, μισήτορος, φοβεροῖ, χαλεποῖ. Plato Legg.
III. ἐχθρῶς τε καὶ ἀνελεῖς μισήντες, μισῶνται. Glossa-
rium. detestabile, ἀποτροπαῖον, συνητὸν, ἀπεικτόν. de-
testabilis, οἰκτρὸς, ἐλεεινός, συνητὸς. Xiphilinus in
Cajo p. 125. διὰ τὰς διαπάνεις καὶ τὰς φύεις συνητὸς ἦν.
Heliodorus V. 29. τὴν ἡμοὶ τραχύνει πολυμίαν ἔννοιαν —
ὁ τραχύνει συνητὸς ἔρος. Philo de Decal. p. 202, 20.
συνητὸν καὶ θεομίσητον πρῶγμα.

4. Φιλανθρωπία] Thomas. Φιλανθρωπία ἔ μόνον ἢ ἀπὸ
τῶν ὑπερχόντων εἰς τοὺς ἐλάττωις εὐμένεια, ὡς ἡ τῷ Θεῷ
Φιλανθρωπία περὶ ἡμᾶς, καὶ τῇ βασιλείᾳ πρὸς τὸν ὑπὸ ἡμῶν,
καὶ τῶν ἀρχόντων πρὸς τὴν ὑπὸ χεῖρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ τινος ἀ-
πλῶς πρὸς ὅτινα φίλοι καὶ διώκτες ἀγαπητοί. αἰσχρῶς
τέτε προσποιησάμενος ἐραστὴς εἶναι, καὶ τὸ μισθῶν εἰς τὴν
Φιλανθρωπίαν ταύτην προσκαλεσάμενος. καὶ πάλιν διὰ τὴν
γνώσιν καὶ Φιλανθρωπίαν τῆς τέχνης. Hermogenes de form.
Or. II. 5. τὴν γὰρ πρὸς τὴν ἀνθρώπου συνήθειαν, καὶ τὸ
συνεῖναι ἀνθρώπου ἀσπάξασθαι, Φιλανθρωπίαν ὀνόμασαν [ὁ
Ξενοφῶν] — καὶ τὰχα τέτο μᾶλλον ἢ εἰς κυριωτέρας ἢ
λίξεις, ἢ ἐπὶ τὸ εἰσεῖν καὶ οἰκτεῖν ὅτε τιθεῖτο, ἐφ' ὅπῃ καὶ
φύσει τάττονται τὸ τῆς Φιλανθρωπίας ὄνομα. Themistius
I. p. 8. A. ἵτι τοῖσιν, ὅτι μᾶλλον βασιλικωτέρα Φιλαν-
θρωπία τῇ λοιπῇ χορῇ τῶν ἀρετῶν, καὶ τῇδε ἢ ἐν μέθῃς. ὁ
τῷ ξυμπαντος οὐρανῷ βασιλεὺς σάφρων μὲν, ἢ καρτερικός,
ἢ ἀνδρείος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀνομάζεται — ἀλλ' ὡς-
περ ἔφην, ταῦτα μὲν ἀπαξιῶμεν τῷ Θεῷ τὰ ὀνόματα, ὡς
Φαυλότερα καὶ ἐλάττωι Φιλάνθρωποι δὲ αὐτὸν καλῶντες ἔκ
πισχυομένη. — ἀνθρώπου δῶνα — τὴν Φιλανθρωπίαν
ἐκ ὑφορᾶται, ἀλλὰ καὶ σημαίνεται τῷ ὀνόματι, ὡς οἰκῶν
τὴν ἑξουσίαν. XI. p. 147. A. οἶδ' πε καὶ τὸν τῷ ξυμπαν-
τος ἡγεμόνα, ὅτι προσκυροῖται αὐτῷ ἅπαντες ἄνθρωποι τὴν
μὲν σωφροσύνην αὐτῷ ἐκ ὑμῶν, οὐδὲ τὴν καρτερίαν, ἐδὲ
τὴν ἀνδρείαν — Φιλάνθρωποι δὲ αὐτὸν καλεῖν οὐκ ἐκ ὑμῶν,
οὐδὲν ἐλαβόμεθα τὸ ἥμα, ὡς οὐκ ἱκανὸν οὐδὲ ἀποχρῶν
ἔλασσαι καὶ δῖναι τῆς μακαρίας φύσεως τῷ Θεῷ. Liba-
nius progymn. p. 52. B. χρηστότητα ἀσκή, Φιλανθρω-
πία μάλιστα. II. ζ. 14. ἀφειδὸς βίῳ τοι, φίλος δ' ἦν ἄν-
δρῶσι πᾶσι γὰρ φίλος. Herodianus IV. 3. 6.

χρηστὸς τε ὢν καὶ Φιλάνθρωπος τοῖς συνῃσι. Onofander 38.
ταῖς δὲ προσχωρήσαις πόλεσι, εἰ τινος ἐπιτρέτοις αὐτὰς ἀρ-
ξόμενοι, Φιλανθρώπως καὶ χρηστῶς προσφίεσθαι. Artemido-
rus IV. 24. τὸ τῶν Θεῶν Φιλάνθρωπον. Philo de Jos.
p. 66, 29. εἰ γὰρ συντάχῃ τῷ πρῶτον, χρηστὰ καὶ
Φιλάνθρωπα βεβαιούμενα. Glossarium. Φιλανθρωπία, hu-
manitas, clementia, indulgentia. Hierocles. . .
τὸ τῆς Φιλανθρωπίας ἀγαθὸν κοινὸν τῷ γένει προτιῶν. Plut.
Solon. p. 79. B. ὁ δ' ἐν Σόλων, τὴν οὐσίαν τῷ πατρὶ,
ἐλαττώσαντες εἰς Φιλανθρωπίαν τινος — καὶ χάριτας.
Aristid. p. 335. E. ἡς Φιλανθρωπίας καὶ χρηστότητος εἶτε
πολλὰ καὶ καθ' ἡμᾶς ἡ πόλις ἐκφέρειται δειγμάτων, ταυ-
μάζεται καὶ ζηλεῖται δικαίως. Lucull. p. 503. C. ταῦ-
τα μὲν ἐν φύσει χρηστὸν ὄντα καὶ Φιλάνθρωπον ἡνία τὸν Ἀλ-
κελλον. Cic. p. 863. B. φύσει φιλότιμος ἢ. ad princ.
indoct. p. 781. A. τὴν δὲ τὴν ἀρετὴν ζηλεῖν αὐτοῦ
[τῷ Θεῷ] καὶ πρὸς τὸ καλὸν καὶ Φιλάνθρωπον ἀφομοιοῦνταί μιν
τῆς ἡδονῆς αὐτοῦ. Diogenes L. Platon. III. 98. τῆς
Φιλανθρωπίας εἰν εἶδη τρία· ἐν μὲν διὰ τῆς προσηγορίας γι-
νόμενοι, οἷον ἐν οἷς τινος τὸν ἐντυχάνοντα πάντα προσαγο-
ρεῖται, καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβάλλοντες χαίρειν ἄλλο εἶ-
δος, ὅταν τις βοηθητικὸς ἢ παρὰ τῷ αὐτῷ ἔτερον εἶδος
εἰς τῆς Φιλανθρωπίας, ἐν ᾧ τινος φιλοδοκίαις εἰσι. τῆς ἄρα
Φιλανθρωπίας τὸ μὲν ἐστὶν διὰ τὸ προσαγορεῖν, τὸ δὲ διὰ
τῷ εὐεργετῇ, τὸ δὲ διὰ τῷ ἐστῶν καὶ φιλοσυνεσιάζειν. Lu-
cianus Timon. 8. χρηστὸς ἐπέτριψεν αὐτὸν, καὶ Φιλαν-
θρωπία, καὶ ὁ πρὸς τῆς διομένης ἅπαντας οἶκτος. Scyth.
10. τὴν μὲν γὰρ χρηστότητα καὶ τὴν πρὸς τῆς ξένης Φιλαν-
θρωπία. Phalaris I. Φιλανθρωπία καὶ πραότητι. Imagin.
19. ἡ εἰκὼν — γράφει τῆς τῆς χρηστότητος — καὶ Φι-
λανθρωπίας, ἡ τὸ ἡμῶν ἐμφανεῖ τῷ τρόπῳ, καὶ πρὸς τοὺς
διομένους προσήνεις. Aristides in Antonin. p. 56. λέγειν
περὶ τῷ Θεῷ καὶ Φιλανθρώπως βασιλείας. Clemens Hom.
XII. 25. εἰκοὶς μοι ἀγνοῦν, τί ποτε εἰν Φιλανθρωπίας
μίσγεσθαι, ἥτις εἰν ἡ ἄνευ τῷ φυσικῶς πείνοτος ἢ πρὸς οἷον
δῆπτε σουργ, καθ' ὅτι ἄνθρωπος εἰν. Dio Cass. LV. p.
381. καὶ μοι γὰρ δοκεῖ, πολλὰ πλείω Φιλανθρωπία, ἢ
τὴν ἀμύνην κατορθῶσθαι. Polyaeus p. 353. τὰ ἔργα
τῆς ἀλεξάνδρου Φιλανθρωπίας ὁρῶντες. p. 414. ὅσως —
εἶλα — ἄνευ λύτρων ἀφῆκ' πωθόμενοι δὲ — προσεχόμε-
σαν κασάνδρῳ, πιστεύσαντες αὐτῷ τῇ Φιλανθρωπία. p. 560.
τὴν σωτηρίαν ἀναφέρειν εἰς τὴν αὐτῇ στρατηγίαν, ἔκ εἰς τὴν
ἐκείνου Φιλανθρωπίαν. Demosth. a. Leptin. Φιλανθρωπία
πρὸς φθόνον, καὶ δικαιοσύνη πρὸς κακίαν — ἀντιτάσσεται.
Aeschines Ep. ult. τὴν ἐκυτῶν χρηστότητα καὶ Φι-
λανθρωπία. 2. Maec. XIII. 23. τὸν τόπον ἐΦιλανθρώπως.
Jos. A. X. 9. 3. κατανοήσαντες δὲ — τὴν τῷ Θεῷ
λεῖς χρηστότητα καὶ Φιλανθρωπία. XII. 3. 4. ἡνία τῶν παρ'
ἡμῶν τυγχάνοντες Φιλανθρωπίας προθυμωτέρως παρέχουσιν
αὐτοὺς περὶ τὰ ἡμέτερα. XIII. 2. 2. Δημήτριον δὲ ταῦτα
σφάδμ' ἐλύπησε μαθόντα — ὅτι μὴ προλαβὼν ἀλέξαν-
δρος αὐτὸς ἐΦιλανθρωπίσκατο τὸν Ἰωνάθην. Philo V.
Mos. T. 2. p. 172, 13. τὰς δὲ χάριτας καὶ Φιλα-
νθρωπίας, ἡ γίνομαι ἡμῶν.

5. Dem. IX. 4. Εἰ, XVI. 4.
6. Act. X. 45,
Bbb

μῦθ'· ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνῃ χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα καὶ ἐλπίδα ζωῆς αἰ- 7
 νίῃ. Πιτὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαίωσαι, ἵνα φροντίζῃσι κα- 8
 λῶν ἔργων πορίσασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ ταῦτά ὅτι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα
 τοῖς ἀνθρώποις. Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς πε- 9
 ρίτῃσας· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς, καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἀνθρώπων μὲν μίαν καὶ δευτέραν νοθε- 10
 σίαν ὡραίου· Εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἀμαρτάνει, ὃν αὐτοκατάκρι- 11
 τος. Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῖαν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπουδάσον εἰλθεῖν πρὸς με εἰς Νι- 12
 κόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέρικα ὡραχέμεσθαι. Ζητῶν τὸ νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπυδαίως πρὸ- 13
 πεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων πορί- 14
 σασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμῆ 15
 πάν-

7. γενώμεθα] γενηθῶμεν ACFG 17. 31. *Chrysostomus*, *Athanasius* ad Serap. de Sp. S.

καὶ ἐλπίδα] — 47.

8. καὶ prius] — 7. Editio *Erasmi*, *Ald. Bogardi*.

τούτου 7.

τῷ] — ADFG 14. Codices alii, teste *Millio*. Apost. 2. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.*

τα] — ACDEG 37. Codices alii, teste *Millio*.

9. γενεαλογίας] λογομαχίας FG.

ἔρεις] ἔριν DFG.

ἔριν 2. 18. ex emendatione. 19.

πέριττο] περιττο DE.

ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι] μάταιοι εἰ ἀνωφελεῖς *Verfio Syra* posterior.

10. αἰρετικὸν] + γὰρ 39.

καὶ δευτέραν νοθεσίαν] νοθεσίαν ἢ δευτέραν FG.

νοθεσίαν καὶ δύο DE. *Chrysostomus*.

νοθεσίαν *Irenaeus* III. 3.

Tertullianus de praescript. 6. 16. *Cyprianus* Ep. 59. ad Quirin. III. 78. *Lucifer. Hilarius*: Hujusmodi homines

— semel corripi oportere. Frequentius enim correpti exercitatiores fient in malo. *Ambrosius* in Luc. IX. 58.

X. 3. XVII. 3. de fide I. 4. *Faustinus* 7. *Fulgentius* ad Monim. II. 5. *Pacianus* I. *Hieronymus*: Legitur in Lati-

nis Codicibus, quod verum Papa quoque *Athanasius* approbat, post unam & alteram. καὶ δύο νοθεσίας *Verf. Corp.*

12. εἰς] — FG. ad *Versionem Latinam*.

Νικόπολιν] Νεάπολιν in margine adscriptit *P. Allixius*.

13. ἀπολλῶ] ἀπολλῶν 26. ἀπολλῶνα FG.

σπυδαίως] ταχέως FG.

λίπη] λίπη 37. 43.

14. ὄσιν ἄκαρποι] ἄκαρποι ὄσιν FG.

ἀσπασθαι] ἀσπασθαι A.

χρεῖς] + εἰς καὶ DE.

+ τοῦ Θεοῦ FG 30. in ora. *Verfio Vulg.* *Hilarius*, *Pelagius*.

πάντων ὁμῶν] τοῦ πνεύματός σε 17.

ἀμὴν] — ACD a prima manu. 17. *Hilarius*, *Pelagius*. probante *J. A. Bengelio*.

πρὸς Τίτον] — 3. 18. 49. Editio *Erasmi* 2. 3. 4. 5. *Bogardi*.

πρὸς Τίτον ἐπληρώθη ἀρχεται πρὸς φιλήμονα DE.

ἐτελεσθη ἐπιστολὴ πρὸς Τίτον, ἀρχὴ πρὸς φιλήμονες FG.

8. φροντίζωσι] *Thomas*. ἐκφροντίζω καὶ φροντίζω γενι-
 κῇ καὶ αἰτιατικῇ· ὅτι μὲν γὰρ ἀντὶ τῆς φροντίδα ἔχω κα-
 τὰ, γενικῇ συντάσσεται· ὅταν δὲ ἀντὶ τῆς ἐνοῶ, αἰτιατι-
 κῇ, ὡς μὲν τὴν ἐπιβελὴν ἐκφροντίζω. *Dio Chrys.* XIII,
 p. 222. A. πολλοὶ γὰρ ἠρώτων, ὅτι φαίνοντο [ἢ φυγῇ]
 ἀγαθὸν ἢ κακόν· ὡς δὲ ἀναγκαζομένη φροντίζειν ὑπὲρ τούτων,
 ἵνα ἔχοιμι ἀποκρίνασθαι τοῖς ἐρωτῶσιν. *Isocrates*.

φροντίζε, ὅπως μηδὲν ἀνάξιν τῆς τιμῆς ταύτης ποιήσεις.
Athenaeus IX. p. 401. B. ὁ δὲ σφόδρα φροντίσας.

Heyschius. φροντίζε, μεμνῶ.

πορίσασθαι] 1. *Tim.* III. 4. *Athenaeus* XIII. p.
 612. A. ἡ μυρεψικὴ τέχνη — Σόλωνος τῷ ναυοῦτου
 εἰς ἐπιτρέποντος ἀνδρὶ ταύτης πορίσασθαι τέχνης. *Plut.* *Pe-*
ricl. p. 165. C. ὁ κοσμικὴν προεῖσεν ἔργασίας οὐδὲ σε-
 μνῆς. *Demosthenes* c. *Timocrat.* τασέτω ῥᾶν εἰς ἰδίαν
 τινα διατριπύσαι, ἢ τῶν ὑμετέρων δικαίων πορίσασθαι.

καλὰ καὶ ὠφέλιμα] *Plato* *Protagora*. . . λέγεις
 ὅτι ἀγαθὰ ταῦτα εἶναι· λέγω. ἄρ' ἐν, ἢ δ' ἐγώ, ταῦτα
 εἶναι ἀγαθὰ, ἃ εἰναι ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ναί, μὲν
 Δι', ἔφη, καὶ μὴ τοῖς ἀνθρώποις ὠφέλιμα ἦν, ἔγωγε καλὰ
 ἀγαθὰ. *Plut.* *Pericl.* p. 151. D. τῶν δὲ καλῶν καὶ ὠ-
 φελίμων παραμεινόντων. *Demetr.* p. 888. E. σωφρο-
 σύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ φρόνησις, καὶ καλῶν μόνον καὶ δι-
 καίων καὶ ὠφελίμων, ἀλλὰ καὶ αἰσχροῦν καὶ ἀδίκων κρί-
 σις εἶναι.

9. *Hieronymus* in l. Hi qui in eo totos dies &
 noctes terunt, ut vel interrogent & respondeant,
 vel dent propositionem, vel accipiant, affumant,
 confirment, atque concludant, quos contentiosos
 vocant. Si igitur illi hoc faciunt, quorum ars con-
 tentio est. *Augustinus* c. *Crescon.* I. Haec non est
 eloquentia, sed Sophistica & maligna professio,
 quae sibi proponit non ex animo sed ex contentio-
 ne vel commodo pro omnibus & contra omnia di-
 cere. *Philip.* I. 15. 16.

10. μίαν καὶ δευτέραν] *Thucydides* I. 82. διαλθόντων
 ἐτῶν δύο καὶ τριῶν. *Galenus* de temperat. med. simpl.
 I. σαφὲς εἰσθῆσονται ψυχῆς ἐκ τῆς παρακρήμης, καὶ με-
 τὰ μίαν ἄραν, καὶ δύο, καὶ τρεῖς, καὶ τέτταρας, ἐξ ὧν
 μέντοι καὶ θερμασίας τινος ἡδὴ κατὰ βραχὺ γυναιμένης ἐν
 τῷ μορίῳ φαντασίαν τινα ἔχουσιν — μετὰ δ. ἄρας καὶ 1.
de Compos. Med. per part. Corp. IV. ὕδαρ ἑμο-
 βριον ἔγχετο μέχρι μίως ἢ δευτέρας ἡμέρας V. ὅπως προσμεί-
 νη τὸ φάρμακον ἄρας β. καὶ γ. — καὶ τῆτο ποιῶν οὐ
 τῇ πρώτῃ μόνον ἡμέρᾳ δις πη καὶ τρεῖς. *Plato*. δις καὶ
 τρεῖς τὰ καλόν.

11. ἐξισραήλ] *Aristophanes* *Nub.* 88. ἐκτρέφω
 ὡς τάχιστα τὴν σαυτὴ πρόπον. *Schol.* ἀντὶ τῆς μεταβαλεῖ
 ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥυτμικῶν ἰσραήλιν καὶ ἐκτρέφωμεν.
 ἐκτρέφει δὲ ἰσραήλιν τὸ ἀλλάζειν τὸ πρὸς τὸ ἴσω μέρος ἔχει.
Plut. de sera num. *Vindicta* p. 567. B. ὅσοι δὲ πρί-
 σθημα καὶ δόξαν ἀρετῆς περιβαλλόμενοι διεβίωσαν κακίαν
 λανθανέσθαι, τῶν ἐπιπόνων καὶ οὐδυνῶν ἀνάγκησιν ἔτιραι
 περισσώτεροι ἐκτρέφονται τῇ ἐντὸς ἔχει τῆς ψυχῆς — ὡς-
 περ αἱ θαλατταὶ σκολοπέδραι, καταπινοῦσαι τὸ ἄγχι-
 στον ἐκτρέπουσιν ἑαυτάς. *Aristoteles* *probl.* S. V. ἡ
 τῆς ἀριστέρας σκίλης τριψίς ἐξισραμμένης γίνεται. *Galenus*
de Ufu part. X. ἵσως ἔρῃσιν, ἃς ἀπὸ τῆς φρόνης ἐκφύ-
 σαντες μῦς ἐνέφουσιν· μὲν ἐν ἅπαντι τῷ τασθῶ τῆς βλεφά-
 ρος. ἀλλ' ἔγωγε, ὁ σοφώτατος, ἐκτρέφετο, καὶ ἐκτρέφεται,
 καὶ πρὸς τὴν φρόνιν ἀνεκἀμπττο σύμπτειν τὸ βλεφάρων. *de fac-*
cult. *Medic. Simpl.* XI. καὶ τὴν ἐξισραμμένην ἰδραν ἐντρέπει.
Arrianus III. 29. πολλὰ δὲ τὴν βαυτῆρος [ὁ ποταμὸς]
 καὶ φαρμάκων, καὶ ῥέμα ἔχει, ὡς τὰ καταπληγμένα
 πρὸς αὐτὰ τῶ ῥᾶ ἐκτρέφονται ἐκ τῆς γῆς ἐ καλεσθῆναι, οἷον
 δὲ οὐδὲ βεβαίως κατὰ τῆς φαρμάκων ἰδρυμένα. *Receden-*
do ab ecclesia, prodit, quod prius in mente late-
 bat. 1. *Jo.* II. 19.

αὐτοκατάκριτος] *Cic.* pro. *Cluent.* 21. C. *Fabri-*
cius ἐ subfelliis demisso capite discesserat — jam
 tunc

πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλεῖντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μὲ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.
 — Πρὸς Τίτον ὁ Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα, ἐγράφη
 — ὑπὸ Νικοπόλεως ὁ Μακεδονίας.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ

Φ Ι Λ Η Μ Ο Ν Α

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η.

ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ ἀγαπῶντι

τῶν Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα] — AC 3. 17. 18. 31. 44. 49. Versio Syr. Editio *Erasmi* 2. 3. 4. 5. πρῶτον] — 48. ἐγράφη ὑπὸ Νικοπόλεως] — C. + *Δὲ Ζηῶν* ὁ ἀπολλῶν Versio Syr. + ἡ ἐστὶν ἐπαρχία 21. τῶν Μακεδονίας] — AC 34. 44. Versio Syr. Μακεδονίαν 18. 49. + εἰς. Gz. H. 30. Codices *Stephani. Damascenus, Euthalimus.* + εἰ. *χ* 49. + εἰ. 75. 18. Versio *Copt.* + εἰ. σς. 20.

Ephraïmus de Marcion. II. 42. διὰ τὸ ὁλοκληρῶς αὐτὴν [f. καὶ μὴ αὐτὴν deleada est vox *ἀφ' ἐσέρφως*] ἀφ' ἐσέρφως παρ' αὐτῷ καί. *Terullianus* c. Marc. V. Soli huic Epistolae brevis manus Marcionis evaderet. *Hieronymus* prooem. Qui nolunt inter Epistolas Pauli eam recipere quae ad *Philemonem* scribitur, ajunt — His & caeteris istiusmodi vult aut epistolam non esse Pauli quae ad *Philemonem* scribitur, aut etiam si Pauli sit, nihil habere quod aedificare nos possit. At e contrario qui germanae auctoritatis eam esse defendunt, dicunt nunquam in toto orbe a cunctis ecclesiis fuisse susceptam, nisi Pauli Apostoli crederetur. — Pauli esse epistolam ad *Philemonem* saltem Marcione auctore doceantur, qui cum caeteras epistolas ejusdem vel non suscepit, vel quaedam in his mutaverit atque corroferit, in hanc solum manus non est ausus mittere: quia sua illam brevis defendebat.

1. δέσμιος] ἀπόστολος D a prima manu. E. δούλος 33. 35. Versio *Syr* utraque. Codices *Latini. Chrysostomus* in I. *Christi* Ἰησοῦ] Ἰησοῦ Χριστοῦ D a prima manu. E 3. 4. *ἀγαπῶντι*] + ἀδελφῷ D a prima manu. E. *Hilarius*.

tum Fabricius primum suo judicio, quod & gravissimum, deinde legis vi & sententiis judicium est condemnatus. *Libanius* O. XII. p. 397. B. ἐν μὲν τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν οὐκ ἐκινεῖτο — οἰκία δὲ ἐβόησε προβύμως ὡς αὐτὸν αὐτὴ κατηγορεῖν, οὐκ ἐπὶ τῶν σημαντικῶν ταῦτα πιστοποιῶν. O. XVIII. p. 465. B. ὅταν ᾖν ὁ αὐτὸς τὸ αὐτὸ εἶργε τε μὴ ποιεῖν, καὶ διδῶ ποιεῖν, ἐκ αὐτὸς αὐτοῦ κατέγνωκεν πονηρὰ κεκρίσθαι; *Philo* de Victimis T. 2. p. 247, 32. αὐτὸς ἐαυτῷ γίνεται κατηγορος ἔνδον ὑπὸ τῷ συνεϊδόντος ἐλεγχθείς. *Demosthenes* c. Timarch. τὸ δὲ τῷ ὕφ' ἐαυτοῦ πρότερον κείμενον νόμον τάναντία θείναι, ταῦτι ἤδη ποιεῖ κατηγορον αὐτὸν αὐτὴ γεγενησθαι. *Ephraïmus* p. 704. B. ἕως ἂν αὐτοκατακρίτες ἐαυτὸς ποιήσωσι, καὶ ἐπέλθωσι πρὸς πόλεμον τοῖς υἱοῖς τῷ Σῆμ τοῖς ἀδικημένοις. *Cic.* Verr. I. 6. Sic erat humilis atque demissus, ut non modo populo Romano sed etiam sibi ipse condemnatus videretur. *Hieronymus*: Caetera vitia per sacerdotes de ecclesia propelluntur: Haeretici autem in semet ipsos sententiam vertunt, suo arbitrio de Ecclesia recedentes; quae recessio propriae conscientiae videtur esse damnatio.

12. Ἀρτεμιῶν] in Numis: ἐπ' ἀρτεμῶν γρατηγῶν Μαγνήτων Σιπύλης. *Inscript.* ἀρτεμῶν Δημητρίῳ Μιλήσιοι. *Varro* de LL. VII. tres cum emerunt Ephesi singulos servos, nonnunquam alius declinat nomen ab eo qui vendit Artemidoro, atque Arteman appellat, alius aut ab regione, quod ibi emit, ab *Jonia Jonem*, aut ab urbe Epheso Ephesium.

Νικόπολιν] numi. Νικόπολις ἱερά. Σεβαστὸς κτίστης, Νικοπόλεως ἱεράς ναύαρχος. *Antipater* MS. καίσαρ ἴσατο Νικόπολιν διὴν πόλιν, ἀντὶ δὲ νίκης φοῖβος ἀναξ ταύτην δέκνυται ἀκτιάδος. *Suetonius* Aug. 18. quoque Actiacae victoriae memoria celebratio in posterum esset, urbem Nicopolin apud Actium condidit, ludosque illic quinquennales constituit. *Arrianus* E-

picet. I. 18. σήμερον τις ὑπὲρ ἱερῶν ὀνύχων ἐλάλει μοι τοῦ Λυγέως — ἔγω δὲ Νικοπόλεως τίς σοι μυρία;

13. Ζηῶν] *Libanius* Ep. 206. Ζηῶν καὶ ὡς ῥήτορα δεξιόν, καὶ ὡς ἄνδρα ἀγαθὸν φιλεῖμεν.

14. οἱ ἡμέτεροι] Comm. 8. commendat benignitatem dominis & patribus: nunc etiam liberis & servis sive domesticis, qui οἱ ἡμέτεροι vocantur: hi licet peculium non habeant, possunt tamen erranti viam monstrare, sitienti poculum frigidae praebere, & necessaria suppeditare; in primis si dominos habeant ejusdem fidei focios, qui ipsis ultro hanc potestatem facient.

τὰς ἀναγκαίας χρείας] *Demosthenes* c. Aristocrate. αἱ ἀναγκαῖαι χρεῖαι τὰς τῆ, τί πρακτικὴν ἡμῇ, λογισμὸς ἀναιρῶσιν ἅπαντας. *Isocrates* Panegy.

βίβ. *Aristoteles* Oecon. II. εἰς τὰς καθ' ἡμέραν χρείας ἀναλίσκειν. *Arrianus* *Epictet.* III. 26. βιγῶντες τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας, καὶ χαίμεν ἐρριμμένοι καὶ ὅσον αὐτὸ τὸ ἀναγκαῖον σιτέμενοι — πῶς ἀπ' αὐτῶν πρὸς τὰς παρὲνους αἰτήσαν τὰ ἀναγκαῖα. *Galenus* Anat. III. ἐγὼ δὲ ἀξίῳ τὸς νέους τὰ τοιαῦτα πάντα ἡσκήσθαι, διότι καὶ τὴν χρεῖαν αὐτῶν ἀναγκαῖαν ὀρῶ. . . πρῶτον δὲ περὶ δεσπότης καὶ δούλος εἰπομεν; ἵνα τότε πρὸς τὴν ἀναγκαῖαν χρεῖαν ἴδωμεν. *Lucianus* de Merc. Cond. 5. τὴν πνίαν καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων χρεῖαν. 7. ἐχ' ἡ τῶν ἀναγκαίων χρεῖα, ἀλλ' ἡ τῶν ἐκ ἀναγκαίων ἐπιθυμία. *Diodorus* S. I. 34.

πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τὰ δυνάμενα τὰς ἀναγκαίας χρείας παρέχσθαι τοῖς ἀνθρώποις, διαψιλῇ φέται κατὰ τὴν αἰγυπτίαν. *Philo* de caritate p. 392, 36. ἐκείτ' ἂν εἰπομεν περὶ σιτίων καὶ ποτῶν, καὶ ἐσθῆτος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα περὶ διαίταν καὶ τὰς ἀναγκαίας χρείας. de Decal. p. 197, 30. ἀνθρώπων δὲ ἕκαστος, ὅτε θνητὸς φύσις μετέχων καὶ μυρίων ἐνδεὲς ὢν πρὸς τὰς ἀναγκαίας τῆς βίβης χρείας, omnem probum esse liberum. p. 457, 21. ἐκ ἀργυροῦ καὶ χρυσῶν θησαυροφυλάκων, οὐδ' ἀποτομῆς γῆς μεγάλως κλώ-

πῆτῳ καὶ συνεργῳ ἡμῶν, Καὶ Ἀπφία τῇ ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ 2
 ἡμῶν, καὶ τῇ καλῇ οἰκόν σου ἐκκλησίᾳ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ 3
 Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μὲν, πάντοτε μνησθῆναι σε ποιούμενον 4
 προσευχῶν μου, Ἀκούων σε τῇ ἀγάπῃ, καὶ τῇ πίστει ἣν ἔχεις πρὸς τὸ Κύριον Ἰησοῦν καὶ 5
 εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. Ὅπως ἡ κοινωνία τῇ πείρασίν σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει 6
 πάντος ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν· εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν. Χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ 7
 σπουδαίαν ἐν τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῷ ἁγίῳ ἀναπέπαυται ἀφ' 8
 σέ, ἀδελφί.
 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσει σοι τὸ ἀνῆκον. Διὰ τὴν ἀγά-
 πην
 ~ ἡμῖν

2. ἀπφία] ἀφφία D a prima manu. ἀμφία FG 47.
 ἀγαπητῇ] ἀδελφῇ AD a prima manu. EFG 17. 31. Versio Copt. Vulg. Syra posterior cum obelo. Hefychius,
 Hieronymus, Hilarius, Pelagius. probante J. Millio in l. & prol. 1292. & J. A. Bengelio.
 τῷ] — F.
 σε] αὐτοῦ 38. αὐτῶν Versio Copt.
 5. ἀγάπην] ἐν τῇ πίστει] πίστις ἐν τῇ ἀγάπῃ DE 3. 33. 37. 43. Versio Syr. Hilarius.
 πρὸς] εἰς ACD a prima manu. E. Versio Copt.
 Ἰησοῦν] + χριστὸν D a prima manu. E 31. χριστὸν Versio Copt.
 6. ὅπως] ὡς πῶς FG.
 πάντος] + ἔργα FG 1. 4. 9. 43. 45. 48. 55. Editio Complut. Plantin. Genew. τοῦ] — A 17.
 ὑμῖν] ἡμῖν ACDEFG 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 19. 20. 21. 22. 30. 43. 52. 55. Editio Complut.
 Plantin. Bengelii. Versio Arab. Codices Latini. Chrysostomus, Theodoretus, Oecumenius, Hilarius, Pelagius. pro-
 bante J. Millio prol. 1354. ἐμοὶ 23.
 Ἰησοῦν] — AC 4. a prima manu. 17. Versio Syra posterior in margine. Copt. Codices Latini. Hieronymus,
 Hilarius. probante J. A. Bengelio.
 7. χάριν] χάριον ACDEFG 17. 28. 31. 36. 38. 45. Editio Complut. Plantin. Elzevirii, Curcellaei, Bengelii.
 Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Hilarius, Pelagius, Oecumenius, Chrysostomus. probante Erasmo, & H. Grotio.
 γὰρ] — 4. 29. 37.
 ἔχομεν πολλὴν] πολλὴν ἔχον ACFG 17. Versio Vulg. Copt. Theodoretus, Hilarius, Pelagius. πολλὴν ἔχομεν D
 a prima manu. E. πολλὴν ἔχομεν 37. πολλὴν καὶ] καὶ πολλὴν 21. Chrysostomus.

μνοι δι' ἐπιθυμίαν προσέδωκεν, ἀλλ' ὅσα πρὸς τὰς ἀναγκαίας
 χρεῖας τῷ βίῳ ἐκπορίζονται. Porphyrius de Abstin. IV.
 6. καὶ τοῖς συγγενεστέτοις καὶ ὁμοφύλοις ἐπιμιγνύντο σχε-
 δὸν — ὅτι μὴ πρὸς τὰς ἀναγκαίας συναγενοῖσι χρεῖας.
 Galenus de Usu part. XIII. τῶν κατ' ἰσχίον καὶ λα-

γνάας ἐσάν, ὃν χάρις ἔτε τὰ τῆς ἡβης ἐσῶ δύναται ἢ δημι-
 κρηθῆναι χρεῖας ἀναγκαίας τῷ ζῶν παρέχοντα. Diodorus
 S. XII. 40. καὶ ταῦτα ἀναγκαῖα εἰ καταλάβει χρεῖας
 χρησαμένους. L. XXIII. p. 506. τῷ δὲ τιμωρὶ πύλαρι
 περὶ τὰ ἐξω γινόμενα εἰς ἀναγκαίας χρεῖας.

2. Ἀπφία] Hefychius. ἀπφία, ἀδελφὴς ἢ ἀδελφοῦ.
 [f. ἀγαπητῇ ἢ ἀδελφῇ] Pollux III. 74. φαυ-
 λοτάτη δὲ ἡ παρὰ τοῖς νέοις κοινωδοῖς ἀπφία, καὶ ἀπφά-
 ριον, νῆας δεσποίνης ὑποκορίσματα. Eustathius II. s. p.
 429, 17. ἀπφον τὴν ἀδελφὴν ἐπικαλεῖται μόνη ἢ ἀδελφὴν
 αἰ. ἰσόν δὲ, ὅτι ἐκ τῆς ὥς ἐρρέθη ἀπφια γίνεσθαι καὶ τὸ ἀπφον,
 ὑποκορίσμα δὲ ἐρωμένης· τινὲς δὲ καὶ τὸ ἀπφον ὑποκορίσμα φα-
 σιν ἐπ' αὐτῷ. Suidas. ἀπφία, ἀδελφὴς καὶ ἀδελφῆς ὑποκορίσμα.
 6. Ut fides, quae tibi nobiscum communis est,
 juncta scientiae omnis boni, quod alter alteri ex
 doctrina Christi praestare tenetur, quodque Chris-
 tus tanquam sibi praestitum imputabit, efficax fiet.
 Matth. XXV. 40.

9. τοῦτος ἀνὴρ] Andocides in Alcibiad. ὁ δὲ πάν-
 των δυνάτατος ἐστίν, τοῦτος ἀνὴρ, ὡς εἶναι τῷ δήμῳ τὰς λό-
 γους ποιεῖται. Cum talis sim, ut tibi imperare pos-
 sim: magis tamen hortor; tanquam senex, inquam,
 imo etiam vinctus, hortor & obsecro te, certus pre-
 ces meas apud te non fore irritas. Herodotus I. 115.
 οὐ δὲ, ἐὰν τῷδε τοιούτῳ ἄνθρωπος παῖς, ἐτόλμησας.

Plantus Captiv. II. 1. 49. Quod antehac pro
 jure imperitabam meo, nunc te oro per precem.
 Valerius Flacc. I. 58. Talibus hortatur juvenem,
 propiorque jubenti conticuit. Plantus Amphitr.
 Prom. Pater huc me misit ad vos oratum meus,
 Tamestis, pro imperio vobis, quod dictum foret,
 scibat facturos. Julius Capitolinus Macrino 6. De-
 crevimus. Et vos, Patres conscripti, ut decernatis,
 cum possimus imperatorio jure praecipere, ta-

men rogamus. Ausonius Idyll. 13. quod est poten-
 tissimum impetrandi genus, rogabat, cum imperare
 poterat. Pacatus Panegy. Theodos. II. Orat ec-
 ce te Dominus tuus, & qui posset cogere, ma-
 vult impetrare. Curtius IX. 2. Oro quaeloque —
 caetera vobis imperavi, hoc unum debitorus sum.
 Et is vos rogo, qui nihil unquam vobis praecepi,
 quin primus me periculis obtulerim. Thucydides VII.
 63. τοῖς δὲ ναύταις παραυῶ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε καὶ
 δεῖναι. Libanius Ep. 295. σὺ δὲ ἐκ ἀν' ἀνθρώπων εὖ ποιεῖς
 Ἡρακλεῖδην, ἀλλ' ἐπιτάττω. Plinius Ep. IX. 21. Ve-
 reor, ne videar non rogare, sed cogere, si precibus
 effusus junxero. Jungam tamen tanto plenius &
 effusus, quanto ipsum acrius feverisque corripui.
 & 24. Livius XXII. teste Pricaeo. Non imperio
 modo, sed consilio, ac prope precibus agens. Eu-
 menius pro restaur. Schol. 15. quanta in his Impe-
 ratorum & Caesarum literis inest ad omnes animo-
 rum impetus effectusque rerum ciendos vis atque
 permotio, qui, quod jubere possint, suadere dignan-
 tur, & cum vel tacitas eorum ac vultu tenus signi-
 ficatas voluntates summi patris sequatur auctori-
 tas, — ipsi tamen ultro imperandi potestatem
 cohortandi humanitate conciliant?

10. ὀνήσιμος] Thucydides IV. 119. Σικωνίαν —
 ὀνάσιμος Μεγακλῆς. Favorinus ap. Galen. de opti-
 ma disciplina. ὀνήσιμος ὁ πλεονέκτης δὲ δόλος ἐπικτή-
 διαλέγομενος. Libanius Ep. 309. ὀνήσιμον ἀνθρώπων Σό-
 κρε, πεινρὸν ἔμπορον. vid. in Coloss. IV. 9. Inscriptio.
 Οὐκ

9 πην μᾶλλον ὠφθαλμῶ, τοιοῦτ' ὢν, ὡς Παῦλ' ὡρεσούτης, νυνὶ δὲ καὶ δεσμιῶ
 10 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Παρακαλῶ σε ὡς τὴν ἐμὴν τέκνη, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὅ-
 11 ἵησιν' Τὸν ὡσπερ σοὶ ἀχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα· Σὺ δὲ αὖ-
 12 τὸν, τετέστι, τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβὼν· Ὅν ἐγὼ ἐβυλόμην πρὸς ἑαυτὸν κατ-
 13 ἔχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τῷ εὐαγγελίῳ· Χωρὶς δὲ τοῦ σοῦ γνώ-
 14 μης εἰδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι· ἵνα μὴ ὡς κατ' ἀνάγκην τὸ ἀγαθὸν σε ᾗ, ἀλλὰ κατ' ἐκυσίον.
 15 Τάχα γὰρ ἀφ' οὗτο ἔχωρίσθῃ πρὸς ὧραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς· Οὐκέτι ὡς δε-
 16 λον, ἀλλ' ὑπὲρ δεῖλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ
 17 ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἔν ἐμὲ ἔχεις κοινωνόν, προσλαβὼν αὐτὸν ὡς ἐμέ. Εἰ δὲ τι ἡδί-
 18 κησέ σε, ἢ ὀφείλει, τῷτο ἐμοὶ ἐλλόγει. Ἐγὼ Παῦλ' ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ

ἀπο-

παρακλήσιν] + πολλὰ 3.

8. ἐν χριστῷ παρρησίαν ἔχων] παρρησίαν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ D a prima manu.

9. ἀγάπην] ἀνάγκην A.

ὡς] — 23.

νυνὶ] νῦν A.

καὶ] — 43.

10. παρακαλῶ] + δὲ 39.

μου] — AD a prima manu. EFG 17. 23. a prima manu. 52. Versio Vulg.

11. δὲ] + καὶ G 31. 47. Versio Vulg.

ἀντιπεμψα] ἐπεμψα DE 1. 4. 17. 19. 23. 55. Versio Vulg. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.

ACD a prima manu. E 17. Versio Vulg. Copt. Syr.

αὐτὸν τετέστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα προσλαβὼν] προσλαβὼν αὐτὸν τετέστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα 37.

προσλαβὼν] — AFG. 17.

δεσμοῖς] + μου 1.

κατὰ prius] κατ' D. a prima manu. 37. Editio Colinaei.

κατὰ posterius] — D. a prima manu. Versio Vulg. Hilarius.

15. αὐτὸν] — 7. Editio Erasmi 1. Ald.

16. ἀλλ' ἀλλὰ D. a prima manu. + ὡς 19.

2 δέλον ad δέλον] — FG.

17. ἐμέ] μου CDEFG 1. 3. 7. 14. 37. 55. Editio Colinaei, Chrysostomus in l. & T. VI. 8. Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus, Damascenus.

ἐλλόγει] ἐλόγω ACD a prima manu. FG. 17. 31.

ἐπὶ] ἐν D a prima manu.

ὢν] ἦν 49.

ὡρεσούτης] ὡρεσούτης R. Bentleyus.

δὲ] — 41.

χριστοῦ Ἰησοῦ AC 31. Versio Copt. Hilarius.

ὢν] + ἐγὼ A 37. Chrysostomus T. VI. 65.

ὢν] + ἐγὼ A. Chrysostomus T. VI. 65.

12. σὺ δὲ] — A 17.

13. διακονῇ μοι] μοι διακονῇ ACDEFG. Chrysostomus in Col. H. II.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

14. σὺς] — F.

Onesimus Anicetus fecit Domino. &: Q. Bato-
 nius Onesimus Patrono.

11. εὐχρηστον] Onesimus erit nomini suo respon-
 dens servus utilis.

Donatus in Phorm. Ter. I. 1. ex Lucilio. Ser-
 vus neque infidus domino, neque inutilis cuiquam.
 Demosthenes Phil. III. ἀλλ' ἀπαντα ταῦτα ἀχρηστα, ἀ-
 πρακτα, ἀνόνητα ὑπὸ τῶν πωλόντων γίνονται. Longus paf.
 IV. δῖται, μηδὲν ἐτι μνησικακῶντα δέλον ἐκ ἀχρηστον ἴ-
 χουν — ὁ δὲ τῷ μὲν ὡς εὐεργέτῃ διηλλάττετο.

12. τὰ ἐμὰ σπλάγχνα] Ulpianus l. XXV. 4. 1.
 §. 1. D. Partus antequam edatur, mulieris portio
 est, vel viscerum. Statius Theb. VII. 522. Sua
 credite matri viscera. Suetonius Aug. 94. Atia prius-
 quam pareret, somniavit, intestina sua ferri ad fide-
 ra, explicarique per omnem terrarum & coeli am-
 bitum. Ovidius M. V. 18. pater de filia. Sed quae
 visceribus veniebat bellua ponto exfaturanda meis?
 M. X. 465. Accipit obfcoeno genitor sua viscera
 lecto. M. VI. 651. Tereus Ityn vorans: Vescitur,
 inque suam sua viscera condidit alvum. VIII. 478.
 Rogus iste cremet mea viscera, dixit. Hero. Ep.
 XI. 89. Cum mea me coram filvas inimicus in
 altis viscera montanis ferret edenda lupis. 118.
 Diripiunt avidae viscera nostra ferae. Albinov. E-
 leg. in Drufum 264. Iste rogus miserae visce-
 ra matris habet. Silius VI. 581. Leve vulnus, an
 alto usque ad nostra ferus penetravit viscera mu-
 cro? Q. Curtius IV. 14. 22. Eripite viscera mea
 ex vinculis, restituite mihi pignora, pro quibus
 ipse mori non recuso, parentem, liberos. Quinti-
 lianus VI. prooem. Tunc igitur optimum fuit, in-

faustum opus, & quicquid hoc est in me infelici-
 um literarum, super immaturum funus consumaturis
 viscera mea flammis injicere. Artemidorus I. 46.
 οἱ παῖδες σπλάγχνα λέγονται, ὡς ἐντόθια. 35. τὰ δὲ
 ἑαυτῷ ἔντερα ἢ σπλάγχνα διὰ τὸ τόματος ἀποκρίναι, τί-
 νων ὄλεθρον καὶ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ προαγορεύει. V. 57. ἔδο-
 ξε τις αἰετὸν τὰ σπλάγχνα ἑαυτοῦ — φέρειν — εἰς τὸ
 θέατρον — ἐπὶ τῷ τῷ ὀνείρῳ γίνετο υἱὸς διάσημος καὶ
 λαμπρὸς ἐν τῇ πόλει — τὰ δὲ σπλάγχνα [ἐσήμεναι]
 τὸν παῖδα ἔτα γὰρ καὶ τὸν παῖδα καλεῖν ἔθος ἐστὶ. Aristo-
 phanes Vesp. 652. ὦ πάτερ — φι. παῦσαι, καὶ μὴ
 πατρίζε, ἐκ ἐστὶν ὅπως ἐχὶ τήνθῃσι, καὶ χρὴ σπλάγγων
 μὴ ἀπέχισθαι. Philo de Joseph. T. 2. p. 45, 30.
 σαρκοβόροις θύρῃν εὐωχία καὶ θοῇ γέγονας, γευσάμενός
 καὶ ἐσταθῆσι τῶν ἐμῶν σπλάγγων. Quintilianus D. 338.
 Filium matri eripere conaris, & partem viscerum
 avellis. 18. Sanguinem qui de tua fluxit anima,
 viscera de tuis concepta vitalibus.

14. τὸ ἀγαθὸν σε] Aristides Plat. II. p. 127. τὰς
 δὲ παρόντας πλείω λαλῶντας ἢ φρονῶντας, καὶ ὁδομαῶς τὸ
 τῷ Περικλῆς ἀγαθὸν σάζοντας.

Symmachus I. 30. Tuas autem literas vicissim ex-
 specto, non exigo. Injurium quippe est, magnopere
 flagitare, quod speres: ne, quod est voluntar-
 ium, videatur extortum.

18. Ter. Phorm. I. 3. Geta — absque eo es-
 set — aliquid convassisset, atque hinc me conji-
 ceretn protinus in pedes. Martialis XI. 54. A pe-
 dibus didicere manus peccare protervae; Non mi-
 ror furem, qui fugitivus erat.

19. Luc. XVI. 6. Symmachus I. 5. Do fidem,
 nihil herili mentae, nihil servituti aut pecori defu-

ἄποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. Ναὶ ἀδελφε, ἐγὼ σε ὀναί- 19
μην ἐν Κυρίῳ· ἀναπαυσόν με τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σε ἔγρα- 20
ψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. Ἀμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω 21
γὰρ ὅτι ἀφ' οὗ τ' ὡρσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονται σε, Ἐπαφρας, (ὁ 22
συναιχμαλώτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,) Μάρκῳ, Ἀρίσταρχῳ, Δημῶς, Λευκῶς, 23
οἱ συνεργοί μου. Ἡ χάρις τῇ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ μετὰ τῷ πνεύματι ὑμῶν. Ἀμήν. 24. 25
— Πρὸς Φιλίμονα ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης ἀφ' ὧν Ὀνησίμου οἰκίτης.

H

[ἄποτίσω] ἀποδώσω D. a prima manu. Schol. Cod. 19. 20. Versio Vulg. Hilarius, Pelagius.
[προσοφείλεις] + ἐν κυρίῳ D. a prima manu. E. 20. a κυρίῳ ad κυρίῳ] — 4. a prima manu. 14.
[μὲν] 28 37.
[κυρίῳ] postorius] χριστῷ ACDFG. 3. 10. 31. 33. 37. 39. 55. a prima manu. Editio Colinaei. Ald. Versio Syr.
utrique Aethiop. Copt. Codices Latini. Chrysostomus, Theophylactus, Occumenius, Theodosius, Hilarius, Correcto-
rium Bibliorum. probante F. A. Bengelio. 21. καὶ] — 3.
[δὲ] AC 31. Versio Copt. 22. καὶ] δὲ Versio Syra posterior.
[ἐτι] + καὶ 52. Editio Erasmi, Bogardi.
[23. ἀσπάζονται] ἀσπάζεται ACD a prima manu. E. 19. 21. 22. 23. 37. 47. 55. Editio Erasmi, Ald. Versio
Vulg. Copt. Syr. Aethiop. Arab. Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Hilarius. probante F. Millio prol. 1432.
F. A. Bengelio. ἐν χριστῷ Ἰησοῦ] — 43. ἐν χριστῷ Editio Complut. Plant.
[25. ἡ] — 4. ἡμῶν] — 17. 31. 47. Versio Syra posterior.
[χριστῷ] — 4. πνεύματι] πατρός 1.
[ἀμήν] — AC a prima manu. D a prima manu. probante F. A. Bengelio.
[πρὸς Φιλίμονα ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης ἀφ' ὧν Ὀνησίμου οἰκίτης] ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης ἢ πρὸς Φιλίμονα ἐπιστολὴ δὲ Ὀνησίμου οἰκί-
της 3. πρὸς Φιλίμονα ἐπληρώθη DE. πρὸς Φιλίμονα C. — 14. Editio Erasmi 1. ἐγράφη ἀπὸ
Ρώμης δὲ Ὀνησίμου οἰκίτης Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei. Bogardi. ἐπιστολὴ πρὸς Φιλίμονα καὶ Ἀπφίαν δεσπότης
τῶν Ὀνησίμων, καὶ πρὸς Ἀρχιππον τὸν διάκονον τὸν ἐν Κολοσσαῖς ἐκκλησίας, ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης ἐκ προσώπου Παύλου καὶ Τιμο-
θέου δὲ Ὀνησίμων τῶν οἰκίτης. Codex Stephani, 31. 39. 48. Codex Cryptoferratenfis. Παῦλος ἀποστόλος ἐπιστολὴ πρὸς Φιλί-
μονα καὶ Ἀπφίαν δεσπότης τῶν Ὀνησίμων, καὶ πρὸς Ἀρχιππον τὸν διάκονον τὸν ἐν Κολοσσαῖς ἐκκλησίας ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης δὲ Ὀνη-
σίμων οἰκίτης T. Beza annot. Ed. 3. 4. 5. ex Codice Stephani, ut puto. + 51. λζ. Codices Stephani 3. 16.
20. 21. 25. 30. 45. + 51. μζ. 27. Codex Cryptoferrat. + 51. μβ. Damascenus.

turum. Ne mihi sit dicti hujus post negatio, en vobis, chirographi instar, literas. Sponsonem stituiat affectio.

[ἀποτίσω] Glossarium. ἀποτίω, pendo, refarcio. Hesychius. ἀποτίσει, ἀποδώσει. Etymol. ἀποτίσεις χοῖρε γίγναται. ἢ κατέφαγες, ἀποδώσεις. ἀποτίσας, ἀποδὼς. καὶ ἀποτίνη δίκη, ἀποδῶ τιμωρίαν. Il. α. 128. τριπλὴ τετραπλὴ ἀποτίσομεν.

[προσοφείλεις] Xenophon Paed. III. προσοφείλο-
ντες σοι ἄλλας χάριτας. Oecon. οἱ δὲ ἀναγκαῖα δύ-
ναιται ποιεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ προσοφείλεσι. Demosthenes
αὐτὰ δὲ τ' ἀρχαῖα πάντα ἀγαλόνεαι φασί. Δημο-
φῶν δὲ καὶ προσοφείλοντας ἡμᾶς ἐνέγραψε. . . . τὰς δὲ φ.
δραχμὰς — προσώφεις, ἀφελόμενος τὴν κηφισοδότη Σε-
ράπαναν. Aristoteles Eth. IV. 8. εὐεργετήματος δ' αἰσχύ-
νεται, καὶ ἀντεργετικός ἐστὶ πλειόνων, ἔτω γὰρ προσοφεί-
σει ὁ ὑπάρξας. Polybius I. p. 93. μέρος τι τῶν προσο-
φειλομένων ὤφανται. p. 94. ἅμα δὲ ραθυμῶντες τινες μὲν
αὐτῶν ἐξελογίζοντο τὰ προσοφειλόμενά σφισι τῶν ὤφανται.

20. ὀναίμην] Paronomasia nominis Onesimi.

Artemidorus I. 72. τῷ μὲν παιδί εὐπορίαν τὸ ὄναρ τῷ-
το τῷ δὲ πατρὶ, ὄνασθαι τῷ παιδὶ, σημαίνει. Cic. Ep.
F. 9. ita mihi falva Republica vobiscum perfrui
liceat. Petronius 44. Ita meos fruniscar, ut ego pus-
tuo omnia illa aedilibus fieri. Aristophanes The-
mophoriaz. 476. ἔτως ὀναίμην τῶν τέκνων. Sch. ἀπο-
λαύσασαι τῶν τέκνων. ἔτως καρποσάμην τὰ τέκνα καὶ εὐ-
τυχίην ἐν αὐτοῖς. Euripides Med. 1026. πρὶν σφῶν ὄνα-
σθαι, κατείδεν εὐδαίμονας. Alceste. 334. Ἄλις δὲ παί-
δων, τῶν δ' ὄνησιν εὐχομαι θεῶς γενέσθαι, σὲ γὰρ ἐκ ὀνή-
μας. Sophocles Oedip. tyrann. 652. Μὴ οὖν ὀναίμην,
ἀλλ' ἀρκίως ὀλοίμην. Schol. τῷ βίβη δηλονότι. Demosthe-
nes c. Aphobum 2. ἰκετεύω, ἀντιβολῶ, πρὸς παῖδων
πρὸς γυναικῶν, πρὸς τῶν ὄντων ἀγαθῶν ὑμῖν, ἔτως ὄνασθε
τῶν, μὴ περιμῆτε με. Hesychius. ὀναίμην, ὠφελήσασθαι,
ἀπολαύσασθαι. A. Gellius XIV. 6. Ὀναίο σε ταύτης
τῆς πολυμυθείας. Alciphron III. 19. οἶκός σε αὐτῆς, καὶ

τῆς γυναικὸς, καὶ τῶν παιδίων. Aelianus V. H. XII.
25. περὶ τῶν ἀρίστων, τιναν ὄναστο καὶ ἀπῆλυσαν. ὄναστο
ἔρα καὶ Ὀδυσσεὺς Ἀλκίον καὶ Ἀχιλλεὺς χείρωνος — καὶ
Ζεὺς εἶχε σύμβουλον. Heliodorus I. 9. ἐφίλησεν — προσ-
ελθῆσα, καὶ ὄνασθαι με συνεχῶς ἠύχατο. Anthol. III.
69. ὄναστο τάφον. 12. ὄναστο βίβη. Lucianus D. Mort.
Char. & Menipor. XXII. 2. ἢ δια ὄνασθην. Con-
templat. 24. εὐεργετὴς αἰὶ ἀναγενεράφῃ ὀνάμην δὲ τι διὰ
σὲ τῆς ἀποδημίας. Philopseud. 27. πρὸς τὴν ὄψιν τῷ οὐρανῷ,
ἔτως ὄναμι, ἔφη, τέταν, ἐπιβαλὼν αὐτοῦ τὴν χεῖρα, ὡς
ἀληθῆ, ὃ τυχιάδῃ, πρὸς σε ἐρῶ. Dial. Meretr. IV. εἰ
τινα οἶσθα γράψαι — ἔτως ὄναιο, παραλαβῆσα ἦκε μοι
14. ἀλλ' ὄναιο αὐτῆ ἀξία γε ἔστα, καὶ γένοιτο ὑμῖν παι-
δίον ὅμοιον τῷ πατρὶ. Asino. 36. ὄναιο δὲ τέταν τῶν κα-
λῶν γάμων. Aristaeus II. 6. ὄνασθὲ γε δικαίως ἀλ-
λῶν ἐπὶ μήκιστον χρόνον. Synesius Ep. 44. ἔτα τῆς ἐρᾶς
φιλοσοφίας ὄναίμην, καὶ προσέτι τῶν παιδίων τῶν ἐμῶν.
Theodoretus H. E. I. 4. ὄναίμην ὑμῶν τῆς φιλοχρίσεως
ψυχῆς. Suidas. ἐγὼ σε ὄναίμην, ἐγὼ σε ἀπολαύσασθαι.
Theodoretus ὄναίμην σε, ἀντὶ τῆς ἀπολαύσασθαι σε τῶν
ἐν χριστῷ κατορθωμάτων. ἰδοὺμὲ σε πλετύντα ἐν ἀπασιν τοῖς
πνευματικοῖς ἀγαθοῖς. Ignatius ad Heron. Diac. ὄναί-
μην σε, παιδίον. ad Magnesium. 2. Διακόνος Σωτήριος,
ἐγὼ ὄναίμην. ad Ephesios. 2. ὄναίμην ὑμῶν διὰ πάντας.
Ter. Hecyr. IV. 2. Ita obtingant ex te, quae op-
to mihi.

21. Libanius Ep. 664. καὶ πολλὰ ἐν εἶπον εἰς πα-
ράκλησιν, εἰ μὴ βελτίον ἦδεν τῷτο ποιήσοντα Μικκαλὸν τῷ
γράφοντος ἐν ἐπιστολῇ.

22. ξενίαν] Martialis Turanio IX. init. Vale, &
para hospitium. Hesychius ξενία, ὑποδοχή, κατάλυμα,
καταγάγιον. Aët. XXVIII. 23. Thomas φίλων ἐν τῷ
πρὶ Ἰωσήφ τῶν εἰς τὴν ξενίαν ἰκόντων ἀδελφῶν. T. 2. p.
76, 25.

24. Marcus] qui me deferuerat Aët. XIII. 14.
XV. 38. 39. nunc vero in amicitiam meam re-
ceptus est.

Dispu-

πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ] ἡ τῆ ἀγίας Παύλου πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ Editio Complut. Plantin. Genev. τῆ ἀγίας Παύλου πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἑβραίους Editio Erasmi, Colinaei. ἡ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ Παύλου 49. Editio Stephani, Haultini. Παύλου τῆ Ἀποστόλου ἡ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ Editio Bezae. πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ Παύλου 1. τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Παύλου ἐπιστολὴ πρὸς ἑβραίους 2. ἐπιστολὴ πρὸς ἑβραίους τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου 4. πρὸς ἑβραίους AD. 3. 37. Versio Copt. Damascenus. Pauli nomen habet 52. & Codices Stephani, si unum excipias, omnes.

Disputant interpretes de autore hujus Epistolae, plerisque Paulo eam tribuentibus, aliis vel Lucae, vel Barnabae, vel Apollo vel Clementi: aliis denique mediam incenditibus viam, & statuentibus Lucam vel Clementem aut ex ore Pauli doctrinam hic contentam excepiisse, aut Pauli Epistolam Hebraice scriptam in Graecum sermonem convertisse.

Si testimoniis agendum est, vincunt certe, qui Paulo eam tribuunt. Clemens Strom. II. p. 265. IV. p. 375. VI. p. VII. p. 527. Eusebius H. E. VI. 14. τὴν πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴν Παύλου μὴ εἶναι φησὶν [ὁ κλήμης] γεγράφθαι δὲ ἑβραίοις ἑβραϊκῇ φωνῇ. Λακῶν δὲ φιλοτιμίᾳ αὐτὴν μεταρμηγνύσαντα ἐκδέναι τοῖς ἔλλησι. Origenes de Orat. 16. περὶ ἀρχῶν ubique, in Ex. H. 9. 2p. Euseb. H. E. VI. 25. εἴ τις ἐν ἐκκλησίᾳ ἔχει ταύτην τὴν ἐπιστολὴν, ὡς Παύλος, αὐτὴν ἐνδοκιμῶται καὶ ἐπὶ τούτῳ οὐ γὰρ εἰκὴ οἱ ἀρχαῖοι ἄνδρες ὡς Παύλος αὐτὴν παραδιδώκασιν. Alexander Alexandrinus ap. Socrat. H. E. I. 6. & ap. Theodoret. H. E. I. 4. Dionysius Alex. Ep. ad Fabium ap. Euseb. H. E. VI. 41. Eusebius H. E. III. 3. τῆ δὲ Παύλου πρόδρομοι καὶ σαφῆς αἰ. id. D. IV. 15. & in Psalm. saepius Athanasius praef. in Psalm. Epist. ad Ammun. ad Serapion. de Incarnat. c. Arian. Disp. I. Serm. major. de fide. 17. ad Afros ap. Theodoret. H. E. I. 8. Didymus de Sp. S. I. c. Manich. Ephrem Syrus Parn. 35. & alibi. Patres Niceni apud Gelasium 2. Cyrillus Hieros. & Alex. Marcus Diadochus, Greg. Nazianz. Encom. Athanas. ap. Apologet., & de filio I. & in Jamb. δέκα δὲ Παύλου τίτσοις τ' ἐπιστολαί. Amphilocheus. Παῦλον σαφῶς γράψαντα ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιστολάς δις ἐπὶ τὰς Ῥωμαίους μίαν — καὶ πρὸς ἑβραίους μίαν. τινὲς δὲ φασὶν τὴν πρὸς ἑβραίους νότον· ἐκ εὐ λόγοντες, γνησίᾳ γὰρ ἡ χάρις. Melchisedeciani ap. Epiphani. H. 55. 45. 42. 13. Theodosius ap. Tertullian. de Haeref. extr. Petrus Alex. can. 9. Theodorus Mopsuestenus in Jo. I. 1. XV. 26. & Hebr. II. 9. de Incarnat. 12. Nestorius ap. Marius Mercat. Basilii c. Eunom. I. IV. III. 2. in Psalm. XIV. H. 27. Constitut. Monast. Epist. 43. Greg. Nyssenus de Stephano. de homine, de vita Moysi p. 212. 224. de Sp. S., Ep. de Pythonissa. Macarius H. 4. & 49. Apollinaris in Jo. XI. 35. ap. Corderium. Chrysostomus, Basilii Seleuc. H. 4. adv. Jud. Justinus ad Orthod. Q. 25. 71. 99. 105. Isidorus I. 8. 94. III. 58. 184. IV. 26. Antipater Bostr. c. Orig. 16. Severus in Jo. XX. 17. Ammonius in Jo. XII. 46. ap. Corderium. Synodus Laodic. & Chalcedon. ap. Evagr. H. E. II. 4. 18. p. 322. Alexandrina ap. Socrat. H. E. III. 7. Euthalius, Socrates H. E. IV. 24. V. 22. VII. 32. Serapion c. Manich. Titus Bostr. c. Manichaeos 3. Maximus Centur. I. 5. Zonaras ad Can. Ap. 36. Synodus

Sexta in Trullo Epist. & Can. 13. Photius in Concil. 8. Damascenus de Fide II. 1. IV. 17. Epist. a. Nestorium 20. 40. in Rom. I. 17. Severianus Gabor. de Creat. H. 4. Athanasius in Synopsi. Oecumenius, Victor in Marc. X. 40. Et Codices post Epistolas ad Thessalonicenses citati. Can. Apost. 85. Procopius in Esaiam passim. Ex Latinis Hilarius de Trin. IV. in Psalm. CXXXVIII. Maximinus Arianus ap. Augustin. I. Lucifer de non convertendis Haereticis, Hilarius Diac. Q. in V. & N. T. II. q. 108. Victorinus, teste Augustino Confess. VIII. 2. 2. Ambrosius de Incarn. Dom. Sacramento 6. Philastrius, Faustinus de fide c. Arian. Gaudentius S. 13. Rufinus de Symbolo ad Laurent. Paulinus Ep. 50. Concilium Carthaginense III. Pauli Apostoli Epistolas XIII. & ejusdem ad Hebraeos unam. Versio Copta.

Paulo abjudicant Tertullianus de pudicit. 2b. Extat enim & Barnabae titulus ad Hebraeos — & ubique receptior apud Ecclesias autoritas Barnabae illo apocrypho pastore moechorum; monens itaque discipulos, Impossibile est enim inquit, eos qui semel illuminati sunt, & donum coeleste gustaverunt &c. Heb. VI. 4. Hoc qui ab Apostolis didicit &c. Idem contra Marcionem, qui epistolas ad Timotheum & Titum repudiavit, disputans, nihil objicit de Epistola ad Hebraeos, facturus, ut videtur, si eam in Canone habuisset, quam Marcion non habebat, c. Marcion. V. extr. Photius Cod. 232. ex Stephano Gobaro. ὅτι ἱππόλυτος καὶ Ἐιρηναῖος τὴν πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴν Παύλου, ἐκ ἐκείνης εἶναι φασί. 121. ἱππόλυτος — λέγει δὲ ἄλλα τινα τῆς ἀκριβοῦς λαμπρότητας, καὶ ὅτι ἡ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ ἐκ εἰς τῆ ἀποστόλου Παύλου. Eusebius H. E. V. 26. πρὸς τοῖς ἀποδοθείσιν εἰρηναῖος συγγράμμασι — φέρεται — καὶ βιβλίον τὸ διαλέξαν διαφόρων, ἐν ᾧ τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς καὶ τῆς λεγομένης σοφίας Σολομῶντος μνημονεύει ῥητὰ τινα ἐξ αὐτῶν παραθέμενος. VI. 20. Γάριος — τῶν τῆ ἱερῆ ἀποστόλου γ. μόνον ἐπιστολῶν μνημονεύει, τὴν πρὸς ἑβραίους μὴ συναριθμῶντας ταῖς λοιπαῖς. III. 3. ὅτι γε μὴν τινες ἡσέτηκασιν τὴν πρὸς ἑβραίους πρὸς τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, ὡς μὴ Παύλος ἔσαν αὐτὴν ἀντιλέγεσθαι φήσαντες, οὐ δίκαιον ἀγνοεῖν. VI. 20. ἐπεὶ καὶ εἰς δῆρον παρὰ Ῥωμαίων τισιν ἐνομίζεται τῆ ἀποστόλου τυγχάνειν. Cyrilianus. Novatianus & Optatus nulla ex hac Epistola testimonia citant. Augustinus Enchirid. 8. In Epistola ad Hebraeos, quo teste usi sunt illustres Catholicae regulae defensores. de Trin. XII. 13. in Epistola quae est ad Hebraeos. XIII. 1. XIV. 1. XV. 19. de Genesi ad literam X. 19. de fide & Oper. XI. de Sermone. D. in monte Matth. VI. 11. Apostolus in Epistola quae ad Hebraeos. Exposit. Ep. ad Rom. excepta Epistola, quam ad Hebraeos scripsit.

fit, ubi principium saluatorium de industria dicitur omisit — Unde nonnulli eam in Canonem Scripturarum recipere timuerunt. Sed, quoquo modo se habeat ista quaestio &c. de C. D. XVI. 22. in Epistola, quae inscribitur ad Hebraeos, quam plures Apostoli Pauli esse dicunt, quidam vero negant. de pecc. meritis I. 27. Ad Hebraeos quoque Epistola, quamquam nonnullis incerta sit, tamen quoniam legi, quosdam huic nostrae de baptismo parvulorum sententiae contraria sentientes, etiam istam quibusdam opinionibus suis testem addibere voluisse, magisque memover auctoritas Ecclesiarum Orientalium, quae hanc etiam in Canonicis habent. in Joann. Tr. 79. In Epistola quae scribitur ad Hebraeos. Tr. 95. Sicut in Epistola, quae ad Hebraeos est, definitur. 98. quod in Epistola ad Hebraeos legitur. *Hieronymus* argum. in Epist. ad Rom. MS. Haec in Canone non habetur. Epist. 129. ad Dardanum. Illud nostris dicendum est, hanc Epistolam, quae inscribitur ad Hebraeos, non solum ab Ecclesiis Orientis, sed ab omnibus retro Ecclesiis & Graeci sermonis scriptoribus, quasi Pauli Apostoli suscipi — Quod si eam Latinorum consuetudo non recipit inter scripturas Canonicas — & tamen nos suscipimus, nequaquam hujus temporis consuetudinem, sed veterum scriptorum auctoritatem sequentes, qui plerumque abutuntur testimoniis, non ut interdum de apocryphis facere solent — sed quasi canonicis & Ecclesiasticis. in Esaj. VI. 9. Pauli quoque idcirco ab Hebraeos Epistolae contradicitur, quod ad Hebraeos scribens nitatur testimoniis, quae in Hebraeis voluminibus non habentur. Ep. 126. ad Evagrium. Epistolam ad Hebraeos omnes Graeci recipiunt, & nonnulli Latinorum. 103. ad Paulinum. Paulus Apostolus ad VII. scribit Ecclesias, octava enim ad Hebraeos a plerisque extra numerum ponitur. in Esaj. VIII. eam Latina consuetudo inter Canonicas scripturas non recipit. in Zach. VIII de hoc monte & de hac civitate Apostolus Paulus, si tamen, in suscipienda Epistola, Graecorum auctoritatem lingua Latina non respuit. in Jerem. XXXI. 31. Hoc testimonio Apostolus Paulus, five quis alius scripsit Epistolam, usus est ad Hebraeos. in Tit. I. 5. Si quis vult recipere eam Epistolam, quae sub nomine Pauli ad Hebraeos scripta est. & II. 2. relege ad Hebraeos Epistolam Pauli, five cujuscunque alterius eam esse putas, quia jam inter Ecclesiasticas est recepta. Interpretes *Origenis* in Num. H. 26. Pone aliquem abdicare Epistolam ad Hebraeos quasi non Pauli — tamen si quis suscipit ad Hebraeos quasi Epistolam Pauli.

Arriani etiam hanc Epistolam repudiasse dicuntur *Epiphan.* H. 69. c. Arian. τὴν ἐπιστολὴν ταύτην φημι, ἀπαθῆντας, φύσει αὐτὴν ἀναιρέντες ἀπὸ τῶ ἀποστόλου, καὶ λέγοντες, μὴ εἶναι αὐτῆς. *Theodoreus* Hypoth. Epistolae. θαυμαστὸν ὅδιν δρῶσιν οἱ τὴν Ἀρειανικὴν εὐσεβέζοντες ὅσον κατὰ τῶν ἀποστολικῶν λυσιπλῆεις γραμμῶν, καὶ τὴν πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴν τῶν λοιπῶν ἀποκρίνοντες καὶ νόθον ταύτην ἀποκαλῶντες — ἔδει δὲ αὐτὰς, εἰ καὶ μηδὲν ἔτιρον, τῷ χρόνῳ γὰρ αἰδοσθῆναι τὸ μήκος, ἐν ᾧ τήνδε τὴν ἐπιστολὴν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀναγιγνώσκοντες διέτελεσαν τῆς ἐκκλησίας οἱ τρόφιμοι. ἐξ ἧς γὰρ τῶν ἀποστολικῶν γραμμῶν αἱ τῆς θεῆς μετέλαχον ἐκκλησίαι, ἐξ ἐκείνης καὶ τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς τὴν ὀφέλειαν καρπύνται. *Schol.* Cod. 19. ἴστέον ὡς ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δοκεῖ τισιν ἔκ εἶναι Παύλου, τῷτο

δὲ καὶ Ἀρειανοὶ μάλιστα ἐπειράσαντο — πρῶτον μὲν ποιῆσαι τὸ μὴ κῆσθαι τὴν προσηγορίαν. *Euthalins.* ἡ δὲ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ δοκεῖ μὲν ἔκ εἶναι Παύλου, διὰ τὸ τὸν χαρακτῆρα, καὶ τὸ μὴ προγράφειν ὡς ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, καὶ τὸ λέγειν *Heb.* II. 3. 4. *Maximus* Dial. I. de Trin. Ἀνόμ. ἐκ ἐκκλησιαστικῆς ἡ πρὸς ἑβραίους ἐπιστολὴ. *Orthod.* ἀφ' ἧς κατηγγέλη τὸ Ἐυαγγέλιον τῷ χριστῷ, Παῦλος εἶναι πεπίστευται ἡ ἐπιστολὴ. καὶ μετ' αὐτῆς εἰσιν ἐπιστολαὶ ἰδ. αἱ πᾶσαι τῷ Παύλῳ. *Anom.* ἀνέγνως, ὅτι ἐν ταῖς πᾶσαις τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐμφέρεται, ἐν δὲ ταύτῃ οὐ. Si haec fuit Arianorum quorundam sententia, non ideo tamen eam amplexi sunt, quod certis argumentis persuasi scirent, eam Pauli non esse; sed quod eam cum suis opinionibus conciliare non possent: notandum tamen & Arianos vel maxime loco *Heb.* III. 2. pugnasse, ut evincerent Jesum esse creaturam, & Melchisedecianum loco *Heb.* VII. 3. Jesum esse minorem Melchisedeco probare voluisse.

Idem judicium ferendum est de sententia Ecclesiae Romanae, cum enim Montanistae & Novatiani illis objicerent dictum *Heb.* VI. 4. 5. 6. ut se a molestia interpretationis redimerent, auctoritatem ipsius Epistolae in dubium vocarunt.

Verum est, Paulum omnibus aliis Epistolis, si hanc excipias, & nomen suum praeposuisse, & titulos addidisse, quibus sibi auctoritatem conciliaret. Nec tamen inde consequitur, hanc, de qua agimus, Pauli non esse. Aut enim dicendum erit, nullius esse, quia nomen nullum praefixum est: aut si alius quis contra morem receptum nomen suum reticere potuit, idem aequo jure etiam Paulo licuisse. Quin etiam ratio reddi potest istius omissionis, non quod auctor latere voluerit, se ipsum enim satis designat *XIII.* 19. 23. 24. sed tum quod Apostolus gentium cum esset, Hebraei ad ipsius provinciam proprie non pertinebant, tum quod cum Hebraeis invisus esset, optimum judicabat, non auctoritate sed rationibus & argumentis, quibus nihil obvertere possent, cum ipsis agere. vid. *Heb.* XIII. 22.

Heb. II. 3. Paulus se iis annumerat, qui notitiam Evangelii a discipulis Christi acceperunt: Cum tamen ad Galatas non semel testetur gloriaturque, se non ab hominibus, sed ab ipso Christo fuisse institutum *Gal.* I. 1. 12. 17. II. 6. Ratio discriminis ex modo dictis manifesta est; in Epistola ad Galatas id agit, ut auctoritatem suam adstruat: hic autem, ubi de supplicio desertoribus impendente loquitur, ut minus ingrata esset comminatio atque admonitio, se ipsum illis annumerat, comm. 1. διὲ ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκασθεῖν, μὴ ποτε παραβῶμεν — πῶς ἡμεῖς ἐκφυζόμεθα — postquam igitur ita coepisset, consequens erat, ut in eadem figura pergeret, scriberetque ἡ τις σατυρία — εἰς ἡμᾶς ἐβραϊώθη. Ita *Ephes.* II. 3. *Col.* I. 12. 13. *Tit.* III. 3. ubi gentium peccata, & poenam imminentem describit, se ipsum illis annumerat.

Comparantes scripta *Philonis* Judaei & Epistolam ad Hebraeos deprehendimus magnam inter utrumque scriptum & rerum & verborum similitudinem. Nimirum potuit Paulus, qui imperante Nerone scripsit, libros *Philonis*, qui sub Cajo floruit, legisse, iisque uti ad Hebraeos, apud quos Philo in maxima tunc erat existimatione.

Alii suspicantur, cum in Epistola hac c. XIII. 23. Timotheus dicatur liberatus vel absolutus: in Epistolis vero ad Timotheum nulla Captivitatis aut accusationis ejus mentio fiat; inde confici posse,

fe, Epistolam ad Hebraeos post utramque ad Timotheum, adeoque post mortem Pauli scriptam esse. At praeterquam quod certum non est, Paulum statim post secundam ad Timotheum scriptam martyrium subiisse: locus extat 1. *Tim.* VI. 12. 13. ex quo non obscure intelligitur, Timotheum acculatam causam dixisse.

Praecipuum argumentum, quo Epistola ad Hebraeos Paulo abjudicatur, ex eo petitur est a viris doctis, quod Stylum plane dissimilem reliquarum Epistolarum Paulinarum hic deprehendisse tibi visi sunt. *Origenes* ap. *Euseb.* H. E. VI. 25. παρὶ τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιστολῆς ἐν ταύτῃ εἰς αὐτὴν ὁμιλίαις ταύταις διαλαμβάνει, ὅτι ὁ χαρακτήρ τῆς λέξεως τῆς πρὸς ἑβραίους ἐπιγεγραμμένης ἐπιστολῆς, ἣ ἐχει τὸ ἐν λόγῳ ἰδιωτικὸν τῆς Ἀποστόλου [2. *Cor.* XI. 6.] ὁμολογήσαντος αὐτὸν ἰδιωτὴν εἶναι τῷ λόγῳ, ταῖς τε τῇ φράσει, ἀλλὰ ἐς ἣν ἐπιστολὴ συνθεσὶ τῆς λέξεως ἑλληνικωτέρα, πᾶς ὁ ἐπιστάμενος κρίνειν φράσεων διαφορὰς ὁμολογήσαι αὐτὸν. — ἐγὼ δὲ ἀποφαινόμενος εἶποιμ'· αὐτὸν, ὅτι τὰ μὲν νοήματα τῆς Ἀποστόλου ἐσιν, ἃ δὲ φράσεις καὶ ἡ σύνθεσις ἀπορρημονεύσαντός τινος τὰ ἀποστολικὰ, καὶ ὥσπερ ἐ σχολιογραφῆσαντος τὰ εἰρημένα ὑπὸ τῆς διδασκαλίας. — Τίς δὲ ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν, τὸ μὲν ἀληθὲς ὁ Θεὸς οἶδεν· ἡ δὲ εἰς ἡμᾶς φθάσασα ἱστορία ὑπὸ τινων μὲν λεγόντων, ὅτι κλήμης ὁ γινόμενος ἐπίσκοπος Ρωμαίων ἄγραψε τὴν ἐπιστολὴν ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι Λευκᾶς, ὁ γράψας τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὰς πράξεις. *Clement* *Al.* post verba ex *Eusebio* supra prolata: ὅθεν τὸν αὐτὸν ᾠρῶτα εὐρίσκεισθαι κατὰ τὴν ἐρμηνείαν, ταύτης τε τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῶν πράξεων. *Eusebius* H. E. III. 38. ἑβραίοις γὰρ διὰ τῆς πατρὸς γλώττης ἐγγράφως ὁμιληκότος τῆς Παύλου, οἱ μὲν τὸν εὐαγγελιστὴν Λευκᾶν, οἱ δὲ τὸν κλήμενα τῶτον αὐτὸν ἐρμηνεύσαι λέγουσι τὴν γραφὴν· ὃ καὶ μᾶλλον εἴη αἰ ἀληθὲς, τῶ τὸν ὅμοιον τῆς φράσεως χαρακτήρα τὴν τε τῆς κλήμους ἐπιστολὴν καὶ τὴν πρὸς ἑβραίους ἀποστόλιν, καὶ τῶ μὴ παρόντι τὰ ἐν ἐκατέρῃς ταῖς συγγράμμασι νοήματα καθεσθῆναι. *Hieronymus* in Catalogo Scriptōr. Eccles. Epistola autem, quae fertur ad Hebraeos, non ejus creditur propter styli sermonisque dissimilitudinem, sed vel Barnabae juxta Tertullianum, vel Lucae Evangelistae juxta quosdam, vel Clementis, Romanae postea Ecclesiae Episcopi, quem ajunt Pauli sententias proprio ordinasse & ornasse sermone — scripserat autem ut Hebraeus Hebraeis Hebraice i. e. suo eloquio disertissime, ut ea, quae eloquenter scripta fuerant in Hebraeo, eloquentius verterentur in Graecum; & hanc causam esse, quod a caeteris Pauli Epistolis discrepare videatur. *Salmasius* de primatu Papae p. 19. Nam, quae ad Hebraeos inscribitur, Pauli non est, ut quae nec stylum nec genium Pauli fapiat: & plerique veterum in ea sententia. *H. Grotius*: multi eam Paulo adscribere. Facillima refutatio est haec postrema opinio, ideo quod Paulinae Epistolae inter se sint germanae pari caractere & dicendi modo, haec vero manifeste ab iis discrepet, selectiores habens voces Graecas, leniusque fluens, non autem fracta brevibus incisis ac salebrofa. Tum vero locutiones quaedam Paulo familiares hic nusquam apparent, contra apparent aliae non Paulinae, ut παραρρηνύσθαι & αἰῶνις. — Restat ergo — Lucas, cui ego hanc Epistolam libens tribuerim. Nam sicut haec Epistola bene Graeca est & florida, ita & sermo Lucae, ubi non Christi aut Apostolorum refert verba, sed in aliis rebus narrandis, puta Pauli navigatione, liberius spatatur. — Lucam — hujus Epistolae scriptorem ostendunt etiam vocabula & loquendi genera quaedam Lucae velut propria. ἐμβλέσθαι & ἐνυλάσθαι pro metuere & metu *Astor*.

XXIII. 10. *Heb.* V. 7. XI. 7. εἰς τὸ παντελὲς *Luc.* XIII. 11. pro quo εἰς τὸ διηνεκὲς habemus *Hebr.* VII. 3. μαρτυρούμενος & μαρτυρήσθαι. *Act.* VI. 3. XVI. 2. *Heb.* VII. 8. XI. 2. 5. 39. χρηματίζεσθαι *Luc.* II. 26. *Act.* X. 22. *Heb.* VIII. 5. ὑψόμενος *Luc.* XXII. 26. *Heb.* XIII. 7. 17. ἀρχηγός *Act.* III. 15. V. 31. *Heb.* II. 10. XII. 2. πρὸς loco-particulae περὶ *Luc.* XVIII. 1. XIX. 42. XX. 19. *Act.* XXVIII. 25. *Heb.* I. 7. 8. Praeterea scriptor hic versionem LXX. plerumque addicte sequitur, quod & ipsum Lucae est.

Ad haec observamus 1. Epistolam ad Hebraeos, quae nunc Graece extat, non esse interpretis sed ipsius Autoris. Qui putant, ad Hebraeos non aliter quam Hebraice scribi debuisse, manifesto falluntur: omnes novi Foederis libri, etiam Matthaeus, ut ad ipsum vidimus, Lingua Graeca scripti sunt. Hanc linguam plerique Judaei norant. Loca veteris Testamenti in hac epistola citantur ex Versione Graeca, etiam ubi ab Hebraicis recedit; *Heb.* X. 5. XI. 21. Per διαθήκην, quae vox apud Graecos & foedus & testamentum significat, hic scriptor modo foedus modo testamentum intelligit IX. 16. 17. cui ambiguitati, si Hebraice scripsisset, locus nullus fuisset, כְּרִית enim nonnisi foedus denotat. Porro manifestae reperiuntur paronomasiae, & ὁμοιοτέλευτα, quae si in aliam linguam convertantur, pereunt. *Heb.* V. 8. ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν. 14. καλῶ τε καὶ κακῶ. VII. 3. ἀπάτωρ, ἀμήτωρ. XI. 37. ἐπίσθησαν, ἐπειράσθησαν. IX. 10. βρώμασι καὶ πόμασι. XIII. 14. μένυσαν & μέλλυσαν. Talia autor potius sectatur quam interpret. 2. Nec Barnabae nec Clementi tribui posse ostendit *H. Grotius*: A *Barnabae*, inquit, sermone multum distat — est enim illa Barnabae dictio prae hac rudis, incompta & βαρβαρίζουσα. *Clementis* Romani oratio ad hanc nostram propius accedit: Sed videtur is, ut vocatus e gentibus, in libris Hebraeorum minus quam hic scriptor fuisse versatus: neque alia videtur causa, cur veterum nonnulli Epistolam hanc Clementi Romano adscriberent, nisi quod verba quaedam viderent in Epistola Clementis ad Corinthios, quae & hic apparent. Sed id infirmum est, cum & Paulinis verbis frequenter utatur Clemens. Nec aliud inde sequitur, quam Epistolam hanc & lectam fuisse Romae & in pretio habitam, quo tempore ad Corinthios scribebat Clemens. 3. Difficile admodum esse de styli diversitate ita judicare, ut certus sis, duo scripta dissimili exarata stylo ab eodem autore proficisci non potuisse. Qui Paulo abjudicant, alii Barnabae, alii Clementi, alii Lucae tribuunt; quorum tamen stylus valde est dissimilis; ut planum sit, aut omnes aut praeter unum omnes incertis conjecturis ductos ita statuiffe. Joannis stylus alius est in Apocalypsi, alius in Evangelio & Epistolis. Potuit Paulus aliter scribere, cum esset in Graecia, aliter postea, cum in Italiam translatus ex usu frequentiori lingua Graecae, & Hebraismos vitare, & facilius scribere didicisset. Potuit hanc Epistolam, quae erudita est, longiori meditatione elaborasse, cum alias vel ad familiares amicos, vel ad Ecclesias, ubi necessitas urgebat, festinantius effudisset. Omnium autem difficillimum est definire, quae phrasae *Lucae* quaeve Paulo sint propriae; cum enim alter alterius convictor multis annis fuerit, aliter vix potuit, quin ipsa verba & phrasae singulis initio propriae, ut omnia amicorum, utrique tandem communes fierent; quod & ipse *Grotius* fatetur in *Luc.* XXI. 34. Saepe, inquit, illud observare est, iisdem vocibus uti Paulum,

ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ ἢ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς
 προφήταις, ἐπ' ἑξάτων: τῇ ἡμερῶν τέττων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονό-

μου

~ἐξάτου

1. τοῖς πατράσιν] — 32. + ἡμῶν 46. προφήταις] ἀγγέλοις S. Crellius.
 ἑξάτων] ἑξάτου ADE 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 18. 21. 23. 30. 31. 33. 34. 36. 37. 38. 39. 41. 44. 45. 46.
 48. 52. 53. Apostol. 2. Editio Complut. Stephani, Bengelii. Versio Vulg. Arab. Origenes in Jo. I. 3. Eusebius
 in Psalm. LIX. 6. & Athanasius & c. Arian. 2. MS. de hum. nat. ep. de Syn. Nicen. Cyrillus Glaph. p. 107.
 in Esaj. p. 768. 768. Aët. Eph. V. Nyssenus c. Eunomium 11. Theodoretus D. ἀτίκτω 17. Haeret. fab. V. 2. in
 Esaj. II. Chrysostomus T. VI. 25. Athanasius Synopli, Maximus Dial. Damasceus. Procopius in Esaj. LII. 6.

lum, quibus utitur Lucas". Cum denique Paulus certissime ingenio esset non tardo sed acri, quis demonstraverit, eum post multorum inter Graece loquentes annorum transactionum decursum, aut non potuisse stylium expolire, aut, cum ad Hebraeos scriberet, stylo politiori uti noluisse? 4. Si locutiones quaedam Paulo alibi non usitatae in Epistola ad Hebraeos apparent; idem apparet & in aliis Epistolis, παραθήκη non nisi in Epistola ad Timotheum, 1. Tim. VI. 20. 2. Tim. I. 12. 14. & φιλανθρωπία non nisi in Epistola ad Titum III. 4. Εὐσεβεία, εὐσεβῶς & εὐσεβείν, non nisi in Epistolis ad Timotheum & ad Titum apparent: ideone tres istae Epistolae Paulo protinus erunt abjudicandae? 5. Quod vir illustri affirmit voces μαρτυρεῖσθαι & χρηματίζεσθαι in reliquis Pauli scriptis non reperiri, minor: χρηματισμός enim eodem sensu reperitur Rom. XI. 4. & μαρτυρημένη 1. Tim. V. 10. Voces porro παραβυβίσθαι, εὐλαβίσθαι, εὐλάβεια, ἡγέμενος, ἀρχηγός, cum apud LXX. Interpretes extant, potuit sane Paulus, qui in illorum lectione non minus versatus erat quam Lucas, illis vel saepius vel semel pro lubitu uti. Phrasis τὸς αἰῶνας Heb. I. 2. XI. 3. in aliis Pauli scriptis non reperitur: at neque in Evangelio Lucae neque in Aëtis. Denique phrasis εἰς τὸ παντελὲς bene Graeca est & aliis scriptoribus usitata; caussa ergo nulla erat, cur vel Lucae propria vel Paulo ignota existimaretur. 6. Istud vero inprimis notandum, multo plures voces in Epistola ad Hebraeos reperiri, quae & in aliis Pauli scriptis sunt obviae, licet illas apud Lucam frustra quaesieris. οὐλογία in Epistola ad Hebraeos bis, in Paulinis octies, in Lucae scriptis nusquam occurrit. Voces item ἀγων, ἀδοκιμος, αἰδῶς, αἰρίομαι, ἄκακος, ἄνομος, καύχημα, καθαργίη, διακονήσας & διακονήσας (conf. 2. Cor. XIII. 1. Gal. I. 9. V. 21.) ἀνατροπή, quas legimus in Epistola ad Hebraeos, Paulo sunt usitatae, non Lucae. Imo ubi eandem rem significare volunt, Lucas aliis verbis utitur, quam Paulus & auctor Epistolae ad Hebraeos; vox ἀναμνησέσθαι hic semel, in reliquis Paulinis ter reperitur: Lucas pro ea octies μνάομαι habet. Lucas τὸ ἔλεος est generis neutrius: Paulo δ' ἔλεος masculini Tit. III. 5. Heb. IV. 16. τὰ θμιλίδια neutro genere Lucas scribit Aët. XVI. 26. Paulus masculino 1. Cor. III. 11. 12. 1. Tim. VI. 19. 2. Tim. II. 9. Heb. XI. 10. 7. Heb. II. 14. fateor, habemus verbum κοινωνῶ cum genitivo rei, quod Paulus coniungit cum Dativo Rom. XIV. 13. XV. 27. 1. Tim. V. 22. verum & Demosthenes, teste H. Stephano, utroque modo utitur; & prior phrasis videtur aliis autoribus esse usitatior, Philoni, Themistio, Xenophonti. in Epistola ad Hebraeos βαπτισμός vocatur, quod in reliquis Pauli Epistolis est βάπτισμα: sed cum Marcus

utraque voce utatur, potuit & Paulus. Frequenter in Epistola ad Hebraeos παρὰ praepositio in comparatione ponitur, ut id, quod excedit, denotetur: at eodem sensu reperitur Rom. I. 25. Christus Heb. III. 5. vocatur Apostolus, alibi non item: sed cum articulo habet τὸν ἀπόστολον κατ' ἐξοχὴν & addit τὸν ἀρχιερέα. Καθίζει in Epistolis Paulinis alicubi est collocare, in Epistola ad Hebraeos sedere: sed plerumque in reliquis Paulinis eodem significato venit. 8. Et res in hac Epistola contentae, & ratio illas tractandi & phrasas conveniunt iis, quae in reliquis Pauli Epistolis reperiuntur. Paulus amat patronimas, idem facit autor hujus Epistolae. Paulus in Epistola ad Galatas sensus allegoricos dictorum V. T. more Judaico profert, ita & auctor hujus Epistolae. Salutatio XIII. 25. similis est Paulinis. comm. 23. Timotheum vocat τὸν ἀδελφὸν κατ' ἐξοχὴν, uti Paulus solet 2. Cor. I. 1. Col. I. 1. Se commendat precibus eorum ad quos scribit XIII. 18. 19. quod Paulo solenne est.

Non minus dubitatum est, quinam illi fuerint, ad quos haec Epistola missa est, utrum Judaei Christo nondum credentes, an vero credentes? utrum Hierosolymis degentes, an per Pontum, Galatiam, Cappadociam, Asiam & Bithyniam dispersi? Primo non esse scriptam ad Judaeos, qui a Christi doctrina adhuc alieni erant certum est; vocantur enim fratres sancti III. 1. 12. domus Christi, quibus constantia commendatur 6. 14. qui jam docti erant V. 12 — VI. 2. qui propter Christum multa passi erant VI. 10. X. 32. 33. 34. Secundo non possunt intelligi, qui Hierosolymis debebant, hi enim pauperiores erant, & opus habebant, ut eorum inopia ab aliis Ecclesiis sublevaretur Ro. XV. 26. 1. Cor. XVI. 3. 2. Cor. VIII. 4. Gal. II. 10. Aët. XI. 29. XXIV. 17. Iis vero ad quos haec Epistola scripta est, commendatur beneficentia XIII. 16. VI. 10. erant ergo tales, non qui stipem accipere, sed qui dare debebant solebantque. Praeterea Paulus optat speratque, se eos ad quos scribit, mox visurum XIII. 19. 23. optasse autem Hierosolyma redire nullo indicio constat: idque per locorum distantiam tam cito fieri omnino non poterat. Denique cum non soleant ignoti ignotos salutare, non videtur vero consentaneum, ut commate 24. intelligamus Hierosolymitanos ab Italis salutari. Sed neque videtur ad Ex-judaeos per totam Asiam dispersos missa esse; cum enim diversus Ecclesiarum istarum esset status, & aliae citius ad Christum accessissent, aliae etiam supra alias studio virtutis eminerent, non poterant omnes una formula comprehendi, Heb. V. 11. 12. X. 25. Si conjecturae locus est, existimaverim potius ad Judaeos, qui Romae debebant, & Christo nomen de-

de;

3 μὲν πάντων, δι' οὗ καὶ τὰς αἰῶνας ἐποίησεν. Ὁς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ

LIV. 13. probante J. Millio prol. 684.

2. τοὺς αἰῶνας ἐποίησε] ἐποίησε τοὺς αἰῶνας ADE 37. 53. Versio Vulg. Syr. Eusebius E. Th. I. 10. II. 2. Athanasius de Syn. Nic. Cyrillus in Esaj. p. 730. Titus Bostrensis c. Manich. III. probante J. A. Bengelio.

3. αὐτὸς posterius] — 53. αὐτὸς, ut ad patrem referatur. Christus verbo potentiae paternae cuncta fert. Editio Erasmi, Colinaei.

δι' ἑαυτοῦ] — A 17. 46. a prima manu. 47. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 991. δι' αὐτοῦ D. a prima manu. δι' αὐτοῦ Theodoretus.

derant scriptam fuisse: quo admissio facile intelligimus, qui factum, tum ut Paulus, qui Roma quidem sed non Italia excedere iussus erat, brevi se rediturum speraret, tum ut Itali Romanos salutarent, tum denique ut Clemens Romanus frequenter illa uteretur.

1. Πολυμερῶς] Multis partibus Augustinus in Psalm. CVII. & de pecc. merit. 1. 27. Idem I. Maximus Tyr. VII. 2. οὐδὲν δι' τῆς πολυμερῆς καὶ πολυτρόπης μύσεως τε καὶ ἀρμονίας ἢ εἰπερ τὰ ἀνθρώπων εἰς ἐν σχῆμα συνταχθέντα ὁμοίως πρόεισιν. Jof. A. VIII. 3. 9. ταῦτα πάντα ὁ Σολομὼν εἰς τὴν τῆς θεῆς τιμὴν πολυμερῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς κατεσκευάσκει, μηδὲν φεισάμενος, ἀλλὰ πάσῃ φιλοτιμίᾳ περὶ τὸν τῆς κατὰ κόσμον χρυσάμυνον.

πολυτρόπως] Jof. A. X. 83. Ταῦτα μὲν ἐν ἱκανῶς ἐμφανῆσαι δυναμένα τῇ τῆς θεῆς φύσιν τοῖς ἀγνοοῦσιν εἰρήκαμεν, ὅτι ποικίλῃ τ' εἰσιν καὶ πολύτροπος. Galenus in Hippocr. de Ptisana I. ἀργότερόν τε καὶ ἀπλῆσερον ἐν πολυτροπῇ ἐξέστωσι διηγημένους. Eustathius in Od. τ. p. 708. 12. πολυτρόπως ἀνεγνωρίσθη πᾶσιν, οἷς ἡλθεν εἰς γινώσκον, μηδὲν ἀνεγνωρίσμεθ' συμπεπνότες ἐτέρῳ ἀνεγνωρίσμεθ' τὸ σύνολον· ἄλλως γὰρ τῷ τηλεμάχῳ, ἐτέρως τῇ εὐρυκλείᾳ, ἐτέρως τοῖς δαίμοσι, ἄλλοι δὲ τρόπον τῷ Δαίτῃ, καὶ ὅλως ἁνομοίως ἄσπσι. Galenus de caulis respirat. τό γὰρ μὴν τῶν ὀργάνων εἶδος πολυσχιδὸς καὶ πολύτροπον τι καλεῖται· τὰ μὲν γὰρ τῷ παρακοιμηθῆ τῷ πνεύματος ἀνάκειται· τὰ δὲ παραδέχεται τὸν αἶμα, τὰ δὲ τέττον ἐν κινητικῇ τῶν κινήτων. Od. α. 1. ἄνδρα μοι ἔπειπε μῦθον πολύτροπον. Eustathius p. 6. 52. ὅτι τὸ πολύτροπον κινητόν ἐστι τῷ κινήτῳ, ποικίλον, πολύμην, πολύν, ἐπιχειρηματικόν, πολύβηλον, πολύστροφον, ἕκ ἐφ' ἑνὸς ἐσώτα, οἷα γεγραμμένη εἰκόνα, τρεπόμενον δὲ πολλὰς ὁδὰς βαλπομάτας, ὡς οὐδυσσεὶ πρέπει τῷ πολυμηχανῶ — πολύτροπος ἔν ὁ δὲ πολλὴν ἐμπειρίαν πολύφρων, ὡς ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα ἔρε, καὶ ὡς εὐνιπίδης ἂν εἴποι ποικιλόφρων. — ὅτι δὲ τὸ πολύτροπον ἐπαινεμένην τινα σημαίνει καὶ πολυειδῆ ἐνέργειαν. Plut. de Virt. mul. p. 757. D. ἢ δὲ ποικίλον τι δρᾶμεν καὶ πολυμερῆς ἀγωνισμένη μέχρι εὐφάνων διαδόσεως. Mario p. 424. C. ἔτος ὁ πόλεμος τοῖς πάσι· ποικίλος γνώμωνος, καὶ ταῖς τύχαις πολυτροπάτατος. de Invid. & odio p. 537. D. τῷ θροῦνι ὁ ποιητὴς τὴν μὲν τῷ σώματος κακίαν πολυμερῶς καὶ περιωδευμένης ἐξεμρόφασεν, τὴν δὲ τῷ ἥθους μοχθηρίαν συντομοτάτα καὶ δι' ἑνὸς ἔφρασεν. Maximus Tyr. XVII. 7. τῇ τῷ ἀνθρώπου ψυχῇ δύο ὀργάνων ὄντων πρὸς σύνισιν, τῇ μὲν ἀπλῇ, ὃν καλεῖται νῦν τῇ δὲ ποικίλῃ καὶ πολυμερῆς καὶ πολύτροπος, ὡς αἰσθήσεως καλεῖται. Eph. III. 10. Deus qui sapientissime olim per partes, & varios modos locutus erat, jam omne suum consilium simul & aperte manifestavit.

ἰσχύει τῶν ἡμερῶν] R. Nachman in Gen. XLIX. 1. Extremum dierum consensu omnium doctorum sunt dies Messiae. D. Kimchi & Abarbanel in Esaj. II. 2. Heb. XI. 3. Bereschith R. I. 14. Cur creatus est mundus cum [quae prima est litera vocis

נכר] ut tibi significetur, duos esse mundos, hunc & futurum. Judaei Deum appellant כּוּנֵּס בְּמִדְבָּר R. XIII. Messias regnabit terramque. Mari Psal. LXXII. 8. terra Dan. VII. 13.

3. ἀπαύγασμα] Sap. VII. 26. 2. Cor. IV. 4. Ἀπαύγασμα est refractio lucis, ut ἀπήχημα soni, ut cum folis imago in aqua redditur. Hesychius ἀπαύγασμα, ἡλὸς φέγγος. Phavorinus ἀπαύγασμα, ἑλαμψις. II. χ. 134. ἐμφι δὲ χαλκὸς ἐλάμπειτο ἰκέλες αὐγῇ, ἢ πυρὸς αἰδομένοιο, ἢ ἡλὸς ἀνιόντος. Etymol. αὐγὴ παρὰ τὸ ἀγν — δι' ἧς ἀγνοῖται· σκοτὸς γὰρ παρὰ τὸ ἐπισχίσθαι ἡμᾶς. Gabrias. γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τῇ ἡλὸς, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸς εἶπον· ὦ θειλὸν γένος, εἰ γὰρ μόνον τρέμαμεν αὐγὰς ἡλὸς, τίς, εἴγε τεκνώσει, τέτον βασιλεύσει; Plut. de facie in Orbe Lunae, p. 934. διὰ τὰς ἀνακλάσεις ἀποδιδόντα πολλὰς καὶ διαφορὰς ἀπαυγασμῶς. Philo de M. O. p. 35, II. πᾶς ἄνθρωπος κατὰ μὲν τὴν διάνοιαν ὠκεῖται διὰ λόγον, τῆς μακαρίας φύσεως ἐκμαγεῖον, ἢ ἀπόσπασμα, ἢ ἀπαύγασμα γεγονώς. Basilus.

ἀλλ' ὁμοῦ τε φλόξ ἀνέλαμψε, καὶ συναπηγύσθη τὸ φῶς. Gregorius μεγάλῃ φωτὸς μικρὸν ἀπαύγασμα. Jof. B. II. 8. 9. de Essenis βάθρον ὀρύσσοντες — καὶ περικαλύψαντες θομαλίᾳ, ὡς μὴ τὰς αὐγὰς ὑβρίζον τῷ θεῷ, θαύουσι εἰς αὐτόν. Jof. I. 14. Matth. XVII. 2. 5. Col. I. 15. Philo de Legg. Specc. p. 356, 36. τὸ ἐμφωσσομένο πνεῦμα τῷ μακαρίας καὶ τρισμακαρίας φύσεως ἀπαύγασμα.

χαρακτὴρ] Aristoteles Oecon. II. ἐννεχθέντος δὲ τῷ ἀργυρίου ἐπικύψας χαρακτὴρ. Philo de Mund. p. 4, 29. χαρακτὴρας ἐσφραγισάμενος. Lactantius Amor. 44. ἱστορίας τῶν ἀντιμῶρων χαρακτὴρων ἐγγράφας εἰκόνας. Sextus Empir. a. Log. I. 251. ὃν τρόπον αἱ διὰ τῶν δεκτύλων σφραγίδες αἰεὶ πάντας ἐπ' ἀκριβὲς τὰς χαρακτὴρας ἐναπομαρτυροῦνται τῷ κηρῷ. Aristophanes Thesmophor. 521. λέων, λέων σὺς γέγονεν, αὐτ' ἐκμαγεῖται σὺν. Jof. A. X. 10. 2. ὑφορᾶσθαι δὲ μὴ κατὰ δόλῳ τῷ βασιλεῖ γνηθῆναι ἐκ τῆς τῶν σωμάτων ἰσχύος καὶ τῆς τροπῆς τῶν χαρακτῶν. XIII. 12. I. φανερά κατὰ τὰς ὁπίας αὐτῶν τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ τῷ, τίς αὐτῶ τῶν παίδων μέλλοι ἔσεσθαι διάδοχος; τῷ δὲ θεῷ τὰς τέρας χαρακτὴρας δίδωκε. 2. Cor. IV. 4. Jof. XIV. 9. Clemens R. ad Cor. I. 33. αὐτὸς ὁ δημιουργὸς καὶ δεσπότης ἀπάντων — τὸν ἐξοχάτωτον καὶ παρμεγέθη ἄνθρωπον ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ καὶ ἀμώμοις χερσὶν ἔπλασεν, τῆς ἐκὸς εἰκόνας χαρακτῆρα, ὥς γὰρ φησὶν ὁ θεός· ποιήσωμαι ἄνθρωπον. Philo de O. M. p. 16, 30. ἐπεὶ δ' οὐ σύμπασα εἰκὼν ἀρχετύπου παραδείγματος ἐμφερὲς, πολλὰ δ' εἰσιν ἀνόμοιοι, προσεπαινεμένηται ἐπὶ τῷ κατ' εἰκόνα, τὸ κατ' ὁμοίωσιν εἰς ἐμφανὴ ἀκριβῶς ἐκμαγεῖται τρεπὸν τύπον ἔχοντος. p. 207, 22. deter. infid. potiori. τίπον τινὰ καὶ χαρακτῆρα θείας δυνάμεως. de plant. Noe. p. 332, 30. τῷ θεῷ καὶ ὁρατῶν εἰκόνα — ὁμοιωθεῖσιν καὶ τυπωθεῖσιν σφραγίδι θεῷ, ἧς ὁ χαρακτὴρ ἐστὶν αἰδὸς λόγος.

ὑποστάσεις] Artemidorus III. 14. ἄλλα τινος ἐπιτροπίου σημαίνει πλοῦτος, ὅς τε φαντασίαν μὴ ἔχειν πλῆτη, ἰστέον δὲ μὴ. Anastasius Sinaita. περὶ φύσεως ἰδωμάτων

8 ἀγέλης αὐτῶ πνεύματα, καὶ τὰς λείτουργίας αὐτῶ πῦρ Φλόγα. Πρὸς δὲ τὸ υἱὸν Ὁ
 9 θρόνος σθ, ὁ Θεός, εἰς τὸ αἶψα τῶ αἰῶν. ῥάβδῳ εὐθύτητῳ ἢ ῥάβδῳ τῷ βασι-
 10 Θεός σθ ἔλαιον ἀγαλλιάσεως ὡς τὰς μέλχες σθ. Καί. Σὺ καὶ δεχάς, Κύριε, τῷ
 11 γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶ χειρῶν σθ εἰσὶν οἱ ἑρανοί. Αὐτοὶ ἀπολεῖ, σὺ δὲ ἀγαμέμεις.

~ ἀγαμέμεις

6. πρωτότοκον] παρὰ κλητὸν 44.

7. ἀγγέλους prius] + αὐτοῦ D. a prima manu. E.

8. τοῦ αἰῶν. — 17. + καὶ ἡ A. 17. 53. Versio Copt. Aethiop.

ῥάβδῳ] + ῥά A 53.

9. ἀνομίαν] ἀδικίαν A. 17. 23. 43. Cyrillus Act. Eph.

ἔλαιον] ἔλε D. a prima manu.

κύριε] — Versio Syr.

11. διαμνείς] διαμνείς DE 23. 53. Versio Vulg. & in

αὐτῶ] αὐτὸν 34. 39.

πνεύματα] πνεῦμα 1. 39. Versio Syr.

+ καὶ D. a prima manu. E Codices Latini.

ἡ] — A. 53. Editio Erasmi 1.

V. Chronicon Alex.

ἀνομίαις D. a prima manu.

10. κατ' ἀρχάς, κύριε] κύριε, κατ' ἀρχάς 14.

οἱ] — 1.

Psalmo 107, probante J. A. Bengelio.

ἄγγελοι] Ubi in Hebraeo אֲמָלָא reperitur, Graeci interpretes non raro verterunt ἄγγελοι. & Targum Psal. LXXXVI. 8. Nemo est, excepto te, inter ἀγγέλους excelsos. inf. II. 7.

7. Euripides Suppl. 3. πῦρ τε φλογμός. Psalmo CIV. 4. de vento & igni dicitur, esse eos ministros Dei vel legatos: Judaei autem convertunt propositionem, & interpretantur de angelis, qui sint instar venti & ignis. Targum. Qui facit nuncios suos veloces, sicut spiritus: ministros suos fortes, sicut ignis flammans. Pirke R. Eliezer. IV. & Angeli, qui die secundo creati sunt, quando coram Deo ministrant, sunt ignei S. D. Psal. CIV. Bereschith R. I. 4. & III. 11. quando creati sunt Angeli? R. Jochanan dixit, die secundo creatos esse S. D. Psal. CIV. Schemoth R. XV. angeli vocantur ignis S. D. Psal. CIV. 4. XXV. Deus dicitur Deus Zebaoth, quia cum angelis suis facit quaecunque vult. Quando vult, facit ipsos sedentes S. D. Judic. VI. 11. Aliquando facit ipsos stantes S. D. Esaj. VI. 2. Aliquando facit similes mulieribus S. D. Zach. V. 9. Aliquando viris S. D. Gen. XVIII. 2. Aliquando facit ipsos spiritus S. D. Psal. CIV. 4. aliquando ignem ibid. Tanchuma f. 16. 3. Dixit R. Simeon: Totum expansum ex aquis constat, angeli vero sunt ignis, & ministri ejus flamma ardens: & tamen aqua non exstinguit ignem, neque ignis consumit aquam. Jalkut Simeoni P. II. f. II. 3. Angelus dixit Manoe: Nescio, ad cujus imaginem ego factus sum, nam Deus singulis horis nos immutat; cur ergo nomen meum interrogas? Nonnunquam facit nos ignem, alias spiritum, interdum viros, alias denique angelos. Schabbath f. 88. 1. Dixit Moyses: Domine mundi, metuo ne me habitus oris sui comburant angeli. Jalkut Hadas. f. 115. 1. Quando angeli ministerii mittuntur nomine legationis, sunt venti S. D. Psal. CIV. quando autem ministrant coram throno gloriae ejus, sunt ignis S. D. ib. Menahem Recanati. Sunt angeli ex vento, & sunt angeli ex igne S. D. Psal. CIV. Debarim R. IX. Juda dixit — non est spiritus nisi angelus S. D. Pl. CIV. Kobleth R. VIII. 8. angeli vocantur Spiritus S. D. Pl. CIV.

8. Quidam ita interpretantur: Deus est thronus tuus, i. e. Deus fulcit & erigit thronum tibi. Isto vero sensu cum nusquam scriptura hac phrasi utatur, simplicius multo est, intelligere vocem Deus casu vocandi: O Deus, Dei filius, thronus tuus est a seculo in seculum, regnabis aeternum. Luc. I. 32.

33. Thren. V. 19.

Targum in Psal. XLV. 3. Pulchritudo tua, o rex Messia, major est prae filiis hominum. Aben Ezra in comm. 3. Hic Psalmus agit de Davide, vel potius de filio ejus Messia; nam hoc est nomen ejus S. D. Ezech. XXIV. 24. Joseph f. Moyses in Kesher Thora f. 36. 4. versus isti loquuntur de rege Messia — & de regno regis Messiae dixit: Sceptrum rectitudinis est sceptrum regni tui. Bereschith R. XCIX. in Gen. XLIX. 10. hic est thronus regni S. D. Pl. XLV. 3.

9. Psal. CXXXIII.

ὁ Θεός] prius vocandi casu iterum intelligendum est, ut commate 8. Cum enim in eo sit Paulus, ut honorem & dignitatem Christi adferat; magis consentaneum est, ut Dei nomen illi hic tribui credamus.

10. κατ' ἀρχάς] Herodotus III. 153. πρὸς τὰ τῶ βαβυλωνίῳ ῥήματα, ὅς κατ' ἀρχάς ἔφησε. Plato Theaet. p. 185. B. εἴπερ μνησήμεθα τὰ κατ' ἀρχάς λεχθέντα. Plut. Solon. p. 80. A. κατ' ἀρχάς μὲν — ἢ εἴποι δὲ. Dio. p. 51. 55. 293. ὀλιγοσὶ τὸ κατ' ἀρχάς γενόμενοι. Galenus de Opt. Secta. κατ' ἀρχάς τῶ νοσημάτων. Demosthenes ap. Polluc. VIII. 83. ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀπαρχῆς, καὶ κατ' ἀρχάς.

Cum ita decurrat oratio Pauli, ut, quae de Angelis dicta sunt, opponat iis quae de filio dicuntur, cumque alternis de Angelis & de filio loquatur, commate vero 13. de filio sermo fit; consequens est, ut comma 10. 11. & 12. de Angelis interpretetur: ita ut καὶ quod comma incipit, non cum comm. 9. connectat quae sequuntur, sed novam comparisonem Angelorum & Christi incipiat. Com. 7. De angelis dicit — 8. de filio autem. Et iterum de angelis comm. 10. de filio autem comm. 13.

οἱ ἑρανοί] i. e. angeli sive coelestes. Job. XV. 13. Coeli non sunt puri in oculis ejus. Targum Angeli gloriae non sunt puri coram eo. Psal. L. 4. vocabit coelos desuper, & terram. Targum Vocabit angelos suos illustres desuper, & justos terrae infra. 6. Coeli declarabunt iustitiam ejus. Targum Angeli gloriae declarabunt ejus sanctitatem. In Midras Talmud CXLVIII. 2. per coelos intelliguntur angeli, & Chagiga f. 14. 1.

11. διαμνείς] Sextus Empir. 2. Phys. I. 70. καὶ γὰρ μήποτε ὑγρὸν καὶ τροφὴν ἐγγύστε· πῶς δέμινον, ἀλλ' οὐ σπᾶναι τῶν ἀναγκαίων διαφθίρετο; 74. καὶ ἐν διαμνέσιν αἱ ψυχαί.

καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται· Καὶ ὥσει θεμβόλαιον ἐλίξεις αὐτοὺς, καὶ ἀλ- 12
λαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σε οὐκ ἐκλείψουσιν. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων 13
εἴρηκέ ποτε; Κάθε ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τῆς ἐχθρῆς σε ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σε;
Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς ἀκουσίαν ἀποτελλόμενα ἀπὸ τῆς 14
μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

ΔΙΑ ΤΕΤΟ ΔΕΙ ΘΕΙΟΤΕΡΩΣ ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκρωτέροις, μὴ ποτε παραρρῶ- 1
μεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέλαιον, καὶ πάντα παρὰ βασις καὶ 2
παρὰ βασις ἐλαβεν ἐνδικὸν μισοπαποδοσίαν· Πῶς ἡμεῖς ἐκφυζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαν- 3
τες σωτηρίας; ἥτις ἔρχηται λαβῆσα λαλεῖσθαι ἀπὸ τοῦ Κυρίου; ὑπὸ τῶν ἀκρωτέρων εἰς
ἡμᾶς

12. ὥσει] ὡς D a prima manu. E. Damascenus.

ἐλίξεις] ἀλλάξεις D a prima manu. 43. Tertullianus. probante T. Beza, J. Drusio, J. A. Bengelio.

αὐτοὺς] + ὡς ἱμάτιον A. + ὥσει ἱμάτιον D a prima manu. E. Versio Aethiop.

καὶ posterius] — D a prima manu.

1. ἡμᾶς προσέχειν] προσέχειν ἡμᾶς AD.

2. ἐλαβεν ἐνδικόν] ἐνδικόν ἐλαβεν 37.

3. ἐκφυζόμεθα] ἐκφυζόμεθα 19.

λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου] διὰ τοῦ κυρίου λαλεῖσθαι 46. διὰ] ὑπὸ 3. 4. a prima manu. 37.

4. τε] — 33. 38. 41. 44. 45. 52. 53. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.

αὐτοῦ] τοῦ θεοῦ D. a prima manu. E.

6. τί] τίς C. a prima manu. Apost. 2. Codex A. Psalmo VIII. Versio Copt. Codices Latini. Damascenus.

12. ἐλίξεις] Plato Politic. p. 536. E. μεταβολῇ
μεγάλοι καὶ πολλοὶ — φθορᾷ ἄλλα τε παθήματα,
μείζονα δὲ τούτων, καὶ συνεπόμενον τῇ τῶν πάντων ἀνελίξει. E-
saj. XXXIV. 4.

Chagiga f. 13. 2. Dixit Samuel ad R. Chajam
f. Rab filium Arie: veni dicam tibi aliquam rem
ex praestantissimis illis, quas dicere solebat pater
tuus: singulis diebus creantur angeli ministerii ex
fluvio Dinur, & dicunt canticum, & cessant S.
D. Thren. III. 23. Bereschith R. LXXVIII. ad
Gen. XXXI. 26. dimitte me, quia illuxit auro-
ra. — R. Chalbo nomine R. Samuelis Nach-
manidae dixit: In aeternum non laudat caterva su-
perior, & redit; sed quotidie creat S. B. catervam
angelorum novam, & ipsi dicunt canticum novum
coram eo, & abeunt — dimitte i. e. appropin-
quavit tempus meum dicendi canticum — hic
est Michaël & Gabriel, quia ipsi sunt principes
supra. Omnes mutantur: at ipsi non mutantur.
Adrianus, cujus ossa conterantur, interrogavit ali-
quando R. Josuam f. Chananiae: vos dicitis, nul-
lam catervam superiorem bis laudare, sed Deum
S. quotidie catervam angelorum novorum creare,
qui canticum coram ipso dicant, & iterum abeant.
Dixit illi: ita est. Dixit, quo ergo vadunt? Re-
spondit, eo unde creati fuerant. Unde ergo, in-
quit, creati fuerant? Respondit, ex fluvio Dinur.
& Schemoth R. XV.

13. λειτουργικὰ] Targum Jonathan Gen. XVIII.

2. 20. Angeli ministerii. Berachoth f. 20. 2. So-
ta gem. Wagenfeil. ed. I. 36. 42. 50. VII. 2. Be-
reschith R. VIII. 3. 4. 5. 9. 11. XIV. 3. XX.
8. Devarim R. Megilla f. 10. 2. Plut. de Def.
Or. p. 417. A. λειτουργοὶ θείων. Philo de Carit. p.
387. 20. ἄγγελοι λειτουργοί. Sanhedrin II. Midrasch
Thebillim CIII. 20. Moses major fuit angelis mi-
nisterii, praestantiores sunt justis angelis ministerii.
Holin 6. Israel dignior est angelis ministerii. Be-
reschith R. LXXVIII. Quis est dignior, qui custo-
dit, an qui custoditur? Midrasch Thebillim XCI.
12 & CIV. 1. R. Juda dixit: uter major, qui dimit-

tit an qui dimittitur? Qui dimittit. Si ita, Jacob
pater noster major fuit angelo S. D. Gen. XXXII.
26. R. Jose dixit: uter major, qui portatur an qui
portat? Qui portatur, major est S. D. Ps. XCI. 12.

1. παραρρῶμεν] Plut. Pyrrho p. 383. E. ἐντυχόν-
τες τῷ παρὰ πόλιν παραρρέοντι ποταμῷ. de anim. terrest.
& aquat. p. 969. E. παραρρῶντες γὰρ ἀνθρώπων εἰς τὸν ποταμὸν
τῆς Ἀσκληπιῶ, τὰ ὕδατα τῶν ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐλαβεν
ἀναθημάτων, καὶ λεληθέναι νομίζον ὑπέβλεπεν. Amator. p.
754. A. de annulo excidente, ὡς μὴ παραρρῶν, δεδιώς.
Prov. III. 21. ne eorum unquam obliviscamur.
Aboth. II. 8. R. Eliezer f. Hircani fuit cisterna
calce oblita, quae ne guttulam quidem perire finit;
Aelianus V. H. III. 30. περὶ σωφρόνων τινων — καὶ
ἐν συμποσίῳ εἰ τις ἀφροδισίας λόγος παραρρῶν, αἰσθάν-
ηται τοῦτο. Xenophon Cyropaed. IV. πίνειν ἀπὸ τοῦ
παραρρέοντος ποταμοῦ. Aristoteles de part. anim. III. 3.
ἐάν γάρ τι παρσισηγῇ ξηρὸν ἢ ὑγρὸν εἰς τὴν ἀσθηρίαν, πηγμυρῶς
καὶ πόους καὶ βηχῶς χαλεπὰς ἐμποιοῖ. — συμβαίνει γὰρ
φανερῶς τὰ λεχθέντα πᾶσιν, οἷς ἂν παραρρῶν τι τῆς τροφῆς.
Galenus de Virb. Medic. Simpl. II. εἰ — πινόντων
ἡμῶν ἀνθρώπων, τι παραρρῶν τῶν πόουτος, ὁμοίως ἐρεθίζεται,
καὶ βήχας προκαλεῖται. X. παραρρῶντες γὰρ τῶν αἰσθάν-
ων εἰς τὸ στόμα ἰδρῶς. de Comp. Med. per part. Corp.
VI. ὅποτε παραρρῶν τι τὸν στόμαχον ἢ τὸν ἰκτερίαν. Or-
genes c. Celi. p. 393. ὁ δὲ πολὺς τῶν πιστεύον δοκῶν-
των — δαίται ὑπορρησίως χάριν — αἰσθητῶν παραδει-
γματων, ἵνα μὴ τέλειον παραρρῶν. Persius III. 20. Ef-
fluis amens. Contemnere, sonat vitium percussā,
maligne Responder viridi non cocta fidelia limo.
Gregorius Naz. ἵνα μὴ ἐξίτηται τῷ χρόνῳ γίνηται τὰ
καλὰ, καὶ μὴ παραρρῶν λήθης βοθοῖς ἀμαυρωμένα. Nyss-
enus de Virg. 7. καθάπερ γὰρ τὸ περιεστεγασμένον διὰ σω-
λῆνος ὕδατος πολλὰκις ὑπὸ τῆς ἀναλιβύσεως βίας ἄνω φέρεται,
ἐκ ἔχον ὅπως διαχυθῇ — ἔγω καὶ ὁ πῶς ὁ ἀνθρώπων, οἷον
πῶς σωλῆνος θειοῦ τῆς ἐγκρατείας αὐτὸν πανταχόθεν περι-
σφιγγέσθαι, ἀκαταφρόνως παρὰ τῆς τῶν κινήσεως φύσεως
πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν ἐπιθυμίαν, ἐκ ἔχον ὅπως παραρρῶν. Lu-
cianus Differt. cum Hesiod. 5. εἰ τι ἐν τῷ τῆς ποιή-
σεως ὁρῶμα παραρρῶν λάθῃ. Quintilianus Instit. II. 5.
Sic auditoribus securitas aberit, nec, quae dicen-
tur,

4 ἡμᾶς ἐβεβαιώθη· συνεπιμαρτυρῶντ^ς τῷ Θεῷ σημείοις τε καὶ τέρασιν, καὶ ποικίλαις δυ-
 5 νάμεσιν, καὶ πνεύματ^ς ἁγίῳ μερισμοῖς, καὶ τ^ς αὐτῷ δέλῃσιν. Οὐ γὰρ ἀγέλοις ὑπέ-
 6 ταξε τ^ς οἰκνυμένην καὶ μέλλουσαν, ὡς ἡ λαλῶμεν. Διεμαρτύρατο δὲ πᾶσι, λέγων·
 7 Τί ἔστιν ἄνθρωπ^ς, ὅτι μιμνήσκη αὐτῷ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν; Ἡ-
 8 λώσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγέλων· δόξην καὶ τιμὴν ἐσφάνας αὐτόν, — καὶ καλῶ-
 9 σας αὐτόν ὅτι τὰ ἔργα τ^ς χειρῶν σου· Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τ^ς ποδῶν αὐτῷ.
 Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· Νῦν δὲ οὐ-
 9 πω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποβίβαντα. Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγέλων ἡλώσας
 μόνον βλέπομεν Ἰησοῦν, καὶ τὸ πάθημα τῷ θανάτῳ, δόξην καὶ τιμὴν ἐσφαναμνόν^{τα}
 ὅπως

7. ἡλώσας·] ἡλώσας D. a prima manu. αὐτόν primum] — 32. —
 καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα τ^ς χειρῶν σου] — DE ex emendatione 1. 3. 4. 7. 13. 14. 18. 19. 21. 22.
 23. 27. 28. 29. 30. 32. 33. 34. 35. 36. 39. 41. 43. 44. 47. 52. 55. Apost. 2. Versio Syra prior in Edit.
 Tremellii ex Codice Palatino: posterior habet cum alterico. Chrysostomus, Damasceus, Theophylactus, Oecume-
 nius. p. obante J. Millio prol. 1376. 1421. J. A. Bengelio in Gnom.
 8. γὰρ τῷ] τῷ γὰρ D 23. διὰ τῷ Versio Syr. ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα] τὰ πάντα ὑποτάξει αὐτῷ D.
 9. διὰ τοῦ πάθους τ^ς θανάτου] Haec referenda sunt ad sequens ἐσφαναμνόν, non ad praecedens ἡλώσας.
 Hoc enim si voluisset Apostolus, alio scripisset ordine τ^ς διὰ τοῦ πάθους τ^ς θανάτου — ἡλώσας αὐτόν. porro
 scriptura non solet dicere, Christum propter perfectionem mortis fuisse depressum & minorem factum, quin
 contra propter mortem fuisse erectum altius & coronatum Phil. II. 9. διὸ. Denique verius est, Christum ex
 quo homo natus est, toto vitae suae tempore in statu humili vixisse; non solum postremo, cum mortem op-
 peteret. Christus si tantum passus esset, & non resurrexisset, nulla inde ad nos utilitas redundaret: at quia non
 tantum decertavit patiendo & mortem obeundo, sed etiam praemium coronamque accepit, patuit omnibus, ita

tur, praeterfluent aures.

3. τηλικαύτης] Dio LII. p. 333. τοσαῦτα καὶ τη-
 λικαῦτα, ἡλικά καὶ οἶα.

ἀρχὴν λαβῶσα λαλῶσθαι] Philo de V. Mosis T. 2.
 p. 93, 34. τρίτον δὲ [σημείον] ἐπιφέρεισθαι μὲν ἐκ ἡν,
 εἰδὲ προδιδάσκουσθαι· ἡμιλλὰ δ' ἐκπλήττειν ἐκ ἑλπίων, τὴν
 ἀρχὴν τῷ γένεσθαι λαβὼν ἐν Αἰγύπτῳ. Aelianus V. H.
 II. 28. ἀλεκτρονίων ἀγῶν πόθεν ἀρχὴν ἔλαβεν; Sextus Em-
 pir. a. Phys. I. 366. ἡγείσθω δὲ ὁ περὶ τῷ σώματος λό-
 γος τὴν ἀρχὴν τῆς σκέψεως λαμβάνων ἀπὸ τῆς υἰοίας. Li-
 banus O. XII. p. 393. D. ἡ δὲ λύσσα φωνὴ τὴν ψῆ-
 φον, λαβῶσα τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν βασιλειῶν, ἐχάρει διὰ τῆς
 πόλεως. XIII. p. 406. D. λαβῶσα δὲ ταύτην τὴν ἀρχὴν
 αἱ τῷ δικαστηρίῳ πονηρὰ συμμορία, πλείους ἔξω τῶν θυρῶν
 προσλαβῶσα, καὶ μὴτ' ἐκίνας ἐπὶ πλείους. Ep. 840. τὴν
 μὲν γὰρ ὅσαν μοι φίλιαν πρὸς θαλάσσιον ἐπίστασαι λαβῶ-
 σαν ἀρχὴν, ὡς ἐγὼ φημι, καλὴν, ἐκ καλῶν λόγων τε καὶ
 βιβλίων. Polybius p. 185. ὁ πόλεμος ταύτην ἔλαβε τὴν
 ἀρχὴν. p. 443. ὁ πόλεμος τοιαύτας ἔλαβε τὰς ἀρχὰς καὶ
 τὸ τέλος. Aelianus V. H. II. 28. πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν
 ἔλαβεν ὁ νόμος, ἔρω. XII. 53. τὸν Περσικὸν πόλεμος —
 τὴν ἀρχὴν λαβὼν φασί.

4. συνεπιμαρτυρῶντος] Galenus de facult. Medic.
 Simpl. IV. extr. τὴν δύναμιν ἡ γένεσις ἐκδύκνεται, τὰ
 πολλὰ συνεπιμαρτυρέσης — καὶ τῆς ὁσμῆς. Sextus Emp.
 2. Log. II. 324. ἀναπνεύσαντες τὸ λεγόμενον ἐπὶ τὸ πρᾶγ-
 μα, καὶ γινώσκοντες τὴν τέττα ὑπαρξὴν συνεπιμαρτυρῶσαν τῷ λό-
 γῳ, φημὲν ἀληθεῖς εἶναι τὸ λεγόμενον.

μερισμοῖς] Thomas. ἀναδιδάσκεισθαι, ἐκ ἀναμερίσασθαι
 καὶ ἀναδασμός, οὐ μερισμός. Hermogenes de form. O-
 rat. 7. καὶ ὁ ἀπόλυτος καλόμενος μερισμός.

δέλῃσιν] Pollux V. 165. βέλῃσις, ἐπιθυμία, ὀρεῖσις,
 ἥρασις ἢ δὲ δέλῃσις ἰδιωτικόν.

5. οἰκνυμένη τὴν μέλλουσαν] Berachoth I. In-
 nuit mundum futurum, ut inducantur dies Mes-
 siae.

Ante Christi adventum angeli varii regebant va-
 rias mundi provincias & regna, vid. Deut. XXXII.
 8. Dan. X. 13. 20. 21. Nunc vero omnia uni
 Christo sunt subiecta, cum ipsi angelis, οἰκνυμένη

non coelum sed terra est sup. I. 6.

6. περὶ τις] Philo de Temulent. T. I. p. 368, 49.
 εἴπε γὰρ περὶ τις· καὶ γὰρ ἀληθεῖς ἀδελφῆς μου ἔστιν, ἐκ πα-
 τρός ἀλλ' ἐκ ἐκ μητρός.

Bereſcith R. VIII. Raf Hana nomine R. Ina
 dixit: Deus Adamum primum ex constituto sic
 creavit, postquam omnem ipsius alimoniam crea-
 verat. Quo facto angeli dixerunt ad Deum S. B.
 Psal. VIII. 5. Schabbath f. 88. 1. Quum Moses
 adscenderet in altum, dixerunt Angeli ministerii ad
 Deum: Domine mundi, quidnam homo inter nos
 agit? an tu rem illam desiderabilem, quam per
 974. generationes adservasti, carni & sanguini da-
 bis? Psal. VIII. 5. Da potius gloriam tuam coelo.

7. βραχύ τι] Aet. V. 34. Esaj. X. 25. Jerem.
 LI. 33. Thucydides I. 63. βραχύ μὲν τι προῆλθεν. Plut.
 Galb. p. 1055. E. βραχύ πρὸ δέλης. Galenus de U-
 fu part. XIV. ἐπειδὴ ἐν τῇ πρώτῃ διαπλάσει βραχύ τι
 πλημμεληθῆναι. de facult. Med. simpl. V. ὑπερβάλλου-
 σιν βραχύ τι ῥητὴν καὶ πίστιν. VI. φαίνεται μὲν γὰρ ἐν
 αὐτῇ βραχύ τι τὸ ὀρθόν, πλείονος δὲ τὸ πικρὸν. in lib.
 Hippocr. de natur. hom. I. τὸ μὲν ὅλον βιβλίον —
 σχεδὸν εἰς χ. εἰχῆς, ἢ βραχύ τι ἥτις ἐκτεταμένον.

Bemidbar R. XIV. & XV. Vestis Dei S. B. &
 gloria & decor S. D. Pf. CIV. 1. & dedit eam Regi
 Messiae S. D. Pf. XXI. 6. Midrash Thehillim
 XXI. regis carnis & sanguinis purpuram non in-
 duunt. & XXIV. 9. & de rege Messia scriptum
 est Pf. VIII. 7. — Regis carnis & sanguinis vi-
 carium non appellant nomine eius — at Deus ap-
 pellar regem Messiam nomine suo. & quodnam est
 nomen ejus? Dominus vir belli & rex Messias. & hoc
 est nomen ejus, quo ipsum vocabunt, Dominus
 justitia nostra. & CIV. 1. gloriam & decorem in-
 dutus es. gloriam dedit Moysi, decorem Josuae, glo-
 riam Salomoni. Dixit Deus: tempore futuro utrum-
 que dabo Regi Messiae S. D. Psal. XXI. 4. quid
 scriptum est postea comm. 6. nec regi Messiae so-
 lum, sed omni qui laborat in Lege S. D. Pf. CXI.
 2. 3.

ὅπως χάριτι Θεῷ ὑπὲρ πάντων γεύσῃ θανάτου. Ἐπεπεπὶ αὐτῷ δι' ὃν τὰ πάντα καὶ 10
 δι' ὃ τὰ πάντα, πολλὰς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τ' ἀρχηγὸν τ' σωτηρίας αὐτῶν
 ἀφ' παθημάτων τελειῶσαι. Ὁ, τε πρὸς ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες. 11
 Δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαίχοντο ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων Ἀπαχελῶ τὸ ὄνο- 12
 μά σε τοῖς ἀδελφοῖς με, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. Καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι 13
 πεποιθὸς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παῖδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ 14

89

gratiosam Dei providentiam omnia disposuisse, ut & mors ejus esset via ad regnum, & regnum ejus salutem & innummā utilitatem omnibus subditis afferret.

χάριτι] χάρις 53. Versionis Syrae Codices. Origenes in Jo. I. 1. χάρις — ἢ ὅτι ἐν τισι κίται τ' πρὸς ἑβραῖους ἀντι-
 γραφοίς, χάριτι Θεοῦ — εἴτε δὲ χάρις — εἴτε χάριτι. in Jo. XI. 49. χάριτι ἢ χάρις Θεῷ. in Rom. III. 25. sine dolo [l. sine
 Deo] Theodoretus c. Cyrill. III. apud Marium Merc. p. 328. in l. & in Eph. I. 10. Oecumenius: χάρις τ' ἀγίας
 Τριάδος τὸ παθεῖν τ' υἱόν. Ἰσέον δὲ ὡς οἱ Νεστοριανοὶ παραποιούσι τὴν γραφὴν, καὶ λέγουσι ὅπως χάρις Θεοῦ τούτο κατα-
 σκαύζοντες, ὅτι ἐνοικῶσιν ἐξεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ λόγος, οὐχ ἑνωσιν, ὅτι συναρμύζω οὐ συνῆν ἡ θεότης — ἀλλ' ὁ οὐρόδοξος ὁ-
 τως ἀπεκρίθη, πρῶτον μὲν Θεοῦ χάριτι κίται. πλὴν εἰ καὶ ὑμᾶς χάρις Θεοῦ εἴρηται, διατίον αὐτὸ κ. τ. λ. Schol. Cod.
 19. ὁ δὲ Μοψουσίας μεμφομένη τοὺς χάριτι γράφοντας, τὸ χάρις Θεοῦ λέγει, ὡς οὐδὲν πρὸς τούτο παραβλαβείσης τῆς
 θεότητος. & in constituto Vigili cap. 38. Ambrosius de fide II. 4. V. 4. Fulgentius ad Thrasym. III. 20. ad Pet-
 rum c. 10. Filium Dei pro nobis mortem carne gustasse, salva immortalitate divinitatis. Julianus Oper. perf.
 VI. 36. ap. Augustin. Sicut proprium erat hominis sine deitatis injuria obire mortem: ita proprium divinitatis,
 hominem illum a mortuis excitare. Anastasius Abbas c. Jud. absque Deo. Sola enim divina natura non eg-
 bat. Stephanus Gobarus 48. ap. Photium Bibl. 232. ὅτι κατὰ τὸ καὶ τὸ πάθος ἡ θεότης ἐκχωρεῖται τὸ σῶμα τοῦ
 χριστοῦ. Tatianus. ὁ μὲν κατ' εἰκόνα τὸ θεῶν γεγονώς, χωριζόμενός ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τοῦ συνεκτικῆς, θνητὸς γί-
 νεται. Eusebius Or. in Const. 14. οὐκ ἔν ἐμολύμετο τικτομένη τῷ σώματι, οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἔπαχει ὁ ἀπάτης, τῷ θνη-

10. Deus pater is est, qui habet filios multos; & propter quem ac per quem sunt omnia Ro. XI. 36. τὰ πάντα comm. 11. sunt πάντες.

ἀρχηγόν] Glossar. autor, ἀρχηγός, αὐθέντης. in num-
 mo. Ζηροδωρου τετράρχης καὶ ἀρχηγῷ. cum facie Augu-
 sti & Zenodori.

11. Gem. Sota Wagenfeilii Ed. VII. 31. Mon-
 net R. Isaac, semper homo honore prosequitur
 coetum S. D. 1. Chron. XXVII. 2. & surgens
 David rex in pedes suos dixit: Audite me, fratres
 mei ac populus mi. Si fratres erant, cur populum
 suum vocat? aut si populus ejus erant, cur illos
 fratres appellat? Scilicet, exponente R. Eleazare,
 id quidem David Israelitis dicere volebat: Si mor-
 tem mihi geritis, fratrum loco vos sum habitur-
 us: fin minus, populus meus estis, cui fuisse im-
 perabo.

Et Christus qui sanctificat, & qui per eum sancti-
 ficantur, sunt filii Dei unius 1. Cor. VIII. 6. 2.
 Cor. V. 18. Jo. XVII. 19.

12. Ex Psalmo XXII. quem de Messia inter-
 pretantur Judaei.

13. καὶ πάλιν] Posterior locus extat Esaj. VIII.
 18. Prior locus ibidem reperitur: citat autem tan-
 quam duo loca, & ita solent Hebraei. inf. X. 30.
 Berachoth f. 2. 2. allegatur Nehem. VI. 15. &
 postea cumma 16. additur interposito מְנַחֵם.
 Ergo fiduciam meam in Deo solo pono: nemo ho-
 mo mihi auxilio aut solatio venit, omnes mihi ad-
 versantur, ab omnibus desertus sum. Eodem sensu
 qui Christo credunt, ac propterea ab hominibus
 vexantur, & maximis periculis exponuntur, di-
 cuntur fiduciam ponere in Deo 2. Cor. I. 9. Matth.
 XXVII. 43.

τὰ παῖδιά] Bereschith R. XLII. & Vajikra XI.
 an fuerunt filii? nonne fuerunt discipuli ejus? Sed
 docet, fuisse caros tanquam liberos.

14. σαρκὸς καὶ αἵματος] Polyaeus p. 258. χαβα-
 ρας τοῖς στρατιώταις παρήγγειλεν, ἐπειδὴν μέλλωσιν μάχε-
 σθαι, μήτοι νομίζωσιν, ὡς πολέμοις συμβάλλοντες, ἀλ-
 λά ἀνθρώποις αἷμα καὶ σάρκα ἔχουσιν, καὶ τῆς αὐτῆς φύ-
 σεως ἡμῶν κοινωμηκοί. Galenus de Usu Part. VII.

ἐπειδὴ γὰρ αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι καθ' ὅλον τὸ ζῶον ἀρτηρί-
 αι μετέχουσιν αἵματος.

παραπλησίως] Demosthenes Olynth. III. ὁμοίως καὶ
 παραπλησίως. Arrianus Exped. VII. 1. 9. σὺ δ' ἄν-
 θρωπος ὢν, παραπλησίως τοῖς ἄλλοις. Herodotus III. 104.
 μισῶσα δὲ ἡμέρη σῆχδον παραπλησίως καί τις τι ἄλλας
 ἀνθρώπους καὶ τὴν Ἰνδῶν. Diodor. S. IV. 48. παραπλη-
 σίως δὲ τέτοις καὶ τῇ Μήδων — δράκοντα — ἀπο-
 κτεῖναι.

τὸν τὸ κράτος ἔχοντα] Aristoteles de Mundo. 1. 1.
 κράτος ἔχων ἡγεμῶν. Herodotus III. 69. τὸ Περσῶν κρά-
 τος ἔχοντα. 117. ἐπεὶ τε δὲ Πέρσαι ἔχουσιν τὸ κράτος. 142.
 τῆς δὲ Σάμου Μαιάνδριος ὁ Μαιάνδριος εἶχε τὸ κράτος. VII.
 96. στρατηγὸν καὶ ἀρχοντας, οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος.
 VIII. 2. τὸν δὲ στρατηγὸν, τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα,
 παρέχοντο Σπαρτιῆται εὐρυβάδην. Arrianus H. Ind. 36.
 18. ἔπαι βέλαιοι τὸ κράτος εἶχε. Xiphilinus p. 339. ἔ-
 πειδὴ μηδὲς πρόσθεν ἄλλου τὸ τῶν Περσῶν κράτος ἔ-
 σκευον.

διάβολον] 1. Cor. XV. 50. Act. II. 24. Targum
 Jonathan Gen. III. 6. & vidit mulier Samaelem
 angelum mortis. Targum Psal. XCI. 1. a sagitta
 angeli mortis. Bava Batra f. 16. 1. Dixit R. La-
 kisch: ille est Satan — ille est angelus mortis.
 Devarim R. ult. Samael causa fuit mortis toti
 mundo. Pesikta R. in Jalkut Simeoni P. II. f. 56.
 3. Dixit Satan ad Deum S. B. Domine mundi,
 ostende mihi Messiam. Respondit Deus: veni &
 vide ipsum. Cum vero ipsum videret, exterrit-
 us in faciem cecidit dicens: Certe hic est Messi-
 as, qui me & omnes gentes in gehennam dejectu-
 rus est S. D. Esaj. XXV. 8. Christus morte sua
 mortem devicit.

15. ἀπαλλάξῃ] Thomas: ἀπαλλάττω τὸν δῖον μέμ-
 ψειος, ἵνα ἐλευθερῶ. Isocrates. συμφορῶν ἀπαλλάττειν
 τίνα δεινῶν, φόβος, δίκης, ἀπορίας. Aristophanes Plut.
 115. ταύτης ἀπαλλάξῃ σε τῆς οὐρανοῦ. Seneca Ep-
 24. In carcere Socrates disputavit, & exire,
 cum essent qui promitterent fugam, noluit: re-
 mansitque, ut duarum rerum gravissimarum homi-
 nibus metum demeret, mortis & carceris. Cic.
 Tusc. I. 11. Si liberari mortis metu possumus, id

ἐν τὰ παῖδιά κεκοιάνηκε σαρκὸς καὶ αἱματι, καὶ αὐτὸς ὡς πλησίως μέλειχε τῶν αὐτῶν, ἵνα ἀφ' τῆ θανάτου καταργήσῃ τὸ κράτος ἔχοντα τῆ θανάτου, τέλει τῶν ἀφ' ὧν. Καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺς ὅσοι φόβῳ θανάτου ἀφ' παντός τῶ ζῆν ἔνοχοι ἢ σαν δαλείας. Οὐ γὰρ δήπερ ἀγγέλων ὅπλα μβάνει, ἀλλὰ σπέρματι Ἀβραὰμ ὅπλα μβάνει. Ὅθεν ὥφειλε χεῖρ ὡς πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένῃ καὶ πᾶσι τὸς χειρὸς τὰ πρὸς τὸ θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τῶ λαοῦ. Ἐν ᾧ γὰρ

τῶ πάλιν αὐτῷ ἀφαιρέσει. *Basilius* Sel. H. de Abrahamo. οὐ γὰρ σαυρὸς τῶ τῶ μοιγενῶς μεθ' ἐκείνου ἀπείταται. *Vigilius* c. *Eutychen* II. 3. *Lucianus* Necyom. 1. ex *Eurip.* ἥκα νεκρῶν κευθμῶνα ἐκ σκότος πύλας λιπών, ἵ' ἀδὴς χαρὶς ἔκτισται θεῶν. *Hieronymus* initio I. II. comm. in *Galatas*. probante *J. A. Bengelio* in *Gnom.* χάριτι vero legunt *Codices omnes.* *Eusebius* in *Pfal.* XC VII. *Athanasius* de incarnat. *Cyrillus* constanter. *Rom.* V. 8. γένεσθαι] γένεσθαι Cl. *J. F. Reiske.* 10. αὐτῶν] — 34. probante *J. Millie* prol. 1488. 11. ἀδελφούς αὐτούς] αὐτοὺς ἀδελφούς 53. *Cyrillus* Act. Eph. V. αὐτοὺς] — 2. 12. πάλιν πρῶτος] + λέγει 46. 13. πάλιν] αὐτὸν 2. 14. σαρκὸς ἐκ αἱματός] αἱματός ἐκ σαρκὸς ACDE 37. 47. 53. *Verfio* *Coffe.* *Syrra* posterior. *Eusebius* D. IX. 14. in *Pfal.* XC. *Cyrillus* in Jo. p. 353. 71. 84. 44. 5. Act. Eph. I. 4. c. *Nestor.* VIII. 3. *Chrysostomus* in I. in *Hebr.* V. T. VII. 335. *Damasceus* in Eph. II. 20. *Origenes* in *Esfaj.* H. 7. *Athanasius* teltim. S. 42. *Nicéphorus* ad *Leonem.* *Cyrillus* Catech. p. 228. probante *J. A. Bengelio.* propter collisionem diphthongorum ἐ αἱ αὐτῶν] + παρ' αὐτῶν D a prima manu. E. *Eusebius* in *Pfal.* XCII. *Theodoretus* in I. θανάτου] + θανάτου D a prima manu. E. + αὐτοῦ *Evang.* 19. *Verfio* *Syr.* 15. ἀπαλλάξῃ] κατακαταλύσῃ A. δαλείας] δαλείας P. *Junius.* 16. δήπερ] + τ' 4. 17. τὰς ἀμαρτίας] ταῖς ἀμαρτίαις A. *Athanasius* c. *Arian.* III. *Chrysostomus.*

agamus. 21. cumque [Epicurum] venerantur ut Deum. Libani enim se per eum dicunt gravissimis dominis, terrore sempiterno, & diurno ac nocturno metu. *Livius* XXIV. 33. opem auxiliumque afferre — eis, qui metu oppressi foediorum non exilio solum, sed etiam morte, servitutem patiantur. *Plut.* Numa p. 64. F. ἐπεὶ δ' ὅτε καὶ φόβος τινὰς ἀπαγγέλλον παρὰ τῷ θεῷ, καὶ φάσματα δαιμόνων ἀλλόκοτα, καὶ φωνὰς ἐκ ὑμνῶν, ἐδόξα καὶ ταπεινὴν ἐποίησεν τὴν διάνοιαν αὐτῶν ὑπὸ δεισιδαιμονίας. *Isostrates* ad *Philipp.* ἔτος ἀπῆλλαξεν αὐτὸς τὸ δέος αὐτοῦ. *Josephus* A. III. 5. 3. ἀπαλλάσσει τὸ δέος αὐτὸς. XI. 6. 12. δῆτα τῷ βασιλείᾳ, ἀπαλλάξαι τὸ περὶ τῆς ζωῆς φόβον τὸ τῶν ἱεραδίων ἔθνος. VIII. 13. 7. καὶ ἡ ἡλὶς τὸν ἀπῆλλα χρόνον τῷ ζῆν καὶ μαθητῆς καὶ διάκονος. XIII. 13. 3. οἱ δὲ καὶ τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν αὐτόχειρες ἐγένοντο, τῆς ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν δαλείας ἔως ἀπαλλάττειν ἡνῶν κακομένων. *Artemidorus* III. 23. μαῖα ὁραμένη — τὰς — βίαι ὑπὸ τινος κατεχομένης ἀπαλλάσσει. *Plato* de *Rep.* III. πᾶσι καὶ ἀνδράσι, ὅς εἰ ἐλευθέρως εἶναι, δαλείαν θανάτου μᾶλλον πεφοβημένους. *Philo* de *Joseph.* T. 2. p. 67, 34. ζῆ μὲν. δεῖ γὰρ τὸν ὅς ἐπὶ θεοῦ ἀπαλλάξαι σε μείζονα φόβον. omnem probum esse liberum p. 448, 36. ὁ τὸ τρίμετρον ἐκείνου ποιήσας. Τίς ἐστὶ δὲ ὁ δῆλος τῷ θανῶν ἀφροσύνης ὅς, ὡς μάλα συνῶν τὸ ἀκόλουθον, ὅτι πᾶσι γὰρ, ὅτι ἂν ἔτω δαλείαν παύσει διάνοιαν, ὡς τὸ ἐπὶ θανάτου δέος, ἵνα καὶ τὸ πρὸς τὸ ζῆν ἵμερος. *Euripides* *Orest.* 1522. Δῆλος ἂν φοβῇ τὸν ἄδην ὅς σ' ἀπαλλάξαι κακῶν; Φρ. πῶς ἄνθρωπος, καὶ δῆλος ἢ τις, ἡδεται τὸ φόβον ὁρῶν. *Anibol.* I. 39. 8. τὸς καταλείψαντας γλυκὴν φάσος ἐκείνῳ θρῆνῳ, τὰς δ' ἐπὶ προσδοκίᾳ ζῶντας αὐτῶν θανάτου. *Dionysius Hal.* A. II. 21. τῶν δὲ ἐκ ἐξ ὁρισμένην τινὰ χρόνον ἔχειν τὰς τιμὰς ἔταξεν, ἀλλὰ διαπαντός τῶ βίῳ.

Nisi Christus exemplo suo mortuos redire posse in vitam docuisset, nemo doctrinam ejus fuisset amplexus: omnes enim metus mortis & vexationum impendunt absteruisset, & in priorum consuetudinum & praejudiciorum servitute vinculos detinuisset.

16. δήπερ] *Demosthenes* de *fals. legat.* ὅπως δὲ, ὡς ἀνδρὶς ἀθηναίου, καὶ δίκαιον δήπερ φησὶ τ' ἂν εἶναι. — μέμνησθε γὰρ δήπερ. *Xenophon.* ἐ δὲ δήπερ καὶ σὺ

ἐκ τῶν τοιούτων. *Plat.* *Rep.* I. ἐ δὲ δήπερ ἄλλῃ τε μέλει τῇ ποιμαντικῇ. *Apol.* p. 17. A. τί ποτε ἐν ὁ θεὸς λέγει, φέσκον ἐμὲ σοφώτατον εἶναι; ἐ γὰρ δήπερ ψεύδεται ἐ γὰρ θέρμεις αὐτῷ. p. 21. D. εἰ δὲ καὶ δαίμονια νομίζω, καὶ δαίμονας δήπερ πολλὴ ἀνάγκη νομίζειν μὴ εἶναι. *Libanius* D. II. p. 203. D. εἰ δὲ τῷ τιμᾶσθαι ποιεῖται λόγος, εἰδὸς δήπερ καὶ τοῖς ὑβρίζουσιν ἀχθεσθαι. *Eustathius* in *Od.* α. p. 42, II. τὸ δὲ δήπερ οὐ μὴν τοπικῶς κίτται; ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ὑπερον ἄντικτοι καὶ αὐτὸ καὶ τὸ δηπῶν βεβαιωτικὰ εἶναι, ὥσπερ τὸ δηλαδὴ καὶ τὸ πάντως. *Galenus* de *Usu Part.* XIII. πάντων ἐν τῶν μορίων τῷ σώματος ἀνάλογον ἐχόντων ἀλλήλοις τὰς μεγεθῆ, καὶ δὴν τῶν τῶν θάρακα μεγεθὸς ἔχειν ἐκ αὐτῶ μόνῳ προσήκον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις. — πρὸς δὲ ὅπως. de *Symptom. Morb.* τῶτο δὲ δήπερ καὶ ὁ Πλάτων ἐβόλετο. *Jof.* A. XV. 5. 3. τὴν γὰρ τῶν ἀράβων παρανομίαν ἴσι μὴν δήπερ: utique, sane, profecto, certe, omnino.

ἐπιλαμβάνεται] *Aeschylus* *Perf.* 744. ἀλλ' ἔταν σπείδῃ τις, αὐτὸς γὰρ ὁ θεὸς συναπτεται. *Schol.* ὅταν σπείδῃ τις ἢ εἰς καλὰ ἢ εἰς κακὰ, ὁ θεὸς αὐτῷ ἐπιλαμβάνεται. *Origenes* c. *Celf.* p. 218. λέγοντες περὶ μυρμηκῶν, ὡς αὐτῶν ἀλλήλοις τῶν φορτίων, ἐπιδὸν τινὰ κάμνοντα ἰδῶσιν, ἐπιλαμβάνονται. *Arrianus* de *Exped. Alex.* p. 70. τῶν ζυγεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς τῶ φιλιππῶ. p. 228. κύρῃ τῷ καμνύοντι ζυγεπιλαβόντο τῆς ἐς σκύβας ἰλάσεως. *Thucydides* I. 8. εἰ τι δύναται καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ζυγεπιλαμβάνειν αὐτοῖς. *Plut.* *Themist.* p. 118. D. παρεκάλει τῶν ἑλλήνων συνεπιλαμβάνεσθαι καὶ συμποροθυμῆσθαι. *Sir.* IV. 11.

17. κατὰ πάντα ὁμοιωθῆναι] *Artemidorus* I. 14. καὶ δὲ αὐτῷ γενήσεσθαι ὅμοιον κατὰ πάντα.

τὰ πρὸς τὸν θεόν] inf. V. 1. Ro. XV. 17. *Xenophon* de *Rep. Laced.* βασιλεῖς — ἔδιν ἄλλο ἔργον καταλείπεται, ἢ ἐρεῖ μὴν τὰ πρὸς τὸς θεὸς εἶναι, στρατηγῶ δὲ τὰ πρὸς τὸς ἀνθρώπους. *Dio Cass.* XLIV. p. 175. ἀρχιερεὺς μὴν πρὸς τὸς θεὸς, ὑπάτος δὲ πρὸς ὑμᾶς, αὐτοκράτωρ δὲ πρὸς τὸς στρατιώτας, δικτάτωρ δὲ πρὸς τὸς πολίτας ἀπειδέχθη. *Aristides* in *Jovem* p. 2. τὸ μὴ ἔλας ἐκλιπεῖν, ἀργίας οἷσι δόξαν, ἢν ἐ δέμεις ἐν τοῖς πρὸς τὸς θεὸς ἔχον. *Libanius* O. VIII. p. 246. B. ἡγῆται γὰρ ἄτοπον, εἰ τὰ μὴν γράμματα τοῖς ἀρεῶν αὐτὸς ἐγχειρίῃ, ταῖς δ' αὐταῖς χερσὶν [f. ἢ] πληρώσει τὰ πρὸς τὸς θεὸς. D. XLI. p. 864. B. ἡ δὲ, ὡς δικαστὴς, μὴ μὴ οἰσθετὰ μὴν πρὸς τὸς πολίτας ἀγαθὸν γενημένον, τὰ δὲ πρὸς τὸν πατέρα

πέπονθεν αὐτὸς πειραθεῖς, δύναϊ τοῖς πειραζομένοις βοηθεῖσαι.

18

Οθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπηρεανὶς μέτοχοι κατανόησατε τὸ ὑπόστολον καὶ ἀρχιερέα τὴν ὁμολογίαν ἡμῶν Χριστὸν Ἰησοῦν. Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Πλείονα γὰρ δόξης ἔτῃ ὡς καὶ Μωσῆν ἡξίω), καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τῇ οἰκῇ ὁ κατασκευάσας αὐτόν. Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, Θεός. Καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῆς λαληθησομένην Χριστὸς δὲ, ὡς υἱὸς ὅτι τὸ οἶκον αὐτοῦ· ὅς οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, εἴανπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τὸ ἐλπίδῃ μέχρι τέλους βεβαίαν κατέχωμεν. Διὸ, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον 1

18. πέπονθεν αὐτὸς] αὐτὸς πέπονθεν DE.

δύναται] + καὶ 31. a prima manu. 49. Versio Vulg.

1. ὑπόστολον ἢ ἀρχιερέα] ἀρχιερέα ἢ ὑπόστολον 3.

χριστὸν] — AC a prima manu. D a prima manu. 17. 34. 47. 53. Versio Vulg. Corp. Aethiop. Athanasius. probante J. A. Bengelio.

χριστὸν Ἰησοῦν] Ἰησοῦν χριστὸν C ex emendatione. 1. 2. 4. 7. 13. 14. 19. 20. 21. 23. 27. 37. 44. 45. 46. 52. 55. Apoft. 2. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra utraque. Origenes in Jo. XIII. 20. Chrysostomus, Theodoretus, Occumenius, Theophylactus.

2. Μωσῆς] Μωυσῆς 1. 14. 37. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi 2. 3. 4. 5. Plant. Genev. Colinaei. Bogardi.

αὐτὸν παρὰ Μωσῆν] παρὰ Μωυσῆν οὐτὸν 4. οὐτὸν παρὰ Μωυσῆς D a prima manu.

Μωσῆν] Μωυσῆν CD ex emendatione. 1. 14. Editio Complut. Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei, Plantin. Genev. Μωυσιῶς D a prima manu.

Θεός] + ἐστὶ Versio Syra prior, posterior cum obelo.

5. Μωσῆς] Μωυσῆς CDE 1. 4. 14. 27. Editio Complut. Genev. Colinaei. Versio Copt. Chrysostomus, item III. 16.

VII. 14. VIII. 5.

6. αὐτοῦ] αὐτοῦ Editio Plantin. Genev. probante T. Beza. vid. comm. 2. inf. X. 21. 23.

οὗ] ὅς D a prima manu. 6. 53. probante T. Beza, J. A. Bengelio in Gnom. + ὅ 2. Editio Erasmi 1.

εἴανπερ] εἴαν D a prima manu. E. 53.

μέχρι τέλους βεβαίαν] — Versio Aethiop. Lucifer. probante J. Millio prol. 1208.

βεβαίαν] βεβαιῶν 11. — Versio Syr. probante T. Beza in annot. ed. 5.

βεβαίαν κατέχωμεν] κατέχωμεν βεβαίαν 4.

οὐ ταῦτον. Antiphon. τὴν οἰκίαν διακρινόμενος τὰ πρὸς τὴν θεῶν. Aristoteles de Rep. V. 11. τὰ πρὸς τὴν θεῶν φαίνονται αἱ ἐκπαιδευόμεναι διαφερόντως. Lucianus pro Imag. 8. τὸ βιβλίον — ὅσπερ ἴν σοι διακινεῖται οὐ μάλιστ' ἐκπαιδευόμενος αἱ οἰκίαι τὰ πρὸς τὴν θεῶν.

ἰλάσκεσθαι τὴν ἀμνηστίας] Supra II. 17. Ex. IV.

16. XVIII. 19. Dan. IX. 24.

18. Aen. I. 634. Non ignara mali miseris succurrere disco.

1. κλήσεως ἐπηρεανὶς] Sursum vocati a Christo, qui in coelis est inf. IV. 14. Phil. III. 14.

ἀπόστολον] Joma f. 18. 2. Seniores Synedrii tradunt summum sacerdotem senioribus sacerdotum, qui ipsum adducunt in conclave Aftines; & jure jurando obstringunt, & abeunt dicentes: Nos sumus apostoli Synedrii, tu vero es apostolus noster & Apostolus Synedrii. Adjuratus te per eum, qui nomen suum in hac domo habitare fecit, ne quicquam eorum mutes, quae tibi diximus.

ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας] inf. IV. 14. Philo de Somniis T. I. p. 654, 16. ὁ μὲν δὲ μέγας ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας, τρισὶ ταῖς εἰρημναῖαις τυπαιαῖς σφραγίσαι, τῇ διαλεύκῃ, τῇ ποικίλῃ, τῇ σποδοειδῇ ῥαντῇ, τοῖς τοῖς ἡμῶν ἀναγεγράφθω. Diodorus S. IV. 55. πρὸς Ἡρακλίαν τῇ ταν γὰρ μυστήριον γεγονότα τῶν ὁμολογίων ἐν κόλποις, ἐπηγγέλθαι βοηθήσει αὐτῇ παρασπονδεμένη.

2. τὸ ποιήσαντι] Esaj. XVII. 7. 1. Macc. XIV. 41. 1. Sam. XII. 6. Marc. III. 14. Psal. XCV.

7. εἰ qui ipsum creavit Pontificem maximum, posset etiam verti: ei qui ipsum generavit. Schol. Pindar. Pyth. IV. 455. εὐφημος, Μακάριον συνελθόν, Λευκοφάνην ἐποίησεν. Philo de Abrah. T. 2. p. 28, 27. γένεσις τὸ υἱὸν πεποιημένος μόνος τῶτον. Ps. CXLIX,

2. Deut. XXXII. 6. Sir. XXXIX. 6. Versio Latina Codicis D. Creatori suo & Ambrosius III. de Fid. Praefero tamen priorem interpretationem, quia aliud probatis auctoribus proprie est γενῶν, aliud ποιῶν. Plut. de liber. amor. p. 494. C. ἢ δὲ ἄριστος — οὐ δοκεῖ γενῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ δημιουργῶν τὸ τέκνον. de fera num. Vind. p. 559. D. τὸ γενῶν, ἔχῃ ὡς τι δημιουργημάτων πεποιημένος, ἀπῆλλακται τῷ γενῶν, ὡς ἐξ αὐτοῦ γὰρ, ἔχῃ ὅτι αὐτὸν γένεσις, ὡς ἔχει τι καὶ φέρεται τῶν ἐκείνους μέρος ἐν αὐτῷ. Anthol. IV. 7. 15. Ἀβὲς, ὃ τέκνον ἀπὸ γαστέρος ἔπλασε τῶν βῶν Ἀδὰμ Μύρωνος χεὶρ ὃ πλάσσει, ἀλλ' ἔτικεν.

3. Jo. IV. 44. Distincte loquitur, de honore qui debetur architecto & domino domus; secundo de honore qui debetur ejus filio, quem praefecit domesticis ἐπὶ τὸν οἶκον; tertio de honore, qui habetur servo, & quidem servo honoratissimo, qui est ἐν τῷ οἴκῳ. Hoc est, loquitur de Deo patre, de filio Dei, & de Moysē, ad comm. 6. Si comma hoc tertium seorsum accipias, sensus erit: Ut dignitas architecti major est quam domus ab eo constructae: ita & dignitas Christi major est dignitate Moysis. Haec autem comparatio non videtur hic locum habere posse; ubi statim Christus non architecto sed filio ejus comparatur: Moyses vero non domui, sed servo fideli in domo.

καθ' ὅσον] Lyfias c. Philon. p. 245. καθ' ὅσον ὁμοίως οἷος τ' ἦν, κατὰ τοσούτον ἐβοήθει.

κατασκευάσας] comm. 4. Pausanias Lac. τὴν δὲ τὸ οἰκοδομημα ἐπιμνήδην κατασκευάσας λέγουσι. Herodianus V. 6. 22. πύργους τι μηχανισμούς καὶ ὑψηλότητας κατασκευάσας. Galenus de Dogm. Hippocr. & Plat. IX. γιλοῖον δὲ καὶ ἄριστον κατασκευασμένης τῆς

8 ἐὰν ᾧ Φωνῆς αὐτῇ ἀκούσῃτε, Μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ ᾠδῶν-
 9 κρασμῷ, ἡ δὲ ἡμέραν τὴν πειρασμῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Οὐ ἐπείρασάν με οἱ παλῖνες ὑ-
 μῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. Διὸ προσώχθι-
 10 σα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· Ἀεὶ πλαῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνω-
 11 σαν τὰς ὁδοὺς μου. Ὡς ἄμωσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατὰ-
 12 παυσίν μου. Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπι-
 13 στίας, ἐν τῷ ᾠδῶν· Σπῆναι σπῶ Θεὸς ζῶντων· Ἀλλὰ ᾠδῶν καλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἐκάστην
 14 ἡμέραν, ἄχρις ἢ τὸ σήμερον καλεῖ· ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῇ ἀμαρ-
 15 τίας· Μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τῷ Χριστῷ, ἐὰν περ τῇ δέχῃν τὴν ὑποστάσεως μέχρι τέ-
 16 λους βεβαίαν κατασχόμεν· Ἐν τῷ λέγει· Σήμερον ἐὰν τῇ Φωνῆς αὐτῇ ἀκούσῃτε, μὴ
 σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ ᾠδῶν κρασμῷ. Τινὲς γὰρ ἀκούσαντες παρε-
 πί-

κατάσχωμεν] κατάσχωμεν I.

κατασχῶμεν Editio *Erasmii*, *Colinaei*, *Bogardi*.

8. αἰς] — 37.

πειρασμοῦ] παραπικρασμοῦ 39.

9. οὐ] ὅπως D a prima manu. E. *Glossima*. Schol. cod. 19. 20. τὸ δὲ οὐ ἀντὶ ὅπως, ταῦτέστι ἐν τῇ ἐρήμῳ.
 με prius] — ACD a prima manu. E 17. Versio *Copt.* *Lucifer*. ὑμῶν] ἡμῶν A.

ἐδοκίμασάν με] ἐν δοκιμασίᾳ ACD a prima manu. E 53. Versio *Copt.* *Clemens* protr. 40.

10. διὸ] — 5. 19. 21. 43. 55. ex Versione ᾧ O.

ἐκείνῃ] ταύτῃ AD a prima manu. 6. 17. 23. 53. Versio *Vulg.* *Clemens*. probante *J. A. Bengelio*.

εἶπον] εἶπα AD 4. 17. 32. 38. 49. 55. Editio *Complut.* *Plantin.* *Bengelii*.

12. ἀδελφοί] + με 17. 38. 43. Versio *Copt.* *Syr.* *Aethiop*.

διὸ commatis 7. jungendum est cum βλέπετε, interjecto per parenthesin loco *Psalmt* XCV.

13. ἄχρις] ἄχρι 53.

καλεῖται] καλεῖτε C.

τις ἐξ ὑμῶν] ἐξ ὑμῶν τις DE I. 4. 7. 46. Editio *Complut.* *Plantin.* *Damasceus*.

τῇ] — D a prima manu.

14. γεγόναμεν τῷ Χριστῷ] τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν ACDEH 37. 53. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.*, *Cyrillus*, *Dama-*
scenus, *Lucifer* IV.

ὑποστάσεως] + αὐτοῦ A. Versio *Vulg*.

μέχρι τέλους] — Versio *Aethiop*. probante *J. Millio* prol. 1217.

κατάσχωμεν] κατασχῶμεν 21. Editio *Erasmii*, *Colinaei*.

φυλάσσωμεν 31. 35. interpretamentum *Theodoretii*.

15. αὐτῇ] — 30. με Codices, teste *Erasmio*.

ἐν τῷ prius] εἰ τὸ *Th. Mangeus* in *Philon.* de *Ioseph.* T. 2. p. 47.

16. τινὲς] τινὲς per interrogationem Editio *Bengelii*. Versio *Syra*, *Chrysostomus*, *Theodoretus*. I. Cor. X. 1—5.

νῆος ἢ τῆς οἰκίας, ἢ τῆς κλῆνης, ἀγωνίᾳ δ' ὅτος τῷ κατα-
 σκευάσαντος, νομίζειν ἄνευ τῆς τέχνης γεγενῆσθαι ταῦτα αὐτῶν.
 de rat. medendi VI. καὶ οἰκίαν κατασκευάζοντός τις
 — εἰς οἰκίαν κατασκευῇ. *Ulpianus* in *Demosth.*
 κυρίως ἐπὶ μὲν τῇ δημιουργῇ λέγομεν κατασκευάζειν ἐπὶ δὲ
 τοῦ ἀναλάμματα παρέχοντος κατασκευάζεσθαι. *Plut.*
Num. p. 67. A. ἐν ταῦτα κατασκευάζεται κατὰ γυναι-
 κῆς οὐ μέγας.

5. θεράπων] *Hesychius*. θεράποντες, οἱ ἐν δευτέρᾳ τά-
 ξει φίλοι. *Etymol.* θεράποντας ἔχ· ὥσπερ οἱ νεώτεροι δέ-
 λους, ἀλλὰ πάντας τὰς θεραπευτικῶς ἔχοντας, ὡς· *Δαναοὶ*
θεράποντες ἄρῃος· καὶ τὸ ἐν β. τάξει φίλον, ὡς *Πάτροκλος*
ἀχιλλέως θεράπων. *Apollonius Lex.* MS. θεράποντες ἔχ
 οἱ δέλοι· ἀλλὰ πάντας τὰς θεραπευτικῶς ἔχοντας ἔτω κα-
 λεῖ, καὶ τὸν ἐν τῇ β. τάξει φίλον, ὡς *Πάτροκλος ἀχιλλέ-*
ως. *Ammonius*. θεράποντες — οἱ ὑποτιταγμένοι φίλοι,
 ἔφ' ὧν θεραπεύονται οἱ προσήκοντες, οἰκίται δὲ δισποτῶν.
Eustathius in *Od.* α. p. 219, 19: οἱ δὲ θεράποντες
 ἀπλῶς ὑπῆρται εἰς φίλοι, οὐ μὴν κατὰ τὰς δέλους.

Moses & famulus & fidelis eximio quodam mo-
 do appellatur. *Philo Allegor.* T. I. p. 128, 1. πι-
 στὸς δὲ μόνος ὁ Θεός, καὶ ἐν τῇ φίλος Θεῷ, καθάπερ *Μωσῆς*
 λέγεται· πιστὸς ἐν παντὶ τῷ οἴκῳ γεννησθαι. p. 132, 42.
Ἀβραάμ γὰρ τοι ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ δικαίως ἐνομίσθη
 καὶ *Μωσῆς* ἄρχι μαρτυρούμενος, ὅτι ἐστὶ πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ
 οἴκῳ. *Isaac Karo* in *Toldos Isaac.* f. 105. 1. In tota
 domo mea fidelis est. Quid? num reliqui Prophe-
 tae aliquid suffurati sunt ex domo domini? Resp.
 Vox *יְהוָה* inter alia etiam illum denotat, cui ar-
 cana creduntur S. D. Prov. XI. 13. Sic *Eze-*
chiël, quaecumque vidit in domo Domini, revelavit
 S. D. Ez. I. 1. 4. Sic *Esfaj.* VI. 1. Notum vero
 est Moses plus vidisse, quam reliquos omnes, ne-

que tamen quicquam ipsorum revelasse. *Medras*
נבון in *Falkut Simeoni* P. I. f. 222. 1. In to-
 ta domo mea *יְהוָה* est. ostendit ipsi superna & in-
 ferna, quae ante & post sunt, quae fuerunt, & quae
 futura sunt. Rem simili illustrabimus. Rex multos
 habet επιτρόπας, quisque ipsorum rei cuidam preti-
 oisae praefectus est, sed unus omnibus illis praeest:
 Sic quoque datur angelus qui igni, alius qui grandini,
 alius denique qui rivi & fossis praefectus est; sed
 Moses in omnes dominatus est.

Testimonium Moses dedit Christo, qui volun-
 tatem Dei plenius patefacturus esset *Rom.* III. 21.
 6. *Jo.* XIV. 2.

τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος] gloria spei. *Rom.* V. 3. 4.
 in mediis vexationibus.

Inf. 14. X. 22. Si quod in Baptismo promifi-
 mus, praestamus. *Schir R.* V. 2. R. Levi dixit:
 Si Israël vel unum diem poenitentiam ageret, statim
 liberaretur, & statim filius Davidis veniret S.
 D. Pf. XCV. *Midras Tillin* in Pf. XCV. 7. Di-
 xit R. Levi: Si Israël itae vel unum Sabbatum re-
 cte observarent, liberarentur S. D.

10. προσώχθισα] *Hesychius*. προσώχθισμός, πρόσκρι-
 σις, δεινοπάθεια, πάθος. Προσώχθισα, ἐμίσησα, προσέ-
 ποψα, περιέκακησα. *Suidas*. προσώχθισα, ἐβδελυξάμην,
 δυσήρεσάμην.

11. εἰ] *Marc.* VIII. 12. In formulis juris juran-
 di altera pars, quae imprecationem continet, solet
 propter εὐφημισμόν reticere. Pf. CXXXI. 2.

Vagabuntur in deserto per annos XL. toto vitae
 suae tempore, neque unquam in terram Canaanis
 pervenient, fedes ubi fata quietas ostendunt. *Deut.*
 XII. 9—11.

πίκραναν, ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Μωσέως. Τίσι δὲ προσώχ- 17
θισε τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ;
Τίσι δὲ ᾤμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτῶν, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; Καὶ 18
βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν. 19

Φοβηθῶμεν ὅτι μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐ- 1
τῶν, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖν. Καὶ γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ καὶ κεῖνοι· 2
ἀλλ' οὐκ ᾤφελθον ὁ λόγος τῶν ἀκοῦν ἐκείνων, μὴ ~ συγκεκραμένῳ. Τῇ οἴσκει τοῖς
ἀκούσασιν. Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν· Ὡς ᾧ- 3

μουσα

~ συγκεκραμένους

ἐξ] ἐκ γῆς 17.

17. δι] + καὶ Α.

ἔπεισεν] ἔπεισαν CDE. Cyrillus de Ador. p. 227.

Plantin. Genev.

19. βλέπομεν] βλέπωμεν Editio Complut.

ἀπιστίαν] ἀπειθείαν 47. P. Junius.

1. καταλειπομένης] καταλιπομένης 33. Theodoretus.

ἐξ ὑμῶν] — 21. Theophylactus. ἐξ ἡμῶν 5. 56. Versio Luthéri, Theodoretus.

2. καὶ κεῖνοι] ἐκεῖνοι Editio Complut. Plantin.

συγκεκραμένῳ] συγκεκρασμένους ACD a prima manu. 23. 53. 57.

συγκεκραμένους D ex emendatione. E 1.

2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 13. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 27. 28. 29. 30. 32. 33. 34. 36. 38. 39. 43. 44. 45. 46. 47.
48. 55. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Copt. Syra posterior, Æthiop. Arab. Codices Latini. Cyrillus a.
Nestor. 15. Chrysostomus, Theodoretus, Macarius de Orat. 13. Damascenus, Oecumenius, Photius, Theophylactus,

κατάπαυσιν] Graecis mora vel diverticulum: He-
lenistis habitatio.

Sanhedrin f. III. 1. Dixit R. Sammai: Dictum
est Jer. III. 14. & assumam vos unum de civita-
te, & duos de cognatione. & tursus: & introdu-
cam vos in Sionem. Commensuratus est igitur e-
gressus eorum ex Ægypto reditus eorum in terram.
Sicut introitus fuit duorum ex DCM. Dixit Rab-
ba: sic & erit in diebus Messiae S. D. Hof. II.
15. & cantabit ibi, sicut in diebus ascensionis suae
ex terra Ægypti.

17. κῶλα] Suidas. κῶλα α. τὰ τῆς σφωδρότης ἐκείτης
μῆρη. β. τὴ ζυγμάτως — συμβαίνει γὰρ τὴς Σιλιυκίης
κρατὴν διατερεῖ τῶν κῶλων τῇ ζυγμάτως. γ. τὰ ἐσθ. ἡ δὲ
κάμηλος ὄφεικε τὰ κῶλα, καὶ ἐαυτὴν ἐκάθισε εἰς τὰ ἑρῖα.
Diodorus S. III. 28. μυροῖς δὲ καὶ κῶλοις ὑπάρχει κεκρ-
τιώτατον. Euripides Orest. III. 6. Sch. κῶλα δὲ κα-
ρίας λέγει τὰς ἀρμονίας τῶν μελῶν. Hecub. 1164. τὰς
ἐμὰς ἔχον χεῖρας καὶ κῶλα. Schol. πόδας. Phoeniss. 1192.
χεῖρας δὲ καὶ κῶλ, ὡς κύκλωμα Ἰζώνος ἐλίσσεται. Schol.
τὴ ἕκρη τῶν ποδῶν. Athenaeus IV. p. 182. E. 3η-
βαίαν δ' εὐρημα φησὶν εἶναι Ἰόβας τὸν ἐκ νεβροῦ κῶλον κα-
τασκευαζόμενον αὐλὸν ὃ δὲ τρύφων φησι, καὶ τῆς καλα-
μίνης ἐλεφαντίνης αὐλὸς παρὰ φοινίκην ἀνατρεθῆναι. Pausa-
nias Arcad. 37. ἡ τῶς φάρυγγας ἀποτέμνουν — κῶ-
λον δὲ ὅτι ὡς τύχη ἕκαστος ἀπέκοψε τὴν δύνατον. Schol.
Aristophanis Plut. 1129. κῶλα δὲ τὰ ἐμπρόσθια μέρη
τῶν ἱερῶν. Apollodorus Bibl. III. 5. τὸ ὑπὸ τῆς σφυγ-
γῆς λεγόμενον ἄνθρωπον εἶναι· γεννᾶται γὰρ τετραπύην βρέφος
τοῖς τέσσαρσιν ὀγκύμενον κῶλοις. Stephanus. κωλίας ἄκρα
ἦτοι — ἀκτὴ. ὃ δὲ τόπος καλεῖται. ἐγκείμενος γὰρ εἰς καὶ
ἴμοιος ἀνθρώπου κῶλα. Orpianus Haliect. I. 239. 3η-
της ἐλαφον διδοκηνόμενος, ἄκρον οἷσθ' κῶλον ὑπὸ πτερόντι.
βαλὼν ἐπέδησεν ἐρωῆς. Sch. πόδα. κῶλον κυρίως ἡ κνήμη,
ὡς ἡ τῆς κωλιάδος Ἀφροδίτης ἱστορία θηλοῦ. κῶλον καὶ τὸ
ἱερὸν ὅσῃν ἦται τὸ μέγα. de venat. I. 189. de equo. ὀρ-
θοθενεῖς δολιχοὶ τὴ ποδῶν περιμήκει αὐλοῖ, καὶ μοῦλα λι-
πταλέοι, καὶ σαρκὶ λελεμμένα κῶλα. Pollux II. 139.
σκέλης μὲν δὴ πᾶσι ὀνομασίαν τὸ ἐκ μηρὸν καὶ γόνατος καὶ
κνήμης, καὶ σφυρῶ, καὶ ποδός· τὸ δὲ ἐκ μηρὸς καὶ κνήμης

κῶλον. V. 69. σκέλη τὰ πρόσθεν ἐλαφρῶς, σὺγκωλα. A-
thenaeus IX. p. 368. D. κωλὴ & κωλὴ est petaso,
perna. Hesychius. κῶλα, πόδες. ἄκωλος, ἄπυς. τετράκω-
λος, τετράπυς, κῶλα πτεῖν, τὰ ἄρθρα. κωλίαν, τὴν γα-
στροκνήμην, ἰγύαν, τὴν κνήμην. κωλίας ἀκτὴ εἰς θάλασ-
σαν ἐξέχουσα, καὶ ἴσως διὰ τὸ κῶλα ἐμφερὲς εἶναι. Κωλί-
ας, ἀφροδίτης ἐπικωλιάδος ἐστὶ ἱερὸν ἐν τῇ Ἀττικῇ· ὃ δὲ τό-
πος λέγεται κωλίας, ἐπὶ ἐγκείμενός ἐστι ἴμοιος ἀνθρώπου
κῶλον. ἐστὶ δὲ καὶ Δήμητρος ἱερὸν αὐτοῦ πολύφυλον. A-
thenol. III. 6. 41. τῇ μὲν ἐρημοκλήμης κεῖται καὶ χεῖρας ἐ-
δέστων κόρση· τῇ δὲ χερῶν πενταφυεῖς ὄνυχες, πλεῖρά τε
σαρκολοπῆ· τάρσος δ' ἐτέρωθεν ἄμμοιρος νεύρον, καὶ κῶλα·
ἐκλυτος ἀρμονία. Eustathius in Il. v. p. 1450. 1. πα-
ρὰ τὸ κῶλον, ὅθεν καὶ ἡ κωλὴ σιματικὸν καὶ αὐτὴ μῦθος,
καὶ ἀφροδίτη κωλίας· καὶ κωλὴν ἐρατὴν γῆρας παλαιός, σπέρτος, φασί,
τὰ κῶλα. II. β. p. 249. 17. ἰφικλος γὰρ φησι κατὰ
συγκοπὴν ἐκ τῆ ἰφικλῶς, ὃ ἐστὶν ἰσχυρότης, καὶ καθ' ἑμ-
ρον εἰπεῖν ποδάρεως. ὅτι δὲ κῶλα καὶ ἰδίως ἐπὶ ποδῶν ἡ
κωλίας ἀφροδίτη θηλοῦ, κῶλα τοιαῦτα ἐκλύσασα δαμνοῦ,
ὡς ἐν ἄλλοις διδῶνται, ἔτω παρονομασθῆτω. Galeus
Anat. I. extr. προσθήσω δὲ καὶ τὸν περὶ τῶν ὀνύχων λό-
γον, κοῖνον ὄντα τῶν κῶλων ἀμφοτέρων. III. αἶψα μὲν γὰρ
προσθήκης χεῖρας λίγοντες, ὅλον τὸ κῶλον· ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ
κάρπυ πέρας αὐτῆς δηλώσῃ βεληθῶμεν, ἄκραν χεῖρας κα-
λῶντες. VI. ἐκεῖνα τῶν ζώων, οἷς ἔσχιται τὸ πέρας τῶν
κῶλων εἰς δακτύλους ε. de Symptom. Morb. V. ἐπαι-
ρομένη μὲν ἔντοτε τῶ κῶλε, καταπίπτοντος δι' αὐτὴν. Hy-
patus de part. Corp. hum. κῶλον καὶ ἱερὸν ὅσῃν, τὸ ἀ-
πὸ τῶν γλυτῶν μέχρι τῆ γόνατος ὅσῃν γλυτὸς σφαιροειδὲς
σάρκας τὰς ἐπικείμενας τοῖς κῶλοις. Kobeleth R. IX. 12.
R. Simeon f. Jochai dixit: Casu membrorum mor-
tui sunt. & X. 15. Jephthae decidit membrum post
membrum, & sepultum est.

I. καταλειπομένης] Inf. 6. 9. Psal. XLIX. 10.
Sir. XI. 19. Cum nobis adhuc reliqua sit promissio
a Deo facta. Polybius p. 1345. κακῶν αἰρίστας
καταλειπομένης. p. 636. μόνος δὲ σφίσι καταλειπομένης
ἐλπίδος ἀκραιῶν. p. 730. μυθολογίας ἄλλης ἐλπίδος ἔτι κα-
ταλειπομένης πρὸς σωτηρίαν. p. 351. μίως ἔτι καταλειπο-
μένης ἐλπίδος.

μουσα ἐν τῇ ὁργῇ μὲν, εἰ εἰσελεύσον· εἰς τὴν κατάπαυσίν μου καὶ τοὶ ἔργων ἔτι
 4 καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. Εἶρηκε γὰρ πᾶσι τὸ ἐβδόμη οὕτω· Καὶ κατέπαυ-
 5 σεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἅπασαν τῶν ἔργων αὐτοῦ. Καὶ ἐν τούτῳ πᾶ-
 6 λιν· Εἰ εἰσελεύσον· εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. Ἐπεὶ ἂν ἡσπλείπεται τις εἰσελθεῖν εἰς
 7 αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον διὰ ἀπίθειαν· Πάλιν τινα ὀρίξει
 8 ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαβὶδ λέγων, μὲν τοσοῦτον χρόνον (καθὼς εἶρηκε) Σήμερον ἐὰν
 9 ἐπαυσεν, οὐκ ἂν πᾶσι ἄλλης ἐλάλει μὲν ταῦτα ἡμέρας. Ἄρα ἡσπλείπει· σαβα-
 10 τισμός τῷ λαῷ τῷ Θεῷ· Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυ-
 σεν

Irenaeus III. 19. probante H. Hammond.

τοῖς] — Editio Genev.

τοῖς ἀκούσασιν] τὸ ἀκουσάντων D a prima manu. Versio Syra posterior in margine.

3. εἰσερχομένη] εἰσερχομένη AC. probante H. Grotio.

γὰρ] εὐν AC 31. 47. 53. Versio Copt.

διὰ Versio Syra.

εἰ] A.

ἢ C.

4. καὶ] — 30.

ἐν] — 17. Chrysostomus.

ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ] — A.

5. ἐν τούτῳ] εὐ τοῦτο T. Mangey in Philon. T. 1. p. 721.

εἰ] καὶ D a prima manu.

— Editio Erasmi 1. Ald.

6. εἰς αὐτήν] ἐν αὐτῇ 23. 43. 46. a prima manu. 49.

7. Δαβὶδ] David CDE.

καθὼς εἶρηκε] — 43.

εἶρηκε] ποιεῖται ACD a prima manu. E 17. 23. 31. 39. 47. Versio Vulg. Syra utraque, sed posterior habet editam in margine. Copt. Cyrillus in Jo. p. 425. Chrysostomus, Theodoretus, Lucifer. probante J. A. Bengelio.

ἀκούσῃ] ἀκούσῃ 46. a prima manu.

ἐμῶν] + ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ 5. Theodoretus, Isidorus IV. 147.

8. αὐτοῦ] αὐτοῦ 9. 10. 14. 27. 38. 48. Editio Complut.

9. λαῷ τῷ Θεῷ] Θεῷ 2.

ὑπερβαίνει] in Matth. XIX. 20. Polybini p. 770.

ἀλλὰ ποτε μὴν ὑπερβαίνει, ποτὶ δὲ περὶ τῆς. p. 585. οἱ δὲ λαοὶ καθύπερθε, διὰ τὸ πολὺ παραλλάττειν τὴν ἐξοδὸν τῆ βασιλείας πρὸς τὸν εἰσιστάνον καιρὸν. Herodotus I. 70. ἐπὶ ὑπερβαίνει. cum fero nimis venissent. VI. 89. ὑπερβαίνει ἡμέρη μὴ τῆς συγκαταμένης.

2. Ut illis laetum nuncium de possessione terrae Canaan per Moysen allatum est, ita nobis per Christum de coelesti haereditate.

συγκαταμένης] Pollux V. 113. περὶ τῆ φιλεῖ —

ἐπιτηδεύει ἀποκρίσθαι πρὸς αὐτὸν, συγκαταμένη, συνηγμαι, φιλικῶς ἔχω, ἔνυς αὐτῷ εἶμι. 152. τὰ δὲ ἐναντία τῶν, ἀποκρίσθαι, ταράσσειν, θορυβῶσθαι, νοεῖν, ἀπ' ἀλλήλων ἀφεστάναι, διαφωνεῖν. Dionysius Hal. A. II. 46.

ταῦτα ὁμολογῶντες — συνεκράθησαν ἀλλήλοις. Xenophontis

Paed. I. ταχὺ μὴν τοῖς ἡλικιώταις συνεκράτε, ὥστε οἰκίαις διακρίσθαι. Herodotus VII. 151. τὴν συνεκράσαντο

πρὸς Ζέρξω φίλιν. Libanius Ep. 487. τὸν ἡμετέρου μὴν υἱὸν — ἡμετέρου δὲ συγγενῆ καὶ φίλον, εὐθὺς ἡγ' καὶ

σαυτὸν φίλον, καὶ μὴ κατὰ ῥαχὺν συγκαταμένη τῷ νεανίσκῳ

σαυτῷ. O. X. p. 265. D. τῷ δὲ ἄγαν φιλεῖν εἰδέναι, καὶ

τὸς ἄλλας ἐπαίδευσεν καλῶς τῶ τοιοῦτον, ὥστε συγκαταμένη

μῖνοι γησιῶς, ἐκ ἀπόως ἀπηλλάττοντο. Eustathius

Hysmen. 9. ταύτῃ τῇ θυγατρὶ τῷ Σωσθένει ὅλη συνε-

κράθη ἱρωτικῶς. Euripides Orest. 803. ὡς ἀνὴρ, ὅστις

πρόποισι συντακῇ, θυραῖος ἂν. Plut. Num. p. 70. D.

ἡμῶν τῶν ἐπὶ τῶν τοῖς πρώτοις συγκαταμένων πολιταῖς,

ἀλλ' ἔτι τῷ τῷ δήμῳ πολλὰ κυμαίνοντος ἐν αὐτῷ, καὶ τῶν

κατὰ τὴν ἐν ὑποψίαις ἐκ διαφόρων πρὸς ἀλλήλους ὄντων. Sebir

R. IV. 11. R. Eleasar f. R. Simonis & R. Josef. Hananinae &

Rabbini. R. Eleasar dixit: quicunque loquitur verba legis multitudini, & ipse non

miseret se audientibus ea, ut similia super cribrum,

praestaret illi, si non dixisset. R. Josef dixit: — ut

mel & oleum commiscerentur. R. Jochanan & Res

Lakisch. R. Jochanan, — ut spongia quae miscetur

cum filiis hominum in thalamo suo. Res Lakisch. — ut

spongia quae miscetur viro suo hora thalami sui. &

Schemoth R. XLI.

3. καὶ τοῖς] Demosthenes. καὶ τοῖς τότε αἰ-

σχροῖς ἡμεῖς. Isocrates Philip. ἀπὲρ ἔγὼ γνῶς διαλεχθῆ-

ναι σοὶ προεβόλην ἢ πρὸς χάριν ἐκλεξάμενος· καίτοι πρὸ πολλῆς ποιησαμένη ἔν σοι κεχαρισμένης εἰπεῖν, ἀλλ' ἐκ ἐπὶ τούτῳ τὴν διάνοιαν ἔσχον. Plut. Caes. p. 735. F. καίτοι καὶ λόγον τινα κατέσπειραν εἰς τὸν δῆμον. Lucianus Timon. 48. ἡμῶν τοιγαρὶν ταῦτά σοι νεθετήσαν, καίτοι σὺν ἐμῷ σοφῶς ἂν οὐδὲν ἴσως δεήσει τῶν παρ' ἐμῷ λόγων. Galenus de Glauco. εἰδὲ γὰρ εἰδὲ τὸ ἐν τοῖς ὕδασι ὕγρον, καίτοι περιττὸν ὄν, καὶ παρὰ φύσιν ἀλύτως ἀνέχεται ἄδρόαν κένωσιν. tametsi, quamquam.

7. ὀρίξει ἡμέραν] Pollux I. 67. λέγεται δὲ καὶ εἰς ἡμέραν ῥῆτην, εἰς ἣν ἂν ὀρισμένη, εἰς ἡμέρας ὀρισμένη. Simplicius in Epiet. p. 324. ἔαν τίνων βαθυμῆς, ἢ διὰ τῆς ἀμελείας προθεσμίας ἐκ προθεσμιῶν ποιῆς, καὶ ἡμέρας ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ὀρίξει. Polybius p. 992. τὴν ἡμέραν καὶ τὸν καιρὸν ὀρίκει. p. 1453. ἀπαντᾷ — ἐπὶ τινι χρόνῳ ὀρισμένον. Dionys. Hal. III. ἡμέραν ὀρίσας τῆς μάχης. vid. Luc. XXII. 22.

8. κατέπαυσε] Thomas. διέπαυσε — ἔπαυσε — ἀνέπαυσε — τὸ δὲ μετὰ τῆς κατὰ ἐκφέρειν ταῦτα ἀδίκιον.

9. οὐ σαβατισμός] Bereschith R. XVII. 7. & XLIV.

19. R. Levi nomine bar Caphrae & R. Abhu nomine Thahaliphae focii sui & R. Bibi nomine

R. Josuae f. Levi. Vajikra R. XXXII. Pf. XCV.

11. in requiem hanc non venient: venient autem in aliam. Kokeleth R. X. 21. R. Chanina f.

Isaaci dixit: Hi sunt tres fructus decidui: Fructus deciduus mortis, somnus; fructus deciduus

prophetiae, somnium; fructus deciduus seculi futuri, sabbatum. R. Abin addidit adhuc quartum,

fructus deciduus Lucis supernae sphaerae solis; fructus deciduus sapientiae supernae lex. R. D. Kimchi

& R. Salomo in Psal. XCII. Psalmus cantici in diem sabbati, quod hic Psalmus pertineat ad seculum

futurum, quod totum sabbatum est & quies ad vitam aeternam, ex Ros Hasschana f. 31. 1. San-

bedrin f. 97. 1. & Tamid f. 33. 2. R. Bechai: hoc est seculum futurum, quod est post resurre-

ctionem mortuorum. Jalkut Rubeni f. 95. 4. Dixerunt Israëlitae: Domine totius mundi, ostende

nobis dñgm mundi futuri. Respondit ipsis Deus S.

σεν ὑπὸ τῆς ἔργων αὐτῆς, ὥσπερ ὑπὸ τῆς ἰδίων ὁ Θεός. Σπυδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν **11**
εἰς ἐκείνην ἢ κατάπαυσιν· ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πᾶσι τῇ ἀπειθείας.
Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τῆς Θεῶς, καὶ ἐνεργῆς, καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίτομον, **12**
καὶ διικνούμενος ἄχρι μερισμῶν ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κρι-
τικῶς

10. ἀπὸ prius] + πάντων D a prima manu. E. Versio Syra posterior.

11. εἰσελθεῖν] + ἐδιδόκει D a prima manu. E. ἐν τῷ αὐτῷ] τὸ αὐτὸ 35.

κατάπαυσιν] + ἡμεῖς οἱ πιστεύοντες Versio Syra posterior cum asterisco.

ἀπειθείας] ἀληθείας D a prima manu.

ἀπειθείας 31. Versio Syra posterior, & edita in margine.

12. τῆς Θεῶς] — 23. a prima manu.

διικνούμενος] διικνούμενος D a prima manu.

τῆς prius] — ACH 3. Origenes Exh. ad Martyr. in Jo. I. 1. Chrysostomus, Eusebius ap. Gelaf. Cyzic. p. 29. Cyrillus de Ador. p. 561. in Elaj. p. 532. in Zach. p. 678. Athanasius c. Arian. III. Theodoretus, Caesarius Q.

B. Illud exemplar est sabbatum.

10. τῶν ἔργων — τῶν ἰδίων] Dio Chrys. XXVI. p. 285. C. καθάπερ οἱ μουσικοὶ, καὶ οἱ γεωμέτραι, καὶ οἱ κυβερνήται περὶ τῶν ἰδίων ἔργων ἀτέλειαν σκέπτονται — ἔτω καὶ ἡμεῖς περὶ τῶν ἰδίων ἱκανοὶ ὦμεν βελεύεσθαι. Galenus de divers. morb. διατὶ γὰρ ἀρρώστῃ περὶ τὸ ἴδιον ἔργον ἢ γαστήρ;

12. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τῆς Θεῶς] Plato Phaedro. τὴν τῆς εἰδότης λόγον λέγεις ζῶντα καὶ ἑμφύχον· οὗ ὁ γεγραμμένος εἰδωλον ἂν τι λέγοιτο δικαίως.

τομώτερος] Philo quis haeres p. 491, 18. in Gen. XV. 10. δειλὸν αὐτὰ μύσα, τὸ τίς, οὐ προσθεῖς, ἵνα τὸν ἀδιδάκτον [ἀδύκτον] ἐποῆς θεὸν τέμνοντα τὰς τε τῶν σωμάτων καὶ πραγμάτων ἐξῆς ἀπάσας ἡμύσθαι καὶ ἡγῶσθαι δοκῶσας φύσεις, τῷ τομῇ τῶν συμπάντων αὐτῷ λόγῳ, ὃς εἰς τὴν δευτέτην ἀκονηθεὶς ἀκρὴν διαρῶν οὐδὲποτε λήγει τὰ αἰσθητὰ πάντα, ἐπειδὴν μὲν τῶν αὐτόμων καὶ λεγομένων ἀμεινῶν διεξέλθῃ. de Cherubin. 144. 6. εἶναι σύμβολα, λόγος δὲ τὴν φλογίνην ρομφαίαν, ὅθεν κινητάτοις γὰρ καὶ θερμὸν λόγος, καὶ μάλιστα ὁ τῷ αἰτίῃ, ὅτι καὶ αὐτὸ πάντα φθάσαν παρημεψάτο, καὶ πρὸ πάντων νοέμενον, καὶ ἐπὶ πάντων φανόμενον κ. τ. λ. Bereschitb R. XXI. 14. Berachoth f. 5. 1. Targum Cant. III. 8. Midrasch Tillin 2. f. 95. 4. Rabbini nostri dixerunt: gladius est Lex Dei S. D. Psal. CXLIX. 6. gladius anceps in ore ipsorum. Aeschylus VII. ad Thebas 515. ἱκνύται λόγος διὰ στήθεων. Sophocles Ajac. 826. ὁ μὲν σφαγεὺς ἐστίν, ἢ τομώτερος γένοιτ' ἂν. Phocylides 119. ὅπλον τοῦ λόγος ἀνδρὶ τομώτερον ἐστὶ σιδήρεος. Plut. Sympot. VI. 8. ἔχει δὲ τι τομὴν καὶ διαιρετικὸν, οὐ σαρκὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χαλκῶν ἀγγείων. Plato Tim. de Igne σφοδρὸν ὃν καὶ τομὴν, ὥστε τὸ πρὸς τὸν αἰετὶ τέμνει. Euripides Helen. 989. τί δ' εἰ κρυφθεὶς δόμοις κτάνειμι ἄνακτα τῷδε διστόμῳ ξίφει; Dioscorides III. 146. ἀμφίστομος πελιδός. Heliodorus II. init. πελιδὸς δίτομος. Eustatius in II. ε. p. 436. 52. ἔδωκε φρίνας ἔκτορι ὁ ῥήθεϊς τῷ Σαρπηδόνη μῦθος τῷ ὄντι γὰρ σφοδρὸς ἦν, καὶ οἷο καθίεσθαι τὴν ἐκείνης ψυχὴν. Apoc. I. 16. II. 16.

ἀρμῶν] Xenophon de lepore. εἶδεν γὰρ τῶν ὄντων ἰσομήγεθες τέττα ὅμοιον εἶς πρὸς ἀρμῶν. Etymol. ἀρμῶς, ἢ ἀρμονίη καὶ συνάφεια. Glossarium. compages. ἀρμοναί, ἀρμοί. Pollux II. 141. ἀρμοὶ ἀγκυῶνος. I. . . ἀρμοὶ εἰδόντων. Dionysius Hal. I. ἀρμῶς θύρας.

μυελῶν] Euripides Hippolyt. 255. κρῖν γὰρ μετρίως εἰς ἀλλήλους φιλικῶς στήθεας ἀνακίρνασθαι, καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς. Od. I. 293. σάρκα τε καὶ ὅσα μυελόνετα. Alciphron I. 23. ὁ κρυμὸς δὲ εἰσεδύτο μὲν ἄνθρωπον αὐτῶν καὶ ὁσέων. Heliodorus III. 7. ἄχρις ἐπ' ὅσα καὶ μυελὸς αὐτὰς εἰσδύεται.

13. τετραχλησμονα] Oecumenius. τετραχλησμονα, ἀντί τῆς κάτω κύπτοντα καὶ τὸν τράχηλον ἐπικλινόντα, τῷ μὴ ἀτεινῆσαι ἰσχυεῖν τῇ ἐκείνῃ τῇ κριτῇ δόξῃ. Philo de Jos. T. 2. p. 45. 3. μὴδ' ὅσον τὴν κεφαλὴν ἐπάγει δυνάμεις, θλιβέσθης καὶ ἐκτραχηλίσσης τῆς συμφορῆς, de O-

pif. Mund. p. 38. 22. ὁ φιλήδονος μόλις τὴν κεφαλὴν ἐπαίρει — ἐκτραχηλίσσης καὶ ὑποσκελίσσης τῆς ἀκρασίας. Alleg. Leg. p. 109. 20. ὁ δὲ νῆς ὑπ' ἀμφοτέρων ποδηγέμενος οὐ βλεπόντων ἐκτραχηλίζεται. de Cherub. p. 153. 20. μὴδ' ὅσον ἀνακίρνη δυνάμενος, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἐπιτρέχουσι καὶ τραχηλίσσει δεινὸς ὑποβεβλημένος. quis Heres p. 512, 36. ἀνὴρ ὄντως τραχηλίσων, ἢ τραχηλίσσῃσθαι δύναται τοῖς τῷ ἐγκυκλίῃ μουσικῇ ἐγγράφεις ἀπασιν. deter. potiori infid. p. 115, 23. λιμῶ καὶ ταῖς ἄλλαις κακώσεσι ψυχὴν καὶ σῶμα ἐκτραχηλίζοντες. de Profugis p. 564, 15. τὰ μὲν πρὸς καταλίπῃ — ἐκτραχλίσας δ' αὐτὸν εἰς τοῦπίσω περιάγαγῃ. de Vir. Mos. p. 127, 44. τραχηλίζοντες δὲ ταῖς ἐπιθυμίαις πάλ' ὑπερέβησι θρῶν τε καὶ πάσχειν. p. 131, 45. ἡμεῖς μὲν ἔν ἐνταυθοῖ καθεδεῖσθε σχολὴν εἰ οὐ δέοντι καὶ ἀργίαν ἔχοντες· τὴν δὲ ὑμετέρης οἰκίης καὶ συγγενῆς καὶ φίλος οἱ λειπομένοις τραχηλίσσι πόλεμος. de Creat. princ. p. 371, 31. διπλάσις αὐτὸ δασμοῖς ἐκτραχηλίσσει. ἀπαγορεύου γὰρ ἄλλῃ τῷ τρόπῳ. p. 372, 13. δασμοῖς τὰς ὑπηρετοὺς ἐκτραχηλίζον. quod omnis probus liber p. 470, 12. ὑπ' ἡδονῆς δελιάζεται, ἢ φόβῳ ἐκλύει, ἢ λύπῃ συσέλλεται, ἢ ὑπ' ἀπορίας τραχηλίζεται, de praem. & poen. p. 413, 11. ἀδυνατεῖ καὶ ἐκασθενεῖ, καὶ ἀπαγορεύει, καθάπερ ἀβλήτης ὑπὸ ῥώμης δυνατωτέρας ἐκτραχηλίζομενος. de malediction. p. 433, 45. ἀρετῇ ποτε διαπνεῖν καὶ ἀνακίρτειν ἢ πολλὰ γυμνασθεῖσα καὶ τραχηλίσθῃσα γῆ πρὸς οἰκνητόν ἀφορίτης βίας. p. 434, 26. δασμοῖς ἐκ ἐτησίους μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐφημέριος ὅλην δὲ ὅλην ἐκτραχηλίζοντες. in Flaccum p. 534, 25. μετὰ τὴν λύπην, ὑπ' ἧς ἐκτραχηλίσσεται. p. 591, 24. τέτοις αἰετὶ καταπαλαίετο λογισμοῖς, καὶ τῷ τρόπῳ τινι ἐκτραχηλίσσεται. de nom. mutat. T. 1. p. 590, 33. ἐπειδὴν τις τὰς φρονήσεως ἄλλας διαθλῶν γυμνάζεται τε τὰ τῆς ψυχῆς γυμνάσματα, καὶ πρὸς τὰς ἀντιπάσεις καὶ τραχηλίζοντας αὐτὴν λογισμὸς παλαίῃ. de Somniis p. 676, 29. ἀδελφὸς δὲ τις — ἀσπίς λόγος, ἐς πᾶντα ὁρῶν ἀτραπὸν εὐδύνοντας τῆς βίης, παλαίσματα πολυτρόποι καὶ πολυμηχάνοις αὐχενίζοντες ἐκτραχηλίζουν, καὶ καταρράττειν ὑποσκελίζοντες, οἱ μὴδὲν ὑγιὲς μῆτι λέγειν μῆτε φρονεῖν ἐγκνώτες ἀξίως. de Septenario T. 2. p. 287, 23. παυσάσθωσαν καὶ οἱ τῶν πόλεων ἡγέμονες, φόροις καὶ δασμοῖς συνεχέσι καὶ μεγάλαις αὐτὰς ἐκτραχηλίζοντες. Aelianus V. H. XII. 58. ὁρᾷ τὸν ἀθλητὴν ἡμῶν τὸν μέγαν ὑπὸ παιδίσκης ἐκτραχηλίζομενον. Diogenes L. Diog. VI. 61. ἰδὼν Ὀλυμπιονίκην εἰς ἐταίραν πυκνότερον ἀτεινέσθαι ἰδὼν, ἔφη, κρῖν ἀρμενέειν, ὡς ὑπὸ τῇ τυχεύοντι κορασίᾳ τραχηλίζεται. Plut. de Curiof. p. 521. B. ὁρᾷ τὸν ἀθλητὴν ὑπὸ παιδίσκῃς τραχηλίζομενον. Arisrophanes Lysistr. 706. οὐ μὴ παύσῃ τῶν ψευδισμάτων, πρὶν ἂν ἡμᾶς τῇ σκέλει λαβὼν τις ἐκτραχηλίσῃ φέρων. Themistius O. XXIII. p. 291. A. ἀθλητὴν ὁρᾷ σφαιρόμενον, ὃν οἱ πολλοὶ ἰδεάσαντο ἐν τοῖς γυμνασίοις τραχηλίζομενον, καὶ μεταφέροντα τὴν ἀλτήρας. Suidas. κλειστόρατος Ῥόδιος πάλη νικᾷ, ὃς τραχηλίσσιν ἀπὸ λαμβάνει Eupapius. καὶ οἱ μὲν αὐτὰς διεφθέρων σχοαίους ἀποτραχηλίζοντες. Artianus Epi-

- 13 τικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοῶν καρδίας. Καὶ ἐκ ἑστὶ κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτῶν πάντα
 14 δὲ γυμνά καὶ τετραχλησιμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἐχοντες
 οὖν ζεχιερέα μέγαν, διεληλυτότα τὴς ἔρανθς, Ἰησὺν τὸν υἱὸν τῆς Θεᾶς, κρατῶμεν τῆς
 15 ὁμολογίας. Οὐ γὰρ ἔχομεν ζεχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖν ταῖς ἀδενείαις ἡμῶν,

ὡς

140. 156. *Theophylactus. Lucifer. Damascenus* S. parall. 1. α. 2. probante *J. A. Bengelio.*
 πνύματος] σώματος 2. 3. 18. a prima manu. 49. *Caesaris* Q. 40. *Dionys. Areop.* de Div. Nom. 9.
 μυελῶν] μελῶν cod. teste *Erasmo.* κριτικός] διακριτικός *T. Manzey* in *Philon.* T. 1. p. 491.
 ἐνθυμήσεων ἐ ἐννοῶν] ἐνθυμήσεις ἐννοῶντε D a prima manu. 13. ἐστὶ] + τις 4.
 τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν — 2. 14. οὖν] — 39.
 15. συμπαθεῖν] συμπαθεῖν 47. + ὑμῖν 43.

Εἰς τὴν III. 7. τῷ γένει γυναικα διαφείμεν. —
 ἂν δὲ Φλαυῆ ὁ ἄνθρωπος, καὶ αὐτὸν προσετραχηλίσωμεν. *Zo-
 naras Annal.* III. ταῖς τῆς σφαίρας ἐκτραχηλίσωμεν ῥῆ-
 ξιν ὑπὲρ, καὶ αἶμα διὰ τῆς ῥύνης κνώσας καὶ τῆς αἰδῶς,
 μετὰ μίαν ἡμέραν ἐξέλιπον. *Galenus.* περὶ τῆς διὰ μικρᾶς
 σφαίρας γυμνασίης. ὅταν γὰρ συνιστάμενοι πρὸς ἀλλήλους καὶ
 ἀποκαλύπτει ὑπερβάλλει τὸν μετὰξὺ διακονῶν, μέγιστον
 αὐτῶν, καὶ σφοδρότατον καθίσταται, πολλοὶ μὲν τραχηλι-
 σμοῖς, πολλοὶ δ' ἀντιλήψεις παλαιστικαῖς ἀναμεμυγμέ-
 νων, ὥς κεφαλῶν μὲν καὶ ἀνέχον διακονεῖσθαι τοῖς τραχη-
 λισμοῖς. *Plato Amator.* p. 96. C. ἐκ οἷσθα αὐτὸν,
 ὅτι τραχηλιζόμενος, καὶ ἐμπιπτάμενος, καὶ καθυδὼν πάν-
 τα τὸν βίον διατετέλεκεν — ἦν δὲ διατετριφὼς περὶ γυμ-
 ναστικῆς. *Origenes* in *Psal.* XXVIII. μόσχος λιβάνης
 ὁ ποιητὴς ἐνώπιον κυρίου παντοκράτορος, τραχηλίστας καὶ
 ἀπορρίψας τὸν ἐυκηνεῖον ζυγόν. *Tzetzes* in *Lycophron.*
 775. κολαφίζει καὶ τραχηλίζει αὐτὸν — ἐδέξατο —
 τὰς πληγὰς ἐν τῇ τραχήλῳ. *Strabo* VI. p. 411. A.
 εἰς δὲ [βάθος] αἱ παλῆροιαι τῆς πορθνῆς κατὰ γυναικῶς
 τὰ σκάφη τραχηλιζόμενα μετὰ συστροφῆς καὶ δίνης μεγά-
 λης. *Plut.* Anton. p. 931. A. ἰγυμνασιάρχης Ἀθηναῖος,
 καὶ διαλαμπρύνων τὰς νεανίσκους ἐκτραχήλιζε. *Athenaeus*
 XV. p. 681. C. κλῆρος δ' ἐν βίᾳ βίαν — τὰς Λα-
 κκαδαιμόνας, οἱ τὸν παλαιότερον τῆς πολιτικῆς κόσμον συμ-
 πατήσαντες ἐκτραχηλίσθησαν. I. p. 14. F. τὸ τε κατὰ
 τὰς τραχηλίστας ῥαμάλιον. *Caelius Aurelianus Chron.*
 V. 11. Item alienis laboribus exercitio, h.e. colluctan-
 tium vel coexercitium: quam haterocopian vel
 trachelismon vocant. *Etymol. M.* ἀνχῶν — πᾶρα
 τὸ ἀνχῶν καὶ γαυριῶν γίνεται ἀνχῶν, γαυριῶντες γὰρ καὶ
 ἐπαίρουμαι ἀνταίνομεν αὐτὸν ὅταν δὲ καὶ τραχηλίσωμεν
 τινὰς λέγομεν, ὡς Μελόδωρος. Ἐκτραχηλίσθη, ἐκπεσεῖν τῶν ἰπ-
 πων, οἷον τὸν ἀνχῶν ἐπικαμψάντες ἀποσειοῦνται τὸν ἐπιβά-
 τιν. *Sophocles* *Ajac.* flagellif. 298. καὶ τὰς μὲν ὑπὲρ
 τὰς δ' ἄνω τρέπον ἐσφαζε. *Eusebius* in *Od.* p. 480.
 7. ἡ χερυβδὶς δίκνυται — βάθος ἐξαίσιον, εἰς δὲ αἱ τῆς
 πορθνῆς παλῆροιαι μετὰ συστροφῆς καὶ δίνης μεγάλης ἐκ-
 τραχηλίσκων τὰ σκάφη κατὰ γυναικῶν. *Od.* α. p. 15. 39.
 ἂν δὲ — ἰλπίων οἶον βαρέμωπος πύση καὶ ἐκτραχηλι-
 σθῇ, ἐξ οἰκίας ἀτασθαλίας οὕτως πᾶσχεσιν. *Od.* λ. p.
 419. 38. ἀφηνέμενος, ὡς διὰ μίαν πύσην τέρας ἐκτρα-
 χηλίσθη. *Porphyrus* de *Abst.* I. 42. τὸ δὲ — πολ-
 λὰς καὶ τῶν βαρβάρων ἐκτραχήλίσαν. *Hermogenes* de *form.*
Orat. I. 6. ἐκτραχηλίσκει δὲ αὐτὰς [τὰς σοφίστας] αἵτε
 τραγῶδες, πολλὰς τὰς ἔχουσιν παραδείγματα. *Aristo-
 phanes* *Plut.* 70. ἀναθεῖς γὰρ ἐπὶ κρημνὸν τὸν αὐτὸν κατε-
 λπτὸν ἄκμῳ, ἢ ἐκπῆν ἐκτραχηλίσθη πύσην. *Schol.* τὸν
 τραχὺν κατὰ κλάσιν, ἐκπῆν δὲ κλάσιν. *Sextus Empir.* 2.
Eth. 179. ὁ μὲν φιλόπλητος ἐκπῆνται μᾶλλον ὑπὸ τῆς
 περιπληκτικῆς φιλοσοφίας, ὁ δὲ φιλόδοξος προσεκκαίλει ὑπὸ
 τῆς κατὰ ἐπικερὸν ἀγωνίης ὁ δὲ φιλόδοξος προσεκτρα-
 χηλίζεται εἰς αὐτὸ τὸ πάθος πρὸς τῶν Σταϊκῶν λόγον. *Lu-
 cianus* *Toxari* 14. ἡ δὲ πολλὰς ἡδὲ νέας ἐκτραχηλίσκωνται.
Schol. τὸ ἐν τῇ συστάσει περὶ γυναικῶν ἐκδέρμα.

5. καὶ ἀπειθήναι ἡκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον ἀπασθήμενοι ἡδὲ, ὁ
 μὲν τις ἀκροχειρισμῶν, ὁ δὲ τραχηλισμῶν ὁ ὀρθοπάλη ἐκρήτο.
Heyschius. βυρκόμενος, πυγόμενος, τραχηλιζόμενος. Βα-
 στραχλίζει, τραχηλίζει. Βοιωτοί. *Jof.* B. IV. 6. 2. ἐμφυλὶς
 πολέμῳ καὶ διχονοίᾳ τραχηλιζόμενος καθ' ἡμέραν οἰκρότερα
 πάσχειν. *Plut.* de *Amor. divit.* p. 526. E. ἐ σφαῖρα,
 οὐ τραχηλισμὸς ἐκ Ἀκαδημείας, ἐ Λυκίου. *Esfaj.* LVIII.
 5. *Mich.* II. 3. Ro. XI. 10. curvi in terram servi.
 ἀνέχονα λοξὸν ἔχοντες. Quibus opponuntur σκληροπά-
 ληλοι. *Nebem.* III. 5. IX. 29. *Jof.* XXVII. 8. ἐπ-
 αιρόμενοι καὶ ὑψαυχέοντες. ap. *Plut.* de *laud. suiipius*
 p. 541. B. *Jof.* XVIII. 6. Deus non tantum scit
 videtque omnia, sed, Deum haec scire, sciunt om-
 nes, & conscientia male factorum in ruborem ag-
 untur, caputque demittunt. *Aristophanes* *Plut.*
 476. κύφοντες. *Schol.* ξύλα εἰν ἐπιτετέμενα εἰς τὰς τί-
 νοντας τῶν καταδίκων, ἵνα μὴ εὐρωσιν ἀνακύψαι καὶ γὰρ
 τὸν κνήμην ποιῶσι κύφον. *Lucianus* D. D. XVII. 2.
 οἱ δὲ γυμνοὶ ἀμφοτέρω κατὰ νεκρότητας ἐρυθρῶσι. *Jof.* X.
 15. XV. 25. *Sir.* XXX. 26.
 πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος] Cum quo nobis res est, Dei.
Plut. Apophth. de *Agathocle filio figuli.* p. 176. E.
 πελοικῶντες δὲ πάλιν αὐτῶν τῶν ἀπὸ τῆς τήχης τινες ἐλοιδω-
 ρήτο λέγοντες ὅτι, ὡς κεραμεῖ, τὸν μισθὸν πόθεν ἀποδώσεις
 τοῖς στρατιώταις; ὁ δὲ πρῶτος καὶ μειδῶν εἶπεν, Αἶμα ταύ-
 των ἔλω. Λαβὼν δὲ κατὰ κρήτος ἐπίπρασσε τὰς ἀίχμαλῶ-
 τας, λέγων ἂν με πάλιν λοιδορήτε, πρὸς τὰς κυρτὰς ἡμῶν
 ἔσαι μοι λόγος. de *ira cohib.* p. 458. F. μαρτυροῦ-
 μενος ὅτι πρὸς τὰς δεσπότας ἐξὶ τὸν λόγον. *Aristides* *Leuctr.*
 I. p. 421. ἂν ἐκποδὼν γίνανται Λακκαδαιμόνιοι, μετῆνε-
 κται λοιπὸν ἐνταῦθα ὁ πόλεμος, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἡδὲ τοῖς Θη-
 βαίοις ὁ λόγος γίγνεται. IV. p. 465. ἐμοὶ δὲ καὶ τῷ
 Θεουμασῶν φαίνεται, εἰ τις τὸ μὲν ἡθελῶς μόνος ἀντιτάλλας
 ἡμῶν καταλειφθῆναι δέδωκε, τὸ δὲ πρὸς ἀμφοτέρους ἡμῶν εἶναι
 τὸν λόγον ἑδνὰς ἀξίον κρίνει φῶς. T. II. p. 66. πρὸς ὃν
 ἂν οἱ λόγοι γίγνυνται. *Dio Chrys.* XXXI. p. 348. B.
 ὅπως εἰδῆθ', ὅτι τὸ λοιπὸν ἡμῶν οὐ πρὸς ἐκείνους εἰναι ὁ λόγος,
 ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς, καὶ τῶν ἄλλων εἰ τις σαφρονεῖ.
 LXXI. p. 629. B. τὰς μὲν νούτας καὶ τὰς γεωργίας καὶ
 ποιμνίας ἐκ οἷσται καταφρονεῖν αὐτῶν, ὅθεν εἶναι πρὸς αὐ-
 τὰς ἑδνὰς ἐκείνοις λόγοι, ὅθεν ὅθεν φροντίζουσι τὰς δὲ φιλο-
 σόφους ὑποποῦσιν, ὡς καταφρονῶντας αὐτῶν. *Libanius* D.
 II. p. 20. B. τοῖς δὲ ἀδίκαις ἀπικτοῦσι καὶ πρὸς Θεὸς
 καὶ πρὸς ἀνθρώπους ὁ λόγος γίνονται. *Strabo* I. 62. B. Θεου-
 μάζιν δὲ διὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Σύρων, πρὸς ἐς τὴν ἡμῶν
 ὁ λόγος.

14. ἀρχιερέα μέγαν] Numus. M. Λέπιδος ἀρχιερέως
 μέγαν.

15. συμπαθεῖν] *Isocrates* ὥς καὶ ταῖς μικραῖς
 ἀτυχείας ἐκαστος ἡμῶν πολλὰς εἴχει συμπαθεῖσθαι. *Ari-
 stoteles* p. φυσιογνωμ. δοκεῖ δὲ μοι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα
 συμπαθεῖν ἀλλήλοις. *Plut.* *Tim.* p. 242. D. οἱ τι πρὸς
 τῇ μεταβολῇ τρεπόμενοι καὶ συμπαθεῖντες. alienis incom-
 modis afficio, condolesco. inf. X. 34.

πεπειρασμένον δὲ χτ' πάντα καθ' ὁμοίότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. Προσερχόμεθα οὖν 16
 ρϛ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆ χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐ-
 καιρον βοήθειαν.

Πᾶς γὰρ ἄρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς 1
 τὸ Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρα τε καὶ θυσιὰς ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Μετριοπαθεῖν δύναμεν 2
 τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικύβητος ἀσθένειαν. Καὶ διὰ ταύτην 3
 ὀφείλει, καθὼς περὶ τῆ λαῶν, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ 4
 οὕτως

πεπειρασμένον] πεπειραμένον C 1. 4. 14. 21. 46. 49. 52. 53. 55. Editio Complut. Plantin. Erasmi, Stephani, Genew. Bengelii, Origenes in Jo. I. 1. VIII. 45. c. Cels. p. 54. Gregorius Nyssenus a. Apollinar. 11. c. Eunom. I. 6. in 1. Cor. XV. 28. Cyrillus in Jo. p. 949. Apolog. p. 195. 231. Act. Eph. 4.4. Theodoretus in 1. Reg. VII. in 1. Dial. p. 339. Eriphanius H. 77. bis. Maximus T. I. p. 113. Oecumenius. Thomas. ἵστον δὲ, ὡς ὅταν ἡ δευτέρα συνζυγία τῷ ὁσιωπαμένῳ ἢ καθαρῷ ἢ ρϛ τῇ ρ. ἔχει τὸ α, ἀναγκαστικῶς αὐτὸν τὸν παθητικὸν παρακαλέμενον διὰ τῆ σ. ἐπιφέρει. ὡς τεταρταῖοι, ὡς ἰάραμοι, ὡς πεπύραμοι, ὡς ὅσα τοικῦτα· μὴ ἔχουσα δὲ ἔστω, ρϛ τῇ σ. τῶτον ποιεῖ, ὡς γενέλαμοι, ὡς τὰ παραπλήσια. πεπλάσμενον P. Juvenius.

16. προσερχόμεθα] προσερχόμεθα 3. 28. 39. 45. 52. Apost. 2. Damascenus.. οὖν] — 39.
 χάριτος] + αὐτῇ C. a prima manu. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. Æthiop. Chrysostomus.
 ἔλεον] ἔλεος ADE 52. Apost. 2. Antiochus 126. J. A. Bengelius in Gnom. αἰς] — D a prima manu. E.
 1. ἄρχιερεὺς] ἱερεὺς 46.
 2. ἀγνοοῦσι] ἀσθενέσι 1.
 3. ταύτην] αὐτὴν AC a prima manu. 7. Versio Syra utraque. sed posterior habet editam in margine.
 ταῦτα 10. Versio Vulg.
 ἑαυτοῦ] αὐτῇ D a prima manu.
 καθὼς] + καὶ 4.

1. ἐξ ἀνθρώπων] aliter Christus, qui non ex hominibus inf. 8. VII. 28. Gal. I. 1.

2. μετριοπαθεῖς] Glossar. Moderatur, μετριοπαθῆ-
 σας. Diogenes L. Aristot. V. 31. ἔφη δὲ τὸν σοφὸν
 μὴ εἶναι μὴν ἀπαθῆ, μετριοπαθῆ δὲ. Polybius VIII. 9.
 ἄνωγος ἐστὶ μέγα τι καὶ καλὸν χρήμα ἢ μετρώτης, ὥς μᾶλ-
 λον ὁ παθὼν τῷ πράξαντος ἡσυχύετο τὸ γεγονός. Xenophon
 Cyr. Exp. II. συμβουλεύει ἡμῶν μετρίως ὁποκρίνασθαι. He-
 rodianus I. 2. παρέχει δὲ καὶ τοῖς ἀρχομένοις ἑαυτὸν ἐπιει-
 κῆ καὶ μέτρον. Aristoteles Nicomach. VI. 12. εἰ τις
 πολλὸν ἑτέρῳ ἢ αὐτῷ ἡμίονο, εἰδὼς καὶ ἐκὼν — ὅπερ δο-
 κῶσιν οἱ μέτριοι ποῖον ὃ ἐν ἐπιεικῆς ἐλαττωτικὸς ἐστὶ. Ety-
 mol. μετριοπαθεῖν, μετρίως τὰ πάθη καταδέχασθαι, συγ-
 γινώσκειν. Theophrastus I. 38. καλὸν δ' ἦν, εἰ καὶ ἡμαρτάνο-
 μιν, τοῖς δὲ μὴν εἶξαι τῇ ἡμετέρᾳ ὀργῇ, ἡμῶν δὲ αἰσχρὸν,
 βιάσασθαι τὴν τέτατον μετρίωτα. Schol. ἀνέξικακίαν, ἐπι-
 κεινίαν. Dionysius Hal. VIII. 61. τὸ εὐδιάλλακτον καὶ
 μετριοπαθές, ὅποτε δ' ὀργῆς τὸ γίνετο. Eustathius in II.
 α. p. 84. 43. ἐκτίς ὡς πρὶν ἐξήνεται εἰς θυμὸν, ἄλλα
 μετριοπαθεῖ. Appian. Pun. p. 45. μετριοπαθῶς χρῆσθαι
 ταῖς εὐπραξίαις. p. 56. τέτοις ἐν τις ἐστὶν ἔλεος ἢ μετριο-
 παθία παρ' ἑτέρων. Sextus Empir. a. Eth. 162. ἐν δὲ
 τοῖς ἀκράτοις καὶ ἀλόγοις κινήμασι ταρατίζεται μὲν, ὃ γὰρ
 ἀπὸ δυνάεος ἐστὶ παλαιφάτης, ἐδ' ἀπὸ πέτρης, ἀλλ' ἀνδρῶν
 γένος ἦν μετριοπαθῶς δὲ διατίθεται. Philo de Joseph.
 T. 2. p. 45, 37. μυρία δ' αὐτὸς ἔπαθεν τῶν ἀνηκέστων,
 ἐφ' οἷς παιδευθεὶς μετριοπαθεῖν ἐκ ἐγγράμμοθην. de Nobilit.
 p. 439, 2. μετριοπαθία καὶ ἀτυφία. de Legg. Spec.
 p. 315, 40. τὴν ἐπιεικῆσιν καὶ τὴν μετριοπαθεῖσιν.
 Jof. A. XII. 3. 2. οὐσπασίαν δ' ἂν τις καὶ τίς τὴν
 μεγαλοφροσύνην ἐκώσας ἐκπλαγίη, μετὰ πολέμους καὶ τη-
 λικέτους ἀγῶνας ὡς ἔσχον πρὸς ἡμᾶς, μετριοπαθεσάντων.
 Greg. Nyssenus de V. Mosis. τύφος καὶ μετρίότης, καὶ
 πάντα τὰ ἐξ ἀντιθέτου νοήματα. Euripides Medea I. τὸ
 γὰρ εἰδέναι ζῆν ἐπ' ἰσοῖσι τῶν μετρῶν. Nomen Virtutis
 est ex dogmate Peripatetico. Schol. Cod. 46. με-
 τριοπαθεῖν, συγγινώσκειν. Hesychius. μετριοπαθῆς — συγ-
 γινώσκων ἐπιεικῶς. Lexicon MS. μετριοπαθεῖν, συγγινώσκων,
 πλανωμένων] Alio sensu quam supra III. 10. ορ-
 ponuntur τοῖς ἀποστάταις καὶ ἐκείνοις ἁμαρτάνουσι. Lie-
 vit. IV. 2.

περικύβητος] Eustathius in II. τ. p. 1229. 41. ὅρα

δὲ καὶ ὅτι τὸ περικύβητος δοτικῇ συντάξει, λαβὼν αὐτὸ
 ἀντὶ τῆ συγκρίσεως καὶ περιπεπλῆχθαι. Ἡ μέντοι συν-
 ταξὶς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ καὶ φορεῖν τὴν λέξιν τίθησι, καὶ αἰτια-
 τικῇ συντάξει, ὡς ἐν τῇ περικύβητος τύφον, ἢ πλῆτον,
 ἢ δυνασίαν. Vestibus quidem induitur pretiosissimis
 inprimis die expiationis: at animus peccatis est
 pollutus.

4. λαμβάνει τὴν τιμὴν] Phil. II. 6. Ovidius M. VII.
 507. Nec petite auxilium, sed fumite, dixit, A-
 thenae: Nec dubie vires, quos haec habet insula,
 vestras ducite. Xiphilinus Galb. p. 187. νομίζων ἐκ
 αἰσθάνει τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ δεδῶσθαι αὐτῷ. Jof. A. III.
 8. 1. ὁ θεὸς Μωσὴ τὴν ἱερωσύνην Ἀαρὼν τ' ἀδελφῷ προσέ-
 ταξε δέναι, ὡς ἀπάντων δι' αὐτὴν τῆς τιμῆς δικαιοτέραν τύ-
 χειν — ἑμαυτὸν ἂν τῆς τιμῆς ἄξιον ἔκρινε — αὐτὸς
 ὁ θεὸς Ἀαρὼν τῆς τιμῆς ταύτης ἄξιον ἔκρινε — ἢ γὰρ
 Ἀαρὼν — πρὸς τὴν τιμὴν ἀπάντων ἀξιολογώτερος. XII.
 2. 4. τῷ ἀρχιερεὶ ταύτην λαβόντι τὴν τιμὴν ἐξ αἰτίας ταύ-
 της. 4. 2. τῆς ἀρχιερατικῆς τιμῆς ἐπιτελεῖν. 9. 7. τῇ ἀρ-
 χιερωσύνῃ Ἀλκίμων δέδωκεν — πισθεὶς μεταβῆναι τὴν
 τιμὴν. c. Ap. II. 21. ἔς — ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν
 ἐταξεν. Aristoteles Polit. III. 10. τιμὰς γὰρ λόγου
 εἶναι τοὺς ἀρχαίους.

5. Omnis, qui legit in lege, cui
 dictum non est: Lege, similis est homini, cui fi-
 lia puber est, quam quilibet eam desiderans capit.
 Maimonides Orach Chajim tit. 139. Ipse Archi-
 synagogus, publicusque synagogae minister non le-
 git, priusquam alii legere jufferunt, quia nemo si-
 bi illud rapit. Joseph Karo: illi non legunt, prius-
 quam alii legere jufferunt. Ne videantur sibi has
 partes fumere מְרִיבֵי pro sua dignitate, ut cum
 reliqui non legunt, priusquam vocarint illos, hi
 absque publica auctoritate legant. Bammidbar R.
 XVIII. Simile de rege, qui servos multos habuit,
 unum vero ex illis manumifit, & ut illi majore
 splendorem adderet, ipsum senatorem consti-
 tuit; surrexerunt autem confervi ejus contra ipsum.
 De qua re alii sic judicarunt: Si hic ipse venit, &
 sibi ipse מְרִיבֵי נָשָׁא fumit hanc magnificentiam,
 bene fecerunt, contra ipsum insurgentes: Sin autem
 Dominus ipsius hoc fecit, omnes, qui contra eum
 ali-

οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλέμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ
 5 ὁ Ἀαρὼν. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ καλή-
 6 σας πρὸς αὐτόν. Υἱὸς μὲν εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει·
 7 Σὺ ἱερεὺς εἰς τὴν αἰῶνα καὶ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
 8 δέησας τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, καὶ κραυγῆς ἰαχυ-
 9 θεν ἂν ὦν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν. Καὶ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἰ-
 ΤΙ

ὑπὲρ] πρὶ AC a prima manu. D a prima manu. 17. 31. 47. Theodoretus, probante J. Millio prol. 1432.
 4. καὶ] ἐκ D a prima manu. τις λαμβάνει] λαμβάνει τις D 37.
 6 prius] — AC ex emendatione. DE 1, 2. 18. 19. 20. 21. 23. 37. 44. 45. 52. 55. Codices plurimi, teste
 Millio. Apoft. 2. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Versio Syra posterior. Procopius in Eftaj. XXII. 20. Damascenus, Chrysostomus. καὶ 7. Editio Erasmi 1. 2. Ald. τῆ] — 27.
 καθάπερ] καθὰ C. a prima manu. D. a prima manu. Procopius, Chrysostomus. καθὼς A.
 8 potterius] — AC ex emendatione. D. ex emendatione. E. 1. 4. 7. 25. 27. 37. 46. 52. 55. Apoft. 2. Editio
 Complut. Bengelii. Cyrillus Glaphyr. p. 57. Apolog. p. 185. Damascenus, Oecumenius, Theophylactus.
 5. γεννηθῆναι] γενέσθαι A. Orientales ap. Cyrill. Apolog. p. 185. Chronicon Alex.
 6. ἑτέρῳ] + πάλιν D a prima manu. E. σὺ] + εἰ 23. 43. 47. Versio Vulg. Chronicon Alex.
 Μελχισεδέκ] Μελχισεδέκ A. 7. 65] + ὦν D a prima manu. τῆ] — 52. 55;
 εἰσακουσθεῖς] ἀκούσθε D a prima manu. ἀπὸ τοῦ εὐλαβείας jungit cum ἔμαθεν, non cum εἰσακουσθεῖς Ver-
 8. ἀφ'] ἀπ' D a prima manu.
 9. ὑπακοήν] οἰκονομίαν 36. a prima manu.
 9. τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν] πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ ACDE 37. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus, Cy-
 rillus Anathem. 10. Theodoretus in Psal. XV. Damascenus a. Nestor. 26.

aliquid tentarunt, ipsum Dominum lacferunt. Sic quoque Moses ad Corachum & focios dixit: Si Aaron frater meus fibimet ipse fumfit sacerdotium, recte egistis, quod contra ipsum infurrexistis: Jam vero Deus id ipsi dedit, cujus est magnitudo, & potentia, & regnum. Quicumque igitur contra Aaronem furgit, contra ipsum Deum surgit.

6. Luc. 1. 8.

Aboth Nathan 34. Zach. IV. 14. intelliguntur Aaron & Messias. Nemo scivit, uter horum Deo esset carior, donec scriptura diceret Pl. CX. 4. Hinc constat, Messiam Deo longe cariorem esse quam sacerdotem justitiae.

7. ἱκετηρίας] Isocrates de Pace. ἱκετηρίας πολ-
 λὰς καὶ δέσεις ποιούμενοι. Glossae ἱκετηρία, oratio, pre-
 catio, supplicium. Philo de Cherub. p. 147, 31.
 χαρὶς δὲ ἱκετίας καὶ δέσεως.

σώζειν ἐκ θανάτου] Od. d. 753. ἔρχε' Ἀθηναίη κέρη Διὸς ἀνιγρόχοιο. ἡ γὰρ κεν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σάω-
 σι. Aristides Plat. 1. p. 90. ἔπειτ' ἄγει τὸν κυ-
 βερῆτην, καὶ τινας ἐτακὰ, φασιν, εὐ φρονεῖ μέγα, ἔδει ἴσον
 τῷ ῥήτορι, σώζων ἐκ θανάτου καὶ ἔτος ἀνθρώπους καὶ αὐτὰς
 καὶ χρήματα. II. p. 255. ἔδ' αὐτὰς κυβερνήτας λέγω τὰς
 ἀρίστους αἰεὶ καὶ πάντας ἐκ τοῦ θανάτου σώζοντας. Nonnus
 Dionys. XXXIII. καὶ ἐκ θανάτοιο σάώσεις σὴν στρατὸν
 φυλάττειν.

εὐλαβείας] XII. 28. exauditus est, ita ut metu liberaretur Job. XXXV. In Psal. XXII. 22. Jos. XXII. 24. Act. XXIII. 10. vocavit εὐλάβειαν, quam, si de alio quam de filio Dei loqueretur, dixisset deus, ταράχην, διλίαν, ἀγωνίαν. Hic metus, & preces, & precum exauditione describuntur Matth. XXVI. 36-42. Luc. XXIII. 41-45. Metus ille non erat τοῦ πνέματος sed τῆς ψυχῆς, ex natura humana & infirmo corpore consequens. Polybius III. 103. μὴ παρὰ τὴν τῶν δυνάμεων ἀποδείξασιν, ἀλλὰ πα-
 ρὰ τὴν τῆς προσιώτης εὐλάβειαν. Dionysius Hal. VII. 103. ὥς περ οἱ λοιποὶ κρύφα καὶ δι' εὐλαβείας — ἀλλ' ἀν-
 τικρυς καὶ θρασείας — τὴν τε λαμπρότητα τῶ ἀνδρὸς καὶ
 τὴν τόλμην δι' εὐλαβείας ἔχων. Plut. de Virt. Moral. p. 449. A. αἰδέσθαι τὸ ἀσχυρῆσθαι καλεῖσθαι, καὶ τὸ ἡ-
 δισθαι χαίρειν, καὶ τὸς φόβους εὐλαβείας, ταύτην μὲν ε-

θέως ἀν αἰτιασαμένην τὴν εὐφημίαν· εἴτα αὐτὰ πάλιν πρὸς-
 θέμενα μὲν τῷ λογισμῷ τέτοιος καλεῖσθαι τοῖς νόμοις, μα-
 χήμενα δὲ καὶ βιαζόμενα τὸν λογισμὸν ἐκεῖνους. Sympos.
 τὰς πολυχροδίας μετὰ πολλῆς οἱ μουσικὸὶ κινῶσιν εὐλαβείας.
 Libanius D. IV. p. 265. A μετὸς ἐσιν εὐλαβείας, καὶ
 δέδοικε. Philo de fortit. p. 139. 25. A. εὐλάβειαν μὲν
 τὴν διλίαν, τὸ δὲ φοβεῖσθαι προμηθεῖς, ἀσφάλειαν δὲ τὴν
 ἀναστροφὴν εὐάσας καλὴν, αἰσχρὰ ἔργα ὑπερέχει καὶ συμ-
 ναὶς κλύσσειν ἐπαρπίσσοις. Jos. B. IV. 6. 2. Βάλα-
 κος — περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων λίαν εὐλαβὴς ἦν. XI.
 6. 9. εἰσὶν δὲ πρὸς αὐτὸν μετὰ δέας — εὐλαβείας αὐ-
 τὴν ἀπολύων. XIII. 10. 1. εἰ μὲν τὴν Ἰουδαίαν στρατεύειν
 εὐλαβὴς ἦν. Moeris εὐλαβεῖσθαι ἀντὶ φυλάττεισθαι, Δε-
 μοσθένους. Hefychius. εὐλαβεῖσθαι, φυλάττεισθαι, φοβεῖ-
 σθαι. εὐλαβεῖτο, ἐφοβεῖτο, ἐφυλάττειτο. Plut. Pericle
 p. 156. C. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ περικλῆς περὶ τὸν λόγον
 εὐλαβὴς ἦν, ὥς· αἰεὶ πρὸς τὸ βῆμα βαδίζων ἡύχτο τοῖς
 θεοῖς, μηδὲ ῥῆμα μηδὲν ἐκτεσεῖν ἀκροῖς αὐτοῦ, πρὸς τὴν
 προκειμένην χρεὶν ἀνάρμοσον. Pompej. p. 727. B. ἐπεὶ
 πομπήσας ὑπ' εὐλαβείας τινας ἡ τύχης ἔργῳ μεγάλῳ τέλος
 ἐκ ἐπέθηκεν. Sophocles. εὐλαβέμαι πεσεῖν. Herodotus
 V. 25. εἰ δὲ τινας καὶ ἔλαβον, δι' εὐλαβείαν ἡσυχάζον-
 των. Philo de V. Mosi p. 93, 47. ἄρα τὴν φύ-
 σιν εὐλαβὴς ὦν ὑπετέλλετο. Plut. de Def. Orac. p. 420.
 F. ὑπόνοιαν ἐμβαλὼν ἀνιγματοῶδη μετ' εὐλαβείας. Diogenes
 LVII. 116. Zeno. τὴν δ' εὐλάβειαν [ἐναντίαν φα-
 σὶν εἶναι τῷ φόβῳ] ἔσαν ὕλοισιν ἐκκλισιν. φοβεθήσεσθαι μὲν
 γὰρ τὸν σέφον ἐδαμῶς, εὐλαβεθήσεσθαι δὲ.

8. καθάπερ] Anthol. I. 35. 9. καὶρῷ δαλεῖν, ὁ θεὸς ὦν,
 ἔμαθεν. Euripides Alcest. init. Apollo ὦ δαίματ' Ἀδ-
 μῆτ', ἐν οἷς ἐτλην ἐγὼ θῆσθαι τράπεζαν ἀνέσσαι. θεὸς περ ὦν.
 ἔμαθεν ἂν ὦν ἔπαθεν] Philo de V. Mosi p. 96,
 46. παθόντες δὲ ἀνεδιδάσκοντο νηπίων παίδων τρόπον μὴ κα-
 ταφρονεῖν. Herodotus I. 207. Croesi dictum: τὰ δὲ
 μοι παθήματα τὰ ἔοντα ἀχάριστα, μαθήματα γεγόνε. So-
 phocles Trachin. 145. ὥς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ, μήτ' ἐκ-
 μάθοις παθῶσα. Oed. tyr. 411. παθὼν ἔγνωσ' ἂν. A-
 jac. Flagell. 2. σκ. Triclin. πρὶν ἢ παθεῖν, μαθεῖν.
 Aeschylus Agamemnon. 165. τῷ πάθει μαθεῖν. 257. δίκαι
 δὲ τοῖς μὲν παθεῖν μαθεῖν ἐπὶ ῥέπει τὸ μέλλον. Demosthenes
 de Coron. Trierarch. τὰς μὲν τοῖνυν ἰδιωτῶν, τὰς μὲν τὰ
 παθεῖν μαθεῖνόντας, ἀποσκέπτους ὀνομάζομεν. Dionysius
 Hal.

τις σωτηρίας αἰώνιᾳ· Προσαγορευθεὶς ὑπὸ τῆ Θεῖ ἀρχιερεὺς χτὶ τὴ τάξιν Μελχισε- 10
δὲκ· Παρὶ οὗ πολλὸς ἡμῖν ὁ λόγος· καὶ δυσερμηνευτὸς λέγειν· ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς 11
ἀκοαῖς. Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι καὶ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τῆς 12
διδάσκουσιν ὑμᾶς, τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τῆ Θεῖ· καὶ γεγόνατε χρεῖαν
ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεῆς τροφῆς. Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος, ἀπαιεῖ 13
λόγους

10. ἀρχιερεὺς] + εἰς τὴν αἰῶνα 37. Versio Copt. Syra posterior cum asterisco.

Μελχισεδεκ] + καὶ D a prima manu. E.

12. εἶναι διδάσκαλοι] διδάσκαλοι εἶναι I.

διδάσκουσιν] διδάσκονται Versio Syra posterior in margine. τῶν] comma postposita f. Gronovius;

λογίων] λόγων D a prima manu. 10. 11. Editio Colimaei. Versio Vulg. Syr.

καὶ tertio loco] — C Versio Vulg. Copt. Origenes c. Celf. 143. de Or. 16. Cyrillus de Ador. p. 369.

Hal. VIII. 82. ἐμοὶ — ἐκ πολλῶν ἀκυσμάτων δὲ καὶ
παθημάτων μαθήσει. *Arrianus* Mithridat. p. 384. τὴν στρα-
τηγίαν ἐπιτίτραπτο Μιθριδάτης ἡγεμένους Τιγράνης αὐτῷ γε-
γονέναι τὰ παθήματα διδάγματα, *Onosander* 36. πολ-
λάκις τὰ εὐτυχήματα πλεονέκτησε τῶν δυσυχρημάτων.
Ὁ μὲν γὰρ πατήσας ἐδιδάχθη καὶ φυλάττειν τὸ μέλλον,
ἐξ ὧν ἔπαθεν· Ὁ δὲ τῶν δυσυχρῶν ἀπειρος ἔχων, ὡς δὲ φυλάττει
τὰς εὐπραγίας, ἔμαθεν. *Xenophon* Cyrop. III. πᾶ-
ν ἡμᾶς ἀρα σὺ λέγεις τῆς ψυχῆς εἶναι τὴν σωφροσύνην, ὥστε
λόγῳ, οὐ μάθημα. *Plotinus* Enn. IV. 3. 25. εἰ δὲ ἐστὶ
τὸ τῆς μνήμης ἐτικτὴς τιος ἢ μαθήματος, ἢ παθήματος.
Philo de V. Mosi p. 178, 16. C. τίς τις ἐξ λόγου ἄλλου
καὶ ἔργα παιδεύει· παθόντες εἰσονται τὸ ἐμὸν ἀψευδές,
ἐπὶ μαθήματα ἐκ ἔργων. *de Profugis* p. 566, 15.
διανοίας. αἱ δὲ ἰδούσαι καὶ γινώσκουσαι σφόδρα ἡσθεῖ-
σαι ἔμαθον μὲν, δὲ ἔπαθεν, τὸ δὲ διαβῆναι ἀγνοῶσι. *de V.*
Mos. II. p. 143, 50. ἐπεὶ τὸ περὶ τῆς προγόνου πά-
θος οἱ ἀπόγονοι μαθήματα σωφροσύνης ἐκ τοῦτοισιν. *de*
Leg. Spec. p. 340, 31. ἢ ἐκ τῶν παθῶν μάθημα.
de Somn. p. 673, 7. ὁ παθὼν ἀκριβῶς ἔμαθεν. p. 493, 13.
quis haeres. παθῶσα δ', ὡς ἄφρον καὶ ἡλίως καὶ, ἔγνω.
Achilles Tatius IV. p. 257. ἄμα γὰρ ἐμάθοντες, καὶ
ἔπασχον· ἐνὶ δὲ ἔφθανε τὸ παθεῖν πρὸ τῶν μαθῶν. *Liba-
nius* Progymn. p. 161. B. ἄλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον,
τὴν Ἀγαμέμνων γινώσκει τὴν ἡμετέραν ῥοπήν, καὶ παθεῖν
μιμᾶσθαι, μὴ τὰς ἀρίστες ἀτιμάζειν, *Aeneas Gaza* *de*
immort. animae. σαφὲς δὲ τὸ μαθήματα, τὴν ψυ-
χὴν τῆς σώματος ἀπαυσιάζεσθαι, ὡς ἂν τὸ πάθημα μάθημα
γένοιτο, ὅση μὲν ἢ τῆς ψυχῆς δύναμις, οἷα δὲ ἢ τῆς σώμα-
τος ἀσθένεια. *Plut.* Fab. p. 181. D. τὸ δ' ἀμαρτάνοντα
χρησάσθαι τοῖς πταίσμασι διδάγμασι πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀν-
δρὸς ἀγαθὸς καὶ ὅν ἔχοντος.

9. τελειωθείς] postquam obediens fuisset usque ad
crucem, nihil ipsi debeat ad obedientiam perfectam
& absolutam.

αἴτιος σωτηρίας] *Demosthenes* de libert. Rhod. ὁ-
μοίως δὲ, ἐξ ἐφοβήντο, μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐ-
τοῖς αἴτιοι. *Isocrates* ad Philip. αἴτιοι τῆς σωτηρίας αὐ-
τοῖς κατέστησαν. *Dionysius Hal.* H. IV. 1. Βασίλειος δὲ
Ταρκύνιος οὐ μικρὰν εἰς ὀλίγων Ῥωμαίων ἀγαθὴν αἴτιον γι-
νόμενος. *Jamblichus* ap. *Stobaeum* 79. θεοσεβὴς, διερ-
μηνεύσας δόξας τὰ ἐξ ὧν τῆς αἰτίας ἀναμφισβητήτως
κατέστη τῆς σωτηρίας τοῖς Ἕλλησι. *Cic.* Brut. 77. Publius
ille, nostrarum injuriarum ultor, auctor salutis.
Aristides Plat. II. p. 201. ἐν τέτοις ἰκανῶς τῆς
σωτηρίας αἰτίας τοῖς Ἕλλησι καταστάνας. p. 223. ex *Ae-
schine* Socratico αἴτιον τῆς σωτηρίας θεοσεβείας
ἡγεμόνα εἶναι. *Philo* de Agric. p. 315, 16. ἕστιος σω-
τηρίας γινόμενος.

10. προσαγορευθεὶς] *Hesychius.* προσαγορεύω, ἀπαράζο-
μαι. *Herodianus* II. 13. 18. ἀπειλῶ, καὶ δόρυμμι,
καὶ προσαγορεύω, κολακάζουσιν καὶ φιλοκλῶς, εἰ τις κ. τ. λ.

11. περὶ ὃ πολλὸς — λόγος] *Sterbanus* in *Ερυσίχῳ*
τὸ ἰδικὸν ἐρυσίχῳ, περὶ ὃ πολλὸς λόγος τοῖς ἀρχαίοις. *Ly-
fias* in *Pantheonem.* ὅσα μὲν ἔν αὐτοῖς ἐβλήθη, πολλὸς ἂν

εἴη μοι λόγος διηγέσθαι. *Dionysius Hal.* A. I. 23. περὶ
ὧν πολλὸς ἂν εἴη λόγος, εἰ βέλομεν τὴν ἀκριβῆσαν γράφειν. *Dio
Chrys.* LIII. p. 554. A. περὶ μὲν δὲ τῶν ἑτέρων λόγους
πλείων, καὶ μακρότερος, καὶ οὐ βραδύς.

δυσερμηνεύτος] *Artemidorus* III. 67. τῶν ὅντων τὸν
τρόπον καὶ οἱ ὄνειροι μεταγινόμενοι εἰκότως εἰσι ποικίλοι, καὶ
τοῖς πολλοῖς δυσερμηνεύτοι.

νωθροὶ] *Prov.* XXII. 29. Sir. IV. 32. XI. 13.
Polybius de Virt. & Vit. p. 1456. δοκῶ γὰρ εἶναι
πᾶσιν ἡσύχιος τις καὶ νωθρός. *Aristides* .. τῆς δὲ ἂν σω-
φροσύνης τὸ μηδαμῇ νωθρὸν, μηδὲ ὑπτιον, μηδὲ νωθρόν.
Pollux I. 43. βραδύς, μελλήτης, σχολαῖος, νωθρός. IX.
138. ὀνόματα δὲ, μελλήτης, μελλήτικος, καὶ ἴσως ὀκη-
τός, καὶ βραδύς, καὶ νωθρός, καὶ νωθρός. ἐστὶ γὰρ καὶ τὸ
παρὰ Πλάτωνα ἐν τῷ φαίδρῳ νωθροὶ πῶς ἐκβαίνουσιν πρὸς τὰς
μαθήσεις. ἐν δὲ τῇ ἀμεψίᾳ Σαπφῶ καὶ νωθρότερον εὐρηκάμεν.
Galenus in Hippocr. de praedict. III. καλεῖται
γὰρ εἰς τὰ τοιαῦτα πάντα μάρτυρας — μάλιστα μὲν,
εἰ οἷον τε τῆς φύσεως συνετὸς· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ γὰρ μὴ τῆς
νωθρῆς τὴν διάκρισιν. *Athenaeus* XII. p. 532. C. ex
Theopompo. κέρητος δὲ νωθρὸς ἔντος καὶ βραδύς. *Or-
prianus* Halieut. III. 140. ὅταν νωθρὸς δέμας. *Diony-
sius Hal.* de Demosth. 54. ἐκ τῆς φύσεως ὡς φύσις
ἔχοντα, μᾶλλον δὲ λίβε φύσιν νωθρὰν, ἀπαισθητὴν, ἀκίνη-
τον, ἀπαθῆ, τὴν Δημοσθένους προφέρειν λαβῆν. *Diogenes La-
ert.* 6. Xenocrat. ἦν δὲ τὴν φύσιν νωθρὰς, ὡς φασὶ λέγειν
τὸν Πλάτωνα, συγκρίνοντα αὐτὸν τῷ Ἀριστοτέλει, τῷ μὲν
μύωπος [*Theophrastus*, κότες] δὲ, τῷ δὲ χαλῶν. *Arce-
filao* 32. δὴκως καὶ ἰπποκῆς τῆς γυναικὸς, ὃν καὶ ἔσκα-
ψε, τὰ μὲν ἄλλα νωθρὸν ὄντα καὶ χασμάδα, ἐν δὲ τῇ τέχνῃ
τελειωμένον, εἰπὼν, τὴν Γεωμετρίαν αὐτῇ χασκόντος εἰς τὸ
σώμα ἐμπέτηναι. *Heliodorus* V. 10. ἐγὼ μὲν ἐκ ἡσθέρων,
ἔφη ὁ καλασπίς, τάχα μὲν πε καὶ δὲ ἡλικίαν νωθρότερος
ὢν τὴν ἀκοήν, ὅσος γὰρ ἄλλων τὴν καὶ ὧν τὸ γῆρας. *Pline-
de Solert.* Animal. p. 963. B. εἰ νωθρότερον φρονεῖ, καὶ
κακίαν διανοεῖται. *de Orac.* def. p. 420. D. πολλὰ δυσ-
κίνητα καὶ νωθρὰ ταῖς ψυχαῖς ὄντα — τῶν συνετῶν καὶ
πανέργων χρόνος ζῆ μακροτέρως. *Lycurg.* p. 51. C. νω-
θρῶς ἐποιεῖτο καὶ πρὸς ἀρετὴν ἀφιλοτιμῶν ψυχῆς σημεῖον.

12. διὰ τὸν χρόνον] *Polybius* p. 151. ἐπεὶ δ' οἱ μὲν αὐτό-
πλοι γινόμενοι τὸ διῆναι ἐκ τῆς ζῆν ἐξελκόμενοι διὰ τὸν χρόνον,
ἐπιγίνοντο δὲ νοῖοι. 69. διὰ τὸν χρόνον. *Helianus* V. H. III.
37. ὑποληψάσης ἡδὲ τι αὐτοῖς καὶ τὸ γινώσκον, διὰ τὸν χρόνον.
στερεῆς τροφῆς] *Diodorus* S. II. 4. τὰς μὲν γὰρ [πε-
ρισσεύας] — ἐν τῷ σώματι φερέσας γάλα διατρέφειν πα-
ραστήσας ἀνὰ μίσην τῶν χυλίων ἐκαστοῖς δὲ τὸ περὶ
δύο γενομένων, καὶ στερεώτερας τροφῆς προσδεόμεναι, τὰς πε-
ρισσεύας ἀποκινεῖσας ἀπὸ τῶν τυρῶν παρέχουσαι τροφὴν ἀρ-
κῆσαν. *Dio Chrys.* LXXXVIII. p. 661. B. νωθρὸν ἄλλω
μειλιχίῳ, ἄλλω σαρκεῖ ἐπέισιν. *Theophrastus* de C. P.
III. 16. διὰ καὶ αὐτὰς στερεῆς τροφῆς ἐλάττους δύναιτο τὰ πυκνά.
Lucianus Lexiph. 23. κατὰ τὸ ἄλλων ἡμῶν καὶ ἐσθλῶν
σοι τροφὴν συνήθης ἔσο. *Arrianus* Epictet. II. 17. ἢ εἰς τὴν
ἡδὴ, ὡς τὰ παῖδια, ἀπογαλακτισθῆναι, καὶ ἄπτεσθαι
τροφῆς στερεώτερας. *Philo* de Agricult. T. I. p. 301.

14 λόγος δικαιοσύνης· (νήπιον γὰρ ὅστι.) Τελείων δὲ ὅστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῷ δὲ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς ἀκρισίαν καλῶ τε καὶ κακῶ.

1 Διὸ ἀφέντες τὸ ἀρχὴς τῷ Χριστῷ λόγον, ὅτι τὴν τελειότητα φερόμεθα· μὴ ἀ-
2 λιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μελαγχολίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ὅτι Θεὸν, βα-
πτισμῶν διδασκῆς, ἐπιθέσεως τε χειρῶν, ἀναστάσεως τε νεκρῶν, καὶ κρίματι αἰώνις.
Καὶ

13. δικαιοσύνης] + ἔστιν D. a prima manu.

14. δὲ] γὰρ 17.

1. φερόμεθα] φερόμεθα D a primā manu.

2. ὅτι] διὰ 46.

διδασκῆς] διδασκῆς 43.

νήπιον γὰρ] ἔστιν νήπιον γὰρ αὐτὴν D a prima manu. E.

πάλιν] + ἑτέρον 27. Versio Syr.

2. βαπτισμῶν] βαπτισμῶν D a prima manu. 21. 31.

3. καὶ] — 20. 55. Versio Syr. — totum comma 37.

37. ἐπὶ δὲ νήπιοις μὲν ἔστι γάλα τροφή, τελείοις δὲ τὰ ἐκ πυρὸς πέμματα· καὶ ψυχῆς γαλακτώδεις μὲν ἂν εἴην τροφαὶ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τὰ τῆς ἐγκυκλίου μουσικῆς προπαιδευματα· τελείοις δὲ καὶ ἀνδράσιν εὐπρεπεῖς αἱ διὰ φρονήσεως καὶ σωφροσύνης, καὶ ἀπάσης ἀρετῆς ὑψηλότητες. de poster. Cain. T. 1. p. 255, 14. τοσούτοις ἐνδείξι, ὅσον κομιδῇ ἡπίος παιδὸς ἄρτι τῷ μανθάνειν ἀρχόμενος, πρὸς τὸν ἥδη διὰ τὴν ἡλικίαν ἄμα καὶ τὴν τέχνην ὑψηλότην.

13. ἀπειρος] Thomas. ἀπείρατος κάλλιον ἢ ἄπειρος, καὶ ἐπὶ τῶν Γ. γυνῶν. Ἀριστοδῆς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ ὡς προκίλινται, ὃ τῆς πόλιος ἀπείρατος ἐστίν. Etymol. ἀπείρος, ὁ ὠμαθῆς, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν πύρον. Plato de Rep. IX. p. 737. A. θαυμάζοις ἂν ἦν, ἡ καὶ ἀπείροι ἀληθείας περὶ πολλῶν τε ἄλλων μὴ ὑγιεῖς ἔχουσι. Plut. de gloria Athen. p. 348. E. ex Aristoph. παιδικὰ λήγοντες καὶ ἀδολογῶν ὑψηλοῦν χρῆ, καὶ ἐξισκῶνται τοῖς ἡμῖνοις, ὅστις ἀπείρος τοῦ ἀν-
δε λόγων, ἡ γλῶσση μὴ καθαρεύει, ἡ γυναικίαν ὄργια μυστῶν μύηται ὥστε, μήτε ἐχόρευσε, μήτε Κρατίης τῷ ταυροφάγῳ γλῶσσης βακχεῖ ἐτελέσθη. Thucydides I. 141. ἔπειτα χρό-
νίου πολέμου καὶ διαποντίων ἀπείροι. Schol. ἀδιδασκτοί.

14. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 332, 46. ἥδη τῆς τελειότητος ἀνέχεσθαι τροφῆς ἔργων — θεωμένης, τὴν διὰ τῷ γάλακτι ἀποσπριζόμενον [βρίφος] Galenus de Compos. Med. per Part. Corp. VI. extr. τῷ μὲν βρίφῳ ἢ παισὶν ἀρμόττειν ἰπότης, τῷ δὲ τοῖς τελείοις. de Compos. Medic. per genera I. γυναικῆς τε ἂν καὶ παῖδες, καὶ τῶν τελείων οἱ μαλακῶν ἔχοντες τὴν ἔξιν τῷ σώ-
ματος. de Judiciis I. τὰ παιδιά & οἱ τέλειοι saepe op-
ponuntur. Appianus B. C. IV. p. 977. ἄρτι τὴν τῶν τελείων περιβέμενος σολὴν. togam virilem.

Galen. de Complex. II. μελοισιμῶν μὲν εἰσιν ἀν-
δρες τῶς λογισμῶς, ὅς ἐρρεκα, καὶ γεγυμνασμένους τὴν αἰσθη-
σιν ἐν πολλῇ τῇ κατὰ μέρους ἐπιπείρῃ, τὴν ἰσότητά τῆς θερ-
μότητος ἐξευρίνῃ ἐν τοῖς παισὶ καὶ τοῖς ἀκμάζουσιν. de di-
gnot. Pulf. III. ὅς μιν γὰρ — τὸ αἰσθητήριον ἔχει γε-
γυμνασμένον ἰκανῶς — ὅτος ἄριστος ἂν εἴη γνώμων. de
Compos. Med. per. gen. VI. ex Democrate. ταύ-
την ἰπότην Ἀνδρόμαχος ἐν Φαρμάκοις ἔχων μεγίστην ἔξιν ἐδί-
δε φίλοις. ad Thrasylbulum. τὸ μὲν τῆς ὑγιείας ὄνομα
διαθέσεως τινός ἐστι· τὸ δὲ τῆς εὐεξίας ἐκ ἀπλῶς τὴν διάθε-
σιν, ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὴν ἄριστον τε καὶ μόνιμον ἐνδείκνυ-
ται, ἀρίστη γὰρ ἔστι ἐξίς τῆς διαθέσεως, ἢ ὑγιείαν ὀνομάζο-
μεν, ἡ εὐεξία. Definit. Galeno. adscr. αἰσθητήριον, τὸ
αἰσθῆσιν τινὰ ἐμπεισιμῶν ὄργανον — ὅτοι ὀφθαλμός,
ἡ ρίς, ἡ γλῶττα, καὶ καὶ ὄργανα αἰσθητικὰ προσαγορεύεται.

c. Lycum. λυμαινόμενοι τοῖς νόοις, ὅσοι — λογικῆς
θεωρίας ἀγυμνάσεως ἔχοντες ἀνοῦσι διακρίνειν ἀληθείας λόγους
ψευδῶν. Sextus Empir. Hyp. Pyrrh. III. 19. λήπτε-
ται δὲ τὸ ἥκιστα, ὅπερ δοκεῖ περὶ τὴν διάκρισιν τῶν τε καλῶν,
καὶ κακῶν, καὶ ἀδιαφορῶν καταγίγνεσθαι. a. Grammat.
I. 3. 76. χάρις δὲ ἐν τῷ α. περὶ γραμματικῆς τὴν τελείαν
φύσιν γραμματικὴν ἔξιν εἶναι ἀπὸ τέχνης, διαγιγνῆσθαι τῶν

παρ' ἑλλῆσι λεκτῶν καὶ νοητῶν ἐπὶ τὸ ἀκριβέστατον. vid.
in Eph. IV. 13. 1. Cor. III. 3. . . . Aristoteles Categor. φανερὸν δὲ, ὅτι ταῦτα βέλονται ἔ-
ξεις λέγειν, αἱ ἐστὶ πολυχρονιάτερα καὶ δυσκινήτοτερα· τὰς
μὲν γὰρ τῶν ἐπιστημῶν μὴ πάνυ τι κατέχοντας, ἀλλ'
εὐκινήτους ὄντας, οὗ φασι εἶναι ἔξιν, καίτοι διακρίνεται
γε πως κατὰ τὴν ἐπιστήμην ἢ χεῖρον ἢ βελτίον· ὡς διαφί-
ρει ἔξεις διαθέσεως, τῷ δὲ τὸ μὲν εὐκίνητον εἶναι, τὸ δὲ πο-
λυχρονιώτερον καὶ δυσκινήτοτερον. de Rep. VI. 4. πρὸς
τάς πολυμικὰς πράξεις μάλιστα· ὅτοι γεγυμνασμένοι τὰς
ἐξεις, καὶ χρησιμοὶ τὰ σώματα. Rhet. I. 1. οἱ μὲν εἰκὴ
ταῦτα δρῶσιν, οἱ δὲ διὰ συνήθειαν ἀπὸ ἔξεως. Diodorus S.
III. 4. μελέτη πολυχρόνιον καὶ μνήμη γυμνάζοντες τὰς
ψυχὰς, ἐκτικῶς ἔκαστα τῶν γεγραμμένων ἀναγνώσκουσι.
Polybius VI. p. 650. militum καὶς ἡλικίαις καὶ ἔξιν.
& de corpore & de animo dicitur. Hippocrates de
victu acut. Morb. ἔξιν vocat αὐτὰ τῷ σώματος τὴν
κατασκευὴν. Aethapeus I. p. 26. B. ἐν ταῖς ἐξεσὶ τῶν
πνόντων πλείστον χρόνον. II. p. 45. E. προτίειν δὲ ὕδαρ
σύμμετρον τῷ πλῆθει, χεῖρον τῷ προαναληφθέναι τῷ τοῖς
ἔξιν. quicquid in corporis substantiam cedit, eique
assimilatur, fit ἔξιν. Quintilian. firma facilitas. Jon.
IV. 11. Dent. I. 39. Esaj. VII. 15. 16. inhaeret
Apostolus metaphorice.

1. Propterea veterino excussio, alacres, οὐ καθροί.
Quaedam principio statim docebantur Marc. I.
1. Phil. IV. 15. 1. Jo. II. 24. III. 11. alia adultis
tradebantur, quae aliquam eruditionem requirebant.
Illa ab omnibus Judaeis μουσικῶς intelligebantur: non
item ista.

ἀφέντες] Euripides Andromach. 392. ἀλλὰ τὴν ἀρ-
χὴν ἀφίς πρὸς τὴν τελευταίαν ὑστέραν ὕσαν φίη. Aristoteles
Eth. IX. 4. ἀφίσθαι ἐπὶ τῷ παρόντι. Lucian. ἀ-
φέντες ταῦτα ποιοῦν.

Θεμέλιον καταβαλλόμενοι] Dionysius Hal. A. III.
69. τὴν τε θεμελίαν καταβάλλει, καὶ τῆς οἰκοδομῆς πολ-
λὰ ἐργάσατο. Porphyrius de Abst. VIII. 10. ἀνὴρ
μὲν οἰκοδόμος οἰκίας θεμελίαν ἐκ ἀν καταβάλλει· ὅτι μὴ τή-
μων. Stephanus in V. ἀργίλοι — σκαπτόντων δὲ εἰς
τὸ θεμελίαν καταβαλέσθαι πρῶτος μῦθος ἐφάνη. Galenus
de rat. medendi. XI. χρὴ γὰρ εἶναι τὰ θεμελίαι τοῖς
οἰκοδομήμασιν ἰσχυρὰ προκαταβεβλησθαι. Jos. A. XI.
2. 1. βαλλόμενοι δὲ τὰς θεμελίους τῷ κατ'. 4. 4. εὐθὺς
θεμελίους καταβάλλει. c. Appion. I. 5. ὡς δὲ τὸν αὐτὸν ἔ-
δμηκας προκαταβεβλημένης ἀναγραφῆς. Justinus IX. 8.
21. Quibus artibus orbis imperii fundamenta pater
jecit, operis totius gloriam filius consummavit. XV.
4. 20. Sandrocorus ea tempestate, qua Saleucus
futuræ magnitudinis fundamenta jaciebat, Indiam
possidebat. Solinus I. Ibi Romulus manifestavit, qui
auspicato fundamenta murorum jecit duodeviginti
natus annos XI. Kl. Majas.

Καὶ τὸτο ποιήσομεν, ἐάν περ ἔπιτρέπη ὁ Θεός. Ἀδύνατον γὰρ τῆς ἀπαξ Φωτισθέν- 3
 τας, γευσάμενος τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπεραίας, καὶ μετόχως γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου, 4
 Καὶ καλὸν γευσάμενος Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, Καὶ παραπε- 5
 σόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυρῶντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ 6
 ὡδιδειγματίζοντας. Γη γὰρ ἡ πᾶσα τὴν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετὸν, καὶ 7
 τίκτωσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ 8
 τοῦ Θεοῦ. Ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμον καὶ κατάρως ἐγγύς, ἥς τὸ τέ-
 λος

ποιήσομεν] ποιήσωμεν ACDE. 3. 4. 7. 14. 20. & Schol. 21. 23. 31. 32. 33. 36. 39. 41. 43. 45. 47. 52.
 55. Editio Erasmi i. Ald. Colinaei, Oecumenius Ed. 4. καλὸν] καλὸς P. Junius.
 ῥῆμα] ῥήματα P. Junius.
 πάλιν] comma postposit Editio Erasmi. i. Versio Syr.
 ἀνασταυρῶντας] ἀνασταυρῶντες Editio E. Schmidii. & not. si scriptio non est corrupta, ut spero ob consensum Codicum.
 Scriptio certe corrupta est, nec alibi quam in annot. Bezae, vitio forte typothetarum, reperitur.
 παραδειγματίζοντας] παραδειγματίζοντες D a prima manu.
 7. αὐτῆς] αὐτῇ i. 4.
 πολλάκις ἐρχόμενον] ἐρχόμενον πολλάκις D. 37.
 καὶ posterior] — D a prima manu. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 496.
 τῆς] — D. a prima manu. 46.
 ἄγλατοι] ἀδελφοί i. Versio Syra utraque, Aethiop. Arab. + ὅτι 45.

3. ἐάν περ ἐπιτρέπη ὁ Θεός] Alio tempore scribam de capitibus doctrinae abstrusioribus i. Cor. IX. 23. 2. Cor. XI. 12. i. Tim. IV. 16. 2. Tim. IV. 5. Heb. XIII. 19. Galenus de Curat. ad Glaucon. II. γενήσεται δ' ὃν Θεὸς θέλει, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὰ μόρια παθῶν πραγματικά, καθ' ἣν τὰς τε δυνάμεις ἀπάντων τῶν συνθέων μοι φαρμάκων ἀκριβῶς ἐξηγήσασθαι περὶ σοφίας, καὶ τὴν ἐπιτήδειον ὑφήγησασθαι χρῆσιν.

4. Qui non proficit, deficit, & tandem perit. Ordine enarrat beneficia in Christi discipulos collata, pergendo semper ad majora; prior est illuminatio, sequitur degustatio ut Aeth. XVI. 29. 34. Jof. B. II. 8. 11. ἀφύπτον δέλεαρ τοῖς ἀπαξ γευσάμενοις τὴν σοφίαν αὐτῶν ἐγκαθίσταντες. Philo de V. Mosis T. 2. p. 164, 26. ἡ — Μαυρὴν οἰκίστατον καὶ διοφιλίστατον τῶν ποτὲ γενομένων, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπὶ βραχὺ γευσάμενον ὑστέρειας.

Φωτισθέντας] Qui semel ad Baptismum descendunt Versio Syr. & XI. 32. accepistis Baptismum. Orac. Sibyll. I. ὕδατι φωτίζεσθαι.

γεννηθέντας] 2. Pet. I. 16. Thomas. γεννηθεὶς ἀπὸ τοῦ γεννημένου, ὁδὸς τῶν δοκίμων. ἐγγενεῖται γὰρ καὶ ἐγγενομένη ῥήτορες λέγοντες ἐγγενῆ δὲ, καὶ τῆς καθ' ἑαυτὴν ἀπανταῶς χρόνος, περὶ ὅδῳ τῶν ἐνδοξασμάτων, εἰ μὴ ἀριστὶς ἀπαξ ἐν τῷ πρὸς βασιλείαν ἔπει λόγῳ, ὅπερ μοι δοκεῖ ἀμείντερον εἶναι τῶν γενομένων, λέγει δὲ ὅταν πολλοὶς δὲ ἀνηκέτως συμφορῶν αἰτιοὶ γεννηθέντες [T. i. p. 58. editum est γεγεννημένοι.] Ammonius. γεγενῆσθαι ἔρμεν τὸ ἀσκαὶ γεγεννημένων γε-
 γονέναι δὲ τὸ ἄλφρον πρᾶγμα.

5. Qui experientia didicerunt, Deum esse bonum & veracem Jof. XXI. 45. XXXIII. 14. Jer. XXIX. 10. Zach. I. 12. Esaj. XXXIX. 8. Psal. XLV. 1. Prov. XXXI. 18. i. Pet. II. 3.

6. Plato Gorgia p. 323. B. τὸ ἴσχατον ἀνασταυρῶν. Galenus exhort. ad artes. ὀλίγον ὑπερὸν ἔψι Πολυκράτη μὲν ἀνασταυρῶμεν. Thucydides I. 119. Ἰάκωβος δ' ὁ Λιβύων βασιλεὺς — ἀνασταυρῶν. Polybius I. οἱ καρχηδόνοι τὸν στρατηγὸν ἀνασταυρῶσαν. Herodianus III. 82. ὁ Σεῦρος — ἀπέμψας τὴν κεφαλὴν τῇ Ἀλβίνῃ δημοσίᾳ ἀνασταυρῶν καλεῖται. Lucianus de sacrific. 6. τὸν Προμηθεῖ ἀνασταυρῶσαν ἐπὶ τῇ κουκῶσιν. Aelianus H. A. X. 24. οἱ κοπτοὶ — πολλὰκις ἀνασταυρῶσιν ἱέρακας. Plut. Timol. p. 247. B. τῆς καρχηδορίας τῇ μὲν Μάγνης ἐαυ-
 τὸν ἀελοῦντος ἀνασταυρῶν τὸ σῶμα. de garrul. p. 509. A. ταῦτα ἀκούσας ὁ Διονύσιος ἀνασταυρῶσαν αὐτὸν. Alex. p. 704. E. τὸν δὲ ἄθλιον ἱατρὸν ἀνασταυρῶσαι. Ag. & Cleom. p. 823. E. οἱ δὲ τὸ σῶμα τῷ κλειμένῳ ἀνασταυρῶντι παρ-

φύλαττοντες. Jof. B. II. 149. πολλὰς τῶν μετρίων — μάστιγι προαικισάμενος ἀνασταυρῶσαι. V. II. I. μαυρῶ-
 μνοι δὲ καὶ προβασιζόμενοι — ἀνασταυρῶντο. Diodor. S. II. 44. τὸν κύρον ἀκρημάλτων γενόμενον ἀνασταυρῶσαι. Hesychius. ἀνεσκολόπισαν, ἀνασταυρῶσαν. Ἀνεσκολόπισθη, ἀνασταυρῶθη. Glossae. ἀνασταυρῶσαι, Suspendium. ab ἄ-
 να & σταυρῶν in cruce tollō.

Si ultro, nullo injecto metu, deficiunt ad Judaeos vel gentes, approbant, quae a Christi hostibus in ipsum admittuntur, adeoque ipsi fecisse censentur. Tales, cum prodant se nullo veritatis amore duci, sunt insanabiles. Codex D. & E. ἀδύνατον comm. 4. vertit: difficile est.

7. Gen. I. 11. XXVII. 27. Esaj. XXIV. 5. LV. 10. Deut. XI. 11. Mal. III. 18. Ez. XXXIV. 26. 2. Esr. XVI. 77. Euripides fragm. 21. cit. Athenaeo XIII. p. 600. A. & Eustathio in II. ξ. p. 667. 7. ἔρμ' μὲν ὄμβρον γῆ, ὅταν ξηρὸν πῖδον ἄκαρπον αὐχμῶ νοτίδος ἐνδῶς ἔχει. ἔρμ' δ' ὁ σιμῶς ἑρᾶνος πλημμύρας ὄμβρου πεσὺν εἰς γαίην ἀφροδίτης ὑπὸ. ὅταν δὲ συμμιχθῶσι εἰς ταυτὸν δύο, τίκτωσιν ἡμῖν πάντα, κηκτρέφουσ' ἄμω, ὅθεν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος. Encom. hyemis. γῆ δὲ λαβῶσα τὸν ὄμβρον κύει καρπὸν καὶ τῆς ἐλπίδας φυλάττει τοῖς μέλλουσιν. Herodotus III. 107. ἡ γῆ πίνουσα τὸ ὕδωρ. II. 7. ἔπει δὲ διάκωρος ἡ γῆ σφραῖνι γίνεσθαι πίνουσα τὸ ὕδωρ. Philostratus V. Apollon. III. 5. ὅτι τε ἡ γῆ διψαίη. Aeschylus Eumenid. 982. μηδὲ πῖσσα καὶς μέλαινα αἷμα πολιτῶν. Alexandrinus in Danaid. cit. Eustathio in II. ξ. p. 967, 9. & Aethiopae. XIII. p. 600. B. ἔρμ' μὲν ἀγνὸς ἑρᾶνος τρῶσαι χθόνα, ἑρᾶς δὲ γαίαν λαμβάνει γάμος τοχέιν, ὄμβρος δ' ἀπ' ἐναντίας οὐ-
 ρανῆς πεσὺν ἔκυσσε γαίαν, ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς Μῆλιν τε βοσκὰς, καὶ βίον δημήτηρον. Anacreon XIX. 63. ἡ γῆ μέλαινα πίνει, πίνει δὲ δύνδρ' αὐτὴν; πίνει θάλασσα τ' αὔ-
 ρας. Euripides Chrysipt. fragm. cit. Sexto Empir. a. Music. 17. Γαίη — ὑγροβόλος σκαρῶνας νοτίος Πα-
 ραδελφαιμένη τίκτει διατῆς, τίκτει δὲ βορᾶι; Φύλα δὲ θηρί-
 ων. ὅθεν οὐκ ἀδόκιμος μήτηρ ἀνέται νεομίσαι, Georg. II. 324. Vere tument terrae, & genitalia femina poscunt, Tum pater omnipotens faecundis imbribus aether Conjugis in gremium laetae descendit, & omnes Magnus alit magno commixtus corpore foetus. Tibullus II. 1. 44. Tunc bibit irriguae fertilis hortus aquas. Autor de pervigilio Veneris. Fecit undantem Dionem de maritis imbribus. Cic. N. D. II. 33. ipsa terra — quae gravidata feminibus omnia pariat & fundat ex sese stir-

9 λ^ο εἰς καῦσιν. Πεπεύσμεθα δὲ ἐπὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ ἐχόμενα σω-
 10 τηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλῶμεν. Οὐ γὰρ ἀδικ^ο ὁ Θεός, ἐπιλαθέσθαι τῶν ἔργων ὑμῶν,
 καὶ τῶν κόπων τῆς ἀγάπης, ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀφρονήσαντες τοῖς ἀγίοις
 11 καὶ ἀφρονούντες. Ἐπιθυμῶμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπεδὴν πρὸς τὴν
 12 πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους. Ἴνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῆς ἀφρο-
 13 σεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγελιά-
 μεν^ο

κρείττονα] κρείσσοι AC 3. 7. 14. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Damasceus.
 καὶ posterius] — 2.

10. τοῦ κόπου] — ACD a prima manu. 6. 21. 47. Versio Vulg. Æthiop. Syra utraque. Chrysostomus in l. &
 prooem. Antiochus 78. Hieronymus c. Jovinian. II. probante J. Millio prol. 886. J. A. Bengelio, T. Beza in an-
 not. Ed. 3. 4. 5. + καὶ D ex emendatione. E 43.

ἀφρονούντες] ἀφρονήσαντες D a prima manu. in Versione, audimus.

11. ἐπιθυμῶμεν] ἐπιθυμίας ἐπιποθοῦμεν 23. ex emendatione.

πληροφορίαν] + τῆς πίστεως 17.

ἄχρι τέλους] — 31. 37.

12. νωθροὶ] νωθοὶ 21. 24. etiam supra V. II.

γένησθε] γίνεσθε 46.

δὲ] — 28.

διὰ] + τῆς D a prima manu. 3.

μακροθυμίας] μακροθυμούντας D a prima manu. Sed Verf. Latina: patientiam.

κληρονομούντων] κληρονομησόντων 3.

13. ἐπαγγελιάμην] ἐπαγγελιάμην^ο 2.

filipes, amplexa alat, & augeat, ipsaque alatur
 fructiffim ex superis externisque naturis. Hierof. Be-
 rachoth 6. Dixit R. Levi: aquae superiores ma-
 res, inferiores feminae, illae his dicunt: recipi-
 te nos, vos estis creaturae Dei, nos legati ejus
 Psalm. CXXXV. Bereschith R. XIII. 14. S. D.
 aperit se terra sicut femina, quae se aperit mascu-
 lo. Et fructificant salutem, qui fructificantur &
 multiplicant, & justitia germinare facit simul.
 Hic est descensus pluviarum. Ego Dominus creavi
 illud. Quia creavi illud, ut ordinetur mundus &
 maneat. Philo de M. O. p. 7, 15. τὸ σύμπαν ὕδωρ
 εἰς ἅπασαν τὴν γῆν ἀνέχευτο οἷα σπυγγίως ἀναπερικυκλίας
 ἐκινῶσα. p. 31, 29. γῆς τῆς πᾶντα τικτοῦσης. Pirke E-
 liezer 5. Quando vult Deus S. B. benedicere ger-
 mini terrae, & cibare creaturas, aperit thesauros bo-
 nos in coelo, & pluit super terram; istae aquae
 sunt mares, & statim terra concipit, ut sponfa ex
 marito primo, & germen est fructus benedictionis
 S. D. Ef. LXII. 5. & LV. 10.

Socrates ap. Stobae, S. 84. ὅτε σίτον ἄριστον ἐκ τῶ
 καλλίστου πεδίου κρίνομεν, ἀλλὰ τὸν εὐθετον πρὸς τὴν τροφήν.

δι' οὗς] Agriculae & servi agrum colunt opus-
 que rusticum faciunt non sibi, sed dominis Luc.
 XIV. 35.

μεταλαμβάνει] Plut. Q. Rom. p. 279. E. καὶ γὰρ
 ἅτα λαμβανόντες οἱ μεταλαμβάνοντες ἀγαπῶσι, κοινωνοῦν
 τρόπον τίνα τραπεζίης ἡγούμενοι τοῖς δισπόταις.

8. ἐκφύρσας] Xenophora Oecon. ἡ γὰρ τὰ ἄγρια
 καλὰ φύρσας δύναται θεραπευομένη καὶ τὰ ἡμέτερα ἐκφέρειν.
 Galenus de Antidot. I. κατὰ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τὰς καρ-
 πῆς αὐτῶν [τῶν βοτανῶν] ἐκφύρσων. Plut. paedag. p.
 2. E. γῆ — γεωργηθείσα παραυτίκα γυναικὺς καρποῦς
 ἐξήνηκε. Strabo V. p. 333. C. ἡ γεωργουμένη γῆ πολ-
 λὰς καὶ παντοίας ἐκφέρει καρπῶς. Plut. de facie in or-
 be Lunae p. 937. D. γῆ — καρπῶς ἐκφύρσας. Arat.
 1031. F. ὥσπερ καρπὸν αὐτοφυῆ καὶ ἀγαργήγον ἐκφύρσας.
 Cic. de Clar. Orat. 4. ager, cum multos annos
 quievit, ubiores fructus efferre solet. Antonin.
 Lib. 15. ἡ δὲ γῆ πλεῖστον αὐτοῖς ἐξέφερε καρπῶν.

κατάρας ἐγγύς] Aristides in Rom. p. 212. καὶ ἦν
 τὸ μὴν προχωρεῖν αὐτοῖς, ἀεὶ βιάλοντο, ἀμύχανον, καὶ καλ-
 ἄρας ἐγγύς τὸ δὲ μὴ προχωρεῖν κατόπτον τι καὶ ἥττω
 ἔχον τῆς φόβας. Galenus de Symptom. Morb. IV.
 καὶ ἀμυνδραὶ τῶν ὀρέων ἐκ ἐξ ἀπολαλῶσαν, ἀλλ' ἐγγύς ἀ-
 πωλείας ἡκόντων, ἴσται. Gen. I. 11. III. 17. 18. Je-
 rem. XLIV. 22.

εἰς καῦσιν] Ovidius de Nuce 113. Rubus & sen-
 tes tantummodo laedere natae. Pollux I. 246. ἐπὶ
 ἡμελημένῃ χωρίῳ ἀσπορον — ἀκαθάρτες, ἀκαθῶν ἀσά-
 πλεον, τριβόλων — ἀ — δι' ἐξορύττειν, ἐπικαίειν, ἐπι-
 φλέγειν, — πυρπολεῖν. Horatius I. Sat. III. 37. Ne-
 glectis urenda filix innascitur agris. Theophrastus.
 . . . πλεῖστον γὰρ ὅλας ἐν τῇ Λιβύῃ, καθάπερ εἴρηται,
 λατὸς καὶ ὁ παλῖρος ἐστὶν ἐν γὰρ ἰσπρίσι τῆς εἰς καῦσιν
 χρωῖται. Isocrates de Pace. τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς το-
 μὰς τῶν ἱατρῶν ὑπομένειν. Esaj. XXIV. 5. 6. Ex.
 XXII. 6.

9. ἐχόμενα] Lucianus Hermot. 69. παραπολὺ γὰρ
 ταῦτ' ἀμύνω, καὶ ἐλπίδες οὐ μικρὰς ἐχόμενα λέγεις. Ety-
 mol. ἐχόμενα, ἐπὶ ῥήματι μεσότητος, ἐντὶ τῇ παραπλησίῳ
 καὶ ἐγγύς ὡς τὸ ἐχόμενα τρίβας σπένδαλα. Plut. Euthy-
 dem. p. 213. A. πάντα γὰρ ἄνδρα χρῆσθαι ἀγαπῶν, ὅς τις καὶ
 ὅτι ἐν λέγει ἐχόμενον φρονήσεως πρᾶγμα. Versio Vulg.
 viciniore. Cod. D. proximiora. Marc. I. 38. Xeno-
 phon Cyropaed. VI. πάντας εἰς ταυτὸν ἐλθόντας κοινῇ
 τῆς σωτηρίας ἔχουσιν.

11. ἐνδείκνυσθαι σπεδὴν] Herodianus II. 10. 19. πᾶ-
 σαν ἐνδείκνυτο προθυμίαν καὶ σπεδὴν.

13. ὡμοῦτε καθ' ἑαυτῶν] Gen. XXII. 15. Athenac-
 us II. p. 66. C. ὅτι δ' ἱερὸν ἐνέμιζον τὴν κεφαλὴν, δηλῶ
 ἐκ τῆς καὶ κατ' αὐτῆς ὀνομασίας. Lucianus de Calumn.
 18. ἐπομοσάμενος κατὰ πάντων τῶν θεῶν καὶ κατὰ Ἡφαί-
 στας. Suidas. τῆς ἐμῆς κατομένης κεφαλῆς. Aristophanes
 Avib. 1613. ἢ τὸν Ποσειδῶν. Schol. τῆτο ὁ Ποσειδῶν
 λέγει, καὶ γιλοῖας καθ' ἑαυτῶν ὀνομασί. Demosthenes c.
 Conon. ἀξιοπιστότερος τῇ κατὰ παιδανόμηντος. Porphy-
 rius de Abst. III. 16. Σωκράτης δὲ καὶ ὤμωσεν κατ'
 αὐτῶν. Isaeus.

ἐπιτιθέσθαι πίσιν κατὰ τὸν ἱερὸν. Al-
 ciphron III. 3. καὶ ὤμωσα κατ' ἑαυτῶν. Zosimus V.
 p. 369. ἐπὶ δὲ κατὰ τῆς τῆ βασιλείας ὁμομοκίαν κα-
 φαλῆς. Malela p. 176. τὸ ζῆν ἡ θεὸς σοι παρέσχι δι' ἐ-
 μὲν ὑπόμωσαι κατ' αὐτῆς. Eusebius in Il. a. p. 19.
 18. per sceptrum jurat. ὁ δ' αὐτὸς ἀδικηθεὶς κατ' αὐ-
 τῶν ὤμωσεν, ὡς συμβόλαι τῆς διακ. ἐν Il. β. p. 254.
 32. ἡ δὲ εὐχὴ διωκὸς ἐστὶν κατ' αὐτῆς γὰρ ὁ μῦθος ὀνομα-
 σιν φησὶ τῆς θεῆς. Philo de Alleg. T. I. p. 127, 44.
 εὐ καὶ τῷ ὅρκῳ βεβαιώσας τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ ὅρκῳ διο-
 σπρεῖν ὅρας γὰρ, ὅτι οὐ καθ' ἑαυτοῦ ὀνομασί θεῶν, εἴην γὰρ
 αὐτῶν κρείττον, ἀλλὰ καθ' ἑαυτῶν, ὅς ἐστι πάντων ἄριστος. 25.
 Berachoth f. 32. 1. Schemoth R. XLIV. Debarim
 R. II. 1. ad Exod. XXXII. 13. jurasti per te. Quid
 notat per te? Respondit R. Eleasar: sic dixit Mo-
 ses ad Deum S. B. Domine mundi, si jurasses ip-
 se. Ecc 3.

μὲν ὁ Θεὸς, ἐπεὶ κατ' ἐδενὸς εἶχε μείζον ὁμόσαι, ὥμοσε καθ' ἑαυτῆ, Λέγων 14
 Ἡ μὲν εὐλογῶν εὐλογῆσω σε, καὶ πληθυνὼν πληθυνῶ σε. Καὶ ἔτω μακροθυμίας ἐπέ- 15
 τυχεῖ ἡ ἐπαγγελίας. Ἀνθρώποι μὲν γὰρ καὶ τῷ μείζον ὁμνῶσι, καὶ πάσης αὐτοῖς 16
 ἀντιλογίας ὄρεας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. Ἐν ᾧ περὶ σφόδρα βεβλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεί- 17
 ξαι τοῖς κληρονόμοις ἡ ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον ἡ βελῆς αὐτῆ, ἐμεσίτευσεν ὅρκον.
 ἵνα ἂν δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον φεύσασθαι Θεὸν, ἰσχυρὰν 18
 ὡς ἀκλήσιν ἔχομεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι ἡ προκειμένης ἐλπίδος. Ἡν ὡς ἄγ-
 χυρὰν ἔχομεν ἡ ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τῆ 19
 κατα-

14. ἡ] ἡ ACDE 23. 31. *Damasceus*.

15. οὕτως] οὕτως DE. Editio Colinaei.

16. μὲν] — AD a prima manu. 47. 52. *Cyrillus* Glaphyr. p. 71.

ἀντιλογίας πέρους] πέρους ἀντιλογίας D.

βεβλόμενος ὁ Θεός] ὁ Θεὸς βεβλόμενος DE 3. 4.

18. δὲ] καὶ D. a prima manu. Versio Lat: per.

φύσασθαι] + τ AC 17. 52. *Cyrillus* l. c. *Chrysostomus*. probante *J. A. Bengelio*.

καταφυγόντες] καταφεύγοντες 2. 39. 45. 49. 55. *Theodoretus* κατὰ φυγὴν ὄντες *J. F. Reiske*.

προκειμένης] + ἡμῶν 43. Versio Copt. Syr.

ἀσφαλῆ] ἀσφαλῆ AC D.

20. ἡμῶν] ἡμῶν 37. Editio Ald. *Erasmi* 1. 2. 3. vitio typographarum.

εὐλογῆσω] εὐλογῶ 3.

17. ᾧ] τῷ D a prima manu.

ἐπιδείξαι] ἐπιδείξασθαι A. 47.

19. ἔχομεν] ἔχομεν 14. 19.

καὶ postestus] — 46. a prima manu.

ψυχῆς] ἐλπίδος 43.

fit per coelum & terram, dicerem, quemadmodum coelum & terra peribunt, sic quoque iusjurandum tuum. Jam vero iurasti ipsis per nomen tuum magnum; sicut nomen tuum magnum vivum est, duratque in seculum & in secula seculorum: sic quoque iuramentum tuum durabit in seculum & in secula seculorum.

14. ἡ μὲν] *Eustathius* in Od. λ. p. 426. 20. ἐστὶν καὶ ὅρκος μετὰ τῷ μὲν, οἷον ἡ μὲν ποιῶσα τόδε. *Ety-mol.* ἡ μὲν, ὅπως δὲ τὸ ἡ σύνδεσμος βεβαιωτικός· τὸ μὲν σύνδεσμος παραπληρωματικός. γράφεται, εἰ μὲν εὐλογῶν εὐλογῆσω σε. ἡ, οὕτως καὶ ἀληθῶς, καὶ ἐστὶν ἐπὶ βῆμα βεβαιώσις. *Demosthenes* καὶ κατὰ παίδων ὥμοις· ἡ μὲν ἀπολαύειας φίλοι, ἂν βέλῃσθε. *Thucydides* VIII. 75. ὅρκουσαν πάντας τὰς στρατιώτας τὰς μεγίστας ὅρκους — ἡ μὲν δημοκρατήσασθαι τε καὶ ὁμοκλήσειν. *Plat.* *Apolog.* καὶ τὴν τὸν κύμα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς τὴν ἀλήθειαν λέγειν· ἡ μὲν ἐγὼ ἵπκον τι τοῖσιν. *Euthyd.* ὃ ζεῦ, ἔφη ἐγὼ, ἡ μὲν καὶ τὸ πρότερον γε ὑμῶν ἐφάνη καλὸν τὸ ἰράτημα. *Polyaenus* p. 98. ὥμοις, ἡ μὲν μὴδὲν αὐτοῖς δίνον ἂν γινώσκει. *Xenophon* *Cyropaed.* II. σὺν θεῶν ὅρκον λέγειν· ἡ μὲν ἐμὸν δοκεῖ κύρον, ὅς τις αὖθις ἂν ὄρα ἀγαθὸς, φιλεῖν εἶδεν ἥτις αὐτῆ. VIII. καὶ ὁ φερούσας ὁμόσας εἶπεν ἡ μὲν σπαρτὴ λέγειν — σὺν δὲ θεῶς ὁμνῶμι, ἡ μὲν ἐμὸν δοκεῖ πλέον σε διαφέρειν φιλανθρωπίας ἡ στρατηγίας — ἡ μὲν πολλὰ γέ μοι ἐστὶ τοιαῦτα συγγεγραμμένα. de Exp. *Cyri.* ὑμᾶς δ' αὖ ἡμῶν δόσεις ὁμόσαι, ἡ μὲν περιούσια ὡς διὰ φιλίας ἀσινῶς. *Herodotus* III. 74. φίλον προσεκτείνω, πῶς τε λαβόντες καὶ ὀρκίζουσιν, ἡ μὲν ἔχον παρ' αὐτῶν μὴδ' ἔχουσιν μὴδὲν ἀνθρώπων τὴν ἀπὸ σφῶν ἀπάτην ἐς Πέρσας γενομένην. *Aelianus* V. H. II. 7. καὶ ὁμολογία γίνεται, ἡ μὲν τρέφει τὸ βέβηλος. *Antoninus* Lib. I. ἐπεγγράφητο δὲ ὅρκος κατὰ τῆς Ἀρτιμίδος, ἡ μὲν γὰρ μελήσασθαι τῷ ἱεροκάρει. Λέξεις τῷ *Iωβ.* *Fabric.* ἡ μὲν, πάντως, *Schol.* MS in II. α. 77. ἡ μὲν, ἀντὶ τῆς ἡ μὲν ὀρκίζουσιν, διὰ βαρύνουσι τὸν ἡ· εἰ γὰρ περισπᾷ εἰς βεβαιωτικόν. *Polybius* VI. 19. ἐξορκίζουσιν, ἡ μὲν πιθαρχεῖν καὶ ποιῶσιν τὸ προσετίθειν ὑπὸ τῷ ἀρχαίῳ κατὰ δύναμιν.

16. *Heraclid.* p. 441. σὺν δ' ἀποχωρῶσιν οἱ κατὰ τὴν τρίτην φασφάδιαν ὅρκοι τὸ λεγόμενον ὅφ' ἡμῶν βεβαιώσας. *Xiphilinus* in *Nerva* p. 227. ὥμοσε δὲ καὶ ἐν τῷ συνεδρίῳ, μὴδὲν τῶν βελωτῶν φονεύσιν, ἐβεβαίωσε τε τὸν ὅρκον, καὶ περ ἐπιβεβληθείς. *Eustathius* in Od. ξ. p. 37.

32. Ὁ δὲ ὑμῶν ὑποτιθεῖς οὐ χρεῖαν ὅρκων ἐν τοῖς ἀδελφαῖς εἶναι πρὸς βεβαιώσιν, ἀλλ' εὐχῆς πρὸς ἀποτέλεσμα. *Thucydides* IV. 87. καὶ ἐν αὐτῇ μὲν πρὸς τοὺς ὅρκους βεβαίω-

σιν λάβοιτο. *Schol.* ἐκ αὐτῆς σχοιῆται παρ' ἡμῶν πῶς βεβαιώ-
 τήσαν λαβῶν. *Diodorus* S. I. 77. τὴν μεγίστην τῶν παρ'
 ἀνθρώπων πίσιν. *Dionysius Hal.* τελευταία πίστις. *Cic.* de
 offic. III. 31. Nullum vinculum ad adstringendam
 fidem majores nostri jurejurando arctius esse volue-
 runt. Id indicant leges XII. tabularum. LXII. 1.
 1. ff. de jurejurando. Maximum remedium expedi-
 endarum litium in usum venit jurisjurandi religio,
 qua vel ex pacto ipsorum litigatorum, vel ex aucto-
 ritate judicis decidentur controversiae l. II. 59. 2.
 8. Cod. de jurejur. Maximum dirimendarum cau-
 sarum remedium. *Ter. Hec.* V. 1. 34. Aliud si sci-
 rem, qui firmare meam apud vos possem fidem,
 sanctius quam jusjurandum, id pollicerer tibi. *Li-
 vius* XXIV. 25. jurejurando interposito, dum vi-
 res adjicere conjurationi studet. *Philo* de Somniis
 p. 622, 19. τὰ ἐνδοξαζόμενα τῶν πραγμάτων ὅρκον διακρίνειται,
 καὶ τὰ ἀβέβαια βεβαιῶνται, καὶ τὰ ἀπίστα λαμβάνει πίστιν.
 ὁμνῶσιν] *Moeris.* ὁλλῶσιν, ὁμνῶσιν, Ἀττικῶς ὁλ-
 λῶσιν, ὁμνῶσιν, ἑλληνικῶς.

17. ἐμίστινυσεν] *Polybius* XI. 32. ἤξει τὴν τιλῆν με-
 σιεύσαι τὴν διάλυσιν, εὐοικῶς παρακαλέσασθαι τὸν Ἀλίοχον.

18. ἀμεταθέτων] *Diodorus* S. I. 23. καὶ τοῖς ἐπιγι-
 νομένοις ἰσχυρὴν πίστιν καὶ ἀμετάθετον γινώσκει. *Polybius*
 p. 166. Σωκράτης ἀμεταθέτων εἶναι τὴν ἐπιβολὴν τῶν Ῥωμαίων.
 p. 1287. διαλήψεις ἀμεταθέτους. *Diodorus* S. XIII. 83.
 ὁμνῶσιν ἀμεταθέτους.

καταφυγόντες] *Plut.* Q. Rom. p. 290. B. μάχι-
 μον ὄντα τὸν κύμα τῶν ἀσέλων καὶ ἀγρίων ἐξήργασιν ἱερῶν,
 ἀσφαλῆ καταφυγὴν τοῖς ἐκείναις διδόντες. *Philo* de Abrah.
 T. 2. p. 93. ἵνα ἔχοντες καταφυγὴν πρὸς ἐκείνους καὶ λί-
 τὰς μὴ ἀμειρώσιν ἐλπίδος χρηστῆς.

Philo de Abraham. p. 39, 35. Θεός — πίστιν ἀν-
 τιδιδῶσιν αὐτῶν τὴν διὰ τῶν ὅρκων βεβαιώσιν, ἂν ὑπείχεται
 δωρεῶν, οὐκ ἐπὶ μόνον ὡς ἀνθρώπων θεός, ἀλλὰ καὶ ὡς φίλος
 γνωρίμῳ διαλεγόμενος, φησὶ γὰρ κατ' ἐμαυτὸν ὥμοσα·
 παρ' ᾧ ὁ λόγος ὅρκος ἐστὶ, ἵνα καὶ τῶν διόνοιαν ἀκλήως καὶ
 πωγίως ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρότερον ἐρητῶσθαι. *Jerem.* XLIV.
 26. *Act.* XXVII. 13.

προκειμένης] De praemiis laborum & certaminum.
Xenophon *Cyrop.* II. τὰ αὐτὰ κατὰ πᾶσιν ἡμῶν προκει-
 μένα — τὰ ἄλλα τῆς ἀρετῆς ἵσα προκίται. *Jos.* A.
 VIII. 12. 3. προκειμένην αὐτοῖς ἄλῃαν. *Philo* de nom.
 mat. p. 591, 44. τῶν προκειμένων ἄλῃαν.

19. ἰσχυρὰν] *Appianus* *Syr.* p. 199. Πτολεμαῖον τὸν
 Λάγυν εἶπεν — ἀσφαλῆς τὴν ἰσχυρὰν εἶναι σύμβολον.

20 καταπετάσματα· Ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, καὶ τῇ τάξει Μελ-
χισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὴν αἰῶνα.

1 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισεδὲκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τῷ Θεῷ + ὑψίστῃ, ὁ συναν-
2 τήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν· Ὡς
καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ· πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιο-
3 σύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ· ὁ ὅτι βασιλεὺς εἰρήνης· Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ,
ἀγενεαλόγητος· μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωὴς τέλος· ἔχων ἀφωμοιωμένον δὲ τῷ
υἱῷ

+ τῷ

Ἰησοῦς] + χριστὸς D a prima manu. E.

1. Μελχισεδὲκ] Μελχισεδὲκ A.

Θεῷ] + τῷ ACD. 1. 2. 4. 14. 18. 20. 23. 27. 44. 45. 46. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephani, Haulitini, Plant. Genue. Bengelii. Versio Syra posterior. Clementis Strom. IV. p. 637. Chrysostomus, Theodoretus in 1. & D. II. Damascenus, Theophylactus, Oecumenius. Elias Cret. in O. 2. Nazianzeni de filio.

ὁ posterior] ὁ ADE.

2. ὁ] ὁ D. a prima manu.

δεκάτην] δεκάτης 35.

Ἀβραάμ] αὐτῷ D. a prima, ut videtur, manu.

3. ἀφωμοιωμένον] ἀφομοιωμένον 1.

ἀρχιερεὺς] ἱερεὺς Versio Syr.

Σαλήμ] Σαλήμ 2. & comm. 2.

αὐτόν] + καὶ Ἀβραάμ εὐλογησθὲν ὑπὸ αὐτοῦ D. a prima manu. E.

ἀπὸ] — D a prima manu.

+ ὁ πατριάρχης Versio Syra posterior cum asterisco.

δὲ] — 35. τὴ 4.

Socrates ap. Stobae. S. II. ταῦτον ἐξ ἀσπιδὸς ἀγκυρὶς σκάφος ὀρμίζειν, καὶ ἐκ φαύλης γνάμης ἐλπίδας. Aristides T. 2. p. 194. εἰς ἑκατὸν ἑμισοκλῆα, παιδῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν τῆς φύσεως ἀνογκασίων ἐκείνων προκρίναντες, καὶ ὡς περ ἱερεὺς ἀγκυρὰς τῆς ἐκείνης φωνῆς ἐχόμενοι. Schol. ἀπὸ παροιμίας εἰρήνης ἢ ἱερὰ ἀγκυρὰς σημαίνει δὲ τὴν εἰς τὰ ἱερὰ γινομένην καταφυγὴν, ἥτις ἦν ἀσφάλεια τοῖς εἰς αὐτὰ καταφεύγουσιν. Ἡ ἱερὰν λέγει, ἣν ἔσχον οἱ Ἀργοναῦται παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς· φασὶ γὰρ, ὅτι αὐτὴ δέδωκεν αὐτοῖς ἱερὰ ἀγκυρὰν, δι' ἧς ἐσώζοντο. Ἡ εἰρηται τῆς ἀπὸ τῆς μεγάλης ἀγκυρὰς τῶν πλοίων, ἥς κρυπτομένης εἰς θάλασσαν καὶ μὴ κατεχέσσης τὸ πλοῖον, ἔθηκεν ἐλπίς ἐς σωτηρίαν. Eupirides Hecub. 80. Schol. τελευταία ἀγκυρὰ ἀπὸ μεταφοράς τῶν ναυτιλλομένων, οἱ τὰς ἄλλας ρίψαντες ἀγκυρὰς, ἀν' ἡμῶν δ' αὐτῶν ἀνίστανται, ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. Silius VII. 24. Ultima fessis Anchora cur Fabius. Sextus Empir. a. Logic. II. 374. εἰς τὸ ὑποτιθέμενον, ἢ υποτιθεῖν, βέβαιον εἶναι καὶ ἀσφαλές. Spes in nummis sub symbolo anchorae signatur. Justinus XV. 4. Visa est tibi per quietem anulum a Deo accepisse, in cuius gemma anchora sculpta esset — figura anchorae, quae in femore Seleuci nata cum ipso parvulo fuit — 9. Originis ejus argumentum etiam in posteris manet: siquidem filii nepotesque ejus anchoram in femore, velut notam generis naturalem, habuere. Heliodor. VII. p. 351. πᾶν πνεῦμα διέρρηκται, πᾶσα ἐλπίδος ἀγκυρὰ παντοῖως ἀνέσπασται.

20. πρόδρομος] Pollux III. 148. περὶ δρόμου γυμνικῶν. πρόδρομος. Glossarium πρόδρομος, antecurfor, praecurfor.

1. Jos. A. I. 10. 2. Μελχισεδὲκ] σημαίνει δὲ τὸν βασιλεὺς δικαίος, καὶ ἦν δὲ τοῦτος ὁμοιογόμενος, ὡς διὰ ταύτην αὐτὸς τὴν αἰτίαν καὶ ἱερὰ γενέσθαι τῷ Θεῷ. Philo Alleg. leg. T. 1. p. 103, 16. καλεῖται ἦν ὁ μὲν τύραννος ἀρχὸν πόλεως, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡγεμὼν εἰρήνης Σαλήμ. Bereshith R. XLIII. 7. hic locus justificabit habitatores suos. Rex justitiae, dominus justitiae.

Bereshith R. XLIII. 7. R. Samuel f. Nachmanis & Rabbinus nostri. R. Samuel dixit: ritum sacerdotii magni revelavit ei. panem, hic est panis facierum: & vinum, hae sunt libationes. Et ille sacerdos Dei altissimi. R. Aba f. Cohana & R. Levi. R. Aba f. Cohana dixit: omne vinum, scriptum in lege, habet significationem, hoc excepto. Respondit R. Levi: etiam hoc non excipimus e numero, quoniam hinc legit de eo: & servient eis

& affligent eos CCCC. annis Gen. XV. 13. 11. Unde meruit Israel benedictionem sacerdotis? — R. Juda dixit: ab Abrahamo S. D. Gen. XVI. 13. Sic erit semen tuum, & Num. VI. 23. Sic bene dicetis filiis Israelis. Sacerdotum erat benedicere Num. VI. 23.

2. δεκάτην] Nicolaus Damasc. p. 442. τοῖς λαοῖς παρεκλεύσατο τὴν δεκάτην ἀπαδῆναι, καθὰ ἤθελε τοῖς θεοῖς, οἱ δὲ ἐπειθοντο, καὶ ἀπαριθμῶντας τὰ κτήματα ἐξήγαγον τὴν δεκάτην ἀπάντων. Suidas. Τὰ γὰρ ἐκ τῶν πολεμίων ληφθέντα ἰδικατεύοντο τοῖς θεοῖς. Pausanias passim in Eliac. & Phoc. τὰν δεκάταν νίκας ἔκα. Diodorus S. XI. 62. οἱ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων δεκάτην ἐξελομένης ἐκ τῶν λαφύρων, ἀνέθηκε τῷ Θεῷ. Xenophon. Plut. Camillo p. 132. F. ἤθελε ἐπὶ τὰς Βηίας — βαδίζων, ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλοιτο, Θεῷ — τὴν δεκάτην [τῶν λαφύρων] καθιερώσειν. Thucydides III. 50. κλήρας δὲ ποιήσαντες τῆς γῆς — τρισχιλίας, τριακοσίας μὲν τοῖς θεοῖς ἐξέειλον. Justinus XVIII. 7. Tyro, quo decimas Herculis ferre ex praeda Siciliensi, quam pater ejus ceperat, a Carthaginienfibus missus fuit. XX. 3. Crotonienfes cum vovissent Apollini decimas praedae, Locrenfes nonas voverunt. Florus I. 12. Ea denique visa est praedae magnitudo, cujus decimae Apollini Pythio mitterentur. Macrobius Sat. I. 7. δεκάτην ἐκπέμψατε φοῖβον. — decima praedae secundum responsum Apollini consecrata.

3. vid. Jac. V. 12.

ἀπάτωρ] Pollux III. 26. ὁ μὴ ἔχων μητέρα, ἀμήτωρ, ὥς περ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἀπάτωρ, ὁ μὴ πατέρα ἔχων, ὡς ὁ Ἥφαιστος. καλοῦντο δ' ἂν ἔται καὶ οἱ ἀποβιβληκότες πατέρας ἢ μητέρας, ὡς λέγομεν ὀρφανός. Oppianus Cyniget. II. 567. ἀμήτορα φύλα, pisces ex limo orti. Lactantius de Vera Sap. IV. 13. Ipse enim pater Deus & origo & principium rerum, quoniam parentibus caret, ἀπάτωρ atque ἀμήτωρ a Trismegisto verissime nominatur. de fals. Rel. I. 7. Apollo αὐτοφύης, ἀδιδάκτος, ἀμήτωρ, ἀσυφίλικτος. Aristides Hymn. in Jovem p. 3. αὐτοπάτωρ καὶ μίζων ἢ ἐξ ἄλλης γογονίαι. Orpheus & Valentiniani Deum μητροπάτορα vocant. Julianus O. V. Mater Deorum καὶ παρθένος ἀμήτωρ, καὶ Διὸς συνδωκος. O. 7. τὴν Ἀθηνᾶν ἀμήτορα καὶ παρθέον. Plato Conviv. Venus coelestis ἢ μάλιστα πρεσβυτέρα καὶ ἀμήτωρ, ἔρανος θυγάτηρ. Nonnus Dionys. XXXVI. 22. πάλλας ἀμήτωρ. II. μίζων μὴ τελέσειας ἀμήτορα. Theocritus Id. XXXII.

Pan

υἱά τῃ Θεῷ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ σῆλικον οὗτο, ὃ καὶ δεκάτην 4
 Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῆ ἀκροβινίου ὁ πατριάρχης. Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῆ υἱῶν Λευὶ τῆ ἱερατεῖαν 5
 λαμβάνοντες, ἐντολὴν ἔχουσιν δωδεκατὴν τὴν λαὸν καὶ τὸν νόμον, τριτί, τῆς ἀδελ- 6
 φῆς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆ ὁσφύος Ἀβραάμ. Ὁ δὲ μὴ γενεαλογημένος 7
 ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸ Ἀβραάμ, καὶ τὸ ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. Χαρὶς 8
 δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἐλάττω ὑπὸ τῆ κρείττους εὐλογεῖται. Καὶ ὡς μὲν δεκάτας 9
 δωδεκάτην ἀνθρώποι λαμβάνουσιν· ἐκὰς δὲ, μαρτυρέμενος ὅτι ζῇ. Καὶ (ὡς ἔπος εἰ- 10
 πέν) 21. ὁ Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται. Ἐτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ 10

τῇ

διηκεῖς] + ἐν α, ἐν ε τῇ Ἀβραάμ προσημειωθῆ Editio Complut. ex Capitulo IX. α. Euthalii.

4. σῆλικον οὗτο] ἡλικον D. a prima manu. κα] — D a prima manu.

Ἀβραάμ ἔδωκεν] ἔδωκεν Ἀβραάμ A 37.

ἀκροβινίου] ἀκροβινίου A 1. 3. 4. a prima manu. 14. 20. 35. 44. 45.

ὁ πατριάρχης] — 4. a prima manu.

αὐτῶν] αὐτῶν 7. Editio Erasmi 1. Ald.

5. οἱ] εἰ 2. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.

ἐξεληλυθότας] ἐξεληλυθότας 43.

ὁσφύϊ] ὁσφύϊ D a prima manu. Versio Latina: de

femine. Schol. Cod. 46. σπέρματ.

6. τ prius] — CD a prima manu. 23.

ἐπαγγελίας] εὐλογίας 43.

εὐλόγηκε] ἡλόγηκεν D a prima manu.

ἡλόγησεν A 39.

9. εἰπέν] εἶπεν C a prima manu. D. a prima manu.

διὰ] δι' D a prima manu. 37.

διὰ Ἀβραάμ ε Λευὶ] — 49.

λαμβάνων] ἀπολαμβάνων 30.

10. ὁ] — CD a prima manu. Apost. 2. Chrysostomus.

11. εἰ] ἐπὶ Isidorus.

τελείῳσις] τελείωσις Editio Erasmi 1. Aldi.

ἱεροσύνης] ἱεροσύνης Editio Bezae 4. 5. εἰ] ἐν 45.

Pan ἀπάτωρ. Themistius XV. p. 194. C. ὁρραῖα δὲ
 ἄνομα φρέδον, καὶ ἐδῆς ἀπάτωρ. Appianus de B. C.
 III. p. 947. ἐπινομάτωτος ὅς ἐστι Ρωμαῖοις ὁ τρόπος ἔτος
 ἐπὶ τῶν ἀπατόρων. Schol. ap. Montfaucon. in Bibl.
 Coislin. p. 604. ἐν ταύτῃ τῇ ἰορτῇ τῆς γενόμενης ἐν ἐκεί-
 νῃ τῷ ἱναυτῷ παιδὶς τότε ἔγραφον ὀνομαζόμενοι οἱ πατέρες
 Ἀθηναῖοι αὐτὸς εἶναι ἔδωκεν δὲ οἱ πατέρες πρὸ τῆς ἀπάτο-
 ρος ὄντας, τότε πατέρας ἔχουσιν. Eusebius D. V. 3. ἐκ
 ἔχον κατὰ τὴν ἱστορίαν ἐκ ἀρχῆς ἡμερῶν οὐ ζωῆς τέλος. H.
 E. I. 3. εἰσάγουται ἐν τοῖς ἱεροῖς ὁ Μελαχισεδεκ — ἔδε
 διαδοχὴ γένους προσήκων τῇ πρὸς ἑβραῖας ἱεροσύνη — διό
 — χριστὸς — ὡς ἐκ φυλῆς τῶν ἱερωμένων γενόμενος.
 Eriphanius H. 55. τὸ δὲ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, οὐ διὰ τὸ
 μὴ ἔχειν αὐτὸν πατέρα ἢ μητέρα, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐν τῇ
 ταύτῃ γραφῇ κατὰ τὸ φανεράτωρ ἐπινομασθῆναι. Plut. Q.
 Rom. p. 282. Διατὶ τῆς ἀπάτορας σπορίης υἱὸς καλεῖ-
 σιν; Seneca Ep. 109. ex Cic. de Rep. I. Duos Ro-
 manos reges esse, quorum alter patrem non habet,
 alter matrem. Nam de Servii matre dubitatur, An-
 ci Marcii pater nullus. Livius IV. 3. Servium Tul-
 lium post hunc, captivum Corniculana natum, patre
 nullo, matre serva, ingenio & virtute regnum te-
 nuisse. Horatius Satyr. I. 6. 9. Ante potestatem
 Tulli atque ignobile regnum Multos saepe viros,
 nullis majoribus ortos, Et vixisse probos, amplis
 & honoribus auctos. Dionysius Hal. A. III. positum
 filium ἀπάτορα καὶ ἀπολιν vocat. Euripides Ion.
 109. ὡς γὰρ ἀμήτωρ ἀπάτωρ τε γένωας. 836. ἀμήτωρ ἀπα-
 ρίμνητον, ἐκ δὲ ἄλλης τινας γυναικὸς εἰς σὸν δαίμονα διαπότην
 ἔχων ἀπλὴν ἀν ἢν γὰρ τὸ κακὸν, εἰ παρ' εὐγενῆς μητρὸς
 κ. τ. λ. Orest. 210. ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἀφίλος. So-
 phocles Electr. 1156. μαίνεται δ' ὅφ' ἡδονῆς μήτηρ ἀμή-
 τωρ. Plato Euthydem. ὥς σὺ, ὦ Σώκρατες, ἀπάτωρ
 εἶ. Achilles Tatius VIII. p. 473. ἐκ ἡβέλειον ἀπάτω-
 ρα γενέσθαι τὸν γάμον. πάρεστιν ἢ ὁ πατήρ. Philo de O.
 M. p. 24. F. οἱ μὲν ἄλλοι φιλόσοφοι τὸν ἀριθμὸν τῶτον
 ἔχειν οἰοῦσι τῇ ἀμήτῳ νίκη καὶ παρβίῳ, ἢ ἐκ τῆς τῆ Διὸς
 κεφαλῆς ἀναφανῆναι λόγος ἔχει. de Temulent. p. 365,
 46. de Sara ad Gen. XXI. 12. λέγεται δὲ καὶ ἀμή-
 τωρ γενέσθαι, τὴν ἐκ πατρὸς, οὐ πρὸς μητρὸς αὐτὸ μόνον
 κληρωσαμένη συγγένειαν, θήλειος γενεᾶς ἀμέτοχος. εἶπε γὰρ
 πᾶσι καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφὴ μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς, ἀλλ'
 ἐκ ἐκ μητρὸς. Jos. A. XI. 3. 10. ἀν ἔτ' αὐτοὶ τὸ γέ-
 νος εἶχον εἰπεῖν, ἔτ' ἐν ταῖς γενεαλογίαις τῶν Λευιτῶν καὶ
 Ἰσραὴλ ἐυρέθησαν. Targum Job. XV. 7. Numquid cum

primo homine citra patrem & matrem genitus es?
 inf. 6. Esrae II. 62. nec patris ejus nec succes-
 soris ejus fit mentio in genealogiis Levitarum: ne-
 que quod ipse ex illis ortus sit. Esrae II. 7. &
 Megill. R. Pinehas & R. Chema f. Gorionis no-
 mine Rab. an erat spuria, quod dicitur, non ipsi
 pater nec mater? sed cum gravida esset mater ejus,
 mortuus est pater ejus, & cum peperisset, mor-
 tua est etiam mater.

εἰς τὸ διηκεῖς] Appianus B. C. I. p. 682. δικτά-
 τωρ εἰς τὸ διηκεῖς ἡρέθη. p. 601. de Sylla εἰς αὐτὸν. Ari-
 stides in Cyzicum p. 244. ὥσπερ γὰρ πρότερον τῆς καὶ
 ἱναυτὸν ἀρχοντας — ἔτα νῦν τῆς διηκεῖς. Heliodor. I.
 p. 25. φυγῇ μου εἰς τὸ διηκεῖς ἐξημώσων. Hesychius. δι-
 ηκεῖς, δι' ὅλε, διὰ βίης. Etymol. διηκεῖς, τὸ ἐπίμηκας,
 ἀδιάλειπτον. Lucianus V. H. I. 19. νυκτὶ διηκεῖ. inf.
 X. 12. 14. Eustath. in II. μ. p. 852, 42. μῆμις
 ἡμῶτα πάντα, ἦγον εἰς διηκεῖς χρόνος.

4. καὶ] habet ἔμφασιν. Cui non solum honorem
 exhibuit, verum etiam decimas dedit.

ἀκροβινίου] Etymol. ἀκροβινία λέγονται αἱ ἀπαρχαὶ τῶν
 καρπῶν, δινῶν δὲ κυρίας, ἦγον τῶν σωρῶν, ἢ δὴ καὶ ἀπὸ
 θήρας, καὶ ἄλλων. Euripides Phoeniss. 211. Schol.
 ἀκροβινία δὲ κυρίας αἱ τῶν καρπῶν ἀπαρχαί, παρὰ τὸν δῖνα,
 ὃ ἐστὶν τὸν σωρὸν τῆς ἄλλῃ καταχρηστικῶς δὲ λέγονται καὶ αἱ
 ἀπαρχαὶ τῆς λείας. Heraclid. 861. διμοῖς τε θήρας χεί-
 ρας ἀκροβινίον κάλλισον ἦκει τὸν στρατηλάτην ἄγον. Clemeus
 Strom. I. p. 256. ὁ τὴν εὐραπίαν ποιήσας ἱστορεῖ τὸ ἐν
 Δελφοῖς ἔγαλμα Ἀπόλλωνος Ὅφρα θεῶν δικαίῃ ἀκροβινίᾳ
 τε κρεμάσαιμεν. Herodotus I. 86. εἰ τὸ δὴ ἀκροβινία ταῦ-
 τα καταγινῶν θινῶν ὅτε δὴ. I. 90. οἱ ἀκροβινία τοιαῦτα
 γενέσθαι, δεικνύοντας τὰς πύδας. VIII. 121. πρῶτα μὲν
 νῦν τοῖσι θεοῖσι ἐξέειλον ἀκροβινία — Μετὰ δὲ τῷ διεδά-
 σαντο τὴν λήην, καὶ τὰ ἀκροβινία ἀπέπεμψαν εἰς Δελφούς.
 Dionysius Hal. II. ἄγον σκύλα τε ἀπὸ τῶν ἀποικῶν κα-
 τὰ τὴν μάχην, καὶ ἀκροβινία λαφύρων θεοῖς. Appianus κυνη-
 γει. καὶ ἀπαρχὰς ἀλισκομένων ἀνατίθειναι, οὐ μῶν ἢ ἐν τῇ
 νικῇ πολέμου ἀκροβινία. Xenophon Cyrop. VII. πρῶτον
 μὲν τῆς μάχης καλέσας, ὡς δοραλῶτες τῆς πόλεως ἔσας,
 ἀκροβινία τοῖς θεοῖς καὶ τεμένη ἐκέλευσεν ἐξελῶν. Hesychius.
 ἀκροβινίον, ἀπαρχαὶ καρπῶν, ἢ σκύλα λαφύρων, ἀπαρχαί.
 Ἀκροβινίον, ἀπαρχαὶ τῶν θινῶν, δίνες δὲ εἰσὶν οἱ σωροὶ τῶν
 πυρῶν ἢ κριθῶν, ἢ πᾶσα ἀπαρχή. Versio Cod. D.
 & Augustinus Q. ex utroque Test. 109. de pri-
 mitivis.

- 11 τῷ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις ἀφ' ἧς Λευι-
 12 τικῆς ἱερωσύνης ἦν· (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νεομοθέτητο) τίς ἐτι χρεία, χτ' ἢ τάξιν
 13 Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ χτ' ἢ τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; Μετατι-
 14 θεμένης γὰρ ἡ ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμος μετὰθεσις γίνετο. Ἐφ' ὃν γὰρ λέγει ταῦ-
 15 τα, Φυλῆς ἐτέρας μετέσχεν, ἀφ' ἧς εὐδὲς προσέσχετο τῷ Ὑσιαστῇ. Πρόδηλον γὰρ
 ὅτι ἐξ Ἰσὶδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς ἣν Φυλὴν εὐδὲν ὡς ἱερωσύνης Μωσῆς ἐλά-
 λησε. Καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐτι κατάδηλόν ὅστιν, εἰ χτ' ἢ ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίστα-

ται

αὐτῇ] αὐτῆς ACD a prima manu. E. 17. 31. 46. Cyrilus Glaph. p. 64. αὐτὴν 1. 4. 39. Theophylact. prob. H. Grotius.
 νεομοθέτητο] νεομοθέτη] ACD. a prima manu. 21. 31. 47. Cyrilus Glaph. p. 64. ἱερομοθέτητο 1. 4. 39. 43.
 τίς] + γὰρ D. a prima manu. E. ἐτι] — Versio Syra utraque, sed posterior habet in margine.
 καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217.
 12. ἱερωσύνης] ἱερωσύνης D a prima manu. 13. λέγεται] λέγει D. a prima manu.
 α μετέσχεν ad προσέσχετο] — 7.
 προσέσχετο] προσέσχετο AC. 19. 20. Schol. & Oecumenius: προσέσχετο ἢ προέσχετο, ἢ προσέχετο probante H. Grotius.
 προσέσχετο Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. probante J. A. Bengelio. ἡμῶν] + Ἰσὶς 31.
 εὐδὲς περὶ ἱερωσύνης] περὶ ἱερωσύνης AC. a prima manu. D. a prima manu. E. 47. Versio Vulg. Corp. Cyrilli
 Glaph. p. 64. Chrysostomus.
 Μωσῆς] Μωσῆς C. 37. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantin. Genev. Bogardi. ἐλάλησε] ἐλάλησε I.
 15. κατάδηλον] κατάδηλον 41. ἀνίσταται] ἵσταται 45.

5. ἱερατεῖαν λαμβάνοντες] inf. XII. 28. Dionysius
 Hal. A. II. 73. παραλαμβάνει δὲ τὴν ἱερατεῖαν ὁ δοκι-
 μασθεὶς, ἔαν ἐυόρισθης τύχῳσιν ὁνομαζόμενοι.
 ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος] Hebraismus. infra 10.
 Gen. XXXV. II. 1. Reg. VIII. 19.

7. Familiaris Dei est, quo sequestro utitur, ut
 aliis benedicat.

9. ὡς ἔπος εἰπὴν] Ut ita dicam. ὡς εἰπὴν, ὡς λόγῳ
 εἰπὴν. Quintilianus VIII. 3. Et si quid periculosis
 finxiffe videmur, quibusdam remediis praemunien-
 dum est: ut ita dicam, si licet dicere, quodammo-
 do. Cic. de Orat. III. 41. Si vereare, ne paullo
 durior translatio esse videatur, mollienda est prae-
 posito saepe verbo: ut si olim, M. Catone mor-
 tuo, pupillum senatum quis relictum diceret, paul-
 lo durius: Si, ut ita dicam, pupillum, paullo mitius
 est. Euripides Hippol. 1162. ἱππύλυτος ἐκείν' ἐστιν, ὡς
 εἰπὴν ἔπος, δίδωκε μῆντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾷ ῥοπῇ. Hera-
 clid. 168. εἰ γέροντος ἔνεκα τύμβου, τὸ μὴδὲν ὄντας, ὡς
 εἰπὴν ἔπος. Antiphon ap. Stobae. S. 96. τὸ ζῆν ἔοικε
 φρεσὶ ἐφημέρῳ, τότε μῆκος τῆ βίης ἡμέρας μίση, ὡς ἔπος εἰπὴν.
 Plat. de Rep. I. διόρισται, ποτέρας λέγεις τὸν ἄρχοντα
 τε καὶ τὸν κρίνεντα, τὸν ὡς ἔπος εἰπὴν, ἢ τὸν ἀκριβεῖ λόγῳ.
 Polybius princip. ἐπεὶ δὲ οὐ τινες, ὡς ἐπὶ πόσιν, ἀλλ'
 ὡς ἔπος εἰπὴν, ἄρχῃ καὶ τέλει κέχρηται τέττα.
 I. 41. Τὸ μὲν γὰρ θέματα καλὸν, σχεδὸν δ' ὡς ἔπος εἰπὴν,
 ἄρχοντος ὡς τῶν. V. 33. διὸ καὶ τὸ μὲν ἐν μίση καίτοι,
 καὶ πᾶσι κοινόν, ὡς ἔπος εἰπὴν, τοῖς μόνον τολμαῖν διαμένουσιν
 ὑπάρχει. Demosthenes de Coron. ὡς δὲ πᾶσιν, ὡς ἔπος εἰ-
 πὴν, ἐνοχλεῖ, λοιπὸν ἐμοί. Plut. Sympot. IV. p. 665. C.
 πᾶσιν δὲ θαυμασιώτατον, δὲ πᾶσι, ὡς ἔπος εἰπὴν, ἴσμεν.
 Aetaeus Capp. de caus. & sign. morb. diuturn. 11.
 12. αἰτίνη δὲ ἀτρεκέα ἴσασιν μῆνοι θεοί, εἰκοιῦν δὲ καὶ
 ἄνθρωποι· ἐπὶ δὲ, ὡς ἔπος εἰπὴν, τοῖονδ'. Aristoteles de
 Rep. III. 11. τί διαφέρουσιν ἄνθρωποι τῶν θηρίων, ὡς ἔπος εἰ-
 πὴν, & I. 2. ἢ δ' ἐκ πλείονος κοινῆς κοινωνίας τίλεια
 πόλεις, ἢ δὲ πόλεις ἔχουσα πόλεις τῆς αὐταρκείας, ὡς ἔπος
 εἰπὴν. Lucianus Hermotim. 71. οὐ μόνος ἔξω μουσὶ τῶν
 ἐπιστολιῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντας, ὡς ἔπος εἰπὴν, περὶ
 οὐκ οὐκ μάχονται οἱ φιλοσοφῶντες. Judic. Vocal. 8. ἐκ
 μύσων, ὡς ἔπος εἰπὴν, τῶν κόλπων ἀρπάσαι. Plut. Thef.
 p. 9. A. πάντες, ὡς ἔπος εἰπὴν, διατόματος ἔχουσι. Rom.
 p. 23. B. ἐν ὀφθαλμοῖς, ὡς ἔπος εἰπὴν, ἀνατρέφεται. A-
 ristid. p. 335. A. οἱ δ' ἄλλοι πάντες, ὡς ἔπος εἰπὴν.
 Pericl. p. 159. C. εἰς πᾶσιν, ὡς ἔπος εἰπὴν, ἡλικίαν καὶ
 φύσιν αἱ χρεῖαι διέμενον καὶ διέπειρον τὴν εὐπορίαν. Philo

de O. M. p. 3, 22. numerus senarius καὶ ὡς ἔπος
 εἰπὴν, ἄρῃν καὶ θῆλυν εἶναι πέφυκε. τῶν κατὰ
 τὴν ἑλλάδα καὶ βάρβαρον, ὡς ἔπος εἰπὴν, ὁδμήσια πόλεις ἐστίν.
 de Temul. p. 365, 41. ἔτι γὰρ, ὡς ἔπος εἰπὴν, ἀπ'
 αὐτῶν σπαργάνων πρὸς φιλοσοφίαν ἐλθόντες. Galenus de dif-
 fer. febr. I. γνωστέον μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις, ὡς ἔπος
 εἰπὴν, de rat. curandi I. κεφάλαιον μὲν ἐν ἁπασίν αὐ-
 τῶν ἐστὶν τὸ κινδυνεύειν μάτην γράψαι, μηδὲν δὲ τῶν ἄν-
 θρώπων, ὡς ἔπος εἰπὴν, ἀληθείαν σπευδόμενος. — καὶ τέ-
 τε δ' αὐτὴ πάντας, ὡς ἔπος εἰπὴν, ὅρας ἀγνοήσας, εὐ-
 τὴς ἰατρῆς μόνον τὰς νῦν ὄντας, ἀλλὰ καὶ τῶν φιλοσόφων
 τὰς πλείους. in Hippocr. de Ptisan. I. ἐν τέτοις τοῖ-
 σι νεοῖσις ἐδεμὴν ἡμέρη κεναιργητέον, ὡς ἔπος εἰπὴν· ἀλ-
 λά χρηστέον, καὶ μὴ διαλείπτεον, ἢ μὴ τὴν δέη — δια-
 λυτέον. de pulsibus. εὐδὲν γὰρ εἰσοῖς, ὡς ἔπος εἰπὴν, αἰτῶν
 δὲ μὴ καὶ τέττα [τὰς σφυγμῶς] τρέπει. Jof. A. XV. 11.
 2. οἱ πάντων, ὡς ἔπος εἰπὴν, κρατύντες Ρωμαῖοι.
 11. ἐπ' αὐτῇ νεομοθέτητο] Plato de Legg. ἐπ' αὐ-
 τῇ νόμον ἐπιθῶμεν. Demosthenes c. Timarch. τὰ ἐπὶ
 τῷ πλῆθει νεομοθετήματα δύνανται. inf. VIII. 6.

τίς ἐτι χρεία] Sextus Empir. a. Log. II. 343. εἰ
 δὲ ἅπασι ἐξ ὑποθέσεως λαμβάνεται τίνα, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τίς
 ἐτι χρεία ἀποδεικνύει αὐτά;

12. μετατιθεμένης] Plato Minos. εὐδὲν παρόμεινα ἔ-
 ναι κάτω μετατιθεμένην τὴν νόμον.

14. πρόδηλον] Artemidorus II. 62. καὶ ἐφάνη πρό-
 δηλον τὸ ἔναρ μετὰ τὴν ἀπόφασιν. Polyaeus p. 229. τί
 καὶ χρὴ γράφειν; πρόδηλον γὰρ. Jof. B. II. 3. I. πρό-
 δηλον ἦν τὸ ἔθνος ἐκ ἡμέμῃσιν. Dio XLVI. p. 208. εὐδη-
 λον μὲν ἦν, ὁπότερος αὐτῶν κρατήσῃ· πρόδηλον δὲ, ὅτι τῷ
 νικῶσαντι δαλεύουσιν. Ut προφανῶς & καταφανῶς.

ἀνατέταλκεν] Philo de Confus. Ling. p. 414, 23.
 ex Zach. VI. 12. ἰδὲ ἄνθρωπος, ὃ ὄνομα ἀνατολή —
 τέτον μὲν γὰρ πρεσβύτερον υἱὸν ὁ τῶν ὄντων ἀντίτελε πα-
 τηρ. vid. in Luc. I. 78.

15. κατάδηλον] Aristophanes Plut. 1066. ὅφει καὶ
 τάδε καὶ τὰ προσώπια γε τὰ ῥάκη. Galenus ad Thrafsybul.
 τὸ μὲν θεραπευτικὸν ὅτι κατὰ μεγάλαν, πρόδηλον παντὶ τῷ
 δ' εὐεκτήκον τε καὶ ὑγιεινόν, ὅτι κατὰ σμικρὰ, καὶ τῶν
 εὐδελον. in Hippocr. de rat. cur. morb. acut. εὐδὲ
 δ' ἐστὶν ἢ πάντα κακὰ, ἢ πάντα καλὰ, κατάδηλον ἅπαντα
 τὸ γνωσόμενον. de Theriac. ad Pison. εἰ δὲ ὅπως καθα-
 ρισθῇ, ὡς μὴδὲ τὴν ἀντίδοτον λαβὼν, κατάδηλος γίγνεται,
 ὅτι ὁπότερος τε καὶ ἐξήτητος ἐστὶν ἢ ἰσχυρὸς. de pulf. dignor.
 I. ἔτι δὲ μᾶλλον — κατάδηλον γίγνεται. Herodotus I.
 5. ὡς ἂν μὴ κατάδηλος γίγνηται.

ται ἱερεὺς ἕτερος, Ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν 16
ζῆως ἀκαταλύτῃ. Μαρτυρεῖ γὰρ Ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸ αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχι- 17
σεδέκ. Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεσθαι προαγῶσης ἐντολῆς, ἀλλὰ τὸ αὐτῆς ἀδυνεὺς καὶ ἀναφε- 18
λές. Οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν 19
τῷ Θεῷ. Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας· (Οἱ μὲν γὰρ, χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱε- 20
ρεῖς γεγονότες· ὁ δὲ, μετ' ὀρκωμοσίας, ἀλλὰ τῷ λέγοντος πρὸς αὐτόν· Ὡμοσε Κύριος, 21
καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸ αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.) Κατὰ το- 22
σοῦτον κρείττονος ἀφάθης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσὶ γεγονότες 23
ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ καλυῖσθαι ὡς ἀπαρμένειν· Ὁ δὲ, διὰ τὸ μένειν αὐτόν εἰς τὸ αἰῶνα, 24
ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ πανήλεες δύναται τὸν προσερχομένον 25
δι' αὐτὴν τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοῖστος γὰρ ἡμῖν ἐπρε- 26

πεν

16. σαρκικῆς] σαρκίης ACD a prima manu. 14. 18. 22. 27. 34. 41. 45. 52. Editio Colinaei. Cyrillus Glaph. p. 64. c. Nestor. p. 75. Damascenus, Dionysius ep. c. Paulum Samof. Q. 7.

17. μαρτυρεῖ] μαρτυρεῖται AD a prima manu. E. 17. 31. Versio Copt. Chrysostomus, Cyrillus Glaph. p. 64. Theophylactus. probante J. A. Bengelio. γὰρ δι' 17. + αὐτῷ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

σὺ] — 37. + εἰ E in ora. H. 1. 39. 43. Versio Vulg. εἰς τὸ αἰῶνα] — 43.

18. γὰρ] — 3. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 496. προαγῶσης] προαγῶσης D. a prima manu.

19. ἐπεισαγωγὴ] ἐπεισαγωγῆς D. a prima manu. ἐγγίζομεν] ἐγγίζομεν A 31.

20. οὐ] — 23. ὀρκωμοσίας] ὀρκωμοσίας ter 44.

21. Ὡμοσε] — 23. ὀρκωμοσίας] ὀρκωμοσίας ter 44.

22. κατὰ τὸν τάξιν Μελχισεδέκ] — C. 17. Versio Vulg.

23. οἱ] — 39. εἰς] — 1.

C. ut videtur, a prima manu. τοσοῦτον καὶ Damascenus. 23. οἱ] — 39. εἰς] — 1.

24. ἀπαρμένειν] ἀπαρμένειν D. a prima, ut videtur, manu.

25. καὶ σώζειν] — 3. ἐντυγχάνειν ὑπὲρ] ὑπερεντυγχάνειν 48. Editio Complut. Plantin. Genov.

26. ἡμῖν] + καὶ ADE Versio Syr. Eusebius D. V. 3. ἀκαταλύτῃ] + καὶ A.

18. αὐτῆς ἀδυνεὺς] Libanius D. XXXVIII. p. 811. II. 5. 16. τίλος μὲν δὲ τοῖστος κατάλαβε περὶ τῆς αἰῶνος. III. 1. 2. αὐτῷ μὲν δὲ τι τοῖστος προσερχομένη.

19. ἐπεισαγωγὴ] Thucydides VIII. 92. τὸ τεῖχος τῷ το καὶ πυλίδας ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεισαγωγὰς τῶν πο- I. 2. αὐτῷ μὲν δὲ τι τοῖστος προσερχομένη.

20. οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζῆως ἀκαταλύτῃ. Μαρτυρεῖ γὰρ Ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸ αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεσθαι προαγῶσης ἐντολῆς, ἀλλὰ τὸ αὐτῆς ἀδυνεὺς καὶ ἀναφε- λές. Οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας· (Οἱ μὲν γὰρ, χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱε- ρεῖς γεγονότες· ὁ δὲ, μετ' ὀρκωμοσίας, ἀλλὰ τῷ λέγοντος πρὸς αὐτόν· Ὡμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸ αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.) Κατὰ το- σοῦτον κρείττονος ἀφάθης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσὶ γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ καλυῖσθαι ὡς ἀπαρμένειν· Ὁ δὲ, διὰ τὸ μένειν αὐτόν εἰς τὸ αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ πανήλεες δύναται τὸν προσερχομένον δι' αὐτὴν τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοῖστος γὰρ ἡμῖν ἐπρε-

21. Ὡμοσε] — 23. ὀρκωμοσίας] ὀρκωμοσίας ter 44.

22. κατὰ τὸν τάξιν Μελχισεδέκ] — C. 17. Versio Vulg.

23. οἱ] — 39. εἰς] — 1.

C. ut videtur, a prima manu. τοσοῦτον καὶ Damascenus. 23. οἱ] — 39. εἰς] — 1.

24. ἀπαρμένειν] ἀπαρμένειν D. a prima, ut videtur, manu.

25. καὶ σώζειν] — 3. ἐντυγχάνειν ὑπὲρ] ὑπερεντυγχάνειν 48. Editio Complut. Plantin. Genov.

26. ἡμῖν] + καὶ ADE Versio Syr. Eusebius D. V. 3. ἀκαταλύτῃ] + καὶ A.

- 27 πέν δεχιερεύς, ὅσιος, ἀκακος, ἀμίαντος, κεχαρισμένος ὑπὸ τῶν ἀμαρτανῶν, καὶ ὑψη-
 27 λότερος τῶν ἑβραίων γενόμενος· ὅς ἐστι ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥστε οἱ δεχιερεῖς,
 28 πρῶτον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν λαῶν· τὸτο γὰρ ἐποίη-
 28 σεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπου καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας
 ἀδένειαν· ὁ λόγος δὲ τῶν ὁρκωμοσιῶν τῶν μὲν τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸ αἰῶνα τετελειωμένον.

1 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοῖσιν ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
 2 τῶν θρόνων τῶν μεγαλωσύνης ἐν τοῖς ἑβραίοις, τῶν ἁγίων λειτουργός, καὶ τῶν σκηνῶν τῶν ἁλ-
 3 θινης, ἣν ἐπέζηεν ὁ Κύριος, καὶ ἐκ ἀνθρώπου· Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρα
 4 τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τὴν καὶ τῶν τῶν προσενέγκῃ. Εἰ μὲν γὰρ ἦν
 5 ὁπλὴ γῆς, ἐδὲν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα·
 5 Οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκίᾳ λαβρέουσι τῶν ἐβραίων, καθὼς κεχηρημάτιται Μωσῆς,
 μέλ-

27. οἱ ἀρχιερεῖς] ὁ ἀρχιερεὺς D. a prima manu.

θυσίας] θυσιῶν DE 47.

ἀνενέγκας] προσενέγκας A. 17. Cyrillos, Cyrillus c. Neitor. p. 93. Act. Eph. 44.

28. γὰρ] + τῶν ὁρκωμοσιῶν 23. a prima manu.

ἀνθρώπου καθίστησιν ἀρχιερεῖς] καθίστησιν ἱερεῖς ἀνθρώπου D Versio Syr.

1. ἐπὶ] — 43.

τοῖσιν] — 43.

ἐν τοῖς ἑβραίοις] — 43.

ἐν τοῖς ἑβραίοις] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

τῶν ἁλθινης] — 43.

οἱ ἱερεῖς 3.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

ἔπειτα] + δὲ 39.

quibus perfectis & erectis caput imponitur, ut om-
 nes sciant, cujus sit. 1. Macc. X. 42

Sacerdos est Christus, non ut Judaici, qui sta-
 bant ante arcam, sed ut Melchisedecus, Sacer-
 dos idem & Rex regisque filius, patri σύνθρονος. Be-
 midbar R. XIV. Schemoth R. VIII. non fedent su-
 per folio regis carnis & sanguinis: at Deus S. B.
 collocavit Salmoneum super thronum suum S. D.
 1. Chron. XXIX. 23. rex carnis & sanguinis non
 imponit coronam suam alii: at Deus S. B. im-
 ponit coronam suam regi Messiae S. D. Cant. V. 11.
 Psal. XXI. 4.

2. Σκηνή, quae etiam πρώτη σκηνή vocatur, reprae-
 sentat mundum hunc visibilem: τὰ ἅγια τῶν ἁγίων
 autem coelum. vid. IX. 1. Job. XXXVIII. 6.
 Ef. XLII. 5.

ἔπειτα] Herodotus VI. 12. σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ
 νήσῳ. VII. 119. σκηνή μιν ἵσχετο πεπηγυῖα ἐτοίμη. An-
 tidotes in Alcibiad. σκηνή μιν περιεῖχεν ἐφέσειον διπλασίαν
 τῆς δημοσίας ἔπλεον. Theophrastus H. P. . . 11. ὁρ-
 τεσσιν αὐτὸν νύκτωρ σκηνὴν πηξάμενοι. Plato de Legg. p.
 898. E. μὴ δὲ δόξῃτε ἡμᾶς ῥαδίως γε ἔσθαι ἡμᾶς ὥστε
 παρ' ἡμῶν εἶσθαι, σκηνάς τε πηξάμενους κατ' ἄγοραν, καὶ
 καλλιφάνους ὑποκριτὰς εἰσαγαγόμενους, μίζον φθιγγόμενους ἡ-
 μῶν. Dionysius Hal. A. I. 55. σκηνάς ἐπέχετο περὶ τὸν
 αἰγυλιόν. 79. ἐν ὅροις τὰ πολλὰ πηξάμενους διὰ ξύλων καὶ
 καλῶν σκηνὰς ἀποφόβας. Dio Chrys. XXXVI. p. 447.

D. Βακχίων τινες σκηνάς — πηξάμενοι. Sap. XI. 2.
 Plut. adul. & amic. Difer. p. 56. E. τί δὲ Νέριον
 τραγικὴν ἐπέχετο σκηνή. Caef. p. 732. B. ἐπέχεον τὴν
 αὐτῆς σκηνῆς. Demetr. p. 913. F. σκηνήν τε πηγνύουσι
 βασιλικὴν ἐκίλευσεν. Anton. p. 938. C. πηγνύμενοι ἔν
 τῶν σκηνῶν. Philo Leg. Aleg. II. p. 76, 12. πηγνύ-
 σιν τὴν αὐτῆς σκηνήν.

3. Philo de profug. p. 462, 1. μακροβιώτατοι γὰρ
 οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

οἱ δὲ ὀλιγοχρονιώτατοι τῶν ἀρχιερέων εἴσι· καὶ οἱ μὲν νέοι,
 Fff 2

μέλλων ἑλθεῖν ἢ σκηνὴν Ὅσα γὰρ, Φησὶ, ποιήσῃς πάντα κατὰ τὸ τύπον τὸ δειχθέν-
 τα σοι ἐν τῷ ὄρει. Νυνὶ δὲ ἀναφορώτερας τέτευχε λειψυργίας, ὅσω καὶ κρείττονος ἔστι 6
 ἀνθρώπου μεσίτης, ἥτις ἐστὶ κρείττισιν ἐπαγγελίας κενομοβέτη. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐ- 7
 κεινη ἦν ἀμεμπτος, ὥστε ἀνδρώτερος ἐξήκειτο τόπος. Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει 8
 Ἰδοὺ, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συνιλεῖσθαι ὅτι τὸ οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ὅτι τὸ οἶ- 9
 κον Ἰσδα διαθήκη καὶνὴν. Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατέράσιν αὐτῶν, ἐν 9
 ἡμέραις ὑπελαβομένη με καὶ χεῖρας αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτὰς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὅτι αὐ- 10
 τοὶ ὥστε ἐνέμεναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. Ὅτι αὐ- 10
 τῇ

¶ — Versio Vulg. Syr.

τιμή] ἀντίστοιχον AD. 1. 4. 36. 37. 38. 43. 44. 45. 52. Apost. 2. Editio Erasini 1. Ald. Stephani 1. 2. Haul-
 tini. Theodoretus, Damascenus in l. & pro Imag. II. 22. Oecumenius. 6. τοῖς] τῶν D a prima manu.

τέτευχε] τέτευχε AD a prima manu. Athanasius c. Arian. 2. Oecumenius, Theophylactus. τιτύχηκε 27. 31.
 38. 39. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Athanasius c. Arian. 2. MS Basil. Antiochus 124. Damascenus pro
 Imag. Chrysostomus Theodoretus. Phrynichus. p. 174. τέτευχε τιμῆς, τέτευχε τῆς σκοπῆς, μὴ λέγει ἄλλ' ἀντ' αὐτῆς
 τῆς δοκίμου. χρὴ τέτευχε. Thomas. τέτευχε τιμῆς, ἀδόκιμον λέγει τὸ δι' τέτευχε, δοκιμὸν. Galenus de pulf. & de
 differ. Symptom. III. τιτύχηκε.

καὶ] — D. a prima manu. E 37. 39. Editio Complut. Plantin. Genev. Theodoretus. prob. J. Millio prol. 1108. 1292.
 7. αὐ] + μὲν 17.

ἀμεμπτος] ἀναιμία D. a prima, ut videtur, manu.

τόπος] τύπος P Junius.

ἐπὶ prius] — 28. 32.

ἐπὶ posterius] — D. a prima manu.

9. ἐποίησα] διέθεμαι 47. Theodoretus, Theophylactus, Photius, ex Versione τ' O. ἡμέρας] ἡμέραις 34.

μου prius] — 37.

ἀναιμία] ἡμεῖς 35. 39.

δοκίμη] + δοκίμη J. Pistor.

πλήρη] πολίτην ADE 2. a prima manu. 4. 6. 9. 10. 13. 14. 17. 19. 21. 27. 28. 29. 30. 32. 33. 34. 35. 36.
 37. 38. 39. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 55. a prima manu. Editio Stephani 1. 2. Haultini, Wecheli, Plantini,
 Complut. Genev. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque, sed posterior habet editum in margine. Arab. Chrysostomus,

οἱ δὲ προσβύται καθίστανται.

5. Menachoth f. 29. 1. R. Jose f. R. Judae dixit: Arca foederis, mensa & candelabrum ignea descendunt de coelo, quae Moyses vidit, & ad modum ipsorum confecit. *Falkut Rubeni* f. 89 3. Cum Israelitae ex Aegypto egrederentur, voluit Deus ipsis — aedificare templum, illudque ex coelo in terram demittere

Nec tabernaculum Moyses accurate respondit formae, quam habebat in mente, nec forma illa rei, quam viderat. *Philo Allegor. Leg.* p. 107. Μωσὴς ἡ ἀνακλήσει καὶ Βασιλεῖ, ἀλλ' ἔχ' ὁμοίως, ἀλλὰ τὸν μὲν τὴν ἔμφασιν τῆς θεῆς λαμβάνοντα ἀπ' αὐτῆς τῆς αἰτίας, τὸν δὲ ὥσπερ ἀπὸ σκιάς τῶν γνωσμένων τὸν τεχνίτην κατασκευάζει. — Μωσὴς τὸ ἀρχέτυπον τεχνιτεύει Βασιλεὺς δὲ τὰ τέταρτα μιμήματα. de Plant. Noe. p. 333, 39. Βασιλεὺς — μὲν γὰρ τὰς σκιάς πλάττει — Βασιλεὺς γὰρ ἐν σκιάς ποῶν ἐρμηνεύεται Μωσὴς δὲ οὐ σκιάς, ἀλλὰ τὰς ἀρχετύπους φύσεις αὐτὰς τῶν πραγμάτων ἔλαχεν ἀνατυπῶν. de Somn. p. 652, 19. Βασιλεὺς δὲ ἐρμηνεύεται εἶναι ἐν σκιάς θεῶν. τὰ γὰρ μιμήματα ἔτος, τὰ δὲ παραδείγματα ἀρχιτεκτονικῆς Μωσὴς.

7. ἀμεμπτος] *Galenus* de rat. Medendi IV. ὅτι γὰρ ἀν' αὐτῇ μὴτ' ἀφελῆν ἐστὶ μὴτε προσθεῖναι μὴδὲν ἢ μᾶλλον ἢ ποιότητος, πάντῃ τῷτ' ἀμεμπτως ἔχει τὸ δ' ἀφαιρέσεως τινος ἢ προσθήκης χρίζων ἐκπέπτακε μὲν ἤδη τῆς ἀρίστης κατασκευῆς.

8. μιμφομένος] *Aristophanes* Thesmophor. 837. πολλὰ ἂν αἱ γυναῖκες ἡμῶς ἐν δίκῃ μιμψαίμεθα ἂν τοῖς ἀνδράσι δικαίως. *Diodor. S. I.* 79. μίμφομαι δὲ τινες ἐκ ἀλόγως τοῖς πλείστοις τῶν νομοθετῶν. *Diogenes L. Solon. I.* 54 σοὶ δ' ἐγὼ οὐ μίμφομαι. *Epicuro X.* 142. ἐκ τῶν ποτε ἔχοντων ὅ, τι μιμψαίμεθα αὐτοῖς. *Galenus* de Pulf. Differ. III. δίκαιον ἦδη μίμψασθαι μισζοντας αὐτοῖς. IV. οἱ αὖτις ἕτεροι μιμφομένοι φασὶν — ταῦτα ἂν ἐκόντως μιμφομένοι αἱ τοῖς ἐπιχειρῶσι ἀπικτα δι' ὄρωι δὲ δόξαι.

de pulf. dignot. IV. οὐ μὴ ἡμῶς γὰρ σοὶ μιμφοίμεθα τῷτ' χάριν. *Herodotus VI.* 87. μιμφομένος τοῖς Ἀθηναίοις. 88. μιμφομένος τοῖς Ἀθηναίοις.

Non talis erat lex, quae poterat in officio continere Judaeos: cum nimis difficilis ejus esset observatio, promissiones vero & comminationes non satis magnae.

Moses Nachmanides in Deut. XXIX. 10. Illo tempore, nempe diebus Messiae, restituetur homo in eum statum, in quo erat, antequam peccaret Adamus primus S. D. *Jerem. XXXI.* 31. &c. *Pesikta in Falkut Simeoni I.* 78. 3 ad Exod. XIX. 1. Illo die. Non dicitur in hoc die, sed in isto die. Id est, in isto mundo dedi vobis Legem, & singuli in illa studebitis: Verum tempore futuro ego illam docebo omnes Israelitas, iplique eam addiscunt, & nunquam oblivioni tradent. S. D. *Jerem. XXXI.* 33. *Schir R. I.* 2. tempore futuro S. D. *Jer. XXXI.* 31. *Thanchuma* 79. 4. tempore futuro S. D. *Jer. XXXI.* 34.

11. *Act. VIII.* 10. &c. cujusvis aetatis & conditionis hominibus. *Plaut. Pseud. III.* 8. 10. P. interminatus est a minimo ad maximum.

13. Instabat tempus a Daniele & Christo praedictum, quo Hierosolyma cum templo essent evertenda.

Chagiga f. 3. 2. R. Eliezer f. Afariae hoc generale pronuntiatio explicuit *Jerem. XVI.* 14. Primo rem simili hoc modo illustrabo. Quidam ingenti liberorum suscipiendorum desiderio flagrabat, quum ergo filia ipsi nata esset, vota fecit pro vita ipsius; quum autem postea filium suscepisset, omnia filia vota pro filii salute fecit. R. Simeon f. Jochai aliud simile protulit: Cuidam in itinere occurrit ursus, a quo cum liberaretur, omnibus miraculum illud deliberatione ab urso narravit. Post-

τη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσεται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μὲν τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, διδὼς νόμους μὴ εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ὅτι καρδίας αὐτῶν ὅτι γράψω αὐτοὺς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· Γινώθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδὼσιν με, ἀπὸ μικρῶν αὐτῶν ἕως μεγάλων αὐτῶν· ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικαίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἐγώ. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν, πεπαιδείκαμε τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιότερον καὶ γινώσκον, ἐχθρὸς ἀφανισμῶ.

Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη — σκηπὴν δικαίωμα λαλρείας, τό, τε ἅγιον κοσμικόν. Σκηπὴν πολίτην

Damascenus, Theodoretus. Augustinus de Spir. & lit. 24. probante J. A. Bengelio. ἕκαστος posterius] — 39. τὸ ἀδελφὸν] τὴν ἀδελφὴν 21. αὐτῶν posterius] — D a prima manu. E 46. εἰδὼσιν] εἰδῶσιν D. a prima manu. αὐτῶν prius] — AD a prima manu. E 2. 17. 29. 31. 38. 52. Versio Vulg. Copt. Clemens protr. 53. Chrysostomus, Cyrillus Glaph. 46. Cyprilianus ad Quirin. I. 11. probante J. Millio prol. 1421. αὐτῶν 23. + 21. 28. 47. ab αὐτῶν posterius ad αὐτῶν comm. 12.] 4. a prima manu. 12. ab ὅτι ad ἁμαρτιῶν αὐτῶν] — 37. ἴλεως] ἴλεος 1. καὶ τὸ ἀνομιῶν αὐτῶν] — 17. 23. Versio Vulg. Syr. Copt. probante H. Grotio. αὐτῶν posterius] αὐτῶν 37. μνησθῶ] μνησθήσομαι 17. 13. πεπαιδείκαμε] πεπαιδεύκαμε D a prima manu. τὸ δὲ] πάντες δὲ 31. πάντες δὲ τὸ 52. δὲ] τε D a prima manu. Sed Vers. Latina: autem. 1. εἶχε] ἔχει 45. οὖν] — Versio Vulg. οὖν 1. errore librarii qui litteram v. extra feriem alio tempore adscripsit pro O. αὐτῶν] 3. 38. 52. Codex, teste Beza. Versio Syr. probante T. Beza. ὅ] — D a prima manu. σκηπὴν] — ADE 1. 3. 7. 14. 17. 18. 20. 27. 29. 30. 32. 33. 34. a prima manu. 35. 36. 41. 43. 44. 46. ex emendatione. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Bezae, Bogardi, Bengelii, Schmidii. Versio Vulg. Syr. utraque Aethiop. Arab. Gregorius Thaumaturgus de Annuntiis. 2. Cyrillus de Ador. p. 338. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus, Theophylactus, Photius apud Oecumenium: οὐ περὶ τὴν σκηνῆς εἰσσεύσθαι νομίζω, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τὴν παλαιὰς διαθήκης· οὐ γὰρ τὴν σκηνὴν τῇ ἡμέρᾳ συνέκρινεν διαθήκη, ἀλλὰ ὅλην τὴν παλαιὰν διαθήκην τῇ νύκτι. Cosmas. Versio Lutheri, Tigurina, Polani, Castellionis, Anglica, Belgica vetus, & nova, Gallica Berolinensis. probantibus H. Grotio II. Hammondo, J. Millio prol. 886. ἐκείνη 37. probante J. Marklando. δικαίωμα] + καὶ D a prima manu. τε] δὲ D a prima manu.

ea vero cum eidem leo in itinere occurreret, omnino urso omnibus miraculum de liberatione a leone narravit. Jam exemplis quoque res demonstranda erit. Sic Gen. XXXIII. 19. Transiit nomen prius, ut relinqueretur posterius. Gen. XVII. 5. Transiit nomen prius ut maneret posterius. 15. Transiit nomen prius, ut staret posterius. XXXV. Transiit nomen prius, ut obtineret posterius.

γινώσκον] Ammonius γινώσκον μὲν εἶναι ἡ τελευταία ἡλικία· γινώσκον δὲ ἡ ἐπ' αὐτὴν πόρευσιν. μὴ ποτε ἔν ταύτῃ καὶ γινώσκον τῇ γινώσκον διαφέρει. Varinus. γινώσκον ἀντὶ τῆς γινώσκον εἶναι γινώσκον ἀντὶ τῆς γινώσκον ἀπτομαι. Solon γινώσκον δ' αἰεὶ πολλὰ διδάσκοντες.

1. ἡ πρώτη] intelligo σκηνήν, ex comm. 2. 6. 8. 18. Tabernaculum enim habuisse praecepta de cultu & sanctum mundanum, velum, panes, candelabra, longe convenientius dicitur, quam foedus antiquum habuisse aut praecepta, aut sanctum mundanum. vid. etiam comm. 18.

δικαίωμα λαλρείας] Praecepta cultus, quibus praeferebatur, quo ritu Deus a Sacerdotibus, Levitis & Israelitis coli vellet comm. 6. 10. 9.

ἅγιον κοσμικόν] Origenes de princip. II. 3. Dicitur etiam in indumento pontificis mundi ratio contineri, sicut in Sapientia Solomonis [XVIII. 24.] invenimus, cum dicit: quia in vestimento poderis erat universus mundus. in Ex. H. 9. Si enim, ut quidam ante nos quoque dixerunt, tabernaculum hoc totius mundi tenet figuram. Photius Amphilocho. 170. MS. σκηνὴν γινώσκον προσέταξεν — εἶχε δὲ αὐτὴ τῆς κτίσεως τὴν εἰκόνα. ὥστε γὰρ τὸν ἑρῶν δὴμι- γινώσκον ὁ Θεὸς μίσην ἔθηκε τὸ ἐρεῖμα, καὶ δι' αὐτῆς διορίσας τὰ ἄνω τῶν κάτω ἔτα τὴν σκηνὴν μίαν προσέταξας γινώσκον, ἐν μίᾳ διατάσσον καλεῖται τὸ παραπέτασμα ἐν τύπῳ τῷ ἐρεῖματος. Jof. A. III. 6. 4. τὴν μίαν δια-

μέτρῳ τὴν τοιαύτην τῆς σκηνῆς πρὸς μέτρῳ τῆς τῶν ὅλων φύσεως συνέβαινεν εἶναι. τὸ μὲν τρίτον αὐτῆς μέρος — ὁ τοῖς ἱερεῦσιν ἦν ἕβατον, ὡς ἑρῶν ἂν εἴη τῷ Θεῷ· οἱ δ' εἰς τοὺς πῆχες, ὥστε γὰρ καὶ θαλάσσης βάσιμος ἀνθρώποις, ἕως τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις ἐπιτέτακτο. 7. 7. εἰ γὰρ τις τῆς σκηνῆς κατανοήσῃ τὴν πᾶσιν, τὰ τε σκηνήν, οἷς περὶ τὴν ἱερουργίαν χρῶντο — ἕκαστος γὰρ τέτατον εἰς ἀπομύμησιν καὶ διατύπωσιν τῶν ὅλων, εἰ τις ἀφθόνως ἐβόλοι καὶ μετὰ συνέσεως σκοπεῖν, εὐρήσει γεγονότα. τὴν τε γὰρ σκηνήν λ. πηλῶν ἔσαν νίμας εἰς τρία, καὶ δύο μέρη πᾶσιν ἀνέεις τοῖς ἱερεῦσιν, ὥστε βατόν τινα καὶ κοινὸν τόπον, τὴν γῆν καὶ τὴν θαλάσσαν ἀποσημαίνει· καὶ γὰρ ταῦτα πᾶσιν ἐπίβατα· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν μόνον περιέγραψε τῷ Θεῷ, διὰ τὸ καὶ τὸν ἑρῶν ἀνέπιπτον εἶναι ἀνθρώποις. Ἐπὶ δὲ τῇ τραπέζῃ τῶν ἱερῶν, ἀποσημαίνει τὸν ἑαυτοῦ εἰς τοὺς πῆχες μόνον διερρημένον. τὴν δὲ λυχνίαν εἰς ο. μορίαν ποιήσας συγκειμένην τῶν πλανητῶν δεκαμοιρίας ἠνέτατο· καὶ λυχνίας ὑπὲρ αὐτῆς ζ. τῶν πλανητῶν τὴν φορὰν, τοῖς γὰρ εἰσι τὸν ἑρῶν. τότε φάσκει ἐκ δ. ὑφανθέντα, τὴν τῶν φοιτῶν φύσιν δηλοῦν· ἦτε γὰρ βύσσος τὴν γῆν ἀποσημαίνει εἶναι, διὰ τὸ εἰς αὐτῆς ἀνέσθαι τὸ λινόν· ἦτε πορφύρα τὴν θαλάσσαν, τῷ πεφοινίχθαι τῆς κόχλης τῷ ἡματι· τὸν δὲ ἀέρα βύσσος δηλοῦν ὁ ὑφαντός· καὶ ὁ φοινὴ δ' ἂν εἴη τεκμήριον τῆς πυρρός. B. V. 5. 4. αὐτὸς δ' ὁ ναὸς — ἡ πρώτη δὲ αὐτῆς πύλη θύρας ἔκ εἶχε τῷ γὰρ ἑρῶν τὸ ἀφανές [an διαφανές] καὶ ἀδιάκλειστον ἐνέφαινε 5. τὸ μὲν πρῶτον μέρος — εἶχε ἐν αὐτῷ Γ. θαυμασιώτατα καὶ περιβόητα πᾶσιν ἀνθρώποις ἔργα, λυχνίαν, τραπέζαν, θυμιατήριον ἐνέφαινον δὲ οἱ μὲν ζ. λυχνίαι τῶν πλανητῶν — οἱ δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔργα 13. τότε ζωδιακὸν κύκλον καὶ τὸν ἑαυτοῦ τὸ θυμιατήριον δὲ διὰ τῶν ιγ. θυμιαμάτων, εἰς ἐκ θαλάσσης ἀνεμύλατο τῆς τ' αἰκίτης καὶ οἰκίτης. ἐσημαίνει, ὅτι τῷ Θεῷ πάντα καὶ τῷ Θεῷ. τὸ δ' ἐνδοτάτω μέρος κ. μὴ ἦν πηλῶν, διερρηγνὸς δ' ὁμοίως καταπέτασματι πρὸς τὸ ἑρῶν. ἕκαστος δ' ἑρῶν ὅλων ἐν αὐτῷ, ἕβατον δὲ καὶ ἄκρατον καὶ ἀβέβαιον ἦν

Σκηνή γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἢ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πόρθεσις τῶν
ἄρτων, ἥτις λέγεται ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅ-
για ἁγία· Χρυσὴν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὸ κιβώδιον τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην
παύρην χρυσοῦ ἐν ᾗ σάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστή-
σασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερυβίμ δίζησι, κατασκιάζον-
τα

2. ἡγε] τὰ D a prima manu.

ἅγια] ἅγια Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Genev. Bogardi.

3. ἅγια] τὰ ἅγια τὸ D ex emendatione. 5. 11. 46.

4. χρυσὴν] — T. Mangey ad Philon. T. 11. p. 149.

χρυσὴ] χρυσὴ Editio Erasmi 1.

5. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς] ὑπὲρ δὲ αὐτὴν D. a prima manu. E.

+ ἅγιον AD a prima manu. E.

ἅγια Erasmi 3. 4. 5. Bogardi. Colinaei.

πάντοθεν] πάνταχόθεν 47.

posterior] — 37.

Χερυβίμ] Χερυβίμ D a prima manu.

ἢ πάντων, ἅγιος δὲ ἅγιον ἐκαλεῖτο. *Philo* quis rer. divinar. haeres T. I. 504, I. πολλὸν δ' ὄντα τὸν περὶ ἐκείνου λόγον, ὑπερβάλλον εἰσαυθίς· τοσούτοι δ' αὐτὸ μόνον ὑπομνησίου, ὅτι τῆς κατ' ἑρανὸν τῶν ζ. πλανήτων πορείας μίμνηται ἐπὶ τῇ ἱερᾷ λυχνίᾳ. de V. Mosis III. p. 148, 35. τὰς δὲ τῶν ὕφασματων ὕλας ἀριστήνδην ἐπέκρινεν, ἐκ μυρίων ὅσων ἐλόμμενος, τοῖς στοιχείοις ἰσοριθμοῦς, ἐξ ὧν ἀποτελέσθη ὁ κόσμος, καὶ πρὸς αὐτὰ λόγον ἔχουσας, γῆν, καὶ ὕδωρ, καὶ αἶρα καὶ πῦρ. Ἡ μὲν γὰρ βύσσοις ἐκ γῆς, ἐξ ὕδατος δ' ἡ πορφύρα, ὁ δ' ἰάκινθος αἶρι ὁμοιοῦται, φύσει γὰρ μέλας ἔστος, τὸ δὲ κόκκινον πυρὶ, διότι φοινικὸν ἐκείνου. p. 152, 31. τοιαύτη μὲν ἡ τῶν ἀρχιερέων ἐσθὴς. ὅν δ' ἔχει λόγον, οὐ παρασιωπητέον αὐτὴν τε καὶ τὰ μέρη. Ὅλη μὲν δὲ γέγονε ἀπεικόνισμα καὶ μίμημα τῶν κόσμων· τὰ δὲ μέρη τῶν καθ' ἕκαστον μερῶν. p. 155, 13. τῶν δὲ τῶν ἀρχιερέων διακοσμηθεὶς ἐλλείπει πρὸς τὰς ἱεραρχίας, ἵνα, ὅταν εἰσὶν, τὰς πατρὶδες εὐχὰς τε θυσιῶν ποιήσαντες, συνεισέλθῃσι πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν, δι' ὃν ἐπιφέρειται μίμημα τῶν ἀέρος τὸν ποδῆρ' ὕδατος τὸν ῥόσκον γῆς δὲ τὸ ἀνύον· πυρὸς δὲ κόκκινον, ἑρανὴ τὴν ἐπωμίδα. 30. τὸν κόσμον — ἡ τὸ μίμημα ἐνδύμενος. de Monarch. p. 225, 43. ἐσθῆτα — ὡς ἀπεικόνισμα καὶ μίμημα τι τῶν κόσμων δοκεῖν εἶναι. 8. p. 222, 1. τὸ μὲν ἀνωτάτω καὶ πρὸς ἀληθειᾶν ἱερὸν θεῶν νομίζον τὸν συμπαντα χρὴ κόσμον εἶναι, νεὼν μὲν ἔχοντα ἀγίων τῶν τῶν ὄντων ἐσθίαν μέρος ἑρανὸν. *Chagigä* R. Simeon dixit: ea hora, qua iussit Deus Israelitas erigere tabernaculum, indicavit angelis ministerii, ut & ipsi facerent tabernaculum. Cum itaque erigeretur tabernaculum inferius, erectum quoque fuit superius tabernaculum metatoris, in quo offert animas iustorum, ad expiationem faciendam pro Israele tempore captivitatis ipsorum. Hac de causa dicitur Exod. XL. Cum tabernaculo; quia nimirum aliud tabernaculum erectum fuit cum illo. *Sap.* IX. 8.

2. *Xenophon* Cyropaed. II. σκηνὴς αὐτοῖς κατισκυάσαι — αὐτῶν σκηνὴν μὲν κατισκυάσασα.

4. χρυσὴν — θυμιατήριον] *Forta* IV. 4. Omnibus diebus reliquis suffitum facturus de altari accepit in thuribulo argenteo — hoc vero die in aureo; eadem in sanctum sanctorum intulit — Quotidianum ex auro erat viridi, hoc ex rufo. *Philo* de Monarch. II. p. 223, 38. τὰ γὰρ ἔνδον ἀόρατα παντὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν τῷ ἀρχιερεὶ, καὶ τῶν μέρων δι' ἑτέρας ἐπιτετραμμένον ἀπαξ εἰσεῖναι· πάντ' ἐν ἀθέατα, πυρεῖον μὲν γὰρ ἀνθρώπων πᾶσι καὶ θυμιαμάτων εἰσκομίζεαι, πολλὰς δ' ἀναδιδόμενης, ὡς εἰδὸς, ἀτμίδος, κατεχεται τὰ ἐν κύκλῳ πάντα, καὶ ὅψις ἐπισκιάζεται, καὶ ἀνακοπὴν ἔχει, πρὸς αὐτὴν ἀδυνατῶσα. de V. Mof. 2. p. 151, 11. τὴν κιβωτὸν, τὴν λυχνίαν, καὶ θυμιατήριον — τῶν δὲ περιγεῖται, ἐξ ὧν αἱ ἀναθυμιάσεις τὸ ἐτόμως προσαγορευόμενον θυμιατῆριον [παριτίθεται σύμβολον.]

ἔχουσαν] Altare suffitus cum thuribulo non erant in sancto sanctorum, verum in sancto, Hic tamen

dicitur thuribulum fuisse in sancto sanctorum. Nimirum quia describitur ritus die expiationis solenni observatus. Tunc enim Pontifex Max. thuribulum ex sancto acceptum intulit sancto sanctorum, ibique demum thus injectit, & coram arca preces solennes recitavit. In sancto sanctorum & arca erat auro obducta, & urna aurea, quibus apte jungitur thuribulum aureum. Inprimis cum suffitus repraesentet preces a Summo sacerdote in sancto sanctorum fufas; ut scena necessario in sancto sanctorum fit collocanda. *Apos.* V. 8.

τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης] *Philo* de Temul. T. I. p. 369, 37. Τοιγάρτοι καὶ θεόπροπος Μωϋσῆς διὰ τῆς τῶν κατὰ τὸν νεὼν δημιουργίας ἱερῶν, τὴν ἐν ἀμφοτέροις τελειότητα διαδέχεται· ἡ γὰρ ἀπερισκέπτως ἡμῶν τὴν κιβωτὸν ἐνδοθεν τε καὶ ἔξωθεν χρυσοῦ περιεμπόσκει — ἀλλὰ βεβλόμενος διὰ συμβόλων τέτων καθ' ἑκάτερον εἶδος ἀρετῶν παραστήσει. Τὸν γὰρ σοφὸν καὶ τοὺς κατὰ ψυχὴν ἔνδοι ἀοράτοις, καὶ τοὺς ἔξω περιφορομένοις δι' τὴν παντὸς τιμιωτέραν χρυσῶ φρονήσει κεκοσμήσθαι. de Nomin. p. 584, 42. καὶ τὴν νομοφυλακίδα ἱερὰν κιβωτὸν ἐνδοθεν καὶ ἔξωθεν ἐκρύψασε — ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα σύμβολα ψυχῆς εἰσι, καὶ τοῖς εἰσὼ πρὸς θεὸν ἀγνεύσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔξω πρὸς τὸν αἰσθητὸν κόσμον καὶ βίον καθαρύσεως. *Polyaenus* p. 524. ἐν τοῖς κιβωτοῖς τῶν αὐτῶν ἐνὶ ἐνχειρίδιαι γυμνά, ἐν δὲ ταῖς κίταις πέλται. *Dio Cass.* XLI. p. 119. τὰς γράμματα ἀπόβητα, τὰ ἐν τοῖς κιβωτοῖς τῶν πομπῆς εὐρεθέντα. XLIII. p. 144. τὰ γράμματα ὅσα ἐν ἀπορήτοις τῶν Σκυθίων κιβωτοῖς εὐρέθη. LII. p. 335. τὰ γράμματα τὰ ἐν τοῖς κιβωτοῖς αὐτῶν εὐρεθέντα.

ἐν ᾗ] 1. Reg. VIII. 9. diferte dicitur in arca, stante templo Salomonis, nihil fuisse praeter tabulas Legis: at in arca tabernaculi, de qua hic sermo est, fuit etiam urna & virga Aaronis; Urna enim Ex. XVI. 34. & baculus Aaronis Num. XVII. 10. non dicuntur reposita esse juxta arcam, sed juxta tabulas foederis, adeoque in ipsa arca. R. *Levi* f. *Gerison* in 1. Reg. VIII. Hoc non regat, ibi fuisse ea, quae commemorantur in Lege, in eam fuisse reposita, ut Virgam Aaronis & Urnam Mannae in Num. XVII. 10. ex eo autem, quod dicit coram testimonio potius quam coram arca, discimus, intra arcam fuisse. Nam si extra eam fuissent, dicendum ei fuisset coram arca, non coram testimonio. *Abarbanel* in 1. Reg. VIII. 9. Interpretes scribunt, scripturam his verbis non negare, quin in arca fuerit urna Mannae & virga Aaronis, sicut habetur in traditione quadam Rabbiorum nostrorum.

σάμνος] *Moeris*. ἀμφορέα, τὸν δῶτον σάμνος Ἀττικῶς σάμνος ἑλληνικῶς. *Sextus Empir.* a. Gram. I. 7. 148. Ἀθηναῖοι μὲν τὴν σάμνον λέγουσι θηλυκῶς Πιλοπονήσιοι δὲ τὸν σάμνον ἀρσενικῶς. καὶ οὐ διὰ τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνοι λέγονται ἀρσενικῶς· ἔκκετος γὰρ ὡς τιβεμέτιον, ἔτω χρῆ-
ται

6 τα τὸ ἱλασθήριον αὐτῶν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ ἕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαλὸς εἰσάσιν οἱ ἱερεῖς τὰς λαβείρας ὀπιπλεῦντες·
 7 Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἀπαξ τῇ ἐν αὐτῇ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρεῖς αἱμάτων, ὁ προσφε-
 8 ρει ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῇ τῷ λαῷ ἀγνομάταν. Τὸτο δηλῶντος τῷ πνεύματος τῷ ἁγίῳ, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῷ ἁγίῳ ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχέσης γάσιν·
 ἥτις

δύνης] + δ D a prima manu.

6. οἱ] — 46.

7. δ] — 47.

8. δηλῶντος] — ἐστὶ I.

πεφανερῶσθαι] ἐπεφανερῶσθαι D a prima manu.

τῇ ἁγίῳ] + τῇ ἁγίῳ T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

κατασκευάζοντα] κατασκευάζον A.

ἐπιτελούντες] τελούντες 29.

αὐτῆς] αὐτῆς 2.

μήπω] μήπως D a prima manu.

πεφανερῶσθαι Editio Complut. Plant.

ὁδὸν] ὁδὸν 29.

ται. 187. τῇ μὲν [Ἀττικῇ] τὴν ἐσάμνον ὀνομάζοντες τῇ δὲ τὸν ἐσάμνον. Plato Epist. 13. p. 1301. D. πέμπω δὲ καὶ οἷον γλυκύος β. ἐσάμνον τοῖς παισὶ. Etymol. ἐσάμνος, μέτρον τι. Theophrastus C. P. II. 25. ὁ οἶνος — ὁ κατεσάμνισμένος. Themistius IV. p. 61. A. ἐδὲ οἷον ἐσάμνον. Aristophanes Plut. 545. ἀντὶ δὲ θράνης, ἐσάμνον κεφαλὴν κατεργάσας. Schol. τὸ δὲ ἐσάμνον δοκεῖ ἀρσενικῶς εἶρησθαι, ὡς δηλοῖ τὸ κατεργάσας, ὅτι δὲ ἀπὸ τῆς ἐσάμνης, καὶ Ζεὺς λέγεται ἐσάμνιος, δηλώσει περ καὶ ὁ Κορινθίος. Τίνα δὲ τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ ἐσάμνης κεραμίδος γράφεται. Lyfstr. 196. οἷον ἐσάμνον. Eustathius in Il. χ. p. 1388. 44. λύσας δὲ ἀργὴν ἐσάμνον ἐν ὁδῷ πρὸς τὴν ἐσάμνον κύλινκον εἰς κοῖλον πλάτος. Hesychius. ἐσάμνος, ὕδρια, κέλυκος. Versio Graeca Ex. XVI. 32. ἐσάμνον χρυσῶν. Artemidor. VI. 25. ἐν ἐσάμνῳ ὀρεακίον.

ἡ βλάβος ἡ βλαβήσασα] Herodotus VII. 55. ταύτην ὡν τὴν ἐλαίην ἄμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι, ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, δευτέρῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἐμπρησίας Ἀθηναῖοι, οἱ δύνει ὑπὸ βασιλῆος κελεύομενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱερὸν ὄρων βλάσας ἐκ τῆς ἐλαίας, ὅσον τι πηχυαῖον ἀνὰ δευτερευόντα. Servius in Aen. II. 46. Romulus capto augurio hastam de Aventino monte in Palatinum jecit, quae fixa fronduit. Aen. XII. 206. Ut sceptrum hoc (sceptrum dextra nam forte gerebat) Nunquam fronde levi fundet virgulta nec umbras, cum femel in filvis ima de stirpe recisum Matre caret, posuitque comas & brachia ferro; Olim arbos, nunc artificis manus aere decoro Inclusit, patribusque dedit gestare Latinis. Lucianus V. Histor. II. 41. de malo navis ἐξεβλάσθη, καὶ κλάδεις ἀέφουσε, καὶ ἐπὶ ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. Ovidius M. VII. 279. Ecce vetus calido versatus stipes aheni Fit viridis primo, nec longo tempore frondem induit, & subito gravidus oneratur olivis. Il. α. 233. Ἀλλ' ἂν τοι ἱέρω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρον δμῆμαι, καὶ μοῖς τόδ' ἐσκήπτρον, τὸ μὲν ὑπὸ πύλλῃ καὶ ὄζῃς φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λείπειν, ἐδ' ἀσπληγῆσαι, περὶ γάρ ῥα ἡ χάλκος ἔλαψεν φύλλα καὶ φλοῖον· νῦν αὖτε μιν υἱὲς ἀχαιῶν ἐν παλάμῃς φορέσας δικασπολοῖ. Silius XVI. 587. de Scipione. Hasta volans, mirum dictu! medio incita campo, substitit ante oculos, & terrae infixae cohaesit. Tum subitae frondes, celsoque cacumine rami, & latam spargens, quercus dum nascitur, umbram. Ad majora jubent praefagi tendere vates; Id monstrare Deos, atque hoc portendere signis. Ovidius M. XV. 560. Utve Palatins haerentem collibus olim cum subito vidit frondescere Romulus hastam, Quae radice nova non ferro stabat adacta. Et jam non telum, sed lenti viminis arbor, Non expectatas dabant admirantibus umbras. Pausanias Attic. 27. λίγυσι δὲ καὶ τὰδ' ἐκ κατακαυθῆναι μὲν τὴν ἐλαίαν, ἥνικα ὁ θεὸς τὴν πόλιν ἐπέστησεν Ἀθηναίῳ, κατακαυθῆναι δὲ ἁν-

ήμερον ὅσον τ' ἐπὶ β. βλαβῆσαι πύλιν. Corinth. 31. de Troezeniis. καὶ ἐρμῆς ἐνταῦθα εἶσι — πρὸς τῷ τῷ ἀγάλλωμι τὸ ῥοπαλὸν εἰσὶν Ἡρακλῆα, καὶ ἡν γὰρ κοτίνος, τὸτο μὲν, ὅτ' ἡν πύλιν, ἐνέφ' ἡν γῆ, καὶ ἀνέβλασθησεν αὐτῆς, καὶ εἶσι ὁ κοτίνος πεφυκὼς ἔτι.

5. ἐκ εἰς νῦν λέγειν] Aelianus N. A. IX. 33. τὸ ἀβρότοτον ὅσα ἀγαθὰ δῶ — οὐ νῦν λέγειν καίρας. Dio Chrys. XV. p. 9240. B. ἐκ εἰς τοῖς παιδοτρίβαις, ἐδὲ τοῖς ἄλλοις διδασκαλοῖς δῆσαι τὰς μαθητὰς — τοῖς δὲ γὰρ δεσπότηται πάντα ταῦτα ἐφεμένα εἶσι. Ἰσως γὰρ οὐκ εἶσθαι, ἔτι παρὰ πολλοῖς — ταῦτα, ἃ λέγεις, ἔχει. Galenus de differ. febr. II. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν θεραπευτικῶν διορισμῶν τε καὶ γνωρισμῶν αὐτῶν νῦν λέγειν καιρὸς.

κατὰ μέρος] Heraclides Alleg. Hom. p. 425. κατὰ μέρος εἰρημῆα περὶ τῆς νόσας διασκεψάμεθα. Dionys. Hal. V. περὶ τὸ κατὰ μέρος δεδιῆκα. per partes. Galenus de praenot. ἐγὼ δ' ἐκ ἀρκέσει, ἔφην, σοὶ τὸ κεφάλαιον αὐτῶν ἀβρώας ἀκηκοῦσι χαίρειν ἐπὶ τοῖς ἰσομῆσι; οὐδαμῶς, εἶπεν, ἀκῶσαι γὰρ ποθῶ καὶ κατὰ μέρος. Thucydides IV. 26. σίτοι ἡρέστο κατὰ μέρος. Schol. ἀντὶ τῷ κατὰ διαδοχὴν. Polybius p. 81. περὶ ἂν ἐκ οἷον τε διὰ τῆς γραφῆς τῶν κατὰ μέρος ἀποδῶναι λόγον.

6. ἐπιτελούντες] Plut. ἐπιτελῶν θυσίαν. Herodotus II. 37. ἄλλως τε θυσιῆς μυσίας ἐπιτελῆσαι, ὡς εἰπὼν λόγῳ. 63. θυσίας ἐπιτελῆσαι. IV. 26. θυσίας μεγάλαις ἐπιτελῆσαι ἐπιτελῶντες. Philo de Som. p. 653, 15. τὸν μέγαν ἀρχιερεῖα, ὅπου μύλλοι τὰς νόμους προστάγμεναις ἐπιτελῶν λειτουργίας. 27. ὁ τὰς πατρίδας εὐχὰς καὶ θυσίας ἐπιτελῶν.

7. Lucianus de Dea Syra 29. ὁ δὲ νηὸς ὅρει μὲν εἰς ἡλίον ἀνίσχοντα — ἀνελθόντι δὲ θυμία μὲν καὶ ὁ πρόεδρος μέγας παρέχεται, θυρῆσι τε ἡσυχῆται χρυσεῖσι, ἐνδοθὲς τὸ ὅριος χρυσεῖ τε πολλὰς ἀπολαμβάνει. — ἐνδοθὲς δὲ ὁ νηὸς ἐκ ἀπλῶς εἶσι, ἐλλὰν αὐτῷ θάλαμνος ἄλλος πεποιτῆται — εἰς μὲν ὡν τὸν μέγαν νηὸς πάντες εἰσέρχονται ἐς δὲ τὸν θάλαμον οἱ ἱερεῖς μῶνον οὐ μόντοι πάντες ἱερεῖς, ἀλλὰ τοι μέγιστα ἀρχιερεῖς. Bemidbar R. VII. Pontifex maximus intrabat sanctum sanctorum quater die expiationis. Servius in Aen. II. 166. Sed ab una tantum sacerdote agnoscitur, ut Lucianus I. 598. Trojanam soli mi fas vidisse Minervam.

8. δηλῶντος] Inf. XII. 27. 1. Pet. I. 11. Libaninus D. XX. p. 515. D. ἡκοντος ἐκ Διῶν τῷ θυλίῳ τείχεος, καὶ σὺ τὸν νῦν εὐρόντος τῶν λογίων, καὶ τὰς τριήρεις ἐν τῷ τείχει τέτω δηλῶσθαι λέγοντος. Hermogenes de Inven. IV. 13. [ὁ παῖς] ὀφείλει τὴν ἐκπρέχουσαν φήμην τῆς μοιχείας κατ' ἑμφανὴν δηλῶν, ὡς λίαν ἀνεπιλήττως, καὶ ἐξελέγχων τὸν πατέρα εὐσχημότως· φανερώς δὲ μὴ λέγειν ὅτι μοιχεύει τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν, καὶ δηλῶν ὅτι τὸτο γίνεται. Pausanias Attic. 29. ἐδῶκεν δὲ ἐκ' ἡμέρας ὁ θεὸς ἐνταῦθα, καὶ αὐτῆς ἐν Δευκτροῖς, τὰς ὑπὸ ἡλίου καλεμῶντες ἀνδρῶς τὸ μὲν δὲ ἀπὸ τῶν τειχῶν εἶναι. Subindicante, Versio

ἥτις ὡραβολὴ εἰς τὸ καίρον τὸ ἐνετηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, 9
 μὴ δυνάμει καὶ συνείδησιν τελειῶσαι τὸ λαβεῖν οὐκ ἔστιν, Μόνον ὅτι βρώμασι καὶ πόμασι, καὶ 10
 διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαίωμασι σαρκὸς, μέχρι καίρου διορθώσεως ὅπκιέμεθα.
 Χριστὸς δὲ ὡραγενόμενος ἔρχομενος τὸ μελλόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ τὸ μείζον καὶ τε 11
 λαοφόρος σκηνῆς, οὐ χειροποιήτως, τῆς τῆς, οὐ ταύτης τὸ κτίσεως, Οὐδὲ δι' αἱμάτων 12
 τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἰδίας αἱμάτων εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰώνιαν
 λύτρωσιν εὐσάμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζε- 13
 σα τὴν κεκοινωμένην, ἁγιάζει πρὸς τὸ τὸ σαρκὸς καθαρότητα. Πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα 14
 τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἀλλὰ πνεύματι αἰώνιος ἐαυτὸν προσήνεγκεν ἁμαρτοῦ τῷ Θεῷ, καθαριεῖ
 τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεῖν Θεῷ ζῶντι. Καὶ ἀλλὰ τὸτο 15
 ἀσκήσεως καὶ κατὰ μέτρον ὅτι, ὅπως θανάτῳ γενομένης, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ὅτι τῇ
 πρώτῃ ἀσκήσεως ὡραβάσεως, τὸ ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τὸ αἰώνιος κληρο-
 νομίας. Ὅπως γὰρ ἀσκήσεως, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τῷ ἀσθεμένῳ. Διαθήκη γὰρ ὅτι 16
 νεκροῖς βεβαία. ἐπεὶ μὴ ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ ἀσθεμένος. Ὅθεν εἰδὼς ἡ πρώτη χωρὶς 17
 αἰ-

9. ἥτις] + πρώτη D a prima manu. E.

τὸ secundum loco] τὸτον Editio Complut.

ὃν] AD a prima manu. 17. 23. a prima manu. 27. Versio Vulg. quidam apud Oecumenium, Damascenum.

probante J. Millio prol. 1046.

κατὰ συνείδησιν] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217.

10. καὶ tertio loco] — AD. a prima manu. 6. 17. 27. 31. Versio Copt. Syr. Cyrillus de Ador. p. 347.

δικαίωμα] δικαίωμα A 6. 27. 31. Versio Copt. Cyrillus l. c. probante J. Millio prol. 1355. J. A. Bengelio.

δικαίωμα D a prima manu.

11. τὸ] ἁρῶν I.

μελλόντων] γενομένων D a prima manu. Versio Syr. utraque, sed posterior habet editam in margine. Chrysostomus.

μελλόντων T. Mangey in Philon. T. 1. p. 107.

12. εἰράμενος] εὐσάμενος AD a prima manu. E. 7. 13. 19. 27. 44. 55. Editio Erasmi, Ald. Bogardi, Colij
 naei, Oecumenius, Theophylactus.

13. ταύρων καὶ τράγων] τράγων καὶ ταύρων ADE 30. 39. 47. Versio Vulg. Syr. Copt. Theodoretus.

κεκοινωμένους] κεκοινωμένους D. a prima manu.

14. πόσω] πολλὰ 14.

αἰώνιος] αἰώνιος D a prima manu. 18. 19. 28. 31. 39. 44. 45. 47. 55. Versio Vulg. Copt. Schol. Cod. 20. Chrysostomus T. VI. p. 25. 72. Damascenus, Athanasius ad Serap. in MS. Angl. Cyrillus Act. Eph. V. Oecumenius,

Idacius I.

ἐμὸν] ἡμῶν AD. a prima manu. 5. 36. 44. 47. Editio Complut. Genev. Plantin. Versio Vulg. Syr. Lutheri.

Cyrillus Act. Eph. V. Theophylactus. probante H. Grotio.

νεκρῶν] νεκρῶν 2.

ζῶντι] + καὶ ἀληθινῷ A. 21. 2 prima manu. 31. Versio Copt. Chrysostomus, Macarius de Orat. 13. Theophylactus.

ἐμὸν. — + χριστὸς δὲ 1.

κεκλημένοι] κεκληρωμένοι 4. κληρονόμοι 11.

κληρονομίας] ζωῆς 5.

ἀσθεμένος] διαθεμένος 43. 52. 55. Editio Complut. Plantin. Colinaei.

17.] ἐπεὶ μὴ ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ ἀσθεμένος διαθήκη δὲ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία 4.

Vulg. significante.

9. Act. XII. 1.

10. βρώμασι καὶ πόμασι] Plato de Legg. XI. τῶν

δὲ ἄλλων περὶ βλάψαν, εἴτε τις ἄρα πόμασιν, ἢ καὶ βρώ-

μασιν, ἢ ἀλείμματα ἐκὼν ἐκ προνοίας πημαίνει. Xenophon

paed. IV. παντοδατὰ ἐμβάσματα καὶ βρώματα. —

βρώμα καὶ πόμα.

διορθώσεως] Aristoteles Polit. 8. τῶν πικτόντων οἱ

καθοδηγούμενοι καὶ ἰδῶν σωτηρίαν καὶ διορθώσεως. Philo de

M. O. T. 1. p. 13, 23. εἰς σημεία γεγονόσιν οἱ ἄ-

σθεῖς, προσέτι μέντοι καὶ εἰς καίρους. καίρους δὲ τὰς ἐτησίους

ἄρας ὑπείληφεν εἶναι καὶ μήποτε εἰκότως; ἐποία γὰρ καίρῳ

τίς ἂν εἴη πλὴν χρόνος κατορθώσεως; αἱ δὲ ἄραι πάντα τε-

λοσφονεῖσιν καὶ κατορθῶσι. Glossar. emendatio διορθώσεως.

emendatur, ἐπανορθῶται, διορθῶται. emendator, διορ-

θωτής. Versio Vulg. correctionis. Cod. D. restitution-

nis. 2. Macc. I. 21.

ἐπιεικέμενος] scil. δῶρα ex comm. 9. 2. Macc. I. 21.

Matth. V. 23. Victimam arae imposita.

11. Junge παραγενόμενος — εἰσῆλθεν ut Act. XXIII. 6.

Ut pontifex Maximus die expiationis per sanctum

intravit in sanctum sanctorum, ita Christus ascen-

sione sua per hunc mundum, & per coelum, quod

τὸ primo loco] τὸτον Editio Genev. Plantin.

ἐνετηκότα] + καθέστηκε 6. 23. in ora. 31. 37. 46. 56.

θυσίαι] θυσίαν D. a prima manu. E.

δυναμίας] δύναμιν T. Beza.

πνεύματι] πνεύματι T. Beza.

αἰώνιος] αἰώνιος T. Beza.

ἐπιεικέμενος] ἐπιεικέμενος 23. probante T. Beza.

καθαριεῖ] καθαριεῖ 27.

23.] τῷ 23. τῷ D prima manu.

15. διαθήκης καὶ κατὰ μέτρον] κατὰ μέτρον 37.

αἰώνιος] ζωῆς 33. 35.

16. θάνατον] θάνατον D a prima manu.

17.] ἐπεὶ μὴ ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ ἀσθεμένος διαθήκη δὲ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία 4.

videtur, intravit in gloriam suam, seditque ad dex-

tram Dei. Heb. IV. 14.

Habitacula super terram in usum hominum ab il-

lis extructa, sunt ταύτης τῆς κτίσεως. 1. Pet. II. 17.

Apoc. XIII. 6. Psal. CXV. 16. Ro. VIII. 21.

12. ἐνέμενος] Elianus V. H. III. 17. καὶ αὐτὸς

σωτηρίαν ἐνέμενος. Philo p. 276. 3. de Dei immutab.

μήγιστος ἐκ τῆς ἐπιστήμης ἀγαθὸν ἐνέμενος. Eustathius in

Od. 1. p. 367, 12. ἐνέμενος, ἐξ ὅ καὶ τὸ ἐνέμενος ἀ-

παρήμφοισιν τῷ γὰρ ἐνέμενος καὶ τῷ ἐνέμενος ἐκ ἐστὶ χρῆσιν

ἐνέμενος. in Od. φ. p. 762. 4. τὸ δὲ ἐνέμενος τρίτον ἐστὶν ἐνέμενος

δευτέρως ἀορίστου τῷ ἐνέμενος ὁ καὶ κατὰ Σοφοκλῆ τὸ

γὰρ ἐνέμενος καὶ τὸ ἐνέμενος οὐ σύνθετος Ἀττικοῖς. Phrynichus

p. 56. ἐνέμενος ἐκ ἐρείς προπαροξυτονίας διὰ τῷ α. ἀλλὰ

προπαροξυτονίας διὰ τῷ ε. ἐνέμενος.

αἰώνιος λύτρωσιν] Zoror Hamor f. 164. 4. Israel

servatur per Deum salutem aeternam עולמים תשועה

in hoc mundo & in futuro. Midras Tillin Psal.

XXXI. opponit עולמים גאולה & שעה גאולה

S. D. Esaj. XLV. 17. Job. XXXIII. 24. Pontifex

Judaeorum peccata non nisi unius anni expiabat.

14. VII. 16. 24. redux ad vitam immortalem

in coelo; sacerdos ut Melchisedec VII. 3.

18 αἷματι ἐγκεκλήνεται· Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐνβολῆς καὶ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ
 19 τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ εἰς κοκκίνης καὶ ὑσώπης,
 20 αὐτὸ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὰ λαὸν ἐρράντισε, λέγων· Τίτω τὸ αἷμα τῆς θυσίας
 21 καὶ ἡς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας
 22 τῶν αἱμάτων ὁμοίως ἐρράντισε. Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται καὶ τὸ νόμον,
 23 καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἀνάγκη ἔν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς
 24 ἑρανοῖς, τῆτοις καθαρίζεται· αὐτὰ δὲ τὰ ἐπεγράμματα κρείττοσι θυσίαις καθαρίζονται· ταύτας.
 25 Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν· ἀλλ' εἰς αὐτὸν
 26 τὸν ἑρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τῆς Θεᾶς ὑπὲρ ἡμῶν· Οὐδ' ἵνα πολλάκις
 27 προσφέρῃ εαυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια καὶ ἑαυτὸν ἐν αἵματι ἀλ-
 28 λουτρίῃ· (Ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν διὰ καθαβολῆς κόσμου) νῦν δὲ ἅπασι
 29 ὅτι συνελεία τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτῆς πεφανέρω-
 30 ται. Καὶ καθ' ὅσον ἀποκείται τοῖς ἀνθρώποις ἅπασι ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τῆτο κρίσις·
 31 Οὐ-

διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία] — Versio Syra posterior.
 ἢ μὴ ποτε] μὴ τότε D. a prima manu. Versio Vulg. nondum. Isidorus IV. 113. τὸ μὴ ποτε τότε ἐστὶ, μὴδὲ κε-
 ραίας ἐν τοῖς χειρῶν ὑπὸ τιναν ἰσως ἀμαθῶς προσθεῖσης· ἔτσι γὰρ ἔχοντες ἐν παλαιαῖς ἀντιγραφαῖς.
 18. ἐδ'] ἐδὲ ACD. ex emendatione 4. 52. Theodoretus, Chrysostomus, Oecumenius. ἐδὴν D. a prima manu.
 πρῶτα] + διαθήκη D a prima manu. E. 19. πάσης] — 46. a prima manu. + τὸ D a prima manu.
 κατὰ] — τὸ ACD a prima manu. 21. 47. Theodoretus, Theophylactus. ὑπὸ] — D a prima manu.
 Μωϋσέως] Μωσῆος A 3. τῶ] — Editio Complut. Plantin.
 μόσχων καὶ τράγων] τράγων ἐ τὸ μόσχων DE Versio Æthiop. μόσχων 46. Versio Syr. Arab.
 καὶ primo loco] — + ACDE.
 ἐρράντισε] ἐρράντισε ACDE 2. 3. 14. Apoft. 1. & comm. 21. Eusebius in Od. π. 610. 12. Ἀνατικὸν δὲ τὸ
 ἐρράντισεν δὲ ἑνὸς ῥῶν φυσικὸν δὲ ὅμως ἐ κοινόν. σ. p. 661. 48. τὸ δὲ ἔρεξα δὲ ἑνὸς ἐκφέρεται ῥῶ κοινῶς· οὐ μὴν Ἀττικῶς.
 φ. p. 761 53. τὸ δὲ ἔρεξε φυσικῶς, ἐ οὐ κατὰ Ἀττικῶς, ἀδελφασίας ἔχει τὸ ῥῶ. χ. p. 790. 45. ἀδελφασίαν δὲ τὸ
 ῥῶ οὐ τῶ ἐρράντισε κοινότερον.
 20. ἐντείλατο] διέταξε C. Apoft. 1.
 21. δὲ] — 2.
 ἐρράντισε] ἐρράντισε Editio Erasmi, Bogardii.
 πάντα καθαρίζεται] καθαρίζεται πάντα τὰ 3.
 23. καθαρίζεσθαι] καθαρίζεται D. a prima manu. Editio Erasmi 1.
 ταύτας] ταύτης D. a prima manu. ταῦτα 3. 14. ταύταις Editio Complut.
 24. ἅγια εἰσῆλθεν] εἰσῆλθεν ἅγια A. προσῆλθεν ἅγια 37.
 ὁ] — AC a prima manu. D. a prima manu. ἡμῶν C 17. 25. οὐδ'] οὐδὲ C.
 αὐτὸν 46. a prima manu. ἅγια] + τὸ ἅγιον 37.
 26. πολλάκις] πολλά D. a prima manu. E. sed Verf. Latina: aliquotiens.
 παθεῖν] ἀποθανεῖν 19. 45. 47. 55. νῦν] νῦν A 37. 39. 47. Origenes de O.
 ἀθέτησιν] + τὸ A. 17. ἀμαρτίας] ἀμαρτιῶν D a prima manu. Sed Verf. Lat. peccatum.
 1. Tim. III. 16. 1. 70. I. 2. καὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ] jungo verbis praecedentibus. Non enim tum solum manifestatus est, cum pateretur
 27. καθ' ὅσον] καθ' ὅσον Codex Stephani. probante Beza. καθως H. Grotius. ἅπασι] — 49.

16. διαθήκη] Graecis & foedus & testamentum significat. Posteriori sensu hoc & sequenti comma-
 te accipitur, priori per totam Epistolam. Res se
 habet cum foedere Dei, ut cum testamento homi-
 nis. Sicut testamentum non est firmum nisi morte
 testatoris: ita foedus Dei firmatum est sanguine vi-
 ctima: um; Verus quidem animalium morte, Novum
 vero morte filii Dei. occasione vocis κληρονομίας
 comm. 15. de testamento loquitur.

φίρσθαι] Necessse est afferri testimonia de morte
 testatoris. Jo. XVIII. 29. Act. XXV. 7.

18. πρῶτη] Intelligo σκηνή, encaenia enim de ae-
 dificiis dicuntur. vid. comm. 1.

19. Quae de mactatis hircis, de aqua sanguini
 mixta, & de conspergione libri legis, de lana cocci-
 nea & hyssopo hic habentur, non ex libris Moſis,
 sed ex Judaeorum opinione recententur. Jos. A. III.
 8. 6. Μωσῆς δὲ — ἔθεν — ταῦρον καὶ κρίον καὶ ἔριον
 ὑπὲρ ἀμαρτανῶν — καὶ τῷ αἵματι τῶν τιθυμένων τὴν
 τε σκηνὴν τῷ Ἀβραάμ καὶ αὐτὸν σὺν τοῖς παισὶν ἔρρανεν,
 ἀφαιρούσας πηγαίους τε ὕδασι καὶ μύρον, ἵνα τῷ θεῷ γί-
 γνοιτο — τὴν τε σκηνὴν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν σκεῦη ἐλαίῳ
 τε προθυμωμένῳ — καὶ τῷ αἵματι τῶν ταύρων καὶ κρίων

σφαγμένων καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἑνὸς κατὰ γένος.

22. Eusebius in Od. χ. p. 797. 4. ὅτι δὲ καὶ
 δὲ αἵματος ἦν καθάρσις, καὶ ἰστορίας δηλῶσιν ὅποια καὶ ἡ
 τῶν φονέων, οἱ αἵματι νεκτομένοι καθάρσιον εἶχον αὐτῶν.
 1. Jo. I. 7. Apoc. I. 7. foma f. 5. 1. Menachoth f.
 93. 2. Sevachim VI. 1. Non est venia nisi per san-
 guinem S. D. Levit. XVII. 11. nam sanguis ipse
 pro anima satisfaciet. Sanguis autem super altare
 effundebatur.

24. ἀντίτυπα] 1. Pet. III. 21. Nonnus ἔργοις ἀν-
 τιτύποις ἀντίτυποι φάτο ρῦθον. Hesychius.
 ἀντίτυπος, ἴσος, ὁμοιος. Sophocles Philoctet. 1455. Schol.
 ἀντίτυποι, ἁμοιβᾶσι, ἀντίμιμον. Moschorinus. ἀντίτυ-
 πα τὰ μεταγενεαυμένα, καὶ τὸν αὐτὸν τύπον ἔχοντα.

Martialis VII. 56. Astra polumque pia cepisti
 mente, Rabiri, Parrhasiam mira qui struis arte
 domum. Galenus de dignot. pulsuum I. τάχις πολ-
 λὰ [τῶν χειρουργικῶν ἔργων] ἔτε δρῶμεν, μὴ μὴ μὴ τε τῶν
 ἀληθινῶν μηχανώμενοι, δὲ ἂν εἰς μὴν τὸ τέλειον ἰδῶν ἔχ-
 οῖοντε· πλείον δ' ἂν προσελθὼν καὶ πλησίον διεικνύσθαι δυνα-
 τόν. Sap. IX. 8.

27. ἅπασι ἀποθανεῖν] Ro. VI. 10. Lucianus D. Mort.

16. ἐγὼ δὲ, τί ἂν ἐτι φοβήμην σι, ὅπως τιθῆναι; Eu-
 rippides

Οὕτως + ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέ- 28
 ρα χαρὶς ἁμαρτίας ὀφείσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

ΣΚιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῆς μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν ἢ εἰκόνα τῆς πραγ- 1
 μάτων, καὶ ἐν αὐτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἀς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε
 δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. Ἐπεὶ + ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, ἀφ' τοῦ 2
 μῆ-

+ καὶ

+ οὐκ

28. οὕτως] + καὶ ACDE 1. 4. 13. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 27. 28. 29. 30. 38. 39. 41. 43. 44. 45.
 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bezae. Plantin. Haultin. Genev. Bengelii,
 Versio Vulg. Syra utraque, Aethiop. Arab. Copr. Belg. Chrysostomus in l. & in Rom. H. 11. Damascenus, Petrus
 Mazarin Ep. ad Zachariam, Oecumenius, Theophylactus, Theodoretus. probante J. C. Wolfio. + δὲ 14.

τὸ] + R. Bentleyus.

ἀνενεγκεῖν] ἐνεγκεῖν 4. a prima manu.

ἀπεκδεχομένοις] ἐκδεχομένοις D a prima manu.

σωτηρίαν] + διὰ πίστεως A 31. 47. Versio Syra posterior. Damascenus. probante H. Grotio.

Cum sermo hic sit non de officio hominum, sed de beneficio Christi; magis consentaneum erit, verba eis σω-
 τηρίαν interpretari: obtulit se ut tolleretur peccata, & iterum apparebit, ut servet aeternum eos qui ipsum exspe-
 ctant; potius quam: conficiendum se illis praebebit, qui salutem ab ipso expectant. Quod si voluisset scrip-
 sisset τοῖς ἀπεκδεχομένοις τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ.

1. ὁ] — A.

αὐτὴν] αὐτῶν 47.

ἀς] — A 2. 7. a prima manu. 17. 47.

προσφέρουσιν] προσφέρει 43.

δύναται] δύνανται AC 1. 3. 8. 9. 10. 13. 14. 27. 30. 36. 37. 45. 47. 52. 55. Versio Syr. Theodoretus, Theophy-
 lactus. probante J. Millio prol. 1453.

2. ἐπεὶ] + οὐκ ACDE 1. 3. 4. 7. 13. 14. 18. 20. 21. 22. 23. 37. 44. 45. 46. 49. 52. Editio Erasmi, Ste-

μελλόντων] μενόντων T. Mangey in Philon. T. 1. p. 107.

αὐταῖς] — 2. 30. 41. 43. 52. Damascenus. αὐτῶν 37.

καὶ D a prima manu. Theodoretus.

διηνεκές] + καὶ A ex emendatione. 31.

τελειῶσαι] καθαρῶσαι D a prima manu. E.

ripides Andromach. 1270. παῦσαι δὲ λύπης τῶν τε-
 θνηκῶν ὑπὲρ, πᾶσιν γὰρ ἀνθρώποις ἢν πρὸς θεῶν ψῆφος
 κέρνεται, κατθανεῖν τ' ὀφείλται. Alceft. 416. ἔδμεν',
 ἀνάγκη τὰς δὲ συμφορὰς φέρειν, ἐ γὰρ τι πρῶτος ἐδὲ λαι-
 σθιος βροτῶν Γυναικὸς ἐσθλῆς ἡμπαλας, γίγνωσκε δὲ, ὡς
 πᾶσιν ἡμῶν κατθανεῖν ὀφείλεται. 782. Βροτοῖς ἅπασι κατ-
 θανεῖν ὀφείλεται. Temenid. fragm. 33. τοῖς πᾶσιν ἀν-
 θρώποις κατθανεῖν μένει. Lucian. D. M. Achilles &
 Antiochi XV. 3. ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντας
 ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥς χρὴ ἡμῶν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀ-
 νιῶσθαι τοῖς διατεταγμένοις. Diodorus S. XIII. 17. τῇ
 τελευτῇ ὀφειλομένη πᾶσιν ἀνθρώποις, ποῖον ζητῶσι καλλίω
 θάνατον ἢ τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος; Sophocles ap. Stobae.
 120. θανεῖν γὰρ οὐκ ἔστιν τοῖς αὐτοῖς δις. Il. ζ. 488.
 Μοῖραν δ' ἐ γὰρ τινα φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, ἐ κα-
 κόν, ἐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἵπαν τὰ πρῶτα γίνονται. Demosthe-
 nes de Coron. ap. Clem. Strom. VI. πᾶσι μὲν γὰρ
 ἀνθρώποις τέλος τῷ βίῃ θάνατος, καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν
 καθιέξας τηρεῖ. Alciphron I. 25. ἔστι μὲν γὰρ καὶ τεθνή-
 ναι μοιραῖται ἡμῶν καὶ οὐκ ἐστὶ τὸ χρέος φυγεῖν, καὶ ἐν
 οἰκίσκῳ τις καθιέξας αὐτὸν τηρεῖ. Aeschines.

τῷ ἀποθανεῖν ὁμοίως ἐπιτελευσμένους ἀπασι. τὸ μὲν
 γὰρ τελευτῆσαι πάντων ἡ πεπρωμένη κατέκρινε. Sophocles E-
 lectr. 1179. θιγῆς πέφυκας πατὴρ, Ἥλεκτρα, φρόνι,
 θιγῆς δ' ὀρέγης, ὥς μὴ λίαν εἴη, πᾶσιν γὰρ ἡμῶν τοῦτ'
 ὀφείλεται παθεῖν. Dionysius Hal. A. V. 8. πάντα τὰ
 περὶ τὴν τιμαρίαν εἶη καὶ νόμιμα φυλάττων, ὅσα τοῖς κα-
 κέρργοις ἀποκίταιται παθεῖν. Longinus p. 34. ἀλλ' ἡμῶν μὲν
 δυσδαίμονισιν ἀποκίταιται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος. Hermo-
 genes de Form. or. I. 6. in exemplis σιμνότητος ἐν-
 νοίων. πῶς μὲν γὰρ ἅπασι ἀνθρώποις τῷ βίῃ ἐστὶν ὁ θάνα-
 τος. Horatius A. P. 63. debemur morti nos, no-
 straque. Carm. II. 3. Omnes eodem cogimur, om-
 nium velatur urna Serius ocyus fors exitura. Py-
 thagoras Carm. Aur. 15. ἀλλὰ γνώθι μὲν, ὡς θανεῖν
 πέφυκαί ἅπαντες.

28. πολλῶν] Porphyrius de Abstin. IV. 5. φανερόν
 ἐστὶ, ὡς πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν πολλῶν, καὶ τὸ συμφέ-

ρον αὐταῖς, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλὰ γὰρ εἰς τινὰς τὸ
 τῆς ἀποχρῆς προστετάκτο· εἰ δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως θύοντες τοῖς
 θεοῖς καὶ θεραπεύοντες ἀπεμειλίττοτο τὰς τῶν πολλῶν ἁ-
 μαρτίας — οἱ ἱερεῖς ἀντὶ πάντων θύοντες.

ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας] Ἀντίρρο Apol. 2. Caed. invo-
 lunt. ἱκανὸν γὰρ αὐτῷ εἶναι, τὰς αὐτῆς ἁμαρτίας φέρειν. I.
 Pet. II. 24. Cum pateretur, ut victima peccata
 nostra portavit Ef. LIII. redibit autem ut ju-
 dex, non ut iudicetur sicut homines omnes.
 Paronomasia est προσενηχθεὶς εἰς τὸ ἀνενεγκεῖν. Gen.
 XLIX. 18.

1. ἐκ — εἰκόνα] Homo v. gr. est πρᾶγμα, εἰ-
 κὼν Statua hominem repraesentans, σκιά umbra ho-
 minis. Act. V. 15. Achilles Tatiuss I. p. 47. ἔτι
 τέθηκεν καὶ τῆς εἰκόνης ἡ σκιά. Plotinus Enn. VI. 6. 6.
 τῆτο δὲ εἶναι ἀληθινὴν ἐπισήμην· τῆτο δὲ εἶναι ἐκ εἰκόνα τῆ
 πράγματος σκιά, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ. Cic. Tusc.
 III. 3. nullam eminentem effigiem sed adumbratam
 imaginem gloriae. de Legg. II. 8. 10. Ad
 Divos adeunto caste. — Caste jubet lex adire ad
 Deos, animo videlicet, in quo sunt omnia. Nec
 tollit castimoniam corporis: Sed hoc oportet in-
 telligi, cum multum animus corpori praestet, ob-
 ferveturque, ut casto corpore adeatur, multo es-
 se in animis id fervendum magis. Plato Cratylus p.
 306. E. τὰ δὲ ὀνόματα τὰ καλῶς κεμενα — εἰκότα
 εἶναι εἰκόνες, ὡς ὀνόματα κῆται, καὶ εἶναι εἰκόνας τῶν πραγ-
 μάτων. de Rep. VII. ἢ δὲ γὰρ λύσις τε ἀπὸ τῶν δι-
 μῶν, καὶ μεταστροφή ἀπὸ τῶν σκιῶν ἐπὶ τὰ εἶδωλα καὶ τὸ
 φῶς, καὶ ἐκ τῆς κηταγίης εἰς τὸν ἥλιον ἵπνοδος. — ἡ-
 δῶλων σκιά.

2. ἐπεὶ ἐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι] Versio Bezae
 Ed. 2. Alioqui non desissent offerri. Quo signifi-
 caretur, cessasse tunc sacrificia, quae tamen non-
 dum cessaverant IX. 9. Existimo igitur legendum
 ἐπεὶ ἐκ ἀπαύσαντο προσφερόμεναι, quum non cessarent
 offerri. Ita quidem ut haec verba, sublata distin-
 ctione majori, jungantur iis quae praecedunt, dein-
 de

3 μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους· Ἀλλ'
4 ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις καὶ ἐναυτόν. Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁ-
5 μαρτίας· Διὸ εἰσέρχόμενον εἰς τὸ κόσμον, λέγει· Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
6 σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. Ὁλοκαυτώματα καὶ πᾶσι ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. Τότε
7 εἶπον· Ἰδοὺ ἤκα (ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται) πᾶσι ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ
8 Σέλημά σε. Ἀνώτερον λέγων· Ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ πᾶσι
ἁμαρ-

phani, Colinaei, Haultini, Bezae 2. Bengelii. Versio Copt. Arab. Codices Latini, Chrysostomus, Damasceus, Oe-
cumenius, Theophylactus. probante J. Millio prol. 1265. quod quidem, inquit, ut pote obicurum, maxime probro.
ἀν] καὶ 6. 19. 55. Editio H. Stephani A. 1576. qui in praefatione, Haec editio, inquit, hanc particulam in
quodam etiam loco tibi exhibebit, ubi praecedentes eam non habent — scio alioqui lectionem illam, ἐπεὶ ἐκ ἀν
ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, plurum exemplarium auctoritate niti; cujus idem sensus erit, si per interrogationem
haec legantur, sed dictum fortasse potius fuisset, ἐπεὶ οὐκ ἐπαύσαντο ἀν προσφερόμεναι vel οὐχὶ ἐπαύσαντο ἀν;
ἐν καὶ 29. ἔτι] — D a prima manu. Chrysostomus.

τοὺς] + δε D a prima manu.
κεκαθαρμένους] κεκαθαρισμένους AC. κεκαθαρισμένους D a prima manu. E 17. 23. ex emendatione. 37. 39.
3. ἐναυτόν] + γίνεσθαι D a prima manu. E. Versio Vulg. 4. ταύραν & τράγων] τράγων & ταύραν 37.
5. εἰς τὸν κόσμον] — 2. τὸν κόσμον] τὸ ὅσιν Observator Hallensis T. VII. obf. 16.
σῶμα] ὅσα Versio Syra posterior in margine. J. Overalls.
6. ὀλοκαυτώματα] ὀλοκαύτωμα D a prima manu. καὶ — 30. Versio Vulg. Syr.
εὐδόκησας] ἐξήτησας 4. 11. 19. Versio Syr. & οἱ O. καὶ εὐδόκησας ACE.
7. ἰδοὺ] + ἐγὼ D a prima manu. Versio Syr. γέγραπται] + γὰρ D a prima manu.
ὁ Θεὸς τὸ Σέλημά σε] τὸ Σέλημά σε, ὁ Θεὸς μου 19. τὸ Σέλημά σε ὁ Θεὸς 52.
Θεός] + μου 46. σε] + ὁ Θεὸς μου ἐβλήθη 43. & οἱ O.
8. λέγων] λέγει A a prima, ut videtur, manu.
θυσίαν & προσφορὰν] θυσίας & προσφοράς AD a prima manu. 17. 23. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Cyrillus
de Ador. p. 348.
& ὀλοκαυτώματα & περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ] οὐκ ἠθέλησας, & ὀλοκαυτώματα & περὶ ἁμαρτίας οὐκ 4.
καὶ tertio loco] — 30. Versio Vulg. Syr.

de sequatur totius sententiae confirmatio: quia sa-
crificantes semel & in perpetuum purificati nullorum
peccatorum amplius sibi sunt conscii. Plut. Pelop. p.
285. E. ἀφ' ἧς γὰρ εἴλοντο πρῶτον ἡγεμόνα, τῶν ὅλων ἐκ
ἐπαύσαντο καθ' ἕκαστον ἐναυτόν ἀρχοντα χειροτονούντες.

Plato de Legg. ἀποδοτικοὶ καὶ ἀποδοτέμενοι δὲ αὐτῇ
καὶ καθαρέμενοι — ἐξευρόντες, ὅτις τὰ τοιαῦτα δεῖνός
καθαίρειν εἴτε τῶν ἱερῶν εἴτε τῶν σοφιστῶν. Appianus B. C.
V. p. 1152. ἔτω μιν Ῥωμαῖοι τὰ ναυτικά καθαίρῃσι.
Hermetogenes de Invent. II. 1. ἔτε καθαράμνος ἀπὸ τῶν
ἀσεβημάτων ἔτε ἀγνίστας. Herodotus I. 35. κροῖσος δὲ
μιν ἐκάθρε.

3. ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν] Theo progymn. 8. τὰς δὲ
διαβολὰς ἢ οὐ δεῖ λέγειν, ἀνάμνησις γὰρ γίνεσθαι τῶν ἁμαρ-
τημάτων ἢ, ὡς εἶναι τε, λάβρα καὶ ἀποκηρυγμένους. Philo
de plantat. T. 1. p. 345, 27. βωμῶς γὰρ ἀπύροις,
περὶ ὧν ἀρεταὶ χορεύουσιν, γένηται ὁ Θεός, ἀλλ' ἐ πολλῶ
πυρὶ φλέγῃσιν, ὅπερ αἱ τῶν ἀνθρώπων ἄνθρωποι θυσίαι συνεφλέ-
ξαν, ὑπομνήσκουσαι τὰς ἐκάστων ἀγνοίας τε καὶ διαμαρ-
τίας· καὶ γὰρ εἶπε πρὸς Μωϋσῆς· θυσίαν ἀναμνήσκουσαι
ἁμαρτιῶν. Num. V. 15. de Victimis T. 2. p. 244,
7. εἰθες γὰρ τὰς θυσίας μὴ λήθῃ ἁμαρτημάτων, ἀλλ' ὑ-
πόμνησιν αὐτῶν κατασκευάζειν. de V. Mosis p. 151,
14. θυσιασθήριοι ὥσπερ τρηπτικὸν καὶ φυλακτικὸν — θυ-
σιῶν, τὸ ἀναμνηστικὸν τέτατον ἀνιττόμενος, οὐ τὰ μέλη καὶ
τὰ μύρη τῶν ἱερουργμῶν, ἀπὲρ διαπαύσθαι πυρὶ πέφυκεν,
ἀλλὰ τὴν προαιερίαν τὴν προσφέροντος, εἰ μὲν γὰρ ἀγνώμων
καὶ ἄδικος, ἄνθρωποι θυσίαι — καὶ γὰρ, ὅποτε γίνεσθαι
δοκῶσιν, οὐ λύσιν ἁμαρτημάτων ἀλλ' ὑπόμνησιν ἐργάζον-
ται. comm. 17.

5. Deo gratior est innocentia animi, quam cere-
moniae & victimae. Plurimi interpretes compa-
rant hunc locum cum eo quod Ex. XXI. 6. scrip-
tum est de ferve aure perforanda: at hic non agi-
tur de ferve, sed de summo pontifice; nec deauere
una, verum de utraque; nec dicitur perforari
sed forari, i. e. aperiri, quod dicitur de illis qui

attente audiunt & intelligunt. Dedisti mihi aures
ad intelligendum, & totum corpus aptasti, ut o-
bediret mandatis tuis. Idem ergo est sensus verbo-
rum Hebraicorum & Versionis Graecae, qua Paulus
uti maluit, ut significaret perfectiones Christi
in cruce. Midrash Thebillim CXVI. 2. non sunt
aures supernorum excisae, nisi ad audiendum ora-
tionem meam solum. S. D. Pfal. XL. 7.

7. κεφαλίδι] κεφαλὴ est caput, capitulum, capi-
tellum, apex columnae. Philo de V. Mosis T. 2.
p. 146, 50. κίονες — ἐκάστω β. ἀργυρᾶς βάσεις ὑπε-
ρίδοντο, καὶ κατὰ τὸ ἀκροκόνιον ἐφημύροτο χρυσῇ κεφα-
λίδι. Jos. A. XII. 2. 8. τῶν ποδῶν [τῆς τραπέζης] ἦ-
σαν αἱ κεφαλίδες εἰς κίονα μεμνημέναι τὰς ἐκφύσεις —
ἢ δὲ βάσεις. Athenaeus XI. p. 488. C. ἐξοχὴ δ' ἦν ὁ
λίγη, — εἰσὶν κεφαλίδες ἦσαν ἀποτελέσσα. Eustathius
in II. λ. p. 816, 53. ἐξοχὴ τις ἦν ἐλίγη τοῖς κολαπτῆρ-
σιν ἐπηρμένη, καὶ κεφαλίδας ἦσαν ἐμφαινέσας οὐ προσκει-
μένους ἐξωθεν, διὰ τὸ ἡλᾶσθαι, ἀλλὰ προεχέσας ὀλίγον τι
μετέωρες ἐξω τῆς ἐπιφανείας, καὶ εἰκοῦσις ἐμπεπαρμένοις. Est
etiam tegumentum capitis. Aristoteles Rhet. II. 19.
εἰ γὰρ πρόσχημα, καὶ κεφαλὴς, καὶ χιτὼν δύναται γενέ-
σθαι, καὶ ὑποδήματα δύναται γενέσθαι. Significat etiam
columnam ipsam vel cylindrum, five ipse convo-
lutus sit, five aliud circa ipsum volvatur. Polyae-
nus p. 255. τὴν σάκκον ἀμμοῦ πλῆσας κεφαλίδας ἐξῆπ-
την ἐκάστης νεῆς, καὶ ἔτας ἀνιέλκυεν αὐτὰς τεταρταμμένας.
Hesychius. κεφαλον, μέγας ἐν τῷ πλοίῳ ἢ τῷ ἐρεσμάτι.
ἐρεσμάτι, ὑποβασαντήρι. N757 est volumen com-
plicatum Chaldaeis: Graecis interpretibus κεφαλὴς
est τόμος, εἰλητήριον, τεύχος, ἐπιθέρημα. Es-
saj. VIII. 1. Jerem. XLIII. 2. Psal. XL. συστρο-
φῇ. χάριτι. Diogenes L. X. 26. γέγονε δὲ πολυγραφώ-
τατος ὁ ἐπίκυρος, πάντας ὑπερβαλλόμενος πλῆθος βιβλίων,
κύλινδροι μὲν γὰρ πρὸς τ. εἰσιν γέγραπται δὲ μαρτυρίαι ἐ-
ξωθεν ἐν αὐτοῖς ἔδιν, ἀλλ' αὐταὶ εἰσιν ἐπικύρια φωναί. E-
noch, XXVI. 32. XXVII. 17. XXXVI. 38. E-
Ggg 2 κεχα

ἀμαρτίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας· (αἵτινες χτ' ἢ νόμον προσφέρονται·) Τότε 9
 εἶπεν· Ἰδοὺ ἦκα τῷ ποιεῖν, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σε. Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ
 δεύτερον γένη. Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν διὰ τὸ προσφορὰς τῷ σώματι τῷ 10
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ πᾶς ἡ ἱερεὺς ἔστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς 11
 αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται ἀειλεῖν ἀμαρτίας.
 Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δε- 12
 ξίᾳ τοῦ Θεοῦ. Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῷ 13
 ποδῶν αὐτοῦ. Μιᾶ γὰρ προσφορὰ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. Μαρ- 14
 τυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μὴ γὰρ τὸ πορευθέντα· Αὐτὴ γὰρ ἀφ' ἧς ἡν διὰ 15
 βήσομαι πρὸς αὐτοὺς μὴ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, Διδούς νόμους με ἐπὶ 16
 καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ διανοίων αὐτῶν ἐπιγράφω αὐτοὺς· Καὶ τῷ ἀμαρτιῶν 17
 αὐ-

ἀμαρτίας] ἀμαρτιῶν DE.

εὐδόκησας] ὑποδόκησας AD a prima manu. 37.

τ'] — AC 37. 46. Cyrillus l. c. Chrysostomus, Theodoretus.

9. ὁ θεός] — ACDE 3. 4. a prima manu. 13. 17. 19. 21. 39. 46. a prima manu. 55. Versio Copt. Syra posterior habet cum asterisco. Aethiop. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 991.

ὁ θεός τὸ θέλημά σε] τὸ θέλημά σε ὁ θεός με 38. 43. Editio Complut. Plantin. τὸ θέλημά σε ὁ θεός 1.

4. Cyrillus, Damascenus. ὁ θεός με τὸ θέλημά σε Editio Genuev.

10. ἐσμὲν] + οἱ D ex emendatione. E in ora. 1. 2. 4. 7. 18. 19. 20. 21. 27. 44. 46. 49. 55. Editio Complut. Colinaei, Stephani, Haultini, Plantini, Wechelii, Erasmi 1. Genuev. Damascenus, Oecumenius.

σώματι] αἵματι D a prima manu. E.

τ'] — ACDE 1. 4. 7. 14. 37. 44. 45. 46. 52. 55. Editio Complut. Genuev. Plantin. Bengelii, Chrysostomus, Cyrillus, Theodoretus, Damascenus, Oecumenius.

11. ἱερεὺς] ἀρχιερεὺς AC 5. 27. 28. 31. 37. 38. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Genuev. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. Arab. Cyrillus, Petr. Mansur. probante H. Grotio.

ὁ postorius] — D a prima manu. E.

12. αὐτός] οὗτος ACD a prima manu. E. Versio Syr. Copt. Vulg. Chrysost. Cyrillus, Damascenus, Petr. Mansur. αὐτὸς αὐτῶν 23.

γὰρ 1.

ἐν δεξιᾷ] ἐν δεξιᾷ A 31.

14. μιᾶ γὰρ προσφορᾷ] μιᾶ γὰρ προσφορᾷ J. A. Bengelius.

γὰρ] δε D a prima manu. at in Verf. Latina: enim.

πορευθέντα] ἐρηκέναι ACDE 17. 19. 23. 31. 36. 43. 47. 55. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Arab. Copt. Chrysostomus, Theophylactus, 16. αὐτῇ] + δε D a prima manu. Versio Vulg.

ἐκεῖνας] — 3.

15. δε ἡμῖν] δε ἡμῖν 23.

καρδίας] καρδίαν 31. 46. a prima manu.

zech. II. 9. III. 1—3. Esr. VI. 2. Ruth R. fin. Pf. XL. R. Isaac omnino non veniet, & veni tamen in volumine, in quo praecepisti Deut. XXIII. 4. neque satis fuit me venisse, sed in volumine Ruth. IV. 18—22. in libro I. Sam. XVI. 12. R. Chuna dixit Gen. IV. 25. Hic eff rex Messias.

8. Aliud est sacrificium offerre, aliud Dei voluntatem facere. Alterum potest esse sine altero.

9. ἀναιρεῖ. Aeschines c. Ctesiph. τὰς μὲν ἀναιρεῖ τῶν νόμων, τὰς δὲ καταλείπει. Plato de Legg. XI. ἀναιρεῖν τὴν παρακαταθήκην. Plut. Num. p. 71. D. ἐκ τῆς πόλεως ἀναιρεῖ τὸ λέγεσθαι τὰς μὲν Σαβίνας, τὰς δὲ Ρωμαίας. Dioscorides. ἀναιρεῖν τὴν ῥίζαν. Demosthenes pro Coron. τὸ καταψεύδεσθαι, καὶ δι' ἐχθρὰν τι λέγειν, ἀνελόντα ἐκ μέσων. ἀναιρεῖν τὰς χάρες.

ἀναιρεῖν τὰς διαθήκας.

11. Seneca Thyest. 393. Ipse est sacerdos, ipse funesta prece Lethale carmen ore violento canit. Stat ipse ad aras.

12. εἰς τὸ διηνεκὲς] Florus III. 6. 7. Ille [Pompejus] dispersam toto mari pestem semel & in perpetuum volens extinguere.

13. τὸ λοιπὸν] Thucydides I. 47. ἐπὶ τῷ τὸ λοιπὸν ἐμπεσθαι. Schol. χρόνος. 101. χρήματα τε ὅσα ἔδει ἀποδοῖναι, αὐτίκα ταχέως καὶ τὰ λοιπὰ φέρειν. 124. καὶ αὐτοὶ τε κινδύνως τὸ λοιπὸν οἰκῶμεν, καὶ τὰς τῶν δευτέρων ἐλλήνας ἐλευθερώσωμεν. 128. πέμπε ἄνδρα πιστὸν ἐπὶ θάλασσαν, δι' ἧς τὸ λοιπὸν τοὺς λόγους ποιησόμεθα.

20. ὁδὸν πρόσφατον] Florus I. 15. 3. Alter [Decius Mus] quasi monitu deorum, capite velato,

primam ante aciem diis manibus se devoverit, ut in confertissima se hostium tela jaculatus, novum ad victoriam iter sanguinis sui semita aperiret. Etymol. πρόσφατος κυρίως ἐπὶ τῷ νεωστὶ πεφονευμένῳ ἔρηται, ὡς τὸ νεκρὸς ἐσθίει καὶ πρόσφατος — καὶ πρόσφατος κρέας τὸ νεοφανὲς καταχρηστικῶς δι' ὁ πρὸς ἐτίαν νεωστὶ ἐληλυθὸς πρᾶγμα. Eustathius in Il. 1. p. 428, 19. τὸ πρόσφατον, ἐν τῷ πρόσφατος νεκρὸς, ὁ ἐγγὺς καὶ πρὸ ἐλίου φοιτῶν. Ammonius in Νεαρον. πρόσφατον τὸ κρέας ἔρχεται γὰρ ἀπὸ τῆς φάσαι ὅ ἐστι τὸ φονεῖσθαι. Phrynicius p. 164. πρόσφατον. καὶ περὶ τῆς πολλῆς διακριθῆναι ἐπισησάμεν, ἐπισκοπήμενος, εἰ μόνον λέγεται πρόσφατος νεκρὸς, καὶ μὴ πρόσφατον πρᾶγμα. εὐρίσκειτο δὲ Σοφοκλῆς ἐν τῇ ἀνδρομέδῃ θιβεῖς ἔτω μηδὲν φοβεῖσθαι πρόσφατος ἐπιτολάς. Suidas. πρόσφατον κυρίως ἐπὶ τῷ νεωστὶ πεφονευμένῳ, ἐκ τῆς φῶς τὸ φονεῖν ἐξ ἧς τὸ πέφαται δ' ἀριστοτέλης ἐν II. p. 689:] καὶ ἀρήφατος. Plut. Conviv. VII. Sap. p. 146. B. εἰ μὲν ἐπὶ πρόσφατοις ἔτω καὶ νεωστὶ [πράγμασι] λόγοι ψευδεῖς συντιθέντες ἔχουσιν πῶς. Num. p. 76. D. πρόσφατος τῆς κληρονομίας ἔσης. Themist. p. 124. A. μᾶλλον φοβηθεῖς — πρόσφατον φθόνον ὀργῆς παλαιάς. Galenus de Vir. Medic. simpl. II. πλείους εἶναι τὰς διαφορὰς, κατὰ μὲν τὴν ἡλικίαν, ὅταν ἦτοι πρόσφατον ἐστὶν καὶ οἷον γλαυκὸς, ἢ ἐκμάζων, ἢ παλαιὸν ὑπάρχει [τὸ ἡλικίαν]. — πρόσφατον, καὶ οἷον ζῶν. VI. ἐλπίαν πρόσφατον τὸ ἅμα καὶ παλαιόν. Anatom. I. πρόσφατος ἰκανῶς ὁ πῆθος ἔτω, πρὶν ξηρανθέντας τι καὶ σκληρὸς γινόμενος τὰς ἀκτύλους ἀντιβαίνειν τοῖς ἔλκεσι τρωσῖ. ἢ καταχρῶν ὑδρὸν θερμὸν ἐμῶς ἐργάζετο τοῖς πρόσφατοις αὐτῶν. IV. καὶ μὲν δὲ καὶ ἡ περὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἐτι

18 αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ὅπως δὲ ἄφεσις τούτων, ὅτι ἔτι προσ-
 19 Φερά τοὺς ἁμαρτίας. ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν ἁγίων ἐν
 20 τῷ αἵματι Ἰησοῦ, Ἦν ἐνεχρίσεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζωσαν, διὰ τῆς καταπίε-
 21 ματος, τετέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. Καὶ ἰερέα μέγαν ἐπὶ τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ Προσερχώ-
 22 μεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ὑπο συν-
 23 ειδήσεως πονηρᾶς. Καὶ λελησμένοι τὸ σῶμα ὑδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν
 24 τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆς (πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελιάμενος) Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς
 25 παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. Μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν αὐτῶν,
 καθὼς ἐθῆκε τισὶν, ἀλλὰ ὡς ἀκαλῶντες καὶ τοσούτω μᾶλλον ὅσω βλέπετε ἐγγίζου-
 26 σαν τῇ ἡμέρᾳ. Ἐκβοίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθεί-
 ας,

τῶν ἀφαιρέσεων τὴν δianoian ACD a prima manu. 17. 31. 47. Codices Latini.

αὐτοὺς posterius] + ὑπερὸν λέγει 3. 4. ex emendatione. 9. 19. 23. ex emendatione. 31. 35. 37. 45. in ora.

55. Versio Syra posterior in margine. + ὑπερὸν λέγει κύριος 29. + τότε εἶρηκε Versio Syra posterior.

17.] — 23. a prima manu.

ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἐ τῶν ἀνομιῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ἐ τῶν ἁμαρτιῶν 4. Versio Syr.

αὐτῶν prius] — D a prima manu. 7. 17. 28. 31. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Syr.

μνησθῶ] μνησθῆσθαι ACD a prima manu. E. 17.

18. τούτων] αὐτῶν 38. Editio Complut. Plantin. Genev.

19. ἀδελφοί, παρρησίαν] παρρησίαν, ἀδελφοί 4.

Ἰησοῦ] χριστοῦ 38. 39. Versio Vulg. + χριστοῦ 46.

πρόσφατον ἐ] — Versio Syr. Corf.

τετέστι] + διὰ D a prima manu.

22. προσερχώμεθα] προσερχόμεθα 1. 21. 31. 34. 38. 39. 45. 52. Apost. 2. 3.

ἐρραντισμένοι] ἐρραντισμένοι A 31. 39. ἐρραντισμένοι D 37.

τὸ σῶμα] τῷ σώματι 2. 4. 21. a prima manu. 41. Editio Erasmi 1.

κατέχωμεν] κατέχομεν 3. 21. 28. 31. 34. 39. 52. Apost. 2. 3.

τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος] τὴν ἐλπίδα τὴν ὁμολογίαν D. τὴν ἐλπίδα τὴν ὁμολογίαν 46. a prima manu. σὺν

ὁμολογίαν τῆς πίστεως Apost. 3.

24. κατανοῶμεν] κατανοήσωμεν, vel κατανοήσωμεν, vel ὡς ἀκαλῶμεν P. Junius.

25. ἐγκαταλείποντες] καταλείποντες D a prima manu.

Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius, Concilii Lateran. Epistola.

ἀλλὰ] + καὶ 31.

ἀλλὰ ὡς ἀκαλῶντες] — 46. a prima manu.

26. τὸ λαβεῖν] — 3.

Spec. T. 2. p. 270, II. ὅπως ἔγω βίβαιοις, ἀκλί-
 ης. de Carit. p. 402, 22. τὸ δὲ εἰλεχος ἀκλινέσι θε-
 μελίοις ἐπερρησμένοι. Lucianus Encom. Demosth. 33.
 Δημοσθένην αὐτὸν ὑπεργάμων τῷ τε φρονήματι καὶ τῆς συν-
 εσεως, ἀκλινῇ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάττοντα
 τρικυμίας τῆς τύχης, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν ἐνδιδόντα.

24. παροξυσμός] Isocrates ad Demonic. μάστιγα
 δ' ἐν παροξυνθείῃς ὀρεχθῆναι τῶν καλῶν ἔργων. Silius V.
 218. Acrius hoc rursus Libys, ut praefectia fae-
 vi extimulat ducis, hortantes se quisque vicissim.

25. Livius V. 46. C. Fabius Doso — satis sperans
 propitios esse Deos, quorum cultum ne mortis qui-
 dem metu prohibitus deferuisset. Augustinus Con-
 fess. VIII. 2. Legebat scripturam sacram, omnes-
 que christianas literas investigabat studiosissime,
 & perscrutabatur; & dicebat Simpliciano non pam-
 lam sed secretius & familiarius: noveris, me jam
 esse Christianum. Et respondebat ille: non credam,
 nec deputabo te inter Christianos, nisi in Ecclesia
 Christi te videro. Ille autem irridebat eum, di-
 cens: Ergone parietes faciunt Christianos? & hoc
 saepe dicebat, jam se esse Christianum: & Simpli-
 cianus illud saepe respondebat, & saepe ab illo pa-
 rietum irrifio repetebatur; amicos enim suos vere-
 batur offendere. 2. Macc. II. 7.

26. Vid. in Luc. XXIII. 34. Demosthenes c.
 Timarch. τοῖς γὰρ ἄκκοις ἁμαρτήτων μέτεσι συνγνώμης,
 οὐ τοῖς ἐπιβελεύσασιν. Libanius D. II. p. 203. B. ὅ-
 σοι δὲ ἀρχὴν ἐνέσησάμενοι καλὴν καὶ γενναίαν, εἰθ' ἐκόντες ἁ-
 μαρτανῶσιν, αὐτῶν κατήγοροι γενόμεσιν, οἷς ἐκρινεῖν εὖ ἔχειν
 ὑπεκάντια τολμῶντες. 2. Macc. XIV. 3. Jos. de Mac-

ας, ὅκ' ἔτι τῷ ἁμαρτιῶν ἀπολείπει] θυσία· φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυ- 27
ρὸς ζῆλ^{ος}, ἐδίειν μέλλοντ^{ος} τῆς ὑπεναντίας. Ἀθετήσας τὴν νόμον Μωσέως, χω- 28
ρεῖς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· Πόσω (δοκεῖτε) χείροτ^{ος} ἀξίω- 29
θῆσθαι τιμωρίας ὁ τὸ υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπαλήσας, καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἀφθάρτου κοινὸν ἡγιστά-
μεν^{ος} ἐν τῷ ἡγιασθῇ, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ χάρι^{τος} ἐνυβρίσας; Οἶδαμεν γὰρ τὸ εἰπὸν^{ος}· Ἐ- 30
μοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀναποδώσω, λέγει Κύρι^{ος}. Καὶ πάλιν Κύρι^{ος} κρινεῖ τὸ λαὸν
αὐτοῦ. Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζων^{τος}. Ἀναμνησκέσθαι δὲ τὰς πρότε- 31

809

περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπειται θυσία] περιλείπεται θυσίαν περὶ ἁμαρτίας προσενεγκεῖν D a prima manu. E.

27. ζῆλ^{ος}] ζῆλ^{ος} P. Junius.

ἐσθίειν] κατεσθίειν 37.

μέλλοντ^{ος}] μέλλον 10. 46. Versio Vulg. Theodoretus de Virt. pract. 12.

28. ἀθετήσας] + δὲ 31.

Μωσέως] Μωσέως 14. 37. Editio Complut. Plant. Genev. Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei, Bogardi.

οἰκτιρμῶν] + καὶ δακρυῶν D a prima manu. E. Versio Syra posterior cum asterisco.

29. δοκεῖτε] δοκεῖ D a prima manu, at in Verf. Latina: putatis.

30. οἶδαμεν] οἶδα 31.

ἐν τῷ ἡγιασθῇ] — A.

ἐκδίκησις] ἐκδίκησιν E. Versio Vulg.

λέγει κύρι^{ος}] — D a prima manu. 17. 23. a prima manu. Versio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. probante J. A.

Bengelio, & J. Millio prol. 496.

κρινεῖ] κρινεῖν] ὅτι κρινεῖ κύρι^{ος} DE 31. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 1483. κρινεῖ κύρι^{ος} A. 55;

32. δὲ] — 1. 14. 28. 45. 46.

τὰς πρότερον ἡμέρας] ταῖς προτέροις ἡμέραις D a prima manu.

πρότερον] προτέρως 3. 23.

ἡμέρας] + ὑμῶν 17. 37.

33. διατριζόμενοι] οὐκ ἐπιζήμιοι D a prima manu. E.

κοινοῖ] 36 1.

ἀναμνησκόμενοι] ἀναμνησκόμενοι P. Junius.

34. δεσμοῖς μου] δεσμοῖς AD a prima manu. 6. 8. 47. Versio Vulg. Syra utraque, Copt. Arab. Origenes exh. ad martyr. Chrysostomus T. VI. p. 69. Antiochus 89. Damascenus, Theophylactus, Pelagius, Oecumenius, & Schol. Cod. 27. οὐ μόνον, φησὶν, ὑμεῖς σὺν ἐδικθῆτε παρακλήσεως, ἀλλὰ & ἄλλοις δεσμοῖς χεῖρας ὀρεγέτε· δεσμοῖς δὲ τοῖς ἀ-
ποστόλοις λέγει. Cod. 19. ὅπως ὡς περὶ αὐτοῦ λέγει & τὸ συνδεδεμένων, probante H. Grotio, J. A. Bengelio, D. Whit-
byo. Versio Codd. DE. vinculis eorum confensistis. Euthalius (qui Millio Anonymus est) in argumento hujus
Epistolae lectionem receptam affert; Μαρτυρεῖται δὲ — ἡ ἐπιστολὴ ὑπάρχουσα Παύλῳ, τῷ γράφειν, ὅτι & τοῖς δεσμοῖς
μου συνεπαθήσατε, at hoc ipsum illam nobis reddit suspectam. Cum enim Paulus in epistolis ad Philippenses, ad
Colossenses, ad Timotheum & Philemonem, octies vinculorum suorum fecisset mentionem, facile fieri po-
tuit, ut & hic inculcarentur; satis tamen, ut opinor, infeliciter: nam συμπαθεῖν τινι, vel ταῖς ἀσθενείαις τιν^{ος},

cab. 8. ἀπειθῶντες τεθνηζόμεθα. συγγνώσεται δ' ἡμῖν καὶ
ἡ θεῖα δίκη δι' ἀνάγκην τὸν βασιλεῖα φοβημένοι, — οὐδ'
αὐτὸς ὁ νόμος ἀκρεσίως ἡμῶς θανατοῖ. p. ante. ἢν σέβασθε
δικὴν, ἴλεως ὑμῖν ἔσται δι' ἀνάγκην παρανομήσασι. Diodo-
rus S. XIII. 27. ἡγαγκάσθησαν συστρατεύειν — τοὺς
ἐκείστας ἁμαρτανόοντας προσήκον ἂν εἴη συγγνώμης ἀξιοῦν.
Thucydides IV. 98. τῶν ἀκυσίων ἁμαρτημάτων κατα-
φυγὴν εἶναι τὰς βωμύας. Maimonides Maas. Corb. 3.
Si quando Israelita factus fuit Apostata — nullum
plane sacrificium ab eo, nec holocaustum quidem,
quod tamen a gentili admittebatur, accipiunt S. D.
Levit. I. 2. Homo, qui offert ex vobis, quum
non dicatur, ex vobis omnibus, eo quod excipi-
endus sit Apostata. Quando vero alio modo pec-
caverit, accipiant ab eo omnia sacrificia, postquam
rediit ad poenitentiam. Philo de V. Mos. T. 2.
p. 123, 41. συγγνώμην δέοντες ὑπ' ἀγνοίας, ἀλλ' οὐ
καθ' ἐκείστων γνώμην ἁμαρτανῶντι. Dionys. Hal. de Ho-
mer. κακείνῳ δὲ παρὰ πᾶσι νουμίζετο, τὸ κολάζεσθαι τὰ
ἐκείστω ἁμαρτήματα, τὰ δὲ ἀκυσία συγγνώμης τυγχά-
ναι. Diogenes L. Aristipp. II. 95. ἔλεγον τὰ ἁμαρτή-
ματα συγγνώμης τυγχάνειν, οὐ γὰρ ἐκόντα ἁμαρτανῶντι.

27. πυρὸς ἐσθίειν μέλλοντος] Varro de L. L. Cor-
pora Grajorum moerebant mandier igni. Ovid. F.
IV. 785. Ignis edax. . . . flamma vorax. Il.
ψ. 182. τὸς αἷμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει. Eustathius.
ἐξ ἧς ἐπινοήθη τοῖς μὲν ὅληρον πάμφαγον καλέσαι τὸ πῦρ.
Aros. XI. 5. Esaj. XXX. 27. Jerem. V. 14. O-
vid. A. I. 15. 41. ergo etiam cum me supremus
adderit ignis. Maximus Tyr. VIII. 4. πῦρ διστοτα,
ἐσθίει.

29. ἀξιοθίσταται τιμωρίας] Heliodorus I. 11. εἰ γὰρ

— τίνος ἂν ἐκείνη ἀξίαν εἴποις εἶναι τιμωρίας. Demosthe-
nes pro Cor. ἄνπερ τὴν ἐκ ὁρῶς συμβεβηκυῖαν ὑμῖν
παραπέμψαντες τῆς προσοικίας ἀτιμίας ἀξιώσῃτε. ad
Macart. εἰαν δὲ μείζονος ζημίας δοκεῖ ἀξίος εἶναι. sunt
verba Legis. Plato de Legg. VI. εἰαν δὲ μείζονος ἀ-
ξίος εἶναι δοκεῖ ζημίας. Philo de prof. T. 1. p. 558,
26. in Ex. XXI. 15. 16. εἰ γὰρ οἱ τὴν ἀπείρητον κακῆ-
γορήσαντες γονεῖς ἀπέγονται τὴν ἐπὶ δαίαν, τίνος ἀξίος
ἔρη νομίζει τιμωρίας τὴν τῶν ὅλων πατέρα καὶ ποιητὴν
βλασφημῶν ὑπομένοντες; Diodorus S. XIX. 11. τὴν δ'
Εὐρύδικην — ἔκρινε μείζονος ἀξιώσας τιμωρίας. Exc. I.
p. 601. εὐθὺς δὲ τέκνα καὶ γυναῖκες τέτρωτο προστάζει τῆς
αὐτῆς τιμωρίας ἀξιώσας.

καταπατήσας] Il. δ. 157. ὡς ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ'
ἔρηκα πῖσά πάτησαν. Eustathius. δρυμνότερον τοῦτο —
πολλὴν γὰρ δλοῖ καταφρόνησιν τὸ πατήσας, ταυτὸν ὅν
τῷ ῥίψαι οἷον εἰς πᾶτον, ἤγειν εἰς τρίβον, καὶ ἐπεμβῆναι ὑ-
βριστικῶς. Esaj. XXVI. 6. Mich. VII. 10. Mal.
IV. 3. Dan. VIII. 10. Sir. II. 18. eum cui om-
nia subiecta sunt.

30. Deut. XXXII. 35. 36.

31. 2. Sam. XXIV. 14. 1. Chron. XXI. 13. re-
ges sunt mortales. Maccab.

32. ἀναμνησκέσθαι τὰς πρότερον ἡμέρας] Libanius
Ep. 915. ἀναμνησκέσθαι δὲ καὶ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐν αἷς
ἡμῖν συνὼν κ. τ. λ. Themistius II. p. 55. D. διὸ λέγει
περὶ τῆς τραγῳδίας, ὅτι φίροι πολλοὶ ἡδονὴν καὶ τῷ σωθῆναι
μνησκέσθαι πόνων παροικούντων ἀναμνησκέσθαι ἔν κ. τ. λ.
Thucydides VI. 9. ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ.

33. Libanius progymn. p. 54. C. συνάλλει τοῖς
ἀναιμῶντο, συγχάει τοῖς ῥαῖσσι, κοιναῖς ἡγῶν
τῶν νοσημάτων εἶναι.

752

32 ρον ἡμέρας, ἐν αἷς Φωλιθῆνες, πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων. Τοῦτο μὲν, ο-
 33 νειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσι θαρσίζόμενοι τοῦτο δὲ, κοινανοὶ τῇ οὕτως ἀνατρεφόμενῳ
 34 γενεθῆνες. Καὶ γὰρ τοῖς ἁδισμοῖς με: συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῇ ὑπαρχόντων ὑμῶν
 με χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν — ἐν. εἰαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς,
 35 καὶ μένυσαν. Μὴ σπένδαλῃτε ἐν τῇ παρήρῃσιαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μιᾶς ποδοσίαν μεγάλην.
 36 Ἰπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν· ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσασι, κομίσησθε τὴν ἐπαγ-
 37 γελίαν. Ἐτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἤξει, καὶ οὐ χρονεῖ. Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πώ-

5705

~ δεσμοῖς

recte quidem dicitur, sed quomodo συμπαθεῖν τοῖς δισμοῖς τινος dici possit, non video. Quid enim est: vinculis meis compassi fuistis? Sentit hoc Erasmus, atque ideo, quod in prima editione sua posuerat, in sequentibus per paraphrasin correxit: afflictionum, quae ex vinculis meis contigerunt, participes fuistis, probante H. Stephano in thesauro. Beza inserta voce vertit in Edit. quatuor prioribus, de vinculis meis mecum doluistis; & in quinta: vinculis meis mecum affecti fuistis. F. Capellus vero in hac phrasi Hellenismum sibi visum esse invenisse. Adde, quod ab aliis etiam observatum est, Paulum nunquam in hac epistola de se ipso in numero singulari fuisse locutum, quod demum in fine facit, cap. XIII. 19. 22. 23. Ne jam dicam, non solere Paulum, quod mendici faciunt, divitias in coelo & magnam mercedem polliceri iis, a quibus adjutus & beneficio aliquo affectus fuerat: vid. comm. 34. 35. quin potius sollicito cavit, ne cui suspicionem proprii commodi quaesiti praeberet. Phil. IV. 10—17. καὶ secundo loco] — 23.

προσεδέξασθε] ἐδέξασθε 31.
 cu prius] — ADE 2. 7. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 13. 34. 37. 38. 39.
 41. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Apost. 2. Editio Complur. Erasmi 1. Ald. Stephani 1. 2. Plantini, Bengelii, Genov. Versio Syra utraque. Clemens Str. IV. p. 608. Chrysostomus, Theodoretus, Isidorus III. 225. Damascenus, Theophylactus, Oecumenius. probante F. Millio prol. 991.

ἑαυτοῖς] ἑαυτοῦς A 5. 6. 36. Versio Vulg. Syr. Clemens. probante T. Beza.
 κρείττονα] κρείσσονα A.
 cu οὐρανοῖς] — AD a prima manu. 17. Codices duo, teste Beza. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Clemens Alex. probante F. Millio prol. 1208.

ὑμῶν] ἡμῶν 4.
 μιᾶς ποδοσίαν μεγάλην] μεγάλην μιᾶς ποδοσίαν ADE.
 ὅσον ὅ] — D a prima manu.

38. δίκαιος] + με A Versio Vulg. Clemens Strom. IV. p. 608. Theodoretus Ep. 122. Versio LXX. in Edit. Ald. & Codice A. Procopius in Esaj. L. 10.

πίστεως] + με D a prima manu. Versio Syr. Copt. Eusebius D. VI. 14. Cyprianus ad Quirin. I. 5. III. 42. Theodoretus in Hab. Hieronymus in Hab. & Rom. probante F. Millio prol. 932.

τῶτο μὲν — τῶτο δὲ] Demosthenes in Leptin.
 τοῦτο μὲν τοῖνον θασις — ὡς ἐκ ἀδικήσεως, ἐν ἀφελῇ τῇ ἀτίλειαν; τῶτο δὲ ἀρχέβιον καὶ Ἡρακλείδην. Plut. Flamin. p. 381. C. καὶ τὰ ὑπερὰ πᾶς ἔτι μᾶλλον ἐμαρτύρησε τῷ Τίτῳ τῶτο μὲν ἀρίστηκος — τῶτο δὲ Μιθριδάτης. Sulla p. 459. A. ἐκείνῳ τῷ τῆς ἑλλάδος ἀστυα, τῶτο μὲν ἐξ ἐπιδούρου, τῶτο δὲ ἐξ ὀλυμπίας, τὰ κάλλιστα καὶ πολυτελέστατα τῶν ἀναθημάτων μετασημειώμενος — C. εἰς μνήμην ἐβάλοτο, τῶτο μὲν τοῖ φλαμίνιον καὶ Μάσιον Ἀκύλιον, τῶτο δὲ αἰμύλιον παῦλον. Lucianus Nicrin. 16. τὴν ἡδονὴν καταδέχσθαι τῶτο μὲν δι' ὀφθαλμῶν, τῶτο δὲ δι' ὠτῶν τε καὶ ῥινῶν, τῶτο δὲ καὶ διαλαιμοῦ καὶ δι' ἀρροδισίων. Pausanias Attic. 6. καὶ τῶτο μὲν Σύρος καὶ Φοίνικας εἶλε, τῶτο δὲ ἐκπύοντα ὑπὸ ὠτιγῶν καὶ φεύγοντα ὑπεδέξατο Σίλειον. Artemidorus III. 21. φροντίδας ἀνυπόδεκα τῶτο μὲν ἰδίας, τῶτο δὲ ἀλλοτρίας. Plut. Caesar. p. 715. A. οἷον ἦν τῶτο μὲν ἀκίλιος — τῶτο δὲ κάσσιος. Heliodorus V. 19. πολλὰ συμμόνουν ἑαυτῶν, καὶ τοῦτο μὲν γένος ἡδοῦς καταλέγον, τοῦτο δὲ τὸν παρόντα πλῆτον καταρωμένους. Libanius Ep. 354. καὶ σε γράφομαι κατὰ μῦθον τῶτο μὲν, εἰ φησὶν ἐλεῖν τῶτο μὲν, εἰ μνημονεύει — ἀμειλίγ. 593. πάλιν ἡκεῖ μοι γράμματα παρὰ τῷ φιλιτῆτι, διπλὴν φέροντα τὴν εὐφροσύνην, τῶτο μὲν ὡς ἐπιστολὴ τῶτο δὲ ἐπὶ μεταβολῇ ἐπὶ τῷ κρείττω μνημῆτι. partim. Herodotus III. 78. καὶ τῶτο μὲν ἀπαθῆναι καίεῖ εἰς τὸν μνηρὸν τῶτο δὲ ἵσταφίρεια πῆς τὸν ὀφθαλμῶν. VIII. 140. ὡς Μαρόντος ποιεῖ, τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφί ἀπόδος, τῶτο δὲ ἄλλαν ταύτην ἐλίσσθαι αὐτοῖ, ἢν τισι ἀνὴρ ἐβλῶσι. VI. τῶτο μὲν γὰρ τὰ προλεγεμένα — τοῦτο δὲ τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ποιεῖ. & frequentissime. Hierocles aur. Carm. ἔντε λόγοις καὶ ἔργοις, τῶτο μὲν τῶν γενημένων τὰ σαφῆς ἐκφαίνει, τῶτο δὲ τῶν

μελλόντων γνήσεσθαι τὸ βέβαιον ἀπαιτῶν. Lexicon. MS. τῶτο μὲν, πότε μὲν τῶτο δὲ, ποτὶ δὲ. 1. Cor. IV. 9.

34. Incipit a posteriori lemmate commatis 33. praecedentis. Eustathius in Il. γ. p. 295. & ... σύνηθες δὲ τοῖς παλαιοῖς ἅπασιν τῶτο, καὶ μύρια παρὰ αὐτῶν βεληθείς ἐπιλεῖν παραδείγματα. πρὸς δὲ τὸ παρὸν ἀρκέσειν παρὰ τῷ ποιητῇ τό τε κατὰ τὸ B. τῆς Ἰλιάδος εἰρημένον ἐν τῷ καταλόγῳ. Τίς τ' ἄρ' τῶν ὅχ' ἄριστος ἦν, σύ μοι ἔνεπε, Μῆσα, ἀνδρῶν, ἡδ' ἵππων, οἱ ἅμ' ἀτρείδῃσιν ἔπεντο. Πρῶτος γὰρ εἰπὼν τὰς ἀνδρας, εἴτ' ἐφεξῆς τὰς ἵππους, ὃ περὶ πρῶτων τῶν ἀνδρῶν ἀπέδωκε τὸν λόγον, ἀλλὰ γε φησὶν ἵππος — ἦν. ἑτέρους δὲ πάλιν εἰπὼν ἔνθα δ' ἄμ' εἰμωγῇ τε καὶ εὐχολῇ πάλιν ἀνδρῶν ἐπίνεγκεν πρὸς τὸ δευτέρῳ ἀπαντήσας πρότερον ὁλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων.

ὑπαρξιν] Polybius Exc. XV. 18. πόλεις ἔχειν κατὰ Διβύην, ὥς καὶ πρότερον εἶχον — καὶ κτήνη, καὶ σάματα, καὶ τὴν ἄλλην ὑπαρξιν. II. p. 147. ὑπαρξίς γε μὴν ἐκείνοις ἦν θρέμματα καὶ χρυσός. p. 397. ἐν σώσει — ἀρπαγὰς ὑπαρχόντων. Artemidorus II. 8. πλώσιος αἰφιδίον ἀπολέσας τὴν ὑπαρξιν. 24. τὸν βίον τῷ ἰδόντος καὶ τῇ ὑπαρξιν III. 23. πρὸς ῥίζον γὰρ ἀνατραπῆναι τὸν βίον καὶ τὴν ὑπαρξιν τῷ ἰδόντος σημαίνει. Lucianus Judic. Voc. γραφὴν — βίας καὶ ὑπαρχόντων ἀρπαγῆς.

Philo de praemiis p. 425, 4. οἷς μὲν γὰρ ἀληθινὸς πλῆτος ἐν ἄνθρωπῳ κατάκειται, διὰ σοφίας καὶ οὐσιότητος ἀσκηθείς, τέτοις καὶ ὁ τῶν χρημάτων ἐπὶ γῆς περιουσιάζει. 2. Cor. I. 9.

35. ἀποβάλλετε τὴν παρήρῃσιαν] Dio Chrys. XXXIV. p. 425. εἰὰν γὰρ ἀλόγως ἵνιοτε ἐγκωμῶν δοῦντε, καὶ τίς ἡμῶν περιγύνηται διὰ πολλὰς δ' ἀναιτίας τῶτο συμβαίη, δίδοικα, μὴ τελείως ἀποβάλλετε τὴν παρήρῃσιαν.

37. ὅσον ὅσον] Lexicon MS. in Cantic. ὅσον ὅσον

σεως ζήσε)· ἢ ἐὰν ὑποστείλῃ, ὅκ' εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μὲν ἐν αὐτῷ. Ἡμεῖς δὲ ὅκ' 38
ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς θεοποίησιν ψυχῆς. 39

ΕΣΤΙ δὲ πίστις, ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 1
Ἐν ταύτῃ γ' ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίττει νοῦμεν κατηρήσθαι τὰς αἰῶνας ρῆ- 2
ματι Θεῷ, εἰς τὸ μὴ ἐκ Φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. Πίττει πλείονα θυσίαν 3
Ἄβελ ὡς ΚΑΙΝ προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιον, μαρτυρεῖν 4
ὅτι τοῖς δώροις αὐτῷ τῷ Θεῷ· ἢ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἐτι λαλεῖται. Πίττει Ἐνώχ με- 5
τέστη τῷ μὴ ἰδεῖν θάνατον· ἢ ἔχ' εὐρίσκειο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. πρὸ γ' ἢ
μεταθέσεως αὐτῷ μεμαρτύρη) εὐρετηκέναι τῷ Θεῷ. Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαγε- 6
την.

ἡ ψυχὴ μὲν] μὲν ἡ ψυχὴ D.

ψυχῆς] — Editio Complut. Plantin. probante J. Millio prol. 1108.

1. ὑπόστασις] ὑπόστασιν D a prima manu.

ὑποστάσιν 23. a prima manu.

πραγμάτων] comma adponit P. Junius.

βλεπομένων] βλεπομένων A.

3. μὴ ἐκ] ἐκ μὴ Versio Syr. Vulg. Syn. Nicen. 2. A. VI. T. 4. ita emendat J. Walkerus. & interpretatur Chrysostomus.]

ἐκ Φαινομένων] ἐκ Φαινομένων Editio Complut.

τὰ βλεπόμενα] τὸ βλεπόμενον AD a prima manu. E 17. Versio Copt. Clemens Strom. II. p. 434. Athanasius

Ep. de Synod. Nicen.

4. πλείονα] πλείονα P. Junius.

τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ AD a prima manu. 17.

δι' αὐτῆς] διὰ ταύτης D. a prima manu.

λαλεῖται] λαλεῖ A. 3. 6. 23. 28. 31. 33. 35. 39. 45. 47. Editio Erasmi, Bogardi, Ald. Bengelii. Versio Vulg.

Syr. utraque, Copt. Clemens. Origenes in Plal. CXIX. 145. Nyssenus a Eunom. VIII. Chrysostomus in l. & H. 32.

Epiphanius Ancorat. 96. Asterius, Damasceus. Chronicon Alex. Theodoretus & Theophylactus: τινὰ δὲ ἢ ἀντιγρά-
φον λαλεῖται ἔχουσιν, οὐ καλῶς. Photius Amphiloch. Q. 103. MS. Oecumenius. probante J. Millio prol. 639. & H.
Grotius. Multo sine dubio simplicius est ἀποθανὼν λαλεῖται, quam ἀποθανὼν λαλεῖ, nec video, quo seniu loquela
mortui possit esse vel signum vel testimonium fidei ipsius.

5. a πίστει ad πίστιν comm. 11.] — 23. a prima manu.

εὐρίσκειο] εὐρίσκειο ADE. εὐρίσκει) 23. prob. D. Heinsio.

μεταθέσκει] μετατέθηκεν Editio Complut. Plantin.

μετετέθηκεν] D ex emendatione.

αὐτῷ] — AD a prima manu. 17. Versio Vulg.

εὐρετηκέναι] εὐρετηκέναι A. 1. 46.

σοι, ὀλίγοι. Achilles Tatius p. 19. ὀλίγοι ὄσον. Ma-
ximus Tyr. XXIV. 6. ἀναθησμεῖν σμικρὸν ὄσον, τὸ
νῦν ἔχον. Lucianus Hermotim. 60. εἰ μόνον γινώσκω αὐ-
τῷ, καὶ σπένδω σμικρὸν ὄσον. — 62. εἴ τις ὀλίγον ὄ-
σον ἐκαριαῖον ἀποξέσας αὐτῶν ἄκρα τῷ ὄντι ἀπογινώσκει-
ται. Aristophanes Vesp. 213. τί ἐκ ἀπεκομμένης ὄσον
ὄσον εἶλη; Schol. ὅτι σημαίνει τὸ ἐλάττωσιν. Sanhedrin
f. 97. 2. quid est Hab. II. 3. & flatu rumpatur?
Respondet Rabba Samuël f. Nachmani, dixisse
R. Jonathanem: significat, eo quod flatu debeat
rumpi os eorum, qui supputant tempora, quia di-
cebant, postquam fecit advenire tempus, & non-
dum tamen venit Messias, postea non amplius ven-
turus est. Sed exspectat eum S. D. Si cunctabitur,
exspectat eum. Elaj. XXVI. 20. Pefkta Sotarta
f. 58. 1. num. XXIV. 17. videbo ipsum regem
Messiam: Sed non nunc. intelligitur protensio cap-
tivitatis S. D. Hab. II. 3.

39. περιποίησιν ψυχῆς] Isocrates Ep. 2. περιποίησαι
τὴν αὐτῇ ψυχὴν. Polybius p. 999. πρὸς τὸ περιποίησα-
σθαι τὸ ζῆν αὐτὸ μόνον. Herodotus I. 110. ἢ μὴ ἀπο-
κτείνης αὐτὸ, ἀλλὰ τέφρῃ τροπῇ περιποίησιν. VII. 52. ἐπὶ τέ-
τοις ἢ πᾶσα Περσικὴ στρατὴ ἐγένετο διαφθεῖραι καὶ περι-
ποιῆσαι. Xenophon Cyropaed. IV. οὐν ὅτε ἐπέθεσθε, τὰς
ψυχὰς περιποιήσασθε. Luc. XXI. 19.

1. πραγμάτων ἔλεγχος] Jos. B. I. 31. 1. καὶ Βά-
βυλλος εἰς τὰς ἐλέγχους συνέδραμεν. ἡ τελευταία πίστις τῶν
ἀντιπατρῶν βεβαιουμένη. 32. 2. τίς ἔλεγχος ἡνέχθη κατ'
αὐτῶν; — τὰς ἐλέγχους ἀληθείας ἐπιστάμενον. Aristides
Plat. 2. p. 242. ἢν δ' ἔτος ὁ νόμος ἐκόλων τὰς ὑπερί-
χοντας μεθίσταντες ἔτη. ἄλλο δ' ὅθεν ἐγκλημα προσῆν, ὅδ'
ὡς ἐπὶ ἐλέγχῳ πραγμάτων ὀργή. Philo de migratione
T. 1. p. 442, 40. Gen. XII. 1. εἰπὼν, ἔχ' ἢν διέ-
κνυμι, ἀλλ' ἢν σοι διέξω, εἰς μαρτυρίαν πίστεως, ἢν ἐπίστευ-
σεν ἡ ψυχὴ θεῷ, ἐκ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐπιδεικνυμένη
τὸ εὐχάριστον, ἀλλ' ἐκ προσδοκίας τῶν μελλόντων ἀρτηθεῖσθαι

καὶ ἐκ κερμασθῆσθαι ἐλπίδας χρηστῆς, καὶ ἀντιδοῖσθαι τιμῆς
σα ἢ δὴ περιέειναι τὰ μὴ παρόντα, διὰ τὴν τῷ ὑποσχομένῳ
βεβαιωτάτην πίστιν, καὶ ἀγαθὸν τίλειον ἄλλος εὐρεται, καὶ
γὰρ αὐτὴς λίγεται, ὅτι ἐπίσταντο ἀβραάμ τῷ θεῷ. Arri-
anus Epictet. III. 10. τί ἐκλύει περὶ σποντάς κατὰ φύ-
σιν ἔχον τὸ ὑγερμονικόν; ἐπὶ δ' ὁ ἔλεγχος τῷ πράγματι,
ἡ δοκιμασία τῷ φιλοσοφῆτος. Fides res speratas quasi
praesentes sistit, & res, quae non videntur, quasi ad
oculum demonstrat exponitque. 2. Macc. VII. 20.
Dio Chrys. XXXVII. p. 20. τὸ σῶμα αὐτῷ ἔλεγχον
τῶν πεπραγμένων ἐπέμψεν.

3. μὴ ἐκ] Arrianus Exped. Alex. VII. 27. 12.
ἐκ ἐπὶ μεγάλοις διασπυδάζετο. Plut. paedag. p. 6. E.
τῶν λόγων τὴν ἐτοιμότητα — ἐκ ἐπὶ ἀξίῳ ἀσκήν. Pa-
laephatus 2. ἐγὼ δὲ ἢ φημι τῷτο γινέσθαι. α. μὴ γ' ἀδύνατον.
Xenophon Exped. Cyri. ἐκ ἐφ' ἵνα. Aristides
in Rhod. p. 552. ὥσαν ἐξ ἐκ ὥσης ἀπέφηναν τὴν πόλιν,
καὶ μεγάλην τε ἐξ ἐδμῆς, καὶ θαυμαστὴν ἐξ ἀφαντοῦς
τὴν πρώτην. 2. Macc. VII. 28.

Φαινόμενον] Pyrrhonicorum distinctio celebris est
τῶν Φαινομένων καὶ τῶν νοημένων. De stellis καὶ ἑξοχῶν
dicitur Matth. II. 8. Αἶ. XXVII. 20. Aristo-
teles de Coelo III. περὶ μὲν τῷ α. ἑρῶν, καὶ τῶν με-
ρῶν, ἔτι δὲ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ Φαινομένων ἄστρον. postea, a-
nalyt. I. 13. 13. τὰ Φαινόμενα πρὸς ἀστρολογικὴν... λη-
φθέντων γὰρ ἰκανῶς τῶν Φαινομένων, ὥτως ἐκρήσαντο αἱ ἀστρο-
λογικαὶ ἀποδείξεις. Metaphys. XI. 8. τῷ δὲ ἡλίῳ καὶ τῷ
σελήνῃ δύο ὥστε ἐπὶ προσδοκίας εἶναι σφαῖρας, τὰ Φαινόμενα
εἰ μὴ αἱ τις ἀποδώσιν. Plut. Demetr. p. 919. A. ἔρ-
γοι ὑπερήφανον, εἰκασμα τῷ κόσμῳ, καὶ τῶν κατ' ἑρῶν
Φαινομένων. de placit. Philos. p. 880. A. εἰ γὰρ
ἔνοιαν ἔσχον ἀπὸ τῶν Φαινομένων ἄστρον.

4. λαλεῖται] Libanius D. XXVII. p. 609. B.
καὶ οὐν δὲ ζῆ καὶ τετελευτηκὼς ἀδεται γὰρ. Philo pejo-
rem infidari potiori p. 200, 34. διὸ καὶ τὸ ἐπιφει-
ρόμενον ἀνίστη καὶ ἐπὶ Ἀβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ

7 ἴσασ'· πιστεύσαι γὰρ δὲ τὸ προσηρόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ὅτι, καὶ τοῖς ἐκζητήσιν αὐτὸν
 8 μὴ ἀποδύτης γίνεσθαι. Πίσει χρηματισθεὶς Νῶε πρὶ τὸ μὴ ἔπω βλεπομένων, εὐλα-
 9 βηθεὶς καὶ σκευάσας κιβώτιον εἰς σωτηρίαν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸ κόσμον, καὶ
 10 ἔξελθεν εἰς τὸν τόπον ὃν ἡμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἔξηλθε, μὴ ἐπιτάμενος·
 11 πρὶ τῷ Θεῷ· Πίσει παρώκησεν εἰς τὸ γῆν τὴν ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτριάν, ἐν σκηναῖς κατ-
 οικήσας· Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τὴν συγκληρονομίαν τὴν ἐπαγγελίας τὴν αὐτῆς· Ἐξεδέχετο
 γὰρ τὸν Θεὸν μετὰ τῆς ἐλπίδος ἔχουσιν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. Πίσει καὶ αὐτὴ
 Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ ὡς καὶ καὶ ἐν ἡλικίας ἔτεκεν,
 ἐπεί

a τῷ Θεῷ ad τῷ Θεῷ comm. 6.] — 4. a prima manu. 6. δὲ.] + πρῶτον 27. 28. 38. 39. 45. 46.
 7. περι τὸ μὴ ἔπω βλεπομένων] comma praeponit H. Grotius. μὴ ἔπω] μὴ ἔποτε 1. μήπω 47.
 8. πίσει] + ὁ AD a prima manu. Versio Vulg. Theodoritus. μὴ ἔπω] μὴ ἔποτε 1. μήπω 47.
 9. ἐξελθὲν] ἐλθὲν 23. εἰσελθὲν 38. ἐξελθὲν Editio Complut. τὸν] — A.
 10. ἐξελθὲν εἰς τὸν τόπον] εἰς τόπον ἐξελθὲν D. a prima manu. τὸν] — A.
 11. ἡμελλε] ἡμελλε D a prima manu. 1. 2. 3. 4. 46. Editio Complut. εἰς posterior] — 34.
 12. ἀπὸ τῆς] ἀπὸ τῆς 2. 9. πίσει] καὶ D a prima manu. E.
 13. παρώκησεν] + Ἀβραάμ D. ex emendatione. 31. 37. 38. 39. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Arab.
 + ὁ Ἀβραάμ 4. τὴν] — A 46. 55. codices plurimi, teste Millio. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius. prob. J. A. Bengelio.
 14. αὐτῆς] αὐτῆς D a prima manu. 38. Ἰσαὰκ] Ἰσακ D a prima manu.
 15. Σάρρα] + Σάρρα D. a prima manu. Versio Vulg. 11. πίσει] + δὲ 45. αὐτῇ] — 43.
 Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syr. utraque, Aethiop. Arab. Copt. Theophylactus. + Σάρρα ἔσα 4. ex emendatione. 6. 31. 38. 47. 49.
 16. καταβολὴν] σύλληψιν P. Junius. + ἡ Σάρρα 37.
 17. καὶ posterior] εἰς τὸ τεκνῶσαι D a prima manu. E. εἰς τὸ τεκνῶσαι, καὶ 37.
 18. ἔτεκεν] — AD, a prima manu. 17. Versio Vulg. Copt. Aethiop. probante H. Grotio, J. Millio prol. 1355. J.
 A. Bengelio.

πεινῶν αὐτὸν, κατὰ μὲν τὴν πρόχειρον φαντασίαν υποβάλλει,
 ὅτι Ἀβελ ἀγῆρται· Κατὰ δὲ τὴν ἀκριβεστάτην ἐξετα-
 σιν, ὅτι αὐτὸς ὁ καὶ ὁ ἑαυτοῦ. ὅσθ' ἔως ἀναγινώσκον
 ἐν τῇ Καὶν, καὶ ἀπέκτεινε αὐτὸν, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ. ὅσθ' ὁ
 Ἀβελ τὸ παραδοξότατον ἀγῆρται· τὴν καὶ τὴν ἀγῆρται μὲν
 ἐκ τῆς ἀφρονος διαβολῆς· τὴν δὲ τὴν ἐν τῷ ζῶντι εὐδαιμόνεια.
 Μακρυτέρη δὲ τὸ χρηστὸν λόγιον, ἐν ᾧ φανὴν χρώμενος καὶ
 βοῶν, ἃ πέποιθεν ὑπὸ κακῆ συνήθε, τηλαυγῶς εὐρίσκειται.
 πῶς γὰρ ὁ μικρὸν ἂν διαλέγεσθαι δυνατός; ὁ μὲν δὲ σοφὸς
 τεθνηκίαν δοκῶν τὸν φθαρτὸν βίον, ζῆ τὸν ἀφθαρτον. p. 203,
 10. ζῆ μὲν γὰρ, ὡς καὶ πρότερον ἔφην, ὁ τεθνηκίαν δοκῶν,
 εἰ γε καὶ ἰκέτης ἂν θεῷ, καὶ φανὴν χρώμενος εὐρίσκειται. Sir.
 XLVIII. 14. Plut. de Exil. p. 605. D. δι' ἣν παν-
 ταχὺ καὶ τεθνηκίαν μνημονεύονται. Xenophon Apol. So-
 crat. ἐπὶ δὲ καὶ τετελευτηκῶς τυγχάνει κακοδοξίας. Dio-
 dorus S. Exp. p. 556. πάλαι γὰρ γενοίστες, ὥσπερ νῦν
 ὄντες, ὑπὸ πάλιν μνημονεύονται. praedicatur, in omnium
 ore est; non, ut T. Beza & E. Schmidius vertit
 λαλῆσαι, loquitur

5. εὐφραίνεσθαι] Plut. Consolat. p. 121. F. ἔως
 ἔδω ἔνν μετὰ θεῶν ἂν, καὶ τέτοις συνεσιωμένους, εὐφραίνεσθαι
 ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑμῶν διαγωγῇ. Hic vero consequens
 est pro antecedente: ita se gefit, ut Deo placeret.
 Deo placere studuit. Deum coluit. Sap. IV. 10.
 Philo de Abrah. p. 365, 20. εὐφραίνεσθαι ἀλλήλοις.

6. Epictetus 38. τῆς περὶ τῆς θεῶς εὐσεβείας ἰσθῆ, ὅτι
 τὸ κυριώτατον ἐκείνῳ ἐστίν, ὁρᾶς ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχει,
 ὡς ὄντων, καὶ διοικῶντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ δικαίως. Se-
 nec. Ep. 95. Primus est Deorum cultus Deos cre-
 dere. Deinde reddere illis majestatem suam, re-
 ddere bonitatem, sine qua nulla majestas est. Scire
 illos esse, qui praesideant mundo, qui universa vi
 sua temperant, qui generis humani tutelam gerunt,
 interdum curiosi singulorum.

Fieri autem non poterat, ut fine fide Deo pla-
 cere studeret.

10. τεχνίτης καὶ δημιουργός] Cic. de N. D. I. 8.

Opificem aedificatoremque mundi Platonis de Ti-
 maeo Deum. Aristides in Cyzic. de Apolline p.
 237. ὅς ταις μὲν ἄλλαις πόλεσιν ἐξηγητὴς ἦ, τῇ δὲ πό-
 λεϊ ταύτῃ καὶ ἀρχηγέτης· τὰς μὲν γὰρ ἄλλας πόλεις διὰ
 τῶν οἰκιστῶν ᾤκισεν, ὅς ἀπέσειλεν ἐκασταχόσας, ταύτης δὲ ἐκ
 τῆς εὐθείας αὐτὸς γέγονεν οἰκιστής. Procopius Anecd. II.
 ἱμάτια τὰ ἐκ μεταξὺς ἐν Βηρύτῳ μὲν καὶ τύρῳ πόλεσι τῆς
 Φοινίκης ἐργάζεσθαι ἐκ παλαιῆς ἐθίμης· οἳ τὴν ταύτην ἔμπορον
 τε καὶ δημιουργὸν καὶ τεχνίτην ἐπαύθη ἀνέκαθεν ᾤκον. Xe-
 nophon Memor. I. πάντων ἔοικε ταῦτα σοφῆς τῆς δημιου-
 ργῆς καὶ φιλοζῶνς τεχνίματι. Plato Tim. δημιουργὸν τῆς
 κόσμου καὶ τεκταίνοντον αὐτὸν. Polybius p. 720. ἀρχι-
 τέκτονος δὲ καὶ δημιουργοῦ τῶν ἐπισημάτων Ἀρχιμήδους.
 Lucianus Hippias 8. ἐγὼ μὲν ἔν ἐν εἰς δύναμιν καὶ τὸν τε-
 χνίτην καὶ δημιουργὸν ἡμεῖς φάμεν τῷ λόγῳ.

II. καταβολὴν σπέρματος] Demosthenes in Timarchi.
 ἐπὶ σπέρματι δὲ καταβάλλειν — τοῖς τῶν πραγμάτων ἐ-
 δὲν μήπως ἂν ἐκφύοι. Szeheranus in Ὁμηροῖς, τὴν καρ-
 πὺς πολλαπλασιάζει τὴν γῆν ἀνείνας τὴν καταβαλλομένην. ex
 Aristot. de mirab. aufcult. Lucianus Amor. 19. τοῖς
 μὲν γὰρ ἄρρεσιν ἰδίᾳς καταβολῆς σπερμάτων χαρισμένη,
 τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον ἀναφύνασα. Artemide-
 mus I. 82. ὡς ἐπὶ νεκρῶν γὰρ τὴν γῆν καταβάλλει τὰ σπέρ-
 ματα. Szeheranus Empir. a. Astrol. 57. καὶ τὰ εἰς τὴν γῆν
 καταβαλλόμενα τῶν σπερμάτων, ἐκ εὐθείας ριζοβαλλήντα
 συμπλέκεται ταῖς ὑποκειμέναις βόλοις — ἡ καταβαλλο-
 μένη τὸ σπέρματος φύσις, de homine loquens. Gale-
 nus de potentiis I. καταβλήντος δὲ τὸ σπέρματος εἰς
 τὴν μήτραν ἢ εἰς τὴν γῆν. ἐδὲν γὰρ διαφέρει. de Semine I.
 τὸ τῷ ἄρρεος σπέρματι τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὰς μήτρας τῷ
 θήλειος. de Usu Part. XIV. εὐθὺς μὲν ἅμα τῷ κατα-
 βλήντῳ τὸ σπέρμα. an foetus fit animal. τὸ καταβλη-
 θὲν εἰς τὰς γυναῖκας σπέρμα, ter. in Hippocr. de nat.
 hom. I. τὸ σπέρματος ὀλίγος ἐστὶν ὁ καταβαλλόμενος εἰς
 τὰς μήτρας ὄγκος. in Aphorism. IV. τὸ κύημα ἐν μὲν
 τῷ πρώτῳ χρόνῳ τῆς καταβολῆς τῷ σπέρματος, V. τοῖς εἰς
 ψάμμον ἢ πετρώδι γῆν καταβαλλομένοις σπέρμασι. Liba-
 Hbb

ἐπεὶ πῶτον ἠγήσατο τ' ἐπαγγελάμενον. Διὸ καὶ ἄφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα γενεα- 12
 μέν, καθὼς τὰ ἄστρα τῷ ἔρατι τῷ πλῆθει, καὶ ὥσπερ ἄμμοις ἢ ὡς τὸ χεῖλ^ο
 τ' θαλάσσης ἢ ἀναριθμητῶ. Κατὰ πῶτον ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς 13
 ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, — καὶ πεπαισμένοι, καὶ
 ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπιδήμιοι εἰσιν ἐπὶ τῇ γῆς. Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμ- 14
 φάνισον ὅτι παρίδα ἐπιζητῶσι. Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνεον ἄφ' ἧς ἐξήλθον, εἶχον 15
 ἀν κείρον ἀνακάμψαι. Νυνὶ δὲ κρείττον^ο ὀρέγον^{το}, τῷ τῷ ἐπεραίνε^ο διὸ οὐκ ἐπαι- 16

σχύ-

~ὡς ἡ

12. ἐγεννήθησαν] ἐγεννήσαν D a prima manu. καθὼς] + καὶ 38.
 ὥσπερ] καθὼς ἡ D a prima manu. 21. ὡς ἡ A D ex emendatione. E. 1. 2. 3. 4. 14. 18. 20. 22. 23. 28.
 36. 37. 41. 44. 45. 46. 47. 52. Editio Complut. Stephani 2. Bengelii. Damascenus. Theophylactus, Oecumenius.
 ἢ παρὰ τὸ χεῖλ^ο] — D a prima manu. E. Verlio Aethiop.
 13. λαβόντες] προσδεχόμενοι A. κομισάμενοι 17. 23. a prima manu. 39. Damascenus. ex comm. 39.
 αὐτὰς ἰδόντες] ἰδόντες αὐτὰς 3.
 καὶ πεπαισμένοι] — ADE 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 27. 28. 29. 30.
 32. 33. 34. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 52. 55. Editio Complut. Colinaei, Plantin. Bengelii, Ge-
 nev. Verlio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Arab. Corp. Chrysostomus in l. in Matth. H. 9. in Hebr. H. 11. & 23. Tom.
 V. p. 7. in Genes. H. 66. Nyssenus de homine 22. Photius ap. Oecum. ἀσπασάμενοι, ἀντὶ τῷ πεπαισμένοι.
 Theodoretus, in l. & in Cant. I. 1. Damascenus Pro Imag. III. 26. in l. & l. 1. α. 31. Theophylactus, Oecume-
 nius, Hieronymus ad Dard. probante J. Millio prol. 887. H. Hammond, D. Whitby.
 καὶ secundo loco] — 17.
 14. λέγοντες] βλέποντες 4. ἐπιζητῶσι] ζητῶσιν D a prima manu. 14. 20. Procopius in Ec. LVIII. 14.

πιος O. III. p. 103. ἢ δὲ τις περὶ τὴν καταβολὴν ρα-
 θυμῶσας. Progyrn. p. 88. D: καταβάλλων τὰ σπέρ-
 ματα. Basilus, ὁ γεωργὸς — σπέρματα καταβαλὼν.
 Libanius O. X. p. 269. C. καὶ γὰρ βῆς συνεζύγνυτο,
 καὶ ἄροτρον εἴλετο, καὶ σπέρμα κατεβάλλετο. Attianus
 Epictet. I. 31. υἱὸς ἐκ τῶν αὐτῶν σπερμάτων γέγονε, καὶ
 τῆς αὐτῆς ἀνοθεν καταβολῆς. Philo de O. M. p. 13,
 24. σπέρμα εἰς τὴν μήτραν καταβλήθη. p. 31, 34. αἱ
 καταβολαὶ τῶν σπερμάτων. de Leg. Spec. p. 275, 23.
 ἄνθρωπος μὲν ἐπιδιὴ τῶν ἀρετῶν σπῶρον εἰς ἀγαθὴν ἄρεταν τῆς
 ψυχῆς καταβάλλειν. M. Antoninus IV. 36. σπέρματα
 εἰς γῆν ἢ μήτραν καταβαλλόμενα. Musonius ap. Stob.
 77. εἴτε ὁ πᾶν νοσῶν αὐτὸς οἶνον ἢ τροφὴν αἰτεῖ παρὰ καιρὸν.

12. ἄστρα] Galenus in Epidem. καλῶσι μὲν οἱ ἑλ-
 νηες, ὡς τὰ πολλὰ, τὸ συγκεῖμενον ἐκ πολλῶν ἀσέρων ἄστρον
 εἶναι τὸν ταῦροι ὅλον ἢ τι μέρος αὐτῶν, τὰς υἰάδας ἢ τὰς
 πλειάδας· ὅμως μὴν εἶναι ὅτε καὶ τῶν ἀσέρων ἕκαστον ὀνο-
 μάξωσιν ἄστρον. Callimachus in Delum 175. ὁ ψιγῶνος
 τιτῆνης ἄφ' ἐσπερῶ ἐσχατοῶντι ῥώσονται, νικᾶδῶσιν εὐκό-
 τες, ἢ ἰσάριμοι τείρουν, ἡνίκα πλεία κατ' ἡέρα βυκο-
 λούνται.

χείλος] Ex. II. 3. Nonnus Marcellus VI. 8. ex
 Sifenna in IV. Hiflor Innosios trementibus artubus
 repente extrahit, sifitque in labro summo fluminis
 Livius XXXVII. 37. Labro (fossae) murum cum
 turribus crebris objecit. Caesar B. G. VII. 72.
 quantum summa labra [fossae] distabant. Il μ. 52.
 μάλα δὲ χρημέτιζον ἐπ' ἄκρω χεῖλει ἐσάοτες. Eustathius
 ποταμῶν χεῖλη. Herodotus I. 180. παρὰ χεῖ-
 λος ἐκάτρεον τῷ ποταμῷ. 185. παρ' ἐκότερον τῷ ποταμῷ
 τὸ χεῖλος. II. 94. παρὰ τὰ χεῖλα τῶν τε ποταμῶν καὶ τῶν
 λιμνῶν σπεῖρσι. Achilles Tat. II. 103. ἐπὶ τὸ χεῖλος
 τῆς θαλάσσης. Himerius p. 63. ἐπὶ τῷ χεῖλει τῷ πο-
 ταμῷ. Jof. XI. 4. Jud. VII. 22. i. Sam. XIII. 5.
 1. Reg. IX. 26.

ἀναριθμητός] Rom. IX. 27. Aristot. de Mundo II.
 ἀναριθμητός. de coelo 12. ἀναριθμητός. Chrysippus ap.
 Stob. Ecl. Phys. 25. ἀπλανῶν ἀσέρων ἀκατάληπτον εἶ-
 ναι τὸ πλῆθος. Ptolemaeus Almag. 3. ἄπειρον. Pindarus
 Olymp. O. 2. ψάμμος ἀριθμὸν πεφύγεν. Schol. παρα-
 βολικῶς, λίγχι γὰρ ὥσπερ ἡ ψάμμος ἐκ ἀν ἀριθμῷ περι-
 ληφθεῖν, ὥτως ἀμέτρητος θῆρον ταῖς ἐντομαῖς, τ. ε. ὥσπερ

ἡ ψάμμος ἀναριθμητός εἶναι, ὥτως καὶ τέττε πρὸς ἀνθρώπους
 εὐεργεταί.

13. ἀσπασάμενοι] Xenophon Cyropaed. VI. οὐκ
 ἔχουσα ἢ Πάνθεια, ὡς ἔτι ἄλλως ἀν ἀσπασαίτο αὐτὸν,
 κατεφίλησε τὸν Δίφρον. Appianus B. C. V. p. 1110.
 οἱ δὲ τὸν καίσαρα πόρρωθεν ὡς αὐτοκράτορα ἡσπασάντο. Lu-
 cianus de Calumn. 5. τὴν χεῖρα προτείνας πόρρωθεν ἔτι
 προσέειπε. Themistius O. XVI. p. 211. B. τὸν Ἄρην
 πόρρωθεν ἀσπάζομενοι, προσεύχονται Διμήτρει καὶ Διόνυσῳ.
 Aen III. 522. Quum procul obscuros colles humi-
 lemque viderem Italiam — Italiam, laeto focii cla-
 more salutant.

παρεπιδήμιοι] Aeschines D. III. 3. παρεπιδήμια τις
 εἶναι ὁ βίος, τὸ κοινὸν τῷτο, καὶ πρὸς ἀπάντων θρυλλόμενον.
 Polybius p. 1280. οὐ μὴν τοῖς γε παρεπιδημῶσιν, ὥτε ταῖς
 ἐκεῖ μένεσι τῶν ἑλλήνων. P. 1466. ἑλλήνες οἱ παρεπιδήμιοι.
 Hipparchus ap. Stobae. p. 573. ὡς πρὸς τὸν ζυμπαντα
 αἰῶνα ἐξετάζοντι βραχυτάτον ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι τὸν τῆς
 ζωῆς χρόνον, ἀλλὰ εἰς ἐν τῷ βίῳ εἰσὶν τινα παρεπιδημίαν
 ποιῶνται ἐπὶ εὐθυμίας καταβιώσαντες. Polyb. X. p. 1391.
 χρώμενος τῇ κατὰ τὴν παρεπιδημίαν ἐξουσίᾳ ἀναίδη. Bechae
 in Gen. XLVII. 9. Non dixit annorum vitae meae,
 quemadmodum Pharaon, sed peregrinationis meae,
 quasi diceret: tempus, quo ego peregrinatus sum
 in hoc mundo, sunt anni CXXX. Sic solent ju-
 sti, ut se peregrinos in hoc mundo reputent.

14. vid. in Philipp. III. 20. Anthol. I. 70. 3.
 Ἄλλα σοί, Αἰνεία, εἶδος ἱερὸς Ἴταλὸν ἦδη ὄρμον ἔχει
 πατρὸς φροῖμιον ἑρακλῆος. Aristides in Jovem p. 5. τὴν
 δὲ πρῶτην πατρίδα τὴν ἑράνιον, καὶ τὴν κατ' αἶρα, καὶ
 τὴν ἐν θαλάττῃ, καὶ τὴν ἐπὶ γῆς, οἷον ὑπαρχοὶ καὶ
 σατράπαι μεμερισμένοι. Plotinus Enn. I. 6. 8. πατρίς
 δὲ ἡμῶν, ὅθεν παρήλθομεν, καὶ πατὴρ ἐκεῖ. Simplicius in
 Epictet. I. 2. εἰς δὲ ὁ κυβερνήτης καλέσῃ ἐπὶ τὸ πλοῖον,
 ἀνακαλέμενος ἐντιθεὶς πρὸς ἑαυτὸν τὴν ἡμῶν, καὶ τὴν πατρί-
 δα τὴν ἀληθινὴν, ὅθεν ἦλθομεν, τρέχε, φησὶν, ἐπὶ τὸ πλοῖον.
 Philo de Agricult. p. 310, 22. in Gen. XLVI.
 34. παροικεῖν, οὐ κατοικεῖν ἠλθομεν. Τῷ γὰρ ὄντι πᾶσα μὲν
 ψυχὴ σοφῶ πατρίδα μὲν ἑράνον, γῆν δὲ ξένον ἔλαχεν. de
 confus. ling. p. 416, 30. οἱ κατὰ μωυσῆν σοφοὶ πάνα-
 τος εἰσάγονται παροικεῖντες, αἱ γὰρ τέτων ψυχῶν εἰσάσεις
 μὲν ἀποικίαν θῆσιν τὴν ἐξ ἑρακλῆ, εἰσάσας δὲ ἑκατὰ τῷ φι-
 λοθέῳ

σχύνει) αὐτὸς ὁ Θεός, Θεός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν ἠτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίτσι
 17 προσενήνοχεν Ἀβραάμ τῷ Ἰσαάκ περὶ αὐτοῦ, καὶ τὴν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπ-
 18 αγγελίας ἀναδεξάμενος. Πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαάκ κληθήσεται σοι σπέρμα
 19 Λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατός ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν ᾧ ἐβλήθη ἐκο-
 20 μίσατο. Πίτσι, αὖτε μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαΐ. Πίτσι,
 21 Ἰακώβ ἀπθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησε καὶ προσεκύνησεν ὅτι τὸ ἄκρον
 22 τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ. Πίτσι, Ἰωσήφ τελευτῶν αὖτε τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε,
 καὶ

ἦτι] + καὶ 37.
 ἀφ' ἧς 37.
 ἐβλήθη AD a prima manu. E 17. Chron. Alex. p. 238. Damascenus i. ἐβλήθησαν Athanasius in
 introm. Chrysostomus. — D a prima manu, probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.
 16. νῦν] νῦν AD E 1. 2. 3. 4. 7. 52. 55. Codices plurimi, teste Millio, Editio Erasmi, Bengelii, Colinaei,
 Athanasius, Chrysostomus. Θεός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν] ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν Θεός D a prima manu.
 17. Ἀβραάμ] Verſio Syr. Chrysostomus posterior habet cum alterico
 Ἀβραάμ τῷ Ἰσαάκ περὶ αὐτοῦ] τῷ Ἰσαάκ Ἀβραάμ περὶ αὐτοῦ D a prima manu.
 μονογενῆ] μονογενῆ D. a prima manu.
 18. ὅτι] — D a prima manu. Verſio Syr. Chrysostomus probante J. Militio prol. 887.
 Ἰσαάκ] Ἰσαάκ D a prima manu. 19. ἐγείρειν] ἐγείρειν A 17. Chron. Alex. δυνατός] δύναμις A.
 20. αὖτε] + καὶ AD a prima manu. 17. 23. 37. Verſio Vulg. Chrysostomus, Theodoretus, Damascenus.
 Ἰσαάκ] Ἰσαάκ D a prima manu. 21. ἕκαστον] + καὶ 37. εὐλόγησεν] εὐλόγησεν AD.
 αὐτῶν] — 43. 22. τελευτῶν] — 4. a prima manu.

λαβεῖν καὶ φιλομαθῆς εἰς τὴν περιγίαν φύσιν ἀποδιδυμῆν.
 ἐπειδὴ ἐν ἐνδιατρίψασαι σώματι τὰ αἰσθητὰ καὶ θνητὰ δι'
 αὐτῶν πάντα κατίδωσιν, ἐπαινέρονται ἐκαστὴ πάλιν, ὅθεν
 ἐμνήσθησαν τὸ πρῶτον, πατρίδα μὲν τὸν ἐρανοῖον χώρον, ἐν
 ᾧ πολιτεύονται, ξένον δὲ τὸν περιγίαν, ἐν ᾧ παρεκλήσαν,
 νομίζουσι. Τοῖς μὲν γὰρ ἀποικίαν τελευτῶν ἀντὶ τῆς μη-
 τροπόλεως ἡ ὑποδεξαμένη δῆπερ πατρίς, ἡ δ' ἐκπεμψάσα
 μένει τοῖς ἀποδημηκόσι, εἰς ἣν καὶ ποθεῖν ἐπαινέρονται.
 Τοιγαρὶν ἐκόντως Ἀβραάμ ἐπὶ τοῖς νεκροφύλαξι καὶ ταμιαῖς
 τῶν θνητῶν, ἀσπάζας αὐτοὺς ἐν ᾧ μετ' ὅμοιοι [Gen. XXIII. 4.]
 καὶ Ἰακώβ Gen. XLVII. 9.

16. Dionysius Hal. A. II. 1. τὸ δὲ τῶν οἰκτρῶν γέ-
 νος Ἀραβικὸν ἦν — ἐκαστὴς ἐξελθὼν ἐπὶ γῆς κτήσιν ἀμεί-
 νους. VI. 80. οἱ δὲ Βαυβυλῶν συναράμνοι τῆς στρατίας, ἐπὶ
 τῶν κτήσεσθαι κρετίονα γῆν ὑπερεῖδον τῆς πατρίδος.

vid. comm. 8 Nullo indicio constat; Abrah-
 amum & patriarchas de vita aeternum in coelis a-
 genda cogitasse; ergo sensus mysticus non est A-
 brahami, sed Pauli qui historiam Abrahami ejus-
 que errores comparavit cum vita & spe discipulo-
 rum Christi. ἐμφανίζουσι scilicet ἡμῖν sub Novo Te-
 stamento, 14. & τῶν 16. scilicet ἀλληγορέμενον.
 ἐν παραβολῇ comm. 19.

17. Polybius p. 1351. ἐβλεπόντων ἀναδέχεσθαι πᾶν τὸ
 προστατίζον. qui fide receperat.

19. Jos. B. II. 8. 10 εὐθυμοὶ τὰς ψυχὰς ἠφίσαν,
 αἱς πάλιν κομίζεσθαι. cit. Porphyrio de Abstin. IV.
 ap. Euseb. P. IX. 13. Pindarus Pyth. III. 99.
 Ἀνδ' ἐκ θανάτου κομίζεσθαι ἡδὲ ἀλκατότα. Schol. ἀλκατότα
 ἐκ θανάτου ἀγαγεῖν, ἡδὲ τῶν μοιριδίων λαφθέντα λέγεται δὲ
 ὁ Ἀσκληπιδίος — ἀναστῆσαι Ἰσπόλυτον τεθνηκότα. Sextus
 Empir. 2. Log. I. 256. ὅτι γὰρ Ἀδμηντος ἐλογίζετο,
 ὅτι τεθνήσκον ἡ Ἀλκίης, καὶ ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἐκείνῳ ἀνίστα-
 ται, ἀλλὰ δαίμονια τινὰ ποτε ἐπιφοιτᾷ. Pindarus Nem.
 VIII. 75. ὁ Μένει, τὸ δ' αὖτις τῶν ψυχῶν κομίζεσθαι οὐ
 μοι θνατόν. Schol. τὸ μὲν ἀναστῆσαι τὸν τεθνήκοντα ἀδύ-
 νατόν μοι ἐστίν. Dioscorides γινώσκει ἐν τοῖς ὑπὲρ Βόσ-
 περον τόποις, ὅθεν καὶ κομίζεται. Nizachon vetus p.
 22. hinc colligas, nihil prorsus animo expendisse
 Abrahamum: aut dicendum, ipsum secum cogitas-
 se, Deum filium in vitam revocaturum; cum ip-
 se sit fuscitator mortuorum. Josephus Albo Ikkar.
 IV. 4. Despectui habuit Abraham pater noster tam

suam quam filii sui unici vitam, omniaque bona
 corporis, quae ipsi promissa fuerant, scilicet in
 haereditatem ipsi cessuram terram Canaan, & fe-
 men ejus haereditario jure possiturum porta in-
 micorum suorum, & quod dictum est: In Isaac
 vocabitur semen tuum; profectusque est ut macta-
 ret filium unicum, sciens observando mandata Do-
 mini conservatum iri animam duratione aeterna,
 eamque permanturam in gaudio perpetuo: at, si
 transgrederetur verbum Domini, haud prospere
 acturam, sed excisum iri a gaudio isto. Dio p. 694.
 ὅτι ὁ αὐτός [Νέρον] τῇ συνθεῇ ἡ μοιριάδας ἔδωκεν — αἱ
 ὁ Γάλλους ἐκομίσατο. Nonnus Dionys. XXXIV. μυ-
 ρομένης δὲ δάκρυα χαλκομίδης με καὶ ἐξ αὐτοῦ κομίσσει.
 Pirke Eliezer 31. R. I. dixit: cum appropinqua-
 ret gladius collo ejus, fugit & exiit anima Isaaci:
 cum autem audiret vocem inter duos Cherubinos:
 noli immittere manum tuam puero, reddidit anima
 in corpus suum. Et solvit eum, stetitque super pedes
 suos, & novit Isaacus resurrectionem mortuorum
 ex lege, quia omnes mortui resurgent. ea hora di-
 xit: Benedictus tu, domine, qui vivificas mortuos.
 Rom. IV. 19.

21. Mechilta f. 34. b. in Ex. XVI. 32. haec
 est una ex decem rebus, quae creatae sunt vespera
 sabbati inter duos soles — manna, virga. &c.
 Schemoth R. V. In virga Moſis scriptae erant X.
 plagae, notarice litteris initialibus. & VIII. R.
 Juda dixit: ponderabat XL. Seas, & ex sapphiro
 fuit. Pirke R. Eliezer 40. R. Levi dicit: Virga Mo-
 ſis creata fuit in crepusculo vespertino Sabbati, &
 tradita Adamo in Paradiso. Adamus tradidit E-
 nocho, Enochus Noacho, Noachus Semo, Se-
 mus Abrahamo, Abrahamus Isaac, Isaacus Ja-
 cobo. Jacobus autem descendens in Aegyptum tra-
 didit illam Josepho filio suo. &c. Ratio ergo fuit,
 cur Paulus lectionem ἦ ο. potius quam Hebraicā
 codicis retineret, propter significationem baculi my-
 sticam. Falkut Rubenis f. 56. 1. Virga ista fuit
 Judae S. D. Gen. XXXVIII. 18. & fuit in mani-
 bus Moſis S. D. Ex. IV. 2. & ita fuit in manu
 Aaronis & in manu Davidis 1. Sam. XVII. 40. &
 fuit in manu omnium & singulorum regum, & erit
 in manu regis Messiae S. D. Ps. CX. 2. 1. Reg. I. 47.
 H h h 2 23. τῶ

ἡ καὶ τὸ ὕψος αὐτῷ ἐνετείλατο. Πίτσι, Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρῖμηνον ὑπὸ τῷ 23
πατρὶ ἄνδρι, διότι εἶδον ἄσκειν τὸ παιδίον· ἡ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ Διάταγμα τῆ
Βασιλείας Πίτσι, Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρήτατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ· 24
Μῆλλιν ἐλόμνος συγκαταχρῆσθαι τῷ λαῷ τῇ Θεῷ, ἡ προσκαίρον ἔχειν ἀμαρτίας 25
τῷ λαῷ τῇ Μείζονα πολλὸν ἠγασάμενος τὸ ἐν Αἰγύπτῳ θυσιαρῶν τὸ οὐαδισμόν τῇ Χρι- 26
στῇ ἀπέβλεπε ὅς εἰς τὴν Μωσαποδοσίαν. Πίτσι κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὴν 27
θυμὸν

23. Μωσῆς] Μωσῆς DE 14. 37. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantini, Oecumenius.
εἶδον] — 44. 47. probante J. Millio prol. 1452. οὐκ] — T. Manzey. in Philon. T. 2. p. 83.
διάταγμα] δόγμα 34. πρόσκαυμα 46. in ora.
Βασιλείας] — Πίτσι μέγας γενόμενος Μωσῆς ἀνείλεν τὸν Αἰγύπτιον, κατανοῶν τὴν ταπεινότητα αὐτῷ DE.
Codices Latini, Donatiani, teste Erasmo, alique duo, teste Zegero. probante J. Millio prol. 496.
24. Μῆλλιν] Μῆλλιν 14. 37. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantini, Bogardi.
θυγατρὸς] — 4. a prima manu.
26. ἐν Αἰγύπτῳ] ἐν Αἰγύπτῳ A. 3. Αἰγύπτῳ DE 1. 18. ex emendatione. 21. 22. 31. 35. 43. 44. 46.
52. Αποστ. 2. Editio Complut. Plantini, Genov. Versio Vulg. Copt. Syr. Clemens Str. IV. p. 609. Eusebius E. T. I.

23. τῶν πατέρων] Patres pro utroque parente Ovidius M. IV. 60. Tempore crevit amor: tædæ quoque pure coissent; sed venere patres. Statius Theb. VI. 464. de Oedipo & Jocasta. Incertique patrum thalami. Claudianus de B. Gild. 380. Iste illi patribus, sed non & moribus isdem Mascell. Inscript. patres male judicantibus fati superstities. Parthenius erot. 10. κνώπιος εἰς ἐπιθυμίαν Λευκάνας ἰλθὼν, παρὰ τῶν πατέρων αἰτησάμενος, αὐτὴν ἠγάγετο γυναῖκα. Antonin. Lib. 39. γονίαν δὲ ἐκ ἐπιθυμίας, ἥσαν γὰρ ἐκ φωνίχης. vid. in Matth. X. 21.
διάταγμα] Plut. Marcell. p. 312. E. τὰ διατάγματα τῶν ἀρχόντων ἄλλαν μὲν διατάγματα, ῥωμαῖοι δὲ εἰκότα πρὸς ἀρχαίαν.

24. μέγας γενόμενος] Od. ε. 216. οὐν δ' ὅτι δὴ μέγας ἔσσι, καὶ ἦεν μείζον ἱκάνης. β. 314. οὐν δ' ὅτι δὴ μέγας εἰμι.
ἠρήτατο] Appianus Syr. p. 145. τὴν ἔτι λοιπὴν [θυγατέρα] ἠρῆτατο ἐννοεῖ τῷ Περσέων βασιλεῖ. Ὁ δὲ ἠρήτατο· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς — θαυμάζουσιν, ὅτι κῆδος βασιλείας τοσούτου καὶ γήτορος παραιτεῖτο.

25. μῆλλον ἐλόμνος] Lysias pro caede Eratosth. μῆλλον εἴλε τοῖτον κῆρτα ἔκμαρτα, ἢ τοῖς νόμοις πεποιθεῖ. Isocrates Panathen. de Theleo μῆλλον εἴλετο τὴν δόξαν τὴν ἀπὸ τῶν πόων καὶ τῶν ἀγώνων, εἰς ἀπαρτα τὸν χρόνον μνημονευθεσμένην, ἢ τὴν ῥαθυμίαν καὶ τὴν ἰσχυρίαν, τὴν δὲ τὴν βασιλείαν ἐν τῷ παρόντι γιγνομένη. Schol. ad Il. π. 36. de Achille. δόξαν αἰώνιον ζῆν προσκαίρει προτιμῶν. Æschines c. Timarch. de Achille. εἴλετο τὴν τῷ τελευτῶν πρὶν μῆλλον ἢ τὴν σωτηρίαν. Sextus Empir. pyrrh. hypot. III. 24. πῶς ἂν εἴλοιο πῶς μῆλλον ἢ πῶς. a. Eth. 66. εἴλοιο ἂν μῆλλον ὁ σοφὸς νοεῖν κατὰ τῶν τῶν καίρων, ἢ ὅτι τὸ ὑγιαίνειν. Simplicius in Epict. p. 111. αἰρεῖσθαι μῆλλον αὐτὸν τὸν ἀπὸ λιμῆ θάνατον συμβαλεῖν, ἢ μένειν ἀπαίδευτος. Appianus B. C. II. p. 836. ἐγὼ μὲν γὰρ ὄντας γὰρ Ῥωμαῖοι οἶμαι πολλοὺς ἀποθανεῖν εἰσθαι μῆλλον, ἢ δουλεῖν ἔκοντας. III. p. 874. καὶ ταῦτα κινδυνεύειν καὶ παθεῖν ὅτιν ἡρώων ἐκὼν μῆλλον, ἢ ἄταφοι καὶ ἄτμω γιγνομένην περιεῖν καίσαρ. IV. p. 105. 1. ἀρπάζει μῆλλον εἰσθαι, ἢ κτείνειν τὸν ἡσσωμένον. p. 1059. μηδὲ λιμὸν — ἴληται μῆλλον ἢ πολεμίων τῆς καὶ σώματος. V. p. 1118. ὁ δὲ εἶπεν, αἰρεῖσθαι παρασποδόμενος ἀποθανεῖν μῆλλον, ἢ σώζεσθαι διπλὸς ὀφθαλμῶν. Parth. p. 281. τὸ πάντας ὁμαλῶς, ἐνδοξῶς, ἀδόξως, ἀρχοντας, ἰδιώτας τὴν παρ' Ἀντωνίῳ τιμὴν καὶ χάριν μῆλλον αἰρεῖσθαι τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας. Simplicius in Epict. 266. διὸ χρὴ παραβῆσθαι τὸν ὅρκον, εἰ μὲν δυνατόν, τελείως καὶ πόνοι καὶ ζημίαν τὴν δυνατὴν μῆλλον αἰρέμενον, ἢ ὁμολογεῖν. p. 185. εὐδὲς ἂν εἴλοιο φυτὸν ἢ ζῶον ὁλοκλήρως ὅποιον

ἂν γενέσθαι μῆλλον ἢ ἄνθρωπος. p. 251. αἰρέμεθα δὲ μὴ εἶναι μῆλλον, ἢ κακῶς εἶναι. Appian. Mithrid. p. 390. ὅταν τι μῆλλον ἢ πάσχειν αἰρέμενοι. Hispan. p. 435. ἐν χρυσίῳ ἐλόμνος τὴν παθεῖν μῆλλον ἢ ὑπὸ λιμῆ. de B. C. IV. p. 1460. ἡγύοντο τὴν ἐργασίαν καὶ ἐλπίσιν, εἰ δὲ οἱ τι παθεῖν, μῆλλον ἢ ὑπὸ ἀμνηστίας κακῶς διαπαύμενοι. Herodotus VII. 149. ἀλλ' εἰσθαι μῆλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀρῆσθαι, ἢ τὴν ὑπὸ τῶν Λακωνικισμῶν. Demosthenes pro Megalopol. αἰρήσομαι μῆλλον — δοκεῖν φλυαρεῖν, ἢ περ κ. τ. λ. Isocrates panegy. ἡρώων τοῖς ἀσθενεστέροις βοηθεῖν μῆλλον, ἢ τοῖς κρείττοσι συναδικεῖν. Xenophon. αἰρήσομαι τελευτῶν μῆλλον, ἢ ἐλευθερίας ζῆν. Isocrates de bigis. εἰς ἐλευθερίαν περὶ τῶν μελλόντων, ἀλλ' οὐδὲς εἴλετο μετὰ τῆς πόλεως ὅτιν πάσχειν μῆλλον, ἢ μετὰ Λακωνικισμῶν εὐτυχῶν. Plato Gorg. p. 320. C. εἰλομένη ἂν μῆλλον ἀδικεῖσθαι, ἢ ἀδικεῖν. Apol. καὶ πολλὰ μῆλλον αἰρέμενοι ἀδὲ ἀπολογησάμενος τιθεσθαι, ἢ ἐκείνους ζῆν. Demosthenes c. Steph. I. περὶ πλείους ἐπεισάγει τὸν Φερμίωνος πλῆτον, ἢ τὰ τῆς συγγενείας ἀναγκαῖα. Dio Cass. p. 577. εἴλετο — ἀποκτενῆ μῆλλον, ἢ παραχρῆμα τελευτῶν ἀδοξῆσαι. Galenus III. in Epid. III. Hippocr. οἱ πλείους δ' ἀποθανεῖν εἴλοιο μῆλλον, ἢ προσνέγκασθαι τι. de Antidor. I. ὅσπερ φασί, καὶ τὸν Μιθριδάτην αὐτὸν, εἰσεῖναι προεῖλον δι' ἐλπίδος φαρμάκου μῆλλον ἀποθανεῖν, ἢ ὑπὸ Ῥωμαίοις γενέσθαι. de Theoric. ad Pison. Κλεόπατρα εἰλομένη μῆλλον, ἢ βασιλίσσα εἶναι, εἰς ἀνθρώπων γενέσθαι, ἢ περ ἰδιώτης Ῥωμαῖος φανῆναι — τὸ μὴ βυληθῆναι ζῆν δολιχῶς. ἀλλ' εἰσθαι μῆλλον ἀποθανεῖν εὐγενῶς. de rat. med. VII. ἐλόμνος ἀποθανεῖν μῆλλον, ἢ ζῆν ἀναισθητός. IX. σολοικίζον ἐλόμνοι μῆλλον, ἢ καταλιπεῖν ἀνθρώπων αὐτῶν τὴν ἰδέαν. Jos. A. II. 4. 4. παθεῖν ἀδίκως, καὶ ὑπομένειν τι τῶν καλεσθέντων εἴλετο μῆλλον, ἢ τὴν παρόντων ἀπολαύειν — γὰρ μετὰ αὐτὴν ὑπερέμνησσε — καὶ τέτοις τὸ πλεόν ἐμμεν, ἢ προσκαίρει τῆς ἐπιθυμίας ἡδονῇ, παρεκάλει. Maccab. 15. δύοιν προκείμενον, εὐσεβείας καὶ τῆς τῶν ζ. υἱὸν σωτηρίας προσκαίρει — τὴν εὐσέβειαν μῆλλον ἠγάγετο τὴν σωζομένην εἰς αἰώνιον ζῶν. Demosthenes pro Phorm. ὁ δὲ εἴλετο μῆλλον τὸν Πασίωνα χρηστὴν ἔχειν τέτων τῶν χρημάτων, ἢ τὸς ἄλλους χρηστῶς. Libanius Chria p. 9. Α. παθεῖν δὲ μῆλλον αἰρέμενος, ἢ λυθῆναι τὸν φίλον. Prolog. p. 82. Α. μῆλλον ἡρώων λυθῆναι, ἢ χαρίζεσθαι κακῶς. D. XII. p. 386. B. μῆλλον εἴλετο πενήν, ἢ ποιῆσαι τι τῶν ἐκ καλῶν. p. 390. Α. πάντα φέρειν ἡρώων μῆλλον ἢ κ. τ. λ. XIV. p. 414. D. μῆλλον εἴλετο — καθῆσθαι — ἐκείνης, ἢ κ. τ. λ. XXV. εἴλετο μῆλλον τὸ κοινὴν συμφέρον περιφρονεῖν, ἢ κ. τ. λ. p. 571. D. & 572. D. μῆλλον εἴλοιο ἂν πένες συζῆν, ἢ κ. τ. λ. p. 677. D. κινδυνεύειν ἡρώων μῆλλον, ἢ κ. τ. λ. XLI. p. 865. C. μῆλλον εἴλετο προδῶναι τὰς τῶν ἀγῶνως δίκαια, ἢ

28 θυμὸν τῇ βασιλείᾳ· ἡ γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρᾶν ἐκαρτέρησε. Πίπτει πεπταίνε τὸ πᾶν καὶ
 29 ἡ πρὸς αὐτὴν τῇ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοφραύαν τὰ πρωτότοκα, διγὰ αὐτῶν. Πίπτει δι-
 βησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς αἰετὶς ξηρᾶς ἢς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπί-
 31 θησαν. Πίπτει τὰ τεῖχη Ἱερικῶς ἔπεσε, κυκλωθέντα ὑπὲρ ἐπὶ ἡμέρας Πίπτει Ῥαβ-
 ἡ πόρνη οὐ συναπέλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τὴν κατασκευὴν μετ' αἰρήνης. Καί

20. Chrysostomus, Theodoretus in Cant. I. 1. Theophylactus. Αἰγυπτίων 23.
 27. τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρᾶν ἐκαρτέρησε] — 30. ὁρᾶν] ὁρῶντα D. a prima manu.
 ἐκαρτέρησε] ἐκαρτέρει 4. 28. πρὸς αὐτὴν] πρὸς αὐτὴν ap. Curcellacum.
 ὀλοφραύαν] ὀλοφραύει ADE. Damascenus. πρωτότοκα] πρωτότοκα 47.
 29. πείραν] + de Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.
 ξηρᾶς] + γῆς AD a prima manu. E 17. 31. 47. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus.
 κατεπίθησαν] κατεπίθησαν 10. 31. 49. Theodoretus, Hesychius.
 30. ἔπεσε] ἔπεσαν AD a prima manu. 17. 23. 31. ἔπεσαν 37. κατέπεσε 4. 7. 19. 43. 45. 49. 55.
 Editio Erasmi Colinaei, Oecumenius. κατέπεσαν 39.

ὡς συκοφαντοῦτο, φθίγγασθαι. O. X p. 283. C. μάλ-
 λον εἴλετο λειπόμενος τι παθεῖν, ἢ δοκῶν ἀπειθεῖν. XV. p.
 436. C. μᾶλλον ἤρηντο πάσχειν, ἢ δὴλθον, ἢ τυχεῖν τοι-
 αύτης ἀπαλλαγῆς. XXVI. p. 605. D. τὰς ἡλίους ἐλπί-
 δας μετὰ τῇ μὴ γίνεσθαι καλὸς εἴλετο μᾶλλον, ἢ τὸ δι-
 ταλὼν ὄνειδος ὑπομείνας πλεῖν. Themistius VII. p. 100.
 C. μᾶλλον εἴλετο διακαρτερεῖν, ἐν οἷς ἦν, ἢ τὰ παρόντα
 μεμψόμενος ἀπηλλάχθαι. XI. p. 152. D. μᾶλλον εἴ-
 λετο ἂν πολέμῳ φαῖναι δειλὸς, ἢ φίλῳ ἄπιστος. Andoci-
 des de redivit suo. εἴλετο μᾶλλον ἐκπορεύειν μετὰ τῷ δῆ-
 μῳ, καὶ φεύγων κακοπαθεῖν μᾶλλον, ἢ προδότης αὐτῶν
 γενέσθαι. Lysias. Simon. μᾶλλον ἤρηνον μὴ λαβεῖν τέ-
 των τῶν ἐμαρτημάτων δικήν, ἢ δόξαι τοῖς πολίταις ἀνόητος
 εἶναι. π. Σηκῶ. μᾶλλον ἂν εἴλοντο ἀνέχεσθαι βασιανζόμε-
 ναι, ἢ κατεπίπτοντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν. in A-
 gorat. εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ ἀδικίας τινας ἀπολέσαι.
 pro Nicia fratre. μᾶλλον εἴλετο παραστῆναι ὑπὲρ τῆς ὁμ-
 κέρως σωτηρίας ἀπολέσθαι, ἢ ἐπιδοῦν — τὸ ὑμῖν πλε-
 ον καταδεχόμενον. Πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν δικαίως ἂν ἔ-
 λαιτο χορηγεῖσθαι μᾶλλον, ἢ ἀντιδρᾶν ἅπασι. de Evan-
 dro. ἔτοι γὰρ εἴλοντο μετὰ τῶν κατελιπόντων πολιτεύεσθαι
 μᾶλλον, ἢ μετὰ τῶν λ. Λακεδαιμονίων δουλεύειν. Diogenes
 L. Chilon. I. 70. ζημιαν αἰρεῖσθαι μᾶλλον ἢ κέρδος
 εἰσχεῖν.

συγκραχεῖσθαι] Plut. Confol ad Apoll. p. 114.
 D. ὥς, πρὶν ἀποσπᾶσθαι τὰ πένθη, κακωχόμενος τελευ-
 τῆσαι τὸν βίον. Theophrastus Ep. p. 747. ἵνα δὲ κέρδος
 τὸ ἀκέρδεστον ἠγῆται τὴν τῶν θραπειῶν κακωχίαν, βαρύν-
 ουσαι μὴ τοῖς ἔργοις ὑποσσελλόμενοι δὲ τῇ ἐπιτηρείᾳ. inf. 37.

26. ἀπέβλεπε εἰς] Xenophon Memor. IV. ὥς πρὸς
 ἐκείνον ἀποβλέπει τὴν πόλιν. VI. μὴ εἰς νησὶν ἀποβλέ-
 ποῖτες . . . πολλὰς δὲ καὶ εἰς τὴν αὐτῆς σκίαν ἀπο-
 βλέπει. Aeschines c. Ctesiph. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς σώμα-
 σιν οὐ παρεγίνετο, ταῖς γε μὴν διανοαῖς ἀποβλέψασθ' αὐ-
 τῶν εἰς τὰς συμφορὰς, καὶ νομίσαιτο ὁρᾶν. Isocrates ad
 Nicocl. ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς τιμὰς καὶ τὰς
 πλάτους καὶ τὰς δυνατεῖας. Philipp. ἀποβλέπειν εἰς τὴν ἡ-
 λικίαν τὴν ἐμὴν δέ, ἢ δικαίον ἂν ἀπαντὲς συγγνώμην ἔχουσιν
 — οὐ πρὸς τὰς τέτων κτήσεις ἀποβλέψας ποιεῖμαι τὴν
 λόγους. Demosthenes a. Mid. εἰδ' ἀπέβλεψεν εἰς τὰς ὑ-
 σίας τὰς τέτων. Arrianus Epict. II. 16. εἰ μὴ πρὸς μό-
 νοι τὸν δὲ ἀποβλέποντα. Spectabat. Libanius Ep. 605.
 εἰδὲν μὲν ἔν αὐτῶν ἔλεγον εἰς μισθὸν ὁρᾶν ἀλλ' ὥς κτερον γῆν
 καὶ θάλασσαν. Col. I. 5.

27. μὴ φοβηθεὶς τὸ θυμὸν] Non despondens animum.
 Philo Alleg. Leg. II. p. 90, 10. οὐ φεύγει Μωσῆς
 ἀπὸ τῆ φαρμάκῃ ἀντιστρέφει γὰρ ἂν ἀπεθάρσυνεν ἄλλα ἀνα-
 καρτί. Ex. II. 15. τῷ ἐστὶν ἀνακαρτῶν ποιῆσαι τὸ πλε-
 ον, ἀλλὰ τὸν τρόπον διακρίνοντος καὶ συλλεγομένου τὸ πνεῦ-
 μα, μέχρις ἂν ἐγγίρας τὴν φρονήσας καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς
 συμμαχίαν διὰ λόγων θείων μετὰ δυνάμειν ἱερῶν μετὰ
 ἐπιβολῆς. de V. Mos. T. 2, p. 88, 34. ἕτερος μὲν ἔν,

ὁρῶν ἀμειλίκτην βασιλείαν ἀποδιδράσκων — καὶ ἐσπῆ-
 δασεν ἡσυχίᾳ χράμενος ἀφανιστὸν ζῆν τὴν πολλὰς λανθάνων
 ἢ βαλθῆς εἰς μέσον παρέρχεσθαι, τὴν γῆν δυνατὴς καὶ
 τὰς πλείους ἰσχύοντας λιπαροῖς θραπειῶν ἐξυμνίζοντας
 παρ' ὧν τις ἀφελεία προσδοκᾷ καὶ βοήθεια, εἰ δὲ τις ἐπι-
 θόντες ἀπάγει πρὸς βίαν ἐπειράντο. Diodorus S. IV. 77.
 φασὶ φοβηθέντα τὴν ὁρῶν τῇ βασιλείᾳ, ἐκ τῆς κρήνης ἐκ-
 πλῆσσαι.

τὸν ἀόρατον ὡς ὁρᾶν] Philo de V. Mos. T. 2. p. 103,
 8. A. εἰς τὴν τὸν γνῶν, ἵνα ἡν ὁ θεός, εἰσέλθῃ λιγυταί,
 τῷ ἐστὶν εἰς τὴν αἰσίδα καὶ ἀόρατον καὶ ἀσώματος τῶν ὄντων
 παραδειγματικὴν εἰσάν, τὰ ἀθέατα φύσει θεῶν κατανοῶν.

ἐκαρτέρησε] Thucydides IV. 66. οὐ δυνατὸν τὸν δῆμον
 ἐσόμενον ὑπὸ τῶν κακῶν μετὰ σφῶν καρτερεῖν. II. 44. καρ-
 τερεῖν δὲ χρὴ, καὶ ἄλλων παιδῶν ἐλπίδι. Isocrates. τὸν
 γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δέλοι καρτερήσων.
 Jof. Macc. 9. καρτερήσας αἰώνιον βάσανον. A VII. 12.
 τὰς δ' οὐ καρτερήσαντας αὐτὴ τὴν ἰσχύν καὶ τὴν βίαν, ἀλλ'
 εἰς φυγὴν ἀποστροφίντας. 2. Macc. VII 17. Aen I. 207.
 Durate, & vosmet rebus fervate fecundis. Qui prae-
 validi sunt & fortes, laboris ut plurimum sunt pa-
 tientes. Hinc durare & pati. Iem. Duriagrefles, du-
 ri agricolae apud Poëtam. Ter. Adelph. IV. 2. 15. non
 hercle hic quidem durare quisquam, si fieri potest?

29. πείραν λαβόντες] Thomas διάπιρα κρίτῃ ἢ πεί-
 ρα. Πίνδαρος, διάπιρα τοῖς βροτῶν ἱλγυχοῖς. Aeschines
 πείραν ὑμῶν λαμβάνω, εἰ δύνασθε. Xenophon . . . τῶν
 θεῶν πείραν λαμβάνειν, εἰ τοῖς ἐβλήσων συμβελεύειν.
 Herodotus I. 8. 10. πείραν τῆς γνώμης λαμβάνουσα. II.
 2. 1. πείραν τῆς γνώμης τῶν στρατιωτῶν λαβεῖν. Eusebius
 H. E. VI. 41. μηκέτι βασάνον πείραν λαβεῖν. infr.
 comm. 26. I. eut. XXVIII. 26. Polybius p. 46.
 ἀνακαλεῖσθαι, καὶ πείραν αὐτῶν λαμβάνειν. p. 300. μη-
 δμίαν μὲν εἰληφῶτας πείραν ἐπὶ τῷ παρόλῳ τῶν ὑπεναλίων.
 p. 535. παντὸς πράγματος ἔκρινε πείραν λαμβάνειν. p. 612.
 ἐπεμύνη καλούσας αὐτὰς πείραν λαμβάνειν καὶ τῶν Αἰτωλῶν.
 p. 298. μηδὲν κακῶν λαβόντας πείραν. p. 415. πείραν
 εἰληφέναι τῶν δευοτάτων. p. 471. παντὸς δεινῶν λαβεῖν πείραν
 ὑπέμειναν. p. 479. περικρατῆς θαλάσσης πείραν ἔλαβον. Pam-
 sanias Attic. 17. Ἀθηναίους — τὸ ἐν Συρακούσαις πταίσ-
 μα ἐμπροσθεν ἐγένετο, μὴ καὶ Ῥωμαίων λαβεῖν πείραν. Co-
 rinth. 33. Δημοσθένες δὲ φυγῆς τὸ συνέπαιον ἐν γῆρας λα-
 βὲν πείραν, καὶ ὁ θάνατος ἐγένετο ἔτι βίαιος. Diodorus
 S. XII. 24. ὁ δὲ πατὴρ τῆς παρθένου — τὴν θυγατέρα
 ἀπέκτεινε, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πείραν. XV. 88. ἀν-
 δραποδισμῷ καὶ κατωσκαφῇ ἔλαβον πείραν.

30. Jof. V. 9. 2. Macc XII. 15.
 31. κατασκόπος] Libanius Progn. p. 100. A.
 εἰδῆστο μὲν κατασκόπος ἐμῶν. Hirtius de B. Afr. 26.
 literis per catascopum missis. Thucydides VII. 6.
 κατασκόπον εἰς τὴν χίον πέμψαντες. Xenophon paed. VI.
 κατασκόπον πέμψαι ἐπὶ Λυδίας, καὶ μετῴν ὅ, τι πρῶστοι

Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλείπει γάρ με διηγόμενον ὁ χρόνος πρὸς Γεδεών, Βαράκ τε καὶ 32
 Σαμφάν, καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν. Οἱ δὲ πότεως 33
 κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραζαν
 σόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον σόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώ- 34
 θησαν ὑπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν ἀλλοτρίων.
 Ἑλα-

32. ἔτι] — D a prima manu.

ἐπιλείπει] ἐπὶ λήνῃ D. a prima, ut videtur, manu.

πρὶ + δὲ D. a prima manu.

καὶ secundo & tertio loco] — A 17. Versio Vulg. Corp. Armen. Clemens Strom. II. p. 266. Cyrillus c. Julian.

p. 189 Epiphanius.

33. εἰργάσαντο] ἐργάσαντο D a prima manu.

34. μαχαίρας] μαχαίρας AD. a prima manu.

παραμβολὰς] παρεμβολαῖς 2.

ἐνυπανίσθησαν] ἀποτυμπανίσθησαν D. a prima manu.

γάρ με] με ἢ AD.

Βαράκ τε] Βαράκ A.

καὶ Βαράκ D. a prima manu.

Δαβὶδ] Δαυιδ DE.

τῶν + ἄλλων 37.

σόματα] σόμα D a prima manu.

ἐνεδυναμώθησαν] ἐδυναμώθησαν AD a prima manu.

35. γυναῖκες] γυναῖκες AD. a prima manu.

36. ἐμπαιγμῶν] ἐντεγμῶν D a prima manu.

ὁ Ἀσσύριος. Demosthenes pro Cor. ὅς ἐκρίθη εἶναι κα-
 τάσκοπος παρὰ φιλιππί. Athenaeus VI. p. 256. A.
 ὠτακνήσας κατασκοπῶν ἔχοντες τάξιν. Plut. de def. O-
 rac. p. 434 D. τοῖς τοιαῖς ἐπέμψαν ἀπελεύθερον, οἷον
 εἰς πολυαίων κατάσκοπον ἐνταυτάς.

32. ἐπιλείπει — με — ὁ χρόνος] Cic. de N. D. III.
 32. Dies deficiat, si velim numerare, quibus bonis
 male evenerit. pro M. Coelio 12. dies jam me de-
 ficiet, n, quae dici in eam sententiam possunt,
 cum exprobat de corruptis, de adulteriis, de
 protervitate. pro S. Roscio 32. Haec tu, Eruci,
 tot & tanta si nactus esses in reo, quamdiu dice-
 res? quo te modo iactares? tempus, hercule, te
 citius quam oratio deficeret. Athenaeus V. p. 220.

F. ἐπιλείπει δ' ἂν με πᾶς χρόνος, εἰ ἐκτίθεσθαι βουλήν
 τὰς σημείων τῶν φιλοσόφων μέμψας. Libanius D. p. 491.
 D. ἐπιλείπει με ἡ ἡμέρα λέγοντα. Lysias c. Eratosth.
 ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπιπύῃ, ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπύῃ. Philo
 de Creat. Princ. p. 374, 38. ἐπιλείπει καὶ τὸν
 μακροβιώτατον χρόνος, εἰ πάντας ἐδελήσσει τὸς ἐπαίνες ἰσό-
 τητος καὶ δικαιοσύνης — διεξέειπεν. de Somn. p. 667,

19. ἐπιλείπει με ἡ ἡμέρα, τὰς διαφορὰς τῶ ἀνθρωπείῳ βίῃ
 διεξέειπεν. Dionysius Hal. X. 36. ἐγὼ, ὃ δημότα, καθ'
 ἑκάστον ἔργον τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων εἰ βουλομένη λέγειν, ἐπι-
 λείπει ἂν με ὁ τῆς ἡμέρας χρόνος. de Compos. Verb. 4.

Φύλαρχον λέγω, καὶ Δέρην, καὶ πολύσιον — καὶ ἄλ-
 λους μυρίας — ἂν ἀπάντων τὰ ὀνόματα εἰ βουλομένη λέ-
 γειν, ἐπιλείπει με ὁ τῆς ἡμέρας χρόνος. Galenus Anat.
 III. ἐπιλείπει δ' ἂν με ἡμέρα διηγόμενον, ὅσα τοιαῦτα τε-
 θεάμεται. c. Julianum. ἐπιλείπει δ' ἂν με ἡ ἡμέρα διερχό-
 μενον, ὅσα μιμνῆναι τῶν αὐτομάτως γιννομένων οἱ ἀνθρω-
 ποι. Ifoerates Archidamo ἐπιλείπει δ' ἂν τὸ λοιπὸν μέ-
 ρος τῆς ἡμέρας, εἰ τὰς πλεονεξίας τὰς ὑμετέρας λέγειν ἐπι-
 χερήσασιν. ad Demoniac. ἐπιλείπει δ' ἂν ὑμᾶς ὁ πᾶς
 χρόνος, εἰ πάσας τὰς ἐκείναι πράξεις καταριθμησάμεθα. de
 Pace ἐπιλείπει δ' ἂν με τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἡμέρας, εἰ
 κ. τ. λ. Demosthenes de Cor. ἐπιλείπει με λέγοντα ἡ
 ἡμέρα τὰ τῶν προδοτῶν ὀνόματα. Philo de V. Mosus
 T. 2. p. 115, 3. ἐπιλείπει ἂν ὁ βίος τῶ βυλομένη δι-
 ηγεῖσθαι τὰ καθ' ἑκάστα. de merc. meretr. p. 267, 24.

ἐπιλείπει με ἡ ἡμέρα λέγοντα τὰ τῶν κατ' εἶδος ἀρετῶν ὀνό-
 ματα. de Virtut. p. 593, 20. εἰς καταλέγομαι τὰς
 εἰς ἐμοῦ ἐκ σὲ γενομένης εὐεργεσίας, ἐπιλείπει με ἡ ἡμέρα.
 Basilus de Sp. S. 29. ἐπιλείπει ἡμέρα τὰ ἀνγραφα τῆς
 ἐκκλησίας μυστικῆς διηγόμενον. Thomas. ἐπιλείπει μοι τό-
 δε, καὶ ἐπιλείπει με τότε — αἰσχύνει ἐν τῷ κατὰ τι-
 μαρχῆ — ἡ δὲ τόλμα αὐτὸς ἀρτί ἀρχεται ἐπιλείπειν καὶ
 λιβάνιος ἐν μελέτῃ τῇ περὶ τῆς ἀλάτ' ἀρετῆς, μὴ τὰ φρύγαννα
 τὰς ἀρετοποῖς ἐπιλίπῃ.

33. κατηγωνίσαντο] Lucianus D. D. XIII. 1. τὰ
 θηρία καταγωνιζόμενος. Aelianus V. H. IV. 8. ἐν ὁ-

λίγοις παμπόλλους μυριάδας κατηγωνίσαντο.

ἔφραζαν σόματα λεόντων] Antoninus Lib. XII. 1.
 ὁ δὲ φύλιος περιβαλὼν τὸν βραχίονα τῇ ἰσθμῇ, ἢ ἐφόρει, ἔ-
 φραζεῖ τε σόμα τῶ λεόντος. Diogenes L. V. 5. Aristot.
 de Callisthene λέοντι παραβληθεὶς ἔτοι κατέσφριξε.

Judices populum a tyrannide regum vicinorum
 in libertatem vindicarunt; Samuel jus dixit, nulla
 ab hominibus accepta mercede; Josua & Caleb in
 requiem ingressi sunt, David ad regnum evectus est,
 uti promissum ipsi fuerat, & filium regni haeredom
 vidit. Simfon & David cum leonibus pugnarunt:
 Daniel inter leones servatus est. Jac. I. 20.

34. ἐκλιναν] Il. ε. 37. Τρῶας δ' ἐκλιναν Δαναοί. II. ε.
 510. ἔπει δ' ἐκλινε μάχην κλυτὰς ἐνοσίγαιος. Od. ι. 59.
 καὶ τότε δὴ Κίρκης κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοὶ. Eusta-
 thius. ἔτρεψαν, in fugam verterunt.

Socii Danielis servati sunt in mediis flammis;
 Judaei effugerunt internecionem ab Hamane inten-
 tatam; Hiskias ex morbo lethali convaleuit 2. Reg.
 XX. David & Maccabaei vicerunt hostes praeliis
 multis. 2. Par. XIII. 15. 1. Macc. I. 40.

35. Feminae receperunt liberos suos ex morte
 1. Reg. XVIII. 21. 2. Reg. IV. 33. 35. Maccabaei
 septem fratres cum matre torti sunt.

ἐτυμπανίσθησαν] Hesychius. τυμπανίζεται, πλήσσει-
 ται ἰσχυρῶς, τύπτεται, ἐκδέρεται, Suidas. τύμπανα, βέ-
 κλα, παρὰ τὸ τύπτειν ξύλα, ἐν οἷς ἐτυμπάνιζον. Τύμπα-
 νον ἐστὶ τὸ τῷ δημῷ ξύλον, ὃ τὰς παραδιδόμενας διαχειρί-
 ζεται. καὶ τυμπανίζεται, ξύλῳ πλήσσεται, ἐκδέρεται, καὶ
 κρέμαται. Etymol. ἀποτυμπανίσαι ἔχ ἀπλῶς τὸ ἀποκτεῖ-
 ναι, ἀλλὰ τυμπάνῳ. ἀποτυμπάνω ἐστὶ ξύλον, ὅπερ σκυ-
 τάλην καλεῖται. τὸ γὰρ παλαιὸν ξύλοις ἀνῆλθον τὰς πολέμους,
 ὕψον δὲ τῷ ἔξφι. Aristophanes Plut. 476. ὃ τύμπα-
 να καὶ κύφωνα. Schol. τύμπανα, ξύλα, ἐφ' οἷς ἐτυμπά-
 νιζον. ἐχρῶντο γὰρ ταῦτα τῇ τιμωρίᾳ. ἡ βιάκλα, παρὰ τὸ
 τυπτειν, ἦγον ξύλα, οἷς τύπτονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ
 τιμαρήμενοι. 2. Macc. VI. 19. 28. Lucianus Catapl.
 6. λέγω δὴ τὰς ἐκ τυμπάνων καὶ τοὺς ἀνισκοποισμένους.
 Schol. ξύλον, ἐν ᾧ τὰς καταδικὰς ἐφόρουν. Jov. Tra-
 goedo 19. ἀνισκοποισζόμενος καὶ τυμπανιζόμενος ἐπὶ
 τὰς ἐδὲ δίκηντας. Demosthenes de Chersonese. προσ-
 ἵκει — τὰς πεπρακτάς αὐτὰς ἐκείνῳ μισθῷ τε καὶ ἀπο-
 τυμπανίσαι, οὐ γὰρ εἶναι — τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν
 κρατῆσαι, πρὶν ἂν τὰς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσῃτε ἐχθρὰς.
 Phil. III. χαλεπώτατον ἦν τὸ δαροδοκῆναι ἐξελεγχθῆναι,
 καὶ τιμωρίᾳ μεγίστῃ τῶτον ἐκολάζον — τῷ μὲν βοηθεῖν
 τοῦδ' ἀποτυμπανίσαι. Plut. de Animal. terrest. &
 aquat. p. 968. D. (ἐλέφας) ὑπὸ τῶν παιδερῶν προση-
 λακισθεὶς ἐν Ρώμῃ τοῖς γραφείοις τὴν προσοκίδα κωπύ-
 των, ὃν συνέλαβεν, μετῴκον ἐξέρας, ἐπιδόξας ἢ ἀποτυμ-
 πανίσαι. Κραυγῇ δὲ παρόντων γενομένης, ἀντίμα πρὸς τὴν
 γῆν

35 Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τὸς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπαίνονσαν, αὐ
36 προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττον· ἀναστάσεως τύχωσιν· Ἐτεροι δὲ ἐμ-
37 παιγμῶν καὶ ματίγων πείραν ἔλαβον, ἐτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· Ἐλιθάδισαν,
ἐπρίδισαν, ἐπειράδισαν, ἐν φόβῳ μαχαίρας ἀπέθανον· πείρῃλλον ἐν μνηωταῖς, ἐν
38 αἰγείοις δέρμασιν ὑπερούμενοι, θλιβόμενοι, κακυχόμενοι (Ὡν οὐκ ἦν ἄξι· ὁ κόσ-
μ·)

δὲ posterius] — 29. 49.
ἐπειράδισαν] — 2. 43. Versio Syr. probantibus Erasmo, J. Calvino, T. Beza, A. Marlorato, H. Grotio, H. Ham-
mondo, D. Whitby. ἐπυράδισαν F. Junius & J. Piscator. ἐπυράδισαν T. Faber. ἐπυράδισαν T. Gatackerus.
ἐσπειράδισαν J. Alberti. ἐπυράδισαν T. Beza. in annot. Ed. 3. 4. 5. ἐπυράδισαν T. Beza in annot. Ed. 1. 2.
N. Kriatkeul. ἐπυράδισαν S. le Moyne. ἐπυράδισαν J. J. Reiske.
μαχαίρας] μαχαίρας D a prima manu. μνηωταῖς] μακρωταῖς J. Haseus.
ἐν αἰγείοις δέρμασιν] — T. Hemsterhuis in J. Polluc. L. Kusterus in Praef.
κακυχόμενοι] κακυχόμενοι 1. 3. 46. Editio Colinaei, Erasmi.

ἡν ἐπείραστο, καὶ παρήλθεν, ἀρκῶσαν ἡγέμενος δίκην τῇ
τηλικύτῳ φοβηθῆναι. Themistius XXI. p. 251. B. μει-
ράκια ἀποτυμπαίνον. Nyssenus a. eos, qui castiga-
tiones aegre ferunt. ἂν δὲ ἀποτυμπαίνοντῃ τῷ σκῦτι.
τινῶν μὲν εἰς δεσμωτήριον, τινῶν δὲ ἐπὶ τύμ-
πανι ἀπαγορεύον. Aristoteles Rhet. II. 5. τὸς ἡδὲ τυμ-
πανιζόμενος. Eusebius H. E. V. 1. ἀποτείλαντος δὲ Καί-
σαρος τὸς μὲν ἀποτυμπαίνονθαι. Plut. Dion. p. 470.
C. δίκην ἔδωκεν ὑπὸ τῶν προστυγχάνοντων τυμπαίνοντων.
de Adul. p. 56. E. κρινῶν καὶ τυμπαίνον ἐγχαράξεις
εὐσίβειαν ὀνομάζον. p. 60. A. ἀμότητι δὲ χρωμένε —
καὶ τυμπαίνοντος. Glossar. ἐτυμπαίνονσαν, ἀνέριθονσαν,
ἐκρεμάονσαν. Lexicon MS. τυμπαίνονται, ξύλῳ ἐκδρε-
ται. Plut. Galb. p. 1006. D. τῷ δὲ δῆμῳ χαρίζομε-
νος ἢ ἐκάλυψε, τὸν παραπίπτοντα τῶν Νερωνος ἀποτυμ-
παίνον. Jof. c. Apion. I. 20. ἐπιβεβληθεὶς δὲ, διὰ τὸ
πολλὰ ἐμφαίνειν κακοθήν, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπαίνονθαι
ἀπολομένους δὲ τέτ. Athenaeus IV. p. 154. C. παρὰ
δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προτίθεσθαι εἰ μὴ τοῖς ὑπομένειν βελομέ-
νοις τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι πέλικε — ἀποτυμπαίνονθαι.
V. p. 214. D. τὸν ληθόντα ἀπετυμπαίνοντα, ἂν εἰς καὶ
προκαταβάλῃ ταῖς βασάνοις. Eustathius in Od. σ. p.
656, 17. ex Euphorione καὶ ὅρα τὸ ἀποτυμπαίνονθαι
ταυτὸν τῷ τὴν κεφαλὴν ἀποτυμπαίνονθαι. Anthol. II. 6. 1.
ἀξιοὶ εἰσι τυχεῖν πάντες ἐνὸς τυπάνου. Hesychius. ἐτυμπα-
νίσθησαν, ἐκρεμάσθησαν, ἐσφαιρίσθησαν.

Cruciatibus immortalui sunt, quod maluerunt,
quam Dei unius cultu deserto vivere. 2. Macc.
VI. 20.

36. 2. Macc. VII. 1. 7. 10.
ἐτι δὲ] Act. II. 26. Plat. Phaedro. δοκεῖ μοι ἄ-
μεινον ἢ κατὰ τὸς περὶ Λυσίαν εἶναι λόγους τὰ τῆς φύσεως,
ἐτι δὲ ἢ οὐκ ἡνικατέρῳ κεκράσθαι. Cic. praeterea.

37. ἐπρίσθησαν] Jevamoth f. 49. 2. Esajas invo-
cavit nomen Dei, & a cedro deglutitus est. Manas-
ses interemit Jesajam — Praecepit, ut lignum seca-
retur, quo facto adduxerunt cedrum, ut ipsum dis-
secarent. Quum ad os ejus pervenirent, animam
efflavit. Sanhedrin f. 103. 2. Manasse occidit Je-
sajam. (aliter Sanhedr. Hieres. f. 28. 3.) Justinus
Dial. c. Tryphon. εἰ ἴτε, ὅτι ἀφανὴ ἐπεποιήκεισαν ὡς
καὶ τὰ περὶ τῷ θανάτῳ Ἡσαΐε, ὃν πρίον ξυλίῳ ἐπρίσατε.
Tertullianus a. Marc. quem secum ligno crudeli
morte peremit. de patientia 14. secatur Esajas. a.
Gnost. 8. de nat. 14. Origenes in Matth. καὶ Ἡ-
σαΐας δὲ πεπρίσθη ὑπὸ τῷ λαῷ ἰσότηται — ἐν τῷ ἀπο-
κρίθῃ Ἡσαΐε. in Esaj. H. I. Ajunt ideo Esajam esse
secum a populo, quasi legem praevaricantem
& extra scripturas annunciantem. Scriptura enim
dicit: nemo videbit faciem meam, & vivet. Ille
vero ait: Vidi dominum Sabaoth. Moses, aje-
bant, non vidit, & tu vidisti? Et propter hoc

eum fecuerunt. H. I. in Psal. XXXVII. Ep. ad
African. Hippolytus de Antichr. καὶ ἡδὲ μισήσαντες
σε οἱ ἄνθρωποι ἐπρίσαν, Esajam alloquitur Nyssenus de
Castigat. ἐχ' Ἡσαΐας τὴν εὐσέβειαν διδάσκων ἐπρίσθη·
Athanasius de Incarn. Ἡσαΐας ἐπρίσθη. Hieronymus in
Esaj. LVII. 2. Judaei Esajam de sua prophetare
morte, quod ferrandus sit a Manasse terra lignea,
quae apud eos certissima traditio est. Unde & no-
titorum plurimi illud, quod de passione sanctorum
ad Hebraeos ponitur: ferrati sunt, ad Esajam refe-
runt passionem. Hilarius c. Constantium. Nec
ego per misericordiam Domini & Dei, filii tui
Jesu Christi, calens eculeum metui ferre, qui de-
fectum Esajam scissem. Damascenus in l. τὸν Ἡ-
σαΐαν, ὅτι ἐν ξυλίῳ ἐπρίσθη πρίον. Epiphanius V. Pro-
phet. Theodoretus praefat. Esaj. Oecumenius in h.
l. Prudentius, Sulpicius Severus Ep. 2. Suidas, The-
ophylactus, Dorotheus Synopli. Fasti Sc. Ἡσαΐας
ὁ προφήτης πρίσθεις ὑπὸ Μανασσε. Autor Oper. Imperf.
H. 46. Misi ad te Esajam, & ferrasti eum. Susann.
55. 60.

ἐν μνηωταῖς] Matth. VII. 15. Moeris. ὅρα, ἡ ὥα
ἐν τῷ αὐτοῦ μεγάλῳ, ἄττικῳ μνηωτῇ, ἑλληνικῳ. Hesychi-
us. ὥα — μνηωτῇ. Glossarium. pellis lanata, μνη-
λωτῇ, ἄριακῃ. Propertius IV. 114. Curia, praetexto
quae nunc nitet alta fenatu, Pellitos habuit rustica
corda patres. & 25. Verbera pellitus fetosa move-
bat arator. Etymol. μνηωτῇ, προβάτειος δερμ. II. γ.
247. & Od. ζ. 78. ἀσκή ἐν αἰγίῳ. Athenaeus XIV.
p. 658. C. τυρὸς αἰγίους. IX. p. 402. D. κρεάτος αἰ-
γίους. Pollux X. 176. εἰποῖς δ' ἂν καὶ μνηωτὴν τὴν τῶν
προβάτων δερμῶν, φιλήμονος εἰπόντος ἐν εὐρίπῳ Στρώμῃ μνη-
λωτὴν τε ἔχει. Valerius Max. IV. 3. Age, si quis hoc
seculo vir illuftris pellibus hoedinis pro stragulis u-
tatur. VII. 5. Rogatus, ut triclinium sterneret,
lectulos Punicanos pellibus hoedinis stravit, & pro
argenteis vasis Samia reposuit. Plut. Q. Graec.
p. 294. F. καὶ κόδιαι καὶ τραγίαι. Isidorus XIX. 24.
melotes est pellis caprina a collo pendens praecin-
cta usque ad lumbos. Erotianus in lex Hippocr.
ἐξάλως, τελείας αἰγὸς δέρμα, ἢ μνηωτὴν καλῶσι. Apollo-
nius de Syntax. II. 21. τὸ μὲν μῆλον ἀσύνθηες ὡς πρὸς
τὴν ὀνομασίαν τὴν τῷ προβάτῃ· ἢ μὲν τὸ ἀπ' αὐτῆς παρά-
γωγον, λέγων τὸ μνηωτῇ.

38. ὡς οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος] Sanhedrin f. II. 1. a-
liquando confederunt Rabbinii in Schola Gorionis
Hierichunte, ad quos vox de coelo sic dixit: adest
hic aliquis, qui dignus est, in quo habitet majestas
divina, sicut in Mose: sed generatio ejus ipso di-
gna non est.

ὁπαῖς] Etymol. ὁπῇ, κυρίως τόπος τετραμήνης. Pollux
II. 53. ὁπῇ, δὲ ἡς ἐστὶν ἰδίῳ. Athenaeus XIII. p. 569.
B.

μῶ) ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὕρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπάαις τῆ γῆς. Καὶ οὗτοι 39
 πάντες μαρτυρηθέντες ἀπὸ τῆ πίστεως, ὡς ἐκομίσαντο τὴ ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ 40
 ἀπὸ ἡμῶν κρείττον τι προβλεψαμένοι, ἵνα μὴ χάρις ἡμῶν τελειωθῶσι.

Τοι-

38. ἐν] ἐπὶ A. Origenes in Jer. XV. 16. Socrates H. E. IV. 24.

39. πάντες μαρτυρηθέντες] πάντες μαρτυρηθέντες οὗτοι D. τῇ] — 14. 37.
 τὴν ἐπαγγελίαν] τὰς ἐπαγγελίας A probante H. Grotio.

B. μὴ κλίμακ' αἰτησάμενον εἰσβῆναι λάβρα, μηδὲ δι' ὁ-

39. Non acceptum felicitatem promissam hujus
 vite, immo deliberato consilio huic beneficio renun-
 ciatum, & maluerunt affligi morique propter De-
 um; certa fide nixi, Deum abunde omnia mala,
 quae passi essent, bonis compensaturum. Hoc tes-
 timonio scriptura illos ornat, nobisque in exem-
 plum proponit.

40. Hoc non sine sapientissimo Dei consilio in
 literas relatum est, ut intelligeremus, haec exempla
 legentes, morte non omnia perire, sed melius quid
 prius in altera vita manere. Haec doctrina quae in
 V. T. obsecutus significata atque adumbrata erat,
 nobis jam per Evangelium in plena luce collocata
 atque manifestissima patefacta est; ut promissionibus
 fidem habentes, & herorum illorum vestigia legen-
 tes, vexationes constanter atque patienter sustine-
 mus, atque in die resurrectionis non ab illis relin-
 queremur sed a iusto iudice una cum illis perfecti
 pronuntiaremur, laudaremur, atque aeternae felici-
 tationis praemio afficeremur. Sup. VII. 19. VIII. 6.
 X. 33. 35. XI. 16. 17. 35. 40. τὸ κρείττον & ἡ
 ἐπαγγελία opponuntur illud Christianis, hoc in V.
 T. promissum est. 1. Thess. IV. 15. &c.

1. νίφος] Diogenes L. Zenon VII. 16. πνεύματι
 σύννεφον νίφος. Aen. VII. 793. Insequitur nimbus pe-
 ditum. Livius XXV. 49. rex equitum peditum-
 que nubes jacet. II. d. 274. ἄμα δὲ νίφος εἵπτο πε-
 ζῶν. ψ. 133. π. 66. τρώων νίφος ἀμφιβέβηκε. Schol.
 parva: τὸ τῶν στρατιωτῶν πλήθος. Euripides Hecuba
 907. τοιοῦδ' ἰλλάνων νίφος. Sch. πλήθος. Phoeniss.
 1321. νίφος πολυμίαν. Apollonius Argonaut. V. 398.
 δυσμνίαν ἀνδρῶν νίφος. Herodotus VIII. 109. νίφος το-
 σῆτον ἀνδρῶν ἀνωσάμενοι. Diodorus S. III. 29. τὰ νύφ
 τῶν ἀκρίδων.

Ingente animo vestro omnes heroas, quorum
 constantiam & fidem modo laudavi, vos circumsta-
 re, & spectatores sedere vestri curius, vestrae vel
 constantiae vel defectionis. Tertullianus ad Marty-
 ras. Nec tantus ego sum, ut vos alloquar, verum
 tamen & gladiatores perfectissimos non tantum
 magistri & praepositi sui, sed etiam idiorae & su-
 pervacuae quique adhortantur de longinquo, ut fac-
 pe de ipso populo dictata suggesta profuerint. Ar-
 rianus Epiet. III. 22. ὅτι εἰν ἐν ὀλυμπίοις νικῆναι μόνον,
 καὶ ἐξελεῖν, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὅλης τῆς οἰκουμένης βλε-
 πούσης διὰ ἑσχημοσύνης, ἐκὶ ἀθηναίων μόνον, ἢ Λακεδαιμο-
 νίων, ἢ Νικοπολίων. Longin. S. XIV. p. 62. ἵτι δὲ μάλλον,
 εἰ κακίον τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμιν, πῶς ἂν τόδε τι
 ὑπ' ἐμῷ λεγόμενον παρὼν ἥμους ἦκεν, ἢ Δημοσθένους, ἢ
 πῶς ἂν ἐπὶ τῷ τοῦ διειδέσαν. τῷ γὰρ ὅτι μὲν τὸ ἀγῶ-
 νισμῶ, τοῖσιν ὑποτιθεῖσθαι τῶν ἰδίων λόγων δικαιοσύνην καὶ
 εὐφροσύνην, καὶ ἐν τηλικαύτοις ἡρώσι κριταῖς τε καὶ μαρτυρῶσι
 ὑπὸ τῶν γραφομένων εὐθὺς πεπαιχθῆναι. Eusebius.
 νίφος πρὸς τὸν ὁ ποιητὴς τῶν ὑπὸ τῷ αἰαντος, ἡ γὰρ
 πυκνότης καὶ τινὰ μελαγχολίαν ἐκ πυκνώσεως τε πολλῆς,
 καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ συνόρων ὀπλίσσεως καὶ τολμήσεως τὴν λέξιν
 τῷ νίφω ἐπὶ ἀνθρώπων εἰπεῖν κατὰ σκληρὰν τροπὴν. Hero-

dianus VII. 9. 3. τὸ περιεχόμενον πλῆθος Μαυρησίων τῶν
 βαρβάρων. Aen. V. 288. mediaeque in valle theatri
 cunctus erat, quo se multis cum milibus heros Con-
 fissa medium tulit, extructoque reledit. Hic qui
 forte velint rapido contendere cursu Invitat pretiis
 animos, & praemia ponit Nyssenius c. Eunom. II.
 ἐν γὰρ τοῖς σάδοις οἱ μὲν ἀγανοὺς τοῖς μίλλωσι τὴν ἀ-
 θλητικὴν ἰσχὺν ἐπιδείκνυσθαι οἱ δὲ τῇ δυνάμει καὶ τῇ τέ-
 χνῃ τῶν ἄλλων προέχοντες ὑπὲρ τῆς νίκης ἀλλῶσι, πρὸς τὴν
 κατ' ἀλλήλων ἀγῶνα ἀποδυνάμειν οἱ δὲ λοιποὶ ταῖς ἰσχυ-
 αῖς πρὸς τὴν ἀγῶνα μεριζόμενοι, ὅπως ἂν σχῶσιν ἑκάστος
 περὶ τινὰ τῶν ἀθλητῶν σπουδῆς τε καὶ διαθέσεως, ἐν τῇ καί-
 ρῳ τῆς συμπολοῦς ὑποφάνῃσι, ἡδὲ τὸ προεῖν τὴν βλάβην,
 ἢ τὸ μνησθῆναι παλαισματος, ἢ τὸ φυλάξαι διὰ τῆς τί-
 χης ἑαυτὸν ἀκατάπτωτον — τῶν δὲ τοῖς ἀγῶνιζομένοις ὑ-
 ποφάνων, οἷτινες ὁμολογῶνται πολὺ τῶν ἀθλητῶν εἶναι
 καταδίστροι, ὥς ἵνα τῶν ἐκ τῷ δήμῳ θιωμένων, ἢ τινὰ τῶν
 τοῖς ἀθληταῖς ὑπηρετῶμενων.

Inter heroas illos non tantum numerat reges &
 principes; verum etiam Iosephum in servitutem
 venditum, nationem Iudaicam Antiocho servien-
 tem, & prophetas supplicia servilia passos: quia
 & mulieres, Saram, Rahab meretricem, & mulie-
 rem Sidoniam. Licet enim mulieres a spectandis lu-
 dis Olympicis arcerentur, aliquando tamen & ali-
 bi solebant admitti. Aelianus A. V. 17. κατὰ τὴν
 τῶν Ὀλυμπίων ἑορτήν — τὰς μὲν γὰρ τῆς ἀγῶνης — νό-
 μος ἐλαύνει τὰς γυναῖκας — καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱεραγῖαις
 καὶ παρὰ τὸν τῶν ἀθλων χρόνον τὸν νομοισμένον — ἀπαλ-
 λᾶττονται. & XI. 8. Pindari Olymp. VII. Schol.
 χρόνῳ δὲ ὕστερον φασὶ καὶ τὴν τότε [τῇ Διαγόρῃ] θυγατέ-
 ρα ἀρισποτάειραν ἐλθεῖν εἰς τὴν ὀλυμπίαν καὶ αἰτεῖν παρὰ τῶν
 ἰλλανοδίκων, ἐπιτρέψαι τὴν θίαν αὐτῇ τὴν δὲ καλῶν φάσ-
 κοντας κατὰ νόμον γυναῖκα μὴ θωρεῖν τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα
 τὴν δὲ φῆσαι πρὸς αὐτὴν, οὐκ ἴσθαι εἶναι ταῖς ἄλλαις γυ-
 ναξίν, ἀλλὰ φέρον πλεονεξίαν τὴν ἀρισποτάειραν ἐπὶ τῇ
 δομῇ, καὶ δίδῃαι τὰς τε τῷ πατρὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν εἰ-
 λας καὶ ἔτα νικηθέντας τὰς ἰλλανοδικὰς ἐπιχειρήσαι, καὶ
 συνήθειαν νόμον διαλύσαι, καὶ τῇ ἀρισποτάειρᾳ τὴν θίαν ἐ-
 πιτρέψαι. Plut. Lycurg. p. 48. C. ἀτιμίαν τινα προσ-
 ἔθηκε τοῖς ἀγῶμοις, εἰργόντο γὰρ ἐν ταῖς γυμνοποδισταῖς
 τῆς θίης. Sueton. Nero 12. ad athletarum spectacul-
 um invitavit & virgines vestales: quia Olympiae
 quoque Cereris sacerdotibus spectare conceditur.
 Statius Theb. I. 424. Exclusaeque expectant prae-
 mia matres. Pausanias Eliac. II. Aeschines Ep. 4.

ὄγκον] Aristides T. 2. p. 509. χρόνῳ δὲ οἱ ἀφι-
 λᾶς καὶ πολιτικαῖς λήξιν, ὅταν ὄγκον βέλονται περιβίνας
 τῷ λόγῳ. Ehippus de Byrone. ap. Athen. XI. p. 509.
 D. ἰματίων ἰσομέτρους ἐλίγματος, ὄγκον τε χλαυδᾶς αὐτο-
 θωρακισμένους, σχῆμα ἀξιοχρεόν. Eusebius in Od. φ. p.
 745. 17. ὅτι δὲ ὄγκος ἢ μόνον, ὡς εἴρηται, ἀλλὰ καὶ ἀλα-
 ζονία δὲ μεταφορικῶς, ἀλλὰ καὶ βάρος θαυματικόν, ὅτι
 εἰν ἀμφιβελών. Athenaeus XII. p. 550. C. τὸν ὄγκον
 τῷ σώματι προπτικῶς ἐφάνετο. Libanius O. IV. p. 147.
 D. πικρῶς ἐξ ὧν ἰσμν, ἀφιλον ὄγκον, ἐβάδισεν εἰς δι-
 δασκαλῶν, καταστῆσας ἑαυτὸν ἐν τῷ τῶν ἄλλων μίσθῳ. Ga-
 lenus in Hippocr. Aphorism. I. τῆς δὲ τῶν ἀθλητῶν
 εὐχίας ἢ μικρὸν τῷ εἰν ἐγκλημα τὸ περιβάλλεσθαι πει-

Ἀφορῶντες εἰς τὸ πείσῳς ἀρχηγὸν καὶ τελειώτην Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, 2
 ὑπέμεινε στυγρὸν, αἰσχύνῃς καὶ ἀφροσύνας, ἐν δεξιᾷ τε τῆς θρόνου τῆς Θεᾶς ἐκάθισεν. Ἀνα- 3
 λογίσασθε ὅτι τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀνίλογοίαν, ἵνα 4
 μὴ κάμῃτε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. Οὐπω μέχρις αἰμαλῆς ἀνικατέστητε, πρὸς 5
 τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι. Καὶ ἐκλέλησθε τὴν παρρησίαν, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς
 ἀφ' ἑαυτῶν. Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύθῃ ὑπὸ αὐτῆς ἐλεγχό-
 μεν.

~ κεκάθικεν

2. ὑπέμεινε] + τ D. a prima manu.
 ἐκάθισεν] κεκάθικεν AD E. 1. 2. 4. 7. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 27. 37. 39. 43. 44. 45. 46. 48.
 52. 55. Codices plurimi teste Millio. Apoft. 2. Editio Complutensis, Bengelii, Genev. Plantin. Nyssensis de Ste-
 phano, c. Eunom. 11. Cyrillus Aët. Eph. V. Chrysostomus in 1. & 1. Tim. H. 18. Cyrillus Hieros. Cat. p. 156.
 Theodoretus, Damascenus, Oecumenius, Theophylactus. Dionysius c. Paulum Samosat. Q. 10. Ephrem. ἐκάθικεν
 Editio Erasmi 1. 2. Ald. vitio operatum.
 3. ὅτι] ὅν 38. 48. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra. Codices Latini, τ] — D. a prima manu.
 τοιαύτην] τοσαύτην 17. τὴν αὐτήν 47.
 αὐτὸν] αὐτῶν D. a prima manu. E Codices Latini. Versio Syr. Theodoret. interpretatio. αὐτὸν A.
 ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν] jungit cum κάμῃτε praecedenti F. Homberg. ὑμῶν] — 37.
 ἐκλυόμενοι] ἐκλυόμενοι D a prima manu.
 ἀνικατέστητε] ἀνικατέστητε 1. 3. 4. 28. 45. 46.
 5. ἐκλέλησθε] + παρὰ D. a prima manu. volebat, ni fallor, scribere παρρησίαν sine articulo.

οὐ γὰρ ὑπὲρ πάλης καὶ παγκρατίος ὁ ἀγων πρόκειται. He-
 rodotus VIII. 102. πολλὰς πολλὰς ἀγωνίας ἀραμείον-
 ται οἱ Ἕλληνες. IX. 59. ἀγωνος μεγίστου προκειμένης.

2. ἀφορῶντες] Herodianus IV. 5. 15. παύσασθαι δὲ
 ἡδὴ τὰς ψυχὰς καὶ τὰς γνώμας διηρημένους, εἰς ἕνα δὲ βλί-
 ποῦτος ἀμεινόμενος βίβν. 3. 4. τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὸν Πέ-
 τρον ἔβλεπε. Xenophon Cyr. Exp. III. οἱ γὰρ στρατιῶ-
 νες πάντες πρὸς ὑμᾶς ἀποβλέπουσι καὶ γὰρ ὑμᾶς ὁρῶσι
 ἀθυροῦντας, πάντες καὶ ἔσονται ἢν δ' ὑμεῖς αὐτοὶτε πα-
 ρασκευάζομενοι φανεροὶ ἦτε ἐπὶ τῆς πολέμου, καὶ τὰς ἄλ-
 λους παρακαλεῖτε, εὐ ἴτε, ὅτι ἔψονται ὑμῖν, καὶ πειράσον-
 ται μιμῆσθαι. Jos. A. IV. 4. 7. Ἀαρὼν θύσκει, τοῦ
 πλήθους εἰς αὐτὸν ἀφορῶντος. Arrianus Epict. II. 19. εἰς
 τὸν θεὸν ἀφορῶντας ἐν παντὶ μικρῶ καὶ μεγάλῳ.

ἀρχηγὸν] Sup. II. 10. Aët. III. 15. Isocrates ad
 Nicocl. ὁ τῆς γένεος ἡμῶν ἀρχηγός. Plut. Alcibiad. p.
 191. E. τὸ Ἀλκιβιάδης γένος ἄνωθεν Εὐρύσακην τὸν αἰα-
 τος ἀρχηγὸν ἔχεν δοκεῖ. Philoxenus: autor, ἀρχηγός. Ter.
 Eunuch. V. 9. 5. O Parmeno mi, o mearum vo-
 luptatum omnium inventor, inceptor, perfectior.
 Sextus Empir. a. Grammat. I. 260. οἱ ἱστοικοὶ τὸν
 ἀρχηγὸν ἡμῶν τῆς ἐπιστήμης ἀσκληπιδίον κεκεραυνῶσθαι λέγου-
 σιν. Polyb. II. 40. ἀρχηγὸν μὲν καὶ καθηγεμόνα ἄρατον
 νομισίον, ἀγωνιστὴν δὲ καὶ τελευτηγόν — φιλοπονημὸν —
 βασιλευσὶν δὲ — ἀνικῶντων. Diodor. S. XXV. 30. ἀρ-
 χηγὸν τῆς ἐλευθερίας.

Ἀντὶ] dicitur in commutatione, ubi unum tol-
 litur, & alterum reponitur: ubi vero utrumque eli-
 gitur, prius nimirum incommodum, ut habeas po-
 stea commodum, plerumque id, quod praecedat,
 nimirum incommodum, habet praefixam praepo-
 sitionem ἀντὶ. Eo sensu posset dici χαρὰν ἀντὶ στυγρῆς,
 non vero στυγρὸν ἀντὶ χαρᾶς. Lucianus D. Mort. XXX.
 1. τὰς μακάραν νήσους κατοικεῖτε, ἀντὶ ὧν δίκαια ἵποκρί-
 πεται τὸν βίον. Cic. Offic. I. 3. Deliberari solet, duo-
 bus propositis honestis, utrum honestius, item
 duobus propositis utilibus, utrum utilius. Herodo-
 tus I. 11. εὐρὰ ἀναγκαίην ἀληθῶς προκειμένη, ἢ τὸν δι-
 σπότην ἀπολλύουσα, ἢ αὐτὸν ὑπ' ἄλλων ἀπώλυσσιν. Ita Chris-
 tus, cum optio ipsi daretur, eligendi in hac vita
 vel gaudium & voluptates, vel molestias & vexa-
 tiones, quae opponuntur inf. comm. 11. postpo-
 suit privatum commodum bono publico, ut Moses
 supra XI. vid. Matth. IV. 9. Nusquam Paulus per

χαρὰν intelligit felicitatem vitae alterius. Sophocles
 Philoctet. 798. ἀντὶ τῶνδε τῶν ὀπλων, ἀ νῦν σὺ σά-
 ζεις, τὸτ' ἐπὶ ζήσῳα δρῶν. Jos. IV. 6. 5. τὰς συνθήκας,
 ἐφ' αἷς αὐτὸν ἀντὶ μεγάλων λάβει δωρεῶν. Cic. in Verr.
 III. 29. multas enim cruces propositas effugere
 cupiebant.

αἰσχύνῃς καταφροσύνας] Diogenes L. IX. 36. De-
 mocrit. μὴ σπεύδῃσι γνωσθῆναι δόξης καταφροσύ-
 νῃ. Dio O. VII. p. 127. C. τῆς αἰσχύνῃς ἐν κοινῷ καταφροσύνη-
 νῃ. Aristides in Herc. p. 36. ἕκ τινος φωνῆς θύας —
 ἰδοὺ δὲ ἦκεν ἐκ τῆς Μητρὸς παρακλιεῖτο δὲ ἀνέχσθαι τὰ
 συμπίπτοντα, ἐπιδοὺ καὶ Ἡρακλῆς, Διὸς παῖς ὢν, ἠίσχυτο.

Justi, ut animo vestro tanquam praesentes & tes-
 tes intueamini martyres illos: addo jam, inprimis
 Christum agonothetam & diribitorem, qui certis-
 sime vos de coelo despicit.

3. ἀναλογισάσθε] Pollux VI. 115. τὴν δὲ μετανοή-
 σαι καὶ μεταμέλειαν ἐρεῖς — καὶ ἀναλογισμὸν. καὶ μεταμε-
 λῆσαι, μετανοῆσαι, ἀναλογισάσθαι — ἐπαρρησιάζεσθαι.
 comm. 5. 12. XIII. 16.

κάμῃτε] Etymol. κάμειν — προσλαμβάνειν — τὴν
 ἀπὸ πόνου σημαίνει τὸ ἀπαιτῆν, καὶ ἀπαγορεύειν, καὶ
 ἀπογινῶναι. οἷον ἀπείκαμην νεφετῶν, ἀποκάμην παραινῶν.
 κάμῃν σημαίνει δ. τὸ κοπιᾶν αὐτὰρ ἐπεὶ κόμει χίμας ἀνείραν.

4. μέχρις αἵματος] Heliodorus VII. 8. τὸν αἵμα-
 τος ἐπὶ τῇ προφητείᾳ καὶ μέχρις αἵματος εἰσεως. Nice-
 phorus Hist. A. 741. ἐνωμότας αὐτῷ συνθήκας διδόνε-
 σιν, ὡς μέχρις αἵματος ὑπὲρ αὐτῆς ἀνελίσθαι τὸν κίνδυνον.
 ἀνικατέστητε] Glossarium. dimicatio, ἀνικατάστα-
 σις, μάχη, πύκτευσις. translatum a pugilatu & cestu
 comm. 13. 1. Cor. IX. 26.

5. ἐκλέλησθε] Il. β. 600. ἐκλέλαθον κλισίαν. Eu-
 stath. τὸ μῦθος παθητικὸν γενικὴ συντάσσει, οἷον ἐκλελά-
 θητον γάμοιο, καὶ ἐκλελαθόμηνος πάντων.

ὀλιγώρῃ] Isocrates Panath. οὐ γὰρ ὀλιγώρῃς
 τῶν κοινῶν, εἰδ' ἀπείλας μὲν ὡς ἰδιῶν, ἡμίλειαν δὲ ὡς ἐλ-
 λουρίαν. ἀλλ' ἐκείνους μὲν ὡς οἰκίαν, ἀπειχοντο δ' ὡς περ
 χρὴ τῶν μηδὲν προσκέναν. Xenophon τῶν φίλων
 ὀλιγώρῃν. Aristoteles Rhet. II. 2. τοῖς εἰς τὰ τοιαῦτα
 ὀλιγώρῃσιν, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ αἰσχρὸν μὴ βοηθῆν. Plut. de
 discrim. adulat. & amic. p. 59. F. ὀλιγώρῃτα καρῆς ἢ
 ἀμειψύνης — γοῖαν δὲ ὀλιγώρῃς, καὶ παίδων ἀμύληα,
 καὶ ἀτμῶν γαμπεῖς, καὶ πρὸς τὰς οἰκίας ὑπερψία. de
 Vitiofo pud. p. 534. F. ὀλιγώρῃ τὴν καλῶς ἔχοντα.

Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τὸ δοκῆν αὐτοῖς, ἐπαίδευσιν ὁ δὲ ὅτι τὸ συμφέ- 10
ρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τὴν ἀγιοτήτων αὐτῆς. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ 11
δοκεῖ χαρὰς εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνα-
σμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ πρὸς ἀλλυμένα γόνατα 12
ἀνορθώσατε· Καὶ τροχίους ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χαλὸν ἐκτρα- 13
πῇ,

10. πρὸς ὀλίγας ἡμέρας] — 43.

κατὰ τὸ δοκῆν αὐτοῖς ἐπαίδευσιν] ἐπαίδευσιν ἡμᾶς κατὰ δοκῆντα αὐτοῖς D a prima manu.

εἰς] πρὸς 47.

11. δὲ] — D a prima manu. 31. μὲν 17. 21.

αὐτῆς] αὐτοῖς D. a prima manu.

αὐτῶν 4.

13. τροχίους] τροχίους Editio Complut. Plantin.

χαλὸν] κῶλον S. Battierius.

ἐκτραπῇ] ἐκτραπῇ T. Beza in Annot. Ed. 3.

14. εἰρήνην] ἀδελφοί, εἰρήνην 37.

15. ἐπισκοποῦντες] + ἵνα D a prima manu.

ὑπερῶν] ὑπερῇ 35. & f. Gronovius.

ἡμεῖς] χριστὸς 35.

τις] τι 19.

ἀναφύεσθαι] ἀναφύεσθαι 35. Versio Syr. Hefychius, Anatolius Ep. ad Leonem.

ἀναφύεσθαι 1.

10. 1. Pet. I. 6. III. 17. Patres castigant, donec puer ex ephebis excefferit: Deus per totam vitam. At tempus castigationum Dei, ad vitam aeternam collatum, multo brevius est tempore castigationum paternarum cum vita hominis comparato.

κατὰ τὸ δοκῆν] *Thucydides* I. 84. παρὰ τὸ δοκῆν ἡμῶν. praeter nostram sententiam. *Dio Chrys.* XIV. p. 231. C. ἔτοι μὲν ἐπὶ τῷ αὐτῶν συμφέροντι ὑπακούουσιν, ὡς οἱ πλείοντες τῷ κυβερνήτῃ — οἱ δὲ γε δεσπότης τοῖς δέλοις ἐπιτάττει — ὥστε αὐτοῖς οἴονται λυσιστελεῖν. *Simplicius* in *Epiet.* p. 92. διατί τὴν τῷ θεῷ ἰατρίαν ἐκ ἀγαπῶμεν; οὐ γὰρ θυμῷ, ἐδὲ ἀμυντικῶς, ἐδὲ παρ' αἰσίου, ἐδὲ ἐπὶ βλάβῃ ποιεῖ τι τῶν οὐ θεῶς, ἀλλ' ἰατρικῶς, καὶ κηδεμονικῶς, καὶ πατρικῶς, καὶ ἐπὶ μεγίστῃ ὠφελείᾳ, καὶ ἀρκεῖ φάναι κατὰ τὴν θεῶν ἀγαθότητα. p. 115. μήτε κατὰ τὸ δοκῆν τοῖς ἀνοήτοις ἐθέλειν ζῆν.

μεταλαβεῖν] *Polybius* VI. p. 656. ἀγαθὸν γὰρ, εἰ καὶ τινες ἕτεροι, μεταλαβεῖν ἔθελον, καὶ ζηλωταὶ τὸ βελτίον, οἱ Ῥωμαῖοι. sup. VI. 7.

11. *Dio Cass.* p. 106. ἀγαπῶ ὑμᾶς, ὡς πατὴρ παίδας — γνώσεσθε δὲ, ὅτι ἀληθὴ λέγω, ἂν μήτε πρὸς τὸ αὐτίκα ἡδὺ τὸ συμφέρον κρήνῃ μᾶλλον, ἢ πρὸς τὸ αἰεὶ ὠφέλιμον. *Sap.* XVI. 6. *Strabo* VI. p. 413. A. ἡ μὲν ἐν σποδῶς λυτήσασα πρὸς καιρὸν, εὐεργετῇ τὴν χώραν χρόνῳ ὕστερον, ἐυάμπελον γὰρ παρέχει καὶ χρυσόκαρπον. *Diog. L. Aristot.* V. 18. & *Libanius* Chria 14. τῆς παιδείας ἐφ' ἧς μὲν ῥίζας εἶναι πικρὰς, γλυκῆς δὲ τὰς καρπὸς. *Jac.* III. 18. *Libanius* D. I. p. 198. B. μηδὲ τῶν ἀδελφῶν, πότερον ὁ τῆς δικαιοσύνης καρπὸς, ἢ τῆς πονηρίας ἀμείνων. *Galenus* de *Dignot.* puls. I. τελειοθεῖσα δ' ἀδρός ἐκφαίνεται πάντων τῶν προσηνθέντων τῶν καρπῶν ἀποδίδουσα διὰ ταχίων, καὶ εἰ ἀγροικότερον φάναι, συν αὐτοῖς τοῖς τόκοις. *Plato* Ep. 7. εἰς ὕστερον ἀποτελεῖ καρπὸν.

πρὸς — τὸ παρὸν] *Thucydides* II. 22. ὅρῳ μὲν αὐτὸς πρὸς τὸ παρὸν χαλεπαίνοντες. III. 40. μαλακισθέντες πρὸς τὸ παρὸν. *Isocrates* τὸ πρὸς τὸ παρὸν συμφέρον. *Archid.* πρὸς τὸ παρὸν εὐβελύεσθαι. *Herodianus* I. 3. 13. πρὸς τὸ παρὸν ἀνακαυχῶμεσθαι. *Deut.* II. 26. *Jerem.* XII. 6. *Mich.* VII. 3.

Bereſchith R. LIV. 3. Dixit R. Jofe f. Ananiae: reprehensio ducit ad amorem S. D. Prov. IX. 8. Haec est sententia R. Jofe f. Ananiae, qui dixit, omnis amor, cum quo non est reprehensio, non est amor. Dixit Resch Lakisch: Reprehensio ducit ad pacem S. D. Gen. XXI. 25. Hic est sensus dicti: Omnis pax, in qua non est reprehensio, non est pax. XCII. Dixit R. Alexander: nunquam homo est sine castigatione: Beatus vero is est, ad quem castigationes veniunt ex Lege S. D. Psal. XCIV. 12. Dixit R. Jofua f. Levi: Castigationes, quae hominem a studio legis removent, sunt casti-

gationes poenales: quae vero homines a studio legis non avertunt, sunt castigationes amoris S. D. Prov. III. 12. *Berachoth* f. 5. 1. Dixit Rabba, vel, ut alii volunt, R. Chasda: si vides hominem, cui castigationes immittuntur; is inquit in opera sua S. D. Thren. III. 40. Si se indagaverit, & nihil invenerit, cogitabit, se fortasse legem Dei neglexisse S. D. Psal. XCIV. 12. Si & hoc cogitaverit, & nihil invenerit, tum certum est, esse castigationes amoris S. D. Prov. III. 12. Dixit Rabba ex ore R. Sechora, qui & ipse ex ore Raf Chunna audiverat: In quocunque Deus beneficium habet, illum castigat S. D. Jes. LIII. 10. *Tanchuma* f. 83. 4. Dixit R. Eleasar f. Jacobi: necesse est hominem beneficium accipere a Deo S. B. eo tempore, quo castigationes ipsi immittit. Nam castigationes hominem ducunt ad Deum S. D. Prov. III. 12. *Chagiga* f. 9. 2. Dixit Elias R. Eleazari quid est Ef. XLVIII. 10. Scilicet non est proprietas Dei melior afflictione. Dixit Samuel, vel ut alii Josephus, hoc est quod vulgo dicitur: Pulchra est afflictio Judaeo, ut lorum rubrum equo albo, vid. in *Rom.* VIII. 28.

12. *Aretaeus* Capp. de morb. Chron. 7. ἐκλυσι δὲ γυνάτων, καὶ αἰσθησιος προσκαίρειν νάρκη καὶ παροξύνει καὶ κατὰ πᾶσιν, λυποθυμῶν καλῶμεν. παρέρχεται ὡς ἀλλοτε μὲν μέτρα καθ' ἑν. *Themistius* I. p. 14. C. ἰατρὸς ἐμπειρώτερος, ἔχ' ὁ ἀποκόπτων πονέειν τὸ σκέλος, ἀλλ' ὁ περιώμενος ὁρᾷν τε καὶ εὐεργετῆ. *Od.* ψ. I. γυνὴ δ' εἰς ὑπερῶν ἀνεβήσατο καρχαλώουσα — Γένετα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερκαίνοντο. *Eustath.* τοῖστον γὰρ ἡ παρ' ἐλπίδα τέρψις ἀναεῖσα τοῖς γῆρας, καὶ τὰς φυσικὰς δυνάμεις ἡτονηκυῖας ῥωνύουσα, ὡς τὰ πολλὰ. *Etymol.* ex II. v. 92. τῆς δ' ἄρα κλαίεσθαι λύτο γένετα. *Orpheus* Argonaut. 1305. Μηδείης λύτο γένετα, δῖος δ' ἄχρεα παρέρχεται. *Aristophanes* *Lyfistr.* 216. ὑπολύεται μὲν τὰ γόνατα, ὡς λυσιστελεῖ. *Euripides* *Orest.* 879. τὸν μὲν κατηφῆ καὶ παρέρχεται νόσος. *Plut.* de *Consol.* ad *Apoll.* p. 102. A. καὶ παρακαλεῖν ἀνθρωπίνως φέρειν τὸ συμβεβηκός. ἀνοικεῖν ἢ παρέρχεται τὸ τε σῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῆς συμφορᾶς. *Greg.* *Nazianzenus.* τὸ μὲν εἰς χεῖρας ἵεναι Πέρσαις ἑδαμῶς οἷος τ' ἦν, τῷ στρατῷ παρέρχεται τὰς χεῖρας. de *Bapt.* χεῖς ἐπὶ κλίνῃς ἔρριψο παρέρχεται καὶ λευκός. *Aen.* V. 427. *Brachia* quae ad superas interritus extulit auras — immifcentque manus manibus, pugnamque laceffunt, Ille pedum melior mox — Aft illum fidi aequales genua aegra trahentem, jactantemque utroque caput, crassumque ciuorem Ore rejectantem, mistosque in sanguine dentes. *Il.* v. 60. ἐνοσίγαιος ἀμφοτέρω κεκοπῶς πλῆσιν μίνος κρατέροιο Γυνὴ δ' ἔθηκεν ἑλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὑπερβῆν. 84. παρέρχεται θοῶς ἀνέψυχον φίλον ἦτορ, τῶν ῥ' ἄμμε τ' ἀρ- γαλῶς

14 πῃ, ἰαθῇ δὲ μάλλον· Εἰρήνην δίδωκετε **μὲ** πάντων, καὶ τὸ ἁγιασμόν, ἢ χάρις οὐδεὶς
 15 ὅψεσθαι τὸ Κύριον· Ἐπισκοπεῖντες μὴ τις ὑπερῶν ὑπὸ τῇ χάριτι τῷ Θεῷ· μὴ τις ῥίζα
 16 πικρίας ἀνω φύσας ἐνοχλῇ, καὶ αἰσθῇ ταύτης μανθῶσι πολλοί. Μὴ τις πόρον, ἢ
 βέβηλ, ὡς Ἡσαΐ, ὅς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδωκε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. Ἰσε
 γ

ἐνοχλῇ] ἐν χολῇ *Estius*, *H. Grotius*, *P. Junius*, *D. Whitbyus*, *J. Millius* prol. 495. ex *Versione* τῷ *O. Solent* autem scriptores sacri, quando dictum aliquod citant, non verbis strictè inhaerere, sed ea aliquando leviter inflectere, ubi sensui nihil decedit, conf. *Psalm.* XVIII. & *2. Sam.* XXII. item epistolam *Judae* & *secundam Petri*. Illic scilicet nisi ἐνοχλῇ legatur, deerit verbum, ad sententiam necessarium.

διὰ ταύτης] δι' αὐτῆς *A.* 17. 23. 31. *Clem. Alex. Chrysothomus. Martinus Papa* Epist. 4.

μανθῶσιν] + *οἱ A.* 47. *Clemens Strom.* IV. p. 622. *Theodoretus.*

16. πόρον] *Damasenus* : ἐν ταύτῃ σίζει δὲ, ἵνα ἡ τελεία διάνοια, ἐν τῷ ἐπιφορέμενῳ ἐβέβηλ, ὡς Ἡσαΐ, αὐτῇ] ἐαυτῇ *A.*

γυμνασίᾳ καμάρω φῖλα γυῖα λένοντο. *Athenaeus* X. p. 233. *D.* ὅτι διὰ δίσκων μάλιστα λείπονται οἱ πύκται, διὰ τὸ βαρεῖσθαι, τὰς χεῖρας ἀνατείνοντες. *Jof. A.* XIII. 12. 5. ἐδῶκαν οἱ φονεῦντες, ἕως ἧς καὶ ὁ σίδηρος αὐτοῖς ἡμβλύθη κτενεσι, καὶ αἱ χεῖρες παρείησαν. *Heliodor.* V. 7. ὡκλαζεν αὐτοῖς ὁ θυμὸς, καὶ παρεῖντο αἱ δεξιαί. *Artianus Epiet.* II. 18. πῶς σε τὰ σκέλη παραλύεται; *Esfaj.* XXXV. 3. *Jof.* IV. 3. 4. *Sir.* II. 14. 15. 16. XXV. 30.

13. *Galenus* l. III. in *Hippocr.* de *Artic.* τὰ γυμνασία προσκρατύνει αὐτὰ [τὸ σκέλος].

Prov. IV. 26. Si animo deficit, praebebit se antagonista torquendum, premendum & contunden- dum pugnis: si autem animos sumit, & pauciores ictus accipiet, & levius eos feret. claudicatio est ad tempus vel ex pugno inflicto, vel compressione corporis.

14. εἰρήνην δίδωκετε] *Plato* *Gorgia.* τὸ ἀγαθὸν ἄρα δίδωκοντες, καὶ βαδίζομεν, ὅταν βαδίζομεν, καὶ ἔσμεν, ὅταν ἐσθῶμεν, — τὸ ἀγαθὸν καὶ καλὸν δίδωκοντα — τὴν ἀλήθειαν δίδωκεν.

15. ῥίζα πικρίας] *Deut.* XXIX. 18. *Aet.* VIII. 23. 1. *Macc.* I. II. λ. 845. ἐπὶ δὲ ῥίζαν βέλε πικρὴν. radices plurimae sunt amarae. herba aspectui grata blanditur, at comesta vomitum, dysenteriam, febrem caufatur. *Plato* de *Rep.* III. ἵνα μὴ ἐν κακίᾳ εἰσὶν τρεφόμενοι — ὥσπερ ἐν κακῇ βοτάνῃ πολλὰ ἐκάστης ἡμέρας κατὰ σμικρὸν ἀπὸ πολλῶν δρεπόμενοι τε καὶ νεμόμενοι, ἐν τῇ ζυσάντες λανθάνουσιν κακοὶ μέγιστα ἐν τῇ αὐτῇ ψυχῇ. *Targum Hierof.* in *Deut.* XXIX. 18. ne sit inter vos vir, cujus cor cogitet peccatum, quia ipse timilis radici in terra fixae, cujus initium dulce ut mel, finis autem amarus ut absinthium mortis. *Aphthonius* *Progymn.* 6. ἰσοκράτης τῆς παιδείας τὴν ῥίζαν πικρὰν ἔφη, γλυκεῖς δὲ τὰς καρπὰς. Eandem sententiam vide ad *comm.* II. ex *Diogene L.* & *Libanio.* *Galenus* a. *Julian.* μὴδ' εἰς μέσον φέρω τὴν ἀνθρώπου ῥίζαν τῇ κεκρυμμένῃ δόγματι. *Plato* *Ep.* 7. p. 1284. Ε. ἀνομίαι, καὶ ἀδελτινῆ, καὶ τὸ μέγιστον, τόλμας ἀμαρτίας, ἐξ ἧς πάντα κακά πασιδὲν ἐρρίζονται, καὶ βλαστάνει, καὶ εἰς ὑπερον ἀποτελεῖ καρπὸν τοῖς γενήσασιν πικρότατον. *Polybius* p. 5541. de avaritia. παρ' οἷς ἐφ' οὗτο φύτον, ἐδῶκεν κατέληξεν πρότερον, ἢ μεγάλους κακοὺς περιβαλὼν τὰς ἀπ᾽ αὐτῶν χρησαμένους.

ἐνοχλῇ] *Lucianus* *Rhet.* 22. τὰς ἀκούας τῇ παρόλῳ — ἐνοχλῶσιν, ὡς ναυτιῶν ἀπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῷ ὀνομά- των. *Plut.* de *Garrul.* p. 510. *D.* χαρίζεσθαι θέλοντες ἐνοχλῶσι. *Dinarchus* in *Demosth.* οὐ γὰρ, ἵνα ἐνοχλῶμεν ἡμᾶς, δις περὶ τῶν αὐτῶν ἱρῶμεν. *Galenus* I. ad *Glauc.* εἰ ἀγροπία σφοδρὰ καὶ εἰ ἀλγῆμα σύντονον ἐνοχλῶν τὸν νοσῶντα. *Polyaenus* p. 548. ὡς ἐνοχλῶμενος ὑπὸ τῷ δακτυλῷ παρεκάλεσεν αὐτὸν παρὰ τὴν τρίψιν ἀπο- τίσθαι. *Herodianus* III. II. 1. συνεχῶς ὑπὸ ῥύσει ἐνοχ-

λέμενος. IV. 13. 9. ἀνεχάρεται σὺν ἐνὶ ὑπὲρ τῆ ἀποσκευασό- μενος τὰ ἐνοχλῶντα. 1. *Macc.* X. 34. 63. παρενοχλεῖν τινα. XII. 14. *Gen.* XLVIII. 1. ἐνοχλεῖται, *Augu- stinus* : turbatur, vexatur, aestuat. *Jof. A.* XII. 3. 4. πρόνοιαν δὲ ποιεῖ τῇ ἔννευ κατὰ τὸ δυνατόν, ὅπως ὑπὸ μηδενὸς ἐνοχλῇται. 9. 7. εἰ βέλεται τὰς ἰσχυράς ἡμερῶν, καὶ μηδὲν ἐνοχλεῖν αὐτῷ. XIII. 5. 8. ἐθ' ἡμῖν, ἔστ' ἄλ- λοις τῶν προσηκόντων ἡμῖν ἐνοχλεῖν ἐκράναμεν. 6. 2. οἱ δὲ ἐπ' αὐτὰς πεμφθέντες, ἰδόντες ἐτοιμὰς ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἀγῶ- νίζεσθαι, μηδὲν αὐτοῖς ἐνοχλῶντες, πρὸς τὸν τρύφωνα ὑπέ- σρεψαν. XIV. 14. 6. ἐν καὶ αὐτὰς ἐθραπέυσαν Ἀντίγονος, ὅπως μηδὲν ἐνοχλοῖ. negotium facessat. *Plut.* de *tran- quill.* p. 314. βλασφημῖαι, καὶ ὄργαι, καὶ φθόνοι καὶ κακοηθαίαι, καὶ ζηλοτυπία, ἐνοχλῶσι δὲ καὶ παρεξύνεον τὰς ἀνοήτους. *M. Antoninus* VII. 16. τὸ ἡγεμονικὸν αὐ- τὸ ἔχ' ἐαυτῷ ἐνοχλεῖ;

16. Ἡσαΐ] *Vajikra* R. IV. *Jofua* f. *Korcha* — de *Esfavo* scriptum est, animas accipisse: nec tamen erant nisi VI. *Jacobum* vero animam unam, cum LXX essent *Gen.* XXXVI. 6. Ex. I. 5. quia *Esfavus* colebat *Deos* multos, ideo scriptum est de eo animas multas, de *Jacobo* vero, qui unum *Deum* colebat, scriptum est anima una. *Tanichuma* p. 268. 2. *Esfavus* occidit animam *S. D. Jerem.* IV. 3. etiam fur fuit *Obad.* 5. *Targum Jonathan* in *Gen.* XXV. & *Schemoth* R. VI. *Medrasch Thebillim* IX. 7. *Esfavus* quinque transgressiones commisit eo die. Coluit cultum alienum, effudit sanguinem, corrupit puellam desponsatam, negavit vitam futuri seculi, & vendidit primogenituram; quin etiam desideravit mortem patris, & quaesivit occidere fratrem. *Berefchith* R. LXIII. usque ad annum XIII. ambo frequentabant domum scribae: post annum XIII. hic adivit *Synagogas*, iste vero *Idolea*. 16. Dixit *Esfavus* *Jacobo*: Si ita est, non est retributio mercedis neque resurrectio mortuorum — Ingressus est *Esfavus* ad puellam desponsatam *S. D. Deut.* XXII. 25. coll. cum *Gen.* XXV. 27. — *Melius* fuit *Abrahamum* dimitti in pace, quam ut videret nepotem idololatram, scortatorem, & latronem. *Res Lakisch* dixit: incepisse blasphemare. LXV. 1. Et *Esfavus* erat annorum XL. R. *Pinehas* nomine R. *Simonis* — *Esfavus* totos XL. annos venatus est uxores virorum. 14. R. *Jochanan* dixit: quā hora *Jacobus* dixerat: dedit mihi *Dominus* *Gen.* XXVII. 20. dixisse *Isaacum*: *Esfavus* ita non solet mentionem facere *Dei*. Non est *Esfavus*, sed *Jacobus*. LXIII. 6. in *Gen.* XXV. 22. Cum *Rebecca* domos *Synagogarum* aut doctrinae transiret, *Jacobus* nitebatur exire *S. D. Jerem.* I. 5. Quā verō hora transibat domos *Idolorum*, *Esfavus* movebat se, & nitebatur exire. *S. D. Psal.* LVIII. 4. *Pirke Eliezer*. Dicunt, cum *Jacobus* & *Esfavus*

γ' ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθῃ μετανοίας γ' τό- 17
πον ἔχ' εὖρε, καὶ ὡς δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γ' προσελήλυθατε ψηλαφώμενα 18
ὅρει, καὶ κεκαυμένα πυρὶ, καὶ γνώφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θύελλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ Φανῇ ῥη- 19
μάτων, ἧς οἱ ἀκασάντες παρητήσαντο μὴ προσεθῆναι αὐτοῖς λόγον. (Οὐκ ἔφερον γ' τὸ 20
ὑπερβαλλόμενον· Καὶν θηρίον δίγῃ τῷ ὅρει, λιθοβολήθηκε) — ἢ βολίδι κατατοξευ-
— θή-

17. θέλων] λέγων D a prima manu. at in Verf. Latina cupiens. ἐκζητήσας] ἐπιζητήσας 4.
18. ψηλαφώμενα] ψηλαφώμενα 1. μὴ ψηλαφώμενα P. Junius. οὐ ψηλαφώμενα W. Wall.
ψηλαφώμενα ἔρει] ὅρει ψηλαφώμενα 37
ὅρει] — AC. 47. Versio Syr. Copt. Armen. Æthiop. Codices Latini. D. & alii Chrysostomus. Martinus Papa E-
pist. 4. probante J. Millio prol. 1071.
καὶ κεκαυμένα] κεκαλυμμένα D. a prima manu. at Verf. Latina: ardentem. Homil. in Matth. XXI. 2. inter
οὐκ αὐτὰν αὐτῶν.
19. μὴ] — 10. Editio Colinaei.
αὐτοῖς] + τὸν 49.
ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται] — ACD 1. 4. 13. 14. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34.
35. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 52. 53. 55. Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Genev.
Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Æthiop. Arab. Chrysostomus. Damascenus, Theodoretus, Theophylactus. pro-
bante J. Millio, prol. 991. & D. Whitbyo.
φανταζόμενον] θανμαζόμενον 39.

Efäus esset in utero matris, dixisse Jacobum: Frater, duo nobis propositi sunt Mundi, hic & futurus; hic edunt, bibunt, negotiantur, ducunt uxores, generant filios filiasque, quod in altero non fit: si vis, fume hunc mundum, & ego alterum S. D. vende mihi primogenita tua. Tum temporis, cum Efäus adhuc esset in utero matris, negabat resurrectionem mortuorum, comm. 32. *Targum Hieros.* in Gen. XXV. 34. Efäus sprevit primogenituram, & profanavit partem in mundo futuro, & negavit resurrectionem mortuorum. *Bava Bathra* f. 56. 2. Dixit R. Jochanan, quinque scelera Efäus impius patravit eodem die: violavit puellam desponsatam, occidit hominem, negavit fundamentum & resurrectionem mortuorum, & parvi pendit primogenituram. *Thanchuma* p. 32. 2. Tu invenies, omnes transgressiones, quas odit Deus S. B. fuisse in Efäo Prov. VI. *Philo de Nobilit.* p. 441, 18. ὁ δὲ μείζων ἀπειθῆς, καὶ τῶν γαρτρῶν καὶ τῶν μετὰ γαστέρα ἡδονῶν ἀκρατῶς ἔχων.

17. μετανοίας τόπον] ita & vos in vita altera frustra poenitebit: si hoc tempus elabi finetis. *Plinius* Ep. X. 97. ex quo facile est opinari, quae turba hominum emendari possit, si sit poenitentiae locus. *Polybius* p. 123. διὰ τὸ μὴ καταλείπεσθαι σφισι τόπον ἐλπίς μὴδὲ συγγνώμης. & 1448. ὥς μὴδ' ἔσχατον ἐλπίς καὶ συγγνώμη τόπον καταλείπει. *Curtius* V. 3. XXX. Oratoribus missis ad deprecandum, triste responsum a rege redditur: non esse veniae locum. *Tacitus* H. I. 32. daret malorum poenitentiae — spatium. *Libanius* Ep. 200. τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῷ βασιλέως εὐρίθη τόπος. *Clemens Rom.* I. 7. μετανοίας τόπον ἔδωκεν ὁ δισπότης τοῖς βαλομένοις ἐπιστραφέναι. *Livius* XLIV. 10. Theffalonicæ navalia jusserat incendi. *Andronicus* Theffalonicam missus traxerat tempus — poenitentiae relinquens locum. *Act.* XI. 31. XXV. 16. *Ulpianus* Digest. XL. tit. 7. de statu l. 3. poenitentiae haereditis locum non esse. *Sap.* XII. 10. Noluit Isaac mutare sententiam.

18. ψηλαφώμενα ὅρει] est mons tenebris & fumo obductus, qui oculis conspici non poterat: potuisset autem contrectari; at ne hoc quidem concedebatur, nisi Mofi soli Ex. XX. 21. X. 21. *Apos.* VIII. *Dent.* IV. 11. V. 22.

γνόφῳ] *Lexicon Psalter.* MS. γνόφος, σκότος βα-

θῶ. *Etymol.* γνόφος, ἢ σπηῖα, ὁ ζοφώδης ἀὴρ. *Eustathius* in Il. μ. p. 489, 16. ἀπὸ τῷ ἴεφος, ἴεφος, καὶ γνόφος Ἀιολικόν.

θύελλῃ] *Hesychius* θύελλα, ἀνέμος συσροφὴ καὶ ὀρμή, ἢ καταιγίς. *Aristoteles* de Mundo θύελλα, πνεῦμα βίαιον, καὶ ἄφνω προσαλλόμενον. — πτώσεις κεραυνῶν μυρίων τε γνόφων συμπληγάδες, caligo, opacitas. Ex. X. 22. Od. 1. 317. θεῶν μισογομένην ἀέριον ἐλθέσθαι θύελλῃ. *Schol.* Cod. 46. θύελλα, καίλαψι ἀνέμος κυκλάμενος.

19. παρητήσαντο μὴ] Vid. in *Luc.* XX. 27. *Thucydides* V. 67. ὁ δὲ παρητίτο, μὴδὲν τέτων δρᾶν. *Demosth.* παραιτήσομαι δ' ὑμᾶς, μὴδὲν ἀχθεσθῆναι μοι. *Plut.* Galb. p. 1060. D. ἐκείνῳ δὲ παραιτημένῳ μὴ διαγριάνειν, μὴδὲ τυραννικῇ ποιῆν τὴν ἡγεμονίαν.

προσεθῆναι λόγον] *Dionysius* Hal. VI. 88. προσθέντων δὲ τῶν ὑπᾶτων λόγον τοῖς συνέδροις. VIII. 9. λόγον τε ἐβένι προσθέντες ἐπικυρῶσι τὴν γνώμην. X. 30. ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς κληρονομίας αὐτῆς προσθέσει λόγον. *Horatius* S. I. I. 121. Verbum non amplius addam.

20. Ex. XIX. 13.

21. *Dent.* IX. 19. apud τὰς 0.

22. Animo & mente illos videtis, ut comm. 17. Partes orationis singulae particula καὶ distinguuntur sexies.

23. πανηγύρι] *Glossarium.* mercatus. ἀτέλεια, πανηγυρίς. nundinae, ἑορτῶν πανηγυρίς. nundinae ἀγορῶν ἀτέλεια πανηγυρίς. *Demosthenes* pro Cor. εἰς τὰς ἐν ἐλλάδι πανηγυρεῖς, ἰσθμιαί, καὶ Νέμεαι, καὶ ὀλύμπια, καὶ πύθια. *Thucydides* I. 20. ἔτι γὰρ ἐν πανηγύρεσι ταῖς κοιναῖς διδόντες γέρα τὰ νομιζόμενα. *Schol.* ἐν ὀλυμπίοις, Νεμέοις, καὶ τοῖς τοιαύτοις ἀγῶσι. *Dionysius* Hal. art. Rhet. I. πανηγυρίς — συνήχθησαν δὲ ὑπὸ ἀνθρώπων σοφῶν, καλεσάσθαι δὲ ὑπὸ πόλει κοινῇ κοινῇ δόγματι εἰς τέρψιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν παρόντων — οἱ δ' ἀβλήται τῇ ρώμῃ τῶν σωμάτων κοσμεῖσι τὴν πανηγυρίν — θεὸς μὲν γὰρ πᾶσι πάντας πάσης ἡστίως ἐν πανηγύρεω ἡγεμὼν — ἐπαινήσεις δὲ αὐτὸν τῶν προσόντων τῶν θεῶν· εἰ μὲν Ζεὺς, ὅτι βασιλεὺς θεῶν, ὅτι τῶν ὅλων δημιουργός — ἱφελῆς ἐπὶ νείῃ χρῆ τοῖς ἔπαινος τῆς πόλεως, ἐν ᾗ ἡ πανηγυρίς. περὶ δὲ τῆς αὐτῆς, περὶ ἡστίως, ἐν ᾗ, τίς ὁ κτίστης θεὸς ἡρώς — ὁ δὲ σοὶ τῷ παντὸς λόγῳ οἰονεὶ κολοφῶν ἐπὶ ἔχθῃ τῷ βασιλείῳ ἔπαινος, καὶ ὅτι τῷ ὅτι ἀγανοβίτης πάντων ἀγάνων, ὁ τὴν εἰρήνην πρυτανεύων, δι' ἣν καὶ τῆς ἀγῶναις ἐπιτελεῖν οἶοντε. *Theophrastus* de Animal. quomodo repente appareant,

21 — θῆς). Καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν "Εκφοβός εἰμι καὶ
 22 ἔντρομος). Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεῷ ζῶντι, Ἱερουσαλὴμ ἐπ-
 23 θραίνω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, Πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπο-
 γεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, Καὶ Ἀβ-
 θή-

Μωσῆς] Μωϋσῆς C. 1. 14. 37. Editio Complut. Plantin. Genes. Damascenus, Oecumenius. + ϣ 1. Copt.
 ἔκφοβος] ἔκφοβος 2. 53. Apolt. 2. Theodoretus, Theophylactus. ἔντρομος] ἔκτρομος D. a prima manu.
 22. ἀλλὰ] οὐ γὰρ A. ἔμπρις] — D a prima manu.
 Ἱερουσαλὴμ ἐπθραίνω] ἐπθραίνω Ἱερουσαλὴμ D. μυριάσιν] μυρίαν ἀγγέλων D a prima manu.
 ἀγγέλων,] comma tollunt AC. 1. 2. 4. 18. 19. 20. 21. 22. 27. 53. 55. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bengelii, Complut. Genes. Haultin. Versio Vulg. Syr. Origenes c. Celf. p. 351. 382. in Matth. XXI. 5. Theodoretus in I. & Psal. LXXXVI. Eusebius D. VI. 24. E. Th. II. 20. Basilii in Psal. XIV. Athanasius, Chrysostomus, Theophylactus
 23. ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων] ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς ACD. 37. 53. Versio Vulg. Syr. Copt. Origenes in Jo. II. 13. Philoc. I. c. Celf. p. 282. in Jof. H. 9. Eusebius H. E. p. 387. E. Th. II. 10. III. 3. in Psal. LXXXV. 2. Basilii in Psal. XIV. & XLIV. Jacobi Liturgia p. 76. Ignatius ad Eph. V. Cyrillus de Ador. p. 175. 528. Glaph. p. 19. Chrysostomus in Psal. CXLVII. To. V. p. 71. VII. p. 456. p. 616. Severianus. Theodoretus in I. in Psal. LXXXVI. LXXXVIII. in Cant. III. 11. in Esaj. IV. 2. Cosmas IV. Dionysius Areop. Ep. ad Titum. Theophylactus. Martinus Parz Epist. 4. Clemens prot. p. 69.
 πνεύμασι] πνεύματι D. a prima manu. τετελειωμένων] τετεμελιωμένων D. a prima manu.

reant. ὥσπερ τῶν μυῶν, αἱ ἐν τοῖς σφατοπέδοις καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσι, καὶ μετὰ τὸ παρελθεῖν αὐτὰς ἔτι μᾶλλον γίνονται. Libanius D. XXX. p. 696. C. μὴ γὰρ δῶροι αὐτῷ μετὰ τὴν κατάγνωσιν, καὶ πανηγύρεως μετέχουσιν ἄξιᾳ μετὰ τὸν ἄγγελον — τιμωρίαν, οὐ δαρίαν αὐτῷ, φυγὴν, οὐ πανήγυριν. Philostratus p. 361. ἔτι τίς πανηγυρίς; ἢ Δί', εἴπε, τὸ γὰρ ἦδισον καὶ θεοφιλέστατον τῶν καὶ ἀνθρώπων — τιμὴν τε γὰρ ἐν αὐτῇ, καὶ ἱερά, καὶ δρόμος, καὶ σκηνὴ δῖτα, ἔθνη τε ἀνθρώπων τὰ μὲν ἐκ τῆς ἀμβροσίου, τὰ δὲ ἐκ τῶν ὑπερορίων τε καὶ ὑπὲρ θάλατταν καὶ μὴ καὶ τεχνῶν πλάσων εἰσὸς αὐτὴν συγκαίεσθαι, καὶ σοφισμάτων, σοφίας τε ἀληθείας — τὰ γὰρ τῶν σπυδαίων σπαδαίσματα, καὶ τὰ τῶν ἐλλογίμων ἐλλογισμάτα συγκαλῆ καὶ ξυναικίζει. Hesychius πανήγυρις, ἔπανος, ἰορτή, θιάτρον. Pollux I. 34. καιροὶ δ' ἱεροὶ πανηγύρεις, ἰορταί — καὶ ἄνθρωποι πανηγυρισταί — καὶ συνεορτασκαὶ καὶ συμπανηγυρισταί, εἰποὶς δ' ἂν πανηγύρεις δημοτελεῖς, καὶ πάνδημοι, καὶ δημόσιαι. — τὰ δὲ ῥήματα — πανηγυρίζει, ἰορτάζει. Strabo VIII. p. 528. A. Ἀρτέμιδος — ταύτῃ δὲ τῇ θεῷ καὶ ἐν ἀντιπύρῳ κατ' ἔτος συγκαλῆται πανήγυρις. Isocrates Panegy. πανηγύρεις καὶ τὰς γυμνικὰς ἀγωνίας.

πρωτοτόκων] Falkut Rubeni f. 49. 2. ad Gen. XXVII. 18. Anima Jacobi fuit primogenita in coelis.

In coelis] i. e. a Deo probati, ab hominibus vero reprobati & vexati.

ἀπογεγραμμένων] Luc. II. 1. inscripti tanquam legitimi Athletae. Aeschines Ep. ad Athen. cujus initium τὰ μὲν ἄλλα. circa finem. ὁμοίᾳ γὰρ φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις ὀλυμπίᾳ νικήσας, πολλάκις ὕστερον γένοιτο ὡς ἀπογράφοντος ἔτι, καὶ παρακαλοῖτο τὸς ἀντιγράφους ἀναμνησκόμενος ἧς ἔσχηκεν, οὐ τῆς παρὰ σφης δυνάμεως. Philo de O. M. p. 34, 38. τὰ μέγιστα καὶ τελειώτατα πολιτεύματι ἐγγραφεύσιν.

κριτῇ θεῷ πάντων] Is judex est, qui est Deus omnium vel super omnia, omnipotens.

δικαίων τετελειωμένων] Ros Haschana f. 16. 2. Dixit R. Crispus ex ore R. Jochannis: Tres libri aperiantur die novi anni, in primo sunt iusti perfecti, in secundo impii perfecti, in tertio mediorum. Iusti perfecti scribuntur, & statim firman- tur ad vitam. Impii perfecti scribuntur, & statim addicuntur & firman- tur in mortem. Medii in suspenso stant usque ad diem expiationis. Si digni

sunt, scribuntur ad vitam, sin autem, ad mortem. f. 4. 1. Qui dicit: hanc pecuniam do ad elemosynas, ut vivant filii mei, & ut ego conequar vitam aeternam, ille est iustus perfectus. Taanith f. 18. 1. Hananias, Misael & Asaria fuerunt iusti perfecti, & digni, pro quibus miraculum fieret. Bava Mezia f. 71. 1. ad Habac. I. 4. R. Chuna dicit: Iustiores se impius deglutire potest, iustum perfectum nunquam. Ketuvoth f. 105. 2. Quamvis aliquis sit iustus perfectus, si munera accipit, non moritur, nisi mente captus. Kiddushin f. 40. 2. Quamvis aliquis toto vitae suae tempore sit iustus perfectus, si tempore extremo rebellis sit, omnia priora perierunt S. D. Ezech. XXXIII. 13. Berachoth f. 34. 3. Omnes prophetae non vaticinati sunt nisi de iis qui poenitentiam egerunt, verum de iustis perfectis illud Esaj. LXIV. 3. Sota ed. Wagenfeil p. 624. Duo quidam discipuli adstabant Rabba. Alter illorum dixit: Legere per infomnium iussus sum verba Psalmi XXXI. 20. Alter ex Psal. V. 12. Respondit ipse: Ambo vos perfecte iusti estis: sed tu, Domine, ex amore; tu vero, Domine, ex timore. Keruvoth f. 111. 1. Jacobus noverat se esse iustum perfectum. Taanith f. 21. 1. Nachum Gamsu erat iustus perfectus. Berachoth f. 61. 2. Mundus non creatus est, nisi aut pro impiis perfectis, aut pro iustis perfectis. Bammidbar R. X. Dixit R. Simon f. Jochai: Ecce si homo per totam vitam suam fuit impius perfectus, & sub finem vitae fit iustus perfectus, de eo Scriptura dicit Ezech. XXXIII. 12. Berachoth f. 71. 2. Tanchuma f. 29. 3. & 49. 3. Ezech. IX. 4. Illi sunt iusti perfecti, hi vero impii perfecti. Bammidbar R. XIV. f. 225. 3. Jacobus & Josephus fuerunt iusti perfecti — XV. reges fuerunt a Rehabeamo ad Zedekiam, Reges filii regum; ex illis fuerunt iusti perfecti, medii, & impii perfecti. Mechilta in Exod. XXII. 21. & R. Salomo ex Pirke Aboth in Esaj. XLIV. 5. Hic dicit: Dei ego sum, quia totus erit Domini. Hi erunt iusti perfecti. Hic invocabit nomine Jacobi. Isti profecti iustitiae, parvuli impiorum. Hic scribebatur magnum suum Deo, Poenitentes nomine Israelis nominabitur. Hi sunt timentes Deum, profecti Num. XXIII. 10.

θήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ, κρείττονα: λαλῶντι ὡς τ' Ἀβελ. 24
 Βλέπετε μὴ ὡς ἐκείνησθε τ' λαλῶντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τ' ὅτι — τ' γῆς 25
 ὡς ἐκείνησθε χρηματίζοντα, πολλὰ μᾶλλον ἡμῖς οἱ τ' ἀπ' οὐρανῶν ἀποσπρεφ-
 μενοι, οὗ ἢ Φαῖν τ' γῆν ἐσάλειψε τότε· νῦν δὲ ἐπήγγελ', λέγων· Ἐτι ἅπαξ ἐγὼ 26
 σείω οὐ μόνον τ' γῆν, ἀλλὰ καὶ τ' ἔθρονόν. Τὸ δὲ, ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ τ' σαλευομένων τ' 27
 με-

~ κρείττον

24. μεσίτη] μεσίτης D a prima manu.
 κρείττονα] κρείττον AD 1. 4. 6. 8. 10. 14. 18. 19. 20. 21. ex emendatione. 22. 27. 28. 31. 35. 36. 37. 38.
 39. 43. 44. 46. 53. 55. Apost. 2. Editio Complut. Ald. Plantin. Genev. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus,
 Basilii in Esaj. I. 26. Cyrillus de Ador. p. 528. Basilii Seleuc. H. 4. & c. Judaeos, Martinus Papa Epist. 4. Da-
 masceus, Oecumenius, Theophylactus. Chronicon Pasch. p. 20. Procopius in Esaj. I. 11. probante J. Millio prol.
 912. J. A. Bengelio.
 τ' τὸ 2. 18. ex emendatione. Scholion Cod. 20. 44. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Schmidii, Versio Syra.
 Basilii in Esaj. Cyrillus l. c. Procopius l. c. Oecumenius, Theophylactus. probante H. Grotio, J. Camerario. ut supra
 XI. 4. παρὰ Κάιν. 25. λαλῶντα] + ὑμῖν D. a prima manu. Versio Syr.
 ἔφυγον] ἔφυγαν D. a prima manu. ἐξέφυγον AC Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Cyrillus Act. Eph. V.
 τ' ἐπὶ τ' γῆς παραιτησάμενοι] ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τ' ACD. 53. Cyrillus Act. Eph. V. Damascenus.
 παραιτησάμενοι τὸν ἐπὶ γῆς 37.
 τῆς] — 1. 3. 4. 14. 44. 46. 52. 55. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bengelii, Bogardi, Chrysostomus,
 Theodoretus, Oecumenius, Theophylactus. πολλὰ] πολλὸ AC. ut videtur. D a prima manu.
 ἡμῖς] ὑμεῖς C ut videtur. 43. ἔθρονόν] ἔθρονος 3. 28. 38. 44. 45. 52. 53. Editio Complut. Plantin.
 ἀποσπρεφόμενοι] ἀνασπρεφόμενοι 4. ex emendatione. 44. 46. 26. ἢ] — 46. 53.
 λέγων] + ὅτι 53. ἔτι] ὅτι 19. 47. Concil. T. III. p. 152.
 ἅπαξ ἐγὼ] ἐγὼ ἅπαξ D. ἅπαξ 21.
 σείω] σείσω AC 6. 47. 53. Versio Vulg. Syr. οἱ O. Cosmas VII. p. 281. Andreas in Apoc. VII. 12. XVI.
 18. & Arethas, Athanasius ad Serap. de Sp. S. Cyrillus Act. Eph. V. prob. H. Grotio. + λέγει D. a prima manu.

24. *Catena Arabica*. Oratio Noachi: Domine, tu es revera excellens, nec quicquam magnum est coram te. Respice nos gratiose, libera nos a diluvio aquarum — per trinitatem Adami primi, per sanguinem Abelis sancti, per justitiam Sethi, cui favisti. Ne nos annumeres transgressoribus statutorum tuorum. — tu enim es Servator noster, tua est gloria ab operibus manuum tuarum in aeternum. Et filii Noachi dicebant: Amen, Domine.

25. Ex commate 26. patet eundem fuisse Deum, qui & per Moysen super terram, & per Christum de coelo venientem locutus est: eo discrimine, quod in V. T. terram solum, in N. vero cum terra etiam coelum commovit, ut significaret, posterius negotium ψ majoris momenti, ita majori etiam ipsi curae esse. Totum tremefecit Olympum. Nihil reliquit intentatum, omnem movit lapidem. In ista imagine 22. 23. 24. Deus repraesentatur de coelis oracula edens, & judicans, & coelestem gloriam promittens, qui per Moysen Rempubicam in his terris formavit legibus politicis & promissionibus hujus vitae propositis.

26. *Sanhedrin* f. 97. 2. R. Akiba argute exposuit verbum Hagg. II. 7. de diebus Messiae, & post devastationem. & *Schemoth* R. XVIII. extr. *Debarim* R. I. Prov. XIII. 12. Dixit R. Asaria, de salute futura, ut propheta dixit Israël S. D. Hag. II. 7. *Tanchuma* f. 77. 1. Benedictum sit nomen regis omnium regum, qui omnia miracula, quae Israelitis in deserto fecit, etiam tempore futuro Zioni faciet. De deserto scriptum est Ps. LXVIII. 9. de Zion vero Hag. II. 7.

σείω] *Pausanias* Att. 29. Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν τῇ θεῇ σείσαντος.

Sup. I. 12. *Berechith* R. XLII. dixit R. Samuel f. Nachman, quicquid creatum est die primo, peribit S. D. El. LI. 6. & *Ruth* R. I. 1. veterascet.

σαλευομένων] *Moschorinus*. σαλεύειν κυρίως ἐπὶ νηὸς λέ-

γεται, ὅταν ἐκ ἀγκύρας κινήται, καὶ ἀσφαλὲς ὑπὸ τῶν κυμάτων ταπεινῶνται. *Symeus* Ep. ἡ ναὺς ἐπὶ μετεώρων ἐσάλειν — & ἐσάλειν ἐπὶ μιᾷς ἀγκύρας. *Diodorus* S. XIII. 100. ἐπεγυνῆθη δὲ καὶ χειμῶν μέγας, ὥστε σαλεύσθαι τὰς τήρεις. *Dionysius Hal.* VIII. 108. ἡ πατρίς, καὶ ἐν πολλῷ κλύδωνι σαλευομένη. *Sophocles* Oedip. Tyr. 22. πόλις γὰρ — ἔγαν ἤδη σαλεύει. Schol. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σαλευομένων νεῶν. *Pausanias* Phoc. I. τὴν τι σωτηρίαν ἐκ ἐν βεβαίῳ σφισιν ἰώρων σαλεύσαν. *Plut.* Dion. p. 961. C. τὴν τυραννίδα σαλεύσαν ἀποθῆναι. *Jer.* LI. 26.

28. βασιλείαν — παραλαμβάνοντες] *Luc.* XIX. 12. 15. 2. *Macc.* X. 11. *Herodotus* III. 68. παρέλαβε τὴν βασιλείαν. IV. 78. Σκύλης δὲ τὴν τε βασιλείαν παρέλαβε. *Arrianus* Exped. Alex. I. 1. 1. παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον. *Plut.* Arat. p. 1042. F. Δημητρίῳ τὴν βασιλείαν παραλαβόντος. Num. p. 63. F. παραλαμβάνει τὴν βασιλείαν. p. 61. C. παραλαβὴν τὴν βασιλείαν. *Diodorus* S. XI. 68. θρασύβελος δὲ καλῶς διμελιθεὶς βασιλείαν παραλαβάν. *Polybius* p. 1371. μετὰ τὸ παραλαβεῖν τὴν βασιλείαν. IV. 48. Σέλευκος — ὡς — παρέλαβε τὴν βασιλείαν. *Aristoteles* de Rep. V. 11. εἰ μὴδὲν αἰσχύνηται τὴν βασιλείαν ἐλάττω παραδίδας τοῖς υἱέσιν, ἢ παρὰ τῷ πατρὶος παρέλαβε. *Heb.* VII. 5. *Monum.* Ptolemaei Euergetis, ap. *Cosmam*. παραλαβὸν ἀπὸ τῆς πατρὸς τὴν βασιλείαν αἰγύπτου. *Plut.* Alex. p. 670. A. παρέλαβε μὲν ἔν τῃ γαλιλαίᾳ καὶ τὴν βασιλείαν. *Schol. parv. in Il.* μ. 231. πρίamos παραλαβὸν τὴν βασιλείαν. *Dionys.* Hal. I. τὴν ἐκείνης βασιλείαν παραλαμβάνει. *Palaeophatus* 7. τὴν τότε βασιλείαν παρέλαβε. *Varinus*. παραλαμβάνων κοινῶς λέγεται τὸ διαδέχουμαι, ὡς παρὰ Λιβανίῳ παραλαβὸν τὴν βασιλείαν ἀρχὴν, ἀντὶ τῆς διαδέχουμαι. *Zenob.* proverb. I. 30. Ἐτεκλῆς καὶ Πολυκεῖς, μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἰδίας πατρὸς οἰδίποδος, τὴν βασιλείαν θηρῶν παραλαβόντες. 268. Οἰδίπτερος — τὴν τῷ πατρὶος βασιλείαν παραλαμβάνει. *Jos.* A. XV. 2. 2. πύθομενος δὲ, τὴν Ἡράδην παρελάθει τὴν βασιλείαν. 2. *Tim.* II. 12. *Matth.* XXV. 34.

ἐσάλειν] *Diodorus* S. III. 47. ἔτοι μὴ ἐκ πολλῶν χρόνων

28 μετίθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μένῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
 ὠφθαλμαβάνοντες, ἔχωμεν χάριν δι' ἧς λατρεύομεν εὐαρέτως τῷ Θεῷ, μὴ αἰδῶς καὶ
 29 εὐλαβείας. Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὡς καταναλίσκον.

1.2 **Η** Φιλαδελφία μενέτω. Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. ὁ αὐτὸς γὰρ ἔλαθόν
 τινες

27. ἔτι] — 47. Versio Syr.

τιν] — CD a prima manu. 53.

πεποιημένων] Ingenio est L. Bos conjectura legentis πεποιημένων. Jerem. LI. 29. εἰσέδη ἡ γῆ, ἔπνευσεν. Jof. A. XII. 3. 3. εἰδὼν ἀπὸ τοῦ χειμαζομένης γῆς ἔπνευσεν ἐκ αὐτῆς ὑπὸ τῆς κλυδωνίας. Lucianus Contempl. 8. Schol. Μίλων τῆς τέττης φέρεται ἔκαστος ἑκάστη κατὰ τὸ σῶμα ἀλλήλων θανόντων, φασὶ γὰρ αὐτοὶ Πυθαγόρειοι εἶνα μαθεῖναι μὴ τῶν ἐμὴν ἔτι οἰκίας. ἢς ὑποσάφει τις τὴν εὐλάν, ὑποβάντα τὸ πεποιημένον τὴν οἰκίαν τὸν εὐλάν πρότερον παρὰ σάμας ἵταίρας τὰ σάμας αὐτὸν ἀκρίαιον ὑπεξαγαγεῖν. Atticus Plat. ap. Euseb. P. XV. 6. ὁ γὰρ οἰκοδόμος ἔσται οὐ μόνον καὶ κατὰ σκευάζοντος] ναὺς ἔσται οἰκίας, ἀλλὰ ἔσται ὑπὸ χρόνους διαφθορομένης ἰκανὸς βοηθεῖν ἑτέρα τῶν πεποιημένων ἀντικαθίσταντες αὐταῖς. Polybius III. p. 181. ἀλλὰ ἔσται ὅλων τὰ παλαιὰ ἔσται τὰ πεποιημένα πάντα διαλλάξας ἐκκινουμένης πᾶσαι τῇ δυνάμει αὐκαίως. Demosth. pro Cor. ποιησάντων αὐτῶν τῶν σκυῶν. Arrianus Exp. Alex. VI. 15. καὶ τὰ πολλὰ αὐτῶν τὰ πεποιημένα ἐπεσκέυατο. Arrianus Syr. p. 144. ἔσται τὸν εὐλάν κατεσκεύασε πεποιημένων. Lucianus de Merc. Cond. 6. πεποιημένων γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ ὑπὸ γῆρας, ἢ ὑπὸ νόσον. Heliodorus IV. p. 179. τῇ σώματι δὲ πάντῃ πεποιημένων. ἵνα μένῃ τὰ μὴ σαλευόμενα] — A.

28. ἔχωμεν] ἔχουμεν 1. 5. 6. 14. 31. 37. 38. 39. 43. Apost. 2. Versio Vulg. Arab. Athanasius, Cyrillus, Ap-
 risticus 130. probante J. Millio prol. 750.

λατρεύομεν] λατρεύομεν 1. 2. 3. 8. 9. 10. 11. 14. 18. 19. 20. 21. 27. 31. 36. 37. 38. 39. 41. 43. 47. 52.
 53. 55. Apost. 2. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Versio Arab. Athanasius, Theophylactus, Oecumenius.

εὐαρέτως] εὐχαρίστως D a prima manu. fed Verf. Latina: placentes Deo. 52. 55.
 αἰδῶς ἔσται εὐλαβείας] εὐλαβείας ἔσται ACD a prima manu. Versio Copt. Chrysostomus, Glossar. N. T. εὐλαβείας ἔσται 53.
 29. ἔ] κύριον D, a prima manu.

χρόνους τὴν εὐδοκίαν ἀσάλευτον ἔσται. II. 48. διατελῶ-
 σι δὲ τὴν εὐδοκίαν διαφυλάττοντες ἀσάλευτοι. V. 15. συν-
 ἔβη τὸν χρησμὸν — αὐτοποιῶν τοῖς ἐνχαρίσιν ἀσάλευτον
 φυλάττει. XII. 29. σποδοὶ ἀσάλευτοι. Plut. de prof.
 Virt. p. 83. E. βασιλεία καὶ κράτος ἀσάλευτοι. Pe-
 ricle p. 173. D. τὸν μὲν τότεν ἐν ᾧ τὰς θεὰς κατεκίχεν
 λέγεσιν, ἀσφαλὲς ἔδος καὶ ἀσάλευτον καλῶντες. quod fir-
 mum, stabilitum, & inconcussum perennat. Dion.
 p. 963. C. τῇ κηρύκει κατεχόμενος διαμένει τὴν τυραννίδα
 ἀσάλευτον πολλὰς χρόνους.

ἐχόμενος] Luc. XVII. 9. 1. Tim. I. 12. 2. Tim. I. 3.
 αἰδῶς] Plato Euthyphr. — ἵνα γὰρ θεός, ἔσται καὶ
 αἰδῶς. ἐγὼ ἔν τῷ διαφθορομένῳ ποιητῇ, εἴπω σοι ὅτι E.
 πάντως. C. οὐ δοκεῖ μοι εἶναι ἵνα θεός, ἔσται καὶ αἰδῶς.
 πολλοὶ γὰρ μοι δοκεῖσι καὶ νόστος, καὶ πνίγας, καὶ ἄλλα
 πολλὰ τοιαῦτα διδόντες, διδόναι μὲν, αἰδέσθαι δὲ μηδὲν
 ταῦτα, ἀδιδόντες. οὐ καὶ σοι δοκεῖ. E. πάντως. C. ἀλλ'
 ἵνα γε αἰδῶς, ἔσται καὶ θεός. ἐπεὶ ἐστὶν ὅτι αἰδέμενος τι
 πρᾶγμα, καὶ αἰσχυρόμενος, οὐ πεφρόνεται δὲ καὶ δέδοικεν
 ἑμῶς δόξαν ποιητῆς. E. δέδοικεν μὲν. C. ἐκ ἄρα ὅρα
 ἔχει λέγειν ἵνα γὰρ θεός, ἔσται καὶ αἰδῶς. ἀλλ' ἵνα μὲν αἰ-
 δῶς, ἔσται καὶ θεός, οὐ μέντοιγε ἵνα γε θεός, πανταχῶς αἰ-
 δῶς. ἐπὶ πλέον γὰρ οἶμαι θεός αἰδῶς. μάλιστα γὰρ θεός αἰδῶς.
 vid. 1. Tim. II. 9. Plut. Caef. p. 713. E. ἐκ ἀξίαν
 τῆς περὶ αὐτὸν αἰδῶς, ὅδε τῆς πρὸς τὴν σύγκλητον εὐλαβείας
 πρέπεται, ἀλλὰ μακρὰ καὶ μακρὰ φωνὴ ἀκούσαντας.
 Aristoteles ap. Stob. S. V. παρέπεται δὲ τῇ σαφροσύ-
 νῃ εὐταξία, κοσμιότης, αἰδῶς, εὐλαβεία. Lucianus de
 Merc. Cond. II. τῷτο εἰ μὲν χρῆσθαι αἰδῶ ἐκάλεσαν,
 εἰ δὲ τολμᾶν διελίαν, εἰ δὲ κακοῦν ἀπειθεῖν. Dex-
 trus Empir. A. Log. II. 173. φανόμενος δὲ ἀφανὲς δή-
 λωτον καθεῖκε, καθάπερ ὁ ἐμῶς τῆς αἰδῶς. ἢ δὲ αἰ-
 δῶς ἀφαντος. Themistius IX. p. 122. B. ἀρχεῖσι τῶν
 ὑπερκάτων αἰδῶ μᾶλλον ἢ φόβον χρώμενοι. ἐστὶ δὲ τὸ μὲν αἰδεῖσθαι
 τῶν τοῖς αἰδέμενοις τὸ φοβεῖν δὲ ἀπειθεῖν τοῖς διδοῦσιν.

29. Deut. IV. 24.
 1. Quo gravioribus odiis Judaeorum & gentium
 premuntur discipuli Christi, eo major debet esse
 eorum caritas erga se invicem. Jo. XVII. 21,

2. ἔλαθον] Scilicet αὐτὸς, inficii hospitio excepe-
 runt. Menander ἐγὼ τὸν ἀγρὸν ἱατρὸν ἐλελήθην ἔχων. ..
 ἀποστρέφειν ἔλαθον ἀγοράσας ἀγρὸν. Aristophanes Plut. 175.
 οἷος ἄρ' ὠθράποιος ξυρὸν ἐλάνθανον. Nub. 241. πόθεν δ'
 ὑπόχρεως στυγὸν ἔλαθες γνόμενος; Vesp. 515. ἀλλὰ δε-
 λῶν λελθας. Acharn. 373. κατὰ τοῦτο λαθάνεις ἀπὸ
 πωλόμενος. Aelianus V. H. I. 7. ὅτοι γὰρ, ὅταν αὐτὸς
 λαθάνεις ὑποκρύπτει φάσθαι. Plut. de discr. adul. & amicis
 p. 53. D. τὰ γὰρ πολλὰ λαθάνεις ἐνὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἡθῶν
 καὶ ἀπὸ τῶν βίων ἀναλαμβάνοντες. p. 61. B. ἐλάνθανε τῷ
 νεβτεῖν δοκῶν προσδοκῶντος. p. 62. B. εἰ μὴ λαθάν-
 ωμεν αὐτὸς ἐπιθυμῶντες, ἀνισχυόμενοι, ἀποδειλιῶντες, ἢ
 λήσεται ἡμᾶς ὁ κόλαξ. Galenus de Complex. II. ἀκρι-
 βῶς δὲ χρῆ προσέχειν τῷ λεγόμενῳ τὸν νῦν, ὅπως μὴ λάθω-
 μεν ἡμᾶς αὐτὸς παρακλῶντες τι καὶ σφαλῶντες. Plato
 Phaedon. ἡμᾶς ἔν οἰκόντες ἐν τοῖς κοίλοις τῆς γῆς λη-
 λθάναι, καὶ οἰσθαι ἵνα ἐπὶ τῆς γῆς οἰκῶν. de Rep. VII.

ὅτοι γὰρ τῆς μὲν ἐπιστῆς πάντα τὰ τοιαῦτα σκοπεῖν
 καὶ ἰδιώτης καὶ πόλις λαθάνει χαλῶς τι καὶ νόθοις χρώ-
 μενοι — εἰ μὲν φίλοις, εἰ δὲ ἀρχεῖσι. Gorg. λήσεται
 διαφθάρντες. Aristoteles Metaphys. I. 2. οἱ τὸ ἀπι-
 ρον ποιῶντες λαθάνειν ἐκαστὴν τὴν τῶ ἀγαθῶ φύσιν. Pro-
 blem. λαθάνει ἐκπύπτει. Xenophon. H. Graec. II.
 ἔλαθε στρατοπεδεύμενος. Herodotus I. 44. οἰκίσαι ὑπο-
 δεχόμενος τὸν ξένον, φοιτᾶ τῷ παιδὶ ἐλάνθανε βόσκον. II.
 173. λάθω ἂν ἦτοι μακρὸς, ἢ ὅλα ἀπόπληκτος γνόμενος.
 VIII. 25. οὐ μὲν ἐλάνθανε τὴν διαβεβηκότα Εἰρήνην τῶ-
 το πρῆξας. Polybius exc. p. 1401. ἔλαθον οὐ μόνον ἄλ-
 λας, ἀλλὰ καὶ σφῆρας αὐτῶς, κατὰ χροὶ γενήντες. Arria-
 nus Exp. Al. I. 21. εἰ λάθοι προελθόν. Aelianus V. H.
 XIV. 13. λελθας σεαυτὸν τὸν Ἀγάθον ἐκ τῶ Ἀγάθον
 να ἀφανίζων. Lucianus V. H. II. 40. ἐλάνθανε προσ-
 οικῶντες ἀλκυῶν καὶ παμμεγέθυ. Schol. ἀπεισθή-
 τως. Dionysius Hal. A. III. 19. ὥς πολλοὶ Ῥωμαῖοι
 τε καὶ Ἀλβανῶν ἐκ τῶ φιλοκεκεῖν τε καὶ συμπαθεῖ τοῖς
 σφιτέροις ἔλαθον αὐτῶς τὸ τῶν κινδυνόωντων μεταλαβεῖν πά-
 θος. Athenaeus XII. p. 549. B. ὁ δὲ ὑπὸ τρυφῆς καὶ
 τῆς καθ' ἡμέραν ἀδδωφάγας ἔλαθε ὑπερσαρκίως. Xeno-
 phon. οἰόμενος δ' ἔφη πᾶν καὶ λελθάναι πολ-

τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. Μιμήσκεδε τῷ δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι· τῷ κακῶς κακῶς, 3
ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμείνῃ· πόρνης 4
δὲ καὶ μοιχῆς κρινεῖ ὁ Θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· δρχαμένοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς 5
γὰρ εἰρήκεν· Οὐ μὴ σε ἀνῶ, ἐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω· Ὡς τὴν Δάρρηνίαν ἡμᾶς λέγειν· 6

Κύ-

3. δεσμίων] δεδεδεμένων D a prima manu.

κακῶς κακῶς] κακοχρημένων 1. 3. 4. 52. 53. Editio *Erasmi* 3. 4.

4. c^v] — 46.

δὲ] γὰρ AD a prima manu. 53. Verfio *Vulg. Corp. Antonius & Max.* 66. probante *J. A. Bengelio.* — 52.

5. ἀρκέμενοι] ἀρκέμενος 53.

ἐγκαταλίπω] ἐγκαταλείπω A. 28. 32. 36. 37. Apost. 2. Editio *Ald. Colinaei, Erasmi.*

6. ἡμᾶς] — 53.

ἐν σώματι] ἐν σώματι P. *Junius.*

ἐν πᾶσι] — 23. a prima manu.

ἐδ' οὐ] ἐδ' 37.

ἡμᾶς λέγειν] λέγειν ἡμᾶς D.

λα σεαυτὸν ἐπιστάμενον αὐτῆς. *Oecon.* ταῦτα τοῖνυ ἐλελή-
θην ἐμαυτὸν ἐπιστάμενος. *Hippocrates* ad Damagetum.
μήποτε γὰρ διαλαυνάμεν ἅπας ὁ κόσμος νοσέαν; *Galenus*
de *Usu part.* X. πολλοὶ — ἀποβλέποντες εἰς τὸν ἥ-
λιον, ἔλαβον ἐαυτὸς τελείως τυφλωθέντας. *Eusebius* H. E.
V. 9. p. 219. C. συνίσων δὲ ἄρα τὸν ἄνδρα ἐλάνθανε.
Plut. de *Def. Orac.* p. 418. E. αὐτοὶ δὲ παραφυλάτ-
τωμεν αὐτὰς — μὴ λαβαίμεν ἀτόπως ὑποθέσεις καὶ με-
γάλας τῷ λόγῳ διδόντες. E. ἐδ' αὐτὰς ἡμᾶς λαυνάμεν —
ἐν λόγοις ἀτόποις γεγενοτάς. *Diodorus* S. I. 31. λαυνά-
μεν ἐαυτὸς ἐκπίπτοντας οἱ μὲν εἰς ἰλῶδας καὶ λιμυάζοντας
τόπας, οἱ δὲ εἰς χάραν ἔρημον. *Jamblichus* V. *Pythag.*
p. 36. ὅπως μὴ φοβέμενοι τὴν ἐκ τῶν νόμων ζημίαν ἀδικῶ-
ντες λαυνάμεν. *Diogenes* L. *Socrat.* II. 27. λαυνά-
μεν ἐαυτὸς δι' ὧν σκαπτέσιν, ἐκτανόντες αὐτὸν. *Zeno* VII.
27. οἱ γὰρ μὴν καμνικοὶ ἐλάνθανον ἐπαινόντες αὐτὸν διὰ τῶν
σκαμνμάτων.

Ξενίσαντες ἀγγέλους] *Od.* p. 485. καὶ τὴν θεὸν ξηνοῖσιν
ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι παντοῖοι τελευτῶντες ἐπιστροφῶσι πο-
λλῆς Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορώντες. *Od.* γ. Ne-
stor Minervam excipit hospitio sub forma Mentoris. *Od.* α. Telemachus Minervam Mentae habitu.
Od. η. 199-213. Alcinoos Ulyssēm fuscipatur Deum
effe. *Horatius* Carm. I. 28. Occidit & Pelopis ge-
nitor, conviva Deorum. *Ovidius* *Metam.* I. 213.
Et Deus humana lustro sub imagine terras F. V.
499. Jupiter & lato qui regnat in aequore frater
carpebant focias Mercuriusque vias — Forte fe-
nex Hyrieus — hos videt, exiguum stabat ut an-
te casam — diffimulantque Deos. &c. M. VIII.
526. Jupiter huc, specie mortali, cumque parente
venit Atlantiades positus caducifer alis: mille domos
adiere, locum requiemque petentes: Mille domos
claufere ferae. *Silius* VII. 173. Nec pigitum par-
vosque lares humilisque subire limina coelicolam
tecti — laetus nec fenferat hospes advenisse Deum.
Caecilius de *Nupt. Teletid.* & *Pelei.* 65. 384. praef-
entes namque ante domos invifere castas Nereum,
& fese mortali ostendere coetu coelicolae, nondum
spreta pietate, solebant. *Plato* *Sophista.* τινα ξένον ἄ-
γῳμι — ἄρ' ἔν' οὐ ξένον, ἀλλὰ τινα θεὸν ἄγῳμι κατὰ
ὁμήρου λόγον λέλθας; ὅς φησιν ἄλλως τε θεὸς τοῖς ἀνθρώ-
ποις, ὅσοι μὴ τέχνης αἰδῶς δικαίως, καὶ δὴ καὶ τὸν ξένον
ἐχέμεναι θεὸν συνοπαδὸν γενόμενον ὕβρις τε καὶ εὐνομίας τῶν
ἀνθρώπων καθορᾶν. *Nicolaus Damasc.* p. 446. Λυκάων —
ἔφη τὸν Δία· ἐκείσ' οὖν φοιτᾷ παρ' αὐτὸν, ἀνδρὶ ξένῳ ὁμοί-
ετον, εἰς ἔποςιν δικαίαν τε καὶ ἀδίκαν. *Diodorus* S. I.
12. φασὶ δὲ τὸς πάντες θεὸς — πᾶσαν τὴν οἰκωμένην ἐπι-
πορεύσθαι, φανταζομένης τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἱερῶν ζῶαν μορ-
φῆς, ἐπὶ δ' ὅτε εἰς ἀνθρώπων ἰδέσθαι, ἢ τινα ἄλλαν μετα-
βάλλοντάς. καὶ τὶ το μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατόν.
Pausanias VIII. 2. οἱ δὲ τότε ἄνθρωποι ξένοι καὶ ὁμο-

τρόποις θεοῖς ἦσαν, ὑπὸ δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας. *Palae-
phatus* 5. ὑριεύς — φιλοξενώτατος δὲ ὑπιδέξατο πότι τὸς
θεὸς. Ζεὺς δὲ καὶ Ποσειδῶν, καὶ ἱριῆς ἐπιξενωνθέντες αὐτῶ,
καὶ φιλοφροσύνην ἀποδεξάμενοι, παρήνεσαν αὐτῶν δ, τι ἂν
βέλτοιο, ὁ δὲ ἄτεκνος ὡν γήστωτο παῖδα. *Plut.* *Numa*
p. 62. D. de *Sophocle* poeta. καὶ ζῶντι τὸν Ἀσκλη-
πιὸν ἐπιξενωνθῆναι λόγος ἐστὶ. *Philo* de *Abrahamo* p. 17,
I. διασάμμενος τρεῖς ὡς ἄνδρας ὁδοιπορούντας, οἱ δὲ θεοτέρως
ὄντες φύσεως ἐλελήθεισαν. 40. εἰ δ' εὐδαίμονα καὶ μακάριον
ὑπέλαβον εἶναι τινες οἶκον, ἐν ᾧ συνέβη καταχθῆναι καὶ ἐν-
διατρίψαι σοφῆς. 45. ἐγὼ δὲ ἐκ οἴδα, τίνα ὑπερβολὴν εὐ-
δαιμονίας καὶ μακαριότητος εἶναι φῶ περὶ τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ
καταχθῆναι καὶ ξενίαν λαχῶν ὑπόμεναι ἀγγέλους πρὸς ἀνθρώ-
πους, ἱεραὶ καὶ θείαι φύσεις, ὑποδιάκονοι καὶ ὑπαρχοὶ τῶ
πατρὸς θεῶ, δι' ὧν οἱ αἰσπερβεύων, ὅσα ἂν θελήσῃ τῶ γί-
νει ἡμῶν προεπιστάει, διαγγέλλει.

Matth. XXV. 35. 36. I. *Tim.* III. 2. *Cic.* offic.
II. 18. Recte etiam a Theophrasto est laudata hos-
pitalitas. Est enim, ut mihi quidem videtur, valde
decorum, patere domos hominum illustrium illu-
stribus hospitibus: idque etiam Reipublicae est or-
namento, homines externos hoc liberalitatis gene-
re in urbe nostra non egere. Est autem etiam ve-
hementer utile iis, qui honeste possent multum vo-
lunt, per hospites apud externos populos valere
opibus & gratia. *Julianus* Ep. 49. ἐδὲ ἀποβλέπομεν,
ὁ μάλιστα τὴν ἀνθρώπων συνοπῆσιν, ἢ περὶ τὸς ξένους φιλα-
νθρωπία.

3. *Publ. Syrus.* Cuius potest accidere, quod cui-
quam potest. *Philo* de *Legg. Spec.* T. 2. p. 326,
II. οἱ δὲ θεῶμενοι τὰς τέτων τιμωρίας προκαλῶσιν, ὧν ἔ-
νιοι τρανότεραν τῆς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν διὰ τῆς ψυχῆς
λαβόντες αἰσθῆσιν, ὡς ἐν τοῖς ἑτέροις σώμασιν αὐτοὶ κακῶ-
μενοι. *Suidas* V. συγγνώμονα. Ἀνθρώπος δὲ ἐκ ἂν εἴποι
ἐπ' ἐδὲν· ὅτι μὴ πείσῃται τόδε τι· μύρια γὰρ κῆρες ἡμῶν
ἐφιστᾶσιν ἢ μόνον θανάτῳ, ἀλλὰ καὶ κακῶν ἄλλων. *Porphyr-
ius* de *Abst.* I. 38. εἰ γὰρ μὴ ἐπεπόδιζε τὰ αἰσθημα-
τα τῇ τῆς ψυχῆς καθαρόῃ ἐνεργείᾳ, τί δεῖος ἦν ἐν σώματι
εἶναι; *Lucianus* de *mort. Peregrini* 12. ἐπεὶ δ' ἔν' ἐ-
δέετο, οἱ χριστιανοὶ συμφορὰν ποιεῖμεν τὸ πρῶγμα πάν-
τα ἐκινεῖ. sup. XII. 23. 2. *Cor.* XII. 3.

4. Licet Lege civili scortatio non prohibeatur, et
vetuit tamen Christum.

Qui ne uxori quidem fidem servat, quomodo
servabit Christo?

Τίμιος ὁ γάμος] *Hymnus* in *Venerem* 142. ταῦτα
δὲ ποιήσας θάνατον γάμον ἡμετέροντα Τίμιον ἀνθρώποις, καὶ
ἀθανάτοισι θεοῖσι. *Plut.* *Amator.* p. 750. B. γάμον καὶ
σύνδοον ἄνδρος καὶ γυναικὸς, ἧς οὐ γιγνόμεν, ἐδ' ἐστὶν ἱερωτέρως
κατάξενος. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, εἴπω ὁ Πρωτογένης, ἀναγ-
καῖα πρὸς γένεσιν ὄντα, σημνύμεν οὐ φαύλας οἱ νομοθεταί,
καὶ κατέλυγχεσι πρὸς τὸς πολλὰς. *Herodotus* V. 6. 4-

οἰμο-

7 Κύριε ἐμοὶ βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Μνημονεύει τῆς ἡγεμονίας ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τῷ Θεῷ ὃν ἀναθεωρήσεις τὸ ἐκβασιν τῆς ἀνατροφῆς, μιμῶσε τὸ πῶς. Ἰησὺς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τῆς αἰώνων. Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξένοις μὴ ὡς ἐφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαίωσθαι τὸ

καρ-

~ παραφέρεσθε

οὐ] + καὶ 1.

ὑμῶν] — D a prima manu. 4. a prima manu.

8. χθὲς] ἔχθες AD a prima manu. 53.

αἰώνων] — ἄωνον D a prima manu.

9. ἀναφύεσθε] παραφύεσθε ACD 4. 14. 17. 18. ex emendatione. 19. 21. 23. 27. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 39. 44. 45. 46. 48. 52. 53. 55. Verlio Vulg. Syr. Cop. Chrysostomus H. 8. Basilus Ep. 65. Theodoretus, Damascenus in l. & I. 1. d. 11. Oecumenius. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 887.

ἀρμόζοντα καὶ σεβασμίον εἶναι γάμον ἱερείας τε καὶ ἱερείας.

ἡ κοίτη ἀμείαντος] *Plut.* de Fluv. p. 18. ἔτος γὰρ ὑπὸ τῆς μητριαίας φιλέμενος, καὶ μὴ δέλων μιαιύνει τὴν κοίτην τῇ γεννῆσιν. & p. 27. τὸ γυναικῆον γένος ἐμίσσει — ἐν ἀτμῇ δὲ εἶχεν καὶ τὸ γαμῶν. *Artemidorus* II. 26. ποιεῖν δὲ καὶ ἐν τῇ κοίτῃ ἐναφίεσθαι — πολλὰκις δὲ καὶ γυναικὸς καὶ ἐρωμένης διήσεις τὸ ὄναρ, αἰτίας τῇ ἰδόντος, καὶ οὐ τῆς γυναικὸς, διὰ τὸ τὴν κοίτην μολύναι. *Judae* 8. *Sap.* III. 13.

5. αὐτὸς] κατ' ἐξοχὴν i. e. Deus. *Jos.* I. 5.

ἀρκέμενοι τοῖς παρῶσιν] *Justinus* III. 1. 6. Bacabafum, qui praesenti itatu contentus rem prodit Artaxerxi. *Cic.* Tusc. V. Sapiencia semper eo contenta est, quod adest. *Phocylides* 4. Ἀρκεῖσθαι παρῶσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι. *Teles ap. Stob.* S. 95. ὁ κράτης πρὸς τὸν ἐπιζητῆντα, τί ἔν μοι ἐστὶ φιλοσοφῶσιν; διουσία, φησὶν, τὸ φασκολίον ραδίως λύσαι, καὶ τῇ χειρὶ ἐξελάν εὐλύτως δέναι, καὶ ἔχ ὥσπερ νῦν, ἐρέφων, καὶ μέλλων, καὶ τρέμων, ὥσπερ οἱ παραλελειμμένοι τὰς χεῖρας, ἀλλὰ καὶ πλῆρες ἐν αὐτῷ ἔσως ἔσται, καὶ νεύμενος ἰδὼν ἔκ δυνήσεα καὶ χρῆσθαι προελόμενος ραδίως διουσία, καὶ μὴ ἔχων ἐκ ἐπιτοχῆς, ἀλλὰ βίωσι ἀρκέμενος τοῖς παρῶσι, τῶν ἀποίων ἐκ ἐπιθυμῶν, τοῖς συμβεβηκόσι μὴ δυσαρξῶν. *Xiphilinus Augustus* p. 90. γνώμη τε αὐτοῖς ἔδωκε, τοῖς τε παρῶσιν ἀρκεσθῆναι, καὶ μεθαρμῶς ἐπὶ πλείον τὴν ἀρχὴν ἐπαυξῆσαι ἐβελῆσαι δυσφύλακτοί τε γὰρ αὐτὴν ἔσσεσθαι, καὶ κινδυνεύειν ἐκ τέτρε καὶ τὰ ὄντα ἀπολείπει. *Porphyrus de Abstin.* I. 54. ἔσως ἐδ' αὐτὸ [τὸ ἀγαθόν] ἐπὶ πλείον πωθήσει· ἐδὲ τὸν χρόνον ὡς προσθήσονται αὐτῇ μείζον, ἔσως δ' αὐτὴ ἀληθῶς πλεθῆσει, τῇ φυσικῇ ἔρῃ τὸν πῶτος μετρῶν, οὐ δόξαις κεναῖς· ἔσως ἐκ ἐπ' ἐλπίσιν κρημνίσεται, μεγίστης ἡδονῆς πῶσιν ἐκ ἐχέσης τῇ γένεσθαι. Θεορβωδὲς αὐτῇ γὰρ αὐτῇ ἀλλ' ἐν αὐταρκείᾳ τῇ παρόντος καὶ γεγονότος ἡδὴ μένει· ὁ γὰρ ἀγωνίσκει μὴ τὸν πλείονα χρόνον παραμένειν. *Themistius* XXIII. p. 288. D. ἐξαρκῆ μοι τὰ ὄντα. *Euripides* *Hecub.* 996. σώσον νῦν αὐτὸν, μὴδ' ἔμε τῶν πλεόντων, ἥκει δ' οὐαίμην τῷ παρόντος. *Ælianus* A. N. VI. 13. ὁ ἔλαφος, ὡς ἀκῶν, τὰ παρόντα ἀγαπᾷ, καὶ ἐκ ἐρᾷ πλείονον, ἀλλὰ σαρφρονεῖ περὶ τὴν γαστέρα, τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον. *Xenophon* *Apol. Socr.* δικαιοτέρον δὲ τίνα ἂν εἰκότως νομίσητε τῷ πρὸς τὰ παρόντα συνηρμεσμένον, ὡς τῶν ἀλλοτρίων μετὰ προσδοκίαν; *Memorab.* I. στρατεύοιτο δὲ πότερος ἂν ῥέον, ὁ μὴ δυνάμενος ἄνιου πολυτιλῆς διαίτης ζῆν, ἢ ὃ τὸ παρὸν ἀρκοῖ; ἐκπολιорκηθῆναι δὲ πότερος ἂν θάττον, ὁ τῶν χαλιπωτάτων εὐρεῖν τι δέσμενος, ἢ ὁ τοῖς ῥάττοις, ῥάττοις ἐντυγχάνων, ἀρκύντας χρώμενος. *Conviv.* οἷς μάλα τὰ παρόντα ἀρκεῖ, ἥκει τὰ ἀλλοτρίων ἐρέγονται. *Isostrates* de pace. ἡσυχίαν ἔχον, καὶ μὴ μετὰ ἐπιθυμίᾳ πᾶσα τὸ δίκαιον, ἀλλὰ ἐργεῖν τοῖς παρῶσιν, χαλιπωτάτων πάντων τοῖς πλεόντοις τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν. *Jos.* A. XII. 7. 2. μιγαλόψυ-

7. ἡγεμονίας] προηγμένων D a prima manu.

ὑμῶν 39.

οἵτινες] οἵτινες 39.

καὶ prius] — 37.

χὸς τε ἂν καὶ φιλόδορος ἐκ ἡρκέτο τοῖς ἔσιν. *Zenob.* prov. I. 84. ἂν μὴ παρῇ κρέας, τάρχον ἐρετικόν. παρεγγυᾷ, οὐτὶ δὲ τοῖς παρῶσιν ἀρκεσθῆναι. Ne anxii sint, fed officium facientes futura Deo commendent, medicibus interim contenti.

6. *Psalm.* CXVIII. 6.

7. ἀναθεωρῶντες] *Aët.* XVIII. 23. *Sextus Empir.* a. Log. I. 185. τῇ μὲν γὰρ μόνον πινῶν προσέχειν λέγουσιν, ἐφ' ὃν οὐ δίδωσιν ἡμῖν καιρὸν ἡ περὶ τὰς πρὸς ἀκριβῆ τῷ πράγματι ἀναθεωρῶσιν. *Theophrastus* H. P. I. 8. ὡς ἂν καθόλου λέγοντας πρῶτον καὶ κοινῶς, εἴτα καθ' ἕκαστον ὑπερὸν ἐπὶ πλείον ὥσπερ ἀναθεωρῶντας. *Diodor.* S. XII. 15. ἐξ ἐπιτοχῆς θεωρῶμενος & ἀναθεωρῶμενος καὶ μετ' ἀκριβοῦς ἐξεταζόμενος ὀπποῦνται. *Eunapius* in *Ædelfio* p. 54. ἀναθεωρῶν καὶ διακρίνον ἐβασάνιζε καὶ συνήρῳτα. *Cic.* *Attic.* XIV. 15 Magnam ἀναθεωρῶσιν res habent. 16. quanta est ἀναθεωρῶσι. *Diodorus* S. XVII. 74. ὡς δὲ ἀνθεωρήναι τὸ συμφορῶν. XIII. 35. & ex eo *Suidas* μεγάλης δὲ ἔσης κατὰ τὴν ἰομεθεσίαν ἀναθεωρήσας. II. 5. ἐστὶ μὲν ἂν ἄπιστον — οὐ μὴν ἀδύνατον γὰρ φανήσεται τοῖς ἀναθεωρῶσι. *diligenter considerant.* *Lucianus* *Necrom.* 15. μόγις καὶ διὰ πολλῶ ἀναθεωρῶντες αὐτὰς ἐγινώσκουσιν. *Vitar.* *Auct.* 2. κατὰ βῆθι, καὶ πᾶρχει στυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνελεγεμένοις.

8. ὁ αὐτὸς] *Deut.* I. 10. II. 18. *Silius* IX. 38. at Paulus jam non idem nec mente nec ore. *Plut.* *Arat.* p. 1041. E. ἐκεί' ἦν ὁ αὐτός. *Caes.* p. 729. E. Πομπηίος ἐκείν' ἦν ὁ αὐτός, ἐδ' ἐμμένοντο Πομπηίος ὡς μέγας. *Pericl.* p. 161. B. ἐκεί' ὁ αὐτός ἦν, ἐδ' ὁμοίως χειροῦς τῇ δῆμῳ. *Brut.* p. 989. C. ἔγω μὲν ἐπιεικῶς κατέχειν παρ' ἐαυτῷ καὶ καλῶς μὲν τὴν διάνοισιν, οἴκοι δὲ καὶ νύκτωρ ἐκ ἦν ὁ αὐτός. *Ter.* *Andr.* III. 3. *Alium* esse censes nunc me, atque olim. *Cic.* *Verr.* V. 16. idem qui semper fueras, inventus es. *Thucydides* II. 61. cit. *Libanius* Ep. 1069. ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι, καὶ ἐκ ἐξίσταμαι ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε, ἐπειδὴ ξυνέβη ὑμῖν πισθῆναι μὲν ἀκραιῶσι, μεταμεινῆναι δὲ κακωμένοις. III. 38. ἐγὼ μὲν ἐν ὁ αὐτός εἰμι τῇ γνώμῃ. *Schol.* ἡγῶν τοῖς διδουμένοις ἐμμένον. V. 75. τύχη μὲν κακίζουμένη, γνώμη δὲ οἱ αὐτοὶ ἐστὶ ὄντες. *Xenophon* *Hell.* III. ἐσμὲν οἱ αὐτοὶ νῦν τε καὶ πύρσι. *Demosthenes* c. *Phormion.* ἔσως μὲν κατ' ἀρχὰς ἐδεσπότο — εἶπε τὸν λόγον τῶτον, ὃν νῦν λέγει — ἐπειδὴ δὲ ἀνακοινώσατο τοῖς νῦν παρῶσιν αὐτῷ — ἔτερος ἦδη ἦν, καὶ ἐχ' ὁ αὐτός. *Libanius* D. XII. p. 389. D. βελτίων τὸν ἀνθρώπον ἡγώμην γεγόναι — ὁ δὲ ἦν ὁ αὐτός, ἢ καὶ χαλεπώτερος. Ep. 60. ἡκε τις ἀγγέλλων, ὡς ἀπορρίψαις τι ῥῆμα περὶ ἐμοῦ φαυλότερον ἐγὼ δὲ ἡπίεσσα. Καὶ πάλιν ἕτερος τοῖ αὐτὸν ἐκόμιζε λόγον, ἐγὼ δὲ ἦν ὁ αὐτός.

9. παραφύεσθε] *Dio Chryss.* XLIV. p. 510. C. ἐπειδὴ ἔγω χειμῶνος ἀπολιφθῶσι, πολλὰ γυνόμην πινῶ-

καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς ὅτε ἀφελήθησαν οἱ ὤλεπατήσαντες. Ἐχομεν θυσιαστή- 10
ριον, ἐξ οὗ φαγαὶν ὅτε ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. Ὡν γὰρ εἰσφέρει ζῶαν 11
τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τῆς δεξιῆς, τῶν τὰ σώματα καθα-
καίει) ἐξω τὴν παρεμβολῆς. Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιασθῇ διὰ τῆς ἰδίας αἱματὸς τὴν λαὸν, 12
ἐξω τὴν πόλιν ἐπάθε. Τοῖνυν ἐξερχόμεθα πρὸς αὐτὸν ἐξω τὴν παρεμβολῆς, τὸν οὐνειδισμόν 13
αὐτῆς φέροντες. Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουν πτόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητῶμεν. 14
Διὸ αὐτῆς οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ, τῷ τῆς καρπὸν χει- 15
λέων ὁμολογῶντι τῷ ὀνόματι αὐτῆς. Τῆς δὲ εὐποίας καὶ κοινῆς μὴ ἐπιλανθάνεσθε 16
τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεσθεῖται ὁ Θεός. Πείθεσθε τοῖς ἡγεμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπαίκετε 17
αὐτοῖς γὰρ ἀγρυπνεῖσιν ὑπὲρ τῆς ψυχῶν ὑμῶν, ὥς λόγον ἀποδώσαντες ἵνα μὴ χάρεαι
τῷτο

ὤλεπατήσαντες] ὤλεπατοῦντες AD a prima manu.

10. ἐξουσίαν] — D a prima manu. 53. probante J. Millio prol. 1292.

11. ζῶαν] ζῶον D a prima manu.

περὶ ἁμαρτίας] — A. περὶ ἁμαρτιῶν 14. 47. Versio Syr.

κατακαίεται] καταναλίσκονται D a prima manu.

Ἰησοῦς] κύριος 46.

πόλιν] παρεμβολῆς 53. Versio Aethiop.

13. τοῖνυν ἐξερχόμεθα] ἐξερχόμεθα τοῖνυν H. Stephanus.

ἐξερχόμεθα] ἐξερχόμεθα D 1. 14. 21. 23. 31. 34. 39. 52. 55. Apost. 2.

14. ἔχομεν] — 5.

15. δι' αὐτοῦ] διὰ τούτου 35.

ἀναφέρωμεν] ἀναφέροντες 1. 2. 6. 11. 14. 28. 37. 43. 45. 52. Apost. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

τῷτο] — 43.

εὐαρεσθεῖται] εὐαρεστέται 53.

ὑπὲρ τῆς ψυχῶν ὑμῶν, ὥς λόγον ἀποδώσαντες] ὥς λόγον ἀποδώσαντες, ὑπὲρ τῆς ψυχῶν ὑμῶν A. probante H. Grotio.

ἀποδώσαντες] ἀποδίδονται περὶ ὑμῶν D a prima manu.

πειθόμενοι] πειθόμενοι AC a prima manu. D a prima manu. 17. 53.

12. καὶ] + ὁ 1. 46.

ἰδίας] — 17.

οἰκιστὴς 3. 35.

πόλεως] Versio Syr. Theodoretus D. III.

13. τοῖνυν ἐξερχόμεθα] ἐξερχόμεθα τοῖνυν H. Stephanus.

ἐξερχόμεθα] ἐξερχόμεθα D 1. 14. 21. 23. 31. 34. 39. 52. 55. Apost. 2.

14. ἔχομεν] — 5.

μέλλουσαν] μένουν 1. Editio Complut. Plantin.

οὖν] — D a prima manu. probante J. Millio prol. 1292.

15. δι' αὐτοῦ] διὰ τούτου 35.

ἀναφέρωμεν] ἀναφέροντες 1. 2. 6. 11. 14. 28. 37. 43. 45. 52. Apost. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

τῷτο] — 43.

εὐαρεσθεῖται] εὐαρεστέται 53.

ὑπὲρ τῆς ψυχῶν ὑμῶν, ὥς λόγον ἀποδώσαντες] ὥς λόγον ἀποδώσαντες, ὑπὲρ τῆς ψυχῶν ὑμῶν A. probante H. Grotio.

ἀποδώσαντες] ἀποδίδονται περὶ ὑμῶν D a prima manu. 18. προσεύχεσθε] + καὶ D a prima manu. Chrysostomus.

πειθόμενοι] πειθόμενοι AC a prima manu. D a prima manu. 17. 53.

ματος, λίθον εἰς τὴν πόλιν ἐκάστη λαβῆσα, ὥσπερ ἔρμυ, 12
ἔτος πέτανται, ὅπως μὴ παρενεχθῶσιν ὑπὸ τῆς πνεύματος, 13
μηδὲ τῆς σμύνης διαμάρτωσι. Eph. IV. 14. Diodorus 14
S. XIV. 115. διὰ τὴν σφοδρότητα τῆς ῥύμματος παρεφέ- 15
ροτο. XVIII. 35. τὰς παραφερόμενους ὑπὸ τῆς ποταμῶν. 16
Psal. CV. 16. Gen. XVIII. 5. Lucianus Hermo- 17
tim. 86. ὅτι με παραφερόμενοι ὑπὸ θολερῶ τίνος χειμάρρος 18
καὶ τραχέος ἀνέσπασας. Plut. de lib. ed. p. 5. E. ὁ 19
γε μὴν πολέμους χειμάρρος δίκην πάντα σύρων καὶ πάντα πα- 20
ραφέρει. Hannib. p. 549. οἱ δὲ ὑπὸ τῆς ποταμῶν παραφερό- 21
τος — ἔτε γίνονται ἔτε νῦν ἐδύναντο. fluxu impetu ablati. 22
χάρτι βεβαῖσθαι] Appianus B. C. I. p. 641. τῇ 23
δὲ χάρτι ἢ βελὴ τὴν μὲν εὐνὴς εὐνεφέας ἐποίησε, τὴν δὲ ἐν- 24
δοιάζοντας ἐβεβαίωσαντο. 25

10. ἔχομεν θυσιαστήριον] Altari ligneo & portatili 26
Ex. XXXVIII. 1. 7. respondet lignum crucis, ve- 27
xationum in hac vita symbolum 1. Pet. II. 24. 28
quarum praemium est felicitas vitae alterius, five 29
fructus ligni vitae Apoc. II. 7. XXII. 14. Origenes 30
c. Celf. VI. p. 299. συμβολικῶς. Cultus N. T. non 31
cibum & delicias, ut sacerdotibus Judaeis, sed ve- 32
xationes, egestatem & exilium affert comm. 13. 33
14. 1. Cor. IX. 13. 34

οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες] qui dicunt se Judaeos esse, 35
& doctrinam Christi non profitentur metu vexationum. Cic. ad Brutum 9. mihi tum, Brute, 36
officio solum ac naturae, tibi nunc populo & scenae, ut dicitur, 37
fervendum est. de Orat. III. neque ex alio genere ad usum quotidianum, 38
alio ad scenam pompamque fumuntur. Himerius 39
ap. Photium Bibl. 243. ἐκ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀλλ' ἐπὶ 40
τῆς ἀληθείας. Jos. B. IV. 3. 8. ἀπὸ γὰρ τῆς χάρας αὐ- 41
τὸν ἄκοντα σύραντες, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς ἀλλοτρίᾳ κατεκόσ- 42
μεν προσώπια, τὴν τε ἐσθίαν περιτιθέντες ἱερὰν, καὶ τὸ τί 43
δεῖ ποιεῖν ἐπὶ καιροῦ διδάσκοντες. 44

11. Levit. XVI. 27.

12. ἐξω τῆς πόλιν] J. Capitolinus. Antoninus Pi- 1
us — Intra urbes sepeliri mortuos vetuit. Seneca 2
Controv. 2. Baſilius dixit: extra portam istam vir- 3
ginem. Jos. B. IV. 6. 1. διὰ μίσσης ἐσῆμτο τῆς πόλε- 4
ως, ἐπεὶ δὲ ἐξω τῶν πυλῶν ἦτο, τὴν σωτηρίαν ἀπορῶν 5
περὶ ταφῆς ἰκέτωσαν. Polyaeus p. 187. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τῶν 6
ἐπιλιτῶν θένοντες ἐξω πυλῶν ἤχθησαν, καὶ δὴ πάντες ἀνη- 7
ρίστησαν. 8

Florus I. 1. Remus — occisus est. Prima certe 9
victima fuit, munitionemque urbis novae lan- 10
guine suo consecravit. 11

13. Ex. XXXIII. 7.

14. μένουν — μέλλουσαν] paronomasia. Aen. III. 86. Da moenia fessis, & genus, & mansuram urbem.

15. θυσίαν αἰνέσεως] Vajikra R. IX. & XXVII. 1
R. Pinchas R. Levi & R. Jochanan ex ore R. Menachem Galilaei dixerunt: Tempore futuro 2
omnia sacrificia cessabunt, sacrificium vero laudis 3
non cessabit. Omnes preces cessabunt, sed laudes 4
non cessabunt S. D. Jerem. XXXIII. 1. lauda- 5
te. haec est confessio adferentium laudem, hoc 6
est sacrificium laudis. sic David Psal. LVI. 13. 7
scribitur in plurali laudationes, & intelligitur con- 8
fessio & sacrificium laudis. & Midrasch Thebil- 9
lim LVI. 3. & C. 4. Hof. XIV. 3. Esaj. LVII. 10
18. Prov. XVIII. 20. 11

16. εὐποίας] Pollux III. 140. εὐεργεσία, χάρις, δω- 1
ρεὰ. Τὸ γὰρ εὐποία ἐ λίαν κέρματα. Diogenes L. Epi- 2
cur. X. 10. ἢ πρὸς τὴν ἀδελφὴν εὐποία. Euripides An- 3
tiop. fragm. 64. κακὸν δὲ χρημάτων ὄντων ἄλλος, Φε- 4
δοῦ ποιητῶν μὴδὲν εὐποίειν. Appianus B. C. II. p. 742. 5
ἐπίστας μὲν ἴσως διὰ τὴν εὐποίαν παραμένειν. Porphyrius 6
de Abst. II. 12. τῶν εὐεργεσιῶν τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς 7
χάρτας — ἀποδοτοὶ κατὰ τὴν ἀξίαν τῆς εὐποίας. 8
τῆς εὐποίας τὸ ἀντάξιον. Simplicius in Epicl. p. 248. 9
ὁ λέγων δώροις καὶ ἀναθήμασιν, εὐχαίς τε καὶ εὐποιῆς, 10
καὶ 11

- 18 τῆτο ποιᾶσι, ἢ μὴ τινάξοιτες· ἀλυσιτελές γ' ὑμῖν τῆτο. Προσεύχεσθε ὡς ἡμεῖς·
 πεποιθῆμεν γ' ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφειν·
 19 Περισσότερας δὲ παρακαλῶ τῆτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον σπικαλισθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ
 20 Θεὸς δ' εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὴν ποιμνίαν τῆς προβάτων τὴν μέγαν ἐν αἵμα-
 21 τι Διδάσκῃς αἰώνις, τὸ Κύριον ἡμεῖς Ἰησοῦν, καταρτίσαι ἡμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγα-
 θῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ· ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ
 22 Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἡ δόξα εἰς τὰς αἰώνας τῆς αἰώνων. Ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀ-
 23 δελφοί, ἀνέχεσθε τὰς λόγους τὴν παρακλήσεως· ἢ γ' διὰ βραχείων ἐπέσειλα ὑμῖν. Γι-
 νώσκετε τὸ ἀδελφὸν Τιμόθεον σπλελυμμένον, μετ' οὗ (ἐὰν τάχιον ἔρχη) ὄψομαι ὑ-
 μᾶς.

ἐν πᾶσι] — 46.

20. νεκρῶν] γῆς 46. a prima manu. Chrysostomus, Didymus de Sp. S. III. Cyrillus Catech. ex Esaj. LXIII. 11.

τὴν μέγαν] — 4. a prima manu.

τὴν μέγαν] — 37. ἡμῶν] — 34.

Ἰησοῦν] + χριστὸν D a prima manu. 4. 17. 31. 38. 47. 52. 55. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syr. 21. καταρτίσαι] ἀπαρτίσαι 49.

Æthiop. Chrysostomus, Theodoretus.

ὑμᾶς] ἡμᾶς D a prima manu.

ἔργῳ] — D a prima manu. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 497. 1292. + ἢ λόγῳ A. Chrysosto-
 mus. ex 2. Thess. II. 17.

ἐν] — Editio Erasmi.

ὑμῖν] ἡμῖν D 1. 3. 17. 28. 31. 33. 34. 36. 44. 45. 46. 47. 53. 55. Versio Syr. Arab. Theodoretus.

αὐτοῦ prius] + αὐτὸς C. + αὐτῷ A. Nyssenus Ep. 13. & 1. Cor. XV. 28.

ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰώνας τῆς αἰώνων, ἀμήν] — 4. a prima manu. 43.

τῆς αἰώνων] — D 4. 21. 31. 36. 37. 38. 48. 51. Apost. 2. Editio Complut. Colinaei, Plant. Versio Arab. Cle-
 mens Al. Theodoretus Ep. 146.

ἀνέχεσθε] ἀνέχεσθ' D 46. 55. Versio Vulg. probante J. A. Bengelio.

ἐπέσειλα] ἀπέσειλα D 44. 49.

23. ἀδελφὸν] + ἡμῶν ACD a prima manu. 17. 31. 37. 39. 47. 53. Versio Vulg. Syr. Copt. Maximus Dial. de Trinit.
 σπλελυμμένον] + πρὸς ὑμᾶς 31. ἔρχεται] ἔρχεται D 4. ἔρχεται 46.

καὶ ἰκεταίᾳ μεταπειθεῖσθαι τὸ θεῖον. Lucianus Imag.

21. ὅσοι τῷ μέγα δύνασθαι μὴ πρὸς ὑπερολίαν, ἀλλὰ
 πρὸς εὐπολίαν ἐχρήσαντο. Alciphron I. 10. ὅταν εἰς τοὺς
 ὁμοφύλους — τὴν εὐπολίαν καταβάλλωνται. Themistius
 II. p. 47. B. καὶ τὴν κακὴν ἔριν ἐφίλονε κησας πρὸς τὸν ἀρ-
 χηγέτην, ὁπότερος ὑμῶν ταῖς εὐπολίαις παραδραμεῖται. VI.
 75. A. εἰ θατέρη τὸ πλεόν τῆς εὐπολίας. XV. p. 192. B. ἢ
 γὰρ ἔφη Πυθαγόρας ὁ Σάμιος εἰκόνα πρὸς θεὸν εἶναι ἀνθρώ-
 πους, μόνη ὡς ἰοικέται ἐστὶν εὐπολία. — εὐπολία δίδωσιν ἀφορ-
 μὰς τοῖς ἀθληταῖς ἐπαίους — ἀναβήσῃ ὥσπερ βαθμοῖς
 χράμενος ταῖς εὐπολίαις — ἐ μόνον ἡμέραν ἀβασίλευτον
 μὴ παρέρῃ, ἢ ἐκ ἄνευ εὐπολίας. Libanius O. III. p.
 135. D. εἰς μὴν εὐπολίας ὄξους, εἰς δὲ τιμαρίας μελλήτης.
 p. 148. D. αὐτοὶ δὲ ταῖς εὐπολίαις τὰς ἀπάντων προκα-
 τασχόντες γνώμας. D. XXXIX. p. 839. A. αὐτόμα-
 τοι πρὸς εὐπολίαν οἱ θεοὶ, παρακαλέμενοι δὲ βελτίονες —
 μόνον τὴν εὐπολίαν ἔχουσιν — μετὰ τὴν νόσον πολλὰκις ἄν-
 θρωποι τῆς εὐπολίας ἀμισθόμενοι τὸν θεόν — εὐπολίας προ-
 φέρεις ἵτομα. D. XLIV. p. 920. A. ταῖς εὐπολίαις ἂν
 ἐγενόμενι περὶότερος.

εὐαρεστέται] Stephanus V. ἄξιοι. Λιμὲ δὲ γνωμένῃ, συ-
 αλόθῃς οἱ ποιμένες ἔθρονον εὐφορίαν γενέσθαι — εὐαρεσθῆσαν
 δὲ τῶν θεῶν εὐφορίαν γενέσθαι. Diodorus S. XVII. 113.
 πᾶσαι δὲ προσβείαις φιλοτιμηθεὶς κηχαρισμένης δοῦναι
 τὰς ἀποκρίσεις, εὐαρεσθῆσαι ἀπέλυσε κατὰ τὸ δυνατόν. Po-
 lybius III. 8. δυσπρεπὲς τοῖς ὑπ' ἀνίβου πραττομένοισι.

17. ἡγεμόνοι] Polybius I. 25. συνθεσάμενος ἀτά-
 κτως παραπλέοντα τὸν τῶν καρχηδονίων στόλον, παραγγείλας
 τοῖς ἰδίοις πλοῖμασιν ἐπισπᾶν τοῖς ἡγεμόνοις. 45. παραγ-
 γείλας — πιθερχαῖν τοῖς ἡγεμόνοις. qui recta monen-
 ti non obtemperat, sibi nocet, & remissiore facit monitorem.

18. ἀναστρέφειν] Arrianus Epict. IV. 4. ἰορτὴν
 ἄγειν δύνασαι καθ' ἡμέραν, ὅτι καλῶς ἀναστρέφῃς ἐν τῷδε τῷ
 ἔργῳ· μήτις, ὅτι ἐν ἑτέρῳ.

19. Aët. I. 6. Polybius IV. 4. εἰν μὴ τὰ μὲν ἀπο-
 λαύετα πάντα τοῖς Μεσσηνίσι ἀποκαταστήσῃ. p. 383.
 Ὁρχομενὸν μὲν κατὰ κράτος ἐλὼν ἐκ ἀποκαταστήσε τοῖς ἁ-
 χαιοῖς. XV. p. 982. τὰ κατὰ τὰς ἀποκρίσεις ἀδικήματα
 γενόμενα πάντα καρχηδονίους ἀποκαταστήσαι Ρωμαίοις.
 XVII. p. 1036. αὐτοῖς ἀποκαταστήσαι τὰς πόλεις ἀ-
 βαλαβεῖς.

20. ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν] Æneid. IV. 375. Socios
 a morte reduxi. Anthol. IV. 8. 6. ἀνήγαγεν ἐξ αἰ-
 δας. Plato de Rep. VII. καὶ πᾶς τις ἀνάξει αὐτὸς εἰς
 φῶς, ὥσπερ ἐξ ἄδης λέγονται δὴ τινες εἰς θεὸς ἀνελθεῖν. Di-
 odoros S. IV. 25. de Orpheo. τὴν γυναῖκα αὐτῆς τε-
 λευτεκυῖαν ἀναγαγεῖν ἐξ ἄδης, παραπλησίως τῷ Διόνυσῳ·
 καὶ γὰρ ἐκεῖνος μυθολογῶσιν ἀναγαγεῖν τὴν μητέρα Σεμέλην
 ἐξ ἄδης. Palaephatus 41. de Alceftide. Ἡρακλῆς αὐτὴν
 διὰ τὴν εὐσέβειαν — ἀναγαγὼν ἐκ τῆς ἄδης ἀπέδωκεν Ἀ-
 ῤητήρ. Jof. A. VI. 14. 2. τὸ γὰρ τῶν ἐγγαστριμύθων
 γένος ἀνάγον τὰς τῶν νεκρῶν ψυχὰς — ἐξ ἄδης. vid. in
 Matth. XVI. 18. Rom. X. 7.

ποιμένα — τὸν μὲγαν] Testamentum XII. Patri-
 arch. Juda 8. ἦν δὲ μοι καὶ κτήνη πολλὰ, καὶ εἶχον ἀρ-
 χιποιμένα ἱεραὲς τὸν ὁδολαμίτην. Zach. IX. 11. cum
 fanguine supra comm. 11. 1. Jo. V. 6.

21. Consuetudo scripturae requirit, ut doxologia
 ad Patrem referatur. sup. I. 2.

22. διὰ βραχείων] Demosthenes. διὰ βραχείων
 δεῖξαι. Lucianus Toxari 56. διὰ βραχείων λεκτέον. Cha-
 ridem. 22. λέξω διὰ βραχείων. — ταῦτα ἐγὼ διὰ βραχείων,
 ὡς οἶοντες. Cyrillus Lex. διὰ βραχείων διηγέμενος. breviani-
 us. Isocrat. Arched. διὰ βραχείων πάλιν περὶ αὐτῶν διελ-
 θῆν. Polybius p. 20. εἰς ἀληθινὰς ἱστορίας ἄγειν διὰ βρα-
 χείων τὰς ἐντυγχάνοντας ὑπὲρ τῆς προσηρημένης πολέμου. p. 71.
 διὰ βραχείων καὶ κεφαλαιωδῶς. p. 64. παρακαλέσας διὰ
 πλείονων. subaudi: ῥημάτων. Plut. de frat. am. p. 491.
 C. ἀλλὰ περὶ ταύτης μὴ ἐτέρῃς τῆς γνώμης γέγραπται

μας. Ἀσπάσασθε πάντας τὸς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τὸς ἁγίους. Ἀσπάζονται 24
 ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 25

— Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας ἀπὸ Τιμοθέου.

25. ὑμῶν] τῶν ἁγίων D a prima manu. ἀμήν] — 17. probante J. A. Bengelio.
 πρὸς Ἑβραίους] — D. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei, Bogardi. τοῦ ἁγίου Παύλου ἐπιστολὴ πρὸς Ἑβραίους 393
 ἐγράφη] + Ἑβραϊστὶ 31. ἐγράφη ἀπὸ Ρώμης A.
 ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου] — CD 3. 17. + ψ. 27. Codices Stephani, Damascenus, Euthalius. + ψ. 22. 44.
 + ἐν εἰσίοις ψ. 45. 46. 49. + ψ. 20. + ψ. 21. Versio Copt.
 Epistolae Pauli ὁμοῦ εἰσχοί εἰς Versio Copt. 17. Nicephorus.
 Epistolas Paulinas sequuntur Acta. Hunc ordinem servat 14. Editio Complut. Versio Syra posterior.
 Codex bibliothecae Vallicellanae teste J. Mabillonio. Codices Latini quindecim in bibliothecis Florentinis, teste
 Jo. Lami in libro de eruditione Apostolorum, Versionis Latinae editiones antiquae. Versio vetus Catalanica, te-
 ste R. Simonio.

τὰ δοκῶντα διὰ πλείονων. Act. XIII. 15.

Philastrus 41. Sunt alii quoque, qui Epistolam Pauli ad Hebraeos non asserunt esse ipsius, sed dicunt aut Barnabae esse Apostoli, aut Clementis de urbe Roma Episcopi: alii autem Lucae Evangelistae. Ajunt Epistolam etiam ad Laodiceos scriptam, & quia addiderunt in ea quaedam non bene sentientes, inde non legitur in Ecclesia, & si legitur a quibusdam, non tamen in Ecclesia leguntur populo, nisi XIII. Epistolae ipsius, & ad Hebraeos

os interdum. Et in ea, quia rhetorice scripsit sermone plausibili, non putant esse ejusdem Apostoli. Et quia & factum Christum dicit in ea, inde non legitur. De poenitentia autem propter Novatianos aequae. Cum ergo factum dicit Christum, corpore non divinitate factum — Poenitudinem etiam non excludit docendo, sed diversum gradum dignitatis inter hunc, qui integrum custodivit, & illum, qui peccavit,

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ
ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΚΑΙ ΑΙ
ΚΑΘΟΛΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

PROLEGOMENA.

Ervenimus tandem ad partem tertiam, eamque postremam Novi Testamenti, quae *Acta Apostolorum*, *Epistolas Catholicas* & *Apocalypsin* continet. Iterum vero in limine eandem, quam in Prolegomenis ad Epistolas Pauli protuli, querelam canere cogor, de paucitate nempe Codicum & de negligentia Fidorum in illis conferendis; eoque magis, quod, cum horum Librorum non eadem, quae caeterorum, esset autoritas, & de multis etiam Epistolis (ut de Apocalypsi jam non loquar, quod suo loco faciam) utrum in Canonem recipi deberent, diu dubitaretur, a librariis & rarius, & non ea, qua decebat, religione atque fide fuerunt descripti, qui non in singulis tantum vocibus immutandis, sed integris versibus addendis vel tollendis, hic non paulo sibi plus sumserunt, quam in Evangeliiis & in Epistolis Pauli, ut Variantes Lectiones subiectae docebunt. Omnem quidem a multis retro annis movi lapidem, ut Codices veteres eruerem, & repertos cum editis vel conferrem ipse, vel conferri ab aliis curarem: sed conatus mei successu saepe caruerunt oprato. En interim, dum meliores proferantur, Codicum, quibus usus sum, descriptionem.

DESCRIPTIO CODICUM GRAECORUM VETERUM ACTA APOSTOLORUM ET EPISTOLAS CATHOLICAS CONTINENTIUM.

A. **C**odex ALEXANDRINUS Vid. T. 1. p. 8.

B. Codex VATICANUS T. 1. p. 23.

C. Codex EPHREM T. 1. p. 27.

D. Codex CANTABRIGIENSIS T. 1. p. 28.

E. Codex Actorum Apostolicorum Latino - Graecus, cujus Latina Versio primam, Graecus vero Textus secundam Columnam in eadem pagina exhibet. Constat foliis 226. A Cap. XXVI. 29. ad XXVIII. 26. aliquot folia abscissa sunt, idque jam ante annum 1675. Nam editio Oxoniensis ejus anni, quae hunc Codicem alias singulis paginis citat usque ad duo ista Capita, nullam ejus mentionem facit. Liber dividitur in Sectiones circiter sexaginta inaequales, quae numeris appositis notantur. Scriptus est sine accentibus, literis majusculis, sed pinguioribus, seculo, ut existimo, septimo, ab homine Graece docto, attamen inter Latinos & quidem in Sardinia commorante, id quod colligo ex principio edicti cujusdam, quod in fine Codicis reperitur: *Φλάνι Παγκράτι συν Θεῷ ὑποπάρχων Δεξ Σαρδινίας δῆλα ποιῶ τὰ ὑποτεταγμένα. ἐπεὶ περ Θεοσυγεῖς ἔχ. . . .* Cujusmodi & alia quaedam subtexuntur, ut haec: *Θεώτακε βοήθη τῷ δέλῳ σε Γληρωγίε Αἰσκόνε*, item *Θεώτακε βοήθη τῷ δέλῳ σε Ἐυπρα-*

ξίας Διακονίας, item Θεότοκε βοήθει τῇ δούλῃ σου Ἰωάννη τὸ ἐπίκλην Καράμαλ, a-
 libi Θεόδωγ. . . . Καράμαλ, denique *Jacobus Presbyter Graecus* &c.
 De *Caramallo* vid. *Theophanis* Confessor. Chronographiae p. 481. Duces au-
 tem in Sardinia primum constituit *Justinianus* Imp. A. C. 534. l. 1. Cod.
 tit. 27. de officio praefecti praetorio Africae, leg. 2. §. 2. In Sardinia autem
 jubemus Ducem ordinari, & cum juxta montes, ubi barbaricae gentes videntur,
 sedere, habentem milites pro custodia locorum. §. 14. viro Clarissimo *Duci*
Sardiniae Insulae &c. Postea circa finem hujus seculi sexti Gregorius M. Pon-
 tificex Romanus ad Eupatorem, Theodorum, aliosque Duces Sardiniae, in quibus
 tamen Pancratii nomen non apparet, scripsit.

Ex Sardinia Codex iste transit in Angliam, fuitque *Venerabilis BEDAE*,
 qui jam senex, Gregorio II. Papa Romano existente, *Expositionem Actuum*
Apostolorum, quam ante plures annos scripserat, retractans, ex uno isto Co-
 dice septuaginta quatuor, hoc est, omnes suas Variantes Lectiones hausit; vo-
 cat eum Graecum, licet nonnisi Latinam Versionem Textui Graeco adjacen-
 tem producat; in praefatione vero istud habet monitum: *Quaedam, quae in*
Graeco sive aliter sive plus aut minus posita vidimus, breviter commemorare
curavimus. Quae utrum negligentia Interpretis omissa, vel aliter dicta, an
incuria librariorum sint depravata sive relicta, nondum scire potuimus. Nam-
que Graecum exemplar fuisse falsatum suspicari non audeo: unde Lectorem
admoneo, ut haec, ubicunque fecerimus, gratia Eruditionis legat, non in suo
tamen Volumine velut Emendator inserat, nisi forte ea in Latino Codice suae
Editionis sic antiquitus interpretata repperit.

Ab eo tempore una cum literis Graecis sepultus jacuit, donec A°. 1636. Bi-
 bliothecae *Guilielmi Laude* Archiepiscopi Cantuariensis illatus, atque ab eodem
 Universitati Oxoniensi dono datus est. Collatus est primum ab Editoribus N.
 T. quod Oxonii A°. 1675. prodiit, ubi Codex *Bodlejanus* 1. vocatur, quod
 miror Millium non observasse: accuratius adhuc a *Millio* sub nomine *Laud.* 3.
 citatur: denique *Thomas Hearnius* A°. 1715. totum istum Codicem summa,
 ut praefatur, adhibita diligentia suis sumtibus typis exprimi curavit. Sicut au-
 tem aliorum diligentiae laudi nihil detractum cupio, ita facere non possum,
 quin doleam, homines optimis literis excolendis natos sese totos ita immergere
 quaestionibus *de Rege sive Monarcha haereditario & legitimo, deque Regia*
Prosapia, quibus solvendis ipsi minime omnium sunt idonei, ut studio partium
 abrepti non semet ipsos modo otio atque ea tranquillitate, quae literis adeo a-
 mica est & necessaria, quamque a Rege optimo impetrare haud difficulter pos-
 sent, privent, verum etiam alios, qui systema ipsorum politicum non statim
 approbant, captata quavis occasione, immerito proscindant, atque omnibus
 convitiis lacerent. Haec, si quid intelligo, vera atque unica causa est, cur *Hear-*
nius *Millio* litem moverit, & ipsius, quos vocat, errores singulis paginis sub-
 jectos omnium oculis exposuerit, qui tamen vel adeo manifesti sunt librarii lap-
 sus, ut enotare plane supervacuum fuerit, vel revera nec sunt errores, vel de-
 nique *Hearnianis* erroribus multo leviores, & vero etiam pauciores, quod e-
 xemplis palam fiet. 1. *Millius* ex forma literarum judicavit, Codicem istum ad
 aetatem *Alexandrini*, *Cantabrigiensis* & *Claromontani* non assurgere: *Hearnius*
 vero, teste *Usserio* & aliis argumentis, probat, istum Codicem esse *annorum*
mille. Unde concludit, dissentire ab his *Millium*, adeoque minus recte judi-
 casse. Ego vero ne levissimum quidem dissensum perspicio; quod si enim *Ale-*
xandrinus mille & ducentos annos habet, quos illi tribuit *Millius*, sane Codex
Laudianus, qui fatente *Hearnio* mille tantum annorum est, ad illam aetatem
 non assurgit. 2. Cuperem etiam scire, quo τεκμηρίῳ *Hearnius* compererit, id
 quod saepe repetit, p. 11. 19. 32. 163. 170. 182. 189. 191. 202. 236. &
 p. 79. 126. *erasit manus, ut videtur, recentior; erasit manus eadem,*
 quae

quae & scripserat. an igitur scripsit librarius tantum ut eraderet? an ex vestigiis divinare potuit, quis craserit? 3. Actor. V. 24. ita exhibet Hearnius: *θαύμαζον μὲν τε καὶ διηπόρουν*, in notis triumphans addit: *sic plane in Cod. nostro, non θαύμαζον καὶ διηπόρουν, ut apud Millium.* Gravis omisio duarum vocum eleganter hic positarum! At, o bone, illud MENTE non ad Textum Graecum, sed ad Latinam versionem pertinet, *mirari coeperunt & confundebantur mente*, id quod si non ex sensu colligere poteras, saltem ex figura literae *m* Latina, non Graeca, intelligere debuisses. 4. Ad vocem Μωϋσῆ notat *extare punctum simplex ab eadem manu supra literam v. hanc literam delendam esse indicans, nam Μωσῆ alii*; in quo apertissime fallitur, nam vetustissimi Codices solent literam *v.*, quoties sola syllabam efficit, punctis notare, non delendam esse judicantes, sed in pronuntiatione distinguendam, quod T. i. p. 3. ex Palaeographia indicavimus. 5. Non felicior est conjectura de voce *quattuor* Actor. X. 11. *sic*, inquit, *cum duplici t. sed in summitate posterioris t. notulae duae apparent, ab eadem, ut videtur, additae manu, eam delendam esse significantes*; nam istae duae notulae minime significant literam *T.* delendam esse, sed ipsae potius delendae sunt, originem enim habent a scriptura paginae oppositae, qua adhuc madida vel per incuriam madefacta, cum liber forte clauderetur, duae istae maculae hic haeserunt. Alia mitto.

Istud vero magis observari meretur, quod iste Codex, agnoscente etiam Millio, egregie, ut reliqui omnes in Ecclesiis Occidentis exarati, interpolatus est. Hinc est, quod scribat Ἰσραὴλ & Ἰσραηλῆϊ, Ἀκελδαμάκ, Σμύρνα, teste Beda, pro Μύρα. Hinc ortae sunt plurimae illae additiones huic Codici cum sola Italica, ut ex Cantabrigiensi, Cypriano, Irenaeo & Lucifero Calaritano constat, communes, ita tamen, ut non Latina ex Graecis, sed Graeca ex Latinis praepostere formata sint; quod vel exinde constat, quoniam in istis locis Graeca Cantabrigiensis a Graecis Laudiani admodum differunt: v. gr. Act. IV. 32. Cant. habet: καὶ οὐκ ἦν ἀμφήρις ἐν αὐτοῖς ἑδραία. Laud. vero: καὶ οὐκ ἦν χωρισμός ἐν αὐτοῖς τις. vs. 28. Cant. μὴ μιάναντες. Laud. μὴ μολύνοντες. vs. 10. Cant. ἀλλὰ τὸ ἐλέγχον αὐτὸς ἐπ' αὐτῶν. Laud. διότι ἠλέγχοντο ὑπ' αὐτῶν. X. 41. Cant. ἡμέρας μ. Laud. δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα. XIII. 8. Cant. ἐπειδὴ ἠδιστα ἤκουεν αὐτῶν. Laud. ὅτι ἠδέως αὐτῶν ἤκουεν. 43. Cant. ἐγένετο δὲ καθ' ὅλης τῆς πόλεως διελθεῖν τὸν λόγον. Laud. ἐγένετο δὲ καὶ πᾶσαν πόλιν Φημιόθηναι τὸν λόγον. cujus rei alia ratio afferri nequit, quam quod diversimode, aequae tamen imperite plerumque, eadem verba Latina in Graecum transfulerint. Ex his patet, errasse Bedam, cum istud exemplar pro Graeco, & genuino textu habuit, neque ausus est suspectum falsitatis habere, cujus tamen vitia, si attendisset animum, facillime agnoscere potuisset. Quod si quis tamen hunc, ut & *Cantabrigiensem* codicem, cum Simonio malit *interpolatum* quam cum Arnaldo *corruptum* appellare, nos non habebit sibi repugnantes.

F. Codex Bibl. COISLINIANAE 1. continet Ostateuchum & IV. libros Regum Seculi VII. in eo vidi locum Act. IX. 24. 25. adscriptum eadem manu, qua Codex exaratus est, eumque cum editis contuli.

G. Codex membranaceus Em. Cardinalis DOMINCI PASSIONEI, N°. LXXII. quem J. Blanchinius, seculo VII. vel VIII., B. Montfalconius verò rectius seculo IX. adscribit, continet Acta Apostolorum a cap. VIII. 10. Epistolae Catholice & Pauline cum argumentis Oecumenii, & Συνομήριον Euthalii. Deficit in Heb. XIII. 10. Hujus Codicis variantes Lectiones omnes se in lucem daturum promittit Blanchinius: paucas quasdam ex Actis & unam ad 1. Tim. I. 4. alteramque ad 1. Jo. V. 6-8. praemisit in Evangeliiarii T. 1. quas inde excerptas suis locis inserui.

DE CODICIBUS GRAECIS JUNIORIBUS
ACTORUM APOSTOLICORUM ET EPISTOLARUM CATHOLICARUM.

1. **C**odex *Reuchlini* Vid. T. 1. p. 42.
 2. Codex *Amerbachii* T. 2. p. 10. n. 2.
 3. Codex *Corsendoncensis* T. 1. p. 45. n. 3.
 4. Codex *Basiliensis* T. 2. p. 11. n. 4.
 5. Codex *Stephani d.* T. 1. p. 46. n. 5.
 6. Codex *Stephani e.* T. 1. p. 46. n. 6.
 7. Codex *Stephani i.* T. 2. p. 11. n. 9.
 8. Codex *Stephani ia.* T. 2. p. 12. n. 10.
 9. Codex *Stephani iy.* T. 2. p. 12. n. 11.
 10. Codex *Stephani ie.* T. 2. p. 12. n. 12.
 11. Codex *Regius* 2872. Continet Acta Apostolorum & epistolas Catholicas, cum scholiis; compactus est tempore Henrici IV.
 12. Codex *Regius* 1886. T. 2. p. 12. n. 16. Duos hos Codices ipse cum editis contuli.
 13. Codex *Colbertinus* T. 1. p. 48. n. 33.
 14. Codex *Coislinianus* 199. T. 1. p. 49. n. 35.
 15. Codex *Coislinianus* 25. foliorum 254. seculi XI. complectitur Acta Apostolorum & Epistolas Catholicas, cum Scholiis Patrum, praecipue Ammonii presbyt., Severi Antioch., item Nicolai presbyteri & Monachi, Arsenii Tripolitani, Maximi, Theodori Monachi, Isidori Pelusi. In 1. Jo. IV. notantur οἱ Μανιχαῖοι οἱ νῦν δεστιφανεῖς Παυλικιανοί. Habet etiam divisiones Euthalii, quem perperam Pamphilum vocat. In fine adjectum nomen ejus, qui ῥόλια quaedam ἐν ᾠδῶν ᾠδῇ reliquis adjecit in margine, sed minio scripta: Ἄνδρες δὲ τοῦ ταπεινοῦ πρεσβυτέρου, τῷ συναγαγόντι καὶ ᾠδῶν ἀπομνημονεύσας τὰς ἐμφορούμενας τῇ βίβλῳ ταύτῃ ᾠδῶν ᾠδῆς, οἱ ἐντυγχάνοντες ᾠδῶν ᾠδῆς, ἵνα ὁ Θεὸς δωρήσῃ αὐτῷ ἑλεῖν ἐν τῇ Φοβερῇ καὶ ἀδελφῇ τῇ κρίσεως ἡμέρᾳ. Παρακαλῶ δὲ τὸς γράφοντας, ταύτην τὴν βίβλον καὶ τὴν προκειμένην εὐχὴν μετὰ τῇ ᾠδῇ κλήσεως τάσσετε. In fine legitur ab alia manu Graeco-barbara quaedam, ut videtur, imprecatio in fures librorum; in principio vero μνήσθῃς κύριε τὴν ψυχὴν τῷ δούλῳ σου Ἀργυρῷ Ἱερῶς τῷ Καριανῷ εἰς τὸ ζῆλ. ἐτ. i. e. Christi 1529. alibi p. 101. ὅταν ἐκυμήθημεν ὁ ὑπὲρ Κοστατίνου ὁ ἡγούμενος ἐτεῖς πρὸς μὲν μαρίῳ καὶ ἡμέρᾳ γ. i. e. C. 1478.
 16. Codex *Coislinianus* 26. T. 2. p. 12. n. 19.
 17. Codex *Coislinianus* 205. T. 2. p. 12. n. 21.
 18. Codex *Coislinianus* 202. T. 2. p. 12. n. 22.
 19. Codex *Coislinianus* 200. T. 1. p. 49. n. 38.
 20. Codex Bibliothecae Regiae *Westmonasteriensis* T. 2. p. 25. n. 25.
- Septem isti codices a me sunt collati.
21. Codex Bibliothecae publicae *Cantabrigiensis* T. 2. p. 13. n. 26.
 22. Codex *Richardi Mead* Med. D. quem obiter inspexi Londini A°. 1746. Continet Acta & Epistolas.
 23. Codex *Baroccianus* T. 2. p. 13. n. 28.
 24. Codex *Cantabrigiensis Collegii Christi* T. 2. p. 13. n. 28.
 25. Codex *J. Covelli* 2. T. 2. p. 13. n. 31.
 26. Codex *J. Covelli* 3. T. 2. p. 13. n. 32.
 27. Codex *J. Covelli* 4. T. 2. p. 13. n. 33.
 28. Codex *Sinaiticus* T. 2. p. 13. n. 34.
 29. Codex *Genevensis* T. 2. p. 13. n. 35.
 30. Codex *Roberti Huntingdon* T. 2. p. 14. n. 36.

31. Codex *Leicestrensis* T. 1. p. 53. n. 69.
32. Codex *Laudianus* T. 1. p. 51. n. 51.
33. Codex *Lincolniensis* T. 2. p. 14. n. 39.
34. Codex *Montfortii* T. 1. p. 52. n. 61.
35. Codex *Magdalenensis* Collegii T. 1. p. 51. n. 57.
36. Codex *Novi Collegii* complectitur Acta & Epistolas Catholicas, membranaceus, in quarto eleganter descriptus. Textum comitatur Catena ex multis Patribus. Hujus collegii Codices indicantes tum Editor Polyglottorum (quem etiam J. Fellus postea in sua editione secutus est) tum J. Millius non-nihil perturbarunt. Cum enim tribus Codicibus usi fuissent (quod Millius diferte in Prolegomenis testatur) tamen in notatione Variarum Lectionum duorum tantum faciunt mentionem, ita quidem ut apud Usserium & Fellum in Actis & Epistolis primus vocetur, qui Millio est secundus, secundus vero, qui Millio est primus. Ita ergo, quae antea scripseram, in ordinem redige. Codex Collegii novi *primus*, ab omnibus ita appellatus, non continet nisi quatuor Evangelia, post Typographiae inventae tempora exaratus; quem ipse inspexi A°. 1715. in hac editione est Evang. 58. *Secundus* Codex in membrana scriptus continet Acta & Epistolas Apostolorum cum commentariis ad marginem adscriptis, qui Codex Millio est *Nov. 2.* Usserio & Fello *N. 1.* nobis Codex Epist. Pauli 43. *Tertius* est is, de quo hic agimus, Millio *Nov. 1.* Usserio vero & Fello *N. 2.* dictus.
37. Codex *Collegii Novi* Millio *Nov. 2.* dictus, ut modo monui.
38. Codex *Petavianus 1.* T. 2. p. 14. n. 44.
39. Codex *Petavianus 2.* T. 2. p. 14. n. 45.
40. Codex *Petavianus 3.* T. 2. p. 14. n. 46.
41. Codex membranaceus Monachorum *S. Basilii* Romae n. CXIX. continet Novum Testamentum integrum; eum descripsit *Blanchinius* Evangeliar. p. DXIX. & ex eo aliquot Variantes Lectiones produxit.
42. Codex *Seidelii* T. 2. p. 14. n. 48.
43. Codex *Caesareus* T. 1. p. 54. n. 76.
44. Codices *Vallae* T. 1. p. 55. n. 82.
45. Codex *Uffenbachianus* T. 2. p. 15. n. 52.
46. Codex *Augustanus* T. 2. p. 15. n. 55.
47. Codex *Jacobi Fabri* T. 1. p. 56. n. 90.
48. Codex *Ebneri* T. 1. p. 58. n. 105. citatur ad locum 1. Jo. V. 7.
49. Codex *Faeschianus* T. 1. p. 57. n. 92.
50. Codex *Stephani* ζ. T. 2. p. 11. n. 9.
51. Codex *Regius* 2248. membranaceus in octavo, continens Acta & Epistolas Apostolorum, citatus a *R. Simonio* ad 1. Jo. V. 7.
52. Codex *Rhodienfis* T. 2. p. 14. n. 50.
53. Codex Collegii *Emanuelis* T. 2. p. 13. n. 30.
54. Codex *San-Maglorianus* T. 1. p. 50. n. 43.
55. Epistolae Judae exemplar alterum in Codice 47. *Jacobi Fabri* Daven-triensis.
56. Codices *Medicei* five Bibliothecae Laurentianae T. 2. p. 75. n. 59. Epistolae ad Ephesios & Philippenfes collatae sunt cum duobus Codicibus: Acta Apostolorum cum uno. Epistolae vero Catholicae cum quatuor Codicibus, quorum primus est notatus *plut. IV. n. 1.* membranaceus praegrans, continens Acta Apostolorum cum Scholiis Chrysostomi, Epistolas Paulinas cum Scholiis *Nicetae* Heracliensis, & Catholicas cum Scholiis veteribus. Secundus est Codex membranaceus forma quarti *Plut. VI. numer. 29.* continens Actus Apostolorum, Epistolas Catholicas, & D. Pauli. Duo reliqui in Schedis meis no-

tantur num. 30. & 32. qui numeri, cum non convenient cum descriptione *J. Lami* in libro de eruditione Apostolorum, nihil de illis amplius habeo dicere.

57. Codex *Hafniensis* Regius, citatus *J. A. Bengelio* in Gnom. ad locum 1. Jo. V. 7.

58. Codex *Antonii Askew* M. B. membranaceus; continens Acta cum Epistolis Catholicis & Pauli, duobus voluminibus, ut nuperrime didici, citatus ad 1. Jo. V. 7.

L E C T I O N A R I A.

1. **L**ectionarium SCALIGERI T. 1. p. 63. n. 6.
2. Lectionarium *Cottonianum* T. 2. p. 15. n. 2.
3. Codex *Aulae Trinitatis* Cantabrigiae, continet Lectiones ex epistola priore Petri & Joannis, a *Jo. Battelejo* S. T. P. cum *J. Millio* communicatas.
4. Lectionarium membranaceum Actuum & Epistolarum D. Marci Florentiae, describit, & ad 1. Jo. V. 7. citat *J. Lamius*.

Hoc loco quaedam, quae nunc demum in notitiam meam venerunt, de *Theophylacto*, de *V. L. Gideonis Curcellaei*, & de *Versione Gothica*, ante a me dictis addenda esse existimavi. Naetus itaque sum 1. *Theophylacti explicationes in Acta Apostolorum* A°. 1568. Coloniae ex Bibliotheca V. C. *Joannis Sambuci* editas in folio a *Laurentio Sifanio*, adjecta interpretatione Latina, & in margine Variantibus Textus lectionibus ex *vulgatis*, per quas saepe editiones *Colinaei* & *Bogardi*, nunc rarius obvias, intelligit. Hunc librum cum editione recepta accurate contuli. 2. *Gideonis Curcellaei*, *Stephani filii*, *Collectiones V. L. Novi Testamenti* ex Bibliotheca V. CL. FRANCISCI A LIMBORCH Advocati Fiscalis Dominiorum Hollandiae & Westfrisiae, qui primum patris (de quo egi T. 1. p. 171.) deinde has filii V. L. humanissime mecum communicavit. Fuit ille Ecclesiae Remonstrantium primum Nordovici, deinde Hagae Comitiss Pastor. Is cum querelas de editione Parentis sui audivisset, rem denuo examinare, & singulis V. L. Codices MS. Graecos, Versiones, aliosque testes annotare statuit circa Ann. 1671. Contulit igitur inprimis tum editionem tertiam *R. Stephani*, & *Polyglotta Londinensia*, tum versionem *Syriacam*, *Aethiopicam* & *Arabicam* utramque: verum A°. 1673. cum processisset ad *Lucae* cap. XVIII. morte praeventus pensum absolvere non potuit. Licet autem schedae istae MSS. foliorum 112. nimis fero in manus nostras inciderint, dignus tamen fuit vir honestus atque industrius, cujus nomen inter V. L. collectores appareret: nec tamen nullam utilitatem ex illis cepissem, si citius fuissent repertae; ita enim Versiones Arabicas *Erpenii* & *Polyglottorum* accuratius indicare potuissem, quae nunc indistincte & promiscue, tanquam si una esset Versio, citantur. De qua perturbatione Versionum Arabicarum in Editione tum *J. Millii* tum *J. A. Bengelii* etiam *C. B. Michaelis* in tractatione critica de *V. L. Novi Testamenti*, quae Halae prodiit A°. 1749., monuisse video. 3. *Evangeliorum Versionem Gothicam cum interpretatione Latina & annotationibus Erici Benzeli*, non ita pridem Archiepiscopi Upsaliensis, editore *Eduardo Lye* A. M. Oxonii 1750. Ex hac nova & magnifica Editione, Illustrissimo Viro JOANNI COMITI GRANVILLE ex voluntate τῆ μακαρίτης inscripta, tum quae de Versionis Gothicae cum Latina consensu, ejusque causa, diximus, confirmari, tum complura *F. Junii* (cujus editionem cum Graeco Textu contuleram) παραρτήματα emendari poterunt: quod, latius aliquando ostendemus, ubi, Deo volente, opus hoc ad umbilicum erit perductum.

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ Τ Ω Ν Α Γ Ι Ω Ν Α Π Ο Σ Τ Ο Λ Ω Ν.

Πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων] πράξεις τῶν Ἀποστόλων Codices Stephani plerique. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bezae, Chrysostomi T. VI. p. 1. V. 42. Photius Amphiloeh. Q. 145. Origenes c. Cell. p. 282. Athanas. Synopf. πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων συγγραφεῖσαι παρὰ τῷ ἁγίῳ Λευκῷ ἀπὸ τῆς εὐαγγελιστῆς 4. + διὰ λευκῶν ἀποστόλων 10. αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων τῷ ἁγίῳ Λέκῳ τῷ εὐαγγελιστῇ Editio Complut. Plantin. Genev. Λευκῷ εὐαγγελιστῇ πράξεις Ἀποστόλων 36. 35. 40. Cod. Reg. 2248. πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων συγγραφεῖσαι ὑπὸ Λευκῷ τῷ εὐαγγελιστῇ 3. πράξεις τῶν ἁγίων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων συγγραφεῖσαι παρὰ τῷ ἁγίῳ, ἐνδόξῳ καὶ πανευφύμῳ ἀποστόλῳ καὶ εὐαγγελιστῇ Λευκῷ 47. πράξεις Ἀποστόλων D.

Acta Apostolorum rejecerunt *Valentini*, quod constat ex *Irenaeo* c. haeres. III. 2. *Marcionitae*, & *Severiani*, & *Manichaei* quidam, quia ipsorum placitis erant contraria. *Irenaeus* III. 12. *Marcion*, & qui ab eo sunt, ad intercidendas conversi sunt scripturas, quasdam quidem in totum non cognoscunt, secundum *Lucam* autem evangelium & epistolas *Pauli* decurtantes, haec sola legitima esse dicunt, quae ipsi decurtarunt. Reliqui vero omnes Scripturas quidem confitentur, interpretationes vero convertunt. *Tertullianus* a. *Marcionem* V. 2. Si ex hoc congruunt *Paulo* Apostolorum Acta, cur ea respuatis, jam apparet. *Eusebius* H. E. IV. 29. & *Fausti Siculi* de *Severianis*. βλασφημῶντες δὲ Παῦλον τὸν Ἀπόστολον, ἀντιθέσιν αὐτῷ τὰς Ἐπιστολάς, μὴδὲ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων καταδύχοντο. Ὁ μύστοις πρότερος αὐτῶν ἀρχηγὸς ὁ Τατιανός. *Theodoretus* H. E. I. 21. Σύμφωνοι — ἔτοι καὶ τῷ θείῳ Παύλῳ τὰς ἐπιστολάς καὶ τῶν πράξεων τὴν ἰσορίαν ἐκβάλλουσι. Κατὰ τέτοιον συγγραφεῖ Μωσῆος ὁ τῆς ἀληθείας συνήγορος, καὶ Κλήμης ὁ Στραυματικός, καὶ Ἀπολινάριος ὁ τῆς κατὰ Φρυγίαν ἱερᾶς πόλεως ἐπίσκοπος, καὶ Ὀριγένης. *Tertullianus* de praescript. adv. Haer. Acta Apostolorum repudiantibus. de Haeref. Cerdon — solum Evangelium *Lucae*, nec tamen totum recipit; Apostoli *Pauli* neque omnes neque totas Epistolas fumit; Acta Apostolorum & Apocalypsim quasi falsa rejicit — Apelles — solo utitur Apostolo, sed *Marcionis*, id est, non toto. *Augustinus* Ep. 251. Quidam *Manichaei* canonicum librum, cui titulus est Actus Apostolorum, repudiant. & de *Serm. D.* in monte *Matth. V. 39.* in Actibus Apostolorum legimus — Sed si huic libro haeretici, qui adversantur & Veteri Testamento, nolunt credere, *Paulum* Apostolum, quem nobiscum legunt, intueantur. c. *Adimant. 16.* Qua potestate *Petrus* Apostolus usus est in libro, quem isti non accipiunt, quoniam manifesto continet *Paracleti* adventum. c. *Fauftus XIX. 31.* In Actibus Apostolorum *Canonicis*, quos isti non accipiunt, ne de adventu veri *Paracleti*, quem promissit *Dominus*, convincantur. & *Fauftus XXXI. 3.* quemad-

modum & illud, quod de *Petro* soletis afferre — *Petre*, quicquid in vase est, macta & manduca. *Vescamini* igitur necesse est passim belluis omnibus, & echidnis & colubris, ac reliquo omni genere serpentino juxta ὄραμα *Petri. XXXII. 15.* *Paracletum* sicut promissum legimus in iis libris, quorum non omnia vultis accipere, ita & missum legimus in eo libro, quem nominare etiam formidatis, in actibus nimirum Apostolorum. de util. cred. 3. c. *Manich.* Si enim dicerent, eas sibi penitus accipiendas non putasse, quod ab his essent conscriptae, quos verum scripsisse non arbitrarentur — Hoc enim de illo libro fecerunt, qui *Actus* Apostolorum inscribitur — si illos *Actus* Apostolorum reciperent, in quibus evidenter *adventus* spiritus sancti praedicatur. *Serapion* tamen ex *Act. V. 15.* contra *Manichaeos* pugnat.

Apud Orthodoxos vero hic Actuum liber non videtur eodem loco fuisse habitus, quo reliqui N. T. libri. in *Can. Ap. 85.* Ordo librorum iste reperitur: IV. Evangelia, Epistolae *Pauli XIV. Petri, Joannis, Jacobi, Judae, Clementis* duae, Constitutiones, Acta. in *Laterculo* Codicis D. sive *Claramontani* post Evangelia, Epistolas *Pauli*, & *Catholicas*, sequitur ordine Epistola *Barnabae, Joannis Revelatio, Actus* Apostolorum, *Pastoris, Actus Pauli, Revelatio Petri. Basilii* Ascet. ἔτι ἐκ τῶν εὐαγγελιστῶν, ἔτι ἐκ τῶν Ἀποστόλων, ἢ τῶν Πράξεων. Cumque apud veteres frequentius Evangelistarum & Apostolorum publice in Ecclesia legeretur, liber Actuum fere fuit ἀπόκρυφος. Hinc testatur *Chrysostomus* prooem. in Act. πολλοὶς τετὶ τὸ βιβλίον, ἐδ' ὅτι ἐστὶν ἡγούμενον ἐστὶν, ἔτι ὅτι γράφας αὐτὸ καὶ συνθεῖς. & T. VI. H. 7. Can. tamen LX. *Concilii Laodicensi*, Actus numerat in libris, ὅσα δὲ βιβλία ἀναγιγνώσκονται. Legatur autem in Ecclesiis a die Paschatis ad diem Pentecostis quotannis. *Chrysostomus* T. VIII. p. 63. τῶν πατέρων ὁ νόμος κελεύει μετὰ τὴν Πάσχα τὴν ἀποτίθεται τὸ βιβλίον, καὶ τῷ τέλει τῆς ἱερῆς ταύτης συγκαταλύεται καὶ ἡ τῆ βιβλίας ἀνάγνωσις. *Augustinus* de *Diversis* 83. in die S. Paschae — In Actibus Apostolorum advertite, quando legitur. Modo incipit liber, ipse legi: Hodie coepit liber, qui vocatur Actuum

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην πρὸ πάντων, ὃν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου, ὅς ἐξελέξατο, ἀνελήφθη. Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὁππανάμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ πρὸ βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱερουσαλὺμ μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου. Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μὲν πολλὰς ταύτας ἡμέ-

1. πρῶτον] + τὸν 40. 2.] ἄχρι ἧς ἡμέρας ἀνελήφθη, ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου, ὅς ἐξελέξατο, καὶ ἐκέλευσε κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον D. Augustinus. Versio Syra posterior in margine. διὰ πνεύματος ἁγίου ὅς ἐξελέξατο] jungunt haec 6, 7. 8. ἐξελέξατο διὰ πνεύματος ἁγίου Versio Syra utraque. Cyrillus c. Nestor. p. 107. Act. Eph. XI. 3. ἑαυτὸν] — 32. 4. ὁππανάμενος] ὁππανάμενος D. a prima manu. 5. συναλιζόμενος] συναλιζόμενος μετ' αὐτῶν D. a prima manu. 6. ἐντειλάμενος] ἐντειλάμενος 1. ex emendatione. 3. 4. 10. a prima manu. 17. a prima manu. 20. 25. 29. 31. 33. 34. 36. a prima manu. 37. 40. 42. 44. 45. 56. Eusebius in Dan. IX. 27. probante H. Stephanus qui in Thesaurο L. G. p. 627. Multo tamen, inquit, frequentior est altera lectio συναλιζόμενος — Ego vero nihilominus συναλιζόμενος magis probo, quod συναλιζόμενος pro συναλίζω nimis durum sit, atque adeo vix ullis auribus tolerabile: deinde quod hoc verbo ne in voce quidem activa videatur usus fuisse Lucas, qui vulgaribus aliqui delectatur: postremo quod non satis apte hic Christus congregare eos dicatur, cum praecessisset, ὁπτα-

Actuum Apostolorum. 93. Actus Apostolorum liber est de Canone Scripturarum. Ipse liber incipit legi a dominico Pascha, sicut se consuetudo habet Ecclesiae. 5. non enim, fratres mei, sine causa consuetudinem antiquae traditionis tenet Ecclesia, ut per istos L. dies alleluja dicatur, item 88. 18. de Tempore 151. 152. 157. in Joannem. Tr. 6. Actus Apostolorum testes sunt; iste liber Canonicus omni anno in Ecclesia recitandus. Anniversaria solennitate post passionem Domini nostis illum librum recitari. Ambrosius S. de Tempore 60. Instar Dominicae tota L. dierum curricula celebrantur, & omnes isti dies velut Dominici deputantur. Hieronymus Ep. 28. ad Lucinium. Contextas L. dierum ferias. Justinus Q. 115. Cod. Theodos. T. V. p. 353. Epiphanius de Doctr. Catholica. Incipit sententia Papae Leonis de Apocryphis Scripturis — Diebus autem Paschae Epistolae Apostolorum, & Actus Apostolorum, atque Apocalypsis usque Pentecosten. — Psalmi omni tempore: Evangelium & Apostolus similiter. Septem illae hebdomades vocantur, α. ἡ διακαινίσμος, β. ἡ νέα κυριακή vel ἀντιπάσχα, γ. τῶν μυστηρίων, δ. μυστηρίου, ε. ἡ μετὰ τὴν μυστηρίου, σ. τῆς ἀναλήψεως, ζ. ἡ μετὰ τὴν ἀνάληψιν. Lectiones sunt 49. vel juxta alios 51. Vide etiam Tr. I. p. 74. 75.

I. τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην] Philo quod omnis probus liber T. 2. p. 445. I. ὁ μὲν πρότερος λόγος ἦν ἡμῶν, ὃ θεόδοτε, περὶ τῶ πάντα δῶλον φάλλον — εἰς τοὺς δ' ἐκείνους συγγενῆς — ἀδελφὸς, καὶ, τρόπον τινα δῶλος, καθ' ὃν ἐπιδείξομαι, ὅτι πᾶς ὁ ἀσέβης ἐλεύθερος. Galenus de Usu Part. II. περὶ πρῶτων τῶν δακτύλων ἐποίησάμην τὸν λόγον. Xenophon de Exped. Cyr. II. ὡς μὲν ἡρόισθη κύριος τὸ ἐλληνικόν — ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδιδωται. III. ὅσα μὲν δὲ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ κύριον οἱ Ἕλληνες ἔπραξαν μέχρι τῆς μάχης — ἐν τῷ πρῶτῳ λόγῳ δεδιδωται. IV. ὅσα μὲν δὲ ἐν τῇ ἀναβάσει ἐγένετο μέχρι τῆς μάχης — ἐν τῷ πρῶτῳ λόγῳ δεδιδωται. V. ὅσα μὲν δὲ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ κύριον ἔπραξαν οἱ Ἕλληνες — ἐν τῷ πρῶτῳ λόγῳ δεδιδωται. VII. ὅσα μὲν δὲ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ κύριον ἔπραξαν οἱ Ἕλληνες — μέχρις ἔξω τῆς μάχης ἐγένετο ἐν χρυσόλοις τῆς Ἀσίας, πάντα ἐν τῷ

πρῶτῳ λόγῳ δεδιδωται. Cyropaed. VIII. εἰσι δὲ τῶν λογοποιῶν λέγεται. Zosimus I. p. 42. κατὰ τινὰς τῶν λογοποιῶν. Polybius p. 423. ὑπὲρ ὧν τὸν ἄρτι λόγον ἐποίησάμην. p. 1338. ἐν Γ. βιβλίῳ — τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ποιηθέντα λόγον. Isocrates Ep. 2. ἔλαθον ἑμαυτὸν ἕκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίας, ἀλλ' εἰς λόγῳ μήκος ἐξοικείας. Herodotus V. 36. ὡς δεδιδωται μοι ἐν προτέρῳ τῶν λόγων.

2. Ultima mandata dedit per spiritum sanctum i. e. tanquam Propheta futura praesciens, ut Hierosolymis ne discederent, sed expectarent effusionem spiritus sancti inf. XI. 28. XXI. 4. Heb. XI. 22. Gen. XVIII. 19. XLIX. 33. 2. Sam. XVII. 23. 2. Reg. XX. Non ut alii homines, qui morituri testamenta condunt, eorum, quae futura sunt, ignari.

3. τεκμηρίοις] Aristoteles Rhet. I. τῶν σημείων τὸ μὲν ἀναγκαῖον τεκμήριον. Libanius D. VIII. p. 330. A. πολλοὶ εὗρισκον τεκμηρίους ἄλλων γεγονημένων. Euripides Oenomaos. I. Τεκμαιρόμεθα τοῖς παρῶσι τ' ἀφανῇ. Quintilianus V. 9. quae dubitationem omnem tollunt. Antiphon π. τῷ χορευτῇ. Ἐγὼ τοίνυν τοὺς τε λόγους ὑμῶν ἐικότας ἀποφάναι, καὶ τοῖς λόγοις τῆς μάρτυρας ὁμολογῆσαι, καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἑτέρων.

μ.] Num. XIV. 33. 34. numerus sacer. Matth. IV. 2. XL. horas Christus in sepulchro, XL dies apparuit. XL. anni ad destructionem Hierosolymorum.

ὁπτανόμενος] Hesychius ὁπτανόμενος. ὁράμενος, ἐμφανίζόμενος. 2. Paral. V. 9. 3. Reg. VIII. 8. Tob. XII. 19.

4. συναλιζόμενος] Versio Vulg. convescens. Cod. D. convivens cum eis. Codex E. cum conversaretur cum illis. Augustinus. Conversatus. Schol. Cod. 16. Chrysost. Oecum. Theophyl. αὐτὸ τῷ ἰσθίῳ, πίνῳ, κοινοῦν ἀλῶν, κοινοῦν τραπέζῳ. Etymol. συναλιζόμενοι, συναβροζόμενοι, ἢ συνεσθίοντες. παρὰ τῆς ἁλῆος. ἐκ τῆς ἁλῆος, ἢ ἐκ τῆς αὐλῆος. Eusebius in II. β. p. 200. 50. ἡ αὐλῆος, ἐκλήθη ἔτσι παρὰ τὸ ἐκεῖ αὐλισθῆναι τὰς τῶν Ἀχαιῶν νῆας πρὸ τῆς ἀπόλλε. ἡ αὐλισθῆναι, ἢ γὰρ ἀβροσθῆναι. Famblibus V. Pythag. p. 58. ἄλλος κατ' ἄλλη χρόνῳ ἀφικνεῖται — ὁ μὲν ἡμῶν — ἐστὶ δὲ καὶ τρίτον εἶδος — συναλιζόμε-

6 ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συναθρόντες, ἐπηρώτων αὐτὸν· λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ
7 τῷ τῷ ἀποκαθίσταναι τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς· Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ
8 γινῶναι χρόνος ἢ καιρὸς οὗς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ λήψοσθε δύ-
9 ρα σάββατον καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἰσραὴλ καὶ γῆς. Καὶ ταῦτα εἰ-
πόντων, βλέπόντων αὐτὸν ἐπήρθη, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.
Καὶ

νόμισεν αὐτοῖς καὶ λέγων, imo quoddam hic esse ἕτερον πρότερον videri.

συναλιζομένοις T. Hemsterhusius.

+ ροιτ' αὐτῶν Editio Bezae 3. 4. 5.

παρήγγειλεν αὐτοῖς] αὐτοῖς παρήγγειλεν E. παρήγγειλεν αὐτοῖς 7. Lectjonar. 2. αὐτοῖς παρήγγειλεν AC. Chrysost. ἡκούσατε μου] ἡκούσα [a prima manu, ἡκούσατε ex emendatione.] φησὶν δὲ τὸ εὐαγγέλιον D. Versio Vulg. Aethiop. Augustinus, Hilarius, Hieronymus. 5. ἐβόησαν] + ἐν 9. Editio Stephani 1. 2. Wecheli.

βαπτισθήσονται ἐν πνεύματι ἁγίῳ] ἐν πνεύματι ἁγίῳ βαπτισθήσονται D. + καὶ ὃ μὲλλετε λαμβάνειν D. Codices Latini. Hilarius. de Trin. VIII. Augustinus facie. Idacius 1. βαπτισθήσονται] βαπτισθήσονται 34. ἡμέρας] + ἕως τῆς πεντηκοστῆς D. Augustinus. 6. οὖν] — 34. ἐπηρώτων] ἐπρώτων A. ἐπρώτων C.

τῷ posterior] τῷ D. a prima manu. 34. ἀποκαθίσταναι] ἀποκαθίσταναι εἰς D. a prima manu.

7. εἶπε δὲ] ὃ δὲ εἶπεν C. εἶπεν D. ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν E. πρὸς αὐτοὺς E.

8. μοι] με AC. Origenes in Jo. I. 7. ἐν posterior] — AC. a prima manu. D. 29. 40. Origenes.

9.] ταῦτα εἰπόντων αὐτῶν νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. & cum haec dixit, nubes fulce-

pit eum, & levatus est ab oculis eorum D. Augustinus. εἰπόντων βλέπόντων] εἰπόντων 31.

νον τόπον θείας ἑκκα καὶ ἡμιμυριάδας καλῶν — ἔτω
δὲ καὶ τῷ βίῳ παντοδαπῶς ἀνθρώπων ταῖς σπουδαῖς εἰς ταυ-
τὸ συναθροίσθαι. Psal. CXL. 4. Symmachus μὴ συμ-
φάγοιμι. Alius. μὴ συναλίσθω. Prov. XXII. 24. φί-
λῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συναλίσθω. Herodotus I. 62. ἔτοι μὲν
δὲ συνηλίζοντο. convenerunt, congregati sunt. V. 15.
ἀλισθῆντες ἐξεστρέφοντο — οἱ δὲ πύρσαι πυθόμενοι συνα-
λίσθαι τὰς Παϊόνας. Xenophon Cyropaed. I. ἔξισιν τέ-
τοις εἰς τὰς τελεῖς ἀνδρας συνηλίσθαι. Suidas. Συναλί-
σας, συνάξας, συναθροίσας. Συναλίσθαις, συναχθεῖς.
Συναλίσθαις ἐν οἱ σύμμαχοι. Herodotus I. 63. ὅπως
μῆτε ἀλίσθῃεν ἔτι οἱ Ἀθηναῖοι, διεσπασμένοι τε εἴεν. Sui-
das Ἀλίσθῃεν, παρὰ Ἡρόδοτον, ἀπὸ τῶν συνηλίσθαι.
Ἀλίσθῃεν δὲ ὡς ἀλίσθῃεν ἡ ταύτην στρατὴν. Conveniens
cum illis. congregans se cum illis. Athenaeus II. p.
40. C. Σαλίσθαις — ἀνίσθαις — ὅτι θεῶν χάριν ὑλί-
ζοντο καὶ συνήσαν. proprie de convenientibus ad con-
vivium. Lucianus de luctu 7. ἐπειδὴ συναλίσθῃσι πολ-
λοῖ. Theophrastus σχ. VII. 34. ἀλίσθω τὸ συναθροίσθω.
Hesychius συναλίσθῃς, συναλίσθῃς, συναχθεῖς, συνα-
θροισθεῖς.

μὴ χαρίζεσθαι] Demosthenes c. Mid. τῶν τριηραρχῶν
ἔχοντων παράγγελλμα, μὴ χαρίζεσθαι, ἕως ἂν δεῦρο κατα-
πλευρωσώμεν.

περιμένειν] Plato de Rep. II. θύσαντας δὲ πρὸς πε-
ριμένειν. Syneus κακίους δὲ περιμένει τὰ κατὰ γῆς κο-
λαστήρια. Ep. 104. εἴτα φθάσαντες ἂν εἰς τὴν πεδὴν πε-
ριμένειν. Thuc. II. 8. οὐ περιμένειν τὸ ἀπὸ Κορίνθου ναυ-
τικόν. erwarten. Aristoph. Plut. 643. ἔνδον κάθημαι
περιμένοντα τέτοιν. qui alicubi manentes & oculos hinc
inde volentes expectant alicujus adventum.

Aristophanes Nub. 382. ἐκ ἡκούσας μου. Demosthe-
nes de Coron. παρελθὼν εἶπεν πρὸς ὑμᾶς, οἱ μου ἡκούσα-
τε. Luc. V. 14. Act. XVII. 3. XXIII. 22. XXV. 8.

7. Sabbath f. 30. Ruth R. I. 17. Kobeleth R.
V. 10. Dixit R. Judas, dixisse Rabum: quid est
quod scribitur Psal. XXXIX. 5. Dixit David
coram Deo S. B. Domine mundi, notum mihi
fac terminum meum. Respondit Deus: decretum
est coram me, non notum facere terminum carnis
& sanguinis. Pergente eo petere: & mensura die-
rum meorum, quanta sit. Respondit Deus: decre-
tum mihi est, non notam facere mensuram dierum

hominis. pergente eo: & cognoscam, quando de-
siturus sum. Respondit Deus: die Sabbati morieris.
Dan. XII. 9.

8. λήψοσθε δύναμιν] Aristophanes Equit. 55. Schol.
παρελθὼν εἰς τὸν δῆμον, εἰ λάβοι δύναμιν, ὡς αἰτεῖ Δημο-
σθένης, ἐπηγγέλλεται ἐντὸς K. ἡμέρῳ παραστήσειν τὰς πολιορ-
κούμενους. & 84. ἐπηγγέλλεται αὐτῷ καταδύσασθαι τὴν
ἐλλάδα, δύναμιν εἰ λάβοι. Aelianus A. N. X. 1. ἀνὴρ
τις τῶν ἄλλων ἔκ τῆς πόλεως, δύναμιν λαβὼν ἐκ βασιλέως
Ρωμαίων πάλαι, Ἀλέξανδρος ὄνομα, καὶ ταλὶς inf. II. 33.
ἕως ἰσραὴλ τῆς γῆς] inf. XIII. 47. Apoc. V. 12.
Ej. XLVIII. 20. XLIX. 6. Jer. X. 13. Cic. N.
D. I. 42. Ubi initiantur gentes orarum ultimae.
Horatius I. Od. XXXV. 29. Ultimos orbis Bri-
tannos. Sallustius Cat. I. 16. 5. Cn. Pompejus in
extremis terris bellum gerebat. A. Gellius IX. 4.
Ultimas Orientis terras. Ammian. Marcellin. XVII.
4. extremos orbis incolas. Curtius IV. 9. 5. in ul-
timas terras se trahi querebantur. Herodotus III. 25.
ὅτι εἰς τὰ ἰσραὴλ γῆς ἔμελλε στρατεύεσθαι. Themistius XVI.
p. 207. A. ὅσα Ρωμαῖοι προέβληται εἰς ἰσραὴλ εἰς τὰς
ἰσραὴλ γῆς. Livius XXI. 43. ab oceano terminis-
que ultimis terrarum. Strabo III. p. 224. A. ἐπὶ
τοῖς περάσι τῆς γῆς.

9. νεφέλῃ] Aen. IX. 838. Apollo — nube fe-
dens. Servius. Sicut solent Dii. Ex. XXIV. 18.
Jof. A. IV. 8. 48. ἀσπασομένη δὲ καὶ τὸν ἰσραὴλ
αὐτῇ καὶ Ἰησοῦν, καὶ προσομιλῶντος αὐτοῖς ἔτι, νέφος αἰ-
φιδίον ὑπὲρ αὐτῶν πάντος, ἀφανίζεται. Berosus II.
τὸν δὲ εἰσέρχον — ἰδὼντα προσομιλῶν τὸ πλοῖον
εἶρε τι, ἐκβῆναι — καὶ γενέσθαι μετὰ τῶν ἐκβάντων
τῶν πλοίων ἀφαιρῇ τὰς δὲ ὑπομένοντας ἐν τῷ πλοίῳ, μὴ εἰς-
πορευομένων τῶν περὶ τὸν εἰσέρχον, αὐτὸν μὲν αὐτοῖς ἐκίτε
ὀφθῆναι, φωνὴν δὲ ἐκ τῶν αἰῶν γινέσθαι καλιόσκον, ὡς δὲ
αὐτὸς εἶκεν διεσπείρειν, καὶ παρ' αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειαν πο-
ρεύεσθαι μετὰ τῶν θεῶν οἰκίσοντας. Apollodorus Bibl. II.
7. καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λήγεται νέφος ὑπὸ τῶν μετὰ βρο-
τῆς αὐτὸν [τὸν Ἡρακλέα] εἰς ἑρῶν ἀναπύμψαι. 1. Per.
III. 22. Schemos R. XXVIII. ad Ex. XIX. 22
Adscendit in nube, & descendit in nube.

ὑπέλαβεν] Herodotus I. 24. τὸν δὲ δελφῶνα λήγῃ
ὑπολαβόντα ἐξενέκει ἐπὶ ταύτῃ. Hesych. ὑπέλαβεν, ὑ-
πέλαβετο.

Καὶ ὡς ἀπενίχοντες ἦσαν εἰς τὸ ἕρανόν, πορευομένους αὐτῶν, καὶ ἰδὲ, ἄνδρες δύο παρειστή- 10
κεισαν αὐτοῖς ἐν ἐδοῇτι λευκῇ· Οἱ καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστὶν ἡμεῖς ἐμβλέ- 11
ποντες εἰς ἕρανόν; οὗτοι δὲ ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸ ἕρανόν, οὕτως ἐλεύσε- 12
ται ὁν τρόπον ἐθέλασατε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸ ἕρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσα- 12
λήμ ὑπὸ ὅρους τῶν καλυμένων Ἑλαιῶν, ὃ ὅστις ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββάτῳ ἔχον 13
ὁδόν. Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν, οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ, τε Πέ- 13
τρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος 14
καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαῖς καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι 14
πάντες ἦσαν προσκαρτερεῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ πρὸς αὐτὸν καὶ τῇ δέήσει, σὺν γυναίξιν, καὶ
Μα-

10. εἰς τὸν ἕρανόν] distinctionem praeposit P. Junius.
ἐδοῇτι, λευκῇ] ἐδοῇσι λευκαῖς AC 27. 29. Versio Vulg. Syr. Copt. Eusebius D. VI. 18.
11. καὶ] — Editio Erasmi 1. Ald. εἶπον] εἶπαν ACD. ἐμβλέποντες] βλέποντες E 4. 18. 25. 36. 37. 45. Theophyl.
εἰς τὸν ἕρανόν primo loco] — 33. 34. ab οὗτοι ad οὕτως] — 31. a prima manu.
εἰς τὸν ἕρανόν secundo] — D 33. a prima manu. Codices Latini.
ἕτως] ἕτοι 3. 18. 19. duo Stephani. 36. Editio Hagelae 1521. prob. Beza.
ἐλεύσεται] + πάλιν 33. 36. αὐτὸν] — 37.
12. ὑπέστρεψαν] + οἱ ἀπόστολοι 20. 26. 31. 40. 47. Ἱερουσαλήμ prius] Ἱερουσόλυμα E.
Ἱερουσαλήμ postorius] + τοῦτον ὃν τὸ διάστημα, ὅσον δυνατὸν Ἰουδαίον ἀπέπατιν ἐν σαββάτῳ 40.
13. εἰσῆλθον] εἰσῆλθεν D. ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν] εἰς τὸ ὑπερῶν ἀνέβησαν AC Versio Vulg.
τε] — Theophylactus. Ἰάκωβος ἐ] Ἰωάννης ἐ] Ἀνδρέας ἐ] Ἀνδρέας, ἐ] Ἰάκωβος, ἐ] Ἰωάννης E.
Ἰάκωβος ἐ] Ἰωάννης ἐ] Ἰωάννης ἐ] Ἰάκωβος ACD Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Aethiop. Augustinus.
Ἀνδρέας] + ἐ] 34. Θωμᾶς] + ἐ] 34.
Βαρθολομαῖος ἐ] Ματθαῖος ἐ] Βαρθολομαῖος Versio Syr.
Ἰάκωβος postorius] + ὁ τῶ D. 36. Versio Syra posterior cum asterisco. Ζηλωτὴς] Ζηλωτῆ 4.
Ἰούδας] + ὁ 4. Versio Syra posterior cum asterisco. 14. ὁμοθυμαδόν] — 18. 36. πρὸς αὐτὸν] ἐν αὐτῇ Theophyl.
καὶ τῇ δέήσει] — AC a prima manu. DE. 14. a prima manu. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Armen. Aethiop.
Cyprianus de simplici. praelat. Hieronymus c. Helvid. Augustinus. probante J. Millio prol. 1201.
γυναῖξιν] ταῖς γυναῖξιν ἐ] τέκνοις D. Μαρίαν] Μαρίαν E 29. 40. probante J. Millio prol. 967.

11. Antipater ap. Stob. p. 418. ἀπενίχοντες εἰς τὸ ἕρανόν
προσθεν τῶ βίβ. Inf. VI. 15. VII. 55.

Ἄνδρες Γαλιλαῖοι] Xenophon Cyropaed. II. ἄνδρες
Πέρσαι. & IV. R. Graec. VI. ἄνδρες Λακεδαι-
μόνιοι. Lucianus de Gymnaf. 17. ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Plut.
Sympos. VIII. 6. p. 726. B. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Plato
Apol. Athenaeus. Demosth. Thucyd. inf. comm. 22.
Arist. Polit. III. ἐσακύναι καὶ ἐμπληκτον εἶναι.

12. Ἑλαιῶν] Ubi captus & vincetus fuerat.
ἔχον] i. e. ἀπὸ χειρὸς.

13. ὑπερῶν] Moeris. διῆρες, Ἀττικῶς ὑπερῶν, κοινόν.
Helychius διῆρες, ὑπερῶν. Thomas. διῆρες, ἐξ ὑπερῶν. εὐρι-
πίδης ἐν φοινίσσαις ἐς διῆρες ἔρχεται. Theophrastus de
Odorib. 13. Ζητοῦσι τὰς οἰκίας ὑπερῶν, καὶ μὴ προσ-
λάβεις, ἀλλ' ὅτι μάλιστα πολυσκίβεις. Bava Mezia X. 1.
2. 3. Ὑπερῶν ab aliis habitabatur, domus ipsa ab a-
liis. Berachoth f. 35. R. Chanina ascendit in coe-
naculum, & oravit pro aegrotο. Tob. III. 18. Pol-
lux I. 81. ὑπερῶν οἰκήματα, τὰ δ' αὐτὰ καὶ διῆρα. Ety-
mol. ὑπερῶν, τὸ μυστέριον, τὸ ὑπὲρ τὴν ἕραν, καὶ τὸ ἐπίπε-
τον, τὸ ὑπερῶν μόνον οἰκήμα, ἔχει καὶ τὸ i. προσγεγραμ-
μένον. Glossarium. pergula mediodum, ὑπερῶν, ὑποφῆ. τε-
νὸν οἰκήμα, ἱερὸν. Donatus in Adelph. III. 3. Ve-
teres ganeum meretricum tabernam dixerunt, ἀπὸ
τῶς γᾶς, i. e. τῆς γῆς, quod ipsa sit in terra, non,
sicut coenaculum, superius. Plautus Amphitr. III.
3. Ego in superiore qui habito coenaculo. Il. π.
184. αὐτίκα δ' εἰς ὑπὲρ ἀναβας. Eustathius in Od.
α. p. 61. 6. ὅτι τὸ ὑπερῶν προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ἰῶτα,
ὡς δὴλον ἐκ τῆς ὑπερῶν φρεσὶ σύνθετο διότι πιν ἀοιδῶν. —
ἀγεται δὲ ὑπερῶν τὸ ὑπερῶν οἰκήμα, ὅτι γὰρ κατὰ
γλῶσσαν τὰ οἰκήματα διὰ καὶ κλίμακος δέεται ὑψηλῆς,
ἐπὶ αὐτῇ ἢ τῇ ὑπερῶν ἀνοδὸς τε καὶ καθόδος, ὡς δηλοῖ τὸ
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο. in Il. π. p. 1069. γρά-
φουσιν οἱ παλαιοὶ, ὅτι ταῖς γυναῖξιν ἀνάγεισι δάλαμοι ἐγγί-
νοντες, πρὸς τὸ μὴ συντυγχάνειν ραδίως ἀνδράσι — φασί

δὲ ὅτι τὰ μείζονα τῶν οἰκημάτων ὅσα καλεῖσιν οἱ Λακεδαι-
μόνιοι ὅσον ὑπερῶν τὸ οἶον εἶπεν ὑπερῶν. Matth. X.
24. XXIV. 17. More Nevochim I. 34. Vidi filios
coenaculi, & erant pauci. Varro L. L. postquam
in superiore parte coenitare coeperunt, superioris
domus universa coenacula dicta. Suetonius de Il-
lustr. Grammat. Namque jam perfecten pauperem se,
& habitare sub tegulis, quodam scripto fatetur. Vi-
telli 7. Satis constat, exituro viaticum defuisse,
tanta egestate rei familiaris, ut uxore & liberis,
quos Romae relinquebat, meritorio coenaculo ab-
ditis, domum in reliquam partem anni ablocaret.
Petronius 38. Pompejus — Kl. Juliis coenacu-
lum locat, ipse enim domum emit. Lucianus A-
fino 45. κομίζουσιν ἅμα τῷ κλίμακι εἰς οἰκίαν ὑπερῶν.
VI. Dan. VI. 10. inf. XX. 8. Schabbath f. 21. 2.
praeceptum est, ut lumen encaeniorum relinqua-
tur ad ostium domus extra: si autem habitat in coe-
naculo, relinquit illud in fenestra, quae respicit viam
publicam. Tres sunt, quorum vita non est vita —
qui habitat in coenaculo.

Ἰούδας] Jacobi frater, auctor Epistolae.

15. ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις] Per eosdem hos dies.
ὀνομάτων] Num. I. 2. Apoc. III. 4. 5. XI. 13. Vale-
rius Fl. VII. 275. Totque animas, quales nec viderit
ultra, Dic, precor, auxilio juvet, atque haec no-
mina fervet. Non ignotorum hominum colluvies:
sed singuli suis noti nominibus & albo inscripti,
ut milites, & cives, & athletae. Ovidius A. II. 1.
35. Heroum clara valete nomina. Statius Theb.
VI. 373. Quisnam iste duos, fidissima Phoebus,
Nomina, commisit Deus in discrimina reges? Po-
lybius p. 1426. μαρτυρίας δὲ χάριν ὁμολογῆμα δύο ὀ-
νόματα. Livius.

px.] 2. Chron. V. 12. 13. Dan. VI. 1. Apoc. VII.
4-8. Numerus virorum synagogae magnae. Sanhedrin

15 Μαρία τῇ μητρὶ τῷ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῇ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις
 16 ὡς ἑκατὸν εἴκοσι.) Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπε
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ περὶ Ἰσάα τῷ γενόμενῳ ὁδηγῶν τοῖς συλ-
 17 λαβούσι τὸ Ἰησοῦν. Ὅτι κατηριθμημένον ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὴν κληρὸν τῆς διακονίας
 18 ταύτης. Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας· καὶ πρηνὴς γενόμε-
 19 νος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν ἐγένετο
 πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
 αὐτῶν,

τῇ secundo loco] — 31.
 σὺν posteriori] — AC a prima manu. D. 25. Versio Vulg. Copt. Cyprianus, Hieronymus. Augustinus. proban-
 te J. Millio prol. 1482.
 ταύταις] αὐταῖς 31. μαθητῶν] ἀδελφῶν AC a prima manu. 8. Versio Vulg. Copt. Armen. Ethiop. Augustinus.
 τῇ] δὲ C 16. Editio Bezae 3. 4. 5. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. ἡ δὲ D. a prima manu.
 ὁνομάτων] ἀνδρῶν E. Versio Syr. Augustinus.
 16 ἔδει] διὰ D. a prima manu. Versio Vulg.
 ταύτην] — AC a prima manu. 14. a prima manu. 25. Versio Vulg. Copt. Armen. Eusebius D. X. 3. Didymus
 de Sp. S. Athanasius ad Serap. de Sp. S. Origenes. probante J. A. Bengelio.
 διὰ στόματος] Δαβὶδ] — Versio Ethiop. probante J. Millio prol. 1213. Δαβὶδ] Δαυὶδ D. Theophylact. Oecum.
 τῇ] — AC. a prima manu. Eusebius. 17. ὅτι] ὅτι 19. Versio Vulg. ὅτι 10. ex emendatione.
 σὺν] ἐν ACDE 25. 27. 29. Irenaeus III. 12. Eusebius. καὶ] ὅς D. a prima manu. Sed Verf. Latina: &
 18. οὖν] — 26. probante J. Millio prol. 1485.
 τῇ] — ADE 4. 31. 36. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Eusebius, Chrysostomus, Theophylactus.
 χωρίον ἐκ] — 2. a prima manu.
 ἀδικίας] + αὐτοῦ D. Versio Syra posterior cum asterisco. Eusebius, Augustinus.
 πρηνὴς] προσθεῖς vel πρηνὴς quidam, teste J. C. Wolfio.
 πάντα] — A. Theophylactus.
 ἰδίᾳ] — D. Versio Vulg. Augustinus.
 19. καὶ] ὅς D 18. Augustinus.
 διάλεκτῳ αὐτῶν] αὐτῶν διαλέκτῳ E.

I. 6. quot incolae urbi esse oportet, ut sit digna Synedrio? CXX.

17. κατηριθμημένος] Plut. Solon. p. 84. D. ὃν τοῖς σοφοῖς καταριθμῶσιν ἐννοί. Euripides Troad. 872. καταριθμῶναι] Τρωάδων ἄλλαν μετὰ.
 διακονίας] Aeschines C. Ctesiph. ὅσα τις αἰρετὸς πράττει κατὰ ψήφισμα, ἐκ ἐστὶ ταῦτα ἀρχή, ἀλλ' ἐπιμέλεια καὶ διακονία.

18. χωρίον] Aristophanes Lyfistr. 600. Σὺ δὲ δὴ τί μακρὸν ἐκ ἀποθήσκεις; χωρίον ἐστὶ σορὸν ἀνῆσι. Schol. εἰς τὸ ὑποδῆσθαι σὲ τὸ σῶμα· εἶον ἐστὶ τόπος, οὗ τεθόσθ. Artemidor. II. 54. ἀγαθὸν δὲ τὸν Δανάον ἐτήρησα — τοῖς βελομένοις γῆν πρίσθαι. γῆς γὰρ δεσπότης οἱ ἀποθανόντες. Livius VI. 36. plebejo homini vix ad tectum necessarium aut locum sepulturae, suus pateret ager. Plut. Anton. de Cleop. p. 954. C. ἐγὼ δ' ἡ δύνῃς ἐν Ἰταλίᾳ [κειμένη] ποσὲ τοῦ τῆς σῆς μεταλαβῆσαι χώρας μόνον. Aen. XII. 359. En agros & quam bello, Trojanæ, petisti Hesperiam metire jacens. Plato de Legg. IX. ὅς ἐαυτὸν κτείνῃ — τάφους δ' εἶναι τοῖς ἔτοι φθαρείσι α. μὴν καταμόνας, μηδὲ μισθὸς ἐνὸς ξυντάφου. εἶτα ἐν τοῖς τ' ἱβ. ὁρίοισι μερῶν τ' ὅσα ἀργαὶ καὶ ἀνώνυμα θάπτειν ἀκλείως αὐτὴς μήτε σήλας, μήτε ὀνόμασι δηλῆντας τὰς τάφους. Lycurgus c. Leocrat. τὸν μὲν νεκρὸν κρίνας προδοσίας, καὶ δόξῃ προδοτῆς ὦν, ἐν τῇ χάρα μὴ τεθῆσθαι — ὅπως ἂν μὴ κείνηται ἐν τῇ χάρα μὴδὲ τὰ ὅσα τῇ τὴν χώραν ἢ τὴν πόλιν προδιδόντος. Dio Chrys. XXXI. p. 336. D. τῆς τιμωρίας αὐτῆς τῷτο μέρος ἐκ ἐλάχιστον δοκῇ — κατὰ περ εἶμαι τὸ μὴ θάπτεσθαι τοῖς προδοταῖς, ὅπως μὴδὲ ἡ σημεῖον εἰς αὐτοῖς ἀνδρὸς πονηροῦ. Thucydides I. 138. οὐ γὰρ ἐξῆν θάπτειν ὡς ἐπὶ προδοσίᾳ φυγόντος. Syrianus in Hermodogenem. Νόμος, τῷ προδοτῇ μὴδὲν εἶναι μνημῖον, Plut. Rhet. p. 833. A. τοῖς περὶ τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίοις υπαχθεῖς ἀταφὸς ἐρίρη. Quintilianus D. 335. Ideo adjectum est damnum sepulturae, ne fe putent poenas effugisse. 337. Qui causas in fenatu voluntariae mortis non approbaverit, infepultus abjiciatur, — aliquis conscientia turpis alicujus flagitii

admissi — mori vult. Dignus est qui infepultus abjiciatur. Adversus hunc scripta lex est: hac cavetur de hoc. Philostratus Heroic. de Ajace. Judas in ipso figuli agro se ab arbore suspendit. inf. VII. 16. μισθὸς τῆς ἀδικίας] 2. Pet. II. 15. Gen. XXIII. 4. πρηνὴς] Plut. Timol. p. 240. F. τὴν δὲ χεῖρα οὐ μὴν ὑπῆλπεν, ὡς ἐκεῖνος, οὐ δὲ πρηνὴς προτάνας, ἐκέλευσεν ἀποπλεῖν αὐτόν, εἰ μὴ βέλαιο τὴν αὐτὴν ὡστὶ τοιαύτης γνώσθαι τοιαύτην. Hesychius πρηνὴς ἐπὶ πρόσωπον πεπτωκώς. Etymol. πρηνὴς, εἰς τῆμπροθεν, ἐπὶ σώματος, ἐπὶ προσώπου. Galenus I. in Hippocr. de fracturis, deoῦν σχηματῶν ἐμνημόνευσαν ὑπὲρ τὴν τε καὶ πρηνὴς — ὅλον μὲν τὸ σῶμα κείσθαι πρηνὴς λέγομεν, ὅταν ἡ μὲν γαστήρ κάταθεν, ἄνωθεν δὲ ἡ τὸ ἰώτον. Augustinus dejectus in faciem. Aen. I. 118. pronusque magister volvitur in caput.

ἐλάκησε] Glossarium diffiluit ἐλάκησεν, ἐρράγη. Suidas. εἶρον τὸν χιτῶνα ἡμαγμένον καὶ λελάκισμανον, ἐσχισμένον. ex Jof. A. II. 3. Hesychius. λάκε, ἐθλάσθη. συντρίβη. Λακίδας, σπαράγματα ἱματίων. Λάκεις χυθὸς, χάσμα γῆς. Glossarium λακῶ, crepo. Aristophanes Nub. 409. διαλακῆσασα. Schol. διαρράγῃσα, λακίς γὰρ τὸ σχίσμα. Lucian. Reviv. 2. Ὀρφία λακίσον ἐν πείραισιν εὑρεσθαι μόνον. 2. Sam. XX. 15. II. 8. 325. ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι χιτῶν χαμαὶ χολάδες. Sch. MS. ἀπαντα δὲ ἐξεχύθησαν χαμαὶ τὰ ἔντερα αὐτῶν. Arrianus Epictet. II. 20. τρεῖς τίσσερας τῶν συνδύλων εἰ εἶχον ὁμονοῦντας, ἀπάγξασθαι ἂν αὐτὸν ἐποίησα ῥηγνύμενον. Aelianus A. N. IV. 52. ἥδη δὲ καὶ ἵππων πλεουραῖς ἐμπροσθέντες διέσχισαν, καὶ τὰ σπλάγχνα ἐξέχευαν. Cholin f. 56. 2. Armaeus quidam vidit hominem, qui de tecto in plateam decidit, & ruptus est ejus venter, & viscera ejus effluerunt. Quintilianus D. stabat ante oculos laceratus & adhuc cruentus pater, ostendebatque effusa vitalia. 2. Par. XXV. 12. 2. Sam. XX. 10.

19. διάλεκτῳ] Plut. Apophth. p. 185. E. ἡγήσασθαι τοὺς καὶ χρόνον, ὅπως τὴν Περσικὴν διάλεκτον καταμελῶν, ὡς βέλεται, καὶ μὴ δὲ ἑτέρῃ ποιῆσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἔνδει-
 Mmm 2 ξιη

24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ Κύριε καρδιογνάστα πάντων, ἀνάδειξον ἕκ τετῶν τῶ δύο
 25 ἕνα ὃν ἐξελέξω· Λαβεῖν τὴν κλῆρον τῆς ὁμοθυμαδὸν ταύτης καὶ ἀποστόλης, ἐξ ἧς παρείβη
 26 Ἰσίδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν κλῆρος
 ὅτι Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετ' αὐτῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

1 **Κ**Αὶ ἐν τῷ συμπληρηθῆναι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ὅτι
 2 τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφω ἐκ τῆς οὐρανῆς ἡχοῦ ὡς περ Φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ
 ἔπλην
 ὃν ἐξελέξω ἐκ τετῶν τῶ δύο ἕνα,

ction. 1. 2. Editio Complut. Erasmi, Aldi, Colinaei, Platini. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. A-
 raab. Basilii Eth. 70. Chrysostomus, Theophylactus, Oecumenius, Dionysius de Hierarch. Ecclesi. Eusebius. probante
 J. Millio prol. 1247. Editio unius est Codicis, teste Beza. ἕνα ὃν] ὃν ἕνα Editio Bezae.

25. ἕνα λαβεῖν] ἀναλαβεῖν D. a prima manu. Sed Verf. Latina: unum fumere.
 τὴν κλῆρον] τὸν τόπον AC a prima manu. Versio Vulg. Copt. Augustinus. probante J. Millio prol. 1348.
 τόπον τὸν D. ἀποστόλης] ἐπιστολῆς Lection. 1.

ἐξ] ἄφ' ACD 18. 33. Basilii Eth. 70. Augustinus. τόπον τὸν ἴδιον] ἴδιον τόπον C.

ἴδιον] δικαίον A. probante H. Grotio.

26. αὐτῶν] αὐτοῖς AD. ex emendatione. 7. 13. 25. Versio Vulg. Aethiop. ὁ] — D. a prima manu.

συγκατεψηφίσθη] συψηφίσθη D a prima manu.

συψηφίσθη ex emendatione.

ἕνδεκα] D.

1. ἐν τῷ] ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τοῦ D.

τὴν ἡμέραν] τὰς ἡμέρας Versio Vulg. Syr. probante J. Scaligero, H. Grotio.

ἦσαν ἅπαντες] ὄντων αὐτῶν πάντων D.

ἅπαντες] — E. probante J. Millio prol. 1440.

πάντες AC a prima manu. 18. 29. 33. 34. 56. Atha-

nasius de Sp. S. ad Serap. + οἱ ἀπόστολοι duo Stephani 3. 31. 33. 34. 45. Lectionar. 2.

ὁμοθυμαδὸν] — D. Versio Syr. Copt. probante J. Millio prol. 1280. ὁμοῦ AC a prima manu. 18. A-

thanasius l. c. ὁμαδὸν Erasmus.

2. καὶ + ἰδὲ D.

καὶ] ἀπὸ E.

φερομένης] φανομένης 26.

πνοῆς βιαίας] β. αἰῶς πνοῆς D 3.

βασιλεία γενέσθαι, ἦτοι κλῆρον λαχόντων, ἢ ἐπιτεψνάντων
 Περσέων πλῆθος, ὃ ἂν ἐκεῖνοι ἔλονται. II. η. 175. ὡς ἔφαθ',

οἱ δὲ κλῆρον ἐσημηναντο ἕκαστος, ἐν δ' ἔβαλον κυνέη Ἀγα-
 μέμνονος Ἀτρεΐδαο, Λαοὶ δ' ἤρισσαντο, θεοὶ δὲ χεῖρας
 ἀνέσχον, ὥς δὲ τις εἴπσκεν ἰδὼν εἰς ἔρανον εὐρὺν. Ζεὺ πά-
 τερ. κ. τ. λ. Sophocles Ajac. 1301. λαχὼν τι. Schol.

ἦσαν κληρωθεῖς. ἴσον, ὅτι διὰ πηλὴ ἔπασσον τρογγυλοειδῆ
 τινα, καὶ ἐξήρανον αὐτὰ ἡλιακῶς καύσαντι, καὶ ἐποίησαν τὰς
 κλήρας δι' αὐτῶν. — ἕκαστος τῶν προκριμένων ἐσημειώ-
 σατο κλῆρον, καὶ ἔβαλλον ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ τῆς Ἀγα-
 μέμνονος, ὅτε εἶπον τῷ Νέστορι σείσαι τὴν περικεφα-
 λαίαν, καὶ ἔτινος ὁ κλῆρος πεσέτω πρῶτος, αὐτὸς ἐλθὼν
 μοινομαχεῖσθαι τῷ ἔκτορι. σείσαντος δὲ τῷ Νέστορος ἔπεισεν ὁ
 κλῆρος τῷ Αἰάντος πρῶτος, διότι αὐ κατέβαλεν αὐτὸν ὁ
 Αἴας εἰς μέσον τῆς περικεφαλαίας — ἀλλὰ μᾶλλον τέ-
 θεικεν ὅπως ἐπιτήδειον, ὅπως πρῶτος ἐκπηδῇ τῆς περικεφα-
 λαίας. Diodorus S. XIII. 34. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν δη-
 μαγωγῶν ὁ πλεῖστος παρ' αὐτοῖς ἰσχύσας Διοκλῆς ἔπεισε τὸν
 δῆμον, μεταστήσαι τὴν πολιτείαν εἰς τὸν κλῆρον τὰς ἀρχὰς
 διακρίναναι. Plut. Nic. p. 529. B. πρότερον ἀποδιδόντων
 τῶν κλῆρον λαχόντων ἀνήσατο τὸν κλῆρον ὁ Νικίας κρύφα
 χρήμασιν. Tacitus A. XIII. 29. Ambitu suffragio-
 rum suspecto sorte ducebantur ex numero praetorum,
 qui praesessent. Neque id diu mansit, quia
 fors deerrabat ad parum idoneos. Jos. B. III. 8. 7.

πιστεύον τῷ κληδονίῳ θεῷ τὴν σωτηρίαν παραβάλλεται, καὶ
 ἐπειδὴ δέδοκται τὸ θνήσκειν, ἔφη, κλῆρον τὰς ἀλλήλων σφα-
 γας ἐπιτρέψωμεν, ὃ λαχὼν δὲ ὑπὸ τῆς μετ' αὐτὸν πιπτεύει.

Aen. II. 201. Laocoon ductus Neptuno forte fa-
 cerdos. Servius ut solet fieri, cum deest sacerdos
 certus. Plato Legg. VI. τὰ μὲν τῶν ἱερῶν τῷ θεῷ ἐπι-
 τρέποντα αὐτῷ τὸ κεχαρισμένον γίνεσθαι, κληρεῖν ἔστω τῇ
 θεῷ τύχῃ ἀποδιδόντας. Jon. I. 7. 1. Chron. XXV. 5.

XXVI. 8. XXVII. 13. Jud. XX. 9.

ἔδωκαν κλήρους] Hebraismus. Levit. XVI. 8.

ἔπεσεν ὁ κλῆρος] 1. Par. XXVI. 14. Livius XXI.

42. ut cujusque fors exciderat. XXIII. 3. nomini-
 bus in urnam conjectis citari, quod primum forte
 nomen excidit. Jos. A. VI. 5. ὁ τῆς Βασιλείδος κλῆ-

ρος ἐξέπεσε. Plut. Craffo p. 552. D. ἐκπεσόντι τῷ κλῆρον.

συγκατεψηφίσθη] Hesychius. ἐναριθμῖος, συμπληφί-
 σθῆς, καταριθμηθείς.

1. Die Pentecostis primo lex fuit data Judaeis
 in deserto: nunc vero doctrina Christi Hierosolym-
 in maxima omnium nationum frequentia so-
 lenniter promulgata fuit. Pesachim f. 68. 2. R. E-
 leazar. Pentecoste — dies, quo data est Lex —
 Mar f. Rabbinae. Schir R. I. 9. ab hora qua exi-
 erunt Israelitae ex Aegypto, usque ad horam qua
 receperunt legem, sunt dies L.

ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ] Nehem. IV. 8. Diodorus
 S. XIX. 14. συνηθροικόντες. εἰς τὸ αὐτὸ τὰ στρατόπεδα.
 Ter. Heaut. V. 1. 34. mecum una simul. Cal-
 phurnius. Idem fere signant; sed hic ponitur altera
 earum particularum ad ornatum, ut sonior red-
 datur oratio.

2. ἄφω] Etymol. ἄφω — τὸ ἑξαίφνης. Aelianus
 V. H. II. 7. usurpat in commemorandis prodigiis.
 inf. XVI. 26. Demosth. in Mid. ἂν τις ἄφω τὸν
 λογισμὸν φθάσας ἑξαχθῇ τι πράξει. Lexicon in Pro-
 verb. ἄφω, αἰφνιδίως, ὀξέως. Plut. Coriolan. p. 214.
 C. παρυσελθὼν ἄφω. p. 226. D. ἄφω καὶ μηδὲν προσ-
 δοκῶντος. Alcib. p. 212. B. ἄφω γὰρ αὐτοῖς κάπροσ-
 δοκῶντος τῆ Λυσάνδρου προσπιπόντος.

ἦχος] Thomas. παταγος, κυρίως ἐπὶ ἀνέμῳ ἦχος δὲ ἐπὶ
 μέλῳ καὶ βροντῇ.

πνοῆς βιαίας] Philo. βίαία πνεύματος. Arria-
 nus Exp. Al. II. 63. τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίνεται σκλη-
 ρός — καὶ πνεῦμα βίαιον.

Philo de Nobilit. T. 2. p. 442. 42. τῆ θεῆς πνεύ-
 ματος, ἥπερ ἄναθεν καταπνευσθεὶς εἰσπνεύσαστο τῇ ψυχῇ,
 περιτιθέντος τῷ μὲν σώματι κάλλος ἐξαίσιον, τοῖς δὲ λό-
 γοις πύθω, τοῖς δ' ἀκύνει συνέσει. Jo. I. 33. Gen.
 XI. 9. Longinus p. 68. καὶ παρὰ μὲν αἰσχρὰ παρα-
 δόξας τὰ τῆς Λυκέρως βασιλεία κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ
 Διόνυσου θεωροῦνται ἐνδοξία. δὲ δῶμα, βακχεύει σέγος.
 Ventus praefentia divinae est Symbolum. Psalm.
 CIV. 3. 4. Gen. III. 8. Ex. XL. 36. Ez. XLIII.
 Mmm 3

ἐπλήρωσεν ὅλον τ' οἶκον ἔΐσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς *διεμεριζόμεναι γλῶσσαι* ὡσεὶ πυρὸς, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ᾤρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδε αὐτοῖς
 3
 4
 5

ὅλον] — 18. 33. *Cyrillus*.

πάντα D.

καθήμενοι] καθιζόμενοι CD.

3. ἐκάθισεν τε] καὶ ἐκάθισαν τε D a prima manu.

καὶ ἐκάθισαν Verſio Syra utraque, *Arab. Copt. Athanasius*,

P. Junius, *Cyrillus* in Sophon. p. 616.

καὶ ἐκάθισεν 15. 18. *Cyrillus* in Jo. p. 1096. in *Eſaj.* p. 393. 448.

Cyrillus Hierof. Cat. p. 19. 199. *Athanasius* ad Serap. & testim. 8. 41. *Chryſoſtomus* in l. & T. VII. p. 583.

ἐκάθισεν δε C a prima manu. *Augustinus*.

4. ἅπαντες] πάντες ADE 34. 36. 56.

πνεῦμα] + τὸ ἅγιον E.

αὐτοῖς ἀποφθεγγέσθαι ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς ACD. Verſio *Vulg. Athanasius*, *Cyrillus* in Jo. p. 1096. 1099. in E-

2. 4. 5. 1. *Reg.* XIX. 11. 12. 2. *Chron.* V. 14. *Jamblichus* de Myſter. III. 2. καὶ ποτὶ μὲν ἀφνὲς καὶ ἀσά-
 μωτος πνεῦμα περιέχει κύκλῳ τὲς κατακειμένους, ὡς ὅρα-
 σον μὲν αὐτῷ μὴ παρῆναι, τὴν δὲ ἄλλην συνείσθησιν καὶ παρη-
 κολήσθω ὑπάρχειν, ροιζομένης τε ἐν τῷ εἰσέναι, καὶ περι-
 κεχυμένης πανταχόθεν μὲν τις ἐπαφῆς. *Cic.* de Haruſp. reſp. 28. Etenim haec deorum immortalium vox, haec pene oratio judicanda est, cum ipse mundus, cum aer atque terrae motu quodam novo contremiscunt, & inusitato aliquid sono incredibiliter praedicunt. *Aen.* III. 385. Da, pater, augurium, atque animis illabere nostris. Vix ea fatus eram, tremere omnia viſa repente, Liminaque, laurusque Dei, totusque moveri Mons circum & mugire adytis cortina reclusis.

3. *διαμεριζόμεναι γλῶσσαι*] Flammula ignis repraesentavit linguam bifidam, signum doni linguarum. *Eſaj.* V. 24. *Curtius* VII. 529. mores patrii nondum exoleverant, sed jam bilingues erant. *Horatius* I. S. X. 30. Canulini more bilinguis. *Aen.* I. 661. Tyriosque bilingues. *Festus*. Bilingues Brutiatenses Ennius dixit, quod Brutii & Graecae & Osce loqui soliti sunt. *Attianus* Exp. Alex. III. 6. καλῆ-
 ἔτησεν Λαομέδοντα, ὅτι διγλωσσος ἦν, ἐς τὰ βαρβαρικά γράμματα. *Dio Chrys.* LIII. p. 554. D. de Homero. ὥς τε μὴ μόνον τὲς ὁμογλωττίας καὶ ὁμοφώνως τοσούτοις ἵδη κατέχων χρόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν βερβάρων πολλὰς, τὲς μὲν διγλωττίας καὶ μιγάδας σφόδρα ἐμπύρες εἶναι τῶν ἐπ' αὐτῶν — ἐνέες δὲ τῶν σφόδρα μακρὰν διακισμένων, ὅ-
 τε καὶ παρ' Ἰνδοῖς ἐδιδασκί φασὶ τὴν ὁμήρου ποιήσιν, μετα-
 λαβόντων αὐτὸν εἰς τὴν σφετέραν διάλεκτον τε καὶ φωνήν. *Plut.* Craſſo. p. 561. E. ὑποπέμπει τινὰ τῶν παρ' αὐτῷ διγλωττῶν πρὸς τὰ τέχνη, ἵνατα Ῥωμαϊκὴν διάλεκτον καλεῖν κράσσον. *Diogenes L.* Anachars. I. 101. ἀνα-
 χάρις ὁ Σκύθης — μητρόν δὲ ἑλληνίδος, διὸ καὶ διγλωτ-
 τος ἦν. *Aristot.* Poët. 21. ἅπαν δὲ ὀνομά εἰσι ἡ κύριον, ἢ γλῶττα — λέγω δὲ κύριον μὲν, ὃ χρῶνται ἕκαστοι γλῶττιαν δὲ, ὃ ἕτεροι. *Pollux* V. 154. γλῶττης ἀλλοτριᾶς ἐπισήμων, διγλωττος — δίφωτος. *Diodorus* XII. 68. διγλωττῶν Βισσαλτικῶν. XVII. 68. ἐν δὲ τέτοις ἤκων ἀπαγόμηνος ἀνὴρ διγλωττος, εἰδὼς τὴν Περσικὴν διάλεκτον. *Thucydides* IV. 109. αἱ οἰκόνται ἐξυμνήκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλωττων. VIII. 85. Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα, διγλωττων. *Schol.* ἵκων καὶ τὴν βάρβαρον καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶτταν ἐπισά-
 μνον. *Appianus* in Parth. p. 250. καρῆνοις δ' ὑποπέμ-
 πει τινὰ τῶν παρ' αὐτῷ διγλωττων, πρὸς τὰ τέχνη, κε-
 λεύσας ἵνατα Ῥωμαϊκὴν διάλεκτον καλεῖν κράσσον αὐτὸν, καὶ κράσσον — ταῦτα δὲ διγλωττε φράσαντος. *Galenus* de Differ. pulſ. II. διγλωττος γὰρ τις ἐλέγετο πάλαι, καὶ θαῦμα τὸτ' ἦν ἀνθρώπος εἰς ἀκριβοῦς διαλέκτους δύο. *Li-
 banius* Ep. 773. ἀρίσται τε σοὶ τὴν ἐπιστολὴν ἔφασκε, καὶ
 γνώσθαι τοῖς διγλωττοῖς ἄλλοι ἐκείνην, σὲ μὲν κελεύοντος
 ἀρρηγοῦσιν, τῶν δὲ ἐξηλεγχόμενων. *Sorſ* ed. Wagenſeil. VII. 21. Quando Pharaon constituit Josephum do-
 minatorem super Ægyptum, Astrologi aegre tu-

lerunt, dixeruntque: Servus, qui a domino suo XX. aureis emtus est, constituitur supra nos dominator. Respondit Pharaon: regiam faciem in eo conspicio. Dicebant ipsi: si ita est, necesse est, ut calleat LXX linguas. Venit Gabriël, & docuit Josephum LXX linguas. *Megilla Esther* f. 13. 2. Mardochaeus, unus ex Synedrii fenatoribus fuit, callebatque linguas LXX. *Menachoth* f. 65. 1. Non legebantur in Synedrium nisi viri sapientissimi, formosi, proceri, graves aetate, periti artis magicae, denique edocti linguas LXX, ne videlicet Synedrio interprete opus esset. *Plut.* Themist. p. 114. E. ἐπαινεῖται δ' αὐτῷ καὶ τὸ περὶ τὸν διγλωττισμὸν ἔργον — ἐρμηνεία γὰρ ὄντα — ἀπέκτεινε, ὅτι φωνὴν ἑλληνίδα βαρ-
 βάρους προσάγμασι ἐτόλμησε χρῆσθαι.

πυρὸς] Etiam ignis Symbolum est praesentiae divinae: Flammula vero, five apex, & caput radiatum sanctitatem eorum, quos insidebat, significabat. *Ex.* XXXIV. 29. *Matth.* XVII. 2. *Apoc.* I. 14. *Act.* VII. 30. IX. 3. *Od.* τ. 36. ὦ πάτερ, ἡ μέγα θαῦμα τὸ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶμαι, ἔμπης μοι τοῖχος μεγα-
 γάρων, καλαί τε μεσοδμαί, εἰλατίναι τε δοκοί, καὶ κίονες ὕψος ἔχοντες φέροντ' ὀφθαλμοῖς ὡσεὶ πυρὸς αἰθόμενοι· ἡ μάλα τις θεὸς ἐνδόν, οἱ ἑρῶν ἐνὶ ῥύον' ἔχασσι. *Silvius* III. 693. Dumque ea miramur, subito fridore tremendum impellae patuere fores, majorque repente Lux oculis ferit. Ecce intrat fubitus vatem Deus, alta sonora collis trabibus volvuntur murmura luco. *Aen.* II. 680. Cum subitum dictuque oritur mirabile monstrum; namque manus inter moestartumque ora parentum ecce levis summo de vertice visus Juli Fundere lumen apex, tactuque innoxia molles lambere flamma comas, & circum tempora pasci. Nos pavidi trepidare metu, crinemque flagrantem excutere, & sanctos refingere fontibus ignes: At patre Anchises oculos ad sidera laetus Extulit, & coelo palmas cum voce tetendit: Jupiter omnipotens, precibus si flecteris ullis, Adspice nos, hoc tantum, & si pietate meremur, Da deinde auxilium, pater, atque haec omnia firma. *Livius* I. 39. Eo tempore in regia prodigium visum, eventuque mirabile fuit. Puerο dormienti, cui Servio Tullio nomen fuit, caput arſisse ferunt multorum in conspectu. Plurimo igitur clamore inde ad tantae rei miraculum orto, excitum regem — Tum adducto in secretum viro Tanaquil: Videsne tu puerum hunc, inquit, quem tam humili cultu educamus? Scire licet, hunc lumen quondam rebus nostris dubiis futurum, praesidiumque regiae afflictæ; proinde materiam ingentis publice privatimque decoris omni indulgentia nostra nutriamus. Inde puerum liberum loco coeptum haberi, erudiri que artibus, quibus ingenia ad magnae fortunae cultum excitantur. Evenit facile, quod Diis cordi esset. Juvenis evasit vere indolis re-

5 ὑπερέβηεν. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ὑπὸ
6 παντὸς ἔθνους τῇ ὑποτάξει οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῇ φωνῇ ταύτης, συνήλθε τὸ πλῆ-
7 θος, καὶ συνεχύθη ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστον τῇ ἰδίᾳ γλῶσσῃ λαλούντων αὐτῶν. Ἐξί-
σαντο

fac. p. 449. in Sophon. p. 616.

ἐν] εἰς Α. ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι ἄνδρες] κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἄνδρες Ἰουδαῖοι C. Verf. Copt. Syr.

ἄνδρες εὐλαβεῖς] εὐλαβεῖς ἄνδρες D.

6. ταύτης] — 18.

ἤκουον] ἤκουον 15. 37. ἤκουσαν 40.

τῇ ἰδίᾳ γλῶσσῃ λαλούντων] + ταῖς γλώσσαις αὐτῶν

λαλούντων αὐτῶν] αὐτῶν λαλούντων 4. 47.

5. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ] ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦσαν D.

κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἄνδρες Ἰουδαῖοι C. Verf. Copt. Syr.

τῇ ὑποτάξει] τῇ ὑποτάξει 33.

ὑπὸ] καὶ D.

εἰς] — E 15. 36. 37.

Verfio Syr posterior in margine. λαλούντας ταῖς γλώσσαις D.

regiae. Cic. de Divinat. I. 53. Caput arfisse Ser-
vio Tullio dormienti, quae historia non prodidit?
Florus I. 6. Servius Tullius deinceps gubernacula
urbis invadit, nec obscuritas inhiuit — Clarum
fore visa circa caput flamma promiserat. *Valeri-
us* Max. I. 6. Servio Tullio etiam tum puerulo dor-
mienti circa caput flammam emicuisse domestici
oculi annotaverunt. Quod prodigium Prisci Tar-
quini regis uxor Tanaquil admirata, Servium serva-
natum in modum filii educavit, & ad regium fa-
tigium evexit. Aequae felicitis eventus illa flamma,
quae ex L. Marcii ducis duorum exercituum, quos
interitus P. & Cn. Scipionum in Hispania debili-
taverat, capite concionantis eluxit. Namque ejus
aspectu pavidi adhuc milites pristinam recuperare
fortitudinem admoniti. *Ovidius* F. VI. 634. Con-
ceptus ab illa Servius a coelo femina gentis habet.
Signa dedit genitor tunc, cum caput igne corusco
contigit, inque comis flammeus arsit apex. *Plini-
us* H. N. II. 37. Hominum quoque capita vesper-
tinis horis magno praeflagio circumfulgent. Om-
nia incerta ratione, & in naturae majestate abdita.
Claudianus in Conf. Honorii IV. 192. Ventura po-
testas Claruit Afcanio, subito cum luce comarum
Innocuus flagraret apex, Phrygioque volutus ver-
tice fatalis redimiret tempora candor. *Livius* I. 40.
Tuum est, inquit, Servi, si vires, regnum — e-
rige te, deosque duces sequere, qui clarum hoc
fore caput divino quondam circumfuso igni por-
tenderunt. XXV. 39. Apud omnes magnum no-
men Marcii ducis est, & verae gloriae ejus etiam
miracula addunt: flammam ei concionanti fusam
e capite sine ipsius sensu cum magno pavore cir-
cumstantium militum. *Silius* IX. 445. Minerva
ἐπιφανείσα. Summaque in casside largus undantes vol-
vit flammās ad sidera vertex. XVI. 119. Subitus
rutilante coruscum vertice fulsit apex, crispamque
involvere visa est mitis flamma comam, atque
hirta se spargere fronte — At grandaeva deum
praenoscent omnia mater sic, sic, coelicolae, por-
tentaque vestra secundi condite, ait; duret capiti
per secula lumen. Hic tibi Dardaniae promittit
foedera gentis: Hic tibi regna dabit regnis majora
paternis Ignis. *Suetonius* Aug. 94. Videre visus est
filiū mortali specie ampliore cum fulmine, &
secepto, exuvisque Jovis O. M., ac radiata coro-
na. *Plinius* Panegy. Traj. 52. Horum unum si
praestitisset aliquis, illi jam dudum radiatum ca-
put, & media inter deos sedes auro stare. *Paca-
tus* Theodos. 39. Si olim severi credere majores,
Castores geminos albenibus equis, & stellatis
apicibus insignes. II. σ. 214. ὡς ἀπ' ἀχιλλῆος κα-
φαλῆς σέλας αἰθὴρ ἴκασιν. 225. Ἠνάχοι δ' ἔπληγον, ἐπὶ
ἰδὼν ἀκάμκτοι πῦρ Διὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλεΐ-
ος ἀκρόμυροι τὸ δ' ἴδων θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη. *Eutirī-*

des Bacchis 756. ἐπὶ δὲ βοσφύχοις πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἐ-
καίει.

4. ἀποφθίγγεσθαι] *Diogenes* L. I. 63. Solon. ἀ-
ποφθίγγεσθαι δὲ φασὶ μὴδὲν ἔχον. . . . ταύτας ἐγὼ
τὰς φωνὰς ἀποφθίγγεσθαι ὅ τῆς ἀπαθείας προφήτης. *Philo*
de Moī. T. 2. p. 139, 32. οἱ δ' ἐν ἐπιτρέποντος μα-
κρογροῦν τῷ καιρῷ, καθάπερ ἀποφθίγγεσθαι, ταῖς προταθέν-
ταις διόλυστο. *Plut.* Brut. p. 985. Α. ἀποφθιγματικὴν βρα-
χυλογία καὶ Λακωνικὴν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. *Variius.* γνα-
θμοῖσιν ἐγγέλων ἀλλοτριῶς. *Od.* v. 347. καὶ μὴ κατὰ προ-
αίρεσιν ἐνεργῶν μοῖριον, εἰδὲ μένος οἰκείων εἶναι λογιζόμεθα,
ὃ καὶ οἱ μνηστῆρες πᾶσ' ἔχουσιν. ἔτι καὶ ἄλλως σύμβολόν
ἐστι τὸ ρῆθ' ἐν τῷ ἐξεσκέπειαι τὴν μνηστῆρας αὐτῶν, ὡς οἶον
μὴδ' ἐν σώμασιν εἶναι κ. τ. λ. Donum linguarum,
ita uti donum prophetiae, non ita erat in eorum
potestate, ut quotiescunque vellent, apud quos-
cumque, de quacunque re, illo uterentur. *Moed.*
f. 88. 2. Dixit R. Jochanan, quid est quod scrip-
tum est Ps. LXVIII. 12. quodlibet verbum, quod
exibat de ore Dei, dividebatur in LXX linguas. *Me-
chilta* in Ex. XX. 18. voces, quot voces? audie-
bant quilibet juxta vim suam S. D. Ps. XXIX. 4.
Sabbath f. 88. 2. & *Schemoth* R. V. & XXVIII.
& omnis populus vidit voces: non scriptum est
vocem, sed voces. Dixit R. Jochanan: exibat vox
& dividebatur in voces LXX, in linguas LXX.
cum audirent omnes gentes, singulae audientes vo-
cem lingua gentis: R. Thanchuma. Deut. V. 23.
dixit Moses: tu audivisti, quomodo exivit vox ad
omnem Israël, unicuique secundum facultatem
suam, senes, juvenes, pueri, lactentes, mulieres,
Moses etiam juxta facultatem suam S. D. Ex. XIX.
19. voces, quam poterat portare. & sic dicitur Ps.
XXIX. 4. non dixit in virtute sua, sed in virtu-
te, juxta facultatem uniuscujusque hominis, etiam
mulieres gravidae juxta facultates suas. Dixit R.
Jose f. R. Chanina: si tu miraris hanc rem, di-
sce ex manna, quae non descendit supra Israël
nisi juxta facultatem uniuscujusque ipsorum. *Job.*
XXXVII. 5. & R. Levi *Schem.* R. XXIX.

5. κατοικοῦντες] Tanquam in metropoli: at comm-
9. tanquam in patria, ubi nati.

6. φωνῇ] hic idem quod ἦχος comm. 2. *Matth.*
XXIV. 31. 1. *Cor.* XIV. 7. 8. haec vox non
aedes solum, in quibus erant Apostoli, sed urbem
implevit.

συνεχύθη] *Suetonius* Caes. 7. etiam confusum
ex somnio proximae noctis. *Achilles Tatius* V. p.
321. ὡς ἐν ταῦτα ἠέσασμεν, ἐγὼ μὲν συνεχύθη. *Aristae-
netus* I. 20. ταῦτα δὲ ἀκούσας ἐθαύμαζε καὶ συνεχύθη.
II. s. 603. Μὴ μοι σύγχυσι θυμὸν ἀδύρμονες καὶ ἀκρί-
ον. *Eustathius.* ταῦτα δὲ συγχυμένον τοῦ, καὶ οὐ-
δὲν ἀκριβὲς εὐκρινέως. δῆλον δὲ, ὅτι ἐναντίον ὡσπερ τῇ ἐ-
λικρινείᾳ ἢ ἀμαύρωσι, ἔτω τῇ εἰκρινείᾳ ἢ σύγχυσις ἐκ με-
ταφορᾶς λαχθεῖσα τῶν κατὰ γέν' ἀναμειγμένων, αἷς ἀντικειται
τὸ

σαντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰ-
σιν οἱ λαλῶντες Γαλιλαῖοι; Καὶ πῶς ἡμῖς ἀκούομεν ἕκαστον τῇ ἰδίᾳ διὰλέκτῳ ἢ 8
μῦθῳ, ἐν ᾗ ἐγενήθημεν; Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποτα- 9
μίαν, Ἰσθαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, 10
Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης καὶ τῆς Κυρήνης, καὶ οἱ ὀπίσθη μὲντες Ῥωμαῖοι, Ἰσθαῖοι

TE

7. πάντες] — D 2 3. 10. 16. 17. 24. 26. 31. 32. 35. 37. 38. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Complut. Plant. in *Ambrasiis*. probante *J. Millio* prol. 1105. πάντες 29.

πρὸς ἀλλήλους] — AC a prima manu. 26. Versio *Vulg. Copt.* probante *J. Millio* prol. 1348.

οὐκ] ἔχ DE.

πάντες posterius] πάντες AD.

εἰσιν οἱ λαλῶντες] οἱ λαλῶντες εἰσιν C a prima manu. Versio *Vulg. Copt. Syr.*

Γαλιλαῖοι] Ἰσθαῖοι 3.

8. ἀκούομεν ἕκαστον] ἕκαστον ἀκούομεν E.

τῇ ἰδίᾳ διὰλέκτῳ] τὴν διάλεκτον D a prima manu.

διὰλέκτῳ ἡμῶν] ἡμῶν διὰλέκτῳ E.

ἐγενήθημεν] ἐγενήθημεν AE a prima manu. Editio *Complut.* Versio *Syriacae* posterior in margine.

9. καὶ primo loco] — 33.

ἐλαμίται] ἐλαμίται C a prima manu.

Ἰσθαίαν] Ἰσθαῖαν ap. *E. Schmidium*.

Ἰσθαίαν C. *Barthius*. κιλικίαν T. *Mangey* in *Philon. T.* 2. p.

587. Βιδυνίαν.

τε] — D a prima manu.

10. τε prius] — D.

αἰγυπτιον] + τε D.

Λιβύης] Λιβύης D a prima manu.

Λιβύης Editio *Complut. Plant. Genev.*

11. κρήτες & ἀραβες] κρήτες & Ἀραβῶν D a prima manu. Versio: *Cretenses & Arabi.*

τὸ κεκριμένος, ὃ ἐστὶ διακεχωρισμένος φυσικῶς ἢ τεχνικῶς.

II. v. 808. ἀλλ' ὃ σύγγει θυμὸν ἐν στήθεσσι νῶν ἀρχαίων. *He-
sychius*. σύγγει, τάρασι. *Philo* de V. Mosis I. p. 85, 5.
διδῶν μὴ πάντα διὰ πάντων συγχέωσιν. *Aët.* XXI. 31.

9. Cum Pascha primo vere celebraretur, non
erat tempus itineri longinquo satis idoneum; oportu-
nitas erat festum Pentecostes, ad quod tum Ju-
daei tum omnium gentium religiosi homines ex to-
to terrarum orbe proficiscerentur. *Philo* de Mo-
narch. II. p. 223, 14. καὶ τῷδε σαφεινῶς πῶς ἐστὶ
τὰ γινόμενα. Μυριοὶ γὰρ ἀπὸ μυρίων ὄσων πόλεων, οἱ μὲν
διὰ τῆς, οἱ δὲ διὰ θαλάττης ἐξ ἀνατολῆς, καὶ δύσεως,
καὶ ἀρκτῆς, καὶ μεσημβρίας, καὶ ἰσημερινῆς εἰς τὸ ἱερὸν καλεῖ-
σθαι, οἷα τινὲς κοῖνοι ἱπποδρόμους, καὶ καταγωνίην ἀσφα-
λῆ πολυπράγμονες καὶ ταραχωδέαται βίβ. inf. XX. 16.

Ἑλαμίται] *Stephanus*. ἐλύμαι, ἡ πόλις Ἀσσυρίων πρὸς
τῇ Περσικῇ, τῆς Σασσιανῆς ἐγγύς. Οἱ οἰκῶντες Ἑλυμαῖοι. *Li-
vius* XXXV. 48. 49. Nominibus quoque genti-
um vix fando auditis terrebat, Dahae, Medos,
Elymaeos & Caddusios appellans. *Plinius* H. N.
XII. 39. 40. Carmani, Persae, Elymaei. VI. 31.
hi praetendunt supra Elymaida, quam Persidi in o-
ra junximus — infra Eulaeum Elymais est in ora
iuncta Persidi. 28. inde Persidis initium ad flumen
Oroatin, quo dividitur ab Elymaide. *Marcianus
Heracleot.* παροικῶσι δὲ τὸν κάλπον τῶτον, καὶ τὴν περὶ
αὐτὸν τόπον Ἑλυμαῖοι, τῆς Σασσιανῆς ὄντις χώρας. *Ptole-
maeus*. κατέχουσι δὲ τῆς Σασσιανῆς τὰ μὲν ἐπὶ τῇ θαλάσ-
σῃ Ἑλυμαῖοι. *Strabo* XI. p. 795. C. Μάρδοι μὲν Πέρ-
σαις προσεχέας ἦσαν, ἔξιοι δὲ καὶ Ἑλυμαῖοι τέτοιοι τε καὶ
Σασσιῶν. *Polybius* V. 44. Μήδων — τὰ δ' ἐπὶ τὰς
ἄρκτους τέτραμμένα μέρη περιέχεται μὲν Ἑλυμαῖοις. *Schab-
bath* f. 111. 1. R. Hona scripta omni lingua eri-
piunt ex igne, Coptica, Medica, Hebraica, Ela-
mitica, Graeca. *Dan.* VIII. 2. *Genes.* X. 22. *Jer.*
XLIX. 35—37. 1. *Macc.* VI. 1. 5.

Ἰσθαῖαν] Dialectus Galilaeorum diversa erat a di-
alecto aliorum Matth. XXVI. 73.

καππαδοκίαν] *Vellejus Patere.* II. 39. Tiberius
Caesar — Cappadociam populo Romano fecit
stipendiariam. *Constantinus Porphyrogen.* de The-
mat. I. 2. διαβεβήσθαι δὲ παρὰ πᾶσιν ἐπὶ κακοτροπίᾳ τὸ
πάντων καππαδοκῶν γένος, ὡς καὶ παροιμίαι περὶ αὐτῶν ἐξε-
νέχθησι τοιαύτην, τρία κάππα κάκισα, καππαδοκία, κρή-
τη, καὶ κιλικία. *Suidas* in V. διπλυν.

Ἀσίαν] *Himerius* p. 59. ἄσιν πᾶσα, ἔχ ἢ ὡς οὐ-

τω προσκαγορεύομεν, τὴν τῆς ὅλης ἐπανομίαν ἡπείρου τῷ μοί-
ρει μόνῳ τιθέμενοι. *Euphrisius* in *Maximo* p. 106. ἀθύ-
πατον αὐτὸν ἐπισήσας τὴν νῦν ἰδίαν ἀσίαν καλεσμένην. αὐτὴ
δὲ ἀπὸ Περγᾶμιν τὸ ἀλιγεῖς ἐπὶ χεῖρα πρὸς τὴν ὑπερκειμένην
ἡπείρου ἄχρι καρίας ἀποτίμεται, καὶ ὁ Τρωῶλος αὐτῆς πε-
ριγράφει τὰ πρὸς Λυδίαν. *Cic.* pro *Flacco* 27. Ut opi-
nor, Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria,
Lydia. Utrum igitur nostrum est, an vestrum hoc
proverbium: Phrygem plagis solere fieri meliorem?
Quid de tota Caria? nonne hoc vestra voce vulga-
tum est: Si quid cum periculo experiri velis, in
Care id potissimum esse faciendum? Quid porro
in Graeco sermone tam tritum atque celebratum
est, quam si quis despicatui ducitur, ut Myforum
ultimus esse dicatur? nam quid ego dicam de Ly-
dia, quis unquam Graecus comoediam scripsit, in
qua servus primarum partium Lydus non esset? *He-
rodotus* VI. 43. ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν τῇ κιλικίᾳ — ὡς δὲ
παρεπλῆεν τὴν ἀσίην ἀπὸ κίττου ὁ Μαρδόνιος εἰς τὴν Ἰωνίαν. *Sol-
linus* XL. sequitur Asia, sed non eam Asiam lo-
quor, quae in tertio orbis divortio terminos habet;
eam igitur Asiam ab oriente Lycia includit & Phry-
gia, ab occidente Aegaea littora, a meridie mare
Aegyptium, Paphlagonia a Septentrione. Ephesos in
ea urbs clarissima est. Inf. XVIII. 24. *Plinius* H. N.
V. 27. quae proprie vocatur Asia, in duas eam partes
Agrippa divisit. Unam inclusit ab oriente Phrygia &
Lycaonia: ab occidente Aegaeo mari: a meridie
Aegypto: a septentrione Paphlagonia. — alteram
determinavit ab Oriente Armenia minore, ab oc-
cidente Phrygia, Lycaonia, Pamphylia, a Septen-
trione provincia Pontica, a meridie mari Pamphy-
lio. *Missi* Theodosii illam vocant citeriorem Asi-
am, hanc superiorem. *Ptolemaeus* V. 2. sub nōmi-
ne τῆς ἰδίας ἀσίας citeriorem tantum describit. Haec
sola a proconsule regebatur. *Strabo* XVII. p. 1198.
A. ἀσίαν τὴν ἐντὸς ἁλὸς καὶ τῷ Ταύρῳ, πλὴν Γαλατῶν
καὶ τῶν ὑπ' Ἀμύντου ἐθνῶν, ἔτι δὲ Βιδυνίας καὶ τῆς προπό-
τιδος. *Galenus* saepe. ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἀσίᾳ. 1. *Pez.* I. 1.
Varro L. L. IV. & Asia dicitur prioris pars Asi-
ae, in qua est Ionia & provincia nostra Cili-
cia. *Aristides* de *Concord.* T. 1. p. 519. εἰς τῷ-
το δὲ ἀπὸ τῆς ἀσίας, ὡς τοσαύτης ἡσυχίας τῆς ἀπάσης χῆ-
ρας, ἢ ὅ τε φάσις καὶ ὁ Νεῖλος διελθῶσι πρὸς τὸν αἰῶνα
τόπον, καὶ ταύτης συλλήβδην κληθείσης ἀσίας ὑπὸ ἑλλήνων
ἐξ ἀρχῆς, ἢ περὶ θαλάσσης αὐτῇ νυνὶ μοῖρᾳ ἀφιλομένη τὴν
ἡπείρου.

11 τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λαλῆσαν αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσ-
 12 σαις τὰ μεγαλεῖα τῆ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἀλλ' οὐ πρὸς ἄλλον
 13 λέγοντες· τί ἂν θέλοι τῷτο εἶναι; Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον· Ὅτι γλεύκεις με-
 14 μεσσημένοι εἰσὶ. Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκά, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτῷ, καὶ ἀπέ-
 φθέγγετο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰσθαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τῷτο ὑμῖν

γνώ-

12. πάντες] — 3. ἀλλ' οὐ πρὸς ἄλλον] ἀλλήλους 11. πρὸς ἀλλήλους 4. 14. 37. a prima manu. 56. Verſio Vulg. Theophylactus. + ἐπὶ τῷ γυγονότι @ D Verſio Syra posterior in margine. Amvſſimus. 37. a prima manu. 56. Verſio Vulg. Theophylactus. ἀν θέλοι τούτου] τούτου θέλει A. θέλει τῷτο CD 15. 18. 36. 40. Chrysostomus. Δέλη 34. 45. 13. χλευάζοντες] Διχλευάζοντες AC 13. 14. 15. 18. 19. 36. 38. 40. 47. Verſio Vulg. Syra in margine, Chry- ſoſtomus, Baſilius Alceſt. S. 4. Crillus Cat. p. 200. γλεύκεις] + οὗτοι D. Verſio Vulg. 14. σταθεῖς δὲ] τότε σταθεῖς δὲ D a prima manu. ἐνδεκά] δεκά ἀποστόλους D a prima manu. αὐτοῦ] + πρώτου D a prima manu. αὐτοῖς] — D. + λέγων C. + ἔως 24. οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες] πάντες οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ D. κατοικοῦντες] + τὴν 4. ἀπαντες] πάντες A.

ἥτερον τῷνομα ἐαυτῆς ἰδίῳ πεποιήται, ἕως ἀντί πάσης τῆς ἄλλης ἐνέκκεν εἶναι. Strabo XII. p. 807. C. οἱ δὲ νῦν τὴν ἐντὸς τῆ ταύρης καλῶσιν Ἀσίαν — περιέχεται δ' ἐν αὐτῇ πρῶτον μὲν — παφλάγονες τε καὶ φρύγες καὶ Λυκά- ονες, ἔπειτα Βιθυνοὶ καὶ Μυσοὶ καὶ ἡ ἐπικτητος, ἔτι δὲ τρα- ῶες, καὶ ἑλλησποντία — οἱ τὴν Ἀιολίης καὶ Ἰωνίης τῶν δ' ἄλλων κῆρυστε καὶ Λύκιοι. ἐν δὲ τῇ μυσηγίᾳ. Λυδοί. & II. p. 148. A.

10. φρυγίαν] Curtius III. 1. 11. Phrygia — plu- ribus vicis quam oppidis frequens. Philostratus V. Apollon. VIII. 7. 12. ἀνδράποδα Ποντικά καὶ Λυδία, καὶ ἐκ φρύγων. Euripides Alceſt. 675. πότερα Λυδοὶ ἢ φρύγες — ἀργυρώνητον σίθεν. Xenophon de Vectigal. Λυδοί, καὶ φρύγες, καὶ ἄλλοι παντοδαποὶ βάρβαροι. Li- banus progym. p. 102. A. τῷ δὲ ἄρα καὶ φρύγα εἶ- ναι συνέβαινεν ἐν δὲ τῇ κλήσει ταύτη τὴν δειλίαν, ὅση τοὺς φρύγας ἔχει, τίς ἀγνοεῖ; & D. XIX. p. 502. A. τὰ μὲν ἀργυρώνητα ταῦτα ἀνδράποδα ὄντα πολλὰ ἐκ καρίας καὶ φρυγίας.

ἐπιδημῶντες] Etymol. ἐνδημος, ὁ μὴ ἀποδημῶν ἐπιδη- μος δὲ, ὁ ἐπιδημῶν ξένος. καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν ἰνσοῖς· ἀλλ' οὐ τυγχάνει ἐπιδημος ἂν. Λέγεται δὲ καὶ περὶ τῆ Πο- σειδάνος, ὅτι ἔκ ἐκ ἐπιδημῶν Ἰσθμοῖ, κυρίως εἰρημῶν, οὐχ ἔ- τω γὰρ Ἰσθμῖος ὁ θεὸς, ὡς διαπαντὸς ἐκεῖ διατρίβειν. Plo- tin. Enn. VI. 3. 1. ὥσπερ ἂν εἴ τις βυλόμενος τὸς πο- λίτας συνάξει πόλεως τινας, οἷον κατὰ τιμῆσιν ἢ τέχναις, τὰς ἐπιδημῶντας ξένους παραλείπει χωρὶς. Eustathius in II. I. p. 630, 4. ἐπιδημῶς — ἐν οὐδυσσίᾳ δὲ ἡ λέξις ἐπὶ ἀνθρώποις τίθεται δι' αὐτοῦ ἐν τῇ πατρίδι. in Od. π. p. 591, 4. 1. ἐπὶ δὲ ἐπιδημῶν τὸ ἐν πόλει διατρίβειν, καὶ ὡς εἰπεῖν ἐπὶ τῇ δήμῳ, ὅθεν καὶ ἐπιδημῶς εἴη ὁ τοῖστος ἀπε- ναντίας τῷ ἀποδημῶν ἢ τῷ ἀποδημῶντι. Athenaeus VIII. p. 361. F. οἱ Ῥώμην κατοικοῦντες, καὶ οἱ ἐπιδημῶντες τῇ πόλει. IV. p. 138. F. τὸς ἐπιδημῶσαντας τῶν ξένων. X. p. 439. A. ἡ μόνον γὰρ μετὰ δημῶν τῶν ἀνθρώπων καλ- ῖσθαι ἐν ὁμιλίᾳ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημῶντων ξένων, καὶ τῶν εὐτελεσάτων συνεπιν. Simplicius in Epi- clet. p. 210. ἐπὶ δὲ τις σχέσις καὶ πρὸς τὰς ξένους ἐπι- δημῶντας ἡμῶν. Galenus I. Epidem. Hippocr. I. de aere, locis & aquis distinguit morbos ἐνδημῶς & ἐπιδημῶς, illi loco quasi adnati sunt: hi certo tem- pore locum infestant. Verſio Vulg. advenae. Cod. E. peregrinantes. D. qui demorantur. Xenoph. Hell. II. οἱ ἐπιδημῶντες ἐν Λακεδαιμόνι ξένοι. Lucianus V. H. II. 46. τὰς ἐπιδημῶντας ξένους.

11. κρήτες καὶ Ἀραβες] Elian. V. H. I. 10. οἱ κρήτες νῦν τοξοὶν ἄριστοι. Jof. B. III. 4. 2. τῷ δὲ ἄρα-

βος Μάλας χιλίους πέμψαντος ἰππεῖς ἐπὶ περὶ πέντα- κισχιλίοις, ἃν τὸ πλέον ἦσαν τοξοὶ. Appian. B. C. III. p. 861. Cassio ἐδόθη κρήνη τε καὶ κρήνη. Inſcript. καὶ καικίλιος Ἑβρος — ἀνυπάτος κρήνης καὶ κρήνης.

12. τί ἂν θέλοι τῷτο εἶναι] Anacreon XLIV. 6. τί θέλει ὄναρ τῷτο εἶναι; Plotinus Eun. III. 8. 3. τί ἂν ταῦτα βέλεται; Herodotus I. 78. τί θέλοι σημαίνειν τὸ τέρας. II. 13. τὸ δὲ ἔπος τῷτο εἰλεῖ λέγειν. IV. 131. γνῶναι, τί θέλοι τὰ δῶρα λέγειν. inf. XVII. 20. Eli- anus V. H. III. 20. τί βέλεται τὸ πέμψμα ἐκεῖνο εἶναι; Aristophanes Ecclef. 748. τί τὰ σκευάρια ταυτὶ βέλ- εται; Max. Tyrius XXXVIII. 4. τί ταῦτα σοὶ ἐβέ- λει, ὦ Σώκρατες. En. VI. 318. quid vult concursus ad amnem? Artemidor. V. 82. ἀπορῶν ὁ ἀνθρώπος, τί ποτε θέλει σημαίνειν ὁ ὕμερος.

13. 2. Paral. XXX. 10. XXXVI. 26. Jud. 10. χλευάζοντες] Inf. XVII. 32. Aristoteles Rhet. II. 2. ὀργίζονται δὲ τοῖς τε κατηγεῶσι, καὶ χλευάζουσι, καὶ σκώπῃσι· ὑβρίζουσι γὰρ. Suidas. χλευασία καὶ χλεύη, ὕ- βρις τις εἶδος ἦσα τῆς ὑβρεως, καὶ ἐν τῇ τῇ ἐστὶ κατηγορεῖ- ται αὐτῆς, τῆς γὰρ ὑβρεως ἡ διὰ γέλωτος γνωμῆν χλευα- σία καλεῖται· ἡ δὲ διὰ πλεονῶν ὑβρις ὀμνυμῶς. Αἰλιανὸς· περιῶν δὲ ἐς τὸν νῦν, χλευάζον γὰρ μὴν τὸς τῷ θεῷ θεο- πωτῆρας, καὶ ἐπετῶναι. Silius VII. 200. Postquam iterata tibi sunt pocula, jam pede rifum, jam lin- gua titubante moves, patrioque Lyaeo tempora quassatus, grates & praemia digna vix intellectis conaris reddere verbis. Demosthenes c. Conon. καὶ διαλεχθεῖς τι πρὸς ἐαυτὸν ἔως ὡς ἂν μεθύων, ὥς μὴ μα- θῆναι ὅ, τι λέγοι. Polybius p. 1038. ἦν γὰρ εὐθύτης, καὶ πρὸς τῷτο τὸ μέρος εὐ πεφυκὸς τὸ διαχλευάζειν ἀνθρώ- πους. p. 1040. πάλιν δὲ τῷ τίτῃ γελάσαντες ἐπὶ τῷ χλευα- σμῷ. — ὁ δὲ Τίτος οὐκ ἀνδρῶς μὲν ἦκεν τῷ φιλίπτῃ χλευάζοντες, μὴ βυλόμενος δὲ τοῖς ἄλλοις μὴδὲν εἰπεῖν δο- κεῖν, ἀντεπέσκαπτε τὸν φίλιππον. Plut. Oth. p. 1068. C. πολλὰ βλάσφημα καὶ ἀσελγῆ χλευάζοντες ἀλλήλοις ἔγραφον. Herodianus IV. 9. 5. πολλὰ τοῖνυν αὐτῷ ἐ- κείνων σκαψάντων — ἐκεῖνοι δὲ χλευάζονταν. 1. Cor. XIV. 23. Athenaeus V. p. 221. A. Parmeno Byzantius. ἀνὴρ γὰρ ἔλκων οἶον, ὡς ὑδῶρ ἵππος, Σκυρι- σὶ φωνεῖ.

γλεύκεις] Etymol. γλιῦκος, τὸ ἀπὸ τῆς ληρᾶ ἀπόσαγμα αὐτομάτως καταρρέον ἀπὸ τῆς σαφυλῆς, ἐπὶ δὲ τοῦτο γλυκύτατον καὶ λιπαρώτατον. Hesychius. γλιῦκος, τὸ ἀ- πόσαγμα τῆς σαφυλῆς, πρὶν πατηθῆναι. Plut. Q. N. p. 928. γλιῦκος, ἂν ὑπὸ ψυχῆς περιέχεται τὸ ἀγγεῖον, γλυκύ δια- μένει πολὺν χρόνον. Georon. ex Florentino VI. Qua

γνωσὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματα μὲν. Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς λαμβάνετε, οὐ- 15
τοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· Ἀλλὰ τὸ ἐστὶ τὸ εἰρημένον. 16
φῆτε Ἰακώβ· Καὶ ἔστι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, (λέγει ὁ Θεὸς) ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ- 17
ματός μου ἐπὶ τὰς σάρκας· καὶ ποροφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ
νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψον, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. Καὶ γε 18
ἐπὶ τὰς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλους μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ-
ματός μου, καὶ ποροφητεύουσιν. Καὶ δώσω τέρατα ἐν ταῖς οὐρανῶ ἀνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῇ 19
γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνῶ. Ὁ ἥλιος μετασφαιρήσεται εἰς σκότος, καὶ 20
ἡ

καὶ tertio loco] — D.

15. ἐστὶ γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· ἔσθ' ὥρας τῆς ἡμέρας γ. D 1. a prima manu.

16. τοῦ] — Editio Erasmi.

17. καὶ primo loco] — D. Versio Syr. Copt. Irenaeus.

ἔσθαι] — 18. + μετὰ ταῦτα C. Constitut. VI. 5. Cyrillus Catech. p. 201. Hieronymus in Joël. κύριος DE. Versio Vulg. Aethiop. Irenaeus, Hieronymus, Theophylactus. κύριος 47. in margine.

πᾶσαν σάρκα] πάσας σάρκας D a prima manu.

ὑμῶν secundo loco] — C. αὐτῶν D. Hieronymus.

ὑμῶν tertio loco] — D. Hieronymus.

ἐνύπνια] — D a prima manu.

ἐνύπνιαι ACD ex emendatione. 1. 4. 7. 8. 10. ex emendatione. 13. 25.

27. 29. 32. 36. 37. 40. Editio Complut. Plantin. Genov. Theophylactus. probante f. A. Bengelio in Gnom.

18. γε] ἐγὼ D a prima manu. τε Editio Erasmi 1. Ald. τοι Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei, Bogardi.

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις] — D. Hieronymus.

19. ἀνω] — A 31. 37. a prima manu. Versio Syr.

20. μετασφαιρήσεται] μετασφαιρήσεται D a prima manu.

ἡ] — ACDE. & οἱ O.

21. ἡν] ἐάν E. Editio Colinaei, Bogardi.

22. Ἰσραηλῖται] Ἰσραηλῖται E.

ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεικνύμενον] ἀποδεικνύμενον ἀπὸ τοῦ θεοῦ CD ex emendatione. 31. Irenaeus, Athanasius de Dionys.

Chrysostomus in l. & c. 31. & III. 26. Epiphanius a. Haeretic. Fulgentius ad Thralym. III.

ratione mustum per totum annum duret? Columella XII. 29. Mustum, ut semper dulce, tanquam recens, permaneat, sic facito. Dioscorides l. 105. πρὸς τὴ λαγὼν θαλασσὴν ποσὶν σὺν γλεύκει λαμβανομένη βοηθεῖ. II. 30. de anemone. ἐψηθεῖσα δὲ ἐν γλεύκει, καὶ καταπλασσομένη ὀφθαλμῶν φλεγμονῆς ἰάται. Lucianus Philopseud. 39. ἥκω ἡ τοῖν Δία, ὥσπερ οἱ τῷ γλεύκερι πόοντες, ἐμπεφυστημένοι τῇ γαστέρᾳ, ἐμὲτε δόμοις. Polyaeus de coena Regis Persarum p. 358. γλεύκεος ἐξ οἶνου α. μάρμερος — οἶνος φ. μάρμερος. Georg. II. 93. Et passio Puthia utilis, tenuisque Lageos, Tentatura pedes olim, vincituraque linguam. Plut. Symp. VIII. p. 734. Α. μέγα δὲ καὶ τὸ τῶν καλλυμένων προπομάτων, ἐδὲ γὰρ ὅσων οἱ παλαιοὶ πρὶν ἐτραγεῖν ἔπινον, οἱ δὲ νῦν ἄσπιτοι πορμευθέντες ἀπίνονται τῆς τροφῆς διαβόχῃ τῷ σώματι καὶ ζῶντι. Alex. Trall. recentatum vocat. Plinius H. N. XIV. 20. Bava Bathra VI. 3. Si dixerit ei: vinum dulce tibi vendo, tenetur operam dare, ut illud conseruet usque ad Pentecosten. Si vinum vetus &c. XXXIII. 7. 16 D. Cui dulcia legata essent — omnia haec esse legata, mustum, passum, defrutum, & similes potiones. Juvenal. VI. 426. sextarius alter ducitur ante cibum rabidam fatetur orexim.

14. 2. Chron. XXXII. 12. Abobh Nathan 2. dixit viris Judae, & habitantibus Ierofolyma.

ἐνωτίσασθε] Vox Hellenistica Job. XXXII. 11.

15. Aelianus V. H. XII. 30. Ταρυνίαις ἐν ἔθῃ ἦν πίνειν μὲν ἐξ ἰσθμῶν, μεθύειν δὲ πρὶν πλήθεσαν ἀγοράν. Cic. Philipp. II. 41. At quam multos dies in ea villa turpissime est perbacchatus! ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur. Apulejus Apologet. Et quidem Crassus iste summus helluo — pro studio bibendi, quo solo censetur — intellexit hoc & ipse incredibile futurum. Nam dicitur ante horam diei secundam jejunos adhuc & abstemius testimonium istud vendidisse. Dionysius IV. 2. Be-

rachoth f. 28. 2. dixit R. Chana, non licet homini gustare quicquam, antequam oraverit orationem additiam. Judaei sacra matutina solebant celebrare jejuni, nec cibum capiebant ante horam quartam, diebus vero festis hora sexta. Targum Ecles. X. 16. 17. Vae tibi, terra Israel, quo tempore regnabit Ieroboam peccator super te, qui cessare faciet oblationem matutinam, & magnates tui, antequam offerant iuge matutinum, panem comederunt. Bene tibi, Terra Israel, quo tempore regnabit super te Hiskias f. Achaz — & magnates tui, postquam obtulerint sacrificium iuge, comederunt panem hora quarta. Bava Mezia f. 83. 2. Ito hora quarta ad tabernas, & si videas hominem bibentem vinum & dormitantem, dum tenet poculum in manu. Schabbat glossa. Commorantur in Synagoga ultra horam sextam cum dimidia, nam die festo tardius exeunt Synagoga, tunc oret quis orationem oblationis, priusquam comedat, & tunc comedat. Jos. V. 54. ἔστη ὥρα, καθ' ἣν τοῖς σάββασιν ἀριστοποιῆσαι νόμιμόν ἐστιν ἡμῶν. Et qui mustum vel conditum vel aliud προπομα bibebant, paullo ante prandium bibebant.

16. Bammidbar R. XV. extr. Cum Moses Josuae manum imponeret, dixit Deus S. B. In hoc seculo singuli tantum prophetae varicinantur: at tempore futuro omnes Israelitae fient Prophetae. S. D. Joël. III. ita interpretatus est R. Thanchuma nomine R. Abba Tanchuma f. 49. S. D. Joël. III. 1. Midrasch Thehillin XIV. 7. in seculo futuro haec complebuntur S. D. Joël. III.

17. Gen. XXXVII. Aristoteles H. A. IV. 10. ἐνυπνιάζει τῶν ζῴων μέγιστα ὁ ἀνθρώπος. Plut. . . τα φάγῃσιν πολλὰ συμβαίνει ἐνυπνιάζεσθαι.

18. Inf. XIII. 1. Maimonides More Nevoch. II. 36. tempore Messiae — prophetia iterum ad ad nos est reverfura, sicut Deus promissit. Debarina R.

21 ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἔλθειν ἡ ἡμέραν Κυρίου ἡ μεγάλην καὶ ἐπιφανή. Καὶ ἔσται,
 22 πᾶς ὃς ἀν' ἐπιπαλῆσιν τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τὰς
 λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸ Ναζωραῖον, ἄνδρα ὑπὸ τῷ Θεῷ ὑποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυ-
 νάμεσι καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐ-
 23 τοὶ οἴδατε, τούτον τῇ ἁγισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τῷ Θεῷ ἐκδοτὸν λαβόντες, ἀφ' ἧς
 24 χειρῶν ἀνέμειναι προσπῆξαντες ἀνείλετε. Ὁν ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὀδύνας τῆς θα-
 25 νάτης, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖν αὐτὸν ὑπ' αὐτῆς. Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν·
 Προω-

τῇ] — 3. *Lectionar.* 1.

ὑμᾶς] ἡμᾶς D a prima manu.

δι' αὐτῆς] — 24.

ὑμῶν] ἡμῶν 24.

καὶ tertio loco] — ADE 15. 18. 25. 29. 31. 40. *Verfio Syr. Irenaeus III. 12. Athanas. de Dionys. & c. Arian. 3. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 967. 1348.*

αὐτοὶ] ὑμῖς πάντες E.

καὶ προγνώσει τῷ Θεῷ ἐκδοτὸν λαβόντες] — 2.

λαβόντες] — AC 25. 27. 29. 40. *Verfio Vulg. Copt. Syr. Aethiop. Arab. Irenaeus, Athanasius de Dionys. Fulgentius. probante J. Millio prol. 747.*

χειρῶν] χειρὸς ACD 13. 15. 18. *Athanasius de Dionys. Cyrillus in Jo. p. 402. probante H. Grotio.*

ἀνείλετε] ἀνείλατε ADE 25. 26. 33. 34. 36. *Lectionar. 1. Athanasius de Dionys. Theophylactus. Phrygichus ἀφείλατο ὅσοι ἀφ' τῆς λαλῆσιν, ἀσχημονέσι, δὲον διὰ τῆς λαλῆσιν ἀφείλατο. καὶ ἀφείλωμεν διὰ λῆσιν διὰ τῶ οὐ ἀλλὰ μὴ διὰ τῶ α. Varianus. τῶ γὰρ ἀπλῶς ῥήματι ἐντὸς εὐλόγησιν εἰς, ἐξ ἀνάγκης τὸ συνέτεον εὐλόγησιν τὰ βραχέα τὸ τε ε. ἐ τὸ ο. — ἐφ' ὧν καὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον διὰ τῆς ε. συλλαβῆς καὶ τὸ πρῶτον διὰ τῶ ο. ἐφ' ὧν δὲ τὸ πρῶτον διὰ τῶ α. τὸ μὲν δεύτερον διὰ τῶ ο. τὸ δὲ τρίτον πάλιν διὰ τῶ α.*

24. ἀνέστησιν] + ἐκ χειρῶν 37.

θανάτου] ὁδὸς D. *Verfio Vulg. Syr. Copt. Polycarpus 1. Irenaeus, Pseudo-Athanasius de pass. D. Fulgentius l. c. 25. Δαβὶδ] Δαυὶδ D 20. + μὲν E 15. 18.*

εἰς] ἐπ' D.

ὑποδεδειγμένον] ὑποδεδειγμένον D a prima manu.

οἷς] ὅσοι D a prima manu.

δι' αὐτῆς ὁ Θεός] ὁ Θεός δι' αὐτῆς E. *Verfio Vulg. Theophylactus.*

23. καὶ προγνώσει τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ ἐ προγνώσει 4.

ἐκδοτὸν] — 40.

λύσας] + δι' αὐτῆς E.

1. Irenaeus, Pseudo-Athanasius de pass. D. Fulgentius l. c.

25. Δαβὶδ] Δαυὶδ D 20.

αὐτόν] αὐτὴν A.

R. VI. extr. Dixit Deus S. B. hoc seculo, quando inter vos sunt domini linguae malae, sustuli majestatem meam a vobis — sed tempore futuro — ego illam restituiam S. D. Joël. III. & omnes erunt idonei legi S. D. Esaj. LIV. 13.

19. ἀτμίδα] *Etymol.* ἀτμίς, καπνός· ἀτμός, πνοή. *Suidas.* ἀτμίς, ἀναθυμίασις, ἄκρον πυρός. καὶ ἀτμῶν, ἀναθυμιάσεων. *Hesychius.* ἀτμίς, ἀπαύγασμα, πνοή, ἀτμός, ἀναθυμίασις, σπινθήρ, ἀνάδοσις. ἀτμοῖς, ἀνάδοσις, ἀτμός, ἡ ἐκ τῆς ὑγρῆς ἀνάδοσις, ἡ καπνός, ἡ ἀτμίς, ἡ πνοή· ἀτμίζουσαι, ἀναθυμιάζουσαι. *Jac.* IV. 14.

Jalkut Simeoni f. 56. 2.

20. *Tacitus Agric. 34. imponite L. annis magnum diem. Jerem. XXX. 7. Jud. 6. Targum Hieros. Gen. diem judicii magnum.*

22. τὸν Ναζωραῖον] *Illum ipsum Jesum, quem vos per contemptum Nazoraeum soletis appellare. ὑποδεδειγμένον] Diodorus S. I. 92. ἐν ταῖς ἀποδεδειγμέναις θήκαις. I. Macc. XIV. 31. βιβλία ἀποδεδειγμένα. Sextus Empir. a. Gramm. I. 13. θαλάμους ἀποδεδειγμένους. Pausanias. κριτάλαος στρατηγὸς ἀχαιῶν ἀποδειχθεὶς. Appianus praef. ἀρμενίων μίζονα, ἧς Ρωμαιοὶ ἐκ ἀρχαῖς μὲν εἰς φόβον κομιδῇ, αὐτοὶ δὲ αὐτοῖς ἀποδεικνύουσι τὰς βασιλείας. Mithrid. p. 363. ὁ Μηθριδάτης Βόσπορον ἰκνεύτο, καὶ βασιλεία αὐτοῖς τῶν υἱῶν ἵνα ἀπεδείκνυε Μαχάρον. Synesius ὁ ἀποδείξας σὶ πρόεδρον δήμῳ. Strabo. ὑποστρατηγὸς τινος καὶ νομάρχας ἀποδείξαντες. Herodianus III. 9. I. τὰς τε υἱῆς αὐτοῦ ποιανὺς τῆς βασιλείας καὶ αὐτοκράτορας ἀποδείξας. Foedus Smyrnenf. ἀποδείξας πρὸς αὐτὰς πρέσβεις γ. — οἱ ἀποδεικνυμένοι πρεσβεύται — πρεσβευταὶ ἀπεδείχθησαν. Plut. Rom. p. 19. B. ἱερῶν ἐξίας ἀπέδειξεν. Glossar. designatus. ἀποδεδειγμένος, χειροτονημένος. 2. Theff. II. 4.*

23. ἐκδοτὸν] *Glossarium. dedititius. ἐκδοτος εἰς κόλασιν. Jof. A. VI. 13. 9. Σάβλος δὲ γνωρίσας τὴν τῷ Δαυὶδ φωνήν, καὶ μαθὼν, ὅτι λαβὼν αὐτὸν ἐκδοτοὶ ὑπὸ*

τῷ ὕπνῳ, καὶ τῆς τῶν φυλασσόντων ἀμελείας, ἐκ ἀπέκτινεν. *Herodotus VI. 85. καὶ μὲν κατέκριναν ἐκδοτὸν ἄγεσθαι εἰς αἶγαν — Τί βέλυσθε ποιεῖν, ἄνδρες αἰγινήται, τὸν βασιλεῖα τῶν Σπαρτητίων ἐκδοτοὶ γενόμενον ὑπὸ τῶν πολιτηῶν ἄγειν; Polybius p. 1208. τινὰς δ' αὐτῶν ἐκδοτὰς λαβόντας — ἀποκτείναι.*

24. λύσας τὰς ὀδύνας] *Apos. XX. 13. Libanius O. III. p. 106. A. λυομένης ἀρίστης ὀδύνης, καὶ τῆς προτέρας, καὶ τῆς μετ' ἐκείνην. XIII. p. 408. B. ὁ μὲν γὰρ ἀσκληπιδίος ἐν τινὶ λέγεται λύσαι θάνατον, καὶ Ἡρακλῆς μιᾷ τινι γυναικί. Nonnus Dionys. XLVI. Λύσαι ἰὸν θάνατον μαρμαίροντάς τοκέσι. XLVIII. Δίπλους αὐτοκτελεῖς ἱμαῖαθ' ὅπως αὐρῆς λυομένης ὀδύνης. Matthaes Blastares MS. Barocc. καὶ γίνεται μήτηρ ζωῆς τοῖς κακοῖς ἡ νέκρωσις, καὶ θάνατος τοῖς πατρὶ ἀναδύκται· καινὸς ἔστος τῇ γῇ τῶν ὀδύνων ὁ ὅμοιος· ἂν μὴ γίνηται νεκρὸν τὸ βριφος, ἐ πλάττεται· ἂν ζῇ, ἐ μορφῶται. Strabo XV. p. 1039. C. νομίζεν μὲν γὰρ δι' — τὸν θάνατον γίνεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον καὶ τὸν εὐδαίμονα τοῖς φιλοσοφῆσασιν. Aelianus A. N. XII. 5. καθήμενης δὲ ἐπ' ὀδίσι τῆς ἀλκμῆνης, καὶ τεκεῖν ἐ δυναμένης, τὴν δὲ παρδραμῆν, καὶ τὰς τῶν ὀδύνων λύσαι δισμῆς. V. 32. τῆς ἔτη γένοντος κησῆως ἀρχεται, καὶ ὀδύνα ἀπολύει. VII. 12. αἰγυπτίαν αἰ γυναῖκες — τὴν ὀδύνα ἀπολύσκει. Anthol. MS. III. 113. Νόστιδος, ἄρτεμις — Λύσας ὀδύνην ἄλκετιν ἐκ χαλεπῶν. ἀντιπάτρης εἰς ἐρμοκράτειαν. — ἔμπαλι δ' ἡ μὲν ἔλυσεν ἱμῶν ὀδύνα μολῶσα. Eunapius Aedef. κακίην ἀπολύσασα τῶν ὀδύνων, καὶ συντελίσασά γε ὅσα ἐπὶ ταῖς λοχμαῖς γίνεται. Orpian. Pic. 689. Sch. ἡ μὲν γενεὴ ἐν θαλάσσῃ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς χέρσεος λύει τὴν ὀδύνα καὶ τὸν ὄγκον τῆς γαστρὸς. Mors soluta vinculis peperit novam vitam Christi. Jof. XXXIX. 2. Psal. XVIII. 5. Ro. VIII. 22. Theophylactus in I. εὐ δὲ λύσιν ὀδύνην τῷ θανάτῳ τὴν ἀνάστασιν προσηγόρευεν, ἵνα ἐπὶ ἡ ἔρρηξε τὴν ἔγκυον καὶ ὀδύνην γαστέρα τῷ θανάτῳ, ὥστε ἐκ κοιλίας τινὸς ὀδύνης, φημὶ δὲ τῶν τῷ θανάτῳ δισμῶν ἀναδύοντος τῷ σωτήρος.*

Προφρώμην τὸ Κύριον ἐνώπιόν μου λέγει πάντες, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἔσθιν, ἵνα μὴ σαλευ-
θῶ. Διὰ τῆτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ 26
σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι· Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς αἴδαν, 27
οὐδὲ δώσεις τὸ ὄσιόν σου ἰδεῖν λευθοράν. Ἐγνώρισάς μοι ὁδὸς ζωῆς· πωληρώσεις με εὐ- 28
φροσύνης μετὰ τῆ προσώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς 29
ὡς τῆ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν
ἡμῖν ἄχρι τῆ ἡμέρας ταύτης. Προφῆτης ἦν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄραω ὥμοσεν αὐτῷ 30
ὁ Θεὸς, ἐκ καρπὸς τῆ ὀσφύος αὐτοῦ τὸ χεῖρ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν, καθίσει ἔπι
τῆ θρόνου αὐτοῦ, Προϊδὼν ἐλάλησε ὡς τῆ ἀναστάσεως τῆ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη 31
ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς αἴδαν, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε λευθοράν. Τῆτον τὸ Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ 32
Θεός,

- κρίειν] + μου D. Versio Syr.
ἐπ'] ἐφ' D.
8c comm 31.
29. Δαβὶδ] Δαβὶδ DE 3. Theophylactus semper.
ἐπ'] παρ D.
30. ὥμοσεν] ὥμοσεν D a prima manu.
τὸ] — D 15. 18. 36.
τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν] — ACD ex emendatione. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Æthiop. Editio
Erasmi 1. Ald. Irenaeus, Victorinus II. Fulgentius ad Thraſy. I. 3. Cyrillus Act. Eph. IV. Athanas. de Incarn. pro-
bante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1201. vid. Rom. I. 3.
τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν, καθίσει ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ] καθίσει ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσει
τὸν Χριστὸν Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. quam secutus est editor Oecumenii contra Commentarium.
ἀναστήσειν] ἀναστήσει DE 15. 18. 34. 36. 40.
Χριστὸν] + καὶ DE. Llectionar. 1. ex emendatione. Editio Colinaei. καθίσει] + τι 15. 18.
καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ] — Llectionar. 1. ex emendatione. Theodoretus in Ps. XV.
τοῦ θρόνου] τὸν θρόνον ACD 15. 36. Origenes in Psal. XV. 1.
31. προϊδὼν] προϊδὼς D ex emendatione. 1. Editio Erasmi, Ald. Theodoretus.
προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆ] — D a prima manu. τῆ] μὲν Editio Erasmi.
ὡς] ὅτε ACD 15. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. Irenaeus, Fulgentius, Eusebius in Psalms. Nyssenus c. Eunom.
II. Cyrillus Act. Eph. IV. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio. ὅρα E 2. 20. 33. 34. 47. Editio Com-
plut. Erasmi. Colinaei, Bogardi.
κατελείφθη] ἐγκαταλείφθη D a prima manu. ἐγκαταλείφθη ACE 2. 15. 18. 20. 32. 33. 34. 36. 40. 47. E-
ditio Complut. Bogardi, Eusebius, Theodoretus, Nyssenus, Chrysostomus, Oecumenius, Theophylactus. ἐγκατα-
λείφθη Editio Erasmi, Colinaei, Aldi.
ἡ ψυχὴ αὐτοῦ] — ACD. Versio Vulg. Syr. Copt. Irenaeus. probante J. A. Bengelio in Gnom.
αἴδαν] ἄδαν 15. 18. 19. 27. 29. 33. 36. 40. Eusebius, Nyssenus, Theodoretus, Chrysostomus.
αἴδαν] ὅτε ACD 15. 18. 33. 34. 36. 40. Irenaeus, Eusebius, Nyssenus, Cyrillus Act. Eph. Chrysost. Fulgentius.
32. τούτων] + ὧν D a prima manu. E. Ambrosius.
πάντες] — 29. Ambrosius.
33. τὴν τῆ] ἐ τὴν D.
ἀγίῳ πνεύματι] πνεύματι τῷ ἁγίῳ ACE. Chrysostomus, Cyrillus Act. Eph. p. 44.
ἐξέχων] + ὑμῖν D a prima manu.
τούτο] — D a prima manu. ταῦτα 40. + τὸ δῶρον E. Versio Syra utraque, sed posterior habet e-
ditam in margine. Codices Latini. Irenaeus, Augustinus c. Maxim. Arian. Cyprianus, Ambrosius.

26. ἐπ' ἐλπίδι] tuto, secure. Hebraismus. Psal.
IV. 8. Prov. I. 33.

Midras Tillin XVI. 9. Laetatum est cor meum:
in verbis legis. Et exultavit gloria mea: in rege
Messia, quia exiturus est ex eo S. D. Esaj. IV. 5.

27. διαφθοράν] Lex. Psalms. MS. διαφθοράν, θά-
νατον.

28. εὐφροσύνη] Ammonius. χαρὰ ἐστὶ πρόσφατος ψυ-
χῆς ἔπαυσις καὶ διάχυσις· εὐφροσύνη δὲ πάθος χρόνιον μετὰ
σωφροσύνης γινώμενον.

29. ἐξὸν εἰπεῖν] Aristophanes Thesmoph. 548. εἰ
γὰρ ἔσσης παρρησίας, καὶ ἐξὸν λέγειν, ὅσαι πάρεσται αὐ-
ταί, εἴτ' εἴποι, ἃ γίνωσκον. Libanius D. II. p. 292.
A. δότε γὰρ εἰπεῖν μετὰ ἐκστάσεως. Athenaeus II. p. 57.
B. Ἄμφι· ὅστις ἀγορεύει ὅψιν· ἐξὸν, ἀπολλόν, ἰχθύων ἀλ-
θινῶν, ραφανίδας ἐπιθυμῶν πρὸς θάλασσαν, μαίνεται. ἐξὸν Sc.
ἔσω, liceat, licitum sit. Æn. II. 157. Fas mihi Gra-
jorum sacra resolvere jura. Servius. Subaudi fit.

Joseph. A. XI. 5. 5. de Esra. ὃ συνέβη μετὰ τὴν
παρά τῷ λαῷ δοξάν γενναίᾳ τελευτῆσαι τὸν βίον, καὶ τα-
φῆσαι μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας ἐν Ἱερουσολύμοις. Hieros.

Chagiga f. 78. 1. R. Josef f. R. Ben dixit: Da-
vid mortuus est Pentecoste; & omnis Israël il-
lum planxerunt, & sacrificia sua obtulerunt po-
stero die. 1. Reg. II. 10. Cum alia se-
pultura extra urbem essent, monumentum Davidis

& familiae ejus in ipsa urbe est, & hodieum monis-
tratur, teste Maundrello p. 75. 76. Ruth. R. I.
17. David mortuus est die Pentecostes, quae in-
cidebat in Sabbatum.

31. προϊδὼν] Aristides in Romam p. 227. δοκεῖ
δὲ μοι καὶ Ἡσίοδος, εἰ ὁμοίως ὁμήρῳ τέλειος ἦν τὰ ποιη-
τικά καὶ μαντικός, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἔκ ἠγάπησε τὴν ὑμετέραν
ἀρχὴν ἰσομενῆν, ἀλλὰ προϊδὼν καὶ ἀπεφθεγγέσθαι ἐν ταῖς ἐπι-
στολῇ. Plut. de Deo Socrat. p. 586. B. ἐμοὶ μὲν ἔστι
καίνον καὶ γὰρ προϊδὼν καὶ πρὸς λεγόν ὑμῖν τὴν Ἱπποκρί-
του μαλακίαν. Anthol. IV. 18. 39. Τῆτο ἰδὼν τὰ λα-
τρὸν ὁ πάνσοφος εἶπεν ὁμήρῳ. Νηπιθίς, ἀχολοί τε, κακῶς
ἐπὶ ληθῆς ἀπάντων. 23. 5. Τῆς ἀρετῆς τὸν ἰδρῶτα θεοὶ πρὸς
πάρειν ἔθηκαν, ἥρπεν ἀσκραῖος, δῶμα τόδε προλέγον.
De se quidem locutus est David, non aliter autem
locutus est, quam si praevidisset, quae nunc con-
ti-

33 Θεός, ὃ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. Τῇ δεξιᾷ ἐν τῇ Θεῷ ὑψωθείς, τίς τε ἐπαγγε-
 34 γελίαν τῇ ἁγίῳ πνεύματι λαβὼν πατρὸς, ἐξέχεε τὸ οὗν ὑμεῖς βλέ-
 35 πετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν ὁ Κύ-
 36 ριῳ τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τὰς ἐχθρὰς σου ὑποπόδιον τῶ
 37 ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς ἐν γνωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι + Κύριον καὶ Χριστὸν αὐ-
 38 τὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τῶτον τὸ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ κατενύγη-
 39 σαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸ Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν,
 40 ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος
 41 ὑμῶν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λήψετε τὸ δωρεάν τῇ ἁ-
 42 γίῳ πνεύματι· Ὅτι ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς
 43 μακράν,

+ καὶ

33. ὁ δὲ 10. a prima manu. 40. ὑμῶς AC 10. a prima manu. 15. 18. 29. 36. Versio Vulg. Copt. Syr. Cy-
 34. Δαβὶδ] Δαυὶδ D. 34. λέγει δὲ] εἶπεν ὁ] λέγει D.
 35. πνεύματι] — D. 36. πᾶς] + ὁ D.
 37. εἰπὼν] + καὶ ACDE 1. 2. 4. 10. 16. 17. 31. 38. 43. 45. 46. 47. Lectionar. 1. 2. Editio Complut. Erasmi 1.
 Plantin. Bengelii, Stephani. Genev. E. Schmidii. Versio Vulg. Syra posterior. Athanasius S. m. de fide 22. c. Arian.
 II. de Incarnat. Nazianzenus de filio II. Irenaeus, Basilii c. Eunom. IV. Nysseus D. III. p. 314. Pseudo-Athana-
 sius c. Arium. Chrysostomus in I. & in Hebr. H. 1. M. Diadochus, Epiphanius H. 69. ter. c. Apollinar. Oecumenius,
 Theophylactus, Tertullianus a. Prax. Eustathius Antioch. & Amphilochoius cit. Theodoret. D. III. Fulgentius ad Thra-
 sym. III. Ambrosius de fide I. 7. Faustinus.
 38. καὶ Χριστὸν αὐτὸν] αὐτὸν & Χριστὸν ACD ex emendatione. 15. 18. 36. 45. Versio Vulg. Eustathius Antioch. I. c.
 Chrysostomus in Jo. H. 3. in Heb. H. 3. Eunomius Apol. 26. Basilii c. Eunom. II. cit. Theodoret. D. III.
 Nysseus c. Eunom. II. 5. Athanasius de fide. Irenaeus. probante J. A. Bengelio.
 αὐτὸν ὁ Θεός] αὐτὸν ὁ Θεός αὐτὸν 4. 31. Oecumenius.
 39. ἐποίησε] comma addunt. 1. 2. 4. 38. Editio Erasmi, Stephani. Versio Syr.
 τοῖς] — D a prima manu.
 40. ἀκούσαντες δὲ] τότε πάντες οἱ συνελθόντες & ἀκούσαντες D. Versio Syra posterior in margine.
 41. Πέτρος] οὐκ E. Irenaeus. κατενύγησαν] κατηνύγησαν E 15. 18.
 42. τῇ καρδίᾳ] τὴν καρδίαν AC 36. καὶ εἶπον E. εἶπον δὲ 19. εἰπόντες D ex emen-
 43. εἰπόν τε] καὶ τινες ἐξ αὐτῶν εἶπαν D a prima manu. 18. 24. 26. 56. λοιποὺς] — D. Versio Copt. Ethiop. probante J. Millio prol. 440.
 44. τῇ] + οὐκ D. ποιήσομεν] ποιήσωμεν ACE 1. 15. 18. 26. 28. 33. 45. 46. Lectionar. 1. Editio Complut. Erasmi 3. 4. 5.
 Stephani. 1. Basilii Eth. 9. ἀδελφοί] + καὶ ἀδελφοί ὑμῶν DE. Versio Syra posterior in margine. Codices Latini.
 45. Πέτρος δὲ ἔφη] εἶπε δὲ Πέτρος 38. 2. Editio Erasmi. Ald. Colinaei, Bogardi, Versio Syr.
 46. ἔφη] — J. A. Bengelii.
 47. εἶφη πρὸς αὐτοὺς μετανοήσατε] πρὸς αὐτοὺς φησὶν μετανοήσατε D. Irenaeus. πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσατε, φησὶν AC
 15. 18. 25. 36. Versio Vulg. Chrysostomus, Cyrillus Cat. p. 27. ἐπὶ] ἐν D.
 48. ὀνόματι] + τοῦ κυρίου DE. Versio Syra utraque, Armen. Basilii, Cyrillus, Theodoretus, Epiphanius, Cypria-
 49. ἁμαρτιῶν] τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ABC 40. Versio Vulg. Copt. 39. ὑμῶν] ἡμῶν D.

tigerunt. vid. in Matth. I. 22.

33. τῇ δεξιᾷ τῷ Θεῷ] R. Salomo in Pl. CXVIII. Medras Agada est: excelsa creavit S. B. dextera sua, quocirca mors in illa non exercet dominium, S. D. Esaj. XLVIII. 13. manus mea fundavit terram; haec est manus sinistra. Et dextrae meae palmus extendit coelos; haec est dextra. Et sic dixit Psaltes CXVIII. 16. dextra Dei elata est; quoniam illa creavit ea, quae sunt in altitudine mundi; haec est dextra Dei, quae strenue ager causam iustorum tempore futuro; etiam per illam Deus ad vitam adducit illos, ipsique in aeternum vivent, & tunc ego non moriar, sed vivam in sempiternum.

36. ἀσφαλῶς γνωσκέτω] Euphrasius Proaeres. εἰδοὶ ἀσφαλῶς.

κύριον — ἐποίησε] Justinus X. 1. Darium — per indulgentiam pater regem vivus fecit, nihil sibi ablatum credens, quod in filium contulisset. Plinius Trajan 5. An fas erat, nihil differre inter imperatorem, quem homines, & quem dii fecissent? Herodianus IV. 4. 1. οὐκ ἠγγικάν ης ἀρχοντας ἐδάμνα

33. VIII. 4. 25. καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὃν πεποίηκε καίσαρα. Philostratus V. Apollon. p. 528. ποιήσας μου, ἔφη, βασιλέα. Julianus Misopog. ὅτι μου καίσαρα ποιήσας συνῆλθέμεν. Elegit, constituit.

37. κατηνύγησαν] Lexicon Psalm. κατηνύγητε, λυπηθήτε, μεταμνησθήτε. Plaut. cor pungit meum; Cic. pro Rosc. 2. scrupulum, qui se dies noctesque stimulat, ac pungit. Themistius II. p. 33. B. ἐνύχη τὴν δαμόναι. Hesychius. κατηνύγησαν, ἐλυπηθήσαν. Simplicius praef. ad Epictet. ὡς τὰς μὴ πάντως νεκρωμένους νύτλησθαι ἐκ τῶν λόγων. Gen. XXXIV. 7.

39. εἰς μακράν] Cyrillus Lex. ἢ εἰς μακράν, propediem. Galenus in Hippocr. Aphor. 6. κίνδυνος ἔπεται πνιγνῆς τὸν ἄνθρωπον ἢ εἰς μακράν. de rat. medendi IX. ἢ εἰς μακράν, ἢ εἰς ὕστερον, ἀλλ' αὐτίκα. de Usu Part. VII. ἢ εἰς μακράν, de potent. III. ἢ γὰρ ἔλκειν τι τὸν οἰκίον ἀπειδέχθη χυμὸν, ὡς φαίνεται πολλὰκις μισθῶν [τὴν τῇ ἡμέρας κύβιν] ἀποκρίνεται τὸ τὸν αὐτὸν τῶτον ἢ εἰς μακράν ὡς αὐτῆς τῆς πείρας διδάχθησθαι τὴν συμμίστρειν τῆς τομῆς. de Usu Part. III. ἢ εὐθύς, ἢ εἰς μακράν. Aristides de Nilop. 337. ἐπὶ τῷ

μακρὰν, ὅσους ἀν προσκαλέσῃ) Κύριον ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσι διε- 40
μαρτύρετο, καὶ παρεκάλει, λέγων· Σάθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. Οἱ μὲν 41
οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τριχίλια. Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῆς ἀποστόλων, καὶ 42
τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τῶν ἄρτων, καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πόσις ψυχῶν φό- 43
βος· πολλὰ τε τέρατα καὶ σημεῖα ἐγένετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύον- 44
τες ἦσαν ὅτι τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἀπαθὴν κοινὰ. Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ὅτι- 45
πρασ-

ἡμῶν] ἡμῶν D.
προσκαλέσῃ] προσκαλεῖται Lectionar. 1.
λόγοις] — 25. 29. probante J. Millio. prol. 1501.
διεμαρτύρετο] διεμαρτύρατο ADE 25. 29. 32. 37. 38. 40. 45. Lectionar. 1. Theophylactus. probante J. Millio
prol. 1482. + αὐτοῖς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
παρεκάλει] + αὐτὸς ABD. 25. 27. 33. 34. 40. Versio Vulg. Syr. Lucifer IV.
τῆς σκολιᾶς ταύτης] ταύτης τῆς σκολιᾶς D. 11.
41. ἀσμένως] — ACD 19. Versio Vulg. Corp. Æthiop. Clemens Str. I. p. 371. Chrysostomus. probante J. Millio
prol. 628. ἀποδεξάμενοι] δεξάμενοι 36. ὑποδεξάμενοι 42. Theophylactus, πρὸς εὐσαντες D.
αὐτῷ] — 4. Versio Corp. αὐτῷ D. + καὶ πιστεύσαντες Versio Syra posterior in margine.
καὶ προσετέθησαν] — 38. + ἐν AD 15. 18. 19. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg.
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ] ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ D Codices Latini. 42. ἦσαν δὲ] ἐ ἦσαν D.
προσκαρτεροῦντες] + ἐν A Versio Vulg. Syr. + ὁμοθυμαδὸν 15. 18. 36.
ἀποστόλων] + ἐν Ἱερουσαλὴμ D Codices Latini. καὶ secundo loco] — AD Versio Vulg.
ταῖς προσευχαῖς] τῇ προσευχῇ 18. Chrysostomus. 43. ἐγένετο] ἐγένετο ACD.
πόσις ψυχῶν] πᾶσα ψυχὴ 11. τῇ] — D. 2 prima manu. 31.
καὶ σημεῖα] — 4. a prima manu. + οὐ μικρὰ E 25.
διὰ] + τῇ χειρὶ E 18. 25. 40.
διὰ τῆς ἀποστόλων ἐγένετο] ἐγένετο διὰ τῆς ἀποστόλων AC. Versio Syr. Corp.
ἐγένετο] ἐγένετο 1. 29. 40. 45. 46. Editio Erasmi, Colinaei, Oecumenius Ed. ἐγένετο E 25. + ἐν
Ἱερουσαλὴμ, φόβος τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ πάντας καὶ AC. 19. 33. 34. 40. in ora. 43. a prima manu. Versio Corp.
Vulg. + pro ἐν legunt εἰς 18. 33. 36. & αὐτὸς pro καὶ 8. 13. 18. 36. + ἐν Ἱερουσαλὴμ E. 40. Versio Syr.

αὐτὸν λήξωσιν οἱ νεοί, καὶ ὁ πολὺς δῆμος τῶν ποταμῶν
ὄγκος πέφυκεν ὑπορρεῖν ἐκ εἰς μακρὰν. de Paraphtheg. p.
375. μεταγινώσκεις τε γὰρ ἐκ εἰς μακρὰν. Platon. II. p.
209. ἔδειξεν ἐκ εἰς μακρὰν, ἀπελθόντων γὰρ τῶν βαρβάρων
εἰς τε τὴν πόλιν, ἦγον εὐθὺς αὐτὸς S. S. I. p. 290. ἀνε-
ψῆκεν ἐκ εἰς μακρὰν. de Concord. I. p. 529. ταῦτα
δ' ἐκ εἰς μακρὰν ἐτελείτο. Demosthenes pro Cor.
ἐκ εἰς μακρὰν. Themistius XVI. p. 213. A. ἔτω καὶ
Πέρσης ἐκ εἰς μακρὰν προσεζόμεθα. XVIII. p. 223. B. πό-
λεως — ἢ προσκοινοδομήσει ἐκ εἰς μακρὰν ὁ ἀρχηγέτης.
XX. p. 239. C. ἐκ εἰς μακρὰν Ἀθηναῖοι μετέγινοντο ἀμφὶ
Σωκράτους. Phalaris Ep. 63. γνώσει δὲ τὴν ταχίστην τῇ
λιγομένῃ διαίρειν ἐκ εἰς μακρὰν. Xenophon Cyropaed.
V. ἀμυνόμεθα τὴν πολέμῳ ἐκ εἰς μακρὰν. Lucianus
Somn. 10. ἀπαντα — ἐκ εἰς μακρὰν σε διδάξομαι.
Prometh. 21. ἀφίξεταί σοι φίλος ἐκ εἰς μακρὰν. poste-
ritas & feri nepotes.

40. Gen. XIX. 17. Pl. LXXVII. 8.

41. ἀσμένως ἀποδεξάμενοι] Dionysius Hal. A. I. 82.
ἀσμένως δὲ ὑποδεξάμενοι τὸν λόγον τῆς μακρᾶς. Jof. A.
IV. 6. 7. αἱ δ' ἀσμένως δεξάμενοι τὴν λόγον. Diodorus
S. XII. 54. ἀσμένως προσδεξάμενοι τὴν τῷ Γοργίῳ λό-
γον. 55. ἀσμένως δὲ Λακεδαιμονίων ὑπακούσαντων. 57.
ἀσμένως δὲ τῶν Κορινθίων προσδεξάμενοι τὴν λόγον. Po-
lytaenus p. 370. οἱ δὲ ἀσμενοὶ τὸν ἄνδρα ἐδέξαντο. Jof.
A. XII. 9. 7. οἱ δὲ ἀσμένως δεξάμενοι τὴν λόγον. B. I.
4. 8. ἀσμένως δ' ὑπὸ τῷ ἔθνει προσδεχθή.

προσετέθησαν] Polybius p. 21. ἀν παραγινόμενοι, ἀπὸ
τῶν καρχηδονίων αἱ πλείους ἀφιστάμενοι πόλεις προσετί-
θησαν τοῖς Ῥωμαίοις. & p. 28. se adjunxerunt. Thomas.
προσέθεμαι σοι, ἀπὸ τῆς μετὰ σὺ γίνομαι· οἶον, προσέ-
θεμαι τοῖς πολέμοις.

Porphyrus V. Pythag. p. 25. ἔτας δὲ πάντας εἰς
ἐαυτὸν ἐπέστρεψεν, ὥς μὴ μόνον ἀκράσει, ὥς φησὶ Νικόμα-
χος, ἢ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας πεποιθῆται, πλεον ἢ δυσχίλις
ἰλιπ τοῖς λόγοις.

ψυχῶν] Seneca Controv. 16, jacebat navigium

pervetus, & attritum falo, vix unius capax animae.

42. inf. XX. 7.

43. ἐγένετο — πόσις ψυχῶν φόβος] Hebraismus
Gen. XXXV. 5. Psal. CV. 38. Luc. I. 65.

44. εἶχον ἀπαντα κοινὰ] Cic. de Offic. I. 16. Ut
in Graecorum proverbio est, amicorum esse om-
nia communia. Ter. Adelph. V. 3. Vetus verbum
hoc quidem est, communia esse amicorum inter
se omnia. Donatus. Inter Pythagoreos ortum di-
citur proverbium. Porphyrius V. Pythag. 20. I. c.
addit: ὡς μηκέτι οἰκᾷ ἀποσῆναι, ἀλλ' ὅμως σὺν πασι καὶ
γυναῖξιν ὁμόκοιον τι παμμίγετες ἰδρυσαμένους πολιῶσαι τὴν
πρὸς πάντων ἐπικληθῆσαι μεγάλην ἑλλάδα ἐν Ἰταλίᾳ. Νό-
μος τε παρ' αὐτῷ δεξάμενος καὶ προσάγμαται, ἀσμενὶ
θείας ὑποθήκας, ἐκτὸς τῶν πρᾶξιων ἔδιν. ἔτι καὶ τὰς
ἐσίας κοινὰς ἔθετο. Jamblicus V. Pythag. 18. τῷ μὲν ἐν
Πυθαγορείῳ κοινὴν εἶναι τὴν ἐσίαν διέταξε — τὴς δὲ ἐτί-
ρας ἰδίας μὲν κτήσεις ἔχειν ἐκέλευσε. Suidas. Τίμαιος φη-
σιν ἐν τῷ θ. ταύτην λελθῆναι κατὰ τὴν μεγάλην ἑλλάδα,
καθ' ἣς χρόνος Πυθαγόρας ἀνέπειθε τὴς ταύτης κατοικούντας
ἐδιδανέμενται κεντῆσθαι. Κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος
ἐν Ἀδελφοῖς, οὐ δῆπε κοινὰ τὰ τῶν φίλων τὰ χρήματα λέ-
γαν μόνον, ἀλλὰ τὴν τῇ εὐ καὶ τῆς φρονήσεως κοινωνίαν.
Justinus XLIII. 1. 5. Saturnus tantae justitiae fu-
isse traditur, ut neque fervierit sub eo quisquam,
neque quicquam privatae rei habuerit, sed omnia
communis & indivisa omnibus fuerint, velut unum
cunctis patrimonium esset. Argumentum in Eccle-
siaz. Aristophanis: πρῶτον μὲν ἡ Πραξαγόρα κελύει πάν-
τας τὴς πολιτείας πάντα τὰ αὐτῶν χρήματα καὶ πᾶσαν ἐ-
σίαν εἰς ἀγορὰν ἀποφέρειν, ἵνα μηδὲς μηδὲν ἰδίον ἢ οἰκίον ἰδίᾳ
ἔχῃ, ἀλλὰ πάντα πᾶσιν ὡς κοινὰ. Plato Lydis p. 499.
Ε. ἔκιν κοινὰ τῶν φίλων λέγεται. Phaedro p. 1243. D.
κοινὰ τὰ τῶν φίλων. de Rep. IV. p. 634. A. κατὰ τὴν
παροιμίαν, πάντα κοινὰ τὰ τῶν φίλων. V. p. 650. B.
κοινὰ τὰ φίλων. de Legg. V. p. 847. B. τὸ πᾶσι λε-
γόμενον — λέγεται δὲ, ὡς ὅπως εἰς κοινὰ τὰ φίλων. Eu-
ριπί-

46 πρᾶσκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε. Καθ' ἡμέραν τε πρῶς-
καρτερεῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τρο-
47 φῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, Αἰνῶντες τὸ Θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς
ὅλον τὸ λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τῆς σωζομένων καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

1 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ὅπῃ τ' ὦραν τ' προσευχῆς
2 τ' ἐνάτην. Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ὑπάρχων, ἐβαπτίζετο· ὃν
ἐτί-

44. πάντες] καὶ πᾶσι 15. 18. 40. Versio Syr. δι] τε D.
πιστεύοντες] πισύσαντες 4. 17. 18. 19. 25. 32. 36. 42. 56. Editio Complut. Versio Vulg. Syr. Origenes in
Matth. XIX. 21. πάντα] πάντα D.
45. τὰ κτήματα, ἔτι] ὅσοι κτήματα εἶχον, ἢ D. Versio Syr. διμερίζον] ἐμέριζον A.
αὐτὰ] + καθ' ἡμέραν D. πάντα 43.
καθότι] τοῖς D. a prima manu. Sed Versio Latina: secundum quod. καθὼς 13.
καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε] — 31. 46 καθ' ἡμέραν] πᾶσι D. a prima manu.
πρῶςκαρτερεῦντες] προσκαρτερεῖν D. ὁμοθυμαδὸν] — D.
ἐμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ] ἐν τῷ ἱερῷ ὁμοθυμαδὸν C Versio Syr.
κλῶντες τε κατ' οἶκον] καὶ κατ' οἶκον ἂν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κλῶντες D.
τε posterior] δι 47. a prima manu. Lectionar. 1. + καὶ 40. 47. λαόν] κόσμον D.
τῆς σωζομένων] τοῖς σωζομένοις 36. ἡμέραν] + ἐν 3. 25. 40. Versio Syr.
τῇ ἐκκλησίᾳ] — AC Versio Vulg. Copt. Armen. Æthiop. Cyrillus Glaph. p. 185. probante J. Millio prol. 1201.
151 J. A. Bengelio in Gnom. ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ D. ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐκκλησίᾳ 19.
1. δι] — 31.
δι Πέτρος] ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις Πέτρος D. Πέτρος δι AC 6. 15. 19. Lectionar. 1. Versio Vulg. Syr.
Copt. Pamphilus, Cyrillus I. c. Enthalms, Lucifer V. probante J. Millio prol. 1451. P. Junio Πέτρος J. A.
Bengelius in Gnom. ἀνέβαινον] ἀνέβησαν 26. ἱερὸν] + τὸ δειλινόν D.
τ' προσευχῆς τῇ ἐνάτῃ] ἐνάτῃ τῇ προσευχῇ D. a prima manu.
ἐνάτῃ] ἐνάτῃ AE 1. 31. Codices plurimi. Theophylactus. 2. καὶ] + ἰδὼ D a prima manu. Versio Syr.
ὑπάρχων] — D. Versio Syr. Armen. Arab. Lucifer V.

τιπίδες Andromach. 376. φίλον γὰρ ἑὸν ἴδιον, οἷοντις
φίλοι ὁρθῶς πεφύκας, ἄλλοι κοινὰ χρήματα. Oreste. 733.
κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. Phoeniss. 250. κοινὰ γὰρ φίλων
ἔχη. Valerius Max. IV. 8. Quod Gillias posside-
bat, omnium quasi commune patrimonium erat.
Aristoteles Nicom. VIII. 11. καὶ ἡ παροιμία, κοινὰ
τὰ τῶν φίλων, ὁρθῶς, ἐν κοινῇ γὰρ ἡ φίλια. ἐπὶ δὲ ἀδελ-
φοῖς μὲν καὶ ἱταίοις πάντα κοινὰ. IX. 8. καὶ αἱ παροι-
μίαι δὲ πᾶσαι ὁμοιομοιοῦσι, οἷον, τὸ μὲν ψυχῇ, καὶ
κοινὰ τὰ τῶν φίλων. Plut. de frat. car. p. 490. E.
αἱ κοινὰ τὰ φίλων ἐπὶ, μάλιστα δὲ κοινὰς τῶν φίλων εἶναι
φίλος. Libanius Ep. 1125. Κοινὰ τὰ τῶν φίλων & fac-
pe. Aristides de Concord. I. p. 534. ἐγὼ μὲν γὰρ
οἶμαι τέττα τό τε κοινὸν καὶ τὸ ἴδιον κεχαρισθαι, καὶ τὸν
τῶν σοφῶν λόγον ὅτο βέλτερον, ὡς ἄρα χρὴ κοινὰ πάντ'
εἶναι τοῖς μέλλουσιν εὖ καλλιὰ πράξει· ἔμην γὰρ χαρὶς
τὴν ἑκάστου κέκτηται, καὶ τὸ συμφέρον χαρὶς ἑκάστου. ἐκ δὲ
τάτῃ εὐσείας καὶ μάχαι καὶ διαφοραὶ τὸ γὰρ οὐ σὸν τῷ-
το, ἀλλ' ἐπὶν, ἀρχὴ πάσης τῆς φιλοκλείας· οὐ δ' ἅπαντες
κοινὰ τὰ ὄντα ἐγίνετο, κοινὴν περὶ αὐτῶν καὶ τὴν γνώμην
ἔχοντι. Jos. B. II. 8. 3. κατὰφρονται δὲ πλέτες, καὶ
θαυμάσιον παρ' αὐτοῖς τὸ κοινωνικόν, ὅδε ἐστὶν εὐρεῖν κτή-
σι τινα παρ' αὐτοῖς ὑπερέχοντα, νόμος γὰρ τῆς εἰς τὴν αἰ-
ψην κινούσας δημιῶν τῷ τάγματι τὴν δόξαν, ὥς ἐν ἁ-
πασιν μὴτε πείρας ταπεινότητι φαίνεσθαι, μηδ' ὑπερὸν πλέ-
τε, τῶν δὲ ἑκάστου κτημάτων ἀναρμενιγμένων μίαν, ὥσπερ
ἀδελφοῖς, ἅπασιν εἶσαν εἶναι. Athenaeus I. p. 8. A. e
Cratino. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. Jos. A. XII. 4. 10.
δικαίον ἐν εἶναι ἀδελφὸς ὑμῶς ὄντας διαπέμπεσθαι πρὸς ἡ-
μᾶς — ποιήσωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ, καὶ τάτῃ ὑμέ-
τεροι ἴδιοι νοσήσωμεν, καὶ τὰ αὐτῶν κοινὰ πρὸς ἡμᾶς ἔξωμεν.
1. Macc. XII. 23.

46. ἀφελότητι] Enstath. II. x. p. 1384, 44. Ἀ-
θήναισι αἰδῶς καὶ ἀφελίας ἢ βωμὸς περὶ τὸν τῆς Πολιάδος
Ἀθήνας νῆον, καθὰ καὶ Παιοναίως ἱστορεῖ — αἰνιγμα τῷ
χρήναι τὸν διδασκόμενον — ἀφελῶς τοῖς διδασκάλους προσ-
θερισθαι καὶ ἀπεργίαις, οἷα μὴ εἰδῶτα· τὸ γὰρ ἔξω τῷ διδόντι

περίεργον ποιηρίαν ἔχει ἀπρεπῆ. Ezymol. ἀφελῆς, ὁ ὕγιος τὸ
σῶμα καὶ ὁλόκληρος, ὅταν παρ' Ἀθηναίους — λέγεται
καὶ ὁ ἀπλῆς ἐν τῷ βίῳ. Elianus V. H. II. 18. ἱστια-
θεὶς ἀφελῶς καὶ μουσικῶς, cui opponuntur τὰ πολυτελῆ
δεῖπνα καὶ φορτικὰ. Hesychius. ἀφελῆς, ἁπλῆς, καθαρὸς,
ὁλόκληρος, ὁ μὴτε πλειοῦσθαι, μὴτε δύναι τι τῷ σώματι.
Anthol. VII. 200. μισῶ τὴν ἀφελίαν, μισῶ τὴν σῶφροναν
λίαν. Suidas ἀφελῆς. Δαμάσκιος φησὶν, ὡς ἰσίδωρος πρὸς
τῇ ἀφελείᾳ τῇ ἀψευδίᾳ ἡγάπα διαφερόντως — καὶ ἐδ' ὅστις
ἔχον ἐν αὐτῷ προσποιούμενος. Ἀφελῆς· ὁ δὲ ἀποφθίγγεται
βαρβαρικὸν μὲν τι ἔ· ἀφελῆς, ἀφελότης alibi non reperitur.
47. ἔχοντες χάριν] Plinius H. N. XIX. 1. quod
apud alios gratiam, apud alios offensionem habet.
Plut. Dem. p. 849. A. πάντων φιλοπονώτατος ὢν τῶν
λεγοντῶν — χάριν ἐκ ἔχει πρὸς τὸν δῆμον. Aristophanes
Ran. 337. χαρίτων πλείους ἔχουσαι μῆρος — χορῶν.
Ex. XXXIII. 12. Eph. IV. 29.

τῆς σωζομένης] Qui consilio Petri comm. 40.
moniti discipulis Christi se adjugebant. Loquitur
historicus de re, quae in oculis incurrebat, de fac-
to Judaeorum, non de occulto Dei consilio.

1. τὴν ἐνάτην] Pesachim VI. 1. Sacrificium ve-
spertinum mactabatur hora VIII. cum dimidia, of-
ferebaturque h. IX. cum dimidia. Berachoth f. 26.
1. 2. R. Jose f. R. Chaninae dixit: Patriarchas in-
stituiffe orationes. R. Josua f. Levi dixit, institu-
isse eas secundum sacrificium iuge. Oratio matuti-
na est usque ad horam IV. Oratio Minchae usque
ad vespertam. Quatenam est Mincha magna? a sex-
ta & dimidia. Quatenam parva? a nona & dimi-
dia. Jos. A. XIV. 4. 3. διὰ τῆς ἡμέρας πρᾶξαι τὰ καὶ
περὶ ἐνάτην ὦραν ἱερουργῶντας ἐπὶ τῷ βαμῶ. inf. X. 3.

2. χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς] Inf. XIV. 8.
ὦραν τῷ ἱερῷ τῇ — ἀραῶν] Intelligo portam or-
ientalem, Corinthiam & maximam, Nicanoris di-
ctam, per quam introbant ex atrio mulierum in a-
trium Israelitarum. Jos. B. V. 5. 3. τῶν δὲ πυλῶν

ἐτίθεν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τῆς ἱερᾶς τῆς λεγομένης Ὠραίας, τῇ αὐτῇ ἐλεημοσύνην
 ὡς τῇ εἰσπορευομένην εἰς τὸ ἱερόν. Ὁς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσέλαι
 εἰς τὸ ἱερόν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάν-
 νῃ, εἶπε· Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπέειχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν.
 Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τὐτό σοι δίδωμι.
 Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς Ναζωραίας ἐγείραι καὶ περιπατεῖ. Καὶ πιάσας αὐτὸν
 δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε. ὡς αὐτὸν δεξιᾶς αὐτῆς αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. Καὶ
 ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιπατεῖ καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ
 ἀλ-

καθ' ἡμέραν] — Versio Syr.

θύραν] πύλην E 27. 29. 40. Basilus Seleuc.

τῶ posterior] — 1.

εἰσπορευομένην] + αὐτῶν D. a prima manu.

εἰσέλαι] εἶναι D a prima manu.

λαβεῖν] — D 1. 2. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 24. 26. 27. 28. 31. 32. 33. 34. 37. 38. 42.

43. 45. 46. 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Plant. Genov. Stephani 1. 2. Wechellii, Bengelii,

qui aliter in Gnom. Versio Syra utraque, Arab. Lucifer. Theophylactus. probante J. Pricaeo, J. Millio prol. 1410.

+ παρ' αὐτῶν E.

σὺν τῷ Ἰωάννῃ] — 26. probante J. Millio prol. 1485.

βλέψον] ἀτενίσσον D.

τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν] λαβεῖν τι παρ' αὐτῶν E.

6. εἶπε δὲ Πέτρος] λέγει δὲ εἶπεν AC. Versio Copt. Vulg.

Syra posterior in margine.

ὀνόματι] + τῇ κυρίῃ Versio Syr. Aethiop.

Ναζωραίας] Ναζωραίας Editio Erasmi 1. Ald.

ἐγείραι] — D.

ἐγείρει] — E 1. a prima manu. 31. 47. Codices plurimi.

7. πιάσας] κρατήσας 2. Editio Erasmi, Colinaei, Ald. Bogard.

ἤγειρεν] + αὐτὸν AC. 15. 18. 36. Versio Vulg. Syr. Copt. Cyprianus Tr. 83. Lucifer, Basilus Eth. 58. Basilius Seleuc.

αὐτῇ αἱ βάσεις] αἱ βάσεις αὐτῆς AC. Versio Vulg. Basilus Sel. Lucifer. παραχρῆμα δὲ] — παραχρῆμα ἐσθῆν E D. παραχρῆμα τι Lucifer.

8. ἔστη] ἀνέστη 4. 36. 37.

περιπατῶν] — αὐτὸν AC. 15. 18. 36. Versio Vulg. Syr. Copt. Cyprianus Tr. 83. Lucifer, Basilus Eth. 58. Basilus Seleuc.

περιπατῶν] — D.

αἱ μὲν δὲ χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ κεκαλυμμέναι πανταχόθεν ἦσαν — μία δ' ἡ ἔσθῃ τῇ τῶν κορινθίων χαλκῇ, πολὺ τῇ τιμῇ τῆς καταργύρης καὶ περιχρυσῆς ὑπεράγυσσα — ἡ δὲ ἐπὶ τὴν κορινθίαν [πύλην] ἀπὸ τῆς γυναικοντίδος ἀνοιγόμενη [θύρα] τῆς τῆς αὐτῆς πύλης ἀντικρὺ, πολὺ μείζων — εἶχε καὶ τὸν κόσμον πολυτελέστερον, ἐπὶ σαφιλὲς πάχος ἀργύρου τε καὶ χρυσῶ, βαθεῖα δὲ ἐπὶ πρὸς τὴν μείζονα πύλην ἀπὸ τῆς τῶν γυναικῶν διατερίχσματος ἀνίγον. haec media erat inter portam orientalem & portam aedis, quae fores non habebat. 4. VI. 5. 3. ἡ δὲ ἀνατολικὴ πύλη τῇ ἐνδοτιρῇ [scil. ἱερᾷ] χαλκῇ μὲν ἔσα καὶ τριβαρυτάτῃ, κλεισμένη δὲ περὶ δέλην μόλις ὑπ' ἀνδρῶν κ. ὥσθι αὐτομάτως ἀνοιγμένη — τὐτό τοῖς μὲν ἰδιώταις κάλλιστον ἰδοῦναι τέρας, ἀνοῖξαι ἅπαρ τὸν διὸν αὐτοῖς τὴν τῶν ἀγαθῶν πύλην· οἱ λόγοι δὲ λογιζόμενοι αὐτομάτως τῇ αὐτῇ τὴν ἀσφάλειαν ἐνεῶν, καὶ πολυμύτοις δῶρον [1. ἄρων vel ἄωρι] ἀνοίγσθαι τὴν πύλην, δηλωτικὸν τῆς ἐρημίας ἀπέβαινον ἐν αὐτοῖς τὸ σημεῖον. Joma III. 10. Helena fecit candelabrum aureum juxta ostium templi: fecit etiam ex auro tabulam, cui sectio declinantis feminae inscripta erat. & Pesachim f. 85. 2. Dixit R. Samuel f. Isaac: cur porta Nicanoris non fuit sancta? quia ibi stabant leprosi, & pollices inferebant intra atrium. Sota III. 4. dicebant: ejicite eam foras, ne atrium polluitur, & Bemidbar R. IX. Gemara: ne castra Levitarum pollueret fluxu sanguinis. Bemidbar R. VII. menstruae introibant Hierosolymam: at non montem templi. Nasir f. 45. 1. prope portam Nicanoris, ubi stabant in castris Levitarum. Sebahim f. 33. 1. Leprosus non poterat intrare portam Nicanoris, nisi donec aspersissent super eum de sanguine peccati, & de sanguine sacrificii pro delicto. f. 116. 2. Hierosolymis ad montem templi castra Israelis, a monte templi ad portam Nicanoris castra Levitarum, inde porro castra divinae majestatis. Joma III. 10. Nicanoris foribus facta erant miracula, & com-

memorabantur in laudem ejus. f. 38. 1. Tradiderunt Rabbini: quoniam miracula facta sunt foribus ejus? Dixerunt, proficiscentem Nicanore, ut afferret fores Alexandria Aegypti, & redeunte, oboriebatur tempestas in mari eum submersura. Quare acceptam unam earum, ut navim allevarent, in mare projecerunt. Adhuc autem nondum mari quiescente ab aestu suo, volebant etiam alteram earum projicere. Quare ipse surgens & amplexus eam dixit iis: projicite me cum ea. Quo dicto statim mare quiescebat ab aestu suo. Quum autem sollicitus esset de recuperanda altera earum, in mare projecta, postquam appulisset ad portum Acco, prorumpibat illa, & prodibat sub lateribus navis. Aliqui autem dicunt, creaturam aliquam sive belluam marinam eam deglutivisse, atque iterum evomuisse, & in terram ejecisse. de ea dixit Salomo Cant. I. 17: Ne legas Berothim, abiegna, sed Birjath jam, creatura maris. Idcirco omnes portae, quae erant in sanctuario, mutatae sunt, ut aurcae fierent, exceptis foribus Nicanoris, ideo quia facta erant ei miracula. Aliqui autem dicunt, quia aes earum coruscabat. R. Eleazar f. Jacobi dixit: aes Corinthium fuisse & lucidum instar auri. Middoth II. 3. Omnes portae mutatae fuerunt — ut essent ex auro praeter portam Nicanoris, eo quod in illa editum fuit miraculum. Sunt qui dicunt, propterea quod aes ejus coruscabat in modum auri. Joma f. 11. 1. dixerunt Rabbini, nulla portarum, quae ibi erat, habebat meliusam praeter portam Nicanoris, intra quam erat conclave Paredrorum, habitatio Pontificis Maximi. Nidda f. 70. 1. Traditio, dixit R. Simeon: Leprosus adduxit sacrificium suum, & sextarium cum eo, statuitque illud in porta Nicanoris. Joma f. 19. 1. Tradunt VII. portas fuisse in atrio, tres in Septentrione, totidem in meridie, unam

9 ἀλλόμενοι, καὶ αἰνῶν τὸ Θεόν· Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς ὡσεὶ πατὴντα καὶ αἰνῶντα
 10 τὸ Θεόν· Ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὸ ἑλεημοσύνην καθήμενος ὅτι τῇ
 Ὠραία πόλῃ τῇ ἱερᾷ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ὅτι τῷ συμβεβηκότι
 11 αὐτῷ. Κρατῶντες δὲ τῶ ἱαθέντι Χωλῆ τὸ Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐ-
 12 τὸς πᾶς ὁ λαὸς ὅτι τῇ σοφίᾳ τῇ καλυμνῇ Σολομῶντος, ἔκθαμβοι. Ἰδὼν δὲ Πέτρος
 ἀπεκρίνατο πρὸς τὸ λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ὅτι τῷ τῷ; ἢ ἡμῖν τί
 ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τῷ ὡσεὶ πατεῖν αὐτόν; Ὁ Θεὸς Ἀ-
 βραάμ

a τὸν θῖον ad τὸ θῖον] — 27. 29.

10 τι] δι' AC. 15. 18. 19. Versio Vulg. Copt. Basilinus Seleno.

οὗτος] αὐτός AC. 15. 18. 36. 38. 40. Versio Vulg. Copt. Syr. Basilinus Sel. Lucifer.

ἦν] ἐστὶν 40. Chrysostomus.

τῇ Ὠραίᾳ πόλῃ] τῇ Ὠραίᾳ πόλῃ 16.

ἐπλήσθησαν] + πάντες 32.

συμβεβηκότι] γεγενημένῳ D.

11. κρατῶντες δὲ τῶ ἱαθέντι Χωλῆ τὸ Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς] ἐκπερευμένους δὲ τῶ Πί-
 τρω, ἐ' Ἰωάνη συνεβουλευτο κρατῶν αὐτὰς· οἱ δὲ θαμβηθέντες ἐστῆσαν D. δι] τε A.

τῷ ἱαθέντι Χωλῆ] αὐτῷ ACE 14. a prima manu. 15. 18. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Armen. Æ-
 thior. probante J. Millio prol. 1201. J. A. Bengelio.

πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαός] πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς A. Versio Vulg. αὐτοὺς] αὐτὸν 4.

ἐστὶ] ἐν D. 25.

Σολομῶντος] DE Editio Complut. Genev. Plant. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Bengelii.

μῶντος A. 12. ἰδὼν δὲ Πέτρον ἀπεκρίνατο πρὸς τὸ λαόν] θαυμάζεις δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτοὺς D.

δι] + ὁ A. Editio Colinaei.

Ἰσραηλῖται] Ἰσραηλῖται E Apollonius de Syntax. praepof. II. 3. ἐπὶ τὸ σ. οὐ προσωριῖ πρὸ τῶ ρ. ἢ πρὸ τῶ λ. οὐ
 ᾧ δὲ τῷ πρὸτακτικῶν τὸ σ. τῶ γὲ μὲν κ. καὶ τ. καὶ ἔτι τὸ σκλα καὶ εἰς συντεταγμέναι. vid. in Rom. IX. 4.

ὡς] + ἡμῶν τῇ D.

εὐσεβείᾳ] ἐξουσία Versio Syr. Vulg. sed contra Codices MS, qui legunt pietate, non potestate, ex I. 7. non im-
 probante T. Beza. + τῷ D.

πεποιηκόσι] πεποιηκότων D.

αὐτόν] τέτοιον E. Versio Vulg. Irenaeus.

9. αὐτὸν πᾶς ὁ λαός] πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν ACD Versio Vulg.

οὗτος]

καθήμενος] καθήμενος D.

τῇ ἱερᾷ] — Versio Syr.

ἐκστάσεως] ἐκτάσεως D. Sed Vers. Latina: stupescitionis.

καὶ] + τὸ A 31.

τῇ posterior] ἢ D a prima manu.

Σαλο-

12. ἰδὼν δὲ Πέτρον ἀπεκρίνατο πρὸς τὸ λαόν] θαυμάζεις δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτοὺς D.

τῷ] τέτοιον D, a prima manu.

unam in Oriente quae erat porta Nicanoris. Be-
 midbar R. VII. IX. coram Domino. haec est porta
 Nicanoris. — adducunt eum ad portam orienta-
 lem, ad portam Nicanoris, ubi potum dant mu-
 lieri declinanti, & purgant puerperas, & leprofos.
 ex Sota I. 5. Thanchuma f. 193. 1. Joma f. 30. 2.

3. ἡρώτα — λαβεῖν] Aristophanes Plut. I. 240.
 Καὶ τις προσιλῶν χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος αἰτῶν λαβεῖν τι
 μικρὸν ἀργυρίδιον. Ælianus H. A. II. 48. Κόρκκις Αἰ-
 γυπτίος, ὅσοι τῷ Νείλῳ προσδραστῶνται, τῶν πλεόντων
 ἰσχυροὶ ἰκίται εἶναι, λαβεῖν τι αἰτῶντες. Libanius D.
 XLII. p. 886. C. παρ' ἡμῶν μὲν ἔτι λαβεῖν, ὡς νόμων
 ὄντων ἔχεται δὲ λαβεῖν, ὡς κεκλυται τοῖς νόμοις. Euparius
 Exc. Leg. ἡμῶν ἔτι λαβεῖν.

6. ἀργύριοι καὶ χρυσοὶ] Herodotus III. 140. ὡς ὦν
 εἰ χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν ἀπλῆτον δίδωμι — λέγει πρὸς ταῦ-
 τα ὁ Σολοῦν ἱμοὶ μὲν χρυσόν, ὃ βασιλεὺς, μὴτε ἄρ-
 γυρον δίδω, ἀλλ' κ. τ. λ. Aristides T. 2. p. 447. Σεμ-
 νότητος δὲ καὶ τὸ τοῖς ἐν γένει μᾶλλον ἂν ὀνόμασι χρῆσθαι
 ἐν γένει δὲ λέγω χρυσὸς, ἀργυρὸς, τὸ μὲν γὰρ ἐκ τῶν ἐστὶ
 τὸ ἐπὶ εἶδος καὶ μέρους λεγόμενον, χρήματα, εὐπορία, πρόσ-
 οδος. Ὁ δὲ Θεκυδίδης [VI. 34.] ἀπὸ τῶν ἐς τὸ ἐν γέ-
 νει ἀναγκαζόν, σεμνότητα εἰργάσατο, λέγει δὲ ὁ ἱεροκρά-
 τῆς περὶ τῶν καρχηδονίων χρυσὸν γὰρ καὶ ἀργυρὸν πλείους
 ἔχουσι [κτενίται] ἀπὸ τῶν πλεονάζοντων γὰρ εἰσιν. Ἡ ἐτέρως
 μεταβαλλόν, πλεονάζοντες γὰρ εἰσιν. Καὶ ὁ Δημοσθένης [Phil.
 III. & de fals. Legat] ἀπὸ τῶν εἰπῶν ἀριθμὸς ἐκλού-
 σθη, ἐπειδὴ διεφθέρη τινὰς χρήμασιν ἐν Πελοποννήσῳ, ὃ δὲ
 ἐν γένει εἰπὼν ὅτι χρυσίον ἐκρίνατο παρὰ βασιλείῳς, σε-
 μνότητα εἰργάσατο.

7. ἐπερίωθησαν] comm. 16. Xenophon Paed. VIII.
 βυλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἰδρώτων τὰ σώματα ἐπερίωθησαν.

βάσις] Claudianus de Rufini poena. Dexterā
 quin etiam ludo concessa vagatur Æra petens, poe-
 nasque animi perfolvit avari, Terribili lucro vi-

vosque imitata retentus, cogitur adductis digitos
 inflectere nervis. Sophocles Philoctet. 1398. ἀντίει-
 δι νῦν βάσις σὴν. Herodianus VI. 5. 12. τραχὺς γὰρ
 ἔσα ἢ χάρα τοῖς μὲν πεζοῖς καὶ τῇ βάσει εὐπαγῇ καὶ τῇ
 πορείᾳ εὐμαρῇ παρείχον. Apollodor. Bibl. I. 3. Ἡφαι-
 στον — πηρωθέντα τὰς βάσεις. Heliodorus IV. 3. ἐσφά-
 δαζεν ἢ βάσις, καὶ οἱ πόδες ἐσκίρτων. Artemidor. II. 42.
 οὐ γὰρ ἀσφαλῶς ὑποκειμένης ἔχει τὰς βάσεις τῶν ποδῶν.

σφυρὰ] Dioscorides IV. σφύματα σφυρῶν. Ru-
 fus de Appellat. Part. Corp. H. I. 16. τὰ δὲ ἄκρα
 πρὸς τοῖς ποσὶ σφυρὰ ἀσφαλάλοι δὲ ἔκ ὁρῶς ὀνομάζονται·
 εἰσι μὲν γὰρ, ἀλλ' ἐκ ἐμφανείας. III. 5. καὶ κατωτέρω εἰς
 αὐτῆς τὸ πέρας ὁ ἔξω κούβουλος, ὃν ἄνθρωποι φασὶ τῶν ἰδιωτῶν
 ἀσφαλάλον προσαναγνέσθαι. Pollux II. 192. τὸ δὲ ὑπὸ
 τῇ κνήμῃ μέρος, καλεῖται σφυρὸν καὶ πίζα — παρὰ δὲ
 τὴν πίζαν ἐκτερόθεν πρὸς χροσὶν ἀσφαλάλοι, εἰς ὃς αἱ πτεροὶ
 καταλήγουσιν, οἱ δὲ ἀσφαλάλοι οὐ τὰ πρὸς χροσὶν, ἀλλὰ τὰ
 ἔνδον κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν σφυρῶν — σκίλος μὲν δὲ πᾶν
 ὀνομασθέν τὸ ἐκ μὲν, καὶ γόνατος, καὶ κνήμης, καὶ σφυρῶ, καὶ
 ποδός. Hesychius σφυρὰ, τὰ περὶ τὰς ἀσφαλάλους, αἱ περι-
 φέρουσι τῶν ποδῶν. σφυρὸν τὸ ἐπὶ αὐτῶν τῶν ἀσφαλάλων. Sui-
 das. σφυρὰ, τὰ περὶ τὰς ἀσφαλάλους. Codex D. Cruta.
 Versio Vulg. plantae. Castalio: tali. Beza: malleo-
 li. Aristophanes Acharn. 1176. περὶ τὸ σφυρὸν ἀνὴρ
 τίτρωται. Sch. περὶ τὸ ὅσον τὸ κατωθεν τῷ γόνατος.

8. ἐξαλλόμενος] Suidas. ἐξαλλομένης, ἀσασκισμένης.
 Οὐκ ἀξίως εἶναι σωτηρίας τὸς φλογόμενης δι' αὐτῆς τῆς
 πατρίδος ἐξαλλομένης. ex Jos. B. VI. 4. 2. Dionysius
 Hal. A. II. τὸ γὰρ ἐξάλλεσθαι καὶ τὰς πηδῶν σκλίρε ὑπὸ
 αὐτῶν λέγεται. Esaj. XXXV. 6. inf. XIV. 10.

ἔση] Lucianus D. Mort. XXVII. 5. πάντες ἀπαλὸς
 τῷ πόδι, καὶ ὃς ἐάναι χαμαὶ, ὃς ὅπως βαδίζειν εἰδύναται.

12. ἰδίᾳ δυνάμει] Lyfias epitaph. παρατάξματος
 δ' ἰδίᾳ δυνάμει τῇ ἐξ ἀπάτης Πελοποννήσου στρατὸν ἰλδύσαν
 ἰκάνω μαχόμενοι.

βραδμὴ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασε τὸ παῖδα αὐτῆς Ἰη- 13
σὺν, ὃν ὑμεῖς + παρεδώκατε, καὶ ἡγήσατε αὐτὸν καὶ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντες 14
ἐκεῖνος σπυλιεῖν. Ὑμεῖς δὲ τὸ ἅγιον καὶ δίκαιον ἡγήσατε, καὶ ἡγήσατε ἄνδρα φονέα χα- 15
ρισθῆναι ὑμῖν. Τὸν δὲ δεχόμενον τὸ ζῶντος ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ 16
ἡμεῖς μαρτυρεῖς ἐσμεν. Καὶ ὅτι τῇ κρίσει τῆς ὀνόματι αὐτῆς, τῆτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ 17
οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ ἡ κρίσις ἡ δι' αὐτῆς ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν
ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι καὶ ἄγνοιαν ἐπράξατε, 18
ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Ὁ δὲ Θεὸς ἂν προκατήγγαλε διὰ στόματος πάντων τῶν 19
προφητῶν αὐτῆς, παθεῖν τὸ Χριστὸν, ἐπλήρωσεν ἔγω. Μετανοήσατε οὖν καὶ ὁπιστρέψα-
+ μὲν τε,

13. Ἰσαὰκ &] Θεὸς Ἰσαὰκ, & Θεὸς AC 25. 36. Versio Vulg. Copt. Armen. Aethiop. ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς
15. 18. Irenaeus III. 12. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 1408. Θεὸς Ἰσαὰκ, & Θεὸς D.
Ἰησὺν] — 29. Irenaeus. + Χριστὸν D.
ὑμεῖς] + μὲν ACE 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 13. 18. 20. 24. 25. 27. 29. 32. 34. 35. 36. 38. 40. 45. 46. 47.
Lectiohar. 1. 2. Versio Vulg. Syra posterior. Irenaeus, Chrysostomus, Theophylactus, Hieronymus in Esaj. LII.
13. probante J. A. Bengelio.
παρεδώκατε] + εἰς κρίσιν D. Versio Syra posterior in margine. Irenaeus. + εἰς κριτήριον E.
ἡγήσατε] ἀπαρνήσατε D.
αὐτὸν] — AC 15. 18. 27. 29. 36. Versio Vulg. Copt. Irenaeus, Hieronymus l. c. probante J. Millio prol. 1394.
πρόσωπον] + τῆ D. a prima manu.
κρίναντες] κρίνοντες C.
14. ἡγήσατε] ἐβαρύνετε D Irenaeus.
15. φονέα] + ζῶν καὶ E.
δι'] — D a prima manu.
τὸ ὄνομα αὐτῆς] — Erasmus.
οἶδα] ἐπιστάμεθα D. οἶδα II. 24.
ἐπράξατε] + πονήρον D. a prima manu. + τὸ πονήρον D. ex emendatione 34. Versio Syra posterior in
margine. Irenaeus.
αὐτῶν παθεῖν τὸ Χριστὸν] παθεῖν τὸ Χριστὸν αὐτῶν CDE 15. 18. 25. 27. 36. Versio Vulg. Syr. utraque. Irenaeus. pro-
bante J. A. Bengelio in Gnom.
19. ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας] τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν D. Versio Vulg.
ἐλθῶσι] ἐπέλθωσι D. + ὑμῖν Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. Irenaeus.
ἀναψύξεως] + ὑμῖν E.
20. προκεχειρισμένον] προκεχειρισμένον ACDE 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 24.
25. 26. 27. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 43. 45. 47. Lectiohar. 2. Editio Complut. Plantin. Genev.

13. κατὰ πρόσωπον] Appianus B. C. II. p. 816.
Ἀτίλιος μὲν κίμβρις ἐντυχὼν ἐς πρόσωπον, ἀδελφῶν Φυγά-
δι κάθοδον ἤτει. Polybius p. 1190. καλεῖν δ' ἐκέλευε κα-
τὰ πρόσωπον, εἴ τις αὐτῶν κατηγορεῖ. Gal. II. 11. impu-
denter Judaei se gesserunt.

15. ἀρχηγὸν] ut ἀρχιποιμὸν 1. Pet. V. 4. ubi tamen
grex Dei patris est comm. 2. qui filio oves custo-
dienda tradidit: ita hic ἀρχηγὸς & Heb. XII. 2.
Joh. V. 26.

17. Levit. XXI. 14. Luc. XXIII. 34. Euripi-
des Hippol. 1334. τὴν δὲ σὺν ἀμαρτίαν τὸ μὴ εἶδέναι
μὲν πρῶτον ἐκλύει κακῆς. Sextus Empir. a. Grammat.
I. 267. Ὀδυσσεὺς ὑπὸ Τηλεγόνος παιδὸς κατὰ ἄγνοιαν ἀν-
ήρτηται. Polybius p. 916. ἕνα μὲν τὸν κατ' ἄγνοιαν, ἕτε-
ρον δὲ τὸν κατὰ προαίρεσιν. p. 1415. ἕνα μὲν κατὰ πρόθε-
σιν — ἕνα δὲ κατ' ἄγνοιαν κ. τ. λ.

18. Sanhedrin Omnes prophetae a-
liquid de Messiae prophetarunt.

19. ἐξαλειφθῆναι] Lyfias pro Callia. δεινὸν ἂν εἴη, εἰ
περὶ Ἀνδοκίδου — ἐπεμελήθησιν, ὅπως ἐξαλειφθῆναι αὐ-
τῷ τὰ ἀμαρτήματα ἄλλα. Esaj. XLIV. 22. Jerem.
XVIII. 27.

ἀπὸ προσώπου κυρίου] 2. Theff. I. 9.
ὅπως ἂν ἔλθωσιν] ut veniant. Gen. L. 20.

20. προκεχειρισμένον] Inf. XXII. 14. XXVI. 16.
Cod. D. praedestinatum. Eusebius in II. i. p. 655.
4. ἐπὶ τῶν χειρὶ διδόντων ἀγαθὴ λέξις τὸ προχειρίζεσθαι.
Galenus de format. foet. παραδείγματος — προ-
χειρίζεσθαι δὴ προτεῖναι μὲν ἄκρα χεῖρ. de praedict. I. φαί-
νεται προχειρὶς τυττῆς ἐτοίμως τε καὶ ραδίως, ἐκδοτῶν
ἡμῶν αὐτὸ ἀντιδωρεῖν τοῖς ἀποκεκρυμμένοις. in Hippocr.

de fracturis. οἱ γὰρ ἄλλοις ἐκ ἐκείνων μόνον μεταχειρίζε-
σθαι λέγουσιν, ἀε ταῖς χερσὶ παραλαμβάνουσιν, ἀλλὰ καὶ
πάν ὅτι περ ἂν παρέστιν. Cyrillus Lex. προχειρίζω, de-
promo, expromo. Pollux V. 106. εὐκολον, εὐχέρως,
πρόχειρον, προκεχειρισμένον. Demosthenes de Halonefo.
προκεχειρισμένον καὶ ἐτοίμον ὄντων τῶν ἀγαθῶν. Hefy-
chius. προχειρίζεται, προσφέρει, προχειρίζεται, ἐπιλέγει. Προ-
χειρὴς, ἐτοίμως, ταχέως, ὀξέως. προχειρότατος, ἐτοίμος.
Lucianus Cataplo. 5. ἐγὼ δὲ προχειρισσάμεν τὸ βιβλίον.
Ver. Hist. II. 46. προχειρισσάμενος τὴν μάλαχην. Toxa-
ri 10. ὀλίγους δὲ τινὰς προχειρισάμενος τῶν καθ' ἡμῶς αὐ-
τῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγεσάμενος. 62. ἀπὸ πολλῶν ἔ-
τατες προχειρίζομενος. Rhetor. praec. 17. ταῦτα ὁμο-
φορήσας ἀπετόξευε προχειρίζομενος. adv. Indoct. 12. προ-
χειρισάμενον κρέειν καὶ συνταρτίειν τὰς χόρδας. Navig.
29. ἐγὼ δὲ χειροτονήεις, ὅφ' ἀπάντων προκριθῆς, ἄρχων
ἀρίστος εἶναι δόξας — ἄτι ἀρετῇ προκρισθέντα τῆς στρα-
τίας ἄρχων, οὗ κληρότομος γινώσκων. Chronosolon. 15.
τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειρισθέντων φυλασσέσθαι μηδὲν.
de Merc. Cond. 14. σὺ σε ἐσθῆτα καθαράν προχειρισά-
μενος, καὶ σισαυτὸν κοσμησάμενος σχηματίσας, λυσάμενος
ἡμῶν. Plato . . . τὸν προκεχειρισμένον ἐν τῷ νῦν λόγῳ.
Polybius I. 16. ἐπὶ δὲ παρὰ βασιλεῖς τὰ πάντα δ. στρα-
τόπεδα, ἀε κατ' ἐπ' αὐτοὺς — προχειρίζονται. p. 348. τοῖς
προκεχειρισμένοις ἐπὶ τὴν οἰκονομίαν ταύτην, delectis. III.
40. τῶν δὲ προχειρισσάμενων i. τὰς ἐπιφανείας — εἰς
τῶν προχειρισθέντων ἐκπορεύομενος ἐκ τῆς χεῖρας. Isocrates
de pace. προχειρίζεσθαι δημαγωγὸς τῆς ὁμοῖα καὶ λόγου
καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολίσσασιν τὴν πόλιν. Plut. Galb. p.
1056. C. τῶν ὑπᾶτων οἰκέτας δημοσίας προχειρισσάμενων
τὰ δόγματα κομίσοντας τῷ αὐτοκράτορι. Dionysius Hal.
II.

τε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας· ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναφύξεως ὑπὸ
 20 προσώπῃ τῆ Κυρίου, καὶ ὑποστείλῃ τὸ προκεχειρυγμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁν δεῖ ὑμεῖς
 21 νὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν
 22 ματῶν πάντων + ἁγίων αὐτῶν προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τὸς πατέ-
 23 ρας εἶπεν· Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς
 24 ἦτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν προφητῶν ἐκείνων, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τῆ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ
 προφῆται ὑπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν· τὰς ἡ-
 μέρας

~ προκεχειρισμένον

+ τῶν

~ κατήγγειλαν

Stephani 1. 2. Wechelii, Bengelii. Versio Syr. utraque, Arab. Copt. Armen. Æthiop. Irenæus, Chrysostomus, Theophylactus, Chronicon Alex. Tertullianus. prolantius H. Hammond, f. Millio prol. 877. προκεχειρισμένον 46.

ὑμῖν] ὑμῶν 31.

Ἰησοῦν χριστόν] χριστὸν Ἰησοῦν DE 3. 4. 20.

πᾶντων prius] + περὶ Codex Stephani.

21. μὲν] — 4. 36.

α πάντων ad πάντων] — 1.

πᾶντων posterior] — ACD 29. Versio Vulg. Copt. Armen. Syr. Æthiop Tertullianus de Resurr. Cam. prob. f. Millio prol. 878. f. A. Bengelio. + ACDE 1. 4. 15. 18. 31. 32. 40. 45. 46. 47. Codices plurimi teite Millio. Editio Complut. Bengelii, Chron. Paschale Theophylactus.

αὐτῶν προφητῶν ἀπ' αἰῶνος] ἀπ' αἰῶνος αὐτῶν προφητῶν AC. Chron. Pasch. f. ἀπ' αἰῶνος αὐτῶν προφητῶν E

15. 18. Versio Syra utraque. αὐτῶν ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν 4. αὐτῶν τῶν Προφητῶν D. a prima manu.

προφητῶν ἁγίων] ἀπ' αἰῶνος αὐτῶν αὐτῶν Προφητῶν 19. Irenæus. probante f. Millio prol. 440. f. A. Bengelio.

τῶν ἁγίων αὐτῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν Origenes in Jerem. XV. 19. f. ἁγίων ἐξ αἰῶνος προφητῶν αὐτῶν Origenes in Matth. XXI. 2. ex Luc. 1. 70.

22. Μωσῆς] Μωϋσῆς CD 1. 2. 4. 38. 47. 56. Editio Erasmi 1. 2. 3. 4. Colinaei. Versio Vulg. Copt.

μὲν] — ACDE 15. 18. 25. 33. 34. 36. Velio Vulg. Chrysostomus. probante f. Millio prol. 1348. f. A. Bengelio.

πρὸς τὸς πατέρας εἶπεν] εἶπεν AC 15. 18. 36. Versio Vulg. Syr. Copt. probante f. Millio prol. 1348.

εἶπεν πρὸς τὸς πατέρας DE. πατέρας] + ἡμῶν D 33. 34. Irenæus. + ἡμῶν E 24.

ὑμῶν prius] ἡμῶν E 33. 38. 45. Versio Syra posterior, Æthiop. Irenæus, Justinus, Occumenius, Theophylactus.

ὑμῶν posterior] ἡμῶν D. fed Verf. Latina: vestris. 14.

ἡμῶν] ἡμῶν D. a prima manu.

23. ἂν] ἐάν AC 1. 4. 40. Lektionar. 2. Codices plurimi, teite Millio. Editio Complut. Platini.

λαοῦ] + αὐτῶν 15. 18. 36. Versio Syr. Copt. Chron. Alex. + αὐτῶν 11. 24. δε] — D.

προφηταὶ] — Millius prol. 443. f. καθεξῆς, ὅσοι] ὅσοι τῶν καθεξῆς f. Casaubonus.

ὅσοι] ὁ D. a prima manu. ei ex emendatione. at Verf. Latina: quotquot. οἱ C. Verlio Copt.

ἐλάλησαν] ἐπροφήτευσαν C. Versio Copt. ἐλάλησεν D. a prima manu. καὶ tertio loco] — 46. Versio Vulg.

προκατήγγειλαν] κατήγγειλαν ADE 1. 2. 4. 10. 11. 14. a prima manu. 15. 16. 17. 18. 20. 24. 26. 31. 32.

II. 72. εἰς μὲν ἐκ τῶν εἰρηνοίκων, ὃν οἱ λοιποὶ προχειρίσαντο. Diodorus S. XVII. 5. Καὶ μηδὲν ὅπως τῶν κατὰ
 μέρους διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν, προχειρισάμενος ἓνα τῶν φίλων
 Δαρῖον ὀνόμα, τῷ τὴν συγκατασκευάσει τὴν βασιλείαν. —
 τῶν φίλων προχειρισάμενος ἑκαταῖον, ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν Ἀ-
 σίαν. XVII. 104. ὑπέλαβε τετελευτηκέναι τὴν προχειρι-
 σμένην στρατίαν. Xiphilinus M. Antoninop. 262. ἔφε-
 ρεν τῆς ἀρχῆς ἐποικισατο, ὡς καὶ πρὸς τῶν στρατιωτῶν προ-
 χειρισμῶς. Themistius XXIII. p. 288. B. χωρὶς δὲ
 ἑκάστον τῶν προχειριζομένων ἀπὸ τῶν πρώτων σκοπῶμεν. Ca-
 πον. Αρσβ. 82. οἰκέτας εἰς κλῆρον προχειρίζεται. f. Ma-
 lela p. 233. ἡ σύγκλητος Ρώμης προχειρίσασθαι — στρατηγὸν
 δυνατὸν, ὀνόματι Μάλλιον καπιτωλίων. p. 234. οἱ δὲ Γάλλοι
 προχειρισάμενοι αὐτοῖς ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις, ὀνόματι
 Βρένον. p. 311. Τιβερίῳ Καίσαρος — προχειρισάμενος αὐ-
 τῷ ἀρχόντα, ὃν ἐβελήθη αὐτός. p. 318. ἀρχόντα γὰρ προ-
 χειρίσαστο αὐτοῖς ὁ αὐτὸς κλαύδιος βασιλεὺς φίλικα ὀνόμα-
 τι. p. 134. ἡ συνῆθη τὴν τελευτήσαν τῶν βασιλείων Λα-
 ζῶν, ὑπὸ τῶν περὶ τὴν βασιλείαν προχειρίζετο καὶ ἐτίθετο —
 διὰ τὸ μὴ προχειρισθέντα αὐτὸν ἀπὸ καὶ αὐτῶν βασιλείας περ-
 σῶν. Suidas προχειρίζω. πᾶσι γνώριμον ποιῶ. Diodorus S.
 XII. 60. Ἀθηναῖοι μὲν Δημοσθένη προχειρισάμενον στρατηγόν.
 Erod. IV. 13.

21. ὃν δεῖ ἔρανον δέξασθαι] Aristophanes Avib. 1705.
 δέχασθαι τὸν τῦραν ὁλβίους δόμοις. Æn. VII. 209. Hinc il-
 lum Corythi Tyrrhena a fede profectum Aurea nunc
 folio stellantis regia coeli Accipit, & numerum
 divorum ætatis augeat. Anthol. IV. 25. 13. ἡ δὲ
 Λίον θηβαῖον ἐδέξατο γαῖα θάοντα. Euripides Alcest.
 817. ἐκ ἡλῆς ἐν δόντι δέξασθαι δόμους. Apollonius Syn-

tax. III. 18. πῶς διακρίταν τὰ ἐν ἀμφιβολίᾳ δύο αἰτια-
 τικῶν; — ἡ πρωτεύουσα αἰτιατικὴ μετὰ τῶν ἀπαιρηφάτων
 προσχωρήσει τῇ ἐνεργητικῇ διαθέσει καὶ εἰ ὡς τις ἀποφά-
 νηται· περιέχει ὁ ἔρανος τὴν γῆν, λέγουσι περιέχει τὸν ἔρανον
 τὴν γῆν, καὶ ἀνάπαλιν, περιέχει ἡ γῆ τὸν ἔρανον, λέγουσι
 τὴν γῆν περιέχει τὸν ἔρανον. κακὸν γὰρ ἐμολογῶν ἐστὶ, ὅτι
 ἡ ἐνεργητικὴ διαθέσις προτέρα τῆς παθητικῆς. — εὐλογον αὖ
 εἶναι — τὴν δευτέραν παραλαμβανομένην αἰτιατικὴν ἐν πά-
 ρει καταγίνεσθαι, καὶ δεύτερα τὰ πάθη τῶν ἐνεργειῶν ἐστὶ.
 quem oportet coelum occupare.

ἀποκαταστάσεως] Polybius IV. 23. εἰς ἂν ἐκ τῶν γε-
 γνηότος κινήματος εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ἔλθῃ τὰ κατὰ τὴν
 πόλιν. V. 86. πάντων τῶν πολιτευμάτων ἀμειλλωμένων
 ὑπὲρ τῆς φθάσει τῶν πτελᾶς περὶ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ με-
 τάθεσιν τὴν πρὸς αὐτὸν. p. 1206. ὅτι οἱ Μεσσηνῖοι διὰ τὴν
 αὐτῶν ἀγνοίαν εἰς τὴν ἐσχάτην παραγνόμενον διάθεσιν, ἀπο-
 κατέστησαν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάστασιν τῆς πολιτείας. Sextus
 Empir. 2. Astrol. 105. ὁ αὐτὸς τῶν ἀστέρων συσχηματισμὸς
 διὰ μακρῶν, ὡς φασιν, χρόνῳ διαρρίται, ἀποκαταστάσει
 γνωμένης τῆς μεγάλης ἐκταυτῆς δι' ἐνῆα χιλίων 602. ἐτῶν.

22. προφῆτην] Non necesse est per Prophetam hic
 & comm. 23. intelligere ipsum Jesum. Cum enim
 Lucas illum nusquam Prophetam appellet, & por-
 ro Prophetæ omnes propius absint a Mose, quam
 Moses a Christo, possumus Prophetam interpreta-
 ri de tota serie prophetarum a Moysi temporibus in
 Republica Judaica sibi succedentium, & uno ore
 de adventu Messiae, qui prophetarum Dominus est,
 vaticinantium.

24. Σαμουὴλ] Hierof. Chagiga f. 77. 1. Medrasch
 O 9 2 Sche-

μέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῆς προφητῶν καὶ τοῦ διαθήκης ἧς δέθετο ὁ Θεὸς πρὸς 25
τὰς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ + τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται
πάντα αἱ πατρίαι τοῦ γένους. Ὑμῶν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὴν παῖδα αὐτῆς Ἰσὼν, 26
ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογεῖντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Ἀλέντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὴν λαὸν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τῆς ἰε- 1
ρου καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, Διαπονέμενοι ἄλλ' αὐτὸν διδάσκειν αὐτὸς τὴν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν 2
ἐν τῷ Ἰσὼν τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς 3
τήρησιν εἰς τὸ αὐγεῖον ἢν ᾧ ἐσπέρα ἦδη. Πολλοὶ δὲ τὸ ἀκυσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν καὶ 4
ἐγενήθη ὁ δεξιμὸς τῶν ἀνδρῶν ὥστε χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο δὲ ὅτι τὸ αὐγεῖον συναχθῆναι 5
αὐτῶν τὰς ἀρχοντίας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ· Καὶ Ἄναν τὸν δε- 6
χειρέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους δεχειρατικῶν. Καὶ 7
ἐστησαν αὐτοὶ ἐν — τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίᾳ οὐνόματι ἐ-

ποιή-

+ ἐν

35. 36. 37. 40. 43. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Plantin. Genev. Ald. Colinaei, Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop. Arab. Irenaeus III. 12. Chrysostomus in Jo. H. 8. Oecumenius. Theophylactus. Chron. Palchal. probante J. Millio prol. 878.

ἰερεῖς] + οἱ ACE 15. 15. 18. 45. 46. Versio Copt. probante J. A. Bengelio. ἡς] ἢ D. a prima manu. διὰ τοῦτο] διὰ τοῦτο 4. 37. 56.

ἡμῶν] ὑμῶν AC ut videtur E 25. 38. Editio Ald. Chrysostomus, Chron. Alex. πρὸς] τῷ 37. 56. καὶ postorius] + ἐν ACDE 1. 2. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 20. 31. 33. 34. 36. 37. 40. 42. 43. 45. 46. 47. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Plantin. Colinaei, Bengelii, Genev. Bogardi. Versio Syr. Copt. Vulg. Chrysostomus, Oecumenius ed. Chronic. Alex. Theophylact. — 11.

πατρίαι] φυλαὶ 3. 18. Ἰσὼν] — CDE Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Irenaeus, Chrysostomus, Chron. Alex. probante J. Millio prol. 438. J. A. Bengelio. εὐλογεῖντα] εὐλογηθῆσονται 15. 27. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Chrysostomus, Oecumenius Ed. 26. ὑμῶν] ὑμῶν 2. + ἐν 25. ὁ Θεός] — 25. 26.

ἕκαστον] ἕκαστος D. a prima manu. + ὑμῶν 5. 27. 29. ἀπὸ] ἐκ D. πονηριῶν] πονηριῶν D. a prima manu. ὑμῶν] αὐτῶν C. 13. Versio Copt. Irenaeus.

1. αὐτῶν] — 26. λαὸν] + τὰ ῥήματα ταῦτα D. Versio Syr. prior & posterior in margine. Theophylactus, Lucifer. + ταῦτα τὰ ῥήματα E.

ἱερεῖς] ἀρχιερεῖς C. 4. καὶ ὁ στρατηγὸς τῆς ἰερῆς] — D. καὶ ὁ στρατηγὸς τῆς λαῶν P. Junius. οἱ postorius] — 1. καταγγέλλειν D.

καταγγέλλειν D. ἀνάστασιν] ἀνάστασιν τῆς Ἰσὼν ἐν τῇ ἀνάστασει D. τὴν αὐτὴν] τὴν αὐτὴν D. 2. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 24. 26. 31. 32. 33. 37. 38. 45. 46. 47. Lectionar. 1. 2. E. editio Complut. Plantin. Genev. Chrysostomus, Theophylactus, Lucifer.

3. ἐπέβαλον] ἐπιβαλόντες D. ἐπιβαλόντες 31. Lect. 2. καὶ postorius] — D ex emendatione. ἰσὼν] + αὐτὸς ACE. 13. 15. 18. 25. 31. 33. 34. 37. 40. 46. Versio Vulg. Syr. Copt. Chrysostomus.

αὐγεῖον] ἐπαύριον D. 40. αἰώνιον 31. 4. τὸν λόγον] — A. αἰετῶν] — A. Versio Vulg. αἰς D. ἐγενήθη ὁ δεξιμὸς τῶν] ἀριμὸς τε ἐγενήθη D.

5. ἐπὶ τὴν αὐριον] ἐπὶ τὴν ἐπαύριον 40. αὐτῶν] — D. 3. πρεσβυτέρους] τὰς πρεσβυτέρους ἐ τὰς A 4. 14. 15. 18. τὰς πρεσβυτέρους ἐ 56.

Schemuel XXIV. Ait ei Saul: Reduc mihi Samuel, magistrum omnium Prophetarum — Si eximius omnium prophetarum iudicium timuit, quanto magis caeteri omnes? Psal. XCIX. 6. Jerem. XV. 1.

25. υἱοὶ — τῆς διαθήκης] Bava Kama I. 2, 3. Filii foederis i. e. confoederati, extraneis oppositi. f. 16. 1. Mezia f. 71. 2. Sanhedrin f. 72. 2. Me-chilta in Ex. XX. 10. & XXIII. 12. Servus & ancilla. Filii foederis, an servus incircumciscus? Berachoth f. 16. 2. Rabbi orabat: — five fit filius foederis, five non fit filius foederis. Sch. non circumciscus. Gittin f. 23. 2. R. Jannai dicit: sicut vos estis filii foederis, ita & legati vestri sint filii foederis.

26. ἐν τῷ] pro δια τὸ vel δια τῆ. inf. IV. 30. VIII. 6. ἀποστρέφει] active solet accipere Lucas.

1. ut Luc. XX. 1. 2. διαπονέμενοι] inf. XVI. 18. Eccles. X. 9. Plut. Lycurg. P. 47. F. τὰ δὲ ῥήματα τῶν παρῶν ἀνθρώπων

καὶ πάλαις — διέπονται. Versio Vulg. dolentes. Cod. D. dolore percussī. E. indignantes. Hesychius. διαπονηεῖς, λυπηθεῖς. Annunciare probatam exemplo Christi mortuorum resurrectionem.

3. τήρησιν] Thucydides VII. 86. ἀσφαλισμένη τήρησιν. Schol. ἦσαν φυλακὴν.

4. Mulieres in templi atrio separato erant, aut jam inde domum redierant.

6. γένος ἀρχιερατικῶν] Jos. A. XV. 3. 1. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡρώδης εὐθὺς μὲν ἀφαιρεῖται τὴν ἀρχιερωσύνην Ἀνάνη, ὄντα μὲν — ἐκ ἐπιχαιρίου, ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ εὐφράτην ἀπακισμένων Ἰδαίων — ἐνθὺς ἢ Ἀνάηλος, ἀρχιερατικῶν γένους. XX. 10. extr. ἐπὶ τῇ Ἡρώδης βασιλεύοντος καὶ ἐπὶ Ἀρχιλάου τῷ παιδὸς αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὴν τέττατον τελευτὴν ἀριστοκρατία μὲν ἢ ἡ πολιτεία, τὴν δὲ προέσκειν τῷ ἔθνει οἱ ἀρχιερεῖς πεπρωτοῦ. B. IV. 3. 6. ἄκυρα γὰρ τὰ γένη ποιήσαντες, ἐξ ἧν κατὰ διαδοχὰς οἱ ἀρχιερεῖς ἀπεδικνυτο, καθίσταναι ἀσήμες καὶ ἀγονεῖς. 7. κληρωτὲς ἐπὶ χεῖρας ποιῶν τὰς ἀρχιερεῖς, ἕως, ὡς ἔφαμεν, κατὰ γένος αὐτῶν

8 ποιήσατε τὸτο ὑμεῖς, τότε Πέτρῳ πλεονάζει πνεύματι· ἀγίῃ εἶπε πρὸς αὐτὸς·
 9 Ἀρχιερεῖς τῷ λαῷ, καὶ πρεσβύτεροι τῷ Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ὑπὲρ
 10 εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπων ἀδελφῶν, ἐν τίνι οὗτῳ σώσονται· Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ
 τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσα-
 11 τε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τῷ οὗτῳ παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. Οὐ-
 12 τὸς ὅστις ὁ λίθος ὃς ἐξεδινηθεὶς ὑφ' ὑμῶν καὶ οἰκοδομήσαντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γω-
 13 νίας. Καὶ ἐκ ἑστῆν ἐν ἄλλῳ ἑδνὶ ἢ σωτηρίᾳ· οὔτε γὰρ ὄνομα ἑστῆν ἕτερον ὑπὸ τῷ θρανῶν
 14 τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὸ τῷ Πέτρῳ παρρησίαν
 καὶ Ἰωάννῃ, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον,
 15 ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν· τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς
 ἑστῶτα τὸ τεθεραπευμένον, ἐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τῷ συνεδρίῳ
 ἀπέλ-

αἱ] ἐν ADE 14. 15. 18. 27. 37. 38. 47. probante J. Millio prol. 1178. J. A. Bengelio, aliter in Gnom.
 6. Ἄντων τ' ἀρχιερεῖς καὶ καὶ φαν' ἐ' Ἰωάννην ἐ' Ἀλεξάνδρον] ἄντας ο' ἀρχιερεῖς, ἐ' καὶ φαν', ἐ' Ἰωάννης, ἐ' Ἀλέξανδρος.
 A. 15. 18. 36. Versio Vulg. Copt. Ἄντας ο' ἀρχιερεῖς, ἐ' καὶ φαν', ἐ' Ἰωάννης, ἐ' Ἀλέξανδρος.
 ἀρχιερατικῶν] ἰσραηλῶν 16. 18. 26.
 7. τῷ] — DE 1. 4. 20. 31. 38. 40. 45. 46. 47. Lectionar. 1. 2. Codices plurimi, teste Millio Editio Com-
 plut. Plantin. Bengelii. Genue. Theophylactius. ἐποιήσατε τὸτο] τὸτο ἐποιήσατε E.
 τὸτο ὑμεῖς] ὑμεῖς τὸτο 40. 8. τῷ] + λαῷ 33. 34.
 τῷ Ἰσραὴλ] — A Versio Vulg. Copt. Cyrillus in Esaj. p. 164. Act. Eph. IV. probante J. Millio prol. 1348.
 + ἀκούσας E 15. 18. 37. Versio Vulg. Syr. Cyprianus.
 9. ἀνακρινόμεθα] + ἀφ' ὑμῶν DE. Versio Syr. Irenaeus. Cyprianus Tr. p. 42. ἐπὶ] ἐπ' D. 31. 45. 46.
 10. πᾶσιν] — Versio Vulg. Arab. Cyrillus. ὀνόματι] + τῷ κυρίῳ E. + τῷ κυρίῳ ἡμῶν Versio Vulg.
 Ναζωραίου] Ναζωραίου Editio Erasmi 1. Ald. ἤγειρεν] + αὐτὸν Lectionar. 1.
 οὗτῳ] οὗτως 33. ὑμῶν] — 1. + σήμερον E Codices Latini. Cyprianus.
 ὑγιής] + καὶ ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ E Versio syr posterior in margine. Cyprianus Tr. p. 42. Testim II. 16.
 11. οὗτῳ] ἐστῆν] — 1.
 ἐξεδινηθεὶς] ἐξεδινηθεὶς 4. Origenes in Jo. I. 1. ἐξεδινηθεὶς 47. ἐξεδινηθεὶς 3. 18. Oecumenius.
 ἐφ' ἡμῶν] ἡμῶν D fed in Verf. Latina: vobis.
 οἰκοδομοῦντων] οἰκοδομῶν AD 15. 18. 27. 29. 37. 38. a prima manu. Origenes in Jo. I. 1.
 12. ἄλλῳ] + ἐν Editio Complut. Genue. ἢ σωτηρίᾳ] — D.
 οὗτε] οὐδ' A 14. 15. 18. 27. 33. 34. 36. 38. Versio Copt. οὐδὲν Editio Complut. Genue.
 ὄνομα ἑστῆν ἕτερον] ὄνομα ἑστῆν ἐστῆν AE 31. 38. Editio Complut. Codices Latini. Cyrillus Act. Eph. IV.
 ἐστῆν ἕτερον ὄνομα D.
 ὑπὸ τῷ θρανῶν] — 1. 2. 3. 4. 10. 11. 16. 17. 19. a prima manu. 20. 24. 26. 31. 35. 37. 45. 46. 47. a pri-
 ma manu. Editio Erasmi 1. 2. 3. Versio Arab. Oecumenius. Ed. Theophylactus. probante J. Millio prol. 1420
 τὸ] δ' D. a prima manu. ἐν secundo loco] — D.
 13. δὲ] + οἱ Ἰουδαῖοι 31. 40. καὶ ἰδιῶται] — D.
 14. δὲ] D 1. 15. 36. Codices Latini. σὺν τῷ] μὲν τοῦ 4.
 15. δὲ] τὸ AD ex emendatione. E 27. 33. 34. 40. Versio Vulg. Syr. Ethiop. Lucifer. — D. a prima manu.
 ἀνθρώποι] χαλὸν Versio Syr. βλέποντες] θεωροῦντες 13. 33. 40.
 αὐτοῖς] αὐτῶν D. a prima manu. τὸν postorius] — 38.
 εἶχον] + ποιῆσαι ἢ D. 15. δὲ] — D. at in Verf. Latina: autem.

αὐτῶν τῆς διαδοχῆς. 8. καὶ δὴ μεταπεμφθέντες μίαν τῶν
 ἀρχιερατικῶν φυλῶν, ἐνταχρὶν καλεῖται, διελθὼν ἀρχιερεῖα.
 Joma f. 39. 2. XL. annis ante excidium templi
 cum portae sponte aperirentur, dixit R. Jocha-
 nan f. Zachai: o templum, quare te ipsum tur-
 bas? Novi te destructum iri S. D. Zach. XI. 1.

7. Qua potestate, an nomine Raphaelis aut an-
 gelorum alicujus, aut nomine Dei ipsius pronun-
 ciato hoc fecistis?

9. ἐν τίνι ἔτος σώσασαι;] Infra comm. 12. XI. 14.
 Sophocles Ajac. 519. ἐν σοὶ πᾶς ἔγνω σωζομαι. Anti-
 stoteles Rhetic. I. 4. ἐν τοῖς νόμοις ἐστὶν ἡ σωτηρία τῆς πό-
 λεως. Dio Cocc. exc. p. 698. ἐν σοὶ τε καὶ ἡμεῖς σω-
 ζόμεθα, καὶ ὑπὲρ σε πάντες ἀποθανέμεθα. Libanius D.
 p. 446. D. ἐδὲ ταῖς τέτοις χορηγίαις ἡ πόλις λαμπρύν-
 ται, ἐδὲ ἐν τοῖς τέτοις ὅπλοις σώζεται. Ovidius M. III.
 647. Te scilicet omnis in uno Nostro salus posita
 est. Cato ap. A. Gellium III. 7. Alia nisi haec sa-
 lutis via nulla est. Jof. A. III. 1. 5. ἔγνω δὲν ἐφ'
 ἡμεῖς τῷ θεῷ καὶ παρακλήσιν ἰσθῆναι — ἐν αὐτῷ γὰρ
 αἶναι τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐν ἄλλῳ. Euripides He-
 culaclid. 499. ἐν τῷδε καὶ ἐχόμεθα σωθῆναι λόγῳ; ἐν τῷ-

δε. Aristophanes Lyfistat. 30. ὅλης τῆς ἐλλάδος ἐν ταῖς
 γυναιξὶν ἐστὶν ἡ σωτηρία. Herodotus VIII. 118. εἰ τις ἐστὶ
 σφι σωτηρία; καὶ τὸν εἶπαι, δεσπότης, ἐκ ἐστὶν ἐδμήν, ἡ
 μὴ — ἐν ὑμῖν γὰρ εἶκοι ἐμοὶ εἶναι ἡ σωτηρία. 60. ἐν σοὶ
 νῦν ἐστὶ σώσασαι τὴν ἐλλάδα. Stobaeus XLV. Theles ἐκ
 ἐστὶν σωθῆναι πλὴν, εἰ μὴ ἐν τῇ τῆς ἀρετῆς ἀγωγῇ.

12. Olim per Judices servati erant, sed soli in
 Palaestina viventes.

13. ἀγράμματοι] Xenophon Socr. 4. ὁ μὲν ἐκὼν
 μὴ ἐρῶς γράφων, γραμματικὸς ἀν' εἴη, ὁ δὲ ἄκαν, ἀγράμ-
 ματος. Athenaeus X. p. 454. B. βοτῆρ δ' ἐστὶν ἀγράμ-
 ματος — D. ἀγράμματος γὰρ τις. F. ἀγροικὸν τῆς
 καὶ ἀγράμματος. Lucilius ap. Nonnium. illiteratum
 me atque idiotam diceret. Plut. Apophth. Reg. p.
 186. A. ἀγράμματος καὶ ἀγροικος. A. Gellius V. 3.
 Democritus animi aciem folertiamque hominis non
 docti demiratus.

14. ἐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν] Non dixisset mendacium
 contra eos, ex quorum liberalitate hactenus vixe-
 rat. Aristophanes Plut. 485. ἢ τί γ' ἂν ἔχοι τις ἀν' δι-
 καιον ἀντικτῶν ἱτι; Achilles Tattus V. p. 287. καὶ ἡμεῖς
 αἰδισθῆναι ἀντικτῶν ἐκ ἐχόμεν, vid. Luc. VII. 40.

ἀπειθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους, Λέγοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τέτοις; 16
 ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, ὥς τοις κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ Φανερόν,
 καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· Ἀλλ' ἵνα μὴ ὅτι πλεονεκτήσῃς εἰς τὸ λαόν, ἀπειθῇ 17
 ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ὅτι τῷ ὀνόματι τέτρω μηδὲν ἀνθρώπων. Καὶ κα- 18
 λέσαντες αὐτὰς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ὅτι
 τῷ ὀνόματι τῷ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθεῖς πρὸς αὐτὰς, εἶπον· Εἰ δι- 19
 καίον ὅτι ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, ὑμεῖς ἀκέειν μᾶλλον ἢ τὸ Θεοῦ, κρίνατε· Οὐ δυνάμεθα γὰρ 20
 ἡμεῖς, ἀ εἶδομεν καὶ ἡκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσάπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐ- 21
 τοὺς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωσιν αὐτούς, ἀλλ' ὅτι πάντες ἐδόξαζον
 τὸ

ἀπειθεῖν] ἀπαχθῆναι D fed Verf. Latina: abire. probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

συνέβαλον] συνέβαλλον AE 1. 3. 4. 14. 25. 26. 27. 28. 33. 34. 35. 37. 40. 47. Lect. 2. Theophylactus. probante J. Millio prol. 1071. Lect. 2.

16. ποιήσομεν] ποιήσαμεν AE 1. 11. 18. 20. 26. 31. 33. 36. 45. 46. 47. Lectonar. 1. Theophylactus. probante J. A. Bengelio. τοῖς ἀνθρώποις τούτοις] — 36. Basilus Seleuc.

γέγονε] ἐγένετο 27. 19. γεγενημένοι D. a prima manu.

ἀρνήσασθαι] ἀρνεῖσθαι AD 27. 29. Basilus Seleuc.

ἵνα] + δὲ A. ex emendatione.

πρὸς τὸν λαόν] Versio Syr.

ἀπειθῇ] — AD 25. 40. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Oecumenius. Basilus Seleuc. Lucifer. probante J. Millio prol. 1348.

ἀπειλησώμεθα] ἐπιλησώμεθα εν D. a prima manu. Versio Lat. comminemur ergo.

25. 28. 35. 36. 45. 47. Editio Bogardi.

μηκέτι] μὴ A Basilus Seleuc.

ἀνθρώπων] ἀνθρώπων 13. 18. Editio Complut. Plantin. Genev. Theophylactus.

18. καλέσαντες] συγκαταθεμένων δὲ αὐτῶν τῇ γνώμῃ φανήσαντες D. Versio Syr. posterior in margine. Lucifer.

αὐτοῖς] — ADE 13. 15. 18. 33. 34. 36. 46. Versio Vulg. Chrysostomus.

καθόλου] κατὰ τὸ D. omnino. παράπαν 4.

19. Πέτρος καὶ] + ὁ A.

δὲ Πέτρος καὶ] Ἰωάννης ἀποκριθεῖς δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης D.

πρὸς αὐτὰς εἶπον] εἶπον πρὸς αὐτὰς ADE 3. 47. Lectonar. 1. Versio Vulg.

δικαίον ἐστιν] τοῦτο ὑμῖν δικαίον φαίνεται E.

20. εἶδομεν] εἶδμεν AD 4.

εὐρίσκοντες] + αἰτίαν D. Versio Syr.

κολάσασθαι] κολάσασθαι 1. 3. 4. 18. 20. 31. 46. 47. 56. Lectonar. 1. 2. Editio Complut. Erasmi 1. Plantin.

Chrysostomus, Theophylactus. κολάσασθαι 34.

διὰ] φοβούμενοι E.

τὸ θεῖον] — Versio Vulg. probante J. Millio p. 443.

15. συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους] Euripides Phoeniss. 7.

Σείλον πρὸς αὐτὸν συμβαλεῖν βυλιμάτα.

19. Plato Socrat. Apol. p. 23. B. εἰ μοι πρὸς ταῦτα εἰπότε ὁ Σώκρατες, νῦν μὲν Ἀνὴρ οὐ πεισώμεθα, ἀλλ' ἀφίμεν σε ἐπὶ τέττα μύθοι, ἐφ' ᾧ τε μηκέτι ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσεσι διατρίβειν μήτε φιλοσοφεῖν, ἐν δὲ ἄλλῳ τῷ τῷ πράττειν, ἀποθάνει. εἰ ἔν μοι ἐπὶ τέτοις ἀφίετε, εἶποιμι ἂν ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ ὑμᾶς, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀσπάζομαι καὶ φιλοῦμαι, πιστεύω δὲ τῷ θεῷ μᾶλλον, ἢ ὑμῖν. Arrianus Epiacter.

I. 20. ὅταν εἰσῆς πρὸς σὺν τῶν ὑπερχόντων, μέμνησο, ὅτι καὶ ἄλλος ἄνθρωπος βλάπτει τὰ γινόμενα, καὶ ὅτι ἐκείνῳ σε δεῖ μᾶλλον ἀρεσκύν, ἢ τέττα. Hierocles in Aur. Carm. εἰ δὲ εἰν ὅτε τὸ θεῖον νόμον ἀνέκοός ἐστιν ἢ τῶν γυναικῶν προαίρεσις, τί δεῖ ποιεῖν εἰς ἀντινομίαν ἐμπιστοῦς τοιαύτην, ἢ τέττα, ὅ ἐπὶ πολλῶν καθυκόντων ἐκ περιστάσεως εἰς ἐναντίωσιν ἐλθόντων προσήκει φυλάττειν; μετίζον γὰρ ἐλκυστόντων προκειμένων καλῶν τὰ μετίζονα πρὸ τῶν ἐλαττόνων ποιέσθαι δεῖ, ὅταν μὴ ἀμφοτέρω ἐξῇ διασώζειν. οἷον καλὸν μὲν τῷ θεῷ πείθεσθαι καλὸν δὲ καὶ τοῖς γυναικῶν. εἰ δὲ πρὸς τ' αὐτὰ ἡ ἀμφοτέρων ἕγη πείθω, ἔρμαιον ἂν εἴη καὶ ἄμαχον· εἰ δὲ πρὸς ἄλλο μὲν ὁ θεῖος νόμος, πρὸς ἄλλο δὲ οἱ γυναικῶν φέροιεν, μετίζοντες τῆς κίρσεως τοῖς ἀμφοτέρω ἵππεσθαι δεῖ, πρὸς ταῦτα μόνον ἀπειθεῖν τα γυναικῶν, πρὸς δὲ καὶ αὐτοὶ τοῖς θεοῖς νόμοις ἐπειθεῖν τα γυναικῶν, πρὸς γὰρ φυλάττειν βελόμενον τὸς τῆς ἀρετῆς κανόνας οὐχ οἷον τε τοῖς τέττα παραβαίνεσι συμφωνῶν. Sophocles Antig. 459. ἐδὲ σθένει τοσῶτον ἀόμην τὰ σά κηρύμαθ', ὥς' ἀγραπτα καὶ ἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα δύνασθαι θεῶν ἐντ' ὑπερδραμῶν. Livius XXXIX. 37. Veremur quidem vos, Romani, & si ita vultis, timemus: Sed plus & veremur & timemus deos immortales. Plut.

Conviv. VII. Sapp. p. 152. C. τίς δ' ἂν, ἔφη, σὸ

τέτο πεισθεῖν, ἢ τῷ θεῷ; Suidas in V. ἐκπλεῖσιν. Μη

γὰρ ἂν ἐκπλεῖσιν ποτὲ τῶν φρενῶν εἰς τοσῶτον, ὡς ἀνθρώπων

προτιμῆσαι θεῷ. Herodotus V. 63. τὰ γὰρ τῷ θεῷ προσ-

βύτερα ἐποιεῖντο, ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Jof. A. XVII. 6.

3. Θαυμαστόν τι ἔστιν, εἰ τῶν σῶν δογμάτων ἀξιοτέρως τε-

τηρῆσθαι ἡγήμεθα νόμους, ὡς Μαυσιῆς ὑπαγόρευσε καὶ δι-

δαχῇ τῷ θεῷ γραφάμενος κατέλιπε. XVIII. 8. 2. ἐκ δὲ τῷ

σοὶ πείθεσθαι πολλὴν μὲν λοιδορίαν τῷ ἀνάνδρῳ προσκεισόμε-

νη, ὡς δὲ αὐτὸ παράβασιν τῷ νόμῳ προσποιούμενός, καὶ ἄμα

πολλὴν ὀργὴν τῷ θεῷ, ὡς καὶ παρὰ σοὶ δικαστῇ γένοιτο ἂν βελ-

τίων Γαίῃ. Maimonides Hal. Mel. III. 13. Qui neg-

ligit decretum regis, propterea quod occupatur

in lege, quamvis praeceptum leve sit, ecce is im-

munis est. Ubi enim iussa domini & servi concur-

runt, oportet illa prius exequi. Dicere nil opus est,

si quid contra legem decerneret, tunc enim pro-

fus non pareretur. Sanhedrin f. 34. 1. Scribitur Jof.

I. 18. Numquid etiam, cum legis praecepta exe-

quitur? non certe — cum ipso ore Saulis iussi

essent interficere sacerdotes 1. Sam. XXII. 17. no-

luerunt regi plus obedire quam Deo: Joab contra

a Davide non nisi per Epistolam iussus interficere

Uriam, tamen id fecit, Regi suo plus obediens quam

Dei mandato. Gal. I. 10. Acta Mart. Mauricii

& Leg. Thebeae. Milites sumus, Imperator, tui:

fed tamen servi, quod libere confitemur, Dei. Ti-

bi militiam debemus: illi innocentiam. A te sti-

pendium laborum accepimus: ab illo vitae exor-

dium sumus. Sequi te Imperatorem in hoc ne-

qua-

- 22 ἡ Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι Ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονον τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος, ἐφ' ὃν ἐγε-
 23 γόνη τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ ἰσέως. Ἀπολυθέεις δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγει-
 24 λαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμα-
 δὸν ἤσαν Φωνὴν πρὸς τὸ Θεόν, καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸ οὐρανὸν καὶ
 25 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ὁ ὁμοῦ στόματ' Δαβὶδ — του·
 26 παιδὸς σε εἰπὼν· Ἰνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενὰ; Παρέστησαν οἱ βα-
 σιλεῖς τῇ γῆς, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Χρι-
 27 στοῦ αὐτοῦ. Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸ ἅγιον παιδὶά σε Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,
 Ἡρώ-

- πλείονων μ. ὁ ἄνθρωπος] ὁ ἄνθρωπος πλείονων μ. E. Codices Latini. ὃν] ᾧ 34
 ἐγεγόνει] γεγόνει D. τοῦτο] — D. Lucifer
 23. ἀπολυθέεις δὲ] ἐκείνοι δὲ ἀπολυθέεις E. + οἱ δὲ πρὸς τοὺς 1. 20. 33. 40. Theophylactus.
 ἀπήγγειλαν] ἀνήγγειλαν 25. 38. Theophylactus. + αὐτοῖς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 ἀρχιερεῖς] ἱερεῖς Versio Syr. ἀρχιερεῖς & οἱ πρεσβύτεροι] πρεσβύτεροι & οἱ ἀρχιερεῖς E.
 εἶπον] εἶπαν AD. ab εἶπον ad εἶπον comm. 24.] — Lectionar. 1.
 24. ἀκούσαντες] + καὶ ἐπιγόνους τὴν τοῦ Θεοῦ ἐνέργειαν D.
 ὁμοθυμαδὸν ἤσαν Φωνήν] ἤσαν Φωνὴν ὁμοθυμαδὸν 31. Φωνὴν] τὴν Φωνὴν αὐτῶν E. εἶπον] εἶπαν D. 40.
 Δέσποτα, σὺ ὁ Θεός] κύριε ὁ Θεός ἡμῶν Codex Stephani.
 σὺ] + εἰ Lectionar. 1. Versio Vulg. Theophylactus, Irenaeus. — 13. κύριε 40.
 καὶ Θεός] — A. Versio Vulg. Corp. Ambrosii, Hilarius in Psal. II. probante J. Millio prol. 1348.
 25. οἱ] + διὰ πνεύματ' ἁγίου Versio Corp. Syr. Didymus de Sp. S. 2. probante H. Grotio. + πνεύματι
 ἁγίῳ Codices Stephani quinque. Editio Bezae 3. 4. 5. E. Schmidii. prob. J. A. Bengelio. aliter longe judicaverat
 Beza in Annotatt. Ed. 1. & 2. quam lectionem, inquit, reperimus in nonnullis Codicibus Graecis, sed perturbatam,
 ut mihi quidem videatur nescio quid hoc loco infartum a Macedonianis aut Etonianis. Utrum magis mihiere, an
 temeritatem iudicii prioris, vel injusae potius suspitionis, nescio quid haereticum hoc loco infartum esse, an
 iudicii posterioris, quo statuit, ipsam hanc lectionem a Luca profectam atque orthodoxam esse? Itane in re se-
 ria ludere eum, qui haereticos supplicio capitali afficiendos esse scripto edito contendit, decuit?
 οἱ διὰ στόματ' Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σε εἰπὼν] ὅς διὰ πνεύματ' ἁγίου διὰ τοῦ στόματος λαλήσας Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σε D.
 οἱ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύματ' ἁγίου στόματ' Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σε εἰπὼν AE 13. 15. 27. 29. 36. 38. Versio Syra po-
 sterior, Aethiop. οἱ διὰ πνεύματ' ἁγίου διὰ στόματ' τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σε εἰπὼν Versio Vulg. Luci-
 fer. Irenaeus, Athanasius in Psal. I. ad Serap. de Sp. S. MSS. ex Marc. XI. 10. οἱ διὰ στόματ' τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Δαβὶδ, τοῦ ἁγίου παιδὸς σε Hilarius in Psal. II.
 διὰ] + τοῦ ἁγίου 18.
 τοῦ] — ADE 1. 3. 4. 31. 38. 40. 45. 46. 47. Lect. 1. Editio Erasmi, Bengelii, Colinaei, Atlanaei, Occu-
 menius ed. Theophylactus. 26. αὐτοῦ] αὐτῶν 3.
 27. ἀληθείας] + ἐν τῇ πόλει σε ταύτῃ A. + ἐν τῇ πόλει ταύτῃ DE 5. 6. 7. 8. 13. 14. 15. 18. 27. 29. 36.
 43. Editio Stephani 1. 2. Bezae 3. 4. 5. Wechelii, Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Armen. Aethiop. Ire-

quaquam possumus, ut autorem negemus Deum, utique autorem nostrum, Dominum, autorem, velis nolis, & tuum. Si non ad tam funesta compellimur, ut hunc offendamus, tibi, ut fecimus haec, adhuc parebimus: fin aliter, illi parebimus potius, quam tibi. Num. XXII. 18. Ex. I. 17. Susann. 23. 1. Macc. II. 22. Tob. II. 9. inf. V. 29. Athenaeus XII. p. 520. A. de Sybaritis ἡ Πυθία ἔφη· εὐδαίμων σὺ ἔση τιμῶν· γένος αἰὲν ἔσονται, εἴτ' ἂν δὴ πρότερον Ἀθητὸν θεῶ ἀνδρὰ σεβίσσης, πηλικά σοι πόλεμος τῇ καὶ φυλῆς χάρις ἔξει· τέτταν ἀκούσαντες ἔδοξαν — ὡς ἐδόποτε παύσαντο τρυφῶντες, ἐδόποτε γὰρ τιμῆσειν ἀνθρώπων μάλλον θεῶ.

20. ἐ δυνάμει] L. XXVIII. 7. 15. D. Papinianus: nam quae facta laedunt pietatem, exultationem, veredundiam nostram, & ut generaliter dixerim, contra bonos mores fiunt, nec facere nos posse credendum est.

24. οἱ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν] Jos. A. IV. 3. 2. τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνασχάν, γεγῶνος ἐκβοήσας. — Δέσποτα, φησὶ, τῶν ἐπ' οὐρανῷ τε καὶ γῆς καὶ θαλάσσης. B. III. 8. 8. Δεσπότης μὲν γὰρ ἐ μόνον ἐμῇ, σὺ Καῖσαρ, ἀλλὰ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντος ἀνθρώπων γένους. adulatorie. Hierof. Avoda Sara f. 42. 3. de Alexandro M. Non dominabatur in mari: Sed Deus O. M. dominatur tam in mari quam in tellure. Praec. IV. Decalogi. Nebem. IX. 6. Apoc. X. 6. XIV. 7.

25. ἐφρύαξαν] Thomas. φριμάτιστα ἐπὶ τράγῃ φρυάτ-

τασθαι δὲ ἐπὶ ἔππῃ καὶ φρύαγμα. Σοφοκλῆς ἐν Ἠλέκτρῃ, φρυάγμαθ' ἱππικῶν. Etymol. φρύαγμα, ἡ τῶν ἱππῶν καὶ ἡμίονων διὰ μυκήσαν ἡχὴν, ἀγρίῳ φυσήματι ἐκπύπτεσθαι. Lexicon in Psal. MS. φρυάγματος, ὡς ἡλεφρονείας. ἐφρύαξαν, ἐμεγαλοφρόνησαν. Callimachus H. in lavacr. Pal-ladis 2. τῶν ἱππῶν ἄρτι φρυασσομένων τὰν ἱερὰν ἐσάκυσσα. Plut. Lycurg. p. 53. D. ἱπποὶ φρυαττόμενοι πρὸς τὰς ἀγῶνας. Dionysius Hal. de Hom. poef. 6. ταύρων τε μυκήματα, καὶ χρεμετισμὸς ἱππῶν, καὶ φρυαγμὸς τρά-
 591. F. καὶ Δημάδης ὁ ῥήτωρ ἐξ ἀλητρίδος ἐταίρας ἐπαι-
 δοποιήσατο Δημέαν· ὃν φρυαττόμενον ποτε ἐπὶ τῇ βήματος ἐπιστόμῳσι ὑπερίδης εἶπ' οὐ σιωπήση, μειράκιον, μείζον τῆς μητρὸς ἔχον τὸ φύσημα; Antholog. I. 80. 14. εἰς ἄρχοντας ἀποπεσόντα. Ἡρά γε πᾶς τὸ φρύαγμα τὸ πηλίκον; οἱ δὲ περισσοὶ πᾶ ἔβαν ἐξαίφνης ἀγχιπύροι κόλακες; Or-pianus de Venat. II. 457. οὐ σὺνός ἀγρᾶύλοιο παρὰ σκο-
 πύλοισι φρύαγμα, ἐδὲ μὲν οὐ ταύρῃ κρατερὸν μύκημα φέ-
 βοται. Philo de V. Mosi T. 2. p. 128, 13. καὶ φρυαττόμενον ὡς ἐπὶ σεμνῇ πρᾶγματι τῷ καταγελάσῃ. Ammonius. φρυάττεσθαι φαμὶν τὸν ἱππὸν φυσῶντα καὶ γαυριώμενον. 2. Macc. VII. 34.

Berachoth f. 7. 2. De bellis Gogi & Magogi scribitur: Cur gentes fremuerunt &c. & Esther R. VIII. 9. III. 12. Tanchuma 55. 2. Dixit R. Levi, Pefkta Sotarta f. 58. 2. Mechilta f. 3. 3. Pirke E-liezer 28. Avoda Sara f. 3. 1. vid. in Heb. I. 5.
 κενὰ] Proverb. κενὰ κενὸι λογίζονται vel βουλεύ-
 ονται, apud Snidam & Apostolium.

Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, Ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σε 28
καὶ ἡ βελὴ σε προώρτισε γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἐπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ 29
δὸς τοῖς δούλοις σε μὲν παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸ λόγον σε, Ἐν τῷ τὴν χεῖρά σε ἐκ- 30
τείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματός τοῦ ἁγίου παιδός
σε Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήθη- 31
σαν ἀπαντες πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐλάλησεν τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ μὲν παρρησίας. Τοῦ δὲ 32
πλή-

naeus, Cyrillus in Habac. p. 572. Tertullianus, Lucifer, Ambrosius. Hilarius, Cerealis. Chrysostomus. Cosmas V. probantibus J. Lightfoot & H. Hammond.

λαοῖς] λαός E. 3. 33. Versio Syr. Theophylactus.

29. ἐπιδε] ἐπειδε 26. 38. ἐπιδε ADE.

παρρησίας πάσης] πάσης παρρησίας ED. Versio Syr.

πλάσης] — 26. 36. Lectionar. 1. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1485.

30. σε ἐκτείνειν σε] σε ἐκτείνειν A. σε ἐκτείνειν E. 27. 40. Lectionar. 1. Editio Complut. Plant. Genev. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 819.

γίνεσθαι] γένεσθαι D. a prima manu. 1. ut II. 43. Theophylactus.

τοῦ ὀνόματος] Versio Syra posterior in margine: Sunt codices, qui non habent.

31. πνεύματι ἁγίῳ] τοῦ ἁγίου πνεύματος AD.

παρρησίας] + παντὶ τῷ θέλοντι πιστεύειν DE Irenaeus, Augustinus de Diversis 50.

27. ἔθνεσι καὶ λαοῖς] Apos. V. 9. VII. 9. XIV. 6. Liviūs XLV. 31. in omnibus Graeciae gentibus populisque. Justinus VII. 1. 4. subactis primo finitimis, mox populis nationibusque. 12. adunatis gentibus variorum populorum. Mela I. 19. una gens, aliquot populi. Plinius H. N. VI. 8. Cappadocia, — dextera vero omnes in Asia dictas gentes plurimis circumfusa populis. Gens in populos dividitur multos. Sic in Galatia tres erant gentes, populi vero secundum Plinium CXCIV. Quot civitates aut vici in unaquaque gente sive regione, tot populi. Eten. X. 202. Gens illi triplex, populi sub gentes quaterni. VI. 706. innumerae gentes populique.

28. ἡ χεὶρ σε καὶ ἡ βελὴ] Sophocles Ajac. 113. ἡ χεὶρ βρίθει. Schol. δύναμις. Pindarus Nem. VIII. 13. βασιλεὺς χεὶρ καὶ βελὰς ἄριστος. Schol. πατήρ ἀνδρῶν καὶ φρονήσις. Aristides T. 2. p. 486. πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῶν καὶ ἀγαθοὶ πρὸ ἄρας διεφθάρησαν, πολλοὶ δὲ εὖ ταφῆς ὑπῆρξε τυχεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν κύνας διεχρήσαντο αὐτὰς κινύμενας. Διὸς δὲ ἦν ἄρα τὸ βελέναι, καὶ ἔχ' ὑπὸ ταυτομάτῃ συνίπτεται τοσαῦτα πράγματα. ad II. α. 5. Διὸς δ' ἐτελείτο βελὴ. Callimachus H. in Iov. 73. σὺ δ' ἐξέλεο πολυάρχης αὐτὰς, ὣν ὑπὸ χεῖρα γεμύμερος, ὣν ἰδρὺς αἰχμῆς, ὣν ἐρέτης, ὣν πάντα. τί δ' οὐ κρατέοντος ὑπ' ἰσχύος; Sophocles Electr. 1094. Ζῶης μοι καθύπερθε χεὶρ πλέτω τι τῶν ἐχθρῶν, ὅσον νῦν ὑπὸ χεῖρα καίεις. Philoctet. 1113. εὖδ' οὕτω δόλος ἰσχύ' ὑπὸ χειρὸς ἐμῆς. Euripides Iphig. in Taur. 1083. ὦ πότνι, ἥπερ μὲν Αἰλίδος κατὰ πτυχῆς Δεινῆς ἔσωσας ἐκ πατρεκτονίας χειρὸς. Electr. 28. μήτηρ νῦν ἐξίσωσιν Αἰγίσθου χειρὸς. Herodotus I. 56. ἡ χειρὸς πολέμιας καὶ ὕβρεως ἐξαιρέμενον. Luc. I. 74. Jer. XVI. 21.

ποιῆσαι] Herodes & Pilatus sine dubio volebant suum consilium perficere, suaque potestate abuti. Putabant non posse aliter fieri, quam ut lumen Evangelii extingueretur; se vel minis vel ultimo certe supplicio Apostolos ad silentium redacturos; omnem; per quam elaberentur Apostoli, rimam esse obstructam; Se aut callido isto consilio, quo silentium ipsis indixerant, aut vi aperta victuros: Apostoli vero ipsi, dum haec aguntur, ad Deum confugiunt, hominum consiliis opponunt consilium Dei, cujus sapientiae comparata omnium hominum calliditas stultitia est; hominum potentiae opponunt divinam potentiam. Scimus causam Evangelii, quae & nostra est, tibi curae cordique esse:

παιδὰ σου] σε παῖδα D.

28. σε postorius] — 27. Codices Latini, Ambrosius.

ἀπειλὰς] ἀγίας D. a prima manu. Versio Latina: minacias.

σε postorius] — A.

30. σε ἐκτείνειν σε] σε ἐκτείνειν E. 27. 40. Lectionar. 1. Editio Complut. Plant. Genev. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 819.

γίνεσθαι] γένεσθαι D. a prima manu. 1. ut II. 43. Theophylactus.

τοῦ ὀνόματος] Versio Syra posterior in margine: Sunt codices, qui non habent.

31. πνεύματι ἁγίῳ] τοῦ ἁγίου πνεύματος AD.

παρρησίας] + παντὶ τῷ θέλοντι πιστεύειν DE Irenaeus, Augustinus de Diversis 50.

scimus hostes nostros tecum bellum gerere; scimus te omnia ipsorum consilia & molimina uno spiritu diffilare posse; credimus, eos ne capillum quidem capiti nostro eripere posse, nisi tu permittas, te autem non permitturum, nisi quod nobis salutare, & doctrinae filii tui promovendae idoneum erit. Si decrevisti, ut hostium vexationibus porro exponamur, habes nos paratos veritatis testes: si nos decrevisti e praesenti periculo eripere, cujus potentiae hoc est facilitum, agemus tibi gratias. Confidimus autem, quomocumque res cadat, causam evangelii sub te rectore detrimentum non esse passuram, & illis, qui te diligunt, omnia, etiam quae pessimo consilio & summa vi ab inimicis ipsorum agitantur, in bonum cessura. Gen. L. 20. Non id fiet, quod illi volunt, sed quod tu vis. Esther R. II. R. Barachia nomine R. Levi (Bereschith R. LXXXVII. R. Juda f. Simonis, & R. Chanina nomine R. Johanan) dixit: Ps. XLV. 9. venite videte opera Domini. & accendit iram fervorem in dominos, ut eveheret justos scil. Mardocheum: accendit iram dominorum in servos, ut eveheret Josephum S. D. Gen. XL. 2.

29. Esaj. XXXVII. 17.

τὰ νῦν] Inf. V. 38. XVII. 30. XXVII. 22. Sophocles Electr. 423. σκήπτρον, οὗ φόβος πᾶσι αὐτοῖς, τὰ νῦν δ' Αἰγίσθος. 460. ὅπως τὸ λοιπὸν αὐτὸν ἀφνειοτάτῃς χερσὶ ἐσφωμῇ, ἢ τὰ νῦν δωρέμεθα. 564. ἀλλὰ σ' ἔσπασε Πειθὼ κακῇ πρὸς ἀνδρὸς, ᾧ ταῦν ζῶνι. 587. ὥσ' ὅτε ταῦν αἰσχίστα πάντων ἔργα θρῶσα τυγχάνεις. Plato derep. VI. τῷ γε δεκνόντος ἐμοὶ τὰ νῦν. Sextus Empir. 2. Gramm. I. 7. 154. ῥηθῆσεται δὲ ἐπιμελίσμενον — προβαλέσθης τῆς ζητήσεως τὰ νῦν δὲ, φέρε, καί τοι — ἐξετάσωμεν. a. Rhet. 60. τὰ νῦν δὲ μεταλθόντες. a. Geom. 3. τὰ νῦν δὲ ἐπαρκέσει. b. νομίνης τὰ νῦν τῆς ὑποθέσεως πρόκειται τὰ νῦν ζητεῖν. a. Phys. II. 5. ἐκ ἀναγκαῖον τὰ νῦν τὸν αὐτὸν λόγον παλινδιῶν. Herodotus VII. 104. καί τοι, ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐσοργῶς ἐκείνης, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίσται. Xenophon Memor. III. τὰ νῦν ὁρθῶς ἀποδέχου. Demosthenes Phil. IV. θηβαιῶς ταῦν ἀπάγεται. Aristides Smyrn. p. 273. Μίλητα δὲ κοσμοῦν ἱεῖρον ταῦν παρίημι. Athenaeus III. p. 107. B. ἐπὶ ταῦν διὰ μνήμης οὐ κρατεῖς.

δὸς — λαλεῖν] Herodotus V. Hom. 17. δὸς δ' ἔρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόσον ἰδίσθαι. Horatius Epist. I. 16. pulchra Laverna, Da mihi fallere, da justum san-

πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων
 33 αὐτῷ ἔλεγεν ἰδίον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἀπαντα κοινά. Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδεν
 τὸ μαρτύριον οἱ σπύργοι τοῦ ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ
 34 πάντας αὐτοὺς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κλητοὶ χάριτων ἢ οἰ-
 35 κῶν ὑπῆρχον, παλωύντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτίθεντο ὡς τὰς
 πόδας

32. πιστευσάντων] πιστεύοντων 36.
 ἡ] — bis AD. a prima manu. καρδία] + μία Verſio Vulg. Syrā prior, & posterior cum obelo.
 μια] + καὶ οὐκ ἦν διάκρισις ἐν αὐτοῖς οὐδὲν D. καὶ οὐκ ἦν χάρις ἐν αὐτοῖς τις E. Cyprianus, ad Quirin.
 III. p. 62. & 208. Ambrosius. ε] posterior] — E.
 οὐδὲ εἰς] οὐδὲ D. 36. τι] — D.
 αὐτῷ] — 18. 36. αὐτῶν I. 4. II. 15. 17. 19. 25. 33. 37. 40. 47. Editio Erasmi I. Ald. Theophylactus.
 ἀπαντα] πάντα D. 33. μεγάλη δυνάμει] δυνάμει μεγάλης A.
 τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι] οἱ ἀπόστολοι τὸ μαρτύριον AE. I. 47. Verſ. Vulg. Theophylactus. ἀναστάσεως] — 26. 31.
 τοῦ κυρίου Ἰησοῦ] Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν 15. 18. 36. Verſio Corp. Vulg. Aethiop. + χριστοῦ DE 7. 8.
 11. 14. a prima manu. 27. 32. 47. Editio Complut. Plant. Genev. Chrysostomus. Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου A.
 Ἰησοῦ χριστοῦ Verſio Syr. Arab. 34. ὑπῆρχεν] ἦν A. 15. 18. 27. 29. 38.
 κλητοὶ] + ἦσαν D. κλητῆρες I. ἔφερον τὰς] ε] φέροντες D. a prima manu. ε] φέρον 40.
 πιπρασκομένων] πιπρασκόντων D. a prima manu. Verſ. Latina: quae veniebant.

sanctumque videri. Il. p. 351. Ζεὺ ἄνα, δὸς τίσασθαι,
 ὁ μὲν πρότερος κακ' ἔργα. Aristides ad Serap. p. 50.
 δὸς λάξαι τὸν λόγον ἐνυμνῶς. Lucianus Deor. Concil. 2.
 ἀξίω δὲ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δῆναι εἰπεῖν.

31. ἱσαλεύθη] Inf. XVI. 25. Callimachus in Ap-
 poll. I. οἷον ὁ τ' ἀπόλλωνος ἱσίοιο δάφνης ἔρπηξ, οἷα
 τ' ὅλον τὸ μέλαθρον, ἑκάς, ἑκάς ὅστις ἄλιτρος, καὶ δὴ πρὸς
 τὰ θυτρεὰ καλῶ ποδὶ φοῖβος ἑρῶσσι. Jamblichus de
 Myster. II. 4. de apparit. Deor. τὴν τε γῆν μηκέτι
 δυνασθαι ἐξάειν αὐτῶν κατιόντων. Ovidius M. XV. 672.
 Vix bene desierat, cum — Adventuque suo fig-
 numque ferasque foresque Marmoreumque solum
 fastigique aurea movit. Esaj. VI. 4. Statius Theb.
 IV. 331. Mirabar, cur templa mihi tremuisse Dia-
 nae Nuper vifa. Plut. Public. p. 101. D. λέγεσι
 σείσθηναι τὸ ἅλως, ἐκ δ' αὐτῶν φωνὴν ἐκπέσειν μεγάλην —
 ἦν δ' ἄρα θεῶν τι τὸ φθονῆμαί.

32. 1. Chron. XII. 38. 2. Chron. XXX. 12. Jo.
 XVII. 21.

33. Luc. II. 40. gratia Dei. Psal. LXVIII. 12.

34. ἐνδεής] Iſocrates Arcop. τότε μὲν ἐνδεής ἦν τῶν
 πολιτῶν ἐνδεής τῶν ἀναγκαίων, ἐδὲ προσαιτῶν τὰς ἐντυχά-
 ροντας. ad Nicocl. ὡς αὐτοὶ μὲν ἐνδεῖς ὄντιν, ἡμεῖς δὲ
 πλεῖστοι. Archid. τὸν καθ' ἡμέραν ἐνδεῖς ὄντες. Thucyd-
 ides VII. 82. μὴ ἀποθάνειν μηδὲν, μήτε βιαιῶς, μήτε
 δεισμοῖς, μήτε ἀναγκαιοτάτης ἐνδεῖας διαίτης.

κλήτορες] Diodorus XXXIV. ecl. 2. p. 526. οἱ πλεί-
 στοι γὰρ τῶν κλητῶν ἱππεῖς ὄντες τῶν Ρωμαίων. Eusta-
 thius in Il. τ. p. 1238. 51. καὶ οἱ ἐν τῇ τραγωδίᾳ κτί-
 ται, ὅ ἐστι κλητῶρες. in Il. f. 1457. 38. τὸν τῷ Σόλῳ
 κλητῶρα. Chron. Pasch. p. 262. κλητῶρ τις ἐν Ἀντιοχείᾳ
 τῇ μεγάλῃ οὐνόματι Ἀρτάβανος φιλοτιμῶς ἔρριψεν —
 τοῖς δῆμοις καλὰρμια σκυτόμια πολλὰ ἔρταν, οἱ ἐκινῶν-
 τες — ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χαρίων. p. 322. Ἰσοκράτης ὁ
 φιλόσοφος — ἦν δὲ κλητῶρ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὅ-
 σις δὴνυσεν ἀρχὰς πολλὰς. p. 914. ὁ γὰρ Βριασμάνης τῆς
 πόλεως τῶν Κουζακῶν, καὶ πάντες οἱ κλητῶρες αὐτῆς. Ma-
 delap. p. 262. ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἕξαι τῆς πό-
 λεως τὸ λεγόμενον βυλιετήριον, εἰς τὸ ἐκείνους συνάγεσθαι πάν-
 τας τὰς συγκαλητῆρας αὐτῆς μετὰ τῶν πολιτευομένων, καὶ
 τῆς πόλεως τῶν κλητῶν. p. 381. κλητῶρ τις καὶ πολι-
 τεύομενος τῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης οὐνόματι Ἀρτάβανος
 ἀλιτάρχης — ἀφορίσας ἐκ τῶν ἰδίων χαρίων πρόσδοτον ἀ-
 ναλογημένην εἰς λόγον τῶν αὐτῶν ἔργων. p. 382. διὰ μη-
 νύσας τῶν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας κλητῶν. 61. τῶν κλη-
 τῶν τῆς αὐτῆς πόλεως αἰτήσαντων. p. 177. χαρισάμενος
 ταῖς αὐταῖς πόλεσι λίτρας σ, καὶ τοῖς κλητοῖσι πέντε ἰλ-

λυσίαν. p. 208. ὁ δὲ Διὲς Ρωμαίων σὺν τοῖς κλητοῖσι
 ἐξελθὼν ἐσκύλευσε τὰ λείψανα τῶν Περγαίων. p. 223. Φρα-
 τρίασι μετὰ τινων κλητῶν. p. 314. καὶ τὰς ὑπολι-
 φθέντας δὲ κλητῶρας ῥήξαις ἐτίμησεν ὁ αὐτὸς Γαῖος Καῖσαρ.
 p. 320. οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχείας κλητῶρες καὶ πολῖται — οἱ
 αὐτοὶ πολιτευόμενοι Ἀντιοχείας — ἦψαν οἱ αὐτοὶ βυ-
 λευταὶ — καὶ πεισθέντων τῶν κλητῶν καὶ τῶν δῆμον πρῶ-
 τος καὶ τῶν ἱερέων. p. 343. καὶ ἦψαν αὐτὸν οἱ Ἀντιο-
 χεῖς κλητῶρες ποιῆσαι καὶ τελεῖσματα. p. 344. ἐν τῷ δὲ
 περιέρχεσθαι τὸν αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα, καὶ ἰσορί-
 νην αὐτὴν Ἀντιοχείαν μετὰ τῶν κλητῶν τῆς πόλεως τοπο-
 θεῖαν — καὶ ἀπέδωκε τὸ δῖπτον τοῖς αὐτοῖς Ἀντιοχεί-
 σι κλητοῖσι. p. 352. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας οἱ Ἀν-
 τιοχείας κλητῶρες καὶ πολῖται μνήσιν ποιήσαντες ἐδέχθησαν
 τῶν αὐτῶν βασιλείας. p. 374. ἀνομόσθη Συριάρχης πρῶτος
 Ἀρταβάνιος πολιτευόμενος προβληθείς ὑπὸ τῶν κλητῶν καὶ
 τῶν δῆμον πάντων. Ita δότωρ, οἰκῆτωρ.

τιμὰς τῶν πιπρασκομένων] Appianus B. C. V. p.
 1088. τότε χρήματα τῶν διδμημένων, καὶ τιμὰς τῶν
 ἐν τῇ πειρασκῇ, καὶ τὸν στρατὸν Ἀντωνίῳ τοῖς περὶ τὴν
 Ἰταλίαν ἐπ' ἰσῆς διανεμίσθαι. Demosthenes c. Aphob. I.
 τῶν ἀνδραπόδων τῶν πιπρασκομένων — τὰς τιμὰς ἐλάμ-
 βαν. Artemidorus IV. 16. τὸ δὲ πεπράσθαι τῶν παλι-
 σθαι ταύτῃ διαφέρει, τὸ μὴ τελείως τι γνέσθαι, καὶ τὸ
 τελείως γνέσθαι ἢ τὸ μὴ πεπράσθαι πάντῃ καὶ πάντως ἀ-
 ποβαίνει· τὸ δὲ παλιῶσαι ἔστιν ὅτε καὶ ἐκ ἀποβαίνει, ἐν-
 δέχεται γὰρ τὸν ἐπιπρωλῆμον μὴ πρᾶναι.

Debarim R. IV. & Vajikra R. V. R. Elieser &
 R. Josua & R. Akiba venerunt Antiochiam, fuit ibi
 Aba Jodan qui dabat Rabbiniis magna — dixit.
 illi uxor, cur non descendis in forum hos duos dies?
 Respondit: Rabbini venerunt, neque sufficit mihi
 ad dandum eis, & erubescere descendere in forum. u-
 xor ejus, quae diligebat praecepta, dixit ei: annon su-
 perat nobis ager? Vende didimium, & da illis. abiit,
 fecitque ita, vendidit didimium illud V. aureis, &
 dedit Rabbiniis, dixitque: orate pro me. orarunt pro
 eo, dixeruntque: Deus impleat defectum tuum. &c?

35. παρὰ τὰς πόδας] Lucianus D. Mer. 14. ἐκ
 δραχμῶν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδῶν Ἀφροδίτης σὺ ἔσκεν ἀργυρῶν
 Philopseud. 20. πολλοὶ — ἐκείντο ὀβολοὶ πρὸς τῶν πε-
 δῶν αὐτῶν· καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ἀργυρὰ πρὸς τὸν μη-
 ρὸν κερῶ κεκολλημένα — μισθὸς ἐπὶ τῇ ἰσεί. Libanius
 XXIII. p. 550. B. ἔχεις, ἀνθρώπε, μισθὸν τῶν ὑπὲρ τῶν
 λόγων ποῶν; εἰς μὲν τὴν χάριν σοι ὄντος τῶν παιδῶν σατήρας
 πρὸς δὲ τοῖς ποσὶν ἀργυροὶ τῶν παιδαγωγῶν. Cic. Offic.
 III. 14. pro se quisque, quod ceperat, afferebat, an-

πόδας τῶν ὑποσώλων· διεδίδδοτο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. Ἰωσὴς δὲ, ὃς 36
ὑπεκλήθεϊς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ὑποσώλων, (ὃς ἔστι μεθερμηνεύμενον, υἱὸς παρηκολούσεως)
Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἡγενη τὸ χωρὶν 37
μα, καὶ ἔθηκε ὡς τοὺς πόδας τῶν ὑποσώλων.

Ἀνὴρ δὲ τις Ἀναγίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτήμα· 1
καὶ ἐνοσφίσατο ὑπὸ τῇ τιμῇ, συνειδυίας καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ ἐέγκας μέρους τι, 2
ὡς τοὺς πόδας τῶν ὑποσώλων ἔθηκεν. Εἵπε δὲ Πέτρος· Ἀναγία, ἀφ' ἧς ἐπλήρωσεν 3

35. δ.] — 18. + in D.

36. Ἰωσὴς] Ἰωσήφ ADE 7. 8. 15. 25. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Corp. Aethiop. Chrysostomus: οὐ δοκεῖ
μοι οὗτος εἶναι ὁ μὲν Ματθαῖος, ἐκείνου γὰρ Ἰωσὴς ἐλεγέτο. Epiphanius. probante F. Junio. A. Polano. promiscue scri-
bitur R. Joie & R. Joseph, illud Bava Kama f. 83. 1. Hieros. f. 61. 3. hoc Sotā f. 49. 2. Berach.
f. 19. 2. Βαρνάβας] Βαρσαββᾶς 40. Versio Corp.

ὑπὸ] ἀπὸ AE 1. 2. 14. a prima manu. 17. 19. 24. 25. 26. 28. 31. 33. 34. 36. 40. 47. ex emendatione. Edi-
tio Erasmi 1. Ald. Versio Aethiop. Arab. Theophylactus.

μεθερμηνεύμενον] — 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. μεθερμηνεύμενον 11. 15. 27. 36. 37. 40.

Λευίτης Κύπριος] Κύπριος Λευίτης D.

37. ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ] ὑπάρχοντος αὐτῷ χωρίου D. a prima manu. ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἀγρὸν 27. 34.

ὑπάρχοντος αὐτοῦ ἀγροῦ 29. 33. Editio Complut.

1. ἀνὴρ δὲ] ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἀνὴρ E.

Σαπφείρῃ] Σαφφίρα D. Σαφφίρη E. Σαφφίρα 14. 15. 16. 17. 18. 20. 27. 37. 38. 56. Chrysostomus.

Σαμφοίρη 24. 28. 2. ἀπὸ] ἐκ D. συνειδυίας] συνειδυίας AE.

αὐτοῦ] — AD 14. a prima manu. 15. 18. 27. 29. 36. probante J. Milho prol. 1487.

te pedes Pythii pisces abjiciebantur. Heliodorus IV.
... πάντα τὰ αὐτῇ τίθειναι παρὰ τῆς πόδας τῆ βασιλείας.

36. κύπριος] Etymol. Κύπριος παρὰ τὸ κυφόριον καὶ λι-
παρὸν γῆν ἔχει. Elianus N. A. V. 56. εἰλλονται δὲ
ἐπὶ τῇ κύπρῳ, πόθεν πόδας τῆς ἐκεί· λέγονται γὰρ εἶναι βα-
θεῖαι, καὶ τοιαύτας ἀγαθὰς ἔχειν. καὶ λέγουσι γε κύπριος εὐ-
χίων εἰκὴν ἔχειν, καὶ ταῖς Αἰγυπτίαις ἀρύραις τολμῶσι
ἀντικρίναι τὰς σφετέρας.

τῇ γυναι] Plut. Dem. p. 859. B. Ἀρχίας — τῇ-
τον δὲ θύριον ὄντα τῇ γυναι. Amator. Narr. p. 773. E.
τὸ γένος ἐξ ὧν πόλεως. Herodians I. 8. 2. ἄνδρα τὸ
μὲν γένος Ἰταλιώτην. II. 1. 9. Περτίναξ τὸ μὲν γένος Ἰτα-
λιώτης. inf. XIII. 4. XV. 39. 1. Mácc. XV. 23.
Dion. Caff. . . . Diogenes L. VII. 35. Zeno
Σιδωνίος τὸ γένος. Marc. VII. 26.

37. ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ] Maimonides de Jubil.
XIII. 11. Quod attinet ad alias omnes terras, quas
aliquis rex Israëlīs subjugare potest, ecce facerdo-
tes & Levitae earum terrarum partem habere pos-
sunt, sicut omnes Israëlītae.

Non omnia vendiderunt & contulerunt omnes,
sed partem bonorum, qua sine magno incommo-
dato carere poterant. Cum popularibus tanquam apo-
statae invidi essent, non poterant melius existima-
tionem suam tueri, quam singulari beneficentia,
quae semper laudatur. Cumque praeviderent, ve-
xationes, exilia & mortem ipsis imminere, aut se
in regiones peregrinas ad praedicandum Evange-
lium mittendos esse; denique bellum instare, quo
praedia & domus essent vastandae, nihil consultius
erat, quam in tempore ea, quae inutiliter alias pe-
ritura erant, vendere, atque ita amicos sibi parare,
istisque vinculis sese expedire.

τὸ κτήμα] Pollux IX. 87. καλοῖσι δ' αἱ εἰδὲν, προσ-
θεῖναι τῷ περὶ νομισμάτων λόγῳ, καὶ διότι κτήματα μὲν
ἀνὴρ οἱ Ἀττικοί, τὸ δὲ κτήμα μὲν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ πράγ-
ματι ἢ κτημάτων παρὰ δὲ τοῖς Ἰωσὴ καὶ ἐπὶ τῶν χρημά-
των, ὡς περ καὶ κέρματα, ἀλλ' οὐ κέρμα λέγουσι Ἀττικὸν.
Herodotus III. 38. καλίσας ἑλλήνων τὰς παρόντας, ἡ-
ρῶτο ἐπὶ πόσῳ ἂν κτήματι βαλοῖατο τὰς πατέρας ἀποθή-
σκοντας κατασιτίσθαι — ἐπὶ τίνι κτήματι δεκάσις ἂν
τελιωτότας τὰς πατέρας κατακτίειν πυρὶ. Aethiops VI.

p. 234. A. νοσφισάμενον ἐκ τῆ Λυσανδρίης κτήματα.

1. Jerem. XXVIII. 1. inf. IX. 10. XXIII. 22.

3. ψεύσασθαι — τὸ πνεῦμα] Targum 2. Reg. V.

26. Cum Gebazi Elisaf fuisset mentitus, hic cum
increpuit: spiritu prophetic indicatum est mihi
&c. Ovidius F. II. 261. Addis, ait, culpa men-
dacia, Phoebus, & audes Fatidicum verbis falle-
re velle Deum? V. 681. Sive ego te feci testem,
falsoque citavi Non audituro numina vana Jovi:
Sive Deum prudens alium divumque fefelli. Hero-
dianus II. 11. 12. ἔτι τοῖς στρατιώταις θαρρῶν, ὅς ἐ-
ψυχο. 10. 8. πρὸς τὴν ἐκείνους στρατιωτῶν, ὅς ἐψύχοντο,
ἐκείνους πιστεύεται. 7. 2. εὐρίσκειτο τι καὶ τὰς στρατιάς
ψυσάμενος καὶ ἀπατήσας. Anthol. I. 5. 1. ἔρ' ἐπὶ ἐ-
ψύχῳ πατρίδα καὶ γνῆταν. Appianus B. C. IV. p.
1059. μηδὲ ψεύσῃσθαι τῆς ἐλπίδος μήτε ἰμὲρ μήτε ἰαυτῶν.
Pun. p. 24. Σκιππίον δὲ ἤρετο Σύφακα, τίς σε δαίμων
ἔβλαψεν, φίλον ὄντα μοι — ψυσάσθαι μὲν θύας, ὅς
ἄμοσας, ψυσάσθαι δὲ μετὰ τῶν θύων Ρωμαίους, Aristo-
phanes Nub. 260. μιστὸν δέ, οὐ ψεύσεις γὰρ μοι. Schol.
ταῖς ἐπαθήσεσι, ὅτι μηδὲν, ὅν ἐπαγγέλλεται, Σακράτης
ψεύδεται. Antoninus Liberal. 19. ἐψύχοντο τὰν λάμ-
προν ἄρρη λόγους τίκτου. Jos. A. XIII. 15. ὀργισθῆς
τοῖς φυγάσιν, ὅς ψυσάμενός αὐτὸν τε καὶ τὴν βασιλείαν.

Libanius progymn. p. 34. B. εἰ γὰρ ἐκ τῆ παρὰ
τῶν Μισσῶν πνεύματος οἱ δὲ [Poetae] ποιῶσιν, οἱ δὲ τῆ-
τος λόγους κακῶς, ἀνάγκη ἐπ' ἐκείνους εἶναι τὰς αἰτίας τῆς
ποιήσεως.

Esther VII. 5. Eccles. VIII. 11.

4. Μένον & παρὸν] de agro dicitur.

τῇ θεῷ] Deus cum articulo semper de Deo Pa-
tre dicitur; non mentiti sunt hominibus vulgari-
bus, sed Apostolis Spiritu Dei Christique affatis,
adeoque & Spiritum gratiae, & Christum, & Deum
patrem contumelia affecerunt. Spiritus S. in hac
historia diferta mentio est hoc commate, & tertio
& nono; Christi comm. 9. Patris comm. hoc 4.
& 32. 1. Cor. VI. 19. III. 16. 1. Thess. IV. 8.
Ex. XVI. 8. Esaj. VII. 13.

5. Diodorus S. V. 34. χαρίζεσθαι δὲ τῶν πλεονε-
χῶν ἰδὼν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν Οὐκακκαίων ὀνομαζόμενον σά-
γμα, ὅτι γὰρ καὶ ἐκεῖνοι ἔτος διμυρέμενοι τῇ χώρα γι-
γνώσκοντες.

ὁ Σατανᾶς ἡ καρδίαν σε ψεύσασθαι σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφισαοῦναι ἀπὸ
 4 τῆς τιμῆς τοῦ χαρίσ; Οὐχὶ μένον, σοὶ ἔμενε, καὶ πρᾶθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπ-
 ἤρχε; τί ὅτι ἔθες ἐν τῇ καρδίᾳ σε τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Ὅσα ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ
 5 τῷ Θεῷ. Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε καὶ ἐγένετο Φίβη
 6 μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀνατάνης δὲ οἱ νεώτεροι συνέτειλαν αὐτὸν,
 7 καὶ ἐξηγόγαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν θύλακων, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα
 τὸ

ἐπύκνωσεν] ἐπύκνωσεν 47. a prima manu. ἔθελον] ἔθελον D. τέθηκεν 3. ἔθελον 47. a prima manu.
 3. δὲ] + ὁ A 20. 31. Chrysostomus. + πρὸς αὐτὸν ὁ E. Versio Syr.
 πᾶσι] + πρὸς Ἀνανίαν D. + πρὸς αὐτὸν 26. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. Theophylactus.
 ἀνανίας] — D. σε] — 16. 31. + εἰς 5. 31. πνεῦμα τὸ ἅγιον] ἅγιον πνεῦμα D.
 νοσφισαοῦναι] + σε 1. 2. 3. 4. 26. 31. 32. 33. 38. 45. 47. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Colinaei. Theophyl.
 4. μένον] μένον D. a prima manu. Verf. Latina: manens. ἔμενε] ἔμενε 34. 40. Theophylactus.
 σῇ] — D. Versio Latina: tua. τί] τίς quidam, teste Casaubono.
 τὸ πρᾶγμα] ποιῆσαι πονηρὸν D. a prima manu. Versio Latina: facere dolose rem.
 ἐψεύσω] ἐψεύσω D. a prima manu. τῷ] — 1.
 5. ἀκούων δὲ] ἀκούσας δὲ D. Versio Syr. καὶ ἐυθέως ἀκούων E. + ὁ AE 1. 3. 4. 38. 47. Codices plu-
 rimi, telle f. Millio. Editio Complut. Bengelii. Chrysostomus, Theophylactus.
 τούτους] + παραχρήμα D. ἐξέψυξε] ἀπέψυξε D. a prima manu.
 ταῦτα] — AD 15. 27. 29. 37. Versio Vulg. Syr. Origenes in Matth. XIX. 23. Lucifer 11. probante f. Mil-
 lio prol. 1349. 6. ab ἀναστάντες ad θάψαντα] — 26.
 δε] + παραχρήμα E. αὐτὸν] — 15. 18. 36.
 ἐξηγόγαντες] — 20. 7. ὡς] ὥστε 27. 29. θάψαντα] θάψαντα D. θάψαντα 40.

ἀργῆς, καὶ τὰς καρτὰς κοινοποιήμενοι μεταδίδασιν ἐκά-
 στῳ τὸ μέρος, καὶ τοῖς νοσφισαμένοις τι γεωργοῖς θάνατον
 τὸ πρότιμον τεύχεασι. Peccatum Ananiae & Sapphi-
 rae excusationem non habebat. Societatem inive-
 rant discipuli divites, pauperes, medii: ut divites
 multum, medii vero pro ratione facultatum con-
 ferrent, & inde omnes sustentarentur, sup. II. 46.
 Ananias ergo, qui se pauperiorem esse, quam erat,
 simulavit, lucro inhiabat, plura ex communi fisco
 accepturus, quam dedisset. Hoc pravum exemplum
 si alii plures fuissent imitati, onerata fuisset Eccle-
 sia 1. Tim. V. 16. imo brevi sumptibus exhausta
 per homines nequam 2. Pet. II. 13. Jud. 12. pau-
 pertatis & pietatis fictae specie alieni laboris fru-
 ctum percepturos. Haec res hypocritis & ignavis
 latam portam aperuisset; & benevolentiam ditiorum
 extinxisset, quos facultates prius quam animus be-
 nefaciendi defecisset; quis enim divites ipsos, qui
 simulatione pauperum ex aliorum liberalitate victum
 quaerebant, aluisset? Haec res Ecclesiae nascentis
 non existimationem solum apud omnes laesisset,
 verum etiam ipsos nervos ei incidisset. Hoc tamen
 peccatum, omni divino humanoque jure procul-
 cato, Ananias cum Sapphira committere non sunt
 veriti; & scientes quidem ac volentes, re delibe-
 rata, nullo periculo aut metu urgente. Justa ergo
 & opportuna & necessaria erat eorum poena, ne
 fraus suis autoribus esset utilis, & ut omnes intel-
 ligerent, hanc novam societatem esse bonorum ho-
 nestorumque hominum coetum. Quaerebat Ana-
 nias laudem liberalitatis: evenit autem, ut turpitu-
 do sceleris & tum omnibus manifestaretur, & fu-
 turis generationibus scripto depingeretur. Quaere-
 bant victum ab aliis sufficiens: & perdiderunt
 ipsam vitam. Sua simulatione id agebant, ut iis qui
 vere pauperes erant alimenta subtraherent, & in
 suos usus converterent; quo quid crudelius fieri
 potest? Justum ergo erat, ut & ipsi non misericor-
 diam sed severitatem Dei experirentur. Jac. II. 13.
 Ita pro lucro incerto injustoque, cui inhiabant,
 damnum certissimum, maximum justissimumque
 sunt perpeffi. Diodorus Exc. p. 544. ὅτι Ἀγαθοκλῆς
 ἐπὶ πάσης αἰρήθης τῆς περὶ τὸν γῆν τῆς Ἀθηναίων οἰκοδομίας,

τὰς καλλίστας τῶν τετιμεμένων λίθων ἐπιλεγόμενος, τὴν μὲν
 δαπάνην ἐκ τῆς ἰδίας ἐξουσίας ἐποιεῖτο, τοῖς δὲ λίθοις καταχρη-
 σάμενος οἰκίαν ἀκαθάρτησε πολυτελεῖ ἢ οἷς πᾶσιν ἐπιφανῆ-
 ναι τὸ δαιμόνιον, κεραυνώθοντα γὰρ τὸν Ἀγαθοκλῆα μετὰ
 τῆς οἰκίας καταφλεχθῆναι, οἱ δὲ γεωμόροι ἐκριναν τὴν οὐσίαν
 αὐτῶν δημοσίαν εἶναι, καί περ τῶν κληρονομῶν δικυνοῦντων, μη-
 δὲ εἰληφότες τῶν ἱερῶν δημοσίων χρημάτων, τὴν δὲ οἰκίαν
 καθιερώσαντες ἄβατον τοῖς εἰσιῶσιν ἐποίησαν, ὡς ἐτι καὶ νῦν
 ὀνομάζεται ἐμβροταῖον.

6. ἐξηγόγαντες] Eustathius in II. ψ. p. 1421. 40.
 ἐκφέρειν δὲ ἀλλὰ καὶ μὴ τὸ εἰς ταφὴν τὸν τεθνεῶτα ἐξάγειν.
 in Od. o. p. 584. 26. τὸ, ὡς ἐρρήθη, ἐκφέρειν, ὃ καὶ
 ἐπὶ τῷ θάπτειν εἶναι λέγεται. ὅθεν καὶ ἐκφορά ἢ ταφὴ.
 Justinus XII. 1. 1. Alexander in persequendo Da-
 rio amissos milites magnis funerum impensis extul-
 lit. Pollux III. 18. ἐναγίσματα, ἐκφορά, ἔνατα, τρι-
 ακοντάδες ταῦτα γὰρ ἐπὶ θρακίᾳ τῶν ἀπὸ πηλαγμένων γε-
 νόμενοι. Aristaeetus I. 10. ἄφρων νεώσκειν ἢ παῖς, καὶ
 πρὸς ἐκφοράν αὐτὴν νυμφαγωγίας οἱ τικόντες ἰώρον. Galenus
 de praenot. ὀλίγοι ὕστερον αὐτὸς γνώσασθαι, τίνα τυγχά-
 νοιεν ἐπιμνήντες, ὅταν ἐκφεράμενοι ἰδῶσιν εὐδαιμον. Od. ω.
 416. ἐκ δὲ νέκυς οἶκον φόρειν καὶ θάπτειν ἕκαστος. Eusta-
 thius δὴλον, ὅτι ἐκ τῶν τοιούτων ἐκφορέειν καὶ ἐκφορά λέγε-
 ται ἢ ταφὴ. Demosthenes c. Macart. ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀ-
 πεθανόντα — βαδίζον δὲ τὸν ἀνδρα προσέειπεν, ὅταν ἐκ-
 φέρωνται — ἐπειδὴν ἐξεσχεθῇ ὁ νεκρός. Libanius O.
 XXXIV. p. 678. A. ἐτίμων τὰς ἐκφοράς, τὸ το μὲν
 εἶναι ἡγήμενοι, τὸ τὴν μαθητῶν, καὶ δὲ ποιῶν πρὸς τὰς οἰχο-
 μένας, διδάσκων. de V. sua p. 56. D. ὁ δὲ λυσάμενος
 τε καὶ δειπνήσας, ὑπὸν τε ὁμῶ καὶ θάψαντα δέχεται, ὡς
 ἐθεον ἡμεῖς μὲν παρήμεν ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ. p. 67. C. πολλοὶ τι
 πολλὰ ὅθεν ἀγγεῖλαι τελευτῶνς ἐταίρων μνηύσκει, καὶ παρ'
 ἡμῶν ἐκφορά νεοψικῶν. Lysias in Eratoth. XII. ἐπι-
 δὸν ἀπεφύγετο ἐκ τῆς δειπνωτικῆς τιμῆς, τριῶν ἡμῶν οἰκίῳ
 οὐσῶν ἀδεμῶς ἔλασαν ἐξεσχεθῆναι. 1. pro Caede Era-
 toth. εἰς ἐκφοράν αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἢ ἡμῶν γυνή. Ari-
 stophanes Ran. 171. καὶ γὰρ τινες ἐκφέρωνται τῷ τοι νεκρῷ.
 Libanius Moral. p. 943. D. φίλος ἐπὶ φίλοις ἀνθρω-
 πος ἐξεσχεθῶν καὶ θάψας. Thucydides II. 34. ἐπειδὴν —
 ἢ ἐκφορά ἢ, λαράκαας κυπαρισσῶν ἀγασιν. Aeschylus
 VII. c. Theb. 1032. ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὅ-
 πο. Euripides Alcest. 422. ἀλλ' ἐκφοράν γὰρ τῷδε θά-
 σονται νεκρῷ. Antipho. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἢ ἐκφί-
 ρειν

τὸ γεγονός εἰσῆλθεν· Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτῃ τὸ χωρίον 8
ἀπέδοδε; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, τοσούτῃ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συν- 9
εφανήθη ὑμῖν παράσαι τὸ πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶ βαπτάντων τὸ ἄνδρα σὺ ἐπὶ
τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσασί σε. Ἔπεσε δὲ ὡς περὶ χεῖρμα ὡς τὸν πόδα αὐτοῦ, καὶ ἐξέ- 10
λυθεν. εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸ
ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς 11
ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶ χειρῶν τῶ ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ 12
πολλά· (καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ τῶ Σολομῶντος. Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς 13
ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. Μᾶλλον δὲ προσετίθεντο 14
πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.) Ὡς τε καὶ τὰς πωλατείας ἐκ- 15
φείρου

8. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος·] εἶπεν δὲ πρὸς αὐτήν ὁ Πέτρος· D. Verf. Vulg. Syr. πρὸς ἣν ὁ Πέτρος εἶπε E.
δὲ prius] — 15. 17. αὐτῇ] πρὸς αὐτήν A. 15. 28. 31. 37. 40. Lucifer.
εἰπέ μοι] ἐπερωτήσω σε D.
δὲ postterius] δὴ D. a prima manu. Versio Lat. at.
εἶπε] — D. 29. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1501. πρὸς] — D. a prima manu.
συνεφανήθη] συνεφάνησεν D.
σε] + ἵστανται E.
10. ἔπεσε δὲ] καὶ ἔπεσε D. Codices Latini, Lucifer. παρὰ] πρὸς AD Origenes in Matth. XIX. 23. ἐπὶ 26. 37. ὑπὸ 2.
παρὰ τοῦ πόδα] ἐνώπιον 15. 18. 36. αὐτῶν] τῶ ἀποστόλων Versio Syr. postterius, & edita in margine.
εὗρον] εὗραν E. εὗραν A. ἐξενέγκαντες] συνελάσαντες ἐξηνεγκαν, & D Versio Syr.
ἔθαψαν] + αὐτὴν 15. 19. ex emendatione. 36. αὐτὴν ἔθαψαν 17. πρὸς τὸ ἄνδρα αὐτῆς] — 2.
11. ἐγένετο] ἐγένετο 33. 36. ἐφ' ὅλην] ἐπὶ πάντας 25. ἐπὶ] — A.
πάντας] — 40. ταῦτα] — Versio Syr. ut comm. 5.
12. ἐγένετο] ἐγένετο 4. 14. 15. 19. 47. ex emendatione. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Stephani 3. Plantin. Wecheli.
Colinaei, Bogariti, Oecumenius. ἐν τῷ λαῷ πολλὰ] πολλὰ ἐν τῷ λαῷ ADE. 31. 40.
ἅπαντες] πάντες AE. + ἐν τῷ λαῷ συνηγμένοι E. + ἐν τῷ λαῷ D. Versio Æthiop. + συνη-
μένοι Versio Syr. γμένοι E.
Σολομῶντος·] Σολομῶντος E 1. 38. Editio Complut. Erasmi, Genev. Colinaei. τῇ Σολομῶντος· D. Σολομῶντος· 47.
13. τῶ δὲ λοιπῶν οὐδεὶς] καὶ οὐδεὶς τῶ λοιπῶν D. τὸ δὲ λοιπὸν οὐδεὶς P. Junius. αὐτῶν] + πᾶς 32.
14. προσετίθεντο] προσετίθεντο 1. 3. 4. 47. a prima manu. Lectionar. 2. Editio Erasmi. + οἱ A 33. 34.
Versio Syr. πλήθη] πλήθει D. a prima manu. 43. 47.
15. κατὰ] καὶ εἰς AD ex emendatione. 5. 7. 8. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. probante T. Beza. καὶ ἐν E.
κατὰ τὰς πωλατείας] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1214.

ρετο ὁ παῖς. Plato de Leg. XII. p. 993. F. τριτάτος
πρὸς τὸ μῆμα ἐκφορά. Anthol. I. 37. 12. Nūn δ' αὐ-
τὸς θάψαι σήμερον ἐκφέρομεν. Plut. Solon. p. 81. C.
νεανίσκος τινος ἦ ἐκφορά. Glossarium exequiae ἐκφορά.
Diodorus S. XXXI. p. 584. ἐτελεύτησεν ὡς δὲ ἡ περὶ
αὐτῆς φήμη τῆς τελευταίας διεδόθη, καὶ συνηγγίζεν ὁ τῆς ἐκ-
φορᾶς καιρὸς. Plato Minoe p. 565. D. πρὸ τῆς ἐκφο-
ρᾶς τῶ νεκροῦ. Nicephorus H. E. p. 612. A. ἐν ᾧ δὲ τὸ
ταύτης σῶμα ἐξεκομίζετο — οἱ περὶ τὴν ἐκφοράν. Axi-
stophanes Plut. 1009. ἐβάδιζον — ἐπ' ἐκφοράν. Eccles.
921. οὐκ ἔν ἐπ' ἐκφορᾶν; Eustathius in Od. o. p.
563. 29. δῆλον δὲ, ὡς οἱ μετ' ὅληρον ἐπὶ ταφῆς λέγουσι
τὸ ἐκφέρειν, καὶ τὴν ἐκφοράν. Il. γ. p. 282. 8. ἡ μῆντοι
νεκρὴ ἐκφορά ἡ ἐκφόρησις, καὶ τὰ τέτατον ῥήματα, δῆλον
ὅτι δηλῶσι βασιλέγματος. in Il. ε. p. 435. 33. ἐκφορά ἡ
ταφῆ. in Il. κ. p. 747. 36. & Od. γ. p. 142. 13.
Thomas. ἐξηνεγκῶν — ἀντὶ τῶ νεκρὸν ἐξαγαγεῖν. ὡς περ καὶ
τὸ ἐκφέρειν. ἐκφέρειν μῆντοι τὸν νεκρὸν ἐπὶ ἡμέρας, καὶ οὐκ
ἐπὶ νυκτός, ἵνα πάντες αὐτὸν ἴδωσι, μὴ φαρμάκους ἢ τέ-
ταις τισι καὶ οὐ θανάτῳ φυσικῷ τεθνηκέναι — τὸ δὲ ἐκ-
φορά ἐπὶ μόνιμους οὐ λέγεται, ἀλλ' ἢ ἐπὶ νεκροῦ. Ter. Andr.
I. i. effertur. Donatus. effertur proprie dicuntur ca-
davera mortuorum. Livius II. 16. de publico est
elatus. Horatius S. II. 5. 85. Ex testamento sic est
elata. Inscriptio Jul. Vitalis elatus. Seneca in Apo-
coloc. Patere Mathematicos aliquando verum di-
cere, qui illum, postquam princeps factus est, om-
nibus annis, omnibus mensibus effertur. Artemi-
dorus II. 3. διὰ τὸ τῶ ἀποβαίνοντος ἐκφέρεισθαι ἐν λευκοῖς.
Polybius p. 113. καὶ τέττοι μὲν ὡς περ ὑπὸ θηρίων διε-
φθερμένους ἐξέφερον οἱ προσήκοντες. p. 689. συντελεσμένης τῆς

ἐκφορᾶς. Herodotus VII. 117. ἐξηνέικαι τε αὐτὸν κάλλι-
σαι καὶ θάψαι. II. 90. περιελάσαντες αὐτὸν ὡς κάλλι-
σαι ἐν ἱρῶσι θήκησι. Euripides Troad. 378. οὐ δά-
μαρτος ἐν χειρῶν πέπλοις συνελάσαν. Herodotus VI.
178. τὴν κεφαλὴν τῷ ἱστιάῳ λήσαντάς τε καὶ περιελάσαντες
εὐ ἐπετάλατο θάψαι. mortuo amiculum feralē in-
duere, componere ad sepulturam, pollicere. Eu-
rip. Alceft. 664. θανόντα σε περιελάσαι καὶ προήσονται
νεκρὸν. Euseb. H. E. VII. 22. καὶ τὰ σώματα δὲ τῶν
ἀγίων — λατροῖς τε καὶ περιστολαῖς καταποσμένους.
Jubente Petro, qui personam judicis gerebat
comm. 9. Levit. X. 4. 5.
9. τί ὅτι] Ter. Eun. III. 5. 11. Quid est, quod
laetus sis? Cic. Ver. II. 20. Quid est, quod tu a-
lios accuses? 1. Reg. XIV. 6. 2. Reg. VI. 32.
οἱ πόδες] Esai. LII. 7. Nabum I. 15. Il. i. 519.
μήτε πόδας. Schol. τὴν ἐνθάδε ἀφίξιν.
13. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα] Dionysius Hal. IX.
38. τῶν γὰρ ἄλλων οὐδεὶς ἐτόλμα δημάρχων ἀνακαλεῖν τῆς
σάσις.
ἐμεγάλυνεν] Plant. Stich. I. 2. 45. pudicitia est,
pater, eos magnificare. Terentius Hec. II. 2. 18.
quem ego intellexi illam haud minus, quam se ip-
sum, magnificare Luc. I. 46.
15. ἡ σκία] Accius ap. Cic. Tusc. III. 12. No-
lite, hospites, ad me adire, ilico isthic, ne conta-
gio mea bonis umbrave obfit; tanta vis sceleris in
corpore haeret. κατὰ τὰς πωλατείας passim, per plateas.
16. τῶν περὶ τὸ πόλειον] Xenophon Exped. Cyr. IV.
ἀφίκοντο εἰς βασιλείαν, καὶ κόμας περὶ πολλὰς.
17. ζήλον] Thomas. εἰς δὲ τὸ ζήλῳ καὶ ἀντὶ τῶ μιμῶμαι·
ἀφ'

φέρειν τὰς ἀσθενείας, καὶ τιθέναι ὅπῃ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένῃ Πέτρῳ καὶ ἡ
 16 σκιὰ ὀπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πῶριξ πόλεων εἰς Ἱε-
 ρουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενείας καὶ ὀχλημένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθερά-
 17 πύοντο ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ ὁ δεξιερὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἡ οὖσα αἰγίστις τῇ
 18 Σαδδουχαίῳ) ἐπλήρωσαν ζήλον· καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅπῃ τὰς ἐπιτύ-
 19 λας, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρεσίᾳ δημοσίᾳ. Ἀγγέλῳ δὲ Κυρίου λέγει ὁ κυλὸς ἡνοίξε τὰς
 20 θύρας τῆς φυλακῆς· ἐξαγαγόν τε αὐτοὺς, εἶπε· Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν
 21 τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ
 τῷ ὄφθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενῳ δὲ ὁ δεξιερὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συν-
 ἐκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
 δεσμω-

τὰς πλατείας] πλατείας D. a prima manu. ταῖς πλατεῖαις E *Lucifer*.
 ἀσθενείας] + αὐτῶν D. 15. 18. 36. ἀσθενήσας 47. τιθέναι] + ἔμπροσθεν αὐτῶν E.
 κλινῶν] τῇ κλινῶν A. κλινῶν D. 7. 8. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Cyrillus Catech. p. 202. *Lucifer* prob. F. Junio,
 κραββάτων] κραββάτων AD 25. 26. 33. 40. Lection. 2. κραββάτων 1.
 ἐρχομένης] + τῇ 4. διερχομένης 25. σκιά] + αὐτῇ E 33. Versio Vulg. Syr. Arab.
 αὐτῶν] + ἀπηλλάσσοντο ἥ δὲ ἀπὸ πάσης ἀσθενείας, ὡς εἶχεν ἕκαστος αὐτῶν & liberabantur ab omni valetudinem,
 quem habebant unusquisque eorum D. + καὶ εὐσθῶσιν ἀπὸ πάσης ἀσθενείας, ὡς εἶχον. & liberarentur ab omni vali-
 tudine, quam habebant E. Versio Vulg. *Lucifer*. 16. συνήρχετο δὲ] διὸ συνήρχετο E. συνεισῆρχετο 34.
 εἰς Ἱερουσαλὴμ] — A a prima manu. Versio Vulg. Ἱερουσαλὴμ A ex emendatione.
 φέροντες] + μετ' αὐτῶν E. + τοὺς 31. ὑπὸ] ἀπὸ D.
 οἵτινες] καὶ D 38. *Lucifer*. ἐθεραπεύοντο ἅπαντες] ἴκοντο πάντες D.
 17. ἀναστὰς δὲ] ἐ ταῦτα βλέπων ἀναστὰς E. 18. ἐπέβαλον] ἐπέβαλλον A.
 αὐτῶν] — AD 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Theophylactus, *Lucifer*. probante J. Millio prol. 967.
 ἔθεντο] ἔθεντο D a prima manu. ἐν τηρεσίᾳ] εἰς τηρεσίαν E.
 δημοσίᾳ] + ἐ ἐπορεύθη εἰς ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια D.
 19. ἀγγέλῳ δὲ κυρίῳ διὰ τῆς νυκτός] τότε διὰ νυκτὸς ἀγγέλῳ κυρίῳ D. Versio Syr. τῇ] — A 40.
 ἡνοίξε] ἀνοίξας A 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 967. ἀνέωξαν D a prima manu.
 ἀνέωξαν ex emendatione D. ἐξαγαγόν τε] ἐξαγαγόν E.
 20. σταθέντες] πορεύθεντες 34. τῷ λαῷ] 33. *Lucifer*. τῷ λαῷ Lectionar. 2.
 τῆς ζωῆς ταύτης] ταύτην τῆς ζωῆς Versio Syr. utraque. ζώης] ὁδοῦ P. Junius. ut IX. 2.
 21. ἀκούσαντες δὲ] ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς E. ἐξελθόντες δὲ Versio Syr.
 εἰσῆλθον] + οἱ ἀπόστολοι 31. συνεκάλεσαν] ἐγερθέντες τὸ πρῶτον, ἐ συνεκαλεσάμενοι D.
 συνεκάλεσαν 56.

ἀφ' ἧς καὶ ζήλος καὶ ζηλωτὴς — Ζηλὸν καὶ τὸ πάσχα
 ὑπὲρ τίνος ἀδίκῃ γινόμενα, καὶ ζήλος, ὅθεν φαίμεν καὶ ζή-
 λος τὴν ψυχὴν ἐμπλησθῆναι.

18. τηρεσίᾳ δημοσίᾳ] *Thucydides* V. 18. ἐν τῇ δημο-
 σίᾳ. *Schol.* ἐν τῇ δεσμοφυλακῇ. *Diodorus* S. Exc. p.
 559. τῇ Μιλιτιάδῃ — τελευτήσαντος ἐν τῇ δημοσίᾳ φυ-
 λακῇ. *Thucydides* VII. 86. κατεβίβασαν εἰς τὰς λιθο-
 τομίας, ἀπαλειψάτην εἶναι νομίσαντες τηρεσίαν. *Schol.* ἡ-
 γων φυλακῇ. *Quintilianus* D. 277. Damnatu ali-
 quis custodia publica continetur, carcere custodi-
 tur. *Calpurnius* Decl. 4. Jubete quam primum ad
 illas me impiorum tenebras trahi — Video carce-
 rem publicum, faxis ingentibus structum, angu-
 stis foraminibus tenuem lucis umbram recipientem
 — Vult illum pater domi custodire; ille petit,
 ut publico carcere fervetur. *Apulejus* VII. Servum,
 per magistratus in publicam custodiam receptum,
 & altero die tormentis vexatum pluribus. *Livius*
 VI. 36. gregatim quotidie de foro addictos duci,
 & repleti vinculis nobiles domos? & ubicunque
 patricius habitet, ibi carcerem privatum esse? XXXII.
 26. Ut captivi ne minus decem pondo
 compedibus victi in nulla alia quam in carceris
 publici custodia essent. XXXVIII. 59. Ut in car-
 cerem inter fures nocturnos & latrones vir Claris-
 simus includatur, & in robore & tenebris exspiret:
 deinde nudus ante carcerem projiciatur, XXX.
 43. petieruntque ut — colloqui cum civibus suis
 liceret, qui capti in publica custodia essent. L.
 XXVI. 10. 3. D. vinculis publicis jubentur con-
 tineri — sed sciendum est, non omnes hac seve-

ritate debere tractari, sed utique humiliores: cae-
 terum eos, qui sunt in aliqua dignitate positi, non
 opinor vinculis publicis contineri oportere. *Cic.*
 de Divinat. I. 25. Socrates, cum esset in custo-
 dia publica, dicens Critoni suo familiari, in Ver-
 rem III. 29, alios in publico custodiri. V. 27.
 in has lautumias, si qui publice custodiendi sunt,
 etiam ex caeteris oppidis Siciliae deduci imperan-
 tur. 30. populi Romani hostis privatis custodiis
 asservabatur. *Valerius Max.* IV. 7. Tribunus enim
 plebis Caepionem in carcerem conjectum — pub-
 lica custodia liberavit. VI. 3. quem ab hostibus
 non acceptum in publica custodia necari iussit.
 IX. 7. L. Equitium — in publicam custodiam
 ductum. 15. in publica custodia spiritum posuit.
Apulejus X. publicum carcerem. D. L. L. lege
 48. de Verb. signific. qui in publico sine vinculis
 fervatur. *Cornelius Nepos* Pausan. 3. Pelop. 5. Mil-
 tiad. 7. vincula publica. *Cic.* ad Q. frat. I. in
 custodiam Ephefi tradidit.

20. Inf. VII. 38. XIII. 26. 46. *Phil.* II. 16.
 21. γερουσίαν] *Dionysius Hal.* A. II. 12. τῆτο τὸ
 συνέδριον ἑλληνιστὶ ἐρμηνευόμενον Γερουσίαν βέλεται δηλῶν, καὶ
 μέχρι τῆ παρόντος ἥτας ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καλεῖται — οἱ
 δὲ μετέχοντες τῆ βουλευτικῆς κατεῖρες ἐγγράφοι προσηγορεύ-
 θησαν, καὶ μέχρις ἐμὲ ταύτης ἐπύγκλητος τῆς προσηγορί-
 ας. ἑλληνικὸν δὲ ἄρα καὶ τῆτο ἔθος ἦν. *Plut.* an feni ad-
 min. Resp. p. 789. E. ἡ δὲ Ῥωμαίων σύγκλητος ἄχρι
 οὗν γερουσία καλεῖται. *Hesychius.* Γερουσία, πρεσβυτέριον.
Mart. Atund. δῶσι τῇ γερουσίᾳ X. Lacedaemonii
 teste *Pausania* Senatum vocabant γερουσίαν. inf. XII.

δεσμοτήριον, ἀχθῆναι αὐτοὺς. Οἱ δὲ ὑπὲρ) πῶς γενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυ- 22
λακῇ ἀναστρέφαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες· "Οτι τὸ μὲν δεσμοτήριον εὗρομεν κε- 23
κλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας — ἔξω· ἐξῶτας πορὶ τῆς θυρῶν
ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὗρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ, τε ἱερεὺς καὶ ὁ 24
στρατηγὸς τῷ ἱερῷ καὶ οἱ ἄρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τῷτο. Παρα- 25
γενόμενοι δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, — λέγων· "Οτι ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεοδε ἐν
τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐξῶτες, καὶ διδάσκοντες τὸ λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρα- 26
τηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς, ἤγαγεν αὐτοὺς, οὐ μὲν βίας· (ἐφοβήντο γὰρ τὸ λαὸν ἵνα μὴ
λιθαδῶσιν.) Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπρωτότησεν αὐτοὺς ὁ 27
ἄρχιερεὺς, λέγων· Οὐ πῶς ἀγγελία παρεγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ὅτι τῷ νό- 28
ματι

22. οἱ δὲ ὑπὲρ) παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ] παραγενόμενοι δὲ οἱ ὑπὲρ) ἐν τῇ φυλακῇ οὐχ εὗ-
ρον αὐτοὺς 15. 18. οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπὲρ) οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ A 40.
παραγενόμενοι] + ἐ ἀνοίξαντες τὴν φυλακὴν D. Versio Syra posterior in margine.
ἐν τῇ φυλακῇ] ἔσω D. δι' posterius] καὶ D a prima manu.

23. ὅτι] — E. Versio Vulg. Syr.
μὲν] — AD 17. 26. Versio Syra utraque, probante J. Millio prol. 1485.
εὗρομεν] ἤραμεν E. bis. ἐν] ἐπὶ Editio Complut. Plant. Genev.

ἔξω] — ADE 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 31. 32. 33. 34. 35. 36.
37. 38. 40. 45. 46. 47. Lection. 2. Editio Complut. Plantin. Stephani 1. 2. Wechelii, Genev. Bengelii. Versio
Vulg. Syra utraque, Aethiop. Arab. Copt. Chrysostomus in Eph. H. 8. Lucifer, Theophylactus, probante J. Millio
prol. 968. εὗρομεν posterius] εὗραμεν 33.

24. ἤκουσαν] ἤκουσαν 3.
ὁ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς] οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ Versio Syr. 2. Macc. III. 22.
ἱερεὺς καὶ] — AD 15. 18. 33. 36. Versio Vulg. Copt. Lucifer. ἱερεὺς καὶ ὁ E. ἀρχιερεὺς καὶ ὁ Editio Com-
plut. Plantin. Genev. Theophylactus, probante J. Millio prol. 1184. T. Beza.
ἱεροῦ] λαοῦ 4. + ἐ οἱ Σαδδουκαῖοι 25.

ἀρχιερεῖς] + ἰθαυμάζον καὶ E. αὐτῶν] + πρὸς αὐτοὺς 15. 18. 36.
γένοιτο] γένηται D a prima manu. θέλοι ἵνα E.

25. λέγων] — ADE 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 25. 26. 27. 29. 31. 33. 34. 35. 37. 38. 40.
45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Colinaei, Ald. Bengelii. Versio Vulg. Syra utraque, Aethiop. Arab.
Copt. Oecumenius Ed. Theophylactus, probante J. Millio prol. 968. 1383. 26. στρατηγός] + ἐν τῷ ἱερῷ E.
ἤγαγεν] ἤγαγον D a prima manu. ἤγεν ex emendatione. οὐ] — D a prima manu.

ἐφοβήντο] φοβούμενοι D. ἐφοβήτο 18. ἵνα] — DE 40.
27. ἔστησαν] + αὐτοὺς Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
ἀρχιερεὺς] ἱερεὺς D a prima manu. Lucifer. 21. οὐ] — A. Versio Vulg. Athanasius, Cyrillus, Lucifer.

6. XXV. 6. 17. 23.

22. ἀναστρέφαντες] Thomas. ὑποσέφω, κάλλιον ἢ ἀνα-
στρέφω. Polybius I. p. 107. ἀναστρέφειν παρήγγειλε πᾶσι
τοῖς αὐτοῖς, καὶ τὰς μὲν ἀπὸ τῆς πρωτοπορίας ἀναστρέφον-
τας σπεδὴ ποιεῖσθαι τὴν ἀποχώρησιν ἐκέλευσε. Xenophon
Hell. VI. ἀναστρέφειν ἐπιμῶντο. IV. οἱ μὲν ἔφυγον, οἱ δὲ
ἀνίστρεψαν.

23. Cebes Tab. πάντα καλῶς βιώσεται μετὰ πάσης
ἀσφαλείας.

24. τί ἂν γένοιτο τοῦτο] quid hoc esset rei? inf.
X. 17.

26. ἤγαγεν αὐτὰς καὶ μετὰ βίας] Polybius p. 1074.
ἔγειν αὐτὰς ἐκέλευσε, ἔαν μὲν ἐκὼν βέληται πειθαρχεῖν καὶ
δὲ μὴ, μετὰ βίας. p. 782. ἂν οἱ μὲν ἐκ τῶν ἱερῶν ἀγόμε-
νοι μετὰ βίας, οἱ δ' ἀπὸ τῶν βασιμῶν ἀποσπάμενοι.

28. πεπληράκατε] Libanius Ep. 721. ἐκ ἄθλῳ,
ὅτι δι' ὅσον ἡλθες πόλεων, πᾶσας ἐπέπλησας τῶν ὑπὲρ ἡμῶν
λόγων. Justinus XI. 7. 14. Midas — Phrygiam
totam religionibus implevit, quibus tutior omni
vita quam antea fuit.

ἐπαγωγὴν] Demosthenes. αὐθαίρετον αὐτοῖς ἐπά-
γονται δουλείαν. in Mid. ὡς ἐπαίτιασάμενος με φόνος καὶ
τοῦτο πᾶν ἐπαγωγὴν. Plato in Timaeo. καὶ νότος
γῆρας τε ἐπαγόντα φθίνει ποιεῖν. Dionysius Hal. A. VII.
5. 2. τοῖς δὲ πατριόσι μήτε ὅταν ἐπαγῶσι τι τῶν δημο-
τικῶν δίκην, μήτε ὅταν αὐτοὶ κινδυνεύωσι, τὰς πατριὰς
ταῖς νικητικαῖς. Gregor. τίς τὸν περὶ τῆς ψυχῆς ἐπὶ
ἐπαγωγῆς κίνδυνος. Etymol. ἐπαγωγὴ, πειρασμός, ἢ ζη-
μιά, ἢ αἰχμαλωσία, ἥτοι τὸ ὅπως ἐν ἐπαγόμενῳ κακόν.
Lucianus Lexiph. 10. ἐγκλημα ἐπαγόντες. Demosth.

pro Cor. ἰμὲν τὴν αἰτίαν σοι ταύτην ἐπάγω — ἐκ ἔσαν
ἀληθῆ. Jud. IX. 29.

30. διαχειρίσασθε] Thomas. διακράωμαι τὸν δῆμα, ἢ
διαχειρίζομαι, καὶ διεργάζομαι κρίττον, ἢ φορέω —
Δισβάνιος — διαχειρίσασθαι αὐτὸν. Plut. Apophth. Lac.
p. 220. B. καὶ μέλλοντος τὸν Πέρση διαχειρίσθαι. He-
rodianus III. 12. 2. εἰδὼς δὲ [ὁ χιλιάρχης] ἀδυνατοῖν ὁ δὲ
διαχειρίσθαι βασιλείας. inf. XXVI. 21. trucidastis.

31. δῆναι μετάνοιαν] Jos. B. δῆναι μετάνοιαν ἐπὶ
τοῖς πεπραγμένοις. III. 6. 3. μετάνοιαν διδόντες καιρὸν.
VI. 6. 2. ἐπιδίδας ὑμῖν χρόνον εἰς μετάνοιαν. Aristote-
les Philipp. τοῖς μὲν γὰρ ἀγνωμοσύνης μετάνοιαν δι-
δε. Quintilianus D. 267. Illud videtur, an si ali-
quem Reipublicae error affortuna, si quem aut
consilium aliquod aut temeritas immiserit, detis
locum poenitentiae, permittatis emendari, velitis
meliores fieri cives. inf. XI. 18. Philo Allegor.
Leg. T. 1. p. 108, 42. εἰδὲ τοῖς ἀμαρτάνουσιν εὐθὺς
ἐπέχεισιν ὁ θεὸς, ἀλλὰ δίδωσι χρόνον εἰς μετάνοιαν, καὶ
τὴν τῇ σφάλλομαι ἵασι. Schol. p. 11. α. 50. φι-
λάνθρωπον ὃν τὸ θεῖον ἐβόλετο παιδεύσαι τὰς ἑλλήνας, καὶ
μὴ παντάπασιν ἀπολίσαι — μετάνοιαν τοῖς ἀμαρτάνου-
σι δίδως.

32. Inf. XV. 28.

33. διεπρίοντο] Anthol. IV. 12. 128. Momus
μαυρὸν δίστοιχος οὐδὲν ὄγκος ὀδόντων Προμηνεὶ ἐπὶ τὰς τῶν
πέλας αὐτυχίας. 130. Τάκιο σὺ πρίων ἰσθλὺς γένους.
Aristophanes Ran. 958. σιάπα — μὴ πρίε τὰς ὀδόν-
τας. Hesychius. διεπρίοντο, ἐθυμῶντο, ἐτριζον τὰς ὀδόντας.
inf. VII. 54. Plut. de Ira cohib. p. 458. C. δῆμα
μασι

ματι τούτων· ἡ ἰδὲ, πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τὴν διδασκαλίαν ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων τούτων. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ Θεὸς τῷ πατέρων ἡμῶν ἡ γειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσατε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλῳ. Τῆτον ὁ Θεὸς ὄρεχην γόν καὶ σωτήρα ὑψώσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δένει μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφεισιν ἀμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτῷ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβεβλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς· Ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος πάντι τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους ποιεῖν·

σαί

διδάσκον· λαλεῖν A. Theodoretus in Esaj. VIII. Cyrillus in Esaj. p. 395. Chrysostomus. ἐπὶ] ἐν 29. καὶ prius] — D a prima manu. Versio Latina: &c. πεπληρώκατε] ἐπληρώσατε A 15. 18. 36. Cyrillus l. c. Chrysostomus. ἐπαγαγεῖν] ἐφαγαγεῖν D a prima manu, ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων τούτων] τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων τούτων ἐφ' ἡμᾶς 4. τούτων] αὐτῶν D a prima manu. — 27. 29. 29. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος & οἱ ἀπόστολοι εἶπον] ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς D. εἶ] — AE 1. 3. 31. 40. 45. 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Plantin. Bengelii. εἶπον] εἶπαν AE. 30. εἶ] + δὲ A. ἡγειρεν] + τὴν πνῆσιν αὐτοῦ E. διεχειρίσατε] διεχειρίσασθε Editio Complut. δεξιᾷ] δεξὴ D a prima manu. Irenaeus III. 12. ἀφεισιν] + ἐν αὐτῷ D a prima manu. Versio Aethiop. Irenaeus. 31. σωτήρα] σωτήρα 31. 32. ἰσμεν αὐτοῦ μάρτυρες] μάρτυρες ἐσμὲν A. αὐτοῦ] — AD a prima manu. 18. 25. 26. 34. 40. Versio Vulg. Syr. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 1482. αὐτῷ 31. αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων] μάρτυρες τῶν ῥημάτων αὐτοῦ Versio Syra posterior. μάρτυρες] + πάντων D a prima manu. εἶ] — 17. ὃν D a prima manu, E. 33. ἀκούσαντες] + ταῦτα E 28. + τὰ ῥήματα ταῦτα Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. ἀκούοντες 2. 3. 5. 9. 19. 26. 27. 33. 34. 35. 40. 45. probante J. Millio prol. 1286. ἐβεβλεύοντο] ἐβούλευτο AE 4. 18. 25. 37. 56. Versio Aethiop. + τὸν 47. 34. ἐν τῷ συνεδρίῳ] ἐν τῷ συνεδρίῳ DE. + αὐτῶν E. Γαμαλιήλ] Γαβριήλ 1. a prima manu, ἐξω] — 2. βραχὺ τι] — 15. 18. βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους] τοὺς ἀποστόλους βραχὺ τι 3. Theophylactus. τι] — ADE 25. 26. 40. Versio Syra utraque. probante J. Millio prol. 1482. ἀποστόλους] ἀνθρώπους A. Versio Vulg. Coep. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 878.

μωσι χειλῶν καὶ πρίστειν ὀδόντων. Lucianus de Calumn. 24. προσίστασι μὲν καὶ προσμειδίᾳ τὰς χεῖρας μωσὶ δὲ, καὶ λάβρα τὸς ὀδόντας διαπρίει. Galenus in Hipp. praenot. I. σπασμαδῶς κινεῖται τῶν προταφιστῶν τὴν καὶ μωσὶ στήθων μυῶν αἱ πρίστειν τῶν ὀδόντων γίνονται. Libanius vit. ἀρχὴν ἐποιήτο τῆς κρίσεως, τῷ ταλαπύρου τὴν βασανισίαν — ἐν ἧ α. ἡ κῆρα τῆς βασανιστῆς ἀπειρεῖν πρίον δὴ τὰς ὀδόντας — πῦρ ἡπείλει. Lucian. D. Mort. 6. 3. οἱ δὲ ὑπερβίβουσι τὰς ὀδόντας. Soma. 14. ἡγανάκτε — καὶ τὰς ὀδόντας ἐνέριπτε. D. Mer. 12. τί μὲ ὑπερβλέπεις, καὶ πρίν τὰς ὀδόντας; εἰ γὰρ τί ἐγκληθεῖς, εἰπὲ. Seneca de Ira III. 4. Adjice dentium inter se arietatorum, ut aliquem esse cupientium, non alium sonum, quam est aprius tela sua attritu acuentibus.

34. ἀναστὰς ὁ Αχιλλεὺς δημηγορεῖ. ἔτω δὲ ἡν ἔθος τοῖς παλαιοῖς, καὶ βασιλεῖς ἦσαν, αἱ ἀν' ἄλλων τὰς κύκλῳ ἐπιστρέφειν, καὶ ὑπὸ πάντων ἐπ' ἰσῆς ἀκίεσθαι. ὃ δὲ ποτε τις καθήμηνος ἐδημηγόρησε, καὶ τὸ πρῶτον ἐδόκει, καὶ ὁ δεύτερος ποιεῖν παρατήσας ἰδίετο. καὶ πᾶς ὁ Ἀγαμέμνων ποιεῖσιν, ἔτι δὲ τὸ τετραμνησθῆναι αὐτόν ἐξ ἔθους διαλέγετο. τίμιος] Jof. B. VI. 13. Βοηθῶ πᾶσι ἡν ἔτος, ἐν τοῖς μέλλουσιν τῷ δήμῳ πρὸς καὶ τίμιος. Dionysius Hal. A. V. II. Σφόριος Λακέρτιος ἀνὴρ τῷ δήμῳ τίμιος. Od. n. 38. ὃ πῶτος αἱ ὁδὲ πᾶσι φίλος καὶ τίμιος ἐστὶν ἀνθρώποις. Lysias in frumentar. τίμιος ἦν ὁ σῆτος — ἐπὶ ἄλλων δρακμῶν τιμιώτερον. Aristides in Alex. p. 87. καὶ γὰρ ἡν ἡ ῥῶδον ὡρῶν, ἐπὶ τῇ τῷ γένει μέλλουσιν ἀνὴρ τίμιος, πῶτερον τῷ ῥωμαίων ἢ τῷ ἑλλανικῷ.

Gamaliel, Simeonis, de quo Lucae II. 34. filius, Hillelis nepos, Sanhedrin I. f. 11. 2. Accidit Rab-

ban Gamalielē federe super gradum in montedomus, & ante faciem ipsius fuisse tres Epistolas decretales, & dicere ipsi: Tolle epistolam unam, & scribe fratribus nostris, filiis captivitatis in Babylonia, fratribus nostris, filiis captivitatis in Media, & fratribus nostris, filiis captivitatis in Graecia cunctisque captivitatibus Israelitarum: Pax vestra multiplicetur. Notum facio vobis, agnos parvos esse, & pullos columbinos teneros, & mensem Martium nondum advenisse: placuit proinde verbum istud coram me & coram focis meis, & addidi ad annum hunc mensem unum. R. Abraham f. Dijor in Cabbala: Ecce cognovimus, Rabban Gamalielē fuisse caput Academiae & principem, ejusque acta fuisse recepta in omni terra Israël, & in omnibus captivitatibus, neque impedisse vel regem vel quenquam in mundo. Berachoth IV. f. 28. 2. R. Gamaliel dixit: estne aliquis, qui novit concinnare precatorem contra Haereticos? Constitit Samuel parvus, eamque concinnavit: — Abnegantibus religionem non sit spes; omnes in universum haeretici momento citius pereant; eradicet regnum superbiae, & confringas cito in diebus nostris. Benedictus tu domine frangens impios, & deprimens superbos. Bereschith R. LXV. Dixit R. Simon Gamalielis f. Semper ministravi patri, nec tamen ei ministravi centesimam partem, ut ministravi Esavus patri suo: ego quum ministrabam patri, ministravi ipsi in vestibus sordidis, & cum exivi in viam, exivi in vestibus puris, & Debarim R. I.

σαι· Εἴπέ τε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις 35
 τῆτοις, τί μέλλετε πράσσειν. Πρὸ γὰρ τῶν τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναί 36
 τινα ἑαυτὸν, ὃ ~ προσεκολλήθη· ὁμοῖος ἀνδρῶν ὥσει τετρακοσίαν· ὃς ἀνῆλθῃ, καὶ πάν-
 τες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τῆτον ἀνέστη Ἰδᾶς 37
 ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἰκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ·
 καὶ

• προσεκλήθη

35. τῇ] δι C. Versio Copt. Syrā posterior.

Ἰσραηλῖται] Ἰσραηλῖται E. Ἰσραηλῖται I.

ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις] ἀπὸ τῶ ἀνθρώπων τούτων E. Codices Latini. comma praeponit L. Bos.

36. τούτων ἢ ἡμερῶν] ἢ ἡμερῶν τούτων 31.

ἰκανὸν] + μέγαν AE ex emendatione. 5. 6. 15. 18. 32. 33. 34. 36. 42. 43. 45. Editio Complut. Stephani

1. 2. Plantin. Genev. Versio Syr. Codices Latini, Origenes c. Celf. p. 44. 282. Cyrillus in Esaj. p. 161. Hierony-
 mus in Tit. III. 1. μέγαν ἰκανὸν D.

προσεκλήθη] προσεκλήθη A 10. 11. 12. ex emendatione. 17. 31. 38. ex emendatione. Versio Vulg. Syrā utraque.

Cyrillus in Esaj. l. c. probante T. Hemsterhuis. προσεκλήθη C12 a prima manu. E 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 16.

a prima manu. 19. 26. 32. 33. 35. 38. a prima manu. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Genev. Erasmi 1. Ald.

Stephani 1. Versio Arab. probante J. A. Bengelio, & J. Millio prol. 968. 1184. προσεκλήθησαν D ex emen-

datione. προσετίθη 15. 18. 36.

ἀριθμὸς ἀνδρῶν] ἀνδρῶν ἀριθμὸς AC 31. Codices Latini. Cyrillus in Esaj. I. 5. in Jo. p. 642.

ὥσει] ὥς DEG 14. 33. 34. 38. 40.

διελύθησαν] — D. a prima manu. ἀνῆλθῃ] διελύθη D a prima manu. + αὐτὸς δὲ αὐτοῦ D.

εἰς] ὥς 36. Versio Syr.

35. πρᾶσσειν] *Ælianus* H. A. XI. 1. λέγων γὰρ
 ὅσα τι δρᾷται ἐπὶ τῆτοις ταῦτοις, καὶ ὅσα ἔπραξεν.

Lucianus Toxari. 23. τὰ ὅμοια ἔπραξεν ἐπ' αὐτοῖς.

36. πρὸ γὰρ τῶν τῶν ἡμερῶν] *Lyfias* a. delationem

τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν παπαύμαι τρέφω τρίτον ἔτος

τουτί. *Sup. I. 5. inf. XXI. 38. Esaj. XXX. 33.*

Zach. VIII. 10. 2. Par. XXI. 52. nuperrime. A-

chilles Tattus V. p. 301. καὶ ὡς ὀλίγων πρὸ τῶν ἡμε-

ρῶν ἔρχεται Δίοφαντος ὁ τυρίος ἐξ αἰγύπτου πεπλευκός, dies

qui proxime praeterierunt. *Ter. Eunuch. II. 3. 39.*

Illum liquet mihi dejerare, his mensibus Sex septem

prorfum non vidisse proximis. *Phaedrus I. 1. 10.*

Ante hos sex menses. *Theophylactus* : οὐ μνημονεύει

παλαιῶν ἀλλὰ νῦν παραδειγμάτων, ὅτι τὰ τοιαῦτά ἐστιν ἐν

τῷ πᾶσι δυνατώτερα, διὰ καὶ τῶν αὐτῶν ἡμερῶν.

37. ἰκανὸν] *Cic. Fam. VI. 10. Theudas* liberto tuo.

Galenus de Compos. Med. per gen. VI. Θεοδᾶς παρ-

κοφάρην πρὸς κακοῦν. de rat. medendi 2. Θεοδᾶς

Empiricus. de libris suis. τῆς Θεοδᾶ εἰσαγωγῆς ὑπομνή-

ματα 1. *Sanhedrin* f. 931. Theudas medicus dicit.

Hieros. Jom. Tob. f. 61. 3. Moed Katon f. 81. 4.

Berachoth f. 19. 1. *Pesachim* f. 53. 1. Traditio.

R. Jose dicit: Theudas homo Romanus do-

cuit Romanos comedere hoedos affatos noctibus

Pachatis. *Jos. A. XX. 5. 1. φάδος δὲ τῆς Ἰουδαίας*

ἐπιτροπεύσαντος γόης τις ἀνὴρ, Θεοδᾶς ὀνόματι, πείθει τὸν

πλεῖστον ὄχλον, ἀναλαμβάνοντα τὰς κτήσεις ἔλθαι πρὸς τὸν

Ἰορδάνην ποταμὸν αὐτῷ προφήτης γὰρ ἔλεγεν εἶναι, καὶ

προσάγει τὸν ποταμὸν σχίσας, διόδον ἔφη παρίξει αὐ-

τοῖς βράδιαι. καὶ ταῦτα λέγων πολλὰς ἠπάτησεν. ἔμνησθη

αὐτὸς τῆς ἀφροσύνης ὄνασθαι φάδος, ἀλλ' ἐξέπεμψεν ἱλὴν

ἰππείαν ἐπ' αὐτὸς, ἥτις ἀπροσδόκητος ἐπισπῶσα πολλὰς

μὲν ἀνέλε, πολλὰς δὲ ζῶντας ἔλαβεν· αὐτὸν τὴν Θεοδᾶν

ζωγρησάντες ἀποτέμνυσιν τὴν κεφαλὴν, καὶ κομίζουσιν εἰς

Ἱεροσόλυμα. τὰ μὲν ἐν συμβέβητα τοῖς Ἰουδαίοις κατὰ τὰς

κεσπίας φάδος τῆς ἐπιτροπῆς χρόνους, ταῦτα ἐγένετο. Fa-

dus autem post mortem demum Agrippae regis a

Claudio in Judaeam procurator missus venit: quod

ergo sub Fado gestum est, non potuit a Gama-

lielle, regnante Tiberio, narrari. Quam difficultatem

non alia ratione commodius solvemus, quam si

cum L. Capello dicamus, haec verba commatis

36. non esse Gamalielis in Synedrio sententiam

dicentis, sed Lucae scribentis, & velut interfantis,

factumque Theudae cum illo Judae Galilaei ob si-

militudinem conjungentis. Idem observatur in om-

nium Heroum apud Historicos orationibus, in

quibus praeter principale illud, quod ipsi dixerunt,

multa ornamenta accessoria reperiuntur, non quae

ipsi heroes dixerunt, sed quae historicus, si eo lo-

co fuisset, dixisset. Facillime enim accidit, ut qui

historiam scribit, personam ejus, quem describit,

ipse induat. *Valesius* in Euseb. H. E. I. 11. Aliā

quoque, inquit, conciliandi ratio excogitari potest,

si dicamus, B. Lucam in eo loco κατὰ πρόληψιν ita

locutum esse, quae quidem figura occurrit interdum

apud antiquos scriptores. Sic ergo B. Lucas tumult-

um Theudae toto decennio anticipavit, Gama-

lielis orationi narrationem illam quasi ex sua perso-

na interfrens, eo quod praesenti argumento aptis-

sime congruebat.

λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν] *Plut. de tranquill. p. 472.*

A. εἰς μὲν ἡσυχίαν ἦγες, ἐδόκει τις εἶναι διὰ τὰ χρυσία καὶ

τὴν πορφύραν νυνὶ δὲ καὶ ταυτὶ τὰ τρίβοντα τὴν ἄχραν παι-

δάριον καταγὰρ σε φλυαρῆντες. *Juvenalis* I. 75. Au-

de aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum, si

vis esse aliquis. *Sophocles* Electr. 939. ἡσυχίας τις εἶ-

ναι, ταῖσι χρημασι σθένει. *Epicteus* 18. καὶ δόξης τισιν

εἶναι τις, ἀπίσι σταντῶ. *Aristophanes* Equit. 158. ὁ

νυν μὲν ἐδείς, αὐρίον δ' ὑπερμέγας. *Jos. A. VIII. 11.*

1. ἐπεὶ σε μέγαν ἐκ μικρῶ καὶ μηδὲν ὅτις ἐποίησα. *De-*

mosthenes c. Mid. πλέσιοι πολλοὶ — τὸ δοκεῖν τις

εἶναι δι' εὐπορίαν προσελήφους. *Menander* ap. Stob. S.

22. ἐφ' ᾧ φρονεῖς μέγιστον, ἀπολιτῆτό σε, τὸ δοκεῖν τί

εἶναι, καὶ γὰρ ἄλλας μυρίας. *Arrianus* *Epicteus* IV. 8.

ἐπιπρόθετος δόξαριον πρὸ ὥρας, δοκεῖς τις εἶναι, μωρὸς παρὰ

μωροῖς. 12. ἐκ ἥρσας τῷ δύνι — τί μοι μέλει, ἀλλὰ

δοκεῖ τις εἶναι; ὅψεται αὐτῷ, καὶ οἷς δοκεῖ. *Plut. Agel.*

p. 606. D. ὅρῳ δὲ ἰνὺς τῶν πολιτῶν ἀπὸ ἰπποτροφίας

δοκῆντας εἶναι τινας καὶ μεγαλοφρονέοντας. *Theocritus* XI.

79. Διολογὸν ἐν τῷ γὰρ καὶ γὰρ τις φαίνομαι ἡμεις. *Epicte-*

us 31. ἄτμος ἐγὼ βιάσομαι, καὶ ἐδείς ἐδάμῳ. —

πῶς δὲ ἐδείς ἐδάμῳ ἔσθῃ, ὃν ἐν μόροις εἶναι τισι δὲ τοῖς

ἐπὶ σοι; 72. ἐδὲν περὶ ἑαυτῷ λέγει, ὡς ὅτις τις ἢ εἰδ-

τός τι. *Demosthenes* in Leptin. Μεσσηνίους τις εἶναι

φάσκοντες. *Lucianus* *Sympos.* 35. οἰόμενοι τις εἶναι

ἀπὸ τῶν σχημάτων, *Enripides* *Ion.* 596. ζητῶ τις εἶναι.

Li-

38 καὶ κείνῳ ἀπόλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπέθοντο αὐτῷ, διεσπορίσθησαν. Καὶ τὰ νῦν
λέγω ὑμῖν, ὁποσητὴ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶτων, καὶ ἑάσατε αὐτοὺς ἵνα ἔξω
39 θρώπων ἡ βελὴ αὐτῇ ἢ τὸ ἔργον τῆτο, καὶ ἀλλυῖτε. Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ὣσιν, οὐ δύνασθε
40 καὶ ἀλλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῇτε. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ καὶ προσκαλε-
σά-

οὐδὲν] οὐδὲν D. 33.

ἱκανόν] — A a prima manu. Versio Vulg. *Eusebius* II. E. *Cyrillus* in *Mat.* p. 165. prolante *J. Millio* prol.

438. *J. A. Bengelio.* πολὺν CD *Origenes* c. *Celf.* p. 44.

38. τὰ νῦν] + εἰσιν, ἀδελφοί D. prima manu.

νῦν E.

πάντες] — D.

ἑάσατε] ἄφετε AC.

αὐτοὺς] + μὴ μιμνήσκοντες τὰς χεῖρας D.

+ μὴ μολύνοντες τὰς χεῖρας ὑμῶν E.

αὐτῇ] — 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. a prima manu. 17. 19. 20. 26. 35. 37. 38. 43. 56. Editio *Erasmi*, *Coli-*

naei. *Oecumenius* Ed. probante *J. Millio* prol. 1451.

39. εἰ] ἵνα E.

δυνασθε] δυνασεσθε CDE 14. 15. 16. 18. 27. 29. 33. 34. 36. 38. 40. 46. Versio Vulg. *Syr. Origenes* c. *Celf.* p.

44. *Chrysostomus* T. VI. 23. *Oecumenius*.

αὐτὸ] αὐτοὺς ACDE 14. a prima manu. 15. 27. 29. 40. Versio *Syr* posterior cum asterisco, sed ἀνθρώπων πρὸ ἀνθρώπων.

τράννοι, ἀπέχεσθαι ἐν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶτων D. Versio *Syr* posterior cum asterisco, sed ἀνθρώπων πρὸ ἀνθρώπων.

+ ἔτε ὑμεῖς, ἔτε οἱ ἀρχόντες ὑμῶν E.

εἰ] — D. a prima manu.

40. ἐπείσθησαν] .. ἐπείσθεντες D. a prima manu.

Libanius progymn. p. 61. A. φιλοτιμίαις ἐπιθυμίαις, ὡ κακὴ κεφαλὴ, καὶ τῇ δοκεῖν εἶναι τις. p. 104. C. μετὰ ταῦτα δὲ ἦγε καθ' ἑλληνικὴν ἀξιῶν εἶναι τις. *Cic.* ad *Attic.* VII. 3. Quem tu neminem esse putas, idem & initio fuerat & nunc est egregius. III. 15. Fac ut omnia — ad me perferbas, meque, ut facis, velis esse aliquem. *Perfius* I. 129. Sese aliquem credens, Italo quod honore supinas fregerit heminas aceti aedilis iniquas. *Seneca* de *Ira* III. 37. Nunc iste aliquem se putat, quod custodit ligatorum turba limen obfessum.

διελύθησαν] *Thucydides* II. 12. διαλύσας τὸν ξυλλογον. 23. διελύθησαν κατὰ πόλεις ἕκαστος. 68. ἀπεχώρησαν ἐπ' οἶκον, καὶ διελύθησαν κατὰ ἔθνη. 102. τὸ ναυτικὸν διελύθη. 93. πρὶν δὲ διαλύσαι — τὸ ναυτικόν. VI. 41. διελύθησαν ἐκ τῶν ξυλλογῶν. VIII. 69. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία διελύθη. *Polybius* IV. 2. ὁξάντων δὲ τέττων, οἱ μὲν ἀρχαῖοι διελύθησαν ἐπὶ τὰς πόλεις. *Plut.* *Pompej.* p. 642. A. Πομπηῖος συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸς στρατιώτας — ἐκέλευσε διαλύσθαι κατὰ πόλεις ἕκαστος, καὶ τρέπασθαι εἰς τὰ οἴκια. *Diodorus* Exc. p. 597. τὸ σύστημα τῶν Λυσικαίων διελύθη, ἐσθλὴν τῆς τότε προσκασίας. *Lucianus* *Jov.* *Tragoed.* 17. διαλύσαι τὴν συνουσίαν. 4. διελύθησαν ὡν λέγουσιν ἐδεχοντο οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τοὺς ἀπᾶς διαλυθεῖς ὁ ῥόδιος ἠρώζετο. 2. *Sam.* XX. 22.

37. μετὰ τῶτον] *Clemens* *Strom.* VII. p. 899. *Basilides* — *Valentinus* — *Marcion* — μετ' ὃν Σίμων ἐπ' ὀλίγον κηρύσσοντας τῷ Πέτρῳ ὑπήκουσεν. a junioribus ascendit ad antiquiorem, cujus post illos mentionem facit: ita & hic. praeterea.

Ἰδαίος] *Jos.* A. XVIII. 1. 1. Ἰδαίος δὲ Γαυλιανίτης ἀνὴρ, ἐκ πόλεως Γάμαλα, Σάδδουκον Φαρισαῖον προσλαβόμενος ἠπάγειτο ἐπὶ ἀποστάσει, τὴν τε ἀποτίμησιν ἔδεν ἄλλο ἢ ἀντικρὺς διελίαν ἐπιφέρειν λέγοντες, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐπ' ἀντιλήψει παρακαλῶντες τὸ ἔθνος. καὶ ἡδοῖν γὰρ τὴν ἀκρόασιν ὡν λέγουσιν ἐδεχοντο οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τοὺς ἐπὶ μέγα ἢ ἐπιβολὴ τῶν τολμήματός. 6. ὁ Γαλιλαῖος Ἰδαίος. XX. 5. 2. πρὸς τέτοις καὶ οἱ παῖδες Ἰδαί τῷ Γαλιλαίῳ ἀντρεῖθησαν, τῷ τὸν λαὸν ἀπὸ Ρωμαίων ἀποστήσαντος, κυρτὴς τῆς Ἰδαίας τιμητῆς ὄντος, ὡς ἐν τοῖς πρὸ τέττων ἐδηλώσαμεν, Ἰακωβὸς καὶ Σίμων. B. II. 8. 1. ἐπὶ τέττω τις ἀνὴρ Γαλιλαῖος Ἰδαίος ὄνομα εἰς ἀποστάσιν ἠγγε τὸς ἐπιχωρίους, κακίζων εἰ φόρον τε Ρωμαῖοις τελεῖν ὑπομένεσι, καὶ μετὰ τὸν Θεὸν οἴσας θνητὰς διαπότης. VII. 8. σικαρίαν θνητὸς ἀνὴρ ἐλατταρὸς, ἀπόγονος Ἰδαί τῷ πείσαντος Ἰδαίων οὐκ ὀλίγους — μὴ ποιεῖσθαι τὰς ἀπογραφάς.

ἀπέστη] *Herodotus* VII. 7. 9. ἡ δὲ σύγκλητος — πάντα ἐτραπὶν, εἰς τὸ ἀποστήσαι αὐτὴ τὰ ἔθνη. 13. οἱ πλείους μὲν ἔν προσήκοντο τὴν πρῶσιν, τὰ ἔθνη ἀποστή-

σαντες. *Cod.* D. alienavit. E. seduxit. ad defectiorem pellexit. *Herodotus* I. 154. τὸς Λυδῶς ἀπέστησεν ἀπὸ κυρῶ.

39. *Avoda Sara.* Dictum *Gamalielis*: Sinite stultos, reddent mihi olim rationem. *Vulcatius Gallus* de *Avia*. *Cassio*. Si ei divinitus debetur imperium, non poterimus interficere, ceteri velimus; scis enim proavi tui dictum: successiorem suum nullus occidit. Sin primus, ipse sponte sine nostra crudelitate fatales laqueos inciderit. *Herodotus* IX. 16. ὅτι δὲ γενέσθαι ἐκ τῷ θεῷ ἀμύχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων. *Euripides* *Melanipp.* 41. γάμος δ' ὅσοι σπεύδουσιν μὴ παρρωμένας, μάτην ποῦσιν ἢ δὲ τὸ χρεὼν πόσει μένυσσιν, καὶ ἀποστάσας ἦλθεν εἰς δόμους. *Jos.* A. II. 9. 2. κρατήσας δ' ἂν ἐδίδε τῆς τῷ θεῷ γνάμης, ἐδὲ μυρίας τέχνας ἐπὶ τέττω μηχανησάμενος. *Prov.* XXI. 31. *Nabum* I. 9. *Esth.* VI. 12.

θεομάχοι] *Euripides* *Iphigen.* in *Taur.* 1478. τί γὰρ; πρὸς τὰς σθένοντας θεῶς ἀμύλλασθαι καλὸν; *Philostatus* V. *Apollon.* IV. 15. ὥσπερ θεομαχὴν φυλατόμενος, χόρει, ἔφη, ἢ βύλῃ; σὺ γὰρ κρείττον ἢ ὑπ' ἐμῶν ἀρχεσθαι. VI. 10. θεοὶ ἀντινομοθεῖν μωρίαν οἰμαι. *Hen.* V. 465. Quae tanta animus dementia cepit? Non vires alias, convulsaque numina fentis? Cede Deo. *Justinus* II. 12. 9. Miserat Xerxes IV. M. armorum Delphos ad templum Apollinis diripendum, quasi non cum Graecis tantum, sed & cum diis immortalibus bellum gereret, quae manus tota imbribus & fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullae essent hominum adversus Deos vires. *Curtius* VII. 6. Cum diis enim pugnare sacrilegos tantum. II. p. 98. ὁππότε ἀνὴρ ἐθέλει πρὸς διαίμονα φωτὶ μάχεσθαι, ὅπως Θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα κύμα κυλίσθη. *Lucianus* D. M. 14. ἐδὲς ἔτι ἀντίστατο, οἰόμενοι διὰ μάχεσθαι, ὥς ῥῶον ἐκράτην αὐτῶν. *Arrianus* *Epicte.* III. 24. τί ἔν; τῶν μὴ δυνατῶν ἐφίσταται ἀνδραποδῶδες καὶ ἡλίθιον, ξένος θεομαχῆντος, ὡς μόνον οἶόν τε, τοῖς δόγμασι τοῖς αὐτοῦ — τάπχιερα τῆς θεομαχίας ταύτης καὶ ἀπειθείας ἢ μόνον παῖδες παίδων ἐκτίσθαι, ἀλλ' αὐτὸς ἐγὼ. *Justinus* XXIV. 8, evenit, ut nemo ex tanto exercitu, qui paulo ante fiducia virium etiam adversus Deos contendebat, vel ad memoriam tantae cladis superesset. *Curtius* IX. 7. 7. Furere clamitantes cum Diis praelium inturos, *Plautus* *Perf.* I. 1. 26. Diisne advorser? Quasi Titani cum Diis belligerem, quibus lat esse non queam? inf. XI. 17. 2. *Macc.* VII. 19. 1. *Par.* XIII. 12. *Symmachus* gigantes vertit θεομαχίους. *Diodorus* S. XIV. 69. ὥτως μὴ τ' ἐσσυληκότα τὴς τῷ θεῷ κατὰς στρατηγὸν ἔχοις ἐν

σάμενοι τὰς ὑποβολὰς, δείραντες παρήγγειλαν μὴ χαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτὰς. Οἱ μὲν ἐπορεύοντο χαίροντες ὑπὸ προσώπῳ τῆ συνεδρίας, ὅτι ὑπὲρ τῆ ὀνόματι αὐτῆ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· Πᾶσαν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον ὅσα ἐπαύουσι διδάσκουσιν καὶ εὐαγγελίζονται Ἰησοῦν καὶ Χριστόν.

EN δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμός τῃ Ἑλλη-

δείραντες] δειραντες 4. 38. Editio Complut. + αὐτὰς E. λαλεῖν] + αὐτὰς A. + τινι E Lucifer. τῆ Ἰησοῦ] τῆ 40. τῆ κυρίου 10. ἀπέλυσαν] ἀπέσειλαν 37. αὐτὰς] — AC. 41. οὖν] + ἀπόστολοι D. Versio Syra posterior. ὑπὲρ τῆ ὀνόματι αὐτῆ κατηξιώθησαν] κατηξιώθησαν ὑπὲρ τῆ ὀνόματι A. κατηξιώθησαν ὑπὲρ τῆ ὀνόματι τῷ χριστῷ 31. κατηξιώθησαν ὑπὲρ τῆ ὀνόματι αὐτῆ 40. 46. Editio Complut. αὐτῆ] — ACD 1. 10. 17. a prima manu. 19. 27. 29. 35. Versio Syr. Corp. Lucifer. Ammonius Presb. in Cod. 15. τῷ καθολικῶς χρησάμενοι ἐδήλωσαν, ὅτι θεὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς περ γὰρ τις λέγων αὐτὸς εἶπεν, ὁ ὢν εἶπεν, ὅτι θεὸν σημαίνει, οὕτως ὁ ἀκριβὲς τὸ ἵκονα μόνον εἶπεν ὁμοίως τὴν εἰάν τοῦ Ἰησοῦ οὐσίαν ἐσήμανεν. probantibus H. Grotio, J. Millio prol. 1487. & J. A. Bengelio. Ἰησοῦ 13. 32. 33. 34. 36. Theodoretus in Dan. III. 23. Versio Vulg. Arab. τῆ Ἰησοῦ 15. 18. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Ἰησοῦ χριστοῦ 1. ex emendatione, τῷ χριστῷ 4. 11. 14. 38. 45. Codices Latini. Chrysostomus in 1. Theff. H. 1. in Genesi H. 23. 28. τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ E. 24. Theophylactus τῷ κυρίῳ Basilii Eth. 64. Versio Syra posterior. vid. 3. 70. 7. κατηξιώθησαν] ἡξιώθησαν 41. 42. τῇ] δὲ D. 26. Versio Vulg. Lucifer. εὐαγγελίζονται] + τῷ κυρίῳ CD. Versio Syr. Codices Latini. Lucifer. Ἰησοῦν καὶ χριστόν] τῷ χριστῷ Ἰησοῦν A. 14. 15. 18. 31. 33. 34. 36. 38. 47. in marg. Versio Vulg. Syra posterior

τῷ πολέμῳ, θεομαχεῖν. Plut. de superst. p. 168. C. μὴ δόξῃ θεομαχεῖν. Marcell. p. 307. A. θεομαχεῖν εἰώκεσαν οἱ ρωμαῖοι, μυρίαν αὐτοῖς κακῶν ἐξ ἀφάνεος ἐπιτρομεῖων.

41. κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι] Ter. Eunuch. V. 2. 25. Non te dignum, Chaerea, fecisti: nam, si ego digna hac contumelia sum maxime: at tu indignus, qui faceres tamen. Arrianus Epictet. I. 29. ὅτι σε ἐτίμησε τοιαυτὴν τιμὴν, καὶ ἄξιον ἡγήσατο προσαναγενεῖς εἰς μαρτυρίαν τοσαύτην. II. 1. σὺ ἀποθνήσκεις, σὺ δὲ δέσθαι, σὺ φρεθῆσθαι, σὺ ἐξορίζεσθαι, πάντα ταῦτα φέρωντες πεποιοῦντες τῷ κεκληνόντι σε ἐπ' αὐτά, τῷ ἄξιον τῆς χάριτος ταύτης κεκριμένοι. Seneca de Provid. IV. Idem dicant, quicunque jubentur pati timidisignavisque flebilis: Digni vixi fumus deo, in quibus experiretur, quantum humana natura posset pati.

I. πληθυνόντων] Exod. I. 12.

μαθητῶν] Scilicet Domini, ut IX. 1. XI. 26.

Ἑλληνιστῶν] Thucydides I. 68. ἑλληνίσθησαν τὴν νῦν γλώσσῃν τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν ἐμπρακτικῶν ξυνοικησάντων· οἱ δὲ ἄλλοι ἀμφίλοχοι βάρβαροι εἰσιν. Schol. Ἕλληνες κατὰ τὴν νῦν διάλεκτον ἰγνέοντο. Strabo II. p. 156. A. τὸν Ἰνδόν — τίς δ' εἴη καὶ πόθεν, ἀγνωστὴν ἡμῶν συνιέντας τὴν διάλεκτον τὸν δὲ παραδόναι τοῖς διδάξεσιν ἑλληνίζων. Pausanias Boeot. p. 23. τῶτον ἀποσολέντα ὑπὸ Μαρδονίᾳ, τὸν Μῦν ἐπέροσθαι τῇ Φωνῇ τῇ σφετέρᾳ, καὶ οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν ἐκ ἑλληνίσαντα ἐδὲ αὐτὸν, διάλεκτον δὲ βαρβαρικῇ. Photius Bibl. de Agatharchide. Βοξὸς δ' ἦν τῶν ὀνομα, φησὶν, ὃν καὶ ἑλληνίσαι γλώττιαν καὶ γνώμην. de Philone. τοσούτον δ' αὐτὸν τοῖς ἑλληνισαῖς παρασχέειν θαῦμα τῆς ἐν τοῖς λόγοις δυνάμεως, ὥς καὶ λέγειν αὐτὸς ἢ Πλάτων φιλοποιεῖ, ἢ φίλων πλατωνίζει. Jos. c. Apion. I. 22. ἑλληνικός ἐστὶ τῇ διαλέκτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. A. XX.

II. 2. καὶ τῶν ἑλλήνων δὲ γραμμάτων ἐσπένδασα μετασχέειν, τὴν γραμματικὴν ἐμπειρίαν ἀναλαβών. τῇ δὲ περὶ τὴν προφορὰν ἀκριβείαν πᾶτριος ἐκάλυψε συνῆθειαι. Παρ' ἡμῶν γὰρ ἐκ ἐκείνης ἀποδέχονται τὰς πολλὰν ἐθνῶν διάλεκτον ἐκμαθόντας — μόνος δὲ σοφίας μαρτυρεῖται τοῖς τὰ νόμιμα σαφῶς ἐπισταμένοις, καὶ τῶν ἱερῶν γραμμάτων δύναμιν ἐρμηνεύσαι δυνάμενοις. Philo V. Moïsis T. 2. p. 139, 24. οἱ πρὸς τῇ πατρίᾳ καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἐπεπαίδευτο παιδίαν de LXX. Interpretibus. Lucianus Philopseud. 16. ὁ δὲ μύμων δὲ ἀποκρίνεται ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ᾖ. Diogenes L. Anacharf. I. 102. νομίζων τὰ νόμιμα παραλύνει τῆς πατρίδος, πο-

λὺς ὢν ἐν τῷ ἑλληνίζων. Menachoth f. 99. 2. & Pea. Hierof. I. & Medrasch Thehillin. quae fuerunt ex R. Josua f. Levi: quando docebit homo filium suum sapientiam Graecam? Respondit eis: ea hora, quae neque est diei neque noctis S. D. Psalm. I. 2. Hierof. c. 6. Sota & Schabat & Bava Kama l. c. Tria permiserunt domui Rabbi, ut introspererent in speculum, ut possent alere comam, & ut docerent filios suos Graece, quia regno fuerant proximi. R. Abbu nomine R. Jochanan dixit: Permissum est, ut homo doceat filiam suam Graece, quia id ei est ornamento. Megilla f. 9. 1. Tephillin & Mesufoth licet scribere lingua Graeca, quin imo etiam librum legis. Sota IX. Orto bello Titi cautum est, ne quis filium suum in Graecanicis erudiret. f. 49. 2. tempore Hyrcani & Aristobuli edixerunt, maledictum esse, qui doceret filios suos sapientiam Graecorum. Atqui dixit Rabus: in terra Israël — aut lingua sancta aut lingua Graeca. Sota ib. & Bava Kama f. 82. 1. Menachoth f. 64. 2. Maledictus sit, qui alit porcos, & qui docet filium suum sapientiam Graecorum — ante erat Hierosolymis fenex aliquis Graecorum sapientiae peritus, qui vernacula lingua exponebat. Debarim R. I. f. 233. 1. Expolitio. Israëlita num licet scribere librum legis in omni lingua? ita tradiderunt sapientes: nihil interest inter scripturas Thephillin & Mesufoth, sed ut Scripturae scribantur omni lingua. R. Gamaliel dixit: etiam scripturae non licitae sunt ut scribantur nisi Graece. Quisnam est sensus R. Gamalielis? qui docuit licitum esse scribere librum legis Graece. Ita docuerunt magistri nostri, ita dixit filius Caesarae S. D. Gen. IX. 27. i. e. dicenda fore verba Semi lingua Japheti: ideo scribere licet lingua Graeca. Eusebius in Chron. Aristobulus, natione Judaeus, peripateticus philosophus, cognoscitur, qui ad Philometorem Ptolemaeum explanationum in Moysen commentarios scripsit. Hierof. Sota f. 21. 2. R. Levi ixit Caesaream, audiensque eos recitantes lectionem Deut. VI. Graece, voluit eos prohibere. R. Jose id animadvertens irascebatur dicens: Qui non potest Hebraice, num omnino non recitabit? Imo recitet ea lingua quam intelligit, & sic officio suo satisfaciatur. Sota f. 49. 2. Bava Kama f. 83. 1. Dixit R. Samuel nomine Rabban Simeonis

διακονία τῷ λόγῳ προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον πάντων τῶ πλῆθους 5
 καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ
 Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενῶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείας.
 Οὗς ἔστησαν ἐνώπιον τῶ πτολόων καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ 6
 λόγος τῷ Θεῷ ἠύξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶ μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα πολλὸς 7
 τε ὄχλος τῶ ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει 8
 τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δὲ τινες τῶ ἐκ τῆ συναγωγῆς τῆ λεγο- 9
 μένης Λιβερτινῶν, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶ πτο Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητῶντες
 τῷ Στεφάνῳ. Καὶ ἐκ ἰσχύον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι, ὃ ἐλάλει. Τότε 10
 ὑπέ.

προσκαρτερήσομεν] προσκαρτερῆντες D. Versio Syra posterior in margine. προσκαρτερήσωμεν E. 1. 4. 8. 9. 10.
 11. 16. 25. 26. 27. 31. 33. 35. 37. 40. 46. 47. Lectionar. 2. a manu secunda. Versio Copt. Chrysostomus H. 3.
 περὶ ἀπαταλήπτης. Basiliius, Ephrem.
 Στέφανον, ἄνδρα] ἄνδρα Στέφανον ὀνόματι 33. 34.
 πίστεως] — 34. a prima manu.
 Πρόχορον καὶ Νικάνορα] πρόχορον καὶ Νικάνορα E.
 καὶ Νικόλαον D.
 6. ἔς] + καὶ 24.
 καὶ] οἵτινες D. sed Vers. Latina: cumque.
 7. Θεῷ] κυρίου Versio Vulg. Syr. posterior, probante J. Millio prol. 878.
 μαθητῶν] μαθητῶντων E.
 ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα] σφόδρα ἐν Ἱερουσαλὴμ 40.
 ἱερέων] ἱεραίων Versio Syr. ἱεράων 35. Editio Erasmi 1. Ald.
 ὑπήκουον] ὑπήκουον AE 11. 27. 29. 45. Chrysostomus. ὑπήκουσαν 18. + ἐν D. a prima manu.
 πίστει] + τῷ εὐαγγελίῳ Versio Syra posterior in margine.
 8. Στέφανος] δὲ] ἐ Στέφανος 37.
 πίστεως] χεῖρι AD 5. 7. 8. 13. 15. 18. 27. 29. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Didymus
 de Sp. S. Chrysostomus, T. V. p. 135. 136. Nyssenus H. in Stephanum, Oecumenius, Proclus S. in Steph. proban-
 te H. Grötius & J. Millio prol. 819.
 τέρατα καὶ σημεῖα] σημεῖα καὶ τέρατα E 40.
 λαῷ] + διὰ τῷ ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ D. + διὰ τῷ ὀνόματι τῷ κυρίῳ Versio Syra posterior asterisco.
 + ἐν τῷ ὀνόματι τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ χριστοῦ E. + διὰ τῷ ὀνόματι τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ χριστοῦ J. 13. 24. 33.
 + διὰ τοῦ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ 43.
 9. ἀνέστησαν δὲ] ἀνέστησαν δὲ D. a prima manu.
 τῶ λεγομένης] τῶ λεγομένην A 33. 40. 45. 47. a prima manu. probante J. A. Bengelio.
 Λιβερτινῶν] Λιβυσιων T. Beza in annotatt. Ed. 1. 2. J. Clericus, Jac. Gothofredus.
 καὶ Ἀσίας] — AD a prima manu.
 συζητῶντες] συζητούντων 3.

ἐκῆτο τῇ νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπείγοντα τῶν πραγμάτων εἰ δὲ
 συνέλοι καὶ κατοικονομήσειεν τὴν περὶ ταῦτα κρίσιν. Philo
 V. Contempl. T. 2. p. 482, 32. ἐλεύθεροι δὲ ὑπηρετοῖσι,
 τὰς διακονικὰς κρίσεις ἐπιτελεῖς. Matth. XXIV. 47.

Apud Judaeos erant collectores citiae vel quae-
 flores aerarii, qui semel in septimana pridie sabbati
 pecuniam distribuebant: & collectores catini, mi-
 nistrantes mensis quotidie, & peregrinorum prae-
 cipue curam suscipientes, Maimonides Matth. A-
 nni IX. 1. Collectores sunt viri noti & fidi, sapien-
 tes & prudentes. Bava Bathraf. 2. Cibi colligun-
 tur per tres, & per tres distribuuntur, quia colle-
 ctio & distributio eorum aequales sunt. Pea Hierof.
 f. 21. 1. Carinus vel cibi exiguntur quotidie, pec-
 unia semper pridie sabbati: Cibi cuique homini:
 pecunia non nisi in usum civium ipsius urbis tan-
 tum. Raf Huna dixit: Cibi a tribus.

5. ἤρρεσεν ὁ λόγος] Thucydides I. 29. τοῖς λόγοις τοῖς
 ἀπὸ σὲ ἀρσκομαι. Gamalielis Epistola: & placuit
 verbum coram nobis & coram focis nostris. & in
 V. T. passim.

πλήρη πίστεως] Inscriptio quae communem torum
 servavit casta mariti, & fidei plena pietate nobilis.
 Cic. de Sen. ex Ennio. Ille vir haud magna in
 re, sed fidei plenus. comm. 8. Num. XXVII. 18.

Nicanor. 1. Macc. Graeca nomina diaconorum.
 Parmenas. & Parmeno quasi παραμῆνον, servus qui
 in ministerio suo permanet, & non fugitivus est.
 Νικόλαος] Nicolaus Damascenus Historicus. Iste
 Nicolaus non fuit Judaeus natus, sed ad sacra eo-

rum accessit. genere fuit Antiochenus, uti plenius
 dicitur Act. XVIII. 2. 24. Diogenes L. Epicur.
 X. 4. Νικόλαος.

7. ὄχλος τῶν ἱερέων] Valerius Fl. I. 101. Bellis spe-
 ctataque fama Turba ducum.

Es. III. 16. 36-39. Jof. c. Apion. II. 7. licet
 enim sint tribus IV. Sacerdotum, & horum tri-
 buum singulae habeant hominum plus quam V. M.

9. Λιβερτινῶν] Jof. A. XVI. 10. ἡ πρὸς κυρήν λι-
 βύη. Catullus LX. Leaena montibus Libyftinis. Ae-
 lianus A. N. XIV. 14. Λιβυσιων γι μὴν περὶ δορυ-
 δων. XVII. 41. καὶ γένος μόνου Λιβυσιων, οὗ καὶ ἀνα-
 τέρων μνήμη ἐποιήσαμην. Stephanus V. Κύτα, Λυκόφρων
 ὃς εἰς κυταῖαν τὴν Λιβυσιων μύλαν οἱ Λιβυσινοι γὰρ ἔθνος
 παρακείμενοι κόλλοις. Λίβυς, κύριον, ἀφ' ὃ Λιβύη. τὸ ἐθνι-
 κὸν καὶ Λιβυσικὸν καὶ Λιβυσινὸς καὶ Λιβυσινή. Macrobius
 Sat. I. 17. Libyftinus Apollo. Non major est in-
 flexio Λιβυσινων in Λιβερτινων, quam Sextarii in ξένης,
 aut spicatae in πισικῆς, aut penulae in φελόνῃ.

Ἀλεξανδρίων] Hierof. Megilla f. 73. 4. Historia
 de R. Eliezere f. Zadoki, qui accepit Scholam
 Alexandrinam, quae erat Hierosolymis, eamque
 convertit in usus suos — Alexandrini exstruxe-
 rant synagogam istam propriis fumtibus. שְׁנֵי מִדְּרָגָה.

Κιλικίας] Suidas. τρία κάππα κἀκισα, καππαδοκία,
 Κρήτη, Κιλικία. κίλιξ οὐ ραδίως ἀληθεύει. Suidas. κικί-
 ζισθαι, κακοηθεύσθαι. Hesychius κικίλζισθαι, κακοηθεύ-
 ζισθαι. Eustathius κικίλζισθαι, τὸ ποτηρεῖσθαι.

10. Matth. X. 20.

11. ὑπεβαλον] Glossarium. τίς ὑπεβολῆς; cujus im-
 pul-

- 11 ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας, ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτῷ λαλῶντι ῥήματα βλάσφημα εἰς
 12 Μωσῆν καὶ τὸ Θεόν. Συνεκίνησάν τε τὸ λαὸν καὶ τὰς πρεσβυτέρους καὶ τὰς γραμματεῖς καὶ
 13 ὅπισθ' ἄντες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον. Ἐψησάν τε μάρτυρας ψευ-
 14 δεις, λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύει ῥήματα βλάσφημα λαλῶν καὶ τῷ
 15 Μωϋσῆϊ. Καὶ ἀτεινίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ
 πρόσωπον αὐτοῦ ὥσπερ πρόσωπον ἀγγέλου.

1 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει· Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πα-
 τέ-

10. καὶ] οἷσιν D. καὶ τῷ πνεύματι] τῇ οὐσῃ ἐν αὐτῷ, καὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ DE.
 8.] ὁ Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1247.
 ἐλάλει.] + διὰ τοῦ ἐλεγχισθαι αὐτὸς ἐπ' [ὅπ'] αὐτοῦ, μὴ πάσης παρρησίας, μὴ δυνάμειν ὅν ἀντοφθαλμεῖν τῇ ἀλη-
 θεῖα D. Versio Syra posterior in margine sed ὑπ' pro ἐπ'. + διότι ἡλεγχοντο ὑπ' αὐτοῦ μὴ πάσης παρρησίας, ἐπειδὴ
 οὐκ ἠδύναντο ἀντιλέγειν τῇ ἀληθείᾳ E Codices Latini. 11. λέγοντας] λεγοντες A. ψευδολέγοντας 42.
 λαλοῦντος] λαλοῦντας E a prima manu. λέγοντος 36. βλάσφημα] βλασφημίας D.
 Μωσῆν] Μωϋσῆν ACD 1. 3. 17. 47. 46. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Versio Copt.
 12. συνεκίνησαν] καὶ ταῦτα εἰπόντες συνεκίνησαν E. ἐπισείσαντες] ἐπισείσαντες Versio Vulg.
 ἤγαγον] + αὐτὸν A Versio Syra utraque, sed posterior cum alterisco συνεγαγον 26.
 13. ἔψησαν τε] καὶ ἔψησαν D. ἔψησαν δὲ 40. ψευδεῖς] + κατὰ αὐτοῦ D.
 λέγοντας] + ὅτι 15. 18. 20. 36. ὁ ἄνθρωπος οὗτος] οὗτος ὁ ἄνθρωπος C. Versio Copt. Chrysostomus.
 ῥήματα βλάσφημα λαλῶν] λαλῶν ῥήματα C. ῥήματα λαλῶν AD 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt.
 Chrysostomus T. V. p. 136. probantibus Erasmo, J. Millio prol. 878. J. A. Bengelio. λαλῶν ῥήματα βλάσφημα 40.
 τοῦτος] — ADE 1. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 19. 20. 26. 32. 35. 37. 38. 40. 45. 46. 47. Lectio-
 nar. 2. Editio Complut. Plantin. Bengelii, Genev. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Nyssenus H. de Stephano MS. Theo-
 phylactus. probante J. Millio prol. 1105.
 14. ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος] — 2.
 Ναζωραῖος] Ναζωραῖος Editio Erasmi 1. Ναζωραῖος D. a prima manu.
 οὗτος] — 27. 29. probante J. Millio prol. 1501. ἡμῶν] ἡμῶν 4. Versio Syr.
 Μωϋσῆϊ] Μωϋσῆϊ A. 31. 38. Lectio nar. 2. 15. ἀτεινίσαντες εἰς αὐτὸν] ἤτανίζον δὲ αὐτῷ D a prima manu.
 ἀπαύειν] πάντες ACD ex emendatione. E Theophylactus.
 καθεζόμενοι] καθημενοὶ D. 18. καθεζόμενοι Editio Erasmi, Colinaei. συνεδρίῳ] + καὶ D.
 εἶδον] εἶδαν A. ὥσπερ] ὥς E. ἀγγέλου] + ἐξ ὧτος ἐν μέσῳ αὐτῶν D.
 1. ἀρχιερεὺς] + τῷ Στεφάνῳ DE Codices Latini.
 εἰ ἄρα] — 47. a prima manu. εἰ AC 14. a prima manu. 27. 29. 34. 36. Versio Vulg.
 ταῦτα] — 26. τοῦτο D. 2. ἀνδρες] — 26.

pulsu? Sophocles Oedip. Col. 786. ὑποβλήτων ἔσθμα.
 Sch. ἐκ ἀληθείας ἀλλὰ πεπαισμένον ἀπὸ τῶν υποβάλλομένων
 εἰς τὰ γινῆ παίδων ἄλλοτριαν. Plato de Rep. VII. p.
 707. D. εἰ τις υποβολιμαῖος τραφῆναι — ἀνὴρ δὲ γινόμε-
 νος αἰσθόιτο, ὅτι οὐ τέταν ἐστὶ τῶν φασκόντων γοῖαν —
 τῆτον ἔχειν μαντεύσασθαι, πῶς δὲ διατελεῖν — πρὸς τὰς
 υποβαλλόμενας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἔκ ἡδὲ τὰ περὶ τῆς
 υποβολῆς, καὶ ἐν ᾧ αὐτὸς ἦδει. Eusebius ad Il. α. p. 79.
 46. τὸν δ' ἄρ' υποβλήδην. υποβαλὴν λέγεται καὶ τὸ νόθα ταῖς
 ἀδελφαῖς ὑποτιθέναι βρέφη, ἀ καὶ υποβολιμαῖα διὰ τῆς
 λέγονται. Etymol. υποβολιμαῖοι υποβαλλόμενοι, εἰσποίησι.
 Basilus αἱ τὰ νόθα υποβαλλόμενα. Suetonius Neron.
 35. indicem subjecerit. Aristides T. II. p. 365. de
 Paraphthegm. εἰ μὲν γε ἐκ τῆ εὐθείας προϊόντες ἐπὶ αὐτῷ
 αὐτὸ, κέρδος ἦν αὐτῷ — νῦν δ' ἐτέρως διακόνους υποβαλλό-
 μενοι τῆς συμβολῆς, ὥς ἀληθῶς σκιαμαχεῖν ἀναγκάζουσι.
 βλάσφημα εἰς μωσῆν] Jof. B. II. 8. 9. de Effe-
 niis. σίβας δὲ μέγιστον παρ' αὐτοῖς μετὰ τὸν Δεῖον τὸ ἔνομα
 τῷ ἱεροθέτῃ, καὶ βλασφημῶσιν τις εἰς τῆτον, κολάζεσθαι
 θανάτῳ.

13. ψευδῆς] Thucydides IV. 27. γὰρ ὅτι ἀναγκα-
 σθῆσεται ἢ τ' αὐτὰ λέγειν, οἷς διέβηλιν, ἢ τ' ἀντία ἐπ' αὐ-
 τῶν ψευδῆς φανίσθαι. Plut. de discrim. adul. & ami-
 ci p. 65. A. ὁ δὲ ψευδῆς καὶ νόθος καὶ ὑπόχαλκος, ὅτε
 δι' ἡμέλειαν γινώσκων ἐαυτὸν ἀδικεῖν τὴν φίλιαν, ὥσπερ νό-
 μισμα παράσημον, ὑπ' αὐτῆς γινόμενον, ἐστὶ μὲν καὶ φύσει
 πονηρὸς.

ὁ ἄνθρωπος οὗτος] Inf. XXI. 28.
 οὐ παύεται — λαλῶν] Aristophanes Plut 360. παύ-
 σαι φλυαρεῖν. Avib. 863. παύσαι σὺ φουσῶν. Demosthe-
 nes 2. Boeot. I. παύσαι δὲ ἐμὶ συκοφαντῶν. c. Macart,

ἐδὲν παύονται παρανομήντες καὶ βιαζόμενοι — πᾶσαι
 ἡδὲ ἀρξάμενοι ἐδὲν παύονται κακοτεχνῶντες. Lysias in Pan-
 cleonem. ὡς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον ἐκ ἐπαύετο. Lu-
 cianus Nocyom. I. παύσαι, μακάριε, τρεγγαδῶν.

15. ὡς πρόσωπον ἀγγέλου] Bemidbar R. X. Inde
 difcis, quando Prophetæ exeunt, legatione Dei
 S. B. functuri, spiritum S, qui super eos descen-
 dit; dare illis terrorem in oculis videntium, ita
 ut omnes illos timeant, quia similes sunt ange-
 lis. Targum in Cant. I. 5. Cum Israëlita facerent
 vitulum, facies eorum nigrae erant ut Æthiopis:
 cum vero agerent poenitentiam, multus fuit splen-
 dor gloriæ facierum ipsorum, tanquam Angelorum.
 Devarim R. XI. Cum Samael veniret ad Mosen,
 splendor faciei ejus similis erat foli, & ipse similis
 erat angelo Domini. Pirke Eliezer. Dixit R. Na-
 thanael: parentes Mosis viderunt pulchritudinem
 ejus tanquam angeli Domini. Jalkut Rubeni p.
 75. 4. antequam Israëlita fecissent vitulum, pul-
 chriores erant in conspectu Dei angelis ministerii.
 Berachoth V. R. Chanina & R. Josua f. Le-
 vi ingressi sunt coram praelecto Caesareae, is
 expectans adfurrexit ipsis. Dixit ipse: Coram
 istis Judaeis tu surgis? respondit: Vidi facies eor-
 um sicut Angelorum. Schabbath f. 26. 2. R. Ju-
 dae f. Elai attulerunt pelvem plenam calida, lavit-
 que faciem, manusque & pedes, & induit se, fe-
 ditque in sindonibus fimbriatis; & similis fuit an-
 gelo domini exercituum. Gen. XXXIII. 10. 2. Sam.
 XIV. 17. Esfth. V. 2. in Graeco.

1. εἰ ἄρα ταῦτα ἔσθμα ἔχει] Ter. Andr. III. 4. Sic
 est

τέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῷ δόξῃς ὥρθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Με- 2
σοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρᾶν· Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐξέλθε ἐκ 3
τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω. Τότε ἐξελθὼν ἐκ 4
γῆς Χαλδαίαν, κατώκησεν ἐν Χαρρᾶν. Καὶ κειῖθεν, μὲν τὸ σπέρμα αὐτῆς, 5
μετέκτισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 6
κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, ὅτι βῆμα ποδῶν· καὶ ἐπηγγέλατο αὐτῷ δεῖναι εἰς κατάσχισιν 7
αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτῆς μετ' αὐτόν, ἐκ ὧν αὐτῷ τέκνη. Ἐλάλησε δὲ οὕτως 8
ὁ Θεός· Ὅτι ἔστι τὸ σπέρμα αὐτῆς πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ θαλάσσειον αὐτὸ καὶ 9
κακώσονται ἐν τῇ τετρακόσῳ. Καὶ τὸ ἔθνος, ὃ ἐὰν θαλευσάσῃ, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Θεός· 10
καὶ μὲν ταῦτα ἐξελύσουσιν, καὶ λατρεύουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δια- 11
θήκην

ἀκούσατε] + μὲν 15. 18. 29. 36.
χαρρᾶν] χαρᾶν D. in Charris. 25. 26. 37. 45. 46. Versio Vulg. Syr. χαρᾶν E. 31.
3. ἐξέλθε ἐκ] ἐξέλθε ἀπὸ D a prima manu. σὺ postterius] + καὶ ἐκ τῆς οἰκῆς τοῦ πατρὸς σου E. Augustinus de C. D. XVI. 15.
ἐν postterius] — D.
4. τότε] + Ἀβραάμ D Versio Syr.
χαλδαίαν] + καὶ D a prima manu.
χαρᾶν] χαρᾶν E. χαρᾶν 1. 3. 4. 25. 36. 37. 47. 56. χαρᾶν 16. 19. χαρᾶν Lectionar. 2.
κειῖθεν] κειῖθεν ἢ D. a prima manu. καὶ κειῖθεν 3. 4. 31. 45. 46. Editio Complut. Bengelii.
τὸ] — A.
μετέκτισεν] μετέκτισεν D a prima manu. E. 1. 31. 33. 47. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. E.
rafini, Ald. Colimpei. Oecumenius.
κατοικεῖτε] οἰκεῖτε 15. 36. + καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οἱ παρ' ἡμῶν D. Versio Syr. posterior cum asterisco.
+ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν E. Augustinus.
κληρονομίαν ἐν αὐτῇ] ἐν αὐτῇ κληρονομίαν E.
αὐτῷ δεῖναι] δεῖναι αὐτῷ D. 1. 4. 45. 46. 47. Editio Complut. Genev. Plantin. Irenaeus.
αὐτῷ δεῖναι εἰς κατάσχισιν αὐτὴν] δεῖναι αὐτὴν εἰς κατάσχισιν αὐτῷ ACDE 29. 38. 40. Versio Syr. probante J.
A. Bengelio. δεῖναι αὐτῷ εἰς κατάσχισιν αὐτὴν 31. Theophylactus. αὐτὴν δεῖναι εἰς κατάσχισιν αὐτῷ codex
Stephani, probante T. Beza.
6. οὕτως] αὐτῷ 4. 5. 16. 37. 40. 46. 56. Versio Vulg. Syr. Athanasius. Irenaeus. αὐτῷ οὕτως 40.
Θεός] + πρὸς αὐτόν D.
αὐτῇ] σὺ Codex Stephani. 15. 18. 27. 36. Versio Syr. Corp.

est res. Donatus. Quod Graeci dicunt ἔτως ἔχει. *Aelianus* N. A. X. 31. εἰ δὲ ταῦτα ἔτως ἔχει. *Nicephorus* H. A. p. 641. οἱ δὲ Πύρρον μετασειλάμενος δι-
πυνώμετο, εἰ ἔτω ταῦτα ἔχει. *Cic.* Acad. I. 3. Sunt, inquam, ista Varro? ... Estne hoc, quod dico?

2. τῷ πατρὶ ἡμῶν] Stephanus ergo non fuit pro-
felytus, sed Judaeus natus, vid. in *Luc.* I. 73.
inf. XXII. 1. & comm. 19. 38. 39. 44. 45.

Judith V. 7. 8. *Nehem.* IX. 7. Bis Abrahamus
divinitus vocatus est. *Philo* de Abrahamo T. 2.
p. 11. 16. ὅμα τῷ κελισθῆναι μετανίστατο — τὸ μὲν
πρῶτον ἀπὸ τῆς χαλδαίαν γῆς εὐδαίμονος χώρας — εἰς τὴν
χαρρᾶν γῆν· ἔπειτα οὐ μακρὰν ὕπερον, καὶ ἀπὸ ταύτης
εἰς ἕτερον τόπον. p. 12. 8. ὅπως δ' ἐν βελαιώσῃ τὴν φανείσαν
ἔψιν ἐν διανοίᾳ παγιώτερον, φησὶν αὐτῷ οἱ ἱεροὺς λόγος —
μετανάσθῃ — διὰ τούτο τὴν πρώτην ἀποικίαν ἀπὸ τῆς χαλ-
δαίαν γῆς εἰς τὴν χαρρᾶν λέγεται ποιεῖσθαι. de migrat.
Abrah. p. 463, 47. ἔδνα τοῖνυν τῶν ἐντετυχηκότων τοῖς
νόμοις ἀγνοεῖν εἰκός, ὅτι πρότερον μὲν ἐκ τῆς χαλδαίαν ἀνα-
στὰς γῆς Ἀβραάμ ἦλθεν εἰς χαρρᾶν· τελευτήσαντος δὲ αὐ-
τοῦ τῷ πατρὶ κειῖθεν καὶ ταύτης μετανίσταται, ὡς δύο ἦδη
τόπων ἀπόλειψιν πεποιῆσθαι. *Bereschith* R. XXXIX.
8. R. Juda & R. Nehemia. R. Juda dixit: 77 77
[e. Lech Lech, non Lech lecha] Abi, abi, bis
dictum est: Semel ex Mesopotamia, & semel ex
Syria Nahoris. R. Nehemia: Bis. Semel ex Me-
sopotamia & Syria Nahoris; & semel, cum fuga-
ret ipsum per medias sectiones, & duceret in
Harran.

χαρᾶν] *Plut.* Craff. p. 559. D. ἔλληνες δύο τῶν αὐ-
τῶν κατοικούντων ἐν χαρᾶν. p. 561. D. ἀπὸ τῆς βάρης εἰς
τὰς χαρᾶς — τὸν δ' εἰς χαρᾶς συνῆρρηκότες ὄχλον. E. χαί-

ρειν ἰάσας καρρῆν. p. 562. B. ἀλλὰ Κάσσιος μὲν ἐπα-
ῖλθεν εἰς Καρᾶς πάλιν.

4. μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτῆς] Si Abrah-
amus natus est anno LXX. Tharae, quod videtur
dici *Gen.* XI. 26. Et si Abrahamus Charris exiit
anno aetatis suae LXXV. *Gen.* XII. 4. non exiit
post mortem patris, qui vixit annos CCV. *Gen.*
XI. 32. Consentunt tamen Judaei interpretes, non
nisi post mortem patris Abrahamum Charris reli-
quisse. Locum *Philonis* modo vidimus. *Bereschith* R.
XXXIX. 7. Quid scriptum est supra: & mortuus
est Thara in Haran. Dixit R. Isaac, si respectu cal-
culi hucusque inquiras, Tharae adhuc supersunt
anni LXV [l. LX.] sed primo explicata, malos vo-
cari mortuos in vita sua; quia Abraham pater nos-
ter timebat & dicebat: egredior, & blasphemabunt
nomen coelorum, dicentes: reliquit patrem suum,
& abivit tempore senectutis ejus. Dixit autem ei
Deus S. B. exi, ego te absolvo ab honorando pa-
tre & matre; nec alium absolvam ab honorando
patre & matre. Neque hoc tantum, sed faciam,
ut mors ejus exitum tuum praecedat. Primo igitur
dicit: & mortuus est Thara in Charran. Dein:
dixit Deus Abramo. *Sanhedrin* f. 99. 2. Forte A-
brahamus erat minimus natus inter fratres. *Textus*
Samaritanus Tharae nonnisi CXLV. annos vitae
tribuit.

5. ὅτι βῆμα ποδῶν] *Libanius* O. X. p. 312. D. φέρειον
ἕτερον ἢ ἐν ἡσῷ, καὶ τῆχος περὶ πᾶσαν ἐληλασμένην, μηδὲν
ἔξω καταλειπὸς αὐτῷ, μηδ' ὅσον δεῖναι χώραν ποδῶν. *Cic.*
ad Attic. XIII. 2. quomodo nunc est, pedem ubi
ponat in suo, non habet Philipp. XIII. 5. Te, vesti-

θήκην ὤλετο· καὶ ἔτιωσ ἐγέννησε τὸ Ἰσαὰκ, καὶ ὤλειπεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδ'·
 9 καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸ Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τὸς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατριάρχαι
 10 ζηλώσαντες, τὸ Ἰωσήφ ἀπέδωκεν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν. Καὶ ἐξέλειτο
 αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν Ἰλίουθιμῶν αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ
 βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπὶ Αἰγύπτου καὶ ὅλον τὸ οἶκον αὐτῶν.
 11 Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἰγύπτου καὶ Χαναάν, καὶ Ἰλίουθιμοι μεγάλοι καὶ ἔχ' εὗρισκον
 12 χρυσάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὅτι σὶτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστει-
 13 λε τὸς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς
 14 αὐτῶν, καὶ Φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τῶν Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετ-

εκα-

δελώσαν αὐτὸ ἐ κακώσαν] κακώσαν αὐτὸ ἐ δελώσαν E.

7. ἔτιωσ] + ἐκείνο 31.

8. οὐτως] ὁ Θεὸς εἶπεν A.

8. οὕτως] οὕτως 2. ex emendatione. 3. 9. 16. 17. ex

linaei, Bogardi.

Ἰσαὰκ] Ἰσαὰκ bis D. + ἐγέννησεν E.

10. ἐξέλειτο] ἐξέλειτο ACDE. 15. 18. 31. 33. 36. 40. Phrynichus p. 78. ἀφείλετο ὅσοι διὰ τῶν λέγων, ἀσχημονεῖν, διὰ τὸ λέγειν ἀφείλετο, καὶ ἀφειλόμην διὲ λέγειν διὰ τὸ οὐ λέγειν διὰ τὸ α.

αὐτῶν] — A.

ἐναντίον] ἐναντίον 27. 29. 40. Chrysostomus.

ὅλον] ἐφ' ὅλον AC 14. a prima manu. 20. 25. 26. 27. 40. Versio Vulg. Corp. Syr.

11. δὲ] + ε 3.

τὴν γῆν Αἰγύπτου] τὴν Αἰγύπτου AC Versio Vulg. Corp. Syr. Corp. ὅλην τὴν γῆν] ὅλης τῆς D. a prima manu: ὅλης τῆς γῆς ex emendatione.

ἡμῶν] ἡμῶν 34. & comm. 12. 15. 19.

σὶτα] σιτία 15. 40. σιτία ACDE 5. 6. 8. 36. 40. probante J. Millio prol. 968. σίτον 18. Theophylact.

ἐν Αἰγύπτῳ] εἰς Αἰγύπτου ACE 40. probante J. Millio prol. 968.

13. ἐν] ἐπὶ D. 18.

ἀνεγνωρίσθη] ἐγνωρίσθη A. ἐγνώσθη 25.

τῷ posterior] — Editio Complut.

τῶν Ἰωσήφ] αὐτῶν AE 40. probante J. Millio prol. 968.

+ αὐτὸ C. Versio Syr. prior, & posterior αὐτὸ] αὐτοὺς D Versio Vulg. Corp.

δελώσαν] δελώσαν AC 26.

ἐξελύσανται] + ἐκείθεν E.

emendatione 19. 24. 34. 43. Editio Erasmi, Aldi, Co-

prior] — A. 40.

posterior] — AD a prima manu. E 40. 47.

Phrynichus p. 78. ἀφείλετο ὅσοι διὰ τῶν λέγων, ἀσχημονεῖν, διὰ τὸ λέγειν ἀφείλετο, καὶ ἀφειλόμην διὲ λέγειν διὰ τὸ οὐ λέγειν διὰ τὸ α.

αὐτῶν χάριν] χάριν αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

αὐτῶν] αὐτῶν D.

figium ubi imprimam, non habere. II. 19. quid erat in terris, ubi in tuo pedem poneress? *Eustathius*. . . βήματα βαίνειν, κατὰ βῆμα πορεύεσθαι. *Glossarium*. Graffa, βάδισμα, βῆμα passus. βῆμα, τὸ ἐν τῷ ποδὶ. *Cyrillus lex.* βῆμα passus. *Xenophon* paed. VII. καὶ τὸ μὲν α. ὁλίγη βῆματα προΐοντες. *Deut.* II. 5.

6. κακώσαν] *Thucydides* I. 33. κακῶσαι· ἡμῶν. *Plato* de Leg. XI. ἔαν δὲ — τῶν αὐτῶν ἀμειλιῶν περὶ γοίας· μὴ ἀφιστάνται, κακῶσαι δὲ τινες τινες — ἔαν δὲ τις ἀδυνατῇ κακῶμενος φράζειν — καὶ ἔαν μὲν τῶν κακῶντων ἡ κακῶμενος ὁ δόλος· *Plut.* Caef. p. 708. E. Δολοβέλλαν ἔκρινε κακῶσεως ἐπαρχίας. *Antibol.* II. 22. 19. κακῶμενος ἐκ πυρέταιο. *Herodotus* VI. 6. 12. τὸς πολέμους — κακῶσαντες. *Lyfias* in Agoratum: τὸν δὲ δῆμος — φαίνεται κακῶσας, καὶ ἀφίς, καὶ προδόσας — πῶς εἶ — διὰ τὸν τῆς κακῶσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι; *Isaens* pro Pyrrh. haered. ἐκ ἂν εἰσπύγνις πρὸς τὸν ἄρχοντα, κακῶσθαι τὴν ἐπὶ κληρὸν ὑπὸ τῷ εἰσπονητῷ, ἔτιωσ ὑβρίζομένην, καὶ ἄκκληρον τῶν αὐτῆς πατρῶν καθισταμένην; *Sextus Empir.* a. Eth. 92. ἥτοι ἐν οἱ ἀφρονες κακῶνται ὑπὸ τῆς ἀφροσύνης, ἡ οἱ φρόνοι. *Sexies*.

ἔτη v.] *Targum Jonathan* in Ex. XII. 40. 41. Dies autem, quibus habitaverunt filii Israël in Ægypto XXX. annorum hebdomades, quarum numerus sunt anni CCX. Numerus autem annorum CCCCXXX. ab eo tempore, quo locutus est Dominus ad Abrahamum, ab ea hora, qua locutus est ei XV. mensis Nisan inter divisiones, usque ad diem quo exierunt ex Ægypto. Et fuit a fine XXX. annorum, ex quo initum est pactum hoc, donec nasceretur Isaac; donec autem exirent ex

Ægypto, CCCC. anni. *Tanachuma* f. 19. 2. Dixit Deus Abrahamo Gen. XV. 13. Scil. ab eo tempore numerus incipiet, quo filium habebis. Deus enim S. B. incipit numerare ab eo tempore, quo natus est Isaacus.

12. σίτα] *Etymol.* σίτα, ἡ ἐκ τῶ σίτος μεταποιοῦται, ἡ ἀπὸ τῶ σιτία. Ἡρωδιανὸς περὶ παθῶν. *Galenus* de Usu Part. VII. VIII. σιτία, saepissime habet. *Herodotus* IX. 50. ἔτε γὰρ σίτια εἶχον ἔτι. VII. 1. παρέχων νίκας καὶ σίτον. *Xenophon* Paed. IV. ἦλθεν μὲν ἐδὲ σίτα· ἔτε ποτὶς ἔχοντες. *Eustathius* in II. θ. p. 618. 6. ἐδότερος δὲ γένος τὸ σίτον δηλῶν ἄρτες; οὐ μὴν τὸ ἀκατέργαστος ἐπὶ ἄρτες ἐπὶ ἄρτες. σίτος μὲν γὰρ ὁ ἀκατέργαστος· ἐπὶ δὲ βρώματος ἐδότερος τὸ σίτον λέγεται. in II. τ. p. 1232. 21. 22. σίτε μὲντοι κατὰ γένος ἐδότερον κατεργασμένους, ἐ· μὴν ἄρτεως ἀκατέργαστος κατὰ τὸν πυρὸν — ὁ καὶ σίτον παρὰ τοῖς ὑπερὶν λέγεται. *Od.* a. p. 35. 3. σίτον δὲ ἐδότερος ἐπὶ ἄρτες· ὁ σίτος γὰρ ἀκατέργαστος.

14. οε] Non nisi LXX. habet Hebraica veritas: at οἱ ο. Ex. I. 5. & Gen. XLVI. 27. addunt filios Ephraimi & Manassis in Ægypto natos. . . R. Levi nomine R. S. felicitis memoriae. Disce Deum S. B. numerare tribum, dum adhuc est in utero matris suae S. D. 1. Paralip. XXV. 3. filii Jeditun, Gedalia, Zari, Jefaja, Hafabia, Mathithia, quinque numero, & VI. in universum. Sed etiam Simmi numeravit Deus S. B. dum adhuc esset in utero matris suae. *Philo* de migrat. Abrah. p. 467, 31. LXX. allegorice significat rationem, V. vero sensus.

15. *Varinus* μετακαλεῖται ταύτην τῇ μεταπύμφομαι, ὡς τῇ διὰ τῆς εἰς ἡμαρτὴν τῆς ἁγίας, αἰτιατικῇ συντάσσεται.

εκαλέσθη τὸ πατέρα αὐτῆς Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς, ἐν ψυχαῖς ἐβ- 15
δομήκοντα πέντε. Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες
ἡ αὐτοῦ. Καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ἀνήσατο Ἀβραάμ 16
τιμῆς ἀργυρίου πέντε τῶν υἱῶν ἐμὸν τῷ Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τὸ ἐπαγ- 17
γελίας, ἧς ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,
Ἀχρὶς

τὸ πατέρα αὐτῆς Ἰακώβ τὸ πατέρα αὐτῆς ACDE 31. 40. 47. ex emendatione, Versio Vulg. Copt.
Ἰακώβ] — 15. 18. 36. 47. a prima manu.
αὐτῆς poiteius] — A 1. 2. 3. 4. 10. 11. 16. 18. 19. 33. 35. 36. 37. 40. 45. 46. 56. Editio Erasmi, Ald.
Colinaei, Bogardi, Fegulii. Codices Latini. Oecumenius Ed. probante J. Millio prol. 1349.
ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε] ο. & ε. ψυχαῖς D. ἐβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς 1. 31. 40. Editio Complut. Genev.
Colinaei. Versio Syra potest non habet distinctionem, quae sequitur.
πέντε] πάντες C. Bertram, Calixtus. πάντας ap. Hammond. — H. Grotius, T. Beza.
15. κατέβη δὲ] & κατέβη ACE. 15. 18. 36. Versio Vulg. Syr. prior, Aethiop. & κατέβη δὲ Editio Bogardi.
δε] — U. 40. Versio Syra posterior. ἐτελεύτησεν] + ἐκεῖ E. Versio Syr.
αὐτὸς] + τε D. 16. μετετέθησαν] μετέθησαν D.
Συχέμ] Συχέν D. at Versio Latina: Sychem.
δ] & ACDE 15. 18. 25. 33. 45. 46. Editio Complut. Colinaei, Bengelii, Theophylactus.
Ἀβραάμ] + ὁ πατήρ ἡμῶν E — T. Beza. Ἰακώβ A. Masius, J. Clericus. ρ. ἡμῶν D. Heinsius.
τῶν υἱῶν ἐμῶν] τῶν υἱῶν Ζεαυ Hammondus.
ἐμῶν] ἐμῶν ACDE 15. 18. 38. 40. 47. ex emendatione. Versio Copt. Chrysostomus. ἐμὸν 2. 9. 33. 47.
a prima manu. Editio Erasmi, Aldi. ἐμῶν 37. 56. Editio Colinaei. χιρ ap. Hammond. ἐφῶν H. Grotius.
τῶ] ἐν C. 15. 18. Editio Colinaei. Versio Copt. + ἐν A E 27. 29. 40. Codices Latini. Versio Syra
posterior. τῶ Συχέμ] — Versio Syr. probante H. Grotio.
17. καθὼς] ὡς A. ἤγγιζεν] ἤγγισεν Editio J. Millii errore typothetarum.
χρόνος] χρόνος A. ἧς] ἡν 17. ex emendatione.
ὤμοσεν] ἐπηγγείλατο D E Codices Latini. ὁμολόγησεν AC 15. 36. Versio Vulg. Syra posterior in mar-

16. ἀνήσατο] Helladius Byzant. ap. Phot. Bibl.
ὅτι Διονύσιος φασὶν, οὐ λέγειν τὸς Ἀττικὸς ἀνησάμενος,
ἀλλ' ὅτι αὐτὸς τὸ ἐπιδράμην. Aristoph. Plut. 7. Schol.
τῶ δὲ νόματος τὸ πλεονεκτητικὸν ἐκ ἐξω ἀνησάμενος, διὸ με-
ταβαλόντες αὐτὸ ἐπὶ ἑτέραν φωνὴν πριάμενοι λέγουσιν Ἀττι-
κοί. 519. ἀνησάμενος ἀργυρία. Acharn. 815. ἀνησάμαί
σι. Phrynichus p. 6. ἀνάμην, ἀνασο, ἀνατο, πάντα ἀ-
δόκιμα, ὅταν διὰ τῆ κ. τὰ γὰρ ἀρχαῖα διὰ τῆ η. ἀνήμην,
ἀνησο, ἀνήτο.

Ἀβραάμ] Abrahamus quidem tentorium Sychemi
fixerat & altare aedificaverat Gen. XII. 6. 7. sed hoc
contigit duobus ante tempora Emmoris seculis:
emerat autem locum sepulturae non Sychemi, quae
est ad septentrionem Hierosolymae, sed Hebrone,
quae est ad meridiem ejus. Porro Hebrone sepulti
leguntur Abrahamus, Isaacus, & Jacobus; Sychemi
autem Josephus cum XI. fratribus. Sota 13. 1. E-
rabin f. 53. 1. R. Isaac explicat: civitatem Arba
dicitur, quia quatuor paria ibi fuere sepulta, Ada-
mus & Eva, Abrahamus & Sara, Isaacus & Re-
becca, Jacobus & Lea. quae etiam Hieronymi est
sententia Tradit. in Genes. de locis Hebraicis & in
Epitaphio Paulae. Sichemum, atque inde divertens
vidit XII. patriarcharum sepulcra. G. Syncellus p. 150.
τὰ ὅσα Ἰωσήφ ἐθαψάν ἐν Σικίμοις — φασὶ δὲ ὅτι καὶ
τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν. Bereschith R. C. 12. ad
Gen L. 25. Mechilta in Ex. XIII. 19. Audivi
ego mentem loci דבנה esse, acsi esset: vo-
biscum adscendentibus. Et unde habemus, etiam
ossa tribuum cum eo eduxisse S. D. vobiscum. Jof.
A. II. 8. 2. τελευταῖος δ' αὐτῆς [Josephi] καὶ οἱ ἀδελ-
φοί — καὶ τῶν μὲν τὰ σώματα κομίσαντες μετὰ χρό-
νον αὐτῶν οἱ ἀπόγονοι καὶ οἱ παῖδες ἐθαψάν ἐν χειβρῶν. Cum
Abrahamo facta esset promissio terrae, quicquid
posterius acquisiverunt, Abrahamo & ab Abrahamo
acquiritum dici potest. Jof. XXIV. 32. Hieros. Sota
f. 17. 1. quid docetur per: etiam adscendendo Gen.
XLVI. 4? Docet unamquamque tribum secum
adduxisse ossa Patriarchae tribus suae.

Quo tempore Stephanus haec dixit, Sychem e-

rat in potestate Samaritanorum, non Judaeorum.

19. κατασοφισάμενος] Suidas κατασοφισάμενος, τεχ-
νασομῆνα, μηχανήν τινα κατασομῆν. Ex. I. 10. Plut. de
Diser. Adul. & Amic. p. 80. C. ἐν τινι λόγῳ κατασοφι-
σθεὶς ὑπ' ἀνθρώπου τόλμῳν ἔχωντος, ἕλλως δὲ μανικοῦ καὶ
ἀνοήτου. Lucianus Prometh. D. D. 1. 2. κατασοφί-
μι, ὡς Προμηθεῦ — ἢν τι τεχνάζων ἀλίσκωμαι. Judith
V. 10. X. 18. Suidas Αἰγυπτιαζέων τὸ πατερνεῖν καὶ
καποτροπεύεσθαι, τοιοῦτοι γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι.

τῶ ποιῆν] Quod faceret Pharaon, ut exponerentur
infantes Israelitarum.

20. ἀσείος τῶ θεῷ] Jof. III. 3. non tantum ju-
dicio hominum, sed vel Deo judice. Philo V.
Mosis p. 82. 6. γεννηθεὶς ἐν πατρὶς εὐδοῖαν ἀνέφανε ὅψω ἀσειο-
τέρῳ ἢ κατ' ἰδιότητα. Ammonius ἀσείος — ὁ πιθανὸς καὶ
χαρίεις, καὶ καθόλου ἐπιδοξίος ἐν πολιτικῇ οὐμολίᾳ. Tho-
mas ἀσείος, ὁ πιθανὸς, καὶ ὁ χαρίεις. Hesychius ἀσείος,
ὁ χαρίεις, ὁ ἐπίχαρις. Jof. A. II. 95. ἰδεῖσα τὸ παιδίον
ὑπερηγάπησε μεγέθους ἑνεκά τε καὶ κάλλους — 6.
καὶ τριετὴ μὲν αὐτῷ γεννημένην θανυμαστὸν ὁ θεὸς τῆς ἡλι-
κίας ἐξῆλθεν ἀνάστημα πρὸς δὲ κάλλος ἐδίδε ἀφιλότιμος ἦν ὡ-
τως, ὡς Μαυρὴν θρασυάμενος μὴ ἐκπλαγῆναι τῆς εὐμορ-
φίας. 7. ἀναβρεψαμένη πικρὰ μορφῇ θείῳ. III. 1. 4.
ὁραθῆναι τε καυχασμένους ἦν. Justinus XXXVI. 2. Fi-
lius ejus Moses fuit, quem praeter paternae scien-
tiae haereditatem formae etiam pulcritudo com-
mendabat. Aristoteles Nicomach. IV. 7. τὸ κάλλος
ἐν μεγάλῳ σώματι οἱ μικροὶ δ' ἀσείοι καὶ σύμμετροι, κα-
λοί δ' ὡς. Martialis I. 9. Bellus homo & magnus
vis idem Cotta videri; sed qui bellus homo est,
Cotta, pusillus homo est. Glossar. elegans. ἀσείος.
Aristaenet. I. 4. ὡς εὐμήκης, ὡς καλῇ, καὶ λίαν εὐσχή-
μων ἢ θεὸς ἀσείων τὸ γύναιον. 19. τίκτει παιδίον ἀσείον, ἢ
τὰς χάριτας.

ἀνέβρεψατο] Thomas ὡς περ ἐγεννησάμην ἀντὶ τῶ ἐγέννη-
σα, καὶ ἐβρεψάμην ἀντὶ τῶ ἐβρεψα λέγομεν, οὕτω καὶ ἡ-
γανακτισάμην, ἀντὶ τῶ ἡγανακτίσθαι.

21. ἐκτεθνήτα] Isocrates ad Philip. ἐκτεθείς μὲν ὑπὸ
τῆς μητρὸς κατὰ τὴν ὁδὸν, ἀναιρεθείς δὲ ὑπὸ Πέρσιδος γυναι-
κός. Hermogenes περὶ αἱρέε. ἐπὶ τῶν λ. τυράνων ἐξετίθε-
το

18 Ἀχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς ἐκ ἤδει τ' Ἰωσήφ· Οὗτος κατασφισάμενος τὸ
 19 γένος ἡμῶν, ἐκάκωσε τὰς πατέρας ἡμῶν, τῷ ποιεῖν ἐκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ
 20 μὴ ζωογονεῖσθαι. Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀγείρων τῷ Θεῷ, ὃς ἀνετράφη
 21 μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τῷ πατρὸς αὐτοῦ. Ἐκτεθέντα δὲ αὐτόν, ἀνείλετο αὐτόν ἡ θυ-
 22 γάτην Φαραὼ, καὶ ἀνέθρεψατο αὐτὸν αὐτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰ-
 γυπτίων·

gine. *Aethiop.* ἐπληθύνη] ἐπληθύνετο 2. 18. ἄχρις] ἄχρι CD. *Theophylactus.*
 ἕτερος] + ἱπ' Αἰγυπτῶν AC. 7. 8. 15. 18. 25. 27. 29. 37. 40. *Verfio Vulg.* Syr. prior, & posterior in marg-
 gine. *Aethiop.* Corp. + Αἰγύπτει 40. ἡδεῖ τ'] ἐμνήσθη τῷ DE.
 19. οὗτος] C D. ἡμῶν posterior] — D.
 ἐκθετα τὰ βρέφη] τὰ βρέφη ἐκθετα AC. τὰ βρέφη αὐτῶν ἐκθετα 31.
 εἰς τὸ] τῷ 4. ζωογονεῖσθαι] + τὰ ἄρρητὰ E. + αὐτὰ 43.
 20. Μωσῆς] Μωσῆς CD. 1. 3. 38. *Editio Erasmi* 1. 2. 3. 4. *Colinaei, Bengelii, Bogardi.*
 τῷ Θεῷ] καὶ Θεῷ H. *Hammonius P. Junius.*
 αὐτοῦ] — AC 1. 2. 3. 4. a prima manu 17. 24. 26. 31. 35. 37. 38. 45. 46. *Editio Erasmi, Colinaei, Ste-*
phani 1. 2. *Bogardi, Wechelii, Bengelii, Oecumenius* Ed.
 21. ἐκτεθέντα δὲ αὐτόν] ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ACD 8. 15. 18. 29. 36. 40. *Verfio Vulg.* probante H. *Grotio.*
 + παρὰ τὸν ποταμὸν D. + εἰς τὸν ποταμὸν E *Codices Latini.* *Verfio Syr.* posterior cum asterisco.
 αὐτόν] τέτον 27. ἀνείλετο] ἀνείλατο ACDE 15. 18. 25. 26. 40. 45.
 αὐτόν tertio loco] — D. a prima manu 27. 29. 33. 34. 38.
 καὶ] — D. a prima manu. *Verfio Syr.* posterior habet cum obelo.
 καὶ ἀνέθρεψατο] ἀνέθρεψατο D. a prima manu. καὶ ἀνέτρεψεν 40. αὐτῇ] αὐτῇ D. a prima manu. αὐτοῦ 27.
 22. Μωσῆς] Μωσῆς 1. 3. 4. 38. 47. CD. *Editio Complut.* *Colinaei, Bogardi, Justinus.* Μωσῆς 47. *Editio Eras-*
mi 1. 2. + ἐν ACE. 55. *Origenes* Proem. in T. 28. c. Celf. p. 139. *Justinus* Q. ad *Orthod.* 25. *Basilius*
 in init. proverb. *Theodoretus* in 3. Reg. Q. 10. *Theophylactus.*
 πάσῃ σοφίᾳ] πᾶσαν τὴν σοφίαν D. a prima manu. *Clemens Strom.* 1. p. 413. δὲ] τε DE.

σαν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ γένη· Μεγαρεῖς ἀναίρετοι· Ἑτρεφον.
Pausanias Att. ἐχομένην δ' ἰσχυρὰς τῷ πατρὸς δῆματι
 τὸν παῖδα ἐκβύσαι. *Aristophanes* Nub. 531. καὶ γὰρ,
 παρθένης γὰρ ἦν, καὶ ἐκ ἐξῆν μοι πῶ τεκεῖν, ἐξέθηκα παῖ-
 δα, ἑτέρα δὲ λαβὼς ἀνείλετο· μοῦεῖς δ' ἐξεθρέψατε γυν-
 νάειος καὶ ἐπαιδύσατε. *Plut.* Anton. p. 932. C. πεί-
 δας ἐξ αὐτῆς διδύμους ἀνελόμενος. *Etymol.* λήγεται δὲ ἀνα-
 λῆν καὶ τὸ ἀναλαβεῖν τὰ ἐκθετα βρέφη. *Diodorus* S. III.
 58. ἀνελίσσεται τὸ βρέφος, καὶ προσαγορεύσας κυβέλην. *Lu-*
cianus de Sacrif. 5. Ζεὺς ἐς τὴν κρήτην ἐκτιθεῖς. *Simpli-*
cianus in *Epictet.* p. 272. γυναῖκα προσελάβετο παιδί-
 στροφόν, εἴπερ ἐκτιθεσθαι μέλλον ὑπὸ τινος τῶν αὐτῆ φίλων
 διὰ πνίαν, αὐτὸς λαβὼν ἀνέθρεψατο. *Thomas* ἀνίλει ἀντὶ
 τῆ ἐφόρσεως καὶ λογογράφου καὶ ποιητῆ· ἀντὶ δὲ τῷ ἔλα-
 βῇ ποιηταὶ μόνου, καὶ Θεοκυδίδης ἄπαξ· Σοφοκλῆς ἐν Αἰ-
 ἀντι Δύο γ' ἀργιποδὰς κρήας ἀνέλων, τῷ μὲν κεφαλῇ καὶ
 γλώσσῃ ἀκραὶ ῥιπτεῖ θέρσας· Θεοκυδίδης ἐν τῇ α. τὸν
 τεινέων τὰ ὅσα ἀνέλοντες ἐξεβαλοῖ. ἀνελόμεν δὲ ἀντὶ τῷ
 ἀνέλαβον λογογράφοι. ὡς τὸ ἀνελόμενος τὰ χρήματα. Ἀναί-
 ρεμιν οὐ μοῖον τὸ φονεύσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνελόμεν βέ-
 ναι καὶ τὸ ἀνέλκω, ὅς τοι καὶ ἀναίρεται τὸν βαμνὸν βαρὺ
 σπᾶξας. *Heliodorus* II. p. 115. ταύτην ἡ μὲν τε-
 κῆσα ἐν σπαργαῖσι ἐξέτετο· ἰγὼ δὲ προσυχὼν ἀνελά-
 μην.

22. ἐπαιδεύθη] *Xenophon* Paed. I. ποῖα τινι παι-
 δία ἐπιδεύσας. *Isocrates* panegy. καὶ τὰς νεωτέρους τοῖς
 τοῖς ἡέτοι παιδευόντες. *Plut.* Apophtheg. Lacon. p.
 216. D. καὶ τοῖς ταύτης νόμοις, ἔτι δὲ δικαιοσύνη καὶ
 καλοκαγαθία ἐπιδεύσασαι.

Αἰγυπτίῳ] *Himerius* p. 62. ἀνάγει δὲ εἰς Ἀγυπτῶν τὸν
 μῦθον ἡ ποίησις, ἵνα τὴν μητέρα τῶν σοφῶν λόγον αἰνέσῃται.
Athenaeus IV. p. 190. F. ἡ δ' ἐλπίς Διὸς ὅσα θυγά-
 τερ καὶ παρὰ τῶν ἐν Ἀγυπτῷ σοφῶν μεμαθηκυῖα πολ-
 λὰς λόγους, εἰς τοὺς οἶον ἐμβάλλει παλαιὰς τῷ οἴτῃ φέρ-
 μακον. *Cit. Eusebius* α. Od. καὶ ἄλλως πολλὴ σοφία
 τοῖς κατ' Ἀγυπτῶν ἐπεχωρίσκει, καὶ ἰσορίας δηλῶσιν. *A-*
ristides Platonic. II. 62. Αἰγύπτιοι δὲ οἱ σοφώτατοι
 πάντων μίαν τὴν πᾶσαν μηχανὴν οὐκ εἴδον, δι' ἧς ἐκφύ-
 ζονται τὸ μὴ δελεῖσθαι. *Schol.* σοφωτάτους λίγην τὰς Αἰ-
 γυπτίους, ὅτι τὰ ἐν ἀνθρώπῳ ἥδιστα, καὶ τελεστικὰ ὑπῆρ-
 χον. λίγην δὲ καὶ ἡ παρομοία δινοὶ μηχανὰς πλέκειν Αἰγυπ-

τιοί. *Herodotus* II. 160. ἀπύκοντο Ἠλείων ἄνδρες ἄγγε-
 λοὶ εὐχέοντες δικαιοτάτα καὶ κάλλιστα τιναίαι τὸν ἐν Ὀ-
 λυμπῇ ἀγωνία πάντων ἀνθρώπων, καὶ δοκίοντες παρὰ
 ταῦτα οὐδ' ἂν τὰς σοφωτάτους ἀνθρώπων Ἀγυπτίους εἶδεν
 ἐπεξευρεῖν. *Apuleius* XI. prisca doctrina pollentes Ae-
 gyptii. *Macrobius* Sat. I. 16. Aegyptus mater ar-
 tium. *Ammianus Marcell.* XXII. 6. Hac instituta
 scientia Pythagoras — hinc Anaxagoras & So-
 lon sententiis adjutus Aegypti sacerdotum — Pla-
 to visa Aegypto militavit sapientia gloriosa. *Lu-*
cianus Vit. Aucr. 3. ποδαπὸς εἴς τὸν Σάμιον, πῶ δὲ
 ἐπαιδεύθη; ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τοῖς ἐκεί σοφοῖς. *Berechib*
 LXXXVI. מִצְרַיִם כְּנָפִים incantationes in
 Aegyptum. *Valerius Max.* VIII. 7. Pythagoras —
 Aegyptum petiit, ubi literis gentis ejus affluens, prae-
 teriti aevi Sacerdotum commentarios scruta-
 tus, innumerabilium seculorum observationes co-
 gnovit — Plato — Aegyptum peragravit, dum
 a sacerdotibus ejus gentis Geometriae multiplices
 numeros atque coelestium observationem ratio-
 num percipit. *Od.* d. 229. Αἰγυπτίῃ τῇ πλείστῃ φέρει
 ζείδωρος ἄρρα· φάρμακα πολλὰ μὲν ἰσθλὰ μινιγμένα,
 πολλὰ δὲ λυγρὰ. Ἰητροὺ δ' ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάν-
 των Ἀνθρώπων, ἡ γὰρ παλαιότατος εἰς γυνήλῃς. *Diogenes* L.
 Plato III. 6. ἀπῆλθεν — εἰς Ἀγυπτῶν παρὰ τὰς Προ-
 φήτας — καὶ καθ' Ὀμηροὺ φάναι, πάντας ἀνθρώπους Αἰ-
 γυπτίους ἰατροὺς εἶναι. *Lucianus* Philopseud. 34. Μη-
 ρίτης αὐτῇ τῶν ἱερῶν γραμματίων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν,
 καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Ἀγυπτίαν. *Herodotus*
 II. 84. ἡ δὲ ἱερικὴ κατὰ τάδε σφί διδάσκει· μή τις νόσος
 ἕκαστος ἱητροῦ εἴσι, καὶ οὐ πλείων πᾶντα δὲ ἱητρῶν εἴσι
 πλῆκ. οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἱητροὶ κατέσταν, οἱ δὲ κεφα-
 λῆς, οἱ δ' ὀδόντων, οἱ δὲ τῶν κατὰ τοῦτον, οἱ δὲ τῶν ἀφαι-
 νῶν νόσων. *Strabo* I. p. 43. Α. τὴν δ' ἱερίαν τῶν Αἰγυπ-
 τίων, καὶ χαλδαίων καὶ μάγους, σοφίαν τοὺς διαφέροντας
 τῶν ἄλλων. *Xenophon* apud *Euseb.* p. XIV. 12. Pla-
 το Αἰγυπτῶν ἐράσθη καὶ τῆς Πυθαγόρου τερατώδους σοφίας.
Appianus B. C. II. p. 854. τὰ δὲ Ἀγυπτίῳ ὁ καὶ ἑσπέρ-
 [ἐσπέρων] ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ γινόμενος καθίστατο κλειστότατον
 ὅταν ἦμα καὶ τῶν ἱερικῶν πολλὰ Γραικοῖς διαβόσσοι,
 καὶ τὸν ἐκαστὸν ἀνέμαλιν ἔτι οἷα — εἰς τὴν τῇ ἡλίας ἀρ-

γυπτίων ἦν δὲ δυνατός ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληρώτο αὐτῷ τεσσαράκοντα- 23
της χρόνῳ, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς ὀπισθέφθαλς τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς τῆς υἱοῦς Ἰσ-
ραήλ. Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικήμενον, ἡμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονυμένῳ, πα- 24
τάξας τὴν Αἰγύπτion. Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, ὅτι ὁ Θεὸς ὤφειλε χει- 25
ρὸς αὐτῆς δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν οἱ δὲ ἐσυνήκαν. Τῇ δὲ ἑκτοῦσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς 26
μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτὰς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς ἵνα τί
ἀδικεῖτε ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν τὴν πλῆσιν, ἀπάσαστο αὐτὸν, εἰπὼν Τίς σε κατ- 27
έστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες 28
χθες

ἐν posterior] — ACD. 1. 4. 11. 16. 20. 27. 29. 32. 37. 38. 40. 46. 47. Editio Plant. Colinaei. Complut.
Genev. Versio Copt. Chrysostomus T. V. 43. Justinus, Theophylactus. λόγους] λόγῳ 16.
λόγους καὶ ἐν ἔργοις] ἔργοις καὶ ἐν λόγοις. 2 Editio Erasmi, Bogardi, Oecumenius Ed. + αὐτῆς ACDE 15. 18.
25. 27. 32. 36. 40. 43. 56. Editio Genev. Complut. Colinaei, Plantin. Versio Copt. Vulg. Syr.
23 ἐπληρώτο] ἐπληρώθη 15. 18. 27. 29. 37. αὐτῇ τεσσαράκονταετής] μ. ἐπὶ αὐτῇ D.
ἐπὶ] εἰς C. αὐτῆς] prius + τῆς E.
24. ἀδικήμενον] + ἐκ τῆς γένους D. + ἐκ τῆς γένους αὐτῆς E. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
Codices Latini. ἡμύνατο] ἡμύνατο D. a prima manu.
Ἀιγύπτion] + καὶ ἐκρυσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἀμμοῇ D. Versio Aethiop.
25. ἐνόμιζεν] ἐνόμιζον D. sed versio Latina: arbitrabatur.
αὐτῆς prius] — C. Versio Vulg. τῆς υἱοῦς Ἰσραὴλ Versio Syr. prior, & posterior in margine.
αὐτοῖς σωτηρίαν] σωτηρίαν αὐτοῖς ACD 31. 40. Versio Vulg.
εὖ] — D. a prima manu, sed Versio Lat. non.
26. τῇ δὲ] τότε D. a prima manu.
δὲ] τῇ ACD. ex emendatione. 1. 20. 31. 38. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bengelii Versio Syr. poste-
rior, Arab. Aethiop. Oecumenius ed. Theophylactus. αὐτῆς] αὐτοῖς C. a prima manu.
μαχομένοις] + καὶ εἶδεν αὐτὰς ἀδικήσας D.
συνήλασεν] συνήλασεν ACD 33. ex emendatione 44. Versio Vulg. Aethiop.
εἰπὼν] + τί ποιεῖτε D. ἐστε] — D.
ὑμεῖς] — ACDE 27. 29. 40. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 968.
ἀδικεῖτε] + εἰς D. a prima manu.
27 αὐτὸν] τέτον 38. εἰπὼν] εἰπας D.
ἡμᾶς] ἡμῶν AC 3. 4. 10. a prima manu 11. 15. 16. 17. 18. 19. 25. 33. 36. 45. 46. 47. Theophylactus, pro-

μὸν μετέβηκεν, ὡς ἦγον Αἰγύπτιοι. Maximus Tyrius
IV. 4. πῆμπε δὲ Ἀιγύπτου παντοδαπὰς τέχνας, ἐλπίσαντο
Ἰουδοί, Ἀραβεῖς ἐνωδῖον. Aristides T. 2. p. 40. τῇ δ'
Αἰγυπτίαν σοφίαν τίς ἐκ οἷδε τῶν ἐντοχυρῶτων; ὡς αὖ
ἐν ἡ φοβήσῃ περὶ τῆς μέλλοντος, ἡ ὑπόσχεται, τὸν γε
τρόπον, καὶ τὰς τόπους, καὶ τὸ μέτρον οὐκ ἔχει διορίσα-
σθαι. Strabo II. p. 161. C. οὐδὲ Βαβυλώνιοι φύσει φιλό-
σοφοι καὶ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ καὶ ἀσκήσει καὶ ἤθη. Macro-
bius in Somn. Scip. I. 21. Aegyptiorum enim re-
tro majores, quos constat primos omnium coelum
scrutari & metiri aulos, postquam perpetuae apud
se ferentitatis obsequio coelum semper suspectu li-
bero intuentes deprehenderunt. Saturnal. I. 14.
imitatus Aegyptios, solos divinarum rerum omnium
confcios, ad numerum Solis — annum dirigere
contendit. Philo de V. Mosis I. p. 84, 14. Ἀριβμὸς
μὲν ἐν καὶ γεωμετρίαν, τὴν τε ρυθμικὴν καὶ ἀρμονικὴν καὶ
μετρικὴν θεωρεῖν, καὶ μουσικὴν τὴν σύμπασαν, διὰ τε χρή-
σεως ὀργάνων καὶ λόγων τῶν ἐν ταῖς τέχναις καὶ διεξόδοις το-
πικωτέροις, Αἰγυπτίον εἰς λόγους παρέδωκεν, καὶ προσέτι
τὴν διὰ συμβόλων φιλοσοφίαν, ἣν ἐν τοῖς λεγομένοις ἱεροῖς
γράμμασιν ἐπιδείκνυνται — τὴν δ' ἄλλην ἐγκύκλιον παι-
δείαν Ἑλλήνες ἐδίδασκον οἱ δ' ἐκ τῶν πλῆσιοι χάραν τὰ τε
Ἀσσύρια γράμματα, καὶ τὴν τῶν ἑρμηνέων χαλδαϊκὴν ἐπιστή-
μην. Ταύτην καὶ παρ' Αἰγυπτίων ἐλάμβανον, μαθηματι-
κὴν ἐν τοῖς μάλιστα ἐπιτηδεύοντων. Kiddushin f. 49. 2.
X. Cabi magiae venerunt in mundum: IX. ac-
ceperunt Agyptii, I. vero reliquis terrarum Or-
bis. 1. Reg. IV. 30. Esaj. XIX. 11. 12.

23. τεσσαράκονταετής] Bereschith R. C. Mosis
& Hillelis senioris, R. Jochananis f. Saccai & R.
Akibae anni sibi respondent. Moses in palatio Pha-
raonis degit XL. annos, in Midiane XL., & mi-
nistravit Israëlī annos XL. Jochanan f. Saccai fe-

cit πραγματείῳn XL. annos, didicit legem XL.
annos, ministravit Israëlī annos XL. R. Akiba il-
lustratus erat XL. annos, didicit XL. annos, mini-
stravit Israëlī XL. annos. Shemoth R. 1. ad Ex.
II. 11. Tunc temporis Moses fuit annorum XX,
vel, ut alii volunt, XL. ad comm. 14. Quis
posuit te judicem? R. Jehuda dixit: Mosen tunc
temporis annos XX. habuisse; quare dixerunt
ad ipsum: Nondum dignus es, qui princeps aut ju-
dex noster sis, nam homo XL. annorum demum
pervenit ad intelligentiam. Sed R. Nehemia di-
xit: Mosem annorum XL. fuisse, unde dixerunt
illi: Manifestum quidem est, ad aetatem virilem
te pervenisse, nihilominus tamen non dignus es
qui sis judex aut princeps noster. Echa R. IV. 22.
XL. annos vaticinatus est Moses de liberatione
ex Aegypto. Pirke Eliezer 40. Moses pavit oves
Jethronis XL. annos. Medras Vajoscha cum exi-
rem ex Aegypto, filius XL. annorum eram. Faltut
Rubenis f. 31. 3. Moses XL. annos educatus est
in Aegypto, XL. medios regnavit in Aethiopia, XL.
postremo fuit in deserto. Thanchuma p. 61. 2.
fuit Moses in palatio Pharaonis XX. annos, sunt
qui dicunt XL. & XL. in Midiane, & XL. in
deserto.

24. ἡμύνατο] Il. π. 621. ὃν κε σὺ ἄντα ἔλθῃ ἀπο-
νόμος. 556. Ἄκουτε οὖν σφῶν ἀμύνασθαι φίλον ἔσω. Plat.
Legg. ἀμύνομενοι τὴν ἑλλάδα Ἀττήτιδες Plat. 2. p.
156. Schol. Σόλων, τὸν ἄγνωστο βίβη τα σὺ, εὐδὲς ἀμυ-
νῶντες κτεῖνας. Hefychius Ἀμύνει, ἐκδικῆσαι, βοηθῆσαι.
Ἀμύνει, βοηθεῖ. ἀμυνόμενος, τιμωρόμενος. Σκιδῶς ἀμύνει-
σθαι — νοσοκληῖς ἀντὶ καὶ ἀπαλῆξῃσθαι. ἐπὶ τῶν προηδικό-
των τάσσουσιν οἱ ῥήτορες τὸ ἀμύνεσθαι, ὅτε οἱ κακὰ τι πα-
θείντες ἀντιπράσσωσι τὰς προδιαθείας καὶ ἀμύνειν παρὰ θυ-
μῷ

29 χθες τ' Αιγύπτιον; Ἐφυγε δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τῷτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ
 30 Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱὸς δύο. Καὶ πληθεύθησαν ἐτῶν τριαράκοντα, ὥφθη αὐτῷ
 31 ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆ ὄρει Σινᾶ ἀγγελῶ Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτης. Ὁ δὲ Μωσῆς
 ἰδὼν, ἠεθαύμασε τὸ ὄραμα· προσερχομένη δὲ αὐτῷ καίναυσαι, ἐγένετο Φανὴ Κυρίου
 32 πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ ὁ Θεὸς τ' πατέρων σε, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ
 33 ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομέσθαι δὲ γενόμενος Μωσῆς ὅσα ἐτόλμα κατανοῆσαι. Ἐἶπε δὲ
 αὐτῷ ὁ Κύριος· Λῦσον τὸ ὑπόδημα τ' ποδῶν σε· ὁ γὰρ τόπος ἐστὶν ἁγίος, γῆ ἁγία
 ἐστίν.

~εθαύμαζε

bante *J. Millio* prol. 1383. 28 χθες] ἔχθες CD 34. χθες τ' Αιγύπτιον] τὸν Αἰγύπτιον χθες A.
 29. Ἐφυγε δὲ Μωσῆς] οὕτως καὶ ἐφυγέσθαι ὁ Μωσῆς. D. a prima manu. ἐφυγάδυσεν δὲ Μωσῆς E.
 Μωσῆς] Μαυτίς C. 1. 3. Editio *Erasmi* 3. 4. *Bogardi*. Versio *Vulg.* *Chrysostomus*.
 γῇ] γὰ 15. Μαδιάμ] Μαδιαν Editio *Erasmi* 3. 4. 5. *Bogardi*.
 οὗ] καὶ 28. δύο] δύο D. a prima manu.
 30. πληθεύθησαν] μετὰ ταῦτα πληθεύθησαν αὐτῷ ἔτη D. a prima manu.
 αὐτῷ] Μωσῇ 33. κυρίου] — AC Versio *Vulg.* *Copt.*
 φλογὶ πυρὸς] περὶ φλογὸς ACE 7. 15. 18. 29. 46. Versio *Vulg.* *Syr.* probante *J. A. Bengelio*.
 31. Μωσῆς] Μαυτίς CDE 1. 3. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. 4. *Colinaei*, *Complut.*
 εθαύμασε] εθαύμαζεν DE 1. 2. 3. 4. 9. 10. 15. 16. 17. 19. 20. 25. 31. 36. 37. 40. 45. 46. 47. Editio *Com-*
plut. *Erasmi* 1. *Alili*. *Theophylactus*. τὸ ὄραμα] — A.
 προσερχομένη δὲ] καὶ προσερχομένη D. αὐτῷ] + ἐ D. a prima manu.
 ἐγένετο Φανὴ κυρίου πρὸς αὐτόν] ὁ κύριος εἶπεν αὐτῷ λέγων D. Versio *Aethiop.*
 κυρίου] — 3. οὗ τῷ ἑρᾶν λέγεται E.
 πρὸς αὐτόν] — A 15. 18. 27. 29. 36. 40. Versio *Copt.* *Syr.* posterior, *Codices Latini*.
 32. ἐγὼ] + εἰμι E. Versio *Vulg.* ὁ primum] — C. ὁ Θεὸς τ' πατέρων σε] — 38. 40.
 ὁ Θεὸς secundo & tertio loco] — AC 15. 26. 37. 40. Versio *Copt.* *Syr.* utraque, *Codices Latini*.
 Ἰσαὰκ] Ἰσακ CD Ἰακώβ] + τ' πατέρων σε 38. ὁ secundo & tertio loco] — D.
 Μωσῆς] Μαυτίς DE 47. Editio *Complut.* *Erasmi* 1. 2. 3. 4. *Colinaei*, *Bogardi*.
 33. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος] ἐ ἐγένετο Φανὴ πρὸς αὐτόν D. δὲ] — 16.
 κύριος] Θεὸς E. *Codices Latini*, Versio *Aethiop.* λῦσον] λῦσαι D. ex emendatione.
 ὑπόδημα] + ἐκ E 4. 13. 14. a prima manu. 27. 29. 34. + σε ἐκ C. a prima manu, Versio *Syr.* utra-
 que, *Aethiop.* ex. Ex. III. 5. ὁ prius] — A.
 ἐν] ἐφ' ACD ex emendatione. ἐν φ' οὗ D. a prima manu.

προβῆναι τὸ βοηθεῖν· Ἀμύνεσθαι δὲ τὸ κολάζειν καὶ ἀμύναν-
 το κριτικῶς διελαιῶς οὕτως ἐπαίδουσιν, ἔρρεψέ τε δημο-
 σίοις χρήμασιν εἰς ἦσαν ἵνα οἱ ποτε λοιγὸν ἀμύναντο. *Egy-*
ptol. ἀμύναι — ἀλεῖσθαι καὶ βοηθεῖσαι — ἀμύναι ἢ ἐκδικησις.
 τὸ ἀπορροφασίως βοηθεῖσαι ἀπὸ τῶ ἀμύνα ἢ ἐκδικησις.
Xenophon Exped. Cyr. II. ἀδικῶντα μίντοι πειρασόμεθα
 σὺν τοῖς θεοῖς ἀμύνεσθαι. *Thomas* ἀμύνει δὲ ὁ ὑπὲρ τῷ
 πιπνόντος κακῶς τῷ δεδρακότι μαχομένης — καὶ ἀν-
 τὶ τῷ βοηθῇ ἀπλῶς λαμβάνεται. *Aristophanes* Nub.
 1326. αἱ γένοιτο, ἀμύναι γέ μοι τυττομένη . . . οἱ
 δὲ πάντων τῶν ἄλλων ἀμειλίσαντες ἦσαν ἡμῖν ἀμύνοντες.
Thomas ἀμύνουσαι ἐκ, ἄμυνα δὲ. injuriam propulso, vim
 arceo, resisto, propugno pro aliquo. *Artemidor.*
 II. 42. τοῖς ἀδικημένοις ἐπήμυνε. Cum sub tyranno vi-
 verent, redierunt ad statum naturae, & jure natu-
 rae potuerunt & debuerunt uti.

καταπονεμένη] *Diodor.* S. XIII. 55. ῥαδίως καταπονεῖν-
 το. XV. 85. καταπονεόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἀντισηκόντων. *Strabo*
 VIII. p. 584. C. καὶ τὸν Ἡρακλῆα τὸν καταπονεύμενον τῷ
 τοῖς Διῶναιρας χιτῶνι. excruciato. oppresso. *Diogenes*
 L. *Pyrrhon.* IX. 69. καταπονεύμενον ὑπὸ τῶν ζητῶντων
 ἐν τοῖς λόγοις. *Lycon.* V. 68. ἐτελεύτησε νόσῳ ποδαγωγικῇ
 καταπονεθείς.

πατάσας] *Plut.* Alcibiad. p. 205. C. τὸν φρόνι-
 χον ἔδος τῶν περιπέλων ἐν ἀγορᾷ πατάσαςτος ἐγχειρίδιον καὶ
 διακρίναςτος.

25 δίδωσιν σωτηρίαν] *Demosthenes* pro Cor. ἡμῖν
 δὲ τοῖς λοιποῖς τὴν ταχίστην ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπικτημένων φό-
 βων δοῦναι, καὶ σωτηρίαν ὡς φαλῇ.

26. ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ] *Thomas* ἐπίσση ἑρῆς, ὃ προσθεῖς
 τὸ ἡμέρᾳ τῆς δὲ ἐπίσσης ἡμέρας. *Herodianus* τῇ ἐπιούσῃ
 ἑρῆς μὴ προσθεῖς τὴν ἡμέραν τῆς δὲ ἐπίσσης ἡμέρας. *Ar-*
rianius B. C. I. p. 628. ὃ δὲ δῆμος ἀγανακτῶν ἐς τὴν

ἐπιούσαν ἡμέραν μετ' ὀργῆς συνέτρεχον. *Thucydides*. . .
 τὸ ἐπὶ τῷ θέρει. *Enripides* ἐπὶ τῷ σέλας. *Herodotus* IX.
 41. ὡς ἄμα ἡμέρῃ τῇ ἐπίσῃ συμβολῆς ἰσομένης. *Gloss.*
Craftinus ὁ ἐπὶ τῷ
 συνήλασιν.] *Plut.* *Caes.* p. 716. B. ἐν ὁδῷ ποτὲ συν-
 ελασθεῖς ὑπὸ χειμῶνος εἰς ἑκαυτὸν ἀνθρώπων πίνητος. p. 728.
 A. ἐκ. τέτρωι ἀπάντων συνιλαυόμενος ἄκων εἰς μάχην ὁ
 Πομπήσις ἐχώρει. *Luc.* XIV. 23.
 29. ἐν τῷ λόγῳ τέτρω] Propter illud dictum. *Marc.*
 X. 22.

31. *Livius* XLIII. 15. prodigia — Fregellis
 in domo L. Atrei haeta, quam filio militi emerat,
 plus duas horas arsisse, ita ut nihil ejus ambureret
 ignis, dicebatur.

33. *Ovid.* F. VI. 347. Huc pede matronam vi-
 di descendere nudo *Schemoth* R. II. f. 937. in
 Ex. III. 5. quocunque loco manifestatur divina
 majestas, prohibita est calceatio sandaliorum: ita
 Jof. V. 15. ita sacerdotes non ministrant in Sancto
 nisi discalceati. *Pirke Eliezer* 40. hinc dicunt, qui-
 cumque stat in loco Sancto, debet exuere calcem
 suam. *Tzetzes* in *Lycophron*. 1141. ἡρῆσαι ἐγένοντο

— ὅτε τῷ ἱερῷ ἐξήρχοντο, αἱ μὴ σὺνταρ, ἦσαν δὲ κεκαρμέ-
 ναι, μονοχίτωνες, καὶ ἀνυπόδετοι. *Solinus* 17. de Diana
 apud Cretenses. Aedem numinis praeterquam nu-
 dus vestigia nullus licito ingreditur. *Jof.* V. 15. Ex.
 III. 5. *Juvenal.* VI. 158. Observant ubi festa mero
 pede fabbata reges. *Jamblichus* V. *Pythag.* 23. ἀνυ-
 πόδητος ἦν. καὶ προσκύνει. *Maximus* de *Proclo*: ὑπολυ-
 σάμενος αὐτόθι, ἃ ἦν αὐτῷ, ὑποδήματα ἑρῶντων ἐκείνων,
 τὴν θεὸν ἠσπάζετο. *Jof.* A. VIII. 13. 8. Ἀχάβα δὲ
 λύπη τῶν πεπραγμένων εἰσῆλθε καὶ μεταμέλος, καὶ σαρκίον
 ἐνδυσάμενος γυμνοῖς τοῖς ποσὶ δῆγει. 2 *Sam.* XV. 30.

ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον ἃ καὶ ὡσιν τῷ λαῷ μου τῷ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῷ σιναγῶγι αὐτῶν ἤκουσα, 34
καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. Τῷτον δὲ Μαῦσῃν 35
ὃν ἠρήσαντο, εἰπόντες· Τίς σε καλέσῃσιν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τῷτον δὲ Θεὸς ἄρχοντα
καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τῷ ὀφθέντι αὐτῷ ἐν τῇ βάσει. Οὗτος ἐξή- 36
γαγεν αὐτοῖς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου; καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ
ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσαράκοντα. Οὗτος ἐστίν ὁ Μαῦσῃς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· 37
Προφῆτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτῷ ἀκέ-
σεοθε. Οὗτος ἐστίν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τῷ ἀγγέλῳ τῷ 38
λαλήντι αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τῷ παλίστρῳ ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα, δεῖναι
ἡμῖν. Ὡς ἐκ ἠθέλησαν ὑπὸ ἡκού γενέσθαι οἱ παλίστρες ὑμῶν, ἀλλ' ἀπόσαντο, καὶ ἐγράφη- 39
σαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἀαρὼν· Ποίησον ἡμῖν θεὸς οἱ πο- 40
ροῦνται ἡμῶν ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι οἱ 41
δα-

~ Αἰγύπτῳ

34. ἰδὼν] ὁ ἰδὼν γὰρ D a prima manu. μὲν] — D a prima manu 47. τῷ secundo loco] τὴν 47.
τῷ σιναγῶγι] τῷ σιναγῶγι D 3. αὐτῶν] αὐτῷ D. 26. ἤκουσα] ἀκήκου D. 40.
κατέβην] + τῷ 3. δεῦρο + ὁ Editio *Erasmi*, *Ald. Colinaei*, *Bogardi*.
ἀποστελῶ] ἀποστελῶ AD sed vers. Lat. mittam. E. ἀποστέλλω C. ἐξαποστελῶ 19. 47. ex emendatione.
35. Μαῦσῃν] Μαῦσῃ 10. Μωσῃν A 31.
δικαστήν] + ἐφ' ἡμᾶς E 26. 34. 43. + ἐφ' ἡμῶν CD 15. 18. 33. 36. Versio *Copt. Syr.* prior, & posterior
cum asterisco, *Arab. Æthiop. Codices Latini*. Θεός] + ὁ DE 15. 18. 27. 40. Versio *Syr.* posterior.
ἀρχοντα] ἀρχόντων A 38. *Chrysostomus*, probante *J. A. Bengelio*. ἀπέστειλεν] ἀπέστειλεν ADE 27. 29. 40.
ἐν] σὺν ACDE 5. 8. 40. Versio *Vulg. Syr.* posterior, *Chrysostomus*, probante *J. Millio* prol. 968.
36. αὐτοῖς] + ὁ D. a prima manu.
γῇ] τῇ C. 15. 18. 24. 31. Editio *Erasmi. Ald. Colinaei Bogardi* — 4. 40.
Αἰγύπτῳ] Αἰγύπτῳ ACE 1. 2. 3. 4. 5. 6. 10. 11. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 25. 27. 29. 31. 32. 33. 38. 40.
45. 46. Editio *Erasmi. Ald. Colinaei, Stephani* 1. *Complut. Plant. Bengelii, Bogardi. Chrysostomus. Oecumenius*, vid.
infra XIII. 17. τεσσαράκοντα] τεσσαράκοντα C.
37. ὁ] primo loco — D 1. 3. 38. 56.
κύριος] — AD. Versio *Vulg.*
ὑμῶν prius] — ACD 3. 18. 27. 36. 45. Versio *Vulg. Syr. Copt. Eusebii* D. 1. 3. *Chrysostomus*,
probante *J. Millio* prol. 879. 1292. ἡμῶν E 32. 38. 40. Editio *Complut. Ald. Plantin.*
ὡς] ὡς D. a prima manu.
αὐτῷ ἀκέσεοθε] — A 1. 2. 4. a prima manu. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 24. 25. 26. 31. 32. 35. 37. 38. 45.
45. 46. Editio *Complut. Plantin. Chrysostomus, Theophylactus* probante *J. Millio* prol. 1105.
ἀκέσεοθε] ἀκέσεοθε D. a prima manu. ἀκέσεοθε 33. Versio *Syr. Codices Latini*.
38. τῷ] — posterior D a prima manu. ἡμῶν] ὑμῶν 37.
λόγια] λόγων 2. 10. 19. 24. 26. 31. 46. Editio *Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi*. ἡμῖν] ὑμῖν 36. ἐν ὑμῖν 43.
39. ὅ] ὅτι D. sed Vers. Lat. cui.
ἐγράφησαν] ἀπεγράφησαν D. 31. Editio *Erasmi, Colinaei*, Versio *Vulg.* + ἐν A. 40.
ταῖς καρδίαις] τῇ καρδίᾳ 1. 2. 3. 10. 11. 13. 14. ex emendatione 16. 17. 19. 24. 25. 26. 31. 33. 36. 37. 38. 43.
45. 46. 47. Editio *Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Irenaeus, Chrysostomus, Oecum. Theophylactus* vid. comm. 51.

Hieronymus ad Paulam ep. 22. flent usque hodie
Judaei, & nudatis pedibus in cinere volutati fac-
culo incubant. *Iosephus* B. II. 15. II. Βερύκη γυνώ-
σκου πρὸ τῷ βήματος ἐκτενέει τὸν φλόρον. *Jamblichus* V.
Pyth. 18. εὖτε χρὴ ἀνυπόδετον, καὶ πρὸς τὰ ἱερά προσ-
εῖναι. Sacris operaturus non debebat solo ita infiste-
re, ut inter pedem & solum aliquid interjiceretur.
Hodienum *Turcae* excalceati templā intrant. Nudi-
pedalia.

Pastores calceati erant *Theocritus* IV. 56. εἰς ὅρος
ὅκχι ἔρπει, μὴ ἀνέλεος ἔρχοι, βάττει, ἐν γὰρ ὅρει ῥάμναι
τε καὶ ἀσπαλάθοι κομῶνται. *Od.* ξ. 23. Σουβώτης, ὁρ-
χαίμος ἀνδρῶν αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεςσιν ἐοῖς ἀρμερίσκε πέδι-
λα, τέρμων δέρματα βόειον εὐχρόες.
34. ἰδὼν εἶδον] *Lucianus* D. Mar. Menelai & Pro-
tei 4. 3. ἰδὼν εἶδον, ἀλλὰ τὸ πρῶτον τεράσιον.
κακῶσιν] *Plut.* Caef. p. 708. E. Δολοβέλλαν ἔκρι-
νε κακῶσιν ἐπ' ἀρχίας.

40. ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος] *Ter. Hec.* III. 1. 6. Nam
nos omnes, quibus est alicunde aliquis objectus la-
bor, omne quod est interea tempus priusquam id re-
scitum est, lucro est. *Hippocrates* Epidem. III. Πυ-

θίαν ὅς ὥκει παρὰ γῆς ἱερὸν, ἤρξατο τρόμος ἀπὸ χειρῶν τῇ
πράτῃ. *Galenus* I. προγεγράφθαι νοήσας αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ
πυθίαν ὅς ὥκει παρὰ γῆς ἱερὸν, ἐπ' ἄλλης ἀρχῆς τῶν γενομέ-
νων αὐτῷ τὴν διήγησην ἀναγίνωσκε. Βελτίον γὰρ οὕτως ηγεῖ-
σθαι γεγράφθαι τὴν ῥῆσιν, ἢ τὸ σχῆμα σόλοιον ἐκπι-
τῆς εὐθείας ἐν ἀρχῇ πεποιῆσθαι τὸν ἱπποκράτην. *Ælianus*
V. H. I. II. Σωκράτης ἰδὼν — Ἀντισθένης φασὶ περι-
χότου εἰπεῖν. *Heliodorus* I. 1. ὁ δὲ αἰγιαλὸς μετὰ πάν-
τα σαρμάτων νεοφαναῶν. *Dan.* I. 17. quod ad Mosen
istum attinet.

42. ἔσπευε δὲ ὁ θεός] Deus se ab iis avertit. *Jos.*
XXIV. 20.

στρατιὰ τῷ οὐρανῷ] *Philo* de O. M. p. 27, 38.
οἱ γε μὴν πλάνητες, ἢ γ' ἀντίτροπος στρατιὰ τῆς τῶν ἀπλα-
νῶν. *Gen.* II. 1. 2. *Par.* XXXIII. 5. *Jer.* XXXIII.
22. in *Luc.* II. 13.

σφάγια προσοφθέντα] Victimae in aras, quae altius
erant adductae, imponebant. *Thucydides* VI. 69.
μῶνται σφάγια πρῶτον τὰ νομιζόμενα. *Hermogenes* de
Invent. III. 14. τ. ἐθίστατε ὡς ἱερεῖα ὡμῶς καὶ ἀν-
ιλεῶς τοῖς βομῶν, ὡς σφάγια. *Philo* de V. Mos. T.
2. p. 169. 20. ἐν ἧ οὐχ οἱ μὴ ἰδιώται προσάγουσι τῷ βο-
μῶν

41 δαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Καί ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυ-
 42 σίαν τῷ εἰδάλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῆ χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεφε δὲ ὁ Θεὸς, καὶ
 παρέδωκεν αὐτὸς λαβεῖν τῇ στρατιᾷ τῆ οὐρανῆς καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῆ προφη-
 43 τῶν Μησφάγια καὶ θυσίας προσηνεγκαλίε μοι ἐτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἴκῳ Ἰσ-
 44 ραήλ· Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τῆ Μολόχ, καὶ τὸ ἄστρον τῆ Σεθ ὑμῶν Ῥεμφάν, τὸς
 τύπες οὗς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μερικῶς ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶν. Ἡ σκη-
 45 νη τῆ μαρτυρίᾳ ἦν — ἐν τοῖς παλαίστοις ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διελάσθη ὁ λαλῶν τῷ
 Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον, ὃν ἐώρακεν. Ἦν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πα-
 46 τέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἔξωσεν ὁ Θεὸς διὰ προσώπου τῆ πα-
 47.48 τέρων ἡμῶν, ἕως τῆ ἡμερῶν Δαβὶδ. Ὅς εὗρε χάριν ἐνώπιον τῆ Θεῆς, καὶ ἡγήσατο εὐρεῖν
 σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν δὲ ἀποδόμησεν αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' ἐχ' ὁ ὕψις

ἐν

αὐτῶν] — D. Μωσῆς] Μωϋσῆς DE 1. 3. 36. 47. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. 4. Plantin. Colinaei, Bogardi.
 41. εἰσάγειν] ὁ ἐξαγαγὼν E. γέγονεν] ἐγένετο AC. 15. 18. + ἐν 10.
 42. ἀνήγαγον] ἀνήγαγοντο D. a prima manu ἀνήγαγον 29. εὐφραίνοντο] ἠεφραίνοντο D.
 42. αὐτῶν] + καὶ 4. στρατιᾷ] στρατιά AD. 26. Origenes.
 42. καθὼς] καθά 18. τῶν] D. Ἰσραὴλ] + λέγει κύριος C.
 43. ἐτη μ.] ἐν τῇ ἐρήμῳ οἴκῳ Ἰσραήλ] ἐν τῇ ἐρήμῳ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἐτη μ. A. 43 ἀνελάβετε] ἀνέλαβε 16.
 43. Μολόχ] Μολοχ 33. 34. ὑμῶν] — D Irenaeus 15. 18. 36. Verſio Syr. Origenes.
 43. Ῥεμφάν] Ῥεμφάν A Theodoretus in Amos, Lexicon MS. Ῥεμφάν CE 15. 18. 47. in margine. Editio Complut.
 Genen. Plant. Verſio Syr. utraque, Copt. Arab. Æthiop. Cyrillus, Origenes c. Celf. p. 236. MS. Theodoretus in A-
 mos, in Levit. Q. 25. Theophylactus. prob. Bengelio. Ῥεμφάν 4. 10. 11. 14. 16. 17. in ora. 24. 26. 37. 38. 42.
 43. 45. 46. 56. Oecumenius. Ῥαφῶν 40. Codex Stephani. Ῥεμφάν D. Ῥεμφάν 25. Codex Stephani
 probante T. Beza in annot. Ed. 2. Ῥεμφάν 3. Ῥεμφάν T. Beza annot. Ed. 4. 5.
 προσκυνεῖν] + ἐν 3. αὐτοῖς] αὐτοῖς 40. ex emendatione.
 ἐπέκεινα] ἐπὶ τὰ μέρη D. a prima manu ἐκ Verſio Syra utraque.
 βαβυλῶν] + λέγει ὁ Θεός ὁ παντοκράτωρ ἵνα αὐτῷ Verſio Syra posterior cum asterisco.
 44. ἐν prius] — ACD ex emendatione 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 26. 28. 31. 33. 35. 37. 38. 45.
 46. 47. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bengelii. Verſio Copt. Syr. Codices Latini.
 πατέρων] πατέρων D a prima manu.
 ἡμῶν] — 31. 33. 34. ὑμῶν A. 45. Editio Stephani 1. ἐν postorius — Editio Stephani 3.
 46. ὁ] — D. 45. ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ] τῷ Μωσῇ ὁ λαλῶν 31.
 Μωσῇ] Μωϋσῆ D 45. 46. Μωϋσῇ E. 1. 47. Editio Complut. Plant. αὐτὴν] — 26.
 τὸν τύπον] τὸ πρόσωπον D. a prima manu. ἐώρακεν] ἐώρακε DE 3. 15. 18. 24. 36.
 45. Ἰησοῦ] Ἰησοῦ D a prima manu.
 ἔξωσεν] ἔξωσεν E ἔξωσεν 10. 15. 17. 18. 38. Varinus Ἀπίων, λέγει Ἀπλική, καὶ τὸ ἐξέωσε. ἐξ. δὲ ταύ-
 τὸν τῷ ἐξέωσεν. Δαβὶδ] Δαυὶδ D.
 46. εὗρε] εὗρεν E. εὐρεῖν σκηνώμα τῷ Θεῷ] σκηνώμα εὐρεῖν τῷ οἴκῳ D.
 47. Σολομῶν] Σαλομῶν AC. ἀποδόμησεν] ἀποδόμησεν D αὐτῷ] αὐτῷ 40.
 48. ἀλλ' ἐχ' ὁ ὕψις] ὁ δὲ ὕψις E D.

μὲν τὰς ἐρεῖας, θύουσι δ' οἱ ἐρεῖς, ἀλλὰ νόμος προσάξει σύμ-
 παν τὸ ἔθνος ἱερᾶται, τῶν κατὰ μέρες ἐκάστη τὰς ὑπὲρ αὐ-
 τῆ θυσίας ἀνάγοντες τότε καὶ χειρουργήσας. Herodotus II. 60. ἐορτάζουσι, μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας. V. 119. οἱ δὲ Στρατὶς θυσίας ἀνάγουσι. VI. 111. θυσίας Ἀθη-
 ναίων ἀναγόντων. Philo Leg. ad. Caj. T. 2. p. 592.
 27. διατάξας ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων ἀγαγίσθαι θυσίας.
 Diogenes L. Pythag. VIII. 22. σφάγια τε θεοῖς προσ-
 φέρον καλοῦσιν. Plut. Sol. p. 83. A. ἐνταμεῖν σφάγια
 Περμφημ καὶ κηρεῖ τοῖς ἡρώσιν.
 43. μοι] Menander Dyscolo ap. Athen. IV. p. 146.
 E. ὡς θούσι δὲ εἰ τοιχόρυχοι καίτας φέροντες φαμί, ἔχλ
 τῶν θεῶν ἐνὶ ἑαυτῶν τὸ λιβανητὸν εὐσεβεῖς, καὶ τὸ
 πόσιον τῆ ἑλᾶβιν ὁ Θεός, ἐπὶ τὸ πῦρ Ἀπαν ἐπιτεθῆναι. οἱ
 δὲ τὴν ὁσφὺν ἄκραν καὶ τὴν χολὴν ἔτ' ἐς τὰ βρώματα τοῖς
 θεοῖς ἐπιθέντες αὐτοῖς τ' ἄλλα κατυπίνουσι. Euripides Cy-
 clop. 331. ἡ γὰρ δ' ἀνάγκη, καὶν θέλη, καὶν μὴ θέλη,
 τίκτωσα πόαν, τὰρ μὲν κτείνει βοτῆ, ἀ γὰρ εἴ τι νει θύω,
 πλὴν ἐμοῖ, θεοῖσι δ' ἔ, καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῆς δαί-
 μονας. Zach. VII. 5. 6.

43. σκηνήν] Diodorus S. XX. 65. συνίστη τὴν ἱερὰν
 σκηνὴν ἀναφθῆναι πλοσύν ὅσαν τῆ βασιλῆ.
 τύπης] Pollux I. 2. μνηστὰ τυπάματα.
 ἐπέκεινα] Diodorus S. III. 51. τὴν ἐπέκεινα τῆς Σύρ-
 τως Λιβύης. Arrianus VI. κατὰ τὰ ἐπέκεινα τῆ κάλυπ

εἰς τὰς Σκύθας. Herodianus IV. 3. 15. τῶν δὲ ἀπὸ με-
 σσημυρίας ἐθνῶν, Μαυρεσίας μὲν καὶ Νομάδας, Λιβύης τε τὰ
 παρακείμενα Ἀντανῶν παραδοθέντων τὰ δὲ ἐπέκεινα μέχρι Ἀ-
 ντολῆς προσήκειν τῷ Γέτρ. II. 8. 14. οἷτε ἐπέκεινα Τύρμιος
 καὶ εὐφράτε σατράπαι. Libanius T. II. p. 923. B. προσ-
 δακίας πάσης ἐπέκεινα. Heliodorus IX. p. 417. ἐλπίδος
 ἐπέκεινα. Athenaeus XIII. p. 575. B. τῶν δὲ ἐπέκει-
 να ταναῖδος βασιλεῖ. Apollonius Syntax. IV. 9. ἡδὴ
 μέντοι ἐν ἑνὶ Ἀντανυμικῇ συντάξει τετὸλμηται τὸ ἐπέκεινα.
 Varinus ἐπέκεινα, παρέκει, ἀνωτέρω, ἑωτέρω.

45. διαδεξάμενοι] Lucianus Contempl. 4. Ἀκείας
 δὲ ἴσως περὶ Ἡρακλῆος, ὡς διαδεχότο ποτε τὸν Ἀτλαντα. A-
 lexand. probl. πολλὰ πάθη διαδέχεται τὰ πετόμε-
 να. διδεχεται δὲ ὁ υἱὸς τὸν τῆ πατρὸς πλῆ-
 τον. acceptum a majoribus. Varinus διαδέχο-
 μαί τὸ διὰ πολλῶν ἐρχόμενον ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον ἐπ' ἐμοῦ
 ἔκχωμα.

ἔξωσεν] Aristoteles problem. τὸ ὕδωρ εἰσὶν εἰς
 τὴν κλέψυδραν, ἔξωθεν βία τὸν αἶρα ἐξ αὐτῆς. 34. 12.
 ἔξωθεν τὸ πῦρ μετὰ τῷ πνεύματος. Demosth. pro.
 Cor. ἔξωθεν τῆς οἰκίας.

46. σκηνώμα] Thomas καὶ σκηνή καὶ σκηνώμα πα-
 ρὰ τῇ θεῖᾳ γραφῇ οἱ ῥήτορες δὲ σκηνὴν μόνον γράφουσι.
 1. Sam. XVI. 12. 13. 2. Sam. VI. 17. VII. 2.
 Ps. CXXXI. 5. 1. Macc. X. 60. XI. 24. Glos-
 sarum

ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει· Ὁ θεανός μοι θρόνος, ἡ δὲ 49
 γῆ ὑποπόδιον τῷ ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι, λέγει Κύριος· ἢ τίς τό-
 πος τῷ καταπαύσεώς μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα; Σκληροδράχη- 50
 λοι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς αἰετῶ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀνιπί- 51
 πτετε, ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. Τίνα τῷ προφητῶν ἐκ ἐδάξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ 52
 ἀπέκτειναν τὰς προκαταγγελάνας αὐτῶν καὶ ἐλεύσεως τῆ δικαίας, ἧ νῦν ὑμεῖς προδότες 53
 καὶ φονεῖς γενένησθε· Οἵτινες ἐλάβετε τὸ νόμον εἰς ἀγαθὰς ἀγγελῶν, καὶ ἐφυλάξατε. 54
 Ἀκούετε δὲ ταῦτα, διεπρίοιτο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τὰς ὁδούς ἐπ' αὐ- 54
 τόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματι ἁγίῳ, ἀτενίσας εἰς τὸν θεανόν, εἶδε δέξαν Θεόν, 55
 καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τῆ Θεῶ. Καὶ εἶπεν· Ἰδὲ, θεωρῶ τὰς θεανὸς ἀνεωγμένους, 56
 καὶ

ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ] κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις D. ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ ναοῖς 3.
 ναοῖς] — ACDE 27. 29. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 969. J. A.
 Bengelio in Gnom. καθὼς] ὡς D + καὶ E. 49 μοι] μου ἐστίν D. a prima manu.
 μου prius] + καὶ 27. 29. Chrysostomus. καὶ] + ὁ θεός 47. ex emendatione. τίς] ποῖος D.
 μου posterius] + ἐστίν D 45. Versio Vulg. Syr. 50. ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα ACDE 31.
 51. τῇ καρδίᾳ] καρδίαις ACD. ταῖς καρδίαις 7. 14. a prima manu. 40. Versio Vulg. Æthiop. Arab.
 + ὡμῶν 7. 27. 29. τῷ prius] — Editio Bogardi.
 ἀντιπίπτετε] ἀντεῖπτε P. Junius. ὡς] καθὼς CD. + καὶ 33.
 ὡμῶν καὶ ὡμῶν] ἐ ὡμῶν D. sed Versio Latina: patres vestri & vos. 52. ἐδάξαν] + ὡς E.
 οἱ πατέρες ὡμῶν] ἐκείνοι D. a prima manu. τὰς προκαταγγελάνας] αὐτὰς τὰς προκαταγγελλοῦσας D.
 τ] — D. a prima manu. δικαίᾳ] + τέττε 5. ex Matth. XXVII. 24.
 γενέσθε] ἐγένεσθε ACDE 15. 18. 40. Origenes ad Africanum, 53. ἐλάβετε] ἐλάβεσθε 40.
 ἐφυλάξατε] ἐφυλάξεσθε A. 54. Ἀκούετε] ἀκούσαντες D. 33. Versio Syr.
 ταῦτα] αὐτῶν D. ταῖς καρδίαις] τὰς καρδίαις 3. ἔβρυχον] + τὴ D. a prima manu.
 ὁδόν] + αὐτῶν E 2. 3. 4. ex emendatione. 10. 32. Editio Erasmi, Colinaei. Bogardi. Versio Syr.
 55. ὑπάρχων δὲ] Στέφανος δὲ ὑπάρχων 15. 18. 27. 29. 33. 36. Versio Copt. Codices Latini. + Στέφανος 3.
 πλήρης] + πνεύματος E 4. ex emendatione. 7. 15. 18. Versio Syr. Copt. ex VI. 5.
 Θεῶ prius] — 18. Ἰησοῦν] + τὸ κύριον D.
 ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τῆ Θεῶ] ἐκ δεξιῶν τῆ Θεῶ ἐστῶτα D. τῆ Θεῶ] αὐτῶν C. 1.
 56. ἀνεωγμένους] διανοημένους AC 27. 29. Athanasius in Dionys. Cyrillus Cat. p. 203. ἀνεωγμένους D. a prima manu.
 ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα] ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν ACE 31. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Nyssenus H. de Stephano, Chry-
 sostomus: Cyrillus Cat. Theodoretus Dial. II. Epiphanius H. 54. 44. 62. Antiochus 72. Oecumenius.

sarium papilio, σκηνωμα.

49. Euripides Incert. 219. ποῖος δ' αὖ οἶκος τευτό-
 νων πλασθεὶς ὑπὸ Δέμου τοῦ βῆαι περιβάλοι τοίχων πτυχαῖς;

51. σκληροδράχλοι] Schemoth R. XLI. Obstitit
 ipsis Hur dixitque: Duri cervice, nonne signorum
 meministis, quae in vestri gratiam edidit Deus S.
 B. ? Ipse vero in Hurem insurgentes eum statim inter-
 cecerunt.

ἀντιπίπτει] Ex. XXXII. 9. XXXIII. 3. 5.
 XXXIV. 9. Deut. IX. 6. 13. X. 16. XXXI. 27.
 2. Reg. XVII. 14. 2. Par. XXX. 8. XXXVI. 13.
 Nehem. IX. 16. 17. 29. Prov. XXIX. 1. Jer. VII.
 26. XIX. 15. Esaj. XLVIII. 4. Bar. II. 30.

ἀντιπίπτει] Plut. Thel. p. 13. D. μηδὲν ἀντιπίπτει
 παρὰ τῶν ἱστορικῶν τοῖς τραγικοῖς. de amicor. mult. p.
 95. B. οἱ τῶν πράξεων καιροὶ, καθάπερ τὰ πνεύματα, τοῖς
 μὲν φέρεσι τοῖς δὲ ἀντιπίπτεισι. Polybius p. 1440. ἐπότε
 τέτων ἀντιπίπτει τις προδότης τοῖς ὑπὸ ῥωμαίων γραφομέ-
 νοις. Hejsehus ἀντεῖπτεν, ἐναντιέτο.

52. προδότες καὶ φονεῖς] Diodorus S. XXXIII. ap.
 Photium. ἡ μόνον προδότης τῆ βασιλείας ἀλλὰ καὶ φονεῖς
 ἐγενήθησαν. Herodotus I. 109. διὰ τῶν τελευτῶν τὸν παῖ-
 δα. Δεῖ μὲν τοῖς τῶν Ἀσυνάγειος αὐτῶν φονεῖα γενέσθαι,
 καὶ μὴ τῶν ἐμῶν.

54. Varinus. βρύχει τις τὰς ὁδόντας, μεταβατικῶς αἰ-
 τιατικῇ, ὅταν κατὰ σπῶς ἔργῳ ἔχη καὶ σφίγγει αὐτὰς,
 ὡς συντριβομένην ἀλλήλοισ ἀπετελεῖν κτύπον. vid. Matth.
 VIII. 12.

57. συνέσχει τὰ ὅτα] Apulejus IX. Exhorrui
 Myrmex inauditum facinus, & oclusis auribus au-
 fugit protinus. Philo de Temul. p. 384, 28. οἰ-
 χεσθαι προσποκλειόμενος ἑκατέρω τῶν χειρῶν τὰ ὅτα, μὴ
 ἄρα τι ἐναυλοῖ ἀπολήφει ἀηδῶν — ἐργασθῆναι. Plut. non

posse suav. viv. sec. Epic. p. 1095. E. τὰ ὅτα κα-
 ταλήψῃ ταῖς χερσὶ δυσχεραίνων καὶ βδελυτίζοντος. Pom-
 pej. p. 649. B. εἰσῆλθε Πλάγκον ἐπαπεισόμενος, καὶ κά-
 ταν, ἔτυχε γὰρ πρίνων, ἐπισχόμενος τὰ ὅτα ταῖς χερσίν,
 ἐκ ἔφῃ καλῶς ἔχειν αὐτῶ παρὰ τὸν νόμον ἀκύνει τῶν ἐπαί-
 νων. Cat. Min. p. 783. A. ἐπισχόμενος ὁ κάτω τὰ ὅ-
 τα ταῖς χερσίν, ἔτυχε γὰρ δεκάζον, ἐκάλει ἀναγνώσκει-
 σθαι τὴν μαρτυρίαν. Pollux II. 82. τὸ δὲ ἐμπροσθὶν τὴν
 ἄκρον ἐπὶ τὸ ταῖν χερσὶν φραγῆναι. καὶ ἐπιλαβεῖν δὲ τὰ ὅ-
 τα, περιφράχθαι τὰ ὅτα. Irenaeus ap. Eusebium H. E.
 V. 20. de Polycarpo. εἰ τι τοῖσιν ἀκήκοι ἐκείνος ὁ μα-
 κάριος καὶ ἀποστολικὸς πρωβύτερος, ἀνακράξαι καὶ ἐμφρά-
 ζαι τὰ ὅτα αὐτῶ. Cic. pro Sextio 50. Quis non modo
 approbavit, sed non indignissimum facinus puta-
 vit, illum non dicam loqui, sed vivere & spirare?
 quis fuit, qui non ejus voce maculari Rempublicam,
 seque, si eum audiret, scelere adstringi ar-
 bitraretur? Hilarius in Psal. LI. 3. Judaei — si
 quando ex prophetis auctoritatibus ostenditur a
 nobis unigenitus Deus — tum omne de eo elo-
 quium evitant, & fugiunt. Et si discedendi quo-
 quam locus nullus sit, vi quadam taciti doloris op-
 pressi, aures manibus obstruunt, & auditum, ne
 in se penetret, excludunt. Recognition. II. Simon
 Petrum alloquens, si dixerō, inquit, quod neque
 tibi confonum, nec vulgo huic imperio rectum
 videatur, tu quidem quasi obtupestfactus aures con-
 tinuo occludens, velut ne blasphemia polluantur,
 verteris in fugam. Cetuboth f. 5. 2. Deut. XXIII.
 13. lege יָמִין, R. Eleasar: Quare digiti hominis
 similes sunt clavis? Ut, cum homo audit verbum
 inhonestum, digitos suos auribus inferat. Od. μ.
 Ulysses locorum aures cera illevis. 177. ἐξῆς δ'
 ἐτά-

57 καὶ τὸ υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐθῶτα τῆ Θεῶ. Κράξάντες δὲ Φωνὴ μεγάλη, συνεχῶς
 58 τὰ ὧτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τὴν πόλιν, ἐλιθοβόλουν· καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὡς τῆς πόδας νεανίᾳ καλῶ-
 59 μύς Σαῦλος, καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ὅτι καλέσμενον καὶ λέγοντα Κύριε Ἰησοῦ,
 60 δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Οἱ δὲ τὰ γόνατα, ἐκράξε Φωνὴ μεγάλη Κύριε, μὴ τήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τῷτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

1 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διω-
 2 γμὸς μέγας ἐπὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε διεσπάρησαν χτ' τὰς χώ-
 3 ρας τῆ Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῆ Ἀποστόλων. Συνεκρόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄν-
 4 δρες

57. κράξαντες] κράζοντες 5. 32. κράξαντ 18. probante S. Battierio. συνεχῶς] συνεχῶς D.
 58. ἐκβαλόντες] + αὐτόν A 5. 25. Versio Vulg. Chrysostomus T. V. 135. 136. ἐκβάλλοντες 31.
 ἐλιθοβόλουν] + αὐτοῖς D Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. ἐλιθοβόλουν J. Marklandus.
 μάρτυρες] ἀναγνόντες P. Junius.
 αὐτῶν] — 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 24. 26. 31. 34. 35. 37. 38. 38. 45. 46. Lectionar. 2. Editio
 tio Erasmi, Ald. Celsiaci. Oecumenius Ed. Theophylactus, probante J. Millio prol. 1420.
 νεανίᾳ] + τὸν D Versio Syr. Codices Latini. probante Beza. + τῆ 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Theophyl.
 59. ἐπικαλέσμενον] + θεὸν R. Bentlejus. + τὸν Chrysostomus.
 60. Φωνὴ μεγάλη] μεγάλη Φωνὴ 47. Φωνὴ μεγάλην D. a prima manu. + λέγων D. Vulg. Syr. Copr.
 κύριε] + Ἰησοῦ Versio Syr. posterior in margine. σήσης] σήσεις D. a prima manu.
 αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην] ταύτην τὴν ἁμαρτίαν D. fed Verf. Lat. illis peccatum hoc. αὐτοῖς ταύτην τὴν
 ἁμαρτίαν A.C. Versio Syr. Peiras Alex. 6. τῷτο] ταῦτα 3. Codices Latini.
 ἐκοιμήθη] + ἐν εἰρήνῃ 40. + in domino Codices Latini.
 1. μέγας] + καὶ θλίψις D.
 πάντες τε] πάντες δὲ CDE 1. 2. 3. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 25. 36. 37. 38. 46. Editio
 Complut. Erasmi 1. Aldi. Versio Copr. Syra posterior. Eusebius in Psal. LIX. Isidorus I. 448. Theophylactus.
 καὶ πάντες 13. 27. 29. 33. 34. Chrysostomus. πάντες 47. τ] — D a prima manu.
 ἀποστόλων] + οἱ ἑταῖοι καὶ Ἱεροσολύμοι D. a prima manu. Augustinus de Unit. Eccl. 10.
 2. συνεκρόμισαν δὲ] συγκρομίσαντες D. a prima manu. comportaveruntque. συνεκρόμισαν τε ex emendatione. E
 comportaverunt autem. συνεκρόμισαν δὲ 4. 37. 56.

ἑτέροις ἐπ' ἕκαστα πᾶσιν ἀλείψα. 47. ἐπὶ δ' ἕκαστ' ἀλείψας
 ἑταῖρων κηρὸν δειψήσας μελιδάα, μή τις ἀκῆσθ. inf. XIX.
 34. Sir. XXVII. 14. Psal. LVIII. 5. 6.

ὤρμησαν] Χερσὸν Heil. I. ἡ μὲν ἐπὶ ἐλλήσποντον
 ὤρμησε. Memorab. II. ὅλος δὲ ὤρμημα ἐπὶ τῷ Φιλῶν τε
 αὐτὸς ἀντιφιλέσθαι ὑπ' αὐτῶν. III. οἱ γὰρ πολλοὶ ὤρμη-
 κότες ἐπὶ τὸ σκοπεῖν τὰ τῶν ἄλλων πράγματα. Plato de
 Rep. IX. ἀλλὰ τιμὴ, ἥ φη, ἰάντερ ἐξερράζανται, ἐπὶ δ'
 ἑκαστος ὤρμησε, πᾶσιν αὐτοῖς ἐπεται.

58. νεανίᾳ] Herodianus III. 11. 1. ἐμβριθὴ καὶ θρα-
 σὺν νεανίαν. Levit. XXIV. 14.

59. δέξαι τὸ πνεῦμά μου] Cic. in Verr. V. 45. ma-
 tresque miserae pernoctabant ad ostium carceris,
 ab extremo complexu liberum exclusae: quae ni-
 hil aliud orabant, nisi ut filiorum extremum spi-
 ritum ore excipere sibi liceret. Luc. XVI. 9. Ἀπὸς.
 XXII. 20.

60. σήσης — τὴν ἁμαρτίαν] Maimonides de poe-
 nitent. 3. Singulis annis appendunt & examinant
 iniquitates iniquitatisque venientis in mundum cum
 virtutibus & meritis suis. II. α. 232. χρυσὸν δὲ σή-
 σαι ἔφεν δέκα πᾶσι τάλαντα. Eustathius ἀντὶ τῆ σαθ-
 ρήσας, ὡς πρὸς ἀκρίβειαν. Porphyrius Q. Homer. 27.
 κίχρηται τῇ ἀπὸ τῶν σαθρῶν διαμετρήσει, καὶ ἐπὶ τῆ· Δι-
 δω, μὴ τὸ χριζὸν ἀπασχέσονται Ἀχαιοὶ χρέος. II. ν. 745.
 ἔχουν, ἴσον ἀπολάβωσιν, ὡς ἐν ζυγῷ τὸ ἴσον σήσαντες καὶ
 ἀπομετρήσωσι ὅφλημα. Num. XII. 11. Dan. V. 27.
 Job. XXXI. 6.

Si quis videret hanc Stephani orationem legat,
 non statim videbit, quid ad rem faciant multa quae
 in ea reperiuntur: temere iudicet, qui pu-
 taret, virum prudentem, ut non dicam singulari
 Spiritus S. afflatu actum, quaedam admisuisse,

quae negotio aliena essent. Refellit primo calum-
 niam falsorum testium, qui dixerant, ipsum contra
 Deum legislatorem, templi fundatorem, & contra
 Moysen fuisse locutum. Hoc alienissimum fuisse ab
 eo, qui Deo plenus erat, testatur comm. 2. 6. 7.
 9. 17. 32. 48. 49. 55. Moysen vero prolixè laudat
 20. &c. Imo ostendit, ipsos adversarios suos legis
 violatae reos esse, uti majores ipsorum 9. 25. 39-
 43. 51. 52. 53. Porro illis demonstrat, vanam esse
 spem, quam ponerent in circumcissione & templi
 cultu: cum & Abrahamus ante, quam circumcisis
 esset, Deo placuerit, multi vero ex circumcisis
 Deo non placuerint; & diu ante templum extru-
 ctum favorem Dei natio Judaica fuerit experta: un-
 de consequitur, favorem Dei a sola circumcissione
 aut templo non pendere. Denique demonstrat, per-
 peram illos agere, qui Christi doctrinam rejicerent,
 ideo quia ipse ignominioso supplicio affectus esset,
 & nonnisi paucos eosque pauperes discipulos reli-
 quisset: si enim ex eo de favore Dei judicandum
 esset, rejiciendi fuissent & Abrahamus, Isaac &
 Jacobus, pauci numero & peregrini; Judaei in
 Aegypto vexati; Moyses & prophetae a suis aut diu
 non agniti aut occisi.

1. διεσπάρησαν] Simplicius in Epict. p. 211: ἄλλοι
 ἄλλαχ' πρὸς φύγην διασπείρονται.

2. συνεκρόμισαν] Luc. VII. 12. Sophocles Ajax.
 1067. ἔτες σε φωνῶ, τὸν δὲ τὸν κερὰν χροῖν μὴ συγκρομίσ-
 ζην, ἀλλ' ἐὰν ὅπως ἔχῃ. Schol. ἦγεν θάπτειν. ἀπὸ τῶν συ-
 αγομένων καρπῶν εἰς τὰς ἀποθήκας, ἐκείνων γὰρ λέγεται κη-
 ρίως τὸ συγκρομίζειν καὶ συγκρομίδην. μὴ θέλει κηρύσσειν. Plut.
 Agelil. p. 606. τὰς κερὰς ἰδὼν ἀντὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ συγκρομῶ-
 μισμένης. Job. V. 26. curare,

δρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαντο κοπιτὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλ δὲ ἐλυμαίνετο τ' ἐκ- 3
 κλησίαν, καὶ τὰς οἰκίας εἰσπορευόμενον, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδοε εἰς 4
 φυλακὴν. Οἱ μὲν ὅν διασπαρέντες διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τ' λόγον. Φίλιππος δὲ 5
 κατελθὼν εἰς πόλιν τὴν Σαμαρείας, ἐκήρυκεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. Προσείχον τε οἱ ὄχ- 6
 λοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδόν, ἐν τῷ ἀκείνῳ αὐτὸς καὶ βλέπειν τὰ 7
 σημεῖα, ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλη φωνή, 8
 ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ ὡς ἀλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ 9
 μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἄνθρωποι δὲ τινος ὀνόματι Σίμων, προῦπῆρχεν ἐν τῇ πόλει 10
 μαγείων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἐθνικὸν τὴν Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα εὐρύδην μέγαν. Ὡς προσεί-
 χον πάντες ἀπὸ μικρῆς ἕως μεγάλης, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη.

ἐποίησαντο] ἐποίησαν AD 3. 36. 37. 40.
 3. Σαῦλ δὲ] ὁ δὲ Σαῦλ D. Παῦλ δὲ 18.
 ἐκκλησίαν] + τὴν θεῶν Versio Syr.
 εἰσπορευόμενον] πορευόμενον 3.
 4. λόγον] + τὴν θεῶν E 47. ex emendatione. Versio Vulg. Ethiop. Syr. Copt.
 5. κατελθὼν] κατελθὼν D a prima manu. εἰς] + τὴν A. 31. 40. αὐτοῖς] — codices Syriaci. Theophyl.
 6. προσείχον τε οἱ ὄχλοι] ὡς δὲ ἦσαν πάντες οἱ ὄχλοι, προσείχον D. a prima manu. προσείχον δὲ οἱ ὄχλοι ACD.
 ex emendatione. 7. 8. 14. 15. 18. 36. 38. 40. Editio Colinaei, Genev. Versio Vulg. Copt. Syr. posterior. Euse-
 bii in Psal. LIX. 6. τὴν] — D a prima manu. Lectionar. 2.
 ὁμοθυμαδόν] ἐνίζοντο D a prima manu.
 7. πολλῶν] πολλοὶ ACE. 18. 36. 40. Versio Vulg.
 μεγάλη φωνή] φωνὴ μεγάλη ACDE 1. 31. Lectionar. 2. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus. Theophylactus.
 ἐξήρχετο] ἐξήρχετο ACDE 15. 33. 34. 36. 40. 43. 47. + ἐξ αὐτῶν Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
 δὲ] + καὶ E 13. Versio Syr. posterior, Chrysostomus.
 καὶ] — D. a prima manu. 31.
 8. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη] ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ AC 47. ἐγένετο δὲ χαρὰ μεγάλη 15. 18. 31. 36. 40. Ver-
 sio Copt. χαρὰ τε μεγάλη ἐγένετο D. 9. προῦπῆρχεν] προῦπῆρχεν D. Irenaeus I. 121.
 καὶ] — D a prima manu. ἐξιστῶν] ἐξιστῶν AC. 40. ἐξιστῶν D a prima manu. τὴν] — E.
 10. πάντες] — 1. 2. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 24. 25. 26. 27. 31. 35. 38. 45. 46. 47. 56. Lection. 2.
 Editio Erasmi, Colinaei. Versio Syr. posterior. Irenaeus, Oecumenius, Theophylactus. probante J. Millio prol. 1420.
 ἀπαῖσις 27. 29. 36. μεγάλη] + αὐτῶν 38.
 ἡ posterior] + καλεμένη ACDE 13. 29. 27. 40. Versio Vulg. Copt. Syr. posterior, Ethiop. Irenaeus, Orige-

εὐλαβεῖς] Nec discipuli erant, nec Judaei, nec Idololatrael, sed σεβόμενοι five Profelyti portae, qualis Cornelius, qui ius naturae & officia humanitatis summo studio observabant. 2. Sam. II. 5. 6. Tob. I. 20. 21. II. 3. 4. 7. 9. 10.

κοπιτὸν] Plut. Fab. p. 184. D. κοπιτὸν τε γυναῖ-
 κείας ἀφαιρῶν, καὶ συστάσις ἔργων τῶν εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ
 κοινοῖς ὀδύρμασι ἐκφορευόμενον. Statius Sylv. III. 5. 53. in-
 gentes iterant pectore plantus. Gen. L. 10. 1. Macc.
 II. 70. IV. 39. IX. 20. Avoda Sara f. 18. 1. mor-
 tuo R. Jote f. Kisma venerunt omnes magni Ro-
 mae ad sepeliendum eum, planxeruntque eum plan-
 ctu magno.

3. ἐλυμαίνετο] Callimachus H. in Dian. 156. σύες
 ἔργα, σύες φῦτα λυμαίνονται. Geopon. τὰ θηρία τὰ λυ-
 μαίνονται. Iocrates paneg. λυμαίνονται καὶ κακῶς ποιῶ-
 ντες τὴν ἐλλάδα. Demosthenes c. Aristocr. τὰς ἀνδροφί-
 κας ἐξῆναι ἀποκτείνειν, λυμαίνεσθαι δὲ μὴ — ταῦτα δὲ
 ἐστὶ τίς; τὸ μὲν δὲ μὴ λυμαίνεσθαι γινώσκον οἷδ' ὅτι πᾶσι
 μὴ μεσιγῶν, μὴ δειν, μὴ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν λέγει. Lysias
 in Agorat. διὸ γὰρ ὑμᾶς εἰδῆναι, ὅτι δόλος καὶ ἐκ δόλου
 ἐστὶ, ἢ εἰδῆτε, οἷός ἐστιν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο — in Ergo-
 clem. ὥς πολλὸν ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτὸς ἢ τῆς ἐλπί-
 ος, καὶ τὰς ὑμετέρας παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοῦ-
 τω ἀνδρὶ λυμαίνεσθαι. in Eratosth. XXX. ὑμῖς δὲ πάν-
 τες ὀργίζεσθε. ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας, ζή-
 τῃσιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινας. in Nicomach-
 um. ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀπογραφὴς ἐγένετο, τίς οὐκ
 οἶδεν, ὅσα τὴν πόλιν ἐλυμνήματο; Isaeus de Philoctem.
 success. αὐτῶν συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρὰ, ἢ ἐκείνῃ πᾶσαν
 τὴν οἰκίαν ἐλυμνήματο, καὶ χρήματα πολλὰ διώλισε. Di-
 marchus in Demosth. τὸ κομῇ συμφορὴν ἀμφοτέραις ἐ-

λυμνήτω ταῖς πόλεσι. — τὸν μὲν ἕτερον τῶν τὴν πατρίδα
 λελυμασμένων ἐκ τῆς πόλεως ἐκβεβηκυῖας. Xenophon
 paed. VI. οἱ δὲ τοξεύοντες — λυμαίνονται τὰς πολε-
 μίας. Arrianus Mithrid. p. 345. ἐπελθὼν δὲ, τὰς ἐν
 ποσὶ πάντας ἐκτείνε, καὶ πάντα ἐνεπίμπρη, καὶ τὰς πρε-
 βύσαντας εἰς τὸν Σύλλαν ἐλυμαίνετο ποικίλως, ὥς τῶν ἐ-
 ρῶν φειδόμενος. p. 347. παντοδαῖς ἰδίαις κακῶν τὰς περὶ
 τὴν Ἀσίαν Ἰταλιάτας σὺν γυναιξὶ καὶ παισὶ θανάτῳ,
 τοῖς ὅσι γενέσθαι Ἰταλικὴν λυμαίνεσθαι τε καὶ κτείναν. p. 355.
 ἔτα μὲν καὶ φιμωρίας ἀπέθανε, πολλὰ τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Μι-
 θριδάτῃ λελυμασμένους. p. 359. πάντ', ὥς ἐκ ἐς πολλὸν
 καθέξον, ἐλυμαίνετο. B. C. I. p. 670. εἰ μὲν σύλλαν εἰ-
 δότες, οὐ κόλασιν, ἢ δόρβωσιν, ἢ φόβον ἐπίσφισιν, ἀλλὰ
 λύμας καὶ θανάτους, καὶ δημώσεις καὶ ἀνάρεσιν ὅλως ἀ-
 θροῦν ἐπινοῶντα. Herodotus III. 6. 20. εἰς ἀνοικισμὸν
 τῶν πόλεων, ὥς ἡ λυμαίνεσθαι ὁ Νίγυρ στρατὸς. 2. 6.
 παντὶ τρόπῳ τὸν τε δῆμον καὶ τὴν πόλιν ἐλυμνήματο. VII.
 12. 17. τοσούτοι δὲ μέρος τῆς πόλεως τὸ πῦρ ἐλυμνήματο.
 Porphyrius de Abstin. I. 11. εἶνα τῶν ζώων οὐ φθα-
 ρτικὰ τῆς ἀνθρωπίνης οὐτα φύσεως, εἰδὲ καθ' ἕτερον εἶδεν ἀνέ-
 ρων λυμαίνεσθαι τὰς βίβας. Jamblicus de Myfter. IV.
 I. διακαλύπτει δὲ τὰ ἄδικα, πολλὰς τε τῶν ἐπιχειρήσεων
 ἀφαιρῶσθαι τι τῶν ἀλλοτρίων παρὰ δίκην, ἢ λυμαίνεσθαι
 τινα πλημμελῶς, ἢ ἀπολλύναι, αὐτοῖς ἐπιτίσι παλιν τ'
 αὐτὰ, εἰα ἄλλας διανοῶντας ἐργάζεσθαι. Aelianus V. H.
 IV. 5. λυμαίνονται αὐτῶν τὰ ἔργα ἐχειρώσαντο λίαντα.
 Plut. Virt. Mulier. p. 248. D. καρπὸς λυμαίνεσθαι.

σύραν] Jac. II. 6. Horatius I. S. IX. 45. Ra-
 pit in jus, clamor utrinque, undique concursus.
 Arrianus Epict. I. 29. σύρη εἰς τὸ δισμωτήριον. Sene-
 ca de Tranquill. 14. Centurio periturorum agmen
 trahens. Apulejus III. Statimque lictores duo de
 jussu

11 λη. Προσείχον δὲ αὐτῷ, ἄφ' τὸ ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξετακέναι αὐτὸς. "Ο-
 12 τε δὲ ὀπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελίζοντι τὰ θεῖα τῆ βασιλείας τῆ Θεοῦ, καὶ τῇ
 13 ὀνόματι τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. "Ο δὲ Σίμων καὶ αὐ-
 14 τὸς ὀπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερὸν τῷ Φιλίππῳ. Θεωρῶν τε σημεῖα καὶ
 15 δυνάμεις μεγάλας γινόμενας, ἐξίστατο. Ἀκρόααντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀποστόλοι οἱ
 16 δὲδεκ' ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τῆ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην.
 17 Οἱ τινες καταβάντες προσηύξαντο ἐπὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι πνεῦμα ἅγιον. (Οὕτω
 18 ᾧ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἐπιπεπτωκὸς, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τῆ
 19 Κυρίου Ἰησοῦ.) Τότε ἐπέτιθεν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον.
 20 Θεασάμενοι δὲ ὁ Σίμων ὅτι ἄφ' ἧς ἐπιθέσεως τῆς χερῶν τῶ ἀποστόλων δίδεται τὸ
 πνεῦ-

nos c. Celf. p. 282.

ἐξετακέναι] ἐξετακέναι CE 1.

ἐξετακέναι 56.

12. ὅτε] ὅς 33.

τῶ posterior] — ACDE 1. 3. 4. 20. 31. 38. 45. 46. 47. Lector. 2. Editio Complut. Plantin. Bengelli. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

13. ἦν] — A.

σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινόμενας] δυνάμεις καὶ σημεῖα μεγάλα γινόμενα E 26. 27. 29. 32. 42. Editio Com-
 plut. Plant. Genes. Versio Syra posterior, sed μεγάλα cum asterisco. δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα 1. 2. 4. 10.

11. 14. a prima manu. 16. 17. 19. 20. 25. 36. 37. 38. 45. 46. 47. 56. Lector. 2. Editio Erasmi, Ald. Co-
 linaii. Theophylactis. σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας C. σημεῖα καὶ δυνάμεις γινόμενας 3.

γινόμενας] γινόμενα J. A. Bengelius.

14. οἱ] — 31.

ἀπέστειλαν] ἀπεστείλαν 33. 34.

16. ἔπα] ἔδωκε ACDE 27. 29. 36. 40. Chrysostomus.

ἐπ' ἐδέν] ἐπὶ ἐδέν D. a prima manu.

17. ἐπέτιθεν] ἐπέτισεν AD. ex emendatione 15. 18. 27. 29. 36. 40. Eusebius in Psal. LIX. Cyrillus Cat. p. 179.

18. Θεασάμενοι] ἰδόν ACDE 13. 14. ex emendatione. 15. 16. in ora. 18. 27. 29. 37. 40. Constituciones VI.
 Chrysostomus, Damascenus 1. 2. 18. 19. Basilus Eth. 58. Theodorus Ep. ad Hadrian. in Syn. Nic. 2. extr.

οἱ] — Theophylactis.

justu magistratuum immissa manu trahere me. Se-
 peca Controv. II. 5. Trahebantur matronae, rap-
 iebantur virgines. Lucianus Lexiph. 10. Δεινὰν σύ-
 ρασιν ἄγδην ἐπὶ τὴν ἀρχὴν. 1. 2. 4. 21. D. Paulus. de
 domo sua nemo extrahi debet. 18. quia domus tu-
 tissimum cuique refugium atque receptaculum sit.
 Ovid. Met. III. 563. attrahite huc vinctum. Pe-
 tronius 105. attrahite ocyus nocentes in medium.
 Luc. XII. 58.

6. Theophrastus Char. XVI. καὶ ἐὰν ἀποκρίνται αὐ-
 τῷ ἐκδέναι — μὴ προσέχον τέτοις. Demosth. a. Lept.
 11. ἐν μᾶλλον, οἷς λόγῳ, προσέχεται.

9. μαγεύων] Horatius Ep. I. 212. Falsis terrori-
 bus implet, ut Magus. Ep. II. 208. Somnia, ter-
 rores magicos, miracula, fagas. Hesych. μαγεύων,
 γοητεύων. Hippocr. de art. 3. περικαθαίρων καὶ
 μαγεύων.

λέγων, εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν] Longus Past. IV.
 μέγας τις ἑαυτῷ εἶναι ἰδοκεῖ. Simplis. in Epict. p. 278.
 ἀτιμωζόντες τὴν πολλὰς τῶν ἀνθρώπων — ὅμως ὡς με-
 γάλων ὄντων τιμὴν ἀπὸ τῆς δόξης αὐτῶν ἠρτήμεθα. Plut.
 Alcibiad. p. 203. B. εὐδοκίμων δὲ δημοσίᾳ, καὶ θαυ-
 μαζόμενος ἕκαστον ἰδίᾳ, τὴν πολλὰς τότε ἰδημαγωγίᾳ καὶ
 καλίσχοντι. Justinus Apol. 2. Σίμωνας μὲν τινα Σαμα-
 ρίαν, τὸν ἀπὸ τῆς κάμης λεγομένης Γιθθὴν — καὶ σχε-
 δὸν πάντες μὲν Σαμαρείας, ὀλίγοι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἔθουσιν,
 ὡς τὸν πρῶτον διὸν ἐκείνῳ ὁμολογούντες, ἐκείνῳ καὶ προσκυ-
 νῶσι. Καὶ ἰδὼν τινα, τὴν περινοήσανσαν αὐτῷ κατ' ἐκείνῳ
 καιρῷ, πρότερον ἐπὶ τέχῃς εὐθεύσαν, τὴν ὑπ' αὐτῷ ἔνοικον
 πρῶτην γνωμένην λέγουσι. Origenes c. Celf. p. 44. τὴν
 πάντας ἐν τῇ οἰκουμένη ἕκ ἑστὶ Σιμωνιανὸς εὐρεῖν τὸν ἀριθμὸν
 ὁμοῖα λ. καὶ τάχα πλείους εἶπον τῶν ὄντων. Εἰσι δὲ περὶ

τὴν Παλαιστίνην σφόδρα ἐλάττωσι — τῆς δὲ λοιπῆς οἰκί-
 μένης ὕδαμῶς τὸ ὄνομα αὐτῶ, & p. 282. Οὐδαμῶς γὰρ
 τῆς οἰκουμένης Σιμωνιανοὶ. Καὶ τοιγὰρ ὑπὲρ τῆς πλείονος ὑπα-
 γαγῆσθαι ὁ Σίμων τὸν περὶ τῆς θανάτου κίνδυνον, ὃν χριστι-
 ἀνὸς αἰρεῖσθαι ἐδιδάχθησαν, περιέειλε τῶν μαθητῶν, ἑαδία-
 φορεῖν αὐτοὺς διδάσκειν περὶ τὴν εἰδωλολατρίαν. Hieronymus
 T. 1. p. 70. Simon Samaritanus — haec quo-
 que inter caetera in suis voluminibus scripta de-
 mittens: ego sum fermo Dei, ego sum speciosus,
 ego paracletus, ego omnipotens, ego omnia Dei.
 Jos. A. XX. 7. 2. φησὶ — Σίμωνας ὀνόματι τῶν
 ἑαυτῷ φίλων, Ἰδαίους, κύριον τὸ γένος, μάγον εἶναι σκη-
 πόμοις πύμωτον πρὸς αὐτὴν [τὴν Δρύσιλλαν] ἰταῖος τὸν ἄν-
 δρα καταλιπῶσαν αὐτῷ γήμασθαι. Irenaeus I. 20.

10. ὃ προσείχον] Xenophon Exp. Cyr. II. τοῖς ἐλ-
 λησι προσέχοντες τὸν ἦν. Jos. B. VII. 11. 1. οὐκ ὀλί-
 γους τῶν ἀπόρων ἀνέπεισε προσέχειν αὐτῷ. Studere ali-
 cui, ejus partibus favere. Diogenes L. Solon. I. 48.
 προσείχον αὐτῷ ὁ δῆμος, καὶ ἡδῶς καὶ τυραννίδων ἦθελον
 παρ' αὐτῷ. Polybius p. 15. ἐδὲν δὲ προσέχοντος αὐτῷ.
 Arrianus Exp. II. 25. 8. οὐ προσείχον Ἀλεξάνδρῳ. Dio
 προσείχον αὐτῷ καὶ πόλεις καὶ βασιλεῖς. Plut. A-
 rift. p. 329. B. προσέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις —
 προσέχειν αὐτῷ. . . . τῷ περὶ προσέχειν τὸν Ἀντίον . . .
 μὴ προσέχειν αὐτῷ. Artemidor. III. 20. περὶ διαφορὰς
 μάντων οἷς τε προσέχειν καὶ οἷς μὴ προσέχειν. Aeschines. 1.
 τινες προσέχουσιν τῷ πλείῳ τῷ ἡμιτέρῳ. Dio Xiph. 114. ὁ-
 τε — τὴν βασιλῆα ἐκείνῳ μὲν ὡς καὶ αὐτοκράτορι προσέχειν.
 ἀπὸ μικρῶν εἰς μεγάλα] Jos. III. 5. 1. Sam. XXX. 2. 19.

12. Ezech. XVI. 51. Sir. L. 28. etiam mulie-
 res, quae a superfluitatibus difficilius abstrahuntur.

13. ἐξίστατο] Simon, qui alios obstupefaciebat.

πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα, Λέγων· Δότε καὶ μοὶ ἡ ἐξουσία ταύ- 19
την· ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐ- 20
τόν· Τὸ ἀργυρίον σοὶ σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δαρεάν τῆ Θεοῦ ἐνόμισας ἀγ-
χρημάτων κτῆσθαι. Οὐκ ἔστι σοὶ μαζὶς ἐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδιά 21
σε οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τῆ Θεοῦ. Μετανόησον ἐν ᾧ τὸ κακίαν σε ταύτης, καὶ δέ- 22
θητι τῆ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφθίησεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆ καρδίας σε. Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας, 23
καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρᾷ σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· Δείθητε ὑμεῖς ὑπὲρ 24
ἐμὲ πρὸς τὸ Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν, ἀμαρτυ- 25

ράμε-

προσήνεγκεν] προσήνεγκεν D, a prima manu. Versio Latina: obtulit.

19. λέγων] παρακαλῶν & λέγων D.

ἐὰν] ἂν D Editio Stephani.

ἐπιθῶ] + κήγῳ D;

20. τὸ ἀργυρίον σε] ἀργυρίον D, a prima manu.

εἴη] — 10. 11. 43. Basilii & Interp. in Esajam, Tharasis l. c. Theophylactus.

21. μαζὶς] μίξ D.

εὐθεῖα] εὐθὺς 2.

ἐνώπιον] ἐναντί AD 15. 27. 36.

ἐναντίον C. 14. 18. 38. 40. Irenaeus I. 20. Basilii, Damascenus & Chrysostomus.

22. καὶ δέθητι τῆ Θεοῦ] — 18. 36.

23. καρδία] καρδία ACDE 27. 29. 40. Versio Copt. Syra posterior. Constitutiones Apost. Basilii, Athanasii c. No.

vat. 3. Chrysostomus, Tharasis l. c. Ambrosius.

ἀφθίησεται] ἀφθίησεται D, a prima manu.

σοὶ] σε D, a prima manu. 3.

23. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον] εἰς γὰρ πικρίας χολὴ καὶ σύνδεσμον D, a prima manu.

ὁρᾷ] θεῶν DE Constitutiones, Chrysostomus.

24. ἀποκριθεὶς δὲ] καὶ ἀποκριθεὶς 18.

ὁ] — E 3.

εἶπε] + πρὸς αὐτὸν παρακαλῶ D. Conflit. Apost.

+ παρακαλῶ Versio Syra posterior cum asterisco.

ὑπὲρ] περὶ D, a prima manu. 34. 40.

κύριον] θεόν D 3. 10. 13. 31. 33. Lectionar. 2. Versio Syr. utraque, sed posterior habet editam in margine.

Codices Latini.

ἐπέλθῃ] ἔλθῃ 4. Versio Vulg.

μηδὲν] μὴ 18. 33. 37.

ἐπ' ἐμὲ] μοι τοῦτον τὸ κακὸν D.

εἰρήκατε] + μοι, ὡς πικρὰ κλαίον οὐ διαλύμενοι D, a prima manu. Versio Syra posterior in margine. + κακὸν E.

25. διαμαρτυρέμενοι] διαμαρτυρόμενοι 1. 2. 24. 26. 28. 32. 35. 37. 40. 46. 47. 56. Editio Complut. Erasmi

comm. 9. jam ipse obstupefit.

20. Dan. V. 16. 17. Avaritia tua te perdet: at non me. Ez. XXXIII. 9.

21. Deut. X. 9. XII. 12. XIV. 27. 29. XVIII.

1. Gen. XXXI. 14. Num. XVIII. 20. 2. Sam. XX.

1. 1. Reg. XII. 16. 2. Par. X. 16. Col. I. 12. inf.

XXVI. 18. 2. Reg. X. 31. Philo T. i. p. 479.

17. μίξ ἡ κληρονομία.

22. ἐπίνοια] Diodorus S. XIX. 5. κατασκευασάμενος

πικρῶς τὴν ἐπίνοιαν τῆ στρατηγῆς. Polybius IV. 5. ἀφίμει-

ρος δὲ τῆς ἐπινοίας ταύτης. 8. παρὸς ἐν ταῖς ἐπινοίαις. Athe-

naeus XI. p. 494. A. κατὰ τὰς σὰς ἐπινοίας, καὶ ταῦ-

τα ἐκ ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ τοῖς αὐτῆς πτεροῖς — ἀλίσκη

ἀπροσδιόριστος λύσις πραγματευόμενος. Thucydides III. 46.

ὅπως μὴδ' εἰς ἐπίνοιαν τῆς ἡσυχίας. Aristophanes Vesp. 345.

ἀλλ' ἐκ τῶν ὧν τινὰ σοὶ ζητῶν καὶ ἐπίνοιαν. Pac.

126. τίς δ' ἐπίνοια σε ἐν. Plut. 45. ἡ οὐ ζυγὴς τὴν

ἐπίνοιαν τῆς δι᾽. Hesychius μηχαναί, τέχναι, ἐπίνοια,

βυλεύματα.

23. εἶναι εἰς τι Matth. XIX. 5. Heb. VIII. 10.

Esaj. I. 31. Jerem. XIII. 11.

χολὴν πικρίας] Esaj. LVIII. 6. Heb. XII. 15. Jud.

XVII. 10.

σύνδεσμον] Fasciculus ex omni flagitiorum impu-

ritate colligatus & conflatus.

24. 2. Macc. III. 31. 32. 33. Ez. VIII. 8. Job.

XLII. 8. 1. Reg. XIII. 6.

δείθητε — ὑπὲρ ἐμὲ] Ter. Adelph. IV. 5. 70.

abi domum, ac deos comprecare — abi, pater,

tu potius deos comprecare: nam tibi eos, certo

scio, Quo vir melior multo es quam ego, obtem-

peraturos magis. Jo. IX. 31. 1. Pet. III. 12.

25. Inf. XV. 4.

26. Γάζαν] Strabo XVI. p. 1101. A. ἡ δὲ τῶν

Γαζαίων λιμὴν πλοῦτος. ὑπερβαίνει δὲ καὶ ἡ πόλις ἐν ζ. σκ-

δαίσις, ἡ δὲ πόλις ποτὲ γινώσκουσα, κατασπασμένη δ' ὑπὸ Ἀλε-

ξάνδρου, καὶ μένισσα ἐρήμος. Jos. A. XI. 8. 4. μνησὶν

δὲ ζ. τῇ Τύρῳ πολιορκίᾳ διεληλυθότων, καὶ δύο τῇ Γάζῃ —

ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξελθὼν τὴν Γάζαν. XIV. 5. 3. ὅσαις γε

ἐνετύγχανε καθηρέμεναι τῶν πόλεων, κτίζειν παρακείμετο,

καὶ ἀνεκτίσθησαν Σαμαρείαι καὶ Ἀζωτος — καὶ Γάζαν

καὶ ἄλλαι ἐκ ὀλίγων. Τῶν δὲ ἀνθρώπων πειρομένων, οἷς ὁ

Γαβρίηλος προσέτατε, βεβαίως εἰκνῆναι συνέβη τότε τὰς πό-

λεις, πολλὸν χρόνον ἐρήμους γινώσκουσας. 1. Macc. II. 61.

XIII. 43. Jos. A. XIII. 13. 3. Ἀλέξανδρος [rex

Judaeorum] ἐπολιόρκει τὴν πόλιν — Ἀπολλοδότῃς δὲ τῆ

στρατηγῆς τῶν Γαζαίων, μετὰ διαχίλιον ζῆλον καὶ μυρίαν

οἰκιστῶν — τῶν δὲ βασιλευσάντων ἦσαν οἱ πάντες φ. συμφο-

ρόντες εἰς τὸ τῷ Ἀπόλλωνος ἱερῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τέτρες τε

ἀναιρεῖ, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐπικατασκευάζει ὑπερβῆναι εἰς

Ἰεροσόλυμα ἐκινεῖται πολιορκήσας. XV. 7. 3. Augustus

προσέθηκε δὲ καὶ τῇ βασιλείᾳ Γάζαν καὶ Ἰπσον καὶ Σα-

μαρείαν, ἐπὶ δὲ τῆς παραλίης Γάζαν — καὶ Ἰόππην.

XVII. 11. 4. Γάζαν γὰρ καὶ Γάζαν καὶ Ἰπσον ἐλλήνι-

δες εἰσι πόλεις, ἀς ἀπορρήξας αὐτῇ διοικήσεως Συρίας προσ-

θήκη μοιῦται. B. IV. 11. 5. κἀκεῖθεν εἰς Γάζαν

προελθὼν εὐαχρὸν τέταρτον, ἐπὶ δὲ ἡ πόλις αὕτη Συρίας ἀρχή,

τὸ α. ἐν Γάζῃ τίθεται στρατοπέδον, μετ' ἧν εἰς Ἀσκάλαν,

κἀκεῖθεν εἰς Ἰάμειαν, ἔπειτα εἰς Ἰόππην, καὶ ἐξ Ἰόππης

εἰς Καισάρειαν ἀφικνύεται. II. 18. 1. Ἀθηδὼνα καὶ Γά-

ζαν κατίσκαπτον. Arrianus Exp. Al. II. ἀπέχει ἡ Γά-

ζα τῆς μὲν θαλάσσης π. μάλιστα σταδίους, καὶ ἐπὶ ψαμ-

μώδους καὶ βαθείας εἰς αὐτὴν ἡ ἀνοδος, καὶ ἡ θαλάσσια ἡ

κατὰ τὴν πόλιν παραγώδης πάσσα. Arrianus III. ἐρή-

μην δ' εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνδρόαν. Lev. XXVI. 22. Dent.

II. 8. Diodorus S. XIX. 80. ἀπὸ δὲ Πηλυσίας διὰ τῆς

ἐρήμους διελθὼν καταστρατοπέδουσε παρὰ τὴν παλαιάν Γάζαν

τῆς Συρίας. XX. 73. αὐτὸς δὲ στρατοπέδουεν περὶ Γά-

ζαν — προῆγε διὰ τῆς ἐρήμους μετὰ κακοπαθείας, διὰ τὸ

πολλὰς εἶναι τῶν τόπων τελευτατάδας.

27. Αἰθίοψ] Post Cuthitas i. e. Samaritanos doctri-

nam Christi accipit Cuschita i. e. Aethiops. Utra-

que gens stupiditatem erat insignis. Str. L. 28. Cic.

post reditum 6. Cum hoc homine aut cum stipi-

te Aethiope si in foro constitisset, nihil crederes

intereffe.

εὐνῆχος] Ter. Eunuch. I. 2. 88. Eunuchum por-

ro dixi velle te, Quia solae utuntur his reginae.

Plus;

ράμεινοι, καὶ λαλήσαντες τὸ λόγον τῷ Κυρίῳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, πολλὰς τε
 26 κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. Ἀγγελὸς δὲ Κυρίῳ ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον,
 λέγων· Ἀνάστη καὶ πορεύου εἰς μεσημβρίαν, ὅπου τὸ ὄδον τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερου-
 27 σαλὴμ εἰς Γάζαν αὕτη ἔστιν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη καὶ ἰδὼν, ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐ-
 νῆχος, δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλείας Αἰθίοπων, ὃς ἦν ὅπου πάσης τῆς γᾶς αὐ-
 28 τῆς, ὃς ἐληλήθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ἦν τε ὑποστρέφων, καὶ καθήμενος ὅπου
 29 τῆς ἁμαρτίας αὐτῆς, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. Εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φι-
 λίπῳ·

1. Ald. Theophylactus. probante F. Millio prol. 1420.

τῷ κυρίῳ] — 4. a prima manu. τῷ θεῷ A 33. 34. Versio Syr. Corp.

ὑπέστρεψαν] ὑπέστρεφον AD 15. 18. 36. Versio Vulg.

Ἱερουσαλὴμ] Ἱεροσόλυμα ACDE 13. 15. 18. 27. 36. 40. Chrysostomus.

πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο] — 37. τε] δὲ D.

εὐηγγελίσαντο] εὐηγγελίζοντο ACDE 37. 40. Versio Vulg. εὐηγγελίσαντο. Ed. Bogardi.

26. δε] — 33. πρὸς] + τ 4. ἀναστῆ καὶ] ἀναστὰς D. 40. πορεύου] πορεύεσθαι CD. 40.

κατὰ] πρὸς E Chrysostomus. καταβαίνουσαν] φέρονσαν 3. αὕτη] αὕτη J. A. Bengelius in Gnom.

αὕτη ἐστὶν ἔρημος] — Versio Syr. T. Beza in annot. Ed. 1. in l. & in VII. 16. 27. καὶ prius] — 31.

καὶ prius] — ACDE 40. ex emendatione.

βασιλείας] + τινος D. a prima manu.

αὐτῆς] αὐτῆς D. a prima manu.

ὃς postterius] — AC ex emendatione D a prima manu. Versio Vulg. Oecumenius. probante Beza.

6 Editio Colinaei.

28. τε] δὲ C. Chrysostomus.

καὶ prius] — D a prima manu. 34. 38. 40. Versio Vulg. τῷ] — C. αὐτῷ] — D. a prima manu.

καὶ postterius] — AD 4. 7. 11. 13. 18. 27. 29. 32. 33. 34. 38. 40. Editio Complut. Plantin. Stephani 1. 2.

Wichelii. Genov. Versio Vulg. Theophylactus.

τὸν προφήτην Ἠσαΐαν] Ἠσαΐαν τὸν προφήτην AC 31. etiam comm. 30. Versio Vulg. Syr.

Ἠσαΐαν] Ἠσαΐαν D. 29. τὸ πνεῦμα] τῷ πνεύματι 28.

Plut. Demetr. p. 900. D. Λυσίμαχος δὲ ἡγεμάνετι

μόνος, εἰ σπάρδοντα νομίζει Δημήτριος αὐτὸν, ἐπιεικῶς γὰρ

εἰώθεισαν εὐνέχους ἔχειν γαστρολόκους. Appianus B. C.

II. p. 787. Πτολεμαῖος — ἦν μὲν ἐπὶ ιγ. ἔτη μάστιγα

γεννοῖς, ἐπετρέποντο δ' αὐτῷ τὴν μὲν στρατίαν Ἀχιλλῆος,

τὰ δὲ χρέματα Ποσειδῶνος εὐνέχους. Achmet. 96. εἰάν τις ἴ-

δῃ, ὅτι συγκαθεύδει εὐνέχῳ γυναιμῶν δίκην γυναικὸς, τὸν

πλῆστον αὐτὸν καὶ τὰ μυστήρια αὐτῆς καταπιστεύσει αὐτῷ.

2. Reg. XXIV. 15. XXIII. 11. apud O.

Κανδάκης] Suidas in V. Ἀλέξανδρος — ὕστερον δὲ

πρὸς Ἰνδοὺς ἀφικόμενος ὑπὸ Κανδάκης τῆς βασιλείας συν-

ελθὼν ἐν ἰδιώτῃ σχήματι καὶ ἵπεν αὐτῷ· Ἀλέξανδρε βα-

σιλεῦ, τὸν κόσμον παρέλαβες, καὶ ὑπὸ γυναικὸς συνισχέ-

θης· καὶ εἰρήνην πρὸς αὐτὴν ἐποιήσατο, καὶ τὴν χώραν αὐ-

τῆς ἀβλαβῆ ἐφύλαξεν. Plinius H. N. VI. 35. regnare

feminam Candacem, quod nomen multis jam

annis ad reginas transit. Dio LIV. p. 335. ὑπὸ δὲ

τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Αἰθίοπες οἱ ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκάντες προ-

εσχάρησαν ἄχρι τῆς χώρας τῆς ἐλεφαντίνης ἀνομασμένης,

πάντα τὰ ἐν ποσὶ περιούκντες, συμπάρους αὐτοῖς καὶ

τῆς βασιλείας αὐτῶν Κανδάκης. Strabo XVII. p. 1175.

D. Τέτταν δ' ἦσαν καὶ οἱ τῆς βασιλείας στρατηγοὶ τῆς

Κανδάκης, ἡ καὶ ἡμέας ἤρεε τὸν Αἰθίοπων, ἀνδρική τις γυ-

νὴ, πετηρωμένη τὸν ὀφθαλμὸν — μετὰ ταῦτα ἄρμυσιν

ἐπὶ Ναπάταν, τῆτο δὲ ἦν τὸ βασίλειον τῆς Κανδάκης, καὶ

ἦν ἐνταῦθα υἱὸς αὐτῆς. p. 1134. B. ἄλλην δ' εἶναι ἤσπον

ὑπὲρ τῆς Μέρως, ἣν ἔχουσιν οἱ Αἰγυπτίῳι φυγάδες οἱ ἀπο-

σάντες ἐπὶ ψαμμιτίχῃ, καλῶνται δὲ Σεβρίταις ὡς ἀν ἐπὶ

λυδίας, βασιλεύονταί δὲ ὑπὸ γυναικὸς. Schol. Cod. 15. 18.

ἐξ ἀντιγράφου. Κανδάκη Αἰθίοπες πᾶσαν τὴν τῆ βασιλείας

μητέρα καλῶσιν· ἔτα βίαν ἐν α. Αἰθιοπικῶν. Αἰθίοπες τῆς

βασιλείας πατέρας ἐκ ἐκφαίνουσι, ἄλλ' ὡς ὄντας υἱὸς ἡλίας

παρεδίδασιν, ἐκάς δὲ τὴν μητέρα καλῶσι Κανδάκην. Dio-

genes L. Bion. IV. 58. Βίας Σολῆς Αἰθιοπικὰ γεγρα-

φῶς. Athenaeus XIII. p. 566. D. ὡς φησι βίαν ἐν

Αἰθιοπικοῖς. Plut. Thes. p. 12. B. βίαν δὲ — φησι

de Amazonibus. Od. α. 22. Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας με-

τικίασθ' ἐπὶ τῷ ἰόντας, Αἰθίοπας, τὰ διχρῆα διδάσκειται ἴ-

σχυοτοὶ ἄνδρῳ. Eustathius p. 12. 31. διεισδαίμονες δὲ

ὡς εἰκὸς οἱ Αἰθίοπες, διὰ καὶ ἐν Ἰαλίδ' οἱ Ζεὺς καὶ οἱ παρ'

αὐτῶν εἰς ἀμύμονας Αἰθιοπίας ἄρμυσιν. 52. αἰθίοπες λέγου-

ται, διὰ τὸ ἐπικραυῖσθαι τὴν ὄψιν ὑπὸ τῇ ἡλίᾳ, ὃς φασί

κατὰ κάθετον ὅν ἐν Αἰθιοπία ἐπικαίει πλέον. Aeneid. IV.

440. Oceani juxta finem solemque Cadentem Ul-

timus Aethiopolum locus. Aristoteles probl. XII. 4.

Διατί οἱ Αἰθίοπες καὶ οἱ Αἰγύπτιοι βλαῖσις εἰσιν; ἡ δόξα

ὑπὸ Διμεῦς, ὥσπερ καὶ τὰ ζῦλα διασφίεται ξηραιόμενα,

ἔτα καὶ τὰ τῶν ζώων σώματα· δηλοῖ δὲ καὶ αἱ τρίχες,

οὐλοτέρως γὰρ ἔχουσιν, ἡ δὲ ἑλότης ἐστὶν ὥσπερ βλαίστης τῶν

τριχῶν. Menander ap. Stob. S. 84. ὃς ἂν εὖ γενοῖας

ἡ τῇ φύσει πρὸς τ' ὠγαθὸν, καὶ Αἰθίοψ ἢ μήτηρ, ἐστὶν εὐ-

γενής. Anthol. MS. Κριναγόρας. Ἀγχῆροι μεγάλοι κόσμους

χθόνες, ὃς διὰ Νεῖλος Πμοπλάμωος μελάνων τίμνει ἀπ' Αἰ-

θίοπων. Ἀμφοτέρως βασιλῆας ἐκονώσασθε γάμοισιν, ἐν γί-

νης Αἰγύπτῃ καὶ Λιβύῃς τίμνειαι. Suetonius Calig. 52.

Parabatur & in nocte spectaculum, quo argumen-

ta inferorum per Aegyptios & Aethiopes explica-

rentur. Num. XII. 1.

γᾶς] Servius in Aen. I. 119. Gaza Perficus

fermo est, & significat divitias; unde Gaza urbs

in Palaestina dicitur, quod in ea Cambyses rex

Perfarum, cum Aegyptiis bellum inferret, divitias

suas condidit. Theophrastus H. P. VIII. 11. τὰ ἱμά-

τια καὶ τὴν ἄλλην γᾶζαν κόπτεσθαι. Diodorus S. XVII.

64. 71. πολλὴν δὲ εὖρεν ἀφθοσίαν τροφῆς, καὶ γᾶζαν βαρ-

βαρικὴν, ἀργυρίᾳ δὲ τάλαντα Γ. Exc. p. 630. ὁ δὲ Πτο-

λεμαῖος βασιλεὺς περιέσχον, ἐπεδύκνυτο καὶ τὴν ἄλλην βα-

σιλικὴν γᾶζαν. Appianus Mithrid. p. 318. ἐκ τῶν κλει-

πάτρως θησαυρῶν γᾶζαν πολλὴν, καὶ λίθους, καὶ κόσμους

γυναικείους, καὶ χρήματα πολλὰ ἐκ τῶν Πόντου ἔπαιψεν. He-

syebius Γᾶζα πόλις παρὰ δὲ Πέρσαις βασιλεῖον. ἡ οἱ ἐκ

τῶν πολλῶν φερόμενοι φόροι· ἡ τὰ τίμνια. Γᾶζαν, πλῆστον.

Suidas γᾶζα — θησαυρὸς. Eustathius ad Dionys.

perieg. 910. Γᾶζαν — καλῶσι δὲ ἔτας οἱ Πέρσαις τὰς

χρήματα. Curtius III. 12. 5. ante solis ortum pec-

uniam regiam, quam gazam Persae vocant, cum

pretiosissimis rerum efferri jubet. C. Nepos Data-

me 5. Pandates, gazae custos regiae.

Observat Lucas, & locum, ubi praefectus Gazae

Philippo factus est obviam, Gazam fuisse vocatum.

28. ἁμαρτίας] Hesybius. ἁμαρ, ὄχημα, καρῆχος.

Glossae Verb. Juris. ἁμαρ πρὸς ἑλλῆσι μὲν τὸ ζεύγος τῶν

λίππῳ· Πρόσελθε, καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τῷ τῷ. Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἡ- 30
 κησεν αὐτῷ ἀναγινώσκοντ' ἡ προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀνα-
 γινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, εἰ μὴ τις ὁδηγήσῃ με; Παρεκάλεσέ τε 31
 ἡ Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ ὤρεσεν ἡ γραφὴς, ἣν ἀνεγίνωσκεν, 32
 ἣν αὐτῇ· Ὡς πρόβατον ὅτι σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἄμνος ἐναντίον τῷ κείροντος αὐτὸν ἀ-
 φωνος, ὅπως ἐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτῷ. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῷ ἡ κρίσις αὐτῷ ἤρθη· 33
 ἡ δὲ γενεὰν αὐτῷ τίς διηγήσετο; ὅτι αἶρετο ἡ γῆς ἡ ζωὴ αὐτῷ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 34
 εὐεχὸς τῷ Φίλιππῳ, εἶπε· Δέομαί σε, ὦ τίς ὁ προφήτης λέγει τῷ τῷ, ὦ τίς
 εἰαυτῷ, ἡ ὦ τίς ἑτέρω τινός; Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτῷ, καὶ δεξιόμενος 35
 ἡ γραφὴς ταύτης, εὐηγγελίστατο αὐτῷ ἡ Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν 36
 ὁδόν,

30. προσδραμὼν] προσελθὼν 40.

προσδραμὼν Editio Complut. Plantin. Genev.

γῆ] — 34.

31. γῆ] — E.

ἀν] — A.

εἰ] εἰ 34.

ὁδηγήσῃ με]] με ὁδηγήσῃ C.

τε]] δι E.

32. δι]] τε Editio Ald.

ἤχθη]] ἤχθη, Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Genev, Bengelii, Bogardi.

κείροντ']] κείροντ' ACE 25. 26. 27. 31. 36. 37. 40. 46. 56.

ἔτ' 15. 18.

ἀνοίγει]] ἀνοίγει Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.

ἀνοίγει 45. 46. Editio Complut.

33. ὦ τῇ ταπεινώσει αὐτῷ] — 15.

ὦ τῇ ταπεινώσει A. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1349.

ἡ κρίσις]] καὶ κρίσις T. Beza.

δι]] — AC. Versio Vulg. Syra utraque. ex Esaja.

34. περὶ τίν']] — 1.

λέγει]] εἶπε 47.

τῷ τῷ] — 4.

ἑτέρω]] ἄλλω 34.

ἑτέρω τινός]] τινός ἑτέρω E.

35. ὁ]] — E 40.

36. ἐπορεύοντο]] + συζητῶντες μετ' ἀλλήλων Codex Stephani.

τε prius]] τὸ 31. 33. 34.

εὐεχόμεν']] + τῷ Φίλιππῳ 4.

τε posterior]] τίς Codices Latini.

37.]] — ACG. 1. 2. 3. 4. a prima manu. 5. 6. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 25. 26. 28. 31. 32. 33.

34. 35. 37. 38. 40. 42. 43. 45. 46. 47. 56. Jacobus Fabri Daventriensis: ista in Graecis codicibus binis, quos vidi, non inveniuntur. Editio Complut. Versio Syr. prior, in posteriori habetur, sed notatur asterisco, Copt. Aethiop.

Codices Latini. Theophylactus. probante H. Grotio & J. Millio. Habet Irenaeus III. 12.

δι prius]] + αὐτῷ E 4. ex emendatione. 27. 29. 36. Versio Syra posterior.

βῶν παρὰ δὲ Ρωμαίοις τὴν καρῆχαν σημαίνει. — ῥέδα, ἔρμα, καρῆχα. Esaj. XXII. 15. 18.

30. γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις]] 2. Cor. III. 2. Julianus Basilio. ἀνίγων, ἔγνων, κατέγνων. Basilus Julianus. ἀνίγων, ἀλλ' ἐκ ἔγνων. εἰ γὰρ ἔγνων, ἐκ αἰ κατέγνων. Cato. legere, & non intelligere, est negligere. 2. Theff. III. 11.

31. παρεκάλεσε — ἀναβάντα καθίσαι]] Jos. A. XII. 4. 3. καθίζουσι δὲ τῷ βασιλείᾳ ἐπὶ τῷ ὄχηματι, μὴ τῇ γυναικὶ καὶ μετὰ Ἀθηναίους τῷ φίλῳ — διασάμεινος αὐτὸν ὁ Ἀθηναῖος εὐδὺς ἐποίησε τῷ βασιλεὶ γνῶναι — ὁ δὲ Πτολεμαῖος πρῶτος τε αὐτὸν ἠσπάσατο, καὶ ἀναβάντι ἐπὶ τὸ ὄχημα παρεκάλεσε. καὶ καθισθέντος περὶ τῶν ὠνέων πραττομένων ἤρξατο ἐγκαλεῖν. 1. Reg. XX. 33. 2. Reg. X. 15.

32. περιοχὴ]] Glossarium. argumentum, περιοχὴ ῥαψωδίας. Cic. ad Attic. XIII. 25. At ego ne Tironi quidem dictavi, qui totas περιοχὰς persequi solet, sed Spitheri syllabatim. Dionysius Hal. de Thucyd. 25. ἣν δ' ἡ περιοχὴ ὠφελίμη κατασκευάσθαι μὴ τῷ τῷ ὑπ' αὐτῷ τὸν τρόπον, ἀλλὰ κοινότερον μᾶλλον καὶ ὠφελιμώτερον, τῷ τελευταίῳ μορὶ τῷ πρώτῳ προσθέντος, τῶν δὲ διὰ μέσης τὴν μετὰ ταῦτα χώραν λαβόντων. Artemidorus I. 58. Τραγωδῶν ἀκρίβει, ἡ ἱερμεία λέγειν — μεμνημένων μὲν τῶν ἐρημίων κατὰ τὴν περιοχὴν τὰ ἀποτελέσματα ἀπαντα γίνονται. Hesychius περιοχὴ — ὑπόθεσις. & Suidas. 1. Pet. II. 6.

ὡς πρόβατον]] Phaedrus I. 5. patiens ovīs injuria. Ter. Ad. IV. 1. cum fervit maxime, tam placidum quam ovem reddo. Aelianus H. V. XII. 31. lupus τὸ ἀγγιότατον ζῷον, agnus τὸ πρῶτατον. Plut. Fab. p. 174. C. ὁ δὲ ὀικίλας σημαίνει τὸ πρόβατον. ἐπὶ δὲ πρὸς τὴν πρᾶσιν καὶ βαρύτητα τῷ ἥθεος ἔτι παιδὸς ὄντος. 1. Pet. I. 19. Jer. II. 19. Maximam hostiam ovilli pecoris appellabant, non ab amplitudine corporis, sed ab animo placidiore. Ovidius F. I. 362. Quid placidae commeruistis oves?

33. Psal. XLIX. 16. LXXIII. 24. Job. XXXIV. 5. XXVII. 2.

Cum se sponte demississet, formamque servi induisset; tantum aberat ut ipsum sublevarent, ut potius gravissima ipsum afficerent injuria, nulla juris habita ratione, non magis ac si omnis justitia sublata fuisset. Quis verbis nequitiam & crudelitatem hominum ejus aetatis describere poterit? Schir R. I. f. 17. 3. In generatione, in qua filius Davidis veniet, Synagoga erit lupanar, Galilaea destruetur, & Gablaa desolabitur — Sapientia scripturum putrefcet, viri boni & misericordes deficient: deficiet ipsa veritas, & facies istius generationis erunt sicut facies canum. — R. Levi dixit: filius Davidis non veniet nisi in generatione, in qua facies erunt impudentes & dignae excidio. R. Jannai dixit: Cum videris generationem post generationem convitiantem & blasphemantem, tunc expecta pedes regis Messiae. Ruth R. II. 14. Dicitur de rege Messia, accede huc, appropinqua regno, & ede de pane, hic est panis regni; & intinges bolum tuum in acetum: hae sunt catigationes S. D. Ef. LIII. 5.

34. περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει]] Tanchuma f. 48. 2. De quonam Scriptura loquitur? f. 55. 4. de quonam Scriptura loquitur, de Judacis, an de gentibus?

36. τί κωλύει]] Demosthenes Philippic. III. τί κωλύει πρὸς Φίλιππον ἀποστέλλειν τινὰς. εἰδὼν αὐτὸς ἀπολαύειν κωλύσει. Plato εἰδὼν κωλύει διαμυθολογεῖσθαι. Plut. de Deo Socr. p. 596. B. τί γὰρ κωλύει μηδὲν καταφρονεῖν; Petronius 104. quis, inquam, prohibet navigium scrutari? 127. quid prohibet & sororem adoptare? Ovidius Heroid. X. 88. Quid vetat & gladios per latus ire meum? Aen. V. 631. Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem? Aristides T. 2. p. 89. τί κωλύει, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ —

ὁδὸν, ἦλθον ὅτι τι ὕδωρ· καὶ Φησιν ὁ εὐεῦχος· Ἰδὲ ὕδωρ· τί καλύει με βαπτισθῆναι;
 37 — Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ
 38 — εἶπε· Πιστεύω ὅτι υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι ὃν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ ἐκέλευσε σῆναι τὸ ἄρμα·
 καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ, τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐεῦχος· καὶ ἐβάπτισεν
 39 αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ ἐκ
 40 εἶδεν αὐτὸν ἐκεῖτις ὁ εὐεῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὸ ὁδὸν αὐτὸς χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς
 Ἀζωτον καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Και-
 σάρειαν.

1 **Ο** δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τὰς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν
 τῷ

ὁ φίλιππος] — 4. ex emendatione. Versio Syra posterior. εἰ] ἐάν E. τ] — 15.
 καρδίας] + σε E 4. ex emendatione. 15. Codices Latini Versio Syra posterior. Cyprianus Tr. 77.
 ἔξεσιν] σωθήσεται E ex Rom. X. 9. — J. A. Bengelius.
 τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν] εἰς τὸν Χριστόν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ E.
 Ἰησοῦν Χριστόν] Χριστόν Ἰησοῦν 4. ex emendatione. Ἰησοῦν Codices Latini. J. A. Bengelius.
 38. ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ] εἰς τὸ ὕδωρ ἀμφότεροι E. 39. ἐκ] ἀπὸ E 1. 40. Chrysostomus.
 πνεῦμα] + ἄγγελον ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν εὐεῦχον, ἄγγελος δὲ A. ex emendatione. 15. 18. 27. 29. 36. Codex Ste-
 phani. Versio Syra posterior cum asterisco, sed κυρίως pro ἄγγελον. Basilii de Sp. S. 22. Rabanus Maurus in glossa
 o dinaria. Augustinus de Unit. Eccl. Angelus Domini rapuit Philippum. Hieronymus in Esaj. LXIII. 14. Con-
 sideremus illud, quod in Actibus Apostolorum scribitur — an super Angelo debeamus accipere; sunt qui An-
 gelum in Spiritu S. haec fecisse testantur. Didymus de Sp. S. III. Puto ad hunc sensum & illud referre, quod
 in Actibus Apostolorum scribitur — i. e. angelus Domini in sublimem elevans Philippum transtulit illum in alium
 locum. Chrysostomus. διατί ἐκ ἄγγελου ἄλλω πνεύματι ἐρπάζει;
 Φίλιππος] + ἀπ' αὐτοῦ Versio Syra posterior in margine. χαίρων] + καὶ αἰνῶν τὸ κύριον 40.
 40. εὐρέθη] εὐρέθη E. εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας] τὰς πόλεις πάσας εὐηγγελίζετο A.
 πάσας] — 40.
 1. ἴτι] — 24. 26. Codices, teste Erasmo. probante J. Millio prol. 1420.

ἀντιβῆναι; p. 90. τί καλύει μὲν Ἀριστὶν — ἔξω τῆς
 αἰτίας τῆς αἰτίας.

40. εὐρέθη] Suetonius Aug. 94. Infans adhuc —
 repositus vespere in cunas a nutricula loco plano,
 postera luce non comparuit: & diu quaesivit tan-
 dem in altissima turri repertus est jacens contra so-
 lis exortum. 1. Reg. XVIII. 12. 2. Reg. II. 16. E-
 zech. III. 12. 14. VIII. 3. Bel & Dracon. 36. 39.
 Num. XXIV. 3.

Ἀζωτον] Herodotus II. 157. ψαμμίτιχος δὲ ἐβα-
 σίλευσε Ἀιγύπτου πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν ἐνδὸς δεινῶν τριήκοντα
 Ἀζωτον τῆς Συρίας μεγάλην πόλιν προσκατήκοντος ἐπολιόρ-
 κει, ἐς τὸ ἐξελθῆναι. Jos. A. V. 1. 22. Δαυὶταὶ δὲ τῆς κοίτης
 ὅσα πρὸς δύοντες τέτραπται τὸν ἥλιον λαγχάνουσιν, Ἀζώ-
 τιν — ὀριζόμενοι. II. 4. πρὸς θαλάσσην Ἀζωτον. ubi
 templum Dagonis 1. Sam. V. 1, 2. XVII. 11. 5.
 Σαλαμίην δὲ, πρὸς οἷς ὁ ἀδελφὸς ἐν ταῖς διαθήκαις ἀποπέμψαι,
 Ἰέρωνος δὲ ἦν καὶ Ἀζωτος. B. I. 7. Pompejus. ἀφ-
 ἑλόμενος δὲ τῶν ἐνδὸς — καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογίᾳ πόλεις —
 πρὸς αἷς Ἀζωτον καὶ Ἰερωνίαν. 1. Macc. IV. 15. X. 77.
 Diodor. S. XIX. 85. a veteri Gaza CCLXX. sta-
 dia. XXXIV. M. P. distabat Gaza: ne tempus
 Philippo in via deferta inutiliter periret.

Καισαρίαν] Tacitus H. II. 79. Mucianus Antio-
 chiam, Vespasianus Caesaream: illa Syriae, haec
 Judaeae caput est. Philostratus p. 389. Καισαρίαν
 προβάλλει, — πόλις — μεγίστη τῆς Παλαιστίνης, ἀρί-
 στη τε τῶν αὐτῶν, μεγάλαι καὶ νόμοις, καὶ ἐπιτηδεύμασι,
 καὶ προχόαν κατὰ πόλιν ἀρισταίς, ἔτι τε ἡβῶσι κατ' εἰρή-
 νην. Jos. A. XVIII. 3. 2. οἱ δὲ — παρήσαν εἰς και-
 σάρειαν ἐκείναι ποιεῖν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐπὶ μεταβί-
 σαι τῶν εἰκότων — καὶ πλάτους — παρασχῆμα τὰς
 εἰκόνας ἐκ τῶν ἱεροσολύμων ἐπακρόμωσιν — εἰς Καισαρίαν.
 XIX. 5. 4. οἱ δὲ Ἰσδαῖοι ταῦτα ἀκούσαντες καὶ πολλοὶ
 συνδραμόντες καταβαίνουσιν εἰς καισαρίαν, ἐκεῖ γὰρ ἐτύγ-
 χανεν ὁ κύματος ὢν, ἐκτείνοντες. XV. 9. 6. κατεῖδον δὲ
 καὶ πρὸς τῇ θαλάσσην χωρὶς ἐπιτηδεύματος δέξασθαι πό-
 λιν, ὃ πάσαις Στρατῶν ἐκαλεῖτο πόλις, τῇ τε διαγραφῇ

μεγαλοπρεπὲς ἐπιβάλλετο, καὶ τοῖς οἰκοδομήμασιν ὡς
 πᾶσιν οὐ παρίστανε, ἀλλ' ἐκ λευκῆς πέτρας, καὶ διακο-
 μῶν βασιλείας τε πολυτελεστάτης καὶ διαίταις πολιτικαῖς,
 τὸ δὲ μέγιστον καὶ πλείστην ἐργασίαν παρασχὼν ἀκλύστου λι-
 μένι — κείται μὲν γὰρ ἡ πόλις κατὰ τὸν εἰς Ἀιγύπτου
 παράπλυν, Ἰσπῆς μεταξὺ καὶ Δάραν — νῶς Καισα-
 ρος — ἔχον ἀγάλματα τοῦ μὲν Ῥώμης τὸ δὲ Καισαρος —
 κατεσκευάσθη δ' αὐτῇ καὶ θίατρον ἐκ πέτρας — καὶ ἀμ-
 φιθέατρον. — ἡ μὲν δὲ πόλις ἔσως ἐξετελέσθη δωδεκαετῆ
 χρόνον. Celebre est nomen Eusebii Episcopi Caesa-
 reae. Nunc vocatur Casair, & est provinciae caput.
 Megilla f. 6. 1. dixit R. Abhu: Ecron est
 Caesarea, filia Edomi, quae sedet inter arenas, &
 fuit clavus ferreus Israel in diebus Graecorum, &
 cum praevaleret regnum Asmoneorum & illos vi-
 cissent, vocarunt illam possessionem turrem exer-
 citus. Sophon. II. 4. — Erat metropolis Regum.

1. ἐμπνέων] Il. x. 8. μῆναι πνέοντες Ἀχαιοί. ω. 364.
 λ. 508. β. 535. μῆναι πνέοντες Ἀβαντες. Aristophanes
 Ran. 1048. Πνέοντας ὄρου καὶ λόγχας — καὶ κνημῖ-
 δας, καὶ θυμὸς ἐπταβοῖας. Equit. 435. κακίαι καὶ συ-
 κοφαντίας πνέει. Musaeus 205. ἀκόρητος, ἔτι πνέων ὕμ-
 ναίων. Nonnus Dionys. XLVIII. ἔτι πνέων ὕμναίων.
 Sappho de rosa ἔρωτος πνέει. Horatius IV. Carm. XIII.
 19. Spirat amores. Lucianus Philopatr. 3. βαρεῖται τῶν
 ἀναφυσήματος. Themistius XXVI. p. 314. ἀνθρώπων σι-
 γῇ πνέοντων ἀντὶ μῆνης τε καὶ ἀλκῆς. Libanius D. IV.
 p. 265. C. ἀναμνήσθητι γὰρ τῆς ἀρᾶς, ἣν ἐποίησα φλεγ-
 μαίων, καὶ ζήσαν ἔτι πνέων τὴν ὀργήν. Cic. Catilin. II.
 1. Tandem aliquando, Quirites, L. Catilinam fu-
 rentem audacia, scelus anhelantem, pestem patriae
 nefarie molientem, vobis atque huic urbi ferrum
 flammamque minitantem, ex urbe vel eiecimus vel
 emisimus. Seneca Thyest. 504. cum spirat ira fan-
 guinem. 2. Macc. IX. 7. Entipides δυνάμει φουσῶν, αἰμα-
 τῶν ὄμω ἔχων. Theocritus 23. φόβον ἀλλάλοισι πνέου-
 σι. Philo de Josepho T. 2. p. 44, 42. τραχύτα-
 τοι ὀργὴν καὶ ἀπαράττης, καὶ πνέει λαμπρῶς ἔτι ὅτι ἐκ-
 αἰ

τῷ δεχιερεῖ, Ἡλῆσαο παρ' αὐτῷ ὀπισθολάς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅ- 2
πως εἰάν τινες εὖρη τ' ὁδὸν ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσα- 3
λήμ. Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης 4
πεσὺν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τῆ ἑρᾶς. Καὶ πεσὼν ὅπῃ τ' γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγου- 5
σαν αὐτῷ· Σαβλ Σαβλ, τί με διώκεις; Εἶπε δέ· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶ- 6
πεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζων. Τρέμων τε 7
καὶ θαμβῶν εἶπε· Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν· Ἀνάστηθι 8
καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιῆν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύον- 9
τες

~ ἀλλὰ

2. εἰαν] ἂν E 40. τ' ὁδοῦ ὄντας] ὄντας τ' ὁδοῦ A. 15. + ταύτης 25. τ' ὁδοῦ ταύτης 40.
ἀγάγῃ] εἰσαγάγῃ 33.
καὶ ἐξαίφνης] ἐξαίφνης τε AC 18. 37. 40.
πεσὺν αὐτὸν] αὐτὸν περὶσσεύει C. αὐτὸν περὶσσεύει 31. 37. περὶσσεύει αὐτὸν Editiones Elzevirii
Oxon. Leusdeni, Mercellaei. αὐτὸν ἐξήραψεν 40. περὶσσεύει αὐτὸν φῶς] αὐτὸν φῶς περὶσσεύει A.
ἀπὸ] ἐκ AC 4. a prima manu. 11. 15. 18. 27. 29. 40. Chrysostomus T. V. p. 43.
4. τὴν γῆν] τ' γῆς 47. a prima manu.
Σαβλ, Σαβλ] Σαβλ, Σαβλ 24.
5. κύριον εἶπεν] — AC 15. 46. Versio Vulg. κύριον πρὸς αὐτὸν E 11. 27. 29.
Ἰησοῦς] + ὁ Ναζωραῖος ACE 8. 25. Versio Syr. Codices Latini.
σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζων. Τρέμων τε ἐ θαμβῶν εἶπε· Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐ-
τον] ἄλλα ACE. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 24. 25. 26. 27. 28. 31.
32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 56. Jacobus Fabri Daventr. In Graecis Exemplaribus
binis non invenitur, quae vidi. Lectionar. 2. Editio Complut. Bengelii. Versio Syr. prior, posterior habet cum
asterisco, & notat in margine: non ita est in Graeco nisi ubi Paulus de eo narravit. Copt. Codices Latini. Chry-
sostomus, Theophylactus. probantibus Erasmo, T. Beza, H. Grotio, J. Millio prol. 881.
ὃν σὺ διώκεις] — Versio Copt.
ἐ quarto loco] καὶ 5. 6. 33. Versio Vulg. Syr. utraque.
θαμβῶν] + ἐπὶ τοῖς γενόμενοις αὐτῷ Versio Syra posterior.

ἐκ θυμῶς. ad Herenn. IV. 55. Spumans ex ore sce-
lus, anhelans ex intimo pectore crudelitatem. La-
tro in Catilin. 26. Utinam deorum immortalium
munere, Judices, mentem atque animum hujus in-
troficeremur — videretis mentem anhelantem
tristissimum genus minarum, mentem debacchantem
inaudita feritate, furem incredibilem vefania, fi-
tientem cruoris. Aristaenetus I. 5. εἴτα ἦκεν εὐδὸς
αὐτὸς καὶ εἰσπεσὴν ἔδον κεκραγὼς ἄμα καὶ πνέων θυ-
μῷ. Od. χ. 200. ἔθα μῆνος πνέοντες ἐφίεσσαν. Stepha-
nus μῆνος πνέοντες Ἀμύνται. Nonnus Dionys. XXV.
ἔμματα νυμφιδόσιν ἐπὶ πνέεσαν ἐράταν — ὀρματα σάων
λεξὲ φόνος πνέοντα. XXXIII. οἶα χόλος πνέεσα. Eusta-
thius in Il. γ. 8. μῆνος καὶ ἀνδρεία ὄντες αὐτόχρομα, καὶ
ῥ' οἶα σύσασιν καὶ πνοὴν τὸ μῶος ἔχοντες· ἐκ τῆς δὲ καὶ
τὸ θυμῷ πνέειν εἰληπται τοῖς μὲν ὄμοιον.

2. ὁδὸν] Horat. I. Epist. VIII. 113. Secretum
iter & fallentis semita vitae. Virg. Aeneid. ad Demon.
ὅσοι τῇ βίᾳ ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύθησαν.

ἀγάγῃ] Aristophanes Av. 1078. ἢ ἀποκτείνῃ τις
ἡμῶν φιλοκράτη τὸν Στάθειν, λήψεται τάλαντον ἢ δὲ ζῶντ'
ἀγάγῃ, τίτλαρα.

3. φῶς] Luc. II. 9. Sup. II. 3. Petronius 127.
Toto mihi clarius coelo nefcio quid relucente, li-
buit Deae nomen quaerere. Ita Galli a direptione
templi Delphici absterriti fuerunt. Ezech. I. 13.
Dan. X. 6. 9.

4. τί με διώκεις] Il. χ. 8. Apollo ad Achillem, τί-
πτι με Πηλεὺς οὐ πόσιν ταχέεσσι διώκεις, Ἄυτος Διητὸς
εἶν θένον ἄμβροτον; Lucetius III. 153. Verum ubi ve-
hementi magis est commota metu mens, Consen-
tire animam totam per membra videmus. Sudores
itaque & pallorem existere toto corpore, & in-
fringi linguam, vocemque aboriri, Caligare oculos,
sonere aures, fuccidere artus, Denique concidere
ex animi terrore videmus saepe homines.

6. 1. Sam. XVI. 1. 12.

7. ἐντοὶ] Ammonius. καφὸς καὶ ἐνεδὸς αὐτὸς παρ' τοῖς
παλαιοῖς ἐλέγετο, ὁ μὴ φεγγόμενος. Hesychius. ἐμβρο-
τηντες, ἐντοὶ. Ἄντοὶ, ἐντοὶ καὶ ἐκπλήξει ἡσυχοί. Suidas.
ἐνδὸς, ἄφανος, ἐξισπῆκος. Lexicon proton. ἐνδὸς, καφὸς, μωρὸς.

Il. α. 198. οἶα φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων ἔτις ὀρ-
το. Od. π. 161. Minerva. εἴ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης
ὀδυσσῆϊ φανέσθαι, εἴ δ' ἄρα τελέμαχος ἴδεν ἄντιον, εἴ δ' ἐνόησεν·
οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς. Callimachus
H. in Apoll. 9. ἀπόλλων οὐ — παντὶ φαίνεται, ἀλλ'
ἔτις ἐσθλός. Apollonius Rhod. IV. 854. εἴ δὲ τις εἰ-
σὶν δύνατ' ἔμπεδοι, ἀλλ' ἄρα τῶγε οἷον ἐν ἱφάλλμοισιν εἰ-
σατο. Euripides Hippolyt. 86. Κλέων μὲν αὐδῆς, ἔμ-
μα δ' ἐχ' ὀρῶν τὸ σὸν. Elianus N. A. X. 48. εἴτα ἄ-
κνει βοῆς, καὶ ἔλεγει αὐτῇ τῶν νεβρῶν ἐχ' ἄψῃ· ἐκὼν ἐπὶ
πολλὰ περιβλέψας εἴδεν ἱεράσατο, ἔδισε τὸ φῶνμα, ὡς
ἐκ τινος αἰτίας κρείττονος προσπεδόν. Apulejus V. Nec
quicquam tamen illa videre poterat, sed verba tan-
tum audiebat. Ovidius de Pont. IV. 4. 13. Re-
spicio, nec corpus erat, quod cernere posses: Ver-
ba tamen sunt haec aure recepta mea. Bammidbar
R. f. 161. 1. Inde ego te alloquar. Tecum erit
verbum: & non cum omnibus illis. Forsan non
audiverunt verba, sed vocem tantum. Schemotb R.
II. ad Ex. II. 2. quid hoc est ipse? Constat quin-
de, alios cum ipso fuisse viros, sed neminem qui-
quam vidisse praeter Moysen S. D. Dan. X. 7.
Ad. XXII. 19. Lucem viderunt: Christum non
viderunt. Sonum audierunt: at verba Hebraica non
intellexerunt. inf. XXVI. 14. conf. Jo. XII. 28.
29. Sap. XVIII. 1.

8. χειραγωγῆντες] Dio Chrys. LXII. p. 587. B.
τὸν ἕτως ἀδύνατον τὴν ὄψιν, ὡς μὴδὲ τὰ ἐν ποσὶν ὀρᾶν,
ἀλλὰ προσδιδόμενον χειραγωγῶ. Artemidorus V. 20. τυ-
φλὸς ἐγένετο, καὶ ὑπὸ τῷ δάκτυλῳ ἐκείνῳ ἐχειραγωγείτο. Li-
banius O. XXIV. p. 572. A. καὶ ἐπὶ καὶ τυφλοὶ τι-
νες ἦτε περὶ τῆς λόγους, ἀντὶ χειραγωγῶν ἐκείνοις χρημάτων.
Appianus Gall. p. 1192. πικρὸς ὑπὸ τραύματος
ὑπο-

8 τες αὐτῷ, εἰσῆκείαν ἐννεοί, ἀκούοντες μὲν τῷ Φωνῆς, μηδένα δὲ θεωρῶντες. Ἦγέρθη
 δὲ ὁ Σαῦλος ὑπὸ τῷ γῆσι· ἀνεωγμένον δὲ τῷ ὀφθαλμῶν αὐτῷ, εἶδεν· ἐβλεπε· χειρα-
 9 γωγῶντες δὲ αὐτὸν, εἰσῆγαγον εἰς Δαμασκόν. Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων· καὶ οὐκ
 10 ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
 11 Κύριος· ἐν ὁράματι Ἀνανία· Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτὸν·
 Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τῷ ῥύμην τῷ καλεσμένῃ Εὐθείαν, καὶ ζητήσον ἐν οἰκίᾳ Ἰδδα Σαῦ-
 12 λου ὀνόματι, Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχετο. Καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν
 εἰσελ-

τῷ posterior] 2, τι A. 15. 18. 29. 36. probante J. Millio prol. 1391.

κύριος] + εἶπεν Versio Syra posterior in margine. τε δὲ] δὲ τε E.

7. ἐννεοί] ἐννεοί AE. 46. Codices plurimi, teste Millio. Editio Bengelii. Versio Syra posterior Graece in margine in cap. XXII. 19.

ἀκούοντες μὲν τῷ Φωνῆς, μηδένα δὲ θεωρῶντες] θεωρῶντες μὲν τὸ φῶς, μηδένα δὲ ἀκούοντες L. Valla: Quaestioni quae ratione satisfaciam, nescio; nisi ut putem, locum — esse depravatum, permutatis locis duarum dictionum, audientes & videntes; praeterea Graeca voce φῶς, quae significat lumen, in sibi similem φωνῆς, quae significat vocem. Ut putem, sic Lucam reliquissē scriptum: videntes quidem lumen, neminem autem audientes. P. J. M. hms.

θεωρῶντες μὲν τὸ φῶς, φωνῆς δὲ μὴ ἀκούοντες Versio Aethiop.

8. εἶ] — AE.

γῆς] + ε 34.

ἀνεωγμένον] ἠνεωγμένον A. ἠνεωγμένων CE 40.

8. εἶ secundo loco] τε 1. 3. 4. 11. 17. 20. 26. 28. 35. 38. 45. 46. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Chrysostomus, Oecumenius ed. + ὧν 28.

εἶδεν] εἶδεν Versio Vulg. Syr. probante J. A. Bengelio. H. Grotio & J. Pricaeo.

9.] — 2.

καὶ οὐκ] οὐ δὲ C.

10. ὁ κύριος ἐν ὁράματι] ἐν ὁράματι ὁ κύριος ACE 40. Codices Latini, Versio Aethiop.

ἰδοὺ] — 2. 16.

11. Σαῦλον] + τίνα Versio Syra posterior cum asterisco.

ὀνόματι] + τῷ γένει 15. 18. 36.

12. ἐν ὁράματι ἄνδρα] ἄνδρα A Versio Vulg. Copt. Aethiop.

ἄνδρα ἐν ὁράματι C.

ὀνόματι Ἀνανίαν] Ἀνανίαν ὀνόματι AE Vers. Vulg.

ἐπιθύντα] ἐπιθύντα 2. Editio Erasmi, Ald. Colin. Bogard.

ὀπορεύει — τὰ μὲν ἐπ' ἀπήνης φερόμενος, τὰ δὲ καὶ βά-
 δην χειραγωγούμενος. B. C. II. p. 763. λοχαγὸς Σαῦλος
 — ἐκάλεε Σάωζεν τὸν ὅμοιον σκηνῶν, σάωζεν τὸν φίλον, καὶ
 πέμπε μοι τὰς χειραγωγήσαντας, εἶπε τέτρωμαι. Lu-
 cianus Tim. 30. εὐπορεῖς, ὃ ἔρμος χειραγωγῶν, ἐπὶ ἡ-
 γις ἀπολίτισθαι με, ὑπερβολὰ τάχα ἢ κλέϊσι ἐμπροσθέντι πε-
 ρύσσων. Plut. an feni ger. Respubl. p. 794. D. ὡ-
 πλέντα χειραγωγούς αὐτὸν, ἢ φορέον κομιζόμενον. Liba-
 nius D. XLIV. p. 915. A. pro coeco. μόλις —
 παρ' ἡμῶς ἦλθον, ὡς ὁράτε, χειραγωγούμενος. Gregorius
 115. ὡς περ τυφλὸν χειραγωγῶν. Plut. de fort. p.
 98. A. τί δὲ, οὐ μέλλομεν, ὅταν ὡς περ ἔρματα τὴν εὐ-
 βουλίαν ἐκώψαντες αὐτῶν, τῷ βίῳ τυφλὴν χειραγωγὸν λαμβά-
 νοντες. Artemidorus I. 28. ἄλλοτρίως δοκεῖ ἔχειν ὀφ-
 θαλμῶς, τυφλὸν γενέσθαι σημαίνει, καὶ ὑπ' ἄλλῃ χειρα-
 γωγηθῆναι. 50. πολλὰς δὲ καὶ τὸ διὰ τοῦτο τυφλὰς ἐ-
 ποίησεν, ἵνα χειραγωγούς χρῶνται. Maximus Tyr. VII.
 3. ἐκάλυσται δὲ ἐν τῷ ἄφαντι τὴν χειραγωγίαν.

11. ταρσεία] Solinus XXI. Cilicia — matrem
 urbium habet Tarson. Dionysius Perieg. Ταρσὸν
 εὐκτεμένην. Hirtius de bello Alex. 66. Tarsus,
 quod oppidum fere totius Ciliciae nobilissimum
 fortissimumque est. Xenophon Exp. Cyr. I. ταρ-
 σεῖς, πόλιν τῆς κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, ἐνταῦθα
 ἦσαν τὰ Συναγασίας βασιλεία τῷ κιλίκῳ βασιλεῖ· διὰ μί-
 σης δὲ τῆς πόλεως εἶς ποταμὸς κύδνος ἔνομα, εὖρος δύο
 πλῆθρον. Valerius M. III. 8. Alexander Macedo-
 niae rex — Cydno, qui aquae liquore conspicuus
 Tarsum interfuit, corpus suum immerfit. Q. Cur-
 tius III. 4. Hoc modo agmen pervenit ad urbem
 Tarson, cui tum maxime Persae subiciebant ignem,
 ne opulentum oppidum hostis invaderet. At
 ille Parmenione ad inhibendum incendium prae-
 missō — urbem a se conservatam intrat. Mediae
 Cydnu amnis interfuit, & tunc aestas erat, cu-
 jus calor non aliam magis quam Ciliciae oram va-
 pore folis accendit. Strabo XIV. p. 988. C. Σαρ-
 δανάπαλος — Ταρσὸν ἔδωκεν ἡμέρη μίση — ὁ κύδνος δι-
 κάρειον μίσση τὴν Ταρσὸν — τὰς ἀρχὰς ἔχον ἀπὸ τῆ

ὑπερκειμένης τῆς πόλεως Ταύρας, καὶ εἰς ἐπὶ πύον ἢ λι-
 μὴν ταρσῶ — ἡ δὲ ταρσὸς κεῖται μὲν ἐν πεδίῳ. XIV. p.
 990. C. διαρρέει δὲ αὐτὴν μέση ὁ κύδνος παρ' αὐτὸ τὸ γυμ-
 νάσιον τῶν νιῶν — τοσαύτη δὲ τοῖς ἐνθάδε ἀνθρώποις σπε-
 ρὴ πρὸς τε φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἑλλην ἐγκύκλιον ἀπάσαν παι-
 δίαν γέγονε, ὥς ὅτι ὑπερβέβληται καὶ Ἀθῆναι καὶ Ἀλεξαν-
 δρεία, καὶ εἰ τινα ἄλλον τόπον δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν ᾧ σχολαὶ καὶ
 διάτριβαί τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν λόγων γέγονας — ἐν-
 ταῦθα μὲν οἱ φιλομαθεῖς ἐγκύκλιον πάντες εἰσιν — οὐδ'
 αὐτοὶ ἔτι μίνισιν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τελειύονται ἐκδημή-
 σαντες, καὶ τελειώντες ξενιτεύουσιν ἡδύναι. p. 993. A. μά-
 λιστα δ' ἡ Ῥώμη δύναται διδάσκειν τὸ πλῆθος τῶν ἐκ τῆς δε-
 λτῆς πόλεως φιλολόγων, Τερσίων γὰρ καὶ Ἀλεξανδρείαν ἐστὶ μί-
 ση. Diodorus S. XIV. 20. de Cyro juniore πορευ-
 θεὶς εἰς Ταρσὸν, μεγίστην τῶν τῆς κιλικίας πόλεων, ταχέως
 αὐτῆς ἐγκρατὴς ἐγένετο. Lucianus Macrob. 21. Ἀθη-
 νώδης Σάνδανος Ταρσεὺς σοφίᾳ, ὅς καὶ διδάσκαλος ἐγένε-
 το καίσαρος σεβαστοῦ Θεῶ, ὅφ' ἡ Ταρσὸν πόλις καὶ Φό-
 ρον ἐκφύσθη, β. καὶ π. ἔτη βίης ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πα-
 τρίδι — Νέστωρ δὲ Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσῆ διδάσκαλος καίσα-
 ρος τιβερίου. Jof. A. I. 6. 1. Ταρσὸς γὰρ παρ' αὐτοῖς
 τῶν πόλεων ἡ ἀξιολογώτατη καλεῖται, μητρόπολις ἔσται.
 Basilus ep. S. οἰχεται ἡμῶν καὶ ἡ Ταρσὸς — πόλιν το-
 σαύτην, ὥτως ἔχουσαν εὐκληρίας, ὥς ὅτι Ἰσαυρὸς καὶ κίλι-
 κας, καπαδόκαιες τε καὶ Σύρος δὲ ἐαυτῆς συνάπτειν —
 ὁλόθρη γενέσθαι πάρεργον. Stephanus. Inf. XXI. 39. Ar-
 rianus B. C. V. p. 1077. Ταρσεῖς ἐλευθέρως ἦσαν
 καὶ ἀτελεῖς φόρων Anonius. Suidas ταρσὸς, πόλις κίλι-
 κίας, ἣν ἔκτισεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ Σαρδανάπαλος βασιλεὺς Ἀσ-
 συρίαν.

12. Et Saulus vidit Ananiam, & Ananias
 Saulum in visione. Lucianus Somn. 7. ὡς περ γὰρ
 τοῦτον ἐνύπνιον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, οὕτως ἰπαινέει τὸ χρυσίον.
 Aeschines in Ctesiph. ἔγωγε μὴ τὸ αὐτὸ ἐνύπνιον εἶναι
 καὶ Δημοσθένους ἰδομεν. Dionysius Hal. A. I. 57. ἐγ-
 ναικότε δὲ αὐτῷ ταῦτα λέγει τις ἐπιστᾶς καθ' ἑπὶ ἐπι-
 χάριος δαίμων, δέχεσθαι τοὺς ἑλληνας τῇ χάριτι συνεί-
 κειν — Ἀνείας δὲ οἱ πατρώοι θεοὶ τῆς αὐτῆς νυκτὸς φανέν-
 τες παρεκκλίνοντο πύθην Λατῶν ἔχοντα παρασχέιν σφισί

εἰσελθόντα, καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας· Κύριε, 13
ἀκήκοα ὑπὸ πολλῶν περὶ τῆς ἀνδρὸς τῆς τῆς, ὅσα κατὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερου-
σαλὴμ. Καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν ὡς τῆς τῆς ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλεσμένους 14
τὸ ὄνομά σου. Ἐπεὶ δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Πορεύ, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστὶν 15
οὗτος, τῷ βασιλεῖ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖαν, υἱὸν τε Ἰσραὴλ.
Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ, ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθε 16
δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε· Σαβλ ἀ- 17
δελφε, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με (Ἰησοῦς ὁ ὀφθαλμοὶ σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἤρχῃ) ὅπως ἀναβλέ-
ψῃς, καὶ πληροῦς πνεύματος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ 18
ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε ὡς χρῆμα. καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. Καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνί- 19
σχυσεν. Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. Καὶ εὐθέως 20
ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυξε τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ 21
πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ ποροῦσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τὰς ἐπικα-
λεσμένους τὸ ὄνομα τῆς τῆς· καὶ ὧδε εἰς τῆς τῆς ἐληλυθεῖ ἵνα δεδεμένους αὐτὰς ἀγάγῃ ἐπὶ τῆς
ἀρχιερεῖς; Σαῦλ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμῆτο, καὶ συνέχυνε τὰς Ἰουδαίας τὰς κατοικούν- 22
τας

χεῖρα] χεῖρας AC. τὰς χεῖρας E Versio Vulg. Copt. Antonius & Max. p. 701. 13 δὲ] + αὐτῷ 31. 37.
εἶ] — ACE 1. 3. 31. 34. 38. 40. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei,
Bogardi, Bengelii, Versio Syra utraque, Oecumenius Ed. Theophylactus.
Ανανίας] + καὶ εἶπεν E. ἀκήκοα] ἡκούσα ACE 15. 18. 36. 40. σε] — 47.
ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σε εἰς Ἱερουσαλὴμ] τοῖς ἁγίοις σε ἐποίησεν εἰς Ἱερουσαλὴμ CE 31. τοῖς ἁγίοις σε ἐν Ἱερου-
σαλὴμ ἐποίησε A. 15. μοι ἐστὶν] ἐστὶν μοι AC 31. Cyrillus de Ador. p. 368.
ἐνώπιον] + C. a prima manu. Cyrillus. ἰδὼν τε] καὶ υἱὸν 34. Theodoretus. + καὶ 15.
υἱὸν τε] καὶ υἱὸν 34. Theodoretus. + καὶ 15.
16. αὐτὸν] — 15. 18. 36. Theophylactus. ἰδὼν 31.
ἐπ' αὐτὸν] ἐπὶ αὐτῷ 4. αὐτῷ 56. 17. δὲ] τε A. οὖν 18.
ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας] τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν C. Versio Copt. Aethiop. Σαβλ] Σαῦλ E. 24.
Ἰησοῦς] — 1. 2. 3. 4. 6. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 26. 31. 33. 34. 35. 37. 38. 43. 45. 46. 47. 56.
Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Versio Aethiop. Arab. Theophylactus, Oecumenius Ed. probante J. Millio
prol. 1207. 18. καὶ prius] — Lectionar. 2.
ἀπέπεσον] ἀπέπεσαν 18. 25. 40. Theophylactus.
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ] αὐτὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν A. 31. ὡσεὶ] — Versio Copt. ὡς A. τι] δὲ 40.
ὡς χρῆμα] — 1. 2. 3. 4. a prima manu. 6. 9. 10. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 26. 31. 33. 34. 35. 36. 37.
45. 46. 47. a prima manu. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bengelii, Versio Vulg. Syr. Copt. Oe-
cumenius Ed. probante J. Millio prol. 1247. 1349. 19. τροφὴν] τροφῆς 34. ἐνίσχυσε] ἐνίσχυσε 27. 29.
ὁ Σαῦλ] — ACE 14. a prima manu. 33. 34. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Copt. Chrysostomus,
probante J. Millio prol. 880. J. A. Bengelio. Σαῦλ 47. Editio Genes.
τῶν] + οὐτὸν 1. 3. 4. 11. 17. a prima manu. 31. 37. 43. 47. 56. Lectionar. 2.
20. ἐν ταῖς συναγωγαῖς] ἐλθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν 4. ἐκήρυξε] ἐκήρυξεν αὐτοῖς E.
Χριστὸν] Ἰησοῦν ACE 14. 15. 18. 37. 38. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Copt. Irenaeus, probante J.
Millio prol. 969. H. Grotio, J. A. Bengelio. τῆς] — 47. τῆς] + τῆς ὡν 40.
21. ἐν] εἰς A. 40. Ἱερουσαλὴμ] + πάντας 40. Versio Syr. τὰς ἐπικαλεσμένους] — 3.
ἐληλυθεῖ] ἐλήλυθεν E 2. 3. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 17. 19. 20. 24. 25. 33. 34. 37. 38. 45. 46. 47.
Lection. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Chrysostomus, Oecumenius Ed. Theophylactus.
αὐτὰς] — 4. a prima manu. 28. Chrysostomus. ἀγάγῃ] ἀναγάγῃ 47. 56. Chrysostomus.
ἐπὶ] εἰς 34. a prima manu. 22. Σαῦλ 2. 26. Editio Complut.
μᾶλλον] — 27. ἐνεδυναμῆτο] + τῷ λόγῳ C. 8. + ἐν τῷ λόγῳ E.
συνέχυνε] συνέχευε E. 2. 32. Editio Complut. Genes. συναίχυνε P. Junius. συμβιβάζειν] — 40. + εἰς λέγων E.
23. οἱ] — 31. ἀνελεῖν] ἀποκτείναι 18.
24. παρετήρουν τὴν] παρετήρουν δὲ καὶ τὰς πόλεις 40. Versio Vulg.
Syr posterior. Origenes in Jos. II. 15. τὰ posterior] — 40. 46. 56.

τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ βέλομαι χωρὶς. *Athenaeus* XIII. p. 575. B. ὁδῶς περὶ ἧς ἐν ταῖς ἱστορίαις γέγραπται, ὡς καὶ αἶρα κατὰ τὸν ὕπνον ἰδῶσα τὸν Ζαριάδην ἱρασθεῖν, τὸ δ' αὐτὸ τῆς κακίαν πάθος συμπεσιῖν πρὸς αὐτήν. *Apulejus* XI. Nec quicquam rerum mearum reformides ut arduum: nam hoc eodem momento, quo tibi venio simul & tibi praefens, quae sunt consequentia, sacerdoti meo per quietem facienda praecipio. — proxima nocte vidi quendam de sacratissimis linteis in-
tectum — nec moratus conveni protinus eum, fane nec ipsam futuri sermonis ignarum: quippe jam dudum confirmili praecepto sacrorum mini-
strandorum commonefactum. Nam sibi visus est quiete proxima — mitti sibi Madaurensi. *Jos.* A. XI. 8. 4. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἰαδδῶς — κατὰκοιμηθέντι

δὲ μετὰ τὴν δυσίαν ἐχρημάτισεν αὐτῷ κατὰ τὰς ὕπνους ὁ θεὸς θαρρύν. 5. Alexander M. τῶτον γὰρ καὶ κατὰ τὰς ὕπνους εἶδον ἐν τῷ νῦν σχήματι ἐν Διῷ τῆς Μακεδονίας τυ-
χάνων.

15. σκεῦος τῷ βασιλεῖ] *Jos.* XII. 5. 4. περιδύ-
σας ἐν τῷ ναῶν, ὡς καὶ τὰ σκεῦος τῷ θεῷ βασιλεῖ λαχρίαι
χρυσῆς, καὶ βαμνὸν χρύσειον, καὶ τράπεζαν καὶ τὰς δυσια-
στῆρας, καὶ μηδὲ τῶν καταπετασμάτων ἀποσχομένους. Pau-
lus est vas vel instrumentum utensile, quod a Deo
circumferretur & portaretur. 2. *Cor.* II. 14. *Psal.*
CXIX. 146.

16. εἰς τὴν οἰκίαν] In domum Judae sup. comm. 2.

18. ἀπέπεσον] *Galenus* ad Glaucon. II. πρὸς τὰς
ἀππτώσεις τῶν ἰσχυρῶν.

λεπίδες] *Moeris.* λεπίδες Ἀττικῶς, λεπίδες ἑλληνικῶς.

Adri-

23 τας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληρύντο ἡμέραι
24 ἱκαναί, συνεβλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. Ἐγγάσθη δὲ Σαῦλ ἡ ἐπιβελὴ αὐ-
25 τῶν. παρέθηκεν τε τὰς σούλας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι. Λαβόντες
26 δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν διὰ τῶν τειχῶν, χαλάσας ἐν σπυρίδι. Παρα-
27 γινόμενος δὲ ὁ Σαῦλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπειράτο κολλᾶσαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάν-
28 τες ἐφοβήθη αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν
ἤγαγε πρὸς τὰς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸ Κύριον, καὶ ὅτι
28 ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ
ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρρησιάζομενος
29 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἐλάλει τε καὶ συνεζήλει πρὸς τὰς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ
30 ἐπεχείρουν αὐτόν ἀνελεῖν. Ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κἀληγάγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν,
31 καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλι-
32 λείας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομώμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου,
καὶ τῇ ὠφελήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο. Ἐγένετο δὲ Πέτρον διαρχόμενον

~ εἰς

ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν] ὅπως πιάσωσιν αὐτόν, ἡμέρας καὶ νυκτός A.
25. αὐτὸν οἱ μαθηταὶ] οἱ μαθηταὶ αὐτόν 31. αὐτόν] — ACF 36. Origenes, Hieronymus in Gal. I. 17.
μαθηταὶ] + αὐτῶν ACF Codices Latini. Origenes, Hieronymus, Correctorium biblicorum: Graecus non habet,
sed glossa exponit.
καθῆκαν διὰ τῶν τειχῶν] διὰ τῶν τειχῶν καθῆκαν αὐτόν ACF 33. 36. 40. 45. Versio Vulg. Copt. Origenes, Petrus
Alex. 9. Hieronymus. διὰ τῶν τειχῶν καθῆκαν E. 31.
ἐν σπυρίδι] ἐν σπυρίδι C. εἰς σπυρίδι 47. a prima manu. 26. παραγινόμενος] γινόμενος 24.
ὁ Σαῦλ] — AC 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Hieronymus l. c. probante J. Millio prol. 969. J. A.
Bengelio. ὁ Παῦλος E. 33. 34. Versio Arab.
εἰς] ἐν E. 1. 2. 3. 4. 16. 17. 24. 31. 32. 33. 35. 37. 38. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Erasmi. Ald. Coli-
naei, Oecumenius Ed. Theophylactus.
27. αὐτόν] αὐτῶν 37. Chrysostomus.
καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ] — 4. a prima manu.
τῷ Ἰησοῦ] κυρίῳ A. Ἰησοῦ C. 1. 31. τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ 14. 17. a prima manu. 25. 33. 34. 37. 38. 47. ex
emendatione. Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ 36. ab Ἰησοῦ ad Ἰησοῦ comm. 38] — 33. 34
28. καὶ ἐκπορευόμενος] — G. 1. 2. 4. 5. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 24. 26. 28. 31. 32. 35. 37. 47. Editio
Complut. Erasmi. 1. 2. 3. 4. Ald. Colinaei, Plantin. Genev. Oecumenius Ed. Theophylactus. probante Erasmo.
ἐν prius] εἰς ACEG 1. 2. 4. 10. 11. 15. 17. 18. 20. 24. 26. 27. 28. 29. 31. 35. 36. 37. 40. 46. 47. Lectio-
nar. 2. Editio Complut. Erasmi. 1. 2. 3. 4. Ald. Colinaei, Plantin. Genev. Chrysostomus, Oecumenius Ed.
καὶ tertio loco] — AC. 15. 40.
τῷ κυρίῳ] — C. 3. 10. 14. Versio Syr. Aethiop. Chrysostomus. τοῦ 38. Editio Genev. κυρίῳ 31.
Ἰησοῦ] — A 40. Versio Syr. posterior. T. Beza delet punctum, & jungit sequenti ἐλάλει.
+ κυρίῳ Ed. Bogardi. παρρησιάζομενος] + τε 40. τοῦ κυρίῳ Ἰησοῦ] Ἰησοῦ τοῦ κυρίῳ 15.
29. τε] 27. Versio Syra posterior. Ἑλληνιστάς] Ἑλλήνας A. Versio Copt. Aethiop. Arab.
ἐπεχείρουν] ἐπιτίμουν 18. 36. αὐτὸν ἀνελεῖν] ἀνελεῖν αὐτόν ACE 31. 38. 40. Versio Vulg. Chrysostomus.
30. ἐπιγινόντες] γινόντες 40. αὐτὸν prius] — 33. 34.
καισάρειαν] Ἱερουσαλίμα A. + διὰ νυκτός E. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
καὶ] + νυκτός 8. αὐτόν posterior] — AE. 14. 27. 29. 33. 34. Versio Vulg.
31. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι] ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία AC 5. 14. a prima manu. 15. 18. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg.
Syr. Copt. Aethiop. Euthalius, Dionysius c. Paul. Samof. Q. 5. probante J. Millio prol. 726. J. A. Bengelio.
+ πάσαι E. καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας] — 3.
εἶχον εἰρήνην οἰκοδομώμεναι καὶ πορευόμεναι] εἶχον εἰρήνην οἰκοδομώμεναι καὶ πορευόμεναι
καὶ πορευόμεναι E. τοῦ prius] — A. ἐπληθύνοντο] ἐπληθύνοντο iidem.

Aristophanes Vesp. 785. Schol. λοιπὰς δὲ καλεῖ, ὡς ἡμεῖς λοιπὰς καλοῦμεν. Tob. XI. 10.

20. 1. Cor. I. 23. praedicavit Messiam, nimirum hunc Jesum esse Messiam & filium Dei. 2. Cor. XI. 4.

24. ἐπιβελὴ] Thucydides VIII. 92. πληγὴς ὑπ' ἀνδρὸς τῶν περιπέλων τινος ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθύνεσθαι. Herodotus III. 5. 9. ἀνὴρ ἀπατῶν, σφόδρὰ τε πρὸς ἐπιβουλὴν.

25. τείχος] Moeri. τειχίον, τὸ τῆς οἰκίας, Ἀττικῶς τείχος, τὸ τῆς πόλεως, ἑλληνικῶς. Thotmas. τείχος οὐδέ-τέρως τὸ τῆς πόλεως τείχος δὲ ἀρσενικῶς ὁ τῆς οἰκίας. Hesychius. τείχος τὸ τῆς πόλεως. Cic. de Orat. II. 24. Lex. peregrinum vetat in murum addiscere.

Hermogenes Partit. Stat. p. 16. ἐπὶ τὸ τείχος εἰ ἀνέλθοι, τεινᾶτω. Sallustius Fragm. e muris carnes sportis demittebant. Jos. II. 15. 1. Sam. XIX. 12.

26. Tiberius interea mortuus erat, Pilatus vero, Herodes Tetrarcha, Cajaphas & Jonathan remoti.

27. Si Dominus alloquio ipsum dignatus est, an nos illum fugeremus? si Damasceni ipsum fuserunt, cur non & nos?

30. κατήγαγον] Plut. Cic. p. 867. E. τιθεσθαι αὐτὸν οἷον δυνατοὶ πάντες ἀπὸ τῆς οἰκίας καὶ τῶν ἑνὸς πολλοὶ κατήγαγον εἰς τὸ πῶδον.

31. Targum Genef. V. 22. ambulavit Enochus in timore Dei, & VI. 9.

Tte

24. πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τὰς ἁγίας τὰς κατοικεῖντας Λύδδαν. Ἐυρὲ δὲ ἐκεῖ ἄν- 33
 θρωπὸν τινα Ἀινεάν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτω, ὃς ἦν πα-
 ραλελυμένον. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος. Ἀινέα, ἰάταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός ἀνά- 34
 στηθι, καὶ τρώσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικεῖντες 35
 Λύδδαν καὶ τὴν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὴν Κόρινθον. Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθη- 36
 τρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων
 καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀπο- 37
 θανεῖν· λεσάνης δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. Ἐγγὺς δὲ οὗσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ 38
 μαθηταὶ ἀκέσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἀνδρας πρὸς αὐτὸν, πα-
 ρα-

32. καὶ] — 34. 40.
 Λύδδαν] Λύδδα A. 33. 40. Λύδδα 34. Λύδαν 2. 18. 31. 46. Editio Complut. 33 τινά] — 3.
 Ἀινεάν] ἐνεάν 15. 18. Ἀινεάν 1. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, & comm. 34.
 Ἀινεάν ὀνόματι] ὀνόματι αἰνεάν ACE 31. 40. Versio Vulg.
 κραββάτω] κραβάττω CE 1. 25. 26. 33. 34. Lect. 2. κραβάττω A. 27. 29. 40. κραβάττω 37.
 34. σε] + ὁ κύριος A. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Aethiop. Ἰησοῦς] — 2. 3. 20. Chrysostom.
 Ἰησοῦς ὁ] ὁ Ἰησοῦς Editio Erasmi, Colinaei, Oecumenius Ed. ὁ] — 15. 18. AC.
 σεαυτῷ] σεαυτὸν 42.
 Λύδδαν] Λύδδα A. 33. 40. Λύδδα 34. Λύδαν 26. Editio Complut.
 τὸν Σάρωνα] τὸν Σαρανῶν 15. 18. 19. 47. Editio Gen. Stephani, Bengelii, τὴν Σαρανῶν Editio Plant. Com-
 plut. τὸν Σαρανῶν 11. 17. τὸν Σάρωναν A. ex emendatione. τὸν Ἀσάρωνα 1. 2. 3. 4. ex emenda-
 tionem. 8. 10. 14. 16. 17. in ora 20. 25. 32. 35. 37. 38. 42. 46. 56. duo Vaticani, Editio Erasmi, Ald. Coli-
 naei, Oecumenius Ed. Theophylactis. Ἀσάρων 45. 47. in ora. Codex Urbinas.
 36. ταβιθά] ταβιθᾶ Lectionar. 2. ταβιθά 1. 40. 43. 56. Basilinus. ταβία J. Reuchlinus l. 2. de ver-
 bo mirifico. Ed. A. 1486. ἢ πλήρης] πλήρης ἦν 31. ἀγαθῶν ἔργων] ἔργων ἀγαθῶν CE 31. 40.
 37. αὐτὴν prius] — 36. 37. ἀποθανεῖν] + τὴν Πέτρος ἐν Λύδδῃ ὄντα. Versio Syr. posterior cum asterisco.

32. Λύδδαν] 1. Chron. VIII. 12. Esf. II. 33. Nebem. XI. 35. 1. Macc. II. 34. Jos. A. XIV. 11. 2. δ. πόλεις ἐξανδραποδίζονται κάσσιος, ὡς ἦσαν αἱ δυ-
 νάτωται. Γόφια τε καὶ ἐμμάς, πρὸς ταύταις δὲ Λύδ-
 δα καὶ θαιμιά. & B. I. 11. 2. Γόφια γυν καὶ ἐμμάς, καὶ δύο ἐτέρας τῶν ταπεινότερων ἐξανδραποδισάμενος. II. 19. 1. Κάσιος εἰς Λύδδα παρελθὼν, κενὴν ἀνδρῶν τὴν πό-
 λιν καταλαμβάνει, διὰ γὰρ τὴν τῆς Σκηνοπηγίας εἰορτὴν ἀ-
 ναβεβήκει πᾶν τὸ πλῆθος εἰς Ἱερουσόλυμα. v. δὲ τῶν παρα-
 φανέντων διαφθείρας, καὶ τὸ ἄσυ κατακαύσας. IV. 8. 1. καταστρέφόμενος δὲ τὰ περὶ θαιμιά τοπαρχίαν ἐπὶ Λύδδης καὶ Ἰαμινίας ἐχώρει, καὶ προσκεχωρημέναις ἐκατέραις ἐγκα-
 ταστήσας οἰκήτορας τῶν προσκεχωρηκότων ἱκανῶς, εἰς Ἀμ-
 μαῦντα ἀφικνεῖται. A. XX. 6. 2. κάματος — κακί-
 θη εἰς κάμην τινὰ παραγινόμενος, Λύδδαν λεγομένην, πόλεις τὸ μέγεθος ἐκ ἀποδύσαν, καθίστας ἐπὶ βηματος. Schir. R. coenaculum Arim in Lydda. R. Samlai Lyddenfis. Cyrillus Hierof. p. 204. ἐν Λύδδῃ μὲν τῇ νῦν Διοσπόλει. Hieronymus Epitaph. Paullae. Lyddam versam in Diospolin. in Abaccuc. II. audiui Lyddae quendam de Hebraeis, qui sapiens apud illos & διωτερωτής vocabatur. In nummis vocatur Diospolis. Hieronymus praef. in Job. Memini me ob intelligentiam hujus voluminis Lyddaeum quen-
 dam praeceptorem, qui apud Hebraeos primus ha-
 beri putabatur, non parvis redemisse nummis. Ste-
 phanus Διοσπολις — ζ. Παλαιστίνης. Epiphanius. καὶ πωλήσιν τὴν βεμβλὴ ἐς χωρίον ἢ Διοσπολις, ἐνθα κατέκει-
 ται τὸ λείψανον τῆς μεγαλομάρτυρος ἁγίας Γεωργίας. Da-
 masceus epist. ad Theophil. Imp. pro Imag. 4. ἐν Λύδδῃ τῇ καλεσμένῃ Διὸς πόλει, πρὸς μιλίων ιη. τῆς ἱε-
 ρουσαλὴμ. inf. XVIII. 23. Esf. R. I. 3. R. Nathan — X. sunt partes paupertatis in mundo, novem Lyddae, & una in mundo universo. Schewitb Hierof. 9. a Bethorone Emaunte mons, Emaunte Lyddam planities, a Lydda ad mare vallis. Maa-
 ser. Scheni. V. 7. Lydda unius diei itinere distat Hie-
 rofolymis versus occidentem, & Rosb Haschana f. 31. 2. ut Jordanes versus ortum.

33. Sophocles. Laocoonte Nyn δ' ἐν πύλαισιν Ἀινέας

ὁ τῆς δεξ.

35. Σάρωνα] Eusebius Onomast. Σαραν — καὶ ἄλ-
 λη ἔστι Σαρανῶς ἢ ἀπὸ καισαρείας εἰς Ἰόππην χώρα. Hie-
 ronymus A Caesarea Palestinae usque ad oppidum Joppe omnis terra quae cernitur dicitur Saronas. ad Esfaj. XXXIII. Saron omnis circa Joppem Lyd-
 damque appellatur regio, in qua latissimi campi fertilesque redduntur. ad LXV. Pro campestribus in Hebraico Saron ponitur. Omnis regio circa Lyddam, Joppen & Jamniam apta est pacendis gre-
 gibus. Sota VIII. 3. e bello discedere non licet ei, qui Sarone lateritiam aedificaverat. R. Salomo ter-
 ra ejus non valebat ad lateres, neque satis dura-
 bant. nam bis singulis Septem annis renovare sole-
 bant. Sota f. 44. 1. Gemara. Hierof. Vajakra R. XX. Thanchuma p. 163. 1. etiam fummus ponti-
 fex quovis expiationis festo nominatim pro Saroni-
 tis preces fundebat, ne aedes ipsorum illis in sepul-
 cra converterentur. Aristides T. 2. p. 208. οὐδ' ἵνα τὸν πάντα χρόνον τὴν θάλασσαν οἰκῶσιν, ὥσπερ τὸν γλαυκὸν φασὶ τὸν Ἀθηναῖον ἢ τὸν Σάρωνα τὸν ἐπ' αὐ-
 μὸν τῷ πελάγῳ. Schol. τὸν Σάρωνα δαίμονα φασὶ γενέ-
 σθαι ναυτικώτατον, ἐκ τῆς ἐκλήθῃ τὸ Σαρανικὸν πέλαγος. ἔστι δὲ τῆς Παλαιστίνης, ὃ πρός κενταὶ ἄλλαι τε πολλαὶ πό-
 λεις καὶ ἡ Ἰόππη καὶ ἡ Λύδδα. Esf. XXXIII. 9. XXXV. 2. 1. Par. XXVII. 29. Menachoth f. 87. 1. Traditio. agni ex Hebrone, vituli Sarone. Kilaim II. 6. Hilleliani dicunt jugum latum Saronense. Glof. Sarona fuit in valle, ubi juga sunt latiora illis qui-
 bus arant in monte.

36. Ἰόππη] Jos. XIX. 46. 1. Macc. XII. XIV. 5. X. 75. Jos. I. 3. Jos. A. XI. 4. 1. τότε κέρνα κατέ-
 γισεν ἐκ τῆς Λιβάνης ξύλα θήσασιν αὐτὰ καὶ σχεδία πηλα-
 ρέοις εἰς τὸν τῆς Ἰόππης κομίζεν λιμῖνα. XIII. 9. 2. Ἰόππη καὶ λιμῖνες. 15. 2. ἡ νῦν Ἀντιπατρίς καλεῖται, ἄχρι τῆς εἰς Ἰόππην θαλάσσης — ἐπὶ σάδιες p. XIV. 10. 6. ὅπως τελῶσιν ὑπὲρ τῆς Ἱερουσαλμιτῶν πόλεως, Ἰόππης ὑπεξ-
 αιρεμένης. B. III. 9. 3. ἀλμύρου δὲ ὕψους φύσει τῆς Ἰόππης· αἰγίαλῳ γὰρ ἐπιλήγει τραχεῖ, καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν ὀρθόν, βραχὺ δὲ συνένεστι κατὰ τῆς κρείας ἐκατέρω-

θεν.

- 39 ρακαλῆνες μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος^Θ συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν
 ὠθαγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν· καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαί-
 σαι, καὶ ὀπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς.
 40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, θεῖς τὰ γόνατα προσοχῆσαι· καὶ ἐπιτρέψας πρὸς
 τὸ σῶμα, εἶπε· Ταβithά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἠνοιξε τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδῶσα τὸ
 41 Πέτρον, ἀνεκάθισε. Δεὶς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν. Φωνήσας δὲ τὰς ἀγίας καὶ τὰς
 42 χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπίστευ-
 43 σαν ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μείναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ ὡθῶν τιμὴν Σίμωνι βυρσεῖ.
 Ἀνὴρ

δὲ αὐτὴν ἔθηκεν] ἔθηκεν αὐτὴν 40.

δὲ ἔθηκεν αὐτὴν A.

αὐτὴν posterior] — 15. 18.

ἦ] + τῷ AE. 40.

38. Λύδης C. Λύδης 26. Editio Comp. ὅτι] + ὁ 56.

38. 43. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Versio Arab. Oecumenius, Theophylactus.

ὀκνήσαι] ὀκνήσας AC a prima manu E. Versio Vulg.

ὀκνήσας 40.

αὐτῶν] ἡμῶν AC, a prima manu. E. 40. Versio Vulg. Corp.

39. δὲ] + ὁ C.

συνῆλθεν] συνεῆλθεν 34.

παράγονόμενον] παραγονόμενον 40.

παρέστησαν] παρέστησαν Basilii Eth. 74. Chrysostomus.

πᾶσαι] — 15.

40. ἔξω πάντας] πάντας ἔξω C. 31. Versio Vulg. Syr.

Πέτρος] + καὶ ACE 3. 15. 25. 40. Versio Corp.

ἀνάστηθι] + ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ Versio Syra posterior cum alteris.

ἡ δὲ] + παραχρήμα E. καὶ 56.

ἡ οἷς] διηνοῖς 2. 4. 10. 34.

41. δὲ] τε A.

ab αὐτὴν ad αὐτὴν] — 3.

42. τῆς] — C.

πολλοὶ ἐπίστευσαν] ἐπίστευσαν πολλοὶ ACE. 31. 40.

43. ἡμέρας] + τινὰς C. 15. 18. 36.

ἡμέρας ἱκανὰς μείναι αὐτὸν] αὐτὸν ἡμέρας ἱκανὰς μείναι AE 29. 38. 40.

ἡμέρας ἱκανὰς μείναι 3.

θεν, αἱ δὲ εἰσι κρημνοὶ βαθεῖς καὶ πρῆχσαι σπιλάδες εἰς τὸ
 πέλαγος, ἔνθα καὶ τῶν Ἀνδρομέδας δεσμῶν ἔτι δεκνύμενοι
 τύποι πισθενταὶ τὴν ἀρχαιότητα τῷ μύθῳ τύπων δὲ τὸν
 αἰγιαλὸν ἀντίος βορέας, καὶ πρὸς ταῖς διχομήταις πέτραις ὑ-
 ψηλοὺς ἀνασκαπτοὺς τὸ κύμα, σφαλερώτερον ἐρημίας τὸν ὅρμον
 ἀπεργάζεται. — ἦν δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐκβρασθέντων σωμά-
 των τετρακισχίλιοι πρὸς τοῖς σι. Ῥωμαῖοι δὲ λαβόντες ἀμα-
 χητὴ τὴν πόλιν κατέκαψαν. Stephanus. Ἰόππη πόλις φοι-
 νίκης πλῆθος Ἰαυνιάς. Numus Titii Ἰοπητῶν inscriptionem habet. Hodie Jaffa dicitur, ubi appellant, qui
 iter religiosum in terram sanctam suscipiunt. Jos. B. II. 18. 10. ὁ δὲ κείσας μύραν τῆς στρατῶς προέπεμψεν
 εἰς Ἰόππην — τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν φοι-
 νικηθέντων υ. πρὸς ὀκτακισχιλίας.

μαθήτρια] Thomas. μαθητρίς, ὡς αὐλητρίς· οὐ μαθή-
 τρια. Moeris. μαθητρίς, Ἀττικῶς μαθήτρια Ἑλληνικῶς.
 Diogenes L. Speusippo IV. 2. ἐλγόντο δὲ αὐτὲ καὶ οἱ
 Πλάτωνος ἀκούον μαθήτριαι. Pythag. VIII. 42. μαθή-
 τριαν δὲ Πυθαγόρας.

δορκάς] Inscriptio in Hispania. Messia Dorcas, mater infelix. Lucretius IV. 1155. Nigra melichroos est: immunda & foetida ἡχοορμος: Caesia παλλὰς-
 δον: nervosa & lignea Δορκάς. Lucianus D. Meretr. IX. ἐκλύομαι, ὡς Δορκάς, ἀπὸ τῆς ἀπορίας. Jos. B. IV. 3. 5. Ἰωάννην τινὰ — Δορκάδος ἔτος ἐκαλείτο πᾶς κα-
 τὰ τὴν ἐπιχθῆριον γλῶσσαν. Hippocrates de praedict. III. οἱ ἐν ὑστερικαῖς ἀπορίας σπασμοὶ εὐχερεῖς, οἷον καὶ Δορκάδιν.
 Diaphorides II. 85. νεβρὲ καὶ Δορκάδος, καὶ πλατυκέ-
 ριστος, καὶ Δορκὲ καὶ ἐλάφῃ. Vajikra R. XIX. Tabitha, ancilla R. Gamalielis. Berachoth II. 7. Hie-
 rof. Nidda f. 49. 4. unaquaeque ejus famularum vocata est mater Tabitha. Masskebeth Semachoth I. 13. XXXIII. 2. 32. D. Aeliae Dorcadi matricae.

37. λῶσαντες] Eurip. Phoeniss. 1328. ἐγὼ δ' ἤκα
 μέγα Γίρον ἀδελφὴν Ἰοκάστην ὅπως Λέσχη, πρόθηται τ' ἐ-
 κέτ' ἵντα παῖδ' ἐμόν. II. ω. 582. Δμῶας δ' ἐκκαλέσας λῶ-
 σαι κέλετο· ἀμφὶ τ' ἀλείφαι. Ennius Tarquinii corpus
 bona femina lavit, & unxit. Aen. VI. 358. Pars calidos latites & abena undantia flammis Expe-
 diunt, corpusque lavant frigentis, & ungunt. A-
 rplejus VIII. Familiares miserae Charites accura-

tissime corpus ablutum unita sepultura ibidem ma-
 rito perpetuam conjugem reddidere. Anthol. III. 13. 4. ἀλλὰ περιετείλας διδρα χθονί, μὴδ' ἐπὶ νεκρῷ λυ-
 τρὰ χέγης, σέβομαι, δεσποτα, καὶ ποταμῶς. Galeus
 de rat. med. XIII. τὸν θεογένη τεύεντα λένει ἐπεχέ-
 ρεν ἔνιοι τῶν φίλων. Socrates ap. Plat. Phaedone p. 85. B. δοκεῖ γὰρ ἡδὴ βελτίον εἶναι λυσάμενον πεινὲν τὸ
 φάρμακον, καὶ μὴ πρῶν γινώσκοντα τὰς γυναῖκες παρέχον. A-
 lianus V. H. IV. 1. Δαρδανίως τὸς ὑπὸ τῆς Ἰλλυριδος,
 ἀκούω τρεῖς λῆσθαι μόνον παρὰ πάντα τὸν αἰσυτὸν βίον, ἐξ
 ὠδίων, καὶ γαρμύτας, καὶ ἀποθάνοντας. II. σ. 350.
 καὶ τότε δὴ λῆσαν τε καὶ ἤλειψαν λιπ' ἐλαίῳ. Od. ω.
 45. καθήραντες χροά καλὸν ὕδατι τε λιανῷ καὶ ἀλείφα-
 τι. Bio Epitaph. Adonid. ὃς δὲ λῆσσι χρυσείοις φο-
 ρήσεν ὕδωρ, ὁ δὲ μνηρία λῆσι. Lucianus de Luctu II.
 μετὰ ταῦτα δὲ λῆσαντες αὐτὲς — καὶ μύρῃ τῇ καλλίστῃ
 χρίσαντες.

ὀκνήσαι] Thomas. ἀποκινῶ δοκιμάτερον ἢ ὀκνῶ. Gale-
 nus Anatom. IV. μὴδ' ὀδῶ μῆκος ὀκνήσας μῆτε πλῆν.
 Etymol. ὀκνῶ τὸ ραθυμῶ, οἰοῖται οὐ κινῶ. Num. XXII. 16. Jud. XVIII. 9. Plato saepiſs. ὀκνῶ. Diogenes
 L. Periantr. I. 99. μὴ ὀκνεῖται καὶ παρ' ἐμὲ φοιτῆν.

39. Προσ. XXXI. 24. 1. Sam. II. 49. Tob. II. 19.
 μετ' αὐτῶν ἔστα] Euripides Alceſt. 991. φίλα μὲν,
 ὅτ' ἦν γε μετ' ἡμῶν, φίλα δ' ἔτι καὶ θαυῶσα. Heraclid.
 9. πόνων πλείων μετέσχον εἰς ἀνὴρ Ἡρακλεῖ, ὅτ' ἦν μετ'
 ἡμῶν· οὐδ' ἐπὶ κατ' ἐρανὸν καίει. Isocrates Evag. ἕως
 ἦν μετ' ἀνθρώπων — ἐπὶ δὲ μετήλλαξε τὸν βίον. Pausa-
 nias Boeot. 25. Hercules ἠνίκα ἦν μετ' ἀνθρώπων.

41. παρέστησεν — ζῶσαν] Sextus Empir. a. Lo-
 gic. I. 254. ὅτι Ἀδμήτωρ ὁ Ἡρακλῆς τὴν Ἀλκίνοῦ γῆνιν
 ὠκυγῶν παρέστησεν. Sup. I. 3.

42. Inf. XI. 21. XVI. 31.

43. βυρσεῖ] Thomas. βυρσοδέψης, οὐ βυρσεύς. Ar-
 gumentum Aristophanis Equit. παράγει τινὰ κλέοντα
 τὸν καλέμειον Παφλάγονα, καὶ ἔτι βυρσοπάλιν. & 44.
 Schol. βυρσεῖα, συμβαίνει δὲ τῶν ἐν τῷ ἐμβρίχειν τῷ
 δερματι, καὶ πλείοσι ἐὰν ἡμέρας αὐτὰ εἰς τὸ φάρμακον,
 ἵνα διαλέβωσι, ἀπὸ τῆς ὀσμῆς τῆς τοῦ ὕδατος καὶ τῶν δη-
 μῶντων μολυσμαίνους ἄχαρι δῶδάναι. Pollux VI. 128.
 Βίον ἐπονομίσαν ὀνόματι. Βίος ἐφ' ᾧ ἔν τις ἐπονομίσθῃ, παρ-

Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλῆς Ἰταλικῆς· Εὐσεβὴς καὶ φοβόμενος τὸ Θεόν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιοῦν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δέοντες τῷ Θεῷ διαπαντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι Φανεράς, ὥστε ὥραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τῷ Θεῷ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ Κορνήλιε. Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε· Τί ἔστι Κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετέπεμψαι Σίμωνα ὃς ὀπτακαλεῖται Πέτρος. Οὗτος ξενίζετο ποτὶ τινι Σίμωνι βυρσῇ, ὃ ἔστιν οἰκία

~ τὸ ὀπτακαλόμενον Πέτρον

1. ἦν] — ACE 3. 14. a prima manu. 15. 18. 25. 33. 34. 36. 37. 40. 46. 56. Chrysostomus probante J. Millio prol. 969. σπείρης] σπείρας 16. 17. ex emendatione 37. 38. 56.

2. τε] — ACE 18. 26. 40. Versio Vulg. Syr. πολλὰς] + ἐν 40. 47. Versio Syr. Æthiop. Arab. Irenaeus. post αὐτῶν ponenda est distinctio major, post διαπαντός vero, minor.

3. ὥστε] + περὶ AE 5. 7. 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40. Versio Copt. Irenaeus, Damasceus. ὥς 15. 18.

32. 36. 40. Editio Complut. Damasceus i. 1. s. 7.

ἐννάτην] ἐνάτην ACE 31. 47. a prima manu. Codices plurimi, teste Millio. τῇ] — 45. Chrysostomus. αὐτῇ] — 40. 4. καὶ prius] — 28. Versio Vulg.

εἰπόντα] εἶπεν 25. αὐτῷ prius] αὐτόν 18.

τι] + C. a prima manu. ἐνώπιον] ἐμπροσθεν A 15. 36. 40.

αἱ posterior] — 3. 31. 5. εἰς Ἰόππην ἄνδρας] ἄνδρας εἰς Ἰόππην ADE. 31. Versio Vulg. Syr. εἰς Ἰόππην 40.

Σίμωνα] + τινὰ A. 7. 15. 18. 32. 36. Editio Complut. Stephani 1. 2. Plantin. Wechelii. Versio Vulg. Syra posterior in margine.

ὃς ὀπτακαλεῖται Πέτρος] τὸ ὀπτακαλόμενον Πέτρον E. 1. 2. 3. 4. 10. 11. 16. 17. 19. 20. 24. 26. 27. 28. 29. 31.

32. 33. 34. 35. 37. 45. 46. 47. a prima manu. 56. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Oecumenius ed. Origenes, Theophylactus. inf. XI. 13.

6. τινι Σίμωνι] Σίμωνι τινι 31.

νοσσοῦντες, κάπηλος — τελώνης — ναύτης — βυρσοδέψης, σκυτοδέψης. Petronius 2. Non bene olere, qui in coriaria [al. culina] habitant. Artemidorus I. 53. Νεκρῶν γὰρ ὥπτεται σωμαμάτων ὁ βυρσοδέψης, καὶ τῆς πόλεως ἀπώκειναι, ἐπεὶ καὶ τὰ κρυπτά ἐλέγχει διὰ τὴν ὄσμη. II. 20. γούπας δὲ κεραιμεῖσι καὶ βυρσοδέψαις ἀγαθοὶ διὰ τὸ τῆς πόλεως ἀπώκειναι, ὅτι διὰ τὸ νεκρῶν ὥπτεσθαι σωμαμάτων. IV. 59. τὰ δὲ [ζῶα] νεκροῖς ἐφεδρεύοντα — βυρσείας. Bava Bathra II. 9. Cadavera & sepulcra separant & coriarium quinquaginta cubitos a civitate. Neque officinam coriariam faciunt nisi ad orientalem urbis plagam. R. Akiba dicit: imo prorsus omnem plagam, excepto occidente Megilloth III. 1. Non vendunt synagogam, nisi his quatuor exceptis, ut non convertatur in balneum, aut officinam coriarii, aut locum lotionis, aut domum aquae. Schabb. I. Non ingrediatur homo in balneum, neque in officinam coriariorum tempore orationis. Kidduschin f. 82. 2. Pefachim f. 65. 1. Bava Bathra f. 16. 2. Sanhedr. f. 100. 2. Non potest mundus esse sine aromatariis & coriariis: beatus autem est ille, cujus opificium est aromatarium: at vae illi, cujus opificium est coriarium. Kidduschin f. 82. 1. ex aromatariis, textoribus, tonforibus, fullonibus, venae fectoribus, balneariis, coriariis nec constituunt regem neque sacerdotem magnum. Cetuboth VII. 10. Hi sunt, quos cogunt ad dimittendum uxorem — Coriarius. Contigit Sidone, ut coriarius moreretur relicto fratre coriario, Dixerunt sapientes: illa dicere potest, fratrem tuum ferre poteram, te autem non possum. Codex D. pellio cap. X. 6.

I. τῆς καλαμίνης] Caesar B. C. III. 88. Legiones duae — quarum una prima, altera tertia adpellabatur. II. 20. altera ex II. legionibus, quae vernacula adpellabatur. 34. cum legione tironum, quae adpellabatur XXVII.

Ἰταλικῆς] Ptolemaeus III. 10. λεγὼν πρώτη Ἰταλική. Tacitus H. I. 59. cum Italica legione & ala Taurina, Lugduni tendentibus. 64. Legio Italica & ala Taurina abductae. — Manlius Valens, legatus Italicae legionis, quamvis bene de partibus meritis, nullo apud Vitellium honore fuit. II. 41. mirum dictu, a paucioribus Othonianis quo minus in vallum impingerentur, Italicae legionis virtute terrii sunt. 100. postremo agmine una & vicissima Rapax & prima Italica incescere. III. 14. Cremonam pergant, ut legionibus primae Italicae & uni & vicissimae rapaci jungerentur. Arrianus Tac. p. 73. προτετέχθων δὲ αὐτῶν οἱ τῆς σπείρης Ἰταλικῆς περὶ πάντων δὲ ἡγίσθω Πέλληρι, ὅστις καὶ τῆς σπείρης τῆς Ἰταλικῆς ἀρχὴ. nummus Gallieni. Leg. 11. Ital. VII. P. VII. F. Jos. A. XIX. 9. 2. ἐγνώκει δὲ πρὸ πάντων ἐπιστῆλαι φάδω — τὴν ἰλὴν δὲ τῶν Καισαρέων καὶ Σιβασηνῶν, καὶ τὰς ε. σπείρας εἰς Πόντον μεταγαγόν, ἵνα ἐκεῖ στρατεύουσι — οὐ μὴν οἱ κλειυσθέντες μετέστησαν. πρωβυστάμειοι γὰρ κλαυδίον ἀπεμειλίζαντο, καὶ μύθην ἐπὶ τῆς Ἰδαίας ἐπέτυχον· οἱ καὶ τοῖς ἐπίσσι χρόνοις τῶν μεγίστων Ἰδαίοις ἐγένοντο συμφορῶν ἀρχή, τῇ κατὰ φλαῶρον πολέμου σπέρματα βαλόντες· ὅθεν Οὐεσπασιανὸς κρατήσας — ἐξήγαγεν αὐτὸς τῆς ἀρχῆς. Erat Caesarea in praefidiis: ubi etiam erant Syri milites, a quibus Romani sive Itali hic distinguuntur. Jos. B. III. 4. 2. προσεγένοντο δὲ καὶ ἀπὸ Καισαρείας ε. [σπείραι] καὶ ἰππίων ἰλημία· ε. δὲ ἑτεραι τῶν ἀπὸ Συρίας ἰππίων. Dio LV. p. 384. ἕκτα δύο [στρατόπεδα] ὧν τὸ μὲν ἐν Βρετανίᾳ τῇ κάτω τῶν πενήκτων, τὸ δὲ ἐν Ἰδαίᾳ τὸ σιδηρὴν τέτακται — ὁ γὰρ Νέρων τὸ πρῶτον τε καὶ Ἰταλικὸν ἀνομαζόμενος, καὶ ἐν τῇ κάτω Μυσίᾳ χειμάζων — τὸ δὲ δεύτερον ἐν Νωρικῷ, καὶ τὸ γ. τὸ ἐν Ραιτίᾳ, ὃ καὶ Ἰταλικὴ κίληται.

Celebre est nomen Cornelii Scipionis, Cornelii Sullae, Cornelii Taciti &c. Cornelii Nepotis, Cornelii Celsi. Cic. Fam. XIII. 36. Demetrius Magas Siculus — nunc P. Cornelius vocatur.

7 ὡς θάλασσαν· — οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγε-
 λος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, Φανήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ τραλιώτην εὐσεβῆ τ
 8 προσκαρτεροῦσαν αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενη αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέτειλεν αὐτὰς εἰς τὴν
 9 Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοπορευόντων ἐκεῖνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέ-
 10 τρος ὅτι τὸ δῶμα προσεύχονται, καὶ ὥραν ἔκτιν. Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθε-
 11 λε γεύσασθαι· ὡς σκευάζοντων δὲ ἐκεῖνων, ἐπέτεσεν ἐπ' αὐτὸν ἕκτασις. Καὶ θεωρεῖ
 τὸ βρᾶν ἀνεωγμένον, καὶ καβαλαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκευές τι ὡς θύον μεγάλην, τείσαρσιν
 ἀρχαῖς

οὗτος λαλήσει σοι, τί σε δεῖ ποιεῖν] — ACDE 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 24. 25. 28. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 42. 43. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Complur.
 Bengelii. Codices Latini. Versio Syr. utraque. Arab. Chrysostomus. Theophylactus. probante Erasmo & J. Millio prol.
 970. ὅς λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος σου 4. in ora. 8. 26. 27. ex Act. XI. 14.
 7. ὁ postorius] — 3. 11. 31. 43. 47. Lectionar. 2.
 τῷ Κορνηλίῳ] αὐτῷ ACDE 15. 18. 27. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 970.
 J. A. Bengelio. αὐτῷ — ACE 40.
 εὐσεβῇ] τινι εὐλαβῇ 40. 8. καὶ] — D 33. Theophylactus.
 αὐτοῖς ἅπαντα] ἅπαντα αὐτοῖς AE. 40. + καὶ D. τὴν] — 4. 40. Editio Complur.
 9. ἐκεῖνων] αὐτῶν AE 4. 15. 18. 27. 29. 36. 40. ἐπὶ πρὸς 26.
 ἔκτιν] ἐνέκτιν 36. + τὴν ἡμέραν A. Codices Latini. 10. ἤθελεν] ἤθελεν 40.
 ἐκεῖνων] αὐτῶν ACDE 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40. Origenes.
 ἐπέτεσεν] ἔτεσεν 10. 19. 35. 37. 56. ἐγένετο ACE 15. 18. 26. 36. 40. Versio Copt. Origenes c. Celf.
 p. 56. probante J. Millio prol. 678. ἐπ' αὐτὸν ἕκτασις] ἕκτασις ἐπ' αὐτὸν C.
 11. ἀνεωγμένον] ἡνεωγμένον E. ἀνεωγτόν 40. καβαλαῖνον] — D. Versio Syr. Clemens. καβαλαῖνοισιν 40.
 ἐπ' αὐτὸν] — ACDE 15. 18. 27. 29. 40. Versio Syr. Æthiop. Clemens Alex. paed. II. p. 175. Origenes in
 Jerem. XX. 2. Levit. H. 7. probante J. Millio prol. 628. ἐπ' αὐτῷ 33. 34. 36.
 μεγάλην] + καὶ 33. 34. τείσαρσιν] τετράρσιν E Athanasius.

2. εὐσεβῆς] vocatur, quia unum Deum agnosce-
 bat: φοβούμενος τὸν θεόν, quia vitam & mores suos ad
 normam Legis naturae instituebat.

4. τί σε δεῖ;] Esth. V. 1. 3. 6. 7. VII. 2. quid
 me vis?

ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον] inf. comm. 31. Tob. XII.
 12. Apoc. V. 8. VIII. 3. Ex. III. 9. Dan. X. 12. Tar-
 gum Esth. VI. 1. Illa nocte adscendit recordatio
 Abrahami, Isaac & Jacobi coram patre ipsorum
 coelesti, ut mitteret ab excelsis angelum, nimirum
 Michaelē principem exercitus Israël.

5. μεταπέμψαι] Hefychius. μεταπέμπεται, μετακα-
 λῦται, μεταστέλλεται. Dioetis. μετέμψαι, θευδίδης
 μεταπέμψαιτο, Δημοσθένης. Thomas. μεταπέμψομαι, οὐ
 μεταπέμψω, εἰ καὶ θευδίδης ἐχρήσατο ἐν τῇ ἑκτῇ αὐτῶν
 τῶν Λακεδαιμονίων μεταπέμψαντων, καὶ ἐν τῇ ζ. ἢ μὴ ὡς
 τέλεισα ἢ σφᾶς μεταπέμψωσι. Plut. de Deo Socrat.
 p. 598. A. μεταπέμψαντο δισμῶτιν εἰς πολυμάχους.

9. ἀνέβη] — ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύχασθαι] Taanith f.
 23. Adscendamus in tectum, & imploremus mise-
 ricordiam — adscenderunt in tectum, & stetit
 ille ab uno angulo, & illa ab altero — cum de-
 scendisset, dixit. Tob. III. 11. 17. Nebem. VIII.
 16. Dan. VI. 10. Ps. LV. 17. II. ζ. 257. ἐξ ἄκρης
 πόλεως Διὶ χεῖρας ἐκτεταχέν. Od. p. 49. εἰς ὑπερῶν ἀναβῆ-
 σα — εὐχαιο πᾶσι θεοῖσι.

ὥραν ἔκτιν] Schabbat f. 10. I. H. IV comedunt
 omnes homines, h. V. operarii, VI. vero discipuli
 sapientum. Pesachim f. 12. 2.

10. πρόσπεινος] alibi non reperitur.

11. ὀθόνη] Linteum significat ecclesiam catholi-
 cam, ad quam totus terrarum orbis, omnes a qua-
 tuor plagis homines vocantur: illa coelestem ha-
 bet originem, & tandem in coelum transferetur.
 Apoc. XXI. 2. Jo. VI. 51. Jac. I. 17. Sanhedrin
 f. 59. 2. R. Juda F. Thimar dicebat: Homo pri-
 mus accumbat in horto Edenis, angeli vero mi-
 nisterii affabant ei carnem, & percolabant ei vi-
 num, in quem intuitus, vidensque serpens gloriam

ejus, invidit ei carnem coelitus ibi descendentem.
 Quid? daturne caro coelitus descendens? Imo. Ec-
 ce enim cum R. Chilpetha iter faceret, occurre-
 bant ei leones aliquot, qui rugitu coram ipso edito
 videbantur ipsum devoraturi. Dicente autem eo:
 Leones juvenes rugiunt ad rapinam Psal. CIV. 21.
 descendebant ei duo femora, quorum alterum co-
 medebant leones, alterum relinquebant ei. Quod
 cum attulisset in scholam, quaerentibus de eo disci-
 pulis: effernē res munda an immunda? Respon-
 dit: nulla res immunda descendit de coelo. Quae-
 rebat R. Zira ex R. Afha: Si descenderet ei spe-
 cies asini, quorsum illud? Respondit: draco stul-
 te, ecce dictum est tibi, nullam rem immundam
 descendere coelitus. Midras Tillin in Pf. CXLVI.
 7. temporibus Messiae Deus omnia licita pronun-
 ciat, quae fuere prohibita. — Sunt qui dicant,
 omnia animantia immunda in hoc mundo Deum
 S. B. munda pronuntiaturum tempore futuro. Va-
 jikra R. XIII. Dixit R. Abin f. Sacerdotis: dixit
 Deus S. B. Lex nova a me exibat: novitas legis
 exibat a me. Dixit R. Juda f. R. Simonis: omnes
 bestiae & Leviathan erunt possessio justorum tem-
 pore futuro, & quicunque non vidit possessiones
 gentium mundi in hoc seculo, dignus est ut vi-
 deat in seculo futuro, quo mactabuntur — &
 sapientes dixerunt: haec est mactatio licita. &
 XXII. Pf. CXLVI. 7. R. Menachem, & R.
 Bibi & R. Acha & R. Johannes nomine R. Jona-
 thanis dixerunt: Pro eo quod vetui tibi, permisi
 loco piscium Leviathanem, pro bestiis behemo-
 thum, pro avibus ziz.

ἀρχαῖς] Galenus de Chirurg. II. καὶ τισιν ἔδοξεν
 ἀρχαῖς ἐπιδύσαν ἀκούει ἀπὸ τῶν πέρατων καίτοι γυνικώτερον
 ὄνομα τὸ πέρας ἐστὶ τῆς ἀρχῆς, ὡς καὶ Πλάτων ἡμᾶς ἐδίδα-
 ξε, πέρατα λέγων εἶναι καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν τελευτὴν. εἴ-
 περ οὐ ἐγγραφεῖ γυνικώτερον προσηγορίαν ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος ἐπι-
 φάνει τῷ πρῶτῳ, τὴν μὲν ἀρχὴν ἔχει λέγειν ἡμῶν πέρας,
 ὡς περ καὶ τελευτὴν, οὐ μὴν τελευτὴν ἀρχὴν. Jud. X. 34

ῥεχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῇ γῆς· Ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τεύρα ποδα τῇ γῆς, 12
 καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἐρπετὰ, καὶ τὰ πτερινὰ τῶν ὕδαν. Καὶ ἐγένετο Φωνὴ πρὸς αὐτόν 13
 Ἀναστὰς, Πέτρε, ὕψον καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Μηδὲ μὲν, Κύριε· ὅτι ἐδέπο- 14
 τε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. Καὶ Φωνὴ πάλιν ἐκ θυλῆος πρὸς αὐτόν· Ὁ δὲ Θεὸς 14
 ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνῃς. Τῷ δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς καὶ πάλιν ἀνελήθη τὸ σκεῦος εἰς τὸ 16
 ὕδαν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδὼν οἱ ἄν- 17
 δρες οἱ ἀπέσταλμένοι ἀπὸ τῶν Κορινθίων, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν
 ἐπὶ τὸν πυλῶνα· Καὶ Φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε 18
 ξενίζετο· Τῷ δὲ Πέτρῳ ἐνθυμηθεὶς· ὡς τῷ ὁράματι, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· Ἰδὼν, 19
 ἄνδρες — τρεῖς· ζητεῖσιν σε· Ἀλλὰ ἀναστὰς κατέβηθι, καὶ πορεύεσθ σὺν αὐτοῖς, μηδὲν 20
 219-

~ διενθυμηθεὶς

- δεδεμένον καὶ δεδεμένην καὶ 4. 47. — ACE 40. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Origenes l. c. & de Or. 16. Cy-
 rillus in Jo. p. 934. Theodoretus in Levit. Q. 11. καὶ καθιέμενον] — 36. Versio Copt.
 καθιέμενον] καθιέμενον 4. 40. 47. τῇ γῆς] τὴν γῆν 40.
 12. τῇ γῆς, καὶ τὰ θηρία ἐ τὰ ἐρπετὰ καὶ τὰ πτερινὰ τῶν ὕδαν AC. 33. 40. Versio Vulg. Copt. Syr. Clemens Alex.
 paed. II. 1. Origenes, Theodoretus, Constitut. VI. 12. probante J. Millio prol. 628. J. A. Bengelio in Gnom.
 καὶ ἐρπετὰ τῇ γῆς, ἐ τὰ θηρία E. καὶ τὰ θηρία ἐ τὰ ἐρπετὰ τῇ γῆς 5. 7. 26. 27. 29. καὶ τὰ θηρία ἐ τὰ ἐρ-
 πετὰ τὰ ἐπὶ τῇ γῆς 15. 18. 36. τῇ γῆς, ἐ τὰ ἐρπετὰ, ἐ τὰ θηρία 4. 31. καὶ τὰ ἐρπετὰ D.
 τὰ quarto loco] — A. Origenes. 13. Φωνὴ πρὸς αὐτόν] πρὸς αὐτὸν Φωνὴ 47.
 ἀναστὰς] ἀνάστα 35. Chron. Alex.
 14. ἡ] ἐ A 7. 15. 27. 29. 36. Versio Vulg. Syr. Constitut. Clemens, Origenes, prob. Millio prol. 1247.
 15. καὶ Φωνὴ] Φωνήσαντες δὲ D. at Verf. Latina: & vox. ἐκ θυλῆος] — 4. a prima manu. 37. 56.
 ἐκαθάρισε] ἐκαθάρσεν AC. Nyssenus in Cant. II.
 16. πάλιν] — 15. 36. Versio Syr. probante J. Millio prol. 970. εὐθὺς ACE Versio Vulg. Copt. Aethiop.
 εὐθὺς 40. Versio Syra posterior in margine. πάλιν ἀνελήθη] ἀνελήθη πάλιν D. εὐθὺς ἀνελήθη πάλιν 33. 34. + πᾶν Versio Syr. poster. in margine.
 17. ἐαυτῷ] + ἐγένετο D. εἶη] εἰ D. a prima manu.
 καὶ] — A 36. 40. οἱ prius] — E. δύο 24.
 ἀπὸ] ὑπὸ E 18. 38. 40. τῷ] — D.
 διερωτήσαντες] + καὶ μαθόντες 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genov. Chrysost. ἐπερωτήσαντες D.
 οἰκίαν] + τὴν A 40. ἐπὶ τὸν πυλῶνα] τῷ πυλῶνι 18.
 18. ἐπυνθάνοντο] ἐπύθοντο C. ὁ] — Editio Complut. ἐπικαλούμενον] καλέμενον 27. 29.
 19. ἐνθυμηθεὶς] διενθυμηθεὶς ACDE 10. 17. 20. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 38. 40. 43.
 45. 46. 47. ex emendatione. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Genov. Versio Syra posterior. Chrysostomus, Theo-
 phylactus. διανομήν 15. 18. 36. + ἐ διαπορεύετο Versio Syra posterior cum asterisco.
 αὐτῷ τὸ πνεῦμα] τὸ πνεῦμα αὐτῷ A 31. 40.
 τρεῖς] — D. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 26. 28. 31. 33. 34. 35. 37. 38. 45. 46. 47.
 56. Editio Erasmi, Bengelii. Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Syra posterior, sed habet in margine, Arab. Cyrillus
 Hierof. p. 204. Constitut. Theophylactus. probante J. Millio prol. 762. 20. ἀναστὰς] ἀνάστα D. a prima manu.
 κατέβηθι ἐ] — 20. ὁ] — ACDE 15. 18. 36. 40. Basilii de Sp. S. 19. Cyrillus Catech. p. 204.
 21. καταβὰς δὲ] τότε καταβὰς ὁ DE Versio Syr. + ὁ 45. 46. τὴν ἀνάστα] αὐτὸς C.

12. τεύρα ποδα] Hebraeis כְּהֶמָה pecora.
 θηρία] הַיָּהּ ferae. Berschub R. XXII. כְּהֶמָה
 הַיָּהּ.
 Animalia immunda Judaeis prohibita Levit. XI.
 ut a consortio gentium removerentur, significant
 gentes Idololatrias, feras, manufectas, infidelios.
 Orpheus Argon. 73. κηλίσω δὲ τὴν θῆραν, ἥδ' ἐρπετὰ καὶ
 πτερινὰ.
 13. Cetuboth f. 67. 2. I, surge, manduca. 1. Reg.
 XIX. 7. XXI. 7.
 14. Exech. IV. 14. Dan. I. 8. Tob. I. 12.
 15. κοῖν] Hesychius. κοῖν — ἀκάθαρτον νόμιζε.
 16. ἐπὶ τρεῖς] Nicolaus Damasc. Exc. p. 461. εἰς
 τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σολῶνα. Aristides Rhodiac. p.
 343. ἄξιον γὰρ ἐλλὰδὶ ἀνακαλεῖσθαι γε ἐκ εἰς τρεῖς μόνον,
 ἀλλὰ καὶ μυριάδας Ῥόδον. Herodotus V. 105. εἰς τρεῖς.
 Xenophon Cyrop. VII. εἰς τρεῖς ἀνέπαυσε τὸ στρατεύμα.
 Polybius III. 28. ἐπὶ τρεῖς. 1. Macc. I. 47.
 18. Φωνήσαντες] vocantes portae curatorem.
 22. Luc. VII. 5. inf. XXII. 12. 3. Jo. 12.
 24. Ter. Phorm. II. 1. ibo ad forum, atque a-
 liquot mihi amicos advocabo, ad hanc rem qui

adfient, ut ne imparatus sim, cum adveniat Phormio.
 ἀναγκαῖες φίλος] Euripides Androm. 671. cit. E-
 tymol. in λαλῶ. τοιαῦτα λάσκεις τὰς ἀναγκαῖες φίλους.
 Philemon ap. Stob. τίθημι υἱὸς ἢ μήτηρ τι, ἢ, τὴν δὲ,
 ἄλλων ἀναγκαῖων δὲ τις. Xenophon Hell. V. ἀναγκαῖες
 μοι ὄντες καὶ ἐπιτηδεῖν. Isocrates. ὅσοι μὴδ' ὄνομα
 συγγενείας ἔχοντες, οἰκειότερες αἴσας αὐτὴς ἐν ταῖς συμφο-
 raῖς τῶν ἀναγκαῖων παρίσχοι. Isaeus de Cleonymo ἀ-
 ναγκαῖες καὶ συγγενεῖς. Lyfias in Philonem. ἀναγκαῖος
 & ἀλλότριος opponuntur: in illis & mater numerat-
 ur. Polybius p. 14. τὰς ἐχθρὰς & τὰς ἀναγκαῖοτάτας
 opponit. XVI. 32. κρίνει γὰρ οὐ φίλον μόνον, ἀλλὰ
 καὶ μετὰ φιλικῆς ἀναγκαῖότητος. Demosthenes de Legat.
 fals. ὑπὲρ μὲν συγγενῶν καὶ ἀναγκαῖων ἀνθρώπων. Ulpianus.
 τὴν οἰκίαν ἐκ ἐφρόντισι. Dionysius Hal. A. III. 22. με-
 ταπεμφύμενος τὸν Ἀλβανὸν καὶ τὸν ἄλλον φίλον τὰς ἀ-
 ναγκαῖοτάτας. Dio Chryf. III. p. 56. B. τὰς μὲν ἐγγί-
 ζοντας μόλις πάντων ἀγαπᾷ, καὶ φίλος ἀναγκαῖος νό-
 μισιν. τὰς μὲν γὰρ φίλος ἐστὶ διαλύσασθαι δυσχερέως τινα ἐν
 αὐτοῖς ἐνδοῖα, πρὸς δὲ τὰς συγγενεῖς ἔχ. εἰοῖα διαλύσασθαι
 τὴν συγγένειαν, ἀλλ' ἐπὶ οἷον ποτ' ἂν ὦσιν, ἀνάγκη τότε ἀκ-
 εῖν τὸ ὄνομα. Cic. Fam. XI. 28. Mortem hominis ne-
 cessarii

21 ἀφαιρῶμεν^Θ· διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτὲς. Καί βαβὰς δὲ Πέτρ^Θ πρὸς τὰς ἀνδρας
 — τὰς ἀπεσταλμένας ἀπὸ τῆ Κορνήλις πρὸς αὐτὸν·, εἶπεν· Ἰδὲ, ἐγὼ εἰμι ὃν ζη-
 22 ταῖτε· τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν πάρεστε; Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλι^Θ ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δί-
 και^Θ καὶ φοβούμεν^Θ τὸ Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλε τῶ ἔθνους τῷ Ἰσθαίαν, ἐχρη-
 ματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸ οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα
 23 ποῦ^Θ σε. Εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτὲς ἐξήνισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐ-
 24 τοῖς, καὶ τινες τῶ ἀδελφῶν τῶ ἀπὸ — τῶ· Ἰόππης συνήλθον αὐτῷ· Καὶ τῇ ἐπαύριον
 εἰσῆλθον εἰς τὸ Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτὲς, συγκαλεσάμενος τὰς
 25 συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τὰς ἀναγκαίους φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸ Πέτρον, συναντή-
 σας

τὰς ἀπεσταλμένας ἀπὸ τῆ Κορνήλις πρὸς αὐτὸν] — ACDE 2. 4. a prima manu. 5. 7. 9. 10. 14. a prima manu.
 15. 16. a prima manu. 18. 19. 20. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 35. 36. 38. 40. 45. 46. 56. Editio *Erasmi* 1. *Ald.*
Verfio Vulg. *Syra* utraque *Copt.* *Æthiop.* *Sirab.* *Chr.* *Chrysostomus.* probante *J. Millio* prol. 970. *J. A. Bengelio.* *H. Grotio.*
 ἀπὸ τῆ] ὑπὸ 1. 31. 47. *Lectionar.* 2. *Theophylactus.* ἀπὸ 3.
 πρὸς αὐτὸν] — 11. 31. 33. 34. 47. *Lectionar.* 2. πρὸς αὐτὲς 1.
 πρὸς αὐτὸν εἶπεν] εἶπεν πρὸς αὐτὰς 32. 42. Editio *Complut.* *Plantin.* *Genev.* *Verfio Syr.* *Theophylactus.*
 ζητεῖτε] + τί θέλειτε *D.* *Verfio Syra* posterior. 22. εἶπον] — εἶπαν *ACE.* + πρὸς αὐτὸν *D.* *Verfio Syr.*
 κορνήλι^Θ] + τις *D.* *Verfio Syr.* + ὁ 18. 31. *Chrysostomus.*
 θεόν] + Editio *Erasmi* 1. 2. *Ald.* *Colinaei.* *Bogardi.* *Verfio Syra* posterior in margine. *Æthiop.*
 τε] — 18. 36. *Verfio Syra* posterior.
 ὅλε] ὅχλε Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.*
 σι] — 40.
 23. εἰσκαλεσάμεν^Θ οὖν αὐτὰς ἐξήνισεν] τότε εἰσαγαγὼν ὁ Πέτρ^Θ ἐξήνισεν αὐτὰς *D.* 40. τότε προσκαλεσάμεν^Θ
 αὐτὰς ἐξήνισεν *E.* οὖν] δι 33. 34. τῇ δὲ] ἐ τῇ 34. τῇ 36.
 ἐπαύριον] + ἀναστὰς *ACDE* 15. 18. 19. ex emendatione. 29. 31. 33. 34. 36. 40. Editio *Bogardi.* *Verfio Vulg.*
Syr. utraque. *Copt.* *Æthiop.* *Chrysostomus.* prob. *J. A. Bengelio.*
 ὁ Πέτρ^Θ] — *AD.* 29. 40. *Verfio Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Æthiop.* probante *J. Millio* prol. 971. *J. A. Bengelio.*
 τ^Θ posterior] — *D.* 3. 20. 42.
 τ^Θ] — *ACDE* 1. 2. 3. 4. 20. 34. 40. 42. 45. 46. 56. Editio *Complut.* *Erasmi.* *Colinaei.* *Plantin.* *Stephani.*
 1. 2. *Bogardi.* *Bengelii.* *Chrysostomus.* *Oecumenius* ed. συνήλθον] συνήλθον *D.*
 24. ἐ τῇ] τῇ δὲ *ACDE* 40. *Verfio Vulg.* *Copt.* *Theophylactus.*
 εἰσῆλθον] εἰσῆλθεν *D.* 26. 47. *Verfio Syra* posterior, & edita in margine. *Æthiop.* *Theophylactus.* συνήλθον 31.
 τὴν] — 31. προσδοκῶν] προσδεχόμεν^Θ *D.* αὐτὰς] + ἐ *D.*
 φίλους] + περιέμενον *D.* *Verfio Syra* posterior, in margine. ἁγίους *Verfio Arabica,* probante *T. Beza.*
 in annot. *Ed.* 3. 4. ἐ φίλους *Verfio Syr.* probante *T. Beza.* *Ed.* 3. 4. 5.
 5.] προσεγγίζον^Θ δὲ τὸ πῆλξ εἰς τὴν Καισάρειαν, προσδεχόμεν^Θ εἰς τὸ δόξαν δισπάρσεν; παραγγεγονέναι αὐτὸν. ὁ δὲ
 Κορνήλιος ἐκπληρώσας, ἐ συναντήσας αὐτῷ πεισὼν πρὸς τὰς πόδας προσεκύνησεν αὐτὸν *D.* *Verfio Syra* posterior in marg.
 ὦν] ἐ Editio *Erasmi* 1. *Ald.*
 ἰγνῶτε] + τὰ *ACE* 2. 3. 11. 19. 25. 27. 31. 33. 35. 37. 45. 46. 47. 56. Editio *Erasmi* 1. *Ald.* *Basiliius*
Eth. 59. *Theophylactus.* probante *J. A. Bengelio.* εἰσελθεῖν] ἐλθεῖν 11. 19. 32. 42. Editio *Complut.* *Plantin.*
 πέτρον] + εἰς Καισάρειαν 40.

cessarii graviter ferre. XIII. 13. M. Caelii, mei maxime familiaris ac necessarii. pro Cluent. 32. per amicum necessariumque communem. pro Sulla I. L. Torquatus meus familiaris ac necessarius. ad Brut. 6. a necessariis tuis necessarium meo noli pati injuriam fieri. pro Flacco 6. contendisse a Caelio paterno amico ac pernecessario. *Hefychius.* ἐπίσπερον, σχολίον τὸ ἀναγκαϊότατον. ἐν γὰρ χρημῶσι τοῖς σχολίοις πεισεύσει. δηλοῖ ὅν τὰς ἀναγκαίους φίλους. *Jof.* A. VII. 14. 4. χαρὶς Σολομῶνος καὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτοῦ φίλων. X. 2. α. τρεῖς δὲ τὰς ἀναγκαϊοτάτας φίλους αὐτῷ ἐξέπεμψε, τὸν τῆς βασιλείας ἐπίτροπον Ἐλιάκιμον ὄνομα, καὶ Σοβαίον καὶ Ἰάωχον τὸν ἐπὶ τῶν ὑπομηματάων. 4. 2. τὸν ἀρχιερέα καλίστας ἐλικιάν, καὶ αὐτὸν τὸν γραμματέα; καὶ τῶν ἀναγκαϊοτάτων φίλων συνὰς. II. 2. Ἀβιλαμαράδαχος — Ἰερουζάν — ἐν τοῖς ἀναγκαϊοτάτοις φίλοις εἶχε, πολλὰς αὐτῷ δωρεὰς δὰς. XI. 6. 4. προσεγγίνεν. κούαν [τὸν Μαροδραῖον] τοῖς βασιλείοις, ὄντα φίλον ἀναγκαϊότατον τῷ βασιλεῖ. II. 10. προέγοντα τῶν ἀναγκαίων φίλων ἑνα — εὖ γὰρ, ἔφη, μοι φίλος ἀναγκαῖος. XIII. 7. 2. ὡς τῶν ἀναγκαϊοτάτων αὐτὸν πρὸς ἐλπίγον καμὲν κρύβειν φίλον. XV. 7. 8. φονεῖ δὲ καὶ τὰς ἀναγκαϊοτάτας, αὐτῷ φίλους. *Berosus* II. μιστὸ τῶν συνγγενῶν καὶ ἀναγκαίων φίλων. *A. Gellius* XIII. 3. Qui

ob jus affinitatis familiaritatisve conjuncti sunt, necessarii dicuntur. *Eusebius* in *Od.* v. p. 738. 4. ἀναγκαῖοι γὰρ καὶ οἱ προσήκοιες κατὰ γένος καὶ προσφύεσιν εἰς τὸτο χρῆσιν οἱ παλαιὸι τοιαύτην. Εὐτύχημα δ' ἐστὶν ὀλίγους τὰς ἀναγκαίους ἔχειν, ὁ καὶ γυναικὸς εἶρηται, ἔνα δηλαδὴ καὶ ὀλίγη ἡ περὶ αὐτῶν εἴη φροντίς. *Demosthenes* in *Evag.* οἰκῖοι, ἢ συγγενεῖς, ἢ ἀναγκαῖοι. *Tacitus* H. II. 45. paucos necessarii ipforum sepelivere, caeterum vulgus super humum relictum. A. III. 67. ne quis necessariorum adjuvaret periclitantem. IV. 63. amici aut necessarii. *Festus.* Necessarii dicuntur cognati aut affines, in quos necessaria officia conferuntur praeter caeteros. *Valerius Max.* VI. 1. per vim stuprum pati coacta, gravissimis verbis injuriam suam in concilio necessariorum deplorat. *Sallustius* Jugurth. 68. uti Romam ad suos necessarios aspere in Metellum de bello scribant. *Curtius* VII. 2. Simpliciter ad necessarios suos quisque scriperat, quae sentiebat. *Hyginus* Astronom. init. etenim necessariis nostris hominibus scientissimis maximas res scripsimus: non levibus occupati rebus populi captamus exultationem. *Athenaeus* IV. p. 154. C. ex *Polidonio.* Τοῖς ἀναγκαίοις φίλοις διαδωρησάμενοι,

σας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεισὼν ὑπὲρ τῆς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν 26
 ἤγειρε, λέγων· Ἀνάστηθι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. Καὶ συνομιλᾷν αὐτῷ, εἰσῆλθε, 27
 καὶ εὐρίσκει συναληλυθότας πολλὰς. Ἐφη τε πρὸς αὐτὸς· Ὑμεῖς ἐπὶ τὰ αὐτὰ ὡς ἀθέμι- 28
 τὸν εἶναι ἀνδρὶ Ἰσθαίω κολληᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε
 μηδεὶνα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. Διὸ καὶ ἀναντιρρότως ἦλθον μετὰ πεμφθεῖς. 29
 Πυνθάνομαι οὖν, τίς λόγῳ μετέπεμψασθέ με; Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης 30
 ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ
 με· καὶ ἰδὼ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν εὐσθῇ λαμπρᾷ, καὶ φησὶ Κορνήλιε, εἰσηλάτω 31
 σὺ ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς 32
 Ἰσππην, καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος. οὗτος ξενίζεῖ ἐν οἰκίᾳ
 Σίμωνος βυρσέως πρὸς τὴν θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμ- 33
 ψα πρὸς σε· σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος· νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ πιάσεσμεν, ἀκούσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέ- 34
 τρος

πόδας] + αὐτῷ 29. Versio Vulg. Syr.

προσεκύνησεν] + αὐτῷ 40.

26. αὐτὸν ἤγειρε] ἤγειρεν αὐτὸν ACDE 31. 40. Editio Complut. Genev. Versio Syra posterior. Chrysostomus.

ἀνάστηθι] τί ποιῆς; D. Versio Syra posterior in margine.

καὶ γὰρ αὐτός] ἔ αὐτός ἐγὼ C. καὶ γὰρ D. καὶ γὰρ ἐγὼ E. ἔ γὰρ ἐγὼ αὐτός 5. 7. 29. 33. 34. Chrysostomus.

εἰμι] + ὡς ἐσὺ D a prima manu. E Versio Copt.

27. ἔ συνομιλᾷν αὐτῷ εἰσῆλθε] ἔ εἰσελθὼν τε D a prima manu.

+ εἰς τὸ οἶκόν 27. 29.

εὐρίσκει] εὗρεν D. a prima manu.

28. ἔφη τε πρὸς αὐτὸς] — 36.

ὁμοῖς] + βελτίον D. Augustinus de Unit. Eccl. 10.

+ δὲ 18.

ἀθέμιτον] ἀθέμιτον D. a prima manu.

προσέρχεσθαι] + ἀνδρὶ D.

ἐ ἐμοὶ] καὶ μοι ADE 40.

ὁ Θεὸς ἔδειξε] ἔδειξεν ὁ Θεός AE 3. 40. Versio Vulg.

ὁ Θεὸς ἐπέδειξε D.

29. μετὰ πεμφθεῖς] + ὑφ' ὑμῶν DE 4. ex emendatione. 5. 33. 34. 43.

τίνος] + τῷ E.

λόγῳ] τρόπῳ 40.

30. τετάρτης] τρίτης D. a prima manu. Versio Latina: nultertiana.

ταύτης τῆς] τῆς αὐτῆς D.

ἤμην] ἤμην Editio Erasmi, & Versio: fedebam. Phrynich. ἤμην, εἰ ἔ εὐρίσκειται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἐκ ἐρεῖς,

ἀλλ' ἦν ἐγὼ. Etymol. ἤμην ἀπαγορεύεται. πλὴν εὐρήσεις παρὰ εὐριπίδῃ ἐν ἐλένης ἀπεισθήσει οἷον ἐγὼ δὲ προδοῦναι οὐκ ἤμην

τάκων, ἀπὸ τῆς ἡν. Hortus Adon. p. 730. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἤμην ἀπὸ τοῦ ὑπάρχον ἀπαγορεύεται. Varinus ἤμην οὐκ εὐρίσκει

παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἀλλ' ἦν ἐγὼ. λέγει δὲ ἦν χράν] δὲ τινες τέτρω τῇ νωδίων οἷον ἤμην τοῖς ἤμην τῇ σφριγάνων ἐν λόγοις.

νηστεύων] ἔ — A a prima manu. C. 27. Versio Vulg. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol. 879.

τὴν ἐνάτην AC.

τὴν ἐνάτην ἔ 40.

τὴν ἐνάτην ἄρας προσευχόμενος] προσευχόμενος ἀπὸ ἐκτῆς ἄρας ἕως ἐνάτης E.

τὴν ἐνάτην AC.

τὴν ἐνάτην ἔ 40.

ἀνὴρ] ἀγγελος Versio Syra posterior in margine.

οὐ λέγει ἀγγελος, ἀλλ' ἀνὴρ Theophylactus.

λαμπρῶ] λευκῷ 38. Versio Vulg. Syr.

31. φησι] + μοι Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

Κορνήλιε] — 33. 34.

σὺ ἡ προσευχή] ἡ προσευχή σου E Versio Vulg.

32. πέμψον] πέμψας 18.

Ἰσππην] + ἀνδρῶς E.

μετακάλεσαι] μεταπέμψαι 18.

ἐπικαλεῖται] ἐπικέκληται 18.

ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως] παρὰ τινι Σίμωνι βυρσῇ C. 15. 18. 36. + ὃ ἐστιν οἰκία 18.

Σίμωνος] + τινος 7.

ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι] — A 3. 15. 18. 36. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Correctorium Bibl. quidam non

habent versum istum, sed Graecus habet. probante J. Millio prol. 1349.

33. ἐπέμψα] μετέπεμψα 37.

σύ τε] παρακαλῶν ἰλθεῖν πρὸς ἡμᾶς· σύ δὲ D. Versio Syra posterior cum asterisco.

ἐποίησας] + ἐν τάχει D.

οὖν postterius] δὲ D. a prima manu.

ἰδὼ ex emendatione. Versio Latina: ergo.

οὐ C.

τοῦ Θεοῦ] τοῦ D. a prima manu. Versio Vulg. Syr. probante H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom. τῷ κυρίῳ 29. 37.

πιάσεσμεν] — D. a prima manu.

πάντα] ἀκούσαι βυλόμενοι παρὰ σε D. a prima manu. Versio Syr.

πάντα τὰ προστεταγμένα σοι] τὰ προστεταγμένα σοι πάντα A.

26. ἄνθρωπός εἰμι] Aelian. V. H. VIII. 15. φί-

λιππε, ἄνθρωπος εἰ ... φίλιππε, μέμνητο ἄνθρωπος ὧν.

28. ἀθέμιτον] Plato Apol. οὐ γὰρ οἶμαι θεμιτὸν εἶ-

ναι, ἀμείνονι ἀνδρὶ ὑπὸ χείρονος βλάπτεισθαι. Phaedone.

εἰ φασὶ θεμιτὸν εἶναι, αὐτὸν ἑαυτὸν ἀποκτείνουσι. Herodo-

tus III. 37. εἰσῆλθε δὲ καὶ ἐς τὴν καβίραν τὸ ἱερὸν, ἐς

τὸ οὐ θεμιτὸν εἶναι ἐστίναι ἄλλον γὰρ ἢ τὸν ἱερεῖα. V. 72. πάλ-

ιν χερεὶ μηδ' ἔσθ' ἐς τὸ ἱερὸν, οὐ γὰρ θεμιτὸν Δαριεῖσι

παριέναι. 2. Macc. VI. 5. VII. 7. Aristophanes Thes-

moph. 1162. ἀνδράσιν οὐ θεμιτὸν εἰσέρων ἔργια σημνὰ

δικῶν. Dionysius Hal. A. V. 57. ὡς οὐ θεμιτὸν αὐτοῖς

ἐφ' ἱερὸν παρῆναι — πρὶν ἀφοσιώσασθαι τὸ μίσμα.

VIII. 53. εἰ δ' αἰτίαν εἶς καὶ θεμιτὸν ὑἱὸς γόνασι προκυ-

λίεσθαι μητέρα. XI. 56. τῆς ὑπατιείας — παραχωρεῖν

μηδὲν πλὴν τῶν πατρικίων, οἷς νόμοις ὅσοις τε καὶ θεμιτὸν

τυγχάνει. Codex D. nefas. E. inlicitum. Versio Vulg.

abominatum.

κολληᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι] Non tantum se illis

non agglutinant, sed omnino ne accedunt quidem

ad eos. Plut. de mult. amic. p. 94. D. διὸ δὲ μὴ

ράδιως προσδέχεσθαι μηδὲ κολληᾶσθαι τοῖς ἐντυχάνουσι.

ἄλλοφύλῳ] Thucydides I. 102. καὶ ἄλλοφύλους ὡς

ἡγησάμενοι. IV. 92. στρατὸν ἄλλοφύλων ἐπελθόντων — ἀ-

μύνεσθαι. 86. χαλεπωτέρα γὰρ ἂν τῆς ἄλλοφύλου ἀρχῆς εἴη.

64. τὰς δ' ἄλλοφύλους ἐπελθόντας — ἀμυνόμεθα. Poly-

bios p. 393. πόλεμος πρὸς ἄλλοφύλους ἀνθρώπους. p. 295.

δυνάμειν ἄλλοφύλους.

29. ἀναντιρρότως] Hefychius. ἀναντιρρότως, ἀναφι-

βόλως. Codex D. sine contradictione. E sine contradi-

ctione. Versio Vulg. sine dubitatione.

30. Cur illum contemneremus & fugeremus;

cui angeli ministrant? Matth. XVIII. 10.

33. καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος] 3. Jo. 6. 2. Pet.

I. 19. Plut. Consol. ad Apollon. p. 121. E. κα-

λῶς

τρῷ τὸ σῶμα, εἶπεν Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπης
 35 ὁ Θεός· Ἀλλ' ἐν παντί εἶναι ὁ φοβερόν αὐτὸν, καὶ ἐργαζόμενόν διχασομένην, δεκτὸς
 36 αὐτῷ ὅτι. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενόν εἰρήνην καὶ
 37 Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτῷ ὅτι πάντων Κύριος. Ὑμεῖς οἰδάτε τὸ γινόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς
 38 Ἰουδαίας, δεξιζόμενον ὑπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ τὸ βῆμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης Ἰη-
 σὺν τῇ ὑπὸ Ναζαρέτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διήλθεν
 39 ἦν μετ' αὐτῆς. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Ἰου-
 40 δαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ὃν + ἀνείλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλῳ. Τῆτον ὁ Θεὸς ἠγείρει τῇ
 41 τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι· Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι
 τοῖς προκατειροτονημένοις ὑπὸ τῆς Θεῶς, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῶν
 42 καὶ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ, καὶ μαρ-
 43 μαρτύρεσθαι ὅτι αὐτὸς ὅστις ὁ ὁρισμένος ὑπὸ τῆς Θεῶς κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. Τῆτον
 πάν-

+ καὶ

- σοῖ] — 37. 56. ὑπὸ] ἀπὸ ACD. παρὰ E.
 Θεοῦ postorius] κυρίως AC 15. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior.
 34. Πέτρον τὸ σῶμα] τὸ σῶμα Πέτρον D. + αὐτοῦ ACE 18. 26. 36. 47. in ora. Versio Vulg. Syr.
 Theophylactus.
 καταλαμβάνομαι] καταλαμβάνομαι D. a prima manu. 35. αὐτῷ ἐπὶ] ἐπὶ αὐτῷ 31.
 ἐπὶ] ἔσται A. Constituit. Ap. VI. 12. Apoc. V. 9.
 36. τῇ] + ἡ D. Versio Syr. Codices Latini. ἀκούσατε οὖν τὸν ἴ. Boissius.
 ὃν] — AC a prima manu. Versio Copt. Codices Latini. Athanasius c. Arian. 5.
 37. γινόμενον] γινόμενον E. ῥῆμα] — D. τ' prius] — D a prima manu.
 ἀρξάμενον] ἀρξάμενον ACDE 40. + ἡ AD Versio Vulg.
 38. Ναζαρέτ] Ναζαρέτ CDE 3. 10. 17. 31. 47. a prima manu. Lectionar. 1. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt.
 Æthiop. Editio Erasmi, Ald. Bogard. Chrysostomus in I. & in XXII. S. Greg. Nyssenus c. Apollinar. 53. Eulogius
 Alex. ap. Photium Bibl. 225. Oecumenius Ed. ὡς] ὃν D. Versio Syr. Basilus de Sp. S. 12. MSS. & 16.
 αὐτὸν] — D. a prima manu. Θεός] + ἐν E 31. Versio Syr.
 πνεύματι ἁγίῳ] ἁγίῳ πνεύματι D. ὃς] οὗτος D.
 καταδυναστευόμενος] καταδυναστευόμενος D. διαβόλος] Σατανᾶ E.
 39. ἡμεῖς] ὅμοιως AD. fed Versio Latina: nos. probante H. Grotio.
 ἐσμεν] — ACDE 14. a prima manu. 15. 18. 27. 29. 36. 40. Versio Syr. utraque. probante J. Millio prol.
 971. H. Grotio. πάντων] αὐτῆς D.
 ἐν postorius] — D. 26. Lectionar. 1. Versio Vulg. Syr.
 ὃν] + @ ACDE 1. 2. 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 25. 26. 27. 28. 29. 32. 33. 34.
 35. 36. 37. 40. 45. 46. 47. Lectionar. 1. 2. Editio Complut. Plantin. Genov. Bengelii. Codices Latini. Versio
 Syra posterior, (que præmittit cum asterisco: ἀπάσαντες οἱ Ἰουδαῖοι) Irenæus, Chrysostomus, Theophylactus.
 ἀνείλον] ἀνείλον ACDE 33. ξύλῳ] Distinctionem minorem adponit P. Junius.
 40. Θεός] + ἐκ νεκρῶν 32. ἡγείρει] + ἐν C. 31.
 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ] καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν D. a prima manu. αὐτὸν] αὐτῷ AD. a prima manu. 45.
 41. ὑπὸ] παρὰ 4. ὑπὸ τῆς Θεῶς ἡμῖν] ἡμῖν ὑπὸ τῆς Θεῶς C. συνεφάγομεν] + αὐτῷ C.
 αὐτῶν] + εἰ συνεφάγομεν D. a prima manu. εἰ συνεφάγομεν ex emendatione. Versio Syra posterior cum asterisco.
 αὐτῶν] — DE. ex emendatione.
 νεκρῶν] + ἡμεῖς μ. D. Versio Syra posterior cum asterisco. Æthiop. + δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα E. Co-
 dices Latini, Augustinus. 42. παρήγγειλεν] ἐνετείλατο D. ἀπήγγειλεν 40.
 διαμαρτύρασθαι] διαμαρτύρεσθαι 10. αὐτὸς] οὗτος CDE. 15. 18. 27. 29. Versio Syr.
 43. τοῦτο] τοῦτο 19. Lectionar. 2. + καὶ Codex Stephani, probante T. Beza.

λαῖς ποιήσεις τῷ λόγῳ πισθεῖς. Phil. IV. 14. Xenophon
 Cyropaed. VII. ἀλλὰ σὺ μὲν καλῶς ποιεῖς, ὡς κροῖσται, ὡς κροῖσται, ὡς κροῖσται.
 προνοῶν. — ἡ καλῶς, ἔφη, ἐποίησας, ὡς κύριος, ἀρξίας τῆς
 λόγῳ. I. καλῶς ἐποίησας προειπὼν. praeclare, perpul-
 cre, probe fecisti. Approbandi & laudandi formu-
 la. Xiphilinus οὗτοι ἐποίησας αὐτὸς δεῖρο ἐλθὼν. Ter.
 Eun. V. 9. 61. Bene fecisti. Gratiam habeo ma-
 ximam. Adelph. V. 9. 13. Bene facis. Omnibus
 gratiam habeo, & seorsum tibi praeterea, Demea.
 Herodotus V. 24. εὐ γὰρ ἐποίησας ἀπικόμενος. Diogenes
 L. Archyta VIII. 80. καλῶς ποιεῖς ὅτι ἀποπέφυγας
 ἐκ τῆς ἀρρώστιας inprimis mihi gratum fuit.

36. λόγον ὃν ἀπέστειλε] XIII. 26. XXVIII. 28.
 πάντων κύριος] Arrianus Epictet. IV. 1. ἀλλὰ τίς
 μὴ δύναται ἀναγκάσαι, εἰ μὴ ὁ πάντων κύριος Καῖσαρ;
 οὐκ ἔστι μὲν δεσπότην σαυτὴ καὶ σαυτὸς ὁμολόγησας
 ὅτι δὲ πάντων, ὡς λέγεις, κύριος ἐστίν, μὴδὲν σὲ τῶτο παρα-

μυθῶν, ἀλλὰ γίνωσκει, ὅτι ἐκ μεγάλης οἰκίας δούλος εἶ.
 Plut. de Invidia p. 538. A. οὐ γὰρ εἰκότως Ἀλεξάνδρῳ
 τινὰ φρονεῖν εἰδὲ κύριον, κρατήσασσι καὶ γινόμενοις κυρίως ἀ-
 πάντων. inf. XI. 5.

38. καταδυναστεύειν ἢ καταβιάζομενοι. Diodorus S. XIII. 73.
 ἐλπίζει — καταδυναστεύειν τῶν πολιτῶν. Philo de Con-
 fus. p. 421, 25. ὀχλοκρατία — ἐν ἡ ἀδικία καὶ ἀ-
 νομία καταδυναστεύειν. vi oppressos. Dio Chrys. XIII.
 p. 228. A. ὅστις ἀκολασίας καὶ πλεονεξίας, καὶ τῶ τοῖσιν ἀρ-
 ρωσμησίων δύνησται ἀπαλλάξαι τὰς ὑπ' αὐτῶν κρείμνους.
 2. Cor. I. 21. 1. Jo. II. 20. ab athletic. Jo. III. 34.

41. συνεφάγομεν] Inf. XI. 3. Eusebius in II.
 φ. p. 1307. 12. ἐκ ἐπὶ ταυτὸν συμφάγειν, καὶ παρὰ
 τινὲς φάγειν. Λυκάων μὲν αἰχμαλωτισθεὶς ἐπ' αὐτῷ μὲν Δι-
 μητρὸς ἀκτὴν, ὡς εἶκος, παρὰ τῇ τῇ Ἀχιλλείας σκηνῇ· οὐ
 συνέφαγε δὲ, ὡς ὁμοδιαιτες. II. φ. 76.

πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφρονι ἀμαρτιῶν λαβεῖν 219 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
πάντα τὰ πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἐτι λαλῆντος τῷ Πέτρῳ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέ- 44
πεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὅτι πάντας τὰς ἀκρόντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ 45
ᾧ τοῦ πνεύματος πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ὅτι τὰ ἔθνη ἡ δαρεὰ τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματος ἐκκέχυτο. Ἦκον γὰρ αὐτῶν λαλῆντων γλώσσας, καὶ μεγαλυνόντων τὸ Θεόν. 46
Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· Μήτι τὸ ὕδωρ κολῦσαι δύναται τις τῷ μὴ βαπτισθῆναι τῷ 47
τῷ, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; Προσέταξε τε αὐτὰς βαπτί- 48
σθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τῷ Κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ὅτι μεμῖναι ἡμέρας τινάς.

Ἦκον δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες καὶ τὸ Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαν- 1
το τὸν λόγον τῷ Θεῷ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν 2
οἱ ἐκ ᾧ τοῦ πνεύματος, λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντες εἰσῆλθες, καὶ συνέ- 3
φαγες αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος, ἐξετίθετο αὐτοῖς καθέξῃς, λέγων· Ἐγὼ ἡ- 4
μῖν ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καθαβαῖνον σκευὸς τι 5
ὡς θρόνον μεγάλῃν, τέσσαρσιν ὄρεσιν καθιεμένην, ἐκ τῷ ἔθρῳ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμῆ.
Εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόησα καὶ εἶδον τὰ τετράποδα καὶ γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετα, 6
καὶ τὰ πετεινά τῷ ἔθρῳ. Ἦκον δὲ Φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστὰς, Πέτρε, θύσον καὶ 7
φάγε. Εἶπον δὲ· Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἡ ἀκάθαρτον εἶδόν ποτε εἰσῆλθεν εἰς 8
τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δὲ μοι Φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τῷ ἔθρῳ· Ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, 9
οὐ

ὀνόματι· αἵματι· 36. 44. ἔτι] + δὲ 3. 4. 16. 36. 40. ἐπέπεσε] ἔπεσε AD 27. 29. 36. 47.
45. τοῦ ἁγίου πνεύματος· τοῦ πνεύματος· ἁγίου D. a prima manu. τοῦ πνεύματος· τοῦ ἁγίου ex emenda-
tione D. 40. τοῦ θεοῦ ὁ ἁγίος πνεύματος· 33. 34. 46. αὐτῶν λαλῆντων] αὐτοῦ λαλῆντος 40.
γλώσσας ἐ μεγαλυνόντων] . . . καὶ μεγαλύνειν D. a prima manu. Versio Latina: praevaricatis linguis &
magnificantes.
τότε ἀπεκρίθη] εἶπεν δὲ D.
47. κολῦσαι δύναται τις] κολῦσαι τις δύναται D. a prima manu. δύναται τις κολῦσαι E 40. δύναται
κολῦσαι τις A.
καθὼς] ὡς D. ὡς A 13. 14. 15. 18. 27. 29. 38. 40. Chrysostomus.
48. προσέταξε τε] τότε προσέταξε D. τε] δὲ E 18. 33. 34. 37. 40.
αὐτοῖς] αὐτοῖς A 33. βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τῷ κυρίῳ] ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ βαπτισθῆναι A. 40.
τῷ κυρίῳ] Ἰησοῦ χριστοῦ AE 4. ex emendatione. 15. 18. 29. 33. 34. 36. 40. Versio Syra posterior Aethiop. Copt.
Codices Latini. Hieronymus Augustino. + Ἰησοῦ 32. 38. 43. Editio Complut. Plantin. Genev. Theophylactis.
+ Ἰησοῦ χριστοῦ D. 5. 6. 8. 27. Versio Vulg. Syr. prior. κυρίῳ 47. Ἰησοῦ κυρίῳ 20.
ἠρώτησαν] ἀπεκρίθησαν D. ἐπιμεῖναι] πρὸς αὐτὰς διαμεῖναι D. a prima manu. Versio Vulg.
1. ἦκον δὲ οἱ ἀπόστολοι ἐ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν] ἀκρόντες δὲ ἐγένετο τοῖς ἀποστόλοις ἐ τοῖς ἀδελφοῖς,
οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ D. ἐδέξαντο] ἐδέξαντο D. a prima manu.
2.] ὁ μὲν ἐν Πέτρῳ δια ἰκανῶ χρόνῳ ἠθέλησε παρευθῆναι εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ προσφωνῆσαι τὰς ἀδελφούς, ἐ ἐπιστηρίξας
αὐτὰς, πολλὸν λόγον ποιῶν, διὰ τὸ χαρὸν διδάσκων αὐτὰς ὅς ἐ κατήχησεν αὐτοῖς, ἐ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὴν χάριν τῷ
θεῷ. Οἱ δὲ ἐκ περιτομῆς ἀδελφοὶ διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν D. initio: ἐ ἐδόξαζον τὸν θεόν. ὁ μὲν ἐν Πέτρῳ δι' ἰκανῶ χρόνῳ
ἠθέλησε παρευθῆναι εἰς Ἱεροσόλυμα ἐ προσφωνῆσαι τὰς ἀδελφούς, ἐ ἐπιστηρίξας ἐξῆλθεν διδάσκων αὐτὰς Versio Syra postfer.
cum asterisco.
3. ὅτε] ὅτε δὲ AE 15. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Hieronymus. Ἱεροσόλυμα] Ἱερουσαλὴμ A 40.
4. λέγοντες] πιστοὶ 4. + ἐ 33. ἔτι] — 9. Versio Syr. τι ὅτι f. Pricaeus in Luc. II. 49.
πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες] εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας AD. 38. 40. Versio Vulg.
εἰσῆλθες ἐ συνέφαγες] εἰσῆλθες ἐ συνέφαγε 5. 6. 8. 13. 15. 18. 36. Versio Syra utraque, sed posterior habet
editam in margine. συνέφαγες ἐ συνέφαγες 28. αὐτοῖς] σὺν αὐτοῖς D. a prima manu. μετ' αὐτῶν 40.
4. ὁ] — ADE 40. ἐξετίθετο] ἐξέθετο 28.
αὐτοῖς] μετ' αὐτῶν 40. + τὰ D. καθέξῃς] — 4. a prima manu. Versio Copt.
5. πόλει Ἰόππῃ] Ἰόππῃ πόλει D. ἐν posterius] — D. a prima manu.
σκευὸς τι] τι σκευὸν 40. ὁθῶν] χιτῶνα Versio Syra utraque, at posterior habet & editam in margine.
μεγάλῃν] διδεδυμένην Versio Syr. τέσσαρσιν] τετράσσιν D.
ἀχρις] εἰς D. μέχρις 47. ἄχρι A.
καὶ τὰ θηρία] — Versio Syr. τὰ primo, secundo & quarto] — D.
θηρία, ἐ τὰ ἔρπετα, ἐ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ] τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, ἐ τὰ θηρία, ἐ τὰ ἔρπετα 4.
7. ἦκον δὲ] ἐ ἦκον D 15. 18. 36. + ἐ AE 25. 27. 29. 33. 34. 40. Versio Copt. probante f. A. Bengelio.
φωνῆς] + μεγάλῃς 34. a prima manu. φωνῆς λεγούσης] φωνὴν λέγουσαν D.
ἀνάστα] ἀνάστα D. a prima manu. 8. εἶπον] εἶπα D.
πᾶν] — ADE 13. 15. 18. 37. 40. Versio Vulg. Syr. utraque. Epiphanius H. 28. prob. f. Millio prol. 791. & f.

44. ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα] AEn. III. 89. animis illa-
bere nostris.

47. Demosthenes κολῦσαι τὰς ἀνηλίας μὴ ἐξα-
γεῖν τὴν ὕλην. vid. in 1. Tim. IV. 3. Ovidius M. VI.
349. Quid prohibetis aquas? usus communis a-
quarum est. Job. XII. 15.

4. ἐξετίθετο] Polybius

Athenaeus VII. p. 278. D. ὡς περ οἱ τὰς περιηγήσεις
ποιησάμενοι μετ' ἀκριβείας, ἐθέλει πάντα ἐκτίθεσθαι, ὅπως
ἐκείνῳ ἐκαστὸν κάλλιστον. Theodoret. H. E. II. 21. πῶς ἐκ-
τίθεσθαι ἐν Νίκῃ τῆς Ἰσραήλ. Alexander Aphrof. ὅτι καὶ
τῇ ἐκθεσὶν ποιησόμεθα. Justinus paraenetic. Ἀριστοτέλης

10 οὐ μὴ κοίνοι. Τὸτο δὲ ἐγένετο ὅτι τρεῖς καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἀπάντα εἰς τὸ ἔρανον. Καὶ
 11 ἰδὼν, ἑξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ὅτι τὸ οἶκίαν, ἐν ᾗ ἡμῖν, ἀπεσταλμένοι ὑπὸ Καί-
 12 σαρείας πρὸς με. Εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν ἀφ' ἐκρίνομενον. ἦλθον
 13 δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοῦ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ οἶκον τῶ ἀνδρός. Ἀπήγγειλέ τε
 14 ἡμῖν πῶς εἶδε τὸ ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ Ἀπότειλον εἰς
 15 τα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σε. Ἐν δὲ τῷ ἀρξασθαι με λαλεῖν, ἐπ-
 16 ἔπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτὴν, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν δεξιῇ. Ἐμνήσθη δὲ τῆ
 17 ῥήματι Κυρίου, ὡς ἔλεγεν Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε
 18 ἐν πνεύματι ἁγίῳ, εἰ οὖν τὸ ἴσον δαρεῖν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν
 19 ἐπὶ τὸ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγὼ δὲ τίς ἡμῖν δυνατὸς καλῶσαι τὸ Θεόν; Ἀκούσαντες
 20 δὲ ταῦτα ἠσυχάσαν, καὶ ἐδόξαζον τὸ Θεόν, λέγοντες Ἄρα γε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὸ
 21 μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. Οἱ μὲν οὖν ἀσπαρέντες ὑπὸ τῷ θλίψεως τὸ γενομένης ἐπὶ
 22 Στεφάνῳ, διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλῶντες τὸ λόγον εἰ
 23 μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελ-
 24 θόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τὰς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸ Κύριον Ἰη-
 25 σὺν. Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν
 26 Κύριον.

A. Bengelio.

κοῖνον] + τι 27. 29.

ἐδέποτε] + ἔφαγον ἢ 38.

9. ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τῶ ἔρανος] ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῶ ἔρανος πρὸς με D.

μοι] — A. 15. 18. 32. 36. 40. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 971.

φωνὴ ἐκ δευτέρου] ἐκ δευτέρου φωνὴ E. 15. 18. Chrysostomus, Eriphanius. φωνὴ δευτέρου 2. φωνὴ 4.

ἐκαθέρισεν] ἐκαθέρισεν A. 1. ἐκαθέριον 2. Theophylactus, ἐκαθέριον 24. 26.

10. πάλιν ἀνεσπάσθη] ἀνεσπάσθη πάλιν AD. 40. Versio Vulg. 11. ἐν] — 3.

ἡμῖν] ἡμῖν AD sed Versio Lat. erant. 40.

12. μοι τὸ πνεῦμα] τὸ πνεῦμα μοι AD.

μοι ἐ τὸ πνεῦμα Versio Syra posterior.

συνελθεῖν] σύνελθε 46.

μηδὲν ἀφ' ἐκρίνομενον] — D. probante J. Millio prol. 440.

ἀφ' ἐκρίνομενον] ἀφ' ἐκρίνομενον 15. 18. a prima manu. 36.

ἀφ' ἐκρίνομενον A 13. 40.

διακρινόμενον 33. 46.

δε postorius] — D 25. 32.

σὺν ἐμοὶ] — 33. 34.

τὸ οἶκον] τὴν οἰκίαν 56.

ἀνδρὲς] + τέττε 24.

13. τε] δε AD 18. 33. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. Arab. Chrysostomus.

τ prius] — D.

ἀγγελλον] + τὸ θεῖον 27. 29.

αὐτῷ] — A Versio Copt.

ἀνδρός] — AD 14. 15. 18. 33. 34. 36. 38. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol. 1202.

14. λαλήσει] λαλήσει A.

σε] με D sed Vers. Lat. te.

15. ἀρξασθαι] ἀπαρξασθαι 26.

λαλεῖν] + αὐτοῖς D. ἐπέπεσε] ἔπεσε D 26.

αὐτὴν] αὐτοῖς D. a prima manu.

ὥσπερ] ὡς D.

16. ἐμνήσθη] ἐμνήσθημεν A. ἐμνήσθη 36.

τὸ ῥήματι] ῥήματι 4. Codices Latini. + τὸ ADE 1. 40. 43. 45. Theophylactus.

ὡς] ὥσπερ 40.

ἔλεγεν] + ὅτι 27. 29. 38. 40. Theophylactus.

17. ὁ θεός] — D. Versio Aethiop.

κύριον] + ἡμῶν 28. 36. 40. Versio Copt. Syr. Aethiop. χριστὸν] — 14. 27. 29. 38.

δε] — AD. 7. 14. 15. 18. 25. 27. 36. 37. 38. 40. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Editio Colinaei, Bezae

3. 4. 5. Chrysostomus, Ambrosius, Hieronymus.

ἡμῖν] εἰμὶ T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

δυνατὸς] — 34. Versio Copt. in exemplari Graeco M. Wesseli erat praetermissum hic verbum, teste Jacobo

Fabri Daventr.

θεὸν] + τὸ μὴ δῶναι αὐτοῖς πνεῦμα ἅγιον πιστεύσασιν ἐπ' αὐτῷ D.

de Trin. 15. + τὸ μὴ δῶναι αὐτοῖς πνεῦμα ἅγιον πιστεύσασιν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ χριστῷ Versio Syra posterior cum asterisco.

18.] — 34.

ἐδόξαζον] ἐδόξαν D. a prima manu. ἐδόξαν ex emendatione. 40.

19.] — AD 40.

καὶ postorius] + ἐν 35. τὴν] — D.

ἔδωκεν εἰς ζωὴν] εἰς ζωὴν ἔδωκεν AD. 40. Codices Latini. + καὶ Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

19. ἐπὶ] ὑπὸ τῷ D. a prima manu.

Στεφάνῳ] Στεφάνῳ ADE 40. 45. Versio Vulg.

λαλῶντες τὸ λόγον] τὸ λόγον λαλῶντες D.

μόνοι] μόνοις D. Versio Vulg. 20. τινες] — 4.

εἰσελθόντες] ἐλθόντες ADE 4. 15. 23. 25. 26. 27. 29. 36. 37. 40. 56. Versio Copt. Chrysostomus. probante J.

Millio prol. 1501. J. A. Bengelio. ἐλάλουν] + καὶ A. 27. 29. Versio Vulg. prob. C. Salmasio. + καὶ συνεζήτην 40.

Ἑλληνιστάς] Ἑλληνιστάς AD a prima manu. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Aethiop. Eusebius H. E. II. 3. Chrysostomus,

Oecumenius. probante J. Clerico, H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom. J. Usserio, J. Coccejo, T. Beza, J. Drusio.

Ἰησοῦ] + χριστὸν D 10. Versio Arab.

21. καὶ ἦν] ἦν δὲ D.

αὐτῶν] + τὸ ἰσθαι αὐτὰς 7. 27. 29. 42. Editio Complut. Plantin. Genou. + εἰς τὸ ἰσθαι αὐτὰς 25.

ἀριθμὸς] + ὁ A. 36.

+ ὅτι περιχρεῖται ἐν τῇ χρεῖᾳ τὸ λόγῳ τὸ κάλυμμα αὐτῶν τὸ προσώπου Versio Syra

posterior in margine. ἐπὶ] πρὸς 15. 18. 34. 36.

δε ἐν τῷ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα λόγῳ, σύντομον

τῆς αὐτῆς φιλοσοφίας ἐκτιθέμενος ὅρον. — ἔχ' ὡς

παρ' ἐκείνῃ μαθόν, ἀλλ' ὡς αὐτῆς ἐκτιθέμενος δόξαν.

12. τὸ ἀνδρὸς] Virg. Ecl. VI. 66. Utque viro Phoe-

bi chorus affurrexerit omni. Aen. IV. 3. Multa vi-

ri virtus animo multusque recurat gentis honos.

17. τίς ἡμῖν] Lucianus Demonact. 12. ἡρώτα τῶν

Δημοσίου, τίς ἂν χλευάζει τὰ αὐτῶν;

18. μετάνοιαν ἔδωκε] Appianus Hisp. p. 458. μά-

χης δὲ ἐκ ἥρχε, διδὼς ἐπὶ τοῖς Κασσακείοις μετανοῶναι.

19. ἀπὸ τῆς θλίψεως] Thucyd. I. 24. ἀπὸ πολέμου —

ἐφάρρησαν. Hermogenes Method. c. 35. ad locum Thuc-

cyd. εἰδὲς γὰρ λέγει ἀπὸ πολέμου ἐφάρρησαν. Livius I. 1.

Aeneas ab simili clade domo profugus. Apoc. IX. 18.

ἐπὶ Στεφάνῳ] Marc. V. 33.

20. Ex Africa adventantes mira Dei οἰκονομία.

Κύριον. Ἠκούθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὧτα τῆ ἐκκλησίας τῆ ἐν Ἱεροσολύμοις πρὸς αὐτῶν 22
 καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας. Ὅς ὡς γενόμενος, καὶ ἰδὼν τὴν 23
 χάριν καὶ τὰς χάρις, ἐχάρη, καὶ παρεκάλεσε πάντας τῇ προθέσει τῆ καρδίας προσμένειν τῷ
 Κυρίῳ. Ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλῆρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὅχι 24
 ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον· καὶ εὗ- 25
 ρὼν αὐτὸν, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτῶς ἐπ' αὐτὸν ὅλον συναχθῆναι 26
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὅχλον ἰκανόν, χρηματίζον τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὰς
 μαθητάς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ὑπὸ Ἱεροσολύμων τροφῇ 27
 ται εἰς Ἀντιόχειαν. Ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαθός, ἐσήμανε 28
 πνεύ-

κύριον] + Ἰησὺν E 34. 38. *Chrysostomus*. 22. τῆ posterior] + ὅστις E 15. 36. 40. *Chrysostomus*.
 Ἱεροσολύμοις] Ἱερουσαλὴμ AD 15. 27. 36. 40. + τὰ E *Chrysostomus*.
 διελθεῖν] — A Versio Vulg. Syr. Copt. probante J. Millio prol. 1202. ἕως] + τῆ D. a prima manu.
 ἕως Ἀντιοχείας] εἰς τὴν Ἀντιόχειαν 42. Editio Complut. Plantin. Genov. Codices Latini. εἰς τὴν Ἀντιόχειαν 32.
 23. ὅς] + καὶ D. χάριν] + τὴν A. προσμένειν] + ἐν 40. Versio Vulg.
 25.] ἀκούσας δὲ, ὅτι Σαῦλος ἐστὶν εἰς Ταρσόν, ἐξῆλθεν ἀναζητῆσαι αὐτόν, ὥς σπουδῶς παρεκάλεσεν ἔλθαι εἰς Ἀντι-
 οχείαν D a prima manu. Versio Syra posterior in margine; edita vero cum asterisco.
 ὁ Βαρνάβας] — A 36. Versio Syra. Copt. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1252. J. A. Bengelio.
 αὐτὸν prius] — AE 14. 15. 16. 18. 33. 34. 36. 38. 40. 46.
 αὐτὸν posterior] — A. 4. 14. 15. 16. 17. 27. 29. 34. 36. 38. 40. 45. 46. Versio Vulg. Theophylactus. prob. J. A. Bengelio.
 26.] οἵτινες παραγενόμενοι ἐπ' αὐτόν ὅλον συνεχύθησαν ὅχλον ἰκανόν· ἐ τότε πρῶτον ἐχρημάτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ οἱ μαθηταὶ
 Χριστιανοὶ D. a prima manu. Versio Syra posterior in margine.
 αὐτῶς] αὐτοῖς AE 33. 36. 40. + καὶ A Versio Syra posterior. — 4. a prima manu. ἔλθω] — E.
 ἐν prius] — 1. 2. 3. 4. 23. 24. 26. 28. 35. 37. 45. 47. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecume-
 nius ed. Theophylactus. πρῶτον] πρῶτος D ex emendatione. 36. πρῶτος 29.

ἐν Ἀντιοχείᾳ] εἰς Ἀντιόχειαν A.

28. ἀναστὰς δὲ] ἢ δὲ ποιεῖ ἀναστασις. Συνεστραμμένον δὲ ἡμῶν ἔφη D. erant autem magna exultatio, Reverten-

tibus autem nobis ait. *Augustin.* de S. D. 2.

εἰς] τις 15. 18. 36. *Chrysostomus*.

ἐσήμανε] σημαῖαν D.

μεγάλων] μεγάλην AD ex emendatione. 27. 29. 40. *Epiphanius* H. 48. *Eutalius*, *Chronicon* Paschale. vid. *Luc.* XV. 14.

24. ἀνὴρ ἀγαθός] *Horatius* Epist. I. 9. 13. Scri-
 be tui gregis huac, & fortem crede bonumque.
Thucydides V. 9. καὶ αὐτὸς τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνηται, ὥσπερ
 σε εὖδός οὔτα Σπαρτιάτην, καὶ ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες ἐυμύμαχοι,
 ἀκαλεσθήσαστε ἀνδράσις. *Jos. A.* XII. 9. 1. ὧς ἀγαθὸς
 ἀνὴρ. XVIII. 5. 2. πτείνῃ γὰρ τῆτοι Ἡρώδης ἀγαθὸν
 ἄνδρα. vid. in *Luc.* XXIII. 50.

26. Χριστιανός] vid. in *Matth.* XXII. 16. Qui
 partes antiochensis alicujus sequebantur, solebant
 nomine ita desinente a Latinis appellari: cum autem
 morte principis illae partes extinguerentur, Antio-
 chensis mirum videbatur, discipulos Christo regi,
 quem ignominiosa morte sublatum ipsi ferebantur,
 adhuc adhaerere; unde illis per ludibrium istud no-
 men, ut erant ad diceria prona, imposuerunt: *Zo-
 simus* IV. p. 258. οἱ τὴν ἐν Συρίᾳ μεγάλην Ἀντιόχειαν
 οἰκῶντες — φωνῶν ἀφῆκε — ἐκ ἔω μῖτοι σκαμνίστας,
 καὶ τῆς συνήθους αὐτοῖς ἀσείτητος. *Julianus* Misopog. p.
 344. ἡμεῖς δὲ αὐτὸ διὰ τῆς ἡμῶν αὐτῶν εὐτραπείας ἐξυ-
 γάσασμεθα βέλλοντες σε τοῖς σκαμνίσταις, ὥσπερ τοξοῦμα-
 σι, p. 356. ταῖς μὲν ἐδοῖον παρέχειν τὸ λέγειν, τὰς δὲ τὸ
 ἀκροῦσθαι τῶν τοιούτων σκαμνίστων εὐφραίνει. Ταύτης ἡμῶν
 ἐγὼ τῆς ἐμονοίας συνόδομαι, καὶ εὖγε ποιοῖτε μία ἡ πόλις
 ὄντες τὰ τοιαῦτα. *Procopius* Perf. II. 8. p. 105. τῶν
 Ἀντιοχέων ὁ δῆμος, οἷσι γὰρ οὐ κατισπιδασμένοι, ἀλλὰ
 γελοίοις τε καὶ ἀταξίᾳ ἱκανῶς ἔχονται. *Amianus Mat-
 cell.* XXII. 14. Quocirca in eos deinceps saeviens,
 ut obtrectatores & contumaces, volumen compo-
 suit invektivum, quod Antiochenae vel Misopo-
 gonem appellavit — post quae multa in se facere
 dicta comperiens, cautus diffimulare pro tempore,
 ira sufflabatur interna, Ridebatur enim ut Cercops,
 homo brevis, humeros extantans angustos, & bar-
 bam prae se ferens hircinam, grandiaque incedens
 tanquam Oti frater & Ephialtis, quorum procerita-
 tem Homerus in immensum tollit: itidemque vi-

timarius pro Sacricola dicebatur, ad crebritatem
 hostiarum alludentibus multis. *Zonaras* . . . οἱ Ἀν-
 τιοχείης ἀποσκάπτουσι εἰς αὐτὸν εὐφροσύνην, ἀλλ' οὐ βα-
 σιλίᾳ σφίσι ἐπισημῆσαι· καὶ διὰ τὸ καθυμνεῖν ἔχουσιν ἐκεί-
 νον τὴν πύλωνα τράγον αὐτὸν ἀνέμαζον. *Lucianus* de Sal-
 tat. 76. οἱ γὰρ Ἀντιοχείης, εὐφροσύνη πολὺς &c. Non
 igitur arbitror, hoc nomen discipulos sibi ipsis im-
 posuisse; quod si fuisset factum, eo multo frequen-
 tius & promiscue uterentur; cum tamen non nisi
 tribus locis reperitur, hic & infra XXVI. 28. &
 1. *Pet.* IV. 16. Ubi Christiani cum latronibus,
 furibus, & maleficis in iis numerantur, in quos
 leges publicae animadvertunt. *Epiphanius* H. 29.
 7. se non Christianos sed Nazarenos vocant.

28. λιμὸν μίγας] *Thucydides* IV. 7. λιμὸς οἷτος μι-
 γάλε ἐν τῇ πόλει. VIII. 56. ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν μίγας.
 2. *Reg.* VI. 25.

μέλλων εἶσθαι] *Galenus* in Hippocrat. de prae-
 noct. II. οὐ μὴν ἀρκίσει γὰρ σοὶ μοῖον τῷτο γῆναι πρὸς
 ἀκριβῆ τῷ μέλλοντι εἶσθαι πρόγνωσιν. *Lyfias* c. Dar-
 danar. ἀλλὰ καὶ παραδειγμάτων ἕνεκα τῶν μελλόντων εἶ-
 σθαι. & ante. Areopag. διδόναι περὶ τῶν μελλόντων
 εἶσθαι — ὥσπερ ἦσαν τὸ ἀδίκημα — ἡμελλε δῆλον
 εἶσθαι. pro Aristoph. ὅτι καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἡμελλε
 εἶσθαι. de Everf. stat. pop. βελύεσθαι περὶ τῶν μελ-
 λόντων εἶσθαι. *Efr.* II. 45.

29. ὑπομῖτο] *Εὐχολ.* εὐπορος, ὁ πλάσιος ἀπὸ τοῦ
 πόρου. *Polybius* V. 42. ὁ δὲ Μόλων, κύριος γυναικῶν τῆς
 Ἀπολλωνιάτιδος χάρας, ὑπομῖτο ταῖς χορηγίαις υπερβαλ-
 λόντως. *Lucianus* Hermotim. 47. τίς ἂν ἦν ἡμῶν Ἀρι-
 στήν γενεῖται; ἢ πόθεν τῷ λινῷ εὐπορήσων; *Polybius* de
 virt. & virtut. p. 1543. ὅτι κατὰ τὴν Συρίαν Ἀντιόχος
 ὁ βασιλεὺς βελάμενος εὐπορήσας χρημάτων, προέβητο στρα-
 τεύειν ἐπὶ τὸ τῆς Ἀρτεμίδος ἱερὸν εἰς τὴν ἑλμυαῖδα. *Demas-
 thenes* c. Cor. ὅσα γὰρ μὴ δι' αὐτῶν, ἐδύος μάρτυρος
 κατ' ἡμῶν εὐπορήσασιν. C. *Timoth.* opponitur τῷ ὁπε-
 ρεῖν.

29 πνεύματ⁹, λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμενὴν· ὅτις καὶ ἐγένετο ἐπὶ
Κλαυδίῳ Καίσαρ⁹. Τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς ὑποοεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστ⁹ αὐτῶν
30 εἰς Ἀφρικανίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· Ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀπο-
στείλαντες πρὸς τὰς πρεσβυτέρους ἀγ⁹ χαρὸς Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον.

1 **Κ**ΑΤ' ἐκείνον δὲ τὸ καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαι τινας
2 τῶν ἀποστόλων ἐκκλησίας. Ἀνείλε δὲ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρᾳ. Καὶ ἰδὼν
3 ὅτι ἀρετὸν ἔστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν
4 ἁζιμῶν.) Ὁν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, ὡς παρὰ τὴν τέσσαρσι τετραδίοις στρατιω-
5 τῶν φυλάσσειν αὐτόν· βυλόμενον μὲν τὸ πᾶν ἀναγαγεῖν αὐτόν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν ἐν
Πέ-

μέλλειν] — 4. a prima manu. 23. 24. 34. 36. 37. 47. 56.

ἡμεῖς] ἡμεῖς ADE 27. 29. 40. Epirhanianus, Euthalios, Chron. Pasch.

αὐτῶν] — AD 33. 34. 40. Versio Vulg. Aethiop. probante J. Millio prol. 1202.

Καίσαρος] — AD 40. Versio Vulg. Aethiop. probante J. Millio prol. 1349. J. A. Bengelio.

29. τὴν δὲ μαθητῶν] αἱ δὲ μαθηταὶ D.

ὑποοεῖτό τις] ὑποοεῖτο D. ὑποοεῖτό τις AE. 3. 4. 45. 47. Editio Complut.

ὥρισαν] ὥρισεν A. 3.

αὐτῶν] — 33. 34. Versio Vulg. Theophylactus.

30. πρὸς] — 34.

1. δὲ] — 33. 34. Lectionar. 2. Codices Latini.

Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας] τὰς χεῖρας Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς D.

+ τὸ 32.

ὁ βασιλεὺς] + qui cognominatur Agrippas Verf. Syr.

ἐκκλησίας] + ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ D. Versio Syra posterior cum asterisco.

Ἰωάννης] Ἰωάννης D. Versio Syra posterior cum asterisco. 2. ἀνείλε δὲ] καὶ ἀνείλε D.

3. καὶ ἰδὼν] ἰδὼν δὲ AE 13. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Chrysostomus.

μαχαίρᾳ] μαχαίρᾳ AD. ex emendatione.

Ἰουδαίοις] + ἡ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς ἐπὶ τὰς πιάσας D.

προσέθετο] προσετίθετο 34. + τὸ E.

ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν Ἀζιμῶν] — 4. a prima manu. 35.

δὲ] + αἱ ADE 11. 20. 25. 26. 29. 33. 34. 36. 38.

45. 47. Lect. 1. Chrysostomus, Theophylactus. probante

4. ὃν καὶ] τὸν D.

J. A. Bengelio.

παρεδόξας] παρεδόξας A.

ἀναγαγεῖν] ἀναγεῖν A. 21. 38. Versio Syra posterior, & edita in margine.

4. ὃν καὶ] τὸν D.

αὐτὸν prius] — D Versio Vulg.

εἰς φυλακὴν] ἐν φυλακῇ E.

μὴν. c. Nicofrat. ἐπειδὴ αὐκ εὐπρόκειν ἀργυρίου. . . ἔπειτα
χρηματίζων. Ἰσχυρῶς Αἰσώρ, καμίζοντες τὴν ἐκ-
ταὶν ἑνδοξαίμωνι αὐτοῖς εὐπορίαν ὑπάρχον. *Lycurgus* c. *Leo-*
cratem. ἐν μὴν τέτταται ἐστὶν ἰδὼν τὴν ἀρετὴν τῶν ἐπιδοκίμα-
των· ἐν ἐκείνοις δὲ τῇ εὐπορίᾳ μόνον ταῦτα ἀδελφικῶς.
Plato de *Legg*. καθ' ὅσον εὐπορεῖ τις. *Aristoteles* *Oe-*
con. II. ὅκ εὐπορεῖ ἀργυρίῳ — συνίσταται εὐπορεῖσθαι τὰς
πρεσβυτάτας τῶν ἐπιδοκίμων. *Thucydides* VI. 34. χρυσὸν τε
καὶ ἀργυρὸν πλείους κέντηται, ὅθεν ὁ τε πόλεμος καὶ τ'
ἄλλα εὐπορεῖ πρὶν μὴν οὐσίῳ τῷ δημοσίῳ ὁ Ἀρεβσίσιος ἀ-
μολογῶντο τῶν ἀδελφῶν εὐποράτωτος εἶναι· ἐπειδὴ δὲ αἱ νόμοι
κελεύουσιν τὰς κτήνας ἡμέτερας εἶναι, τῆς αὐτῆς πέντης ὡν κ. τ.
λ. *Pausanias* *Attic*. 25. ἅτε δὲ ἀσπίδας ἐξ ἀκροπόλεως
κατέβησαν χρυσῶς, καὶ αὐτὸ τῆς Ἀθηνῶν τὰ ἑγχαλμα, τὰς
περιείρκετο ἀποδοῦσας κόσμον, ὑπαίτιντο εὐπορεῖν μεγάλως
χρηματῶν. *Athenaenus* I. p. 3. F. πλεῖστὴν εὐπορεῖν τε χρυ-
μάτων. VI. p. 227. E. *Alexis*. ἀπερὶ μὲν τῆς τε ἁλ-
λα, πρὸς τῇ εὐπορίᾳ. *Pollux* XIII. 110. πλεῖστὴν εὐπο-
ρίαν, ἐν χρηματικῇ. *Ammonius*. πλεῖστος, ὁ πολυέστης, ὁ
πολλὴν ἔχων οὐσίαν· εὐπορος δὲ, ὁ πρὸς τὰς ἐπιβαλλούσας
τύχας ἀνδρὶς — εὐποροί, καὶ μὴ πλατῶσιν, ὡς δὲ οἱ αἱ
ἔχασιν. *Photius* *Amphiloch*. Q. 103. ἐπιμελεῖται καὶ
θεραπεύει — μὴ ἐπιμελεῖται· αἱ μὲν γὰρ ἐκ πέντης, ἐν
ἀπαρτῇ τῇ θεραπεύοντος γίνονται. *Jof*. A. V. I. 4. πάν-
των, ὡς αὐτοῖς πρότερον συνέβη σπασίειν, τότε ραδίως εὐ-
πορεῖν, IV. 5. 3. λίαν πολλὴν ἰδίαν τε καὶ δημοσίαν πάν-
τας ἀπάρτησαν. XIV. 16. 3. λαμπρῶς ἕκαστον σπασίει-
ται. — ἰδιωτάς, ὡς πάντας ἀπὸ τοῦ χρηματῶν εὐπο-
ρίαν. *Diogenes* L. *Platon*. III. 99. εὐπορία δ' ἐστὶν ὅ-
ταν τις πρὸς τὰς ἐν τῇ βίᾳ χρήσεις ἔσται ἔχων, ὥς καὶ φί-
λος αὐτοῦ ποῦσαι, καὶ φιλοτιμίας καὶ εὐπορίας ἀπολυτῶν-
ται. vide supra V. 34.

Dionysius *Corinthius* ad Romanos, ap. *Eusebium*
H. E. IV. 23, ἐξ ἀρχῆς γὰρ ἡμεῖς ὅσας εἰς τῆτο, πάντας
μὴν ἀδελφῶν ποικίλως ἐνεργεῖται, ἐκκλησιαίς, τε πολλοῖς

ταῖς κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐφόδια πέμπειν, ὥς καὶ τὴν τῶν
ἀδελφῶν πείραν ἀναψύχοντες, ἐν μεταλλοῖς δὲ ἀδελφοῖς ὑπ-
άρχον ἐπιχορηγῶντας. *Rom*. XV. 26. Sua jam ero-
gaverant, a Judaeis autem quod sperarent, non erat.
ὥρισαν] descripterunt, definierunt pecuniae cer-
tam summam.

1. κατ' ἐκείνον — τὸν καιρὸν] *Thomas*. κατ' ἐκείνην τὴν
καιρὸν βελτίον λέγειν ἢ κατ' ἐκείνην καιρὸν· αὐτὴ γὰρ μετὰ ἁρ-
θης *Thucydides* λέγει. *Jof*. A. VI. 14. 1. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν
καιρὸν, κατ' αὐτὸν καιρὸν. VII. 2. κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν.

Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς] Vexatio inceperat a sacerdoti-
bus, continuata a plebe, perfecta a Principe. He-
rodes Agrippa, Aristobuli filius, Herodis M. ne-
pos, rex declaratus a Cajo A. Jul. 82. a Claudio
A. 86. obiit diem A. 88. in *punitis*. βασιλεὺς Ἡ-
ρώδης. Κλαυδῶν Καίσαρ. Ἀγρίππα βασιλεὺς. Καίσαρ Ἰσχυρῶς
ἀσπύρ. βασιλεὺς Ἡρώδης φιλοκλαυδῶν. βασιλεὺς Ἡρώδης
Κλαυδῶν Καίσαρ Σεβαστῶν ἔτ. Γ.

2. *Sanhedrim* 52. 2. Decollatio ignominiosissimum
apud Judaeos mortis genus habebatur.

4. τετραδίοις] *Philo* in *Flacc*. T. 2. p. 533, 22.
ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τῶν ἰδίων ἀπορίας προῆι, μήτε γνωρίζων
τινα, μήτε γνωρίζοντες ὑπὸ τῆς στρατιᾶς δὲ τινα τῶν ἐν
τοῖς τετραδίοις φυλάσκων καθ' ὅσον εὐρίαν, κελεύει δεμῶναι
τὴν οἰκίαν στρατάρχου. *Aeneas Tactic*. ἔξω βίγλας η. ἑσπε-
ρίαν βίγλας δ. *Polybius* VI. p. 665. τὸ φυλάσκον ἐστὶ ἐν
τετράραι ἀνδρῶν. MS. περὶ τῶν οὐφικῶν γίνεσθαι ἐν νυκ-
τὶ καὶ ἡμέρας βιγλῶν. — τὰ ἔξω βίγλας — ἀπὸ τῶν
σάρον ἀνδρῶν ἑσπέρων, ὅτινα καὶ καλεῖται τετράδια. *Ve-*
getius. de singulis centuriis quaterni equites & qua-
terni pedites excubitu noctibus faciant. *Plinius*
Ep. Trajano X. 30. Rogo, domine, consilio me
regas haesitantem, utrum per publicos civitatum
fervore, quod usque adhuc factum per milites asser-
vare custodias debeam? inf. XXI. 33. XXVIII. 16.

Πέτρῳ ἐτρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας
πρὸς τὸ θεὸν ὑπὲρ αὐτῶ. Ὅτε δὲ ἐμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡράδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ 6
ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσει δυοῖ, Φυλακὴς
τε πρὸ τῶ θύρας ἐτήρην τὴ φυλακὴν. Καὶ ἰδὼ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμ- 7
ψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· Ἀνά-
στα ἐν τάχει. Καὶ ἐξέπεσον αὐτῷ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. Εἰπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς 8
αὐτόν· Περιζῶσαι, καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Περιβαλῶ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολουθε μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ ἐκ 9
ῥῆθι

5. φυλακῇ] + ὑπὸ τῆ σπείρας τοῦ βασιλέως Versio Syra posterior cum asterisco.
προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆ ἐκκλησίας πρὸς τὸ θεὸν ὑπὲρ αὐτῶ] πολλὴ δὲ προσευχὴ ἦν ἐκτενὴς περὶ αὐτῶ ἀπὸ
τῆ ἐκκλησίας πρὸς τὸ θεὸν περὶ αὐτοῦ D.
ἐκτενὴς] ἐκτενῶς 40.
ὑπὲρ] περὶ AD 13. 27. 32. 34. 40. Editio Complut. Plantin. Genes. 6. δὲ] — 33. 34. Editio Ald. Chrysostomus.
αὐτὸν προάγειν] προαγαγεῖν αὐτόν A. προάγειν αὐτόν DE 40. Ed. Genes. ἐμελλεν] ἤμελλεν E. 40.
προάγειν] προαγαγεῖν A 8. 15. 32. 36. Editio Complut. προσάγειν 5. 29. ἄγειν 33. 34.
κοιμώμενος] κοιμώμενος D. a prima manu. τε] δὲ D. πρὸ τῶ θύρας] πρὸς τῇ θύρᾳ A.
7. ἐπέστη] + τῷ Πέτρῳ D. Versio Syra posterior cum asterisco. Aethiop. ἐλάμψεν ἐν] ἐπέλαμψεν D.
ἐλάμψεν] + ἀπ' αὐτοῦ Versio Syra posterior in margine. ἐλάμψεν ἐν] ἐπέλαμψεν D.
ἐν] + παντὶ Versio Syra utraque. πατάξας] νύξας D. Lucifer.
ἐξέπεσον] ἐπέπεσαν ADE. 1. 15. 17. 18. 37.
αὐτῷ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν] αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ D. Versio Vulg. Syr. Lucifer.
8. τε] δὲ DE 34. 36. 40. Versio Vulg. Theophylactus. περιζῶσαι] ζῶσαι AD 13. 15. 18. 25. 36. 40.
ἔτω] ἔτως Editio Complut. 9. αὐτῷ] AD. 15. 36. 40. Codices Latini. probante, J. Millio prol. 1391.
γινόμενος] γινόμενος 47. Editio Complut. Theophylactus.
2/3] ὑπὸ A 24. 25. 26. 40. 45. Versio Syra posterior in margine, Chrysostomus.
2/3] τῶ ἄγγέλῳ] — 4 a prima manu. δὲ] γὰρ D. 3. 15. 18. 36. Versio Syra. Codices Latini.

6. κοιμώμενος] Plato Criton. p. 369. ἀλλὰ καὶ σὺ
πάλλει θαυμάζων, αἰσθόμενος ὡς ἡδὺς καθύδινος. Plat.
Caton. p. 793. D. κοιμηθεὶς ὑπὸν βαδὺν, ὥς τὰς ἐκτὸς
αἰσθίσθαι. Ps. CXXI.

δύο στρατιωτῶν] XLVIII. 3. 1. 14. ff. de Custodia reorum. Non uni, sed duobus custodia committenda est. inf. XXVIII. 16.

Servabant vigilias Luc. II. 8. 8. custos enim carceris unus erat. infra XVI. 23. 27. 36.

7. φῶς ἔλαμψεν] Luc. II. 9. Plotinus Enn. V. 3. 17. ὥσπερ θεὸς ἄλλος, ὅταν εἰς οἶκον καλῶντες τινας
ἰδῶν φωτίσῃ.

οἰκήματι] Pollux IX. 45. ἦν δὲ τῶν δημοσίων οἰκο-
δομημάτων καὶ εἰρκῆ καὶ δισμωτήριον καὶ οἰκημα —
ἴδιον δὲ, ὅτι ἐ μόνον τὸ δισμωτήριον οἰκημα παρὰ τοῖς
Ἀττικοῖς ἐστὶν εἰρημένον. Demosthenes c. Timocrat. ἐν
τῷ οἰκήματι. Ulpianus. ὅκει τὸ δισμωτήριον. Αἰτωλῶν.
οἰκημα, τὸ τέκος ἢ τὸ δισμωτήριον. Plato Theage p.
95. A. καὶ εἰ ἐν τῇ αὐτῇ μόνον οἰκίᾳ ἦν, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ
οἰκήματι. μᾶλλον δὲ, ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι. Prota-
gora p. 220. B. ἦν δὲ ἐν οἰκήματι τινι, ᾧ πρὸ τῶ μὴν ὡς
ταμίῳ ἐκρήτο ἱππόκομος, νῦν δὲ — ξένοις κατάλυσιν πι-
ποῖν. Conviv. . . ἀνταπῶντο ἐν ἐν τῇ ἐχομένῃ με-
κλήν, ἐν ἣ περ ἐδίπνεν· καὶ ἐδίς ἐν τῷ οἰκήματι ἄλλος
καθύδινος ἢ ἡμεῖς. Plut. Solon. p. 26. C. τὰς τῶν πραγ-
μάτων δυσχερείας ὀνόμασι χρυσοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπικα-
λύπτουσι ὥςτις ὑποκορίζονται, τὰς μὲν πόρας ἐτάειρας,
τὰς δὲ φόρας συντάξεις, φυλακὰς δὲ τὰς φρενὰς τῶν πο-
λεῶν, οἰκημα δὲ τὸ δισμωτήριον καλέντας. Libanius Ep.
1533. γινόμενος μὴ τῶν ὄντων, ἐμπέπει δὲ εἰς τὸ οἰκημα.
Thucydides IV. 47. εἰς οἰκημα μίγνα καθύρξαν. Apol-
lonius Bibl. 1. 9. δισμοῖς ἐν οἰκήματι ἐφυλάττετο. A-
chilles Tatius VI. p. 391. πυθόμενοι μὲ ἐν τῷ δισμω-
τηρίῳ κατέρχομαι — τῆς νυκτὸς ἐνθὺς ἐπὶ τὸ οἰκημα
ἐπὶ δὲ παρήσαν. VII. p. 411. ἐμβαλεῖν τινα εἰς τὸ οἰ-
κημα, ἐνθα ἔτυχον δοχόμενος, ὡς δὲ καὶ αὐτὸν ἐν τῶν δισ-
μωτῶν. Libanius D. XVIII. p. 488. C. καὶ μὴ τὸν
σὺ οἰκήματος φόβον μᾶλλον ἐχθῶσαι τῶν συμφερόντων τῇ

πόλει. XXXI. p. 733. C. τῶν δισμῶν τὰς παρὰ τὸ
οἰκημα ταλαιπωρήσας ἀφῆκα. Dio Cass. p. 662. τῶν
τε ἐκ τῶ οἰκήματος, πλείους γὰρ ἰδέντο, τὰς μὲν ἀπῆλ-
λας. Dio Coccei. Exc. p. 610. τὸν τε Ἀσιατικὸν ἐκ-
λυσιν εἰς τὸ οἰκημα ἐμβληθῆναι. Helladius Chrestomath.
p. 22. ὅτι τὸ μὴ λέγειν δύσφημα πᾶσι τοῖς παλαι-
οῖς μὲν φροντὶς ἦν, μάλιστα δὲ τοῖς ἀπολοις. διὰ καὶ τὸ δι-
σμωτήριον οἰκημα ἐκάλαν. Hesychius. οἰκημα τὸ δι-
σμωτήριον

πατάξας] 1. Reg. XIX. 17. Seneca de Benef. V. 23. quidam, ut expergiscantur, non feriendi, sed commovendi sunt. Curtius IV. 13. Intrat tabernaculum. Saepiusque nomine compellatum, cum voce non posset, tactu excitavit. vid. in Mattb. VIII. 24.

ἐξέπεσαν αἱ ἀλύσεις] Euripides Bacch. 443. ἄς δ' αὖ
σὺ Βάκχας εἶρας, ὡς συνήρπασας, καὶ δῆσας ἐν δισμῶ-
σι πανδήμους εἶγης, φρεδαὶ γ' ἐκείναι, λαλυμένας πρὸς ὀρ-
γάδας Σκυρῶσι, βρόμιοι ἀσκαλῆμναι θεῶν, αὐτόματα
δ' αὐταῖς δέσμα διελύθη ποδῶν, κλήδης τ' ἀνῆκαν θύρετρ'
ἄνυσθ' ἀνῆκαν θύρετρ' πολλῶν δ' ὅδ' ἀνῆρ θαυμασίῳ ἦκε πλέως.
Ovidius M. III. 696. Solidis Tyrrhenuus acroetes
Clauditur in tectis, & dum Cythereia iussae in-
fumenta necis, ferrumque ignesque parant, spon-
te sua paruisse fores, lapsasque lacertis sponte sua
fama est, nullo solvente, catenas. Philostratus Ap-
pollon. Thyan. p. 317. & Eusebius c. Hierocl.
ἐξήγαγε τὸ σκῆλος τῷ δισμῳ — τότε πρῶτον ὁ Δάμοις
φρονὶ ἀκριβοῦς ἐνείκει τῆς Ἀππελλωνίς φύσεως, ὅτι εἴπαι
τε εἴη καὶ κρίτταν ἀνθρώπων· μὴ γὰρ θύσαντα, πῶς γὰρ
ἐν δισμωτηρίῳ μὴδ' ἐξάμενοι τι, μῆτε εἰπόντα καταγιλά-
σαι τῷ δισμῷ. Oppianus de Venat. IV. 293. οἱ μὲν
νυν βρόμιοι Πιθηιάδης φυλακῆς δισμοῖσιν δεκίοντο σιδή-
ραιοισιν ἄγεσθαι, Ἄλλοι καθύρσοι τε θεῶ δ' ἐχ' ἀπτετο
δέσμοι. Horatius I. Epist. XVI. 76. In manibus &
compedibus saevo te sub custode tenebo? Ipse
Deus, simul atque volam, me solvet. Damascenus
Parall. S. ζ. 1. ad 2. Par. XXXIII. 10. ἐσθόρται

- 10 ἦδαι ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον διὰ τῆ ἀγγελίης· ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. Διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν σιδηρᾶν, καὶ φέρονται εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῇ αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν καὶ εὐθὺς ἀπέστη ὁ
- 11 ἀγγέλῳ ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν αὐτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἀγγέλον αὐτῆς, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ πάλιν
- 12 σὺς τὴν προσδοκίαν τῆ λαῶν τῶν Ἰουδαίων. Συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τῆ ἐπικαλούμενης Μάρκῃ, ἣ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι.

κρη-

10. Διελθόντες] διελθὼν Versio Syra posterior.

φυλακὴν καὶ δευτέραν] καὶ δευτέραν φυλακὴν D.

τὴν σιδηρᾶν] — 4.

εἰς] ἐπὶ 33.

ἠνοιχθῇ] ἠνοίγη A. 15. 18. 33. 34. 36.

ἐξελθόντες] εἰσελθόντες 15. 18. 36.

προῆλθον] προσῆλθον D.

προσῆλθον 1. 11. 25. a prima manu. 32. 45. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius, Theophylactus.

11. γενόμενος] ἐν αὐτῷ] ἐν αὐτῷ γενόμενος AD 40.

ἀληθῶς ὅτι] ὅτι ἀληθῶς DE Versio Aethiop. Lucifer, Chrysostomus.

sterior in margine. καὶ prius] τότε Versio Syra prior, & posterior in margine.

ἐξείλετο] ἐξείλετο] ADE 15. 18. 25. 33. 36.

καὶ tertio loco] + ἐκ E 11. Lucifer.

12. Συνιδὼν τε] Συνιδὼν δὲ A 15. 18. 33. 34. 36. 40. 47. 48. Versio Syr.

συνιδὼν τε H. Hammondus. P. Junius. & XIV. 6.

οἰκίαν] + τῆς AD 33.

συνηθροισμένοι] + ἀδελφοί 32. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco, Chrysostomus MS.

Chrysostomus MS.

παρὰ Ἀφρικανῶν, ὅτι ἐν τῇ λέγειν ὥδην τὸν Μανασσῆ, τὰ δισημὰ διερχόμεναι, σιδηρᾶ ὄντα, καὶ ἔφυγον. Inf. XVI. 26.

8. Colligit farinulas, nec festinat. Horatius S. I.

2. 132. Disincta tunica fugiendum est, & pede nudo.

9. Psal. CXXVI. 1. 2. 3. Curtius IV. 1. 23. fomnio filialis res Abdolomino videbatur.

10. πόλιν τὴν σιδηρᾶν] II. θ. 15. ἔνθα σιδηρεῖαι τὴ πόλιν, καὶ χαλκίους ὁδούς.

αὐτομάτῃ ἠνοιχθῇ] II. ε. 749. Ἀυτόματα δὲ πόλαι μύκον ἐρανῶ & Θ. 393. Xenophon Hell. VI. ὡς οἱ τε

ἰδοὺ πάντες αὐτόματα ἀνεώχοντο. Cic. de Divinat. I. 34.

Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis

valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt.

Æn. VI. 81. Ostia jamque domus patuere ingentia

centum sponte sua. Julius Obsequens. Nocte,

cum valvae cubilis clausae essent, sua sponte aper-

tae sunt. Petronius 16. Sera, sua sponte delapsa,

cecidit, reclusaeque subito fores. Dio de Nerone.

LXIII. Αἱ θύραι ἀμφότεραι, αἱ τε τῆ μηχανῆς τῆ Ἀν-

γελίης, καὶ αἱ τῆ κοιτῆρος τῆς κλίνης, αὐτόματα ἐν τῇ

αὐτῇ νυκτὶ ἀνεώχθησαν. Artapanus apud Euseb. P. IX.

27. εἰς φυλακὴν αὐτὸν καθέξει, νυκτὸς δὲ ἐπιγινωσκίης

τάς τε θύρας παῖδας αὐτομάτως ἀνοιχθῆναι τῇ δεισμωτη-

ρίᾳ — ἐξελθόντα δὲ τὸν Μωϋσῆν ἐπὶ τὰ βασιλεία ἐλθεῖν.

Callimachus in Apoll. 6. αὐτοὶ νῦν κατοχῆς ἀνακλί-

σις πολέων, αὐταὶ δὲ κληίδες. ὁ γὰρ θεὸς ἐκείνῃ μακρὰν.

Apolloniis Rhod. IV. 41. de Medea. τῇ δὲ καὶ

αὐτόματα θύρας ὑπέβησαν ὀχλῆς ἀνέκλεις ἀφ' ὧν ἀνθρώπων

κοιτῆς ἀειδαίς. Nonnus Dionys. VII. 313. de Jove.

Ἀυτόματα πολέων, ἀνέκλεισαν ὀχλῆς. Achilles Tatius

VIII. p. 481. μετὰ δὲ μικρὸν αὐτόματα μὲν αἱ θύραι

ἀνεώχθησαν τῇ σπηλαίᾳ. Targum in Psalm LXXXVI.

Quo tempore Salomo filius meus introducet arcam

in domum Sanctuarii, aperient sese portae; ideo

videbunt adversarii mei, te mihi condonasse. II. α.

563. καὶ δὲ σὺ γινώσκεις, Πρίαμιε, φρεσὶν, ὅδε με λή-

σεις, ὅτι θεὸς τις σ' ἔχει θεὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. ἢ ἡδ' οὐ

τλαίη βροτὸς ἔλθωμι, οὐδὲ μάλ' ἤβων εἰς στρατὸν. οὐδὲ γὰρ

ἀν φυλάκας λάβοι, ὅδε κ' ὀχλῆς ῥεῖα μετοχλίσσει θύρας

ἡμετέρων. Plut. Timol. p. 241. E. ὡς οἱ μὲν ἱερεῖς τῇ

νῆα πολέων αὐτόματα διανοίχθαι.

11. γενόμενος ἐν αὐτῷ] Polybius I. 49. ταχὺ δ' ἐν

αὐτῷ γενόμενος. Xenophon Exp. Cyr. I. ἀκῆσας ταῦ-

τα ὁ κλέαρχος ἐν αὐτῷ ἐγένετο. Herodotus I. 119. ἔτι

ἐξεπλάγη, ἡντὸς τε αὐτῷ γίνετο. Lucianus D. Mar. II.

2. ἐκείνῃ ὁλως ἐν αὐτῷ ἤμην. Hippocrates Epidem. VII.

ἐξ αὐτῷ γίνεσθαι — οὐδὲν δυνάμενος σοφὸν εἰπεῖν, οὐδεὶς

παρ' αὐτὸν. Horatius Epist. II. 2. 138. ubi — redit

ad sese. De his qui ex stupore aliquo & perturbatione

ad se redeunt. Libanius Ep. 319. οὕτως

αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ τε ἐγνώμην. Lucianus D. Deor. XII.

I. ἀπορμηνίσσά ποτε, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ἔσα.

Ἰουδαίων] qui Festi celebrandi causa magno nume-

ro Hierosolymas conveniant.

12. συνιδὼν] Dionysius Hal. A. II. 24. οὐκ ἐν ὁ-

μοῖς ἀπαντῆς δοκῶσι μοι συνιδεῖν. Aelianus A. N. III.

21. συνιδὼν ἔν ὁ ἄνθρωπος, καὶ συμβαλὼν ἡδονῆσθαι

τι τέρας ἐξ ἐκείνου. 26. ὁ τοῖνον τῇ τέχνῃ φύλαξ συνιδὼν

τὸ πραττόμενον. 27. ὁμηρος παλαιδωμῆν φρεσὶ συνιδὼν

τῷ. X. 27. οἱ ταῦτα γινεσθῆναι συνιδὼν διδοῖ. — φασὶν.

XVI. 11. ἴαν μίντοι συνιδῇ, ὅτι ἄρα ἀλίσκισθαι μείλ-

λοι. Dionysius Hal. A. IV. 7. ταῦτα δὲ τὰ ἄτοπα συν-

ιδόντες τῶν Ρωμαϊκῶν συγγραφέων τινες, ἐτίροις αὐτὰ λύειν

ἐπιράθουσι ἀτοπίαις. 20. τοῦτο συνιδὼν ὁ τύλλιος. Jam-

blischus V. Pythag. 5. συνιδὼν τὸ γινόμενον ὁ σοφός. E-

pictetus 39. ἔρχου δὲ ἐπὶ τὸ μακρυτέρω, ἢ φ' ὧν — οὐ-

τε ἐκ λόγου ἔτι ἐκ τέχνης τινος ἄλλης ἀφορμῇ δίδοντας

πρὸς τὸ συνιδεῖν τὸ πραττόμενον. Et Simplicius p. 256.

Phlegon Mirab. συνιδὼν δὲ αὐτὸς ἐπὶ προσέχοντα, ἀλλ'

ἐμποδίζοντας αὐτῷ τὴν βύλησιν, ἐφθέγγετο αὐτὸς τὸδε.

Jof. A. VII. 15. 1. συνιδὼν ὅτι μίλλαι τελευτῶν.

VII. 9. 6. ὁ δὲ συνιδὼν, ὅτι γινόμενον, ὡς Ἀχιλλεύς

συνεβέβηκε, κινδυνύσει Δαυὶδ συλλαφθεῖς ἀποθανεῖν. B.

II. 18. 8. συνιδὼν, ὡς χαρὶς μεγάλης συμφορᾶς ἐκ ἄν-

παύσαντο νωτερίζοντες. IV. 5. 4. συνιδὼν, μηδὲμίαν αὐ-

τῷ καταλειπομένην σωτηρίαν ἐλπιδά. Intra XIV. 6. Dio-

dorus S. facpe. Plato de Legg. X. ἐπιστὴν κατεῖδον

ἡμῶν

Κρέσαντ[Ⓢ] δὲ τῷ Πέτρῳ τὴν θύραν τῶν πυλῶν[Ⓢ], προσῆλθε παιδίσκῃ ὑπακῶσαι, ὁνό- 13
ματι Ῥόδη. Καὶ ἐπιγνῶσα τὴν Φωὴν τῷ Πέτρῳ, ἀπὸ τῆς χαρᾶς ἐκ ἤνοιξε τὴν πυλῶνα, 14
εἰσδραμύσα δὲ ἀπὸ γαίαν ἐστῆαι τὸν Πέτρον πρὸ τῶν πυλῶν[Ⓢ]. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἰ- 15
πον· Μαίμη. Ἡ δὲ διίσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ ἄγγελος αὐτῆς ἐστίν.
Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρῖναι ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. Κατασείσας 16
δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς Φυ- 17
λακῆς· εἶπε δὲ· Ἀπαγγέilate Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπο-
ρεύθη

13. τῷ Πέτρῳ] αὐτῷ AD 13. 27. 29. 33. 34. 40. Lektion 2. Versio Vulg. Syr. Copt. Euthalius. probante J. Millio prol. 971. J. A. Bengelio.
προσῆλθεν] προῆλθε 3. Versio T. Beza, & not. Edit. 2. 3.
ὑπακῶσαι ὁνόματι Ῥόδη] ὁνόματι Ῥόδη ὑπακῶσαι D. ὁνόματι Ῥόδη ὑπακῶσαι E.
Ῥόδη] Ῥόδη E 15. 17. 21. 25. a prima manu. 26. 36. 38. 47. Versio Copte.
14. τῇ πυλῶνῃ] αὐτῇ τῇ θύρῃ E. + καὶ D. a prima manu. τῷ posterior] — D. a prima manu.
ἤνοιξε] + αὐτῇ Versio Syria prior, & posterior cum asterisco.
15. πρὸς αὐτὴν εἶπον] ἔλεγον αὐτῇ D. a prima manu. εἶπον] εἶπαν A.
μαίμη] cum nota interrogationis apposita 4. 6. 7. 26. 45. Editio Wechelii, probante J. A. Bengelio.
ἔλεγον] + πρὸς αὐτὸν Τυχόν D. Versio Syr. ὁ] — 56. Theophylactus.
αὐτῆς ἐστίν] ἐστίν αὐτῆς A. 16. Πέτρῳ] — D. probante J. Millio prol. 440. εἶδον] εἶδαν A.
ἀνοίξαντες δὲ εἶδον] ἐξαοίξαντες δὲ εἶδον D. a prima manu.
17. κατασείσας δὲ αὐτοῖς] κατασείσαντος δὲ αὐτῆς A.
σιγᾶν] ἵνα σιγῶσι εἰσῶν D. a prima manu. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
διηγῆσατο αὐτοῖς] αὐτοῖς διηγῆσατο 4. ἐξηγήσατο αὐτοῖς 47. διηγῆσατο A. 13. 33. Versio Vulg. pro-
bante J. Millio prol. 1383. ὁ Κύριος αὐτὸν] αὐτὸν ὁ Κύριος A. ἐκ] ἀπὸ 15. 18. 36.
αὐτὸν ἐξηγάγει] ἐξηγάγει αὐτὸν 40. δὲ posterior] τῇ AE 34. Versio Vulg.

ἡμῶν ὁ βασιλεὺς — ταῦτα πάντα ξυνιδάν. *Hermogenes* partit. p. 2. ἢ τοῖς ἐπιγνῶσι ῥάδιον ἢ δὲ τὰς διαιρέσεις συνιδάν. *Dionysius* Hal. IX. 23. ὡς δὲ πλεονεξίαν ἐγένοντο τῶν ῥωμαίων οἱ τυράννοι συνιδόντες αὐτῶν τὸ κρατοῦν — τῆς τε ἀπειρίας τῆς κρατηγῆς κατεφρόνησαν — εἰ μὴ ἔτι συνιδάν ὁ Μενέριος, οὗ ἐδιδάκει πλεονεξίαν τοῖς πολέμοις, μετέγνω τὴν ἀμνηστία. *Diogenes* L. Solon. I. 56. ὅπερ συνιδάν ὁ Σόλων. *Plut.* de Virt. Mul. p. 244. A. συνιδόντες τὴν ἀνάγκην οἱ τῶν, considerantes.
13. παιδίσκῃ] *Pollux* III. 76. παιδίσκη δὲ τὴν δε-
ραπαιδίδα Λυσίας ὀνόμασεν, καὶ ἀμφιβολίᾳ ἐστὶ τῆς νο-
μα πότρου ἡλικίας ἢ τύχης. λέγει γὰρ ἐν τῷ κατὰ καλ-
λίαν ὕμνῳ· καὶ ἐξελεύσα ἡ παιδίσκη, τὴν θύραν ἀνοίγνυσι.
Ῥόδη] *Menander* Antistita ap. *Stob.* bis Ῥόδη,
mulieris nomen. & *Philemoni* ap. *Athenaeum*. Su-
fanna nomen habet a liliis, Hadassa a myrto, Rhode a Rosa. In *Inscriptionibus*.

15. διίσχυρίζετο] *Synesius*. ισχυρίζομαι δὲ, ὡς ἐστίν,
καὶ τῶν ἱερῶν βιβλίων θεὸς ταῦτα λέγει.
ὁ ἄγγελος αὐτῆς] *Plut.* Consol. ad Apoll. p. 109.
C. νικίσκος — ἡμερῇ τε τῷ ἡμῶν καὶ τὰ τῶν χρόνῳ τε
καὶ τὰ τῆς ἡλικίας, εἶσθαι ἢ ὅτις ἔστι, καὶ τὸν φῶναι,
δαίμων τῶν διέας σκ. *Caes.* p. 740. E. ὁ μόνος μέγας
αὐτῆς δαίμων, ὃ παρὰ τὸν βίον ἐχρήσατο, καὶ τελευτήσαν-
τος ἐπικολέθησι. *Phlegon* mirabil. Nutrix matri nun-
tiat, filiam defunctam apparuisse ζῶσαν, εἶναι τε
μιτὰ τῷ ζῶντι — τὰ ἴσχυα καταγνῶναι τῆς προσβύτιδος
μαρίαν — τῆς τροφῆς — λεγόντας μετὰ παύσης, ὡς
μὴ φρονεῖ καὶ ὕμνῳ ἐστίν. *Pea* III. de duobus fratribus
Judaeis ex Ascalone, quibus Hierosolymas ad fes-
tum profectis, duo angeli, ipsoform formam indu-
ti, domum eorum sunt tutati. *Debarim* R. II. f.
237. 1. Ex. XVIII. 4. scriptum est: liberavit me
a gladio Pharaonis. Bar kaphra dicit: Angelus des-
cendit in similitudine Moysi, & fugavit eum; illi
autem putarunt, angelum esse Moysen. *Ruth* R. 11.
14. *Midras Kohel* 11. 2. Descendit angelus specie
Salomonis, atque sedet in throno ejus. *Hierof. Ki-
laim* f. 32. 2. Die quodam venit Elias specie R.
Chajae Rubae ad R. Judam sanctum — tactisque

ejus dentibus dolorem depulit. Postero die acces-
sit ad eum R. Chaia, dixitque: ut vales? ut valent
dentes? Respondit: ex quo tempore tu digitos tuos
in eos immisisti, convalescerunt.

17. κατασείσας] *Persius* IV. 6. Ergo ubi commo-
ta feryet plebecula bile, Fert animus calidae fecisse
filentia turbae Majestate manus. *Lucanus* I. 298. Dex-
traque silentia jussit. *Herodianus* I. 9. 8. τῇ τῆς χει-
ρὸς νύματι τὸν δῆμον κατασείσας. *Ovidius* Met. I.
206. Postquam voce manique murmura compres-
sit, tenuere silentia cuncti. *Claudianus* & sacrum
dextra sedare tumultum. *Tacitus* A. 1. 25. stabat
Drusus silentium manu poscens. *Lucianus* Jov.
Trag. 13. ἀμεινον οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνει καὶ παρακα-
λέσθαι σιωπῇ. *Jos.* B. VII. 24. τὸ τῆς σιγῆς ἐποιή-
σατο σύμβολον. καὶ πολλῆς ἐκ πάντων ἡσυχίας γνωμῆς
κ. τ. λ. *Æn.* XII. 692. significatque manu, & ma-
gno simul incipit ore. Infra XXI. 40. XIII. 16. *Jos.*
B. II. 3. 2. ἐπὶ πύργῳ ἀναβὰς κατέειπε τοῖς ἐν τῇ τάγματι
κρατοῦσιν. Codex D. cumque significasset eis de ma-
nu ut filerent. *Heliodorus* IV. 16. κατασείσας τῇ χειρὶ.

Jacobus Alphaei, autor epistolae, episcopus Hierosolymorum.

18. ταραχος ἐκ ὀλίγος] *Sextus Empir.* a Geomet.
57. ἐκ ἐν ὀλίγῳ κειμένων ταραχῶν τῶν Γεωμετρῶν. *Od.* γ.
367. ἔνθα χρεῖός μοι ὀφείλεται ἔτι νέονγε, οὗτ' ὀλίγος.
τί — ἐγένετο] *Theocritus* Id. XIV. 51. Ἀδίσσε
Γαργόι, τί γενόμεθα; *Longus* Pastor. IV. p. 186. τί
γεγονας μοι, θυγάτηρ; ἄρα καὶ σὺ ζῆς;

19. Tyrannorum satellites etiam puniuntur. *Jud.*
IX. 24. 2. *Theop.* I. 6. *Prov.* XI. 8.

20. θυμομαχῶν] *Dionysius* Hal. A. V. 11. κολλη-
τὴν μὲν παραίνων μὴ θυμομαχεῖν, μὴδὲ ἀκόντων κατέχει
τῶν πολιτῶν τὴν ἀρχήν. *Anonymus pro Aristomene.* ὁ
γὰρ ἐν τῷ θυμομαχεῖν ἐμφορῶν ὑπομένει τὸ δεινόν, ἐκατέ-
ρας ἔχει τὰς ἀρετὰς σώματος τε καὶ ψυχῆς. *Diodorus* S.
XVII. 33. οἱ δὲ καὶ μέχρι τῆς ἰσχυρῆς ἀναπνοῆς θυ-
μομαχῶντες, τὸ ζῆν πρότερον ἢ τὴν ἀρετὴν ἐξέλιπον. *Plut.*
Demetr. p. 898. D. οὐδὲν ἄξιον λόγου πράττειν ὁ Δημή-
τριος, ὅπως ἐθυμομαχεῖ πρὸς αὐτὸς. *Themist.* p. 120.
A.

18 ρεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος ἐκ ὀλίγου ἐν τοῖς στρατιώ-
 19 ταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὗρὼν, ἀνα-
 κρίνας τῆς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι καὶ κατελθὼν ὑπὸ τῇ Ἰδαίας εἰς τὴν Και-
 20 σάρειαν, διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις ὁμοθυμαδὸν δὲ
 παρήσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες Βλάστρον τὴν ἐπὶ τῇ κοιτῶν τῇ Βασιλέως, ἡτῆ-
 21 το εἰρήνην διὰ τὸ τρέφειν αὐτῶν τὴν χώραν ὑπὸ τῇ βασιλικῇ. Τακτὴ δὲ ἡμέρα ὁ Ἡρώ-
 δης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικήν, καὶ καθίσας ἐπὶ τῇ βηματῇ, ἐδημηγόρει πρὸς
 αὐτὸς.

18. ἐκ ὀλίγου] — D. Lucifer. probante J. Millio prol. 440. μέγας 15. 18. 36. *] — 3.
 19. δὲ] τε A. Editio Complut. ἐκίλευσεν] + ἐπὶ θανάτῳ 23.
 ἀπαχθῆναι] ἀποκταθῆναι D. a prima manu. Versio Copt. Syr.
 20. δὲ prius] ὃ D. διέτριβεν] διέτριψεν A.
 20. δὲ prius] ὃ D. 20. *] — E. 4. Theophylactus.
 ὁ Ἡρώδης] — AD 13. 33. 34. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Lucifer, Euthalius. probante J. Millio
 prol. 971. J. A. Bengelio.
 ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτὸν] οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πόλεων παρήσαν πρὸς τὸν βασιλέα D. Versio
 Syra posterior, partim cum asterisco, partim in margine. διὰ posterior] τα 15. Chrysostomus, Lucifer.
 βλάστρον] βλάστρον 1. 21. Editio Erasmi, Bogardi. πλάστρον Versio Copt. τὸν βλάστρον 38. Schol. 10. ἐν
 τοῖς πατριαρχικοῖς βλάστρον εἶναι τετατομένον καὶ ὅρα, μήπως κύριοι εἶναι ὀνόμα.
 τῇ κοιτῶν] τὸν κοιτῶνα 2. Editio Erasmi 1. Ald. τῇ βασιλέως] αὐτῇ D.
 ἡτῆντο] ἡτῆσαντο A. ἡτῆν 2. τρέφειν] διατρέφειν 37. 56.
 αὐτῶν τὴν χώραν] τὰς χώρας αὐτῶν D. Versio Vulg. Lucifer. αὐτῶν τὴν πόλιν E. 33. 34.
 ἀπὸ] ἐκ D. 40. 21. τακτὴ] τῇ ἐκτῇ 21.
 ἐνδυσάμενος] ἐνδεδυμένος Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed. καὶ] — 40.

A. μετὰ δὲ τὴν θυμομαχίαν Εἰρήνης ἔτι θυμομαχῶν πρὸς
 τὴν ἀπώτευξιν. Suidas ex Polybio. οἱ δὲ τὰ μὲν ἀπαλ-
 γῆντες ταῖς ἐπιτοῖς, τὰ δὲ θυμομαχοῦντες, ἐπὶ τινι πα-
 ρέσασιν κατήνησαν. Leg. 69. p. 1236. ἔαν τι μὴ δι-
 ζῶνται θυμομαχοῦντες ἐπὶ τοῖς γενομένοις, ἐκείνοις μὲν δι-
 πακίως νειμήσῃεν τὸ δαίμονον. Eustathius in II. α. p. 45.
 31. μέγα τι καὶ ἀντιδράσει, ὡς εἰκός, κακὸν, καὶ σπληνίτις
 τῆς ἐαυτοῦ χρυσήϊδος εἰκότως τὴν ἐκείνῃ ἀφαιρήσεται θυμο-
 μαχῶν. p. 71. 20. ἴσῃον δὲ, ὡς ἡ ῥηθῆσα πρᾶσι φωνήσις
 ἐπιπτετὸν τὸν Ἡρώα εἶσαι τοῖς κήρυξι· τί γὰρ ἔδει θυμομαχεῖν
 αὐτὸν, καὶ μικρὰ ὅσον σύμπαντες οὖν Ἀχαιοὶ δέχονται;
 in ψ. p. 1434. 49. ὅτι δὲ τὸ ἐν χρησὶ μάχῃσιν δια-
 σελὼν ἔχει τὴν θυμομαχίαν καὶ λογομαχίαν προεδέχεται.
 p. 968. 6. χόλος ἐμπιστε θυμῷ τὸ ἐμπιστεῖν, ὁ πολυμικρὴ
 λέξις ἐστὶ, πολέμιον τὸν χόλον εἶναι δηλοῖ τοῖς πάσχοσιν,
 ὅθεν καὶ θυμομαχίαν τινεὶ λέγονται. Corn. Nepos Han-
 nib. 7. odium paternum erga Romanos sic confir-
 mavit, ut prius animam quam id deposuerit —
 &c — nequam destitit animo bellare cum Ro-
 manis.

Βλάστρον] Infer. Marm. Lugd. Bat. 40. Claudiae
 Successae — Ti. Claudius Blaesus libertae suae &
 conjugi bene meritaе. Tertull. de Haeref. est praeter
 ea his omnibus etiam Blaesus accedens, qui la-
 tenter judaismum vult introducere.

κοιτῶνος] Phrynicus p. 106. τὸ μὲν κοιτῶν ἀδοκι-
 μον, τὸ δὲ προκοιτῶν ἐδοκιμοῦν. Ἡμῶν δὲ καλὸν χρῆσθαι
 τῇ Ἀττικῇ ὀνόματι, προδοματίον γὰρ λέγουσιν, ἐπὶ καὶ
 δαίμοντιον τὸν κοιτῶνα. Pollux I. 79. εἰ γὰρ καὶ Μέναν-
 δρος αὐτὸ βαρβαρικὸν οἶται, ἀλλ' Ἀριστοφάνης, τὰ τοιαῦτα
 πεσέτεροι αὐτῶν, ἐν Αἰολοσέκων, κοιτῶν ἀπάσαις εἰς Πό-
 λιν δὲ μὴ ἀρέσει. Glossarium. cubiculum, κοιτῶν. cu-
 bicularius, εὐνοῦχος. Plinius epist. II. 17. cubi-
 culum cum procoetone. Diodorus S. Exc. p. 558.
 οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κοιτῶνος ὥρμησεν ἐπὶ τὴν γυναῖκα κοι-
 μαμένην ἐν τινι θαλάμῳ. Galenus de praenot. ἀνθρα-
 κὸν τινεὶ χαριλάμπει τῇ κοιτῶντι μὲν, ὡς ἀπατῆς οἱ οὖν
 Ἕλληνες ὀνομάζουσι, σωματεφύλακος δὲ, ὡς οἱ περιέρχον-
 ὦν Ἀττικίζοντες. — κατέλαβον δὲ ἐκ μὲν τοῦ κοιτῶνος ἄμικ-
 τὴν μητρί προσελθούσῃ τὸν παῖδα πρὸς ἑτέρον οἶκον, ἐν
 καὶ κλῆν. — ἐν βασιλικῇ ἐγγύς τῇ κοιτῶνος. de rat.

medendi I. καὶ μαθητὰς ἔχει τὸς ἐκ κοιτῶνος πολλὰς, καὶ
 τὰν ἔξωροι γίνονται. X. εὐαχθείσης εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς
 οἴκ. Stephanus in V. Βισωνία. κοιτῶν. Eustathius in
 Od. δ. p. 151. 19. ἡ δὲ τῇ Παρσῶν βασιλέως ἄμικτος
 λιθοκόλλητος χρυσῇ τὸν βασιλικὸν ἐκόσμηκε κοιτῶνα, ὑπὲρ
 τῆς αὐτῆς φασί, κλῆνις οὖσα ex Athenaeo XI. p. 514.
 F. in Od. ζ. p. 244. 14. κυριολεκτῶν καὶ ἐταυθῶν
 τὸν θαλάμῳ, ὡς ἦν κοιτῶν ἐνδοτάτω. in Od. θ. p. 311.
 28. θαλάμῳ, ὁ κοιτῶν, ὁ ἐνδοτικὸν τὸ κῆτο, ἐξ αὐτοῦ
 γὰρ ὁ κοιτῶν. in Od. ψ. p. 809. 42. ἴσῃον δὲ, ὅτι καὶ ἡ
 Ἀκτορὶς θαλαμηπόλος τίς ἐστι. εἰ καὶ μὴτε κατὰ τὸ τα-
 μῖον, ἀλλὰ τῇ βασιλικῇ κοιτῶνος — ἡ ῥηθῆσα σπληνίτις
 τῇ ἡρωϊκῇ κοιτῶνος. Ammonius in οἴκ. δῶμα δὲ ὁ λε-
 γόμενος κοιτῶν. Arrianus Epict. IV. 7. τί ποτὶ φόβε-
 ρον τὸν τύραννον; οἱ δορυφόροι καὶ αἱ μάχαιραι αὐτῶν, καὶ
 οἱ ἐπὶ τῇ κοιτῶνος, καὶ οἱ ἀποκλείοντες τὰς εἰσιόντας —
 τίνα ἔν ἔτι φοβηθῆναι δύναμαι; τὸς ἐπὶ τῇ κοιτῶνος; μὴ
 τί ποιήσωσιν; ἀποκλείσωσιν με; ἂν με εὐρασι φίλοντά
 εἰσελθεῖν, ἀποκλείσωσάν. III. 22. οἱ ἐπὶ τῇ κοιτῶνος.
 Moschopolus. κοίτη ἡ τραμὴν, κοιτῶν ὁ οἶκος ὁ περιέχων
 κοιτῶνας πολλὰς. Helychius κοιτῶν, τὸ δαμάτιον. Tatarnus
 in Psal. CV. 3. in τοῖς κοιτῶσι regni ejus. Diodo-
 rus S. XI. 69. ὑπὸ τέτῳ δὲ οὐκ ἔστιν εὐαχθείσης Ἀρτά-
 βατος εἰς τὸν κοιτῶνα. Porphyrius MS. ad Homer. δα-
 μάτιον οἱ Ἀττικοὶ καὶ τὸν ὕψ' ἡμῶν κοιτῶνα ἔλεγον.

Servius in Aen. I. 39. Moris erat, ut de publica
 pecunia Phoenices missa a rege auro de peregrinis
 frumenta coëmerent. Dido autem a Pygmalione
 ad hunc usum paratas naves abstulerat. Urbs erat
 magna, regio exigua. 1. Reg. V. 9. 10. 11. Ez.
 XXVII. 17. sup. XI. 28. & tunc fames.

21. τακτὴ δὲ ἡμέρα] Status dies vocatur, qui ju-
 dicii causa est constitutus cum peregrino. Plantus
 Curcul. I. 1. 5. Si status conditus cum hoste in-
 tercedit dies. Cic. de Offic. I. 12. duodecim tabu-
 lae: aut status dies cum hoste. Arisides τακτὴ πει-
 ροδος χρόνος. Polybius III. 33. παραγγελίας τακτὴν ἡ-
 μέραν, ἐν ἣ τὴν ἔξοδον ποιήσεται. p. 1097. Ταξάμενος ἡ-
 μέραν πρὸς τὸν Φίλιππον. p. 607. παραγγελμένης δὲ τῆς
 ταχθείσης ἡμέρας. Leg. 92. δοθῆσάν αὐτῷ τακτῶν ἡμε-
 ρῶν. Inf. XXVIII. 23.

αὐτός· Ὁ δὲ δῆμιⓈ ἐπεφώνει· Θεῷ Φανή, ἡ ἐκ ἀνθρώπου. Παραχρήμα δὲ ἐπάταξεν 22
αὐτὸν ἄγγελοςⓈ Κυρίῳ, ἀπ' ὧν ἐκ ἔδωκε τ' δόξαν τῷ Θεῷ· ἡ γενόμενοςⓈ σκαληκό- 23
βρωτοςⓈ ἐξέφυξεν. Ὁ δὲ λόγοςⓈ τῷ Θεῷ ἠϋῶνε καὶ ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος 24
ὑπέ-

αὐτοῖς] + καταλαγείας δὲ αὐτῶ τῶς τυροῖς, cum ingratiasset cum Tyrios. D. Versio Syra posterior, cum asterisco, ut puto. 22. θεῶ φωνῇ] φωνῇ θεῶ 1. 2. 4. 45. 46. Editio Complut. Genov.

φωνῇ] φωναί D. a prima manu. Versio Vulg. Syr. Lucifer. φωνῇ. Stunica.
 23. ἐπαύσαν αὐτόν] αὐτὸν ἐπάταξεν D.
 τῇ] — DE 1. 2. 3. 4. 21. 40. 45. 46. 56. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Plantin. Bezae
 geiti, Chrysostomus, Oecumenius Ed. τὴν οὖραν] αἶνον 33. 34.
 κ] + καταβας ἀπὸ τῆ βήματ^{ου} D. σκαλοδόξωτ^{ου}] + ἐπὶ ζῶν καὶ οὕτως D.
 ἐξήλθον] ἀπέφυγεν 43. 24. πύσανε] πύσανελο A.
 25. Σαὺλ^{ου}] Παῦλ^{ου} 2. 33. 35. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. + ὁ ἐπικληθεὶς Παῦλ^{ου}. Vers

72. *ἄε φωνή*] *An. I. 331.* Namque haud tibi vultus mortalis, nec vox hominem sonat, o Dea certe. V. 647. Divini signa decoris, ardentesque notat oculos. — Qui vultus vocisque sonus. *Tacitus A. XIV. 15.* Hi dies & noctes plaufibus perfonare, formam principis, vocemque Deum vocalibus appellantes. XVI. 22 quin & illa objectabant; numquam pro salute principis aut coelesti voce immolavisse. 25. Audiret senatus voces, quasi ex aliquo numine supra humanas. *Suetonius Domitian. 20.* Serthionis non inegalantis. *Silius III. 619.* Quin & Romuleos superabit voce nepotes, quæis erit eloquio parum decus. *d. d. 160.* τοῦ νῆος, θεῶ ὧς, τέμπομεν αὐτῇ ad Menelaum Pifistratus. *Arifides Plat. I. p. 25.* ὧς δὲ ἡμῶν ἐκ τῆς Πύλης πρὸς τὸν ἕτερον ῥήτορα καὶ βασιλεὺς τὸν Μενέλαος, ὁ μὲν Τελέμαχος ὧς θεῶ φησὶν ἀκούειν τέρεπσθαι τῷ Μενέλαῳ. *Dio in Nerone p. 174.* θρασείας ὅτι ἐκ ἡκούσας ποτε αὐτῷ κινδυνεύοντος, οὐτὲ ἔβυσσε τῇ ἱερᾷ αὐτῷ φωνῇ, ὥσπερ οἱ ἄλλοι. p. 158. καὶ τοι καὶ βραχὺ καὶ μάλα, ὧς γε περιβέδεται, φῶνῃμα ἔχων, ὥστε καὶ γέλωτα ἄμα καὶ δάκρυα πᾶσι κηῖσαι, καὶ αὐτῷ καὶ ὁ βῆρρος καὶ ὁ Σιπῆκης, καθάπερ τιτὺς διδάσκαλοι, ὑποβάλλοντες τι περιετίθεισαν, καὶ αὐτοὶ τὰς τι χιτῶνας καὶ τὰ ἱμάτια, ὅποτε φθίνῃτο τι, ἄνεσιςιοι, καὶ τὰς ἄλλας προστεπισπῶντο. ἡ μὲν γὰρ καὶ τοὶ ἰδὸν αὐτῷ σύστημα, ἐξεπτακισχιλῶς στρατιώτας παρασκευασμένοι, Ἀνγῆσειοι τὶ ἀνομάζοντο, καὶ ἐξῆρχοι τῶν πταιῶν. ἡναγκάζοντο δὲ σφισι καὶ ἄλλοι πάντες, καὶ ἡ κοῦντες, πλὴν τῷ θρασείᾳ, ἐκβαλῶν· οὗτος γὰρ γὰρ ἔδρατε αὐτὸ συγκαθῆκαν, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι, καὶ μάλα οἱ ἐπιφανεῖς σπεδῇ καὶ ἐδύρομνοι συνελόντο, καὶ πᾶσι, ὅσα περ οἱ Ἀνγῆσειοι, ὧς καὶ χαίροντες, συνεβῶν· καὶ ἡ ἑκείνῃ πᾶσι αὐτῶν λεγόντων ὁ καλὸς καῖσαρ, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἀνγῆσος εἰς ὧς Πύθιος, μά σε, καῖσαρ, ἐδέξαι σε νικᾷ. p. 176. πᾶς ἂν τις καὶ ἀκούσαι, μὴ οὖν ἰδῶν ὑποκρίνῃν· Ἀυτοκράτορα Ἀνγῆσιν — τῇ φωνῇ ἀκούσας, μιλιτῶντας τι τινὰς ῥήδας; p. 181. πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτῶν τῶν βασιλευμένων ὅτι μάλα συμφοροῦνται — Νερίον τῷ Ἀπόλλωνι, ὧς εἰς περιδρόμους, εἰς ἀπ' αἰῶνος. Ἀνγῆσι, Ἀνγῆσι, ἱερᾷ φωνῇ, μακάριοι οἱ σε ἀκούοντες. *Suetonius Nerone 20.* Inter caeteras disciplinas pueritiae tempore imbutus & Musica, statim ut imperium adeptus est — paulatim & ipse meditari, exerceri que coepit; nec eorum quicquam omittere, quae generis ejus artifices vel conservandae vocis causa vel augendae facultarent. Sed & plumbeam chartam lupinus pectore sustinere, & clystere vomituque purgari, & abstinere pomis cibusque officientibus, donec blande profectu quanquam exiguae vocis & fuscæ prodire in scenam concupivit. 21. flagitantibus cunctis coelestem vocem. 25. post haec tantum abfuit a remittendo laxandoque studio, ut conservandae vocis gratia neque milites unquam nisi absen-

aut alio verba pronunciantie appellaret: neque quicquam serio jocoque egerit, nisi adstante phonaſco, qui moneret, parceret arteriis, ac fударium ad os adplicaret: multisque vel amicitiam suam obtulerit, vel simultatem indixerit, prout quisque se magis parciusve laudasset. 49. identidem dictitans: qualis artifex pereō. 53. qui Apollinem cantu — aequiparare existimaretur. *Eusebius* Chron. 1. Nero in Olympiade coronatur, κήρυκας, citharistas, Tragoedos, aurigas vario certamine superans. Rurfus Isthmia, Pythia, Actia celebrans, inter cetycas, tragoedos & citharistas coronatur. *Plinius* panegy. Trajan. 2. Et populus quidem Romanus dilectum principem servat, quantoque paulo ante concentu formosum alium, hunc fortissimum personat; quibusque aliquando clamoribus gestum alterius & vocem, hujus pietatem, abstinentiam, mansuetudinem laudat. *Plut.* de Audiendo. p. 45. F. οἱ δὲ τὰς ξείας φωνὰς τοῖς ἀκροαταῖς τῶν ἐπιτάγωντες, οἱ καὶ θείας, καὶ τραγοῦργας, καὶ ἀπρονίτας ἐπιλέγοντες, ὡς οὐκ ἐστὶ τῇ καλῶς καὶ τῇ σοφῶς καὶ τῇ ἰσχυρῶς ἑξαρκήσας — ὑπερασχημοῦσι, καὶ διαβύλλουσι τὰς λέγοντας ὡς ὑπερφάνων τινας καὶ περιττῶν διεκρούς ἐπαίνας. de sui laude. p. 543. E. οἱ δὲ ῥητορικῶς σοφισαὶ τὸ θείας καὶ τὸ δαιμονίους καὶ τὸ μεγαλῶς ἐν ταῖς ἐπιτάγῃσι προσεδιχόμενοι, καὶ τὸ μετρίως καὶ τὸ ἀνθρωπίνως προσαπολλύουσι. *Euparius* Proaerelio p. 146. τὰς τῶν τῶν σοφιστῶν περιληρησάμενοι καθότι περ ἀγέλακτος ἐνδὶ πᾶσι εἰς πᾶντες, οἱ μὲν πόδας, οἱ δὲ καὶ χεῖρας προσκύνουσι· οἱ δὲ δὲν ἔφρασαν, οἱ δὲ ἱεροῦ λόγιον τύπον. *Philostatus* V. Aeschinis. τὸν δὲ αὐτοσχέδιον λόγον ἔχον εἰσὶ καὶ θείας διακρίβειν τὸν ἵκανον τέττον πρώτον ἀνέγκω. τὸ γὰρ θείως λέγειν ὑπὸ μὲν ἐκχωρίσσει σοφιστῶν σκεδᾶς, ὑπ' Ἀισχίνῳ δὲ ἤρκατο. V. Apollon. IV. 39. ἀργότερον ἀκροαμένων ὁ μὲν ἀσβεβίστους Νέρωνα ὑπ' αὐτῶν ἔφρασκε, καὶ πολυμῶς τῆς θείας φωνῆς ἵκαν. *Donatus* V. Terentii. Porcius, dum Africani vocem divinam avidis inhiat auribus. *Dio Cocce.* exc. p. 694. ὅτι ὁ Νέρων — γράμματα τῇ βελῇ πέμψας παρητήσατο, ἔτι ἐκ ἀφίκετο, λίγου βραγχῶν, καθότι περ ἔσται καὶ τότε αὐτοῖς ὁρῶντες, καὶ τήν γε αὐτῶν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τῆς τε φωνῆς, καὶ τῶν ἀσμάτων, καὶ τῶν κλισιασμάτων ἔχ' ὅτι ἐν τῷ τότε παρόντι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ἐποιεῖτο. καὶ ἔτε τι κατ' ἐκνήων ἐξοικαζέον· εἴτε καὶ ἡμεγχεσθῇ τι, οἷα ἐν τούτοις ἂν, ἐκδοῖται.

23. σκαλίσσας] *Herodotus* IV. 205. εἰ μὴ ε-
 δι' ἐφ' ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ζῶν καταπλάσσει — ζῶσα γὰρ ὑλίων
 ἐκείνης, ὡς ἔρα ἀνθρώποισι, αἱ λίπ' ἰσχυραὶ τιμωραὶ πρὸς
 θεῶν ἐπιφθονοὶ γίνονται. *Swidas* in ὑλίοι ex *Babria* de
Pheretima. αὐτὸν δὲ ἴδρατα, δίκασι ἔτισσι, ζῶτα γὰρ ἐξ-
 ἔστω ὑλίων, εἰ ἴσσι σκαλίσκας. *Diogenes* L. *Pherecyde*
 I. 120. τὸν καλεῖν φερικόδην, ὃν τίσις ποτὶ Σόρας, ἐς
 φθίσας λόγους ἐστὶ Ἀλλὰζας τὸ πρὶν ἔδω. *Ælianus* V. H.

25 ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πωλησάντες τὴ διακονίαν, συμπαλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸ ἐπικληθέντα Μάρκον.

Ἦσαν

fio Syra posterior, cum asterisco.

ὑπέστρεψαν] ὑπέστρεψεν 2. ἐπέστρεψαν Editio Wechelii in ora. ἀπέστρεψεν D, a prima manu.
 ἐξ] ἀπὸ DE 3. 15. 18. 20. 21. 36. 40. 47. in ora. Versio Vulg. Æthiop. Arab. εἰς 2. 4. 10. 11. 14.
 16. 17. 26. 33. 34. 37. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Edit. Ald. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius, Chrysostomus, Theophylactus.
 ἐξ Ἱερουσαλὴμ] εἰς Ἀντιόχειαν 28. 38. + εἰς Ἀντιόχειαν E 7. 14. ex emendatione 27. 29. 32. 42. 47. in ora. Editio Complut. Plantin. Genev. Stephani 1. 2. Wechelii. Versio Syr.
 διακονίαν] + αὐτὸν Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
 καὶ posterior] — A 36. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1391. τὸ D, a prima manu. δὲ 3.
 Ἰωάννην] Ἰωάννη D. ἐπικληθέντα] ἐπικαλέμενον A. 33. 34. 36. 40.

IV. 28. Φερεκύδης ὁ Σύριος τὸν βίον ἀλγεινότερον ἀνθρώπων κατέστρεψεν, τῷ πατὴρ αὐτοῦ σώματος ὑπὸ τῶν φθειρῶν ἀναλωθείς — Λέγουσι δὲ Δελφῶν παῖδες, τὸν θῖον ἐν Δελφῇ μνησθῆναι αὐτῷ τῷτο ποιῆσαι. καθήμενον γὰρ — εἰπεῖν — μηδὲν τῶν θῖων θῶσαι, καὶ ὅμως εἶδεν ἥτορ ἡδυνάως βεβαιόταται καὶ ἀλύπως, ἡ μὲν τῶν ἐκατόμβας καταθύνοντων ὑπὲρ ταύτης ἐν τῇ κεφαλῇ βαρυτάτην ζήμιαν ἐξέτισεν. *Aristoteles* H. Anim. V. 31. ἐνίοις δὲ συμβαίνει τῶν ἀνθρώπων νόσημα, ὅταν ὑγρασία πολλὴ ἐν τῷ σώματι ᾖ, καὶ διεφθάρησιν τινες ἢ τῶν τῶν τρόπων, ὥστε Ἀλκμῶνα δὲ φασὶ τὸν ποιητὴν, καὶ Φερεκύδην τὸν Σύριον. καὶ ἐν νόσοις δὲ τισι γίνονται πλῆθος φθειρῶν. *Serenus Sampphonicus* V. 59. Noxia corporibus quaedam de corpore nostro Progenit natura — Sed quis non paveat Pherecydis fata tragoedi, Qui nimio sudore fluens animalia tetra Eduxit, turpi miserum quae morte tulerunt? Sylla quoque infelix tali languore peresus corruit, & foedo se vidit ab agmine vinci. *Pausanias* Boeot. 7. de Cassandro. ἡ μὲν αὖτε αὐτὸς χαίρων τὸν βίον κατέστρεψε. ἐπλήσθη γὰρ ὑδῆρ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ζῶντι ἐγένοντο εὐλαί. 33. de Sylla. τοῦτον μὲν τοσαῦτα ἐς τὴν ἐλλήνων πόλιν καὶ θεῶν τῶν ἐλλήνων ἐκμανῆναι ἐπέλαβεν ἀχαριστοτάτη νόσος πασῶν. φθειρῶν γὰρ ἦν ἡσθαι, ἡ τε πρότερον εὐτυχία δευτέρα ἐς τοσούτω περιήλθεν αὐτῷ τέλος. *Plut.* Sylla. p. 474. E. πολὺν χρόνον ἡγνοῖ περὶ τὰ σπλάγχνα γιγνόμενος ἡμῖνος ὑφ' ἧς [νόσου] καὶ τὴν σάρκα διαφθαρεῖσιν εἰς φθίρας μετέβαλε πᾶσαν. λέγεται δὲ τῶν μὲν πᾶν παλαιῶν Ἀκασὸς φθειράσθη τὸν Πηλεῖ τελευτήσας τῶν δὲ ὑστέρων Ἀλκμῶνα τὸν μελοποιὸν, καὶ Φερεκύδην τὸν θῖολογον, καὶ καλλισθέην τὸν οὐλύβιον, ἐν εἰρκῇ φρεσέμενον, ἐπὶ δὲ Μάκκων τὸν ἱερμικόν — λέγεται τὸν Εὐφραν μετὰ τὴν ἄλωσην εἰς ῥώμην ἀνέμενον ὑπὸ φθειράσεως ἀποθανεῖν. *Antemidorus* III. 7. φθειράς ἐστιν — πολλὰς καὶ ὑπερβάλλοντας πλῆθος πονηρὸν ἔδωκε. σημαίνει δὲ νόσον μακρὰν, ἡ δισμῶ, ἡ πολλήν γε ἀπορίαν ἐν γὰρ τοῖς τοιαύτοις πλεθύνει καὶ οἱ φθίρες. *Theophrastus* H. P. II. 12. de Amygdala. νόσημα δὲ αὐτῷ ἐστίν, ὥς γενησκόπος σκαληκόβρωτα γίνεσθαι. *Plinius* H. N. VII. 52. Morbum vero tam infinita est multitudo, ut Pherecydes Syrius serpentum multitudinem ex corpore ejus erumpente exspiraverit. 44. Unus hominum ad hoc aevi Felicis sibi cognomen adseruit L. Sylla, civili nempe sanguine ac patriae oppugnatione adoptatum — Age, non exitus vitae ejus omnium proscriptorum ab illo calamitate crudelior fuit, erodente se ipso corpore, & supplicia sibi gignente? XI. 39. Nascuntur — in carne exanimi, & viventium quoque hominum capillo, qua foeditate & Sylla dictator & Alcman ex clarissimis Graeciae poetis obiere. XXVI. 86. phthiriafi, qua Sylla dictator consumtus est. *Lucianus* Pseudomant. 59. de Alexandro impostore. ὡπῆμαι, ὡς Ποδκαυρίε υἱός, διασπαύεις τὸν πόδα μέχρι τῆ βουβωνίης, καὶ σκαληκὸν ζῆσας. *Valerius Max.* I. 1. de Q. Plemenio, le-

gato Scipionis, qui Locris Proserpinae thesaurum spoliaverat : Cum vinctum Romae Senatus protrahi jussisset, is ante causae dictionem in carcere terribissimo morbi genere consumtus est i. e. phthiriafi. *Targum Jonathanis* in Num. XIV. 33. & Sota f. 35. 1. mortui sunt viri, qui protulerunt malam famam de terra, intra septimum diem mensis Elul. fuerunt vermes exeuntes ex umbilicis eorum, & paulatim progredientes usque ad linguam eorum, quam devorantur cum faucibus eorum. *Eusebius* H. E. VIII. 16. de Galerio Maximiano. ἀνθρώποι μὲν γὰρ περὶ τὰ μῖστα τῶν ἀπορήτων τῷ σώματος ἀπώσεως γίνονται αὐτῶν. εἴθ' ἔλκος ἐν βάθει συριγγάδες, καὶ τῶν ὡνιότες νομῇ κατὰ τῶν ἐνδοτάτων σπλάγχχνων. ἀφ' ὧν ἔλκετος τι πλῆθος σκαληκὸν βρῖναι, θανάτω δὲ ἐδμην ἀποπνέειν. *Lactantius* de Mort. Persecut. 33. Repercussis medullis malum recidit introrsus, & interna comprehendit, vermes intus creantur. 2. *Macc.* IX. 5-129. XI. 8. *Caelius Aurelianus* de morb. Chron. IV. 9. de mollibus, etiam a Clodio historia curationis data ascaridarum esse perficitur, quos de lumbricis scribentes vermiculos esse docuimus, longaeonis in partibus natos. 8. in celeribus causis five periculosis. *Jos.* A. XIX. 8. 2. παρὴν εἰς πόλιν καὶ σάριαν, ἡ πρότερον Στρατῶνος πύργος ἐκαλεῖτο, συνετίλει δὲ ἐνταῦθα θωριάς εἰς τὴν καίσαρος τιμὴν ὑπὲρ τῆς ἐκείνου σωτηρίας ἰερὴν τινα ταύτην ἐπιστάμενος, καὶ παρ' αὐτῇ ἡθροιστο τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐν τέλει καὶ προβεβηκότων εἰς ἀξίαν πλῆθος. Διυτέρη δὲ τῶν θωριῶν ἡμέρας πολλὴν ἐνδοσάμενος ἐξ ἀργύρου πεποιημένην πᾶσαν, ὡς θαυμασίον ὕψος εἶναι, παρήλθεν εἰς τὸ θάλαττον ἀρχιερέως ἡμέρας. ὅθι ταῖς πρώταις τῷ ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπιβολαῖς ὁ ἀργυρος καταυγαθείς θαυμασίως ἀπέσπριβε μαρμαίρων τι φοβερόν καὶ τοῖς εἰς αὐτὸν ἀπειλῶσι φρικώδες. Ἐνθὺς δὲ οἱ κόλακες τὰς εἰς ἐκείνῳ πρὸς ἀνάθε, ἄλλος ἄλλοθεν φωνὰς ἀνέβαν, θῶν προσαγορεύοντες, ἐμνήης τε ἱῆς ἐπιλέγοντες, εἰ καὶ μέχρι τῶν ὡς ἀνθρώπων ἐφοβήθημεν, ἀλλὰ τῶντιῦθον κρείττονα σε θνητῆς φύσεως ὁμολογῶμεν. Οὐκ ἐπὶ πλῆθος τούτοις ὁ βασιλεὺς, ἐπὶ δὲ τὴν κολακίαν ἀσβεσθῶν ἀπετρίψατο ἀνακύντας ἐν μετ' ὀλίγον τὸν βουβωνίαν τῆς ἐαυτοῦ κεφαλῆς ὑπερκαυχόμενον εἶδεν ἐπὶ σκαλίνε τινος. ἄγγελος τοῦτον εὐθὺς ἐνόησεν καὶ πᾶν — καὶ διακάρδιον ἔσχεν ὀδύνη. ἄρην δὲ αὐτῷ τῆς κολίας προσέφωσεν ἄλγημα μετὰ σφοδρότατος ἀγέμενον. ἀναθεωρῶν ἔν πρὸς τῆς φιλίας, ὁ θεὸς ἡμῶν ἐγὼ, φησὶν, ἦδη μεταστρέφειν ἐπιτάττωμαι τὸν βίον, παραχρήμα τῆς ἐμμενῆς τὰς ἄρτι μὲν κατεψυγμένης φωνῆς ἐλεγχέσης. ὁ κληθείς ἀθάνατος ὑφ' ἡμῶν, ἦδη θανὼν ἀπάγομαι — ταῦτα λέγων ἐπιτάσας τῆς ὀδύνης κατεπνέετο μετὰ σπασθῆς ἐν εἰς τὸ βασιλεῖον διεκομίσθη, καὶ διῆξε λόγους εἰς πάντας, ὡς ἔχοι τῷ τιθεῖναι παταπάσιν μετ' ὀλίγον. — συνεχθῶς δὲ ἐφ' ἡμέρας 1. τῷ τῆς γαστρὸς ἀλγηματι διεργασθείς τὸν βίον κατέστρεψεν, ἀπὸ γνέσεως ἄγων πνιγμένος ἔτος καὶ τίτατον, τῆς βασιλείας δὲ ἔβδομος. *Sota* f. 41. 2. Traditio extat nomine R. Nathanis, illa hora inter-

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἦσαν ἐκκλησίαν προφῆν καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε
 Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλεόμενος Νίγερ, καὶ Λέκιος ὁ Κυρηνάιος, Μανᾶν τε Ἡρώδης
 τῷ τετράρχῃ σύντροφος, καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύοντων,
 εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Ἀπορίσας δὴ μοι τόν — τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ
 ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτοὺς. Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ὀρθώσαντες τὰς
 χεῖ-

1. τινες] — AD 33. 40. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 791. T. Beza.
 ὅτε] οὐ οἷς D. a prima manu. Versio Vulg. + ἢ καὶ ex emendatione D.
 Συμεὼν] Σίμων Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Oecumenius Ed.
 ὁ secundo loco] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. καλεόμενος] ἐπικαλούμενος D. 18.
 καὶ tertio loco] — 56. Λέκιος Editio Colinaei. Μανᾶν] Μανᾶν 2. Μανᾶν 43.
 Λέκιος] Λέκιος 43. τῷ καὶ D. a prima manu. — 56.
 2. εἶπεν] + αὐτοῖς E Versio Vulg. Syr. ἅγιον] + πρὸς αὐτοὺς 25. δὴ] — 18.
 τε] — ADCE 1. 2. 3. 18. 38. 45. 46. 47. 56. Codices plurimi, teste Millio. Lectionar 2. Editio Complut.
 Erasmi, Colinaei, Bogardi, Plautin. Bengelii, Versio Syra poster. Basilius de Sp. S. 19. c. Eunom. 5. Chrysostomus,
 Cyrillus Cat. p. 182. 203. Athanasius test. 7. Oecumenius Ed. Theophylactus.
 ὁ postterius] — ACDE. 40. Basilius l. c. MS. Cyrillus Cat. p. 182. Chrysostomus, Theophylactus.
 ὁ προσκεκλημένος] πρὸς ὃν ἐκκλησίου P. Junius vel ὁ προσκεκλημένος 56. 3. προσευξάμενοι] + πάντες D.
 τὰς χεῖρας αὐτοῖς] αὐτοὺς τὰς χεῖρας E. 4. 38. Versio Vulg. Syr. Vulg.
 ἀπέλυσαν] — D. ἀπῆλθον 47. a prima manu. + αὐτοὺς E Versio Vulg. Syr. prior, & posterior
 cum obelo. Lucifer. 4. ἔτοι] αὐτοὶ A. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Lucifer. οἱ D.
 οὖν] — 25. 28. 29. ἐκπεμφθέντες] προεκπεμφθέντες 36.
 πνεύματι τῷ ἁγίῳ] πνεύματι ἁγίῳ D. a prima manu. ἁγίῳ πνεύματι ACD ex emendatione. 40.
 κατέλθον] ἀπῆλθον A Versio Vulg. κατέβησαν δὲ D. Σελυκίαν] Λευκίαν 34.
 ἐκείθεν] κατέλθον 1. 18. 34. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed.
 τε] — D. δι 3. 4. 10. 25. 26. 28. 35. 40. 56. Lection. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi,

neconi adjudicatos Israëlitas, quia Agrippae regi adulabantur — R. Simeon f. Lakisch dixit, licere assentari impiis S. D. Gen. XXXIII. 10.

Ita etiam Deus ultus est injurias Petro illatas. Agrippa, qui ipse a Tiberio victus molestias catenarum ferrearum cum milite custodiente diu fenserat, nunc vero omni humanitatis & pristinæ calamitatis recordatione extincta Petrum catenis vinciri jubet, nullo modo excusari potest. Qui Petrum morti certae addixerat, ipse vita privatur Petro superstiti: Petrus liberatur, & ex tetro carcere, ubi captivos pediculi infestare solent & serpentes, illaesus exit, rex vero a vermibus corroditur; quodque aliis non nisi post mortem accidit, ipse vivus sentiens vidensque patitur. Jof. A. XVIII. 6. 6. καὶ μὲν δὴ, φησιν, Μάκρων, τῷ τῷ εἶπον δεινῶναι. τῷ δὲ ἐπαρρησιάζετο, ὅτινα ἔν; Ἀγρίππῃ γὰρ εἶπον — ἦγον αὐτὸν ἐν πορφύρῃσι δέσμιον. 7. τῶν δέσμων τῆς Γερμανίας — ἦρτο τὸν στρατιώτην, ὅστις εἶπεν ὅτι ἐν τῇ πορφύρῃ; καὶ μανᾶν — ἦλθον τὸν συνιδεόμενον αὐτῷ στρατιώτην πλοῦσι εἶναι διὰ λόγων — ἴσθι μὲν τὸς θεοὺς — οἱ τοῖς ἡμῶν τὸν σιδηρὸν ἐπρυτάνευσεν ἐπομύμενος, — μνήμην τε ποιῆσθαι εἰς χεῖρας σου παραγομένης τῇ ἐνδοξίᾳ, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς διαφύξομένης δυστυχίας, ἣ τῶν συνισμένων. — εὐρίσκειτο δ' αὐτῷ παρὰ τῶν Μάκρων στρατιωτῶν τῶν τε μετρίων ἀνδρῶν, οἱ παραφυλάττειν αὐτὸν ἐν φροντίσιν καὶ ἑκατοντάρχῃ ἐφεισησμένῃ τῇ ἐκείνῃ καὶ συνδύτῃ ἐσομένη. 10. ἀλλὰ τότε τε τῇ σιδηρᾷ ἀλύσει χρυσὴν ἰσόσαθμον XIX. 6. 1. τὴν τε χρυσὴν ἄλυσιν, τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Γαίῃ ἰσόσαθμον τῇ σιδηρᾷ, ἣ τῶν ἡγεμονίδας χεῖρας εἶδεν, τῆς συγχρῆς εἶναι τύχης υπόμνημα, καὶ τῆς ἐπὶ τῷ κρίτῳ μαρτυρίας μεταβολῆς, τῶν ἱερῶν ἡτῶς ἀπεκρίμασε περιβόλῃ ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ἢ ἢ δῶγμα καὶ τῷ τῷ μεγάλῳ θυμῷ ποτε πιστῶν, καὶ τῷ τῷ δὴν ἐγγεῖναι τὰ πεπτακτότα. κ. τ. λ. Jof. de Macc. 7. ὁ πατὴρ Ἀαρὼν τῷ θυμῷ τῷ κατωπλισμένῃ διὰ τῇ ἰστοπλοῦς ἐπιτελεῖν τὸν θυμῷ τῇ ἐκκλῆσιν ἄγγελοι conf. Num. XVII. 47. Ex. XII. 23. 2. Sam. XXIV. 16. Sam. 55.

1. Λέκιος] Lucius, qui alias Lucas appellatur. Col.

IV. 14. Herodotus III. 131. πρῶτος μὲν κραταίφτης ἱηροὶ ἐλόντος ἀπὸ τῆν ἑλλάδα εἶναι δυνάμεις δὲ κυρναῖος. Varro LL. VIII. 38. qui mane natus diceretur — Manius, qui luci Lucius,

Μανᾶν] Chagiga f. 16. 2. exiit Menahem & intravit Schammai. At quoniam abiit Menachem? Abai dixit: prorupit in omnem abundantiam nequitiae. Abai dixit: abiit in famulitium regis. sic etiam est traditio: Abiit Menachem in famulitium regis, atque cum eo abierunt LXXX paria discipulorum ferico amictorum. Jof. A. XV. 10. 5. ἢ τις τῶν ἱσσηνῶν Μανᾶντος ὄνομα, καὶ τ' ἄλλα κατὰ τὴν προαίρεσιν τῷ βίῳ καλοκαγαθῶς μαρτυρήσας, καὶ πρόγονον εἶναι τῶν μελλόντων ἔχει. οὗτος ἐστὶν παῖς τοῦ Ἡρώδου ὡς διδάσκαλος φοιτῶντα κατιδόν, βασιλεῖα Ἰουδαίας προσεγγόρευσε — Ἡρώδης δὲ τέτοις ἀρεσθεῖς τότε Μανᾶντος ἀφῆκε δεξιωσάμενος, καὶ πάντας ἀπ' ἐκείνης τῆς ἱσσηνῆς τιμῶν διέτελλε. Hujus forte filius erat Manaimus, de quo hic agitur. B. II. 8. Μανᾶντος τις, υἱὸς Ἰούδα τῷ καλεόμενος Γαλιλαῖος. Μανᾶντος rex Israël 2. Reg. XV. 14.

σύτροφος] Achilles Tatius V. p. 353. καταγωγῆς δὲ τὴν τούτων ἡμερῶν, ὅταν ἦν δέληος, πρὸς ἡμῶν σύντροφος. Glossarium conlaetaneus. σύτροφος, ὁμογάλακτος. Plut. paed. p. 3. F. ὁ ταῖναι δὲ τῷ περὶ τὴν ἀξίον εἶναι, ὅτι καὶ τὰ πατρία τὰ μελλόντα τοῖς τροφίμοις ὑπηρετῶν, καὶ τέτοις σύτροφος γίνεσθαι, ζητητοῖς πρώτιστα μὲν σπουδαῖα τὰς τρίπας. Polybius p. 419. Σάμος, ὅς ἦν υἱὸς μὲν χρυσογόνου, σύτροφος δὲ τῷ βασιλεῖ. p. 591. Φίλιππος ὁ σύτροφος Ἀντιόχῃ. p. 1310. Ἀπολλώνιος σύτροφος Δημητρίῳ. p. 1434. ὅτι Ἀριστίνδης, ὁ τῷ Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ Ἀγυπτῶν ὑπῆρχε μὲν ἦν, ἐκ παιδὸς δ' ἐγένετο σύτροφος τῷ βασιλεῖ. p. 1469. Σωσάνδρῳ τῷ τῷ βασιλεῖ σύτροφος. Hefychius σύτροφος. συναισθητός. Plut. Symp. IV. p. 669. D. καὶ τὰ πατρία πεποιημένα συνήθη καὶ σύτροφος ταῖς διαίταις. Aristoteles Eth. VIII. 14. μέγα δὲ πρὸς φίλους καὶ τὸ σύτροφον καὶ τὸ καθ' ἡλικίαν. Xenophon. . . τοῖς θανάτοις πῶς τις ἐγγίγνεται τῷ συντρόφῳ. 2. Macc. IX. 29.

4 χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. Ὅυτοι μὲν ἔν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τῆς πνεύματος τῆς ἁ-
 5 γίης, κατήλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. Καὶ γενόμε-
 6 νοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τῆς Θεᾶς ἐν ταῖς συναγωγαῖς τοῖς Ἰουδαίων· εἰ-
 7 χον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. Διελθόντες δὲ τὴν ἡσσαν ἄχρι Πάφου, εὗρον τινα μάγην φευ-
 7 δοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρησοῦς, ὅς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ,
 ἀν-

Verſio Syra poſterior in margine. Oecumenius Ed.

ἀπέπλευσαν] ὑπέπλευσαν 26. ἐπέπλευσαν Editio Eraſmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Oecumenius Ed.
 τὴν bis] — D. τὴν poſterior] — A. 40. Theophylaſtus.
 5. καὶ γενόμενοι] γενόμενοι δὲ D. Σαλαμῖνι] Σαλαμῖνι AE 18. 21. 26. 33. 34. Σαλαμῖνι 15. τῇ Σαλαμῖνι D.
 κατήγγελλον] κατηγγέλλον D. κατηγγέλλον Editio Bogardi, Eraſmi, Colinaei. κατηγγέλλον 4.
 6. εἰχον] εἰχοντες μὲν αὐτῶν E.
 ὑπηρέτην] ὑπηρετοῦντα αὐτοῖς D. Verſio Syra poſterior in margine. εἰς διακονίαν E.
 6. διελθόντες δὲ] καὶ ἀπελθόντων δὲ αὐτῶν D. a prima manu. διελθόντων δὲ αὐτῶν ex emendatione D. διελθόν-
 7. τες δὲ 37. + ὅλην ACDE 5. 7. 8. 14. a prima manu. 18. 29. 33. 34. 36. 40. Verſio Vulg. Syra utraque,
 Corſ. Chryſoſtomus, Lucifer V. Hieronymus in Philem. initio, probante J. A. Bengelio.
 εὗρον] + ἀνδρα AD 14. a prima manu. Verſio Corſ. Syra utraque, Aethiop. Lucifer V. Theophylaſtus. probante
 J. A. Bengelio. + ἐκεῖ ἀνδρα C. 6. 8. 15. 18. Editio Colinaei. εὗραν A. ἤυρον E. + ἐκεῖ 40.
 τινά] + ἀνδρα E 36. 40. Ἰουδαῖον] Ἰουδαῖον 40.
 ὅς ὄνομα] ὀνόματι καλεῖται D. ὀνόματι 15. 18. 33. 36. 37. 40.
 Βαρησοῦς] Βαρησοῦν AD ex emendatione. 1. 2. 3. 5. 6. 9. 10. 11. 14. ex emendatione 15. 17. 18. 19. 20.
 21. 24. 25. 26. 33. 34. 36. 38. 47. Lectionar. 2. Editio Eraſmi, Ald. Verſio Syra poſterior Graece in mar-
 gine. Oecumenius ed. Theophylaſtus. Lucifer, probante T. Beza in Annot. Ed. 3. 4. 5. vel βαρ Ἰουδ. βαρ
 Ἰουδαῖον D. a prima manu. βαρσέμου Verſio Syra. βαρησοῦ C. 40. Verſio Corſ. Hieronymus de nom. Hebr.
 Barieu - nonnulli Bar Jeſu corrupte legunt, probante J. A. Bengelio. Lucifer. Barjeſuban, quod interpretatur pa-
 ratus. + ὁ μεθερμηνεύεται ἐλύμας E.

2. νηυστότων] Eſrae VIII. 21.

4. Σελεύκειαν] Plinius H. N. V. 12. Latitudo Sy-
 riae a Seleucia Pieriae ad oppidum in Euphrate
 Zeugma IOXXV. M. P. in promontorio autem
 Seleucias Libera Pieria appellata, super eam mons
 Cafius Ptolomaeus. Σελεύκεια Περία, ὀρόντις ποταμῷ
 ἐκβολαί. Strabo XIV. 994. B. μετὰ δὲ τὴν κελικίαν
 πρώτη πόλις ἐστὶ Σύραν Σελεύκεια ἢ ἐν Περίᾳ, καὶ πλησίον
 ὀρόντις ἐκδιδόντις ποταμῷ· ἐστὶ δ' ἀπὸ Σελευκίης εἰς Σόλως
 ἐπ' οὐδαίως πλῆς ὀλίγον ἀπολείπεται τῶν χιλίων σταδίων. XVI.
 p. 1087. A. Σελεύκεια, ἀρίστη μὲν ἐστὶ τῶν λεχθεισῶν μη-
 ρίδων, καλεῖται δὲ τετράπολις· καὶ ἐστὶ κατὰ τὰς ἐξέχουσας
 αὐτῇ πόλεις, ἐπὶ πλείους γὰρ εἴς, μέγισται δὲ τέσσαρες·
 Ἀντιόχεια ἢ ἐπὶ Δάφῃ, καὶ Σελεύκεια ἢ ἐν Περίᾳ, καὶ
 Ἀπαμεία δὲ καὶ Λαοδικεία, αὐτὴ καὶ ἐλγόντο ἀλλήλων ἀ-
 δελφαὶ διὰ τὴν ὁμοίαν, Σιλεύκας τῆς Νικατορος κτίσμα.
 1090. B. πρὸς οὖσιν μὲν ἐν θαλάτῃ ὑπὸκειται τῇ Ἀντι-
 χείᾳ κατὰ Σελεύκειαν, πρὸς ἣ καὶ τὰς ἐκβολὰς ὁ ὀρόντις
 ποιεῖται, διερχόμενος τῶν μὲν ἐκβολῶν σταδίους μ. τῆς δ' Ἀν-
 τιοχίας ρκ, ἀναπλεῖ δ' ἐκ θαλάττης ἐστὶ εἰς τὴν Ἀντιό-
 χειαν ἀνυψομένη. p. 1091. A. ἔρμου δὲ ἐστὶν ἀξιόλογον καὶ
 κρεῖττον βίας ἡ πόλις, διόπερ καὶ ἐλευθέραν αὐτὴν ἔκρινε Πορ-
 πηῖος, ἀποκλιθεὶς Τυγράν. Procopius Perf. II. 11. Σε-
 λευκειαν πάλιν ἐπιβαλυσσάν, Ἀντιοχίας ρλ. σταδίους διέ-
 χουσαν. Hierocles Synecdem. ἐπαρχία Συρίας α. ὑπὸ
 κοσμητάρχῃ πόλις ζ. Ἀντιόχεια ἢ πρὸς Δάφῃ, Σελεύκεια,
 Λαοδικεία. Libanius Antiochico p. 363. Eugenium
 τὸν ἐκ τῆς Σελεύκας τύραννον. πινυτῇ. Ἀντοκρ. Νερ. Τρα-
 κιάνης ἀρίστ. Σοβ. Γερμ. Δακ. Et parte altera: Σελεύκειαν
 Περίας β. cum templo quatuor columnis suffulto,
 in cujus medio mons, infra quem Zōus κάσιος, I. Maec.
 XI. 8. Polybius V. 59. τὴν δὲ τῆς Σιλευκίας θέσιν, καὶ
 τὴν τῶν περὶ τὴν ταῦν ἰδιότητα, τοιαύτην ἔχει τὴν φύσιν συμ-
 βαίνει, κειμένης γὰρ αὐτῆς ἐπὶ θαλάτῃ μετὰ κελικίας
 καὶ Φοινίκης, ἔρος ὑπὸκειται παρμυγένης, ὁ καλῶς κορυ-
 φαῖον. ᾧ πρὸς μὲν τὴν ἀφ' ἐσπέρας πλεοναπροσκαλύζει τὸ κα-
 ταλῆγον τῷ πελάγῳ τῷ μετὰ κειμένης κύπρις καὶ Φοινί-
 κης. τοῖς δ' ἀπὸ τῆς ἡδὺς μέρειν ὑπερκεῖται τῆς Ἀντιοχείας
 καὶ Σελευκίας χώρας, ἐν δὲ ταῖς πρὸς μεσομβρίας αὐτῆς κλί-
 μασι τὴν Σελεύκειαν συμβαίνει κῆσθαι — πρόσβαινιν δὲ
 μέαν ἔχει κατὰ τὴν ἀπὸ θαλάττης πλεονα κλιμακωτὴν καὶ

χειροποιήτων, κλίμαξι καὶ σκαλώμασι πυκνοῖς καὶ συνεχέ-
 σιν διειλημμένῃ. πινυτῇ Severi Σελευκίαν ἐρῶς ἀνιόντος.

ἀπέπλευσαν] Ammonius V. πλείν. ἀποπλεῖν, τὸ ἐκ
 τόπης τινος ἀπαίρειν. Thucydides I. 66. ἀπέπλευσαι ἐπ' οὐ-
 κας. III. 88. ἀπέπλευσαν ἐς τὸ Ρήγιον.

5. Laſſantius I. 21. apud Cypri Salaminem hu-
 manam hostiam Teucus immolavit, idque sacrifici-
 um poſteris tradidit; quod eſt nuper Hadriano
 imperante ſublaturum.

6. Πάφος] Strabo XIV. p. 1000. B. Mare Pam-
 phylum περιέχεται — ἀπὸ ἀνατολῆς τῇ κύπρῃ τῇ κα-
 τὰ Πάφον, — ἐστὶ δὲ ὁ μὲν κύκλος τῆς κύπρις σταδίων
 τριςχιλίων κκ. κατακαλιζομένη μῆκος δὲ ἀπὸ τῆς κελιδῶν ἐπὶ
 τὸν ἀκαμάκηνα περὶ σταδίων διαχιλίων. οὐδενὸν ἀπὸ ἀνατο-
 λῆς ἐπὶ δύσιν. p. 1002. C. ἡ Πάφος κτίσμα Ἀγαπήνορος,
 καὶ λιμένα ἔχουσα, καὶ ἐρῶς εὖ κατισκευασμένη. διέχει δὲ
 περὶ σταδίων ζ. τῆς παλαιᾶς Πάφου, καὶ παρηγγυρεῖται
 διὰ τῆς οὐδὲ ταύτης κατ' ἔτος ἐπὶ τὴν πάλαι Πάφον ἄνδρες
 ὁμῶς γυναῖκες, ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων συνιόντες. p. 1003. B.
 ἐν τῇ δυσμικῇ πλευρᾷ κείται ἡ Πάφος. p. 1004. A. Ραμαῖος
 δὲ κατέσχον τὴν ἡσσαν, καὶ γέγονε κρατηγικὴ ἐπαρχία καθ'
 αὐτήν. Euripides Bacchis 400. ἰκοίμαν ποτὶ τὰν κύπρον,
 νῆσον τὰς Ἀφροδίτας, Πάφον, ἃν ἱκατόσοιμοι Βακάρη πο-
 ταμῷ ῥοαὶ καρπίζουσιν. Alcman ap. Eusath. in II. β.
 p. 231. Κύπρον ἱερτάην λιπεῖσα, καὶ Πάφον περιέρουσαν.
 Sappho ap. Strabon. I. p. 69. A. ἡ τε κύπρος, ἡ Πάφος
 ἢ πάνορμος. Venus Paphia celebris. Anth. IV. 12.
 7. &c. Od. θ. 362. ἡ δ' ἄρα κύπρον ἴκανε φιλομνημίδης
 Ἀφροδίτη ἐς Πάφον, ἔνθα δὲ οἱ τίμνος, βαμὸς τε θυμῆς.
 AEn. I. 415. Ipsa Paphum ſublimes abit, fedesque
 revifiſt Laeta ſuas; ubi templum illi, centumque
 Sabaeo ture calent arae, fertisque recentibus halant.

7. ἀνθυπάτῳ] Berachoth f. 9. 1. ἀνθυπάτος Caesa-
 reae. Plut. Galb. p. 1054. B. Λιβύης ἀνθυπάτος γενό-
 μενος. Praec. polit. p. 813. D. ὑποταγμένης πόλεως
 ἀνθυπάτοις, ἐπιτρόποις Καίσαρος. Lucianus Demon. 16.
 εἰδὼν ἐπὶ τὸν ἀνθυπάτον ἵσται. Herodianus VII. 5. 2.
 ἐπῆσαν ἐπὶ τὴν τῷ ἀνθυπατεύοντος οἰκίαν. Dio LIV. p. 523.
 τότε δ' ἔν καὶ τὴν κύπρον, καὶ τὴν Γαλατίαν τὴν Παρβαση-
 σίαν ἀπέδωκε τῷ δήμῳ, ὡς μνηστὴ τῶν ὅλων αὐτῷ δεομέ-
 νας· καὶ ἔτως ἀνθυπάτοι καὶ ἐς ἐκείνα τὰ ἔτη πέμπτου
 ἔτος.

ἀνδρὶ συνετῷ οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκῆσαι τὸν λόγον τῇ Θείᾳ. Ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας ὁ μάγος, (ἔγω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέφαι τὸ ἀνθρώπαιον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) πλεῖστοις πνεύματι ἀγίῳ, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, εἶπεν Ὁ πλεῖστος πάντων δόλος καὶ πᾶσης ραδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πᾶσης δικαιοσύνης, οὗ παύση διαστρέφον τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; Καὶ νῦν ἰδὲ, χεῖρ τῇ Κυρίῳ ὅτι σε καὶ ἔση τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸ ἥλιον ἄχρι καιρῶ. Παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος· καὶ θειάγων ἐζήτει χειραγωγός. Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθρώπαιος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν, ἐκπληροσόμενος ὅτι τῇ διδαχῇ τῇ Κυρίῳ. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου

7. προσκαλεσάμενος] συγκαλεσάμενος D. Βαρνάβαν & Σαῦλον] Σαῦλον & Βαρνάβαν Versio Syr. ἐπεζήτησεν] & ἐζήτησεν D. a prima manu. ἐ] ὁ D. Heinisius. μεθερμηνεύεται] ἐρμηνεύεται E 40. διερμηνεύεται 26. πίστεως] + ἐπειδὴ ἠδὲς αἵ κεν αὐτῶν D. a prima manu. Versio Syra posterior cum asterisco. + ὅτι ἡδὲς αὐτῶν ἦκεν E. καὶ postorius] — AC. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Chrysostomus, Lucifer. probante J. A. Bengelio. J. Millio ἀτενίσας] ἀτενίζων J. Pricaeus. εἰς] πρὸς 4. οὐ] οὐκ D. a prima manu. παύση] παύη 33. 34. Editio Colinaei, Bogardi. 11. ἰδὲ] + ἡ D. Editio Bogardi. τοῦ] — ACDE. 1. 38. 40. 46. 47. Lektion. 2. Editio Complut. Bengelii. Chrysostomus T. V. 43. Theophylactius. παραχρῆμα δὲ] καὶ εὐθείας D. παραχρῆμα τε C. Versio Corp. Aethiop. Arab. Hieronymus in Philem. ἐπίπεσεν] ἔπεσαν AD 3. 25. Theophylactius. 12. τότε ἰδὼν] ἰδὼν δὲ D. Versio Syr. Lucifer. ἐπίστευσεν] + τῷ Θεῷ D. ἐπίστευσεν ἐκπληροσόμενος] ἐκπληροσόμενος ἐπίστευσεν A, Versio Syr. Aethiop. ἐπὶ] — 40. Theophylactius.

ἤρξαντο. Inscriptio. P. A. Scaura pro Confule provinciam Cyprum obtinuit, sub Caligula. Nummus. Imp. Claudius Caesar. ἐπὶ κομμῇ Πρόκλῳ ἀνθυπᾶτι κυπρίων.

Σέργιος Παῦλος] Galenus Anat. I. τῷδε τῷ νῦν ἐπάρχῃ τῆς Ῥωμαίων πόλεως, ἀνδρὸς τὰ πάντα πρωτεύοντος ἔργοις τε καὶ λόγοις τοῖς ἐν φιλοσοφίᾳ, Σέργιος Παῦλος ὑπάτης. de praenot. Σέργιος τε ὁ καὶ Παῦλος, ὃς οὐ μὲτὰ πολὺν χρόνον ἔπαρχος ἦν τῆς πόλεως, καὶ φλάσιος — ἰσπευκὲς δὲ περὶ τὴν Ἀριστοτέλους φιλοσοφίαν, ὥσπερ καὶ ὁ Παῦλος. L. XXVI. 7. 30. D. Divi Severus & Antoninus Augusti Sergio Juliano.

8. Elymas vocabatur in Perfide, ubi magiam didicerat.

9. Σαῦλος δὲ ὁ καὶ παῦλος] Inscriptio. Κλ. Ρῆ-φον, τὸν καὶ Ἀπολλώνιον. Μ. Αὐρ. Ἀσκληπιάδης, ὁ καὶ ἐρμώδωρος. L. Aurelius Panniculus, qui & Sabanas. Γίχος Μοκίμης, τῷ καὶ Ἀκισσίως. Μάλην τὸν καὶ Ἀγρίπ-παν. Ἰέλιον Ἀυρήλιον Ζηρόβιον τὸν καὶ Ζαβδύλαν. Φλαβία Τρύφαινα, ἡ καὶ Ροδόπη. Zonaras Annal. III. ἐγράφε-το δ' ἐν τοῖς συμβολαίοις Μαυρίκιος, ὁ καὶ Τιβέριος. Gi-stin f. 34. 2. R. Ase habuit duas uxores, unam in Judaea & alteram in Galilaea, & duo nomina, unum in Judaea, in Galilaea alterum, & repudiavit uxores suas; non autem sunt repudiatæ, nisi repudiaverit uxorem in Judaea nomine suo, quod habuit in Judaea, & eo quod habuit in Galilaea, & uxorem in Galilaea itidem utroque nomine.

10. πλῆρης — δόλος] Plato de Legg. X. δόλος δὲ καὶ ἐνέδρας πλῆρης, ἐξ ὧν μόναις τε κατασκευάζονται πολλοί, καὶ περὶ πάντων τὴν μαγαλαίαν κεκνημένοι.

πᾶσης] ter repetitur, emphaticæ. ραδιουργίας] Diodorus S. XX. 68. τῷ πλῆθει τὴν ραδιουργίαν ἐξέθηκαν. Hesychius. ραδιουργεῖ, κάκοποιεῖ, δι-νοποιεῖ. ραδιουργός καὶ ὁ πλαστογράφος. ποιηρός, μηχανουργός, πολυμήχανος. Etymol. ραδιουργεῖν σημαίνει τὸ μετὰ πᾶσι

ουργίας τι διαπράττεισθαι. Thomas. ραδιουργός καὶ ὁ πλα-στογράφος καὶ ὁ κακῦργος ἀπλῶς. Καὶ ραδιουργία ἡ πλαστο-γραφία τε, καὶ ἡ θρασυτής, καὶ ἡ δολιότης. Λυκαῖος ἐν θρασυταῖς· ἐμπέπληται ἡ πόλις τῆς τριαυτῆς ραδιουργίας. Glossarium. Saccularii. ραδιουργοί. Polybius Exc. 13. ἱεροσύλης, οδοιδοκῆς, φονείας, οἷς μισήτης γνῶμιος τῶν ἐκ τῆς ραδιουργίας λυσιστελῶν. IV. 29. & Suid. ἐδὲν διαφεί-ρει τὸ κατ' ἰδίαν ἀδίκημα τῶν κοινῶν — τὸ τῶν ραδι-υγῶν καὶ κλεπτῶν φύλον — πᾶν ἐπληρώθη τὸ σπράττωμα ραδιουργίας καὶ ποιηρίας. Plut. Pyrrho p. 286. C. ἱ-πεμψε πλᾶσά γραμμματα πρὸς αὐτὸν — Λύσιος δὲ τὴν ἐπιστολὴν ὁ Πύρρος εὐθὺς τὸ ραδιουργημᾶ τῷ Λυσιστάχῃ συ-εῖδεν. de lib. educ. p. 6. C. οἱ δὲ αὐτοσχίδιοι τῶν λό-γων πολλῆς εὐχερείας καὶ ραδιουργίας εἰσι πλήρεις. de Exi-lio p. 602. A. ἀκῆσας ὅτι τὰς ραδιουργίας φυγαδεύσει, τί ἐν, εἶπεν, ἐκ ἐραδιουργίας, ὅπως ἐκ τῆς εὐνοχίας ταύ-της μετασῆς; Glossar. ραδιουργία, testamenti sup-positio. Lucianus de non tem. cred. Calumn. 20. ἦτε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπιτοκία, καὶ προσλιπ-ρησις, καὶ ἀνασχητύτια, καὶ ἄλλα μύρια ραδιουργήματα.

διαστρέφον] Galenus de Compos. Med. per gen. VII. φάρμακον — ἔτο ἵσμεν ἀνθρώπου διαστρεμμένους ὅλον τὸ σῶμα ὑπὸ χειρᾶρας καὶ ποδαῶρας, ἐπὶ τοσούτοις σωθέντας, ὥς ἀλωβήτως περιπατῆσαι. de Antidot. I. εἶναι δὲ καὶ διαστρεφόνται, ἃ παρὰ τινων ἔλαβον, ἀντί-γραφα. Hof. XIV. 10. Mich. III. 9. Viam, quae recta & plana est, dicis esse confragosam & obliquam.

11. τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον] Callimachus in la- vacr. Palladis. 89. ἀλλ' οὐκ ἀέλιον πάλω ὄψαι. Ari- stophanes Plut. 494. ἢ γὰρ ὁ Πλάτων νοτὶ βλέπειν, καὶ μὴ τυφλὸς ὡς περὶ σῆς. Sophocles ap. Plut. de Aud. Poet. p. 23. B. τυφλὸς γὰρ, ὃ γυναῖκες, οὐδ' ὄρω Ἄρης. ἀχλὺς] Etymol. ἀχλὺς, σκοτία, ἀραιοσία — ἔξοφος. Hesychius ἀχλὺς, ἡ ἐν ὀφθαλμοῖς λιπτὴ ἐλὴ, ὁμίχλη, σκότος, ἀμβλυνοπία. Galenus comm. II. in protr.

Πάφῳ οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρή-
 14 σας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης
 15 παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέ-
 16 ρᾳ τῇ σαββάτῳ, ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ ἡ ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέ-
 17 στειλαν οἱ ὑποκρινομένοι πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ ἐστι λόγος ἐν
 18 ὑμῖν ἡ ἀκλήσεως πρὸς τὸ λαὸν, λέγετε. Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τὴν
 17 χεῖρα, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸ Θεόν, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τοῦ
 18 λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸ λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ
 18 ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονα ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς· καὶ ὡς τρεῖς
 18 ρακοῦνται τῇ

13. ἀναχθέντες] ἀχθέντες 23. 37. 56. Πάφῳ] τάφῳ 34.
 14. αὐτοὶ δὲ] — ACDE Dionysius ap. Euseb. H. E. p. 275. Chrysostomus.
 ἀποχωρήσας] ἀναχωρήσας E. 32. a prima manu. 34. ἀποχωρήσας 37.
 Ἱεροσόλυμα] Ἱερουσαλήμ 32. Editio Complut. Plantin. Genov.
 14. αὐτοὶ δὲ] Παῦλος δὲ 6 Βαρνάβας. E. παρεγένοντο] ἐγένοντο A.
 τῇ Πισιδίᾳ] τὴν Πισιδίαν A. τὴν Πισιδίαν D. 1. τὴν Πισιδίαν 4. & XIV. 24. τὴν Πισιδίαν Codices Latini,
 συναγωγὴν] + τὴν Ἰσδαίαν 15. 18. 36. Versio Corp.
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ σαββάτῳ] τὴν ἡμετέραν τῇ σαββάτῳ D. a prima manu, sed Versio Latina: die sabbatorum.
 τῇ σαββάτῳ] τῇ σαββάτῳ 47. in ora.
 15. εἰ] + τις ACD a prima manu. 5. 7. 8. 13. 15. 18. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Corp.
 λόγος ἐν ὑμῖν] ἐν ὑμῖν λόγος AC. 3. 40. 47. Versio Syr. λόγος σοφίας ἐν ὑμῖν D. λόγος ὑμῶν Lection. 2.
 πρὸς τὸ λαόν] comma praeponunt 5. 7. 19. Versio Syr. Aethiop.
 λέγετε] εἰπάτε 20.
 Ἰσραὴλ] — E 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 24. 25. 26. 28. 33. 34. 35. 37. 38.
 40. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi: Versio Vulg. Syr. Corp. Anab.
 Oecumenius ed. Chrysostomus, Theophylactus, Lucifer. καὶ prius.] διὰ D. a prima manu.
 ἐν τῇ παροικίᾳ] — Editio Complut. Plantin. Genov. καὶ posterior.] + τῇ D.
 Αἰγύπτῳ] Αἰγύπτῳ A 6. 7. 16. 33. 40. Versio Vulg. Syr. βραχίονα] βραχίονα 21.
 18. ὡς] — DE Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 439. τρεῖς ρακοῦνται τῇ χροῖον] ἔτη 10. D.

II. ἀχλὺς, ὀφθαλμοῦ πάθος — διὰ τὴν ἀχλὺς οἰοῦνται
 βλέπειν. II. ε. 696. καὶ δ' ὀφθαλμοὶ κέχυτ' ἀχλὺς. Quin-
 zilianus II. 9. ex Senec. Non video, nox obori-
 tur, & crassa caligo. Plut. a. Stoic. p. 1063. ἐν
 χρωτὶ ὡς περὶ τυφλὸν χειραγωγῶν.

13. Πέργη] Cic. Verr. I. 20. Pergae fanum an-
 tiquissimum & sanctissimum scimus esse. Nummi
 Claudii: Περγαίης Ἀρτέμιδος ὁσίου. Stephanus. Πέρ-
 γη, πόλις Παμφυλίας, τὸ ἰδικόν Περγαίος, τὸ θηλυκὸν Πέρ-
 γαια καὶ Περγασία ἄρτιμις. Callimachus H. in Dia-
 nam. ἦσαν μὲν δολιχὴ, πόλιον δὲ τοῖς ὑδασι Πέργη. Schol.
 μυτρώτολις Παμφυλίας. Dionysius perieget. ἄλλαι δ'
 ἐξ ἡμῶν Παμφυλίδος εἰς πολλὰς, κάμκος, Πέργη τε. Strabo
 XIV. p. 983. C. εἴθ' οὐ κίτρος ποταμὸς δι' ἀσπιδιούσας
 τοῦ εἰς. Πέργη πόλις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ μετεώρῳ τόπῳ τὸ
 τῆς Περγαίης Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἐν ᾧ πανήγυρις κατ' ἔτος συν-
 τελεῖται. Pomp. Mela I. 14. Deinde alii duo vali-
 dissimi fluvii, Oestros & Cataractes — inter eos
 Perga est oppidum. Philostratus p. 17. διέτριψε δὲ
 τὰς τῆς σιωπῆς χρόνας τὸ μὲν ἐν Παμφύλοις, τὸ δὲ ἐν κι-
 λικίᾳ καὶ βαδίζων δὲ ἔτα τρυφόντων ἰδὼν. Hierocles
 Synecdem. ἐπαρχία παμφυλίας ὑπὸ κοινελάριον, πόλις
 μζ. Πέργη. Habuit postea Episcopum. Scylax in Ly-
 cia. Πέργη πόλις, καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος· ἐντεῦθεν παράπλευς
 εἰς ἀπὸ Λυκαίας, ἡμέρας καὶ νυκτός. Hodie Pirgi.

14. Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας] Stephanus. Πισιδίαι οἱ
 Πισιδῆαι πρότερον Σόλυμοι, ἀπὸ Σολύμου τῷ Διὶ καὶ χαλ-
 δυνῇ· εἰ δὲ ἔθνος βάρβαρον κατοικοῦν παρὰ τὴν Ἀσπιδιούσαν καὶ
 τὴν Κιλικίαν. Strabo XII. p. 835. B. τὸ ἱερὸν τῷ Ἀσκαῖ
 τὸ πρὸς τῇ ἀντιοχείᾳ τῇ πρὸς Πισιδίαν. p. 864. B. ἐμὲν
 ἢ παροικία [τῆς φρυγίας] ὁρῶντι τῶν ἔχον ῥάχιν — ταύ-
 τη δ' ἐκατέρωθεν ὑποτίπταται τὸ πιδίον μέγα, καὶ πόλις
 πολλοὶς αὐτῆς πρὸς ἄρκτω μὲν φιλομελίαν, ἐκ θατέρου δὲ
 μέγας ἀντιόχεια ἢ πρὸς Πισιδίαν καλεῖσθαι, ἢ μὲν ἐν πιδίῳ
 κομῶν, ἢ δὲ ἐπὶ λαφῶ, ἔχουσα ὡς αἰκίαν Ρωμαίων ταύ-
 τη δ' ἄρκεσαν Μάγνητες οἱ πρὸς Μαϊάνδρῳ, Ρωμαῖοι δ' ἡ-
 λευθέρωσαν, ἥλικα τὴν ἄλλην ἀσίαν εὐνοῖα παρέδωκεν τῇ
 ἑνὶ τῇ Ταύρῳ, ἥν δ' ἐνταῦθα καὶ ἱερῶσιν τῆς Μηνὸς Ἀρ-
 καίης, πλὴθος ἔχουσα ἱερῶν καὶ χαρίων ἱερῶν καταλύ-
 θη δὲ μετὰ τὴν ἀμύνην τελευτῇ ὑπὸ τῶν πεμφθέντων ἐπὶ τὴν
 ἐκείνου κληρονομία. Hierocles Synecdem. ἐπαρχία Πισι-
 δίας ὑπὸ κοινελάριον, πόλις κτ. ἀντιόχεια. Basilus Se-
 leuc. V. Theclae 1. ἀντιόχεια τῆς Πισιδίαν, τῆς καὶ
 γυτοῦτος Λυκαίας. Phnius H. N. V. 27. Infident ver-
 tici Pifidiae quondam Solymi appellati, quorum
 colonia Caesarea eadem Antiochia. Ptolemaeus. πό-
 λις δὲ εἴσιν ἐν Παμφυλίᾳ μεσόγειοι φρυγίας μὲν Σελευκίᾳ,
 Πισιδίας δὲ ἀντιόχεια.

15. ἐν ὑμῖν] inf. XXVIII. 18. XXV. 5. Cic. pro
 Arch. I. Si quid est in me ingenii. Ep. XVI. 5.
 ad Tiron. Vide quanta in te fit suavitas. Justinus
 VI. 5. 6. In quo non imperatoriae tantum sed &
 oratoriae artes fuere.

16. κατασείσας] Eustathius in II. γ. p. 308. 47.
 ἡ δὲ ἀκίνησία τῷ σκήπτρῳ διατελλομένη πρὸς κίνησιν ἐν και-
 ρῷ γινομένη ἡμφαίει διαφορὰν καὶ ἐν τῇ τῶν χειρῶν κινήσει
 τῇ ἐν δημοκρατίᾳ, ἢ ἐν δημοστίᾳ μὲν ἰσοῦται, αἰσχύνει
 δὲ ἀπείργει, ὃ καὶ ἀκούσας ἐκ. Δημοσθένες, χρῆναι τὴν
 ῥήτορας πρὸςβύοντος ἴσως τὰς χεῖρας ἔχειν, οὐ μὴν ἐξ ἀνάγκης
 δημογραφῶντος. Dionysius Hal. VI. 83. καὶ μετὰ
 τῷτο ἡσυχίας νοσημένης Μενίους Ἀγρίππας — διασφρα-
 σεν, ὅτι βέλτεται καὶ αὐτὸς εἰπεῖν — τὸ μὲν πρότερον
 ἐπερρώσας ὅπαντες βοῇ μεγάλη λέγειν καλεῖσθαι· ἔπειτα
 ἐπίσχεον, καὶ σιγῇ τοσαύτῃ κατέλαβεν τὴν ἐκκλησίαν, ὥστε
 μηδὲν διαλλάξαι τὸν τοπὸν ἱερμίας. Xenophon paed. V.
 οἱ δὲ πειρῶνται, ἃς εἶδον ταῦτα, αὐτοὶ τὴν ἰδίαν καὶ
 τῇ Γαδάρᾳ κατέσειον. Synesius Euopt. Ep. 4. κατα-
 σείει τις ἡδονή — καὶ δεικνύει τῇ χερὶ τῶν ἐπὶ πλῆ-
 Supr. XII. 17.

17. Ex. I. 12.

ρακονταετη χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ κατελὼν ἔθνη ἐπὶ τὰ ἐν γῇ 19
Χαναάν, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. Καὶ μὲν ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακο- 20
σίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμὺὴλ τῷ προφῆτῃ. Καὶ κείθεν ἠΐσαντο βασι- 21
λέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ Φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσ-
σαράκοντα. Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἠγάγειν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βασιλέα, ὃ καὶ εἶπε 22
μαρτυρήσας· Εὗρον Δαβὶδ τὸν τῷ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάν-
τα τὰ θελήματά μου. Τότε ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατὰ ἐπαγγελίαν ἠγάγει τῷ 23
Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, Προκηνύζαντα Ἰωάννην πρὸ προσώπου τοῦ εἰσόδου αὐτοῦ βαπτίσμα 24
μετανοίας πάντι τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. Ὡς δὲ ἐπλήρης ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα 25
με ὑπονοεῖτε εἶναι; Ὅσα ἐγὼ εἶμι, ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ ἐμοῦ, οὗ ὅσα ἐγὼ ἄξιός 26
τὸ

κατεκληρονόμησεν

ἐτροποφόρησεν] ἐτροποφόρησιν ACE 24. ex emendatione. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Codicis D. acfi
nutrix aluit. Athanasius de pecc. in Sp. S. Cyrillus in Ose. p. 182. Macarius H. 46. Hefychius. Constitut. Apost.
VII. 36. ἐτροποφόρησεν αὐτὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ πάντοις ἀγαθοῖς. Lucifer l. 1. de Athanasio, Theophylactus. Deut. I. 31.
2. Macc. VII. 27. probante C. M. Pfaffio, J. Millio, H. Hammond, J. A. Bengelio in Gnom. Editam vero con-
firmat Versio Syra posterior Graece in margine. Targum in Cant. II. 6. Origenes c. Celf. IV. p. 210. in Ezech.
H. 6. in Matth. H. 20. Rom. IX. 22. ita καρποφορεῖν, ἀνδροφορεῖν, χλωροφορεῖν, ὀπλοφορεῖν, χρυσόφορεῖν.

19. ἐπὶ τὰ] — 25.

γῇ] τῇ 1.

κατεκληροδότησεν] κατεκληρονόμησεν ACDEG. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 10. 11. 14. ex emendatione 15. 16. 17. 18.
19. 20. 21. 23. 24. 25. 26. 28. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi,
Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi. Versio Copt. Chrysostomus, Euthalius, Oecumenius ed. Theophylactus. probante
H. Grotio, J. Millio prol. 971.

αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν] τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων D. a prima manu. + τῶν ἀλλοφύλων Versio Syra posterior cum asterisco;
αὐτῶν] — 15. 18. 36.

καὶ μὲν ταῦτα, ὡς ἔτεσι ν. εἰς ν. καὶ μὲν ταῦτα AC 15. 18. 36. 40. Editio Colinaei. Versio
Copt. Armen. probante H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom. καὶ ὡς ἔτεσι ν. εἰς ν. D. a prima manu. Versio Syra
posterior.

ἔδωκεν] + αὐτοῖς E. 14. a prima manu. Codices Latini. Versio Syr.

21. ὁ Θεός] — 4. a prima manu. 16. 23. 26. 34. 37. 46. 56. Codices Latini. probante J. Millio prol.
1394. 1485. Βενιαμὴν] Βενιαμὴν Editio Erasmi 1. 2. Ald. Colinaei.

22. αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ] Δαυὶδ αὐτοῖς D. τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς A. ὃ] ὃν 34.

εὗρον] ἤυρον E.

ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου ὃς] — E.

ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου] — 3. Theophylactus. probante J. Drusio.

23. τότε ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος] ὁ Θεὸς οὖν ἀπὸ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ D.

ἠγάγει] ἠγάγε A E 2. 3. 4. a prima manu. 8. 9. 10. 11. 14. ex emendatione. 16. 19. 21. 24. 26. 28. 33.
34. 37. 38. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Copt. Æthiop.

Arab. Chrysostomus, Athanasius de Dionys. Oecumenius ed. Theophylactus. probante H. Grotio, J. Millio prol. 747.
J. A. Bengelio in Gnom. ἠγάγειν σωτῆρα scribitur in libro Judicum III. 9. 15. ἠγάγειν σωτῆρα nusquam.

σωτῆρα] σωτηρίαν 1. 2. 3. 8. 9. 10. 11. 14. ex emendatione. 17. 19. 20. 21. 24. 26. 27. 28. 33. 34. 35.
38. 43. 45. 47. Lectionar. 2. Versio Æthiop. Arab. Chrysostomus, Theophylactus. + τὸν D.

Ἰησοῦ] — 1. 2. 3. 4. ex emendatione. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 21. 23. 24. 26. 27. 28. 33. 34.
35. 37. 38. 43. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Versio Æthiop. Arab. Theophylactus. 24. Ἰωάννης] Ἰωάννης D.

προσώπῳ] — 4. a prima manu. + εἰσόδῳ] — 18.

πάντι] — 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. ex emendatione. 16. 17. 21. 23. 24. 26. 28. 33. 37. 38. 45. 46. 47.

56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Arab. Theophylactus.

λαῷ] — A 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 21. 23. 24. 26. 28. 33. 38. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Versio Arab.

+ τὸν 32. Editio Complut. Plantin. Genev. Theophylactus;
25. ὁ] — ADE Theophylactus.

τίνα με] τί ἐγὼ A. Ἰωάννης] Ἰωάννης D. a prima manu.

ἀλλ'] ἀλλὰ D. εἶναι] — 35. ἐγὼ] + ὁ χριστὸς D Codices Latini.

ἄξιός] ἰκανός 18. 36. 40. Chrysostomus.

τὸ ποδὶν λῦσαι] Versio Syra posterior habet cum obelo.

26. ὑμῶν prius] ὑμῶν AD Versio Syra posterior in margine. διδῶ] + ἀκούσατε E.

18. ἐτροποφόρησεν] Cic. ad Attic. XIII. 29. in hoc
τύφῳ με, πρὸς θεῶν, τροποφόρησον. Ter. Hecyr. III. 5.
28. Sed quando sese esse indignam deputat matri
meae, Cui concedat, cujusque mores toleret sua
modestia. Aristophanes Ran. 1480. cit. Suida in
σκυμνός. οὐ χρη λέοντος σκυμνὸν ἐν πόλει τρέφειν, ἢ δ' ἐκ-
τραφῇ τις, τοῖς τρόποις σκυμνῶν. Schol. ἢ μὴ καταδι-
ξασθαι, ἢ καταδιξάμενος τροποφορεῖν. Herodotus VII.
183. ἢ τροφός — ἐφόρει αὐτήν. Anthol. I. 17. 8. εἰς
γραμματικὰς. ἐνθα τροφός κατὰ μῆνα φέρεται μισθὸν μετ'
ἀνάγκης. Βίβλω καὶ χάριτ' ἀγαθὴν πενήνῃ IV. 32. 17.

ἐγατροφόρειν βακχικὰς χάριτας. Gellius I. 17.

19. κατεκληρονόμησεν] Philo de Plantat. p. 335;
42. in Ex. XV. 17. πολλοὶ δὲ ἂν τάχα περὶ ζητήσιν
παράσχοι, τίνα ἔχει λόγος τὸ εἰς ἕως κληρονομίας εἶναι.
κληροδοτῶν μὲν τὸν θεὸν ἀναγκαῖον κληρονομῶν δὲ ἰσως οὐκ
ἔυλογοι, πάντων αὐτῶν κληρονομάτων ἐστίν.

20. ν.] Anni Judicum ad Samuelem usque sunt
CCCXXXIX. tyrannorum CXI. i. e. CCCCL.
Jof. A. VIII. 2. 1. τῆς δ' οἰκοδομίας τῆς τοῦ Σολομῶν
ἤρξατο — μετὰ ἑπτὰ φθβ. τῆς ἀπ' Αἰγύπτου τῶν Ἰσρα-
ηλιτῶν ἐξόδου. quibus 592. annis si demas annos 40.
quos

26 τὸ ὑπόδημα τῷ ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν
 27 Φοβέμενοι τὸ Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆ σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικῶντες ἐν
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τῆτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς Φωνὰς τῷ προφητῶν
 28 τὰς χτ' πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες, ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰ-
 29 τίαν θανάτῳ εὐρόντες, ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν· ἀπανία
 30 τὰ πρὸς αὐτὴν γεγραμμένα, καθελόντες ὑπὸ τῆ ξύλῃ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. Ὁ δὲ Θεὸς
 31 ἠγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν. Ὃς ὥφθη ὅτι ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ὑπὸ τῇ
 32 Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτῷ πρὸς τὸ λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς
 33 πεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν. Ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευ-
 ἐτέλεσαν τέρω

ὑμῖν posterior] ἡμῖν AD 19. 33. λόγῳ] + οὗτο 6. 36. ταύτης] — 18. 37. Versio Syr.
 ἀπεστάλη] ἐξαπέσταλη AD 14. 15. 18. 33. 34. 36. 38. 40. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.
 27. ἐν] — E 21. 29. 32. 33. 34. 38. 45. 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Genev. Versio Syr.
 αὐτῶν τῶτον ἀγνοήσαντες] αὐτῆς μὴ συνιέντες D. a prima manu.
 ἀγνοήσαντες] ἀγνοούντες D. ex emendatione. Φωνὰς] γραφὰς D. a prima manu. E Versio Syr.
 ἀναγινωσκομένας] + καὶ D. 28. αἰτίαν] — 34.
 εὐρόντες] + ἐν αὐτῷ D. Versio Vulg. Corp. Syra posterior cum asterisco.
 ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν] κρίναντες αὐτόν παρέδωκαν Πιλάτῳ, ἵνα εἰς ἀνάρισιν D. a prima manu.
 Πιλάτον] Πιλάτῳ 40.
 29. ἐτέλεσαν] ἐτέλεον D. a prima manu. ἐτέλεσαν D. ex emendatione E 4. 18. 47. Editio Complut. E-
 rasmi, Plant. Stephani, Bezae, Elzevirii, Bengelii, Colinaei, Genev. Theophylactus, Oecumenius ed. Edita orta est
 vitio Typographico Edit. Oxon.
 ἀπανία] — 20. πάντα ADE 1. 21. 23. 25. 26. 27. 28. 29. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46.
 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Chrysostomus, Theophylactus.
 γεγραμμένα] + ἰσιν, ἠτῆτον τὸ Πιλάτον τῶτον μὲν σαυραῖσαι, ἐπιτυχόντες πάλιν ἐ D. a prima manu. + ἐ 41.
 + μὲν τὸ σαυραθῆναι αὐτόν ἤτῆσαν τὸν Πιλάτον διὰ τὴ ξύλῃ καθελὼν αὐτόν ἐ Versio Syra posterior cum as-
 terisco. τοῦ] — 47.
 ξύλῃ] σαυρῇ E Versio Syr. prior. + ἐ D. a prima manu.
 ἔθηκαν] + αὐτόν Versio Syra prior, & posterior cum obelo. 30. ὁ δὲ] ὁ δὲ D.
 ἠγειρεν αὐτόν] αὐτόν ἠγειρεν E. αὐτόν ἐκ νεκρῶν] — D.
 31. ὅς] οὗτο D. + ἐ 38. Codices Latini. ἐπὶ] — 34.
 ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ὑπὸ τῇ Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ] τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ὑπὸ τῇ Γαλιλαίας
 εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐφ' ἡμέρας πλείους D. a prima manu.
 εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸ λαόν] οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸ λαόν ἐν Ἱερουσαλὴμ 40.
 αἰτίαν] + ἰσιν AC 6. 7. 8. 15. 18. 25. 27. 29. 33. 34. 36. Versio Syr. Corp. Vulg. Aethiop. probante J.
 A. Bengelio. + ἄρχιν ἰσιν D Versio Syra posterior cum asterisco.
 32. ὑμᾶς] — 3. 47. ὑμῖν 33. 47. in ora. παύλας] + ἡμῶν ADE 47. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab.
 γεγραμμένων] γεγεννημένων 1. 17. Editio Erasmi i. Bogardi. ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκεν] ἐκπεπλήρωκεν ὁ Θεὸς 40.
 αὐτῶν ἡμῖν] ἡμῶν AC. a prima manu. D Versio Vulg. Aethiop. Hilarius. in Psal. II. αὐτῶν, ἡμῖν 18. 21.
 Codices Stephani. αὐτῶν Versio Syra posterior. Arab.
 ἀναστήσας] + τὸ κύριον ἡμῶν Versio Syra posterior cum asterisco.
 Ἰησοῦν] αὐτόν ἐκ νεκρῶν A. τὸ κύριον Ἰησοῦν χριστόν D. τὸ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστόν, Hilarius, Beda.
 33. ὡς καὶ] οὕτως γὰρ D.
 ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ] πρῶτον ψαλμῷ D. ψαλμῷ τῷ πρῶτῳ Editio Erasmi, Ald. Oecumenius ed. Origenes
 Schol. in Psal. II. ὅσιν ἐπιτυχόντες ἑβραϊκοῖς ἀντιγράφοις, ἐν μὲν τῷ ἐτέρῳ εὐρομει ἀρχὴν δευτέρῳ ψαλμῷ ταῦτα· ἐν δὲ
 τῷ ἐτέρῳ συνήπτο τῷ πρῶτῳ· Καὶ ἐν ταῖς Πράξεσι τὸ ἀποστόλων τὸ ὅς μιν εἰς τὸ κ. τ. λ. ἐλέγετο εἶναι τὸ πρῶτον ψαλμῷ.
 ὡς γὰρ γεγραπτόν, φησὶν, ἐν πρῶτῳ ψαλμῷ ὅς μιν εἰς τὸ. τὰ ἐκκλησιαστικά μὲν οἱ ἀντιγραφοὶ δευτέρῳ εἶναι τῶτον τὸ ψαλμῷ μὲν.
 Καὶ τὸτο δὲ ἐκ ἀγνοήσεως, ὅτι ἐν τῷ ἑβραϊκῷ ἐστὶ τὸ ψαλμῶν ἀριθμὸς παράκει· πρῶτον, ἢ δεύτερον, ἢ τρίτον.
 Eusebius in Psal. II. & in LXII. εὐκρίτως ἄρα μῶς ἔσσης τὸ Δαυείδ, συνημμένον παρ' ἑβραίων εἶναι οἱ δύο ψαλμοί.
 Apollinarius. ἐπιγραφὴς ὁ ψαλμὸς εὐρέθι διχῶ· ἡνωμένον δὲ τοῖς δὲ παρ' ἑβραίων εἰς ἑξῆς. Euthymius. πολλὰ τὰ ἑβραίων
 ἀντιγράφων συνημμένον ἔχον τῷ πρῶτῳ ψαλμῷ τὸ δεύτερον· οὐ προσκειμένον τοῖς ψαλμοῖς ἀριθμὸς παρ' αὐτοῖς. Hilarius.
 Plures nostrum ambiguos fecit Apostolica auctoritas, utrum Psalmum hunc coherentem primo, & veluti pri-
 mi extremum putent esse: an vero subiacentem & secundum potius nomen. Namque in Actibus Apostolo-
 rum primum hunc haberi atque esse sub oratione B. Pauli ita docemur. Petilianus ap. Augustin. II. 92. primus

quos in deserto degerunt, 17. Josuae, 40. Samuelis & Saulis, 40. Davidis, 4. Salomonis, residui erunt CCCCL.

21. ἦν μ.] Jos. A. VI. 19. 9. Σάουλος — ἐβασίλευ-
 ἔι, Σαμουὴλ ζωῆς, ἦν η. πρὸς τοῖς ι. τελευτήσας δὲ καβ.

24. πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτῆ] Hebraismus.
 Grotius: antequam munus suum auspicaretur.

25. ὑπονοεῖτε] Thucydides VII. 73. ὑπονοήσας αὐτῶν
 τὴν διάνοιαν. Aristophanes Plut. 761. σὺ μὲν εἰς ἐμὴ
 ὑπονοεῖ τοῦτο. Etymol. ὑπονοεῖ καὶ ὑπονοεῖν ἢ ὑπὸ πρόθεσις
 εὐτελες διανοίας ἑλλεννὸν δηλοῖ· ὑπονοεῖν ἢ τὸ μὴ τελεῶς
 τοῦτο πρὸς κείμενον. Plut. de Garrul. p. 509. E. τὸ

πρῶγμα πλοκὴν ἔχον καὶ περινοήσιν πρῶτον, ἢ ὑπονοεῖ-
 τος, ἀλλ' εὐτελες ἐφαίνετο. Themist. p. 128. D. εἰρηκε
 ὡς ὑπονοεῖ μᾶλλον ἢ γινώσκων.

27. Jos. B. IV. 6. 3. τὴν κατὰ τῆς πατρίδος προφη-
 ταίαν τέλος ἔξωσαν. ἢ γὰρ τις παλαιὸς λόγος ἀνδρῶν ἐν-
 δεινόν, τότε τὴν πόλιν ἐλάσσειν, καὶ καταφλεγέσθαι τὰ
 ἅγια νόμον πολέμου, εἰς αἰὶν κατὰσκήψῃ, καὶ χεῖρες οἱ
 κτεῖναι προμεινῶσι τὸ τῷ Θεῷ τέμνος. οἷς οὐκ ἀπιστήσαντες
 [1. ἐπιστήσαντες] οἱ ζηλωταὶ διακόνους αὐτοῦ ἐπέδωκαν. E-
 saj. X. 7.

29. Jos. VIII. 29. X. 2. 7.

32. Xenophon Paed. IV. τὴν ἑλλεννὸν ἐκπεπλήρωσεν.

τέρω γέγραπ'· Ὑἱός με εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν 34
ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοις ὑποσφραίνειν εἰς ἀφθαρτὴν, ὅπως εἰρηκεν Ὅτι δώσω ὑμῖν
τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Οὐ δώσεις τ' ὅσιόν σε ἰδεῖν ἀφθαρ- 35
τάν. Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπερηγάσας τῇ τῷ Θεῷ βελῇ, ἐκοιμήθη, καὶ προσεβλήθη 36
πρὸς τὰς πατέρας αὐτῆς, καὶ εἶδε ἀφθαρτάν· Ὅν δὲ ὁ Θεὸς ἠγείρεν, ἐκ εἶδε ἀφθαρ- 37
τάν. Γνωστὸν ἔν ἑσῶ ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑμῖν ἀφροσύνης ἀμαρτιῶν καταγ- 38
γέλλει· Καὶ ὑπὸ πάντων, ὧν ἐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως δικαιοσύνην, ἐν τῇ 39
τῶ πατρὸς ὁ πιστεύων δικαιοσύνη. Βλέπετε ἔν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προ- 40
φήταις· Ἰδέτε οἱ καταφρονῆσαι, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθη· ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζο- 41
μαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον· ὧ· οὐ μὴ πιστεύσητε, εἰάν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν. Ἐξιών- 42

των

~ο

Davidicus Psalmus illis omnino suaderet, ut Christiani viverent & regnarent. *Justinus* Apol. 2. *Tertullianus* c. Marcion. IV. *Cyprianus* ad Quirin. I. MS. *Hieronymus*. *Berachoth* f. 9. 2. R. *Juda* f. *Simeonis* f. *Passi* dixit: Beatus vir, & quare fremuerunt, unum Psalmum esse. Item R. *Samuel* f. *Nechab* nomine R. *Jochanani*: omnes incisiones, quas David charas habuit, incipere eum in beatus, & claudere in beatus. Qualis haec incisio, quae incipit, beatus vir, & definit: beati omnes qui sperant in eo. *Hieros.* 4. Cur XVIII. orationes recitandae sunt? Dixit R. *Josua* f. *Levi*, ut respondeant Psalmis, scriptis ab initio Psalmorum ad XX. initium. Si dicit tibi aliquis, esse XIX. Dic illi: quare fremuerunt gentes [Pl. II.] non est ex illis. *Taanith* f. 65. 3. probante *H. Grotio*, C. M. *Pfaffio*, *J. Millio*. *Δευτέρω ψαλμῷ* 4. 46. 56. *ψαλμῷ* *J. A. Bengelio*. *ψαλμοῖς* *T. Beza*.

τῷ δευτέρῳ γέγραπ'· γέγραπ'· δευτέρῳ C. γέγραπ'· τῷ δευτέρῳ A 40.
σε] + αὐτῶν παρ' ἐμῶ, & δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, & τὴν κατάσχεσιν σου τὰ πρῶτα τ' γῆς D. Ver-
sio Syra posterior in margine. 34. ὅτι] ὅτι D. αὐτὸν] + ὁ Θεός E Versio Syr.
μύλλοντα] μύλων 37. 56. *Theophylactus*. + αὐτὸν E 32. *Chrysostomus*.
ὑποσφραίνει] + αὐτὸν Editio Complut. Genev. Plant. 35. διὸ] — D. διότι A.
ἐν ἑτέρῳ] ἑτέρως D probante T. Beza in annot. Ed. 4. 5. ἐν ἑτέρῳ 16.
36. μὴ] — D. 26. Versio Vulg. Syr. γὰρ] — I. ὑπερηγάσας] ἐξηγητήσας 4.
τῇ τῷ Θεῷ βελῇ,] commate sublato cum ἐκοιμήθη jungunt 46. Editio *Erasmi*, *Colinaei*. τῆς] — C.
37.] — 17. 40. ἠγείρεν] + ἐκ νεκρῶν 15. 18. 36. Versio Vulg.
36. 37.] — Lektion. 1. 38. ἐσῶ ὑμῖν] ὑμῖν ἐσῶ A.
ἄνδρες] — 38. Versio Syr. *Aethiop*. διὰ τῆς] δι' αὐτῆς E. διὰ τῆς 15. 18. 33. 34. 47.]
39. καὶ] — AC a prima manu. Codices *Latini*. + μυστήριον D. Versio Syra posterior cum asterisco.
ἐκδιηγῇται] ἐκδιηγῇται D. ἐκδιηγῇται A. τῷ] — AD. 40.
Μωσέως] Μωσέως E. 1. 21. 47. Lektion. 1. Versio *Copt*. δικαιοσύνην] + παρὰ Θεῷ D. Versio Syra posterior in marg.
τῶ] + οὖν D Versio Syra posterior in margine. οὖν] δι' 4. 23. 47. 56.
40. βλέπει] βλέπει 34. ἔλθῃ 34.
ἐπέλθῃ] ἐπέλθῃ 25. Editio Complut. Plantin. Genev. 41. ἰδέτε] ἀκούσατε E.
ἐφ' ὑμᾶς] — D. 18. 36. Codices *Latini*. καταφρονῆσαι] + καὶ ἐπιβλέψαι 14. 43. Versio Syra posterior. *Chrysostomus*.
θαυμάσατε] + καὶ ἐπιβλέψαι 5. 7. 8. 25. 27. 29. 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genev. + ἐπιβλέψαι E.
ἐγὼ ἐργάζομαι] ἐργάζομαι ἐγὼ ADE Versio Vulg. ἐργον] ἐργον posterior] — DE 1. 4. 10. 11. 14. 16. 21. 24. 25. 26. 27. 28. 32. 33. 34. 35. 37. 38. 45. 46. 47.
Lektion. 1. Editio Complut. Plantin. Genev. *Erasmi*, *Colinaei*, *Ald*. Versio Syr. utraque. Arab. Codices *Latini*.
Οεμενίης, *Cosmas* VII. *Theophylactus*. probante C. M. *Pfaffio*. ὑμῶν] + ὅτι ὁ Θεός σαυρῆται & ἀποθήκευ 37.
37.] ὁ ACDE 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 19. ex emendatione. 21. 27. 32. 33. 35. 37. 40. 45. 46.
47. 56. Lektion. 1. Editio Complut. *Bengelii*. Versio Vulg. *Chrysostomus*, *Theophylactus*. probante *H. Grotio*, *J.*
Billio prol. 1105. ἐκδιηγῇται] ἐκδιηγῇται] D. a prima manu. 33. 34. ἐκδιηγῇται A 1. 23.
ὑμῖν] + καὶ ἐσιγῆσαι D. + καὶ ἐσιγῆσαι Versio Syra posterior cum asterisco.

33. σήμερον γεγέννηκά σε] *Plautus* *Pseudol.* I. 3. 15. Hodie nate, heus, hodie nate, tibi ego dico: heus, hodie nate. *Martialis* VIII. 54. Ut poscas, Clyte, munus, exigasque, uno nasceris octies in anno. *Hirtius* B. A. 90. quibus metu exsangui- bus, de vitaeque ex suo promerito desperantibus, subito oblata salute — se eodem die demum natos praedicantes. *Acta Mart.* Symphoriani. Hodie tibi vita non tollitur, sed mutatur in melius. Hodie nate ad supernam vitam felici commutatione migrabis. *Targum* in Psal. II. Tu Dilectus, sicut filius est patri, tu mihi purus es, ac si die isto creasssem te. *Methodius* de Castit. ap. *Phot.* Bibl. 237. τὸ δὲ σήμερον — ἐμφαίνει, ὅτι πρόστα ἦδη πρὸ τῶν αἰώνων ἐν τοῖς ἁγίοις, ἐβελήθη καὶ τῷ κόσμῳ γενῆσαι, ὃ δὲ ἐστίν, πρόσθεν ἀγνωστοῦ γνωρίσαι, ἐμίλει τοῖς μηδέπω τῶν ἀνθρώπων συνησθημένοις τὴν πολυποίκιλον τῇ Θεῷ σοφίαν, ὃ χρῆμα ἐδόξα γενῆσθαι. *Chrysostomus*. 2. *Sam.* XIX.

22. Illud hodie interpretantur de die Resurrectionis Christi *Cyrillus*, *Theodoretus* in Heb. I. 5. *Am- brosius* de Sacram. III. 1. *Bugenhagius* in Psalm. *Bucerus*, *Calvinus*.

34. δώσω ὑμῶν — τὰ πιστά] *Xenophon* Paed. III. ἐπὶ τέτοις ἔδοσαν καὶ ἔλαβον πάντες τὰ πιστά. IV. πιστά δίδωσιν αὐτοῖς. Exp. Cyr. IV. ἡρώτων ἐκείνους, ἐκ δὲ δὶν ἂν τέτων τὰ πιστά, οἱ δ' ἔφασαν, καὶ δῶναι καὶ λαβὴν ἰδέσθαι. ἐντύθη πιστὰ δίδωσιν Μάκρον. Hell. VI. τὰ πιστά ἔδοσαν ἀλλήλοις. VII. πιστὰ δὲ δῶν καὶ λαβὴν. *Polybius* II. 22. διδόντες μὴ τὰ πιστά περὶ αὐτῶν συμμαχίας. 36. μὴ γὰρ] *Thucydides* VII. 27. πρότερον μὴ γὰρ — τότε δὲ. 55. πρότερον μὴ γὰρ ἐφοβέτο. Od. σ. 131. οὐ μὴ γὰρ πότε, φησι, κακὸν πισσέσθαι ὀπίσσω.

ὑπερηγάσας τῇ τῷ Θεῷ βελῇ] *Lyfias* in *Eratoth.* XXX. τῇ αὐτῇ προβομῇ προβομῇ ἐξηγητῶν. *Liba- nius* D. V. p. 285. C. λογιζέ τον Πυθίαν, καὶ εὐρῆς ἡμᾶς διαπονήσαντας τῇ τῷ Θεῷ βελήσιν. p. 290. A. μὴ

τῇ

- των δὲ ἐκ τῆ συναγωγῆς τῆ Ἰδαίων, παρεκάλεν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λα-
 43 λήθηναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. Λυθείσης δὲ τῆ συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῇ
 44 Ἰδαίων καὶ τῇ σεβορμῶν προσελύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ· οἵτινες προσελθόν-
 45 τες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς ὑπομένειν τῇ χάριτι τῆ Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ
 46 σχιδὸν πάντα ἢ πόλιν συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τῆ Θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰδαῖοι τὴν
 47 ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀνέλεγον τοῖς ὑπὸ τῷ Παύλῳ λεγομένοις, ἀνιλέγον-
 48 τες καὶ βλασφημῶντες. Παῖρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, εἶπον· Ὑμῖν ἦν
 49 ἀναγκαῖον πρῶτον ἀαλθῆναι τὸν λόγον τῆ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπαθροῖδε αὐτὸν, καὶ οὐκ
 50 ἀξίως κρίνετε ἑαυτοὺς τῇ αἰωνίᾳ ζωῇ, ἰδοὺ, σφραγίσμεθα εἰς τὰ ἔθνη. Οὕτω γὰρ ἐνέταλ-
 51 ἡμῖν

42. δι.] + αὐτῶν 32. Editio Complut. Genev. Plant.
 ἐκ τῆ συναγωγῆς τῆ Ἰδαίων] αὐτῶν ACDE 14. a prima manu. 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40. Lektion. 1. Ver-
 fio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 972. J. A. Bengelio. + αὐτῶν 34.
 παρεκάλεν] — E.
 τὰ ἔθνη] — ACDE 14. a prima manu. 15. 25. 29. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Æthiop. Copt.
 Armen. Chrysostomus, Theophylactus. probante J. A. Bengelio. non intelligebant, quid gentibus cum sabbato & Sy-
 nagoga Judaeorum esset.
 σάββατον] σαββάτων J. Scaliger, J. Casaubonus, H. Grotius. σαββάτε J. Camerarius.
 τὰ ῥήματα ταῦτα] τὸν λόγον 4. τὰ αὐτὰ ῥήματα Editio Complut. Plant. Genev. τὰ ῥήματα 1. 2. 3.
 4. 10. 19. a prima manu. 21. 23. 24. 26. 32. 33. 35. 36. 42. 45. 47. 56. Lektionar. 1. Editio Erasmi, Ald.
 Colinaei, Oecumenius ed. Theophylactus. ῥήματα ταῦτα D. a prima manu.
 43. καὶ τῇ σεβορμῶν προσελύτων] — 26. σεβορμῶν] + τὸ θεὸν E Versio Syra utraque.
 τῷ postorius] — D. Βαρνάβᾳ] + παρακαλῶντες διδάσκουσιν Versio Syra posterior cum asterisco.
 αὐτοῖς] — E 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 19. 21. 23. 25. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 43.
 45. 46. 56. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Bengelii. Versio Vulg. Syr. Oecumenius ed. Theophylactus.
 ἔπειθον] + τὴν D. a prima manu. αὐτοὺς ἐπιδόξουν] ἐπιμένουν αὐτοὺς 38.
 ἐπιμένουν] προσμένουν ACDE 3. 14. a prima manu. 15. 18. 20. 29. 33. 34. 36. 40. 45. Chrysostomus.
 θεὸς] + ἐγένετο δὲ κατ' ὅλης τῆ πόλεως διαλέσθαι τὸν λόγον τῆ θεοῦ D. Versio Syra posterior in margine. + ἐγένετο
 δὲ κατὰ πᾶσαν πόλιν φημισθῆναι τὸν λόγον E.
 44. δι.] τε AE 1. 2. 4. 10. 15. 16. 17. 19. 21. 26. 28. 34. 36. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. E-
 rasmi, Colinaei, Ald. Stephani 1. 2. Plantin. Genev. Bengelii. Bogardi, Chrysostomus, Oecumenius ed. Theophylactus.
 ἐρχομένων] ἐρχομένων ACDE a prima manu. 20. 33. 34. 40. probante H. Grotio, J. Millio prol. 972. J. A. Ben-
 gelio. ἐπέρχοντων 3. Versio Syra. probante J. Millio prol. 1252.
 πάντα] ὅλην D. τὸν λόγον τῆ θεοῦ] τῷ Παύλῳ· πολλοὺς λόγους ποιουμένων περὶ τῆ κυρίας D.
 θεοῦ] κυρίας A 15. 18. 29. 33. 34. 36. 40. Codices Latini. 45. ἰδόντες δι.] καὶ ἰδόντες D.
 τὴν ὄχλον] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1214. τὸ πλῆθος D.
 τοῖς] + λόγοις D. a prima manu. + λόγοις τοῖς D ex emendatione E 14. a prima, ut videtur, manu.
 τῇ] — 56. A. λεγομένοις] λαλῶντες AE 33. 34. ex emendatione.
 ἀνιλέγοντες] — AC 5. 7. 8. 15. 18. 27. 33. 34. 36. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. ἐναντιούμενοι E E
 14. a prima manu. probante H. Grotio, T. Beza in Annot. Ed. 3. 4. 5. J. A. Bengelio in Gnom.
 46. παῖρρησιασάμενοι] παῖρρησιασάμενοι D a prima manu. παῖρρησιασάμενοι ex emendatione. παῖρρησια-
 σάμενοι 23. 37. 56. δι prius] τε ACD. 15. 18. 27. 29. 33. 34. 36. 40. Versio Æthiop.
 ὁ postorius] — D. Theophylactus. εἶπον] εἶπαν πρὸς αὐτοὺς D. εἶπαν A.
 ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον] πρῶτον ἦν D. λαλήθησαν] λαλήσαμεν 26.
 ἐπειδὴ δὲ] ἐπὶ δὲ C. 33. 34. 36. ἐπειδὴ D. a prima manu. Editio Erasmi, Ald. Theophylactus.
 κρίνετε ἑαυτοὺς] ἐκρίνετε 3. αἰωνίᾳ] ἐρανίᾳ 29. σφραγίσμεθα] + ἡμεῖς E.
 47. ἐνέταλ] ἐντέταλκεν D. a prima manu. 47. in ora. Cyrillus, Theodoretus. ἐντέταλ] 3.

τῇ τῶν θεῶν ὑπηρετῆσθαι βελῆ, ἀλλ' ἐκόντα καὶ κατ' αὐ-
 τὸν ἐπιδόξαι τὴν συναγωγήν. Sap. XIX. 6. 7. Heliodo-
 rus I. 15. ἐγὼ μὲν σοὶ πρὸς τὸ βέλγημα τὸ σὺν αἰεὶ τε καὶ
 εἰς ὑπηρετῆσάμην. VII. 17. εἰκεν τε καὶ ὑπηρετῆσθαι τῆς
 Ἀρσάκης βασιλείας.

41. ἔργον — ἐργάζομαι] Euripides Hecub. 1122.
 τί φησ; σὺ τῆργον ἐργάσαι τόδ', ὥς λέγει. Aristophanes
 Plut. 445. Καὶ μὴν λέγω, δεινότερον ἔργον παρὰ πολλὸν
 ἔργον ἀπέναντι ἐργασάμεν;

Calamitates, quas Judaei post tempora Habacuci
 passi sunt, similes erant iis, quae illis a Romanis
 imminabant, praecipue in Palaestina viventibus &
 rebellantibus, ex parte tamen etiam omnibus in
 dispersione Judaeis.

42. τὸ μεταξὺ] Interim, dum profectioem ex
 urbe pararet. Demosthenes Philip. I. ἀς εἰς τὸν μεταξὺ
 χρόνον δοκέμεν οἰόμεθα ὑμῖν ὑπάρχειν. Dionysius Hal. III.
 23. ἐγὼ πάντα τὸν μεταξὺ χρόνον, ἐξ ὧν Ρωμαῖοις ὑπε-
 τάχθην, εἰς τῆς τῶν ἡμερῶν. Artemidorus I. 3. με-
 ταξὺ χρόνου διαλείπεται ἢ πολλὰ ἢ ὀλίγα — τὸν μεταξὺ

χρόνον. Barnabas Epist. 5. 13. εἰδὲ δὲ Ἰακώβ τὸν τῶ
 πνεύματι καὶ μεταξὺ. Jos. B. II. 11. 3, μεταξὺ δὲ
 τῶν μετὰ τῆς συγκλήτου. V. 4. 2. Δαυὶδ τε καὶ Σολο-
 μῶντος, ἐπὶ δὲ τῶν μεταξὺ τῶν βασιλείων, Φιλοτιμηθείων
 περὶ τὸ ἔργον. Rufus Ephes. de Vefic. affect. παραχρησάμενος
 δὲ εἶπεν, τὴν καὶ τὸ ἔργον διὰ τῆς ἰδίας ἐκκρινόμενον,
 καὶ βιώναι μετὰ τῆς ἰδίας, οὐ μόνον εἰδέναι, εἰ καὶ με-
 ταξὺ ἐβίω, προαπειθεῖν γὰρ, καὶ εἰδὲν ἐπὶ πειθεῖσθαι ὑπερ-
 43. Apollon. Syntax. IV. 3. προσκαλῶν Τρυφῶνι, πρὸς
 Τρυφῶνι καλῶ.

44. ἐρχομένῳ σαββάτῳ] Thucydides teste H. Ste-
 phano ἐρχομένα ἔτος. Jos. A. VI. 9. 1. τῇ δ' ἐρχο-
 μένῃ πάλιν ἐλθόν, τὴν αὐτὴν ἐποίησατο λόγους, καὶ μέγχε-
 ρι ἡμερῶν οὐ διετέλεσε. II. 9. τῇ δ' ἐρχομένη, ἡμερῶν δ'
 ἦν. Megilla f. 31. 2. הַבָּחַד לַשַּׁבָּת die II. & V.
 & proximo sabbato.

46. ἐκ ἀξίως κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίᾳ ζωῇ] Arrianus
 Epist. IV. 11. σαυτοὺς ἀξίως ἡγή τῆ ὁρίαν; II. 20. καθ-
 εῦθε, καὶ τὰ τῆ σκώληκος ποίει, ὧν ἀξίον ἐκρίνας σαυ-
 τόν. L. Judices Cod. de dignitatibus XII. l. 12. Nec
 fibi

ἡμῶν ὁ Κύριος. Τέθεικά σε εἰς Φῶς ἐθνῶν, τῷ εἶναί σε εἰς σάληρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς
 γῆς. Ἀκούσθη δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ ὑπέστειλαν ὅσοι
 ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρθη δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.
 Οἱ δὲ Ἰσδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβουρέας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ τὰς πρῶ-
 τας τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διαγμὸν ἐπὶ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῳ, καὶ ἐξέβαλον αὐ-
 τὰς ἀπὸ τῆς ὁρίων αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐκλιναζάμενοι τὸ κοινοῖον τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτὰς,
 ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληρύνθη χαρὰς καὶ πνεύματι ἁγίῳ.

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, ἡ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτὰς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰσδαίων, καὶ
 λα-

ἡμῶν] — D. a prima manu. κύριος] + ἰδὲ DE 25. Cyprianus.
 τέθεικά σε εἰς Φῶς ἐθνῶν] Φῶς τέθεικα σε τοῖς ἔθνεσιν D. a prima manu. Codices Latini. σι] — 34.
 σινηρίαν] + ἐν τοῖς ἔθνεσιν Versio Syra posterior cum asterisco.
 48. ἀκούσθη δὲ] καὶ ἀκούσθη D.
 ἔχαιρον] ἔχαιρε 2. 3. 4. 10. 19. 21. 32. 37. 43. 46. Editio Complut. Erasmi, Ald. Stephani 1. 2. Oecumenius.
 ἐδόξαζον] ἐδόξαντο D.
 λόγον τοῦ κυρίου] λόγον τοῦ Θεοῦ DE 26. 27. 29.
 prol. 1252. τὸν δὲ ἐν τῷ λόγον τοῦ κυρίου 34.
 49. Διεφέρθη δὲ] ἐ διεφέρθη D.
 50. παρώτρυναν] παρώτρυνον D. a prima manu.
 καὶ primo loco] ACD. 18. 29. 33. 34. 36. Versio Syr. probante J. Millio.
 ἐπήγειραν] + θλίψιν E. + θλίψιν μεγάλην E D. τὸν prius] — D. Codices plurimi, teste Millio.
 τὸν posterior] — ACD. 40. 47 Codices plurimi, teste Millio, probante J. A. Bengelio.
 ἐξέβαλον] ἐξέβαλαν 40.
 ἀπὸ] ἐκ 4. 23. 27. 56.
 κοινοῖον] + ἀπὸ E 3. 23. 32. 37. 56. Chrysostomus.
 αὐτῶν] — AC. 18. 36. 40. Versio Vulg.
 εἰς] + τὸ E.
 52. δὲ] τς A. 18. 33. 34. 37. Versio Vulg.
 1. αὐτοὺς] αὐτῶν D. sed Versio Latina: eos.
 πιστεύσαι] πιστεύειν D. θαυμάσαι E. πολλὸν πλῆθος] πλῆθος πολλὸν 4. Chrysostomus. + ἐ πιστεύσαι E.
 2. ἀπειθοῦντες] ἀπειθήσαντες AC. 5. 18. 29. 33. 34. 36. 40. 45. Versio Vulg. Syr. Ethiop. Arab.

fibi post hac de eo honore blandiantur, quo se ip-
 sos indignos judicaverunt. Cic. Catilin. I. 8. quam
 longe videtur a carcere atque a vinculis abesse de-
 bere, qui se ipsum jam dignum custodia judicavit.
 pro Caecina. 34. Videtur is, qui, cum liber es-
 set, censeari noluit, ipse sibi libertatem abiudicasse.
 Panegyricus Constantino dicatus 20. ita, quod ad piete-
 tem tuam pertinet, Imperator, & illum & omnes,
 quos receperat, servasti. Sibi imputet, quisquis u-
 ti noluit beneficio tuo, nec se dignum vita judica-
 vit, quum per te liceret, ut viveret: tu, quod
 sufficit conscientiae tuae, etiam non merentibus
 pepercisti. Eleganter & emphatice dicitur.

47. II. λ. 6. Τράων ῥῆξε φάλαγγα, φάως δ' ἐτάροι-
 σιν ἔθηκε.

ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς] Theocritus VII. 77. Καύκασον
 ἐσχατόντα. Schol. τὸν ἐν ἐσχατοῖς μέρεσι τῆς γῆς ὄντα.
 Cic. Saepe. in ultimas terras. Lucanus VII. 541.
 Cappadoces, Gallique, extremique orbis Hiberi.
 Propertius II. 13. 40. extremo quaerere in orbe fugam.

48. τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον] Manifesto opponitur
 factum Gentilium facto Judaeorum. ἀπώσαντο τὸν
 λόγον Θεοῦ, ὅσοι ἑαυτὰς ἐκ ἀξίως ἔκριναν τῆς αἰωνίης ζωῆς
 καὶ ἐπέστειλαν, ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. un-
 de consequitur, veram causam, cur a Deo Iudice
 ad vitam aeternam ordinati fuerint gentiles, fuisse
 ipsorum fidem: sicut rejectio Evangelii fuit vera
 causa, ob quam Iudaei indignos se reddiderunt
 vita aeterna. Moed Katon f. 9. 1. Exiit filii vocis,
 dixitque eis: vos omnes ordinati estis ad vitam se-
 culi futuri. Megilla f. 12. 2. Memuchan Esther I.
 14. i. e. Haman. Cur vocatur nomen ejus Memu-
 can? quia ordinatus est ad poenam. R. Bechai in
 Pentateuch. f. 132. 1. Gentes מְבִרְכֵי מִן הַגִּימְלוֹת
 ordinatae

ad gehennam: Israël vero ad vitam. f. 220. 4. Du-
 as istas gentes vocat Salomo duas filias, dicitque
 ad gehennam ordinatas esse מְבִרְכֵי מִן הַגִּימְלוֹת. 1. Pet. II. 8.
 Ro. IX. 22. 23. Cetuboth f. 103. 2. Kobleth VII. 12.
 exiit filia vocis dicens: quicumque non piger fuit
 ad planctum Rabbi, מְבִרְכֵי מִן הַגִּימְלוֹת ordinatus est ad vitam
 seculi futuri. & IX. 10. in Hier. Bava Mezia f.
 86. 1. est ex filii seculi futuri. Berachoth f. 8. 2.
 R. Joseph docuit, hi sunt Persae, qui praeparati
 sunt ad gehennam. f. 61. 2. Beatus R. Akiba quia
 ordinatus es ad vitam futuri seculi. Avoda Sara f.
 10. 2. Katina f. Sacona ordinatus est ad vitam se-
 culi futuri. f. 17. 1. exiit filia vocis, dixitque: R.
 Eleazar f. Dordia ordinatus est ad vitam seculi futuri.
 f. 18. 1. R. Chania f. Tardion & quaestorius ordi-
 nati sunt ad vitam seculi futuri. & Challa. Taanith
 f. 29. 1. exiit filia vocis dixitque: Dominus i-
 ste ordinatus est ad vitam seculi futuri. Midrasch
 Mischle XVI. 4. Si non facit poenitentiam, or-
 dinatus est ad judicium gehennae. Jo. 1. 12.

49. διεφέρθη ὁ λόγος] Aristoteles . . . de ele-
 ctro συλλεγόμενον ὑπὸ τῶν ἑγχωρίων διαφέρεται εἰς τὰς
 ἑλλήνας . . . διαφέρειν τὰς ἀγγέλλας. Plut. Galb.
 p. 1055. D. διήλθε λόγος. Chrysostomus τῆς ἐπι-
 κομιζέτο quod divulgatur per varia loca, differebatur.
 50. τὰς σεβουρέας γυναῖκας] Strabo VII. p. 456.
 A. τὸ δὲ καὶ Θεοσεβείας νομίζειν καὶ καπινοβάτας τὰς ἑρ-
 μους γυναῖκας σφόδρα ἠκαντιῆται τρεῖς κυναῖς ὑπολήψαντι
 πάντες γὰρ τῆς δισπιδαιμονίας ἀρχηγὸς οἰοῦνται τὰς γυναῖ-
 κας αὐτὰς δὲ καὶ τὰς ἀνδρας προκαλῶνται πρὸς τὰς ἐπι-
 πλέον στρατείας τῶν Θεῶν, καὶ ἑορτας, καὶ ποτνιασμὸς.
 τὰς πρῶτας τῆς πόλεως] inf. XXVIII. 7. 17. XVII.
 4. XXV. 2. Jos. A. XIX. 6. 3. Δαρίειον τοῖς πρῶ-
 τοῖς. XX. 2. 6. τοῖς πρῶτοις τῇ ἱεροσολυμιτῶν. 6. 2.
 τοῖς

2 λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰσθαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺν πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθε-
 3 τες Ἰσθαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν. Ἰκανὸν μὲν οὖν
 χρόνον διέτριψαν παρήσιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυρηθέντι τῷ λόγῳ καὶ χάριτι
 4 αὐτοῦ, — καὶ δίδοντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη δὲ τὸ
 5 πλῆθος καὶ πόλεως καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰσθαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς
 6 δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰσθαίων σὺν τοῖς ἀρχεσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆ-
 7 σαι αὐτούς, Συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην,

καὶ

ἀπειθεῖς Ἰσθαῖοι ἐπήγειραν] ἀρχισυνάγωγος τῶν Ἰσθαίων, ὃς οἱ ἀρχόντες τῆς συναγωγῆς ἐπήγειρον αὐτοῖς διαγμὸν κατὰ
 τὸ δικαίον [1]. ἀρχισυνάγωγος ὃς οἱ πρῶτοι ἐπήγειραν διαγμὸν Versio Syra posterior in margine.

ἐπήγειραν] + διαγμὸν E.
 ἀδελφῶν] + ὃς δὲ κύριος ἔδωκεν ταχὺ εἰρήνην D. Codices Latini, Correctorium Bibliorum. Versio Syra posterior
 in margine. + ὃς δὲ κύριος εἰρήνην ἐποίησεν E.

3. διέτριψαν] διέτριβον A. ἀγρίφαναξ D. + ἐκεῖ E Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 παρήσιαζόμενοι] παρησιαζόμενοι D. a prima manu. παρησιαζόμενοι ex emendatione.

μαρτυροῦντι] + ἐπὶ A. Editio Ald. Versio Syr.
 καὶ prius] — ADE 1. 4. 17. 18. 21. 23. 24. 26. 28. 33. 34. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut.
 Genou. Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Stephani 1. 2. Bengelii Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Chrysostomi, Oecum-
 enienus ed. probante f. Millio prol. 972.

καὶ τέρατα γίνεσθαι] — 4. a prima manu.
 τὸ πλῆθος καὶ πόλεως] τὸ τε πλῆθος 36.

ἀποστόλοις] + κολλώμενοι ἀφ' ὧν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ D. Versio Syra posterior in margine.
 5.] καὶ πάλιν ἐπήγειραν διαγμὸν ἐκ δευτέρου οἱ Ἰσθαῖοι σὺν τοῖς ἑθνεσιν τοῦ λιθοβολῆσαι αὐτούς Versio Syra posterior in
 margine. τε] — 21. D.

καὶ prius] + τὸ D.
 6.] ἐξέβαλον αὐτούς ἐκ τῆς πόλεως, ὃς κατέφυγον εἰς Λυκαονίαν, εἰς πόλιν τίναν καλεσμένην Λύστραν ὃς Δέρβην

Versio Syra posterior in margine.

συνιδόντες] συνιδόντες 18. συνιδόντες 33. 34. Theophylactus. σπειδόντες P. Junius & H. Hammondus.

+ καὶ C. ex emendatione. D. a prima manu. + οἱ ἀπόστολοι 21. 41. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι 26.

κατέφυγον] + οἱ ἀπόστολοι 33. 34. 40. Theophylactus. + οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας ὃς Παῦλος 47.

Λυκαονίας] + εἰς C. a prima manu. D. a prima manu.

τοῖς τῶν Σαμαρείαν πρῶτοις καὶ τοῖς Ἰσθαίοις. I. τῶν Γαλι-
 λαίων οἱ πρῶτοι. 3. τὸς πρῶτος τῶν Σαμαρείαν. Plut. Symp.
 V. p. 679. D. οἱ τε ἀρχόντες — καὶ οἱ πρῶτοι τῆς πόλεως.
 Aelianus V. H. VII. 14. καὶ τῶν Φαιακίων καὶ τῶν ἐλλήνων
 πρῶτος ἐγένετο. XII. 13. ἐκ ἑλάνων τῶν ἐκείνων πόλεων τὴν πρῶτην.
 Polyaeus II. p. 135. τὰς ἀμύκλους τῶν πρώτων Λαμψακηνῶν.
 XXXIII. 2. 16. D. adhibitis primoribus Civitatis.

51. Ἰκόνιον] Stephani. Ἰκόνιον πόλις Λυκαονίας πρὸς
 τοῖς ἑθνεσιν τῶν ταύρων. φασὶ δ' ὅτι — ὃς ζεύς ἐκέλευσε
 τῷ Προμηθεὶ καὶ τῇ Ἀθηνᾷ εἰδῶλα διαπλάσαι ἐκ τῆς πε-
 λῆος καὶ προσκαλεσάμενος τὰς ἑθνεσιν ἐμφυσησάσαι πᾶσιν ἐ-
 κέλευσε καὶ ζῶντα ἀποτελεῖσαι διὰ τὴν τῶν εἰκόνας ἐκεῖ δια-
 γραφῶν ἰκόνιον κληθῆναι. Eustathius ad Dionys. pe-
 riegr. τέτων τῶν Λυκαόνων ἐστὶ καὶ τὸ ἰκόνιον, τῇ εἰκόνι τῆς
 Τύργου παρονομαζόμενον, ἣν αὐτοὶ ἀνασπλάσσαι λέγεται ὁ
 Περσεύς. Etymol. Ἰκόνιον πόλις Λυκαονίας ὃς πολίτης ἰκο-
 νίδης — γράφεται δὲ διὰ τῆς ι. ἐπειδὴ εὐρήνῃ ἡ ἀρχὴ συ-
 σσελλομένη παρὰ Μενάνδρῳ. Plinius H. N. V. 25. Datur
 & Tetrarchia ex Lycaonia, qua parte Galatiae
 contermina est, civitatum XIV. urbe celeberrima
 Iconio. Cic. Ep. 4. ut castra in Lycaonia apud I-
 conium faceret. 5. ad App. Pulcrum. Deinde iter
 faciam ad exercitum, ut circiter Idus Sextileis pu-
 tem me ad Iconium fore. Strabo XII. p. 853. A.
 ἐνταῦθα δὲ περὶ καὶ τὸ ἰκόνιον ἐστὶ, πόλιν ὅμως εὖ συνιστάμε-
 νον, καὶ χάραν ἐντυχεῖσθαι ἔχον τῆς λιχθείσης ἀνηγορεύσεως.
 Τῆτο δ' εἶχε Πολύμνῳ. Am. Marcellinus XIV. 2. Pi-
 fidiae oppidum. Xenophon Exped. I. ἐνταῦθεν
 ἐξελαύνει σάβμους Γ. παρασάγγας κ. εἰς ἰκόνιον τῆς Φρυγίας
 πόλιν ἐσχάτην. ἐνταῦθα ἔμεινε Γ. ἡμέρας ἐνταῦθεν ἐξελαύνει
 διὰ τῆς Λυκαονίας. Hodie Coni vocatur.

52. ἐπληρῆντα χαρᾶς] Ter. Andr. II. 2. 1. Sed ubi
 inveniam Pamphilum, ut metum, in quo nunc
 est, admetum, atque explicam animum gaudio?
 Ro. XIV. 17. 1. Theff. I. 6.

1. κατὰ τὸ αὐτὸ] Aelianus V. H. XIV. 8. δύο

εἰκόνας ἐγράψατο Πολύκλειτος κατὰ τὸ αὐτὸ. Simul, eo-
 dem tempore.

3. μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ] Plotinus Enn. III. 6. 8.
 μαρτυροῦνταν τέττα τῷ λόγῳ ἱεράν τε καὶ θεολόγαν. inf.
 XX. 32.

4. ἐσχίσθη] Herodotus IV. 119. ἐβυλεύοντο οἱ βα-
 σιλεῖς οἱ ἀπὸ τῶν ἔθνεων ἵκοντες καὶ σφίον ἐσχίσθησαν αἱ
 γνώμαι. inf. XXIII. 7. Aen. II. 39. Scinditur in-
 certum studia in contraria vulgus. Xenophon Sym-
 pos. ἐνταῦθα μὲν οἱ ἐσχίσθησαν καὶ οἱ μὲν εἶπον. Galenus
 in Hippocr. de praedict. III. οἱ δ' ἐν ὑπόλειπτον ἢ
 καταλείπτον γράφαντες ἐσχίσθησαν αἱ γνώμαι. Lucianus
 Asino 54. τὸ δῖατρον εἰς δύο γνώμας ἐσχίζετο. Jo.
 VII. 43. X. 19.

ἦσαν σὺν τοῖς Ἰσθαίοις] Xenophon Hell. III. σὺν τοῖς
 ἑλλήσι μᾶλλον, ἢ σὺν τῷ βαρβάρῳ εἶναι. supra IV. 13.
 V. 17. Stare a partibus alicujus, facere cum aliquo.

5. ὁρμὴ] Herodotus II. 5. 3. καὶ θυμὸς καὶ ἀλόγῳ
 ὁρμῇ τῆς κρατοπέδῃ δρόμῳ φερόμενοι. 7. ἐλπίδας πείσιν τε
 αὐτοῖς καὶ παύσειν τῆς ἀλόγῃ εἰς τὸ παρὸν ὁρμῆς. VIII. 8.
 6. καὶ τῆς θυμῆς μὴ κρατήσαντες, ὁρμῇ τε ἀλόγῳ χρησά-
 μενοι, ἀνῆλθον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὰ βασίλεια.

6. Λυκαονίας] Justinus XXXVII. 1. Filiis Ariara-
 this regis Cappadociae — Lycaonia & Cilicia
 datae [mortuo Attalo, Asiae regis] Schol. in II. d.
 88. 92. Ἀπίσι γὰρ Λυκαόνες, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης μαρ-
 τυρεῖ. τὸ γὰρ ἔθνος ἔτι καὶ νῦν δοκεῖ εἶναι, ὅθεν ἦν, ἐπίσκοπον.
 Xenophon Exped. Cyr. I. ἐνταῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυ-
 καονίας σάβμους ε. παρασάγγας λ.

Λύστραν] Lystra & neutro genere & foeminino
 dicitur, ut Thyatira & Tigranocerta.

Δέρβην] Nummus. Κλαυδία Δέρβη, κοινὴν Λυκαονίας,
 Caput Faustinae. Stephanus. Δέρβη φερμένη Ἰσαυρίας
 καὶ λιμνὴν, ὃ κατοικῶν Δερβιτης — τινες δὲ Δελβειον, ὃ
 ἐστὶ τῇ τῶν Λυκαόνων φωνῇ ἄρκυθος. τὸ δὲ ἔθνος Δερβιτης
 καὶ Δερβαίος. Strabo XII. p. 853. C. τῆς δ' Ἰσαυρίας

ὃ ἔπεριπατεῖ· Καὶ αὖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύτροις ἀδύνατ^{ος} τοῖς 7
 ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ὑπάρχων, ὃς εἰδέντες ὅτι 8
 τῆς παύσης αὐτῶν, καὶ ἰδὼν ὅτι πῶς ἔχει 9
 τῆς σωθῆναι, Εἶπε μεγάλη τῇ Φαῖνι Ἀνάστηθι ἐπὶ τὴν πόδα σου ὁρῶς. Καὶ ἤλπετο, 10
 καὶ περιπατεῖ. Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλ^{ος}, ἐπῆραν τὴν Φαῖνιν αὐτῶν, 11
 Λυ-

περιπατεῖ

περιπατεῖ] + ὅλον DE Versio Vulg.
 7. καὶ αὖ] κακίως 40.
 8. καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύτροις] καὶ ἐκινήθη ὅλον τὸ πλῆθος ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ. ὁ δὲ Παῦλ^{ος} ἐν Βαρνάβᾳ διέτριβον ἐν Λύτροις
 καὶ τις ἀνὴρ D. ἔργον τῆς θεῆς. Καὶ ἐξεπλήροσε πᾶσα ἡ πολυπληθία ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτῶν. Ὁ δὲ Παῦλ^{ος} ἐν Βαρ-
 νάβᾳ διέτριβον ἐν Λύτροις Codices Latini, teste Erasmo & Zegero. Λύτροις] Λυτρίοις P. Junius.
 ἀδύνατ^{ος} τοῖς ποσὶν ἐκάθητο] ἐκάθητο ἀδύνατ^{ος} τοῖς ποσὶν D.
 χωλὸς] — D.
 ἐκ κοιλίας] — ACDE 14. ex emendatione 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr.
 ἐπῆραν] περιπατήσαν A 13. 15. 18. 25. 29. 36. 40. Editio Colinaei, Chrysostomus. περιπατήσαντες
 DE 1. 2. 4. 11. 14. 17. 19. 21. 38. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Plantin. Stephani, Bezae 2. Genev.
 Bengelii. E. Schmidii. Sed T. Beza Ed 3. 4. 5. dedit cum augmento περιπατησάντες, adjecta nota: sic reposui ex
 nou tetra. Codice. quum alicui mendoze legi solet περιπατησάντες. Codex Cantabrigiensis exhibet totidem quidem
 literas, sed non eo ordine, quo Beza repraesentavit; habet enim περιπατησάντες, diphthongo ei pro i, simplici,
 ut saepe solet, posito. Caeterum nihil est usitatus omissione augmenti, vid. Marc. XV. 10. XVI. 7. Act.
 XIV. 23. Heb. VII. 11. 1. Jo. II. 19. Jo. XI. 57. & in Matth. VII. 25. Editio Bogardi exhibet ut editum est,
 & Oecumenius Ed.
 9. οὐτ^{ος}] ἐ οὐτ^{ος} E 40. Versio Syra posterior.
 ἦκεν] ἦκεν ADE 3. 15. 18. 19. 23. 25. 33. 34. 36. 37. 40. 41. 56. Editio Colinaei. Versio Syr. Arab. Theophylactus.
 λαλήσῃ] + ὑπάρχων ἐν φόβῳ D. λέγων] 4. 23. 37. 56. ὃς] — 21.
 ὃς ἀτενίσας αὐτῶν] ἀτενίσας δὲ αὐτῶν ὁ Παῦλ^{ος} D. πρὸς ὃν ἀτενίσας ὁ Παῦλ^{ος} E Versio Aethiop.
 αὐτῶν] εἰς αὐτὸν Editio Colinaei. πῶς ἔχει] ἔχει πῶς AD. 21. 40.
 10. τῇ] — D. a prima manu.
 Φαῖνι] + σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ CD. 6. 7. 8. 13. 20. 27. 29. 32. 42. Editio Complut.
 Plantin. Genev. Versio Syr. prior, & posterior in margine. Copt. probante T. Beza. + σοὶ λέγω ἐν ὀνόματι τοῦ

καὶ ἐξ ἐν ἐν πλεοναίᾳ ἐν Δέρβη, μάλιστα τῇ καπαδοκίᾳ ἐπιτε-
 Φωνὸς τὸ τῆ Ἀντιπάτρως τυραννίδος τῆ Δερβήτης — ἐφ' ἡμῶν
 δὲ καὶ τὰ Ἰσραὴλ καὶ τὴν Δέρβην Ἀμύντας εἶχεν ἐπιθήμενος
 τῷ Δερβήτῃ, καὶ ἀνελθὼν αὐτὸν. p. 852. C. καὶ τὰ τῶν
 Λυκαόνων ὁρπάδια ψυχρὰ καὶ ψιλὰ καὶ ὀνηρόβροτα, ὃ
 δάτων τὴ σπάνιος πολλή· ὅπως δὲ καὶ εὐρεῖν δυνατόν βαθυτάτα
 φρέατα τῶν πάντων, καθάπερ ἐν Σωάτροις, ὅπως καὶ πιαρ-
 σκεῖται τὸ ὕδωρ. ἐστὶ δὲ καὶ πόλις Γαροαβόρων πλησίον ὁμῶς
 δὲ καὶ περ ἀνδρὸς ἕνα ἡ χώρα, πρόβατα ἐκτρέφει θαυμα-
 σῶς, τραχίως δὲ ἐρείας. Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν τῶν μείζονων
 πλῆθον ἐκτήσαντο. Ἀμύντας δ' ὑπὲρ τ. εἶχε ποίμνας ἐν τοῖς
 τόποις τούτοις. εἰσι δὲ καὶ λίμναι. p. 808. B. Προσγίνο-
 το δ' ὕμνον παρὰ Βαρμαίων ἐκ τῆς κιλικίας τῆς πρὸ Ἀρχε-
 λῶν καὶ ια. φρατῆρας, ἡ περὶ Κασάβαλά τε καὶ Κύβιστρα
 μέχρι τῆς Ἀντιπάτρως Δερβῆς τῆς ληστῆς. p. 811. A. ἐπὶ τῶν
 ὄρων τῶν Λυκαονικῶν. Gaji & Timothei patria Derbe
 & Lystra inf. XVI. 1. XX. 4.

9. Major erat hujus Idololatriae fides, quam Ju-
 daei claudi supra III. 3.

11. Λυκαονιστῇ] Chrysostomus, ἤθελε θύειν. ἀλλ' ἐκ ἡν
 τῷτο εἶπεω δῆλον, τῇ γὰρ οἰκίᾳ ἐφθέγγοντο Φαῖνι λέγον-
 τες ὅτι οἱ θεοὶ κ. τ. λ. διὰ τῷτο εἶδεν αὐτοῖς ἐλεγον· ἐπειδὴ
 δὲ εἶδον τὰ τέμματα, τότε ἐξελθόντες διέρρηξαν τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν. Non ergo credidit, donum linguarum &
 interpretationis semper in potestate Apostolorum
 fuisse. Sane si Lycaonicam aequae ut Graecam vel
 Chaldaicam & omnes callebant apostoli, non
 necessē erat, ut Lucas adderet, eos Lycaonice
 fuisse locutos; Lycaones enim Lycaonice loqui
 non est mirum. Ipsa Lucae narratio etiam ostendit,
 Paulum non intellexisse, quae tum Lycao-
 nice dicebantur; si enim intellexisset, statim tan-
 quam re inopinata audita scissidit vestes, non ve-
 ro expectasset, donec sacerdos accersitus cum tau-
 ris & coronis accederet, quod non nisi post ali-
 quam temporis moram fieri poterat. vid. 1. Cor.
 XII. 30. & in XIV. 13.

κατέβησαν] Arrianus Epictet. III. 1. ἐρμῆς κατὰ-
 βάς ἐμελλεν αὐτῷ λέγειν ταῦτα. Ζεὺς καταβιάσας.

12. Δία — ἐρμῆν] Hyginus poet. astron. 34. Hunc
 autem [Hyrica] cum Jovem & Mercurium hospiti-
 o excepisset. Clemens protr. 18. αὐτὸς ὁ Ζεὺς παρὰ
 Λυκαόνι τῷ Ἀρκάδι ἐσιωμένος. Tzetzes in Lycophron.
 481. Ovidius F. V. 495. Jupiter & lato qui reg-
 nat in aequore frater, Carpebat socias Mercuri-
 usque vias. Euripides Jon. 4. ἐρμῆν μινίσι Ζηνὶ δαι-
 μονίαν λάτριν. Pausanias Lacon. 19. ἐπύργασται δὲ τῷ
 βασιλῆϊ τῷτο μὴν ἀγαλμα — Διὸς δὲ καὶ ἐρμῆς διαλεγόμε-
 νων ἀλλήλοις. vid. in Hebr. XIII. 2. Cic. de Harusp.
 resp. 28. Nolite id putare accidere posse, quod in
 fabulis saepe videtis fieri, ut Deus aliquis delap-
 sus e coelo coetus hominum adeat, versetur in ter-
 ris, cum hominibus colloquatur. Themistius VII.
 p. 90. C. ἀκίρατοι καὶ θείαι δυνάμεις ἐπ' ἀγαθῶν τῶν
 ἀνθρώπων ἐμβατεύουσι τὴν γῆν ἐκ τῆ ἐρανῶς κατεῖσαι, οὐκ
 ἥρα ἐσομαρῆναι καθ' Ἡσίοδον, ἀλλὰ σώματα ἡμφισμῆ-
 ναι, παραπλήσια τοῖς ἡμετέροις, καὶ βίον ὑποδύσαι ἡττω-
 τῆς φύσεως ἕνεκεν τῆς πρὸς ἡμᾶς κοινωνίας. IV. 54. A.
 τὸν ἐρμῆν τὸν λόγιον. Demosthenes ap. Aristid. ἐν ἐγῶ
 φαίην ἂν ἐρμῆς τινὸς λογίως τύπον εἰς ἀνθρώπου κατελθεῖν.
 & de Platone. καλῶ δὲ — ἐρμῆν λόγιον, καὶ Ἀπόλλω-
 να μυσανγέτην. Nonnus Dionys. XXVI. ὅφρα καὶ ἰλᾶ-
 σκοιτο ταυνύπτερον ὑπὲρ Μαίης Γλώσσης ἡγμονοῖα σοφῆς
 ἰδύντορα Φαῖνις. Horatius I. Od. 10. 1. Mercuri,
 facunde nepos Atlantis. Synesius Ep. 101. de Mar-
 ciano. ἐν εἰ προλαβὼν Ἀρτείδης ἐρμῆς λογίως τύπον εἰς ἀν-
 θρώπου ἐφῆν ἐληλυθέναι, μάλιστα ἂν ἔτυχον τῆς ἀξίας, ὅτι
 πλέον ἐστιν ἡ τύπος. Anthol. IV. 31. 9. εἰκὼν καλλίστη
 τῆς ῥήτορος, οἱ δὲ παρ' αὐτὴν ἐρχόμενος ἐρμῆς σπῆνδρε τῷ
 λόγιῳ. Eunapius de Proaerelio p. 146. οἱ δὲ θεοὶ ἐ-
 φασκον, οἱ δὲ ἐρμῆς λογίως τύπον. Lucianus Gallo. 2. ἐρ-
 μῆς πάρεδρος ἂν καλίστα καὶ λογιωτάτα θεῶν ἀπάντων.
 Artemidorus II. 40. ἐρμῆς ἀγαθὸς τοῖς περὶ λόγους ὁρ-
 μωμένοις. Macrobius Sat. I. 8. Scimus Mercurium
 vocis

- 12 Λυκαονιτὶ λέγοντες· Οἱ Θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. Ἐκάλειν τε
 ἡμᾶς ἡμᾶς, Δία· ἡμᾶς δὲ Παῦλον, Ἐρμῆν· ἐπεὶ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τῶ λόγου.
 13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τῆ Διὸς τῷ ὄντι πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν, ταύρους καὶ τέμματα ὅππῃ τῆς
 14 πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. Ἀκασάνης δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας

κυρια ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ Ε. + σοὶ λέγει ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ 14. + σοὶ λέγει ἐν τῷ ὀνόματι τῆ κυρια Ἰησοῦ
 15. 18. Editio Colinaei. + ἐν τῷ ὀνόματι τῆ κυρια Ἰησοῦ 36. 40. + ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ Codices Latini.
 Anthonius Presbyter. ἐπεὶ δὲ ἀνέμασεν εἰπὲν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ ἐγείρε εἰς τὴν ὁρθεῖαν, διὰ τὸ τοῦτο ὑπέλαβον αὐτὸν
 θεὸν εἶναι εἰς οὐ διακονοῦν.

ὁρθός] ὁρθὸς Α. ὁρθὸς Ε. 3. 4. 19. 20. 21. 25. 37. Theophylactus. + ἐπερίπατι D Versio Syra posterior in marg.
 ἡμεῖς] εὐθὺς παραχρῆμα ἀνέλατο D. παραχρῆμα ἐξήλατο Versio Syra posterior in margine. Codices Latini.
 ἡμεῖς AC 4. 14. 15. 16. 36. 46. 47. 56. ἡμεῖς 18. 19. 29. 33. 34. 38. 40. Damascenus. ἀνέλατο 43.
 ἡμεῖς 45.

ἐπαίειν] + σημειῖν 4.
 τὴν φωνὴν αὐτῶν] αὐτῶν τὴν φωνὴν 1. Theophylactus.
 Λυκαονιτὶ] λυκαονιτὶ D. a prima manu.
 12. τ] δὲ D 38. 40. Chrysostomus.
 μιν] — AC a prima manu. D. 36. 37. 45. 56. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol., 1391.

Δία] Δίαν DE. 15. 40.
 13. ὁ δὲ ἱερεὺς] οἱ δὲ ἱερεῖς D. Versio Aethiop.
 Διὸς τοῦ ὄντος] πρὸς τὴν ὄντος Διὸς πρὸς D. a prima manu.
 αὐτῶν] — ACD. 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. probante J. Millio prol. 1202. J. A. Bengelio.
 ταύρους] + αὐτοῖς D.
 τὴν πυλῶνα] τῆ πυλῶνος Codex Stephani. Versio Copt. probante E. Schmidio.

ἐνέγκας] ἐνέγκαντες D. Versio Aethiop. ἀνέγκας 4.
 ἤθελε] ἤθελον D 1. 2. 10. 19. 21. 26. 27. Lectioari. 2. Editio Erasmi 1. Ald. Versio Aethiop. Theophylactus.
 θύειν] ἐκιδύειν D.
 ἡμεῖς] — 1. οἱ ἀπόστολοι] — D.

14. Ἀκασάνης] ἀκασας D.

vocis & Sermonis potentem. Jamblicus de Myster.
 init. θεὸς ὁ τῶν λόγων ἡγούμενος ὁ ἱερεὺς. Lucianus Pseu-
 dolog. 24. ὁ λόγιος ἱερεὺς. Aelianus de Anim. X. 24.
 τῷ ἱερεῖ — τῷ πατρὶ τῶν λόγων.

13. τῆ Διὸς τῆ ὄντος πρὸς τῆς πόλεως] Porphyrius de
 abstinent. II. 10. βῆν δὲ Δίος ἱερεὺς πρῶτος, ἱερεὺς ὢν
 τῆ πολιεύς Διὸς. Etymol. ex Callimacho. ἐς τὸ πρὸ
 ταύρας ἱερὸν ἄλεις διῶτε, ἡ τὸν πάλαι Παγγαίον ὁ πλά-
 σας Ζῆνα ἐρῶν ἄλαζον ἄδικα βιβλία ψῆχει. Curtius IV.
 2. Herculi, quem praecipue Tyrii colerent, sac-
 rificare se dixit — Legati respondent, esse tem-
 plum Herculis extra urbem. Glossarium Dialis, ὁ
 τῆ Διὸς ἱερεὺς. Pollux IX. 15. μέρη τῶν προπόλεων. ἱε-
 ραί, τελετήρια, μέγαρα, ἀνάκτορα, χρητήρια, ἡρώα, ἡρία,
 μνήμματα, πολυάνθρα, τάφους. Hesychius. ἀντήλιοι, θεοὶ,
 οἱ πρὸ τῶν πυλῶν ἱδρυμένοι. Aeschylus VII. c. Theb.
 147. ἐν μάχῃσις τὴν μάχην ἀνασσοῦ ὄγκῃ πρὸ πόλεως
 ἐπτάπυλον ἔδος ἐπὶ ῥῶν. Schol. ὄγκῃ ἀθῆνῃ, ἡ πρὸ τῆς πό-
 λεως, ἡτοι ἄσα ἐξωγραφῆμένη πρὸ τῆς πόλεως ἡγοῦν ἔμπρο-
 σθεν, ῥῶν τὴν ἐπτάπυλον πόλιν τῶν θεῶν. Lycophron
 Cassandr. p. 156. Πάλλας — Πυλάτιδος. Tzetzes.
 ἐν ταῖς πύλαις γὰρ αὐτὴν ἔγραφον τῶν πόλεων — ὡς ἐν
 προσηύσις τὸν Ἄρεα, συμβολικῶς τῶν ὑποτιθέμενοι, ὡς ἐν
 ταῖς πόλεσι — χρὴ συμβεβῆλῃ καὶ φρονήσεως, ἐν τοῖς ἐκ-
 τὸς δὲ ὑπὲρ τῶν ἀμύνεσθαι τῆς πολιμίας. Suetonius
 Aug. 31. sub Palatini Apollinis basi. Plautus Ru-
 dent. Venus extra urbem.

ἐνέμασεν] Athenaeus VII. p. 297. D. ἱερεῖαν πρό-
 σον ἐφάνηται — θύειν τοῖς θεοῖς τῆς βιωτῆς. Hermo-
 genes de Invent. III. 17. de mactatis ad aram. διδα-
 κρυμῆς, θρηνητῆς, ἐσθραμῆς. Aristophanes Av.
 849. ἐγὼ δ' ἡμεῖς θύσω τοῖς κακοῖσι θεοῖς, τὸν ἱερεῖα
 πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ. πᾶι, πᾶι. 894. ἀπελθ' ἀφ'
 ἡμῶν καὶ σὺ καὶ τὰ τέμματα. Lucianus de Sacrific. 12.
 οἱ θύοντες — ἐφάνησαν τὸ ζῶν — προσάγουσι τὸ
 βωμόν, καὶ φονεύουσιν ἐν ὀφθαλμοῖς τῆς θεῆς. de Syria Dea
 58. θυσιῆς τρόπος — εἰσάγουσι τὰ ἱρία ζῶα. Plut. Aemil.
 Pauli. p. 273. A. ἡγοῦντο χρυσοκέραι τροφίαι βῆς
 ἡμῶν, μίτρας ἡσκημένους καὶ ἐνέμασιν — πρὸς ἱερουργίαν.
 Plinius H. N. XVI. 4. ferunt, primum omnium
 Liberum patrem impoluisse capiti suo coronam

ex hedera. Postea Deorum honori sacrificantes
 fumerunt, victimis simul coronatis. Prudentius
 H. X. 1021. Hue taurus ingens fronte torva & hi-
 spida fertis revinctus aut per armos floreis, aut im-
 peditis cornibus deducitur — Hic ut statuta est
 immolanda belua, ipsae denique fores, ipsae hostiae,
 ipsae arae, ipsi ministri & sacerdotes eorum co-
 ronantur. Plut. parall. p. 310. C. μεθύσας τὸν πα-
 τέρα καὶ ἐφάνησας, ἡγάγεν ἐπὶ τὸν βωμόν — καὶ δα-
 κρύσας ἀνέλα. Diodorus S. XVI. 91. ἰσήμεναι, ἐν
 πανηγύρεσι καὶ θεῶν θυσιῇς φιλιπποῦ ὥσπερ τὸν ταῦρον
 ἐσθραμῆν σφαγῆσθαι. Aen. V, 366. Victori vela-
 tum auro vittisque juvencum. Servius in Aen. III.
 21. Ubique Jovi juvencum legimus immolatum,
 ut: statuam ante aras velatum fronte juvencum,
 jam cornu petat & pedibus qui spargat arenam. I-
 tem Juvenalis: qui vexat nascenti robora cornu.
 Nam in victimis etiam aetas consideranda. Id. 3.
 314. βούν ἱερεύσειν Ἀρσῶν, πενταέτηρον ὑπερμένει προῖαν.
 Ovidius P. IV. 4. 29. Templaque Tarpeiae pri-
 mum tibi fedis adiri, & fieri faciles in tua vota
 deos. Colla boves niveos certae praebere securi,
 Quos aluit campis herba Falisca suis. M. IV.
 752. Dis tribus illa focos totidem de cespite ponit,
 Laevum Mercurio, dextrum tibi, bellica virgo,
 Ara Jovis media est. Mactatur vacca Minervae,
 Alipedi vitulus, taurus tibi, summe Deorum. F.
 V. 514. Audito palluit illa Jove. Ut rediit animus
 cultorem pauperis agri immolat, & magno torret in
 igne bovem. Juvenalis XII. 5. sed procul exten-
 sum petulans quatit hostia funem Tarpejo serva-
 ta Jovi, frontemque coruscant, Quippe ferox vi-
 tulus templis maturus & arae. Silius III. 218. Ni-
 veoque ante omnia tauro placatus meritis monitor
 Cyllenius aris. Diodorus XVI. 91. ἔσπεται μὲν ὁ
 ταῦρος, ἔχει τέλος, ἡλθὼν ὁ θύων. Antoninus Lib.
 VIII. οἱ μὲν ἱερεῖς τὸν Ἀλκυονίδα ἐφάνησαν ἀθήγαγον —
 περισπάσας ἂν ἀπὸ τῆς Ἀλκυονίδος τὰ τέμματα, καὶ αὐ-
 τὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐπιθέμενος.

14. Dion Chrysost. p. 432. B. δὲ περιρρήξασθαι ἐκ-
 πηδῶν γυναικὶ εἰς τὰς ὁδούς.

ὁ Παῦλος, λαβρῆξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸ ὄχλον, κράζοντες, καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, 15 εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ὑπὸ τέτων τῶν μαλακίων ἐπιστρέφειν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ καὶ ζωῆς, ὅς ἐποίησε τὸ οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Ὅς ἐν ταῖς παρωχη- 16 μέναις γενεαῖς εἶπεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καὶ τοι γὰρ ἐκ ἀμαρ- 17 τυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, ἐρανοῦν ἡμῖν ὑετὸς διδὼς καὶ καιρὸς καρποφόρος, ἐμ-

αὐτῶν] ἑαυτῶν A 14. a prima manu. 18. 36. + καὶ D a prima manu.
εἰσεπήδησαν] ἐξεπήδησαν AC a prima manu. DE 14. a prima manu. 18. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus;
Iulianus. probante J. Millio prol. 972.
15. λέγοντες] φωνῶντες D a prima manu, & Versio Latina: vociferantes. καὶ λέγοντες] — 18.
καὶ fecundo loco] — D. ἐσμεν ὑμῖν] ὑμῖν ἐσμεν 38. 40. ἐσμεν 1. 4. a prima manu.
ὑμᾶς] ὑμῖν τὸν Θεόν, ὅπως D Irenaeus. + ἵνα E Irenaeus.
τέτων τῶν μαλακίων] τῶν μαλακίων τέτων 21. ἐπιστρέφειν] ἐπιστρέψατε D. ἐπιστρέψατε E.
τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα] Θεὸν ζῶντα A C D. ex emendatione E 40. Athanasius c. gent. 29. τὸν Θεὸν ζῶντα D a
prima manu. τὸν ζῶντα Θεὸν 38. ὅς ἐποίησε] τὸν ποιήσαντα D. καὶ τὴν γῆν] — 2.
16. ὅς] ὁ D εἶπεν] Versio Latina Cod. D. Sanavit.
πάντα] κατὰ D. a prima manu. At vers. Latina: omnes.
17. καὶ τοι γὰρ] καὶ τοι AC a prima manu. Athanasius καὶ γὰρ DE. ἀμαρτυρον] ἀμαρτυραν C.
ἑαυτὸν] αὐτὸν AE. ἑαυτὸν ἀφῆκεν] ἀφῆκεν ἑαυτὸν C.
ἀγαθοποιῶν] ἀγαθοποιῶν AC 15. 18. 36. 37. 40. Athanasius.
ἡμῖν] ὑμῖν CDE 3. 11. 14. 15. 17. 21. 25. 27. 31. 33. 43. 47. Editio Ald. Versio Syra posterior. Athana-
sius, Irenaeus III. 21. Theophylactus — A. Versio Vulg. Aethiop. probante J. A. Bengelio. αὐτοῖς Ver-
sio Syra prior. probante T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5. υἱὲς διδὼς] διδὼς υἱὲς A.
ἐμπιπλῶν] ἐμπιπλῶν DE. τροφῆς] χαρὰς 25.
ἡμῶν] ὑμῶν ADE 5. 8. 10. 14. 15. 17. a prima manu. 20. a prima manu. 24. Codices Lati-
ni. Versio Syra posterior, Irenaeus, Ambrosius, Theophylactus, Athanasius, probante J. A. Bengelio. αὐτῶν
Versio Syr. prior. 18. μόλις] μόλις D.
κατεπαύσαν] κατεπαύσαντο C a prima, ut videtur, manu.
αὐτοῖς] αὐτὸς 28. + ἀλλὰ πορεύεσθαι ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια C. 3. 4. in ora. 15. 18. 20. ex emendatione 25.

15. ὁμοιοπαθεῖς] Schol. MS. in Il. i. 553. τὰ θεῖα πρὸς ὀλίγον ἔχει τὰς ἡμέρας, τὰ δὲ θεῖα ὁμοιοπαθεῖς προσέχοντα παραμένει. Aristoteles Nicomach. I. 3. διὰ τὸ πολλὰς τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις ὁμοιοπαθεῖν Σαρδανάπαλα. Probl. 30. 1. διατὶ πάντες, ὅσοι περὶ τοὺς γυνώσκοντες ἄνδρες καὶ κατὰ φιλοσοφίαν ἢ αὐλητικῶν, ἢ ποιητῶν, ἢ τέχνης, φαίνονται μιλαγχολικοὶ ὅτις — οἷον λέγεται τῶν τε ἡρώδων τὰ περὶ τὸν Ἡρακλῆα — ἔτι δὲ καὶ περὶ Ἄλκιον καὶ Βελλορόφοντην — καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώων ὁμοιοπαθεῖς φαίνονται τέτοις; Eth. VIII. 13. οἱ τοιοῦτοι δὲ ὁμοίους καὶ ὁμοιοπαθεῖς, ὡς ἐπὶ τὸ πολλόν. Theophrastus H. P. V. 8. διὲ δὲ ὁμοιοπαθεῖς εἶναι τὰ μέλλοντα συμφορεῖσθαι, καὶ μὴ ἐναντία, καθάπερ ἐλπίδες καὶ ὕμνοι. Bardesanes ap. Euseb. P. VI. 10. ἄλλοι δὲ, ὡς ἀμύδης καὶ μηκέτις ὑπὸ τῶν ὁμοιοπαθῶν ἐλαύνονται, καὶ τὰς ἀδικήσας ἐκ ἀδικήσας. Sextus Empir. 2. Log. I. 301. καὶ λέγωμεν, ὁράσει ληπτὴν εἶναι τὴν ἀκρόν, ὡς ἀκρόν, τυτ-
τῆν ὡς ἀκρόν, ὁρᾶμεν τὸ ὁμοιοπαθεῖν τὴν ὁρᾶν ἐκεί-
νη, ὡς μηκέτι αὐτὴν ὁρᾶν εἶναι ἄλλ' ἀκρόν. Themistius XXVI. p. 318. D. ταῦτα μὲν ἐν ἅπαντα (de partibus Philosophiae) ξυνήρμωσε πρῶτον ὡς περὶ μέλη ἐνὸς ζώου διηρμήμενα, καὶ σύμπλοκα ἔδειξε καὶ ὁμοιοπαθεῖν. Galenus de Vir. Medic. Simpl. III. χαλεπὸν ἐδὲν ἦν, ἐγκαυ-
θέντα ποτὶ καὶ αὐτὸν, ἄνθρωπος γὰρ ἦν ὁμοιοπαθεῖς ἡ-
μῶν, ἐξυροδὸν τὴν κεφαλὴν ἐπιβρίσασθαι. de locis affect.
II. ἐπισυσαμην, ἅπανσι γίνεσθαι ταῦτόν, ἐδῶντες ἐν τοῖς
πλείστοις ὁμοιοπαθεῖς ἡμᾶς ὑπάρχοντας, ὡς ἀπὸ τῶν αὐτῶν
αἰτιῶν πάσχειν τὰ αὐτά. Eusebius in Il. α. p. 28.
51. τὰ δ' ἄλλα σωματώδεις αὐτὰς πλάττει καὶ ἀνθρω-
ποπαθεῖς, ἵνε καὶ τιτρώσκονται, ὡς ἀφροδίτη καὶ ἄρης καὶ
ἄλλες καὶ κεραιὶ βληθέντες ἐδὲ εἰς δικαίους ἐν αὐτοῖς τὰ
ἔλκη θεραπεύονται· βάλονται δὲ καὶ ὑπὸ ἔρωτος — καὶ
θεῶς πάσχειν. ὡς οἱ δίδασκοντες ὑπὸ τῶν Βριάρεων καὶ Τρόμων
ἐπὶ τῶν δίδω, ὡς ἡ ἀφροδίτη — καὶ ἐσθίειν καὶ πίνειν,
καὶ ὑπνεῖν. καὶ ὅλως πάντα πάσχειν ὅσπερ ἄνθρωποι.
Jof. Maccab. 12. ἐκ ἡδίστης, ἄνθρωπος ὢν, τὰς ὁμοιο-
παθεῖς, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γενομένης τοῖς ἡρώων γλωττοτομή-

σαι. Versio Vulg. Et nos mortales fumus similes vobis homines. Jac. V. 17. Sap. VII. 3. ejusdem naturae & conditionis. Od. π. 187. ἔτις τοι θεὸς ἡμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἴσκεις; Ovidius M. XIV. 130. Sibylla. Nec Dea fum, dixit, nec sacri turis honore Humanum dignare caput, neu nefcius erres.
ἀπὸ τέτων τῶν μαλακίων ἐπιστρέφειν] Jof. A. X. 4. 1. ὁ βασιλεὺς τὰ τε ἄλση, τὰ τοῖς ξηνοῖς ἀνεμμένα θεοῖς, ἐξέ-
κονε, καὶ τὰς βαμύς αὐτῶν κατέσκαψε — καὶ τέτω
τῷ τρόπῳ τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὰς δόξης εἰς τὴν τῶ Θεοῦ
θερησίαν ἐπέστρεψε. In genere masculino, veluti si digito designasset statuas Deorum.

Non divinum est imperium inter Jovem, Neptunum & Plutonium, sed Deus solus dominatur in omnia.

ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα] Judaeis Christum praedicat. Act. III. gentibus Deum Patrem.

16. παρρημιῶν] Il. π. 252. ἄσπερ δὲ δὲ προβέβηκε, παρρημιῶν δὲ πλεονεχῶς τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἐπὶ μοῖρα λείπεται. Plut. Camill. p. 135. D. ἔφη γὰρ, ἐν τῇ παρρημιῇ νυκτὶ καθ' ὅδον βαδίζων, ἦν καιρὸς οἰομαζέσθαι, κληθεῖς ὑπὸ τινος. Jof. A. VIII. 12. 3. ἵνα — περὶ τῶν παρρημιῶν ἐκ τῶ τότε γινόμενης συγ-
γνώμης παρὰ τῶ Θεοῦ τόχῃ.

ἵασι] Ter. Andr. I. 2. 18. Dum tempus ad eam rem tulit, fivi, animum ut expleret suum: Nunc hic dies aliam vitam adfert, alios mores postulat.

17. ἀμαρτυρον] Thucydides II. 41. μοῖρα μεγάλην δὲ σημειῶν, καὶ ὁ δῆτοι ἀμαρτύνειν γὰρ τὴν δύναμιν παρασχόμενοι τοῖς τε ἴν καὶ τοῖς ἑπειτα θαυμασθόμενοι. Dionysius Hal. . . . ἀμαρτύνειν συμβόλαια. Demosthenes. . . . Isocrates. . . . Plut. de Solert. animal. p. 975. A. ἔτι ἀμαρτύνειν Ἰνδῶν ἐπαγόμενοι ἢ Λιβύων διηγήσεις, καὶ δὲ πικταχῶ μαρτυρας ἔχει τὰς ἐργαζο-
μένης τὴν θάλασσαν.

ἐρανοῦν] Il. π. 544. ἔγειρε δὲ νῆκος Ἀθήνη οὐρανὸν καταβῶσα. Od. v. 31. Σχεῖδον δὲ οἱ ἦλθον Ἀθήνη οὐρα-
νόθεν

18 ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις καλέ-
 19 παυσαν τῆς ὁχλῆς τῇ μὴ θύειν αὐτοῖς. Ἐπῆλθον δὲ ὑπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίῃς Ἰε-
 20 δοαῖοι, καὶ πείσαντες τῆς ὁχλῆς, καὶ λιθάσαντες τὸ Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τὸ πόλεως,
 20 νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. Κυκλωσάμενον δὲ αὐτὸν τῇ μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν
 21 πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. Ἐυαγγελισάμενοί τε τὴν πό-
 λιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανὸς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν.
 Ἐπι-

31. 33. 34. 36. 47. Codices quatuor Stephani, Versio Syra posterior in margine.

19 ἐπῆλθον δὲ] διγερμένοι αὐτῶν καὶ διδασκόντων, ἐπῆλθον D. διγερμένοι δὲ αὐτῶν διδασκόντων C. διατριβόν-
 ταν δὲ αὐτῶν (ἐκεῖ 40) καὶ διδασκόντων ἐπῆλθον E Codices Stephani quatuor, 3. 4. in ora. 14. 15. 18. 20. ex
 emendatione 29. 31. 32. 33. 34. 36. 40. 42. 43. Editio Complut. Plantin. Genov. Versio Syra posterior in mar-
 gine. συνελθόν δὲ 38. ἐπῆλθον δὲ A.

ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίῃς Ἰεδοαῖοι] τινες ἀπὸ Ἰκονίῃς καὶ Ἀντιοχείας D. Versio Syr. utraque. τινες ἀπὸ
 Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίῃς Ἰεδοαῖοι E. οἱ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίῃς, καὶ Ἰεδοαῖοι 15. 18.

πείσαντες] ἐπισείσαντες D. 31. Versio Syr. utraque, post ψυδόνται. διαλεγόμενον αὐτῶν παρήγορα ἔπεισαν
 C. 4. in ora. διλεγόμενον αὐτῶν παρήγορα ἀνέπεισαν 14. a prima manu. 15. 18. Codices quatuor Stephani.

25. 27. 29. 31. 33. 34. 36. 38. 40. 43. Versio Syra posterior in margine. + ἀποσῆναι ἀπ' αὐτῶν, λέγον-
 τες ὅτι ὁδὸν ἀληθῆς λέγουσιν, ἀλλὰ πάντα ψευδῆται C. 3. 4. in ora. Codices quatuor Stephani. 15. 18. 25. 27. 29.

31. 33. 34. 36. 40. 43. Versio Syra posterior in margine, probante H. Bullinger.

λιθάσαντες] λιθοβολήσαντες A. 15. 18. 36.
 ἔσυρον] ἔσυραν DE. 27. 29. 32. 43. 45. Editio Complut. Plantin. Chrysostomus.

νομίζοντες] νομίζοντες AD 40. αὐτὸν τεθνάναι] τεθνάναι αὐτὸν D.

τεθνάναι] τεθνήσκοντες AC 15. 18. 29. 36. 20. κυκλωσάντων] κυκλώσαντες D a prima manu.

αὐτὸν τῶν μαθητῶν] τῶν μαθητῶν αὐτὸν ACD. ex emendatione 31. 38. 40. Chrysostomus. αὐτῶν τῶν μαθη-
 τῶν 47. Editio Complut. + αὐτῶν D. a prima manu. E. Versio Aethiop. τῇ] τὴν D. a prima manu.

τὴν] + Λύστραν D. τῇ] τὴν D. a prima manu.

ἐξῆλθε] ἐξῆλθον 38. εἰσῆλθε 26. Theophylactus. ἦλθεν 40. + ὁ Παῦλος 17. 33. 34. 47.

21. εὐαγγελισάμενοί] εὐαγγελισμένοι ADE. τῇ] δὲ D 40. μαθητεύσαντες] + τὸς Editio Bogardii.

Ἰκόνιον καὶ] εἰς Ἰκόνιον καὶ ACE. 3. 31. 33. 34. 36. 40. Versio Syr. + εἰς ACE. 3. 18. 31. 40. Versio Syr.

ἵδεν καταβῆσαι. Aen. VIII. 423. Ignipotens coelo
 descendit ab alto. Jac. I. 17.

ὅτι] Taanith IX. 2. Super pluviis & super nunciis bonis dicat: benedictus, qui bonus est & qui benefacit. Bereschith R. XIII. 17. Discimus nos oportere benedicere & pro pluviis & bonis nunciis, dicebat enim: benedictus qui bonus est & benigne facit. R. Barachia nomine R. Levi quaesivit: Unde hoc? ex Prov. XXV. 13. Quae est ratio nuntii boni, ea & aquae frigidae. R. Joda dixit: Ita benedixit Ezechiel: Pater, benedictum, exaltatum, magnum int nomen tuum pro singulis guttis, quas tu demittis nobis, quia inde tu alis nos — R. Jose F. Jacobi ivit ut viseret R. Jode Magdalenum, audivit vocem ejus benedicientem: mille millium & myriades myriarum benedictionum & laudum nos debemus nomini tuo pro singulis guttis, quas demittis nobis, quia tu retribuisti retributiones bonas peccatoribus. & LVII. 1.

καιρὸς καρποφόρος] Achmet 201. εἶδον κατ' ὄναρ, ὅ-
 τι εἰς δένδρον — ἀναβίς ἡσθιον ἀπὸ τῆς καρπῆς αὐτῆς καὶ
 ἔφη αὐτῷ, ὅτι ὑμῖν αἰσῶν — ἔλθον ἕτερος ἄνθρωπος
 — ἠρώτησε τὸν αὐτὸν λόγον — καὶ ἔφη αὐτῷ, ὅτι ὑμῖν
 αἰσῶν θλίψεις — καὶ διηπόρησαν οἱ συγκαθέμενοι, πῶς ἡ-
 τος ἐνὸς τῆς ὁράματος διαφόρος ἡμῖν ἔμελλεν; καὶ ἀπεκρίθη
 ὅτι ὅτι ἠρώτησε ὁ πρῶτος, καρποφόρος ἦν ὁ καιρὸς: ὅτι δὲ ὁ
 δεύτερος, θλιπόμενος ἦν. Eustathius in Od. x. p. 378. 9.
 τὸν Ἀϊόλον ὁ τῆς ἀλλογορίας λόγος εἰς ἐν αὐτὸν ἀνάγει, διὰ
 καὶ διδῶσιν αὐτῷ β. πᾶσις τὴν τῶν μετῶν δωδεκάδα. καὶ
 τῶν τῶν μὴν θηλείας λέγει, τὰς καρποφόρας δηλαδὴ μῆ-
 νας καὶ κατὰ τὰ θηλεία γεννητικὰς τὰς δὲ ἀρρένας κ.τ. λ. Si-
 lius XV. 55. Quantas ipse Deus laetos generavit in
 usus res homini, plenaque dedit bona gaudia dextra.
 Levit. XXVI. 4. Dent. XXVIII. 12. Ps. LXV.
 10. CXLVII. 8. Philo de caritat. p. 390. 40. ὁ-
 λῖγα μὴν γὰρ αὐτοῖς εἰς γεωργίαν παρίσχοι, πλεῖστα καὶ
 ἀναγκαῖα πρὸς καρποφορίαν καὶ εὐνοίαν ἡ φύσις, καί-

μὴς ὑστέρως, αἶρος εὐκρασίας.

ἐμπιπλῶν] Xenophon ἐμπιπλάτο πάσης εὐ-
 θυμίας. Socrates ap. Xenophont. Memorab. IV. τὸ
 δὲ ἐπὶ τροφῆς δέμεθα, ταύτην ἡμῖν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι,
 καὶ ἄρας ἀρμόττους πρὸς τὸτο παρέχει, αἱ ἡμῶν ἐ-
 μοί, ἂν δέμεθα, πολλὰ καὶ παντοῖα παρασκευάζουσιν, ἄλ-
 λὰ καὶ οἷς εὐφρανόμεθα, πᾶν καὶ ταῦτα φιλόφροντα.
 Cic. N. D. II. 53. Sed illa quanta benignitas natu-
 rae, quod tam multa ad vescendum, tam varia, &
 tam jucunda gignit: neque ea uno tempore anni;
 ut semper & novitate delectemur & copia. . . .
 perpetua quaedam autumnitas signatur, propter
 proventum aestivum, cum fruges diversis tempo-
 ribus percipiuntur.

εὐφροσύνης] Anthol. I. 2. 2. εἰς ἄμπελον — αὐξο-
 μέναι ἔσβασιν εὐφροσύνην. Jud IX. 13. Sir. XXXI.
 31. Ps. CIV. 14. Prov. XXXI.

19. νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι] Elianus N. A. V. 54.
 ἦν δὲ ἄρα ἡ πέρδελις καὶ τῶν πικρῶν δολιχότερον — καὶ
 τὴν μὴν γαστέρα διώγων, παρήκε δὲ τὰ σκέλη, τῷ δὲ ὁ-
 φθαλμῷ κατέμυσεν, πῆξι γὰρ μὴν καὶ συνέχει τὸ ἄσθμα,
 καὶ κτετακταί. οἱ δὲ τὴν ἀνθρώπου ἐχθρὴν ἰδόντες, τεθνάναι
 νομίζουσιν αὐτὴν. VI. 54. περὶ τῶν χειρῶν ἐχθρὴν, μέλλων
 ἀλίσκισθαι — πῆξι τὸ πνεῦμα, καὶ ἀκίνητος ἀτρεμεῖ, καὶ τὸ
 τελευτῶν ὑποκρίνεται. Curtius VIII. 1. 24. Debilitatum
 vulnere, quod in ea consternatione acceperat, ja-
 cuisse non alias quam simulatione mortis tutiorem.
 Plinius Ep. III. 14. Rem atrocem — Largius Macedo
 passus est — Lavatur in villa Formiana: repente
 eum servi circumstant; alius fauces invadit,
 alius os verberat; alius pectus & ventrem — con-
 tudit: & quum exanimem putarent, abjiciunt in
 fervens pavementum, ut experirentur, an viveret.
 Ille, sive quia non sentiebat, seu quia se non fen-
 tire simulabat, immobilis & extensus fidem per-
 actae mortis implevit. Tum demum quasi aëtu
 solutus effertur; excipiunt servi fideliores, concu-

Ἐπιτηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, ὡς ἀκαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι 22
 πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Χειροτονήσαντες 23
 δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐ-
 τὰς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιστεύκισαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυ- 24
 λίαν· καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν. Καὶ κειθέντες ἀπέ- 25
 πλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν· ὅθεν ἦσαν ὡς ἀποδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον, ὃ 26
 ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίη- 27
 σεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρό- 28
 νον ἕκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

ΚΑΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΤΕΛΘΟΝΤΕΣ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τὰς ἀδελφάς· ὅτι ἐὰν μὴ πε- 1
 ριτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. Γενομένης ἔν τῷ ἔθνεσι συζητήσεως· ἐκ 2
 ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτὰς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνά-
 βαν

~ συζητήσεως

22. μαθητῶν] + καὶ C 2. 25. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Bogardi*. Versio *Syr.* *Chrysostomus* in Gen. H. 32. *Oecumenius*. Ed. ὡς ἀκαλοῦντες] + τε D. Versio *Vulg.* ἡμᾶς] ἡμεῖς 33.
 εἰσελθεῖν] εἰσελθὲν D. a prima manu. καὶ] — Versio *Arab.* probante *T. Beza* in annot. Ed. 3. 4. 5.
 + λίγους Versio *Syr.* prior, & posterior in margine.
 τῷ Θεῷ] τῶν ἐθνῶν 32. a prima manu. *Basilius* *Eth.* 72.
 23. πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν] κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους ACD 3. 31. 33. 40. Versio *Vulg.* *Syr.* + καὶ
 27. 29. παρεθεντο] παρέδωκαν 37. προσευξάμενοι] + δὲ D. + τε 4.
 24. καὶ διελθόντες] διελθόντες δὲ D. πεπιστεύκισαν] πεπιστεύκασιν D. ἐπιπεπιστεύκισαν Editio *Bogardi*.
 ἦλθον] ἦλθαν D. καὶ] — 45. Editio *Ald.*
 25. καὶ] — Editio *Ald.* εἰς] + τὴν E. 40.
 λόγον] + τὸν θεὸν E ex emendatione. ἐν Πέργῃ] εἰς Πέργην A.
 + τὸν κύριον AC. Codices *Stephani* tres. 20. 33. 34. 40. Versio *Vulg.* εἰς] — Editio *Ald.*
 Ἀττάλειαν] Ἀτάλειαν 16. *Lectonar.* 2. Ἰταλίαν Codices *Latini*. Versio *Syr.* *Aethiop.* *Arab.* + ἰουδαί-
 γιλιζόμενοι αὐτὰς D. Versio *Syr.* posterior cum asterisco. Ἀντιόχειαν] Μίλητον Codex teste *Oecumenio*.
 26. ἀπέπλευσαν] ἀποπλεύσαντες 36. ὡς ἀποδομένοι] παραδομένοι 31.
 ἦσαν] ἦσαν *T. Hemsterhusius*. συναγαγόντες] συναχάντες D. συναχόντες 56.
 27. ὡς ἀποδομένοι] ὡς ἀποδομένοι 43. ἀνήγγειλον D. ἀνήγγειλαν E. *Basilius*, *Chrysostomus*.
 ἀνήγγειλαν] ἀνήγγειλον AC 15. 18. 33. 34. 40. ἀνήγγειλον D. ἀνήγγειλαν E. *Basilius*, *Chrysostomus*.
 ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν] ὁ Θεὸς ἐποίησεν αὐτοῖς μετὰ τῶν ψυχῶν αὐτῶν D. ἐποίησεν μετ' αὐτῶν ὁ Θεός. *Lect.* 2.
 28. διέτριβον] διέτριβον 47. ἐκεῖ] — ACD 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio *Vulg.*
- Aethiop.* probante *J. Millio* prol. 972.
 1. κατελθόντες] ἐξελθόντες 4. 23. 36. 56.
 Ἰουδαίας] + τῶν πεπιστευκότων ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ φαρισαίου 8. Versio *Syr.* posterior in margine.
 τὰς ἀδελφάς] τοὺς ἀδελφοὺς 40.
 περιτέμνησθε] ἀπεριτέμνησθε ACD 15. 18. 36. 40. *Constitut.* *Apost.* VI. 12. *Epiphanius* H. 28. + καὶ D.
 Versio *Syr.* posterior in margine. ἔθει] ἔθει 15. + τῷ AC a prima manu.
 Μωϋσέως] Μωϋσέως AD 31. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*, *Oecumenius* Ed. τὸ νόμον Versio *Syr.* + περὶ
 ριπαῖτε D. Versio *Ar.* *Syr.* posterior in margine. *Constitut.*
 δύνασθε] δύνασθε C. 15. 15. 18. 36. σωθῆναι] περισωθῆναι 31.
 2. οὐ] δὲ CD. 4. 15. 18. 26. 33. 34. 36. Versio *Syr.* *Copt.*
 εἰσείσως] ἐκτάσως D. sed Versio *Latina*: seditione.
 καὶ συζητήσεως] — E Versio *Vulg.* *Copt.* probante *J. Millio* prol. 441. καὶ συζητήσεως ACD. 1. 3. 8. 9.
 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 20. 23. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 44. 45. 46.
 47. 56. Editio *Complut.* *Bengelii*. Versio *Syr.* utraque, *Constitut.* VI. 12. *Chrysostomus*, *Theophylactus*.
 τῷ posteriorius] — DE. πρὸς αὐτὰς] σὺν αὐτοῖς D. ἔταξαν] ἐτάξαντο E.

binæ cum ululatu & clamore concurrunt: ita & vocibus excitatus, & recreatus loci frigore, fublatis oculis agitatoque corpore vivere se, & jam tutum erat, confitetur. *Lucianus* *Afin.* 44. ψεύδεται ὡς τεθνῆκας ἐν ταῖς πληγαῖς. *Diodorus Sicul.* XXXIII. p. 536. ὁ δὲ ἀθηναῖος, ὡς νεκρὸς ἂν ἔλαβη, καὶ προσποιητῶς τετελευτηκέναι τῆς νυκτὸς ἐπιλαβῆσθαι διεσώθη. *Florus*. IV. 10. Deleraeque reliquae copiae forent, nisi urgentibus telis in modum grandinis procubissent in genua milites, & elatis super capita scutis caesorum speciem praeberent. *Avienus* *Fab.* IX. ille trahens nullo jacuit vestigia, gressu exanimem fingens sponte relisus humi. *Apulejus* IX. Nec ille prostratus ac praeventus vulneribus ullum reperire quens salutis subsidium, quod solum restabat, si-

mulat se mortuum. *Matth.* X. 16.

Uti Paulus prius lapidationi *Stephani* consenserat: ita nunc veterem culpam expiat. 2. *Cor.* XI. 25.

22. Ut per desertum in terram Canaan venerunt. *Vajikra* R. XXX. Dixit David ad Deum S. B. quoniam est porta aperta ad vitam futuri seculi: ex mente R. *Jodan* Deus Davidi respondit: si debes in vitam ingredi, debes etiam afflictiones tolerare S. D. *Prov.* X. 17.

25. Ἀττάλειαν] *Stephanus*. Ἀττάλεια πόλις Ἀσσίας [I. *Λυκίας* emendante *T. Beza*] πρότερον Ἀγρόειρα καὶ Ἀλλοειρα λεγομένη — τὸ ἰθὺκόν, Ἀτταλίδες. *Strabo* XIV. p. 983. B. εἴτα πόλις Ἀτταλία, ἰπώνυμος τῷ κτισάντες φιλαδέλφει — φασὶ δ' ἐν τῷ μεταξὺ φασαλίδος

βαν καὶ τινες ἄλλες ἐξ αὐτῶν πρὸς τὰς ὑποκόμινας καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ,
 3 καὶ τῇ ζητήματι τῆς. Οἱ μὲν ὅν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆ ἐκκλησίας, διήρχον-
 το τὴ Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγόμενοι τὴ ἐπιστροφὴν τῶν ἑθνῶν καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγά-
 4 λην παντοῖς τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆ ἐκ-
 κλησίας καὶ τῶν ὑποκόμινων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ'
 5 αὐτῶν. Ἐξάνεστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆ αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες·
 6 Ὅτι δεῖ ἐπιτελεῖν αὐτοὺς, ὡς ἀγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. Συνήχθησαν
 7 δὲ οἱ ὑποκόμινοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν καὶ τῇ λόγῳ τῆς. Πολλῆς δὲ συζητήσεως
 γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ὁρίσασθε ὅτι
 8 ἀφ' ἡμερῶν δεχάμενος ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τῆς χάριτός μου ἀκούσαι τὰ ἑθνη
 9 καὶ λόγον τῆς εὐαγγελίας, καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς,
 9 δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν. Καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε
 καὶ

ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον ἐν Βαριάβαν, ἐ τινες ἄλλες ἐξ αὐτῶν] ἔλεγεν ἡ ὁ Παῦλος μίμνειν ἕως, καθὼς ἐπίστευσαν,
 δι' ἡμερῶν ἐκείνων οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ καὶ Ἱερουσαλὴμ παρηγγέλιαν αὐτοῖς τῷ Παύλῳ ἐ τῷ Βαριάβαν ἐ τῶν ἄλλοις ἀναβαίνειν
 D. Versio Syra posterior in margine, usque ad Ἱερουσαλὴμ. ἄλλες] — 20.

καὶ tertio loco] + τὸς C. εἰς] ἐν E.
 Ἱερουσαλὴμ] + ὅπως κηρύξουσιν ἐπ' αὐτοῖς D. a prima manu. + ὅπως κηρύξουσιν ἐπ' αὐτῶν D. ex emendatione.
 Versio Syra posterior cum asterisco. 3. προπεμφθέντες] ἐκπεμφθέντες E. προπεμφθέντες P. f. m. m. s.
 τῇ] + τῇ D. 46. καὶ prius] + τῇ D. 1. 3. 23. 31. 47. 56. Theophylactus.
 ἐκδιηγόμενοι] διηγόμενοι 4. a prima manu. πᾶσιν] — 2. Theophylactus.
 4. παραγενόμενοι] γενόμενοι 24. παραγενόμενοι 40. Ἱερουσαλὴμ] Ἱεροσόλυμα A.
 ἀπεδέχθησαν] παρεδέχθησαν D a prima manu. sed Versio Latina: excepti sunt. παρεδέχθησαν AD. ex emen-
 datione. ὑπεδέχθησαν CD. 15. 18. 36. 34. 37. 40. + μίμνως D. a prima manu. μίμνως ex emen-
 datione D Versio Syra posterior cum asterisco.

ὑπὸ] καὶ C. 15. 18. 36. τε] δὲ Versio Syra posterior.
 ἀνήγγειλάν τε] ἀνήγγειλάντες D. ὁ Θεὸς ἐποίησεν] ἐποίησεν ὁ Θεὸς D. 38.
 αὐτῶν] + καὶ ὅτι ἡγοῖεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως C. ex emendatione. 1. 20. 25. 28. in ora, Versio Arab. est
 finis lectionis Ecclesiasticae ex XIV. 27.

5. ἐξάνεστησαν δὲ] οἱ δὲ παραγγέλιαντες αὐτοῖς ἀναβαίνειν πρὸς τὰς πρεσβυτέρους ἐξάνεστησαν λέγοντες D. Versio Syra
 posterior in margine, & ante λέγοντες addit: κατὰ τὴν ἀποστόλῃν, ἵνα τῶν Φαρισαίων.
 τινες] + ἄνδρες A. Codices Latini. τῇ prius] — D. Theophylactus.

Φαρισαίων] πρεσβυτέρων. 31. πεπιστευκότες] τῇ πεπιστευκότες I. ex emendatione, 8. 20. 25. 27. 28. 29. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Be-
 gardi, Hieronymus. πεπιστευκότες I. a prima manu.

λέγοντες] — D. ὅτι] — 4. a prima manu. ὡς E.
 Μωϋσέως] Μωϋσῆς AD. Editio Complut. Colinaei, Erasmi, Bogardi, Oecumenius Ed. ὡς E.
 6. δὲ] τε C. Versio Vulg. Ethiop. πρεσβύτεροι] + σὺν τῷ πλήθει Versio Syra posterior.
 λόγῳ] ζητήματι E Versio Syra posterior in margine. τέτρε] — 34.

7. συζητήσεως] ζητήσεως A. 13. 15. 33. 34. 36. 40. + 3.
 ἀνάστα] ἀνέστησαν ἐν πνεύματι D. a prima manu. Πέτρος] + καὶ D. a prima manu. + ἐν πνεύματι ἀγίῳ Versio Syra posterior in margine.

Πέτρος] + καὶ D. a prima manu. + ἐν πνεύματι ἀγίῳ Versio Syra posterior in margine. ἡμῶν ὁ
 ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο] ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο ὁ Θεὸς AC 40. Codices Latini. Hieronymus; Augustino. ἡμῶν ὁ
 Θεὸς ἐξελέξατο D. a prima manu. ἐν] — 16. 46. ἐν ἡμῖν] — 31. Versio Syr.

ἡμῶν] ἡμῶν A. 3. 40. Irenaeus, Constitut. Chrysostomus. τῇ prius] — D. a prima manu, E.
 τῇ λόγῳ] — Lectionar. 2. + τῇ κυρίῳ, καὶ 33. 34. καὶ πιστεύσει] — 16.
 8. καὶ ὁ] ὁ δὲ D. ἐμαρτύρησεν] διμαρτύρησεν C.

αὐτοῖς prius] — E probante J. Millio prol. 441. ἐπ' αὐτούς D. Hieronymus.
 αὐτοῖς posterius] — A 13. Editio Erasmi I. Ald. τε] — D.
 9. οὐδὲν] οὐδὲν I. 2. 4. 31. 45. 46. 56.

δὲ καὶ Ἀττάλίας δεικνύσθαι θύβην τε καὶ Λυρησσὸν —
 εἶτα ὁ κέστρος ποτάμιος. vid. supra in XIII. 19. nu-
 mi Augusti, Tiberii & Hadriani. Ἀττάλειαν. Stephanus.
 Ἀττάλεια, οἱ δὲ τῆς Κιλικίας [I. Λυκίας] κάρυτοι
 οὕτω φασὶ λέγεσθαι, ὡς Δημήτριος, ἀπὸ Ἀττάλειας φιλα-
 δέλφου κτίσαντες αὐτήν. Ptolomaeus, Παμφυλίας παρα-
 λία, ὁλβία, Ἀττάλεια. Hodie: Satalia Vecchia.

26. Libanius O. XI. 318. D. de Antiochia. οὐ-
 τε γὰρ ἡμέρας ὁδὸν θαλάσσης ἀπέχουσι. p. 339. D. εἰ-
 δόει γὰρ τὸ μέσον ἔκ, ὥστε ἀπὸ τοῦ ἐξ ἡμῶν κινήσει
 ἐκείνους κομιεῖται τῶν ἐκείνους ἐπὶ μεσημβρίας ἐξέσεως.

27. Inf. XV. 4. Luc. I. 72. X. 37. Gen. XXI.
 23. XXIV. 12. XXVI. 19. Jud. XI. 27. XV.
 3. Ruth. I. 8. 2. Sam. II. 6. III. 9.

1. Ex. XIII. 10. Cum adscenderet Rabbi ex Ba-
 bylonia in Judaeam.

2. Jos. A. XX. 2. 5. Ananiae sententia: διὰ
 μνησὶν δὲ αὐτὸν, ἔφη, καὶ χωρὶς τῆς περιτομῆς τὸ θεῖον σέ-
 βειν, ἔγχε πάντας κίρκας ζῆλῶν τὰ πάτρια τῶν Ἰουδαίων,
 τῶτο εἶναι κυριώτερον τῇ περιτομῇ. Contra sentit E-
 leazarus.

3. ἐποίησαν χαρὰν μεγάλην] Aristides. ὁ δὲ Θεὸς ἐποίη-
 σέν μοι χαρὰν ὑπερμεγίστην.

7. Inf. XXI. 26. Psal. LXXXVII. 6. i. Paral.
 XVIII. 5. 2. Par. VI. 8. i. Sam. XVI. 10. i. Reg.
 VIII. 16.

8. i. Sam. XVI. 10.

9. καθάρισας τὰς καρδίας] Lucretius VI. 23. Ve-
 rificis purgavit pectora dictis. Xenophon Sympo-
 sit. ἀνδράσιν ἐκκαθαρίνοισι τὴν ψυχὴν, ὥσπερ ἡμῖν. Li-
 banius O. X. p. 272. B. τῇ γὰρ ἐπιθυμίᾳ τῇ κέρδι
 ὁ σοφώτατος ἐκείνος ἐκάθερε τὰς ψυχὰς τῆς διδασκ.

ὡς αὐτῶν, τῇ πίστει καθάρσας τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν ἔτι περιζήτετε τὸ Θεόν, ὥστε 10
 εἶναι ζυγὸν ὅπῃ τὸ τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν ἔτε οἱ πατέρες ἡμῶν, ἔτε ἡμεῖς ἰσχύ-
 σαμεν βατάσαι, ἄλλὰ ὡς τὸ χάριτος + Κυρίῃ Ἰησοῦ Χριστῷ πιστευόμενοι σωθῆναι, 11
 καὶ ὃν τρέπον καλῶμεν. Ἐσχησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ Παύλον 12
 ἐξηγούμενων, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ 13
 τὸ σιγήσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.
 Συμμετῶν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνων λαὸν ὅπῃ τῷ 14
 ἀβραάμ· αὐτῷ. Καὶ τέτρω συμφωνῶσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται· Μετὰ 15
 ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ καὶ πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατε- 16
 σκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν· Ὅπως δὲ ἐκζητήσωσιν οἱ κατὰ- 17
 λοι-

+ τῷ

10. νῦν] καὶ νῦν E. + ἡμεῖς. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 τὸ Θεόν] — T Beza, J. A. Bengelius in Gnom.
 ἐπιθεῖναι] ἐπιτίθεσθαι 31. οἱ πατέρες ἡμῶν ἔτε ἡμεῖς] ἡμεῖς ἔτε οἱ πατέρες ἡμῶν Versio Syra posteriori.
 11. διὰ τῆς χάριτος] τῇ χάριτι 34. + τῷ ACDE 1. 3. 4. 10. 11. 14. 18. 20. 31. 38. 45. 46. 47. E-
 ditio Complut. Erasmi, Alu. Colinaei, Plantini, Bengelii, Chrysostomus, Theodoretus in Plat. II. Oecumen. Theophyl.
 καὶ] + ἡμῶν 13. Versio Syr. Copt. Irenaeus, Hieronymus.
 Ἰησοῦ Χριστῷ] — 20. a prima manu. 40. probante J. Millio prol. 792.
 Χριστῷ] — AE 1. 3. 4. 10. 11. 14. 17. 21. 23. 28. 33. 34. 35. 37. 38. 40. 45. 46. 47. 56. Lectorar. 2.
 Versio Syra posterior, Aethiop. Codices Latini, Theodoretus l. c. Chrysostomus, Theophylactus, probante J. Millio
 prol. 880. J. Bengelio. πιστεύομεν] πιστεύομεν D. a prima manu, sed Versio Latina: credimus.
 σωθῆναι] + ἡμῶν 25. 27. 29. καὶ] — 20.
 12. ἐσχησεν δὲ] συγκατατεθειμένοι δὲ τῷ πρεσβυτέρῳ τοῖς ὑπὸ τῷ Πέτρῳ εἰρημένοις ἐσχησεν D. Versio Syra posterior
 cum Hieronico. ἐσχησεν] ἐσχησεν C. δι] τῷ 21.
 πᾶν τὸ πλῆθος] τὸ πλῆθος ἄπαν Editio Complut. Plantin.
 πᾶν] — 11. Versio Copt. ἄπαν E 31. 32. 33. 34. Editio Genev. Raphelengii.
 Βαρνάβαν καὶ Παύλον ἐξηγούμενων] Βαρνάβαν καὶ Παύλον ἐξηγούμενοι D. a prima manu.
 ἐξηγούμενων] διηγούμενων 43. ἤκουον] ἤκουε 31. ἐν τοῖς ἔθνεσι] — 28.
 13. ἀπεκρίθη] Ἰάκωβος λέγων] ἀναστὰς Ἰάκωβος εἶπεν D Versio Syr. μου] με Editio Erasmi 4. 5.
 14.] — 37. Συμμετῶν] Συμμετῶν Editio Bogardi.
 ἐπεσκέψατο] ἐπελίστατο E. sed Versio Latina: prospexit. ἐξηγήσατο 27.
 λαβεῖν ἐξ ἔθνων] ἐξ ἔθνων λαβεῖν C.
 ἐπὶ] — ACDE 3. 14. a prima manu. 15. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Irenaeus, Constitut. Hieronymus in
 Amos. Theophylactus, Chrysostomus, Procopius in Ef. XVI. 5. probante J. Millio prol. 880. J. A. Bengelio.
 15. τέτρω] τέτο 1. 17. ἔτρω D. a prima manu, Irenaeus.
 συμφωνῶσιν] συμφωνήσασιν D. a prima manu. καθὼς] ὡς 33. 34.
 16. μετὰ] + δὲ D. a prima manu. ἀναστρέψω] ἐπιστρέψω D.
 + καθὼς αἱ ἡμέραι τῷ αἰῶνι 4. 37. 43. 56. Δαβὶδ] Δαυιδ D. — 4. a prima manu.
 ἀνοικοδομήσω] ἀνοικοδομήσω E κατεσκαμμένα 33. 34. Procopius. καὶ tertio loco] — 16.
 ἀνοικοδομήσω] οἰκοδομήσω Editio Bogardi.
 17. ἄν] — E. ἀνθρώπων] ἔθνων 4. a prima manu.
 κύριον] Θεόν D. Versio Aethiop. ἐς] οἷς 34.
 μου] κυρίου 4. ποιῶν] ποιήσει D. a prima manu, sed Versio Latina: faciens.
 ταῦτα πάντα] πάντα ταῦτα E. 1. 21. 42. 45. Editio Complut. Plantin. Theophylactus.
 πάντα] posterius] — ACD 3. 27. 28. 29. 31. 40. Versio Vulg. Copt. Constitut. Apost. Irenaeus, Ambrosius,
 Hieronymus l. c. probante J. Millio prol. 1408. J. A. Bengelio.
 18. γνωστὰ] ἀεὶ γνωστὰ 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genev. + ἡ 4. γνωστὸν AD Versio Vulg.

11. Nos Judaei nati, ut illi nati ex Gentibus.

14. λαόν] Multitudinem ingentem. Justinus XI. 6. Offenti prorsus genus, ubi in tanto populo non solum fociari, verum etiam filieri parricidium potuit.

16. ἀνοικοδομήσω] Aristophanes Vesp. 798. ἐν τοῖς προθύροις ἀνοικοδομήσει πᾶς ἄνθρωπος αὐτῶν δικαστήριον μικρὸν πάντων. Herodian. VIII. 2. 12. τὰ ἐρείπια ἀνοικοδομήσας.

ἀνορθώσω] Xenophon. Hell. IV. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀκούσαντες, ὅτι Κόρων καὶ τὸ τεῖχος τοῖς Ἀθηναίοις — ἀνορθώσῃ. Libanius O. IV. p. 179. B. καὶ χεῖρες αἱ μακροὶ κατακαύσιν, ἀνθρώπων ἐπαιδέοντο. Herodotus I. 19. ἐκ ἔφθ' ἡμεῖς, πρὶν ἢ τὸν νῆον τῆς Ἀθηνᾶς ἀνορθώσασιν. τὸν ἐπέστηται. Sanhedrin f. 96. 2. Dixit R. Nachman R. Isaac, unde edoceris, quando venturus sit Bar Naphli? Ait ei: quis est Barnaphli? Respondit: Messias. Ait illi: Messiamne vocas Barnaphli? Respondit imò S. D. Amos IX. in die illa reaedificabo tabernaculum Dei, quod cecidit. Berekith R. LXXXVIII. Quis

expectasset, ut Deus S. B. tabernaculum Davidis collapsum erigeret S. D. Amos IX. 11. Et ut totus mundus fieret fasciculus unus S. D. Zephaniae III. 9. Midras Thebillim LXXXVI. 23. Quando notus erit in Judaea Deus, quando statuet illud tabernaculum S. D. Amos IX. Ef. XVI. 4. Tob. XIII. 10.

17. Act. III. 21. Rom. XVI. 26. non paucorum, sed gentium omnium.

18. Non nunc demum hoc consilium cepit aperiri: Deus: sed apud se statuit olim, & per Prophetas significavit; illud ergo stabit & ratum erit, & quicumque contra illud faciunt, Deo resistunt. Sir. XXIII. 20. Seneca de Benef. IV. 32.

19. ἐγὼ κρίνω] Thucydides IV. 60. οὐ περὶ τῶν ἰδίων μόνον, εἰ σωφρονώμεν, ἢ σύνοδος ἔσται, ἀλλ' εἰ ἐπιβεβηλομένη τὴν πᾶσαν Σικελίαν, ὡς ἐγὼ κρίνω, ὑπ' Ἀθηναίων δουλομένη ἔτι διασώσεται. Schol. ὡς ἐγὼ νομίζω. παρενοχλήω] Arrianus Epict. I. 9. μηδὲ παρενοχλή-

λοιποὶ τῶ ἀνθρώπων τὸ Κόριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' ὧς ἐπακάλεσθαι τὸ ὄνομά μου
 18 ἐπ' αὐτοῖς λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. Γρατὰ ἀπ' αἰῶντος ὅτι τὸ Θεῶ
 19 πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ὑπὸ τῷ ἔθνει ὀπιστρέφον-
 20 σιν ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἐπιτελεῖν αὐτοῖς τὸ ἀπέχεσθαι ὑπὸ τῷ ἁλισγημάτων τῷ
 21 εὐδάλων καὶ τῇ πορνείᾳ καὶ τῷ πικτῷ καὶ τῷ αἵματι. Μωσῆς γὰρ ἐν γυνῶν δεχθείων
 22 ναγινασκόμενος. Τότε ἐδόξε τοῖς ὑποτίλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλη-
 23 σίᾳ, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέντε εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνά-
 23 βᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλέσμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγμένους ἐν τοῖς ἀδελ-
 23 φοῖς. Γράψαντες οὖν χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ὑποτίλοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελ-
 23 φοί, τοῖς καὶ τῇ Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν. Ἐ-
 23 πει-

Syra posterior in margine, Æthiop. Irenaeus. probante J. A. Bengelio.

ἐστὶ τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ] — C. 15. 18. 27. 29. 32. 36. 42. Editio Complut. Plant. Genev. Versio
 Copt. Æthiop. εἶν] εἶν 34. — A. Versio Syr. prior Hieronymus. probante J. A. Bengelio.

τῷ θεῷ] — Versio Syra posterior in margine.

θεῷ κυρίῳ AD. 19. Versio Vulg. Irenaeus, Ambrosius. probante J. A. Bengelio.

πάντα] — AD. 31. 40. Versio Vulg. Syr. posterior in margine, Irenaeus, probante J. Millio prol. 1315.

J. A. Bengelio.

τὰ ἔργα] τὸ ἔργον AD. Versio Vulg. Syra posterior in margine. Irenaeus. probante J. A. Bengelio. αὐτῷ] — 40.

19. ἐπὶ] πρὸς 4.

τῷ] — AE.

ἁλισγημάτων] + καὶ Versio Syra posterior.

καὶ τῷ πικτῷ] — D. Irenaeus III. 12. Cyprianus ad Quirin III. T. 91. Hieronymus in Gal. V. ab idolothytis &
 sanguine, — sive ut in nonnullis exemplaribus scriptum est: & a suffocatis. Hilarus in Gal. II. Tria haec man-
 data ab Apostolis & senioribus data repertiuntur — quae Sophistae Graecorum non intelligentes, scientes tamen
 a sanguine abstinendum, adulterant scripturam, quartum mandatum addentes: & a suffocato, observandum.
 Augustinus, Gaudentius, Eucherius. probante J. Millio prol. 441. S. Curcellaeus, A. Moro. J. A. Bengelio.

αἷματι] + καὶ ὅσα μὴ θέλωσιν ἐκ τοῖς γίνεσθαι, ἐτέροις μὴ ποιεῖν D. Correctorium Bibl. quidam addunt — &
 quaedam interlinearis dicit, quod hoc tantum sit de Tobia. Graeci & Antiqui non habent. + καὶ ὅσα αὐ-
 τῷ θέλωσιν ἐκ τοῖς γίνεσθαι, ἐτέροις μὴ ποιεῖν 7. 27. 29. Versio Æthiop. Irenaeus, Cyprianus, Rabanus. probante
 S. Curcellaeus, C. Salmasius.

21. Μωσῆς] Μωσῆς D. 1. 3. 31. 47. Editio Complut. Versio Vulg. Copt. Theophylactus.

καὶ ἐν πόλιν τῶς κηρύσσειας αὐτὸν ἔχει] τῶς κηρύσσειας αὐτὸν καὶ ἐν πόλιν ἔχει C. 3. 31. καὶ ἐν πόλιν ἔχει τῶς
 κηρύσσειας αὐτὸν ἔχει D. 22. ἐδόξε] ἐδόξεσεν D. a prima manu. Sed Versio Latina: visum est.

ἐξ αὐτῶν] — A. αὐτῶν 17.

τῷ] — D. 1. 2. 3. 21. 31. 45. 46. 56. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Bengelii, Chrysostomus;
 Oecumenius ed. Theophylactus.

Βαρσαβᾶν] Βαρσαβᾶν ACE. 3. 11. 15. ex emendatione. 19. 25. 28. 31. 42. Editio Complut. Versio Copt.
 Codices Latini Chrysostomus. Constitut. Βαρσαβᾶν D. Βαρνάβαν Editio Ald. Versio Æthiop.

ἐπικαλέσμενον] καλέσμενον ADE 15. 18. 36. Constitut. Apost.

23. γράψαντες] + ἐπιστολὴν D. Codices Latini. Versio Syr.

χειρὸς] χειρῶν 13. Versio Syra posterior in margine. Oecumenius.

αὐτῶν] + ἐπιστολὴν περιέχουσα C ex XXIII. 25. + περιέχουσαν D. + ἐπιστολὴν ἀπέστειλαν περιέχουσαν

Versio Syra posterior in margine. τάδε] — A. Versio Vulg. Copt.

καὶ οἱ ἀδελφοί] — 34. ἀδελφοὶ ACD 13. Versio Vulg. Irenaeus, Athanasius, Pacianus, Origenes c. Celf. p.

396. probante J. Millio prol. 1350. vid. Apollon. Syntax. I. 11. τὴν] — 3.

ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν] τοῖς ἐξ ἐθνῶν ἀδελφοῖς D.

σὺν ἡμῶν τοῖς νέοις μηδὲ τοῖς γέρονσι. Plut. Rom p. 31.

E. τὸν κύνα — θύεσθαι — κολάζεται τὸ ζῶν, ὡς

παρενοχλεῖν τοῖς Λατρείοις. Versio Cod. D. non sumus

molesti. Versio Vulg. non inquietari. Polybius p. 10.

καὶ περὶ τῆς συνορέσεως — παρενόχλων τοῖς κληροδοτοῖς.

20. Schevith Hierof. IV. Si imperet gentilis

Israelitae, ut transgrediatur praeceptum aliquod,

exceptis istis de Idololatria, scortatione & sanguinis

effusione, transgrediatur potius quam mortem timeat.

ἁλισγημάτων] Mal. I. 7. 12. Sir. XL. 33. Dat.

I. 8. Hesychius. ἁλισγημάτων, τῆς μεταλήψεως τῶν μι-

αιρῶν θυσιῶν, Suidas. τῶν μισομάτων ἐκ μυσαρῶν τῶν εὐ-

δάλων θυσιῶν. ἁλισγητοὶ, μολύνοντες, μιαινόντες. ἁλισ-

γητοὶ, σπιλωθεῖς, ἁλισγημένος, μεμισασμένος, μεμολυσ-

μένος. Tob. I. 10. 11. Ez. IV. 13. 14. Psal.

CVI. 28.

πορνείας] Festorum gentilium comes erat impu-

dicitia. Sap. XIV. 26. 27. 23. 24. 1. Pet. IV. 3.

1. Cor. X. 7. 8. Ne igitur gentes ad idololatriam
 redirent, haec vetita sunt, & ne Judaei alienaren-
 tur a Gentibus.

πικτῷ] Levit. XVII. 10-16. Athenaeus IV. p.

147. D. κεφάλαιον — πικτῶς ἐριφῶ παρέθηκε.

21. ἐκ γυνῶν ἀρχαίων] Diodorus S. I. 14. τὸ τη-

ρόμενον παρ' αὐτοῖς ἐξ ἀρχαίων νόμιμον. Jos. c. Apion.

II. 17. ἐκ εὐσάπης ἀκροασαμένοις; εἰς δις ἢ πολλάκις,

ἀλλ' ἐκείνης ἐβδωμάδος τῶν ἑλλαν ἔργων ἀφεμένους ἐπὶ τὴν

ἀκρόασιν τῷ νόμῳ ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τῶτον ἀκρί-

βῶς ἐκμανθάνειν. Nihil hic innovamus; neque legem

Mosis abolemus; Vigeat autoritas Legum Mosai-

carum apud Judaeos natos, legantur porro ejus li-

bri ab omnibus, dummodo ne isti Legi subjian-

tur, quos ipse subjectos non voluit, aut plura a

gentibus requirantur, quam Moses requirit. Act.

VI. 11. 14.

23. χαίρειν] Moeris. χαίρειν ἐν ἐπιστολῇ πρῶτος λόγος

πειδὴ ἠκούσαμεν, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες 24
 τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες πεισμένους εἶναι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεπιλάμεθα·
 Ἐδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πρέμειν πρὸς ὑμᾶς, σὺν ταῖς 25
 ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, Ἄνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν 26
 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπετάλακαμεν ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ Σίλῳ, 27
 καὶ αὐτοὺς ἀφ' ὧν λόγους ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. Ἐδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, 28
 μηδὲν πλεονέκτησθαι ὑμῖν βάρος ὅλην τὴν ἐπάναγκεν τούτων. Ἀπέχεσθαι εἰδωλο- 29
 θύτων καὶ αἵματι καὶ σπονκῇ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν ἀφαιρηθῆναι ἐαυτοὺς, εὖ πράξαι. Ἐρ-
 ρώσθε. Οἱ μὲν ἐν ἀπολυθῆναι ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπ- 30
 ἔδωκαν τῇ ἐπιστολῇ. Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ὅτι τῇ παρακλήσει. Ἰδὼς δὲ καὶ 31
 Σί-

~ τε

24. ἐξ ἡμῶν] — 32. Editio Complut. Genov. Versio Æthiop.
 ἐτάραξαν] ἐξετάραξαν D.
 λέγοντες περὶ τῶν νόμων, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον] — AD 13. Versio Vulg. Coft. Æthiop. Constitut. Athanasius. probant
 te J. Millio prol. 747.
 25. ἐκλεξαμένους] ἐκλεξαμένους A. 3. 31. Editio Complut. Stephanii 1. 2.
 ἡμῶν] ὑμῶν D. at Versio Latina: nostris.
 26. παραδεδωκόσι] παραδεδόκασι D.
 27. λόγους] τὴν ψυχὴν D. χριστῷ + εἰς πάλιν πειρασμὸν DE Versio Syra posterior in margine
 28. αὐτοὺς] ταῦτα D. a prima manu. αὐτὰ 31.
 29. ἀπέχεσθαι] ἀπεχεσθαι τῷ ἁγίῳ A 33. 34. Clemens Alex. Paed. II. p. 202. πλεονέκτησθαι D.
 30. ἐπιδόσαν] ἐπιδόσαν D. a prima manu. τέταν τῇ ἐπάναγκαι D. ex emendatione. 3. 31.
 40. Versio Coft. Vulg. Constitut. Irenaeus, Theophylactus.
 ἐπάναγκεν] ἐπ' ἀνάγκαι AC 40. Constitut. Apost. ἐπ' ἀνάγκαι C. Salmasius. ἐν ἀγάπαις R. Bentlejus.
 τέταν] — A 15. 18. 36. 43. Clemens Paed. II. 7. Strom. IV. p. 606. Origenes in Rom. VIII. 2. Tertul-
 lianus, Cyrillus c. 118. p. 325. Epiphanius H. 29. 74. ex Ancorato 68. probante J. Millio prol. 1392.
 29. εἰδωλοθύτων] εἰδωλοθύτων 40.
 πορνείας] + καὶ ὅσα μὴ θέλετε αὐτοῖς γίνεσθαι, ἐτέρῳ μὴ ποιῶν D. καὶ ποιεῖται ex emend. Lat. Versio: fecerit-
 tis. καὶ ὅσα ἀν μὴ θέλετε αὐτοῖς γίνεσθαι, ἐτέροις μὴ ποιῆτε 25. 29. 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genov.
 (fine an) Versio Syra posterior cum asterisco, Æthiop. Irenaeus, Cyprianus. ἐξ] ἀφ' D.
 πράξιτε] πράξιτε CD. 20. 33. Editio Complut. Plantin. Versio Æthiop. πράξιτε E. 5. 6. 8. + φη-
 ρόμους ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι D. Tertullianus, Irenaeus. ἔρρωσθε] — 26.
 30. ἀπολυθέντες] + ἐν ἡμέραις ὁλίγαις D.
 ἦλθον] κατήλθον ACD 5. 7. 8. 15. 18. 29. 33. 34. 40. 43. Versio Vulg. Æthiop.
 ἐπιδόσαν] ἐπιδόσαν E. ἔδωκαν 38. Theophylactus.
 ἐπιστολὴν] + Ἰδὼς καὶ Σίλῳ Versio Syra posterior cum asterisco.
 32. δι] τε ACE. 21. 37. 43. 45. 46. Editio Ald. Colinaei, Bengelii, Erasmi, Stephanii. Versio Æthiop. Oecum.
 περὶ Ed. Chrysostomus, Theophylactus. Bezae editio vitio hypothetarum habet δι, Versio autem Latina: quoque.
 ἔντες] ὑπάρχοντες E. + πλῆρεις πνεύματος ἁγίου D. πολλῶν] — D 18.
 ἐπιστήσαν] ἐπιστήσαν CE. 33. μετ' εἰρήνης] — 34. ἀπ' ἑαυτῶν] — 18.

ται γράψαι κλέων Ἀθηναῖος μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν Πύλον· ἔν-
 θεν καὶ τὸν καμικὸν ἐπισκόποντα εἰπεῖν· Πρῶτος γὰρ ἡμῖν
 ὁ κλέων χαίρειν προσεῖπε, πολλὰ λυπῶν τὴν πόλιν. Simi-
 lia Thomas. & Schol. in Aristophanis Nub. 609.
 Hesyclus. χαίρειν, ἔρρωσθαι. τὸ χαίρειν ταῖς ἐπιστολαῖς
 προσετίθεισαν. Lucianus Apol. pro lapsu. 4. ὁ θαυ-
 μάσιος Πλάτων ἀνὴρ ἀξιοπότης, νομοθέτης τῶν τοιούτων, τὸ
 μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πᾶν ἀποδοκιμαζέει, ὡς μοχθηρὸν
 ἂν, καὶ ἔδεν σπευδῶν ἐμφαίνει· τὸ δ' εὖ πράττειν ἀντ' αὐτῆς
 ἐσάγει, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμ-
 βολον. Plato Epist. 3. Πλάτων Διονυσίῳ χαίρειν ἐπισεί-
 λας, ἀρ' ὁρθῶς ἂν τυγχάνοιμι τῆς βελτίστης προσρήσεως, ἢ
 μᾶλλον κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν γράφων εὖ πράττειν. Dio-
 genes L. Platon. III. 61. ἐπιστολαὶ γν. ἠθικαὶ, ἐν αἷς
 ἔγραφον· εὖ πράττειν, ἐπικερρὸς δὲ εὖ διάγειν. Κλέων χαίρειν.
 Epicur. X. 13. 14. σαφὴς δ' ἦν ἕως, ὡς καὶ ἐν τῷ
 περὶ τῆς ῥητορικῆς ἀξιοῖ μηδὲν ἄλλο ἢ σαφέναι ἀπαι-
 τεῖν· Καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἀντὶ τοῦ χαίρειν, εὖ πράττειν,
 καὶ σπουδαίως διάγειν ἄριστον. Xenophon Cyropaed. IV.
 κύρος κυζάρεϊ χαίρειν. & in fine ἔρρωσο. Artemidorus
 III. 44. ἴδιον πάσης ἐπιστολῆς τὸ χαίρειν καὶ ἔρρωσο λέγειν.
 Horatius I. Epist. VIII. 1. Celso gaudere & be-
 ne rem genere Albinovano Musa rogata refer. inf.
 XXIII. 26. Jac. I. 1. Apollon. Syntax. III. 14.
 ἀπὸ τῆς ἐπιστολικῆς συντάξεως τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει ἀντὶ προ-

τακτικῶν — ὑπακχομένης τῆς συντάξεως τίς λέγει ἢ εὐχα-
 ται· τρύφον θέναι λέγει χαίρειν — ἢ εὐχεται. & 16.
 1. Macc. XIV. 20. comm. 31.

24. ἀνασκευάζοντες] Varinus ἀνασκευάζω, τὸ κατα-
 σκευάζοντον ἀνατρέπω. Pausanias Boeot. χωρίον — ἐξ
 ὁ ἀνασκευάσαν οἱ δισπίεις. Plut. Caes. p. 719. A. τῶν
 Σαβίων εἰς βαθεῖς αὐλῶνας — ἀνασκευασαμένων. migra-
 re. Glossarium. destruit, καταλύει, ἀνασκευάζει. Sui-
 das ex Demosth. a. Apatur. τῆς τραπέζης ἀνασκευα-
 σθείσης, τρεῖς ἀναστάτες γενομένης. Dioscorides πρὸς
 ἀνασκευὴν τῶν περιοδικῶν πυρτῶν. Alexander Topic. 1.
 ἀνασκευαστικός καὶ κατασκευαστικός. Quintilianus II. 4.
 Narrationibus non inutiliter subjungitur opus de-
 struendi confirmandique eas, quod ἀνασκευὴ καὶ
 κατασκευὴ vocatur. Versio Cod. D. destruentes. Ver-
 sio Vulg. everteutes. 2. Pet. III. 16. 17. infra comm.
 32. Hesyclus ἀνασκευάζειν, μελατιθέναι. 1. Jo. II. 19.
 26. παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς] 1. Pet. IV. 19. 1. Theff.
 II. 8. Od. γ. 74. 2. Macc. XIV. 38. Sir. VII. 21.
 Libanius D. XXXVIII. p. 828. A. ἐπιδόσαν τὴν
 ψυχὴν ὑπὲρ ἡμῶν — ἤρκεσαν ἡμῖν καὶ μετὰ τὴν τε-
 λευτὴν εἰς λύσιν. Beresford R. LXXXII. 9. Si estis
 filii legis, date ἡμῖν animam vestram pro illa: si au-
 tem non estis filii ejus, cur propter eam occidimi-
 ni? XCIII. 9. Videte, quomodo ipse dat animam
 suam

32 Σίλας, ἡ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τὰς ἀδελφάς, καὶ
 33 ἐπετήρουν. Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὰς
 34 ἀποστάτας. — Ἐδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτῶν. Παῦλος δὲ ἡ Βαρνάβας διέτρι-
 35 βον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες ἡ εὐαγγελίζοντο μετ' ἡ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ
 36 Κυρίου. Μετὰ δὲ τινος ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπιστρέψαντες δὲ ἐπι-
 37 σκεψόμεθα τὰς ἀδελφὰς ἡμεῖς· καὶ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ
 38 Κυρίου. Παῦλος δὲ ἡξίει, τὸ ἀποτάλῃ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, ἡ μὴ συνελ-
 39 θήνῃ αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τῆτον. Ἐγένετο ἔνθα παροξυσμός, ὥστε
 ἀπαχωρηθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· τὸν τε Βαρνάβαν παραλαβὼν τὸν Μάρκον
 ἐκ-

ἀποστόλους] ἀποστείλαντες αὐτοὺς ACD 13. 15. 18. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Aethiop. probante H. Gro-
 tio. f. A. Bengelio.

34. ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτῶν] — AE 1. Spatio duorum versuum relicto vacuo. 2. 3. 4. ex emen-
 datione. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 21. 23. 24. 25. 26. 28. 30. 31. 34. 35. 37. 38. 45. 46. 47. 56. Versio
 Syr. Arab. Aethiop. Copt. Codices Latini. Correctorium Bibliorum: Hos duos versus Antiqui non habent, Graeci
 non habent primum, sed secundum. Chrysostomus, Theophylactus, probante f. Millio in l. & prol. 1252. f. A. Ben-
 gelio, aliter in Gnom. Versio Syra posterior habet cum asterisco. + μόνος δὲ Ἰσίδος ἐπορεύθη D. Codices Latini.
 + μόνος δὲ Ἰσίδος ἐπορεύθη εἰς Ἱερουσαλὴμ Versio Vulg. ἐπιμεῖναι] ἐπιμεῖναι 40.

αὐτῶν] αὐτῶν CD. a prima manu. πρὸς αὐτοὺς D. ex emendatione. αὐτοὺς 32. Editio Complut.

35. Παῦλος δὲ] ὁ δὲ Παῦλος D. μετ' εἰς D. a prima manu.

36. Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν] πρὸς Βαρνάβαν Παῦλος AC. Versio Vulg. πρὸς Βαρνάβαν ὁ Παῦλος 31.

ἡμῶν] — ACDE 7. 8. 13. 15. 18. 27. 29. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. probante f. Millio prol. 972.

f. A. Bengelio. πρὸς D. 36. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

πᾶσαν πόλιν] πόλιν πᾶσαν AC 31. αἷς] οἷς D.

κατηγγείλαμεν] ἐκηρύξαμεν C. 15. 18. 36. Versio Copt. Syr.

κυρίῳ] + τὸ Ε. 518 Versio Syr. Aethiop. + καὶ ἰδὼμεν Versio Syra prior, & posterior cum asterisco, Aethiop.

πῶς ἔχουσι] — 30. + ἦρσαν δὲ ἡ ἐπίνοια τῷ Βαρνάβᾳ Versio Syra posterior cum asterisco.

37. ἐβουλόσατο] ἐβόλετο ACE 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syra utraque, Aethiop. Copt. probante

f. Millio prol. 972. T. Bez. ἐβουλόσατο D. συμπαράλαβιν] συμπαράλαμβάνειν AC.

τὸ prius] — D 7. 8. 29. καὶ ACE 15. 18. 25. 33. 34. 36. 38. 40. 44. Versio Vulg. Syra posterior. Chrysost.

Ἰωάννην] Ἰωάννην D. καλῶν] ἐπικαλεσάμενον D 7. 8. 33. 34. 40. Versio Vulg.

38. ἡξίει] ἡξίει ἐβόλετο λέγειν D. ἀποστάτας] ἀποστατήσαντα A. ἀποστήσαντα D.

αὐτοῖς] — D. ἔργον] + εἰς ὃ ἐπιμύθησαν D. Codices Latini.

μὴ συμπαράλαβιν τῆτον] τῆτον μὴ εἶναι σὺν αὐτοῖς D. συμπαράλαβιν] συμπαράλαμβάνειν AC. 15. 40. 47.

39. ἐν] δὲ AD 33. 34. 40. Versio Vulg.

ἀπαχωρηθῆναι] ἀπαχωρησάσαι E. χωρισθῆναι 14. 18. 34. 36. 38. 40. Chrysostomus, Theophylactus.

τὸ posterior] — A. τὸν τε Βαρνάβαν παραλαβὼν] τότε Βαρνάβας παραλαβὼν D.

τι] δὲ 1. Theophylactus. ἐκπλεῦσαι] ἐπλευσαν D.

funi pro filiis Rahelis — dat animam suam pro
 fratribus suis — sicut dedi animam meam pro
 te, ita do animam meam pro fratribus tuis. Tesa-
 nith f. 22. quando video filiam Israël, in quam
 peregrini concipiunt oculos, ego trado animam
 meam, & libero eam. Bava Kama f. 114. 2. tra-
 didit animam suam ad occisionem רבד, Bava
 Mezia f. 93. 2. tradidit animam suam.

28. ἐπιτίθασθαι — βάρος] Num. XI. 11. Diony-
 sius Hal. A. IV. 10. ἅπαν ἐπιτίθει τὸ βάρος τοῖς πλε-
 σίοις τῶν τε κινδύνων καὶ τῶν ἀναλαμμάτων.

ἐπ' ἀνάγκης] Plut. Solon. p. 90. D. υἱὸν τρέφει τὸν
 πατέρα μὴ διδασκόμενον τέχνην, ἐπ' ἀνάγκης μὴ εἶναι. E. μη-
 δὲ τοῖς ἐξ ἑταίρας γινόμενοις ἐπ' ἀνάγκης εἶναι τὰς πατέρας
 τρέφειν. Demosthenes . . . κτελέσεως τῆς γραφῆς ἐν-
 τίθασθαι τὰ χρήματα ἐπ' ἀνάγκης. Herodotus I. 82. πρό-
 τερον ἐπ' ἀνάγκης κομῶντες. Jos. A. XVI. 11. 2. ἐπ' ἀ-
 νάγκης εἶναι τοῖς περὶ αὐτὸν βάλλιν. Demosth. αὐτὸς ποιεῖ
 τὰς προσήκουσας ἐπ' ἀνάγκης. Sup. V. 32.

29. Diodorus S. XIV. 47. τὴν ἐπιστολὴν ἐπέδωκε τῇ
 γρηγορίᾳ. Herodianus VII. 6. ἐπιδόντες δὲ τὰ γράμματα.

33. ποιήσαντες χρόνον] Sup. V. 34. Jac. IV. 13.
 inf. XVIII. 23. Demosthenes de fals. Legat. 58. εἰ
 ἐποίησαν χρόνον ἐθένα. Plato Ep. 7. p. 1292. A. ὅμως
 δ' ἀναγκαῖον ἵνα αὐτῶν ᾖ ἐπιποιήσθαι. Polybius VIII.
 8. βεβλήμενοι δὲ μὴ ποιεῖν ἄπρακτον τὸν χρόνον. IC. Ro-
 mani facere tempus usurpant.

36. τινος ἡμέρας] Ptolemaeus Geogr. I. 14. οὐλο-
 γώτερον δ' ἂν τις ἐκδύχοιτο τὰς τινὰς [ἡμέρας] ὥς ὀλίγας.
 καὶ γὰρ τῶτον εἴδαμεν κατηγορεῖν τὸν τρόπον.

πῶς ἔχουσι] Libanius D. IV. p. 277. A. πῶς ἔχου
 ἡμῶς ἐνοῦνται. Polybius p. 1330. τὰς ἐπισκεψομένους,
 πῶς ἔχου τὰ κατὰ τὰς προσηρμένους βασιλείας.

38. ἡξίει] Inf. XXVIII. 22. Thomas. ἡξίω, τὸ
 παρακαλῶ, τὸ ἄξιον κρίνω, καὶ τὸ τιμῶ, ὅφ' ἔστι καὶ ἀ-
 ξιμώμενος, ὁ τιμώμενος, εὐριπίδης ἐν ἐκάβῃ· Τύμβον δὲ βα-
 λοίμην ἀν' ἀξιμώμενον τὸν ἑμὸν ὀρώσθαι· Καὶ ἀξίωμα ἡ τιμὴ
 Καὶ ἀξίωσις δὲ οὐ μόνον ἡ παράκλησις, ὡς Θεοκλίδης ἐν
 τῇ γ. καὶ ἐκ ἁδίκου αὐτῇ ἡ ἀξίωσις. Sophocles Electr.
 660. Schol. ἡξίω. παρακαλῶ, ἡξίω ποιεῖν τὸδε, καὶ ἡ-
 ξίω σὲ τῷδε. Καὶ ἀμφοτέρω ἀντὶ τῷ ἄξιον κρίνω. ἡξίω δὲ τὸ
 παρακαλῶ, καὶ συντάσσεται αἰτιατικῇ μὲν. Lyfias in E-
 ratosth. XXX. ἡμεῖς δὲ τὰς ἀπολείψαντας τὴν πόλιν κα-
 τὰ τὸν νόμον ἡξίωσι κρίνειν. Xenophon ἡξίωσι αἱ πό-
 λεις τοῖς ἀρχαῖς, ὥστε ἐν τοῖς οἰκέταις, χρῆσθαι. Lu-
 cianus in Anach. 21. τοῖς τοιούτοις πόνοις κταγνυμένω-
 ζιν αὐτὰς ἡξίωσι. Hesychius. ἡξίωσις, βάλει, προαῖν. ἡ-
 ξίω, παρακαλῶ, ἡ ἄξιον κρίνω. Suidas ἡξίωσι δὲ ἐν-
 τί τῷ παρακαλῶσι ἡ ἄξιον κρίνωσι. Πολύβιος οἱ δὲ γιναιεὶ
 ἡξίωσι τὸν βασιλέα — ὁ δὲ — ἡφ' ὧν συγχωρεῖν τοῖς ἡξίω-
 μένοις. cenfebatur, volebat.

39. παροξυσμός] animorum incitatio. Hieronymus
 vocat aedificatorium Ecclesiae jurgium, quia seorsim
 plura loca adire poterant eodem tempore quam
 jun-

ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον· Παῦλος δὲ ὑπεπλεξάμενος Σίλαν ἐξήλθε, ὡς ἀδελφεὶς τῇ χά- 40
ριτι τῷ Θεῷ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ὑπεστηρίζων τὰς 41
ἐκκλησίας.

Κατήνησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύτριν· καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, 1
υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰσθαίας πωτῆς, πατὴρ δὲ Ἕλληνας· ὅς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν 2
ἐν Λύτροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. Τῆτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν καὶ λαβὼν 3
ᾤκειέμενον αὐτὸν, διὰ τῆς Ἰσθαίης τῆς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἠδυσαν γὰρ ἅπαν- 4
τες τὸ πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλληνας ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδί-
δον αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων 5
τῶν

40. Παῦλος] Σαῦλος E. at in Vers. Latina: Paulus. ἐπιεξάμενος] ἐπιθεξάμενος D. + τ 31.
ἐξήλθε] ἦλθε 21.
τῷ Θεῷ] κυρίως D. a prima manu. τῷ κυρίως AD ex emendatione 33. 34. 40. Versio Æthiop. Codices Lat.
ὑπὸ] ἀπὸ D.
41. ἐκκλησίας] + παραδίδας τὰς ἐκκλησίας τῶν πρεσβυτέρων D. + παραγγέλλας φυλάσσειν τὰς ἐκκλησίας τῶν Ἀπο-
στόλων ἐ πρεσβυτέρων Versio Vulg. Correctorium Bibliorum: Haec Graeci non habent. + καὶ παραδίδας αὐτοῖς φυ-
λάσσειν τὰς ἐκκλησίας τῶν ἀποστόλων ἐ πρεσβυτέρων Versio Syra posterior in margine.
1. κατήνησε δὲ] διελθὼν δὲ τὰ ἐθνη ταῦτα κατήνησε D Versio Syra posterior in margine. + καὶ A 6. 7. 18.
31. 36. 40. Versio Copt. Syra posterior. καὶ primo loco] + εἰς A 40.
τις] — 40. Theophylactus. ἐκεῖ] — 32. 37. Editio Complut. Genev. Plantin. τιμόθεος] — 40.
τινός] — ACDE 5. 6. 7. 8. 14. a prima manu. 18. 25. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior,
Æthiop. Origenes in Rom. XVI. 21. Chrysostomus, Hieronymus. probante J. Millio prol. 880. J. A. Bengelio.
Ἰσθαίης] — E. Ἰσθαίης χίρας 25. χίρας Codices Latini, Hieronymus, Augustinus, Rufinus.
2. Ἰκονίῳ] Ἰκονίῳ E. Codices Latini. ἐν Ἰκονίῳ 31. 40.
3. ταῖς πόλεσιν ἐκείναις] τῶν πόλεων ἐκείνων 31. ἠδυσαν] ἠδυσαν 14.
ἅπαντες] πάντες CDE. 31. 40. — Versio Copt.
τὸ πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἕλληνας ὑπῆρχεν] ὅτι Ἕλληνας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν AC 13. 15. 18. 31. 33. 34. 40. Vers. Vulg. Æthiop.
4.] Διερχόμενοι δὲ τὰς πόλεις ἐκείνας, ἐ παρεδίδον αὐτοῖς καὶ πάσης παρήσσιας τὸ κύριον Ἰησοῦν χριστὸν, ὅμοια πα-
ραδίδόντες ἐ τὰς ἐκκλησίας ἀποστόλων ἐ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις D.
διεπορεύοντο] ἐπορεύοντο 2. 3. 18. 32. Editio Complut.
παρεδίδον] παρεδίδον AE 13. 40. παρεδίδον C.
δόγματα] + καὶ ἐκείνας καὶ πάσης παρήσσιας τὸ κύριον Ἰησοῦν χριστὸν Versio Syra posterior in margine.
ὑπὸ] ἀπὸ 17.
τῶν] tertio loco] — 3.
5. τῇ πίσει] — D probante J. Millio prol. 1280.
6. διελθόντες] διελθὼν ACDE 13. 15. 18. 21. 27. 29. 31. 33. 34. 36. 40. Versio Copt. Syra. Chrysostomus, E-
piphanius, Athanasius testim. S. 18. Caesarius Dial. 1. Q. 42. δι] τε 31.
τὴν] posterior] — ACD 55. Caesarius.
+ μνησθῆναι D.
7. ἐλθόντες] γενόμενοι D. a prima manu. γενόμενοι ex emendatione. + ἡ ADE 5. 6. 7. 15. 18. 27. 29.
31. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syra posterior, Copt. Epiphanius, Pseudo-Athanasius.
Μυσίαν] Ἀσίαν 37.
ἐπιεράζον] ἠδυσαν D.

junctim.

ἐκπλεῦσαι] Thucydides μήτ' ἐκπλεῖν μνησθῆναι, μνησθῆναι εἰσ-
πλεῖν. Demosthenes ὅτι δὲ ἐκ εὐπορῶν ἔτος ἐκπλεῖ ἐνθεν.

1. Ita Esther uxor fuit Ahasveris regis. vid. in
Matth. XXIII. 15.

Diodorus S. XIX. 55. καταντήσαντος εἰς Βαβυλῶνα.
inf. XXI. 7.

3. Partus sequitur ventrem. Digest. l. 1. T. 5.
leg. 5. Ingenui sunt, qui ex matre libera nati sunt.
Cic. de N. D. III. 18. in jure civili, qui est ma-
tre libera, liber est. Jebamoth f. 45. 2. ubi five
gentilis five servus concubuerit cum Israëlitrice, pro-
les recta erat: idque tam ubi Israëlitis innupta e-
rat, quam ubi nupta. f. 17. 1. 23. 1. Bereschith
R. VII. 3. Kobleth R. VII. 24. Bemidbar R.
XIX. Kidduschin f. 68. 2. ad Deut. VII. 3. 4.
Filius tuus natus ex Israëlitrice vocatur filius tuus;
sed filius tuus natus ex ethnica non vocatur filius
tuus, sed filius ejus. Ex. Hechajim ap. Wagenfeil
p. 565. esto regula: proles servitutis, aut a sacris pe-
regritatis respectu matrem sequitur, neque patris
ulla habetur ratio. Bechorim I. 4. Hi adducunt pri-
mitiva, at non legunt Deut. XXVII. 5. peregrin-
us, quia dicere nequit, ut juravit patribus nostris

ad dandum nobis. At si mater ejus ex Israëlite fue-
rit, adducit & legit. R. Levi: Filius Israëlita
susceptus ex ancilla aut ex gentili, non vocatur fi-
lius Israëlita. Maimonides, e gravida de primo con-
cubitu nascitur profelytus, qui non habetur pro fi-
lio gignentis, quia est ex Ethnica.

4. τὰ κεκριμένα] Dinarchus in Demosth. τὸ
μὲν τοῖνον δίκαιον ἦν ὅφ' ἐαυτῷ κεκριμένοι, εὐδὲς ἀποθήσκουν.
Isocrates Paneg. τὰ γὰρ ὅφ' ἡμῶν κριθέντα τοσαύτην λαμ-
βάνει δόξαν, ὥστε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαπᾶσθαι.

6. Φρυγίαν] Galenus de facult. Elem. I. Δορύλας,
ἡ μὲν ἐστὶν ἐσχάτη τῆς Ἀσιατρῆς Φρυγίας πόλις.

7. ἐλθόντες κατὰ] Cum venissent ad Myfiam, ad
fines Myfiae.

Μυσίαν] Plato Theaetet. extr. θεαίτητον ἡ θεόδαρον,
ἡ τὸ λεγόμενον Μυσῶν τὸν ἔσχατον. Strabo XII. 571.
συνεχῆς τῇ Βιθυνίᾳ. VII. p. 453. C. Μυσῶν — ὁμό-
ρων τῇ Τρωάδι, καὶ ὅπισθεν αὐτῆς ἰδρυμέναν, καὶ ἐκατέ-
ραθεν, διευρομένην δ' ἀπὸ τῆς Θράκης πωλατῆ ἑλλησπόντων.
Libanius O. VII. p. 216. D. οὐ Μυσῶν ἀνὴρ ἔσχατος.
p. 491. D. μικρὰ τὴν ἐλλάδα καὶ ὥσπερ τὴν Μυσῶν λαίαν
ἔχουσι. Galenus de Valet. tuend. V. 5. καὶ ὁ καλλί-
μνος Μύσιος [οἶος] ἐκ ἐκ τῆς περὶ Ἰστρον Μυσίας, ἀλλ' ἐκ
τῆς ἑλλησποντίας ὀνομαζομένης, ἥτις ἐστὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν
Ἀσίαν

5 τῷ ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ μὲν ἐν ἐκκλησίαις ἐτερεῖν τοῦ τῆς πίστεως, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθ-
6 μῷ καθ' ἡμέραν. Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, καλυπθέντες ὑπὸ
7 τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔλθοντες κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐ-
8 πείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι καὶ ὅσα εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. Παρελθόντες
9 δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τραάδα. Καὶ ὄραμα διὰ τοῦ νυκτός ὤφθη τῷ Παύλῳ· Ἀ-
10 νήρ τις ἦν Μακεδὼν ἑστώς, ὡς θαλάσσης αὐτὸν, καὶ λέγων· Διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοή-
11 θησον ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμ-
βιβάζοντες ὅτι προσκέκλην ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχθέντες ἐν
ἐκ τῇ Τραάδῃ, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ τε ὁπίσθη εἰς Νεάπολιν· Ἐ-
~ εἰς

κεῖ-

κατὰ posterius] εἰς ACDE 5. 6. 8. 14. a prima manu. 15. 18. 29. 31. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syra
utraque. Origenes in Rom. I. 13. Cyrillus in Jo. p. 124. Act. Eph. 86. Act. Chalced. Epiphanius H. 74. ex An-
corato 68. Pseudo-Athanasius, probante J. A. Bengelio. τὴν posterius] — D.

Βιθυνίαν] Βυθυνίαν AD 33. 36. Βιθανίαν 43. Βιθυνίαν 34. Βιθυνίαν E.
πορεύεσθαι] πορευθῆναι AE 15. 31. 33. 34. 36. Cyrillus Act. Eph. 86. Pseudo-Athanasius.
πνεῦμα] + Ἰησοῦ ACDE 15. 31. 33. 36. 40. Editio Bezae 3. 4. 5. + τῷ Ἰησοῦ 5. 6. 8. 13. 37. Versio
Vulg. Syra. utraque, Corp. Aethiop. Origenes in Ro. I. 13. Cyrillus in Jo. p. 124. ad Jo. Antioch. & Theodaur. XII.
12. Act. Eph. 86. & Act. Chalced. Pseudo-Athanasius ed. & MS. Angl. Hieronymus a. Pelag. II. 6. nota, inquit;
quod Spiritus Jesu Spiritus Sanctus sit, qui in alio loco propter unitatem substantiae patris Spiritus appellatur.
Versio Polani. J. Fabri: Nicolaus Cusa Cardinalis. Hic nomen Jesus in omnibus novis Bibliis deletum inven-
nitur per Nestorianos falsarios; ut claret ex bibliis tum Latinis tum Graecis ante schisma & scriptis & transla-
tis, quarum aliquas ipse ex Constantinopoli in hunc usum ad nostros advexi, ut clarissime doceatur veritas,
Spiritum inquam sanctum non solum, ut ipsi Graeci commentantur, per viam gratiae vel esse vel procedere
vel profluere in homines, sed etiam ab eo existere quoad essentiam suam divinam. Non id mirum, quando fe-
re omnes corruerunt auctores in hac re, nisi saepius invenitur scriptum, probante J. Millio prol. 748.

8. παρελθόντες] διελθόντες D. κατέβησαν] κατήντησαν D.
9. ὄραμα] ἐν ὁράματι D. Versio Syr. δια] — C. Versio Syr. τῷ — AD. 40. 47.
ὡφθη τῷ Παύλῳ] τῷ Παύλῳ ὡφθη D. ex emendatione E. 31. 40. + ὡς D. Versio Syr.
τις ἦν Μακεδὼν] Μακεδὼν τις D a prima manu. E. Μακεδὼν τις ἦν ACD. ex emendatione. 31. τις
Μακεδὼν 3. 47. Μακεδονίαν] Μακεδωνίαν 21. Editio Complut. & ita in sequentibus.
εἰσὺν] + @ ACE. 15. 18. 32. 40. Versio Vulg. Syra utraque. Aethiop. Hieronymus Hedibiae. + κατὰ
πρόσωπον αὐτῶν D. Versio Syra posterior cum asterico. αὐτὸν] — D.
10. αἱς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν συμβιβάζοντες] διεγερθεὶς ἐν διηγήσατο τὸ ὄρα-
μα ἡμῖν, ἐβόησαμεν D. ὄραμα] + τῷ Versio Syra prior, & posterior cum obelo,
ἐξελθεῖν] ἐλθεῖν 3. 33. 34. Versio Vulg. Irenaeus. τὴν] — E 40. 45. Chrysostomus, Theophylactus.
προσκέκληται] προσέκληται P. Junius. ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς] εὐαγγελίσασθαι αὐτούς ὁ κύριος 31.
κύριος] θεός ACE 13. 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Corp. Aethiop. Hieronymus l. c. probante J. Millio prol. 973.
αὐτοὺς] τὰς ἐν τῇ Μακεδονίᾳ D. αὐτοῖς A 13. 18. 19. 29. 33. 34. 40. Versio Vulg.
11. Ἀναχθέντες ἐν] τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναχθέντες D. a prima manu. Versio Syra posterior in margine.
οὗν] διὰ AE 31. 33. 34. 40. Versio Corp. τῷ — ACDE 33. 40. Chrysostomus.
τῇ τε] @ τῇ D. τε] διὰ ACE 15. 18. 31. 40. Versio Corp. Syra posterior;
ἐπίσση] + ἡμέρας D. Νεάπολιν] Νέαν πόλιν AD. ex emendatione.

Ἀσίαν ὁμοῦσα Περγᾶμῳ. Jof. B. I. 2. 11. τὸ κατὰ
Μυσίαν Πέργαμον. Callimachus H. in Dian. 117. Μυ-
σῶν ἐν Ὀλύμπῳ.

Βιθυνίαν] Manilius IV. 761. Bithynia dives. 1. Pet.
I. 1. Berechith R. XXXVII. 1. 17. Plinius
Ep. IV. 9. Julius Bassus sortitus bithyniam —
hoc illum onerabat, quod — quaedam a provin-
cialibus — acceperat. Nam fuerat in provincia
eadem Quaestor. Haec accusatoris furta ac rapi-
nas, ipse munera vocabat: sed Lex munera quo-
que accipi vetat. V. 20. Iterum Bithyni post bre-
ve tempus a Julio Basso etiam Rufum Varenum
proconfulem detulerunt.

ἐκ αἵματι] Per alios poterat Evangelium ibi praedi-
cari, quod & factum est. inf. XIX. 10. 1. Cor.
XVI. 19. 1. Pet. I. 1. Apoc. I. 4. & fieri debuit
Matth. XXVIII. 19.

8. Praeterita Myfia, praeteregressi Mysiam.
9. αὐτῶν — Μακεδόνων] Jof. A. XI. 8. 5. de Alex.
M. τῷ τῶν γὰρ καὶ κατὰ τῆς ὕψους εἶδεν ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι.
βοήθησον ἡμῖν] Marc. IX. 22. Arrianus Epict. II.
15. οὐ θέλεις — τὸν ἰατρὸν παρακαλεῖν; νοσῶ, κύριε, βοή-
θησον μοι.

10. συμβιβάζοντες] Jof. B. III. 8. 3. ἀνάμνησις
κατὰ τῶν διὰ νυκτός ὁρίων εἰσέρχεται, δι' ἣν ὁ θεὸς τὰς τε

μελλέσας συμφορὰς αὐτῶν προσήμεινεν Ἰσδαίαν τε καὶ τὰς
περὶ τῆς Ρωμαίων βασιλείας ἐσόμενα. Ἦν δὲ καὶ περὶ κρίσεως
ὁρίων ἱκανὸς συμβάλλειν τὰ ἀμφιβάλλους ὑπὸ τοῦ θεοῦ λε-
γόμενα. Philo de V. Mos. T. 2. p. 176. 1. εἰ
λέγειν, ὅτι καὶ αἱ τοιαύται εἰκασίαι συγγενεῖς προφητείας
εἰσι. Ὁ γὰρ νῦν ἐκ αὐτῶν εὐκότως εὐθυβόλησεν, εἰ μὴ
καὶ θεῶν ἦν πνεῦμα τὸ ποδηγεῖν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Ari-
stot. ad Alex. 4. καὶ δὲ καὶ εἰκάσονται συμβιβάζειν, καὶ
ἐποικοδομῶντα τὸ ἕτερον ἐπὶ τὸ ἕτερον αὐξάνειν.

11. εὐθυδρομήσαμεν] XXI. 1. Prospera navigatio
fidem fecit, bene eos coniecisse, & rem non sine
numine geri. Graeci etiam dicunt ὀρθοπλαῖν.

Σαμοθράκην] II. v. 12. ὑψὺ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σά-
μω ὑψηλότητος θρησκείας, ἔθνη γὰρ ἐφάνετο πᾶσα μὲν ἰδῆναι,
φαίνεται δὲ Πριάμοιο πόλιν. Eusebius p. 881. 50. εἰ
παρὰ τοῖς ὕψους Σαμοθράκην, ἣν καὶ ὡς ὀρεινὴν ὑψηλότητα λέ-
γεται καὶ ὑψηλὴν — Σάμω γὰρ φησὶν τὰ ὕψη. Stephanus
Σαμοθράκην ἵστος πρὸς τῇ θράκῃ, πόλιν ὁμῶνυμον ἔχουσα. ε-
κλήθη δὲ ἀπὸ τῶν Σαμίων καὶ θράκων ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον
Δαρδανία. Dionysius Hal. A. I. 61. Τυχῶς αἰσὶν ἐν ἡ-
σὺ τῇ τῆς θράκης, ὀρεινὴν ἀμύνουσι — ἣ τίθεται τὴν ὀρεινὴν
ἐκ τῆς ἀνδρὸς καὶ τῆς Σαμοθράκῃς τὸ μὲν γὰρ χω-
ρίον τῆς θράκης, ὃ δὲ οἰκίτης Σάμων υἱὸς Ἑρμῆος καὶ ὑμῶν
κυλλανίδος, τῆς ὀνομαζομένης· ἐκεῖ δὲ χρόνον οὐ πολὺν δια-
τρίψαντες, ὡς ἐκ ὑμῶν ἦν ὁ βίος αὐτοῖς γῆ τε λυσιτε-
λεῖν.

Α α α α

καίθεν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῇ μερίδι τῆς Μακεδονίας πόλις, κολώνια. 12
 ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς· τῇ τε ἡμέρᾳ τῇ σαββάτῳ 13
 ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πρὸς ποταμὸν, οὗ ἐνομίζετο προσεῦχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες
 ἐλαλῶμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν. Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πό- 14
 λεως Θυατείρων, σεβομένη τὸ Θεόν, ἥκεν· ἥς ὁ Κύριος δίδουσι τὴν καρδίαν, προσέχειν
 τοῖς λαλῶμένοις ὑπὸ τῷ Παύλῳ. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε, 15
 λέ-

12. ἐκείθεν τς] ἐκείθεν ACDE 15. 18. 25. 31. 33. 36. 40. ἐκείθεν δὲ Versio Syra posterior.
 πρώτη] κεφαλὴ D. πρώτης f. Pearce. τῇ μερίδι] — D. 14. a prima manu. Versio Syr. μερίς E.
 τῇ posterior] — ACE 3. 31. 40. Chrysostomus.
 πόλις κολώνια] πόλις κολώνια 1. 2. 3. 10. 11. 14. 15. 16. & Scholium. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 29. 30. 31.
 32. 35. 36. 38. 45. 46. 56. Editio Complut. Stephanus 1. Versio Syra posterior. probante H. Grotio.
 ταύτῃ τῇ] τῇ αὐτῇ 4. αὐτῇ τῇ D. ex emendatione. 1. 21. 23. 27. 29. 30. 31. 32. 35. 38. 42. 45. E-
 ditio Complut. Plantin. Erasmi, Ald. Colinaei, Steph. 1. Bengelii, Genev. Bogarui, Chrysostomus, Oecumenius, Theo-
 phylactus. probante f. Millio prol. 880. 13. τς] δὲ AID. 33. Versio Vulg. Syra posterior. Chrysostomus, Theophyl.
 πόλις] πόλις ACD 40. Versio Vulg. Syr. Corp. probante f. Millio, prol. 973. f. A. Bengelio.
 παρὰ] + τ D. Theophylactus.
 ἐνομίζετο] ἐνομίζομεν A ex emendatione. 40. ἐνομίζομεν C. Versio Copt. Æthiop. ἰδοὺ D. ἡδίζητο P. Junius.
 προσεῦχῃ] προσεῦχε A. ex emendatione. C. 15. 33. 34. 40. Versio Corp. εὐχῃ 31.
 συνελθούσαις] + ἡμῶν C. ut videtur. E. συνελθούσαις D.
 γυναῖξιν] + ἐκεί Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. 14. θῶν] + ἥτις E.
 ἥκεν] ἥκεν D. a prima manu. sed Vers. Latina: audiebat 1. 4. 13. 16. 23. 25. 28. 32. 33. 34. 40. 41.

καὶ θαλάττῃ ἀγρίᾳ μαχομένοις. Tacitus A. II. 54. Sa-
 cra Samothracum vivere nitentem, obvii aquilones
 depulere. — Igitur relegit Asiam. Ovidius A. A.
 II. 503. Sacraque Thracia magna reperta Samo.
 Valerius Fl. II. 431. Electria tellus Threiciis ar-
 cana sacris.

Νεάπολιν] vid. in Philipp. I. 1. Plinius H. N.
 IV. 18. A meridie Ægeum mare, cujus in ora a
 Strymone Apollonia, Oeſima, Neapolis, Dato.
 Intus Philippi colonia. Apollon. Synt. IV. 6. τάγε
 μιν ἐν παραβάσει ὄντα ἔχει τὸ καὶ μετατίθισθαι, ὡς τὸ νῆα
 πόλις, πόλις πόλις, ἀρεῖς πάγας. & ante. Oecumenius Νεά-
 πολιν δὲ τὴν νῦν χριστοπολιν λέγει. Hierocles Synecdem.
 ἐπαρχία Ἰλλυρικῆς. Μακεδονία ὑπὸ Κοσμβάριον, πόλις λβ.
 Θεσσαλονίκη, Βέρροια — Φιλίπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλων-
 νία, Νεάπολις — ἡσος Σαμοθράκη. πολίτ. χριστοπόλεως
 ἐπίσκοπος δ. ὑπὸ μητροπολίτῃ Φιλίππων Μακεδονίας. Αρ-
 ριανὺς B. C. IV. p. 6041. ἐκ δὲ τῆς δύσεως πρὸς τὴν
 μέγαν Μερνίον [Μυρία] τε καὶ Δραβίσκην καὶ ποταμὸν
 Στρώμονος — ἐνομίσμα δὲ ταῖς τρήρεσι Νεάπολιν ἀπὸ
 O. τῶν.

12. Nummus Caracallae. Ἀντιοχείαν μητρο. κολ. E-
 liogabali: Tyrus Metrop. Colonia. Diadumeniani
 Sidon Col. Metr. Plinius H. N. IV. 11. Philippi
 Colonia nummis. Colonia Augusta Julia Philippin-
 sis. Digest L. 15 6. Colonia Philippensis juris Italici
 est. L. XXXVI. 1. 32. D. Colonia Philippensium.

Nummus Severi. Ζεὺς ἐφέσιος πρώτος Ἀσίας. Ni-
 caeenium. πρώτος τῆς ἐπαρχίας. Ἀμμοσίας μητροπόλεως
 καὶ πρώτης πότῃ. Νικομήδεια μητροπόλις καὶ πρώτη Βιθυν-
 νίας ἐφέσιος πρώτος Ἀσίας. item Smyrnenes & Per-
 gameni. Eunapius. Πορφύριον Τύρος μιν ἦν πατρίς ἡ πρῶ-
 τη τῶν ἀρχαίων Φοινίκων πόλις. Diodorus fragm. p. 643.
 τὴν δὲ χώραν ὅλην διέδωκεν εἰς δ. μέρη, ὧν α. τὰ μεταξὺ Νέ-
 εῖς ποταμὸν καὶ Στρώμονος ἱέρματα, πρὸς δυσμὰς δὲ τῷ
 Στρώμονος Βισαλτία πᾶσα μετὰ τῆς ἐν τῇ Συτικῇ Ἡρα-
 κλίας — ἡγέτο δὲ καὶ πόλις δ. τῶν δ. μέρων. τῷ μὲν
 α. ἀμφίπολις, τῷ δὲ β. Θεσσαλονίκη. Livius XLV. 29.
 unam fore & primam partem, quod agri inter Stry-
 monem & Nessum omnem sit — Capita regio-
 num, ubi confilia fierent, primae regionis Amphip-
 olim, secundae Thessalonicens. in nummis ἡ πρώτη
 Μακεδονία, & ἡ δεύτερά Μακεδονία apud Spanhemium.
 Videtur igitur post proelium Philippense. in locum

Amphipoleos fuisse evectos Philippos.

13. ἐνομίζετο] Thucydides II. 15. νομίζεσι. Schol.
 κατὰ νόμον ποιεῖν. 38. ἀγῶσι μὲν γὰρ καὶ δυσίας διατη-
 σις νομίζοντες. Schol. ὡτὶ τῷ, κατὰ τὰ πατρία νόμιμα
 ἡμᾶς ἀσκήντες. VI. 69. μάντις σφάγια πρὸς φερὸν τὰ
 νομίζοντα. Sch. τὰ κατ' ἔτος νόμιμα γινόμενα. Ma-
 crobius Saturn. I 7. de Egyptiis. Illi neque Sa-
 turnum nec ipsum Serapim receperant in arcana tem-
 plorum usque ad Alexandri Macedonis occasum;
 post quem tyrannide Protemaeorum preſti hos quo-
 que deos in cultum recipere Alexandrinorum more,
 apud quos praecipue colebantur, coacti sunt;
 ita tamen imperio paruerunt, ut non omnino re-
 ligionis suae observata confunderent, nam quia
 numquam fas fuit Aegyptiis pecudibus aut fanguine,
 sed precibus & ture solo placare deos, his au-
 tem duobus advenis hostiae erant ex more macetan-
 dae, fana eorum extra pomerium locaverunt, ut
 illi sacrificii solennis tibi cruore colerentur, nec
 tamen urbana templa morte pecudum polluerentur;
 nullum itaque Aegyptii oppidum intra muros suos
 aut Serapis aut Saturni fanum recepit. Diodorus S.
 IV. 21 κατεσκευάσαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι τέττα τῇ θῶν πα-
 ρὰ τὸν Τίβεριν ἱερὰ ἀξέλογον, ἐν ᾗ νομίζουσι συντελεῖν τὰς
 ἐκ δικῆς θυσίας. Eunapius in Aedefio, καὶ προσε-
 κύνθησεν αὐτὸν, ὥστε νομίζουσιν Ῥωμαῖοι βασιλείᾳ προσκυνῶν.
 Jos. B. VII. 16. εὐχὰς ἐποιήσατο τὰς νομισμῆτας. 17.
 ἤρχοντο τῶν θυσιῶν, ὥς ἐπὶ ταῖς νομιζομέναις καλλιερῆσαι
 τες εὐχαῖς ἀτήσαν. 2. Macc. XIV. 4.

προσευχή] Decret. Halicarn. τὰ τε σάββατα ἄγνω,
 καὶ τὰ ἱερὰ συντελεῖν κατὰ τὴν ἰσραήλ νόμον, καὶ τὰς
 προσευχὰς ποιῶν πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ τὰ πατρία.

14. Λυδία] Martialis XI. 103. in Lydiam. Ho-
 ratius Carm. I. 8. Lydia dic, per omnes te Deos
 oro. Suetonius de Cl. Grammat. in Catone. Scrip-
 sit — etiam poemata, ex quibus praecipue proban-
 tur Lydia & Diana. Lydiae Tyricia meminit;
 Lydia Doctorum maxima cura liber. Eustathius ad
 Dionys. perieg. Λύδιον ἄρμα· ὅτι ὥστε Πάμφυλος καὶ
 Παμφύλιος τὸ ἔθνος; καὶ Σύρος Σύριος, ὅτε καὶ Λύδιος.
 αὐτὸ δὲ Λυδαὶ πορεύεσθαι πᾶσαι λέγονται. ex Herodoto
 I. 93. τῷ γὰρ διὰ Λυδῶν δῆμος αἱ θυγατέρες πορεύονται
 πᾶσαι. II. 3. 141. ὥς δὲ τις τ' ἐλπίσαντα γυνὴ φοίνι-
 κος μίγῃ Μηονίς ἢ δὲ κάριον. Eustathius αἱ ἐκ Καρίας, καὶ
 αἱ

λέγῃσα· Εἰ κεκρίκατέ με πρὶς τὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸ οἶκόν μου, μένα-
 16 τε. Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην
 τινὰ ἔχουσιν πνεῦμα Πύθων^Θ, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρείχε τοῖς
 17 κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη. Αὕτη κατακολυθῆσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραξε, λέ-
 γουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, δέλοι τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ εἶσιν, οἵτινες καταγγέλλουσιν
 ὑμῖν

45. 56. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Bogardi*. Versio *Vulg.*

προσέχον τοῖς λαλῶμενοις ὑπὸ τῷ Παύλῳ] — Versio *Aethiop.* probante *J. Millio* prol. 1214. τῷ] — D.
 15. ἐβασπισθή] + αὐτὴ E 18. 36. 43. Versio *Syr. Chrysostomus*.
 καὶ prius] + πᾶς D. 43. Versio *Copt.* Codices *Latini*. παρεκάλει] παρεκάλει 24.
 πρὶς τὴν τῷ κυρίῳ] τῷ κυρίῳ πρὶς 4. πρὶς 11. 19. 24. πρὶς τῷ Θεῷ D. Versio *Aethiop.*
 μένατε] μένετε ADE. 16. ἡμῶν] ὅ δὲ πάντων 20. 47. εἰς] + τὴν ACE 13. 18. 40. *Origenes* in Jo. XI. 49.
 Πύθων^Θ] Πύθωνας AC a prima manu. D. a prima manu. 33. Versio *Vulg.* *Origenes* l. c. *Cyrillus* Cat. 206. ut vide-
 tur. *Chrysostomus*, ut videtur, & T. V. 36. *Isidorus* II. 85. ut puto. probante *J. Millio* prol. 678. *J. A. Bengelio*
 in *Gnom.* ἀπαντῆσαι] ὑπαντῆσαι E 13. 15. 33. 36. 40. *Origenes* l. c.
 αὐτῆς] διὰ τέως D. a prima manu. 17. κατακολυθῆσασα] κατακολυθῆσα D.
 ἡμῖν] τῷ Σίλῳ 14. ex emendatione. 17. ex emendatione. 21. 38. 41. 43. *Lectionar.* 2. + E D a prima manu.
 ἔκραξεν] ἔκραζον D. a prima manu. Sed *Verf. Latina*: clamabat. ἔκραξε 1. 45. Editio *Complut.* *Stephani-*
 ni 1. Codices *Latini*. *Lucifer* V. *Theophylactus*.
 ἄνθρωποι] — D. a prima manu. *Lucifer*. probante *J. Millio* prol. 442. δέλοι] — 40.
 καταγγέλλουσιν] εὐαγγελίζονται D. a prima manu. εὐαγγελίζονται ex emendatione.

αἱ Λυδαὶ γυναῖκες ἀγαθαὶ ἦσαν βάπτειν ὅσα φοινικῶν χρά-
 ματι. *Schol.* MS. & parv. ὡς τῶν χαρίων τέτων τὸ πα-
 λαῖον καλαῖς βαφαῖς χρωμένον. *Ælianus* N. A. IV.
 46. ἐξ αὐτῶν βάπτει τὰς φοινικίδας — καὶ τῶν ἀδο-
 κίμων Σαρδανικῶν ὀξύτερὰ τε εἰσι καὶ τηλαυγέστερα. *Ari-*
stophanes *Acharn.* 112. ὡς μὴ σε βάψω βάμμα Σαρ-
 δανικόν. *Schol.* ἀντὶ τοῦ ἐρυθρὸν φοινικῶν — ὅτι εἰς
 τὰς Σάρδεις τῆς Λυδίας πυρρὰ βάμματα γίνονται. *Pac.*
 1174. ταξίαρχον προσβλέποντ τρεῖς λόφους ἔχοντα, καὶ
 φοινικίδ' ὀξείαν πάνυ, ἣν ἐκεῖνος φασὶν εἶναι βάμμα Σαρ-
 δανικόν. *Achilles* *Tat.* I. p. 17. λευκὴ παρεία, τὸ
 λευκὸν εἰς μέσον ἐφαισίστο, καὶ ἐμμεῖτο τὴν περὶ ὤραν
 εἶαν εἰς τὸν ἐλεφαντα Λυδία βάπτει γυνή. *Plinius* H. N.
 VII. 57. *Ægyptii* textilia, inficere lanas Sardibus
 Lydi. *Hyginus* F. 274. Lydi furculis [l. Sardibus]
 lanam infecerunt. *Valerius* Fl. IV. 369. de Argo
 Inficia fomni lumina non aliter toto qui vertice,
 quam si Lyda nurus sparso teditas maculaverit ostro.
Maximus *Tyr.* XL. 2. ἐκ ἐδεῖθαι εἰκότος Λυδίας ἡ Κα-
 ρμῆς, ἐδὲ ἐλεφαντος ὑπὸ γυναικὸς βαρβαρῆς φοινικὶ ἐκηθισ-
 μίνε. *Claudianus* de R. P. I. Non sic decus ardet
 eburnum, Lydia Sidonio quod femina tinxerit ostro.
 πορφύρεαυλις] *Aristaenetus* I. 15. οὐ Λυδὸς τε καὶ
 ποδῆρης χιτὼν, οὐ πορφυρίδες, οὐ θράσκαι τῆς Καρίας,
 ἐδὲ Λυδῶν ὑπερφυῶς ἐσθρῆσαι γυναῖκες. *Ter.* *Andr.* I.
 1. 58. Nam Andriae illi id erat nomen. *Donatus*
 Attico more peregrinae mulieri a patria nomen im-
 posuit. *Hesychius*. βάμμα Σαρδανικόν τὸ φοινικῶν διά-
 φορα γὰρ ἦν τὰ ἐν Σάρδεσι βάμματα. *Inf.* *Spon.* *Thya-*
zyrae. Ἀγαθὴ τύχη. *Ant.* κλ. Ἀλφρον' Ἀρίγνωτον κράτι-
 σον ἐπίτροπον τῷ Σεβαστῷ . . . τὸν καὶ σημνότατον ἐπ-
 ρέα τῷ προπάτορος διὰ Τυρίμης οἱ βαφαῖς. al. πρὸ πόλεως.
 Sub Caracalla.

δύναιτο τὴν καρδίαν] *Themistius* II. p. 29. A. ξέον
 τι ἀτεχνῶς ὑπομένω καὶ ἄπιστον πάθος. Διανοίγεται γὰρ μοι
 τὸ σῆθος καὶ ἡ καρδία, καὶ διανογέερα γίνονται ἡ ψυχὴ καὶ
 τὰ ὅργανα ὀξύτερα τῆς διανοίας. ὁρᾷ γὰρ, ὃ μακάριοι, ὃ
 πρότερον ἔχ οἷός τε ἦν. 2. *Macc.* I. 4. *Luc.* XXIV. 45.
 15. πρὶς] *Plut.* *Solon.* p. 92. A. πρὶς νομίζον-
 τα τῆς μὲν ἀποβεβληκότας τὴν αὐτῶν διὰ τὴν ἀνάγκην, τῆς
 δ' ἀπολεσιστότας διὰ τὴν γνώμην.

16. Πύθων^Θ] *Etymol.* Πύθων ἐξονόμενον μὲν καὶ θηλυ-
 κὸν ὁ τόπος· βαρυνόμενον δὲ καὶ ἀρσενικὸν ὁ δράκων. *Augu-*
stinus de D. C. II. 23. in Actibus Apostolorum ven-

triloqua femina. *Plut.* de Def. Orac. p. 414. Εἰ-
 τὲς ἐγασφρμύθας εὐρυκλέας πάλαι, νυνὶ Πύθωνας προσαγο-
 ρευομένας. *Galenus* glossar. Hippocr. ἐγασφρμύθαι, οἱ
 κεκλεισμένοι τῷ σώματος φθειγγόμενοι, διὰ τὸ δοκεῖν ἐκ τῆς
 γαστρὸς φθέγγεσθαι. *Aristophanes* *Vesp.* 1014. ἐπικερῶν
 κρύβδην ἐτέροις ποιηταῖς, Μιμροσάμενος τὴν εὐρυκλέας μαν-
 τείαν καὶ δαίνοισιν, εἰς ἄλλοτρίας γαστέρας ἐνδύς. *Schol.*
 ἔτος, ὡς ἐγασφρμύθος λέγεται Ἀθησὶ τ' ἀληθὴ μαντεύ-
 ομενος διὰ ἐνυπάρχοντος αὐτῷ δαίμονος. *R. Salomo* in Deut.
 XVIII. 11. ἐγασφρμύθος. Haec est incantatio. Et
 nomen ejus est Πύθων, & loquitur sub axillis suis,
 & educit mortuum per axillas suas. *Sanhedrin* f.
 65. 1. Baal Ob hic est Python, qui loquitur ex
 axillis suis. σημεία ἐγασφρμύθων. *Es.* XLIV. 25. *Hie-*
ronymus: signa pythorum. 1. *Par.* X. 13. *Levit.*
 XX. 27. *Esaj.* VIII. 19. XIX. 3. *Cic.* de Di-
 vinat. II. 57. Evanuisse ajunt vetuflate vim loci
 ejus, unde anhelitus ille fieret, quo Pythia mente
 incitata ederet oracula. *Eusebius* in II. β. p. 207. 36.
 Πύθων ἐκλήθη διὰ τὸν ἐκεῖ τοῦ ἐνδύτα ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ
 σαπέντα δράκοντα, ὡς ἐκ τῷ πύθω τὸ σῆμα — ἡ δὲ
 τὸ δύνασθαι τῆς ἐκεῖ χρωμένης πυθῆσθαι τὰ μέλλοντα ἥτος
 μαθεῖν. ὅθεν καὶ Πύθιος Ἀπόλλων ὁ ἐκεῖ τιμωόμενος — καὶ
 πορφύτης πυθίας, ἔτι δὲ καὶ πυθάζειν τὸ μαντεύεσθαι.

Inf. comm. 19. *Demothenes* c. Neaer. ὡς αὐτῇ
 ἡ ἀπὸ τῷ σώματος ἐργασία ἔχ ἰκανὴν εὐπορίαν παρείχεν.
Aristoteles *Eth.* IV. 3. οἱ τὰς ἀνελευθέρους ἐργασίας ἐρ-
 γάζομενοι. *Ennius* ap. *Cic.* de Divin. I. 58. Non
 habeo denique nauci Marsum augurem; non vi-
 canos aruspices, non de circo astrologos; non I-
 fiacos conjectores, non interpretes somnium: Non
 enim sunt in arte divini aut scientia, Sed supersti-
 tioli vates impudentesque arioli, aut inertes, aut
 infani, aut quibus egeitas imperat. Qui fui quae-
 litus causa fictas fuscitant sententias, Qui sibi fe-
 mitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Qui-
 bus divitias pollicentur, ab his drachmam petunt;
 de his divitiis sibi deducant drachmam, reddant
 caetera. *Accius* apud *A. Gellium* XIV. 1. Nil credo
 auguribus, qui aures verbis divitant Alienae,
 suas ut auro locupletent domus. *Apulejus* IX. ad
 istum modum divinationis astu capcioso contraxe-
 rant non parvas pecunias. *H. Wulfius*. daemone ple-
 na esse CUM CREDERETUR. *A. Monen.*

~υμῖν· ὁδὸν σωτηρίας. Τῆτο δὲ ἐποίει ὅτι πολλὰς ἡμέρας· ἀγαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλ[Ⓞ], 18
 καὶ ὅτι σπρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελ-
 θεῖν ἀπὸ αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ 19
 ἐλπίς τῆ ἐργασίας αὐτῶν, ὅπλα βόμβου τὸ Παῦλον καὶ τὸ Σίλαν, εἰλκυσαν εἰς τὴ ἀγο-
 ραν ὅτι τὰς ἀρχοντας. Καὶ προσαγαγόντες αὐτὰς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ 20
 ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὸ πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες· Καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη, 21
 ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ὡς ἀδεύειν, Ῥωμαίοις οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλ[Ⓞ] 22
 κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ διεπρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν·
 Πολλὰς τε ὅπθεντες αὐτοῖς πλῆγας, ἔβαλον εἰς Φυλακὴν, ὡς ἀγγελλάντες τῷ 23
 δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτὰς. Ὃς ὡς ἀγγελλίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐ- 24
 τὰς εἰς τὴ ἑσωτέραν Φυλακὴν, καὶ τὰς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ 25
 ~ἡμῖν

ὡμῖν] ἡμῖν AC 1. 2. 4. 10. 11. 17. 18. 31. 46. Editio Complut. Genev. Erasmi, Colinaei, Stephani, Bogardi, Bezae 2. Bengelii. Versio Copt. Tigurina, Anglicana, Belg. Aethiop. Origenes in Jo. XI. 49. Chrysostomus in I. & T V. P. 45. VI. p. 19. Theodoretus MS. in Zachar. II. 9. Eusebius, Oecumenius ed. Lucifer, Theophylactus. Dan. III. 26. 18. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλ[Ⓞ], εἰσπρέψας τῷ πνεύματι] εἰσπρέψας δὲ ὁ Παῦλ[Ⓞ] τῷ πνεύματι, εἰ διαπονηθεὶς D. εἰ] — A. τῷ prius] — E. τῷ posterius] — A 40. ὁμῖν] + τὸ κυρὸν 18. ἐξελεῖν] ἢ ἐξέλεθς D. ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ] εὐθείας ἐξῆλθεν D. 19. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆ ἐργασίας αὐτῶν] ὡς δὲ εἶδον οἱ κύριοι τὴ παιδείαν, ὅτι ἀπεπρή-
 θηαι τὴ ἐργασίας αὐτῶν, ἥς εἶχαν δ' αὐτῆς D. ἐξῆλθεν] + αὐτοῖς 42. ἐξέλεπεν P. Junius. + ἐξ αὐτῆς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco; τ posterius] — D 2. 47. Editio Complut. Plant. εἰλκυσαν] εἰλκυον E. εἰ τὸς ἀρχοντας] — probante J. Millio prol. 1252. 20. εἶπον] εἶπαν AE. οὗτ[Ⓞ]] ὅτι 40. 21. ἔθνη] τὰ ἔθνη D. a prima manu. 15. a prima manu. ἡμῖν παραδίδωμαι] ἡμῶς παραδίδωμαι D. παραδίδωμαι οὐδὲ ποιεῖν] ποιεῖν οὐδὲ παραδίδωμαι Versio Syra posterior. εἰ] καὶ 4. εἰτε D. 22. συνεπέστη ὁ ὄχλ[Ⓞ] κατ' αὐτῶν, εἰ] πολλὸς ὄχλ[Ⓞ] συνεπέστησαν κατὰ αὐτῶν πρᾶξοντες, τότε D. a prima manu, συνέπεσεν] συνέστη 32. ὄχλ[Ⓞ]] + πολλὸς 26. αὐτῶν τὰ ἱμάτια] τὰ ἱμάτια αὐτῶν 43. Editio Complut. ῥαβδίζειν] ῥαβδίζονται 40. + αὐτὰς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. 23. τε] δὲ 40. τηρεῖν] τηρεῖσθαι D. 24. δε.] ὁ δὲ D. εἰληφώς] ἔλαβεν A 36. αὐτῶν ἡσφαλίσατο] ἡσφαλίσατο αὐτῶν AC a prima manu 25. τὸ] — D. a prima manu. Editio Genev.

19. Xenophon Hell. V. ἐν τῇ δὲ ἡμῖν βουλῇ ἐκ-
 θεῖτο ἐν τῇ ἀγορᾷ σοφ. Plut. Apophth. p. 182. C. ἀ-
 ξεῖνός δὲ τὴν κρίσιν αὐτῷ γενέσθαι κατ' οἰκίαν, ἔσαι μὲν ἔν,
 εἶπεν, ἐν τῇ ἀγορᾷ. Arrianus Epiφ. I. 29. εἰλκεῖ με εἰς
 τὴν ἀγορᾶν. inf. XVII. 6. Jac. II. 6. Plut. de vitiof.
 pud. p. 534. D. αἰσχρὸν εἶναι σὲ ὑπὸ τῶν ἡμῶν ὑπηρετῶν
 ἐκπεσθαι. Libanius .. XXVII. p. 614. C. εἰ δ' ἐλ-
 κοῖς αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ καταγοροῖς.

20. στρατηγοῖς] Achilles Tatius VII. p. 499. κά-
 θελε τὰ βασιλευτήρια, ἐκβαλε τὸς στρατηγούς — δήμος, βα-
 λή, πρόεδρος, στρατηγός. Versio Cod. D. praetoribus.
 Versio Vulg. Magistratibus. D. XXVII. 1. de excuf.
 Tutorum. I. VI. §. 16. I. XV. §. 9. Magistratus
 civitatis. & Civitatis princeps id est Magistratus.
 Artemidorus IV. 51. στρατηγὸς ἀπεδικάθη τῆς αὐτοῦ πό-
 λεως. V. 36. ἔδοξε τις ὑπὸ στρατηγῆς τῆς αὐτοῦ πόλεως ἐκ-
 βάλλεσθαι τῶν οἰκίαν καὶ τῆς γυμνασίης. τῆτον ὁ πατήρ
 ἐξέβαλε τῆς οἰκίας. ὃν γὰρ ἔχει λόγον ἐν τῇ πόλει στρατη-
 γός, τὸν αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ πατήρ. Arrianus Epiφ. II.
 1. ὅταν σπρέψῃ τις ἐπὶ στρατηγῆς τὸν αὐτοῦ δούλον. Messen-
 sēs etiam nunc Praetorem five praefectum Ur-
 bis Stradigo appellant. Duumviri in Colonia appella-
 bantur. Cic. de Leg. Agrar. 34. cum caeteris
 in coloniis Duumviri appellantur, hi se praetores
 appellari volebant.

ἐκταράσσουσιν — τὴν πόλιν] Aristophanes Equit.
 863. ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν ἑδὲν ἑὸν δ'
 αἶον τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκᾶσι, αἶψασι καὶ σὺ λαμ-
 βάνεις, ἣν τὴν πόλιν ταράτεις. Lyfias pro Callia. ἐτά-
 ραξε μὲν ἕτος τὴν πόλιν, κατετίσαστε δ' ὑμεῖς. Andocides
 de Myfter. ὁ δὲ τὴν πόλιν ὅλην ἐκταράξατος, καὶ εἰς τὰς

ἐσχάτους κινδύνους καταστήσας ἐξηλέγχθη. Libanius D.
 XIII. p. 404. A. τὸν πολεμικοῦ, τὸν ταράσσοντα τὴν
 πόλιν — ἐκδέναι.

21. Servius ad Aen. VIII. 187. Cautum fue-
 rat & apud Athenienses & apud Romanos, ne
 quis novas introduceret religiones: unde & Socra-
 tes damnatus est, & Chaldaei vel Judaei urbe de-
 pulsi. Jul. Paulus Sentent. V. 21. 2. qui novas &
 usu vel ratione incognitas religiones inducunt, ex
 quibus animi hominum moveantur, honestiores
 deportantur, humiliores capite puniuntur. Eadem
 vero lex etiam & clarius contra hariolos erat lata,
 vid. in Matth. XXIII. 15.

22. Theophrastus ἐτι δὲ καὶ τὰ δένδρα λυμναίνον-
 τ' ἂν ῥαβδίζομεθα. Plut. Probl. Rom. p. 283. E. διὰ τῶν
 στρατηγῶν αἱ ῥάβδοι συνδεδεμέναι προσσηρημένον τ' πελίκων
 φέρονται; Public. p. 99. F. οἱ δὲ [ὑπηρεταί] εὐδὲς συλλα-
 βόντες τὸς νεανίσκους, περιεπρήγνυν τὰ ἱμάτια, τὰς χεῖ-
 ρας ἀπὸ τῶν ὀπίσω, ῥάβδοις ἔβαινον τὰ σώματα. Camill.
 p. 134. B. προσέταξε τοῖς ὑπηρεταῖς τῶ μὲν ἀνθρώπου κα-
 τὰρ ἡγνῶναι τὰ ἱμάτια, καὶ τὰς χεῖρας ὀπίσω περιάγειν, τοῖς
 δὲ πᾶσι δίδοναι ῥάβδους καὶ μάστιγας. Dionysius Hal. IX.
 . . . τοῖς ῥαβδόχοις ἐκέλευσαν τὴν ἐσθῆτα τε περιμά-
 ται, καὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ σῶμα χεῖναι. A. Gellius
 I. 13. vestimenta detrahi imperavit, virgisque mul-
 tum caecidit. 26. tunicam detrahi ob nefcio quod
 delictum, caedique eum loro jussit. Plut. de Virr.
 Mul. p. 251. B. τὸ χιτῶνιον περιεπρήξας ἡμασίην γυμνῶν.
 Diodorus S. XVII. 35. οἱ δὲ τὰς ἐσθῆτας περιεπρήγνυν.
 Plut. V. Orat. p. 849. E. παραγαγόντες μίσον, καὶ περιεπρή-
 ξαντες τὴν ἐσθῆτα, ἐπέδωκε τὰ σῶμα τῇ γυναικὶ. Athenaeus XIII.

δὲ τὸ μισοῦντιον Παῦλ^ο καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνον τῷ Θεῷ ἐπηκροῶντο δὲ αὐ-
 26 τῶν οἱ δέσμοι. Ἀφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ
 27 δεσμοφωκίου· ἀνεῳχθῆναι τε τὰ θύρα καὶ οὐρανοὶ πάντες, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέστη. Ἐξ-
 υπτι^ο δὲ γενόμεν^ο ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας καὶ φυλακῆς, σπα-
 σάμεν^ο μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναίρειν, νομίζων ἐκπεφευγῆναι τὰς δεσμίας. Ἐ-
 28 φώνησε δὲ φωνὴ μεγάλη ὁ Παῦλ^ο, λέγων· Μηδὲν πρᾶξης σεαυτῷ κακόν· ἀπάντες
 29 γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσῆλθόν, καὶ ἐντρομ^ο γενόμεν^ο προσέειπε
 30 τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. Καὶ παραγαγὼν αὐτὸς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν
 31 ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· Πίστευσον ἐπὶ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦν Χριστῷ, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
 32 σε. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τῷ Κυρίῳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς.

Καὶ

μισοῦντιον] μίσον τῷ κυκλῶ D. a prima manu.

26. ἀνεῳχθῆσαν] ἠνοίχθησαν AE 13. 34.

τε] δὲ ADE 1. 13. 14. 15. 18. 25. 31. 33. 38. 40.

ἀνέστη] ἀνελεύθη D. a prima manu. ἐλεύθη 40.

27. ἔξυπτι^ο δὲ] ἔξυπτι^ο D.

ἀνεωγμένας τὰς θύρας] τὰς θύρας ἀνεωγμένας C. Versio Vulg. Chrysostomus. T. V. 45.

τῇ φυλακῇ] — 20. a prima manu.

ἀναίρειν] ἀνελεῖν 34. 40.

28. δὲ] + αὐτῷ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

φωνὴ μεγάλη ὁ Παῦλ^ο] ὁ Παῦλ^ο φωνὴ μεγάλη 40.

πρᾶξης] ποιήσης E. πρᾶξεις 33.

29. αἰτήσας δὲ φῶτα] φῶτα δὲ αἰτήσας D.

γενόμεν^ο] ὑπάρχων C a prima manu. 40. D. Chrysostomus in Eph. H. 8. & T. V. 45.

προσέειπε] + πρὸς τοὺς πόδας D. a prima manu. Versio Syra prior, & posterior cum obelo, Vulg.

τῷ posterior] — CD.

ἔξω] + τὰς λοιπὰς ἀσφαλισάμεν^ο E D. Versio Syra posterior cum asterisco.

ἔφη] εἶπεν D. 15. 18. 38.

31. εἶπον] εἶπαν ACDE.

χριστῶν] — A 2. 13. 30. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Copt. Oecumenius ed. Lucifer.

καὶ posterior] + πᾶς E 14. a prima manu. 15. 18. 33. 34. 36. 47. Versio Copt. Aethiop. Chrysostomus T. V. 45.

32.] — Versio Copt.

καὶ posterior] σὺν ACD 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Lucifer V. probante J. Millio prol. 973.

τοῖς αὐ] — 40.

αὐτῶν] αὐτῶ 37. + καὶ C.

ἠνεῳχθῆσαν CD. 31. 33. 40.

πᾶσαι] + τὰ δεσμοφωκίᾳ 26.

ἀνεῳχθη 20. ἀνείθη 3. 38. 40. ἀνέθη 10. a prima manu.

ἀνείθη 20. ἀνείθη 3. 38. 40. ἀνέθη 10. a prima manu.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

ἐκπεφευγῆναι A.

p. 590. E. παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τὴν Φανίαν, καὶ περιέρχεται
 τὰς χιτωνίσκας γυμνάς τε καὶ σέρτα ποιήσας. Livius II.
 8. lacerantibus vestem licitoribus. Valer. Max. II.
 28. o spectaculum admirabile! magister equitum
 scissā veste spoliatoque corpore, licitorum verberibus
 lacerandus.

24. τὸ ξύλον] Aristophanes Equit. 702. ἐν τῷ ξύ-
 λῳ δῆσεν σε. 366. οἷον σε δῆσεν ἐν ξύλῳ. Schol. εἶδος δὲ
 δεσμοφωκίᾳ τὸ ξύλον, ἢ ἐν ποδοκᾶκῃ λήγσει καὶ ποδοσφᾶβν.

393. ἐν ξύλῳ δῆσαι. 1046. δῆσαι σ' ἐπέλεισε πωλοσύργῳ
 ξύλῳ. Schol. 2. ὅπως ἔχοντι, δι' ὧν οἱ τὸ πόδες καὶ αἱ χεῖ-
 ρες καὶ ὁ πρὸς τοὺς ποταλάκας. Demosthenes ... δῆσαντες
 οἱ ἰα. ἐν τῷ ξύλῳ. Cic. ad Herenn. I. 14. soleae lig-
 neae in pedibus inductae sunt & in carcerem du-
 ctus est. Plato Apol. Socrat. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ τῶν δεσμῶν ἐν
 τῷ σκέλει ἦν τὸ ἀλγύν. Plut. de Deo Socr. p. 598.

B. τὸς πόδας ἐν τῷ ξύλῳ δεδεμένους. Lucianus Toxari 29.
 τὰ σκέλη — ἐν τῷ ξύλῳ κατακειλεσθῆναι. Lysias C.
 Theomnest. I. ἡ ποδοκᾶκη αὐτῇ ἔσω — ὁ τὸν καλεῖ-
 ται ἐν τῷ ξύλῳ δεδεσθῆναι. ἐν ὧν ὁ δεσμός — καὶ ἡ ποδοκᾶκη
 ἐν τῷ ξύλῳ, ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, ἐκ αὐτῶν ἡλθὼν αὐτῶν νο-
 μίζετε; Hesy chius ποδοκᾶκη, ὁ ἐν ξύλῳ δεσμός, ἐν ὧν ὁ
 κακὸς ποδοκᾶκη. Herodotus VI. 75. ἔδωκεν ἐν ξύ-
 λῳ. Andocides de Myster. ἡ δὲ βελὴ — συνέλαβεν ἡ-
 μῶς, καὶ ἔδωκεν ἐν τοῖς ξύλοις. Livius VIII. 28. ius-
 sique Consules ferre ad populum, ne quis, nisi
 qui noxam meruisset, donec poenam lueret, in
 compedibus aut in nervo teneretur. — ita nexi
 soluti, cautumque in posterum, ne necerentur.

Hesy chius. καὶ ἔδωκεν, ἡσφάλισται. Job. XXXIII. 11.
 3. Mac. IV. 9.

Phil de Josepho T. 2. p. 53, 26. ὅσας δ' οἱ εἰρκ-
 τοφύλακες ἀπανθρωπίας γέμισαν καὶ ἀμύθητος, ὅσας ἀγνοεῖ
 φύσει τε γὰρ ἀνθρώποις, καὶ μελέτη συγκροτῶνται, θη-
 ρίωμα καὶ ἐκείνη ἡμέραν πρὸς ἀνθρώπινα, χρῆσθαι μὲν ἐδὲν
 ἢ δρῶντες ἢ λέγοντες, ὅσα δὲ βιαιότατα καὶ χα-
 λαστάτα, — συνδιατρίβουσι δὲ οἱ εἰρκοφύλακες λοπο-
 δύταις, κλέπταις, τοιχαφύχοις, ὕβρισταις, βιαιότοις, φθορέουσιν,
 ἀνδροφόντοις, μοιχοῖς, ἱεροσύλοις. ad Gen. XXXIX. 21.

25. ὕμνος] Hoc erat gaudium in spiritu sancto:
 in carcere, ubi nec genua flectere, nec manus tol-
 lere poterant.

ἐπηκροῶντο] Glossar. auscultatur, ἐπακροῶται.
 26. ὡς] Eusebius Maxim. p. 106. τὸν Μάρτυρα
 ὡς τῶν δεσμῶν. Thomas. ἀναιμένους, τὸ ἀπολειμμένους καὶ
 ἐλεύθερους. Lucianus de Sacerd. Cybel. D. D. XIII.
 ὁ δὲ ἀνὴρ τὴν κόμην ἔτατο μαμνῶς ἐπὶ τῶν ὀρέων. Eusta-
 thius in Od. 4. p. 313. 17. ἐκ δεσμῶν λύσει, τὸ δ' αὐ-
 τὸ καὶ ἀναιμεῖν λέγεται, ὡς δηλοῖ τὸ δεσμῶν ὡς 359. &
 σ. p. 668. 45. καὶ κύων δὲ εἰς θύραν ἔτατο ἀνέται, λυ-
 βεις δηλοῖ δεσμῶν.

27. L. IX. 4. 4. C. de custodia reorum. Ad Com-
 mentariensem receptarum personarum custodia ob-
 servatioque pertineat, nec putet, hominem abje-
 ctum atque vilem obijciendum esse Judici, si reus
 modo aliquo fuerit elapsus. Nam ipsum volumus
 huiusmodi poena consumi, cui obnoxius docebi-
 tur fuisse, qui fugerit.

28. Xenophon Ephes. I. ἐδιδόκει γὰρ, μή τι ἑαυτὸν
 ἰργάσθαι δεινόν.

29. αἰτήσας — φῶτα] Plat. parall. p. 311. A.
 φῶς ἤτησεν. Phaedrus III. 10. 24. Dum quaerunt lumen;
 Aaaa 3

Καὶ ὡς λαβὼν αὐτὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῇ νυκτὶς, ἔλασεν ὑπὸ τῇ πληγῶν καὶ ἐβαπτίσθη 33
αὐτὸς καὶ οἱ αὐτῷ πάντες ὡς ἀρχήμα. Ἀναγαγὼν τε αὐτὰς εἰς τὸ οἶκον αὐτῷ, παρ- 34
έθηκε τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικί πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας δὲ γενομέ- 35
νης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τὰς ῥαβδῶχας, λέγοντες· Ἀπόλυσον τὰς ἀνθρώπους ἐκεί-
νης. Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τὰς λόγους τὰς πρὸς τὸ Παῦλον· Ὅτι ἀπεστάλ- 36
κασιν οἱ στρατηγοί, ἵνα ὑπελυθῇτε. νῦν ἔν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦ- 37
λὸς ἔφη πρὸς αὐτὰς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαῖους
ὑπάρ-

33. καὶ παραλαβὼν αὐτὰς] — 34. ἐλασεν] ἔλυσεν D. a prima manu. + αὐτὰς 4. ex emendatione. οἱ] ὁ οἶκος 40. + οἰκίαι A Versio Arab. πάντες] — Editio Complut. Plant. Genev. πάντες 40. 34. ἀναγαγὼν] ἐ ἀναγαγὼν D. a prima manu. αὐτῷ] — C. 36. 40. Lucifer. ἡγαλλιάσατο] ἡγαλλιάτω D. 2. 3. 4. 10. 11. 16. 17. 19. ex emendatione. 26. 27. 30. 31. 35. 38. 40. 46. Lection. 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Chrysostomus, Oecumenius ed. ἡγαλλιάσαστο 33. πανοικί] σὺν τῷ οἴκῳ αὐτῷ D. τῷ Θεῷ] ἐπὶ τῷ Θεῷ D. τῷ κυρίῳ 32. 33. 34. Versio Æthiop. 35. γενομένης] γενομένης E. + συνελθόν οἱ στρατηγοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐ ἀναμνησθέντες τῷ σιτισμῷ τῷ γενομένῳ ἐφοβήθησαν, ἐ D. Versio Syra posterior in margine. ἀπέστειλαν] ἐπέστειλαν 33. 34. λέγοντες] λέγοντας D. ἀνθρώπους] ἀνδρας 36. ἐκείνης] — C. ut videtur. + ἐς ἔχθρας παρέλαβες D. Versio Syra posterior. 36. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ] ἐ εἰσελθὼν ὁ δεσμοφύλαξ ἀπήγγειλεν D. δὲ] τε E. fed Versio Latina: autem. τῶν] — D 15. 18. 36. αὐτῶν] — I. 37. πρὸς αὐτὰς] — E. + ἀναιτίως D. ἐβαλὼν] + ἡμᾶς 34. ἐβαλὼν D. ἡμᾶς tertio loco] — 4. 14. ex emendatione. 16. 21. 23. 25. 30. 35. 36. 46. 56. Editio Colinaei, Erasmi, Stephani I. Bogardi. 38. ἀνήγγειλαν] ἀπήγγειλαν ADE 15. 18. 27. 31. 33. 34. 36. Chrysostomus. ἀνήγγειλον 40. δὲ] τε E. fed Versio Latina: autem. αἰπὲς ἀλκασιν] αἰπέστων C. αἰπέστων A. ἐν εἰρήνῃ] — D. δείραντες] δειραντες 3. 4. 32. 38. 45. Editio Complut. ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς] αὐτοὶ ἡμᾶς ἐλθόντες E. τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδῶχοι] οἱ ῥαβδῶχοι τοῖς στρατοῦς E.

33. ἔλασεν ἀπὸ τῶν πληγῶν] *Demosthenes* c. Conon. καὶ μολὶς ποτε εἰς βαλάντιον ἐνέγκαντες καὶ περιπλύναντες ἔδειξαν τοῖς ἰατροῖς. *Plut.* vitam non esse juc. fec. *Epicur.* p. 1091. E. χαίροντες ἀνδραπόδων τινα ζῶσαν, ἢ δεσμῶν ἐξ ἐργῶν λυθέντων, ἀσμένως ἀλειψαμένων, καὶ ἀπολυσασμένων μετ' αἰκίας καὶ μαστιγῶν. *Achilles Tat.* V. p. 321. τὰ νῦντα διαγεγραμμένα δεικνυσιν — αὐτὴν παραδίδωσι θεραπεῖαις κελύσσασα λῶσαι. *Silins* VI. 90. nunc purgant vulnera lymphā. 98. Marus instat vulneris aestus expertis medicare modis, gratumque teporem exutus fenium trepida pietate ministrat. *Athenaeus* II. p. 41. B. οἶδ' δὲ καὶ τὴν χλιαρὴ φύσιν πρὸς τὰ τραύματα τὸν γὰρ ἐυρύπουλον τραυθίνα ἐκ τῆς καταιοιῆς — εἰς δὲ τὸ παρηγορησάσας ὁδόντας τῷ θερμοῦ ἐπαινοῖς θάλλειν δυναμένη. *Longus Pastor.* II. p. 62. ἡ χλόη — ἀποτίπτει τε τὸ πρόσωπον ἡμαρμμένον.

34. πανοικί] *Moeris.* πανοικισίφ. Ἀττικῶς πανοικί, ἐλληνικῶς. *Thomas.* πανοικί οὐδὲς τῶν δοκίμων πανοικισίφ δὲ. *Libanius.* ἔρρωστο πανοικισίφ. δεκνυδὴς ἐν τῇ β. [16.] πανοικισίφ γενομένοι τε καὶ οἰκίσαντες. *Jos.* A. IV. 4. 4. ὥστε αὐτοὺς πανοικί σιτεῖσθαι ἐν τῇ ἱερᾷ πόλει.

35. ῥαβδῶχας] *Eustathius* in II. a. p. 78. 28. διαφέρει ὁ ῥάβδος ἑλκὼς ἔχων, καὶ ὁ ταξιατικὸς ῥαβδῶχος. *Glossar.* ῥαβδῶχος, virgarius, lictor. *Aristophanes* Pac. 733. χρὴ μὲν τύπτειν τὰς ῥαβδῶχας, εἴ τις κομμοδοποιήτης αὐτὸν ἐπιγῇ. Schol. ἦσαν δὲ ἐπὶ τῆς θυμέλης ῥαβδοφόροι τινες, οἱ τῆς εὐκοσμίας ἐμύλοντο τῶν θεατῶν. *Polihybius* ap. *Suidam.* παρὴν ῥαβδῶχος παρὰ τῷ στρατηγῷ, καλὸν τὸν βασιλέα. *Herodianus* VII. 8. 11. καὶ παρ' οἷς εἰς τὴν τῆς ἡγεμονίας ὑπερηγίαν ἀρχεῖς ῥαβδῶχοι. *Plut.* Q. Rom. p. 280. A. διὰ τὴν λιπῶν τὰς ῥαβδῶχας ἐ-

νομάζεσιν; πότερον ὅτι καὶ συνίδεν τὰς ἀκολασταίνοντας τοὺς, καὶ τῷ Ῥωμύλῳ παρηκολέθεν, ἰμάντας ἐν τοῖς κόλοις κομίζοντες, τὸ δὲ δεσμεύειν ἀλλήλους λέγουσιν οἱ πολλοὶ Ῥωμαῖον, οἱ δὲ καθαρεύοντες ἐν τῷ διαλέγεσθαι λιγῶν. ἢ νῦν μὲν παρέγκειται τὸ κ. πρότερον δὲ λιτῶρες ἐκαλεῖτο, λειτεργοὶ τινες ὄντες παρὶ τὸ δημοσίον. *Rom.* p. 34. A. ἐβιάδιζον δὲ πρόσθεν ἑτέροι βακτηρίαις ἀνείργοντες τὸν ὄχλον, ὑπεζωσμένοι δὲ ἰμάντας, ὥς συνδεῖν εὐθὺς, ἐς προσάξειν. — αἱ τὶ ῥάβδοι βάκνυλα καλεῖται, διὰ τὸ χρῆσθαι τότ' ἐ βακτηρίαις. *Thucydides* V. 50. Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάω Λακεδαιμόνιος ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδῶχων πληγῶς ἔλαβε. *Arrianus* B. C. p. 666. τῶν δὲ ῥαβδοφόρων τῶν — τινὰ πατάξαντες — ἑτέροι ἐκ τῶν στρατῶν τοὺς ῥαβδῶχον ἐπάταξε.

37. ἀκατακρίτους] *Augustinus* C. D. I. 19. Vos appello, Leges, judicesque Romani. Nempe post patrata facinora, nec quemquam scelestum indemnatum voluistis occidi. *Cic.* . . . Causa cognita possunt multi abfolvi: incognita nemo condemnari potest. *Tacitus* H. I. 6. inauditi atque indefensi tanquam innocentes perierant.

Ῥωμαῖος] in *Matth.* XXVII. 26. *Cic.* Verr. V. 57. Illa vox & imploratio: Civis Romanus sum, quae saepe multis in ultimis terris opem inter barbaros & salutem tulit. *Plut.* Pomp. p. 631. D. ἐκείνο δὲ ὑβριστικώτατον ὅπου γὰρ τις ἐαλωκὼς ἀνίστηται Ῥωμαῖος εἶναι, καὶ τὸνομα φράσσει, ἐκπεπληγμένος προσποιέμενος καὶ δεδιέναι, τὰς τε μὲν ἐπαινοῦσιν, καὶ προσέπιπτον αὐτῷ, συγγνώμην ἔχον ἀντιβολῶντες. *Plut.* Caes. p. 722. A. καὶ Μάρκελλος ὑπατεύων ἵνα τῶν ἐκείνοισιν εἰς Ῥώμην ἀφικόμενον ἦκιστο ῥάβδους ἐπιλέγων ὥς ταῦτα τῷ μὴ Ῥωμαῖον εἶναι παρασημα προσέθησαν αὐτῷ. *Arrianus* B. C. II. p. 739. 3. τῶν Νεοκώμων τινὰ ἀρχοντά τι αὐτοῖς

ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς Φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γὰρ ἄλλὰ
 38 ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδῶχοι τὰ
 39 ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι. Καὶ ἐλθόντες παρεκάλε-
 40 σαν αὐτὸς, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελθεῖν τὴν πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς Φυλα-
 κῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τὴν ἀδελφὴν, παρεκάλεσαν αὐτὴν, καὶ ἐξῆλθον.

I Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ
 συνά-
 ~ πρὸς

ταῦτα] — 2. + τὰ ῥηθέντα πρὸς τὴν στρατηγὸν D.
 καὶ ἐφοβήθησαν] ἐφοβήθησαν δὲ A. 14. 15. 18. 31. 33. 34. 36. 38. 40. Versio Corp.
 καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι] οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι, ἐφοβήθησαν D.
 39.] καὶ παραγόμενοι μὲν φίλων πολλῶν εἰς τὴν φυλακὴν παρεκάλεσαν αὐτὸς ἐξελθεῖν εἰπόντες ἡγνούμενοι τὰ καθ'
 ἡμᾶς, ὅτι ἐσεῖς ἀνδρὲς δίκαιοι, καὶ ἐξαγαγόντες παρεκάλεσαν αὐτὸς λεγόντες· ὅτι τὴν πόλεως ταύτης ἐξελθατε, μηποτε πάλιν
 συσπράξωσιν ἡμῶν, ἐπικράζοντες καθ' ἡμῶν D. Versio Syra posterior cum asterisco a παρεκάλεσαν.
 ἐλθόντες] + εἰς τὴν φυλακὴν Versio Syra post. cum asterisco. παρεκάλεσαν] παρεκάλεσαν 43.
 ἡρώτων] ἡρώτων A. ἡρώτησαν E.
 ἐξελθεῖν] ἀπελθεῖν ἀπὸ A. 13. 15. 18. 36. 40. + ὅτι AE Versio Vulg.
 40. δὲ] — 23. 28. ὅτι] ἀπὸ 38. 40. εἰσῆλθον] ἦλθον D.
 εἰς] πρὸς ADE 1. 4. 13. 14. 15. 18. 20. 21. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Bengelii. Genev. Versio Syra utraque. Arab. Chrysostomus. Theophylactus. ita solet
 Lucas 1. 28. Act. X. 3. XVII. 2. XXVIII. 8. Librarii qui εἰσῆλθον εἰς Λυδίαν scripserunt, non de Lydia muliere,
 sed de regione cogitasse videntur. τὴν] — 20, Λυδίαν] Λυδίας f. Eiscator.
 τὴν ἀδελφὴν παρεκάλεσαν] παρεκάλεσαν τὴν ἀδελφὴν A. 40.
 ἀδελφὴν] + διηγῶντο ὅσα ἐποίησεν κύριος αὐτοῖς D.
 παρεκάλεσαν] παρεκάλεσαν D. a prima manu.
 αὐτὴν] — A. 13. 40.
 I διοδεύσαντες] διελθόντες E.
 Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν] Ἀπολλωνίαν καὶ τὴν Ἀμφίπολιν E. καὶ] + τὴν A. 40.
 Ἀπολλωνίαν ἦλθον] κατέλθον εἰς Ἀπολλωνίδην, κατέλθον D. a prima manu.
 εἰς] — Editio Ald.
 ἦ] — A. 40.

τοὺς γυνέκων, καὶ παρὰ τῆτο Ῥωμαίων εἶναι νομιζόμενον, ὁ
 Μάρκελλος — ἔφη ῥάβδοις, ἐφ' ὅτῳ δὲ οὐ πασχόντων
 τῆτο Ῥωμαίων.

οὐ γὰρ ἄλλ᾽] Aristophanes Nub. 232. ἔκ ἂν τοῦ
 ὑβρον. οὐ γὰρ ἄλλ'. Schol. ἀντὶ τῆς καὶ γὰρ, Ἀττικῶς
 Καλλιμαχέος· Ἀκῶσαθ' Ἰππωνακτος, οὐ γὰρ ἄλλ' ἦκα. ex
 Herbaest. p. 16. ἀντὶ τῆς καὶ γὰρ ἦκα. Ran. 58. Μὴ
 σκάπτει μ', ἂν δὲ λαφ', οὐ γὰρ ἄλλ' ἔχω κακῶς. Schol.
 ἀντὶ τῆς καὶ γὰρ ἄλλ᾽ τὸ ἄλλ᾽ παρέλκει, Ἀττικῶς ἀντὶ
 τῆς ἔχω γὰρ κακῶς. 194. μὲν τὸν δι', οὐ γὰρ ἄλλ' ἔτυ-
 χον ὀρθαλιῶν. 501. Φέρε δὲ ταχέως αὐτ'· οὐ γὰρ ἄλλ᾽
 πιστεύω. διδάσκει αὐτὴ καὶ γὰρ πιστεύω. εὐδαμῶς, φησιν,
 ἀφίλεις λέγειν, ἄλλ᾽ καὶ διδόναι, ἵνα σοι πισύσω, ὅτι
 ἀληθῶς ἐπαγγέλλῃ μοι αὐτὰ διδόναι. Equit. 1202. ἀπὸ
 τῆς γὰρ ἄλλ᾽ τὸ παρελθόντος ἡ χάρις. Lyfistrat. 55. ἂν
 παρῆναι τὰς γυνεῖκας δὴτ' ἐχρῆν; κ. οὐ γὰρ, μὲν δι', ἄλ-
 λ᾽ πετομένης ἦκει πάλαι. Schol. οὐ γὰρ μετὰ βραδυ-
 τος ἦκει ἔδει. ἄλλ᾽ πετομένης. Herbaestio. p. 16. ex
 Eupolide in Βάρεις. ἄλλ' ἔχει δυνατὸν εἶναι, οὐ γὰρ ἄλ-
 λ᾽ προβέβηκα βασιλεύσει τῆς πόλεως μίγα. Aristoph.
 Ecclesiaz 386. καὶ δῆτος πάντες σκυτοτόμοι ἡκάζομεν ὁ-
 ρῶντες αὐτὰς. οὐ γὰρ ἄλλ' ὑπερφῶς, ὡς λευκοπληθὴς ἦν ἰδεῖν
 ἡ κλησία. Snidas. οὐ γὰρ μὲν ἄλλ' ἀκυσία, τὸ τέ-
 λιον· οὐ γὰρ, ἀλλὰ μοι εἰς ἀκυσία. ἀντὶ τῆς πᾶν γὰρ.
 Plato Euthydem. ἐγὼ δὲ θαυμάσας τὸν λόγον πῶς,
 ἔφη, εὖ Διονυσόδωρε, λέγεις, οὐ γὰρ τοι, ἀλλὰ τοῦτον
 γε τὸν λόγον πολλῶν δὲ πολλὰς ἀκηκοὺς εἰς θαυμά-
 ζω. non profecto, sed. Versio Vulg. non ita, AEn.
 II. 583.

Hoc Paulus debebat sibi ipsi, si enim clam abi-
 isset, paulo post rumor fuisset sparsus, effracto
 carcere ipsum aufugisse, quae res famae & autori-
 tati Apostolicae apud Philippenfes & alios mul-
 tum nocuisset. Porro etiam jure civili & naturali

tenebatur immunitatem suam & civitatem Roma-
 nam afferere: quid enim sunt immunitates & ju-
 ra, si quis ea negligat, & sibi eripi pariat? Si
 alii omnes idem facerent, & qui nunc vivunt &
 posteri ipsorum perpetuae addicerent servituti, &
 mancipiorum loco haberentur. Boni autem civis
 est, facere ne sua negligentia alii, quibuscum vivit,
 cives, & praecipue liberi nepotesque, deterioris fiant
 conditionis, quam fuissent absque eo.

I. Ἀμφίπολιν] Stephanus. Ἀμφίπολις, πόλις Μα-
 κεδονίας κατὰ Θράκην, ἥτις θ. ὁδοὶ ἐκαλεῖτο — διὰ τὴν
 περιέριον τὴν Στρώμονος. Etymol. Ἀμφίπολις πόλις Θρά-
 κης, ἥτις ἐκαλεῖτο πρότερον ἐνία ὁδοί, διὰ τὸ περιέχουσαι
 καὶ περιεδύνουσαι ὑπὸ τῆς Στρώμονος ποταμῆς. Pollux IX.
 27. ἡ δὲ ἰσθμὸς ἡ πορθμὸς προσοικῶσα πόλις, Ἀμφίπολις.
 Thucydides I. 100. ἐπὶ δὲ Στρώμονα πέμψαντες μυρίας
 οἰκότερας αὐτῶν, ὡς οἰκιστὰς τὰς τότε καλεσμένας θ.
 ὁδὸς, νῦν δὲ Ἀμφίπολιν. Schol. Ἀμφίπολις ἐστὶν, διὰ
 τὸ περιέριον αὐτὴν ὑπὸ τῆς ποταμῆς. IV. 102. Ἀμφί-
 πολιν Ἀγνὸν ἀνέμισαν, ἐπ' ἀμφοτέρω περιέριον τῆς Στρώ-
 μονος. Livius XLV. 29. in quatuor regiones di-
 vidi Macedoniam — Capita regionum — primae
 regionis Amphipolim. Thucyd. IV. 108. τῆς Ἀμφί-
 πόλεως — πόλις ἦν αὐτοῖς ἀφίλιμος, ἐξ ὅλων τι ναυπηγη-
 σίμων πομπῇ καὶ χρημάτων προσέδω. Diodorus XVI.
 8. Ἀμφίπολις — ἡ δὲ πόλις αὕτη κειμένη κατὰ τῆς Θρά-
 κης καὶ τῶν σύγγενος τέπων εὐφῶς. Appianus B. C. IV.
 p. 1040. κατωφείας εἰς τὸ πιδόν ὡς ἐπιδέξιν μὲν ἑνὰς
 τοῖς ἀνθεσιν ὁμῶς ἐκ τῶν φιλιππῶν, ἀναντὶς δὲ τοῖς ἐξ
 Ἀμφιπόλεως βιαζομένοις.

Ἀπολλωνίαν] Stephanus. Ἀπολλωνία — γ. Μακε-
 δονίας. Ptolemaeus III. 13. Ἀπολλωνία Μυγδονίδος.
 ἡ] Habet emphasin. in aliis Macedoniae urbibus
 non erat Synagoga, sed Proseucha sup. com. 13.

συναγωγή τῶν Ἰουδαίων. Καὶ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ὅτι 2
 σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, Διανοίγων καὶ ὑποδείκνυσθαι ὅτι τ 3
 Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι ἔστος ὅστις ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ
 καταγγέλλω ὑμῖν. Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπέσκησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ 4
 καὶ τῷ Σίλλᾳ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν πρώτων 5
 οὐκ ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθεῖντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων
 τινὰς ἀνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθροῦβεν τὸν Πάλλον· ὁπότε αὐτοὶ τε τῇ οἰκίᾳ
 Ἰούδα.

2. κατὰ δὲ καὶ κατὰ D. a prima manu. τῷ Παύλῳ] ὁ Παῦλος D. καὶ] — D.
 διελέγετο] διελέχθη DE. 15. 18. 19. ex emendatione 36. 40. διελέχθη A. ἀπὸ] ἐκ D.
 ἀπὸ τῶν γραφῶν] commate sublato frequentibus jungunt 21. Editio Erasmi 1. probante H. Grotio, J. Pricano, J.
 A. Bengelio. J. Elsnoro.
 3. ὑποδείκνυσθαι] + αὐτοῖς 4. 16. 23. 37. 56. τῶν Χριστῶν ἔδει] ἔδει τῶν Χριστῶν 31. 40. Χριστῶν ἔδει D.
 a prima manu.
 ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς] Χριστὸς Ἰησοῦς AD. Ἰησοῦς Χριστὸς 38. Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς E. Versio Vulg. Arab. ὁ Χριστὸς Versio
 Syr.
 ἐπέσκησαν] ἐπίστανσαν E. 38. 40. Versio Syr. ἑβαπτίσθησαν 4.
 Σίλλα, καὶ τε σεβομένων] Σίλλαι τῇ διδασκίᾳ πολλοὶ τῶν σεβομένων D. Versio Latina: Silae doctrinae multi caelicolae
 erant. + καὶ AD. 13. 40. Versio Vulg.
 Ἑλλήνων] — 15. 27. 29. 36. Versio Copt. probante J. Millio prol. 1392.
 πολλὸν πλῆθος] πλῆθος πολλὸν ADE 31. 40. γυναικῶν τε] καὶ γυναῖκες D.
 5. ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθεῖντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι] προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθεῖντες 1. 2. 4. 7. 9.
 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 19. 20. 21. 23. 24. 26. 28. 30. 32. 35. 37. 41. 42. 45. 46. Llectionar. 2.
 Editio Complut. Genue. Plantin. Theophylacti. Versio Arab. probante J. A. Bengelio. προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπ 4.
 πειθεῖντες Ἰουδαῖοι 28. οἱ δὲ ἀπειθεῖντες Ἰουδαῖοι συσφραγίσαντες D. προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπειθεῖντες 47.
 οἱ ἀπειθεῖντες Ἰουδαῖοι] οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθεῖντες 31.
 ἀπειθεῖντες] — AE 15. 18. 27. 29. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol.
 97. J. A. Bengelio. vid. XIV. 2. καὶ προσλαβόμενοι] — 31.
 τῶν ἀγοραίων τινὰς ἀνδρας] τινὰς ἀνδρας τῶν ἀγοραίων D. τῶν ἀγοραίων ἀνδρας τινὰς AE. 40.

2. Inf. XXVIII. 23.

3. παρατιθέμενος] *Athenaeus* V. p. 219. C. ἐν τοῖς
 Φερόμενοις ὡς αὐτὸς ἔπεισιν, ὥστε Ἡρόδοτος ὁ κρητιώτης
 παρήκει. XI. p. 487. F. παρατιθέμενος Τηλεκλείδης ἐκ
 Πρωταίων. p. 479. C. ὡς Νικόμαχος φησὶ, παρατιθέμενος
 τὸ ἐκ νεφελῶν Ἀριστοφάνους. A. ὡς φησὶ Πάμφιλος, παρα-
 τιθέμενος ἐπιχώριον. *Themistius* de Anima III. ἀμείνει
 δὲ καὶ τὰ τῶν Θεοφράστου παρατίθεσθαι — τὰ δὲ ἐφεξῆς μα-
 κρὸν ἀπὸ παρατίθεσθαι. *Philoponus* in Procli VIII. ἔρ-
 κισσι δὲ, εἰ καὶ μίαν ἐκ τῶν εἰς τὸν Φαίδρον ὑπομνημάτων
 αὐτῷ τῷ Πρόκλῳ περιποτὴν παρατίθεσθαι. IX. ὡς καὶ τῷ
 Πρόκλῳ, ἐν αἷς περιεβέβηκε λέξις, ὁρτίως ἡκούσαμεν λέ-
 γοντες. *Aretas* in Apoc. IV. ὡς ἡδὴ παρεβέβηκε. pro-
 mere, auctoritatem scriptoris citare. Locis ex an-
 tiqui foederis volumine testimoniiisque prolatis ad-
 firmans. *Diogenes* L. Chrysippo VII. 181. πλείστη
 τῶν μαρτυριῶν παρατίθειμι χράμενος. παρ' ὀλίγοις τὴν ἑυριπιδῆ
 Μύδων ὄλην παρατίθετο. 181. εἰ γὰρ τις ἀφ' ὧν τῶν χρυ-
 σίππευ βιβλίων, ὅσ' ἀλλότῃ παρατίθειται. *Myron*, I.
 106. ὡς φησὶ Σωσιπράτης, ἔμπροσθεν παρατιθέμενος. Plat.
 III. 47. Σαβῖνος λέγει Μνησίστρατον θάσιον παρατιθέμενος.
 4. *Lucianus* Amor. 3. τότε τῷ βίῳ ἡ τύχη προσε-
 κλήρωσέ σε, forte adjunxit. *Achilles* Tat. VII. p. 417.
 Μελίττη τις ἐστὶν ἔφη τῶν ἐνταῦθα πρώτη γυναικῶν. prin-
 ceps. V. p. 327. γυναικῶν ὁρᾷς πρώτην ἐφιστάμεν.

ἀγοραίων] *Herodotus* II. 141. ἔπεισθαι δὲ οἱ τῶν μα-
 χιμῶν μὲν ὕδατος ἀνδρῶν, καπνὸς δὲ καὶ χειρωνακτικῆς, καὶ
 ἀγοραίων ἀνθρώπων. *Xenophon* Hell. VI. τὸν ἀγοραῖον
 τε ἔχλον ἰδόντες, καὶ τὸν τὸν θειραπόνταν, καὶ τὸν τῶν ἀν-
 δραπόδων. *Aristoteles* Nicomach. VIII. 7. ἡ δὲ διὰ
 τὸ χρησόμενον [φιλικῶς] ἀγοραίων. de Rep. IV. 4. λέγω δὲ
 ἀγοραῖον τὸ περὶ πράξεις καὶ τὰς ὁρᾷς, καὶ τὰς ἐμπορίας
 καὶ καπηλείας διατρέβον. *Plut.* de Aristoph. p. 853.
 D. ἐδὲ τὸ πρῶτον ἐκαστὴ καὶ οἰκίᾳ ἀποδίδωσι, οἷον λέγω
 βασιλεὺς τὸν ὄγκον, ῥήτορι τὴν δεινότητα, γυναικὶ τὸ ἀ-
 πλὸν, ἰδιώτῃ τὸ πρῶτον, ἀγοραῖον τὸ φορτικόν. *Aemilio* p.
 275. D. ἀνθρώπους ἀγνοῦντας, καὶ διδωλυνόμενους, ἀγοραῖος

δὲ καὶ διαμεινόμενος ἔχλον συναγαγεῖν, καὶ συνεδραρχεῖν καὶ
 κραυγὴ πάντα πράγματα βιάσασθαι — Ἀμύκιος ὁ κῆ-
 ρυς, καὶ Λικίνιος Φιλόνομος. *Xenophon* Cyropaed. I.
 ἐπὶ τούτοις τὰ μὲν ὄντα, καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τῶν φων-
 αὶ, καὶ ἀπειροκαλῶν, ἀπελήλυθον εἰς ἄλλους τόπους, ὡς
 μὴ μιν γινώσκοντες ἢ τῶν τῶν περὶ τούτων τῶν ἀγοραίων
 μίαν. *Athenaeus* III. p. 92. E. ex Archestrato. τὴν
 κέρκυρας δ' ἐπὶ τῆς Ζέως, τὴν τε θαλασσοποιεῖν καὶ τὴν
 ἀγοραίων, Πλὴν ἐνὸς ἀνθρώπου, κείνος δὲ μοι ἐστὶν ἐταῖρος Λε-
 βων ἐριστάφυλον ναῖον, Ἀγαθὸν δὲ καλεῖται. p. 97. A. ex
 Plat. Protarg. τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγο-
 ραίων ἀνθρώπων. *Aristophanes* Ran. 1047. γυναικῆς —
 μήτ' ἀγοραῖος, μήτε κοβάλλης, ὥστε ἴν', μὴδὲ πανέρως,
 ἀλλὰ πνέοντα δόρυ καὶ λόγχης. 1340. Schol. φαίνονται
 τινες ἀγοραῖοι κρύπτοντες τοῖς ὁράκοις καὶ προσάδοντες τῷ κρῆ-
 ματι τῷ διὰ τούτων. *Aldidamas* c. Palamed. μέτρα δὲ καὶ
 σταθμὰ ἐξέφω, καπνὸς καὶ ἀγοραῖοι ἀνθρώποις ἀπώτατοι καὶ
 ἐμπορικῆς. *Diodorus* S. XIV. p. 74. προήγαγε τὴν δύναμιν
 εἰς ὑπαίθετον, ὥστε πρῶτον μὲν μυρίαν, ἵππων δὲ τετρακισχί-
 λων, ἡκολούθη δ' αὐτοῖς ἀγοραῖος ὄχλος, καὶ τῆς ἀρπαγῆς χά-
 ριν, ἐκ ἐλάττω τῶν προειρημένων. *Dionysius* Hal. de Thu-
 cyd. 50. ἡ γὰρ ἀγοραῖος ἀνθρώποις, ἐδ' ἐπὶ διφρίοις ἢ
 χειροτέχναις, ἐδὲ τοῖς ἄλλοις οἱ μὴ μετέσχον ἀγωγῆς ἐλευ-
 θερίας, ταύτας κατασκευάζεσθαι τὰς γραφὰς, ἀλλ' ἀνθρώ-
 σι διὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐπὶ ῥητορικῇ τε καὶ φι-
 λοσοφίᾳ ἐληλυθόσι. *Dio Chrys.* I. p. 7. D. καὶ αὐτὸς
 ἢ τὸν παρὰ τῶν βασιλέων καὶ ἀγοραίων ἀγαπᾷ ἵππαιον,
 ἀλλὰ τὸν παρὰ τῶν ἐλευθέρων καὶ γυναικῶν. XXVII. p.
 287. A. πολλοὶ δὲ ὄντα κομιζοντες παντοδαπὰ ἀγοραῖ-
 ος ὄχλος. XXXVI. p. 444. C. δούρο ἀφικνέονται ἐν-
 ματι ἑλλήνων, τῇ δὲ ἀληθείᾳ βαρβαρότεροι ἡμῶν ἑμποροὶ
 καὶ ἀγοραῖοι, ῥάκις φαῦλα καὶ οἷον πονηρὸν εἰσκομίζον-
 τες. . . ἀλλ' ἴσως μὲν ἐμβάλλῃς συνηχῶς εἰς τὴν ἀγορᾶν,
 ἐκέρχῃ καὶ συκοφάντης. *Lucianus* Vitar. Auctio. 27.
 ἀποκηρύττει γὰρ τὰς ἰδιώτας καὶ βαναύσους καὶ ἀγοραῖ-
 οὺς βίβας μίλλουσι. de Merced. cond. 24. ἐκ ἀσχετοῦ πό-
 λαζον ἀνθρώποις καὶ ἀγοραῖοις καὶ βωμολόχοις ἀπὸ τῆς ἀγο-
 ρᾶς;

6 Ἰάσον[Ⓢ], ἐζήτην αὐτὸς ἀγαγεῖν εἰς τὸ δῆμον· Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτὸς, ἔσυρον τὸ Ἰά-
 7 σονα καὶ τινες ἀδελφὲς ὅππῃ τὸς πολιάρχας, βοῶντες· Ὅτι οἱ τὸ οἰκυμένην ἀναστατώ-
 8 τῃ δογματῶν Καίσαρ[Ⓢ] πρᾶτῃσι, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησῶν. Ἐτάραξαν
 9 δὲ τὸ ὄχλον καὶ τὸς πολιάρχας ἀκόνοντας ταῦτα. Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν πῶλον τῷ
 10 Ἰάσον[Ⓢ] καὶ τῷ λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως ἀφ' ἧς νυκτὸς ἐξέ-
 πεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸ Σίλαν εἰς Βέροιαν· οἵτινες πῶλον γενόμηνον, εἰς τὴν συναγω-
 γὴν

ποιητῆς] ἀπειθίσαντες E. καὶ ὀχλοποιήσαντες ἰδορύβην] ἰδορυβῆσαν D. πόλιν] + κατ' αὐτῶν 27. 29.
 ἐπιστάντες τε] καὶ ἐπιστάντες ADE 15. 18. 26. 31. 33. 40. τε] — 45. 46. δὲ 47.
 Ἰάσον[Ⓢ]] Ἰάσων[Ⓢ] ADE 15. 26. 31. & comm. 6. 9. αὐτὸς] αὐτὸν A a prima manu.
 ἀγαγεῖν] ἐξαγαγεῖν D. προσάγαγεῖν A 15. 18. 36. 40. προσάγαγεῖν E 29. ἀναγαγεῖν 11.
 6. ἔσυρον] ἔσυραν DE 45. εἶρον 11.
 τὸ Ἰάσονα] Ἰσωναν D. a prima manu. sed Versio Latina: Jafonem. Ἰάσονα A.
 τινες] + ἄλλους E. ἐπὶ] πρὸς 33. βοῶντες] βοῶντας A. Lectionar. 2. + καὶ λέγοντες D.
 οἰκυμένην] + ὅλην 15. 18. 36. οὗτοι] + εἰσιν D. a prima manu. Codices Latini.
 καὶ posterior] — 25. 40. ἐνθάδε] ἐνταῦθα 21.
 7. πρᾶτῃσι] πρᾶουσι ADE 1. 2. 3. 4. 38. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Chrysostomus, Oecumenius Ed. & XIX. 36. λέγοντες ἕτερον] ἕτερον λέγοντες A. 38. 40. 45. Chrysostomus. Amphiloichius.
 εἶναι] — 45. Editio Complut. Genew.
 8. ἐτάραξαν δὲ] καὶ ἐτάραξαν D. Sed Versio Latina: & concitaverunt. ἐτάραξαν τε 31.
 τὸ ὄχλος] τὸς πολιάρχας] τὸς πολιάρχας] τὸ ὄχλος D. Versio Syr. τὴν πόλιν] τὸς πολιάρχας E.
 τὸς ὄχλους] τὸς πολιάρχας 26. ἐ τὸς πολιάρχας ἀκόνοντας ταῦτα] — 42.
 ἀκόνοντας] ἀκόνοντας D. a prima manu. ἀκόνοντας ex emendatione & Theophylactis. λέγοντες Versio Syra
 posterior in margine. 9. &] οἱ μὲν πολιάρχαι Versio Syra posterior in margine.
 ἱκανὸν] δικαῖον P: Junius pro δικαστικόν.
 τῇ] — D. 31. 40. 10. εὐθέως ἀφ' ἧς νυκτὸς] — A.
 Βέροιαν] Βέρροιαν 2. 4. 30. 32. 37. 38. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Oecumenius Ed. Theophylactis. τε] — D. 32. Editio Complut. Plantin. Genew.

μνος; Livius III. 72. Scaptione hoc concionalis feni assignaturos putarent finitimos populos? IX. extr. in duas partes discessit civitas, aliud integer populus, fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat; donec Q. Fabius & P. Decius censores facti, & Fabius simul concordia causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forenses turbam excretam in IV. tribus conjecit, urbanasque eas appellavit. Seneca de morte Claud. Janus pater — multa diferte, quod in foro vivat, dixit. Suidas ἀγοραῖος — ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀναστρέφμενος ἄνθρωπος — ὁ πανευτελής καὶ συρφεταδής — ὁ δὲ πεφροντισμένος. Apulejus X. vilissima capita, imo forensia pecora, imo vero togati vulturii. Cyrilli Lex. ἀγορά ἡ τῶν ἀνίων. nundinae. ἀγορά ὁ φόρος, hic forus. ἀγοραῖος, nundinator. forensis. Thomas ὁ παρὼν ὁνήτορες, οἱ ἀγοραῖοι. Ammonius. ἀγοραῖος — σημαίνει τὸν ποτηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τετραμμένον. Hefychius ἀγοραῖος, οἱ ἐν ἀγορᾷ ἀναστρέφμενοι. Philo de princ. creat. T. 2. 368. 6. ἔμποροι καὶ ἀπῆλοι καὶ ἀγοραῖοι. Eusebius ad Il. β. p. 145. 31. ἐκ δὲ τῆς ἀγοραίας πληθύς καὶ ἀγοραῖος ἄνθρωπος ὁ ὄχλος ἐπὶ σκώμματος λέγεται. Horatius A. P. 245. innati triviis ac pene forenses. Aristophanes Equit. 218. τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεις δημαγωγικά, φανή μαιρά, γέγονας κακὸς, ἀγοραῖος εἶ. Pac. 749. σκώμματα εἰς ἀγοραῖοις. Schol. ἐ κατημαξυμένους. Dio exc. p. 671. συνελήθη δὲ ὁ τῆς εἰσεως ἄρχης Γάιος Τίτιος ἄνθρωπος ἀγοραῖος καὶ ἐκ δικαστηρίου τὸν βίον ποιέμενος, τῇ τε παρρησίᾳ μὴ ἀνισχύοντις κατακέρως χρώμενος. Canalicolae, hodie Canaille. A. Gellius XVII. 3. Riferunt hoc ad illudendum ex his qui ibi aderant unus atque alter, male homines litterati; quod genus ἀγοραῖος Graeci appellant.

6. ἔσυρον — ἐπὶ τὸς πολιάρχας] Inscr. πολιάρχαι. Lucianus Lexiph. 9. Διὸς σὺρρον ἀγῶν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, ἔγκλημα ἐπάγοντες.

ἀναστατώντας] Hefychius ἀναστατίντες. ἀνατρέποντες. ἀναστάτες, κατεστραμμένους. Libanius D. XLI. p. 878. A. τῆς ἐκκλησίας ἀνάστασις. Etymol. ἀνάστατος, ὁ καταλιπὼν τὴν ἐστίαν, καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ζῆν αἰρῆμενος. καὶ ἀνάστατος τὴν πόλιν ποιήσας, ὅτι τῷ ἀνοικήσας, ἡ μεταστήσας, ἡ μεταγαγών. Eusebius in Il. α. 60. 25. τὸ ἀναστήσει ἀντὶ τῆς αἰῶν κατὰ ποιήσειν, ἀναστατῶσει, ἀναστήσας ποιήσει καὶ εὐρήσει ἡ λείψει παρὰ τοῖς παλαιῶσι, οἱ πόλιν ἀναστήσειν πολλὰς ἀναστατῶσειν φασί, in Od. τ. p. 689. 57. ἀναστατῶσθαι γὰρ φασί. i. πόλιν ὑπὸ ἰδομῆως.

9. λαβόντες τὸ ἱκανὸν] Diogenes L. ἱκανὸν ποιῶν. Cyrillus Lex. ἱκανοδοσία, satisfactio. ἱκανοδοτής, satisfactor. fidejussoribus acceptis. Plautus in Stich. IV. 1. 4. fatis abs te accipiam. Cic. in Verr. Latina phras. Appianus Parth. p. 68. εἰ τὸ ἱκανὸν ποιήσετε Ῥωμαῖοις. ζητῶνται δὲ ἐκείναι, τὴν εἰς τὸ ἱκανόν.

10. διὰ τῆς νυκτὸς] Plato Polit. 1. ἄλλο σκοπεῖν αὐτὸς διὰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας.

Βέροιαν] Βέροια cum simplici p. nummi Trajani, & Antonini Pii. Nonnus Dionys. Lucianus Asino. 34. ἐρχόμεθα εἰς πόλιν τῆς Μακεδονίας Βέροιαν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον. Antipater Anthol. III. 6. 60. τῇ δ' αἰγανῆς τε καὶ Βεροίης. Etymol. Βέροια πόλις Μακεδόνων, ἢ φασὶν ἀπὸ φερτὸς τινος κτισθῆσαν Φέροια, καὶ κατὰ Μακεδονίας Βέροια τροπὴ τῆς φ εἰς β. Strabo VII. p. 510. A. ὅτι ἡ Βέροια πόλις ἐν ταῖς ὑπαρίαις κείται τῷ Βερμίου ὄρει. Ptolomeus. Philostorgius IX. 8. Δημόφιλος ἀπὸ Βερόιας. Apulejus VIII. civitatem quandam populosam & nobilem. Marianus Heracleot. ἐν τῷ μεθόρι δ' εἰσι μὲν πολλὰ πόλεις ἢ πέλλα καὶ Βέροια δ' ἐπιφανισώτη. Cic. in Pison. 26. Thessalonicam omnibus inscientibus noctuque venisti, qui cum concentum plorantium & tempestatem querelarum ferre non posses, in oppidum devium Beroeam profugisti. Livius XLV. 30. Secunda pars celeberrimas urbes Thessalonicen & Cassandriam habet. Tertia regio

γῆν τῇ Ἰουδαίῳ ἀπήεσαν. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῷ ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέ- 11
ξαντο τὸ λόγον μὲν πᾶσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς, εἰ
ἔχει ταῦτα οὕτως. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ὀπίστευσαν, καὶ τῷ Ἑλληνίδων γυναικῶν 12
τῷ εὐχρημάτων, καὶ ἀνδρῶν ἐν ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἐγνώσαν οἱ ὑπὸ τῷ Θεσσαλονίκῃ Ἰουδαῖοι, 13
ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τῷ Παύλῳ ὁ λόγος τῷ Θεῷ, ἦλθον καὶ αὐτοὶ σα-
λεύοντες τὰς ἐκκλησίας. Εὐθὺς δὲ τότε τῷ Παύλῳ ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς 14
ἐπὶ

- τῷ Ἰουδαίῳ ἀπήεσαν] εἰσέεισαν τῷ Ἰουδαίῳ E. Versio Syr. Aethiop. ἀπήεσαν τῷ Ἰουδαίῳ 1. 2. 3. 4. 21. 45.
46. 47. 56. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantin, Bengelii, Bogardi, Theophyl. Chrysostom. Oecumenius Ed.
11. εὐγενέστεροι] εὐγενεῖς D. sed Versio Latina: nobiliores. + τῷ Ἑλλαν Editio Complut. Plant. Genev.
λόγον] + τῷ Θεῷ E.
τὸ] — ADE 15. 18. 25. 27. 33. 34. 36. 38. 40.
ἔχει ταῦτα οὕτως] ταῦτα οὕτως ἔχει 31. 40. + ὡς ὁ Παῦλος ἀπήγγελλε Versio Syra posterior cum asterisco.
ἔχει] ἔχει D. a prima manu. E. 30. 34. 36. 38. 45. 47. Editio Erasmi, Aeth. Colinaei, Oecumenius Ed.
ἔχοντες 3.
12. πολλοὶ] τινεῖς D.
ἐπίστευσαν] + τινεῖς δὲ ἠπόθησαν D.
ἐ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι] ἀνδρες ἐ γυναικες ἱκανοὶ ἐπίστευσαν D. a prima manu.
13. τῷ] — DE.
ἐ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τῷ Παύλῳ ὁ λόγος τῷ Θεῷ, ἦλθον] λόγος Θεῷ κατηγγέλη εἰς Βεροίαν ἐ ἐπίστευσαν, ἐ ἡλ-
θον εἰς αὐτήν D. a prima manu.
σαλεύοντες] + ἐ τάσσαντες D. a prima manu.
7. 15. 18. 25. 27. 29. 31. 33. 34. 36. 40. 43. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syra utraque.
ἐκκλησίας] + οὐ διελίμπαιον D. Versio Syr. 14. εὐθὺς δὲ τότε τῷ] τῷ μὲν ἐν D. Versio Syr.

nobiles urbes Edeffam & Beroeam & Pellam habet. *Aelianus* N. A. XV. 1. Βεροίας τε καὶ Θεσσαλονίκης μέσσην ῥίῃ ποταμὸς, ὀνομαζομένη Ἀσραῖος. *Antoninus Itin.* Beroea. Theffalonica M. P. LI. *Constitut.* Ap. VII. 46. Βεροία ἡ κατὰ Μακεδοῖαν. *Stephanus.* Βεροία πόλις Μακεδονίας, ἣν φέρων κτίσσαι φάσιν, αὐτὰς δὲ τὸ φ εἰς β. μεταποιεῖν, ὡς Φαλακρὸν, βαλακρὸν, βέλιπτον, βεβάλιον. ἄλλοι ἀπὸ Βεροίας τῆς Βέρτης — τὸ ἐθνικὸν Βεροίους.

11. εὐγενέστεροι] *Ovid.* de Ponto I. 2. 1. *Maxime*, qui tanti mensuram nominis aequas, & geminas animi nobilitate genus. *Aristoteles* ap. H. Steph. κατὰ μεταφορὰν καὶ εὐγενὴς ὁ μεγαλοπρεπὴς καὶ γηραίος. καὶ εὐγενὴς ἦθος, τὸ ἀεΐον καὶ πεπαιδευμένον καὶ ὄγκος ἔχον, καὶ εὐγενὴς ψυχὴ καὶ εὐγενὴς λόγος. εὐγενεῖς, ὅν ἡ πατὴρ περιφάνης καὶ τὸ γένος. *Cic.* ad Fam. XIII. 32. in Halefina civitate tam lauta tamque nobili. *Libanius* O. XI. Antiochic. p. 340. ἐχόμενον δ' ἂν εἴη διελθεῖν περὶ τῆς εὐγενείας τῶν κατασχόντων τὴν χώραν — καὶ δεῖξαι πᾶσιν, ὡς ἡ ἀρίστη τῶν ἀρίστων ἐγένετο. *Philo* de V. Mof. p. 83. 26. εὐγενὴ καὶ ἀεΐον ὀφθῆναι.

πᾶσης προθυμίας] *Herodotus* VII. 6. ἐπικαλέσαντο βασιλεῖα, πᾶσαν προθυμίαν παρεχόμενοι, ἐπὶ τὴν ἐλλάδα. *Chishul Inscript.* Asiae. Μένιππος τὸ τε ψήφισμα ἀνέδωκεν, καὶ αὐτὸς ἀκολούθως τέτταρ διελέχθη μετὰ πᾶσης προθυμίας — διαλέγοντες μετὰ πᾶσας σπαδᾶς καὶ προθυμίας. *Herodotus* IV. 139. προθυμίην πᾶσαν ἔχοντες θάλασσας εἶναι ἐλεύθεροι. VII. 19. πᾶς ἀνὴρ — εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖς εἰρηνοῖς. *Aristides* in Apellam p. 681. πάντων πᾶσαν προθυμίαν εἰσφορομένων. *Polybius* p. 447. φιλανθρώπων δὲ αὐτῶν καὶ μετὰ πᾶσης προθυμίας ὑποδξαμένων.

14. ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν] 4. Reg. II. 11. Ez. XLI. 12. *Aelianus* N. A. καὶ ὡς ἐπὶ τὴν γῆν προέγχε τὸ σκάφος. *Diodorus* S. XIV. 49. κελύσας κατὰ τάχως λάθρα πλεῖν ὡς ἐπὶ Συρακοσίς. *Pausanias* Corinth. 25. καταβάντων δὲ ὡς ἐπὶ θάλασσαν. *Arrianus* . . I. 7. ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν. *Polybius* I. 41. — ἔπλεον — ὡς ἐπὶ τῆς Σικελίας. 13. παρακομισθεὶς ὡς ἐφ' Ἡρακλείας. 29. ἀνήγοντο ποιεῖμενον τὸν πλῆθ' ὡς ἐπὶ τὴν Λυβίην. III. p. 330. ποιούμενος τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. 322. — ὡς ἐπὶ τὴν Ἰαπυγίαν. p. 30. πλεῖν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν. p. 77.

ἐποιεῖτο τὸν πλῆθ' ὡς ἐπὶ τὸν Λιόβριον. II. p. 131. διαφυγεῖν ὡς ἐπὶ Ἀντιόχῃ. p. 154. ποιούμενοι τὴν πορείαν ὡς ἐπὶ Τυρρηνίᾳ. p. 744. προήγον ὡς ἐπὶ τὴν ἀγοράν. IV. p. 388. καὶ προήγον ὡς ἐπὶ τὴν Ἡλείαν. *Arrianus* Exp. Al. I. 2. 1. ἀπέχει δὲ ἕως ἀπὸ τῷ Ἰσρε, ὡς ἐπὶ τὸν Ἀίμον ἰόντι σελίδος Γ. II. 6. παρήμειψε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὡς ἐπὶ Ἀβδηρα. VI. 15. 11. πρὶν πυθέσθαι Μυκιανόν, ὅτι ὤρμηται ὡς ἐπὶ αὐτῷ Ἀλέξανδρος. II. 14. 5. ἔπειτα ἀνεμὸς τρήσαντες ὡς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα. III. 13. 2. ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτῷ Ἀλέξανδρος. III. 19. 10. ὡς ἐπὶ θάλασσαν. II. 1. 6. κατέπλεε κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θάλασσαν. III. 7. 8. ἦν σπυγὴ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. 18. 15. ὡς ἐπὶ τὸν ποταμὸν. Versus, usque, pro ἕως. *Xenophon* Hell. I. ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς πόλεως ὡς ἐπὶ τὰς καὶς παμφθῆς. *Polybius* IV. p. 392. προστάζει πλεῖν ὡς ἐπὶ Σαλαμῖνα. *Diogenes* L. VIII 69. *Empedocle.* ἐξανασάντα αὐτὸν ὠδυνεῖν ὡς ἐπὶ τὴν Ἀίτην.

15. καθιστάντες] *Polybius* p. 11. καὶ τὰ χρήματα καθιστάσαν ἐν Ῥώμῃ. p. 1158. καὶ τὰ οὐκ ἐκ καθιστάσαν εἰς Ῥώμην. *Arrianus* Ind. 271. καταστήσει αὐτὰς μέγχι Καρριναίς. 36. ἔς τε καταστήσῃ αὐτὰς εἰς Σῶσα — ἔς τε σοὶ σῶας καταστήσῃ εἰς Σῶσα τὰς νῆας. Versio Vulg. deducebant. *Thucydides* IV. 78. κατέστησαν αὐτὸν εἰς Δίον. *Plut.* Pericle p. 154. D. καταστήσῃ πρὸς τὴν οἰκίαν τὸν ἀνθρώπου. *Od.* v. 274. τὴν μὲν ἐκέλευσα Πύλονδε καταστήσαι. *Gloss.* perducit καθιστᾶ, διασώζει διαγαγεῖ.

ὡς τάχιστα] *Xenophon* . . . πάλιν δὲ πορευθεὶς, ὡς ἐδύνατο τάχιστα, εἰς τὴν Τυρίαν.

16. παραξίνετο τὸ πνεῦμα] 2. *Macc.* II. 24. 26. κατέδωλον] *Idolis* refertam, ut κατὰ δένδρος, κατὰ μπελός, κατὰ γράφος, κατὰ κσμος, κατὰ κερτος, κατὰ δρος.

Isocrates Panegy. τὴν πρὸς τὰ τῶν Θεῶν εὐσεβέστατα διακεκρίμενος. *Himerius* ap. *Photium* Bibl. 243. ἐπικυρος δὲ Ἀθήνῃσι πάντα φιλοσοφεῖ. Ἀθήνῃσι δὲ ὅταν εἴπω, τὸ μύγισον εἶπον τῆς εὐσεβείας κεφάλαιον. *Pausanias* in Attic. 17. τύτοις δὲ ἐ τὰ εἰς φιλανθρωπίαν μόνον κατέστηκε, ἀλλὰ καὶ εἰς θεῶν εὐσεβείᾳ ἄλλαν πλέον. 24. Ἀθηναίους περὶ σφόδρόν τι ἢ τοῖς ἄλλοις εἰς τὰ θεῶν εἰς σπυγῆς. *Aristides* Panath. p. 187. νῦν τὴν γὰρ ἐνταῦθα οἱ μύγιστοι καὶ κάλλιτοι τῶν πανταχῶ, καὶ ἀγάλματα ἀνευ τῶν ἑρῶν τῆς πρώτης τέχνης τὰ πρῶτα καὶ παλαιὰ καὶ καινὰ. in

15 ὅπῃ τ' ἑτάλασαν· ὑπέμεινον δὲ ὁ, τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιζῶντες τ'
 Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὴν Σίλαν καὶ Τιμόθεον,
 16 ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, ἐξήρσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένης αὐτῆς
 τῆ Παύλῃ, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐν αὐτῷ, θεωρῶντι κατείδωλον ἔσαν τ' ὑπο-
 17 λιν. Διελέγετο μὲν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰσδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ

κα-

τότε τ'] τὸν τε 15. 18. 36. τ' 40. Versio Syra posterior.
 ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοί] οἱ ἀδελφοὶ ἐξαπέστειλαν D. πορεύεσθαι] ἀπελθεῖν D.
 ὡς] — D. 3. 4. Versio Syr. ὡς AE. 25. 27. 40. Versio Vulg.
 ὑπέμεινον] ὑπέμεινον AD. 27. Versio Syr. ἐπέμεινε 40. ἐπέμειραν 34. ἐπέμειναν 31. 33. ὁπί-
 μειναν 3. 25. ὑπέμεινον 15. 18. ἀπέμειναν E.
 δὲ postterius] τε AE. 15. 18. 25. 31. 33. 34. ὁ postterius] 56. τε] — AD. 33.
 15. καθιζῶντες] καθιζάνοντες A. 25. κατασάνοντες D. a prima manu. ἀποκαθίσαντες 15. 18. 36.
 αὐτὸν prius] — AD. 14. a prima manu. 25. 27. 29. 30. 31. 33. 34. Codices Latini. probante J. Millio
 prol. 1464. ὡς] + E.
 Ἀθηνῶν] + παρήλθεν δὲ τὴν Θεσσαλίαν, ἐκωλύθη ᾧ εἰς αὐτὰς κηρύττειν τὸ λόγον D.
 Ἐ λαβόντες] λαβόντες δὲ D. ἐντολὴν] ἐπιστολὴν ἀπ' αὐτῆς E. Versio Syr. + ὡς γὰρ Παῦλος D.
 ἵνα ὡς τάχιστα] ὅπως ἐν τάχει D. αὐτὸν postterius] + E Editio Ald.
 16. αὐτῆς] αὐτοῦ D. a prima manu. τὸ] — D. a prima manu.
 αὐτῷ] αὐτῷ 37. 56. Theophylactus.
 θεωρῶντι] θεωρῶντι AE. 13. 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40. Editio Colinaei. Chrysostomus T. V. 118. Theo-
 doretus in Psal. CXVIII. 139. in Jerem. XX. 9. Epithalius. probante J. Millio prol. 973.
 17. E postterius] + τοῖς D. Versio Syra posterior in margine.

in Hercul. p. 33. καὶ ταῦτα μνῆται πρὸς τὴν τῶν Ἀθη-
 ναίων φράζων πόλιν, ἣτις καὶ πρῆστον τῶν ἑλληνίδων,
 καὶ τῆς εἰς τὰς θεῖς εὐσεβείας, καὶ τῶν ἄλλων τῶν σπου-
 δαιοτάτων, ὥσπερ ἡγεμὼν τοῖς ἄλλοις ὑπῆρχεν. Jof. c.
 Apion. II. 11. ὅς οὐτε τὰς Ἀθηναίων τύχας, ἔτι τὰς
 Λακεδαιμονίων ἐνστάτην, ὧν τὸς μὲν ἀνδριότατες, τὰς δὲ
 εὐσεβεστάτας τῶν ἑλλήνων ἅπαντες λέγουσιν. Strabo X. p.
 472. C. Ἀθηναῖοι δ' ὥσπερ περὶ τὰ ἄλλα φιλοξενούντες
 διατελῶσιν, ἕως καὶ περὶ τὰς θεῖς. πολλὰ γὰρ τῶν ξει-
 κῶν ἱερῶν παρεδίδετο, ὥς καὶ ἐκωλύθησαν, καὶ δὴ καὶ
 τὰ θράκια καὶ τὰ φρύγια. Iofocrates Panathen. ἐτὼ Θεο-
 φιλείς ὄντας. Lucetius VI. 1277. Ut pius hic pop-
 ulus semper confuerat humari. Xenophon de Rep.
 Athen. ὅλη βωμὸς, ὅλη θυμὰ θεῶν καὶ ἀνάθημα. Suidas
 εὐσημίας χάριν προτιμᾷ τὴν Λακεδαιμονίαν τὸ θεῖον,
 ἥπερ τῶν Ἀθηναίων βωμὸς σύμπαντας, καὶ τοὺς, καὶ ἀγάλ-
 ματα, καὶ ἐκατόμβας. Aristides Panath. p. 109. Ἡ-
 ρακλείας ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων, ἡ μὲν πόλις καὶ νῆος καὶ
 βωμὸς ἰδρύεται πρώτη — ἡ γὰρ μόνον τὰς πρῆστον
 εἶρα τῶν θεῶν ἦρε τιμῆς, καὶ ταῦτα διαφρονέας, καὶ ὑ-
 πὲρ πάντας τὰς ἀποκαθίσταντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπὶ ἡλῶδας
 αὐτῇ μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἐνέκρινεν. Plato Alcibiad. II.
 p. 458. D. οἱ πλείους μὲν θυσίας καὶ καλλίστας τῶν ἑλ-
 ληνῶν ἀγορῶν, ἀναθήματα τε κεκοσμημέναι τὰ ἱερὰ αὐτῶν,
 ὡς ἐδίδες ἄλλοι, πομπὰς τε πολυτελεστάτας καὶ σεμνοτά-
 τας ἰδωρμένους τοῖς θεοῖς, ὧν ἕκαστος ἔτος, καὶ ἐτελεύτων
 χρήματα, ὅσα ἐδ' οἱ ἄλλοι ξυμπαντες ἔλληνες. Menexe-
 no p. 518. B. πᾶν δὲ καὶ μέγιστον, ὅτι τυγχάνει ἔ-
 σα Θεοφίλος. Lucetius VI. 752. Cum fumant alta-
 ria denis. Julianus Misopog. καὶ φιλόθεοι μάλιστα
 πάντων ἱστοί — καθόλου μὲν ἑλληνες πάντες, αὐτῶν δ' ἑλλη-
 νων πλείον ἔχω μαρτυρεῖν Ἀθηναίους. Philostratus p.
 106. τὰς δὲ Ἀθηναίους διατριβὰς πλείους μὲν ὁ Δάμιος γενέ-
 σθαι φησι τῷ ἀσπρῷ, γράφας δὲ ὡς πάσας, ἀλλὰ τὰς ἀ-
 ναγκαίας τε καὶ περὶ μεγάλων σπουδασθείσας. Τὴν μὲν δὲ
 πρῶτην διέλεξε, ἵνα μὴ φιλοδοξῇ τὰς Ἀθηναίους εἶδεν, ὑπὲρ
 ἱερῶν διέλεξε. Julianus V. H. V. 17. περὶ Ἀθηναίων δεισι-
 δαιμονίας. Cic. in Verr. I. 22. Graecorum quidem
 mentes ceremoniosas & Deorum observantissimas
 ostendit. pro Flacco. 26. Athenienses, unde huma-
 nitas, doctrina, religio, fruges, jura, leges ortae,
 atque in omnes terras distributae putantur. Xeno-
 phon de Rep. Athen. θυέειν δὲ δημοσίᾳ μὲν ἡ πο-

λις ἱερὰ πολλὰ. Livius XLV. 27. Athenas inde
 plenas quidem & ipsas vetustate famae, multa ta-
 men vienda habentes — simulacra Deorum ho-
 minumque, omni genere & materiae & artium
 insignia. Sophocles Oedip. Colon. 1000. τὰς Ἀ-
 θήνας, ὡς κατὰ κηρύττει καλῶς — Κεῖθ' ὅθ' ἱπαιῶν, πολ-
 λὰ τῶν ἐκλανθάνη, ὅθ' ἔνεκ, εἰ τις γὰρ θεῖς ἐπίσταται Τι-
 μαῖς σεβίσειν, ἥδε τῶν ὑπερφέρει. 251. τὰς Ἀθήνας φασὶ
 Θεοσεβεστάτας εἶναι. Atheneus IX. p. 372. B. ὁ χα-
 ρίτης Ἀριστοφάνης εἶπεν ἱπαιῶν τὰς καλὰς Ἀθήνας ἐν τού-
 τοις — ἀφειλόμην ἂν κἀγαγε ταῖς ἄλλαις πόλεσι ὄραν
 ταῦτα, πλὴν Ἀθηναίων τῆτοις ὑπάρχει ταῦτ', ἵνα μὴ τὰς
 θεῖς σέβωσι. Strabo IX. p. 606. C. ἐν ᾧ τὸ τῆς φει-
 δῆς ἔργον ἐλεφάντων ἡ Ἀθηνᾶ — ἀλλ' ἕτος γε ἐνὸς μόνου
 ζώοντος τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει μέμνηται πολέμων δὲ ὁ περι-
 γητὴς δ. βιβλία συνέγραψε περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν
 τῇ ἀκροπόλει. τὸ δ' ἀνάλογον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 μερῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας. inf. comm. 22. Ari-
 stophanes Nub. 701. εἰ σέβας ἀρήντων ἱερῶν — ἐρα-
 νίσις τε θεοῖς δαρήματα, καὶ εἰ ὑψιφρεΐς, καὶ ἀγάλμα-
 τα, καὶ πρόσδοι μακαρῶν ἱερῶνται, εὐσεβέσθαι τε θεῶν
 θυσαί, θαλίαι τε πανταδαπέσιν ἐν ἄραις. Schol. ὑπερ-
 βαλλόντως εὐσεβῆ βελομένους ἀποδιέχεται τὴν πόλιν, αἱ μὲν γὰρ
 ἄλλαι πόλεις ἐνὶ κύνται θεῶ, αἱ δὲ Ἀθῆναι πάντας ἀδαφώ-
 ρως τὰς θεῖς τιμᾶσιν. Demosthenes . . . πολὺ πλείους
 ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχειν, ὅρα ὑμῶν ἡ
 ἐκείνη ἐνέσας. Quintilianus D. Si quis nobis hanc po-
 neret conditionem, Athenienses, ut omnium poti-
 mur everfis exultisque templis, non proiecto ac-
 ciperemus: pluris nobis pietas, pluris nobis opi-
 nio, pluris disciplina civitatis fuisset. Dionysius
 Hal. de Thucyd. 40. εἰ γὰρ τι ἄλλο τῆς Ἀθηναίων
 πόλεως, καὶ τῆς ἐν πρώτοις εἶναι ἐγκώμιον, τὸ περὶ πάντας
 πρέμνους καὶ ἐν παντὶ καιρῷ τοῖς θεοῖς ἵπταται, καὶ μη-
 δὲν ἐν αὐτῇ μαντικῇ καὶ χρησμῶν πίπτειν. Xenophon de
 Rep. Athen. εἰς τινὰς δὲ ἱερῶντα: ἱερῶν, ὅσας ἐδεμῖα
 τῶν ἑλληνίδων πόλεων — ἄγασιν ἱερῶν διπλασίως ἢ οἱ
 ἄλλοι. Lycurgus c. Leocrat εἰ γὰρ ἴτε, ὦ Ἀθηναῖοι,
 ὅτι πλείους διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τῷ πρὸς τὰς
 θεῖς εὐσεβείας, καὶ πρὸς τὰς γονέας ὁσίως, καὶ πρὸς τὴν
 πατρίδα φιλοτιμίᾳ ἔχειν. Xenophon Hipparch. τὰ ἀ-
 γάλματα ἐν τῇ ἀγορᾷ.

17. ἐν τῇ ἀγορᾷ] Dio Chrys. LIV. p. 557. C. de So-

χρὶ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τὰς ὠδρατυγχάνοντας. Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικυρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῶν καὶ τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος; ἔτος
λέ-

ἡμέραν] — 56.

18. δὲ] + @ AD. 3. 13. 20. 25. 26. 28. 31. 32. 33. 37. 38. 41. 45. Lectionar. 2. Editio Complut. Ver-

fio Syr. Chrysostomus, probante J. A. Bengelio.

τῶν posterius] — AE. 40.

συνέβαλλον] συνέβαλον 27. 31. 34. 36. 37. 38. 45. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Stephani 1. 2.

Chrysostomus, Oecumenius Ed. συνέλαβον D. a prima manu.

Θεοί] Θεοὶ D. a prima manu. 4. Θεοὶ 40. 45. Editio Erasmi, Ald. Colinaei.

ὅτι τῶν Ἰησὺν ἐν τῇ ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐγγελλίζετο] — D.

ὠδρατυγχάνοντας] ὠδρατυχόντας D. a prima manu.

Στωϊκῶν] στωϊκῶν ADE. 2. 27. 30. 35.

crate περί τὴν ἀγορὰν τὰ πολλὰ διατρίβων — ἢ τις ἀρα εἰσέλθοι πύλισθαι τι καὶ ἀκούσαι τῶν νεωτέρων ἢ τῶν πρεσβυτέρων. Themistius XXVI. p. 318. B. de Socrate. τὰς λόγους τέττας ἢ ἐν ἀπορήτῳ ἐποιεῖτο, ἐδὲ πρὸς μόνους τὰς μαθητάς, ἀλλὰ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὡς πρὸς αὐτὸς φησιν, ἐκκεχυμένως, καὶ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν καὶ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις, καὶ ἐν ταῖς παλάιστραις, καὶ περιέρρεεν αὐτὸν κύκλῳ οἱ κροπλάσαι, καὶ οἱ χαλκοῦτοι. Pausanias Attic. p. 4. ἔσι δὲ τῆς σοφίας τῶν μακρῶν, ἔνθα καθέστηκεν ἀγορὰ τοῖς ἐπὶ θαλάσῳ καὶ γὰρ τοῖς ἀπαιτέρῳ τῷ λιμένος ἐσιν ἐτέρῳ. Diogenes L. Socrat. II. 21. τὰ ἠθικὰ φιλοσοφῶν ἀρξαι ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Plato Protag. εἰς καιρὸν δὲ παρατετύχηκεν ἡμῶν ἐν τοῖς λόγοις Πρόδικος ὄντι. Leg. X. ὁ παρατυγχάνων ἀμυνέται. Rep. V. λαβόντες ὁ, τι ἑκάστῳ παρέτυχεν ὅπλον. Aelianus V. H. XIV. 26. II. 10.

18. σπερμολόγος] Aristophanes Av. 233. φύλα μύρια κριδοτρόγων Σπερμολόγων τι γένει ταχὺν πετόμενα. 580. τότε χρὴν εὐθεὶν νόφος ἀρθεῖν καὶ σπερμολόγων ἐν τῶν ἀγρῶν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀνακάψαι. Schol. ὄνομα ὀρίων ὃ ἐκ τῶν ὀρύττων τὰ σπέρματα, καὶ ἐσθίειν ἔτῳς ἀνομασθησαν. Plut. Dem. p. 902. A. ὀρίων σπερμολόγων συνδρομὴν ἐν λίθῳ καὶ ψόφῳ συνδιαταράξαι. Artemidorus II. 20. οἱ δὲ μικροὶ καὶ σπερμολόγοι [ὀρίωνες] εὐορίσκον ἔχοντες τροφὴν. Maximus Tyr. XXX. 4. σπερμολογεῖς κολοῖος, ἀγρεύουσιν αἰετοί. δὲλα μὲν τὰ σπερμολόγα καὶ ποσάγα, εἰσέρχεται δὲ τὰ ἀγρευτικά. Athenaeus III. p. 85. F. τὰ σπερμολόγα τῶν παιδαρίων. IX. 387. F. ἀττάγας ἐστὶ δὲ κοινηκός, πολυτεκέος τε καὶ σπερμολόγος cit. Eustathio in II. λ. p. 792. 36. Strabo XV. p. 1030. A. ἀντὶ δὲ τῇ γῇ ἐλευθερῇ θηρίων, καὶ τῶν σπερμολόγων ὀρίων. Basilus H. 5. in Hexaem. de aviculis τὸν σῖτον — ὡς μὴ εὐδάρπατος εἶναι τοῖς σπερμολόγοις. Etymol. σπερμολόγος, μικρὸν ὀρίθιον κολοῖωδες, ἀνομασται δὲ ἀπὸ τῶν σπέρματα ἀναλέγειν. λέγεται ἀπὸ τούτου καὶ ὁ εὐτελής καὶ εὐκαταφρόνητος ἄνθρωπος, καὶ ἴσως ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων διαζῶν. Harpocration. Μάθων ἄλλοι δὲ λέγουσι δαλοπεπίεις σπερμολόγους. & in V. σπερμολόγος. Δημοσθένης ὑπὲρ κτησιφῶντος, λέγεται τι μικρὸν ὀριθάριον κολοῖωδες, σπερμολόγος ἀνομασμένον, ὡς εἰπικεν, ἀπὸ τῶν τὰ σπέρματα ἀναλέγειν. ἢ μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν ὄρισι. λέγεται ἔνι ἀπὸ τούτου ὁ εὐτελής καὶ εὐκαταφρόνητος ἄνθρωπος, καὶ ἴσως ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων διαζῶν σπερμολόγος. Eustathius in II. ψ. p. 1425. 13. οἱ μὴ γενῶντες ῥητερίας οἰκίας, ἀλλ', ὡς εἰπὴν, λογοσυλλεκτάδαι ὄντες, καὶ δι' ὅλα σπερμολογεῖντες ἐν ἡλικαίοις. in Od. Ep. 241. II. τὸ σπερμολογεῖν ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἀμεθόδως ἐπὶ μαθήμασιν ἐκ τινων παρακωσμάτων, καθὰ ἐμφαίνειν εὐπολὶς λέγεται τὸν φυσικὸν Πυθαγόραν διακωμωδῶν ἐν ᾧ ὡς ἀλαζονεύεται μὲν ἀλιτήριος περὶ τῶν μετῴρων, τὰ δὲ χθάρματα ἐσθίει· ὁ δὲ κυρίως φασὶ σπερμολόγος εἶδος ἐστὶν ὄριον λαβόμενον τὰ σπέρματα, ἐξ ὧν οἱ ἀθηναῖοι σπερμολόγους ἐκάλεον τὴν περὶ ἐμπορίας καὶ ἀγορᾶς διατρίβοντας διὰ τὸ ἀναλέγεσθαι τὰ ἐκ τῶν φορτίων ἀπαρρέοντα, καὶ διαζῶν, ἐκ τούτων δὲ τὴν αὐτὴν ἐλάττωσιν κλῆσιν καὶ οἱ ἐδῆτος λόγος

ἄξιοι. Demosthenes de Corona. εἰ γὰρ Ἀιακὸς ἢ ῥαδάμανθυς, ἢ Μῦθος ἢ ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτρυμμα ἀγορᾶς. Schol. σπερμολόγος ἀσέβης, ἀπὸ τῶν βασιμῶν συλλέγων τὰ ἐπιτιθέμενα ὑπὸ τῶν ἄλλων. τάχα δὲ καὶ πένης. Plut. Sympot. IV. p. 664. A. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περίτρυμα καὶ σπερμολογικά. de ira cohib. p. 456. C. ἢ δὲ ὁ θυμὸς ἐκβράσσει τῆς ψυχῆς περιτρεπόμενης ἀκόλαστα, καὶ πικρά, καὶ σπερμολόγα ῥήματα. Alcibiad. p. 211. D. παραδιδῶς στρατηγία ἀνθρώποις ἐκ πόντων, καὶ ναυτικῆς σπερμολογίας. Athenaeus VIII. p. 344. C. καὶ Ἀλεξίς ὁ ποιητὴς ἦν ὀψοφάγος, ὡς ὁ Σάμιος φησὶ Λυγκεύς, καὶ σκωπτόμενος ὑπὸ τινων σπερμολόγων εἰς ὀψοφαγίαν, ἐρομένων τε κείνων, τί ἂν ἦδιστα φάγοι, ὁ Ἀλεξίς, σπερμολόγος, ἔφη, πιεφυγμένους. Aelianus A. N. XVI. 18. πόαν μὲν γὰρ ἐν ἐσθίειν τῶν ἀγελαίων τι καὶ σπερμολόγων δικην. Philo de Leg. ad Caj. T. 2. p. 576. 4. δέλον, σπερμολόγῳ, περιτρίμματι. Dio Chrys. XXXII. p. 363. C. ἔτος δὲ ἔντε τριόδοις καὶ εὐνοπῶν καὶ πυλῶν ἱερῶν ἀγίρεισι, καὶ ἀπατῶσι παιδάρια καὶ ναύτας, καὶ τοῖς τὸν ὄχλον, σκώματα καὶ πολλὴν σπερμολογίαν συνείροντες, καὶ τὰς ἀγοραίς ταύτας ἀποκρίσεις. Dionysius Hal. exc. σπερμολόγος ἄνθρωπος, ὅς ἐστι τῆς οἰοφλυγίας, ἢ παρὰ πάντα τὸν βίον ἐκέρχεται, προσηγορεύετο κοτύλη, μῆδος ἂν ἔτι τῆς χριζῆς μῆδος, ὡς ἐγγύς ἦσαν οἱ πρέσβεις, ἀνασυράμενος τὴν περιβολὴν, καὶ σχηματίζας ἑαυτὸν εἰς ἀσχιζον ὀφθῆναι τὴν ἢ λέγεσθαι πρέσβας ἀκαθαρσίαν, κατὰ τῆς ἱερᾶς ἐσθῆτος τῇ πρέσβας κατεσκεδάσε — ὁ σπερμολόγος ἄνθρωπος. Philostratus p. 203. σπερμολογεῖν ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων ἐξαπατῶντες τι Διμήτρος ἢ Διονύσου ἀγαλμαί, καὶ τρέφονται φασὶν ὑπὸ τῶν θεῶν, ὡς φέρονται. Clemens Strom. I. p. 218. τὰς δικὴν κολοῖαν σπερμολόγους. Plut. de adul. & amici discip. p. 65. B. διαμιλλόμενος ὑπερβάλλεσθαι βωμολοχίᾳ καὶ σπερμολογίᾳ. Onomasticon. Loquax. λέλος, σπερμολόγος. Vaniloquentia σπερμολογία. A. Gellius I. 15. Locutulejos, & blatterones lingulas, leves, & fuitiles & importuni locutores.

ξῖνον δαιμονίαν] Varinus. Διαγόρας, μελῶν ποιητὴς ἄθεος, ὅς καὶ καινὰ δαιμόνια εἰσηγείτο. Cic. de Leg. II. 8. Separat nemo habefit Deos: neve novos, sed ne advenas, nifi publice adscitos, privatim colunt. Novos vero deos fic' Aristophanes facetiffimus poeta veteris Comoediae vexat, ut apud eum Sabazius & quidam alii Dii peregrini judicati e civitate ejciantur. Valerius M. I. extr. Athenienfes — Socratem damnaverunt, quod novam religionem introducere videbatur. sup. XVI. 21. Xenophom de fact. & dict. Socratis. ἀδικεῖ Σωκράτης, ὅς μὲν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, οὐ νομίζον, ἑτέρα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσηγόμενος. Diogenes L. Socrat. II. 40. εἰσφέρων. cit. Plat. Apol. Socrat. & pro Socrate. Maximo, Tyr. XXXIX. Hermogene de Method. IX. Dione Chrys. XLIII. p. 507. B. ἀδικεῖ Σωκράτης, ὅς μὲν ἡ πόλις θεοὺς τιμᾷ, μὴ τιμῶν, ἑτέρα δὲ εἰσάγων καινὰ δαιμόνια. Plut. de fort. Alex. p. 378. D. de Socrate ξῖνα παρεσάγων δαιμόνια.

He-

λέγειν; Οἱ δὲ Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι ὅτι τ' Ἰησοῦν καὶ τ' ἀνάγασιν
19 αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. Ἐπιλαβόμενοι τε αὐτῶ, ὅπῃ τ' Ἀρειον πάγον ἤγαγον, λέγον-

Τῶς.

αὐτοῖς εὐηγγελίζετο] εὐηγγελίζετο αὐτοῖς ΑΕ. 1. 4. ex emendatione 31. 40. 45. Lectionar. 2. Versio Vulg. εὐηγγελίζετο 4. a prima manu. 10. 11. 15. 18. 19. 21. 24. 26. 29. 32. 36. 37. 46. 47. Editio Complut. Flan-
tin. Genev. Versio Syra posterior. probante J. Millio prol. 1452. αὐτῶ εὐηγγελίζετο αὐτοῖς 14. 27. 29.
Versio Syra prior.

19. ἐπιλαβόμενοι τε αὐτῶ ἐπὶ τ' Ἀρειον πάγον ἤγαγον] μὲν δὲ ἡμέρας τινὰς ἐπιλαβόμενοι αὐτῶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ Ἀρειον
πάγον πυνθαγόμενοι © D. Versio Syra posterior cum alterico. τε] δὲ 15. 18. Versio Copt.
ἤγαγον] ἤγον Α.

Hesychius. Θεοὶ ξηκοὶ παρ' ἀθηναίους τιμῶνται, ἐς καὶ α-
λέγει Ἀπολλοφάνης ἐν κρησί. *Ælianus* H. 11. 13. ἐσῆ-
γι ξένους δαίμονες. *Dio Cass.* LII. p. 382. Confilium
Maecenatis. τὸ μὲν θῖον πᾶντι πάντας αὐτὸς τε σέβει,
καὶ τὰς ἄλλας τιμᾶν ἀνάγκη. Τὰς δὲ δι' ἐξέλιπταις τι πε-
ρὶ αὐτὸ καὶ μύσει, καὶ κόλαξ, μὴ μόνον τῶν θῖων ἐν-
κα — ἀλλ' ὅτι καὶ τινὰ δαιμόνια οἱ τοῖς τοῖς ἀντισφί-
ροντες πολλὰς ἀναπείθουσι ἀλλοτριονομῶν, καὶ τέτα καὶ
συναιμοσῖαι, καὶ συσφάσεις, ἑταιρίαι τε γίνονται, ὥστε ἡ-
κιστὴ μοιναρχία συμφέρεται. μὴτ' ἔν ἀντὶ τινι μύτῃ γόντι
συγκληρώσεως εἶναι. *Jos. c. Apion*. II. 37. τί δὲ δι' θαν-
μαίαν, εἰ πρὸς ἄνδρας ἑταῖρος ἀξιοπύτης διετέθησαν, οἱ γε
μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; οὐ μὲν γὰρ τὴν ἱερίαν ἀπέκτει-
ναν ἐπὶ τις αὐτῆς κατηγορήσας, ὅτι ξένος ἐμὸς θεός, νόμος
δ' ἦν τῆτο παρ' αὐτοῖς κεκαλυμμένον, καὶ τιμωρία καὶ αὐτὸν
ξένον εἰσάγοντα θῖον ἄριστο θάνατος. *Euripides* Bacch.
255. οὐ ταῦτ' ὕπαισας, τιμωρία; τὸν δ' αὖ Σέλιος τὸν δαι-
μον ἄνθρωπον ἐνίσφειν νέον. *Himerius* supra comm. 16.
citurus. ἔδην ὁ Σωκράτης σοὶ δοκεῖ πρὸς μίμησιν; καὶ τί
φασιν τῶν ὑπευθύνων ἡσέβησας; αὐτὸ μοι λέγεις, ὃ ἐπὶ κί-
βη, τὸ μύζιον ἐγκλημα, ὅτι μὴ δυσσεβεῖς μύτον, ἀλλ' ὅ-
τι καὶ κινῶν. ὅθεν διχόθεν ὑπευθύνος. *Dinarchus* in De-
mosth. εἰ γὰρ τ' ἄλλα, ὅσα μεταβαλλόμενοι ἐν τοῖς
πράγμασι, καὶ ἀπαγορεύον, μὴδὲ ἄλλον νομίζειν θῖον
ἢ τὸς παραδεδομένους, τότε δὲ λέγων, ὡς οὐ δι' τὸν δῆμον
ἀμφισβητεῖν ἔστι ἐν ὑμῶν τιμῶν Ἀλεξάνδρῳ. *Statius* Theb.
XII. 500. Sedem fundasse coelicolas, tellus qui-
bus hospita semper Athenae, ceu leges, hominem-
que novum, ritusque sacrorum, feminaeque in va-
cuas hinc descendunt terras.

καταγγελεὺς] *Glossar*. delator. καταγγελεὺς ἐνδίκ-
της. Sup. IV. 2.

Strabo IX. p. 608. Α. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἀκαδημία,
καὶ οἱ Κῆποι τῶν φιλοσόφων, καὶ τὸ ῥόδιον, καὶ ἡ ποι-
κίλη σοῦς, καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἱερὰ τεχνιτῶν μνήμης ἀξία.

19. Ἀρειον πάγον] Α. *Gellius* XII. 7. Dolabella
eam rem ad Areopagitas, ut ad iudices graviores
rejecit. *Isocrates* Areopagitica. ἔγω γὰρ οἱ πρόγονοι ἡ-
μῶν τὴν σωφροσύνην ἐσπάρδαζον, ὥς τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βε-
λὴν ἐπέστησαν ἐπιμελεῖσθαι τῆς εὐκοσμίας, ἥς ἔχουσιν τ' ἡ
μετέσχευον τὴν πόλιν τοῖς καλοῖς γενεῶσι, καὶ πολλὴν ἀρετὴν
καὶ σωφροσύνην ἐν τῷ βίῳ ἐνδεδειγμένοις, ὥς πάντων αὐτῶν
εἰκότως διενεγκεῖν τῶν ἄλλων ἐν τοῖς ἔλλησι δικαστηρίων. ση-
μαίους δ' ἂν τις χρῆσται περὶ τῶν τότε καθιερόμενων καὶ
τοῖς ἐν τῷ παρόντι γιννομένοις; ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἀπάντων
τῶν περὶ τὴν αἵρεσιν καὶ δοκιμασίαν ταύτην καθήμιον [f.
καθημιόνην] ἴδομεν ἂν τὸς ἐν τοῖς ἄλλοις πράγμασιν ἐκ
ἀνεκτῶς ὄντας, ἐπειδὴν εἰς Ἀρειον πάγον ἀναβάσιν, ὁκνῶ-
ντας τῇ φύσει χρῆσθαι, καὶ μᾶλλον τοῖς ἐκεῖ νομίμοις, ἢ ταῖς
ἑαυτῶν κακίαις ἐμμένοντας. Τούτων ἐκείνοι φόβον τοῖς πο-
νηροῖς ἐναπειράσαντο, καὶ τούτων μνημιῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς
ἑαυτῶν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης ἐγκατέλειπον. *Lysanctus* in
Leocrate. Καλλιστὸν ἔχοντες τὰν ἑλλήνων παρὰ δειγματο-
τὸν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, ὃ τοσούτον διαφέρει τῶν ἄλλων
δικαστηρίων, ὥς καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς ἀλίσκο-

μείοις, δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. *Demosthenes* ad Ne-
aer. Ἡ βελὴ ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ὥστε καὶ τ' ἄλλα πολ-
λὰ ἀξία ἐστὶ τῇ πόλει περὶ εὐσεβείαν, ἐξήτει τὴν γυναικα
ταύτην τῇ θεογένει, ἥτις ἦν, καὶ ἐξήλιγχε, καὶ περὶ τῶν
ἱερῶν πρόνοιαν ἐποιεῖτο. in Aristocr. σημειώματα πάντων
τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον. *Lysias* in Andoc. ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ. *Seneca* de
Tranquill. III. Areopagus, religiosissimum iudicium.
Æschylus Epimen. 776. ἔρμμά τε χώρες, καὶ πόλεις
σωτήριον — κερδῶν ἀνικτον τῆτο βελυτήριον, Ἀδούριον,
ἔξυθμον, εὐδύνων ὑπὲρ ἐγρηγορῶς, φέρρημα γῆς. Schol. ὁ
ἀριθμὸς τῶν Ἀρεοπαγίτων λ. καὶ εἰς. *Valerius Max.* II. 6.
Est & ejusdem urbis sanctissimum consilium Areo-
pagus, ubi quid quisque Atheniensium ageret, aut
quonam quaestu sustentaretur, diligentissime inquiri
solebat. *Menander* Rhetor. οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Ἀρειον πά-
γον δικαιοσύνης ἀγωνιστήριον παρεῖληφασιν. *Xenophon* Me-
mor. III. ὁ Σωκράτης ἔφη, ἡ δ' ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βελὴ, ὃ
Περικλῆς, ἐκ ἐκ τῶν δεδοκιμασμένων καθίσταται; *Aristi-
des* Panathen. p. 190. εἰ τοῖντις ἐρωτῶ, ποῖον τῶν
ἐν ἔλλησι δικαστηρίων ἐντιμώτατον καὶ ἀγνώτατον; τὸ ἐν Ἀ-
ρείῳ πάγῳ πάντες ἐν φήσιναι. *Plut.* de placit. Philos.
p. 880. Ε. ἐνιοι τῶν φιλοσόφων καθόλου φησὶν, μὴ εἶναι
δίκας καὶ εὐριπιδῆς ὁ Τραγῳδοποιὸς ἀποκαλύψας μιν ἐκ
ἡβήσεως, δοδικῶς τὸν Ἀρειον πάγον. *Lucianus* Hermo-
tim. 64. κατὰ τὰς Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιεῖν, οἱ ἐν νυκ-
τὶ καὶ σκότῳ δικάζουσιν, ὡς μὴ ἐς τὰς λέγοντας, ἀλλ' ἐς
τὰ λεγόμενα ἀποβλέπουν. de Gymnaf. 19. τῇ βελῇ τῇ
ἐξ Ἀρείου πάγου — πάτριον ἔγω ποιεῖν. ὅπου γὰρ ἀνελ-
θῆσκα εἰς τὸν Πάγον συνεκαθίσταται — ἀποδιδόται λόγος
ἐκατέρῳ τῶν κρινόμενων, καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέρει ὁ μὲν δῖος
κων, ὁ δὲ φεύγων — οἱ δὲ ἐς ἂν μὲν περὶ τῶν πράγμα-
τος λέγουσιν, ἀνέχεται ἡ βελὴ καθ' ἡσυχίαν ἀκούσας; ἢ δὲ
τις ἡ φροῖμοις εἰρη πρὸ τῶ λόγῳ, ὡς εὐσεβεῖς ἀπεργάζασ-
ται αὐτὰς, ἢ οἶκτον, ἢ θάνατον ἐξωθεν ἐπάγει τῷ πράγματι
τοῖς πολλὰ ῥητορικῶν παίδων ἐπὶ τὰς δίκας μηχανώσας,
παρελθὼν ὁ κῆρυξ κατασιώπησεν εὐθὺς ἐκ εἰῶν ληθεῖν πρὸς τὴν
βελὴν, καὶ περιπέσειν τὸ πᾶν ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμ-
νὰ τὰ γενημένα οἱ Ἀρεοπαγίται βλέπουν. *Plut.* Solon.
p. 90. Ε. καὶ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βελὴν ἔταξεν ἐπισκοπεῖν,
ὅθεν ἕκαστος ἔχει τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τὰς ἀργίας κολάζειν. *A-
theneus* IV. p. 168. Α. ὅτι δὲ τὰς ἀσώτους, καὶ τὰς
μὴ ἐκ τινος περιουσίας ζῶντας, τὸ παλαιὸν ἀνεκαλεῖτο οἱ
Ἀρεοπαγίται καὶ ἐκόλαζον, ἰσόρρητον φανόητος, καὶ φι-
λόχορος, ἄλλοι τε πλείους. Μισέδημον ἔν καὶ Ἀσκληπιάδην,
νέως ὄντας καὶ πνευμένους, μεταπημφάμενοι ἠρώτησαν, πῶς
ὅλας τὰς ἡμέρας τοῖς φιλοσόφοις σχολάζοντες, κεκτημένοι
δὲ μὴδὲν, εὐεκτήσιν ἔσως τοῖς σάμασιν, καὶ οἱ ἐκέλευσαν
μεταπημφθῆναι τὰ τῶν μυθῶν ἐλθόντες δὲ ἐκείνους καὶ
εἰπόντες, ὅτι νυκτὸς ἐκάστης κατῴντες εἰς τὸν μύλωνα καὶ
ἀλγύντες, δύο δραχμὰς ἀμφοτέροις λαμβάνεσθαι, θανατώσαν-
τες οἱ Ἀρεοπαγίται σ. δραχμῶς ἐτίμησαν αὐτὰς. *Dinar-
chus* in Demosth. τὸ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι ση-
μειώτατον νομιζόμενον δικαστήριον. *Harpocration* ἐπιτίτης ἱερ-
τὰς ἰσοκράτης Ἀρεοπαγίτικῶς τὰς μὴ πατρίδας, ἄλλας δὲ
ψηφισθείσας ἐπιτίτης ἐκάλεν ἐλέγχετο δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ

τες Δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὐτὴ ἡ ὑπὸ σὲ λαλῶμένη διδαχὴ; **Ξενίζοντα** γάρ 20
τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βεβλόμεθα ἐν γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι;
(Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἑπιδημῶντες ξένοι εἰς ἑδὲν ἕτερον εὐκαίρην, ἢ λέγειν τι καὶ 21
ἀκχεῖν

ἡ ὑπὸ] δὲ D. a prima manu.

λαλεμένη] καταγγελλομένη D. Versio Syr. Æthiop. Arab.

λεγομένη E.

20. εἰσφέρεις] φέρεις D. 27.

+ ῥήματα D.

ῥήματα εἰσφέρεις E.

τί ἂν θέλοι] τίνα θέλει A 18. 25. 36. 40.

τί ἂν θέλη 4.

τί ἂν θέλει Editio Erasmi, Ald. Colinaei.

ἐπιθέτα τινα, ὅποσα μὴ πάτρια ὄντα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου
βελὴ ἐδικάζεν, ὡς σαφές ποιεῖ Δυσίας, ἐν τῇ πρὸς τὴν
Μεξιδόμου γραφὴν ἀπολογία. **Diogenes L. Aristipp. II.**
101. de Diodoro Atheo. καὶ μέντοι παρ' ὀλίγων ἐκιν-
δυνευσαν εἰς Ἀρείον ἀναχθῆναι πάγον. **Stilpon. II. 116.** τῶ-
τον φασὶ περὶ τ' Ἀθηναίους τῆς τῷ Φειδίου τοῖς τὸν λόγον
ἐρωτήσας Ἀραγῆς ἢ τῷ Διὸς Ἀθηναίου θεός ἐστι; φήσαντες δὲ
ναί, αὐτὸν δὲ γε, εἶπεν, ἔκ ἐστι Διὸς, ἀλλὰ Φειδίου. Συγχω-
ραμένους δὲ ἔκ ἄρα, εἶπεν, αὐτὴ θεός ἐστι. Ἐφ' ᾧ καὶ εἰς Ἀ-
ρείον πάγον προσκληθέντα μὴ ἀρήσασθαι, φάσκειν δ' ὀρ-
θῶς διειλεῖσθαι, μὴ γὰρ εἶναι αὐτὴν θεόν, ἀλλὰ θεόν, θεός
δὲ εἶναι τὸς Ἀρήσας καὶ μέντοι τὸς Ἀρεοπαγίτας εὐθέως
αὐτὸν κελεύει τῆς πόλεως ἐξελεῖν. **Demosthenes c. Mi-**
diam. Schol. ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βελὴ τὸν ἱεροποιὸν ἵκετο.
ἐπειδὴ γὰρ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τὰ τῶν ἱερῶν τῶν εὐμενίδων ἐπέ-
τραπτο, καὶ πλεῖστον ἴδρυτο τῆς βελῆς. **Argum. c. An-**
drotion. τῶν φ. δὲ εἰπομεν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ, εἰσι δὲ τῶν διαφορῶν τρεῖς. — τὴν δὲ ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ τὰ φονικὰ μόνον [διοικεῖν] β. — ἀριβμῶ ὑπο-
πίπτει — ἀρίστῳ, ὅς γάρ τις τῶν ῥητορῶν λέγεται, καὶ
ἐκινεῖται οἱ δ. ἀρχόντες αὐτῇ προσετίθεντο, ὡς δὲ τις, ὅτι
καὶ σ. μόνον θεομοιεύεται — ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι τρεῖς, εἰς
ἐπὶ τὸν μῦθον — δεύτερος ὁ βασιλεὺς, ὁ τὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ
ἀντιβλεπῶν διοικῶν. Τρίτος ὁ πολέμαρχος. γ. — ἦν ἀδιά-
δοχος, εἰ μὴ γὰρ τις ἡμάρτε μεγάλην, ἔκ ἐξιβέλλετο. **C.**
Aristocratem. ἐν δ' ἐν ἰδιαιτάτοι πάντων καὶ σημαντάτοι
τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον, ὑπὲρ ὃ τοσαῦτα εἰς εἰπεῖν
καλὰ παρεδεδόμενα καὶ μυθώδη, καὶ ὧν αὐτοὶ μάρτυρες
εἰσμέν, ὅσα περὶ ἑδῶν; ἄλλῃ δικαστήριον κ. τ. λ.

ἡγαγον] **Thucydides I. 77.** φιλοδικεῖν δοκεῖν. **Schol.**
ἐκωμωδῶντο γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν φιλοδίκῳ.

δυνάμεθα γινῶναι] **Ter. Eunuch. IV. 4. 44.** Pos-
summe ego hodie ex te exculpere verum? **Plautus**
Amphitr. I. 1. 190. possum scire, quo profectus,
cujus sis, aut quid veneris? **Stich. II. 1. 54.** Pos-
sum scire ex te verum? **Cic. pro Quintio. 25.** Pos-
sumus hoc quoque ex te audire?

20. ξενίζοντα] **Hesychius.** ξενίζω, ἀλλόφυλος, ἀέ-
θος, καινὴ. **Plut. Praec. Conj. p. 140. D.** περιέρ-
γοις θρησκείαις καὶ ξέναις δισπιδαιμονίαις. **Diodorus S.**
XII. 53. de Gorgia. τῷ ξενίζοντι τὴν λέξιν ἐξέπληξε
τὴν Ἀθηναίαν. **Demosthenes c. Eubulid.** διαβεβλήκασι
γὰρ μὲν τὸν πατέρα, ὡς ἐξέτισε — ἐδάμῃ τὸν ξενίζοντα
ἐδῶς πάποτε ἡττάσατο, ὡς εἶχ' ἕξενος. **Pollux III. 59.**
ξενίζω, ὃ οἱ μὲν παλαιοὶ τὸ ἐστὶν λέγασιν. **Δημοσθένης** δὲ
τὸ τῇ φωνῇ ξενίζεσθαι χρῆσθαι. **Thomas.** ξενίζω, οὐ μόνον
τὸ ξένον υποδέχομαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκπλήττω. **Ammonius**
ξενίζω μὲν οὐ μόνον τὸ καταδέχεσθαι ξένον, ἀλλὰ καὶ τὸ
ξένως διαλέγεσθαι, ὡς **Δημοσθένης** ἐν τῷ πρὸς Βοιωτῶν. **Pol-**
lybius I. p. 32. ξενίζομενοι ταῖς τῶν ὀργάνων κατασκευ-
αῖς. **I. 1.** τὸ μὲν πρῶτον ἐξετίθη διὰ τὸ παραδόξον. **III. p.**
306. ἐξενίζοντο μὲν τῷ τὸ συμβεβηκὸς εἶναι παρὰ τὴν προσ-
δοκίαν. **V. p. 521.** ξενισθεῖς, καὶ διαπορήσας ἐπὶ πολὺν χρό-
νον διὰ τὸ παραδόξον. **Plut. Philopoe. p. 362. D.**
ὥσπερ οἱ πᾶσι τὴν συνήθειαν ἐπιβάτης ποδῶντες, ἔαν ἄλλον
φέραι, πτόρονται καὶ ξενοπαθεῖν. **Aeschylus VII. c.**
Thebas 369. **Schol.** μὴ ξενισθῆς δὲ, εἰ τὸ εὐτυχῆσαι ἐπὶ
κακῇ λαμβάνεις; δέοι ἐπὶ καλῇ. **M. Autonomus IV. 46.**

οἷς καθ' ἡμέραν ἐγκυρῶσι, ταῦτα αὐτοῖς ξένα φαίνεται. **VII.**
66. μήτε τῶν ἀπογενομένων ἐκ τῶ ὅλῳ ὡς ξένον τι δεχόμε-
νος. **VIII. 12.** ἐδὲν θαυμάσων ἢ ξένον μοι δοκεῖ. **15.** ὅσ-
περ αἰσχροὶ ξενίζεσθαι, εἰ ἡ σκεπὴ σκεπὴ φέρει — καὶ ἰα-
τρῶ δὲ καὶ κυβερνήτῃ αἰσχροὶ ξενίζεσθαι, εἰ πεπύρεται ὅτος,
ἢ εἰ ἀντίποινα γέγονεν. **Galenus de Compos. Medic.**
per Part. Corp. II. μὴ ξενισθῆς δὲ, ἔαν ἀναθερραίνῃ ἡ τρα-
χυὴ τὴν ὑπέρω. **Jamblichus V. Pythag. 19.** διεξάμε-
νος δὲ Πυθαγόρας τὸν οἶτον καὶ μὴ ξενισθεῖς πρὸς τῷτο, μὴ δὲ
τὴν αἰτίαν ἐπερωτήσας, προσθεῖς τε ὅτι ἐπὶ θαλασσίᾳ καὶ εὐ-
εργεσίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἵκει, καὶ διὰ τῷτο ἀνθρωπώμορφος,
ἵνα μὴ ξενίζομενοι πρὸς τὸ ὑπέρχον ταρασσώμεναι, καὶ τὴν
παρ' αὐτῷ μάθησιν ἀποφύγωσιν. **Themistius II. p. 54. C.**
ἐδὲ οἰοχόων ἡμῶς ξενίζονταν, καὶ τραπέζιοι, καὶ μου-
γεῖραν, ἀλλὰ τῆς φιλοσοφίας. **Jof. A. I. 1. 2.** βλέπων
δὲ τὸν Ἀδαμον ἐκ ἔχοντα κοινωνίαν πρὸς τὸ δῆλον καὶ συ-
δικαίτησιν, ἐδὲ γὰρ ἦν, ξενίζομενοι δὲ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις
ἔτως ἔχουσιν. **Lucianus Contemplat. 13.** ξένον αὐτῷ
δοκεῖ τὸ πρῶγμα, πένες ἄνθρωποι ἐκ ὑποπτήσων, τὸ δὲ
παριστάμενον ἐλευθέρως λέγαν. **Basilus Meletio.** ἡ δὲ, ὅτι
ξενίσαι τὴν ἀκοὴν τῆς τελεωτότητος σε τὸ ὅν ἐπιφύει ἐγκλημα-
τῶ πάντα εἰπεῖν εὐκόλῳ Ἀπολλωνιῶν. **Zonaras** ἑρῶ,
καὶ οὐ ξενίζομαι, ὅτι ἄνθρωπος ἐν ἀνθρωπίναις περιπέτοις
συμφοραῖς. **1. Pet. IV. 4. 12.**

εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς] **Euripides Danae 49.** τίς ὁ
κακνότερος ὅτος μῦθος κατ' ἡμῶν ἦεν ἀκακῶς; **55.** βέ-
ξιν — ἦν μῆτορ' ὄφελ' εἰς ὧτα φέρειν. **Constantius de**
Themist. p. 19. ἡγαγε τοῖνυ θεμισίον τὸν φιλόσοφον εἰς τὰς
ἡμετέρας ἀκοὰς ἡ πολυβύλλῃος δόξα. **Sophocles Ajac. Fla-**
gell. 149. τοῖς δὲ λόγους ψιθύρας πλάτταν εἰς ὧτα φέρεται
ὁδοσσεύς. **Decretum Lacedaem. ap. Boethium.** ἐπειδὴ
τιμώστω — πολυφώνῃ εἰσάγων λυμάνειται τὴν ἀκοήν
τῶν νέων διὰ τε τὰρ πολυχορδία καὶ τὰρ καινότητα. **Eur-**
ipides Bacch. 649. τὴν λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινὰς αἰ-
δῶ. **Aristophanes** χρεῖς δὲ ποῖα τὸνδ' ἐπισφείρει λό-
γον; **Nub. 547.** ἐδ' ἡμῶς ζητῶ ἑξαπατῶν δις καὶ τρίς
ταῦτ' εἰσάγων, ἀλλ' αἰεὶ καινὰς ἰδέας εἰσφέρει.

21. ἐπιδημῶντες ξένοι] **Theophrastus Char. 8.** καὶ ὡς
πολλοὶ ἐπιδημῶσι ξένοι. **Xenophon de Vectigal.** Λυδοὶ
καὶ Φρύγες καὶ Σύροι — πολλοὶ γὰρ τοῖς τοῖς τῶν μου-
ταίων [Athenis] **Lyfias in Eratosth. XXX.** ὅσοι
δὲ ξένοι ἐπιδημῶσιν, εἰσονται. **Eustathius in Il. i. p. 692.**
32. ἡ Ἀττικὴ πολιτεία δημοῖ, ἐν ἣ ξένοι μὲν τὸ μὴδὲν σχε-
δὸν ἦσαν, πολιτογραφούμενοι δὲ ὅμοις τῶν ἰθαγενῶν ἐδευτέρου-
ν. **Pausanias Attic. 28.** εὐκρίτε καὶ ἄλλως ξένοι τε
καὶ ὁμοίως οἱ ἄγοι. **Lacon. 22.** ἐφόνευσεν μὲν τὴν ἐπιδη-
μῶντας τῶν ξένων, ἐφόνευσεν δὲ αὐτὴς τὴν Δηλίαν. **Eliac.**
II. 26. παρόντων καὶ τῶν πολιτῶν καὶ ξένων, εἰ τύχοιεν
ἐπιδημῶντες. **Athenaeus XII. p. 547. D.** καὶ Λύκαν δὲ
ὁ Περιπατητικὸς, ὡς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρυστιος, κατ' ἀρ-
χῆς ἐπιδημῶσας παιδείας ἐνέκα ταῖς Ἀθηναίαις. **XIII. p.**
579. A. ex Machone ἄνθρωπος ξένος καὶ παρεδρημένος
Ἀθήνησιν πότε. **V. p. 212. E.** πλήρης δ' ἦν καὶ ὁ κερα-
μικός ἄσων καὶ ξένων. **Lucianus Nigrino 12.** ἡ μὲν ἀρ-
χή τῶν λόγων ἔπαινος ἦν ἐλλάδος, καὶ τῶν Ἀθήνησιν ἀνθρώ-
πων, οἱ φιλοσοφία καὶ πωρὰς σύντροφος εἰσιν, καὶ ἔτε τῶν
ἄσων ἔτε τῶν ξένων ἐδῶν τέρεται. **Eunapius Proaeref.**
πάντες Ἀθήνησιν ἦσαν διὰ τὴν ἐπιδημίαν. **Aristi-**
des

22 ἀκρεὺς καὶ κενώτερον) Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τῆς Ἀρείας πόλεως, ἔφη Ἄνδρες
23 Ἀθηναῖοι, καὶ πάντα ὡς δεισιδαιμονοῦντες ὑμᾶς θεωρῶ. Διακρίνων γὰρ τὴν ἀνακταρῶν
τὰ

ταῦτα] — E.

ἐκκαίρειν] ἡκκαίρειν ADE. 40. Lectionar. 2.

ἀκρεὺς] + τι A.

ἔφη] ἔφην E 36.

23. γδ] δι 10. 33.

21. ἐπιδημιῶντες] + εἰς αὐτὸς D.

γδ] ἢ AD. 25. 44. Versio Vulg.

22. ὁ] — A. Theophylactus.

ὑμᾶς] — 23. 33. 37. 56.

ἀνακταρῶν] ἀπιστορῶν D. a prima, ut videtur, manu!

des Panathen. p. 103. καὶ ξένοι καὶ πολῖται μόνῃ τῇ
γῇ ταύτῃ πρὶς διγρησθαι. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι καθάπερ
ἴσαν καταλαβόντες, ἔτα ταῦτα κρινεῖν, οὐ τῷ μᾶλλον
ἰαυτοῖς προσήκει τὴν χάριν, τὴν ἄλλαν ἀφαιρῶντες, ἀλ-
λὰ τῷ φθῆναι κατασχόντες, καὶ ξένους ὀνομάζουσι τὰς δι-
τάρας ἰδόντας — μόνους δ' ἡμῖν ὑπάρχει καθαρεῖν εὐγέ-
νιαν τε καὶ πολιτείαν αὐχρῆσαι, καὶ δεῖν ἔσθαι ὀνομάζον
ἐκότερον κύριον ἐπὶ τῇ χώρᾳ διὰ τὸ ἔτερον εἰκότας. οἱ τε
γὰρ ξένοι διὰ τὰς ἄλλας πολιτείας γενήσας ὄντας ἐνέχονται
τῷ προσήματι· οἱ τε πολῖται βεβαίῳσιν τὴν ἰσχυρίαν τῷ
καθαροῖ ξένων εἶναι τὸ ἐξ ἀρχῆς. vid. supra in II. 10.

λέγειν τι — καινότερον] Demosthenes ad Epist.
Philippi & c. Philipp. I. ἡμῖς δὲ, εἰρήσεται γὰρ τ'
ἄλληδες, ἔδην ποιεῖντες ἐνθάδε καθήμεθα, μέλλοντες αἰεὶ καὶ
ψηφίζομεν, καὶ πυνθαζόμενοι κατὰ τὴν ἀγορὴν, εἰ τι λέ-
γεται νῦν. Thucydides III. 38. μετὰ καινότητος μὲν
λόγῳ ἀπατάσθαι ἄριστοι. Schol. ταῦτα πρὸς τὰς Ἀθηναίους
αἰνιτίζεται, ἔδην τι μελετῶντας, πλὴν λέγειν τι καὶ ἀκρεῖς
καινόν. τῆς αὐτῆς δὲ διανοίας ἐστὶ καὶ ἡ τῆς Ἀρχιδάμου δημη-
γορίας, ἐν οἷς φησὶ καὶ μὴ τὰ ἀρχαῖα ζυνετοῖ ἄγαν ὅτις κ.
τ. ε. Theophrastus Char. 3. περὶ λογοποιίας. ἐρωτήσας,
ποῶν σὺ, καὶ, τί λέγεις; καὶ ἔχεις περὶ τούτου εἰπὼν και-
νόν, καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτῶν, μὴ λέγεται τι καινότερον; δοκῶ
μοι δὲ εὐαχρῆσαι καινῶν λόγων. Dicaearchus V. Graeciae.
οἱ μὲν Ἀττικοὶ περιέρχονταί τας λαλιαῖς, ὑπλοιοὶ, συκοφαν-
τώδεις, παρατηρηταὶ τῶν ξηκῶν βίων — διατρέχουσι δὲ
τινες ἐν τῇ πόλει λογογράφοι, σιόντες τὰς παρεπιδημούντας
καὶ ἑυκότας τῶν ξένων. Thucydides I. 70. οἱ μὲν γὰρ [Ἀ-
θηναῖοι] νεωτοποιοὶ. Schol. οἱ νεώτερον πραγμάτων ἐφί-
μενοι. Strabo II. p. 161. C. οὐ γὰρ φύσει Ἀθηναῖοι μὲν
φιλόλογοι, Λακεδαιμόνιοι δ' οὐ — ἄλλα μᾶλλον ἔθει.
Aristophanes Ecclesiaz. 574. ἀλλὰ πέραν μόνον, μὴ
τε δεδραμένα μὴτ' εἰρημένα πᾶσι πρότερον Μισῶσι γὰρ, ἢ
τα παλαιὰ πολλὰς φεῖνται — περὶ μὲν τοῦτον τὸ και-
νότερον μὴ δέξασθαι. Τὸ γὰρ ἡμῖν ἄρ' ἀντ' ἄλλης ἀρχῆς
ἐστὶ, τῶν δ' ἀρχαίων ἀμελεῖσθαι. Equit. 975. Schol. διγ-
μας τόπος ἐστὶν ἐν Πιραιῇ, ἐνθα πολλοὶ συνήγοντο ξένοι καὶ
πολῖται, καὶ ἰλογοποιῶν. & 215. βέπτεισι θερμῷ κατὰ
τὸν ἀρχαῖον νόμον — ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις ἐπὶ τούτῳ χρησθεὶς
ἔχον, ἢ ἂν ἐσθάζετο, εἰ μὴ τι καὶ ἄλλο περιεργάζετο.
Plut. 338. λόγος — ἦν πολὺς ἐπὶ τοῖς κυρίοις τῷ καθ-
ημένων. Sch. διαβάλλει τὰς Ἀθηναίους, ὡς διημερεύοντες
ἐπὶ τῶν κυρίων ἀργῶν. Chilon de Solone apud Auso-
nium. Hui! quam pauca quamdiu loquuntur At-
tici! Unam trecentis verbis sententiam Tandem
peregat. Aelianus V. H. V. 13. ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀγ-
χίροφροι πρὸς νεωτερισμὸς. Xenophon Hipparch.
ταῦτα μοι δοκεῖ πολυμικρότερα φαίνεσθαι ἢ καὶ καινότερα.

Seneca Ep. 94. Alexander — qui, quod cuique
optimum est, eripuit, Lacedaemona fervire jubet,
Athenas tacere. Justinus II. 6. Literae certe ac fa-
cundia — veluti templum Athenas habent. Ma-
ximus Tyr. XXIII. 2. ἐστὶν ἡ περὶ τὰς λόγους σπεδὴ τέχνη
Ἀττική. Philo de temulent. T. 2. p. 381, 38. πάν-
τα δ' ὅσα ἀκούεις ἢ θίγεις ἄξια, περισκοπεῖ καὶ περιβλέπει
καὶ εἰ περὶ τούτου ἢ πλεῖν δεῖ, γῆς καὶ θαλάσσης ἔχει τὴν πε-
ρίωτον ἀφικνεῖται, ἵνα ἰδῇ τι πλεόν, ἢ ἀκρόσῃ καινότερον.
Plut. de curios. p. 519. A. οἱ δὲ πολυπράγμονες, ὡς
ἐπὶ τὸν τι πρῶτον, καὶ ψυχρὸν, καὶ ἀτράχυντον φεύγοντες

τὴν ἀγορίαν, εἰς τὸ βῆμα, καὶ τὴν ἀγορὴν, καὶ τὰς λι-
μῖνας ὄντων, μὴτι καινόν; οὐ γὰρ ἦς παρὰ κατ' ἀγορὴν;
τί ἐν ἐν ἀραις Γ. οἱ τὴν πόλιν μετακκοσμήσθαι; οὐ μὴν,
ἀλλ' ἂν μὲν τις ἔχη τι τοῦτον εἰπεῖν, καταβὰς ἀπὸ τῆς
ἵππου, δεξιωσάμενος καὶ καταφιλήσας ἔσθαι ἀκροάμενος.
Ἐκ δὲ ἀπαντήσας εἶπη τις, ὅτι ἔδην καινόν, ὥσπερ ἀχθό-
μιμος, τί λέγεις; φῆσιν, οὐ γέγονας κατ' ἀγορὴν; οὐ πα-
ρελήλυθας τὸ στρατήγιον; ἔδὲ τοῖς ἐξ Ἰταλίας ἤκουν ἐντετύ-
χησας; Διὸ καλῶς οἱ τῶν Λοκρῶν ἀρχόντες, ἐπεὶ τις ἐξ ἀπο-
δημίας προσίων ἠρώτασε μὴ τι καινόν; ἐξημύσαν αὐτόν.
Aristides Platon. II. p. 127. πρῶτον μὲν ὡς οὐ λά-
λεις ἐποίησε, μέγιστον οἶμαι κἀνταῦθα σημείον, τὸ μὴ ἐπὶ
τῶν ἐκείνων χρόνων γενέσθαι τῇ πόλει τὴν διαβολὴν ταύτην, ἀλλ'
ὑπερον. p. 133. καὶ μετ' ἐκείνων αὐτὸ πλεῖν ἢ τῶν λαλίσ-
τα Ἀριστοφάνους [Ran. 91.] μεράκια γενέσθαι φασί. p.
135. ἀργῶς δὲ δὴ πᾶς ἡμῖν ἐποίησεν Ἀθηναίους Περικλῆς;
Horatius 2. Epist. II. 81. Ingenium, sibi quod va-
cuas desumit Athenas. Xenophon Memorab. IV.
Hippias Atheniensis ἀμείλει, ἔφη, περιῶμαι καινόν τι
λέγειν αἰεὶ.

22. σταθεῖς] Pausanias Attic. 28. τὰς δ' ἀργυρὰς λί-
θους, ἐφ' ἃν ἐσῶσιν, ὅσοι δίκας ὑπέρχει καὶ οἱ διακόντες,
τὸν μὲν ὕβρεως, τὸν δὲ ἀναιδέως αὐτοῖς ὀνομάζουσι — ἐπε-
δὲ Ἀθηναῖοις καὶ ἄλλα δικαστήρια, ἢ ἐς τοσούτῳ δόξης ἤκοντα.
ἄνδρες] Aristophanes Acharn. 496. μὴ μοι φρονή-
σῃ, ἄνδρες οἱ θεῶμενοι, εἰ πτωχὸς ἂν ἔπειτ' ἐν Ἀθηναῖοις
λέγειν μέλλω.

κατὰ πάντα] Thucydides IV. 81. δόξας εἶναι κατὰ
πάντα ἕριστος. 112. ὁ δὲ ἄλλος ἥμιλος κατὰ πάντα ὁ-
μοίας ἐσκηδάνυντο. VI. 37. ὅσα κατὰ πάντα ἄμεινον ἐξήρ-
τουνται. Plato Timaeo. ἦν γὰρ θεοποιεῖ — ἡ νῦν Ἀθη-
ναίων ὅσα πόλις ἀρίστη πρὸς τὸ πόλεμον καὶ κατὰ πάντα εὐ-
νοματώδη διαφερόντως — τῷ τε γὰρ τῶν νομῶν καλλί-
στῳ καὶ κατὰ πάντα τελείῳ μάλιστα αὐτὸν θεὸς ὁμοίωσις
βυλῆθαι. (Cic. ex omni parte.) Minos. ὡς κατὰ πάντα
εἰπῇ. Thucydides VI. 49. καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτὰς ἐκ-
φοβῆσαι. VII. 28. ἔδην τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετραχῶ-
μενοι. 47. πρὸς τὴν παρῆσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατὰ πάντα
ἀρρώστια. 58. οἱ Σικελιώται αὐτοὶ πλεῖον πλεῖον κατὰ πάν-
τα παρέρχοιτο. 87. κατὰ πάντα γὰρ πάντας νικηθέντες.
Athenaeus VI. p. 222. A. ex Antiphane. μακαρίον
ἐστὶν ἡ τραγῳδία ποιῆμα κατὰ πάντ'. Strabo II. p. 158.
B. θανυσσός δὴ κατὰ πάντα ἐστὶ. Hermogenes de In-
vent. II. 1. ἐγὼ τὸν μὲν ἄλλον βίον παραλημπάνω λέγειν,
ὡς ὡσεὶς καὶ ἐναγῆς καὶ κατὰ πάντα ἀποτορπαῖος. Sextus
Empir. 2. Eth. 141. εἰ ὁ περὶ τῆς τῶν ἀγαθῶν καὶ κα-
κῶν φύσεως ἐπέχων κατὰ πάντ' ἐστὶν εὐδαίμων. Apollonius
Lex. MS. πάντας θρασυαλήν κατὰ πάντα θρασυαλήν. Phi-
lo de O. M. p. 14, 45. ἡ δὲ ἀκριβεστάτη καὶ κατὰ
πάντα ἀρίστη. Florus I. 18. Omnem in partem.

διδασκαμονοῦντες] Pollux I. 34. ὁ δὲ ὑπερτιμὴν θεῶν,
διδασκαμονοῦν, Suidas. διδασκαμονοῦν, θεοσεβῆς, ἡ ἀμφίβο-
λος περὶ τὴν πίσιν, καὶ εἰσὶν διδοικῶς. καὶ διδασκαμονοῦντας,
ἀντὶ τῆς θεοσεβείας, εὐλαβείας περὶ τὸ θεῖον, ἡ διολίς ἀ-
ρῶν δὲ τῆς στρατιάς διδασκαμονοῦντας ἐπὶ τοῖς σημείοις.
Aristoteles de Rep. V. 11. τὰ πρὸς τὰς θεῶν φαίνεσθαι
ὡς σπαδάζοντα διαφέροντας — ἐπὶ διδασκαμονοῦντα νομῶ-
ζωσι εἶναι τὸν ἀρχόντα, καὶ φροτίζιν τὸν θεόν. Poly-
bius VI. 54. καὶ μοι δοκεῖ τὸ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώ-
ποις

τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὖρον καὶ βαμὸν ἐν ᾧ ἐπεγγέγραπτο· Ἀγνώτω Θεῷ. Ὁν ἐν ἀ-
γνοῶντες εὐσεβεῖτε, τῷτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ 24
πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος ἐβρεῖ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων, ἐκ ἐν χειροποίητοις
ναοῖς

εὖρον] ἡρόν E.

ἐπεγγέγραπτο] ἢ γεγραμμένον D. a prima manu.

ἐν] ὁ A a prima manu. D. Verſio Vulg. Origenes in Jo. II. 12.

οὗν] — 18.

τῷτον] τῷτο A. a prima manu. D. Verſio Vulg. Origenes in Jo. II. 12.

24. ὁ postterius] — A a prima manu.

γῆς] + ὁ Editio Bogardi.

25. ἀνθρώπων] ἀνθρώπων AD 14. a prima manu. 15. 18. 25. 27. Verſio Vulg. Clemens Strom. I. p. 372. V.

ἐγγέγραπτο Origenes. probante J. Millio prol. 439.

Jo. II. 12. ἐν ἐν ἀγνοῶντες εὐσεβεῖτε] — 35.

εὐσεβεῖτε] προσκυνεῖτε 2. 30.

πάντα] καὶ E.

οὗτος] + οὗν 4.

κύριος ὑπάρχων] ὑπάρχων κύριος AE 31. 40.

ποιεῖ ὁνειδιζόμενον, τῷτο συνέχεν τὰ ρωμαίων πράγματα, λέγω δὲ τὴν δεισιδαιμονίαν — ἀδήλοισι φόβοις — τὰς περὶ τῶν ἐν ἑδῇ διαλήψεις — τῆς κατὰ τὸν ὅρον πίστεως. exc. 12. ἐνυπνίων, καὶ τεράτων, καὶ μύθων ἀπιθάνων, καὶ συλλήβδην δεισιδαιμονίας ἀγενεῖς, καὶ τραπείας γυναικάδους ἐστὶ πλήρης. Theophrastus Char. 16. περὶ δεισιδαιμονίας. ἀμείλει ἢ δεισιδαιμονία δοξεῖν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δειμύσιον. Ὁ δὲ δεισιδαίμων τοιῦτός τις, οἷος ἀποινιψάμενος τὰς χεῖρας, καὶ περιβάλλόμενος ἀπὸ ἱερῶ, δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβὼν ἔτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν — καὶ ἐὰν ἰδῇ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα ἰδρύσασθαι — καὶ ὅταν ἐνυπνίον ἰδῇ, πορεύεσθαι πρὸς τὴν οὐροκρίτας, πρὸς τὴν μάντιν, πρὸς τὴν ὀνειδοκίπην ἐρωτήσων, τίς τι καὶ ἡμεῖς προσεχέσθαι δεῖ. Plut. Pericle p. 154. F. ἀντὶ τῆς φοβεῖας καὶ φλεγμανύσεως δεισιδαιμονίας τὴν ἀσφαλῆ μετ' ἐλπίδων ἀγαθῶν εὐσεβίαν . . . δεισιδαιμονία ἦν αὐτοῦ τῆς πόλεως. de Superst. p. 165. B. τὴν δὲ δεισιδαιμονίαν καὶ μνηνίου τέτομον, δόξαν ἐμπαιθῆ, καὶ δεῖς ποιητικὴν ὑπόληψιν ἔσαν, ἐκταπεινέντος καὶ συντρίβοντος τοῦ ἀνθρώπου, οἰόμενοι μὴ εἶναι θεούς, εἶναι δὲ λυπηρῆς. p. 168. C. τῷ δὲ δεισιδαίμονι καὶ σώματος ἀρρώστια, καὶ χρημάτων ἀποβολή, καὶ τέκνον θάνατος, καὶ περὶ πολιτικῆς πράξεως δυσημερία καὶ ἀποτυχία πληγαί, θεῶν καὶ προσβολαὶ δαίμονος λέγονται, ὅταν ἐδὲ τοιμῶ βοηθεῖν, ἐδὲ διαλύειν τὸ συμβεβηκός, ἐδὲ θεραπεύειν, ἐδὲ ἀντιτάττεσθαι, μὴ δόξῃ τοιμαχεῖν. M. Antoninus I. 16. τὸ μήτε περὶ θεῶν δεισιδαιμονίαν, μήτε περὶ ἀνθρώπων δημοτικὸν ἢ ἀρεσκευτικόν, ἀλλὰ ἡῶν ἐν πᾶσι, καὶ βέβαιον. Maximus Tyr. XX. 6. ὁ μὴ εὐσεβὴς φίλος θεῶν, ὁ δὲ δεισιδαίμων κολάζει θεῶν. Philo deter. infid. meliori T. 1. p. 195, 3. ἔτι μετὰ τὴν ἀμύσσω, ἔτι γραμματικὴν ἀγραμμάτως, ἔτι συνόλων φράσαι τέχνην ἀτέχην ἢ κακοτέχνην, ἀλλὰ τεχνικῶς ἐκείνην ἐπιτηδεύειν προσήκων ἔτος ἐδὲ φρόνησιν πανέργως, ἐδὲ σωφροσύνην φειδωλῶς καὶ ἀνελευθέρως, ἐδὲ θρασείας ἀνδρείαν, ἐδὲ δεισιδαιμονίας εὐσεβίαν. inf. XXV. 19. Ρωμαίων ὡς εἰς τὸ εὐσεβεῖν, ἀλλὰ μὴ εἰς τὸ δεισιδαιμονεῖν εἰσαγομένων τῶν νεῶν. Hefychius. δεισιδαίμων — δειλὸς περὶ θεῶν. δεισιδαιμονία, φοβεθία.

23. ἀγνώτω Θεῷ] Lucianus Philopatr. 13. ἢ τὸν ἀγνώσκον τὸν ἐν Ἀθήναις. 29. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφωρῶντες καὶ προσκυνήσαντες, χεῖρας εἰς ἄρσεν ἐκτείναντες, τῷτο εὐχαριστήσομεν. Pausanias Attic. p. 4. ἐπὶ τῇ φαληρῇ — Ἀθηναῖς ναὸς ἐστὶ, καὶ Διὸς ἀπατέρων, βαμὸς δὲ θεῶν τῶν ὀνομαζομένων ἀγνώτων, καὶ ἡρώων, καὶ παιδῶν τῶν θήσεως καὶ φαληρῆς. Eliac. I. 14. in Olympo. πρὸς αὐτῷ δ' ἐστὶν ἀγνώτων θεῶν βαμὸς. Philostratus VI. 2. Σωφρονέστερον περὶ πάντων θεῶν εἰ λέγειν, καὶ ταῦτα Ἀθηναίων, οὗ καὶ ἀγνώτων θεῶν βαμὸς ἱδρύεται. Hieronymus ad Magn. Ep. Quo insuper majus addat pondus ductor christianus exercitus, & orator invictus, pro Christo causam agens, etiam Inſcriptionem fortuitam arte torquet in argumentum fidei. Didicerat enim a Davide extorquere de manibus hostium gladium, & Goliathi superbissimi caput proprio mucrone truncare, ad Tit. I. Inſcriptio

autem arae non ita erat, ut Paulus afferuit, ignoto Deo; Verum quia Paulus non pluribus diis indigebat ignotis, sed uno tantum ignoto Deo, singularem verbo usus est. Isidorus IV. 69. ἢ πᾶσα τῶ βαμῶ ἐπιγραφῇ, θεοῖς Ἀσίας, καὶ Εὐρώπης καὶ Λιβύης, θεῶ ἀγνώτων καὶ ξένων. Diogenes L. I. 110. Epimenid. Ἀθηναίοις πότε λοιμῶν κατεχομένους ἐχρησεν ἡ Πυθία καθῆραι τὴν πόλιν· οἱ δὲ πέμπουσι ναῶν τε καὶ Νικίαν εἰς κρήτην καλῶντες τὸν ἐπιμενίδην. καὶ ὃς ἔλθων Ὀλυμπίᾳ μυσ. ἐκάθηρε αὐτῶν τὴν πόλιν τῷτον τὸν τρόπον. λαβὼν πρόβατα μέλανα τε καὶ λευκά ἤγαγε πρὸς τὸν Ἀρειὸν πάγον, καὶ κείθεν εἰσεν εἶναι, οἱ βέλονται, προσάξας τοῖς ἀκολούθοις, ἵνα αὐτὰ κατακλίνου αὐτῶν ἕκαστον. οὕτως τῷ προσήκοντι θεῷ, καὶ ἔτω λῆξαι τὸ κακόν, ὅταν ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν εὐρεῖν κατὰ τὰς δῆμους τῶν Ἀθηναίων βαμὸς ἀγνωστούς. Euripides Troad. 884. ὃ γῆς ἔχρημα, ἐπὶ γῆς ἔχων ἴδραν, ὅτις ποτ' εἰ σὺ. Orest. 440. δεδουμένον θεοῖς, ὅτι ποτ' εἰσι θεοὶ. Hecub. 488. Iphigen. in Aul. 1304. Cyclop. 334. 353. Ovidius M. I. 32. Sic ubi difpositam quisque fuit ille deorum Congeriem secuit.

εὐσεβεῖτε] religioſe colitis. Euripides . . . εὐσεβεῖσι τὴν θεῶν. Plut. . . . εὐδὲς κάματος εὐσεβεῖν θεῶν. Avoda Sara f. 53. 4. Βαμὸς idem est quod altare. Dixit R. Jacobus f. Idi, dixisse R. Jochananem, βαμὸν esse lapidem unum, altare multos.

24. Cic. de N. D. I. 9. quid autem caſt, quod concupisceret Deus mundum signis & luminibus, tanquam aedilis ornare? Si, ut Deus ipſe melius habitaret; ante videlicet tempore infinito in tenebris, tanquam in gurgustio, habitaverat, poſt autem varietate ne eum delectari putamus, qua coelum & terras exornatas videmus? quae iſta poteſt eſſe oblectatio Deo, quae ſi eſſet, ea non tam diu carere potuiſſet? Minucius Felix in Octavio. Templum quod ei extruam, cum totus hic mundus ejuſdem opere fabricatus eum capere non poſſit? & cum homo latius maneam, intra unam aediculam vim tantae majeſtatis includam? nonne melius in noſtra dedicanda eſt mente? in noſtro imo confeſtrandus eſt pectore. Lucianus de Sacrific. 11. ἐπειτα δὲ ναὸς ἐγείραντες, ἢ αὐτοὶ μὴ ἄοικοι μὴδ' ἀνέτιοι δῆθεν ὄσιν. Arnobius c. Gent. VI. Ita non prima & maxima contumelia eſt, habitationibus Deos habere diſtrictos? Tuguriola his dare, conclavia & cellas fabricari, & eis exiſtimate neceſſarias reſ eſſe, quae hominibus, felibus, quae ſunt formiculis & lacertis, quae fugacibus, pavidis, atque exiguis muribus?

25. προσδόμενος] qui habet quidem aliquid, ſed non ſatis, qui inſuper eget. Ulpianus. ἐνδύσθαι μὲν ἐστὶ τὸ παντελὲς μὴ ἔχειν· προσδύσθαι δὲ τὸ ἔχειν μὴ μέρους, ἔτι δὲ δέσθαι πρὸς τὸ τέλειον. Demosthenes Olynth. I. εἰ μὲν ἐν ταῦτα τοῖς ἐρατεινομένοις ἀποδώσεται, ἐδωδὸς ὑμῶν προσδὲν πόρε· εἰ δὲ μὴ προσδῇ, μᾶλλον δ' ἄπαντος ἐνδύ πόρε. Plato de Rep. II. προσδῆσιν αὐτῇ καὶ τῶν ἄλλων

25 ναοὺς κατοικεῖ· Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός τις, αὐτὸς
26 διδούς πᾶσι ζῶν καὶ πονῶν· καὶ τὰ πάντα. Ἐποίησέ τε ἐξ ἐνὸς αἵματός τῶν ἔθνων
κατὰ ἀν-

691. *Irenaeus, Theodoretus.*

τιν[ος] — D a prima manu, 47. *Lectionar.* 2.

αὐτὸς] ὅτι οὗτος ὁ D. a prima manu.

διδ[ούς] δ[ὲ] D. 16. 37. 56. *Clemens, Chrysostomus.*

καὶ τὰ] κατὰ 1. 2. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 31. 38. 45. 46. 47. *Lectionar.* 2. Editio *Complut.* *Plantin.*

Genou. Begardi, Erasmi, Stephanii, E. Schmidii. Versio *Arab. Theodoretus Haeret. frib. V. 4. Oecumenius ed. Theophrastus.* καὶ κατὰ 40. vid. *f. XXII. 2.* καὶ τὰ πάντα] — Versio *Syr.* τὰ] — E. 26. τε] — DE *Irenaeus.* δι 31.

αἵματός] — A 14. a prima manu. 27. 29. 40. Versio *Vulg. Copt. Aethiop. Clemens Al. prob. Bengelio in Gnom.*

ἔθνων] γε 23. Versio *Vulg. Syra* posterior in margine. *Clemens, Irenaeus.*

Θεραπεύεται] + ὡς 25. *Irenaeus.*

τι αὐτὸς D ex emendatione.

37. 56. *Chrysostomus.*

διδ[ούς] πᾶσι ζῶν καὶ πονῶν] πᾶσι πονῶν διδ[ούς] καὶ ζῶν 38.

ἄλλων. *Tim.* καὶ ἐδνός ἐτέρη προσδεόμενον. *Aristides in Jon.* p. 3. αὐτὸς ἐαυτὸν ἐξ ἐαυτοῦ ἐποίησεν, καὶ ἔδεν προσ-

αδεδῆ ἐτέρη εἰς τὸ εἶναι, ἀλλ' αὐτὸ τὸναντῖον, πάντα εἶ-

ναι ἅτ' ἐκείνη ἤρξατο. *Phavorinus* ap. *A. Gell.* IX.

8. οἷς γὰρ ἔχω προσδεόμενος, ἀφελὼν ἂν ἔχω, ἀρκῆσαι οἷς

ἔχω. *Aeschines* Dial. II. 28. ὅσον τὸ σῶμα ἐνδὲς γενό-

μενον προσδεύεται. *Heliodorus* VIII. p. 370. ὡς ἐδνός

προσδεύεται ὁ κρατῶν. *Aristaenetus* I. 13. καὶ τέχνη πᾶ-

σαι προσδεύονται τύχης. *Libanius* D. XXXVII. p. 805.

D. ὅσα ἐν τῷ ἔμπροσθεν ἅπαντας ἐβόσκει, ταῦτ' ἂν μό-

νος καταφαγὼν ἐτι προσδεύτο. *Suidas* προσδεῖσθαι καὶ ἐν-

δεῖσθαι διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ δηλοῖ ὀλίγων τινα κτήσιν, τὸ

δὲ παντελῆ ἀπορίαν τῷ ὅλῳ δηλοῖ. *Philo* de O. M. p.

3, 13. ἐκ ἐπειδὴ προσδεῖτο χρόνων μήκους ὁ ποῖός. p. 10,

22. μηδὲνος προσδεόμενος ἄλλῃ. *Hierocles* ὅστις

τιμῷ θεῶν ὡς προσδεόμενον, ἔτος λέλθην ὀνόμνος ἐαυτὸν τῷ

θεῷ εἶναι κρείττονα. *Lucretius* I. 57. Omnis enim per

se divum natura necesse est Immortali aevo fum-

ma cum pace fruatur, Semota ab rebus nostris se-

junctaque longe; Ipsa suis pollens opibus, nihil in-

diga nostri. *Arnobius* a. Gent. I. Etenim plena

dementia est necessitatibus tuis potentiora metiri,

& quae tibi sint ufui, datoribus diis dare; & hon-

orem istum, non contumeliam ducere. VI. Tem-

pla igitur quaerimus in deorum quos usus, aut in

rei cujus necessitatem? — hiemalia sentiunt friga

aut folibus torrentur aestivis? pluvialibus

nimbis perfluunt? ventorum eos aut turbines ve-

xant? *Diogenes L.* Menedem VI. 105. θεῶν μὲν

ἰδιον μηδὲνος δεῖσθαι. *Seneca* de Helv. II. Socrates dicere

solitus, eum diis esse simillimum, qui quam

paucissimis egeret. Cum Dii nullius egeant rei. *E-*

pist. 95. Non quaerit ministros Deus. Quidni? ip-

se humano generi ministrat. Ubique & omnibus

praefecto est. *Plut.* de Stoic. Contradict. p. 1052.

E. ἡ τῶν θεῶν ἕννοια περιέχει τὸ ἐνδοαῖμον καὶ μακάριον,

καὶ αὐτοτελές. Διὸ καὶ τὸν εὐριπίδην ἐπαυῖος ἐπὶ νῆα [Herc.

Fur. 1345.] Δεῖται γὰρ ὁ θεός, ὡς ὁ ὁρθῶς θεός, ἐ-

δνός αὐτῶν. *Apulejus* Apol. equidem didici, ea re

praecedere maxime Deos hominibus, quod nulla

re ad usum sui indigeant. *Lucianus* Demonact. 11.

οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτὴν τῶν παρ' ἐμῷ θυσιῶν ὑπελάμβανον.

Simplicius in *Epiet.* p. 219. οὐ δεῖται τέτων ὁ

θεός· ὅτε γὰρ τῆς ἐξουσίας δεῖται τῆς ἡμετέρας, ἐδὲ τῶν ὁ-

ρῶν περὶ αὐτῶν ἐννοῶν. p. 248. ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν δῶρα πολ-

λάκις ὁ θεός ὑποδέχεται, καὶ αὐτῶν δηλονότι τῶν δῶρων δό-

μος. *Philo* de V. Mos. T. 2. p. 105, 45. ὁ μὲν

γὰρ θεός πάντα κεκτημένος, ἐδνός δεῖται.

Paulus summa arte orationem suam ita temperat,

ut modo cum vulgo contra Philosophos, modo

cum Philosophis contra plebem, modo contra u-

troscque pugnet. Unum esse Deum credebant *Stoi-*

ci: plebs vero existimans, ab uno omnia non pos-

se regi, imperium in plures dividebat. *Stoici* origi-

nem humani generis ad Deum referebant: plebs

vero Athenienses ab aeterno extitisse putabat, *E-*
piciureis casui fortuito originem hominum attribu-
entibus. Stoici se esse optimos, quibus ad virtutis
culmen nihil deesset, credebant: Paulus docet, ma-
gna conversione & in melius mutatione ipsis opus
esse. Idem Stoici omnia fatali necessitate adfrita
esse docebant: Paulus contra actiones hominibus
iuste imputari, ita ut praemio vel poena affici pos-
sint, quod ea fecissent, quae in ipsorum potestate
erat non facere. *Dinarchus* in *Demosth.* μαρτύρο-
μαι τῆς σημαίας διὰς, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸν τόπον, ἐν
ἐκείνῃ κατέχευον, καὶ τῆς Ἡρώας τῆς ἐγχωρίδας, καὶ τὴν
Ἀθηναίων τὴν πολιτίδα, καὶ τῆς ἄλλης δι᾽ ἧς, οἱ τὴν χάραν
καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν εἰλήχασιν.

26. *Cic.* pro Flacco 26. quae vetustate ea est,
ut ipsa ex sese suos cives genuisse dicatur, & eo-
rum eadem terra parens, alitrix, patria dicatur. *A-*
riforobanes *Vesp.* 1071. ἐσμεν ἡμεῖς — Ἀττικοὶ μό-
νοι δικαίως εὐγενεῖς αὐτόχθονες. *Argum.* in *Aves.* τῆς τῶν
Ἀθηναίων πολιτείας μέγιστον ἦν κλέος· αὐτόχθοσι γενέσθαι
φιλοτιμίᾳ πρώτη, τὸ μηδεμίᾳ πόλει φανείσης αὐτὴν πρῶ-
τον ἀναβλαστῆσαι. *Herodotus* VII. 162. ἀρχαιότατον μὲν
ἔθνος παρεχόμενον, μῦθοι δὲ ἔοικε οὐ μεταναστεύει ἑλλήνων,
Plato *Menexem.* p. 518. B. αὐτόχθονας, καὶ τῷ ὅντι
ἐν πατρίδι οἰκῶντας, καὶ τρεφομένους ἔχ' ὑπὸ μητρὸς ὡς
ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς τῆς χώρας, ἐν ᾗ ὤκων. *Timaeo*
p. 1044. ἡ θεός — ἡμᾶς κατακίσει, ἐκλεξαμένη τὸν τό-
πον, ἐν ᾗ γενήσθαι, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὁρῶν ἐν αὐτῇ κατα-
δύσαι, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἶσει. *Lyfias* *Epitaph.*
οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοί, πανταχόθεν συνελευγμένοι, καὶ
ἐτέρας ἐκβαλόντες τὴν ἀλλοτρίαν ὥκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες
ὄντες τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα, καὶ πατρίδα. *Euripides*
Erechtheo 68. λογίζομαι δὲ πολλὰ πρῶτα μὲν πόλιν
ἐκ ἂν τιν' ἄλλην τῆςδε βελτίω λαβεῖν. Ἡ πρῶτα μὲν λαὸς
ἐκ ἐπακτῶν ἄλλοθεν, αὐτόχθονες δ' ἔφωκεν. *Medea* 824.
ἐρεχθεῖδαι — φερβόμενοι κλεινοτάτων σοφῶν ἀεὶ διὰ λαμ-
πρότατος βαίνοντες ἀβρῶς αἰθέρος. *Longinus* 23. οὐ γὰρ
Πέλοπες ἐδὲ Κασιοί, ἐδ' αἰγυπτίοι τε καὶ Δαναοί, ἐδ'
ἄλλοι πολλοὶ φύσει βάρβαροι συνοικῶσιν ἡμῖν, ἀλλ' αὐτοὶ
Ἕλληνες, οὐ μὴσοβάρβαροι οἰκῶμεν. *Lucianus* *Philopseud.*
3. Ἀθηναῖοι φασί, τῆς πρώτης ἀνθρώπων ἐκ τῆς Ἀττικῆς
ἀναφύειν, καθάπερ τὰ λάχανα. *Diogenes L.* *prooem.* 34.
Ἕλληνας — ἀφ' ὧν — καὶ γένος ἀνθρώπων ἦρξε. *An-*
tisthen. VI. 1. τῆς Ἀθηναίης ἐπὶ τῷ γηγενεῖ εἶναι συμ-
νομονεμένους ἐκφαυλίζων, ἐλεγχε μὲν εἶναι κοχλίων καὶ ἀπτελέ-
βαν εὐγενετέρας. *Himerius* p. 51. τὸ γὰρ γῆς παῖδα γε-
νέσθαι ἄνθρωπον, καὶ τὴν Ἀττικὴν ραγεῖσθαι ὡδῶα τοσούτον
βλαστῆσαι βλάστημα, μύθος ἐστὶν ἀττικῆς χάριτος παλίνων. *San-*
hedrin IV. 5. Homo unus creatus est — ob pa-
cem hominum, ne quis se praestantiorē patre geni-
tum gloriaretur; ad haec ne quis Epicureus anām
multorum deorum asserendorum haberet; denique
ad indicandam Dei eminentiam. Nam homo qui-
dem uno ab annulo, licet multa, nonnisi confamilia
signa exprimit, at ille rex regum Sanctus B. om-

ἀνθρώπων κατοικεῖν ὅτι πᾶν τὸ πρόσωπον ἔ γῆς, ὀρίσας ~ προτεταγμένους: καιρὸς, καὶ τὰς ὁροθεσίας ἡ κατοικίας αὐτῶν. Ζητεῖν ἡ Κύριον, εἰ ἄρα γε φιλαφήσειαν αὐτὸν καὶ 27 εὔροιεν· καὶ τοι γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστω ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ

~ προτεταγμένους

ἀνθρώπων] ἀνθρώπων D. sed Versio: hominum.
 πᾶν τὸ πρόσωπον] παντός προσώπου AD 15. 18. 36. Clemens. τὸ πρόσωπον 37. πᾶν πρόσωπον E.
 προτεταγμένους] προτεταγμένους AD ex emendatione. Versio Latina: imperata. E 1. 2. 4. 5. 6. 9. 11. 14 ex emendatione. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 25. 26. 28. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 47. Leclt. 2. Editio Complut. Erasmi, Ald. Plantin. Genev. Versio Vulg. Copt. Arab. Æthiop. Syr. utraque. Clemens, Theophylactus, Chrysostomus, Ammonius. probante J. Millio prol. 629. J. A. Bengelio. Jerem. V. 24. Sir. XLIII. 13. πρόσωπον est primo loco pono, in fronte colloco, quae significatio hic non convenit. τεταγμένους 14. a prima manu.
 καὶ τὰς ὁροθεσίας] κατὰ ὁροθεσίαν D a prima manu. Irenaeus.
 27. ζητεῖν τὴν κύριον] μάλιστ' ζητεῖν τὸ θεῖον ἐστὶ D. quaerere illud quod est divinum Irenaeus.
 κύριον] Θεὸν A 3. 15. 16. 18. 23. 25. 33. 37. 40. 46. 56. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Chrysostomus, Oecumenius. probante H. Grotio & J. Millio prol. 439. 1202. J. A. Bengelio.
 φιλαφήσειαν] φιλαφήσειαν D. φιλαφήσειαν E 1. 25. 27. 29. 33. 34. 40. Editio Ald. φιλαφήσειαν 3.
 καὶ εὔροιεν] ἢ AD 15. 36. 40. Versio Vulg. Clemens, Irenaeus.
 εὔροιεν] εὔροιαν D. a prima manu. + τις ἐστὶ Versio Syra posterior in margine.
 καὶ τοι γε] καίτοι AE Clemens. καίγε D. 1. 2. 3. 4. 10. 15. 17. 18. 21. 23. 25. 28. 30. 31. 33. 34. 35.

nium hominum formas a primi typo expressit, ita tamen ut nemo unus alteri consimilis reperiatur. *Justinus* II. 16. Non ut caeterae gentes a fordidis initiis ad summa crevere. Soli enim, praeterquam incremento, etiam origine gloriantur. Quippe non advenae, neque passim collecta populi colluvies originem urbi dedit: sed eodem innati solo, quod incolunt, & quae illis fedes, eadem origo est. *Maximus Tyr.* XXIX. 7. τὴν ἐν ἡλικίᾳ διὰ τὸ λεπτόγενος εἶναι ἀσασιάσαν ἔσαν ἀνθρώποι ὥσπερ οἱ αὐτοὶ αἱ. *Isocrates* panegy. πρώτους γενομένους. *Aristides* Panathen. p. 95. ἡ γὰρ τῆς χώρας ἡμῶν φύσις τῇ φύσει τῶν ἀνδρῶν συμβαίνουσα φανήσεται, καὶ ὅτε ἡ γῆ πρέπυσσ' ἐτέρων εἶναι, ἔκ' ἐν δὲ ἐγένετο· ὅτε οἱ ἄνδρες ἀντὶ ταύτης ἄξιοι, ἔκ' ἐν δὲ ἡλλάξαντο, ἀλλ' ἔμειναν ἐφ' ἧς εἶχον — ἀλλὰ μὴν τόγος ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρας, καὶ τὴν τῶν ὁρῶν κράσιν, ἔτω σύμμετρον εἰληχῶν, ὥστε εἰ τῷ λόγῳ μετρίως εἰπεῖν ἦν, εὐκτον ἂν ἦν. — τῶν δ' αὖ πειθῶν καὶ τῶν ὁρῶν ἡ σὺν ὁρᾷ μίξις καὶ χάρις οὐ τῶν ὅπως τις ἂν εἴπῃ συμβεβηκότων οἶμαι. Situs Athenarum; promontorium Graeciae, in vicinia multarum Insularum. χώρος τις ἀνθρώπων ἰδῶς ἐκ πάσης γῆς ἐξηρημένους, ὅσπερ οἱ τῶν τεμνῶν ὄροι. *Diodorus* S. I. 6. οἱ δὲ γεννητὸν καὶ φθαρτὸν [τὸν κόσμον] εἶναι νομίσαντες ἐφθασαν — τοὺς ἀνθρώπους τυχεῖν τῆς πρώτης γενέσεως ὀρισμένοι χρόνοις. *Ergastol.* τὰ ὁροθεσία χωρίζουσι τὴν γῆν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκάστω τὸ ἴδιον φυλάττει. *Polybius* p. 993. ὡν δὲ καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὸν καιρὸν ὀρίκει. *Plut.* Pompej. p. 644. A. εὐθύς δὲ θεραπεύων τὸν ἄπορον καὶ πένητα κατοικίας πόλειαν καὶ νομῶς ἀγρῶν ἔγραψεν. *Anton.* p. 922. F. αὐτὸς δὲ — τὴν στρατιώτας ἀπὸ τῶν κατοικιῶν συνήγε. p. 923. A. τὸ μὲν ἰδρυμένον ἐν ταῖς κατοικίαις τῆς στρατιωτικῆς. *Appianus* B. C. II. κατοικία colonia. *Strabo* V. p. 380. A. Νῶλα καὶ Νεκρὶα — καὶ ἄλλαι ἐστὶ ἐλάσσονες τέτων κατοικίαι. p. 362. B. εἶθ' ἐξῆς μὲν ἐπ' αὐτῆς τῆς Λατινῆς εὐστὶν ἐπίσημοι κατοικίαι καὶ πόλεις φέρονται κ. τ. λ. VI. p. 418. A. Πάριος δὲ καὶ Ρωμαῖον ἔχει κατοικίαν. Coloniae opponuntur aboriginibus, quales se iactabant Athenienses. *Artemidorus* IV. 3. ἐν ὀρισμένοις γὰρ χρόνοις καὶ δρεπάνης καὶ δικέλλης δὲ τοῖς ἀνθρώποις. *Anthol.* III. 31. 6. Ἄστυ καὶ δ' ἄλλως ἐνὸς αἵματος, ὡς λόγος ἐστὶ. Dei sapientia & bonitas limites regionibus montes & fluvios dedit; ille populorum sedes aut figit aut mutat: haec neque casu fiunt, neque ab aeterno fuere. *AEn.* VIII. 142. Sic genus amborum scindit se sanguine ab uno. *Gen.* II. 2.

ut habitaret per totam terram. *Psal.* CXV. 16. Desinitis temporibus certis & iussis, scilicet imperii eorum & conditionis, tum etiam limitibus, intra quos incolant.

27. *Athenaeus* VI. p. 253. E. ex Duride Samio de adulatione Atheniensium ὁ δ' ἱλαρὸς, ὅσπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλῶς γελοῦν πάρεστι σιμῶς — ὁ τῶν κρατίστων παῖς Ποσειδῶνος θεῶ καὶ Ἀφροδίτης, ἄλλοι μὲν ἡ μακρὰν γὰρ ἀπέχεσθαι θεοῖ, ἢ ἐκ ἔχουσιν ὅτα· ἢ ἐκ εἰσίν· ἢ οὐ προσέχεσθαι ἡμῶν ἐδὲ ἐν· σὲ δὲ παρόνθ' ὁρῶμεν οὐ ζυλινον, ἐδὲ λιθινόν, ἀλλ' ἄληθινόν. *Dio Chrys.* XII. p. 201. B. ἄτε γὰρ οὐ μακρὰν οὐδ' ἔξω τῆς θύης διακισμύνοι, ἀλλὰ ἐν αὐτῇ μύσῃ παφυκότες ἐκίνοιο, καὶ προσεχόμενοι πάντα τρόπον, οὐκ ἐδύναντο μέχρι πλείονος ἀστυεῖν. *Statius* Theb. V. 25. Dic quis & ille pater? neque enim tibi numina longe, Transfert fortuna licet, majorque per ora sanguine & adflicto spirat reverentia vultu.

28. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινέμεθα καὶ ἔσμεν] *Plato* Phaedone ἐγὼ νῦν ἂν θαυμασῶς ὡς ἐπιβύρηναι ταύτης τῆς σοφίας, ἣν δὲ καλῶς περὶ φύσεως ἱστορίαν ὑπερήφανον γὰρ μοι ἔδοκει εἰδέναι τὰς αἰτίας ἐκάστω, διατὶ γίγνεται ἐκάστω, καὶ διὰ — τί ἀπόλλυται καὶ διατὶ ἐστὶ. *Euripides* Bacch. 506. οὐκ οἶσθ' ὅτι ζῆς, οὐδ' ὁρᾷς οὐδ' ὅστις εἶ. *Aristoteles* Rhet. III. 11. ἐν πᾶσι τὸ ἐνέργημα ποιεῖν ἐδοκίμει — κινέμεθα γὰρ καὶ ζῶντα ποιεῖ πάντα. proprie vox media denotat res quae se ipsae movent. *Suetonius* Aug. 98. Forte Puteolanum sinum praetervehenti vectores nautaeque de navi Alexandrina — fausta omnia & eximias laudes congesterant: per illum se vivere, per illum navigare, libertate atque fortuna per illum frui. *Sophocles* Oedip. Tyr. 322. ἐν σοὶ γὰρ ἔσμεν. I. Cor. XV. 10.

καθ' ἡμᾶς] *Longinus* S. 15. οἱ καθ' ἡμᾶς διῶντες ῥήτορες, postri. *Inf.* XVIII. 15.

ποιητῶν] *Dio Chrys.* XXXII. p. 391. A. τὴν δὲ ἀθηναίαν τὰ περὶ τὴν λόγους μᾶλλον ἐπιτηδεύοντα, καὶ ποιῶσιν, καὶ χορὸς ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐποίησε θαυμάζισθαι.

γένος] *Ovidius* Met. IV. 608. Genusque non putet esse Jovis, neque enim Jovis esse putabat Perseus. 638. seu gloria tangit te generis magni: generis mihi Jupiter auctor. II. v. 896. ἐκ γὰρ ἐμὲ γένος ἔσσει, ἐμοὶ δὲ σὲ γένετο μήτηρ. *Herodianus* I. 13. 3. ἡμεῖς δὲ τὸ σὸν γένος. *Pindarus* Nem. Od. σ. ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος. cit. *Themistius* VI. p. 78. *Valerius* Flacc. V. 505. Seu fraude petivit, seu quis honore meos, sua reddita dona Deumque Nos genus, atque ramentum

28 καὶ κινέμεθα, καὶ ἔσμεν ὡς καὶ τινες τῶ καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι· Τῷ γὰρ καὶ γέν-
 29 ἔσμεν. Γέν- οὖν ὑπάρχοντες τῷ Θεῷ, ἐκ οφείλομεν νομίζειν χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ ἢ λί-
 30 θου, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. Τὰς μὲν οὖν
 χρόνους

36. 37. 38. 40. 41. 45. 46. Lect. 2. Editio *Erasmi*, *Ald. Colinaei*, *Bogardi*, *Occumenius*, *Theophylactus*.
 λαν] ἀφ' E 31. ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα] ὃν ἀφ' ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν D. a prima manu.
 ἐνός] — 2. ἡμῶν] ὑμῶν 31.
 ὑπάρχοντα] ὑπάρχοντες E *Clemens*. probante *J. Millio* prol. 1440.
 28. αὐτῶ] αὐτῇ D. a prima manu. ἔσμεν] + τὸ καθ' ἡμῶν D. ὡς] ὥσπερ D.
 τινες τῶ καθ' ὑμᾶς ποιητῶν] τῶ καθ' ὑμᾶς τινες D. Versio *Copt.* *Irenaeus*, *Amrosius*, *Augustinus* probante *J. A.*
Bengelio. ἡμᾶς] 33. Editio *Complut.* ὑμῶν 25.
 τῷ τῷ D a prima manu. 19. ex emendatione 21. Codices teste *Erasmo*. αὐτῇ E ex emendatione. 35.
 τῶν 3. γέν-] γένος conject. ap. *Casley* forte *Bentleji*. γ] postremo loco] — 3.
 29. νομίζειν] + οὕτως D. a prima manu.
 χρυσοῦ] χρυσοῦ AE 25. 33. 34. 40. *Theodoretus* in *Dan.* II. 41. *Damasceus* pro *Imag.* I. 7. II. 8. III. 7. χρυσὸν Lect. 2.
 ἀργυροῦ] ἀργυροῦ AE 15. 18. 25. 34. 36. 40. *Theodoretus*, *Damasceus*. ἀργυρίου Lect. 2.
 καὶ] ἢ D Versio *Copt.*
 ἀνθρώπου] ἀνθρώπου E 33. 34. Versio *Aethiop.* 30. τὰς μὲν ἐν χρόνους] ἐ τὰς χρόνους μὲν E. Versio *Vulg.*

tem magnae fensere Minervae. *Tyrtaeus*. Ἡρακλῆος γὰρ ἀνίκητος γένος ἐστὶ. *Servius* ad *Georg.* III. *Euryftheus* Rex fuit Graeciae, *Perseigenus*. *Aen.* I. 250. Nos tua progenies. *Avienus* Pubi genus ab Jove summo. *Manilius* IV. 896. An quoquam genitos nisi coelo credere fas est esse homines? *Lucretius* II. 990. Denique coelesti fumus omnes semine oriundi. omnibus ille idem pater est. *Arrianus* *Epict.* I. 13. ἐκ ἀνέξε τῷ ἀδελφῷ τῷ σιαυτῷ, ὃς ἔχει τὸν Δία πρόγονον, ὥσπερ υἱὸς ἐκ τῶν αὐτῶν σπερμάτων γέγονε, καὶ τῆς αὐτῆς ἀνάβης καταβολῆς. *Cic.* de *Leg.* I. 8. ex quo vere vel agnatio nobis cum coelestibus vel genus vel stirps appellari potest. *Cleantes*. ἐκ σὲ γὰρ γένος ἔσμεν. *Hieronymus* in *Gal.* IV. Hoc hemistichium fertur in *Arato* in *Tit.* 1. quod hemistichium in phaenomenis *Arati* legitur.

29. Athenienses habebant argentifodinas & lapidinas multas, teste *Xenoph.* de *Vestigal.* πέφυκε μὲν γὰρ λίθος ἐν αὐτῇ ἄφθορος, ἐξ ἧς κάλλιστοι μὲν ναοὶ, κάλλιστοι δὲ βωμοὶ γίνονται, εὐπρίσιστα δὲ θεῶ ἀγάλματα. *Livius* XXXI. 26. de templis Athen. exornata eo genere operum eximie terra Attica, & copia domesticis marmoris & ingeniis artificum. *Strabo* III. p. 218. B. ὁ φαλκρεὺς φησὶν ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἀργυρείων, ἔτι σιτοῦν ὀρύττει τὰς ἀνθρώπους, ὡς ἂν προσδοκῶντας αὐτοὺς ἀνέξειν τὸν πλάτανον. IX. p. 613. A. μαρμαρῶν δὲ ἐστὶ τῆς τε ὑμεττίας καὶ τῆς Περσικῆς κάλλιστα μέταλλα πλησιον τῆς πόλεως τὰ δ' ἀργυρεῖα τὰ ἐν τῇ ἀττικῇ κατ' ἀρχαίαν μὲν ἢ ἀξιόλογα, νυνὶ δὲ ἐκλείπει.

Cic. de *N. D.* I. 27. Quid igitur mirum, si hoc eodem modo homini natura praefecit, ut nihil pulchrius quam hominem putaret, eam esse causam, cur Deos hominum similes putemus? *Seneca* *Ep.* 31. Non potest ex auro aut argento imago Deo exprimi similis. *Philo* de *V. Contempl.* T. 2. p. 472. 48. προσκυνοῦσιν οἱ ἡμέτεροι τὰ ἀνέμερα καὶ ἀτίθασα, καὶ οἱ λογικοὶ τὰ ἄλογα, καὶ οἱ συγγένειαν ἔχοντες πρὸς τὸ θεῖον τὰ μὴδ' ἂν θηροὶ τισι συγκρίνεται. *Maximus Tyrtius* VIII. 3. τὸ μὲν ἐλληνικὸν τιμᾶν τὰς θεὰς ἐνόμισεν τῶν ἐν γῇ τοῖς καλλίστοις, ὕλην μὲν καθαρὰν, μορφὴν δὲ ἀνθρωπίνην, τέχνην δὲ ἀκριβεῖ. *Philo* *Byz.* de VII. *Miraculis* Διὸς κρονος μὲν ἐν ἑρανῶ, *Φειδίας* δ' ἐν Ἡλιδί πατὴρ ἐστὶν ὃν μὲν γὰρ ἀθάνατος φύσις ἐγίνησεν, ὃν δὲ *Φειδίας* χεῖρες μόναι δυνάμειναι θεὸς τίκτειν. *Plut.* *Numa* p. 65. B. ἀδελφὰ τῶν Πυθαγόρου δογματῶν. ἔτε γὰρ ἐκάστος αἰσθητὸν, ἢ παθητὸν, ἀόρατον δὲ καὶ ἀκέραιον, καὶ ἰσχυρὸν ὑπελάμβανον εἶναι τὸ πρῶτον· οὗτος δὲ δισκάλυσεν ἀνθρωποειδῆ καὶ ζώομορφον εἰκόνα θεῷ *Ραμφαίῳ* νομίζειν· ἔδ' ἦν παρ' αὐτοῖς

ἔτε γραπτὸν ἔτε πλαστὸν εἶδος θεῶ πρότερον, ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις ἔτισιν ναὺς μὲν οἰκοδορούμενοι, καὶ καλιάδας ἱερὰς ἱστῶντες, ἀγάλματα δὲ ἐδὲν ἐμμορφῶν ποιεῖμενοι διέπτελιν· ὡς ἔτε ὅσοι ἀφομοιοῦν τὰ βελτίονα τοῖς χείροσι, ἔτε ἐφάπτεσθαι θεῶ δυνατὸν ἄλλως ἢ νοήσει. *Xenophanes* ap. *Clem.* *Strom.* V. εἰς θεὸς ἔν τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι μίγνισος, ἔτε δὲ μᾶς διηγοῦσιν ὁμοίος, ἐδὲ νόημα. *Jos. c.* *Apion.* II. 22. πάντα μὲν ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τέττε, καὶ ἡ πολυτελής, ἄτιμος ἐστὶ, καὶ πάντα τέχνη πρὸς μίμνησιν ἐπινοίας ἀτεχνοῦ· ἐδὲν ὅμοιον ἐτ' ἰδομεν, ἐτ' ἐπινοῶμεν, ἐτ' εἰκάξιν ἐστὶν ὅσιον. *Lucianus* pro *Imagin.* 23. Ἄλλ' ὅρα μὴ ἄσμενον ἢ τὰ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν, ὃν τὰς τε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτης εἶναι ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἐγὼως ὑπολαμβάνω. *Tacitus* de mor. German. 9. caeterum nec cohibere parietibus deos, nec in ulla humani oris speciem affimulare ex magnitudine coelestium arbitrantur. *Philostrophus* VI. 9. Δεῖ Διὸς ἐνθυμηθέντα εἶδος, ὁρᾶν αὐτὸν ζῶν ἑρανῶ καὶ ἄραις, καὶ ἄστροις — ἀνθρώπῳ δὲ δημιουργήσειν μέλλοντα στρατόπεδα ἑνοσίῳ, καὶ μῆτιν, καὶ τέχνας. II. 10. ἐκ ἂν ἐπαινεῖται τις τὸν γεγραμμένον ἵππον ἢ ταῦρον, μὴ τὸ ζῶον ἐνθυμηθεὶς, ὃ εἰκασται. *Sap.* XV. 4. *Baruch.* VI. Sive *Epistola* *Jeremia* 2. *Reg.* XIX. 48. *Herodotus* I. 28. Πέρσας δὲ εἶδα νόμοισι τοῖςδε χρεωμένους, ἀγάλματα μὲν καὶ νῆες καὶ βωμοὺς ἐκ ἐν νόμῳ ποιούμενους ἰδρύσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῖναι μωρὴν ἐπιφέρειν, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν, ἔτι ἐκ ἀνθρωποφύας ἐνόμισαν τὰς θεὰς, καθάπερ οἱ Ἕλληες, εἶναι. *Constantinus* ap. *Euseb.* p. 571. A. ἦδη γὰρ τις ἐν λόγοις ἐξετασθεὶς ἀγαλματοποιῶν μορφῇ τινα διανοίαν προσλαβὼν, ἐντεχνον τεκμαίρεται παιδείαν, καὶ μεταξὺ οἷα δὴ λήθης ἐμπιστάσας τὸ ἴδιον πλάσμα κολακεῖν, σέβειν ὡς θεὸν ἀθάνατον, ὁμολογᾶν ἑαυτὸν τὸν πατέρα καὶ δημιουργὸν τῶ ἀγάλματος θεῖον εἶναι. *Diogenes* L. *Zenon.* VII. 147. θεῖον — μὴ εἶναι — ἀνθρωπομόρφον.

τὸ θεῖον] *Jos.* A. XI. 6. 11. ὅθεν ἐπέρχεται μοι τὸ θεῖον δαυμάζειν, καὶ τὴν σοφίαν αὐτῆ καὶ δικαιοσύνην μανθάνειν. *Plut.* *Arist.* p. 322. A. τὸ θεῖον τρεῖς δοκεῖ διαφέρειν, ἀφθαρσία καὶ δυνάμει καὶ ἀρετῇ· ὃν σημαντάτοι ἡ ἀρετὴ καὶ διότατον ἐστὶ. *Athenaeus* XIII. p. 593. D. τὴν δὲ *Δανάην* ἐπὶ τὸν κρημνὸν ἀπαγομένην εἰπεῖν, ὡς δικαιοῖ οἱ πολλοὶ καταφρονεῖσι τῇ θεῷ, ὅτι ἐγὼ τὸν γυναικῶν μοι ἀνδρα σώσασα, τοιαύτην χάριτα παρὰ τῷ δαίμονι λαμβάνω. *Xenophon* *paed.* IV. ὅτι πᾶσι φίλην μὲν πρὸς τὸ θεῖον ἐγγίγνυσθαι. *Hell.* VII. περιεγέγραπτο γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὑπὸ τῷ θεῷ. *Plato* *Ep.* 3. τὸ θεῖον πᾶσι ἡδονῆς καὶ λύτης ἰδρύσθαι. *Lucianus* *Calum.* 14. τὸ θεῖον περιουσιμὸς καὶ τὴν πρόνοιαν ἀνέμενον. *Epicharmus* ap. *Clem.* *Str.* IV. ἐδὲν διαφύγει τὸ θεῖον, τῷτο γινώσκων

χρόνος τ' ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς, ταῦν ὡς ἀγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι παλαιὰ μετανοεῖν. Διότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκωμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ 31
 ὃ ὥρισε, τίς τιν ὡς ἀρχὸν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούςαντες δὲ ἀνάστα 32
 σιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· Ἀκυσόμεθά σε πάλιν ὡς τὸ τέτθ. Καὶ οὐ 33
 τως ὁ Παῦλ' ἐξήλθεν ἐκ μέσων αὐτῶν. Τινες δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἑπείτευσαν 34
 ἐν

ὑπεριδὼν] ταύτης παριδὼν D. a prima manu. ὑπεριδὼν J. F. Hombergius.
 πᾶσι] πᾶντας AE 15. 18. 36. 40. D ex emendatione. Versio Vulg. Athanasius de Dionys. Cyrillus Act. Eph.
 p. 140. in Abacuc. p. 573. Chronicon Alex. probante J. Millio prol. 748. ἢ πάντες D. a prima manu.
 31. διότι] καθότι ADE. 14. a prima manu. 15. 27. 29. 40. Versio Copt. Athanasius de Dionys. Eulogius A-
 lex. ap. Photium Bibl. 225. Nestorius ap. Cyrill. 14. Cyrillus in Abac. p. 573. Act. Eph. p. 140. Theodoretus. Chro-
 nicon Paschale. καθ' 18. 36. ἐστησεν] ἔστησεν D.
 ἐν ἀνδρὶ] ἀνδρὶ Ἰησὺ D. Irenaeus. ἐν ἣ μέλλει κρίνειν] κρίναι D.
 αὐτὸν] — I. παρασχόν] παρέσχειν D. παρασχέιν 32. Editio Complut.
 πάλιν περὶ τέτθ] περὶ τέτθ πάλιν DE. περὶ τέτθ ἢ πάλιν A. 29. 40. 32. εἶπον] εἶπαν E.
 34. ἄνδρες] + ἐξ αὐτῶν Versio Syra prior, & posterior cum obelo. ἀκυσόμεθα 26. 33.
 33. ἢ] — AD Versio Vulg.

σε δέ. αὐτὸς ἔσθ' ἡμῶν ἐπόπτης· ἀδυνατεῖ δ' ἔδεν δεῶ.

30. χρόνος τῆς ἀγνοίας] Arabes ap. Pocok. Porta Moïsis p. 56. Quartani in temporibus ignorantiae, quintani sub Muhammedismo.

ὑπεριδὼν] Herodotus V. 162. ἔτος ὑπεριδὼν Ἰωνας, ἢ αὐτῶν σφίσι αἱ αὐταὶ ἔσσι φύλαι καὶ Ἰασι. Isocrates ad Philip. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ἀπάσας ταύτας τὰς δυσχερείας ὑπεριδὼν. Helen. encom. ὑπεριδὼν — καὶ καταφρονή-
 σαις — ἐξόν γὰρ αὐτοῖς λαμβάνειν ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσι γυναικείας τὰς παρωπύσας, ὑπεριδόντες τὰς οἰκοὺς γάμους ἤλ-
 θον ὡς ἐκείνη μνηστεύσαστες. Panathen. τέτθες ὑπεριδὼν ὡς φθοῦντας. Bufir. τυχάν δὲ τέτθων προγόνοι οὐκ ἐπὶ τέτθους μέγα ἐφρόνησεν — τὴν μὲν ἐν μητρίᾳ ἀρχὴν ὑπεριδὼν. Panathen. τὰ μὲν περιττὰ τῶν ἔργων, καὶ τερατώδη, καὶ μὴδεν ὠφελύτα τὰς ἄλλας ὑπεριδὼν, καὶ μᾶλλον εἰλετο τὴν δόξαν — ὑπεριδὼν τὰς ἐπιτημύσεις — ἐπειδὴ κατείδον τὰς πόλεις τὰς ἐαυτῶν ἀδόξας, καὶ μικρὰς, καὶ πολλὰν ἐν-
 διῆς ἔσας, ὑπεριδόντες ταύτας. Aristoteles Rhet. III. 12. δοκεῖ δὲ ὑπεριδὼν, ὅσα εἶπον, ὅσα φημι. Hermogenes de form. Orat. I. 11. πάντα τὰ ἄλλα ἀφίς καὶ ὑπεριδὼν ἐπείραυν, ὅς ἐστι ἐμισθάνη. Diogenes L. IX. 3. Hera-
 clyto ἀξίμωτος δὲ καὶ νόμος θίγει πρὸς αὐτῶν, ὑπεριδὼν διὰ τὸ ἦδ' ἐκικρατῆσθαι τῇ ποιητῇ πολιτείᾳ τὴν πόλιν. Iso-
 crates de Jugo. τὰς μὲν γυναικείας ἀγῶνας ὑπεριδὼν. Plut. Inst. Lacon. p. 240. B. ἔως δ' ἀπαντάσιν ὑπεριδόν-
 τες τὴν Λυκέρην νομοθεσίαν, ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν ἐτυραν-
 νεύσαν, μὴδὲν ἔτι σῶζοντες τῆς πατρίδος ἀγωγῆς. Lucull. p. 506. C. διεμένον δ' αὐτοὶ σοφιστεύειν, ὑπεριδὼν κατ-
 αλαζονεσόμενον, ὡς οὐδὲ λεκάην διελφίνας χωροίη. Timol. p. 237. E. ὁ δὲ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ὑπεριδὼν. Appia-
 nus Mithrid. p. 309. ἀ δὲ Νικομήδης αὐτὸν ἐβλαπτῶν, ὁρῶντες ὑπεριδέτε. p. p. διὰ γὰρ ἡμᾶς ὦδε μὲν ἡμᾶς ὑπερο-
 ρῶντας. Thomas. Galenus de pot. II. ὑπεριδὼν καὶ κα-
 ταφρονήσας. Lucianus Demonaet. 3. ὑπεριδὼν μὲν τῶν ἀνθρωπείων ἀγαθῶν ἀπάντων, ὅλον δὲ παραδὼς αὐτὸν ἐλευ-
 θερίᾳ καὶ παρήρησεν. Charidemo 17. ἐμνηστεύσαντο ταύ-
 την, τὰς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φλυασιώδεις. Ma-
 ximus Tyr. XXIII. p. 273. παρεδέξαντο δὲ αὐτὸν — οἱ ἄλλοι ἔλληνες κατὰ τὴν ἐαυτῶν ἥδον ἀσπαζόμενοι, οὐ κατὰ τὴν παρὰ Λακεδαιμονίους ἀτιμίαν ὑπεριδόντες. XXIV. p. 283. ὑπεριδὼν τῇ τυραννίᾳ τοὶ ἰδιῶται ἐσπάζετο. VI. p. 57. μέχρις ἂν αὐτῷ οἱ ὀφθαλμοὶ φαντάζονται χρυσὸν καὶ ἄργυρον· καὶ τέτοιον ἀπαγάγῃ τὴν εἴψην — καὶ ὑπεριδὼν ταύτης, ἐξ ὑπερόψης δικαιοσύνης, καὶ ὑπεριδὼν τέτθ, ἐξ ὑπερόψης θεσμοκρατίας. Heliadotus VII. 27. τὴν μὲν παρὸν τὴν ἡ δέσποιναν τὸν ξένον καὶ ἀπειρον μὲν ὑπεριδὼν· αἱ δὲ ἐπιτιμώμενοι βλακύνοντες, οὐ χαρίσιν. Jof. A. II. 6. 8. τὸ περὶ μικρῶν ζημιωμάτων ἀφίειν τὰς πλημμελήσαντας, ἵπ-
 αμεν ἡγεγε. τοῖς ὑπεριδόνσι. VI. 13. 3, ὑπεριδὼν τὴν γῆν

καταβίβαν. XI. 6. 8. τὸν θεὸν ἱκέτευσα μὴδ' ἐν ὑπερι-
 δὼν αὐτῷ τὸ ἔθος ἀπολλύμενον. XII. 1. οἱ πόλιν ἔχοντες ἱεροσόλυμα καὶ τὴν ὑπεριδὼν ὑπὸ Πτολεμαίου γινωσκόμεν —
 διὰ τὴν ἀκαίρην διουδαϊσμοῦ. B. II. 19. 5. ἐν δὲ τέτθω πολ-
 λοὶ τῶν γυναικῶν διατῶν — ἐκάλεν τὸν Κέσιον. — ὁ δὲ καὶ πρὸς ὀργὴν ὑπεριδὼν, καὶ μὴ πάντῃ πιστεύσας διημέλ-
 λησεν. Sir. XXVIII. 7. καὶ παρὶς ἀγνοίας. XXX. 11. Sap. XI. 24. Condonavit, connivendo diffimulavit, quod bonitatis & lenitatis est summae. 1. Pet. I. 14. 1. Tim. I. 13. sup. comm. 23. IV. 17. 19. Eph. IV. 18.

πᾶσι πανταχῶ] Demosthenes Phil. IV. πάντων παν-
 ταχῶ κρατέμην. Philo de poenitentia p. 405, 3. πρέ-
 τρεπὶ τὰς πανταχῶ πάντας εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης εἶναι
 ζηλωτάς, ὅλα προθεῖς ὡς νικηφόρος μεγάλα τοῖς μετανοῶ-
 σιν. Mundum esse incorrupt. p. 445, 18. ὅπως εἰρήνη πρὸ πολέμου πᾶσι τοῖς πανταχοῦ καταγγέλλῃ.
 Leg. ad Caj. p. 600, 17. ἐν ἡμῖν δὲ β. πρεσβυ-
 ταῖς σαλεύει τὰ τῶν πανταχῶ πάντων ἱεραῖα. Jamblis-
 chus V. Pythag. 35. ἐπέθεντο αὐτοῖς, καὶ πάντας παν-
 ταχῶ ἐνέπρουν. inf. XXI. 28. Ex toto terrarum orbe plurimi Athenas advenerant, adeoque hac ipsa Pauli oratione omnibus praedicatur doctrina Evangelii.

Ter. Andr. I. 2. Dum tempus ad eam rem tu-
 lit, sibi animum ut expleret suum: nunc haec dies aliam vitam adfert, alios mores postulat.

31. ἔστησεν ἡμέραν] Appianus B. C. III. p. 948. πᾶσι δ' ὀρίσθεις ὑπὸ κηρύγματι μιᾶς ἡμέρας εἰς κρίσιν. Aristides Panathen. p. 107. οὐ μόνον δ' ὑπὲρ τῆς πό-
 λεως θιοὶ πρὸς ἀλλήλους ἤρισαν, ἀλλὰ καὶ, ὡς ἤρισαν πρὸς ἀλλήλους, ἐν τῇδε τῇ πόλει τὰς κρίσεις ἐποιοῦντο, παντα-
 χόθεν πάντας ἀνθρώπους ἐπιστρέφοντες πρὸς τὴν πόλιν — οὐ γὰρ εἴην ὑπὲρ τῶν Ἀρείων πάγον ἐδὲν εὐρεῖν, εἰ τις ὑπερβολὴν ζητοίη.

πίσιν παρασχόν] Thucydides III. 112. Δαριδὰ τε γλῶσσαν ἔντας, καὶ τοῖς προφύλαξι πίσιν παρεχομένους. VI. 17. λόγοις τε πρέσβειν ὁμιλήσας, καὶ ὀργῇ πίσιν πα-
 ρισχομένη πίστι. Strabo I. p. 42. A. οὐ διαφανῶσιν, ἀλλὰ καὶ μίξας πίσιν παρέχοντες, ὅτι καίπερ μὴ τὸ αὐτὸ χάριον φράζοντες, ἡμῶς κ. τ. λ. Theophrastus C. P. V. 7. καὶ πίσιν ταῦτα παράσχοι· ἂν ἴσως τοῖς ἀφ' ἐκάστου τῶν μερῶν λέγασιν ἀπίνας σπέρμα. Dio Cocc. Exc. p. 598. καὶ ἐκείνους ὀκώσας, ὡς παρασχεῖν ἀπολεμένους, ἂν μὴ τὰ πιστὰ αὐτῶν παράσχανται. Appianus Hisp. p. 271. ὁ δὲ Σύραξ — τῷ Σικτιανῷ συνθέμενος ἰδίᾳ, καὶ πίσιν παρασχόν· Dionysius Hal. II. 55. τῷ δὲ μὴδὲν εἶναι νικη-
 τήσας τὸ πιστὸν παρασχεῖν, ὅμωρα ν. ἀγωνίζοντας. Epist. ad Pompej. αἱ δὲ δῆ τὰς ἐκ τῶν μαρτυριῶν παρέχουσαι σοὶ πίστις, de iis, quae Thucyd. propria i. προεκβί-
 μωνος ἔπειτα — τότε τὰς περὶ αὐτῶν, πίστις παρέχομαι. Thu-

ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἑτέροι σὺν αὐτοῖς.

1 **Μ**ΕΤὰ δὲ ταῦτα χωρισθεῖς ὁ Παῦλος ἐκ τῆ Ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς Κόρινθον. Καὶ εὐ-
2 ρών τινα Ἰωδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ὑπὸ
τῆ Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτῆς, (αἱ τὸ διγασταχέαι Κλαύδιον χωρί-
ζοιτο)

καλλήτερες] ἐκολλήθησαν D. a prima manu. οἷς] + ἦν 2. 30. 43. ὁ] τις D.
καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις] εὐσχημῶν D. γυνὴ] + τιμία E.
ἑτέροι] + πολλοὶ 4. 25. Lectionar. 2. Versio Æthiop. Arab. αὐτοῖς] αὐτῶ 4.
1. καὶ ταῦτα χωρισθεῖς ὁ Παῦλος ἐκ] ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ D. δε] — A 13. Versio Vulg.
ὁ Παῦλος] — Versio Vulg. probante J. Millio in l. & prol. 445.
2. Ἰωδαῖον] Ἰωδαῖον 33. 40. ἐληλυθότα] εἰσεληλυθότα 13. ἐλθόντα 28.
καὶ Πρίσκιλλαν &c.] σὺν Πρίσκιλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτῆς ὅσοι δὲ ἐξῆλθον ἐκ Ρώμης διὰ τὸ διατεταχέαι Κλαύδιον, πάντας
Ἰωδαίους ἐξελθόντες ἐκ τῆ Ἰταλίας, κατωκισαν δὲ εἰς τὴν Ἀχαίαν, ὁ δὲ Παῦλος προσήλθε τῷ Ἀκύλῃ Versio Syra posterior in
margine. διὰ] + δὲ E.
διατεταχέαι] τιταχέαι DE 3. 4. 29. 31. 33. 34. 37. 40. 56. probante J. Millio prol. 973. προσετα-
χέαι 1. 14. a prima manu. 16. 17. a prima manu. 23. 43. 45. 46. Theophylactus. διατεταχθέναι 19.

Thucyd. 43. πολλὰς παρασχέσθαι πίσεις δυνάμεις, de
Compof. Verb. II. εἶναι δὲ καλῶς καὶ πίσεις παρασχέει
τῷ προκειμένῳ, μή τι δόξαμεν ἐξ ἰταίους λαμβάνειν τῶν ἀμ-
φισβήτησιν ἔχοντων λόγων. de Iliaco 14. εἰρηκῶς δὲ —
βέλομαι καὶ τὰς ὑπὲρ τῶν παρασχέσθαι πίσεις — τὴν
τὴν μαρτυρίαν ἐπάγεται, καὶ τὰς ἄλλας παρέχεται πίσεις.
VI. 78. τίνι πισύσαντες — πότερον τοῖς ἀξιωμασὶ τῶν
προσβυτῶν, εἰ τὰς ἐαυτῶν παρέχονται πίσεις. VII. 71.
πίσιν ἐκ ἐξ ὧν ἤκουσε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς ἔγνω,
παρεχόμενος. Aristides in Lacedaem. p. 393. οἷς μὲν
γὰρ τὴν εἰρήνῃ προσβύομεν, ὅς πολεμὶν διεκαλύσασμεν, πρὸς-
τῆτος καὶ προνοίας τῶν ἐλλήνων, ὅπως μὴ τι πείσονται, πί-
σιν παρεχόμεθα. Amblicus V. Pythag. 19. καὶ πί-
σιν ἰκανῶς παρασχών. Simplicius in Epict. p. 266. εἰ
δὲ ἀνάγκη ποτε ἢ φίλον ἀπὸ κινδύνου διὰ τῆς [τῆς ὅρας]
ρύσασθαι, ἢ ὑπὲρ τῶν γονῶν ἢ πατρὶδος πίσιν παρασχέειν.
Plotinus Enn. II. 3. 1. εἰρήνῃ μὲν πρότερον ἐν ἄλλοις,
καὶ πίσεις τινας παρέχεται ὁ λόγος. 9. 4. δὲ ἰνδῶν τῆ
παιδαγωγῆτος λόγος, καὶ πίσιν περὶ αὐτῶν παρεχόμενος. 15.
5. 1. πόσι δὲ αὐτῶν πίσιν, ὅτι ἔσας ἔχει, παρέχεται; A-
ristides Platon. II. p. 126. σωφροσύνης πίσιν παρέχε-
το ἱεροφάνη. Galenus de element. I. διὰ τοίνυν κἀνταύ-
θα — ὅτι τῷ προτέρῳ τὸ δεύτερον ἀκολουθεῖ — ἀποδεί-
ξοντες ἡμῶς, ἐξήγησιν τὴν ἄμην καὶ πίσιν τὴν δέσσαν παρα-
σχέσθαι τῷ λόγῳ. Plut. Sympos. VII. Sap. p. 163.
C. πάντων δὲ πίσιν ἔργον παρασχέειν. Mario p. 415. D.
οἱ δὲ καὶ μάστιγα τῷ λόγῳ τῷ ἀνθρώπῳ πίσιν παρέσχον. A-
mil. p. 268. D. τῷ λόγῳ πίσιν παρασχέειν — τότε
τὸ καὶ ἡμῶς γνόμενον πίσιν παρέσχε. Philo O. M. p.
p. 28, 30. ἐναργεστῆρην παρέχεται πίσιν τῇ περὶ τὴν ἐβ-
δόμην διοπετῆς. Mundum esse incorruptib. T. 2. p.
502, 18. μεγίστη μόντοι παρέχεται πίσιν εἰς αἰδιότητα
καὶ ὁ χρόνος εἰ γὰρ ἀγένητος ὁ χρόνος, ἐξ ἀνάγκης καὶ ὁ
κόσμος ἀγένητος. Jof. A. XV. 7. 10. ἐγνωκῆναι γὰρ
αὐτῶν, μετ' ἀντίπατρον καὶ λυσιμάχῃ καὶ Δοσιθέῃ νεωτέρων
ἐφίμηνον, καὶ πίσιν παρέχε τῇ λόγῳ τὰς Βάβυλῃ παίδας.
XVI. 7. 2. τὸ κατὰ τὴν αἰτίαν εὐκαιρὸν οὐ μικρὰν πίσιν
παρέχε, τῇ δὲ τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν τὰς συμφορας ἀπρη-
κταί. Fidem facere alicui, est facere, ut is cujus
persona in dativo exprimitur, credat ei, qui fidem
facit. Polybius IV. 33. ἰκανὸν ἂν παρασχῇ πίσιν τοῖς ὅφ'
ἡμῶν εἰρημένους. II. 52. ἰκανὴ δὲ πίσιν παρέσχετο. 58.
ἰνα κλειόμενοι — ἰκανῶς παρασχόνται πίσιν. Quintilia-
nus V. 10. Ea natura est omnium argumentorum,
ut per ea, quae certa sunt, fidem dubiis afferant. Haec
omnia generaliter πίσεις appellat, quod — aper-
tius probationem interpretabimur.

32. ἐχλεύαζον] Cic. Nat. II. 17. Hic quam vo-
let, Epicurus jocetur, homo non aptissimus ad jo-

candum, minimeque resipiens patriam. Machon
ap. Athen. XIII. p. 578. A. ἀνθρώπος ξένος καὶ παρ-
επίδημος τότε — ἦν συμπαραληφθὼς τινας ἐκ τῆς πόλεως
τῶν ἐπιγελῶν εἰθισμένων. Ἀπαντα τοι καὶ εὐφροσιν πρὸς χά-
ριν. VI. p. 242. E. τῶν δὲ τοιούτων ἐπιθέτων, ἃ ἐπὶ χλεύῃ
ἀθηναῖοι παίζοντες ἔλεγον, μνημονεύει Ἀλεξανδρίδης ἐν ὁδο-
σῇ ἔσας ὅμοις γὰρ ἀλλήλους αἰὶ χλευάζετε, οἱ δ' ἀκριβῶς
κ. τ. λ. XIV. p. 614. D. γελοιοποιῶν — μίμνηται
Μακρόβιος καὶ Στράτωνος τῷ ἀτίκῃ πλῆθος δ' ἦν ἀθῆνῃσι
τῆς σοφίας ταύτης. Lucianus in Prometheus es. I. ὅρα
μῆτις εἰρηνίαν φῆ καὶ μυκτῆρα, οἷον τὸν ἀτίκον προσεῖναι
τῷ ἐταίῳ 2. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀθηναῖοι τοὺς χυτρεῖας —
Προμηθεῖας ἀπεκάλεον, ἐπισκώπτοντες εἰς τὸν πηλὸν. Plu-
tarch. de Orac. def. p. 470. B. ἐπικερταίαν δὲ χλευασμὸς καὶ
γέλοιας ἔτε φοβητέον. Harpocrat. in Ἀργῶς. Βάταλος
Ἐπικυρήτης, Μαρίτης, Ναντίον. & Dinarchus p. 9. φι-
λοσκάμηνους. Lucian. Nigrin. 13. ἀπίσκαπτον. Dio-
genes L. II. 19. Socrate Μυκτῆρ, ῥητορόμυκτος, ὑπατ-
τικὸς, εἰρηνευτῆς, οἱ δὲ sunt Stoici.

34. Quam doctrinam scurræ rejecerunt Areo-
pagita vir gravis accipit.

Δάμαρις] Alias vocatur Δάμαλιν, solent autem
permutari literae λ. & ρ. Varinus Δάμαρ, γυνὴ, γα-
μετή. λέγεται καὶ Δάμαρις.

1. Moeris. Ἀθήναζε, Ἀθήνηθεν, Ἀττικῶς εἰς Ἀθήνας,
ἐξ Ἀθηνῶν ἐλληνικῶς.

2. Livius XXXI. 7. Quinto inde die quam ab
Corintho solverit naves, in Italiam perveniet.

ποντικὸν] 1. Pet. I. 1.

χαρίζεσθαι] Ovidius Tr. I. 3. 5. Jam prope lux
aderat, qua me discedere Caesar Finibus extre-
mae jufferat Aufoniae. 85. me jubet e patria dis-
cedere Caesaris ira. Ulpianus XLVII. 18. in l. 1.
§. 1. D. de effractoribus: Honefiores autem or-
dine ad tempus moveri, vel fines patriae juberi ex-
cedere. Sulpitia 37. Et studia, & sapiens hominum
nomenque genusque Omnia abire foras, atque Urbe
excedere jussit. Sueton. Cal. 16. Spintrias — urbe
submovit. Claud. 23. Sanxit — ut hi qui a Ma-
gistratibus provinciae interdicerentur, urbe quoque
& Italia submoverentur. 25. Judaea impulsore
Chresto assidue tumultuantes urbe expulit. Tacitus
A. II. 85. Actum & de sacris Aegyptiis Judaicisque
pellendis; factumque patrum consultum, ut IV. M.
libertini generis ea superstitione infecta, quis ido-
nea aetas, in insulam Sardiniam veherentur, coer-
cendis illic latrocinii, & si ob gravitatem coeli
interissent, vile damnum: ceteri cederent Italia,
nisi certam ante diem profanos ritus exuissent. Sub

8 σα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπ[Ⓢ] δὲ ὁ ὀρχισυνάγωγ[Ⓢ] ἐπίτευσσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ
9 οἴκῳ αὐτῶ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίτευσον, καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπε δὲ ὁ
Κυρί[Ⓢ] δι' ὀράματι[Ⓢ] ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβῶ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσῃς·
10 Διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ ὁδοὶς ἐπιθήσεται σοὶ τὴν κακῶσαι σε· διότι λαὸς ἔστι μοι
11 πολλὸς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέ τε ἑαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὴν
12 λόγον τῆς Θεᾶς. Γαλλίων[Ⓢ] δὲ ἀνθυπατεύοντ[Ⓢ] τῇ Ἀχαΐας, κατεπέστειλαν ὁμοθυμα-
13 δὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες· Ὅτι πᾶσι τ[Ⓢ]
νομον

7. καὶ μεταβάς ἐκείθεν] μεταβάς ἀπὸ τῆς Ἀκύλα D. a prima manu.
ἦλθεν] εἰσῆλθεν AD. a prima manu. 13. 25. 27. 29. 33. 34. 40. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior in mar-
gine. probante J. Millio prol. 1383.
ὀνόματι] ὄνομα τῷ D a prima manu. ὀνόματι τίτῳ ex emendatione. + Τίτῳ E 7. 15. 36. Versio Vulg.
Copt. Syr. utraque, Arab. Hieronymus de nom. Hebr. probante J. Millio in l. — A. 2. 30. probante J. Mil-
lio prol. 1364. ἴεσθ] — 2. 30. Versio Syr.
σεβομέν] φοβεμέν duo Stephani Codices. συνομοῦσα] συνομοῦσα AD.
8. Κρίσπ[Ⓢ] δὲ ὁ ὀρχισυνάγωγ[Ⓢ]] ὁ δὲ ὀρχισυνάγωγ[Ⓢ] Κρίσπ[Ⓢ] D. ὅλῳ] παντὶ 31. 40.
τῷ κυρίῳ] εἰς τὸν κυρίον D.
ἀκούοντες] ἀκούσαντες 1. 3. 4. 23. 25. 31. 32. 37. 45. 46. 56. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Versio Syr.
Oecumenius ed.
ἐπίτευσον] ἐπίτευσαν 37. + διὰ τῆς ὀνόματι[Ⓢ] τῆς κυρίας Ἰησοῦ χριστοῦ Versio Syra posterior cum asterisco.
ἐβαπτίζοντο] + πιστεύοντες τῷ θεῷ Δ[] τῆς ὀνόματι[Ⓢ] τῆς κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ D.
9. δι' ὀράματι[Ⓢ]] ἐν ὀράματι A. probante J. Millio prol. 1253.
ἐν νυκτὶ] ἐν νυκτὶ δι' ὀράματι[Ⓢ] 31. 40.
ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ] τῷ Παύλῳ A. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1253. τῷ Παύλῳ ἐν νυκτὶ D.
10. ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1214.
ἐπιθήσεται] ἐπιθήσει 34. Cod. Lat. σοὶ] — D. ἐστὶ μοι πολλὸς] μοι πολλὸς ἐστὶ 31.
10.] διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολλὸς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. καὶ ὁδοὶς ἐπιθήσεται] τὴν κακῶσαι σε· διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ T. Hemsterhus.
11. ἐκάθισε τε] καὶ ἐκάθισε D. ἐκάθισεν δὲ A 15. 18. 31. 33. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt.
+ ἐν αὐτοῖς] αὐτὸς D 2. 4. 16. 23. 30. 46. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed. Versio Syr.
αὐτοῖς 37. 56. 12. Γαλλίων[Ⓢ]] Γαλλίων[Ⓢ] 1. 47.
ἀνθυπατεύοντ[Ⓢ]] ἀνθυπατεύοντ[Ⓢ] AD B. 15. 18. 33. 34. 36. 40. σὶ] — 3. 31.
τῷ Παύλῳ, καὶ] συγκαλίσαντες μὲν αὐτὸν ἐπὶ τῷ Παύλῳ, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐ-
τῷ Versio Syra posterior cum asterisco. + ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐ-
τῷ ἤγαγον] + πρὸς τὸν ἀνθυπατέον Versio Syra posterior cum asterisco.
13. λέγοντες] καταβοῶντες καὶ λέγοντες D.

τὴν σὺν τρέφεται. Herodotus II. 39. κατάρκονται δὲ τὰ-
δε λέγοντες τῇσι κεφαλῇσι εἶ τι μέλλοι ἢ σφίσι τοῖσι θύ-
σι, ἢ Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ κακὸν γενέσθαι, ἐς κεφαλὴν
ταύτην τραπέσθαι.

7. συνομοῦσα] Plut. Publ. p. 101. B. ὁμορῶν χω-
ρίον ἐκείνη. vicina. Versio Codicis D. Confinitis. E con-
juncta. Hesychius ὁμορῶσα, γειτνιαῖσα, πλησιάζουσα. Ro.
XI. 14.

10. ἐπιθήσεται] Plut. Alcib. p. 210. E. μνηστὴς δὲ
τῶν πολεμίων ἐπιθέσθαι τολμήσαντος. Xenophon Paed.
VI. ἐξαναστάντες ἐπὶ τῶν ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὴν σπο-
ρην. V. ὡς δ' ἔγνω μόνος εἶναι τὴν καθέσθαι, ἐπιτίθειται.
Aristophanes Vesp. 1014. ἀνθρώποις ἐπιθέσθαι. Xenop-
hon Paed. VII. ὁπότεν ἀισθηθεὶς ἐμὴ ἐπιθεμένους τοῖς κα-
τὰ τὸ δεξιὸν κέρασιν, τότε καὶ ὑμῖς τοῖς κατὰ ὑμᾶς ἐπιχει-
ρεῖτε. Diodorus S. XVII. 86. δόξας τὸν Ἰνδὸν ἐπιβύ-
λως πεποιθῆσθαι τὰς ἐπαγγελίας, ὅπως ἀπαρασκεύας τοῖς
Μακεδόσιν ἐπιθέσθαι. Libanius progymn. p. 64. A. ἀπ-
εὐλιφάμενος, ὃ πολλοῖσι, τὴν εὐεθρίαν, τότε μὲν ἐπιτιθε-
μένων τῷ τυράννῳ, τῶν θεῶν δὲ συνηγουσμένων. p. 78.
D. εἰδὼς δὲ, ὡς καιρὸς ἐπιθέσθαι τοῖς θραξὶν ἐφεισῆκε.
Philo V. Mos. T. 2. p. 66. 14. τῶν νεοκόρων ἐπιθε-
μένων τοῖς ἱερεῦσι. p. 175. 48. ἡγεμόσιν ὑπεκόων ἐπιτιθε-
μένων. Versio Codicis D. adgredietur. Suidas V. ὑ-
πατία, ἀρετὴ καὶ ἀνδρεία κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιθέμενοι πολλοὶ ἄ-
θροοὶ θνητοὶ ἀνθρώποι ἀναιρέσει τὴν φιλοσοφίαν. Aelianus
V. H. III. 19. ἐπιτίθετο τῷ Πλάτῳ Ἀριστοτέλης —
ἐπιθέμενος ἐν αὐτῷ καὶ ἐπιβεβύλων ὁ Ἀριστοτέλης, αὐτὸς ἐπ-
έτιθετο τῷ Σταγειρίτῃ κατὰ τὸ καρτερόν.

12. Γαλλίων[Ⓢ]] Seneca Ep. 104. Illud mihi in
ore erat domini mei Gallionis, qui cum in Acha-

ja febrem habere coepisset, protinus navem adscen-
dit, clamitans non corporis esse sed loci morbum.
Q. Nat. IV. praefat. Solebam tibi dicere, Gallio-
nem fratrem meum (quem nemo non parum di-
mat, etiam qui amare plus non potest) alia vitia
non nosse, hoc etiam odisse; ab omni illum parte
tentasti. Ingenium suspicere coepisti, omnium ma-
ximum, & dignissimum, quod consecrari maller,
quam conteri: pedes abstulit. Frugalitatem laudare
coepisti; quae sic a numis resiliit, ut illos habere
nec damnare videatur: prima statim verba praeci-
dit. Coepisti mirari comitatem, & incompositam
suavitatem, quae illos quoque, quos transit, abdu-
cit gratuitum etiam in obvios meritum. Nemo
enim mortalium uni tam dulcis est, quam hic om-
nibus. Cum interim tanta naturalis boni vis est,
ut artem simulationemque non redolet. Nemo
non imputari tibi bonitatem publicam patitur:
Hoc quoque loco blanditiis tuis restitit, ut exclā-
mares, invenisse te inexpugnabilem adversus insi-
dias, quas nemo non in finem recipit. Statius
Sylv. II. 7. 32. hoc plus quam Senecam dedisse
mundo, aut dulcem generasse Gallionem. Plinius
H. N. XXXI. 33. Annaeus Gallio Consul. Tacitus
A. XVI. 17. Annaeus Mella — quibus Gallio &
Seneca parentibus natus. Ovidius P. IV. 11. Gallio.

Suetonius Claud. 42. & in commendanda patri-
bus conscriptis Achaja gratam sibi provinciam ait
communium studiorum commercio.

13. παρὰ τὸν νόμον] Plut. de vitiois. p. 534.
E. οὐτ' ἐν τῷ ποιητῇ, ἀγαθὸς εἰς ἔφη, παρὰ μέλος ἄδων,
ἐπ'.

νόμον ἔτος ἀναπείθει τὰς ἀνθρώπους σέβειν τὸ Θεόν. Μέλλοντι δὲ τῷ Παύλῳ ἀνοίγειν 14
τὸ τόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίαν πρὸς τὰς Ἰουδαίους· Εἰ μὲν ἦν ἡ ἀδίκημά τι ἢ ραδιόργη-
μα πονηρὸν, ὡς Ἰουδαῖοι, καὶ λόγον ἀν' ἡνεχόμενον ὑμῶν· Εἰ δὲ ζητημὰ ἐστὶ πρὸς λόγον 15
καὶ ὀνομάτων καὶ νόμον τῷ καθ' ὑμᾶς, ὅφρα αὐτοὶ κριτὴς γὰρ ἐγὼ τέτων ἐβέλομαι
εἶναι. Καὶ ἀπῆλυσεν αὐτὰς ἀπὸ τῆς βήματι. Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες 16
Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἐμπροσθεν τῆς βήματι καὶ ἐδὲν τέτων τῷ Γαλ- 17
λίῳ ἐμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξά- 18
μενος

οὗτος ἀναπείθει] ἀνατρέπει οὗτος 1. ἀναπείθει οὗτος A. 38. 47. οὗτος πείθει 40.
14. πρὸς τοὺς Ἰουδαίους] — 14 a prima manu.
οὗτος] — ADE 5. 7. 18. 26. 27. 29. 34. 36. 40. 46. Versio Vulg. Syr. utraque. Theophylactus.
ἦν] — 2. 31. 37. Editio Erasmi 1. ἢ A. a prima manu.
ἡν ἀδίκημά τι] ἀδίκημά τι ἢ Editio Complut. πονηρὸν] — 38. ὦ] + ἄνδρες D Versio Vulg.
ἀν' ἡνεχόμενον] ἀνεχόμενον A 33. 34. 36. Moeris. ἡνέχετο, Ἀττικῶς. ἀνέχετο, ἑλληνικῶς. Joannes Grammat. Dial. At-
tic. etiam in ἀνὰ praepositione mutant α. in η. ἡνεχόμενον dicentes pro ἀνεχόμενον.
15. ζητημὰ] ζητήματα AED. ex emendatione 7. 8. 25. 26. 29. 40. Versio Vulg. Syr. Theophylactus.
ἔστι] ἔχεις D. περὶ] + τὸ 3. ὑμᾶς] ὑμᾶς 43.
γὰρ] — AD 13. Versio Vulg. Corp. probante J. Millio prol. 1202.
ἐγὼ] — 18. 36. βέλομαι] βίβω D.
16. ἀπῆλυσεν] ἀπέλυσεν D. a prima manu.
17. ἐπιλαβόμενοι] ἀπολαβόμενοι D. a prima manu. Versio Latina: adprehendentes.
οἱ Ἕλληνες] — A. Versio Vulg. Corp. Arab. probante J. Millio prol. 1351. J. A. Bengelio, H. Grotio.
Ἰουδαῖοι 15. 18. 36. Chrysostomus. + μετὰ D. a prima manu.
ἔτυπτον] + αὐτὸν Versio Syra prior, & posterior cum obelo.
καὶ ἐδὲν τέτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν] τότε Γαλλίον. . . . D. a prima manu. Versio Latina: Tunc Gallio finge-
bat eum non videre.
προσμείνας] ἐπιμείνας E.
ἀποταξάμενον] + αὐτοῖς 14. a prima manu. 25. 27.
ἐξέπλει] ἔπλευσεν D. ἐξέπλευσεν E ex emendatione.
τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς] ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλὴν A 31. 40. Versio Vulg.
Κεγχρεαῖς] Κεγχρεαῖς AE Versio Corp. Κεγχρεαῖς D. Κεγχρεαῖς 1. 2. 4. ex emendatione. 47. Editio

ἔτ' ἀν' ἐγὼ χρηστὸς ἔρχων παρὰ νόμον κρίνω.

ἀναπείθειν est primam persuasionem novis rationi-
bus labefactam evellere.

14. κατὰ λόγον] Cum ratione, jure merito. Plato
saep. Thucydides III. 39. τὰ δὲ πολλὰ κατὰ λόγον
τοῖς ἀνθρώποις εὐτυχέστερα ἀσφαλέστερα, ἢ παρὰ δόξαν. VI.
25. τὴν δὲ ἑλληνικὴν παρασκευὴν, ὡς κατὰ λόγον. Athenaeus
VIII. p. 349. B. σκεῖν δὲ τὰς κήρυκας ἐν τῷ χωρίῳ
ὄντας πολλὴ πλείους κατὰ λόγον τῶν δημοτῶν. Lucianus
Bis accus. 12. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν κατὰ λόγον τῆς ἐγ-
κλημάτων. Artemidorus I. 81. II. 26. 65. IV. 31.
34. 82. V. 77. ὁρθῶς καὶ κατὰ λόγον. I. 82. ὁρθῶς
καὶ εὐλόγως τοιάδε γινόμενα. V. 82. εἰκότως ἀποβάντες
αὐτὲ καὶ κατὰ λόγον τῆς οἰκίας. Plut. Apophth. Lac.
p. 246. B. κατὰ λόγον ἔτω προβαίνει τὰ πράγματα. Ar-
rianus Epictet. II. 8. ἔηλον ἔτι κατὰ λόγον ἐκείτ' ἂν ἡ-
μῶν ὑπετέτακτο — ἀλλ' ἦν ἂν ἴσως ἡμῶν καὶ ὁμοιος. III.
17. ὅταν τι τῇ προνοίᾳ ἐγκαλῆς, ἐπιστρέφῃς, καὶ γνώση,
ὅτι κατὰ λόγον γέγονε. Sextus Empir. a. Phys. II. 253.
ὡς γὰρ τῶν αἰσθητῶν σωμάτων προηγείται τὰ νοητὰ καὶ
ἀόρατα σώματα, ἔτω καὶ τῶν νοητῶν σωμάτων ἀρχὴν δεῖ
τὰ ἀόρατα, καὶ κατὰ λόγον. Alcinoüs Isagoge dogm.
Plat. ὅτι τριμερὲς ἐστὶν ἡ ψυχὴ κατὰ τὰς δυνάμεις, καὶ
κατὰ λόγον τὰ μέρη αὐτῆς τόποις ἰδίᾳ διανεμήσθαι. 17.
τὸ ἡγεμονικὸν κατὰ λόγον περὶ κεφαλῆς καθίδρυσαν.

15. Euripides Andromach. 988. καὶ ἐμὸν κρίνειν τά-
δε. Virgilius Ecl. III. 108. non nostrum inter vos
tantas componere lites. Ovidius F. VI. 98. Res
est arbitrio non dirimenda meo. Calpurnius. . . .
Non ego vobis Arbiter, hoc alius possit discer-
nere iudex.

16. ἀπῆλυσεν] Xenophon. . . . ἀπελάυνει τὰς ἀνθρώ-
πους ἀφ' ἑαυτῶν. Lucianus. . . . ἀπελάυνει τὴν βαρμῆ.
Plut. Mar. p. 410. D. πρὸς ὕβριν ἀπελάυνει τὴν βή-

ματος.

17. Σωσθίνην] Sosthenes in locum Crispi succeffe-
rat comm. 8, ipse postea ad Christum conversus.

1. Cor. I. 1.

ἐδὲν ἔμελεν] Aristophanes Plut. 208. μὴ οὖν με-
λέτω σοι μηδὲν. 1119. καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἦ-
τον μέλει. Ran. 226. ὑμῶν δ' ἴσως ἐδὲν μέλει. 668. ἐ-
δὲν μοι μέλει. 1161. ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι μέλει. Schol.
καταφρονῶ σε, εἰ φροντίζω. Equit. 1192. ὀλίγον μοι μέ-
λει & Vesp. 1402. 1437. Avib. 1635. Thesmophor.
235. Lyfistr. 248. 895. Lucianus parasit. 3. ἐδὲν ἡ
μικρὸν μοι μέλει. Euripides Heraclidis 444. κα-
μοὶ μηδὲν, εἰ μὴ χρὴ θεῶν, μέλει. Platon p. 19. D.
ἔτι σοι ἐδὲν μεμέλῃκεν. Xenophon Sympos. p. 516. εἰ
κέτι ἐδὲν μέλει ἐδὲν. Alexis ap. Athen. X. p. 421.
D. τῷ δ' ἐδὲν μέλει. Dio Chrys. XI. p. 153. D. ἐπι-
θυμῶσι γὰρ ὡς πλείους ὑπὲρ αὐτῶν γίγνεσθαι λόγον, ὅποι-
ον δὲ τινὰ, οὐδὲν μέλει αὐτοῖς. XXVII. p. 288. B. οἱ
ἀνθρώποι τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐδὲν αὐτοῖς μέλει, ὅπως δύ-
νασθαι ὑγιαίνειν, ἐπεὶ ἄρα τις καταλαμβάνῃ κόπος — καὶ
δραπένουν σφῶς κελύσσει. LXV. p. 611. C. ἀλλ' ὁ-
μως ἐδὲν αὐτῷ τέτων ἔμελεν. Diogenes L. 22. 34. So-
crat. εἰ δὲ φαῦλοι, ἡμῶν αὐτῶν μηδὲν μελήσει. Sextus
Empir. a. Eth. 156. τὴν φύσιν, ἢ νόμον ἐδὲν μέλει.
Hermogenes de Form. Orat. I. 9. εἰ σοὶ τέτε μέλει,
τῆς διαρκῆς λόγου λαμπρότητος. Eustathius in Il. ζ. p.
519. 6. ἴσθον δὲ, ὅτι μέλει ἐπὶ φροντίδος ποτε μὲν μολά-
ζει, εἴθ' εἰ μοι μέλει ποτε δὲ καὶ σύνταξιν ἐπιφέρειται,
καὶ ταύτην ἢ κατ' εὐθείαν, ὡς τὸ τάδε πάντα μέλει ἡγοῦν
ἐν φροντίδι εἶναι, καὶ εἰ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλλος, καὶ
ἐδὲν μοι μέλει. ἢ κατὰ γενικὴν, οἷον μέλει μοι τῷ δὲ τι-
νος, ἢ γεν. φροντίς μοι εἶναι. vid. in Matth. XXII. 16.

18. εὐχὴν] Thomas. εὐχὴ, ἢ ἐν ἱκετηρίαῖς ὑπόσχεσις.
Ἀριστοφάνης ἐν τῇ εὐχῇ εὐχὰς ποιεῖσθαι καθ' ὅν ἂν ἑκάστος

μεν^Θ, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κείραντες^Θ τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ εὐχὴν Καλὴν ἵνῃσι δὲ εἰς Ἐφῆσον, κείραντες κατέλιπον αὐτῶν· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ὅτι πλείονα χρόνον μέναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν· Ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν· Δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τῇ Ὁῤῥῷ θέλονται. Καὶ ἀνήχθη ὑπὸ τῇ Ἐφέσῳ. Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβάς, καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.

Complut. Erasmi 1. Ald.

19. κατηντήσε] κατηντήσαν AE 40. Codices Latini: Versio Syr. probante J. Millio prol. 1440. κατηντήσε. D. κείραντες] καὶ κείραντες E. 1. 2. 3. 4. 31. 45. 46. Editio Erasmi, Bengelii, Bogardi, Theophylacti, Chrysostomi, Oecumenii Ed. καὶ τῷ ἐπὶ τῷ συμβάτῳ κείραντες D. Versio Syr. posterior cum asterisco.

κατέλιπον αὐτῶν] Versio Syr. posterior habet editam cum obelo.

αὐτῶν] ἐκείνους ADE 13. 25. 33. 34. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg.

διελέχθη] διελέγμετο D. 14. a prima manu. 32. Versio Vulg. διελέξατο A.

20. δὲ] τε D. a prima manu.

αὐτῶν] αὐτὸν D. ex emendatione. 31.

μείναι παρ' αὐτοῖς] ὅσον μείναι αὐτοῖς 25. μείναι A. 15. 18. 36. 37. 40. Versio Vulg. probante J. Millio

prol. 973. 1392. Versio Syr. posterior habet editam cum obelo.

21. ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς] — Versio Syr. ἀλλὰ ἀποτάξαμενος καὶ AD 13. 40. Versio Vulg. ἀλλὰ

ἀποτάξαμενος αὐτοῖς καὶ E. 15. 18. 36. 40. διδόναι τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα] — AE 13. 14. a prima manu. 15. 36. Versio Vulg. Corp. Æthiop. probante J. Millio prol. 1202. J. A. Bengelio. Correctorium Bibl. addunt quidam, & Graeci habent. τὴν postorius] ἡμέραν D. Ἱεροσόλυμα] Ἱερὸσολιμη 40.

πάλιν] — D. δὲ] — ADE 13. 20. 36. 40. Versio Vulg. Corp. Correctorium Bibl. iterum autem. καὶ] AD. 15. 18.

ἀνακάμψω] ἀναπαύω D. a prima manu.

ἀνήχθη] ἀπῆλθεν 13. ἀνήχθησαν 27. 29.

καὶ ἀνήχθη ad ἀναβάς] ἀνέβη δὲ κατέλιπον ἐν Ἐφέσῳ. αὐτὸς γὰρ ἐν πλείῳ ὄχλῳ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν. ἀναβάς δὲ Versio

Syr. posterior in margine. 22. κατελθὼν] κατεβάς 4. 16. 23. 37. 39. 56. Versio Vulg. + ὁ Παῦλος 33. 34. 41.

Καισάρειαν] + καὶ D. + ὁ Παῦλος 31.

ἐπινοῇ. Intelligitur votum Judaicum Naziraeus, quod in Judaea degentibus Hierosolymis persolvendum erat. Jof. B. 11. 15. ἡ νόσος καταπονεμένης, ἡ τισὶν ἄλλαις ἀνάγκαις ἔθος ὑψοῦσθαι παρ' ἄλλων, ἡ ἀποδοῦναι μέλλοις δυνάμεις, ὅπως τε ἀφίξασθαι, καὶ ἐξυρῆσθαι τὰς κόμας. Artemidorus I. 23. ναυαγῆσαντες μὲν ἢ ἐκ μεγάλης σωθίντες νόσος ἐξυρῶνται οἱ ἄνθρωποι. Isaeus de Nicofrati haered. τίς γὰρ ἐκ τῶν ἀπεκείρατο — ἢ τίς ἢ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρει, ὡς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσαν τῆς οὐσίας; Diodorus S. I. 18. πάντων δ' εὐτρεπῶν γνωμένων τὸν ὅσον εὐχόμενοι τοῖς θεοῖς θρῆναι τὴν κόμην, μέχρ' ἂν εἰς Ἀιγυπτὸν ἀνακάμψῃ, τὴν πορείαν ποιήσασθαι δι' Αἰθιοπίας· δι' ἣν αἰτίαν μέχρ' αὐτῶν νεωτέρων χρόνων ἐνισχύσασθαι — τὸ παρ' αὐτῶν νόμον παρ' Αἰγυπτίους, καὶ τὴν ποιημένην τὰς ἀποδημίας μέχρ' αὐτῶν εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς κομποτροφίαν. Petronius 63. notavit sibi ad lunam tonsorem intemptivo inhaerentem minifstrio, execratusque omen, quod imitaretur naufragorum ultimum votum. Lucianus de merc. cond.

1. ναυαγῶν τινὰ καὶ σωτηρίαν αὐτῶν παράλογον διηγμένων, οἷοι εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς ἐξυρῶντες τὰς κεφαλὰς, οὐκ ἄλλα πολλοὶ τὰς τρυκιδίας καὶ ζάλας καὶ ἀκρωτήρια καὶ ἐκβολὰς καὶ ἰσθμὸν κλάσεις διεχόντες, ἐπὶ πάνσι δὲ τὸς Διοσκύρους ἐπιφανομένους. Schol. οἷον τὸ πάλαι οἱ ναυαγῆσαντες ἄνθρωποι ἐκίχρητο σχήματι, πρὸς τοῖς ἱεροῖς καθήμενοι, καὶ τὴν αὐτῶν τύχην ὀλεφυρόμενοι. Hermotim. 86. δοκῶ δὲ μοι ἐκ ἀλόγως ἂν καὶ ἐξυρῆσθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλευθερί. Anthol. VI. 21. 1. Σωθὺς ἐκ πειλόγης Λακίλλιος ὡδὲ κέκαρμαι τὰς τριχὰς ἐκ κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ ὅδ' ἐχω. Plut. Lyfandr. p. 433. Ἀργίον μετὰ τὴν μεγάλην ἦταρ ἐπὶ πύθει κατέστη. Attianus Exp. Al. VII. 14. κείρανται ἐπὶ τῷ νεκρῷ τὴν κόμην. Num. VI. 2. de Naziraeatu VI. 8. Si tonsus fuerit in provincia aliena &c. 1. 6. si quis

dixerit: ecce ego sum Naziraeus usque ad locum N. numerant quot sint dies usque ad locum, si pauciores quam XXX. Naziraeus erit XXX. dierum; si autem non, Naziraeus est secundum numerum dierum istorum. Schol. intelligitur qui est in itinere ad eum locum. Tacitus H. IV. 14. Civilis barbaro voto, post coepta adversus Romanos arma, propexum rutilatumque crinem parata demum caede legionum depofuit. Bemidbar R. X. Tempus brevissimum Naziraeus erat XXX. dierum, quo finito redibant ad consuetudinem suam & tondebantur. IX. R. Jofe. Invenimus Tiberienfes & Zipporienfes solitos fuiffe tonderi singulis Parascevis. & X. — tondentur etiam in provincia — Dicunt: ignem conjiciat in omni loco, si tactu Idololatrae etiam contra voluntatem pollutus fuit, pollutio erat VII. dierum: septimo debebat radi comm. 9. & denuo observare dies Naziraeus fui. comm. 5. non in Sancto solum. quodnam est difcrimen inter rasum ad ostium tabernaculi, & rasum in provincia? Rafus ad ostium tabernaculi mittit capillum sub ollam: rafus in provincia non mittit sub ollam. Nasir. f. 45. 2. Tradunt Rabbini: omnes mittunt sub ollam, excepto polluto, qui tonsus est in provincia, quia ejus capillus sepe litur.

20. ἐπένευσεν] Philo . . . ὁ δ' ἐπινοῇ ταῖς εὐχαῖς. Plato . . . πάντῃ ἀγαθῷ, ὃ φρασόμενοι, ὅτι ἐκ ἐπινοῆς μόνον καὶ ἀνανοῆς, ἀλλὰ καὶ ἀποκρίνη πάντῃ καλῶς. Galenus III. in Hippocr. de Articulis. οἱ πάντες, ὅταν ἐπινοῶμεν, ὅταν τὴν τράχηλον ἄμα τῇ ράχι, καὶ κάμψαντες ἀμφῶς, καὶ κυρτάναντες εἰς τὴν πίσω κάτω βλέπουσιν εἰς τὴν γῆν. Lucianus Necyom. 5. ἄρτι μὲν ἐπινοῶν, ἄρτι δὲ ἀνανοῶν ἔμπροσθεν.

Dddd

231

χειαν. Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, διερχόμενος καθέξῃς τὴν Γαλατικὴν χώραν 23
 καὶ Φρυγίαν, ἐπιστήριζον πάντας τὰς μαθητάς. Ἰσθαίμεν δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, 24
 Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς
 γραφαῖς. Οὗτος ἦν κατηχημένος τὸν ὅδον τῷ Κυρίῳ καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει 25
 καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.
 Οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτὸ Ἀκύλας καὶ 26
 Πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὸ τοῦ Θεοῦ ὅδον.

B8-

23. ἐξῆλθε] + καὶ 39.
 καθέξῃς] — 30. κατέξῃς D. a prima manu.
 ἐπιστήριζον] στήριζον A. 13.
 24. Ἀπολλῶς] Ἀπολλῶς 1. Editio Erasmi, Bogardi, Colinaei. Ἀπολλῶς 15. Versio Copt. & infra XIX. 1.
 Ammonius Schol. Cod. 15. 16. Scholion Didymi in Cod. 15. & Theophylact, σκοπέει δὲ διάκονος ὁ ἀνὴρ, ἢ
 ἄλλως μετεποιήθη δεύτερον τὸ ὀνομασθέν. ex Rom. XVI. 10.
 Ἀπολλῶς ὀνόματι] ὀνόματι Ἀπολλωνίου D. Ἀπολλῶς ὄνομα Editio Complut. Plant. Genev.
 Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει] γένει Ἀλεξανδρεὺς D. εἰς Ἐφεσον] ἐν Ἐφίῳ 36.
 25. οὗτος] ὁ D. ἦν] — 31. κατηχημένος] + ἐν τῇ πατρίδι D.
 τὸν ὅδον] τὸν λόγον D. 14. a prima manu. 15. 18. 21. 29. 36. Versio Vulg.
 τῷ κυρίῳ prius] τῷ Ἰησοῦ Versio Copt. Syra posterior. χριστῷ 34. ἐλάλει] ἀπελάλει D.
 τῷ κυρίῳ posterior] Ἰησοῦ D. 40. probante J. A. Bengelio. τῷ Ἰησοῦ AE. 13. 36. 38. Editio Colinaei. Ver-
 fio Vulg. Syr. Ethiop. τῷ χριστῷ 33. Ἰωάννης] Ἰωάννης D. a prima manu.
 26. τε] — D. Sed Versio Latina: atque hic. τῇ] — D. a prima manu.
 συναγωγῇ] + ἐν ὧν παντὶς τῷ πλήθους 40. ἀκούσαντες δὲ] καὶ ἀκούσαντες D. Versio Syr.
 Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα] Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας AE. Versio Copt. αὐτῶν] — 38.
 τῷ Θεῷ ὅδον] ὅδον D. ὅδον τῷ Θεῷ A. 31. 40. Editio Complut. Plant. Genev. ὅδον τῷ κυρίῳ E. 36. Ver-
 fio Vulg. Syr. Arab.

27.] ὃν δὲ τῇ ἐφίῳ ἐπιδημῶντες τινες Κορίνθιοι, καὶ ἀκούσαντες αὐτὸν, παρεκάλον διαλεῖν σὺν αὐτοῖς εἰς τὴν πατρίδα αὐ-
 τῶν. Συνκατανοήσαντες δὲ αὐτὸ οἱ ἐφίῳι γραψάμενοι τοῖς ἐν Κορίνθῳ μαθηταῖς, ὅπως ἀποδεχόμενοι τὸν ἀνδρα, ὃς ἐπιδημῶντας
 εἰς τὴν Ἀχαΐαν πολλὴν (πολὺ ex emendatione) συνεβάλετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις D. Versio Latina: In Ephesum autem
 exeuntes quidam Corinthii & audierunt eum hortantes transire cum ipso in patriam ipsorum. Redeunte autem
 eo Ephesi scripserunt qui sunt in Corintho discipulis, quomodo exciperent hunc virum, qui cum exivit in

23. Euripides fragm. p. 509. ὁ πανταχῶς φησὶ εἶμι
 τῷ ζῆν ἢ ὅν Κρείσσον τὸ μὴ ζῆν, χρησόμεθα τῷ κρείττονι.
 λόγιος.] Versio Vulg. eloquens Cod. D. disertus.
 Moeris. λογίος τὸς πολυέταρος, Ἀττικῶς καὶ Ἡρόδοτος
 λογίος τὸς διαλεκτικῶς ἄλλης. Hesychius λογίος, ὁ τῆς
 ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος. Phrynichus p. 84. λό-
 γιος, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν ἐπὶ τῷ δυνάμει εἰπεῖν καὶ ὑψηλῶς,
 ἢ τίθεσθαι οἱ ἀρχαῖοι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τὰ ἐκάστω ἔθνη ἐπιχώ-
 ρικ ἐξηγούμενον ἔμπειρος. Thomas. λογίος τὸς πολυέταρος
 οἱ ἀρχαῖοι Ἀττικίζοντες, ὡς καὶ Ἡρόδοτος. λογίος δὲ τὸς
 διαλεκτικῶς οἱ ὕστερον. εἰς δὲ καὶ λόγιος ὁ λόγος ἔφορος.
 Ἀριστίδης ἐν τῷ ὑπὲρ ῥητορικῆς α'. καλῶ δ' ἐπὶ τέττα τῷ
 πολυήματι καὶ ἐρμῇ λόγιος. Demetrius ἐν τῷ περὶ ἐρμη-
 νείας μεγαλοπρεπῆς, ὃν οὖν λόγιος ὀνομάζεσθαι. Eristetus
 86. ἔτοι οἱ λόγοι ἀσυνεκτοί — ἐγὼ σὺ λογιώτερος, ἐγὼ
 σὺ ἀρα κρείσσων. ἔκινον δὲ μᾶλλον συνεκτικοί — ἐγὼ
 σὺ λογιώτερος, ἢ ἐμὴ ἀρα λέξις τῆς σῆς κρείσσων. Simplicius
 p. 306. interpretatur εὐφραδέτερος. Herodianus 1. 5. 4.
 περισσώμενος τὸς πατρῴας φίλους, πολλοὶ δὲ καὶ λόγοι
 παρήσαν αὐτῷ. 2. 2. πᾶντοθεν τὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐπὶ λό-
 γοις δοκιμωτάτης. VI. 1. 7. τοῖς ἐπὶ λόγοις εὐδοκίμου-
 τάτης, καὶ νόμων ἔμπειρος. Eusebius p. XIV. 10. μι-
 ελθεῖν ἀφρονοῖαν, ἀριθμητικὴν, γεωμετρικὴν, μουσικὴν —
 πέτατο γὰρ αὐτοῦ μὴ δύνασθαι λόγιοι ἀνδρα καὶ φιλόσοφοι
 ἀποτελεσθῆναι. Barthesanes ap. Eriphan. H. 56. λόγιος
 τις ὢν ἐν ταῖς δυσὶ γλώσσαις, ἑλληνικῇ καὶ τῇ τῶν
 Σύρων φωνῇ. Maximus Tyr. XXV. 1. ἡγεμόνας πα-
 ρακαλοῦσάντες τὸς ὁδὸν ἐρμῇ τὸν λόγιον κ. τ. λ. Jamblicus
 ap. Stobae. S. 79. θεὸς ἦν ὡς ἀληθῶς ὁ καταδείξας τὴν
 διαλεκτικὴν, καὶ καταπέμψας ἀνθρώποις, ὡς μὲν λέγου-
 σιν τινες, ὁ λόγιος ἐρμῆς. Aristides T. 2. p. 307. cit.
 Photio Bibl. 248. Δημοσθένης, ὃν ἐγὼ φαίνω ὡς ἐρμῆς
 τινες λογίῳ τύποι εἰς ἀνθρώπους κατεβίβη. Photius Ep. 84.
 C. 209. λόγιον ἐρμῆς. 165. πρὸς ἅπαντας τὸς ἐν αὐτοῖς
 λογίους. Snidas. λογίος, ὁ φρονίμος. Glossarium diffe-

tus, eloquens, λόγιος, ἑγγλωσσος, ἑυλόγος, ἀπειλόγ-
 γος. Plut. Pomp. p. 646. E. λόγιος ἐξ ἀφάτης γενέ-
 σθαι. Cic. p. 886. A. λόγιος ἀνὴρ, ὁ πᾶσι, λόγιος καὶ
 φιλότατος. Anthol. II. 48. 1. Afrologus καὶ λό-
 γιος περὶ ἑὸν ἀλογώτατον ἔσχατον ὀνειδος. IV. 31. 8. εὐκὼν
 καλλίστην τὴν ῥήτορσιν οἱ δὲ παρ' αὐτὴν ἐρχόμενοι ἐρμῇ σπένδε-
 τε τῷ λογίῳ. Aristides p. 57. de Strapide. ἱερῶσι τε
 καὶ λογίοις Αἰγυπτίων παρῆσθαι λέγειν τε καὶ εἰδέναι. Stra-
 bo XIII. p. 918. C. Τύρταμος δ' ἀκαλῆτο πρότερον ὁ
 Διόφρατος, μετανοήσας δ' αὐτὸν ὁ Ἀριστοτέλης Θεοφρασ-
 τος, ἀμα μὲν φεύγων τὴν προτέρη ὀνόματος κακοφώνίαν, ἀμα
 δὲ τὸν τῆς φράσεως αὐτῆς ζῆλον ἐπισημανόμενος, ἅπαντας
 μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τὸς μαθητάς. Ἀριστοτέλης, λο-
 γιώτατος δὲ Θεόφρατος. Elianus H. A. XVI. 20. οἱ
 τῶν Ἰνδῶν λόγοι. Polybins p. 680. οἱ λογιώτατοι τῶν
 ἀρχαίων συγγραφῶν ἔφορος, Εὐεφῶν καὶ Πλάτων. Plut.
 Syll. p. 456. A. Τυρρῶν δὲ οἱ λόγοι μεταβολὴν ἀπ-
 εφαινότο ἀποσημαίνειν τὸ σίρας. Thef. p. 2. A. ἀνὴρ
 λόγιος ἐν τοῖς τότε καὶ σοφώτατος. Arrianus Exp. Al.
 VI. 18. ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ χαλδαῖον οἱ λόγοι.

27. προτρέψαντες.] Demosthenes pro Cor. εἰς ἐ-
 μόνον, καὶ φίλων, καὶ τῷ τε δέοντι ποιεῖν ὁρμῇ προ-
 τρέψαι. Isocrates Arcop. δύο τρόποι τυγχάνουσιν οἷτες,
 οἱ καὶ προτρέποντες ἐπὶ τὰς ἀδικίας, καὶ παύοντες τῶν κα-
 νηρίων. Nicod. παρακαλοῖσθαι καὶ προτρέψαι πρὸς τὰ μνη-
 μοσύνην ὑμᾶς τὰ ῥηθέντα. Xenophon προτρέψαντας
 ἀνθρώπους εἰς ἀρετήν. Plut. Sympos. VII. Sapp. p. 148.
 B. εἰ μὴ πρὸς τὸ πίνειν καὶ κύνταθεῖν, ἀλλ' ὅς πρὸς φι-
 λίας καὶ ἀγάπην ἑλλήνων προτρέπεται. Herodianus
 III. 12. 10. παρεβάσθη τε αὐτὸν καὶ πρέσβητι, Xenoph-
 ron. . . . προέτρεπον δὲ σφόδρα καὶ μνηστικῶς ἐπιμαρτυ-
 ρεῖν τὸς ἐκείνους. Aristoteles Rhet. I. 3. περὶ δὲ τῶν
 ἐσομένων συνεβλέπειν, ἢ προτρέπον, ἢ ἀποτρέπον. Eth. X.
 I. ὁ σὺν ὁδοῖ γὰρ [οἱ λόγοι] τοῖς ἀργοῖς οὔτως πιστεύοντες, διὸ
 προτρέπονται τὸς ἐκείνους ζῆν κατ' αὐτοὺς. provocantes.
 Ver-

- 27 Βυλομένεσ δὲ αὐτῶ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδεξασθαι αὐτόν· ὃς ὡς ἐπαγγεγόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι
28 ἀφ' ἧς χάριτος. Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις ἀγκατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνύς
ἀφ' ἧς γραφῶν, εἶναι τὸ Χριστὸν Ἰησοῦν.

1 ΕΓΓΕΝΕΙΟ δὲ ἐν τῷ τῇ Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέ-
2 ρη, ἐλθεῖν εἰς Ἐφεσον· καὶ εὐρών τινας μαθητάς, εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα ἅγιον
ἐλάβετε πιστεύσαντες, οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' ἐδὲ, εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν, ἡμεῖς
σα-

Achajam, multum contulit in Ecclesiam. Versio Syra posterior in margine.

- βυλομένεσ] καλλομένεσ 33. 34. διελθεῖν] ἐλθεῖν 37. διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν] εἰς τὴν Ἀχαΐαν διελθεῖν Ε. εἰς] — 47.
προτρεψάμενοι] προτρέψμενοι 23. μαθηταῖς] ἀδελφοῖς 37.
ὡς ἐπαγγεγόμενος] + ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ Versio Syra posterior cum asterisco.
συνεβάλετο] συνεβάλετο A. Theophylactus. συνελάβετο 30. probante H. Hammond, P. Junio. συνέβαλε 34.
ἀφ' ἧς χάριτος] — Versio Vulg. Syra posterior, probante J. Millio prol. 439.
28. εὐτόνως] συντόνως 13. τοῖς Ἰουδαίοις] τοῖς Ἰουδαίοις P. Junius.
ἀγκατηλέγχετο] κατηλέγχετο Ε. ἀγκατηλέγετο 15.
δημοσίᾳ,] + ἀγαλλομένους καὶ D. + καὶ κατ' οἶκον Ε. Deleatur comm.
εἶναι τὸ Χριστὸν Ἰησοῦν] τὸ Ἰησοῦν εἶναι Χριστὸν D. τὸ Χριστὸν εἶναι Ἰησοῦν 47. εἶναι Χριστὸν Ἰησοῦν Ε. πε-
ρι Ἰησοῦ Χριστοῦ Versio Syra prior, sed posterior habet περι cum obelo.
1. ἡγέμετο δὲ ἐν τῷ τῇ Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα] ἡγέμετο δὲ τοῦ Παύλου κατὰ τὴν ἰδίαν βουλὴν
πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσόλυμα, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα ὑποσφείρειν εἰς τὴν Ἀσίαν. Διελθὼν δὲ D. Versio Syra postfer, in marg.
Ἀπολλῶν] Ἀπολλων A. 40. Ἀπολλῶ 2. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Bogardi, Colinaei.
ἀνωτερικὰ] ἀνωτερικὰ 25. 26. Theophylactus.
ἐλθεῖν] κατελθεῖν AE. 13. 14. a prima manu. 15. 33. 34. 40. 47. Hieronymus c. Lucifer V. ἔρχεσθαι D.
εὐρών] εὐρεῖν A. 15. 36. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1392.
2. εἶπε] + τε A. 15. 36. probante J. Millio prol. 1392. + δὲ Versio Vulg.
πρὸς αὐτούς] — 4. a prima manu. Versio Copt. probante J. Millio prol. 1392.
εἶπον] — ADE. 40. Codices Latini. Versio Syra posterior, probante J. Millio prol. 974. εἶπαν Lect. 2.
πρὸς αὐτὸν] αὐτοῖς 40. εἰ posterior] — D. a prima manu.
ἔστιν] λαμβάνουσιν τινες D. a prima manu.

Versio Vulg. exhortati.

- συνεβάλετο] Demosthenes σὺ δὲ τίς συμβέβλη-
σαι περὶ ἡ τινὰ ὑποπείκας; Isocrates πλείους συν-
εβάλλετο τρήρεις εἰς τὸν κοινὸν τῆς ἑλλάδος κίνδυνον. Anti-
phon. εἰδὼν συμβεβλημένους εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτη-
ρίαν. Aristoteles de Senfat. 5. ὅτι μὴν εἰς συμβάλλεται
εἰς τὴν τροφὴν τὸ σφραγιστὸν, ἢ σφραγιστὸν, δηλοῦν. Xenoph-
phon de Conjugibus. καὶ εἰς τὸ τοῦ λογίζεσθαι, πο-
τερος ἄρα ἀριθμῷ πλείω συμβεβληταὶ ἡμῶν. Plato de
Rep. I. μέγα μέρος εἰς τὸ τοῦ ἢ τῶν χρημάτων κτήσις
συμβάλλεται. Herodotus IV. 50. τέττοις δὲ τῶν καλῶν
λεχθέντων καὶ ἑλλαν πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον
ὑδαρ, γίνεται ὁ ἴστρος. Polybius p. 1064. ταῖς μὲν συμ-
μαίσεσιν ἐδὲν οἱ τ' εἰς συμβαλλέσθαι πρὸς τὸν κίνδυνον. p.
1066. μηδὲν γὰρ τῶν ἐφεσίων δυναμένων συμβάλλεσθαι
τοῖς παροσάταις. Arrianus Epict. III. 22. οὐ μὲν πλεί-
ονα τῇ κοινῇ συνεβάλετο πρὸς τὴν σωτηρίαν αὐ-
τοῖς. conferre, conducere, prodesse.
διὰ τῆς χάριτος] Rom. XII. 3. XV. 15. per elo-
quentiam suam.

28. ἐπιδεικνύς] Isocrates de Big. ἐπιδείξειν παιδεί-
σεως. Plato de Prodicō ἰδίᾳ ἐπιδείξιν ποιῆσαι. Plut.
Æschine p. 840. D. ἀνέγνω τὸν τοῖς Ῥωδοῖσι τὴν κατὰ
κτιστοφῶντος λόγον ἐπιδεικνύμενος. Athenæus III. p. 90.
C. δείξει λόγον δημοσίᾳ ποιέμενος. VI. p. 270. D.
πληθύνει ἀγορῆς, ἔγω γὰρ τις τῶν σοφῶν τὴν δόξαν ἄ-
ρην ἐκάλει. Nazianzenus de V. sua. τῶν μὲν γὰρ εἰς
εἰς ἐπιδείξειν λόγον ἐν μακροχρόνῳ συλλόγῳ.

1. τὰ ἀνωτερικὰ] Herodotus I. 72. ἔγω ὁ Ἄλως πο-
ταμὸς ἀποτάμει σχεδὸν πάντα τῆς Ἀσίας τὰ κάτω ἐκ
θαλάσσης τῆς ἀπὸ τῶν Κύπρου εἰς τὸν εὐξείνιον πόντον. 95.
Ἀσσυρίαν ἀρχοῦσαν τῆς ἡνῶ Ἀσίας ἐπ' ἔτι ψκ. 103. ὁ
τῇ Ἄλως ποταμῷ ἡνῶ Ἀσίᾳ πᾶσαν συστήσας ἐαυτῷ. 139.

ἄρχοντα τῆς ἡνῶ Ἄλως ποταμῷ Ἀσίας. 142. ἔτι γὰρ
τὰ ἡνῶ αὐτῆς χάρις τωτὸ ποιεῖ τῇ Ἰωνίᾳ, ἔτι τὰ κάτω,
ἔτι τὰ πρὸς τὴν ἴω, ἔτι τὰ πρὸς τὴν ἑσπέρην. 177. τὰ μὲν
νῦν κάτω τῆς Ἀσίας Ἀρπαγὸς ἀνάστα ἐποίησεν, τὰ δὲ ἡνῶ
αὐτῆς αὐτὸς Κύρος. IV. I. τῆς γὰρ ἡνῶ Ἀσίας ἦρχαν, ὥς
καὶ πρότερον μοι εἰρηται, Σκύθαι ἔτι δὲ ὄντα λ. VII.
20. ὅτε Σκύθαι — εἰς τὴν Μηδικὴν χώραν ἐμβαλόντες·
σχεδὸν πάντα τὰ ἡνῶ τῆς Ἀσίας καταστρεψάμενοι ἐνέμονα
το. 173. ἢ πρὸς Μακεδονίᾳ τῆς κάτω εἰς Ἀσσυρίαν φέ-
ρει παρὰ Περσὶν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Ὀλύμπου τῷ ἔρειος
ἰόντα καὶ τῆς ὁσσης — κατὰ τὴν ἡνῶ Μακεδονίᾳ διὰ
Περσέων κατὰ Γόνον πλὴν. Thucydides I. 7. τὸν δ' ἑλ-
λων, ἔσοι, ὅστις εἰς θαλάσσεια, κάτω ἡνῶ. Schol. ἦτοι
ἐγγὺς τῆς θαλάσσης. 120. τὰς δὲ τὴν μεσογείαν μᾶλλον
καὶ μὴ ἐν πόρᾳ κατακημένους εἰδέναι χρὴ, ὅτι τοῖς κάτω
ἢν μὴ ἀμύνουσι. Schol. τοῖς παραλλοῖς II. 83. οἱ ἀπὸ
θαλάσσης ἡνῶ Ἀκαρῆνες. Theophrastus H. P. IV. 4.
τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἡνῶ τῆς Συρίας ἀπὸ θαλάττης πρὸς ἡ-
μερῶν. VIII. 3. καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ἡνῶ τόπων ὑπὲρ Μέμ-
φιν. de ventis μὴ πνῦ κατ' αὐτὴν τὴν Αἴγυπτον τὴν εἰς
θαλάσσαν τὸν Νότον — ἀλλὰ τὰ ὑπὲρ Μέμφιδος —
τὸ δ' αἴτιον, ὅτι κοίλη τὰ κάτω ἢ Αἴγυπτος, τὰ δ' ἡνῶ
ἐψηλότερα. Stephanus. ὑπερβόρειος — Δαμάσκειος δ' ἐν τῷ
περὶ ἰθιῶν, ἡνῶ Σκυθῶν Ἰσσηδὸνας οἰκῶν, τῶν δ' ἡνῶ-
τέρων Ἀρμενίας, ἡνῶ δ' Ἀρμενίας τὰ Ῥιπίαια ὄρη —
ὑπὲρ δὲ τὰ ὄρη ταῦτα ὑπερβόρειος καλεῖται εἰς τὴν ἰτέραν
θαλάσσαν. Diodorus S. IV. 55. εἰς τὴν Φονικὴν κομι-
σθῆναι, ἐντεῦθεν δ' εἰς τὰς ἡνῶ τόπους τῆς Ἀσίας ἀναβάσαν
Steph. χαρμῶνται — ἑλλανικὸς ἐν κλήσει ἰθιῶν καὶ πό-
λεων, κερκετῶν δ' ἡνῶ οἰκῶν Μόσχοι καὶ χαρμῶνται,
κάτω δ' Ἠνιόχοι, ἡνῶ δ' Κοραῖοι. Eustathius in Od.
θ. p. 311. 44. οἱ μῦθοι λύκιοι καὶ ἄλλως ἰθιῶντες εἰ-
πὴν τὰς ἡνῶ χώρας, τὰς ἡνῶ γὰρ λέγουσι. in Od. χ. p.
771. 32. λέξις αὕτη γνῶριμος τοῖς περὶ Σινώπην ἡνωτέρῳ
Dddd 2 οἷο

σαμεν. Εἶπε τε πρὸς αὐτὸς· Εἰς τί ἔν βαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννης 3
βάπτισμα. Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ 4
λέγων, εἰς τὸ ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύωσι, τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ.
Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τῷ 5
Παύλῳ τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτὸς· ἐλάλην τε γλώσσαις, καὶ 6
προεφύττειον. Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, 7
ἐπαρρησιάζετο, ὅτι μῆνας τρεῖς διδασκόμενος καὶ πείθων τὰ πρὸς τὴν βασιλείαν τοῦ 8
Θεοῦ. Ὡς δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθον, κακολογῶντες τὸ ὅδον ἐνώπιον τοῦ πλῆθους, 9
ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν, ἀφώρισε τὸς μαθητὰς, καθ' ἡμέραν διδασκόμενος ἐν τῇ σχολῇ.

3. εἶπε τε] ὁ δὲ εἶπεν AE. 33. 34. Versio Vulg. Hieronymus. εἶπεν δὲ D. 17. 18. 21. εἶπεν ἔν Versio Syra posterior, πρὸς αὐτοῦς] — ADE. 18. 36. 38. Versio Vulg. Syra posterior, probante J. Millio prol. 1408.
ἐν] — Versio Syra posterior, Codices Latini. δὲ] — Versio Syra posterior.
εἶπον] ἔλεγον D. εἶπαν AE. 1. Ἰωάννης] Ἰωάνης D.
Ἰωάννης βάπτισμα] βάπτισμα Ἰωάννης E. 31.
4. δὲ] τε 1. 56. Theophylactus. + ὁ D. 3. Ἰωάννης] Ἰωάννης D.
μὲν] — AD. 15. 18. 40. Codices plurimi, teste Millio & probante prol. 974. J. A. Bengelio. Versio Copt. μετανοίας] + παντὶ 5. 8. Editio Colinaei. τὸ posterior] — D.
Χριστῷ] — AE. 25. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Aethiop. Hieronymus, probante J. Millio prol. 974. J. A. Bengelio.
Ἰησοῦ] — D. + εἰς ἄφeson ἀμαρτιῶν Hieronymus c. Lucifer.
5. δὲ] + τὸτο D. + ταῦτα Versio Syr. τῷ] — D. a prima manu.
Ἰησοῦ] + Χριστῷ εἰς ἄφeson ἀμαρτιῶν D. Versio Syra posterior cum asterisco. + Χριστῷ Versio Syr. prior; Hieronymus. — Millius prol. 974.
6. ἐπιθέντ] + ἐπ' 25. 27. 29. 33. 36. Cyrillus Catech. p. 206.
τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας] χεῖραι τοῦ Παύλου D. τὰς] — A. 1. 31. 47.
ἦλθε] εὐθέως ἐπέπεσεν D. Hieronymus + εὐθέως Codices Latini.
τῷ] δὲ D. 25. — 31. γλώσσαις] + ἱεραῖς, τινες δὲ Versio Syra posterior in margine. ἐπροφύττειον AD. 1. 15.
7. δεκαδύο] δώδεκα ADE 31. 36. 40. Chrysostomus. ὡσεὶ] — Versio Syr. T. Beza.
8. δὲ] — 37. 56. + ὁ Παῦλος D. 23. Versio Syr. Aethiop.
συναγωγὴν] + ἐν δυνάμει μεγάλῃ D. Versio Syra posterior in margine.
ἐπαρρησιάζετο] ἐπαρρησιάζατο E. ἐπὶ] ὡσεὶ 18.
ἔτι μῆνας τρεῖς] comma apponunt 1. 2. 4. Editio Erasmi.
μῆνας] ἡμέρας 16. 23. 37.
τῷ] — D. Versio Vulg. Syr. Θεοῦ] κυρίως 15. 18. 36;
9. ὡς δὲ τινες] τινες μὲν οὖν αὐτῶν D.
ἐσκληρύνοντο] ἐσκληρύνοντο Editio Erasmi 3. 4. 5. Typothetae vitio.
ὅδον] + τῷ κυρίως E. 31. Versio Vulg. + τῷ Θεῷ 5. 8. Versio Syr.

οἰκίσαι πρὸς Βορρῶν. Libanius O. XI. p. 354. D. εὐς Ἰωνίας ἀνέβη. de Antiocho M. Aristides Aegyptiac. p. 345. πολλὸν πλεῖον ὁ αἰὼν τόπος αὐτόθεν, ἥπερ ὁ πρὸς θάλασσαν. S. S. IV. p. 339. Σευήρος μὲν ἐκ τῶν ἀναθι χειρῶν εἰς τὴν ἔφeson κατέει. ep. pro Smyrna. p. 515. σεισμῶν πότε καὶ λιμῶν συνεχῶν συμβάντων περὶ τὸν κατωτόπον τῆς Ἀσίας. Platon. II. p. 157. τῆς κατω χώρας οὐκ ὀλίγης ἀπέστησαν. Schol. τῆς παραθαλασσίας, λέγει δὲ τὴν Ἰωνίαν. Justinus XLI. 4. 2. Hi postea [parthi] diducitis Macedonibus in bellum civile, cum ceteris superioris Asiae populis Eumenem secuti sunt. Xenophon. scripsit Κύρε ἀναβαίνον, quia nimirum Graeci mare trajicientes & in Asia a mari recedentes dicebantur ἀναβαίνειν, tum patriae suae tum maris ratione. sup. XVIII. 23. ab occidente orientem versus.

3. Quos Apollo docuerat, sup. XVIII. 25.
9. σχολῇ] Plut. de Aud. p. 42. A. οὐκ εἰς θέατρον, ἐδὲ ἀδείον, ἀλλ' εἰς σχολὴν καὶ διδασκαλεῖον. p. 43. E. τῶν φιλοσόφων ἐν ταῖς σχολαῖς ἀκροῖν. Arat. p. 1040. E. τὸς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς. ζήτηντας. Petricl. p. 171. D. ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν φιλοσόφων... τὸς ἐν ταῖς σχολαῖς τὰς μυριάδας διδασκοντας.
Τυράννης] Inscriptio ap. Tournefort. Τυράννης — τὴν πρόνοιαν τῆς παρασκευῆς, καὶ τῆς ἀνταποστάσεως τῆς ἀνδριανίας ποιοσάμενος. Libanius Ep. 692. Τύραννος ἔστω καὶ ἀνὴρ χρηστὸς, καὶ ἰατρὸς ἀγαθὸς, καὶ ἡμῶν φίλος. 2. Maccl. IV. 40. Suidas. Τύραννος, σοφιστὴς περὶ τῆς ἀσπασίας καὶ διαι-

ρίσεως λόγος βιβλία i. Jof. A. XVI. 10. 3. σαρματαφύλακες ἦσαν Ἡρώδῃ δύο ἱεκουδὸς καὶ Τύραννος.

II. ἐ τὰς τυχέσας] Versio Vulg. non quaslibet. Codices Latini. non modicas. Dinarchus in Demosth. ἀρ' ἡμῶν δοκεῖ μικρῶν κακῶν, ἢ τῶν τυχόντων ὅλη τῇ ἑλλάδι αἰτίος γενεῖσθαι Δημοσθένους; — ἐ γὰρ περὶ μικρῶν ἐδὲ τῶν τυχόντων ἐν τῇ τήμῳ ἡμέρᾳ δικάζεται. Polybius I. 42. ἐ τὴν τυχεῖσαν ἀπορίαν παρείχετο τοῖς ὑπεκιντοῖς. 53. ἐκ εἰς τὴν τυχεῖσαν ἦλθεν διατροπὴ. 56. οὐ μικρὰς ἐδὲ τὰς τυχόντας Ῥωμαῖοις ἀγῶνας καὶ κινδύνους παρεσκεύασε. Longinus 16. ταῦτ' ἐκ ἀν' ἡ τυχεῖσα μεγάλως ἔει μερὶς. 6. ὁ τῶν Ἰσθμίων δεσπομότης ἐκ ὁ τυχῶν ἀνὴρ. Xiphilinus Nerva. ταμυχῆς ἐν γενομένης ἐ τῆς τυχεύσεως. Phlegon. de mirab. ἐ ἀπορίᾳ καθιστάμενος ἐ τῇ τυχεύσῃ. Artemidorus praefat. μετὰ κατασκευῆς ἐ τῆς τυχεύσεως ἀντιτάξασθαι. I. 22. πονίαν καὶ ἀτυχίαν ἐ τὴν τυχεύσαν. II. 13. κινδύνους ἐ τὰς τυχόντας. 23. κινδύνους ἐ τὸν τυχόντα. 26. ζημίαν οὐ τὴν τυχεύσαν. III. 16. περισμῶν οὐ τὸν τυχόντα. 20. φροντίδας οὐ τὰς τυχεύσας. 64. φόβους καὶ κινδύνους ἐ τὰς τυχόντας. Athenaeus IX. p. 402. C. οἵτινες οὐ τὴν τυχεύσαν ἡδονὴν παρείχον ἡμῶν. Sepsus Empir. a. Astral. 38. περὶ ἀν' ἐκ ἡ τυχεύσα παρ' αὐτοῖς ἐστὶ — διαφωρία. Porphyrius de Abstin. I. 7. ἀνίστοι ἐπεφύμισαν τὴν ἀνθρώπου σφαγὴν, καὶ ἀτιμίας οὐ τὰς τυχεύσας προσῆψαν. V. Pythag. 19. οὐδ' ἡ τυχεύσα ἦν παρ' αὐτοῖς σιωπῇ. Inf. XXVIII. 2. Plut. de lib. ed. p. 3. D. τιτῶς καὶ τροφῆς οὐ τὰς τυχεύσας. F. μὴ τὰς τυχόντας μύθος τοῖς παιδίοις λέγειν. Herodotus II. 3.

10 λῆ Τυράννης τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο ὥστε πάντας τὰς κατοικούντας τὴν Ἀ-
 11 σίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τῆς Κυρίης Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. Δυναμίς τε καὶ τὰς
 12 τυχεύσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῆς χειρὸς Παύλου ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς ἀσθενούντων ἐπιφύ-
 13 ροῦς, ἀπὸ τῆς χρωτὸς αὐτῶν σιδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσονται ἀπ' αὐτῶν τὰς
 14 νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχονται ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν δὲ τινες
 ἀπὸ τῆς παρερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τῆς ἐχονίας τὰ πνεύματα τὰ
 πονηρὰ τὸ ὄνομα τῆς Κυρίης Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὴν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦλος
 14 κηρύσσει. Ἦσαν δὲ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ αὐτῶν, οἱ τῷτο ποιῶντες.
 Ἀπο-

ἐκείτων] + πάντος 4. 16. 23. 37. 56.
 πληθύν] + τὸ ἰθὺν DE. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
 ἀποφύγει] τότε ἀποφύγει ὁ Παῦλος D. Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.
 ἀφάρσις] + τοῦ κυρίου in V. L. Editionis Bogardi.
 μαθητῶν] + τὸ D. 40.
 σχολῇ] συναγωγῇ 43. διαλεγόμενοι] ἐν] + τῇ 40.
 τινός] — A. 27. 29. Codices Latini. + αὐτοῖς 40. Τυράννης] τυραννὶς D. 3. 21. 43.
 10. πάντας τὰς κατοικούντας] πάντες οἱ κατοικοῦντες D. a prima manu, + ἀπὸ ὅρας 8. ἕως δεκάτης D. Versio Syr. post. cum asterisco.
 ἀκοῦσαι τὸν λόγον] ἤκουσαν τοὺς λόγους D. a prima manu.
 ἀκούσαι] — Versio Syr. posterior.
 Ἰησοῦ] — ADE. 13. 15. 18. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. probante J. A. Bengelio.
 Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας] Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας D. a prima manu.
 11. τς] διὰ D. a prima manu. sed Versio Latina: etiam, Versio Syr. posterior. Theophylactus.
 ἐποίει ὁ Θεός] ὁ Θεὸς ἐποίει ADE. 31. Codices Latini. 12. καὶ prius] — 3.
 ἐπιφύροῦς] ἀποφύροῦς AE. 13. 15. 18. 25. 27. 29. 36. 40.
 ἢ] καὶ 7. Versio Vulg. Cyrillus Cat. p. 206. 218. + καὶ D. τὰ posterior] — D.
 ἐξέρχονται ἀπ' αὐτῶν] ἐκπορεύονται ADE. 13. 15. 18. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque. ἐκπορεύονται ἀπ' αὐτῶν
 14. a prima manu.
 13. τινες] + καὶ AE. 3. 5. 6. 7. 8. 14. a prima manu. 15. 18. 25. 31. 36. 40. Editio Colinaei, Versio Vulg.
 Syr. probante J. A. Bengelio.
 ἀπὸ] — AE. 14. 15. 18. 31. a prima manu. 33. 36. 40. probante J. A. Bengelio. ἐκ D. 31. 43.
 ὀνομάζειν] ὀνοματίζω 15. 18. τοῦ] — D. a prima manu.
 Ἰησοῦ] — 33. 34. + χριστοῦ D Versio Arab.
 ὀρκίζομεν] ὀρκίζω ADE. 13. 25. 33. 35. 40. Versio Vulg. Copt. probante J. Millio prol. 974. ἐξορκίζομεν
 15. 18. 27. 36. ὑμᾶς] + διὰ 8. Versio Vulg. ὁ] — ADE. 1. 40. 47. 56. Chrysostomus.
 14.] ἐν οἷς ἐ υἱοὶ Σκευᾶ τινὲς ἱερεῖς ἠθέλησαν τὸ αὐτὸ ποιῆσαι. ἔθω] εἶχαν τὰς τοιαύτας ἐξορκίσαι. καὶ εἰσελθόντες πρὸς
 τὸν δαίμονα ἐξέλεον ἡξάντο ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα λέγοντες· παραγγέλλομεν σοὶ ἐν Ἰησοῦ, ὃν Παῦλος κηρύσσει, ἐξελεῖν D
 Versio Syr. posterior in margine, sed post ἐν οἷς ἐ addit ἐπὶ αὐτῶν.
 τινες] + ἐ 43. probante J. Prisco. τινὲς] E. 36. probante J. A. Bengelio. υἱοὶ] — 31.
 υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ αὐτῶν] Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ αὐτῶν υἱοὶ AE. 14. a prima manu. 15. 18. 40. Versio Syr.
 Σκευᾶ] Σκευᾶ A. οἱ] — A. 14. a prima manu. 15. 18. Versio Syr.

16. οὐ τὸν τυχεύοντα ἀγῶνα III. 12. 11. οὐχ ὁ τυ-
 χων ὄλεσθαι. Diogenes L. Chrysyp. VII. 179. οὐχ ὁ
 τυχων ἐγένετο κατὰ φιλοσοφίαν. Aelianus V. H. VI.
 12. ἢν δὲν γινώσκω οὐ τυχεῖν τοῖς ἀνθρώποις εἰς σωφροσύνην.

12. Euripides Hippol. 513. Δεῖ δ' ἐξ ἐκείνης δῆτι
 τῆς πονηρίας Σημίον, ἢ λόγον τιν, ἢ πέπλον ἀπο-
 λαβεῖν, συνάψαι· ἐκ δούκων μίαν χάριν. Schol. δεῖ φησὶν αὐ-
 τῇ φαρμάκῃ σημίον ἐκ τῆς Ἰππολύτης τι λαβεῖν, — κρα-
 σπίδου ἀπόσπασμα — τὸ δὲ ἀπόσπασμα ἐσθλὸς ἐπα-
 ρειδῆς ἀποσπασματι τῆς ἐσθλῆς Φαίδρας συνάπτειν.

χρωτὸς] Plut. Alex. p. 666. B. τῷ χρωτὸς ἡδιστον
 ἀπέπει, καὶ τὸ σῶμα κατέχεν εὐωδίαν, καὶ τὴν σάρκα πα-
 σαν, ὥστε πληρῆσαι τῆς χρωτὸς. Sympol. I. 6. λέ-
 γεται δὲ καὶ τῷ χρωτὸς ἡδιστον ἀποπνῖν, ὥστε καταπιμπλά-
 ναι τῆς χρωτὸς εὐωδίας ἀρωματίζεσθαι. Od. τ. 72.
 καλὰ δὲ χροῖ· ἔμματα ἐμμαι. exterior pars corporis,
 species externa.

Xenophon Paed. V. νόσος ἀπαλλαγῆναι. Lucianus
 Abdic. 26. ἴω καὶ ταύτην, καὶ ἀλλάττει ἡδὴ τῆς νόσου.
 Galenus de Compos. Medic. per part. Corp. IX. τῷ-
 τῷ ἴσμεν πολλὰς χρησάμενους, καὶ τῆς νόσου ἀπαλλαγέντας.

σιδάρια ἢ σιμικίνθια] Ammonius in Cod. 10. 11.
 16. 36. & Theophylactus σιδάρια δὲ καὶ σιμικίνθια
 ἀμφότερα νομίζω λησθῆναι εἶναι, πλὴν τὰ μὲν σιδάρια ἐπὶ
 κεφαλῇς ἐπιβάλλονται· τὰ δὲ σιμικίνθια ἐν ταῖς χερσὶν
 κατέχουσιν οἱ μὴ δυναμένοι ὀνόματα φορεῖν, οἳ εἰς οἱ φο-
 ρῶντες ὑπατικές σόδας, ἤγαν εἶναι πρὸς τὸ ἀπομαρτυρῆσαι
 τὰς ὑγιεινὰς τῆς προσώπου, εἶναι ἰδρωτάς, πύελον, δά-

κρυα καὶ τὰ ὁμοῖα. σιδάρια τὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῇς σκεπάσ-
 ματα· σιμικίνθια τὰ τῆς χρωτὸς ἀποσμήκοντα. Maxi-
 mus Q. 37. ἐγχείρια εἶναι φασὶ τὰ σιμικίνθια. Petro-
 nius 94. ego suspendio vitam finire constitui, &
 jam femicinctio stantem ad parietem spondam
 vinxeram, cervicisque nodo condebam. Glossa-
 rium σιμικίνθιον. Zona minus lata. Vopiscus Aurelia-
 no. 48. donasse oraria populo Romano. Martialis
 Apophor. 151. Semicinctium. Det tunicam di-
 ves: ego te praecingere possum. Effem si locuples,
 munus utrumque darem. Suidas σιμικίνθιον, φακῶ-
 λια, ζωνάρια. & Lexicon MS. κυρίως δὲ τὸ ρινώμακ-
 τρον, ὃ εἰς μυζομαίνοντες.

13. παρερχομένων] Dionysius Hal. VI. 86. παύσαι-
 σθε — λέγοντες, ὡς ἐξεβλήθητε τῆς πατρὸς, ὡς ἀλλήτως
 καὶ πτωχοὶ περιέρχοντο. Circulatorēs.

ἐξορκιστῶν] L. 13. 1. de extraordinar. cognitt. D.
 Si, ut vulgari verbo impostorum utar, exorciza-
 vi, non sunt ista medicinae genera, tamen si sint,
 qui hos sibi profuisse cum praedicatione adfirmant.
 Manethon Apotelesm. V. 303. καὶ μαγικῇ συνεί-
 πίεται τὰ πνεύματα φύγῃ, καὶ κρυφίαις βίβλοις ἐπα-
 γαλλομένους περιέρχοντο. Horatius Epist. I. 1. 3. 4. sunt
 verba & voces, quibus hunc lenire dolorem Pos-
 sis, & magnam morbi depellere partem. Matthaei
 XII. 27.

14. Σκευᾶ] Appianus B. C. II. p. 762. τῷ Καί-
 σαρὸς στρατῷ λοχαγός, ὁ Σκευᾶς ὄνομα ἦν. Horatius Ep-
 ist.

Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸ Παῦλον ὅτι- 15
 σμαι· ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστὲ; Καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦ- 16
 μα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴχυσεν κατὰ αὐτῶν, ὥστε γυμνὰ καὶ τετραυ-
 ματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τῆς οἴκης ἐκείνης. Τῆτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ 17
 Ἑλλήσι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἐφεσον καὶ ἐπέπεσε φόβος ὅτι πάσης αὐτῆς, καὶ ἐμεγαλύ-
 νειο

15. ἀποκριθὲν δὲ] τότε ἀπεκρίθη D Versio Syra posterior, & edita in margine.

ἀποκριθεὶς δὲ 18.

πονηρὸν] + καὶ D. ex emendatione.

εἶπεν] + αὐτοῖς AD 14. a prima manu. 15. 18. 27. 31. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Corp. Chrysostomus.

τίνας] τίνος 36.

ἐπ' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν] ὁ ἄνθρωπος, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, ἐπ' αὐτοῖς E. ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτῆς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν A. 31. 40. + εἶπεν αὐτοῖς 36.

κατακυριεύσας] κατακυριεύσας AE 1. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 21. 23. 26. 28. 31. 32. 37. 38.

45. 46. 47. Editio Complut. Stephani i. Plantin. Genev. Theophylactus. κυριεύσας D. κρατήσας 15. 18. 36. αὐτῶν prius] — E. ἀμφοτέρων AD 5. 8. 15. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. Syra posterior, probante J. Millio

prol. 974. J. A. Bengelio in Gnom.

17. ἐγένετο γνωστὸν] γνωστὸν ἐγένετο 31. 40.

Ἰουδαίοις τε Ἑλλήσι] — 3.

ἐπέπεσε] ἐπέπεσε ADE Theophylactus.

Ἰησοῦ] + χριστοῦ Versio Syr.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

16. ἐμεγαλύνει] ἐμεγαλύνει D. ἐπ' αὐτοῖς E.

pist. I. 16. 1. Quamvis Scaeva satis per te tibi confulis.

15. *Isaeus* de success. Cironis. Καίτοι εἰ μὴ ἦν θυγατρίδος κίρανος, οὐκ ἂν ταῦτα διαμολογέτο, ἀλλ' ἐκείνης ἂν τὰς λόγους ἔλεγον· σὺ δὲ τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ γινώσκω σε.

16. 2. *Macc.* XI. 12. *Od.* ξ. 220. ἐπάλμυρος ἔγχυε ἔλεγον. *Livius* III. 11. qui obvius fuerat mulcatus nudatusque abibat. *Tibullus* I. 2. 25. Nec finit, occurrat quisquam, qui corpora ferro vulneret, aut rapta praemia veste ferat. *Dio.* C. LXI. ἀποδύαν τὰς ἀπαντῶντας, παῖων, τιτρώσκων.

18. *Pfal.* XXXVIII. 19. conf. comm. 19.

19. περιέργα] *Philostratus* p. 175. Νέρον οὐ ζυνοχόρει φιλοσοφῆν, ἀλλὰ περιέργον αὐτῷ χρήματα οἱ φιλοσοφῶντες ἐφαίνοντο, καὶ μαντικὴν συσκευάζοντες. *Herodianus* IV. 12. 6. περιεργότερος γὰρ ἂν οὐ μόνον τὰ ἀνθρώπων πάντα εἰδέναι ἤθελεν, ἀλλὰ καὶ τὰ θεῶν τε καὶ δαιμόνων πολυπραγμοσύνη — τὴν τε πανταχόθεν μάχης, καὶ ἀερονομίας τε καὶ θύτας μυητέμπτετο. *Isidorus* III. 139. οὐ τὴν παρὰ χελδαίοις περιέργον παίδευσιν ἔμαθον οἱ παῖδες οἱ τρεῖς, καὶ ὁ Δανιὴλ. *Eusebius* c. Hierocl. p. 450. 456. περιεργασθαι de mortuorum consultatione & ritibus magicis. *Epiphanius* H. 30. *Plato* Apol. Socrat. Σωκράτης ἀδικεῖ, καὶ περιεργάζεται ζητῶν τάτε ὑπὸ γῆς καὶ τὰ ὑπεράνω. *Galenus* de facult. Medic. simpl. 6. Κίχρησι πρὸς περίεργα, καὶ ἄλλα μαγικὰ καὶ περιεργὰς μόνον, οὐδὲ ἔξω τῆς ἱατρικῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ ψευδοῦς ἀπάσας. — *Περικράτης* — ἄνθρωπος τ' ἄλλα περιεργὸς ἰκανῶς, ἢ γουτεῖας οὐκ ἀπηλλαγμένους. *Artasena-*

tus II. 18. ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐχ ὡς προαγωγὸς τῶ ποθέντι προσήλθεν, ἀλλὰ τίς ἐν αὐτῷ περιέργων ἰδοῦκε. *Gregorius* Nyss. de V. Mosis. περιέργον δὲ μαγικὰ καὶ διά τινος βαλάνου — ὡς τέχνη μὲν ἦν ἰοανιστικὴ, δαιμόνων δὲ τινι συνεργίᾳ χηλατῶς ἦν, ἐπάγων τοῖς ἀνθρώποις περιεργότερος τινι δυνάμει τὰ ἀνέκτα. *Catullus* Epigr. 7. Quae nec pernumerare curiosi possunt, nec mala fascinare lingua. *Horatius* Epod. 17. Jamjam efficaci de manus scientiae, supplex & oro regna per Proferpinae, per & Dianae non movenda numina, per atque libros carminum valentium Refixa coelo devocare fidera — an quae movere cereas imagines ut ipse nosti curiosus, & polo deripere lunam vobiscus possunt meis, possum crematos excitare mortuos, desiderique temperare pocula, plorem artis

in te nil habentis exitus? *Schol.* Cod. 40. & Glossar. περιέργα, τὰ γουτεῖα.

Antoninus XI. 23. ἐν τοῖς ἐφεσίῳ γραμμασιν παραγγέλλεται ἔκαστος, συνεχῶς, υπομιμνησκέσθαι τῶν παλαιῶν τινος τῇ ἀρετῇ χρησαμένους. *Menander* in Puero ap. *Suidam*. ἐφεσία τοῖς γαμῶσιν ἔτος περιπατεῖ λέγων ἀλεξίφάρμακα. *Εἰρημολ.* ἐφεσία ἀλεξίφάρμακα ἢ γραμματα, ὁνόματα ἅτλα καὶ φωναὶ ἀντιπαθεῖαν φυσικὴν ἔχουσαι. *Suidas* & *Eustathius* in *Od.* τ. p. 694. 35. καὶ παροιμία τὰ ἐφεσία γραμματα ἐπὶ τῶν ἀσαφῶν τινα λαλόντων καὶ δυσπαρακολυβητῶν. ἐπιδόει γὰρ τινος φασὶν ἐκείναι ἦσαν, ὡς καὶ κροῖσος ἐπὶ τῆς πυρᾶς ὑπὸν ἀφελήθη καὶ ἐν ὀλυμπίᾳ δὲ φασὶ Μιλησίῳ καὶ ἐφεσίῳ παλαιόντων, τὸν Μιλήσιον μὴ δύνασθαι παλαίειν, διὰ τὸ τὸν ἑταῖρον περὶ τῶ ἀσφαλῶς ἔχειν τὰ ἐφεσία γραμματα, ὧν γνωσθέντων καὶ λυθέντων αὐτῷ τρικκοτάκις τὸ ἐξῆς πειθεῖν τὸν ἐφεσίον. Πανσυνίαις δὲ φησιν ἐν τῷ κατ' αὐτὸν ρητορικῷ Διέξικῳ, καὶ ὅτι φωναὶ ἦσαν τὰ ἐφεσία γραμματα, φυσικὴν ἐμπειρίαν ἔχουσαι ὡς ἀλεξίφάρμακα, καὶ καὶ Κροῖσος ἐπὶ πυρᾶς φησι καὶ αὐτὸν εἰπεῖν καὶ ὅτι ἀσφαλῶς καὶ ἀνιγνόμενα δόκιμα ἐπὶ παδῶν, καὶ ζώνης, καὶ σιφάνης ἐπιγεγράφθαι τῆς Ἀρτέμιδος τὰ τοιαῦτα γραμματα. *Athenaeus* XII. p. 548. C. διὰ πρεπόντως ἂν τις εἴποι τῷ σοφῷ τέτῳ φιλοσόφῳ τὰ ἐκ τῆς Ἀναξίλα αὐτοποιεῖς ξανθοῦς τε μύροις χρῶτα λιπαίνων, χελιδνὰς δ' ἔλκων, βλαύτας σόραν, βολβὰς τράγων, τυρὸς κάπτων, ὧς καταπταῖν, κήρυκας ἔχων, χίον πίνων, καὶ πρὸς τέτοις ἐν σκυταρίοις ραπτοῖσι φέρων ἐφεσίᾳ γραμματα καλὰ. *Plut.* Sympos. VII. 5. οἱ Μάγοι τὰς δαιμονιζομένους κτελεύουσι τὰ ἐφεσία γραμματα πρὸς αὐτοὺς καταλέγειν καὶ ὀνομάζειν. *Clemens* Strom. I. p. 360. τινος δὲ μυθικότερον τῶν ἰδίων καλεμένων δακτύλων σοφῆς τινος πρῶτης γνώσεως λέγεσθαι, εἰς ὅς ἦτε τῶν ἐφεσίῳ λεγομένων γραμμάτων, καὶ ἡ τῶν κατὰ Μυσικὴν εὐρεσις ῥυθμῶν ἀναφέρεται. V. p. 672. Ἀνδροκλῆς γὰρ ὁ Πυθαγορικὸς τὰ ἐφεσία καλεμένα γραμματα, ἐν πολλοῖς δὲ πολυβύλλητος ὄντα, συμβόλων ἔχειν φησι τάξιν, σημαίνειν δὲ Ἀσκιῶν μὴν τὸ σκότος, μὴ γὰρ ἔχειν τὸτο σκίαν· φῶς δὲ κατάσκιον, ἐπὶ κατασκαίει τὴν σκίαν· Λίξ τε ἔστιν ἡ γῆ κατ' ἀρχαίαν ἐπὶ ἀνιγνόμεναι· καὶ Τετρας ὁ ἐνιαυτός διὰ τὰς ὥρας· Δαιμονιζόμενος δὲ ὁ ἥλιος ὁ δαιμόνων τὰ Ἀσία τε ἢ ἀληθὴς φωνή, σημαίνει δ' ἄρα τὸ σύμβολον, ὡς κεκόσμηται τὰ θεῖα, οἷον σκότος πρὸς φῶς, καὶ ἥλιος πρὸς ἐνιαυτὸν, καὶ γῆ πρὸς παντοίῳ φύσεως γένεσιν. *Hesychius*. ἐφεσία γραμματα ἦν μὲν παλαι, ὕστερον δὲ προσέθεσαν τινες ἀπατεῶν καὶ ἄλλα. φασὶ δὲ τῶν πρῶτων τὰ ὀνόματα τάδε· ἄσκι, κατὰσκι, λίξ,

τε-

- 18 νεο τὸ ὄνομα τῇ Κυρίῃ Ἰησοῦ. Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι
 19 καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. Ἰκανοὶ δὲ τὰ θεῖα ἔργα πράξαντων, συνενέ-
 20 γκαλιν τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ
 21 ὅσον δέχουσι μυριάδας πέντε. Οὕτω καὶ κράτος ὁ λόγος τῇ Κυρίῃ ἡύξανε καὶ ἰσχυρεν.
 22 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ
 Ἀχαΐαν.

πιστευκότων] πιστεύοντων D. πιστεύοντων E 28. ἤρχοντο] ἤρχαντο Versio Syra posterior Graece in margine.
 πράξεις] ἀμαρτίας 4. 19. δὲ] — D. a prima manu. sed Versio Latina: autem. τὴν E Basilus, Chrysostomus.
 ταῖς περιεργαί] περὶ τὰ ἔργα D. a prima manu. Versio Latina: curiosā.
 συνενέγκαντες] ἐπισυνέγκαντες 15. 18. 36. + καὶ D.
 τὰς prius] — Editio Genev. τὰς 3. κατέκαιον] κατέκαυσαν E.
 καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, ἐ πύρον ἀργυρί] — 23. 37. 39. καὶ πύρον χρυσί 56.
 συνεψήφισαν] συνεψήφισον D. a prima manu. συνεψήφισαντο 14. ex emendatione.
 18. 29. 31. 38. συνεψήφισαντο 31. καὶ posterius] — D. a prima manu.
 πύρον] πύρον E. ἀργυρί] χρυσί 4. 16. 37. 56. + αὐτῶν 33.
 μυριάδας] μυριάδας D. Versio Latina: septertia ducenta. πάντε] πάντῃκοιτα 33. ex emendatione.
 20. ὁ λόγος] ἡ πίστις Versio Syr. ὁ λόγος τῇ κυρίῃ] τῇ κυρίῃ ὁ λόγος A.
 ὁ λόγος τῇ κυρίῃ ἡύξανε καὶ ἰσχυρεν, ἐ ἡ πίστις] τῇ θεῷ ἡύξανε, ἐ ἐπληρώθη D.
 κυρίῃ] θεῷ 21. Versio Syr. Aethiop. Vulg. ἡύξανε] ἡύξε 19. ἰσχυρεν] ἰσχυρεν 19.
 21. ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα] τότε D. ἐπληρώθη] ἐπληρώθησαν E.
 ἔθετο ὁ Παῦλος] Παῦλος ἔθετο D. ὁ Παῦλος ἔθετο E. ἐν] — E. 40.
 διελθὼν] διελθὼν ADE Codices Latini. καὶ] + τὴν ADE.

τετραξ, δαμναμένοις, αἰσίοις· δηλοῖ δὲ ὁ μὲν ἄσκιον, σκότος·
 τὸ δὲ κατασκίον, φῶς· τὸ δὲ λιξ γὰρ τετραξ δὲ ἐκαστοῦ δα-
 μναμένου δὲ ἡλίου αἰσίοις δὲ ἀληθές. Ταῦτα ἐν ἱεράσις ἐ ἀγία.
 συνενέγκαντες] *Thucydides* in Thef. H. Steph. συμ-
 φέρειν χρηματίας. *Thomas*. καὶ συμφέρουσιν — ἐντὶ τῷ
 ἡμῶν πρᾶγματι τινὰ φέρουσιν. Ἀριστίδης ἐν τῷ Παναθηναϊ-
 κῷ· θεοὶ δὲ συμφέροντες παρέχουσιν οἱ μὲν φυτὰ, οἱ δὲ σπέρ-
 ματα.

βίβλους κατέκαιον] *Timon ap. Sextum Empir.* a.
 Physf. 56. Πρωτογῶρη, ἔθελον δὲ τέφρην συγγράμματα
 θεῶν, ὅτι θεὸς κατέγραψ' ἔτ' εἶδεναι, ἔτε δύνασθαι,
 ὁποῖοι τινες εἴσι, καὶ οὔτινες ἀδρήσασθαι. *Diogenes L.*
Protagora IX. 52. διὰ ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν τῷ συγγράμ-
 ματος ἐξεβλήθη πρὸς Ἀθηναίον, καὶ τὰ βιβλία αὐτῷ κατέ-
 καυσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπὸ κήρυκα ἀναλεξάμενοι παρ' ἐκάστου
 τῶν κεκτημένων. *Tacitus V. Agric. 2.* Legimus, cum
 Aruleno Rustico Paetus Thraefa, Herennio Senec-
 ioni Priscus Helvidius laudati essent, capitale fuisse:
 neque in ipsos modo auctores, sed in libros
 quoque eorum laevitum, delegato triumviris mini-
 sterio, ut monumenta clarissimorum ingeniorum
 in comitio ac foro urerentur, scilicet illo igne vo-
 cem populi Romani, & libertatem senatus, &
 conscientiam generis humani aboleri arbitrabantur.
Emepbius P. XIV. 19. de Protagora Atheo. Τῶν
 Ἀθηναίων φυγῇ ζημιώσαντες, τὰς βίβλους αὐτῷ δημοσίᾳ ἐν
 μίση τῇ ἀγορᾷ κατέκαυσαν. *Cic. de N. D. I. 23.*
 Protagoras — Atheniensium jussu urbe atque a-
 gro est exterminatus, librique ejus in concione com-
 busti. *Julius Paulus V. 23.* Libros magicae artis
 apud se neminem habere licet, & si penes quos-
 cunque reperti sint, bonis ademtis, ambustisque
 his publice, in insulam deportantur, humiliores
 capite puniuntur. *Lucius XL. 29.* libri in comitio,
 igne a victimariis facto, in conspectu populi cremati
 sunt. *Suetonius Aug. 31.* quicquid fatidicorum li-
 brorum Graeci Latiniq; generis nullis vel parum
 idoneis auctoribus vulgo ferebatur, supra duo mil-
 lia, contracta undique, cremavit. *Tacitus A. XIII.*
 50. Convictumque Vespontem Italia expulit, &
 libros exuri jussit, conquitilos, lectitatosque, do-
 nec cum periculo parabantur: mox licentia habendi
 oblivionem attulit. *Ulpianus X. 2. 4. LV. §. I.*
D. fam. hercisc. Tantundem debet facere & in

libris improbatæ Lectionis, magicis forte vel his
 similibus: haec enim omnia protinus corrumpenda
 sunt. *Cod. Theodos.* l. ult. de Malef. & Mathem.
 Codicibus erroris proprii sub oculis omnium in-
 cendio concrematis. *Ammianus Marcell. XXIX. 1.*
 Deinde congesti innumeri codices, & acervi vo-
 luminum multi sub conspectu judicum concrema-
 ti sunt, ex domibus eruti variis, ut illiciti, ad le-
 niendam caeforum invidiam. *Augustinus* in Jo. Tr.
 8. Nondum venit hora mea, Er, si hoc secundum
 Mathematicos dixit, sacrilegium fecimus incen-
 dendo Codices eorum: Si autem recte fecimus,
 sicut Apostolorum temporibus factum est, non se-
 cundum eos dixit, nondum venit hora mea. Dicunt
 enim vaniloqui, & seducti seductores: vides, quia
 sub fato erat Christus, qui dicit: nondum venit
 hora mea. *Schabat* Libros Haereticorum non li-
 berant ab incendio, sed relinquunt, ut comburan-
 tur, in loco suo, una cum nominibus Dei. *Cholin*
 I. Panis haeretici est panis Samaritani, librari-
 us sunt Magici. 3. Comburantur libri haeretico-
 rum. *Gittin* Liber legis, quem scripsit haereucus,
 comburitur.

πύρον ἀργυρί μυριάδας ε.] *Xenophon Oecon.* 1. 1. 1.
 καὶ ὁ Κριτόβουλος γελᾶσας εἶπε, καὶ πῶς ἐν πρὸς τῶν θεῶν,
 οἷι, ὦ Σώκρατες, ἔφη, εὐρίν τὰ σὰ κτήματα πολέμου καὶ
 πῶς δὲ τὰ ἡμῶν, ἐγὼ μὲν εἶμαι, ἔφη ὁ Σωκράτης, αἱ
 γὰρ ἀνὴρ ἐπιτύχοιμι, εὐρίν ἂν μοι σὺν τῇ οἰκίᾳ καὶ τὰ
 ὅλα πάντα πᾶν ῥαδίως πῶς μὲν τὰ μέντοι σὰ ἀκριβῶς
 οἶδα, ὅτι πλέον ἂν εὐροὶ ἢ ἱκατοκταπλασίονα τέττα. *Poly-*
bios p. 1295. τῷ ἐλλειμνίᾳ κατὰ τὰς ἀνωτέρω χρόνους εὐ-
 ρίσκοντες p. μυριάδας δραχμῶν, νῦν εὐρίκατε π. μυριάδας.

20. κατὰ κράτος] *Hesychius.* Κατὰ κράτος, ἰσχυρῶς,
 τελείως. *Suidas* κατὰ κράτος, κατὰ πολλὴν ἐξουσίαν. *Plut.*
Apophth. Lacon. p. 213. E. ὅτι καὶ αὐτὸς φίλος αὐ-
 τῷ κατὰ κράτος ἔσοιτο. ὥς κατὰ κράτος ἐλίγχεσθαι τὸν
 Πυθαγόραν. *Xenophon* κατὰ κράτος φεύγει. *Isocras*
tes κατὰ κράτος ἐλὼν τὴν πόλιν. *Thucydides* l. 64.
 κατὰ κράτος ἡ Πετιδῶν. — ἰπλοικεύτω. II. 54. κατὰ
 κράτος πολέμῳ νίκη ἔσεται. VIII. 100. κατὰ κράτος
 αἰρήσονται τὴν ἐρεσὶν. *Lucianus* de Calum. 22. κατὰ
 κράτος αἰρήσιν. *Diodorus S. XX. 30.* κατὰ κράτος ἡ ἡσυχία
 21. ἔθετο — ἐν τῷ πνεύματι] *Dan. I. 8. Agg. II.*
 19. 1. Cor. VII. 37. inducere in animum, proponere.

Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν· Ὅτι μὲν τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με
 καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν ἀρχικονόντων αὐτῶν, Τιμόθεον 22
 καὶ Ἐρασμον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὴν καιρὸν ἐκεῖνον τὰ 23
 ραχῶν οὐκ ὀλίγων· οὐδὲν γὰρ τις ὀνόματι, δρυγοκόπος, ποιῶν 24
 ναὺς δρυγοῦς Ἀρτεμίδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν ἐκ ὀλίγων. Οὐς συνα- 25
 θροίσας, καὶ τὰς οὐκ ὀλίγα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης
 τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ὅτι· Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκρίβει· ὅτι οὐ μόνον ἔφερον, ἀλλὰ 26
 σὺν

Ἱερουσαλὴμ] ἱεροσόλυμα ADE 40. Chrysostomus.
 την prius] — E 20. 21. 31. 40. 56.
 ἐπίσχε] + τὴν 40.
 οὐδὲ] + τὴν 98 Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. + τὴν κυρίῃ Versio Vulg.
 ἀργυροῦς] ἀργυρῶν 21. Theophylactus. + ἵσως ὡς κιβώρια μικρὰ 33. 34. in ora. idem scholion habent 10. 23.
 32. est autem Chrysostomus.
 παρείχετο] παρείχει DE.
 25. ὡς] ὡς D. Codices Latini. probante J. Prisco. Versio Syr.
 καὶ] — D Codices Latini. probante J. Prisco.
 ὡς] ὡς D. Codices Latini. probante J. Prisco.
 ἡμῶν] ἡμῶν ADE 13. 18. 26. 36. 40. Versio Vulg. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.
 26. θεωρεῖτε ἐκ ακρίβει] ακρίβει D Versio Syr.
 ἀλλὰ] + ἐ AD 14. a prima manu. 18. 35. 36. 40. Versio Syr. Chrysostomus, Theophylactus.
 πάσης] ἀπάσης 40.
 οὐτὸς] τις τότε D. a prima manu. Versio Latina: quidam tunc.
 μετέστησεν] ἀπέστησεν E.
 χειρῶν] + ἀνθρώπων 33. 34. Versio Syr. Corp. Æthiop.
 κινδυνεύει ἡμῶν τὸ μέρ] τὸ μέρ κινδυνεύει ἡμῶν A.
 ἡμῶν] ἡμῶν 23. probante H. Grotio.
 22. ἐπίσχε] Xenophon Paed. V. καὶ ὅτι ἂν ἀνα-
 πνεύονται, καὶ ἐπισχῶσι τῆς πορείας. V. ἰγὼ γὰρ ἐπισχῶ-
 σαι, ἰσὶ ἂν καλῶς σὺ φησὶ ἔχειν. Demosthenes . . .
 καὶ τὸ λαμβάνειν δίκην ἐπισχῶσι ταύτας τὰς ἡμέρας. Ari-
 stophanes Nub. 495. τόπομαι, κἀπειτ' ἐπισχῶν ὀλί-
 γον ἐπιμαρτύρομαι, ἢ τι αὐδὲς ἀκαρῇ διαλιπὼν δικάζομαι.
 Xenophon G. Hr. I. δύο ἡμέρας ἐπισχῶν. Herodotus
 VII. 123. ἐπισχῶν χρόνον. VIII. 66. ἐπισχόντες ἡμέρας
 γ. 112. ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας. I. 132. ἐπισχῶν ὀλί-
 γον χρόνον. Polybius p. 308. βραχὺν ἐπισχόντες χρόνον.
 inhibuit se i. e. substitit. moratus est, remansit.
 Demosthenes Phil. I. ἐπισχῶν — ἵως οἱ πλείστοι τὴν
 γνώμην ἀπεφῆσαντο. Ulpianus ἐκ μεταφορῆς τῶν προθυμω-
 μένων ἵππων δραμῶν, καὶ ὑπερχομένων. Dionys. H. IV.
 μικρὰ ἐπισχῶν χρόνον. sc. εαυτὸν.
 24. ἀργυροκόπος] Plut. de non foener. p. 830. D.
 χρυσόχους καὶ ἀργυροκόπος. Athenaeus V. p. 193. D.
 μάστιγα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπίαις ἐνίσκητο καὶ χρυσοχα-
 πείοις ἐνρησילוγῶν καὶ φιλοτεχνῶν, πρὸς τὰς τοριυτίας καὶ
 τὰς ἄλλας τεχνίτας.
 τεχνίταις] Ammonius. τεχνίτης καὶ βάνιστος διαφί-
 ρει. τεχνίτης μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ λογικῆς τινος τέχνης ἔμπειρος
 καθεστὼς· βάνιστος δὲ ὁ ἀλόγῃ τινος ἐπιτηδευμάτων.
 ἐργασίαν] Artemidorus I. 2. ἀσθεῖς καὶ ἀκόσμητος τὰς
 ἀπὸ τῶν τεχνῶν παρέχον ἐργασίας. II. 3. μεγάλαις ἐργα-
 σίαις καὶ μισθὸς λήφονται — πλην τῶν τὰς ῥυπῶδους ἐρ-
 γασίας ἐργαζομένων. Xenophon Mem. III. οἱ τὰς τέχνας
 ἔχοντες, καὶ ἐργασίας ἐνέκα χάριται. Dionysius Hal. de
 Isocrate. Θεοδόρως — Θεράποντας ἀνλοποιῶς κερτιμῶν,
 καὶ τὸν βίον ἀπὸ ταύτης ἔχοντας τῆς ἐργασίας opificium,
 artificium, quaestus. Demosth. c. Neaer. Καὶ τὴν ἐρ-
 γασίαν ταύτην εἶναι, καὶ ἀπὸ τούτων αὐτὰς εὐπορεῖν μάστιγα.
 & comm. 25. Sup. XVI. 16.
 ναὺς] Hefychius. ναῖα, καδδίσκαι, σιπίαι. εἰς δὲ τὰ
 ἐνὰ τίθισαν. aediculae, quibus simulacra include-
 bantur, ad facellorum modum confectae. Dio Cass.
 XXXIX. νῆας Ἡρας βραχὺς ἐπὶ τραπέζης τινος πρὸς ἀνα-
 τολάν ἰδρυμέναι. . . in columna Trajani. Dio XL.
 p. 82. ὁ γὰρ αὐτὸς ἀνοικασμέναις, ἐστὶ δὲ νῆας μικρὰς, καὶ
 οὐκ οὐκ αὐτὰς χρυσῆς ἰδρύεται. Polybius. ναῖα. Aristo-

22. ἀπείκας δὲ] ἐ ἀπείκας D.
 ἀρχικονόντων] ἀρχικόνων A.
 23. περὶ] κατὰ codex Stephani.
 24. ὀνόματι] ὄν D.
 33. 34. in ora. idem scholion habent 10. 23.
 Ἀρτεμίδος] + ὡς D.
 ἐργασίαν ἐκ ὀλίγων] ἐκ ὀλίγων ἐργασίαν AD. 31.
 ἐργάτας] — 16. τεχνίταις D. a prima manu.
 26. θεωρεῖτε ἐκ ακρίβει] ακρίβει D Versio Syr.
 ἀλλὰ] + ὡς D. 14. a prima manu. + τὴν 34.
 27. οὐτὸς] — D. a prima manu. 31.
 μετέστησεν] + οὐτος D.
 27. δὲ] — E sed Versio Latina: autem.
 ἡμῶν κινδυνεύει τὸ μέρ] D. (κινδυνεύει ex emendatione.) 31.
 διὰ] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 439.

teles Rhet. I. p. 14. ὁ Μυαλῶν Καλλίερατος κατήγο-
 ρεῖ· ὅτι παρελογίσαστο τριά ἡμισβόλια ἱερὰ τὰς ναποσιεύς.
 Schol. οἱ τὰς ναὺς ποιεῖσιν, ἵτοι ἐικονοσάσιν τινὰ μικρὰ
 ξύλινα, καὶ παλῶσι. Artemidorus IV. 34. Κρατῖνος ὁ ὑ-
 μίερος, ἀργυρῶν καὶ ἐργασιῶν δόξας εἶναι. Diodorus S.
 I. 15. ναὺς χρυσῆς δύο. I. 97. XX. 14. Herodotus
 II. 63. τὸ δὲ ἀγαλμα ἐν ἐν νηὶ μικρῇ ξύλινῃ κατακεχυ-
 σμῶν προεκκομίζετο τῇ προτραίῃ ἐς ἄλλο οἶκημα ἱερὸν. οἱ
 μὲν δὲ ὀλίγοι, οἱ περὶ τ' ἀγαλμα λελεμμένοι, ἔλκυσεν τε-
 τρέκκλον ἀμαζαν, ἄνθρωπον τὸν νηὶ τὴν καὶ τὸ ἐν τῇ νηὶ
 ἐνὸν ἀγαλμα. Petronius. 29. Praeterea grande arma-
 rium in angulo vidi, in cuius aedicula erant lares
 argentei politi.

26. Philo V. Mos. T. 2. p. 160, 8. κατὰ βῆθι,
 πρὸς ἀνομίαν ἵσπευσεν ὁ λεὼς, χειροποίητον κατασκευάσαν-
 τες ταυρομορφον θεόν, οὗ θεὸν προσκυνεῖσι καὶ θυσιῇ. Sni-
 das V. Σεινέχ — ἦν γὰρ ἀγαλματοποιός, ἀπὸ διαφέ-
 ρων ὑλῶν εἰκόνας ἐργαζόμενος, καὶ λίγων τέχνης εἶναι θεός,
 καὶ οὐκ εἶναι προσκυνεῖσθαι ὡς αἰτίαι ἀγαθῶν. Aristophanes
 Thesmoph. 455. Στεφανηπολοῦς· ἔβουλον ἐν ταῖς μυρ-
 ρίταις τιὰς μὲν εἶναι, ἀλλ' ἡμικαὶκῶς ἐβουλόμην, Νῦν δ' ἔστος
 ἐν ταῖς τραγωδίαις ποιεῖν τὰς ἀνδρας ἀναπέτικεν, οὐκ εἴ-
 ναι θεούς, ἀλλ' οὐκ ἐμπολόμενον οὐδ' εἰς ἡμῶν. Νῦν οὖν
 ἀπάσαισιν παρανοῶ καὶ λίγων, τῶν κολάσαι τὸν ἄνθρωπον.
 Pollux I. 13. Θεοποιοί, Θεοπλάται. Plut. de Is. & Osir.
 p. 379. C. τὰ χαλκῶ, καὶ τὰ γραπτὰ, καὶ λίθινα μὴ μα-
 θόντες μὴδ' ἰδισθέντες ἀγαλματα καὶ τιναὶ θεῶν, ἀλλὰ
 θεῶς καλῶν. Livius XXXVIII. 43. Tempia tota ur-
 be spoliata ornamentis; simulacra Deum, Deos i-
 mo ipsos convulsos ex sedibus suis ablatos esse; pa-
 rietes postesque nudatos. Quos adorent, ad quos pre-
 centur & supplicent, Ambraicensibus non superesse.

27. κινδυνεύει] Demosthenes de Coron. ἐν οἷς τῶν
 ὅλων τι κινδυνεύει τῇ πόλει. Theophrastus IX. εἰν γὰρ
 ὁφθαλμῶν ὑπὸ δροκολεῖται τὸν καρπὸν ἀπολέγειν, κινδυνεύει τοῖς
 ὁφθαλμοῖς. Plato Rep. VII. αἱ μὲν τοῖν ἄλλαι ἀρεταὶ
 καλεῖσθαι ψυχῆς, κινδυνεύουσιν ἐγγυὲς τι εἶναι τῶν τῶ σώ-
 ματος. Hippias min. νῦν δὲ, ὡς ἵππια, κινδυνεύει μακρά-
 νων, ὁ λίγος. Dio Cass. Exc. p. 618. ὥστε καὶ κινδυνεύ-
 σαι ὅτι αὐτῶν ἀπολέσθαι. Herodotus IV. 105. κινδυ-
 νεύει

- σχεδὸν πάσης τῇ Ἀσίᾳ ὁ Παῦλος ἔτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι ἐκ
 27 εἰσὶ θεοὶ οἱ πολλοὶ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ τῷτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέγας εἰς ἀπε-
 λεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ μεγάλῃ θεᾷ Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς ὑδὲν λογιῶσθαι, μέλ-
 λειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῇ μεγαλειότητι αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.
 28 Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμῶ, ἐκραζον, λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις
 29 Ἐφεσίων. Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη συγχύσεως· ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέα-
 τρον,

Ἀρτέμιδος ἱερὸν] ἱερὸν Ἀρτέμιδος DE 1. 4. 45. 46. 47. Editio Complut. Plant. Bengelii, Chrysostomus, Theophylactus.
 οὐδὲν] οὐδὲν 21. 46. Editio Complut.
 λογιῶσθαι] λογιῶσθαι ADE. Versio Vulg. Syr. Hieronymus prooem. in Ephes.
 μέλλειν] μέλλει A a prima manu. 1. Theophylactus.
 μέλλειν τε & καθαιρεῖσθαι] ἀλλὰ καθαιρεῖσθαι μέλλει D. μέλλει, καθαιρεῖσθαι τε 15. 18. 36. μᾶλλον δὲ
 & καθαιρεῖσθαι 3. probante S. Castalione.
 τῇ] δὲ 1. 2. 4. 10. 11. 17. 19. 21. 45. 47. Editio Complut. Erasmi 1. Plantin. Stephani, Bengelii. E. Schmi-
 dii. Genes. Versio Latina. Chrysostomus, Theophylactus. probante J. Boissio.
 τὴν μεγαλειότητα] τῇ μεγαλειότητι AE 5. 6. 7. 13. 15. 18. 29. 36. 40.
 τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν] ἡ D. ὅλη ἡ Ἀσία] ἡ Ἀσία ὅλη 31. ἡ ὅλη Ἀσία D.
 28. ἀκούσαντες δὲ] ταῦτα δὲ ἀκούσαντες D.
 θυμῶ] + δραμόντες εἰς τὸ ἀμφοδὸν D. Versio Latina: currentes in campo. Versio Syra posterior in margine.
 ἡ] — D a prima manu. 24. 34. 35. Ἀρτεμις] + 4.
 29. ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη συγχύσεως] συνεχύθη ὅλη ἡ πόλις αἰσχυρῆς D. a prima manu. Versio Lat. repleta est tota
 civitas confusionem.
 ὅλη] + τῇ A 1. 2. 3. 4. 10. 21. 31. 38. 45. 56. Editio Erasmi, Bengelii, Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed.
 Chrysostomus, Theophylactus. — A 13. 40. Versio Vulg. Copt. probante J. Millio prol. 974. 1351.
 τῇ] δὲ D sed Versio Latina: impetumque fecerunt. 21. 31. 41. θιάτρον] + καὶ D.

πύκναι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἔτος γόντες εἶναι. Xenophon
 κινδυνεύω παρὰ φρονέω. vid. in Luc. VIII. 23. Aeschylus
 κινδυνεύουσιν ἀποβαλεῖν τὸ στρατόπεδον. Thucydides
 ap. H. Steph. κινδυνεύω εἰρησθῆναι τῷ παύσει. VIII. 18. κιν-
 δυνεύει διατριβῆσαι. Plut. Public. p. 105. E. κινδυνεύ-
 σεν ἡ Γῶμη κατὰ κράτος ἀλῶναι. Galb. p. 1061. E.
 κινδυνεύω ὁ ὄβαν ἀποθανεῖν. Synesius κινδυνεύει πεί-
 θειν ἄνθρωπος. Gregorius κινδυνεύει γὰρ τῷ ὄντι χαλε-
 πώτερον εἶναι τὸ κατασχεῖν τὰ ἀγαθὰ, τῷ μὴ παρὶντα κτή-
 σασθαι. Rausanias Arcad. 39. κινδυνεύοντες δὲ ἀλῶναι
 τῷ τυχῆς ἐκδιδράσκουσιν οἱ φυγαλεῖς. Plato Apol. κιν-
 δυνεύει γὰρ μοι τὸ συμβεβηκὸς τῷτο ἀγαθὸν γιγνέσθαι.

εἰς ἀπειλεγμὸν ἔλθω] in contemptum venire. ἀπει-
 λεγμὸς proprie est confutatio. Sap. IX. 6.

28. Aristides p. 292. καὶ ἐβόων δὲ ἐν τῷ ὄνείρατι, ὡς
 αὐτοὶ ὑπάρτει καὶ ἐπ' ὄνειρατι τετελεσμένον· μέγας ὁ ἀσκληπείας.
 295. τὸ πολυμήτην δὲ τῷτο βοῶντων· μέγας ὁ Ἀσκλη-
 πιος. Xenophon Ephes. I. p. 15. ὁμῶν τε τὴν πάτριον
 ἡμῶν θεόν, τὴν μεγάλην φησίαν Ἀρτέμιον. Achilles Tatius
 VIII. p. 501. ἡ δὲ Ἀρτεμις ἡ μεγάλη θεὸς ἀμφοτέρως
 ἔσσωσε.

29. Θιάτρον] In theatris non ludi solum edeban-
 tur, verum etiam feria a populo tractari solebant.
 Plut. de fera num. Vind. p. 554. B. ὅδιν ἵπποι διαφέ-
 ρονται παιδαρίων, αὐτὸς κακὴν γὰρ ἐν τοῖς θιάτροις θιάμωσα
 πολλὰκις ἐν χιτῶσι διακρούσας, καὶ χλαμυδαῖς ἀκροατοῖς,
 ἐπιφανομένους καὶ πυρρίχιζοντας ἀγασται καὶ τίθησιν ὡς μω-
 χαρίους· ἄλλοις δὲ πεντήμενοι καὶ μαστιγόμενοι καὶ πῦρ ἀνί-
 τας ἐκ τῆς ἀνθῆς ἐκείνης καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτος ὀφθαλμοῖς. Cic.
 ad fam. VIII. 2. in theatrum — Hortensius in-
 troit. — Hic tibi strepitus, fremitus, clamor,
 tonitruum & rudentum sibilus; hoc magis animad-
 versum erat, quod intactus sibilo Hortensius per-
 venerat ad senectutem. pro Flacco 7. [Graecia]
 hoc uno malo concidit, libertate immoderata ac
 licentia concionum; cum in theatro imperiti ho-
 mines, rerum omnium rudes ignarique, confede-
 rant; tum bella inutilia fuscipiebant, tum seditio-
 sos homines reipublicae praeficiebant, tum optime
 meritos cives e civitate ejiciebant. Polyaeus p. 730.
 εἰς ὁ δὲ δημοὺς ἅπας ἄριστος εἰς ἐκκλησίαν συνελθὼν τῷτο ψηφί-

σται — οἱ μὲν τῆς ὑπαιτίας εἰς τὸ θιάτρον συνελθόντων.
 Valerius Max. II. 2. Legati — in theatrum, ut
 est consuetudo Graeciae, introducti. Justinus XXII.
 2. Veluti Reipublicae statum formaturus populum
 in theatrum ad concionem vocari iussit. Philostratus
 p. 147. ἦγον ἡλικίαν πᾶσαν ἐπὶ τὸ θιάτρον, ὅτε τὸ τῷ
 ἀποτροπαίῳ ἵδρυται. & p. 160. οἱ Ἀθηναῖοι ἐνιόντες εἰς
 θιάτρον τὸ ἐπὶ τῇ ἀκροπόλει προσήκον σφραγίδας ἄνθρωποι,
 καὶ ἐσπιδάξτε ταῦτα ἐκεί μᾶλλον, ἢ ἐν Κορίνθῳ ἵν. Χρη-
 μάτων τε μεγάλων ἐνημεροῖ ἦγοντο μοιχοὶ, καὶ πόρνοι,
 καὶ τοιχωρύχοι, καὶ βασιλειότομοι, καὶ ἀσπαραγοῖς,
 καὶ τὰ τοιαῦτα ἔθνη οἱ δὲ ὅπλις αὐτῶν, καὶ ἐκείνου
 συμπέπτεται. Situs ipse locorum huic tumultui augen-
 do ac fovendo non parum conducebat, ut enim
 perhibent, qui ista loca oculis lustraverunt, Spon-
 tius & Wheelerus, Dianae templum in conspectu
 theatri erat situm. Athenaeus III. p. 84. E. εὐ εἶδα
 μάθων παρὰ πολὺ ἐμὲ πιστευόντος τὴν τῆς Αἰγύπτου ἀρ-
 χὴν, ἔτος κατεδύκασεν τινὰς γενέσθαι θηρίων βορὰν κακέρ-
 γως εὐρεθέντας, καὶ εἶδε αὐτῶν ἅπας τοὺς ζωὸς παραβλη-
 θῆναι. εἰσέβη δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ τοῖς λησταῖς εἰς τιμαρίαν ἀπο-
 δευγμένον θιάτρον. Xenophon Hell. VI. ἡττάμωμοι δὲ
 οἱ περὶ τὸν Πρόξενον καὶ Καλλίσιον ἐν τοῖς θιάτροις. Athe-
 naeus V. p. 213. E. συλλαλησάντες αὐτοῖς οἱ ὄχλοι, ἐσυν-
 δραμόντες εἰς τὸ θιάτρον. Euparius Aedes. ὁ δὲ δημοὺς
 εἰς τὸ θιάτρον συῆσαν. Diodorus S. XVI. 84. ὁ δὲ δημοὺς
 ἅπας αὐτῇ ἡμέρᾳ συνεδράμην εἰς τὸ θιάτρον. Plut. Arat. p.
 1037. D. κατέβαντες εἰς τὸ θιάτρον ἀπὸ τῆς ἀκρῆς, πλῆ-
 θος ἀπὲρ ἐπὶ ῥέοντος, ἐπιβουλαίης τῆς ὕψους αὐτῆς καὶ τῶν
 λόγων. Timol. p. 254. E. ἐπὶ τῶν μισθῶν διασκέψας
 ἐκείνους ἐκάλεσε· ὁ δὲ κομιζόμενος δι' ἀγορᾶς ἐπὶ ζυγῶς πρὸς
 τὸ θιάτρον ἐπορεύετο. Cornelius Nep. Timol. 4. 2. ve-
 niebat in theatrum, cum ibi concilium plebis ha-
 beretur. Apuleius III. Cuncti confona voce fla-
 gitant, propter coetus multitudinem, quae pressu-
 rae nimia densitate periclitaretur, iudicium tantum
 theatro redderetur. Tacitus H. II. 80. Antiochen-
 sium theatrum ingressus, ubi illis consultare mos est,
 concurrentes & in adulationem effusos alloquitur.
 Aboth Nathan 21. ad Psal. I. intelliguntur thea-
 tra irrisorum, in quibus iudicia capitalia exer-
 cent.

τρον, συναρπάσαντες Γάϊον ἢ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους τῷ Παύλῳ. Τῇ δὲ 30
Παύλῳ βεβλομένῳ εἰσελθεῖν εἰς τὸ δῆμον, ἐκ εἰῶν αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ ἢ τῷ Ἀ- 31
σισαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πῶς φάντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δῆναι ἑαυτὸν εἰς τὸ
Διάτρον. Ἄλλοι μὲν ἐν ἄλλο τι ἔκραζον· ἢ γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, ἢ οἱ πλείους 32
ἐκ ἡδύσαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. Ἐκ δὲ τῷ ἔχλῳ προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, 33
προ-

συναρπάσαντες] + τε 14. a prima manu. + ἢ Theophylactus. Μακεδόνας] Μακεδόνα 15. Μακεδονίας 56.
τοῦ] — DE 1. 3. 21. 31. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Bengelii, Chrysostomus.
Παύλῳ] + εἰλκυσαν αὐτοὺς 14. a prima manu.
30. τοῦ δὲ Παύλου βεβλομένῳ] Παύλῳ δὲ βεβλομένῳ A 31. βεβλομένῳ δὲ τοῦ Παύλου D.
οὐκ εἰῶν αὐτὸν οἱ μαθηταί] οἱ μαθηταί ἐκάλουν D. εἰῶν] ἔων E.
31. ἢ] — 4. 37. Chrysostomus. Ἀσισαρχῶν] Ἀσίας ἀρχόντων 23.
εἰτες] ὑπάρχοντες D. αὐτῷ] αὐτοῦ AE.
32. οὖν] — 4. a prima manu. τι] — D.
ἢ γὰρ ἡ ἐκκλησία] ἢ γὰρ ἐκκλησία ἦν D. + ὅλη 1. 40. πλείους] πλείους D.
ἕνεκεν] ἕνεκα A. 13. 36. χέρην 38. a prima manu.
συνεληλύθεισαν] συνεληλύθεισαν Editio Erasmi, Colinaei, Oecumenius ed.
33. προεβίβασαν] συνεβίβασαν AE 27. 29. κατεβίβασαν D. a prima manu. Versio Latina: diffraxerunt!
προβιβάσαν] προβαλόντων AE 11. 19. 20. 40. 47. Editio Plantin. Genev. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephan-
ni, Bengelii, Chrysostomus, Oecumenius ed. αὐτὸν] αὐτῶν 40. δὲ posterius] οὖν A. Codices Latini.
τῇ χεῖρ] τῇ χεὶρ D. 5. 8. 25. 40. 43. Versio Vulg. Chrysostomus. prob. J. Millio prol. 881. δῆμον] λαῶ E.

cent. *Funeralis* X. 128. de Demosthene. & ple-
ni moderantem fraena theatri.

συνεκδήμους] *Varinus* συνοδοιπόρους.

30. ἐκ εἰῶν] *Aliter* ergo tunc discipuli promissionem Christi *Matth.* X. 20. intellexerunt, quam hodie a multis fit.

31. Ἀσισαρχῶν] *Inscriptio*. Ἰουλ. Διονυσίου Ἀσισάρχου Περιγραμμένων, καὶ ἀγωνοπέτε, καὶ τεφανηφόρου. Nummus sub Augusto Περιγραμμένων M. Φάριος ἱερεὺς ἢ Ἀσισάρχης. *Phlegon* de mirab. ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῷ δήμῳ Ἀιτωλάρχης εἰς τρία ἔτη — ὃν δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ ταύτῃ ἀγεται γυναῖκα. *Strabo* XIV. p. 960. A. de Trallibus. συναικίται καλῶς, εἰ τις ἄλλος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ ἐυπόρων ἀνθρώπων, καὶ αἱ τινες ἐξ αὐτῶν εἰσὶν οἱ πρωτεύοντες κατὰ τὴν ἑπαρχίαν, ὧς Ἀσισάρχης καλεῖται. p. 980. C. ἐν δὲ συνεδρίῳ πρῶτον μὲν Λυκισάρχης αἰρεῖται, ἔπειτα ἄλλοι ἀρχαὶ. *Eusebius* H. E. IV. 15. Martyrium Polycarpi Smyrnae sub Philipo Afarcha & Statio Quadrato Proconfuli. *in nummo* ὑπαικηνῶν sub Severo ἐπὶ ερ. Αἱ. Ἀπώνιος Ἀσισαρ. τὸ β. Sub Valeriano Domitius Rufus, & sub Gordiano nummus: Tertius Afarcha, praetores Sardium & Smyrnae. Ita Ciliciarcha, Syriarcha, Phoeniciarcha, Helladarcha, Bithyniarchia, Cappadociarchia. 17. πόλεων. Cyzicenum sub Commodο Κυπριάρχης 2. *Macc.* XII. 2. nummus Rhodiorum sub Antonino Pio. κλ. φρονταῖνος Ἀσισάρχης καὶ ἀρχιερεὺς. ερ. Ἀνρής Ἀσισάρχης. D. de *pun.* & *honor.* L. 17. Sponte sacerdotium Provinciae iterare nemo prohibetur. D. de *vacat.* & *excus.* *muner.* L. 5. 8. In Asia sacerdotium provinciae suscipere non coguntur numero liberorum V. subnixa. Potestas erat annua in Asia minori, ut praefiderent in ludis, & sumptus in eos facerent. *Aristides* S. S. IV. p. 334. προσερῆναι μὲν ἔδοξα ἐν Σμύρνῃ — θεόδωρε, χεῖρε, καὶ Ἀσισάρχης εἶμαι προσῆν. p. 345. τὴν ἱερουσύνην τὴν κοινὴν τῆς Ἀσίας ἀντικείμενός μοι. *Philostrophus* V. Sophist. I. 21. de Scopeliano. ἀρχιερεὺς μὲν ἐγένετο τῆς Ἀσίας αὐτός τε καὶ πρόγονοι αὐτοῦ, πάντες ἐκ πατρὸς πάντες· ὁ δὲ σέφανος ἔτος πολὺς, καὶ ὑπὲρ πολλῶν χρημάτων. *Libanius* Ep. 1217. ἐν ταῖς παρ' ἡμῶν λειτουργίαις ἐστὶ Συναρχὴς, ὀνόματι καλῶς τιμώμενος, διὰ τὸ μέγας τῆς δαπάνης — δὲ δὲ αὐτὸν — διὰ τῶν εἰς τὸ διάτρον εἰσόντων κυνηγέτας τε ἀγέμεν κέφους καὶ θηρία. *Galenus* de Compos. Med. per gen. III. δόξα δ' ἐκ οἶδ' ὅπως τῶ κατὰ τὴν πόλιν ἡμῶν ἀρχιερεῖ, τὴν θεραπεῖαν ἐγχειρήσάι μοι τῶν μονομάχων — ἐμετὰ τὸν ἐγχειρή-

σαντά μοι τότε τὴν θεραπείαν δεύτερος ἀρχιερεὺς ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἐπίτεσε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν μονομάχων, μετὰ μῦθας ζ. μέσας. ὁ μὲν γὰρ πρότερος περὶ τὴν φθισοπαρὴν ἰσημερίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἀκμαζόντος τῷ ἡὸς ἀρχιερεύσατο· πάλιν — ὁ γ. καὶ ὁ δ. καὶ ὁ ε. ὡς αὐτῶς ἐγχειρήσαν μοι τὴν θεραπείαν τῶν μονομάχων. in Hippocr. de fracturis III. ἐν θέρει, καὶ ὃν καιρὸν αὐτὸς παρ' ἡμῶν ἐν Περγᾷ τῶν ἀρχιερέων τὰς ἀκμαζούσας μονομαχίας ἐπιτελούντων τὰς κερκισα τραβήτας ἐθεράπευσα. *Modestinus* VI. 14. Ἀσισαρχία, Βιθυνιαρχία, Καπποδοκαραρχία, ἔθως ἱερουσύται. I. Cor. XV. 32.

ὄντες αὐτῷ φίλοι] *Xenophon* Hell. VI. πατρικός φίλος αὐτοῖς ἦναι.

δῆναι ἑαυτὸν εἰς τὸ διάτρον] *Polybius* V. 14. ἰδοὺς γὰρ εἰς τόπους αὐτὸν δίδωκεναι παρεβόλους. *Diodorus* S. V. 59. δίδας τε αὐτὸν εἰς τὰς ἐρημίας. XIV. 81. προχειρότερον εἰς τόπους τραχείας δόντες ἑαυτὸς ἀνηρέθησαν. *Jos.* A. XV. 7. 7. καὶ τέλος εἰς τὰς ἐρημίας αὐτὸν δας. *Cic.* Verr. III. 19. populo fe ac corone daturum.

33. προβαλόντων] *Plut.* Pericl. p. 157. E. ἢ μὲν γὰρ εἰς τῶν κατηγορῶν ὁ Περικλῆς ὑπὸ τῷ δήμῳ προβεβλημένος. *Thucyd.* . . . ἐμὶ προβάλλετε. unum aliquem feligere, qui reliquorum causam agat. *Isocrates* & *Demosthenes*. προβάλλεσθαι μέρτυρας. *Etymol.* προβάλλεσθαι ἔθος ἦν Ἀθηναίοις τὴν ἀρχοντας, εἰ τις δοκίμῃ καὶ τὰς συκοφαντίας παραρῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸν βεβλόμενον, καὶ ἀποφαίνει τίς ἐστιν. *Libanius* D. IV. p. 260. B. τὰς ἀλλήλων γὰρ ὕβρις προβάλλοντες τὰς ἰδίας κρύπτομεν ἑκάτεροι. *Hesychius*. προβαλεῖ, ἐρατήσκει. *Plut.* Solon. p. 88. C. τῶν πόλεων κάλλιπα σκίεται ἑκάστη, εἰ ἢ τῶν ἀδικημένων ἐχ ἥττον οἱ μὴ ἀδικήσαντες προβάλλονται καὶ κολάζονται τὰς ἀδικήσας. *Brut.* p. 991. E. Τύλλιον κίμβρον εἰς ἑαυτὸν προβάλλοντες.

34. φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων] *Curtius* VII. 27. Una vox erat, pari emissā consensu, ut innocentibus & fortibus viris parceretur. *Dionysius Hal.* A. IV. 37. κραυγῆς δὲ καὶ ἀγωνοκλήσεως ἐξ ἀπάντων ἐπὶ τέτρωτο γενόμενης, σιωπῆσαι κλυέσας αὐτὸς ἤξει — κραυγῇ τε ἐξ ἀπάντων ἐγένετο — τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν καὶ βάλλειν Ταρκύνιον ἐβάν.

35. ὁ γραμματεὺς] *Thucydides* VII. 10. τὴν ἐπιστολὴν ἐπέδωκεν ὁ δὲ γραμματεὺς τῆς πόλεως παρελθὼν ἀνίστατο τοῖς Ἀθηναίοις. *Schol.* γραμματεία λέγουσιν τὸν εὐθότα ἐν τῷ κοινῷ τὰ τῷ δήμῳ γραμματα ἀναγνώσκων. *Polyaenus* p. 450. τῷ δὲ γραμματεῖ τὴν ἐπιγραφὴν ἀναγνόντος, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀνοίξαντος. *Demosthenes* de Cor. *Malela* II.

προβαλλόντων αὐτὸν τῷ Ἰσθαίῳ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, κατασείσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν
 34 ὑπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. Ἐπιγινόντων δὲ ὅτι Ἰσθαῖός ἐστι, Φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάν-
 35 των, ὡς ἔπ' ὥρας δύο κραζόντων· Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. Κατατείλας δὲ ὁ
 Γραμματεὺς τὸ ὄχλον, Φησὶν Ἀνδρες Ἐφεσίοι, τίς γὰρ ὅστιν ἀνθρώπου, ὃς οὐ γι-
 νώσκει τὸ Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον εἶσαν τῇ μεγάλῃ θεᾷ Ἀρτέμιδι, καὶ τῇ Διοπιτέῃ;
 Ἄνα-

~ ἐπιγινόντες

34. ἐπιγινόντων] ἐπιγινόντες ADE 1. 2. 4. 11. 13. 14. ex emendatione 16. 17. 19. 21. 23. 25. 26. 28. 29. 30.
 31. 32. 33. 34. 35. 37. 40. 41. 43. 45. 46. 47. Editio *Erasmi* 1. Ald. *Stephani* 1. 2. *Weshelii*, *Complut.*
Plant. *Genev.* *Benzelii*, *Theophylacti*. probante *f. Millio* prol. 975. φωνή] + μεγάλη 40.
 35. κατατείλας] Verſio *Syra* poſterior cum aſterifco. ὅς] — D. ὡς ἐπὶ 13. 33. 34.
 ὥρας δύο] δύο ὥρας 4. 31. κραζόντων] κράζοντες A. ἡ] — D. a prima manu.
 35. κατατείλας] κατασείσας DE Lat. ſed aſſet. Verſio Lat. cum compeſcuifſet. 1. 17. a prima manu. Editio
Erasmi. 1. Aldi. *Theophylacti* ed. probante *f. Millio* in l. ὁ γραμματεὺς τὸ ὄχλον] τὸ ὄχλον ὁ γραμματεὺς 31.
 γραμματεὺς] + τὸ πόλιν Verſio *Syra* poſterior cum aſterifco.
 Φησὶν] φη Ε.
 ἀνθρώπος] ἀνθρώπων AE 14. a prima manu. 18. 31. 36. τὸ ἀνθρώπων 13. 25. 27. 40. Verſio *Vulg. Syr. Aethiop.*
 γινώσκει] ἐπιγινώσκει 36. Ἐφεσίων] ἡμετέραν D. Verſio Latina: veftram.
 Ἐφεσίων πόλιν] πόλιν Ἐφεσίων E. νεωκόρον] νεωκόρον D. a prima manu. νεωκόρον E. εἶσαν] εἶσαι D.
 θεᾷς] — ADE 13. 15. 18. 36. 40. Verſio *Vulg. Syr.* utraque, *Copt. Iſidorus* IV. 206 prob. *f. Millio* prol. 975. *f. A. Beng.*
 Διοπιτέῃ] Διὸς πίτες D. + αὐτὴ Verſio *Syra* prior, & poſterior cum aſterifco.

ρ. 377. ἀντάρχης — ὡς αὐτὸς ὁ Ζεὺς — ὁ δὲ γραμμα-
 ματεὺς προχειρίσθη πρῶτος ἀπὸ τῆς βουλῆς καὶ τῷ δήμῳ
 Πομπιανὸς Κραίσταρ — ὃν τινα ἐτίμων καὶ προσέκυναν,
 ὡς τινα Ἀπόλλωνα. *Antiochiae. Lexicon Coſſini. Bibl.*
 p. 345 καὶ τὸν γραμματεῖα ὁ δῆμος χειροτονεῖ ἀναγνω-
 σόμενον αὐτῷ καὶ τῷ βουλῇ καὶ ὅτις ἐδίδος τὸ σὺλόλον ἄλ-
 λα ἐστὶ κύριος, ἡ τῷ ἀναγινώσκοντι. ἐστὶν ἂν ὁ ἀναγινώσκων. *Helio-*
dotus I. 13. ὁ γραμματεὺς προσελθὼν ἡρώτα εὐὸν ἐρώ-
 τημα, εἰ τῷ πατρὶ ξιφίρης ἐπῆλθοι. *Apollonius* p. 393.
 Ἐφεσίων γραμματεῖσι. in *nummis* Laodic. & Ephes.
 Ἐφεσίων. Ἀρχιερεὺς εὐρυκράτης, Γλαύκαι γραμματεῖς. —
 ἐπὶ πάσι γραμματεῖας. γραμματεῖας Ἀριστῶτος.
 ἄνδρες Ἐφεσίοι] *Herodotus* VI. 11. ἐπὶ ξυρῇ γὰρ τῆς
 ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες.
 τίς — ἐστὶν ἀνθρώπος, ὃς οὐ γινώσκει] *Demosth.* O-
 lynth. I. τίς ὅστις ἐνὶ τῇ πόλει, ὅστις ἀγαθοὶ τὸν ἐκεί-
 νου πόλιν δὲ οὐκ ἔχοντα;

Distiguit scriba inter imaginem templi, & eas
 quas Demetrius vendebat. Paulus ne pedem quid-
 dem in templum intulerat.

Ἐφεσίων πόλιν] *Strabo* XII. p. 865. B. Ἀπάμεια δ' ἐστὶν
 ἐμπορίων μέγα τῆς ἰδίας λεγομένης Ἀσίας, δευτέρουσι μετὰ
 τὴν Ἐφεσον αὕτη γὰρ ἐστὶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς ἑλλάδος
 ὁποδοχίον κανὼν ἐστὶ. XIV. p. 938. A. ἐξ Ἐφεσε μέχρι Σμύρ-
 νης ὁδὸς μὲν ἐστὶν ἐπ' εὐθείας τε. εἰς αὐτὴν — περὶ πλάτος δὲ μι-
 κρόν ἀπολείπων τῷ διαχωρίῳ ἐστὶν. *Cic. Agrar.* II. 15. Per-
 gamum, Smyrnam, Tralles, Ephesum, Miletum,
 Cyzicum, totam denique Asiam, quae post L. Syl-
 lan Q. Pompejum Consules recuperata sit. *Dio*
Cass. . . p. 310. ἐν Ἐφέσῳ — αὐταὶ γὰρ τότε αἱ πό-
 λεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ — προτετιμῆνται. *Dionysius* Perieg.
 827. Μιλήτης τε — καὶ — Πρίηνος, Ἰώνων ἀμφοτέ-
 ρων βοριότερον ἐσίδου Παράλιον Ἐφεσον μεγάλῃς πόλιν ἰο-
 χαιρῆς, ἵνα θῆναι ποτὶ τὸν Ἀμαζόνιδος τιτύκοιο Πρέμνον
 εἰναι πετλήας, περιέσσειον ἀνδράσι θαῦμα. *Ælianus* H. V.
 III. 26. συπεβλήσαντο ὁ Πινδαρος Ἐφεσίοις, ἐκδύσαντας ἐκ
 τῶν πυλῶν, καὶ τῶν τραχῶν θύμινιγγας συνάψαντας τοῖς
 κίονσι τῆς Ἀρτέμιδος νεῶς, εἰσὶν τὴν πόλιν ἀνάθημα ἰών-
 τας εἶναι τῇ Ἀρτέμιδι. *Caesar* de B. C. III. 32. Ephesi
 a fano Dianae depositas antiquitus pecunias Scipio
 tolli iubebat. *Dio Chrys.* XXXI. p. 327. B. ἵ-
 πες τὰς Ἐφεσίδας, ὅτι πολλὰ χρήματα παρ' αὐτοῖς ἐστὶ, τὰ
 μὲν ἰδιωτῶν ἀποκείμενα ἐν τῇ νεῇ τῆς Ἀρτέμιδος, ἔκ Ἐφε-
 σίων μόνον ἀλλὰ καὶ ξένων, καὶ τῶν ὑπερβ. δήθεν ἀνθρώ-
 πων τὰ δὲ καὶ δῆμων καὶ βασιλείων, τίς ποτε πάσις οἱ τι-

βέντες ἀσφαλείας χάριν. ὁ δὲ οὐκ ἐδίδος τὸν τόλμησάμενος ἀδι-
 κῆσαι τὸν τόπον — ἀλλ' οἱμοὶ πρότερον ἂν περιέλοιον τὸν
 κόσμον τῆς θεᾷ, πρὶν ἢ τέττοι ἀνάσσειν. *Aristides* de
 Concord. p. 522. τὸ ταμίειον τὸ κοινὸν τῆς Ἀσίας. *Jos.*
 A. XIV. 10, 11. Ἐφεσίων πόλιν πρωτεύουσαν τῆς Ἀσίας.
Stephanus. Ἐφεσος πόλις Ἰωνίας ἐπιφανιστάτη, καὶ λιμὴν
 ἐν κόλπῳ· Ἡρόδοτος δὲ Λυδίας αὐτὴν φασὶν — ἢ δὲ καὶ
 Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐκεῖ. *Plut.* Lyſandr. p. 434. F. τοῖς
 μὲν ἐμποροῖς τὰς λιμῆνας αὐτῶν ἀνέλαβον, ἱερὰς δὲ τῆς
 ἀγορᾶς, χρηματισμῶν δὲ τὰς οἰκας καὶ τὰς τέχνας — ἐξ-
 πλησεν, ὥστε πρῶτον ἀπ' ἐκείνῃ τῇ χρόνῳ τὴν πόλιν ἐν ἐλπίδι
 τῇ περὶ αὐτῆς ὄντος ὄγκου καὶ μεγέθους τῆς Λυσάνδρου γε-
 νίσθαι. *Trebell. Pollio* Gallieno Tunc etiam tem-
 plum Dianae Ephesiae dispoliatum & incertum
 est, cujus opes fama in populos fatis nota. In nu-
 mis Ephesiorum jus Atyli reperitur. *Artemido-*
rus IV. 5. γυνὴ ἔδοξεν εἰς τὸν νεῶν ἢ οἶκον τῆς Ἀρτέμιδος
 τῆς Ἐφεσίας εἰσελθῶσα διαπνῆναι, ἢ δὲ ἐκ εἰς μακρὰν ἀπέλ-
 λαν· θάνατος γὰρ ἢ ζημία τῇ εἰσελθόντῃ ἐκείνῃ γυναικί. *Ram-*
sanius Meffen. 31. Ἐφεσίων δὲ Ἀρτεμίου πόλιν τε ὀνομά-
 ζουσιν αἱ πᾶσαι, καὶ ἄνδρες ἰδίᾳ θῶν μάλιστα ὄνομα ἐν
 τιμῇ. Τὰ δὲ αἰτία ἱεροὶ δοκεῖν ἐστὶν Ἀμαζόνων τὸ κλέος, αἱ
 φήμην τὸ ἀγαλμα ἔχασιν ἰδρύσασθαι, καὶ ὅτι ἐκ παλαι-
 ωτάτων τὸ ἱερὸν τέτοιο ἐποίησεν. τρία δὲ ἄλλα ἐπὶ τέτοις συνί-
 λωται εἰς ὁρᾶν, μέγιστος τὴν τῆς νεῆς, τὰ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
 ποις κατασκευάζοντα ὑπερῆχος, καὶ Ἐφεσίων τῆς πόλεως
 ἢ ἀκμῆς, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ ἐπιφανὲς τῆς θεᾷ. *Achaic.* 5. de
 Jonia ἔχει δὲ καὶ ἱερὰ εἰς ἑκάστην, πρῶτον μὲν τῆς Ἐ-
 φεσίας, μεγέθους τε εἰνέκα, καὶ τῇ ὅλῃ πλάτῃ. *Eliac.*
 I. 6. Εὐνοφῶν κατοικήσας ἐν Σκιλλῶντι τέμνος τε, καὶ νεῶν
 Ἀρτέμιδι ὁδοδομήσας τὸ Ἐφεσίου. *Strabo* XIV. p. 948. C.
 τὸν δὲ νεῶν τῆς Ἀρτέμιδος πρῶτος μὲν χειροφραν ἡρχιτεκτό-
 νησεν, εἴτ' ἄλλος ἐποίησε μείζων ὡς δὲ τέττοι Ἡρόδοτος τις
 ἐνέτησεν, ἄλλοι ὁμῶς κατεσκευάσαν — μετὰ δὲ τὴν
 τῆς νεῆς συντέλειαν, ὃν φησὶν εἶναι χειρομικρῶς ἔργον, τῇ
 δὲ αὐτῇ καὶ τὴν Ἀλεξανδρείας κτίσιν. III. p. 239. B. in
 Hispania τὸ ἡμιπροσκέπτον, ἔχον ἐπὶ τῇ ἀκρῇ τῆς Ἐφεσίας
 Ἀρτέμιδος ἱερὸν σφόδρα τιμώμενον — καλεῖται δὲ Διό-
 νιον, οἷον Ἀρτεμίσιον. p. 241. A. ἐν τῇ ἐμπορίᾳ τὴν Ἀρτε-
 μιν τὴν Ἐφεσίαν τιμῶσιν *Tarracone.* IV. p. 270. C. *Maffiliae*
 ἐν δὲ τῇ ἀκρῇ τὸ Ἐφεσίων ἱδρυταὶ ἱερὸν, τὸ δὲ
 Ἐφεσίων τῆς Ἀρτέμιδος ἐπὶ νεῶς τῆς Ἐφεσίας, ἀπαίρεσι γὰρ
 τοῖς φωναῖσιν ἐκ τῆς οἰκίας λόγον ἐκπεσὶν φασὶν, ἡγμέ-
 νη χρῆσθαι τῇ πλὴν παρὰ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος λαβῶ-
 σι — Ἀριστάρχῃ δὲ — παρῆσθαι κατ' ἑαυτὴν τὴν θεᾷ
 Ecce 2

Ἀναντιρρήτων ἔν ὄντων τέτων, δέον ὅτι ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προ- 36
 πετὲς πράττειν. Ἠγάγετε γὰρ τὰς ἀνδρας τέττες, ἕτε ἱεροσούλης, ἕτε βλασφημίας 37
 ἡ δὲ θεὰν ὑμῶν. Εἰ μὲν ἔν Δημήτριον καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῆται πρὸς τινα λόγον ἔχου- 38
 σιν, ἀγοραῖοι ἀγόν, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλους. Εἰ δὲ τι πρὸς ἑτέρων 39
 ἡ δὲ θεῶν

36. ὄντων τέτων] τέτων ἔντων A. 3. 4. ὄντων 2.
 πράττειν] πράττειν ADE. 1. 45. 46. Editio Complut. Erasmi, Genev. Colinaei, Bengelii, Chrysostomus, Oecume-
 nius. Theophylactus.

ἕτε bis] μήτε D.

βλασφημίας] + εἰς 26.

θεῶν] θεῶν AD ex emendatione E a prima manu. G. 1. 7. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 23. 25. 26.
 27. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 40. 42. 43. 46. Editio Complut. Erasmi. 1. Plantin. Ald. Chrysostomus, Theophy-
 lactus. probante J. Millio prol. 975.

38. Δημήτριος] + οὗτος D Versio Syr. ὑμῶν] ἡμῶν ADE ex emendatione, & in Vers. Latina 32. 36. Versio Syr.
 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν] ἔχουσι πρὸς αὐτὰς τινα λόγον D. ἔχουσι πρὸς τινα λόγον AE 1. 3. 4. 10. 11. 14. 15.
 16. 17. 18. 20. 21. 31. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Bengelii, Chrysostomus. Theophylactus.

καὶ καλεῖσθαι συναπαίρειν τοῖς φακαῖοις ἀφ' ἑαυτῶν τι τῶν
 ἱερῶν λαβόντες. γινόμενοι δὲ τέττες — ἐν ταῖς ἀποκόις πό-
 λισι πανταχῶς τιμᾶν ἐν τοῖς πρώτοις ταύτην τὴν θεῶν, καὶ
 τῷ ἑορᾶν διάθεσιν τὴν αὐτὴν, καὶ τ' ἄλλα νόμιμα φυλάτ-
 τειν τὰ αὐτὰ, ἅπερ ἐν τῇ μητροπόλει ἐνεόμισα — τοῖς
 ἱερασί, οἷς καὶ τὰ ἱερά τῆς ἑφεσίας Ἀρτέμιδος παρέδοσαν
 τὰ πάτρια. p. 273. A. καὶ δὴ καὶ τὸ ἑορᾶν τῆς Ἀρτέ-
 μιδος τῆς ἐν τῷ Ἀβερτίῳ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν αὐτὴν διάθεσιν ἔ-
 χοντες παρὰ τοῖς Μασσαλιώταις ἀνέστησαν. p. 280. A. οἱ
 Μασσαλιώται — καὶ τῆς ἑφεσίας Ἀρτέμιδος καὶ ταῦ-
 θα ἱδρυσαντο ἱερὸν. Thucydides III. 104. ἦν τε πότις —
 μεγάλη ἑξουσία ἐἴς τὴν διάνοιαν τῶν ἱερῶν — ἔχοντες γὰρ
 γυναικεῖ καὶ παισὶν ἱερῶν, ὥσπερ οὖν εἰς τὰ ἑφεσία ἱόντες.
 Schol. ἱερῶν, τῆς θεῶν καὶ πανηγύρεως μετέχον. ἐς τὴν
 ἑφεσίαν, εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς ἑφεσίας Ἀρτέμιδος. Livius I.
 45. Jam tum erat inclitum Dianae Ephesiae fa-
 num, id communiter a civitatibus Asiae factum
 fama ferebat. Philo Byz. de VII. miraculis ὁ τῆς
 Ἀρτέμιδος ναὸς ἐν ἑφεσίᾳ μόνος ἐστὶ θεῶν οἶκος. Valerius
 Max. VIII. 14. Inventus est, qui Dianae Ephe-
 siae templum incendere vellet, ut opere pulcherri-
 mo confumto nomen ejus per totum terrarum or-
 bem disjiceretur. Macrobius Sat. V. 22. Alexander
 Aetolus poeta egregius in libro, qui inscribitur
 Musae, refert, quanto studio populus Ephesus
 dedicato Dianae templo curaverit praemiis propo-
 sitis, ut qui tunc erant Poetae ingeniosissimi in
 Deam carmina diversa componerent. Arrianus Exp.
 Al. p. 61. τὴν ἐλγυρῆσαν καταλύσας δημοκρατίας κατ-
 ἔστησε, τὰς δὲ φόρτας, ὅσας τοῖς βαρβάρους ἀπέφερον, τῇ Ἀρ-
 τέμιδι ζυτεῖν ἐκέλευσε. Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν ἑφεσίαν —
 τὰς τὸ ἱερὸν συλῆσαντας τῆς Ἀρτέμιδος — ἀρμήσαν ἀπο-
 κτείναν. Plinius H. N. XXXVI. 21. Graecae ma-
 gnificentiae vera admiratio extat templum Dianae
 Ephesinae CCXX. annis factum a tota Asia (al.
 CXX.) Libanius O. XXXII. p. 666. C. ἑφεσίους
 δὲ καὶ τὸ νόμισμα καὶ τὴν ἑλαφὸν ἔφερον ἀμφοῖν τῇ θεῷ
 τῶν Ῥωμαίων ἀγαθόν. Anthol. I. 54. I. Καὶ κραναῖος
 Βαβυλωνῶς ἐπιδόρυμος ἄρμυσι τέχης καὶ τὸν ἐπ' Ἀλφειῷ
 Ζῆνι κατηνυγασμένη. κάπαν τ' ἀσάριμα, καὶ ἡλίοιο κο-
 λασσόν, καὶ μέγαν αἰετῶν πυραμίδαν κόμμετον; Μνῆμα
 τὸ Μάσδαλοιο πελάριον. Ἀλλ' ὅτ' ἐστὶν Ἀρτέμιδος νέφην
 ἄχρι θείοντα δόμον; Κίθῃ μιν ἡμετέρωτό τε, καὶ ἰδὲ νόσφιν
 Ὀλύμπου. Ἄλιος ὅδ' ἐν πᾶσι τοῖς ἐπαυγάστασι. IV. 20. 4.
 Τίς ποτ' ἐπ' Οὐλύμποιο μετὰ γαγε Πάρθεναῶνα τὸν πάρος ἑ-
 ρανίους ἐμβεβαῶτα δόμοις; ἐς πόλιν ἀνδρόκυλοιο, θεῶν βα-
 σίλειαν Ἰώνων τῶν δορὶ καὶ Μάσαις αἰπυτάταν ἔφερον; Mar-
 tialis de Spectac. I. Nec Triviae templo molles
 laudentur Iones.

νεοκόρος] Suidas: νεοκόρος, ὁ τὸν νεῶν κοσμῶν καὶ ἐν-
 τρυπίζων, ἀλλ' ἔχ' ὁ σαρκῶν. Hesychius: νεοκόρος, ὁ τὸν νεῶν

Ε μηδὲν προπετὲς πράττειν] — 3. προπετὲς] προπετῶς 26.

37. τέττες] + ἰθαδὲ D. Versio Syr posterior in margine.

την] ἡ G 23. 26. 32. 33. in ora. 34.

38. τεχνῆται] — 3.

ἔχουσι πρὸς τινα λόγον AE 1. 3. 4. 10. 11. 14. 15.

16. 17. 18. 20. 21. 31. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Bengelii, Chrysostomus. Theophylactus.

κοσμῶν. Aristophanes Nub. 44. κορεῖ γὰρ καλλωπίζου-
 ὄντι καὶ νεοκόρος. Aristides S. S. 2. p. 297. ἦν φιλό-
 δελφος τῶν νεοκόρων ἄλλος. Jos. B. V. 9. 4. ἔς ὁ θεὸς
 αὐτῶν νεοκόρος ἦν. B. I. 7. 6. καθάραι τὸ ἱερὸν ταῖς νεο-
 κόροις ἐκέλευσε. Julius Firmicus Astron. IV. 7. De-
 fluens in Mercurio Luna si pleno lumine feratur
 ad Jovem, facit magnos Neocoros — aut prophetas,
 aut sacerdotum principes — Serapis in Aegypto
 colitur; hic adoratur — hujus simulacrum Neoco-
 rorum turba custodit. Theodoretus H. E. III. 14. τῷ δὲ
 πατρὶ συνῆν καὶ ἔτος καὶ ὁ τέττες ἀδελφός: νεοκόρος γὰρ
 ἦν, τὰ βασιλεῖς ἐδίδουσαν περιγυαίνοντες. 16. ἑκατέρω-
 θεν τῶν θεῶν ἐσθίεσαν νεοκόροι περιγυαίνοντες τῆς εἰσι-
 τας προκαθαίροντες. Strabo VI. Inscriptio πρὸς βύτατον
 τῶν νεοκόρων. ἡ φιλοσεβαστὸς ἑφεσίαν βασιλῆ, καὶ ὁ νεοκόρος
 δῆμος. Mart. Oxon. καὶ ὅσα ἐπιτύχοιεν παρὰ τῷ κυ-
 ρίᾳ Καίσαρος Ἀδριανῷ δι' αὐτῶν πολέματος δευτέρου δῆγμα
 συγκλήτω, καθ' ὃ δὲ νεοκόροι γενόμενοι. νημιῖ. ἑφεσίαν
 νεοκόρων, αἰχμοκλῆς Αὐτοῖα ἀνθύπατος ἔφην. cum ima-
 gine Poppaeae. Hadriani ἑφεσίαν δις νεοκόρων. Cara-
 callae & Getae. ἑφεσίαν δις νεοκόρων, καὶ τῆς ἀρτέμι-
 δος. Elagabali, ἑφεσίαν μόνων ἀπασῶν τετρακτὺς νεοκόρων.
 Νικομηδεῶν τρεῖς νεοκόρων. Maximini Μαγνήτων νεοκόρων
 Ἀρτέμιδος. Xenophon Exp. Cyr. V. Τὸ δὲ τῆς ἀρτέμι-
 δος τῆς ἑφεσίας, ὅτι ἀπῆκε σὺν ἀγεσιλᾷ ἐκ τῆς ἀσίας τὴν
 εἰς Βοιωτὴς ὁδὸν, κατέλιπε παρὰ Μεγαβύζῳ τῇ τῆς ἀρτέμι-
 δος νεοκόρων, ὅτι αὐτὸς κινδυνεύσαν ἐδόκει ἵνα μετὰ ἀγεσι-
 λᾷ ἐν Κορινθίᾳ. Καὶ ἐπέστειλε, ἥν μιν αὐτὸς σαθῇ, αὐτῷ
 ἀποδόναι. Εἰ δὲ τι πάθος, ἀναβῆναι πονηράμηνον τῇ ἀρτέ-
 μιδι ὃ, τι οἷοτο χαρισθῆναι τῇ θεῷ. Plato Legg. κατα-
 στήσιν ἱεράς καὶ ἱερῆας νεοκόρους γίνεσθαι τοῖς θεοῖς. Sue-
 tonius Aug. 5. se esse possessorem, ac velut aediu-
 tum foli, quod primum D. Augustus nascens at-
 tigit. Pollux I. 14. οἱ δὲ θεῶν θραυπνται ἱερῆς, νεοκόροι.

ἀρτέμιδος] Diana Ephesia in nummis repraesenta-
 tur ornamento capitis alto, multis mammis, pe-
 dibus involutis, cum duobus cervis a dextra & si-
 nistra. Minutius Felix Octavio. Diana — Ephe-
 sia mammis multis & uberibus multis exstructa.
 Hieronymus proem. Ep. ad Ephef. Scribebat Pau-
 lus ad Ephesios Dianam colentes, non hanc vena-
 tricem, quae arcum tenet atque succincta est, sed
 illam multimammiam, quam Graeci πολυμαστὴν vo-
 cant. Callimachus H. in Dian. 248. κείνο δὲ τοι μετ-
 ἔπειτα περὶ βρέτας εὐρὺ θάμβελον Δαμῆδ' ἡ τῶν ἑτῶν
 ἐνταῖς ἡὸς οὐδ' ἀφνειότατον. ῥέα καὶ πύθωνα παρὶ λῆθ. Xen-
 phon Exp. Cyr. V. ὁ δὲ ναὸς ὡς μικρὸς μεγάλῳ τῷ ἐν
 ἑφεσίᾳ ἐκασται, καὶ τὸ ἑορᾶν εἰσεναι ὡς κυπαρίσσινοι χρυσῷ
 ὅτι τῷ ἐν ἑφεσίᾳ. Plinius H. N. XVI. 79. Conve-
 nit, tectum ejus esse e cedrinis trabibus: de ipso
 simulacro Deae ambigitur. Caeteri ex ebano es-

40 ὁπζήταϊτέ, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ὁπιλυθήσε]. Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι τῆς σεως ὡς τὸ σήμερον, μηδεὶς αἰτίῃ ὑπάρχον] αὖτε οὐ δυνισόμεθα σπεδῆναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

Μετὰ

ἔλθωσι πρὸς τινὰ λόγον 19.

39. περὶ ἑτέρων] περ ἑτέρων E. περικεῖται 7. 15. 16. 18. 36. + ἐν 1. Theophylactus. ἐπιζητεῖτε] ζητεῖτε E 4. 14. a prima manu. 15. τῇ ἐννόμῳ] τῷ νόμῳ D, a prima manu. 40. ἐγκαλεῖσθαι τῆς σεως περὶ τῆς σήμερον] ἐγκαλεῖσθαι περὶ τῆς σεως σήμερον. Verſio Syra posterior. + γνομίμης 43. ὑπάρχοντος] ὄντος D. 45. 46. 47. 56. Verſio Syr. utraque, Aethiop. Arab. Theophylactus. probante J. A. Bengelio. δυνισόμεθα] δυνισώμεθα 11. ἀποδῶναι] δῶναι 1. 2. 4. 17. 23. 25. 28. 30. 32. 35. 37. 39. 42. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Plantini, Bengelli, Bogardi. Oecumenius ed. λόγον] + περὶ AE 15. 18. 25. 31. 33. 36. 40. Verſio Syr.

se tradunt: Mucianus ter Consul ex his qui proxime viſo eo scribere, vitigineum, & nunquam mutatum, septies restituto templo. *Vitruvius* II. 9. De cedro. Arboris autem ejus sunt fimiles cypresseae foliaturae, materie vero directa Ephesi in aede simulacrum Dianae ex ea, & ibi, & in caeteris nobilibus fanis propter aeternitatem sunt facta. *Priscianus*. Inter Milcrum — Moenia quibus boream versus stant magna Dianae Urbs Ephesus sacrae trunco memorabilis ulmi, Thermodoontis opus clarum posuere cohortes. *Xenophon* Cyr. Exp. V. ἐν ἰφίσῳ παρὰ τὸν τῆς ἰφισίας Ἀρτίμιδος νῆον Σελλινῶς ποταμὸς παραρρεῖ.

Διοπετις] *Cic.* Verr. V. 72. Simulacrum Cereris — quod erat tale, ut homines, cum viderent, aut ipsam videre se Cererem, aut effigiem Cereris non humana manu factam, sed coelo delapsam arbitrantur. *Euripides* Iphigen in Taur. 86. ἐνθ' Ἀρτεμὶς σὴ σύγγονος βαμὺς ἔχει, λαβεῖν τ' ἑγκαλμα θιάς, ὃ φασὶν ἐνθάδε εἰς τέσδε καὶς οὐρανῷ πιστῷ ἀπὸ. *Lycophron* 363. ἐξ οὐρανῷ πιστῶσα καὶ Διὸς δόμων. Diana palladium Trojae. *Schol.* σημεῖον, ὃ τρίπτυχον ἦν τῷ μινεῖ, τοῖς δὲ ποσὶ συμβεβηκὸς, τῇ δεξιᾷ δόρυ ἔχον, καὶ δ' ἡλεκάκην καὶ ἀτράκτον. *Pausanias* Att. 26. τὸ δ' ἀγνίστων — ἔστιν Ἀθηναῖς ἀγάλμα ἐν τῇ νῦν ἀκροπόλει — φήμῃ δ' εἰς αὐτὸ ἔχει πιστῶν ἐκ τῶ οὐρανῷ, καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ἐπιζημῖ, ἢτε ἔσως, ἢτε ἄλλως ἔχει. *Herodianus* I. 11. 2. αὐτὸ μὲν τὸ ἀγάλμα Διοπετις, ὡς λέγουσιν, ἔτε δὲ τὴν ὕλην, ἔτε τεχνιστὸν ὅστις ἐποίησεν ἡγωνισμῶν, ἔτε ψαυδὸν χειρὸς ἀνθρωπίνης. Τῶτο δὲ πάλαι μὲν ἐξ οὐρανῷ καταστέλλεται λόγος de matre Deum. V. 3. 11. ἀγάλμα μὲν ἐν θεῷ φέρον εἰκόνα. λίθος δὲ τῆς εἰς μίγξις — Διοπετῇ τὸ αὐτὸν εἶναι σημεῖολογῶσιν — εἰκόνα δὲ ἡλίας ἐνέργειας εἶναι θέλωσιν. *Plut.* parall. p. 309. F. τὸ Διοπετις — παλλάδιον. *Conon* 34. τὸ Διοπετις Ἀθηναῖς παλλάδιον. *Servius* Aeneid. II. 67. de Palladio. Dicunt sane alii, unum simulacrum coelolapsum apud Athenas tantum esse. Alii duo volunt, hoc de quo diximus, & illud Atheniense. *Plut.* Num. p. 68. D. ἰσοῖται χαλκὴν πέλτην ἐξ οὐρανῷ καταφορομένην εἰς τὰς Ναῖας πεσὺν χεῖρας — αὐτὰς δὲ τὰς πέλτας ἀγκυλῖα κυλῶσι.

36. κατασταλμένοις] *Plut.* Apophth. p. 207. E. θροβῶντας τὰς ἐν ἀζώματι ἑως καταστῆναι βολόμενος. de propr. laude p. 547. B. διὰ γὰρ ἐρυθρῶν ἵππων — καὶ καταστέλλειν τὰς μέγας τι περὶ αὐτῶν λίγοντας. *Diodorus* S. I. 76. τὰς ψεύδας καὶ τολμηρὰς τῶν φιλαλήθων καὶ κατασταλμένοις τῶς ἡσυχίας [πλειοεκτίστον] *Jos.* A. XIV. 9. 1. τὸν κατὰ τὴν χώραν δόρυβον ἐπὶν καταστέλλειν. & passim καταστέλλειν νωτρισμῶν, παραχρῆν, σάσιν. B. I. 6. 6. χρημάτων ὑποσχέσις — χαλκιπαῖοντα καταστέλλει. *Vit.* 4. καταστέλλειν ἐν ἐπιφάνει τὰς ἐκείνου.

ἀγοραῖος] ἀγοραῖος Ed. E. Schmidii.

+ ἐν 1. Theophylactus.

τῇ ἐννόμῳ] τῷ νόμῳ D, a prima manu.

ἐγκαλεῖσθαι περὶ τῆς σεως σήμερον

ὑπάρχοντος] ὄντος D.

Verſio Syr. utraque, Aethiop. Arab. Theophylactus. probante J. A. Bengelio.

δυνισόμεθα] δυνισώμεθα 11.

ἀποδῶναι] δῶναι 1. 2. 4. 17. 23. 25. 28. 30. 32. 35. 37. 39. 42. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Ald.

Colinaei, Plantini, Bengelli, Bogardi. Oecumenius ed. λόγον] + περὶ AE 15. 18. 25. 31. 33. 36. 40. Verſio Syr.

Profugis T. I. p. 569, 37. ἐσταλμένοι δὲ, καὶ βραδύ, καὶ μέλλον ἢ μετάνοια. *Porphyrius* de Abstin. IV. 6. τὸ γὰρ αἰετὶ συνεῖναι τῇ θείᾳ γνώσει καὶ ἐπιποταῖς, πάσης μὲν ἔξω τίθησι πλειοεξίας, καταστέλλει δὲ τὰ πάθη, διεγείρει δὲ πρὸς σύνεσιν τὸν βίον. *Glossae*, καταστέλλω sedo. *Heliodorus* X. p. 481. τὸ κλυδωνίον τῆς θύρας κατέσπελλε. *Athenaeus* XIV. p. 624. A. [τὴν κιβάρην] καταστέλλειν τὸ πυρᾶς αὐτῆς δυνάμειν. *Suidas* καταστέλλειν κατασπινάζειν, κατασπύλας τὸν δόρυβον.

προπετις] *Achilles Tat.* VII. p. 431. δακρύων γιμισθῆς, ἄνδρες, εἴπτε, ἰφίστοιοι, μὴ προπετιὰς κατὰ γινωτὶ θάνατον ἄνδρος ἐπιθυμῶντος ἀποθανεῖν. *Polybius* . . . προπετὴ βελιγμένα. vid. in 2. Tim. III. 4.

37. θεὸν] *Cic.* de Invent. II. 31. Casu erat in eo portu fanum Dianae — Vitulum immolastis ei Deo, cui non licebat. II. α. 515. Ὅσσοι ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀνθρώποις θιάς εἰμι. *Herodianus* I. 11. τῇ ἐνέργει τῆς θιάς, *Aelianus* V. H. I. 15. αἱ περιστρεφῶσιν — ὡς περὶ τῇ θεῷ συναποδμήσονται. XII. I. ὅσα προσεῖπεν ἡ θεός. *Palaephatus* ἱπταῖν τὸν ἄνθρωπον ἡ θεός. *Emestathius* in II. σ. p. 573. 35. αἱ δ' αὐταὶ καὶ θεοὶ λέγονται, κατὰ τὸ μῆτε τις ἐν θήλειᾳ θιάς, ὃ μὲν δὲ ἀλλὰ καίτοι Ἀττικῶς καὶ Ἰωνικῶς. *Etymol.* V. ἀριστρεῖς τὰς γὰρ εἰς οὐρανὸν κοινὰ εἰσι τῷ γένει καὶ ὁμοφῶντα τὰ θεῶν καὶ τοῖς ἀνθρώποις, οἷον ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ φιλόσοφος — εἰ δὲ ὡς ἀπλὰ, οὐκ ὁμοφῶνται, οἷον ὁ θεὸς καὶ ἡ θιάς, ὁ σοφὸς καὶ ἡ σοφῇ. οἱ μὲντοι Ἀττικοὶ ποῖσιν τὸ ἐναντίον, ὡς μὲν ὡς ἀπλὰ, ὁμοφῶνται, οἷον ὁ θεὸς καὶ ἡ θιάς, ὁ σοφὸς καὶ ἡ σοφῇ· εἰ δὲ σύνθετα, ποῖσιν εἰς ἓτα — ὡς ἀπλὰς, ἀνθρώπων. καὶ εἰ τὸ ὅμοιοι. vid. in XVII. 19. Sulponis dictum.

38. ἀγοραῖος] Verſio Codicis D. Conventus aguntur. *Suidas* ἀγοραῖος, ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἡ ἀγορά τελεῖται. *Strabo* XIII. p. 932. C. εἰς δὲ τὴν σύγκλητον ταύτην οὐ μικρὰ συλλαμβάνει, τὸ τῆς Ρωμαίας μὴ κατὰ φύλα διελθὼν αὐτὴς, ἀλλὰ ἕτερον τρόπον διατάξει τὰς δικαιοσύνας, εἰς αἷς τὰς ἀγοραῖας ποιεῖται & τὰς δικαιοδοσίας. *Glossarium*, conventus, ἀγοραῖος, σύνοδος, ὁχλαγωγία. & cum res agitur, ὅτι ἀγοραῖος εἰσι. *Helyschius* ἀγοραῖον, δικαιοδοσίαν Ἀγοραῖα, θέμις καὶ ἐκκλησιαστικὴ.

39. ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ] *Aristophanes* Acharn. 19. νουρίας ἐκκλησίας. *Schol.* ἐν ᾗ ἑκάστη τὰ ψηφίσματα. εἰς δὲ νόμοις ἐκκλησίας αἱ λεγόμεναι τρεῖς τὴ μὲν Ἀθήνησιν, ἡ πρώτη καὶ ἡ δεκάτη καὶ ἡ τριακάς. Εἰσι δὲ καὶ πρόσκλητοι ἐναγόμενοι κατὰ τινὰ ἐπιγινώσκοντα πρᾶγματα. *Lucianus* Deor. Concil. 14. ἐκκλησίας ἐννόμους ἀγομῆς. *Demosthenes* pro Cor. συγκλήτε ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἡνωμένους. *Schol.* τρεῖς ἐκκλησίαι τῆς μὲν ἡγεμονίας ὀρίσμεναι ἡ δὲ σύγκλητος οὐκ ὀρίσμεναι. Σύγκλητος δὲ ἐκλήθη, ἐπειδὴ ἐν μὲν τοῖς νομίμοις καὶ συνήθειν ἄφ' ἑαυτῆς ὁ δῆμος συντρέχει, ὅταν δὲ ἐξ ἀνάγκης τινος σύλλογος γινῆται, συνεκάλεσαν τινες περιόστες.

Eeee 3

40.

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν Θόρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τὰς μαθητάς 1
 καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορεύσθαι εἰς τὴν Μακεδονίαν. Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, 2
 καὶ παρακαλέσας αὐτὸς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ποίησας τε μῆνας τρεῖς, 3
 γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀναγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο 4
 γνώμη τῇ ὑποστρέφειν εἰς Μακεδονίας. Συνεπέειρο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπα-
 τρος Βεροιαῖος. Θεσσαλονικέων δὲ, Ἀρίσταρχος καὶ Σεκῦνδος καὶ Γάιος Δερβαιοὶ καὶ 5
 Τιμόθεος Ἀσιανοὶ δὲ, Τυχικὸς καὶ Γρόφιμος. Οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. 5
 Ἡ-

1. προσκαλεσάμενος] μεταπεμφάμενος E 14. a prima manu. 15. 16. 31. 36. 40. Versio Corp.
 ὁ] — D. ὁ Παῦλος] — 40.
 καὶ] + παρακαλέσας AE 5. 6. 8. 15. 16. 25. 27. 29. 31. 33. 34. 36. 40. 43. Versio Vulg. Syr. Corp. Aethiop.
 Arab. + πολλὰ παρακλήσεις D. a prima manu.
 ἀσπασάμενος] + τι 5. 6. 8. 15. 16. 25. 27. 29. 31. 34. 36. 40. 43. καὶ ἀσπασάμενος E Versio Syr.
 ἀσπασάμενος] D. a prima manu. Versio Lat. salutans.
 πορεύσθαι] — D. 27. πορεύσθαι A 15. 18. 33. 34. 36. 40. Versio Corp.
 πορεύσθαι εἰς τὴν Μακεδονίαν] εἰς Μακεδονίαν πορεύσθαι E. τὴν] — 2. 4. 31. 56.
 2. δὲ] + πάντα D. ἐκεῖνα] ἐκεῖνη D. a prima manu.
 παρακαλέσας αὐτὸς] χρησάμενος D. a prima manu. Versio Latina. exhortatus. 3. τε] δι D. 27. 38. + ἐκεῖ 43.
 γενομένης] καὶ γενήσεως D. a prima manu. καὶ γενήσεως ex emendatione. + τι 40.
 αὐτῷ ἐπιβουλῆς] ἐπιβουλῆς αὐτῷ A. μέλλοντι] μέλλοντα 21. 23. 26. 28. 37. 41. 56. μέλων E.
 μέλλοντι ἀναγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν] — 16. ἠθέλησεν ἀναγεσθαι εἰς Συρίαν D Versio Syra posterior in margine.
 ἀναγεσθαι] ἀγεσθαι E 4. a prima manu. ἐγένετο] + δι 20.
 ἐγένετο γνώμη τῇ] εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα αὐτῷ D. Versio Syra posterior in margine.
 γνώμη] γνώμης AE 15. 18. 33. 36. 46. τῇ] — D. 15. 18. διὰ] + τῇ D.
 4. συνεπέειρο δὲ αὐτῷ] μέλλοντος δὲ εἶναι αὐτῷ D. Versio Syra posterior in margine.
 αὐτῷ] — 4. a prima manu. 16. 23. 37. 56. ἄχρι] μέχρι D.
 ἄχρι τῆς Ἀσίας] — 13. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 439.
 Σώπατρος] Σωσίπατρος 2. 4. ex emendatione. 5. 9. 19. 25. 30. 40. 45. 47. Versio Corp. + Πύρρος ADE 6.
 7. 8. 13. 15. 18. 25. 27. 29. 31. 32. 36. 40. 42. 45. Editio Complut. Colinaei. Versio Vulg. Corp. Syra poste-
 rior in margine. Origenes in Ro. XVI. 21. Theophylactus.
 Βεροιαῖος] Βεροιαῖος D. a prima manu. E. Βεροιαῖος 11. 17. 20. Βέρροιας 2. 4. ex emendatione. 14.
 18. 19. 30. 32. 37. 38. 43. Editio Erasmi. Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed. Theophylactus ed.

40. συστροφῆς] *Lex Augusti* de vi privata D. ad legem Juliam XLVIII. 7. 4. Legis Juliae de vi privata crimen committitur, cum coetum aliquis & concursus fecisse dicitur. *Seneca* exc. Controv. III. 8. *Lex*: qui coetum & concursus fecerit, capitale sit — Non quotiens convenerunt in aliquem locum plures, coetus & concursus est: sed quotiens convocati, quotiens parati quasi ad duem suum concurrerunt. Non si una vicinia coit, aut si transeuntium paucorum numerus affluit: sed ubi totus aut ex parte magna populus, ubi divisa est in partes civitas. — Quid coetu opus est? Sunt scriptae ad vindictam injuriarum omnium leges. Mora semel multitudo modum non servat. *Sulpicius Victor* Institut. Orator. Qui coetum & concursus fecerit, capite puniatur. *Sopater* in *Hermogenem*. Κρίνεται δημοκρατία — πότερον — τῇ ἀληθείᾳ Θόρυβον βλάμμενος ποιῆσαι, καὶ ἐκκαλεσθαι πρὸς ὄργην τὸν δῆμον. *Thucydides* IV. 68. οἱ συστροφίντες ἀθροίσαντο. *Schol.* συσπικρασθέντες. facto agmine. *Herodotus* IV. 136. τῇ ταχίστῃ συστροφίντες, αἵτε δύο μοῖραι τῶν Σκυθίων, καὶ ἡ μία Σαυρομάται καὶ Βυδῖοι καὶ Γελωνοὶ, ἰδόντες τὰς Πέρσας. *Theophrastus* de Ventis. συστροφὴ γὰρ ἐστὶ αὐτὰ, καὶ ἀθροισμὸς πνεύματος. *Aristoteles* Polit. V. 5. ἰδίᾳ συκοφαντῶντες οἱ δημαγωγοὶ τὰς τὰς ἐστίας ἄχοντας, συσφίξουσιν αὐτὰς. *Aeschines* εἰται ὅτι ἐπ' ἡμῖν συστροφίντες ἦσαν. *Xenophon* Hell. VI. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ πολέμων σκιδασθέντες, αὐτοὶ πειραθῶσι συσφίσεσθαι. *Demosthenes* Philip. III. συστροφίντες δὲ ἀνθρώποι πολλοὶ, καὶ χορηγὸν ἔχοντες φίλοι — ἀπάγνυσθαι τοὺς εὐφραδίᾳ εἰς τὸν δειπνῶντιον. *Libanius* D. III. p. 251. B. εἰ γὰρ ἐκείνοι συστροφίντες, καὶ τὰ ὅπλα δέμνοισι, καὶ περιεσπῶντες τὴν σκηνὴν Ἀγαμέμνωνος, καὶ βοῆς ἐμπλησθέντες τὸν ναύσταθμον. *Herodotus* VII. 9. πλήθεις συσ-

φῆν. *Polybius* p. 420. δεδοίτες τὴν τῶν ἰσίων συστροφῆν. inf. XXIII. 12. *Diodorus* S. exc. p. 608. Ἐξήκοντα κατὰ συστροφὴν ἐπὶ τὴν χώραν. *Dion.* p. 732. σπυδῆ καὶ Θόρυβον πολλῶν συστροφίντων. 3. *Macc.* V. 41. ἀπίλυσεν] *Aristophanes* Acharn. 172. οἱ γὰρ Περσῶντες λύσαντες τὴν ἐκκλησίαν. *Eccles.* 377. πόθεν ἦν οὗτος; — ἐκ ἐκκλησίας. ἡδὴ λελύται γὰρ. *Plut.* Phocion. p. 758. C. διαλύσαντες τὴν ἐκκλησίαν. p. 757. D. ὅταν διελεύθῃ τὸ συνέδριον.

1. ἀσπασάμενος ἐξῆλθε] Non solum salutabant osculo advenientes, verum etiam discessuri. *Xenophon* Cyrop. I. καὶ τὸν Μῆδον φιληθέντα ἐρῆσαι, ἢ καὶ ἐν Πέρσας νόμος ἐστὶν ὅτος συγγενεῖς φιλεῖν; μάλιστα, φάται, ὅταν γε ἰδῶσιν ἀλλήλους διὰ χρόνον, ἢ ἀπίως ποὶ ἀπ' ἀλλήλων. II. initio. ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ὥστερ' εἰκός, ὁ μὲν πατήρ πάλιν εἰς Πέρσας ἀπῆκε, κύριος δὲ εἰς Μῆδους ἐπορεύετο. *Hist. Graec.* IV. init. ἐπεὶ δὲ κότους ἐμελλεν ἀπίσαι, ἦλθε πρὸς τὸν Ἀγισίλαον ἀσπασάμενος. *Plut.* Aemil. p. 270. E. ἀσπασάμενος τὰς ἑλλήνας, καὶ παρακαλέσας τὰς Μακεδόνας, μνηστῆσαι τῆς δεδομένης ὑπὸ Ῥωμαίων ἐλευθερίας — ἀνέβηκεν.

2. Ἑλλάδα] *Eustathius* II. a. 883. p. 242. 39. Ἑλλάδα δὲ οὐ τὴν συνήθως παρ' ἡμῶν καλεωμένην φησι χώραν, ἥτις ἐπισυνάπτει τῇ ἀρχῇ τῆς Πελοποννήσου, ἣν δὲ Πελοπόννησος καὶ ἀκρόπολιν οἱ παλαιοὶ τῆς τῆς αὐτῆς Ἑλλάδος φασίν, ἀλλὰ πόλιν ἐστὶν αὐτῇ Σιταλικῇ. *Curtius* IV. 110. Cum magno deinde exercitu mare trajecit, illato Macedoniae & Graeciae bello. VIII. 5. 7. nec Macedonia haec erat culpa, sed Graecorum. *Arrianus* de exped. Al. IV. 11. 14. ἢ ἑλλάνων μὲν ἀφῆκε, Μακεδόνας δὲ προσθήσει τῇδε τὴν ἀτιμίαν; II. 10. 11. καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῶν τε ἑλληνικῶν καὶ τῶν μακεδονικῶν φιλοτιμίας ἐπέτισεν εἰς ἀλλήλους. *Plinius* H. N. IV. 11. ab Isthmi angustiis Hellas incipit, a nostris Graecia

6 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν **μὲν** τὰς ἡμέρας τ' Ἀζύμων ὑπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς
7 αὐτὴς εἰς τὴν Γραῖδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὓς διετρίψαμεν ἡμέρας ἐπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ
8 τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τῷ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐ-
9 τοῖς, μέλλων ἐξεῖναι τῇ ἐπαύριον· παρθέτειν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. Ἦσαν δὲ
λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑδρῶϊ· ἦσαν συνηγμένοι. Καθήμενος δὲ τις νεανίας ὀνό-
ματι Εὐτυχὸς ὑπὸ τῷ θυρίδι, καταφερόμενος ὑπὸν βαθεῖ, ἀλεγομένης τῇ Παύ-
λου

λ8

~ ἦμεν

- Δερβαῖος] Δερβίος D. a prima manu. ὁ Δερβαῖος A. Ἀσιανοὶ] ἰφίσιοι D.
Τυχμὸς] εὐτυχος D. 5. οἱ τοὶ] + δὲ AE 13. 27. 29. 33. 40.
προελθόντες] προσελθόντες AE sed Versio Latina: praecessissent. 1. 4. 5. 6. 9. 11. 16. 19. 20. 21. 25. 26.
31. 32. 37. 47. Editio *Erasmi* 1. *Ald.* *Plantin.* *Wechelii*, *Complut.* *Genev.* confer comm. 13.
ἡμεῖς] αὐτοὶ D. sed Versio Latina: nos. ἡμεῖς Editio *Colinaei*. Τρωάδι] Τρωάδι D a prima manu. E.
6. τὰς] + δὲ 4. Τρωάδι] Τρωάδι E.
ἄχρις] ἄχρι A. 1. 2. 47. *Theophylactus*. ὑπὸ E 13. ἄχρις ἡμερῶν πέντε] πεμπταῖος D.
οὓς] ἐν ᾗ E D. ὅπ3 AE. 13. + E 40. 7. δὲ] τε D. sed Versio Latina: autem.
τῇ] — E. 8. μὲν] + πρώτη D.
τῶν μαθητῶν] ἡμῶν ADE 1. 7. 13. 14. a prima manu. 15. 18. 25. 37. 40. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Aethiop.*
Copt. probante *H. Grotio*. *J. Millio* in l. & prol. 880. *J. A. Bengelio*. quia putarunt, non Discipulorum sed Do-
ctoꝝum esse, sacram coenam administrare.
τῇ] — AE 1. 2. 3. 4. 20. 31. 40. 43. 45. 47. Codices plurimi, teste *Millio*. Lect. 2. Editio *Erasmi*, *Benge-
lii*, *Stephani* 1. 2. *Theophylactus*.
τε] — D sed Versio Latina: extenditque. δὲ 15. 18. 23. 36. Versio *Syr*a posterior. *Basilius* *Eth.* 70.
Theophylactus. μίχρη] ἄχρι 3.
8. λαμπάδες] ὑπολαμπάδες D. Versio Latina: faculae.
ἦσαν postorius] ἦμεν ADE 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 25. 26. 27. 29.
30. 32. 33. 36. 38. 39. 40. 45. 46. 47. *Lectionar.* 2. Editio *Complut.* *Plantin.* *Stephani* 1. 2. *Wechelii*, *Bengelii*,
Genev. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Erasmi*, *Chrysostomus*. probantibus *T. Beza*, *H. Grotio*, *J. Millio* prol. 1232.
συνηγμένοι] — E. probante *J. Millio* prol. 1441. συνθηρασμένοι 4.
9. καθήμενος] καθεζόμενος ADE 14. a prima manu. 13. 15. 18. 36. probante *J. A. Bengelio*.
νεανίας] — E. εὐτυχος] εὐτυχῆς *H. Grotius*.
τῷ θυρίδι, καταφερόμενος] τῇ θυρίδι, κατεχόμενος D. βαθεῖ] βαρεῖ D.

appellata. *Solinus* 9. Hinc Hellas incipit, quam proprie veram habent Graeciam. *Ptolemaeus*

τῆς Ἀχαιῆς — ἡ ἑλλάδα καλεῖται. *Dicaearchus*. τὴν μὲν ἐν ἑλλάδι ἀπὸ Πελοποννήσου τὴν ἀρχὴν λαβὼν μέχρι τῆς Μαγνητικῆς ἀφορίζον ὁμιολίαν.

4. συνίπτετο] *Varinus* ἠκολούθει. *Apollodor.* *Bibl.* III. 12. συνίπτετο δὲ αὐτῷ φοῖβος — συνίπτετο δὲ καὶ Πά-
τροκλος.

Σώπατρος] *Achilles Tatius* VIII. p. 560. ῥήτωρ ἴ-
τερος, ὄνομα Σώπατρος, Θερσάνδρος συγγήγορος. *Cic.* *Verr.* IV. 39. 40. *Athenaeus* IV. p. 175. C. Σώπατρος
ὁ Πατρόκλος.

7. παρέτειν — τὸν λόγον] *Sophocles* *Ajac.* 1059.
μὴ τίμει μακρῶν. *Schol.* ἀντὶ τῆς ἀπότειναι, λόγον δηλοῦσι.
Τὸ ἀποτεινῶν γὰρ ἐπὶ λόγῳ λέγεται, εἶον ἀπέτειναι λόγον
μακρὸν. *Plut.* de *Adulat.* p. 60. A. Πτολεμαῖος φιλο-
μαθεῖν δοκῶντι περὶ γλώττης, καὶ σιγῆς, καὶ ἱστορίας μα-
χόμενος μέχρι μέσων νυκτῶν ἀπέτειναι. *Apophth.* p. 195.
D. αὐτὸς δὲ ἠλπίσθη, εἰ μὴδεὶς μάχοιτο, τὴν δύναμιν τῇ
Ἀπίθῃ παρατεινόμενῃ ἀεὶ ἀταγορεύσειν. *Aristides* *Pana-
then.* p. 159. οὐ συγγραφῆς ἔργον ψιλῆς προσιλόμβου ἀφ-
ηγίσθαι τὰ πεπραγμένα τῇ πόλει, καὶ γὰρ ἂν εἰς τὴν ἐ-
πίπτεσαν πνευματικὴν ἐκτείνοντο ὁ λόγος. *Libanius* D. XI.
p. 382. A. διαβίσεως ταύτης φθινοπώρῃ μὲν ἀρχέσσης,
ἐπὶ πλείονι παρατεινάσσης τῇ χειμῶνι — ἡ τῶν νυκτῶν
παρατάσις — καὶ εἰς ἐσπέραν δὲ βαθεῖαν τὸν πότον παρα-
τειναι. *Gregorius* καὶ γὰρ ἐπὶ πλείονι τὸ τῆς φυγῆς
κατετάθη. *Lucianus* de *Lucret.* 13. παρατίθειν ἔκαστον τῶν
διανομένων. *D. Mort.* 29. εἰ καὶ ἡμῖν ὑπὸ σὺ τὸ ὀ-
φλημα παρατίθειτο. *Xenophon* *Eph.* V. παρετίθειν τε
ἐπὶ πολὺ τὸ συμπόσιον. *Polyaen.* III. p. 265. τὸν ἀκρο-
βολισμὸν ἄχρι δέλης παρέτειναι.

9. Ἐντυχος] *Phaedrus* III. prol. 1. *Phaedri* li-
bellos legere si desideras, vaces oportet, Euty-

che, a negotiis. *Plaut.* *Mercator.* *Eutychus* adole-
scens. *Suetonius.* Aug. 95. *Eutychus* *Aginari.* *M.*
Antoninus X. 31. φαντάζεσθαι ἡ εὐτυχῶν — ἡ Σιλαριανῶν
Artemidorus III. 38. κάρπος δὲ — καὶ εὐτυχῶς πα-
ρισμὸν ὑποδικνύσκει. *Insript.* *Eutychus* *Fontei.* *Euty-
chus* Aug. *libertus.* *Martialis* VI. 68. *Epitaphium*
Eutychi *pueri.* l. XXXI. 88. D. *Lucius* *Euty-
chus.*

καταφερόμενος ὑπὸν] *Lucianus* D. *Meretr.* II. εἰς ὑπ-
νον κατηνέχθη. *Herodianus* II. 9. 6. εἰς ὑπνον κατηνέ-
χθη. *Parthenius* *Erot.* 10. κατὰ πᾶν κεκμηκὼς πρὸς
τὴν κόρην. ὥς μὴδὲ διὰ λόγον ἔσθ' ὅτε γινόμενος αὐτῇ εἰς βα-
θὺν ὑπνον καταφέρεισθαι. *Eustathius* in *Od.* 6. p. 584.
30. τὸ ἀναφέρειν — ἀπὸ — κάμει, ὃ ταῦτόν ἐστιν τῷ
ἐγρηγορεῖν, ὃ ἐναντίον τῷ καταφέρεισθαι. *Aristoteles* de
Insomniis III. τὰ ὑπνωτικά — πάντα — καρνηβα-
ρίαν — ποιεῖ — καὶ καταφερόμενοι καὶ νυσάζοντες τῷ
δοκῶσι πάσχειν, καὶ ἀδυνατῶσιν αἶρειν τὴν κεφαλὴν καὶ
τὰ βλέφαρα. *Diodorus* III. 57. κατανηχθεῖσαν εἰς ὑπνον,
ιδεῖν ὅψιν. II. 57. φέεσθαι γὰρ παρ' αὐτοῖς διφυῖ βοτά-
νην, ἐφ' ἧς, ὅταν τις κοιμηθῇ, λευκότας καὶ προσήνους πρὸς
ὑπνον κατανηχθεὶς ἀποδύνη. ἡ δὲ γὰρ τῷ τὸ ζῶον, ἐπει-
δὴ ἀπὸ τῆς νομῆς πληρωθῇ, πρὸς ὑπνον καταφέρεισθαι. *Aris-
toteles* de gener. *Animal.* III. ἀλλ' ὅμως ἐγρηγόμενος
φαίνεται — εἴτ' εὐθὺς καθύπνουσι, καὶ καταφύρεται πάλιν.
Alexander *probl.* 1. ἀναγκάζει ἡσυχάζειν τὰ βρι-
φα, διελγομένη δὲ, καὶ εἰς ὑπνον αὐτὰ καταφέρει. *P. Ae-
gineta* καταφορικός ὕπνος. *Jos.* A. I. 6. 3. μεθύσσει
δὲ εἰς ὑπνον καταφύρεται. II. 5. 6. καταφύρομαι πάλιν
εἰς ὑπνον. *Clemens* *paed.* II. 8. εἰκεν γὰρ ἡ τῷ ὑπνῷ κα-
ταφορὰ θανάτου. *Plut.* *parall.* p. 307. F. εἰς ὑπνον κα-
τηνέχθησαν βαρύτερον τῷ διοτες. *Dioscorides* VI. καταφορὰ
ἰσχυρὰ, κατὰ μὴδὲν διαφύροσα πάθος τῷ λεγομένῳ ληθάρ-
γῳ. . . . διεγύρειν δὲ δι' ἑαυτὸς μὴ ἑαυτὰς καταφέρει-
σθαι.

λα ὅππῃ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τῆς ὕπνης, ἔπεσεν ἀπὸ τῆς τριγέγυς κάτω καὶ ἤρθη
νεκρὸς. Καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε· Μὴ δορυβεῖ- 10
σθαι ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτῆς ἐν αὐτῷ ὄσιν. Ἀναβάς δὲ, καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, 11
ἐφ' ἱκανὸν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, ἔτως ἐξηλθεν. Ἦγαγον δὲ τὰ παῖδα ζῶντα, καὶ 12
παρεκλήθησαν ἐς μετρίως. Ἡμεῖς δὲ προσελθόντες ὅππῃ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὸ Ἀσ- 13
σον,

πλοῖον] + καὶ 36.
ἀπὸ prius] ὑπὸ D. 4. 16. 25. 40. 46. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*. Versio *Copt.* *Oecumenius* Ed.
ἔπεσεν] πρὸς E.
10. ἐπέπεσεν] + ἐπ' D. 18. *Chrysostomus*. ἔπεσεν D.
συμπεριλαβὼν] συμπαράλαβον 21. 25. 33. 34. 40. συμπεριβαλὼν αὐτὸς C. + ἐ D. a prima manu;
+ αὐτὸν 27. 36. *Codices Latini*. *Chrysostomus*. + αὐτῷ 38. Versio *Syr*.
δορυβεῖσθαι] φοβεῖσθαι 4. a prima manu. 11. καὶ prius] — Editio *Erasmi* 1. 2. *Ald.* *Colinaei*.
κλάσας] + τ' ACD. a prima manu. 12. καὶ DE. 18. ἐφ' ἱκανῷ 4.
ἄχρις] ἄχρι A. 1. 2. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Oecumenius* Ed. *Theophylactus*.
12. ἡγαγον δὲ τὰ παῖδα] ἀσπαζομένων δὲ αὐτῶν ἡγαγεν τὸ νεανίσκον D. fed Versio Latina: salutantes autem eos
adduxerunt juvenem.
13. προσελθόντες] προσελθόντες AE. 1. 2. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 21. 25. 26. 28. 33. 37. 38. 39. 46. 47. Edi-
tio *Erasmi* 1. *Ald.* *Bogardi*, *Chrysostomus*, *Theophylactus*. κατελθόντες D. Versio *Syr*.
ἐπὶ] εἰς D. ἐπὶ τὸ πλοῖον] τῷ πλοίῳ 34. εἰς] ἐπὶ ACE. 25. 40.
ab Ἀσσον ad Ἄσσαν comm. 14.] — 18.
Ἀσσον] Ἀσσον 4. Editio *Colinaei*, *Erasmi*, *Bogardi*. ἄσσαν 15. 18. 36. Ἀσσον 2. 10. 11. 17. 19.
21. 30. 42. Ἀσσον 26. 39. *Codices* teste *Erasmo*. Versio *Syr.* utraque, *Arab.* ἄσσαν 45. 46. & comm. 14.

σθαι. *Galenus* Meth. med. XIII. ἂν μὲν τῇ σήπῃσθαι
καταφορὸς βαθείας ἐργάζεται — καὶ καλεῖται τὸ τοῖστο
νόσημα λήθαργος. *Hieronymus* in Esaj. XXVIII. 2.
χάλας καταφορομένη grando, quae fertur in pronum
— quae decidit.

τριγέγυς *Juvenal* III. 199. Tabulata tibi jam
tertia fumant. *Schol.* superiora tecta & tristega. *Ar-
temidorus* IV. 48. δύο κλίμακας ἀγαγόντα τὸν ἵππον εἰς
τὸν κοιτανισκὸν εἰσῆγαγεν, ἵνα ἡν αὐτὸς κατακείμενος —
εἰ μὴ δυνατὸν ἦν ἐπὶ τριγέγυς γνῶσθαι ἵππον. *Martialis*.
I. 117. Scalis habito tribus fed altis. *Gen.* VI. 16.
Symmachus δις τετρα τριγέγυς.

10. *Plut.* Apophth. p. 177. A. τὸν καλὸν Ἀγάθωνα
— περιλαμβάνοντος ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ καταφιλοῦντος.
Xenophon Sympof. περιλαβὼν ἐφίλησεν αὐτὴν ἡ δ' αἰδύ-
μην μιν εἶκεν, ὥσως δὲ φιλικῶς ἀντιπεριλάμβανεν. in
gemma. Πάρδαλις, πῖνα, τρύφα, περιλάμβανει. *Xenophon*
Eph. I. ὁπῶς δὲ ὁ Ἀβροκλήμης ἀνευγκλὸν περιέλαβε τὴν Ἀν-
θίαν. IV. ὁ μὲν γὰρ περιλήψαμενος καὶ φιλήσων ἐνεύκει
πρὸς αὐτὴν. V. περιλαβέσσα ἡ Ἀνθία τὸν Ἀβροκλήμην ἔκλειν.
11. αὐγῆς] *Nicander* Theriac. ἰνέα αὐγῆς ἡελίς
μογίαν ἐπιστρέφεται. *Polyaen.* IV. p. 386. κατὰ τὴν
πρώτην αὐγὴν τῆς ἡμέρας.

12. *Isocrates* Panathen. ἔχοντα ἀρετὰς πάσας, καὶ
ταύτας ἐς μετρίως, ἀλλ' ὑπερβαλλόντως.

13. Ἀσσον] *Pausanias* Eliac. II. 4. Σωδάμας δὲ
ὁ ἐξ Ἀσσυ, τῆς ἐν τῇ Τρωάδι, κειμένη δὲ ὑπὸ τῇ Ἰδῇ.
Simplicius in Epiict. p. 329. Κλεάνθης τῷ Στωϊκοῦ,
τῷ ἀπὸ τῆς Ἀσσοῦ, ὅς μαθητὴς μὲν ἐγένετο Ζήνωνος, δι-
δάσκαλος δὲ χρυσίππου. τέττα δὲ ἀνδριάντα θαυμαστὸν ἐν
αὐτῷ Ἀσσοῦ ἰθασιόμην, δειγμα [f. δόγματι] τῆς Ῥω-
μαίων συγκλήτης πρὸς τιμὴν τῷ ἀνδρὶ ἀσπιέντα. *Plinius*
H. N. XXXVI. 27. In Afio Troadis Sarcophagus
lapis fissili vena scinditur, corpora defuncto-
rum condita in eo absumi confat intra XL. diem
exceptis dentibus. *Stephanus*. Ἀσσος πόλις Λυκίας [l.
Μυσίας vel Λυδίας] πλοσίον Ἀτάρης ἐφ' ὕψηλῃ, καὶ ὁ-
ξείας, καὶ δυσανόου τόπῳ, πρὸς δὲ Νικόστρατος ὁ Κιθαριστὴς
ἔλεγεν ποιεῖν. Ἀσσον ἰδ' ὅσκειν θάσσον ὀλίθρε παῖραθ' ἵκηται.
(II. ζ. 143) Ἀλέξανδρος δ' ὁ Κορνήλιος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν
Ἀλκυμῶνι τοπικῶς ἐσηρημένων Μιτυληναίων ἀποικον ἐν τῇ
Μυσίᾳ φησὶν Ἀσσον, ὅπερ ὁ σαρκόφαγος γίγνεται λίθος.
Strabo XIII. p. 908. B. εἰς δὲ ἡ Ἀσσος ἱερὴ καὶ
εὐτελής ἀπὸ θαλάσσης καὶ τῇ λιμένης, ὀρθίαν καὶ μα-

κρὰν ἀνάβασιν ἔχουσα, ὥς ἐπ' αὐτῆς οἰκίαις ἐφθῆσθαι δοκεῖ
τὸ τῆς Στρατονίκης τῆς Κιθαριστῆς Ἀσσον ἰδ' κ. τ. λ. ὁ δὲ λι-
μὴν χώματι κατακτείναστο μεγάλῳ. p. 913. A. πόλις
δ' ἐστὶν ἀξιόλογος Ἀσσος τε καὶ Ἀτραμύτιον. *Eustathius*
in II. ζ. p. 485. ἐπὶ σκάμματα πόλεως Ἀσιακῆς, κα-
λεμένης μὲν Ἀσσον, ἐν τόπῳ δὲ κειμένης ὑψηλοκρημνῷ, ἵ-
σθαι δυσχερὲς καὶ επικίνδυνον ἦν ἀνελθεῖν. *Macrobius* Sat.
V. 20. μετὰ δὲ τὴν Ἀσσον εἰς Γάργαρα πλοσίον πόλις
neque Ephorus folus, sed etiam Phileas vetus scrip-
tor in eo libro, qui inscribitur Asia, ita meminit
μετὰ Ἀσσον πόλις ἐστὶν ἔνομα Γάργαρα, ταύτης ἔχεται Ἀν-
ανδρος. *Strabo* XIII. p. 872. A. ἀπὸ δὲ λεκτῆς μέχρι
καίκε ποταμῷ καὶ τῶν Κανῶν λεγομένην, εἰς τὰ περὶ Ἀσ-
σον καὶ Ἀτραμύτιον. *Dioscorides* de Asio lapide. *Pto-
lemaeus* Ἀσσος — ἐν Τρωάδι. Hodie: Afso.

ἀναλαμβάνειν] *Herodotus* V. Hom. 7. ἐπαναπλά-
σας δὲ ἀναλῆψθαι αὐτὸν. 8. ὁ δὲ Μέντης ἀναπλῆσεν ἐκ τῆς
λευκάδος προσέειπεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελη-
σιγενέα. 19. καὶ ἔτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν.
ἔτω γὰρ ἦν διατιταγμένος] *Strabo* XII. p. 839. C.
ἔτα γὰρ δευτέτατο Πομπήιος. *Polybius* διατιταγ-
μένος στρατῶντος. *Simplicius* in Epiict. p. 9. ὁ γὰρ Ῥω-
μαῖος κάτω ὁ μέγας ἐν τῶν αὐτῶν παρανομῶν ἐν τῷ βίῳ
ἔλεγεν τὸ ἐλίσθαι πλεῖσαι κατὰ τὴν ἀποδημίαν ἐκείνην, ἥν
ἠδύατο καὶ δι' ὁδοπορίας ποιήσασθαι. *Michael Aposto-
linus* prov. 254. ἐὰν δύνῃ οὐδέουσαι, μὴ πλεῖσθης.

14. συνεβαλεν] *Arrianus*. . . . συμβαλεῖν αὐτῷ.
Appianus B. C. V. p. 1071. ἵστα αὐτῷ συμβαλλεῖ
Κλειοπάτρα. ei occurrit, cum eo conjungitur.

Μιτυλήνη] *Strabo* XIII. de Lesbo. p. 916. C.
Μιθύμνης εἰς Μαλίαν τὸ νοτιότατον ἄκρον εἰσὶν αἰῶνα. —
Μιτυλήνη δὲ καίτοι μεταξὺ Μιθύμνης καὶ τῆς Μαλίας, ἡ
μεγίστη πόλις διέχευα τῆς Μαλύας ο. εἰσὶν αἰῶνα — ἔχει δ' ἡ
Μιτυλήνη λιμένας δύο, ὧν ὁ νότιος κλειεῖς τριήρεις καὶ ἐν
ναυσί. υ. ὁ δὲ βόρειος μέγας καὶ βαθύς, χώματι σκεπα-
ζόμενος — κατασκευάσαι δὲ τοῖς πᾶσι καλῶς. Ἀνδρας δ'
ἔσχη ἐνδύξας τὸ παλαιόν. p. 920. A. Δίεχιν δὲ ἡ λέσ-
βος τὸ ἴσον ἀπὸ τῆς Τυνίδας καὶ Λήμνης καὶ χίμ, σχιδόν τι
τῶν φ ἐνδοτέρω εἰσὶν αἰῶνα. *Galenus* οἶνος — Δίσβιος, ἀρι-
στος δὲ εἶναι ἐν ἱμασσοῦ γενόμενος τοῖς τοῖς εἴτα δεύτερος ὁ ἐν
Μιθύμνῃ τρίτος ὁ ἐν Μιτυλήνῃ. de rat. med. III. τριῶν
δὲ εἰσὶν ἐν Δίσβῳ πόλει, ἥτιον μὲν ἐνδόξος καὶ γλυκύς ἐν
Μιτυλήνῃ γινώσται. *Lucanus* VIII. de itinere Pom-
peji post cladem Pharfalicam. Lesbo Chios — E-
phe-

σον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸ Παῦλον· ἔγω γ' ἦν διατεταγμένος, μέλ-
 14 λων αὐτὸς σφραγεῖν. Ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσὸν, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν
 15 εἰς Μιτυλήνην. Καί κειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιέσει κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίῳ· τῇ
 δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον· καὶ μέιναντες ἐν Τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς
 16 Μίλητον. Ἐκρίνε γ' ὁ Παῦλος ὡς ἀπλεύσαι τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένῃ αὐτῷ χρο-
 νοτριβῆσαι

ἐκείθεν] + τε 29. ἀναλαμβάνειν] ἀναλαβεῖν 34. οὕτως] οὕτω 18.
 ἦν διατεταγμένος] ἐντεταλμένος ἦν C. 15. 36. διατεταγμένος ἦν AE. 31. 40. ἦν διατεταγμένος P. Γκ-
 νίης. + ὡς D. 36. μέλλων αὐτὸς] αὐτὸς μέλλων E.
 14. συνέβαλεν] συνέβαλεν AE. 40. ἡμῖν] ἡμᾶς 4. 37. 56.
 Μιτυλήνην] Μιτυλήνη AE. Editio Complut. 15. καί κειθεν] ἐκείθεν E.
 ἀποπλεύσαντες] ἐπιπλεύσαντες 40. τῇ ἐπιέσει] 3.
 ἀντικρὺ] ἀντικρὺ ACDE. 25. 26. 33. 36. 40. τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν] — 36.
 ἑτέρᾳ] ἑτέρᾳ 15. 19. παρεβάλλομεν 1. 4. Theophylact.
 παρεβάλλομεν] παρεβάλλομεν D. a prima manu. Versio Latina: applicavimus. καὶ τῇ 37. Versio Vulg. Aethiop.
 καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ τῇ] τῇ δὲ ACE. 15. 18. Versio Copt. Hieronymus. καὶ τῇ 37. Versio Vulg. Aethiop.
 Τρωγυλλίῳ] Τρωγυλίᾳ D. sed Versio Latina: Trogylio. Τρωγυλίᾳ Codices Stephani. Τρωγυλίᾳ
 16. 46. 56. Τρωγυλίᾳ 19. 28. 30. 38. 40. 45. 47. Τρωγυλίᾳ 14. ex emendatione. 23. Τρωγυλίᾳ
 17. 26. 41. Τρωγυλίᾳ 4. 10. 11. 32. 37. Editio Complut. Theophylactus. Τρωγυλίᾳ. 31. 33. Τρωγ-
 γυλίᾳ 39. Τρωγυλίᾳ 25.
 ἐχομένη] ἐρχομένη D. a prima manu. 4. 18. 31.
 16. ἔκρινε] ἐκρίκει ACDE. 14. ex emendatione. 15. 36. Versio Vulg.
 ὅπως μὴ γένῃ αὐτῷ χρονοτριβῆσαι] μήποτε γενῇ αὐτῷ κατάχεσις τις D.

phesumquae relinquens & placidi colophona mar-
 ris, spumantia parvae Radit faxa Sami, spirat de
 littore Coe Aura fluens, Gnidon inde fugit, cla-
 ramque relinquit sole Rhodon, magnosque sinus
 Telmessidos undae Compensat medio pelagi, Pam-
 phylia puppi Occurrit tellus — Cilicum per litto-
 ra — Cyproque citatas immisere rates. *Sterpha-*
nus Μυτιλήνη πόλις ἐν Λέσβῳ μεγίστη. Ita & in num-
 mis scribitur. *Varinius* Λέσβος ἡ νῦν Μιτυλήνη.

Nota varietatem phraeseos τῇ ἐπιέσει, τῇ ἑτέρᾳ, τῇ
 ἐχομένῃ.

15. ἀντικρὺ] *Phrynicus* p. 194. ἀντικρὺ τῶτο τό-
 πικόν καὶ ἐπικρὺς ποιητικόν ἄνευ τῆς σ. λεγόμενον· ὅθεν οἱ
 ἐπὶ τοῦ ἀντικρὺς τίθεντες ἀμαρτάνουσιν. εἰ μάλιστα τις προ-
 σθεῖν τὴν προθεῖν· τὸ ἀντικρὺ, καὶ εἰποὶ κατὰντικρὺ, ὁρθῶς
 λέγει. *Thomas*. ἀπαντικρὺ τὸ δῆνος, καὶ κατὰντικρὺ, λο-
 γογράφου. *Λιβάνιος* ἐν τῇ εἰς Νικομήδην μονοδίᾳ· ἀπαντικρὺ
 τῆς νῦν ὕψους, μέλλον δὲ τῆς ἐκείνῃ ὕψους. ἀντικρὺ δὲ ποιη-
 ταί. ὁ δὲ ἀντικρὺς παρὰ τῷ ποιητῇ οἶον ἀντικρὺ δ' ἀπόφρασις
 τὸ γὰρ ἀντικρὺς τῶν ὑψῶν ἐστὶ. *Ammonius*. ἀντικρὺς καὶ
 ἀντικρὺ διαφέρει· ἀντικρὺ μὲν γὰρ τὸ ἐπ' εὐθείας, καὶ ἐξ ἐκ-
 αντίας, χωρὶς τῆς σ. αἰς κατὰντικρὺ. ἀντικρὺ δὲ τὸ δια-
 ρηδὴν καὶ φανερῶς καὶ ἐπ' εὐθείας τακτικόν. *Suidas*. ἀντι-
 κρὺς, κατέναντι. Οἱ δὲ γλωσσολογῶντες καὶ ἀποτελλόμενοι ὁ
 κυρναῖος καὶ ἑτέρα φασὶν δηλοῦν καὶ γὰρ διαμπερές, καὶ
 ἴθους, καὶ εὐθὺς, καὶ ἐπ' εὐθείας, καὶ ἰσχυρῶς, καὶ σα-
 φῶς, καὶ ἀκριβῶς, καὶ ἀπλῶς, οἱ δὲ φασιν ἀκριβέστερον,
 οἶμαι, λέγοντες, ὅτι μετὰ τῆς σύμμετρον λεγόμενον τὰ ἐπικρὺς
 καὶ δηλοῦν αἰὲν δὲ τῆς σ., οἷον ἀντικρὺ, τὸ κατέναντι μόνον
 καὶ ἐξ ἐκαντίας. *Hesychius*. ἀντικρὺ, κατέναντι, ἐξἐκα-
 ντίας. ἀντικρὺς, φανερός, ἀπώαντι.

Χίῳ] *Sterphanus*. χίος, ἐπιφανέστατη νῆσος τῶν Ἰωνίων,
 ἔχουσα καὶ πόλιν ὁμώνυμον. *Suidas*. κῶς πρὸς χίον, pro-
 verbium de inaequali comparatione. infra XXI. 1.
 παρεβάλομεν] *Herodotus* VII. 179. παρεβάλε νηυσὶ
 τῆσι ἄριστα πλοῦσι· ἡ δὲ καὶ Ἰουλιανὴ. *Polybius* XII.
 3. ἐμοὶ δὲ συμβάσαι καὶ παρεβεβληκέναι πλοῦσι· αἰς
 τῇ τῶν Λακωνίων πόλει. XVI. ex. ἡμῶν δὲ τῶν παρεβαλόντων
 εἰς τὰς κατὰ τὴν ἑσπέρην τόπους, *Thucydides* III. 32. καὶ
 ἐλπίδι εὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχον — ναῦς Πελονησίαν εἰς ἰο-
 νίαν παρεβαλόντων. . . . παρεβάλλειν εἰς Σικελίαν ὡς τὸν

τύραννον. *Plut.* Dion. p. 959. C. πλάτανος εἰς Σικελίαν
 παραβαλόντος *Epistola Philip.* ap. Demosth. ταῖς ναῦσιν
 εἰς τὸν ἐλλήσποντον παραβαλόντων. *Aristophanes* Ran. 181.
 χαρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον. X. ὦ δὲ παρεβαλὼν. Schol. ὁ-
 ρμίσον τῇ γῇ τὴν ναῦν. 271. ὦ παῦε, παῦε, παρεβαλὼν τῷ
 κοπῶν, ἐκβαῖν. *Aristoteles* H. A. VIII. 12. de cour-
 nicibus. ὅταν μὲν ἐν ἐκείθιν παρεβάλλουσιν, ἐκ ἔχουσιν
 ἡγήμονα, ὅταν δὲ ἐντεῦθεν ἀπάρωνιν κ. τ. λ. *appulimus*.
Diodorus S. I. 12. τὸν ποιητὴν εἰς Ἀιγυπτὸν παραβα-
 λόντα. 56. ἀλέοντα παρεβαλὼν εἰς Ἀιγυπτὸν.

Σάμον] *Strabo* XIV. p. 944. C. Σάμος· ἔστι δὲ ἐν
 Ἰωνίᾳ, καί περ εὐνοῦσάν τὴν κύκλον νῆσαν — χίος, καὶ
 Λέσβος, καὶ κῶ — καὶ μὴν καὶ ὁ ἐφέσιος — καὶ κνί-
 dos, καὶ Σμύρνα, καὶ ἄλλοι ἀσχυρότεροι τόποι διαφόρους
 χρῆστον εἶναι. p. 947. A. μετὰ δὲ τὸν Σάμον παρεβλόντων
 πρὸς Μυκάλην πλέουσιν εἰς ἔφεσον ἐν δὲ ἑξῆς ἔστιν ἡ ἐφεσίαν περ-
 αλίαν. *Pausanias* Achaic. 4. αἱ δὲ ἐν ταῖς νήσοις εἰσιν
 Ἰάναν πόλεις, Σάμος ἡ ὑπὲρ Μυκάλης, καὶ χίος ἡ ἀπαντι-
 κρὺ τῆς Μίμαντος. *Stephanus*. Σάμος ἐπιφανὴς πρὸς τῇ
 κορίθῳ νήσῳ· ἐκλήθη δὲ πρότερον Παρθενία, καὶ Δρύσση, καὶ
 Ἀθηνῆσα, καὶ Μελάμφυλος. *Cic.* pro L. Manilia 12.
 Cnidum aut Colophonem aut Samum, nobilissi-
 mas urbes — captas esse commemorem. *Arule-*
jus. Flor. 15.

Μίλητον] *Strabo* XIV. 941. A. τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν
 ἡγεμονικωτέρων τόπων ποιητάμενος — λέγων δὲ τὸν περὶ
 Μίλητον καὶ ἔφεσον αὐταὶ γὰρ ἀρίσται πόλεις καὶ ἐνδοξο-
 τάται. C. de Mileto. ἔχει δ. λιμένας, ὧν ἓνα καὶ σόλων
 ἱκανῶς πολλὰ δὲ τῆς πόλεως ἔργα ταύτης, μέγιστον δὲ τὸ
 πλοῦτος τῶν ἀποίκων. p. 942. B. ἡτύχησε δ' ἡ πόλις ἀ-
 ποκαλίσασα Ἀλέξανδρον καὶ βίᾳ ληρθεῖσα. p. 944. A.
 ῥετὸ δὲ Τρωγυλίᾳ εἰσὶ μοῖς τὴν Σάμον· βλίπει δὲ πρὸς
 νότον καὶ αὐτὴ καὶ ὁ λιμὴν ἔχων ναυσταθμὸν. p. 943. C.
 de Priene. ἐπικαίεται δὲ τῇ Σαμίᾳ, καὶ ποιεῖ πρὸς αὐτὴν
 ἐπέκεινα τῆς Τρωγυλίας καλεσμένης ἄκρας ὅσον ἑπταστάδιον
 πορθμὸν. D. τῆς δὲ Τρωγυλίας πρόκειται νησιὸν ὁμώνυμον,
 ἐντεῦθεν δὲ τῷ ἐγγυτάτῳ διαρμόα ἐστὶ ἐπὶ Σάμον εἰσὶν ἡλιών
 καὶ καταρχῆς μὴ Σάμον ἐν δὲ ἑξῆς ἔχοντι καὶ Ἰκαρίαν — καὶ
 αὐτὴ δ' ἡ Τρωγυλίας ἄκρα. κ. τ. λ. *Stephanus*. τρώγυλος
 — ἔστι καὶ Τρωγυλία τῆς Μυκάλης· ἡ λέγεται καὶ Τρω-
 γυλίον. *Aristophanes* Plut. 1003. πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλ-
 κιμοὶ Μιλήσιοι. *Suidas*. παροιμία ἐπὶ τῶν ποτε εὐ, ἔτα ἑτί-
 ρος γεγονότων. *Thucydides* VIII. 26. κατέπλευσαν εἰς ἰ-
 λίων πρῶτον τὴν πρὸ Μιλήτης νῆσον.

νοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, ἡ ἡμέραν τῇ Πεντηκοστῆς γε-
νέσθαι εἰς Ἱερσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῇ Μιλήτῃ πλέμψας εἰς Ἐφεσον, μετεκαλέσασθαι τῆς 17
πρεσβυτέρους τῇ ἐκκλησίᾳς. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ὅτι 18
σταθεῖ, ἀπὸ πωρῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πᾶς μετ' ὑμῶν τὸ πᾶν χρόνον
ἐγενόμην· Διελύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασ- 19
μῶν, τῇ συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῇ Ἰουδαίᾳ. Ὡς ἔδεν ὑπερτεταμένην τὴν συμ- 20
φερόμεν, τῷ μὴ ἀναγκάζειν ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους· Διαμαρτυ- 21
ρόμεν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι τὴν εἰς τὸ Θεὸν μετάνοιαν, καὶ ὥσπερ τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡ-
μῶν

- εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ] εἰς D. ἀποπλῦσαι] + εἰς 56.
ἦν] εἰγ ACE. 15. 18. 27. 29. 36. Verſio Vulg. Syr. αἶς] ἐν D. a prima manu.
Ἱερσόλυμα] Ἱερουσαλήμ AE. 40. 17. μετεκαλέσασθαι] μετεπλέμψατο D. τῆς] — E.
18. παρεγένοντο] ἐσκληρύνοντο E. ſed Verſio Latina: veniſſent. Ex XIX. 9.
αὐτὸν] αὐτὸς 18. 34. + ὁμῶς ἰόντων αὐτῶν D. a prima manu. ὁμοῖς ὄντων αὐτῶν ex emendatione. D.
40. in oia. + ὁμῶς ἰόντων αὐτῶν A. + ἐμνοθυμαδὲν E. Verſio Vulg.
αὐτοῖς] πρὸς αὐτὸς D. a prima manu. δὲ] + τὸ 31. Theophylactus.
ἡμεῖς] + ἀδελφοί 5. 8. ἐπίστασι] + ἀδελφοί D.
ἀφ'] — 38. ἰφ' D. a prima manu. εἰς] ἐπὶ E.
πᾶς μετ' ὑμῶν τὸ πᾶν χρόνον ἐγενόμην] ὡς τριτίκις ἢ καὶ πλείον, ποταπῶς μετ' ὑμῶν ἦν πάντες χρόνοι D. a prima
manu. πάντα] ἀπαντα 40.
19. διελύων] διελύειν 33. 34.
κυρίῳ] + μετ' ὑμῶν C. 15. 18. 36. Chryſoſtomus. Διὰ Verſio Syr. Aethiop.
πολλῶν] — ADE. 13. 40. Verſio Vulg. Syr. Copt. Lucifer, probante J. Millio prol. 975. J. A. Bengelio.
συμβάντων] συμβαίνειν C. 2. Editio Erasmii 1. Ald.
μοι] — 36. ἐπιβουλαῖς] βουλαῖς 34. 20. ὡς] καὶ ὡς 27. 29.
ὑπερτεταμένην τὴν συμφορῶντων] τὴν συμφορῶντων ὑπερτεταμένην C. + ὑμῶν 25. Verſio Syr.
μὴ] — D. ὁμῶς] — D. Theophylactus.
δημοσίᾳ κατ' οἴκους] κατ' οἴκους ἐ δημοσίᾳ D. Jungit cum verbo ſequenti διαμαρτυρόμεν 6. 15. 18.
21. διαμαρτυρόμεν] διαμαρτυρόμεν D. a prima manu. διαμαρτυρόμεν 1. 15. 18. 31. 36. Theophylactus.
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι] Ἰουδαίῳς τε καὶ Ἑλλήνας 3. τὸ prius] — CE. Baſilius Eth. 70. Theophylactus.
τὴν poſterior] ACD. 15. 18. 29. 32. 36. Editio Complut. Plantin.
εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν] διὰ τῶν κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. D.
ἡμῶν] — E. probante J. A. Bengelio.
χριστὸν] — 1. 2. 3. 10. 11. 14. ex emendatione. 16. 17. 19. 23. 28. 30. 35. 37. 38. 39. 46. 47. Editio
Erasmii, Ald. Colinaei, Begardi. Verſio Syra poſterior. Lucifer V. Baſilius, Oecumenius ed. Theophylactus, pro-
bante J. A. Bengelio. 22. ἐγὼ] — Athanaſius ad Serap. de Sp. S.
ἐγὼ διδοίμεν] διδοίμεν ἐγὼ ACE. Athanaſius MS. διδοίμεν] διδοίμεν S. Battierius.
Ἱερουσαλήμ] Ἱερσόλυμα D.
συναντήσονται] συναντήσαντα ADE. ſed Verſio Latina: ventura ſunt. συμβησόμενα C. 15. 36.
μοι] με E. ſed Verſio Latina: mihi. ἰδοὺ] γινώσκων D.
23. πνεῦμα] + με 47. + μοι Baſilius Eth. 70. πνεῦμα τὸ ἄγιον] ἄγιον πνεῦμα D.

16. ἔκρινε] Polybius κρίνει δ' ἐκεί ποιῆσθαι τὴν
παραχρῆμασίαν.

παραπλῦσαι] Etymol. παρὰ τὸ ἐξ ὁλοῦ, ὥσπερ καὶ
παραπλῖν τὸ ἐξ ὅλου. Ammonius V. πλῖν. παραπλῖν
τὸ τόπον τινα διὰ πλῖν διέρχεσθαι. Thucydides I. III.
παραπλῦσαν εἰς Σικυῶνα. II. 24. ἐν ᾗ αἱ παραπλῖντες.
Schol. ὡς τὸ πλῖν. Plut. . . παραπλῖν τὴν χώραν.
de def. Orac. p. 419. C. ἐν μὲν ἡ πνεῦμα, παραπλῖν.
L. V. 1. 19. D. ubi ſic venit, ut confectim diſce-
dat quaſi a viatore emtis, vel eo qui transvehēba-
tur vel eo qui παραπλῖν, id eſt praeternavigat, emit.
χρονοτριβῆσαι] Thucydides III. 38. Schol. τὸ χρονο-
τριβῆσαι καὶ σκίψασθαι. Pindarus Nem. VIII. 108.
Schol. ἐπεὶ δὲ οἱ παλαιοὶ χρονοτριβεῖν, καὶ τὸν πλῖνον
χρόνον ἐν τῷ ἡλίῳ μένειν. Eustathius in II. ψ. p. 1447.
11. Πανουαῖας ἰσοῦ λίγαι, ὅτι τοῖς γυναικεῖς ἀγῶσιν,
ὅτε χρονοτριβεῖν οἱ πύκται, κλίμαξ ἰσοφῆτο. p. 1450.
38. ὅτι δὲ καὶ χρόνῳ τὸ τρίβιν φκίεται, ἐκ ἀδελῶν ἐστίν,
τρίβιν γὰρ τις λέγεται χρόνον, καὶ συνθῆτως δὲ χρονοτρι-
βεῖν. Ariſtoteles Rhet. III. 3. οἱ δ' ἄνθρωποι τοῖς δι-
πλοῖς χρόνῳται, ὅταν ἀνώνυμον ἢ καὶ ὁ λόγος ὑσύνθετος, εἴη
τὸ χρονοτριβεῖν.

Ἀσία] Strabo XIV. initio. περὶ τῆς ἀσίας τῆς ἰ-
δίας λεγομένης Ἰωνίας. vid. ſup. II. 9.

17. Jo. VII. 2. 3. 4.

19. συμβάντων] Inſcriptio ap. Falconer. διὰ τὰς
συμβάντας μοι κύνους καὶ φθόνους.

20. ἐδὲν ὑπερτεταμένην] Demosthenes Philipp. I. ἡ
γινώσκω, παρὰ ἀπλῶς, ἐδὲν ὑποσπλάμνους, πεπαρῆ-
σίσμασι. Mid. τῷ μνηδὲν ὑποσπλάμνῳ πρὸς ὕβριν. . .
ἀνάγκη μετὰ παρῆρησίας διακλιθῆναι μνηδὲν ὑποσπλάμνῳ.
Iſocrates de pace μνηδὲν ὑποσπλάμνους, ἀλλὰ παντάπασιν
ἀνιμῶς μίλλῳ ποιῆσθαι τὰς λόγους πρὸς ὑμᾶς. Evag. μνη-
δὲν ὑποσπλάμνους καὶ μνηδὲν δύναις τὸν φθόνον, ἀλλὰ παρ-
ρησίᾳ χρῆσάμενος ἐπὶ Archidam. δι' μνηδὲν ὑποσπλάμνους
ἐπὶ τὰ φαίοντα. Plut. de Adulat. p. 60. C. ἔφη,
δὲν ἐλευθέρως ὅπως παρῆρησιάζεσθαι, καὶ μνηδὲν ὑποσπλά-
σθαι μνηδ' ἀποσιωπᾶν τὸν συμφερόντων. Galenus de mo-
tu muſcul. I. ἐτοίμως χρὴ πᾶν τὸ ἀντιπικτον — εἰς τὸ
μῖνον ἐκφῆρυν, μνηδὲν ὑποσπλάμνους. Porphyrius de Ab-
ſtin. I. 57. εἰ γὰρ δι' μνηδὲν ὑποσπλάμνους μετὰ παρῆ-
ρησίας ἐπὶ. Joſ. C. Apion. I. 9. ἔκ ἂν ὑποσπλάμνους
καὶ σιωπῶντες, ἔτι κατ' ἄγνοιαν ἢ χαριζόμενος μετέθη-
κα τῶν γιγνόντων ἢ παρίλπει. Curtius IX. I. 34. E-
juſdem plura tranſcribo, quam credo. Nam nec
adfirmare ſuſtineo, de quibus dubito, nec ſubdu-
cere, quae accepi. Joſ. A. II. 55. βύλομαι δὲ σε
μνηδὲν ὑποσπλάμνους φόβῳ κολεαῖσαι λόγῳ ψυδῆ καὶ τῷ
πρὸς ἡδονῇ. B. I. 20. 1. ἐδὲ τὸ ἂν ὑπερτεταμένην ἐ-
πὶ — μνηδὲν γὰρ τῆς ἡλιθίας ὑποσπλάμνους ἀντικρὺ ἐ-
πὶ.

22 μὼν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδωμένον τῷ πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσα-
 23 λὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσονται μοι μὴ εἰδώς· Πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔνι πό-
 24 λιν διαμαρτύρεται, λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. Ἀλλ' ἐδενὸς λόγον ποι-
 25 ῶμαι, ἐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν με τιμᾶν ἑμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸ δρόμον με καὶ χα-
 26 ρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέ-
 27 lion τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα ὅτι ἐκέτι ὀψέσθαι τὸ πρόσωπόν με
 28 ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν
 29 ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπερτειλάμην

κατὰ] + πᾶσαν D. Versio Vulg. Syr. Lucifer. κατὰ πόλιν] — E.
 διαμαρτύρεται] διαμαρτύρατο AE. 13. 40. + μοι ACDE 5. 6. 7. 18. 29. 31. 32. 36. 40. Editio Com-
 plut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Lucifer. Athanasius. ad Serap. Cyrillus Cat. p. 183. 207.
 Chrysostomus. Ba. ius. διαμαρτύρεται] 21.
 με καὶ θλίψεις μένουσιν] καὶ θλίψεις με μένουσιν A. 40. καὶ θλίψεις με μένουσιν CE. 1. 15. 18. Basiliius Eth. 10.
 Chrysostomus, Cyrillus Cat. p. 182. Athanasius, Theophylactus. ἐθλίψεις μένουσιν μοι ὡς Ἱεροσολύμοις D. Ver-
 sio Vulg. Syr. posterior cum asterisco. Lucifer. 24. ἐδενὸς] + τέτων 43.
 ἐδενὸς λόγον ποιῶμαι] ἐδὲν τέτων φοβέμαι Versio Vulg. ἐδὲνα λόγον ποιῶμαι 39.
 λόγον] λόγος CD ex emendatione 36. Versio Syr. Copt. Lucifer.
 ποιῶμαι οὐδὲ ἔχω] ἔχω μοι οὐδὲ ποιῶμαι D. a prima manu. ἔχω, οὐδὲ ποιῶμαι A. 13. 40. 43. Lucifer.
 probante J. A. Bengelio. οὐδὲ] + γὰρ 38.
 οὐδὲ ἔχω] — C. Versio Syr. Copt. Lucifer.
 μου prius] — ACD. ex emendatione. G. 13. 15. 18. 40. Chrysostomus, Lucifer. probante J. Millio prol. 975.
 ἑμαυτῷ] ἑμαυτοῦ D. a prima manu. ἄς] ὡς E. 3. 13. 21. 29. 40. probante J. A. Bengelio.
 τοῦ D. με postorius] — 31.
 μετὰ χαρᾶς] — AD. 13. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Lucifer, Ambrosius. probante J. Millio prol. 975.
 ἡν ἔλαβον] τῷ λόγῳ, ὃν παρελάβομεν D. Versio Latina: ministerium verbi, quod accepi. ἡν παρέλαβον 4.
 23. 37. 39. 56. Ἰησοῦ] + χριστοῦ 4. — 45. Versio Arab.
 διαμαρτύρασθαι] διαμαρτύροσθαι 2. + Ἰουδαίοις καὶ ἔκκλησι D. τοῦ postorius] — D. a prima manu.
 25. ἰδοὺ] — E. 13. 16. 21. 40. 46. Versio Syr. Lucifer. probante J. Millio prol. 1441. J. A. Bengelio.
 ἐγὼ οἶδα] οἶδα ἐγὼ C. 31.
 τῷ Θεῷ] τῷ Ἰησοῦ D. — AC. 13. 15. a prima manu. 36. Versio Copt. Syria posterior. Chrysostomus.
 τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ Lucifer.
 26. διὰ] ὁποῖ AE. 2. 21. 28. 29. 30. Editio Erasmi 1. Ald. + καὶ 32. Editio Complut. Plant. Genev.
 — Versio Syria prior, sed posterior habet cum asterisco.
 διὸ μαρτύρομαι] D. a prima manu. Versio Latina: propter quod. διὸ διαμαρτύρομαι 3. 13. 40. Chrysostomus.
 ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι] ἀχρι οὗ καὶ σήμερον ἡμέρας D. a prima manu.
 ἐγὼ] εἰμι CDE. 15. 18. 20. 36. 40. Versio Vulg. Irenaeus. III. 14. Lucifer, Chrysostomus T. VIII. 95. Ba-
 siliius de Bapt. II. 11. Alcott. hypotyp. Eth. 70. Antonius 173. Damascenus i. i. s. 17. εἰμι ἐγὼ 40.
 πᾶσι] + ὑμῶν E. 4. ex emendatione 7. 9. 17. 21. 24. 25. 33. 34. 41. Variae Lectiones Bogardi. Versio
 Syr. Copt. Ethiop. Arab. Basiliius, Antonius.
 27. ὑπερτειλάμην] + ὑμῖν Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

πν. Hefychius. ὑποτειλάμενος, ὑποκρινάμενος.

22. Schol. Cod. 15. ἀνεπιγράψαι εἰς τὸ δεδομένος ὑπο-
 τίθαι δι' ἵνα ἡ ἢ διάποινα, πορεύω εἰς Ἱερουσαλήμ, προγινῶς
 διὰ τοῦ πνευματος, πνεύματι δέσμιος ὢν. 2. Cor. II. 12.
 Sup. XVIII. 5.

24. ἐδενὸς λόγον ποιῶμαι] Herodotus I. 213. κύρος
 μὲν νῦν τῶν ἔπειν ἐδὲνα τέτων ἀνυπερβάντων ἐποιεῖτο λόγον.
 111. 25. νῦν δὲ ἐδὲνα λόγον ποιῶμενος. V. 105. Ἰῶναι ἐδὲνα
 λόγον ποιησάμενος. VII. 13. ὁνὲρ μὲν τότε ἐδὲνα λόγον
 ἐποιεῖτο. 58. τῶν ἀμφοτέρων λόγον ἐδὲνα ποιησάμενος. V.
 Homerii 19. οἱ δὲ ἐδὲνα λόγον ποιησάμενοι. Polybius p.
 1329. πᾶν μὲν γὰρ καὶ πρὸς παντοῖα λέγειν ἐθάρρουν, ἐ-
 δὲνα λόγον ποιῶμενος τῆς ἀληθείας. Dionysius Hal. IX.
 50. πολλὰ δευμένων τῶν πρεσβυτέρων — λόγον ἐδενὸς αὐ-
 τῶν ποιησάμενος ἐκύρωσε τὴν κόλασιν. Aristides de Soc.
 I. p. 480. μὴ νομίζετ' αὐτὸν τοῖς μὲν ἔξω πυχλῶν — ἔ-
 τω φθονεῖν — ὑμῶν δὲ μνηδὲν ποιῆσθαι λόγον. Herodo-
 tus VII. 218. Πέρσαι φωνάζον μὲν ἐδὲνα λόγον ἐποιεῖτο.
 IX. 7. λόγον ἐδὲνα τῶν Ἀθηναίων ποιῆσθαι. I. 4. σφίως
 μὲν δὴ — ἀρπαζομένων τῶν γυναικῶν λόγον ἐδὲνα ποιῆ-
 σασθαι. 13. τότε τῷ ἔπιος Λυδοῖ τι καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν
 λόγον ἐδὲνα ἐποιεῖτο. 32. ἔτε λόγος μὲν ποιησάμενος οὐ-
 δός. 62. λόγον ἐδὲνα εἶχον. Aristides T. 2. p. 277. ἡ
 γὰρ τῆς γε πολιτείας αὐτῆς λόγον ἐδὲνα ἐποιῶσαντε. Liba-
 nius D. XXIV. p. 508. B. ἡ παρῶσα κρίσις ἡ πολ-

λὴς διδάξει προκινδυνεύσαι τῆς πόλεως, ἡ λόγον ποιῆσθαι
 ταύτης ἐδὲνα. D. II. p. 203. D. εἰ δὲ τῷ τιμᾶσθαι
 ποιεῖται λόγον, εἰκὸς δὴ καὶ τοῖς ὑβρίζουσιν ἀχθεσθαι.
 Dio Cass. Exc. p. 654. ἐδὲνα αὐτῶν ἐτι λόγον ἐποιεῖ-
 το. Theocritus Id. III. 33. τὸ δὲ μὲν λόγον ἐδὲνα ποιῶ.
 ἔχω τὴν ψυχὴν με τιμᾶν] Tacitus A. I. 40. Si
 vilis ipi salus. Euripides Alcest. 301. ψυχῆς μὲν ἐ-
 δὲν ἐτι τιμιώτερον. Plut. parall. V. p. 306. E. Μίδας
 δὲ ὁ βασιλεὺς χρησμὸν ἔλαβε, ἵνα τὸ τιμιώτατον ἐμβάλῃ
 συνελεῖσθαι. ὁ δὲ χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐμβαλὼν οὐδὲν ἐ-
 βοήθησεν. Ἀγχικρος δὲ υἱὸς τοῦ Μίδας λογισάμενος, μνηδὲν ἐ-
 νοῖα τιμιώτερον ἐν βίᾳ ψυχῆς ἀνθρωπίνης. Seneca Ep. 4.
 Difficile est animum perducere ad contemptum a-
 nimae. Ovidius Ep. VII. 47. Dido Aeneae. Exer-
 ces pretiosa odia, & constantia magno, Si, dum
 me careas, est tibi vile mori. Dionysius Hal. A.
 IV. 83. ὁμῆρα γὰρ αὐτῶν ἔχομεν ἐν τῇ πόλει τέκνα, καὶ
 γυναῖκας, καὶ γαστρί, ἃ τιμιώτερα τῆς ἰδίας ἔστιν ἐκείνη
 ψυχῆς. V. 30. Τιμιώτερον ἡγήσάμενος τὴν σαυτῆς ψυχὴν
 τῆς καθόδε τῶν σὺν Ταρκενίων φυγάδων. Libanius D.
 XIII. p. 407. B. μήτ' ἔτω ποτε μέγα ἡγήσασθαι τὴν
 ψυχὴν, ὥς πῶτα τῷ ἐξ βλάβης τὴν ἐνέγκασται. Megilla
 Escher V. 3. & hoc omne non est pretiosum mi-
 hi. 1. Sam. XXVI. 21. 2. Reg. I. 13. 14. Psal.
 CXVII. 15. Prov. VI. 26. Ezech. XXXVI. 5.

μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βελὴν τοῦ Θεοῦ. Προσέχετε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ παντὶ τῷ πεποιημένῳ, 28

ἐν

μὴ] — D. a prima manu.

ὑμῖν πᾶσαν τὴν βελὴν τοῦ Θεοῦ] πᾶσαν τὴν βελὴν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν CD. 31.

28. οὖν] — AD. 13. 25. 36. Lectionar. 2. Versio Vulg. Lucifer.

αὐτοῖς] αὐτοῖς D. a prima manu.

ὑμῖν] — 2. Editio Ald. Erasmi, Colinaei, Bogardi.

αὐτοῖς] αὐτοῖς D. a prima manu.

πνεῦμα τὸ ἅγιον] ἅγιον πνεῦμα D.

Δεοῦ] κυρίως ACDE. 13. 15. 18. 36. 40. Versio Syra posterior in margine. Copt. Armena. Irenaeus III. 14. Constitut. Apost. II. 61. Didymus de Sp. S. 11. Eusebius in Esai. XXXV. 9. Athanasius ad Serap. 1. in MS. Paris. Chrysostomus in l. 8. in Ephes. II. 11. Ammonius in Catena. Theodorus Studites Ep. II. 56. Antonius 173. Maximus Nicandro Episcopo. Synodus Nicaena II. in Divali S. Constantini. Lucifer, Hieronymus in Tit. I. 5. & ad Evagrium. Augustinus. Q. 97. ex N. T. & c. Parmenianum I. 6. Sedulius in Tit. I. 7. Sententia 79. in Concilio Carthaginiensi: ecclesiam Domini gubernantes (quae tamen Graece vertitur: τὴν ἐκκλησίαν τὸ θεῖον) Alcimus Hist. Apost. II. probante H. Grotio, P. a Limborch.

χριστὸν Versio Syr. prior. Synodus Mendocae apud Indos A. 1599. habita: Nestoriani instigante Diabolo mutarunt verba, & substituerunt ecclesiam Christi. Origenes de Orat. 17. & ad Martyr. Athanasius ad Serap. MS. citante Commelino, Basilius Eth. 80. ut ex breviario colligitur: ὡς ποιμένες προβάτων χριστὸν μὴδὲ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ αὐτῶν θεῖται ἐν καιρῷ ὡδωγεμένους, ὑπὲρ τῶν μεταδόναι αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τὸ θεῖον. Maximus Dial. 1. Recte tamen opinor, judicavit J. Millius in l. Versiones istas, autoreque non χριστὸν sed κυρίον legisse. Certe, inquit, χριστοῦ in monumentis veterum aliis, quam quae dixi, frustra, ni fallor, requires — ut nec extare uspiam credam exemplar MS. quod legerit χριστοῦ, ne quidem illud ipsum, quo usus est Syrus. Videtur enim omnino interpres iste Codicem nactus, ut apparet ex versionis filo, probum, ac cum optimis fere consentientem, etiam hoc loco legisse, ut alii complures, κυρίον, sensum autem magis quam vocem ipsam insecutus reddidisse prout alibi Act. IV. 33. Col. III. 18.

κυρίον θεῖον 3. θεῖον & κυρίον 47. κυρίον & θεῖον G. 1. 2. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 14. ex emendatione 17. 19. 20. 21. 24. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. in Cat. 38. 42. 43. 45. Lectionar. 2. Editio Complut. Plantin. Versio Sclavon. Arab. Ita quidem loquuntur juniores Graeci & Versio Syra, quae Matthaeo & Marco hunc praefigit titulum: virtute domini nostri deique nostri Jesu Christi, Lucas vero & Joanni: In nomine domini nostri deique nostri Jesu Christi, Theophylactus in l. & comm. 17. & in XVII. 20. εἰ ἀνθρώπων ἐκέρυτται ἐκ σαρκῶσιν, οὐ ξένον ἢ τὸ λεγόμενον εἰ δὲ θεοῦ ἔλεγεν ἐσαρκῶσθαι & ἐξηγέρθαι, ὅπως ἐκείσοιτο ἐλάλει. Hodie autem nemo est interpretum, qui hanc lectionem ut genuinam admittat. T. Beza: Suspicor autem τοῦ κυρίου initio fuisse adscriptum ad marginem a quopiam, qui Dei vocabulum sic explicaret adversus Anthropomorphitas, ne Paulus videatur sanguinem ipsi divinitati tribuere; deinde quum hoc irrepsisset in contextum, & ista κυρίον θεῖον non bene viderentur cohaerere, interpositam esse particulam &. Sed haec ego tanquam divins dico. J. Millius: Illud autem κυρίον & θεῖον, quod habent Codices aliqui, additamentum esse nemo non videt: & quidem eorum, qui cum θεοῦ viderint in veteribus libris, & vero ex lectione ista sanguinem Deo tributum observavint, in Apographis suis praefixerunt κυρίον & ut Ecclesia scilicet Dei sit, Domini autem sanguis, quo illa acquireretur. J. A. Bengelius: potius videtur esse glossa. Et recte, si modo verba & θεοῦ adjecta fuisse censuissent: cum enim, praeter ea quae infra dicuntur, in hoc ipso capite, voces κυρίου & θεοῦ ita distinguantur, ut ὁ θεός, ut semper alias, Deum Patrem, ὁ κύριος autem filium ejus Jesum Christum significet; cumque alternis & Dei fiat mentio & Domini, comm. 21. & 32. 35. magis consentaneum est, ut credamus post Dei mentionem comm. 27. factam, comm. 28. de Domino sermonem esse. Nisi si dicas, Ecclesiam, quae plerumque Ecclesia Dei appellatur, aliquando etiam Christi Matth. XVI. 16. 18. Rom. XVI. 16. hic utriusque dici, Domini nimirum Jesu, & Dei patris: deinde vero de Domino, de quo prius dixerat, loqui pergere. conf. Gal. I. 3. 4. Tit. II. 13. 14. Eph. V. 5. Apoc. V. 9. XXII. 3. 4.

Lectionem θεοῦ, quae nunc recepta est, Complutenses in nullis Codicibus Graecis invenerunt, Erasmus, quem Editor Oecumenii expressit, in uno qui nobis quartus est, Stephanus, si omnino reperit, in uno J. Bengelius in uno 46. Ego denique in 22. An Millius in codice aliquo Anglicano legerit, incertum est: Si omnino legit, non nisi in uno, aut summum duobus legit. Horum autem codicum nullus aut antiquus aut antiquo proximus est.

Fateor multos in Ecclesia a mentione αἱματός θεοῦ non abhorruisse. vid. in 1. Tim. III. 16. Ignatius Ep. ad Ephes. initio μνησθεῖς ὅτι θεὸς ἀνασταυρώσας ἐν αἱματί θεοῦ: ubi tamen in epistolis interpolatis legitur: ἐν αἱματί χριστοῦ. Gregor. Nyssen in Matth. V. 2. τὴν τοῦ θεοῦ πατωχίαν ὁ ἀπόστολος ἡμῖν λέγων. Synesius Epist. 58. ad Episcopos ἐκείνην ἐγὼ τὴν ἡμετέραν ἐννοχέουσι φησὶ τὸ δεύτερον σαυρὸν τοῦ θεοῦ. Orac. Sibyll. VII. cit. Sozomeno H. E. II. 1. 18. ὁ ἕλκον, ὁ μακαρίσων, ἐφ' οὗ θεὸς ἐξεταυρώθη. & VIII. καὶ δώσουσι θεὸν ῥαπίσματα χερσὶν ἀνάγκης. Cyrillus Act. Eph. 38. θεοῦ ἡ γεννησις — θεοῦ τὸ πάθος, θεοῦ ἡ ἀνάστασις, θεοῦ ἡ ἀνάληψις. Ibas Epist. ad Marin in Act. Chalced. X. καὶ δὲ θεὸς, ὁ πάντων φροντίζων τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν, τὴν τῶν ἰδίων αἱματι αὐτοῦ λυτρωθείσης. Ephrem p. 409. ὁ θεὸς ἐτέλεον ἐν τῷ παθήσει. Epistola Synodi VI. in Trullo. ὁ θεὸς δύναντος, & διαδεδωκένος εἰς σωμάτων ὅμοιο & ψυχῶν περιποίησιν, δευροῦ τοὺς μετέχοντας. & Can. III. τὸ νοεῖν τοῦ μεγάλου θεοῦ & δυνάματος & ἀρχιερέως δυσίας. Pseudo-Epiphanius in festo Palmiarum. οὐκέτι αἱματι δακρυῶ φερόμενη, ἀλλὰ αἱματι δεικνύσθαι σφραγίζομενη. Pedro Alb. 1258. Cum sunt imposita membra cremata Deo. 466. Lacrimas, eliciuque Deo. in Concilio Lateranensi locus 1. Cor. V. 7. ita citatur: ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστὸς ὁ θεός. Simeon Metaphrastes: θεοῦ τὸ σῶμα & θεοῦ με & τρεφεῖ. Vita Mariae Aegyptiae cit. in Syn. Nic. II. τὸ ἕλκον — ἐν οὗ κατὰ σάρκα προσπαγεῖς ὁ θεός, ὃν ἐγέννησας, τὸ αἷμα τὸ ἰδίον ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ἀντιλυτρον ἔδωκεν. Maximus ad Jo. T. 2. p. 375. ὁ δὲ θεός τὴν ἐφύνην, ὁ κατακλάσας ἡμᾶς διὰ τοῦ σαυροῦ, καὶ ἐχθρούς ἡμᾶς ἡμετέρας τῶν ἰδίων αἱματι. Georgius Pachymeres V. p. 265. A. 1304. ὁ δὲ θεός τὴν ἐφύνην, ὁ τὸ ἰδίον αἷμα δούς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων αὐτοῦ ἐκκλησίας. in Cod. 37. Loc. Act. XIII. 44. ita legitur: ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὅτι ὁ θεός σαυρῶνται & ἀποθήσκει, ὁ οὐ μὴ πιστεύσῃτε, ἐν τῇ ἐκδηγήσει ὑμῶν. Codex. L. Evangeliorum. Jo. XVIII. 32. ἵνα ὁ λόγος τοῦ θεοῦ πληρωθῇ, σημαίνον, πῶς θανάτῳ ἡμετέραν ἀποθνήσκων. Codex A. ἔλαβον ἐν τῷ σῶμα τὸ θεῖον, & ἔδωκαν αὐτὸ ἐν οὐνοῖς μετὰ τῶν ἀρραμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰσραηλῶσι ἱναφιάζειν. Jo. XIX. 40. Caesarius Q. 169. θεοῦ τὸ ταῖς φησὶ τὴν χριστοῦ, ὁμοῖος & πάθος & δύναμις, & αἷμα & ὕδωρ. Q. 170. ἀπέχεσθαι τὸ κατὰ χριστὸν θεογονίας. Anthas in Apoc. IX. 21. χάριτι & φιλανθρωπία τοῦ δι' ἡμᾶς σαυρὸν ἐκασίας ὑπομεινάντων χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. & in fine. ὁ σαυρὸν παθὼν δι' ἡμᾶς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ θεός ἡμῶν. Pellus in Gregor. Naz. Credamus ergo oportet indubitanter, & citra ullam haesitationem audiamus, Deum fuisse crucifixum, Deique manus fuisse cruci affixas. Petrus

26. Susann. 46.

28. περιποίησιν] Thucydides

περιποίησαντο τὸ χωρίον. VI. 104. τὴν δὲ Ἰταλίαν βαλομένην περιποιῆσαι. Sch. σῶσαι. Demosth. τὰς ἀ-

γὰρ

ἐν ᾧ ὡμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ὀπισκόπους, ποιμαίνεν ἡ ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν
~ Κυρίε

περιποιήσατο

Μακρὴν μεταλαμβάνοντες σῶμα & αἷμα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Theophylactus in Luc. XIII. 26. ἡ ἐξὶ καὶ ἡμῖς τρώγουμεν τὸ Θεῖον σῶμα, καὶ πίνουμεν τὸ αἷμα τοῦ Θεοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ καθ' ἑκάστην τῇ μουσικῇ τραπέζῃ προσιόντες; Cassianus de Incarnat. II. 3. Si affigat, inquit, homo Deum suum, Nonne tibi, quæso, dixisse hoc Dominus Deus noster ad crucem ductus videtur. — Deus vester sum, quem suspenditis; Deus vester, quem crucifigitis. — Necessè est, aut Christum affixum esse in cruce deneges, aut Deum affixum esse fatearis. . . . Serapion respondit: crucifiscis Deum nostrum Deum tentatum, Deum crucifixum, mortuum & sepultum dicere? Joannes Cameniata de Excid. Theffalonicae Ao. 895. p. 315. καὶ γὰρ μὴν τὸ Θεῖον ἐξελητάρην συνήθας εἰς ἅλειον ἡτυχηκόταν ἐγκαλέμεθα, & οἶκτον λαοῦ αὐτῆς παρηγμένην ἀλλὰ μὴ ἡ ἀκρίβεια αὐτῆς περιποιήσατο ἐκκλησίαν βαρβαρῶν — παρὶδὲν διασπαζόμεναι χερσίν. Jo. Damascenus 4. de F. O. 4. ἡ κτίσις τῷ Θεῷ ἰσχύσασαι αἵματι. Novella Alex. Com. 26. Θεὸς — ἐνηθρώπησε, & σαρκὶ ἔπαθε, & τὸ ἴδιον αἷμα ἐξέχευ, & θάνατον ὑπέστη τὸν ἐποινίδισεν. Leontius c. Nestorium III. 41. sanguinem Dei, — &, quod plus est, secundum verbi secundum carnem generationem, cum iidem [Patres] alioqui dicant, non tamen isti audiunt. Versio Syra in titulo Psalms CXIV. Deo incarnato Jesu Christo, qui redemit nos sanguine suo. & in Hebr. II. 9. Ipse enim Deus per gratiam suam pro omnibus gustavit mortem. Tertullianus ad Uxor. II. 3. quali pretio emti fumus? sanguine Dei. Hieronymus in Gal. III. 13. dicebat mihi Hebraeus, qui me in scripturis aliqua ex parte instituit, quod possit & ita legi: quia contumeliose Deus suspensus est. Bellarminus de Verbo Dei II. scribit, posse & sic exponi locum Esai. LIII. 4. percussus Deus, idque ita expostum magnum negotium facessere Judæis Deitatem Messiae negantibus. Verum enimvero, ut recte in eum animadvertit C. Vorstius, si non alia suppetant, nihil quicquam Bellarminus contra Judæos proficiet. Fulgentius ad Petrum. IV. Unigenitus Deus, suo nos sanguine redempturus. Etherius & Beatus adv. Elipandum I. Deum crucifixerunt, pro me passus est Deus meus, pro me crucifixus est Deus meus. Paulinus Aquit. c. Felic. 1. Deus vester sum, quem suspenditis, Deus vester, quem crucifigitis. Jo. Maxentii Concilio: Fatendum est Deum — crucifixum — mortuum — sepultum non secundum divinitatem, sed secundum humanitatem. Beda in l. citante Paulino c. Felic. V. non dubitavit, inquit, sanguinem Dei dicere propter unionem personæ in duabus naturis ejusdem Christi, propter quam & dictus est filius hominis, qui est de coelo. Gildas in Ecclesiast. Ord. de Juda: adiit Judæos, ut Deum venderet. Passio Montani: Dei nostri sanguine. Abbas Joachimus locum Apoc. V. 9. ita legit: Dignus es, Domine Deus, accipere librum, & aperire signacula ejus, quoniam occisus es. Inscriptio. Virgo parens hac luce deumque virumque creavit. — Ipse fateri femineque sui, matrisque creator, Filius ipse hominis, qui pater est hominis. Quibus concinit incertus Auctor Germanus, cujus verba protuli T. I. p. 204. ex hymno Basilæe cum affectatione edito Ao. 1716. 1717. 1723. 1735. 1739. 1743.

Quid quod, ut editur vulgo, habet etiam Versio Vulg. Syra posterior. Basilus Eth. 80. (si recte editus est.) Epiphanius 74. ex Ancorato 69. ex exemplari, ut aliunde constat, valde vitioso editus. Antiochus 61. 122. Cassianus de Incarn. VII. 4. Ferrandus Epistola ad Anatolium. Fulgentius ad Petr. Diac. 19. Primasius in Apoc. VII. & Schol. Cod. 15. 18. 37. πολλοὶ τὸ ἀνοήτων, μᾶλλον δὲ τὸ σφοδρὰ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπεχθῆναι διακειμένω, διαβάλλουσι τοὺς λεγόντας σῶμα & αἷμα Θεοῦ τὸ σωτήριον οἷς ἀναγκαῖον αὐτὰ παραθεῖναι τοῦ κυρίου ῥήματα Jo. VI. 47-53. τοῦτον ἐν τοῖς δεσποτικῶς λόγοις πειθόμεθα ὁ μαθητὴς τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ λέγει λευτρῶσθαι τῷ ἴδιῳ αἵματι, ἢ τῷ φησιν, ὡς πεποιήσατο ὁ Θεὸς διὰ τὸ αἷμα τὸ ἴδιον. ἁρρῆς ἐν, ὁ ἄνθρωπος, τοῖς πειθόμενοις τοῖς λόγοις, καὶ μὴδὲν ἐνδοξασθαι ὡς περ οἱ Ἰουδαῖοι, αἷμα καὶ σῶμα τὸ Θεῖον τὸ σωτήριον. Jo. Ep. Romanus Ep. ad Senator. Martinus Papa I. in Concilio Lateranensi & in epistola Concilii.

At haud paulo graviora sunt, quae his opponantur, testimonia tum Heterodoxorum tum Orthodoxorum, qui non ipsi solum sollicitè ab hac aut simili formula abstinerunt, verum etiam diserte dixerunt, nusquam scriptores sacros de sanguine Dei fuisse locutos. Origenes c. Celsum II. p. 81. τί, φησι, & ἀνεσκόποισιν τὸ σῶμα τὸ ποῖον ἰχθῶρ, οἷον περ τε ῥέει μακάριτος Θεοῖς; II. e. 340. VII. p. 342. ἐπὶ προῖπον αἱ προφητεῖαι Θεὸν σαυραβίσεσθαι — σαφῆς ἄρρωτον εἰρηκαῖς λόγους πεποιήσας — ὁ δὲ τὸν οὐδ' οἱ πῶν ἀπλῶς αὐτοῖς, καὶ λόγους ἐκ οὐτεφραμμένης ἱερατικῆς χριστιανῶν εἴποιεν ἂν τεθηκέναι τὴν ἀλήθειαν, ἢ τὴν ζωὴν, ἢ τὴν ὁδόν, ἢ τὴν ἐξ οὐρανό καταβάσαν ζῶσαν ἄρτον, ἢ τὴν ἀνάστασιν — ἀλλὰ καὶ οὐδὲς ἑστὸς ἐμβροτητός ἐστιν, ἢ εἰρη, τέθηκεν ἢ ζωὴν, ἢ τέθηκεν ἢ ἀνάστασις ἢ δ' ἐν τῷ ὑποθέσεως τῷ κλίμα χῶρον ἔχον, εἰ ἐλέγχομεν προειρηκέναι τὰς προφῆτας, τεθηκέναι τὸ Θεῖον λόγον, ἢ τὴν ἀλήθειαν, ἢ τὴν ζωὴν, ἢ τὴν ἀνάστασιν. Athanasius c. Apollinar. οὐδὰμὲν δὲ αἷμα Θεῖον καὶ ἡμᾶς παραδεδωκέναι αἱ γραφαὶ Ἀρειανὸν τὰ τοιαῦτα τολμήματα. Chrysostomus H. 1. in Acta multas rationes affert, cur Lucas hoc libro divinitatem Christi diserte non docuerit; qua exclamatione minime fuisset opus, si locus, de quo agimus, olim, ut nunc vulgo, in exemplaribus comparuisset. πάντα μὲν οὖν ἄξια θαύμασθαι τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τέττα κείμενα μάλιστα δὲ τὸ δόξαζον καὶ συγκριτά- βασις, ἢ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῖς ὑπέβαλε, παρασκευάζον αὐτὸς τῷ οἰκονομίας ἐνδεδίξιεν λόγῳ, διὰ δὲ τὸ τοσαῦτα περὶ χριστοῦ διμαλχεύοντες, ὀλίγα μὲν περὶ τὸ Θεοῦ αὐτὸς εἰρηκαῖς, τὰ δὲ πλείονα περὶ τὸ ἀνθρωπίνῳ διελέγοντο καὶ ἐπὶ πά- θος. — ἐν δὲ Ἀθηναῖς καὶ ἄνθρωπον αὐτὸν ἀπλῶς καλεῖ ὁ Παῦλος οὐδὲν πλὴν εἰπὼν. Εἰκότως εἰ ἢ αὐτὸν τὸν χριστὸν διμα- λεύοντες περὶ τὸ εἰς τὸν πατέρα ἰσότητι λιθάσαι πολλὰς ἐπεχειρήσαν, καὶ βλάσφημον διὰ τὸ τοῦτο ἐκάλεον, ὅτι γὰρ πα- ρὰ τὸν αἰῶνα τῶν τῶν λόγων ἐδέξαντο, καὶ ταῦτα ὅσαυτὸς ἀποσχησαν. καὶ τὸ δὲ λέγοντες τὸς Ἰουδαίους, ὅτι καὶ αὐτοὶ πολλὰς οἱ μυήται τὸ ὑψηλότεραν ἀκούοντες δογματῶν ἐθροῦσιντο καὶ ἐκκαυδίζοντο — εἰ δὲ ἐκεῖνοι οὐκ ἴδοντο — πᾶς ἄνθρωπος διὰ βωμῶν καὶ εἰδῶλον & δυσίαν & αἰθέραν καὶ χροσδεῖλαν — τότε πρῶτον δόξαζοντες ἄλλοις πᾶς ὑψη- λῶς τὸ δογματῶν ἐδέξαντο λόγους; πᾶς δὲ ἐν καὶ Ἰουδαῖοις — ἐν τῷ σαυρῷ ἰδόντες προσηλάσαν αὐτοῖς, μάλιστα δὲ καὶ σαυ- ράσαντες τὸν θαύματος — ἀκούοντες ὅτι Θεὸς ἐστὶ αὐτὸς οὗτος, καὶ τῷ πατρὶ ἴσθαι, ὅτι ἐν μάλιστα αὐτοὺς ἀπειθήσαν- τε καὶ ἀπὸρρήγνυνται, διὰ τοῦτο — πολλὰ καίρηται τῇ συγκριτάσει οἰκονομία. Nestorius apud Cyrill. 36. & Act. Eph. No. 33. ὅταν οὖν ἡ θεία γραφὴ μέλλῃ λέγειν καὶ γέννησιν τὸν χριστὸν τὴν ἐν τῷ μακάριον πατρὶ, ἢ θάνατον, οὐ- δὲ μὲν φαίει) τιθεῖσα Θεός, ἀλλ' ἢ χριστός, ἢ υἱός, ἢ κύριος — καὶ ὅπως ἐπὶ πᾶσαν ὁμῆν τὴν καὶ καὶ μεταλλανεύει, οὐκ ἐν εὐρεῖς οὐδαμῶς παρὰ ταύτη τὸ θάνατον τῷ Θεῷ προσπατόμενον, ἀλλ' ἢ χριστῷ ἢ υἱῷ ἢ κυρίῳ — οὕτως τὸ Θεὸς λόγῳ καταγα- γέλλομεν θάνατον, τὸ δεσποτικὸν αἷμα τε καὶ σῶμα σιγῶμεν. p. 21. ἀκούοντες δὲ ἐπὶ τῷ θανάτῳ, εἰ ἐστὶ ποτὶς κείῳ οὗτος ὁ Θεός, ἢ παθὼν τὸν Θεὸν εἰσαγάγομεν; ἐχρήθη, φησὶν, ὅτις κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τὸ θάνατον τὸ οὗτος οὗτος εἶπε, διὰ τὸ θάνατον τὸ Θεῖον λόγῳ. eadem Latine exhibet Marius Mercator p. 66. Ed. Baluzii. Theodoretus Dial. III. τὸ χριστὸς ὄνομα τὸ ἀνθρωπίνιστον λόγον δηλοῖ τὸ δὲ γε Θεὸς λόγος — τὴν ἀπλὴν φύσιν τὴν προκόσμιον σημαίνει, οὗ δὲ

γαβας ἐλπίδας παρὰ Θεῶν περιποιήσασθαι ἐαυτῷ καὶ τοῖς
παισίν. Herodotus I. 110. ἢ μὴ ἀποκτείνῃς αὐτὸ, ἀλλὰ

τῷ τρόπῳ περιποιήσῃ. VII. 52. ἐπὶ τέτοις ἢ πῶσα Περ-
σικῇ στρατῇ ἐγένετο διαφθεῖραι καὶ περιποιήσαι. Gen. XII.

περιποιήσατο **21** αὐτῶν ἰδίῳ αἵματι. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τῆτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ **29** τὴν ἀφίξιν μὲς λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ Φειδόμενοι τῷ ποιμνίῳ. Καὶ ἐξ ὑμῶν **30** αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλῶντες διεσπασμένα, τῷ ὑποπᾶν τὸς μαθητὰς ὁπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν **31** ὅκ ἐπαυσά-

μην

ἡμεῖς τὸ πανάγιον πνεῦμα, τὸ διὰ τῆς ἀγίας λησέσαν φειγνόμενον, οὐδὲ μὲν πάθος ἢ θάνατον τῇδε τῇ προσηγορίᾳ προσήρμοσεν. Ε. εἰ τῷ χριστῷ προσάπτει τὸ πάθος, ὃ δὲ θεὸς λόγος ἐνανθρωπήσας ἀνεμάσθη χριστός, οὐδὲν ἀποποιεῖται οἶμαι ὅρα ὃ τὸ θεὸν λόγον λέγων πεποιθέναι σαρκί. Ὁρθόδοξος. πάντολμον μὲ εὖν καὶ θρασὺ τὸ ἐπιχειρῆμα — οὐδὲ μὲν τῇ θεῷ προσηγορίᾳ τὸ πάθος συνειζύειν. Haec urgebant contra Petrum Fullonem, Apollinarium & Theopaschitas, qui canebant: Sanctus Deus, qui crucifixus es. *Ididori* I. 124. & 69. *De* πάθος οὐ λέγεται χριστῷ ἢ τὸ πάθος γέγονε, σαρκωθέντος δηλοῦντι *De*. *Asterius* in *Psal.* V. *Thomas* dixit: ὁ κύριός μὲ καὶ ὁ θεός μὲ. Ὁ κύριός μὲ, ὡς ἀγορεύσας με τῷ ἰδῷ αἵματι πράξιν τῇ ἀμαρτίᾳ, ὁ θεός μὲ, ὡς ἀφῆσιν ἀμαρτιῶν μοι χαρισμάριον. Cumque Apollinaris scripsisset ἐξ ὧν ἀπάντων ὅλον, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέθανε, *Gregorius Nyssen.* antirrhēt. 52. respondet. ἄπερ, ὡς πρόδηλον ἔχοντα τὴν ἀποτίαν, παραδραμὴν οἶμαι δεῖν ἀνεξέταστα, παντὸς τοῦτοι οὖν ἔχοντες καθ' ἑαυτὸν συνιδὴν δυναμῶν τὸ ἀσπίδες τε καὶ ἀποπὸν τοῦ διαρρήδην ἀποφανομένου, αὐτὸν τὸ θεὸν τεθνάναι. *Apoth.* *Milerii Persae.* *Apoth.* τὸ κατακτείναντα καὶ θανατῶντα λέγεις θεὸν εἶναι ἀλλοτρίον, καὶ λέγει: ὁ γέρον τὸ θανατῶσαντα τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἀποκτείναντα τὸ θάνατον, αὐτὸν λέγειν εἶναι θεὸν ἀλλοτρίον. *Eucherius Neftorianus* Episc. *Tyanensis* Sec. *Cappadoc.* S. 8. πρὸς τοὺς λέγοντας ἔπαθεν ἀπαθὴς θεὸς λόγος. 9. πρὸς τοὺς λέγοντας, ἔπαθεν ὁ θεός, ὡς ἠθέλησιν. *Thomas Herabid* c. *Salomonem Armenum*: Haereticis modo, sanctus Deus, qui crucifixus es. *Joannes Maxentius Neftorianus* & *Catholicum* ita loquentes introducit: I. 1. N. Tibi pro me voces obviant Evangelicae, quae nullatenus permittunt, Deum praedicare eum, qui ex virgine natus est. C. & quoniam illae voces sunt, quae me prohibent, Deum praedicare ex virgine? N. illae nimirum, quae ad Joseph in somnis factae leguntur. C. & quid tale dictum ad eum legitur? N. Tolle, inquit, puerum, & matrem ejus, & fuge in Aegyptum, futurum est enim, ut Herodes quaerat perdere puerum. Et rursus: defuncti sunt omnes, qui quaerebant animam pueri. Numquidnam dictum est: Defuncti sunt omnes, qui quaerebant animam Dei? aut: tolle Deum, & fuge in Aegyptum, vel certe futurum erat, ut Herodes quaereret Deum perdere? — C. Hic nempe tremenda est & admirabilis juxta carnem Dei nostri secunda natiuitas, magnumque pietatis sine dubio sacramentum praedicatur. lib. II. N. Si corpus Dei est, cur non dictum: Nisi manducaveritis carnem Dei, sed carnem filii hominis, non habebitis vitam in vobis? — Deus ergo a Judaeis est crucifixus? C. Non mihi, sed Prophetiae crede dicenti: Si affigit homo Deum, quia vos configitis me gens tota. N. Falsum est omnino; nusquam hoc in Ecclesiasticis libris legitur, quamvis scriptum sit in Malachia propheta [III. 8.] Si supplantat homo Deum, quia vos me supplantatis, gens tota. C. Non est dubium, ita ut tu dicis, in antiqua contineri editione: in novella vero illud, quod a nobis est positum. Verum si tibi recentis contemnenda videtur editionis autoritas &c. N. Ergo & Jacobus frater Dei, quia est frater Domini, dicitur? C. — Nec est contrarium veritati, Jacobum fratrem Domini fratrem Dei dicere secundum carnem. N. Nova quaedam & intolerabilis doctrina haec vestra est. — Nullo modo Deum passum carne profiteor, quod in Scripturis sanctis nullatenus legitur, sed Christum passum carne, sequens Petrum Apostolum fateor. C. Ego quidem utrumque confiteor, & Deum passum carne, & Christum passum carne, quia Christus super omnia Deus est. — N. Profecto visum & contrectatum facis ab hominibus Deum? — mentitur ergo ipse Dominus dicens: Deum nemo vidit unquam; & Apostolus loquens de Deo: quem nemo, inquit, hominum vidit, sed nec videre potest. Et ad Moysen dicit Deus: nemo potest videre faciem meam, & vivere. — C. Si nunquam, nisi quod in scripturis Canonicis continetur, te

12. Ex. I. 16. XXXII. 14. *Appianus* in *Mithrid.* p. 397. τὰ ὑποζύγια κατέκοπτε, τὸς ἵππους μόνους περιποιεμένους.

διὰ τῆς ἰδίας αἵματος] *Dionysius Hal.* A. IV. II. εἰ δὲ κατανοσφίζομενοι τὰ δημόσια, κατέχοντες, ἔην ὑμῖς δὲ αἵματός ἐκτῆσασθε γῆν. *Heb.* IX. 12. 25.

29. ἀφίξιν] *Herodotus* V. 49. τῆς ἰθαυτὰ ἀπίξιος. VII. 58. τὴν ἀπίξιν ποιούμενος. IX. 17. προφέρων τὴν ἀπίξιν τὴν εἰς θήβας. 76. μετὰ δὲ τὴν ἀπίξιν τῆς γυναικὸς. *Glossar.* profectio, ἀφίξις. *Hesychius* ἀφίξις, ἔφοδος, παρεσία. *Plato* Ep. λέγω, πάντων ἀρχὴν γενομένην τῶν τότε τὴν εἰς Σικελίαν ἔμνην ἀφίξιν. *Herodianus* III. init. ἡ Σεβήρη εἰς τὴν Ρώμην ἀφίξις. *Dionys.* H. I. περὶ τῆς Ἡρακλέους ἀφίξεως. difcessus.

λύκοι] *Dio Cass.* LV. p. 389. ἐπὶ γὰρ τὰς ἀγέλας ὑμῶν φυλακὰς, οὐ κύνας, οὐδὲ νομίας, ἀλλὰ λύκους περιποιεῖται.

μὴ Φειδόμενοι] *Porphyrus* de *Abstin.* I. 4. γίνονται γὰρ ἢ τὸ ἀδικεῖν ἀναγκαῖον ἡμῖν, ἀφιδύσιν αὐτῶν.

ποιμνίῳ] *Strabo* XII. p. 867. A. φέροι δὲ ὁ περὶ τὴν Λαοδικαίαν τόπος προβάτων ἀρτεας, οὐκ εἰς μαλακότητας μόνον τῶν ἱρώων, ἢ καὶ τῶν Μιλησίων διαφέρει. *Palaeographus* 19. ἱσπερος ἦν ὁπὴρ Μιλήσιος, ὃς ὦκε ἐν τῇ Καρίᾳ, καὶ εἶχε θυγατέρας δύο, αἱ ἐκαλέσθη ἱσπεριδὸς: τῶν δὲ ἦσαν οἱς καλαὶ καὶ ἔγκαρποι, οἷαι καὶ οὖν αἱ ἐν Μιλήτῳ. *Cic.* *Verr.* I. 34. Quid Milesiis lanae publicae abstulerit? — tam illustrem & tam nobilem civi-

tatem. *Georgic.* IV. 334. Milesia vellera nymphae carpebant. III. 306. Quamvis Milesia magno vellera mutantur Tyrios incocta rubores. *Servius.* lanae pretiosissimae: nam Miletus civitas est Asiae, ubi tinguntur lanae optima. *Horatius* I. Epist. XVII. 30. Miletii textam carne pejus & angue vitabit chlamydem. *Ezech.* XXVII. 18. ἦρα ἐν Μιλήτῳ. *Persio* *Vulg.* in lanis coloris optimi. *Tertullianus* de habitu muliebri. Si ab initio rerum & Milesii oves tonderent, & Seres arbores nerent, & Tyrii tinguerent, & Phryges infuerent, & Babylonii intenderent. *Clemens* paed. II. 30. τὸ πολυτελεῖς τῆς ἐσθῆτος διελύχων ἐπιλέγοντες τρίχες ἐς προβάτων, καὶ Μιλητος αὐχῆ, καὶ Ἰταλία δοξάζεται. *Aelianus* A. N. XVII. 34. κάμηλοι — ἀπαλαί γὰρ εἰσι σφόδρα αἱ τέτων τρίχες, ὡς καὶ τοῖς Μιλησίοις ἐρίοις ἀντικρίνεσθαι τὴν μαλακότητα, οὐκ ἔν ἐκ τέτων οἱ ἱερεῖς ἐσθῆτα ἀμφιένυνται, καὶ οἱ ἐν Κασπίῳ πλεουστάτοι τε καὶ διατάτατοι. *Apollonius* *Mirab.* 20. Κτησίας δ' ἐν τῇ ἰ. Περσικῶν καμήλας τινας ἐν τῇ χώρᾳ γίνεσθαι, ὡς ἔχειν τριχὰς πρὸς Μιλήσια ἦρα τῇ μαλακότητι ἐκ δὲ τέτων τὰς ἱερὰς καὶ τὰς ἄλλας δυνάμεις τὰς ἐσθῆτας φέρειν. *Alciphron* I. 6. κεκρυφάλας Μιλησίους καὶ Σικελικὸν ἱμάτιον, καὶ ἐπ' αὐτῷ χρυσίον εἰσπέμπεις. *Pollux* IX. 125. cit. *Enstatb.* Od. φ. p. 767. 35. ἦρα μαρσόμεαι καὶ κροκὸν Μιλησίαν. *Stephanus* Μιλήτος, πόλις ἐπιφανὴς ἐν καρίᾳ τῶν Ἰωνῶν, ἐκαταίος Ἀσίᾳ — ἐκὶ πρώτοις πίτεις ἴφου.

Τατ.

32 μὴν μὲν δακρύων νεθιτῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ ταῦν ὠφείλονται ἡμᾶς, ἀδελφοί, τῷ
Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῇ χάριτι αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι, καὶ δῶναι ὑμῖν κληρο-
νομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίῃς ἢ χρυσίῃς ἢ ἱματισμῷ ἐδεδόντος ἐπεθύμησα.
33 Αὐτοὶ — δὲ γνώσκετε ὅτι ταῖς χρεαῖς μὲν καὶ τοῖς ὅσι μὲν ἐμὲ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖρες
αὐταί.

dicere protestaris, ubinam in ipsis legisti, unum in Trinitate Christum, aut unam personam ex Trinitate, vel certe, quod non sit trinitas sine Christo? — N. ego, quod dicitur in scriptura, etsi nolens, fateor: quod autem ipsis veris non exprimit, dicere omnino non audeo. Sed sufficit mihi, ut calumniae contentione caream, hoc tantum de filio dicere, quod in Symbolo continetur — neque Trinitatem neque extra trinitatem Deum verbum confiteor; sed filium Dei pro nostra salute ex femina secundum carnem natum passumque confiteor; tuis autem nolo uti sermonibus, nec eum unum ex Trinitate confiteor. — Audes me haereticum dicere, si tuis verbis uti nolueris? *Act. Ephes. 107.* Nestoriani dicunt, Arianorum esse, loqui de passione Dei &c. Denique si aut *Damasceus* aut *Fulgentius* ita legissent, ut nunc vulgo editum est, cur hoc testimonio non fuissent usi, ille de fide 47. hic ad Thrasym. III? Quid quod etiam juniores Orthodoxos haec phrasim offendisse videtur, ita ut *H. Bullingerus* in l. non auderet scribere: *Deus* pro Ecclesia mortuus est; sed: *Dominus* enim Jesus pro Ecclesia mortuus est, & hanc proprio sanguine purgavit? & *Aretius* in Rom. III. 23. Ecclesiam Dei Christi sanguine esse acquisitam diceret? *L'Enfant* vero & *Beausobre* verterent: *Deus ecclesiam redemit sanguine proprio*, scilicet filii sui? Ne jam dicam, cum Panegyristae Annam B. Virginis matrem *Dei aviam* appellassent. hanc loquendi formulam a plebe quidem magno applausu exceptam, a Clemente vero XI. P. Max. ut *privatum* *autum* *offensum* non ita pridem improbatam proscriptamque fuisse.

ἀποποιήσατο] + αὐτῷ D.
ἰδὲν αἵματι] αἵματι τῷ ἰδὲν ACDE 15. 31. 33. 34. 36. 40. Versio *Copt. Irenaeus*,
29. 45] — AC. a prima manu, D. 13. 15. 36. Versio *Copt. Vulg. Aethiop. Lucifer*. probante *J. Millio* prol. 1381
τῷ] — ACD. 13. 15. 36. Versio *Copt. Syr. Aethiop. Lucifer*, *Irenaeus*, *Coelestinus* *Act. Eph. 17.* proban-
te *J. Millio* prol. 1393.
ἀφ' ἑν] ἀφ' ἑν DE. ἄφισιν *Th. Beza* in Annot. Ed. 5. 30. ἀποσπᾶν] ἀποσπᾶν D. *Irenaeus*.
αὐτῶν] αὐτῶν A. 31. ἑν] — 40.
ἕκαστον] + ὑμῶν DE 4. ex emendatione. 5. 7. 8. 18. 25. 27. 29. 43. Versio *Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab.*
Basilius Eth. 70. Lucifer.

32. παρατίθεται] παρατίθεται 2. 30. Editio *Erasmi*, *Ald. Colinaei*, *Bogardi*, *Oecumenius* ed.
ἀδελφοί] — AD 33. 34. Versio *Vulg. Syr. Copt.* probante *J. Millio* prol. 1408.
δεῦν] κυρίως 33. διανομῇ] + ὑμῶν 14. a prima manu. + ὑμῶν A.
ἐποικοδομῆσαι] οἰκοδομῆσαι ACDE 13. 15. 36. Versio *Vulg. Syr. Aethiop. Arab.* + ὑμῶν DE 29. Versio
Syr. Aethiop. Arab.
ἡμῶν] ἡμῶν 19. 43. — ADE 25. Versio *Copt.* probante *J. Millio* prol. 1482. + τὴν ACE.
κληρονομίαν] + αὐτῷ A.
πᾶσιν] τῷ πάντων D. + αὐτῷ ἢ δεῦν εἰς τὴν αἰῶνα ἀμὴν Versio *Syr* posterior cum asterisco.
33 ἢ prius] εἰ D. Editio *Aldi*, *Colinaei*. Versio *Vulg.* ἐδόντος] ἐδόντος AE. + ὑμῶν DE.
34. δε] — ACDE 1. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 19. 21. 26. 27. 28. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.
41. 45. 46. 47. *Lectio* 2. Editio *Complut. Plantin. Genew. Bengelii*. Versio *Vulg. Syr* utraque *Aethiop. Arab.*
Chr. Soletus, *Basilius Eth. 70. Antiochus III. l. 1. a. 26. e. 8. Theophylactus*. probante *J. Millio* prol. 1383.
ταῖς χρεαῖς μὲν] τὰς χρεῖας μὲν πᾶσιν D. a prima manu. αὐταί] μὲν D.

Targum Esther. I. 6. Thren. II. 20. Aristophanes
Lystr. 730. αἰκοὶ γὰρ εἰν ἱρία μοι Μιλήσια. *Schol.* ὡς
τῆς Μιλήτης καλὰ ἰχθύος ἱρία. *Diodorus XII. 21.* Lex
Zaleuci: μήτε τὸν ἄνδρα φορὴν δακτύλιον ὑπόχρυσον, μη-
δὲ ὑπὸ τὸν ἰσομυλῆσιον, ἵαν μη ἱταμυλῆται ἢ μοιχυλῆται.
Athenaeus XII. p. 179. B. ἰφόναν δ' οἱ Συβαρίται καὶ
ἱματία Μιλήσιον ἱρίαν πεπονημένα, ἀφ' ᾧ ἂν καὶ αἱ φι-
λίαι ταῖς πόλιν ἐγίνοντο, ὡς ὁ Τίμαχος ἱστορεῖ. p. 540.
C. Κλυτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτελικὸς ἐν τοῖς περὶ Μιλήτης Πολυ-
κράτην φησὶ τὸν Σάμιον τύραννον ὑπὸ τρυφῆς τὰ πικνταχόθεν
συνάγει, κύας μὲν ἐξ Ἠπείρου, αἶγας δὲ ἐκ Σκύρου, ἐκ
δὲ Μιλήτης πρόβατα, ὧς δὲ ἐκ Σικελίας. p. 553. B. Eu-
bulus. πῶς δὲ ἐπιμελεῖσθαι τῷ τῆς Πρόκριδος κυνὸς, ὡς
περὶ ἀνθρώπου τῷ κυνὸς τὸν λόγον ποιούμενος, οὐκ ἂν ὑποσχεῖ-
ται μαλακῶς τῷ κυνὶ, κάτω μὲν ὑποβαλεῖται τῶν Μιλήσιον
ἱρίων. *Columella I. 2.* generis eximii Milesias. *Pli-
nius H. N. VIII. 73.* tertium locum Milesiae oves
obtinere. *XXIX. 9.* Laudatissima [lana] Mile-
sia. *Aristophanes Ran. 549.* τρώμασι Μιλήσιος ὠα-
τιτραμμυνο. *Tertullianus de pall. 3.* nec de ovibus
dico Milesias. *Martialis VIII. 27.* Nec Miletus erat
vellere digna tuo.

30. *Apoc. II. 2. Lucian. Lapithis 26.* Δίφιλος
— δύο καὶ μαθητὰς μὲν ἀποσπάσας.

32. παρατίθεται] *Jof. A. IV. 8. 2.* ἄτιμι δ' αὐ-
τὸς χαίρειν ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἀγκυλοῖς παρατίθεται ὑμῶν
ἰσχυρὸν τε σφαιροσύναν, καὶ κόσμον τῆς πολιτείας, καὶ ταῖς

τῶν στρατηγῶν ἀρεταῖς.

33. *Athenaeus XII. p. 525. C.* περὶ αὐτῶν δὲ τῶν
ἰφισίων Δημόκριτος ἰφίστιος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν ἐν ἰφίστιον
ναῶν διηγήμενος περὶ τῆς χλιδῆς αὐτῶν, καὶ ὡς ἰφόναν
βαπτῶν ἱματίων γράφει καὶ τὰς τὰς δὲ τῶν ἰωνίων ἰοβα-
φῆ καὶ πορφύρῃ καὶ κόκκινῃ ῥομβοῖς ὄφοντα — καὶ Σα-
ράπεις μύλινος καὶ πορφύροι καὶ λευκοί, οἱ δὲ ἄλκυργες καὶ
καλαστίρις κορυμβιργίης, εἰς δὲ αἱ μὲν πορφύρα τῶν, αἱ
δὲ ἰοβαφῆς, αἱ δὲ ὑάκινθοι λάβοι δ' ἂν τις καὶ φλογίνας
καὶ θαλασσοειδεῖς. ὑπάρχονσι δὲ καὶ Περσικαὶ καλαστίρις,
αἵ περ εἰς κάλλισαι πασῶν. Ἰδοὶ δ' ἂν τις, φησὶ, καὶ τὰς
καλαμίνους Ἀκταίας, ἑπὶ εἰς καὶ πολυτελεῖσται ἐν τοῖς
Περσικοῖς περιβλημασί. εἰς δὲ τὰτο σπαθητὸν, ἰσχύος καὶ
καφότητος χάριν καταπέπλασαι δὲ χρυσίῃς κίχχοις, οἱ
δὲ κίχχοις ἡματι πορφύρῃ πάντες εἰς τὴν εἴω μοῖραν ἁμ-
ματ' ἔχουσιν ἀνὰ μίσον. Τέτοις πᾶσι χρῆσθαι φησὶ τῆς
ἰφίστιος, ἐπιδόντας εἰς τρυφήν.

34. αἱ χεῖρες αὐταί] *Xenophon Oecon. extr. ε 2*
τῇ γνώμῃ πολλὰς χεῖρες ὑπηρετοῦσι. de fact. & dict.
Socrat. II. ε 2 αἱ χεῖρες ἑκάστου ὑπηρετοῦσι. *II. α. 165.*
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεόν — χεῖρες ἡμῶν διέπουν. *Philo de*
victim. p. 241. 45. αἱ χεῖρες αὐταί ἔτι δῶρον ἐπὶ ἀδ-
ικοῖς ἔλαβον, ἔθ' αἵματος ἀλῶς προσήψαντο — οὐ βίαν
εἰργάσαντο, οὐκ ἄλλο τὸ παράπαν οὐδὲ τὴν κατηγορίαν ἢ
ψόγον ἔχοντες ὑπηρετήσαν. *Curtius IV. 1.* de Abdolo-
nymo Sidoniorum rege. Libet scire, inopiam qua
patientia tuleris? Tum ille — hac manus suffe-
cere

αὐται. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι ἔγω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῷ ἀσθενέ- 35
των, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε Μακάριόν ἐστι
~ διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείς τὰ γόνατα αὐτῆς, σὺν ᾧ ᾤσιν 36
αὐτοῖς προσήύξατο. Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων· καὶ ὅσοι πεσόντες ἐπὶ τῷ τρά- 37
χηλον τῷ Παύλῳ κατεφίλῃν αὐτόν· Ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶρηκε, ὅτι 38
ἐκέτι

~ μᾶλλον διδόναι

35. πάντα] πᾶν D. a prima manu. καὶ πάντα CD. ex emendatione. 27. 29. 36. 40. Versio Syr. Beza
superioribus esse jungendum coniecit. ἔγω] ἔγως DE Editio Colinaei, Bogardi, Erasmi.
ἀντιλαμβάνεσθαι τῷ ἀσθενέτι] τῷ ἀσθενέτι ἀντιλαμβάνεσθαι A. ἀσθενέτι] ἀσθενέτιον +.
μνημονεύειν τε] μνημονεύετε 15. 18. 36. τε] — D. a prima manu.
τῷ λόγῳ] τῷ λόγῳ 26. 35. 38. 39. 40. probante J. A. Bengelio in Gnom. τῷ λόγῳ 4. 10. 11. 14. ex
emendatione. 16. 17. 19. 21. 41. 42. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Complut. Chrysostomus, Theophylactus.
[Ἰσθ'] — A. 2. 30. αὐτὸς] οὗτος D a prima manu. μακάριον] μακάριον D a prima manu.
διδόναι μᾶλλον] μᾶλλον διδόναι ACDE 1. 3. 4. 21. 38. 40. 45. 46. 47. Lect. 2. Editio Complut. Plantin.
Bengelii, Chrysostomus in l. in Phil. H. 15. 1. Theff. H. 8. in i. Theff. H. 5. Theophylactus, Damasceus i. 2. &
φ. 5. Antiochus H. 9. Versio Vulg. Syr. posterior. 36. καὶ] — 3. εἰπὼν] εἰπας D. a prima manu.
αὐτῆς] — D. a prima manu. αὐτοῖς] — 36. προσήύξατο] προσεύξατο D.
37. ἐγένετο κλαυθμὸς] κλαυθμὸς ἐγένετο ACDE 31. 40. Versio Vulg. τῷ] — D. ex emendatione. Theophylactus.
ἐπισπόντες] πεσόντες 2. 30. 38. ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ] μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὀδυνώμενοι D. ᾧ εἶρηκε] ὅτι εἶπεν D a prima manu.
μάλιστα] μέλῃς D. a prima manu. αὐτῆς] — D. a prima manu.

cere desiderio meo, nihil habenti nihil defuit
Macrobius Sat. VII. 13. Scis praeter hunc vestitu-
m, qui me tegit, nihil me in omni censu aliud
habere; unde nec servus mihi est, nec, ut sit,
opto: sed omnem usum, qui vivo ministrandus
est, ego mihi met subministro. Quintilianus D. IV.
Ut hae laudatae manus nec ad quotidiana vitae mi-
nisteria sufficiant.

35. ἀσθενέτων] Demosthenes Mid. τοῖς πνε-
ύματι καὶ ἀσθενέτοις. Herodotus II. 47. οἱ δὲ πᾶν-
τες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείας βίβ. & VIII. 51. Euripides ap.
Stob. CXLV. ὁ τε γὰρ ἀσθενέστερος ὁ πλεονέστερος τὴν δι-
κην ἴσῃ ἔχει. Dionys. H. VII. ἔτι οἱ πλεονέστεροι βιασά-
μενοι τὸς ἀσθενέστερους.

Plut. philosoph. esse cum princ. p. 778. C. ἐπι-
κυρος — τῷ εὐ πᾶσιν τὸ εὐ ποιεῖν οὐ μόνον κἄλλιον,
ἀλλὰ καὶ ἥδιον εἶναι φασιν. Apophth. p. 173. D. Ἀρ-
ταξέρξης — ἔλεγον, ὅτι τὸ προσεῖναι τῷ ἀφελῶν βασι-
λεῦσθαι ἐστὶ, Thucydides II. 97. κτετῆσθαι τοὺς ἐν τῇ
τῆς Περσῶν βασιλείας νόμον, ὅνα μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις ἔρα-
ξι, λαμβάνειν μᾶλλον, ἢ διδόναι. Themistius XVI. p. 203.
C. ὅση καὶ τὸ διδόναι τὰ μέγιστα τῷ λαμβάνειν μακαρίω-
τερον. Artemidorus II. 61. βασιλεὺς δὲ τῶν τῶν ζῶντων
ἀμεινὸν ἢ βασιλεύσθαι· ὅση κρείττον· ἀμεινὸν τῶν δόνασθαι
τῷ ἐπιδοῦσθαι βοηθείας καὶ τιμωρίας. ὅση γὰρ ὁ μὲν βα-
σιλεὺς συναίρει μὲν τὴν καὶ εὐεργετῆται, ὁ δὲ βασιλεύμενος
τῷ εὐεργετῆται. IV. 3. τῷ παρὶ ἀποκοπῆς φροντίζοντι διω-
ρεῖσθαι καὶ διδόναι τι κρείττον, ἢ λαμβάνειν. — ὁ μὲν γὰρ
πολλὰ ἔχων καὶ μεταδοῖν ἂν, ὁ δὲ οὐκ ἔχων λάβοι. ἂν.
Pollux III. 113. λαμβάνειν ἀφ' ὧν οὐ δεῖ, καὶ μὴ δι-
δῆς, εἰς αὐτὸν ἀνάρως, contra liberalis. 114. ἡδῶς ἂν
διδῶς, ἢ λαμβάνειν ἀφ' ὧν οὐ δεῖ. Juvenalis V. 1101.
namque, & titulis & fascibus olim major habeba-
tur donandi gloria. Aristoteles Nicomach. IV. 1.
μᾶλλον ἔσθ' ἢ ἐλευθερίᾳ τὸ διδόναι. οἷς δεῖ, ἢ λαμβάνειν,
εἶναι δεῖ, καὶ μὴ λαμβάνειν, ὅση οὐ δεῖ, τῆς ἀρετῆς γὰρ μᾶλ-
λον τὸ εὐ ποιεῖν, ἢ τὸ εὐ πάσχειν, ἢ τὰ αἰσχροῦ μὴ πράτ-
τειν. οὐκ ἄδικον δ', ὅτι τῇ μὲν δόσει ἔπεται τὸ εὐ ποιεῖν,
καὶ τὸ καλῶς πράττειν. τῇ δὲ λήψει τὸ εὐ πάσχειν, ἢ μὴ
αἰσχροποιεῖν, καὶ ἢ χάρις τῇ δίδοντι καὶ ὁ ἵκανος δὲ μᾶλ-
λον — οἱ δὲ λαμβάνοντες οὐδὲ ἐπαίνονται πάντες. Seneca
Ep. 81. Errat enim, si quis beneficium libentius
accipit, quam reddit. Quanto hilarior est, qui
solvit, quam qui mutuatur, tanto debet laetior es-

se, qui se maximo aere alieno accepti beneficii ex-
onerat, quam qui accipiens cum maxime obliga-
tur. de Benefic. III. 15. qui dat beneficia, Deos
imitatur; qui recipit, foeneratores. Augustinus de
Tempore 75. Cui dare praecipitur, gaudeat, quod
non ea sorte natus sit, ut indigeat. Vetus Poeta:
pulchrum est praestare, contra nil accipere.

36. Heliodor. III. 17. ἐφίλει πολλὰ τὴν κεφαλὴν.
1. ἀποσπασθέντας] Ter. Andr. I. 5. 8. itane ob-
stinate operam dat, ut me a Glycerio miserum ab-
strahat? Donatus. magna vi verbi & proprietate
usus est, unde illud est Aen. II. 435. divellimur
inde Iphitus & Pelias mecum. Luc. XXII. 41. Cic.
de Orator. III. 36. repente te quasi quidam aestus
ingenii tui procul a terra abripuit, atque in altum
a conspectu pene omnium abstraxit.

κῶν] Thomas. τυφῶς, τυφῶ, τυφῶν, ὁσαύτως καὶ πᾶ-
ν τῶν μοιολογῶν αἱ αἰτιατικαὶ εἰς ν. λήγεσθαι κατὰ τὸν
κῶνα τὸ λέγονται πᾶσα εὐδία εἰς σ. λήγεσθαι, ὅταν ἔχη τὴν
αἰτιατικὴν ἰσοσύλλαβον μετὰ τῶν αὐτῶν φωνημάτων, εἰς ν.
αὐτὴν ἔχει λήγεσθαι. συνημνῶνται ἐν μὲν τοῖς ἀρσενικοῖς τὸ
"Αθαι" ἐν δὲ τοῖς θηλυκοῖς τὸ κῶ. Eustathius in II. β. p.
241. 11. καὶ κῶν εὐρυπόλοιο πόλιν. τῆς δὲ κῶ ἡσος, κῶος
τὸ ἐθνικόν· ὥστερ' ἂν καὶ τῆς ἐν αὐτῇ πόλεως — ἴσθιν δὲ
ὅτι ἢ κῶς αὐτῇ μεροπῇ ἢ μεροπῆς ἐλέγγο — κῶν ἐν
ναυομένη παρὰ τὸ ποιητῇ — κατὰ δὲ τινὰς καὶ ὡς πο-
λυπρόβατος ἔγω καλεῖται· κῶν γὰρ φησι κατὰ γλῶσσαν
τὸ παρόβατον λέγεσθαι — τῆς δὲ κῶ — καὶ πάντα δὲ
φησι σπῆλαια καὶ κοιλώματα γῆς κῶες οἱ παλαιοὶ ἔλε-
γον. in II. ξ. p. 974. 8. τὴν δὲ κῶ ἡσος οἱ μὲν ἄλλοι
γράφουσιν μετὰ τῆς ν. Κῶν, ὁμοῦς δὲ κῶν παλαιότεροι
συνθεῖς τῷ ο — ἔτι οὐκ ἐκείνη ἐν συστολῇ παν-
τελεῖ διὰ δύο μικρῶν ο. καὶ ἐξ αὐτῆς συναίρεσι τὴν κῶν, ὁ-
μοῦς τῷ σῶν σῶν. Schol. parv. in II. ξ. 255. εἰς τὴν
κῶν ἡσος. γράφεται δὲ σὺν τῇ ν. κατ' αἰτιατικὴν. Dio-
dorus IV. 82. τὴν εἰς κῶν ἡσος μετέβατον. XIX. 68.
ἀπεπλυνον εἰς κῶν. XX. 27. εἰς τὴν κῶν πλεῖστας. Ari-
stides T. 2. p. 423. περὶ κῶ ταυτηνὴ τὴν μεροπιδαν. Pau-
sanias Lacon. 23. πλεῖστος δὲ εἰς κῶν. Strabo II. p.
186. B. μέχρι Ρόδου καὶ Κρήτης καὶ Κύπρου καὶ τῶν περὶ
τῶν μερῶν τῆς Ἀσίας αἰτε κοινάδες ἡσος εἰσι, καὶ αἱ σπα-
ράδες, καὶ αἱ ἀποκείμεναι τῆς καρίας, Ἰωνίας καὶ Αἰολί-
δος μέχρι τῆς Τρωάδος, λέγων δὲ κῶ, καὶ Σάρον, καὶ χίον,
καὶ λίσβον. X. p. 747. B. Ἰκάρων. — πλεῖστος ἐν τῷ
καὶ

ἐκέτι μέλλοσι τὸ πρόσωπον αὐτῷ θεωρεῖν· προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ὑποπασσέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλ-
2 θομεν εἰς τὴν Κῶν· τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ κειθὲν εἰς Πάταρα· καὶ εὐρόντες πλοῖον
3 ἀναπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. Ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλι-
~Κῶ πόντες

προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον] — 32. Editio Complut.

αὐτὸν] + εἰς Versio Syra prior, & posterior cum alterisco.

εἰς] ἐπὶ D. τὸ posterius] — 47.

1. ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποπασσέντας] καὶ ἐπιβάντες ἀνήχθημεν· ἀποπασσέντων δὲ ἡμῶν D a prima manu.

ἀναχθῆναι] ἀχθῆναι 3.

ἀναχθῆναι ἡμᾶς] ἡμᾶς ἀναχθῆναι A.

ἤλθομεν] ἤκομεν D.

εἰς τὴν κῶν] ὡς τῇ κῶ 47.

εἰς κῶ D.

κῶν] κῶ A C D E 1. ex emendatione. 2. 4. 14. 15. 16. 18. 19. in ora 21. 28. 30. 32. 36. 38. 39. 40. 41.

42. 45. 47. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Versio Syr. utraque, Copt. Codices Latini. Chrysostomus, Oecumenius

ed. 47. Editio f. A. Bengelii in Gnom.

κῶ Editio Plantin.

τὴν posterius] — CD 40.

πάταρα] πῶτερρα AC.

+ καὶ Μύρα D. Correctorium Bibl. quod quidam addunt: ἐν δεῖνδε Myram, Graec.

ci & Antiqui non habent.

2. διαπερῶν] διαπερῶν E 18. 25. διαπερῶν 4. 19. 39. Editio Complut.

3. Ἀναφανέντες] ἀναφάναντες 39. Editio Erasmi, Stephani 3. Webellii, E. Schmidii.

ἀναφάναντας Editio Colinaei, Bogardi, absurde. ἀναφάναντες R. Stephani, probante T. Reza.

τὴν κύπρον] ἡ κύπρος Editio Colinaei.

τῇ κύπρῃ 34.

κύπρον E.

εἰς τὴν κύπρον 40.

καὶ prius] — A 26. 31. Versio Vulg.

καὶ Σάμιος αὐτὴ καὶ κῶς ἐστὶ. 748. A. ἔξω γὰρ τῆς κῶ καὶ τῆς Ῥόδου. B. Κύπρον ἐν Ῥόδον καὶ κῶ καὶ τὰς ἐν τῇ ἐφεξῆς παραλλήλῃ κημείας Σάμιον, χίον, Λίσβον. p. 749. A. τῆς κῶ — τῇ κῶ. XIV. p. 971. A. ἐξῆς δ' ἐστὶν ἄκρα Τημερίων Μυδιῶν καθ' ἣν ἀντίκειται τῆς κῶας ἄκρα Σκανδαρίκ, διέχουσα τῆς ἡπείρου σαδέως μ. — ἡ δὲ τῶν κῶων πόλις περὶ τὸ Σκανδαλίον — οὐ μεγάλη, κάλλιφα δὲ πασῶν συνηκισμένη, καὶ ἰδῆσθαι τοῖς καταπλέουσιν ἡδίστη τῆς δὲ νῆσος τὸ μέγεθος, ὅσον φ. σαδίον, ευκαρπος δὲ πάσσα· οἶον δὲ καὶ ἀρίστη καθάπερ χίος καὶ Λέσβος. Hodiernum Graeci dicunt *Stinco*, pro εἰς τὴν κῶ, ut Stampolin, εἰς τὴν πόλιν. Demosthenes de pace. κῶ καὶ Ῥόδον pro libert. Rhod. κῶν καὶ Ῥόδον.

Ῥόδον] Strabo XIV. p. 964. A. ἡ δὲ τῶν Ῥοδίων πόλις κίται μὲν ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ ἀκρωτηρίῳ, λιμένισι δὲ, καὶ ἐδαῖς, καὶ τῆχισι, καὶ ἄλλῃ κατασκευῇ τοσούτων διαφέρει τῶν ἄλλων, ὡς ἔκ ἔχοντες εἰπεῖν ἑτέραν, ἀλλ' ὅδε παρῖον, μὴ τι γὰρ κρείττω ταύτης τῆς πόλεως· θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ ὑπόμοια καὶ ἡ ἐπιμέλεια πρὸς τι τὴν ἄλλην πολιτείαν, καὶ τὰ ναυτικά, ἀφ' ἧς θαλασσοκράτησι πολλὸν χρόνον. p. 967. C. ἡ δὲ νῆσος κύκλον ἔχει σαδίον ἐνακασίαν εἰκοσι. p. 978. φησὶ δὲ Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ φύσεως τῆς Ῥοδίων περαιᾶς ἔσθαι εἰς ἑφσον — χιλίους στ. [σαδίως] — ἐπεὶ δὲ κοινή τις ὁδὸς τέτριπται ἅπασιν τοῖς ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ὁδοιποροῦσιν ἐξ ἐφσον, καὶ ταύτῃ μὲν ἔστιν. p. 979. B. μετὰ δὲ τὴν Ῥοδίαν περαιᾶν — ἐφεξῆς πλείσι πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἡ λυκία κίται μέχρι Παμφυλίας. — ὁ παράπλευρος ἅπας ὁ Λυκικὸς σαδίον μὲν ἐν χιλιῶν ψκ, τράχυν δὲ καὶ χαλεπὸς, ἀλλ' ὑψίστους σφόδρα, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων συνεικνύμενος σωφρῖν. Florus II. 7. Rhodii, nauticus populus.

Πάταρα] Strabo XIV. p. 980. B. εἰς δὲ κγ. πόλις, αἱ τῆς ψῆφου μετέχουσαι — τῶν δὲ πόλειον αἱ μέγισται μὲν γ. ψῆφον ἐστὶν ἐκάστη κυρία — ἐξ δὲ τὰς μεγίστας ἑφθὴ ὁ Ἀρτεμίδωρος — Πάταρα — Μύρα. p. 981. C. Πάταρα καὶ αὐτὴ μεγάλη πόλις, λιμένα ἔχουσα καὶ ἱερὰ πολλὰ κτίσμα πατέρων. Πτολεμαῖος δ' ὁ φιλάδαλος ἐπισκευάσας Ἀρσιόνην ἐκάλεσε τὴν ἐν Λυκίᾳ, ἐπικράτους δὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄνομα, εἶτα Μύρα ἐν κ. σαδίως ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐπὶ μυτιῶν λόφου. p. 984. A. ὁ δὲ παράπλευρος ἅπας ὁ Παμφυλίας σαδίον εἶναι χω. Herodotus I. 182. ἐν Πατάρῳ τῆς Λυκίας ἡ πρὸ μόνον τῷ θεῷ — συγκατακλίνεται τὰς νύκτας ἔσω ἐς τὸν νῆον. Stephanus Πάταρα πόλις Λυκίας, ἱκατάκιος Ἀσίας· ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Πατέρων τῷ Ἀπόλλωνος καὶ Λυκίας τῆς Εἰωνῆς — τὴν χερ-

σόνησαν ἱερὰ Ἀπόλλωνος ἵσαι· ἀνομασθῆναι δὲ τὴν χώραν ἀπὸ τῷ ἄγγυος τῷ Πάταρος Πάταρα, μετεμνησθῆναι δὲ τὴν Πάταρα ἑλληνιστὴ Κίτιν. Arrianus B. C. IV. p. 1017. Βρῆτος δὲ εἰς Πάταρα ἀπὸ Εἰωνῆς κατῆγε, πόλιν εἰκυῖαν ἐπινεῖν Εἰωνῶν. Dionysius perieg. τὴν δὲ μετ' αὐτολὴν δὲ χελιδονίαι γεννάσιν Τρεῖς νῆσαι μεγάλης καταρήϊδος ἔνδοθεν ἄκρης. Scylax. πᾶταρα πόλις καὶ λιμὴν. Plinius H. N. V. 28. deinde Patara, quae prius Sataros — ibi Pinara, & quae Lyciam finit Telmeffus. Mela I. 15. Pataram — nobilem fecit delubrum Apollinis, quondam opibus & oraculi fide Delphico simile. Gordiani tertii *numus* Παταρίων. Aelianus V. H. I. 25. πόλις ἰδ. ἀνομασθῆναι, ὃν ἔξῃς μίαν, ἢ βύλληται, προελίσσεται αὐτὸν, ἢ αἶμα καρπύσθαι τὰς ἐκείθεν προσόδας, ἦσαν δὲ αἱ πόλεις κίος, ἱλκία, Μύλασσα, Πάταρα. Hesychius. Παταρίς, πόλις καὶ ἕως Λυκίας. Livius XXXIII. 41. Oram Asiae legens pervenit in Lyciam, Patarisque &c. XXXVII. 15. Mittendam navium partem in Lyciam censuit, & Patara caput gentis in societatem adjungenda, in duas res magnas id ufui fore, & Rhodios pacatis contra Insulam suam terris &c. 16. civitates, quas praetervectus est, Miletus — Cnidus — Cous — Rhodum ut est ventum — Patara. 45. reliquerat Ephefum Polyxenidas — & classe usque ad Patara Lyciae pervectus. Horatius 4. Carm. IV. Delius & Patareus Apollo. Clemens protrept. 23. τῶ ἐν Πατάρῳ τῆς Λυκίας ἀγάλματα Διὸς καὶ Ἀπόλλωνος, ἀφ' ἧδ' ἑκείνης τῆς ἀγαλματα, καθάπερ τὴν εἰόντας τὴν συν αὐτοῖς ἀνακειμένους εἰργασαί Plautus Curcul. III. 1. Caras, Cretanos, Syros, Rhodiam atque Lyciam, Diosdorus S. XX. 93. πλείους τῆς Λυκίας ἐπὶ τὰ Πάταρα.

2. ἐπιβάντες] Inf. 6. Od. i. 201. νῆαί ἐπιβαίνουσαι.

Thucydides I. 111. ἐπὶ τὰς ναῦς — ἐπιβάντες. Plut.

Themist. p. 119. D. ἐπιβάνοντα τῆς αὐτῶν τριῆρες.

Lucianus Scyth. 3. πλοῖα ἐπιβάντα.

3. ἀναφανέντες] Lucianus D. Mar. X. i. τὴν νῆ-

σον — ταύτην ἀνέφηνον — τινα δ' ὅμως παρέξει αὐτῶν

τὴν χρεῖαν ἀναφανίσσα. cum Cyprus nobis ostendere-

tur, & adpareret, cum Cyprum aperuissimus.

Aen. III. 291. Aeria Phaeacum abscondimus ar-

ces. Libanius de Vit. sua p. 24. D. ἀναφανέντες ἐπὶ

τῷ τέλει συνέχαιρον. Theophrastus p. 392. περιέφεροντο ἐν

τῷ πλάγῳ, ἀναφανέντων δὲ αὐτῶν τὴν γῆν, εἶδον αὐτὰς οἱ

ερατηγγοί.

πάντες αὐτὴν εὐάνημον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήχουμεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτίζόμενον τὸ γόμον. Καὶ ἀνελόντες τὰς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτῷ ἡμέρας ἐπὶ τὰ οἷνες τῷ Παύλῳ ἔλεγον· ἀλλὰ τῷ πνεύματι, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἑξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπιμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆ πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸ αἰγιαλὸν, προσκυζάμεθα. Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον· ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς δὲ τὸ πλῆθὺν ἀναγύσαντες, ἀπὸ Τύρου κατηγίτησαμεν εἰς Πτολεμαῖδα· καὶ ἀσπασάμενοι τὰς ἀδελφὰς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ πρὸς τὸν Παῦλον, ἦλθομεν εἰς Καισάρειαν.

αὐτὴν εὐάνημον] εὐάνημον αὐτὴν 56.
ab eis ad eis] — 1.
κατήχουμεν] κατήχουμεν AC 34.
καὶ ἀνελόντες] ἀνελόντες δὲ AC a prima manu. E 15. 18. 31. 33. 34. 35. 36. 37. 40. Verſio Vulg.
τῶν] — 1. 2. 3. 4. 38. 45. 46. 47. 56. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii, Complut. Chrysost.
ἐπιμπόντων] ἐμείναν 38. ἐπόμεν 36.
τῶν] — 56.
Ἱερουσαλήμ] Ἱεροσόλυμα ACDE 15. 18. 26. 36. 40.
ἡμεῖς δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἑξαρτίσαι τὰς ἡμέρας ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα] Verſio Latina Codicis D. sequenti autem die exeuntes ambulamus viam nostram. Verſio Syr.
ἡμᾶς ἑξαρτίσαι] ἑξαρτίσαι ἡμᾶς AE.
προπιμπόντων] + δὲ 15. 18. 36.
προσκυζάμεθα] προσκυζάμεθα ACE 13. 15. 18. 25. 37. 40.
καὶ, Bengelii, Oecumenius ed.
6. καὶ ἀσπασάμενοι] ἀσπασάμενοι A 13. Verſio Aethiop.
ἀπὸ Τύρου] ἀνέβημεν AC 15. 36. 40. Verſio Vulg. Syr.
7. ἀναγύσαντες] ἀναγύσαντες H. Hammondus.
8. πλῆθὺς] — 26. probante J. Millio prol. 1485.
ἐμείναμεν] ἐπόμεν AC 40.
παρ' αὐτοῖς] σὺν 2. 30. Editio Erasmi 1. Ald.
οἱ περὶ τὸν Παῦλον] — ACDE. 5. 7. 14. a prima manu. 15. 18. 27. 32. 36. 38. 40. 43. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Verſio Vulg. Syr. utraque, Copt. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 1106. οἱ ἀπὸ τοῦ 47. ἦλθομεν] εἰσῆλθομεν D. 27. ἦλθον 1. 2. 4. 17. 19. 21. 47. 56. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bezae. Theophylactus, τῶν posterius] — ACE 1. 2. 4. 10. 11. 15. 16. 17. 18. 19. 31. 38. 43. 45. 46. 47. Codices plurimi, teste Millio. Lectionar. 2. Editio Complut. Erasmi, Plant. Genev. Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii, Bogardi. Euse-

εὐάνημον] εὐάνημον 18.

καὶ κατηχόμενοι εἰς Τύρον] — 15. 18. 36.

ἦν τὸ πλοῖον] τὸ πλοῖον ἦν ACE.

αὐτῶν] — 28. αὐτοῖς AC. αὐτοῖς 56.

ἀναβαίνειν] ἀνιβαίνειν AC 15. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

ἀπὸ Τύρου] ἀπὸ Τύρου 15. 18. 36. 40.

εὐάνημον ἐπλέομεν] Lucianus Navig. 9. εἰς Ἰδεῖν τὴν κρήνην δεξιῶν λαβόντας, ὑπὲρ τὸν Μαλέαν πλεύσαντας ἤδη εἶναι ἐν Ἱταλίᾳ. Philostrat. Apollon. V. 42. ἐχόμεν — ἐπὶ καμῆλων ὄχουμενοι δεξιῶν θέρμενοι τὸν Νεῖλον. VI. 23. ἐπορεύοντο ἀριστερὰ τῷ Νεῖλῳ.

ἐκεῖσε] Demosthenes c. Zenothemin τὸν γόμον τῆς νεῦς. Glossarium. onus, γόμος, βάρος, φορτίον. Herodotus I. 194. τὰ δὲ μέγιστα αὐτῶν καὶ πεντακισχιλίαν ταλάντων γόμον ἔχον. vid. in Aproc. XVII. 11. Tab. Cebesii. αἱ νῆες τὰ φορτία ἐξελόμεναι πόλιν ἀνακάμπτουσιν, καὶ ἄλλων τινων γυμίζονται.
6. ἀσπασάμενοι ἀλλήλους] Plut. de genio Socrat. p. 598. A. ἀσπασάμενοι ἀλλήλους καὶ συλλαλήσαντες ἔχωμεν. Sup. XXI. 1.
7. πλῆθὺς] Hefychius. πλῆθὺς τῆς νεῦς, τὸ περίεργον, μέχρι ὅτε τὸν φόρτον λαβεῖν ὀφείλει. Herodianus, νεὸς καὶ

ρός οὐ ρητόν. ὅσα γὰρ ἐν τῇ εὐθείᾳ διαίρυνται, ἐν ταῖς ἄλλαις πᾶσι οὐ διαίρυνται. Καὶ ἀνάπαλιν ὅσα ἐν διαίρυνται ἐν ταῖς εὐθείαις, διαίρυνται ἐν ταῖς ἄλλαις. βῆς βοῶς, καὶ πῶς ποδὸς. Ufus tamen aliter voluit. vid. infra XXVII. 9, 10.

διανύσαντες] Sophocles Ajac. 611. Schol. ἀνὺς τὴν ὁδὸν, ἀντὶ τῆς τελειῶς. Electr. 1478. Schol. ἦνυσσεν τὴν ὁδὸν ἀπλῶς, ἀντὶ τῆς ἐπλήρωσας, ἀπὸ τῆς ἀνὺς τῆς τελειῶς κατήνυσσεν δὲ ἰδίως ἀντὶ τῆς εἰς λιμένα κατῆρα. Ptolemaeus τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν διαπλῆς ἑρίοις ἀνταρτίαις ἢ νότοις διανύσθαι. . . πεῖραται δὲ τὸ εὐλογον τῷ νοτίῳ πείρατος δεικνύει διὰ φαινόμενον τινα, καὶ διὰ τῶν ἱστορησῶν διανύσεων κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Hefychius. διανύσθαι, τελειοῦναι. Xenophon Eph. I. διανύσαντες τὸν πλῆθὺν εἰς Σάμον κατήνυσσαν κἀναυθα τῆς νυκτός ἐπιγυμνένης ἐπανήγοντο — διανύοντες ἡμέρας Γ. τὸν πλῆθὺν κατήνυσσαν εἰς πόλιν τῆς Φοινίκης Τύρον.

πτολεμαῖδα] Strabo XVI. p. 1099. A. μετὰ δὲ τὴν Τύρον ἡ Παλαιστίνη ἐν λ. σαδίοις. εἰδ' ἡ πτολεμαῖς ἐστὶ μεγάλη πόλις, ἢν Ἀκκὴν ἀνόμενον πρότερον ἢ ἐχρῶντο ὀρμητηρίῳ πρὸς τὴν Αἰγύπτου οἱ Πέρσαι. Μεταξὺ δὲ τῆς Ἀκκῆς καὶ Τύρου θινὸς ἀγίαλος ἐστὶν ὁ φέρων τὴν ὑαλίτην ἀμμόν. p. 1100. A. μετὰ δὲ τὴν Ἀκκὴν Στράτωνος πύργος πρόσσποννον ἔχον. μετὰ δὲ ὁ τῆς Κάρμηλος τὸ ὄρος. Etymol. Ἀκκὴ πόλις Φοινίκης, ἢ νῦν καλεμένη Πτολεμαῖς. οἱ δὲ Ἀκκὴν φασὶ καλεῖσθαι τὴν ἀκρόπολιν τῆς Πτολεμαίδος, ὅτι Ἡρακλῆς, ἀρχαῖος ὑπὸ ὄφειος, καὶ ἐν αὐτῇ θεραπευθεὶς, Ἀκκὴν ἐκ τῆς ἀκείσθαι προσηγόρευσε τὸν τόπον. Stephanus Πτολεμαῖς, πόλις Φοινίκης ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἀκκὴ, ἀπὸ τῆς ἰσότητος τῆς γινόμενης ἀγχαμάτος Ἡρακλῆς ὑπὸ ὄφειος. Ἀκκὴ πόλις

9 εριαν' ἡ εἰσελθόντες εἰς τὸ οἶκον Φιλίππου τῷ εὐαγγελιστῇ, — (τῷ ὄντι ἐκ τῷ ἐπιτά)
 9 ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τάτω δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες ποροφητεύσαι.
 10 Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατήλθε τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ποροφήτης ὀνόμα-
 11 τίς Ἀγαβός. Καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς, ἡ ἄρας τὴν ζώνην τῷ Παύλῳ, δέσας τε αὐτῷ
 τὰς χεῖρας ἡ τὰς πόδας, εἶπε· Τὰδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνθρωπον οὗ ἐστὶν
 ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δεύουσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, ἡ πορεύσασθαι εἰς χεῖρας ἐδδῶν.
 12 Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλῶμεν ἡμεῖς τε ἡ οἱ ἐντόπιοι τῷ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν
 13 εἰς Ἰερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος· Τί ποιεῖτε, κλαίοντες ἡ συνθροπύοντες με
 ἡ καρδίας; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον διδῆναι, ἀλλὰ ἡ ὑπαθάνειν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐτοιμῶς ἔχω
 ὑπὲρ

bins H. E. p. 103. B. Oecumenius ed. Theophylactus.

9. θυγατέρες παρθένοι] παρθένοι θυγατέρες C. 31.

10. ἐπιμενόντων] ἐπιμενόντες 15. 18. 36.

ἡμῶν] — A 4. a prima manu. 15. 18. 36. 37. Basilus Eth. 19. 56. Versio Syra posterior, sed habet in marg.

11. ἡ εἰσθάν] ἀνελθὼν δὲ D. a prima manu. ἡ εἰσθάν 4.

τε αὐτῷ] ἰαυτῷ ACDE 15. 18. 25. 27. 31. 33. 34. 36. Versio Syr. Copt. Cyrillus Cat. p. 135. Chrysostomus, Basilus Eth. 19.

τὰς χεῖρας ἡ τὰς πόδας] τὰς πόδας ἡ τὰς χεῖρας CDE 1. 3. 10. 21. 24. 26. 32. 33. 35. 38. 40. 42. 47. 56. Lect. 2. Editio Complut. Plantin Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Basilus, Cyrillus, Theophylactus. prolatibus II. Bullingero R. Gualtero, & Versione Bezae. forte quia putant, cum qui sibi prius manus vin-

xisset, non posse deinde ligare pedes manibus vincitis. τὰδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον] — 15. 36. δεύουσιν] + αὐτὸν 36. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. ἐν] εἰς D 26. Chrysostomus, Epiphanius.

οἱ] — D. a prima manu. 12. παρεκαλῶμεν] — 3. 12. παρεκαλῶμεν αὐτὸν 3.

ἐντόπιοι] + τὸν Παῦλον D Versio Aethiop. αὐτὸν] — E 3. Basilus.

13. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος] τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος ACE 13. 15. 16. 18. 31. Versio Vulg. Syr. Copt.

εἶπε δὲ πρὸς ἡμᾶς ὁ Παῦλος D. τότε, ἀπεκρίθης δὲ ὁ Παῦλος εἶπε 40. + ἡ εἶπε AE 7. 13. 25. 27. 29.

33. 34. Versio Vulg. Syr.

δε] — 7. 27. 29. 33. 34. 11. 1. 2. 4. 17. 19. 20. 21. 25. 26. 28. 30. 32. 37. 38. 41. 45. 46. 47.

Lect. 2. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei. Plantin. Genew. Stephani, J. A. Bengelii.

συνθροπύοντες] θροπύοντες D. a prima manu. ἡ] δὲ E. Tertullianus Scorpiac. 15.

διδῆναι] + βέλομαι D. εἰς] ἐν 21. 41.

εἰς Ἰερουσαλὴμ] 27. 29. Cyrillus. Basilus. probante J. Millio prol. 1487.

εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐτοιμῶς ἔχω] ἐτοιμῶς ἔχω εἰς Ἰερουσαλὴμ A. Editio Complut. Ἰερουσαλὴμ] Ἰερουσαλὴμ 40.

πόλις Φοινίκης, αὕτη Πτολεμαῖς ἐκαλεῖτο — Κλαύδιος
 δὲ Ἰσίδωρος ἐν α. Φοινίκαν φησὶν, ὅτι ἐκλήθη ἀπὸ Ἑρακλείδους.
 Harpocration & ex eo Suidas. Ἀκκ, πόλις αὕτη ἐν
 φοινίκη, Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Κάλλιππον, ἢ Νικάνωρ ὁ
 μετσομασιῶν γενηφῶς, καὶ Καλλιμαχῶς ἐν τοῖς ὑπομνή-
 μασι τὴν νῦν καλεμένην Πτολεμαῖδα φασὶν εἶναι. Δημήτριος
 δὲ ἰδίως τὴν ἀκρόπολιν τῆς Πτολεμαῖδος πρότερον Ἀκκν ὀνο-
 μάσθαι φησὶν. πνιππυς Caracallae & Getae COL.
 PTOL. Antonini IMP. C. M. AUR. AN-
 TONINUS COL. PTOL. HEC. Claudii: Di-
 vos CLAUD. COL. PTOL. Trajani & Had-
 rian: COL. PTOL. urbs rupi infidens mari cin-
 ctæ, & dextra spicas tres gerens, ad pedes ejus i-
 mago fluvii expansis manibus. Jos. B. II. 10. 2.
 Πρόσεσι ἡ πόλις αὕτη τῆς Γαλιλαίας, παράλιος, κατὰ τὸ
 μέγα πεδῖον ἐκτισμένη, περιέχεται δὲ ὅρεσιν, ἐκ μὲν τῆς
 πρὸς ἀνατολὴν κλίμακος ἀπὸ σαδίων ζ. τῷ τῆς Γαλιλαίας
 ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρινῇ τῷ Καρμὴλῳ, διέχοντι σαδίς ρκ τῷ
 δὲ ὑψηλοτάτῳ κατ' ἄρκτον, ὃ καλεῖται κλίμακα Τυρίων
 οἱ ἐπιχάριοι, καὶ τῷ τῷ σαδίς ἀφῆσθαι ρ. Τῷ δὲ ἄσ-
 κος ἀπὸ β. σαδίων ὃ καλεῖται Βήλιος ποταμὸς παραρρεῖ
 πωτιάπασιν ὀλίγος, παρ' ὃ τὸ Μέρμονος μνημεῖον εἰς ἔχον
 ἀγγὺς αὐτῷ τόπον ἑκατοντάτηχον θαύματος ἕξιον, κυκλο-
 τερὴς μὲν γάρ ἐστι καὶ κοῖλος, ἀναδιδόσκει δὲ τὴν ὑαλὴν ψάμ-
 μον, ἢ ὅταν ἐκκεῶσθαι πολλὰ πλοῖα προσχόντα, πάλιν ἀνα-
 πληρεῖται τὸ χωρίον. Jud. I. 31. Mich. I. 10. 1. Macc.
 V. 15. Gittin f. 7. 4. Gem. Hierof. Scheviithf. 36.
 2. Si quis eat ab Acco ad Aczib ad dextram viae
 ortum versus, terra est obligata ad decimas & ju-
 ra anni septimi, quia regio Israëlitarum censetur:
 quod ad sinistram viae versus occidentem secus

— Acco partim est intra terram Israëliticam par-
 tim extra eam.

11. Jerem. XIII. XXVII 2. XXVIII. 10.

11. 1. Reg. XXII. 11. Ezech. IV. V. XI.

12. ἐντόπιοι] Galeus de Compos. Medic. per

part. corp. IX. ὃ δὲ οἱ ἐντόπιοι ἄρματα καλεῖται. He-

sychius. αὐτόχθων, ἐντόπιος, πολίτης, γνήσιος. Eustathius

in II. β. p. 232. 53. ἡ δὲ ὑπὸ τῷ ὀδυσσεῖ — ἡπει-
 ρος τόπος ἐστίν — καὶ ὁ αὐτῆς ἐντόπιος ἡπειρώτης. He-

sychius. τίτλιξ, ἔξω τῷ συνήθως ζῶσι παρὰ Ἀττικοῖς οἱ τῶν

μαγείρων ὑπηρετῶν ζῆνοι· οἱ δὲ ἐντόπιοι μαίσινας. Sophocles

Oedip. Colon. 834. βῆτε, βῆτε ἐντόπιοι. Plato Phae-

dro p. 1232. D. αἰτιώμαι — τῶς ἐντοπίης θεῶς. Ste-

phanus V. χώρα. τῶ ἐν τόπῳ ἐντόπιος, καὶ τῶ ἐκ τόπου ἐκ-
 τόπιος. Porphyrius de Abstin. I. 14. ἐδ' ἐν κύπρῳ ἡ

φοινίκη θεοῖς προσήχθη τὸ ζῶν τῷ τῷ, παρ' ὅσον ἐκ ἢ ἐν-
 τόπιον. Pollux IX. 27. τὸν δὲ ἄσιν εὐπολὶς ἐν τῇ δουάδῃ

ἔμπολιν εἴρηκεν, εἰς ἐγχάριον. εἶποι δ' ἢ τις, εἶμαι, καὶ τὸν

ἐντόπιον, Πλάτωνος εἰσότης ἐντοπίης θεῶς. Glossar. grae-

co-barb. ἐντόπιος, Paefano. a peafan. countrymen.

Cleomedes Astroi. I. 1.

13. θροπύοντες] Aen. XII. 72. Ne, quae so, ne

me lacrymis neque omine tanto Prosequere in du-
 ri certamina Martis euntem. 676. abfiste morari,

Quo Deus & quo dura vocat fortuna, sequamur.

Xenophon Sympof. μαλακία θροπύοντες. Plato

de opific. mercenar. οἱ ὑπὸ τεχνῶν το καὶ δημιουργῶν,

ὥσπερ τὰ σώματα λελῶσθαι, ἔτω καὶ τὰς ψυχὰς συγ-
 κλασμένοις τε καὶ ἀποτεθρομμένοις διὰ τὰς βαρυσίας τυγ-

χάνουσι. Versio Vulg. affligentes. i. e. Animi mei ro-
 bur frangentes, cor meum molle reddentes.

Gggg 2

ἰστοί

ὑπὲρ τῆς ὀνόματι τῆς Κυρίας Ἰησοῦ. Μὴ παρονομαζόμενοι δὲ αὐτῆς, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες· 14
 Τὸ θάλημα τῆς Κυρίας γένεσθαι. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ὑποσκευασάμενοι ἀνεβαί- 15
 νομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Συνήλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ὑπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες 16
 παρ' ᾧ ξενισθόμεν, Μνάσανί τινι Κυπρίῳ, δεχαίᾳ μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς 17
 Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιστῇ εἰσὶν ὁ Παῦλος σὺν 18
 ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενοι αὐ- 19
 τῆς, ἐξηγήτο καθ' ἑκάστον ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς ἀφ' ἡμῶν 20
 τῆς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸ Κύριον εἰπόντες αὐτῶν Θεοεργεῖς, ἀδελφεῖ, πόσαι 20
 μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζηλωταὶ τῆς νόμου ὑπάρχοντες.
 ὁπισκευασάμενοι Κατ-

Ἰησοῦ] + χριστῷ CD. 20. Versio Syr. Cyrillus de Ador. p. 150. 597. Theodoretus, Tertullianus. Hieronymus ad
 Heliodor. Ambrósius. 14. ἡσυχάσαμεν] + οἱ D. a prima manu.
 εἰπόντες] + πρὸς ἀλλήλους D. τὸ θάλημα τῆς κυρίας] τῆς κυρίας τὸ θάλημα ACE. 31. Versio Vulg.
 τῆς] — 38. κυρίας] δεῦ D. 32. Versio Ethiop. Arab.
 γενέσθαι] γενέσθαι ADE 33. 36. Lectorar. 2. 15. τὰς ἡμέρας ταύτας] τινὰς ἡμέρας D.
 ὑποσκευασάμενοι] ἐπισκευασάμενοι AE 4. 5. 6. 8. 9. 15. 16. 17. 18. 20. 21. 24. 25. 27. 28. 29. 31. 32.
 33. 34. 35. 36. 37. 40. 42. 43. 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Pamphilus, Chrysostomus,
 Oecumenius, Theophylactus. probante H. Grotio, J. Pricaeo, J. Millio prol. 881. J. C. Suicero. πεπιστευσά-
 μενοι C. 7. Versio Vulg. Syr. utraque, Copr. Ethiop. Arab. ἀπατάμενοι D. ἀνασκευασάμενοι P. Junius.
 ἀναβάντες] ἀναβαίνοντες D 30. Chrysostomus, Theophylactus. ἀνέβησαν 34.
 Ἱερουσαλήμ] ἱεροσόλυμα ACDE 36. 16. συνήλθον δὲ εἰς τὴν μαθητῶν] — D. a prima manu.
 καὶ] + τινες 5. 7. + ἐκ E Versio Vulg. καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας] ἀπὸ Καισαρείας εἰς τῶν μαθητῶν 31.
 ἀπὸ Καισαρείας] ἐκ Καισαρείας D. a prima manu.
 ἄγοντες] οὗτοι δὲ ἡγάγον D. ἡγαγόντες 32. 42. Editio Complut. + ἡμᾶς DE.
 παρ' ᾧ] πρὸς ὧς D. a prima manu. Sed Versio Latina: apud quem.
 ξενισθόμεν] + καὶ παραγενόμενοι εἰς τινὰ καμὴν ἐγενόμεθα παρὰ D. + καὶ παραγενόμενοι εἰς τὴν πόλιν ἐγενόμε-
 θα παρὰ Versio Syra posterior.
 Μνάσανι] Μνάσανι D a prima manu. Codices Latini. Μνάσω 1. 18. Editio Erasmi 1. Μνάσω 34.
 ἀρχαίᾳ μαθητῇ] μαθητῇ ἀρχαίᾳ D.
 17.] κακίᾳ ἐξόντες ἡλθοντες εἰς ἱεροσόλυμα, ὑπὲρ ἡμῶν ἀσμένως οἱ ἀδελφοί D.
 γενομένων δὲ ἡμῶν] κακίᾳ ἐξελθόντες ἐγενόμεθα Versio Syra posterior. ἡμῶν] αὐτῶν 40.
 ἀσμένως] ἀσπασάμενοι 5. ἐδέξαντο ACE 15. 18. 25. 33. 34. 36. 40. Chrysostomus.
 18. δὲ] τε AE sed Versio Latina: autem. 40. εἰσῆλθον] εἰσῆλθον 34.
 σὺν ἡμῖν] — 32. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1062. πρὸς] εἰς 34. 38.
 πάντες τε παρεγένοντο] ἦσαν δὲ παρ' αὐτῶν D. a prima manu. τε] δὲ 31. Theophylactus.
 πρεσβύτεροι] + συνηγμένοι D 34. Versio Vulg.
 19. καὶ ἀσπασάμενοι αὐτῶν ἐξηγήτο καθ' ἑν] οὗς ἀσπασάμενοι διηγήτο ἕνα D. a prima manu.
 ἐξηγήτο] ἐξηγήλατο 18. Codices Latini. + αὐτοῖς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 ἐν] — 17. ἕνα 36. 37. ὧν] ὧς D. a prima manu. sed Versio Latina: quae.
 ἐν] — D. a prima manu. sed Versio Latina: in.
 20. ἀκούσαντες] ἀκούσαντες 47.
 κύριον] θεὸν ACE 1. 4. 13. 15. 17. 18. 25. 32. 33. 34. 36. 40. 42. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio
 Vulg. Syr. Copr. Ethiop. Chrysostomus, Theophylactus. probante J. Millio prol. 881. 975. J. A. Bengelio.
 εἰπόντες] εἰπόντες CD. 1. 2. 4. 10. 11. 14. 17. 19. 20. 21. 26. 28. 29. 30. 31. 33. 34. 37. 38. 40. 47. Edi-
 tio Erasmi 1. Ald. Versio Syra posterior. Chrysostomus.
 αὐτῶν] — D.
 Ἰουδαίων] ἐν τοῖς Ἰουδαίοις ACE 13. 15. 33. 34. 36. 40. Versio Vulg. Ethiop. probante J. Millio prol. 975.

ἰτοίμως ἔχω] 2. Cor. XII. 14. Demosthenes pro
 Cor. εἰς ἔχθραν καὶ τὸ προσκρῖναι ἀλλήλοις ἰτοίμως ἔχον-
 τες, de Epicuro Elianus V. H. IV. 13. ἔλεγον ἰ-
 τοίμως ἔχειν καὶ τῷ Διὶ περὶ εὐδαίμονιαις διαγωνίζεσθαι μύ-
 ζαν ἔχον καὶ ὕδαρ. Isocrates de Pac. ap. Dionys. Hal.
 16. ἰτοίμως ἔχοντες τριήρεις πηλῶν. Demades pro Duo-
 decenn. εἰ δὲ πάντως ἀποθανὼν συμβαλεῖμαι τι πρὸς τὴν
 κοινὴν σωτηρίαν — ἰτοίμως ἔχω τελευταῖον. Amblicus
 V. Pythag. II. ὡς ἰτοίμως ἔχουσιν αὐτὸς ταῖς εὐχαῖς ὑπ-
 ακουομένων. Eusebius in II. γ. p. 317. 10. εἶχε δὲ
 καὶ ὁ τῶν Τρώων ὄχλος ἰτοίμως, εἰ ὁ Πρίαμος ἐπένευσεν.
 Jof. A. XII. 4. 2. καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην δ' εἰ δυνατόν
 ἰτοίμως ἔχειν ἀποθέσθαι λέγοντος. XIII. I. 1. ὁ δὲ ἰωνά-
 θης φήσας ἰτοίμως ἔχειν ἀποθήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν. Polybius
 p. 558. πρὸς πᾶν ἰτοίμως ἔχειν. p. 1347. πρὸς ἀμφότε-
 ρα γὰρ ἰτοίμως ἔχειν. Dan. III. 18. I. Per. IV. 5.
 15. ἐπισκευασάμενοι] Xenophon Hellen. V. 1. ἱε-
 ρας ἐπισκευασμένους. Aristoteles Oecon. II. ἐπισκευά-
 στας τὰς ἡμίονους — ἐβάδισεν. Suidas. ἐπισκευασσάσθαι,
 ἐπιφορτίσασθαι. Hefychius. ἐπισκευασάμενοι, ἐντροπισθῆ-

τες. Chrysostomus in I. ἐπισκευασάμενοι, τὰ πρὸς τὴν ὁδοῦ
 πορίαν λαβόντες. Polybius III. 24. ἐν Σαρδῶνι καὶ ἐν Λι-
 βύῃ μηδεὶς Ρωμαίων μὴτ' ἐμπορεύεσθαι, μὴτε πόλιν κτιζέ-
 σθαι, εἰ μὴ ὥς τῷ ἐφόδιᾳ λαβεῖν, καὶ πλοῖον ἐπισκευάσθαι.
 Andocides pro Pace. ὡς τριήρεις ἐξῆ ναυπηγῆσαι, καὶ
 τὰς ἑσας ἐπισκευάζειν, καὶ κεκτῆσθαι. Pollux X. 14.
 ἐπισκευασμένα ἦν τὰ ὑποζύγια, οἷον ἐσθρμισμένα. Diodo-
 rus S. XIII. 2. τὰς τε ναῦς ἐπισκευάσαν, καὶ χρήμα-
 τα συναγαγόντες μετὰ πολλῆς σπευδῆς ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν
 ἐρατείαν παρσκευάζοντο. XX. 84. τὰς πεπονηκότας τῶν
 τειχῶν ἐπισκευάζον. 87. τὰς πεπονηκότας τῶν πλοίων καὶ
 μηχανῶν ἐπισκευάσαν. Pollux I. 9. τὰς δὲ πεπονημένας
 καὶ κεκακομένας εἰς θειραπύσαι, ἐπισκευάσαι, ἐπισκευά-
 σασθαι. X. 139. σκευοφῶραν μὲν ὄντα, ἐπισκευαζομένην
 δὲ βεῶν ὑφ' ἀμάξαις. Jof. A. VI. 6. 1. οἱ γεωργοί, ὅ-
 ποτε θέσται αὐτὰς ἐπισκευάσαι τι τῶν ἐργαλείων. X. 3. 2.
 ἐπισκευάσαι δὲ καὶ τὸν βαιρὸν — παλαιὰ τεύχη μετὰ
 πολλῆς ἐπισκευάσεως σπευδῆς. 4. 1. ὁ μὲν γὰρ ἔτος ἐπι-
 σκευασθεῖς. Dio Xiphil. in Severo p. 325. πολλὰ μὲν
 ἀκεδαιμονικῶς ἐκ παντὸς, πολλὰ δὲ καὶ ἐπισκευασθῆς.

- 21 Κατηχήθησαν δὲ αὐτοὶ ὅτι ἀποφασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωσέως τὰς κατὰ τὰ ἔθνη
πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ ἀπειτέμνουν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσι ἀπειπάειν.
22 Τί οὖν ὅτι; πάντως δὲ πολλοὶ συνελθεῖν ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. Ἰδοὺ οὖν ποίη-
23 σον ὅ σοι λέγομεν· Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. Τέτθς ἀρ-
24 λαβάν, ἀγνίστητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσων τὴν κεφαλὴν
καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὦν κατήχων αὐτοὺς οὐδὲν ὅτιν, ἀλλὰ φοιχεῖς καὶ αὐτοὺς τὸ νό-
25 μον φυλάσων. Περὶ δὲ τῆς πεπιτευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπετείλαμεν, κρίναντες μηδὲν
τοῖσιν τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσει αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ
πνικτόν,

ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ D. Versio Syr. Hieronymus Augustino, & Augustinus Hieronymo.

τῇ Ἰουδαίᾳ 47.

— 3.

4. a prima manu.

+ πάντες] + τέτοι D. a prima manu.

+ οὗτοι ex emendatione. D. 38. Codices Latini. Hieronymus.

+ ζητοῦσι καὶ 13.

21. κατηχήθησαν] κατήχων D. a prima manu. Versio Latina: diffamaverunt.

κατήχων 25. 40.

κατηχήθησαν Editio Colinaei, errore Typographi.

περὶ παρὰ 3. 43.

ab ὅτι ad ὅτι comm. 22.] — Versio Syr.

Μωσέως] Μωυσεως E. 1. 31. 38. 47. Theophylactus.

τὰ] — D. a prima manu.

πάντας] — AE 13. Versio Vulg. Copt. Augustinus, Hieronymus. probante J. Millio, prol. 1351. J. A. Bengelio. εἰσὶν D. a prima manu.

λίγων] — D. Hieronymus.

μηδὲ τοῖς ἔθνεσι] καὶ τὰ τοῖς ἔθνεσι αὐτῶν D. a prima manu.

+ πατρώϊς 8. 25.

ἔθνεσι] ἔθνεσι 1. 4. a prima manu. 11.

+ αὐτῶν Versio Syra posterior in margine.

περιπατεῖν] πορεύεσθαι 8.

22. δι] + τὸ D. ex emendatione.

δι] πολλοὶ συνελθεῖν] — 15. 36. Versio Syr. utraque, Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 1393.

δι] πολλοὶ συνελθεῖν, ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας] ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας, δι] οὖν πολλοὶ συνελθεῖν 18.

πολλοὶ συνελθεῖν] συνελθεῖν πολλοὶ AE. 40.

συνελθεῖν] — 34.

ἡ] — 15. 36. ἐλήλυθας] ἐληλυθότες 36.

23. ὅ] ὅπερ E.

εἰσιν] + ὡς 3. 8. 21. probante T. Beza. + σὺν 25

ἡμῖν ἀδελφοί] ἀδελφὲς ἡμῶν 47.

24. ἐπ' αὐτοῖς] ἐπ' αὐτῶν 27. 29. 33. 34. Theodoretus in Num. Q. II. εἰς αὐτῶν D.

ἐξήρσανται] ἐξυρῶνται D. a prima manu. ἐξυρῶνται ex emendatione DE.

τὴν κεφαλὴν] τὰς κεφαλὰς 27. 29. Versio Vulg. Syr. Hieronymus.

γνώσι] γνώσονται ACDE 13. 15. 25. 31. 33. 34. 40. Versio Vulg. Copt. Augustinus & Hieronymus. probante

J. Mill. prol. 1441. J. A. Bengelio. γνώσονται 36.

εἰσιν] + ἀληθεῖς 40.

ἀλλὰ φοιχεῖς καὶ] ἀλλ' ὅτι πορεύς D. a prima manu.

τὸ νόμον φυλάσων] φυλάσων τὸ νόμον ACDE Versio Vulg.

25. ἐθῶν] ἀνθρώπων E.

+ οὐδὲν ἔχουσι λέγειν πρὸς σε D. ἐπετείλαμεν κρίναντες] ὅτι ἀπετείλαμεν κρίνοντες D. a prima manu. Sed Versio Latina: nos enim scripsimus judicantes.

μηδὲν τοῖσιν τηρεῖν αὐτοὺς εἰ μὴ] — A 13. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 1213.

J. A. Bengelio in Gnom. τοῖσιν] τοῖσιν E 15. εἰ μὴ] ἀλλὰ 27.

εἰ μὴ φυλάσσει αὐτοὺς] — 1.

τό τε εἰδωλόθυτον, ἐ τὸ αἷμα, ἐ τὸ πνικτόν, ἐ τὴν πορνείαν] ἀπὸ εἰδωλόθυτον, ἐ αἷμα καὶ ἐ πνικτὸν ἐ πορνείας E

Versio Vulg. τε] — D. τὸ secundo] AD.

καὶ πνικτόν] — D. Versio Copt. inedita. Augustinus, Hieronymus. πνικτόν 15. 36. ἐ τὸ πνικτόν 31. 40.

16. Μνάσων] Galenus de Compos. Med. per Gen. I. Aselepiades libros scripsit, quos vocavit Μνάσων, de Antidot. II. Μνάσων, vel Ἀσων. & de rat. medendi 1. Μνάσων. Plut. Æmil. p. 257. B. ἀνδρὸς ὑπατικῆς Μνάσωνος θυγατέρα. Athenaeus VI. p. 264. D. Μνάσων τὸν τῷ Ἀριστοτέλει ἱταῖον.

Ter. Phorm. I. 217. evenit — iter ut esset nostro in Ciliciam Ad hospitem antiquum, is senem per epistolas pellevit. Æn. III. 82. veterem Anchisen agnoscit amicum.

17. ἀσμένως ἐδεξαντο] Appianus Syr. p. 188. λαβὼν ἐξέπλυνον, καὶ δεξιμαίναν αὐτὸν ἀσμένως τῶν Σύρων ἔρχε. Sup. II. 41.

18. Demosth. a. Neae. εἰσέρχεσθαι πρὸς Ἀγοράκριτον invilere ad.

20. Θερσίης] Æn. IV. 416. Anna, vides toto proferari litore circum Servius. quasi diceret, ipsa tibi crede & est major vis affirmantis cum dicit: vides.

ζηλωταὶ] Thucydides II. 37. χρώμεθα γὰρ πολιτείᾳ

οὐ ζηλόση τὰς τῶν πέλας νόμους. Schol. ἐ μιμησιν.

24. δαπάνησον] Nasir II. 5. 6. ecce ego Naziraeum, incumbit mihi ut radam Naziraeum — ut radam Naziraeum dimidia ex parte. Schol. suscepit in se offerre sacrificia pro alio. Jos. A. XIX. 6. 1. εἰς ἱεροδόλωνα δὲ ἔλθων χαριστήριος ἐξαπλήρωσε θυσίαν, ἐδὲν τῶν κατὰ νόμον ἀπολιπὼν διὸ καὶ Ναζιραῖον ἐκράσθαι διέταξε μάλα συχνῶς. Beresith R. XC. & Kobeleth R. VII. 12. CCC Naziraei ascenderunt ut offerrent DCCCC Sacrificia in diebus Simeonis f. Seth, CL invenit occasionem, reliquis CL. non invenit: ascendit ad regem Jannaem & dixit: non habent, sed da dimidium de tuo, & ego dabo dimidium de meo, & ibunt & offerent. Dedit Jannaem rex dimidium de suo.

ἵνα — γνώσι πάντες] Ulpianus in Demosth. Philip. I. σκεπδὰς τινας ἐπέγραψον τὸ πρῶγμα ἐχέσας, περὶ δὲ ἡ σκεπδὰς, καὶ περὶ δὲ συνεληλυθασιν, καὶ προετίθεισαν τῆς ἐκκλησίας, ἵνα γνώσι πάντες, περὶ τινος ἐστὶν ἡ ἐκκλησία. Sup. XIX. 32.

Gggg 3

26;

πνικτὸν, καὶ πορνείαν. Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τὸς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ 26
 σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆλθεῖς εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων ὅτι ἐκπλήρωσιν τῇ ἡμερᾷ τὰ ἀγνισ-
 μῆ, ἕως οὗ προσήνεχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς δὲ ἐμελλον αἱ ἐπὶ 27
 ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον
 πάντα τὸ ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, Κράζοντες Ἄνδρες Ἰσραηλι- 28
 ται, βοηθεῖτε· ἔτις ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ καὶ τῆς λαῖς καὶ τῶ νόμου καὶ τῶ τόπου τῆς
 πάντας πανταχῶ διδάσκων· ἐτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνακε
 τὸ ἅγιον τόπον τῆτον. (Ἦσαν γὰρ πορνευακοὶ Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν 29
 αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.) Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, 30
 καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τῆς λαῖς· καὶ ὀπλιβόμενοι τῶ Παύλῳ, εἶλκον αὐτὸν ἔξω τῆς ἱερᾶς
 καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτείνειν, ἀνέβη Φάσις τῷ χι- 31
 λιάρ-

26. ὁ] — DE 4.

τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ] — 17.

εἰσῆλθε] εἰσῆλθεν D.

ἐκπλήρωσιν] ἐμπλήρωσιν Editio Erasmi 1. Ald.

προσήνεχθη] προσήνεχθαι 2.

27. ὡς δὲ ἐμελλον αἱ ἐπὶ τὰς ἡμέρας συντελεῖσθαι] συντελεσμένους δὲ τῶ ἱερῷ ἡμέρας D. ἡμελλον] ἡμελλον E. 38.

αἱ] — E.

συντελεῖσθαι] συντελεσθῆσαι 4. 56.

συνπληρῶσθαι 36. 40.

οἱ] + δὲ D.

οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ] θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι: C.

Ἰουδαῖοι] + ἐλληνιστῶν D. Versio Æthiop.

συνέχεον] συνεκίνησαν τε E.

συνέχεον C. 2. 10. 15. 40.

συνέχεον 20. 41.

πάντα] — E. 2. 41.

ἐπέβαλον] ἐπιβάλλουσιν D.

ἐπέβαλλον 21. Lect. 2. Theophylactus.

ἐπέβαλαν A.

τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν] ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ACDE 31. 38. 40. Versio Vulg. Syr.

28. κράζοντες] + καὶ λέγοντες 43. Versio Syr. Æthiop.

Ἰσραηλιταὶ] Ἰσραηλιταὶ DE.

βοηθεῖτε] βοηθήσατε E.

τόπος] + τῶ ἁγίῳ A.

τάτῃ] — 40.

πανταχῶ] πανταχῶ ACDE 13. 15. 29. 36. 40.

τε] — D 31.

δὲ 25. 40. 45. Lectio. 2.

εἰσήγαγεν] εἰσήγεν D. a prima manu.

τὸ] — D. a prima manu.

κεκοίνακε] ἐκοίνασεν D. a prima manu.

ἐκοίνασεν ex emendatione.

κεκοίνασεν E 14. a prima ma-

nu. 15. a prima manu. 36. Chrysostomus.

29. πορνευακοὶ] ἐρωτικοὶ 1. 2. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 18. 19. 20. a prima manu. 21.

24. 26. 28. 30. 31. 32. 38. 42. 45. 46. 47. Lectio. 2. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plantin. Genev.

Ald. Bengeli. Versio Vulg. Æthiop. Chrysostomus, Oecumenius ed. Theophylactus.

ἐνόμιζον] ἐνομίσασαν D. sed Versio Latina: putaverunt.

εἰσήγαγεν] + αὐτοὶ Versio Syra posterior cum asterisco.

ὁ] — D.

30. τε] — 1.

δὲ 4.

τῶ λαῖ] — 36.

τῶ Παύλῳ] τῶ Παύλῳ E.

αὐτόν] — D.

31. ζητούντων δὲ] καὶ ζητούντων D. a prima manu.

δὲ] τε AE. 18.

αὐτόν] — 4. a prima manu. 35.

σπείρης] σπείρας 16. 33. 38. 56. Editio Ald. Chrysostomus.

συγκέχυτ'] συγκύνεται AD.

κίχεται 36.

+ ἡ 4. Lectio. 2.

26. 1. Macc. III. 49.

27. αἱ ἐπὶ τὰς ἡμέρας] Num. VI. 9.

οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι] Sup. XIX. 30.

28. Pefab f. 64. 2. Ἰηη Antemurale sanctificatum est, quia gentes & immundi non ingreditur illud.

Βοηθεῖτε] Βοηθεῖν est ad clamorem oppressorum accurrere opis ferendae causa, quasi πρὸς τὴν βοήθιν θέειν. Demosthenes Mid. extr. εἰάν τις ὑμῶν ἀδικήσας ἀνακράγῃ, προσδραμεύνται καὶ παρέσονται βοηθῶντες. Polybius II. p. 1403. οἱ δὲ Βοιωτοὶ τὸ μὲν πρῶτον ἤξεν ἄγειν αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Ὀυδανὸς δὲ προσέχοντας ἀνέβη αὐτὸς τῶν ξείνων Βοήθεια. συνδραμόντων δὲ τῶν ἐγγυαρίων. Aristophanes Vesp. 431. ὦ Μίδας καὶ Φρυγὲ βοηθεῖτε δέυρο, καὶ Μασσητῖα καὶ Λαβισσοὶ τετρεῖς. Lyfist. . . γυῖτονες βοηθεῖτε δέυρο. Anthol. MS. Meleagri. ὦ ἄνθρωποι, βοηθεῖτε.

29. προεῖν alias est, futura mente proficere.

30. ἐκινήθη] Plut. de Def. Orac. p. 435. E. [ὁ λόγος] ἐμὲ οὐ κέννηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ συγκέχυκεν. Herodotus I. 3. 15. ἔρῳ γὰρ τὸ βάρβαρον ἐπὶ ταῖς τυχεύσεσιν ἀφορμαῖς ῥᾶτα κινεῖσθαι. Longus Paft. IV. ὅλη κινεῖτο ἡ πόλις.

συνδρομὴ] Athenaeus V. 212. Καὶ αὐτόκλητος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶ ὄχλου συνδρομὴ. Diodorus S. exc. συνδρομαὶ καὶ λόγοι ταραχώδεις. Achilles T. V. p. 339. θόρυβος πολὺς καὶ συνδρομὴ. Aristoteles Rhet. III. 10.

ἐπαλαβεῖσθαι μὴ πολλὰς ποιήσωσι τὰς συνδρομὰς ἐκκλησίαι. Judith X. 19.

ἐπιλαβόμενοι] Aristoteles Polit. V. 6. ἐπιλαβόμενος γὰρ εὐασιάζονται ὁ δῆμος, καὶ λαβὼν προσάτη ἐκ τῶν γνωρίμων, ἐπιβήμενος ἐκράτησεν. imparatum aggredi. 2. Reg. XI. 15.

31. φάσις] Pollux III. 38. περὶ τῶ ἐγκαλῶν. φαίνειν, κατηγορεῖν, ἐνδείκνυσθαι — ἐνδείξεις. γραφή, κατηγορία, φάσις. — VIII. 47. κοινῶς δὲ φάσεις ἐκαλοῦντο παῖσαι αἱ μηνύσεις τῶν λανθανόντων ἀδικημάτων. . . . εἰάν τις ἐνδῶ χρήματα, παρὰ ταῦτα εἶναι τὴν φάσιν καὶ τὴν ἀπογραφὴν. Hermogenes de Meth. III. ἡ γὰρ ἐθνικὴ εἰς λέξις, ἡ τεχνικὴ, ἡ νομικὴ — ἡ εἰσαγγελία δὲ καὶ ἡ φάσις, καὶ ἄλλα ταῦτα ὀνόματα νομικὰ εἰσι. Od. ζ. 29. ἐκ γὰρ δὴ τέτων φάτις ἀνθρώπος ἀναβαίνει ἐσθλή. Eustathius in Od. ψ. p. 818. 55. ἡ μάλιστα φάσις τῶν μὲν ἡμερῶν ἐστὶ φιλοσόφους τὸ ἐγνωσμένη, καὶ δικαστικὴ λέξις ἕως παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Arzumi. Demosth. c. Theocrin. κατὰ τῶν ἐτίρωθε πρὸς καὶ μὴ Ἀθήνασι σισιτηγνέων ἐμπόρων καὶ καυκλήρων Ἀθηναίων φάσεις ἦσαν δεδομέναι. c. Theocrin. τὰ ἡμέτερα τῶν φανθέντων λαβεῖν — μὴ φάνειν, εἰ μὴ ποιῶν τις αὐτῶ δέξειν ἐν ἡμῶν τῇ γέννησιν, περὶ ἃν ποιῶται τὴν φάσιν. — γραφῆσθαι γραφὰς ἢ φαίνεσθαι. c. Androtion. φράζειν πρὸς τὸν βασιλέα. Schol. ἢ ὁ βασιλεὺς τὴν φάσιν λαβὼν, φάσις δὲ κατηγορίας ἔννοια, τοῖς δημοσιεύταις φανερὸν καταστήσει, καὶ παρὰ

32. *ἀρχὴν τ' σπέρμας*, ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ. Ὁς ἐξουτὶς ὠφθαλμῶν στρα-
 33. τιατίας καὶ εκατοντάρχης. κατέδραμεν ἐπ' αὐτὸς. Οἱ δὲ ἰδόντες τ' χιλιάρχον καὶ τὴς
 34. στρατιάς, ἐπαύσαντο τύπτοις τ' Παῦλον. Τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβε-
 35. το αὐτὸν, καὶ ἐκέλευσε δεῖναι ἀλύσει δυοῖ καὶ ἐπυνόμιον τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστὶ πεποιη-
 36. κός. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμεν δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές
 37. αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμεν δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές
 38. αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμεν δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές
 39. αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμεν δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές
 39. αὐτοῦ. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμεν δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλές

δὲ

Ἱερουσαλήμ] + . . . οὖν, μὴ ποιήσωσιν τῶσιν Versio Syra posterior eam asterisco.

32. στρατιάς prius] στρατηγός Versio Syr.

εκατοντάρχης] εκατοντάρχης ADE. a prima manu. 33.

κατέδραμεν] κατέδραμον 1.

δὲ] — Editio Erasmi 1.

καὶ τὰς στρατίας] — 16.

τύπτοις] τύπτειν 40.

33. τότε ἐγγίσας] ἐγγίσας 43. probante J. A. Bengelio.

ἐγγίσας δὲ 1. 2. 4. 10. 11.

14. 16. 17. 19. 20. 26. 27. 28. 29. 30. 32. 33. 35. 37. 38. 41. 42. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi;

Ald. Colinaei, Plantin. Genou. Bengelii. Versio Syr. Lutheri, Tigurina, Polani, Oecumenius, Theophylactus.

τίς] τί E. sed Versio Latina: quis.

ἐβόων] — 16. 18. 36.

34. ἄλλο τι] ἄλλα D. Chrysostomus.

ἐβόων] ἐπιφώνων ADE. 15. 18. 36.

ἐπεβόων 25. 31. 40.

μὴ δυνάμεν δὲ] καὶ μὴ δυνάμεν αὐτὸς D.

μὴ δυνάμεν δὲ αὐτοῦ AE. 31. 40.

τὸ] — 20.

ἀγέας αὐτὸν] αὐτὸν ἀγέας 31.

+ ὁ χιλιάρχος 25. Versio Aethiop.

εἰς τὴν παρεμβολὴν] ἐν τῇ παρεμβολῇ 26.

35. ἐπὶ] εἰς D.

ὄχλῳ] λαῷ 1.

κράζον] κράζοντες AE. 15. 18. 36. 37. 40. Versio Syr. Theophylactus. probante J. Millio prol. 975.

αἶρε] ἀπαρτίσθαι D.

37. τε] δὲ 15. 16. 18. 27. 36. 37. 38. 45. 46. 56. Versio Syra posterior. Chrysostomus.

εἰσαγγεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν] εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰσαγγεῖν 38.

ὁ Παῦλος] D. probante J. Millio prol. 442.

λέγει τῷ χιλιάρχῳ] τῷ χιλιάρχῳ ἀποκριθεὶς εἶπεν D.

37. 37. 38. 44. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Plantin. Bengelii. Versio Syr.

38. οὐκ ἄρα] οὐ D.

ἐξαγαγὼν] ἀγαγὼν 16.

ἄνδρας] — 36.

ἀναστατάς] ἐξαναστατάς E.

τετραχιλίς] τετρακοσίς 43.

σικαρίων] σικικαρίων E. sed Versio Latina: ficariorum.

παρὰ τῶν θαυμαστῶν γυναικῶν τοῖς δικάζουσιν τὰ ἐγκλήματα. Iocrates a. Callimach. ὄντων εἰς τῶν α. γυνάκων, προσελθὼν, εὐθὺς ἔν πρὸς αὐτὸν τιν. φάσιν τὸν χρημίστω ἐ-
 ποίετο — ὡς ἔν ἐν τῇ φάσιν ἄλλα Πατροκλῆς ἐποιή-
 σατο πρὸς αὐτάς. Plato de Legg. V. p. 850. F. ἔαν
 δὲ τις ἀπειθῇ τῶν τῶ νόμῳ, φανεί μιν ὁ βελόμενος ἐπὶ
 τοῖς ἑσπέραις. Pollux VIII. φάσιν δὲ ἦν τὸ φανῆναι
 τὸς πρὸς τὸ ἐμπόριον κακουργήτας. indicium.

32. κατέδραμεν] Thucydaides VIII. 99. τῆς χρυσ-
 νήσας τὴν μερὸς κατέδραμεν. Plut. Pericl. p. 63. D. τὴν
 ἀκαρνανίαν κατέδραμεν. Herodotus VI. 2. 4. Μισοπε-
 ταμίαν τὴν κατατρέχει. 15. κατατρέχει τὴν Μισοπεταμίαν.
 3. 10. περιβάται κατατρέχει καὶ λυμάνισθαι τὰ τῆς ἡμέ-
 τερας ἀρχῆς κτήματα. 7. 4. πόλεις τε καὶ κόμης πολλῇ
 δυνάμει κατατρέχει. I. 10. 4. πῶσαν τε κατατρέχοντες
 τὴν κελτῶν καὶ Ἰβρῶν χώραν. III. 14. 1. κατατρέχοντες
 τὴν χώραν λίαν τὴν ἀταγαγίην καὶ πορθεῖν τὰς πόλεις. Ver-
 sio Codicis D. procurrat. Versio Vulg. decurrat.
 qui de superiori loco in hostes impetum facit.

34. παρεμβολὴν] Ptolemaeus p. 166. παρεμβολή,
 δυνάμεις Μακεδονικῆς, καίτοι ἐν τῇ στρατοπέδῳ χρῆσθαι, πλὴν
 εἰ καὶ δοκίμῳ ὄντι. Suidas. παρεμβολή, σκηνή, κάστρον,
 στρατοπέδον δὲ ex Ἄν. Tacito. 31. παρεμβολὴ λέγεται,
 ὅταν προτεταγμένων τινῶν, εἰς τὰ μεταξὺ διαστήματα ἐκ
 τῶν ἐπιτεταγμένων καθίστανται αὐτὲς ἐπ' ἐνείκας, παρεμβο-
 λή, παράταξις. Hejychius. παρεμβολή, στρατοπέδον, πα-
 ράταξις, εἰσὸς στρατίας ἢ πλῆθος ἢ οἰκίσιν ἢ κάστρον. Plut.

Galb. p. 1058. D. εἰς τὴν παρεμβολὴν παραγυγνόντας
 Pollux IX. 15. ταῖς δὲ τὸ στρατοπέδον ἔχει κατὰ
 τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν καὶ παρεμβολὴν οὐκ ὀνομάσαι, παρεμβο-
 λήν τινος τῶν νεωτέρων θεοφίλων ἐν παγκρατιατῇ εἰρηκότων
 εἰ τ' ἐν χάρακι μὲν ταῦτα καὶ παρεμβολή καὶ κρίτον ἐν
 Ἀνταλσίῳ: ἐπεὶ γὰρ ἡμῶν ἐστιν ἡ παρεμβολή. Diodorus S.
 II. 14. μικρὰ χάρακα — ἐφ' οἷς καθίσταται τὴν ἰδίαν
 σκηνὴν ἀπασαν κατὰ πτεῖν τὴν παρεμβολήν. Polybius II.
 p. 161. σπευδὴν παρεμβολὴν — τὸς πεζῶς — πρὸς ἐπί-
 τασιν ἡμῶν καὶ φυλακὴν, ἀλλ' ἦν οὐκ παράταξις ἐνεργὴς
 καὶ παρεμβολὴ δυσπρόσοδος. — τὰς τῶν στρατοπέδων πα-
 ρεμβολὰς tentorium ordines.

35. Ascensus ex porticu in Antoniam. Jos. B.
 V. 5. 3. καθὰ δὲ συνέπτε ὁ ἐπὶ τῇ μεσημβρινῇ καὶ κατὰ
 ἀνατολὴν γυνὰ κίμωνος πύργος [τῆς Ἀντωνίας] ταῖς τῷ ἱερῷ
 σοῖς, εἰς ἀμφοτέρωθεν ἔχει καταβάσεις. vid. in Matth.
 XXVI. 5. Dio Chrys. IX. p. 141. Α. μετὰ δὲ τῷ
 τοῖ ἰδὼν τινὰ ἐκ τῶν καθὲν βαδίζοντα μετὰ πολλῶν πλῆθους,
 καὶ μὴδὲ ἐμβαίνοντα τῆς γῆς, ἀλλ' ὑψηλοῖς φερόμενον ὑπὸ
 τῷ ὄχλῳ τὸς δὲ τινὰς ἐπακολουθώντας καὶ βοῶντας. inf.
 comm. 40.

36. Luc. XXIII. 18. Chrysostomus. αἶρε ἀντὶ τῷ
 ἄρτον αὐτὸν ἐκ τῶν ζώντων. Ἄλλοι δὲ ὁ παρ' ἡμῶν λέγουσι κατὰ
 τὴν Ῥωμαϊκὴν συνήθειαν, ἐν τοῖς σίνοις αὐτὸν ἔμβαλλε.

37. Latina est loquendi forma: an Graece notfi?
 Nehem. XIII. 24.

38. σικαρίων] Shol. Cod. 15. & 16. σικαρίοι λί-
 γων

δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, ἡ Κιλικίας οὐκ ἀσήμε πό-
λεως πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπιτρέψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸ λαόν. Ἐπιτρέψαντος 40
δὲ αὐτῷ, ὁ Παῦλος ἐς ὧς ἐπὶ τῇ ἀναβαθμῇ κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλὰς
δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ Ἑβραϊδὶ ἀρχαίᾳ λέγων·

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ με ἡ πρὸς ὑμᾶς· νῦν· ἀπολογίας· (ἀκού- 1
σαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ ἀρχαίᾳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέχον ἡσυχίαν· 2
καὶ φησιν.) Ἐγὼ μὲν εἰμι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῇ Κιλικίας, ἀνατε- 3
τραμ-

~ νῦν

39. Ταρσεύς] ἐν Ταρσῷ δὲ D.
δὲ ποττεῖν] — 1. 19. 20. a prima manu. 40. Theophylactus.
ἐπιτρέψον] συγχώρησαι D. ἐπίτρεψον 19.
40. ἐπιτρέψαντος] ἐπιτρέψαντος 19. καὶ ἐπιτρέψαντος D. a prima manu.
αὐτῷ] τῷ χιλιάρχῳ D.
κατέσεισε] καὶ κατασείσας D.
τῷ λαῷ] πρὸς αὐτὸς D. Versio Syr. τὸν λαόν 10. ex emendatione 20. 48.
προσεφώνησεν] προσεφώνησε 2. 11. 14. ex emendatione 17. 19. a prima manu. 21. 26. 28. 29. 30. 32. 35.
45. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi, Oecumenius Ed. ἐφώνησε 3.
Ἑβραϊδὶ] ἰδὲ α. A.
1. νῦν] νῦν ADE. 1. 2. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 27. 28. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
40. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Plant. Bengelii, Theophylactus. — 26. Versio Syr.
2. τῇ] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed.
προσεφώνησεν] προσεφώνησε DE. 3. 4. 16. 33. 34. 37. 46. 56. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Codices Latini,
Theophylactus. προσεφώνησε 15. 18. 23. 29. 36. 40.
μᾶλλον παρέχον] παρέχον μᾶλλον 2.
3. μὲν] ADE. 3. 18. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 1213.

γενταὶ λησαὶ ξίφεσι διακράμονται, παραπλησίους μὲν τὸ
μείγους τοῖς τῶν παρ' ὧν ἀνέκαται, ἐπικαμπύσι δὲ καὶ ὁ-
μοίαις ταῖς ὑπὸ Ῥωμαίων σίκαις καλυμμέναις, ἀφ' ὧν καὶ
τὴν προσηγορίαν οἱ λησαὶ ἔλαβον. Jof. A. XX. 3. 5.
ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας ἔχοντες ξιφίδια — οἱ λησαὶ, καὶ τὸν σί-
δηρον ὁμοίως κεκρυμμένον ἔχοντες. 6. οἱ δὲ γόντες καὶ ὁ-
πατεῖναι ἄνθρωποι τὸν ὅχλον ἔπειθον αὐτοῖς εἰς τὴν ἰερουσα-
λήμ. vid. in Matth. XXIV. 5. ἀφικνέονται δὲ τὶς
εἰς Ἀιγύπτου κατὰ τῶν τῶν καιρὸν εἰς τὰ Ἰεροσόλυμα,
προφῆτης ἵδαι λέγων, καὶ συμβαλεῖν τῷ δημοτικῷ πλῆ-
θει σὺν αὐτῷ πρὸς ὅρος τὸ καλῶμενον ἰλαῖν ἔρχεσθαι, ὃ
καὶ τῆς πόλεως ἀντικρὺς κώμῃσι ἀπέχει σάδια 3. Τίλιον
γὰρ, ἔφασκεν, αὐτοῖς ἐκίθεν ἐπιδιδίξαι, ὥς κελύσαντες αὐ-
τοῦ πίπτει τὰ τῶν Ἰεροσολύμων τέχνη, δι' ὧν τὴν εἰσοδὸν
αὐτοῖς παρέξειν ἐπηγγέλλετο. Φίλιξ δὲ, ὡς ἐπύθετο ταῦτα,
κελεύει τῆς στρατιῆς ἀναλαβεῖν τὰ ἔπλα, καὶ μετὰ
πολλῶν ἰππῶν τε καὶ πεζῶν ὁρμήσας ἀπὸ τῶν Ἰεροσολύ-
μων προσβάλλει τοῖς περὶ τὸν Αἰγύπτου, καὶ υ. μὲν αὐ-
τῶν ἔειλε, σ. δὲ ζῶντας ἔλαβεν ὃ δὲ Αἰγύπτου αὐτὸς
διαδράσας ἐκ τῆς μάχης ἀφανὲς ἐγένετο.

39. ταρσεύς] Antiphanes XIV. 8. Ciliciam vero
quae Cydno amne exultat, Tarsus nobilitat, urbs
perspicabilis [Salmasius legit: urbs perspicua, no-
bilis.] Hanc candidissime Perseus memoratur Jovis
filius & Danaes. Dio Chrys. XXXIII. p. 399. A.
ἡγεῖσθε μὲν γὰρ, ὡς ἄνθρωποι, εὐδαίμονας ἑαυτοὺς καὶ μακα-
ρίζετε, ἐπειδὴ πόλιν τε μεγάλην οἰκίετε, καὶ χώραν ἀγαθὴν
ἐμμεσθε, καὶ πλείους δὲ καὶ ἀφθονώτατα παρ' αὐτοῖς ὁρά-
τε τὰ ἐπιτιμώμενα, καὶ ποταμὸς ὑμῶν ἔστος διὰ μέσης διαρ-
ρεῖ τῆς πόλεως, πρὸς τῶν δὲ μητροπόλιν ἡ Ταρσὸς τῶν
κατὰ Κιλικίαν. XXXIV. p. 415. C. ὑμῶν γὰρ, ἄν-
θρωποι Ταρσεῖς, συμβέβηκε μὲν πρώτοις ἵδαι τῷ ἔθνει, οὐ
μόνον τῷ μεγίστῳ ὑπάρχον τὴν πόλιν τῶν ἐν τῇ Κιλικίᾳ,
καὶ μητροπόλιν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸν δεύτερον Καί-
σαρα ὑπὲρ πάντας ἐσχάτη οἰκίαν ὑμῶν διακείμενον. Plin-
ius Antonini Severi: κοινὸν βῆλον ἐλευθέρως Τάρσος. Plin-
ius H. N. V. 22. Tarsum liberam urbem. Sup.
IX. 11.

ἐκ ἀσήμε πόλεως] Achillius Tatius VIII. p. 465.

οὐκ ἀσήμε πόλεως πολίτης] γεγεννημένος D.
δὲ σε] σὲ δὲ 4.

μοι] με 19.

καὶ ἐπιτρέψαντος D. a prima manu.

ὁ Παῦλος ἐς ὧς] ἐς ὧς ὁ Παῦλος D.

κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ] — 40.

δὲ σιγῆς] τὴν ἡσυχίαν D.

21. 26. 28. 29. 30. 32. 35.

ἐφώνησε 3.

1. 2. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 27. 28. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.

26. Versio Syr.

DE.

15. 18. 23. 29. 36. 40.

αὐτοῖς] — D.

αὐτὸς P. Junius.

ἡσυχίαν D.

Millio prol. 1213.

ἐγὼ δὲ τιθεμένης ταῦτα, ἔφη, ὡς ἄνθρωποι, πέποιθα ἰ-
λευθέρως τε ἂν, καὶ πόλεως ἐκ ἀσήμε. Stephanus. Ἀφάν-
ται χωρίον Σικελίας ἀσήμε, ἀφ' ἧς ἡ τῆς Ἀφάντας ἐπὶ τῶν
ἀδελφῶν καὶ ἐκτετοπισμένων. Euripides Jon. 8. ἐστὶν γὰρ
ἐκ ἀσήμε ἡ πόλις, Dionysius Hal. A. II. 35.
καὶ νῦν μὲν δὴ καὶ Ἀντιφάνης, πόλις ἐκ ἀσήμε. Strabo
VIII. p. 573. A. ἰερουσαλήμ δ' ἐστὶν τῶν ἐκ ἀσήμε πό-
λεων. B. ποσειδωνία — οὐδ' αὐτὴ ἀσήμε πόλις. p. 575.
A. ἰπιδάουρος — καὶ αὐτὴ δ' ἐκ ἀσήμε ἡ πόλις. Philo
de V. Mos. T. 2. p. 170, 50. Σαλτακὸν δὲ ἄνθρω-
πος, καὶ φυλὴς ἐκ ἀσήμε. Herodianus I. 9. 12. ἵνα
δὲ ἂν ἀρτῆται, πρότερον ἀγνωστὸς καὶ ἀσήμε ἂν. II. 33.
ἀνδρὰ ἐξ ἰδιωτικῆς καὶ ἀσήμε γένεσ. 10. 16. τό τε ἡ-
μέτερον ὄνομα πύοντο, ἐκ ἀγνωστὸν ἐδ' ἀσήμε παρ' αὐ-
τοῖς ὑπάρχον. I. 10. 8. μὴ ἀσήμε μὴδ' ἀδύξως τελευ-
τῆσαι. vid. in Matth. XXVII. 16. Philo de Tha-
mare. de Nobilit. p. 443, 45. ἐλευθέρως, καὶ ἐξ ἐλευθέρων
ἴσως καὶ ἐκ ἀσήμε.

40. Xenophon paed. VII. ἢ πανταχόθεν πολλὰ σιγῇ.

2. παρέχον ἡσυχίαν] Dionysius Hal. A. II. 32.

τοῖς περιστάσι διασημῆς ἡσυχίαν παρασχῶν, λέγει τοιάδε.

3. πρὸς τὴν πόλιν] Pirke Aboth I. 4. Sit do-

mus tua domus conventus sapientum, & pulvera

te in pulvere pedum eorum. Bereschith R XCIX.

11. ad Genes. XLIX. 14. cubans inter terminos.

Hi sunt discipuli sedentes in terra coram sapienti-

bus S. D. Psal. LXVIII. 14. Philo, omnem pro-

bum esse liberum. T. 2. p. 458, 14. ἵνα γὰρ ἡ

ἐβδόμη ἐνόμισαι, καὶ ἢ τῶν ἄλλων ἀνέχοντες ἔργον καὶ

εἰς ἑρῆς ἀφικνέονται τότε, αἱ καλεῖσθαι συναγωγὰς, καὶ

ἡλικίας ἐν τάξει ὑπὸ πρεσβυτέρους νῆαι καθίζονται, μετὰ

κόσμον τῷ προσήκοντος ἔχοντες ἀκρατικῶς. Aboth Na-

thanis 6. f. 3. 2. Pulvera temet ipsum pulvere pe-

dem ipsum — non fedebis cum ipso, neque in

lecto, neque in folio, neque in fedili, sed fede co-

ram ipso in terra, & quodcumque egreditur ex

ore ipsius, recipe illud in te cum terrore & timo-

re, cum tremore & pavore. Hilarinus in 1. Cor.

XIV. Haec traditio Synagogae est, ut sedentes dis-

δραμμένοις δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὡς τὰς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκριβείαν τῷ πατρὶς νόμῳ, ζηλωτὴς ὑπάρχων τῷ Θεῷ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον. Ὁς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ ὡρσίδους εἰς φυλάκας ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον παρ' ὧν καὶ ὅπισθολας δεξάμενος πρὸς τὰς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τὰς ἐκείσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐγένετο δὲ μοι πο-

ρευθῶ

γεννημένῳ] γεννημένῳ A. 2. 45. 46. δι] το 1. 32. Theophylactus.
 ὡς τὰς πόδας Γαμαλιήλ,] rectius sublato commate jungitur sequenti πεπαιδευμένῳ C. Vitringa, J. Alberti;
 J. C. Wolfius. Γαμαλιήλ] Γαμαλιήλ 18. 36. Chrysostomus.
 πεπαιδευμένῳ] παιδευόμενῳ D. + δι 4. 16. 27. 29. 31. 34. 37.
 τῷ πατρὶς νόμῳ] τῷ πατρὶος νόμῳ 40. τ πατρῶν νόμῳ T. Hemsterhuisius. ὑπάρχων] — D.
 τῷ νόμῳ Versio Vulg. probante T. Beza. τ παραδόσεις ἡμῶς πατρίδας Versio Syra posterior cum
 alterisco. πάντες] — 3.
 πάντες ὑμεῖς ἐστε] ἐστε ὑμῖς πάντες D. 4. ὅς] καὶ D.
 ἄχρι] μέχρι D. 25. 33. 34. Φυλάκας] φυλάκην D. 18. 14.
 5. ὡς] καθὼς 40. καὶ primo loco] — 32. 34. Editio Complut. Plantin. Genu. Theophylactus.
 — D. a prima manu. 56. ἀρχιερεὺς] + Ἀναίας Versio Syra posterior cum alterisco.
 μαρτυρεῖ] μαρτυροῦσι D. μαρτυρεῖ μοι] μοι μαρτυρεῖ 31. Editio Complut. Plantin.
 πᾶν] ἅπαν 40. ὅλον D. παρ'] ἐξ 13. καὶ tertio loco] — 3.
 πρὸς τὰς ἀδελφούς] παρὰ τὰς ἀδελφῶν D. comma quod sequitur, praeponit 2. Versio Syr. tollit 1.
 ἄξων] ἄξας E. ἐκείσε] ἐκεῖ D.
 δεδεμένους] δεδηγμένους 19. εἰς posterius] ἐν D.
 6. ἐγένετο δὲ μοι πορευόμενῳ καὶ ἐγγιζόντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μισηθηβρίας] ἐγγιζόντῳ δὲ μοι μισηθηβρίας Δαμασ-
 κῷ D. a prima manu.

putent, seniores dignitate in cathedris, sequentes in subsellis, novissimi in pavimento super mat-
 tas. Megilla f. 21. i. Sic tradunt magistri: a die-
 bus Moysi ad aetatem usque Gamalielis non nisi
 stantes discabant legem. At R. Gamaliel mortuo
 morbi infestare coeperunt orbem, itaque seden-
 tes legi discendae navabant operam. (& Sota IX.
 15.) Mortuo Gamaliel evanuit honor legis. Glossa
 R. Salomonis in Sota VII. 28. Sic a magistris tra-
 ditum habemus: Auditores in acroteriis humi fe-
 disse. Petachiae Itinerar. Bagdadi archisynagogus
 fedet in sublimi, discipulis humi confidentibus. Cic.
 pro Dejotar. i. Avi servum corruptum praemiis
 ad accusandum dominum impulerit, & a legato-
 rum pedibus abduxerit. Schol. quasi in obsequium
 legatorum missus, quia servus, ideo pedibus. Schir
 R. I. 3. R. Akiba fedet ante pedes R. Eleazari in
 Schola.

ἀνατετραμμένος] Etymol. ex Plat. de Legg. τροφή,
 ἀνατρέφεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας. καὶ τρα-
 φῖν ἂντι τῷ ἄρχει καὶ παιδεύειν. — καὶ ὑπὸ τῷ σωφ-
 ράτῳ χείρῳ τετραμμένος ἂντι τῷ πεπαιδευμένῳ. Nifi
 hic proprietas vocis ἀνατετραμμένος retineatur, bis
 idem dicetur, & Paulus in numerum domesticorum
 Gamalielis redigetur. Isocrates ad Phil. ἀνθρώ-
 πος βαρβάρως καὶ κακῶς τετραμμένος. Simplicius in Epict.
 p. 27. παιδία ἐκτινῆναι μέλλοιτα — αὐτὰ λαβὼν ἀνε-
 θρέψατο, ad juvenilem aetatem educare. Supra VII.
 20. Jof. A. I. 9. 7. ἀνατρέφειν πᾶν παιδίον μετὰ τὴν
 καὶ φρονήματος γυναικός. Arrianus B. C. IV. p. 1008.
 μαρτυρούμενος ὑπὸ τῶν παιδισκῶν καὶ δριφάντων. τὸ δὲ
 εἶδος προτιμῶνται μὲν Δολοβίλλαν, ὃν ἐκ παιδείας, εἰς
 ἀνθρώπων. p. 1007. πεπαιδευμένῳ τε ὑπ' αὐτῆς καὶ τε-
 τραμμένῳ. p. ante τὴν ἢ αὐτῷ τροφῇ τε σου καὶ παιδευ-
 σιν. Vatinius ἔθρεψεν, ἂντι τῷ ἐκπαιδευθῆναι, τὸ γὰρ ἀν-
 ἔθρεψεν ἢ γυναικός, ὅμως εὐρηται. Λιβάνιος· τὸν σπύριοντα,
 τοῦ ἀνατρέφοντα, τὸν παιδισκῶντα.

ἀκριβείαν] Isocrates Arcop. ἵπαιτά γε πλῆθος καὶ τὰς
 ἀκριβείας τῶν νόμων σημειῶν ἵπαι τὰ κακῶς οἰκίσθαι τὴν
 πόλιν αὐτῶν — νόμος μὲν πλῆθος ἀκριβείας κήρυκος.
 Sextus c. Mathem. Scepticus. κατὰ μὲν τὰ πάτρια

ἔθνη καὶ τὰς νόμους λέγων ἵπαι θεῖς, καὶ πᾶν τὸ εἰς τὴν τέ-
 ταν θρησκίαν καὶ εὐσέβειαν συντινῶν ποῖον. Philo de O.
 M. p. 18, 5. λέγουσιν ἔν οι τοῖς νόμοις ἱμβαλύνοντες ἐ-
 πιπλῶν, καὶ τὰ κατ' αὐτὰς, ὡς ἐν μάλας, μετὰ πείσης
 ἐξετάσεις ἀκριβῶντες. Arrianus Epict. II. 14. ὡς θεῖς
 τοῖν τε ἡλωτῇ τὰ ἐξῆς πάντα καὶ ποῖον καὶ λέγειν.

5. ἐκείσε] vid. in Matth. II. 22. Act. XXI. 3.
 3. Galenus de dogm. Hippocr. & Plat. II. δηλώ-
 γαρ δὲ, ὅτι τὸ ἐκείσε ἂντι τῷ ἐκεῖ ὁ χρύσιππος εἰρηκεν ὅπερ ἴσον
 δύναται τῷ ἐν ἐκείνῳ τῷ μίρει. οὐ γὰρ δὴ τόγος εἰς ἐκείνο τὸ
 μῦρον ἡγήσει αὐτοῦ βάλισθαι δηλῶν ἐν τῷ λέγειν ἐκείσε. καὶ
 ὅτι μάλας τὸ μὲν ἐκείσε εἰς τόπον ἢ δηλῶν, τὸ δὲ ἐκεῖ ἐν
 τόπῳ. Σολοικίζειν μὲν γὰρ μᾶλλον ὑπολαπτέον ἐν τῇ φωνῇ
 τὸν χρύσιππον, ὅπερ ἔτα προφανῶς ἀδιανόητα λέγειν. τὸ μὲν
 γὰρ ἱκανῶς συνήδης αὐτῷ, καὶ μόνον οὐ καθ' ἑκάστην ῥῆσιν
 γινώσκον· τὸ δὲ ἀδιανόητα λέγειν ἔδαμῶς.

τιμωρηθῶσι] Inf. XXVI. II. Heb. X. 29. Tho-
 mas. τιμωρῶ ἐνεργητικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν τὸ βοηθῶ σπα-
 νίως δὲ τὸ κολάζω παρὰ μόνους τοῖς ποιηταῖς — τιμωρῶ-
 μαί δι' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ κολάζω, σπανίως δὲ τὸ βοηθῶ —
 τιμωρία δὲ ἡ κόλασις καὶ ἡ βοήθεια. Etymol. τίσασθαι —
 τιμωρεῖν μὲν ἐστὶ τὸ ἐπαμύνειν καὶ βοηθεῖν τιμωρήσασθαι δὲ
 τὸ τὸν προηδικηκέντα κολάζειν. ὡς ἀμύνειν καὶ ἀμύνασθαι
 Τιμωρεῖ μὲν Πάτροκλος Ἀχιλλεύς, τιμωρεῖται δὲ ἑκτορας. —
 τίω, σημαίνει τὸ τιμωρῶ, τιμωρίαν ἐκτινῶν καὶ ἀποδίδω-
 μεν. Ammonius. τιμωρεῖσθαι ἐστὶ τὸ κολάζειν· τιμωρεῖν δὲ
 τὸ βοηθεῖν τοῖς ἀδικημένοις — τιμωρῶ τῷ φίλῳ, ἂντι τῷ
 βοηθῶ τιμωρῶμαι τὸν ἐχθρὸν ἂντι τῷ κολάζω. Terentii
 Comoedia inscribitur: Heauton timorumenos. De-
 mosthenes Phil. III. ἐκὼλαζεν δ' ἔτα, καὶ ἐτιμωρῶντο,
 δι' ἃν αἰσθοντο δωροδοκῶντας. Lysias. τιμωρεῖ — Ἀγ-
 ρατον τῶν τοῖ. Galenus in Hippocr. de pituita. I. ἔτα
 τὸ τιμωρεῖν ὡς τὸ βοηθεῖν οἷ τ' ἄλλοι παλαιῶι καὶ ὁ ἴπ-
 ποκράτης κέρηται, πολλὰς ἡμπροσθεν εἰρηται. in Hip-
 pocr. I. I. de articulis τὸ γὰρ τιμωροῦσθαι τῷ παθή-
 ματι πρόδηλον ὅτι βοηθῶσθαι δηλοῖ, καθάπερ καὶ εὐριπίδης
 ἐποίησεν τὸν ὀρέσιν λίγοντα ἀνίστα μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν
 τῷ πατρὶ. διαφέρει γὰρ τὸ τιμωρῶν τῷ τιμωρῶμενος, ὃ μὲν
 τὰ τῆς καλῆς αἰτιατικῆς πάσσης σημαίνει τὸ κολά-
 ζειν, ἔτας γὰρ καὶ ἑαυτὸν τιμωρῶμενος ἐπιγίγγραπτα τὸ
 μινῶν δρῶμα. Xenophont. de rep. Laced. ἴδωκεν αὐ-

Hhhh

τῷ

ρευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ ὅτι μεσημβρίαν, ἑξαίφνης ἐκ τῆ θρανῦ περι-
 τράφαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. Ἐπεσὼν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκασα Φωνῆς λεγούσης
 μοι Σαβλ, Σαβλ, τί με διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ, Κύριε; Εἶπέ τε
 πρὸς με Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν
 φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὸ δὲ Φωνὴν οὐκ ἤκασαν τῷ λαλῆντός μοι. Εἶπον
 δὲ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς με Ἀναστὰς πορεύεαι εἰς Δαμασκόν·
 καὶ καὶ σοὶ λαλήσεται περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοὶ ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον
 ἀπὸ τῆ δόξης τῆ Φωτὸς ἐκείνης, χειραγωγούμενοι ὑπὸ τῆς συνόντων μοι, ἦλθον εἰς
 Δαμασκόν. Ἀνανίας δὲ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς καὶ τὸ νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων
 τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἔλθων πρὸς με, καὶ ὅπισθας εἶπέ μοι Σαβλ ἀδελφέ,
 ἀνάβλεψον. Καγὰ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν Ὁ Θεὸς τῷ πα-
 τέρι ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸ δίκαιον, καὶ ἀκούσαι
 Φωνὴν ἐκ τῆ στόματός σου αὐτοῦ· Ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἐώ-
 ρακας καὶ ἤκυσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλυσαι τὰς ἀμαρτίας
 σου,

τῇ Δαμασκῷ] εἰς Δαμασκόν 26.
 περὶ] πρὸς 4. a prima manu.
 ἐκ] ἀπὸ D. a prima manu.
 7. ἐπεσὼν] ἐπίπεσεν AE 1. 2. 15. 20. 21. 25. 26. 30. 31. 33. 34. 35. 36. 40. 45. 47. Editio *Erasmi*, *Bengelii*,
Theophylacti. probante *J. Millio* prol. 1464.
 ἤκασα] ἤκασεν 28. *Chrysostomus*.
 μοι] + τῇ ἑβραϊκῇ ἀφ' αὐτῶν λαλῆντος μοι Versio *Syra* posterior in margine.
 Σαβλ, Σαβλ] Σαβλ, Σαβλ D. 25. Versio *Vulg.*
 διώκεις] + σκληρὸν σοὶ πρὸς κέντρα λακτίξαι E. Versio *Syra* posterior in margine.
 8. εἶ] + εὐ 29.
 9. καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο] — A. 3. 13. 33. 40. Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Arm.* probante *J. Millio* prol. 976.
 ἐγένοντο] γενόμενοι 15. 36.
 10. αὐτῷ 15.
 εἶπε] — 2. 30. 34. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Stephani* 1. 2. *Bogardi*. *Oecumenius* ed.
 σοὶ λαλήσεται] λαλήσεται σοὶ E.
 περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοὶ] τί σε δεῖ 3. 4. a prima manu. 16. 19. ex emendatione. 34. 37. 43. 56.
 περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοὶ] τί σε δεῖ D. Versio *Vulg.*
 ποιῆσαι] ποιῶν 33. Codex teste *Erasmo*.
 χειραγωγούμενοι ὑπὸ] ὑπὸ 3.
 12. εὐσεβὴς] — A. Versio *Vulg.* probante *J. Millio* prol. 1063. 1351.
 32. 33. 34. 36. 37. 40. 42. 44. 46. 47. 56. Editio *Complut.* *Plantin.* *Chrysostomus*, *Theophylacti*.
 κατὰ τὸ νόμον] jungit sequenti verbo μαρτυρούμενος 5. 6. 7. 8. 9. 19.
 κατοικούντων] + ἐν Δαμασκῷ 4. ex emendatione. 5. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 15. 16. 18. 19. 20. 31. 32. 33. 36.
 37. 38. 40. 43. 45. 46. Editio *Complut.* *Genev.* Codices *Larini*, Versio *Syra* posterior, *Aethiop.* *Chrysostomus*,
Theophylacti. — D.
 13. με] ἡμεῖς A.
 ἀνέβλεψα] ἐβλεψα AD. ἐβλεψα 25.
 14. εἶπεν] + μοι D. 28. Versio *Syr.*
 προεχειρίσατο] προεχειρίσασθαι A. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Bogardi*. καὶ prius] — A a prima manu.
 τ] τὸ 4. 33. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Oecumenius* ed.
 καὶ ἀκούσαι Φωνὴν ἐκ τῆ στόματός σου αὐτοῦ] — 16.
 15. αὐτῷ] — A.
 16. σὺ] + τε E 4. 18. 36. 37. 38. 56.
 τὸ κύριον] αὐτῷ ADE 13. 14. a prima manu. 15. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Copt.* *Aethiop.* *Chrysostomus*. pro-
 bante *J. Millio* prol. 881. *J. A. Bengelio*.
 ὑποσρέψαντι] ὑποσρέψοντι 13. *Chrysostomus*.
 μεσημβρίαν] μεσημβρίας 36.
 περιετράφαι] περιετράφην E. + με D. a prima manu.
 ἐπεσὼν τε] καὶ ἐπίπεσεν D.
 μοι] ἡμεῖς A.
 Σαβλ, Σαβλ] Σαβλ, Σαβλ D. 25. Versio *Vulg.*
 διώκεις] + σκληρὸν σοὶ πρὸς κέντρα λακτίξαι E. Versio *Syra* posterior in margine.
 8. εἶ] + εὐ 29.
 9. καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο] — A. 3. 13. 33. 40. Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Arm.* probante *J. Millio* prol. 976.
 ἐγένοντο] γενόμενοι E. 1. 17. *Theophylacti*.
 10. εἶπον] εἶπα D. κύριον] — D. Versio *Aethiop.*
 σοὶ λαλήσεται] λαλήσεται σοὶ E.
 περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοὶ] τί σε δεῖ 3. 4. a prima manu. 16. 19. ex emendatione. 34. 37. 43. 56.
 περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοὶ] τί σε δεῖ D. Versio *Vulg.*
 ποιῆσαι] ποιῶν 33. Codex teste *Erasmo*.
 χειραγωγούμενοι ὑπὸ] ὑπὸ 3.
 12. εὐσεβὴς] — A. Versio *Vulg.* probante *J. Millio* prol. 1063. 1351.
 32. 33. 34. 36. 37. 40. 42. 44. 46. 47. 56. Editio *Complut.* *Plantin.* *Chrysostomus*, *Theophylacti*.
 κατὰ τὸ νόμον] jungit sequenti verbo μαρτυρούμενος 5. 6. 7. 8. 9. 19.
 κατοικούντων] + ἐν Δαμασκῷ 4. ex emendatione. 5. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 15. 16. 18. 19. 20. 31. 32. 33. 36.
 37. 38. 40. 43. 45. 46. Editio *Complut.* *Genev.* Codices *Larini*, Versio *Syra* posterior, *Aethiop.* *Chrysostomus*,
Theophylacti. — D.
 13. με] ἡμεῖς A.
 ἀνέβλεψα] ἐβλεψα AD. ἐβλεψα 25.
 14. εἶπεν] + μοι D. 28. Versio *Syr.*
 προεχειρίσατο] προεχειρίσασθαι A. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Bogardi*. καὶ prius] — A a prima manu.
 τ] τὸ 4. 33. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Oecumenius* ed.
 καὶ ἀκούσαι Φωνὴν ἐκ τῆ στόματός σου αὐτοῦ] — 16.
 15. αὐτῷ] — A.
 16. σὺ] + τε E 4. 18. 36. 37. 38. 56.
 τὸ κύριον] αὐτῷ ADE 13. 14. a prima manu. 15. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque, *Copt.* *Aethiop.* *Chrysostomus*. pro-
 bante *J. Millio* prol. 881. *J. A. Bengelio*.
 ὑποσρέψαντι] ὑποσρέψοντι 13. *Chrysostomus*.

τῷ καὶ τῶν ἡβόντων μασιγοφόρος, ὥπως τιμαρτίων, ὅτε δόος.

10. *Ezech.* III. 22.

11. *Jos.* A. VI. 2. 2. βροταῖς διαψοφῆσας, καὶ δια-
 πύρους ἀεραπαῖς, ὡς καὶ ἀφ' αὐτῶν αὐτῶν τὰς ὄψεις, περιλάμψας.

15. *Lucian.* *Nigrin.* 6. μάρτυρα γὰρ σε παραστήσα-
 σθαι πρὸς τὰς πολλὰς εἰδῶν.

16. τί μέλλεις; *Ezgmol.* μελετῶ. — τὸ δὲ μέλλω
 σημαίνει δ. — καὶ τὸ βραδύνω, ὡς τὸ τί μέλλεις; τί
 ἀναδύω; καὶ μέλλωσις ἡ βραδύτης. — Μέλλω, τὸ βρα-
 δύνω. *Demosthenes* *Phil.* II. τί ἀναδύομαι, καὶ τί
 μέλλωμι; *Thucydides* VIII. 78. ἔκην ἔφασκεν χρῆναι
 μέλλαν ἔτι, ἀλλὰ διανομῆς. *Aristoph.* *Nub.* 1301.
 ὑπαγε τί μέλλεις;

ἀπόλυσαι] *Athenaeus* III. p. 97. E. εἰς βαλάντιον
 δὲ ποτε περιεμένους οὐκ ἔφη πρὸς τὸν πυνθισμένον, ποῦ

δε; ἀπολύμενος, ὃν δ' ἐγὼ, ἐπαιγόμεναι. *Lucianus* *Lexiphr.*

4. δόος, μὴ ἐν λυτρίᾳ ἀπολυόμενα. 8c 3. καὶ μὴ μετὰ
 κάματον ἀπολυόμενος. *Ter.* *Phormio* V. 7. 80. *ve-*
nies nunc precibus lautum peccatum tuum. Dona-
tus. ut laves ut maculam.

19. *Sap.* XVIII. 4.

23. ῥιπτέων τὰ ἱμάτια] *Qui longius aberant;*
 his signis testabantur, se cum illis facere, qui pro-
 prius adstantes clamabant. *Mamertinus* *Panegy.* *Jul-*
lian. 29. nimiae laetitiae decoris sunt & gravitatis
 immemores. Illa jactatio togarum, illa exultatio cor-
 porum, nescientibus pene hominibus excitabatur.
Xiphilinus *Nerone* τάς τε χεῖρας καὶ τὰ ἱμάτια ἀνίσταν.
Eunapius *Juliano* αἰὶα τε ἐπὶ πόσει οὐκ ἀνύπατος ἐκ τῆ
 θρόνῳ, καὶ τῇ περιπόρφορῳ φασαίνῃ ἐσθῆτι — ἐκράτες
 τὸν

17 σε, ὅτι καλεσάμεν^Θ τὸ ὄνομα τῆ Κυρίε. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέφαντι εἰς Ἱερου-
 18 σαλήμ, καὶ προσευχομένε με ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκτάσει. Καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέ-
 γοντά μοι Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ· διότι ἐπὶ ὤξευδίζονται σε καὶ
 19 μαρτυρίαν αὐτῷ ἐμῷ. Καὶ γὰρ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ὅπισσαν^Θ ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων
 20 καὶ δέρων^Θ τὰς συναγωγὰς τὰς πιστεύοντας ὅππῃ σε. Καὶ ὅτε ἐξεχέιτο τὸ αἷμα Στε-
 φάνε τῷ μάρτυρός σε, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφετῶς, καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ
 21 φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῷ ἀναιρέντων αὐτόν. Καὶ εἶπε πρὸς με· Πορεύ· ὅτι ἐγὼ εἰς
 22 ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. Ἦκουον δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς τῆς λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν Φω-
 νὴν αὐτῶν, λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸ τοῦτο· ὃ γὰρ καθῆκον· αὐτὸν ζῆν.
 23 Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτέντων τὰ ἱμάτια, καὶ κοινορτὸν βαλλόντων εἰς τὸ ἀέ-
 24 ρα, Ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλιάρχ^Θ ἀγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν, εἰπὼν μάλιστα ἀνε-
 25 τάξεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγῶ, δι' ἣν αἰτίαν ἔτῳς ἐπεφώνων αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν αὐ-
 τὸν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπε πρὸς τὸ ἐτῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλ^Θ· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖ-

ON

~ καθῆκεν

προσευχόμενος με] προσευχομένη E 3. Versio Vulg.
 με] — 25. 40.
 σε τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμῷ] Versio Codicis D. testimonium meum.
 19. δέρων] δαίρων 32. 38. Editio Complut. Theophylactus.
 ἐπὶ] εἰς 14. ex emendatione. 38.
 Στεφάνου] — A probante J. Millio prol. 1351.
 μάρτυρος] πρωτομάρτυρος 4. 6. 31. 32. Editio Complut. Plantin.
 fio Syria posterior.
 τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ] — ADE 40. Versio Copt. Vulg. probante J. Millio prol. 1351. J. A. Bengelio.
 καὶ quarto loco] — 1. 2. 3. 11. 16. 17. 19. 26. 28. 30. 33. 34. 35. 37. 45. 46. Editio Complut. Erasmi;
 Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi, Oecumenius ed.
 21. εἶπον] + ἡ φωνὴ 25. με] ἐμὲ C.
 ἐξαποστελῶ] ἐξαποστέλλω D Athanasius de Incarnat.
 22. ἤκουον] ἤκουον D Codices Latini. Versio Syr.
 τέτρε τῷ λόγῳ] τῷ λόγῳ τέτρε 31. 40.
 καθῆκον] καθῆκεν ACDE 1. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 25. 26. 27. 31. 33. 34. 36. 37.
 38. 40. 45. 46. 56. Editio Complut. Plantin. Erasmi 1. Aldi, Bengelii, Hippolytus in Sufann. 24. Chrysostomus
 MS. Theophylactus, probante J. Millio prol. 1352.
 23. κραυγαζόντων] κραζόντων C. 2. 4. 11. 19. 20. 21. 24. 26. 27. 29. 30. 32. 40. Editio Complut. Erasmi;
 Ald. Colinaei, Plantin. Bogardi, Bengelii, Chrysostomus, Oecumenius ed. Theophylactus.
 δὲ] τε AC.
 ῥιπτέντων] ῥιπτόντων DE 2. 3. 25. 30. 33. 34. 40. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed.
 Theophylactus.
 ῥιπτέντων 26. 27. Edita est ex dialecto Atticorum.
 ἱμάτια] + αὐτῶν E Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab.
 24. αὐτὸν ὁ χιλιάρχ^Θ ἀγεσθαι] ὁ χιλιάρχ^Θ εἰσαγεσθαι αὐτόν ACDE 31. 40. Versio Syr. Copt. Vulg. Chrysosto-
 mus.
 ὁ χιλιάρχ^Θ εἰσαγεσθαι A.
 ἀνιτάξεσθαι αὐτόν] αὐτὸν ἐξτάξεσθαι 4.
 ἀνιτάξεσθαι αὐτόν T. Hemsterhusius. αὐτὸν ἀνιτάξεσθαι 56.
 εἰσάγειν αὐτῷ] κατεφώνησεν περὶ αὐτοῦ D.
 25. προέτεινεν] προσέτεινεν CD 7. 8. 40. Versio Copt.
 32. 36. 38. 40. Editio Complut. Bengelii. Bezae +. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Arab. Chrysostomus T. VIII.
 P. 53.
 ἱμαῖσιν] ἱμαῖσιν 1. 2. 4. Editio Colinaei.
 ἐτῶτα] ἐφεσῶτα 1. 7. 17. 27. 29. Theophylactus.
 ἄνθρωπον Ῥωμαῖον] ἀκατάκριτον ἔχεν ὑμῖν μαρτυρίαν] ἔχεν ὑμῖν ἄνθρωπον Ῥωμαῖον ὃ ἀκατάκριτον μαρτυρεῖν D.

τὸν Προαίρεσιον. Eusebius H. E. VII. 30. p. 281. A.
 τοῖς μὴ ἐπαίνουσι, μηδὲ, ὡς ἐν τοῖς διατρίτοις, κατασφύσει
 ταῖς ὁδοῖς, μηδὲ ἐκβῶσις τε καὶ ἀναπνῶσι. Dio Chryf.
 VII. p. 103. D. οἱ δὲ τὰ ἱμάτια ἐρίπτεν ὑπὸ τῷ φό-
 βῳ. XXXII. p. 389. D. πηδῶντες, καὶ μαινομένοι, καὶ
 παῖοντες ἀλλήλους, καὶ ἀπόρητα λέγοντες — καὶ τὰ ἐν-
 τα ῥιπτύντες, καὶ γυμνοὶ βαδίζοντες ἀπὸ τῆς θείας ἐνίσ-
 τας. Libanius de vita sua p. 32. A. ἐδὴς γὰρ, ἔς γε τὸ
 πηδῶν καὶ ἅπαντα δρᾶν οὐ γέρον ἦν, οὐ φύσει βραδύς, οὐκ
 ἀσθενής. Arisbaenetus I. 26. ὁ δὲ δῆμος ἀνίστησι τε ὁρῶς
 ἐπὶ θαύματος, καὶ φωνῆς ἀμειβόμενος ἀφίησιν ἱμνωῶς, καὶ
 τὰ χεῖρε κινεῖ, καὶ τὴν ἐσθῆτα σοβῇ. Philostratus Arri-
 chionis. Καὶ οἱ μὲν τὴν χεῖρα ἀνασφύσει, οἱ δὲ τὴν ἐσθῆτα.
 Lucianus de Saltat. 83. τὸ δὲ διατρίτον ἅπαν συνιμνησέν,
 καὶ ἐπῶν, καὶ ἰβόν, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερίπτεν. Ovi-
 dius A. III. 274. & date jactatis undique signa to-

gis — at ne turber toga mota capillos.
 κοινορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν αἶρα] Ennius Annal. VIII.
 Jamque fere pulvis ad coelum vasta videtur. II. σ.
 22. ὡς φάτο. Τὸν δ' ἄχους πηλὴν ἐκάλυψε μυλαίνη, Ἄμ-
 φοτέρησι δὲ χερσὶν ἰλὸν κόιν ἀιθαλίωσσαν χέυατο κακῇ
 κεφαλῇ, χαρίν δ' ἤσχυεν πρόσωπον, Νεκταρίῳ δὲ χιτῶν
 μίλαιν ἀμφίζωνε τίφρῳ· αὐτὸς δ' ἐν κοίῃσι μίγας μεγαλω-
 σὶ ταυνοῦσι κῆτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ἤσχυεν δαίτην.
 Gregorius Thaum. in Basilium cit. Damasceno S.
 parall. π. 31. εἰν ἰδὴν περὶ τὰς ἀντιθέτας ἱπποδρομίας
 τὰς φιλίππους τε καὶ φιλοθέμους, πηδῶσι, βοῶσι, ἐρα-
 νῶ πέμπουσι κόιν, ἡνιοχῶσι καθήμενοι, παῖσι τὸν αἶρα
 τοῖς δακτύλοις, ὡς μαρτυρεῖ.
 25. ἱμαῖσιν] Plant. Mil. II. 2. 2. Iorea latera.
 Euripides Androm. 720. πλεῖστας ἱμαῖσιν ἐροφίδας ἐξ-
 ἀνήσσομαι — Būn ἡ λίστ' ἤλπιζες ἐνταῦν βρόχοις. Ar-
 istophanes

ον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαρτίζειν; Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, προσελθὼν 16
ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἐστὶν Ῥω-
μαῖός ἐστι. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, — εἰ σὺ Ῥωμαῖός 27
εἶ; Ὁ δὲ ἔφη· Ναί. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος· Ἐγὼ πολλὰ κεφαλαῖς τὴν πολι- 28
τείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως ἔν ἀπ- 29
έτησαν ἀπ' αὐτῶν οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη, ὅτι
γενῆς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύριον βεβηλόμενος γινώσκει τὸ 30
ἀσφαλές, τὸ, τί κατηγορεῖται ὡς τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσε αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν,

26. ἀκούσας] τοῦτο ἀκούσας D.
ἐκατόνταρχος] ἐκατοντάρχης ACD. + ὅτι Ῥωμαῖόν ἐκὸν λέγει D. Codices Latini.
ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ λέγων] τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε λέγει ACE. 31. 40.
Versio Vulg. Corp. Chrysostomus. λέγων] — Versio Syra posterior.
ἔφη] — ACE 13. 15. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Corp. probante J. Millio prol. 976.
ἐστὶν] — D. a prima manu.
27. Προσελθὼν δὲ] τότε προσελθὼν D.
εἶπεν αὐτῷ] ἐπρωτότηεν αὐτὸν D.
εἰ] — ACDE 3. 4. 5. 8. 15. 16. 25. 27. 29. 31. 32. 33. 34. 36. 37. 40. 43. 45. 46. 56. Editio Complut.
Plantini: Bengelii. Versio Corp. Syr. utraque, Codices Latini. Ammonius. probante J. Millio prol. 1106.
σὺ] praecedentibus jungit AC. 4. 15. 16. 18. 40.
28. Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος] καὶ ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος D. Versio Syr.
τε] δὲ CE 4. 15. 18. 36. Versio Corp. — A 40. πολλὰ] οἶδα πόσας D. + τῆς 1.
πολιτείας] πόλιν 43. ταύτην] — 3. ἐκτησάμην] ἐποιήσάμην 2. 30.
ὁ δὲ Παῦλος] Παῦλος δὲ D. καὶ] — 36. Theophylactus.
ἔφη] εἶπεν 13. καὶ] + ὡς αὐτῇ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco;
29. εὐθέως ἔν] τότε D. δὲ] — 21. 32. 40. Editio Complut.
ἐπινύς] ἀκούσας 4. ὅτι] + πολίτης E. Versio Vulg.
καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς] — Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1214.
ἦν αὐτὸν] αὐτὸν ἦν ACE. 18. 40. ἦν αὐτῷ 21. 47. ἦν αὐτός 18.
δεδεκώς] διδωκώς A. ex emendatione. C. διδωκώς A. a prima, ut videtur, manu. 10. 15. 18. 21. 31. 36.

Zemidor II. 53. αὐτὸν δὲ ἀγαθὸν ξύλοις καὶ χειρὶ παύσασθαι.
ποιητὸν δὲ ἰμῶντι, διὰ τὴν μάλα πᾶς, καὶ καλὰ μὲν διὰ
τὸν λόγον. Lexicon MS. ἰμῶς, λῆρος, μᾶσις.

Vid. in Matth. XXVII. 26. Cicero ad Famil.
X. 32. Illi misero quiritali: Civis Romanus
natus sum, responderet: abi nunc, populi fidem
implora. bestiis vero cives Romanos — obje-
cit. Verr. V. 57. Cervices in carcere frangebantur
indignissime civium Romanorum, ut etiam
illa vox & illa imploratio: Civis Romanus sum,
quae saepe multis in ultimis terris opem inter bar-
baros & salutem tulit, ea mortem illis acerbiorē
& supplicium maturius faceret. Suetonius Galb. 9.
Implorantque leges, & civem Romanum fe testi-
ficanti. Livius II. 12. Tum quoque inter tantas
fortunae minas metuendus magis quam metuens
Romanus sum, inquit, Civis. IX. 10. Vestem
detrachi pacis sponforibus jubent, manus post ter-
gum vinciri. Quum apparitor verēcundia Maje-
statis Postumium laxē vinciret, quin tu, inquit,
adducis lorum. cum objecisset ei lora. postquam
cum exposuerat loris.

26. Ter. Phorm. II. 2. Vide, quid agas.

28. κεφαλὰς] Artemidor. I. 16. τὰ χρήματα ἐκ-
φάλακα λέγεται. 37. ἀποκατέσθαι δοκεῖ τὴν κεφαλὴν —
ἡμπορεῖ καὶ πᾶσι τοῖς τὰ χρήματα συνάγειν ἀπώλειαν
τῶν κεφαλῶν διὰ τὸ ὁμῶν μὲν σημαίνει.

πολιτείας] Dio in Caes. p. 29. de Antonio παρ'
ἐδωτῶν ἡργολόγησε — ἄλλοις πολιτείας, ἄλλοις ἀνέ-
λειαν πωλῶν. Claudio p. 139. ἐπειδὴ γὰρ ἐν πᾶσιν, ὡς
εἶπεν, οἱ Ῥωμαῖοι τῶν ἔξω προτετιμητο, πολλοὶ τε αὐ-
τῶν περὰ τε αὐτῶ ἐκείνους ἤγντο, καὶ παρὰ Μισσαλίνης,
τῶν τε Καισαρείων ὤντο, καὶ διὰ τῶν μυγῶν τὸ πρῶ-
τον λημμάτων προτίσσει, ἐπειδὴ ἔτις ὑπὸ τῆς εὐχρείας ἐπ-
συνήθη, ὥς καὶ λογοποιεῖται, ὅτι καὶ ὁ ἑλπίς τις σκεύη
δὲ συντετιμῶντιναι, πολίτης ἔσται. Jof. c. Ap. II. 4.
αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τῆς Ἀντιόχειας κατοικοῦντες Ἀντιόχειος ἐ-

νομάζονται τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν ὁ ἀντίστυλι-
κος. A. XIV. 8. 3. Ἀντιπᾶτρῳ δὲ πολιτείαν ἐν Ῥώμῃ
δὸς καὶ ἀτίλειαν πάντας. Lucianus Democrit. 40.
Πολυβίος δὲ τινος κωμικοῦ ἀπικιδύετο ἀνθρώπου καὶ σολοῦ
εἰπόντος, ὁ βασιλεὺς μὲ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τιμήσκει·
εἶπε σε, ἔφη, ἑλλὰς μᾶλλον ἢ Ῥωμαίων πεποιθέν. Schol. ὁ
γὰρ ἔτις ἔτις εἶπεν — ἄλλ' εἰς ἐν γράψατο πολιτείας τῇ
Ῥωμαίων.

29. ἦν αὐτὸν δεδεκώς] Demosthenes. ἐπὶ αὐτῇ
Νικόδημον ἀπικτονῶς. Xenophon Hell. VI. τοῖς μὲν πε-
λεμίοις ἐπιτετιχηκὸς ἔσται, φίλοι δὲ πόλιν διασώσωσιν.

30. Quintilianus D. 303. proditiōis rei causam
de vinculis dicant. Qui rei facti erant, ruptis vin-
culis fortiter fecerunt. Praemio petunt, ut soluti
causam dicant.

1. Demosthenes de Coron. exord. μέλλαν δὲ τῷ τε
ἰδέναι βίῃ παντός, ὡς εἴποι, λόγον δίδοναι τίμωρον, καὶ τῶν
κοινῇ πεπολιτευμένων.

2. Ἀναβίας] Jof. XX. 5. 2. ὁ δὲ χαλκιδεὺς βασι-
λεὺς Ἡρώδης μεταστῆσας τῆς ἀρχιερασύνης ἰσχυρῶς τὸν τοῦ
Καμυδῆ, τὴν διαδοχὴν τῆς τιμῆς Ἀναβίας τῇ τῇ Νεβεδάει
δίδωσιν. 6. 2. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ καυδῆτος ἀπὸ τῆς προσέταξε,
τῆς δὲ περὶ Ἀναβίαν τὸν ἀρχιερέα, καὶ τὸν στρατηγὸν Ἀναβίαν
δύσας εἰς Ῥώμην ἀπέπεμψε, περὶ τῶν πεπολιτευμένων λόγον
ὑφίστασας Κλαυδίου Καίσαρος. B. II. 12. 6. τῶν ἀρχιερέων
ἰσχυρῶς καὶ Ἀναβίαν, τῶν τε τῆς παιδείας Ἀναβίαν καὶ τῶν
ἄλλων Ἰουδαίων γυναικῶν ἀνέπεμψε ἐπὶ Καίσαρα. A. XX.
8. 8. κατὰ τῶτον τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας δίδωσιν
τὴν ἀρχιερασύνην Ἰσχυρῶς, φαβὶ πᾶσι ἔτος ἦν. ἐξέπεμψε
δὲ καὶ τοῖς ἀρχιερεῶσι χάρις πρὸς τῆς ἱερῆς, καὶ τῆς πρῶ-
της τῇ πλήθους τῶν ἱεροσολυμιτῶν, ἵνα σὺς τῶν αὐτῶν εἰσὶν
ἀνθρώπων τῶν δριμυτότερον καὶ νεωτεριστῶν ἐαυτῶν ποιεῖν ἡ-
γῶν ἦν, καὶ συρράσσοντες ἐκακολόγηται ἐκ ἄλλων, καὶ
λίθους ἔβαλλον. ὁ δὲ ἐπιπλήξων ἦν εἰδὼς, ἄλλ' ὡς ἐν ἀπροσ-
τιμῶν πόλει ταῦτα ἐπρώσσετο μετ' ἐξουσίας. In ista rerum
perturbatione Paulum a ferocibus & fediciosis ho-
minibus male exceptum fuisse, non est mirum; Sed

καὶ ἐκέλευσεν ἔλθαι τὰς δεξιερὰς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταγαγὼν τὸ Παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτὰς.

1 Ἀτίνισας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει
2 ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. Ὁ δὲ δεξιερὸς Ἀνανίας ἐπέ-
3 ταξε τοῖς παραστῶσιν αὐτῷ τύπαιν αὐτὸν τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε·
4 Τύπαιν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχαι κεκοιναμένε· καὶ σὺ κἀπὶ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ
5 ὠνόμαζον κελύεις με τύπασθαι; Οἱ δὲ παραστῶτες εἶπον· Τὸν δεξιερὸν τῷ Θεῷ
λοιδόρεις; Ἐφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ἤδην, ἀδελφοί, ὅτι ὅστις δεξιερὸς γέγραπται
γάρ·

37. 38. 47. Versio Arab. Theophylactis MS. διδὼς Editio Erasmi 1. Ald. + καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἔλυσεν αὐ-
τον Versio Syra posterior cum asterisco. 30. τὸ secundo loco — E. ἐτι 11.
κατηγορεύεται] κατηγορεύετο 8. Editio Colinati, Bogardi. Versio Vulg. Theophylactus.
παρὰ] ὑπὸ ACE 1. 13. 15. 17. 18. 25. 27. 29. 36. 38. 40. + αὐτῶν 32. αὐτὸν] — 13.
δοτὸ τὸ δικαίον] — ACE 14. a prima manu. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. prob. J. Millio prol. 976.
ἐλθεῖν] συλλεῖν ACE 14. 15. a prima manu. 18. 31. 36. 40. Versio Vulg. Æthiop. Arab. Chrysostomus. pro-
bantibus H. Grotius, & J. A. Bengelius.
ἄλλοι] πάν ACE 13. 14. 15. 31. 36. 38. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 881. ἔταν 40.
αὐτῶν] — ACE 14. a prima manu. 15. 18. 36. 40. 45. Versio Vulg. Syr. posterior, Copt. probante J. Mil-
lio prol. 1213. J. A. Bengelius. τῷ συνεδρίῳ] τῷ συνεδρίῳ ὁ Παῦλος ACE. Versio Vulg. Lucifer.
Παῦλος] + ἐν 40. Versio Vulg. ἀδελφοί] — 18. τῷ Θεῷ] — 14. a prima manu.
ταύτης τῆς ἡμέρας] τῆς ἡμέρας ταύτης 3. 4. 31. ἡμέρας] ὥρας 7.
2. ἐπὶ ταῖς] ἐκέλευσε C. 15. 18. 36. αὐτῷ] — 4. αὐτῇ] αὐτῇ 3.
3. πρὸς αὐτὸν εἶπε] εἶπε πρὸς αὐτὸν C. Versio Vulg.
κεκοιναμένε] κεκοινωσμένε C. a prima manu. Origenes in Jerem. XX. 2. κρίνων] κρίνων H. Seerhanus.
με prius] — 4. a prima manu. 32. Theophylactus. παρανομῶν] παρὰ τὸν νόμον E. Versio Vulg. Lucifer.
4. εἶπον] + ὅτι 20. ex emendatione. 5. τε] δι Versio Syra posterior. — Theophylactus.
ἔτι ἀρχιερέως] ἀρχιερέως ἐστίν 3.

gravissime peccavit Pontifex, qui, cum ipse capti-
vitatē incommoda sensisset, sensu misericordiae erga
captivum non tactus, insuper civi Romano a-
lapas impingi jussisset, quod nec tribunus fuerat
ausus. Quo genere mortis ipse tandem perierit, non
scimus; at cum Collega Jonathan a Sicariis jugula-
tus, successor autem Ismael in Cyrenaica capite
plexus legatur, verosimile est, ipsum, qui gra-
viora meruerat, non meliori fato diem obiisse.

Jerem. XX. 2. 1. Reg. XXII. 24.

3. τύπαιν σε μέλλει ὁ Θεός] Schevius IV. 13. Si
quis dixerit: percutiat te Deus, & sic percutiat
te Deus; haec est maledictio scripta in Lege. Mai-
monides. Hoc est, est formula, qua homo alteri
maledicere solet. Primarius inter iudices toto tem-
pore, quo ille vapulat, legit verba Deut. XXVIII.
58. Si non obedieris omnibus — mirificabit Do-
minus percussiones tuas &c. studiosè attendens, ut
lectionem una cum plagis finiat; sin minus, repetit.
Aristides T. 2. p. 194. τὸ πάντα μιν, ἄκυσον δὲ,
ὑπὲρ πάντα Σακράτην εἰρημένον πρὸς εὐρυβιάδην. Schol. ἐπ-
όντος τῷ βαρβαρῷ τῇ Σαλαμῶνι, εὐρυβιάδης φύγεν ἐβα-
λιτο, παρακαλῶντος αὐτὸν μένειν τῷ θημισοκλέει, ἐθρα-
σύθη, καὶ ἔτυπται αὐτὸν εὐρυβιάδης. Ὁ δὲ πρὸς τῇ πληγῇ
ἀπικρινάτο πάντα μιν, ἄκυσον δὲ. φησὶν ἔν ὃ Ἀριστι-
δης, ὅτι τὸ πάντα μιν, ἄκυσον δὲ ὑπὲρ πάντα Σακράτην
εἰρημένον ἐστίν, τῷ τῷ, ὑπὲρ πάντα φιλόσοφον, ἔρα δὲ, πᾶς
τῷ Ἀριστιδῇ δικαιοτέρῳ αὐτὸν ἔδειξε, τῷ δὲ Σακράτῃ κα-
τακρίνατον, λέγει δὲ, ὅτι ὁ δὲ Σακράτης τυπτόμενος ἤνεγκεν αὐν.
καὶ σὺ] Sueton. Caes. 81. καὶ σὺ εἴ κεῖναι; καὶ σὺ
τίκον. Lucianus D. Mort. II. 2. καὶ σὺ μαραινέεις, ὡ
Πλάτων. Aristophanes Plut. 971. καὶ σὺ συκοφάντρια ἐν
ταῖς γυναιξὶν ἵστα.

κἀπὶ] Etymol. ἵσθι ὅτι τὸ κἀπὶ καὶ δύνῃ, καὶ μέμνη,
καὶ τὰ ἑμοῖα, παράλογα ἴσθι — κἀπὶσαι — δύνα-
σαι — μέμνηται παράλογος ἔρα καὶ τὰ τρία. —
ἄτως ὁ χοιροβοσκός. Apoc. II. 2.

παρανομῶν] Gloss. legirupio, παράνομος. Polyaeus
p. 413. Νικότερος ὁδὸς πολλὰ δράσαντος παρανόμως,
θάνοντες οἱ ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας κατεψηφίσαντο. Herodes de
Republ. ὃ προσήκον ἐπαμύνει κατὰ γὰρ νόμον, ἀλλὰ μὴ
παρανόμως ἀπολέσται. wider recht und billichkeit.

4. Lysias pro milite. τῷ νόμῳ ἀπαγορεύοντες, ἐάν τις
ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ παρὰ τὸν νόμον, ζημιῶσαι ἤξιο-
σαν — τῷ μὴν νόμῳ διαφύγοντι ἀγορεύοντες, τὴν ἐν τῷ
συνεδρίῳ λοιδορῶντας ζημιῶν, ἀκρίβηται.

5. Demosthenes c. Androton. ἐν γὰρ ταῖς ὀλιγαρχί-
αις, ὅδ' ἂν ὦσιν Ἀνδροτίανος τινες αἰσχρὴν βεβιωκότες, ὅς
ἐστι λέγειν κακῶς τὴν ἀρχοντα.

ἐκ ἡδὲν] Evangelium Nazaraeorum: in prophe-
tis quoque, postquam uncti sunt spiritu sancto,
inventus est sermo peccati. Severus in Catena. ὁ δὲ
ἅγιος Παῦλος βεβηθείς δείξει, ὅτι διὰ καὶ θυμὸν περιέλ-
λει, καὶ ἀγανάκτησιν δικαίαν καλύπτει, ὅσπερ μεταμελη-
θείς λέγει· ἐκ ἡδὲν — προσποιεῖται ἄγνοιαν οὐ βλαβή-
σαν, ἀλλ' οἰκονομῶσαν. Hieronymus c. Pelag. III. i-
nit. Et nos dicimus, posse hominem non peccare,
si velit, pro tempore, pro loco, pro imbecillitate
corporea, quam diu intentus est animus, quam-
diu chorda nullo vitio laxatur in cithara. Quod si
paululum se remiserit, quomodo qui adverso flu-
mine lembum trahit, si remiserit manus, statim
retro labitur, & fluentibus aquis, quo non vult,
ducitur: sic humana conditio, si paululum se re-
miserit, discit fragilitatem suam, & multa se non
posse cognoscit. — Caeditur Apostolus a mini-
stro, & contra Pontificem, qui caedere impera-
verat, sententiam dirigit: Percutiet te Deus, pa-
ries dealbate. Ubi est illa patientia Salvatoris, qui
quasi agnus ductus ad victimam non aperuit os
suum, sed clementer loquitur verberanti: Si male
locutus sum, argue de malo: si autem bene, quid
me caedis? Non Apostolo detrahimus, sed glo-
riam Domini praedicamus, qui in carne passus
Hhhh 3 carnis

ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ γράτευμα· καὶ λαβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσων αὐτῶν, ἄγειν
 II τε εἰς τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ ὑπὲρ νυκτὶ ἐπιτάξας αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θάρσει, Παῦ-
 λε· ὡς γὰρ διημαρτύρω τὰ ὧρά ἐμὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρεῖ-
 12σαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυ-
 13τὲς, λέγοντες μήτε Φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως ἢ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους
 14τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες. Οἵτινες προσελθόντες τοῖς δεξι-
 15αῖς καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπον· Ἀναθέμα ἡ ἀνεθεμάτισαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσα-
 ῶς ἕως ἢ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν ἂν ὑμεῖς ἐμφανίσαιτε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ
 συνεδρίῳ, ὅπως αὖτις αὐτὸν ἀπαγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας ἀκριβέστερον
 ~ καλεῖσθαι, καὶ

ἐπὶ αὐτοῖς] φοβεῖσθαι ACE 13. 14. a prima manu. 15. 18. 36. 40. Chrysostomus, Lucifer.
 ἐπ' αὐτῶν] CE.
 καταβῆναι] καταβῆναι εἰ 1. 2. 4. 10. 11. 14. ex emendatione 16. 17. 18. 19. 20. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.
 31. 32. 33. 35. 37. 38. 42. 43. 45. 46. 47. Lectionar. 2. Editio Erasmi, Complut. Ald. Colinaei, Plantin.
 Bengelii, Genev. Bogardi. Versio Vulg. Syra posterior. Oecumenius ed. Theophylactus.
 ἄγειν] ἀπάγειν AE Versio Vulg.
 11. Παῦλε] — ACE 13. 32. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque. Armen. Lucifer II. probante J. Millio
 prol. 977. σι δὲ] δι' σι Editio Complut. εἰς Ῥώμην] εἰς Ῥώμην 2.
 12. τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν] συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ACE 13. 15. 27. 29. 36. 37. 40. Chrysostomus. probante J.
 Millio prol. 977. συστροφὴν τινες τῶν Ἰουδαίων 31.
 J. Millio prol. 1253. ἀποκτείνωσι] ἀνέλωσι A 14. 38. Chrysostomus. 13. δι' + τινες 28.
 τεσσαράκοντα] τεσσαράκοντα AC. + ἄλλους Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 ταύτην τὴν συνωμοσίαν] τὴν συνωμοσίαν ταύτην 31. 40.
 πεποιηκότες] ποιησάμενοι ACE 13. 15. 18. 36. 40.
 14. τοῖς secundo loco] — Editio Complut.
 ἀπαγαγεῖν] — 33. μηδὲν] μηδενὸς A. μηδὲν 37. 56. εἰ] ἐν 25. 40.
 15. ἔως ἢ ἀποκτείνωμεν] ἔως ἢ ἀποκτείνωμεν, ὅτι τὸ τοῦτο ἡμῖν ποιήσιν, εἰ συναγόντων ὑμῶν τὸ συνεδρίον ἐμφανίσαιτε τῷ χι-
 λιάρχῳ, ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς Versio Syra posterior in margine. Lucifer. ὑμῖς] — 4. 2 prima manu.
 σὺν] καὶ 8. 9. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Aldi, Colinaei, Bogardi. Versio Copt. Syr. Æthiop. Oecumenius ed.
 αὖτις] — ACE 13. 14. a prima manu. 15. 36. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Lucifer. probante
 J. Millio prol. 1213. J. A. Bengelio.
 αὐτὸν καταγάγῃ] καταγάγῃ αὐτὸν A. 40. καταγάγῃ αὐτὸν CE. 38. Editio Complut. Lucifer. καταγάγῃ
 4. a prima manu.
 ὑμᾶς] ὑμᾶς 2. 4. 46. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed.
 μέλλοντες] μέλλοντες A. Codices teste Erafmo.
 ἀκριβέστερον ἀκριβέστερον] ἀκριβέστερον γινώσκειν C. ἀκριβέστερον ἀκριβέστερον 31. 40.

ἐπαλάσιν οὐ διασπάρσῃ. p. 43. B. καὶ διασπάρσῃ, μικρὰν οἴσθη προσλαβὴν τὴν δίκην. Galeus derat. med. X. μονὴν διασπάρσῃ πρὸς τῶν οἰκίαν τῶν κάμνοντες ἐκινδυνεύσαντες.

11. Exod. III. 12.

12. Jof. A. XV. 8. 3. τινες δ' αὐτῶν ἐπέμυσον τῇ δυσχερίᾳ τῶν ἐκ ἐξ ὅσων ἐπιτηδεύματα, καὶ τὸ καταλύ-
 σθαι τὰ πατρία μεγάλαν ἡγούμενον ἀρχὴν κακῶν, ὅσων ἀ-
 ἤθῃ ἀποκινδυνεύσαι — ἐκ δὲ τῆς συνωμοσίας πάν-
 τα κίνδυνον ὑποδύσθαι 1. τῶν πολιτῶν ἄνδρες ἐξιδίαι τοῖς
 ἡμαρτίαις ὑπολαβόντες. 4. εἰς δὲ τῶν ὧρ' Ἡρώδης πολυπραγ-
 μοῦν καὶ διαγυγλῆναι τὰ τοιαῦτα τιταγμένον ἐξευρηκὸς ὄλην
 τὴν ἐπίβην, εἰς τὸ Δίκτρον εἰσὶναι μέλλοντι τῷ βασιλεῖ
 κατεμνήσθην. — διαμολογήσαντο δὲ καλῶς καὶ σὺν εὐ-
 σεβείᾳ τὴν συνωμοσίαν αὐτοῖς γινέσθαι — ὑπὲρ τῶν κοι-
 τῶν ἰδῶν. Maafer Scheni Hier. 2. post jusjurandum,
 non edam nec bibam, qui edit & bibit dupliciter
 reus est. Eruvin f 30. 1. qui jurat se non comesturum.

13. συνωμοσίαν] Aristophanes Equit. 236. ξυνώ-
 μυσον. Schol. ξυνωμοσίαν ἐποιήσατε τῇσιν ὅρκαις καὶ
 πίσει ἀλλήλοις διδάκατε. 474. ἡμῶν ἀπάντων τὰς ξυνωμο-
 σίας ἰδῶ, καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερὰς ἐπὶ τῇ πόλει.
 Plato Apol. ξυνωμοσίας καὶ εἰρήσεις. Herodianus VII.
 1. 11. συνωμοσία τις κατ' αὐτῆς συγκροτημένη. Eusta-
 thius II. ω. p. 1492. 31. σημναῖσαι δὲ, ὅτι πολλὰ
 μέγας ἰσχύος ποτε μάλιστα λεγόμεναι, ὑπερὶ ἐπὶ ἐκ ἀγαθῶ
 ἰδέσθαι — ἐν οἷς καὶ ἡ συνωμοσία, χρόνῳ μὲν ποτε
 ἀσφαλῆς ἦτορ, ὡς ἐπὶ καλῶ ὄσων τῶν δὲ ἀποκληρωθεῖ-

σαι τοῖς φαύλοις εἰς ὅρκον συνῆς καὶ ἐπιτρέψαι τὰς ἑτα-
 ριστάς. Dionysius Hal. V. ῥωμαίων ἄνδρες τ. ἰβη-
 λουσαμίθαι συνελθόντες ἀποκτείναι σι, καὶ τὸ πῦρ ὅρκου
 παρ' ἀλλήλων ἐλάβοντο. Plut. Caef. p. 710. E. τῆς συνω-
 μοσίας Catilina. p. 737. B. p. 738. B. Bruto & Cassio.

15. ἐμφανίσαι] Diodorus S. XIV. 11. βελύσθαι
 γὰρ ἐμφανίσαι πρῶτον τὴν ἐπιβλήν τῷ βασιλεῖ. Polybius
 Leg. 105. παρῆσαν οἱ περὶ τὸν εὐρίαν πᾶν ἐξ ἀρχῆς ἐμ-
 φαίνοντες, διότι κ. τ. λ. Dionysius Hal. Exc. ἡ δὲ βελ-
 λὴ τῶν ῥωμαίων, καμπαῶν πολλάκις ἐμφανίζοντο καὶ
 ἀποδύροντο τῶν Νεαπολιτῶν, ἀπέβλεπε τὰς ἀξιώσεις αὐ-
 τὰς μηδὲν εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς τῶν ῥωμαίων ἡγεμονίας πα-
 ρανομίᾳ. Chaerondas ap. Stob. S. XLII. εἰ δὲ ἐμφα-
 νισθεῖς, ὡς ἐβλοκῆσθαι τῇ μνηστῇ, ἐμφανίζοντες πρὸς πολί-
 τας καὶ ἄρχοντας κατὰ τῶν καταφρονούντων. Jof. A. X.
 9. 3. ὁ δ' ἀπὸ αὐτοῖς ἀμολογίαι κατὰ ἀνδρὸς εὐ πεισι-
 θύτος ἐπιβλήν τοιαύτην ἐμφανίσαι. XIV. 10. 8. τινες
 τῶν παρὸν Ἰουδαίων — ἐμφανίσαν. 12. Ἀλέξανδρος Διο-
 δόρῳ πρεσβυτῆς ὕρκαυ — ἐμφανίσαι μοι.

διαγινώσκων] Lucianus Revivisc. 45. διαγινώσκοντες
 οἱ ἐντυχόντες, οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὐ-
 τῶν οἱ τῶν ἐπὶ βίᾳ — διαγινώσκονται τὶς καὶ πόδιν. in
 forma media sensu activo. Seneca Med. 194. Si
 judicas, cognosce: Si regnas, jube. Varinus γινώ-
 σκει τὸ τοῦ διαγινώσκου δὲ διακρίνει. inf. XXIV. 22.

Herodotus VII. 172. ἡμῖς μὲν οὐκ ἐτοίμοι ἴσμεν συμ-
 φυλάσσειν. IX. 89. αὐτοὶ τε — ἐτοίμοι εἶναι —
 ὁμοῖοι εἶναι.

βέστερον τὰ αὐτῶν ἡμεῖς δὲ, πρὸ τῆς ἐγγίσει αὐτὸν, ἑτοιμοὶ ἔσμεν τῷ ἀνελεῖν αὐ-
τόν. Ἀκέσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου ἔνεδραν, ὡς ἀπογενομένης καὶ εἰσελθὼν εἰς
τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν
ἐκατοντάρχων, ἔφη· Τὸν νεανίαν τῆτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· ἔχει γὰρ τι ἀπα-
γγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν ἐν ὥρᾳ λαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ φησὶν
Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τῆτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σε,
ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι. Ἐπιλαβόμενος δὲ ὁ χεῖρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀναχω-
ρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυνθάνετο· Τί ὅτιν' ὁ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι; Εἶπε δὲ· Ὅτι οἱ
Ἰουδαῖοι συνέθεντο τῷ ἐρωτῆσαι σε, ὅπως αὐγεῖν εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον,
ὡς μέλλοντες τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Σὺ ἐν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνε-
δρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς
μήτε φταγεῖν μήτε πεινῆν ἕως ἃ ἀνέλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἑτοιμοὶ εἰσι, προσδεχόμενοι τὸν
σὺ ἐπαγγεῖλαι. Ὁ μὲν ἐν χιλιάρχῳ ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, ὡς ἀπαγγεῖλαι μηδενὶ ἐκλα-
λῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινας τῶν ἐκατον-
τάρ-

ἐγγίσει] + πρὸς ὑμᾶς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. τῷ posterior] — E.
αὐτὸν postremum] + καὶ δὴ ἀποθανεῖν Versio Syra posterior cum asterisco.
16. τὴν ἐνεδραν] τὸ ἐνεδρον 1. 2. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 20. 21. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Stephani,
Wechelii. Bengelii, Colinaei, Genes. Bogardi. Oecumenius ed. Chrysostomus, Theophylactus. Eusebius in Od. θ.
p. 297. 42. ἐδύττερον ἐν μεταπλασμῷ. ὡς ἐ — ὁ ζυγὸς, τὸ ζυγόν — ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἐνεδρα, τὸ ἐνεδρον, ἡ ἀλλὰ μό-
ρια. inf. XXV. 3. Lexicon Psalet. MS. ἐνεδρα, ἐγκρημα δολιρον. τὸ συνέδριον 4. + ταύτην Versio Syra
prior, & posterior cum asterisco. καὶ] — 26. παρεμβολὴν] συναγωγῶν A.
17. ἡ φη] εἶπε C. 18. 25. 26. 36. 40. + αὐτῷ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
νεανίαν] νέον 1. νεανίσκον 27. 32. 42. Editio Complut. Plant. Genes.
ἀπάγαγε] ἀπαγε 2. 30. 37. 40. ἐπαπάγαγε 33.
α πρὸς τὸν χιλιάρχον ad πρὸς τὸν χιλιάρχον comm. 18.] — 37. 56. τι ἀπαγγεῖλαι] ἀπαγγεῖλαι τι AE.
18. καὶ φησιν] εἰπὼν 33. ἐ φη 37. προσκαλεσάμενος] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 439J
με] — E (at versio Latina: me.) probante J. Millio prol. 439.
ἠρώτησε] + με Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. τῆτον τὸν νεανίαν] τὸν νεανίαν τῆτον 4.
νεανίαν] νεανίσκον AE II. 13. 15. 18. 29. 40. 19. ἐπιλαβόμενος] λαβόμενος 26.
κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο] ἐπυνθάνετο κατ' ἰδίαν A. 20. ὅτι] + καὶ 36. οἱ] — 20. Theophylactus.
οἱ Ἰουδαῖοι] — 19. 37] — 31.
εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον] καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον τὸν Παῦλον A. τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ
συνέδριον E 31. καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον 40.
μέλλοντες] μέλλον AE 10. a prima manu. 28. 40. Versio Corp. Aethiop. prob. J. Millio prol. 1352. μελλόντα
των 3. 18. 20. ex emendatione. 36. μελλόντα 1. 4. 25. 26. 27. 29. 31. 33. 37. 41. 46. 56. Theophylactus;
21. μήτε prius] μή 13. 21. 31. οὐ] ἀν 25. ἀνέλωσιν] ἀπολέσωσιν 4.
ἑτοιμοὶ εἰσι] εἰσιν ἑτοιμοὶ AE 31. 40. ἐπαγγεῖλαι] ἀπαγγεῖλαι H. Stephanus.
22. ἀπέλυσε] ἐπέλυσε Editio Complut. Plantin. νεανίαν] νεανίσκον AE 13. 29. 40.
23. προσκαλεσάμενος] προκαλεσάμενος 2. εἶπεν] + αὐτοῖς Versio Syra prior, & posterior cum asterisco]
ἑτοιμάσατε] ἐτοιμάσατε T. Beza Annot. Ed. 1. 2.
στρατιώτας ἀγκοσίτας] ἀγκοσίτας στρατιώτας 4. στρατιώτας ἐνέπλες 5. 6. 7.
ἕως Καισαρείας] εἰς Καισαρείαν 3. Chrysostomus. μέχρι Καισαρείας 18. 36.
ἐβδμηκόντα] ἑκατὸν Versio Syra posterior in margine.
δεξιοδόχους] δεξιόδοχους A. Codex teste Erasmo. probante J. Piscatore, H. Grotius.
24. ἵνα] ὅπως 15. 18. 25. 36. ἐπιβιάσαντες] ἐπιβάσαντες 24.

17. Prudenter Paulus ipsum juvenem tribuno mit-
tit, ut aeris ejus & simplicitas plenior fidem
faceret.

19. ἐπιλαβόμενος — τῆς χειρὸς αὐτοῦ] Philo V. Mo-
fis p. 127, 22. τῆς δεξιᾶς λαβόμενος μόνος μόνῳ συνεβί-
βησε. Curtius VII. 11. at is prehensum manu barbarum
rogat, ut secum extra specum prodeat. Herodianus
III. 12. 18. λαβόμενος τῆς χειρὸς εἰς τὸ διαμάτισον εἰσέ-
γαγεν. Arulejus IX. Haec talis manu pistori clemen-
ter injecta, quasi quippiam secreto collocutura, in
fuum cubiculum seducit eum.

21. ἐπαγγεῖλαι] Esch. IV. 7. Exech. VII. 26. Xe-
rophon Cyropaed. VIII. Καθ' ὃ, τι ἐν ἐπαγγέλλῃ. Ar-
tavianus Exp. Alex. I. 19. καὶ τὰς ἑλλήνας νεωτερίῃ πρὸς
τῶν ναυτικῶν πταισμάτων τὴν ἐπαγγελίαν ἐπαρτέντες. Hefy-
stibus. ἐπαγγέλλωσιν, κελύουσιν. ἐπαγγέλλῃ, κελύεις.

22. ἐκλαλῆσαι] Demosthenes Olynth. I. extr. τῶν
ἐποπτατῶν μὲν τ' ἂν εἴη, εἰ δ' οὐκ ἀνοικὸν ἐφλισκάναν ἐκ-
λαλῆ, ταῦτα δυνάμεις μὴ πράξει. Philo de V. Mosis

T. 2. p. 125, 28. ὡσπερ μετακινούμενος τὸ λογισμὸς
τὰ ὑποκαλλόμενα ἐξελάλει, προφητεύων τάδε.

23. δεξιόδοχος] Suidas Schol. Cod. 16. &
Etymol. δεξιόδοχος, παραφύλαξ, τοξοβόλος. Theophyla-
ctus Simocatta IV. 1. πρὸς αὐτῶν δὲ καὶ δεξιόδοχοις δυ-
νάμεισιν ἰκνηλατῶν, καὶ τὰς ἀτραπὰς πάσας κατασφαλί-
σασθαι. Constantinus Porphyrogen. Themat. I. 1.
τυρμαρχαί — σημαίνει δὲ τὸ τοῖστον ἀξίωμα τὸν ἔχο-
ντα ὑφ' αὐτοῦ στρατιώτας τοξοφόρους φ. καὶ πελταγὰς τ. καὶ
δεξιόδοχος φ. ἕτας γὰρ καίται ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωάννης τὸν φιλα-
δικφῶς τῶν καλεσμένων Λυδῶν. Levis armaturae milites.
Versio Vulg. Lancearios. Ammianus M. XXI. 13.
iter suum praecire cum lanceariis & matteariis &
caeteris catervis expeditorum praeccepit.

24. διασώσασθαι] Polybius p. 725. διασώζοντο πρὸς τὴν
πόλιν. Diogenes L. Plat. III. 21. διασώσας εἰς Ἀθήνας.
Lucianus V. H. II. 35. μολὶς ὑπὸ Λευκοῦ διασώσεται.
Constantinus Imper. de adminstr. Imper. διασώτας
vocat ὁδηγὰς, & διασώζειν dicit pro ὁδηγῶν. Grego-
rius

τάρχων, εἶπεν· Ἐτοιμάσατε στρατιώτας Ἀρχουσίν, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρεί-
 as, καὶ ἰππεῖς ἐβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβες Ἀρχουσίν, ὑπὸ τρίτης ὥρας ἢ νυκτός·
 24 Κτήνη τε ὥρεσθῃσαι, ἵνα ὀπιβιβάσαντες ἢ Παῦλον Ἀρσώσωσι πρὸς Φήλικα ἢ ἡγε-
 25 μόν· Γράφας ὅπισθολὴν περὶέχουσαν τὸν τύπον τῆτον· Κλαύδι· Λυσίας τῷ κρατίστῳ
 26 ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τῆτον συλληφθέντα ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων, καὶ μέλλον-
 27 τα ἀναγεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ὅπισθας σὺν τῷ στρατεύματι ἐξευλόμην αὐτὸν, μαθὼν ὅτι
 28 Ῥωμαῖός ἐστι. Βεβλόμενος δὲ γινῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κἀνήγαγον αὐ-
 29 τὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· Ὃν εὗρον ἐγκαλέμενον περὶ ζημιμάτων τῶ νόμου αὐτῶν, μη-
 30 δὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἐγκλημα ἔχοντα. Μηρυθείσης δέ μοι ὀπιβελῆς εἰς τὸν
 31 ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἐπεμψα πρὸς σε ὥρεσθαι γαίλας
 32 καὶ τοῖς κατηγοροῖσι λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ὅτι οὐκ ἔστι. Ἐρρώσο. Οἱ μὲν ὅτι στρατιῶται, καὶ
 τὸ ἀρσώμενον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες ἢ Παῦλον, ἡγάγον Ἀρσῶν ἢ νυκτός εἰς τὴν Ἀν-
 32 τιπατρίδα. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τὴν ἰππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς

παῦλον] + διὰ τὴν νυκτὸς Versio Syra posterior in margine.
 διασώσασιν] διασώσασιν E. διασώσῃτε 20. διασώσονται 40.
 Φήλικα] Φήλικα A. 2. 21. 40. 43. 56. Φήλικα 1. 3. 38. 46. 47. Codices multi. Editio Complut. & comm. 16.
 ἡγεμόνα] + τὴν ἐπιστολὴν 19. ex emendatione. + εἰς Καισαρείαν Versio Syra posterior cum asterisco.
 + timuit enim, ne forte raperent eum Judaei, & occiderent, & ipse postea calumniam sustineret, tanquam
 accepturus pecuniam. Versio Vulg. Syra posterior cum asterisco.
 25.] ἡγραψὶ δὲ ἐπιστολὴν περὶέχουσαν τὰς Versio Syra posterior in margine.
 περὶέχουσαν] ἔχουσαν E 13. 27. 29. 26. κρατίστῳ] — 40. Versio Aethiop.
 27.] — 3. ἐξευλόμην] ἐξευλόμην AE 33. 40.
 αὐτὸν] — AE 13. 14. a prima manu. 15. 27. 29. 36. Versio Vulg. Chrysostomus, Oecumenius. probante J.
 Millio prol. 1393. 1441. 28. δὲ] τε 15. AE (sed versio Latina: autem) 36. Versio Vulg. Theophylactus,
 γινῶναι] — 40. ἐπιγινῶναι A 15. 36. Versio Vulg. Chrysostomus.
 ἡγάγον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ] τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐκάλουν αὐτῷ, μετὰ 18. Theophylactus.
 αὐτὸν] — A. εἰς] ἐπὶ 18.
 29. εὗρον] ἦσαν E. αὐτῶν] Μουσίου Versio Syra posterior in margine.
 δὲ] — 1. 2. 20. 21. 26. 27. 28. 30. 37. 38. 40. 45. 46. Editio Erasmi 1. Ald. ἡρώσο] 18.
 ἐγκλημα ἔχοντα] ἔχοντα ἐγκλημα A. 3. 4. 40. + ἀνήγαγον τηρεῖσθαι ἐν δεσμῶσι Versio Syra posterior
 cum asterisco.

30. μηρυθείσης δέ μοι ὀπιβελῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων] T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5. Sane non
 video, quomodo haec cohaerent: quod si quis relictus est conjecturae locus, ita legem: μηρυθείσης δέ μοι ἐπι-
 βελῆς τῆς Ἰουδαίων εἰς τὸν ἄνδρα, vel μηρυθέντος δέ μοι ὀπιβελῆς ἐπὶ τῷ ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων.
 εἰς] πρὸς 31. a prima manu. εἰς τὸν ἄνδρα] — 36.
 εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων] — 15. a prima manu. μέλλειν] — AE 36. 40.
 ἔσεσθαι] + ἐξ αὐτῶν AE 13. 40. ὑπὸ] ὑπὸ Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed.
 ὑπὸ τῆς Ἰουδαίων] — AE 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. probante J. Millio prol. 1352.
 ἐξαυτῆς] — AE 40. Versio Vulg. Aethiop. probante J. Millio prol. 442. κατηγοροῖς] + αὐτῶν E Versio Syr.
 τὰ πρὸς αὐτὸν] — J. Millius prol. 445. αὐτῶν A 13. αὐτῶν 40.
 ἡρώσο] ἡρώσο 1. 2. 10. a prima manu. 21. 26. 30. 33. 37. 41. 56. Editio Erasmi 1. Ald. ἡρώσο] 18.
 ex emendatione. — A 13. Versio Copt. Aethiop. probante J. A. Bengelio.
 31. ἀναλαβόντες] παραλαβόντες 27. ἀναγαγοντες 41. τῇ] — AE 40.
 Ἀντιπατρίδα] πατρίδα 36. 32. πορεύεσθαι] ἀπερχίσθαι AE 11. 13. 27. 29.
 πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ] σὺν αὐτῷ πορεύεσθαι 31. 40.

τίς Nyssen. de eunt. Hierosol. ἀμύχανον γὰρ γυναικὶ
 τοσαύτην ὁδὸν διαδραμεῖν, εἰ μὴ τὸν διασώζοντα ἔχῃ.

25. περιέχουσαν — τύπον] Cic. ad fam. X. 5. Bi-
 nas a te accipi literas eodem exemplo. Salustius Ca-
 ril. 34. literarum — exempla infra scripta. Philo
 de Decal. p. 207, 32. ἡ μὲν προτέρα πεντάς ἐν τέτοις
 περιέχεται κεφαλαιώδη τύποι περιέχουσα. illum tenorem,
 illa forma scriptam 1. Macc. XV. 2.

26. Λυσίας] Demosthenes c. Neaer. Λυσίας ὁ Σο-
 φιστής. Lysias Orator. 1. & 2. Macc.

30. Μηρυθείσης — ἐπιβελῆς] Thucydides IV. 89.
 μηρυθέντος τῷ ἐπιβελόμεντος ὑπὸ Νικομάχου — ὃς Λα-
 κεδαιμονίους εἶπεν. Diodorus S. XVI. 56. ὁ δὲ μηρύσας
 τοῦ Θεσσαρόν. Dionysius Hal. p. 425. 12.
 μέλλειν ἔσεσθαι] Sup. XI. 28. Inf. XXIV. 15.

25. Herodotus VI. 98. τέρας τῶν μελλόντων ἔσεσθαι
 παλαιόν. Thucydides II. 71. καὶ καθίσας τὸν κράτος ἡμι-
 λα δηάσιν τὴν γῆν. VIII. 24. ἡμιλλον κινδυνεύειν. De-
 mosthenes pro Cor. τί ἡμιλλον κινδυνεύει, ἢ τί συμβε-
 λίσιν αὐτῇ ποιεῖν; Plato de Rep. II. τῷ μελλόντι μα-
 καρίν ἔσεσθαι. Maximus Tyr. XV. 2. εἰ μέλλω ἔσεσθαι

τῶν ἄκρων πρὸς ἄλληλα ἀναλογίᾳ.

31. διὰ τῆς νυκτός] Athenaeus VII. p. 276. C.
 διειρησόμενοι τοσαῦτα δῖπνα διὰ νυκτός, ὥς ὁ χαρίεις Ἀρι-
 στοφάνης ἐν Ἀισκλοβίκασι εἶπεν, ἕτως λέγων δι' ὅλης νυ-
 κτός. Eustathius in Od. i. p. 307. 12. ἔτω δὲ φησιν
 καὶ τὸ διὰ νυκτὸς ταυτὸν εἶναι τῷ δι' ὅλης νυκτός.

Ἀντιπατρίδα] Berosus R. LXI. 3. R. Akiba
 habuit XII. M. discipulos ab Acco usque ad An-
 tipatrida. Jemamoth f. 62. 2. a Gabaa ad Anti-
 patrida. Gittin VII. 7. Si proficiscatur ex Judaea
 Galilaeam versus, & pervenerit usque Antipatrida.
 Obadias de Bartenora notat, esse locum ultimum
 in finibus Judaeae. Stephanus. Ἀντιπατρίς, πόλις, ἡ
 ῥώδη πτόσιμα, ἐπὶ Ἀντωνίᾳ καίσαρος. Hieronymus Epi-
 taph. Paulae. Deinde [a Caesarea] Antipatrida se-
 mirutum oppidulum, quod de patris nomine He-
 rodes vocaverat, & Lyddam, versam in Diospoli-
 m. Haud procul ab ea Arimathiam viculum Jo-
 seph — & Nobe, urbem quandam sacerdotum,
 Joppen quoque. Itinerar. Hieros. Item ab Hie-
 rosolima sic. Civitas Nicopoli M. XXII. Civitas
 Iiii Lid-

τὴν παρεμβολήν. Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολήν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τῷ Παύλῳ αὐτῷ. Ἀναγνὼς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ὄντι, καὶ πυνθόμενος ὅτι ἐκ Κιλικίας· Διακέσομαι σὺ, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου ὤξυνγόνται. Ἐκέλευσε τε αὐτὸν ἐν πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ δεσχιεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ῥή-

33. εἰσελθόντες] ἐλθόντες 15. 36. Versio Vulg. Syra posterior. Chrysostomus.
τὴν ἐπιστολήν τῷ ἡγεμόνι] τῷ ἡγεμόνι τὴν ἐπιστολήν 40. καὶ τὸ Παῦλον] — E. αὐτῷ] — 2.
34.] ἀναγνὼς δὲ τὴν ἐπιστολήν ἐπηρώτησε τὸν Παῦλον, ἐκ ποίας ἐπαρχίας ὄντι, καὶ εἶπεν Κιλικίας, καὶ πυνθόμενος εἶπεν ἐκέσομαι ὅταν οἱ κατήγοροί σου ἔρχονται Versio Syra posterior in margine.
ὁ ἡγεμὼν] — AE 11. 15. 18. 23. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Copt. probante J. Millio
prol. 977. & J. A. Bengelio.
35. καὶ] — 37. Versio Vulg. Syr. Theophylactus. probante J. Millio prol. 1394.
ἐκέλευσε τε] κελεύσας AE 40. Versio Vulg. Syra posterior.
ἐκέλευσε τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ ὑπὸ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι] — J. Millius prol. 954.
αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ ὑπὸ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι] ἐν τῷ πραιτωρίῳ τῷ Ἡρώδῳ φυλάσσεσθαι αὐτὸν AE 40. Versio Vulg. τῷ] — 1. 2. 3. 4. 45. 46. 56. Editio Complut. Plant. Erasmi, Bengelii, Colinaei, Bogardi, Chrysostomus, Euthymius, Oecumenius ed. Theophylactus.
1. πάντες] τινες A.
τῶν πρεσβυτέρων] πρεσβυτέρων τινῶν AE 5. 6. 7. 8. 15. 27. 29. 31. 36. 40. Versio Vulg. Syra posterior. Theo-

Lidda M. X. Mutatio Antipatrida M. X. mutatio Bethar M. X. Civitas Caesarea M. XVI. Jof. A. XVII. 15. 1. τάφρον ὀρύττει βαθύαν ἀπὸ τῆς χαρβαρβαβὰ καταρξάμενος, ἡ νῦν Ἀντιπατρίς καλεῖται, ἕως ἄχρι τῆς εἰς Ἰόππην θαλάσσης — ἐπὶ σαδίας πν. XVI. 5. 2. πόλιν ἄλλην ἀνήγαγεν ἐν τῷ πεδίῳ τῷ λεγόμενῳ καρφαρβαβῇ, τόποι νυνδρον καὶ χώραν ἀρίστην φυτοῖς ἐκλίεας, ποταμοὺς τε περιέριοντος τὴν πόλιν αὐτὴν, καὶ καλλίστου κατὰ μέγεθος τῶν φυτῶν περιεληφότος ἄλσας, ταύτην, ἐπὶ Ἀντιπατρὶς τῷ πατρὶ, Ἀντιπατρίδα προσηγόρευσε. B. 1. 4. 7. τὸ μὲν μεταξὺ τῆς Ἀντιπατρίδος παρορίᾳ καὶ τῶν Ἰόππης ἀγυαλῶν, διαταφρεύει φάραγγι βαθύᾳ. 21. 9. τῷ πατρὶ μνημεῖον κατέστησε, πόλιν ἣν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς βασιλείας πεδίῳ κτίσας ποταμοῖς τε καὶ δένδροις πλεσίαν, ἀνέμασεν Ἀντιπατρίδα. II. 19. 1. εἰς Καισάρειαν κτίσας δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναξυζῶας ἐπέβαλεν εἰς Ἀντιπατρίδα — ἀπὸ δὲ τῆς Ἀντιπατρίδος Κέσιος εἰς λυδδαὴν προέβη. 9. προήλθεν δὲ τὰς Ῥωμαίας διακόντας ἄχρι Ἀντιπατρίδος. IV. 8. 1. ἤγαγεν ἀπὸ τῆς καισαρείας ἐπὶ Ἀντιπατρίδος ἐπὶ Λυδδα καὶ Ἰαμονίας ἔχουσαι. Jof. f. 69. 1. tota illa nocte iverunt — cum venisset Antipatridem, ortus est Sol.

34. ἐπαρχίας] Plut. Caes. p. 708. E. Δολοβέλλαν ἐκρινε κακώσεως ἐπαρχίας.
35. διακέσομαι] Polybius I. 32. ἂς διακέσας τὸ γηγενὸς ἐλαττωμα. p. 62. ὁ δὲ διακέσας. p. 129. διακέσας τῶν τε ἡγεμονίων τε κατὰ τὸν κίνδυνον. p. 334. ἡ δὲ Τεύτα καθόλου μὲν δι' ὅλην τὴν κοινολογίαν ἀγερώχως καὶ λίαν ὑπερφάνως αὐτῶν δέηκε. p. 1453. ἐπὶ δέχ' ἡμέρας δέηκε τῶν κατηγορούντων. Xenophon ἵνα τὸ καλὸν καὶ ἀνδρὸς ἔργα τελείας διακέσας καὶ καταμάθων. Plut. Cic. p. 862. C. Ἀντίχης τῷ Ἀσκάλωντι δέηκε. Pericl. p. 154. A. δέηκε — Ζήνωνος. Themistocl. p. 112. C. ἀναξαγόρῃ διακέσαι τὸν θεμιστοκλέα φησι. Thomas. διαφύκει δοκιμώτερον ἢ ἀφύκει καὶ διακεί, ἢ ἀκεί. attente te audiam, & causam tuam cognoscam.

1. ῥήτορες] Glossar. dicentarius, ῥήτωρ, δικαϊκός. Thomas. ῥήτωρ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο τὸ δὲ νῦν συμβαλεῖον, καὶ ὁ ἐν δήμῳ ἀγορεύων, ὕψρον δὲ καὶ ὁ παρ' ἐνός τινος καλῶμενος ἐν δικαστηρίῳ λόγιος καὶ συνηγορίας βοηθῶν, ἡγεμὼν ὁ δυνάμενος ὑπερασπίζεσθαι τινος ἐν ὑποθέσει, ὃς καὶ συνηγορὸς καὶ δικολόγος καλεῖται.

Τερτύλλου] Plinius Epist. V. 15. Tertullus. Jofimus VI. p. 378. τῷ τερτύλλῳ ὑπ᾿ αὐτοῦ. L. 18. 14. D. Scapu-

lae Tertullo. Sueton. Aug. 69. Tertulla. Diminutivum a Tertio, ut Catullus a Catio, & Lucullus a Lucio. ἐνεφάνισαν] Ammonius. λείπει πάλιν τῷ ῥήτῳ πρὸς τὸ νοήμα λείξας, ἵνα ἡ ἕως οὕτως ἐνεφάνισαν διδασκαλικὴν χάριτην κατὰ τὴν Παύλῳ.

3. εἰρήνης τυχεράνους] Aristophanes pac. 417. Schol. εἰς τῆς εἰρήνης τυχεράμην διὰ σῶ. Diodorus S. III. 63. συλλύοιτα τάς νεκρὰς τῶν ἐθνῶν καὶ πόλιν, ἀντὶ τῶν ἐσάσαν καὶ τῶν πολέμων ὁμόνοιαν καὶ πολλὴν εἰρήνην παρασκευάζειν. Philo Legat. T. 2. p. 555, 38. τί ἄμεινον εἰρήνης; εἰρήνη δὲ ἐξ ἡγεμονίας ὀρθῆς. Ulpianus l. 13. de officio praefidis. Congruit bono & gravi Praefidi, ut pacata sit provincia. Cic. ad Q. Fratr. I. 1. 8. Sublata Mysiae latrocinia, caedes multis locis repressas, pacem tota provincia constitutam. Plut. Alcib. p. 197. C. ἐκείνοι τε διὰ Νικίαν μάχης τῆς εἰρήνης τυχεράς.

Haec adulatorie a Tertullo dicta sunt. Licet enim Felix Aegyptium pseudopropheta, latrones, ficiarios & feditiosos compelleret, ipse tamen his omnibus erat nocentior. vid. ad comm. 25. 26. Jof. A. XX. 8. 4. ληστῆριον γὰρ ἡ χώρα πάλιν ἀνεπλήσθη καὶ γούτων ἀνθρώπων, οἳ τὸν ὄχλον ἠπάταν. ἀλλὰ τέταρτον μὲν ὁ φηλὶς πολλὰς καθ' ἐκάστην ἡμέραν σὺν τοῖς λησταῖς λαμβάνων ἀνῆκε. 7. Caesarea φηλὶς δὲ, ὡς ἰδεάσατο φιλονεικίαν ἐν πολέμῳ τρόπῳ γνησιμὴν προσηγάσας παύσασθαι τὴν Ἰουδαίαν παρεκάλει. μὴ πειθομένους δὲ τὸς στρατιώτας ὀπλίσας ἐπαφίησι, καὶ πολλὰς μὲν αὐτῶν ἀνέλε, πλείους δὲ ζώντας ἔλαβε — οἳ δὲ τῶν Ἰουδαίων ἐπιεικέστεροι, καὶ πρέχοντες κατὰ τὴν ἀξίωσιν — παρεκάλων τὸν φηλὶκα τὸς στρατιώτας ἀνακαλεῖσθαι τῇ σάλπιγγι — δύναι τε μέτενοιαν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις. καὶ φηλὶς ἐπέστη.

κατορθώματα] Phrygicus p. 106. Κατορθώματα, ἀμαρτάνεσι κἀντιθέτα οἱ ῥήτορες, ὡς εἰδότες, ὅτι τὸ μὲν ῥήμα δόκιμον τὸ κατορθῶσαι τὸ δ' ἀπὸ τῆς ἑομοῦ ἀδίκιμον, τὸ κατορθῶμα. λῆγει ἔν χρη ἀνδραγαθήματα. Thomas. κατορθῶσαι ἐπὶ πολέμῳ καὶ τῶν τοιούτων, κατορθῶμα δὲ ἐκεί, εἰ καὶ Ἀριστίδης ἀπαξ. ἀλλ' ἀντὶ τῆς Κατορθώμενον λῆγει. Λιβανίος ἐν τῇ τῷ Νικόκλει μελίτῃ ἀποδίδασκε μοι τὰ κατορθώματα τὸν υἱόν. ἐπαπορθῶσαι δὲ ἐπὶ λόγων. ἀπαξ δὲ καὶ τὸ κατορθῶσαι ἐπὶ λόγων καίτοι. Πλάτων ἐν Πολιτικαῖς, καὶ δεῦρο ἰὼν ἐπαπορθῶσαι τὸ δὲ διορθῶσαι ἐπὶ τῶν διαστροφῶν. Hermogenes de Invent. II. 10. οὗ γὰρ ἂν δέξῃς ἀπετερήσθαι τοιαύτης καὶ τροπαίαν, καὶ κατορθώματα. Sextus Empir. a. Phys. I. 16. μετὰ δὲ τούτῳ καὶ Ζεὺς ἀνέπλασεν ἐπὶ πᾶσι πάντων τῶν ἀνθρώπων.

2 ῥήτορ[Ⓞ] Τερτύλλῃς τινὸς, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι χ^τ τῷ Παύλῃ. Κληθέντος δὲ
3 αὐτῆ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλ[Ⓞ], λέγων. Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες [Ⓜ]α^ρ
σῆ, κα^τορθωμάτων γινόμενων τῷ ἔθνει τέτω [Ⓜ]α^ρ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε κα^τ
4 πανταχ[Ⓢ] ὑποδεχόμεθα, κράτιτε Φηλιξ, κα^τ πάσης εὐχαριστίας. Ἴνα δὲ μὴ ἔπι
5 πλεῖον σε ἐγκόπτω, π^ροκαλῶ ἀκῶσαι σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπεικείᾳ. Εὐρόν-
τες γὰρ τ[Ⓢ] ἄνδρα τέτον λοιμὸν, κα^τ κινῆσαι εἰσὶν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς χ^τ τ[Ⓢ] οἰκ-
μένην,

phylactus. probante H. Grotio.

Τερτύλλ[Ⓢ]] Τερτύλλ 15. 18. 45. Codices plurimi, teste Millio. Versio Syra utraque, & posterior Graece in mar-
gine. Suidas.

ἐνεφάνισαν] ἐνεφάνισαν 21. 25. 26. 31. 36. 38. 40.

3. κατορθωμάτων] διορθωμάτων AE 13. 15. 18. 36. Chrysostomus. probante H. Grotio. + πολλῶν 36. Ver-
sio Vulg. Syr.

πάντῃ τε] παντί τε 2. 10. ex emendatione. 11. 17. 18. 20. 21. 25. 30. 33. 36. 40. 46. Editio Erasmi 1.
Ald. πάντοτε 5. Versio Vulg.

κα^τ — 18. 4. πλείον] πλείον 38. ὑποδεχόμεθα] ἀπεδεχόμεθα 4. ὑποδεχόμεθα 13.

ἀκῶσαι σε ἡμῶν συντόμως] σε ἀκῶσαι ἡμῶν συντόμως E. ἐγκόπτω] ἐκκόπτω E. κόπτω 19. 31. ἐκκόπτω 36.

συντόμως 3. 27. 31. 36. 40. ἀκῶσαι σε συντόμως 25. συντόμως ἀκῶσαι ἡμῶν 15. 18. ἀκῶσαι ἡμῶν

5. φ] — Versio Vulg. Copt. λοιμὸν] — 33. συντόμως] συντόμως attentive T. Hemsterhuisius.

εἰσὶν] εἰσῆσαι AE 5. 7. 8. 13. 15. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Chrysostomus, Oecumenius, prob.

Bengelio in Gnom.

θραπείαν ἀμαρτημάτων τε καὶ καταρθωμάτων. 54. οἱ πα-
λαιὸι νομοῦνται ἐπισκοπὴν τινὰ τῶν ἀνθρωπίνων καταρθωμά-
των καὶ ἀμαρτημάτων ἔπλασαν τὸν θεόν. *Herodianus*
gramm. καταρθῶσαι ἐπὶ πολέμῳ καὶ τῶν τοιούτων τὸ δὲ
κατορθώμα ἐκείνι. *Pindarus* Pyth. X. 32. Schol. ἀν-
έργητος ἐπὶ τοῖς αὐτῷ καταρθώμασιν εἰς ὁ θεὸς — ὡς ἂν
πάλη ἢ δρόμος, τόλμη τε καὶ ἀνδρεία νικῆσας τὰ μέγιστα
τῶν καταρθωμάτων δέχεται. *Isthm.* IV. 93. Schol. τῶν
Ἡρακλείων καταρθωμάτων τὸν λόγον ποιεῖται ὁ Πίνδαρος.
Secundus philosophi fidenter. τί ἐστὶν ὕπνος; καμῶντων ἀνέ-
παισις, ἱατρῶν κατορθώμα — νοσῶντων εὐχή. *Jambli-
chus* V. Pythag. 32. τέτω μὲν ἐν τῷ θαυμάσιον αὐτῷ
τῆς ἀνδρίας κατορθώμα. *Sextus Empir.* a. Log. I. 158.
τὴν δὲ φρόνησιν κινεῖσθαι ἐν τοῖς καταρθώμασιν τὸ δὲ κα-
τορθώμα εἶναι, ὅπερ παραχρῆν εὐλογεῖν ἔχει τὴν ἀπολογίαν ὁ
προσέχων ἐν τῷ εὐλόγῳ καταρθῶσαι καὶ εὐδαμονήσῃ. VII.
158. φρονίμῳ φασὶν ἔργον εἶναι τὸ ἐν τοῖς καταρθώμασιν
διομαλίζειν τῷ δὲ ἄφρονος τέκνοντιον. *Thucydides* II. 65.
κατορθώματα. Schol. εἰς τέλος ἐρχόμενα. *Plat.* Apophth.
Philip. Maced. p. 177. C. πολλῶν δὲ καταρθωμάτων
αὐτῷ καὶ καλῶν ἐν μισθῷ ἡμίρῳ προσηγγιζέσθων, ὁ τύχη,
εἶπεν, μικρόν τι μοι κακὸν ἀντὶ τοσούτων καὶ τηλικύτων ἀ-
γαθῶν ποιήσον — p. 179. D. Ἀλέξανδρος ἐστὶ παῖς ὃν
πολλὰ τῷ Φιλίππῳ καταρθέντος ἐκ ἔχαιρεν. *Cic.* de fin.
III. 7. quae autem nos aut recta aut recte facta di-
camus, si placet, illi autem appellant καταρθώματα,
omnes numeros virtutis continent — rectum
factum est κατορθώμα ad mentem Stoicorum. *Poly-
bius* p. 647. περισσίσαις ταῖς ἐκ τῶν καταρθωμάτων. 871.
τὸ γενοῦς κατορθώμα. 845. καλῶς χρῆσθαι τοῖς κατα-
ρθώμασιν. 919. τὰ μὲν ἐλαττωμένα — τὰ δὲ καταρθώματα.
τῷ ἔθνει τέτω] Si fuisset Judaeus, videtur dicturus
fuisse τῷ ἔθνει τῷ ἡμιτέρῳ.

πάντῃ τε καὶ πανταχ[Ⓢ]] Quod nunc facimus prae-
fenti tibi, id etiam de absente praedicamus. Non
in os solum laudamus. *Philo* de mundo. p. 604, 25.
αἰσθῆσι δὲ ἑαμῇ ἑαμῶς καταλαμψατομένης. *Plato* E-
pist. ἑαμῇ ἑαμῶς ἤρισθ. *Gorgias* pro Palamede.
πάντως ἄρα καὶ πάντῃ πάντα πράττειν ἐδύνατον ἦν μοι.
Polybius πάντῃ πάντως σπιδαιμιαῖον. *Aristoteles*
Eth. I. 12. τὴν εὐδαμονίαν τέλος τίθεσθαι πάντῃ πάντως.
Καὶ τὰς τύχας οἷσι μάλιστα, καὶ πάντῃ πάντως ἐνυμῶς.
Sextus Empir. a. Geom. 38. τέτω πάντῃ τε καὶ πάν-
τως σὺν ποσῷ πλάτει λεγόμενα. 102. εἰ γὰρ πάντῃ παν-
ταχ[Ⓢ] ἀδιάστατον εἴς τὸ σημεῖον. *Philo* ἐκ τῷ μηδὲ

μὴ μηδαμῶς οὕτως μηδὲν γίνεσθαι. *Pindarus* Pyth. III.
Schol. ὥς ἐπὶ πάντῃ τε καὶ πάντως μετὰ τὴν ὑπερὸν πυθιάδα,
ἥτις γέγονε μετὰ τὴν σφ. Ὀλυμπιάδα συντελεσθῆαι τοῖς τὸν
ἐπὶ νίκον. *Philo* de O. M. p. 13. 45. ἀ θαυμάσιος καὶ
νόμοις — συμβαίνει πάντῃ τε καὶ πάντως ἐπιτελεῖσθαι.
Ælianus A. N. XVI. 19. ἔτος γε ἔοικε τῷ χερσαίῳ
πάντα πάντῃ. 18. θυμοσφοῦτεροι δὲ πάντα πάντῃ κρίναι-
το ἂν. *Plato* Hippias maj. λέγων τοῖνυν αἰ καὶ
παντὶ καὶ πανταχ[Ⓢ] κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ — μεγαλοπρε-
πῶς ταφῆναι. *Artemidorus* IV. 2. ὅσα μέρη σπανά-
εισι, καὶ ἀπαξ πε γινόμενα — ταῦτά παραδεχέμε μὲν —
χρῶ δὲ μὴ ὡς πάντῃ καὶ πάντως καθολικοῖς. 3. ἐδὲ γὰρ
εἶναι ἢ φύσιν ψιλὸν ὄνομα, ἀλλ' ἢ τῷ πάλῃ καὶ πάλως ἐπὶ-
μῶναι τε καὶ ἐκ ἐπομένῳ περιφορᾷ φύσιν ἀνόμεναι. *Sext-
us Empir.* a. Log. I. 203. ἔτω καὶ ἐπὶ τῶν Φαλασιῶν,
παθῶν περὶ ἡμῶς ἐσάν, τὸ ποιητικὸν ἐκάστῃ αὐτῶν πάντῃ
τε καὶ πάντως φανταστὸν εἴς. 369. πάντῃ τε καὶ πάντως
εἰς πρῶτον κ. τ. λ. II. 174. πάντῃ τε καὶ πάντως. *Jos. C.*
Apion, II.

Seneca Ep. 74. Confitebitur, multum se debere
ei, cujus administratione ac providentia contigit il-
li pingue otium. *Diodorus* S. Exc. p. 575. τὸ εὐεργε-
μα — διὰ τῆς ἰδίας προνοίας ἐν ὁμοίᾳ καὶ συμφωνίᾳ
διετήρησεν.

4. συντόμως] — vid. in *Rom.* IX. 28. *Athenaeus*
VIII. p. 349. A. συντόμως ἀπεκρίνατο. . . συντό-
μως πῶν ἐκάβευθε. *Aristoteles* Rhet. III. 12. ἂν τε γὰρ
ἀδολογική ἢ λῆξις, ἐ σαφὴς, ἐδὲ ἂν σύντομος. 16. οὐ τὸ
εὖ, ἢ τῷ ταχὺ, ἢ τῷ συντόμως, ἀλλὰ τῷ μετρίως. *Xeno-
phon* Oecon. ὡς δὲ συντόμως εἰπεῖν. *Plut.* Orac. Pyth.
p. 408. C. πλάττειν περιφράσεις, καὶ γλῶσσας εἰσάγειν
πύσμασιν, ἀπλῆς καὶ συντομῆς ἀποκρίσεις. *Iso-
crates* Archid. ἀναγκαῖον ἦν συντομώτερον ἢ σαφέστερον
διαλεχθῆναι περὶ τέτων. *Xenophon* Paed. VIII. συν-
τομωτάτη ἐδός. *Thucydides* VIII. 45. τὴν μισθοφορὰν
ἐνετέμην. Schol. εἰς ὀλίγον συνέσειλε. *Schir* R. I. 12.
III. 7. Moses dixit: Deus S. B. dicit συντόμως. Exod.
XII. 48. *Aristophanes* Acham. Schol. 302. τὰς μὲν
μακρὰς [λόγους] οὐ προήσομαι, ἀκῶσομαι δὲ τὰς διὰ συν-
τομίας λεγομένας. *Lucianus* bis accus. 26. Rhetorica.
ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὰ προσημαζώμεται, τῷ ὕδατος πᾶ-
λαι εἰκὴ ρέοντος, ἄρρομαι τῆς κατηγορίας.

5. λοιμὸν] *Florus* III. 6. de piratis, ille disper-
sam toto mari pestem semel & in perpetuum volens
extinguere. *Cic.* Ep. ad fam. V. 8. quaedam pe-
Iiii 2 ftes

μένην, πρωτοστάτην τε τῇ Ναζωραίων αἰρέσεως· Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειρασε βεβηλω- 6
σαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠβελήσαμεν κρίνειν. Παρελθὼν δὲ Λυ- 7
σίας ὁ χιλιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε· Κελεύσας τὰς κατ- 8
ηγόρους αὐτῷ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε· παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας τοὺς πάντων τούτων ἐ-
πιγινῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτῷ. ~ Συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, Φάσκοις τε ταῦτα 9
οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντι αὐτῷ τῷ ἡγεμόνι λέγειν· Ἐκ 10
πολλῶν

~ Συνεπέθεντο

πρωτοστάτην] πρωτοστῆν 45.
Ναζωραίων] Ναζωραίων Editio Ald.
καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠβελήσαμεν κρίνειν. 7. Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε· Κελεύσας τὰς κατηγόρους αὐτῷ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε] — AC ut videtur, G. 1. 2. 3. 4. a prima manu. 10. 11. 17. 19. ex emendatione. 21. 24. 26. 28. 30. 33. 36. 38. 47. 56. Versio Corp. Codices Latini. probante J. A. Bengelio. ἠβελήσαμεν κρίνειν κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον, ἔλθων δὲ ὁ χιλιάρχος. Λυσίας βίᾳ πολλῇ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀφείλετο. Εἰς πρὸς σε ἀπέστειλε, κελύσας τὰς κατηγόρους αὐτῷ ἔλθων πρὸς σε 46.
ἠβελήσαμεν] ἠβελήσαμεν 40. ἠβελήσαμεν 31.
κρίνειν] κρίνειν E. 13. 15. 16. 18. 19. a prima manu. 25. 27. 29. 31. 37. Editio Complut. Chrysostomus, Theophylact.
7. μετὰ πολλῆς βίας] βίᾳ πολλῇ 32. 42. Editio Complut. Genes.
ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν] ἀπήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν 31.
ἀπήγαγεν] ἀφείλετο Εἰς πρὸς σε ἀπέστειλεν 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genes.
8. κελεύσας] κελύων Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Oecumenius Ed. + καὶ Editio Complut. Plantin.
ἔρχεσθαι ἐπὶ σε] ἐπὶ σὺ ἔρχεσθαι 31.
ἐπὶ σε] — 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genes. Suspicor autem, Editores Complutenses non ex codice aliquo Graeco, sed ex Latina versione verba commatis 6. 7. 8. expressisse, quae ab aliis codicibus Graecis multum diffident. παρὰ σὺ E. ἐπὶ σὺ 20. 25. 27. 29. 31. 40. Theophylactus.
αὐτῷ] αὐτῷ E. αὐτῷ 8. 15. 27. 29. δυνήσῃ] + καὶ 25. Codices Latini. δυνήσῃς 40. δύναιτο Theophylactus.
αὐτὸς] — A. αὐτῷ 26. αὐτὸς 40.
ἐπιγινῶναι] γινῶναι 40.
αὐτῷ in fine] + ἐπὶ σὺ δι' αὐτῷ ταῦτα Versio Syra posterior cum asferisco.
9. συνέθεντο] συνεπέθεντο AE 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 17. 18. 21. 25. 26. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Stephani 1. 2. Plantin. Wehelii. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus, Theophylactus. probante J. Millio prol. 977. οἱ] — 2. 3.

stes hominum, laude aliena dolentium. Pro domo 3. funesta Reipublicae pestis. Pro Sulla 27. illis inclusis in Republica pestibus. de Har. resp. 2. hujus imperii pestibus. pro Rabirio. 1. pestem ac perditorem civitatis. Pro Sextio 14. ab illa furia ac Peste patriae. ad fam. X. 28. vivit adhuc haec pestis. Sallustius Jugurth. XIV. 10. postquam illa pestis ex Africa ejecta est. Manilius IV. 663. Huic varias pestes diversaeque monstra ferarum Concessit — natura. Capitolinus Gordian. 8. quorum utrique mortem pestis illa est minata. Demosthenes c. Aristogit. I. ὁ φαρμακός, ὁ λοιμός. Lamprius Alex. Sev. 1. nihil Antoninorum illa pestis ostendit. 9. & per hanc pestem tantum violari nomen. 14. quemadmodum pestis illa instituerat. Ter. Adelph. II. 1. 35. leno sum, fateor, perniciēs communis adulescentium, perjurus; pestis. Heraclitus de Incredib. 21. εἶχε παρασίτους λοιμούς τε καὶ κυνῶντας. Thopias. λοιμός ἀνὴρ καὶ φθορός. Ἀριστίδης λοιμός καὶ φθορός πόλεως. οὐ λοιμὸν ἔδδ φθορός. Libanius de Vit. sua p. 59. D. ἐγκαταστήσας ἐνταῦθα διδάσκαλον τὸν λοιμὸν Γερόντιον.

πρωτοστάτην] Pollux I. 127. ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν τῷ πρώτῳ ζυγῷ πρωτοστάτης — ὁ δὲ παρ' ἑκάστου ταττόμενος παραστάτης. Aristoteles metaph. V. 11. παραστάτης τριτοστάτης πρότερον. Etymol. V. στρατός. ex Urbicio τῆς δὲ στρατίας τὸ μὲν τῶν λεγόμενων, ὁ καὶ πρῶτον ζυγὸν καλῶσι, πρωτοστάται, καὶ ὁ ἡγούμενος αὐτῶν πρωτοστάτης· οἱ δὲ παρ' ἑκάστην ταττόμενοι κίρατα δεξιόντες καὶ ἐναντιοὶ οἱ αὐτοὶ καὶ παραστάται — οἱ δὲ ὅστις αὐτῶν ὡς ἐπὶ τὸ βάθος ταττόμενοι ἐπιστάται, τὸ δὲ ἐπὶ τέτοις πρὸς τὸ βάθος ἔσχατος ζυγὸν οὖρα, καὶ ἑραγία, καὶ ἑραγός. Xenophon polit. Laced. Εἰς μὲν γὰρ ἐν τῇ Λακωνικῇ τάξει οἱ πρωτοστάται ἄρχοντες. Paed. VI. ἔργον γὰρ εἰς τοῖς μὲν πρω-

τοστάταις διαρρίπτει τὰς ἐπομένους, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. Thocyrides V. 71. πρωτοστάτης τῷ δεξιῷ κίρῳ. Glossar. princeps, πρωτοστάτης, προεστώς. Philo V. Mos. T. 2. p. 199, 18. ἡ γὰρ ὁδηγὸς νεφίλη πρωτοσταῦσα τὸν ἄλλον χρόνον. Polyaeus p. 197. τῷ πρωτοστάτῃ καὶ τοῖς τέττον ἐπιστάτας ἀνευ δόρατων ἵταξε. Hesychius πρωτοστάτης, ὁ πρῶτος παρὰ τὸ κίρας τῆς παρατάξεως τιταγμένος.

7. Tertullus non minus impudenter Paulo convitiatur, & Lyfiam accusat, quam Felici fuerat adulatus. Hoc ingenio sunt declamatores.

περὶ ἑμαυτῶν] Non ut Tertullus mercede conductus quancunque causam, etiam deteriore, defendit: sed, quod aequissimum est, pro me ipso verba facio. Sextus Empir. 2. Rhet. 77. Ἀθηναῖοι τὰ παλαιὰ ἐκ ἐπιτίτραπτο συήγοροι παρίστανται τοῖς κρινόμενοις ἐπὶ τῆς ἐν Ἀρείῳ πύργῳ βουλῆς, ἀλλ' ἕκαστος, ὡς εἶχε δυνάμειος, ἀδιασφόρως καὶ ἀπαιτέρως ὑπὲρ αὐτοῦ λόγους ἐποιεῖτο.

Noverat Felix tum experientia propria tum historia gentis ejusque procuratorum edoctus, quam prona ad seditionem essent Judaei. Si Josepho credimus, Cumano successore datus est, anno Jul. 97. & nunc annum agebat sextum in provincia: si autem Tacito fidem habemus, diu antea, etiam cum Cumanus Judaeae praefectus, Felix Samariam regebat. Jof. A. XX. 6. 3. τῷ κεμαρῷ δὲ φυγὴν ἐπέβαλε. 7. 1. αἰμυλὴ δὲ καὶ Κλαύδιος Φίλικα Πάλλαντος ἀδελφὸν τῶν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν προσσηρόμενον πραγμάτων, τῆς δὲ ἀρχῆς 18. ἔτος ἦδη πεπληρωκὸς δαριῖται τὸν Ἀγρίππαν τῇ Φιλίππῃ τετραρχίᾳ. B. II. 12. 7. Κεμαρὸν δὲ ἐφυγάδισι. 8. μετὰ δὲ ταῦτα Ἰουδαίᾳ μὲν ἐπίτροποι Φίλικα τὸν Πάλλαντος ἀδελφὸν ἐκτίμωσι τῆς τε Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας καὶ Περσίας. Tacitus A. XII. 54. At non frater ejus cognomento Felix pari moderatione agebat, jam pridem Judaeae inpositus, & cuncta malefacta sibi impune ratus, tanta potentia subnixo. — Felix

- πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τέτρω ἔπιτάμειν, εὐθυμότερον τὰ ὧς ἐμαυ-
 11 τῷ ὑπολογῆμαι· Δυναμένους σε γινῶναι ὅτι ἐπὶ πλείους εἰσὶ μοι ἡμέραι — ἢ· δεκάδυο,
 12 ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλὴμ. Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα.
 ἀφαιρούμενον, ἢ ἔπιτάμειν ποιεῖν ὄχλη, ἕτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἕτε χτ' ἢ πό-
 13 λιν· Οὔτε ὡς τῆσαι δύναμις ὧς ὧν νῦν κατηγορεῖς με. Ὁμολογῶ δὲ τέτό σοι, ὅ-
 14 τι χτ' ἢ ὁδόν, ἢν λέγουσιν αἰρεσιν, ἔγω λατρεύω τῷ πατρὶ Ὁεῷ, πιστεύων πᾶσι
 τοῖς

- οὗτος ἔχειν] — 4. a prima manu.
 10. δὲ] τε AE (sed versio Latina: autem) 25. 40. Editio Complut. Theophylactus.
 αὐτῷ] αὐτῷ 4. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed.
 λέγειν] ἀπολογεῖσθαι περὶ ἐαυτοῦ Versio Syra posterior in margine. ἐτῶν] ἐνιαυτῶν E.
 κριτὴν] + δικαιοῖ E 5. 6. 7. 8. 15. 16. 18. 19. ex emendatione. 25. 27. 29. 36. 38. 40. 43. 46. Versio
 Syra posterior, & addit, ut puto, προνοία θεῶς. Chrysostomus, Theophylactus. Alcimius: Optime praefes. ut, dudum
 te novimus omnes iustitiae documenta sequi, comitemque modestam consiliis hanc esse tuis. Additum non a
 Paulo vel Luca, sed a librario, qui Felicem non noverat.
 εὐθυμότερον] εὐθύμως AE 5. 7. 13. 15. 25. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Athanasius ad Constan-
 tium. probante J. Millio prol. 977.
 ἐμαυτῷ] ἐμῷ 40.
 γινῶναι] ἐπιγινῶναι AE 15. 18. 27. 29. 33. 36. Theophylactus. οὐ] — 27. ἡμέραι] ἡμέραις 18.
 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Theophylactus. δικάδυο] δώδεκα AE 13. 31. 40. Theophylactus. — 45
 ἀφ' ἧς] — 33. ἀφ' οὗ E. Schmidius. προσκυνήσων] προσκυνήσαι AE.
 ἐν] εἰς AE 1. 4. 15. 16. 18. 20. 25. 36. 40. 46. Editio Plantin. Genes. Stephani 1, 2. Theophylactus.
 12. εὐρόν με] ἦρον με E. εὐρομέν 18. τινα] τινος E fed Versio Latina: aliquem.
 ἐπιστάμειν] ἐπίσασιν AE 13. 40. τὴν] — 1. 2. 40. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed.
 πόλιν] ἀγοράν Versio Syra posterior in margine.
 13. παραστήσαι] + σοι 2. 18. + με νῦν 1. 23. 24. 27. 29. 33. 43. Theophylactus. + σοι 15. 36.
 + με 4. 56. Editio Erasmi, Bogardi, Colinaei, Stephani 3. Wechelii, Bengelii, Oecumenius ed. + σοι νῦν 3.
 δύναται] + σοι AE 4. 5. 7. 13. 19. ex emendatione 27. 29. 31. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Copt. δύνη-
 σονται Codex Stephani. νῦν] — 3. 30. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed. νυὶ 27.
 14. πατρὶ] + τῷ Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

lix intempestivis remediis delicta accendebat, ac-
 muldo ad deterrima Ventidio Cuman, cui pars
 provinciae habebatur: ita divisus, ut huic Galilaeo-
 rum natio, Felici Samaritae parent, discordes o-
 lim, & tum contemptu regentium minus coercitis
 odiis. Igitur raptare inter se, immittere latronum
 globos, componere infidias, & aliquando praeliis
 congressi, Spoliisque ac praedas ad procuratores re-
 ferre. — Sed Quadratus Felicem inter iudices o-
 stentavit, receptum in tribunal — damnatusque
 flagitiorum, quae duo deliquerant, Cumanus, &
 quies provinciae reddita.

II. ἀνέβην προσκυνήσων] *Bereschith* R. XXXII. 16.
 R. Jonathan ascendit adoraturus Hierosolymis.

13. Primus dies is est, quo Hierosolyma venit,
 secundo Jacobum vidit, IV. sequentes circa puri-
 ficationem fuit occupatus, bido detentus captiv-
 us Hierosolymis, V. postquam Caesaream venis-
 set die, caussam dicit i. e. decimo tertio.

13. παραστήσαι] *Philo* O. M. p. 22, 50. ὅπρ σαφί-
 σματα παρίσταται. p. 25, 4. ἐναργίστα παρίστω. *Her-
 mogenes* π. Κεφαλαίων. ὃ δὲ τέτοις ἑκάστῳ ἐστὶ, σαφῶς
 παραστήσω. *Antoninus* IV. 21. εἰ τις μὲ ἐξελέγχαι, καὶ
 παραστήσαι μοι, ὅτι ἐκ ὁρῶς ὑπολαμβάνω ἢ πρῶσσω,
 χαίρειν μεταθήσομαι. *Plut.* de lib. Educ. p. 7. ἔχω
 δὲ δι' εὐκρίτους παραστήσαι τὴν ἐμαυτῷ γάμην *Philo* in
 Flacc. p. 518, 25. ἵνα αὐτῇ τὴν μοχθηρίαν ἀποδιδόται
 παραστήσω. *Artemidorus* II. 33. σαφῶς τὰς ἀποδεί-
 ξεις παραστήσαι. *Tatianus* ad Graec. διὰ τέτο προεθυ-
 μήθη ἀπὸ τῶν νομιζομένων παρ' ὁμοῦ τιμίων παριστῶν, ὅτι
 τὰ μὲν ἡμέτερα σωφρονί. Clare & liquido demonstra-
 re & ob oculos ponere.

14. πατρὶ] *Ammonius*. πατὴρ, τὰ ἐκ πατέρων εἰς
 υἱὸς χωρῆντα· πατριχοὶ δὲ οἱ φίλοι καὶ ξῖνοι πάτρια δὲ
 τὰ τῆς πόλεως ἔθη. *Etymol.* πατρίσιος ὀνομα κτητικόν —
 διαφέρει δὲ τῷ πατρίσιος πατρίσιος γὰρ λέγεται ὁ παρὰ τῇ
 συνουσίᾳ πατρίσιος τὸ κτητικόν, εἰς πατρίσιος δὲ ὅλος,

πατρίων κτήμα. *Thomas*. πατρίαι τὰ ἐκ πατέρων εἰς υἱὸς
 χωρῆντα, καὶ πατρίαι φίλοι· πάτρια δὲ τὰ τῆς πόλεως ἔθη.
Diog. L. Solon. I. 55. ὁ τὰ πατρίαι κατεδιδόκεας. *A-
 naxag.* II. 6. ὅς γε τὰ πατρίαι παρεσχάρισε τοῖς οἰκείαις.
Lucianus Dial. mer. VII. εἰ κύριος γίνωμαι τῶν πα-
 τρίων. *Timon.* 12. πατρίων αὐτῷ φίλοι ὄντα. *Scyth.*
 4. ἀλλὰ πρὸς ἀνέμους καὶ Ζαυρόλιδος πατρίων ἡρῶν θεῶν.
 patriae encom. 6. de Sole, καὶ τέτοι τοι θεῶν εἶνε καὶ
 κοινός ἐστι, ἀλλ' ἔν ἐκάστῳ νομιζέσθαι πατρίων. *Herodotus*
 I. 8. 1. τιμὴν πᾶσαν ἀπένεμε τοῖς πατρίαις φίλοις. 4.
 τὸς τε πατρίαις φίλοις πρῶτος διαβάλλειν ἤρετο. *Moscho-
 pulus*. πάτρια ἔθη τὰ τῆς πόλεως· πατριχοὶ φίλοι· καὶ πα-
 τρίαις κλήρες. *Suidas*. πατρίαι λέγουσιν οἱ ῥήτορες, ὅταν αὐ-
 τοὶ ὁ λόγος ἢ περὶ χρημάτων ἢ τόπων. *Pollux* II. ἡ δὲ
 πατέρων κτήσις πατρίαι, πατρικὴ, πατριος, προγονικὴ,
 καὶ ἱερα πατρίαι καὶ πάτρια καὶ προγονικά. *Lucianus* So-
 loecist. 5. ἱκανὴ ἔχω τὰ πατρίαι h. e. acquiesco pa-
 triae legibus & consuetudinibus. *Euripides* Phoe-
 niss. 607. ὃ θεῶν βαιμοὶ πατρίαι. *Schol.* πατριχοὶ. *Xe-
 nophon* πατρίαι καὶ μητρίαι θεοί. *Thucydides* II. 71.
 μάρτυρας δὲ τὰς θεῶν τὰς ὁρκίαις τότε γνωρίαις ποιούμενοι,
 καὶ τὰς ἡμετέρας πατρίαις, καὶ ἡμετέρας ἐγχωρίαις. *Æn.*
 IX. 747. Di patrii quorum semper sub numine
 Troja est. *Macrobius* Sat. III. 4. Addidit Higinus
 in libro, quem de Dis penatibus scripsit, vocari eos
 θεῶς πατρίαις. Sed nec hoc Virgilius ignoratum reli-
 quit: Di patrii, fervate domum, fervate nepotem.
Æn. II. 702. *Curtius* IV. 10. Tyriotes adfirmare
 per deos patrios, nihil in eam gravius esse consul-
 tum. — ad coelum manus tendens, Di patrii,
 inquit, primum mihi stabilite regnum, deinde, si
 de me jam tranfactum est, precor, ne quis Asiae
 rex sit, quam iste. 14. credite nunc omnes tende-
 re ad vos manus, implorare patrios deos — pre-
 cor vos per patrios deos. VI. 12. purganti deinde
 se, deosque patrios testes fidei suae invocant. *Ap-
 plesides* in Apellam p. 68. θεοὶς γνωρίαις τε καὶ πα-

τοῖς χι' ἢ νόμον ἢ ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις· Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸ Θεόν, ἦν ἡ 15
αὐτοῖς ἔτοι προσδέχον, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε ἡ ἀδίκων. Ἐν 16
τέτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκήσας, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν· πρὸς τὸ Θεόν ἡ τὰς ἀνθρώπων
διαπαντός. Δι' ἐτῶν δὲ πλείονων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθν' μου 17
ἡ προσφοράς. Ἐν οἷς εὖρόν με ἠγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, ἡ μὲν ὅχλῳ, ἡ δὲ μὲν δογύβῃ, 18
τινὲς ὑπὸ τῇ Ἀσίας Ἰουδαίῳ. Οὐδ' ἔδει· ὅτι σὺ παρῆναι, ἡ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν 19
πρὸς με. Ἡ αὐτοῖς ἔτοι εἰπάτωσαν, ἡ εἴ τι· εὖρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, γάντ' μου ὅτι 20
τῷ συνεδρίῳ· Ἡ αὖτε μίας ταύτης φωνῆς, ἡς ἔκραξα ἕως ἐν αὐτοῖς· Ὅτι αὖτε ἀνα- 21
στά-

~ ἔχων

~ δεῖ

~ τί

τ'] — 56.

χ'] + τοῖς E 5. 6. 8. 15. 18. 25. 29. 31. 36. 37. 40. *Theophylactus*, probante J. A. Bengelio.ἐν] — A 1. 4. 10. 17. 19. 20. 21. 43. 47. Editio Complut. *Erasmi*, *Stephani*, *Bogardi*. *Plantin*. *Genev*, *Wechelii*, *Bengelii*, *Colinaei*. Versio *Copt.* *Oecumenius* ed. *Theophylactus*.

ἐν τοῖς προφήταις] τὰς προφῆτας T. Beza.

15. εἰς τὸ Θεόν] πρὸς Θεόν C.

ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν δικαίων τε ἡ ἀδίκων] — 25.

νεκρῶν] — AC 40. Versio *Vulg.* probante J. Millio prol. 977. 16. ἐν τέτῳ] ἐν τέτῳ J. Pricaeus, P. Junius.δε] ἡ ACE 15. 40. Versio *Vulg.* *Syr.* utraque. 31. + ἡ 5. 7. 8. 25. 31. 32. 36. *Theophylactus*.

ἔχων] ἔχων 1. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 24. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32.

33. 36. 37. 45. 46. 47. Editio *Complut.* *Plantin*. *Stephani* 1. *Bengelii*. *Chrysostomus*, probante J. Millio prol. 1106.πρὸς] + τὰ 3. 4. 23. 32. 33. 37. 38. 46. 56. *Chrysostomus*.

πρὸς τὸ Θεόν ἡ τὰς ἀνθρώπων διαπαντός] διαπαντὸς πρὸς τὸ Θεόν ἡ τὰς ἀνθρώπων E.

παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθν' μου ἡ προσφοράς] ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθν' μου παρεγενόμην ἡ

προσφοράς AC 31. 40. Versio *Vulg.* ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθν' μου ἡ προσφοράς παρεγενόμην E.

18. οἷς] αἷς ACE 5. 7. 13. 36. 40.

εὖρον] ἦυρον E.

14. 15. 18. a prima manu. 25. 29. 31. 36. 40. Versio *Copt.* *Syr.* utraque. *Theophylactus*. + δὲ τ' ACE14. 15. 18. a prima manu. 25. 29. 31. 36. 40. Versio *Copt.* *Syr.* utraque. *Theophylactus*. + τ' 23. *Codices Stephani*.

τινὲς ὑπὸ τῇ Ἀσίας Ἰουδαίῳ] — J. Millius prol. 978.

Ἰουδαίῳ] Ἰουδαίων AE *Codices Stephani* 14. 18. 28. 27. 29. 36. Versio *Syr.* utraque. *Theophylactus*.19. ἐδεῖ] δεῖ 1. 2. 4. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 45. 46. 47. Editio *Complut.* *Erasmi*, *Stephani*, *Genev*. *Plan-*tin. *Bogardi*, *Wechelii*, *Colinaei*, *Bengelii*. Versio *Arab.* *Chrysostomus*, *Oecumenius*.

ἐπὶ] ὑπὸ 40.

μου] ἐμοι AE.

20. ἡ] — ACE 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 25. 26. 27. 29. 30. 31. 32. 33.

33. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 47. 56. Editio *Complut.* *Bengelii*. Versio *Syr.* *Copt.* *Arab.* *Chrysostomus*, *Theophy-*

lactus, probante H. Grotio, J. Pricaeo, J. Millio prol. 978. εὖρον] ἦυρον E.

πρῶτος. *Corn.* *Nepos* *Themist.* 7. *Dii publici patrii*& *penates*. *Inscriptio*. *Θεῶν πατρῶων*. *Dis paternis*.*Apollodorus* III. 2. τῶν πατρῶων ὑπομνησθεὶς *Θεῶν*. *Jos.*

A. XVIII. 8. 2. τῷ πατρίῳ νόμῳ. & 5.

15. ἐλπίδα ἔχων] *Isoctates* ἡδμεῖαν εἶχον ἐλπί-δα τῷ βίῳ. *Thucydides* VIII. 48. πολλὰς ἐλπίδας εἶχον.*Euripides* *Aceft.* 139. νῦν δὲ τίνα βίῳ ἐλπίδα προσδέχο-μαι; *Sadduceae* resurrectionem negabant, *Phari-*

saecorum multi negabant resurrectionem impiorum.

16. ἐν τέτῳ δὲ] *Lucianus* *Contempl.* 14. ἐν τοσού-

τῳ δὲ ἐπαίρισθων. interea.

ἀσκήσας] *Lucianus* D. D. VII. καθαρίζων ἀσκήντα.*Arrianus* *Epict.* II. 16. ἡσκησας ἐν ταύταις ταῖς ἀπο-κρίσεσιν. *Simplicius* ἐν τούτοις ἀσκημένος τις.*Thucydides* I. 71. θρώμεν δ' ἂν ἀδίκον εἶδεν, ἕτε πρὸς*Θεῶν* τῶν ὀρίων, ἕτε πρὸς ἀνθρώπων τῶν αἰσθανομένων.*Schol.* ἔμπροσθεν.18. *Libanius* O. XIII. p. 417. A. εἰσι δὲ οἱ δι'

ἀδίκων θανάτων ἐπὶ τινὸν ἦγον Ἀσίας.

21. περὶ μίας ταύτης φωνῆς] *Antipho* ap. *Stobae.* 44.

ἡ δικαίον — ἔργα ὁρθῶς πράξαντα διὰ ῥήμα ἀπολίσθαι.

Philo de *Legg.* Spec. T. 2. p. 326, 45. ἡ δὲ

μῆτε κατεκρινώθησαν, μῆτε ζηλωταὶ τῶν ὁμοίων ἐγένοντο.

— τίνας χάριν ἀναιρήσονται; ἡ δὲ ἐν τέτῳ μόνον, ὅτι

συγγενεῖς εἰσι.

22. ἀνεβάλλετο] *Galenus* de *Complex.* II. ἀναβάλλ-ομαι, τό γε νῦν, διελεύθ[η]ν ἀπόδειξιν] *Plut.* *Camill.*

p. 148. C. ὡς τὰς κρίνοντας ἀπορεῖν, καὶ πολλάκις ἀνα-

βάλλεσθαι τὴν δίκην. *Lexicon Psalm.* ἀνεβάλλετο, ὑπερέ-βητο. *Thomas*. ἀνεβαλόμενος, ἔχῃ ὑπερέβητο. Ἀριστοφῆς ἐν*Θημοκλέῳ*· εἰς τὴν ὑπεραίαν, ὡς εἰκόσι, ἀνεβάλλω. *Etymol.*

ἀναβάλλομαι, ὑπερτίθεμαι, καὶ βραδύνω, ὡς τὸ· Μη ἀνα-

βάλλω, πάτερ. *Herodotus* III. 85. ἄρῃ μηχανάσασθαι,

καὶ μὴ ἀναβάλλεσθαι, ὡς τῆς ἐπίσης ἡμέρας ὁ ἄγων ἡμῶν

ἐστίν. *Xenophon* *Hell.* VI. τότε μὲν ἀνεβάλλοντο τὴνἀπόκρισιν. *paed.* VIII. ἐπεὶ δὲ ἀκόσμων αὐτῶν, πάλιν χρό-νον ἀνεβάλλετο τὴν διαδικασίαν. *Hell.* I. αἱ ἀνεβάλλοντοτὸ μοι διαλεχθῆναι. *Plut.* *Themist.* p. 120. E. πᾶςἀνεβάλλετο — εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην. *Aeschines* in *Cte-*siph. ἀλλ' εἰς τίνα καιρὸν ἀνεβάλλω καλλίως; *Glossar.**Craftinatio* ἀναβολή, ὑπέρθεσις. *cunctatio*, ἀναβολή,μέλλησις. *Plut.* *Caes.* p. 738. A. ἀναβαλίσθαι τὴν σύγ-κλητον. *Gregorius* in *Basil.* ἡ δὲ τῷ Θεῷ μαχαίρῃ ἐσιδι-

βῆτα ἔτι, καὶ ἀνεβάλλετο. καὶ τὸ τόξον ἐτίνατο μὲν, κατ-

εἶχετο δὲ. *Basilus* μὴ τοῖνυ ἀναβάλλων ἡμέραν ἐξ ἡ-μέρας. *Proverb.* *Plut.* adscript. ὁ Βυζῆς ἀνεβάλλετο μέχριτελευτῆς τὴν ἀπόφασιν. *Zenobius* II. 77. 86. Βυζῆς δι-

κάζει. ἐπὶ τῶν τὰς δίκας ἀναβαλλομένων αὐτὸ καὶ ὑπερτίθε-

ται. *Plut.* *Apophth.* Lac. p. 236. C. ὑπερτίθεμαιπολλάκις συντυχῶν ἀνεβάλλετο. *Gloss.* differo, ἀναβάλλ-

ομαι.

διαγνώσομαι] *Lyfias* περὶ σκη. ὁμῶν τοῖς διαγνωσμέ-

νοις περὶ τῷ πράγματι. — οἷον καὶ διαγνώσκω ἡμιλ-

λον περὶ τῷ πράγματι. *Dionysius Hal.* II. 14. τῷ δὲ

συνεδρίῳ τῆς βαλῆς τιμῆν καὶ δυναστείαν ἀνέθηκε τοιαύτη, περὶ

παντός ὅτε ἂν εἰσῇ βασιλεὺς διαγνώσκων τε, καὶ

ψήφον ἐπιφέρειν, καὶ ὅτι ἂν δόξη περὶ τοῖς πλάσι, τῷ

δικῶν — τῷ δὲ δημοτικῷ πλῆθει — ἐπὶ τῷ περὶ

πλάσι

- 22 τῶσδε νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑπ' ὑμῶν. Ἀκῆσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλλει αὐτῆς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ πρὸς τὸ οὗδ', εἰπὼν· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος παῖδα βῇ, συναγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. Διαταξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸ Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα καλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς συναγρόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρυσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἔστη Ἰσθαία, μετεπέμψατο τὸ Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτὸν περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Διαλεγόμενος δὲ αὐτὸν περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τῶν κριμάτων τῶν μέλλοντων

ἐν ἰμοῖ] — A. 40.

ἐπὶ τῷ συνεδρίῳ] ἐν τῷ συνεδρίῳ 1.

21. ταύτης φωνῆς] φωνῆς ταύτης E. Theophylactus.

ἐκράζει] ἐκκραζα A 1. 11. 16. 19. 31. 32. 40. 46. 56. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed. Theophylact.

ἕως ἐν αὐτοῖς] ἐν αὐτοῖς ἕως ACE 40. Versio Vulg. Copt. Theophylactus.

ὑπ' ἰφ' AC 31. 40. Versio Syr. ὑμῶν] ὑμᾶς 36.

22. Ἀκῆσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλλει αὐτῆς] ἀνεβάλλει δὲ αὐτῆς ὁ Φῆλιξ ACE 14. a prima manu. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 978.

Φῆλιξ] Φίλιξ 1. 3. 17. Editio Complut. etiam comm. 24. 25. 27.

ἀνεβάλλει] ἀνέβαλλει 37. Editio Complut.

ἀνεβαλε Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Bogardi.

αὐτῆς] + καὶ 11.

εἰπὼν] εἰπας AC. + ὅτι E.

Λυσίας ὁ χιλιάρχος] ὁ χιλιάρχος Λυσίας 31.

καταβῇ] + ἀκριβέστερον 7. 27. 29.

23. τε prius] — ACE 36. 40.

ἑκατοντάρχῃ] ἑκατοντάρχη E 2. 13. 30. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed.

τηρεῖσθαι] τηρεῖν 33.

τὸ Παῦλον] αὐτόν ACE 13. 15. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. probante J. Millio prol. 978. & J. te posterior] δε 31.

ἰδίων] Ἰσθαίαν Editio Erasmi 1. Ald.

αὐτὸν ὑπηρετεῖν] ὑπηρετεῖν αὐτῷ E. + αὐτῷ 31.

ἢ προσέρχεσθαι] — AC. 13. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. probante J. Millio prol. 978. J. A. Bengelii:

24. ἡμέρας τινὰς] τινὰς ἡμέρας ἸΑΒ.

Δρυσίλλῃ] Δρυσίλη 2. 30. Δρυσίλη 28.

γυναικὶ αὐτοῦ] ἰδία γυναικὶ 31. 32. 36. 40. Edit. Complut. Plant. Versio Syra posterior in margine. Ammonius.

probante J. A. Bengelii. ἰδία αὐτῷ γυναικὶ 25. γυναικὶ CG. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 19. a prima manu.

20. 21. 23. 26. 27. 30. 33. 35. 37. 38. 45. 46. 47. 56. ἰδία γυναικὶ αὐτῷ A. 4. 14. 15. 18. probante

J. Millio prol. 978. γυναικὶ ἰδία Editio Genev.

Ἰσθαία] + παρακαλέσθαι ὅπως ἰδῇ τὸν Παῦλον, & ἀκῆσθαι τὸν λόγον, ὡς οὖν ἐβέβητο ἰκανὸν ποιῆσαι, ἐποίησεν τότε

Versio Syra posterior in margine. τὸ εἰς Χριστὸν πίστεως] τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν 16.

Χριστὸν] + Ἰησοῦν EG. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 15. 18. 21. 24. 25. 26. 27. 28. 31. 32. 33. 35. 36. 38. 40.

Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Copt. Vulg. Syra posterior, Æthiop. Arab.

25. κρίματ' αὐτῷ μέλλοντ' αὐτῷ] κρίματ' αὐτῷ AC. 15. 31. 40. Chrysostomus.

πολέμῳ διαγινώσκων. Judicis est causam cognoscere, & cognitam definire ac terminare; vis pendet a diā.

His auditis ampliavit eos, aliquantum accusatione jam cognitione instructus eorum, quae ad christianam sectam pertinent.

23. Polybius p. 1125. ἦσαν δὲ τῶν προσβυτῶν ἰδιοὶ μὲν τῷ Σελεύκῃ, καὶ ταύτης τῆς υποθέσεως. Sup. IV. 23. Alii mittebant, quae Paulo erant necessaria, alii ipse afferebant. Jos. A. XVIII. 6. 7. de Agrippa captivo. συγχωρεῖσθαι, καὶ ἀπελευθέρων καὶ φίλων εἰσόδους τῆς ἄλλης ρασιῶν ἢ τῷ σώματι γένοιτ' ἂν εἰσῆσθαι τε ὡς αὐτὸν φίλος τε Σίλας — τροφὰς εἰσκομίζοντες, αἷς ἔχαιρε, καὶ δὲ ἐπιμηλείας πάσης ἔχοντες, ἰματῶν τε κομίζοντες.

24. Jos. XIX. 9. 1. Ἀγρίππας μὲν ὁ βασιλεὺς τρόπῳ τοιαύτῳ κατέσχευε τὸν βίον, γένει δὲ αὐτοῦ καταλείπτο υἱὸς μὲν Ἀγρίππας, ἄγων ἔτος 12. τρεῖς δὲ θυγατέρες, αὐτὴ μὲν Ἡρώδης τῷ πατρὶ ἀδελφῇ γυνάμνητο Βερίκη, τὸ 15. ἔτος γεννηθεῖσα, παρθένος δὲ ἦσαν αἱ δύο Μαριάμνη τε καὶ Δρυσίλλα, δικαίης μὲν ἡ ἑτέρα, ἐξ αἷσθαι δὲ Δρυσίλλαν καθαρολογητο δὲ ὑπὸ τῷ πατρὶος γάμου, Ἰελίω μὲν Ἀρχιελάῳ τῷ χιλιεὶ παιδὶ Μαριάμνη, Δρυσίλλα δὲ ἐπιφανεῖ, τῷ δὲ τῆς Κομμαγενῆς βασιλείας Ἀντιόχῃ υἱὸς ἦν ἔτος. XX. 7. 1. λαβὼν δὲ τὴν δαριὴν παρὰ τῷ Καίσαρι Ἀγρίππας. ἐκδίδωσι πρὸς γάμον Ἀζίζῃ τῷ Ἑμισῶν βασιλεῖ περιτέμνεσθαι φίλισταν Δρυσίλλαν τῇ ἀδελφῇ. Ἐπιφανὴς γὰρ ὁ Ἀντιόχῃ τῷ βασιλεῖ παῖς παρητήσατο τὸν γάμον, μὴ βεληθείς εἰς τὰ Ἰσθαίων ἔθνη μεταβαλεῖν, καίπερ τότε ποιῆσειν προϋποσχόμενος αὐτῇ τῷ πατρὶ. 2. Διακλύεται δὲ τῇ Δρυ-

σίλλῃ πρὸς τὸν Ἀζίζον οἱ γάμοι μετ' οὐ πολὺν χρόνον, τοιαύτης ἐμπειρίας αἰτίας. Καθ' ὃν καιρὸν τῆς Ἰσθαίας ἐπετρόπευσε Φῆλιξ, διασάμενος ταύτην, καὶ γὰρ ἦν κάλλιπα τῶν διαφύρεσθαι, λαμβάνει τῆς γυναικὸς ἐπιθυμίαν, καὶ Σίλωνα ὀνόματι τῶν αὐτῶν φίλων, Ἰσθαίων, κύριον τὸ γένος, μάγον εἶναι σκηπτόμενον, πέμπων πρὸς αὐτὴν ἐπιτετο ἄνδρα καταλατῶσαι αὐτῷ γήμασθαι, μακαρίαν ποιῶσιν ἐπαγγελόμενος, μὴ ὑπερηφάνισαν αὐτόν· ἡ δὲ κακῶς πράττεισα, καὶ φυγεῖν τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς Βερίκης βελομένη φθόνον, δια γὰρ τὸ κάλλος παρ' ἐκείνης ἐν ἑκ ὀλίγοις ἐβλαπτετο, παραβῆναι τότε πάτρια νόμιμα πέιεται, καὶ τῷ φίλικῃ γήμασθαι, τεκῶσα δὲ ἐξ αὐτῶν παῖδα προσηγόρευσε Ἀγρίππας· ἀλλ' ὃν μὲν τρόπον ὁ νεανίας ἐκείνος σὺν τῇ γυναικὶ κατὰ τὴν ἐκτύρωσιν τῷ Βεσβίῳ ὄρεσ ἐπὶ τῶν Τίτῃ Καίσαρι χρόνον ἠφάνισθη, μετὰ ταῦτα δηλώσω. Suetonius Claud. 28. Liberatorum praecipue suspexit — Felicem, quem cohortibus & alis provinciaeque Judaeae praeposuit, trium reginarum maritum. Tacitus H. V. 9. e libertis Antonius Felix per omnem saevitiam ac libidinem jus regum fervili ingenio exercuit.

25. ἐγκρατείας] Gal. V. 22. Sextus Empir. a. Phys. I. 153. ἐγκράτεια γὰρ ἐστὶ διάθεσις ἀνυπερβάτος τῶν κατ' ὄρθον λόγων γιγνομένων, ἢ ἀρετὴ ὑπέραν ποιῶσα ἡμᾶς τῶν δυνάμεων εἶναι δυσάποσχέτων. Ἐγκρατεύεται γὰρ φασί, ἐκ ὁ θανάσιος γὰρ ἀπεχόμενος, ἀλλ' ὁ Λάιδος καὶ φρούρος, ἢ τινος τοιαύτης, δυνάμενος ἀπολαύσαι, εἴτα ἀπεχόμενος. Huic virtuti opponitur ἀκρασία 156.

τῷ κρίματι τῷ μέλλοντι] Ubi etiam illi, qui nunc iudices sedent, iudicandi erunt.

2 ρείας. Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ δεξιερὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῷ Ἰουδαίων καὶ τῷ Παύλῳ, καὶ
3 παρεκάλων αὐτὸν, Αἰτμήνιοι χάριν κατ' αὐτῷ, ὅπως μεταπέμψῃ αὐτὸν εἰς Ἱερου-
4 σαλήμ· ἐνέδραν ποιῶντες ἀνελεῖν αὐτὸν καὶ τὴν ὁδόν. Ὁ μὲν Φῆτος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι
5 τὸ Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, αὐτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. Οἱ ἐν δυνατοὶ ἐν
ὑμῖν, Φησί, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τῷ τῷ, κατηγορεῖτωσαν αὐτῷ.
6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας ~ πλείους ἢ δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύ-

ριον

~ ἢ πλείους ὁκτώ

αὐτὸν] + οἱ τιν' ὕμνῳ πεποιηκότες, κατὰ τὸ δυνατὸν, ἵνα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν γένηται Versio Syra posterior in marg.
3. κατ'] παρ' C. ut videtur. 7. 14. a prima manu. 18. 36. Versio Syr. Codices Latini.
ἱεροσόλημ] ἱεροσόλυμα E 32.
4. ἐν Καισαρείᾳ] εἰς Καισάρειαν ACE 40.
μέλλειν] — E.
5. δυνατοὶ ἐν ὑμῖν φησὶ] ἐν ὑμῖν, φησὶν, δυνατοὶ ACE. 31. 40. Chrysostomus.
ἐστὶν] + ἄτοπον 5. 6. 7. 8. 27. 36. Versio Syr. utraque.
τῷ τῷ] ἄτοπον AE 4. ex emendatione. 15. 18. 19. ex emendatione. 32. 40. Editio Bezae 3. 4. 5. Versio Corp.
Bezae. — Versio Vulg. J. A. Bengelius in Gnom. + ἄτοπον 31. Editio Complut.
6. ἐν αὐτοῖς] — Versio Syra posterior, & habet in margine.
ἡμέρας] + οὐ AC 6. 7. 8. 13. 15. 18. 27. 29. 31. 36. Editio Bezae 3. 4. 5. E. Schmidii. Versio Vulg.
Corp. Berolin. Bezae, Belg. Lucifer. probante H. Grotio. J. A. Bengelio in Gnom. Decem dies tempus breve designant.
Philostatus. . . ὁκτὼ ἡμέρας ἢ δέκα. Gen. XXIV. 55. Num. II. 19. Dan. I. 12. 15. 14. Amos. V. 3. 6. Apoc.
II. 10. 1. Sam. XXV. 38. Ut cunctationi & tarditati Felicis opponatur. Unde consequitur legendum οὐ πλείους.
πλείους] + ὁκτὼ ACE 6. 7. 8. 13. 15. 19. ex emendatione. 25. 27. 29. 31. 36. 37. 40. Versio Vulg. Syr.
utraque, Corp. Aethiop. Berolin. Lucifer. probante H. Grotio. J. Millio prol. 919. J. Pricaeo. J. A. Bengelio in Gnom.
πλείους 38.
δέκα] ὁκτὼ 32. 42. Editio Complut. Plantin. Genev.
τῷ] + δὲ 37. 56.
Καισάρειαν] + καὶ A. Versio Syr.
ἐπαύριον] + καὶ 36.

βαίνουσιν, φήλικος κατηγοροῦντες· καὶ πάντως ἂν ἐδιδάκει
τιμωρίαν τῶν εἰς Ἰουδαίαν ἀδικημάτων, εἰ μὴ πολλὰ αὐτὸν
ὁ Νέρον τ' ἀδελφῷ Πάλλαντι παρακαλῶντι συνιχρόνισεν,
μαλίστα δὲ τότε διὰ τιμῆς ἔχον ἱκύνον. Herodianus IV. 8.
11. ἢν αὐτῷ τις τῶν ἀπειληθέντων Φίλτατος φῆτος μὴ ἵναμα.
χάριτας κατατίσθαι] Moeris. χάριν, Ἀττικῶς· χά-
ριτα Ἑλληνικῶς. Thomas. χάρις καὶ ὄνομα θεῶς, ἕντος ἢ αἰ-
τιατικῇ ἐκ ἐκφίρεται δυσλλάβας, ὥς ἐκ' ἱκύνων, ἀλλὰ
τρυλλάβας, οὐ γὰρ χάριν λέγομεν, ἀλλὰ χάριτα. . .
ὅ τινι τὴν χάριν καταθέσ, θάψιν τὴν χάριν δίδω. Demo-
sthenes de falsat. Legat. ἄδην χάριν τέτοις κατατί-
σθαι. c. Neae. ὁμόνοος πρὸς αὐτῶν τὴν ἀνθρώπων χάριν
κατατίσθαι. Xenophon paed. VIII. χάριν ἀνδρὶ
ἀγαθῷ κατατίσθαι δεξιμένην ἂν. Herodotus VI. 41. πυ-
θόμενοι ὥς εἴη Μιλιτιάδῃ παῖς, ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα,
δεκνόντες χάριτα μεγάλην κατατίσθαι. Aristides Leuctr.
V. p. 469. πῶς ἂν ἄριστοι κατατίσθαι χάριν ἀμφοτέροις;
Panathen. I. p. 171. ἔτι ἡ χάρις θαυμαστὴ, ἢν οἰοῦνται
τῇ πόλει κατατίσθαι. Diodorus S. XI. 91. χάριν βυ-
λόμην κατατίσθαι. Libanius Epist. 533. ἐγὼ δὲ βυ-
λόμην ἂν καὶ Καλλιόπῃ τῷ τέτῳ πατρὶ κατατίσθαι χά-
ριν. 672. μὴδὲ πλείον, ἂν τότε ἂν ἰδοίκα, τὴν διδῶς, πολ-
λοῖς ἀνδ' ἐνός κατατίσθαι τὴν χάριν. 890. σὺν ἔργον, ὃ ἄρι-
σι, γνέσθω τῇ περὶ τέτῳ ὀργῇ χάριν κατατίσθαι τῷ τῶν
ἱλλήνων γένει. 1215. χάριν οἱ κατατίσθαι. Antipho de cae-
de Herodis. τῇ πόλει τῇ ἡμετέρᾳ χάριν κατατίσθαι. Li-
ban. 914. τῷ βασιλεῖ [ἰδανόμην] κατατιπόμενος χάριν.
Dio Chryf. XXXIV. p. 420. C. τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνερ-
σίαν καὶ χάριν κατατίσθαι τῷ κρατῆτι. Plato Cratyl.
p. 269. F. χρήματα ἱκύνους τιλόντα, καὶ χάριτας κατα-
τίβημι. Herodotus VII. 178. χάριν ἀνάντων κατέ-
βητο. Aeschines c. Ctesiph. πολλὴν χάριν κατατίβημι.
Diogenes L. Solon. I. 64. καὶ τῇ πόλει χάριν κατατίβημι.
Aristides Palin. de Smyrna. p. 267. ταύτην χάριν
τῇ πόλει ὑπερφύρεσθαι πόλει κατέβητο. Herodianus II. 3.
15. ἀντιβλήτο κατέβηται χάριν. Thucydides I. 33. μὴ
ἀμνηστὴς μνηστὴς τὴν χάριν κατέβηται. Herodianus II. 3.

15. ὁπῆκα δ' ἂν ὁ πρῶτος τι δράσας ἀγαθὸν, ἀντιβλή-
τον κατέβηται χάριν. gratificari alicui, ut mutuum ab
eo beneficium exspectes, beneficium depositi vice
apud aliquem collocare.

1. ἐπιβας τῇ ἱπαρχίᾳ] Zosimus I. p. 7. οἱ γὰρ κό-
λακες — τὴν μεγίστην ἀρχὴν ἐπιβαίνουσι. Dion. ἐπιβαί-
νουν τῇ ἀρχῇ. Suscepto provinciae regimine. Demosth.
de falsat. legat. ἐκείνης, ὥς ἐπέβη τῆς Μακεδονίας.

μετὰ τρεῖς ἡμέρας] Inf. XXVIII. 17. unius diei
quiete interposita.

3. ἔνδραν ποιῶντες] Thucydides III. 90. καὶ τινα καὶ
ἔνδραν ποιούμεναι. Herodianus IV. 5. 7. διὰ πάσης
ἐνέδρας ἐπεβέλευσέ μοι. VII. 5. 8. ἔνδραν καὶ συσκευὴν
ἐξ ἐπιβουλῆς. VIII. 1. 2. μὴ τις ἐνέδραι ἐν κοιλάσιν ὀ-
ρῶν, ἢ λόχημας ὕλας τι κρύφειαι εἶν.

5. οἱ — δυνατοὶ] Thucydides I. 89. οἱ δυνατοὶ τῶν
Περσῶν. Plut. τῶν ἐν ταῖς πόλεσι δυνατῶν. Rom. p.
34. B. τὸς ἐν Ῥώμῃ δυνατῶς. Exod. XVIII. 21. Apoc.
VI. 15. Dio Xiphil. Pompejo τῶν μὴ δυνατῶν — τῷ
δὲ δήμῳ. Thucydides VII. 21. Jof. B. I. 1. εἰς τοὺς τοῖς
δυνατοῖς Ἰουδαίων ἱμπίσεως. II. 15. 2. τὸ μὴ πλῆθος —
πρὸς ὃ δίστασις οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσι, τὰς εἰρηφίας περιε-
ρήξαντο, καὶ προσπίπτοντες ἐκάστοις ἐδόντο παύσασθαι —
ἐπίσθη δὲ τὸ πλῆθος ταχέως, αἰδοῖ — τῶν παρακαλόν-
των. 16. 2. ἔνθα καὶ Ἰουδαίων οἱ τὸ ἀρχιερεῖς ἅμα τοῖς δυ-
νατοῖς καὶ ἡ βουλὴ παρῆν. 17. 1. τὸς μὴ ἀρχοντας ἅμα
τοῖς δυνατοῖς αὐτῶν ἱμπίσεως πρὸς φλῶρον. 3. Συνελθόντες ἔν
οἱ δυνατοὶ τοῖς ἀρχιερεῦσιν συνέσαντο, καὶ τῶν φαρσαίων οἱ
ἡγάρμοι. 5. τέτοις θάρσυναντες οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρ-
χιερεῦσιν, καὶ πάντες οἱ τῷ πλῆθους ἡγήματα. 21. 7.
ὁ μὴν δήμος — οἱ δυνατοὶ δὲ — καὶ τῶν ἀρχόντων τι-
νες. Philo V. Mos. T. 2. p. 95, 6. ἢ δὲ τῶν
τρεῶν ἐπιδιόξιν ἐγένετο καὶ τῷ βασιλεῖ — καὶ τοῖς ἐν
τέλει τῶν Ἀιγυπτίων, πάντων ὅν τῶν δυνατῶν συνέσαντων
εἰς τὰ βασίλεια.

συγκαταβάντες] Thomas. συγκαταβαίνοντες ἐκ ἐρῆς, ἁλ-
λὰ συγκαθῆναι, καὶ συγκαθῆναι εἰς τὸ παῖσιον.

K k k k

7. εἰ-

ριον καθίσας ἐπὶ τῷ βήματι, ἐκέλευσε τὸ Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένων δὲ αὐ- 7
τῷ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιά- 8
μαί· φέροντες γὰρ τῷ Παύλῳ, ὅτι οὐκ ἔχον ἀποδοῖξαι Ἀπολογημένους αὐτῷ· ὅτι 9
ἔτε εἰς τὸ νόμον τῶν Ἰουδαίων, ἔτε εἰς τὸ ἱερὸν, ἔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. Ὁ Φί- 9
λος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέας, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε· Θέλεις εἰς
Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ 10
τῷ

~ αἰτιώματα

7. περιέστησαν] + αὐτὸν AC. 5. 7. 15. 36. Versio Vulg. Syr. Lucifer. + αὐτῷ E 13. 18. 29. 40.
παρέστησαν 20. οἱ] — 21. καταβεβηκότες] καταβάντες 40.
αἰτιώματα] αἰτιώματα ACE 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 15. 17. 19. 20. 21. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 33.
35. 40. 45. Editio Complut. Stephani 1. Plantin. Genev. Chrysostomi.
φέροντες] καταφέροντες AC 40. Versio Vulg. Lucifer. ἐπιφέροντες E 40.
κατὰ τῷ Παύλῳ] — AC. 40. Versio Vulg. Lucifer. κατ' αὐτῷ 17. 18. Versio Syr. Copt. Æthiop. τῷ
Παύλῳ E. αὐτῷ 31.
8. ἀπολογημένους αὐτῷ] τῷ Παύλῳ ἀπολογημένους AC 17. 31. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Lucifer.
τῷ δὲ Παύλῳ ἀπολογημένους E Codices Latini. ἀπολογημένους δὲ αὐτῷ 15. 36. Theophylactus. prob. f. Millio prol. 1071.
τι] — Editio Complut. Plantin. Genev. ἤμαρτον] ἤμαρτον 27. Lucifer.
9. δὲ] οὐν A. 40. τοῖς Ἰουδαίοις θέλων] θέλων τοῖς Ἰουδαίοις ACE. 31. 40. Codices Latini.
χάριν] χάριτα A. κρίνεσθαι] κρίνεσθαι ACE 17. 40. 45.
ἐπ' ἐμοῦ] ἐπ' ἐμοῦ 3. ἐπ' ἐμοῖ 26. ἐπ' ἐμοῦ 4. 15. 16. 18. 21. 33. 36. 37. 38. 47. Chrysostomus, Theophylactus.

7. αἰτιώματα] Inf. 18. Plut. Coriol. p. 228. C. τὸ δὲ πρῶτον αἰτίαμα τῶν Ὀυελέσκων — ἰλάμβανον.

10. βήματος] Sextus Empir. a. Rhet. I. περὶ ῥητορικῆς — τὸ πλὴν ἐπ' ἀγορᾶς καὶ βημάτων ἐσταζομένης. Æschines c. Ctesiph. ὑπολαμβάνετε ὅραν ἐπὶ τῷ βήματι, ὃ νῦν ἰσηκῶς ἐστίν.

ἄλλιον] 2. Tim. I. 18. Multo melius, quam ego possum exponere.

11. πείραγμα] inf. 25. Moeris. πειραγῶς, Ἀττικῆς πειραγῶς, ἑλληνικῶς. Thomas. πείραγμα, πείραγμα — τὸ δὲ πείραγμα καὶ οἱ ἐξ αὐτῷ χρόνοι — αἱ πάθος ἐμφαίνουσι. Hermogenes de F. O. II. 8. αὐτὸς τις γὰρ πάντα, ἐφ' οἷς θαυμάζεται, φήσει, θαυμάσιον ἔστιν ἰαυτῷ πειραγῶς.

οὐ παραιτῆμαι] Hortus Adon. f. 125. a. παραιτῆσθαι ἔχοντα ἐν χρήσει ἐπὶ τῷ ἀρεῖσθαι καὶ ἀποβαλίσθαι, καὶ μὴ δέχσθαι. Euripides Rhes. 827. μή μοι κότος, ὦ ἄνα, θῆς Ἀντίτιος γὰρ ἔγωγε πάντων· εἰ δὲ χρόνον παρὰ καίριον ἔργ' ἢ λόγον πύθη, κατὰ με γὰρ ζῶντα πόνον, οὐ παραιτῆμαι. Heraclid. 1026. κτεῖν, οὐ παραιτῆμαί σε. Aristoteles Rhet. ad Alex. 30. ἂν δ' ἐπίδοξος ἢ κρίσις ἢ γνέσθαι, λεχέον· ὡς ἔτοιμος εἴ ἐν τοῖς καθήκουσιν ἢ κρίνεσθαι καὶ ἐλαγχῆς τι τὴν πόλιν ἀδικῶν, ἀποδίδωκεν ὑποτιμῶν, ἔαν δὲ οἱ ἐγκαλισσάμενοι μὴ ἐπιείκων, αὐτὸ τὸτο χρὴ σημῖον ποιεῖσθαι, διότι τὴν διαβολὴν ψευδῶς ἡμῖν κατήνευκαν. conf. sup. XXIV. 19. Andocides de mysteriis. εἰ μὴν τι ἡσέβηκα, ἢ ἐμήνυσσα κατὰ τινος ἀνθρώπου, ἢ ἄλλος τις περὶ ἐμοῦ, ἀποκτεῖναι με, οὐ παραιτῆμαι· εἰ δὲ ἔδην ἤμαρταί μοι, καὶ τὸτο ἡμῖν ἀποδύκνυμι σαφῶς, δέομαι ὑμῶν αὐτὸ φανερὸν τοῖς ἕλλησι πᾶσι ποιῆσαι, ὡς ἀδικῶς εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα καθέστη. Demades pro duodecennio. ἔαν μὴ ἔν φαίνομαι τοῖς ἐγκαλισμένοις ἄρχος, καταψηφίσασθε, μὴ φήσασθε, οὐ παραιτῆμαι· ἂν δ' οὐρίσκωμαι τῶν ἐγκαλισμένων κακωρισμῶν τῶ δικαίῳ, τοῖς νόμοις, τῷ συμφέροντι, μὴ προῖσθε με τῇ τῶν κατηγορῶν ἀμύνητι. Plut. Coriolan. p. 223. B. καὶ μηδὲν τρόπον κρίσεως, μηδὲ, ἂν ἄλλω, καλῶς παραιτῆσθαι. Cic. Tusc. II. 22. nullum genus supplicii deprecatus est, neque recusavit. Lyfias c. Simonem. ἀξίῳ δὲ, ὦ βελλή, εἰ μὴ ἀδικῶ, μηδὲ μᾶλλον συγγνώμης τυγχάνειν· ἔαν δὲ περὶ τούτων ἀποδίδωμι, ὡς ἐκ ἄρχος εἴμι, οἷς Σίμων διαμύσατο. Dionysius Hal. A. V. 29. τὸν μὴ ἔν θάνατον — οὐ παραιτῆμαι, βαλάνους δὲ, καὶ τὰς ἄλλας ὕβρεις. Appianus Syr. p. 184.

de Epaminonda. οὐ παραιτῆμαι τὸν θάνατον. Justinus I. 10. 12. Incredible proflus tanta patientia cessasse eo, quod ut eriperent Magis, mori non recusaverint. Thucydides VI. 29. καὶ ἐπιμαρτύρητο, μὴ ἀπόντος περὶ αὐτῷ διαβολὰς ἀποδίδωσθαι, ἀλλ' ἤδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικῶ. Jerem. XXVI. 14. 15. Lucianus piscat. 8. εἰ μὴ τι ἀδικῶν φαίνομαι, καὶ τὸτο περὶ ἐμοῦ γὰρ τὸ δικαστήριον, ὑφίκα δηλαδὴ τὴν ἀξίαν. Thomas. παραιτῆμαι — τὸ συγγνώμην αἰτῶ. Ter. Phorm. II. 140. Si est, patre, culpam ut Antipho in se admiserit — Non caufam dico, quin, quod meritis sit, ferat. Donatus. Rhetoricum theorema, quo uti solet, qui propositae causae fiduciam gerit. Si hoc aut illud, non oro veniam, non deprecor poenam. Curtius VI. 10. Si infidatus, poenam non deprecor. Livius L. I. Ego si quid impie in te, pater, si quid scelere in fratrem admisi, nullam deprecor poenam. Lyfias c. Dardan. νομίζω, εἰ μὴ εἴσω ἀξία θανάτου ἐργασμένοις — εἰ δὲ μηδὲν ἀδικῶς, μὴ δύν αὐτὸς ἀκρίτως ἀπολαύειν.

ἐπικαλῶμαι] Plut. Public. p. 103. A. νόμος δῆμον ἀπὸ τῶν ὑπᾶτων τῷ φεύγοντι δίκην ἐπικαλεῖσθαι διδῶν — ὃ δὲ ἐπικαλεῖται τὴν δημόρχον. Caef. p. 708. F. ὡς τὸν Ἀντώνιον ἐπικαλεῖσθαι τὴν δημόρχον. L. XLVII. 6. 7. & 8. D. L. Julia de vi publica tenetur, qui cum imperium potestatemve haberet, civem Romanum adversus provocationem necaverit, verberaverit, jufferitve quid fieri, aut quid in collum injecerit, ut torqueatur, impediatur quo minus Romae intra certum tempus addit. L. XLIX. I. 2. & 5. §. ult. D. de Appellat. Si quis apud Acta appellaverit, factus est, si dicat: appello. Constantinus M. I. 14. Cod. de Appellat. & Consuet. Litigatoribus copia est, etiam non scriptis libellis illico appellare voce, quum res poposcerit judicata, tam in civilibus quam in criminalibus causis. XLIX. 5. 2. D. ante fententiam appellari potest, si quaestionem in civili negotio habendam iudex interlocutus sit: vel in criminali, si contra leges hoc faciat.

12. μετὰ τῷ συμβουλῇ] Valerius Max. VIII. 2. De qua re C. Aquilius Iudex adductus, adhibitis in consilium principibus civitatis, prudentia & religione sua mulierem repulit.

13. Ἀγρίππας — καὶ Βερνίκη] Plus. Cap. Graec. p.

τῷ βήματι Καίσαρος ἐξῶς εἰμι, ὃ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους ἐδὲν ἠδίκησα, ὥς καὶ
 11 σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, ὃ ὁ Θεὸς
 12 τῷμαί τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ ἐδὲν ὅστιν ὦν εἶτοι κατηγοροῦσί μου, ἐθέλεις με δύναιτο αὐτοῖς
 13 ἀπεκρίθην Καίσαρα ἐπιτάλῃσαι. Τότε ὁ Φῆτος, συλλαλήσας με τῷ συμβουλῇ,
 ἀπεκρίθη Καίσαρα ἐπιτάλῃσαι; ὅτι Καίσαρα πορεύσῃ. Ἡμερᾶν δὲ διαγενομένων
 τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τῷ
 Φῆ-

10. ὁ] — Α.

τῷ] — 21.

11. γδ] ὦν ACE 15. 17. 18. 27. 36. Versio Corp. Chrysostomi.

καὶ] * E. 29. Versio Syr. Vulg.

αὐτοῖς] + ἐν ἐμοὶ Versio Syr. utraque.

ἐμοῖς] τούτοις 15. 18. 36.

12. συλλαλήσας] λαλήσας 18. 45. 46.

καίσαρα ἐπιτάλῃσαι] — 33. 36.

ἐπὶ] πρὸς 23. 33. 36.

13. διαγενομένων] γενομένων 4.

τινῶν] — 1. 36. Versio Syr. utraque. τιῶν 3.

κατήντησαν] κατήτησαν C.

ἀσπασόμενοι] ἀσπασάμενοι AE. (sed Versio Latina: salutandum.) 1. 33. 45. Lectionar. 2. Theophylactus.

ἐπὶ τῷ βήματι Καίσαρος ἐξῶς] ἐξῶς ἐπὶ τῷ βήματι Καίσαρος 21.

Ἰουδαίους] + μὲν 33. ἐπιγινώσκεις] γινώσκεις C. 2. 30.

τοῖς] τῷ 1. 18. 31. 47. Theophylactus.

οἱ] — 16. 23. 37. probante J. Millio prol. 1437.

συμβουλῇ] συμβόλῃ 18.

ἐπιτάλῃσαι] ἐπιτάλῃσαι E.

καίσαρα posterius] + καὶ 27. 29.

διαγενομένων τινῶν] τινῶν διαγενομένων 40.

Βερνίκη] Βερνίκη C. Codices Latini: ita Libanius Ep. 1011.

292. E. ὁ γὰρ ἀπὸ τῷ φ. τῷ β. χρῶνται Δελφοὶ, καθάπερ
 Μακιδόνες, ἔβλινον καὶ Βαλακρὸν καὶ Βερνίκην λέγοντες.
 Elianus V. H. X. 1. Φερνίκη, Stephanus. Βερνίκη. Plut.
 Pyrrh. p. 385. A. τῇ δὲ Βερνίκῃ. Lucull. p. 503. A.
 γάμους δύο — Βερνίκη μὲν ἐκ χιῶ. Suetonius Tit. 7.
 Suspecta in eo etiam luxuria erat — nec minus
 libido propter — insignem reginae Berenices a-
 morem, cui etiam nuptias pollicitus ferebatur —
 Berenice statim ab Urbe dimisit, invitus in-
 vitam. Tacitus H. II. 2. fuere qui accensum deside-
 rio Berenices reginae vertisse iter crederent, neque
 abhorrebat a Berenice juvenilis animus. 81. mox
 per occultos suorum nuncios excitus ab urbe Ag-
 rippa, ignaro adhuc Vitellio, celeri navigatione
 properaverat; nec minore animo regina Berenice
 partes juvabat, florens aetate formaque, & seni quo-
 que Vespasiano magnificentia munerum grata. Ju-
 venalis VI. 155. Adamas notissimus, & Berenices
 in digito factus pretiosior, hunc dedit olim Barbarus
 incestae dedit hunc Agrippa forori, observant
 ubi festa mero pede Sabbata reges, & vetus in-
 dulget senibus clementia porcis. vid. supr. in XXIV.
 24. Jof. A. XVIII. 5. 4. Κύπρις [Phaëlis Herodis
 M. fratris filiae] δ' ἐξ Ἀγρίππας μὲν ἄρσενος γινόντας
 δύο, θυγατέρας δὲ τρεῖς, Βερνίκη, Μαριάμνη, Δρασίλλα.
 Ἀγρίππας δὲ καὶ Δρῶτος τοὺς ἄρσενις ὀνόματα. XIX. 9.
 ὁ δὲ τῷ τιθεῖστος υἱὸς Ἀγρίππας ἐπὶ Ῥώμῃς ἦν, ἐν τῷ χρό-
 νῳ τότε τριφύμενος παρὰ Κλαυδίου Καίσαρι. XX. 6. 3.
 καὶ περιγέγοντο τῶν Ἰουδαίων [οἱ Σαμαρείταις] εἰ μήτηρ Ἀ-
 γρίππας ὁ νιώτερος ἐν τῇ Ῥώμῃ τυγχάνων — ἐδέσθη πολ-
 λα τῆς τῷ Αυτοκράτορος θυγατρὸς Ἀγριππίνης παύσαι τὸν
 ἄνδρα. 7. 1. τῆς δὲ ἀρχῆς ἐβ. ἔτος ἡδὴ πεπληρωκὸς [Claudius]
 δαυρεῖται τὸν Ἀγρίππαν τῇ φιλιππεῖ τετραρχίᾳ καὶ
 Βαταναιᾷ, προσθεὶς αὐτῇ τὴν τραχανίτην σὺν Ἀβίλῃ, Λυσαν-
 νίᾳ δὲ αὐτῇ ἐγγυῖον τετραρχίαν τὴν χαλκίδας δ' αὐτὸν ἀφαι-
 ρίται, δυναστεύσαντα ταύτης ἔτη δ. 1. 1. ὁ νιώτερος Ἀγ-
 ρίππας, ὁ τῷ τελευτηκτότος παῖς — ἐτύγχανε δὲ ἂν
 παρὰ Κλαυδίου Καίσαρι, καθὼς καὶ πρότερον εἶπομεν, πα-
 ρακαλεῖ τὸν Καίσαρα συγχωρεῖν τοῖς Ἰουδαίοις, ἅπερ ἐξῆς
 περὶ τῆς ἱερᾶς εὐλῆς. XIX. 5. 1. λύει δὲ καὶ Ἀλεξάν-
 δρον λυσίμαχον τὸν Ἀλαβάρχη — καὶ αὐτὸς υἱὸς Βερ-
 νίκης τὴν Ἀγρίππην γαμῶν θυγατέρα. καὶ ταύτην μαν, τελευ-
 τῇ γὰρ Μάρκος ὁ τῷ Ἀλεξάνδρῳ υἱὸς, παρθένον λαβὼν, ἀ-
 διελθὼν τῇ αὐτῇ Ἀγρίππῃ Ἡρώδῃ δίδωσι, χαλκίδας αὐτῇ
 τὴν βασιλικὴν εἶναι αἰτησάμενος παρὰ Κλαυδίου. XX. 7.
 3. Βερνίκη δὲ μετὰ τὴν Ἡρώδην τελευτῇ, ὅς αὐτῇς ἀνὴρ καὶ

θεῖος ἐγγόνει, πολλὸν χρόνον ἐπιχρηεύσασα, φήμης ἐπισχέ-
 σης, ἥτις τὰ Δελφῶν συνέει, παύσει Πολέμωνα, κλικίαις δὲ
 ἦν ἔτος βασιλεὺς, περιπεπνόμενος ἀγεσθαι πρὸς γάμον αὐ-
 τῇ, ἔτις γὰρ ἐλέγχετο ἀπὸ ψευδοῦς τὰς διαβολὰς, καὶ ὁ
 Πολέμων ἐπέσθη μύελις διὰ τὸν πλῆτον αὐτῆς. ὁ μὲν ἐπὶ
 πολὺ συνέμεινε ὁ γάμος, ἀλλὰ Βερνίκη δὲ ἀκολασίαν, ὡς
 ἔφασαν, καταλείπει τὸν Πολέμωνα· ὁ δὲ ἄνω τῷ γάμῳ
 καὶ τῷ τοῖς ἔθεσι τῶν Ἰουδαίων ἐμμένει ἀπῆλλακτο. 5. 2.
 καὶ τελευτᾷ τὸν βίον Ἡρώδης, ὁ τῷ μεγάλῃ βασιλεῖς Ἀ-
 γρίππας ἀδελφός, υἱ. τῆς κλαυδίου Καίσαρος ἀρχῆς ἔτος, κα-
 ταλιτῶν Γ. ἡμέρας, Ἀριστέβηλον μὲν, ὑπὸ τῆς πρώτης αὐτῷ
 τεχθέντα θυγατρὸς, ἐκ Βερνίκης δὲ τῆς τὰ Δελφῶν θυγατρὸς
 Βερνικίδος καὶ ὕρκων, τὴν δὲ ἀρχὴν αὐτῇ κλαυδίου καί-
 σαρ Ἀγρίππας τῷ πατέρῃ δίδωσι. 8. 4. τῷ γὰρ πρώ-
 τῳ τῆς Νέρας ἀρχῆς ἔτος τὸν Ἀγρίππαν δαυρεῖται μόνος
 τῆς Γαλιλαίας ὁ καίσαρ, Τιβερίανος καὶ Ταρχαίως
 ὑπακύν — αὐτῷ κλειύσας δίδωσι δὲ καὶ Ἰουδαία πό-
 λιν τῆς Περσίας, καὶ κάμους τὰς περὶ αὐτὴν ἰδ. Vit. 65.
 ἐδωκεῖς ἂν δίκην — εἰ μὴ βασιλεὺς Ἀγρίππας λαβὼν ἐξ-
 εσέν ἀποκτείνῃ σε, πολλὰ τῆς ἀδελφῆς Βερνίκης δευθείσης
 οὐκ ἀνελών, ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐφύλαξεν — καὶ ἀποθανεῖν δὲ
 κλειύσας ἄπαξ, τῇ ἀδελφῇ Βερνίκῃ πολλὰ δευθείσῃ τὴν σωτη-
 ρίαν ἐχαρίσατο. — διατὶ ζῶντων Ουσεπασιανῶν καὶ τίτου
 τῶν αυτοκρατόρων τῷ πολέμῳ γνωμένων, καὶ βασιλεῖς Ἀ-
 γρίππας περιόντος ἔτι καὶ ἐπὶ γένεσι αὐτῶν πάντων, ἀν-
 δρῶν τῆς ἐλληνικῆς παιδείας ἐπὶ πλείστον ἠκόστων, τὴν ἰσο-
 ρίαν οὐκ ἔφερες εἰς μέσον; πρὸ γὰρ εἰκοσι ἑτῶν εἶχες γε-
 γραμμένη — νῦν δ' ὅτε ἐκείνοι μὲν οὐκέτι εἰσι μετ' ἡμῶν,
 ἐλεγχθῆναι δ' ἐνομίζεις, τεθαύρηκας. Duae dein profert
 epistolas Agrippae ad Iosephum scriptas. B. II.
 11. 6. ὁ βασιλεὺς τῆς χαλκίδος Ἡρώδης τελευτᾷ, κατα-
 λιπὼν ἐκ μὲν τῆς ἀδελφίδος Βερνίκης δύο παῖδας, Βερνικι-
 ὸν τε καὶ Ἰρκαῖον. 13. 2. τῇ δὲ Ἀγρίππῃ βασιλείᾳ δ. πό-
 λεις προστίθησι σὺν ταῖς τοπαρχίαις, Ἀβίλαν μὲν καὶ Ἰου-
 λαία κατὰ τὴν Περσίαν, Ταρχαίαις δὲ καὶ Τιβερίανος τῆς
 Γαλιλαίας. 14. 4. προσλαμβάνει τὴν ἀρχὴν ὁ πόλεμος,
 ἐβ. μὲν ἔτι τῆς Νέρας ἡγεμονίας, ἐβ. δὲ τῆς Ἀγρίπ-
 πας βασιλείας, Ἀρτεμισίως μὲν. 15. 1. κατὰ τῶν τὸν και-
 ρὸν ὁ μὲν βασιλεὺς Ἀγρίππας ἐτυχὼν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν
 πορευόμενος — τὴν δὲ ἀδελφὴν αὐτῇ Βερνίκην παρῆσαν ἐν
 Ἰεροσολύμοις — δεινὸν εἰσὶν πάθος — καὶ αὐτὴν ἀνέλων,
 εἰ μὴ καταφυγὴν εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν ἔβη. — Βερ-
 νίκη γυμνὸς τε πρὸ τῷ βήματος ἰκίτευσε τὸν φλῶρον, καὶ
 πρὸς τὸ μὴ τυχεῖν αἰδοῦς αὐτὴν, τὰν περὶ τῷ ζῆν κίνδυνον ἡ-
 πείρασεν. 16. 3. προσκαλισάμενος δὲ εἰς τὸν ζυγὸν τὸ
 πλῆθος, καὶ παρασπασάμενος ἐν περιπτῶν τὴν ἀδελφὴν Βερνί-
 Kkkk 2 καὶ

Φῆτον. Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκῆ, ὁ Φῆτος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ χιτῆ 14
 Παῦλον, λέγων· Ἀνὴρ τις ἔστι καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικου δέσμιος· Περὶ ὧν, γε- 15
 νομένοις με εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ δεχιστοὶ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰ-
 τώμενοι καὶ αὐτῷ δίκην. Πρὸς ὧν ἀπεκρίθη, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι 16
 τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος χιτῆ πρόσωπον ἔχει τῶν κατη-
 γόρων, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι πρὶν τῷ ἐγκλήματι. Συνελθόντων ἔν αὐτῶν ἐν- 17
 θάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τῷ βήματι, ἐκέλευ-
 σα ἀχθῆναι τὸ ἄνδρα. Περὶ ὧν θάψαντες οἱ κατήγοροι ἐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπε- 18
 νόουν

14. διέτριβον] διέτριβον 1. 2. 8. 10. 11. 17. 19. 20. 21. 28. 45. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Bo-
 gardi. Oecumenius Ed. Theophylacti.

λέγων] — 26.

ἐνεφάνισαν] ἐνεφάνισαν 13.

τῶν Ἰουδαίων] — 13.

δίκην] καταδίκην AC. 5. 7. 13. 17. 25. 27. 29. 40. Basilus Eth. 54.

16. ἀπεκρίθη] ἀπεκρίθη 30. Editio Erasmi 1. Ald. typographarum vitio.

τινα] τινι C. 27. 29. Basilus, Athanasius, Theodoretus.

εἰς ἀπώλειαν] — ACE 7. 17. 25. 27. 29. 40. Versio Vulg. Cor. Syria posterior cum asterisco. Athanasius

Apol. 2. Basilus, Eth. 54. Theodoretus. Acta Chalced. II. 4. probante J. Millio prol. 806. J. A. Bengelio.

4] — 30.

κατὰ πρόσωπον ἔχει] ἔχει κατὰ πρόσωπον 21.

ἔχει] ἔχει 23. 30. 37. 56. Editio Complut. Erasmi 1. Aldi. Theophylacti.

τε] δὲ E. sed Versio Latina: &.

πρὶν] κατὰ 33.

αὐτῶν] — 5. 13. 32. 40. 46. Editio Complut. Versio Vulg. Syr. utraque. probante J. Millio prol. 1106.

αὐτῶν ἐθάδε] ἐθάδε αὐτῶν C.

τὰ] — 33. a prima manu. τὸ 25.

15. ἱεροσόλυμα] ἱεροσόλυμα 40.

+ μοι E.

κατ' αὐτῶν] — 13.

Ῥωμαίοις] Ῥωμαίους 10. 31.

ἄνθρωπον] ἄνθρωπον 29.

κατηγοροῦμαι] κρινόμενος Versio Syria posterior in margine.

ἔχει Basilus.

λάβοι] λάβη 23. 33. 56. Basilus.

17. συνελθόντων] ἐλθόν Versio Syr. οὐν] δὲ 21. 41.

ἀναβολὴν μηδεμίαν] μηδεμίαν ἀναβολὴν E.

καὶ — ἤλκε τοιαῦτα. 5. τοσαῦτα εἶπὼν ἐπιδέκρυσε τὴν με-
 τὰ τῆς ἀδελφῆς. 18. 9. in Cestii exercitu Agrippa
 habuit III. M. pedites, equites vero pauciores
 II. Millibus. 21. 3. ἐνδεχόμενος Πτολεμαίου τὸν Ἀ-
 γρίππα καὶ Βερνίκης ἐπίτροπον. IV. 1. 3. in Gamalae
 obsidione προσελθόντα τοῖς τέχαις Ἀγρίππας τὸν βασι-
 λέα — βάλει τις τὸν σφυδρηστῶν κατὰ διέξιν ἀγκυρὰ
 λίθου. III. 4. 2. in exercitu Vespasiani Ἀγρίππα —
 δισχολίαν περὶ τὸν ἐξόστως καὶ χιλίους ἵππους.

Duo autem hic obiter observamus; alterum de
 duplici errore tum Photii Bibl. 33. tum ejus libra-
 riorum. Ἰσὺς Τιβερίως χρονικὸν — καταλόγιον τῶν τελευ-
 τῶν Ἀγρίππα τῷ ἐξόστως μὴ αὐτὸ τῆς οἰκίας Ἡρώδης, ὅς ἐ-
 σκευὴ δὲ ἐν — τοῖς Ἰουδαίοις βασιλεύουσιν, ὅς παρὰ λαὸν μὴ τὴν
 ἀρχὴν ἐπὶ κλαυδίῳ, ἠὲ ἐπὶ Νέρωνος καὶ ἐπὶ μὲλλον
 ἐπὶ οὐρανοῦ τελευτῶν δὲ ἐπὶ τρίτῳ Τραϊανῷ, ὅς καὶ ἡ
 ἱστορία κατέληξε. legendum enim τῷ αὐτῷ non Τραϊανῷ,
 uti recte vid J. Pearsonius, vel οὐρανοῦ. Cum enim Josephus in vita, quam Antiquitatum
 libris adiecit, & XIII. Domitiani anno scrip-
 sit, testetur Justum Historiam XX annis prius fuisse
 scriptam, dicendum erit, in tertio Vespasiani,
 non autem in tertio Trajani illam definere. Ipse
 autem Photius erravit, cum statuit, historiam Jus-
 ti in anno Agrippae emortuali definere. Scripta
 enim erat diu ante mortem Agrippae, licet non
 ante mortem ejus fuerit edita, eodem Josepho tes-
 tante; ex quo porro constat, anno XIII. Domi-
 tiani Agrippam non amplius in vivis fuisse, licet
 Vespasiani anno tertio certissime superstes fuerit,
 cum nummi ἔκαστος κα. κγ. κδ. κς. κς. βασιλέως Ἀ-
 γρίππα mentionem faciant, cujus XVII. cum XII.
 Neronis conjunctum fuit. Altera observatio nos-
 tra tangit Josephum, qui cum in libris de bello
 Judaico honorificam semper Agrippae mentionem
 faciat, ejusque pietatem in Deum & patriam, &
 studium legis laudet, in libris Antiquitatum eum
 tanquam luxuriosum, inceptum, impium in Legem
 & templum A. XX. 8. 11. lacerare non est veritus;
 quam contradictionem facile solves, si, quod modo

demonstratum est, consideres, illos libros vivo &
 vidente Agrippa, hos vero eodem jam mortuo scrip-
 tos editosque fuisse. Ex quo istud etiam consequi-
 tur, Josephum non ea fide historiam conscripsisse,
 qua se scribere solenniter professus erat, & qua
 scripsisse a multis praeter rationem existimatur.

15. αἰτέμυοι — δίκην] Herodotus I. 2. πῶς αἰτέμυοι δὲ
 τὸν πόλεμον βασιλεῖα ἐξ τὴν ἐλλάδα κήρυκας, αἰτέμυοι τὴν δὲ
 καὶ τῆς ἀρπαγῆς, καὶ ἀπατίειν τὴν θυγατέρα. 3. δίκας τῆς
 ἀρπαγῆς αἰτέμυοι. IV. 164. δίκας τῆς ἀντιστάσεως αἰτέμυοι τῆς
 αὐτοῦ φυγῆς. Dionysius Hal. A. II. 53. αἰτέμυοι δὲ
 δίκας, ἐχ' ὑπὸ τῶν. III. 2. πρεσβείαν πέμπει πρῶτον ἐφ' ἡ-
 φίστατο, δίκας αἰτήσαντα τὸν γενομένου ἰαν δὲ ἀνταγωνισ-
 σι Ῥωμαίοις, τότε τὸν πόλεμον ἐπ' αὐτὸς ἐκφέρειν. 3. αἰ-
 τήσονται ὑπὲρ αὐτῶν ἡδικοῦτο Ῥωμαῖοι δίκας παρ' Ἀλβανῶν
 λαβεῖν.

16. χαρίζεσθαι τινα] Jos. A. XI. 6. 6. ταῦτα τῷ
 Ἀμάνῳ ἀξιόσαντος, ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῷ χα-
 ρίζεται καὶ τὰς ἀνθρώπους, ὅς ποιοῦν αὐτὸς, ὅ, τι βύλε-
 ται. Seneca de benefic. VI. 8. Judices, quem dam-
 naturi erant causa, damnare gratia noluerunt. Re-
 script. Severi & Antonini XLVIII. 17. l. i. D.
 de requis. vel obs. Damn. & hoc jure utimur, ne
 absentes dammentur, neque enim inaudita causa
 quemquam damnari aequitatis ratio patitur. Diony-
 sius Hal. VII. 53. θαυμάσιος ἔχω δέκινον τῆς ἱεραιτίας,
 οὗ γὰρ ἡλιθιοτάτος γε — εἰ πείσιν ὑπέλαβον ἡμᾶς, ὡς
 χρὴ παραδόναι τινα ἔκδοτον ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῖς ἐχθροῖς, καὶ
 ταῦτα πολίτην ἡμέτερον, καὶ ἐχρὶ τῶν ἀφαιρῶν τινα πολιτῶν
 ἢ φάουλων, ἀλλ' ὅτι αὐτοὶ καὶ τὰ πολέμια λαμπρότατοι ἡ-
 γήσαντες εἴπω καὶ τὸν βίον σωφρονέσαντες, τότε πολιτικῶς
 πρῶτον ἐδνός χεῖρσι — τί ἂν ἡμῖν τέτυτε συνεβέλει
 ἔργον ὑπομνήσαι δεινότερον, ἀφ' ὧν παρέρριζον καὶ παναλὴς μι-
 σθόντες θύοις τι ἐν ἀνθρώποις διαφθαρησόμεθα; Jos. VII. 51.
 τόπον — ἀπολογίας λάβοι] ex Latino sermone for-
 mata locutio, locum respondendi. i. e. facultatem,
 potestatem accipere.

17. ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος] Thucydides II.
 42. ἀναβολὴν τῷ δὲ ἐπὶ ἐποίησατο. Plut. Camill. p. 147.
 D. ἔγνω μὴ ποιῆσθαι τῆς τιμωρίας ἀναβολὴν. . . ἀναβο-
 λὰς

19 νόον ἐγὼ. Ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τοῦ
 20 κυρίου Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. Ἀπορούμενοι δὲ ἐγὼ εἰς τὸ περὶ
 τούτων ζητήσιν, ἔλεγον εἰ βέλαιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ κεῖ κρίνεσθαι περὶ τού-
 21 των. Τῷ δὲ Παύλῳ ἐπικαλεσαμένῃς τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὸ τῷ Σεβαστῷ ἀγῶνισιν, ἐ-
 22 κέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως ἢ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸ
 Φῆστον ἔφη· Ἐβελόμην καὶ αὐτὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἀκῆσαι. Ὁ δὲ Αὔριον, Φησὶν, ἀκῆσθαι
 23 αὐτῷ. Τῇ ὥν ἐπαύριον ἐλθόντων τῷ Ἀγρίππᾳ καὶ τῷ Βερνίκῃς μετὰ πολλῆς Φαντασίας,
 καὶ

τῇ + δὲ 25.

18. περὶ] καθ' P. Junius.

ὑπερὸν ἐγὼ] ἐγὼ ὑπερὸν AC 31. 40.

Verfio Vulg. Syr. utraque, Corp. + ποιεῖν E.

ἰδίας] ἰαυτῶν 25.

20. εἰς prius] — A 1. 2. 3. 4. 11. 16. 17. 19. 21. 26. 30. 32. 33. 35. 43. 45. 47. 56. Editio Complut.

Erasmi, Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi, Occumenius ed. Theophylactis.

τὴν περὶ] περὶ τὴν 4. 16. 23. 37. 46. 56. Chrysostomus.

τούτων] τούτων ACE 3. 7. 13. 17. 18. 25. 31. 36. 40. 45. 46. Verfio Syr. Chrysostomus.

Ἱερουσαλὴμ] Ἱεροσόλυμα ACE 17. 18. 31. 36. 40.

καὶ κεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων] — 26.

αὐτὸν primo ad αὐτὸν secundum] — 33.

πρὸς] εἰς 25. 47.

22. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸ Φῆστον ἔφη] ἐβελόμην E αὐτὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἀκῆσαι] — 35.

δὲ] — Verfio Syr. posterior.

ὁ δὲ] — A. Verfio Vulg. Corp.

23. οὗ] δὲ 45.

Βερνίκῃς] Βιρονίκῃς C. Codices Latini.

ἐκέλευσα] ἐκέλευεν 13. 26.

ἐπέφαιον] ἔφερον ACE 18. 27. 29. 36. 40.

AC 5. 7. 8. 13. 15. 19. ex emendatione. 31. 36. 40.

19. περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας] — 26.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

αὐτὸν] αὐτὸς A.

λὰς τῶν γάμων ποιεῖσθαι. *Dionysius* Hal. A. XI. 33. ὁ μὲν Κλαύδιος — ἤξεν τὸν Ἀππίον γνέσθαι δικαστὴν τῷ πρῶτον κατὰ μνημίαν ἀναβολὴν ποιησάμενον, τότε μνηστὴν παρῆναι λέγον καὶ τὸς μάρτυρας. V. ἐδμήσαν ἀναβολὴν ποιησάμενος ἐπὶ τὴν οἰκίαν παραγίνεται.

18. αἰτίαν ἐπέφρον] *Cic. Verr. V. 41.* aliis proditionis crimen inferret. ad Herenn. IV. 35. accusatoris officium est inferre crimina: defensoris diluere & propulsa. *Isocrat. ad Philip. 1.* εἰ δὲ τῶν ἀφ' Ἑρακλῆος τινι πεφυκότων — ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν ταύτην. *Thucydides I. 70.* τοῖς πύλας νόγον ἐπνευκῶ. III. 56. οἱ πᾶσι δολοίαν ἐπέφρον ὁ βάρβαρος. V. 75. τὴν — ἐπιφερομένην αἰτίαν ὡς μαλακίαν — ἐν ἔργῳ τὰτα ἀτελεύτατο. III. 42. ἀδικίας δ' ἐπιφερομένης. Sch. ἀδικίας κατηγορῶν. *Herodotus VII. 231.* ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῶσι μάχῃ ἀνέλαβε πᾶσαν τὴν ἐπνευκῶσαν οἱ αἰτίαν. *Demosthenes.* ἐπιφέρει αἰτίαν ψευδῆ. *Diodorus S. XXXI. p. 587.* οὗ γὰρ διέλειπον αἰτίας ψευδῆς ἐπέφρον τοῖς εὐπαράτοις· καὶ τὰς μὲν φωνῶν, τὰς δὲ φωναδῶν, καὶ τὰς εἰσίας δημεύων. *Dio Exc. p. 572.* οἷς γε αἰτίαν τινα εὐπρεπῆ ἐπνευκῶ ἐδόκειτο — ἀπεκρίναι. *Libanius O. VII. p. 222. D.* ὡς δ' ὁ μὲν ἐκ ἐξήλεγχεν, ὁ δ' ἐδὲ τὴν αἰτίαν ἐφρον, ὑπῆρχε δὲ τῷ κατηγορῶ Παῦλος. *Dionysius Hal. A. II. 2.* λιποσφρατίαν ἐπνευκῶντες. *Pbilo de Josepho T. 2. p. 67, 38.* αἰτίαν ἡμῶν ὡς κατασκόποις ἐπέφρον ἀπολογημένων δὲ, ὅσα καιρὸς. *Hirtius B. H. 1.* propter pecuniae magnitudinem aliqua ei inferrebat causam, ut eo de medio sublato ex ejus pecunia latronum largitio fieret. *Herodotus I. 26.* ἀλλοιοῖς ἄλλας αἰτίας ἐπέφρον, τὸν μὲν ἰδνῶτα μίξονα παρρησίαν, μίξονα ἰπαιτιώμενος· τοῖσι δὲ αὐτῶν καὶ φαῦλα ἐπιφρον, 68. ἐκ λόγου πλαστῆς ἐπνευκῶντες οἱ αἰτίαν ἰδνῶν. IV. 167. αἰτίαν οἱ ἄλλην ἐπνευκῶν. *Polybius p. 538.* τοῖς δὲ χωροποιῶν καὶ ψευδῆς ἐπιφρον αἰτίας. p. 555. ἐπιφέρει μὲν αἰτίας τοῖς ἐν τῇ Σιλυκίᾳ. p. 1480. ἐπνευκῶντες αἰτίας. *Herodotus III. 8. 12.* ἀλλοιοῖς — ἄλλας ἐπιφρον αἰτίας. *Plut. Arat. p. 1048.* B. ἡδὴ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέφρον. *Antiphro de caede Herodis.* ἐκ ἀληθῆ τὴν αἰτίαν ἐπέφρον. p. ἡ αὐτὴν ἔχον ἡμῶν αἰτίαν ἐπιφέρει. *Heliod. VII. 3.*

τίνα αἰτίαν ἐπέφροντες τὴν ἔφρον ἐτολμήσατε; VIII. 3. μὴ ἄγε τὴν αἰτίαν ἐπ' ἄλλας τὰς ἐκ αἰτίας. *Varinus.* ἐπιφέρειν. κατηγορεῖν, διασφύρειν, ἀλλο μὲν εἶναι ἐπιφέρειν ἔχον, ὅτι δὲ εἰναι ἐπὶ Ῥωμαίοις.

21. διάγνωσιν] *Sup. XXIV. 22. Rhoeris.* διάγνωσιν, Ἰσάιος, τὴν ὑφ' ἡμῶν διαδικασίαν. *Thomas.* διάγνῳσις, Ἀττικοί, οὐ διάγνωσις λέγουσι. *Θεοκρίδης* ἡ δὲ διάγνῳσις αὐτὴ τῆς ἐκκλησίας. *Smetonius Claud. 15.* negantemque cognitionis rem, sed ordinarii juris esse. *Annos.* illa magistratuum & maximorum Judicium, hoc vero ordinariorum & privatorum delegatorum. *Jos. A. XV. 3. 8.* ἔγραψεν Ἡρώδης, καὶ τὰς ἄλλας διεξήει τιμὰς, ὡς — ἔχει παρ' Ἀιγυπτίων συνόκων ἐν ταῖς διαγνώσεσιν. *Dio LII. p. 328.* μὴτε περιβρίαν τινὰ πρὸς σὲ, πλὴν εἰ πρῶτον τι διαγνώσεως ἐχόμενον εἴη, περιπέτωσαν.

23. μετὰ πολλῆς φαντασίας] *In eadem urbe, in qua pater ipsum a veribus corrosus ob superbiam perierat. Polybius XVI. 12.* ὥστε δὲ τῆς προσδοκίας τῶν πολλῶν ἀκούσας τῷ μεγέθει τῶν πράξεων, μεγάλῃ εἶναι συνέβαινε καὶ τὴν φαντασίαν περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὴν τῷ πλήθει εὐνοίαν πρὸς αὐτόν. p. 1328. μείζων φαντασίαν εἶλον, ὥστε καὶ κατὰ τὸ πλῆθος πρὸς αὐτὸν συγκρινόμενοι, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περιουσίαν εὐτυχεῖν πρὸς ἐπαινοῦ καὶ θαυμάσιον. p. 1416. καὶ κατὰ τὸ συνεχὲς ἐν στρατιωτικῇ βίᾳ διηγούμενος μετὰ φαντασίας. p. 1459. τὴν τῆς βίης χρησιμὴν ἐλλυπεσέμεν ἔχειν συνέβαινε τῆς κατὰ τὴν εὐνοίαν φαντασίας. p. 1438. ταχέως περιποιήσατο φαντασίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς. *Athenaeus V. p. 212. C.* σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἐκδοχὴν αὐτῷ ἐξέκλινον. Συνέτρεχον δὲ πολλοὶ καὶ ἄλλοι θιωταί, τὸ παραδέχον τῆς τάξης θαυμάζοντες, εἰ ὁ παρὲς γράφος Ἀθηναίων εἰς Ἀθήνας ἐπ' ἀργυροπότης κατακομιζέσθαι φορεῖν καὶ πορφυρῶν ἐνδυμάτων, ὁ μνηστέος ἐπὶ τῷ τριβῶνι ἐπαινοῦ παρὰ τὸν πρότερον ἔδωκεν ὅδ' Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ κατακλιθεὶς τῆς Ἀττικῆς. *Diodorus S. XII. 83.* οἱ μὲν Αἰγυπτίους χρημάτων πλῆθος ἐπέδωκεν, τὰ μὲν οἰκέειν, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἀστυνόμων χρησάμενοι, φαντασίας ἔκειν. *Diogenes L. Bione IV. 53.* φαντασίαν ἐπιτεχνώμενος· ἐν γὰρ Ῥόδῳ τὰς νεύτας ἔπεισον σχολαστικὰς ἐθῆτας ἀναλαβεῖν, καὶ ἀπολαύ-
 Kkkk 3
 ὅσας

ὃ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν ἔσοι τ' πόλεως, καὶ κελεύσαντες τῇ Φήτῃ, ἡχθη ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ Φῆς 24
 Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τῆτον, περὶ ὃ
 πάν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ὁπιβοῶντες
 μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μικροῦ. Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπρα- 25
 χέναι, καὶ αὐτῷ δὲ τότε ὁπικαλεσαμένῳ Σεβαστῶν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. Περὶ ὃ 26
 ἀσφαλές τι γράψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα
 ὅπως

τοῖς prius] — ACE 3. 40.

ἀνδράσι] + καὶ E.

οἷσι] — AC 27. 40. Chrysostomus.

24. οὗ] τότε 8.

Ἰουδαίων ἐνέτυχον] ἐνέτυχον τῶν Ἰουδαίων 2.

Ἱεροσολύμοις] Ἱερουσαλὴμ E. 40.

καὶ ἐνθάδε] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 445.

ἔγω ἔφηκα δὲ ὥστε παραδίδαι αὐτὸν διὰ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔχουσιν παρὰ τῷ Σεβαστῇ· εἰ δὲ τις αὐτοῦ κατηγορεῖ, λέγω ἔγω ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς Καισαρείαν, ὅπως τηρήσῃ. οὗτοι ἐλθόντες ἔβαν ἵνα ἀρῇ, ἵνα μὴ σωθῇ ἐν κρίσει. ἀκούσας δὲ τότε καταλαβόμενος, ὅτι ἔβαν ἄξιον θανάτου ἔφερον, εἰπόντος δὲ ἐμοῦ, τίλεις κρίνεσθαι μετ' αὐτῶν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐπεκάλισεν Καίσαρ. Versio Syra posterior in margine. ἐπιβοῶντες] βοῶντες A.

ζῆν αὐτόν] αὐτὸν ζῆν ACE 31. Versio Syr. Vulg. Chrysostomus.

25. καταλαβόμενος] καταλαβόμενος ACE 8. 17. 40. Versio Vulg. Syr.

θανάτου αὐτόν] αὐτὸν θανάτου ACE 40. Codices Latini.

καὶ] — ACE 17. 40. Versio Vulg. Syr. Copt.

Σεβαστῶν] + Καίσαρα 33.

αὐτόν posterior] — AC 15. 25. 36. 40. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1482.

26. ἀσφαλές] — Versio Syra prior.

+ δὲ 35. τι] — 31.

γράφαι τῷ κυρίῳ] τῷ κυρίῳ γράψαι 56.

+ καὶ 5. 7. 8. 15. 18. 25. 27. 29. 36. Versio Copt. Versio Syra posterior cum alteritico. + καὶ 5. 7. 8. 15. 18. 25. 27. 29. 36. Versio Copt. Versio Syra posterior in margine.

προήγαγον] ἐπύγαγον A.

προήγαγον E. 16. 17. P. Junius.

καὶ] — 13.

ἀνακρίσεως] κρίσεως E.

+ ἐπὶ 25.

σχῶ] ἔχω AE.

γράφαι] γράψω AC. 5. 7. 13. 17. Editio E. Schmidii. Versio Vulg. Copt. Syr.

θῆσαι αὐτῷ, σὺν οἷς εἰσβάλλων εἰς τὸ γυμνάσιον περίβλεπτος ἦν. Herodianus IV. 3. 4. Φαντασίαν γὰρ τινα ἐπιεικείας ἐπεδείκνυτο. Suidas. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετὰ μεγάλης Φαντασίας καὶ συμπαθείας τῷ δήμῳ προήγον ἐπὶ τὰς πράξεις. Herodotus VII. 201. ὁρᾷς, ὥς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα κεραινοῖ ὁ θῖος, ἐδὲ ἱὼ Φανταζέσθαι. Sopater. ποιητικῶς καὶ μετὰ πολλῆς Φαντασίας. Bardeanes ap. Euseb. de Bactrorum mulieribus. ὑπερετίμουναι ὑπὸ παιδισκῶν καὶ νεανίσκων μᾶλλον ἢ οἱ ἄνδρες μετὰ πολλῆς Φαντασίας ὕψιποι, κοσμηθεὶς πολλῷ χρυσῷ καὶ λίθοις βαρυτίμοις τοὺς ἵππους. Hippocrates π. εὐσχημασμένης ποιεῖν δὲ κάρτα μηδὲν αὐτῶν περιέργως, μηδὲ μετὰ Φαντασίας. Str. IV. 30.

Solebant praefides iudicesque amicis hunc honorem exhibere, ut illis inter iudices locum concederent. Hunc honorem habuit Antonius Herodi, ut visum ad comm. 21. Agrippas eidem Herodi Jos. A. XVI. 11. 4. τὸν βασιλεύοντα νῦν ἡμῶν καὶ σοὶ παρακαθεζόμενον. 2. τῷ δὲ Ἀγρίππᾳ Ῥωμαίων τε τὴν ἐν τέλει, καὶ βασιλείαν καὶ δυνασὶν τὴν παρόντας αὐτῷ συνίδους ποιησαμένῳ. Herodes Q. Varo XVII. 5. 3. τῇ δ' ἐξῆς συνίδους μὲν εἰσέρως τε καὶ ὁ βασιλεὺς, εἰσκληθήσονται δὲ καὶ οἱ ἀμφοῖν φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς βασιλείας, Σαλαμῶν τε ἡ ἀδελφὴ.

24. ἐπιβοῶντες] Thucydides III. 59. ἡμεῖς δὲ αἰτέμεθα ὑμᾶς, διὲς τὴν ἐμβοιωμένην καὶ κοινὴν τῶν ἐλλήνων ἐπιβοῶμενοι, πείσαι τοιάδε. 67. μηδὲ ὀλοφυρμῶ καὶ οἰκτῶν ὀφελίσθωσαν, πατέρων τε τάφους τῶν ὑμετέρων ἐπιβοῶντες καὶ τὴν σφετέραν ἐρημίαν. V. 65. ἔπειτα τῶν πρεσβυτέρων τις Ἀγιδί ἐπεβόησεν. Schol. ἦγον ἔμπροσθεν πάντων. VIII. 92. καὶ ἐπιβοῶμενοι, μὴ ἐφιδρευόντων τῶν ἐγγυῶν πολέμων ἀπολέσαι τὴν πατρίδα. Dionysius Hal. VI. 74. ἀντιβοῶντας ὑμᾶς ὁρῶντες, καὶ ὀλοφυρομένους, καὶ ἵνα ἕκαστον ἐπιβοῶμενος, εἰσαίρας τε καὶ συντροφίας, καὶ ὁμοειχερίας ἀναμνησκόμενος. Dio Chrys. XLVIII. p. 528. C. καὶ πρὸς θεῶν μὴ μοι νομίζεται χαρίζεσθαι περὶ τῆς σοῦς ἐπιβοῶντες. LXXIV. p. 642. D. αἰτιώμενος ἐκείνον — καὶ

θεῶς ἐνόησε ἐπιβοῶμενος, ὑπ' ἀνδρὸς ἀπατηθείς φίλος καὶ σπουδής, LXXVIII. p. 655. D. de Orpheo. ἐδὲ τῶν κυκλῶν ἐπιβοῶντων καὶ συμφορηομένων φροντίσαι αὐτῶν, ὅτι ἐκ εἶχον τέχνην ἐδὲ ἐπιστήμην περὶ τὸ μελεῶν. Suidas. ἐπιβοῶμενος ἀντὶ τῷ ἐπικαλέμενος. Achilles Tat. VII. p. 439. οἱ δὲ τῷ Θερσάνδρῳ ῥήτορες, καὶ ὅσοι τῶν φίλων συμπάρῃσαν, ἐπιβῶν ἀνελὼν τὸν ἀνδροφόνον.

25. αὐτῷ δὲ τότε] Thucydides VI. 33. Ἀθηναῖοι αὐτοῖ ἔτοι.

26. γράψαι] Lib. XLIX. 6. D. de libellis Dimissoriis Post appellationem interpositam literae dandae sunt ab eo, a quo appellatum est, ad eum, qui de appellatione cogniturus est, sive principem, sive quem alium, quas literas dimissorias sive Apoptolos appellant. Sensus autem literarum talis est, appellasse puta L. Titium a sententia illius, quae inter illos dicta est.

τῷ κυρίῳ] Phaedrus II. 5. de Tiberio. Perambulante laeta domino viridia. Plinius in Epist. Trajanum octuagies Dominum appellat. Vulcatius Gallus Avid. Cass. Responso praefecti ad Marcum: recte consulisti, mi Domine. Seneca Herc. fur. 259. Ferox Deorum terra quem dominum tremis? Philo Leg. ad Caj. T. 2. p. 587, 42. καὶ γὰρ τις εἰμι τῶν εἰδῶν, ὅτι δισπότην ἔχω καὶ κύριον. de nom. mut. T. 2. p. 581, 7. ἡ γὰρ κύριος πρόσρησις ἀρχῆς καὶ βασιλείας ἐστὶ. Marm. Oxon. Inscript. Smyrnenf. καὶ ἵνα ἐπιτύχοιμι παρὰ τῷ κυρίῳ Καίσαρι. Ἀδριανῷ. Pollux IV. Ἰάλιος Πολυδύκης Κορυμνῶν καίσαρ χαίρειν — ἔρρωσιν, κύριε. & VI. item IX. & X. εὐτύχει, κύριε. Dan. IV. 16. V. 18.

Domini tamen appellationem, tanquam Deo propriam, multi etiam ex Imperatoribus Romanis recusarunt. Horatius Od. I. 1. 6. Terrarum Dominos evehit ad Deos. Ovidius Amor. III. 10. 48. Haec decet ad dominos munera ferre deos. Plut. Brut.

27 ὅτι σὺ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως ἔ' ἀνακρίσεις γενομένης σχῶ τι γράψαι. Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτὴ αἰτίας σημαίνει.

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸ Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ
2 Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα· Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλεῖμαι ὑπὸ Ἰουδαίων,
3 βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἑμαυτὸν μακρίον μέλλον ἀπολογεῖσθαι ὅτι σὺ σήμερον
4 μάστιγα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατ' Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαί
5 σε, μακροθύμως ἀκροαί με. Τὴν μὲν ἐν βίωσίν με τὴν ἐκ νεότητος, καὶ ἀπ' ἀρχῆς
γε-

27. ᾧ] + εἶναι 31. 40. πείμποντα] πείποντι 37. 43.
μὴ ἐ τὰς κατ' αὐτὴ αἰτίας] ἐ τὰς κατ' αὐτὴ αἰτίας μὴ E Versio Vulg.
1. ἐπιτρέπεται] ἐπιτρέπεται 5. 7. 27. 29. σοι] σε 3.
ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν] λέγειν περὶ σεαυτοῦ 5. 7. 27. 29. περὶ σεαυτοῦ λέγειν ACE 13. 36. Versio Syr.
Παῦλον] + πεποιθὸς ἐ οὗ πνεύματος· ἀγίῳ παρακληθεῖς Versio Syra posterior cum asterisco.
ἀπολογεῖτο ἐκτείνας τὴν χεῖρα] ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο ACE 15. 18. 31. 40. Versio Vulg. Syr. Copt.
+ οὕτως 36. 2. ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα] βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ Ἰουδαίων 4. Versio Syr.
ἡγῆμαι] ἡγῆμαι 40. ἑμαυτὸν] ἑαυτὸν 4. 30. Editio Erasmi 1.
μέλλον ἀπολογεῖσθαι σήμερον] ἐπὶ σὺ μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι AC 31. 40. Versio Syr. ἐπὶ σὺ μέλ-
λων ἀπολογεῖσθαι σήμερον E 1. 4. 21. 38. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Bezae. Versio Vulg. Chrysostomus in l.
& Coloff. H. 11. Theophylactus. Hieronymus de opt. gen. Interp. ἐπὶ σὺ μέλλωντα σήμερον ἀπολογεῖσθαι 17.
3. μάστιγα] + ἐπιστάμενος 15. 18. 36. Versio Syr. σήμερον] — 25.
ὄντα σε] σε ὄντα C 40. Chrysostomus in Col. H. II. + εἰδὼς 6. 29. Editio Bezae 3. 4. 5. E. Schmidt.
Versio Bezae, & Belg. + ἐπιστάμενος 7. πάντων] — A 17. 25. probante J. Millio prol. 1482.
ὄντα σε πάντων] σε πάντων εἰδὼς ὄντα 31. Ἰουδαίους] Ἰουδαίων AE.
ἐθῶν] ἐθῶν A 15. 27. ἡθῶν 1. 2. 32. 36. 41. Editio Complut. Erasmi; Ald. Colinaei. Stephani 1. Bogardi. Oe-
cumenius Ed. ζητημάτων] + ἐπιστάμενος AC 13. 18. Oecumenius.
σε] — AE 25. 36. 40. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1441.
4. τὴν secundo loco] — 3. ex emendatione 31. 56. ζητημάτων] + ἐπιστάμενος AC 13. 18. Oecumenius.
τὴν ἐκ νεότητος] τὴν ἀπ' ἀρχῆς, τὴν ἐκ νεότητος E. τὴν tertio loco] — 20.

Brut. p. 998. B. τοῖς προσαγορεύουσιν αὐτὸν βασιλεῖα καὶ κύριον, ἀποκρίμενος· ὅτι βασιλεὺς ἔτε κύριος, τὸ δὲ κυ-
ρίως καὶ βασιλικῶς φωνεῖ καὶ κολαζῆς. Tertullianus Apo-
loget. 34. Augustus Imperii formator ne Dominum
quidem dici se volebat. Et hoc enim dei est co-
gnomen. Dicam plane Imperatorem Dominum:
sed more communi; sed quando non cogor, ut
dominum Dei vice dicam. Sueton. August. 53. Do-
mini appellationem ut maledictum & opprobrium
semper exhorruit. Tiber. 27. Dominus appellatus
a quodam denunciavit, ne se amplius contumeliae
causa nominaret. Tacitus A. II. 87. acerbè incre-
puit eos, qui divinas occupationes, ipsumque Do-
minum dixerant. A. Lampridius in Alex. Severo.
Dominum se appellari vetuit. Haec ideo observo,
ut intelligamus, Lucam, qui Christum passim, &
multo frequentius quam reliqui Evangelistae, vo-
cat κατ' ἑξοχὴν τὸν κύριον, Lectoribus suis divinam
ejus Naturam indicare voluisse. vid. in Gal. I. 1.
Luc. II. 11. Matth. II. 2.

27. σημῶσαι] Xenophon Paed. VI. εἰ δὲ τις τι καὶ
ἄλλο διὸν ἴδωρ, πρὸς ἐμὴ σημαίνετω. Plat. Legg. ση-
μαίνει πρὸς ἀρχοντας. per literas significare.

1. ἐκτείνας τὴν χεῖρα] Apulejus Met. II. Porrigit
dextram, & ad instar oratorum conformat articu-
lum: duobusque infimis conclusis digitis caeteros
eminentes porrigit. Polyaeus IV. p. 317. ἀνίστην τὴν
δεξιὰν ὡς δημηγοροῦσαν. Aristophanes Ecclef. 264. τὰς
χεῖρας ἄνιστοι. Schol. ὡς περὶ οἱ ῥήτορες οἱ κινούμενοι.

2. ἐπὶ σὺ] Lucianus Nectym. 2. γράφεται γραφὴν
ἀσβεβήτως ἐπὶ ῥαδαμάνθυος. Revivisc. 40. προσκλήτε
τὰς φιλοσόφους ἡκίον ἐς ἀκρόπολιν, ἀπολογησόμενοι ἐπὶ τῆς
ἀρετῆς καὶ φιλοσοφίας. Catapl. 18. γράψομαι σε παρα-
νόμον ἐπὶ τῷ ῥαδαμάνθυος, Lysias c. Simon. εἰ μὴν ἐν
ἄλλοι τοῖς ἑμιλλοῦν περὶ ἡμῶν διαγνώσισθαι, σφόδρα ἀνέφο-
βήσομαι τὸ κινδύνον — εἰς ἡμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίζω τῶν δι-
καιῶν τεύχεσθαι. Apulejus Apol. Gaudeo quod mi-

hi copia & facultas te iudice obtigit purgandae
apud imperitos philosophiae, & probandi mei. The-
mistius O. XIX. p. 233. B. ἐγὼ δὲ ἑμαυτὸν εὐδαίμων-
να ὑπολαμβάνω, ὅτι σε κηρύττει ἔλαχον οἱ ἱμοὶ λόγοι.

3. Lysias pro Stephani bonis. αἰτήσομαι ἐν ὑμῶς
δικαίαν, καὶ ρέδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς ἡμῶν ἀκῶσαι,
ὥσπερ τῶν κατηγορούν. Ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, καὶ
ἐξ ἴσας ἀκροῶσθαι, ἔλαττον ἔχειν· οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλῶν χρό-
νων ἐπιβεβλυσότες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνου ὄντες, τὴν κατηγορίαν
ἐποίησαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους, καὶ διαβε-
βῆς, καὶ κινδύνου μεγίστου. εἰκὸς ἐν ὑμῶς εὐνοίαν πλεῖον ἔχειν
τοῖς ἀπολογούμενοις — δέομαι δ' ὑμῶν πάσης τέχνης καὶ
μηχανῆς, μετ' εὐνοίας ἀκρασσαμένων ἡμῶν δια τέλους —
ψηφίσασθαι.

4. Achilles Tatius VIII. p. 505. τὸν δὲ Θεσσαλὸν
βίον ἴσασιν πάντες, καὶ τὸ ἐκ πρώτης ἡλικίας μετὰ σωφρο-
σύνης κόσμιον. — καὶ ὡς εἰς ἄνδρα ἐλθὼν ἔγνηκε. De-
mosthenes de Corona. ap. Hermog. F. O. II. 8.
μίλλων δὲ τῷ τε ἰδίῳ βίῳ πάντες, ὡς ἔοικε, λόγον διδόναι
τῆμερον τῶν τε κοινῇ πεπολιτευμένων. Lysias πρὸς τὴν εἰ-
σαγγελίαν πολλὰ δέω χάριν ἔχειν, ὃ βελή, τῷ κατηγο-
ρῶν, ὅτι μοι παρεσκευάσε τὸν ἀγῶνα τῶτον. Πρότερον ἐκ ἔ-
χων πρόφασιν, ἐφ' ἧς τῷ βίῳ λόγον δεῖν, νυνὶ δὲ τῶτον εἰ-
ληφά, καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τῶτον μὲν ἐπιδεικνῆαι ψευδέ-
μενον, ἑμαυτὸν δὲ βεβαιώκοτα μέχρι τῆςδε τῆς ἡμέρας ἵστα-
ναι μᾶλλον ἄξιον ἢ φθίσαι — τὴν μὲν ἐν ἐκ τῆς τέχνης εὐ-
πορίαν, καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἱμὸν βίον, οἷος τυγχάνει, πά-
ντας ὑμῶς οἰόμεναι γινώσκειν· ὅμως δὲ κατὰ διὰ βραχίων ἐ-
ρῶ. Aristides περὶ ἑξιοπιστίας. IV. 4. ἑξιοπιστίας δὲ, καὶ
ὅταν τις τὰς κρίσεις τῶν ταῦτα ἀκάνθων, ἐφ' οἷς ἀν' ἀλήθ-
προσλαμβάνη, ὡς καὶ παρ' ἐκείνοις ὁμολογεσμένων τῶν πραγ-
μάτων, ὅταν λέγῃ ἐν τῷ κατὰ Ἀριστογείτονος· κερσεῖσθαι δὲ
τῷ τὸ πρῶτον πάλαι ἐπὶ τῆς ἐκάστη φύσεως οἰκονομίας, καὶ
πάλιν· οἱ μὲν δικάζοντες ἡμῖς ἡκίε, μᾶλλον ἡμῶν τῶν κατ' ἡ-
γήρων εἰδότες — ὡς ἐκαστοὶ ἡμῶν κατηγοροῦν τάξιν ἔχουν,
καὶ τῷ δικαίᾳ εἰδέναι, καὶ μὴ μαθεῖν διδοῖναι, καὶ εἰ μὴ
ἴσως μοι τοῦτον, οὐ γὰρ ἄλλοι· περὶ βεβαιότητα.

He-

γενομένην ἐν τῷ ἔδναι μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι· Προγινώσκοντές με
 ἀνωθεν, (ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,) ὅτι χτλ. ἡ ἀκριβεστάτην αἴρεσιν ἡμετέρας θρη-
 σκείας ἐξῆσα Φαρισαῖος· Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῇ πρὸς τῆς πατέρας ἐπαγγελίας γενο-
 μένης ὑπὸ τῆς Θεῶ, ἔστηκα κρινόμενος· Εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα
 καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλεῖται, βασιλεῦ Ἀ-
 γρίππα, ὑπὸ — τῷ Ἰουδαίων. Τί; ἀπίστον κρίνει; παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκρὸς ἐγγεί-
 ρει; Ἐγὼ μὲν ἔν ἑδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τῆ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναν-
 τία παρᾶσαι· Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλὰς τῆς ἀγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέ-
 κλει-

γενομένην] + μοι 30. Versio Syr.
 5. προγινώσκοντες] προγινώσκοντες 10.
 πεντάρας] + ἡμῶν ACE 2. 5. 6. 7. 14. a prima manu.
 Syr. utraque, Aethiop. Copt. Lutheri. Chrysostomus.
 ἐν ἀπείρῳ] — Versio Vulg. Aethiop. probante J. Millio prol. 439.
 ἐλπίζει] ἐλπίζειν E fed Versio Latina: Iperat.
 βασιλεῦ Ἀγρίππα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων A. 18. 36. ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ CE. 17. Versio Copt.
 ὑπὸ Ἰουδαίων βασιλεῦ Ἀγρίππα 3. 31. 40. Versio Syr. Aethiop.
 τῶν] — ACE 1. 3. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 38. 43. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Plantin.
 Ben. elii, Chrysostomus, Theophylactus.
 τί;] τῇ 21. 46. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Complut. Plant. Genev. Bogardi. Versio Syr. Aethiop. Oecumenius.
 ὑμῖν] ἡμῖν 36.
 10. καὶ πολλὰς] + τε ACE 13. + δε 36. ἐγὼ] — 18. + ἐν ACE 13. 15. 18. 25. 27. 29. 31. 36. 40.

Hesychius. Ἰσασιν, οἰδασιν, γινώσκασιν, ἴσαμι, ἐπίστα-
 μαι, Συρακούσιοι. Vid. Luc. XI. 44.

5. ἀνωθεν] Beza: jam inde a majoribus. XXIII.

6. Theocritus XV. 91. Κορίνθιοι εἰμὶς ἀνωθεν.

ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν] Aeschines c. Timarch. ἐὰν
 μὲν ἐν ἐθέλῃσιν ὁ Μισγόλας δῦρο παρελθὼν τ' ἀληθῆ μαρτυ-
 ρεῖν, τὰ δίκαια ποίησαι· ἐὰν δὲ προακρίηται ἐκκλητευθῆναι μάλ-
 λον ἢ τ' ἀληθῆ μαρτυρεῖν, ὑμεῖς τὸ ὅλον πρᾶγμα συνιδετέ.

ἀκριβεστάτην] Jof. A. XVII. 2. 3. ἡ γὰρ μαρίον τι
 Ἰουδαϊκῶν ἀνθρώπων ἐπ' ἀκριβέστει μύθῳ φρονέοντων τῆ πα-
 τριᾶς νόμῳ, οἷς χαίρειν τὸ θεῖον προσποιμένῳν ὑπέκτο ἡ γυ-
 ρακωτίτης, Φαρισαῖοι καλῶνται. B. II. 8. 14. Φαρισαῖοι
 μὲν οἱ δοκῶντες μὴ ἀκριβεῖας ἐξηγεῖσθαι τὰ νόμιμα. Vit.
 38. τῆς τῶν Φαρισαίων αἰρέσεως, οἱ περὶ τὰ πάτρια νόμιμα
 δοκῶσι τῶν ἄλλων ἀκριβεῖα διαφέρειν.

7. δωδεκάφυλον] Jof. I. 1. Luc. II. 36. 2. Par.
 XXX. 10. 11. Esr. VI. 17. VIII. 35.

ἐκτενείᾳ] Glossar. exuberantia, ἐκτένεια. Pollux III.

119. ἡ γὰρ ἐλευθεροπρέπεια καὶ ἐκτένεια, τὸ μὲν σκληρόν,
 τὸ δὲ ἀπρεπές. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα θαφιλῶς, ἐκτενῶς, ἀ-
 φθόνως, μεγαλοπρεπῶς, χυδῶν — φιλοτίμως. Ptolemaeus
 p. 138. ἐκτενῶς μὴ, ἀλλ' ἀντὶ αὐτῆς θαφιλῶς λέγει. 2. Mac.
 XIV. 38. Herodotus VII. 2. 8. ὕλας δὲ εὐδεδροί,
 ὅθεν ξύλων αὐτῆς ἐκτενείας. VII. 2. 15. μὲντε πολλὰς προ-
 νοίας τότε ἐπιτήδεια πάμπαν εἰσκαομίσαντο, ὥς ἐκτε-
 νείαν εἶναι. Phalaris Ep. 68. τοσούτων γὰρ ἀπέχον τῆ μίμ-
 φισθαί σε τῆς πρὸς τὰς ἱταίρας ἐκτενείας.

8. τί ἄπιστον κρίνεται] Euripides Iphig. in Tauris 388.
 τὰ Ταντάλη θεοῖσιν ἐσάματα ἄπιστα κρίνει. Apollonius
 Progymn. 12. Δάφνη φησιν ἐκ γῆς προῆλθεν καὶ Λάδω-
 νος. Τί τῆτο πρὸς θεῶν ἄπιστον; ἐκ ἄπασιν γένεσις ὕδωρ καὶ
 γῆ; Jof. A. II. 7. 1. ἄπιστον μὲν εἶδεν ἰδοὺ τῶν ἡγγελ-
 μῶν, λογιζόμενος τῆς θεῶς τὴν μεγαλουργίαν, καὶ τὴν πρὸς
 αὐτὸν εὐνοίαν. Demosthenes c. Timoth. μνηστὴ ὑμῶν ἄ-
 πιστον γινώσκειν, εἰ κ. τ. λ. Pindarus Pyth. X. 77. θεῶν
 τελειάντων εἰδὲν ποτε φαίνεται ἔμμεν ἄπιστον. Aeschines
 εἰ δὲ τίσιν ὑμῶν ἐξαίφνης ἀκόσασιν ἀπιστότερος προσπί-
 πτακιν ὁ τοιοῦτος λόγος. Isocrates ad Nicocl. ἐν οἷς ἔτε
 παραδέχον, ἔτε ἄπιστον, ἔτε ἐξ τῶν νομιζομένων εἰδὲν εἶναι
 εὐρίην. Euripides Herc. Fur. 295. Σκέψαι δὲ τὴν σὴν
 ἐλπίδ', ἡ λογίζομαι, ἥντιν νομίζεις παῖδα σὸν γαίᾳ ὑπὸ.
 Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ἄδης πάλιν; 719. Καὶ τὸν θανόν-
 ταν γ' ἀνακαλεῖ μάτην πόσιν Α. ὅς οὐ πάρεστιν, εἰδὲ μὴ μάλ' ἂν
 ποτε. Α. ἐκ, οὐκ μὴ τις θεῶν ἀνέστησει νιν. Zach. VIII. 6.

Dinarchus c. Demosth.

παρὰ μὲν ὑμῖν Δη-
 μουσθένης κρίνεται, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ὑμεῖς — ὅταν δὲ
 μάλλιν κριθῇσιν παρ' ὑμῖν.

9. ἐγὼ — ἰδοῦσα ἑμαυτῷ] Galenus de Usu part.

XI. ἐγὼ μὲν δὲ μοι δοκᾷ παρ' ὅλον ἡδὲ διδύχθαι τὸν

λόγον. Plat. de Rep. II. δοκᾷ μοι ἀδύνατος εἶναι. IX.

p. 136. A. ἐγὼ δοκᾷ μοι τῶν σοφῶν τινος ἀκηκοίμαι. Aeschines

ταῦτά μοι δοκᾷ υπερβῆσθαι. Galenus de Variet. Sect. εἰ τις ἐτι καὶ λόγος εἶναι, τῆτόν μοι δοκᾷ

προσθήσειν ἐγὼ. de Clement. I. ἐγὼ μοι δοκᾷ διᾶξιν. de

Dogm. Hippocr. & Plat. II. ἐγὼ δὲ μοι δοκᾷ —

ἐγὼ μὲν δὲ μοι δοκᾷ τὸ κελευθὲν ὑπὸ τῆς χυρσίπης πετραχ-
 θῆναι. de Compos. Medic. per part. Corp. IV. καί-
 γὰρ μοι δοκᾷ πρᾶξαι. ἔτας. de purgant. Medic. vi. ἐγὼ

μοι δοκᾷ καὶ τῆτο δια ταχίαν ἐπιδείξιν. de locis affe-

ctis I. τῆτ' ἐγὼ μοι δοκᾷ διδάξιν. Aristides de pa-

raphth. p. 365. ἐγὼ μὲν ἔν ὑπὸ σπευδῆς μοι δοκᾷ τὸ

τελευταῖον πρῶτον ποιεῖν. Sac. S. I. p. 273. δοκᾷ μοι

κατὰ τὴν ἐλπίν τὴν οὐμῆς τὸν λόγον ποιῶσθαι. p. 282.

ἐκ ἂν μοι δοκᾷ βράδης, εἰδὲ πρὸς αὐτὴν τὴν πρόσφιν ἀντι-
 σχῆν. Alex. p. 80. ἐγὼ δ' ἔν — ἐκ ἂν μοι περιμεγέ-
 ζισθαι δοκᾷ. de Concord. p. 519. ἴασι μοι δοκᾷ.

in Iovem. p. 1. ἀλλὰ νῦν μοι δοκᾷ καὶ σφόδρα μανθάν-
 νειν. in Apellam. p. 70. ὁρῶς ἂν μοι δοκᾷ ποιῶσαι. 74.

ἐγὼ μὲν ἡδὲ τις κεφότητος αἰσθάνεσθαι μοι δοκᾷ. de

Societ. I. p. 477. ἐδιδόν μοι δοκᾷ γινώσκειν. de Con-

cord. Rhod. p. 561. εἰδὲ Σόλωνος ἔξω τῆς καίρης ποιῶν

ἂν μοι δοκᾷ μνησθῆς. Plat. I. p. 160. 126. δοκᾷ μοι.

Xenophon Paed. III. τοιούτοις μὲν ἔγωγος ὑπέρτατος εἶ-
 σιν — ἀπὸδῶς ἂν μοι δοκᾷ χρῆσθαι. I. ἀγῶνας ἂν τις

μοι δοκᾷ εἶναι — πρὸς ἑκάστοις — τῶν μὲν πε-
 θομένων παρῆσθαι τῶς στρατιώτας ἐκ αὐτῶν μοι δοκᾷ εἶ-
 χιν. ὁρᾷ μοι δοκᾷ τὸ προτρέπειν μάλιστα δὲ. Menander

Ephes. ἐγὼ μὲν ἡδὲ μοι δοκᾷ — ἑμαυτὸν — ὁρᾷ.

Theophrastus Char. VIII. δοκᾷ μοι σε ἐναχῶς καί-
 νων λόγων. Plotinus Enn. I. 6. 8. ὥς πῃ τις μῦθος δο-

κᾷ μοι αἰνίσσεται. IV. 8. I. δοκᾷ μοι. Aristaenetus I.

II. ὅποιον δοκᾷ σοι νανίσκον ποθεῖν; II. 7. ἄρα δοκᾷ σοι

καλῆ; Aristophanes . . . καὶ αὐτὸς μοι δοκᾷ ἐνθάδ' αὐτῷ

καταμύειν. Herodotus II. 93. ἐγὼ μοι δοκίμω κα-
 τανοῦν τῆτο. III. 63. ἐγὼ μοι δοκίμω συνίμαι τὸ γενοῦς

τῆτο. V. 80. ἐγὼ μοι δοκίμω συνίμαι, τὸ ἐθέλῃ λέγειν ἡ-
 μῖν τὸ χρηστόν. Demosthenes de Steph. ὥς ἑμαυτῷ

δοκᾷ, νομίζω δὲ καὶ ὑμῖν συνδοκᾷ. Lucianus de Sacrif.

I.

κλεισα, ἡ ᾧ τῷ ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν ἀναιρεμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα
 11 ᾧ φωνῇ. Καὶ ἡ πᾶσας τὰς συναγωγὰς πολλακίς τιμῶν αὐτῆς, ἡνάγκαζον βλασ-
 12 φημεῖν, περισσῶς τε ἐμμανιόμενον αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς
 καὶ πορευόμενον εἰς τὸ Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ὀκτιτροφῆς ἡ ᾧ τῷ δεξιέρων,
 13 ἡμέρας μέσης, ἡ ᾧ τὸν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, ἐρανόθεν ὑπὲρ τῆς λαμπρότητος τῆς ἡλίας,
 14 ἀειλάμψαν με φῶς καὶ τὴς σὺν ἐμοὶ πορευομένης. Πάντων δὲ καταπεσόντων ἡ ᾧ εἰς
 τὴν γῆν, ἡκιστα φωνὴν λαλῶσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν τῇ ἑβραϊδὶ ἀγαλῆτω. Σαβλ,
 Σαβλ,

τε] δὲ 21. Versio Syra posterior.

11. περισσῶς] περισσοτέρως 25.

ἐμμανιόμενον] ἐμμανιόμενον 2. 4.

12. οἷς] αἷς P. *finitus*.

καὶ prius] — ACE 15. 17. 18. 36. 40. Versio Vulg. Corf. probante *f. Millio* prol. 988. *f. A. Bengelio*.

την] — E.

13. κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ] βασιλεῦ, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον 2. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*. + Ἀ-

γέππα 25. 27.

λαμπρότητα τῆς ἡλίας] τῆς ἡλίας λαμπρότητα 21.

14. δὲ] τε ACE. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. *Syr*.

εἰς τὴν γῆν] ἀπὸ τῆς φόβος εἰς τὴν γῆν, ἐγὼ μοι] Versio Syra posterior in margine.

φωνὴν λαλῶσαν πρὸς με] φωνὴν λέγουσαν πρὸς με AC. 15. 17. 25. 28. 36. 40. Versio Syra. utraque, *Vulg.* φωνὴς λεγούσης πρὸς με E. 18. 27. 29. 31. 33. 35. φωνὴν λαλῶσαν πρὸς με *f. A. Bengelius*.

I. καὶ μοι δοκῶ ὁρᾶν αὐτήν. *Hermotim*. 82. ἐγὼ μὲν ἂν τὰ ἄλλα πάντα ἀποπλῆσαι μοι δοκῶ. *Eunuch*. 5. ὡς ἐγώ γε — ἐπὶ τῷ τοιαύτῳ τὸ πλεῖον διατρίψαι ἂν μοι δοκῶ. *Toxari* 10. ὡς ἐγώ γε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡτληθεὶς ἀποτραπῆσθαι τὴν δειλίαν. *Paraf*. 46. ἐγὼ γὰρ ἐδ' αὐτῆς μοι δοκῶ τῷ Ἀχιλλεῖ τικμοαίρεσθαι τοῖς ἔργοις, αὐτῇ χερσὶ εἶναι. 25. αὐτὸς ἥδ' ἐβόλῃ μοι δοκῶ μοι παρὰ σι-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι] *Demosthenes* pro Cor. ἀπάνθ' ὅσα πάποτε ἐναντία ἐπράξατε θηβαίους. *Plato* de Legg. III. πολλὰ ἐναντία ποιεῖ τῇ ἀληθείᾳ. inf. XXVIII. 17.

10. κατήνεγκα φῶν] *Libanius* ad Antiochen. κατὰσῆσας ἀπαξ ἐν τῷ συμβουλευμένῳ ἱκανοῦν, εἰς ἀνάγκην κα-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

II. ἡνάγκαζον βλασφημεῖν] *Jof*. B. II. 8. 10. ἐρι-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

tuae thure ac vino supplicarent, praeterea male-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

ἐμμανιόμενος] *Pausanias* Attic. II. Ἀλκίταν —
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

12. ἐπιτροπῆς] *Ezymol*. ἐπιτροπή, οἱ μὲν παρὰ τὸ ἐπι-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

13. ἡμέρας μέσης] *Thomas*. μῆσον ἡμέρας, καὶ με-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

14. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

15. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

16. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

17. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

18. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

19. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

20. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

21. Ter. Phorm. I. 2. 28. Nam quae infici-
 124. διὰ σέ μοι δοκῶ μόνον ὑπὲρβῆσθαι τῆς πατρίδος. *Libanius* O. VIII. p. 249. D. τῆτον ἐγὼ τὸν ἱναυ-
 191. C. καὶ τὸτο εἰκότως ἔτω μοι δοκῶ ποιεῖν. XXIX. p. 635. B. ἔκ ἂν μοι δοκῶ ἀρῆσασθαι. *Phalaris* Ep. 122. ἐγὼ δὲ ἔγω δίδωμι τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἀδικον, πρὶν ἂν ἱκανὸν δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργασθαι. *Eusebius* in Od. I. p. 347. 27. διὰ κλειστέως τις ἐπισημανόμενος ἔφη τὸ οἶνος Λίσβιος, δὲ ἐποίησιν ὁ Μάρων, μοι δοκῶ. *Thomas*. ὡς περὶ λέγονται μοι δοκῶ, ἔτω καὶ μοι δοκῶμεν ἐπὶ πλεονεξίας.

Σαβλ, τί με δίδωκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζων. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ, 15
 Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ δίδωκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ ᾄδῃς 16
 ψόδας σου εἰς τὸ τοῦ ὠφθῆναι σοι, προχειρίσασθαι σε ὑπηρετὴν καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶ-
 δες, ὧν τε ὀφθῆσομαί σοι· Ἐξαιρέμενός σε ἐκ τῆ λαῶ καὶ τῶ ἔθνων, εἰς ἑσέων· σε 17
 σέλλω, Ἀνοιξαὶ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τῷ ὀπιστρέφειν ἀπὸ σκότους εἰς Φῶς, καὶ τῆς ἐξου- 18
 σίας τῆ Σατανᾶ ὅτι τὸ Θεόν, τῷ λαβεῖν αὐτὸς ἀφῇσιν ἀμαρτιῶν, καὶ κληρὸν ἐν τοῖς
 ἡγιασμένοις, πῶς τε τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, σὺ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ 19
 ἐρασίᾳ ὀπτασίᾳ· Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσαν τε 20
 χώραν καὶ Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ὀπιστρέφειν ὅτι τὸ Θεόν,
 ὅτι μετανοίας ἔργα πράσσοντας. Ἐνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ 21
 ἱερῷ, ἐπειρώοντο ἀφαιρέσασθαι. Ἐπικυρίας ἐν τυχῶν καὶ ὅτι τῷ Θεῷ, ἀκρι 22
 ~ ἐγὼ
 μέρας

15 εἶπον] εἶπα AE 3. 17. 23. 25. 37. 40.
 ὁ δὲ] + κύριε AEC. 15. 17. 18. 25. 31. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt.
 εἶπον] + πρὸς με E Versio Syr.
 Ἰησοῦς] + ὁ Ναζωραῖος 25. 31. 32. 40. Versio Syra prior, & posterior cum asterisco. Aethiop.
 16. τὸ τοῦ ὠφθῆναι σοι] — 36. εἶδες] + δυνάμειν 25.
 17. λαῶ] + τῶ Ἰουδαίων 5. 8. 44. Versio Syr. καὶ] — 16. 23. 37. 40. 56. + ἐκ AE 25. 40.
 18. εἰς ἑσέων] ἐγὼ AE 1. 2. 4. 10. 11. 14. 15. 17. ex emendatione. 18. 19. 21. 26. 28. 30. 31. 32. 33. 35. 36. 37.
 28. 39. 40. 42. 43. 44. 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Genes. Bengelii. Versio Syr. utraque, Copt. Arab.
 Chrysostomus, Theophylactus, probante J. Millio prol. 980. + ἐγὼ Versio Vulg. prob. J. A. Bengelio in Gnom.
 σὺ δὲ πρὸς τὸν] ἐξαποσελῶ σε C. 18. ἐξαποσελῶ σε 17. ἀποσελῶ σε AE 31. 40. ἀποσελῶ σε Theophylactus.
 ἀποσελῶ] ἐξαποσελῶ 5. 7. 29. 31. 35. 36. 43. ἀποσελῶ 25. 27. 40.
 18. αὐτῶν] τυφλῶν E Codices Latini. τῷ primo loco] καὶ Editio Bezae.
 ἐπιστρέφει] ἀποστρέφει A 23. 31. 37. 39. 46. 56. Chrysostomus, Theophylactus. ἀποστρέφει 1. 2. 3. 11. 19.
 21. 27. 28. 30. 33. 35. 41. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Occumenius ed. ἑξουσίας] ἐξουσίαν 16. ἐξουσίας 46. 56.
 καὶ prius] + ἀπὸ CE 36. 40. καὶ ἐξουσίας] ἐξουσίαν 16. ἐξουσίας 46. 56.
 ἐπὶ] εἰς 30. ἡγιασμένοις] + πῶσιν E. + τῇ 15. 36. ἀγίοις J. A. Bengelius.
 19. βασιλεῦ] βασιλεὺς Editio Complut. ut & comm. 7. 20. πρῶτον] + τε A. 25.
 Ἱεροσολύμοις] ἐν Ἱεροσολύμοις A 4. 15. 36. 40. 45. Theophylactus. ἐν Ἱερουσαλὴμ E.
 εἰς] — A. Codices Latini.
 ἀπήγγελλον] ἀπαγγέλλων 1. 2. 4. 10. 11. 19. 21. 31. 45. 56. Editio Stephani, Wechelii, Bezae, Erasmi,
 Bogardi, probante J. C. Wolfio. ἀπαγγέλλω 3. 14. 16. 23. 33. 37. 38. 39. 46. 56. Chrysostomus, probante
 te J. A. Bengelio. ἀπαγγέλλων 7. 27. 29. ἀπαγγέλλων 40. ἀπαγγέλλω 47.
 μετανοεῖν] μετανοεῖν Editio Complut.
 21. καὶ] + ὅτι 5. 6. 8. 15. 18. 25. 31. 36. 40. ἐπὶ] πρὸς 21. 41.
 21. με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι] οἱ Ἰουδαῖοι με συλλαβόμενοι E 31. ὅτι] + τε E. πρὸς τὸν] πρὸς τὸν 31.
 συλλαβόμενοι] + ὅτι E 13. 15. 17. 18. 25. 31. 36. 40. Chronicon Alex. συλλαβόμενοι 33.

22. επικυρίας — τυχῶν] Hierocles ὁ ἀδικέ-
 μνος βλάπεται εἰναὶ θῖον, ἢ επικυρίας, ὧν πῶσιν, τύχη.
 Diodorus S. III. 29. ἔτε γὰρ κτηνοτροφῶσιν, ἔτε δα-
 λᾶτις ἐγγυς οἰκῶσιν, ἔτε ἄλλης επικυρίας ἐδεμῖας τυγχά-
 νουσι. Ammonius. επικυρίαι εἰσὶν οἱ τοῖς πολεμικαῖς βοη-
 θήντες, καὶ συλλαμβανόμενοι Σύμμαχοι δὲ οἱ τῶν πολε-
 μούντων. Ὅμοιος δὲ ὅλης ἐφύλαξε τῆς ποιήσεως τὴν διαφο-
 ραν. καὶ ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐπικυρίας ἄλλων λεγόμενες, ἀλλὰ
 τρώων. Polybius I. 83. καρχηδόνιοι μὲν ἐν τῇ παρὰ τῶν
 προσηρημένων φίλων τυγχάνουσι επικυρίας ἐπόμενοι τὴν πο-
 λιορκίαν. p. 281. πολλὰς επικυρίας ἔτυχε παρὰ τῷ κρατή-
 σατος. II. 48. οὐ τυγχάνουσι δὲ τῆς καθήκουσας ἐπικυ-
 ρίας ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν.
 ὧν] Aelianus V. H. XIV. 32. καὶ εὐρὺν τὴν εὐσίαν
 πλεῖον, ἣς κατέλιπε.

23. Lucianus Lapith. 34. ἔπειτα δὲ εἰσέει με, μὴ
 ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, καὶ τὸ πεπαι-
 δῶσθαι ἀπάγῃ τῶν ἔρῶν λογισμῶν τὰς εἰς μόνον τὰ βιβλία
 καὶ τὰς εἰς ἐκείνους φροντίδας συνεχῆς ἀφορώσας. Schol. πρὶ
 καὶ Ἀριστοτέλους φησιν· ὅτι τὸν μὲν θύραθεν νῦν προσεκτή-
 σατο, τὸν δὲ ἴδιον ἀπώλειαν. Soloec. 3. σὺ δὲ ὑπὸ τῆς
 ἄγαν παιδείας διέφθορας. Democratis sentent. πολλοὶ πο-
 λιορκηθέντες νῦν ἐκ ἔχουσι. Petronius 46. Scimus te prae li-
 teras fatium effe. Demosthenes c. Phormion. ἐδωμὺ
 ἐτόλμισον εἰπεῖν, ὡς ἀπὸ ληφῆ παρὰ τῷ τῷ χρυσίῳ, ἐδ-
 ὁ εἰδὸς ἦν, εἶπε χρύσειον μανίην, τί τῷ τῷ προσκαλῆς; ἐ-
 μοὶ γὰρ ἀποδόθηκε τὸ χρυσίον. Porphyrius V. Plotin.
 Ἐμὲ δὲ ἐν Πλατωνίῳ ποίημα ἀναγνόντος τῶν ἱερῶν γάμων,

καὶ τινος, διὰ τὸ μουσικῶς πολλὰ μὲν ἰνδοισιασμοῦ ἐπι-
 κρυμμένως εἰρησθαι, εἰπόντος, μανίσθαι τὸν Πορφύριον, ἐ-
 κείνος εἰς ἐπὶ τοῖς ἐφ' πάντων ἔδειξας ὁμῶς καὶ τὸν ποιητὴν,
 καὶ τὸν φιλόσοφον, καὶ τὸν ἱεροφάντην. Longinus S. 8. ὡς περ
 ὑπὸ μανίας τινος καὶ πνεύματος ἰνδοισιαστικῶς ἐκπίπῃ, καὶ
 οἰοῖται φοιβάσθαι τὰς λόγους. Euripides Hippol. 954. βά-
 κχου πολλῶν γραμμῶν τιμῶν καπνῆς. Targum Jonathan
 in Num. XXII. 5. Bileam — quod in-
 fanus esset ob multitudinem sapientiae suae. Sex-
 tus Empir. a. Gramm. I. 2. 48. καθὰ καὶ δημοσίᾳ
 καλεῖται γράμματα καὶ πολλῶν τινα γραμμῶν ἔμπι-
 ρον ὑπαρχειν φανερὸν, τῶσιν, οὐ τῶν στοιχείων, ἀλλὰ τῶν
 συγγραμμάτων, καὶ καλλιμαχῶς δὲ ποτε μὲν τὸ ποιεῖν
 καλῶν γράμματα, ποτε δὲ τὸ καταλογαδὴν συγγραμμά-
 τῃσι. — Ὅμοιος δὲ καλεῖται Γράμματα — καὶ πᾶ-
 λιν — ἀλλὰ Πλάτωνος ἐν τῷ περὶ ψυχῆς γράμματα ἐνα-
 ξάμενοι. Jo. VII. 15. Theognetus ap. Athen. III.
 p. 104. C. ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ, ὡς πονηρῇ, γράμματα ἐν-
 τέροφιν σὺ τὸν βίον τὰ βιβλία. & XV. p. 671. C.
 Tab. Cebetis. ἐδὲν γὰρ καλοῖται, εἰδέναι μὲν γράμματα,
 καὶ κατέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὁμοίως δὲ — εἴ-
 ναι — ἄφρονα.

Lucianus Contempl 7. χερσὶν δὲ καὶ γόφῳ ἱεπι-
 σάν ὀλιγὰς δὲ περὶ τρεῖς ἡμῶν τὴν ναῦν. pro Lapf. 15.
 χερσὶν δὲ ὁμοιωθῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα εἰς ἄλλο
 μακρῶ αἰσιώτερον περιτρέπη. Plat. in Axiocho. νῦν δὲ
 περιτρέπεις σεαυτὸν.

26. γανί] Galenus de loc. affect. III. φιλοσόφοις
 μὲν

μέρας ταύτης ἔστηκα, μαρτυρούμενος· μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, ἔδεν ἐκτὸς λέγων ὧν τε
 23 οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωσῆς· Εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ
 24 πρῶτον ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι. Ταῦ-
 25 τα δὲ αὐτὸς ἀπολογούμενος, ὁ Φῆς· μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολ-
 26 λά σε γράμματα εἰς μανίαν αἰτρεῖται. Ὁ δὲ οὐ μαίνομαί, Φησι, κράτιστε Φη-
 26 σε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. Ἐπίστα] γὰρ περὶ τούτων
 ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τέτων ἐ πεί-
 27 θομαι ἔδεν· ἐ γάρ ὅστις ἐν γυνίκα πεπραγμένον τέτο. Πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα
 28 τοῖς προφῆταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸ Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλί-
 29 γῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν
 ὀλί-

μαρτυρούμενος

[ἀφ' ἐκείνου] ἀφ' ἐκείνου 37. 22. παρὰ] διὰ AE 13. 15. 17. 25. 36. 40. *Chronicon Pasch.* p. 236.
 28] κύρις 26.
 μαρτυροῦμαι] μαρτυρόμενος A 2. 3. 15. 18. 21. 26. 27. 28. 30. 31. 33. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 56.
Editio Complut. *Bengelii*, *Chrysostomus*, *Theophylactus*. probante *J. Millio* prol. 1071.
 ἐλάλησαν] — 2. γίνεσθαι] γενέσθαι 56.
 Μωσῆς] Μωϋσῆς 1. 2. 31. 38. 47. *Codices plurimi*, teste *Millio*. *Editio Ald. Erasmi*, *Colinaei*, *Bengelii*, *Oe-*
cumenicus ed. *Theophylactus*.
 τῷ] + τε AE 3. 13. 23. 24. 33. 37. 38. 39. 40. 46. 56. *Chrysostomus*.
 24. αὐτὸς] λαλῶντος αὐτὸς E *Verfio Vulg. Corp.*
 ἔφη] φησιν AE 1. 15. 17. 18. 40. *Theophylactus*. ἐφώνησε 35. γράμματα] + ἐπίστασθαι A.
 25. δε] + Παῦλος AE 13. 15. 18. 25. 36. 40. *Verfio Vulg. Syr. Corp. Aethiop.* — 36. *Verfio Corp.*
 μαίνομαι] μαίνομαι 11. φησι] — *Verfio Syra posterior*.
 ἀλλὰ] + καὶ 16. ἀποφθέγγομαι] φθέγγομαι 33.
 26. καὶ] — 25. τε] — 36.
 οὐ prius] — 2. ex emendatione. 16. 29. 31. 45. 46. ἔδεν 3. πείθομαι ἔδεν] ἔδεν πείθομαι 31.
 οὐδεν] — AE 3. 32. 40. *Editio Complut. Plant. Genov.*
 οὐ posterior] οὐδὲ E 15. 18. 31. 32. 36. 40. 42. *Editio Complut. Plant. Genov.*
 οὐ γὰρ ἐστιν ἐν γυνίκα πεπραγμένον τέτο] — 2. οὐ γὰρ ἐν γυνίκα πεπραγμένον τέτο ἐστιν 42. ἔδεν γὰρ ἐν γυνίκα
 ἐστιν πεπραγμένον τέτο 31. 40. ἔδεν γὰρ ἐν γυνίκα πεπραγμένον τέτο ἐστιν *Editio Complut. Plant. Genov.*
 ἐστιν] — 1. 3. 14. ex emendatione 16. 23. 24. 25. 26. 28. 32. 37. 56
 27. προφῆταις] + καὶ 33. 28. ὁ δὲ Ἀγρίππας] Ἀγρίππας δὲ 15.
 ἔφη] A 13. 17. 40. *Verfio Vulg.* probante *J. Millio* prol. 930. *J. A. Bengelio*. εἶπεν 46.
 με] μοι 38. πείθεις] πείθω A.
 πείθεις Χριστιανὸν] Χριστιανὸν πείθεις 47. γινέσθαι] ποιῆσαι A 17. 40. *Verfio Syra posterior* in margine;
 29. εἶπεν] — A. 13. 17. 40. *Verfio Vulg. Syra posterior*. probante *J. Millio* prol. 930. *J. A. Bengelio*.
 ἔφη 15. 18. 33. 36. εὐξαίμην] εὐξαίμην 1. 56.

μὴν ἔν ἐν γυνίκα καθημένους ἀμαρτάνειν ἐν τῇδε τάχ' ἂν
 τις συγγνώμῃ. & V. καὶ λαθεῖν ὑμᾶς ἔκ ἂν ἔδεν αὐτὸν δύ-
 νηται. *Libanius* E. 810. ἔκ ἀποσεως τῶν φίλων ἐν γυνίκα
 τοῖς προσθεῖς ἡμαυτὸν ἄλλ' ἐν πολλοῖς ἑταίροις, τοῖς ὅροις
 κάλλη τοιαῦτα δυναμένοις. *Themistius* XXII. p. 265.
 B. τῶν δὲ λιγομένων φιλοσόφων, οἱ σφίσις ἀποχρῆν ὑπελή-
 φασιν, ἐν γυνίκα μόνῃ πρὸς τὰ μερῶν καὶ ψυβρίζειν, φεύγειν
 δὲ τὰ μέσα τῆς πόλεως, κατὰ τὴν Καλλικλέους διδασκαλίαν,
 καὶ τοὺς ἀγῶνας — ἡμῖν δὲ προσεακτόν ἐστι τὸ φῶς τῆς
 λόγους. XXIII. p. 284. B. ἐπεὶ ἔν οἱ μὴν βάλλοντες εἰς
 τὴν φωνὴν προελθεῖν ἔκ ἐθέλουν, καὶ εἶναι ἐν μίᾳ ἑτασί,
 καὶ ἐν περιόπῃ, ἀλλ' ἐν γυνίκα πε καταδεδοκασιν ἢ χη-
 ραμοῖς. XXVI. p. 322. B. ἢ μὴν ἀπολαβὸν εἶνα —
 καὶ ἀποσεσάμενος ἐν γυνίκα, σμικρῇ τῇ φωνῇ καθάπτοτο,
 καὶ νεβιτοῖ — εἰ δὲ ἀνατενόμενος τὴν χεῖρα καὶ —
 πρὸς τὸ πλῆθος δημηγοροῖς. *Dio Chrys.* XLVI. p. 522.
 B. ἔ γὰρ λανθάνει τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἔδεν τῆς ἡγέμενης.
Seneca ad *Polyb.* 26. multa tibi non licent, quae
 humilimilis & in angulo jacentibus licent. *Aristi-*
des Panathen. p. 176. ταῦτ' ἐστὶ γυνίκα ἀξίαν ἀνθρώπων,
 καὶ τοῖς ἡλίον ἔκ ἐμπαρότων. *Arrianus* *Epict.* II. 12.
 τὸν γὰρ ποιῶντα αὐτὸ ἔκ ἐν γυνίκα δηλοῦσι διήσει ποιεῖν,
 ἀλλὰ προσελθόντα ὑπατικῷ τινι, ἂν ἔτω τύχη, πλεῖστον
 εἶπεν. 14. εἰς τὴν γυνίκα ἀπειλὸν καθέσθαι, καὶ πλεῖς συλ-
 λογισμῶς, καὶ ἄλλῳ πρότερον, ἔκ ἐστι δ' ἐν τοῖς πόλεως ἡ-
 γμῶν ἀντὶ. *Ter. Adelph.* V. 2. 10. Interea in an-
 gulum aliquo abeam. *Plut.* de *Curio*. p. 516. B.
 τί δὲ οὐδὲν καὶ οὐδὲν καθ' αὐτὸς ἐν τῇ γυνίκα διελίγντο;

p. 777. B. ἐν γυνίκα τινι καθ' ἑσυχίαν. *Lucianus* *Deor.*
Concil. I. μηδὲ κατὰ γυνίκα συστρέφόμενοι πρὸς ἑς ἀλλή-
 λους κοινολογεῖσθε.

28. ἐν ὀλίγῳ] *Plut. Pericl.* p. 159. F. ὅθεν καὶ μᾶλ-
 λον θαυμάζεται τὰ Περικλέους ἔργα πρὸς πολὺν χρόνον ἐν
 ὀλίγῳ γινόμενα. *Coriol.* p. 217. F. πολλῶν ἐν ὀλίγῳ νε-
 κρῶν πεισόντων. *Mar.* p. 427. A. ὡς ἐν ὀλίγῳ πολλὰς ἐπ'
 ἀμφοτέρω τῆς γνώμης τροπῆς λαβόντες. *Craff.* p. 547. C.
 ὡς πολλὰς μὴν ἀνθρώπων, πολλὰς δὲ νόμων ἐν ὀλίγῳ φε-
 ρῆναι τῶν αὐτῶν συνήγορος καὶ ἀντιδικός. *Polybius* X. 18.
 τῆς γυναικὸς ἐν ὀλίγῳ τῆς περιστάσεως ἔννοια ὑποδύκνυσθαι.
Eph. III. 3. *Plat. Apol.* ἔγνω ἔν περὶ ποιητῶν ἐν
 ὀλίγῳ τέτο. *Appianus* *Mithrid.* p. 330. παρακαλῶν ἄ-
 μοι καὶ ἐποτρύνων πάντας, ὡς ἐν ὀλίγῳ σφίσις ἐστὶ τῆς σα-
 τυρίας ἔσσης. *Themistius* XI. p. 143. C. συσκευασάμε-
 νος τὰ δῶρα, ἅτια ἐν ὀλίγῳ διδοῦναι, εἰ δ' ἔστω ὑπόχρεως
 ἦν, ἢ χρυσὴ ἢ ἱματί, πάντας ἂν με ἀφῆκεν — τοῖς λόγοις
 δὲ ἔκ ἀφῆκε τὸ ὄφλημα. *Eustathius* in *Il.* β. p. 339.
 18. ἔτω μὴν ἢ ἐμνηρικὴ ἐν ὀλίγῳ διασπασθῆται ἱστορία· τὰ
 δὲ κατὰ μέρος αὐτῆς τοιαῦτα. *Euripid.* *Helen.* 771.
 πολλ' ἀνὴρ μὲν ἐν ὀλίγῳ. *Thucydides* II. 84. αἰ νῆες ἐν
 ὀλίγῳ ἦσαν in arctum redactae.

29. εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ] *Thomas.* εὐχομαι τῷ Θεῷ, ἡ-
 γμῶν εὐχὴν πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τίνος ποιῆσαι. *Themistius* VI.
 p. 80. D. ἐγὼ δὲ εὐξαίμην ἂν, ἔκ ὑμᾶς ἄλλ' ὑπὲρ ὑμῶν
 διδοῦναι. *Xenophon* *Paed.* I. εὐξάμενος ταῖς θεοῖς τὰ ἀ-
 γαθὰ. VII. εἰ μὴν δὲ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς ἀπῆσαι πρὸς
 τὰς — τάξεις.

ἐλίγω καὶ ἐν πολλῶν ἢ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τῆς ἀκρόντας με σήμερον, γενέ-
σθαι τοιούτους ὅποιον καὶ γὰρ εἰμι, παρεκτός τῃς δεσμῆς τέτων. Καὶ ταῦτα εἰπόν- 30
τα αὐτῷ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἡ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς.
Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι ἐδὲν θανάτῳ ἄξιον ἢ δεσ- 31
μῆς πρᾶσαι ὁ ἄνθρωπος ἔστω. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆτῳ ἔφη· Ἀπολελεύσθαι ἐδύνατο 32
ὁ ἄνθρωπος ὅστος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

Ὡς δὲ ἐκρίθη τῷ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδον τὸν τε Παῦλον καὶ 1
τινας

ἐλίγω] ἐν πολλῶν] πολλῶν] ἐν ἐλίγω 31.
πολλῶν] μεγάλῳ A 5. 13. 40. Versio Vulg.
30. καὶ ταῦτα εἰπόντων αὐτῷ ἀνέστη] ἀνέστη τε A 36. Versio Vulg. Syr. Aethiop. ἀνέστη δὲ 13. 14. a prima ma-
nu. 17. 40. Versio Copt. Syria posterior, & edita cum asterisco, probante J. Millio prol. 980.
αὐτῷ] αὐτῷ 3.
31. ἐλάλουν] ἐλάλουν 31.
ἄξιον ἢ δεσμῶν] ἢ δεσμῶν ἄξιον 31. 40.
ab ὁ ἄνθρωπος ad ὁ ἄνθρωπος 32.] — 2. 23.
ἐδύνατο] ἡδύνατο Editio Complut. Plant.
ἐπεκέκλητο] ἐπεκέκλητο A. 1. 4. 40. Editio Complut. Erasmi 1. Plantin. Bengelii. Theophylactis.
1.] ὡς οὖν ἐκρίθη ὁ ἡγεμὼν τῷ ἐπιπλεῖν αὐτὸν πρὸς Καίσαρα, τῇ ἐπίσει καλίστας τὴν ἱκατόνταρχον ὀνόματι Ἰταλιανὸν
σπίρης Σεβαστῆς, παρεδίδου αὐτῷ τὸ Παῦλον σὺν ἑτέροις δεσμώταις Versio Syria posterior in margine.
τῷ] τὸ 14. a prima manu.
ἡμᾶς] τῶν περὶ τὸ Παῦλον 6. 31. 33. Lect. 2. — Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. prob. J. Millio prol. 440.
παραδίδου] παραδίδου A. 6. 8. 40. Versio Syr. Theophylactus. probante J. Millio prol. 1253.
τόν τε] τὴν 21.
ἑτέρας] — Versio Syria posterior, sed habet in margine.
ἑτέρας δεσμώτας] δεσμώτας ἑτέρας G. ἱκατόνταρχῃ] ἱκατόνταρχῳ Editio Colinaei. Bogardi. Oecumenius ed.
σπίρης] σπείρης 37. 39. 56.
2. Ἀδραμυτῆν] Ἀδραμυτῆν A. 16. Versio Syr. utraque, Copt. Codices Latini plurimi. ἀδραμυτῆν 4. 38.
ἀδραμυτῆν 1. a prima manu. ἀδραμυτῆν 1. ex emendatione. ἀδραμυτῆν 3. Lectio 2.

δεσμῶν] inf. XXVIII. 20. Suetonius Neron. 36. Nec minori faevitia foris ac in externos grassatus est — Conjurati e vinculis triplicium catenarum dixerunt causam. Justinus XIV. 4. 1. Jussus ab universis dicere, factoque silentio, laxatisque vinculis, prolatam, sicut erat catenatus, manum ostendit: Cernitis, milites, inquit, habitum atque ornamenta ducis vestri, quae mihi non hostium quisquam imposuit, nam hoc etiam solatio esset — vos me ex imperatore captivum fecistis. l XXIX. 5. 25. D. de S. C. Syllaniano. Lege de ficiariis judicium fiat ita ut ex vinculis causam dicant.

31. ἀνέστη] Suetonius Neron. 15. Quoties autem ad consulandum secederet. Philo Leg. ad Caj. T. 2. p. 597, 12. δικαστὴν μὲν ἔργα ταῦτα ἦν, καθίσαι μετὰ συνίδρον ἀριστῶν ἐπιλεγεμῶν — ἱκατέρωθεν τῆναι τὰς ἀντιδικίας μετὰ τὴν συναγερσάντων, ἐν μίμῃ μὲν ἀκούσαι τῆς κατηγορίας, ἐν μίμῃ δὲ τῆς ἀπολογίας, πρὸς μεμετρημένον ὕδωρ, ἀνασάντα βυλιόσκειν μετὰ τὴν συνίδρον, τί χρὴ φανερώς ἀποφύγεσθαι γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ. 2. Tim. II. 9.

1. σπείρης Σεβαστῆς] Supra X. 1. Claudianus de Bello Gild. Dictaue ab Augusto legio. Legio III. Aug. inscriptio in Mauritania II. Aug. VIII. Aug. Ptolemaeus II. 3. λεγὼν δευτέρα Σεβαστῆς in Anglia. IV. 3. λεγὼν γ. Σεβαστῆς. 9. Ἀργυροτάτον λεγὼν γ. Σεβαστῆς. Berosus R. XCIV. 8. Dixit R. Isaac similitudinem duarum legionem regis, decimanorum & Augustanorum. Nisi si ex Augustanis fuit Neronis. Tacitus A. XIV. 15. ad Ann. Jul. 104. Tumque primum conscripti sunt equites Romani, cognomento Augustanorum, aetate ac robore conspiciui, & pars ingenio procaces, alii in spe potentiae. Hi dies ac noctes plausibus personare, formam principis vocemque Deum vocabulis appellantes, quasi per virtutem clari honoratique agere. Suetonius Ner. 20. adolescentulos equestris ordinis & V. amplius

M. e plebe robustissimae juventutis undique elegit, qui diviti in factiones plausuum genera condiscerent, bombos & imbrices & testas vocabant, operamque navarent cantanti sibi, insignes pinguisima coma, & excellentissimo cultu pueri, quorum duces quadragena milia HS merebant. 25. sequentibus currum ovantium ritu plausoribus, Augustianos militesque se triumphus ejus clamantibus.

2. Herodotus VII. 42. Ἀδραμυτῆν τε πόλιν καὶ Ἀττανδρον τὴν Πελαγονίδα παραμυσιέμενος — ἦν ἐς τὴν Ἰωνίαν γῆν. Xenophon Exp. VII. Eusebius in II. α. p. 25. 36. ἡ δὲ κίλλα πολέμιον μὲν ἢ Τρωϊκὴν περὶ τὴν Ἀδραμυτῆν χώραν — ἐν δὲ τοῖς τῷ Πορφύριον φέρεται, ὅτι ἡ Κίλλα ἔχον ἱερὸν, ὃ δὲ τῆς θαλάσσης πλάτρε δ. p. 89. 43. ἡ θῆβη καὶ ἡ Λυρυσσῶς — διέχουσα Ἀδραμυτῆς γαδῖος ἡ μὲν ξ, ἡ δὲ π. & II. β. p. 244. 6. II. ζ. p. 512. 20. Ἡρόδοτος δὲ διαιρεῖ τῆς πεδῶν εἰπόν, καὶ Ἀδραμυτῆν πόλιν — ὡδρὸς Πελαγονίᾳ τῇ τῇ Ἀδραμυτῆν ἐμῶντομεν ἑαυτὰ κτίσαντες, ἢ οἱ ὕστερον Ἀτταμυτῆν μετεκάλισαν ὑφονότερον. Ἀδραμυτῆν ἡ θῆβη διέχουσα Ἀδραμυτῆς γαδῖος ἱκανῶς — ὁ Ἀδραμυτῆς κόλπος — κατὰ τὴν Ἀδραμυτῆν παραλίαν — ἰστέον δὲ ἐπὶ διαφορᾷς γραφῆς ἀποφύγεταί τὸ ῥῆθον Ἀδραμυτῆν, καθὰ καὶ Στέφανος παραδίδωκεν ἐν τοῖς Ἑθνικοῖς, καὶ γὰρ καὶ μετὰ τῷ δ. λέγεται Ἀδραμυτῆν, καὶ μετὰ τῷ τ. Ἀτταμυτῆν, ὡς καὶ τῷ ῥῆθιτος κτίτορας αὐτῷ ἴσως ἔστω διαφορεμένον καὶ τὴν παραλήγουσαν δὲ διὰ τὴν δύο τ. ἔχει, καὶ δὲ ἐνὸς ἔτι δὲ καὶ διὰ διφθόγγου, καὶ διὰ μόνου διχρόνου. II. ξ. p. 978. 44. ὁ δὲ Γνώγραφος λέγει, καὶ ὅτι Γάργαρον ἐπ' ἄκρας κῆται ποίσεως τὴν ἰδίαν Ἀδραμυτῆν λεγόμενοι κόλποι, τὸν κλειόμενον ὑπὸ τῷ τῷ δυνος τότε, καὶ τῆς ἄκρας, ἐφ' ἣν τὰ Γάργαρον — ἢ πλάτος ἀπὸ ἄκρας φησὶν ἐπὶ ἄκρας διαμῶμεν. σάδιον. Stephanus. Ἀδραμυτῆν πόλιν τῆς κατὰ καὶ ἰστέον Μυσίας, ἡ γραφὴ διχρῶς διὰ τῷ τ. καὶ διὰ τῷ δ. καὶ διὰ διφθόγγου καὶ διὰ τῷ ι. καὶ διὰ ἐνὸς τ. καὶ διὰ δύο, ἀλλὰ καὶ δὲ ἐνὸς τ, ἔστω ἔχῃ διφθόγγου, καὶ διὰ δύο τῷ ι. μόνου, κέκληται ἀπὸ Ἀδραμυτῆς κτιστῆς, ποιεῖται μὲν

2 τινας ἐτέρας δεσμώτας ἑκατοντάρχη, ὀνόματι Ἰσλιῶ, σπείρης Σεβαστῆς. Ἐπιβάντες
 δὲ πλοῖον Ἀδραμυτίνῳ, μέλλοντες πλεῖν τὰς χτ' ἢ Ἀσίαν τόπῳ, ἀνήχθημεν, ὅν-
 3 τ' σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχῳ Μακεδόν' Θεσσαλονικέως. Τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς
 Σιδῶνα. Φιλανθρώπως τε ὁ Ἰσλιῶ τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε πρὸς τὰς Φί-
 4 λας πορευθέντα ὑπὸ μελέας τυχεῖν. Κακείθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν ἢ Κύπρον,
 5 διὰ τὸ τὰς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. Τό, τε πέραν τὸ χτ' ἢ Κιλικίαν καὶ Παμφυ-
 6 λίαν ἀππλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κακεί ἐὺρὼν ὁ ἑκατόνταρχος
 πλοῖον

Ἀδραμυτίνῳ 14. a prima manu. 23. 32. Editio Complut. ἀδραμυτίνῳ 2. 14. ex emendatione. 17. 27. 30. Theophylactus. ἀδραμυτίνῳ 39. 40. 43. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardii, Stephani 1. Wechelii, Oecumenius ed.
 Ἀδραμυτίνῳ 27. 29. 33. 37. 38. 45. ἀδραμυτίνῳ 21. 47. 56.
 μέλλοντες] μέλλοι A 5. 6. 13. 14. a prima manu. 15. 18. 35. 36. 40. 43. Versio Syr. utraque, Corp. Æthiop.
 Codices Latini probante J. Millio prol. 1213. J. A. Beagelio. μέλλοι 25. μέλλοι 33. Lect. 2.
 πλοῖον] + εἰς A 13. 25. 40. + ἐπὶ 5. 6. 15. 36. 37. Versio Syr. posterior, Arab. probante J. Millio prol. 1213. διοσσαλονικέως] + δι' Ἀριστάρχῳ εἰς Σιδῶνα Versio Syr. posterior.
 3. te prius] — Editio Complut. Plantin. δι' 25. 40. Editio Bogardii. Versio Vulg. Syr. Chrysostomus.
 τε posterior] δι' 4. Ἰσλιῶ] Ἰσλιανος A.
 τὸς] — Editio Stephani, Bezae, Elzevirii. πορευθέντα] πορευθέντι A 5. 7. 13. 15. 36. 43. + αὐτὸν 4.
 4. τὸς] + τόπῳ 33. εἶσαι ἐναντίους] ἐναντίους εἶσαι 3. 5. Κιλικίαν] Λυκίαν 38.
 κατήλθομεν] κατήχθημεν 5. 11. 14. 32. 38. 42. Editio Complut. Plant. Genev. Oecumenius. ἤλθομεν 25.
 Versio Vulg. Hieronymus. κατήλθομεν A.
 διαπλεύσαντες] + δι' ἡμεῶν δικαίῳ Versio Syr. posterior cum asterisco. εἰς] + τὰ 18.
 Μύρα] Λύστρα A Versio Vulg. Corp. Æthiop. Hieronymus de l. H. Actorum. Smyrnam Lyciae, pro quo aliqui
 Codices habent: venimus in Lystriam, quae est in Cilicia. Σμύρναν E 31. Bedæ: pro Lystra in Graeco Smyrna positum est, pro quo Hieronymus in l. Hebr. nom. Myrnam ponit, quod idcirco reor in quibusdam Codicibus ita reperiri, quia myrrha Graece σμύρνα appellatur.
 Λυκίας] Κυλικίας Versio Corp. 6. κακεί] κακείθεν A 24. κακείθεν 15. 25. 31. 36. 40. καὶ 37. 56.
 ἑκατόνταρχῳ] ἑκατοντάρχῳ A. 36.

μὲν Ἀλυατῶ, Κραῖος δὲ ἀδελφεῷ, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν πολι-
 τικαῖς καὶ ἄλλοις. Τινὲς δὲ ἀπὸ ἱερώνων τῶν Λυδῶν βασιλέων,
 τὸν γὰρ Ἐρμῶνα Λυδοὶ Ἀδραμοὶ καλῶσι φρυγισί, οὐ δύ-
 νηται δὲ, ὡς Ἡρωδιανὸς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ τ. ὁ Ἀδραμύς,
 ὁ πολιτὴς Ἀδραμυτίνος. Thucydides V. 1. οἱ μὲν Δῆλιοι
 Ἀτραμυτίνου, φερνάκως δὲ τὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἄκη-
 σαν. Schol. Ἀδραμυτίνου, εὐπολὶς Ἀτραμυτίνου, δευροδ-
 δης. VIII. 108. Δηλὸς τὰς Ἀτραμυτίνου οἰκήσαντας. Dio-
 dorus S. XII. 72. τοῖς δ' ἐκπεσῶσι Δηλίοις φερνάκως ὁ
 Σατράπης ἔδωκεν οἰκὴν πόλιν Ἀτραμυτίνου. Strabo XIII.
 p. 872. A. ἀπὸ δὲ Ἀβύδου — περὶ — τὴν τρωά-
 δα — τὰ περὶ Ἀσσον καὶ Ἀτραμυτίνου — εἰς πᾶσιν
 ἀντιπαρήκῃς ἢ τῶν Λισβίων ἦσος. p. 873. C. χάριν δ' ὁ
 λαμνακὸς — ἀπὸ Πρακτίου — ἵσας μάλιστα Ἀτρα-
 μυτίνου πρὸς Troicam. p. 874. C. καλῶσι δ' οἱ μὲν
 ἰδαῖον κόλπον, οἱ δ' Ἀδραμυτίνον. p. 899. D. περὶ τῆς
 περὶ πύκνης — Ἀδραμυτίνου — διέχῃ πρὸς — ἀρ-
 κτον ρ. εσθίους. p. 902. B. καὶ ὁ Ἀδραμυτίνος κόλπος
 ἀνδέχεται — ἰταῦθα δὲ τῶν Μιτυληναίων ἐστὶν αἰγυ-
 λὸς — τὸν δὲ αὐτὸν κόλπον καὶ ἰδαῖον λέγουσι. p. 903.
 C. ταπεινὸς δ' ὅμως καὶ ἔσται, καὶ οἱ τῇ παραλίᾳ συνά-
 πτωτες μᾶλλον τῇ κατὰ Ἀδραμυτίνου — ἰδίας μάλιστα
 φασὶ τῶν Ἀδραμυτίνων τὸν κλειόμενον ὑπὸ ταύτης τε τῆς
 ἄκρας, ἰφ' ἣ τὰ Γάργαρα, καὶ τῆς πυρρᾶς ἄκρας προσα-
 γορευμένης — πλάτος δὲ τῆς γῆματός ἐστιν ἀπὸ τῆς ἄκρας
 ἐπὶ τὴν ἄκραν ρ. εσθίων. p. 904. A. Ἀδραμυτίνου, Ἀ-
 θηναίων ἄποικος πόλις ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ ναύσταθμον.
 Suidas. Ἀδραμυτίνου, ἵσας εὐπολὶς καὶ Ἀδραμυτίνος ὁ
 δὲ δευροδδὸς Ἀτραμυτίνου. Plut. Cic. p. 802. E. τῶν
 μὲν Ἀσιαίων ρητόρων Εὐκλείῃ τῇ Ἀδραμυτίνῳ. II. ζ.
 396. Schol. parv. Ἀτραμύς πελαγὸς τὸ γένος, ἀφί-
 κτω ποτὶ ὑπὸ τῇ ἐν Λυκίᾳ [I. Μυρίᾳ] ἰσθμῷ, καὶ πόλιν
 τίτας ἰταῦθα, ὥφ' ἑαυτὴ προσηγοῦσιν Ἀτραμυτίνου,
 γητῆρας δὲ θυγατέρα θήβης τὸ ὄνομα — ἡ ἱστορία παρὰ
 Δικαιάρχῳ. in II. α. 366. θήβης δὲ αὐταὶ εἰς τὸ ἰὺν
 Ἀτραμυτίνου καλέμενον. Plinius H. N. V. 32. in ora
 quae sinum cognominavit & conventum Adramy-
 teos, olim Pedalus dicta. Turcis Edremit,

τὰς — τόπῳ] Polybius p. 4. εἰς τὰς κατὰ τὴν Ἀ-
 σίαν τόπῳ. 3. τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν, καὶ Λιβύην τόπῳ.
 p. 31. τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν τόπῳ. Hannen in Periplo
 maris Erythraei. πλοῖον τὸς παραβαλαστικὸς τόπῳ.
 3. φιλανθρώπως — χρησάμενος] Plut. Æmil. p. 176.
 B. ἡπίως πᾶσι καὶ φιλανθρώπως χρησάμενος. Pomp. p. 623.
 E. γαίης δὲ ὅπως — ἀπανθρώπως φροσὶ καὶ κοῖτῳ Ὀυα-
 λερῷ χρῆσασθαι τὸν Πομπήϊον. Alcib. p. 193. E. ὡς ὑ-
 βριστικῶς καὶ υπερφάνως ἢ τῷ Ἀντῳ κακῶς ὁ Ἀλκι-
 βιάδης. ἐπεικῶς μὲν ἔν, ὁ Ἄντος ἔφα, καὶ φιλανθρώπως.
 — ἔτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἱραταῖς ἐχρήτο. . . χρῆσθαι
 τινι βασιλικῶς. Diodorus S. XI. 26. ἀνθρωπίνως αὐτοῖς
 χρῆσασθαι — ἐχρήτο πᾶσιν ἐπεικῶς. Demosthenes.
 χρῆσθαι τινι ὑβριστικῶς. Polybius p. 102. τὸς πρώτος
 καὶ φιλανθρώπως τῷ πλοῖν χρωμένως. Dio O. . . φι-
 λανθρώπως χρῆσθαι τοῖς φυγάσι.
 ἐπιμελείας τυχεῖν] Xenophon τυζομαι ἐπιμε-
 λείας ὑπ' ἀνθρώπων. Isocrat. Apollonius II. 390. Sch.
 ἐν ταύτῃ τῇ ἡσθ' ἀναγνώσαντες ἔτυχον ἐπιμελείας παρὰ τῶν
 Ἡρώων.
 4. ὑπεπλεύσαντες] Si ventus favisset, alto se com-
 misissent, & Cyprum ad dextram partem reliquis-
 sent, ut Act. XXI. 3. nunc autem coguntur lege-
 re littus Ciliciae, inter Cyprum & Asiam, &
 comm. 7. Hoc fit vento adverbo, cum navis non
 possit ἀποφθαλμῶν onder een zeekeere plaats zey-
 len. l'aveetop. Ubi navis vento contrario cogitur a
 recto cursu recedere, ita ut tunc insula sit inter-
 posita inter ventum & navem, dicitur ferri infra in-
 sulam.

5. διαπλεύσαντες] Herodianus VIII. 6. II. ὡς δὲ
 διπλευσαν τὰς τε λιμένας καὶ τὰ τινῶν. Lucianus Hermot.
 21. τὸν Αἰγυπῶν ἢ τὸν Ἰόνιον διαπλεύσαι θέλοντας. Thucy-
 dides IV. 25. ἡραγκάσθησαν — ναυμαχεῖσαι περὶ πλοῖος
 διαπλοῖος.

Μύρα] Epigramma Philoxeni. Τληπόλεμος ὁ Μυρῶν.
 Pausanias . . . Τληπόλεμος Λυκίος. Nummi Μυρῶν sub
 Antonino & Gordiano. Constantinus porphyrog.
 Them.

πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς δὲ 7
 ἡμέραις βραδυπλοῶντες, καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσδῶντ' ἡμᾶς τῆς ἀ- 8
 νέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμῶνην. Μόλις τε πρυτανεύοντες αὐτὴν, ἤλ- 8
 θομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλὸς λιμένας, ὃ ἐγγὺς ἦν πόλιν Λασαία. Ἰκανοῦ 9
 δὲ

Ἀλεξανδρινόν] Ἀλεξανδρινόν 1. 3. 24. 26. 27. 30. 32. 33. 37. 43. 47. Theophylactus. Ἀλεξανδρινόν 4. 11. 15.
 45. 46. Lektion. 2. a fec. manu. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. Wechelii. Complut. Bogardi. Oecumenius ed.
 τὴν] — 38. 47.
 ἐνεβίβασεν] ἐνεβίβασεν 1. 4. 5. 7. 13. 15. 17. 18. 32. 33. 36. 37. 47. 56. Chrysostomus, Theophylactus.
 7. ἐν] — 16. 23. 37. 56.
 μὴ προσδῶντ' ἡμᾶς] καὶ ἐκ τῶν 27. 29. μὴ προσδῶντ' 2. μὴ προσδῶντ' D. Heinssius.
 κατὰ Σαλμῶνην] Versio Syra posterior habet cum asterisco.
 Σαλμῶνην] Σαλμῶνην 2. 4. Σαλμῶνην 26. 33. 35. Theophylactus. Σαλμῶνα Versio Sept.
 8. παραλιγόμενοι] παραλιγόμενοι 30. 37. 40. τὴν] — A Versio Syr. ἦν πόλις] πόλις ἦν A.

Them. XIV. τὴν Λυκίαν πόλιν τὴν μυρίαν τε καὶ τρις-
 ὅλβιον, ἐν ᾗ περὶ τὸν Μύρα Νικόλαος ὁ τῷ Θεῷ Σεβαστῶν ἀνα-
 βλύσει τὰς Μύρας κατὰ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. Stephanus.
 Μύρα, πόλις Λυκίας ἀπὸ μύρων. λέγεται καὶ θηλυκὸν καὶ
 ἑδαιτέρον. *Ælianus* N. A. VIII. 5. πέπυσμαι δὲ κάμην
 τινὰ Λυκαίαν μεταξὺ Μύρων καὶ Φέλλων Σύρος ὄνομα, ἐν
 ᾗ μωσιτεύουσι τινες ἐπ' ἰχθύσι καθήμενοι. XII. 1. Μύρων
 τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ καὶ ἔχει πηγὴν, καὶ ἐνταῦθα νέος
 Ἀπόλλωνος ἐστὶ. *Appianus* B. C. IV. p. 1018. Λύ-
 τλος ἐπιπροφθῆς Ἀνδριάκῃ, Μύρων ἐπὶ τῇ, τὴν τε ἄλλωσιν
 ἔρρηξε τῷ λιμένος, καὶ ἐς Μύρα ᾤησι. *Malela* p. 183.
 Μητρόπολις τῆς Λυκίας τὰς Μύρας. *Porphyrius* de Ptole-
 maeo Alexandro. φεύγειν ἠνάγκασαν μετὰ γυναῖκα καὶ
 θυγατρὸς τῆς Λυκίας εἰς πόλιν Μύρας, ὅθεν εἰς κύπρον με-
 ταπηδήθης. *Hierocles* Synecdem. ἱπαρχία Λυκίας ὑπὸ
 κοισυλάριον πόλεις λδ. — Λίμνη — Μύρα μητρόπο-
 λιν. — Πάταρα. *Basilus Seleuc.* V. Theclae. ἀπ-
 ογγέλλεται εἶναι κατὰ τὰς Μύρας ὁ Παῦλος τῆς Λυκίας δὲ
 εἶναι αὐτὴ βελτίστη καὶ φαιδρωτάτη πόλις. *Plut.* de Anim.
 terr. & aquat. p. 976. C. περὶ Σέραν πυνθάνομαι κά-
 μων ἐν τῇ Λυκίᾳ, ἀλλὰ μεταξὺ καὶ Μύρων, καθιζομένης
 ἐπ' ἰχθύσι — διαμνηστέον.

6. Ἀλεξανδρινόν] *Stephanus*. τὸ ἰθὺκὸν Ἀλεξανδρινόν —
 Νικάνωρ δὲ ὁ τῷ Ἑρμῇ ταῦτα πάντα κυροῖ, καὶ τὸ Ἀ-
 λεξανδρινόν. *Pythmus* Lepidi. Ἀλεξανδρινῶν κολωνία. *Strabo*
 XIII. p. 894. C. τὴν Ἀλεξανδρινὴν ἐσιῶσαν. *Lucia-*
cius Navig. 5. navis Ægyptia frumentaria CXX.
 cubitos longa, XXX. lata, XXIX. profunda. *Plut.*
Demetr. p. 932. C. navis Alexandrina frumentaria
 CLXXX. pedes longa, L. lata. *Aristides* Plat. I.
 p. 93. ὅτι κυβερνήτης μιν, ὅστις πλείους ἀθρώκας ἔσων ὑπὲρ
 χιλίους τὸ δὲ τῷ ῥήτορος πλήρωμα, ὁ σώζει, οὐ κατὰ ναῦν
 εἶναι Ἀγυπτίαν — ἀλλὰ καὶ λιμένας αὐτοὶ καὶ πόλιν.
Schol. αἱ νῆες τῶν Ἀγυπτίων μίξεις εἰσι τῶν ἄλλων, ὡς
 ἄπειρον πλῆθος χωρεῖν. vid. comm. 37. *Seneca* Ep. 77.
 Subito hodie nobis Alexandrinae naves apparuerunt,
 quae praemitti solent & nuntiare fecuturæ classis
 adventum. Gratus illarum Campaniae aspectus est.
 omnis in pilis Puteolorum turba confistit, & ex ip-
 so genere velorum Alexandrinas, quamvis in ma-
 gna turba navium, intelligit. Solis enim licet sup-
 parum intendere quod in alto omnes habent naves.
 Nulla enim res aequae adjuvat cursum, quam sum-
 ma pars veli, illic maxime navis urgetur. Itaque
 quoties ventus increbuit, majorque est, quam ex-
 pedit, antenna submittitur, minus habet virium fla-
 tus ex humili. Cum intravere Capreas & pro-
 montorium, ex quo Alta procelloso speculatur ver-
 tice Pallas, caeterae velo iubentur esse conten-
 tae, supparum Alexandrinarum insigne est. conf.
 comm. 40. *Suetonius* Aug. 98. Forte Puteola-
 num sinum praetervehenti, vectores nautaeque de

navi Alexandrina, quae tantum quod appulerat,
 candidati, coronatique & tura libantes, fausta o-
 mina & eximias laudes concesserant, per illum se
 vivere, per illum navigare, libertate atque fortunis
 per illum frui. Quare admodum exhilaratus qua-
 dragenos aureos comitibus divisit, jusque jurandum
 & cautionem exegit a singulis, non alio datam sum-
 mam, quam in emptionem Alexandrinarum mer-
 cium absumpturos. Nero. 45. Nam & forte acci-
 dit, ut in publica fame Alexandrina navis nuntia-
 retur pulverem luctatoribus aulicis advexisse. Galb.
 10. at subinde Alexandrina navis Dertofam appu-
 lit armis onusta, sine gubernatore, sine nauta ac ve-
 ctore ullo. *Inscriptio*, ὑπὲρ σωτηρίας καὶ διαμονῆς τῆς κυρίας
 αὐτοκράτορος κομισμένης Σεβαστῆς, οἱ ναυκλήριοι τῆς πορευτικῆς
 Ἀλεξανδρινῆς στόλῃς. *Martialis* XII. 74. Cum tibi Nili-
 aeus portet crystallata catapulus. *Strabo* XVIII. p. 1142.
 C. Γιοῖν δ' ἂν τις ἐν τῇ Ἀλεξανδρινῇ καὶ τῇ Δικαιαρι-
 χίᾳ ὁρᾷ τὰς ὀλκάδας, ἐν τῇ κατὰ πλῆθος, καὶ ταῖς ἀνα-
 γωγαῖς, ὅσῃ βαρύτεραι τε καὶ κροτέραι δέουσι κακίως πλέ-
 οιν. *Statius* propempt. Metii Celeris 21. Modo
 nam trans aequora terris Prima Dicarchiae Pha-
 rium gravis attulit annum. *Tacitus* H. IV. 52. Tum
 celerrimas navium frumento onustas, saevo adhuc
 mari committit. Quippe tanto discrimine urbs nu-
 tabat, ut decem haud amplius dierum frumentum
 in horreis fuerit, cum a Vespasiano commeatus
 subvenere.

Naves Alexandrinae solebant alto se committen-
 tes recto cursu in Italiam tendere: sed si per tem-
 pestatem navigatio minus erat tuta, nonnunquam
 ad Syriae oram trajiciebant, & superata Cypro, prae-
 tervectisque Cilicia & Pamphilia, per mare Graecum
 Italiam petebant. *Socrates* H. E. II. 24. *Sozom.* VI.
 25. Athanasius A. 349. Roma Alexandriam repe-
 tens, appellit Antiochiae in Syria, inde per Lao-
 diceam, Hierosolymam, & Pelusium Ægyptum
 intrat. *Lucianus* Navig. 1. πυνθάνομαι ἐς τὸν Πειραιᾶ κα-
 ταπελευκίνας μίαν τῶν ἀπὸ Ἀγύπτου εἰς Ἰταλίαν σί-
 ταγωγῶν. 7. ἀπὸ τῆς φάρης ἀπάραντας, ζιφύρας ἀντιπνεύσαν-
 τος ἀπνευχθῆναι πλεονεξίας ἄχρι Σιδῶνος. *Philo* de virtutibus
 T. 2. p. 583. 15. Διηγόμενοι μὲν γὰρ, ὡς λόγος, πλείους Ἀλέ-
 ξανδρινὰς τὴν πρὸς Ἀγύπτον, πλείους δὲ οὐκ ἀξιῶσι τοῖς
 ἡγεμόσι διατετέως κινδύνους, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πα-
 ραπέμποντος στόλῃς, καὶ ἅμα διὰ τὴν ἐπιμύλιαν τῶν σώμα-
 τος, ἃ δὴ πάντα γίνεται ῥαῖς τοῖς δι' Ἀσίας καὶ Συρίας
 κύκλον περαιομένῃ. Δυσήσται γὰρ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ
 πλεῖν καὶ ἀποβαίνειν, καὶ μάλιστα τὰς πλείους ναῦς ἐπαγί-
 μνος μακρὰς, ἀλλ' ἔχ' ὀλκάδας, ὁ παρὰ γὰρ πλεῖς ἀνυσι-
 μώτερος, ὡς ταῖς φορτίσι διὰ πλεονεξίας ἐστίν. *Casus* Imp.
 volebat Colossium in templo Hierof. ponere p. 593.
 τῷτο δὲ πράξιν ἐμιλλᾷ ἐν περὶ πλεονεξίας κατὰ τὴν εἰς Ἀγύπ-
 τος

δὲ χρόνῳ ἀγαγενομένοις, καὶ ὄντ' ἤδη ἐπισημαίνεσ τῇ πλοῦς, ἀφ' τὸ ἔτι τὴν νητείαν
 10 ἤδη παρεληλυμένοι, παρήνει ὁ Παῦλ' ὅτι, λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μὲ ὑ-
 βρεως καὶ πολλῆς ζημίας ἔμενον τῷ Φόρτῃ· καὶ τῇ πλοῖ, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῶν ἡ-

μῶν

~ Φορτίῳ

Λασσία] Ἄλασσα A. 40. Versio Syr posterior in margine. probante H. Grotio. λασσία 21. 31. 45. Ver-
 sio Corp. Thalassa Versio Vulg. Aethiop. Hieronymus de loc. Hebr. pro qua quidam corrupte Thalassa legunt.
 λασσία 15. 36. ἑλπίαν T. Beza in not. Ed. 3. 4. 5. 9. καὶ postorius] — 1. 3. 10.
 νητείαν] νημείαν S. Castalio. ἡδὴ] ἡδὴ 38. 10. αὐτοῖς] — Versio Syr. utraque.
 ἄνδρες] + ἀδελφοί 30. 47. absurde. τῇ prius] + πλοῖ 26.
 πολλῆς ζημίας] ζημίας πολλῆς 3. Φόρτῃ] Φορτίῳ A. 1. 10. 11. 13. 14. 2 prima manu. 15. 18. 19. 20. 21. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 35.
 40. 44. 45. Lectionar. 2. Editio Complut. Plantia. Genov. Bengelii. Chrysostomus, Theophylactus.
 καὶ postorius] — 29.

τὴν ἀποδημίαν.

ἐμβιβάζειν] Thucydides I. 53. ἔδεξεν ἐν αὐτοῖς, ἄνδρας
 εἰς καλήτην ἐμβιβάζουσιντας — προτέμψαι τοῖς Ἀθηναίοις.
 Plato Ep. 7. συμκρὸν εἰς πλοῖον ἐμβιβάζσαι. imposuit.
 Philo leg. ad Caj. T. 2. p. 521. 6. χρῆσασθαι δ' ἐ-
 πιτόμῃ [πλοῖ] τῆς ἐπιτομῆς ἀναμύνοντα τῷ διὰ τῆς Ἀλε-
 ξανδρείας, τὰς τε γὰρ ἐκείνῃ δολιχὰς ταχυκυκλῶν ἔφασκε,
 καὶ ἐμπειροτάτους εἶναι κυβερνήτας, οἱ, καθάπερ ἀλλοτρίῳ ἔπ-
 κως ἡνιχρῶσιν ἀτλαντὶ παρήκοντες τὸν ἐπ' εὐθείας δρόμον —
 καταβάς δ' εἰς Δικαιαρχίαν, καὶ αὐτὸς ὑπόρμους Ἀλεξανδρί-
 δας ἰδὼν εὐπρεπίως πρὸς ἀναγνώγην, ἐπιβὰς μετὰ τῶν ἰδίων.
 Lucianus V. H. II. 26. ἐμβιβάζσας ἡ τῶν ἡρώων εἰς ναῦν.

7. βραδυπλοῦντι] Plinius Ep. X. 25. Nuntio ti-
 bi, me Ephesum cum omnibus meis ὑπὲρ Μαλίαν
 navigasse. Quamvis contrariis ventis retentus —
 aliquanto tardius quam speraveram i. e. XV. Kl.
 Octobr. Bithyniam intravi. 27. continuæ naviga-
 tionis Etesiae reluctantur. Seneca Ep. 4. Cum pe-
 teres Siciliam, trajecisti fretum. Temerarius gu-
 bernator contempsit Austri flatum (ille est enim,
 qui Siculum pelagus exasperet, & in vertices cogat)
 non finistrum petit litus, sed id quo propior Cha-
 rnydis maria convolvit: At ille cautior peritos lo-
 corum rogat, qui aestus sit, quae signa dent nu-
 bes, & longe ab illa regione verticibus infami cur-
 sum tenet. Cic. ad fam. XIV. 5. Cum sane adver-
 sis ventis usi essemus, tardeque & incommode na-
 vigassimus. Artemidorus IV. 32. ἐτυχε πλάνην καὶ ἐ-
 βραδυπλοῦνσιν. Lucianus Navig. 9. ἔδιν τὸ κρήνην δα-
 ξίας βαρύνοντας, ὅτε τὸν Μαλίαν πλεύσαντας, ἡδὴ εἶναι ἐν
 Ἰταλίᾳ.

Κρίδος] Strabo XIV. p. 965. C. Δαρειὸς δ' εἰς —
 Κρίδος. — ταῦτα δὲ νωτέρη τῶν ὑφ' ὁμήρου λεγομένων
 εἰσι Κρίδος μὲν δὴ — εἰ δ' ἦν π. 965. B. εἶτα Κρί-
 δος, δύο λιμένας ἔχουσα, ὃν τὸν ἑτερον κλισὸν τρυγικὸν καὶ
 ναυσταθίον ναυσὶν κ. πρὸκειται δ' ἡ νῆσος Ἰπτασιάδης πᾶσι
 τῶν περιέμετρον, ὑψηλὴ, διακροειδὴς, συναπτομένη χάμα-
 σιν πρὸς τὴν ἡπειρόν, καὶ ποιεῖσα διέσπον τινὰ τὴν
 Κρίδον πολὺ γὰρ μέρους αὐτῆς οἰκᾷ τὴν νῆσον, σκεπάζουσιν
 ἀμφοτέρως τὰς λιμένας. Homerus H. in Apoll. 43. Καὶ
 Κρίδος αἰετὴν.

Σαλμώνην] Strabo II. p. 165. A. μέχρι τῆς Ροδίας
 — ἔπειτα ἐπὶ Σαλμώνην τῆς Κρήτης, ὅπου εἰσι τὸ εἶδος ἑ-
 κροὶ χιλιάς [σαμῶν] αὐτῆς δὲ τῆς Κρήτης μῆκος πλείους ἢ
 διαχιλίας. Apollonius IV. 1694. Σαλμώνιδος ἄκρης. Sch.
 Σαλμωνίς καὶ Σαλμώνιον ἀκρωτήριον κρήτης. Dionysius pe-
 riegr. 110. Σαλμώνιδος ἄκρη κρήνη, ἢ κρήτης ἐπέκτασις
 εἰς αὐτὸν ἔκτασις ἄκρη. Strabo X. p. 727. B. τὸ δ' εἶδος
 [ἀκρωτήριον] τὸ Σαλμώνιον εἰσὶν — 728. A. ἔπειτα πρὶν-
 σιν εἰς εὐθὺ ἀκρωτήριον τὸ Σαμώνιον, ἐπὶ τῇ Ἀιγυπτῶν νῆ-
 σῳ, καὶ τῆς Ροδίων νῆσος. Mela. ingens & C. quondam
 urbibus habitata Crete, ad orientem promontorium

Salmonium. Hodie: capo Salomon.

8. Inf. 40. sup. XVI. 7.

καλὴς λιμένας] Stephanus. καλὴ ἀκτὴ, πόλις κρη-
 τῶν. T. Beza in annot. Edit. 4. 5. Locus adhuc
 hodie in Creta nomen retinet calas limenas.

9. νητείαν] Theophrastus Ch. 3. τὴν θάλατταν ἐκ Διο-
 νυσίων πλοῖον εἶναι, verno tempore. Beroschib R.
 VI. 8. Rabbini dicunt ad verba: qui ponit in ma-
 ri viam, a festo pentecostes ad festum tabernaculo-
 rum: & in aquis maris semitam, a festo Tabernacu-
 lorum usque ad Encaenia — quando colligas Lulaf,
 colliga quoque pedem nonne ascendisti ad synago-
 gam & audivisti eos orantes pro pluvia? & R. Jo-
 sua f. R. Thanchuma f. Chajae de Capharhannum
 fuit in Asia, volebat trajicere mare, dixit ei matro-
 na: his diebus trajicis? apparuit ei pater in fom-
 nio dixitque — fili, absque sepultura S. D. Ec-
 clef. VI. 3. Et non audivisti verba huius & illius,
 & ita ipsi contigit, & Koblest R. III. 2. Caef. B.
 G. IV. 36. quod, propinqua die aequinoctii, in-
 firmis navibus, hiemi navigationem subjiciendam
 non existimavit. V. 23. ne anni tempore naviga-
 tionis excluderetur, quod aequinoctium suberat.
 Jos. A. XVI. 2. 1. τὸν γὰρ πλῆν, ἐπιβαίνοντος τῷ χει-
 μῶνος, ἐκ ἐνέμετρον ἀσφαλῆ. Sabbat V. 3. non navi-
 gandum inter festum Tabernaculorum & Dedicatio-
 nis. Tacitus H. IV. 51. Vespasiano post Cremonensem
 pugnam, & prosperos undique nuncios, cecidisse Vi-
 tellium, multi cujusque ordinis, pari audacia for-
 tunaque hibernum mare aggressi, nunciavere. Cic.
 Fam. XVI. 11. periculose hieme naviges. Philo de
 Joseph. T. 2. p. 60, 46. C. θέρους ἀναχθῆναι τινες,
 ὁ γὰρ καιρὸς εὐπλοίας, ἐνκαύλησιν, ἑτεροὶ χειμῶνος ἀνα-
 τραπήσονται προσδοκῶντες, ἄχρι λιμένος ἀκινδύνως παρ-
 πύμωθον. Vegetius de re milit. V. 9. Post hoc [post
 XVIII. Kl. Octobr.] usque in III. Idus Nov. in-
 certa navigatio est, & discrimini propior. Aesoporus
 F. 57. ἐπισημαίνεσ βίος. Philostratus V. Apollon. IV.
 4. μετόπιστον ἢ ἐπὶ πύργῳ, καὶ ἡ θάλασσα ἡδὴ βραβαία.
 Beroschib R. XI. 5. Jejunium magnum. Plaut.
 Symph. IV. 5. τῆς μεγίστης καὶ τελειοτάτης ἱερῆς παρ'
 αὐτοῖς ὁ καιρὸς εἰσι καὶ ὁ τρόπος Διονύσου προσήκουσιν τὴν γὰρ
 λεγομένην νητείαν ἀναμύνοντι τρυγητῶ. Philo de V. Mos.
 T. 2. p. 138, 2. τίς δὲ τὴν λεγομένην νητείαν οὐ τίθετο
 καὶ προσκυνεῖ, καὶ μάλιστα δὲ ἔως ἀγομένην, τῆς ἱεροση-
 νίας αὐστηρότερον καὶ σπουδαιότερον τρόπον — παρὰ πᾶσι
 τοῖς ἄλλοις τεθαύματα.

10. ὑβρεως] Horatius Carm. I. 4. Ventis debes
 ludibrium. Antheol. III. 22. 58. ἡ γὰρ ὑβρεως πῶς
 τὴν δίσσασα θαλάσσης ὑβρι.

φορτίῳ] Hesychius. Φόρτος, φορτίον. Apollonius MS.
 Φόρτος, τῶν φορτίων Φόρτος τὴν μῆσαν. Pollux . . . τὰ

μὲν μέλλειν ἔσθαι τὸν πλῆν. Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἱ 1
ἐπέειπετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τῆ Παύλου λεγομένοις. Ἀνευθέτω δὲ τῶ λιμένι ὑπάρ- 12
χοντι πρὸς τῷ θαλασσίῳ, οἱ πλείους ἔθεντο βελὴν ἀναχθῆναι ἀρκεῖν, εἴπως δύ-
ναιτο καταντήσαντες εἰς Φοῖνικα θαλασσίῳ, λιμένα δὲ Κρήτης βλέποντα κατὰ
Λίβα

11. ἐκατόνταρχος] ἐκατοντάρχης A 1. 20. 21. 23. 24. 25. 28. 31. 32. 33. 39. 40. 45. 46. 47. Editio Com-
plut. Plantin. Genew Bengelii. Lectionar. 2. ex emendatione. Chrysostomus, Theophylactus.

ἐπίειπετο μᾶλλον] μᾶλλον ἐπίειπετο A. 31. 40. Versio Vulg. 8.] — A.

12. πλείους] πλείους A 17. 40.

ἀρκεῖν] ἐκείθεν A. 18. 23. 25. 36. 37. 38. 40. 46. 56. Versio Vulg. Chrysostomus. probante J. A. Bengelio.

δύναντο] δύνανται A.

κατὰ posterior] — 21.

ἄσσει] ἄσσει 25. Nicerphorus.

ἄσσει Editio Elzevir. 1624. 1678. Bezae. Theophylactus.

ἄσσει J. Boissius,

δὲ ἐπιτίθειναι ταῖς ναυτὶ, φόρτος, φορτία. Hesiodus Erg. II. 249. καὶ τότε τῆς θοῆς ἄλλαδ' ἐκλίνω, ἐν δὲ τε φόρτον ἄρμενον ἐκτυνάσθαι. Plut. Lycurg. p. 44. F. ἐν εἰσι-
πλιν φόρτος ἐμπορικὸς εἰς τὴν λιμένας. Anthol. I. 33. 15. ἄχθεσαι, εἰ φόρτος μέρος ἔρχεται. Moeris. ἀγωγήματα καὶ φόρτος, Ἀττικῶς φορτία, ἑλληνικῶς.

11. τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ] Plato Polit. II. κυβερνήτην ναυτῶν ἄρχιν. Plut. praec. Polit. p. 807. B. ναύτας μὴν ἐκλίνεσθαι κυβερνήτης καὶ κυβερνήτην ναυκλήρος. Artemidorus I. 37. ἄρχι δὲ — πρῶτος ὁ κυβερνήτης, κυβερνήτης δὲ ὁ ναυκλήρος. II. 23. ὁ χηρὸς τοῦ κυβερνήτην σημαίνει. Plautus Rud. IV. 3. Si tu proreta isti naves, ego gubernator ero. Aristophanes Equit. 540. κατ' ἐπιτεῖναι πρῶτα τοῖς, καὶ τὴν ἀνάγκην διαβρῆσαι, κατὰ κυ-
βηρῶν αὐτὸν ἑαυτῶν. Xenophon Exped. V. extr. καὶ νό-
ματος μόνον ἔνθα χαλπαίνει μὴ πρῶτος τοῖς ἐν πῶρῳ, χαλπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πύρῳ. Dio Chrys. XXXIV. p. 418. A. ὡς περὶ ἐκ καταπλέοντων ἰδίᾳ μὴ οἱ αὐτοὶ τὸ συμφέρον αὐτοῖς ζητοῦν, ἰδίᾳ δὲ ὁ κυβερνήτης, ἰδίᾳ δὲ ὁ ναυκλήρος, καὶ γὰρ εἰ πολλὰς ταῦτα λέγεται κ. τ. λ. Philo de Creat. princ. T. 2. p. 367. I. ναύ-
αρχος δ' ἐπιβατικῶς καὶ πληρωμάτων, καὶ πάλιν φορτίων μὴν καὶ ὀλκάδων ναυκλήρος κυβερνήτης δὲ πλωτῆρ. Cic. Fam. XVI. 9. Reliquum est, ut te hoc rogem, & a te petam, ne temere naviges. Solent nautae festinare quaevis sui causa. Cautus sis, mi Tiro. Mare magnum & difficile tibi restat. Si poteris cum Mescenio, caute is solet navigare: si minus cum honesto aliquo homine, cujus auctoritate navicularius moveatur. Artemidorus II. 42. Ἀφροδίτη ἡ πελαγία ναυκλήρος καὶ κυβερνήτης, καὶ πᾶσι τοῖς ναυ-
τιλλομένοις ἀγαθὴ. Aristides S. S. II. p. 306. τὰ ἐν τῷ Ἀιγίῳ, μοχθηρία κυβερνήτης καὶ ναυτῶν γνώμη, ἐκ-
τίς τοῖς πνιύμασι πλὴν ἀξίοντων, καὶ μηδὲν ἀκρίβως ἐπι-
λότων ἐμῶ. Plut. Conviv. p. 164. A. πυθόμενοι τῷ τε ναυκλήρῳ τῷ νόμῳ καὶ τῷ κυβερνήτῃ.

12. ἀνευθέτω] Od. τ. 189. ἐν λιμένι χαλποῖσι, μό-
λις δ' ὑπάλυξεν ἁέλιος. Eustathius. ὅτι δὲ δυσλίμνος ἡ κρήνη τὰ πρὸς βορρᾶν ὀνομάζεται. Hesychius. ἀνευθέτω, ἀχρήστῃ.
παραχειμασίᾳ] Polybius III. 95. κατηρητικὸς ἐν τῇ παραχειμασίᾳ — τὰς λ. ναῦς — ἀρχομένης τῆς θα-
λάσσης ἀνέχθη.

ἔθετο βελὴν] Demosthenes. βελὴν περὶ τέττα προτίθησι. Plut. Galb. p. 1054. E. πρῶτος βελὴν τοῖς φίλοις. Zo-
simus III. p. 189. βελὴν προτίθητο. p. 198. βελὴς ὑπὲρ τῆς τίμης δεῖο προσεῖναι τῇ πολιτικῆς προτίθεσθαι. V. p. 535. βελὴς περὶ τῆς πολέμου ἢ μὴ προτίθεσθαι, ἢ μὴ τῶν πλειόνων εἰς τὸ πολέμῳ ἐφίετο γνώμη. p. 342. βελὴν πε-
ρὶ τῆς παρακλῆς πρῶτος. Artianus Exp. I. 25. 8. Συ-
αγαγὼν δὲ τὸς φίλους βελὴν πρῶτος, ὅτι χρὴ ὑπὲρ Ἀλεξ-
άνδρου γνῶναι. Jud. XIX. 30. Psalm XII. 2. Con-
sultarunt, ad deliberandum proposuerunt.

Φοῖνικα] Strabo X. p. 728. A. πρὸς μὴν τῇ βορείᾳ

θαλάττῃ ἀμφαπαλίαν, πρὸς δὲ τῇ νοτίᾳ Φοῖνικα τὸν λάμ-
πειν. Stephanus. Φοινίκας, πόλις κρήνης. Hierocles Syn-
ecd. ἐπαρχία κρήνης — Φοινίκη ἦτοι Ἀράδνα, ἥσος
πλαυδός. Ptolemaeus. Episcopus ejus memo-
ratur in Concilio Nicaeno II.

βλέποντα] Caesar B. G. VII. 69. Sub muro, quae
pars collis ad orientem spectabat. Stephanus. Ἀσι-
ρῦσια ὅρος κρήνης, πρὸς Νότιον μέρος ἀποβλέπον εἰς θάλασ-
σαν. Herodotus VI. 5. 2. πρὸς τὰ ἀρκτῶα μέρη —
βλέποντα.

λίβα] Anthol. III. 22. 53. ὕβρις δ' ἄλλοις ἀνέμους.
χῶρον] Schol. 40. χῶρον, κατὰ ζῆφον τυττίτι κατὰ
δύσει. Seneca Q. Nat. V. 16. 4. solstitiali occiden-
te corus venit — cori violenta vis est, & in unam
partem rapax — ab occidente hiberno africanus fu-
ribundus & ruens apud Graecos ἀνέμους dicitur.

13. νότον] Eustathius in Od. κ. p. 378. 15. καὶ
ἀνέμοι κατ' ὥρας τινὰς πνέουσι, καὶ κατὰ καιρὸν, ὡς τὰ
πολλὰ οἶον οἱ ἐπὶ τῇσι μὴν θέραις. Φθινοπῶρος δὲ νότος καὶ
ἔαρος ὁ λευκοτότος.

τῆς προτίθεσθαι κυβερνήτης] Galenus in Hippocr. de
Articulis ex Heraclide. οὐ γὰρ αὐτὸν ἰπποκράτης καὶ Διο-
κλῆς ἀνέγραψαν, ἐμβολὰς — ἡμῖς δὲ ἐπὶ δύο παιδῶν
ἐκράθησαν τῆς προτίθεσθαι. Polybius p. 535. πειρασμέ-
νος κατακρατήσας τῆς προτίθεσθαι. p. 1284. κατακράτησας
τῆς προτίθεσθαι.

ἄραντες] Thucydides I. 29. ἄραντες — ἔπλεον ἐπὶ
τὴν ἐπίδαμον. III. 91. ἄραντες ἐκ τῆς Μήλου αὐτοὶ μὴ ἱ-
ππύσαντες ὡς ἄραρον. VII. 69. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ κ. τ. λ.
— ἔτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐπίβη-
σαν, ἄραντες ἀπὸ τῆς ἐαυτῶν στρατοπέδου ἑαυτῶν. II.
23. ἄραντες ἐκ τῶν Ἀχαρνῶν. VII. 26. ἄρας ἐκ τῆς Ἀι-
γίνης καὶ πλῆσας. Schol. τὰ ἰσία δηλοῦσι. Plut. Pom-
pej. p. 646. A. πρῶτος ἐμβάς καὶ κελύσας τὴν ἀγκύραν
ἔειπεν. Themist. p. 211. D. ἔειπεν βυλομένη καὶ πλεῖν
ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν. Thucydides II. 23. οἱ μὴ ἄραντες τῇ
παρασκευῇ ταύτῃ περιέπλεον. Schol. τὰς ναῦς δηλοῦσι. 25.
οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐπὶ πλεῖον. Schol. τὸ δ' ἄραντες κυ-
ρίως ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἴρηται. Plut. Timol. p. 246. B.
ἄρας ἐὺθις ἀπέπλευσεν εἰς λιβύην. Apoph. p. 204. C.
καὶ τὴν ἀγκύραν ἄρας κελύσας. Polybius exc. p. 1313. ὁ δὲ
κυβερνήτης ἄρτι διαφύσκοντος ἄρας τὰς ἀγκύρας ἐτίλει τὴν
πλῆν ἀπλῶς. Lucianus Ver. Hist. I. 29. τῇ ἐπιτέσει
δὲ ἄραντες ἐπὶ πλεῖον πλεῖον τῶν νεφῶν.

ἄσσει] Etymol. ἄσσει, τὸ ἐγγὺς καὶ πλησίον. He-
sychius. ἄσσει, πλησίον, ἐγγὺς, ἄσσει ἴτι, ἐγγὺς ἔρ-
χεται. Sophocles Oedip. Colon. 714. ἄσσει ἔρχεται κρῖον
ὅδ' ἡμῶν. Herodotus IV. 3. ἵνα ἄσσει αὐτῶν, 5. τὸ
ἰδίᾳ πρῶτον τὸν πρῶτον αὐτοῦ ἄσσει ἴνα. II. ζ. 143.
ἄσσει ἰδίᾳ. Eustathius ἐγγὺς ἦτοι πλησίον. Jon ap. A-
then. XIII. p. 604. C. πρῶτον αὐτοῦ δ' αὐτὸ τὸ πρόσω-
πον πρὸς τὸν κύλικα, ἐγγύς τῇ τῇ κύλικα τῇ ἐαυτῷ εἰμα-
τες ἦναι, ἵνα δὲ ἡ κεφαλὴ τῇ κεφαλῇ ἀσσοτέρῃ γίνεσθαι
ὡς

13 Λίβα ἢ χτ' Χῶγον. Ὑποπνεύσαντ' δὲ Νότῃ, δόξαντες ὅτι προθέσεως κεκρατηκέναι,
 14 ἄραντες ἄσπον. παρελέγοντο τὴν Κρήτην. Μετ' ἑπολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἀνε-
 15 μ' τυφωνικός, ὁ καλέμενος Εὐροκλύδων. Συναρπασθέντ' δὲ τῷ πλοίῳ, ἢ μὴ
 16 δυναμένῳ ἀντοφθαλμῶν τῷ ἀνέμῳ, ὀπιδόντες ἐφερόμεθα. Νησίον δέ τι ὑποδραμύοντες
 καλὸν

ἄσπον

H. Hammond, P. Junius. Ὑάλασαν vel Λασαίαν N. Sanfonius. — Versio Syra utraque. ἀγέρας IV. Hall.
 παρελέγοντο] παραγινόμενοι 26. παρελέγοντο Codices telte Budaeo C. L. G. p. 664.
 14. ἔβαλε] ἐμβαλὼν 26. τυφωνικός] μέγας 13. καλέμενος] λεγόμενος 26.
 Εὐροκλύδων] εὐροκλύων A. Versio Vulg. probante M. Luthero. H. Grotio, R. Bentlejo, J. Millio prol. 1210.
 J. Clerico, J. A. Bengelie. εὐροκλύδων 40. εὐτρακίλων Versio Copr. εὐροκλύδων Versio Syra posterior
 Graece in margine.
 15. ἐπιδόντες] ἐπιδιδόντες 32. Editio Complut. Plant. Genev. + τῇ πνεύσῃ, καὶ συνάγοντες τὸ σκῆνος, ὡς
 ἔφην, ἐφερόμεθα Versio Syra posterior cum asterisco.

ὡς δὲ ἦν οἱ κάρτα πλοῖον, προσλαβὼν τῇ χειρὶ ἐφίλησεν.
 Jof. A. I. 20. 1. τὸς μὲν πρῆπτε, τὸς δὲ λιπομένους
 ἄσπον ἐκίλυν ἀκολοθεῖν. XIX. 2. 4. ἢ δὲ ἐπὶ θῖσται
 ἐν προσδοίᾳ τῷ λέπῃ, τὸ τε σῶμα τῷ Γαίῃ πρῶθιενεν,
 καὶ ἄσπον ἵνα παρὲλαι. Eustathius in Od. i. p. 375.
 29. οἱ Δαρὶοὶ τὸ ἄσπον, ἄσπον φασίν, ὡς παραδίδεται.
 Eutripides Cyclop. 253. σὺν ἄσπον ἄντρον ἡλδομα νῆος
 ἀπὸ. Aristophanes Eq. 1303. ἦτις ἀνδρῶν ἄσπον ἐκ ἐλ-
 λῶν. Hippocrates π. ὑφώραν. μήτε ἢ γυνὴ ἴτω ἄσπον τῷ
 ὡδρῳ. Herodotus VII. 233. ἦσαν ἄσπον τῶν βαρβάρων.
 Synesius ep. 4. ἄραντες ὑδρῳ. Apollonius II. 963.
 Ἀργίτας παρ' ἄσπον ἐπενείοντες. Scb. τὸ δὲ ἄσπον σα-
 μαίνει τὸ τῆς νῆος ἐγγὺς ἦδη πένειν.

Heliodorus III. 3. ἀνέμῳ λιγυῖα ῥήτῃ, μέλιχον γὰρ
 ὑπὶπτι, τὴν μὲν κέρη ἥρμα — διαχέαινεσα. Leniter
 afflante, aspirante.

14. ἔβαλε — ἄνεμος] Themistius XV. p. 195. C.
 κούτα δὲ οἱ κάλοι, καὶ οἱ πρῶτοι, καὶ οἱ πόδες, οὗ καὶ
 ἐπικαμένους διακεκρυμένοι, ὡς πρὸ χειρὸς ἵνα πρὸς τὴν ἐπι-
 σαι χρίαν, καὶ τὰς ἐμβολὰς τῶν πνευμάτων.

τυφωνικός] Pollux . . . ἄνεμος βίαιος, σκλη-
 ρός, τυφῶν. Etymol. τετύφωμα — ἀπὸ τῶν τυφωνικῶν
 καλυμένων πνευμάτων, ἃ δὲ καὶ αὐτὰ ἐξίστην ἀέρας κα-
 ταρραγνύτα, καὶ τίλφῳσθαι τὸ μεμηνέναι. Τὰ γὰρ τυφῶνια
 πνεύματα μανίαν ἐμποιοῦ πεισῶτα. Τυφῶν παρὰ τὸ τυφῶν,
 τὸ καὶ τυφῶν γὰρ εἶναι ἢ τῷ ἀνέμῳ σφοδρὰ ποιεῖ, ὃς καὶ
 εὐροκλύδων καλεῖται — τυφῶς, ὁ κατὰ θάλασσαν, ὑφ'
 ἢ τὰ πλοῖα φέρεται, οἷσι δὲ τρεῖς τυφῶν, πρῆστηρ, κεραι-
 νός. Hesychius. τυφῶν, ὁ μέγας ἄνεμος. Stridas. τυφῶν
 — πνεῦμα καπιθός, ἱρῶγός ἀπὸ ἔφρας — τὰς γὰρ
 καταγῶδεις ἀνέμους τυφῶς καλεῖσι. Eustathius in Il. β.
 p. 261. 38. τυφῶν δὲ πνεῦμα ὑδρῶνιν πυροῖν καὶ καυ-
 σιπὸν, ἐκ τῷ τυφῶν τὸ καὶ ἐνομασθῆναι — ἔβα τυφῶνικα
 ἐπικραίει πνεύματα. in Il. ο. p. 1040. 25. κύματα,
 ὅσα μὴ ἀναιεῖν, ἀλλὰ τυφῶνικοῖς κάτῳιν ἀνιγίρονται πνεύ-
 μασι. Od. μ. p. 480. 24. πνεύματι ὑπογαίῃ τυφῶν-
 κῇ αὐτὴν φησὶν ἀνακυκλῶσθαι — οἷα τῷ μυθικῷ Τυφῶ-
 νος — ὑποκαμένῳ. Lucianus V. H. I. 9. ἄφῳ τυ-
 φῶν ἐπιγινόμενος, καὶ περιδιήσας τὴν καὶ, καὶ μετὰ τῆς.
 Plinius de repentinis flatibus H. N. II. 49. Sin vero
 depresso sinu arctius rotati effregerint, sine igne,
 hoc est sine fulmine vorticem faciunt, qui Typhon
 vocatur, id est vibratus ecnephias. Defert hic fecum
 aliquid abruptum e nube gelida convolvans,
 versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans,
 & locum ex loco mutans rapida vertigine: praeci-
 pua navigantium pestis, non antennis modo, ve-
 rum ipsa navigia contorta frangens.

εὐροκλύδων] Horatius Carm. I. 28. 25. Mina-
 bitur Eurus fluctibus. Epod. X. 5. Nigri rudentes
 Eurus inverfo mari Fractusque remos differat. Theo-
 phrastus de ventis. ἐπιπτή δ' αὐτῷ νότος καὶ εὐρῆς ἔτα

δ' ἀντικύψασιν ἀλλήλοις, κύματός τε μέγελος αἶρεται, συν-
 ἀεμνίης τῆς θαλάσσης, καὶ πρῆστηρ πολλοὶ πίπτονται,
 ὑφ' ἃν καὶ τὰ πλοῖα ἀπόλλυνται, τὸ γὰρ ὅλον, ὅπερ τοιαύτη
 σύγκρησις γίνεται τῶν ἀνέμων, καὶ κυμάτων μέγελος αἶρε-
 ται, καὶ χιμῶν γίνεται πολὺς ὥσπερ ὅταν ἀντιπνεύσαντων
 ἀλλήλοις μάχισσθαι φασίν τὸς ἀνέμους. Dicitur quidem
 Euronotus, & Euroauster, fed etiam Leucanotus.
 Aristides S. S. II. p. 293. αὐτὰ τις εὐρῇ ὑπῆρχετο, καὶ
 παραιτίρῳ προῖονταν εὐρὸς ἢ λαμπρὸς, καὶ τέλος ἐξεῖράγη
 πνεῦμα ἐξαισίου, καὶ τὸ πλοῖον ἐκ πρῶρας ἀρῆν ἐπὶ πρῶ-
 νας ἄκλασε, καὶ μικρὸν κατέδ' — καὶ ἐγένετο μέγας
 ὅδ' ἐπὶ ἑλαττον ἢ ὑπὸ ἑλλεβόρῃ, ὡς ἔφασκεν οἱ τέττοι ἡμπεροι,
 ἅτε καὶ ὑπὸ τῷ κλυδωνίῳ πάντων κικημένῳ. Seneca Q.
 N. V. 16. ab oriente hiberno Eurus exit, quem
 nostri vocare vulturum. Anth. III. 22. 30. Εὐ-
 ρε χιμῆριαι σε καταιγίδες ἐξελύισσαν. II. 'Ευρὸς μὲν τρα-
 χυῖα καὶ αἰπῆστα καταιγίς, καὶ νῆξ, καὶ διεφῆρς κύμα-
 τα πικρῶς ἐβλάψ' ὀρίανος.

15. συναρπασθῆναι] Thucydides VI. 104. ἄρας παρ-
 ἔλπει τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀναρπασθῆς ὑπ' ἀνέμῳ κατὰ τὸν
 Τιρκικὸν κόλπον, ὃς ἐκπνέται τῇ μέγας κατὰ Βορείαν ἐσηκῶς,
 ἀποφίεται εἰς τὸ πέλκος, καὶ πάλιν χιμῶσθῆς. Eutri-
 pides Cyclop. 109. ἀνέμων θυέλλαι διῶρο μ' ἤρπασαν
 βίη. Lucianus. V. H. I. ἐκείνῳ δὲ ἀρπασθέντες ἀνέμῳ
 σφοδρῷ. Aristides in Neptun. p. 20. συναρπασθῆ-
 σθαι προσδεκῶντας. sup. VI. 12. XIX. 29.

ἀντοφθαλμῶν] Polybius I. p. 22. ὑπέλαβον βαρυτέ-
 ρας προσδεῖσθαι τῆς παρασκευῆς, δι' ἧς ἀντοφθαλμῶν δυνά-
 σονται τοῖς πολέμοις. II. p. 185. οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ μὲν
 πρῶτον διὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἄρρησαν ἀντοφθαλμῶν τοῖς
 Λακεδαιμονίοις. III. p. 300. καὶ καθύπερθε διὸν ἡγήσθαι
 χρὴ καὶ παράλογον, εἰ τολμῶσι Καρχηδόνιοι Ῥωμαίοις ἀντο-
 φθαλμῶν. IV. p. 418. εἰ αὐτοὶ δὲ αὐτῶν ἀντοφθαλ-
 μῶν ἡδυνάτο πρὸς τὸ βάρος τῶν Λακεδαιμονίων... οἱ δὲ ἀβλε-
 πόντες καὶ αἰδόμενοι ἀντοφθαλμῶν πρὸς τὸν Φίλιππον....
 ἀντοφθαλμῶσαι τῇ νύκτι. Sarp. XII. 14. Sir. XIX. 5.
 Oesumpeius: ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἀντοφθαλμῶν ἐπὶ πλοῖς λέ-
 γησιν οὐκ ἔστι κυριολεξίας. ὡς ἔ' δι' κυριολεξίᾳ ἀπαίτην αὐτὴν
 τὴν γραφήν.

ἐπιδόντες] Eutripides Troad. 683. Νεώταις γὰρ ἦν
 μὲν μέτριος ἢ χιμῶν φέρειν, προθυμῶν ἔχουσι σωθῆναι πέ-
 νων, ὁ μὲν παρ' οἷαχ', ὁ δ' ἐπὶ λαίφῳν βεβῶς, ὁ δ' ἀν-
 τολον εἶργον καὶ. Ἦν δ' ὑπερβάλῃ πολλὸς ταρῶσθῆς πότος,
 ἐπιδόντες τύχῃ παρῆσαν αὐτοὺς κυμῶν δρομήμασιν. Lucianus
 Contempl. 3. ἐπὶ τῶν γὰρ τὸ πνεῦμα καταγνύσαν
 πλῆγῃ τῇ ἐδῶν ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κύμα ὑψηλὸν ἀρῆξ', τέ-
 τι ὑμῖς — κλυέετε τὴν θόρη τέλει, ἢ ἐδῶκαί ἐλίγας
 τῷ ποδῶς, ἢ συνεκδραμῶν τῷ πνεύματι. Arrianus Epiet. IV.
 9. οἱ ἀπ᾽ ἐδῶντες ἰσάπαν ἐπιδῶναι ἑαυτοὺς, καὶ ὡς ὑπὸ
 βίματος παρῆσαν. Plut. de Fort. Rom. p. 319.
 D. ἐπιδῶν τῇ τύχῃ τὰ ἰσῶς, καὶ δέχεσθαι τὸ πνεῦμα, τῷ
 πνέοντι πιστεύον. Achilles Tat. p. 45. ὅς δὲ ἑαυτοὺς τῷ
 M m m m

καλέμενον Κλαύδην, μόλις ἰχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τ' σκάφης· Ἦν ἄραντες, 17
βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβέμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσω-
σι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, ἔτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ 18
ἑξῆς

16. καλέμενον] — 16. 33. 36.
Κλαύδην] Καυδᾶ B. Κλαυδῖν 29. Lektion. 2. Κλαυδᾶ 40. Versio Syra posterior, & Graece in margine.
Καυδᾶ Versio Syr. prior, Aethiop. Κλαυδῖν 25. Καυδῆν Versio Vulg. Hieronymus de nom. hebr. Cauden,
recursum, seu retentionem, seu clangorem.
μόλις ἰχύσαμεν] ἰσχύσαμεν μόλις A. 31.
17. βοηθείαις] βοηθείας 36. 40. 45. Lect. 2. Editio Erasmi, Colinaei.
μῶν] μῆταις 5. 7. 25. 47. Versio Syr. utraque, Corp. Oecumenius.
Σύρτιν] Σύρτην 2. 21. 25. 27. 29. 30. 32. 33. 36. 37. 41. 45. Editio Erasmi, Al. J. Colinaei, Complut. Stephani
1. 2. Lect. 2. Theophylactus.
τὸ σκεῦος] τὰ ἱστία 32. in ora. 37. 56. Versio Syr.

τῇ δρόμῳ πνύματι ὅλος τῆς τύχης ἦν, ventis navem concedere. Lucianus V. H. I. 6. ἐπιτρέφαντες ἐν τῷ πνύματι καὶ παραδόντες αὐτὰς ἰχθυοζόμεθα.

16. ὑποδραμόντες] Themistius XI. p. 152. A. de aquis. τὰ μὲν ὑποδραμόνται, τὰ δὲ περιδραμόνται, τὰ δὲ μετὰ τοὺς διαπτάσονται. in fast. I. I. ἡ σελήνη τὸν ἥλιον ὑποτρέχει ἐν τῇ ἐκλείψει. Plut. Themist. Apophth. p. 185. E. ταῖς πλοῦταις ἀντιπάζει αὐτὸν, αἷς ὑποτρέχουσι χειμαζόμενοι. Antipho Apol. Caed. involunt. εἰ μὴν γὰρ τὸ ἀκόντιον ἔξω τῶν ὄρων τῆς αὐτῆς πορείας ἐπὶ τὸν παῖδα ἐξερχομένη ἔτρωσεν αὐτόν, ἑδὲς ἡμῶν λόγος ὑπελείπετο μὴ φοβεῖς εἶναι· τῷ δὲ παιδὶ ἐπὶ τῇ τῷ ἀκόντιον φορᾶν ὑποδραμόντος, καὶ τὸ σώμα προσήσαντος τῷ σκοπῷ τυχεῖν, διὰ δὲ τὴν ὑποδρομὴν βληθέντος τῷ παιδὶ — ἐκουσίως ὑπὸ τὴν φορὰν τῷ ἀκόντιον ὑπελθάν. II. p. 68. ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέχετο διὸς Ἀχιλλεύς, ἐτάμεναι μωμῶς· ὁ δ' ὑπὲρδραμε καὶ λάβε γυνῶν κύψας, ἰγχεῖν δ' ἄρ' ὑπὲρ νότου ἦν γαίῃ. Od. γ. 170. ἡ καθύπερθε χροιο νεύμιδος παιπαλοσσύνης Νῆσος ἐπὶ ψυχῆς αὐτῇ ἐπ' ἀρίστῃ ἔχοντες· Ἡ ὑπὲρθε χροιο παρ' ἡμετέροισα Μίμωτα. Eustathius p. 120. 4. τὸ τοῦ ἐμπειρικοῦ λέγει, ὡς δυνατόν ἐν καὶ ἔτως καὶ ἔτω πλεῖν. οὐδὲν δὲ ὡς ὑπὲρθε μὲν χροιο πλεῖν ὁ ἐπ' ἀρίστῃ ἐκείνη ἀφίς· ὑπὲρθε δὲ ὁ παρὰ τὸν Μίμωτα. Plut. de Virt. mul. p. 243. E. δι' ἀπειρίαν τῷ πλεῖ, καὶ ἀγνοίαν τῆς θαλάσσης ἀπειρηθέντες εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ περὶ τὸν Σύμβριν ποταμὸν ἔρροις καὶ κυλοχόους ἀναγκάσις μόλις ὑποδραμόντες. de Solert. anim. p. 985. A. διὰ φύσιν ὑποδραμόντος αὐτῷ καὶ ἀναγκαστικῶς. Vitruvius IX. 6. Perseus dexterioribus subtercurrit basim Vergiliarum. Dio Xiph. LX. ὅταν ἐν ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν ὕψιν γίνονται, καὶ ὑπὸ τὴν φλόγα αὐτῶν [τῇ ἡλίου] ὑποδράμει. Philo de Creat. princ. p. 361, 40. λυμέναις καὶ ὑφόρμας καὶ ὑποδρόμους. Lucianus Navig. 9. εἰς Πυραῖα χρεῖς καθορμίσασθαι, τοσῶτον ἀποσυρνύσας εἰς τὸ κάτω, ὅς ἐστι τὴν κρήνην διέξαι λαβόντας ὑπὲρ τὸν Μαλιῶν πλυσαντας, ἡδὲ εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ. Aen. VIII. 149. Et mare quod supra teneant, quodque adluit infra. Servius supra, Adriaticum. — infra, Tyrrhenum. Herodot. VIII. 130. οὐ προΐσαν ἀνωτέρω τὰ πρὸς ἰσπέρης — ἀλλ' ἐν Σάμῳ καθήμενοι. 132. ὥς τες μὲν βαρβαρὺς τὸ πρὸς ἰσπέρης ἀνωτέρω Σάμῳ μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι — τὰς δὲ ἑλλήνας — τὸ πρὸς τὴν ἡῶ κατωτέρω Δήλου. Etefius ab Oriente flantibus. Himerius, μὴδ' ὑποτρέχεται τὸν ἥλιον νίφος ἐκ τῶν βελῶν τῆς σῆς στρατιάς συγκαίμενοι.

Κλαυδῖν] Suidas. Καυδᾶ, νῆσος πηλείων κρήτης, ἐνθα μέγιστοι ἐναγροὶ γίνονται. Hierocles Synecd. ἐπαρχία Κρήτης — νῆσος Κλαυδῶς. Ptolemaeus III. 7. νῆσοι δὲ παράκεινται τῇ κρήτῃ, ἥτις Κλαυδῶς, ἐν ἣ πόλις. Mela II. 7. Juxta [Cretam] est Asticia, Naumachos, Zephyre, Chryse, Gaudos — Plin. IV. 22. Contra Hierapyntnam [Cretae] Chrysa, Gaudos, eodem tractu.

Stephanus. Θρασύα γὰρ νησίον. & V. Νῆσος, τῷ δὲ νησίον, νησιώτης, κάρκος, νησίον. Δραπάνη — εἰσι καὶ νη-

σία δύο περὶ Λέβοντος· ἑκατόντησος· ἔτω περὶ τὴν Λέσβον νη-
σία κ. ὡς Στράβων γγ.

17. βοηθείαις] sup. X. II. Aristoteles Rhet. II. 5. διχῶς γὰρ ἀπαθείς γίνονται οἱ ἄνθρωποι, ἢ τῷ μὴ πεπεισθῆναι, ἢ τῷ βοηθείας ἔχειν· ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ θάλατταν κυκλῶσι οἱ τε ἄπειροι χειμῶνες παρῆναι τὰ μέλλοντα, καὶ οἱ βοηθείας ἔχοντες διὰ τὴν ἀπειρίαν. adjumenta, quibus ad firmandam navem utebantur. In scriptoribus mechanicis βοηθείαις vocantur, quae ad structuram collapsam sustentandam supponuntur.

ὑποζωννύντες] Polybius Leg. 64. μ. ναῦς συμβεβλωσας τοῖς ῥοδαῖς ὑποζωννύει. Appianus B. C. V. p. 1148. ἐκ τῶν δυνατῶν διαζωννύμενος τὰ σκάφη. Plato de Rep. X. p. 762. E. εἶναι τὸ φῶς ζῴοντιμον ἄραν, εἶον τὰ ὑποζώματα τῶν τριηρῶν, ἔτω πῶσαν συνέχον τὴν περιφορὰν. XII. p. 985. B. καθάπερ ἐνὸς ἢ ζῶε τινος, ὅς τε νῆς τε καὶ ὑποζώματα καὶ νεύρον ἐπιτόνους — προσαγορευόμεναι. Aristophanes Equit. 279. τριηρῶν ζωμιύματα. Schol. τὰ τῶν νῆων χρεῖσθαι, λέγεται δὲ καὶ τὰ ζῶλα, καὶ κηρὸς καὶ πίσσα, ἄλλως τὰ λεγόμενα ὑποζώματα. Athenaeus V. p. 204. A. de navi Philopatoris. ὑποζώματα δ' ἐλάμβανε ἰβ, χ. δ' ἦν ἑκάστον παχὺν. Hesychius. ζωμιύματα, ὑποζώματα, σχοινία κατὰ μέσον, τὴν ναῦν ἐσπαιόμενα. Theognis 513. Νῆός τοι πλεῖρσιν ὑπὸ ζυγὰ θῆσομεν ἡμῶς κλειάρισθ' οἷ' ἔχομεν.

Σύρτιν] Horatius Carm. I. 22. Integer vitae scelerisque purus Non eget Mauris jaculis nec arcu, Nec venenatis gravida sagittis, Fusce, pharetra. Sive per Syrtis iter aestuosas, sive facturus per inhospitalem Caucasum. Dio Chrys. V. p. 83. C. εἰς δὲ ἡ Σύρτις κόλπος θαλάσσης εἰσέχων ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας, καὶ γ. ἡμερῶν φασὶ πλεῖς ἀκυλῶτος πλεῖστον τοῖς δὲ κατενεχθεῖσιν ἐκ εἶναι τὸν ἑκπλεῖν δυνατόν, βραχεία γὰρ καὶ διθάλαττα, καὶ ταῖναι μακρὰί μίχρι πολλῶν δίκνυσαι, παντάσῃν ἄπορον καὶ δυσκόλον παρέχουσι τὸ πέραν. Οὐ γὰρ εἰς κατ' ἐκείνα τὸ τῆς θαλάττης ἀγγεῖον καθαρὸν, καὶ λος δὲ καὶ ψαμμώδης ὁ τόπος ὅν ἐκδέχεται τὸ πέραν, ὅθεν ἔχον εμεῖν, ὅθεν οἶμαι θῆναι τε μεγάλα καὶ χάρματα ἐν αὐτῷ γίνονται τῆς ψάμμου, καθάπερ ἐν τῇ χώρᾳ συμβαίνει τὸ τοῖτον ἀπὸ πνευμάτων. Strabo XVII. p. 1192. C. ἡ δὲ μεγάλη Σύρτις τὸν κύκλον ἔχει εὐδαίαν Γλ. πε, τὴν δ' ἐπὶ τὸν κυκλὸν διάμετρον χιλίων φ. τοσῶτον δὲ πε καὶ τῷ τόμῳ τῶν πλάτους. Ἡ χαλιπότης δὲ ταύτης τῆς Σύρτιος καὶ τῆς μικρᾶς, ὅτι πολλὰ καὶ τινὰ γῶγος εἰς ὁ βοῦς κατὰ τὰς ἀμπώτας καὶ τὰς πλημμυρίδας, συμβαίνει τι-
σιν ἐμπέττειν εἰς τὰ βράχια, καὶ καθίζειν, σπάνιον δ' εἶναι τὸ σωζόμενον σκάφος. Διόπερ πᾶρρωθιν τὸν παράπλεον ποιεῖται φυλαγέμενοι, μὴ ἱμνήσονται εἰς τὰς κόλπους ὑπ' ἀέμων ἀφύλακτοι λαφθέντες. Jof. B. II. 16. 4. αἱ φοβεραὶ καὶ τοῖς ἀέμοις Σύρτις. Servius in Aen. V. 192. nunc illas promitte vires, nunc animos, quibus in Getulis Syrtibus ufi. Africanis — Syrtis vero juxta Libyam sunt, sic de Syrtibus Horatius: ubi Maura semper aestuat unda. Fuisse autem Trojanos in Syrtibus

19 ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιῶντο. Καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τῷ πλοίῳ ἐρρίψαμεν.
 20 Μῆτε δὲ ἡλίς, μήτε ἄστρον ἐπιφανόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὁ-
 21 λίγῃς ἐπικειμένῃς, λοιπὸν πεινεῖτο πᾶσα ἐλπίς τῷ σώζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσι-
 τίας

ἐφίοντο] ἐφίοντο 15. 18. 20. 36. Versio Syr. Copt. Æthiop.

18. δὲ] τί AC 25.

19. τῇ τρίτῃ] τὴν τρίτην 28.

+ ἡμέρας 25.

+ ἡμέρας 4. ex emendatione.

αὐτόχειρες] αὐτοχειρῶς 13.

ἐρρίψαμεν] ἐρρίψαν AC 5. 8. 15. 18. 27. 36. 40. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 980. Ubi de eo loquitur, quod nautæ foli fecerunt, dicit ἐχρύντο, ἐποιῶντο comm. 17. 18. quod vero ab omnibus factum, ἐρρίψαμεν.

+ εἰς τὴν θάλασσαν Versio Syra posterior cum asterisco. Codices Latini.

20. δὲ] — 56. Lect. 2.

ἄστρον] ἄστρον 23. 37.

ἐκ ὀλίγῃς] πολλὰ 35.

πᾶσα] + ἡ 43.

21. δὲ] τί AC 36. 40. Versio Vulg. Syr.

πλείας] πλείονας 40.

τί] δὲ 15. 36.

ἐπικειμένῃς] ἐγκειμένῃς Lectionar. 2.

πᾶσα ἐλπίς] ἐλπίς πᾶσα A. 31. 40.

tibus ille indicat versus: In brevia & Syrtis urget miserabili visu. *Æn.* I. 111. ubi *Servius*. Sirtium finus duo sunt pares natura, impares magnitudine, ut *Sallustius* dicit *Jug.* 78. *Manius* IV. 601. pontum, qui — littorae in Syrtis revocans situata vadofas. *Strabo* II. p. 185. A. τῶν δὲ Σύρτιων ἡ μὲν ἐλάσσων ἐστὶν ὅσον χιλίων σταδίων τὴν περίμετρον ἔχουσα — τῆς δὲ μεγάλης Σύρτιος φησὶν ἑρατοσθένης τὸν κύκλον εἶναι πέντακισχιλίων — ἄλλοι δὲ τὸν περίπλον τετρασχιλίων σταδίων εἶπον. *Lucianus* *Dipfad.* 6. παρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν. *Procopius* de *Ædific.* V. 3. CCCC. stadia. ἐπειδὴν τε ναὺς αἰεὶ μὴ κλύδωνι βιαζομένη τῷ διάπλῳ ἐντὸς — γίνηται, τὸ ἐνθὺς αὐτῇ ἱπανύει ἀμύχανον εἶναι — πέτραι ὕψαλοι. *Solinus* 27. Inter duas Syrtis, quas inaccessas vadofum ac reciprocum mare efficit, quos fali defectus vel incrementa haud promptum est deprehendere, ita incertis motibus nunc in brevia crescit dorsuofa, nunc inundatur aestibus inquietis: & autor est Varro, perflabilem ibi terram ventis penetrantibus subitam vini spiritus citissime aut revomere maria aut absorbere. *Sallustius* *Jugurth.* 78. inter duas Syrtis, quibus nomen ex re inditum. Nam duo sunt finus prope in extrema Africa, impares magnitudine, pari natura: quorum proxima terrae praecalta sunt, caetera, uti foris tulit, alta, alia in tempestate vadofa. Nam ubi mare magnum esse & faevire ventis coepit, limum arenamque & saxa ingentia fluctus trahunt; ita facies locorum cum ventis simul mutatur. *Tibullus* III. 4. 91. horrendave Syrtis. *Lucanus* IX. 303. Syrtem vel primam mundo natura figuram cum daret, in dubio terrae pelagique reliquit. Nam neque subfedit penitus, quo itagna profundi acciperet, nec se defendit ab aequore tellus, ambigua sed lege loci jacet invia sedes. *Æquora* fracta vadis, abruptaque terra profundo, & post multa sonant projecti litora fluctus. *Plinius* H. N. V. 4. Tertius finus dividitur in geminos, duarum Syrtium vadofa ac reciproco mari diros. — minor C. M. P. aditu, CCC. M. ambitu.

18. *Dio Chrys.* XXXI. p. 343. D. δοκῇ, ὥσπερ οἱ σφόδρα γίνονται τῶν ναυκλήρων, καὶ χιμαζόμενοι διὰ τῆτο ἐκβολὴν ποιεῖσθαι τῶν ἀδριάντων. *Demothenes* π. Λακρίτε παραιγ. πλὴν ἐκβολῆς, ἢ ἂν οἱ συμπλοὶ κοινῇ ψηφισμένοι ἐκβάλλονται. *Aristoteles* *Eth.* III. 1. πρὸς τὰς ἐν τοῖς χιμαῶσι ἐκβολὰς. *Basilus* *Eustathio.* ἔτι οἱ πλείους ἐκβολὰς ἐκβάλλουσι τὰ ἀγῶνιμα, ἀλλ' ὥς διαφυγῇ τὰ ναυάγια. *Gregorius* de *Basilio.* πάντων ἐκβολὴν εἰρήνας, ἂν ποτὶ εἶχον, κέφως διέπλιν τὴν τῷ βίβι θάλασσαν. *Targum* *Ecclef.* III. 6. Tempus est selectum projiciendi rem in mare, tempore nimirum tempestatis magnæ. *Thucydides* II. 25. αἰεὶ μὴ δὲ κατιόντος μεγάλῃς, χιμαζόμενοι ἐν ἀλμύρῳ χωρίῳ. III. 69. πρὸς τῇ περὶ χιμαζομένην. VIII. 32. χιμαζομένη τῇ ναυῇ. Χε-

πόρθῃ. *Oecōn.* ὅταν χιμαζῇ ὁ θύς ἐν τῇ θαλάσσῃ. *Plut.* *Def. orac.* p. 426. C. Τινδαρίδαι τοῖς χιμαζομένοις βοηθοῖσι. *Jon.* I. 5. *Antoninus* *Lib.* 26. ἐγίνετο χιμῶν καὶ σάλος.

19. αὐτόχειρες] *Hesychius.* αὐτοχειρία τὸ τῇ ἑαυτῷ χειρὶ ποιεῖν τι. *Isocrates* ad *Philip.* & γὰρ αὐτόχειρ ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἔτι τῶν κακῶν γίνονται τῶν συνιόντων αὐτοῖς, ἀλλ' ἐκάστος τὴν τοιαύτην ἵπποιαν ἱμποῖσι, ὥς τε ἀλλήλων ἡμῖν ἑκάτερα παραγίνεσθαι τέτων. *Demothenes* *Mid.* ὥσπερ ἂν, εἰ ξύν τις ἑξαγαγῇ ἡβέλετο, ἀπας τις ἄκτις τῆς ἀσελγείας ταύτης αὐτοχειρ ὠφθῆναι γιγνοῖς. *Herodotus* VII. 2. 17. γιγνοῖσι δὲ καὶ ἱτέραι συμβολαί, ἐν αἷσις αὐτεργῆς τι καὶ αὐτοχειρ τῆς μάχης ἐπηνέτο. *Eustathius* in *Il.* ξ. p. 986. 39. ἐπὶ κατὰ τὰς παλαιὰς καὶ τῶν συμπλόντων ἐν κινδύνῳ εἰ ἐνυχοῦντο τὰς ναύτας παρωσάμενοι, αὐτόχειρες γίνονται τῶν τῷ πλοίῳ σκευῶν, καὶ οἱ ναῦται ἀνέχονται.

σκευὴν] quicquid ad usus necessarios homines fecum in navem intulerant. *Suidas* in ἀποσκευάζειν. *Aristides* T. II. p. 171. ἐκ ἐν τῷ κυβερνήτῃ πρὸς ἐδῶν τῶν ἱμποκλήων εἰπὴν, ὅτι χρὴ τῇ θανάτῃ καταφρονῆσαι, ὅδ' ὅτι ἐξ ἐκείνης αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ρίψαι, ἀλλ' ὅσον τῶν σκευῶν ἐκβαλεῖν, καὶ ταῦτα ὑπὲρ σωτηρίας τῶν σωμάτων. *Libanius* D. III. 248. A. ὥσπερ ἂν εἰ τις χιμαῶς χρησάμενος, καὶ τῶν σκευῶν ὑπὲρ σωτηρίας ἐκβαλεῖν, ἡ χαριστήριον ταῦτα τῷ Ποσειδῶνι λογιζοῖτο. D. XLI. p. 880. C. καὶ καθάπερ ἐν ὁράματι σκευὴν μετὰ βαλόντες τὰς τρέπας. *Eustathius* in *Od.* β. p. 104. 19. ὅρα, ὅτι ὅπλῃς κατὰ τὴν λέγει τὴν σκευὴν τῆς ναὸς — ἰσὺν — βαθμῆς. *Diodorus* S. XIV. 80. ἀντὶ τῇ βοηθείας ἰδοῦντο σκευὴν τοῖς Σπαρτιάταις β. τρήρων, οἷς τε μυριάδας ν. *Demothenes* C. Midiam. τὰ πληρώματα καὶ πόλις παρήχε, καὶ σκευὴ δίδωσι. *Ulpianus.* ἡ πόλις τὴν καὶ σκευὴν, καὶ τὰς ναύτας μόνον δὲ τὴν ναυὶ ὁ τμήραρχος παρήχε. *Achilles* *Tas.* III. p. 159. κυβερνήτης ἐκέλευε ρίπτειν τοὺς φέρτερον. *Demothenes* de fals. leg. τί δὲ οὐ τρήρας τ. καὶ σκευὴ ταύταις καὶ κτήμασιν ἡμῶν παρήξει.

20. ἐπιφανόντων] *Horatius* *Epod.* X. 9. Nec fidus atra nocte amicum appareat, qua tristis Orion cadit. — O quantus instat navitis fudor tuis, tibi que pallor luteus, & illa non virilis ejulatio, preces & aversum ad Jovem! *Ælian.* V. H. XIII. 1. ἀπροσπτος ἐπιφάνη.

χιμαῶς] *Od.* δ. 566. οὐ νηπιὸς, ἐτ' ἄρ' ἡμῶν ποτὶ λὺς, ἐτὶ πὸτ' ὄμβρος. *Plut.* *Sympot.* VI. p. 691. D. ἐν τοῖς μεγάλοις χιμαῶσι. *Apophth.* p. 206. D. τῷ χιμαῶσι ἰσχυρῶς γινώσκον. *Timol.* p. 250. B. τίλος δὲ τῷ χιμαῶσι ἐπικειμένῃς. *Æn.* I. 89. ponto nox incubat atra. III. 204. Tris adeo incertos coeca caligine soles Errantes pelago totidem sine fidere noctes. — πεινέοντο πᾶσα ἐλπίς — τῷ σώζεσθαι] *Aristophanes* *Thestoph.* 953. ἐκ ἐν ἐτ' ἐλπίς ἀδμῖα σωτηρίας. *Lysias* in *Ergocl.* ἐπιστάσθαι, ὅτι ἀδμῖα ἐλπίς σωτηρίας ὅρῳ δυσυχόσασιν. *Galenus* de *Diff. spirit.* III. ταύτη

τίας ὑπαρχέσης, τότε ταθείς ὁ Παῦλ^{ος} ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν· Ἐδεῖ μὲν, ὡ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ὑπὸ τῆς Κρήτης, κερδήσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. Καὶ ταῦν ὡς αὐτῶν ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ὑποβολὴ γὰρ ψυχῆς ἐδεμία 22
ἔσται ἐξ ὑμῶν, πολλὴν τῇ πλοίῳ. Παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τῷ Θεῷ 23
εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω, Λέγων· Μὴ φοβῆσθαι, Παῦλε· Καίσαρι σε δεῖ ὑπακούειν καὶ ἰδεῖν, 24
κεχάριται σοι ὁ Θεὸς πάντας τὰς πλεόντας μὲν σὺ. Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω 25
γὰρ

τότε] — A. 21.

ὁ Παῦλ^{ος} ἐν μέσῳ αὐτῶν] ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Παῦλ^{ος} 3.

ἐδεμία] ἐδὲ μίαις 11. Versio Syr.

ἐδεμίαις 7. 15. 18. 27. 29. 31. 36. Lectorian. 2. Versio Vulg.

23. τῇ νυκτὶ ταύτῃ] ταύτῃ τῇ νυκτὶ AC. 1. 3. 4. 31. 38. 40. 46. 47. Lectorian. 2. Editio Complut. Plantin. Chrysostomus in l. in Gen. H. 24. Theophylactus.

ἄγγελος τῷ Θεῷ, οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω] τῷ Θεῷ, ὃ εἰμι ἐγὼ, ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος AC. a prima manu. 31. (fine ἐγὼ) 40. ad vitandam ambiguitatem, ne angelum existimaretur colere. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

εἰμι, ὃ καὶ] ἐγὼ 36. Theophylactus.

25. τῷ Θεῷ] — 40.

ὁ Παῦλ^{ος}] — Versio Copt.

22. εὐθυμεῖν] εὐθυμομεῖν 43.

2. Versio Vulg.

23. τῇ νυκτὶ ταύτῃ] ταύτῃ τῇ νυκτὶ AC. 1. 3. 4. 31. 38. 40. 46. 47. Lectorian. 2. Editio Complut. Plantin.

Chrysostomus in l. in Gen. H. 24. Theophylactus.

ἄγγελος τῷ Θεῷ, οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω] τῷ Θεῷ, ὃ εἰμι ἐγὼ, ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος AC. a prima manu. 31.

(fine ἐγὼ) 40. ad vitandam ambiguitatem, ne angelum existimaretur colere. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

εἰμι, ὃ καὶ] ἐγὼ 36. Theophylactus.

25. τῷ Θεῷ] — 40.

25. τῷ Θεῷ] — 40.

τοῖον ἡμῶν ἀφηρημένης τῆς ἐλπίδος. — τῆς μόνης ἐθ' ἡμῶν ὑπολειπομένης ἐλπίδος ἀνηρημένης. Thucydides I. 65. Ἀριστοῦ δὲ ἀποτειχισθεὶς αὐτῆς, καὶ ἐλπίδα ἐδεμίαν ἔχων σωτηρίας. Polybius p. 441. παρέλκοντο τὴν ὁλοσχρησάτην ἐλπίδα τῶν Βυζαντινῶν. p. 869. πάσας ἀφελομένη τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας ἡ τύχη. Aelianus V. H. III. 14. προφάσεις αὐτοῖς περιηρημένους. Demta, circumcisa, amputata. Heliodorus VII. 24. οὐ μὴν δὲ, ἔφη — πᾶσα περιήρηται πρόφασιν. Xenophon H. G. IV. extr. γὰρ μὴ εἶναι ἐλπίδα σωτηρίας.

21. κερδήσαι — τὴν ὕβριν] Procopius in Egef. XVI.

8. διὰ σαρκεῶς ἡδονῆς κερδάναι θέλον τὰς διαγωγὰς, evitare.

Libanius κερδάνειν κίνδυνον. Ter. Andr. III.

4. 21. Donatus. ut corporis impulsione lucrificiam. Eustathius in II. ψ. p. 1457. 14. τὸ παραδέναι ἄλλα ἐνταῦθα, ὅπου οἱ διπλοῦτοι κερδάνουσιν ἔδην ἄλλ' ἢ μόνον αἰσχύνειν. Heliodorus IV. 10. ἔασον τὴν αἰσχύνην κερδάνειν κρύπτεσθαι. VIII. p. 380. Κερδήσει τὸ ἐναγὲς τῆς πράξεως. Aristoteles Eth. II. καὶ ὡς κατὰ λόγον ζημίαν —

τὴν λαβεῖν, τὸν τὸ τοῦτο κερδάναντα ἐντυχὴ φάμεν. Plinius N. H. VII. 40. quam quidem injuriam lucrificavit ille.

Jos. B. II. 16. 4. καλὸν, ὃ φίλοι, κα

26 ὃ τῷ Θεῷ ὅτι ἔτῳς ἔται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον δέ τινα διῆμας
27 ἐκπέσειν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτη νύξ ἐγένετο, ἀφαιρεμένων ἡμῶν ἐν τῇ Ἀδρίᾳ,
28 καὶ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπένδον οἱ ναῦται προσάγειν τινα αὐτοῖς χάραν. Καὶ βολίσαντες,
εὗρον ὀργυιὰς εἰκοσι βραχὺν δὲ ἀφ᾽ ἑτήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς
29 δεκαπέντε. Φοβέμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες
ἀγ-

ἐκπέσωμεν

27. ἐγένετο] ἐγενήθη A. Versio Vulg.
Ἀδρία] Ἀδρία Editio Complut.
αὐτοῖς] — 26.
εὗρον] εὗρομεν C. a prima manu. καὶ πάλιν βολίσαντες] — 24. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1247.
29. τε] — 18. 36. δὲ C. ut videtur. Versio Vulg. Corp. Theophylactus.
μήπως] μή 3. μήπω A. μήπου C. 13. 25. 40. Codices Latini. Theophylactus.
πρὸς AC 13. 25. 40. Theophylactus.
ἐκπίσωσιν] ἐκπίσωμεν AC 5. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 18. 19. 21. 23. 25. 26. 27. 28. 29. 31. 33. 35.
36. 37. 38. 40. 45. ex emendatione. 46. 47. 56. Editio Complut. Plant. Genov. Stephan. 1. 2. Wechelii, Bengelii.
Versio Vulg. Syr. utraque Corp. Chrysostomus. probante J. Millio prol. 980.

ἀφαιρεμένων] ἀφαιρόμενων 4.
προσάγειν] προσάγειν 25. προσάγειν 40.
28. βολίσαντες] βολισάντες 18.

duce, per pueros hostili more refertur: Adversarius est frater, Lacus Hadria. Od. I. 3. nec rabiem notui, quo non arbiter Adriæ major, tollere seu ponere vult freta. III. 3. neque auster dux inquieti turbidus Adriæ. 9. & improbo iracundior Adria. Ptolemaeus. Ἀχαΐα ὀρίζεται ἀπὸ μισημυρίας τῆς Ἀδριατικῆς πελάγης. — Ἡ δὲ Πελοπόννησος ὀρίζεται — ἀπὸ δυσμῶν καὶ μισημυρίας τῆς Ἀδριατικῆς πελάγης. Strabo II. p. 148. A. ἐρατοσθένης φησὶ Γ. ἄκρας ἀπὸ τῶν ἄρκτων καθέκειν, α. μὲν ἐφ' ἧς ὁ Πελοπόννησος. β. δὲ τὴν Ἰταλικήν. γ. δὲ τὴν Λιγυρικὴν, ὅφ' ὃν κόλπος ἀτολαμβάνεσθαι, τότε Ἀδριατικὸν καὶ τὸν Τυρρηνικόν. p. 185. C. ὁ δ' Ἰόνιος κόλπος μέρος ἐστὶ τῆς νῦν Ἀδρίας λεγόμενης. Τότε δὲ τὴν μὲν δεξιὰν πλευρὰν ἡ Ἰλλυρία ποιεῖ τὴν δ' ἐναντιομένην ἡ Ἰταλία, μέχρι τῆς मुख τῆς κατὰ Ἀκυλῆαν. VII. p. 488. A. τὰ κεράτια ἔρη, ἡ ἀρχὴ τῆς σήμερας τῆς Ἰονίας κόλπος καὶ τῆς Ἀδρίας. Τὸ μὲν δὲ σῆμα κοινὸν ἀμφότεροι ἐστὶ, διαφέρει δ' ὁ Ἰόνιος, διότι τῆς πρώτης μέρους τῆς θαλάττης ταύτης ἔνομα τῶν ἐστὶν ὁ δ' Ἀδρίας τῆς ἐντὸς μέχρι τῆς मुख ἡνὶ δὲ καὶ τῆς συμτάσεως. Propertius III. 19. Roma Athenas. Romanæ turrets, & vos valeatis amici, — Ergo ego nunc rudis Adriaci vehor aequoris hospes — Deinde per Jonium vectus. Nemesianus Cynege. 62. Nunc primum dat vela notis, portusque fideles Linquit, & Hadriacas audeat tentare procellas. Athenæus XIII. p. 612. E. ἔτω δ' οἱ ἐν τῇ Πειραιεὶ διάκνεται, ὥς πολὺ ἀσφαλέστερον ἵπαι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν, ἢ τῶν συμβάλλειν. Aristides S. S. II. p. 306. μίσαι νύκτες σχιδόν ἦσαν, ἡνίκα πρὸς τὴν Πελαγονίδα ἄκραν τῆς Σικελίας προσήλθον. τῆς δ' Ἀδρίας τὸ μὲν πέρατος δυοῖν νυξὶ καὶ ἡμέρᾳ διήλθον, ἀποφθιτὴ παραπήμποντος τῆς ῥεύματος, ὥς δ' ἔδει πρὸς τὴν Καφαλληνίαν προσχεῖν, αὐτὴς αὖ κύμα ὑψηλὸν καὶ τὸ πνεῦμα ἐκ ἔφερον. Hesychius. ἰόνιον πέρατος ὁ νῦν Ἀδρίας. Procopius Vandal. p. 210. Belisarius Zacyntho in Siciliam τὸ Ἀδριατικὸν πέρατος διαπλέσσει. p. 212. Γαῦλας τε καὶ Μελίτη ταῖς νήσοις προσίσχον, καὶ τό τε Ἀδριατικὸν καὶ Τυρρηνικὸν πέρατος διορίζον. p. 228. Genfericus Zacyntho in Africam ἵπτιδι τε γέγονε ἐν μέσῳ τῷ Ἀδριατικῷ καλεμένῳ πελάγῃ. Goth. p. 861. ex Cephallenia in Siciliam πέρατος τὸ Ἀδριατικὸν καλεόμενον διέβη. Apollonius IV. 308. Sch. τὸ ἰόνιον πέρατος τῆς Ἰταλίας, εἰς ὃ ἐκδιδόναι ὁ Ἀδρίας, διὸ καὶ τινες αὐτὸ Ἀδρίαν ἐνομαζούσι, κατὰ μετάδοσιν τῆς ὀνόματος, ἵπτι γὰρ συνάπτει ὁ Ἀδρίας τῇ ἰονίᾳ, διὰ τὸ τοῦ μὲν τὸν Ἀδρίαν ἰόνιον, ποτὶ δὲ τὸν ἰόνιον Ἀδρίαν καλεῖσθαι.

μέσον τῆς νυκτὸς] Xenophon. μέσον ἡμέρας.
προσάγειν] Simplicius in Epiet. 38. οἱ — τὸ ἀκάτιον τῇ πέτρᾳ προσάγοντες, δ' ἀτιμίαν οὐ δεκῶν αὐτοὶ

τῇ πέτρᾳ προσίαι, ἀλλὰ τὴν πέτραν κατ' ὀλίγον εἰς αὐτὰς ἵπαι. En. III. 73. provehimur portu, terraeque urbesque recedunt. Valerius Flacc. II. 8. jam longa recessit Sepias. IV. 31. transitque Electria tellus. V. 121. transit Halys. VIII. 714. jam nubiferam transire Carambin. Arrianus Exp. I. εἰς ταύτην τὴν νῆσον οἱ θρᾶκες προσάγοντες Ἀλεξάνδρῳ, συμπεφυγόντες ἦσαν. Aristoteles probl. V. 31. διατί — ὅτι μὲν καὶ ὁ πρεσβύτερος, ὁ μὲν ἐγγὺς προσάγει, ἂν τι βέλῃται ἰδίῳ, ὁ δὲ πόρρω ἀπάγει; Plut. Galb. p. 1065. B. ἀρχὴν δὲ τῆς πολέμου ποιησάμενοι, περικόντισαν τὸ φρεῖον ὥς δ' ἐκ ἵππων αὐτῶν, προσήγον ἱππασμένοις τοῖς ἔφιπποι. Lucan. IV. 300. & fugere ad puppim colles campique videntur.

28. βολίσαντες] βολίς linea cum massa plumbea, quae de protra jacitur. Eustathius in II. ε. p. 427. 49. βόλον δὲ ἀνωτέρω ἔφαμεν τὸν ὁμονόμως λεγόμενον ἐπὶ τῆς πεπλευτικῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ δικτύον δὲ, ὅθεν καὶ ῥῆμα σπυδαῖον ἐν χρήσει τὸ βολίζω, ἡγὼν βάθος θαλάσσης μετρεῖν μολυβδίνῃ καθέτω, ἢ τοῖσθα τινι. in Od. α. p. 39, 10. ἔτι ἡ βολὴ καὶ τοῖς βόλον παράγει τότε κυβευτικόν, καὶ τὸν κατὰ θαλάσσης ἀφίμενον, ἵπτι δικτύος ἐκείνος, ἵπτι διὰ μολύβδου ἢ λίθου, ἀφ' ἧς καὶ βολίζειν, τὸ σημειῖσθαι διὰ καθέστως βόλου, εἰ βαθὺ τὸ ὕδωρ. in II. θ. p. 615. 53. ἡ ἀγκύρα, καὶ ὁ βολίζων μολυβδός, καὶ ὁ καδιδόσκος, οἷς συγκαθίσταται καὶ συγκαθίσταται ἡ ἰμοῖα. II. ε. p. 624, 12. τὸ ἐπὶ νῆων βολίζω ἵπτι βολίζειν, ὁ βάθος θαλάσσης δηλοῖ μέτρον διὰ καθέστως βόλου τινος. Od. α. p. 69, 40. βολή, βόλος, ὅθεν καὶ τὸ βολίζειν.

ὀργυιὰς] Etymol. ὀργυία σημαίνει τὴν ἔκτασιν τῶν χειρῶν, σὺν τῇ πλάτῃ τῆς εἴθους. Hesychius. ὀργυία, ἡ τῶν ἀμφοτέρων χειρῶν ἔκτασις, καὶ τὸ μέτρον, ἀπὸ τῆς τῆς γούιας μετρεῖν. Καὶ πηχὺς τριῖς. Eustathius ὀργυία, τρίπηχυ μέτρον. Xenophon Memor. II. χεῖρες μὲν γὰρ, εἰ δέοις αὐτὰς πλεον ὀργυιάς διέχοντα ἄμα ποιῆσαι, ἐκ ἂν δύναιντο. Herodotus II. 5. ἡμέρης ὅρους ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατὰ πειρητήριον, πηλὸν τε ἀνέοις, καὶ ἐν ἰα. ὀργυῖαι ἵπται. Ephrem ad Gen. VII. 20. ex more nautarum, qui aquarum altitudinem jacta bolide — explorant, & siquidem fretum infra XV. cubitos esseprehenderint, illud nec satis alta nec magna navigia pati posse pronunciant, simulque ad profundiore aquam navim deflectere nituntur, ne Syrtibus faxisve impacta frangatur.

29. τραχεῖς τόπος] Diodorus S. XII. 72. τῶ ποταμῷ βίαιον τὴν καταφορὰν τῆς ῥεύματος ποιησάμενος, τὰς σκάφας, κατὰ τινὰς τραχεῖς τόπους προσπίπτοντα τῇ γῇ, διέφθαρ. Polybius I. 54. ἐκκλίνας εἰς τόπους τραχεῖς, καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐπιπυλαί. Eustathius in Od. v. p.

ἀγκύρας τέσσαρας, ἠύχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ ναυτῶν ζητήνταν φυγεῖν ἐκ τῆ 30
 πλοῖς, καὶ χαλασάντων τὴ σκάφην εἰς τὴ θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πύρας μελλόν-
 των ἀγκύρας ἐκτείνειν. Εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν 31
 μὴ ἔτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σάβηναι οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκο- 32
 ψαν τὰ χοινία τὴ σκάφης, καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἀχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνε- 33
 σθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἀπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων· Τεσσαρεσκαίδεκά-
 την σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι ἄγετελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι· Διὸ 34
 ὡς

τέσσαρες] — 4. a prima manu. 18. 23. 36. 56.

30. φυγεῖν] ἐκφυγεῖν Α.

αὖς] — 36.

πύρας] πύρας Α.

31. ἑκατοντάρχῃ] ἑκατοντάρχῃ Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ] ἐν τῷ πλοίῳ μείνωσιν 38. Theophylactus.

32. οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν] ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται AC. 31. 40. Versio Vulg. Syr. Theophylactus.

ἀπέκοψαν] ἀπέκοψαντες 25.

33. ἔμελλεν] ἔμελλεν 3. 4. 47. Theophylactus.

ἔμελλεν ἡμέρας] ἡμέρας ἔμελλεν C 40. Versio Vulg.

γενέσθαι] γενέσθαι Theophylactus.

ἀπαντας μεταλαβεῖν] μεταλαβεῖν ἀπαντας 24.

σήμερον ἡμέραν] ἡμέραν σήμερον 38.

προσδοκῶντες ἄσιτοι ἄγετελεῖτε] ἐπιτελεῖτε προσδοκῶντες καὶ ἄσιτοι διαμένετε 15. 36.

διατελεῖτε] διατελεῖτε 25. διατελεῖσθε 32.

μηδὲν προσλαβόμενοι] μηδὲν προσλαμβανόμενοι Α.

34. προσλαβεῖν] μεταλαβεῖν AC. 13. 14. 15. 16. 17.

A. Bengelio.

τὴ ὑμετέρας σωτηρίας] τὴν ὑμετέραν σωτηρίαν 18. 36.

ἠύχοντο] εὐχοντο C. 1. 3.

ἠύχοντο 40.

ἐκ posterius] καὶ 26.

μελλόντων ἀγκύρας] ἀγκύρας μελλόντων AC 31. 40.

ἐκ posterius] καὶ 26.

μελλόντων ἀγκύρας] ἀγκύρας μελλόντων AC 31. 40.

ἐκ posterius] καὶ 26.

32. οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν] ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται AC. 31. 40. Versio Vulg. Syr. Theophylactus.

καὶ] — 25.

33. ἔμελλεν] ἔμελλεν 3. 4. 47. Theophylactus.

ἔμελλεν ἡμέρας] ἡμέρας ἔμελλεν C 40. Versio Vulg.

γενέσθαι] γενέσθαι Theophylactus.

ἀπαντας μεταλαβεῖν] μεταλαβεῖν ἀπαντας 24.

σήμερον ἡμέραν] ἡμέραν σήμερον 38.

προσδοκῶντες ἄσιτοι ἄγετελεῖτε] ἐπιτελεῖτε προσδοκῶντες καὶ ἄσιτοι διαμένετε 15. 36.

διατελεῖτε] διατελεῖτε 25. διατελεῖσθε 32.

μηδὲν προσλαβόμενοι] μηδὲν προσλαμβανόμενοι 40.

18. 25. 27. 36. 38. 40. 46. Chrysostomus. probante J. 1.

τὴν ὑμετέρας σωτηρίαν] τὴν ὑμετέραν σωτηρίαν 18. 36.

520. 52. διὰ τὸ ἐν τραχέσι τόποις καὶ κρημνώδεις τὰς
 κόρακας νοσσοποιεῖσθαι, λέγειν ἡμᾶς, φεῦγ' εἰς κόρακας,
 ὅ ἐστιν εἰς ἀποκρήμνους τόπους καὶ εἰς φθόραν.

ἠύχοντο ἡμέραν γενέσθαι] Longus Pastoral. II. p. 50.
 διὰ τὸτο θάλασσαν εὐχόμεθα γενέσθαι τὴν ἡμέραν. p. 70. εὐ-
 χόμενος μὲν αὖθις τὰς νύμφας εἶναι ἰδίῳ, εὐχόμενος δὲ τὴν
 ἡμέραν γενέσθαι ταχέως, ἐν ᾗ χλόη ἀπὸ γένεσθαι αὐτῶν,
 νυκτὶν πασῶν ἐκείνη ἔδοξε μακροτάτῃ γενέσθαι. Germanicus
 Arat. Et cum terrores auget nox atra marinos,
 multum clamatos frustra spectaveris ortus.

30. σκάφη] ad Herenn. I. Magnitudine tempestatis
 omnes perterriti navim reliquerunt, & in scapham
 confunderunt. inf. 32. Petronius 102. Quin po-
 tuius, inquam ego, ad temeritatem confugimus, &
 per funem lapsum descendimus in scapham, prae-
 cifoque vinculo reliqua fortunae committimus —
 nunc per puppim per ipsa gubernacula dilabendum
 est, a quorum regione funis descendit qui scaphae
 custodiam tenet. Cic. de Invent. II. 51. postea ali-
 quanto ipso quoque tempestas vehementius jacta-
 re coepit, usque adeo ut dominus navis, cum
 idem gubernator esset, in scapham confugeret.

Aen. VI. extr. ancora de prora jacitur. . . . τῆς
 δὲ πύρας πλησίον ἑκατέρωθεν τοῖς μύρσι περίβολοι ἐμπηγ-
 μένοι ἴστανται, δι' οὗ καὶ ἀγκύραι κρέμνεται, καὶ τὴν ναῦν
 ἱσῶσι χαλόμεναι.

31. Dio Chrys. XLVIII. p. 532. D. ὥσπερ γὰρ ἐν
 μίᾳ νηὶ πλείους οὐ δυνατόν οἶμαι χωρὶς ἕκαστον σωτηρίας
 τυγχάνειν, ἀλλ' ἅμα πάντας ὥτως εἰδὲ τὰς συμπολιτινο-
 μένας. Libanius de Vita sua p. 64. C. διδὼς τὴν ἐπὶ
 πλείον ἀποδρασίαν, ὃ ἂν εὖθις ἐπαπτιζέτο τὸ ἄστυ, καθάπερ
 ναῦς ἐκλιπόντων τῶν ναυτῶν.

32. ἀπέκοψαν τὰ χοινία] Scalpus est lignum teres,
 cui alligantur penfiles remi loro. Achilles Tatius III.
 p. 159. οἱ μὲν γὰρ ἐπιβάντες ἤδη τὸν κάλον ἔκοπτον, ὃς
 συνίδει τὴν ἰφοκίδα τῇ σκάφῃ τῶν δὲ πλατῆρων ἑκαστος
 ἱσπευδὶν μεταπηδᾷ — ταχὺ γὰρ τὴν ἰφοκίδα ἀπολύ-
 σαντες οἱ ναῦται, πέλκει κόψαντες τὸν κάλον, τὸν πλὴν ἔ-
 χου, εἶθα αὐτὸς ἦγε τὸ πνεῦμα.

ἄσιτοι] Si vis tuus scapham ad terram allidi, adeo-

que in rupibus diffingi.

33. τεσσαρεσκαίδεκάτη] Aristoteles H. A. VI. 12.
 ε. καὶ κ. ἔτη. 20. τέτταρες καὶ δέκα ἔτη. Plus. Sol. p.
 88. E. τρεῖς καὶ δέκατος. 91. B. ἐν τῷ ἑκαταίδεκάτῳ τῶν
 ἔτη. Eriphetus 62. ἀπὸ τέσσαρος καὶ δέκα ἔτων. He-
 siodus Oper. & Dies II. 16. τρεσκαίδεκάτη.

ἄσιτοι] Od. μ. 447. ἦνεν δ' ἐνὶ νηὶ φερόμεν, δικάτῃ
 δὲ με νυκτὶ Νῆσον ἐς ὠκυγῆν πηλώσας θύας. Schol. παρ' ὅ.
 οὐ δὲ ζήτην, πῶς δικάτῃ τρεῖς ὅς ἦσαν ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς
 αὐτὰρ ἐγὼ θύας ἦμι, διαμπερὶς ἢ σὺ φυλάσσω ἐν πάντοισι
 πόνοισι. Od. δ. 788. καὶ ἄρ' ἄσιτος, ἄπατος, ἐδύνας
 ἠδὲ ποτῆτας. Sophocles Ajac. 326. ἄσιτος αὐτὸ καὶ ἄπο-
 τος. Xenophon paed. VIII. ἐπιμειλίτε δ' ὅπως μήτε ἄ-
 σιτος, μήτε ἄποτος ποτὶ ἴστανται. IV. ἐν θύρᾳ ἄσιτος
 καρτερῆμιν. VII. μετὰ σὺ ἄσιτος καὶ ἄποτος διημέρου.
 Aristoteles Eth. X. 9. τῷ πυρίτοι συμφίρει ἄσιτος
 καὶ ὑσυχία. Euripides Hipp. Coron. 275. τριταῖον
 γ' ἔσ' ἄσιτος ἡμέραν. Thucydides VII. 40. ἄσιτοι οἱ
 πλείους. Jof. A. XII. 7. 1. διὰ τὴν ἐλπίδα, καὶ
 δι' ἄσπιτα, νησιεύοντας γὰρ, ἐκείνους παρεθέσαντο λίγαν.
 Aristides S. S. II. p. 306. τέτταρες πάλιν αὐταὶ πρὸς
 ταῖς δέκα ἡμέραις καὶ νυκτὶς χειμῶνες κύκλῳ διὰ παντὸς τῆς
 πηλώσας φερόμεναι, καὶ ταύταις ἄσιταί ἐκ ἐλπίδας. Chry-
 sostomus T. VI. 15. ἄσιτος ἄπατος δικαίτην τὴν ἡμέ-
 ραν ἄρτον τὴν ἰσχυρὰν μόνον, καὶ τὸτο ἢ αὐτὸ ὄψον καὶ
 σιτίον. de Socrate. Galenus in Hippocr. Aphorism.
 II. διὰ βραχυλογίαν καὶ συνήθειαν τῶν λέξεων, ἐποῖα καὶ
 νῦν ἐπὶ παρ' ἡμῶν ἐστὶν ἐν πολλοῖς τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πό-
 λιν, ἀσαφὲς ὁ ἀφορισμὸς ἐγένετο. Λέγειν γὰρ ἡμῶν ἔθος ἐ-
 στί' μὴ λαμβάνειν μὲν τροφὴν τὰς ἀνορέκτους, λαμβάνειν δὲ
 τὰς ὀρεγόμενους τε καὶ τριφόμενους ἀχρι κόρου. I. II. in Hip-
 pocr. Epidem III. ἀπόσιτοι ἀνορεκτικῆς. & III. ἀπό-
 σιτοι δὲ πάντες ἐγένοντο καὶ ἐπὶ πᾶσιν. Ὅσοι γὰρ ἀνδριο-
 τήρας βιαζόμενοι σφᾶς αὐτὰς προσεφύροτο τὰ διδόμενα σι-
 τία, σχεδὸν ἅπαντες ἐσάθησαν· οἱ πλείους δ' ἀποθανῶν ἐ-
 λγντο μᾶλλον, ἢ προσπύγκασθαι τι — μεμώθηκα γὰρ,
 ὡς ἀποσίτες κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος τῶν ἑλλήνων τὰς ἀνορί-
 κτους φησὶν, Theophrastus H. P. IV. καὶ τὰ σάματα
 ἔχουσι ὑσυχίαν λαμβάνοντες ἐδν. Sup. 21.

διατελεῖτε] Ifigenes in Buphr, ὑπομνήματα τὸν
 βίον

ὡς καλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς· τῆτο γὰρ πρὸς τὴν ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει·
 35 ἐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ ἐκ τῆ κεφαλῆς πωρεῖται. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐ-
 36 χαρίσθητε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐδοῖεν. Εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι
 37 πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. Ἡμεῖς δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί,
 38 ἀγκυρῶσαι ἐβδόμηκονταεξ. Κορεζόντες δὲ τροφῆς, ἐκβρίζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι
 39 τὸ σίτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον δὲ
 τινα κατενόον ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβυλεύσαντο, εἰς δύναιτο·, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.

Καὶ

~ δυνατόν

ὑμετέρας] ὑμετέρας A. 33. 38. 45. 47. Versio Syr. posterior. ὑπάρχει] + ὡν 13.
 ἐδενὸς] ὁθενός A. ἐκ] ἀπὸ AC 13. 25. 36. 40.
 πωρεῖται] ἀπελείπεται AC 13. 15. 17. 18. 31. 33. 36. 40. Versio Vulg. Syr. Æthiop.
 35. εἰπὼν] εἶπας AC 24. καὶ λαβὼν] ἔλαβεν 40. ἄρτον] ἄρτους 13. τροφῆς 3.
 εὐχαρίστη] καὶ εὐχαριστήσας 40. εὐχαριστήσας 19. a prima manu.
 κλάσας] — 33. ἐδοῖεν] + καὶ ἔδωκε καὶ ἡμῖν Versio Syr. posterior cum asterisco.
 36. πάντες] — 32. Editio Complut. Plantin. legit, fed obelo prae fixo.
 προσελάβοντο] προσέλαβον A 40. 37. ἡμεῖς] ἡμεῖς A. 40.
 ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί] αἱ πᾶσαι ψυχαί ἐν τῷ πλοίῳ C. 31. 40. Versio Vulg. Copt. Theophylactus. πᾶ-
 38. αἱ ψυχαί ἐν τῷ πλοίῳ A. αἱ] — 3. ἐξ] πᾶσι A. — 31.
 38. δὲ] + τὸ 3. 4. 21. 31. Llectionar. 2. Chrysostomus.
 39. οὐκ] — 38. ἐπεγίνωσκον] ἐγίνωσκον 25.
 κατενόον] ἐπενόον 3. ὅτι] πρὸς A.
 ἐβυλεύσαντο] ἐβέλοτο A. 13. 40. Versio Æthiop. Hesychius. ἐβυλεύσαντο C. 3. 5. 6. 8. 15. 18. 25. 31.
 εἰς δύναιτο] — 40. εἰ δυνατόν C. 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 28. 30. 31.
 ex emendatione. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 42. 45. 46. 47. 56. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Complut. Bengelii,
 Bogardi. Versio Syr. Æthiop. Chrysostomus, Oecumenius ed. εἰ δύναιτο Editio Plantin.
 ἐξῶσαι] ἐκσῶσαι C Versio Copt. Æthiop. vid. Esaj. XLIX. 17. Codic. A. Ezech. XXVII. 5.

βίον διατελοῦν. . . . ἀνθρώπων διατελοῦν. Xenophon paed. I. ὁ κύριος διατελεσῶς — δέκα ἔτη — ἀν-
 34. ὑπόδητος καὶ ἀχιτών διατελεῖ. Ælianus V. H. II. 41. ἀν-
 35. ἀνθρώπων διατελεῖ. X. 6. διατελεῖν ἄνθρωπος. Dionysius Hal. III. ἄνθρωποι οἱ πολλοὶ καὶ ἀνθρώπων τὴν ἐσπέρ-
 36. ῖαν ἐκείνην διατελεῖσαν. Aristoteles ἀνθρώποι διατελεῖσιν.
 37. πρὸς σωτηρίας] Aristoteles. . . . αὐτὴ πρὸς
 38. ἀγαθῶν γένεσιν. Arrianus Expr. μὴ πρὸς ἀγαθῶ
 39. εἰ ἵνα τὴν πέρουον τὴν ἐς βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε. Gale-
 40. νης ἥτις ἡ μέση ὁδὸν οἰκοῦν, ἄλλῃ καὶ πρὸς κα-
 41. καὶ γίνεται τῷ κολληθσομένῳ δέματι.

37. αἱ πᾶσαι ψυχαί σος] Non minus quam
 CCLXXVI. Nearchus p. 33. ἐνταῦθα ἡμεῖς καὶ ἡμέ-
 38. ρας τὰς πάσας μίαν καὶ ἑκούσιν. 39. ἐν ἡμέρῃσιν ὅκτω ταῖς
 39. πάσαις. 40. ὁ πλοῖος αὐτῶ ἵκναι τὰς πάσας λι. ἡμέρας. Il.
 41. η. 161. οἱ δ' ἐνία πάντα ἀνέαν. σ. 373. τρίποδας γὰρ εἰκόσι
 42. πᾶσας ἔτεον. 470. φύσαι δ' ἐν χροαῖσιν εἰκόσι πᾶσαι
 43. ἔφουσαν. T. 247. χρυσὸν δὲ τῆσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα
 44. τέλειαν. ψ. 882. ἄν δ' ἔρα Μνηστήρας πελίκας δέκα πᾶσας
 45. αἶμα. ω. 23. 2. χρυσὸν δὲ τῆσας ἔφουσαν δέκα πάντα τέλειαν.
 46. Od. ε. 244. αὐτὰρ ὁ τέλειαν δὲ δῶκεν — εἰκόσι δ' ἐκ-
 47. βαλεῖ πάντα. τ. 578. καὶ διοίσειεν πελίκων δύο καὶ δέ-
 48. κα πάντα δὲ φ. 76. Callimachus H. in Dian. 105.
 49. πῖν' ἵσαν αἱ πᾶσαι. Herodotus VI. 89. πληρώσαντες
 50. ὁ τὰς πάσας νῆας. Plut. Caes. p. 719. E. συναγαγὼν
 51. ζ. τὰς σύμπαντας. p. 740. E. ἐνίσκει δὲ καίσαρ τὰ μὲν
 52. πάντα γενοῖς ἴτη 15. Nonnus Dionys. XXXVIII.
 53. δώδεκα πάντες ἰᾶσι πρῶτος αἰθέρος οἶκοι. Aristides S. S.
 54. IV. p. 331. χορὸς ἔφησεν δημοσίᾳ δέκα τὰς σύμπαντας.
 55. Thucydides II. 101. καὶ μίνας λ. τὰς πάσας ἡμέρας.
 56. I. 60. πῆμψιν χ. καὶ χιλίς τὰς πάσας ὁπλίτας. III.
 57. 17. ὅτι αἱ πᾶσαι μὲν ἵκναιτο ἐν εἰς ἑμῶν. Achilles Tat. p. 131. ἡμεῖς δὲ οἱ πάντες ἔξ.

38. Etymol. κορσθῆναι — τὸ πληρῶναι τῆς τροφῆς.
 ἐκβρίζον] Aristænetus I. 16. ἐκβρίζει τῇ δια-
 39. νοίᾳ τὸ βάρος. Polybius p. 56. ἐκβρίζαντες ἐκ τῷ πλοίῳ
 40. πάντα τὰ βάρη, μάλιστα ἐκβρίζαν τὰς νᾶς. D. XIV. f.
 41. 2. de L. Rhodia de jactu. Si levandae navis gra-
 42. tia jactus mercium factus est.

39. κόλπον] Æn. II. 23. de Tenedo. Nunc
 tantum finis & statio male fida carinis. Eustathius
 II. β.. p. 207. 9. ἐς δὲ κατὰ τὰς παλαιὰς κυρίως —
 40. κόλπος θάλασσα ὑπὸ ἀκρατηρίαν περιεχομένη. II. ζ. p.
 521. 9. θάλασσα μεταξὺ δύο ἀκρατηρίαν. Strabo V. p.
 357. B. ἡ δὲ Σινεῖσσα ἐν Σιταῶν κόλπῳ ἵδρυται, ἀφ' ἧ
 41. καὶ τόπος, Σίνος γὰρ ὁ κόλπος. p. 356. B. de For-
 42. miiis. Ὁρμαὶ λεγόμενοι πρότερον διὰ τὸ εὖρμον, καὶ τὸν
 43. μεταξὺ δὲ κόλπον ἐκείνοι καίαντι ἀνέμασαν· τὰ γὰρ κοῖλα
 44. πάντα καίαντι οἱ Λακωνεῖς προσαγορεύουσι. Hesychius. κόλ-
 45. πος κοῖλος τόπος παραβάλαςσιος. Horatius Carm. III.
 46. 27. 19. Ego quid sit ater Adriæ novi finis. Ho-
 47. die golpbum vocant. Eustathius in Od. α. p. 44. 50.
 48. τὸ μὲν Βρετάνιον εὐλόμενον εἶναι λίγει, καὶ κέρασιν ἐλάφῃ
 49. εὐκίαντι φησὶν κατὰ τὸ σχῆμα, διὰ τὸ εἰς πολλὰς κόλπους
 50. ἐκείνην πολυσχιδῆς. Themistius X. p. 137. A. τινάγονος
 51. κόλπον ποιεῖντος εἰσέχοντα ἐπὶ πολὺ τῆς ἡπείρου, ὥστε ναυσὶν
 52. οὔτα πλωτῶν, ἐδὲ βατῶν πορευομένων — ἀλλ' ἐξυμῶν τῆς
 53. γῆς ἐκείνης λατὴν ταινίαν εἰς τὸ τινάγονος προσέειπεν. Quinti-
 54. lianus D. IX. non pericula maris, non infesti
 55. latronibus finis. — dicam nunc ego, per quos ju-
 56. venis praestantissimus navigaverit fluctus, quos ac-
 57. cefferit scopulos, quantos lustraverit finis. XII. tu
 58. finis maris circumis, & per omnes curvatorum
 59. littorum ambitus terram legis.

ἐξῶσαι] Caesar B. C. III. 25. Quibus tebus per-
 motus Caesar Brundisium ad suos severius scripsit,
 ut nacti idoneum ventum ne occasionem navigandi
 dimitterent, si vel ad littora Apolloniatium cursum
 dirigerent, quod eo naves ejicere possent. 28. gu-
 bernatorem navem in terram ejicere cogunt. Li-
 29. vivius XLIV. 28. pars eorum, qui propiores con-
 30. tinenti littori erant, in Erythraeam enatarunt, pars
 31. velis datis ad Chium naves ejecere. Ulpianus in
 32. I. quo naufragium D. XLVII. 9. 3. de incendio.
 33. Qui ejecta navi quid rapuit. Polybius XV. 2. ἐξ-
 34. βαλον τὴν ναὺν εἰς τὴν γῆν. τῶν μὲν ἂν ἐπιβατῶν οἱ πλείους
 35. διεφθάρσαν, οἱ δὲ περισβύται παραδόντες ἐξώσθησαν. quod
 36. Livius XXX. 25. vertit incolumes ipsi evase-
 37. runt.

Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶον εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων ἢ ἐπάραντες τὰ ζετέμονα τῇ πονέσῃ, κατείχον εἰς τὴν αἰγιαλόν. Περιπε-
 σόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασον ἐπάκειλαν τὴν ναῦν ἢ ἡ μὲν πρῶτα ἐρέσασα ἔμεινεν ἀ-
 σάλευτ', ἢ δὲ πρῶτα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. Τῶν δὲ στρατιωτῶν
 βυλὴ ἐγένετο ἵνα τὴν δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκκολυμβήσας ἀφύγοι. Ὁ

δὲ
 ~ ἀφύγου

40. ἀρτέμοια] ἀρτέμονα A. 3. 4. 31. ex emendatione. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Bengelii.
 τῇ πονέσῃ] comma praeposit Versio Vulg. D. Heinssins.
 41. ἐπάκειλαν] ἐπείκειλαν AC 40. ἐπείκειλαν 25. + τε 40.
 πρῶτα] πρῶτη A. ἔμεινεν] ἔμεινεν A. 38.
 ἐλύετο] διελύετο 31. ὑπὸ] ἀπὸ 25. τῶν κυμάτων] — A.
 42. μή τις] + αὐτῶν Versio Syra prior, & posterior in margine. ἐκκολυμβήσας] κολυμβήσας 3.

runt. Glossar. abstrusit ἐξέστηεν. Versio Vulg. ejicere.

— Artianus Ind. εἰς τὸν χερσον ἐξωθήσθαι ὑπὸ χειμῶ-
 νων σκληρῶν. Alias milites & nautae dicuntur ἐξωθῆναι
 non navem, qua ipsi vehuntur, sed hostilem,
 quam persequuntur. Plut. Nicias p. 536. ἐξέωσαν
 καὶ κατέβησαν πολλὰς [ναῦς] τῶν πολεμίων. Alcibiad. p.
 206. D. τρεψάμενος δ' αὐτὴν ἐξέωσαν εἰς τὴν γῆν, καὶ προ-
 κείμενος ἔκοπτε τὰς ναῦς. Thucydides II. 90. ἐξέωσαν
 πρὸς τὴν γῆν ὑποφυγῶσας, καὶ διέφθειραν. VII. 36. τὴν
 γὰρ ἀνέκρυσιν οὐκ εἶσθαι Ἀθηναίους ἐξωθεμένους ἄλλασε
 ἢ πρὸς τὴν γῆν. 52. τὰς πᾶσας ναῦς ἦδη τῶν Ἀθηναίων κατε-
 δέωκον τε καὶ ἐξέωσαν εἰς τὴν γῆν. VIII. 104. ἐξέωσαν
 πρὸς τὴν γῆν. 105. ἐξέωσαν εἰς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς τῶν Ἀθη-
 ναίων.

Polybius XVI. 4. μόλις ἐξέωσαν τὴν ἰδίαν
 ναῦν. Herodotus VII. 208. διασῶσαι τὰς νῆας. Sopho-
 cles Antig. 727. ὅρας παραρρήφοισι χειμῶνibus ὅσα δύ-
 ναν ὑπείκει κλῆνας ὡς ἐκσῶζονται. Arisides T. 2. p. 35. ἡ
 κυβερνητικὴ — σῶζεται — ὡς ἐκ τῆς θαλάσσης σώσας
 — σώζει δὲ — τὴν ναῦν. p. 77. τῆς κυβερνητικῆς ἐστὶ σώ-
 ζει τὴν ναῦν. p. 91. σισακῆναι τὴν ναῦν. p. 255. καὶ ταῖς
 συγγραφαῖς ἔτα γραφόμενον σωθείσης τῆς νῆος τὸ καὶ τὸ
 ποιῆσιν ἔτι δ' ἡ νῆος σωθῆσεται, ὅστις πῶς κατεπηγγύλε-
 το. p. 259. ὅταν ἀπορῇ ὁ κυβερνήτης, ὅπως χρὴ σώζειν τὴν
 ναῦν, πολλάκις ἦδη σισακῶς. Lucianus Jov. Trag. ἐκ-
 πῆ ἔφην ἡμῶς ὁ τότε ἀνέμος, ἐμπύπτων τῇ ὀνείῃ, καὶ ἐμ-
 πύπτας τὰ ἀκάτια, μᾶλλον ἢ οἱ ἐρπύλλες, ἐκυβέρησε δ'
 εἰς τὴν ἰσθμῶν, καὶ ἔσπευξε τὴν ναῦν. Diodorus S. XIII.
 36. ἀπέβαλον ναῦς κβ. τὰς δὲ λοιπὰς μόγις διέσωσαν εἰς
 τριταν.

40. ἀγκύρας περιελόντες] Athenaeus XV. p. 672.
 C. τὰς ἀγκύρας ἀνελόντες, εἰς τὴν τε πᾶσιν χρώμασι.
 Antbol. I. 56. 4. ἀγκύρας ἀνελόντες, καὶ ἐλκύσαντο γύ-
 ναια, ναυτίλα, καὶ πλώεις πᾶσαν ἐφίει ὀνείῃ. Plut.
 Pompei. p. 646. A. ἀγκύρας αἶρην κελύσας ἀνελόντες
 πλεῖν ἀνάγκη, ζῆν οὐκ ἀνάγκη. absciderunt funes, an-
 choris in mari relictis.

ζευκτηρίας] Euripides Helen. 1552. πηδαλίῳ τε ζεύγ-
 λαισι παρακαθίετο.

πηδαλίῳ] Pollux I. 114. τῶν πηδαλίων ἀποθραυσθέν-
 των, ἀπορραγῆναι. . . τῆς δὲ πρύμνης τὰ μέρη πάλιν ἐ-
 κάτῃρα πέτασοι καὶ σχιστὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν λίγονται, ἐν οἷς
 ἐπείκειται τὰ πηδαλία. Plato Polit. p. 538. C. F. τῶν πη-
 δαλίων. Dio Chrys. LXXXIV. p. 651. D. ὅταν χειμῶν
 ἰσχυρὸς ἦ, καὶ μὴ κατισχύῃ τῶν πηδαλίων ἐκατέρωθι δια-
 γῶρας, ἢ διὰ βίαν τῆς θαλάσσης [ὁ κυβερνήτης]. Hyginus
 poet. Astron. III. 36. Argo — haec habet in pup-
 pi ad singula gubernacula: Ad primum stellas V.
 ad alterum IV. & Fab. 14. Haec navis habet stel-
 las in puppe IV. in gubernaculo dextro V. in sin-
 istro IV. Aristoteles H. A. IV. 9. αἱ ἀκρίδες τοῖς πη-
 δαλίοις τρίβονται ποῖν τὸν φόρον — οὐκ ἔμπροσθεν δὲ, ἀλλὰ
 ὀπισθεν μόνον ἔχουσιν αἱ ἀκρίδες τὰ πηδαλίων. Heliodorus
 V. p. 241. τῶν πηδαλίων ὁ ἄριστος ἀποβαλόντες. Elianus

V. H. IX. 40. ὅτι καρχηδόνιοι δύο κυβερνήτας εἰσῆγον
 εἰς τὴν ναῦν, ἅτοτοι λέγοντες εἶναι, δύο μὲν πηδαλία ἔχοντα,
 τὸν δὲ λυσιτελέστατον τοῖς ἐμπλίοις, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα
 τῆς νῆος ἔρμουν εἶναι καὶ μόνον διαδόχου καὶ κοινῆς. Ger-
 manicus de Argo. Hanc mutatam Pallas in coelo
 figuravit, sed a gubernaculis usque ad malum. A-
 rulejus de Afino II. Navis ipsa, qua vehebatur,
 utroque regimine amisso, praecipitio demersa est.
 Ptolemaeus 102. 114. Tarentinae navis gubernacu-
 la. Orpheus Argonaut. 1084. νῆα μολεῖν ἰθὺν ἐπὶ δι-
 ξίον αἰγιαλοῖο ἀγκυῖας ἑστοῖς πηδαλίοις. Achil-
 les Tatius III. p. 159. ὁ κυβερνήτης ῥίπτει μὲν τὰ πη-
 δάλια ἐκ τῶν χειρῶν. Seneca Consol. ad Marciam 16.
 turpis est navigii rector, cui gubernacula fluctus
 eripuit. Aristophanes Equit. 539. πηδαλίοις ἐπιχειρεῖ.
 Schol. ἐπὶ τῶν ὀσίων καθίζει. Lucianus Toxari 6. ἐπι-
 λαμβάνονται τὰ σκάφους — ἐκκεραυνούμενοι τῶν πηδα-
 λίων. pro Merced. Cond. 1. πηδαλίων ἀποκαταλύσει.
 Navig. 6. μικρὸς τις ἀνθρωπίσκος γέρον ἦδη — ὑπὸ λεπ-
 τῇ κάμακι τὰ πηδαλία περιτρέφει. Plut. de
 fort. Rom. 318. A. δίδυμον ἐρέσσαι πηδαλία. Gale-
 nus protrept. ἐπιτρέφας τὰ πηδαλία κυβερνήτῃ τυφλῷ.
 Ovidius M. III. 644. Obstupui, capiatque alius
 moderamina, dixi.

ἐπάραντες] Plut. ἐπ' ἀράμεναι τὰ ἀκάτια φέ-
 γιν. Diodorus XX. 61. ἡ γὰρ ναῦς φορὴ πνέματος ἐ-
 πιλαβομένη, τὸ δόλωτος ἀρβέντος ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον. Plut.
 Thef. 9. E. ἐπ' ἀράμεναι τὸ ἰσθμῶν. Lucianus V. H. II.
 38. ἐπ' ἀράμεναι τὴν ὀνείῃ.

ἀρτέμονα] Papias. Artemo, velum navis breve.
 Velum artemonis hodiernum ita vocatur, five ve-
 lum Latinum, forma triangulari, fufpensum de
 malo artemonis, qui est in puppe. Malus prora
 vocatur Misenensis, medius vero magnus. Fabo-
 lenus L. 16. 242. D. de verbor. significat. Ma-
 lum navis esse partem, artemonem non esse La-
 beo ait, quia — artemo magis adjectamento quam
 pars navis est. Versio Syra posterior in margine:
 artemon est stipes in capite [malus in prora] na-
 vis. Juvenalis S. XII. 68. Vestibus extentis &
 quod superaverat unum velo prora suo. Sch. i. e.
 artemone solo velificaverunt.

πνέσῃ] Lucianus Hermot. 28. ἢ ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τῇ
 πνέσῃ τις αὐτὸν, τὰ ἀτόγια λυσάμενος.
 κατείχον] Plut. Symp. VII. Sap. p. 162. A. ἡ-
 ρόμεν αὐτὸν, ὅπως τὴν ναῦν οἰεταὶ κατασχέσιν. Antipho
 de Caede Herodis. ὅφ' οὗ [χειμῶνος] ἠναγκάσθημεν κα-
 τασχεῖν εἰς Μηθυμναίας τι χωρίον. Plut. Thef. p. 9. D.
 ἐκ δὲ τῆς κρήτης ἀποπλεῖν εἰς Δῆλον κατέσχε. Herodotus
 VII. 188. κατέσχε τῆς — χώρας εἰς τὸν αἰγιαλόν. VI.
 101. οἱ δὲ Πέρσαι πλείοντες κατέσχον τὰς νῆας τῆς ἱστρια-
 κῆς χώρας κατὰ τίμνος — κατασχόντες δὲ εἰς ταῦτα τὰ
 χωρία, αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν τε ἐξέβαλλον. VIII. 42. εἰς Σα-
 λαμίνα

δὲ ἐκατόνταρχον, βελόμενον διασῶσαι τὸ Παῦλον, ἐκάλυπεν αὐτὸς τῇ βελήματι, ἐκέλευσέ τε τῆς δυναμένης κολυμβᾶν, ἀπορρίψαντας πρῶτους ὅτι γῆν ἐξίναν. Καὶ τῆς λοιπῆς, ἣς μὲν ὅτι σάνισιν, ἣς δὲ ἐπὶ τιναν τῆς ἀπὸ τῆς πλοῆς ἡ ὕψους ἐγένετο τὸ πᾶντας διασωθῆναι ὅτι τὴν γῆν.

Καὶ

24. φύγει] 24. φύγη AC. 1. 2. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23. 25. 26. 27. 28. 30. 31. 33. 35. 36. 37. 38. 42. 45. 46. 56. *Lectionar.* 2. *Editio Complut. Plant. Bengelii, Theophylactius.*
 43. ἐκατόνταρχον] ἐκατόνταρχος AC. 31. *Codices alii, teste Millio.*
 διασῶσαι τὸ Παῦλον] τὸ Παῦλον διασῶσαι A.
 τι] δὲ C. 40. *Verſio Corſe.*
 ἐγένετο] ἐγένετο 40.
 βελήματι] βελήματι Editio *Complut. Plant.*
 44. ἀπὸ] — 25.
 τιναν] + ἑτέρων *Verſio Syra utraque.*

λαμῖνα κατέσχον τὰς νῆας. *Polybius* I. 25. κατέσχον εἰς Μισσην. *Herodot.* VIII. 40. προσεδέθησαν σφίον σχῶν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατέσχον εἰς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ εἰς τὴν ἰωνίων. VII. 59. εἰς τῶν τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες τὰς νῆας. *Sophocles Philoct.* 219. τίνας ποτ' εἰς γῆν τῆδε ναυτίλῃ πλάτῃ κατέσχετ'.

41. περιπλέοντες εἰς τόπον] *Arrianus* periplo maris *Eythraei.* περιπτεῖν εἰς τόπος πετρώδης.

διθάλασσον] *Codices Latini:* vadofum, ubi duo maria conveniebant. *Strabo* XII p. 820. C. κρεῖν μετώπῃ διθάλασσον ποίντος τὸν εὐξείνου πόντον. *Dionysius* 156. ἐκ τῆ δ' ἂν καὶ πόντον ἴδαι διθάλασσον ἰόντα. *Pindarus* Nem. VI. 67. Schol. πόντος γὰρ γειφυρὰ ὁ Ἰσθμὸς, μὴ γὰρ σφάλλει ἀμφιδάλαστος ἦν. *Clemens* ad Jac. 14. διθάλασσοι καὶ θηριάδεις τόποι τοῖς ἀλογίσι καὶ ἐνδιόχῳ περὶ τῶν τῆς ἀληθείας ἐπαγγελμάτων. *Maximus Tyr.* VIII. 7. οἱ ἱσπείριοι Λίβυες οἰκῶσι γῆς αὐχένα εἶναι, καὶ ἐπὶ μῆκος, καὶ ἀμφιδάλαττοι, σχιζομένη γὰρ κατὰ κορυφὴν τῆς αὐχένος ἡ ἕξω θάλαττα περιλαμβάνει τὴν γῆν κύματι πολλῷ καὶ πελαγίῳ. *Dio Chrys.* V. p. 83. D. βραχία καὶ διθάλαττα καὶ τανύα. *Strabo* I. p. 11. A. οὐκ εἰκὸς δὲ, διθάλαττον εἶναι τὸ πέρατος τὸ Ἀτλαντικόν, Ἰσθμοῖς διαιρούμενον ἔτι εἰς δύο, τοῖς καλύσσει τὸν περίπλον ἄλλα μᾶλλον σύρρα καὶ συνεχίς.

ἐπώκειλαν] *Xenophon* Exp. VII. τῶν εἰς τὸν πόντον πλεόντων νηὶν πολλὰ ἐκέλλαντο. *Nyſſenus* de Mofe. τῆς δὲ θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἐπίσης κατὰ τὰς λιμῶνας τῆς ὁχθῆς ἐκίνας, ἡ ἔτυχεν ἡ κιβωτὸς ἐπώκειλας. *Arrianus* Exp. Al. p. 520. τῆς δ' ἐν τοῖς πλοίοις διαβαίνοντας, ἐπώκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις — οὐκ ὀλίγους αὐτοὶ ἐν τῇ ὕδατι διαφθάρηαι. *Ind.* 37. Γ. τῶν νηὶν ἐπώκειλασαι ἐν τῷ ξηρῷ ἐσχίσθησαν. 41. τῆς μὲν ἐπώκειλλιν ἐν τοῖς βράχυσιν τὰς νῆας. *Thucydides* III. 11. ἀπώκειλντας δὲ, καὶ παντὶ τρόπῳ ἀποβάνας. Schol. προσπειλάσαντας καὶ προσηγίζαντας. 12. τὸν ἑαυτῇ κυβερνήτην ἀναγκάσας ὀκῆλαι τὴν ναῦν. Schol. προσοκῆλαι. ἐλλομεῖν. IV. 26. ἐπώκειλλον τὰ πλοῖα. VIII. 102. μίαν [ναῦν] ἐπώκειλασαν κατὰ τὸ ἱερὸν τῷ πρωτεσίλας αὐτοῖς ἀνδράσι λαμβάνουσι. *Polybius* I. p. 29. [ναῦν] ἐπώκειλασαν γνώσθαι ὑποχέριον ῥωμαίοις. p. 74. αἱ δὲ τὸ θλιβόμενον ὑπὸ τῶν κατὰ πρόσωπον σκάφος, ἡ τοῖς βράχυσιν περιπίπτει ἐκείθε κατὰ πῦρρον, ἡ πρὸς γῆ φερόμενον ἐπώκειλας. *Euripides* Hecub. 1056. πᾶ κίλω. Schol. ἦτοι προσπειλάσαν. κυρίως δὲ τὸ ναῦν προσορμίσαι τινι νόρμῳ τόπῳ, ἐξοκῆλαι δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τὴν ναῦν ἔξω τῶν λιμένων. *Suidas.* ἐπώκειλασαι, ἐπώκειλναι, ἐγγίξωσιν, ἐπώκειλα, ἀπέκλινα. *Hesychius.* ἐπώκειλας, ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐλθεῖν. *allidere.* *Herodotus* VI. 16. νῆας μὲν δὲ αὐτὴς ταύτῃ ἐπώκειλναι κατέλιπον. VII. 182. ὡς γὰρ δὲ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νῆα οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθερόντες.

ναῦν] *Ammonius.* ἥτις πλοῖον διαφέρει. Δίδυμος ἐν εἰρητοικῶν ὑπομνημάτων φησὶν ἔτιος ὅτι διαφέρειν αἱ ἥτις τῶν πλοίων, τὰ μὲν γὰρ εἰς ἐρώγγυλα, αἱ δὲ καπρίαι καὶ στρατιωτικαί. Ἀριστοτέλης δὲ ἰσχυρῶς ἐν δικαίῳ αἱ τῶν πόλεων εὐτὺς Ἀλεξάνδρος ὁ Μολεττὴς ὑπὸ ταύτῃ χρόνῳ Τα-

ραντίαν αὐτὸν μεταπεμφαμένῳ ἐπὶ τὸν πρὸς τὰς βαρβάρους πόλεμον, ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν ἡ, πλοίοις δὲ συχοῖς ἰππογαυοῖς καὶ στρατιωτικοῖς.

εἰσάσασα] *Aen.* V. 206. illifaque prora pendit. Pars sedet una ratis, pars altera pendet in undis.

ἐλύετο] *Achilles* Tat. III. p. 163. ἐπὶ ἔν τὸ πλοῖον διελύθη. *Eustathius* in II. a. p. 98. 14. ἀρετὴ λιμένας τὸ πολυβενθὲς ἦγεν ἀγκυβαθὲς, ὡς ἂν ἔχῃ τὰς τῶν ἀνέμων εἴην ἱμβολὰς, καὶ μὴ τὰς νῆας λύειν προσαρασσομένης ταῖς ἀκταῖς. *Aen.* X. 303. puppis tua, Tarchon — inflicta vadis dorſo dum pendet iniquo, anceps fufſentata diu, fluctusque fatigat, folvitur atque viros mediis exponit in undis. *Lucianus* V. H. 11. 47. χυμῶν σφοδρὸς ἐπιπτεῖον, καὶ προσαραζὰς τὸ σκάφος τῷ αἰγιαλῷ, διέλυσεν. *Cic.* Att. XV. 11. diffolutum navigium.

42. διαφύγη] *Varinus.* διαφύγειν τί, ὅταν παραδράμῃ διακόμενον, ἢ ὅταν παροραβῇ λαθόν, ἢ ὅταν κρατηθῇ διολισθήσῃ.

43. κολυμβᾶν] *Thomas.* νῆν καὶ ἤχεσθαι, ὁ κολυμβῶν Ἀριστιδὴς ἐν τῇ περὶ ῥητορικῆς· καὶ τὰς γ' ἐλάφους νῆν φασὶν ἐχομένας ἀλλήλων. *Moeris.* νῆν καὶ ἤχεσθαι Ἀττικῶς κολυμβᾶν, ἑλληνικῶς. *Hesychius.* νῆν, κολυμβᾶν, ἤχεσθαι. *Achilles* Tat. III. p. 163. νῆοι δὲ κολυμβᾶν περὶ μόνον, προσαγίντες ὑπὸ τῇ κύματι τῇ πύτρῃ διεφθιόντο· πολλοὶ δὲ καὶ ἐξόλοις ἀπὸ ῥωγῶν συμπετόντες, ἐπειροτο δὲ κιν ἰχθύων· οἱ δὲ καὶ ἡμιθῆτες ἐνέχοντο.

ἀπορρίψαντας] *Lucianus* V. H. I. 30. καὶ ἀπορρίψαντες ἐνηκόμενα, *Arrianus* Ind. p. 24. αὐτὸς δὲ τῶν στρατιωτῶν, ὅσοι αὐτοὶ τε κεφότατοι, καὶ κεφότατα ἀπλοισμένοι, τῆς τε νῆς δαρμοῖς αὐτοῖς, τῆς δὲ ἐκνήξασθαι κελύου — ἅμα δὲ ἐρρίπτην ἑαυτὸς οἱ ἐπὶ τῷδε τιταγμένοι ἐκ τῶν νηὶν εἰς τὸν πόντον, καὶ ἐνέχοντο ὄξως. *Plut.* Caef. p. 715. C. ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς ῥέματα τελματάδῃ, καὶ μόλις ἄντι τῷ θυρῷ, τὰ μὲν νηχομένης, τὰ δὲ βαδίζον, διπέρασε. p. 731. D. ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπνήξατο μόλις καὶ χαλεπῶς.

44. σάνισιν] *Galenus* de rat. med. V. παραπλήσιον γὰρ τι ποιῶν κυβερνήτῃ δὲ ἀμέλειαν περιτρέψαντι τὸ πλοῖον, εἴτ' ἐγχιρίζοντι σάνισιν τῶν πλωτῶν τινι, καὶ συμβαλέοντι διὰ ταύτης πορίζεσθαι τὴν σωτηρίαν. *Anthol.* I. 55. 13. κλασθείσης ποτὶ νῆος ἐν ὕδατι, δῆρ' ἔντετο Διοσκόριος ὑπὲρ μῆνης μαρμαίνοιο σκιδος. *Euripides* Helen. 416. ναῦς δὲ πρὸς πέτρας πολλὰς ἀρήμεν ἄγρυται ναυαγίαν. τρέπεις δ' ἐλείφθαι ποικίλῳ ἀρυστρῶν, ἐφ' ἧς ἐσώθη μόλις ἀνεπίτῳ τύχῃ. *Phaedrus* IV. 21. caeteri tabulam suam portant, rogantes victum.

διασωθῆναι] *Thucydides* I. 110. ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν πορευόμενοι διὰ τῆς λιβύης, εἰς κυρήνην διασώθησαν. III. 108. χαλεπῶς διασώζοντο ἐς τὰς ἕλκας. *Aesopus* F. 42. χυμῶν δὲ σφοδρῇ γρομῶν, καὶ τῆς νῆος περιτραπύσας, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διασώθησαν. *Arrianus* Exp. I. 5. 19. ἐπὶ τὸ στρατόπιδον διασώθησαν. *Plut.* parall. p. 309. A. διασώθη ἐπὶ τὴν γῆν.

ΚΑὶ Λασιώδεις, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. Οἱ δὲ βάρβα- 1
ροι παρείχον ἐπὶ τὴν τυχεύσαν Φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάφαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο 2
πάντας ἡμᾶς, ἄφ' ἧς ὑετὸν τ' ἐφεσῶτα, καὶ ἄφ' ἧς τὸ ψυχρὸν. Συστρέφαντο δὲ τῷ 3
Παύλῳ Φρυγῶνων πλῆθος, καὶ ἐπιθέντο ὅππῃ τὴν πυρὰν, ἐχιδνα ἐκ τῆς Θέρμης· ἐξελ- 4
θῆσα· καθήψε τὴν χειρὸς αὐτῆς. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χει-
~ διεξελθῆσα ρὸς

1. Λασιώδεις] — Versio Syr. probante J. Millio prol. 1253. + οἱ περὶ τὸν Παῦλον 4. 23. 32. 47. 56.
+ οἱ περὶ τὸν Παῦλον βάρβαροι 1. in ora. + οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἐκ τῆς πυρὸς C. in ora. 4. in ora. 6. 7. 11.
16. 31. 42. 47. Theophylactus. est initium Lektionis Ecclesiasticae. τότε] — 15. 27. 36. Versio Copt.
ἐπέγνωσαν] ἐπέγνωμεν A. 13. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. probante J. A. Bengelio in Gnom.
Μελίτη] Μελιτῆ Codices Latini. Versio Copt. Syra posterior, Hieronymus de nom. Hebr.
2. δὲ] τε AC. 20. 40. 41. Editio Erasmi 1. 2. Ald. Versio Vulg. Theophylactus.
παρείχον] παρείχαν A. ἡμῖν] — 31.
ἀνάφαντες] ἀφαντες A. 13. 40. ὑετὸν] + πολὺν Versio Syra utraque.
πάντας] — A. ἡμᾶς] — 40.
ἐφεσῶτα] ὑφεσῶτα 3. 4. 33. ἄφ' ἧς] — 40.
3. Φρυγῶνων] + τε AC. 5. 7. 13. 25. 40. Versio Vulg. ἐπιθέντο] + τῷ Παύλῳ A.
ἐκ] ἀπὸ AC. 5. 7. 13. 15. 18. 23. 25. 29. 36. 40. 46. 56. Versio Vulg. probante H. Grotio, J. Prisco, J.
A. Bengelio in Gnom.

1. Μελίτη] Stephanus. Μελίτη νῆσος μεταξύ ἡπείρου καὶ ἰταλίας, ὅθεν τὰ κυνῖδια Μελιταῖα φασὶν· οἰκίστωρ Μελιταῖος· ἐστὶ καὶ πόλις ἄποικος Καρχηδονίαν. Strabo VI. p. 425. A. πρόκειται δὲ τῷ παλύνῳ Μελίτη, ὅθεν τὰ κυνῖδια, ἢ καλῶς Μελιταῖα. Diodorus 3. V. 12. τῆς γὰρ Σικελίας ἐκ τῆς κατὰ μισημεβρίαν μέγας νῆσοι τρεῖς πρόκεινται πελάγιοι, καὶ τέτων ἐκάστη πόλιν ἔχει καὶ λιμένας, δυναμένους τοῖς χειμαζομένοις σκάφεισι παρέχισθαι τὴν ἀσφάλειαν· καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη Μελίτη, τῶν Συρακουσῶν ἀπέχουσα στάδια ὡς ὡς — ἐστὶ δὲ ἡ νῆσος αὐτῇ φοινίκων ἄποικος. Ovidius F. III. 567. Fertilis est Melite, sterili vicina Cosyrae: Insula, quam Libyci verberat unda freti.

2. βάρβαροι] Andocides de mysteriis. ἔσσης δὲ χώρες βαρβαρές, αἷς ἢ πολλοὶ ἤδη ἐκπρόσόντες αἰτίαις μὲν μεγίσταις περιέπυσον, καὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν σώματα αἰκισθέντα ἀπέθανον. A barbaris istis humanius excipiuntur, quam a Judaeis, & militibus Romanis. Tam mire divina providentia omnia dirigit.

πυρὰν] Aen. VI. 215. Ingentem struxere pyram. IV. 504. pyra — erecta ingenti. Ovidius Fast. II. 534. in extructas munera fere pyras.

ἐφεσῶτα] Polybius p. 105 3. ὥστε διὰ τὸν ἐφεσῶτα ξέφον μὴδὲ τῶς ἐν ποσὶ δύνασθαι βλέπειν. praefentem.

3. συστρέφαντος] Hesychius. ἐπιγνῶσαν, ἔλκων, διαφθίρον· τὸ γὰρ πρότερον οἱ γναφεῖς ἀκανθῶν σωρὸν συστρέφαντες τὰ ἱμάτια ἐπὶ τῶς σωρὸς ἔκτανον. Sextus Empir. 2. Rhet. 7. κατὰ μὲν δὲ συστρέφειν — τὰ δὲ τῆς ἐξαπλώσεως καὶ ἐκτάσεως τῶν δακτύλων. in fasciculum contraxisset, constrinxisset.

Φρυγῶνων] Hieronymus in Hof. II. cremium, aridas herbas, ficcaque virgulta, quae camino & incendio praepraeparantur. Theophrastus H. P. 1. 5. δένδρον, θάμνος, φρύγανον, πόα — φρύγανον δὲ τὸ ἀπὸ ῥίζης καὶ πολυσελεχῆς καὶ πολυκλάδου, οἷον βάτος, παλιμρος. 15. τῶν δὲ θαμνοδῶν κίττος, βάτος, θάμνος, κάλαμος· τῶν δὲ φρυγανικῶν καὶ ποικίλων πύγανον, ῥάφανος, ροδανία. 16. τῶν δὲ φρυγανικῶν κνέρος, σοιβή. de his agit toto libro VI. Sambucus. ξυλώδη ἀκανθώδη. . . . εἰ δὲ βάλει διαφορὰς. [φυτῶν] ὀνομάζειν, αἰθεῖς εἶναι, δένδρα καὶ θάμνοι καὶ — πόα, καὶ ἀκανθῶν καὶ — φρύγανον. Xenophon Exp. IV. φρύγανον συλλέγειν ὡς ἐπὶ πῦρ.

Palladius Lausiac. 20. πλῆθος δὲ θρωῶν καὶ φρυγῶν ἔχει κεκρίμενον, ὑπὸ ἀσπίδος ἐδύχθη. Gabrias. ἔθαλπε τις γυναικὶς ἐν κόλποις ὅφιν ὥρα κρύει· ἐπὶ δὲ Θέρμης ἤσθετο, ἐπληξε τὸν θάλασσαν, κατέκτανεν τὰς κύνες.

Θέρμης] Lucianus. D. Mar. XI. 2. ἡ Θέρμη δὲ, — ἀπὸ τῆς πυρὸς. Eustathius in Od. τ. p. 682. 36. ἡ πυρὸς μόνον φῶς ἐπισταυρῶν ἔχουσα, ἀλλὰ καὶ ὥστε Θέρμη ποιῶν τῷ ὁδοσσεῖ.

καθήψε] Sophocles Trachin. 1059. καθήψεν ἄνωγες τοῖς ἑμοῖς ἐρινύων ὕφαντον ἀμφίβληστον. Xenophon Cyneget. ἐμβαλλέται τὰ ἐνδία εἰς τὰς ὁδὸς, καθάπτων τὰς περιδρόμους ἐπὶ τὴν γῆν. Anthol. IV. 12. 104. τίς ὁ ψύσας συγνὴ καθήψε μύαταν. Glossar. καθήψε, haeret. Alligavit se.

4. θηρίον] Aristoteles de mirab. auscult. ἐν πρώτῃ λύκας καὶ ἄρκτους, τὰς τ' ἔχεις, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ παραπλήσια τέτοις θηρίῳ ἔφασκε γινέσθαι, διὰ τὸ τὸν Δία γινέσθαι ἐν αὐτῇ. Theocrit. XXIV. 54. Ἡρακλῆς θῆρε δύο — ἔχοντα. Aeschines Dial. III. 21. θηροὶ περιλιχισμένοι.

ἡ δίκη] Sophocles Antig. 544. ἐκ ἰσότητος τῆς γ' ἡ δίκη. Anthol. III. 6. 8. κἴν με κατακρότης, ὡς ἄνθρωπος ὁρῶντας, ὅμματα δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γινόμενα. Lycophron. 1040. οὐ γὰρ ἂν φωνὴ ποσὶ φανταί, μετ' ἡμῶν πλειῶνα μὴ πεφηνότα, δίκης, ἰσότητος τέρροτος Τελφυσία. Demosthenes c. Aristogit. I. τὴν ἀπαραίτητον καὶ σημαντικὴν δίκην, ἣν ὁ τῶς ἀγιστάτατος ἡμῶν τελεστάς καταδίκης Ὀρφεὺς παρὰ τὸν τῷ Διὶ θρόνον φησὶ καθήμενόν αὐτῷ τῶν ἀνθρώπων ἱφορᾷ. Plat. de Exil. p. 601. B. εἰδὲν ἔπεται δίκη τῶν ἀπολομένων τῷ εἶς νόμος τιμωρῆς. Sophocles Oed. Col. 1377. δίκη ξυνέδρος ζῶντος ἀρχαίου νόμου. Lucianus Peregrin. 24. τὸ πῦρ — καὶ ἀνερπύον, ὡς ὁρᾷ ἐν ἐκ καταδικῆς αὐτὸ πάσχοις. Hesiodus erg. 254. ἡ δὲ τε παρθένης ἐστὶ δίκη, Διὸς ἐκγεγαυῖα. Arrianus Exp. IV. 9. οἱ πάλοι σοφοὶ ἀνδρες τὸν δίκην παρέρχον τῷ Διὶ ἐπὶ ἵππων. Gemara Sota Wagensfeldi Ed. I. 14. Ustione plectendus aut in flammis incidit, aut a serpente laeditur. & Bemidbar XIV. Cethuboth f. 30. 2. Sanhedrin f. 37. Schewoth f. 34. 1. Dixit R. Simeon f. Seta: Vidi quendam, qui alium persequeretur, ut eum interimeret. Insecutus suum hominem a tergo. Deprehendi ipsum cum gladio nudo stillante sanguinem, & palpitante adhuc interempto. Quare ad eum, scelereste, inquam, uter nostrum istum interemit, tunc an ego? Sed quid faciam? non enim potestas mihi conceditur te condemnare capitis, cum Lex dicat: ex ore duorum aut trium testium morte afficietur, is qui moritur. At vero ipsum nomen ultionem a te repetat. Ajunt, priusquam secesserunt e loco illo, venisse serpentem, & mor-

ρὸς αὐτῆ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Πάντας Φονεύς ὅστις ὁ ἄνθρωπος ἔτ', ὃν ἀφ' αὐθιγὰς ἐκ τῆ θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. Ὁ μὲν ἔν, σπιννάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν ἐδὲν κακόν. Οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν ὑμνιῶσθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων, καὶ θεωρῶντων μὴδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον Θεὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς τό-

πον

ἐξελθῶσα] διξελθῶσα A. 1. 3. 4. 5. 7. 16. 19. 20. 21. 23. 27. 29. 32. 33. 41. 45. 46. 47. 56. Lectionar. 2. Editio Complut. Plant. Chrysostomus, Theophylactus. καθήψε] καθήψατο C. 14. 15. 16. 18. 23. 35. 36. 37. 38. 40. 46. 56. Chrysostomus, Euthalius, Maximus Confessor. Q. 36. ap. Phot. Bibl. 191. Nicephorus.

4. κρημῶμενοι] κρημῶμενοι 40.

ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους] πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον AC. 40. Versio Vulg. Theophylactus.

5. ἀποτινάξας] ἀποτινάξμενος A. 4. 13. 14. 15. 16. 18. 23. 24. 25. 27. 32. 36. 37. 38. 40. 46. 47. 56.

6. προσεδόκων] προσεδόκων 25. 32. 40. Theophylactus.

ὑμνιῶσθαι] ὑμνιῶσθαι A. 1. 3. 4. Editio Erasmus 1. 2. Ald. Oecumenius ed. ὑμνιῶσθαι 27. 29. 40.

καταπίπτειν] + αὐτὸν 31. προσδοκῶντων] προσδοκῶντων A. 25.

γινόμενον] γινόμενον Lectionar. 2. γινόμενον 31.

μεταβαλλόμενοι] μεταβαλλόμενοι A. 29. 35. 40. 45.

Θεὸν αὐτὸν εἶναι] εἶναι αὐτὸν Θεὸν A. 29. 35. 40. 45. Θεὸν αὐτὸν] αὐτὸν Θεὸν 31. 38. 56. Theophylactus.

mordisse ficarium, ut moreretur. Cic. Verr. 4 28. potestis dubitare, quin istum fortuna non tam ex illo periculo eripere voverit, quam ad vestrum iudicium referre? Plut. a. princ. indoct. p. 781. B. τὴν δίκην εἶναι καὶ τὴν τῶν θεῶν παράδωκεν — εἰ δὲ δὲ ταῦτα εἰκάξῃ, ὁ μὲν ζεῦς ἅκ' ἔχει τὴν δίκην παράδωκεν, ἀλλ' αὐτὸς δίκη καὶ θεῖος ἐστὶ, καὶ νόμος ὁ προσβύτατος καὶ τελειότατος κ. τ. λ. Alex. p. 655. A. τὴν δίκην ἔχει παράδωκεν ὁ ζεῦς. Athenaeus XII. p. 546. B. ἀποθώβη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς δίκης ἔμμη, ὅτε παρ' ἑοῖσι καὶ θεῶν καὶ θεοῦ γίνεσθαι δίκην. Petronius 81. ergo me non ruina terra potuit haurire? non iratum etiam innocentibus mare? Andocides de mysteriis. κατηγορεῖσθαι δὲ με καὶ περὶ τῶν ναυκληριῶν, καὶ περὶ τῆς ἐμπορίας, ὡς ἄρα οἱ θεοὶ διὰ τῶτο με ἐκ τῶν κινδύνων σώσαν, ὡς ἐλθὼν δῦρο, ὡς εἰσέναι, ὑπὸ κηρύσι ἀπολοιπῇ. Philo Leg. ad Caj. T. 2. p. 593. 35. δόξω γὰρ ἂν τῷ σωθῆναι χάριν ἀφίσθαι μᾶλλον, ἢ τῷ βαρυντικῇ ἐνδεχάμενος συμφόρος ἐπιστημότερον τελευτῆσαι. Arulejus Milef. 1. Ac tunc profecto intelligebam bonam Meroen non misericordia jugulo meo pepercisit, sed faevitia cruci me reservasse. Amos V. 19. Jon. I. 7. 12. Sap. II. 20. Rom. IX. 17. Diodorus I. 78. ὅπως — ἕκαστος εἰς μέτρον τῷ σώματος παρηγόρησεν, εἰς ταῦτα κολλάζομενος. Anthol. III. 22. 17. Λαίλαπα, καὶ μακρὴν ὁλοὴν προφύγοντα θαλάττης Ναυγῆν Λυβικαῖς κύμασιν ἐν ψικμάσιν, ἔχ' ἐκείας ἡρώων πυρῶν βεβαρημένον ὑπὸν γυμνόν, ἀπὸ συγερῆς ὡς κάμει ναυθορίας ἔκτανε λυγρὸς ἔχης. Τί μοῦται πρὸς κύμασ' ἐμὸν χεῖρ τὴν ἐπὶ γῆς φύγον μοῖραν ὀφειλομένη;

5. ἔπαθεν οὐδὲν κακόν] Plut. Pericl. 171. p. A. πολλὰ μὲν δρῶντες — κακὰ — πολλὰ δὲ πάσχοντες.

6. ὑμνιῶσθαι] Hefychius. πῆσαι, φλέξαι, φουῆσαι. Πιπρησμένοι, πιπρησμένοι. Jof. A. III. 11. πρησθῆναι τὴν γαστέρα ὑδρὸς καταλαβόντος. Nicander Theriac. τῆς γὰρ οὐδαμῶν τὰ μὲν ἀθρία πίμπραται ἔλα. Schol. τῆς ἐπὶ ὑποκαίεται καὶ πυρᾶται, ὡς ἐπὶ πυρῆς καὶ σπασίας, ἥτοι πυρκαϊζάνται καὶ ἀναβράζονται. Aelianus A. N. 1. 57. πρὶν ἢ πρησθῆναι τὸ πᾶν σῶμα. Lucianus Diplad. 4. πίμπρασθαι πῶν, καὶ βοᾶσιν ὡς περὶ εἰς πυρὶ κύματα. Etymol. βέρρησις δὲ φασὶ λέγεται, διὰ τὸ τὰς γυναικῶν αὐτῆς μεγάλως πίμπρασθαι, τῆς τῆς φουῆσας. Πρὶν, — σημαίνει δὲ τὸ ἐμπρὶν, ὡς τὸ πρῆσαι δὲ πρὸς δόξιν δύνεσθαι σημαίνει δὲ καὶ τὸ φουῶν, ὡς τὸ πρῆσαι δὲ ἄνεμος μέσθαι ἴσθιν.

ἐπὶ πολὺ] Lucianus Herc. 4. ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰσέκειν ὄρων. Thucydides VII. 11. ἐπὶ πολὺ. Schol. διάστημα δηλοῦσι. Appian. Pun. p. 22. ὁ μὲν δὲ ταῦ-

τα ποῖον ῥωμαῖοι καὶ καρχηδόνιοι ἐπὶ πολὺ ἐλάνθαναν.

ἄτοπον] Galenus de Antidot. II. ex Demarato. πρὸς τὴν φύσιν ἐν τῇ τοιαύτῃ δηγμάτων — ἱερὸν ἔχει πάντως ἀντίδοτον παρακινῶν οἱ γὰρ πίνοντες, ὡς ἱρὸν ταύτην ἐγὼ, εἰς ἃν ἄτοπον ἐμπιστύνεται ῥαδίως. Herodianus IV. 11. μὴδὲν ἄτοπον προσδοκῶντες. Dio . . . ὅρῳ σε μήτε πεινῆν, μήτε διψῆν, ἢ ῥίγιν, καὶ ἄλλο τι ἄτοπον ὑπ' ἀπορίας ὑπομένειν. Jof. A. VIII. 14. 4. καταφύλασας θαρσύνει ἐκέλευσε, καὶ μὴδὲν τῶν ἀτόπων προσδοκῶν. XI. 5. 2. νησιῶν αὐτοῖς παρήγγειλε, ὅπως εὐχῶς ποιήσανται τῷ θεῷ περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας, καὶ τῷ μὴδὲν κατὰ τὴν ὁδὸν πᾶν ἄτοπον. Hermogenes de Invent. IV. 2. εἰ μὲν γὰρ ἢ ἐν ἰσχυρίᾳ τὰ κατεστηκότα — καὶ μήτε φοβερόν, μήτε ἄτοπον ἐφίσκηται παρὰ τῶν πολέμων μὴδὲν. Hefychius. ἄτοπα ξένη. ἐνίοτε δὲ ἄτοπον τὸ διπλὸν καὶ ἕκαστον καὶ παρηλλαγμένον ἢ καὶ ποικίλον καὶ αἰσχρὸν λέγει, καὶ χαλεπὸν. Suidas. ἄτοπον ἀντὶ τῷ — θαυμασίον, παράδοξον, ξένον, κακόν, μοχθηρόν. Galenus de Comp. Med. per part. Corp. VIII. ἀσπιδόστας δ' ἐξ ὅλε τῇ ἐξῆς, ἢ μὴδὲν ἐπακολούθησεν ἄτοπον. de dignot. puls. II. τὸ δ' ἐσχατὸν μέγιστος, ἐπιδὼν μὲν ἄμα νοσῶντι μελακότητι συνίσταται κινδυνώδης, ἐπιδὼν δὲ μετὰ τινος ὑγιανῆς τῷ χιτῶνι συστάσας, οὐδὲν ἄτοπον ἔχει. Jof. IV. 8.

μεταβαλλόμενοι] Lyffias pro Nicia fratre. ἐν τοιαύτῃ καιρῷ, ἐν ᾧ οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα, καὶ ταῖς τύχαις ἕκαστοι. Sextus Empir. a. Gramm. I. 276. ταῦτα γὰρ Ἀντίγονος ἀκῶσας μετεβάλλειτο. Dinarchus in Demosth. διαμεινῶν ἐπὶ τῆς πολιτείας, καὶ οὐκ ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος, ὥσπερ σὺ. Ammonius. μεταβάλλεσθαι — ἐπὶ πάθος κινῶν, καὶ γὰρ καιρῶν γίνονται, καὶ πράξεις, καὶ ἀφροδισίων ὁ γὰρ εὐριπιδὴς ἐν ὀρέῃ παρυσίων τὴν δύναμιν τῆς λέξεως φησι, μεταβολὴ πάντων γλυκὺ. μεταμορφῶσθαι δὲ, μεταχαρακτηρισμός, καὶ μετατόπισις σώματος εἰς ἑτέρον χαρακτῆρα — ἀλλοίωσις — ἱερωσίσις. Demosthenes pro Megalop. ἐὰ ταῦτα πράξοιμι, μεταβάλλεσθαι δοκέω καὶ οὐδὲν ἔχον πῶς ἢ πόλις — ἐν τῇ καὶ τὸ αὐτὸ καὶ βεβλημένη πρᾶττει. Aristoteles probl. XXX. I. ὁ οἶος — μεταβάλλει τὰς ψυχὰς. Xenophon οἱ μεταβαλλόμενοι τὰ ἰμάτια, ψυχῶν ἢ θάλαττας ἕκαστα μεταβάλλονται. Thucydides I. 71. μινῶν ἔτι γὰρ ὄντα ἀνὰ ποιοῦντα μεταβαλλόμενοι. Plut. Sertor. p. 574 B. πᾶσαν μεταβαλλομένην μεταβολὴν. Pomp. p. 620. καὶ πάντας ἔτω μεταβάλλεσθαι. Apophth. p. 205. D. μεταβαλλομένης δὲ τινος ἀπὸ καίσαρος πρὸς τὸν Περσέην.

Θεὸν αὐτὸν εἶναι] Comparabant vel Herculi, qui in ulnis adhuc jacens angues superavit; vel Aesculapio,

πον ἐκείνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῇ νήσῃ, ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡ-
μᾶς, τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξέτισεν. Ἐγένετο δὲ τὸ πατέρα τῷ Ποπλίῳ πυρετοῖς 8
καὶ δυσεντερία συνεχόμενον κατακαίῃ πρὸς ὃν ὁ Παῦλ^ς εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος,
ᾧπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἰάσατο αὐτόν. Τέτη ἐν γενομένῃ, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθε- 9
νείας

7. ποπλίῳ] πυπλίῳ 5. 7. 25. Versio Vulg. Corp. Syr. Athanasius. Synopf. Damascenus V. 2. & comm. 8.

8. δυσεντερίας] δυσεντερία A. 3. 21. 28. 33. + ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῷ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

9. ἐν] διὰ A. 13. 17. 25. 40. Versio Corp. Syr. posterior, Chrysostomus. συνεχόμενον] μαχόμενον 3.

10. οἱ] — Lektionar. 2. αὐτῷ] αὐτῇ 18.

11. ἀναδεξάμενος ἐν τῇ νήσῳ] ἀναδεξάμενος ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας] A. 31. 40. Versio Vulg. Syr.

12. ἀναγομένους] ἀναγομένους 43.

+ ἐκείθεν Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

pio, qui cum serpente pingitur. Marc. XVI. 18. eleganter autem hic describitur vulgi inconstantia. Antoninus IV. 16. ἐν τῷ 1. ἡμερῶν θεὸς αὐτοῖς δόξας, οἷς τῶν πύθωνος.

7. τῷ πρώτῳ τῆς νήσου] Inscriptio A. K. υἱὸς κύρ. Πρά-
δης ἱππύς ῥώμ. πρώτος Μελιταίων καὶ πάτρων, ἄρχας καὶ
ἀμφιπολιούσας θεῷ Ἀνυγέσῳ.

Φιλοφρόνως] 2. Macc. II. 26. III. 9. 1. Petr.
III. 8. Herodotus III. 51. ὁ δὲ οἱ ἀπήγετο, ὡς σφίνας
φιλοφρόνως ἐδέξατο. V. 18. παρασκευασάμενος δὲ διέπειν
μεγαλοπρεπῆς, ἐδέξατο τὰς Πέρσας φιλοφρόνως. Plut. de
aud. poet. p. 35. C. ὁ δὲ σφίτης ὑπὸ τῷ ὀδυσσεύς οὐ
χωλός, οὐ φαλακρός, οὐ κυρτός, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδο-
ρεῖται τὸν δ' ἠφαιστὸν καὶ τεκέσας καὶ φιλοφρονεμένην προση-
γόρευεν ὑπὸ τῆς χλωότητος ὅρσοο κυλλὰ τῶν ἐμὸν τέκος.
II. φ. 331. Elianus V. H. IV. 9. ὑπεδέξατο αὐτὸς
εὖ μάλα φιλοφρόνως. . . . ὁ δὲ ἀναδεξάμενος, ὅσας
ἀθῆνας πλείους τῶν ἐκ τῆς μάχης ἀσπασσομένων. Xenoph-
ron paed. V. φιλοφρόνως σὲ εἰπόντος, λάμβανει τῶν ἐ-
μῶν ὅποσα θέλεις. Jos. XIV. 8. 5. τοὺς παραγομένους
Ἀθηναίους ἢ κατὰ προσέειπεν, ἢ κατ' ἰδίαν πρόφασιν ὡς
αὐτόν, ὑποδέχεται φιλοφρόνως. Diodorus S. XIII. 4.
δέξαμενος δ' αὐτὸς τῶν ἐν τῇ πόλει φιλοφρόνως. 41. φιλο-
φρόνως δ' αὐτὸν ἀποδέξαμενον τῶν ἐν τῇ Σάμῳ. Sophocles
δέξιν φιλοφρόνως θεῖς. Plut. Apophth.

Φιλοφρόνως ἀσπάζεσθαι. Conon Narrat. III. ὁ δὲ ἠ-
ρακλῆς — εἰς Ἰταλίαν ἀφικνύται, καὶ ἐπὶ ζεῖται φιλοφρό-
νως παρὰ τῷ Λοκρῷ. Proverb. Plut. adscript. αἱ τρεῖς ἐν
κύνες, ἐπὶ τῶν φιλοφρόνως καταδεχομένων τὰς κύνες. Dio
Chrys. VII. p. 116. D. φιλοφρόνως ὑποδέχεται ξένους.
Plut. de fort. Alex. II. p. 342. B. φιλοφρονέμενος
καὶ ἐπὶ ζεῖται Ἀλέξανδρος. Parthenius Erot. I. φι-
λοφρόνως ὑποδέχεται. Hefychius. φιλοφρονέμενος, δέξιν
καὶ προσδέχεται εἰσδέχομαι, ἢ ἀποδέχομαι. Inscript. ἡμεῖς
τε τὸν τε ἄνδρα ἀποδέξαμεθα φιλοφρόνως. Euripides Ce-
phiphoph. ἀπεδέξατο ἡμεῖς ἑ δωρεαῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ φι-
λοφρονέμενος.

8. δυσεντερία] Moeris. δυσεντερία Ἰηλυκῶς, Ἀττικῶς
δυσεντερία, ἑλλήες. A. Gellius VIII. 10. Ibi alvo
mihi cita accedente febre rabida decubueram.

Lucas medicus morbos accuratius describere solet.

10. ἐτιμῶσαν] Diodorus S. IV. 29. ἐδέξαντο τὸν
ἠρακλῆα ξένους ἀξιολόγους, καὶ δωρεαῖς κεχαρισμένους ἐ-
τιμῶσαν. 1. Tim. V. 1. Xenophon Paed. 1. σπυρτοῖς
καὶ ψαλλοῖς ἐτιμῶσαι καὶ ἐκδοῦναι. Isocrates. Evag. ὑπὲρ ὧν
ἡμεῖς αὐτὸς ἐτιμῶσαν ταῖς μετρίαις τιμαῖς, καὶ τὰς ἐκδο-
νὰς αὐτῶν ἐσηκαίμεν. Herodianus III. 6. 12. αὐτὸν πρό-
τιον τιμῇ καὶ δόξῃ ἐτιμῶσαν καὶ ἐκδοῦσαν.

ἐπὶ ζεῖται] Non solum Publius, verum etiam isti
certatim nos jam profecturos rebus necessariis oner-
arunt, quas cumulate ingesserunt, & nec peten-
tibus imposuerunt. Ruth. III. 15.

11. παρασκήμιον] In prora erat effigies illius Dei,

in cujus tutela erat navis: in puppi autem erat in-
signe illius Dei, vel vicissim. Sch. parv. in II. 1.

241. ἐπὶ τῶν ἀκροπόλεων ἦσαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες
τῶν θεῶν. Procopius ad Esaj. XI. 14. ταῖς πόρεσι
αἰεὶ θεῶν εἰκόνες ἐνέγραφον, ὡς καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων.
Plut. de mul. virt. p. 247. F. ναῦς ὡς χίμαρος ἡγεῖτο,
πολεμικῆς μὲν ἀνὴρ, ὡμὸς δὲ καὶ θηριώδης, ἔπλει δὲ πλοῖα
λίσσας μὲν ἔχοντι πόρεσιν ἐπίσημοι, ἐκ δὲ πύμης δά-
κοντα. i. e. navi nomen chimaerae erat a Domi-
no. Aen. X. Servius: solent naves nomen accipe-
re a pictura Tutelarum. Hinc est: hunc vehit im-
manis Triton. 170. & aurato fulgebant Apolline
puppis. 156. Aeneia puppis Prima tenet rostro
Phrygios subvecta leones. Aeneas princeps fecit aequora tigris.
Ingentem remis centaurum pro-
mouet — velatus arundine glauca Mincius in-
festa ducebat in aequora pinu. Palaephatus 36. ὁ-
νομα δὲ ἦν τῷ πλοῖῳ Πήγασος, ὡς καὶ τῶν ἱκασῶν τῶν
πλοίων ὄνομα ἔχει. Lucianus Navig. 5. ἡ πρόμας μὲν
χρυσῶν — χρύσειον ἐπικειμένην καταντικρὺ δὲ ἀνάλους ἢ
πύρεα — τὸν ἐπάνω μὲν τῆς νεὸς θεῶν ἔχουσα τὴν ἴσιν ἑκα-
τέρωθεν. Ovidius F. I. 110. Pictos verberat unda
deos. Silius XIV. 410. Numen erat celsae puppis
vicina Dione. XVII. 438. Mifile adorata con-
torquet Sabrata puppe, Ammon numen erat Li-
bycae gentile carinae, cornigeraeque sedens specta-
bat caerulea puppe. 543. Scuta virum cristaeque
— tutelaeque Deum fluitant. 447. & freta gau-
debat celsa turbare Chimaera. Nomina navium:
Cyane, Siren, Europe, Nereis, Phylon, Am-
mon, Elifa, Anapus, Pegafus, Libya, Triton,
Aetna, Sidon. Stephanus V. ταυρεῖς Ἀπολλιδωρος ἐν
α. γεωγραφικῶν φησὶ ὅτι ταυροφόρος ἦν ἡ ναῦς, ἢ διακο-
μίσασσα τὰς τὴν πόλιν κτίσοντας, οἱ ἀπορρίφντες ἀπὸ τῆς
πόλεως τῶν Φακαίων, καὶ προσερχέντες αὐτοῖς, ἀπὸ τοῦ
ἐπισήμου τῆς νεὸς τὴν πόλιν ἀνόμεσαν. Festus V. Euro-
pa. Alii eam a praedonibus raptam, & nave, quae
Jovis tutelam, effigiem tauri habuerit, in eam re-
gionem delatam. Seneca Ep. 76. Navis bona dici-
tur, nec quae pretiosis coloribus picta est, nec
cui argenteum aut aureum rostrum est, nec cu-
jus tutela ebore caelata est. Tacitus A. VI. 34. si-
ve id animal, sive navis insigne fuit. Plut. Con-
viv. p. 162. A. πυρόμενος — τῆς νεὸς τὸ παράσημον.
Aethaeneus XIV. p. 652. C. ἰσχυρὰς τὸ παράσημον
τῶν Ἀθηναίων. XII. p. 514. A. τὸ παράσημον, ὃ ἐπιτί-
θητο τῇ κεφαλῇ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς. Plut. Anton. p.
931. A. τὰ τῆς ἡγεμονίας παράσημα καταλιπὼν. Ovi-
dius T. I. 9. 1. Flavae tutela Minervae navis, &
a picta casside nomen habet. H. XVI. 112. Ac-
cipit & pictos puppis adunca deos. Qua tamen
ipse vehor, comitata cupidine parvo, Sponsor
conjugii stat dea picta sui. F. IV. 275. Picta co-
lori-

10 νέας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἑβραπεύοντο. Οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς,
 11 καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοῖω.
 12 ὠδρεκεχειμακότες ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, ὠδρεσῆμω Διοσκυρείοις. Καὶ καταχθέν-
 13 τες εἰς Συρακῆσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. Ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς
 Ῥήγιον.

ἐπίθεντο] + ἐν τῷ πλοίῳ Versio Syra posterior cum asterisco.

τὴν χρεῖαν] τὰς χρεῖας A. 13. 40.

ἀνήχθημεν] ἤχθημεν 2. 6. 9. 10. 11. 16. 17. 19. 21. 23. 26. 28. 30. 31. 32. 33. 35. 37. 46. 47. Editio Com-

plut. Plant. Genew. probante J. Millio prol. 1386.

Ἀλεξανδρίνῳ] Ἀλεξανδρινῷ 15. 44.

παράσημω] παρησίμω 2. a prima manu.

Διοσκυρείς] Διοσκυροῖς 25. 26. 28. 33. 40. 46. Llectionar. 2.

12. ἐπεμείναμεν] + ἐκεῖ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

11. μετὰ δὲ] καὶ μετὰ 32.

ἐν prius] παρὰ 33.

Ἀλεξανδρινῷ 32. 37. 43. 47. 56. Editio Complut. Theophylactus.

παρησίμω 43. 47.

Διοσκυροῖς 36.

13. περιελθόντες] περιελθόντες 3.

loribus utis coelestium matrem concava puppis habet. *Plautus* VI. 29. jacet ipse in littore, & una ingentes de puppe Dei. *Herodotus* III. 37. τὰς Παταϊκὰς οἱ Φοίνικες ἐν τῇσι πύρρησι τῶν τρήρων περιέρχουσι. *Valerius* F. VIII. 102. Puppe procul summa vigilis post terga magistri Haeserat auratae genibus Medea Minervae. *Glossar*. Tutela, παράσημον τοῦ πλοῦς.

Διοσκυρείς] *Phrynichus* p. 100. Διόσκυροι, ὁρῶντες οἱ Διόσκοροι. γαλάσας ἔν τες σὺν τῷ 8. λέγοντας. *Emstathius* Od. λ. p. 437. 22. οἱ καὶ Διόσκοροι δίχα τῷ υ. λέγονται. in II. α. p. 16. 32. λέγοντες, ὡς καὶ Πλάταρχος, ὅτι πρῶτον οἱ Διόσκοροι ἔτας ἐπεκλήθησαν [ἀνακτες] ὡς τῶν πλοίωντων ἐπιμελόμενοι. *Hermogenes* de F. O. I. II. ἐν τῷ πανδοκίῳ τῷ πρὸς Διοσκυρείς. *Pausanias* οἱ τυνδάρω παῖδες ὅτι δὴ σωτῆρες καὶ ὅροι νεῶν καὶ ἀνδράπων εἰσι ναυτιλλομένων. *Dio Chrys.* LXIV. p. 594. B. ταύτῃ [τῇ τύχῃ] ἐπίθεσαν καὶ γεωργοὶ Διμήντρος ὅνομα, καὶ ποιμένες Παρὸς, καὶ ναῦται Λευκοῖας, καὶ κυβερνήται Διοσκύρων. *Isocrates* Helenae laud. ὥσθ' ὁρωμένοις ὑπὸ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ κινδυνεύοντων σώζειν, ἑταίρους αὐτοῖς ἐπικαλίσσονται. *Charidemus* Encom. Dioscurorum. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνῳ σωσόμενος — ἄλλως τε καὶ ὑπ' ἐκείνῳ παρακλημένος ἐπ' ἄκροις ἱστοῖς ἐν τοῖς ἰσχυραῖς κινδύνοις φανέντων. *Theocritus* Id. XXII. 6. ἀνθρώπων σωτῆρα. 17. ἡμῖς τε καὶ ἐκ βυθῶ ἔλκετε ἡμᾶς Ἀυτοῖσιν ναύταισιν οἰομένοις θανέσθαι, Ἀΐψα δ' ἀπολήγοντ' ἄνεμοι; λιπαρὸς δὲ γαλάνα. *Plat.* *Euthyd.* p. 203. E. ὥσπερ Διοσκύρων ἐπικαλόμενοι σώσαι ἡμᾶς — ἐκ τῆς τριφυλίας. *Homerus* *Epigr.* 32. εἰς Διοσκύρας. Σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίῳ ἀνθρώπων, ἀνυπόρων τε νεῶν, ὅτε δὲ σπέρχωνσιν ἄλλαις χειμαρῖαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον οἱ δ' ἀπὸ νηῶν εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κέρας μεγάλοιο, ἄριστον λευκοῖσιν ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες πρύμνης. *Lucianus* D. *Apoll.* & *Merc.* de Castore & Polluce. προστάκται αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ποσειδῶν, καὶ καθιστύνει διτὸ πῆλαγος, καὶ ἂν περ ναῦτας χιμαζομένους ἰδῶσι, ἐπικαθίσταντας ἐπὶ τὸ πλοῖον σώζειν τὰς ἐμπλείοντας. *Navig.* 9. τινα λαμπρὸν ἄστρα Διοσκύρων τὸν ἑνὲρον ἐπικαθῆναι τῷ καρχησίῳ, καὶ κατιυθῆναι τῇ ναῦ. *Polydorus* p. 93. δύο ἵπποι ἴχρη — ἰδόντες διήγχιαν, ὡς οἱ Διόσκοροι συμμαχούντες ἡκύν. p. 206. λευκῶν ἵππων ἐπίβησαν, καὶ ταῖς κεφαλαῖς περιηκόντες χρυσῆς ἄστρας. p. 544. Ἰάσων πρὸς μὴν νικησας ἔφη — τὰς Διοσκύρας φανερωτάτας αὐτῷ γενέσθαι συμμαχίας. *Diodorus* S. IV. 43. ἐπιγνωμένους δὲ μεγάλῃ χιμᾶνος — φασὶν ὁρφα — ποιήσασθαι τοῖς Σαρμαραξῇ τὰς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας εὐχάς. εὐθὺ δὲ τῷ πνέματος ἐνδόντος, καὶ δύο ἄστρων ἐπὶ τὰς τῶν Διοσκύρων κεφαλὰς ἐπιπτόντων — διὸ καὶ τὰς χιμαζομένους τὴν πλοῖον — τὴν τῶν ἀστῶν παρουσίαν ἀναπέμπειν εἰς τὴν τῶν Διοσκύρων ἐπιφάνειαν. *Artemidorus* II. 42. Διόσκοροι τοῖς πλοῖοις χιμᾶνος εἰς σηματοεικὸν — πάντων δὲ

τῶν δεινῶν εἰς τέλος ἀζημίως ἀπαλλάττεσι — σωτῆρες γὰρ εἰσιν οἱ θεοὶ, ἅλλα τῶν πρότερον ἐπὶ τινὶ φόβῳ καὶ κινδύνῳ γενομένων. *Horatius* I. *Cor.* III. 2. Sic te diva potens Cypri, sic fratres Helenae, lucida fidera, ventorumque regat pater — Navis. XII. 25. Dicam & Alcidem puerosque Ledaе — quorum simul alba noctis stella refulit, Defluit faxis agitata humor, concidunt venti, fugiuntque nubes, & minax, sic Di voluere, ponto unda recumbit. 4. *Carm.* VIII. 31. Clarum Tyndaridae fidus ab intimis Quassas eripiunt aequoribus rates. *Ovidius* F. V. 720. Castor & Pollux. Utile sollicitae fidus utrumque rati. *Seneca* Nat. Q. I. 1. In magna tempestate adparent quasi stellae velo infidentes. Adjuvari se tunc periclitantes existimant Pollucis & Castoris numine. *Plinius* H. N. II. 37. Vidi — fulgorem & antennis navigantium, aliisque navium partibus, ceu vocali quodam sono infisunt, ut volucres, sedem ex fede mutantes. Graves, cum solitariae venere, mergentesque navigia; & si in carinae ima deciderint, exurentes; geminae autem salutare, & prosperi cursus praenuntia; quorum adventu fugari diram illam ac minacem, appellatamque Helenam ferunt. Et ob id Polluci & Castori id numen assignant, eosque in mari Deos invocant. *Claudianus* de *Cof. P. & O.* Norint & ratibus faevas arcere procellas — jam per noctivagos dominetur Olybrius axes, pro Polluce rubens, pro Castore flamma Probi: Ipsi vela regent, ipsi donantibus auras Navita tranquillo moderabitur aequore pinum.

12. Συρακῆσας] *Strabo* VI. p. 413. B. τὰς δὲ Συρακῆσας Ἀρχίας μὲν ἐκτίσιν ἐκ Κορίνθου πλεῦσας — Συρακασίας δ' ἐπὶ τοῦτο ἐκτίσιν πλεῦσας, ὥστε καὶ αὐτὰς ἐν παροιμίᾳ διαδοθῆναι, λεγόντων πρὸς τὰς ἀγαθὰς πολυτελεῖς, ὡς ἔκ ἀν' ἐγένετο αὐτοῖς ἡ Συρακασίαν δεκάτη — ἡξήθη δὲ καὶ διὰ τὴν τῆς χάρας εὐδαιμονίαν ἢ πόλιν, καὶ διὰ τὴν τῶν λιμένων εὐφροσύνην — ἐφ' ἡμῶν δὲ Πομπηίας τὰς τε ἄλλας παλάσσαντος πόλεις καὶ δὴ καὶ τὰς Συρακῆσας, πᾶν ψας ἀποικίαν ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ, πολὺ μέρος τῶ παλαιῷ κτίσματος ἀνέλαβε.

13. κατηντήσαμεν] *Diodorus* S. III. 34. ἐκ Ῥόδου εἰς μὲν Ἀλεξανδρίαν τεταρταῖος κατανῶσιν, ἐκ δὲ ταύτης — πολλοὶ δεκαταῖος κατηντήκασιν εἰς Λιβυδίαν. Ῥήγιον] *Strabo* VI. p. 395. B. κτίσμα ἐστὶ τὸ Ῥήγιον χαλκιδίων — ἦσαν δὲ τῆς ἀπακίας καὶ οἱ Μισσηγίων φυγάδες τῶν ἐν Πιλοποννήσῳ — ἰσχυρὸς δὲ μύγισον ἢ τῶν Ῥηγίων πόλιν, καὶ περιοικίας ἔσχε συχίας, ἐπιτεχίσματα τε ὑπῆρξεν αὐτῇ τῇ νήσῳ καὶ πάλαι καὶ νῦν ἐφ' ἡμῶν, ἦν καὶ Σίξτος Πομπηίας ἀπέστρεψε τὴν Σικελίαν — ἀνομάσθη δὲ Ῥήγιον, εἰθ' ὡς φησὶν Ἀίσχυλος, διὰ τὸ συμβῆναι πάθος τῇ χώρῃ ταύτῃ, ἀπεργαγῆναι γὰρ ἀπὸ τῆς ἡπείρου τὴν Σικελίαν ὑπὸ σισμῶν — Πλὴν εἴτε διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν

ῥήγιον] ἢ μὲν μίαν ἡμέραν ὅπιγενομένης νότῃ, δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους. Οὐ εὐ- 14
 ρόντες ἀδελφές, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ὅπιμῃναι ἡμέρας ἐπτά· ἢ οὕτως εἰς τὴν
 Ῥώμην ἤλθομεν. Κάκειθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν 15
 ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ
 Θεῷ, ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἐκατόνταρχος παρέδωκε τῆς 16
 δεσμύδος τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καὶ ἑαυτὸν, σὺν τῷ Φυ-
 λάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μὲν ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον 17
 τῆς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτους. Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες
 ἀδελ-

14. παρεκλήθημεν] + οὐ μετρίως 5. ex Aft. XX. 12.
 ἐπ' αὐτοῖς] παρ' A 7. Codex Stephani. 15. 18. 36. 37. 40. 47. Editio Colinaei, Bogardi. Versio Syra posterior cum asse-
 nisco. probante T. Beza.

ἐπιμῃναι] ἐπιμῃναι 3. 33. Theophylactus. μῃναι 24. ἐπὶ 4. 16. 23. 37. 56.
 ἐπτά] — 18. εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν] ἤλθομεν εἰς Ῥώμην A. 38. 40.
 15. τὰ περὶ ἡμῶν] — Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 440. 1203.
 ἐξήλθον] ἤλθον A 17. 25. 40. Versio Aethiop. ἀπάντησιν] ὑπάντησιν 40.
 ἡμῖν] ἡμῶν 1. 3. 4. 14. a prima manu. 15. 17. 18. 25. 26. 36. 40. 43. 45. 47. Theophylactus.
 ἄχρις] ἄχρι A. Ἀππίου] Ἀππίου 25. Διῶ] χρὴ 16. 23. 37. 56.
 16. ἤλθομεν] εἰσῆλθομεν A 5. 6. 7. 31. 40. Codices Latini. Versio Syr. Corp. Aethiop. probante H. Grosio.
 εἰς] + τὴν G.

ὁ ἐκατόνταρχος παρέδωκε τῆς δεσμύδος τῷ στρατοπεδάρχῃ] — A. 40. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior habet
 cum asterisco. Copt. Chrysostomus. probante J. Millio. prol. 881. J. A. Bengelio. non cogitantes de praetorianis
 militibus, eorumque praefecto.

στρατοπεδάρχῃ] στρατοπεδάρχῃ 10. 19. 23. 26. 24. 26. 28. 31. 33. 41. Lectionar. 1. 2.
 τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη] ἐπετράπη τῷ Παύλῳ A. 40. Versio Copt. Vulg. Syra utraque Chrysostomus.
 μένειν] + ἔξω τῷ στρατοπέδῳ Versio Syra posterior cum asterisco.

ἄνεμα τῇ πόλει γίγνεται, ἵτε διὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς πό-
 λιος, ὡς ἂν βασιλείῃ τῇ Λατίνῃ φωνῇ προσαγορευσάντων
 Σανιτῶν — Σεβαστὸς Καῖσαρ, ὁρῶν λυσιανθῶσαν τὴν πό-
 λιν, συναίκεως ἔδωκεν αὐτῇ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινας, καὶ οὖν
 ἰκανῶς εὐανδρεῖ. Etymol. ῥήγιον, πόλις πλησίον Σικελίας,
 ἐπειδὴ σεισμῷ γνομίμως ἀπετελείσθαι τὰ ἐκείνῳ ραγέτος τῆ τό-
 πος ἐκείνης. Justinus IV. 1. 7. Rhegium dicitur ideo,
 quia Graece abrupta hoc nomine pronunciantur.
 Festus. Rhegium adpellatur id municipium, quod
 in freto e regione Siciliae est, quoniam id dictum
 est a rumpendo.

ἐπιγενομένης] Herodotus V. 85. βροντὴν τι καὶ ἄλλα
 τῇ βροτῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι. Libanius D. XXXVIII.
 p. 824. A. πνεῦμα καὶ ῥῆς ἐπιγενομένης ἐκφέρει τὸ σῶμα πρὸς
 τὴν ἵκονα. Thucydides IV. 30. πνεύματος ἐπιγενομένης. III.
 74. εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογί. Xenophon ὕδωρ δ' ἐπι-
 γενομένην πολλὴ καὶ βρονταὶ διεκάλυψαν τὴν ἀναγωγὴν.

δευτεραῖος] Jo. XI. 39. Diodorus S. XVI. 68. δια-
 νύσας ἐπὶ τὸ ἀδρανὸν δευτεραῖος. Arrianus Exp. Al. II.
 δευτεραῖος ὑπερβαλὼν τὰς πόλεις. V. δευτεραῖος ἀφικέσθαι.
 Ind. δευτεραῖος κατήγοντο. Xenophon Cyrop. V.

δευτεραῖοι δὲ ἀμφὶ δειλὴν γίγνεται πρὸς τῷ Γαβρίῳ χωρίῳ.
 ποτιόλους] Cic. Verr. V. 59. adfunt Puteoli toti,
 frequentissimi venerunt ad hoc iudicium mercato-
 res, homines locupletes atque honesti. Agrar. II.
 31. Puteolos vero, qui nunc in sua potestate sunt,
 suo jure libertateque utuntur. pro Planc. 26. cum
 casu diebus illis, itineris faciendi causa, de-
 ceds e provincia, Puteolos forte venissem, cum
 plurimi & lautissimi solent esse in iis locis. Livius
 XXIV. 7. Q. Fabius ex auctoritate Senatus Puteo-
 los per bellum coemptum frequentari emporium com-
 muniit, praefidumque impofuit. XXXII. 7. por-
 toria venalium Capuae Puteolisque — fruendum
 locarunt. Campaniae plaga — urbes ad mare,
 Formiae, Cumae, Puteoli, Neapolis. Symmachus
 II. 26. Puteolis malui commorari, juvat enim nos
 illius loci celebri habitatio. 18. Puteoli celebres.
 Festus. Minorem Delum Puteolos esse dixerunt,

quod Delos aliquando maximum emporium fue-
 rit totius orbis terrarum, cui succcessit postea Pu-
 teolanum, quod municipium Graecum antea Di-
 caeurchia vocatum est, unde Lucilius: Inde Di-
 caeurchum populos, Delumque minorem. Ssepha-
 nus. Δικαιαρχία πόλις Ἰταλίας. Ταύτην δὲ φασὶ κεκλή-
 σθαι Ποτιόλους, ἐν ᾗ τὸ συμπόσιον ὁ Ἡρωδικὸς ἔγραψε πέ-
 τια δὲ τὰ φρέατα καλῶς Ῥωμαῖοι, ὅλην δὲ τὴν ἐξὺν δυσώ-
 δη γὰρ τὰ φρέατα εἶχε. & Ποτιόλοι πόλις Τυρηνίας, κτί-
 σμα Σαρμίων, ἧτις καὶ Δικαιαρχία. Galenus de Com-
 pos. Med. per gen. I. κατὰ τὴν πόλιν μὲν Δικαιαρχίαν
 καλεμμένην, οὖν δὲ Ποτιόλους. de Anidot. I. ἐν Δικαιαρχί-
 ᾳ τῇ οὖν καλεμνῇ Ποτιόλοις. Strabo V. p. 376. A.
 Δικαιαρχία — ἢ δὲ πρότερον μὲν ἐπὶ νεῖον κυμαίων, ἐπ'
 ὄφρως ἰδρυμένην κατὰ δὲ τὴν Ἀντίβα στρατιᾷ συνώκισαν
 Ῥωμαῖοι, καὶ μετὰ ταῦτα Ποτιόλους ἀπὸ τῶν φρεάτων οἱ δ'
 ἀπὸ τῆς δυσώδους τῶν ὑδάτων, ἅπαν τὸ χαρὶον ἐκεῖ μίχρη
 βάϊον, καὶ τῆς κυμαίας, ἵτε διὰς πλήρης ἐστὶ, καὶ πρὸς
 καὶ θερμὸν ὑδάτων — νομίζουσιν κληθῆναι — ἢ δὲ πόλις
 ἐμπορίον γενέσθαι μίγιστον χειροποίητος ἔχουσα ὄρμης. Ho-
 die multum a veteri gloria decidit. Echa R. V. 18.
 R. Gamaliel & R. Akiba adibant Romam, & audi-
 verunt vocem populi Romani Puteolis ad CXX. M.

Vid. sup. in XXVII. 6. Suetonius Tit. 35. Ale-
 xandriam venit — hinc festinans in Italiam, cum
 Rhegium, deinde Puteolos oneraria nave appulis-
 set, Romam inde contendit. Philo in Flacc. T. 2.
 p. 521, 12. καταβὰς δὲ εἰς Δικαιαρχίαν, καὶ ναὺς ὑπόρ-
 μως Ἀλεξανδρίας ἰδὼν, εὐπρεπῆς πρὸς ἀναγωγὴν, ἐπιβὰς
 μετὰ τῶν ἰδίων. Plinius H. N. XIX. prooem. Va-
 lerium Marianum a Puteolis nono die levissimo fla-
 tu Alexandriam venisse. Servius in Georg. II. 163.
 Julia autem unda Puteolanum portum significat.
 Philostratus V. Apollon. VIII. 14. Puteolis ἵπλω-
 σαν ἐπὶ Σικελίαν ἀνέμῳ ἐπιτηδύῳ, Μεσσήνην τε παραπλευ-
 σαντες, ἐγένοντο ἐν ταυρομαίῳ τρίταιοι. Rhegium di-
 stat Puteolis tres gradus cum dimidio, hoc est quin-
 quaginta duo miliaria Germanica & amplius.

15. Ἀππίου Φόρου καὶ τριῶν ταβερνῶν] S. A. Victor E-
 pit.

ἀδελφοί, ἐγὼ ἔδην ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατράois, δέσμιον ἐξ
 18 Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῇ Ῥωμαίων. Οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβόλοντο
 19 ἀπολῦσαι, ὡς τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀνιλεγόντων δὲ τῶν
 Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην ὀπικαλέσασθαι Καίσαρα· ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατη-
 20 γοῖσαι. Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρέκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι· ἐνέκεν γὰρ
 21 τῆς ἐλπίδος τῇ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεναι. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον· Ἡμεῖς
 οὔτε γράμματα περὶ σὲ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας· οὔτε ὡς γενόμενός τις τῶν ἀδελ-
 22 φῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περὶ σὲ πονηρὸν. Ἀξιοῦμεν δὲ ὡς σὲ ἀκῶσαι ἀφ' ὧν εἶ-
 πες.

φύλασσοι] φυλάττοντι 31.

τὸ Παῦλον] αὐτὸν Α 15. 18. 25. 36. 40. Versio Vulg. Cort. Syr. posterior, Æthiop. Chrysostomus. probante
 7. Millio prol. 980. f. A. Bengelio.

ἀνδρες] — Versio Syr. posterior.

ἀνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ] ἐγὼ, ἀνδρες ἀδελφοί Α 3. 40. Versio Vulg. Cort. + δὲ 36. ἡ] καὶ 2. 30.

ἔθισι] ἔθνεσι 1. a prima manu. Theophylactus.

με] μὲν 18.

19. τῇ] — 3. Ἰουδαίαν] + καὶ βοάντων· αἶψα τὸ ἔχθρον ἡμῶν Versio Syr. posterior cum asterisco.

ἠναγκάσθην] ἠναγκάμεν Editio Erasmi 1.

με] — 1.

κατηγοῖσθαι] κατηγορεῖν Α 25. 40. + ἀλλ' ἵνα σώσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου Versio Syr. posterior cum asterisco.

20. ὑμᾶς ἰδεῖν] ἰδεῖν ὑμᾶς Editio Complut.

21. εἶπον] εἶπαν Α 21.

περὶ σὲ ἐδεξάμεθα] ἐδεξάμεθα περὶ σὲ Α. Versio Vulg.

ἐλάλησαν] + ἡμῶν Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco.

22. δὲ] + τι 19. ex emendatione.

ἀκῶσαι] — 13.

17. δὲ] οὖν 40.

18. εἰτινες] + ποῶν Versio Syr. posterior cum asterisco.

ὑπάρχειν] εὐρίσκειν Versio Syr. utraque.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

ἔχων ὡς τῷ ἔθνει μὴ ἔχων τι κατηγοῖσθαι] — 33.

ἔχων τι] τι ἔχων Lectionar. 1.

pit. 55. Severus ab Herculo Maximiano Romae ad tres Tabernas exstinguitur. S. Rufus de regg. urbis Romae. Tres Tabernae in regione Exquilina cum collegio Viminali. Horatius S. I. 5. 3. Forum Appi differtum nautis, cauponibus atque malignis. Hoc iter ignavi divilimus, altius ac nos succinctis unum. Cic. Attic. Ep. II. 10. Ab Appii foro hora quarta dederam aliam paulo ante tribus Tabernis. 12. emerferam commodum ex Antiat in Appiam ab Tris tabernas. Zosimus II. 10. Severum occisum εἰς τι χωρίον ἐλθόντα, ὃ τρεῖς καπηλίδαι προσηγοῦντο. Antoninus Itin. Iter ab urbe Appia via recto itinere — Aricia M. P. XVI. Tribus tabernis M. P. XVII. Appi Foro M. P. X. Plinius H. N. XIV. 8. Divus Augustus [vinum] Setinum praetulit cunctis, & fere securi Principes — Nascitur supra Forum Appii.

16. στρατοπεδάρχῃ] Praefecto praetorio.

καθ' ἑαυτὸν] Herodotus IV. 114. ἔπειτα ἐλθόν-
 τις οἰκίαν ἐπ' ἡμίον αὐτῶν. Gen. XXX. 40. XLIII.

32. Zach. XII. 12. 13. 14. 1. Reg. XXVII. 11.

22. Dio Chrys. II. p. 27. A. τῆς καλυψῆς — ἐν ἡμέρᾳ
 καθ' αὐτὴν ἀπακισμῆς. XXXII. p. 375. D. ἐκείναι
 μὲν ἐν ἐρήμῳ ἦσαν πελάγαι, καὶ μακρὰν ἀπακισμῆναι καθ'
 αὐτὰς ἐπὶ σκαπέλῃ τινος. Libanius D. XLIV. p. 912. C.
 εἰς ὧς ἐπὶ τῷ ὁδῷ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ καθ' ἑαυτὸν ἔμεινε. Achilles
 Tat. II. p. 82. ἡ μήτηρ τῆς πόρης μαλακίζεται, καὶ
 καθ' ἑαυτὴν ἀνιπταύται. VI. p. 385. κοιμησάμενός ὄντι
 καθ' ἑαυτὸν. Lucianus Prometh. in Verb. 6. εἶποι
 καὶ καθ' ἑαυτὸν. Plut. Galb. p. 1055. E. πυθμένους δὲ
 τὸν Γάβρην ἀπακισθῆναι καθ' ἑαυτὸν. Aelianus V. H. III.
 19. καθ' ἑαυτὸν ἀπιδίτα εἰς τὴν πόλιν. Xenophon Exped.
 VI. καθ' ἑαυτὸς τὴν πορμίαν ποιεῖν. Eusebius in Porphyr.
 πεπορησῆναι καθ' ἑαυτὸν, in Jamblich. τί δῆτα μένος καθ'
 ἑαυτὸν τῶν πράξεων — οὐ μινύσσης καθ' ἑαυτὴν. Scorsini
 ab aliis captivis. Aelianus H. A. XV. 3. οἱ μὲν αὐ-
 τῶν εἰσι μοιμαί — καὶ καθ' ἑαυτὸς ἤχονται. Demosthe-
 nes in Leochar. ὅταν καθ' ἑαυτὸς ἐν τῇ Σαλαμῇ. Plut.
 Caes. p. 728. D. ἠρώτησεν, εἴτε βέλονται περιμένοντι ἢ

κίνας, εἴτε αὐτοὶ διακονοῦνται καθ' ἑαυτοὺς.

φυλάσσοι] Seneca Ep. V. eadem catena & cu-
 stodiam & militem copulat. de Tranquill. I. 10.
 alligatique etiam sunt, qui alligabant, nisi tu levio-
 rem in sinistra catenam putas. Augustinus in Psalm.
 CXVIII. Ligantur duo, & mittuntur ad judicem,
 latro & colligatus: ille sceleratus, iste innocens;
 una catena ligantur. vid. comm. 20. Jof. A. XVIII.
 6. 7. εὐρίσκειτο δ' αὐτῷ παρὰ τῷ Μάρκωνος στρατιωτῶν τε
 μετρίαν ἀνδρῶν, οἱ παραφυλάττειν αὐτὸν ἐν φροντίσει καὶ
 ἐκατοντάρχη ἐφετησομένη τε ἐκείνους, καὶ συνδῆτε ἐσομένης.
 Ulpianus l. XLVIII. 3. 1. D. de custod. & exhib.
 reorum. De custodia reorum Proconsul aestima-
 re solet, utrum in carcerem recipienda sit perso-
 na, an militi tradenda, an fidejussoribus commit-
 tenda, vel etiam sibi. Hoc autem vel pro crimi-
 nis, quod objicitur, qualitate, vel propter hono-
 rem, aut propter amplissimas facultates, vel pro
 innocentia personae, vel pro dignitate ejus, qui ac-
 cusatur, facere solet. Athenaeus V. p. 213. B. Μά-
 νιος δὲ Ἀκύλλιος — συνδῆτην ἔχων ἄλλοις μακρὰ βασίλιν
 πνυτάπηχον πεζὺς ὑπὸ πίπτῳ ἔλκεται. Schol. Juvenalis
 Carcer est — castrensis, quando captivi tra-
 huntur catenati.

17. Jof. B. II. 6. 1. Ἀρχιλάου δ' ἐπὶ Ῥώμης ἄλλῃ
 συνίστατο δίκη πρὸς Ἰουδαίους, οἱ — ἐπιτρέψαντος Ὀυά-
 με, πρίσβυς ἐξεληλύθεισαν περὶ τῆς τῷ ἔθνει αὐτονομίας,
 ἦσαν δὲ ν. μὲν οἱ παρόντες, συμπάρισκοντα δὲ αὐτοῖς τῶν
 ἐπὶ Ῥώμης Ἰουδαίων ὑπὲρ ὀκτακισχιλίας — μετὰ μὲν τῶν
 πρίσβυτων τὸ Ἰουδαϊκὸν πλῆθος ἦν, σὺν δὲ τοῖς φίλοις ἄντι-
 κρος Ἀρχιλάου. A. XIV. 10. 8. ἱμοὶ γοῖν ἐκ ἀρίσκει
 — καλύσθαι αὐτὸς, ζῆν κατὰ τὰ αὐτῶν ἔθνη, καὶ χρήματα
 εἰς σύνδυσιν καὶ τὰ ἑρὰ εἰσφέρειν, τὸτο ποιεῖν αὐτῶν μὴδ'
 ἐν Ῥώμῃ ἐκώλυμένον. Dio. p. 472. Ἰουδαίῳ τινι Γα-
 λίκῳ ῥήτορι δίκην ποτε λέγοντι ἡ Κλαύδιος ἀρχισυνε-
 λωσεν αὐτὸν εἰς τὸν Τιβεριν ἡμβληθῆναι ἔτυχεν γὰρ αὐτῷ
 πλῆσιν δικάζων. vid. in Rom. I. 16.

19. ἔχων τι κατηγοῖσθαι] Dionysius Hal. A. V. 50.
 Δικυμάζειν, τί θεοὶ παθόντες, ἢ τί κατηγοῖν ἔχοντες τῆς
 πό-

πρὸς μὲν γὰρ τὴν αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἔστιν ἡμῖν ὅτι πανταχῇ ἀντιλέγετο. Ταξάμε- 23
 νοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες· οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρό-
 μεν· τὴν βασιλείαν τῇ Θεῷ, πείθων τε αὐτὸς τὰ πρὸς τῇ Ἰησοῦ, ὑπὸ τε τῇ νόμῳ
 Μωσέως καὶ τῇ προφητῶν, ὑπὸ πρῶτ' ἕως ἐσπέρας. Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, 24
 οἱ δὲ ἠπίστησαν. Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντες· τοῦ Παύ- 25
 λου ῥήμα ἐν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησε διὰ τῆς Ἰησοῦ τῇ προφῆτι
 πρὸς τὴν πατέρα ἡμῶν, λέγον· Πορεύθητι πρὸς τὴν λαὸν τῆτον, καὶ εἰπέ· Ἀκού 26
 ἀκούετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέψατε, καὶ οὐ μὴ ἰδῆτε. Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ- 27
 δία τῇ λαῷ τῆτον· καὶ τοῖς ὡς βαρέως ἤκουσαν, καὶ τὴν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μή-
 ποτε ἰδῶσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὡς ἀκούσῃσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ὁπιστρέψωσι, 28
 καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Γνωστὸν ἔστιν ἡμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τῇ Θεῷ,
 αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτὸς εἰπὼν, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχον- 29
 τες ἐν αὐτοῖς συζητήσιν. Ἐμείνε δὲ ὁ Παῦλος διέτιν ὅλην ἐν ἰδίᾳ μισθώματι· καὶ ἀπ- 30
 εδέ-

εἰπὼν

- μὲν] — 23. 25. 37. 56.
 ἔστιν ἡμῖν] ἡμῖν ἐστιν A 31. 40.
 αὐτῷ] — 15. 18. 36.
 πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν] εἰς τὴν ξενίαν πρὸς αὐτὸν *lection.* 1.
 διαμαρτυρόμεν] παρατίθεμεν A. διαμαρτυρέμεν 17. 36. + αὐτοῖς 18.
 τὴν βασιλείαν] τὰ περὶ τῆς βασιλείας 25.
 τὰ] — A. 1. 10. 13. 15. 18. 28. 30. 36. 40. *versio Vulg. Syr. utraque.* τὰ posterior] — 38. 47.
 Μωσέως] Μωυσέως 1. 38. 47. *lectionar.* 1. *versio Vulg. Theophylactus.* — *versio Syra posterior.*
 24. μὲν] + αὐτῶν 18. 36.
 25. δὲ] τὴν 18. 36. 40.
 διὰ τῆς Ἰησοῦ τῇ προφῆτι πρὸς τὴν πατέρα ἡμῶν] πρὸς τὴν πατέρα ἡμῶν διὰ τῆς Ἰησοῦ προφῆτι A. — *versio*
Syra posterior.
 ἡμῶν] ὑμῶν A 3. 4. 16. 23. 25. 33. 40. 43. 46. *lectionar.* 2. *versio Syr. prior. Athanasius ad Serap. de Sp.*
S. Cyrillus Cat. p. 307. Basilus c. Eunom. V. probante S. Battierio, J. A. Bengelio. vid. Act. VII. 39.
 26. λέγον] λέγων 21. 33. 35. 47. εἰπὼν 32. καὶ εἰπὼν 29. Si recte notavit J. Millius.
 εἰπέ] εἰπὼν AE 1. 2. 4. 18. 24. 25. 26. 27. 28. 31. 33. 36. 38. 40. 45. 46. *lectionar.* 2. *Editio Complut.*
Ald. Erasmi 1. Plant. Genev. probante J. Millio prol. 1383.
 ἀκούετε] ἀκούετε AE 25. 26. 31. 45. 46. *lectionar.* 1. *Theophylactus.*
 βλέψατε] βλέψατε AE 25. 26. 31. 33. 45. *lectionar.* 1. *Basilus* βλέψατε *Editio Bogardi.*
 ἰδῆτε] ἰδῆτε *versio Syra posterior.* 27. ἤκουσαν] ἤκουσαν *Editio Erasmi 1. Ald.*
 αὐτῶν] — 3.
 ὡς prius] + αὐτῶν A 27. 36. *versio Syr. Codices Latini.*
 ὡς posterior] + αὐτῶν 13.
 ἰάσωμαι] ἰάσωμαι A 1. 3. 21. 23. 24. 25. 26. 28. 29. 32. 35. 36. 45. 46. 47. *lectionar.* 1. *probante J.*
A. Bengelio. 28. ἔγω ὑμῖν] ὑμῖν ἔγω 31.
 ἀπεστάλη] + τῷ A 13. 15. 25. 36. 40. *lectionar.* 1. *versio Vulg. Syr. Copt.*
 αὐτοῖς] + γὰρ *versio Syra prior, & posterior cum asterisco.*
 29.] — AE 13. 40. *lectionar.* 1. *Codices Latini. versio Syr. prior, posterior habet cum asterisco. Copt.*
Correktorium Bibl. quidam non habent hunc versum, sed Graeci habent. probante H. Grotio, J. Millio prol. 981.
 συζητήσιν] ζητήσιν 19. 25. *Editio Complut. Genev. Plantin.*
 30. δὲ] οὐ 3. *versio Syra posterior, & edita in margine.*
 Παῦλος] — AE 13. 40. *versio Vulg. Copt. Syra posterior habet cum asterisco. probante J. Millio prol.*
 981. J. A. Bengelio. εἰ] — 13.

πόλιος οἱ σύνεδροι κ.τ.λ. *Aristides de Societ. I. p. 483.*
 εἰ γὰρ ἡμεῖς ἀλλήλων ἔχομεν τι κατηγορεῖσθαι, ἡμῶν τῶν
 ἂν εἴη πρὸς ἀλλήλους διαφορὰ. 2. *Macc. IV. 5. Demosth.*
de falsat. Legat. πολλὰ δὲ καὶ διὰ κατηγορεῖν ἔχον ἔτι
πρὸς τούτοις ἕτερα.

23. ἦκοι] *Thomas.* ἦκα — καὶ ἀντὶ τῆς ἦλθον — ἕως
 ἀπικεῖν τῷ ἐνιστῶν ἀντὶ παραχημῆς χράντας· τὸ δὲ ἦκον
 κοινότερον.

25. ἀσύμφωνοι] *Diodorus S. IV. 1. συμβαίνει τὴν*
ἀναγγραφοτάτας ἀρχαιοτάτας πράξεις τι καὶ μυθολογίας,
ἀσύμφωνος εἶναι πρὸς ἀλλήλους. Heliodor. X. 38. πᾶσα
ἡλικία καὶ τύχη συμφωνῶν τὰ γινόμενα διμηδόντες.

ἀπελύοντο] *Polybius p. 170. ἀπολύονται δὲ αὐτὲ πώ-*
λιν εἰς τὰς Ἀχέρας. p. 370. αὐτὸς ἀπολύεται. p. 992.
ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπελύθη.

ῥήμα ἐν] *Galenus de praenot. ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦ-*

τα, καταλιπὼν αὐτὸς ἐχωρίσθη, ἐν μόνον φλεγέματι.

28. γνωστὸν] *regerit Judaeis comm. 22. hac vo-*
ce usis.

30. μισθώματι] *Philo in μισθώματι οἰκῆν. Suetonius*
Vitell. 7. tanta egestate rei familiaris, ut
uxore & liberis, quos Romae relinquebat, me-
ritorio coenaculo abditis, domum in reliquam par-
tem anni abloccaret. Porcius ap. Donat. in Vit.
Ter. Eorum opera ne domum quidem habuit con-
ductitiam. Varro de L. L. I. Locarium, quod da-
tur in stabulo aut taberna, ubi consistant. Juve-
nal. III. 234. nam quae meritoria somnum admit-
tunt? Valerius M. I. 7. alter ad hospitem se con-
sultit, alter in tabernam meritoriam diverit caupo-
nis. Livius XLV. 22. antea quum Romam venis-
semus, ex publico hospitio in curiam — venie-
ba-

31 ἐδέχετο πᾶν τὰς εἰσπορευομένης πρὸς αὐτόν· κηρύσσων ἡ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ ῥηθὲν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μὴ πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.

ἀπαδέχτο] ὑπαδέχτο 36.

πρὸς] εἰς 13. 31. a prima manu. 32.

αὐτόν] + Ἰουδαίους & ἑλλήνας Codices Latini. Versio Syra posterior cum asterisco.

31. 9a8] + καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον 33. ex Matth. IV. 33.

τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ] quoniam hic est Christus filius Dei, per quem omnis mundus judicabitur Codices Latini.

χριστοῦ] — 2. 23. 28. 30. 33. 37. 46. 56. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Syra posterior.

πάσης] — 4. Versio Syr. Theophylactus.

ἀκωλύτως] + ἀμὴν 15. 18. 36. 40. 43. Editio Colinaei. + λέγων ὅτι οὗτοι ἐσιν χριστοὶ Ἰησοῦ, οὗ υἱὸς τοῦ Θεοῦ,

οὗ οὐκ ἔστιν ἄλλος μὴδὲ κρίνεται. Ἀμὴν Versio Syra posterior & Germanica Moguntiac Ao. 1462. edita.

+ πράξεις τῶν ἁγίων ἀποστόλων E 1. + πράξεις τῶν ἀποστόλων εὐτυχῶς συντελεσμέναι Editio Erasmi 1. 2. 3.

+ πράξεων τέλῳ Editio Erasmi 4. 5. + τέλῳ τῶν πράξεων τῶν ἁγίων ἀποστόλων Editio Complut. Plantin. Ge-
nev. + τέλῳ τῶν πράξεων τῶν ἀποστόλων, εἰχων ἀφκδ. 25. + εἰχων βφκδ. G 15. 33. Codex Vatican.
num. 367. βω Nicephorus. κεφαλαιῶν ος, εἰχων τος. Versio Copt. MS. + εἰχ. βφκδ. 17.

+ εἰχων βφκδ 40. Euthalius. versus III. M. DC. Codices Latini.

Sequitur Epistola Jacobi cum reliquis Catholicis; hunc ordinem servant ABCG. 1. 2. 3. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 23. 29. 30. 33. 35. 36. 40. 43. 45. 46. 47. 53. 58. codices Florentini sex, teste J. Lami, & alii viginti, Romae, Parisius & in Anglia a J. Walkero inspecti, Editio Complut. Versio Syr. utraque, Copt. Codices Latini & Editiones veteres. Hieronymus de nomin. Hebr. Canon LX. Concil. Laodicensi. Athanasius epistola ἑορταστικῇ, Cyrillus Cat. p. 201. Epiphanius, Leontius Byzantinus, Euthalius, Amphilocheus, Basilus Afcet. Damascenus de F. O. IV. 17. Eucherius Q. Correctorium Bibliorum.

Hac occasione notamus, Latinorum quosdam, ut Apostolorum Principi & primo Episcopo Romae honorem haberent, Epistolas Petri caeteris Catholicis praeposuisse; in his est *Stichometria Nicephori* & *Codicis Claromontani*, Augustinus in Expos. Ep. ad Rom. de Doctr. Christ. II. 8. & in Speculo, Aleimus, Canon Apost. 85 Concilium Carthag. Ao. 419. Catholicas ita ordine recenset, Petri, Joannis, Jacobi, Judae. Cassiodorus Epistolam Petri reliquis Canonicis praeposit, Epistolam vero Jacobi postponit. Lutherus Epistolis Petri & Joannis subjunxit Epistolam ad Hebraeos, Jacobi & Judae. Bullingerus: Consuetum harum Epistolarum ordinem mutavi.

Prologus in Epist. Canon. Non ita est ordo apud Graecos, qui integre sapiunt, fidemque rectam sectantur, Epistolarum Septem, quae Canonicae nuncupantur, sicut in Latinis codicibus invenitur; ut, quia Petrus est primus in ordine Apostolorum, primae sint etiam ejus Epistolae in ordine caeterarum: Sed sicut Evangelistas dudum ad veritatis lineam correximus, ita has proprio ordini, Deo juvante, reddidimus. Est enim prima earum una Jacobi, duae Petri, tres Johannis, & Judae una. Schol. Cod. Reg. 705. προτίκταται ἡ τοῦ Ἰακώβου ἐπιστολὴ τῶν ἄλλων.

habemus: nunc ex sordido diverforio vix mercede recepti — venimus. *Martialis* II. 83. A Sinuesanis conviva Philostratus undis Conductum repetens, nocte jubente, larem, Pene imitatus obit saevis Elpenora fati, praeceps per longos dum ruit usque gradus. *Petronius* 9. Tuus iste frater seu comes paulo ante in conductum adcurrit. *Seneca* de Benef. VII. 5. Nec conductum meum, quamquam

fis dominus, intrabis. *Theophrastus* Char. 23. μισθὸν τὴν οἰκίαν εἰκὼν φῆσαι ταύτην εἶναι τὴν πατρῴαν πρὸς τὸν μὴ εἰδῶτα. D. VII. 1. 13. de Usufr. & quemadmodum. Item si domus usufructus legatus sit, meritoria illic facere fructuarius non debet, nec per coenacula dividere domum.

31. ἀκωλύτως] *Herodianus* VIII. 2. 1. διέβησαν ἀκωλύτως, μηδενὸς ἐμποδῶν γινούμενα.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΙΑΚΩΒΟΣ Θεῷ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ δῶλθ, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Ἰερουσαλῆμ, χαίρειν. Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσαθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς ὦσιν ὑμᾶς —

Ἰακώβος τῷ λόφῳ ἐπιστολὴ καθολικὴ] ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ λόφῳ Ἰακώβου 1. Editio *Erasmii* 1. ἐπιστολὴ καθολικὴ τῷ ἁγίῳ Ἰακώβου 11. ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ λόφῳ Ἰακώβου καθολικὴ 10. 31. Versio *Arab.* ἢ τῷ ἁγίῳ Ἰακώβου ἐπιστολὴ καθολικὴ Editio *Complut.* *Genev.* ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ Ἰακώβου Editio *Erasmii* 2. 3. 4. 5. ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ Ἰακώβου καθολικὴ Editio *Colinacii.* Ἰακώβου καθολικὴ ἐπιστολὴ 3. 22. Ἰακώβου ἐπιστολὴ καθολικὴ Editio *Stephani.* *Bengæii.* τῷ ἀποστόλῳ] — Versio *Copt.* *Erasmus*: non additur in libris, quos ego viderim; nec in Latinis emendationibus καθολικὴ] — Versio *Syr.*

Αβολικὴ] Ita appellantur omnes Epistolae Apostolorum; exceptis Paulinis: videntur tamen, qui primi illis hoc nomen imposuerunt, secundam & tertiam Joannis non recepisse. *Leontius* de sectis καθολικαῖς δι' ἐκλήθησαν, ἐπειδὴν οὐ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἡγήσαντο, ὡς αἱ τῷ Παύλῳ, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας. & *Oecumenius*. *Catholicae* vocantur ab *Origene*, *Dionysio Alexandrino*, *Eusebio* in *H. E.* & *Hieronymo*: *Canonicae* vero a *Castodorio* & in Codicibus Latinis.

Eusebius *H. E.* II. 23. Ἰακώβου ἡ πρώτη τῶν ὀνομαζομένων καθολικῶν ἐπιστολὴν εἶναι λέγεται. ἴσθον δὲ, ὡς νοθεύεται μὲν, οὐ πολλοὶ γὰρ τῶν παλαιῶν αὐτῆς ἐμνημόνευσαν, ὡς ὅδε τῆς λεγομένης Ἰδέα, μίας καὶ αὐτῆς ὡς τῶν ζ. λεγομένων καθολικῶν. Ὅμως δ' ἴσμεν καὶ ταύτας μετὰ τῶν λοιπῶν ἐν πλείυταις δεδημοσιευμέναις ἐκκλησίαις. — III. 25. τῶν ἀντιλεγομένων, γινώσκοντων δ' ἐν ὅμοις τοῖς πολλοῖς, ἡ λεγομένη Ἰακώβου φέρεται. VI. 14. Κλήμης ἐν ταῖς ὑποτυπώσεσι πάσης τῆς ἐκκλησίας γραφῆς ἐπιτιμημένης πεποιθὲν διηγούμενος, μὴδὲ τὰς ἀντιλεγόμενας παρελθὼν, τὴν Ἰδέα λέγει καὶ τὰς λοιπὰς καθολικὰς ἐπιστολάς. *Schol. Cod.* 15. 37. ἀνεπιγράψ. Ἰσθὶν μὲν, ὡς τινες νοθεύουσι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, καὶ τὴν Ἰδέα, ὡς φησὶν εὐσέβιος ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ. Ὅμως πάντες ἴσμεν καὶ ταύτας μετὰ τῶν ἄλλων καθολικῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐμφερόμενας. *Leontius Byz.* c. Nestor. & *Eutych.* III. 14. testatur, *Theodorum Mopsuestenum* & hanc Jacobi & reliquas Catholicas Epistolas rejecisse. Inter Canonicas recenset *Origenes* in *Genes.* H. 13. in *Jos.* VII. *Gregorius Naz.* *Theodoretus*, *Caesarius* Q. 2. *Isidorus* I. 492. *Victor*, *Sophronius*, *Oecumenius*, *Dionysius Areop.* de nom. div. 4. & *Eccles.* Hierarch. *Ephrem*, *Euthalius* prolog. Epist. Cathol. ἰγὼ δὲ τοὶ σιχηδὼν τὰς καθολικὰς καθ' ἑξῆς ἐπιστολάς ἀναγινώσκοντες, τὴν τῶν κεφαλαίων ἑκάστην ἅμα καὶ θείων μαρτυριῶν μετρίως ἔσθον ποιούμενος. prol. Ἀκτορ. ἰναγχος τοῖν, ὡς ἔφην, τὴν Παύλου βίβλον ἀνεγνώσκων, καὶ τὴν τῶν ἀποστολικῶν πράξεων, ἅμα τῇ τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν ἐβδόμῳ, πορίσας ὁρτίως σοὶ πέποιμφα — ἰναγχος ἐμοίγε τήντε τῶν πράξεων βίβλον ἅμα καὶ καθολικῶν ἐπιστολῶν ἀναγινώσκων σε

κατὰ προσώδιον, καὶ πως ἀνακεφαλαιώσασθαι, καὶ διελὶν τὴν ἐκκλησίαν τὸν πᾶν λατρευτῶς προσέταξας, ἀδελφὸν Ἀθανάσιον Θεοφιλέστατον. καὶ τὸ τοῦ αἰώνου ἰγὼ καὶ προθύμως πιστοῦς σοὶ σιχηδὼν συνθεῖς τῶν τῶν ὅφρων κατὰ τὴν ἐμπροσθέν συμμετρίαν πρὸς εὐσέβιον ἀναγινώσκον, διπληρώμενος ἐν βραχείᾳ τὰ ἑκάστη σοι. *Amphilochius*. καθολικῶν ἐπιστολῶν τινὲς μὲν ζ. φασὶν, αἱ δὲ Γ. μόνως χρῆται δέχσθαι, τὴν Ἰακώβου μίαν Μίαν τι Πέτρον, τὴν τ' Ἰωάννου μίαν, τινὲς δὲ τὰς Γ., καὶ πρὸς αὐταῖς τὰς δύο Πέτρον δέχονται, τὴν Ἰδέαν δ' ἐβδόμην. *Hermas* hanc Epistolam legisse videtur. *Clemens Alex.* nullam ejus Epistolae facit mentionem & *Irenaeus* a. H. IV. 13. *Hieronymus* de Script. *Eccles.* Unam tantum scripsit Epistolam, quae de septem catholicis est, quae & ipsa ab alio quodam sub nomine ejus edita asseritur, licet paulatim, tempore procedente, obtinuerit auctoritatem, ad Galatas. Hic autem Jacobus episcopus Hierosolymitarum primus fuit cognomento justus, vir tantae sanctitatis & rumoris in populo, ut fimbriam vestimentis ejus certatim cuperent attingere. Qui & ipse postea de templo a Judaeis praecipitatus successiorem habuit Simeonem. *Hugo Grotius* existimat non esse Jacobi Alphaei Apostoli, cui vulgo tribuitur, sed alterius. *Lutherus* vero S. Jacobi, inquit, Epistola respectu horum est vere straminea Epistola, neque enim indolem Evangelicam arguit — Meam sententiam nemini obtrudam, tantum dicam, me Epistolam Jacobi non existimare esse Scriptum Apostolicum, ob hanc rationem, primo quia directe contra Paulum & omnem Scripturam operibus justificationem tribuit; denique Jacobus iste ita confundit omnia ac permiscet, ut mihi vir bonus aliquis ac simplex fuisse videatur, qui arreptis quibusdam dictis Discipulorum Apostolicorum ea in chartam conjecerit &c. Hunc secutus *A. Althamerus* Vult, inquit, nunc probare suam sententiam, sed directe contra Scriptum agit. Non possumus hic defendere Jacobum. Citat enim scripturam falso; & solus Spiritui Sancto, Legi, Prophetis, Christo Apostolisque omnibus contradicit;

3 πείσθε ποιηκίλοις· Γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν ἔστι πείσεως κατεργάζεσθαι ὑπομονήν·
 4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἥτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμε-
 5 νοι. Εἰ δὲ τις ὑμῶν λέιπεσθαι σοφίας, αἰτείτω ὡς τὰ διδόντος Θεοῦ πάντων ἀπλῶς, καὶ
 μη

1. Θεῷ] + ὑμῶν 14. a prima manu.

2. πᾶσαν] + ἡ δ'.

3. δοκίμιον] δοκίμιον 28. Codex Medicæus Pricæo teste.

4. πείσεως] — Codices Latini. Verlio Syria posterior. probante J. Millio in l. & prol. 498. J. A. Bengelio.

ὑπομονήν] ὑπομονή P. Faber III. 13. S. Crellius. ex Rom. V. 4. at cum virtutes sibi connexæ sint, altera alte-
 ram vicissim post se trahit.

χρῆσθαι] — 47.

ἀπεισθε] ἀπεισεῖτε 26.

dicat. Testimonium ipsius vanum est — Mentitus est in caput suum. — jam suis ipsissimis verbis scimus, nescivisse quid sit fides. & *Centuriatores Magdeburgenses*: Epistola Jacobi ab analogia doctrinæ apostolicæ haud mediocriter aberrat, dum justificationem non fidei soli, sed operibus adscribit. &c. Hoc vero judicium duplici laborat vitio. Nam & injustum falsumque est; & si verum esset, non inde, quod volunt, consequeretur. Si enim Jacobus Paulo contradiceret, utique non Jacobus, qui id aperte docet, quod lex naturæ, quod Scriptura ubique, quod Paulus alibi inculcat, sed illæ Pauli Epistolæ, in quibus dogma a reliquis dissidens contineretur, fuissent abjiciendæ. At, si rem recte consideremus, nulla inter Jacobum & Paulum est pugna; cum Jacobus loquatur de lege Naturæ & de lege Christi, Paulus vero de lege & Oeconomia Moïsis.

Jacobus minor filius Alphaei five Cleopæ Marc. XV. 40. Jo. XIX. 25. Matth. X. 3. frater Judæ Apostoli, ἀδελφὸς & Episcopus Hierosolymorum dictus, magna autoritate Act. XII. 17. XV. 13. Gal. II. 9. Scripsit contra Gnosticos, quod eum decebat, qui Concilii Hierosolymitani præfæs fuerat, ne libertatem concessam in licentiam verterent. Scripsit autem post Pauli Epistolam ad Romanos, & ad Galatas, quibus in speciem contradicere videtur; & ante primam Petri, in quam multa ex Jacobo translata leguntur. Jos. A. XX. 9. 10. ὁ Ἀνα-
 κλος, νομίσας ἔχειν κατὰ ἐπιτίθειον, διὰ τὸ τιθεῖναι μὴν φῆ-
 ςον. Ἀλλ' οὐκ ἔτι κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπάρχον, καθίζει συν-
 ὀριον κριτῶν, καὶ παραγαγὼν εἰς αὐτὸ τὸν ἀδελφὸν Ἰησοῦ
 τῷ λεγομένῳ χρῆσθαι, Ἰακώβος ὀνομα αὐτῶ, καὶ τινὰς ἐτέ-
 ρους, ὡς παρανομησάντων κατηγορίαν ποιησάμενος, παρέδω-
 κε λυσισομηνίας. (cit. Orig. c. Cels. i. p. 33. & in Matth.) ὅσοι δὲ ἰδοῦν ἐπιμνησκέσθαι τῶν κατὰ τὴν πόλιν
 εἶναι, καὶ τὰ περὶ τῆς νόμου ἀκριβείας, βαρεῖας ἦνεν καὶ ἐπὶ
 τῶν — καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας διὰ τούτου τὴν ἀρχιερ-
 σὴν ἀφελόμενος αὐτὸν, ἄρξαται μῆνας γ'. Anno Jul. 107.

1. Aliter Paulus initio Epistolarum ad Romanos & Galatas: ad quod Jacobus hic videtur respicere.

Cum esset in Palæstina Episcopus, non opus erat his scribere, cum quibus poterat colloqui: sed illis qui extra Palæstinam habitabant.

2. πᾶσαν χαρὰν] Merum gaudium. inf. 17. Ar-
 tianus Exped. III. 10. 7. ἐν πολυμίοις τοῖς πᾶσι. 8.
 7. τὰς πάντας ἐπιτίθαι. Epict. III. 22. ἐπὶ τῇ πᾶσι. II.
 2. πᾶσα σοὶ ἀσφάλεια, πᾶσα σοὶ ἐνυμνία. 26. πᾶσα
 εὐροία. Cic. N. D. II. 21. nulla in coelo nec fortuna
 nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest:
 contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia.
 Phil. II. 29. Euripides Med. 454. πῶς κέρδος ἡγῆ
 ζημιώμενη φυγῇ. Atrian. Epict. III. 5. χαρὴν σοὶ ἔχω
 πᾶσαν.

περιπίπτει] Xenophon Paed. II. ἰσορῶντι περι-
 πτωμεν. Demosthenes c. Mid. τληκαύτη καὶ τοσαύτη
 συμφορὰ περιπίπτειν ὑπὸ τούτῳ. Thucydides II. 54. τη-

λικαίσι κακοῖς περιπίπτειν. Iſocrates ad Philipp. τοῦ
 γένους ἁπαντος τῶν Πελοπίδων διαφθαρίτος, καὶ κακοῖς ἀνη-
 κείοις περιπίπτει. Areop. ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περι-
 στήν. τοῖσιν πᾶσι οἱ Ἀθηναῖοι περιπίπτει. Herodotus
 VI. 16. ἔτοι μὲν νῦν τοσαύτης περιπίπτειν τύχῃσι. Ro-
 lybius p. 402. μεγάλοις ἀτυχήμασι καὶ μεγάλαις συμ-
 φοραῖς περιπίπτει. Artemidorus II. 23. πλῆντα δοκεῖν
 εἶναι πᾶσι ἀγαθὸν· χειμῶν δὲ περιπίπτει δυσθυμίας καὶ
 κινδύνος σημναίνει. . . . δίδουκα μὴ — ραθυμίας ἐγκλη-
 μα φεύγων, ἀπλησίας περιπίπτει γραφῇ. Euripides Orest.
 367. Μένειαι, καὶ ταῖς σὺς κασίγνητος θάνατον Ἀτρεΐδην ἀ-
 λόχῃ περιπίπτειν πρηνέσας. Simplicius in Epict. p. 305.
 πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα μέγα ἀγαθὸν ἔχει τὸ ἀνδρικῶς ὑπο-
 μεῖναι. καὶ γὰρ τῷ μὴ περιπίπτειν τὸ περιπίπτειν καλῶς δια-
 γνέσθαι ὠφελιμώτερον ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ, εἴπερ τὸ μὴ μὴ πε-
 ριπίπτειν τῷ σώματι καὶ τῷ ἐκτός ἐστιν ἀγαθόν· τὸ δὲ καλῶς
 διαγνέσθαι τῆς ψυχῆς. Diodorus S. I. 92. μεγάλοις περι-
 πίπτει προσίοις. II. 55. τιμωραῖς περιπίπτει ταῖς μεγί-
 σταις. 73. θανάτῳ περιπίπτειν ἦν ἀναγκάειν. Iſocrates A-
 reop. κακῶς διοικήσαντας ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν.

Schemoth R. XXXI. Beatus est vir qui stat in
 tentatione sua, non est enim homo, quem Deus
 non tentet. Divites quippe tentat, an manus eo-
 rum aperta sit pauperibus: Pauperem vero, an suf-
 ficiat tentationem, & non irascatur.

3. δοκίμιον] Herodianus II. 10. 12. δοκίμιον δὲ γρα-
 τιῶν κάματος, ἀλλ' οὐ τρυφῇ. Plut. Apophth. p. 230.
 Α. ἠρώτησεν, εἰ δοκίμιον ἔχει, τίνι τρόπῳ πειράζεται ὁ πε-
 λυφίλος; ἀτυχία εἶπεν. Prosp. XXVIII. 21. δοκίμιον ἀρ-
 γυρίῳ καὶ χρυσῷ πύρωσις. id per quod fit exploratio,
 norma, lapis lydius, κριτήριον, non exploratio ip-
 sa. Zosimus. . . εὐτοίκα δοκίμια παρὰσχόμενος. Sir. XLI. 22.

4. Sextus Empir. A. Eth. 244. ἀμφοτέροι γὰρ τέλειοι
 καὶ ἀρετὴν εἶναι, καὶ ἑτέρος αὐτὸν δίδται μαθήσας.

5. λείπεται σοφίας] Libanius Progymn. p. 31. A.
 θαυμάζω τῶν ὁμολογούντων μὴ λείπεσθαι τῆς τῶν ποιητῶν
 ὡς μανίας.

αἰτείτω παρὰ τῷ — Θεῷ] In magnis vexationi-
 bus vix apud nos sumus, ideo ad Deum vexationien-
 dum. Matth. X. 16. 19. inf. V. 13. Theocritus
 Id. XVII. 137. ἀρετὴν γὰρ μὴν ἔκ Διὸς αἰτεῖ. Hierocles
 A. C. πῶς ἂν λάβοι τις τὸ εὖ, μὴ δίδοντος Θεοῦ; πῶς δ'
 ἂν δοίῃ τῷ πρὸς τὰς ὁρμὰς αὐτεξούσιον μὴ αἰτῶντι ὁ δίδωνας
 πεφυκάς Θεός;

ὅς οὐκ ἐπιδίδουσι] II. α. 211. ἀλλ' ἦτοι ἔπειτα μὴ οὐκ ἐπιδίδουσι.
 Eustathius p. 66. 10. οὐκ ἐπιδίδουσι οὐ μόνον τὸ εὐεργεσίας ἀνα-
 φέρειν τοῖς εὐεργετημένοις — ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ὅσας τινας καὶ
 ἐπιμνησκόμενα λέγειν. & in II. α. p. 627. 11. οὐκ ἐπιδίδουσι καὶ νῦν
 ὕβρις, ὄσος, εἴτι μὴ μὴσι; οὐ μὴν τὸ σὺνθεσις τοῖς μὴ ὁμοῖον, δ'
 ἐπὶ τῷ πρῶτον εὐεργεσιῶν ἐπὶ ἐλέγχῳ ἀχαριστίας. Philemon.
 καλῶς ποιήσας οὐ καλῶς ἀνέδιδας· ἔργον καθέλεις πλοῦσι
 πτωχῶ λόγῳ, καυχώμενος τὸ δῶρον ὃ δίδουκας φίλῳ· ἔργον
 στρατηγὸς γίνομαι, λόγῳ φίλος. Demosthenes pro Cor.
 cit. Hermog. Meth. 7. ἐγὼ νομίζω τὸν μὴ εὖ παθόντα
 δεῖν μνησθῆναι παρὰ πάντα τὸν χρόνον, τὸν δ' εὖ ποιήσαντα
 οὐδὲς ἐπιμνησθῆναι, εἰ δὲ τὸν μὴ χρηστῶ, τὸν δὲ μὴ μικρο-
 ψυχῳ ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπῳ. τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ἀνα-

μὴ οὐκ ἐκδίδουσι, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν ἀλγερνόμενον· ὁ γὰρ 6
ἀλγερνόμενος εὐκτα κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζόμενον καὶ ριπίζομενον. Μὴ γὰρ οἶέσθω ὁ 7
ἀνθρώπος ἐκείνῳ ὅτι ληψείαί τι πλεονεξίας τῇ Κυρίῳ. Ἄνθρωπος δὲ ψυχῇ, ἀκατάστατος ἐν 8
πράγματι ταῖς ὁδοῖς αὐτῆς. Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτῆς. Ὁ δὲ 9
πλεονεξῶν, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς, ὅτι ὡς ἄνθρωπος χόρτος παρελεύσεται. Ἀνέτειλε γὰρ ὁ 10
ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸ χόριον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῆς ἐξέπεσε, καὶ ἡ εὐπρέ- 11
πεια

μὴ] ἐκ 1. 4. 11. 15. 16. 21. 22. 26. 28. 31. 32. 33. 36. 37. 38. 43. 46. Editio Complut. Plant. Genue.

6. πίσει] + καὶ 30. Versio Syr.

κλύδωνι] κλύδωνι Editio Erasmi, Colinaei.

6.] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed. τι] — 36. τῇ] — 36. 40. 43.

8. ἀνθ] + γὰρ 33. Versio Syra posterior cum asterisco. Cyrillus in Jo p. 806.

9. ab ἀνθρώπῳ αὐτῆς comm. 10.] — 26. 11. ὁ posterior] — Editio Genue. αὐτῆς prius] — Versio Syr. posterior.

ταῖς περιαιῖς] ταῖς περιαιῖς 40. Editio Colinaei, Erasmus: vide, num legi possit περιαιῖς, ut sit in abundantia,

μνημόσυνον, μικρὸν δὲ ὁμοίον ἐστὶ τῷ οὐκ ἐκδίδουσι. Libanius D. XXXII. p. 729. B. ἐβλόμην μὲν ἐν μήτῃ τῶν τῆς πόλεως ἐπὶ μνησθῆναι κακῶν, μήτῃ τοῖς εὖ παθεῖν οὐκ ἐκδίδουσι τὴν χάριν· μικροφύχης νομίζον ἀνδρὸς εἶναι καὶ ἀπειροκάλεον τὸ πρῶγμα. Claudianus de Laud. Stilic. II. Nec, si quid tribuas, jactatum saepius idem exprobrare soles. Dionysius Hal. VII. 32. χρῆσθαι δὲ καὶ φιλόανθρωπον ἔργα — ἐκ οὐκ ἐκδίδουσι βεβλόμηνος ὁμοῦς — ὡς ἡμεῖς μὲν ἐπιλελῆσθαι βεβλόμηνος, ἡμεῖς δὲ δίκαιοι ἐστὶ ὁπορευμένους, ἀναγκαζόμενοι δὲ αὐτὰ προφέρειν νοῦν. Aristoteles Rhet. II. 6. αἰσχρὰ — καὶ ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἐκδίδουσι· μικροφύχιας γὰρ πάντα καὶ ταπεινότητος σημεῖον. Plut. de Adul. p. 64. A. πᾶσα μὲν γὰρ οὐκ ἐκδίδουσι χάρις ἐπαχθῆς καὶ ἀχαρῆς. p. 63. E. οἶμαι καὶ τὰς θεῶν ἐργασίας τὰ πολὺ λαμβάνοντας. F. τὸ δὲ τῷ κολακῶς ἔργον ἐδὲν ἔχει δίκαιον, ἐδ' ἀπλὴν, ἐδ' ἐλευθέρην. Euripides Orest. 1238. Schol. οὐκ ἐκδίδουσι τῶν ἐργασίων τὰς ὑπαμνήσεις, ὡς καὶ ὁ ποιητής· ἄλλ' ἥτοι ἔπεισιν μὲν οὐκ ἐκδίδουσι. Photius Epist. ad Michael. 86. ὁ τῶν χάριτας οὐκ ἐκδίδουσι ὁμοῖός ἐστι τῷ γιωργῷ σπείροντι μὲν προθύμως, ἐπαφῇ δὲ χείρας καὶ θρησκείας τῷ σπέρμῳ ὡς γὰρ ἐκεῖνος καὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸν ἐξ αὐτῆς λυμαίνεται καρπὸν ἔσται καὶ ἔτος καὶ τὰ καταβληθέντα καὶ τὴν βλαστάνουσαν αὐτῇ προσπαύλλουσι εὐχαριστήσαν. Ter. Andr. I. 1. 16. Isthac commemoratio quasi exprobratio est immemoris beneficii. Plautus Amphitr. Prol. 46. Sed mos nunquam fuit illi patri meo; ut exprobraret, quod bonis faceret boni. Cic. Lael. 20. Odiosum sane genus hominum beneficia exprobrantium, quae meminisse debet is in quem coitata sunt, non commemorare, qui contulit. Livius V. 44. pro tantis pristinis populi Romani beneficiis, quanto ipsi meministis, nec enim exprobranda apud memores sunt, gratiae referendae. Seneca de Benefic. VII. 25. Nunquam ne querens quidem — ejectionem litore egentem Excepi, & regni demens in parte locavi, non est illa admonitio, non, convitium est, hoc est in odium beneficia perducere. VII. 22. exprobratoria memoria. II. 10. Cum inter prima praecepta ac maxime necessaria sit, ne unquam exprobrem, imo ne admoneam quidem. Haec enim beneficii inter duos lex est, alter statim oblivisci debet dati, alter accepti nunquam. Lacerat animum & premit frequens meritorum commemoratio. Sir. XLI. 22. 6. εὐκτα] Hesybius. εὐκτα, ὁμοῖοιται. inf. 23. comm. Moeris. εὐκτῶς, ἀπλῶς· εὐκτῶς, ἑλληνικῶς· εὐκτῶς, Ἀπλῶς· εὐκτῶς, ἑλληνικῶς.

ῥιπίζομενον] Glossar. Ventilatur, πίνται, ῥιπίζου. Hesybius. ῥιπίζου, ἀνεμίζουται. Aristoteles de Admirandis. τῶν λίθων, οἱ καίονται, καὶ τὸν ἀντίον πάσχει τοῖς ἐκ τῶν λίθων. ῥιπίζομενοι γὰρ σβέννυνται ταχέως· ὡς αὖτις

δὲ φαινόμενοι ἀναλάμπουσι καὶ ἀνὰ πύκτι καλλίον. Antig. Carystius in admirabil. ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν ῥιπιδίων πνευματίζομενός σβέννυσθαι. Plut. Anton. p. 927. B. παῖδες τε, τοῖς γραφικοῖς ἔρασιν ἐκασμένοι, ἐκατέρωθεν ἐσθλὰς ἐρρίπτουσι. Galenus. . . . ὅσα — ἀδιάπτυστα καὶ ἀρρίπτισα μῖνει — εἰ δ' ἐν κινήσει τε εἴη καὶ ῥιπίζοιτο. Philo. εἰ μὴ πρὸς ἀνέμῳ ῥιπίζοιτο τὸ ὕδωρ. Dio Chrys. XXXII. p. 368. B. δῆμος ἄσφατος κακῶν, καὶ θαλάσσης πᾶσθ' ὁμοῖον, ὅπ' ἀνέμῳ ῥιπίζεται.

8. διψυχος] Clemens R. I. 23. ταλαίπαροι εἰσὶν οἱ διψυχοι, οἱ διεζόντες τὴν ψυχὴν. Constitut. Ap. VII. II. μὴ γίνῃ διψυχος ἐν προσευχῇ σου, ἢ ἔσαι, ἢ οὐ· λέγει γὰρ ὁ κύριος ἱεροῖς Πέτρῳ ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδύσασας; Eusebius Hyimén. VIII. εἰ δ' τις παρὰ παρθένοι διψυχῇ, καὶ ζητήσῃ τὸν ἐλεγχον. XI. περὶ τὴν παρθένοι διψυχῇ, ἀπειτῇ τῇ σεμνότητι, καὶ φρίσσει τὸν ἐλεγχον. Plato de Rep. VIII. ἐκ ἅρα ἂν εἴη ἀσασίως ὁ τοῖστος ἐν αὐτῷ, ἐδὲ εἰς, ἀλλὰ διπλῆς τις — ὁμοιοτικῆς δὲ καὶ ἡμεροσμένης τῆς ψυχῆς ἀληθῆς ἀρετῇ πόρρω ποσὶ ἐκφεύγει ἀν' αὐτὴν. Sir. I. 27. Matth. XXII. 37. 1. Chron. XII. 3.

ἀκατάστατος] Pollux VI. 27. περὶ τῆς κέφης. 121. εὐμετάβολος — ἀνέμος — αὔρα, πνεῦμα, ἀκατάστατος, ῥᾶν τῶν κυμάτων τὴν τροπὴν, σαλεύον, τῷ φέροντος αἰετὶ ἀνέμῳ· οὕτως. Eph. IV. 14. Galenus. πλανήται πυρτοὶ, οἱ μὴ ὁρισμένοι, ἀλλ' ἀκατάστατος γινόμενος. Hippocrates Aphorism. 3. ἐν τοῖσι καθεσῶσι καιροῖς, ἢ ἀραιῶσι τὰ ἀραιὰ ἀπαδίδωσιν, εὐσταθῆς καὶ εὐκτατατοί γίνονται αἱ ἔσοι· ἐν δὲ τοῖς ἀκατάστατοις ἀκατάστατοι καὶ ὀσκριτοί. Demosthenes de falsat. Leg. ὁ μὲν δῆμος ἐστὶν ὁχλὸς, ἀσθαινητότατος πρῶτος τῶν ἀπάντων, καὶ ἀσυνεπτάτατος, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀκατάστατος, ὡς ἂν τύχοι, κινούμενος. Isocrates ad Erythyn. ἀκατάστατος ἐχόντων τῶν ἐν τῇ πόλει. Plut. de Def. Orac. p. 437. D. μὴ — ὥσπερ ὄργανον ἐξηρτυμένον καὶ εὐχρῆς, ἀλλ' ἐμπειρὸν καὶ ἀκατάστατον.

9. ἐν τῷ ὕψει] per ὕψος intelligit gloriam vitae alterius. inf. IV. 10. & Ro. V. 2.

10. πλεονεξίας] Dives hujus mundi opponitur fratri, & vitam aliter plane instituit, inf. II. 2. 5. 6. 7. V. 1. &c. & praemium fratris gloria & felicitas vitae alterius, opponitur poenae divitis, qui in hac ipsa vita divitiis, honoribusque suis, quando minime expectat, exuitur. Jactet se quantum volet; qui putat perpetua esse, quae sunt fugacia & transitoria, qui in tanta fortunae inconstantia superbit, stultus est.

παρελεύσεται] Antihol. I. 13. 5. Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμῶς· ἢ δὲ μὴ, ἀλλ' ἡμῶς αὐτὰ παρέρχομεθα. Philo de Joseph. T. 2. p. 61, 9. ὥσπερ ἐν ταῖς πομπαῖς τὰ πρῶτα παρέρχοιαι φεύγοντα τὰς ὁδοὺς,

πεια τῆ προσώπῃ αὐτῆ ἀπώλειο ἔτα χ' ὁ πλάστιγ' ἐν ταῖς παρῆαις αὐτῆ μαραιν-
 12 σε). Μακρίῃ ἀνὴρ ὁς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δοκίμ' ἐν γένεσιν λήψι) τ' ἐ-
 13 φανον τ' ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος ταῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδὲς πειραζόμεν' ἔ-
 λεγέτω· ὅτι δὴ — τῆ· Θεὸς πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπειράτος ὅτι κακῶν, πειρά-
 14 ζει δὲ αὐτὸς ἐθένα. Ἐκαστ' δὲ πειράζει), ὑπὸ τ' ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξεληκόμενος χ' δε-
 λεα-

Certe ad sensum videtur accommodatus. Lutherus. Gagneus, quod utique magis hoc loco quadrat, quod scilicet dives in divitiarum affluentia marcescit.

ταῖς ἐμπορίαις Castilio, P. Junius, H. Hammondus.

ταῖς πει- 12. ἀνὴρ] ἀνθρώπου A. Versio Arab. Corp.

ὁποῖον] ὑπομένει 1. 3. 17. 24. 25. 31. 35. 40. Editio Complut. probante F. A. Bengetio.

ὁ κύριος] — A. καὶ C. ὁ Θεός 4. 27. 29. Versio Vulg. Syr. Corp.

13. τῆ] — AC 1. 4. 22. 31. 35. 38. 40. 45. 46. 49. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Colmaei, Plantin. Steriani 1. 2. Genov. Bengeii. Bogardi. Cyrillus in Jo. p. 431. de Adorat. p. 10. p. 539. Lufebius ap. Damascen. 1. 4. 9. Oecumenius ed.

ἐφίς, καὶ τοῖς κριμαῖοις τὸ φερόμενον φέρει· φάνει παρα-
 δραμὸν ἐξυπτι τάχως τὴν κατάληψιν· ἔτα καὶ τὰ ἐν τῷ
 βίῳ πράγματα φερόμενα καὶ παρεξίοντα φαντάζεσθαι μὴν ὡς
 ὑπομένοντα, μὴν δ' ἐπ' ἀκαρεῖ, ἀλλ' αὐτὸς ὑπομένεται.

11. εὐπρίτω] Plat. Euthydemus p. 212. D. ἀλλ'
 ὅγε λόγος ἔχει τινὰ εὐπρίτειαν τῶν ἀνδρῶν. Καὶ γὰρ ἔχει ἔν-
 τως εὐπρίτειαν μᾶλλον ἢ ἀλήθειαν. Plut. Erot. p. 752.
 A. δι' ἐπὶ τινος εὐπρίτειας ἀπτεμένη καλὴν καὶ ἀρεάν.
 Thucydides III. 11. εὐπρίτειας λόγους.

μαραινόμενοι] Iocrates ad Demon. κάλλος μὴν γὰρ
 ἡ χρόνος ἀνύλυσεν, ἡ νόσος ἐμαράνεν. Thucydides II. 49.
 καὶ τὸ σῶμα, ὅσον περ χρόνον καὶ ἡ νόσος ἀκμάζει, ἐκ
 ἐμαραίνεται. II. 12. αὐτὰρ ἐπὶ κατὰ πῦρ ἐκίθη, καὶ φλόξ
 ἐμαράνη. Aristoteles de coelo III. 6. τὸ πῦρ — αὐ-
 τὸ ὑφ' αὐτῆς μαραινόμενον. Problem. XXX. 1. ὅσοις
 μὴν γὰρ μαραινόμενα τῇ θερμῇ ἀθυμίας γίνονται· τὸ μὴν γὰρ
 γῆρας μαραίνει τὸ θερμὸν. de respirat. 5. ἀλλὰ μὴν πυ-
 ρόεργα δύο ὁρῶμεν φθορὰς μαρανόν· τε καὶ σβέσιν· καλεῖται
 δὲ τὴν μὴν ἄφ' αὐτῆς, μαρανόν, τὴν δ' ὑπὸ τῶν ἐναντιῶν,
 σβέσιν, τὴν μὴν γὰρ γῆρας, τὴν δὲ βίαν. 18. ἡ δὲ κατὰ
 φύσιν τῇ θερμῇ μαρανόν διὰ χρόνος μῆκος γινώσκῃ καὶ τι-
 λιότητι, τοῖς μὴν φύσις ἀναστῆς, ἐν δὲ τοῖς ζώοις καλεῖ-
 ται θάνατος. μαραινόμενος πυρετός. Hinc marasmus fe-
 nilis apud Medicos. tabescit. Philo de sacrificant.
 p. 258, 43. μήτ' ἐπὶ πλάτῃ — σμερνέως, λογισά-
 μενος, ὅτι καὶ ἐξῆς ἔχει τὴν μεταβολὴν μαραινόμενα τρέ-
 πον τῶν, πρὶν ἀνθρώποις βελτίους. inf. IV. 13. Ecceh. XVII.
 10. XIX. 12. Lucianus de domo 9. ἐκείνα μὴν ἀπαν-
 τῶ, καὶ μαραίνεται καὶ ἀπαλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ
 κάλλος· τῷ δὲ τὸ ἐκ ἀνδρῶν, καὶ ὁ λειμὼν ἀμαράντος,
 καὶ τὸ ἄσος ἀθάνατος.

13. πειραζόμενος] Tentari commate praecedenti
 significat affligi, vexari: hoc autem ad peccan-
 dum impelli, tentatione vinci. Videntur autem qui-
 dam ex scriptis Pauli male intellectis ita docuisse.
 Rom. III. 5. 7. 8. IX. XI. 32. Gal. III. 19. 22.
 II. τ. 86. ἐγὼ δ' ἐκ αἰτίας εἰμι ἀλλὰ θεὸς καὶ μοῖρα.
 Plaut. Aulul. IV. 10. 7. Deus impulsor mihi fuit.
 Ter. Eunuch. V. 2. 36. Quid si hoc voluit qui-
 piam Deus?

ἀπειράτος] Pindarus Olymp. XI. 19. Ἐγγάσσομαι,
 μὴ μιν, ὦ Μοῖσαι, φυγεῖν σφραγῶν, μηδ' ἀπειράτοις κα-
 λῶν, Ἀκρόσοφον δὲ καὶ αἰχμητὰν ἀφίξονται. Schol. ἀδ-
 κημον, ἀπείροχον καλὸν ἔργον. Plut. Vit. non esse fu-
 vem fec. Epicur. p. 1112. D. πάντας μὴν ἡγεμῶν ἀγα-
 θῶν, πάντων δὲ πατὴρ καλὸν ἐκείνος ἐστὶ, καὶ φαῦλον ἐπὶ
 ποιεῖν αὐτῷ θάμνις, ὥσπερ ἐπὶ πάσχει. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ
 ἀγαθῶν δὲ περὶ ἐθέως ἐγγίνεται φθόνος ἔτε φόβος, ἔτε ὀργή,
 ἡ μίσος. Sophocles Antig. 1309. ἀλλ' ὅς τις ἦν ὁ μῦθος
 αὐθὺς εἴπατο· κακῶν γὰρ ἢ ἀπείρος ὢν ἀκέραιος. Themi-
 stius VII. p. 92. B. ὁ δὲ κωνσταντῖν δῆμος, ὁ τρυφῶν,
 ὁ ἐν ἀδελφῇ ζῶν, ὁ κακῶν ἀπειράτος μέχρι τῆς ἐσπέρως ἐπεί-

της. Galenus in Hipp. Aphor. I. ἐπ' ἀνθρώποις δὲ σώ-
 ματος πειρᾶσθαι τῶν ἀτεράτων, ἐκ ἀσφαλῆς εἰς ὄλιγον
 ὅλε τῆ ζωῆς τῆς κακῆς πείρας τελευτώσης. Diodorus S. I.
 I. ἀπειράτος κακῶν ἔχει διδασκαλίαν. III. 58. ap. Eu-
 sebi. Praep. II. 2. διατελείσθαι δὲ μέχρι τελευτῆς ἀπείρα-
 τον ἐφοροῦσαν. XVII. 107. πάντα τὸν χρόνον ἀπείρατος
 γεγονὼς ἀφρασίας. Pausanias Eliac. I. 34. ἀγαμέμνων
 ἐταμοσεν, ἡ μὴν εἶναι τὴν Βρισηίδα αὐτῆς τῆς ἐνὶ τῇ ἀπεί-
 ρατος. Hermogenes de Invent. II. 1. ἐκ ὡς ἀθάνατος,
 ἐπ' ὡς ἀπαθὴ κακῶν ἐσομένη, καὶ ἀπείρατος πυρὸς, ἐκτιζο-
 ντὴ κατάνη. Plut. ad Apollon. p. 119. F. ἐτελεύτη-
 σεν· ἐκὼν εὐποτρώτερος διὰ τῆτο καὶ κακῶν ἀπείρατος ἐστίν.
 Lucianus Hermotim. 45. ἀπείρατος.

Theocritus X. 12. σχολ. σὺ μὴ φῶν ἀπείρατος ἔρωτος
 τοῦ καὶ ἐγὼ. Phobius Ep. ad Michael. §.
 97. ἀθάνατος ἐν θαλάσῃ πλεῖστα παραχῆς καὶ ζέως
 ἀπείρατος διαμῆναι. Jof. B. III. 7. 32. ἔμειναν δὲ ἐπὶ
 Σαρμαρῆς ἀπείρατος συμφορῶν. V. 9. 3. καὶ τὸ θαλεῖν τέ-
 τος, ἐκ ἀπείρατος αὐτοῖς. VII. 8. 1. μήτε λόγον ἄρρη-
 τον εἰς ὕβριν, μήτ' ἔργον ἀπείρατος εἰς ὄλεθρον τῶν ἐπιβου-
 λῶν παραλήπτες. Demadis Or. ὁ δὲ πρότερον ἀπείρα-
 τος ὢν πολέμιας σάλπιγγος ἑυράτας. Heliodorus. IV. 10.
 τὸ μὴν ἀπείρατος γενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἔρωτος εὐδαμον.

Maximus Tyr. XLI. 8. ἢ ἡ ψυχὴ ἐξῆς ἐκείνης
 τῆς καὶ τελευτῆς, ὥς ὅμοια μοχθηρία. αὐτὴ τῇ ἐλπίδι αἰ-
 τία· τοῦ ἀπείρατος. Menachothf. 99. 2. dixit Hiskias,
 quid est quod scribitur Hiob. XXXVI. 16. Vem
 & vide non esse morem Dei S. B. qualis homi-
 nis. caro & sanguis seducit a viis vitae ad vias mor-
 tis: Deus a viis mortis ad vias vitae.

14. ἐξεληκόμενος] Aelianus N. A. VI. 31. ὑπὸ τῆς
 ἡσθῆς ἐλεγκόμενος πρῶτος καὶ ἔξω τῆς θαλάσσης.

διελαζόμενος] 2. Pet. II. 14. Xenophorus Memor.
 II. τὰς — ζωὰς — τέταν γὰρ διπλὰ τὰ μὴν γαστρί
 διελαζόμενα, καὶ μάλᾳ ἔνια δυσωπόμενα, ὅμοια τῇ ἐπιθυ-
 μίᾳ τῷ φαγεῖν ἀγόμενα πρὸς τὸ θέλειν, ἀλίσκονται —
 ἐκὼν σοὶ δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι ἀνθρώπων, τ' αὐτὰ πάσχειν τοῖς
 ἀφρονεσάτοις τῶν θηρίων. Herodotus II. 70. ἐπὶ τῶν αὐτῶν
 ὡς θαλάσσης περὶ ἀγνιστρον, μετρίεις μέσον τὸν ποταμὸν —
 ὁ κροκόδειλος — ἐντυχὼν τῷ ὡτῶν καταπίει. Οἱ δὲ ἔλ-
 κισι — ἐπὶ τῶν δὲ ἐξεληκόμενοι εἰς γῆν — πρῶτον ἀπατῶν
 ὁ θηρευτὴρ κατ' ὧν ἐπείσσε αὐτῆς τὸς ὀρθοκαλῶν. Athenaeus
 VII. p. 308. B. ἀνελκυσθεὶς δὲ οὐ διελάσσεται ἔτε σαρκὶ
 ἔτε ἄλλῳ τινι ἐμφύχῃ. Iocrates de permutatione. 3.
 μοια πάσχοντας τοῖς διελαζόμενοις τῶν ζώων, καὶ κατ' ἀρ-
 χῆς μὴν ἀπολαύσας, ὡς λάβωσιν, ὀλίγη δ' ὕσπερ ἐν τοῖς
 μεγίστοις κακῶς ὄντας. Orosander 34. τῶν μὴν θηρευτικῶν
 κύκας διελάζει ἀναγκαῖον εἶναι τοῖς κυνηγοῖς αἵμασι θηρίων,
 καὶ τοῖς τῷ συλλαβθέντος ζῶος σπλάγχνοις. 38. ἡ γὰρ ἐλ-
 πὶς, τέταν αὐτῶν τεύχασθαι, διελάσσει α. τ. λ. Herod-
 ianus II. 15. 4. τριγὺ τοῖνυ προσποιεῖται διελάζει τὸν
 ἀνθρώπον. I. 12. II. ὁ μὴν ἐν ἔτῳ τὸν δῆμον διελάζειν.

λεαζόμεν. Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβῆσα τίκλει ἀμαρτίαν· ἡ δὲ ἀμαρτία σποτελε- 15
σθεῖσα σποκύνει θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, 16
καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἀναθὲν ὄβρι, καὶ βαβαῖνον ἀπὸ τῆ πατρὸς τῆς φώτων, παρ' ᾧ 17
ἐκ ἐνὶ πειρασμῷ, ἡ τροπὴς ἀποκρίσασα. Βεληθεῖς ἀπεκύνθη ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, 18
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῆς αὐτῆς κτισμάτων. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, 19
ἔστω

15. ἡ prius] — C.

16. μη] + οὐν A.

17. κατὰ βαῖνον] κατὰ χροῖον 27. 29. Comma praecedens tollendum est, ut III. 15.

ἀπὸ] παρὰ 23. 25. 37. 49. 56. ἐκ ἀπὸ 47.

ἐν] ἐν 56. Codex, teste Beza.

τροπῆς] τροπῆς Augustinus C. D. XI. 21. G. Estius.

18. βεληθεῖς] αὐτὸς ὅς βεληθεῖς 40. αὐτὸς βεληθεῖς

Verfio Vulg. Aethiop. probante J. Millio prol. 981.

ἀποκύνει] ἀποκύνει 40. 45. Editio E. Schmidii. probante J. A. Bengelio.

μη] — 19. a prima manu. 26.

φώτων] πνευμάτων T. Mangey in Philon, T. 2. p. 385.

παρελλαγή] ἀπαλλαγή 21.

Verfio Syr. prior. & posterior cum asterisco. + ὁ 7.

αὐτῇ] — Verfio Syr. Aethiop. αὐτῇ] αὐτῇ A.

VIII. 3. 10. μηδὲ χρῆσις λόγοις διελασθέντας ὁλίθω πρῶ-
τον παραδοῖται. Phalaris Ep. Mithridat. γλυκὺ πά-
θος ἐλπίς οὐ τῇ ἐπιτυχίᾳ διελᾶσθαι μόνον. Philo V. Mos.
T. 2. p. 106, 16. διελᾶσθαι ἐλευθέριας ἐλπίδι τὸ πλῆθος.
Jof. A. XIII. 7. 1. ἐβράβητο τὸ πλῆθος, καὶ μετρί-
τητα ὑπεκρίνατο, διελᾶσθαι αὐτὸ τέτοις ἐς ἄπρ ἐβόλητο.
B. II. 19. 4. χρήμασι διελασθέντες. Ter. Adelph. II.
2. 12. Nescis inefcare homines. Polybius p. 1466.
διελᾶσθαι διὰ τῶν περὶ τὸν χάροπα. Aristides de pac.
cum Laced. I. p. 395. οἱ δὲ τὰς σιμῶν ἐκείνας ἐπαγ-
γελίας ἐπαγγελλόμενοι, διελᾶσθαι τὰς ἑλλήνας τῇ τῆς ἐλευ-
θέριας ὁρίματι. Cic. de Senect. 13. Divine enim Pla-
to escam malorum voluptatem appellat, quod ea
videlicet homines capiantur, ut hamo pisces.

15. ἀποκρίσασα] Plat. Epist. 7. ἐξ ἀμαρτίας πάντα
κακὰ πᾶσι ἐκρίσονται, καὶ βλαστᾶναι, καὶ εἰς ὑπερὸν ἀποτι-
λεῖ καρπὸν τοῖς γινώσκουσιν πικρότατον. Polybius p. 200.
τὸ μίγιστον ἀσπίσθαι κατὰ προαίρεσιν ἀπιστίσθαι. Philo
de O. M. p. 4, 21. διαγράφει πρῶτον αὐτῶν τὰ τῆς
μελλόντος πόλεως ἀποτίλινθαι μέρη σχεδὸν ἅπαντα.

ἀποκύνει] Glossarium. connixa ἀποκύνεσθαι. Ma-
ximus Tyr. XLII. p. 491. ἡ ψυχὴ ἐξ ἑσπίας μοχθηρίας
κύνει τε καὶ τελειοφρεῖ. Plut. Hom. φοιτᾶσα δ'
ἐπὶ τὰς πλῆθους ἀπεκύνθη τὸν ὄμιλον ἐπὶ τὸν ποταμὸν. Ly-
curg. p. 41. A. ἔτυχε ἀποκύνθαι ἄρην. Herodianus I.
5. 13. ἐγὼ ἐν τοῖς βασιλείοις ἀπεκύνθην. I. 14. 2. ζῶα
τε παντοῖα — πολλὰκις ἀπεκύνθη. Lucianus D. Mar.
X. I. τὴν Λητὴν ἐπὶ τῆς Ἀλφειοῦ δὴ ἀποκύνθη. Malela p.
115. τὴν Ἀφροδίτην τὴν ἐπιθυμίαν εἶπε εἶναι. ἐκ τῆς ἐπιθυ-
μίας ἐν πᾶσι τίκεσθαι, εἶπεν, — ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ὅ
ἐστιν ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τίκει, καὶ τέκνα, καὶ σοφίαν,
καὶ σωφροσύνην, καὶ τέχνας καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐν λογι-
κοῖς καὶ ἀλόγοις. Phlegon 22. ἀπεκύνθη πύθων. 25. γυνή
— ἀπεκύνθη ὄφεις. 25. δικεφαλὸν τις ἀπεκύνθη ἡμυβρον.
29. ἰτέρα τις γυνή ε. ἐν τοικῶν ἀπεκύνθη παῖδας.

17. ἀναθὲν] Dio O. XXXII. p. 365. B. τὸ μὴν
σώζον καὶ τρέφον καὶ γόνιμον, ἔνθα ἀναθὲν ποιεῖ ἐκ δαι-
μονίου τυνὸς πηγῆς κατὰς. Beresith R. LI. 5. Dixit
R. Chanina: Non est res mala descendens desuper.
Libanius Vit. sua p. 42. D. ἡ γῆ μὴν ἔδην ἰδεῖσθαι
στρεβύτιστα τῷ ἀνθρώπῳ ὕδατος. Philo de Profug. T. I. p.
571, 2. ἐν τῷ τῷ τάττεται πᾶς αὐτομαθὴς καὶ αὐτοδίδακ-
τος σοφός, οὐ γὰρ σπῖψις, καὶ μιλίταις, καὶ πόντοις ἐ-
βελτιώθη· γινώσκουσιν δ' αὐτὸς ὑπερβαρύνειν ὑπὲρ σοφίαν ἀνα-
θὲν ἀμβροσίαν ἀπ' ἑρανῶν. Themistius VI. p. 79. C.
ἐκ εἰδῶν ἀκράτους ἐπὶ πᾶσι πηγῶν ἀναθὲν, ἡ χορηγίᾳ συ-
χρῶς ἀκράτους νόμῳ (καθὼς πρὸς τὴν ἡ φιλοσοφία ποιεῖται)
ὅ τῶν εἰδῶν δοτῆρ. Lucianus Icaromenipp. 20. καὶ τὸ
φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖον δὲ καὶ ῥόδοι εἶναι φασί μοι ἀναθὲν
ἦσαν παρὰ τῷ ἡλίῳ. Aelianus H. A. IX. 30. ταῦτα μὴν
λεόντων εἶναι ἰδία δῶρα φύσεως, ἀναθὲν αὐτοῖς δοθέντα.

παρελλαγή] Theophrastus C. P. VI. καὶ τὰ ἐν τῇ

γῇ τῇ αὐτῇ γινώσκοντα ποιεῖ παρελλαγήν τινα ὑποσμίας καὶ
ἀοσμίας. Plato Rep. VII. εἰς τὰς τῶν ἄστων φάρας ἀπο-
βλέποντα νομίζω μὴν, ὡς οἶον τε κάλλιστα τὰ τοιαῦτα ἔργα
συσήσασθαι· ἔτω ξυνεῖναι τῷ τῷ ἑρανῶν δημιουργῷ αὐτὸν
τε καὶ τὰ ἐν αὐτῷ τὴν δὲ νεκτὰς πρὸς ἡμέραν ξυμμετρίαν,
καὶ τῶν πρὸς μῆνα, καὶ μηνὸς πρὸς ἑαυτὸν· καὶ τῶν ἄλ-
λων ἄστων πρὸς ταῦτα, καὶ πρὸς ἄλληλα. ἐκ ἀποποι-
εῖς, ἡγήσεται τὸν νομίζοντα γίνεσθαι τε ταῦτα αἰεὶ ὡσαύ-
ταις, καὶ ἑδωκὴν ἔδην παρελλατῆν σῶμά τε ἔχοντα καὶ
ὁράματα. Plotinus Enn. VI. 6. 3. ὁ μὴν δὲ Πλάτων εἰς
ἔνοιαν ἀριθμῷ τὰς αὐτὰς ἐληλυθέναι εἰπὼν ἡμερῶν πρὸς ἑκά-
στης τῇ παρελλαγῇ. Strabo II. p. 142. C. καίτοι ἐκεί-
νοι γε καὶ παρὰ τὴν εὐαρίαν αἰσθητὰ ἀποφαίνεσθαι τὰ παρελ-
λάγματα, ὡς ἐπὶ τῷ δὲ Ἀθηνῶν παρελλάγῃ, καὶ τῷ δὲ
Ῥόδῳ. Sap. VII. 18. 19. Diogenes L. VII. 145. Ze-
no. φαίνεται γὰρ [ἡ σελήνη] ἀποκρύπτουσα αὐτὸν [τὸν
ἥλιον] καὶ πάλιν παρελλάττουσα. Arrianus Epictet. II.
23. οἱ λόγοις μνημονίαν εἶναι παρελλαγήν κάλλους πρὸς
αἴσχος.

τροπὴς ἀποκρίσασα] Lexicon MS. & Etymol. τρο-
πῆς ἀποκρίσασα, ἀπὸ τῆς ἀλλοιότητος καὶ μεταβολῆς ἔχ-
ου, καὶ ὁμοίωμα φαντασίας ῥητορικῆς. Gregorius. τὸ
τῆς ἀληθείας ὑδατοῦ καὶ ἀποκρίσασα. Hesiodus Erg. II.
97. Ἡλίοιο τροπαῖς. Aristoteles. τροπῆς διττῆς —
περὶ ἡλίου τροπῆς τὰς χιμυρῶν. Thucydides. . . .
Plut. Pericl. p. 155. B. ψόφος τε δίσκος, καὶ φῶτα
πυρσῶν, καὶ γινώσκον ἀποκρίσασα. Plinius H. N. II.
74. in CCC. stadiis aut ut longissime in D. mu-
tantibus semet umbris folis. Plut. Caesar. p. 723.
E. πολλὰ μὴν καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ δίνεσθαι, σιγῇ τὴν γινώ-
σκον ἐπ' ἀμφοτέρω μεταλαμβάνων, καὶ τροπῆς ἔσχω αὐτῷ
τὸ βέλτερον πλεῖστας. M. Antoninus VI. 23. τὰ αὐτὰ
ἐν μυριάσι τροπαῖς, καὶ σχεδὸν ἔδην εἶδος.

Est metaphora a sole & Astronomia. Phoebus
lucis est parens, at non eodem modo lucet iis qui
in diversis locis habitant, imo nec iis qui in eodem
loco. In eodem loco fiunt τροπαὶ folis, dum ad Tro-
picum vel Capricorni vel Cancrī accedit. & πα-
ρελλάξεις quae faciunt, ut in alia coeli plaga con-
spiciatur sol oriens & occidens: in diversis locis alia
atque alia directione radii folis incidunt, & per va-
ria climata umbras variant. At Deus omnibus idem
est, & semper ἐν μυστηρίῳ.

18. βεληθεῖς] Non ut fol necesse est naturae, nec
sciens nec volens: sed sapientissimo atque optimo
consilio.

λόγῳ] Plotinus Enn. II. 3. 12. ὁ γὰρ ἔπος ἐξ ἑ-
παι, καὶ ἐξ ἀνθρώπου ἀνθρώπου, συνεργὸς δὲ ἥλιος τῇ πλά-
σει, ὁ δὲ ἐκ τῆς λόγῳ τῷ ἀνθρώπῳ γίνεσθαι.

ἀπαρχὴν] Philo de creat. princ. T. 2. p. 365;

47. τὸ σύμπαν Ἰσραὴλ ἔθνος — τὸ σύμπαντος ἀνθρώ-
πων γένος ἀπενιμήθη οἷά τις ἀπαρχὴ τῇ ποιητῇ καὶ πατρὶ.
de

ἔγω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκῆσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν·
 20 Ὅργη γὰρ ἀνδρὸς, δικαιοσύνη Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. Διὸ ὑποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ
 21 φεισσίαν κακίας, ἐν πραιούτῃ δέξασθε τὸ ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς
 22 ψυχὰς ὑμῶν· Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, ἀλλὰ λογιζόμενοι ἑαυ-

ΤΗΣ.

19. ἄς] — 42. 47. ἴτε C Versio Vulg. Corp. Syn posterior in margine. Augustinus, Beda. cum putarent. ἴτε δὲ A. probante J. Millio prol. 1355.
 ἄλλοι μὲν ἀγαπῶσι] ἀγαπῶσι μὲν ἄλλοι 22. + καὶ A. probante J. Millio prol. 1355.
 ἴτε] + δι C. Versio Vulg. Corp. 20. ἀνδρὸς,] — comma. Editio Stephani. I.
 οὐ κατεργάζεται] ἐκ ἐργάζεται A 3. 18. 26. 31. 35. 21. φεισσίαν] περισσώματα A.
 πραιούτῃ] πραιούτῃ Editio Complut. Plantin. Genev. Antiochus 53. ὑμῶν] ἡμῶν i. 3. 26. 32. 33.
 22. δὲ] αὖν 9. 18. λόγῳ] νόμῳ 9. 38. Versio Arab. λόγων 36. τὸ λόγῳ 31.
 μὴ] — 38. μόνον] — 2. 30. Editio Erasmi i. 5. Ald.

de V. Mos. I. p. 121, 13. καθάπερ γὰρ εἰς ἕκαστος τῶν
 ὑπεβάντων ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπαρχεται καρπῶν — τὸν
 αὐτὸν τρόπον καὶ ὅλον τὸ ἔθνος — τὴν εὐθὺς αἰριδείσαν βα-

σιλειαν ἀνέθηκεν ἀπαρχὴν τινὰ τῆς ἀποικίας.

19. Evecti ad tantam dignitatem, non indignos
 nos geramus.

Sir. V. 11. Schabbath f. 88. i. Ketuvot b. f. 112. i.
 populus praeceptis, qui os auribus vestris prae-
 mituntur. Aboth II. 10. R. Eliezer dixit: ne sis facilis ad
 irascendum. Horatius I. Epist. XX. 25. Irasci cele-
 rem, simul ut placabilis effem. Ovidius P. I. 2, 123. Sed
 piger ad poenas princeps, ad praemia velox. Liba-
 nius Ep. 1503. βραδὺς ἂν ἐρεθίζοιτο. Diogenes L. Cleo-
 bulo. I. 92. φιλικὸν εἶναι μάλλον ἢ φιλολάλον. Biant.
 I. 87. μὴ ταχὺ λέλειπαι μυσίαν γὰρ ἐμφανίει. Euripides
 Herc. fur. 237. ἄρ' ἐκ ἀφορίας τοῖς λόγοισιν οἱ ἄνθρωποι
 θνητὸν ἔχουσιν, καὶ βραδὺς τις ἢ λόγους. Aristophanes A-
 charn. 529. Schol. ὕπολις Δήμοις. Κράτις 5τος ἐγέ-
 νητο ἄνθρωπος λέγων, ὅποτε παρήλθοι, ὥστε οἱ ἀγαθοὶ δρα-
 μῶν εἰς ποδῶν ἦεν λίαν τὰς ῥήτορας, ταχὺς δὲ γίνετο μὴν,
 πρὸς δὲ ὧ αὐτῷ τῷ τάχει πινῶ τις ἐπικάθισεν ἐπὶ τοῖς χεῖ-
 λους. Valerius Max. VII. 2. Quid? Xenocratis re-
 spontum quam laudabile? cum maledico sermoni
 quorundam summo silentio interesset, uno ex his
 quaerente, cur solus linguam suam cohiberet? quia
 dixisse me, inquit, aliquando poenituit: tacuisse
 nunquam. Dio O. XXXII. p. 361. A. ἐγὼ δὲ μάλ-
 λον ἂν ὑμᾶς ἐπὶ βραδὺ μὴ φθηνγαμῶν, ἐγκρατῶς δι-
 σκινῶντας, ὁρῶς δὲ διασκεμῶνς. . . . Γίνω πρὸς ὀργὴν μὴ
 ταχὺς, ἀλλὰ βραδὺς. Lucianus Demonax. 51. ἐραμέ-
 νη τῷ πᾶσι ἀντὶς ἄρῃς ἀόργητος, ἔφη, ἂν, καὶ ἐλ-
 γμα μὴν λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκούων. Plut. de Aud. p. 39.
 B. Diogenes L. Zeno. VII. 23. διὰ τὸ τοῦ β. ὅτι ἡ-
 χουμιν, εἰσὶ δὲ ἐν, ἵνα πλείω μὴν ἀκούωμιν, ἥφιστα δὲ ἀ-
 γωμῶν. Plut. de Deo Socr. p. 592. E. τοιούτοις τὸ
 ἦθος τὸ τῶν σιωπηλῶν, καὶ πρὸς τὰς λόγους εὐλαβεῖς, ἀπλη-
 ροὶ δὲ τῷ μινῶν καὶ ἀκροᾶσθαι.

20. κατεργάζεται] Xenophon de Re equestr.
 τὸ δὲ μάλιστα σὺν ὀργῇ τῷ ἵππῳ προσφέρεισθαι, ἐν τούτῳ καὶ
 διδασκαλὴ καὶ ἔθισμα πρὸς ἵππου ἄριστον· ἀπαιροῦσθαι γὰρ ἢ ὀ-
 γή, ὥστε πολλὰ μὲν ἐξεργάζεσθαι, καὶ μεταμέλει ἀνάγκη.
 Dificipulus Christi vexatus & laceratus, si injuriam
 vindicat, & malum malo rependit, & doctrinae
 maculam adspersit, & se gravioribus malis induit.
 Lucianus parasit. 53. εἰ ἀγανακτικῶς δὲ ποτε, ἢ ὀργῇ
 αὐτῷ χαλεπὸν ἐδὲ σκυθρωπὸν ἐδὲ ἀπεργάζεται.

21. ῥυπαρίαν] Dionysius Hal. XI. ῥυπαίνεσθαι
 αἰσχροῦ βίῃ τὰς αἰσυχὰς καὶ τῶν πραιούτων ἀρετῶν. Plut. de
 prof. vit. p. 85. E. δὴ ὅλος ἐστὶν ἡδὲ τί καθαρόν κτάνμενος
 ἰακωβ, καὶ ἐδ' ὅπως ἐξ ὧν ῥυπαίνεσθαι. I. Pet. III.
 21. Αποκ. XXII. 11. Lucianus Vit. Ausd. 3. κα-
 ταμὴν πρότερον τῶν ψυχῶν ἐργασάμενος, καὶ τοῖς ἐπ' αὐτῇ ῥυ-
 παίνεσθαι. Jamblicus V. Pythag. 17. διὰ τὴν πρῶ-

τον μὴν τὰς ὕλας, ταῖς ἐνδαιψήταις ταῦτα τὰ πάθη, πρὸς
 καὶ σιδήρῳ, καὶ πάσαις μηχαναῖς ἐκκαθάραν-
 τα, καὶ εὐρέμενον τὸν λογισμὸν ἐλευθέρῳ τῶν τοσούτων κα-
 κῶν, τὸ τῆς ἀδὲ ἐμφυτοῦν τι χρῆσιμον αὐτῷ. p. ante. ἀ-
 περὺρπτόμενοι σπύλους, τὰς ἐν τοῖς σώματι ἀρῶν ἐγκεικολεμα-
 μένους ἕως πόκα — ἐγενομένης δεκτικῆς τῶν τῆς λόγον.
 Theo Smyrn. Mathemat. παιδιόμενοι τὰς παίδας —
 ἐδὲν ἄλλο μηχανώμενοι, ἢ ὅπως ἡμεῖς πρᾶκταβάραντες καὶ
 προθεραπεύοντες, ὥστε πρὸς εὐπαιδείας, τοῖς μαθήμασι τῶν
 τοῖς τὰς πρὸς ἀπάσης ἀρετῆς — ὕστερον λόγους ἐνδείκνυντο,
 ὥστε πρὸς βαφῆν. Cic. Tusc. II. 5. Cultura autem animi
 philosophia est, haec extrahit vitia radicitus, &
 praeparat animos ad fatus accipiendo. Plut. Nupt.
 p. 142. A. ποιεῖ γὰρ ἡ χαλεπότης ἀνδρὶ τὴν εὐταξίαν τῆς
 γυναικὸς, ὥστε πρὸς ἡ ῥυπαρίαν τὴν ἀφείλειαν.

περισσώει] Galenus de Complex. II. οὐ περὶ τῶν
 πραιούτων αὐτῶν νῦν ὁ λόγος, ἀλλὰ τῶν οἰκίαν μο-
 ρίων ἐστὶ.

ἔμφυτον λόγον] Od. χ. 347. ἀντοδιδάκτος δ' ἔμμι,
 θεοὶ δὲ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας παντοίας ἐπέφυσαν. Athenaeus
 VII. p. 337. F. Ἀνδρὶ μὴ ἀλλοτρίῃ διὸ νόον ἐκ ἐνέφυ-
 σαν, ἀλλ' ὅμοια τῷ φρεσὶν καὶ ὁ νόος ἐκπύεται. Longinus
 39. ἐκ οἰόμεθα δ' ἄρα τὴν σύνθεσιν, ἀρμονίαν τινὰ ἔσαν
 λόγον ἀνθρώποις ἐμφύτων, καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, ἐκ τῆς
 ἀκούης μόνης ἐφωτισμένην, ποικίλας κινῶσαν ἰδέας οἰομένην,
 καὶ ὁρῶν, πρᾶγματων, κάλλους, εὐμελείας, πάντων ἡμῶν ἐν-
 τρυφῶν καὶ συγγῶν. Libanius Ep. 573. Καὶ νῦν, ἀν-
 ζήτης ἐν αὐτῷ φιλοσοφῶν, εὐρήσεις, Μαξίμου, φυτισσάμε-
 νοι περὶ τὸ καλὸν ἐν τῇ τῷ ψυχῇ. Plut. Philopoem.
 p. 358. A. μάλιστα τοῖς ἐκφυγίλῃς τακτικῶς ἐκφύτοι. de
 Orac. def. p. 410. D. ἀγαπῶντες ἐμφύσθαι τῷ ῥήμα-
 τι. Ἐμφυτος doctrina, quae animo imbibitur, &
 in naturam vertitur: opponitur ei, quae non nisi in
 aures descendit comm. 22.

22. ποιηταὶ λόγου] i. Mass. II. 67.
 παραλογίζονται ἑαυτοὶ] Col. II. 4. Galenus de rat.
 med. II. καὶ ταῦτ' ἀκούει, ἐμὲ λέγοντος ἑκάστοις τοῖς
 πολλοῖς τῶν ἰατρῶν, ὅσοι πρὶν γυμνάσασθαι κατὰ τὰς λο-
 γικὰς μεθόδους, ἀπεδιδύναντι τι παρῶντοι παραλογίζονται
 σφᾶς αὐτῶν. in Hippocr. de Putana III. παραλογί-
 ζονται δ' αἰσίοι κατὰ τοιαύτας τὰς παρεμβολὰς ἐκ ἄλλης
 μόνον ἐκόντες, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτῶν ἑκόντες. De Com-
 plex. III. ἢ ἐν παραλογίζονται σφᾶς αὐτῶν οἱ τούτῳ μόνον
 ἐπισκοποῦντες — ἐκρῆν γὰρ σκοπεῖν. III. ἐν τούτῳ δὲ καὶ
 μάλιστα δοκῶσι καὶ παραλογίζεσθαι σφᾶς αὐτῶν οἱ πολλοὶ
 τῶν νεωτέρων ἰατρῶν, ὡς ἐκόντες. De Temperat. med.
 Simpl. I. ἐκόν ἐν διαμασθῶν ἐδὲν, εἰ ληψὶς τε πολλὰς,
 καὶ παραλογίζονται σφᾶς αὐτῶν ἄνθρωποι, μὴδὲ περὶ τῶν
 ἐκρυγῶν φαινεῖσθαι ἐμολογῶνται τ' ἀληθῆς τοιμῶντες. —
 ἔτσι μὴν ἐν ἐξ ἀδελφῶν ὑπὲρ φαινομένων συλλογίζονται, μάλ-
 λον δ', εἰ χρὴ τ' ἀληθῆς εἰπῶν, παραλογίζονται σφᾶς αὐτῶν
 p. p. αἱ οἱ πολλοὶ ἰατροὶ χράμενοι παραλογίζονται σφᾶς
 μὴν αὐτῶν πρῶτον, εἰς ἑαυτοὺς δ' ὅλῃ καὶ ἄλλῃς πολλὰς.

τῆς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγῳ ἔσθ' καὶ οὐ ποιητῆς, ἔτ' οἶκεν ἀνδρὶ καλῶν εἶναι τὸ 23
 πρῶτον ἢ γενέσεως αὐτῆς ἐν ἐσόπτρῳ· Καλεῖόησε γὰρ ἑαυτὸν, καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως 24
 ἐπελάθετο ὅποι' ἦν. Ὁ δὲ ὠδρακύνει εἰς νόμον τέλειον ἢ τὸ ἐλευθερίας, καὶ ὠδρα- 25
 μείνας, ἔτ' ἐκ ἀκροατῆς ὀπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητῆς ἔργον, ἔτ' μα-
 κάρει ἐν τῇ ποιήσει αὐτῆς ἔσθαι. Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγω- 26
 γῶν γλῶσσαν αὐτῆς, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτῆς, τῆς μάται' ἢ θρησκείας.
 Θρησκεία καθαρά καὶ ἀμίαντος ὠδρ' — τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ, αὕτη ἔστιν, ὅπισκέπεται 27
 ὀρφανὸς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἀσπίλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τῶ κόσμου.

ἈΔελφοί μὲν, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τῆς Κυρίας ἡμεῶν Ἰησοῦ Χρι- 1
 στοῦ καὶ δόξης. Ἐάν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ἡμεῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι 2
 λαμ-

23. ὅτι] — A. Versio Syr.

οὐτ' — 20.

24. γὰρ] δὲ Versio Syra posterior, & edita in margine.

εὐθέως] — Versio Syr.

παραμείνας] + εὐ αὐτῷ Versio Syra prior. & posterior cum asterisco.

οὐτ' prius] — AC 13. 29. Versio Vulg. Syr. Copt. probante J. Millio prol. 1248. ἔσθ'ως, Erasmus. T. Bekk.

ὀπιλησμονῆς] ὀπιλήσμων 1. ex emendatione 9. 27.

26. εἴ] + δὲ C. 31. Versio Copt.

εἶναι ἐν ὑμῖν] ἐν ὑμῖν εἶναι Editio Complut. Plantin. εἶναι AC. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop.

probande J. Millio prol. 1208. J. A. Bengelio. 1. Cor. III. 6. inf. III. 13. IV. 1. V. 13. 14.

μὴ] — 1. a prima manu. εὐ ex emendatione.

27. θρησκεία] + γὰρ A. Versio Syr. + δὲ Versio Syra posterior in margine, Aethiop. Arab.

τῷ] — 1. 3. 22. 31. 38. 40. 45. 46. 47. 49. Codices plures, teste Millio. Editio Comp. Plant. Bengelii.

καὶ secundo loco] + τῷ A.

1. προσωποληψίαις] προσωποληψία 37.

2. εἰσέλθῃ] συνέλθῃ 28.

3. καὶ ἐπιβλήσῃ] ἐπιβλήσῃ δὲ C. Versio Copt. Syra posterior.

ἐσθῇτι τὴν λαμπρὰν] λαμπρὰν 4. a prima manu.

λόγῳ] νόμος 14. 25. 33. in ora. 38. Versio Arab.

αὐτῆς] + ὡς 7.

ἀπελήλυθε] παρελήλυθε 25. Versio Syr.

25. τέλειον] — 32. τ' — 3. 56.

γενόμενος] γενέσθ' 40. οὐτ' posterior] — 24.

θρησκός] θρησκός 26. 33. 45.

εἶναι AC. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop.

αὐτῆς posterior] αὐτῆς C. 4.

λαμπρὰν] λαμπρὰν 38.

23. τὸ πρῶτον τῆς γενέσεως] Eusebius in Od. o. p. 663. 27. καὶ ἔσθ' μὲν ἡ Πηνελόπη ὥσπερ διορθῶσαι τὴν φύσιν, καὶ περισσοτέρως φαίνεσθαι αὐτῆς, καὶ τὴν εἰκόνα τῆς ἐκ γενεῆς προσώπου διαγράφειν, εἰτε μεταγράφειν.

ἐσόπτρῳ] Plut. de Audit. p. 42. B. οὐ γὰρ ἐκ κερῆς μὲν ἀναστάντα δὴ τῷ κατόπτρῳ παραστῆναι, καὶ τῆς κεφαλῆς ἀφασθαι, τὴν περιτοπὴν τῶν τριχῶν ἐπισκοπεῖν, καὶ τῆς κερῆς τὴν διαφορὰν ἐκ δὲ ἀκροατικῆς ἀπὸ τῆς ἰστορίας ἐκ εὐθὺς ἀφορᾶν χρὴ πρὸς ἑαυτὸν, καταμανθάνοντα τὴν ψυχὴν, εἴ τι τῶν ὀχληρῶν ἀποτιθεμένη καὶ περιτλῶν, ἐλαφροτέρως γένοιτο καὶ ἰδῆναι. Οὕτε γὰρ βαλάντιος, φησὶν ὁ Ἀρίστης, ἔτε λόγῳ μὴ καθάρσιος ὅφελός ἐστι.

25. ὁ — παραμείνας] opponitur τῷ ἀπεληλυθότι. comm. 24. hic ad alia negotia peragenda abit, ille in meditatione legis & observatione praeceptorum ejus mentem figit Psal. I. 2.

παρακύνει] Aelian. V. H. V. 9. de Aristotele περιεργεύει δὲ εἰς τὸν περίπατον, καὶ παρακύνει τῶν λόγων ἀμείνων πεφυκῶς πολλῶν, εἴτα ἔξω περιβάλλεται, ἢν μετὰ ταῦτα ἐκτίσεται.

26. θρησκός] Hesychius. θρησκός. εὐγενής [f. εὐσεβής vel εὐλαβής] δεσιδαίμων.

χαλιναγωγῶν] Aristophanes Ran. 862. ἀχάλινος — φόμος. Lucianus Tyrannic. 4. ὡς ἂν ἦδ' ἡλίκας τὸ μὲν σφοδρότερον τῆς ὁρμῆς ἐπεχόσῃς, τὰς δὲ τῶν ἡδονῶν ὁρμῆς χαλιναγωγῆσθαι. Libanius D. I. praefat. p. 190. A. ἐκ μὲν χαλιναγωγῆσθαι τὰς ἰστορίας, ἐπαυθῆναι δὲ εἰς πλῆθος ἀφίστηναι τὴν εὐρεσιν. Ep. 318. ἐδ' ὅλως κρατῆς γλώττης, καὶ ἐπέσω τῷ φόμῳ χαλινός. Anthol. II. 25. 4. τῶν ἀχάλινῶν φόμῳ χάριν αὐτίκα παρῆναι, τοῖς ὡνησιμαίοις πᾶσι, ὃ θείεις, με λέγει. Philostratus V. Apollon. IV. 26. χαλινός ἐκ ἡν ἐπὶ τῇ γλώττῃ. Alexander Aphrod. probl. ὥσπερ ἄγριος ἵππος ὑπὸ χαλινῷ σφροδίζομενος οὕτω καὶ τὸ χαλιναγωγῆσθαι ὑπὸ τινος φυσικῆς ἀνέμου. A. Gellius I. 15.

quorum lingua tam prodiga infrenisque sit, ut fluat semper, aetuetque colluvione verborum teterrima. Enripides Bacch. 385. ἀχάλινος φόμος, ὡς ἐπὶ ἀφροσύνης τὸ τέλος δυστυχίας. cit. Plut. de garrul. p. 503. C. Anth. IV. 12. 72. ἡ νόμος προλέγει τῷ πᾶσι καὶ τῷ χαλινῷ, μήτ' ἀμείνων τι ποιεῖν μήτ' ἀχάλινος λέγειν.

27. καθαρά] Aeth. XX. 26. erga alios.

ἀμίαντος] erga se ipsum.

ἀσπίλος] Eph. V. 27. Hesychius. ἀσπίλος, καθάρως, ἁμώμος. Anthol. I. 20. 18. μῆλον ἰγὰν εὐθύνει — ἀσπίλον, ἀρρυθνίζον. Herodianus V. 6. 16. τὸ δὲ ἄρ-

μα ἦν ἐξάπλων, ἵππων λευκῶν, μυγίσαντες καὶ ἀσπίλων.

Isostrates ad Nicocl. ἡ γὰρ τῆς εἰναι εὐρεσιν κά-

λινος καὶ θρασύτης μυγίσαν, εἰς βέλτερος καὶ δικαιοσύνης

συστατὸν παρέχεται.

1. Christus est dominus gloriae. 1. Cor. II. 8.

2. χρυσοδακτύλιος] Plinius H. N. XXXIII. 6.

singulis primo digitis geri mos fuerat, qui sunt mi-

nimis proximi — postea pollicis proximo induere

— deinde juvat & minimo dare. Galliae Britan-

niaeque in medio dicuntur usae. Hic nunc solus

excipitur: ceteri omnes onerantur, atque etiam pri-

vatum articuli minoribus aliis. sunt qui tres uni

minimo congerant. Dinarchus in Demosth. χρυσὸν

ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος, περιπορεύετο τρυφῶν ἐν τοῖς

τῆς πόλεως κακοῖς, καὶ ἐπὶ φορεῖς κατακαμίζομενος τὴν εἰς

Πειραιᾶ ὁδόν, καὶ τὰς τῶν πῶντων ἀπορίας ἐνιδίξεν. A-

elianus V. H. III. 9. δακτύλιος πολλὰς φέρονται ἐκα-

λύοντο ἐπὶ τέτρω. Lucianus Nigrin. 13. ἀτίσκαπτον

ἢ τῶν δακτύλων τὸ πλῆθος, ἢ τῆς κόμης τὸ περίργον.

21. οἱ πλεονέκτες αὐτοὶ καὶ τὰς παρφυρίδας προφαίνοντες,

καὶ τὰς δακτύλους προτίοντες. Somnio. 12. ἰγὰν δὲ ἱ-

χων — δακτύλιος βαρεῖς ὅσον 15. ἐξημμένους τῶν δακτύ-

λων. Alciphron. III. 10. ἰσχυρὸν δὲ καὶ τὸ χεῖρ δακτυ-

λίαν

3 λαμπρᾶ, εἰσέλθη δὲ καὶ πῶχος ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, Καὶ ὅτι βλέβηλε ὅτι τ' φορῶντα
τ' ἐσθῆτα τ' λαμπρὰν, καὶ εἶπτε αὐτῶ· Σὺ καθὼς ὧδε καλῶς καὶ τῷ πῶχῳ εἶπτε·
4 Σὺ γῆθι ἐκεῖ, ἢ καθὼς ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου· Καὶ οὐ διεκρίθη ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐ-
5 γένεσθε κριταὶ ἀγρολογισμῶν πονηρῶν; Ἀκῶσαι, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐχ' ὁ Θεὸς
ἐξελέξατο τὸς πῶχους τῶ κόσμῳ — τέττα·, πλῆσις ἐν πίσει, καὶ κληρονομίᾳ τῆς
6 βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸ πῶχόν. ἐχ'
7 οἱ πλῆσιοι καθάδυνασθουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκυσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; Οὐκ αὐτοὶ
8 βλασφημῶσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασι-
9 λικόν, καὶ τὴν γραφὴν Ἀγαπήσεις τὸ πλῆσιόν σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιεῖτε. Εἰ δὲ
προσωποληπτέετε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τῶ νόμου ὡς ὡς βλάβαι. Ὅστις
γὰρ

αὐτῶ] — AC. 13. Versio Syra posterior.

ὧδε posterius] — AC. a prima manu. 13. Versio Vulg.

ὑπὸ τ' ἐπὶ 13. 27. 29. Versio Syra utraque.

ὑποπόδιον] + πῶχον AC. 13. 36. 38. Versio Vulg. Syr. Arab. Aethiop.

4. καὶ prius] — AC. 14. 38. Versio Copt. Syr. utraque, Vulg. Cyrillus in Jo. p. 344. Antiochus 43. proban-
te J. Millio prol. 1393. Oecumenius ὁ καὶ σύνδεσμος παρέλκει ἐνταῦθα, συνήθως ἀρχαίως φράσει· ἐπεὶ ἀποδόσεως
ἐσθης ἐνταῦθα τῷ ἄνθρωπῳ, περιττὸς ὁ σύνδεσμος· ἐπεὶ ἢ οὕτως· ἐάν τις εἰσέλθῃ κ. τ. λ. ἢ τὰ ἐ διεκρίθητε ἐνταῦθα τὸ
ἀποδόσεως ἐσθης ἐκτός ἀπαιτῇ τὸ καὶ σύνδεσμος ἢ σύμφρασις προερχομένη. & Schol. Cod. 16.

5.] — 27. 29. probante. W. Wall.

καὶ posterius] — 25.

5. τῶ κόσμῳ τέττα] ἐν τῷ κόσμῳ 27. 43.

ἐν τῷ κόσμῳ τέττα 29. Versio Vulg.

τῶ κόσμῳ AC 1. 3.

4. 10. 11. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 22. 24. 25. 26. 28. 31. 32. 33. ex emendatione. 35. 36. 37. 38. 40. 41.

45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Bengelii. Versio Syr. utraque, Copt. Arab. probante J. Millio prol. 981.

πλῆσις] + δὲ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.

βασιλείας] ἐπαγγελίας A. + αὐτῶ 16.

ἐπηγγέλατο] + ὁ Θεὸς Versio Syra utraque.

6. ἠτιμάσατε] ἠτιμάσατε Editio Complut.

ἐχ' ἢ A.

ὑμῶν] ὑμᾶς A. 19.

ὑμᾶς] ὑμᾶς 19. 20.

7. ἐκ] καὶ A. 13.

8. τελεῖτε βασιλικόν] βασιλικὸν τελεῖτε C. Antiochus. p. 92.

τὴν γραφὴν] τὰς γραφὰς 27. 29. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1502.

+ τὴν λέγουσαν 40.

σεαυτὸν] ἑαυτὸν 3. 4. 25. 26. 28. 30. 31. 32. 35. 36. 45. 46. 47. Editio Colinaei, Complut.

λίαν πίπληρῶσθαι. Themistius XXI. p. 253. A. ἐποη-
τίον, ὅτι ἐ ταύτη τὸν πλῆσιον γνωματεύουσαν, εἰ δακτύ-
λιον ἀπατήσῃ, ἐμφαίνεται γὰρ εὐθὺς ἢ περὶ τῇ ἐπιτηδεύ-
σει τῇ καὶ ἐπιδείξει τῆς κτήματος, ὅτι τέττα τῷ ἀνθρώπῳ
οἴκου ἄρα ὑπάρχει ἐδὲν ἑτέρων πολυτελέστερον ἀγαθόν· οὐ γὰρ
φορτικῶς ἔστω δακτυλῆρ' ἐκκαλλυπίζετο. Etymol. σφραγι-
δοιναρχοκομήτης, ὁ ἄσματος παρὰ Ἀριστοφάνει (Nub.
331.) ἀπὸ τῶ σφραγίς, καὶ ὄνυξ, καὶ ἀργός, καὶ κόρη
οἰοῖται ὅς φέρεται τὸς δακτυλῆς μέχρι τῶν ὀνύχων, καὶ δὲ ἀερ-
γός ἐστι, καὶ κορυφαῖται. Suidas. τὸς κόρυμναι καὶ περιττοῖς
δακτυλοῖς τὰς χεῖρας κοσμεύμεναι, ὡς μέχρι τῶν ὀνύχων
ὑπὸ τῶν δακτυλίων σκέπτεσθαι τὸς δακτύλους. & Schol. A-
ristoph. Seneca N. Q. VII. 31. exornamus annulis
digitos, & in omni articulo gemma disponitur.
Quintilianus II. 3. Manus non implentur annulis,
praecipue medios articulos non transeuntibus.
Martialis XI. 60. Senos Charinus omnibus digi-
tis gerit, Nec nocte ponit annulos, nec dum lava-
tur. Arrianus Epict. I. 22. ἔχει γέρον πολλὸς, χρυ-
σεὺς δακτυλῆς ἔχων πολλὰς. Lucianus Timon. 20. πορ-
φυροὶ καὶ χρυσόχειρες περιέχονται. Martialis V. 11.
Sardonychas, Smaragdus, adamantas & aspidas u-
no vertat in articulo Stella, Severe, meus. Multas
in digitis — gemmas invenies. V. 61. per cujus
digitos currit levis annulus omnes. Diogenes L. A-
ristot. V. 1. ἐσθῆτι τῇ ἐπιστήμῃ χρώμενος, καὶ δακτυ-
λοῖς. Tacitus H. IV. 3. Servus — patibulo affi-
xus in iisdem annulis, quos acceptos a Vitellio ge-
stabat. Philostratus. Epist. Apollon. 63. ἄνδρας ὑμῶν
θεμιστάμην, δακτυλῆς πολλὰς καὶ καλὰς περιεμύμεναι.

ῥυπαρῇ] Artemidorus II. 3. αὐτὸ δὲ ἄμεινον καθαῖρα
καὶ λαμπρὰ ἱμάτια ἔχειν, καὶ πλυνάμενα· καλῶς, ἢ ῥυπα-
ρὰ καὶ ἄπλυτα. Jof. A. VII. 11. 3. Μιμφοβισθος,
ῥυπαρὸν τὴν ἐσθῆτα περιεμύμενος.

3. Plut. de adul. p. 58. C. ὅρῳ ἐσιν αὐτὸς ἔδρας
τῆς πρῶτης ἐν Ἀδελφοῖς καὶ θεῶν κατεταμβαίνον-
τος, ἔχ' ὅτι τέττα ἄμεινον αὐτὸς, ἀλλ' ὅπως ὑπεξαισγάμει-

νοὶ τοῖς πλῆσις, κολακεύουσι.

4. Lego sine interrogatione: & sine ulla dubi-
tatione apud animum vestrum ita statuistis, & ini-
quas istas cogitationes approbavistis. Luc. XVIII. 6.
Act. XVIII. 15. Hebr. IV. 12. Polybius p. 846.
διότι ἔχουσιν τὸν Πόπλιον αὐτοῦ κριτὴν γενέσθαι τῶν λεγομένων.

5. πλῆσις ἐν πίσει] Vajikra R. XXXIII. ad
Prov. XXIX. 13. Dives in lege: pauper in lege.
& Midrash Thebillim in XLIX. 3. sunt docti &
indocti. Aliter Apoc. II. 9.

6. ἔλκυσιν] Livius II. 27. adripi unum insignem
ducem seditionum iussit. Ille, quum a licitoribus
jam traheretur. Luc. XII. 48. Act. VIII. 3.

7. Gen. XLVIII. 18. Es. IV. 1.

8. νόμον — βασιλικόν] Plato Mino. p. 566. F.
ἐκὼν καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῖς περὶ τῶν δικαίων καὶ
ἀδίκων, καὶ ὅλων περὶ πόλεως διακοσμήσεων τε καὶ περὶ τῶ
ὡς χρὴ πόλιν διοικεῖν, τὸ μὲν ὀρθὸν νόμος ἐστὶ βασιλικός, τὸ
δὲ μὴ ὀρθὸν ἐστὶ δοκεῖ νόμος εἶναι βασιλικός — ἐπεὶ γὰρ ἄνο-
μος. Conviv. p. 1189. E. οἱ πόλεως βασιλεῖς νόμοι.
Epist. 8. p. 1296. F. νόμος ἐπειδὴ κύριος ἐγένετο βασι-
λεὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ ἀνθρώπων τύραννοι νόμον —
τοῖς μὲν τυραννίδος ἐπιμενοῖς ἀποτρέπεσθαι καὶ φύγειν. p.
1297. A. εἰς βασιλείας δ' εἶδος παρῆσθαι μεταβάλλειν.
καὶ δελεῖσθαι νόμοις βασιλικοῖς. E. δεσποζόντων νόμον τῶν
τῶν ἄλλων πολλῶν, καὶ τῶν βασιλῶν αὐτῶν. Aristoteles
Rhet. III. 3. τὰς τῶν πόλεων βασιλεῖς νόμους. Aristides
in Apollam. p. 74. ὅτε — μεταβαίνοντα — ἐκ παλ-
δων εἰς ἄνδρας, εἴτε ἐν ὁ βασιλεὺς τάττει νόμος, ἀποδεδό-
χθαι λοιπὸν ταῖς ἐκ τῶ βασιλείας εἰς σε τιμαῖς, ἀπὸ τῶν τη-
λικύτοις ἀνδρῶν ἡδὴ νέμει. T. 2. p. 52. ex Pindaro.
Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς ἡγετῶν τε καὶ ἀθανάτων. Xeno-
phon Oecon. 21. ἐκείνοι μοι γὰρ οἱ νόμοι ζημία μόνον
οἴσι τοῖς ἀμαρτάνουσιν· οἱ δὲ βασιλικοὶ νόμοι ἐ μόνον ζη-
μίαι τὸς ἀδίκοντας, ἀλλὰ καὶ ἀφελῶσι τὸς δικαίους.

10. Demosthenes de fals. leg. επικρατής ἀνὴρ, ὡς ἐγὼ τῶν
προσβυτέρων ἀκῶν, σπεδαίος, καὶ πολλὰ χρησμός τῇ πό-

Θερμαίνετε ἡ χορτάζεσθε· μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τῷ σώματι, τί τὸ
 17 ὄφελος; Οὕτω ἡ ψίσις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ
 18 τις· Σὺ ψίσιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δαῖζόν μοι τὴν ψίσιν σε ἐκ τῶν ἔργων σε, καὶ
 19 γὰρ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν ψίσιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἐσὶ καλῶς
 20 ποιεῖς ἡ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, ἡ φρίσσει. Θέλεις δὲ γινῶναι; ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅ-
 21 τι ἡ ψίσις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδι-
 22 καιώθη, ἀνεγένεας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιάζηριον; Βλέπεις ὅτι ἡ ψίσις συν-
 ἥρ-

43. 45. 46. 47. 56. Editio Complut. Colinaei, Ald. Stephan. 1. Oecumenius.
 14. τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου] ἀδελφοί μου, τί τὸ ὄφελος 47.
 τὸ] — C. a prima manu. λέγει τις] τις λέγει AC. 56. Versio Vulg. Syr.
 ἔχη] ἔχεν 26. 15. δὲ] — 27. 31. 36. 40.
 ἡ] — 13. ἡ A Versio Æthiop. Arab. ἡ] — C. Versio Antiochus 92.
 16. εἴπη δὲ] ἡ εἴπη A. 13. 27. Versio Syr. Æthiop. Θερμαίνετε] ἐργάζεσθαι 3.
 ἡ χορτάζεσθε] — 33. δῶτε] δότε 3.
 17. ἔργα ἔχη] ἔχη ἔργα AC. 22. 31. 40. Versio Vulg. Copt. 18. ἔχω] — 31.
 ἐκ prius] χωρὶς AC. 8. 13. 25. 31. 56. Editio Colinaei, Bezae 3. 4. 5. Versio Vulg. Syr. utraque. Æthiop.
 Copt. Armen. Anglica. Faustus Regiensis ad Paulin. 1. probante S. Castalione. H. Grotio, J. Clerico, J. A. Bengelio,
 J. Drusio, L. Capello, H. Hammond, D. Whitby. 19. ὁ] — 31.
 σε posterior] — A. 13. Versio Vulg. Syr. δαῖζω σοι] σοι δαῖζω 31.
 ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν ψίσιν] τὰ ἔργα μου ἐκ τῶν ψίσεως 27. 29.
 μου prius] — Versio Syr. posterior. posterior] — AC. 13. Versio Vulg. 19. ὁ] — 31.
 ὁ Θεὸς εἰς ἐσὶ] εἰς ὁ Θεὸς ἐστὶ C. Versio Vulg. Copt. Syr. Cyrillus in Jo. p. 878. 953. ἡς ἐστὶν ὁ Θεὸς A.
 20. ὁ] — 16. νεκρά] ἄργη 27. 29. Codices Latini.
 21. ἡμῶν] ὑμῶν 4. Ἰσαὰκ] — 33. a prima manu.

οἱ πολλοί, καταχρῆσθαι τοῖς ὀνόμασι, τὸ καλυπτικὸν τοῦ
 ψύχεσθαι Θερμαίνον ὀνομάζουσι, ἐκ ὁρῶς. Ὀνομάζον μου
 ἐν αὐτοῖς συγχωρητέον, ὡς ἐν ἐβλαστον, ταῦτον δὲ σημαί-
 νει ἐκ τῆς Θερμικίνης ῥήματος ἐν ἐκατέρῃ τῇ ῥήσει κατ' ἐδ-
 να τρόπον ἔτι συγχωρητέον· οὐ γὰρ διὰ ταῦτον γε εἶναι ἐξ αὐ-
 τῆς τινὲς παρέχον Θερμικισμὸν, ἡ καλύπτει τὸ ψυχρὸν.
 τὰ ἐπιτήδεια.] Glossar. ἐπιτήδεια, τὰ ἀναγκαῖα. Plau-
 tus Epidic. I. 2. 13. Nam quid te igitur retulit
 Beneficum esse oratione, si ad rem auxilium emor-
 tuum est? Ifaeus pro Dicaeogenis success. ὁρῶναι,
 καὶ πίνετες, καὶ ἐρημοὶ γινόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡ-
 μέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδείξεις. Demosthenes τὰ ἐπι-
 τηδεῖα ἐργασομένην, καὶ τὴν οἰκίαν θρέψαν. Xenophon
 Cyr. Paed. IV. πορσύναντας τὰ ἐπιτήδεια. V. τὰ ἐπι-
 τηδεῖα γ. ἡμερῶν λαβόντες. τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν. Thucy-
 dides II. 23. χρόνον ἐμμέναντες ἢ τῇ Ἀσίᾳ, ὅσον εἴ-
 χον τὰ ἐπιτήδεια. VIII. 74. τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατα-
 λιπεῖν, ἀναλαβόντες δὲ αὐτὰ, ὅσα περὶ τὸ σῶμα εἰς διαί-
 ταν ὑπῆρχεν ἐπιτήδεια. Dionysius Hal. VIII. 89. ἐκεί-
 τες ἐξήσαν εἰς μάχην ἐδότεροι, ἀλλ' ἀντικαθήμενοι παρεφύλαττον
 τὰς ἐκκα τῶν ἐπιτηδείων γινόμενας ἐξόδας. Dio Chrys. III.
 p. 48. A. ἡ μόνον δὲ τὰς τῶν ἀνθρώπων γαστέρας πληρύν,
 ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἵππων, ἐὰν δὲ μὴ πάντες ἔχουσι τὰ ἐ-
 πιτήδεια. Herodianus I. 6. 2. τὴν τε τῶν ἐπιτηδείων δα-
 ψίλειαν καταριθμῶντες. V. 2. 13. σπανίζοντες τῶν ἐπι-
 τηδείων. VIII. 5. 7. ἐπιτηδείων ἀφθονίαν ἐκ πολλῆς πα-
 ρασκευῆς εἰς τὴν πόλιν σισαυρῶμεν, ὅσα ἢ ἀνθρώποις καὶ
 κτήνεσιν εἰς τροφὰς καὶ ποτὰ ἐπιτήδεια. Jamblichus V.
 Pythag. 5. ἀλλ' ἐδ' αὐτὸς τὰ πρὸς τροφὴν ἐπιτήδεια ἔχω
 ἔτι ἐδ' εἰς ἐμῶν, ὅσον ἐν σχολάζειν εἰς πορσιμὸν τῶν
 καθ' ἡμέραν ἀναγκαίων, καὶ τῆς ἐφημέρας τροφῆς. Xeno-
 phon σπανιώτερα τὰ ἐπιτήδεια ἦν. Lysias τὰ
 καθ' ἡμέραν ἐπιτήδεια.
 18. ἐρεῖ τις] Scilicet αὐτῶ. Tu dicis, te habere fidem,
 ego vero habeo opera, quae vel me tacente loquuntur. Rom. IX. 19. XV. 35. I. Cor. I. 15. Si
 vis ut tibi credam jactanti fidem, quam non video, proba illam per opera, quae nondum video: nam
 quod ad me attinet, facile mihi fuerit ex operibus meis, quae omnes vident, ostendere fidem meam.
 haec enim duo indivulfo nexu ita cohaerent, ut,

qui fidem veram habet, habeat etiam opera, &
 qui opera habet, etiam habet fidem. inf. III. 13.
 19. τὰ δαιμόνια.] Intelliguntur οἱ δαιμονιακοί, ut
 Matth. XII. 22. Luc. XI. 14. Marc. III. 10. Jo.
 X. 21. qui per exorcismos & pronunciationem
 nominum Dei Hebraicorum sanari dicuntur.
 φρίσσει.] Orpianus Pifc. II. 379. Schol. φρίσ-
 σιν κυρίως ἐπὶ χοίρει, ὅταν φοβηθείς ὁρῶς αὐτὴ τὰς τρί-
 χας εἴσῃ. Etymol. φριζοτρίχας, ὁρῶντας τὰς τρίχας. φρίσ-
 σιν κυρίως τὸ ἐξορῶν τὰς τρίχας, οἷον θρίσσει κατὰ τρο-
 πην. φρίσσει δὲ τις φόβῳ, ἡ ψύχει ἡ ὀργῇ ἐμψύχως ἐν
 τὰς φάλαγγας φρίσσειν φησι. Plut. Alex. p. 706. A.
 εἰκόνες Ἀλεξάνδρου φανίσσης ἄφω πληγνύτα φρίζαι, καὶ
 κραδωνθῆναι τὸ σῶμα, καὶ μόλις ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἰλιγγ-
 γιάσαντα πρὸς τὴν ὄψιν. de lib. educ. p. 12. ἀποσαρ-
 κῶς καὶ φρίττει τὰ μὲν διὰ τὰς ἀλγυθίδας τῶν πληγῶν,
 τὰ δὲ καὶ διὰ τὰς ὑβρεις. Galenus de Cauf. pult. III.
 καὶ οἱ τὰ ψυχρὰ σιτία προσενεγκάμενοι παραχρήμα μὲν
 ψυχροτέρων αὐτῶν αἰσθάνονται, καὶ πολλοὶ γε αὐτῶν καὶ
 φρίττει καὶ ῥιγῶσι φανερῶς. Orpianus de Venat. III.
 369. κατὰ δ' αὐχένα ὁρῶν φρίσσει τρίχας, εἰα περισ-
 σολόφων πληγῶν. Jof. B. V. 10. 3. τὸ φριχλὸν ἐπιμαλμῶ-
 νων ὄνομα τῆς τοῦ. Eustathius in Il. d. p. 360, 18. τὸ δὲ
 πεφρικνύει ἀντὶ τῆς ὁρῶς αὐτοῦ. πῶς δὲ φρίσσει τινὲς φρίσσει τῶ
 λόγῳ τῶν πρὸς τι κατὰ ὁμηρικὴν συνήθειαν. Τὸ λήιον ἀσα-
 χύεσσιν, ὁ κάπρος τῇ λοφίᾳ, ὁ ἄνθρωπος ταῖς θρίξιν, ἡ μά-
 χη ταῖς ἐγχύαις, ἡ θάλασσα ταῖς κύμασιν — καὶ φόβον
 δηλοῖ ἐν τῷ αἰ τῆς φρίσσειν, ἵπτοι ὁρῶς ἴσονται & II.
 η. p. 532. 44. δηλοῖ δὲ καθόλου τὸ φρίσσειν πύκνωσιν τινῶ
 ὁρῶνται κατὰ ψυχὴν κίνησιν, ἔτω γὰρ τῆς φρίσσειν,
 ἔτω λήιον, καὶ τὰ λοιπὰ. in Od. T. p. 706. 2. τὸ δὲ
 φρίσσειν ὅτι κυρίως τῆς ἀλγῶν δηλοῖ ὁρῶν, πολλὰ δὲ διδῶν
 τοῖ. Orpheus ap. Clem. Strom. V. p. 724. Δαί-
 μονες ὅν φρίσσει, εἰῶν τε δίδωκεν ὅμιλος.
 20. καὶ.] Sophocles: κενὴ γὰρ. Lucetius I. 641. Cla-
 rus ob obscuram linguam magis inter inanes, quam
 de graves inter Grajos, qui vera requirunt. Philo
 de princ. creat. p. 369, 4. & migrat. Abrah. p. 457,
 30. καὶ φρενῶν. Plut. de fui laude p. 541. B. ἀνοή-
 τας ἡγέμεθα καὶ κενῶς.
 22. Athenaeus VIII. p. 356. E. ὁ δὲ πολὺς συν-
 Pppp 2

ἡργει τοῖς ἔργοις αὐτῷ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή 23
ἡ λέγουσα· Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φί-
λῳ Θεῷ ἐκλήθη. Ὁρατε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιεῖται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πί- 24
στεως μόνον; Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τῆς 25
ἀγγέλου, καὶ ἐτέρα ὁδὸν ἐκβαλῶσα; Ὡς περ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν 26
ᾖ, ἔτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ᾖ.

ΜΗ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μῆζον κρίμα ληψόμε- 1
θα.

22. συνήργει] συνήργησεν A. συνήργησε 4.

23. δι] Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab.
gine.

τοίνυν] — AC. 13. 15. 18. 36. Versio Vulg. Syr. utraque. Corf. probante J. Millio prol. 1248. J. A. Bengelio.
μόνον] μόνος 4.
ἀγγέλου] κατασκόπου C. 8. 15. in ora. 18. in ora. 40. in ora. Editio Colinaei. Versio Syr. utraque. Corf. A-
ethiop. ex Hebr. XI. 31. + τῷ Ἰσραὴλ 33. 37.

1. μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου] ἀδελφοί μου, μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε 46.

μου] — 29. πολλοὶ] πολυλόγοι P. Junius.

2. δυνατὲς] δυνάμενοι 14. 35. 38. Editio Ald. Damascenus i. i. γ. 15. καὶ] — 1. 33. 36.

ἡργεῖ μὲν ἀφροδισίαις σκληρὸς δὲ ἐστὶ καὶ δύσπειτος.

23. φίλος Θεῷ] Esaj. XLI. 2. 2. Par. XX. 7.
1. Marc. II. 52. Maximus Tyr. XX. 6. ὁ μὲν εὐσε-
βης φίλος Θεῷ — καὶ μακάριος εὐσεβὴς φίλος Θεῷ. Se-
pessa cur bonis male. 1. inter bonos viros ac Deum
amicitia est conciliante virtute. II. χ. 41. αἰθε Θεοῖ-
σι φίλος τοσούτοι γίνονται ὅσσοι ἱμοὶ. Bereschith R.
XLI. 11. Prov. XXII. 11. Deus O. M. diligit
omnem purum corde, & rex est amicus ejus, in
cujus labiis est gratia. Hic est Abrahamus, qui fuit
perfectus, & purus corde, & factus est amicus Dei.
S. D. femina Abrahami amici mei. Es. XLI. 8.
& quia fuit gratia in labiis ejus S. D. & verbum
potentiae & gratiae. Job. XLI. 3. factus est ipse
Deus S. B. inflexus, qui in medio amoris, quo
dilexit eum, dixit ei: femini tuo — dedi terram
hanc. Theognis. 653. εὐδαίμων ἦεν, καὶ Θεοῖς φίλος ἁ-
θιπιάτοισιν. . . Δῆλος ἐπίκτητος γνῶμον — καὶ πνίην ἱeros
καὶ φίλος ἀθανάτοις. Philo de Resip. Noe. T. I. p.
401. 4. φίλος γὰρ τὸ σοφὸν Θεῷ μᾶλλον ἢ δῶλον, παρ' ὃ
καὶ σαφὲς ἐπὶ Ἀβραάμ φάσκει· μὴ ἐπικαλύψω ἐγὼ ἀπὸ
Ἀβραάμ τῷ φίλῳ μου. Gen. XVIII. 17. Attianus Epi-
cict. III. 22. p. 321. ὡς φίλος τοῖς Θεοῖς, ὡς ὑπέρτης,
ὡς μετῆχος τῆς ἀρχῆς τῷ Διὶ. IV. 3. ἐλεύθερος γὰρ εἰμι,
καὶ φίλος τῷ Θεῷ. 24. p. 337. ἢ Σικράτης ἐκ ἐφίλει
τῆς παιδείας τῆς ἐν αὐτῷ; ἀλλ' ὡς ἐλεύθερος, ὡς μνηστῆρας,
ὅτι πρῶτον δὲ Θεοῖς εἶναι φίλον.

25. ῥᾶαβ] Exemplum à profelyta, quales pluri-
mi in disperfione.

1. Simplicius in Epiict. p. 294. εἰ τὸ ἀπλῶς ἄρι-
στον ἐπιτηδεύειν χρή, ἀλλὰ τὸ τῶν ἡμῶν συμμέτρον ἄριστον.
ἔστι γὰρ ἐν ἀσυμμέτροις ὑποδοχαῖς ἐπιγίνεται. Διὸ χρή μὴ
προσιπῶς τὰ μίζονα προσώπια περιβάλλισθαι διδασκᾶ-
ναι, ἢ φιλοσόφου, ἢ ἐν νηὶ κερυρήντα, ἢ ἐν πόλει ἀρχοντος.
Καλλίον γὰρ ἐν ὑφειμένῳ προσώπῳ εὐδοκίμῳ περικρατῆντα
τῷ προσώπῳ, καὶ ὑπερβάλλοντα αὐτὸ ἢ ἐν ὑπέρχοντι ἀ-
σχημένῳ, ἀπολιπόμενον τῆς ἀξίας αὐτῷ· καὶ καλλίον παι-
δαγωγὸν ἄριστον εἶναι, ἢ διδάσκαλον ἀτίλμ. Aboth I. 10.
Dilige laborem, & odio habe Rabbinitum. Matth. XXIII. 7. 14.

2. Aristoteles Rhet. ad Alex. 37. τὸ μὲν ἀμαρτάν-
ειν κοινὸν πάντων ἀνθρώπων — τὸ δ' ἀδικεῖν ἴδιον τῶν πονη-
ρῶν. Themistius I. p. 15. C. διακρίνει ἀμαρτήματα καὶ
ἀδικήματα — ἐστὶ δὲ ἀδικήματα μὲν παρανομία βεβηλωσάμε-
να, καὶ προελπομένα τῷ λογισμῷ· ἀμαρτήματα δὲ πάθος οἴ-
μαι κίνησις σφοδρότερα, ἐπιθυμίας τυπὸς ἢ ὀργῆς ἄφρων
προεξαλλομένης, οὐ συνενόησης ἐλεγκτικῆς τῆς ψυχῆς τῷ κι-

πίστις posterior] + αὐτῷ Versio Syr. utraque.

φίλῳ] δῆλῳ Versio Syr. posterior, & edita in mar-
24. ὁρατε] ὁρᾶς Versio Syr.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

25. ὁμοίως δὲ] οὕτως C. Versio Corf. Syr. Codices Latini.

2 θα. Πολλὰ γ' ὠφείλομεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ σπταίει, ἔτ' τέλει ἄνθρωπος,
 3 δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ~ Ἰδὲ: τῶν ἵππων τὰς χαλινὰς εἰς τὰ σώ-
 4 ματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτὰς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγόμεν.
 5 Ἰδὲ, καὶ τὰ πολλὰ τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγει
 6 μικρὸν μέλ' ὅτ' ἔστι, καὶ μεγαλαυχεῖ. Ἰδὲ, ὀλίγον πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει. Καὶ ἡ
 γλῶσ-

~ ἰδε

3. ἰδὲ] ἰδὲ AC. 2. 4. 6. 7. 11. 13. 14. 16. 17. 21. 22. 26. 30. 32. 33. 38. 46. 50. Editio Complut. Plan-
 tin. Bengelii, Genev. Damascenus. γ. 16. εἰ δὲ 1. 5. 8. 9. 10. 15. 17. 18. 25. 31. 35. 36. 40. 41. 45. 47.
 Versio Vulg. Corpi. Ethiop. Arab. Oecumenius. τὰ σώματα] τὸ σῶμα A. 25. 33.
 πρὸς] εἰς C. πείθεσθαι αὐτὰς ἡμῖν] — 16.
 αὐτῶν] — 2. 30. Editio Erasmi 1. 2. αὐτὰς ἡμῖν] ἡμῖν αὐτὰς AC. 40.
 4. ἰδὲ] εἰδε 24. αὐτῶν μεταγόμεν] μεταγόμεν αὐτῶν A.
 σκληρῶν ἀνέμων] ἀνέμων σκληρῶν C. 22. Versio Vulg. Damascenus. καὶ prius] — 4. τηλικαῦτα] τηλικαῦτα 25.
 5. οὕτω] ὡσαύτως A. βέλῃται] βέλῃται 1.
 ὀλίγον] ἡλικὸν A. a prima manu. C. a prima manu. Editio Colinaei. Versio Vulg. Chrysostomus in Act. H. 4.
 Antiochus 30. Oecumenius. probante. J. Millio prol. 1356.

neminem esse tam circumspēctum, cujus non diligenter aliquando sibi ipsi excidat, cujus non gravitate in aliquod fervidius factum casus impingat. *Sophocles* Ajac. III 3. καὶ ἄν περ, ἄνδρες, ἄνδρα θυμώσαίμην· ἐτι, δὲ μηδὲν ἂν γοναῖσιν, εἰδ' ἁμαρτάνειν· ὅθ' οἱ δοκούντες εὐγενεῖς πεφύκεναι, τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη. *Sir.* XX. 18. *Eustathius* in Od. 2. p. 300. 48. κυρίως δὲ σφάλλονται ἐπὶ ποδῶν, καθὰ καὶ τὸ προσκοπτεῖν. ὅθεν γνῶμη ἐξηκῆσθαι τοῖς ὑπὲρ τὸ φορητότερον εἶναι ποσὶν ἢ περ γλώτῃ προσκόπτειν τὸ μὴ γὰρ ἔχει ἀνέγερσιν, γλώσσης δὲ ὁλοσθεν ἀνέγερτα κείσθαι πολλάκις ποιεῖ. *Diogenes* L. VII. 26. *Zeno.* εἰλεγεν τὴν κρεῖττον εἶναι τοῖς ποσὶν ὁλοσθεν ἢ τῇ γλώσσῃ.
 ταλίας ἄνθρωπος] *Isocrates* panathen. τύτῃς φημι καὶ φρονίμους εἶναι, καὶ ταλίας ἄνδρας, καὶ πάσας ἔχιν τὰς ἀρετάς.

3. *Sophocles* Antigon. 483. σμικρὰ χαλῶν δ' οἶδα τὰς θυμωμένους ἵππους καταρτυθῆναι. *Philo* de O. M. p. 21, 1. καὶ μὴν τότε θυμωμένους ζῶον ἵππος ῥοδῶν ἀγέτω χαλινωθεὶς, ἵνα μὴ σκικτωῖ ἀφηνιάζῃ. II. π. 393. ἵππας — ζεύγυσσα ἀμφὶ δὲ καλὰ λιπάδ' ἔσονται ἔνδο χαλινῶν γαμφολήσ' ἵβαντο. *Xenophon* de re equest. ἵνα δὲ ὁ ἵπποκόμενος τὸν χαλινὸν ὀρθῶς ἐμβάλλῃ, πρῶτον μὲν προσβῇ κατὰ τὰς ἀριστερὰς τῆς ἵππου, ἵππειτα τὰς μὲν ἡνίας περιβαλὼν περὶ τὴν κεφαλὴν καταβέβηκεν ἐπὶ τῇ ἀκραιμῇ τὴν δὲ κορυφαίαν τῇ δεξιᾷ αἰρέτω, τὸ δὲ εὐριον τῇ ἀριστερᾷ προσφερέτω. *Aristides* T. 2. p. 245. καὶ ἔτι ὁ ἵππος ἔτι ἐδύνατο ὑπὸ τῆ κακῆ καὶ τῇ τραύματος πείσθαι, πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον παρέχων ἑαυτὸν εὐπειθῆ. *Horatius* Epist. II. 65. Ire viam quam monstrat eques. *Onidius* I. Amor. II. 15. Asper equus duris contunditur ora lupatis. *Ælianus* V. H. IX. 16. χαλινὸν ἵππου ἐμβάλλειν. *Maximus* Tyr. VII. 8. Ὀικονομεῖ ἵππε θυμὸν χαλινὸς καὶ ῥυτίτης. *Philo* de Agricult. p. 311. 4. ὁ δὲ ἵππευς — χαλινὸν ἐντίθησιν — καὶ φέρεσθαι δεξιᾷ αὐτὸς, εἰ δὲ τ' ἀληθὲς εἴπω, ἄγχι τὸ κομίζον τρόπον κυβερνῆται καὶ γὰρ ἐκείνος ἀγασθαι δοκῶν ὑπὸ τῆς τῆς κυβερνήτης, ἄγχι πρὸς ἀληθείαν αὐτὴν, καὶ ἐφ' ἧς ἐπιτίγεται παραπλημνίαν. — ὅταν σὺν πλείονι ὀρμῇ ὁ ἵππος πέρα ἐκφίρῃται τῇ μετρίᾳ λαβῶν τῇ χαλινῇ, ὅλον ἀντίσπασσε καὶ ἀντιπεριμήγαγεν αὐτῇ τὸν αὐχλῆνα. *Theophrastus* Simocatta. *Plato* Axiocho. ἡνίας καὶ μάστιγι τὰς ἵππους ἰδύουσι καὶ ναυτιλλώμεθα, πῇ μὲν τοῖς ἰσίοις τὴν ναὺν ἐκπιτάσαντες, πῇ δὲ ταῖς ἀγκύραις χαλινώσαντες καταβύβοιμεν· ὅτω κυβερνήται τὴν γλῶτταν, Ἄζιόχοι, πῇ μὲν ταῖς λόγοις ὀπλίζοντες, πῇ δὲ σιωπῇ κατευπάζοντες, *Plut.* de Poet. aud. p. 33. F. τρέ-

πος ἐστ' ὁ πῦθαι τῆς λέγοντος, ἔ λέγος, καὶ τρόπος μὲν ἔσται καὶ λόγος, ἡ τρόπος διὰ λόγους, καθάπερ ἵππος διὰ χαλινῶν, καὶ πηδάλιος κυβερνήτης. *Ezech.* XXXVIII. 4.

4. *Od.* γ. 281. κυβερνήτην — πηδάλιον μετὰ χειρὶ διεύκτης νηὸς ἔχοντα. μ. 151. ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἰδυνοί. *Plut.* de Socrat. daemon. p. 588. E. ὑπὸ μικροῖς οἰαζέμεγαλον Περιαγωγὰς ὀλεσάντων. *Aristoteles* Q. Mechanic. V. τὸ πηδάλιον, μικρὸν ἐστὶν, καὶ ἐπ' ἰσχύαται τῷ πλοῖω, τοσαύτην δυνάμειν ἔχει, ὥστε ὑπὸ μικρῷ οἰαζέται, καὶ εἰς ἀνθρώπου δυνάμειν, καὶ ταύτης ἡρεμαίας, μεγάλα κινεῖσθαι μεγέθη πλοίων. *Euripides* Hecub. 39. πρὸς οἶκον εὐθύνοντας εἰς αἰλίαν πλάτην. *Caesar* . . . dirigere cursum ad littora. *Philo* de O. M. p. 11, 21. κυβερνήτης διόκεται ἐπιτηρημένος ἄγει, ἢ ἂν ὁδὸν — ἔκαστος, μηδὲν προσδίδμενος ἄλλος. 21, 26. ἡνίοχοι καὶ κυβερνήται. *Onidius* A. A. II. 731. Totis incumbere remis utile, & admisso subdere calcar equo. *Artemidorus* I. 58. ὁ ἔχει λόγον ἐπὶ γῆς ἵππος, τὸν αὐτὸν ἐν θαλάσσῃ ναῦς. *Lucretius* IV. 899. ventus subtili corpore tenuis Trudit agens magnam magno molimine navim, Et manus una regit quantovis impete euntem, Atque gubernaculum contorquet quolibet una. *Accius*. Navem gubernator torquet arte, non valentia. *Apulejus* Florid. I. Nutu clementi laevorsum vel dextrosum tanta mole corporis labitur, velificatus alas quo libuerit advertens modico caudae gubernaculo. de aquila. *Æn.* V. 162. Rectorem navis compellat voce Menoeten: Quo tantum mihi dexter abis? huc dirige cursum.

σκληρῶν ἀνέμων] *Herodotus* VIII. 12. βρονταὶ σκληραὶ. *Arrianus* Exped. I. 26. 3. τότε δ' ἐκ νότον σκληρῶν βορέαις ἐπιπνεύσαντες. 17. 6. βρονταὶ σκληραὶ. II. 6. 3. χειμῶν — σκληρὸς. *Ælianus* A. V. 13. σκληρὸν πνεῦμα. *Suidas* ἐξ ἑλληνῶν [IX. 14.] οἱ ἄνεμοι οἱ σκληροί. *Diō Chrys.* III. p. 44. C. πλῆθος — παραπλημνίαν δὲ αἰεὶ καὶ ἀγριαίνοντες ὑπὸ ἀκολάστον δημιουργῶν, ὥσπερ κλύδωνες ἀγρίαι καὶ χαλεπαὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλόμεναι. *Theophrastus* C. P. II. 4. τῶν πνευμάτων — βελτίονα τὰ ζιφύρια — καὶ ὅπως αἱ αἰῶρες τῶν σκληρῶν καὶ διατόνων. *Galenus* de differ. pulf. III. 3. ἔτω δὲ καὶ οἶον ἔφη σκληρὸν τις ἐκ μεταφορᾶς ὀνομάζων, καὶ φωνὴν σκληρὰν, ἐπιτήδευμα τε καὶ βίον, ἔθος δ' αὖ καὶ νόμον· ἄνεμόν τε καὶ ὕδωρ — τὸ δυσκαταγωγόν ἐκ μεταφορᾶς ὀνομάζων. *Ælianus* V. H. IX. 14. ἵνα μὴ ἀναστρέψῃται ὑπὸ τῶν ἀνέμων, οἷοιτι σκληροὶ κατέπτεον.

5. μεγαλαυχεῖ] *Isocrates* in Bulir. κισθανόμενος ἄγχι
 Pppp 3

γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τ' ἀδικίας· ἔτως ἢ γλῶσσα καθίσα) ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἢ σπιλῶσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ Φλογίζουσα τ' τροχὸν τ' γενέσεως, καὶ Φλογιζομένη ὑπὸ τ' γενένης. Πᾶσα γὰρ φύσις θνητὴν τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται γ

6. γλῶσσα prius] + τὸ 2. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. πῦρ] + καὶ Editio E. Schmidii. Versio Syr. ὁ κόσμος] τῷ κόσμῳ H. Grotius, H. Hammondus. ἢ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τ' ἀδικίας] — J. Clericus. οὕτως] — A. 27. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior habet cum asterisco. Antiochus 30. Damascenus, Isidorus. probante J. A. Bengelio, H. Grotio. τροχὸν] τροχόν D. Heinsius, H. Grotius. γενέσεως] γενένης Cyrilus Schol. Cod. 15. ἀνάπτει τ' τροχὸν τ' γενένης τετέτις καὶ κατατρέχειν ἡμῶν ποιῶσα τὸ πῦρ. Oecumenius Schol. Cod. 16. εἰ μὴν οὖν τ' γενένης ἔχει, ὥς τῶν ἀντιγράφων ἔχει, οὕτως τ' λόγῳ ἀναπτύκ-

ἡκιστὰ σε μεγαλαυχόμενοι ἐπὶ τῇ Βασίλειδος ἀπολογία. Lyfias τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκησεν ἡμᾶς, εἰ ἡ μήτηρ ἐμεγαλαυχέται τότε, καὶ ἔξει καλλίων εἶναι. Plato Rep. III. ἀνδρὶ λοιδορουμένῃ, ἢ πρὸς θεῶς ἐρίζουσαν, καὶ μεγαλαυχουμένην. Lucianus Contempl. II. καταγελάει γὰρ τοῦ κροίσου, καὶ τῆς μεγαλαυχίας τὴν βαρβαρίαν. καὶ ἄλλος ἐν τῇ διατριβῇ πολλὰ μεγαλαυχῆσαι καὶ φοβερά περιτέθειται τῷ Σωκράτει. Diodorus S. XV. 16. διὰ τὴν προγεγενημένην εὐμερίαν μεγαλαυχῆντες. Plut. Brut. p. 999. D. ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστὴς ἔλεγεν μεγαλαυχόμενος. Confol. ad Apollon. p. 105. A. Παντανίος τῷ βασιλεῖ τῶν Λακεδαιμονίων μεγαλαυχόμενος συνεχῶς ἐπὶ τοῖς αὐτῷ πράξεσι, — συνεὶς αὐτοῦ τὴν υπερφάνειαν συνεβόλευε μνηστῆσαι ὅτι ἀνθρώπος ἐστίν. Heliodorus VII. 19. ἔρμων πολυτελείᾳ καὶ τιάρας ἀξιώματι μεγαλαυχουμένην. Porphyrius de Abst. I. 39. ἢ τε ταῖς λοιδορίαις — ἢ τε τοῖς ἐπαίνοις, καὶ ταῖς τῶν ἄλλων μεγαλαυχίαις. Thomas. μεγαλαυχῶ ἐθέεις τῶν ἀρχαίων, ἀλλὰ μεγαλαυχῆσαι. Λιόβαντος ἐν ἐπιστολῇ καὶ μεγαλαυχόμενά γε Σύροι Ῥωμαῖοις διδόντες ἄνδρα. Hesychius. μεγαλαυχῆ, σιμνύεται, καυχᾶται. Glossar. glorior. μεγαλαυχῶ.

ὀλίγον] Ammonius. ὀλίγον καὶ μικρὸν διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ ὀλίγον ἐπ' ἀριθμῷ· τὸ δὲ μικρὸν ἐπὶ μεγέθει τάσσεται. Ἀριστόκριτος ἐν ὑπομνήματι ἐκάλει· ἐπὶ σοικεῖς ὀλίγην μικρὰν ὑπαλλακτικῶς — καὶ ὁμοίως· διφρὸν ἀεικέλιον παραβέβηκεν, ὀλίγην τε τράπεζαν, τὴν μικράν. Eusebius in II. 2. p. 464. 46. ὁ δὲ τοιοῦτος καὶ μικρὸς καὶ ὀλίγος λέγεται· ἂν ἔτω γὰρ ἐν ὁδοσσίᾳ ὁ κύκλωψ ὀλίγον τὸν ὀδυσσεῖα φησὶν καὶ Ἡσιόδου δὲ πλοῖον ὀλίγον τὸ μικρὸν, ἐν τῇ ἡ' ὀλίγην αἰεῖν, ἦγεν μικράν, διατελλομένην πρὸς τὴν μεγάλην, διὸ ἐπάγει· μεγάλη δ' ἐν φορτίᾳ θέσθαι, ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν μικρῷ ὁ μέγας, ἔτω γὰρ ὁ Σαλαμίνιος Ἰάκας μέγας καὶ μείζων ἐλέγεται· τῷ δὲ ὀλίγῳ ὁ πολλὸς κατὰ τὸ πολλὸς γὰρ τις ἔκειτο τετέτις μέγας. εἰ δὲ καὶ ἐν πολλοῖς ὁ μικρὸς καὶ ὀλίγος καὶ τυτθὸς εἰς ἴσον ἀγνοῦνται πολυνομίαις λόγῳ, ἀλλ' ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἄλλως πολλὴ διαφορὰ. μικρὸς μὲν γὰρ Τυτθὸς, ἢ εἴ τις ἄλλος· ὀλίγος δὲ ὁ ὄχλος· τυτθὸς δὲ παῖς. in Od. 1. p. 374. 10. ὅτι τὸ ὀλίγος εἰ μόνον ἐπὶ πλῆθους, ἀλλ' ἰδὲ ἐν ταῦθα ἐπὶ μεγέθει λαφρόν τὸν μικρὸν ἐσημαίνειν, ὁ φαίνεται καὶ ἐν τῷ κύματι μέγ' ἐπ' ὀλίγον [Od. κ. 94.] καὶ ἐν τῷ ὀλίγην τε τράπεζαν. Τοιοῦτον δὲ καὶ Ἡσιόδου τὸ ἡ' ὀλίγην αἰεῖν, ἦγεν μικράν. εὐρεθήσεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς Ἰχθύος ὀλίγος ὁ μικρὸς — πάντως δὲ ταῦτον ὀλίγον εἰπεῖν καὶ μικρὸν.

ῦλη] II. λ. 155. ὡς δ' ὅτι πῦρ αἰδῆλον ἐν ἀξέῳλῳ ἐμπέσῃ ῦλῃ Πόντη δ' εἰλιφὸν ἀνέμος φέρι. Plut. Symp. VIII. p. 730. E. τὸ πῦρ τὴν ῦλην, ἐξ ἧς ἀνέφθη, μήτέρα καὶ πατέρα ἔσαν ἦσθαι. Pindarus Pyth. III. 66. πολλὰν τ' ὅρι πῦρ ἐξ ἐὸς Σπερματός ἐνθρον ἁΐσῳσιν ῦλαν. Schol. ὥσπερ γὰρ, εἰ τις εἰς ῦλην πολλὴν σπυθῆρα βάλοι, οὐ μόνον ἐκείνο τὸ μέρος, εἰς ὃ βέβληται, κατακαίεται, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ ῦλη συγκατακαίεται. Euripides Andromach. 642. Σπερματὸς ἀπ' ἀρχαῖς νεῖκος ἀνθρώποις μέγα Γλῶσσα — ἐκπορίζει. Jon. 15. ἔτω δὲ μνηστῆς ταῦθ' ἀσιν γαστρίᾳ χρεῶν. Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπρότης ἰδαῖον λείπας Πρῶσιν αὖν τίς· καὶ πρὸς

ἐν αἰτοῖς ποτὲ, πύθειντ' ἂν ἀσοὶ πάντες, ἀκρύπτειν χρεῶν. II. β. 455. πῦρ αἰδῆλον ἐπιφλέγει ἀσπτον ῦλην ἔριος ἐκ κορυφῆς. Anthol. I. 33. 3. ἐξ ῦλης πόντω γὰρ ἐπιδραμον. Δορκίος. Sir. XI. 34. Seneca Contr. V. 5. Nescibas, quanta fit potentia ignium — quemadmodum totas absument urbes, quam levibus inititis quanta incendia oriuntur. Sap. XI. 18.

6. ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας] 1. Pet. III. 3. Euripides Troad. 982. μὴ μαθεῖς ποιεῖν θεῶς, τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα, μὴ παῖσιν σοφῶς. Jon. 834. οἱ μοι κακῆργας ἄνδρας ὡς αἱ συγῶ, οἱ συντιθέντες τ' ἄδικ', εἴτα μηχαναῖς κοσμοῦσι. Anthol. I. 3. 2. τίς εἴτε μαρμαίροντα βοάγριας τίς δ' ἀφοροκτὰ δέματα, καὶ ταύτας ἀργαγίας κόρυθας. Ἀγκρεμώσας Ἀρπὶ μιάστοι κόσμον ἄκοσμον. Malas actiones & suadet & exculat. Schol. κοσμοῖ τὴν ἀδικίαν διὰ τῆς τῶν ῥητόρων εὐγλωτίᾳ δυνάμεως. Esaj. LIX. 3. se jactat, etiam quando injuste agit comm. 5. Plut. Gracch. p. 828. C. πρὸς καλὴν ὑπόθεσιν καὶ δικαίαν ἀγωνιζόμενοι λόγῳ, καὶ φανυτέρας κοσμοῦσαι δυναμὴν πράγματα.

τροχὸν τῆς γενέσεως] Petronius 39. Sic orbis vertitur, tanquam mola, & semper aliquid mali facit, ut homines aut nascantur aut pereant. Euripides ap. Plut. de Confol. p. 104. B. κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπμοῖς τε γῆς φυτοῖς, θνητῶν τε γενεῶν τοῖς μὲν αὐξάνει βίος, τῶν δὲ φθίνει τε κακῆρίζεται πάλιν. & p. 106. E. ἔτω καὶ ἡ φύσις ἐκ τῆς αὐτῆς ῦλης πάλαι μὲν τὴν προγόνου ἡμῶν ἀνέσχη, εἴτα συνεχῶς αὐτοῖς ἐγέννησε τὰς πατέρας, εἰθ' ἡμᾶς, εἴτ' ἄλλας ἐπ' ἄλλας ἀνακέκληκεν, καὶ ὁ τῆς γενέσεως ποταμὸς ἔτος ἐνδελειχῶς ῥέων οὐποτε ἑσθεται. Cic. Timaeo. fragm. 12. Toto igitur omnino constituto Sideribus parem numerum distribuit animum, & singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in currum universitatis imposuit, commisitque leges fatales & necessarias. Silius VI. 120. Talis lege Deum clivoso tramite vitae per varios praeceps casus rota volvitur aevi. Philo de sacrif. C. & A. p. 173, 8. ὑπερτροχάζοντες καὶ ὑπερπηδῶντες τὰ ἐν γενέσει, πρὶν ἀσπασσασθαι τὴν τῶν θνητῶν, ἐντελεζόμενα τῷ διαπότῃ. Musaeus ap. Clem. Strom. VI. ὡς δ' αὐτῶς καὶ φύλλα φέρι ζειδωρὸς ἄρεα, ἀλλὰ μὲν ἐν μελίῃσιν ἀποφθίνει, ἀλλὰ δὲ φύμ' ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπος γενέτη καὶ φύλλον ἐλίσσει. Anacreon. IV. 7. τροχὸς ἄρματος γὰρ οἷα βιοτὸς τρέχει κυλισθεῖς. Propertius III. 16. Occidit & misero steterat vicissimus annus: Tot bona tam parvo clausit in orbe dies. Simplicius in Epict. p. 94. ὁ ἀπείρατος τῆς γενέσεως κύκλος, διὰ ταῦτα ἐπ' ἀπειραν προῖαν, διὰ τὸ τὴν ἄλλαν φθορὰν ἄλλῃ γενέσει εἶναι. Hesychius τροχός, κύκλος. Ezech. I. 15. Dan. VII. 9.

φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γενένης] Achmet 160. εἰ δὲ ἰδῇ, ὅτι ἤλαυνεν ἐν τῷ διφρῷ, καὶ οἱ τροχοὶ φλογισθῶσαν ἐκ τῆς ἐλάσεως, ἀρῆται νόσος. Ben Sira. Ignis ardens comburit multos frugum acervos. Scholiafies scribit, nihil esse quod orbem terrarum magis vastet, quam mala lingua. Etenim, inquit, lingua bujus-

8 ὃ δὲ δαμάσθαι τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· τὴν δὲ γλῶσσαν ἡδεῖς δύναται ἀνθρώπων δαμά-
9 σαι, ἀκατάσχετον κακὸν μετ' ἑξ θανάτοφους. Ἐν αὐτῇ εὐλογεῖται τὸ Θεὸν καὶ πατέρ-
ρα,

τίον· ἐρεθίζει καθ' ἡμῶν τὴν γένεσιν.

+ ἡμῶν 7. 25. 33. in ora. Editio Bezae 4. & 5. Versio Vulg. Syr.

καὶ tertio loco] — Editio Erasmi 1.

φλογίζομένη] φλογισμένη Versio Syr. H. Grotius.

7. te prius] — 11.

πιστευόντων] πιστηνῶν 22.

+ καὶ 4.

ἐρετῶν] — 47.

te posterius] — A. 11. 47.

δαμάζει] δὲ δαμάσθαι δὲ δαμάζει] C.

8. δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι] δαμάσθαι δύναται ἀνθρώπων C.

δύναται δαμάσθαι ἀνθρώπων A 31.

ἀκατάσχετον] ἀκατάστατον A. 7. Versio Vulg. Copt.

θανάτοφους] θανάτοφους Editio Erasmi, Ald. Coimaei. Bogardi.

modi, etsi non valde mala fuerit, exitio est multis viris iustis & piis. Pro exemplo sit lingua Doegi, quae, ut sacra narrat hitoria, uno die peremit LXXXVI. viros gerentes ephod lineum, Nobamque sacerdotum urbem delevit, viros, impuberes, mulieres, lactantes, boves, aīnos, pecora ferro corruptit, elapso tantum uno Achimelechi filio, nonine Abjathare, qui Davidem certiozem faceret de Domini sacerdotibus, qui occisi fuerunt non propter incestum, nec propter homicidium, nec ob aliquod flagitium, sed propter linguam malam Doegi, qui eos detulit ad Saulem. Quamobrem sapientes affirmant, in lingua mala latere lethale venenum, propterque eam mundum vapulare, multosque mortales in tartara praecipites fieri, atque adeo qui ejus vitio laborant, fanari non posse nec in hoc nec in futuro saeculo. Targum in Psal. CXX. 2. Lingua dolosa — cum carbonibus juniperi, qui incensi sunt in gehenna inferne. Vajikra XVI. & Midrasch Thehillim LII. 3. & CXX. 2. Dixit R. Eleasar nomine R. Jose f. Simra: CCXLVIII. membra sunt hominis, quaedam ex illis jacent, quaedam erecta sunt: Lingua vero inter duas maxillas posita est, & tota aquarum infra eam & con- duplicata variis conduplicationibus Veni & vide, Quanta incendia lingua excitat, quanto magis si fuis- set erecta & stans. Debarim R. V. Kobleth R. X. 11. Vajikra R. XXVI. Berejshith R. XCVIII. Hierof. Pea I. Erachin f. 15. 2. interrogarunt ser- pentem: quamnam utilitatem consequeris, si ho- mines pungis? Respondit: Interea dum me interro- gatis, cur non potius viros linguae malae interro- gatis S. D. Ecclef. X. 11. Alter: interrogarunt serpentem: Cur tu membrum unum pungis, & venenum tamen tuum per omnia membra transi- git? Respondit, quin vos potius calumniatores interro- gatis; hi enim habitant Romae & homines oc- cidunt in Syria, & vice versa. Tam noxia est lin- gua mala, quam gehenna. Thanchuma p. 158. 2. dixit S. B. gehennae: Ego superne, tu inferne. Ego spargam in linguas malas tela superne, & tu convertes supernos carbonem inferne S. D. Pf. CXX. 4. & Medrasch Thehillim LII. 1.

7. φύσις] Athenaeus XII. p. 545. D. ταχὺ γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐμπέπλῃται τῶν χρονίζουσῶν ἡδονῶν. E. τῶν θαυμαζομένων ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Plut. de Util. inimic. p. 91. E. πᾶσα φύσις ἀνθρώπου φέρεται φιλοσκίαν καὶ ζηλοτυπίαν καὶ φθόνον. de Iside p. 380. C. πᾶσα φύσις ἀλόγος καὶ θηριώδης τῆς τῆ κακῆ δαίμονος γίγνεται μοίρας. Lucretius I. 16. 195. Omnis natura animantium. Thomas. ἀνθρωπεία φύσις, ἐκ ἀνθρωπίνῃ. Moeris. ἀνθρωπεία φύσις, Ἀττικῶς, ὡς θαυμάζειν ἀνθρωπίνῃ, ἰλληρικῶς. & Galenus de Usu Part. III. quinquies. Plato Theaetet. ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀσθενέστερα. de Leg. VIII. p. 817. C. β. δὲ ἐπιτηδύματα, ἢ β. τέχναις δια-

ποιεῖσθαι, σχεδὸν ἐδεμεία φύσις ἰκανὴ τῶν ἀνθρωπίνων. De- mosthenes in Steph. ὡς κοινὸν ἔχον τῆς φύσεως ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης. Xenophon Paed. I. ἀνθρωπίνη σοφία. Galenus de Vir. Medic. Simpl. II. ὅπως ἔχει πρὸς ἀνθρώπων σώμα.

ἱναλίον] Orpheus Titan. fuffiment. ἀρχαὶ καὶ πη- γαὶ πάντων θνητῶν πολυμόχθων ἱναλίον, πτηνῶν, καὶ οἱ χθονὶα καὶ τῶν ἀνθρώπων. Aristophanes Thesmophor. 333. ἱναλίον τε κόραι. Aristoteles de Mundo. ἱναλία ζῶα. ἡ- σοῖς ἱναλίαις. Sophocles Antigone. 356. ἱναλίαν φύσιν. Od. 1. 67. κοῦραι ἱναλίαι. ο. 478. ἱναλίη νῦξ. Porphyrius Antr. Nymphar. p. 272. διὰ τῶν ἱναλίον ὀργάνων καὶ ἔργων παντελῶς ἀπειρίαν. Plut. Symp. III. p. 669. D. τὸ δὲ τῶν ἱναλίον γένος. VIII. p. 729. E. ἰφιδόντο μᾶ- λιστα τῶν ἱναλίον. Plut. Themist. p. 119. F. Σιμωνί- δης — ἡς ἔθ' Ἑλλῆσιν ἔτε βαρβαροῖς ἱναλίον ἔργον ἔργα- σαι λαμπρότερον.

δαμάσθαι] Philo de O. M. p. 20, 21. γεννήσας αὐτὸν ὁ πατήρ — καθίστησι τῶν ὑπὸ σελήνῃ ἀπάντων βα- σιλέα, χειρσάειν καὶ ἐνύδρην καὶ ἀεροπόρην ὅσα γὰρ θνη- τὰ ἐν τοῖς γ. σοικείοις· γῆ, ὕδατι, ἀέρι, πάντα ὑπὸ τῆς αὐτῆς. 2. Calaber V. 247. τέχνησι δ' ἀγροταὶ κρατερὰς δαμάσθαι λέοντας, παρδάλιας τε, σῶας τε, καὶ ἄλλαν ἔναια θηρῶν, ταῦτοι δ' ὀβριμόθυμοι ὑπὸ ζυγῶν δαμάσθαι. Ἀν- θρώπων ἰότητι. Xenophon ἀδάμαστος πῶλος. II. 5. 655. ἐξέτε ἀδμήτη, ἡ ἀλγίστη δαμάσθαι σοφία τε καὶ χιρ- σὶν ἵππων, ἀμύνειν τ' ἢ μακρῶ πρὸ τῆς ἀκρότης ὀργῆς ἔχειν εἰς ἀπάσας τέχνας ἀναγκαῖα, τὰ πρόσθια κῶλα χεῖ- ρες ἐγείνοτο. Seneca de Benefic. II. 29. Quisquis es iniquus aestimator fortis humanae, cogita, quan- ta nobis tribuerit parens noster; quanto valentiora animalia sub jugum miserimus, quanto velociora consequamur, quam nihil sit mortale non sub ic- tu nostro positum. Strabo XV. p. 1030. D. de elephantibus. θήσαντες δὲ τὰς πόδας πρὸς ἄλληλους, τὰς δ' ἀγκύνας πρὸς κίονα εὖ πεπηνότα, δαμάσθαι λιμῶ — μὴ δὲ ταῦτα πειθαρχεῖν διδάσκει τὰς μὲν διὰ λόγους, τὰς δὲ μελίσμῳ τινὶ καὶ τυμπανισμῷ κληθέντες, σπάνιοι δ' οἱ δυστιθέασσιν. Isocrates ad Nicocl. μὴ δὲ καταγνῶς τῶν ἀνθρώπων τοσαύτην δυστυχίαν, ὡς περὶ μὲν τὰ θηρία τέχναις εὐκαταμν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυχὰς ἡμετέρων, καὶ πλείονος ἀξίας ποιεῖμεν ἡμῖς δ' αὐτοὺς ἐδὲν ἂν πρὸς ἀρετὴν ἀφελή- σαιμεν· ἀλλ' ὡς καὶ τῆς παιδείσεως καὶ τῆς ἐπιμελείας δυ- ναμῆν τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εὐεργετῶν, ἔτοι διάλειπτο τὴν γνῶμην.

8. ἀκατάσχετον] Diodorus XXXIV. p. 613. ὅτι καὶ τὴν Ἀσίαν ἐπικρατῆντος Μιθριδάτη, καὶ τὸ πόλεον ἀφισαμί- νων ἀκατασχέτως ὑπὸ Ῥωμαίων. Plut. Camill. p. 148. E. ἐπιθυμίας δόξης φρόνιμος πρὸς τὸν κίνδυνον ἀκατασχέτως. Helianus A. N. IV. 48. ὑπὸ θυμῷ τεθηγμένον ταῦρον καὶ ὑβρίζοντα εἰς κίρας, καὶ σὺν ὀρμῇ καὶ ἀκατασχέτως φρόνιμον. VI. 6. φέρεσθαι ῥάμῃ ἀμυχανῶν, καὶ ὀρμῇ ἀ-
κα-

ρα, ἡ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τὰς ἀνθρώπους τὰς καθ' ὁμοίωσιν Θεῷ γεγονότας. Ἐκ τῆ 10
αὐτῆς σώματος ἐξέρχεται εὐλογία ἡ καλὰ. Οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα ἔγωγε γίνε-
σθαι. Μήτις ἡ πηγὴ ἐκ τῆ αὐτῆς ὁπῆς βρῦναι τὸ γλυκὺ ἡ τὸ πικρὸν; Μὴ δύναται, ἀ- 11
δελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιεῖν, ἡ ἄμπελος σῦκα; Οὕτως ἐδεμία πηγὴ ἀλυκὸν 12
ἡ γλυκὺ ποιεῖν ὕδωρ. Τίς σοφὸς ἡ ὁπίστημων ἐν ὑμῖν, δεῖξάτω ἐκ τῆ καλῆς ἀνα- 13
τροφῆς

9. Θεὸν] κύριον AC 4. a prima manu. 13. Versio Syr. Corp. Ital. vid. I. 27.

γεγονότας] γεγεννημένους A. 13. Damascenus i. i. a. 47. γενομένους 18.

10. μὲν] + ἀπαπτοῦ 11. 32. 33. Editio Complut. Plantin. Genev.

γίνεσθαι] γινέσθαι 21.

11. μήτι] μήτοι 37.

γλυκὺ ἢ τὸ πικρὸν] πικρὸν ἢ τὸ γλυκὺ 14. a prima manu. 16. Versio Corp. Aethiop.

12.] — 18.

ἔτως] Versio Syra posterior habet cum asterisco.

ἔτως ἐδεμία πηγὴ ἀλυκὸν ἢ] ἔτε ἀλυκὸν AC ἔτως ἐδὲ ἀλυκὸν (ἀλυκη Bez. a.) 13. 27. 29. Versio Vulg. Syr. Corp. Aethiop. Cyrillus in Esaj. p. 107. probante L. Brugensi, H. Grotio, J. Millio prol. 1208. J. A. Bengelio, T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

κατασχεῖται, καὶ ἀνατέλλεσθαι ὑπὸ μηδὲν. XIV. 18.
εἰς οἷον ἀν' ἀκατάσχετον μίξιν ἐξήπτοντο οἷ τε ἄρσενος καὶ
αἱ θήλειαι αὐτῶν — ἀκατάσχετος ὁρμῶ — ἐπὶ γυναικί. Libanius D. VII. p. 319. A. φερόμεν αὐτὴς ἐπὶ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν — φερόμενος ἀκατάσχετος τῇ ῥύμῃ. Pher-
ylides 92. λαοὶ τοι, καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ ἀκατάσχετα πάν-
τα. Jof. B. II. 17. 1. τὴν ὁρμὴν τῶν νεωτερίζοντων ἀκα-
τάσχετον ὁρῶν. Philo de Somniis T. 1. p. 695, 164.
τὸ γὰρ εἶδος ἀνελκυστὶς καὶ ἰάσαστις ἀχαλίνωτος καθάπερ
ῥεύμα ἀκατάσχετον φέρεσθαι. Plut. Mar. p. 432. A. ἀσέλ-
για — ἀκατάσχετος δι' ἣσαν ἀρπάζοντες ἡ μισαιφονεῖντις.
Maximus Tyr. XXXVI. 2. ἐν δημοκρατίᾳ ἀκατάσχετοι.
XLI. 3. Καὶ εἰς ἣβην προέβη ὑπὸ φλεγμονῆς ἀκατάσχετον.
Heliodorus I. 16. ὁργῆς ἀκατάσχετος πληρωθεὶς. Diodorus S.
XV. 31. ὁρῶντες τὴν τῶν συμμάχων ὁρῆν πρὸς τὴν ἀπό-
σασιν ἀκατάσχετον ἔσαν. XVII. p. 38. ἐποίησε τὰς γυναι-
καῖς διὰ τὸ μίνεσθαι τῆς ἀνελεπίτης χαρᾶς εἰς ἀκατάσχετα
προσπεσὶν δάκρυα. Elianus N. A. III. 17. ὁρμᾶς τι-
νῆς ἐλκτικᾶς εἰς μίξιν ἀκατάσχετον καὶ οἷον ἀφροδίσιον
παρέχιναι καὶ ἐξάπτειν.

ἰδ.] Pollux VI. 125. θηριάδης, ἰδ' ἡμίμων, σκορπιώ-
δης. περὶ ὁργίης. Lucianus fugitiv. 19. καὶ ἀφρῶ, μῦλλον
δὲ ἰδ' μῦσον αὐτοῖς τὸ εἶδος.

Θανατηφόρος] Herodianus IV. 12. 14. τάς τε ἄλλας
ἐπιλύεται ἐπιστολὰς περιτυχῶν δὲ καὶ τῇ καθ' αὐτῆς θανα-
τηφόρῃ, ὅρα πρῶτον κίνδυνον ἐπικείμενον. III. 12. 7. δια-
βολὴν θανατηφόρον. Lucianus Hermotim. 62. θανατη-
φόρα [φάρμακα.] Plut. Def. Orac. p. 432. D. ἡ δὲ γῆ
πολλῶν μὲν ἄλλων δυνάμεων πηγὰς ἀνίστην ἀνθρώποις, τὰς
μὲν ἐκαστικὰς καὶ νοσῶδεις, καὶ θανατηφόρας. Syll. p.
460. A. ὥσπερ νόσημα θανατηφόρον. Caef. p. 735. F.
τὸ ἐμφανὲς μάλιστα μῖσος καὶ θανατηφόρον. 739. B. πλη-
γὴν οὐ θανατηφόρον. Anthol. II. 24. 1. νεκτικὸραξ αἰδὲ
θανατηφόρον.

9. Plato de Leg. II. p. 791. C. ἔτε γὰρ δι' τὴν
γῆ ἀληθῆ κρίτην κρίνουν μανθάνοντα — ἐκ ταύτῃ σώματος,
ἔπειρ τὴς θείας ἐπεκαλίσσατο μύλλον κρίνουν, ἐκ τῆς ψυδῆ-
μπος ἀποφαίνεσθαι ραβδῶν τὴν κρίσιν. Philo de Decal.
p. 196. 28. οὐ γὰρ ὅσιον, δι' ἧς σώματος τὸ ἐπρώτατον
ὄνομα προφέρεται, διὰ τῆς φέγγεσθαι τι τῶν αἰσχυρῶν.
Tanchuma f. 33. 2. Os quaerit studere in lege &
verba bona proferre, Deum laudare, glorificare, orare, &
canticis celebrare: sed potest etiam calumniari, blasphemare, convitiari, & pejorare. f.
109. 2. Filii Jacobi projecerunt Josephum in foveam,
dixeruntque: Edamus, & bibamus, postea educemus ipsam,
& interficiemus. Ederunt ergo & biberunt: sed quum benedicere vellent,
dixit ipsis Judas: Nos hominem volumus occidere, &
preces quoque ad Deum fundere: non preces fundimus
sed provocamus S. D. Psal. X. 3. Falkus

Rubeni f. 120. 3. Quicunque habet linguam maledicam,
ejus preces non adscendunt ad Deum S. B. Erachin f. 15. 2. ad Prov. XVIII. 21. &
Jerem. IX. 7. Quemadmodum sagitta ad XL. vel L. cubitos
pertingit, sic & lingua. S. D. Psal. LXXIII. 9. Rabba dixit:
Si quis vitam quaerit, in lingua ejus est: fin mortem, in lingua
ejus est. Vajikra R. XXXIII. ad Prov. XVIII. 21. R. Si-
meon Gamalielis f. dixit Tobiae servo suo: Abi & cibum
bonum mihi de foro adfer. Abiit fervus, & linguas emit.
Dixit ipsi Dominus, quae causa erat, cur cum bonum & malum
cibum emi juberem, linguas mihi adferres? Respondit fervus:
ex illo bonum & malum homini provenit. Si bona est, nihil
ea est melius: si mala, nihil pejor. Juvenalis IX. 120. Lingua
mali pars pessima ferve. Jof. Macc. 10. τὴν γὰρ τῶν θείων
μελωδῶν γλῶσσαν ἐκτίμους.

Bereischith R. XXIV. Dixit R. Akibas: scriptum est
Levit. XIX. diliges proximum tuum sicut te ipsum. Haec summa
magna in lege est: ne dicas, postquam contemnor, contemnatur
etiam socius meus, postquam ego vituperor, vituperetur etiam
proximus meus. Dixit R. Tanchuma: si autem ita feceris, icito,
quem contemnas, eum nimirum de quo scriptum est: ad similitudinem
Dei fecit eum.

11. βρύει] Proverbium ap. Plut. A. Colot. p. 1110. E. & Galen. ἄλλων ἰατρὸς αὐτὸς ἔλκεσι βρῦναι.
Xenophon. ὅταν ἡ γῆ βρῦν. Aristoteles de mundo. ἡ γῆ
φυτοῖς βρῦνται, καὶ ζώοις, πηγᾶς τε καὶ ποταμοῖς. Libanius
O. XI. p. 365. D. πάντα ἴση τῇ πολυκαθάρπια βρῦναι.
καὶ ταῦτα ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει, ταῖς ἡδοναῖς βρῦνόμεναι.
Apollonius Lex. MS. τῶν πεποιημένων κατὰ
μύμησιν οἷον ἀναβέβηκεν μετὰ τινος ἤχου, ἀναβέβρυ-
χεν ὕδωρ, καλὸν. Hesychius. βρῦναι, ῥῖναι, πηγάζειν, ἀνα-
βλύζειν, παρὰ, ἀνίστηναι. Eustath. in II. p. 1126. 42.
βρῦναι τὸ θάλλειν δοτικῇ συντάσσεται. βρῦναι κυριολεκτεῖσθαι
λέγεται ἐπὶ τῷ τὴν ἐλαίαν ἀνθεῖν — βρῦναι δὲ παρὰ τοῖς
ὑπερὶ καὶ ἐπὶ ὑδάτων λέγεται πηγυμαίων.

πικρὸν] Od. δ. 406. πικρὸν ἀποπνέειν αἰὲς πολυ-
βυθῖος ὁδῶν. Anthol. III. 22. 48. ἔφηναι πικρὴν ἄλκα.
Dioscorides. ἐν παραλίῳ καὶ ὀρεῖσι φύεται ἀλυκὸν
τῇ γούσι, τὸ δὲ προσγνέστερον πικρότερον. Plinius H. N.
XXVII. 51. Empetror — quo propius mari fue-
rit, minus falsa est: — quo longius magisque ter-
rena, amarior sentitur. Virgilius Ecl. X. 5. Doris
amara suam non intermisceat undam Georg. II. 238.
Salsa autem tellus, & quae perhibetur amara. Solinus
V. Himeracum coelestes mutant plagae: amarus
denique est, dum in aquilonem fluit: dulcis, ubi

14 τρῶφῆς τὰ ἔργα αὐτῆ ἐν πρᾶνότητι σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐρίθειαν ἐν τῇ
 15 καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε καὶ ἄληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σο-
 16 φία ἀνῶθεν καταρχομένη, ἀλλ' ὀπίγει, ψυχικὴ, δαιμονιώδης. Ὅπως γὰρ ζῆλος
 17 καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φᾶλλον πρᾶγμα. Ἡ δὲ ἀνῶθεν σοφία πρῶτον μὲν
 ἀγνὴ ὄσιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ὀπεικὴς, εὐπειθὴς, μετῇ ἐλέως καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀ-
 249 κριτος

ἀλυκὸν] ἀλικὸν 2. 36. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei. Bogardi. Oecumenius ed. ἀλμυρὸν 45. 25] — 31.
 13. τίς] — 1. 10. 13. 17. 21. 23. 35. 36. 37. Versio Arab. εἰς 7. 32. 43. Editio Complut. Plautin. Genov.
 14. δε] + ἄρα A 13. 56. πικρὸν ἔχετε] ἔχετε πικρὸν 4.
 τῇ καρδίᾳ] ταῖς καρδίαις 4. 16. 27. 29. Versio Vulg. Syr. Arab.
 κατακαυχᾶσθε] καυχᾶσθε A. 14. a prima manu. 16. 19. 22. 23. 26. 31. 37. 46. probante J. Millio prol. 1356.
 J. A. Bengelio, H. Grotio. ἀληθείας] signum interrogandi adponit P. Junius.
 15. αὕτη ἡ σοφία] ἡ σοφία αὕτη C. 16. ἐκεῖ] + καὶ A 4. 13. Versio Syr. probante H. Grotio.
 17. ἔπειτα] + καὶ 32. + δε Versio Syra posterior cum asterisco.

bi ad meridiem fleat. XIV. Hispanis oritur inter Auchetas, Scythicorum amnium princeps, purus & haustu saluberrimus, usque dum Callipidum terminis interatur, ubi fons Exampeus infamis est amara scaturigine, qui Exampeus liquido admixtus fluori amnem vitio suo vertit, adeo ut dissimilis fibi in maria condatur. Ita inter gentium opiniones fama de Hypane discordat; qui in principiis eum norunt, praedicant: qui in fine experti sunt, non injuria execrantur. Herodotus IV. 52. ἐκδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ. Ovidius M. XV. 285. Quid non & Scythicis Hypanis de montibus ortus, qui fuerat dulcis, salibus vitatur amaris? Antigonus Caryst. de mirabil. 148. τὸ δ' ἱμῶν ἐκ μῶς πηγῆς σχιζόμενοι τὸ μὲν ἄλκυον τῶν ῥέθρων ἔχουσιν, τὸ δὲ πότιμον. Exod. XV. 23. Num. V. 19.

12. ἀλκυον] Galenus Glossar. Hippocr. ἀλκυον, ἀλμυρὸν. Aristoteles & Theophrastus. ἀλκυον ὕδωρ. Matth. VII. 16. Seneca Ep. 87. Non nascitur itaque ex malo bonum, non magis quam ficus ex olea. Arrianus Epict. II. 20. πῶς γὰρ δύναται ἄμπελος μὴ ἄμπελικῶς κινεῖσθαι, ἀλλ' ἐλαϊκῶς; ἢ ἐλαία πάλιν μὴ ἐλαϊκῶς ἀλλ' ἄμπελικῶς; ἀμύχανον, ἀδιανόητον. Plut. de animi tranquill. p. 472. E. τὴν ἄμπελον σῦκα φέρει ἐκ ἀξέσμεν, ἐξ τῆς ἐλαίας βότρυς. Antoninus VIII. 15. αἰσχρὸν ζῆνισθαι, εἰ ἢ σὺ καὶ σῦκα φέρει.

13. ἐπισήμων] Pollux IV. περὶ ἐπισήμων, ἐπισήμων — γνωστῶς — διασημῶς — ἔμπειρος. Eccles. VIII. 1.

15. ἡ σοφία ἀνῶθεν] Beresith R. XLIV. 19. Sapientia, quae cecidit deorsum, Lex est. Jalkut Rubeni f. 19. 2. Moses quoque dignus habitus fuit anima illa, quae vocatur ἱררר, quum ascenderet in montem Sinai S. D. Pfal. LXVIII. 19. & cognovit splendorem sapientiae supernae. Ruth. R. f. 62. 3. Adamus habuit sapientiam supernam. Aristides de Concord. Rhod. p. 568. ποιητὴς τινὸς δημιουργία, ὥς ἡ μὲν εὐσχήμων, καὶ εὐπαγής, καὶ εὐχάρις, καὶ εὐχάρις, καὶ ὁμολογῶσα ἑαυτῇ διὰ πάντων ἀκριβῶς, ἐκ θεῶν ἡκιστα ἐπὶ γῆν ἢ δ' ἐτέρᾳ [discordia] διαμάχων πάντων πικρότατον, τὴν μὲν κεφαλὴν ὑπῆλθε, τὰ δὲ χεῖλη πεπλησθῆ, τὰς δὲ ὀφθαλμοὺς διασπαρμμένη, ἐξαδνηκία, δάκρυσι νεφράντοισι αἰετὶ συνεχόμενη, τὸν χεῖρ ἀπράγης, τὸ ξέρος ἴσως πρὸς τὸ σῶος φέρουσα, ἐπὶ λιπνῶν τῶν ποδῶν καὶ σκολιῶν ἐκτεταμένη, περὶ δὲ αὐτῇ, ὥσπερ δικτυοί, ἐν κύκλῳ ζῆφος καὶ σκύτος, ὅφ' ὧν τὰ πολλὰ μνήμασιν ἀν' ἑαυτὴν ἐνδιδιᾶται. Horatius 1. Epist. III. 27. Quod si frigida curarum fomenta relinquere posses, Quo te coelestis sapientia duceret, ires.

17. εὐπειθής] Hesiodus. Erg. I. 293. ἐσθλὸς δ' αὖ καὶ καὶ εὐς ὅς ἐν εἰπόντι πείθεται. Pollux I. 180. στρατιώτης δὲ ἔπαινος, εὐπειθής, πειθαρχικός, πειθήνιος, κατήκοος, ὑπήκοος. Τα ἐναντία δὲ ἀπειθής, ἀήκοος, καὶ τὰ ὅμοια. Αἰ-

lianus A. N. II. 11. εὐπειθεῖαν καὶ εὐμαθέειαν. VII. 4. ἰδιὸν δὲ ἄρα ταύρας τὸ εὐπειθὲς ἡμερωθέντος. Dionysius Hal. IX. 43. εἰ πρὸς τὰς ἀναγκαῖας τε καὶ ἔχοντες ἐπαγομένης κινδύνους καλῶνενος ὁ δῆμος εὐπειθὴς γένοιτο. Themistius VIII. p. 108. C. ἀφίρῃς τὴν ὀργὴν ὑμῶν Ἀρείᾳ μὲν συμβεβηλῇ, ἐμῇ δὲ εὐπειθείᾳ. & XIII. p. 174. A. μίջω ἐπιδιδυκνύσαι τὴν εὐπειθεῖαν τοῖς διδασκαλοῖς. Arrianus Epict. III. 12. δεύτερος τρόπος ὁ περὶ τὴν ὀργὴν καὶ ἀφορμὴν εὐπειθὴς τῷ λόγῳ. Aristides Leuc. I. p. 407. ὅπως ἔχον, ὧν Ἀθηναῖοι, γνώμης ἀνέστηκα, ὥς εἰ — τις ἀναστάς μικρὸν ὑπερον ἐξελέγχετο διαφύγοιός μοι τὰς λογισμῶς, καὶ διαίξεν αὐτὸς τι βελτίον, πρῶτος αὐτῷ πείθεσθαι. Philo de fortit. T. 2. p. 378, 6. διδασκαλαί — τὰς μὲν εὐπειθεῖς μαλακώτερον ἀναπειθεσθαι τὰς ἀπειθεῖρας ἡμβριέτερον καταφρονεῖν τῶν περὶ τὸ σῶμα. Eufrathius in II. β. p. 154. 37. μηδὲν παράδοξον παρεμειχθῆαι τοῖς ἔ- τας πολλοῖς ἀγαθοῖς καὶ τινα κακὸν ἔνα, καὶ τοῖς εὐπειθεῖς σασιασθῇ. Arrianus Epict. III. 26. ὑποτιταχότα τῷ νουμῷ, καὶ τῇ πρὸς ἑαυτὸν εὐπειθείᾳ. Plut. de Aud. poet. p. 26. D. τὸν θυμὸν ἐκκόμει πατῶνται μὴ δυνάμεις — μετέστησε, καὶ κατέσχεν εὐπειθῇ τῷ λογισμῷ γενόμενος. Aristoteles Nicomach. III. 15. τοῖσιν δὲ μάλιστα ἢ ἐπιθυμία καὶ ὁ πάσις. Κατ' ἐπιθυμίαν γὰρ ζῶσι καὶ τὰ παι- δία, καὶ μάλιστα ἐν τέτοις ἢ τὰ ἡδύς ὄρεξις, εἰ ἔν μὴ ἔσαι εὐπειθὲς, καὶ ὑπὸ τὸ ἄρχειν ἐπὶ πολὺ ἔχει — διὸ δὲ μετρίως αὐτὰς εἶναι, καὶ τῷ λόγῳ μηδὲν ἐναντιοῦσθαι. Τὸ δὲ τοῖσιν εὐπειθεῖς λέγομεν καὶ κεκολασμένον, ὥσπερ γὰρ τὸν παῖδα δι' κατὰ τὸ πρόσχημα τῆς παιδαγωγῆς ζῆν κ. τ. λ. Musonius ap. Stob. S. 77. ὁ τῷ τὰ προσήκοντα παραινεῖν κατήκοος ὢν καὶ ἐπόμνος ἐκαστῶς, ὅπως εὐπειθής. Anth. I. 37. 21. Ἰναχος εὐπειθὴς κυναγὸρος θεράπων.

ἀδιάκριτος] Cyrillus Lexico. ἀδιάκριτος indiscretus. Ammianus Marc. XV. 4. pauperes & divites indiscrete. Pollux IV. 152. ἡ δὲ κόρη διάκρισιν ἔχει παρ- ψυμένων τῶν τριχῶν — ἡ δὲ — ψυδοκόρη διαγνώσ- κεται μόνῃ τῇ ἀδιακρίτῃ τῆς κόρης. Lucianus Jov. Tra- goed 25. ἀμφήρισον ἔτι καὶ ἀδιακρίτοις καταλιπὼν τὸν λό- γον. Gregorius Nyssenus de V. Moisi p. 232. ὥσ- περ εἰς ἐγένετο τῷ λόγῳ τῆς κακίας τὸ στρατόπεδον ἅπαν ἀ- διακρίτος ἢ κατ' αὐτῶν γίνεται μάστιξ. Symmachus Ge- nef I. 2. ἡ δὲ γῆ ἢ ἀδιάκριτος καὶ ἀκατασκευάστος. Ar- temidorus I. 13. Τὰ μὴ ἐξ ὁλοκλήρως μνημονεύομενα ἀδια- κριτα νομίζονται. III. 36. συγχέεται, καὶ ἀδιακρίτα εἶναι. Arrianus Epict. I. 16. ἀλλ' ἀδιάκριτον ἔδει τὸ ζῶον ἀπολεῖσθαι. Aretaeus Cappad. de Cur. morb. Chron. II. 13. γάλα ἀδιάκριτον. Athenaeus XIV. p. 655. E. παραπλήσιαι δ' εἰσιν αἱ θήλειαι τοῖς ἀρρεσιν, διὸ καὶ δυσ- διάκριτοι εἰς τὸ τῶν μελεαγρίδων γένος. Non est duplex sapientia, uti nec duplex sapientis animus, quae aliud suadet hoc, aliud alio tempore, aliud erga divites observandum, aliud erga pauperes, sed est una eademque semper sibi finitulis ὁμολογῶσα ἐκαστῇ

ἀνυπόκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιῶσιν 18 εἰρήνην.

Ποῦθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῆς ἡδονῆς ὑμῶν τῆς στρατευομένης 1 ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε, καὶ ἐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλεῖτε, καὶ οὐ δύνασθε 2 ὑποτιτυχεῖν μάχεσθαι καὶ πολεμεῖτε, ἐκ ἔχετε — δὲ, ἀλλὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανή- 3 σθε. Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, ἐκ οἷδατε ὅτι ἡ φιλία τῶν κόσμων, ἔχθρα τῶν Θεῶν ὄντων; 4 ὅς ἂν ἐν βεληθῇ φίλος εἶναι τῶν κόσμων, ἐχθρὸς τῶν Θεῶν καθίσταται. Ἡ δοκεῖτε ὅτι 5

κε-

et prius] — Editio Complut. Plantin. καρπὸν] + ἔργον C. a prima manu. 27. 29.
ab ἀνυπόκριτος ad εἰρήνην] — 22. et posterius] — AC 3. 13. Versio Vulg. Copt. Damascenus σ. 9.
18. 4] — AC 38. 46. 56. Codices plurimi teste J. Millio. probante J. A. Bengelio in Gnom.
1. καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν] ἐν ὑμῖν, ἐ ποθεν μάχαι A. καὶ ποθεν μάχαι ἐν ὑμῖν C. 31. Versio Copt. Syra post-
rior. Hieronymus c. Pelag. II. Antiochus 23. καὶ ποθεν μάχαι ἐν ὑμῖν 36. καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν 37.
ὑμῶν prius] — 33. 46.
2. φονεύετε] φονεύετε Editio Erasmi 2. Colinaei, Bogardi, E. Schmidii. Versio Lutheri, Belg. Bezae & annot.
φονεύετε [1. φονεύετε] H. Grotius. et quarto loco] — 38.
πολεμεῖτε] + καὶ Codices quatuor Stephani, 11. 15. 18. 19. 24. 25. 26. 27. 29. 30. 32. 33. 35. 36. 38. 40.
Editio Complut. Genew. Plantin. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop. Arab.
δὲ] — A 1. 2. 3. 4. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 21. 22. & Codices modo citati 40. 45. 46. 47. Editio Erasmi,
Alli, Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Arab. Aethiop. 3. αἰτεῖτε] + δὲ 31.
ὑμῶν] — 11. 4. μοιχοὶ καὶ] — A. 13.
καὶ μοιχαλίδες] — Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol. 498.
ἔχθρα] ἔχθρα 7. Versio Vulg. τῶν Θεῶν prius] εἰς Θεὸν 47. ἂν ἔν] εἰς 22.
ἐν] — 2. 4. 21. 27. 29. 30. 32. 33. 36. 37. 45. 46. 47. 56. Editio Erasmi, Ald. Bogard. probante J. βεληθῇ] βάλει 21.
Millio prol. 1384. 5. κενὸς ἢ γραφή] ἢ γραφὴ κενὸς 40.
ἵνα τῶν κόσμων] τῶν κόσμων εἶναι 47. φόνον] φόνον 40.
πρὸς φόνον] communia possunt 4. 10. 11. 14. 15. 16. 21. 38. Oecumenius. φόνον] φόνον 40.
ἐπιτοβή] + δὲ 40. κατάρκισεν ἐν] κατάρκισεν 17. A. ἡμῖν] ὑμῖν Versio Vulg. Aethiop. Lutheri.
Lego ἡ γραφή λέγει πρὸς φόνον ἐπιτοβήν τὸ πνεῦμα. Existimo autem respici ad librum Sapientiae, ex quo non
peuca transtulit Jacobus, confer
Jac. II. 6. καταδυναστεύουσιν ὑμῶν Sar. XV. 14. καταδυναστεύσαντες αὐτὸν
III. 4. ἐλαχίστη πηδάλια, XIV. 5. ἐλαχίστη ζύλων.
9. καθ' ὁμοίωσιν Θεῶν γενομένους. II. 23. εἰκόνα τῆς ἰδίας ἰδιότητος ἐποίησεν αὐτὸν,
17. ἡ δὲ ἀνάθεσι σοφία IX. 10. ἐξαπέστειλεν αὐτὴν ἐξ ἀγίων ἐρανῶν.
IV. 4. ἐχθρὸς τῶν Θεῶν VII. 27. φίλος Θεῶν
12. I. 12. — 16.
14. ἀτιμίς II. 2. 4. 5. καπνὸς — ὁμίχλη — σκίως πάροδοι.
V. 11. τὸ τέλος κυρίας II. 16. μακαρίζετε ἔχθρα δικαίων. IV. 17. ὅσοι] τελειῶν σοφῶν.
16. πολὺ ἔχει δόσεις δικαίας XVIII. 21.
17. ἀνθρώπων ἢ ὁμοιοπαθῶν ἡμῶν VII. 3.

διὰ πάντων ἀκριβῶς, ut *Aristidem* loquentem audivimus ad comm. 15. *Palladius* Lausiac. 144. πᾶσιν ἀπλῶς καὶ ἀδικήτως ἐπὶ ἡρώων. *Victor* in Marc. IV. ὁ σπείραν ὁ διαίρει τὴν υποκειμένην γῆν, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ἀδικήτως βάλλει τὰ σπέρματα.

18. *Plut.* de non foener. p. 829. A. σπείροντες ἐκ ἡμερον καρπὸν, ὡς ὁ τριπτόλιμος, ἀλλ' ὁ φλημάτων ῥίζας πολυπόνης καὶ πολυτόνης, καὶ δυσεκλήπτως τίθεντας.

I. πόλεμοι καὶ μάχαι] Sensu metaphorico haec intelligenda, ut & comm. 2. 1. 70. III. 15. *Arrianus* Epict. III. 21. πρὸς τὸ παιδᾶριον πόλεμος, πρὸς τὴν γέντονα, πρὸς τὴν σκώψαντα. *Lucianus* D. Deor. XX. 12. εἰς, Ἀθηνᾶ, δὲ μοι πόλεμον καὶ μάχης. II. α. 177. αἰεὶ γὰρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμος τε μαχαίτε v. 333. ἀντί Ἀχιλλῆος πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. γ. 67. ὡς δ' αὖτ' εἰ μὴ ἐβόλῃς πολέμιζον, ἡδὲ μάχεσθαι. 435. ἀντίβιον πόλεμον πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. η. 3. πολέμιζον, ἡδὲ μάχεσθαι. *Eustathius*. καὶ ὅρα τὴν τῶν ῥημάτων τάττω παραλληλῶν εἶναι, ὡς καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐν τῇ πόλεμον τε μάχην τε. λ. 12. πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. 255. ἀλλ' ὅδ' ὡς ἀπὸ ληγε μάχης, ἡδὲ πολέμοιο. η. 232. ἀρχὴ μάχης ἡδὲ πολέμοιο. 279. μηκέτι πᾶσι φίλων, πολέμιζετε, μηδὲ μάχεσθαι. ζ. 152. 430. μ. 436. ὡς μὲν τ' ἐπὶ ἴσῃ μάχῃ τίτατο πόλεμος τε. *Eustathius* v. II. καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἦτο πόλεμον τε μάχην. 74. μᾶλλον ἐφορμώσας πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. 536. οἷοι ὅτις

μάχῃ, ἡδὲ πολέμοιο ἔσσαν. σ. 160. μάχης ἡδὲ πολέμοιο. & 176. π. 251. πόλεμον τε μάχην. v. 18. τῶν γὰρ ὡς ἀγγίξῃ μάχῃ πόλεμος τε δίδωται. 333. πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. φ. 572. καὶ ὅρα τὸ μάχῃ πολέμοιο τε, ὡς διάφορα καὶ ὡς τίθενται, καὶ ταυτοδύναμα. *Eustathius* in II. α. 177. τὸ δὲ πολέμοιο τε μάχῃ τε, ἡ ἐκ παραλλήλου δηλοῖ τὸ αὐτὸ. ἡ καὶ διαφορὰ τις ἐστὶ ταῖς λέξεσιν, εἴς μάχην μὲν τις καὶ λόγος, ὡς καὶ ἡ λογομαχία δηλοῖ, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ποιητὴς μετ' ὀλίγα φησι μαχεσθῆναι ἐπίσσω. πολέμιον δὲ λόγος οὐ λέγεται. καὶ ἄλλως δὲ μάχῃ μὲν αὐτὴ ἡ τῶν ἀνδρῶν αὐτοβία παρὰ τὸ ἅμα χεῖν ὁ δὲ πόλεμος καὶ ἐπὶ παρατάξει καὶ μαχημῇ καὶ λέγεται. χρησμεῖον δὲ ὅδε καὶ τὸ πολέμιζον ἡδὲ μάχεσθαι. *Ammonius*. μάχῃ καὶ πόλεμος διαφέρει μάχῃ μὲν γὰρ ἐστὶ ἡ ἐν πολέμοιο ἐνέργεια πόλεμος δὲ ὁ χρόνος, καὶ ἡ πρὸς τὴν μάχην παρασκευὴ. *Plato* Gorgia. πολέμου καὶ μάχης, φασί, χεῖναι, ὡς Σάκρατες, ὡς μεταλαγχάνειν. *Aristophanes* Acharn. 913. ἐγὼ τοῖν γ' οὐδὲ φαίνομαι λήμια ταῦτα. B. τί δαὶ κακὸν παθὼν Ὀρατιτίοις πόλεμον ἦρα καὶ μάχην. *Himerius* c. Epicur. πόλεμον ἀπὸ λῆθι καὶ μάχην τοῖς νόμοις ὅλης τῆς φύσεως. *Aphthonius* Progymn. 26. αἰ' τε μάχαι καὶ πόλεμοι τὰ τῶν ἀγαθῶν διαφθέρουσι σώματα. *Arrianus* Epict. III. 13. ὅτι ἐν εἰρήνῃ μεγάλῃ ὁ Καῖσαρ ἡμῶν δοκεῖ παρέχειν, ὅτι ἐκ εἰσιν ἐκείνι πόλεμοι ὡς μάχαι, εἰς ἡγήματα μεγάλα, ὡς δὲ περὶ ταῦτα. *Lucetius* II. 117. Et velut alterno cer-

6 κενῶς ἡ γραφή λέγει· Πρὸς Φρόνον ὁπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατέκρινεν ἐν ἡμῖν; Μείζονα δὲ δίδωσι χάριν, διὸ λέγει· Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντίτασεν, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. Ὑποτάγητε ἐν τῷ Θεῷ, ἀνίστητε τῷ ἀγαθῷ, καὶ Φεῦγετε ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίει ὑμῖν· καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοὶ, καὶ ἀγνίσαι καρδίας, δίψοι. Ταλαιπώρησατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε. ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφέντων, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κἀθήφιαν. Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλὼν ἀδελφόν, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμον, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, ἔκ ἐστι ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

πνεῦμα idem est quod in praecedentibus σοφία vocatur III. 15. 17. *Judaee* 19. *Sap.* IX. 17. illud habitat in credentibus Ro. VIII. 9. 11. *Sap.* I. 4. 5. 6. VII. 22. 23. Qui autem invidia torquentur, sunt ex Diabolo *Sap.* II. II. 24. VI. 23. VII. 13. debentque animum mutare, & sapientiam sive spiritum desiderare *Sap.* VI. 11.

ἡ γραφή λέγει πρὸς Φρόνον *Matth.* X. 5. *Luc.* XX. 19. *Gal.* V. 17. *Col.* IV. 13. *Aἱ.* XIX. 38. *Sap.* VI. 9. *Apo.* XIII. 6. *Eph.* VI. 11. *Heb.* XII. 4. *Aἱ.* XXVI. 14.

6. ab χάριν ad χάριν] — 2. 30. Editio *Erasmi*, *Bogardi*. probante *H. Grotio*. λέγει] + κύριον 24. 32. 6. *ab* χάριν ad χάριν] — 2. 30. Editio *Erasmi*, *Bogardi*. probante *H. Grotio*. λέγει] + κύριον 24. 32.

7. ὑποτάγητε] ἀδελφοί, ὑποτάγητε 47. 7. *ὑποτάγητε*] ἀδελφοί, ὑποτάγητε 47. 7. *ὑποτάγητε*] ἀδελφοί, ὑποτάγητε 47.

8. ἐγγίσατε] ἐγγίσατε Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *utroque* 18. 3. ex comm. 9. 8. *ἐγγίσατε*] ἐγγίσατε Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *utroque* 18. 3. ex comm. 9.

9. καὶ πρῶτο loco] + εἶπε 37. 9. *καὶ* πρῶτο loco] + εἶπε 37.

10. ταπεινώθητε] + εἶπε 37. 10. *ταπεινώθητε*] + εἶπε 37.

11. ἀλλήλων, ἀδελφοί] ἀδελφοί μου, ἀλλήλων A. *utroque* 18. 3. ex comm. 9. 11. *ἀλλήλων*, ἀδελφοί] ἀδελφοί μου, ἀλλήλων A. *utroque* 18. 3. ex comm. 9.

12. κρίνης] + εἶπε 37. 12. *κρίνης*] + εἶπε 37.

13. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

14. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

15. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

16. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

17. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

18. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

19. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

20. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

21. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

22. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

23. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

24. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

25. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

26. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

27. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

28. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

29. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

30. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

31. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

32. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

33. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

34. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

35. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

36. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

37. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

38. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

39. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

40. ἐκ ἐστὶν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κρίνης. Εἰς ὅτιν ὁ νομοθέτης ὁ δυνάμην σώσαι καὶ ἀπολέσαι σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἑτερον;

γον; Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον ἢ· αὐριον ~ πορευσόμεθα· εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ 13
 ~ ποιήσομεν· ἐκεῖ ἐναυτὸν ἕνα, καὶ ~ ἐμπορευσόμεθα; καὶ ~ κερδήσομεν. Οἵτινες ἐκ ὀπίσθας 14
 τὸ ἑ αὐριον· ποῖα γὰρ ἡ ζῶν ὑμῶν, ἀτμὶς γὰρ ἔστιν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινόμενη, ἔπειτα δὲ
 ἀφανιζομένη. Ἀλλ' ἵτις λέγειν ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσο- 15
 μεν τὸτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύ- 16

τη

~ καὶ ~ πορευσόμεθα ~ ποιήσωμεν ~ ἐμπορευσόμεθα ~ κερδήσωμεν

13. ἡ] καὶ A 1. 2. 4. 10. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 38. 40. 47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephani, Plantin. Genev. Schmidii, Bengelii (alter in Gnom.) Versio Syra posterior, Arab. Cyrillus de Adorat. p. 504. Oecumenius, Zuinglius, Bullingerus, Calvinus. J. Millius. quod fiduciam hominum, certo sibi spondentium & diem crastinum; & annum insequentem, & lucrum exprimit. Luc. XIII. 33. + καὶ 40.

πορευσόμεθα] πορευσόμεθα A 1. 2. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 38. 40. 47. Editio Complut. Erasmi, Bogardi, Colinaei, Stephani, Plantin. Genev. Bengelii, Schmidii, T. Beza: in annot. Ed. 1. His quoque veterem interpretem & unius vetustissimi exemplaris fidem secuti ista omnia potius indicativo modo quam subjunctivo legimus: quod ita videatur ipsa sententia postulare.

ποιήσωμεν] ποιήσωμεν iidem.

ἐκεῖ] — A. Cyrillus. ἕνα] — 36. Versio Vulg.

ἐμπορευσόμεθα & κερδήσομεν] ἐμπορευσόμεθα, & κερδήσομεν. iidem qui legunt πορευσόμεθα 22.

14. το] τὰ A 7. 13. ὑμῶν] ἡμῶν 26. 38. Versio Syr. γὰρ postius] — A. Versio Vulg. Copr. ἔστιν] ἔσται 1. 2. 4. 11. 21. 23. 30. 31. 32. 33. 36. 37. 40. 42. 45. Editio Complut. Erasmi 1. 2. Colinaei, Plan-

13. ἄγε] Retinetur singularis numerus imperativi verbi ἄγε, etiam ubi de pluribus sermo est. Il. α. 62. ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρίομεν. Eustathius. ἄγε — καὶ τὰ τοιαῦτα, ἃν ἴδον τὸ καὶ ἐνικοῖς καὶ πληθυντικοῖς ῥήμασι συντάσσεται. Il. χ. 254. ἀλλ' ἄγε δὴ οὐ θεὸς ἐπιδώμεθα. Il. ψ. 537. ἀλλ' ἄγε δὴ οἱ δῶκεν ἀέθλιον. Il. χ. 230. ἀλλ' ἄγε δὴ σέσωκεν, καὶ ἀλεξόμεθα μένοντες. Il. ω. 356. ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν. 618. ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ γαῖα μεδώμεθα. Il. β. 330. ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες. Od. θ. 250. ἀλλ' ἄγε φαίμεν βητάμενοι. Batrachom. 192. Ἀλλ' ἄγε παυσώμεθα θεοὶ τέτοισιν ἀρήγειν. 272. ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν. Aristophanes Vesp. 380. ἄγε νῦν — τί ποιήσετε. Aristides . . . ἄγ', ὃ πάντ' εὐδύηαι, πόθεν ἀρξώμεθα. Xenophon Apol. Socr. Ἄγε δὴ, ἀκέσσετε καὶ ἄλλα. Plut. de tuend. Valet. p. 135. D. ἄγε, ὅπως εἰς καλὸν τι καταβήσεται τὴν σχολήν, ὃ παῖδες. Cicero pro Syll. 26. Age dum, conferre nunc cum illius vita vitam P. Syllae. pro S. Roscio. 36. Age nunc illa videamus, P. Syllae, quae statim confecta sunt. 33. age nunc caeteras facultates quoque consideremus. Pro Milon. 21. age nunc, compare. Servius ad Aen. II. 707. Age non est modo verbum imperantis, sed adverbium hortantis: adeo ut plerumque age facite dicamus, & singularem numerum copulemus plurali. inf. V. I. Aen. IX. 634. I, verbis virtutem illude superbis. Ovid. H. IX. 105. I nunc, tolle animos, & fortia gesta recense. Petronius 115. Ite nunc, mortales, & magnis cogitationibus pectora implete. Ite, cauti, & opes fraudibus partas per mille annos disponite. Nempe hic proxima luce patrimonii sui rationes inspexit: nempe diem etiam, quo venturus esset in patriam, animo suo finxit. Dii deaeque, quam longe a destinatione sua jacent! Seneca Ep. 101. Quam stultum est aetatem disponere! ne crastino quidem dominamur. O quanta dementia spes longas inchoantium! Emam, aedificabo, caedam, exigam. — nihil sibi quisquam de futuro debet promittere.

ἐμπορευσόμεθα] Lucianus Nigrin. Epist. γλαῦκας, ὡς ἀληθῶς, ἐμπορευόμενος. Chion. Ep. II. ad Matridem. ἀρετὴν ἐμπορευόμεθα, Plato Ep. ad Dionys. ἔτι Ἀρχέδημος ἐμπορεύεται καλλίῳ καὶ λυσιστελέρον. — πέμψεις δ' ἐν αὐτῇ τὸν Ἀρχέδημον, ὁ δ' ἐμπορευσόμενος ἤξει πάλιν. Philo de Jos. p. 60, 50. ὡς ἐφ' ὁμολογᾶ-

μενα κέρδη συντείνεσι τῶν ἐμπορῶν ἄνθρωποι, τὰς ἐφίδρας ζημίας ἀγνοῶντες. Anthol. I. 13. 12. ἀγρός τέρψιν ἔχει, κέρδος πλῆθος. Solon. ap. Stob. Σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος, ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται, ἐν νηυσὶν χρηζὼν οἰκάδι κέρδος ἄγειν. Juvenalis XIV. 277. veniet classis, quocunque vocarit spes lucri, nec Carpathium Getulaeque tantum Aequora transiliet; sed longe Calpe relicta Audiet Herculeo stridentem gurgite solem Horatius 1. Epist. I. 45. Impiger extremos currit mercator ad Indos per mare, pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. Philemon. εἰπὸς τις ὑμῶν, εἰς τὸ ἀγρὸν ἐξῶν, μῆματα παρελθὼν καὶ τάφους ἀνθρωπίνους· τέτων ἑκαστος ἐλεγει, εἰς ἄρας ἐγὼ Πλούτῳ, φυτεύσω, τοῖχον ἄρας κτήσομαι.

14. ἐκ ἐπίστας τὸ τῆς αὐριον] Seneca Thyest. 619. Nemo tam divos habuit faventes, crastinum ut possit sibi polliceri. Epicurus ap. Stob. 16. σὺ δὲ τῆς αὐριον ἐκ ἂν κύριος, ἀκαβάλλῃ τὸν καιρὸν. Plut. ad Apollon. p. 107. C. ex Eurip. Alceste. Βροτεῖς ἀπαντες κατθανοῦν ὀφίλονται, ἐκ τῶν αὐτῶν ὅστις ἐξεπίσται, τὴν αὐριον μέλλουσιν εἰ βιάσονται. Seneca ep. 9. ad omnia patienda pares sumus, nemo altero fragilior est, nemo in crastinum sui certior. Statius Theb. III. 562. quid crastina volveret aetas scire nefas homini. Anthol. III. 6. 58. Δαίμονα τίς δ' οὐ οἶδε τὸν αὐριον. ἡνίκα καὶ σε, χάρις, τὸν ὀφθαλμοῖς χθίζον ἐν ἡμετέροις, τῇ ἐτέρῃ κλαύσαντες ἰθαπτόμεν. 22. 42. Ἦδη πε πατρὸς παλάσας σχιζὼν, αὐριον, εἶπον, ἢ μακρὴ κατ' ἡμᾶς δυσπολὴ καπᾶσι. Οὐπω χεῖλος ἔμυσσε, καὶ ἦν ἴσος αἰὶς πόντος, καὶ με κατέτρυχεν καῖνο τὸ κῆρον ἔπος. Πάντα λόγον πεφύλαξο τὸν αὐριον. ἔδδ' τὰ μικρὰ Λήθεις τὴν γλώττης ἀντίπαλον νέμισιν. Theocritus XIII. 4. οἱ θιακοὶ πελάμισθα, τὸ δ' αὐριον ἐκ ἰσορῶμεν. Theognis 159. Μήποτε, κύρι', ἀγορεύσας ἔπος μίγας· οἶδε γὰρ ἄδεις Ἀνθρώπων, ἔτι νῦν καὶ ἡμῖνα ἀνδρὶ τελείῳ. Sophocles Oedip. Colon. 554. ἐξοιδ' ἄνθρωπ' ὃν χάρις τῆς αὐριον ἔδδ' πλεονέμοι σε μίτερον ἡμῖνας. Dio Chrys. XVI. p. 246. B. φέρε γὰρ, ὦ μάταιε, καὶ πάντα σοι τ' ἄλλα ἔχῃ κατὰ τρέπον, ἀλλὰ τῶν εἰς τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν βιώσεσθαι τίνα ἔχεις πῖτον, καὶ μὴ μεταξὺ πάντων ἀνθρώπων ἀφαιρεθῆναι τῶν δοκούντων ἀγαθῶν. Propertius II. 12. 54. Sic nobis, qui jam magnum Ipiramus amantes, forsitan includet crastina fata dies. Devarim R. IX. Kobeleth R. III. 3. Dixerunt Rabbinii nostri: Accidit temporibus R. Simeonis f. Chalaphthae, ut iret ad foedus circum-

17 τη ποιητέα ὅτιν. Εἰδότες ἐν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιεῖντι, ἁμαρτία αὐτῶ ὅτιν.

1 **Α**Γε νῦν οἱ πλεῖστοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερ-
2 χομέναις. Ὁ πλεῖστος ὑμῶν σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν στήλοβρωβα γέγονεν. Ὁ χρυ-
3 σὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίω, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτίριον ὑμῶν ἔσται, καὶ φάγεται
τὰς

sin. Genev. Oecumenius Ed. ἔς 25. Versio Syra posterior, probante J. Millio prol. 982. 1483. J. A. Bengelio.
δ] — 36. 38. Versio Syra posterior. καὶ A 32. 47. Damascenus i. i. a. 10. + καὶ 1. 4. 13. 22.
27. 29. 31. 37. 40. 45. Editio Complut. Plantin. Genev. 15. κυριῶ] διὰ 22.
ζυσομένων & ποιησομένων] ζυσομένων & ποιησομένων A. 5. 26. 29. 35. Editio Stephani 2. Wechelii probante Erasmo. Recte.
ζυσομένων, & ποιησομένων 38. 40. Editio Bezae, Elzevir. 1624. 1633. 1641. Versio Vulg. Æthiop. Arab. ζυτω-
μένων, ποιησομένων T. Beza. Versio Syr. 16. νῦν] νῦν 31.
καυχᾶσθε] κατακαυχᾶσθε 7. πᾶσα] + δὲ 4. οὖν 16. ab ἐν ad ἐν comm. 17.] — 3.
17. ποιεῖν] — 22. 27. 29. Versio Syr. probante H. Grotio & J. Millio prol. 1487.
1. κλαύσατε] κλαύσονται 13. ταῖς posterius] — 56.
ἐπερχομέναις] + ὑμῶν 5. 8. 25. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Lutheri. Æthiop. Arab.
2. σέσηπε] σέσηπται 18. 26. 40. καὶ] — 2. 30. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed.
3. ὑμῶν prius] — 1. καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται] κατίωται & ὁ ἄργυρος A.
6 secundum loco] — Editio Genev. 6 tertio loco] — Editio Erasmi 1.
ὑμῶν] — 33. a prima manu. ὑμῶν 28.

cumcisionis, pater pueri fecit epulum, dedit vinum vetus septem annorum, dixitque, servabo de hoc vino ad gaudium filii mei. Epulati sunt usque ad mediam noctem, tum R. Simeon confusus suis viribus exiit, ut iret in urbem suam. Invenit ibi angelum mortis in via, & vidit ipsum commotum, dixit quis tu es? respondit: legatus Dei. Dixit: Cur commotus es? Respondit: ego perdo creaturas, dicentes: sic & sic faciemus, dum nesciunt, quando sint morituri. Vir ille, a quo epulo exceptus es, quique vobis dixerat, se de illo vino servaturum ad laetitiam filii sui, ecce appropinquavit terminus ejus, ut auferatur post XXX. dies.

ἀτμίς] Seneca Troad. 393. Ut calidus fumus ab ignibus Vanescit per spatium breve foribus: Sic hic, quo regimur, spiritus effluet. Plut. de Sera num. Vind. p. 554. D. πῶν τοῖς γι θεοῖς ἀνθρώπινος βίος διάστημα τὸ μὲν ἐστὶ. Lucianus Contempl. 19. de bullis. κτείναν αἱ μὲν τινες μικραὶ εἰσι, καὶ αὐτίκα ἐκ-
ραγίσαν ἀπέβησαν, αἱ δὲ ἐπὶ πλείον διαρκέσιν καὶ προσ-
χωροῦσιν αὐταῖς τῶν ἄλλων αὐταῖς ὑπερφυσάμεναι εἰς μέγαν
τον ὄγκον αἰρῶνται· ἔτα μὲν τοὶ κἀκῶναι πάντας ἐξεργάζη-
σαν ποτε — τὸτο ἐστὶν ὁ ἀνθρώπων βίος· ἅπαντες ὑπὸ πνεύ-
ματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττω· καὶ
οἱ μὲν ὀλιγοχρόνιοι ἔχουσιν καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα, οἱ
δὲ ἅμα τῷ ζῆσθαι ἐπαύσαντο· πᾶσι δ' ἔν ἀπορραγῆναι
ἀναγκαῖον.

15. ἐάν ὁ κύριος θελήσῃ] **Act.** XVIII. 21. **Plato**
Lachet. αὐρίον ἔωθεν ἀφίκεν οἰκαδὶ — ἀλλὰ ποιή-
σω — ταῦτα, καὶ ἔξω πρὸς σὲ αὐρίον, ἐάν θεὸς θελήῃ.
Χερσὸν φαερε ἦν θεὸς θελή. de Art. equestr. ἡ δὲ
τις τὸτο θαυμάζει, ὅτι πολλάκις γέγραπται τὸ σὺν θεῷ
πράττειν, ἢ ἔξω, ἔτι, ἢν πολλάκις κινδυνεύῃ, ἥτιον τὸτο
θαυμάζεται, καὶ ἦγε κατανοῶ, ὅτι, ὅταν πόλεμος ᾖ, ἐ-
πιβουλεύουσιν μὲν ἀλλήλοις οἱ ἐναντίοι, ὀλιγάκις δὲ ἴσασιν πᾶς
ἔχει τὰ ἐπιβουλεύουσα. Τα ἐν τοιαῦτα ὅδ' ἔτσι συμβουλεύ-
σαι· τις οἶον τι εὐρὴν πλὴν θεῶν. ἔτσι δὲ πάντα ἴσασιν. **Lu-**
cianus Macrobr. 29. τέτρε σοι, θεῶν βελομένων, ἐν ἄλ-
λῃ δηλώσουμι λόγῳ. **Aristophanes** Plut. 1189. καλῶς
ἔσαι γὰρ, ἢν θεὸς θελή.

Judaeis solenne: si
Deus joverit, si Deus decreverit, si Deus voluerit.
Proverb. f. Sirae. Sponsa adfendit in coenaculum
& non novit, quid sibi sit eventurum. Schol.
nunquam homo dicat, se aliquid acturum sine hac
conditione: si Deus decreverit. Erat quidam, qui
dixit: Cras ego sedebam cum sponsa mea in cubicu-
lo — dixerunt ipsi: si Deus decreverit. Ille re-

spondit: Sive Deus decreverit, sive non, sedebam cras
cum sponsa in cubiculo. Fecit ita, intravit cum
sponsa in cubiculum, ibique per totum diem cum
illa fedit. Nocte ambo lectum iverunt, sed ambo
mortui sunt, antequam illam cognosceret. — Qui-
cunque ergo vult facere quicquam, dicat: si Deus
decreverit; nisi hoc faciat, non succedet in seculum.
Lampridius Al. Sev. 45. Illa die, illa hora
ex urbe sum exiturus, & si Dii voluerint, in prima
mansione mansurus.

17. **Valerius** Max. IV. 5. Athenienses, quid sit
rectum, sciunt, sed id facere negligunt.

1. ὁλολύζοντες] **Od.** d. 767. ὡς εἶπ' οὐδ' ὁλόλυξε. **Thy-**
cydides II. 4. γυναικῶν — κρυονῇ — καὶ ὁλολυγῇ
χρωμένων. **Etymol.** ὁλολυγῇ, φωνῇ γυναικῶν, ἢν ποιεῖνται
ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐχόμεναι, ἢ ἀπλῶς ὁ μετὰ ἡμέρας κλαυθμὸς καὶ
θρήνος παρὰ τὸ ὁλολύζω. **Eusebius** ad II. ζ. 301. ὅτι
ὁλολυγῇ τὴν τῶν γυναικῶν εὐχὴν καλεῖ ὁ ποιητής, καὶ τὸ
σὺν οἴκῳ αὐτὰς εὐχεσθαι ὁλολύζειν φησὶν οἱ δὲ νῶτεροι ἐπὶ
τῇ κλαίῃ τὸ ὁλολύζειν ἔθιστο.

κατίωται] **Theognis** 451. de auro τῆ χροῖς καθύ-
πιρθε μύλαις ἐχ' ἀπτεται ἰός, ἐδ' εὐρως, αἰεὶ δ' ἄνθος ἔχει
καθαρόν. **Baruch.** VI. 23. **Hierocles** in A. C. Pythag.
ὁ χρυσὸς μόνος τῶν ἄλλων ἰὸν οὐ ποιεῖν. **Pindarus** Od. IV.
408. Schol. **Sappho.** ὅτι Διὸς παῖς ὁ χρυσὸς κείνον εὐ
σὺς ἐδὲ κὺς δάπτει. **Pausanias** Arcad. 18. Καίτοιγε
καθαρεύειν τὸν χρυσὸν ὑπὸ τῇ ἰῇ ἥτε ποιήτρια μάρτυς ἐστὶν ἡ
Λισβία, καὶ αὐτὸς ὁ χρυσὸς ἐπιδύκνυσιν. **Eusebius** in
II. a. p. 455. 53. ὁ χρυσὸς ἰῇ ἀντιδιδέκτος ἐστὶ καὶ λαμ-
πρὸς, διὸ καὶ ἀφθιτος καὶ καλὸς λέγεται. **Philo** quis hae-
res T. I. p. 503, 25. πολλὰ μὲν ἦν καὶ ἄλλα λίγας τῶν
εἰς ἵπαιον, δύο δὲ τὰ ἀνωτάτω, ἐν μὲν ὅτι ἰὸν οὐ παρα-
δέχεται. **Aristoteles** de Color. ἰωμένα ἀγγεῖα. **Diosco-**
rides. ἰὸς σιδήρε. **Philo** de Mundo T. 2. p. 610, 30.
σιδήρον γὰρ καὶ χαλκὸν, καὶ τὰς τοιοτέτροπας εἰσίας εὐροῖς
ἂν ἀφανίζομένης ἐξ' ἑαυτῶν μὲν, ὅταν ἱερνίδος νοσηματος
τρίπον ἰὸς ἐπιδραμῶν διαφάγοι. **Galenus** de Antidot. I.
φεύγειν προσήκει — καὶ τὸν ἐξ ἄργυρος μὴ κικαθαριμένον,
τάχιστα γὰρ καὶ ἔτος ἰὸν ἐπιτρέφαιμενον ἔχει, καλῶς δ' οἱ
Ῥωμαῖοι τὸν κικαθαριμένον ἄργυρον κἀνδίδον. de locis affe-
ctis III. ἐν χαλκῷ λύχῳ ἰωθέντι. **Dioscorides** V. 91.
τὰ χρυσᾶ πέταλα — ἐάν τις αὐτὰ ἐπιρραίνων εὖξει ἁνα-
κινῇ τρίς ἢ τετράκις, ἄχρις ἂν παντελῶς ἰωθῇ. IV. . .
ἡλοῖς κατιωμένοις, ἢ ῥάκισι σισπηόσι. **Plotinus** Enn. IV.
7. 10. ὡς περ ἀγάλματα — εἴα ὑπὸ χρόνῳ ἰῇ πεπληρω-
μένα, καθαρὰ ποιησαμένη, εἰσὶν χρυσὸς ἡμψυχος εἶη. **Matth.**
VI. 19. **Plut.** de superstit. p. 164. F. ὑπολαμβάνει

τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδὲ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργα- 4
τῶν τῶν ἀμνηστῶν τὰς χάρας ὑμῶν, ὁ ἀπετερημένος ἀφ' ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ
τῶν θερσιάντων εἰς τὰ ὅσα Κυρίε σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῇ γῆς, καὶ 5
ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· Κατεδικάσατε, ἐφο- 6
νύσατε τὸ δίκαιον· ἐκ ἀνιτάσσε[τε] ὑμῖν. Μακροθυμήσατε ἐν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας 7
τῆς Κυρίε. Ἰδὲ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸ τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ,
ἕως ἃν λάβῃ ὑετὸν πρῶτον καὶ ὀψιμον. Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, σιγίζετε τὰς καρ- 8
δίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τῆς Κυρίε ἤγγικε. Μὴ σενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, 9
ἡα

ὑμῶν posterior] + ὁ ἰδὲ A Versio Syra posterior.
ὡς πῦρ] colon ante haec verba ponunt A. 2. 4. 7. 10. 14. 16. 21. 33. 37. 45. 46. Editio Complut. Versio
Syr. Æthiop. D. Heinsius, H. Hammondus. Prov. XVI. 27. τὸ πῦρ, ὃ P. Junius.
ἐθησαυρίσατε] θησαυρίζετε P. Junius.
4. ἀφ'] ὅφ' 3. 29. Editio Complut. Plantin.
εἰσεληλύθασιν] εἰσελήλυθεν A.
ἐσπαταλήσατε] ἐξοσπαταλήσατε 26.
ὡς] — A 13. Versio Vulg. Copt. Itala.
ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217. ἡμέρα] ἡμέραις A.
6. ἐφονύσατε] — 33.
οἶκ] ὁ κύριος R. Bentleyus.
ἀνιτάσσεται] ἀνιτασσομένην 19. a prima manu. Codices Latini. ἀνιτάσσεται P. Junius.
ὑμῶν] Signum interrogandi adponit P. Junius, & confert cum IV. 10.
7. ἀδελφοί] + καὶ 7. 18. Versio Syr. ὁ γεωργὸς] — 36.
αὐτῷ] αὐτὸν 4. 10. 16. 17. 19. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 32. 33. 37. 38. 40. 41. 45. 46. 47. Editio
Complut. Plantin. Genev.
ἐν] — 1. 3. 4. 21. 22. 23. 24. 26. 30. 35. 40. 45. 46. 56. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio
Syr. posterior, sed habet in margine. Oecumenius ed. ἐν λάβῃ] ἀναλάβῃ Edit. Raphaeleng.
ὑετὸν] — 9. Versio Vulg. Itala, Copt. probante J. Millio prol. 1208. καρπὸν Versio Syra posterior in
margine. ἔτ' 31.
8. μακροθυμήσατε] + ἐν 9. 18. Versio Vulg. τῇ κυρίᾳ] — 26. κυρίᾳ 40. + ἡμῶν 4.
τῇ κυρίᾳ ἤγγικε] ἤγγικε τῇ κυρίᾳ 40. 9. σενάζετε] σενάζετε 37. σενάζετε P. Junius.
κατ' ἀλλήλων ἀδελφοί] ἀδελφοί καὶ κατ' ἀλλήλων A. 13. ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων 31.
ἀδελφοί] — 15. 16. 22. 23. 35. 37. 56. κατὰ κρητὶς] — 1.
κατακρητίζετε] κρητίζετε A. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 23. 30. 31. 32. 35. 36.
37. 38. 40. 43. 45. 46. 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Stephani 1. 2. Plantin. Genev. Bengelii.
Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 982.

τις τὸν πλῆτον ἀγαθὸν εἶναι μέγιστον; τὸτο τὸ ψεύδος ἰδὼν
ἔχει, μένεται τὴν ψυχὴν, ἐξίστησιν, ἐκ ἑαυτοῦ καθεύδειν, οὐρανὸν
ἐμπιπλῆσιν, ὅθεν κατὰ τῶν περὶ αὐτοῦ, ἀγγέλοι, τὴν παρρησίαν
ἀφαιρείται. Arrianus Epiet. IV. 6. ὡς ὀπλάρια ἐπι-
κείμενα κατὰ τὰς πόλεις. Plinius H. N. XXXIII. 19. Su-
per cetera non rubigo ulla, non aerugo, non al-
liud ex ipso, quod consumat bonitatem, minuat-
ve pondus. J. Tzetzes in Hesiod. Erg. 109. χρυσὸν
γὰρ ἰδὼς τῶν κυνῶν ἰδοὺ μύθος.

4. ἀμνηστῶν] Hefychius. ἀμῶν, θερσίξω. vid. in
Jo. IV. 37.

σαβαὼθ] Deus est Deus exercituum, cujus po-
tentia opponitur tyrannidi divitum.

5. ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς] Philemon. Στρατιώτα, καὶ ἐκ
ἀνθρώπων, καὶ σιγίζετε ὡς τὰ γ' ἱερῆ, ἢ, ὅπου ἂν ἡ και-
ρὸς, τυβή. Anthol. I. 37. 2. Πάντες τῶ θανάτῳ τηρούμε-
θα, καὶ τρεφόμεθα, ὡς ἀγγέλοι χροῖαν σφαζομένους, ἀλόγους.
Philo ap. Euseb. P. VIII. 14. ἐπὶ συνουσίᾳ τιμαριῶν
καὶ παρυσῶν καὶ προσδοκαμένων ζῶντες, καθάπερ τῶν θρίμ-
μῶν τὰ πρὸς ἱερουργίαν πιανόμενα, καὶ γὰρ ταῦτα τῆς
πλεΐστος ἐπιμελείας ἐπὶ τῇ σφαγῇ τυχάνει διὰ πολυκρεῶν
ὠυχρίαν. in Flaccum T. 2. p. 543, 6. σιγίζετε μοι καὶ
ποτα καθάπερ τοῖς θρίμμιαι, ἐπὶ σφαγῇ δέδοται. Jos.
B. IV. 11. 4. προέρχεται δὲ μεθῶν ἐκ τῆ βασιλείας Οὐ-
τίλλιος, καὶ ἀμφιλέρον, ὥσπερ ἐν ἐσχάτοις, τῆς ἀσπῆς
τραπέζης κεκορημένος, σιγίζετε δὲ διὰ τῆς πλεΐστος, καὶ παντα-
δαπαῖς αἰκίαις ἐξυβρισθεῖς, ἐπὶ μίσθῳ τῆς Γόμης ἀποσφάτ-
τεται. Jerem. XII. 3. XXV. 31.

7. Horatius 2. Epist. I. 139. Agricolaе prisci,
fortes parvoque beati, Condita post frumenta, le-

vantes tempore festo corpus & ipsum animum, spe
finis dura ferentem. Tibullus II. 7. 3. Spes alit a-
gricolae, spes fulcis credit aratis femina, quae ma-
gno fœnore reddat ager. Menander ap. Stob.

ὁ τῶν γεωργῶν ἡδονὴν ἔχει βίος τῶς ἐλπίσιν τ' ἀλγύνα πα-
ραμυθόμενος.

πρῶτον καὶ ὀψιμον] Ez. XXVII. 17. Geopon. I.
πρῶτος σπῆρος καὶ ὀψιμος. Varro primores imbres.
Plinius H. N. XVII. 2. ferotinae aquae. Hierony-
mus in Amos IV. 7. pluvia ferotina est imber, qui
cadit sub finem Aprilis, cum adhuc tres menses us-
que ad messē superfunt. Targum Jonath. Deut.
XI. 14. tum dabo pluviam terrae in tempore suo:
temporaneam in Marchesuan & ferotinam in Ni-
fan. & XXXVIII. 12. XXXII. 2. Vajikra R. XXXV.
R. Meir Taanith f. 6. 1. quot pluviae descendunt,
ut terra sit frugifera? R. Meir dixit: duae. R. Jose
dixit: tres. ex sententia R. Meir, temporanea & fe-
rotina. Illa mense Marchesuan, haec — mense
Nifan. ex sententia R. Jose, temporanea mense Cisleu,
ferotina mense Nifan, & pluvia in medio. Medrasch
Schemuel XXXVIII. ad 2. Sam. XXI. 10. a. XVI.
Nifan ad XVII. Marchesuan — VII. Mensibus.

9. σενάζετε] Plut. Amator. narrat. p. 773. E. ὁ
σενάζοντας, καὶ Λακεδαιμονίων ἀρῶς ποιμῶν ἀκῆσας ὁ
σκιάσας. Aen. VII. 15. gemitus iraeque leonum.
Servius. Gemitus iraculentum leonum ἐν διαδουῖ.
& in Aen. III. 39. potest enim esse iraculentis.
Apulejus IV. gemens ac fremens indignatione de-
precor — vindica. Lucretius III. 298. de leo-
nibus.

- 10 ἵνα μὴ καὶ ἀκριβῆτε· ἰδὲ, + κρίσις πρὸ τῆ θυρῶν ἔστηκεν Ἰπὸδαγμα λάβετε τὴ κακοπαθείας, ἀδελφοί μου, καὶ τὴ μακροθυμίας, τὰς προφῆτας οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι
 11 Κυρίου. Ἰδὲ, μακαρίζομεν τὰς ὑπομένοντας. Ἡ ὑπομονὴν Ἰάβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος
 12 Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολὺσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρων. Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνέετε μήτε τὸ ἔρανον, μήτε τὸ γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἥτω δὲ
 13 ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, εἴ ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν· πῶς ἔσται. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν;
 14 προσευχέσθω εὐθυμῇ τις; ψαλλέτω. Ἀδοξεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τὰς

πρεσ-

~κριβῆτε

+ δ

~εἰς ὑπόκρισιν

- ἰδὲ] + ὁ A. 1. 3. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 38. 40. 47. 56. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Plant. Stephani 1, 2. Bengelii, Bogardi. Versio Syra posterior Graece in marg. 10. ὑποδαγμα λάβετε τὴ κακοπαθείας ἀδελφοί μου] ἀδελφοί, ὑποδαγμα λάβετε τὴ κακοπαθείας 47. λάβετε] — A.
 τὴ κακοπαθείας, ἀδελφοί μου] ἀδελφοί μου, τὴ κακοπαθείας 1. 4. 10. 11. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 31. 40. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Syr. Corp. ἀδελφοί, τὴ κακοπαθείας A. 14. 38. Versio Vulg. Itala. Chrysostomus V. p. 44.
 μου] — 24. 25. 26. 32. Versio Syra posterior. probante J. Millio prol. 1452.
 μακροθυμίας] + ἔχετε A. 40. in ora.
 ἐλάλησαν] + ἐν 15. 18. 24. 29. 31. 32. 36. 38. 47. Editio Bezae 4. 5. Versio Vulg. Syr. Arab. + ἐπὶ 40.
 11. ὑπομένοντας] ὑπομείαλλας A. 1. 5. 7. 8. 9. 40. Versio Vulg. Syr. prob. H. Grotio, J. Millio prol. 982. J. A. Bengelio. Ἰάβ] Ἰακώβ 19. a prima manu.
 πολὺσπλαγχνός] πολυεύσπλαγχνός 1. 3. 25. 26. 32. 33. 37. 38. 40. 45. 47. Editio Complut. Plantin. Clementis quis dives fervetur §. 39. Ephrem T. 1. p. 186. p. 129. Damascenus φ. 2. probante J. Millio prol. 1108.
 πολυεύσπλαγχνός] 19. a prima manu.
 ὁ κύριος] — 1. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 23. 25. 26. 29. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 40. 41. 43. 45. 46. Editio Complut. Plant. Genev. probante J. Millio prol. 982. 1384. S. Castallione, J. Calvino.
 12. τινὰ ὄρκον] ὄρκον τινὰ A. ἥτω] ἔσω 23.
 δι' posterius] + ὁ λόγος 8. 25. 33. in ora. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Aethiop. ex Matth. V. 37.
 ὁμῶν] ὁμῶν 26.
 ὑπὸ κρίσιν] εἰς ὑπόκρισιν 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 21. 22. 35. 38. 40. 43. 45. 46. 47. Lectionar. 2. Editio Complut. Erasmi, Bogardi, Plantin. Genev. Stephani. Versio Armen. Arab. Antiochus 63. Oecumenius, Theophylactus. probante D. Heinsio, H. Grotio, H. Hammond, S. Castallione, Zuinglio, Bullinger, Calvino, J. C. Wolfio.
 13. κακοπαθεῖ] κακοθυμῇ J. Pricaeus. τις posterius] + ἐν ὑμῖν 3.
 14. προσκαλεσάσθω] προσκαλεσάτω Editio Complut. Plant. Genev.

nibus. Pectora qui fremitu rumpunt plerumque gementes, Nec capere irarum fluctus in pectore possunt. Philo Allegor. Leg. T. 1. p. 109, 22. ἐστὶ δὲ συναγμένος σφοδρὰ καὶ ἐπιτεταμένη λύπη· πολλὰς γὰρ ἀλγῶν ἐχὼ εἰνόντες, ἔταν δὲ εἰνόντες, ἀκρωτῆς καὶ πᾶν ὁμωβήρας χρώματα καὶς λύπαις. τὸ δὲ εἶναι ἐστὶ διττὸν, ἢ μὴ δὲ γίνεται περὶ τὰς ἐπιθυμίας καὶ ὁρεγόμενους τῶν ἀδικιῶν, καὶ μὴ τυγχάνοντες, ἢ δὲ καὶ φαῦλόν ἐστιν.
 11. τὸ τέλος] Ovidius M. I. 733. Visā queri est, finemque orare malorum. Herodotus III. 65. ἀρέομαι — τὸ τέλος προσέειπεν ἑκάστῳ ἐπιγίνεσθαι, οἷον ἐμοὶ ἐπιγίγνεσθαι. Jos. A. VIII. 15. 4. ἵνα λάβῃ τὴν ἀφορμὴν τῆ τέλους. XVII. 7. οἰμωγὴ τε αὐθις ἀπὸ τῶ βασιλείου ἦν, καὶ θόρυβος μέγας, ὡς οἰχομένη τῇ βασιλείᾳ. καὶ Ἀντίπατρος, πιστεύει γὰρ τέλος ἀλλοθῶς τὴν πατέρα ἔχειν. B. I. 32. 2. ἢ τὸ τῶν ἀδελφῶν τέλος ἡγρόν; Mortem intelligit, quam Dominus Jesus sustinuit pro salute nostra, & quae repraesentatur in S. Coena.

12. Hierocles in A. C. ἐν τῇ συνεκίᾳ τῇ ὀμνύν, ραδίως ὡς μεταπίσει τις εἰς ὑποκρισιν. Ex. XX. 7. Origenes c. Marcion. p. 50. ὅτε ἔφαγεν ἀπὸ τῆ ξύλης, καὶ παρρηγυῖα μὴ φαγεῖν, ὑπέτισε κατακρίσει καὶ καταδική καὶ ἀπωλεία.

13. Sanderson de Joram. VII. 11. Poterit fortasse in hanc rem aliquid compendii afferri ex ista qualicunque verborum, ut mihi sonare videntur, paraphrasi: Ponite vobis ante oculos veterum prophetarum & piorum exempla. Si quid mali pati-

mini, eorum sequimini patientiam: Si illud affequi non potestis, at illud saltem, quod nisi negligentissimi esse velitis, facillime caveri potest, ante omnia cavete, ne doloris nimium impatientes — temere jurando aliquid faciatis christiano nomine indignum, & in Dei majestatem contumeliosum. Quin continete vosmet — intra debitos modestiae fines, nec coelum terrae miscere, nec omnia clamoribus & jurationibus implete, sed tranquillo animo, si quid affirmandum sit, affirmate, si quid negandum, nude & simpliciter negate. At, si vos porro stimulet — acrior animi impetus, non ferentis se intra pectoris angustias concludi, sed aliqua exire gestientis, vestrae erit prudentiae animi illum ardorem in honorem Dei convertere. Qua tandem arte quaeritis? dicam. Angitur animi quis vestrum? non ex impatientia prorumpat statim in juramenta & blasphemias, quod ira aestuantibus proclive est, sed oret potius, & precetur Deum, ut, quoad illa mala auferantur, det sibi patientiam.

14. Bava Bathra f. 11. 6. 1. Sermonem argumentum habuit R. Pinchas f. Chamae: quicunque habet aegrotum intra domum suam, eat ad sapientem & petat, ut pro ipso imploret Dei misericordiam S. D. Prov. XVI. 14. Sanhedrim f. 101. 1. Aegrotante R. Eliezer congregati sunt IV. seniores ad eum visitandum R. Tarphon, R. Josua, R. Eleazar f. Afariae, & R. Akiba.

προσευτέρες τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Καὶ ἡ εὐχὴ τῇ πίστεως σώσει τὴν κάμνοντα, καὶ ἐγερθεὶς αὐτὸν ὁ 15 Κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἡ πεπονημένη, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογήσεται ἀλλήλοις τὰ 16 ὀρθρώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὥπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίως ἐνεργημένη. Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσκυζατο τῷ μὴ βρέ- 17 ξαι καὶ οὐκ ἔβρεξεν ὅτι τῇ γῆς ἐνιαυτὸς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ. Καὶ πάλιν προσκυζατο, καὶ ὁ 18 οὐρανὸς ὑπερὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸ καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν 19 πλανηθῇ ἀπὸ τῆ ἀληθείας, καὶ ὅπισθρέψῃ τις αὐτὸν, Γνωσκέτω ὅτι ὁ ὅπισθρέψας ἀ- 20 μαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδῷ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἀ- μαρτιῶν.

ΠΕ-

- τῇ ἐκκλησίᾳ] — 26.
αὐτὸν posterius] αὐτὸς 26.
κυρίου] Ἰησοῦ 35.
σώσει] σῶσθι 37.
16. ἐξομολογήσεται] + ἐν A. 5. 7. 8. 33. in ora. 36. Lectorar. 2. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. po-
sterior. + Δ Syr. prior. + αὐτῶν V. L. Bogardi. ἀλλήλοις] ἀλλήλων] 19.
τὰ παραπτώματα] τὰς ἁμαρτίας A. 33. in ora.
καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων] — 47.
πολὺ] + γὰρ 33. in ora. Versio Vulg. Syr. utraque.
17. βρέξαι] + ὑπερὸν 5. 7. 8. 27. Versio Syr. utraque.
καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῇ γῇ] ἐπὶ τῇ γῇ, καὶ οὐκ ἔβρεξεν Versio Vulg. Syr.
18. ὑπερὸν ἔδωκε] ἔδωκεν ὑπερὸν A. Versio Vulg.
19. ἀδελφοί] + μὲν A. 5. 7. 8. 15. 16. 22. 31. 37. 46. 56. Lectorar. 2. Editio Colinaei. Versio Vulg. Ita-
la, Copt. Syr. utraque, Arab.
ἀπὸ] + τῆ 5. 7. 8. 22. 36. 40. in ora. Versio Syr. Copt. Arab.
τις posterius] — Editio Erasmi 1. 2.
20. γνωσκέτω] γινώσκετε J. Calvinus.
ψυχὴν] + αὐτῇ A. 5. 7. 8. 13. 15. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Arab. Cy-
rilus in Sophom. p. 594. τὴν ψυχὴν A.

αὐτὸν prius] αὐτὸς 26.

αὐτῷ 31.

τῇ] — A. 38.

15. εὐχὴ] προσευχὴ 27. 29.

ἀφεθήσεται] ἀφθεσονται 7. 31. Editio Colinaei.

ἀλλήλοις] ἀλλήλων] 19.

+ αὐτῶν Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque.

εὐχεσθε] προσεύχεσθε A. εὐχεσθε 17.

τὸ καρπὸν] τὸς καρπὸς 33.

ἐν ὑμῖν] — 4. a prima manu.

αὐτὸν] — A. ex emendatione.

15. εὐχὴ] *Thomas*. εὐχομαι καὶ προσεύχομαι παρὰ τοῖς ῥήτορσιν αἰ. Εὐχὴ δὲ καὶ προσευχὴ ἀπαξ, ὡς ὁ Πλά- τανος λόγος Ἀλκιβιάδης ἐπιγραφόμενος, ἡ περὶ προσευχῆς. κάμνοντα] *Polybius* III. p. 227. τί γὰρ ὄφελος ἰα- τρὸς κάμνοντι ἀγνοήσας; *Diodorus* S. I. 82. καὶ [οἱ ἰα- τροὶ] ἀδυνατήσασιν σῶσαι τὸν κάμνοντα. *Etymol.* κάμνουν — σημαίνει — καὶ τὸ ἀσθενῶ, ὡς τὸ κάμνονταν αἰχμα- λώτων. *Demosthenes* ἴτε δῆκε καὶ αὐτοί, ὅς ἐκ- ξία ἐστὶ γυνὴ ἐν ταῖς νόσοις παρῆσθαι κάμνοντι. *Diodorus* S. I. 25. διδόντες τοῖς κάμνονσι βοήθημα πρὸς τὰς νόσους.

Plat. σκαμνοῖσιν λῦσαι τὸ νόσημα τῷ κάμνοντι. *Plato* *Amator*. p. 100. C. ὅταν μὲν ὁ ἰατρός περὶ τῶν κάμνοντων τι λέγῃ. *Gorgia* p. 307. D. [λόγοι] οἱ δη- λῶσι τὸς κάμνοντας, ὡς ἐν δαιτυμένοις ὑγιαίνονται. *Pol- itic.* p. 554. 555. *Isaepe*. *Aristophanes* *Nub.* 707. τί πάσχεις, τί κάμνεις; *Thesmophor.* 412. κάμνει κό- ρη τις, εἶδος ἀδελφὸς λέγει· τὸ χρώμα τῶτο μ' ὅκ ἀρέ- σκει τῆς κόρης. *Aristoteles* εἰσάγονται γὰρ ἐφ' ἑαυ- τὸς οἱ ἰατροὶ κάμνοντες ἄλλους ἰατροὺς. *Herodianus* III.

14. 4. προσεῦτης ἦδη ἂν, καὶ ὑπὸ τῆς ἀρεθρίτιδος νόσου κάμνων. *Areteaeus* *Cappad.* de Curat. *Phrenit.* I. 1. 11. 2. *Galenus* de *Compof. Med. per partes* Corp. II. ὡς μετὰ λατρὸν ὑγιεῖς γίνεσθαι παντελῶς τὸς κάμνοντας. de *rat. med.* II. ὡς τὸς νοσούντας αὐτοὺς, ἐ- νοσούντας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀρρώσυντας καὶ ἀσθενῆτας, καὶ κάμνοντας ὀνομάζουσιν. *Libanius* D. XXXIX. p. 833.

A. ὁ γὰρ πᾶσι τοσούτων ὑπεραλγῆσας τῷ πατρὸς φαίνεται, ὡς — παντὶ τρόπῳ ἀνασφάζειν πειρᾶσθαι τὸν κάμνοντα. & p. 838. B. θεῶν δῶριαν τὴν νόσον ἐνόμιζον — εὐδαιμονέστεροι τῶν ὑγιαίνοντων οἱ κάμνοντες. *Maximus Tyr.* XIX. 4. ἰατρὸς τὸν κάμνοντα ἰδὼν, καὶ τῆς νόσου συνίης.

ἐγερθεῖ] *Marc.* I. 31.

16. δέησις — ἐνεργημένη] *Eustathius* in *Od.* d. p. 197. 50. ὅτι εὐχῆς ἐνεργὲς ἐνδείξις τὸ ὡς εἰπῶς ὀλόλυξε,

θεὸς δὲ οἱ ἔκλυον Ἀρῆς. *Buxtorf.* *Synagog.* XLIX. p. 692. ad peccatorum quoque confessionem, quam *Vidui* vocant, in mortis lectulo recitandam exhortantur aegrotum, proposita ejus necessitate & utilitate. Formula ejus communis talis est, ut in communibus ipsorum precum libellis est configna- ta — fit mors mea expiatio pro peccatis meis. Con- fessionis necessitatem probant ex *Num.* V. 6. & exemplo *Achanis*.

17. βρέξαι] *Apos.* XI. 6. *Etymol.* βρέχω — τέ- τε τα ἐνεργητικά ἐκ εὐρηται — πᾶν νόημα καὶ πᾶς λό- γος τέλειος ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος συνίσταται, ὅσον λέγει ὁ Πλάτων, *δημηγορεῖ ὁ Δημοσθένης* χωρὶς τέτων ἔδην ἐστὶ τέλειον. ἐκ γὰρ εἶπα ὡσαυγινάσκε, ὁφείλω εἰπεῖν καὶ τὸ ἐπ- αγγόμενον ἢ ἐπιδωρὸς, ἢ ἄλλος, διότι πολλοὶ εἰσιν οἱ ἀναγι- νάσκοντες ὅταν δὲ ἐρωτηματικῶς εἴπῃ βρέχει ἢ βροτῇ, διατί ἐ προστίθῃ καὶ τὸ ἐπαγγόμενον; διότι εἰς ἑστὶν ὁ ταῦτα ποιῶν τατίσιν ὁ θεός, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῷ βασιλείῳ, ὅσον ἔδωκεν ἀξίας, ἐποίησε σπαθαρίας, καὶ οὐ λέγει ὁ δεῖ- να, ἐπειδὴ εἰς ἐστὶν ὁ ταῦτα πράττων. *Esther* R. I. 4. ad 1. *Reg.* XVIII. 1. quot fuerunt? R. *Barachia* no- mine R. *Chalbo* nomine R. *Jochanan*, mensis u- nus anni primi, unus tertii, & XII. intermedii, adeoque XIV. menses.

18. *Julius Capitolin.* in *Antonino Philof.* Ful- men de coelo precibus suis contra hostium machi- namenta extorfit, suis pluvia impetrata, cum fiti la- borarent. *Jos.* A. XIV. 2. 1. ὅνας δὲ τις ὀνομα, δι- καιος ἀνὴρ καὶ θεοφιλης, ὃς ἀνομβρίας ποτὶ ὕψος ἡύκατο τῷ δαῖψι λῦσαι τὸν αὐχμὸν, καὶ γινόμενος ἐπὶ ἑκατοσὶ ὁ θεὸς ὕσεν — ἡξίαν, ὡς ἔπαυσεν τὴν ἀνομβρίαν εὐχόμενος, ἢ ὥτως ἀρᾶς κατὰ Ἀριστέλους καὶ τῶν συσασιασῶν αὐτῷ ἐπιτίθεται. ἐπεὶ δὲ ἀντιλέγων καὶ παραιτέμενος ἐβιάσθη ὑπὸ τῷ πλῆ- θος, τὰς μέσας αὐτῶν εἶπα ὁ θεός, βασιλεῦ τῶν ἔλων, ἐπὶ

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

- 1 ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις Διασπορᾶς Πόντου,
- 2 Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας· Κατὰ πρόγνωσιν Θεῷ πατρὸς ἐν ἀ-
- 3 γιαισμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ
- 4 εὐεργεσίαι πολλαὶ καὶ ἐλεῖς ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆς δι' ἀγαθήσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νε-
- κρῶν, εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτὴν καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τελετημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ἡμᾶς.

~ ὑμᾶς Τοὺς

ἀμαρτιῶν] + ἁμῶν 40. Versio Syra posterior. Ἰακώβου ἐπιστολὴ εἶχει σλ. + τέλει τῆς Ἰακώβου καθολικῆς ἐπιστολῆς 39. + σιχ. σμβ. 10. 17. 21. Codices Stephani. + Ἰακώβου ἐπιστολὴ Α. + τέλει τῆς ἐπιστολῆς τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῃ Ἰακώβου τῷ ἀδελφοθεῷ 38. + τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῃ Ἰακώβου ἐπιστολῆς τέλει. Editio Erasmi 1. + τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῃ Ἰακώβου τῷ ἀποστόλῃ καθολικῇ Versio Syr. posterior. + τέλει τῷ ἁγίῳ Ἰακώβου καθολικῇ Editio Complut. Genev. + τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῃ Πέτρῳ ἐπιστολὴ καθολικῇ α. 2. ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῃ Πέτρῳ α. 1. Editio Erasmi, Colinaei. ἡ τῷ ἁγίῳ Πέτρῳ καθολικῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ Editio Complut. Plantin, Genev. (line 4) Πέτρῳ καθολικῇ ἐπιστολῇ πρώτῃ 3. Editio Stephani. Πέτρῳ ἐπιστολῇ α. 21. 31. Versio Corp. ἐπιστολὴ καθολικῇ Πέτρου πρώτῃ 22.

1. ἐκλεκτοῖς] + καὶ 36. καὶ] — 39.
2. πρόγνωσιν] πρόβειν 6.
3. εὐεργεσίαι] ἀδελφοί, εὐλογητοὶ Lectionar. 3.
ἡμᾶς] ὑμᾶς 22. 38. a prima manu.
4. καὶ prius] — 3.
ἡμᾶς] ὑμᾶς AC. 1. 2. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 21. 23. 26. 27. 29. 30. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 46. 47. Lectionar. 1. 3. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Plantin. Bogardi. Genev. Bezae. 3. 4. 5. Bengelii, E. Schmidij. Versio Vulg. Syr. Belg. Arab. Oecumenius ed. Hieronymus c. Jovin. 1. 45. Augustinus, Gildas, probante J. Millio prol. 1356. J. C. Wolfio, P. Junio.

ἐπεὶ οἱ μετ' ἡμῶν νῦν ἔσονται σὺς δῆμος ἐστὶ, καὶ οἱ πολλοὶ κήρυκοι δὲ ἱερεῖς σοὶ, δόξαι, μήτι κατὰ τέτων ἐκείνης ἀκῆσαι, μήτι κατ' ἐκείνην, ἀδοτο παρακαλεῖσιν, εἰς τέλος ἀγαγεῖν. Clementis Strom. VI. p. 454. οἱ Ἕλληνες ἀρχὴν ποτε τὴν ἑλλάδα πολυχρονίως φέροντες, καὶ ἐπεχέρας ἀγοίας καρπῶν, οἱ καταλειφθέντες, φασί, διὰ λιμὸν ἐκείναι παραγομένοις εἰς Δελφὺς ἤροντο τὴν Πυθίαν, πῶς ἀν ἀπαλλαγῇ τῷ δυνῶ; μίαν δ' αὐτοῖς ἔχρησεν ἀρωγὴν τῆς συμφορᾶς, εἰ χρῆσται τῇ Ἀιακῇ εὐχῇ. Πισθεὶς ἔν αὐτοῖς Ἀιακός, ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ ἑλληνικὸν ὄρος, καὶ καθαρὰς χεῖρας ἐκτείνας εἰς οὐρανόν, κοινὸν ἀποκαλέσας τὸν θεόν ἡύξατο οἰκτεῖραι αὐτὸν τετρυμνῆν τὴν ἑλλάδα. Ἀμα δὲ εὐχόμενος βροντὴ ἐξαίσιος ἐκτόπει, καὶ πᾶς ὁ πῆρξ ἀνρ ἐπεφθότο, λαβεῖν δὲ καὶ συνεχῆς ὄμβροι καταρραγέντις ὅλην ἐ-

πλήρωσαν τὴν χώραν. ἐπιτύθην ἀφθονος καὶ πλεσία τελευφορεῖται εὐκαρπία ταῖς Ἀιακῇ γιαιρηθεῖσα εὐχαίς.

20. καλύψαι πολλὸς ἀμαρτιῶν] Euripides Medea 592. Schol. ἐσπένδασας ἑλληνικοῖς γάμοις τὴν προτίρην ἀμαρτιῶν καλύψαι. R. Salomo in Psal. XV. 3. opprobrium non effert in proximum suum. Si proximus ejus commisit aliquod peccatum, quod castigatione dignum sit, castigat ipsum in judicio, nec effert in ipsum opprobrium, ita ut deturperatio oris exprobranti dicatur: Sic peccavit N. proximus tuus. Sed obtege illud. Bava Bathra VIII. sapiens tegit peccata aliorum. Psal. XXXII. 1. Mal. II. 6.

Peccata intellige ejus, qui convertitur.

Origenes in Jo. Πέτρος — μίαν ἐπιστολὴν ὁμολογμένην καταλείπει. Eusebius H. E. III. 3. Πέτρος μὴν ἡ ἐπιστολὴ μία, ἡ λεγομένη αὐτῷ πρώτῃ, ἀνωμολόγηται ταύτῃ δὲ καὶ οἱ πάλαι πρεσβύτεροι ὡς ἀγαπητοὶ ἐκτὸς ἐν τοῖς σφῶν αὐτῶν κατακέρχρηται γράμματα. 39. κέρχρηται Πατρίας μαρτυρίας ἀπὸ τῆς Ἰωάννου προτίρας ἐπιστολῆς, καὶ τῆς Πέτρου ὁμοίας. IV. 14. Πολύκαρπος ἐν τῇ διλαθείσῃ πρὸς φιλιππησίους αὐτῷ γραφῇ φερμένη εἰς δεῦρο, κέρχρηται τισὶ μαρτυρίαις ἀπὸ τῆς Πέτρου α. ἐπιστολῆς, V. 6. μάρτυρται εἰρηαῖος τῆς Ἰωάννου α. ἐπιστολῆς — ὁμοίας δὲ καὶ τῆς Πέτρου προτίρας. Basilides T. 23. ἐκρηγτικῶν respicere videtur locum 1. Petr. V. 15. 36. Pauliciani vero teste Petro Siculo, utramque Petri rejecerunt. Scripta est haec Epistola, postquam Ecclesiae a Paulo jam essent fundatae, & post epistolam Jacobi scriptam, ex qua multa transtulit Petrus.

1. Act. VIII. 1. 4.

2. Ad eos qui ex gentibus electi sunt, ut Christo & veritati obedirent. 8. 18. 21. 22. II. 10. IV. 3. II. 6. Coll. Rom. IX. 33. Conf. Gal. IV. 8. 9. Eph. II. 12. IV. 17. 22. & hoc modo veniam peccatorum priorum consequerentur, & in foedere reciperentur. Ex. XXIV. 7. 8. Procopius in Esaj. LXV. 20. τὸν ἐξ ἐθῶν λέγει λαόν — οἷς καὶ Πέτρος φησι II. 2.

Alio ordine, quam in Baptismi institutione fit mentio Dei patris, spiritus, & Jesu.

πληθυνθῆν] 2. Petr. 1. 2. Judae 2. Midrash Sche- Hierof. 5. Gamaliel & seniores — Fratribus nostris, filiis Galilaeae superioris, filii Galilaeae inferioris pax vestra multiplicetur. omni captivitati Israelis pax vestra multiplicetur. Notum vobis facimus &c. Sanhedrin f. 11. 2. Scribit fratribus, filiis meridici: pax vestra multiplicetur.

4. Observant interpretes, Petrum, quod & Joann.

Rrrr

nes

Τὸς ἐν δυνάμει Θεῷ φερεμένους ἀπ' ὧς, εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι
ἐν καιρῷ ἐρχάτω. Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι (εἰ θεὸν ἐστὶ) λυπηθέντες ἐν ποι-
κίλοις πειρασμοῖς. Ἴνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν ὁ πῶς πολλὴ τιμιώτερον χρυσὸν, τῷ
ἀπολλυμένῳ, ἀπ' πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὐεθὴ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν,
ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅν οὐκ εἰδότες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πει-
τεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ. Κομιζόμενοι τὸ τέλος
ὁ πῶς σωτηρίαν ψυχῶν. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξελέγησαν καὶ ἐξηρμήνευσαν προ-
φῆται οἱ παλαιοὶ εἰς ὑμᾶς χάριτι προφητεύσαντες. Ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν
ἐδήλω τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς
μετὰ ταῦτα δόξας. Οἷς ἀποκαλύφθη ὅτι ἐχ' ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκόνον αὐτὰ, ἀ νυν

ἀνγ-

ὕμν

6. εἰς] εἰς Maximus Confess. Q. 57. 58. ap. Photium. Bibl. 191. P. Junius. 151. — P. Junius, vel ἵτι
λυπηθέντες] λυπηθέντας 6. 9. 14. a prima manu. 15. 16. 18. 22. 25. 33. 36. 38. 46. 51. Lectionar. 3.
7. δοκίμιον] δοκίμιον 23. 56. ὕμν] — 4. a prima manu.
πολλὴ τιμιώτερον] πολυτιμώτερον AC. 23. 25. 37. 39. 40. 45. 56. Versio Syr. probante J. A. Bengelio.
ἀπολλυμένου] ἀπολλυμένου P. J. d'Orville. fed vid. comm. 18. Jo. VI. 27.
δὲ δοκιμαζόμενον] διδοκιμαζόμενον 40. Lectionar. 1. probante J. A. Bengelio. διδοκιμαζόμενον 25. 27]
29. 40. τῷ] — 56. δι] — Versio Syra utraque.
τιμὴν καὶ δόξαν] δόξαν & τιμὴν A. 31. 38. Lectionar. 1. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Syr.
καὶ posterius] + εἰς 3. 25. 27. 28. 29. 32. 35. 40.
8. εἰδότες] ἰδόντες C. 7. 21. 29. Lectionar. 1. Editio Bezae. 3. 4. 5. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Anglic.
Polycarpus, Irenaeus IV. 9. V. 7. probante J. Millio prol. 1487. Jo. I. 33.
ὁρῶντες] + πιστεύετε Versio Vulg. Irenaeus. V. 7. probante J. Millio prol. 285. 371. 499.
9. ὑμῶν] — 1. 45. Clemens Alex. Athanasius ad Serap. de Sp. S. + εἰς 26.
σωτηρίαν ψυχῶν] — 14. a prima, ut videtur, manu. 10. περὶ] — 1.
σωτηρίας] ἐλπίδι Versio Syra posterior in margine. ἐξηρμήνευσαν] ἐξηρμήνευσαν A. ἐξηρμήνευσαν 22]
εἰς ὑμᾶς] εἰς ὑμᾶς 4. Codices Latini. ὑμῶν 37. ὑμᾶς 56. προφητεύσαντες] — 25.
11. ἐρευνῶντες] ἐρευνῶντες 3. ἢ ποῖον] — Versio Copt. Syr. Z. Pearce.
ἐδήλω τὰ] ἐδήλωτο C. 5. 31. 40. Editio Colinaei. χριστῷ] διὰ 26.
προμαρτυρόμενον] προμαρτυρούμενον A. 1. 10. 17. a prima manu. 22. 23. 32. Editio Complut. Plant. Genev. D.
dymus in Psal. IX. 1. Cyrillus Glaphyr. p. 164. €] — 33.

nes initio evangelii facit; ita sermonem suum ordinare, ut membrum sequens ex praecedentis fine inchoet, & cum eo connectat. 4. εἰς ὑμᾶς. 5. τοὺς — φερεμένους — ἐν καιρῷ ἐρχάτω 6. ἐν ᾧ. 7. — Ἰησοῦ χριστοῦ. 8. ἐν ᾧ ἰδόντες. 9. — σωτηρίαν ψυχῶν. 10. περὶ ἧς σωτηρίας — προφητεύσαντες. 11. ἐρευνῶντες.

6. εἰ θεὸν ἐστὶ] *Lyfias* Epitaph. ἡγάμενοι ἐλευθερίας μὴν σημῶναι αἶναι μηδὲν ποιεῖν ἀκούσας δικαιοσύνης δὲ, τοῖς ἀδικημένοις βοηθεῖν εὐψυχίας δ', ὑπὲρ πάντων ἀποφύγειν, εἰ θεοί, μακαριζόμενοι ἀποθνήσκουσιν. . . . καὶ μᾶλλον εἰλόγιο μὲν ἡμῶν τῶν τότε στρατευομένων, ἢ τι θεοί, πάσχειν, ἢ χωρὶς ἡμῶν ἀκινδύνως σπώσθαι. *Antiphr.* de caede Herodis μετὰ τῷ ἀληθῆς ἐβόλετο κινδυνεύων πάσχειν, ἢ τι θεοί.

7. δοκίμιον] *Ovidius* F. IV. 783. Omnia purgat edax ignis, vitiumque metalli excoquit. *Plato* Timaeo p. 1070. ὅσα μὲν γὰρ εἰσιόντα περὶ τὰ φλέβια, οἷον περ δοκίμια ὁ γλῶττης, τεταμένα ἐπὶ τὴν καρδίαν — αὐστηρία φαίνεται. *Jamblichus* V. Pythag. 20. ταύτην [τὴν λήθην] μοι θεῶν τις ἔθηκε, δοκίμιον ἐσομένην τῆς σῆς περὶ συνθήκας εὐσεβείας. *Dionysius* Hal. Art. Rhet. II. 1. διὰ δὲ ὅσπερ κανὼνα εἶναι, καὶ γάμψην, καὶ δοκίμιον ὀρίσμενον, πρὸς ὅ τις ἀποβλέπων δυνάσεται τὴν κρίσιν ποιῆσθαι ἢ ἐπὶ τὰ δὲ, ἢ ἐπὶ ἐκείνῳ ὅς ἐν ἡμοῖς δοκίμῳ, φράσων πρὸς ὑμᾶς δ'. εἶναι φημι, ἃρ' ἂν τὴν δοκιμασίαν καὶ τὴν κρίσιν χρῆται ποιῆσθαι τῶν λόγων ἐξῆς. *Sextus Empir.* a. Log. I. 420. ὅπως τις ἐρεῖ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν καὶ τῷ φανταστῇ καὶ ἑαυτῇ κριτήριον ὑπάρχειν, ὅπερ οὐ δύνανται τοῦ φάναι κατὰ ἀναστροφὴν καὶ τὸ φαντασθὲν ἑαυτῷ τε καὶ τῆς φαντασίας εἶναι δοκίμιον. *Zosimus* III. p. 163. εὐνοίας δοκίμια παρασχόμενος. *Galenus* de Antidot. I. μίγνισον δὲ εἰς δοκίμιον, ἵνα παραμείνῃ τοῖστος ὅν, ὅποιος ἐλήφθη. de Theriac. ad Pisonem. ὁ γὰρ χρυσὸς ὑφ' ἡμῶν δι' αὐτῷ [τῷ πυρὶ] κρίνεται. καὶ ὁ μὲν κίβδηλος πυρὸς ἐλέγ-

χεται· ὁ δὲ ἐν τῷ πυρὶ καθαρεῖς ἀκριβῶς δοκίμος εἶναι φαίνεται. ad Pamphilianum. δοκίμιον ἢ τότε ἐργῆς καὶ ἀπράκτου φαρμάκου. *Plinius* H. N. XXXIII. 19. aurique experimentum ignis est. *Plato* Politico p. 558. C. καὶ μοι φαίνομαι τοῖς τὸ χρυσοῖς καθαίρειν πάθος ἥτοις πιστοῖναι C. πῶς; E. γὰρ πρὸς, καὶ λῆθος, καὶ ἀλλ' ἄτλα ἵτεροι ἀποκρίνεται καὶ κείνοι πρῶτον οἱ δημιουργοὶ μετὰ δὲ τοῦτο λήπεται ξυμμετρονύμια τὰ ξυγγνητὰ τοῦ χρυσοῦ, τίμια. καὶ περὶ μόνον ἀφαριστὰ χαλκὸς καὶ ἄργυρος, καὶ εἰς δ' ὅτι καὶ ἀδάμνη, μετὰ βασάνων ταῖς ἐψήσωσι μόνον ἀφαιρῶντα τὸν λεγόμενον ἀκέραιον χρυσόν· εἰς τὴν ἡμῶν ἰδίῳ μόνον ἰφ' ἑαυτῷ. de Rep. III. ὅσπερ τὰς πᾶν ἐπὶ τὰς ψόφους τι καὶ δορυδὲς ἀγνοεῖ σκοποῦσιν οἱ φοβεροί, ἔτω τίς ὅπως οἱ δῆματ' ἔττα κομισθῶν; καὶ εἰς ἡδονὰς αὐθις μετασθλήτων, βασανίζοντας μᾶλλον ἢ χρυσὸν ἐν πυρὶ, εἰ δυσχοῖντος καὶ ἐσχέμων ἐν πᾶσι φαίνεται. VI. p. 684. A. τὸν δὲ πανταχοῦ ἀκέραιον ἐμβαίνοντα, ὅσπερ χρυσὸν ἐν πυρὶ βασανίζομενον, γατίον ἀρχαῖα, καὶ γέρε δοτῖος καὶ ζῶντι καὶ τελευτήσαντι, καὶ ἀδλκ. *Isocrates* ad Demon. τὸ μὲν γὰρ χρυσὸν ἐν πυρὶ δοκιμάζομεν, τὰς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχαῖς διαγνώσκουμεν. *Menander.* χρυσὸν μὲν οἶδον ἐξελέγχεσθαι πυρὶ· ἢ δ' ἐφ' ὧς εὐνοίας καιρῷ κρίνεται. *Plut.* ad Apollon. p. 102. F. μὴδ' ἂν τι συμβῇ δυσχερὲς, δελοῦ πάλιν· ἀλλ' αὐτὸς αἰὶ μὲν τὴν αὐτῇ φύσιν σάζων βεβαίως, ὥς χρυσὸς ἐν πυρὶ. *Aristides* in Rhodum p. 548. ὅπως δὲ, ὅσπερ χρυσὸν ἢ βάσις δίκνυσι, ἔτω τὰς ἀνδρας τὰς ἀγαθὰς κρίνουν καὶ συμφοραῖ. *Cic.* de offic. II. 11. Maximeque mirantur eum, qui pecunia non movetur; hunc igni spectatum arbitrantur. post reditum in Senatu 9. ut bene de me meritis referam gratiam, amicitias igne perspectas tuear, cum apertis hostibus bellum geram. Ep. fam. IX. 16. Non facile dijudicatur amor verus & fictus, nisi aliquod

in-

ἀπηγγέλη ἡμῖν **21** ὅτι τῆς εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ σπικαλῆντι ἀπ' ἑρᾶς, εἰς ἀ' ἐπιθυμοῦσιν ἀγγελοὶ καθ' ἑαυτοὺς. Διὸ ἀναζωοάνθρωποι τὰς οὐφύας τ' ἀφ' οὐρίας ὑμῶν, ἡφῶνες, τελείως ἐλπίζετε ἐπὶ τ' φερόμενῃ ὑμῖν χάριν ἐν σπικαλῆντι **14** Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς τέκνα ὑπακούετε, μὴ συζημαλίζεσθε τοῖς πρῶτερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίας. Ἀλλὰ χτὶ τ' καλῶσαίᾳ ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀνα- **15** τροφῇ γενήθητε. Διὸτι γέγραπται Ἄγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι. Καὶ εἰ παλῆ- **16** ρα ἐπικαλεῖσθε τ' ἀπροσωπολήπτως κρίνοίᾳ χτὶ τὸ ἐκάστῃ ἔργον, ἐν φόβῳ τ' τ' παρ- **17** οίκιαις ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. Εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, δεσχυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώ- **18** θητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀνατροφῆς πατροπαράδοτος. Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνῶ **19** ἀμάμω καὶ ἀσπίλῳ Χριστῷ. Προεγνωσμένω μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντι δὲ **20** ἐπ' ἐσχάτων τῆς χρόνων δι' ὑμᾶς, τῶς δι' αὐτῶν πεινύσας εἰς Θεὸν τ' ἐγγέσταίᾳ αὐ- **21** ὡς ὑμῖν

τὸν

12. οἷς] + ε Versio Syra posterior.
 ἡμῖν] ὑμῖν AC. 1. 5. 6. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 17. 19. 21. 22. 27. 29. 31. 32. 35. 36. 37. 38. 40. 46. 47.
 52. Lectoriar 1. Editio Complut. Plantin. Genev. Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. Aethiop. Arab. pro-
 bante J. Millio prol. 1209. P. Junio.
 ἀπηγγέλη] ἀπηγγέλη 1. ἀπηγγέλη 11.
 13. διὸ] — 26.
 13. διὸ] comma post hanc vocem ponunt 45. 46. Lectoriar. 1. Versio Syra. Oecumenius, Hieronymus. c. Jo-
 vinian 1. 24. vid. 1. Cor. XV. 34.
 φερόμενῃ] δεδομένη P. Junius. φρουρουμένη W. Wall. χαρὶν] χάριν Versio Syr. utraque.
 15. ἀνατροφῇ] + ὑμῶν Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 16. διὸτι γέγραπται] — 13. + ὅτι 31.
 γένεσθε] γίνεσθε 4. 21. 38. 39. 40. 51. Lectoriar. 1. Oecumenius. ἔσεσθε AC. 13. 36. 37. Editio Ald. Co-
 liniae. Versio Vulg. Clemens Strom. III. extr. p. 562. Levit. XI. 44. XIX. 2. Opiatus 2. Non dixit Sancti eritis,
 sed Sancti eritis dixit. probante J. A. Bengelio.
 αἵμι] — A. a prima manu. Clemens.
 18. ἢ καὶ 3.
 ἀνατροφῆς πατροπαράδοτος] πατροπαράδοτος ἀνατροφῆς 31. 19. ἀλλὰ] + τῷ 31.
 20. ἐσχάτων] ἐσχάτως A. 13. 15. 27. 36. 37. Versio Syr. Copt. Codices Latini, Cyrillus Glaph. p. 276. probante
 J. Millio prol. 922. χρόνων] ἡμερῶν 31. ὑμᾶς] ἡμᾶς AC. 4. 32. Maximus Q. 60.
 21. πεινύσας] πεινῶς A. 9. Versio Vulg. πεινύσαντας 11.

incidat ejusmodi tempus, ut quasi aurum igni, sic benivolentia fidelis periculo aliquo perspicui possit: caetera sunt signa communia. Ovidius Trist. I. IV. 25. Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum: Tempore sic duro est conspicienda fides. Seneca de Provident. 5. Ignis aurum probat, miseria fortes viros. Polybius p. 1140. οἱ καιροὶ τὴν ἐκ πυρὸς βάσανον ἱμοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ προσήγον. Plut. Apophth. p. 230. A. ἡρώτησεν, εἰ δοκιμῶν ἔχει, τίνι τρόπῳ πειράζεται ὁ πολυφίλος; ἐπιζητῶντος δὲ πατέρες μαθεῖν, ἀτυχίαν εἶπεν.

πολὺ τιμιώτερον χρυσίῳ II. σ. 475. καὶ χρυσὸν τιμῆν-
 τα καὶ ἀργυρον. Plato Rep. I. δικαιοσύνην δὲ ζητῶντας
 πρῶτον πολλὰ χρυσίῳ τιμιώτερον.

τῷ ἀπολλυμένῳ] Perit aurum vel a furibus ablatum vel certe morte Domini.

8. ἀνεκκαλήτων] Eunapius Proaeres. ὡς ἐτύθετο τὴν
 ἄλογον ταύτην καὶ ἀνεκκαλήτων σωτηρίαν.

10. περὶ ἧς σωτηρίας] De vocatione gentium.

11. Aristophanes . . . εἰς τίνα ἡμέραν.

12. Targum Ecclef. I. 8. In omnibus rebus, quae praeparata sunt, ut fiant in mundo, defatigati sunt prophetae antiqui, & non potuerunt invenire fines eorum. R. Salomo ad Num. XXIII. 23. Adhuc futurum est tempus, sicuti tempus istud, quo manifestabitur amor [quo Deus Israelitas complectitur] illi sedebunt coram eo, legemque discunt ex ore ejus, & eorum secretum est ante angelos ministerii, ipsique angeli interrogabunt eos, quid agit Deus? S. D. & videbunt oculi tui doctorem tuum. Esaj. XXX. 20.

13. τελείως] Thomas. τέλειος, καὶ τελείως ἐπιβήρμα.
 καὶ τελείῳ δοκιμώτερος ἢ μετὰ τῷ 1.

Φρομένην χάριν] II. i. 609. Ατρεῖδῃ ἡρώϊ φέρον χάριν.

Andocides. χάριν ἔν, εἰ μίσος, ἐκός με τῷ δυσυχῆντι τέ-
 τω φέρεσθαι. Diodorus S. XVI. 92. ὁ δὲ φίλιππος, ἡ-
 σθῆς ἐπὶ τοῖς ἀπηγγελημένοις ὅλος ἦν καὶ τελείως φερόμενος
 τῇ διανοίᾳ πρὸς τὴν τῷ Περσῶν βασιλείᾳ καταστροφῇ.

14. Eph. II. 2. V. 6.

17. Patres alias ex affectu amant aut natu mi-
 norem, aut primogenitum, aut filium, qui vultu
 patrem refert: Deus ex morum similitudine.

18. πατροπαράδοτος] Megill. Esther I. 3. Dixit R.
 Chaja f. Abba: reges Medorum perfecti fuerunt, &
 non habuit Deus S. B. contra illos nisi idololatram,
 quam ipsis tradiderant patres eorum. Cholin f. 13.
 2. Dixit R. Chaja f. Abba, Dixisse Jochananem:
 alienigenae, qui sunt extra terram Israelis, non
 sunt Idololatrae, sed sequuntur ritum & religionem
 patrum suorum. Thucydides I. 85. ταύτας ἔν, ὡς οἱ
 πατέρες τε ἡμῶν παρέδοσαν, μελέτας, καὶ αὐτοὶ διαπαν-
 τὸς ὠφελόμενοι ἔχομεν, μὴ παρῶμεν. Diodorus S. XVII.
 4. ἔπεισε τὴν πατροπαράδοτον ἡγεμονίαν τῆς ἑλλάδος αὐτῷ
 συγχωρῆσαι. XVII. 2. παρεκάλεσε τὸς ἑλλήνας τηρεῖν τὴν
 πρὸς αὐτὸν πατροπαράδοτον εὐνοίαν. Dionysius Hal. A.
 V. 48. ἐπὶ τῇ μικρῇ καὶ πατροπαράδοτῳ διέμενον ἑσῶς.
 IV. 8. καὶ γὰρ ἄποποι — ἡμᾶς — πρὸς τὸν Θεὸν μηδὲ
 τὴν πατροπαράδοτον εὐσέβειαν διαφυλάττειν. Aelianus N.
 A. XI. 10. μάθημα παιδὶ ἐκ πατρὸς διαδοθῆναι. Pirke
 Eliezer Misit Deus omnibus gentibus. dixerunt:
 quid in ea [lege] scriptum est? Dixit: non erunt
 tibi Dei alieni coram me. Dixerunt ei: non possumus
 relinquere morem patrum nostrorum, qui fecerunt Idola.

20. Act. Synodi Nicenae primae I. 18. p. 28.
 γέγραπται ἐν βίβλῳ ἀναλήψεως Μωϋσέως, προσκαλισάμε-
 νος Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διαλεγόμενος πρὸς αὐτὸν ἔφη —
 καὶ προσθεσάμετό μοι ὁ Θεὸς πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι μου

τὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἠγνῶστε ἐν τῇ ὑπακοῇ τῇ ἀληθείας **Χρῖ** πνεύματι, εἰς φιλα- 22
 δελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκλήως· Ἀναγεννη- 23
 μένοι οὐκ ἐκ σποράς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφάρτου, **Χρῖ** λόγῳ ζῶντι Θεῷ καὶ μένον-
 τιν εἰς τὸ αἶῶνα. Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτι, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἀνθ- 24
 χόρτι· ἐξηράνθη ὁ χόρτι, καὶ τὸ ἀνθ- αὐτῷ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς 25
 τὸ αἶῶνα· ταῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθῆναι εἰς ὑμᾶς.

Αποθέμενοι ἔν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πᾶσας κα- 1
 τὰ-

δόξαν αὐτῷ δόντα] δόντα αὐτῷ δόξαν 40. 22. ὑμῶν] ἡμῶν 22.
Χρῖ πνεύματι] — AC. 27. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Hieronymus, probante J. Millio prol. 1209. **Χρῖ** τῷ πνεύματι Lectionar. 1.
 ἀνυπόκριτον] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 499. καθαρᾶς] — A. Codices Latini.
 23. ἀναγεννημένοι] ὡς ἀναγεννημένοι 19. in ora. Versio Syr. Gildas. ἀναγνώμενοι 31. ἀναγεννημένοι 40.
 σποράς φθαρτῆς] φθαρτῆς σποράς C. φθαρτῆς φθαρτῆς A.
 ζῶντι Θεῷ] Θεῷ ζῶντι Editio Complut. Plant. Genew. Θεῷ] — 36.
 εἰς τὸ αἶῶνα] — AC. 27. 29. Versio Copt. Codices Latini, Syra posterior, Cyrillus in Esaj. p. 563. 582. 609.
 771. Hieronymus in Zach. X. 7. c. Jovinian. 1. 45. probante J. Millio prol. 1356. εἰς τὸς αἰῶνας 25. εἰς
 αἰῶνα 40.
 24. ὡς prius] — A. 4. 15. 29. 36. Versio Syr. Codices Latini, Origenes, probante J. Millio prol. 1255. ut
 Esaj. XL. 6.
 ἀνθρώπου] — 27. αὐτῆς ABC. 5. 7. 9. 15. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Æthiop. Copt. O-
 rigenes, probante J. Millio prol. 1209. 1356. J. Calvino. ὡς posterior] — Versio Syr. posterior & habet in
 margine. ἀνθ- χόρτι] χόρτι 33. + καὶ 28. ὁ] ὡς 26. ἡ Editio Erasmi, Ald. Colinaei.
 αὐτῷ] — A. 2. 26. 30. 40. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Syr. Occumenius ed. probante J.
 Millio prol. 983. J. A. Bengelio. 25. τὸ ῥῆμα τὸ] — A.
 1. πᾶσας] — A. Versio Syr. Æthiop. Clemens Alex. paed. 1. 6. Origenes in Rom. III. 13. Gildas, probante
 J. Millio prol. 1203. 1356. 2. ὡς] + ε 36.
 ἀρτιγέννητα] ἀρτιγέννητα A. 3. 4. Clemens. λογικόν] + ε 32.
 ἐπιποθήσατε] ἐπιποθίζετε H. Grotius. ἐπιποθίσατε H. Hammondus. Apulejus Met. VIII. hominum lactens
 concupiscere.
 αὐξήθητε] αὐξωθήτε 31. 38. + εἰς σωτηρίαν AC. 5. 7. 8. 9. 13. 14. 15. 16. 18. 22. 25. 27. 28. ex
 emendatione. 29. 31. 33. 36. 37. 38. 39. 40. 46. 56. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Æthiop. Copt.

τῆς διαθήκης αὐτῷ μεσίτην.

22. ἐκτενῶς] Luc. XXII. 44. Act. XXVI. 7. Aristoteles M. Mor. II. 11. ὅταν μὲν γὰρ ὁ μὲν ἐκτε-
 νῶς ποιῇ, ὁ δ' ἐλλείπῃ. Suidas. ἐκτενῶς, ὁλοψύχως, προ-
 θύμως. Hefychius. ἐκτενῶς, προθύμως. Polybius p. 732.
 προσδεχόμενος ἐκτενῶς καὶ φιλανθρώπων τὸν Βῆλον. Leg.
 141. p. 1342. ἐκτενῶς καὶ μεγαλοψύχως ἀποδεχάμε-
 νων. Herodotus V. H. 26. κάμνοντα τὸς ὀφθαλμούς —
 ἐνοσίχλευσεν ἐκτενῶς, 7. ὁ δὲ Μέντωρ ἐνοσίχλευσεν αὐτὸν ἐκ-
 τενῶς. sedulo. Antoninus I. 4. εἰς τὰ τοιαῦτα δεῖ ἐκ-
 τενῶς ἀναλίσκειν largos & copiosos sumtus facere.

23. Hebr. IV. 12. Dan. VI. 26.

2. ἀρτιγέννητα] Ælianus A. N. VII. 15. ἐρίφου-
 τες — οἱ μὲν ἔτι νέοι — οἱ δὲ ἤδη τέλει — τὰ δὲ ἀρ-
 τιγενῆ πάγια. Lucianus D. Mar. 12. 1. βρέφος — ἀρ-
 τιγέννητον. Pollux II. 8. βρέφος — νεόγονον, ἀρτιγενές,
 ἀρτίγονον, ἀρτίτοκον. Galenus de Complex. III. ἔθ' ὃ
 γεγεννημένος ἄρτι κύων ἤδη θνητὸς. de anat. IV. ἐπὶ
 τῶν γηρασκόντων ζώων, καὶ τῶν ἄρτι γεγεννημένων bis.

Discipuli Rabbini vocantur lactentes, vel fugen-
 tes. Targum Job. III. 18. non audient lactentes vocem
 Magistri. in Cant. VIII. 1. Illis temporibus
 Rex Messias apparet Synagogae Israeliticae, ad
 quem Israelitae sic dicent: veni, esto frater noster,
 & proficiamus Hierosolyma, & fugemus tecum
 gustum legis, quemadmodum infans ubera matris
 suae fugit. Berachoth f. 5. 1. R. Jochanan dixit:
 ecce etiam lactentes ex schola doctoris nostri no-
 runt hoc. vid. in Jo III. 3. Artemidorus II. 74.
 ἔτι καὶ τὰ παιδία ἀληθῆ λέγει, εἰδὼν γὰρ οἷδε ψεύδεσθαι
 καὶ ἐξαπατᾶν.

ἄδολον γάλα] Sallustius IV. de cult. M. Matris. p.

251. δένδρε ταμνὰ καὶ νησία, ἐπὶ τέτοις γάλακτος τροφή,
 ὥσπερ ἀναγεννημένων, ἐφ' οἷς ἱλαρίαι καὶ τέφανοι. Philo-
 stratus V. Herodis. εὐκαρὸν, ἔφη, τὸ γάλα προσ-
 βάλλει γὰρ με γυναικός. Galenus de facult. aliment.
 III. ὡς τότε κακοχύμωτο γάλα τοσούτον εὐ συντελεῖ εἰς ὑ-
 χυμῖαν, ὥτε καὶ τὰς ἐκείνης χραμμένας αὐτῷ κακοχύμους ἐρ-
 γάζεται. καὶ φανερὸν ὡς γὰρ παιδίων ἀποθανόντος τῆς προτέ-
 ρας τίθης, ἑτέρας κακοχύμους παρασχέσης αὐτῷ γάλα,
 πολλῶν ἐλκῶν ἐνεπλήσθη τὸ σύμψαν σῶμα. de facult.
 Medic. simpl. X. περὶ γάλακτος — πρότερον γὰρ ἀνέ-
 μνησαι — ὡς εἰς περὶ τῆ νοσώδους γάλακτος, ἀλλὰ τῷ κα-
 τὰ φύσιν ἐν ἐκάστῳ τῶν ζώων χρηρῆναι τῶν λεχθησομέ-
 νων, τὸ τοῦτον ὑμεινόμενον γάλα — καθαρὸν ἐστὶ, καὶ ὑ-
 λικρινές, ἔτι πικρότερος, ἔτι οἰζυῆτος, ἔτι δριμύτερος,
 ἔτι ἀλυκότερος, ἔτι δυσωδίας μετέχον. de Art. med.
 VII. καὶ τὸ γάλα μνησθῆναι ἐξωθεν ἐπιδεικνύσθαι ποιό-
 τητα κατ' ὁσμὴν ἢ γύσιν. ἀλλ' ἔγω γλυκύ μιν ὡς ἐνι μά-
 λις, καὶ συνεχὲς αὐτῷ καὶ λαμπρὸν, ὡς γάλακτι πρέ-
 πει. πρὸ πάγια δ' ὁμοιομερές. Od. i. 297. ἀκρητον γάλα.
 Eustathius in Il. β. p. 177. 44. ἀκράτης δὲ τὰς σπον-
 δὰς λέγει, διότι ἀκράτη οἶνα ἔσπενδον, αἰνιττομένοι τοι τῆς
 γνώμης ἀμυγῆς ψεύδι, καὶ ἄδολον. Pindar. Olymp.
 VII. 99. 60. σοφία ἄδολος. Polyaeus p. 605. μὴ
 καταφρονεῖν, ὡς ἀνόητων καὶ ἄδολων. Athenaeus XIII. p.
 571. C. περὶ τῶν ὄντως ἑταιρῶν τὸν λόγον παρρησιαί τῶν
 φίλων ἄδολον συντηρεῖν δυναμένων. Themistius XXIII.
 p. 283. A. ἱππικὸς ἄδολος καὶ ἀληθινὸς αὐτοκτενέος.
 Jadic. IV. 19. ἄδολον opponitur δόλῳ. comm. I.
 1. Theff. II. 3. Lac sincerum & dulce opponitur
 ei quod speciem dulcis praebet, at vel amarum vel
 alio vitio corruptum est; quodque nutrices quae-
 stus causa pro dulci venditant. Anthol. I. 33. 2.
 φαρ-

2 ταλαλίας, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ὑπιποθήσατε, ἵνα ἐν
3 αὐτῷ αὐξηθῆτε +. Εἴπερ ἐγενήσαδε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Πρὸς ὃν προσερχόμενοι,
4 λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον, ὑπὸ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντι-
5 μόν· Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομείσθε, οἱκοδομῆσαι πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον,
6 ἀνεγείναι πνευματικὰ ὡς οὗτοι, ἐνπροσδέκτες τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ~ Διὸ καὶ
7 ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ κατασχευθῇ. Ὑμῖν ἐν ἡ τιμῇ τοῖς πιστεύουσιν ἀπειθῆσαι
δε, λίθον ὃν ἀποδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, ἔτι ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ λί-
θου

+ εἰς σωτηρίαν

~ διότι

Clemens. Paed. 1. 6. Origenes in Rom. III. 13. Hieronymus in Zach. X. 7. Cyrillus Glaph. Strom. IV. p. 393. Damas-
cenus, Gildas. probante H. Grotio, J. A. Bengelio S. Castalione, H. Hammond. Expunxerunt, qui putabant hoc pa-
cto infantes a salute excludi.
3. εἴπερ] + e. Lectionar. 1. εἰς A. Versio Syr.
χρηστὸς] χρηστὸς 1. a prima manu. 4. 10. 19. 21. 38. 31. 33. 37. 40. 45. 47. 56. Editio Plantina Genev. Cle-
mens. p. 42. 71. 286. 422. Gregorius Nazianzenus in S. Baptisma in Editis. Procopius in Es. XXX. 14. XL1. 1.
Psal. XXXIV. 9. P. Junius.
ὑπὸ] διὰ 29.
5. οἰκοδομείσθε] οἰκοδομῆσαι A. ex emendatione. C. ἐποικοδομείσθε 27. 33. 35. 39. 46. Editio Colinaei,
Versio Vulg. Cyrillus de Adorat. p. 330. Glaph. p. 331. 427. Vid. Eph. II. 22.
πνευματικὸς] + εἰς AC. 5. 7. 15. 27. 29. 36. Versio Copt. Æthiop. Codices Latini, Origenes c. Cels. p. 391.
Cyrillus. Glaph. Eusebius in Psal. LXIII. 4. Procopius in 2. Reg. VII. Fulgentius ad Monim. 2.
πνευματικὸς οὗτος] οὗτος πνευματικὸς Editio Genev. Complut. οὗτος Versio Syr. probante J. Millio
prol. 1255.
6. διὸ καὶ] διότι AC. 1. 2. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 21. 22. 24. 26. 27. 30. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38.
39. 40. 43. 45. 47. 51. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. probante J.
Millio prol. 983. διὰ 19. διὰ ᾧ Editio Erasmi 1. Ald. περιέχει] περιέχεται P. Junius.
ἐν τῇ γραφῇ] ἐν γραφῇ A. ἡ γραφή C. 7. 14. 27. 29. 33. ex emendatione. 38. Versio Vulg. P. Junius.
ἐκλεκτὸν] — 18.
αὐτῷ] αὐτὸν 33. a prima manu. 40. Esaj. XXVIII. 16. ex versione Graeca. Act. VIII. 32. R. Junius.
7. ἡ τιμὴ] ἐν τιμῇ P. Junius. vel τιμῇ.
λίθον] λίθος A. 9. 19. ex emendatione. 25. 39. ex emendatione. Versio Vulg. Copt. Oecumenius.
λίθον, ὃν ἀποδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶντες, ἔτι ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ] — Versio Syra. probante H. Grotio, G. M. Paffio. λίθος] λίθον 18. 31. P. Junius. πέτρα] πέτραν 18. P. Junius.

φαρμακὸν δ' ἰσχυρὸς γάλα. 1. νεβρὸς δ' ἰομυρὴ θάλην
σπᾶσι. Philo de M. O. p. 33. 2. ἀμυγῇ, ἄδολον,
καθαρόν. T. 2. de Decal. p. 190. 3. ἄδολο καὶ
καθαράς ἐσθίας. Avoda Sara II. 1. feminae gen-
tili fas est lactare infantem Judaicum, dummodo id
fiet in aedibus matris. f. 26. 1. ne forte inungat sibi
mammam veneno exterius, & occidat eum. — R.
Meir dixit: prohibitum esse, quia inungit sibi ve-
neno mammam exterius, & occidit eum. Columella
VII. 8. Caseus — lacte fieri debet sincero & quam
recentissimū, nam requietum vel niustum celeriter
acorem concipit.

4. λίθον — ἐκλεκτὸν] Thucydides IV. 4. λογάδην
δὲ φέροντες λίθους. Schol. ἐκλεγμένους λίθους — ἐπελέγο-
το ὁμοίους τοῖς ἐργασμένοις τυτσίον τετραπόδας.
5. λίθοι ζῶντες] Jaf. A. VIII. 3. 2. ἡ δ' ὅλη τοῦ
σαῦς οἰκοδομία κατὰ πολλὴν τέχνην ἐκ λίθων ἀκροπόλει ἐνέ-
γματο συντιθένταν ἀρμονίως πᾶσι καὶ λέαις, ὡς μήτε σφύραν
μῦτα ἄλλῃ τῆς ἐργασίας τεκτονικῆς τοῖς κατανόουσιν ἐργα-
σίαν δηλοῦσθαι, ἀλλὰ δέχαι τῆς τέχνης χρήσεως πᾶσι ἐν-
νοῦσθαι τὴν ὅλην προσφυσίαν, ὡς ἐκείνη τὴν ἀρμονίαν αὐτῆς
δοκεῖ μᾶλλον ἢ τῆς τῶν ἐργασίων ἀνάγκης. Plinius Enn.
II. 9. 18. εἶδε λίγυν ἐκ λίθων ἀψύχων τὰς τοιχὰς καὶ
ξύλων συνίστασθαι, καὶ πολλὰ εἶναι τῆς ἀληθινῆς οἰκίσσεως.
Hierocles in A. C. μόνος ἱερεὺς ὁ σφόδρος, μόνος θεο-
φιλῆς, μόνος εἶδος εὐχισθῆσαι — ὁ προσηγμένους ἱερεῖον ἐαυ-
τοῦ προσάγων, καὶ ἀγαλμα δέον τεκταίνων τὴν ἐαυτοῦ ψυ-
χὴν, καὶ καὶ εἰς ὑποδοχὴν τῆς θεῆς φωτὸς τὸν ἐαυτοῦ πα-
ρασκευάζων ἑν — ψυχῆς γὰρ καθαρῶς τόπον οἰκείωσαν
ἐπὶ γῆς θεῶς ὅτι ἔχει οἷς καὶ ὁ Πύθιος συμφέρεται λίγων
εὐσεβείων δὲ βροτοῖς γάνουσαι τούτων, ὅσων ὁλόμπη. Vir-

gilius Georg. II. 469. vivi lacus. Servius. bona
naturalia, non sicut in urbibus labore quaesita.
Æn. I. 167. vivoque sedilia saxo. Servius. natura-
li; ut: vivo praetervehor hostia saxo. III. 688.
Ovidius VII. 204. Vivaque saxa suo convulsaque
robora terrae, & silvas moveo. XIV. 712. & sa-
xo quod adhuc vivum radice tenetur. Gratius Cy-
niger. 404. Et vivum lapidem & circa Melitella
nectunt Curialia, & magicis adjuras cantibus her-
bas. Plinius H. N. XXXVI. 30. pyritarum etiam
num aliqui genus unum faciunt, plurimum ha-
bens ignis, quos vivos appellamus, & pondero-
sissimi sunt. Isidorus XVI. 4. est alius pyrites vul-
garis, quem vivum lapidem appellant, qui ferro
vel lapide percussus scintillas emittit. Cic. in Verr.
1. 56. Utrum existimatis, minus operis esse, u-
nam columnam efficere ab integro novam nullo
lapide redivivo, an quatuor illas reponere? nemo
dubitatur, quin multo majus sit novam facere. —
quin etiam ad extremum adscripserit, rediviva sibi
habeto; quasi quicquam redivivis ex opere illo tol-
leretur, & non totum opus ex redivivis consti-
tueretur. R. Alsbeck in Hagg. II. 10. Parietes spiri-
tuales, quia homines pii sunt praecipuum templum.
Nehem. IV. 2. 1. Reg. VI. 7.

6. Debarim R. III. Eccles. III. est tempus pro-
jiciendi lapides. Hoc est tempus quo ascendit A-
drianus, cujus ossa conterantur, & sparfit lapides
domus Sanctuarii. Tempus colligendi lapides, tem-
pus quando aedificabit illud Deus S. B. S. D. Es.
XXVIII. 16.

θ' προσκόμματ', ἡ πότερα σκανδάλη· Οἱ προσκόπτες τῷ λόγῳ, ἀπειθῶντες, 8
 εἰς ὃ ἡ ἐτίθησαν. Ὑμεῖς δὲ, γέν' ἐκλεκτὸν, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἐδν' ἅγιον, 9
 λαὸς εἰς ἐπιποίησιν ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τῇ ἐκ σκότῃς ὑμᾶς καλέσαντ'
 εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτῇ φῶς· Οἱ ποτὲ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· οἱ οὐκ ἡλεημένοι, 10
 νῦν δὲ ἐλεηθέντες. Ἀγαπητοί, ὡς παροίκους ἢ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι 11
 τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες τρατεύουσιν· καὶ τῇ ψυχῇ· Τὴν ἀνατροφὴν ὑμῶν ἐν 12
 τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαβῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν
 ἔργων ἐποπτεύσαντες, δοξάσῃ τὸ Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ 13
 ἀνθρωπίνῃ κτίσει· ᾧ τὸ Κύριον· εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι· Εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς 14
 δι'

8. οἱ] ὅσοι C. a prima manu. 15. 27. 29. 31. 36. Versio Syra posterior.

οἱ προσκόπτες] ἢ προσκόπτες οἱ 33. ex emendatione.

λόγῳ] λίθῳ 15. 36.

τῷ λόγῳ] referendum etiam ad ἀπειθῶντες quod sequitur, ut III. 1. IV. 17. Editio Bengelii. Versio Syr. Oecumenius.

ἐτίθησαν] ἐπέθησαν 18.

δ' ἐτίθησαν] δ' ἐτίθησαν P. Junius.

10. δεῖ] — 4. Codices Latini.

11. ἀγαπητοί] ἀδελφοί 6.

παρακαλῶ] + ὑμᾶς 33. Versio Vulg. Syr. Arab. Aethiop.

ἢ] + ὡς Versio Syra utraque.

παραπεδήμους] + ὑμᾶς 4.

ἀπέχεσθαι] ἀπέχεσθαι A. 2. 16. 20. 46. 56. Lectionar. 3.

Syr. Copt. Oecumenius ed.

+ ὑμᾶς C. Versio Vulg.

+ ἀπὸ 27.

12. ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν] ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν I. 2. 4. 21. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut.

Erasmi, Colinaei, Plantin. Genov. Bengelii. Clemens Str. III. p. 544. Oecumenius ed.

ἔχοντες] ἔχοντας 38.

ᾧ] τῷ Editio Plantin.

καταλαβῶσιν] καταλαβῶσιν I. 4. 18. 22. 31. 32. 33. 36. 37. 39. ex emendatione.

40. Lectionar. 3.

ὑμῶν] ὑμῶν 27. 29.

ἐποπτεύσαντες] ἐποπτεύοντες 2. 30. 31. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Oecumenius ed. ὑποπτεύσαντες H. Ham-

mondus, P. Junius vel ἐποπτευθέντες sacris initiati.

13. οὖν] — A. 13. 31. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop.

Anglic. probante J. A. Bengelio.

ἀνθρωπίνῃ κτίσει] κτίσει ἀνθρωπίνῃ 31.

κτίσει] φύσει 25.

κρίσει P. Junius.

14. μὲν] — A. 1. 3. 4. 13. 28. 31. 33. 35. 37. 40. 45. 56. Versio Vulg. Syr. prior, sed posterior habet

cum alterisco. probante J. Millio prol. 983. J. A. Bengelio.

ἔπειτα δὲ ἀγαποποιῶν] — 1.

15. ἀγαποποιῶντας] + ὑμᾶς C. 7. 27. 29. 31. Versio Syr.

ᾧ ἀφρονῶν] — 33. a prima manu. Lectionar. 3.

ἀγνωσίαν] ἀγλωσσίαν P. Junius vel ἀβυρογλωσσίαν.

16. δέλοι] + τῇ 47. Editio Complut. Plantin. Genov.

δέλοι δεῖ] δεῖ δέλοι 22.

δεῖ] distinctionem tollit P. Junius.

8. προσκόπτες τῷ λόγῳ] Sextus Empir. a. Rhet.

74. προσκόπτες δὲ οἱ πολλοὶ τῇ τῇ λόγῳ περιεργάζ.

εἰς ὃ καὶ ἐτίθησαν] Hermas III. 6. quaecumque pe-

cora vidisti valde laeta & exultantia, ii sunt qui in

perpetuum a Deo ditceserunt, & tradiderunt se

desideriis hujus seculi: his ergo non est per poenit-

entiam regressus ad vitam, quoniam quidem ad-

jecerunt ad reliqua delicta sua, & nomen Domini

infandis infectari sunt verbis. Hujusmodi homines

morti sunt destinati. Clemens Ro. II. τὰς δὲ ἐτρο-

κλυνεῖς ὑπάρχοντας εἰς κόλασιν καὶ αἰκισμὸν τίθησι.

Non ut peccati, sed ut peccantes puniantur. illud enim

fi voluisset, scripsisset ἐτίθη.

9. βασιλεῖον ἱεράτευμα] Apoc. I. 6. Tanchuma f.

31. 3. Ubicumque Deus in lege utitur voce: mihi,

ea res in hoc mundo & in futuro eveniet. ex. caus-

sa. Num. III. 12. XVIII. 16. Ex. XIX. 6. Tar-

gum Hier. & vos eritis nomini meo reges & sa-

cerdotes, & populus sanctus. 2. Macc. II. 17.

ἀρετὰς] Arrianus Epict. III. 24. κακῶν καὶ καλῶν

τὰς ἐμὰς ἀρετὰς ἐξηγῶνται — καὶ ἐμὲ ὑμῶσι. Philode

Somniis T. I. p. 658, 26. τὸν δὲ θεὸν ἐκ ἐπιλείψεως

εὐδαίμονίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν ἱεροπρεπῆς σήλαις ἰγχα-

ράξεις, ἵνα μὴ μόνον λέγῃς εὐπρόχως, ἀλλὰ καὶ ἀδῆς με-

σικῶς τὰς τῶν ὄντων ἀρετὰς.

ἐξαγγείλητε] Hefychius. ἐξάγγελος, ἡγέμελος ὁ τὰ ἔ-

σω γεγονότα τοῖς ἔξω ἀγγέλλον. Demosthenes Philipp.

I. εἰσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰσι γὰρ, εἰσι, οἱ πάντ' ἐξαγγέ-
 λοντες ἐκεῖνον παρ' ἡμῶν αὐτῶν. Polybius p. 1411. ἐξαγγ-

γέλλον τὰς πράξεις. Euripides Hippol. 776. Sch. ἐξαγγ-

γελος δὲ ὁ τὰ πεπραγμένα ἔδωκε τῆς σκηνῆς τῷ χορῷ ἀγγ-

γέλλον.

ἐκ σκότῃς — εἰς — φῶς] Cic. pro Dejot. II.

Vestram familiam abjectam & obscuram e tenebris

in lucem evocavit. Macrobius Sat. I. 7. Inde mos

per Saturnalia missitandis cereis coepit. Alii cereos

non ob aliud mitti putant, quam quod hoc prin-

cipe ab incomi & tenebrofa vita quasi ad lucem

& bonarum artium scientiam editi fumus. Aristi-

des p. 520. ἐστὶ γὰρ Ἀσπληγίῃ τῆς Ἀσίας ἐνταῦθα ἰ-

δρύθη, κἀνταῦθα δὲ φρυκτοὶ φίλαιοι πᾶσιν ἀνθρώποις ἄρον-

ται παρὰ τῇ θιᾷ, καλῆτος τε ὡς αὐτὸν, καὶ μάλιστα ἀλη-

θινὸν φῶς ἀνίσχοντος. Matth. IV. 16.

11. ἐπιθυμιῶν] Plato Phaed. p. 62. B. οἱ ὁρθῶς φιλό-

σοφοὶ ἀπέχονται τῇ κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπάσῃ, καὶ

καρτερῶσι, καὶ οὐ παραδιδόσκιν αὐταῖς αὐτῆς. Aristoteles

de Virtut. ap. Stob. S. V. σωφροσύνη δὲ ἐστὶ τὸ μὴ θαυμά-

ζειν τὰς ἀπολαύσεις τῶν σωματικῶν ἡδονῶν. Diodorus S.

XXXI. p. 587. τὴν δὲ σωφροσύνην περιποιήσατο, δαπα-

νήσας μὲν ἑδὲν, τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν ἀποσχόμενος. Aristot-

elez Nicomach. II. 2. ὁ μὲν γὰρ ἀπεχόμενος τῶν σωμα-

τικῶν ἡδονῶν καὶ αὐτῷ τέτρω χαίρων, σώφρων· ὁ δὲ ἀχθόμε-

νος ἀκόλαστος. VII. 14. 15. Eudem. I. 6. Simplicius

in Epict. p. 288. ἡ σωματικὴ ἡδονὴ βλαβερωτάτη ἐστὶ

τῇ ψυχῇ· ἐκαστὴ γὰρ ὡς περ ἥλος προσηλοῖ τὴν ψυχὴν. Ma-

ximus Tyr. XXVI. 5. ἀφινδύς ἐπὶ σαρκῶν ἡδονῶν συν-

τεταγμένος, καὶ φλεγμαινὸν σῶμα σάρκατι ἀσπαινεῖται.

Aristides Platon. 2. p. 176. ἐκρατεῖτο δὲ ὑπὸ τῶν τῇ

σώματος ἡδονῶν. Plut. de Sanit. tuend. p. 126. C.

ἡδοναὶ δὲ σωματικαὶ καὶ ἀπολαύσεις.

12. ἐν ᾧ] Jo. V. 7. ἐν ᾧ scilicet χρόνῳ & ἐν ἡμέρᾳ

ἐπισκοπῆς opponuntur, tanquam tempus praefens

& futurum. Thucydides I. 37. ὅπως ἐν ᾧ μὲν ἂν πρα-

τῶσι, βιάζονται· οὐ δ' ἂν λάβωσι, πλέον ἔχουσι. 39. ὅς

χρὴν, ὅτε ἀσφαλέστατοι ἦσαν, τότε προσμέναι, καὶ μὴ ἐν

ᾧ ἡμεῖς μὲν ἀδικήμεθα. II. 11. εἰ μὴ καὶ νῦν ὀρμηται,

15 δι' αὐτῶν πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. Ὅτι ἔτι
 16 ὡς ἐλευθεροί, καὶ μὴ ὡς ὑπὸ κάλυμμα ἔχοντες τὴν κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δῆλοι
 17 Θεοῦ, Πάντας τιμῶσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὴν βασιλείαν τι-
 18 ματε. Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀ-
 19 γαθοῖς καὶ ὑποτασσέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. Τῷτο γὰρ χάρις, εἰ ἀπὸ συνείδησιν Θεοῦ
 20 ὑποφέρει τις λύπας, πᾶσιν ἀδίκως. Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφι-
 21 ζόμενοι ὑπομένετε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πᾶσιν ἀδίκως ὑπομένετε, τῷτο χάρις
 22 ὡς Θεοῦ. Εἰς τῷτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμ-
 πάνων

17. τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε] — 4. a prima manu. 26.

ἀγαπᾶτε] ἀγαπήσατε 1. 3. 4. 10. 14. ex emendatione. 17. 21. 23. 28. 31. 33. 37. 38. 39. 40. 56.

18. καὶ posterius] — 31.

σκολιοῖς] δυσκόλοις Versio Vulg. probante J. Millio in l. & prol. 499. + καὶ δυσκόλοις Versio Syra. prob. H. Grotio.

19. χάρις] + παρὰ τῷ Θεῷ C. 7. 13. 21. 27. 29. 32. 36. Versio Syr. utraque, posterius cum asterisco. Da-
 mascenus i. c. d. 20. Ephrem T. 2. p. 88. probante T. Beza in Annot. Ed. 3. 4. 5. P. Junio. + Θεῷ 5.

+ παρὰ Θεῷ 15. 18. Antonius 118. + Θεῷ 8. + δὴν Versio Syra posterius.

Θεῷ] ἀγαθὸν A. a prima manu. C. 15. 18. 27. 29. 36. Versio Syr. utraque. Antonius & Maximus 72. & 118.

+ ἀγαθὸν 15.

κολαφιζόμενοι] κολαζόμενοι 7. 9. 27. 46. probante H. Hammond, P. Junio.

ὑπομένετε prius] ὑπομένετε 4. 7. 9. 15. 18. 27. 31. Versio Vulg. Antonius & Maximus.

ab ὑπομένετε ad ὑπομένετε] — 29. 33.

πᾶσιν ἀδίκως] κολαφιζόμενοι 33. ὑπομένετε posterius] ὑπομένετε 31. 33. Versio Vulg. ὑπομένετε Lect. i.

τῷτο] + γὰρ A. 2. 13. 15. 18. 19. ex emendatione. 30. 36. Lectonar. i. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi.

τῷτο χάρις παρὰ Θεῷ] — 35. παρὰ] + τῷ A. i. 21. 31. 38. 47.

21. γὰρ] + καὶ 7. 14. Editio Complut.

καὶ] — A. 3. Lectonar. 3. Versio Syra posterius.

ἔπαθεν] ἀπέθανεν 5. 14. 17. 19. 37. Versio Syr. Ephrem. Damascenus a. Nestor. 26. & in MS.

ὑμῶν] περὶ A.

ὑμῶν] ὑμῶν 1. 2. 4. 11. 15. 16. 17. 18. 21. 25. 33. 38. 40. 45. 47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bo-

gardii, Genev. Stephani, Wechelii, Plant. Bezae, Schmidii. Versio Vulg. Copt. Syr. Belg. Aethiop. Arab. Ephrem l. c. Cyrillus Act. Eph. 44. Damascenus l. c. & MS. Tertull. Cyprianus.

ὑμῶν] ὑμῶν 2. 4. 18. 45. 47. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Stephani 3. Bezae, Schmidii. Versio Copt. Syr. Belg. Aethiop. Arab. Ephrem.

ἢ ἢ ἔγω πάρισμον· ἀλλ' ὅταν κ. τ. λ. III. 39. ἢ γὰρ
 ἀβήσαντο περιεσθῆναι, ἐπὶ τὸν ἡμῶν ἐκ ἀδικήμων. 40. οἱ
 τι τίροντες λόγῳ ῥήτορις ἔχουσι καὶ ἐν ἄλλοις ἐλάσσουσιν ἀ-
 γῶνα, καὶ μὴ ἐν ᾧ ἢ μὴ πῶς βραχέα ἡσθῆσα μεγάλως
 ζημιώσεται· αὐτοὶ δὲ ἐκ τῶ ἐν εἰπῶν τὸ παθεῖν ἐν ἀντιλή-
 ψοιαι. Malach. III. 13. καὶ ἀλαλῆν ἐν τῷ scil. πράγματι.

ἢ ἐποπτεύσαντες] inf. III. 2. Pet. I. 16. Appia-

nus B. C. II. p. 729. ἢ αὐτὸ μὴ δέσσειν οἱ δικασταί,

αὐτὸς αὐτὸς ἐπάπτει στρατῶν περιησάμενος. Od. η. 140.

ἔργα δ' ἐπαπτεύσκει. Eustath. p. 597. 47. τὸ δὲ ἐπο-

πτύειν, ὃ ταυτὸν ἐστὶ τῷ ἐπὶ ἔργῳ ἰδεῖν, νῦν μὲν ἐπὶ ἔργῳ τη-

ρήσεως τίθεται· ὕστερον δὲ παρ' Ἀθηναίους ἱερὰ λέξις ἐστὶ, ὡς

ἀλλοὶ τὸ παρὰ τῷ κοινῷ τὸ μάλ' ἐποπτεύειν δοκῶ. Jam-

blichus de myster. VI. νεκρὸν ῥοὴν ἀνιγνὴν δὲ εἶναι τὸν ἐπο-

πύτην. Plato Ep. 7. ἐκ ἐκ φιλοσοφίας γενομένη φίλων,

ἀλλ' ἐκ τῆς περιτρεχούσης ἱταρείας ταύτης τῆς πλείων τῶν

φίλων ἢ ἐκ τῆς ἐπὶ τῇ τι καὶ μύειν καὶ ἐποπτεύειν πραγ-

ματεύονται. Aristophanes Ran. 757. χαίρεις — A.

μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ, ὅταν καθάρασμαι λάθρα τῷ δε-

σπότη. Schol. εὐφημῶντες τὴν τῶν μυστηρίων ἐποπτείαν οἱ

δὲ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες μύται καλεῖνται, οἱ δὲ

παραλαβόντες αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἐκκατὰ τὴν εἰσόδῳ τὰ μυστήρια,

καὶ ἐποπτεύουσιν, καὶ ἐποπτεύοντες χαίρεισι διὰ τὸ πολλὰ

πράττειν. 8. 1157. πατὴρ] ἐποπτεύειν κράτη. Schol. ὁ

ἐκ πατρὸς ἔχων τὰς ἐν τῷ κόσμῳ βασιλείας ἐπιταρῶν. Plut.

Symp. I. 8. τίλος, ἐποπτεῖα τελευτῆς. Julianus O. VII.

καὶ πανταχῇ τὰ μυστήρια τῶν Θεῶν ἐποπτεύσαι, καὶ τελε-

σθῆναι παντοίας πανταχῇ τελευτῆς. Dio Xiph. Hadriano

p. 247. ἐπάπτειν τὰ μυστήρια.

14. πεμπομένοις] Polyaeus VII. Prooem. Βασι-

λῆς Ἀρταῖν καὶ Ὀυῖν — ὡς αὐτοὶ τὴν ὑμῶν αὐτοῖς ἐν

τῷ πολέμῳ, καὶ τοῖς ὑπὸ ὑμῶν πεμπομένοις πολυμάχοις.

Aristides in Rom. p. 206. οἱ δὲ ἄρχοντες οἱ πεμπο-
 μένοι ἐπὶ τὰς πόλεις τὰ καὶ ἔθνη, τῶν μὲν ὑφ' αὐτοῖς ἐκα-
 σοι ἄρχοντες εἰσι· τὰ δὲ πρὸς αὐτὰς τὰ καὶ ἀλλήλους ὁμοίως
 ἅπαντες ἄρχομαι. Jos. A. XVII. II. 2. προσέθηκεν δὲ
 Συρίας γενομένης ὑποτάσσασθαι τοῖς ἐκείνῳ πεμπομένοις στρα-
 τηγοῖς. B. II. 8. I. τῆς δὲ Ἀρχελαῦ χώρας εἰς ἑπαρχίαν
 περιγραφείσης ἐπίτροπος τις ἱππικῆς παρὰ Ῥωμαίοις τάξεως
 καπῶνιος πέμπεται μίχρη τῇ κτείνει λαβὼν παρὰ τὴν καίσα-
 ρος ἐκκρίαν. Praetores, praefides, procuratores Cac-
 faris, duces exercituum & legati.

17. πάντας τιμῶσατε] Derech Arez Suta. Efto
 honorans omnem hominem.

ἀδελφότητα] Dio Chryf. XXXVIII. p. 472. D.

ἢ δὲ ἀδελφότης τί ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀδελφῶν ὁμόνοια; ἢ δὲ φιλ-

αδελφία τί ἄλλο ἢ φίλων ὁμόνοια; 1. Macc. XII. 10.

17. vid. in Matth. XXIV. 45. abstractum pro

concreto.

18. Isocrates Aeginet. ἐδὲ γὰρ τῶν οἰκετῶν ἐδὲς ὑπέ-

μεινε, καὶ γὰρ φύσει χαλεπὸς ἂν, ἐπὶ δυσκολώτερον διὰ τὴν

ἰσὸν δίκαιον. Plut. Bruto p. 994. C. οἱ δὲ πρόγονοι

ἡμῶν — ἐδὲ πράγας δισπότης ὑπῆμμενοι. Epiſtetus 37.

πατὴρ ἐστὶ — ἀλλὰ πατὴρ κακὸς ἐστὶ· μήτις ἔστι πρὸς ἀγα-

θὸν πατέρα φύσει ἀκείων; ἐκ' ἀλλὰ πρὸς πατέρα. ὁ ἀδελ-

φός ἀδικεῖ; τῆρι ταιγαρὲν τὴν πράξιν [an τάξιν] τὴν σεαυ-

τῆ πρὸς αὐτὸν μηδὲ σκότει, τί ἐκείνῳ ποιεῖ; ἀλλὰ τί σοι ποι-

ήσαντι κατὰ φύσιν ἢ σὴ ἔξει προαίρεσις. Hesiod. Erg. 7.

ἰθύει σκολιόν. Tzetzes. τὸν ποικίλον τὸ ἦος διὰ πανουργίαν

σκολιὸν ὀνομάζει.

20. χάρις παρὰ Θεῷ] Curtius V. 8. Dignissimi,

quibus, si ego non possum, dii pro me gratiam re-

ferant. Seneca de benefic. IV. 11. Ignoto naufragio

navem, qua reuehat, & damus & instruimus.

Disce-

3 ἢ ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀνατροφὴν ὑμῶν. Ὡν ἔσω ἔχ' ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ θε-
4 θέσεως χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμου. Ἀλλ' ὁ κρυπτός τ' καρδίας ἀνθρωπίνου,
ἐν τῷ ἀφάρτῳ τῆς ψυχῆς καὶ ἡσυχίᾳ πνεύματος, ὃ ὅτι ἐνὶ ὧντιον τῆς Θεᾶς πολυτελεῖς.
5 Οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγναι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐκόσμευον ἑαυτάς,
6 ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. Ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν
καλῶσα, ἥς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιῶσαι, καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. Οἱ
7 ἄνδρες ὁμοίως, συνοικεῖντες ἡμῶν γυνῶσιν, ὡς ὁ Ἰσραὴλ σκευεῖ τῷ γυναικεῖ Ἀπομόμοις

ΤΙΜΗΝ,

κερδῆσαν] κερδῆσαν] A. 22. 24. 25. 26. 27. 30. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 46. Editio Complut. Clemens Al. Oecumenius.
2. ἐποπτεύσαντες] ἐποπτεύοντες 27. 29. Φόβῳ] λόγῳ 26. Clemens Al. Paed. III. p. 292.
ἀγνὴν] — 18. 22. Damascenus l. i. c. 8. ὑμῶν] αὐτῶν P. Junius. 3. ἔσω] — 3.
ἐμπλοκῆς] ἐκ πολλῆς 2. 3. 18. 28. 30. 39. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Oecumenius ed. ἐν πολλοῖς 4.
τριχῶν] — C. Versio Vulg. Clemens Al. Cyprianus l. c. καὶ] ἢ C. Versio Vulg. Cyprianus T. 76.
θεθέσεως] μεθέσεως 11. Versio Syr.
4. τῆ postorius] — 1. 3. 56.
αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τῷ Θεῷ] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1217.
ἐπὶ τῷ] εἰς AC. 13. 15. 27. 36. Damascenus. ἐπὶ 1. 3. 4. 22. 31. 40. 56.
6. Σάρρα] Σάρρα 4. 11. ὑπήκουσε] ὑπήκουε 31. Versio Vulg. Syr.
ἐγενήθητε] ἐγενήθητε Editio Complut. πτόησιν] πτόησιν 16. a prima manu. 38. πτόησιν 18. 40.
7. σκευεῖ] μέλει 13. γυναικεῖ] γυναικίῳ A 25. 26. 33. 39. καὶ] — 3.

δὲ ἐκ ἀπαγκάλως ὁ κύριος ἐπὶ διαποτὲς τέλειται, ἀλλὰ πο-
τε καὶ συγγνωστὴν, ὡς ἐρρήθη, δηλοῖ σχίσιν, καὶ ὁ κωμι-
κὸς σημαίνει ἐν τῷ σμικρῷ καὶ κύριον, ὡς ἐπὶ ἀνδρὸς ἐκεῖ-
νο φράσαι καὶ γυναικὸς. ex Aristophanis Equit. 965.
2. Sam. XI. 26. Tanchuma f. 28. 2. in Gen. XXIV.
1. Sed Abrahamum coluit uxor ejus, & vocavit
ipsum Dominum S. D. Genef. XVIII. 12. Musar
c. VI. Stat coram eo uxor bona, & ministrat ei,
& vocat eum dominum suum. Quod ex Sara dici-
mus, quae Abrahamum maritum vocabat dominum
suum S. D. — Sapiens quaedam femina dicebat
filiae suae, cum eam duceret ad thalamum: Mea
filia, sta coram marito tuo, & ministra ei. Si fue-
ris ei ancilla, ipse tibi servus erit, & honorabit te
ut dominam; Sed si extuleris te contra eum, erit
tibi dominus, & tunc evilescis in oculis ejus, ut
ancillarum una. Plut. de virt. mul. p. 252. B. εἰ
μὴν ἡς ἀνὴρ φρόνιμος, ἐκ αὐτῆς διελάνη γυναῖκα περὶ ἀνδρῶν, ἀλ-
λά πρὸς ἐκείνης αὐτῆς, ὡς κύριος ἡμῶν, ἔπεμπε. L. XXIV.
I. 57. D. ea quae a marito suo pecuniam ex causa
donationis acceperat, literas ad eum misit ejusmo-
di: Cum perenti mihi a te, Domine carissime &c.
XXXI. 88. D. quae marito haeres extiterat, ita
testamento cavit: quicquid ex haereditate bonisve
Titii domini mei patris vestri ad me pervenit — etiam
si quid post mortem Titii domini mei agnoscat.

Religio non debet abstinere uxores ab officio
maritis praestando, sed incitare potius. Ter. Heau-
tont. IV. 1. 36. Ut stulte & misere omnes sumus
religiosae! vid. in 1. Cor. VII. 5. Plotinus Enn. VI.
9. 10. ἔσαι δὲ ὅτε καὶ τὸ συνεχὲς εἶσαι τῆς Θεᾶς, ἐκείνῃ ἐν-
οχλημένη ὁδεύουσα ἐνὶ ὁχλῳ τῆς σώματος.

Cujus filiae, licet non fitis natae Judaeae, eritis
tamen, si mores ejus referetis.

7. συνοικεῖντες] Etymol. ὑμῖναιος, γαμικὸς ὕμνος, πα-
ρα τῷ ὁμῶναι, ὅτε ἂν συνοικίζεται ἀνὴρ γυναῖκί. Plut.
monit. Conj. p. 142. F. καὶ γάμος ὁ μὲν τῶν ἐρῶν-
των ἡρώμενος καὶ συμφυὴς ἐστίν· ὁ δὲ διὰ προίκας καὶ τέκνα
γαμίζοντες ἐκ συναπτομένων· ὁ δὲ τῶν συγκαλυδόντων, ἐκ
διεσπῶν, ὡς συνοικεῖν αὐτὴς ἀλλήλαις, οὐ συμφυεῖν νομι-
σιν. Herodotus IV. 180. μίξιν δὲ ἐπὶ κοῖνον τῶν γυναι-
κῶν ποιοῦνται, ὅτε συνοικεῖντες, κτηνηδὸν τε μισγόμενοι.
Demosthenes c. Onetor. I. ὃ πρότερον ἡ γυνὴ συνοικῶσα
ἐτύγχανε — τῆς ἀδελφῆς τῆς σῆς — ἀλλὰ συνοικῶ-
σας — ἐκείνη συναίχθη — ἐξ ἑνὸς ἀλλὰ συνοικεῖν —
τῇ γυναικί συνοικεῖται. C. Neaer. ἐπειδὴ δὲ ἴλοι τὸν μνη-

χόν, μὴ ἐξέσω τῷ ἐλόντι συνοικεῖν τῇ γυναικί, ἐὰν δὲ συν-
οικῇ, ἄτιμος ἔστω. Isocrates de Pace. Πηλῖος — Σέ-
τιδι τῇ Νηρέως — συναίχθη. Diogenes L. Solone. I.
56. τὸν ἐπίτροπον τῇ τῇ ὀρφανῶν μητρὶ μὴ συνοικεῖν. Ijaeus
II. ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν. V. τῆς γυναικὸς ἡ συναίχθη. — τῇ
μὲν ἐτέρῃ, ἡ ὁ χαίρειας συναίχθη. Libanius E. 576. τοῖ-
αὐτῇ γυναικί συνοικῶν. 662. συνοικῶν ἐκείνῃ ἀδελφῇ. Cy-
rillus Lex. συνοικεῖσι πολλῶν, Contubernium. συνοι-
κῆσιον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, conjugium, matrimonium.
σύνοικος ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, conjunx. σύνοικος, ὁ
ἄμα οἰκῶν, cohabitans. Ijaeus pro Pyrrho. τὰς μὲν
ὕπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικῶσας ἀνδράσι γυναι-
κας — καὶ πολλοὶ συνοικῶντες ἡδὴ ἀφῆρτηται τὰς ἰου-
τῶν γυναικας. & . . . προσῆκον δ' αὐτῇ μετὰ χρημῶ-
ταν τῷ ἐγγυτάτῳ γένος συνοικεῖν. Demosthenes
ἀφαιμένη δὲ ἐλευθέρᾳ ὑπὸ τῆς πατρὸς τῆς ἡμῶν, συναίχθη τῇ
ἀνδρὶ. in Neaer. Τῇ μὲν νόμος νῦν ἀπυκράτε, ὅς ἐκ εἰς
τὴν ξένην ἀσπῶ συνοικεῖν, ἐδὲ τὴν αὐτὴν τῷ ξένῳ — ἐὰν ξένος
ἀσπῇ συνοικῇ. Plut. Pericl. p. 165. D. συναίχθη δ' ἰπ-
ποκῶ. Arrianus Exp. Al. I. 23. 8. κατὰ νόμον τῶν
καρῶν ξυνώκε. Xenophon Cyropaed. IV. γυναῖξί ταῖς
αὐταῖς συνοικῆσθε. de Rep. Laced. . εἰ δὲ τις αὐ γυναι-
καὶ μὲν συνοικεῖν μὴ βέλοιο, τέκνα δὲ ἀξιολόγαν ἐπὶ τοῦ
μυῖ. Diogenes L. VIII. 11. Pythag. τὰς συνοικῶσας
ἀνδράσι Θεῶν ἔχειν ὀνόματα, κόρας, ὑμῶνας, ἢ τὰ μητέ-
ρας καλεσμένας.

ἀσθενέστερα σκευεῖ Euripides Med. 889. ἀλλ' ἐσμὲν,
οἷον ἐσμὲν, ἐκ ἐρῶ κακῶς, γυναῖκες· οὐκ ἔστιν ὅμοιόν
σθαι κακοῖς, ἐδ' ἀντιτείνετον νηπὶ ἀντὶ νηπῶν. 928. γυνὴ δὲ
Σῆλυ, κατὰ διακρίσεις ἔφυ. Schol. ἀσθενὲς φησι, τὸ γυναι-
κεῖον πέφυκε γένος. Plato de Rep. V. p. 655. τῶν
δ' αὐτῶν ἐλαφρότερα ταῖς γυναῖξιν ἢ τοῖς ἀνδράσιν δοτέον,
διὰ τὴν τῆς γένος ἀσθενείαν. p. 651. E. ταῖς θηλείαις τῶν
φιλῶντων κυνῶν πότρεα ξυμφυλάττειν ὀνομάζω δέην, ἄτερ αὐ-
τοῖς ἀρρήτους φυλάττειν, καὶ ξυμθερεῖν, καὶ τ' ἄλλα κοινῇ
πράττειν — κοινῇ, ἔφη, πάντα, πλὴν ὡς ἀσθενέστεραις χρῶ-
μεθα. cit. Galen. de Dogm. Hippocr. & Plat. IX.
p. 654. C. τοῖς δὲ ὡς ἰσχυροτέροις — καὶ πάντων μὲν
μετέχει γυνὴ ἐπιτηδεύματα κατὰ φύσιν, πάντων δὲ ἀνὴρ
ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρὸς. D. καὶ γυναικὸς ἄμα
καὶ ἀνδρὸς ἡ αὐτὴ φύσις — πλὴν ὅσα ἀσθενέστερα ἢ ἰσχυ-
ρότερα εἰν. de Legg. VI. p. 874. D. ἄλλο καὶ ἄλ-
λως γένος ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων λαβραιοτέρου καὶ ἐπικλοπώτε-
ρου ἔφυ τὸ Σῆλυ διὰ τὸ ἀσθενὲς. Euripides Iphigen. in
Tauris 1006. ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐκ θεῶν ἀνὰ ποταμῶν, τὰ
δὲ γυναικὸς ἀσθενῇ. Galenus in Hippocr. Aphorif. V.

τιμὴν, ὡς καὶ συγκληρονόμοις· χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευ-
χὰς ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, Φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, 8
Φιλόφρονες· Μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδόριαν ἀντὶ λοιδόριας. τὴναντίον 9
δὲ, εὐλογεῖντες· εἰδότες ὅτι εἰς τῆτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. Ὁ γὰρ 10
Θεὸς ζῶν ἀγαπᾷ, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὸ γλῶσσαν αὐτῶ ἀπὸ
κακοῦ, καὶ χεῖλη αὐτῶ τῷ μὴ λαλῆσαι ὄλον. Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω 11
ἀγαθόν· ζητήσάτω εἰρήνην, καὶ διώξάτω αὐτήν. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, 12
καὶ ὦτα αὐτῶ εἰς δέχσιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιῶντας κακά. Καὶ τίς ὁ 13
κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τῷ ἀγαθῷ μιμηταὶ γένησθε; Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχετε ἀπὸ δικαιοσύ- 14

την,

~ συγκληρονόμοι

~ ἐκκόπτεσθαι

συγκληρονόμοις] συγκληρονόμοι AC 1. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 46. 47. Editio
Complut. Erasmi, Stephani, Plantin. Genev. Bezae, Bogard. Elzevir. 1624. 1633. 1641. Bengelii. Versio Copt. Pola-
ni, Belgica vetus & nova, Anglicana, Castalionis. Hieronymus c. Jovinian. I. 4. Calvinus. probante J. Millio prol.
1209 Recte. ex comm. 1. & Actis Apostolorum constat, mulieres plerumque priores maritis Doctrinam Chri-
sti accepisse: illae ergo possunt vocari κληρονόμοι, hi vero postea accedentes συγκληρονόμοι Ro. VIII. 17. Honore er-
go dignae erant uxores, per quas mariti ad Evangelii Doctrinam perducti fuerunt. συγκληρονόμοι 45.

+ ποιήσας AC. 4. Editio Colinaei. Versio Copt. Hieronymus l. c. bis. & in Apolog. Castalio. ex IV. 10.

χάριτος] + ποιήσας καὶ 7. 8. + ποιήσας Versio Syra posterior. + καὶ Editio Colinaei.

ζωῆς] ζωῆς 1. 16. 22. 32. 33. 35. 37. 39. 42. 43. 45. 46. Editio Complut. Plant. Genev. Oecumenius.

ἐκκόπτεσθαι] ἐκκόπτεσθαι A 1. 3. 4. 5. 6. 10. 14. 15. 17. 18. 19. 21. 24. 25. 27. 28. 32. 33. 36. 38. 41.

45. 47. 50. 51. Editio Colinaei, Complut. E. Schmidii, Bengelii. Oecumenius. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt.

Lutheri, Tigurina, Polani. Oecumenius. probante H. Grotio, J. Millio prol. 1209. J. Alberti. vid. 1. Cor. IX. 12.

προσευχὰς] ψυχὰς 2. 8. δε] — 16.

Φιλόφρονες] ταπεινόφρονες AC. 5. 7. 8. 9. 13. 14. a prima manu. 15. in ora. 16. 18. in scholio. 25. 27. 29.

33. 39. ex emendatione 46. Editio Colinaei. Versio Copt. Armen. Syr. Clemens paed. III. 11. p. 296. Antiochus

79. 92. probante J. Calvino, J. A. Bengelio. φιλοταπεινόφρονες 40.

92. ἀποδιδόντες] ἀντιδιδόντες 15. a prima manu. ἢ λοιδόριαν ἀντὶ λοιδόριας] — 17.

εἰδότες] — AC. 13. 15. a prima manu. 22. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, posterior vero habet in mar-
gine. Aethiop. Copt. Antiochus 52. 92. Damascenus i. 4. a. 11. probante J. Millio prol. 1209.

εἰδότες ὅτι] ὅτι εἰδότες 56. ἐκλήθητε] ἐκκληρώθητε 8. 25. 40.

10. ἀγαπᾷ καὶ ἰδεῖν ἡμέρας] καὶ ἀγαπᾷ ἡμέρας ἰδεῖν 22. ἰδεῖν ἡμέρας] ἡμέρας ἰδεῖν C. Versio Vulg. Syr.

αὐτῶ prius] — AC. 29. αὐτῶ posterior] — AC. 27. 29.

11. ἐκκλινάτω] + δε AC. a prima manu. 31. Codices Latini. Versio Syra posterior.

ἀγαθὸν ζητήσάτω] — Editio Stephani 3. εἰρήνην] — Versio Syra posterior.

12. οἱ] — A. 1. 2. 4. 28. 31. 40. Codices alii, teste Millio. 45. 46. Lectorar. 1. Editio Complut. Colinaei.

Plant. Genev. Bengelii. κυρίως posterior] — 36. εἰς] + την C.

κακά] + εὐδοκῆσαι αὐτὰς καὶ γῆς 32. Editio Complut. Plantin. Versio Syra posterior cum asterisco.

13. ἐὰν] εἰ 3. μιμηταὶ] ζηλωταὶ AC 3. 5. 7. 17. 27. 29. 33. in ora. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Arab.

σαρκῶν ἐκθλύνουσιν, ὅπερ ἐστὶν ἀτομία. εἰρηταὶ γὰρ ἐκ μετα-
φορᾶς, ἐπειδὴ τὸ θῆλυ πᾶν ἀσθενέειν ἐστὶ τῷ ἀρρένῳ. Quin-
tilianus D. 308. Imbecilla res est femina: & ad-
ferit infirmitati naturali non leve pondus, quod vi-
dua est. Philo de V. Mof. T. 2. p. 82, 2. ἐπὶ γυ-
νὴ διὰ φύσεως ἀσθενεῖαν ὀκνηρὸν εἰς πόλεμον. de Somniis
T. 1. p. 639, 28. τὴν γυναικῶν — αἷς ἡ φύσις ἐπεί-
τρεψεν ἀνεμμένη χρῆσασθαι διαίτη, παρ' ὃ καὶ τὸ σῶμα τῷ
μαλθακωτέρῳ κομμάτιος ὁ τεχνίτης καὶ ποιητὴς αὐταῖς ἐπι-
γάζετο.

ἀποτέμνουντες τιμὴν] Isocrates panegy. τέτοις ἐ-
δμήσαν τιμὴν ἀπέμειναν. Aristoteles Eth. VIII. 8. ὅταν
γονεῦσι μὲν τέκνα ἀποτέμῃ, ἀδελφοὶ τοῖς γενήσασιν· γονεῖς δὲ
υἱέσιν, ἀδελφοὶ τοῖς τέκνοις. Lucianus Caucal. 17. τὰς ἄλ-
λας ὑμῶν τιμὰς ἀπέμειναν. Herodianus II. 4. 5. ἐκάστω τὸ
κατ' ἀξίαν ἀποτέμειν. I. 8. I. τιμὴν πᾶσαν ἀπέμεινε τοῖς
πατράσι φίλοις. Plut. Rom. p. 29. F. τὰς τετραμμένες
ἐτεράρεον οἰκάδ' ἐκομίζεσθαι, καὶ παρῆχον ὄρεν ἀρχέσας
μὲν αὐτὰς τῷ οἴκῳ, προσέχοντας δὲ τὰς ἀνδρας αὐταῖς, καὶ
μὲν εὐνοίας τιμὴν ἀπασαν νέμοντας. Epiictetus 62. αἱ γυ-
ναῖκες εὐθὺς ἀπὸ ἰδ. ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν κύρια καλῶνται.
τοιγαρὲν — ἀρχονται καλλοπιζέσθαι — προσέχουσιν ἐν
ἄξιον, ἵνα αἰσθῶνται, διότι ἐπ' ἐξουίᾳ ἄλλῳ τιμῶνται ἢ τῷ
κόσμῳ φαίνεσθαι, καὶ αἰδήμονες ἐν σωφροσύνῃ. in Eph.
V. 28. Musar. f. 74. I. Debet homo honorare
uxorem suam — R. Hanina dicit: semper ho-

mo honorem tribuat uxori. Nam non est bene-
dictio homini nisi propter uxorem ejus S. D. Gen.
XII. 16. Bavaria Mezia f. 59. 1. Dixit R. Chelbo:
Semper homo cogitet de honore uxoris suae, nul-
la enim benedictio in tota domo ejus reperitur, ni-
si propter uxorem S. D. Gen. XII. 16.

8. συμπαθεῖς] Plut. de Def. Orac. p. 431. B. ταῦ-
τα γὰρ αὐτῇ μάλλον προσήκει, καὶ τέτοις συμπαθεῖς ἐστὶ.
Polybius p. 819. πρὸς τὸ θάρσος ἐμβάλλειν, καὶ συμπα-
θεῖς ποιῆσαι τὰς παρακαλεστέους.

Φιλόφρονες] Pollux VI. 168. φιλοφροσύνη τάχα καὶ
φιλόφρων ἀπ' αὐτῆς. Suidas. φιλοφρονέεσθαι, φιλικώτατα,
φιλοφροσύνη, διζέωσις, ἢ προσήθεια.

9. Vid. in Matth. V. 44. Jof. A. VI. 13. 4.
καὶ γὰρ, εἰ ποιητὴς ἔστος εἰς ὑμᾶς, ἀλλ' ἐκ ἐμῶν δι' τοῖς-
τον εἶναι πρὸς αὐτὸν. M. Antoninus VI. 30. ἔφην ἐκεί-
νος τὰς ἀδίκους μιμημένους ἐκ ἀντιμιμητόμενος. Plato Cri-
tone. ἐδαμῶς ἄρα δι' ἀδικεῖν; οὐ δῆτα. ἐπεὶ ἀδικέμενος
ἄρα ἀνταδικεῖν, ὡς οἱ πολλοὶ οἰοῦνται. Philemon. ἰδίον ἐ-
δεν ἐδὲ μεσηκώτερον ἐστ', ἢ δύνασθαι λοιδορέμενον φέρειν· Ὁ
λοιδορᾶν γὰρ, ἂν ὁ λοιδορέμενος μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖ-
ὁ λοιδορᾶν. Maximus Tyr. XVIII. 5. εἰ ὁ ἀδικῶν κακῶς
ποιεῖ, ὁ ἀντιποιῶν κακῶς ἐδὲν ἦτορ ποιῇ κακῶς, καὶ ἀνύ-
νηται — ὅσπερ γὰρ ὁ ἀποδίδας χεῖρὶν τῷ προὔτάρξαντι ἐ-
δὲν ἦτορ ἐῖποι, καὶ προπετοῦθ' ἦ· Οὕτως ὁ μιμητὴς
τῶν ἀμειβῶν εἰς κακῶν ἐδὲν ἦτορ κακῶς δρᾷ, καὶ προπε-
τοῦθ'.

15 νην, μακάριοι τ' δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβιθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε. Κύριον δὲ τ' Θεὸν
ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἔταμοι δὲ αἰεὶ πρὸς ἀπολογία πάντῃ τῷ αἰτῶντι
16 ὑμᾶς λόγον· ὡς δ' ἐν ὑμῖν ἐλπιδῶ, καὶ πρᾶυτη· καὶ φόβος· Συνείδησιν ἔχοντες
ἀγαθὴν· ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταιχυθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες
17 ὑμῶν τ' ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφῇ. Κρείττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ θέλει· τὸ θέλη-
18 μα τῷ Θεῷ, πάσχειν, ἢ κακοποιῶντας· Ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ ὡς ἀμαρτιῶν ἔπαθε,
δικαίως ὑπὲρ ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωο-
19 ποιηθεὶς δὲ — τῷ πνεύματι· Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, Ἀ-
πει-

~ θέλοι

Æthiop. Copt. Clemens protr. 72. Paed. III. 12. Damasceus l. i. c. 11. ex Tit. II. 14. probante H. Grotio, J. A. Bengelio. (aliter in Gnom.) 14. ἀλλ' εἰ ἐν εἰ δὲ ἐν A 5. 7. 13. ἀλλὰ εἰ 3. 17. πᾶσχοιτε 32. Editio Complut. Plant. Genev. πᾶσχοιτε 26. 31. 35. ex emendatione. μακάριοι 25. δὲ — Versio Syra posterior. μηδὲ ταραχθῆτε — 43. 15. θῶν] χριστὸν AC. 7. 33. in ora. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Clemens Strom. IV. p. 584. & Schol. in I. Hieronymus in Ephef. VI. 5. Fulgentius ad Thral. II. probante J. Millio prol. 1248. + ἡμῶν Læctionar. 1. ἀγιάσατε Editio Erasmi 1. 2. δὲ posteriorius — AC. 18. 27. 29. Versio Vulg. Copt. Syr. Æthiop. πρὸς] εἰς 4. αἰτῶντι] ἀπαιτῶντι A probante H. Grotio. ἐλπιδῶ] + ἀλλὰ AC 5. 7. 13. 27. 29. 43. Læctionar. 1. Versio Vulg. Copt. Syra posterior. Clemens Alex. p. 585. Damasceus 6. 3. + ἀλλὰ ἐν 19. in ora. μὲν] + πάσης Versio Syra posterior cum asterisco. 16. ἔχοντες ἀγαθὴν] ἀγαθὴν ἔχοντες 47. ἔχοντες ἀγαθὴν 7. καταλαλῶσιν] καταλαλῶσιν AC 21. 38. 41. 45. Læctionar. 1. Editio Complut. Colinaei, Plant. Genev. ὑμῶν prius] ὑμᾶς 15. ὡς κακοποιῶν] — Versio Vulg. Syra posterior habet cum asterisco. probante J. Millio prol. 499. ἐπηρεάζοντες] ἐπηρεάζοντες A. τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ ἀναστροφῇ] τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ ἀναστροφῇ 14. 38. τὴν ἐν χριστῷ ἀγαθὴν ἀναστροφῇ C. 22. ἀγαθὴν] ἀγαθὴν Versio Syra posterior. 17. θέλει — 24. 26. θέλει 45. θέλοι AC 1. 2. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 28. 29. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 46. Læctionar. 1. Editio Complut. Erasmi 1. Colinaei, Plant. Genev. Bengelii. Codices Latini. Clemens Al. Oecumenius ed. πᾶσχειν] + ὑμᾶς 22. 18. περὶ] ὑπὲρ 2. 30. 32. 33. ex emendatione. 51. Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Oecumenius ed. ἀμαρτιῶν] ἡμῶν 32. 33. ex emendatione. Editio Colinaei. + ἡμῶν C. 5. 7. 9. Versio Syr. Vulg. Arab. Clemens Al. in l. Cyprianus Tr. 48. + ὑπὲρ ὑμῶν A 25. 36. + ὑπὲρ ἡμῶν 15. 27. 29. Læctionar. 1. Versio Copt. Æthiop. Severus. ἔπαθε] ἀπέθανε AC 5. 7. 11. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque Æthiop. Copt. Clemens al. in l. Cyrillus Act. Eph. IV. V. ἡμᾶς] ὑμᾶς 3. 31. 33. Læctionar. 1. Editio Erasmi 1. Ald. Versio Syra utraque, posterior habet editam in margine. τῷ posteriorius] — AC. 1. 3. 10. 14. 15. 16. 17. 18. 22. 28. 31. 38. 39. 40. 45. 46. 56. Codices plurimi, teste Millio. Læctionar. 1. Editio Complut. Bengelii. πνεύματι] χριστῷ 2. 30. 19. φυλακῇ] + κατακεκλεισμένοις C. 8. 25. Editio Colinaei. Beda. Versio Syr. Codices Latini. Correctorium Bibl. πνεύμασι] πνεύματι ἀγίῳ C. ut videtur.

ποιῶν ἤ. Herodotus VII. 160. οἰκίσαι κατιόντα ἀνθρώ-
που φίλει ἐπαύγειν τὸν θυμὸν· σὺ μέντοι ἀποδιξάμενος ὑ-
βρίσμεναι ἐν τῷ λόγῳ. ἢ με πέσεις ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοι-
βῇ γινώσκει. Sap. XVIII. 2.

10. ἡμέρας ἀγαθὰς] Levitici XXIII. 11. post fab-
batum. Targum. post diem bonum. & comm. 15. Pfal. XXXIV. 13. Anthol. I. 29. 3. ὅταν θέλῃ τις
ἡμέραν ἰδεῖν καλὴν.

11. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακῶ] Cic. Tusc. IV. 6. A ma-
lis natura declinamus; quae declinatio, si cum ra-
tione fiet, cautio appellatur.

ζητησάτω εἰρήνην] Jos. B. V. 8. 2. τὰς μὴ ζητῶντας
εἰρήνην, καὶ κατὰ Ῥωμαίων ζῆν προηρημένους.

13. M. Antoninus XI. 20. τί γὰρ σοι ποιήσει ὁ ὑ-
βριστικώτατος, ἂν διατελῇς ἐν μὲν αὐτῷ; Sir. VII. 1. Se-
neca de Ira I. 32. M. Catonem in balneo quidam
percutit imprudens; quis enim illi sciens faceret
injuriam? postea satisfaciendi Cato, non memini,
inquit, percussum me.

14. φόβον αὐτῶν] Jo. XX. 29. Psal. LXIII. 2.
Judith. XI. 9. Esaj. VIII. 12. 13. A. Gellius IX.
12. Metus aequae ac injuria, atque alia quaedam id
genus sic utroque verbum dici possunt. Nam me-
tus hostium recte dicitur, & quum timentur hostes,
& quum timentur. Itaque Sallustius in historia pri-
ma metum Pompei dixit, non quod Pompejus
metueret (quod est usitatus) sed quod metueretur.

Verba haec Sallustii sunt: Id bellum excitabat me-
tus Pompei victoris, Hiempsalem in regnum re-
stituentis. Item alio in loco: Postquam remoto me-
tu Punico simulacres exercere vacuum fuit. Sopho-
cles Philoctet. 1244. στρατὸν δ' Ἀχαιῶν οὐ φοβῆ πρόσ-
σαν τάδε. N. σὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὺν οὐ θαρσύν φόβον. Flo-
rus I. 17. Erat terror ingens tot simul tantorum-
que populorum. III. 10. Tandem gentis novae terror
in castris. Euripides Troad. 1165. βρέφος τόσονδ' ἰ-
δίωτα; ἐκ αἰνῶ φόβον, ὅστις φοβέται, μὴ διεξελθὼν λόγῳ.

15. θῶν ἀγιάσατε] Jo. XXI. 19. Maase 212. de
quodam qui Deum saepe negaverat, & tandem in
se descendens cogitaverat, quomodo hoc crimen
expiaret. Dixit ergo: ibo, & sanctificabo nomen,
haec est optima poenitentia — tandem propter
Judaismi professionem vivus combustus est. Matth.
VI. 9.

18. Ergo & nos pro Christo in nos tam benefi-
cio pericula adire oportet. Phil. I. 29. Rom. V.

19. Spiritus Christi, qui in Noacho fuit supra I.
11. vocavit ad poenitentiam eos qui ante diluvium
vixerunt; cum autem non audirent, aquis perie-
runt, & nunc detinentur in ᾧδε. Praedicavit, ante-
quam essent in carcere: in quem detrufi sunt, quia
vocanti non paruerunt. Vulgo interpretantur, prius
fuisse conjectos in carcerem, & dein evangelium
ipsis praedicatum fuisse; quo consilio legimus Mel-
chio.

παύσασαι ποτε, ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο· ἡ τῷ Θεῷ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κα- 20
τασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι (τετάρτη ὡς τὰ) ψυχαὶ διασώθησαν δι' ὕδατος.
Ὡς καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν· σώζει βλάβημα, (οὐ σαρκὸς ἀπίσθησις ῥύπον, ἀλλὰ συν- 21
ειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν) δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ 22
τῷ Θεῷ, πορεύεις εἰς ἔραν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

Χρι-

~ἀπεξεδέχετο

~ὁ ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς

20. ὅτε] ὅτι 2. probante C. Schoetgenio.

ἅπαξ ἐξεδέχετο] ἅπαξ ἐδέχετο 2. 10. 26. 29. 30. 31. 33. 35. 45. 47. Editio *Erasmi* 1. *Ald. Colinaei*.
ἀπεξεδέχετο AC. 1. 4. 5. 6. 7. 9. 10. ex emendatione. 11. 15. 16. 17. 18. 21. 22. 24. 25. 27. 32. 36. 37.
38. 39. 41. 42. 43. 44. 46. 51. 56. Editio *Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Verlio Copt. Vulg. Syr.* utraque,
Æthiop. Origenes in Jo. I. 26. & in Psal. III. probante S. *Castellione*, H. *Hammondo*, L. *Bos*, J. *Millio*, in I.
H. *Grotio. Erasmus*: suspicor, inquit, legendum fuisse ἅπαξ ἐξεδέχετο; eamque conjecturam in Editione 2. &
seqq. recepit, quam secutus est Editor *Oecumenii* contra MSS.

ὀλίγοι] ὀλίγοι A 3. 5. 8. 17. Editio *Colinaei. Versio Vulg. Cyprianus* Ep. p. 181. 216. *Origenes* in Psal. III.
Fulgentius ad Thrasym. 1. probante J. A. *Bengelii*. τετάρτη] — 26.

21. ὡς] ὅ AC. 1. 3. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 22. 38. 39. 40. 45. 46. 47. 51. Editio *Erasmi*, *Colinaei*,
Bogardi, *Stephani*, *Wecheli*, *Bengelii. Cyrillus* Glaph. p. 36. in Elaj. p. 18. *Damasceus* i. 1. β. 1. *Oecumenius* Ed.
Cyprianus Ep. 181. 216. *Verlio Vulg.* probante H. *Grotio*.

caeterum ὅ, inquit, dure respondet, sive ad aquam referas, sive ad baptismum: fortasse scriptum fuit ὅ cui. Id
autem si voluisset Petrus, scripsisset ὅς, non ὅ. Jo. *Gagnarus*: ego crederem in Graecis mendum esse, & pro
ὅ i. e. quod legendum. ὅ cui scilicet aquae. 35. C. *Salmasius*. P. *Junius*. ὡς 42.

καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει] ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς σώζει 2. 10. 11. 14. 15. 18. 19. 21. 22. 24. 37. 40. 42. 43.
45. 46. 47. 51. Editio *Complut. Erasmi* 1. 2. *Plantin. Genev. Oecumenius*. ἀντίτυπον νῦν σώζει ἡμᾶς 1.
καὶ ἀντίτυπον ἡμᾶς νῦν σώζει *Cyrillus* Glaph. p. 36. ἀντίτυποι ὁ ἡμᾶς σώζει 4.
ἡμᾶς] ὡμᾶς A 2. 17. 25. 31. *Versio Vulg. Syr.* ἡμᾶς] ὡμᾶς *Versio Syra* utraque.

chorem Hofmannum & Michaellem Servetum Martini Bucerii & Joannis Calvinii opera carceri inclusos fuisse, ut eo commodius cum illis haereticis disputarent. *Eph. II. 17. Sap. XVII. 2. Act. V. 18. 2. Pet. III. 4.*

20. μακροθυμία] *Aboth V. 2.* Decem generationes fuerunt ab Adamo usque ad Noachum, ad ostendendum, quanta fuerit longanimitas coram eo. Omnes enim generationes ad iram eum provocaverant proficientes in impietate, donec adduceret super eos aquas diluvii. *Kobeleth R. II. 15.* Vexatus est Noachus a generatione sua.

κατασκευαζομένης κιβωτοῦ] *Demosthenes* σκαύσιν ἰδί-
οις τὴν ναὺν κατασκευάσας. *Oppianus* ἀλιεύτ. α. 354. ὡ
πόποι, ὡς πρῶτος ὅχρος ἄλδος εἰράτο ἦρας, εἴτ' ἔτι ἀθανά-
των τις ἐπεφράσσετ', εἰτε τις ἀνὴρ Τολμηῆς πρῶτος ἐπι-
ζατο κύματα πρῶσαι.

διασώθησαν] *Etymol.* φάρος — ὁ δὲ ἄρος λίγυι,
ὅτι τῇ καρπῇ προσπλεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἡ ἐλὴν παρεκάλει
φάρον τινα κυβερνήτην κῆρα τῷ γένει, διασῶσαι αὐτὸν ἐκ
Λακεδαιμόνα. *Jos. A. II. 16. 5.* θαυμάσει δὲ μηδὲς τὴν
λόγος τὸ παράδοξον, εἰ ἀρχαίοις ἀνθρώποις καὶ πονηρίας ἀ-
πειροῖς εὐρήν σωτηρίας οὐδὲς καὶ διὰ θαλάσσης, εἴτε διὰ βέ-
λησιν θεῶν, εἴτε κατ' αὐτόματον. *Xenophon* Exped. V.
διὰ πολλῶν τε καὶ θινῶν — πραγμάτων σισωσμένοι
παύετο. *Act. XXVII. 44. Diodorus* S. II. 55. ἐὰν μὴ
εἰ πεμφθέντες εἰς τὴν νῆσον διασωθῶσιν. *Lucianus* V. H. II.
35. μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθῆναι εἰς τὴν τῶν Φαιάκων
χώραν. *Pseudomant. 37.* διασώζομαι εἰς τὴν Ἀμασιν.
1. *Cor. III. 15.* ambigua est potestas praepositionis
διὰ, in diluvio servati sunt ex aquis; in baptismo
per aquam, quae salutis signum est *Tit. III. 5.*
1. *Cor. X. 1. 2.*

21. ῥύπον] *Glossar.* Paedor, ῥύπος. *Plut.* de pro-
fect. Virt. p. 82. B. ἐπιδικύμωσι ῥύπον ἢ κηλὶδα χι-
τῶνος. *Aristophanes* Schol. *Acharn. 17.* ῥύπος — ὁ
τῷ χρωτὶ ὑπὸν σπίλος. *Plut. 17. Schol.* εἰ δὲ γὰρ βραχύν.
εἰ δὲ ὕψους ῥύπος — ἀπὸ τῷ πρὸς τῆς ὀνυχας ῥύπος.
Hesychius ῥύπος. ῥύπον Ἀττικοὶ τὸν εἰς τὰς σφραγίδας κη-
ρὸν καλεῖσθαι ῥύπον, αἰσχροῦ. *Suidas.* ῥύπτεσθαι — τὸ

τὸν ῥύπον ἀφαιρῆσθαι· ὁ δὲ ῥύπος κατ' ἀφαίρεσιν τῷ χ. χρύ-
πος ὁ τῷ χρωτὶ ὑπὸν σπίλος.

ἐπερώτημα] *Thucyd.* III. 68. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι δι-
καταὶ νομίζοντες τὸ ἐπερώτημα σφίσιν ὁρθῶς εἶναι. inter-
rogationem.

1. ὀπλίσασθαι] *Sophocles* *Electr.* 999. τοῖσιν θρά-
σας αὐτῇ θ' ὀπλίξῃ. *Cic.* pro Domo 55. & erat in-
credibili armatus audacia. *Philippic. VII. 9.* at ve-
ro erecti, citati, parati, armati animis jam esse
debemus. *Eustathius* in Il. d. p. 364. 16. ὀπλίσσονται
τὸ εἰς ἔργον ἐτοιμάζεσθαι.

παύεται] *Il. η. 376.* παύσασθαι πολέμοιο. *Hesio-
dus* *Asp.* 449. ἀλλ' ἄγε παῦε μάχης. *Isocrates* *Pane-
gyr.* κακύνει τῆς ὕβρεως ἔκταυσαν. *Ælian.* V. H. III. 18.
τῶν μὴν ἄλλων τῶν πρότερον ἐπιθυμιῶν παύεται.

Ut, qui occidit, delinquere amplius non potest: ita qui propter Christum vexationes sustinet, debet etiam ab omni alio peccato abstinere. *Ro. VI. 7.* Reputate vos mortuos, priorem vitam finem habere: nunc autem novam incipere. 2. *Cor. V. 19.*

2. τὸν ἐπίλοιπον — χρόνον] *Isocrates* *Panathen.* ἐλ-
πίζω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον αὐτὸς τε ἀλύτως διάξω. *Nico-
cle.* τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διάγω. *Panegy.* εἰς τὸν ἐπίλοι-
πον χρόνον. *Plato* O. *Funebr.* ap. *Dionys.* Hal. de
Demosth. 30. τὸν ἐπίλοιπον βίον διάγω. *Libanius* O.
XI. p. 370. D. σὺν εὐφροσύνῃ τὸν ὑπόλοιπον ζωῆς χρό-
νον. *Herodotus* ἐπίλοιπος χρόνος. *M. Antiochus* IV.
31. τὸ δὲ ἐπίλοιπον τῆ βίης διέξελθε. *Lucianus* *Tim.* 42.
πρὸς τὸν ἐπίλοιπον βίον.

βίωσαι] *Ammonius.* βίῃν καὶ ζῆν διαφέρει, βίῃν μὴν
γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων μόνον λέγεται· ζῆν δὲ ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ
ἀλόγων ζῶων — βίος ζωῆς διαφέρει. βίος μὴν ἐπὶ λο-
γικῶν τῶσιν ζῶων τετέστιν ἀνθρώπων· ζωὴ δὲ ἐπὶ τῶν ἀν-
θρώπων καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῶων, ἐντεῦθεν Ἀριστοτέλης τὸν
βίον ἀρίστατο ἔσας· βίος ἐστὶ λογικῇ ζωῇ· ὁ ἔστιν ἐπὶ τῶν θη-
ρίων βίον τῶσιν ἀκυρολογεῖ.

3. ἀρκετός — ὁ παρεληλυθὲς χρόνος] *Isocrates* *Pane-
gyr.* ἡα — μὴ πάντα τὸν χρόνον δυστυχῆναι διαγὰ-
γμωσι· ἱκανὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὲς χρόνος. ἐν ᾧ τί τῶν δυνά-
μεων οὐ γίγνεται. *Polybius* p. 173. ἐν τοῖς παρεληλυθόσι χρόνοις.

1 Χριστὸς ἦν παθὲν ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ
2 παθὼν ἐν σαρκί, πέπαυται ἁμαρτίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελή-
3 ματι Θεοῦ τὸ ἐπιλοιποῖν ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον. Ἀρκεῖς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος
τῷ βίῃ τὸ θελημα τῶν ἔθνων κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις,
4 οἰοφλυγίαις, κάμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις. Ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συν-
5 τρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν ἀσώβιας ἀνάχυσιν, βλασφημῶντες. Οἱ ἀποδάσκει λό-
γον

22. θεῷ] + deglutiens mortem, ut vitae aeternae haecres edifferemur. Versio Vulg. Fulgentius de fide ad Petrum. 11. Beda. probante J. A. Bengelio in Gnom. ἐποταγέντων] δαπαγέντων Editio Complut.
1. ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί] σαρκί ὑπὲρ ἡμῶν 3. Lectionar. 1. σαρκί C. 27. 29. Versio Vulg. ὑπὲρ ὑμῶν σαρκί
31. Editio Erasmi 1. Ald. Oecumenius ed. ὑμῖς] + εἰς 41.
αὐτὴν] — 1. παθὼν] δαπαῶν Versio Syra utraque.
αὐ] — AC 3. 4. 25. 27. 29. 36. 40. 47. probante H. Grotio, J. Millio prol. 984. J. A. Bengelio.
πέπαυται] + ἀπὸ 4. ex emendatione. Versio Vulg. πέπαυται ἁμαρτίας] ἀπίθανε ταῖς ἁμαρτίαις R. Bentlejus.
2. ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις] ἐπιθυμίαις ἀνθρώπων C. Versio Vulg. + ἄγεσθαι 18. 36.
ἐν σαρκί] — 4. a prima manu. ἐν χριστῷ 33.
3. ἡμῖν] — A 9. 35. Versio Vulg. Syr. utraque, Clemens Paed. III. 12. Augustinus. probante J. Millio prol.
1209. J. A. Bengelio. ὑμῶν 14. 18. 19. 25. 26. 27. 32. 38. 45. Editio Complut. Plant. Genev. Colinaei. Ver-
sio Copt. Aethiop. Arab. ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τῷ βίῃ] τῷ βίῃ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος 31.
παρεληλυθὼς] παρεληλυθὼς A.
τῷ βίῃ] — AC. 4. a prima manu. 14. 29. 38. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop. Clemens l. c. Augu-
stinus. probante J. Millio prol. 1209. θέλημα] θέλημα AC 15. 29. 36. Clemens.
κατεργάσασθαι] κατεργάσθαι 40. κατεργάσθαι A. 27. 29. Versio Vulg. Clemens. prob. H. Grotio, J. Millio prol. 984.
πεπορευμένοις] πορευμένοις 2. 30. 39. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius ed. πεπορευμένοις 16.
ἐπιθυμίαις] — 15. 18. 36. 4. ἀσώβιας] ἁμαρτίας 3.
βλασφημῶντες] καὶ βλασφημῶσιν 27. 29.

p. 1408. ἰκανὰ γὰρ τὰ κατ' ἄγνοιαν γινόμενα τοῖς γρά-
φουσιν. Horatius 2. Epist. II. 213. Lufisti satis, e-
disti satis, atque bibisti. Tempus abire tibi est, ne
potum largius aequo rideat ac pulser lasciva de-
centius aetas.

οἰοφλυγίαις] Etymol. οἰοφλύξ. φλύειν ἐπὶ τὸ ὀρμῆν ἔ-
χειν πρὸς τι· ὅθεν οἰοφλύξ, ὁ εἰς τὸ ὀρμῆν ὀρμῶν. Polux VI.
21. οἰοφλύξ, οἰοφλυγία, οἰοφλυγῶν. Libanius Pro-
gymn. p. 120. C. μὲμφεσθαι μὲν ἄξιον τῶν οἰοφλυγίας,
καὶ ὅσοι μὲχρι μύθου πίνουσιν. Eustathius in Il. φ. p. 1330.
26. οἰοφλύξ καὶ οἰοφλυγία, ὅτε τὸν αἶον φλύει τις ὡς οἶον
ἀναξίον ἐν τῷ λαλῆν. ἐπὶ καὶ κατ' Ἡρόδοτον, οἷον κατιόν-
τος ἀναπλάσσειν ἕπαι. Galenus de Dogm. Hippocr. &
Plat. IX. ταῦτόν δὲ τῆτο καὶ περὶ ἡδονῆς ὁ Πλάτων εἰρη-
κεν — καὶ μὲν δ' ἐπ' οἰοφλυγίας καὶ λιχνῶν ἡ ἀφο-
διστοῖς φεύγειν. de Curat. δι' ἔρωτα καὶ γαστριμαργίαν,
οἰοφλυγίαν τε καὶ λιχνῶν p. p. & de Caus. morb. II.
ἀπόπληκτος, ἢ ἐπὶ πλεονεξίας, ἢ κίνησι, ἢ αἰσθήσει βεβλαμ-
μένος, ἢ πως ἄλλως καταφλεγμένος ἐξ οἰοφλυγίας τις ἐγέ-
νιτο. Xenophon: οἰοφλύξ. Aristoteles Eth. III. 5.
πῶς ὡς ἢ ἐξ οἰοφλυγίας, ἢ ἄλλης ἀκολασίας. Athenaeus
XII. p. 552. F. τῆτον δὲ οἰοφλυγίαν καὶ πᾶχος τῆ
σώματος ἀσκήν καλῶσι πάντες οἱ πικράριοι. Philo de V,
Mosis T. 2. p. 163, 17. οἰοφλυγία, καὶ ὀφωφλγία,
καὶ λαχνῶν, καὶ ἄλλαι ἀπλῆρατοι ἐπιθυμῶναι. Deut. XXI.
20. Andronicus Rhod. περὶ παθῶν p. 6. οἰοφλυγία ἐστὶν
ἐπιθυμία οἷον ἀπληστος. Aretaeus Capp. de curat. phre-
nit. I. ἐξ ἀδδηφωγίας καὶ οἰοφλυγίας. IV. de Curat. A-
proplex. τὰ πολλὰ γὰρ ὑπ' ἀδδηφωγίας καὶ οἰοφλυγίας
παραισθητικῶν γίνονται. VII. ὑπὸ κραυγῆς καὶ οἰοφλυγίας.
Philo de M. O. p. 38, 26. οἰοφλυγία καὶ ὀφωφ-
γία καὶ λαυμαργία τὰς γαστράς ἐπιθυμίας προαναγγέλλουσιν.
πότοις] Arriannus B. C. I. p. 700. ὁ δὲ Σερτά-
ριος — τὰ πολλὰ ἦν ἐπὶ τρυφῆς, γυναιξὶ καὶ κάμοις καὶ
πότοις σχολάζειν. Ammonius ποτὸς βαρυτόνως, καὶ ποτὸς
ἐξυτόνως διαφέρει. Ποτὸς γὰρ ἐστὶ βαρυτόνως τὸ συμπίσειν,
ὡς Μεγαρότης ποτὸς συνεχίς κύβηαι, ἐξυτόνως δὲ αὐτὸ τὸ ἐκ-
πομεῖν. ὡς Διμοσθῆνης ἀντὶ τῆς κατὰ Ἀνδρόκλεους βρωτῆ καὶ

ποτῆς μεταλαβῆν. Etymol. ποτήριον — οὐ παρὰ τῆ πό-
τος, ἢ πότον. Suidas. Ποτὸς τὸ πίνόμενον, ποτὸς δὲ τὸ συμ-
πίσειν σφοδρῶς δὲ ποτὴ γνομῆναι, ἐνδρεῖαν ὁ ἐσιάτωρ, αὐ-
τὸς μὲν ὀλίγον ἔπινεν, αὐτοῖς δὲ πολὺ ἐγγχεῖ τοῖς θεραπεύει-
σιν ἐκέλευε. Seneca de Provid. III. Cruditatibus, e-
brietatibus, & caeteris, quae necant per volupta-
tem. Ammianus Marc. XXII. 12. de Juliano. ho-
stiarum tamen sanguine plurimo aras crebritate ni-
mia perfundeat — adeo ut in dies penes singulos
milites carnis distentior fagina victitantes incul-
tius, potusque aviditate corrupti, humeris imposi-
ti transeuntium per plateas ex publicis aedibus —
ad sua diversoria portantur.

ἀδελφῶν] Act. X. 28. Justinus III. 4. 1. Cum
Messeniis propter stupratas virgines suas in solenni
Messeniorum sacrificio bellum intulissent. Jos. B.
IV. 9. 10. καὶ πάθη γυναικῶν ἐμυμέντο, καὶ δι' ὑπερβο-
λὴν ἀσελγείας ἀθεμίτως ἡδονὰς ἐπιποιήσαν. Herodotus VII.
33. ἀδελφῶν ἐργὰ ἔρδεσκε. Etymol. ἀδελφῶν, ἀδελφός, ἄ-
νομος, ἀδελφῶντος· ἀδελφόν, ποιητὴν, ἀναρχόν, ἀσεβῆ, ἢ νό-
μοις μὴ χρώμενον. Ἀθεσμία, παρανομία. Sap. XIV. 23.
2. Macc. VI. 4. — 7. hinc etiam βαιομοχλία.

4. Petronius 84. qui vitiorum omnium inimicus
rectum iter vitae coepit inspicere, primum propter
morum differentiam odium habet: quis enim potest
probare diversa?

ἀνάχυσιν] Strabo III. p. 206. A. λέγονται δὲ ἀνα-
χύσεις αἱ πληρέμεναι τῇ θαλάττῃ κοιλιάδες ἐν ταῖς πλημ-
μύρμυσι, καὶ ποταμῶν δίκην ἀνάπλεις ἐπὶ τὴν μεσογαίαν ἔ-
χουσαι. Philo Mundum esse incorrupt. T. 2. p. 507,
17. ὁ μοι δοκεῖ καὶ οἱ Στωϊκοὶ προσιδόμενοι καὶ ἀπειρον
ἐκτὸς τῷ κόσμῳ τῷ λόγῳ κατακυπεῖν, ἵν' ἐπειδὴ χυρὸν ἀπέ-
ροτόν τινα ἔμελλε λήψεσθαι, μὴ ἀπορῇ τῷ δεχομένῳ χω-
ρὶς τὴν ἀνάχυσιν. p. 509, 1. ὕδατος δὲ τὴν πολλὴν ἀνά-
χυσιν. de Monarch. T. 2. p. 217, 4. πύλας ἀνα-
χύσεις, καὶ ὑπερστίαν ἀέρος. Strabo I. p. 10. B. ἀνάχυ-
σιν τινα καὶ κόλπον. Sentina, gurgis, Hefychius. ἀνά-
χυσιν, θυμῶν.

γον τῷ εἰκόμας ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς. Εἰς τὸτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐαγγελίσθη, 6
 ἵνα κρῖναι μὲν καὶ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ καὶ Θεὸν πνεύματι. Πάλλον δὲ τὸ τέλος 7
 ἡγγικε. σωφρονήσας ἐν καὶ νήφας εἰς τὰς προσευχάς. Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτὸς 8
 ἰσχυρὴν ἐκτενῆ ἔχοντες ὅτι ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν. Φιλόξενοι εἰς ἀλλή- 9
 λους, ἀνευ γογγυσμῶν. Ἐκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτὸς αὐτὸ ἀφαιρῶν 10
 τις, ὡς καλοὶ οἰκεῖμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ. Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ εἴ 11
 τις ἀφαιρῶν, ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγῇ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζῃ ὁ Θεὸς διὰ 12
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἀγα- 12
 πητοί, μὴ ἐκρίνεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένην, ὡς ξένοι ὑμῖν 13
 συμβαίνειν. Ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τῷ Χριστῷ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα 14
 καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιάμενοι. Εἰ οὐκ ἐκρίνεσθε ἐν ὀνόματι 14
 Χρι-

καλύπτει

καθὼς

6. νεκροῖς] νεκροὶ S. Battierius.
 εὐαγγελίσθη] εὐαγγελίσθησαν 26. S. Battierius.
 ζῶσι] ζήσονται 19. in ora.
 σωφρονήσας] + ἑαυτὸς 4.
 7. δὲ] — A 13. Codices Latini.
 ἑαυτὸς] ἀλλήλους 39. ex emendatione.
 καλύψει] καλύπτει A. 5. 7. 8. 9. 11. 14. 15. 16. 18. 22. 25. 27. 28. 29. 33. 36. 37. 38. 39. 46. 56. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Arab. Copt. Lutheri. Clemens Paed. III. 12. Str. II. p. 463. III. p. 306. IV. p. 613. quis dives 38. Clemens Rom. 49. Origenes in Levit. H. 2. Antiochus 96. Antonius 56. Damascenus i. 1. 6. 18. Facundus II. 6. probante J. A. Bengelio. ex Prov. X. 12.
 9. γογγυσμῶν] γογγυσμῶ A 13. 16. 22. 27. 46. Versio Vulg. Syr. Arab. initio + ὅτι Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
 καθὼς] καθ' ὃ 41.
 αὐτὸ] αὐτῷ 4.
 ἡς] ὡς 24. 31. 32. 38. 40. 41. 45. Lectionar. 1. Editio Complut. Plantin. Genev.
 χορηγῇ] ἐπιχορηγῇ 25. Codices Latini.
 ἐστὶν] — A. 13. 24.
 12. ἐκρίνεσθε] + ἐπὶ 22. 23. 37. 56.
 γινομένη] γινομένη 35.
 ξένοι] ἕτεροι 40.
 13. καθὼς] καθὼ A. 31. καθ' ὃ 1. 21. 39.
 Complut. Erasmi, Colinaei, Plantin. Genev. Stephani, Wehelli, Bezae 2. 3. 4. Bogardi, Bengelii, Oecumenius ed.
 Clemens Strom. IV. p. 585.
 αὐτὸς] + πάλιν 39. ex emendatione.
 εἰ] — 34.
 δόξης] + καὶ δυνάμεως A 4. 7. 8. 13. 14. 27. 29. 33. in ora. 36. 43. 46. Versio Vulg. Copt. Syra posterior, Ethiop. Arab. Armen. Athanasius ad Serap. de Sp. S. Cyprianus T. p. 175. S. p. 121. probante H. Grotio.
 + καὶ δυνάμεως αὐτοῦ 18. καὶ] — 15. Versio Syr. utraque. probante H. Grotio. T. Beza in annot. Ed. 3. 4. 5.

6. νεκροῖς] Ruth. I. 8. Non postquam mortui fuissent, mortui enim praeconem audire non possunt, neque hoc usquam dicitur: Sed intelliguntur ii, qui Christo nomen dederunt, & propterea mortem obierunt. Corpus quidem ab hominibus occitum est, at animus Deo vivit.

7. ἄλλαν vitam vivite, quam prius comm. 3. 4.

10. ποικίλης χάριτος] Aristoteles Rhet. III. 3. πανδύμου χάριτος δημιουργός, & οἰκεῖμος τῶν ἀκρόντων ἡδονῶν.

11. εἰ] refertur ad Deum patrem, de cuius δόξῃ fuerat locutus, ut Heb. XIII. 21.

12. ἐκρίνεσθε] Aët. XVII. 20. Etymol. ξένος — σημαίνει καὶ θανατωτικόν, ὡς τὸ ξένον καὶ παράδοξον. — τὸ ἐκρίνω σημαίνει δύο· παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ αἰετὸ ἐξαιρέσειν, παρὰ δὲ τοῖς ῥητορσι τὸ θαυμάζειν. Philo de Septenar. T. 2. p. 286, 31. καὶ ἐκὼν ζημίαν ὑπόμεινον, ἵνα καὶ τὴν ἀκρίσιον βλάβην, εἴ ποτε γένοιτο, ραδίως ἐνέγῃς, ἀλλὰ μὴ ὡς ἐπὶ καιρῷ καὶ ξένῳ δυσχεραίνων ἀδυνάμῃς. Plut. de Num. p. 25. ἀποτεμονομένων οὐ ἐκρίνεται, ἀλλ' εὐφύχως φέροι τῆς παρὰ φύσιν πράξεως τὴν ὄψιν.

2. Cor. I. 7. Isocrates ad Demonic. ἐν δὲ τοῖς λυπηροῖς, ὅν τας τῶν ἄλλων ἀτυχίας ἐπιβλέψης, καὶ σκευδὸν, ὡς ἀνθρώπος ὢν, ὑπορμηνίσκῃς. Cic. ad fam. VI. 2. mi-

fera est illa quidem consolatio — sed tamen necessaria: nihil esse praecipue cuiquam dolendum in eo, quod accidat universis. & V. 6. Est autem consolatio, pervulgata quidem illa maxime, quam semper in ore atque in animo habere debemus, homines nos ut esse meminerimus, ea lege natos, ut omnibus telis fortunae proposita sit vita nostra: neque esse recusandum, quo minus ea, qua nati sumus, conditione vivamus: neve tam gravi er eos casus feramus, quos nullo consilio vitare possimus, eventisque aliorum memoria repetendis, nihil accidisse nobis novi cogitemus. Achilles Tatius VII. p. 415. φάρμακον αὐτῷ τὸτο τῆς, ὃν ἐπαθε, λύτης ἢ πρὸς ἄλλον εἰς τὸ παθεῖν κοινωνία. τί δὲ σοὶ συμβέβηκεν, εἶπεν, ἀπὸ τῆς τύχης; Michael Apostolius 1017. φέροι παραμυθίαν δυνάμειν κοινωνία τῶν παλαιῶν. Seneca Troad. 1016. Ferre, quam fortem patientur omnes, Nemo recusat. inf. V. 9. Prov. XXVII. 21. Ovidius M. XV. 493. Nec enim fortuna querenda sola tua est, similes aliorum respice casus, Mitius ista feres.

15. ἀλλοτριοεπίσκοπος] Horatius 2. S. III. 19. Aliena negotia curo excussus propriis. Ter. Heaut. I. 1. 23. Tantumne ab re tua otii tibi, aliena ut cures,

Χριστῷ, μακάριοι ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τῆ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύει· καὶ
 15 μὲν αὐτὸς βλασφημεῖται, καὶ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. Μὴ γάρ τις ὑμῶν παροχέτω ὡς
 16 Φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιός, ἢ ὡς ἄλλοτριοςπίσκοπος. Εἰ δὲ ὡς Χριστιανὸς, μὴ
 17 αἰχυνέσθω, δοξάζεται δὲ τὸ Θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ. Ὅτι ὁ καιρὸς τῷ ἄρξασθαι τὸ
 18 κρίμα ἀπὸ τῆ οἴκῃ τῆ Θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῷ ἀπειθήντων
 19 φανῆται; Ὡστε καὶ οἱ πᾶσχοντες καὶ τὸ τέλος τῆ Θεοῦ, ὡς πιστῶ κτιστῇ ὡς ἀτι-
 θέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

Πρεσβυτέρους τῆς ἐν ὑμῖν ὡς ἀκαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῷ Χριστῷ
 2 παθημάτων, ὁ καὶ τὸ μελλόντος ἀποκαλύπτεισθαι δόξης κοινωνός, Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑ-
 μῖν ποιῆμιον τῆ Θεοῦ, ἐπίσκοποι ἐντες μὴ ἀναγκαζῶς, ἀλλ' ἐκείσας· μηδὲ αἰχροκίερ-
 δῶς,

τὸ posterius] — T. Beza annot. in Ed. 3. 4. 5. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

res eaque, nihil quae ad te attinent?

Eusebius de Mart. Palaest. 6. μεγάλη φωνὴ δια-
 ραυρῶνται, μὴ φάουλῃ μὴ ἕκκεν αἰτίας, εὐσεβείας δὲ τῆ
 τῶν ὅλων δημιουργῶ προθυμίας καὶ μετ' ἡδονῆς, ὅσα δ' αὖ
 ἐπάγοντο αὐτῷ, γενναίως ὑποστήσεται, καὶ τῶν ἐπὶ αὐ-
 μα λόγῳ τέρρον ἐπάγει.

17. Bava Kama f. 60. 1. Dixit R. Samuel f.
 Nachmanis, dixisse R. Jochananem: Non venit
 poena in mundum, nisi quando impii sunt in mun-
 do: neque incipit nisi a iustis S. D. Ex. XXII.
 6. — Posteaquam data est potestas vastatori, nul-
 lum facit discrimen inter iustum & impium: neque
 hoc solum, sed omnium primo initium facit a ius-
 tis. S. D. Ez. XXI. 8. Medrasch Thebillin III.
 & XCIX. 2. IX. 12. LXVIII. 36. Terribilis es,
 Deus, e Sanctuariis tuis. Ex eo quod desolasti i-
 stud, formidabilis es: dixit R. Jochanan; si enim
 Sanctuario suo non pepercit, multo minus parceret
 iis, qui illud vastarunt, populis improbis. Bereschith
 R. XXX. Kokeleth R. IX. 15. Dixerunt Noa-
 cho: si incipiunt poenae, incipient a domo hujus
 viri. Cum ergo mortuus esset Mathufala, dixerunt:
 annon a domo hujus viri incipit poena? Schemoth

R. XXIX. Jerem. X. 7. quis te non timebit, rex
 gentium? si filiis suis & domesticis non pepercit,
 an aliis parceret? Ps. LXVIII. 36.

18. μόλις σώζεται] Libanius X. 236. Ἀντίοχος
 ἐπὶ τῶν μόλις ἐστὶ σεσσωμένον. Diodorus S. XVII.
 55. παραβόλῃ δὲ γενομένης τῆς διαβάσεως, καὶ τῶν Μα-
 κεδόνων μόλις διασωθέντων. ex Prov. XI. 31. Versionis
 Graecae.

19. παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς] Od. γ. 74. οἳά τε
 ληϊστῆρες ὑπὲρ ἄλλα τοί γ' ἀλοῶνται ψυχὰς παρβέμενοι, κα-
 κὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες. Schol. parv. ἀφειδίσαντες αὐ-
 τῶν, παραβαλόντες. β. 237. σφῆς γὰρ παρβέμενοι κεφα-
 λὰς κατέδωκεν βιαιῶς οἶκον Ὀδυσσεύς. Tyrtaeus de Virt.
 bell. 18. C. ψυχῶν καὶ θυμῶν τλήμονα παρβέμενοι.

2. μὴ ἀναγκασῶς, ἀλλ' ἐκείσας] de pastoribus hoc
 intellige, non de grege. Gregem enim vi cogere
 ne quidem poterant, etiam si voluissent: 1. Cor. IX.
 16. 17. non ut mercenarii, non ut servi, quibus
 invititer ac renitentibus onera imponuntur, sed li-
 beraliter & ex animo. Bemidbar R. XI. Dixit Deus
 S. B. sacerdotibus, quando dixi, ut benediceretur Is-
 raeli, non benedicetis illis per angariam aut terro-
 rem, sed benedicetis eis corde recto.

δῶς, ἀλλὰ προθύμως· Μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι 3
τῇ ποιμένι. Καὶ Φανεροθέντ' τῇ δεξιποιομένῃ, κομίζετε τ' ἀμαράντινον τ' ὀύξης 4
τέφανον. Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγῃτε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασ- 5
σόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, 6
ταπεινοὶ δὲ δίδωσι χάριν. Ταπεινώθητε ἐν ᾧ τὸ κραταίαν χεῖρα τῷ Θεῷ, ἵνα ὑ- 7
μᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπὶ αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ
μέλει ὡς ὑμῶν. Νήψατε, γρηγορήσατε, — ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν ἐξέβολος, ὡς 8
λέων ὠρύομεν, ὥρεπατῇ, ζητῶν τίνα καταπῇ. Ὡς ἀντίστητε σαρκεὶ τῇ πύττει, 9
εἰδού-

προθύμως] μακροθύμως 31. 3. τῶν κλήρων] τῇ κλήρῃ 11. 33. Codices Latini. Hieronymus ad Nepot.
γινόμενοι] γινόμενοι Editio Erasmi. 3. 4. 5. γινόμενοι 22. 4. ἀμαράντινον] ἀμαράντινον H. Stephanns.
5. ὁμοίως] + δὲ εἰ 13. 15. 18. 27. 36. + καὶ 43. Versio Syra posterior Arab. Aethiop. + καὶ εἰ 31.
+ δὲ καὶ εἰ 40. δε prius] — 2. 30. Editio Erasmi, Ald. Oecumenius ed.
ὑποτασσόμενοι] — A. 27. 29. Versio Vulg. Syr. Copt. Antiochus probante J. Millio prol. 1502. ὑποτάσσεται 9.
ἐγκομβώσασθε] ἐγκομβώσασθε Editio Complut. Plant. ἐγκομβώσασθε 18. ut videtur.
Antonius 109. ἐγκομβώσασθε 11. ex emendatione. 19. 6. ὑψώσῃ] ὑψώσῃ 25. 35.
ὑψώσῃ ἐν καιρῷ] ἐν καιρῷ ὑψώσῃ 21. + ἐπισκοπῇ A. 4. ex emendatione. 5. 8. 13. 16. 19. ex emenda-
tione. 25. 33. 40. 46. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. posterior cum asterisco, Aethiop. Ephrem. p. 297.
Maximus & Antonius 34. Hieronymus in Esaj. XIV. ult. XLIX. 21. praef. in Mich.
7. ἐπιρρίψαντες] ἐπιρρίψατε 33. περὶ] ὑπὲρ 1. 13. 38. Versio Syra posterior.
ὡμῶν] ἡμῶν 13. Versio Arab.
8. ὅτι] — A. 1. 4. 10. 11. 15. 16. 17. 19. a prima manu. 21. 23. 24. 26. 32. 33. 36. 37. 39. 40. 45.
46. ὅτι. Editio Complut. Plantin. Genev. probante J. Millio prol. 984. J. A. Bengelio
περιπατῇ] περιέρχῃ 14. 38. Versio Vulg. Cyrillus Hieros. Chrysostomus in Gen. 4. Petrus Alex. ap. Theodo-
ret. H. E. IV. 22. Oecumenius, Cyprianus, Lucifer. τίνα καταπῇ] καταπῇ τίνα 31.
καταπῇ] καταπῇ 3. 5. 6. 8. 14. ex emendatione. 10. 15. 19. 22. 23. 26. 27. 29. 31. 33. a prima manu.
40. 44. 45. 47. 56. Editio Ald. Theodorus H. E. Martinus Papa I. Eput. 11. καταπῇ 17.
9. a τὰ αὐτὰ ad finem comm.] ὅτι ἐν κοσμῷ τὰ αὐτὰ τῷ παθημάτῳ τῇ ὡμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελείσθαι vel ὑπομι-
νίσθαι P. Junius. ὡμῶν ἀδελφότητι] ἀδελφότητι ὡμῶν 22.
ἐπιτελείσθαι] — Editio Complut. ἐπιτελείσθαι 16.
10. ἡμῶς] ὡμῶς A. 13. 22. 25. 32. 38. 39. 40. 45. 46. Editio Complut. Plant. Genev. Bezae 4. & 5.
Ἰησὺ] Versio Syra posterior habet cum asterisco.

4. ἀμαράντινον — τέφανον] *Lucianus Toxar.* 13. *ἐφάνοι ἡμῶν ἀμαράντινον, καὶ μῆλα τίνα ἀποδεδόγμενα. Columella X.* 175. *immortalesque amaranti. Plinius H. N. XXI.* 25. *Deos coronant illis, creditumque gloriam consequi eo flore coronatos. Athenaeus XV.* p. 670. A. ὁ γὰρ ἐκ τῶν ἐφάνων κόσμος, ἐδὲν ἔ-
χων γόνιμον, σημεῖον ἐστὶ πάσης ἀβεβαίας μὲν, κεκαλλω-
πισμένης δὲ. p. 679. F. περὶ δὲ τῶν ἐν Ἀιγύπτῳ αἰετῶν
ἐφάνων ἐλλάνιος. *Philostatus Heroic.* 19. ὁ-
θεν καὶ ἐφάνος ἀμαραντίνος ἐς τὰ κήδη πρῶτος διετλατο ἐ-
νόμισαν. *Plut. Symp. III.* p. 645. E. τὸ μύρον τοῦ-
το, τῆς ἀνιῆς ταύτης καὶ μαραινομένης ἐν ταῖς χερσὶ τῶν
ἐφαναηλῶν σπυδαδιόταν ἀναδίδασιν εὐδαίαν.

5. Schol. Cod. 16. ἐγκομβώσασθε, ἀντὶ τῆ ἐνείλησα-
σθε, περιβάλλετε, ἢ ἀνατελλίετε. *Pollux IV.* 119. τῇ
δὲ τῶν δέλων ἐξομίδι καὶ ἱματίδιον τι πρόσκειται λευκόν,
ὃ ἐγκόμβωμα λέγεται ἢ ἐπὶ ῥήμα. *Hesychius.* κοσσύμβη,
ἐγκόμβωμα καὶ περιζῶμα Ἀιγύπτιον. ἐγκομβωθεὶς, διελθὶς
ὀχθοῖσι περιάπτειν τίνα εἰσάγει περὶ τὰς χιτῶνας, ὃ κα-
λῶσιν ὀχθοῖς, εἰς δὲ τὰ καλόμενα λῶματα. Λῶμα, ῥα-
φὴ, κλωμὸς, ἢ εἰς τὸ κατώτερον τῆ ἱματίος λῶμα. *Exod.*
XXVIII. *fimbria, limbus. Suidas.* κομβώματι, κα-
καλωπίσματα. κομβῶσθαι, ἀντὶ τῶ καλωπίζεσθαι. κόμ-
βος, ὁ κόμβος τῶν δύο χειρῶν, ὅταν τις δέσῃ ἐπὶ τὸν ἴ-
διον τραχήλον· ἐγκομβώσασθαι Ἀπολλοδώρου καρύσιος ἐν ἀ-
πολιτίῳ τὴν ἐπωμίδα πτύχασα διπλὴν ἀναθεὶ ἐνεκομβώ-
σασθαι· ἐπὶ χαρμὸς Ἀμύν· εἴγε μὲν ὅτι ἐνεκομβώσθαι κα-
λῶς. *Etymol.* ἐγκομβώμα ὁ δεσμός τῶν χειρῶν, ὃ λέγεται
παρ' Ἀθηναίους ὀχθοῖς ὑπὸ τῶ ἄλλων κοσσύμβη. ἔρηται
παρὰ τῶ κόμβου, κόμβος γὰρ ὁ ὑψηλὸς τόπος· ἀπολλοδώ-
ρος — ἐπὶ χαρμὸς. ἐξομὶς χιτῶν ὀμὸς καὶ ἱματίον, τὴν ἐ-
κατέρω γὰρ χρεῖαν παρέχον· χιτῶνος μὲν, ὅτι ἐξῶνυτο ἱ-
ματίος δὲ, ὅτι ἀντεβάλλετο, τάχα δὲ, ὅτι ἀχειρίδατον ὃν,
καὶ πρὸς τοῖς ὅμοις ἀνοίγματα ἔχον, ἄφ' ὧν αἱ χεῖρες ἐξε-
χλωῖντο, ὅποτε καὶ ἐξῶνυτο, κατὰ τὸ ἐξομὶς ἐκαλῶ-

το. ἀντεβάλλετο δὲ φατέρας χεῖρὸς ὑποσπυλλομένης, καὶ κά-
πτεον πρὸς τὰς πόδας ὡς τῷ ὅμῳ ἐπακτινίσσης αὐτὸ μῆ-
θεν ζώνης δεόμενον· ἐξομὶς χιτῶν ἅμα τε καὶ ἱματίον. ἢ γὰρ
ἐτερομῶσχαλος. καὶ ἀναβολὴ εἶχεν ἢ ἀνιδέον κοσσύμβη,
διότι καὶ οἱ κομικοὶ ἐπ' αὐτῆς ποτε μὴν ἐνδυθὶ, ποτε δὲ
ἀντεβάλλετο φασίν. ἢ δὲ τῶν δέλων ὁ τοῖστος χιτῶν ὃδ' ἀμφι-
μῶσχαλος τῷ ἐλευθέρῳ καὶ ὡς, ὃ ἐπισκοπῶν τῆς βρε-
χίονος. *Eusebius in Od. ξ. p. 531.* 20. ὅτι σπυ-
δῆς δηλωτικὸν τὸ ὡς εἰπὼν ζωστῆρ δόμος συνέργει χιτῶνα ὡς
ἂν τις ἵππος ἀνεκομβῆτο δι' ἔργον, ὥστε τὰ πρὸ τῆς ἄλ-
σος ἦν. *Malela p. 109.* ἐκομβώσας πολλὰ χρήματα.
110. καὶ ἐκομβώσας κακῇ πολλὰς ἀργυροπράτας — ἐμὲ
ἐκομβώσας. *Hesychius.* κομβολύτης· βαλαιντιότομος. *E-
tymol.* ὄχθος· λῶμα. *Suidas.* ὄχθος τὸ γυμνασίου λῶ-
μα. *Longus past. II.* ὁ μὲν ῥίψας τὸ ἐγκόμβωμα γυμ-
νὸς ὤρμησε τρέχον ὥστε νύκτος. *Hesychius.* κομβώσασθαι,
σολίσσασθαι· κόμβωμα σόλισμα. ἐγκομβῶσθαι ἐντελλίσθαι.
Photius ep. 156. θανμάζω μάλισα, εἰ καὶ σοὶ γραμ-
ματικονομῶ, καὶ ταῖς τῶν Ποιητῶν λειστονιστικαῖς μελέταις
τὸ ἐγκομβώσασθαι βαρβάρως φαίνεται, ἀλλ' ἔχ' ἐλληνικὴν λέ-
ξιν ἔδοξε — Σὲ δ' ἐν ἐπιχαρμῇ μάλισα καὶ Ἀπολλοδώ-
ρος τῷ καρύσι τῶν σῶν μνημονίων ἐχρῆν περιπτύσσασθαι
μᾶλλον ἢ, δυσχεραίνειν τῇ λέξει. ὁ μὲν γὰρ πολλαχοῦ καὶ
καὶ διαφόρως ἐγκλίστως σχηματίζον τὴν λέξιν ἐχρήσατο
κατὰ τὴν ἐγκομβώσασθαι γὰρ φησι, καὶ ἀπαρεμφάτως ἐγκομ-
βώσασθαι· ὃ δὲ καρύσιος ἐν ἀπολιτίῳ — τὴν ἐπωμίδα
φησι πτύχασα διπλὴν ἀναθεὶ ἐνεκομβώσασθαι. *Nonnius
Marcellus XIV.* 38. *Encombomata* — genera ves-
tium puellarum. Varro de liberis educandis: ut puel-
lae habeant potius in vestitu chlamydas, encombo-
mata ac parnacidas quam togas.

6. Demosthenes οἱ ὑπὸ χεῖρα ταπεινοί.

8. διάβολος] *Abob 36. Tria daemonibus & an-
gelis sunt communia: alas habent, futura prae sciunt,
& ab uno extremo mundi ad alterum discurrunt at-*
que

10 εἰδότες τὰ αὐτὰ τῆς παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐκκλησίᾳ. Ὁ δὲ
Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὸ αἰῶνος αὐτῶν δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὁ
11 λίγον παθόντας, αὐτοὺς καθαρίσαι ὑμᾶς, ἡγιάσαι, θενώσαι, θεμελιώσαι. Αὐτῷ ἡ
12 δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας τῆς αἰῶνων. Ἀμήν. Διὰ Σιλβανῶν ὑμῖν τῶ
ἐμῶν ἀδελφῶν (ὡς λογίζομαι) δι' ὀλίγων ἐγράψα, ὡς θαλασσῶν καὶ ὀπταρίων ταύτων
13 εἶναι ἀληθὴ χάριν τῇ Θεῷ εἰς ἣν ἐστηκάτε. Ἀσπάσας ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτῇ,
14 καὶ Μάρκῳ ὁ υἱὸς μου. Ἀσπάσαοτε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πάν-
σι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

Π Ε -

καταρτίσαι] καταρτίσει A. 3. 5. 7. 9. 24. 25. 27. 28. 35. 39. 42. 43. Versio Vulg. Syra posterior, Aethiop. Arab. probante J. A. Bengelio. καταρτίσας 22. ὑμᾶς] — A. 4. a prima manu. 35. 43. Versio Vulg. Syr. syriacae, seneosai, θεμελιώσαι] syriacae, seneosai, θεμελιώσαι A. (sed — θεμελιώσαι) 3. 4. 5. 7. 10. 11. 15. 16. 17. 18. 19. 22. 24. 25. 27. 28. 31. 33. 36. 37. 39. 40. 42. 43. 45. 46. 47. Editio Colinaei, Martinus Pappas. 11. Versio Vulg. Lutheri. probante J. A. Bengelio. 11. ἡ δόξα καὶ] — A. 23. Codices Latini. ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος] τὸ κράτος καὶ ἡ δόξα 31. Versio Syra utraque. καὶ τὸ] — 1. 2. 21. 22. 24. 37. 46. Editio Erasmi, Ald. Bogardi, Stephani 1. 2. probante J. A. Bengelio. καὶ τὸ κράτος] — 45. ἄμην] — Versio Copt. 12. ὑμῶν] ὑμῶν 26. 30. 40. τῶ prius] — 2. Editio Erasmi, Ald. ἀληθῆ] — 3. τῶ θεῷ] — 13. εἰς ἣν ἐστηκατε] — 18. εἰς ὃν ἐστηκατε 16. εἰς ἣν ἐ ἐστηκατε 11. ἐν ᾧ σῆτι A. Codices Latini. εἰς ἣν σῆτι 5. 7. 9. 25. 27. 29. 33. ex emendatione. 13. Βαβυλῶνι] + ἐκκλησίᾳ 33. in ora. Versio Vulg. Syr. Arab. Oecumenius. ἡ ἐν πόλει ἐκκλησίᾳ 4. in ora. συνεκλεκτῇ] ἐκλεκτῇ 47. σὺν ἐκλεκτῇ 42. ἀγάπης] ἀγάπῃ 2. a prima manu. 5. 16. 22. 37. 45. 46. 56. Versio Vulg. Syr. Arab. τὴν ἀγάπην Editio Colinaei, Bogardi. Ἰησοῦ] — A. 36. Versio Syr. Aethiop. Codices Latini. probante J. Millio prol. 1393. 1355. J. A. Bengelio. + πᾶσι α. A. + ἐγράψα ἀπὸ ρώμης 14. 17. 25. 41. Oecumenius. + εἰχῶν σλβ. 14. 38. + εἰ-
χῶν σλς. 3. 10. 12. 21. 40. 43. Codices Stephani, Euthalius.

que obambulant. Scilicet per delatores & calumniatores, qui discipulos Christi apud Magistratus & principes accusant.

ἀρμόνιος] Hefychius. ἀρμόνιος, κρεζόντων κυριως δὲ ἐπὶ λιμῶν κλειότων λύκων, ἡ λέοντων, ἡ κυνῶν. Pollux V. 86. φωνὰι ζώων — λύκων δὲ ἀρῆγῃ, ἀρῆγμὸς, ἀρῆσθαι, ἀρμόνιος, λέοντες δὲ βρυχαῖν, βρυχᾶσθαι, βρυχώμενοι — βοῶν δὲ μύκημα. Theophrastus XXV. 216. ἡμᾶς ἦν τὰ μισθῶν, καὶ ἐδ' ὅτι ἔχοντα τοῦ φρασθῆναι δύναμις, ἐδ' ἀρμόνιοι πωθῆσθαι. de leone Nemeao. Apollonius Argon. IV. 1339. λέων ὡς ὅς ῥα τ' ἀν' ὕλην σὺντομον ἦν μύκημα, ἀρῆται. Schol. ἀρῆται, ἀντὶ τῆς βοῆς. εἰς δὲ τῆς τῶν λέοντων φωνῆς. Libanius O. p. 732. de Chimera. ὁ δὲ χαλεπώτερος ἦν ἀρμόνιος. Dio Chrys. LXXVIII. p. 560. B. τῶν λέοντων κυσὶν ὁμοίαν πεινᾶσθαι καὶ δειλοῦς, ἀρμόνιος ὀξύτατος. Aristides Platon. II. p. 193. τῶν κυνῶν τῶν χειροῦσαν ἀρμόνιος. Schol. τὸ ἀρῆσθαι ἐπὶ λύκων. Nonnus Dionys. II. ἀρῆγῃ καλᾶθησι λύκων, βρύχημα λέοντων. Coluthus 114. οὐ κύνης ἀρῶντο, καὶ ἐ μύκημα τοῦ τοῦ. Lucianus D. Mort. Char. & Merc. X. 13. ἀκῆση τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ἀρμόνιος ὀκτις ἐπ' ἡμῶν. Ammonius V. φωνῆν. ἀρῆσθαι ἐπὶ λύκων βρυχᾶσθαι δὲ ἐπὶ λέοντων. Apuleius Florid. III. mitto dicere multorum animantium immeditatos fonos distinctis proprietatibus admirandos, ut est taurorum gravis mugitus, iuporum acutus ululatus, nec non leonem indignati fremitus. περιπατεῖ ζῆτων] Libanius O. XVI. p. 445. B. αὐτῶν μὲν [adde ἐκ] ἀποτολμῶν ἀψαυσαι τὴν πράγματος, κύκλῳ δὲ περιερχόμενος. Plut. de util. ex inimic. p. 87. B. ἐφευρίσκει σε τοῖς πράγμασιν ἐγγρηγοῶς ὁ ἐχθρὸς αἰεὶ, καὶ λαβὼν ζῆτων πανταχοῦ περιόδους τὸν βίον — τῶτο ἢ ἀφελίμῳ εἶσι, πάντων μὲν ἐν εὐλαβήμῳ ζῆν, καὶ προσίχον αὐτῶν. Aristides c. Philipp. p. 488. ὡς περ φιλικῇ κικαλυμμένος ἡ καὶ τῶν τῶν ποιητῶν ἔστοιπον κύκλῳ περιερχόμενος, δρᾶσαι φανερὸς, πᾶν δ' ἀφῆκας, περιέρχεται δημαγωγῶν τὰς ἑλλήνας, πάντα ἐκζητῶν, πάντα ἐν-

ρίσκων, εἴ τι τῶ πεπρακται δυσχερὲς εἰς τὸν πλῆθος, εἴ ῥῃμα τις ἐφθνηκαί μοι, διαβάλλων ἐν μέρει πάντας. Empirides Orest. 962. Schol. περιέρχεται ζητῶσα αὐτήν. καὶ δὴ περιερχομένη καὶ ζητῶσα αὐτήν. Plotinus Enn. V. 5. 7. οὐδ' ἂν ἐπιλαθοίτο, οὐδ' ἂν περιέρχῃ ζῆτων. καταπίη] Dio Chrys. XXXII. p. 368. B. καὶ τις αἰτία γίνεται, τὸν πολίτην κατέπειν. τάχ' ἔν καὶ ὑμῖς ἐμὲ τῷ θορύβῳ καταπίοιτε καὶ τῇ παραχῇ. 1. Cor. II. 7. Athenaeus II. p. 283. B. κύτος γὰρ ἐπελθὼν τῇ νηὶ τῶν ἐποπεία — κατυπιῖν.

10. Sap. III. 8. 12. δι' ὀλίγων] Dionys. Hal. VI. δι' ὀλίγων ἂν ὑμῶν εἰδῶσα λόγων. Vit. Hom. δι' ὀλίγων ἐπαναλαμβάνειν. Thucydides V. 69. εἰδότες ἔργων ἐκ πολλῆς μελέτης πλείω σώζωσαν, ἡ λόγων δι' ὀλίγας καλῶς ρηθεύσαν παραίνουσι. IV. 95. ὁ Ἀθηναῖος, δι' ὀλίγας μὲν ἡ παραίνουσι γίνεται τὸ ἴσον δὲ πρὸς τε τὰς ἀγαθὰς ἀνδρας δύναται, καὶ ὅταν μνησιν μᾶλλον ἔχει ἡ ἐπικλέυστι. Schol. δι' ὀλίγας λόγους δηλοῖται. 2. Petr. I. 12.

ὡς λογίζομαι] Ut arbitrator. Non dicit: arbitrator epistolam esse brevem; hoc enim omnibus palam erat; nec: arbitrator Silvanum esse fidelem fratrem, quis enim dubitabat? sed: scripsi, ut ipse sentio, & apud me omnibus rite perpenis statuo, ita etiam alios hortor, ut idem mecum profiteantur: doctrinam Christi esse veram. Rom. VIII. 18. Phil. IV. 8. Hebr. XI. 9.

13. ἐν Βαβυλῶνι] Cur Babylon in Italia potius aut Aegypto, quam in Mesopotamia sit quaerenda, causam non video. Veteres quidem Romam intelligunt. Oecumenius. Βαβυλῶνα δὲ τὴν Ῥώμην καλεῖ ex Eusebio H. E. II. 15. τὸν Πάτριον ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ἢ καὶ συντάξει φασὶν ἐπ' αὐτῆς Ῥώμης, σημαίνον τε τὴν αὐτὴν τὴν πόλιν προικώτερον Βαβυλῶνα προσποιότα. Quod si, ut Rufinus interpretatur, teste Papia nititur, infirmo fane tibicine fultum est, nec temere ad Troium in nominibus urbium aut regionum

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΥΜΕΩ'Ν Πέτρῳ, δὲλ' καὶ ἀπόστολ' Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσοτίμοις ἡμῖν λα- 1
 χῆσι τίςτιν ἐν δικαιοσύνῃ τῇ Θεῷ ἡμῶν καὶ σωτῆρ' Ἰησοῦ Χριστοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ 2
 πληθυνθείη ἐν ὅτι γνώσει τὴν Θεῷ, καὶ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡς πάντα ἡμῖν τὸ Θεῷ 3
 δο-

Πέτρῳ τῷ ἀποστόλῳ ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα] Πέτρῳ ἐπιστολὴ C. Πέτρῳ ἐπιστολὴ β. 31. Versio Syr. Copt. ἐπιστολὴ τῷ
 ἁγίῳ ἀποστόλῳ Πέτρῳ β. 1. ἐπιστολὴ καθολικὴ Πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ 4. Πέτρῳ καθολικὴ δευτέρα ἐπιστολὴ 3.
 Πέτρῳ ἐπιστολὴ καθολικὴ β. 22. Πέτρῳ ἀποστόλῳ ἐπιστολὴ δευτέρα Editio Erasmi, Colinaei. ἐπιστολὴ Πέτρῳ καθο-
 λικῇ δευτέρᾳ Editio Stephani 1. 2. Bengelii. ἡ τῷ ἁγίῳ Πέτρῳ καθολικὴ δευτέρα ἐπιστολὴ Editio Genev. Complut.
 1. Συμμεῶν] Σίμων 5. 8. 9. 10. 11. 12. in ora. ex emendatione. 17. 18. in ora : τὸ Σίμων ἐξελεγχόμενος ση-
 μαίνει τὸ Συμμεῶν 22. 31. 40. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Copt. Syr. Σίμων Editio Ald. Colinaei.
 Oecumenius : Σίμων γράφεται καὶ Συμμεῶν, τῷ ᾧ Συμμεῶν τὸ Σίμων υποκορισμός ἐστι, εἰ καὶ τῷ Μητροδωρῷ ὁ Μητρεῖς, καὶ τῷ
 Μηρόδωρῷ ὁ Μηρεῖς, καὶ τῷ Θεοδόσιος τὸ Θεόδωρος.
 καὶ ἀπόστολ'] — Versio Syr. edita, contra Codices MS. ἰσοτίμοις] ἰσοτιμοῖς 17.
 ἡμῖν λαχῆσι τίςτιν] λαχῆσι τίςτιν ἡμῖν 2. δεῖ] κυρίῳ 9. Versio Syr.

est recurrendum, nisi ubi propria vocis significatio locum habere non potest. Quod recentiores obser- vant, Babylonem proprie dictam, quo tempore Petrus haec scribebat, habitatam non fuisse, verum est ; at (praeterquam quod ex Stephano Byzantino & Luciano constat, etiam Seleuciam eo tempore nomine Babylonis fuisse appellatam ;) possumus Babylonem interpretari non urbem sed totam regionem. Ita Judaei, quoties loquuntur de Thalmude Babylonis, non urbem aliquam, sed totam regionem intelligunt. Et Josephus A. XVIII. 9. 9. φθόρα ἐν Βαβυλωνί ἐγένετο αὐτῶν. XV. 2. 2. de Hyrcano : ἐν Βαβυλωνί δὲ κατὰ γινώσκαι παρῆρχεν, ἔνθα καὶ πλῆθος ἦν Ἰουδαίων. Philo de Virtut. p. 587. 25. πᾶσαι [1. πᾶσα] γὰρ, ἔξω μίρας βραχέος, Βαβυλὼν, καὶ τῶν ἑλλαν σατραπείων αἱ ἀρετώσαν ἔχουσι τὴν ἐν κύκλῳ γῆν, Ἰουδαίᾳς ἔχουσιν οἰκήτορας. Ubi Babylon cum reliquis

Praefecturis numeratur. Cumque Petrus epistolam hanc non ad urbes sed ad provincias scriberet, consentaneum erat, ut eos non ex urbe sed ex provincia salutaret. Huic observationi addo aliam, quae, licet mihi nunc primum in mentem venerit, suum tamen apud me pondus habet. Nimirum ubi de pluribus vel provinciis vel urbibus loquimur, vel ubi ad plures scribimus, ordinem naturae convenientius & simplicius videtur, ut incipiamus non ab ea quae loquentibus vel scribentibus est remotissima ; sed proxima ; hunc ordinem servavit Paulus Col. IV. 13. & Joannes ex Patmo Apoc. I. 11. hunc ordinem accurate servavit etiam Petrus, si scripsit ex Mesopotamia, minime autem, si vel ex Aegypto vel ex Italia eum scripsisse existimemus.

Haec epistola inter dubias collocatur ab aliquibus, ab aliis Petro abjudicatur. Origenes in Jo. ap. Eusebium H. E. VI. 25. Πέτρος — μίαν ἐπιστολὴν ὁμολογούμενην καταλείπειν, ἔσω δὲ καὶ δευτέραν, ἀμφιβάλλεται γὰρ. & in Gen. II. 13. in Jos. II. 7. in Eusebio XVI. 1. Eusebius H. E. III. 3. τὴν φερομένην Πέτρῳ δευτέραν οὐκ ἐνδιέθεον μὲν εἶναι παρελήφμεν. ὁ μὲν δὲ πολλοῖς χρίσιν φανεῖσα μετὰ τῶν ἄλλων ἰσχυρὰ ὄντων γραφῶν. & 25. τῶν ἀντιλεγόμενων, γινώσκων δ' ὅτι ὁμοῦς τοῖς πολλοῖς ἡ λεγομένη Ἰακώβου φέρεται καὶ ἡ Ἰωάννου. Didymus. Non est ignorandum praesentem epistolam esse falsatam : quae licet publicetur, non tamen in Canone est. Hieronymus de Script. Eccl. Stylo inter se ac caractere discrepant, structuraque verborum — secunda a plerisque ejus esse negatur propter styli cum priore dissonantiam. Syri Actis Apostolorum, quae apud ipsos LXIX. capita habent, continuo subjiciunt Epistolam Jacobi a cap. LXX ad LXXV. Petri a LXXXVI. ad LXXXII. & Joannis primam a LXXXIII. ad LXXXVIII. Deinde sequuntur Paulinae quatuordecim Epistolae, Capitibus CLI. quarum ultima est ad Hebraeos. Deinde addunt secundam Petri, secundam & tertiam Joannis, & epistolam Judae, cum hac praefatione : sequuntur illae Epistolae Apostolorum, quae non reperiuntur in omnibus exemplaribus. Hoc didici ex Codice MS. dum haec scribo, Constantinopoli ad me misso. Cosmas Indicopleustes VII. παρὰ Σύροις δὲ αἱ μὲν τρεῖς μόνται — οὐκ ἐνίσταται. Λέ-

γω δὲ ἡ τῷ τῷ Ἰακώβῳ, καὶ ἡ πρώτη Πέτρῳ, καὶ ἡ Ἰωάννου α. αἱ ἄλλαι γὰρ ἔτι κείνται παρ' αὐτοῖς. οὐ χρὴ ἔν τῶν τέλειον χριστιανὸν ἐκ τῶν ἀμφιβαλλομένων ἐπιστηρίζεσθαι, τῶν ἐνδιεθέτων καὶ κοινῶς ὁμολογούμενων γραφῶν ἰκανῶς πάντῃς μνησθέντων περὶ πάντῃς τῷ δόγματι τῶν χριστιανῶν. Tertullianus hac epistola non esse usus. Petri non esse statuunt J. Calvinus, H. Grotius, J. Scaliger, C. Salmasius. De ista quidem nos hodie certiores non sumus, quam priores fuerunt ; plerique tamen Petro tribuunt. Concil. Laodic. can. 60. Carthag. III. can. 27. & 35. Cyrillus Aët. Eph. I. Athanasius Symb. & ἐπιστολ. ἰορτανική. Gregorius Naz. Epiphanius, Euthalius. Quin & ipse Judas apostolus hac epistola usus fuisse non obscuris indicibus deprehenditur. Gregorius M. in Ez. I. 11. H. VI. 11. fuerunt qui secundam Petri epistolam — ejus dicunt non fuisse.

J. Camerarius : Epistola Petri prima bonis & significantibus verbis referta est, & compositio ipsa ejusmodi est, quae ut in neglectione hujus studii praeclara videri possit. Apparet, diligenter & accurate hanc Epistolam perscriptam esse. — sunt autem in hac Epistola [secunda] verba & figurae sermonis ejusmodi in plerisque locis, ut sententia ambigua atque obscura reddatur, magis quam uspiam alibi in scriptis Apostolicis. De hac Epistola praecipue intelligo, quae Hieronymus Ep. ad Paulinum scripsit : Jacobus, Petrus, Joannes & Judas septem epistolas scripserunt, tam mysticas quam succinctas, & breves pariter & longas ; bre-

δυναμέως αὐτῷ τὰ πρὸς ζῶνι καὶ εὐσέβειαν δεδορμένης, ἀλλὰ τὸ ὑπεργνώσεως τῆ καλέ-
 4 σαντῶ ἡμᾶς ἀλλ' δόξης καὶ ἀρετῆς δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα
 δεδορῆναι, ἵνα ἀλλὰ τῶν γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τὸ ἐν κόσμῳ ἐν
 ὑποθυμία

ἡμῶν] — 20. 28. 40. χριστῶ + τῷ κυρίῳ ἡμῶν 21. 41.
 2. τῷ θεῷ ἐν ἡσῶ — Codd. Latini. probante J. A. Bengelio.
 9. εἰς ἐ] — Versio Syra utraque. ἐ] + σωτῆρ 16. + χριστῶ Editio Complut. Plant. Genav.
 ἡσῶ] + χριστῶ A. J. 8. 15. 16. 18. 25. 26. 27. 32. 36. Editio Colinaei. Versio Syra utraque, Aethiop. Arab.
 Copt. Vulg. Lutheri. ἡμῶν] — AC 25. 38. 40.
 3. ὡς + τῷ A. ζῶν] + εἰρήνῃ 9.
 δεδορμένης] δεδορμένης 25. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg.
 διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς] ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ AC. 15. 25. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Syr. Aethiop. Arab.
 probante J. A. Bengelio. 4. ὧν] ὧν 8. Editio Colinaei. Versio Vulg.
 μέγιστα ἡμῶν ἐν τίμια] τίμια ἡμῶν ἐν μέγιστα 2. 4. 21. 22. 38. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei,
 Bogardi, Plantin. Genav. Bengelii Versio Syra posterior, Arab. Occumensis ed. μέγιστα ἐν τίμια ἡμῶν C. 31.
 Versio Vulg. μέγιστα ἐν τίμια ἡμῶν A. τίμια ἐν μέγιστα ἡμῶν 1.
 ἡμῶν] ἡμῶν Versio Syra utraque. διὰ τῶν] — 22. ἐν prius] + τῷ A.
 ἐν ὑποθυμίᾳ] ἐπιθυμίᾳ ἐ C. 9. 27. 29. Versio Syra posterior. ἐπιθυμία 21. ἐπιθυμίας 43. Versio
 Copt. Vulg. Syr. prior, Hieronymus c. Jovinian 1. 45.

ves in verbis, longas in sententiis; ut rarus sit, qui non in earum lectione coecutiatur.

1. ἰσοτιμον] Jof. A. XII. 3. 1. ἐν αὐτῇ τῇ μη-
 τροπόλει Ἀντιοχείᾳ πολιτείᾳ αὐτὸς ἡξίωσε, καὶ τοῖς ἰσο-
 κιστίῳ ἰσοτιμίας ἀπέδιδε Μακεδόσι καὶ ἑλλήσιν.

τῷ θεῷ] Scilicet πατρός, ut Tit. II. 13. & comm. 2.
 3. τὰ πρὸς ζῶν] Diodorus S. XIII. 58. χορηγῶν
 τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἅπαντα. Philo de Decal. T. 2. p.
 183, 3. ὁ γὰρ πρὸς τὸ ζῆν ἀφθονίαν δὲς, καὶ τὰς πρὸς τὸ
 ζῆν ἀφορμὰς ἐδωκεν. Πρὸς μὲν ἐν τὸ ζῆν σιτιῶν ἔδει καὶ
 ποτῶν — πρὸς δὲ τὸ ζῆν — νόμον καὶ διαταγμάτων,
 οἷς βελτιστοῦται τὰς ψυχὰς ἐμελλόν. Eusebius c. Hiero-
 clem de Christo. p. 431. ὡς ἰδίᾳ θιότητι τε καὶ ἀρετῇ
 πᾶσαι ἔσωσε τὴν οἰκουμενὴν.

δόξης καὶ ἀρετῆς] Herodianus III. 6. 7. καμάρταν
 — ἐς μετὰ τοσαύτης δόξης καὶ ἀρετῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἐκάμετε.
 Honor & virtus in *pauis* Galbae, Vitellii & Ve-
 spasian. Pausanias Arcad. 52. τῷ δ' ἀρετὰ καὶ δόξα
 καθ' ἑαυτὰ, πολλὰ μὲν ἀλκαίς, πολλὰ δὲ καὶ βελαίς ἔρ-
 γῳ ποικιλαίνετο Ἀρκαδὸς αἰχμητὰ φιλοποιέμενος. Dionysius
 Hal. A. V. 62. ταῖς ἰδίαις ἀρεταῖς κατορθώσαντες τὸν
 πόλεμον ἐδόθη κομισθῆναι τῆς δόξης. IX. 22. τῆς τε ἀρε-
 τῆς καὶ δόξης τοῖς ἀνδράσι φθονῶν. Dio Chryf. XII. p.
 196. C. ὀνομαστοὶ αἶσι τὸ λοιπὸν, διαφέροντες ἀρετῇ, καὶ
 δόξῃ, καὶ πλῆτῳ. Diodorus S. II. 45. αὐτοκρίνης δὲ τῆς
 περὶ αὐτὴν ἀρετῆς τε καὶ δόξης. III. 70. τῆς δὲ περὶ αὐτὸν
 ἀρετῆς τε καὶ δόξης διαδομένης. XVI. 80. ταῖς δ' ἀρεταῖς
 καὶ δόξαις, ἔτι δὲ ταῖς θοῇαις πραότησιν. XVIII. 36. ὁ
 δὲ τῶν Ἀλεξάνδρῳ λειπόμενος φίλων ἀρετῇ τε, καὶ δό-
 ξῃ. XXXVII. ap. Phot. . . . Κ. Πομπαιδία Σί-
 λωνι τὴν πάντων ἡγεμονίαν ἐπίστευσαν, διὰ τὴν περὶ αὐτὸν ἐν
 τῷ στρατηγίῳ ἀρετὴν τε καὶ δόξαν. Plut. Galb. p. 1054.
 Β. πρωτεύσαντες ἀνδρὸς ἀρετῇ καὶ δόξῃ τῶν καθ' ἑαυτὸν.
 Gracch. p. 828. Α. τοῖς δὲ πρωτεύουσιν ἀρετῇ καὶ δόξῃ
 τῶν πολιτῶν συμβόλοις χρησάμενος. Marc. p. 314. C.
 τῶν — δόξης καὶ ἀρετῆς καθιερώσαι βελόμηνος. Gracch.
 p. 843. B. τῆς καθ' ἑαυτὸν ἡλικίας ἀρετῇ καὶ δόξῃ περ-
 τωκῶς. Cat. p. 779. D. καὶ τέτῳν ἡ κάτωνος ἀρετῇ καὶ
 δόξῃ περὶν. Agefil. p. 612. E. διὰ δὲ τὴν ἄλλην δύνα-
 μιν αὐτῶ καὶ ἀρετὴν καὶ δόξαν. Public. p. 110. E. τὴν
 ἔσαν ἑαυτῶν ἔλπεσι τῇ περὶ αὐτὸν ἀρετῇ καὶ δόξῃ τῆς τῷ
 πρῶτοντος ἀδοξίας καὶ διαβολῆς. Coriolan. p. 230. B.
 τὴν Μαρκίῳ δόξαν καὶ ἀρετὴν. de sui laude. p. 547. A. ἐν
 μὴ μόνον ἔχουσιν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ δόξαν καὶ ἀρετὴν. de vi-
 tiis. pud. p. 535. C. πᾶς δ' παρίσταται διδόν ἐῖναι τὸ τῆς
 ἰδίας δόξης καὶ ἀρετῆς ἀφειδίῳ; Brut. p. 1009. F. κά-
 σιν ἀνδρὰ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ δόξαν ἔχῃ ὁμοίως ἀξιοποιεῖν.
 Cat. p. 352. F. κάτωνος, ἀνδρὸς ἀρετῇ καὶ δόξῃ τῶν κατ'

αὐτὸν ἐπιφανεστάτῃ γυμνῶν. Philop. p. 363. F. πολὺ τῆς
 περὶ αὐτὸν ἀρετῆς καὶ τῆς δόξης ἀφαιρέσεις. Mario. p. 414.
 F. πολὺ μὲν αὐτὸς τῆς Μαρίας δόξης καὶ ἀρετῆς ἀποδόντας.
 Alex. p. 667. A. ὁ γὰρ ἡδονὴν ζηλῶν ἐδὲ πλῆτον ἄλλ'
 ἀρετὴν καὶ δόξαν. Cleom. p. 819. C. ὁ δὲ δεύτερος [θά-
 νατος] δόξῃ καὶ ἀρετῇς πέρις ἡμῶν. Demosth. de fals. le-
 gat. τῶτο δὲ καλὸν καὶ σεμνὸν εἰς ἀρετῆς λόγον καὶ δόξης.
 Appianus Pun. p. 60. οἱ καὶ δόξῃ καὶ ἀρετῇ πρὸς ἄλλους.
 4. τὰ μέγιστα — καὶ τίμια] Plut. Thef. p. 5. A.
 ἐκὼν εἰκὸς εἶναι τῷ κακίῳ τὰς ἀρίστους εἰς κοινωνίαν τῷ γένει
 ἐλθεῖν, τὰ μέγιστα καὶ τιμιώτατα λαμβάνοντας καὶ δι-
 δόντας. Dionysius Hal. VIII. 51. ἡμῶν ταύτην δὲς, ὡ
 τέκνον, τὴν τιμὴν καὶ χάριν, παρ' ἧς οὐ τὰ ἐλαχίστα ἄξια
 ἔχεις, ἐδὲ ὧν ἀντιποιήσῃται ἄν τις ἕτερος, ἀλλὰ τὰ μέγι-
 στα καὶ τιμιώτατα, καὶ οἷς ἅπαντα τὰ λοιπὰ κενήσῃ τὸ
 σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν.
 ἐπαγγέλματα] Inf. III. 13. ita Graeci loquun-
 tur: Lucas ἐπαγγελίαν vocat.

θείας — φύσεως] Paetus ad Artaxerx. de Hip-
 pocrate. ἔτος θείᾳ φύσει κίχρηται, καὶ ἐκ μικρῶν
 καὶ ἰδιωτικῶν ἐς μεγάλαν καὶ τεχνικὰ προήγαγε τὴν ἱπ-
 κιν, γίνεται μὲν ἐν ὁ θείος Ἱπποκράτης. Diodorus S. III.
 8. τῆς δὲ νομίζουσι θνητῆς φύσεως κεκοινημένης, καὶ δὲ
 ἀρετῇ καὶ κοινῇ εἰς ἀνθρώπους ἐνεργεσίαν τετελευτῆσαι τιμῶν
 ἀθανάτων. Aristoteles de anima 4. ex Ocello Lu-
 cano. φυσικώτατοι γὰρ τῶν ἐν τοῖς ζῶσιν ἔργον — τὸ
 ποιῆσαι ἕτερον εἶναι αὐτῷ — ἵνα τῷ αἰὶ καὶ τῷ θείῳ μετέ-
 χωσιν, ἢ δύναται, πάντα γὰρ ἐκείνους ὀρέγεται — ἐπεὶ ὅν
 κοινωνεῖν ἀδυνατεῖ τῷ θείῳ τῇ συνεχεῖς κ. τ. λ. — ἐπειδὴ
 γὰρ ἀμήχανον ἦν θνητὸν φύτα θείῳ κοινωνῆσαι, τῆς τῷ γέ-
 νους ἀθανασίας φθειρομένης, καλῶς ἀνεπλήρωσεν ὁ θείος, ὁ
 κατάληκτον ποιήσας καὶ συνεχῇ ταύτην γένεσιν. Opponit
 τῇ φθορᾷ. Non tamen cum Articulo τῆς θείας. Luc.
 XX. 36. Jof. c. Apion. I. 26. A. Ἀμειβόμενος — θείας
 δοκῶντι μετεσχηκίνας φύσεως κατὰ τὴ σοφίαν καὶ πρόγνω-
 σιν τῶν ἐσομένων. Diodorus S. XXXII. 2. τέτῳ
 μὲν ἐν ὁμοίᾳ κεκοινηνὸτα φύσεως, ἀλλ' ὁ πρὸς ἀλήθειαν
 τέρας γενησμένον. Philo de Abrahamo T. 2. p. 17.
 I. διασάμνει τρεῖς ὡς ἀνδρας, οἱ δὲ θειοτέρως ὄντες φύσεως
 ἐληλύθεισαν — ἀγγελοὶ ἱεροὶ καὶ θείαι φύσεις.

ἀποφυγόντες] Inf. II. 18. 20. Plotinus Enn. I. 2.
 3. λίγυι δὲ ὁ Πλάτων τὴν ὁμοίωσιν τὴν πρὸς θεὸν φυγὴν
 τῶν ἐντέθεν εἶναι. Plut. Apol. μηχανᾶσθαι, ὅπως ἀπο-
 φύξωμαι θάνατον. de Rep. I. ἀσμενίστατα μὲν τὸ αὐ-
 τὸ ἀπίφυγον, ὥσπερ λυτῶντα τινα καὶ ἄγριον δεσπότην
 ἀποφυγόν. Ammonius. φεύγει μὲν γὰρ δίκην ὁ κατηγορού-
 μενος, καὶ γὰρ ὁ κατηγοροῦν διάκειναι ἀποφύγει δὲ ὁ νικῶν,
 καὶ λυθείς τῆς κατηγορίας.

ἑπιθυμία φθοράς. Καὶ αὐτὸ τῆτο δὲ σπεδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἑπιχορηγή- 5
σατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνώσιν, Ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγ- 6
κράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονὴν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, Ἐν δὲ τῇ 7
εὐσέβειᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχον- 8
τα, καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργὸς ἐδὲ ἀκάρπης καθίστησιν εἰς τὴν Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ 9
Χριστῷ ἐπίγνωσιν. Ὡς γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλὸς ὅστις, μυωπάζων, λήθην λα- 10
βὼν τῆ καθαρισμῷ τῆς ψυχῆς ἀμαρτιῶν. Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπευδάσατε 11
βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλησὶν καὶ ἐκλογὴν ποιείτω. ταῦτα γὰρ ποιῶντες οὐ μὴ πταίσητε ποτέ.
Οὕτω γὰρ πλεονείας ἑπιχορηγήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τῆς Κυρίας 11
ἡμῶν

5. ε] κατ' T. Beza.

αὐτὸ τῆτο δὲ] αὐτοὶ δὲ A. Versio Vulg. Æthiop.

αὐτοὶ δὲ τῆτο 8. Editio. Colinaei.

αὐτὸ δὲ τῆτο 14.

15. 18. 25. 26. 27. 36. 38. 44. Versio Syr.

ε αὐτὸ τῆτο 4.

αὐτὰ δὲ τέττα 40.

αὐτὰ δὲ τῶτω

J. A. Bengelius.

πᾶσαν] — 41. Versio Syra posterior habet cum asterisco.

ε] — 9. & comm. 6. & 7.

7. ἀγάπην] + ἐν δὲ τῇ ἀγάπῃ τὴν παράκλησιν 40.

8. ὑμῖν] — 43. ὑμῖν 15. 36. 40. 47.

ἐν ὑμῖν 4. ex emendatione. 25. 40.

ὑπάρχοντα] παρὸν A. 5. 8. 9. Versio Vulg. Syr. Cyrillus Aft. Eph.

καὶ πλεονάζοντα] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1218.

ἡμῶν] — Versio Syra posterior.

ἀκάρπης] ἀπράκτους 2. 40. Editio Erasmi, Ald. Bogardi, Oecumenius ed.

Ἰησοῦ χριστοῦ] — 40. Versio Syra posterior.

καθίστησιν] παρίσστην 4.

+ ὑμᾶς Versio Syra prior;

8. posterior cum asterisco.

9. μυωπάζων] μυωπάζων Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.

αὐτὲ] — 4.

ἀμαρτιῶν] ἀμαρτηνιώτων A. 15. 16. 22. 23. 26. 27. 29. 36. 37. 39. 46. 56. Damascenus i. i. γ. ii

10. μᾶλλον] — 20.

σπευδάσατε] + ἵνα ἀφ' ἧς καλῶν ὑμῶν ἔργων A. 25. Versio Syr. prior Æthiop.

+ ἵνα ἀφ' ἧς καλῶν ἔργων 5.

8. 15. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg. Copt. Armen. Syra posterior cum asterisco. probante D. Whitby.

βεβαίαν] — 4. a prima manu.

κλησὶν] παράκλησιν A.

ε] + τὴν 40.

5. αὐτὸ τῆτο] Ælianus V. H. IV. 9. ὅτι δὲ Ἀ-
καδημίας ἐμνημονεῖτο, ὅτι Σωκράτης, αὐτὸ γὰρ μὴν τῆτο ἐμφά-
νισεν αὐτοῖς, ὅτι καλεῖται Πλάτων. Hoc solum. III. 17.
II. 29. Eristet. 73. ἂν γὰρ αὐτὸ τῆτο τὸ ἐξηγεῖσθαι
θαυμάσιον.

σπεδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες] Libanius D. XXIX.

p. 670. D. περὶ τῶν ἑταυρῶν πολλὴν εἰσπένεγκασθαι σπε-
δὴν. Jof. A. XX. 9. 2. πᾶσαν εἰσπένεγκασθαι σπεδὴν καὶ

πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς τῆς χάριτος ἐπὶ τῆς ἐξουσίας.

554. πᾶσαν εἰσπένεγκασθαι σπεδὴν, ὡς τὸν πρὸς τὴν ἐκ τῆς

πρὸς διασώσας. Schekalim Hier. III. 5. Sota IX. &

Avoda Sara f. 20. 2. Midrasch Mischle XV. 33.

R. Pinhas f. Jairi dicit: Lex ducit ad providen-

tiam, Providentia causa est alacritatis, alacritas du-

cit ad innocentiam, innocentia ad puritatem, pu-

ritas ad abstinentiam, abstinentia ad sanctitatem,

sanctitas ad timorem peccati, timor peccati ad spiri-

ritum sanctum, spiritus sanctus ad resurrectionem

mortuorum. Schir R. I. i. Spiritus S. ad resurre-

ctionem mortuorum S. D. Ezech. XXXVII. 5.

6. 10. Resurrectio mortuorum ad Eliam Prophe-

tiam S. D. Mal. III. i.

7. φιλαδελφία] Themistius VI. p. 76. C. σημειῶν

ἐστὶν φιλαδελφία φιλανθρωπία, καὶ ὡς περ ἀρχὴ καὶ σοικεῖται

τῆς πρὸς πάντας ἀνθρώπους εὐνοίας, καὶ πρὸς συγγόνους καὶ ὁ-

μοσπόρους. καὶ γὰρ φύσις ἡ πλείστη ἀξιώσασα ἀνθρώπου τῶν

λοιπῶν ζώων, πόρρωθεν ἡμᾶς πρὸς ἅπαν συνδέσσει τὸ ὁμό-

φυλον ἐκ τῶν ἐγγυθῶν καὶ ἀφ' ἐξίας καταδέσληται τὰ θιμί-

λια, καὶ ἔπειτα τῷ φιλαδέλφῳ μὲν ὁ φιλοκίς, τῷ φιλο-

οικίᾳ δὲ ὁ φιλόπατρις, τῷ φιλοπατρίδι δὲ ὁ φιλανθρώπος.

8. ταῦτα — ὑμῖν ὑπάρχοντα] Xenophon Sympol.

τὰ μέγιστα σοὶ ὑπάρχει, ὑπατρίδης ἢ, ἱερὸς. Aristides

αὐτὴν παρὰ τῶν ἑταυρῶν αὐτοῖς ὑπάρξασαν τι-

μήν. in Imperat. p. 56. οὐ γὰρ δὲ δέος γὰρ, μὴ ἱπταίνῃ

αὐτὸν προερχομένη ἔπειτα ἀπορήσωμεν λόγων, ἀλλὰ μὴ τοιαῦ-

τα ἢ τὰ ὑπάρχοντα τῷ βασιλεῖ, ὥς μὴδὲνα εἰπὴν ἀξίως

ἂν διηγεῖσθαι περὶ αὐτῶν. Constantius de Themist. 22.

ταῦτα δ' ἐπαινεῖται μὲν καὶ ἄλλω προσόντα, φιλοσόφῳ δὲ

ὑπάρχοντα πολυμφελέστατα γίνονται. Libanius O. XI.

p. 334. D. εἰ ὅτι τῆτο ὑπάρχει, καὶ τὸ καλὸν γὰρ αὐτὸς

εἶναι προσυπάρχει. Galenus de rat. med. VI. ε εὐ-

της, ὡς ὁ μὲν πληθωρικός, ἢ κακοχρῆμος, ἢ εὐαίσθητος, ἢ

τινα τέττα ἢ πάντα ἔχων, φλεγμαίνῃ ὅτι δ' ἐπάρχει

τ' ἀναντία θείων ὅδιν πείσεται. confer comm. 9. Dige-

nes L. Plat. III. 99. ὅ δὲ ὑπάρχει πάντα ταῦτα, ὅτις

εἰς ἐνδομίμων τελείως.

9. ὅ — πάρεστι ταῦτα] Sextus Empir. 2. Ech. 118.

βιάσεται μὲν εὐδαιμόνιος καὶ ἀταράχως, μέτε ἔσ' ἀγαθῶν

ὡς ἀγαθῶν ἐπαίριονος, μήτε ἐπὶ κακῶν ταπνύμενος —

τῆτο μὲν αὐτῷ πάρεστι ἐκ τῶν μὴδὲν φύσει ἀγαθῶν ἢ κα-

κὸν δοξάζειν. Plut. Anton. p. 928. D. ὅ τῶτα

πάρεστι χρυσῶ χαρίσασθαι.

μυωπάζων] Plotinus Enn. I. 6. 9. ἵνα δὲ ἡ ἐπὶ

τὴν θείαν λημῶν κακίας, καὶ ἐ κεκαθαρισμένος, καὶ αὐτὸς

ἀνδρία, καὶ δύναμις τὰ πᾶν λαμπρὰ βλέπειν, ἐδὲν βλέ-

πει, καὶ ἄλλος δεικνύει παρὰ τὸ ὁραθῆναι δύναμις. Xeno-

phon paed. VIII. ἐνθα καὶ μόνον βέλη τις, οὐκ ἂν

ἀμάρτοι ἀνδρὸς ἀγαθῶ. Suidas. ἐμυώπασεν, ἔκρινεν τῶν

ὀφθαλμοῖς προσέσχε, μυωπάζω γὰρ τὸ καμῶμαι. Alexan-

der Aphrod. probl. I. μύσσει τῶν ὀφθαλμῶν. Diony-

sius Areop. Eccl. Hier. II. εἰ τ' ἐν ἀποστασίᾳ τῶν νοσῶν

φωτὸς ἢ τῶν νοσῶν αὐθαίρετος αὐτεξουσίτης, κακίας ἔρωτε

συμμύσασθαι τῶν φυσικῶν αὐτῇ ἐνοπαρμίας πρὸς τὸ φω-

τίζειν δυνάμεις, ἀπότηται, τῶ παρόντος αὐτῇ φωτὸς οὐκ

ἀποσάσας, ἀλλ' ἐπιλάμποντος αὐτῇ μυωπαζέσθαι. Hinc

Μύσσει apud opticos. Lexicon MS. μυωπάζω, ὀφθαλ-

μῶν & Hefychius.

λήθην λαβὼν] Herodotus I. 127. λήθην ἐκινῶν παρὰ

μυῖος. Apollonius I. 645. Schol. λήθονται οἱ τῶν κακῶν

λήθην τῶν γεγονότων αὐτοῖς ἐν τῇ ζωῇ λαμβάνειν. Ælianus

V. H. III. 18. αὐτὲ λαμβάνει λήθην. H. A. IV. 35.

ὁ βίος ὁ πᾶς τῶ πλῆττοντος καὶ κολάζοντος οὐκ ἂν ποτε

λήθην λάβοι, ἀλλ' ὑπομνηθεὶς τιμωρεῖται καὶ διασέμας

ἐγγνωμένους. VIII. I. καὶ τῆς γὰρ ἐπὶ τῷ πρῶτῳ λυτῆς ἐλα-

βε λήθην ὁ τῷ φιλοπῆται καὶ λαβὼν τῶν τίτταρας. 22. τῷ

μὲν τῶν θυμῶν τῶ σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ λήθην λαμβάνουσι.

XIV.

12 ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ ἐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομνήσκων αὐτοῖς τέ-
 13 των, καίπερ εἰδότες, καὶ ἐσηριγμένους ἐν τῇ παρεσῇ ἀληθείᾳ. Δίκαιον δὲ ἡγῆμαι, ἐφ'
 14 ὅσον εἰμὶ ἐν τῷ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· Εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐ-
 15 σπυδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχων ὑμᾶς μετ' ἐμὴν ἐξοδον, τὴν τέταν μνήμην ποιῶνται.
 16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοι μύθοις ἐξακολυθῆσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῶν τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ
 17 Χριστῷ δύναμιν καὶ παρεσίαν, ἀλλ' ἐπόπαι γενηθέντες τ' ἐκείνους μεγαλειότητος. Λαβὼν
 γὰρ ὡς πατὴρ τιμὴν καὶ δόξαν, Φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τ' μεγα-
 λοπρε-

ποιεῖσθαι] ποιήσθε A. 5. 8. 25. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Armeni. ποιεῖσθε 15.
 πείσθε] πείσθε 1.
 11. ἐπισηρῆσθαι] ἐπισηρῆσθαι R. Bentlejus. ποτε] — A.
 αἰώνιοι] ἐπερῶνιοι 5. 14. a prima manu. εισοδῶ] + ἡ 22. 45. 46. 56.
 καὶ σωτῆρ] — 32. Editio Complut. Plantin. Genev. ἡμῶν καὶ σωτῆρ] καὶ σωτῆρ ἡμῶν A.
 12. ἐκ ἀμελήσω] μελήσω ABC 25. 27. 29. Versio Vulg. Copt. probante J. Millio prol. 1040. J. A. Bengelii.
 οὐ μελήσω 8.
 ὑμᾶς αἰ] ὑμᾶς 24. 28. 38. 45. probante J. Millio prol. 1452. αἰ ὑμᾶς AC. 22. 38. 40. 46. 47. Lect.
 2. Editio Complut. Plant. Genev.
 καί] — 39.
 13. ἐν postterius] + τῇ A.
 σκηνώματι] σώματι 16. 23. 37. 39. Versio Syr. Codices Latini.
 15. ἐσπυδάσω] ἐσπυδάσω 37. 56. Versio Syr.
 ὑμῶν] + καὶ Versio Syra utraque. Codices Latini.
 16. ἐγνωρίσαμεν] ἐγνωρίσαν ἐν 25. 31.
 καὶ παρεσίαν] τ' παρεσίαν Versio Syra posterior.
 ἐκείνους] αὐτοὺς 47.
 ἐνεχθείσης] ἀνεχθείσης C. ἐνεχθείσης P. Junius.

XIV. 10. ταχίως δὲ κἀμυνεῖ — καὶ τῆς τὴ ἀκούτης ἐλ-
 λήφασιν λήθη. XVI. 25. οἱ δὲ ἀπαξ μαθήτες, ἐκ αὐτῶν
 λάβοι τῷ μαθήματος λήθη. Libanius progymn. p. 146.
 D. 8. καὶ γὰρ λήθη δύναμις λαβῶν τῶν ἐμαυτῆς κακῶν. D.
 IV. p. 258. D. τὰς ὑποσχίσεις — ἀς ἐπειδὴν λήθη αὐ-
 τῶν ἐληφέναι δοκῆς, ἀναμνησάσι σε βέλομαι. Jof. A.
 II. 9. 1. ὡς τ' ἴσαν ἐν ὑπὸ Ἰωσήφου τετυχηκότες, δια-
 χροῦς μῆκος λήθη λαβόντες. XIV. p. 15. 10. λήθη μὲν
 αὐτῷ παρεγγύειν οὐ ἀδελφὸς πρὸς Ἀντώνιον ἀνεχόμε-
 νος, λαμβάνει.
 12. καίπερ εἰδότες] Demosthenes II. Philip. ἕκαστος ὑ-
 πὸν, καίπερ ἀκριβῶς εἰδὼς, ὅμως ἐπαναμνησάσι βέλομαι.
 Appianus B. C. V. p. 1186. ἀ πεποιήκασι ἀπαῖα, τί γὰρ
 αὐτὰ δεῖ πρὸς εἰδὼς λέγειν; Galenus de Comp. Medic.
 per part. Corp. VIII. οὐν δὲ ὡς εἰδόντες αὐτὰς ἦδη χωρὶς
 τῶν ἐρημάτων ἀποδιῆσαν ἀναμνηστικῶν. Libanius Ep. 386.
 καὶ περὶ μὲν τῆς τελευτῆς τῆς ἐταίρης πλείω μὲν ἐν λέγειν,
 δεῖ δὲ εἰδὼν εἰδὼς γὰρ αὐτὸν λέγοιτο. Lucianus Tyrannic. 4.
 ὑμῶν δὲ ἀνέσχεσθαι με, ὡς ἀνδρες δικασαί, πρὸς ὀλίγον τὰ ἐν
 τῇ τυραννίδι, καίπερ εἰδόντες ὑμῶν, ἀκριβῶς διηγούμεν.
 13. δίκαιον — ἡγῆμαι] Artemidorus I. 76. ἐπεὶ
 δὲ τῷ περὶ τῆς τροφῆς λόγῳ ἔπειτα τὸ περὶ σκευῶν τῶν κατ'
 εἶκος, δίκαιον εἰπεῖν ἡγῆμαι καὶ περὶ τέταν. Jof. A. IV.
 8. 2. ἐπεὶ τῷ δεῶν δοκῆν ἦδη, καὶ τῷ γῆρας χρόνον ἐτῶν κ.
 ἡνυσμένοι δεῖ με τῷ ζῆν ἀπελθεῖν — δίκαιον ἡγῆσάμην με-
 δεῖ οὐν ἐγκαταλιπεῖν τέμνον ὑπὲρ τ' ἐμπεύρας ὑδαμοσίας πρό-
 θυμον ἀλλ' αἰδὼν τε ὑμῶν πραγματευσάσθαι τὴν τῶν ἀγα-
 θῶν ἀπόλαυσιν, καὶ μνήμην ἐμαυτῶν, γενομένων ὑμῶν ἐν ἀ-
 φροῖα καὶ κρείττονα. — πιστεῖσθαι δὲ ἀξίως εἰμι διὰ τὰς
 ἐπὶ τῶν ὑπὲρ ὑμῶν φιλοτιμίας, καὶ διὰ τὰς ψυχὰς ἐπὶ
 τελευτῇ γνωμόνας μετ' ἀρετῆς πάσης ὁμιλεῖν. 47. καταλεί-
 πων εἰς μνήμην ὑμῶν, τὸ σέβειν τε καὶ τιμᾶν προσήκειν τέ-
 τον ἡμῶν, καὶ τὰς νόμους — φυλάττειν.
 14. ταχιν] inf. II. 1. Aristophanes. ταχιν ἀμελῆς
 ἰκάσθαι] Athenaeus IV. p. 146. C. ὁ δὲ μέγας
 Ἀλκιβιάδης διπλῶν ἰκάσθαι μὲν τῶν φίλων. Herodotus
 VIII. 115. ἐπὶ τῶν τῆς πόλεως, ὡς ἰκάσθαι γίνετο
 ἐλαύνων τρέφειν. I. 188. ἔπειτα ὅτε αὐτὸν ἐλαύνει ἰκάσθαι.
 Hecataeus. ἰκάσθαι, αἰ, παρ' ἑκάστου. Suidas. ἰκάσθαι ἀν-

τὶ τῷ αἰ. ἐδὲ γὰρ λέγεται πάντοτε. Βάβριος, τῶν ἐν τρι-
 χῶν ἰκάσθαι ἢ μὲν ἀκριβῶς ἱταίαν, ὡς εἰρῆς λευκαυτίξας
 σας, καὶ αὐτῆς τῆς μὲν φιλεῖ βελομένης διδάσκει, τὰς δ'
 ἐβέλοντας ἀντιβελόνει ἰκάσθαι, αὐτὶ τῷ αἰ.
 μνήμην ποιῶσθαι] Herodotus VI. 19. τῶν ἐν τῷ ἱερῷ
 τέταν χρημάτων πολλάκις μνήμην ἐτέρωτι τῷ λόγῳ ἐποιήσα-
 μιν. 55. τὰ δὲ ἄλλοι ἐ κατελάβοντο, τῶν μνήμην ποιή-
 σονται. V. Hom. 14. καὶ οἱ ξένοι δύνεγκαν, ὅτι μνήμην
 αὐτῷ ἐποιόντο. Aelianus H. A. IV. 46. μνήμην δὲ αὐ-
 τῶν ἐποιήσάμην. Dionys. Hal. I. Τυρρῆνας τε μνήμην ἐ-
 διμαίαν πεποιήται.
 16. σεσοφισμένοι] Aristoteles H. N. VII. τῶν σο-
 φισμένων τινες θῆλυ λέγουσιν εἶναι τὴν σελήνην. Commen-
 titias, Codices Latini.
 μύθοις ἐξακολυθῆσαντες] Plato Phaed. ἀκολυθῆ-
 σαι τῷ λόγῳ, καθ' ὅσον δυνατόν μάλιστα ἀνθρώπῳ ἐπακο-
 λυθῆσαι. Galenus de arteriis. ὅτι δὲ πῖθαι οἱ μὲν, ἐ μὴν
 ἀλλήλοισιν ἀκολυθῆσαν λόγοις, ἐγὼ πειράσομαι διῆξαι. Dio-
 dorus S. I. 93. οἱ μὲν γὰρ ἕλληνες μύθοις πεπλάσμενοις,
 καὶ ποιηταῖς διαβεβλημένοις τὴν περὶ τέταν πῖσιν παρῶν-
 καν, τὴν τε τῶν εὐσεβῶν τιμὴν, καὶ τὴν τῶν πονηρῶν τιμω-
 ρίαν. Macrobius Sat. 7. Convenimus, diem totum
 doctis fabulis, velut ex Symbola, conferendis da-
 tur: Euripides Med. 654. εἰδομεν, ἐκ ἐξ ἐτέρων μύθων
 ἔχουσι φράσασθαι. Aelianus A. N. XVI. 5. τοιαῦτα
 ἄτλα καὶ Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῆ κορυφῆς τερατευόμενοι προσήκου-
 μύθῳ σιν, ὥπερ ἐν ἀκολυθῆσαι μοι δοκεῖ καὶ Ἀριστοφάνης.
 Julianus O. I. οἱ μὲν ἐπειδὴν τινὰ μύθον, καὶ μνησῶ
 ταῖς πρὸς τὴν ἐπινοήσαντα φέρωσι, αὐτοὶ συνέντες, τῷ ξένῳ
 τὸς ἀκούοντας ψυχαγωγῶσαντες πλείον. Θαυμαζόμενος. He-
 rodotus VII. 10. 13. ἔς τε δὲ ὑποβάλλοντος τινος αὐτοῖ
 τὸν δῆμον ἐσοφίσαντο. Philo de Mund. incorr. T. 2. p.
 490, 13. τινες δὲ οἶονται σοφισμένοι κατὰ Πλάτωνα γε-
 νητὸν λέγεσθαι τὸν κόσμον. Jof. A. praef. οἱ μὲν γὰρ ἄλ-
 λοι νομοῖται τοῖς μύθοις ἐξακολυθῆσαντες τῶν ἀνθρώπων ἀ-
 μαρτημάτων εἰς τὰς δεῖς τῷ λόγῳ τὴν αἰσχύνην μελήθοντες,
 καὶ πολλὰν ὑποτίμωσιν τοῖς πονηροῖς ἰδοῦσαν. inf. II. 2.
 17. λαβὼν — τιμὴν καὶ δόξαν] Thucydides IV. 17.
 ἔχουσι μὲν, ὡς κρατῶν, προσλαβῶν δὲ τιμὴν καὶ δόξαν.
 Paus.

λοπρεπῆς δ' ἔξῃς· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. Καὶ ταύ- 18
την τὴν Φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ ἑρανῶ ἐνεχθείσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὕρει τῷ ἁγίῳ.
Καὶ ἔχομεν βεβαίωτερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὥς 19
λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ Φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν
ταῖς καρδίαις ὑμῶν. Ἰδὲτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς, ἰδίας 20
ἐπιλύσεως οὐ γίνεσθαι. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπων ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπο 21
πνεύ-

οὗτος ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα] — H. Grotius. εἰς ὃν] ἐν ᾧ 13. 24.
ἐγὼ] — 13. 24. 32. 37. εὐδόκησα] ἠυδόκησα A. 3. 40. + αὐτὸς ἀκούει Versio Vulg.
18. ταύτην τὴν Φωνὴν] ταύτης τὴν Φωνὴν 13. ἐξ] ὡς E. A.
ἐνεχθείσαν] ἐνηχθείσαν P. Junius. + αὐτῷ Versio Syra prior, & posterior cum asterisco.
19. τὸν προφητικὸν λόγον] τὸν προφητικῶν λόγων 6. αὐχμηρῷ] ἀχμηρῷ A 26. 33. ἀμαυρῷ R. Bentlejus.
οὗ] + ἡ 31. Editio Genes. Complut. Colinaei, Bogardi.
διαυγάσῃ] διαυγάσει 27. 32. 38. Lect. 2. Editio Complut.
Φωσφόρος] εἰσφόρος Versio Syra posterior Graece in margine. ὕμῳ] ἡμῶν 40.
20. ἐπιλύσεως] διαλύσεως 9. ἐπιλύσεως H. Grotius, H. Stephanus, J. Calvinus, S. Curcellanus, A. Morus.
ἐπιλύσεως N. Hemmingius, D. Heinsius. ἐμπνεύσεως P. Junius. 21. ἀνθρώπων] ἀνθρώπων 27.
ἠνέχθη] ἐνηχῆθη P. Junius. ποτὲ προφητεία] προφητεία ποτὲ 22. 31. Versio Corp.
οἱ ἅγιοι θεοὶ] ἀπὸ θεῶν ἅγιοι C. 27. 29. Versio Corp. Aethiop. ἅγιοι τῶν θεῶν A. ἅγιοι θεῶν 1. 4. 10.

Gausanias Att. 25. ἔφηκε δὲ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, μεγέ-
θει τε αὐτὸν ἔπραξε λαβῶν δόξαν. Lucianus V. H. II. 3.
βασιλεύειν δὲ τέτταν τῶν χωρίων ἐλέγετο Τυρῶ ἡ Σαλμων-
νάως — ταύτην παρὰ τῷ Ποσειδῶνι λαβῶσα τὴν τιμὴν.

Φωνῆς ἐνεχθείσης — τοιαύτης] Plut. Caef. p. 707. E.
ταύτης τῆς Φωνῆς ἐνεχθείσης πρὸς Καίσαρα.

μεγαλοπρεπῆς] Herodotus IV. 76. εὖρε γὰρ τῇ μη-
τρὶ θῶν ἀνάγοντας τὰς κυζικηρὰς ὁρτὴν μεγαλοπρεπεία κάρ-
τα. Philostratus V. Sophist. II. μεγαλοπρεπείατα δὲ
τῷ Ἀθηνῶσι θρόνῳ ἐπιμελέσθαι, ἐσθῆτα μὲν πλείους ἀξίαν ἀμ-
πιχόμηνος, ἐξαρμόνιος τὰς θαυμασιωτέρας τῶν λίθων. Ari-
stides in Antonin. p. 64. οὗ τόνον Ἀχιλλεύς — ἔτιως
ἀκόλαστος ἦν περὶ τὰς ἡδοάς, καὶ μικροπρεπὴς, ὥς ἐκλαί-
ει — ὡς περ παιδάριον. 2. Macc. XV. 13.

18. Psal. XV. 2.

19. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον] Non
opponit sermonem propheticum fabulis aut transfig-
urationi ab ipso conspectae. Praeterquam enim
quod ea, quae ipsi vidimus, certius scimus, quam
quae ab aliis visa audivimus; scripsit Petrus, si
hoc voluisset: ἔχομεν δὲ αὐτὸν ἐχρί. Sed sermo Prophe-
ticus nunc firmior est, postquam eventu compro-
batus fuit, quam ante eventum. Ita intellexerunt
Graeci interpretes. Schol. 16. ἔλαβε παρὰ θεῶν δόξαν,
καὶ ἔχομεν ἐκ τῆς βεβαιότεραν πᾶσαν τὴν ὑπὸ τῶν προφη-
τῶν περὶ αὐτοῦ προκαταγγέλλαν — προσέχοντες τέτοις ἁ-
σαφῶς ὑπὸ τῶν Προφητῶν ἐξημένους ἐκ ἀσχεχίας τῆς ἐλ-
πίδος, τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν παραγνομή-
ναν, ὃ καὶ ἡμεῖς σοφῶς ἐκάλωμεν, τῇ τροπῇ ἐρμηνείας. Jos.
B. III. 9. 5. ὥς δὲ εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα τὸ κατὰ τὴν Ἰστα-
πάτην πᾶν ἡγήνηται, τὸ μὲν πρῶτον ἤπισεν οἱ πολλοὶ —
κατ' ὀλίγον δὲ διὰ τῶν προσχάρων ὥδεν τὸ ἀληθές, καὶ πα-
ρὰ πᾶσιν ἀμφισβολίας ἦν ἡδὴ βεβαιότερον. — 6. ὥς δὲ τὸ
ἀληθές διεκαλύπτετο τῷ χρόνῳ. Ro. IV. 16. XV. 8. 1. Tim.
I. 7. Heb. XIII. 9.

ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες] inf. III. 2. Luc. XVI. 29.
αὐχμηρῷ] Aristoteles de Color. opponit τὸ εἶλβον
καὶ λαμπρὸν τῷ αὐχμηρῷ καὶ ἀλαμπῷ. Lucianus Cynic.
17. τῶς ἐμὸν σχῆμα τοῖς ἐστὶν ἐν, αὐχμηρὸν εἶναι, λᾶσιον
εἶναι, τριβῶνα ἔχειν, κομῶν, ἀνποδοῖν. Glossar. hirsutum,
αὐχμηρὸν, τραχύ. hispidus, δασύς, πυκνός, αὐχμηρὸς,
μυγαλόριξ. Pollux V. 110. χωρίον — νοσῆρον, ζοφῶ-
δες, αὐχμηρῶδες, αὐχμηρὸν. Alciphron I. 36. αὐχμηρὸν μὲν
ἔχω τὴν κεφαλὴν, μὴδὲ ἰδῶσα τὸν χρόνον τέτον μύρον. III.
4. ἐγὼ σοι αὐτὸς ὑπὸ λυμῶ, ἐ αὐχμηρὸς. 40. κόμην αὐχ-
μηρῶν ἀναστειναι. Suidas. αὐχμηρὸν, συγνὸν ἢ σκοτεινόν, αὐχ-

μῶντις, συγνὸν, ἢ σκοτεινόν. Hesychius. αὐχμηρὸν, ξηρὸν,
σκοτῶδες, αὐχμηρῶν, ξηρῶν, σκοτῶδες.

Φωσφόρος] Suidas. Φωσφόρος, ὁ τὸ φῶς ἀνατέλλων, ὁ
ἥλιος. Longinus S. 17. τὰ ἀμυδρὰ φέγγη ἀναφανίζεται
τῷ ἡλίῳ περιαιγυμένα. Aristophanes Ran. 346. πυκτέρ
τελειτῆς Φωσφόρος ἀστὴρ. Schol. τὸ μυστηρικὸν πῦρ Φωσ-
φόρον λέγουσι. Polybius III. 104. ἅμα τῷ διαυγάζειν.
Plut. de fals. pud. ex Demosth. p. 531. A. τί ποιή-
σας τὸν ἥλιον ἰδόντες, οἱ μὴ δυνάμειν πρὸς τὸν λύχνον ἀν-
τιβλέπειν; Aristides T. 2. p. 39. οὐ γὰρ ὁμοίως, εἴμαι,
οἱ θεοὶ τὰ μέλλοντα ἴσασιν, καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅσοι φάσ-
κων. Οἱ μὲν γὰρ, ὃ μάλιστα ποιεῖν, ἐπισκάνται, καὶ πρό-
κειται τὰ πράγματα· αὐτοῖς ὥς περ ἐν ὀφθαλμοῖς, διὰ τῆς
ζεύς ἐν θεοῖς μάλιστα ἀψυδέστατος· οἱ δ' ὥς περ ἐν σκότῳ τὰ
πράγματα κρίνει πρὸς τὸν φόβον, ἢ τι τῶν ἐπιδεικνύων,
διηκῆς δ' ἐδὲν ἔχουσι προειπῶν. Philo de Decal. T. 2.
p. 188, 27. οἱ μὲν τοῖς χρησμοῖς ἀξιώντες εἶναι καταπι-
θεῖς ὥς ἐν ἀσκήῳ φωτὶ τὸν αἰὶ χρόνον βιάσονται, τὴν νόμους
αὐτῶν ἀσέβας ἔχοντες ἐν ψυχῇ Φωσφορέντας.

20. Repete vocem προφητεία in fine: Nullum vaticinium est vaticinium interpretationis scripti sui.
est προφητεία ἀνιγμῶτος, sed non ἐπιλύσεως. Hilarus
in 1. Tim. II. 4. Dicit Petrus Apostolus: omnis
scriptura indiget interpretatione. & M. Victorinus
Afer. Augustinus de C. D. VII. 32. Populus He-
braeus in unam quandam Rempublicam, quae hoc
sacramentum ageret, congregatus est, ubi per quos-
dam scientes, per quosdam nescientes, id quod ex
adventu Christi usque nunc & deinceps agitur, prae-
nunciaretur esse venturum. L. Vives in l. Augustinis.
Prophetae nec omnes sua vaticinia intelligebant,
nec, qui intelligebant, omnia intelligebant. Non
enim ex se loquebantur, sed ex superiore Dei afflu-
tu, cujus consilia non omnia eis erant manifesta;
utebaturque Deus illis non velut consultis futuro-
rum, sed instrumentis, quibus homines alloqueretur.
Sanhedr. Bava Bathra f. 119. 2. Mechilta in
Ex. XV. 17. Prophetae quandoque [al. Patres] prophe-
tabant, & nesciant quid. Philo de Monarch. I. p.
222, 1. ad Deut. XVIII. 18. ἀλλὰ τις ἐπιφανὴς ἐξαπι-
ναίως προφήτης θεοφόρητος θεοπῆξ, καὶ προφητεύσει λίγων μὲν
οἰκίαν μηδὲν, οὐδὲ γὰρ, εἰ λίγος, δύναται καταλαβεῖν ὅγε
κατεχόμενος ἔτιως καὶ ἐνθεσίων· ὅσα δ' ἐνηχῶται, διελεύσειαι,
καθὰ περ ὑποβάλλοντος ἐτέρῳ. Ἐρμηνεῖς γὰρ ἴσιν οἱ προφη-
ταὶ θεῶν καταχραμένῳ τοῖς ἐκείνων ὀργάνοις πρὸς δόξαν, ὡς
ἀν' ἐπιλήσει. Schol. Cod. 16. ἐπισημαίνεται, διὰ τὸ οἱ προφῆται
τῷ

πνεύματ⁹ ἁγίῳ φερόμενοι ἐλάλησαν — οἱ ἅγιοι Θεὸς ἄνθρωποι.

1 ΕΓΓΕΝΟΝΤΟ δὲ καὶ ψευδοπροφήται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπώλειας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτὸς δεσπότην δυνάμενοι, ἐπάγοντες ἐαυτοῖς ταχύνῃ ἀπώλειαν. Καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπώλειαις, δι' ὅς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλάστοις λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα ἐκπαλαί σὺν δυνάμει, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν ἐνυψάζεται.

~ ἀσελγείαις

14. 15. 16. 17. 18. 22. 23. 25. 26. 32. 33. 36. 37. 38. 39. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Plant. Gen. Versio Syra posterior. probante J. A. Bengelio.

1. ἐν τῷ λαῷ] — 9. Cyrillus Alex.

ἐαυτοῖς] ἐν αὐτοῖς 2. 30. 35. Editio Erasmi 1. Ald.

ἀπώλειαις] ἀσελγείαις ABC. 1. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 31. 32. 33. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 45. 46. 50. 52. 56. Editio Complut. Plantin. Gen. Colinaei, Bengelio. Versio Vulg. Syr. utraque. Ethio. Arab. Cop. Armen. Polani Chrysostomus T. VII. p. 215. Oecumenius in comitio, Hieronymus in Thren. II. probante T. Bez. in Annot. Edit. 1. 2. H. Hammond, D. Whitby, J. Neutomo in Apoc. Multo rectius dicitur, sequi luxuriam alterius, quam sequi ejus perniciem.

ὡς] ὡς 2. ex emendatione. 38.

3. λόγοις ὑμᾶς] ὑμᾶς λόγοις 22.

νυψάζει] νυψάζει 1. 10. ex emendatione. 14. 15. 16. 18. 19. 20. 21. 22. 24. 31. 33. 35. 36. 37. 38. 47. Editio Complut.

παρεισάξουσιν] παρεισάγουσιν 45.

2. ἐξακολουθήσονται] ἐξακολουθήσονται 23. 40.

ὁδὸς] ὁδὸς A 9. Versio Ethio. ὑμᾶς ἐμπορεύσονται] ἐμπορεύσονται ὑμᾶς 31.

ὁδὸς] ὁδὸς A 9. Versio Ethio.

ὕμᾶς ἐμπορεύσονται] ἐμπορεύσονται ὑμᾶς 31.

ὕμᾶς ἐμπορεύσονται] ἐμπορεύσονται ὑμᾶς 31.

τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐρημνύα οὐκ ἠρμηνεύσαν. Πᾶσα προφητεία κ. τ. λ. τυτίσιν, ὅτι λαμβάνουσιν μὲν ἀπὸ τῆς θεῆς οἱ προφῆται τὴν προφητείαν, ἀλλ' ἔχ' ὡς ἐκείνοι βλάπτονται, ἀλλ' ὡς τὸ κινεῖν αὐτὰς θεῶν ἐνεργεῖ πνεῦμα, καὶ ἤδισαν μὲν καὶ συνίσταν τὸν κατατιμωμένον λόγον αὐτοῖς προφητικόν, οὐ μέντοι καὶ σὺν ἐπίλυσιν αὐτῶν ποιοῦντο. — οἱ μέντοι ἅγιοι προφῆται οἱ παλαιοὶ καίπερ εἰδότες, οὐ χρεῖαν εἶχον ἠρμηνεύειν τὰ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐτέροις διέκρινεν ταῦτα, ἡμῶν γὰρ — ἤδεισαν οἱ Προφῆται καὶ ἂν ἐρμηνεύοντο ἀπὸ τῆς προφητικῆς πνεύματος, καὶ περὶ ὧν, οὐ μέντοι καὶ ἀκριβῶς ἔγινε, καὶ ὡς καθ' ἑκάστη ἐπετελέσθη, διὸ καὶ ἐπεθύμουν τὴν ἑκβασιν ἐκείνην. Jos. A. IV. 6. 5. καὶ ὁ μὲν τοιαῦτα ἐπεθέλει, ἅκ' ἂν ἐν αὐτῷ, τῷ δὲ θεῷ πνεύματι. πρὸς αὐτὰ κεκηνημένος — περὶ τῶν ὅλων λογίζῃ καὶ δοκῇ ἐφ' ἡμῶν εἶναι τι περὶ τῶν τοιούτων σιγᾶν ἢ λέγειν, ὅταν ἡμᾶς τὸ θεῖον λάβῃ πνεύμα· φωνὰς γὰρ, ὡς βύλλεται τὸτο, καὶ λόγους εἰδὲν ἡμῶν εἰδόμεν ἀφίησιν. Schemoth R. I. dixit R. Hema: vaticinatum fuisse filiam Pharaonis, & nesciuisse quid vaticinaretur. Philo de V. Mof. I. p. 125, 15. λέγας γὰρ εἰδὲν ἴδιον, ἀλλ' ἂν ἡ ὑπὸ τῆς ἡμέρας. quis haeres p. 510, 28. προφῆτης γὰρ ἴδιον εἶδεν ἀποφθίγγεται, ἀλλότρια δὲ πάντα ὑπερχέντος ἑτέρου. de V. Mof. T. 2. p. 125, 27. καὶ μὴδὲν συνίης — τὰ ὑποβαλλόμενα ἐξελέλει προφητεύων τάδε. p. 126, 11. ὡς εἶδεν ἴδιον λέγοι, κατ' ἐχρήμας δὲ καὶ ἐνθεσίων διεμμεῖται τὰ ἑτέρου.

21. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 343, 25. προφῆτης τε μὲν γὰρ εἶδεν ἴδιον ἀποφαίνεται τὸ παράπαν, ἀλλ' ἔστιν ἠρμηνεύς ἐπιβάλλοντος ἑτέρου πάνθ' ὅσα προφῆται, καὶ καθ' ὅν χρόνον ἐνθεσίων γεγονὺς ἐν ἀνθρώποις, μεταστασιμῶν μὲν τῷ λογισμῷ καὶ παρακκηραρηκὸς τῇ τῆς ψυχῆς ἀκρόπολιν, ἐπιπορευτικὸς δὲ καὶ ἐνοικηκὸς τῷ θεῷ πνεύματι, καὶ πᾶσαν τὴν φωνὴν ὀργανοποιῶν κρέοντος καὶ ἐνχρῆτος εἰς ἀναρχὴν ὄλυσιν, ὧν προεπισπίζει.

ὑπὸ πνεύματος — φερόμενοι] Themistius VIII. p. 104. C. ὅσπερ ἐν ζάλῃ κοινοῖ, φησὶ ὁ Πλάτων, ὑπὸ πνεύματος φερόμενοι. Herodotus VIII. 13. φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ ἔκ εἰδότες, τῇ ἰφρόντο. Pollux I. 29. ἔκ ἐκείνου ἐκ θεῶν. ἔκ ἐκείνου, ἔκ ἐκείνου. Macrobius I. 23. Ferunturque divino Spiritu, non suo arbitratu, sed quo Deus propellit. Livius V. 15. Vatem — quae tum cecinerit divino spiritu instinctus. Longinus S. p. 58. πολλοὶ γὰρ ἄλλοτρίᾳ διαφορῇ πνεύματι, τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν καὶ τὴν Πυθίαν λόγους ἔχει. Maimonides porta Mosis p. 172. Caeteris prophetis

haudquaquam ad arbitrium suum afflatus divinus contigit: — Moses autem Doctor noster, quandoque libuit. Plut. Mar. p. 428. E. ὁ Μάριος ἀνέχθη τῷ πνεύματι φερόμενος. Maximus Tyr. XI. 7. ἐμπορίαν αἰτέις, ἢ διδόναι ταῦς καὶ θάλατταν καὶ πνευμάτων φορὰ.

1. παρεισάξουσιν] Gal. II. 4. Polybius VI. p. 693. διόπερ οἱ παλαιοὶ δοκῶσι μοι τὰς περὶ θεῶν ἐνοίας ἐκ ἐκείνης, καὶ ὡς ἔτυχον, εἰς τὰ πλήρη παρισταγαγῆναι. p. 24. τῶν παρεισάγουσιν καὶ παρεισπύττειν εἰσθόταν εἰς τὰς πολιουρκιμῶνας πόλεις. p. 402. Μασικὴν ἐπ' ἀπάτη καὶ γοητείᾳ παρεισῆχθαι τοῖς ἀνθρώποις. Plut. Galb. p. 1062. B. ἀλλ' ἔν βεβλημένον γι τῷ Γάλλῳ περὶ τῷ διαδόχῳ, τὸν ὄντως παρεισῆχεν ὁ Βένιος, ἐδὲ τὸτο πρῶτα πράσσαν.

Δισπότης semper Deum patrem significat, nunquam filium. Deut. XXII. 5.

2. ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας] Pindar. Pyth. III. 184. ἡ δὲ τόφ τις ἔχει διατῶν ἀλαθείας ὁδόν.

3. πλάστοις λόγοις] Plato Apol. Socrat. p. πλάττει λόγους. Artemidorus I. 53. πλάσσειν δοκῇ — ἀγαθὸν ῥήτορι — καὶ πᾶσι τοῖς ἀπατεῶσι, διὰ τὸ τῆς μὴ ὄντα ὡς ὄντα δικνύνει τὰς τέχνας ταύτας.

ἐμπορεύσονται] Plinius H. N. XXIX. 1. imperitos medicos animas nundinari. Polybius p. 1357. πολλὰ δὲ τινα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐμπορεύων καὶ μὴ οὐδινός, ἐκίνει καὶ παραξύνει τὰς ὁχλούς.

ἐκπαλαί] Matth. IV. 17. Phrynichus p. 48. ἀπόπαλαι, ἐκπαλαι, ἀμφοῦ δυσχέραναι ἐκ παλαιῆς γὰρ χρή λέγειν. Eustathius in Od. τ. p. 648, 43. ἀναγνωρίσει μὲν αὐτὴ, ὡς ἐκπαλαι εἰδόμεναι. Etymol. παλαιὸς παρὰ τὸ πάλαι ἐπὶ ῥήμα. — ἔξ ἑ καὶ τὸ πρόπαλαι καὶ ἐκπαλαι. Plut. Themist. p. 127. A. παρισκευακὸς ἐκπαλαι πσιδίας. Arrianus Exp. Al. I. 9. ἐς λογισμὸν τῷ ἐκπαλαι. Apollonius de Syntax. I. 2. τὴν ἐκπαλαι τέτων γῶσιν. Jos. A. XVI. 8. 4. ἐκπαλαι μὲν συνεδριῶν αὐτῷ προσέκειτο. Plut. Aristid. p. 328. E. ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἐκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, καὶ βαρυνόμενος τὰς πολλὰς ἀναβολὰς καὶ μελλήσεις.

νυψάζει] Matth. XXV. 5. Plato de Rep. III. ὅσῳ καλλίον καὶ ἁμεινὸν τὸ παρασκευάζειν τὸν βίον αὐτῷ μὴδὲν δεῖσθαι νυψάζοντος δικασῶ. Eustathius in Il. ι. p. 668. 16. ἐρίνους — λέγονται ἄνοιτοι, διὰ τὸ νηφάλιοι καὶ ἀνύσакτον ἐπὶ τοῖς ἀμαρτανῶσι, καὶ μάλιστα τοῖς φονεύσι, διὸ καὶ μίαν τέτων τιμωφῶν ἐκάλον, ἐπὶ δίκας αὐτῶν

νυτᾶζει. Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων ὁδὸν ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου 4
ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν ~ τετηρημένους· Καὶ δεχαῖς κόσμῳ ἐκ ἐφείσατο, 5
ἀλλ' ὄγδον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπέλασε·
Καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελ- 6
λόντων ἀσεβεῖν τεθεικός· Καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονέμενον ὑπὸ τῆς τῆς ἀθέσμων ἐν 7
ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο· (Βλέμματι γ' καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐ- 8

τοῖς,

~ τηρημένους

4. σειραῖς ζόφου] σειραῖς ζόφους Α.

εἰς κρίσιν] ἐν κρίσει 4.

εἰς ἡμέραν κολάσεως 15. ex emendatione.

+ βασιανισμὸς Versio Syria prior et

posterior cum alienico.

τετηρημένους] τηρημένους C. 1. 4. 6. 7. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 27. 29. 31. 32. 35.

36. 27. 39. 40. 45. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Bengelii. Versio Belg. Calvinus. κολαζομένης τε-

την AB. 25. 33. Editio Coimaei. Versio Vulg. Sir. Coft. Cyrillus C. Julian. p. 211. in Elij. 296. 713. Damasci-

nus Γ. α. ε. 9. Ephrem T. 2. p. 130. Augustinus C. D. XI. 33. Fulgentius ad Thrasym. II. ex comm. 9.

κολαζομένης ταρεῖσθαι 13.

5. δικαιοσύνης κήρυκα] κήρυκα δικαιοσύνης 40.

κήρυκα] κήρυγμα Editio Ald.

κόσμῳ] — 1. + κατὰ 40.

6. Γομόρρας] Γομόρρας 5. 9. probante F. A. Bengelio.

καταστροφῇ] — C. a prima manu. 17. 29. Versio Corp.

μελλόντων ἀσεβεῖν] — 33. a prima manu.

7. ἀναστροφῆς] ἀναστροφῇ Α.

8. ἐγκατοικῶν] κατοικῶν 29.

ἡμέρας] ἡμέρα 43.

ἀνόμοις] ἀθέσμοις 5. 9. 19. in ora. 40. Ephrem p. 270.

9. οὐδὲ] εἰς 38.

πειρασμῷ] πειρασμῶν 7. 31. 32. 36. 46. 50. Editio Complut. Plantin. Genev. Codices Latini.

αὐτῇ τίνυσιν οἱ φονεῖς.

4. Sap. XVII. 2.

σειραῖς] *Etymol.* σειρὰ σημαίνει τὴν ἄλυσιν. *Eustathius*
in Il. ψ. p. 1401. 9. σειραὶ δὲ πλέγματά τινα ἀπὸ
σχέων, ἢ σπάρτων, ἢ πανάβων ἢ ἄλλων. in Od. χ.
p. 780. 35. σερηνὴ δὲ πλεκτή, εἶδος τι λέγει σχοινί, ἴσως
δὲ καὶ ἱμάτιος. V. *Hom.* p. 293. σειρὰ κυρίως ἐπὶ τῷ
σχοινί τάσσεται — καταχρηστικῶς σειρὰ χρυσῆ. *Le-*
xic. MS. σειραῖς, πλεκτοῖς ἱμάσι.

ζόφου] *Etymol.* ζόφος, σκότος, ἄχλος — σημαίνει δὲ
δύο, τὸν ἐν ἀδῇ τόπον, οἷον ὁμιχλώδη, καὶ τὸν εἰς δύσιν.
ἐκ τάρταρος, ὁ κατώτερος τῷ ἀδᾷ τόπος — ἄλλοι δὲ
τὸν σκοτεινότερον τόπον. *Plato* *Gorg.* p. 356. C. τὸ τῆς
τίσεως τε καὶ δικῆς δεσποτήριον, ὃ δὴ τάρταρον καλεῖται.
Phaedone. οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη
τῶν ἀμαρτημάτων, τῆς δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ρίπτει εἰς
τοῦ τάρταρον, ὅπως μήποτε ἐκβαίνουσι. Il. θ. 13. ρίψω εἰς
τάρταρον ἡρόντα, τῆλε μᾶλλον ἤχι βάβισον ὑπὸ χθονός ἐστι
βέρεθρον, εἴθε σιδηρεῖται τε πύλαι, καὶ χαλκός ἐστι, τόσσον
ἐνερθ' αἰδέει, ὅσον ἐρανοῖς ἐστ' ἀπὸ γαίης. *Eustathius*
p. 574. 22. ὁ δὲ τάρταρος, ὡς εἴρηται, ἡρώεις ἐσιν ἦται
σκοτεινός, καὶ οὐ λάμπεται ὅτε αὐγαῖς ἡελίοιο τέρεταιται.
Lucianus *Contempl.* 1. τῷ ἄνω Διὶ, — ὁ δὲ ὀξύθυ-
μός τε ἐστὶ καὶ δίδω, μὴ βραδυπαιδὴς μὲν ὅλον ἡμέτερον ἐά-
σῃ εἶναι, παραδόντες τῷ ζόφῳ, ἢ ὅτε τὸν ἠφαισεν πρὶν
ἐπείσσει ρίψῃ κατὰ τεταγώς τῷ ποδὶ. *Nonnus Dionys.*
XXIV. πᾶς κρίνον — ταρταρῷ ζοφόντι κατασφρηγί-
σατο κόλπον. XXXVIII. ταρταρῆς ζοφόςσσαν ἱρηνός
ἀσκοποι ἀχλύν. *Plut.* *Alciadi.* p. 201. E. τῶν ὧν δι-
θέντων καὶ φυλαττομένων ἐπὶ κρίσει. *Galenus* in III. in
Hippocr. *Epidem.* III. σκιῶδες εἶπεν ἐν ἴσῳ τῷ ζοφῶδες,
ὅπερ σημαίνει τὸ μὴ λαμπρὸν, μὴδὲ καθαρὸν, μὴδ' ἀκριβῶς
αἰθερίον. ἐάθασιν γὰρ ἐστὶ καὶ νῦν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνες
ὀνομάζουσιν σκιῶδη τὰ καὶ σκιερά πάντα, τὰ πρὸς τὸ μέλαν
ἐκτριπόμενα, τοῖς τοιούτοις δὲ καὶ τὰ ζεφῶδες ἐπιφέρουσιν ἑ-
νόρμα καὶ τὸ φικιν, ἰγγύς τῷ μέλανος ἐν. *Od.* λ. 154.
τέκνον ἐμὸν, πᾶς ἦλθες ὑπὸ ζόφῳ ἡρόντα, ζωὸς ἐών. Il.
φ. 56. ἡ μῶλα δὲ τρῆες μεγαλήτορες, ὅσπερ ἔτιφον Αὔ-
της ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφῳ ἡρόντος. *Matth.* VIII. 12.

ταρταρώσας] *Sexius Empir.* *Pyrh.* Hyp. III. 24.ὁ δὲ Ζεὺς τὸν χρόνον καταταρτάρωσε. *Apollodorus* *Bibl.*I. 1. & 2. de Titane. καὶ ἀναρρῆσθαι. *Dionysius Hal.*

II. κατακτείνει ἐν τῷ διασπορῇ τῷ τάρταρῳ.

5. ὄγδοι] *Thucydides* I. 46. Ξηροκλῆδης πέμπτος αὐ-

τός. Schol. ἀντὶ τῷ μετ' ἄλλων τεσσάρων αὐτὸς δὲ ἀντὶ

τῷ πρώτος. 116. περικλῆς δέκατος αὐτῷ στρατηγός. II.

13. Περικλῆς ὁ Ξανθίππε, στρατηγὸς ἂν Ἀθηναίων, δέκατος

αὐτὸς. 79. ἱσραήλῃ δὲ Ξυφῶν ὁ Ἑυριπίδης τρίτος αὐτὸς.

VIII. 35. ὦν ἦρχε Δαριεὺς ὁ Διαγόρης τρίτος αὐτὸς. III.

3. Κλειπιδῆς δὲ ὁ Δεινὸς τρίτος αὐτὸς ἱσραήλῃ. 19. Λυ-

σικλῆς πέμπτος αὐτὸν στρατηγόν. IV. 41. ἱσραήλῃ δὲ Νι-

κίας ὁ Νικηράτης τρίτος αὐτὸς. V. 4. Φαίλας — τρίτος

αὐτὸς, ἀθηναίων πεμπόντων. *Andocides* in *Alciadi.* αἰ-ρετὲς ἐπὶ τέτῳ δέκατος αὐτὸς. *Xenophon* *H. G.* II. 1.

ἡρέθω περσευτῆς εἰς λακεδαιμόνα αυτοκράτωρ δέκατος αὐτὸς.

Polybius p. 589. εἰσπορεύεται τρίτος γενόμενος εἰς τὴν χά-ρακα. *Plut.* de *Gem. Socr.* p. 576. Α. Λυσσαγόρειονδὲ τρίτον αὐτὸν αὐτ' ἐκείνῳ πέμπαντες. *Pelop.* p. 284.F. εἰς οἰκίαν δωδέκατος καταλθὼν. *Lucianus* *V. H.* 145.ἡγῆτο δ' αὐτὰν Νυκτερίαν — τρίτος αὐτὸς. *Theocritus*

II. 19. Ἦ τρίτος ἢ τέταρτος ἐὼν φίλος. Schol. ἦλθεν φί-

λος ἂν μετὰ δύο ἄλλας ἢ μετὰ τρεῖς.

κήρυκα] *Berechibth* R. XXX. 6. Dixit R. Abba

Sacerdotis f. κήρυξ generationis diluvii, hic est Noa-

chus. Inde dicunt: κήρυξ ejus, lampas ejus *Job.*

XII. 5. Contemptus, quia contemnebant illum vo-

cantes eum: Senem contemptum.

6. πόλεις Σοδόμων] *Æn.* I. 247. Urbem Patavi.*Hesiodus* *Scut.* 469. πόλιν Τρυφῆος ποιοτο. *Appollonius**Arg.* II. 656. πόλιν ὀρχομενοῖο.*Anthol.* II. 40. 4. οὗτ' ἐπὶ Διουκαλίωνος, ὕδαρ' ὅτε

πάντ' ἐγενήθη, ἐθ' ὁ καταπρήσας τὸς ἐπὶ γῆς φάιδαν ἀν-

θρώπους ἔκτεινε, ὅσας ποταμῶν ὁ ποιητὴς, καὶ χειμερῆσας

ἄλσεν Ἑρμογένης· ὥς' ἐξ αἰῶνος κακὰ τέσσαρα ταῦτ' ἐγε-
νήθη, Διουκαλίαν, Φαίδαν, Ἑρμογένην, Ποταμῶν.καταστροφῇ] *Arthobonius* *Vituper.* *Philippi.* α. μὲν

γὰρ τὰς ἐπὶ θράκης ἑλλήνων κατεσφριγέτο πόλεις, αἰρᾶν μὲν

Ἀμφίπολιν, τὴν δὲ Πύδαν χειρήμενος. *Plut.* *Rom.* p.38. D. πόλεις κατεσφρίγματο. *Pericl.* 157. D. κατεσφ-

ρίμενον τὴν βασιλίαν χωρᾶν.

ὑπόδειγμα] *Lysitrus* c. *Leocrat.* ὅα τοῖς ἐπιγυμνῶ-

νοῖς παράδειγμα εἰς τὸ λοιπὸν χρόνον, ὡς εἶχον πρὸς τὰς προ-

δότης, καὶ ἀλείπειν. *Polybius* p. 986. ἐτίθηκε μετὰ ταῦτα

τὴν ἀριμολογίαν δίκην, τοῖς δ' ἐπιγυμνωμένοις ἐτίθηκε καλλιπὴς

ὑπόδειγμα πρὸς ἐπιδεικνῶν.

7. ἀθέσμων] *Diodorus* *S. I.* 14. θέναι δὲ φασὶ καὶ

νόμους τὴν Ἰσθμὸν, καὶ εἰς ἀλλήλους, δίδοναι τὰς ἀνθρώπους τὰ

δικαίον, καὶ τῆς ἀθέσμων βίαν καὶ ὕβριος παύσασθαι διὰ

9 τοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν.) Οἶδε Κύριε εὖσε-
10 βεις ἐκ πειρασμῶ ῥύεσθαι, ἀδίκως δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν· Μάλιστα
11 δὲ τὰς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ὀπιθυμίᾳ μισοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητῃ καταφρονήσας
12 τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμειν βλασφημῶντες· Ὅπως ἄγγελοι ἰσχύι καὶ δυνά-
μει μερίζοντες, οὐ φέρονται κατ' αὐτῶν ὡς βλασφημον κρίσιν. Οὗτοι δὲ,
ὡς ἄλογα ζῶα φυσικά, γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν καὶ φθορὰν, ἐν οἷς ἀγνοοῖσι βλασφη-

μῶν

γεγεννημένα

ῥύεσθαι] ῥύεσθαι 31. 40.
10. ἐπιθυμία] ἐπιθυμία C. 5. 6. 7. 8. 9. 15. 18. 26. 27. 29. 36. 37. Editio Colinaei. Versio Syr. Corp. Hieronymus c. Jovinian. 1. 24. 45. Ephraem.
κυριότητῃ] κυριότητας 30. 45. Editio Complut.
τρέμειν] τρέμει 1.
κατ' αὐτῶν] κατ' αὐτῶν 9. Versio Vulg.
παρὰ κυρίῳ] — A 9. 18. 40. Versio Vulg. Syr. prior, posterior vero habet cum asterisco. Aethiop. Corp. Ephrem
T. 2. p. 161. probante H. Grotio, J. Millio prol. 801.
βλασφημοῖ] βλασφημία 26.
φυσικά γεγεννημένα] γεγεννημένα φυσικά AC. 14. 31. 38. Ephrem p. 327.
γεγεννημένα] — 9. Versio Vulg. γεγεννημένα A. ex emendatione. 1. 3. 4. 17. 22. 31. 36. 37. 38. 46.
47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani, Bezae 2. 3. 4. Plant. Versio Syr. utraque, Corp. Oecumenius Ed.
probante J. A. Bengelio (aliter in Gnom.)

κολαζομένους] κολασσομένους P. Junius.

πορευομένους] πορευομένους 31.

καταφρονήσας] καταφρονήσας A. + ei T. Smithus.

11. μερίζοντες] + αὐτῶν Versio Syra utraque.

παρὰ κυρίῳ 5. 36. 37. 39. 46. 56.

12. φυσικά] — 15. 18. 25. 36.

12. φυσικά] — 15. 18. 25. 36.

φυσικά γεγεννημένα] γεγεννημένα φυσικά AC. 14. 31. 38. Ephrem p. 327.

γεγεννημένα] — 9. Versio Vulg. γεγεννημένα A. ex emendatione. 1. 3. 4. 17. 22. 31. 36. 37. 38. 46.

47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani, Bezae 2. 3. 4. Plant. Versio Syr. utraque, Corp. Oecumenius Ed.

probante J. A. Bengelio (aliter in Gnom.)

ἀλωσιν] ἀλωσιν 1. 2. Editio Erasmi 1.

τὸν ἀπὸ τῆς τιμωρίας φόβον. Anthol. IV. 8. 24. Hippolytus nutrici Phaedrae παριγγυῖα, μηκέτ' ἄθισμα λίγυιν. 9. 10. Medea liberos occidens Κολχίς ἄθισμα.

8. βλέμματι] Demosthenes c. Mid. τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ. Arrianus Epiict. IV. 8. κατεσκαλμένοι ἔχουσιν τὸ βλέμμα. Aelianus V. H. VI. 14. ἄτρεπτοι βλέμματα. VIII. 12. μιλιχίῳ τῷ βλέμματι. XIV. 23. βλέμμα φαίδρον. Appianus Hispan. p. 832. ἐφαίνοντο διὰ τοῖς πολυμοῖς — φοβεροὶ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων.

Herodianus IV. 5. 17. βλέμματι ὁρμῇ ἀφορῶν εἰς τὰς ἐκείνου φίλους. Lucianus D. Mar. XV. 2. τῷ βλέμματι ἡμπερος. Philo de Conf. ling. T. I. p. 406, 32. καὶ γὰρ ἐκτεμνημένοι γλῶσσαν νύμασι καὶ βλέμμασι, καὶ ταῖς ἄλλαις τῶ σώματος σχίσιν καὶ κινήσειν οὐχ ἥτις διὰ λόγον προφορᾶς, ἀλλ' ἂν θέλουν, ὑποσημαίνουσι. Themistius XXII. p. 281. B. ἦν γὰρ αὐτῆς τὸ μὴ βλέμμα ἀπλὴν καὶ γυναικίον. Τὸ μεσιδιάμα δ' ἐξηκὸς καὶ ἐμπατερόμηνον. XXIII. p. 303 C. ἐπαυθὲ μὲν ἐρύθημα τῷ προσώπῳ σαφροσύνης πλήρες, βλέμμα τε αἰδῶς γέμει. Libanius O. VI. p. 285. A. μηδὲ βλέμματι φοβεῖν, μηδὲ ῥήματι λυπῶν. XIII. p. 412. D. ἔδο κατ' εἰκόνα ὕβρις, καίτοι πολλὰ ἐσηκίσαν ἐκείνη, αἷς ἔχ' ὅπως χεῖρες ἐπύπτεον, ἀλλ' ἔδ' ὅσοι εἰς βλέμμα παροΐνας ἔρχεται, φαίνεται λιλυπηκότες. XVII. p. 458. C. προσήκει τούτῳ — βελτίονι δὲ βλέμματι τέττες ὁρᾶν, καὶ λαλεῖν τέτοις ἡδέον. XXIX. p. 635. C. καὶ εἰς αὐτοῖς ῥάδιον λυπῆσαι, βλέμματι λυπῆσαι, ῥήματι λυπῆσαι. Chriap. 11. D. παραίρηται βλέμμα καὶ σχῆμα καὶ φωνή. D. XI. p. 383. ἄχρος τῷ χρόνῳ, κατηφὴς τὸ βλέμμα. D. XX. p. 519. C. ἡδέον μὲν ἐκ διόσεων, πρῶτον δὲ εἰς βλέμμα χαλεπὸν, ἔπειτα εἰς ῥήμα. Ep. 305. ἡμῶν εἰς αὐτὴν βλέψαι τὸν ἄρχοντα· οἷσι δὲ ἄξιοι τῷ τοιούτῳ ἔτοι βλέμματος. Aristaeus II 7. καὶ δι' ἀκοῆς τε καὶ θεῶς ὠλισθεῖν ἔρωσιν ἐπὶ τῇ ἐκείνης ψυχῇ. Βλέμματι καὶ ἀκοῇ intellige Sodomitarum; Locus vultu eorum meretriciae confecto, & audita fama impudicitiae eorum, h. e. injustis eorum operibus torquebatur. Xenophon H. G. IV. ὅτι — τῶν — νομίμων ἀνθρώπων ἀδμονοῦσαι τὰς ψυχὰς, ἰδόντας τὴν ἀσέβειαν. Βλέμμα non sunt oculi, qui vident, sed qui videntur, & qui affectiones animi produunt.

ἡμῶν ἐξ ἡμέρας] Euripides Rheso 445. Σὺ μὲν γὰρ ἡδὲ δικάτοι ἀιχμῶσις ἔτος, καὶ ἐπὶ περαινίς, ἡμῶν δ' ἐξ ἡμέρας πίστεως κυβεύουσιν τὸν πρὸς Ἀργείας ἄρη, ἐμοὶ δὲ φῶς δὲ ἡλὸς καταρῆσαι.

ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν] Od. v. 16. ὅς ῥα τῷ ἔνδον ὑλάκτι, ἀγαιομένους κακὰ ἔργα. Apuleius Met. VII. cruciantes mora consilii mea praecordia, imo miserum spiritum. Valerius Max. I. 14. Religiosisimi spiritus, tam crudeliter vexati — iusta exactioni piacula. Sap. X. 6. 7.

10. Judae 7. τολμηταί] Thomas. τολμητής, ἢ τολμητίας ἀνατλιχὸς γὰρ τῷτο. Θεκυδίδης [I. 70.] καὶ παρὰ δυνάμιν τολμηταί, καὶ παρὰ γνώμην κυδυνευταί. Hermogenes Meth. 6. περὶ ἀνθρώπων καὶ τολμηρῶν διανοημάτων. Dionysius Hal. A. IV. 28. Δυνάμει μὲν γὰρ τῷ πρεσβυτέρῳ, τολμηρῷ καὶ αὐθάδει, καὶ τυραννικῇ τὴν φύσιν ὄντι, χρῆσθαι, καὶ σάφρον, καὶ φιλοπάτορα συνῆλθε γυνή. Ἀρῆντα δὲ τῷ νεώτερῳ πολὺ τὸ πρῶτον ἔχοντι καὶ ἀλόγιστοι, ἀνοσία καὶ μισοπάτορα καὶ πάντολμος ἦν ἡ γαμινή. Eunapius de Legat. p. 217. Σκυθῶν οἱ τολμηρώτατοι καὶ αὐθάδεις βιάσασθαι τὸν πόρον ἔγνωσαν, καὶ βιαζόμενοι κατεκόπησαν.

δόξας] δόξαι tempore Loti fuint Angeli: hic vero Magistratus & praefides provinciarum.

11. ἰσχύι καὶ δυνάμει] Ammonius. δύναμις καὶ ἰσχύς διαφέρει, ὡς φησι Πλάτων ἐν προαιωνόγραφῳ· οὐ γὰρ ταῦτον ἐστὶν δύναμις τι καὶ ἰσχύς· ἢ μὲν γὰρ δύναμις καὶ ἀπὸ ἐπιτήμης γίνεται, καὶ μωρίας, καὶ θυμῷ· ἢ δὲ ἰσχύς ἀπὸ φύσεως καὶ εὐτροφίας τῶν σωματίων.

μερίζοντες] Jo. Grammat. Attica dialectus in ones definientes nominativos comparativorum nominum in us terminat, ut μερίζεις & χεῖρας pro μερίζεις & χείρες.

12. Nati ut perdant, peribunt ipsi. Job. XXIV. 5. Lev. XVII. 15. Aristoteles περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν] Seneca de Benef. II. 12. C. Caesar — homo natus in hoc, ut mores liberae civitatis Perfica servitute mutaret. Livius VII. 18. plebem nusquam alio natam quam ad servendum putet. XXII. 44. Ager prima specie inutilis insidiatori, re ipsa natus tegendis insidiis. 5. regionum Italiae medium ad incrementum urbis natum unice locum. X. 22. esse praeterea viros natos militiae. XXIV. 42. gens nata instaurandis reparandisque bellis. XXIX. 19. ante omnes Q. Fabius natus eum ad corrumpendam disciplinam militarem arguere. XXXIX. 1. is hostis velut natus ad continentendam inter magnorum intervalla bellicorum Romanis militarem disciplinam erat. P. Alex. p. 677. A.

μᾶντες, ἐν τῇ Φθορᾷ αὐτῶν καταφθάρησιν. Κοιμήμυροι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγέ- 13
 μυροι ἢ ἐν ἡμέρᾳ τρυφῇ, σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐν τρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συν-
 ευωχόμενοι ὑμῖν, Ὁφθαλμοὶ ἔχοντες μετὰς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύτως ἀμαρ- 14
 τίας, δολοφύοντες ψυχὰς ἀτηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην ~ πλεονεξίαις: ἔχοντες,
 καλὰ-
 ~ πλεονεξίας

καταφθάρησονται] καὶ φθάρησονται AC. 7. 27. 29. Versio Syra posterior. Æthiop. Codices Latini. Ephrem.

13. ἡγέμενοι] ὁδηγούμενοι 32.

τρυφῇ] τρυφῇ H. Grotius.

ἀπάταις] ἀγάπαις A. Editio E. Schmidii. Versio Vulg. Syr. prior & posterior in margine. Æthiop. Ephrem. Tractat. de singular. Clericor. probante Erasmo, Lutero, J. Camerario. H. Grotio, F. Alberti, C. M. Pfaffio, H. Hammond, C. Vittinga, L. Bos. nimirum quia Judas, qui multa ex Petro in suam Epistolam transtulit, ἀγά-
 παῖς scriptit; hæc tamen ratio mihi non satis valida videtur, quia nihil coegbat eos, qui aliorum verba citant, ita serviliter omnia describere, ut ne semel quidem inde deflectant: quin contra eleganter levi mutatione facta idem tamen sensus retinetur, compara Psal. XVIII. & 2. Sam. XXII. ἀγνοίαις 27. 29.

αὐτῶν] + σπιδάδες C.

συνευωχόμενοι ὑμῖν] εὐωχόμενοι ἐν ὑμῖν Versio Syra posterior, & Græce in margine.

πυνθανόμενος δὲ μισθοφόρον τῶν γυναικῶν διαφθάρησιν —
 ἔγραψε κελεύων, ἵνα ἐλεγχθῶσι, ὡς θάρια, ἐπὶ καταφθορᾷ
 τῶν ἀνθρώπων γεγυμνασμένοι ἀποκτείναι. Bana-
 Mezia p. 85. 1. Quidam vitulus, cum ad mactan-
 dum adduceretur, R. Judam accessit, caputque in
 ejus gremium reponens flevit. Sed ille, abi, in-
 quit, in hunc enim finem creatus es מַלְאָכִי, Ju-
 stinus XXVI. 2. Quasi ad ludibrium tantum for-
 tunæ natus esset, nec propter aliud opes regni ac-
 cepisset, quam ut amitteret? Plinius H. N. VIII.
 81. Lepus omnium prædæ nascens. Jo. XVIII.
 37.

13. κοιμήμυροι μισθὸν] Aristides Sic. I. p. 369.
 σκεπτικόν — εἰ ταῦτα πάντα ὑπὲρ μεγάλων καρτερησά-
 μιν, καὶ τὸν μισθὸν παρὰ τῶν πραγμάτων κοιμήμεθα. Zo-
 simus II. p. 74. κοιμίζονται δὲ οἱ ταῦτα ποιῶντες μισθόν.
 τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῇ] Herodianus II. 10. 13. ἀγα-
 πητῶς ἐκεῖ μένοντες, καὶ ἐφήμερον τρυφῇ κέρδος τῆς ἡμέρας βε-
 βαιῶς ἀρχῆς νομίζουσιν. Menander ap. Plut. de amore
 frat. p. 479. C. ὅς ἐκ πότνου καὶ τῆς καθ' ἡμέραν τρυ-
 φῆς ζητῶμεν ὃ πιστεύομεν κατὰ τὴν βίαν. Diadorus I. 71.
 παρὰ δὲ δ' εἶναι δοκῶντες τῇ μὴ πᾶσαν ἔχοντες ἔξουσίαν τὸν
 βασιλεῖα τῆς καθ' ἡμέραν τρυφῆς.

μῶμοι] Etymol. μῶμος — ὁ αἰὶ ἐπιζητῶν, καὶ μνη-
 δὲ τῶν ἄλλων ἱκανὸν εἶναι παύειν, ἀλλ' ἐνδὲν τῷ κριτίονος
 πᾶν οἷον λέγων καὶ διασύρον. Aristoteles. μῶμος καὶ
 ἄριστος σημεῖον. Anthol. II. 10. 3. Μῶμος συγὴ τέκνα,
 σῆτες ἀπάντων, τελεχῆς βίβλων, Ζηνόδοτος σκύλας.

ἐν τρυφῶντες] Chryf. in Rom. VIII. ἐν τρυφᾷ δὲ λι-
 μὴ καὶ μάστιξ καὶ δυσμωπτοίς. Gregorius. δότε μοι μι-
 κρόν ἔτι ἐν τρυφῇ τῇ δινηγώματι. & τοῖς τῆς ἀσεβείας ἐν-
 τρυφῶν δόγμασι τε καὶ πράγμασιν. Plut. Agid. & Cleom.
 p. 810. A. οἷον ἐν τρυφῇ τοῖς πολέμοις. p. 799. B. δι' ὁ-
 λῆγας ἐν τρυφῶντας αὐτοῖς. Arrianus Epiat. II. 20. οὐδ'
 ἐν τρυφῇ ὑμῖν, τοῖς μὲν παρὰ τῆς φύσεως πᾶσι χράμενοι,
 λόγῳ δ' αὐτὰ ἀναιρῶντες. . . . πολλὰ ὑπερβύμενος κακὰ
 τοῖς πρώτοις ἐν τρυφῇ ὑπὸ βαρβάρων, καὶ διδάσκειν αὐ-
 τὸς ὑβρίζειν. . . . ὁ Πομπήιος ἐν τρυφῇ ὑπὸ αὐτῶ καὶ
 μὴ δυσκολαίνων. Herodianus III. 5. 7. ἔτι τε καὶ ἦσαν
 αὐτὸν βασιλικώτερον ἐν τρυφῇ τῷ τῷ Καίσαρος ὀνοματί.
 II. 3. 22. οἷτις ἡθισμένοι ταῖς τῆς τυραννίδος ἀκρίτοις καὶ
 ἀφιδόσι μεγαλοδομαίς ἐν τρυφῇ. 14. II. Νίγρης τῇ Ἀν-
 τιοχείᾳ ἐν τρυφῇ. V. 3. I. Μακρίων ἐπ' αὐτῷ μόνῃ τῇ
 βασιλείᾳ ἐν τρυφῇ. Alciphron

δικαίᾳ δὲ μοι

μῶμοι ὑπὸ τέτοιαν τιτυθῶσθαι, καὶ ὑπερτρυφῇ ἡμῖν.
 Demosthenes de Chersones. οὐδὲ δὲ δημαγωγῶντες ὁ-
 μῶς καὶ χαρίζομενοι καθ' ὑπερβολήν, ὅπως διατιθείμενοι ὡς
 εἰ μὲν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφῇ, καὶ κολακισμοῖς, πάντα
 πρὸς ἡδονὴν ὁκνοῦντας. Menander ap. Lucian. Amor.
 43. γαμελίῳ λέχει δὲ μοιχὸς ἐν τρυφῇ. Dio Xiphil. 145.
 ὁ δὲ δὲ Νάρκισσος ὅπως ἐν τρυφῇ τῷ Κλυδῷ. Dionysius

Hal. A. VI. 71. μὴ μέλλετε λέγειν, ὃ δημόται, τίνας
 χρῆζετε, μηδὲ ἐν τρυφῇ ἡμῖν. Lucianus D. Morg. II.
 2. c. Menipp. ὕβρις ἦν, ἢ οὐκ εἰς τοῖς προσκυνοῦσθαι
 ἀξίοντες, καὶ ἐλευθέρους ἀνθρώπων ἐν τρυφῇ, καὶ τῷ θαι-
 νάτῃ τὸ περὶ αὐτὸν αὐτομνημονεύοντες. de Merc. Cond. 35.
 τοιαῦτα ἐν τρυφῇ, μᾶλλον δὲ ἐν βριζῇ τοῖς ξυνοῖς. Pseu-
 domant. 42. τοιαῦτα ἐν τρυφῇ τοῖς ἀσώτοις διετέλει.
 Plut. Caes. p. 738. C. καθήκοντο τῷ Καίσαρι, ὡς
 αἰτίας καὶ διαβολὰς αὐτῷ κταμένῃ πρὸς τὴν σύγκλητον,
 ἐν τρυφῇ δακῶσαν. Philo de Jos. T. 2. p. 70, 15.
 τράπεζαι μὲν οὐ σφόδρα πολυτελεῖς εἰσκομίζονται διὰ τὴν
 λιανὴν, ὅς ἀξιώσαντος τῷ ξυνοδοῦ ταῖς ἐτέραις ἀποχλαῖς ἐν-
 τρυφῇ. Varinus. ἐν τρυφῇ τις τῶδε τῷ πράγματι, ἡγῶν δια-
 τριβῶν ἐν ἐκείνῃ τρυφῇ. καὶ ἐν τῷ ἐμφανέστερῃ ἢ ἐν πρόθεσι
 διατριβῇ δηλοῖ ἐν τῷ πράγματι. illudere per lasciviam.

συνευωχόμενοι] Jud. 12. Xenophon paed. IV. καὶ
 ἔπεινον, καὶ εὐωχῶντο, καὶ ἠυλῶντο, καὶ πόσις ἐυθυμίας ἐν-
 ἐμπύκνουν. memorab. III. ἔλεγε δὲ καὶ ὡς τὸ εὐωχῶ-
 σθαι ἐν τῇ Ἀθηναίων γλώττῃ ἐσθίειν καλοῖτο· τὸ δὲ ἐν προσ-
 κείσθαι ἔφη, ἐπὶ τῷ ταῦτα ἐσθίειν, ὅπως μὴ τὴν ψυχὴν
 μὴτε τὸ σῶμα λυτοῖ, μὴτε δυσχερὲτα εἴη. ὡς καὶ τὸ εὐωχῶ-
 σθαι τοῖς κοσμίως διαιτωμένοις ἀντιβῆ. Plato de Rep. I.
 ἀναμνησκόμενοι περὶ τῆς ἀφροδίσιας, καὶ περὶ πότῃ, καὶ
 εὐωχίας. Aristophanes Plut. 614. ἐγὼ γ' ἐν εἰλῷ πλε-
 τῶν εὐωχῶσθαι μετὰ τῶν παιδων, τῆς τε γυναικός. Eccles.
 660. ἐπιδοῦν εὐωχῆσθαι ὑβρίσων. 711. ὅπως ἀνὴρ εὐωχῶσθαι
 παρὸν σήμερον. Lyfistrat. 1226. ὅπως ἀνὴρ Λάκωνες ἔν-
 δοθον καθ' ἡσυχίαν ἀπίων εὐωχῶμενοι. Suidas. εὐωχία, ἢ
 τράπεζα, εὐωχῶμαι γενικῇ. Etymol. εὐωχία παρὰ τὸ εὖ
 ἔχειν, ὅτι ἐπὶ τὰς τῶν θῶν παραινέσεις τιμας — ἢ
 καλῶς τρέφουσα τὸ σῶμα. Hesychius. εὐωχῶται, εὐφρα-
 νεται· εὐωχῶντα, εὐφρανόντα. Εὐωχία, ἢ εὐφροσύνη. Lu-
 cianus Macroβ. 23. Gorgias longaevus διὰ τὸ μνη-
 δεποτε συμπεριεχθῆναι ταῖς ἄλλων εὐωχίαις.

14. ὀφθαλμοὶ — μετὰς μοιχαλίδος] Plut. de fals.
 pud. p. 528. E. ὁ μὲν ῥήτωρ τὸν ἀναισχύνον ἐκ ἔφης κέ-
 ρας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχειν, ἀλλὰ πόρνος. Longinus p. 20.
 ex Timaeo. τὴν ἀνεψίαν ἐτέρᾳ δοῦσαν — ἀρπαγέντα
 ἀπελθεῖν, ὃ τις ἀνὴρ ἐποίησε ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας, μὴ πόρνος
 ἔχων; Xenophon de Rep. Laced. πιδήμενός τῶν ἐν
 τοῖς ὀφθαλμοῖς παρβάνων. A. Gellius III. 5. oculos lu-
 dibundos, atque illecebris voluptatibusque plenos.
 Tacitus H. I. 44. Nullam caedem Otho majore laetitia
 excepisse, nullum caput tam infariabilibus oculis
 perlustrasse dicitur. Moschus Id. β. 18. ἀμφοτέρω-
 ρας δὲ εἰσέτι πεπταμένους ἐν ὀφθαλμοῖς εἶχε γυναῖκας.

ἀκαταπαύτως] Plut. Caes. p. 734. C. διαπάτωρ μὲν
 αὐτὸν ἀπέδειξεν διὰ βίαν. Τέτο δὲ ἦν ὁμοιογενὴς μὲν τυ-
 ραννίδι, τῷ ἀντιπυθῶν τῆς μοιχαλίας τὸ ἀκαταπαύτως προσ-
 λαβέσθαι. Polybius IV. 17. ἐν ἀκαταπαύτως καὶ μεγά-
 λαις σέβασιν. Heliodorus I. 13. προκατέληπτο γὰρ ὁ δὲ
 μὲς

15 καλῶς τίκτα Καταλιπῆες — τῶν εὐθεῖαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν, ἐξακολοθήσασιν τῇ
16 ὁδῷ τῷ Βαλαάμ τῷ Βοσὶρ, ὅς μοιθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν. Ἐλεγξιν δὲ ἔχεν ἰδίας παρα-
νομίας. Ὑποζύγιον ἄφρων, ἐν ἀνθρώπῳ φωνὴ φθελγόμενον, ἐκάλυψε τὸ τῷ σφοδρῷ-
Τ8

14. μοιχαλιδῶν] μοιχαλίας A. Ephrem probante H. Grotio.
ἀκαταπαύς] ἀκαταπαύς 2. 4. 22. 25. 27. 30. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg. Castalionis. Aethiop. Arab.
Ephraem probante L. Bos, H. Grotio, T. Smitho. ἀκαταπάς A. vid. Luc. II. 1.
γεγυμνασμένη] γεγυμνασμένη R. Bentlejius.
πλεονεξίας] πλεονεξίας AC 1. a prima manu. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 17. 20. 21. 22. 24. 27. 29. 32. 33. 36. 37.
38. 40. 45. 46. 47. 50. 56. Editio Complut. Ald. Stephani 1. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop.
Copt. Ephrem. Oecumenius. probante H. Grotio, J. Millio prol. 984. πλεονεξία Editio Colinaei.
15. καταλιπόντες] καταλιπόντες A. Editio Colinaei. ἠγκαταλιπόντες 43.
τῇ] — AC. 1. 9. 14. 15. 16. 18. 19. 22. 31. 32. 38. 39. 40. 43. 45. 46. 47. Codices plurimi, teste
Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Ephrem. Βοσὶρ] βοσῶρ 37. 16. ἔχεν] ἔχων 36.
ἐν] ὅ ἐν 27. 29. ἐκάλυψε] + τε 37. 56. ἐκάλυψε R. Bentlejius.

μος ἀκαταπαύειν Βοσὶρ. Diodorus S. XI. 67. τὴν ὁρ-
μην τῶν Συρακουσίων ἀκαταπαύειν.

γεγυμνασμένη πλεονεξίας] Thomas. γεγυμνασμένος ῥη-
τορικός ἢ ῥήτορας, δοκιμώτερον ἂν εἴπῃς, ἢ μέτοχος, φιλό-
στρατος ἐν τοῖς βίοις τῶν σοφιστῶν γεγύμναστο δὲ ἰκαίως τῆς
Ἀπικισίσης λήξεως. καὶ πάλιν [p. 561.] ἀνδρᾶ γεγυμ-
νασμένον τῆς τοιαύτης ἰδέας. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι ἐνκαλα-
βάνεται ἔχων, ὡς εἶναι τὸ ἐντελὲς τῆς ἐποίας, ὅσον ἐς τὸ
το γεγυμνασμένος ἦν. Philostratus p. 688. θαλάττης ἔ-
πω γεγυμνασμένος. p. 696. πολέμων τε πολλῶν γεγυμ-
νασμένος. p. 708. σοφίας ἥδη γεγυμνασμένος.

15. τῇ εὐθείᾳ ὁδῷ] Via de Bileamo proprie dici-
tur Num. XXII. 22. 23. 26. 31. 32.

Βοσὶρ] Bileamus erat filius Beoris, quod nomen
patris hic leviter inflectitur immutaturque, ut sit
Βοσὶρ α Ὡσῶ quod carnalem hominem denotat.
Mich. VI. 5. Apoc. II. 14.

μοιθὸν ἀδικίας] R. Salomo in Num. XXII. 18.
inde discimus, animum Bileami fuisse avarum, &
aliorum opes concupivisse. XXXI. 8. Bileamus eo
ivit ut acciperet mercedem XXIV. millium, quos
ipse consilio suo cadere fecit ex Israele, & exivit
ex Midian obviis Israelitis, eisque malum consi-
lium dedit dicens: si cum essetis DC. M. non
praevaluistis contra istos, nunc cum XII. M. pu-
gnam capeffere vultis? dederunt itaque ei Midiani-
tae mercedem integram, nec ei quicquam detraxe-
runt. Bemidbar R. cum audivisset, cecidisse con-
silio suo XXIV. M. rediit ut acciperet ab illis
mercedem suam S. D. Num. XXXI. 8. XXII.
Video Bileamum pessimum ibi esse, ut accipiat mer-
cedem suam. Sanhedrin f. 106. 1. Num. XXXI.
8. quid quaesivit ibi? Dixit R. Jochanan, ivit ut
acciperet mercedem XXIV. M.

16. ὑποζύγιον ἄφρων] Jos. A. IV. 6. 3. ὡς δ' ἐγ-
κειμένον τῷ ἀγγέλῳ ἢ ὅτος τυπτομένη ἄκλας, κατὰ βέ-
λησιν θεῶν φωνὴ ἀνθρωπίνῃ λαβύσκα κατεμύμετο τὸν Βά-
λαμ ὡς ἄδικον, ἐπὶ ταῖς πρότερον διακοαῖς μηδὲν ἔχον-
τα ἐγκαλῶν αὐτῇ, οὐν δὲ πληγὰς ἐπιφέρει μὴ συνείης, ὅτι
οὐν κατὰ θεῶν προαίρειν — εἴρηται. Targum Hierof. in
Num. XXII. 30. Vae tibi, Bileame impie, defe-
cit scientia, nec ulla sapientia inventa est in te.
Philo de Cherub. T. 1. p. 144, 40. λέγει γὰρ ἐν, α,
τῇ ἀλόγῳ προαίρειν τῷ βίῳ, ἢ πῶς ἄφρον ἐπιβέβηκεν. de
V. Mosis T. 2. p. 123, 35. ὁ δ' ἀνθρώπος οὐκ εἶδεν
εἰς ἔλεγχον ἀναισθησίας, ὑπὸ γὰρ ἀλόγῳ ζῶς παρευμερεῖτο
ταῖς ὁψείας ὁ μὴ μόνον τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τὸν κοσμοποιόν
ἀνθρώπων ὄραν. Cic. ad Q. Frat. 1. qui mutis pecudi-
bus praefunt. de Fin. I. 21. Si — mutae etiam
bestiae pene loquuntur. Horatius I. Sat. III. 100.
mutum & turpe pecus. Sallustius Catilin. I. 1. ne
vitam silentio transeant, veluti pecora. Cic. de N.

D. II. 53. an bestiarum [causa?] Nihilo proba-
bilis, Deos mutarum & nihil intelligentium cau-
sa tantum laborasse. Petronius 140. Sicut muta a-
nimalia cibo inescantur: sic homines non caperen-
tur spe, nisi aliquid morderet. 156. mutae bestiae
laboriosissimae boves & oves. Juvenalis S. VIII.
56. animalia muta quis generosa putet, nisi fortia?
XV. 143. separat haec nos a grege mutorum. Ta-
citus H. IV. 17. libertatem natura etiam mutis ani-
malibus datam. Livius VII. 5. ne mutas quidem
bestias minus alere ac favere, si quid ex progenie
fua parum prosperum fit. Manilius II. 99. pecu-
des & muta animalia.

ἐν ἀνθρώπῳ φωνῇ] Philo de M. O. T. 1. p. 37,
40. λέγεται τὸ παλαιόν — ὅφιν ἀνθρώπῳ φωνῇ προϊ-
σθαι. 39, 4. φωνὴ δὲ ἀνθρώπῳ ὅφιν λέγεται προϊέ-
σθαι. Hermogenes F. O. II. 10. ἥτις δὲ ἔχει τερατολογίας,
πλὴν εἰ τὰς ἵππους αὐτοῖς ἢ τινα ἄλλα ζῶα φωνὰς ἀνθρώπων
προιέσθαι ὡς λίαν μυθικά τις καὶ ποιητικά εἶναι λέγοι.
Appianus B. C. IV. p. 955. γιγνομένων δὲ τέτων τέ-
ρατα καὶ σημεῖα ἐν τῷμυ πολλὰ καὶ φοβερά ἦν — βῆς
τε φωνὴ ἀφῆκε ἀνθρώπῳ. Dionysius Hal. VIII. 56. πολ-
λὴ ταῖς παρῶσαις ἐνέπιπτεν ἀπιστία, μήποτε οὐ τὸ ζῶον
εἴη τὸ φθελγόμενον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ. Aristophanes Nub.
256. Schol. εἰς ἃν κρὶς ἀνθρωπίνῃ χρῆσάμενος φωνῇ, λέγει
φιξῶ καὶ ἄλλῃ τὰ περὶ τῆς σφαγῆς. Artemidorus II. 12.
μυγάλα δὲ ἀγαθὰ σημαίνει τὰ καὶ φωνὴν ῥέζαντα ἀνθρώ-
πιν, καὶ μάλιστα, ὅταν τι εὐφρον καὶ ἡδὺ λέγειν δέξω-
σιν. ὁ, τι δὲ ἂν εἴπωσι, πάντως ἀληθὲς λέγεται, καὶ χρὴ
πιστεῖν. Tzetzes in Lycophron. 22. & Schol. parv.
In II. η. 86. μυθολογῶνται δὲ ὅτι παραγενομένη τῷ φριξῶ
μετὰ τῆς ἀδελφῆς κατὰ τινα δαιμόνιον ἐπιφάνειαν ἀνθρωπί-
νῃ βοῇ λαλῶσαι τὸν κρῖν, καὶ πῶσαν αὐτῷ τὴν ἐπιβελὴν
ἀναγγέλλαι. Herodotus II. 55. ἰζομένῳ δὲ μιν ἐπὶ φη-
γὸν αὐδάσθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ. 57. ἐπὶ τῷ τρόπῳ πελει-
άσιν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθελγέσθαι. Eusebius in Od. ξ. p.
545. 7. Ἡρόδοτος δὲ ἀρχαιότατον εἶπεν τὸν ἐν ἔλλησι χρη-
σθένων τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον φησι, καὶ ὅτι λέγεται, ὡς
δύο μέλαινα πελειάδες ἐκ θεῶν τῶν Αἰγυπτίων ἀναπαύ-
μεναι ἢ μὲν ἐς Λιβύην ἀφίκετο, ἢ δὲ εἰς Δωδώνην. ἐνθα καθ-
ισθεῖσα ἐπὶ φηγὸν ἐλάλησε φωνῇ ἀνθρωπίνῃ, χρῆναι μαν-
τεῖον ἐκείνῳ Διὸς γενέσθαι, καὶ ἐγένετο. Ἡ δὲ τίτρω πέλει-
α χρησθένει Ἀρμαπος ἐκίλευσε ποιῆναι τὰς Λίβυας, καὶ ἐποίη-
σαν. II. τ. 401. τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγίῳ φωνὴν προσέφη πόδας
ἄλλος ἱππὸς Εἰάνθος — Ἀνδρόντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλε-
τος Ἡρῆ. Eusebius. ἥτις αὐτὴ τῷ Εἰάνθῳ ἐτέθετο, ὡς φω-
νῇ ἀνθρωπίνῃ χρῆσασθαι αὐτὴ γὰρ εἰς λογικὴν ζῶα φωνῇ.
Apulejus M. VII. atque utinam ipse asinus — vo-
cem quiret humanam dare, meaque testimonium
innocentiae perhibere posset! Hyginus poet. Astron.
23. Nonnulli etiam dixerant, asino illi, quo fue-
rat vestus, vocem humanam dedisse [Bacchum.]

τῶν ἀφρονίων. Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνδρσι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπτι ἐλαυνόμεναι, 17
οἷς ὁ ζόφῳ τῆ σκοτὸς εἰς αἰῶνα τετήρηται. Ὑπέρρογκα γ' ματαϊότητι φθειγγόμε- 18
νοι δελεάζουσιν ἐν ὀπιθυμίαις σαρκὸς, — ἐν ἀσελγείαις, τῆς ὀνίας σποφυγόνιας τῆς ἐν
πλάνῃ ἀνατρεφομένης. Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δὲλοι ὑπάρχοντες 19
τῇ φθορᾷ, ᾧ γ' τις ἤτις, τέτω καὶ δεδῶται. Εἰ γ' σποφυγόνιας τὰ μίσματα τῆ 20
κόσμου ἐν ὀπιγνώσει τῆ Κυρίου καὶ σωτῆρι Ἰησοῦ Χριστῷ, τῆτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέν-
τες ἤτις, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. Κρείττον γ' ἦν αὐτοῖς μὴ 21
ἐπεγνωσμένοι εἶναι ὁδὸν τῆ δικαιοσύνης, ἢ ὀπιγνώσειν ὀπιστρέφειν ἐκ τῆ ἀσέβειας αὐτοῖς
ἀγίας

παρὰφρονίαν] παρὰφροσύνην 5. 9. 15. 18. 25. 33. probante J. A. Bengelio. παρὰφρονίαν 17. 40.
17. νεφέλαι] καὶ ὀμίχλαι ABC. 5. 7. 8. 9. 15. 18. 26. 27. 29. 31. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Syrā
posterior. Hieronymus c. Jovinian. II. 2. Oecumenius. Ephrem T. 2. p. 153. probante J. Millio prol. 985. J. A.
Bengelio.

εἰς αἰῶνα] — B. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Hieronymus l. c. probante J. Millio. prol. 500.
εἰς αἰῶνας 14. 38. 40. 47.

18. φθειγγόμενοι] φθειγγόμενοι 2. 4. 9. 19. 20. 21. 30. 35. 41. Editio Erasmi, Ald. Bogardi.
— ἐν secundo loco] — AC 1. 7. 9. 14. 15. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 40. 47. Editio Complut. Erasmi, Colinaei,
Stephani, Bogardi, Plantin. Genue. Bengelii. Versio Copt. Syr. utraque, at T. Beza: ἐν ἀσελγείαις. Sic restituo hunc
locum ex Graecis scholiis. Citra omnium MSS. Cod. fidem, quod sciam, inquit J. Millius.

ἐν ἀσελγείαις] ἀσελγείας 7. 14. 15. 27. 29. 38. Versio Vulg. Syr. utraque. Castalionis. Ephrem. Hieronymus c. Jo-
vinian. II. Augustinus de Fide & Oper. 125. probante J. Millio prol. 1452. J. A. Bengelio.

όντας] ὀλίγως AB. 8. 9. 19. in ora. 25. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque. Copt. Æthiop. Ephrem. prob.
S. Castalione, J. A. Bengelio. ὀλίγως 32. 42. Editio Complut. Plant. Genue. ὄντας 40. ὀλίγως D. Heinzeus.
ἐτὼς Erasmi. ὀλίγως σποφυγόντας] οὐλοφυγόντας R. Benilejus.

σποφυγόντας] σποφυγόντας ABC. 5. 7. 27. Versio Vulg. Syr. probante J. A. Bengelio.

ἀνατρεφομένης] ἀνατρεφομένης P. Junius.

20. εἰ] οἱ 27. 29. Editio Complut. Plant. Genue. probante H. Grotio.

κρίβ] + ἡμῶν AC 16. 22. 27. 46. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Damascenus i. 1. 13. Ephrem l. c.

καὶ σωτῆρι] — 19. 21. Versio Copt. Arab.

δὲ] — 46.

ἤτις] + καὶ 27. 29.

+ ἡμῶν 4. 18. 25. 38. 39. Editio Colinaei. Versio Syr. Arab.
ἐμπλακέντες] ἐμπλέκοντες 36.
γένους] + γ' 33.

J. Malela p. 32. καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες εἶδον
δάμαλιν λέγεσθαι αὐτοῖς ἀνθρωπίνην φωνήν, ὅτι ἐνταῦθα εἰμι
ἐγώ. Claudianus in Eutrop. I. 3. Attonito pecudes
pastore locutas — & geminos foles mirari definat
Orbis. Valerius M. I. 6. Praecipuae admirationis
etiam illa prodigia, quae P. Volumnio Ser. Sulpicio
Coff. in urbe nostra inter initia motusque bel-
lorum acciderunt: Bos namque, mugitu in sermo-
nem humanum converso, novitate monstri audien-
tium animos exterruit — Bello etiam Punico se-
cundo constitit, Cn. Domitio bovem dixisse: Cave
tibi Roma. Livius III. 10. Bovem locutam, cui rei
priori anno fides non fuerat. XXIV. 10. bovem in
Sicilia locutam. XXVII. 11. Priverni fati con-
stabat bovem locutam. XXVIII. 11. bos in agro
Romano locutus — dicebat. XXXV. 21. &
quod maxime terrebat, Consul Cn. Domitii bo-
vem locutum: Roma, cave tibi. XLI. 17. Pro-
digia eo anno nuntiata — bovem in Campania
locutam — in Campania bos alenda publice da-
ta. 26. in agro Campano bovem locutum esse fa-
tis constabat. XLIII. 15. Anagnia duo prodigia
eo anno sunt nuntiata — bovem feminam locu-
tam publice ali. Supplem. LXVII. 47. canem apud
se locutum Ariminenses — nunciaverunt. XC.
10. in Ariminensi agro in villa Galleni locutum
gallum gallinaceum esse. CXVII. 64. bos inter a-
randum humana voce prolocutus, frustra se urgeri,
non enim fruges paullo post sed homines defutu-
ros. Eusebius Chron. I. Bochoris Aegyptiis jura con-
stituit, sub quo & agnus locutus est. Lucian. Gall.
2. ὃ ζῷ τράσει, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν
τέτῳ εἶναι, ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Plat. de flum.
p. 1148. B. Πάρκ τῆ βασιλείας — ἐλάφας — ἀνθρω-
πίνην φωνήν χρησάμενος εἶπε: Δύσποτα βασιλεῦ κ. τ. λ. p.

1156. D. ὁ χρυσομάλλος κρῖος — ἀνθρωπίνην φωνήν χρη-
σάμενος.

17. Galenus IV. in Hippocr. Epidem. VI. τῷ
λαϊλαπῶνι πεπύκνεται γὰρ ὁ αἷρ ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστά-
σει, συνεχῆς καὶ μέλας ἐνός τέφως ἀπαντα αὐτὸν κατελη-
φότες. Marc. IV. 37.

Etymol. ἡδης χαρίον ἀφηνίγες, σκοτὸς αἰσίνης καὶ ζό-
φου περιληρωμένοι.

18. ὑπέρρογκα] Sophocles Ajac. flagellif. 1. 25. ὁρῶ
γὰρ ὑμᾶς ἐν ὄντας ἄλλο πλὴν ἰδῶν, ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ
κέφην σκίον, τοιαῦτα τοῖνυ ἐσθρῶν ὑπέρροπον μὴδὲν ποτ'
εἶπες αὐτὸς εἰς θεὸς ἔπος. Euripides Herc. Fur. 1244.
ἀθάνατος ὁ θεός, καὶ πρὸς δὲ τὸς θεὸς ἐγώ. θ. ἴσχε τὸ φόβον,
ὡς μὴ, μέγα λίγων, μείζον πάθος. Xenophon H. G.
V. γυναικὸς δὲ τῆς κήνης ὑπέρρογκα. Jud. 16. Gregorius
Nyssenus VI. ἀφρώδη ὄγκον. Seneca Controv. V.
Praef. Musa Rhetor multum habuit ingenii, nihil
cordis, omnia usque ad ultimum tumorem perdu-
cta, ut non extra sanitatem, sed extra naturam es-
sent. Hesychius. ὑπέρρογον, μέγα, ὑψηλόν, ὑπέρμετρον.
Libanius D. XVI. p. 440. D. ἐγὼ δὲ μὴδὲν πρὸς
ἐσθρῶν ὑμᾶς ἀξίω, μὴδὲ τὴν ὑπέρρογκον τέτρετ ἐπ' αἰνῶν καὶ
ἡμῶν προσέσθαι. Dio Xiphil. in Augusto p. 61. πολ-
λῶν αὐτῶ καὶ ὑπέρρογκον παρὰ τῆς βουλῆς ψηφισθέντων. Ti-
ber. p. 106. ὁ Σημιῶν ἐν τῷ μίρῳ καὶ τῷ ὑπέρρογκῳ καὶ
τῷ ὑπέρροβῳ πληρούμενος, αἰὶ μετῴρος ἦν. Plut. de lib.
educ. p. 7. A. [λίγεις] ἡ μὴ γὰρ ὑπέρρογκος ἀπολιτιστός
εἶναι ἢ δὲ ἴσχυι ἀνέπληκτος. Plato Epist. . . τὰς με-
γάλας ἐσθρῶν καὶ ὑπέρρογκας, quae molem magnitudinis
enormem habent, atque immoderata sunt. Dam.
XI. 36. VII. 8. Apoc. XIII. 5. Deut. XXX. 11.
2. Sam. XIII. 2.

όντας ἀποφυγόντας] Aristophanes Vesp. 991. ὄντως
ἀπύφου. B. ἢ δ'.

τῆς ἐν πλάνῃ ἀνατρεφομένης] Cic. pro Caecin. 18.

22 ἁγίας ἐντολῆς. Συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ ἑ ἀληθὲς παροιμίας· Κύνων ὅπιστρέψας ὅπῃ τὸ ἴδιον ἐξέγαμα· καὶ Ὑς λυσαμένη, εἰς κύλισμα βορβόρου.

1 Τ Αὐτὴν ἥδη, ἀγαπήσοι, δευτέραν ὑμῖν γράφω ὅπως οὕτως, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν
2 ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διζήνοισιν· Μηθοῦναι τῇ ποσειδημέναν ῥημάτων ὑπὸ τῇ
3 ἀγίων ποροφίτων, καὶ τῇ τῇ ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς, τῇ Κυρίῃ καὶ σωτῆρι. Τὸτο
4 αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι· Καὶ λέγοντες· Πῶς ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆ παλαιότητος αὐτῶν;
ἀφ' ἧς ὁ οἱ παλαιοὶ ἐκοιμήθησαν, πάλιν ἔτω διζήμενοι ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. Λαθάνει γὰρ
αὐ-

21. κρίσιον] κρίσιον A 25. 27. 35. Editio Colinaei. Ephrem. ἢ αὐτοῖς] αὐτοῖς ἢ A 31.
δικαιοσύνης] ἀληθείας 5. ex comm. 2. ζωῆς 18.
ἐπιστρέψαι] εἰς τὰ ὅπου ἀνακάμψαι A. 5. 8. 25. 33. in ora. Editio Colinaei. Versio Syr. utraque. Cyrillus. Glaph.
p. 334. in Esaj. p. 244. in Malach. p. 865. Chrysostomus T. VII. p. 439. Ephrem T. 2. p. 181. + εἰς τὰ
ὅπου 9. Versio Vulg. Hieronymus c. Jovinian. l. 24. ὅπου 15. 18. Damascenus.
καὶ] ἀπὸ A. 5. 8. Ephrem. αὐτοῖς] — 26. 36. 22. δι] — A.
ἐξέγαμα] ἐξέγαμα Editio Ald. ἤμετον Ephrem. κύλισμα] κυλισμὸν 29.
1. γράφω] + τῇ 22. 23. 37. 39. 56. ὅπου 15. ἐπιγνώσει 34. Erasmus in annotatt.
2. ἁγίων] — 16. 22. 23. 36. 56. probante J. Millio prol. 1434. τῇ ἀποστόλων] τῇ ἀποστόλων S. Battierius.
3. ἡμῶν] ὑμῶν AC 15. 16. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 31. 32. 36. 37. 38. 39. 40. 45. Editio Complut.
Plantin. Genov. Colinaei. Versio Arab. probante J. A. Bengelio (aliter in Gnom.) — H. Grotius.
ἡμῶν ἐντολῆς τῇ κυρίῃ] ἐντολῆς τῇ κυρίῃ ἡμῶν Versio Syr. utraque. Nusquam in N. T. praecepta Christi vocan-
tur praecepta Apostolorum. καὶ σωτῆρι] — 36. + Ἰησοῦ Χριστοῦ 15. 18. 26. 36. Versio Corp.
3. γινώσκοντες] γινώσκοντες 38. ἐπ' ἐχάτῃ τῇ ἡμερῶν ἐμπαιξέ] — 1.
ἐχάτῃ] ἐχάτῃ A. 5. 7. 20. a prima manu. Versio Vulg. Hippolytus 10. Antiochus 34. Chrysostomus T. VII.
p. 213. Hieronymus c. Jovinian. l. 25. ἐχάτῃ C.
ἡμερῶν] + ἐν ἐμπαιξέ ABC. 5. 8. 9. 19. in ora. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr. utraque; Corp. Aethiop.
Chrysostomus l. c. Cyrillus Aet. Eph. IV. Augustinus, C. D. XX. 18. Hieronymus c. Jovin. l. 25. probante
J. Millio, C. M. Pfaffio, J. A. Bengelio, T. Smitho.
αὐτῶν ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίας αὐτῶν C. l. 4. 22. 31. 40. 45. 46. Editio Complut. Plant. Genov. Pseudo-Hippolytus.
4. ἡ] + ἡμέρας 39. in ora. 5. ἡ] δι 4.

in errore versari.

19. ἐλευθερίαν — ἐπαγγελιόμενοι] Thucydides III.

73. ἐς τὴν ἀγρὴν περιέπετον ἀμφοτέρω τῶν δόλων, παρα-
καλῶντες τι καὶ ἐλευθερίαν ὑποσχόμενοι. Talis oratio
Zamri ap. Jof. A. IV. 6. 11. ἐμὴ δ' ἐκ ἀν ἀκόλου-
θο, εἰς σὺ προσέειπες τυραννικῶς, λάβοις. οὐ γὰρ ἄλλο τι
μέχρι τῶν ἡ προσχέματι νόμων καὶ τῷ θεῷ, δευτέρω μὲν
ἡμῖν, ἀρχὴ δὲ σαυτῇ κακουργίᾳ· ἀφαιρέσεις ἡμᾶς τὸ ἕδον,
καὶ τὸ κατὰ τὸν βίον αὐτεξέστησιν, ὃ τῶν ἐλευθερίαν εἰς καὶ
ἐσπότην ἐκ ἐχόντων, χαλεπώτερος δ' αἰ ἔστος τῶν Αἰγυ-
πτίων ἱεραίων γένετο, τιμωρίαν ἀξίον κατὰ τὴν νόμους τῇ
ἐκάστῃ πρὸς τὸ κειχαρισμένοι αὐτῷ ποιήσιν. — Γύσιον δὲ
ἐξικόν — ἡμῶν, παρ' ἡμαυτῇ γὰρ ἀκούεις τὰς ἐμὰς πρά-
ξεις, ὡς παρ' ἐλευθερίαν. 12. περιέπετον γὰρ, μὴ πολλοὶ τῶν
λόγων ἀσελγείας αὐτῇ μιμηταὶ γενόμενοι ταράσσιν τὸ πλῆθος.

20. Thucydides I. 86. διπλοστίας ζημίας ἀξιοὶ εἰσιν,
ἔτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γενήνται. Sir. XXXIV. 30. 31.

21. κρίσιον — ἢ αὐτοῖς — ἢ] Herodotus VI.

12. ἡμῶν γὰρ κρίσιον καὶ ὅτις ἄλλο παθῆναι — ἢ κ. τ. λ.

22. παροιμίας] Donatus in Ter. Andr. III. 3. παρ-
οιμία est sine autore sententia. Lucianus D. mort.
VIII. 1. τῷτο ἐκείνο τὸ τῆς παροιμίας, ὁ νεβρὸς τὸν λέον-
τα. Sophocles Ajac. 673. ἄλλ' ἐς ἀληθὲς ἡ βροτῶν παρ-
οιμία· ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κ' ἐκ ὀνόματι.

ἐξέγαμα] Hippocrates de morb. IV. καὶ ἐξερῶ, καὶ
πυρεταίαν. Dioscorides VIII. 9. δι' δὲ, μάλιστα τὸ ἐξερῶ-
σαι αὐτὸς, ποτίζειν οὐκ ἀφινδύτην. Vajikra R. XVI.
R. Abba: reversus est Tobias ad Tobiam, sicut
canis revertitur ad vomitum i. e. ad ingenium re-
diit. Arrianus Epict. III. 13. μὴ κατεξήρα αὐτῶν τὸ
σαυτῇ φλέγμα. Galenus de Compos. Med. per part.
Corp. VIII. χλιαρὸν ποτίσας ἀνάγκη ἐξερῶν.

Αριστοφῆς H. A. VIII. 6. τὰς τε ὕς [πιάινει] καὶ
τὸ λῦσασθαι ἐν πλῆθ. Aelianus H. A. V. 45. παχύνει-

σθαι δὲ τὸν σὺν ἀέκω μὴ λῦσασθαι μάστιγι, ἀλλ' ἐν τῷ βορ-
βόρῳ διατρέβοντά τι καὶ σφερόμενον. Varro R. R. II. 4.
Admissuras cum faciunt, prodigunt in lutosos li-
mites ac lustra, ut volutentur in luto, quae est il-
lorum requies, ut lavatio hominis. Columella VIII.
9. in luto volutentur, quod est huic pecori gratis-
simum. IX. 4. Sues coeno lavari. Arrianus Epict.
IV. 11. ἀπὸ τοῦ, καὶ χοίρῳ διαλέγῃ, ἢ ἐν βορβόρῳ μὴ κύ-
λινται. Plut. de Daemon. Socr. p. 580. E. σὺς ἀπὸ
αντῶν ἀνθρώπων βορβόρου περιέπετον. Aristophanes Acharn.
741. ἐξ ἀγαθῶς ὕδρος. Schol. ὅτι ἐπὶ θαλάσσῃ, σὺν δὲ ἐπὶ ἀρ-
ρίνος, κίχρηται δὲ καὶ ἐπὶ ἀρρίνος. Prov. XXVI. 11.
Philo . . . σὺς τρόπον ἐν βορβόρῳ διατρώμενος. Aratus
σὺς φορυντῇ ἐν μαργαρίνοις. Michael Apostolus 1910.
ὅμοιον τῷ κράτῃ· ὡς ἐν βορβόρῳ ἰλυσπᾶται.

Ezgmol. βορβόρος — ἐκ τῆς βορᾶς κόπρος — ἢ ἐκ
τῆς τροφῆς γενήσθαι ὕλη — τὸ περίττωμα τῆς γαστρὸς.

Michael Apostol. 1067. κύων εἰς τὸν ἴδιον ἤμετον. ἐπὶ
τῶν ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν εἰς τὰ κακὰ ἐπανακαμπτότων. &
1910. Horatius 2. Ep. II. 7. O totiens servus! quae
bellua ruptis, cum semel effugit, reddit se prava
catenis? Joma f. 53. 2. Dixit R. Jolua f. Levi:
si quis orat, debet retrogredi tres passus, & postea
dicere falve. Si non fecerit ita, praefutisset, ut o-
randi causa non venisset, & nomine Schemajae
dixerunt: simile hoc est discipulo recedenti a ma-
gistro suo; si redeat statim, similis est cani re-
deunti ad vomitum suum.

1. ἐν αἷς] in quibus scil. Epistolis priori & po-
steriori.

3. Judae 16. 18. Herodotus V. Homeri. 21. ἐπὶ
ρύετο κατὰ φωνὴν τινα αἰγῶν νεομμένων. Act. VIII. 26.
36. Ezech. XII. 22. 28.

4. ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως] Jof. B. IV. 9. 7. δεικνύται

αὐτὰς τῆτο θείας, ὅτι θρανοὶ ἦσαν ἐκπαλαί, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος 5
 συνεστῶσα, τῷ τῆ Θεῷ λόγῳ Δ' ὦν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυδιεὶς ἀπώλετο. 6
 Οἱ δὲ νῦν θρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ, περὶ τηρέμενοι εἰς ἡμέ- 7
 ραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἐν δὲ τῷτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀ- 8
 γα-

~ αὐτῆ

θείας] + εἰδέναι 40.
 καὶ δι' ὕδατος] Versio Syra posterior habet cum asterisco. Æthiop. συνεστῶσα] συνεστῶσα 14. ex emendatione. 38.
 6. ὦν] ὡν Augustinus C. D. XX. 18.
 7. τῷ αὐτῷ] τῷ αὐτῷ C. 1. 2. 4. 10. 11. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 23. 24. 30. 31. 33. 36. 37. 38. 39. 40.
 46. 47. 53. 56. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Syr. utraque, Æthiop. Arab. αὐτῷ Editio E-
 rasmi, Stephani, Bogardi, Oecumenius ed. τῷ αὐτῷ 20.
 εἰσὶ] + ἐκ C. a prima manu. 7. 15. 26. 27. 29.
 κρίσεως] ἀντικρίσεως 23.
 8. ἐν δὲ τῷτο] ἐν δὲ τῷτο 40.
 ἀγαπητοὶ] ἀδελφοὶ 5. 7. Versio Æthiop.
 κυρίως] κυρίως 20.
 9. ὁ] — AC. 1. 21. Editio Colinaei.
 βασιλεύει] βασιλεύει Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.

καὶ prius] + ἡ C.

ἔσθ' ἡ C.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

ὑδατι] — 35.

δὲ ἀπὸ σαδίων 5. τῷ ἄσπερος Τερέβινθος μεγίστη, καὶ φασὶ
 τὸ δένδρον ἀπὸ τῆς κρίσεως μέχρι τῆς νῦν διαμεινέν.

5. λανθάνει — αὐτῆς τῷτο] inf. comm. 8. De-
 mofthenes Olynth. I. μὴδὲ τῷτο ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι
 νῦν αἰρέσεις ἐστὶν ὑμῶν. Plato de Legg. V. καὶ γὰρ, ὦ
 Μέγιστε καὶ κλεινέ, μὴδὲ τῷτο ὑμᾶς λανθανέτω περὶ τό-
 πων, ὅς ἐν ἡμῖν ἄλλοι τινες διαφέροντες ἄλλων τόπων. Par-
 menide p. 1111. A. ἀλλὰ πῶτον μὲν σε τῷτο λανθά-
 νει, ὅτι κ. τ. λ. Plut. de lib. educ. p. 9. E. μὴ λαν-
 θανέτω τοῖνυν μὴδὲ τῷτο τὴς πατρίδας. Libanius Progm.
 p. 129. C. ἐκὼν ἀγνοῶν, ἀ τοῖς βασιλεῦσιν ὀφείλεται.
 Ergo quod commate 4. de creatione mundi dixe-
 runt, non ex sua sed ex aliorum opinione sunt locuti.
 ἑκπαλαί] 1. Pet. III. 20. Anthol. II. 9. 12. ἡκε-
 μασε Νικονή καὶ γὰρ λέγων ἡμᾶς δ' αὐτῇ, Ἠνίκα Δευ-
 καλίαν ἄπλετον εἶδεν ὕδαρ.

ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος] Diogenes L. Thalet. I. 27.
 ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων ὕδαρ ὑπεστήκατο.

Bereſchith R. IV. 3. Samaritanus quidam roga-
 vit R. Meir: ferine potest, ut aquae superiores
 fufpenſae ſint a verbo? Reſpondit: ita eſſe. V. 2.
 & 6. R. Juda nomine R. Levi, & R. Barachia
 nomine R. Judae, f. Simeonis: Mundus univerſus
 eſt aquae in aquis. Plut. de placit. Philoſ. I. 3. Θα-
 λῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπεφῆκε τὸ ὕδαρ. —
 φιλοσοφίας δὲ ἐν Ἀγνοπτῇ ἡλθεν εἰς Μίλητον πρῶτος, ὅς
 ἐξ ὕδατος φησὶ πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδαρ πάντα ἀναλύεσθαι.
 4. πῶς συνεστῆκε ὁ κόσμος. Artemidorus II. 13. ὕδροι
 — ἐν ὕδατι τὸν κίνδυνον ποιεῖς, καὶ τὰς ἐχθρὰς σημαί-
 νουσιν ἐξ ὕδατος [ut piſcatores] καὶ δι' ὕδατος [ut mer-
 catores] ἔχειν τὴν ἐργασίαν. 17. ἀνδρας γόνητας ἀρπακτι-
 κὺς τε καὶ ἀγνώμονας ἐξ ὕδατος ἢ δι' ὕδατος ἔχοντας τὴν
 ἐργασίαν, πρὸς τὴν τροφήν. 35. οἱ θαλάσσιοι [θεοὶ ἀγα-
 θοὶ] τοῖς ναυτιλλομένοις, καὶ τοῖς ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος
 ἐργαζομένοις. Sap. VII. 17.

6. δι' ὦν] scil. ἑρρανὴν καὶ γῆς, coelum & terra
 tunc fuppeditarunt aquas diluvii ad perdendos ma-
 los: at nunc tanta calamitas ipſos obruet, ut coe-
 lum ipſum & terra cum illis perire videantur.
 comm. 7.

κόσμος] ſignificat ipſos homines malos, ſup. II. 5.
 70. III. 17.

7. περὶ τηρέμενοι] Seneca N. Q. III. 28. At illo
 tempore maris aeſtus ſolutus legibus ſine modo
 fertur. Qua ratione, inquis? Eadem, qua confla-
 gratio futura eſt, utrumque fiet, cum Deo viſum
 ordiri meliora, vetera finire. Aqua & ignis terre-

nis dominantur; ex his ortus, & ex his interitus
 eſt. Ergo quandocunque placere res novae munda-
 to, ſic in nos mare demittitur, ut fervor ignis,
 cum aliud genus exitii placuit. Cic. N. D. II. 46.
 Ex quo eventurum noſtri putant — ut ad extre-
 mum omnis mundus igneſceret, cum humore con-
 ſumto neque terra ali poſſet, nec remearet aer, cu-
 jus ortus aqua omni exhausta eſſe non poſſet: ita
 relinqui nil praeter ignem, a quo ruriſum animante
 ac Deo renovato mundi fieret, atque idem ornatus
 oriretur. Simplicius in Ariſtot. de Coelo I. 9. καὶ
 ὁ Ἡράκλειτος δὲ ποτὶ μὲν ἐξέπτεισθαι φησὶ τὸν κόσμον,
 ποτὶ δὲ ἐκ πυρὸς αὐθὺς ſυνιſτασθαι. Ταύτης δὲ τῆς δόξης ὕπερ
 ὡς ἰγνόντο οἱ Στωϊκοί. Numenius ap. Euſeb. P. XV.
 18. ἀρίσκει γὰρ τοῖς Στωϊκοῖς φιλοſοφοῖς, τὴν ὅλην ὁσίαν
 εἰς πῦρ μεταβάλλειν, οἰονεὶ ſπέρμα καὶ πάλιν ἐκ τῆς
 αὐτῆς ἀποτελεῖσθαι τὴν διακόσμησιν, οἷα τὸ πρότερον ἦν.
 Plut. a. Stoic. p. 1075. D. ἐπαγωνιζόμενος ὁ κλεάν-
 θης τῇ ἐκπύρωſει. p. 1077. B. τῷτο κόσμῳ πάλιν τὸ πῦρ,
 ὃ ſπέρμα λέγουσιν εἶναι, καὶ μετὰ τὴν ἐκπύρωſιν κ. τ. λ.

Plerique interpretes exiſtimant, ea quae hic dicun-
 tur, eventura eſſe, quo tempore omnes mortui
 reſurgent, tunc ipſam terram, & aſtra, igne pur-
 ganda, totumque hoc univerſum in melius eſſe
 mutandum: nobis tamen eorum praefertur ſenten-
 tia, qui non de igne materiali ſed myſtico, neque
 de ultimis, ſed de bello Judaico, & quod in eadem
 tempora incidit, de bello Civili Romanorum, quo
 totus fere orbis terrarum conflagravit, interpre-
 tantur. 1. Doctrina de conflagratione mundi fa-
 bula potius videtur eſſe, a Stoicis conſicta: neque
 videtur ſapientia Dei dignum, ea quae hic dicun-
 tur, quae ad nos omnino non pertinent; quicunque
 enim toto iſto tempore, quo haec ſcripta ſunt,
 vixerunt in terris, eos conflagratio non tetigit:
 poſt mortem vero in loca ſecura & quieti tranſlati
 ſunt, ubi cura relictarum domuum aut agellorum
 aut tempeſtatum nullo modo afficiuntur. 2. con-
 tra frequentia alibi ſunt vaticinia de bello Judaico
 & civili Romanorum tota fere Apocalypſi,
 Matth. XXIV. 2 Theſſ. II. ad quae hic reſpici
 videtur, comm. 2. Haec ſtylo prophetico eodem
 modo deſcribuntur, de adventu furtivo, de diſſolu-
 tione coeli & terrae, de adventu Domini, de die
 Domini. Conf. Maimon. More Nevoch. II. 29. Neque
 abſurde haec calamitas comparatur diluvio, totum
 enim orbem terrarum concuſſit, nec pau-

γαπήσει, ἔτι μία ἡμέρα πρὸς Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.
 9 Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τὴν ἐπαγγελίαν, (ὡς τινες βραδυτῆτα ἠγῆσαι) ἀλλὰ μακρο-
 θυμῇ εἰς ἡμᾶς, μὴ βυλόμενος τινὰς σπολέας, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.
 10 Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, ἐκ ἧς οἱ ἕρanoi ροιζήδον παραλεύσονται,
 11 φοιχεῖα δὲ καυσόμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσονται. Τῶτων ἐν

πάντων

εἰς ἡμέρας] δι' ἡμέρας A. 5. 13. Versio Vulg. Syr. utraque, Æthiop.

εἰς ἡμέρας C. 7. 9. 27. 31. 33. 40. 46.

10. w] — C. Cyrillus in Esaj. p. 707.

ἐν νυκτὶ] — AB. 13. 25. 27. 29. 39. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Cyrillus in Esaj.

p. 707. 901. in Zach. p. 801. probante J. Millio prol. 985. J. A. Bengelio.

οἱ] — A. 1. 3. 38. 40. 45. 46. 56. Editio Colinaei.

οὐρανοὶ] + μὴν 8. 13. 36. Editio Colinaei.

ροιζήδον] ρυζήδον A. 26. 28. 36. 39. ριζήδον 40.

φοιχεῖα δὲ καυσόμενα λυθήσονται] — 4. a prima manu.

καὶ φοιχεῖα καυσόμενα λυθήσονται] λυθήσονται C. 36. Cyrillus in Esaj. p. 467. 901.

ταῖς 4. ex emendatione.

καὶ γῆ] γῆ δὲ 26. Versio Vulg.

ταῖς] — A.

κατακαήσεται] ἀφανισθήσονται C. Versio Syr. utraque.

εὐρεθήσεται 29.

κατακαήσεται 3.

11. ἐν] δὲ A. 5. 16. 20. + δὲ ἕτως C. 29. 39.

+ ἕτως 7. 9. 27. Versio Syra posterior. 35

Versio Syra posterior in margine.

pauciores homines delevit, quam ii fuerunt, qui tempore Noachi aquis suffocati sunt. 3. mundus hic non significat hominum domicilium, sed ipsos homines puniendos II. 5. & πύρωσις probationem hominum I. Petr. I. 7. IV. 12. Per ultimos vero dies comm. 1. aliquando etiam intelligitur tempus jam praesens aut instans, ut Hebr. I. 1. I. 70. II. 18. Act. II. 17. Nec hanc sententiam everit, quod comm. 9. dicatur Deum velle, ut poenitentia hominum diem illum & adventum domini antevertat; cum tamen, post bella illa demum connecta, maxima hominum multitudo ad Christum fuerit conversa: haec enim non pugnant; nam & quorundam poenitentia eos a ruina fervavit, & secuta aliorum ruina alios ad poenitentiam adduxit.

Ovidius M. VII. 736. uni fervor, ubicunque est: uni mea gaudia ferveo. Libanius D. X. p. 374. A. τί με τῆριτε κακοὶς ἐτέροις;

8. Plut. Consol. ad Apollon. p. III. C. τό τε πολὺ δῆπυσεν ἡ μικρὸν εἶδεν διαφέρειν δοκεῖ πρὸς τὸν ἀπειρον ἀφορῶν αἰῶνα. τὰ γὰρ χίλια, καὶ τὰ μύρια, κατὰ Σιμωνίδην, ἔτη συγκμή τις εἰν ἀρίστες. μᾶλλον δὲ μύριοι τί βραχυτάτων συγκμή. de sera num. vind. p. 554. D. λέγων δὲ πρὸς ἡμᾶς τὸν πολλὸν χρόνον. ἐπεὶ τοῖς γε θεοῖς πᾶν ἀνθρωπίνῃ βίῃ διασημὸν τὸ μηδὲν εἶναι. καὶ τὸ νῦν ἄλλως μὴ πρὸ ἐτῶν λ. τοῖςτοις εἶναι, οἷον τὸ διήλθες, ἀλλὰ μὴ πρᾶν ἐρεβλῆν, ἢ κρημνιζομένην τὸν ποταμὸν. Zosimus II. p. 114. τὸ δὲ μετὰ χρόνος ἐκ ἐλίγας τὰ προῤῥηθέντα ἐκβῆσαι, μὴ λαμβανόμενος τις εἰς τὸ περὶ ἐτέρας τινος λέγειν τὴν προῤῥησιν. πᾶς γὰρ χρόνος τῷ θεῷ βραχύς, αὐτὲ ὅτι καὶ ἐσομένη. J. Maleap. 6. Ἀδάμ — διήκει κατὰ τὴν παραβάσεως ἡμέραν, χιλιετησίαν γὰρ τῆς τῷ θεῷ ἡμέρας ἐχούσης διάσημα, ἐνακόσια λ. ἔτη μόνον ζήσας τελευτᾷ. Bereschith R. XIX. 14. Dixi illi, quo die comederis ex ilia arbore, morte morieris Gen. II. 17. Vos necitis, utrum diem ex meis, an diem e vestris. Ecce do ei diem unum ex meis, qui est mille annorum, ut ipse vivat annos 930. & relinquat filiis suis annos 70. S. D. dies annorum ejus anni LXX. VIII. 2. Dixit R. Simeon f. Lakis: bis mille annos praecessit lex creationem mundi S. D. Prov. VIII. 30. & fui apud ipsum nutricius diem & diem; & Dies Dei S. B. mille anni S. D. Psal. XC. XXII. 1. nisi dedisses ei diem unum ex tuis, qui est mille annorum. Jalkut Schimon f. 112. 3. n. 806. R. Eliezer f. R. Jose Galilaei, Dies Messiae duraturos annos mille S. D. Esaj. LXIII. 4. dies autem Dei S. B. mille est annorum, & R. Salomo

in Psal. XC. 3. Sir. XVIII. 10. Bemidbar R. XV. dies Dei S. B. sunt mille anni S. D. Psal. XC. 3. & Schir R. V. 11. Midrash Thebillim XXV. 6. R. Josua f. Levi.

9. βραδυτῆτα] Plut. de Sera num. vind. p. 549. B. τὴν πῖσιν ἢ βραδυτῆς ἀφαίρει τῆς προνοίας. Appianus B. C. IV. p. 1052. μὴ ἐκφερόμεθα ταῖς προθυμίαις παρὰ καιρὸν, μηδὲ βραδυτῆτα τις ἠγείσθαι τὴν ἐπιμερίαν. εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι] Sosa VII. 17. si cessant in poenitentia. Plut. de flum. p. 19. ὀλίγον δὲ σωφρονήσας, καὶ εἰς μετάνοιαν ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι χωρήσας. Koberle R. VII. 15. Dixit R. Josia: Propter tres causas Deus S. B. longanimus est erga malos in hac vita. 1. Si forte agant poenitentiam &c.

10. ροιζήδον] Etymol. ροῖζος, παποιημένη φωνή, σημαίνει δὲ ῥύμην, ὄρμην, ἥχον — εἶδεν καὶ ροιζήδον καὶ ροιζήσιν. II. κ. 502. ἀντὶ τῆς ποῖον ἥχον ἀπτελέσας τετέλει συγκυμὸν. Eustathius p. 747. 29. ἐκ ἀδελφῶν δὲ, ὅτι τε κυρίως ροῖζος ὁ κατὰ τὸ ῥ ἥχος λέγεται, καὶ ὅτι ὁ ροῖζος καὶ ροῖβδος λέγεται αἰωλικώτερον, ὅτε τραχύτερος ὁ ἥχος κατὰ τὸ πτερῶν γὰρ ροῖβδος ἐκ ἰσσημοῦ ἦν. Galenus de puls. differ. II. ἀλλὰ προσέθηκε καὶ ροιζώδης ὡς ὅτι ποτ' αὐτῷ βέλεται, μὴ τῆς δι᾽ ἑᾶς, ἐκ ἀκριβῶς συνήμῃ, ποιητικὸν γὰρ τ' ἔνομα εἶναι ὁ ροῖζος, ἢ πολιτικὸν, εἰδὲ συνεχῶς λεγόμενον εἶδεν, εἰδὲ, τί ποτε σημαίνει, προδηλῶν' ἀλλ' εἰ μὲν τι χρὴ τοῖς γραμματικαῖς πιστεύειν ἐξηγημένους τὸ παρὰ τῷ ποιητῇ λεγόμενον ἐπὶ τῇ κύκλωτος· πολλὰ δὲ ροῖζα πρὸς ἕρος τρέπει πίσσα μῆλα, τάχος κινήσεως ὁ ροῖζος δηλεῖ. Lycorhon 66. Πύργον ἀπ' ἀκρῶν πρὸς νεώδητον κενὸν ροιζήδον ἐκβράσασα κύμβαχον δέμας. Hero ap. Musaeum 339. ροιζήδον προκαίματος ἀπ' ἡλιβάτε πίσε πυργῶ. Nonnus Dionys. XXIX. ὑδὲ λάθην Διόνυσον ἀπ' ἡέρος οἰσδὲς ἀλήτης ἱπτάματος ροιζήδον ἀφειδὲ σὺνδρομος αὐρῇ. XXXVI. 19. ὀξυτενὴς δὲ πεμπόμενη ροιζήδον ἀκαμπίος ἔγχυος αἰχμῇ. Arctaeus Capp. de Cur. I. 7. μεῖζονα δὲ τὴν τομὴν σχάζειν; ὅπως ροιζήδον ἠδὲ ἀθρόον ῥῆ τὸ αἶμα. Gloss. ροῖζος, impetus. II. π. 361. σκέπτετ' εἰσὶν τε ροῖζον καὶ δαπον ἀκόντων. Philo καὶ γὰρ πόρρωθεν μετὰ ροῖζα καθάπερ βῆλος εἰσακοντίζεται. Plut. de aud. poet. p. 18. C. ὥσπερ γὰρ ὕδρ βον, καὶ ψάφον τροχίαν, καὶ πνευμάτων ροῖζον, καὶ θαλάσσης κτύπον ἀκόντες ἐποχλάμεθα. Aristoteles de mirab. ausc. ἐκ τῆς τυρρῆνικῆς πελάγους πολλὰ ροῖζα φερόμενον τὸν κλύδωνα προσβάλλειν πρὸς ἀμφοτέρω τὰ ἀκρατήρια. de audibil. ἐπὶ τῶν χαλκίων ὅταν ῥινῶσι τὰς ἀπρητημένας σολίδας τῶν ἀνδριάντων — ροῖζον καὶ πολλὸν ἥχον ἀφίσι καὶ ψόφον. Lexicon MS. ροιζήδον σφοδρῶς, μετ' ἥχους, ἡχητικῶς.

λυθήσονται] Seneca Ep. 71. Quidquid est, non

πάντων λυομένων, πολλαπλὸς δὲ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις·
 Προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρεσίαν τῆ Θεῆς ἡμέρας, δι' ἣν ἔρανοί πορευόμενοι 12
 λυθήσονται, καὶ στοιχειᾶ καυσόμενα τέλει; Καινὸς δὲ οὐρανὸς καὶ γῆν καινὴν καὶ τὸ ἐπ' 13
 ἀγγελμα αὐτῆ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διὸ, ἀγαπητοί, ταῦτα 14
 προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἀσπιλοι καὶ ἀμάμηλοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. Καὶ τὴν 15
 Κυρίαν ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦ-
 λὸς καὶ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἐγράψεν ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, 16
 λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τέτων, ἐν οἷς ἔστι δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀσθητικοὶ
 τρεβλῶσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. Ὑμεῖς ἐν, ἀ- 17
 γαπητοί, προγινώσκοντες, φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῆς ἀθέσμων πλάνῃ συναπ-
 αχθέντες, ἐκπέσητε τῆ ἰδίας τηριγμῆς. Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τῆ Κυρίης ἡ- 18
 μῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

IOAN-

πάντων] πάντων 29. 39. + ἕως 31. ὑμᾶς] ἡμᾶς 23. 25. Versio Arab.
 12. προσδοκῶντες] τὰς προσδοκῶντας 31. + καὶ φύγοντας Versio Syra posterior. καὶ σπεύδοντας] — 4.
 13. κυρίῃ 29. 39. Versio Vulg. Arab. Augustinus, Cyrillus in Zach. p. 801. in Malach. p. 865. in Esaj.
 467. 532. 707. 851. 901. 919. Cosmas I. 7. Damascenus I. π. 2. Catena in Marc. XIII. 27.
 ἦν] + οἱ 22. 40.
 τηκεται] τακισεται C. 7. 15. 16. 18. 25. 26. 36. 40. 42. 46. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr.
 Augustinus. 13. γῆν καινὴν] καινὴν γῆν A. Versio Vulg.
 κατὰ τὸ ἐπ' ἀγγελμα αὐτῆ] καὶ τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῆ A. Codices Latini. Hieronymus in Esaj. LXV. Beda.
 κατὰ τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῆ 5. Versio Vulg. Copt. Augustinus, Cyrillus, Didymus. κατὰ τὸ ἀπ' ἀγγελμα αὐ-
 τῆ 20. κατὰ τὸ αὐτῆ ἐπ' ἀγγελμα Editio Complut. Plantin. Genev. κατοικεῖ] ἐνοικεῖ A. Damascenus.
 14. ἀμαμήτοι] ἀμαμμοί A. 6. 13. 25. 36. Versio Vulg. Syr. Photius c. Manich. 8. probante T. Smitho.
 15. ἡμῶν prius] — 15. 18. 26. 36. 40. 47. Versio Syr. probante J. A. Bengelio. ἡμῶν 40.
 ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς] — H. Grotius. ἡμῶν ἀδελφὸς] ἀδελφὸς ἡμῶν 22.
 αὐτῷ δοθεῖσαν] δοθεῖσαν αὐτῷ AC. 4. 22. 31. Versio Vulg. Photius Ep. 175. & c. Manich. Nilus de Purgatorio.
 16. αὐταῖς] αὐτοῖς A. 9. 21. 47. ταῖς] — A.
 οἷς] αἷς A. 5. 7. 8. 22. 25. 27. 31. Versio Syra utraque, probante J. Millio prol. 1484. T. Smitho, T. Beza.
 Annot. Edit. 4. & 5. εἰς] εἰς A. 22. 38. 47. Editio Colinaei.
 τρεβλῶσιν] τρεβλώσασιν 27. 29. λαλῶν] καλῶν 56. ὡς] καθά 27. 29.
 17. ἀγαπητοί] ἀδελφοί Versio Vulg. Copt. + ἀδελφοί 8. Editio Colinaei.
 ἀγαπητοί, προγινώσκοντες] προγινώσκοντες, ἀγαπητοί C. ἀγαπητοὶ γινώσκοντες 31.
 φυλάσσεσθε] + ἑαυτὲς Versio Syra prior, & posterior cum asterico.
 18. αὐξάνετε] αὐξάνετε C. 15. 40. αὐξάνετε 16. 22. 37. 39. αὐξάνετε 38. αὐξάνετε 36.
 χριστῷ] + καὶ Θεῷ πατρὶ 9. 40. Versio Syra utraque. γνώσει] πίσει 31.
 καὶ tertio] + τὸ κράτ 33. — 10. 24. 41. 53.
 καὶ quarto] — Editio Complut. Plant. Genev. Codices Latini.
 εἰς ἡμέραν αἰῶν] αἰεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων 5.
 νῦν] + καὶ αἰεὶ Versio Syr.
 αἰῶν] αἰῶν 19.

erit: nec peribit, fed resolvetur.

11. ποταπὸς δὲ ὑπάρχειν ὑμᾶς] Libanius D. XVIII. p. 482. D. εἰ δὲ καὶ περὶ τὰς ἀπλῶς ἐντυγχάνοντας εἶναι τοιούτους καλόν, τίνας ἂν ὑμᾶς εἶναι δὲ περὶ τὰς τῇ γένει προσήκοντας;

12. σπεύδοντας] Cic. Tusc. I. 31. Veniet enim tempus, & quidem celeriter, & five retardabis, five properabis. ad Famil. V. 12. ardeo cupiditate incredibili — ignoscas velim huic festinationi meae. σπεύδων est magnopere desiderare, summo cum desiderio expectare. Herodotus I. 206. παῦσαι σπεύδων τὰ σπύδιος. Tacitus A. XIV. 33. caedes, patibula, ignes, cruces — festinabant. H. III. 55. diffidentia properus, festinare comitia. Esaj. XVI. 5. 2. Macc. IX. 14. Thucydides VI. 39. εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες. Longus IV. p. 109. σπεύδων τὸν γάμον.

τήκεται] Plut. de prim. frig. p. 954. A. οἱ δὲ χαλκίαι τῷ πυρμένῳ καὶ ἀνατηκομένῳ μάρμαρον καὶ λαπύτην παραπάσσει.

13. καινὸς δὲ ἔρανος καὶ γῆν καινὴν] Peto Albipou. I. 20. Ignotumque tibi meruit, Romane, triumphum, protulit in terras imperiumque novas. 314. & si quid miri vidit in orbe novo. Philo de V. Mosi T. 2. p. 144. 22. μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν τῶν

ὑπὸ σελήνης, ἀπολυσαμένης τῆς γῆς, καὶ ἵας ἀεφαπνίσης, καὶ τοιαυτοῦ, οἶαν εἶναι, ὅτι τὴν ἀρχὴν μετὰ τῷ κόσμῳ παντὸς ἐκτίζετο. — οἱ κατὰ τὸν τῶν στοιχείων πωτισμὸν τοῖς πανταχῇ πᾶσιν ἐπιτεχίσθησαν, ἀλλὰ καὶ παλιγγενεσίας ἐγένοντο ἡγεμόνες, καὶ δευτέρας ἀρχηγέταις περιόδον.

15. κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν] Athenaeus X. p. 414. C. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ Ξενοφάνης κατὰ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπαγωνίζεται διαβάλλον, ὡς ἄχρηστον καὶ ἀλυσιτελεῖς τὸ τῆς ἀλήθειας εἶδος.

16. δυσνόητα] Diogenes L. Heraclit. IX. 13. καταβέβλησαι λόγον περὶ φύσιος, δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον. Cic. N. D. III. 39. ut intelligeretur, quam esset obscura, & quam difficiles explicatus haberet.

τρεβλῶσιν] Demosthenes pro Cor. ὑμῖς τρεβλώσαντες αὐτὴν ἀποκτείνετε. Plut. Artax. p. 1018. C. λαβόντες τὸν ἄνθρωπον, ἐφ' ἡμέρας δίκαια τρεβλῶν. Aristophanes Plut. 276. ἐπὶ τῷ τροχῷ — τρεβλόμενοι.

17. φυλάσσειν, ἵνα μὴ] Demosthenes φυλάτταν τὸ μὴδὲν ἑαυτοῦ γινώσκειν τέτοις. Isocrates Epist. ad Philipp. εἰς δὲ τὸν ἐπιλοιοῦν χρόνον φυλακτίαν, ὅπως μὴδὲν συμβῇται τοιούτο. Xenophon φυλάττει, ὅπως μὴ ἐλάττωσιν τὰς βῆς ποιήσης. & ap. Suid. φυλακτίσματος μὴ δοκεῖν φυγεῖν. Lucianus Soloec. I. φυλάσσεσθαι μὴ σολοκίζεσθαι δυνατός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

1 **Ο** ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα,
2 καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν αὐτὸν τῷ λόγῳ καὶ τῇ ζωῇ (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐω-
3 ράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸ πα-
4 τὲρ, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν.) Ὁ ἐώρακαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ
5 ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μετ' ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τῷ πατρὶ καὶ μετὰ
6 τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμέ-
νη. Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία: ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν,
ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστίν, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν ὁδεμία. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν

ἔχομεν

~ ἐστὶν αὕτη ~ ἀγγελία

- + τίλθ τ' ἐπιστολῆς εἰχῶν ρηδ 3. + πέτρικη καθολικὴ C. + πέτρικη ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα εἰχῶν ρε. 25.
+ Πέτρικη β. Α. + πέτρικη ἐπιστολὴ β. εἰχῶν ρηδ 40. *Euthalius*.
Ἰωάννης τῷ ἀποστόλῃ ἐπιστολὴ καθολικὴ πρώτη] Ἰωάννης α. Α. Ἰωάννης ἐπιστολὴ καθολικὴ α. 3. Ἰωάννης καθο-
λικὴ ἐπιστολὴ α. 22. Ἰωάννης ἀποστόλῃ ἐπιστολὴ α. 1. *Editio Erasmi, Colinaei*. ἐπιστολὴ Ἰωάννης καθολικὴ πρῶ-
τῇ *Editio Stephani*. Ἰωάννης ἀποστόλῃ ἐπιστολὴ καθολικὴ πρῶτῇ *Editio Bezae* 2. ἐπιστολὴ Ἰωάννης α. *Verfio*
Corp. ἐπιστολὴ καθολικὴ Ἰωάννης τῷ ἡγαπημένῳ 4. ἡ τῷ ἁγίῳ Ἰωάννης καθολικὴ πρῶτῇ ἐπιστολὴ *Editio Genev*.
Complut. epistola ad Parthos. *Codices Latini*. *Augustinus* Q. Ev. II. 39. *Possidius*, *Idacius* c. *Varimad*.
1. ἡμῶν *posterior*] ἡμῶν 40. *Editio Complut*.
2. ἐώρακαμεν] ὃ ἐώρακαμεν, καὶ ἀκηκόαμεν 40.
ἀπαγγέλλομεν] ἀπαγγέλλομεν 2. 9. 30. *Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi*. ἀπαγγέλλομεν *Editio Complut*.
+ γὰρ 13. ἰφανερώθη *posterior*] + ἐν 9. ἡμῖν] ὑμῖν 4. in ora.
3. ἀπαγγέλλομεν] ἀπαγγέλλομεν *Editio Plant*. + ἐν AC. 7. 40. *Codices Latini*. *Verfio Syra* prior, & po-
sterior cum afte iffo. ἔχατε μετ' ἡμῶν] μετ' ἡμῶν ἔχατε 4.
δ] — C. 27. 29. *Verfio Vulg. Syra* posterior, *Aethiop*.
ἡμετέρα] + ἡ 25. μετὰ *posterior*] — 31. 4. ἵνα] + ἐ 17.
ὑμῶν] ἡμῶν 31. 39. 40. 47. *Lectionar*. 1. *Editio Genev. Stephani* 3. *Complut*. *Verfio Syra*, *Codices Latini*. pro-
bante *Erasmo*.
5. αὕτη ἐστὶν] ἐστὶν αὕτη C. 1. 2. 4. 10. 11. 17. 21. 22. 31. 40. 45. 47. *Editio Complut. Plant. Genev. Erasmi, Bo-
gardi, Colinaei, Bengelii*. *Verfio Syra* posterior. ἐστὶν 30.
ἀπαγγέλλω] ἀγγελία AB 1. 2. 2 prima manu. 3. 4. 5. 8. 10. 11. 14. ex emendatione. 16. 17. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 25. 26. 30 33. 35. 36. 37. 38. 39. 43. 45. 46. 53. 54. 56. *Editio Colinaei*. *Verfio Vulg. Syr Aethiop*.
Arab. Luthri, Polani, Anglica, Oecumenius, Didymus, Zuinglius, Castalio, vid III. 11. probante *J. A. Benge-
lio*. ἀπαγγέλλω H. *Stephanus*.
ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν] οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ 31. 6. ἐὰν] + γὰρ A.

Origenes ap Euseb. H. E. VI. 25. Ἰωάννης —
καταλείπει δὲ καὶ ἐπιστολὴν πᾶν ὀλίγον εἶχον ἔσω
δὲ καὶ δευτέραν, καὶ τρίτην ἐπὶ ἡ πᾶντες φασὶ γνησίους
εἶναι πάντας· πλὴν οὐκ εἰς εἶχον ἀμφοτέρω ἐκατὸν. *Cle-
mens* Strom. II. p. 284. Ἰωάννης ἐν τῇ μετρίῳ τῶν ἐ-
πιστολῶν. VII. 25. *Dionysius Alexandrinus*. ἡ τὸ Ἐυαγ-
γέλιον τὸ κατὰ Ἰωάννην ἐπιγγραμμῖνον, καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἡ
καθολικὴ — ὃ δὲ γὰρ εὐαγγελιστὴς ἐδὲ τῆς καθολικῆς ἐπι-
στολῆς προέγραψεν αὐτῷ τὸ ὄνομα — ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῇ β.
Φερομένη Ἰωάννης καὶ Γ. καὶ τοὶ βραχέαις ἔσταις ἐπιστο-
λαῖς, ὃ Ἰωάννης ἀνημαστὶ πρόκειται — συνάδεται μὲν γὰρ
ἄλλῃλοις τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἡ ἐπιστολὴ — καὶ ὅλως διὰ
πάντων χαρακτηρίζονται, ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν συναρῶν τὴν
εὐαγγελίᾳ καὶ τῆς ἐπιστολῆς χρόνῳ πρόκειται — ἔτι δὲ
καὶ τῆς φράσεως τὴν διαφορὰν ἐστὶν τεκμηρίωσαι τῷ εὐαγγε-
λίῳ καὶ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὴν ἀποκαλύψιν. III. 24. τῶν
δὲ Ἰωάννης συγγραμμάτων πρὸς τῷ εὐαγγελίῳ καὶ ἡ προ-
τέρα τῶν ἐπιστολῶν παρὰ τὴν τοῦ νῦν, καὶ τοῖς ἐτ' ἀρχαίοις
ἀσκητικῶς ἀπολογηταῖς ἀντιλέγονται δὲ αἱ λοιπαὶ δύο.
39. de Papia κίχρηται δὲ ὁ αὐτὸς μαρτυρίας ἀπὸ τῆς
Ἰωάννης προτέρας ἐπιστολῆς, καὶ τῆς Πέτρικης ὁμοίως. V. 8.
de Irenaeo. μίμνηται δὲ καὶ τῆς Ἰωάννης πρώτης ἐπιστο-
λῆς μαρτυρία ἐξ αὐτῆς πλεῖστα εἰσφέρειν ὁμοίως δὲ καὶ τῆς
Πέτρικης προτέρας. *Snidas*. Διόδωρος μοιᾶζον ἐν τοῖς χρόνοις

Ἰηλιαν καὶ οὐδέποτε ἐπισκοπήσας ταρτῶν τῆς κίλικας,
ἔτος ἔγραψεν, ὡς φησὶν Διόδωρος Ἀναγνώστης ἐν τῇ ἐκκλη-
σιαστικῇ ἱστορίᾳ, διάφορα — εἰς τὴν ἐπιστολὴν Ἰωάννης τῷ εὐ-
αγγελιστῇ. *Socrates* H. E. 1. 6. *Alexander Alexandri*
episcopus citat 2. *Jo*. 10. ὡς παρῆγγυειν ὁ μακάριος
Ἰωάννης. *Sophronius*. ἔγραψε δὲ μίαν ἐπιστολὴν, ἥς ἀρχὴ
ἐστὶν ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς. ἡτις παρὰ πάντων τῶν ἐκκλησιαστι-
κῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν ἐγκρίνεται. αἱ δὲ λοιπαὶ δύο,
αἳ ἡ ἀρχὴ ἐστὶν πρώτης μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίῳ,
δευτέρας δὲ ὁ πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, Ἰωάννης
πρεσβύτερος λέγονται. *Synopsis Chrisf. T. VI*. p. 318.
τῶν καθολικῶν ἐπιστολῶν τρεῖς. p. 430. ἡ τῶν ἀποκρύφω-
ν μὲν ἡ α. ἐπιστολὴ τὴν γὰρ β. καὶ γ. οἱ πατέρες ἀποκαταλεί-
ναι. *Cosmas Indicopleust*. VII. παρὰ Σύροις δὲ ἐμὴ
γ. μόνον — οὐκ εὐρίσκονται, λέγω δὲ ἡ Ἰακὰβ, καὶ
ἡ κ. Πέτρικ, καὶ ἡ Ἰωάννης α. αἱ ἄλλαι γὰρ ἔτι κινῶνται
παρ' αὐτοῖς.

1. *Herodotus* II. 148. τὰ μὲν νῦν μετῴρα τῶν οἰκη-
μάτων αὐτοῖς τὴν ἀριστερὴν διεξίοντες, καὶ αὐτοὶ διησάμενοι
λέγονται. *Jo*. I. 11. *Sir*. XXIV. 9. *Job*. XIX. 27.

3. δὲ] *Xenophon* Hell. IV. Λαρισσκίαι μὲν ἐν
καὶ Σκαλισκαίαι, καὶ Φαρσάλιοι, σύμμαχοι ὄντες Βοιω-
τῶν, καὶ πάντες δὲ διτταλοὶ ἐπ' ἀνέργων αὐτῶν. *Intelligi-
tur ergo* μὲν *post iussu*.

X x x x

6. *Phi-*

ἔχομεν μετ' αὐτῆ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ ἐ ποιῶμεν ἢ ἀλη- 7
 θειαν. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτὸς ἔστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχο-
 μεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πά- 8
 ρης ἁμαρτίας. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀ-
 λήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἔστι καὶ δίκαιος, 9
 ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάρσιν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. Ἐὰν εἴπωμεν ὅ- 10
 τι οὐκ ἡμαρτήκαμεν, ψεύσθην ποιῶμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτῆ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτήσῃς καὶ ἐάν τις ἁμάρτη, πᾶσι πλη- 1
 τον ἔχομεν πρὸς τὸ πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. Καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι πᾶσι τῶν 2
 ἁμαρτιῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι ὅλοις τοῦ κόσμου. Καὶ 3
 ἐν τῇ τῷ γνώσκωμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτῆ τηρῶμεν. Ὁ λέγων, 4
 ἐγνώκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτῆ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἔστι, καὶ ἐν τῇ τῷ ἡ ἀλήθεια 5
 οὐκ ἔστιν. Ὁς δ' ἀν τηρῇ αὐτῆ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τῇ τῷ ἡ ἀγάπη τῆ Θεοῦ τελελείω- 6
 ται. ἐν τῇ τῷ γνώσκωμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν. Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει, καθ- 7
 ὡς ἐκεῖν περιπατῇ, καὶ αὐτὸς ὅπως περιπατεῖν. Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν 7
 γρά-

- a περιπατῶμεν ad περιπατῶμεν] — 31. 7. δὲ] — 29. in prius] — 3.
 ἀλλήλων] αὐτῶν A. a prima, ut videtur, manu. Codices Latini. Versio Æthiop. utramque lectionem habet.
 Clemens Strom. III. p. 525.
 χριστοῦ] — 29. Versio Syr. prior, sed posterior habet cum asterisco, Clemens l. c. probante J. Millio prol.
 1255. 1502. J. A. Bengelio. τῆς οὐκ αὐτῆ] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1212.
 καθαρίζει] καθαρῶσι 5. καθαρῶσι 6. 7. 29.
 8. εἰ] + δὲ Versio Syr. posterior cum asterisco. ὅτι] — 2. Editio Erasmi, Ald. Bogardi, Oecumen.
 9. εἰ] + δὲ Versio Syr. prior, & posterior cum asterisco. ἀλήθεια] + δὲ Versio Syr. posterior.
 10. ἡμαρτήκαμεν] ἡμαρτόμεν 29. ἀφῇ] ἀφῆσθαι 32.
 1. ἁμαρτήσῃς] ἁμαρτήσῃς 14. a prima manu. ἔχομεν] ἔχομεν Codices, teste Erasmo.
 2. ἰλασμός ἐστι] ἐστὶν ἰλασμός A.
 3. ἀπὸ πάσης ἀδικίας] ἀπὸ πάσης ἀδικίας 31.
 4. λέγων] + ὅτι A. 18. 25. 27. 33. ex emendatione. Clemens. paed. III. 330. Cyprianus, Lucifer II.
 5. τηρῶν] ποιῶν 33. καὶ posterior] — A. 27. 29. probante J. Millio prol. 1487.
 6. εἰ] — 19. ἡ] — 21. 56.
 7. ἀληθῶς] + τῆς θεοῦ 8, 25. Versio Æthiop. + αὐτῆ 19. a prima manu. ἐν αὐτῷ ex emendatione.
 8. ὅπως] — 27. 29. ἐν τῇ τῷ ἀγάπῃ τῆς θεοῦ] ἡ ἀγάπη τῆς θεοῦ ἐν τῇ τῷ 31.
 9. ἀδελφοί] ἀγαπητοί AC. 5. 6. 7. 8. 25. 27. 29. 33. in ora. 37. 40. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. u-
 traque, Copt. Didymus, Augustinus, Beda. probante J. Millio prol. 985. 1248. J. A. Bengelio.

6. Philo de Abrahamo T. 2. p. 30, 2. καὶ τὸ
 φῶς ἐν ἑρανῶ μὲν ἀκρατοὶ καὶ ἀνομιῇ σκότους ἐστὶν ἐν δὲ τοῖς
 ἐπὶ σὺν ἡμῖν ἄνθρωποις ἐκκραμένον φαίνεται.

7. τὸ αἷμα — καθαρῶσι] *Athepaeus* XIII. p. 602.
 C. Διαβόητος δ' ἐστὶ καὶ τὰ ἐπὶ κρατίων τῷ Ἀθηναίῳ γνώ-
 μων, ὅς μιν κεραιὸν ἐπιμνήσθαι καθαρῶντος τὴν Ἀτ-
 τικὴν ἀνθρώπων αἵματι διὰ τὴν μύσθην παλαιὰ, ὡς ἰσορεῖ
 Νεώκλῃς ὁ κυζικητὴς ἐν β. περὶ τελετῶν, ἐκὼν αὐτὸν ἐπέδω-
 κεν ὁ κρατῆς ὑπὲρ τῆς θρηναμένης.

8. Si vivimus ut Gnostici, & tamen iactamus,
 nos sanctos esse. inf. II. i. sup. 6. 7. *Arrianus*
 exped. M. VII. 29. μόνον γὰρ ἐμοῖς δοκεῖ ἱσθῆναι ἁμαρ-
 τίας ὁμολογεῖν τὴν ἁμαρτῶντα, καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ με-
 ταγνώσκοντα.

2. περὶ ὅλων τῶν κόσμων] *Philo de Monarch.* T. 2. p.
 227. 17. ἐστὶν δὲ καὶ τρίτον τῆς ἱσθῆτος σύμβολον, ἀ-
 ναγκαῖον μὴ ἡσυχασθῆναι. τῶν μὲν γὰρ ἁλλων οἱ ἱερεῖς ὑπὲρ
 οἰκείων, καὶ φίλων, καὶ πολιτῶν αὐτὸ μόνον εἰδῶσι τὰς τῶν
 εὐχὰς καὶ θυσιᾶς ἐπιτελεῖν ὁ δὲ τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερεὺς οὐ
 μόνον ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων γενέας, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν τῆς
 φύσεως μισθῶν, γῆς, ὕδατος, ἀέρος, καὶ πυρὸς τὰς τῶν
 εὐχὰς καὶ τὰς εὐχαριστίας ποιεῖται, τὸν κόσμον, ὅπερ ἐστὶ ταῖς
 ἀληθείαις, πατριὰς εἶναι ἐκτελεῖ νομίζων, ὑπὲρ ἧς ἰουδαίαις

καὶ λιταῖς εἰδῶν ἐξευμένειν τὸν ἡγεμόνα, ποτιπῶντος τῆς
 ἐπιεικῆς καὶ ἵλας φύσεως αὐτῆς μεταδίδου τῷ γνωμῶν. p.
 230, 17. ὅπως τὰς ὑπὲρ τῶν κόσμων εὐχὰς καὶ θυσιᾶς ἐπι-
 τελεῖν ὡς ἐν καιροῖς τοῖς προσήκουσιν ἀκαλύπτως ἐπιτελεῖ.

3. Frequentissime vox γνώσεως repetitur, quam
 Gnostici iactabant 4. 5. 13. 14. 18. 29. III. 1. 6.
 24. IV. 2. 6. 13.

8. *Xenophon* in polit. Laced. de Legibus. οὗτοι
 δὲ παλαιοὶ ὄντες, ἐστὶ καὶ νῦν τοῖς ἄλλοις καινότετοι εἰσιν
 καὶ γὰρ τὸ πάντων θαυμαστότατον, ἰσχυροῦσθαι μὲν πάντας
 τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα, μιμνήσθαι δὲ αὐτὰ ἐδῶκα πᾶσι
 τοῖς ἱερεῖσι.

10. *Psal.* CXIX. 165. non impingit.

12. τεκνία] *Joannes* appellat indiscriminatum quot-
 quot Christi doctrinam acceperunt, ut comm. 1. &
 28. III. 7. 18. V. 21. praecipue tamen τὸς νεφέ-
 τας, qui admonitore magis egebant.

13. νεανίσκοι — παῖδες] *Ptolomaeus Ascalonita*,
 βρέφος μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ γνωστὸν εὐθείας παιδίον δὲ τὸ τριφύ-
 λλον ὑπὸ τῆς τίτθης παιδάριον παιδάριον δὲ τὸ ἡδὴ περὶ-
 πτερόν, καὶ τῆς λέξεως ἀντεχόμενον παιδίσκος δὲ ἐν τῇ ἔχει
 μὲν ἡλικίᾳ παῖς δὲ ὁ διὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐρ-
 μῆτος μιλλίφηνος, ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἔφηρος ὁ δὲ μετὰ
 ταῦτα

γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ὅτι
 8 ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ὅτιν ἀληθὲς ἐν
 9 αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν ὅτι ἡ σκοτία ὡς ἀγέ, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἡδη φαίνει. Ὁ λέ-
 10 γων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ὅτιν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀ-
 11 γαπῶν τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ ἔκ ἔστιν. Ὁ δὲ
 12 μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ὅτι, καὶ ἐν τῇ σκολίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε
 13 πῶς ὑπάγει, ὅτι ἡ σκολία ἐτύφλωσε τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τέκνια, ὅτι
 14 ἀφ' ἑσῶν ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκα-
 15 τε τὸ ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸ πονηρὸν. γράφω ὑμῖν,
 16 παῖδια, ὅτι ἐγνώκατε τὸ πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸ ἀπ' ἀρχ-
 17 ῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε, καὶ ὁ λόγος τῆς Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ
 18 νενικήκατε τὸ πονηρὸν. Μὴ ἀγαπάτε τὸ κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἑάν τις ἀγα-
 19 πᾶ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ,
 20 ἡ ἐπιθυμία τὸ σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ
 21 ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ὅτι. Καὶ ὁ κόσμος ὡς ἀγέ, καὶ ἡ ἐπιθυ-
 22 μία

~ ἔγραψα

- ἐχέτε] ἔχετε 27. 29. 42. ὑμῖν] + ὃ ἔστιν ἀληθὲς 31. ab ἀπ' ἀρχῆς ad ἀπ' ἀρχῆς] — 3.
 ἀπ' ἀρχῆς posterius] — ABC. 27. 29. 39. 40. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. probante J. Millio
 1209. 1357. J. A. Bengelio.
 8. ἀληθὲς ἐν αὐτῷ] ἐν αὐτῷ ἀληθὲς A.
 dices Latini. Hieronymus c. Jovin. II.
 παράγεται] παράγει H. Stephanus & comm. 17. quem, inquit, passivae vocis usum apud receptos linguae
 Graecae auctores extare non arbitror.
 τῇ σκοτίᾳ] τῷ σκοτίᾳ 35.
 ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν] οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ AC. Lucifer. ut. I. 8.
 11. τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ] αὐτῷ τοὺς ὀφθαλμοὺς 3.
 12. γράφω] ἔγραψα 13. probante H. Grotio, J. A. Bengelio.
 τέκνια] τέκνα 1. 10. 40. παῖδια 6. 7. 13. 27. 29. 44. probante H. Grotio.
 ὑμῖν] ὑμῶν 31.
 13. a γράφω ὑμῖν primo loco, ad γράφω ὑμῖν secundo] — 4. a prima manu.
 γράφω primo loco] ἔγραψα 5. 25.
 ab ἀπ' ἀρχῆς ad ἀπ' ἀρχῆς comm. 14.] — 11.
 νενικήκατε] νενίκησατε 47.
 γράφω tertio loco] ἔγραψα AC. 5. 6. 14. a prima manu. 7. 8. 15. 26. 27. 29. 36. 40. Versio Syr. utraque,
 Copt. Origenes in Cant. H. I. 1. Cyrillus de Ador. p. 43. Photius Amphilocho. Q. 155. Oecumenius. τὸ αὐτὸ ἐπα-
 νηλαμβάνει, scilicet quod comm. 12. dixerat. probante H. Grotio, J. Millio prol. 985.
 14. ab ἔγραψα ad ἔγραψα] — Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. contra Codices.
 15. τῷ] — 31.
 πατὴρ] Θεὸς AC. 13. Versio Copt. Æthiop. Θεοῦ καὶ πατρὸς 15. 18. 26. 36.
 17. παράγεται] παράγει H. Stephanus ut comm. 8.

ταῦτα μισράκιον] εἴτα μισράξ· εἴτα νεανίσκος· εἴτα νεανίας·
 εἴτα ἀνὴρ μίσος· εἴτα προβεβηκώς, ὃν καὶ ὁμογενέοντα κα-
 λῶσιν· εἴτα γέρον· εἴτα προσβύτες· εἴτα ἐσχατογέροντες. &
 Aristophanes grammat. ap. Eustathium II. v. p. 944.
 18. & Alexion. in Od. o. p. 585. Schol. in Hesiod.
 ἡλικίας ὅτι ζ. κατ' Ἀστρολόμους· Βρέφος ἀπὸ γενέσεως μέχρι
 θ. ἐτῶν, ἀναλογεῖ δὲ τῇ σαλῇ· Παιδίον μέχρι δεκαετίας,
 καὶ ἀναλογεῖ ἔρμῃ. Μισράξ ἀπὸ δεκαετίας μέχρι ιη. καὶ
 ἀναλογεῖ Ἀφροδίτῃ. Ἀπὸ τῶν ιθ. μέχρι τῶν λζ. νεανίας, καὶ
 ἀναλογεῖ τῷ ἡλίῳ ἀπὸ τῶν λη. μέχρι τῶν νβ. ἀνὴρ, ἀναλογεῖ
 δὲ Ἄρει. ἀπὸ τῶν νγ. μέχρι τῶν ξδ. προσβύτερος, ἀναλογεῖ
 δὲ τῷ Διὶ· μέχρι ἐσχατοῦς δὲ ζωῆς γέρον, καὶ ἀναλογεῖ
 τῷ Κρόνῳ. Plut. de propr. laud. p. 544. E. Infit.
 Lac. p. 238. A. τῶν ἐν Λακκαδαίμονι χορῶν ἀδελφῶν οἱ μὲν
 τῶν γιρότων ἄμεις πότε ἦσαν ἄλκιμοι νεανίας· οἱ δὲ τῷ παί-
 δον ἄμεις δὲ γ'· ἐσόμεθα πολλὰ καρρόντες. οἱ δὲ τῶν νεα-
 νίσκων ἄμεις δὲ γ' ἑμῖν, αἱ δὲ λῆξ ἀυγάσδεο· καλῶς καὶ
 πολιτικῶς τῷ νομοθέτῃ τῷ πλησίον καὶ οἰκίᾳ παραδείγμα-
 τα τοῖς νόις δι' αὐτῶν τῶν ἐργασμένων ἐκτιθέμενος. Haec
 Joannes transfert mystice ad eos, qui Christo no-
 men dederunt, & ἐν tres classes ordinantur pro
 ratione profectuum, quidam novi erant & tirones,
 quidam veterani, alii medii.

14. ἰσχυροί] Ovidius M. XV. 208. Transfit in
 aetatem post ver robustior annus; fitque valens
 juvenis, neque enim robustior aetas ulla.
 15. Philo ap. Damascenum p. 649. ἀμύχανον σύν-
 υπάρχων τὴν πρὸς κόσμον ἀγάπην τῇ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπῃ.
 16. Diogenes ad Alexandr. M. ap. Dion. Chrys.
 IV. p. 72. C. τριῶν δὲ ἐπικρατέων, ὡς ἔπος εἰπὴν,
 βίων, εἰς ἃς μάλιστα ἐμπίπτουσιν οἱ πολλοί, μὲν Δι', οὐ
 μετὰ λογισμῷ σκεψάμενοι ἡ δοκιμάσαντες, ἀλόγων δὲ ὁρ-
 μῇ καὶ τύχῃ προσενχέμενοι — ἐστὶ δὲ τέτων, ὧν ἔφην,
 βίων ὃ μὲν ἡδυπαθὲς καὶ τρυφὸς πρὸς τὰς τῶ σώματος
 ἡδονὰς· ὃ δ' αὖ φιλοκρήματος καὶ φιλόπλουτος· ὃ δὲ τρίτος
 ἀμφοτέρων ἐπιφανέστερος τε καὶ μᾶλλον τεταραγμένος, ὁ φι-
 λότιμος καὶ φιλόδοξος — p. 73. D. ὃ μὲν δὲ φιλοκρή-
 ματος — p. 743. ἀπακτικὸν βλέπων. D. ψυχὴν ἔχων
 τὰ μὲν ἀρπάζοντας ἐν ἐλπίσι λήσασθαι, τοῖς δ' ἐπιβλέπον-
 τος καὶ ἀποκτοῦ ἀπεχομένης διὰ τὰς ἐφεστηκότας φύλακας.
 vid. in Matth. IV. 3. avaritia ad oculos refertur
 Matth. VI. 13. Eccles. IV. 8. II. V. 11. Prov.
 XXVII. 20. Lucianus Hermotim. I. 20. πλέτες καὶ
 δόξας καὶ ἡδοκὰς. 22. ὃ γὰρ ἔτε χρυσίον ἔτι, ἔτε ἡδοκὰς, ἔτε
 δόξας ὁρῶσιν, ὡς διαφέρουσιν περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τῆς πό-
 λως ἐξηλλακασιν αὐτὰ. Clinias Pythag. ap. Stobaeum
 XXXX 2 S.

μία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸ αἶωνα. Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα 18
 ὅτι· καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνα-
 σιν· ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ὅτιν. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν 19
 εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἀν μετ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ
 πάντες ἐξ ἡμῶν. Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἶδατε πάντα. Οὐκ ἔγρα- 20
 ψα ὑμῖν ὅτι ἐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἶδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς 21
 ἀληθείας οὐκ ἔστι. Τίς ὅστιν ὁ ψεύτης, εἰ μὴ ὁ ἀρνέμενός· ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χρι- 22
 στός; ἑστὸς ὅστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνέμενός τὸ πατέρα καὶ τὸν υἱόν. Πᾶς ὁ ἀρνέμενός 23
 τὸν υἱόν, ἐδὲ τὸ πατέρα ἔχει. Ὑμεῖς ἐν ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενεῖται· εἰ ἐν 24
 ὑμῖν μενῇ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. Καὶ αὐ- 25
 τῇ ὅστιν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὸ ζῶν τὸ αἰώνιον. Ταῦτα ἔγραψα 26
 ὑμῖν περὶ τῶν πλανούντων ὑμᾶς. Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν 27
 μένει, καὶ ὃ χρεῖαν ἔχει ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑ-
 μᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ὅτι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, με- 28
 νείτε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν, τέκνιά, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρη-
 σίαν,

αὐτοῦ] — A. 13. 27. 29. Origenes exhort. ad Martyr. probante J. A. Bengelio. τῇ 21] αὐτῇ 37.
 18. ὅτι] — A. 17. probante H. Grotio. ὁ] — C. 3. Origenes in Matth. XX. 2.
 19. ἐξῆλθον] ἐξῆλθον A. πάντες] — Versio Syra utraque.
 ab ἐξ ἡμῶν primo ad ἐξ ἡμῶν postremum] — 4. a prima manu. μεμενήκεισαν] μεμενήκεισαν 3.
 φανερωθῶσιν] φανερωθῇ Versio Syra prior, & posterior in margine.
 20 πάντα] πάντες 9. Syrus intelligit πάντα ἄνθρωπον.
 22. ὁ primum] — Versio Syra utraque, sed posterior habet in margine. ὁ χριστός] χριστός Editio Erasmi 1.
 23. ἔχει] + ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱόν, καὶ τὸν πατέρα ἔχει ABC. 5. 7. 8. 9. 13. 15. 18. 22. 25. 26. 27. 29. 33. 34.
 36 Editio Colinaei. Bezae 3. 4. 5. Versio Vulg. Syr. utraque, Aethiop. Copt. Gallica Genev. Armen. Anglica,
 Polani, Clemens Al. in l. Origenes exhort. ad Martyr. & in Jo. VIII. 19. Meletius apud Epiphan. H. 73. Atha-
 nasius c. Arian. III. Cyrillus Catech. 66. Cyrillus Alex in Jo. p. 767 864. in Act. Eph. IV. in Oie. p. 57. Eu-
 thalius cap. 3. Cyprianus ad Quirin. II. 26. & alibi Hilarinus de Trin. VI. Augustinus in l. Faustini c. Arian. 2. I-
 decius, Lucifer V. Scholasticus tit. Hieronymi in 1. Theff. I. 1. Cerealis adv. Maximum, Cassianus, de Incarn.
 VI. 17. vid. 2. Jo. 9. probante J. A. Bengelio
 24. ἐν] — AC. 13. 27. 29. Versio Vulg. Syra utraque, Copt.
 ὁ καὶ ἐν τῷ πατρὶ] πατρί καὶ ἐν τῷ υἱῷ 4. 38. Versio Syr. Aethiop. υἱὸς καὶ ἐν τῷ πνεύματι 31.
 25. τῷ posterior] — Editio Erasmi 1. 2. 26. πλανούντων] πλανούντων A.
 27. ἐν ὑμῖν μενῇ] μενῇ ἐν ὑμῖν AC. Athanasius ad Serap. Cyrillus in Jo. p. 347. μενῇ ἐν ὑμῖν 31. Versio
 Vulg. ἐν ὑμῖν μενῇ 5. 6. 7. 8. 13. 27. 29. Editio Colinaei. ὑμᾶς secundo loco] ὑμᾶς 33.
 αὐτῷ] αὐτῷ 4. 7. 8. 9. 15. 18. 21. 22. 25. 27. 29. 36. Editio Colinaei. Versio Aethiop. Syra posterior, Atha-
 nasius ad Serap. de Sp. S. Cyrillus in Jo. p. 347. Glaph. p. 244. in Esai. p. 351. in Oie. p. 46. AC. Eph. 1.
 χρίσμα] πνεῦμα 25. Versio Copt. Aethiop. χρίσμα τὸ πνεῦμα Schol. Cod. 15. 18. Athanasius ad Serap.
 Occumenius. χρίσμα bis 10 ex emendatione.

S. I. ὁπότεν δὲ, ἐκ τῶν τὰς αἰτίας ἀναρρίπισθίσας ἡμῶν, ἀδικίᾳ πύφικον ἄνθρωπος, αὐτῷ δὲ γ. τυγχάνοντι φιλαδονία μὲν ἐν ταῖς ἀπολαύσεσι ταῖς διὰ σώματος, πλεονεξία δὲ ἐν τῇ καρδίᾳ, φιλοδοξία δὲ ἐν τῇ καθυπερέχειν τῶν ἰσῶν τε καὶ ὁμοίων. Philo ad Decal. T. 2. p. 205. 26. οἱ γὰρ ἰλλήνων καὶ βαρβάρων πρόσθ' ἑαυτὸς καὶ πρὸς ἀλλήλους τραυφθόντες πόλεμοι πάντες ἀπὸ μιᾶς πηγῆς ἱέρρυσαν ἐπιθυμίας ἢ χρημάτων, ἢ δόξης, ἢ ἡδοῆς· περὶ γὰρ ταῦτα κηραίνει τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. Cleanthes ap. Stob.

αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἄνευ καλῆς, ἄλλος ἐπ' ἄλλας· οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σπαδὴν δυσέριςον ἔχοντες· οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνης τιτραμμύνοισι ἐδὲν κόσμῳ· ἄλλοι δ' εἰς ἄνεσιν καὶ σώματος ἡδονὰς ἔργα. Porphyrius de abst. An. I. 54. ἀρβύσης πολυτελείας, ἀρβύσης τῆς περὶ τὴν ἀφροδίσια πτοίας, ἀρβύσης τῆς ἐξ ὧν φιλοτιμίας, τίς λοιπὸν χρεία πλέτεται;

18. ἐσχάτη ὥρα] Ovidius M. IV. 156. Quos hora novissima junxit, Componi tumulto non invideatis eodem. Virgilius Ecl. VIII. 20. extrema moriens tamen alloquor hora. Servius i. e. paulo post moriturus. Varro L. L. 1. 2. Suprema, summum diei — hoc tempus XII. tabulae dicunt occisum esse foliis: sed postea lex Praetoria id quoque tempus jubet esse supremum, quo Praetor in comitio supremam pronuntiavit populo. Plinius H. N.

VII. 60. a columna Maenia ad carcerem inclinato fidere supremam pronuntiavit. Macrobius Sat. I. 3. Diei novissimum tempus. Hora, intellige, diei 70. XI. 9.

ἀντίχριστος] ut Anticaesar, Anticato, ἀντίθασιν- λυς. Qui se pro Christo gerit, ideoque ei contrarius est. Aristophanes Equit. 1041. ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τῷ λίοντες εἰμι σοι. Δ. καὶ πῶς μὲν ἐλελήθεις ἀντιλῶν γεγενημένος; Apollonius Sophista Lexico MS. τῆς τοῦ ἱλιάδος καὶ ὀδυσσεύς. ἀντὶ τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῷ ἴσῳ, οἷον ἀντὶ τοῦ εἰμὶ ἱκίταο διοτρεφὲς αἰδοῖσιν. ἀντὶ τῷ ἴσῳ εἰμι ἱκί- της σὺ καὶ ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, τῷ ἴσῳ ἐπὶ δι τῷ κῶ- κλωπος, ὅτι φησιν ἀντιθέω Πολύφῳμον, θέλεισιν ἀκύνει· νιοὶ τοὶ ἐναντιόμενοι τοῖς θεοῖς, ὅτος γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων· εἰ γὰρ κύκλωπις Διὸς μεγάλης ἀλύγισιν. Τίς δὲ ἀντιθέω; Ἀμαζόνιας ὁ μὲν Ἀρίσκαρος ἰσάνδρος, ἵνιοι δὲ τὰς ἀντι- ζέσας, οἷον ἐναντιομίας ἀνδράσιν· πολυμικαὶ γὰρ.

20. χρίσμα] Jonathan Num. XXI. 27. Qui vigilans est, & unctus in lege. 28. qui legunt, & uncti sunt in lege. 29. doctores & uncti in lege. vid. in 1. Tim. IV. 7. ex Xenophontis Sympos. & Arriani Epiat. III. 20. infra comm. 27. Purri comm. 18. qui ab alipta exercebantur atque doce- bantur, distinguuntur a μυησκόις 13. 14. iustae miliciae

29 σίαν, ἢ μὴ αἰσχυθῶμεν ἀπ' αὐτῆς, ἐν τῇ παρυσίᾳ αὐτῆς. Ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκειτε ὅτι πᾶς ὁ ποιοῦν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγεννηθήσεται.

1 **Ι**δετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. **2** καὶ τῷ τοῦ κόσμου οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὕτως ἔγνω αὐτόν. Ἀγαπητοί, τὴν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὅπως ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα. **3** ὅτι ἐφόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστίν. Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει **4** ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖν ἀγνός ἐστι. Πᾶς ὁ ποιοῦν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ **5** ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖν ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡ- **6** μῶν ἄρῃ καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων, ἔχει ἁμαρτάνει πᾶς **7** ὁ ἁμαρτάνων, ἔχει ἐάρακεν αὐτόν, ἐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία, μηδεὶς πλανᾷτω ὑ- **8** μᾶς ὁ ποιοῦν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖν δίκαιός ἐστιν. Ὁ ποιοῦν τὴν **9** ἁμαρτίαν, ἐκ τῆς ἀβύσσου ἐστίν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ ἀβύσσος ἁμαρτάνει. εἰς ταῦτα **9** ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ ἀβύσσου. Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ **10** τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν,

διδάσκει] διδασκῇ Editio Complut.

μνῆτε] μνῆτε AC. 5. 7. 8. 11. 27. 29. 40. Editio

Photius Ep. 174. Hieronymus in Habac. III. 13.

28. τίκτω] + καὶ 22. 37. 40. 56. Versio Syr. Æthiop. Arab.

ἐστίν] ἐστίν AC 26. 27. 29. 36.

29. εἰδῇτε] εἰδῇτε A 1. 3. 11. 15. 16. 18. 21. 26. 31. 39. 40. 43. 45. 46. 56. Editio Complut. Versio Copt. Æthiop.

ἐπὶ posterius] + καὶ AC. 7. 8. 13. 29. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr.

γεγεννη] γεγεννη 4. 31. Editio Genue. Erasmi 4. 5. Plantin. Versio Syra utraque, posterior vero habet editam

in margine. Oecumenius ed.

1. δέδωκεν] ἔδωκεν A 27.

κληθῶμεν] + καὶ ἵσμεν AC 5. 6. 7. 8. 15. 18. 22. 25. 26. 27. 29. 36. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop.

ἡμᾶς] ἡμᾶς 2. 4. 22. 24. 30. 31. 32. 33. 39. 40. 45. 46. 53. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Arab.

2. τέκνα Θεοῦ] Θεοῦ τέκνα 31.

ab ἐσόμεθα ad ἐσόμεθα] — 40.

δι] — AC. Versio Vulg. Syra posterior. Origenes in Matth. XXII. 2. c. Cels. p. 179. Didymus.

καθὼς] καθὼς 22. 23. 37. 39. 56.

ἐπὶ] ἐπὶ 31.

5. εἰδῇτε] εἰδῇτε 40. Codices Latini.

ἡμᾶς] — A 27. Versio Copt. Syra posterior. Æthiop. Codices Latini. Tertullianus de pudic. 18. probante

J. Millio prol. 1210.

6. ἁμαρτάνει] + καὶ 38. Versio Syr. Æthiop. Arab. probante J. Millio prol. 1452.

αὐτόν posterius] — 36.

7. τίκτω] ποιῶν AC 27. 29. Versio Copt. Syra posterior.

μηδεὶς] μή τις A.

8. ἐπὶ primo loco] + δι A 25. Versio Copt. Codices Latini. Lucifer.

καθὼς] καθὼς A.

ἡμᾶς tertio loco] ἡμᾶς 40.

Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab.

ab in autem ad in autem] — 1. 31.

ἔχωμεν]

ἔχωμεν] σχῶμεν 15. 26. 27. 40. Editio Colinaei.

29. εἰδῇτε] εἰδῇτε A 1. 3. 11. 15. 16. 18. 21. 26. 31. 39. 40. 43. 45. 46. 56. Editio Complut. Versio Copt. Æthiop.

ἐπὶ posterius] + καὶ AC. 7. 8. 13. 29. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr.

γεγεννη] γεγεννη 4. 31. Editio Genue. Erasmi 4. 5. Plantin. Versio Syra utraque, posterior vero habet editam

ἡμῖν] ἡμῖν 22.

κληθῶμεν] + καὶ ἵσμεν AC 5. 6. 7. 8. 15. 18. 22. 25. 26. 27. 29. 36. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop.

ἡμᾶς] ἡμᾶς 2. 4. 22. 24. 30. 31. 32. 33. 39. 40. 45. 46. 53. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Arab.

2. τέκνα Θεοῦ] Θεοῦ τέκνα 31.

ab ἐσόμεθα ad ἐσόμεθα] — 40.

δι] — AC. Versio Vulg. Syra posterior. Origenes in Matth. XXII. 2. c. Cels. p. 179. Didymus.

καθὼς] καθὼς 22. 23. 37. 39. 56.

ἐπὶ] ἐπὶ 31.

5. εἰδῇτε] εἰδῇτε 40. Codices Latini.

ἡμᾶς] — A 27. Versio Copt. Syra posterior. Æthiop. Codices Latini. Tertullianus de pudic. 18. probante

J. Millio prol. 1210.

6. ἁμαρτάνει] + καὶ 38. Versio Syr. Æthiop. Arab. probante J. Millio prol. 1452.

αὐτόν posterius] — 36.

7. τίκτω] ποιῶν AC 27. 29. Versio Copt. Syra posterior.

μηδεὶς] μή τις A.

8. ἐπὶ primo loco] + δι A 25. Versio Copt. Codices Latini. Lucifer.

liriae annos habentibus, *Dioscorides* I. 161. μύλι-
νοι χρίσμα. *Anthol.* χρίσματα γούφης. *Lucianus* de
Scrib. hist. 62. ἐπιχρίσας τιτάνη — ἐπύραψε — εἰ-
δώς — συνεκπεσμένους μὲν τῷ χρίσματι τὰ γράμματα.
Unguentum, oleum.

ἀπὸ τῆς ἀρχῆς] a Deo patre *Act.* X. 38. *Hebr.* I.
9. infra comm. 27.

22. Dicebant Christum esse merum phantasma.
Negabant igitur eum natum, mortuum, & refu-
scitatum fuisse, quia haec humilitas eos offendebat.

27. τὸ — χρίσμα διδάσκει ἡμᾶς] *Sextus Empir.*
2. *Grammat.* I. 298. οἱ δὲ ὀργίλοι ἱπποκράτες καὶ Ἀρ-
χίλοχος ἀλείπτας ἔχουσι τῆς περὶ αὐτὰς κακίας. *Demades*
pro duodecennio. ἐν τῷ δήμῳ δ' ἀλείψαντες λόγοις ἐν-
πρίσις θηβαίων τὸς παρόντας, φυγάδων θυμὸς ἐπ' ἐλπίδι
τῆς ἐλευθερίας ἠκόησαν. *Philo* de Abrahamo T. 2. p.

30. 8. D. ἀσθρῶν ἀθλητικῶν — ἐπὶ τὸς ἱπὸς ὄντως ἀ-
λειφόμενοι ἀγῶνας, οἱ σωματοσκήας καταφρονῶντες τὴν ἐν τῇ
ψυχῇ κατασκευάζου ἐνέζαν. *Thucydides* I. 86. ὡς ἡμᾶς
πρίπι βυλεύσθαι ἀδικημένους, μηδὲς διδασκίται.

1. τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν] *Abotb* III. 14. Dilectus
est homo, ideo quod creatus est ad imaginem Dei.
Ingens amor ei notus factus est, eo quod creatus
est ad imaginem Dei S. D. Dilecti sunt filii Israe-

lis, eo quod vocati sunt filii Dei. Maximus amor
notus factus est illis, quod vocati sunt filii Dei. S.
D. Deur. XIV. 1. Non tantum filii Dei sunt, sed
etiam a Deo agnoscuntur.

4. *Sextus Empir.* a. Rhet. III. 33. & ap. *Stob.*
S. 42. οἱ περὶ τὴν χαρίσιν τὸν μόνον ἔχουσι, βασιλείας παρ' αὐ-
τοῖς τελευτήσαντες. τὰς ἐφεξῆς ἡμέρας ἀνομίαν ἄγειν, ἔχει
ὑπὲρ τῆς δυσχεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἔργῳ μαθεῖν, ἡλικὸν κακὸν
ἐστὶν ἡ ἀνομία, σφαγῆς καὶ ἀρπαγῆς, καὶ εἰ τι ἄλλο χεῖ-
ρόν ἐστιν ἐπάγχα. *Hof.* XII. 9.

9. οὐ δύναται ἁμαρτάνειν] *Marc.* VI. 5. *Act.* IV. 20.
Seneca Ep. 72. Hoc interest inter consummatae sapien-
tiae virum, & alium procedentis, quod inter sanum,
& ex morbo emergentem — Hic, nisi attendit,
subinde gravatur, & in eadem revolvitur: sapiens
recidere non potest, nec incidere quidem amplius.

Ep. 120. praeterea idem erat semper, & in omni
actu par sibi, jam non consilio bonus, sed more
eo perductus, ut non tantum recte facere posset,
sed nisi recte facere non posset. Intelleximus, in il-
lo perfectam esse virtutem. de *Benefic.* VI. 21. Vir
bonus non potest non facere, quod facit. *Vellejus*
Pat. II. 35. de Catone. Homo virtuti simillimus,
& per omnia ingenio diis quam hominibus pro-

Xxxx 3

prior,

ναι, ὅτι ἐκ τῆ Θεῆ γεγέννηται. Ἐν τῷ Φανερά ὅτι τὰ τέκνα τῆ Θεῆ καὶ τὰ τέκ- 10
να τῆ ἀφάβου πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, ὅσα ἔστιν ἐκ τῆ Θεῆ, καὶ ὁ μὴ ἀγα-
πῶν τὸ ἀδελφὸν αὐτῆ· Ὅτι αὕτη ἔστιν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγα- 11
πῶμεν ἀλλήλους· Οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τῆ πονηρῆ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸ ἀδελφὸν αὐτῆ· καὶ 12
χάριν τίνε ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτῆ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τῆ ἀδελφῆ αὐτῆ,
δίκαια· Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι 13
μεταβεβήκαμεν ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγα- 14
πῶν τὸ ἀδελφόν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. Πᾶς ὁ μισῶν τὸ ἀδελφόν αὐτῆ, ἀνθρωποκτό- 15
νός ἐστι· καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος ἐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένσας.
Ἐν τῷ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτῆ ἔθηκε· καὶ 16
ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τίθεναι. Ὅς δ' ἂν ἔχη τὸ βίον τῆ κόσμου, 17
καὶ θεωρῇ τὸ ἀδελφόν αὐτῆ χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτῆ ἀπ' αὐτῆ,
πᾶς ἡ ἀγάπη τῆ Θεῆ μένει ἐν αὐτῷ; Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλώσ- 18
σῃ, ἀλλ' + ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ ἐν τῷ γινώσκουμεν ὅτι ἐκ τῆ ἀληθείας ἐσμεν, καὶ 19
ἐμπροσθεν αὐτῆ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. Ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, 20
ὅτι μέλῳ ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆ καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρ- 21
δία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρήρησιαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ὁ ἐὰν αὐτῷ 22
+ ἐν
μεν,

10. ἀφάβου + καὶ C. a prima, ut videtur, manu (vel ὅτι) Versio Æthiop.
ποιῶν] + τὴν A 22. 23. 27. 31. 46. Editio Colinaei.
ποιῶν δικαιοσύνην] ὡς δικαιοσύνη Versio Vulg. Syra posterior in margine. Origenes in Jo. VIII. 41. Cyprianus ad
Quir. III. 3. Tertullianus de pudic. 19. Lucifer. καὶ ὁ] ὡς Versio Syra posterior.
11. ἀγγελία] ἐπαγγελία C. 4. 6. 7. 27. 29. 40. 53. Versio Copt. Syra posterior, & Graece in margine.
Æthiop. Lucifer. Cyrillus in Jo. 799.
12. καὶ χάριν τίνε ἔσφαξεν αὐτόν] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1218.
13. μὴ] καὶ μὴ C a prima manu. 15. 18. 29. 36. Versio Syr.
μὴ] — AC 15. 18. 27. 29. 31. 37. Versio Vulg. Æthiop. Didymus, Lucifer. καὶ] ὅτι 3.
14. ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸ ἀδελφόν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ] — 4. a prima manu.
τὸ ἀδελφόν] — A 27. 29. Versio Vulg. Copt. Didymus, Lucifer. probante J. Millio prol. 1357. τὰς ἀ-
δελφούς 15. + αὐτῆ 4. ex emendatione. 16. 39. ex emendatione, Versio Syra utraque
ab ἀδελφόν ad ἀδελφῶν] — 21.
αὐτῶν] αὐτῶν A 1. 40. Codices plurimi, teste Millio 45. 46. 56. Editio Colinaei, Bengelii.
16. ἐν] καὶ ἐν 7.
ἀγάπην] + τὴν θεῆ 52. Editio Complut. Genev. Versio Vulg. Anglic.
τὴν ψυχὴν αὐτῆ ἔθηκε] ἔθηκε τὴν ψυχὴν αὐτῆ 31.
ἀδελφῶν] + ἡμῶν 40. Versio Syr. Æthiop. Arab. Lucifer. τὴν αὐτῆ] τίθει 4. 40.
17. ἔχη] ἔχει 29. 36. 40. κόσμος] + τὴν 22.
θεωρῇ] θεωρεῖ 22. 23. 29. 30. 32. 38. 39. 40. κλείσῃ] κλείσει 23.
ἀπ' αὐτῆ] — 11. 15. 18. 32. 35. 36. 42. 47. Editio Complut. Plant. ἀπ' αὐτῆ 17.
μένει] μένει 3. αὐτῶν] αὐτῶν 26.
18. μὴ] — AC. 15. 23. 29. 37. Versio Syra posterior. Clemens Strom. IV. p. 608. Damascenus i. 1. α. 18.
ἀγαπῶμεν] + τὴν 25. Editio Colinaei, Bogardi. + ἐν 40.
μὴδὲ] + τὴν AC 2. 22. 38. 39. 40. 45. 46. 47. Codices plurimi, teste Millio Editio Complut. Plantin. Ge-
nev. Colinaei. probante J. A. Bengelio.
ἀλλ'] + ἐν AC 2. 3. 4. 10. 11. 14. 17. 22. 23. 25. 27. 29. 30. 31. 33. 35. 38. 39. 40. 45. 47. Versio
Copt. Syr. Clemens Al. Oecumenius, probante J. A. Bengelio
19. καὶ prius] — AC. 33. 40. Versio Vulg. Copt. Clemens. ἐν τῷ] τῶν 16.
γινώσκουμεν] γινώσκόμεθα A. 6. 7. 15. 18. 22. 27. 29. 33. 36. 40. Versio Copt. Arab. Clemens, Damascenus
probante J. Millio prol. 639. γινώσκόμεθα 9. Versio Syra posterior. πείσομεν] πείσωμεν 27. 35. 41.
20. ὅτι posterior] — A. 33. Versio Vulg. Copt. Oecumenius, probante H. Grotio. ὅτι H. Stephanus, T. Beza,
J. Piscator, J. Pricaeus.
21. ἡ καρδία ἡμῶν μὴ] μὴ ἡ καρδία ἡμῶν 2.
ἡμῶν posterior] — C.
22. λαμβάνομεν] λαμβάνωμεν A. 4. 13. 17.
τηρώμεν] τηρώμεν A 19. 21. 25. 40. 41.
23. πιστεύομεν] πιστεύωμεν AC 4. 14. a prima manu. 16. 19. 21. 25. 27. 41. 46. Lectionar 3 probante J.
A. Bengelio.
χριστῶ] χριστῷ 15. 18. 26. 37.
ἡμῶν] — 1. 2. 4. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 21. 23. 24. 30. 32. 35. 37. 38. 39. 40. 45. 46. 47. Editio Com-

pior, qui nunquam recte fecit, ut facere videretur, sed quia aliter facere non poterat.

10. ἐν τῷ Φανερά ἐστὶ τὰ τέκνα τῆ Θεῆ] Dio Chrys. IV. p. 62. B. ἐὰν μὴ γὰρ ἡς σάφραν, καὶ ἀνδρείος —
ἀδελφὸν σε καλοῦσι τῷ Διὶ εἶναι υἱόν· ἐὰν δὲ δειλὸς ἦς καὶ τρω-
φίλος, καὶ ἀνελκυστός, ὅτε σοὶ θεῶν, ὅτε ἀνθρώπων τῶν ἀ-

γαθῶν προσήκοι — τοῖς τῷ Διὶ ἐκγόνοις ἐκ οὗ σημειῖται
εἶναι τῇ ψυχῇ, ἐξ οὗ Φανεροὶ εἰσιν τοῖς δυναμένοις γνωρί-
ζην, αἵτε ἐξ ἐκείνης γενεᾶς εἰσιν, αἵτε μὴ;

18. μὴδὲ γλώσση ἀλλ' ἐν ἔργῳ] Iteognis 973. μὴ
μοι ἀνὴρ εἴη γλώσση φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ. Iteognis ...
Non ut Gnostici jactatores.

μεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτῆς, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτῆς τηρῶμεν, καὶ τὰ ἀρετὰ ἐνώπιον
 23 αὐτῆς ποιῶμεν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτῆς, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τῆς υἱοῦ
 24 αὐτῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. Καὶ ὁ τηρῶν
 τὰς ἐντολάς αὐτῆς, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ τῷ γνωσκόμεν ὅτι μέ-
 νει ἐν ἡμῖν, ἐκ τῆς πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

1 ΑΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ
 2 τῆς Θεᾶς ἐστίν· ἔτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ γι-
 νώσκῃ τὸ πνεῦμα τῆς Θεᾶς· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογῇ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθό-
 3 τα, ἐκ τῆς Θεᾶς ἐστὶ. Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογῇ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐλη-
 λυθότα, ἐκ τῆς Θεᾶς οὐκ ἐστὶ· καὶ τὸτο ἐστὶ τὸ τῆς ἀνιχνίστης, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχε-
 4 καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἡδὴ. Ὑμεῖς ἐκ τῆς Θεᾶς ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς·
 5 ὅτι μέζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτοὶ ἐκ τῆς κόσμου εἰσὶ, διὰ τὸτο ἐκ
 6 τῆς κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. Ἡμεῖς ἐκ τῆς Θεᾶς ἐσμεν· ὁ γινώσκων
 7 τὸ πνεῦμα τὸ ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τὸ πλάνης. Ἀγαπήτοι, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,
 8 ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τῆς Θεᾶς ἐστὶ· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τῆς Θεᾶς γεγέννηται, καὶ γινώσκει
 τὸ Θεόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸ Θεόν· ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. Ἐν τῷ τῷ ἐφα-

18-

plut. Erasmi, Ald. Colinaei, Plant. Genev. Bogardi. Oecumenius ed. probante J. A. Bengelio.

24. αὐτῷ posterius] + μόνι· Editio Complut. Plant. Genev.
 καὶ tertio loco] — 18. 38. ἐν τῷ τῷ ἐκ τῷ 39.
 ἡμῖν ἔδωκεν] ἔδωκεν ἡμῖν 22. 31. 46. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg.
 2. γινώσκει] γινώσκουσι 9. 14. a prima manu. γινώσκειται 2. 11. 14. ex emendatione. 16. 17. 18. 19.
 22. 27. 28. 31. 32. 33. 35. 38. 39. 40. 41. Editio Complut. Genev. Versio Vulg. Syr. probante J. A. Bengelio.
 αὐτῶν ad πᾶν comm. 3.] — 3. 40. ἐν posterius] — 2.
 ἐληλυθότα] ἐληλυθότα B Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab. Irenaeus Theodoretus Dial. ἀτριπτ. Cyprianus, Leo ad
 Flavianum, probante J. Millio prol. 286.
 ab ἑστὶ ad ἑστὶ proximum] — 41. a prima manu. 3. πνεῦμα] — 33.
 ὃ μὴ ὁμολογῇ] qui solvit, Versio Vulg. Socrates H. E. VII. 32. de Nestorio. ἡγήνησεν, ὅτι ἐν τῇ καθολικῇ Ἰωάννης
 ἡγῆρατο ἐν τοῖς παλαιῶς ἀντιγράφοις· ὅτι πᾶν πνεῦμα ὃ λέει τὸν Ἰησοῦν, διὰ τῆς Θεᾶς οὐκ ἐστὶν ταύτην ᾧ τὴν διάνοιαν οὐ
 τῆ παλαιῶν ἀντιγράφων παλαιῶν, οἱ χαρίζοντες διὰ τὴν οἰκονομίαν ἀνθρώπου βολόμοι τὴν θεότητα. διὰ ὅς οἱ παλαιῶν Ἐρ-
 μηνεῖς αὐτὸ τὸτο ἐπισημῆσαντο, ὡς τινες εἰν βολομοίαντες τὴν ἐπιστολήν, λέγειν ἀπὸ τῆς Θεᾶς τὸν ἀνθρώπον θελοντας. Lucifer
 V. qui destruit. Tertullianus c. Psychicos, qui solvit. Irenaeus III. 16. Augustinus in l. Ambrosius de vocat. Gent.
 I. 8. profer de vocat. Gent. I. 23. Tyconius reg. V]. Origenes in Matth. H. 33. in Rom. I. 4. Clemens in 2. Jo.
 Afruit in hac epistola persecutionem fidei extra caritatem non esse, & ut nemo dividat Jesum Christum, sed
 unum credere Jesum Christum venisse in carne. Leo Pp. Ad Flavianum Ep. 10. 5. in versione Graeca τὸ διαι-
 ρῆν. Cyrillus de recta fide ad Regem. Basilus Terentio : Accusat Joannes solventem Jesum : hi autem manifeste
 Jesum solvunt — cum (adde: non) confitentur unionem cum corpore. Cassianus de Incarn. V. 10. Enbertus Car-
 not. I. Et de Epistola eraserunt : & omnis spiritus, qui solvit Jesum, ex Deo non est, sicut Nestorius. Hinc-
 marus Opusc. 18. Quidam autem ex eisdem scripturis quaedam eraserunt, de quibus revinci timebant, sicut
 constat Arianos de Evangelio erasisse, quod salvator ait : quia Deus spiritus est, quoniam credere nolebant,
 quod spiritus sanctus Deus esset omnipotens. Quidam etiam de Epistola Joannis eraserunt : & omnis spiritus,
 qui solvit Jesum, ex Deo non est. Ne scilicet per auctoritatem beati Joannis revincerentur. Unde Nestorius
 ne scire se prodidit hanc authenticis exemplaribus inditam — fuisse sententiam. (Sequitur apud Hincmarum
 de I. Tim. III. 16.) Cassiodorus, Beda.

τῷ] — 22. 23. 30. 32. 35. 40. 46. Lectoriar. 3. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Copt. probante
 J. A. Bengelio. Ἰησοῦν] Κύριον 4.
 χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα] — AB 27. 29. Versio Vulg. Æthiop. Origenes II. cc. Cyrillus Act. Eph. IV. & V.
 probante J. Millio. prol. 1357.
 ἐληλυθότα] ἐληλυθότα Versio Syr. Arab. probante J. Millio prol. 286. sed perperam ad hoc comma referente,
 quod ad praecedens secundum pertinebat.
 τὸ] — 32. Editio Complut. Plantin. ὃ posterius] — B. ἐστὶ 6. 39. ἐν H. Stephanus, J. Priscianus.
 ἀκηκόατε] ἀκηκούσατε 4. 5.
 αὐτούς] αὐτὸν Versio Vulg. (contra Codices) probante J. Millio prol. 502. τὸ πνεῦμα Versio Æthiop.
 ὃ posterius] — 1.
 ἐκ τῆς] ἐν τῷ A Versio Vulg. Syr.
 α ὃ Θεὸν ad τὸ Θεὸν comm. 8.] — 4. 47. Versio Æthiop.
 8. ἐκ ἔγνω τὸ Θεόν] ἐκ τῆς Θεᾶς οὐκ ἐστὶν 9. οὐ γινώσκει τὸ Θεόν A. 5. 33. Versio Syr. ἐκ ἔγνωκε τὸ Θεόν 31.
 9. ἐν] ἐν 5. 7. 17. 27. ἐν 15. 29.

20. καταγνώσκῃ ἡμῶν] Comm. 21. Demosthe-
 nes . . . τὸτο τὸ ἔργον ἐπιδακνύσι σαφῶς, κατ-
 εγνωκῶτα ἑαυτοῦ τοῦτο. Thucydides III. 45. καὶ οὐ-
 δὲς πᾶν καταγνῶσι ἑαυτοῦ μὴ περισεῖσθαι τῷ ἐπιβουλεύ-
 ματι, ἥλθον ἐς τὸ διδόν. Plato Tim. κατ-
 ἔγνωκα ταῦτα ἑαυτοῦ μὴ αὐτὸς, μήποτε ἂν δυνατὸς
 γινώσκει τοὺς ἀνδράς ἐγκαιμῶσαι. ἢ ἰπῶ nobis con-

sci sumus vitiorum nondum expurgatorum, ne
 quaeſo putemus, Deum illa latere. Job. XXVII.
 6. 10.

Nota γινώσκει & καταγνώσκῃ.

3. νῦν — ἡδὴ] Xenophon. τὴν ἡλικίαν, ἡντὸρ
 οὐ νῦν ἔχεις ἡδὴ.

4. αὐτῶν] Illos i. e. Pseudoprophetas comm. 1.
 18,

νεράθη ἡ ἀγάπη τῷ Θεῷ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸ υἱὸν αὐτῷ τὸ μονογενὲς ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν 9
κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτῷ. Ἐν τούτῳ ὅσιν ἡ ἀγάπη, ἐχ' ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν 10
τὸ Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸ υἱὸν αὐτῷ ἰλασμόν παρὰ τῶν 11
ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπήτοί, εἰ ἔτις ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλ- 12
λήλως ἀγαπᾶν. Θεὸν ἐβίβει πᾶποτε τεθεάσθαι· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡ- 13
μῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτῷ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν 14
αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τῶ πνεύματος αὐτῷ δέδωκεν ἡμῖν. Καὶ ἡ 15
μεῖς τεθεάμεθα, καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτῆρα τῷ κόσμῳ.
Ὅς ἀν' ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τῷ Θεῷ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν 16
τῷ Θεῷ. Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ 17
Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ· καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.
Ἐν τούτῳ τετελείω· ἡ ἀγάπη μετ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρί- 18
σεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν 19
τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸ φόβον· ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει·
ὁ δὲ φοβέμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς 19
πρῶ-

ἐν ἡμῖν] — 2. 30. Editio Erasmi 1. 1. Oecumenius ed. ἐν ἡμῖν Ald. Erasmi 3. 4. 5.
τ' secundo loco] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Oecumenius ed.
ἀπέσταλκεν] ἀπέστειλεν 22. 23. 32. 37. 38. 39. Editio Complut. Plantin. Genev.
ὁ Θεός] — 1. 3. 15. 18. 25. 36. Versio Æthiop. Lucifer. 10. αὐτός] ἐκεῖνος A.
11. ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς] ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεός 2. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Versio Syr.
ἡμᾶς] ἡμᾶς 33. 2 prima manu.
13. μένομεν] + καὶ ἡμεῖς 13.
14. τεθεάμεθα] ἐθεασάμεθα A 27. 29. 33. Lectionar. 2. Cyrillus Aët. Eph. V.
ἀπέσταλκεν] ἀπέστειλε 27. 29.
Ἰησοῦς] κύριος 40. abjuncte.
16. ἐγνώκαμεν] + τὴν ἀγάπην 37.
ἐχ' + καὶ 35.
καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ] — Versio Syra. probante J. Millio prol. 1255. + μένει 1. 10. 11. 15. 16. 17. 21.
22. 23. 25. 26. 27. 29. 31. 35. 36. 37. 40. 41. 46. 47. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio Syra posterior.
Augustinus, Cyprilianus, Fulgentius, Zeno, Salvianus.
17. τῇ] — 2.
κόλασιν] κόλασιν H. Grotius. κάλυσιν H. Hammondus.
19. ἡμεῖς] + οὖν A. 5. 8. 31. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Arab.
αὐτὸν] — A. 27. 29. probante J. A. Bengelio.
αὐτός] ὁ Θεός A 5. 8. 14. a prima manu. 33. Versio Vulg.
πρῶτος] πρῶτος 5. 8. 25. 40. Versio Syr. utraque, sed posterior habet editam in margine.
20. μισῶ] μισῶ 1. 4. 22. 47.
πᾶς] οὐ 27. 29. Versio Syra posterior. Lucifer.
21. ἀπ' αὐτῷ] παρὰ τῷ Θεῷ A Versio Vulg.
1. γενένηται] γενένηται Editio Argentorat. 1524.
τ' posterior] τὸ 31. Editio Genev.
2. τὰ τέκνα τῷ Θεῷ, ὅταν τὸν Θεὸν] τὸν Θεόν, ὅτι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ H. Grotius.
ὅταν] ἵνα Lectionar. 3.
αὐτῷ] — 37. 56.

18. Anthol. I. 42. 6. πλάσιν ἔχεις τὸν ἔρωτα, φόβος
δὲ φιλείας καὶ ἀνάγκη. Τῷ δὲ φιλεῖν ἔτις ὅταν ἀπιστοῦτον.
Cic. de Offic. II. 7. Id amplectamur, ut metus ab-
sit, — quid enim censemus superiorem illum Dio-
nyfium quo Cruciatu timoris angustatum? Xenop-
hron Cyropaed. III. λέγει, σὺ, ἔφη, ὡς ὁ φόβος τῷ
ἔργῳ κακῶσθαι μᾶλλον καλῶς τῷ ἀνθρώπῳ; καὶ σύγε,
ἔφη οἶσθα ὅτι ἀληθὴ λέγω. ἐπίσασαι γὰρ, ὅτι οἱ μὲν φο-
βέσθωσι, μὴ φύγῃσι πατρίδα, καὶ οἱ μένοντες μάχεσθαι
θεοῖς, μὴ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀδύνατον διαγῆσαι. καὶ οἱ πλείοντες,
μὴ ναυαγῆσαι, καὶ οἱ δευτέρους καὶ δευτέρους φοβέμενοι, ἔ-
τοι μὲν ἔτι σίτες ἔτι ὑπὲρ δύναται τυγχάνειν διὰ τὸ φόβον.
20. Plut. de frat. amore p. 480. D. ὁ γὰρ μισῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ καὶ βαρυνόμενος οὐ δύναται μὴ τὸν γιν-
ώσκοντα μέμνησθαι καὶ τὴν τεκῆσαν — χρῆσι δὲ καὶ δι-
καιοὶ παῖδες ἔμνον διὰ τὰς γονεῖς ἀγαπήσας μᾶλλον ἀλ-
λήλως, ἀλλὰ καὶ τὰς γονεῖς δι' ἀλλήλως. F. ὡς τὸ φιλεῖν
ἀδελφὸν οὐδὲ ἀπὸδείξιν εἶναι τῷ καὶ τὸν πατέρα φιλεῖν. Conf.
V. 1. Philo de Decal. T. 2. p. 201, 7. ἀμύχανον
δ' εὐσεβεῖσθαι τὸν ἄορατον ὑπὸ τῶν εἰς τὰς ἐμφανεῖς καὶ ἐγ-
γὺς οὐκ [Deos i. e. parentes] ἀσπένδων.

1. Conf. sup. 1. Jo. IV. 20. Plotinus Enn. II.
9. 16. ὁ γὰρ φιλεῖν πρὸς οἷον ἔχον, καὶ τὸ συγγενὲς πᾶν,
ἔφιλί, ἀσπάζεται· καὶ τὰς παῖδας, αἵ τὸν πατέρα ἀγαπᾶ.
6. Hieronymus a. Lucif. VIII. Apostolis adhuc
in seculo superstitionibus, apud Judaeam Christi san-
guine recenti, & phantasma Domini corpus asse-
rebatur. Galenus de Usu part. VI. ἐν ᾧ χρόνῳ συμ-
βαίνει κλείσθαι τὰς ὑμνῆας, ἀναγκαῖον ἐν τούτῳ φθᾶν ἐλ-
κόμενος εἰς τὴν καρδίαν αἷμα καὶ πνεῦμα. καὶ μέγας καὶ
τῷ συσπλάσθαι, πρὸ τῷ κλεισθῆναι, πάλιν ἀντιπέμπειν
— ἐδεῖχθη γὰρ ἐν ἡμῖν δι' ἑτέρων, ὡς ἐν ἅπασιν πάντ'
ἐστὶ, καθάπερ ἰπποκράτης ἔλεγε, καὶ μετέχουσιν αἱ μὲν ἀρ-
τηρίαι λεπτῷ καὶ καθαρῷ καὶ ἀτμώδεις αἱμῶνες· αἱ δὲ φλέ-
βες ὀλίγες καὶ ὀμιχλάδες αἶρος — οἱ τοῖνυν ἐν τῇ καρδίᾳ
φαινόμενοι βόθνοι, κατὰ τὸ μέσον αὐτῆς μάστιγα διάφρα-
γμα τῆς εἰρημένης ἐνεκα κοιναῖας ἐγένοντο. τά τε γὰρ ἄλλα
καὶ προκατειργασμένοι ἐν ταῖς φλεβί τοῦ αἵματος μεταλαμ-
βάνειν ταῖς ἀρτηρίαις ἢ ἀμεινόν, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τὰς
φλέβας, τῷ ἐκείνῳ πρὸς τὰς ἀρτηρίας ὄσι. ἐδὲ γὰρ ἐδ'
ἔτος ὁ λόγος ἀδύνατος, ὡς ἀν' ἀναθυμιάσις τε, εἴγε ἐστὶ αἰ-
ματος χρῆσθαι τὸ ψυχικὸν πνεῦμα, καὶ εἰρηται μὲν καὶ πε-

20 πρῶτ' ἡγάπησεν ὑμᾶς. Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι ἀγαπῶ τὸ Θεόν, καὶ τὸ ἀδελφόν αὐτοῦ
μισῶ, ψεύτης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸ ἀδελφόν αὐτοῦ ὃν ἐώρακε, τὸ Θεὸν ὃν οὐκ ἐώ-
21 ρακε, πῶς δύναται ἀγαπᾶν; Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγα-
πῶν τὸ Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸ ἀδελφόν αὐτοῦ.

11 Ἄς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγα-
2 πῶν τὸ γεννησάντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸ γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι
ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τη-
3 ρῶμεν. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐν-
4 τολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. Ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸ κόσ-
5 μον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. Τίς ἐστὶν ὁ νικῶν τὸν
6 κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι'
7 ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ
8 τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. Ὅτι
τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες — ἐν τῷ ἔρανώ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦ-
μα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσι. Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦ-
μα,

τηρῶμεν] ποιῶμεν AB 17. 27. 29. 33. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Lucifern
a τηρῶμεν ad τηρῶμεν] — A. 3.
πᾶν τὸ γεγεννημένον] πᾶς ὁ γεγεννημένος 5.
ἡμῶν 2. 22. 25. 32. 37. 39. 56. Lectionar. 3. Editio Complut. Versio Arab.
5. τίς] + δε 5. 7. 13. 15. 18. 29. 30. 36. Versio Copt. Syra posterior, Codd. Lat. Cyrillus c. Nestor. p. 142. Didymus;
6. αἵματι] + καὶ πνεύματι A. 5. 6. 7. 15. 17. 18. 25. 36. 43. Versio Copt. Syra posterior, Æthiop. Co-
dices Latini. Cyrillus in Jo. p. 326. 378. + καὶ πνεύματι ἀγίῳ 33. 39.
Ἰησοῦς ὁ χριστός] χριστός Ἰησοῦς 15. 22. 33. 36. 39. 56.
ὁ χριστός] — 40. χριστός AG. 1. 2. 3. 38. 40. 45. 47. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Cyrillus c. Ne-
stor. p. 143. & Act. Eph. V. in Jo. p. 126. 378. Leo, Oecumenius.
ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι] ἀλλὰ ἐν τῷ πνεύματι 6. 8. Versio Syra posterior.
ἐ τῷ] ἐ 32. Editio Complut. Plant. Genev. ἐ ἐν τῷ AG. 4. 15. 17. 18. 33. 40. Cyrillus.
ἐ τῷ αἵματι] — Versio Syra posterior.
αἵματι] πνεύματι A. 21. 41. Schol. Cod. 15. & 16. intelligit vocem Dei Patris in baptismo Christi auditam.
τὸ posterius] — 21. καὶ] — Versio Syra. probante H. Grotio. 7. ὅτι] ἐ Versionis Syrae Codex MS.
ἐν τῷ ὁράνῳ ὁ πατὴρ, ὁ λόγος] ἐ τὸ ἅγιον πνεῦμα; ἐ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσι. ἐ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ
γῇ] — ABG 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.
32. 33. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 54. 56. 57. Codices Regii 1885. 2247. Codices
Colbertini 571. 6123. 4785. 6584. teste R. Simonio, Codex Venetus teste G. Burneto, Codices Florentini decem
teste Lamio, quatuor Codices Bibliothecae S. Mariae in Vallicella Romae teste Philippo Vitali ap. Blanchinum,
tres Codices in Monasterio S. Mariae Cryptoferratae Romae. Codices Wakiani quinque, Lectionaria tria C. de Miffy.
Editio Erasmi 1. 2. Ald. Grebelii Hagenaë 1521. Wolfpii Cephalaei Argentorati 1524. Colinaei. Versio Syra utraque,
Copt. Armen. Slavonica, Æthiop. Arab. Codices Latini quinque a L. Brugenfi inspecti, Basilienfes duo, quorum
tamen alter B. I. 1. lectionem vulgatam habet ex emendatione, Codex Regius 3584. Colbertinus 151. teste Si-
monio, S. Germanenfes tres, Codex Patrum Oratorii Romae teste J. Mabillonio It. Ital. p. 67. Codex D. Val-
lettæ Neapoli, teste B. Montfalconio Diar. Ital. p. 303. Codex S. Gallensis, Codex Tigurinus, Lectionarium Ec-
clesiae Gall. a Mabillonio editum. Codex Bodlejanus, Codex Berolinensis a prima manu. Codex Clermontii, qui
primo Sept. 1730. regi Lusitaniae venditus est Amstelodami. Codex Card. Passionei, Codices tres S. Mariae

ρὶ τῶν ἐπὶ πλέον ἐτέρωθι, πρὸς δὲ τὰ παρόντα τὴν χρεῖαν
ἀρκεῖ μόνον εἰπεῖν τῷ καθαρὸν καὶ λεπτὸν ἐν ταῖς ἀρτηρίαις
χρῆναι περιέχεσθαι τὸ αἷμα μελλήσον ἐς τροφὴν παρέχειν τῷ
ψυχικῷ πνεύματι. de differ. febr. I. ἀναμένικται γὰρ
ἐν ταῖς ἀρτηρίαις ἀπάσαις, διὰ πολλῶν ὅπῃ αἷμα πνεύ-
σας, ἡ ἀερώδης ἐστὶν τῷ αἵματι, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν
ἐδὲν ἥτιον — ἐδὲν δὲ διαφέρει ἐν τῇ παράσῃ διδασκαλίᾳ
πνεῦμα λῆγει ἢ αἷρα. in Hippocr. Aphorism. I. οὐ
μὲν Δία τῶν σαρκῶν ἀποφύγεσθαι — ἀλλὰ τῷ πνεύμα-
τι αἷμα τῷ αἵματι. τρία δ' ἔν τῷ αὐτῷ σώματι τὰ τὴν ἀρ-
τηρίαν ἡμῶν ἐστὶν συμπληρέντα πνεῦμα, καὶ αἷμα, καὶ
ἡ ἀερώδης υγρότης, ἐξ ἧς κατ' ἀρχάς μὲν, ὡς ἐν τοῖς περὶ
σπέρματος ἐδιδάξαμεν, ἡ γένεσις τοῖς σπέρμοις τῷ ζῷον μορίοις,
ὑστερον δὲ ἡ αὐξήσις τε καὶ θρίψις ἐν τούτοις προσέρχεται.
Cic. N. D. II. 55. & sanguis per venas in omne
corpus diffunditur, & spiritus per arterias. Plat.
Timaeo p. 1082. A. τὸ τε μετὰ πνεύματος αἷμα πολ-
λὸν τε καὶ παντοδαπὸν ἐν ταῖς φλεβί. Rufus de Appel-
lat. Corp. Hum. II. 8. ἡ καρδία — ἔχουσα δύο κοι-

λιάς αἰσθητὰς ἐν αὐτῇ, τὴν μὲν ἐν δεξιᾷ λεγομένην αἵμα-
τικὴν, διὰ τὸ πλήθος αἵματος εἶναι περιεκτικὴν τὴν δὲ ἐν
τοῖς ἐνανύμοις καλεσμένην πνευματικὴν, διὰ τὸ πνεῦμα πλέον
ἐμπεριέχειν. 17. φλέβες μὲν ἔν εἰσιν ἀγγεῖα περιεκτικὰ αἵ-
ματος, δι' ὧν τὸ αἷμα ἐς πάντας τὰς τοῦ σώματος τοπικὰς
παραπέμπεται· ἀρτηρίαι δὲ εἰσιν ἀγγεῖα περιεκτικὰ πνεύ-
ματος, καὶ πᾶς αἷματος, ἐν οἷς ὁ σφυγμὸς γίνεταί,
καὶ τὸ ἀπὸ καρδίας ἐκβληθὲν πνεῦμα δι' αὐτῶν ἐς ὅλον
τὸν ὄγκον ἀναδίδεται. Caelius Aurel. morb. acut. III.
4. In usu etiam videmus fine ullo impedimento in
febricitantibus effectum cucurbitae provenire, at-
que educatam detrahi materiam. Adducitur namque
caro & spiritus & sanguis.

δι' ὕδατος καὶ αἵματος scil. μαρτυρῶν vel μαρτυρόν-
των. Heb. XI. 4. 39. Marc. XVI. 20. Probavit se
non phantasma fed verum hominem esse, qui ex
spiritu, sanguine & aqua seu humore constaret. Jo.
XIX. 34. 35. 30.

in Vallicella, Regio — Vaticanus 29. *Irenaeus* III. 18. *Clemens* Alex. in l. *Dionysius* Alex. ad Paulum Samosat. *Athanasius*, *Patres Synodi Sardicensis*, *Basilius* de Sp. S. c. Eunom. V. *Cyrillus* Aët. Eph. V. c. Nestor. p. 43. de fid. ad Reg. Thesaur. XIV. 5. *Epiphanius* II. 65. 69. 74. *Gregorius Nyssenus* c. Eunom. *Gregorius Nazianzenus* de Sp. S. O. 37. & *Elias Cretenfis*, *Athanasius* Synops. S. *Alexandr.* Alex. Episcopus in Epist. apud Theodoretum, *Didymus* de Sp. S. *Chrysostomus*, *Iustinus* Exposit. fidei, *Caesarius*, *Proclus* ad Armenos, *Leontius* teste *Gasio Cyziceno*, *Andreas* in Apoc. XVII. 9. *Catenae Graecae* in Jo. XVII. 15. 21. *Oecumenius*, *Germanus* Ep. in Theor. Rer. Eccles. *Hesychius* in Levit. II. 8. *Scholias Cod. Reg.* 2247. Colb. 871. *Damasceus* de Hymno trisag. 4. *Nicetas* ap. Humbertum. *Cyprianus* de Baptismo Haeticorum, *Novatianus*, *Lucifer* VI. *Phoebadius*, *Ambrosius* de Fide & Institut. Virg. 10. de Spir. S. I. 6. III. 11. *Hieronimus*, *Hilarius*, *Faustinus*, *Diaconus*, *Augustinus* c. *Maximin.* III. 22. *Leo* M. ad Flavianum Ep. 10. & in Versione Graeca, *Facundus* I. 3. *Junilius*, *Cerealis* a. *Maximian.* *Rusticus*, *Beda*, Obiter hic obfero cogitationem *Erasmi* in h. l. annotat. Editionis quintae non affectos fuisse *C. C. Sandium*, *J. Millium*, *J. A. Bengelium*, aliosque, vel de Codice MS Latino, vel de editione Graeca aut Latina Novi Testamenti *Badiani*, perperam intelligentes, quae *Erasmus* scripserat tum de codice bibliothecae Minoritarum Antverpiensium commentarios *Beda*e continente, tum de eorundem Commentariorum editione quae Ao. 1522. Parisiis cura *Badii* prodit in folio, quod ex comparatione annotationum *Erasmi* Edit. 4. & 5. manifestum est in h. l. & in Aët. I. 14. & 1. *Pet.* II. 2. *Eucherius* Quaeft. in N. T. *Alcimus* de Trinitate. *Gregorius*, *Boethius*, *Philastrius Brixienfis*, *Paschasius*, *Arnobius* junior, *Eusebius* Papa Ep. 1. Si enim legissent, ut nunc vulgo editur, illam lectionem toties, cum opportunum esset, ad testimonium citare non neglexissent; saltem non verba antecedentia & consequentia omittis intermediis, quae quam maxime ad rem facere existimantur, produxissent; multo minus quae de Spiritu, aqua & sanguine scripta sunt, de Patre, Filio & Spiritu sancto fuisse interpretati: quae omnia ipsos fecisse ex locis modo allegatis constat. *Epanorthotes*, teste *L. Brugenii*, deesse haec eadem *Graecis* libris, & antiquis Latinis annotat.

Erasmus in Annot. Non video, inquit, quid argumenti afferat *Hieronimus*, quo docet, germanam esse lectionem, quam ipse nobis tradit. Sed dicet aliquis: erat hoc efficax telum adversus *Arianos*. Primum cum constet, & apud *Graecos* & apud *Latinos* olim variasse lectionem, nihil hoc telum adversus illos valebit, qui sine dubio pari jure sibi vindicabunt lectionem, quae pro ipsis facit. — Ex Codice Britannico reposuimus, quod in nostris dicebatur deesse, ne cui sit ansa calumniandi, tamen suspicor illum Codicem ad nostros esse correctum — Constat & *Latinorum* & *Graecorum* Codices variare, meaque sententia nullum periculum est, quamcunque lectionem amplectaris. *Erasmi* Judicium secutus *Zwinglius*, cum populo *Tigurino* Epistolam *Joannis* interpretaretur, nullam trium in coelo testimonium mentionem fecit. Versio Latina *Tigurinorum* etiam haec verba non habet; & ratio redditur in notis ab interpretibus: Nos *Cyrilli* & aliorum veterum lectionem, tum probatissimorum *Graecorum* Codicum fidem sequi maluimus: in Versione vero *Tigurinorum Germanica*, item *Castalionis*, & *Belgicae & Anglicae veteri*, haec verba extant quidem, sed vel uncinulis inclusa, vel asteriscis praenotata. *H. Bullingerus* in l. Quidam, inquit, multis hic agunt de unitate Trinitatis, sed non in loco suo. Nihil enim hic agit de unitate trinitatis, quae alibi commodius & firmiter inducitur ac comprobatur. nam illud membrum, quod quaedam inferunt habent exemplaria (quoniam tres sunt, qui testimonium dant in coelo, pater, sermo, & spiritus sanctus, & hi tres unum sunt) e margine videtur irrepsisse. Adnotavit id forsitan sciolus aliquis — fecit itaque ex aqua patrem — ex sanguine filium, sed ex spiritu personam spiritus sancti. *Bugenhagius* praefat. in *Jonam*: Obsecro igitur, inquit, chalcographos & eruditos viros, qui chalcographis adsunt, ut cum rursus posthaec Novum Testamentum Graece excudendum est, illam additionem omittant, & ita resituant Graeca suae priori integritati & puritati, propter veritatem ad gloriam Dei. *Simon Grynaeus* in ora N. T. Argentorati Ann. 1524. editi ad hunc l. *πνεῦμα*, Deus, quia Deus spiritus est, *Augustinus* 206. 522. *ὁ θεός*, Spiritus; aquae fluent de ventre, cujus signum aqua e latere, *αἷμα*, filius, & verbum caro factum est, cujus signum aqua e latere. *Olivetanus* margini Versionis Gallicae hanc notam apposuit: sententia ista in pluribus exemplaribus tam *Graecis* quam *Latinis* non reperitur. *Petrus Martyr* in 1. Cor. XII. 11. Multi habent, in *Graecis* hoc testimonium non haberi — Verum fac in *Graecis* Codicibus hujusmodi verba non haberi &c. Postea verum octavum de patre filio & Spiritu Sancto interpretatur. *J. Calvinus*: Hoc totum a quibusdam omisum fuit; *Hieronimus* existimat, malitia potius quam errore id fuisse factum, & quidem a *Latinis* duntaxat: sed quum ne *Graeci* quidem Codices inter se consentiant, vix quicquam asserere audeo. *D. Paraeus* in *Calvino Orthodox.* VII. 17. Totus hic versiculus controversus est. Nam ab aliis plane non legitur, ab aliis aliter legitur. In veteri Latina versione plane non habetur, nec in Syra, nec in Germanica *Lutheri*. Nec legitur ab *Athanasio*, neque a *Nazianzeno*, neque a *Didymo*, neque a *Chrysostomo*, neque a *Cyrillo*, neque ab *Augustino*, neque ab *Hilario*, neque a *Beda*, imo nec a *Luthero* — Jam hominis impudentiam vide. Quod *Calvinus* vere, ingenue, & ex officio Interpretis de omissione ac diversitate lectionis monuit, id iste partim veteratorie dissimulat, partim in calumniam rapit, quasi corruptos Codices integris praeferre cupiat ad institutum suum, glossēma scilicet *Arianum*, facilius obtinendum. *F. Gomarus* in l. Atque hae sunt rationes praecipuae, quibus partim *Bellarminus*, partim alii probant, hunc versum 7. esse genuinum: quae sententia probabilis est — et si in disputatione cum *Samofatenianis* & *Arianis* res non ita explicata est, ut contumaces possent ita convincere, ut os eis obtureretur: idque ob probabilia initio posita argumenta. *R. Baxterus* in *Calib. Conscient.* III. p. 174. Controvertitur, utrum locus 1. Jo. V. 7. alique quidam versus sint canonici, necne; quoniam in quibusdam exemplaribus *Graecis* — omittuntur. Verum quicumque in hoc tantum errat, servari potest. *H. Hammondus* in l. Non potest concipi, si lectio MS Regii aliorumque consentientium esset genuina, quomodo lectio hodierna vulgarum Editionum potuerit intrudi, nisi per apertam fraudem atque imposturam: tales enim additiones negligentiae librarii imputari non possunt, sicut omissiones — non opus erat, ut *Orthodoxi* haec verba confingerent, atque contextui infererent, causa ipsorum defendi poterat, etiam si haec verba expungerentur, atque e Canone ejicerentur. *Lutherus* licet haec verba in Latina versione videret, licet clamores contra *Erasmum* audiret, quibus ille territus hoc comma in tertia Editione inseruit: tamen adduci non potuit, ut se vivo atque superstitute reciperentur. in editione tamen Anni 1545. admisit duo verba: in terra; omittis constanter verbis de triplici testimonio coelesti. Quid quod *Lipsiae* adservantur *Biblia Vulgatae* editionis, in quorum ora ad h. l. *Lutherus* ipse adscript: in coelo non est testimonium, sed clara visio. Ut constet, *Lutherum* non alios temere secutum, sed re considerata ita apud se statuisse. Diu post mortem *Lutheri* haec verba versioni ipsius inserta, atque inde per omnes Editiones propagata sunt. *Raitbius* Vindic. Vers. Germ. Luth. quid mirum, si *Lutherus*, qui indubitata tantum scribere decreverat, haec non extra aleam dubitationis posita praetermisit, aut quod in *Aldi Manutii* Veneta editione, qua usus creditur, non occurrit, etiam non vertit: cum praefertim Trinitatem, etiam sublatum hoc loco, nihilominus firmissimis documentis aliis stabiliri intelligeret? *Lenfant & Beausobre* praef. in N. T. p. 191. Quoquo modo se res habeat, sive sit additio sive omisio — doctrinae Christi nihil accedit aut decedit. Cum enim, quocunque modo

modo haec verba interpretemur, idem in aliis multis N. T. locis doceatur, nihil necesse erat haec addere, & nihil nobis perit, si omittantur. Tota quaestio est facti. Quid in editione Bibliorum Germanicorum, quae Ao. 1720. Basileae in folio prodit, ad h. l. fuerit annotatum, exposui T. 1. p. 186. Cum vero eam annotationem jam anno 1730. in primis meis Prolegomenis p. 165. excitassem, inventus est statim qui, ut me mendacii argueret, post mortem utriusque editoris Biblii istis manus afferret, & abscessio folio 266. aliud supponeret, in quo, sublata tota illa annotatione, ne per hiatum fraus pateret, haec verba substituta sunt: in coelo, quia nimirum testes sequentes, Pater verbum & Spiritus S. sunt testes coelestes, sicut sequentes sunt testes terrestres. Pater, intellige Deus Pater. Ille domino Jesu testimonium dedit, esse cum verum Messiam & Servatorem mundi, tum per vocem de coelo Matth. III. 17. & XVII. 5. tum per Angelos suos Act. I. 10. 11. tum etiam per varia miracula quae vel per ipsum vel per alios ad honorem ejus patravit Jo. V. 19, 23. & VIII. 18. 54. Verbum, Jesus Christus ipse, qui Verbum Dei appellatur Jo. 1. 1. 14. Is tanquam verus Deus & secunda persona S. Trinitatis testatus est saepius de semet ipso tanquam de homine, & vero mundi servatore Jo. VIII. 18. & VI. 47. 48. Istudque testimonium suum confirmavit doctrina sua divina, vita sancta, passione innocenti & constanti, & praecipue resurrectione sua ex mortuis, ascensione in coelum, effusione Spiritus sui S. super Apostolos, potenti Protectione, conservatione & Propagatione Ecclesiae suae, & innumerabilibus miraculis, & veris vaticiniis de rebus futuris plane contingentibus & supernaturalibus. hi tres personae. unum. unius essentiae. Denique cum Ao. 1736. haec Biblia secundo ederentur, tum nova ista annotatio, paucis omisis, tum prior illa critica iterum apparuit p. 252. Miraris inconstantiam hominis & inconsideratam temeritatem? Illi si credimus, locus iste, ut nunc editus est in multis probatis exemplaribus extat, qui ne in unico quidem Codice Graeco scripto haecenus reperiri potuit; item: Deus verus testatus est de se tanquam de homine: Jesus Christus innumerabilibus miraculis probavit se esse hominem &c. &c. quae, utut simplicioribus speciebus magni mysterii praebeant, inepta sunt, & a Scripturae S. Stylo & usu Ecclesiarum recedentia. Verum mirari defines, si rescieris autorem harum notarum & auctorem totius fabulae esse J. L. Frey, de quo in fine Prolegom. T. 1. quaedam diximus. Ab eo enim profectam esse annotationem, quae Ao. 1720. edita est, didici ex V. Cl. J. R. Bastierio, L. H. Prof. qui αὐτογράφον ejus se vidisse mihi confirmavit: eidem auctori etiam reliquae mutilationes & immutationes jure imputantur, quis enim alius eo impudentia procedere fuisset ausus? Ita evenit, ut quae interpolatio primo pia fraude sed occulta facta erat, postremo pia fraude sed manifesta defunderetur; quod mihi in memoriam revocat locum Ciceronis Verr. I. 61. Hoc modo iste sibi & saluti suae prospicere didicit, referendo in tabulas & privatas & publicas, quod gestum non esset: tollendo, quod esset, & semper aliquid demendo, mutando, curando ne litura appareat, interpolando. Eo enim usque progreditur, ut ne defensionem quidem maleficiorum suorum sine aliis maleficiis reperire possit.

Ne tamen quid dissimulemus, afferemus argumenta eorum qui haec verba Joanni adserunt: Primum testimonium est Codicis 34. in quo versus 7. & 8. ita leguntur: ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ οὐρανῷ, πατήρ, λόγος, & πνεῦμα ἅγιον, & οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰν. Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, πνεῦμα, & ὁδοὶ & αἶμα. Erasmus, qui eodem Codice, ut ex aliis locis constat, usus est, eodem modo edidit Edit. 3. nisi quod in fine addidit: & οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰν. in editione autem 4. & 5. articulos tribus verbis πατήρ, λόγος, & πνεῦμα apposuit, ut legeretur οὗτος & ὁ λόγος, & τὸ πνεῦμα ἅγιον. non ex aliquo Codice, sed quia linguae Graecae in doles id requirebat. Ipse tamen Erasmus non obscure significavit, se hunc Codicem ad Latinos refectum esse suspicari, in l. ut modo vidimus, & T. IX. p. 838. Testimonium patris filii & Spiritus proxima restituiamus editione ex codice quodam Britannico, sed recentiore. Comperimus autem aliquot Graecos codices ad Latino- rum lectionem esse mutatos; id factum est, ex quo foedus istum est inter Romanam Ecclesiam & Graecorum. Et merito, habet enim hic Codex in Evangelii eam capitum divisionem, quam Latini seculo XIII. instituerunt, Graecis omnino ignoratam. Hic ipse locus ita imperite ex Latino conversus est, ut se statim prodatur omissione articulo- rum sexies repetita, quia Latini iis carent, quibus tamen Graeci carere non possunt, tum & ἡ γῇ ponendo pro ἐν τῇ γῇ. Denique omisso verborum & οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰν debetur non Graecorum Codicibus, sed conjecturae D. Thomae, quae in ora editionis Complutensis ita repraesentatur: „ Sanctus Thomas in „ expositione secundae Decretalis de summa Trinitate & fide Catholica tractans istum passum contra Abbatem „ Joachimum viz. tres sunt . . . qui testimonium dant in coelo, pater, verbum, & Spiritus Sanctus, dicit „ ad litteram verba sequentia: Et ad insinuandam unitatem trium personarum subditur: & hi tres unum sunt; „ quod quidem dicitur propter essentiae unitatem. Sed hoc Joachim perverse trahere volens ad unitatem cari- „ tatis & consensus inducebat consequentem auctoritatem. Nam subditur ibidem: & tres sunt qui testimonium „ dant in terra, scilicet Spiritus, aqua, & sanguis; & in quibusdam libris additur: & hi tres unum sunt. Sed „ hoc in veris exemplaribus non habetur, sed dicitur esse appositum ab haereticis Arianis ad pervertendum in- „ tellectum sanum auctoritatis praemissae de unitate essentiae trium personarum. Haec B. Thomas ubi supra. Praevit Thomae auctoritas Concilii Lateranensis Ao. 1215. celebrati, Cap. 2. ubi proponitur tanquam obiectio Abbatis Joachimi: unitatem non veram & propriam, sed quasi collectivam & similitudinariam esse fatetur, quemadmodum dicuntur multi homines unus populus — quemadmodum in Canonica Joannis Epistola legitur: quoniam tres sunt, qui testimonium dant in coelo, pater, & verbum, & Spiritus Sanctus, & hi tres unum sunt, statimque subjungitur: & tres sunt, qui testimonium dant in terra, Spiritus, aqua & sanguis, & tres unum sunt, sicut in Codicibus quibusdam invenitur. Nos autem &c. Graece: ὃν τρόπον ἐν τῇ Κανονικῇ Ἰωάννου ἐπι- στοιλῇ ἀναγινώσκεται, ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν οὐρανῷ, ὁ πατήρ, λόγος, & πνεῦμα ἅγιον, & οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰ- σιν, εὐθὺς τε προσέθησι, καθὼς ἐν τισι καθ' ἑξῆς εὐρίσκεται. Quae etiam cum Graecis, ut hodie edita extant, non con- sentiunt, & manifestam suspensionem habent, non in Graecis codicibus reperta sed ex Latina versione satis im- perite in Graecum sermonem conversa fuisse. Si codex iste Montfortii in Graecia & ante seculum XIII. exaratus fuit, quomodo ille potuit divinare, quid S. Thomas post ea tempora ex ingenio esset emendaturus, & quomodo fieri potuit, ut ejus conjecturam sequeretur, qui diu ante vixit, quam Thomas natus est?

Secundus Codex est Berolinensis, qui verba de tribus testibus coelestibus quidem exhibet, at non ultima com- matis octavi & οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰν. Demonstravit autem M. V. la Croze, Bibliothecarius regis Borussiae, mihi- que epistola Ao. 1731. 3. Martii scripta confirmavit, eum codicem ex editione Polyglotta Complutensi esse de- scriptum ne demtis quidem mendis Typographicis.

L. A. Zacagnius affirmat verum septimum haberi in Alexandrino Codice; falsum autem hoc esse & collatio in Polyglottis, & ap. Jo. Millium, & αὐτοψία me docuit.

D. Amelotte similiter testatur; se hunc verum in antiquissimo Vaticano Codice invenisse. Quod tamen est fal- sissimum. Erasmus a. Stunicam: Codex vetustissimus in Vaticana bibliotheca summi pontificis non habet testi- monium triplex in coelo, nimirum nobiscum faciens, nam Paulus Bombadius consulto libro locum mihi descri- psit ad verbum, & Epist. DLXXIX. Amelottius vero temere judicavit, cum ea verba in editione Complutensi legeret, ex hoc Vaticano Codice edita fuisse.

Editio *Complutenfis*, *Plantin.* & *Genev.* ita habet comma 7. & 8. ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ, ὁ λόγος, ὁ ἅγιος πνεῦμα, & οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἶναι, & τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐπὶ τῇ γῆς, τὸ πνεῦμα, ὁ υἱός, ὁ υἱός, ὁ υἱός. Conantur autem viri docti testimonio Erasmi probare, ita ad fidem Codicis Vaticanani editum fuisse. Erasmus Epist. DCCCLXXXII. Cum exemplar eximia vetustatis spectataeque fidei exhibitum esset Hispanis e bibliotheca Vaticana, a qua iussi sunt non recedere. At hoc modo Erasmus dissideret a semetipso, qui modo aperte testatus fuerat, Codicem Vaticanum non habere triplex testimonium in coelo. Si quis porro lectiones Vaticanis Codicis, quae & hac Epistola & alibi notatae sint, cum Editione Complutenfi contendat, deprehendet diffensum manifestum. Ne jam dicam, quod alibi observavimus, vero simile non fieri, Editoribus Complutenfibus, cum N. T. excuderetur typis, Codicem Vaticanum ad manus omnino fuisse. Denique Lectio Complutenfis huius loci in plurimis abijt ab ea, quae nunc vulgo recepta est, & non ex Codicibus Graecis editam, sed ex Versione vulgata confictam fuisse iustissimam praebet suspicionem. Cum praefertim & Stunica fateatur, in nullis Graecorum Codicibus hanc lectionem reperriri, & Erasmus illum hoc argumento uigetur.

Stephanus editionem Erasmi 4. & 5. secutus est, nisi quod in prima Editione pro verbis ἐν τῷ οὐρανῷ aberratione typothetarum expressum fuit τὸ ἐν, in editionis vero tertiae ora adnotavit verba commatis 7. ἐν τῷ οὐρανῷ abesse a septem codicibus qui nobis sunt 5. 6. 7. 8. 9. 19. 50. Stephano δ'. ε. θ. ι. ια. ιγ. Cum jam Stephanus testetur, se editionem suam ad codices XVI. quibus usus fuerit accuratissime expressisse, inde confici putant viri docti, illum tres testes coelestes commatis 7. in XVI. Codicibus MSS. invenisse, & quidem in novem ex illis Codicibus verum integrum, uti edidit, in septem vero reliquis defuisse solum voces ἐν τῷ οὐρανῷ. R. Stephanus praefat. Edit. 1. & 2. Codices nacti aliquot ipsa vetustatis specie pene adorandos, quorum copiam nobis bibliotheca regia suppeditavit, ex iis ita hunc nostrum recensuimus, ut nullam omnino literam secus esse patere-mur, quam plures sique meliores libri, tanquam testes, comprobarent. Praefat. Ed. 3. in margine interiori varias Codicum Lectiones addidimus, quarum unicuique numeri Graeci nota subijuncta est, quae nomen exemplaris, unde sumta est, indicet: aut exemplarium nomina, cum plures sunt numeri. Jis namque placuit primo, secundo, ad sextum decimum usque nomina imponere, ut primo Complutenfem Editionem intelligis — Secundo exemplar vetustissimum in Italia ab amicis collatum. Tertio, quarto, quinto, sexto, septimo, octavo, decimo & quintodecimo, ea quae ex bibliotheca Regis habuimus. Caetera sunt ea quae undique corrogare licuit, ad Censuras Theol. Paris. R. Stephani responsio p. 37. *Postulant afferri vetus exemplar — respondeo, non posse fieri, quod non unum esset, sed quindecim relata in Bibliothecam regiam, quae mihi precario data fuerant.* Non defunt tamen, quae his reponi possunt: primo ipsa Stephani editio palam testatur, editorem a lectione omnium suorum codicum recessisse, & aliam lectionem recepisse, non solum quoties ipse lectionem, ab ea quam recepit diversam, in ora notavit ἐν πᾶσι in omnibus Codicibus reperiri, sed saepissime alias. Quid quod editio secunda, licet eandem praefationem habeat, quae primae praefixa est, tamen a prima quinquaginta minimis locis dissentit? Observandum secundo, non XVI. MSS. Codicibus Epistolae Joannis Stephanum fuisse usum, sed non nisi septem. Primus certe Stephani Codex non fuit manuscriptus, sed Editio Complutenfis; secundus, qui nunc Cantabrigiensis est, non continet nisi Evangelia & Acta, tertius habet IV. Evangelia, & hodie in Bibliotheca Regis Galliarum no. 2867. conspicitur. Item Sextus, Bibliothecae regiae 2866. Octavus Reg. 2861. Duodecimus Reg. 2862. & Decimus quartus, Reg. 2865. Decimus sextus denique a Stephano nonnisi in Apocalypsi citatur. Adfertur quidem a Stephano varians lectio ad 2. Pet. I. 4. ex Codice decimo quarto; cum vero iste Codex in Bibliotheca regia hodiernum extet, & nonnisi Evangelia contineat, necesse est ut dicamus scripsisse Stephanum vel δ. vel ιγ. typothetas autem facili aberratione edidisse δ. Quod & alibi, & multo frequentius in hac Stephani editione, quam vulgo putant, accidit: uti qui editionem Complutenfem cum variis ex ea a Stephano notatis lectionibus contendit, statim experietur, nimirum tanquam ex Codice α. petitis dici V. L. quae vel ex β. vel ex alio notatae fuerant. Tertio quod imprimis notandum est, ipsa ἀποκάλυψις & inspectio Codicum Stephani docet, in illis codicibus non solum verba ἐν τῷ οὐρανῷ, sed omnia quae sequuntur usque ad πνεῦμα commatis 8. abesse; adeoque semicirculum Stephani, qui post verba ἐν τῇ γῇ ponendus erat, uti in R. Stephani Latinis editionibus post verba in terra ponitur, vitio typothetarum perperam post verba ἐν τῷ οὐρανῷ positum fuisse. Id jam suspicatus erat L. Brugensis, clarissime autem probaverunt R. Simonius, J. le Long; & L. Rogerius. Inspectantur Codices regii, 2871. qui Stephano quartus est, 3425. five quintus Stephani, 2242. Stephani septimus, 2869. Stephani decimus quintus (quem tamen in Epistolis non videtur contulisse.) 2870. Stephani Decimus, & Coislinianus 200. Stephani nonus; & omnibus tam manifestum fiet, quam mihi post triumviros modo dictos insipienti factum est, totum istud comma de tribus testibus coelestibus, in quinque Stephanicis Catholicarum Epistolarum codicibus certe abfuisse; de duobus vero reliquis α. & ιγ. cum nondum reperti sint, nihil definiri posse.

Ista typothetae aberratio fraudi fuit T. Bezae, cujus haec est in l. annotatio. Ed. 1. 2. *Hic versiculus omnino mihi retinendus videtur — legit Erasmus in Britannico codice, — legimus & nos in nonnullis Roberti nostri veteribus libris.* Sed Ed. 3. 4. 5. extat — in nonnullis R. Stephani veteribus libris. Quod non ita intelligendum est, ac si Beza ipsos codices manuscriptos suis oculis usurpasset, qui enim poterat, postquam eos Stephanus Parisiis reliquisset? Sed usus est Editione Stephani tertia. At, dices, debebat Stephanus amicum suum Beza de errore typothetae admonere, neque pati, ut per editionem Bezae primam, eamque typis ipsius R. Stephani adornatam, & per editiones sequentes, iste error in re gravi & seria in plures spargeretur. Fateor, sed quid si hoc neglexit Stephanus? aut quo argumento constabit, Bezae observationem a Stephano vel probatam vel improbatam fuisse?

Provocant porro viri docti ad Codices Graecos L. Vallae; is in Jo. VII. 29. Scribit se septem Graeca exemplaria legisse; in hunc vero locum nullam varietatem Lectionis annotat. Unde conficiunt, eum in septem Codicibus Graecis legisse, ut Versio vulgata exhibet, & nunc vulgo editum est. At primo incertum est, utrum tot Codices Graecos habuerit, nam in Jo. XVIII. 28. ubi septem Codicum suorum iterum mentionem facit, differte fatetur, eos Latinos fuisse; & in Matth. XXVII. 22. tres, ait, Codices Latinos, & totidem Graecos habeo, cum haec compono. At multo incertius est, si omnino tot Evangeliorum Codices Graecos habuit, etiam totidem Epistolarum habuisse. Incertissimum denique est, Codices Latinos, quos habuit vetustissimos ita legisse, ut nunc in Vulgata editione legitur; aut, si ita legerunt, Graecos eandem lectionem exhibuisse. Erasmus, qui Vallam primus typis excudi curavit, & qui eum sedulo versavit, ex silentio Vallae nihil confici posse judicavit in l. *Quid Laurentius legerit, inquit, non satis liquet.*

J. Millium G. Giffius monuit, Armenam Versionem hanc pericopen habere. Contra testatur C. Sandius Append. interp. paradox. IV. Evang. p. 376. Codex, inquit, Armeniacus ante 400. annos exaratus, quem vidi apud Episcopum Ecclesiae Armenicae, quae Amstelodami colligitur, locum illum non legit. Liem diemuit Vir linguae illius peritissimus M. V. la Croze: Observandum est, inquit, eum versum jam pridem extare in Codicibus Armenorum. Nam in Epistola Gregorii Patriarchae, & in actis conciliorum Sifensis & Adanensis, quae Armenice extant apud Galanum Concil. Part. I. cap. 28. hic versus ter legitur p. 436. 461. & 478. Acta vero horum concilio-

rum & Epistola Gregorii Patriarchae authentica sunt celebrata decimo quarto seculo ineunte, annis 1306. & 1307. addit, minoris Armeniae i. e. Ciliciae incolae in communionem Latinorum se intrusisse XIII. seculo, eique firmiter adhaesisse. — Editio Bibliorum Armenica descripta est ex Codice Haythonis regis Armeniae minoris, qui & praefationem metricam editioni suae addidit, quod ποιημάτων Latine verti, ex Editionibus Armenicis Amstelodamensi & Constantinopolitana. Vertit etiam ex Latino praefationes omnes Hieronymi, quae in iisdem Editionibus Armenicis extant. Itaque nihil dubitandum est, Haythonem multa addidisse in editione sua ex versione Vulgata, et si alias veteres lectiones nihil sollicitaverit. Ergo optandum esset, ad integritatem editionis Armenicae, ut conferri possent editiones, quas habemus, cum codicibus antiquioribus aetate Haythonis, qui editionem suam paravit, ut in praefatione sua testatur, anno Christi 1295. Armenicae aerae 744.

Inprimis vero urgetur autoritas *Vulgatae Versionis Latinae*. Quod si ab illis fieret, qui Concilii Tridentini decreto nixi illam authenticam esse statuunt, mirum non esset; at cum inter protestantes plurimi viri docti hoc praecipue telo pro tribus testibus coelestibus pugnent, parum sibi ipsis constare possent, qui alias aperte & vehementer pro Graecis Codicibus contra Latinos, & pro fontis puritate contra rivulos decertant. Neque vero solum istud testimonium leve est, si cum Graecis Codicibus, aliis versionibus, Patribusque Graecis & Latinis componatur; verum etiam, si solum spectetur, valde est infirmum. Primo enim non consentiunt Latini codices neque secum ipsis neque cum Graecis vulgo editis: alii Codices Latini & magno numero verba commatis octavi: & hi tres unum sunt, non habent; alii non minore numero testes terrestres, qui in Graecis commate 8. producuntur, testibus coelestibus, de quibus agitur comm. 7. praeponunt. Quod vero praecipuum est, tota ista pericope, si ultra seculum decimum & tempora Lotharii Imperatoris adscendis, in nullis Codicibus reperitur; quae si recte considerentur, aut *vobis* aut minimum lectionis dubiae certa sunt indicia. *Codex Toletanus* Seculi XI. Quia tres sunt, qui testimonium dant in terra, spiritus & aqua & sanguis, & hi tres unum sunt in Christo Jesu. Tres sunt qui testimonium dicunt in coelo, Pater, verbum & Spiritus, & hi tres unum sunt. Hic vero Codex, praeterquam quod cum editis non consentit, plura hinc inde solet alluere: ut post comm. sequens 9. quem misit Salvatorem super terram, & filius testimonium perhibuit in terra scripturas perficiens; & nos testimonium perhibemus, quoniam vidimus eum, & annunciamus vobis ut credatis. Et ideo &c. & post comma 19. 1. Petr. 1. Jesu. Ipse ergo, qui & praecognitus est ante constitutionem mundi, & novissimo tempore datus & passus est, ipse accepit gloriam, quam Deus verbum semper possedit, sine initio manens in patre. 1. Jo. V. 20. & scimus, quoniam filius Dei venit, & carnem induit nostri causa, & passus est, & resurrexit a mortuis, assumpsit nos, & dedit &c.

Producuntur deinde *Scriptores Graeci*, *Athanasius* five Auctor Disputationis in Concilio Nicaeno habitae: vel, ut alii Maximus Confessor: *πρὸς διὰ τέτοις πᾶσι ὁ Ἰωάννης φάσκει* & οἱ τρεῖς τὸ ἐν εἰσι. *Scholion Origeni adscriptum in catena Corder.* & Editione Ruaci in Plal. CXXII. 2. δούλοι κυρίων πατρὸς & υἱοῦ πνεύμα & σάρμα παιδίσκη διὰ κυρίας τοῦ ἁγίου πνεύματος ἡ ψυχὴ, τὰ δὲ τρία κύριον ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστίν, οἱ γὰρ τρεῖς τὸ ἐν εἰσιν. *Andreas Cret.* & τὰ τρία εἰς θεὸς, τὰ ἐν οἷς ἡ θεότης. *Nemotian. Cotel.* p. 137. ὁ ἀνθρώπος ἐκ τοῦ πηλοῦ γενομένης, & τοῦ ἁλάτος, ὡς περ τοῦ ὕδατος, καὶ ὕδατι γενομένου τίς δύναται χωρίσαι, αὐτὰ τὰ τρία πατήρ & υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, ἐν ταῖς ταῖς τρία. At nemini facile persuaserint, haec Scholia Athanasii, Origenis, aut veteris alicujus esse; & si hoc detur, cur non allegorica interpretandi ratione eundem sensum in comma octavum inferre potuerunt, licet, quod nunc septimum est, omnino non haberent?

His ergo missis confugiunt ad Patres Scriptoresque Latinos. *Tertullianus* c. Prax. 25. Caeterum de meo summet, sicut ipse de Patris: ita connexus patris in filio, & filii in paraceto, tres efficit cohaerentes alterum ex altero. Qui tres unum sunt, non unus; quomodo dictum est: Ego & pater unum sumus, ad substantiae unitatem, non ad numeri singularitatem. Quis autem non videt, verba Tertulliani a verbis Scripturae S. esse distinguenda? Dilente provocat ad Jo. X. 28. si quis putet, etiam verba *qui tres unum* sunt, ex scriptura afferri, me non repugnante id fecerit, at cum haec verba commate 8. reperiantur, non inde confici potest, Tertullianum ea ex commate 7. accepisse; si enim hoc 7. comma legisset, ut hodie legendum esse contendunt, pro paraceto spiritum, & pro filio verbum dixisset.

Cyprianus de Unit. Eccl. Dicit Dominus, ego & pater unum sumus. Et iterum de patre, filio & spiritu sancto scriptum est, & his tres unum sunt. epist. ad Iubajanum. Si baptizari quis apud Haeticum potuit, utique & remissam peccatorum consequi potuit: si peccatorum remissam consecutus est, & sanctificatus est, & templum Dei factus est: quapropter ejus Dei? Si creatoris; non potuit, qui in eum non credit: si Christi; non hujus potest fieri templum, qui negat Deum Christum; si spiritus S. cum tres unum sint; quomodo spiritus sanctus placatus esse ei potest, qui aut Patris aut filii inimicus est? *Cyprianus* sine dubio magistrum suum Tertullianum secutus ita scripsit, allatis versus octavi verbis: & hi tres unum sunt; caetera tanquam interpretationem adjicit. Ita sentit Facundus 1.

Augustinus de C. D. V. 11. Deus itaque summus, & verus, cum verbo suo, & spiritu sancto, quae tria unum sunt. & c. Maxim. 11. Hi ergo tres, qui unum sunt propter ineffabilem conjunctionem Deitatis, quae ineffabiliter copulantur, unus Deus est. *Augustino* tamen lectionem hodiernam commatis 7. non fuisse notam jam vidimus.

Phoebadius c. Arianos 45. Dominus, petam, inquit, a patre meo, & alium advocatum dabit vobis. Sic alius a filio spiritus, sicut alius a patre filius. hic tertia in spiritu, ut in filio secunda persona: unus tamen Deus omnia, quia tres unum sunt. Ex Tertulliano.

Marcus Celestensis Exposit. fidei ad Cyrillum ap. Hieronymum. Nobis unus pater, & unus filius ejus verus Deus, & unus spiritus sanctus verus Deus, & hi tres unum sunt, una divinitas, & potentia, & regnum.

Marius Victorinus Afer Hymn. 3. tres unum.

Eucherius Lugdunensis form. spirit. 11. Numerus ternarius refertur ad trinitatem in Joannis epistola. Tres sunt, qui testimonium dant in coelo, pater, verbum, & spiritus sanctus; & tres sunt qui testimonium dant in terra spiritus, aqua, & sanguis. at idem Quaesit. in N. T. aquam spiritum & sanguinem commatis 8. de patre, Christo & spiritu sancto mystica interpretatione plures intelligere docet, quae interpretatio cum lectione recepta commatis 7. consistere non potest. Cumque Editor Formularum J. A. Brassicano fateatur, se in Eucherio id quod deerat adjecisse, in iisque restituendis multum laborasse, videntur haec non ab Eucherio primum scripta, sed a Brassicano ex Editione vulgata adjecta.

Vigilius Thapsensis, qui alias nomine *Idacii Clari*, vel *Eugenii* vel *Victoris Vitenfis* venit, Confessio Fidei Hunerici regis jussu edita, de Persecut. Vandal. III. p. 42. & 66. Et ut adhuc luce clarius unus divinitatis esse cum patre & filio spiritum sanctum doceamus, Joannis evangelistae testimonio comprobatur, ait namque: tres sunt qui testimonium perhibent in coelo, pater, verbum & spiritus sanctus, & hi tres unum sunt. Num-

μα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τῆ Θεοῦ μείζων ἐστίν. ὅτι αὕτη ὅσῃ ἡ μαρτυρία τῆ Θεοῦ ἢ μαρμαρτύρηκε πρὸς τῆς υἱὸς αὐτῆς. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τῆ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ ὃ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύτην πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὸν Θεόν. 9 10

quid ait tres in differentiae qualitate sejuncti? aut quibuslibet diversitatum gradibus longo separationis intervallo divisi? sed tres, inquit, unum sunt. ad Theophilum 1. Nomina personarum evidenter sunt ostensa, & unitum nomen divinitatis clausum est declaratum, dicente Joanne Evangelista in epistola sua: tres sunt, qui testimonium dicunt in coelo, pater & verbum & spiritus, & in Christo Jesu unum sunt, non tamen unus est, quia non est eorum una persona. VII. Cum tres unum sunt Joannem evangelistam dixisse legitis, si diversas naturas in personis esse accipitis — rogo, quomodo tres unum sunt, si diversa in utrisque est natura divinitatis? c. Varimadum: Joannes Evangelista ad Parthos: tres sunt, inquit, qui testimonium perhibent in terra, aqua, sanguis, & caro, & tres in nobis sunt; & tres sunt, qui testimonium perhibent in coelo, pater, verbum & spiritus, & hi tres unum sunt. At iste autor, quisquis demum sit, nec secum ipso nec cum editis Graecis consentit. Quid quod idem Vigilus de Trin. c. Arium, Sabellium Photinum l. 11. 41. ubi quam maxime locus erat afferendi istud dictum, nullam ejus facit mentionem? Arius. Velim, optime judex, si tamen possibile sit deprehendere novum istum egregium artis suae magistrum solitis praestigiorum fraudibus convenientium oculos illudentem. Ut enim trium Deorum confessionis periculum evadat, subito eos, uti tres unus appareat, incomprehensibili phantasmate conflat, dicens; sed hi tres unus Deus. Rursus, quos nescio qua coagulatione permixtos & conitos in unum Deum redegerat, iterum eos separatos trifformes ostendit dicens: Et hic unus Deus trinitas est. Vide, si voles, oro te, inaudita haec & invisae pessimae imaginationis vestigare portenta. Ego enim comprehendere nequeo, quemadmodum sit Deus nunc unus, nunc ex uno in tribus distinctus, nunc compositione quadam ex partibus conformatus, nunc derivatione nescio qua ex uno iterum in partes divisus. Ait enim: tres sunt extantes in sua substantia personae, & permisceri non debent, ne statum proprium perdant. Secundum meam magisque veritatis sententiam ait. Si una est persona, hoc ipsum simpliciter fateatur, & libere in Sabellii transeat dogma, nam quid opus est ad illudendum veritatem diversis formis & imaginibus variari, & sic Sabellium fugere, ut in me incurrat, sic a me refugere, ut eum Sabellius capiat? Quia ut se impietate Sabelliana exuat, quem unum dicit, tres esse affirmat: sed ne ego eum in tribus teneam reum, de tribus nescio quo artificio unum conflat. Jam si aliquam verisimilem habet haec fides rationem, aequitatis tuae est judicare, optime Probe. Probus judex dixit: quem unum dixeris eundemque, rursus tres appellare: & quos tres credideris, eosdem iterum in unum fateri Deum, quantum ad humani sensus pertinet rationem, multum inconsequens esse videtur, nisi forte haec divina autoritate credere jubeamus. Unde ad haec tam valida tamque invicta, quae Arius objicit, Athanasius respondere non differat. Athanasius i. e. Vigilus, judice Jos. Blanchini. Hoc Christus Apostolis tradidit, hoc nobis apostoli reliquerunt: haec enim sunt salvatoris adscensuri in coelum pene ultima ad totius doctrinae conclusionem dicta: Ite, baptizate gentes, unguentes eos in nomine patris & filii & spiritus sancti — videamus nunc an fideles discipuli praecepta servaverint. Respondeat nobis pro cunctis Joannes, qui in pectore domini familiariter recubans totius doctrinae potuit arcana cognoscere, qui quod reliqui Apostoli scire cupiant, dominum solus interrogat, qui comprehenso domino atrium sacerdotis non negaturus ingreditur, cujus suscipiente te matris vicarius affectus a Domino diligatur [f. suscipiendae matris vicarius affectus a Domino deligitur] qui ad monumentum Domini etiam Petrum festinus anteverit: Tres sunt, inquit, qui testimonium perhibent in coelo, pater, verbum, & spiritus, & ii tres unum sunt. Qui autem formulae Baptismi de suo inferuit verbum unguentes, potuit etiam verba Joannis non integra sed interpolata & interpretata proferre.

Fulgentius de Trin. ad Felicem notarium: Ego, inquit, & pater unum sumus: unum ad naturam referre nos docens; sumus ad personas; similiter & illud: tres sunt, inquit, qui testimonium dicunt in coelo, pater, verbum & spiritus, & hi tres unum sunt. Discuss. object. Arian. Beatus Joannes Apostolus testatur dicens: tres sunt qui testimonium perhibent in coelo, pater, verbum & spiritus, & tres unum sunt. Quod etiam beatissimus martyr Cyprianus in Epistola de Ecclesiae unitate confitetur. Si Fulgentius existimasset, Cyprianum totidem verbis nomen patris, verbi, sive filii, & spiritus apud Joannem legisse, non videtur usus fuisse verbo confitetur; quod magis proprie de sensu atque interpretatione dici potest.

Etherius & Beatus a. Elipandus: quia tres sunt, qui testimonium dicunt in terris, aqua & sanguis & caro, & tria haec unum sunt; & tres sunt qui testimonium dicunt in coelo, pater, verbum & spiritus, & haec tria unum sunt in Christo Jesu. Miscet nimirum sua verba & interpretamenta verbis Apostoli, ita & comm. 9. assuunt: quem misit salvatorem super terram, & filius testimonium perhibuit inter scripturas proficiens, & nos testimonium perhibemus, quoniam videmus eum, & annunciamus vobis, ut credatis, & ideo qui credit &c. comm. 10. Idem Symbolum Apostolorum bis ita recitant: & in Jesum Christum, filium ejus unicum, Deum & Dominum nostrum.

Epistola Caroli M. ad Leonem III. ap. Holstenium. Hieronymus quoque de hac ipsa spiritus S. processione in Symboli expositione inter caetera ait: Spiritus qui a patre & filio procedit, patri filioque coaeternus, & per omnia coequalis est Haec est S. Trinitas i. e. pater & filius & spiritus S. una est Deitas & potentia, una & essentia i. e. pater qui genuit, filiusque genitus, & spiritus S. qui ex patre filioque procedit, haec tria unus Deus est.

Cassiodori Complexiones Canoniarum Epistolarum: „Cui rei testificantur in terra tria mysteria, aqua, sanguis & spiritus, quae in passione Domini leguntur impleta: in coelo autem pater, & filius, & spiritus sanctus; & „hi tres unus est Deus“. Notandum autem primo hanc Lectionem ab editis multum abire; secundo absurdum esse dicere, tres est unus, & in coelo sunt tria mysteria. Denique haec edita esse ex Codicibus Veronensibus, quos Pacificus exarari jussit regnante Hlotario imperatore, sub quo hanc lectionem in Codices Latinos primum irrepsisse, non sine ratione, ut jam dictum est, suspicor. vide Proleg. T. 1. p. 108.

Prologus Hieronymo adscriptus. „Incipit prologus in Epistolas Canonicas. Non ita est ordo apud Graecos, qui „integre sapiunt, fidemque rectam sectantur, Epistolarum septem, quae canonicae nuncupantur, sicut in

8. oi τρεῖς] In lege Moysi tres testes plenam fidem faciunt: ita Christus moriens, cum probaret, se spiritum sive aerem, & aquam, & sanguinem habere, se verum hominem demonstravit. sup. IV. 10. III. 16.

9. Jesum fuisse verum hominem testatus est & Joan-

11 ἡ μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία,
 12 ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός· καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. Ὁ ἔχων τὴν
 13 υἱὸν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὴν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα
 14 καὶ ἵνα πιστεύσῃς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν
 ἔχο-

„ Latinis codicibus invenitur: ut quia Petrus est primus in ordine Apostolorum, primae sint etiam ejus Epistolae in ordine caeterarum; sed sicut Evangelistas dudum ad veritatis lineam correximus, ita has proprio ordini, Deo juvante, reddimus. Est enim una earum prima Jacobi, duae Petri, tres Joannis, & Judae una. Quae si, sicut ab eis digestae sunt, ita quoque ab interpretibus fideliter in Latinum verterentur eloquium, nec ambiguitatem legentibus facerent, nec sermonum sese varietates impugnant, illo praecipue loco, ubi de unitate Trinitatis in prima Joannis Epistola positum legimus. In qua etiam ab infidelibus translatoribus multum erratum esse a fidei veritate comperimus, trium tantum modo vocabula, hoc est aquae, sanguinis & spiritus in ipsa sua editione ponentibus, & patris, verbiq; ac spiritus sancti testimonium omittentibus: in quo maxime & fides catholica roboratur, & patris ac filii & spiritus sancti una divinitatis substantia comprobatur. In caeteris vero epistolis, quantum a nostra aliorum distet editio, Lectoris judicio derelinquo. Sed tu virgo Christi, Eustochium, dum a me impensius scripturae veritatem inquiris, meam quodammodo senescerem invidiorum dentibus comedendam exponis, qui me falsarium corruptoremq; sanctarum pronunciant scripturarum. Sed ego in tali opere nec aemulorum meorum invidiam pertimeo, nec sanctae scripturae veritatem poscentibus denegabo. Ubi recte observat Erasmus: *quis eum clamasset falsarium, nisi publicam mutationem & lectionem?* Mirum autem est, verum Hieronymum loco isto palmario in scriptis suis nunquam fuisse utrum: salum porro est, Graecos haec verba legisse, falsum etiam est, interpretes Latinos a fidei veritate aberrasse. Unde *Marianus Victorius*, *J. Mariannaeus*, *R. Simonius*, *Ex du Pinus*, *J. Millius* & *J. A. Bengelius* falsi sunt, hunc prologum Hieronymi non esse; neque reperi in ullis codicibus ante tempora Caroli Calvi exaratis, quae in seculum IX. incidunt, & Lotharii, de quo diximus, temporibus conjuncta sunt.

Hyginus papa ep. 1. tres sunt qui testimonium perhibent in terra, aqua, sanguis, & caro, & tres in nobis sunt: & tres sunt qui testimonium perhibent in coelo; Pater, verbum & spiritus; & hi tres unum sunt.

Testimonium *Dunandi*, *Bernardi*, *Nicolai Lyrani*, & eorum qui in Italia in usum Graecorum *Lectionaria* typis ediderunt, nullius apud nos est momenti, cum non inficias eamus, a seculo XII. hanc lectionem apud Latinos invaluisse.

Non est hic silentio praetereunda *J. A. Bengelii* in h. l. mira *κρίσις*. Licet enim visa nube testium haecenus a nobis citatorum ingenue fateretur: *Graeca antiqua hujus dicti documenta nulla adhuc cernimus: neque viri docti ullum codicem Graecum, qui hoc dictum haberet, invenerunt* p. 748. 769. operose tamen, & argumentis, quorum vim non capio, contendit, non solum comma octavo septimo esse praeposendum, sed etiam verborum, quae nobis *νοθεύματα* videntur, *αλμάντινα* cum *γνώσις*, quae praecedunt & sequuntur, esse cohaerentiam p. 771. additque: *Et tamen etiam atque etiam sperare licet, si non autographum Johanneum, at alios vetustissimos codices graecos, qui hanc periochem habent, in oculis providentiae divinae foris adhuc latentes suo tempore productum iri.* — *Antiquissima haec ortu varietas decisionem est habitura novissimam.* p. 770. & 769. Non vanum est praesagium fore, ut plura aliquando exoriantur [*Graeca aut qua hujus dicti documenta.*] — *Quid vetat, similes in dicto Johanneo sperare superas?* Non equidem invideo ei, qui hac spe lactatur: magis tamen probo judicium Ciceronis in causa simili: *Hic tu, inquit, tabulas desideras Heraclensium publicas, quas Italico bello, incenso tabulario, interrisse scimus omnes.* Est ridiculum, ad ea, quae habemus, nihil dicere; quaerere quae habere non possumus. pro *Αρχία* 4. Probo etiam *Erasmii* judicium: *Fortasse, inquit, praesiterat hoc piis studiis agere, ut nos idem reddamus cum Deo, quam curiosis studiis decetare, quomodo differat a Patre filius, aut ab utroque spiritus.* Certe ego, quod negant *Arriani*, non video posse doceri nisi ratiocinatione. Postremo, cum totus hic locus sit obscurus, non potest admodum valere ad revincendos haereticos.

8. *ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ* Editio Complut. Plantin. Genev. probante *J. A. Bengelio*.

το πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἶμα] πνεῦμα καὶ ὕδωρ καὶ αἶμα 32. 34. Editio *Erasmii* 3. 4. 5.

καὶ secundo loco] — 4.

καὶ τῶν υἱῶν] — 34. Editio Complut. Plant. Genev. Codices Latini, S. Thomas, *Correctorium Bibliorum*: quidam addunt, & tres unum sunt; sed non est in glossis.

9. ἡν] ὅτι AB. 5. 6. 34. Versio *Vulg.* Cyrillus AG. Eph. V. c. Nestor. p. 143. αὐτῇ] — 30.

10. μαρτυρίαν prius] + τὴν θεῶν A. 5. 6. 8. 33. Editio *Colinaei*. Versio *Vulg.* *Aethiop.*

αὐτῇ] αὐτῇ AB. 1. 22. 25. 32. 33. 35. 36. 37. 41. 45. 46. Editio Complut. Plantin. Genev. Versio *Syracensis* posterior, probante *J. A. Bengelio*.

θεῶν] υἱῶν A. 5. 8. 27. 29. Versio *Vulg.* *Copt.* *Syracensis* posterior in margine, *Aethiop.* *Arab.* probante *H. Grotio*, *J. Millio* prol. 1210. *J. A. Bengelio*.

ὁ + θεῶν] Versio *Syracensis* posterior cum asterisco.

ὁ θεός] — 4. Versio *Aethiop.* probante *J. Millio* prol. 1218. 11. ἡμῖν ὁ θεός] ὁ θεός ἡμῖν 31. 38.

καὶ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν] ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ A. ζωὴ] + ἡ 17.

12. ὁ ἔχων τὴν υἱὸν, ἔχει τὴν ζωὴν] — 4. ἔχει prius] + & Versio *Syracensis* utraque.

υἱὸν prius] + τὴν θεῶν 8. 25. Editio *Colinaei*, *Bogardi*. Codices Latini. Versio *Lutheri*.

τὴν θεῶν] — Versio *Vulg.* probante *J. Millio* prol. 503. τὴν ζωὴν posterius] τὴν υἱὸν 31.

13. τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ] — AB. 5. 6. 29. Versio *Vulg.* *Syracensis* utraque, *Copt.* *Aethiop.*

Armen. probante *H. Grotio*, *J. Millio* prol. 1502.

πιστεύουσιν] πιστεύουσιν Editio *Erasmii* 1.

ἔχει αἰώνιον] αἰώνιον ἔχει 1. 2. 4. 22. 38. 45. 46. 47. Editio Complut. *Erasmii*, *Colinaei*, Plant. Genev. *Oecumenius* Ed.

καὶ ἵνα πιστεύσῃς] οἱ πιστεύοντες AB. 5. 6. 29. Versio *Vulg.* *Syracensis* utraque, *Arab.* *Copt.* *Aethiop.* probante *H. Grotio*, *J. Millio* prol. 1502. εἰς ἵνα πιστεύσῃς 37. 56.

τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ posterius] 18.

ab υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ad υἱὸν τοῦ Θεοῦ] — 40.

Joannes; & quotquot Jesum viderant vel in vita vel in morte, testari poterant: at quod multo majus est, eundem Jesum esse *filium Dei*, & autorem

vitae aeternae, testatus est ipse Deus per miracula a Jesu patrata, & per resurrectionem ejus a mortuis.

ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι εἰάν τι αἰτώμεθα χτ' τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκθεῖ ἡμῶν. Καὶ εἰάν 15
οἶδαμεν ὅτι ἀκθεῖ ἡμῶν, ὃ ἐν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήμαθα ἃ ἠτήκα-
μεν παρ' αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τ' ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θά- 16
νατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ὅτι ἁμαρ-
τία πρὸς θάνατον ἐστὶ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστὶ καὶ ὅτι 17
ἁμαρτία ἐστὶ πρὸς θάνατον. Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐχ ἁμαρ- 18
τάνει· ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἐαυτὸν, καὶ ὁ ποιητὴς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.
Οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. Οἶδαμεν 19
δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν ζωὴν ἵνα γινώσκωμεν τὸ ἀληθινόν· καὶ 20
ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ ὅτις ὅτις ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ
ζωὴ αἰῶνος. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν. 21

IΩΑΝ-

14. ἔχομεν] ἔχομεν A. 19. *Didymus*. αἰτώμεθα] αἰτώμεν 15. 36. ab ἀκούει ἡμῶν ad ἀκούει ἡμῶν comm. 15.] — A. ex emendatione. 19. a prima manu.
15. δ] ὁ, τι 3. ἠτήκαμεν] ἠτήκαμεν 18. 29.
16. ἁμαρτάνοντα] + ἁμαρτίαν A. Versio Vulg. *Æthiop. Arab.* ἐστὶ] + ἡ Versio Syra prior, & posterior cum alterico.
ἐστὶν ἁμαρτία πρὸς θάνατον] — 3. — + ἐ 13. ἵνα] + τις 15. 26.
ἐρωτήσῃ] + τις 36. Versio Vulg. Syr. *Clemens Al. Strom. II. p. 464. Tertullianus.*
17. οὐ] — Versio Vulg. Syra posterior. *Tertullianus.* probante *J. Millio* prol. 503. 647.
18. ἀπτεται] + ἐγεννήθη 13.
20. οἶδαμεν δὲ] ἐ οἶδαμεν A. 6. 7. 13. 15. 27. 29. 33. 36. Editio *Colinaei.* Versio Vulg. Syr. *Cyrillus Aët.* Eph. IV. V. οἶδαμεν 3. 21. 45. probante *J. A. Bengelio.* δέδωκεν] ἔδωκεν A. 13. 31.
ἀληθινόν] + θῶν A. 5. 6. 7. 8. 13. 17. 27. 33. 36. 40. 52. Editio *Complut. Colinaei. Plant. Genev.* Versio Vulg. *Copt. Æthiop. Arab. Athanasius c. Arian. IV. testimon. S. 24. c. Arium Cyrillus Aët. Eph. IV. V. in Jo. p. 850. de Trin. III. Antiochus 66. Basilii c. Eunom. IV. Oecumenius, Ambrosius de Vocat. gent. I. 6. Beda,* probante *H. Hammond.* ἐ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ] — Versio *Copt.* ἐν τῷ posterior] — 33. 45. Versio Vulg. *Cyrillus de Trin. III. Basilii c. Eunom. IV. Athanasius c. Arium.* & testimon. 24. *Antiochus l. c. Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, Faustinus, Facundus, Fulgentius, Beda.*
Ἰησοῦ Χριστῷ] — A. Versio Vulg. probante *J. A. Bengelio.* ἡ ζωὴ] ζωὴ A. 30. 32. Editio *Complut. Plant. Genev.* ζωὴ ἡ 3. 15. 17. 21. 27. 38. 45. *Athanasius ad Se-* rap. quod Christus non sit Creatura. testimon. 24. *Exposit. Fid. brev. Orat. c. Arian. IV. bis. Cyrillus Aët. Eph. IV. Antiochus, Cyrillus in Jo. I. 850. 865.* + ἡ 40. 46. Versio Syra utraque. probante *J. A. Bengelio.* 21. τεκνία] + με 8. Versio Syr. φυλάξατε] φυλάξατε 13.
ἑαυτοὺς] ἑαυτὰ 1. 3. 6. 7. 19. 21. 23. 29. 31. 37.
ἀμήν] — A. 1. 13. 17. 27. 29. Versio Syr. utraque, *Æthiop. Arab. Copt. Codices Latini,* probante *J. A. Bengelio.* + Ἰωάννης τῷ εὐαγγελιστῇ ἐπιστολὴ α. ἐγγράφῃ δὲ πρὸς ἐφῆς, εἶχον cod. 10. 14. 17. 21. 23. 28. 38. 39. *Codex Vati-* canus 363. + Ἰωάννης α. A. + εἶχον σου. *Codices Stephani.* 40. + Ἰωάννης ἐπιστολὴ α. ἐγγράφῃ δὲ πρὸς ἐφῆς εἶχ. σπθ. 3.
Ἰωάννης τῷ Ἀποστόλῃ ἐπιστολὴ καθολικὴ δευτέρα] Ἰωάννης ἐπιστολὴ β. Versio *Copt.* ἐπιστολὴ δευτέρα Ἰωάννης τῷ ἐπὶ σῆθης 4. τῷ αὐτῷ Ἰωάννης ἐπιστολὴ β. 1. ἐπιστολὴ καθολικὴ Ἰωάννης β. 22. τῷ ἁγίῳ Ἰωάννης ἐπιστολὴ δευτέρα Editio *Erasmi, Colinaei.* ἐπιστολὴ Ἰωάννης καθολικὴ δευτέρα Editio *Stephani* 1. ἐπιστολὴ Ἰωάννης δευτέρα Editio *Stephani.* 2. 3. ἡ τῷ ἁγίῳ Ἰωάννης καθολικὴ δευτέρα ἐπιστολὴ Editio *Complut. Genev.* 1. κυρία] ὡς κυρία P. *Junius.* τῇ κυρία 31.
καὶ οὐκ ἐγὼ] οὐκ ἐγὼ δὲ A. Versio Syr. ab ἀλήθειαν ad ἀλήθειαν comm. 2.] — 15. 16. 27. 29. 36. 2. μόνους] ἰνοῦσας A. ἡμῶν] ὑμῶν 22. Editio *Erasmi* 3.
διὰ τὴν ἀλήθειαν] Versio Syra posterior habet in margine.
ἔσται] ἐστὶ 31. ἔστω *Beza* in not. Edit. 4. 5. ἔ] — A. μισθὸν ἡμῶν] μισθὸν ὑμῶν 22.

16. ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον] *Petronius* 130. *Fa-* teor me, domina, saepe peccasse: nam & homo sum, & adhuc juvenis: numquam tamen ante hunc diem usque ad mortem deliqui. *Tertullianus* de Carn. Christ. Et mortuus es, qui non es Christianus, non credendo, quod traditum Christianus facit. Et eo magis mortuus es, qui non es Christianus, qui, cum fuisses, excidisti, rescindendo quod retro credidisti. *Hermas* Simil. VI. 2. λέγω αὐτῷ· οὐ γινώσκω, κύριε, τί εἰς θάνατον καὶ καταφθορὰν. Καὶ λέγει μοι· ἄκκε· ἃ εἶδες πρόβατα ἰλαρὰ καὶ σκιρτῶντα, ἃτοὶ εἰσιν οἱ ἀπιστοῦσμενοι ἀπὸ τῶν δεικνύοντων εἰς τέλος, καὶ παραδεδωκότες ἑαυτοὺς ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν αἰῶνων τῶν ἐν τούτοις ἐν μετάνοια ζωῆς ἐκ εἰς, ὅτι καὶ τὸ ὄνομα τῷ θεῷ δι' αὐτοὺς βλασφημεῖται, τῶν τοιούτων ζωὴ θανάτος ἐστὶ· ἃ δὲ εἶδες μὴ σκιρτῶντα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πᾶσι βοσκόμενα, ἃτοὶ εἰσιν οἱ παραδιδωκότες μὴ τῇ τρυφῇ καὶ

ἀπάτῃ ἑαυτῶν, εἰς δὲ τὸν κύριον μὴ βλασφημήσαντες· ὅτι ἐν καταφθοραῖς εἰσιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἐν τούτοις ἐλπίς ἐστὶ σωτηρίας, ἐν ᾗ δύναται ζῆσαι. ἡ καταφθορὰ ἐν ἐλπίδι ἔχει ἀναστάσεως ἕως τινος· ὁ δὲ θάνατος ἀπώλειαν ἔχει αἰῶνιον. *Jerem.* VII. 16. XI. 14. XIV. II. 12. *Ezech.* XIV. 14. *Num. XVIII.* 22. Si quis frater, deserta Ecclesia, Idololatri se adjungat (comm. 21) judicandus est vixisse, nec major ejus ratio est habenda quam dudum mortui. *Jamblichus* V. *Pythag.* 74.

18. ἀπτεται αὐτῷ] *Dioscorides.* π. ἄγης. ἀπτεται δὲ καὶ κεφαλῆς, κέρων ἐπιφέρειν.

19. ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται] *Euripides* *Andromach.* 26. καὶ πρὶν μὲν ἐν κακοῖσι κείμενη ὁμοῦς ἐλπίς μ' αἰετὸς προσήγει. . . μὴ φεῦγ' ἐταῖρον ἐν κακοῖσι κείμενον.

20. ἔτος] ad αὐτῶν praecedens referunt, & de Deo patre interpretantur Versio *Belgica* in ora, *H. Gro-*

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ο Πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, ὅς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη-
 2 θείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν διὰ τὴν ἀλήθειαν
 3 τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μετ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸ αἶψα. Ἐσται μετ' ὑμῶν χάρις, εὐλογία,
 4 εἰρήνη καὶ ἀγάπη. Ἐχάριεν λίαν ὅτι εὐρηκα ἐκ τῶν τέκνων σε ἀειπαύμενον ἐν ἀλη-
 5 θείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν καὶ τῇ πατρὶ. Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, ὅπως ὡς
 6 ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους.
 7 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα ἀειπαύμεν καὶ τὰς ἐντολάς αὐτῆς αὕτη ὅτι ἐν-
 8 τολή, καθὼς ἠκούσαμε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ ἀειπαύητε. Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσ-
 9 ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογῆτες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· ὅτις ὅτις
 10 πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. Βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν τὰ ἐργασάμεθα, ἀλ-
 11 λά μισθὸν πλῆρη ἀπολάβωμεν. Πᾶς ὁ ἀρῶναιον, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ
 τοῦ

3. ἔσται + δὲ 15. 36. ἔσται Beza in not. ἔσται] ὑμῶν ἔσται Versio Syra posterior.
 ὑμῶν] ὑμῶν 1. 2. 15. Editio Colinaei, Stephani, Erasmi, Bogardi, Bezae 2. Versio Syr. Oecumenius, proban-
 te J. C. Wolfio. παρὰ] ἀπὸ 11. 18. 19. 32. 40. Complut. Plant. Genov. 5. 1. τῇ 3.
 κυρίᾳ] — A. 27. 29. 33. Editio Vulg. Syr. Aethiop. probante J. Millio prol. 1210. J. A. Bengelio.
 εἰς τῇ] ἀληθινῇ 26. absurde. 4. ἀειπαύμενον] ἀειπαύμενα 40.
 ἐντολὴν ἐλάβομεν] ἐλάβομεν ἐντολὴν 4. ἐλάβομεν] ἔλαβον 13. 28. παρὰ] ἀπὸ A.
 5. ἐρωτῶ] ἐρωτῶμεν 40. κυρία] ἐν κυρίῳ P. Junius. γράφων σοι καινὴν] καινὴν γράφων σοι A. 31.
 γράφων] γράφω Editio Erasmi, Stephani, Bogardi. ἀλ'] + ἐντολὴν παλαιὰν Syra posterior cum asterisco.
 πρὸς] εἰς A. ἔχομεν 3. 7. 10. 11. 14. ex emendatione. 26. 28. 31. 38.
 6. τὰς ἐντολάς] τὴν ἐντολὴν 2. 30. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed.
 αὐτῇ] + ἐ 15. 17. 26. 36. ἐστὶν ἡ ἐντολὴ] ἡ ἐντολὴ ἐστὶν A. 31.
 ἐντολὴ] + ἵνα A. 5. 6. 7. 13. 15. 17. 22. 27. 29. 33. 36. 37. 38. 56. Versio Vulg.
 οἷα] — iidem, excepto A. ἀειπαύμεν] ἀειπαύμεν 1.
 7. εἰσῆλθον] ἐξῆλθον A. ἐξῆλθον B. 15. 17. 26. 29. 33. in ora. 36. Versio Vulg. Syra Irenaeus.
 ἐν σαρκί] + ἔστις οὐκ ὁμολογῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρκί 7. + εἰ τις οὐκ ὁμολογῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐρχόμενον ἐν
 σαρκί 17. ὁ posterior] — 1. 3.
 οὗτος ἐστὶν ὁ πλάνος] ὁ ἀντίχριστος] οὗτοι εἰσιν πλάνοι ὁ ἀντίχριστος Versio Syra posterior in margine.
 8. αὐτοὺς] αὐτοὺς 31. ἵνα] — Editio Erasmi, Ald. Oecumenius ed.
 ἀπολύσωμεν τὰ ἐργασάμεθα] ἀπολύσῃτε τὰ ἐργασάμεθα A. 5. 6. 7. 8. 13. 15. 18. 26. 27. 33. 36. 40. 53. Versio
 Vulg. Syr. utraque, sed posterior habet editam in margine. Copt. Aethiop. Chrysostomus VII. 212. 213. 215. Iri-
 dorus II. 300. Irenaeus III. 16. Oecumenius, probante H. Grotio, J. A. Bengelio in Gnom. ἀπολύσῃται ὁ
 ἐργασάμεθα Editio Colinaei. + καλὰ 32. Editio Complut. Plant. Genov.
 ἀπολάβωμεν] ἀπολάβῃτε iidem.
 παραβαίνον] προέγων AB. Versio Copt. Codices Latini: qui recedit. Alii: qui praecedat, & Correctorium Bi-
 bliorum. cujus variationis origo videtur petenda esse a versione Latina, in qua facile, pro recedit, scribi potuit
 praecedat; quae observatio simul offendit illos, qui Codices AB. aliosque similes, ut & versionem Coptam,
 scripserunt, ad Latinam Versionem reflexisse.
 μένων ἐν] ἐμμένον 39. διδαχῇ] ἀγάπῃ 13.

Grotius, Epiphanius Ancorat p. 4. B. Faustinus c. Arian. II. Quomodo enim non verus Deus, qui verus est filius? quandoquidem de veri filii nomine Deus verus probatur: ita ἕτος non referatur ad id quod proxime praecedat Act. VII. 19. 2. Jo. 7. Apoc. I. 6. Hebr. XII. 21. imo si or-

dine naturali verba collocentur, αὐτῷ praecedat immediate ante τὸ ἕτος. Addatur, opponi Deum idolis comm. 21. solet autem scriptura Deo patri opponere idola Act. XIV. 15. XVII. 23, 30. 1. Cor. VIII. 4. 2. Cor. VI. 16. 1 Thes. I. 9.

1. ἐκλεκτῇ] Electae nomen in Editione R. Stephani 3. littera initiali majuscula exaratum est, ut denotet nomen proprium matronae alicujus: Electus ἐκλεκτος cubicularius fuit Imp. Commodi, genere Aegyptius. Herodianus I. vid. infra comm. 13. ubi etiam soror ejus eodem nomine appellatur, quod & discipulis Christi tribui solet. 1. Per. V. 13.
 κυρία] Epistetus 62. αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ ἰδ' ἐτῶν

ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν κυρίαὶ καλεῖνται. Augustinus Ep. 6. Domina eximia & merito praestantissima. 132. domina eximia & merito honorabilis in Christo.

4. Hieronymus in Eph. V. 4. In Ebraico quoque Evangelio legimus, Dominum ad discipulos loquentem: & nunquam, inquit, laeti sitis, nisi cum fratrem vestrum videtis in caritate.

5. 1. Jo. II. 7. 8.

8. μισθὸν πλῆρη] Sota I. 53. Ego distribuam illi
 ZZZZ mer-

τῷ Χριστῷ, Θεὸν ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τῷ Χριστῷ, ἵνα καὶ τὸ πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν ἐφέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. Ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, ἔκ ἡβηλήθη ὡς χάρτες καὶ μέλας· ἀλλὰ ἐλπίζω εἰσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ σῶμα πρὸς σῶμα λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ συμπληρωμένη. Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα καὶ ἀδελφὴς σε καὶ ἐκλεκτὴς. Ἀμὴν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ Πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. Ἀγαπητέ, πᾶσι πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦσθαί σε ἡ ψυχὴ. Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σε τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. Μειζότεραν τέτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατῶντα. Ἀγαπητέ, πῶς ὁ πᾶσι ἔδωκεν ἐργασίαν εἰς τὰς ἀδελφὰς καὶ εἰς τὰς ξέ-

185,

χριστοῦ prius] Θεοῦ 23. 27. 29. ὁ] + δι 38. τῷ χριστῷ posterius] — A. 13. 27. 29. Versio Vulg. αὐτῷ Syra utraque, posterior cum asterisco, Lucifer, probante J. A. Bengelio. πατέρα καὶ τὸν υἱόν] υἱόν καὶ τὸν πατέρα] A. Codices Latini. τὸν υἱόν ἔχει καὶ πατέρα 31. 10. τὴν] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi, Oecumenius Ed. ταύτην τὴν διδαχὴν] τὴν διδαχὴν ταύτην 31. Φέρει] + μὲν ἰαντοῦ 4. 11. λέγων αὐτῷ] αὐτῷ λέγων Editio Colinaei. λέγων 1. 2. 3. 23. 28. 30. 35. 37. 39. 45. 56. Editio Erasmi. ὃς λέγων] λέγων ὃς A. 31. 12. ἔχων] ἔχω 27. 29. γράφειν] γράψαι A. 17. ἡβηλήθη] ἐβηλήθη A. 4. 21. 26. 38. 40. 45. Editio Complut. Plant. Genev. ἡμῶν] ὑμῶν 22. χάρτες] καλάρυες J. Pricaeus. ἔκ ἡβηλ' ἐλθόν] ἐλπίσω ὃς γενέσθαι AB. 5. 6. 7. 27. 33. Versio Vulg. Copt. ἐλπίσω γὰρ γενέσθαι 7. 13. ἐλπίσω γὰρ εἰσελθεῖν 15. 18. 25. 26. 29. 36. Editio Colinaei. Versio Aethiop. probante J. Millio prol. 1210. ἡμῶν] — 21. 37. 56. ὑμῶν A. 13. 16. 18. 19. 22. 27. 29. 32. 33. in ora. 46. Editio Genev. Versio Vulg. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol. 1384. 13. ἀσπάζεται σε] ἀσπάζει Versio Syra posterior. ἐκλεκτὴς] ἐκκληστὴς 15. 26. ἐκλεκτὴς teste H. Grotio & probante. + ἡ χάρις μὲν ὑμῶν Versio Syra posterior cum asterisco. ἀμὴν] — A. 13. 27. 29. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. probante J. A. Bengelio. + ἰωάννης ἐπιστολὴ διυτέρα ἐν εἰσίοις λ. Codices Stephani. + τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ ἰωάννῃ θεολόγῳ ἐπιστολὴ β. 30. + ἰωάννης β. A. + ἰωάννης ἐπιστολὴ καθολικὴ διυτέρα εἰσίοις λζ. 40. + εἰσίοις π. Codex Vatic. 367. ἰωάννης τῷ ἀποστόλῳ ἐπιστολὴ καθολικὴ τρίτη] ἰωάννης Γ. A. ἰωάννης C. τῷ ἁγίῳ ἰωάννῃ τῷ εὐαγγελιστῇ ἐ θεολόγῳ καθολικὴ ἐπιστολὴ 2. ἐπιστολὴ τῷ ἁγίῳ ἀποστόλῳ ἐ ἡγαπημένῳ πρὸς Γαίον ἰωάννη 4. ἐπιστολὴ ἰωάννης καθολικὴ τρίτη 22. ὁ ἁγίος ἰωάννης ἐ θεολόγῳ καθολικὴ ἐπιστολὴ γ. Editio Erasmi, Colinaei. ἐπιστολὴ ἰωάννης τρίτη Editio Stephani. ἰωάννης ἐπιστολὴ γ. πρὸς Γαίον 3. ἰωάννης ἐπιστολὴ Γ. Versio Copt. ἡ τῷ ἁγίῳ ἰωάννῃ καθολικὴ τρίτη ἐπιστολὴ Editio Complut. Genev. 3. γδ] — 4. 5. 6. 13. 25. Versio Vulg. Aethiop. 4. μειζότεραν] + δι 21. τέτων] ταύτης 6. 25. 27. 29. 33. 40. 44. Versio Syr. Arab. Aethiop. probante J. Pricaeus. τέτων οὐκ ἔχω χαρὰν] χαρὰν τέτων οὐκ ἔχω C. χαρὰν ταύτης οὐκ ἔχω 31. χαρὰν] χάριν B. 7. 35. Versio Vulg. Copt. ἐν] + τῇ A. 5. ἐργασίαν] ἐργάζη A. Hieronymus in Tit. I. 8. εἰς τὰς posterius] τοῦτο ABC 17. 27. 29. 33. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. 6. ἐνάσιον] + 2 40. ποιήσεις προτέμψας] ποιήσεις προτέμψας C Versio Vulg. ποιήσεις προτέμψας 7. 18. 27. 29. Codices Latini.

mercedem plenam. Dio Cass. Exc. p. 610. οὐδὲ γὰρ ἐδ' ἐκείνοι ἐντελὴ τὸν μισθὸν ἐλάβαντο. integra stipendia. Euripides Helen. 1427. ὡς ἂν τὴν χάριν πλήρῃ λάβω. Targum Ruth II. 12. retribuatur tibi Deus retributionem bonam operum tuorum in hoc seculo, & erit merces tua perfecta in seculo futuro a Deo Israelis. Eccles. I. 3. & ut recipiat mercedem perfectam coram rege mundi & II. 10. 11. V. 18. Xenophon Cyr. Exp. VII. ἥκιστα ἂν πλήρῃ φέρων τὸν μισθόν.

10. λαμβάνετε εἰς οἰκίαν] Sophocles Electr. 1134. Schol. δέχομαι ἀπλῶς τὸν ἐρχόμενον εἰς ἐμὴν εἰσδύομαι δ' ἐπὶ οἰκίας, καὶ λιμένος, καὶ τοῖς τε τινος· ὃ δὴ καὶ λαμβάνω λέγεται.

χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε] Avoda Sara f. 44. 2. Ave, quibus non dicendum. Scheviith 4. & 5. Prohibitum est dicere salve aranti anno septimo. Plau-

zus Trinum. II. 2. 41. Nolo ego te cum improbis viris, Gnate mi, neque in via neque in foro ullum sermonem exequi. Lampridius Alex. Sev. 18. nisi honestos & bonae famae homines ad salutationem non admisit — per praekonem edixit, ut nemo principem salutaret, qui se furem nosset. 25. a mulieribus famosis matrem & uxorem suam salutari vetuit.

12. πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν] Symmachus Ep. III. 12. Malim reditum tuum quam chartas impetrare. Sunt quidem illae Tulliano segmentatae auro; sed de praesentibus amicis plura fumuntur. Ipsa etiam verba melius ex oris fontibus fluunt, quam mandantur textis papyri. Num. XII. 8.

σῶμα πρὸς σῶμα] 1. Cor. XIII. 12. Multa habebat, quae chartae committere non erat ausus, ideo nec nomen suum, nec nomen matronae apposuit.

6 185. Οἱ ἐμαρβύρησαν σε τῇ ἀγαπῇ ἐνώπιον ἐκκλησίας· ἐς καλῶς ποιήσεις προπέμψας
 7 ἀξίας τῇ Θεῷ. Ὑπὲρ γ' τῆ ὀνόματι — αὐτῶ· ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ
 8 τῆς ἰδίας. Ἡμεῖς ἐν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τὰς τοιαύτας, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ
 9 ἀληθείᾳ. Ἐγραφα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς ἐκ ἐπιδὲ-
 10 χεῖ ἡμᾶς. Διὰ τῆτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτῶ τὰ ἔργα ἀ ποιεῖ, λόγοις πονη-
 11 ροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ δεκτέμην· ὅτι τέτοις, ὅτε αὐτὸς ἐπιδέχεῖ τὰς ἀδελφάς,
 12 καὶ τὰς βελομύους καλύει, καὶ ἐκ τῆ ἐκκλησίας ἐκβάλλει. Ἀγαπητέ, μὴ μιμῆς τὸ κα-
 13 κόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τῆ Θεῷ ὄντι· ὁ — δὲ κακοποιῶν, οὐχ
 14 ἐώρακε τὸ Θεόν. Δημητρίω μαμαρτύρη] ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆ ἀληθείας· καὶ
 15 ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ὄντι. Πολλὰ εἶχον γρά-
 16 φειν, ἀλλ' οὐ θέλω ἀφ' μέλαν· καὶ καλάμῃ σοι γράφαι· Ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν
 17 σε, καὶ τόμα πρὸς τόμα λαλήσομεν. Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζε-
 18 τες φίλους κατ' ὄνομα.

IOY-

Hieronymus in Tit. I. 8. prob. f. Causabono.

ἐποιήσας προπέμψας H. Grotius.

7. αὐτῶ — AC 1. 2. 3. 4. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 21. 22. 39. 45. 47. 56. Codices plurimi, teste Millio. Editio Erasmi, Stephani, Bengelii. Versio Syra posterior habet cum asterisco. Copr. Codices Latini. Oecumenius ed. probante H. Grotio in Act. V. 41. f. Millio.

λαμβάνοντες] λαβόντες 6. 7. 27. 29. ἀπὸ] παρὰ 4. 29. 33. ᾤ — C.
 ἰδίων] ἰδίων AC. 7. 27. 33. 40. Versio Copr. Codices Latini. ἐκκλησιῶν R. Benlejus.
 8. ἀπολαμβάνειν] ὑπολαμβάνειν AC. 16. 27. 29. 46. Oecumenius.
 γινώμεθα] γινώμεθα 15. 26. 27. 32. 42. Editio Complut. Plant. Genev.
 τῇ ἀληθείᾳ] τῇ ἀληθείᾳ 5. 8. Editio Colinaei. Versio Vulg. τῇ ἐκκλησίᾳ A.
 9. ἐγραφα] + τι A. 7. Versio Copr. + ἂν 15. 18. 26. 29. 33. ex emendatione. 36. 40. Versio Vulg.
 Syr. utraque. prob. f. Clerico. + ἂν τι 29. Διοτρεφὴς] Διοτρεφίς 17.
 ἡμᾶς] ἡμᾶς 33. Versio Aethiop. 10. ἰδὼν] ἂν A.
 ὑπομνήσω] ὑπομνήσω Editio Complut. Plant. αὐτῶ] αὐτὸν f. Pricaeus. φλυαρῶν] + εἰς C.
 βελομύους] ἐπιδοχομένους C. 5. 7. 27. 29. Versio Vulg. Syr. prior, & posterior in margine, Copr.
 καλύει, & ἐκ τῆ ἐκκλησίας ἐκβάλλει] ἐκβάλλει, & καλύει τῆ ἐκκλησίας 4. ἐκ] — 2. 3. 4. 15. 25. 26. 36. 43.
 11. δὲ] — AC 1. 2. 4. 13. 15. 16. 23. 25. 27. 30. 32. 33. 35. 36. 37. 40. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Stephani 1. 2. Versio Vulg. Syr. probante f. Millio prol. 986. ἐχ] ἐκ C.
 12. αὐτῶ] — 17. + τῆ ἐκκλησίας & A. a prima manu. C. Versio Syr. prior, & posterior in margine,
 δὲ] — C. Codices Latini.
 οἴδατε] οἴδαμεν 14. ex emendatione. 38. οἴδας AC 5. 6. 7. 14. 15. 17. 18. 26. 27. 29. 33. 36. Versio
 Vulg. & Versio Latina Codicis D. Copr.
 ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν] ἀληθὴς ἡμῶν ἐστίν ἡ μαρτυρία C. ἀληθὴς ἐστίν ἡ μαρτυρία ἡμῶν 31.
 13. εἶχον] ἔβλεπον 27. 29.
 γράφειν] γράφαι AC. 17. 27. 31. 33. 40. + σοι AC. 17. 27. 31. 33. 40. Versio Copr. Latina Codi-
 cis D. σοι γράφαι 19. Versio Vulg. & θέλω] ἐκ ἐβελήθη A. Versio Vulg. ἐκ ἔβλεπον 27.
 σοι γράφαι] γράφαι σοι A. 27. 33. Variæ Lectiones Bogardi. Versio Lat. Codicis D. Codices Latini. Syra po-
 sterior. σοι γράφαι C. 31. γράφαι 4. 16. 14. ἰδεῖν σε] σε ἰδεῖν AC Versio Vulg. & Codicis D.
 λαλήσομεν] λαλήσωμεν 23. 26. 33. 41. λαλήσαι σοι 25. 33. in ora. Versio Aethiop.
 15. φίλοι] ἀδελφοὶ A. 13. 31. 33. Versio Syra posterior in margine. Aethiop. probante f. A. Bengelio.
 ἀσπάζει] ἀσπασαί 40. φίλος] ἀδελφός 33. Versio Syra posterior, & edita in margine, Aethiop.
 ὄνομα] + ἄρμον 15. 26. Editio Complut. Colinaei. Codices Latini. + Ἰωάννης Γ. A. + γ. Ἰωάννης
 ἐπιστολὴ C. + εἶχαν λβ. Codices Stephani 10. 21. 40. + εἶχων λα. 25. + εἶχ. λ. 17.

1. Ἰ. Rom. XVI. 23. 1. Cor. I. 14. Act. XIX. 29. XX. 4.

5. πῶς οὖν ποιῶν] Act. XIII. 34. Xenophon ἂν μὴν δὴ ταῦτα δὴ ποιεῖν πῶς, ὁμῆρας δοτιὲν καὶ ληπτῶν & . . . καὶ ἀλλήλους πῶς ἐποιήσαντο. Paed. V. μόνον καὶ σὺ ἡμῖν δεῶν τε πῶς ποιήσῃς, καὶ δεῖν δὲς. Aethiops VIII. p. 360. F. πῶς πρὸς αὐτὸν ποιήσάμενος. Versio Vulg. fideliter facis.

6. προπέμψας] Od. o. 73. καὶ ξείνων παρόντα φιλεῖν, ἰδέσθαι δὲ πῶς.

7. ἀπὸ τῶν ἐθνῶν] Junge cum ἐξῆλθον. 1. Macc. VIII. 26. Matth. XXV. 3. 4. 2. Cor. XI. 8. 20. vel cum λαμβάνοντες ut Matth. XVII. 25. 26. 1. Jo. II. 27.

9. φιλοπρωτεύων] Artemidorus II. 33. λέγεται γυναικὶ παρὰ τὴν φιλοπρωτείαν. Plut. Sol. p. 95. B. τὸ φιλοπρωτεῖν αὐτῆς τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς τυραννίδος. Alcib. p. 192. C. φύσει δὲ πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων παθῶν ἐν αὐτῶν, τὸ φιλονικίον ἰσχυρότατον ἦν, καὶ τὸ φιλοπρωτεῖν. Agelil. 596. D. φιλονικία· τὸ γὰρ ἂν καὶ θυμοειδέατος ἐν τοῖς νόμοις, καὶ πάντα πρωτεύειν βυλόμενος.

Διοτρεφὴς] Thucydides VIII. 64. Διοτρίφην [al. Διοτρεφῆ] ὄντα περὶ χιόν, ἡρμῆνον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης ἄρχειν. Diodorus S. XV. 14. Ἀθηνοῖσι μὲν ἦρχε Διοτρεφὴς,

12. ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας] Demosthenes c. Neaer. δὲ δ' ἡμᾶς ἐκ αὐτῆς τῆς ἀληθείας τὴν ἀκρίβειαν ἀκυσαντας τῆς τε κατηγορίας καὶ τῆς ἀπολογίας ἔταξεν ἡδὴ τὴν ψῆφον φέρειν. Pro Coron. τέτοιον τοιούτων ὄντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἔταξεν δεικνυμένον. Euripides Melanip. & Aristophanes Ran. 1275. Plut. amator. p. 756. C. Ζεύς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὑπὸ. Aeschines c. Timarch. καταμαρτυρημένοις ὑπὸ τῶν αὐτῶν βίαι καὶ τῆς ἀληθείας. Longinus 10. ἡ Σαπφὼ τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἐρωτικαῖς μανίαις παθήματα ἐκ τῶν παρεπομένων καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἐκείσοι λαμβάνει. Dionysius Hal. de Thucyd. 8. μαρτυρεῖται δὲ τῶν ἀνδρῶν — ὑπὸ πάντων — ὅτι — τῆς ἀληθείας πλείστην ἐποιήσατο πρόνοιαν. Quintilianus VI. 2. Veritatem ipsam morum. Aristides Platon. II. p. 219. τὰ μὲν γὰρ πρῶτα καὶ παρὰ τῆς ἀληθείας καὶ παρ' αὐτῆς λαβὼν εἶχε. Lysias c. Agorat. τέτοιον μὲν κακῶς ὑπὸ ἡμῶν ἀπώτατον μαμαρτύρηται. Himerius p. 24. τὸ δρᾶμα, ὅπερ ἐκ ἐπὶ σκηπῆς ἡμῶν, ἀλλ' ἐπὶ

ZZZZ 2

τῆς

Ι Ο Υ Δ Α Τ Ο Υ Α Π Ο Σ Τ Ο Λ Ο Υ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΙΟΥΔΑΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ δούλῳ, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡ-
 γασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ τετηρημένοις κλητοῖς. Ἐλεῖ ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη
 πλεθυνθεῖη. Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπεδὴν ποιούμενῳ γράφειν ὑμῖν ὥστε ἡ κοινὴ σωτη-
 ρίας, ἀνάγκη ἔχον γράφαι ὑμῖν, ὥστε ἀκαλῶν ἐπαγώνισθαι τῇ ἀπαξ ὥστε δοθεῖ-
 σθαι

Ἰὺδα τοῦ ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ] Ἰὺδα ἐπιστολὴ AC. Versio Corp. Ἰὺδα ἀποστόλου ἐπιστολὴ Editio *Erasmi* 1.
τοῦ ἀγίου Ἰὺδα ἀποστόλου ἐπιστολὴ καθολικὴ Editio *Erasmi* 2. 3. 4. 5. Colinaei. ἐπιστολὴ τοῦ Ἰὺδα καθολικὴ Editio
Sterbani 1. 2. τῷ ἀγίῳ ἀποστόλῳ Ἰὺδα ἐπιστολὴ καθολικὴ 47. ἡ τῷ ἀγίῳ Ἰὺδα καθολικὴ ἐπιστολὴ Editio *Complut. Genov.*
Ἰὺδα ἐπιστολὴ καθολικὴ 31. Ἰὺδα καθολικὴ ἐπιστολὴ 22. Epistola Judae Apostoli fratris Jacobi Versio *Syra* MS.

1. Ἰησοῦ χριστοῦ] χριστοῦ Ἰησοῦ 30. 32. 35. 40. 45. Lectionar. 1. Editio Complut. Plant. Genev. Codices Latini.
 probante J. A. Bengelio. τοῖς] + ἰδὼν 27. 29. Versio Syra utraque.
 θῆ] τῷ 47. + @ 25. 26. τῷ θῷ Editio Bezae 3. 4. 5.
 ἡγιασμένοις] ἡγιασμένοις AB. 33. ex emendatione. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop. Armen. Origens in
 Matth. XVIII. 7. Athanasius Synopfi, Ephrem. Oecumenius, Lucifer. probante J. Millio prol. 684. J. A. Bengelio.
 κ] + ἐν J. Pricaeus. κ] Ἰησοῦ χριστοῦ τετραμήνους] — Versio Syra posterior.
 χριστοῦ] χριστοῦ 3. 21. 25. 30. 40. 47. 55. Lectionar. 1. Versio Vulg. Ephrem.
 τετραμήνους] + ἀγίοις 25. 2. κ] prius] — 22. 23. 37. 56.
 αἰρήνη] + ἐν κυρίῳ Versio Syra posterior cum asterisco. κ] ἀγάπη] — 40.
 3. καὶ 25. + ἡμῶν AB. 5. 8. 17. 26. 27. 29. 33. 36. Editio Colinaei. Versio Syr. Lucifer, Cyrillus Aët. Eph.
 V. + ἡμῶν 6. 7. 25. 31. 56. Versio Vulg. Copt. Ephrem. σωτηρίας] + ἡμῶν 22.

τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἐπεδείχθητο.

δια καλέμεν. *Libanius* O. X. p. 297. C. οὐ δ' ἔσται
χείρως καὶ μέλαν ἀπααιτῆ καὶ κάλαμον, ἐπλήρει. *Galenus*
de facult. Aliment. I. ἴσμεν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν
ἐν πολλῇ χρῆσι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ὅλων τῶ γένους τῶ-
νομα σφειριστάμενα, καθάπερ τὸν κάλαμον, ὃ γράφομεν,
καὶ τὸ μέλαν. in Hippocr. de Artic. I. III. τῶν κα-
λέμεναι, εἰς γράφομεν οὐ πλῆναι, τέταν τὸ μὲν ἴσμεν τοῖς
τῆς δεξιᾶς χειρὸς περιλαβὼν δεκτύλῳ, τὸ δ' ἴσμεν τῆς
ἀριστερᾶς ἐπισπᾶσας πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ἐναντίαν χάραν, ἐπι-
σπᾶμένον τι καὶ κυρτάμενον ὅψις τὸ μύσων.

αὐτὴν σπουδὴν πεποιημένα ἔσαν, μηχανήσεσθαι. *diligenter curare, contendere.* Polyb. p. 877. πρὶ γὰρ μὲν τῇ παρ' ὅλον τὸν βίον ἀλλεθύνει, μεγίστην ἐποίησαςτο σπουδῇ. *Epicteus* 76. πρὶ ἐκείνῃ ἔστιν ἡμῶν ἡ πᾶσα σπουδῇ. *Herodotus* VII. 205. τῶν δὲ ἄνθρωπων — σπουδῇ ἐποίησαςτο Λαωνίδης. *Plut.* de lib. Ed. p. 4. E. ὃ ἄνθρωποι, ποὺ φέρεσθαι; οἷσις χρημάτων μὲν κτήσεως πρὶ πάντων ποιήσαςτο σπουδῇ.

κοινῆς σωτηρίας] *Isocrates de Pace.* αἰσχυρῶς
 αἶ, εἰ φανεῖν μᾶλλον φροντίζων τῆς ἑαυτοῦ δόξης, ἢ τῆς
 κοινῆς σωτηρίας. *Demosthenes Epitaph.* διὰ τῶν ἰδῶν κερ-
 δύνων κοινῆς σωτηρίας πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν αἵτιος κατίσπασα.
Isocrates Panegy. ἅμα μὲν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ὁ-
 μολοῦντες. ad Philipp. μετὰ δὲ τῶν βασιλέων περὶ τῆς
 κοινῆς σωτηρίας. *Diodorus S. XIII.* 4. τῆς κοινῆς σωτηρίας
 ἀντιλαμβάνεσθαι. XX. 88. παρεκάλουν τὸς ἀρχῆς τῶν
 πολιτῶν, ἵ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας ὑπομᾶναι κίνδυνον. XI.
 3. τὸς παρεκάλεισθαι συναγωνίσασθαι περὶ τῆς κοινῆς σω-
 τηρίας. *Dionysius Hal.* VI. 66. ἤξιμμεν μὲν ἀπαρτῆσαι ὁ-
 μᾶς ὁμογνωμονεῖν, ἄλλως τε καὶ ταῦτα περὶ κοινῆς σωτη-
 ρίας βελουμένων. *Dio Chrys.* LIX. p. 575. A. ποιῶν
 ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ νίκης. p. 577. A. καὶ ἐξέ-
 θηκας ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ νίκης περιπόρτα τῆς
 τῇ συμφορᾷ. *Dinarchus* in *Demosth.* μικρὴν τι χρησί-
 μος ἐγένου τοῖς περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας πρῶτίτισσα; εἰ δὲ ὀ-
 τισί. *Libanius* D. XLII. p. 900. D. τὴν κοινὴν δὲ σω-
 τηρίαν περὶ τῆς ἑαυτοῦ τιμῆς. *Arifides* *Platon II.*
 p. 168. εἰδὼν πρότερον τῆς κοινῆς σωτηρίας ἐπαύσατο, εἰ
 ἰδὼν περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων ὀκλήσατο. *Dioscorus S.*
 XVIII. 10. εἰσὶ δὲ ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν ἑλλήνων σωτη-
 ρίας καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ προκινδυνεύει. *Jof.* A. X. 1.
 3. ποιησάμενος θυσίαν ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας. III. 13.
 1. παρήγει μήτηρ Μουσέας καὶ τῶν πισοχημένων αὐτῇ ὑπὲρ
 τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντιλαλοῦν.

4 ση τοῖς ἁγίοις ὡς τε. Παρεσιδύσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς
τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, ἢ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μελιθιθέντες εἰς ἀσελγίαν, καὶ τὸν
5 μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνέμενοι. Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βού-
λομαι, εἰδότες ὑμᾶς ἅπασι τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας,
το

ἔχον] ἔχον 47. ἔχον 56. + τοῦ 22.

ἐπαγωνίζεσθαι] ἐπαγωνίσασθαι 1.

4. ῥ] — 55.

κρίμα] κατέκριμα 21.

παρακαλῶν] παρακαλῶ 47. Lucifer.

τῇ] — Editio Complut. Plant.

χάριν] χάριτα A.

Θεοῦ] σωτῆρ 4.

Δεσπότην Θεὸν εἰ] Θεὸν εἰ δεσπότην τὸν Editio Complut. Plant. Genev. Θεὸν δεσπότην εἰ 32.

Θεὸν] — AC Codex Stephani, 8. 18. 19. 26. 27. 29. 33. a prima manu. 1. a prima manu Versio Vulg. Copt. Didymus, Cyrillus in Jo. p. 19. Act. Eph. V. Chrysostomus T. VII. p. 215. Ephrem. Oecume-
ninus, Lucifer. Beda. probante H. Grotio, J. Millio prol. 1357. H. Hammond, J. A. Bengelio.

καὶ posterius] — 19. Versio Syr. edita contra MS. Copt.

καὶ κύριον ἡμῶν] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1357.

καὶ κύριον 40.

Ἰησοῦν χριστὸν] χριστὸν Ἰησοῦν 47.

5. δὲ] — 36.

οὖν C.

εἰδότες] ἰδόντες 13.

ὑμᾶς posterius] — ABC. 6. 7. 15. 17. 18. 27. 29. 36. 45. Versio Vulg. Syr. utraque. Lucifer. Hieronymus.

ἅπασι τοῦτο, ὅτι] τοῦτο, ὅτι ἅπασι J. Priscus.

τοῦτο ἅπασι, ὅτι 22.

τοῦτο] πάλιν ABC. 6. 7. 27. 29. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Æthiop. Lucifer. Hieronymus ad Marcellam, Ephrem.

εἰ] — A 11. 17.

κυρίῳ] Ἰησοῦς AB. 6. 7. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Didymus, Hieronymus c. Jovinian. 1. Cassianus de Incarn.

V. 9. 1. Σιδος 5. 8. Versio Syr. Codices Latini. Clemens Paed. III. 8. Lucifer.

γῆς] ῥ Editio Erasmi, Ald. Versio Syr. Oecumenius ed.

ἐπαγωνίζεσθαι] Etymol. ἐπαγωνιῖται, φιλονικίῃσι, προσκαρτερήσῃσι, ἐκ τῆς ἐπαγωνίζω. Libanius argument. in Androt.

προεῖρηκε μὲν ὁ ἐκκλήμων, δεύτερος δὲ ὁ Διδώρος ἐπαγωνίζεται τῷ λόγῳ. Gregorius Encom. Maccab.

προηγωνίσαντο πατὴρ, ἐπαγωνιῖνται παῖδες.

Versio Vulg. Supercertare. i. c. porro certare. Plut.

Fab. p. 187. E. φάβιος, ὥσπερ ἀθλητῆς ἀγαθὸς ἐπαγω-

νιζόμενος τῷ Ἀντίβω. Num. p. 65. C. ἐτίροις ἔζωθεν ἐπα-

γωνίζονται τεκμηρίους.

ἅπασι παραδοθεῖσιν] Philo de Temul. T. 2. p. 387,

26. πιστεύει τοῖς ἅπασι παραδοθεῖσι.

4. παρεσιδύσαν] Plut. Apophth. Lacon p. 216.

B. ἐπειδὴ τὰ ἀρχαῖα νόμιμα ἐκδυόμενα ἑώρα, ἄλλα δὲ

παρεσιδύμενα μοχθηρὰ. Agid. & Cleom. p. 796. C. παρ-

σιδύει εἰς τὴν πόλιν ἀργύρεα καὶ χρυσῆ ὄψις. Instit. La-

con. p. 237. F. φιλοπλετίας καὶ πλεονεξίας παρεσιδυ-

μενης. Philo de Legg. Spec. T. 2. p. 314, 22. D.

καὶ φθάνουσι παρεσιδύντες, ἐκδοθέντες ἐπ' ἀναρίσει. Diogenes

L. Menedem. II. 142. λαβραῖος παρεσιδύς εἰς τὴν πα-

τρίδα. Eusebius in II. ψ. p. 1424. 40. καὶ ἐπὶ

καιριωτάτῃ τῷ λόγῳ τὸ παραδύναι, ὅ ἐστιν ἐκ πλάνης ἐπι-

δραμῆν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐμπροσθεν γενέσθαι, ὅ καὶ παρεσιδύναι φα-

μιν. Jof. B. νύκτωρ — παρεσιδύντες. Herodias-

mus II. 12. I. κελύει παρεσιδύνει εἰς τὴν πόλιν —

πολλοὶ δ' εἰς ῥάμην νύκτωρ λαμβάνοντες εὐχίσαν, τὰ ὅπλα

ἐπικρύπτουσι, ἐν ἰδιωτῶν σχήματι. VII. 9. 19. παρεσι-

δύναι σπευδόμενος ἐκαστός. I. 6. 2. παρεσιδύντες δὲ τινες τῶν

ἐπὶ τῆς αὐλῆς οἰκιστῶν διαφθίρειν ἐπειρώτο τὸν ἡθὺς βασιλέως.

irrepere. Themistius XXII. p. 278. A. εἰ δὲ ὦν σε λά-

θῃ παρεσιδύσα [ἢ διαβολὴ] μήτοι κατακρύπτειν εὐσεβέ-

μιν, ἀλλ' εἰς φανερόν προέγειν καὶ διελέγχειν. Heliodo-

rus I. 12. de adultero. τὸν δὲ — πρὸς τὴν Δημαίην

ἄρτι παρεσιδεδυνέναι.

προγεγραμμένοι] Phaedrus IV. 10. Tamen scelesto

spiritu culpam lues, olim cum adscriptus venerit

poenae dies — Secundo offendit scelera non ira

Deum, fatorum dicto sed puniri tempore. Dio

Cass. XXXVIII. p. 42. πρὶν τῆς ὑπάτης αὐτοῖς δια-

προγραφῆς ἐπιτιμῆσαι. XL. p. 94. προέγραψε μὲν γὰρ

τῷ νόμῳ. Strabo V. p. 341. B. τοῖς — τῶν προγε-

γραμμένων ὑπὸ Σόλλα — διττῇ χρόνῳ ἐπολιωρήθησαν.

Plut. Camill. p. 134. E. τῆς δίκης προγεγραμμένης αὐ-

τῷ. Aristid. p. 326. οἷς πρώτοις καὶ κρίσις προγράφη. Dio-

nysius Hal. VIII. προέγραφαν ἡμέραν. Achilles Tatius

VIII. p. 485. προσέγραπτο εἰς τὴν ὑστέραιον ἡ δίκη. Plut.

Sulla p. 472. B. ἔπει, ὅπως μεμνημένος τυγχάνει προγρά-

φειν, προσέγραψε δὲ τῷ μὲν ἐποδεδυμένῳ καὶ διασώσαντι τὸν

προγεγραμμένον, ζημίαν τῆς φιλανθρωπίας ὀρίζων δόνατον.

Qui putant Jesum Christum hic appellari solum dominatorem Deum & Dominum nostrum, aut nituntur lectione Complutensis Editionis, aut articulo τὸν. Prius fundamentum valde est infirmum, cum editores non bona fide codices scriptos expresferint, sed ipsum locum mutaverint: alterum vero non multo est firmiss, cum articulus non referatur ad voces Θεὸν καὶ κύριον, sed ad vocem δεσπότην, Θεὸν τὸν μόνον δεσπότην, καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν, quod de duabus distinctis personis intelligi potest, & si juxta analogiam Scripturae & aliorum scriptorum interpretari volumus, intelligi debet. Nam Scriptura Deum patrem millies Θεὸν vocat, Christum bis vel ter; in loco ergo dubio rectius pater intelligitur. Neque solet Christum τὸν δεσπότην vocare, sed Patrem ejus Luc. II. 29. Act. IV. 24. 2. Pet. II. 1. Apoc. VI. 10. Multo minus Christum vocat τὸν μόνον δεσπότην, patrem vero appellat κατ' ἔξοχην τὸν μόνον ἀληθινὸν Jo. XVII. 3. μόνον σοφὸν Rom. XVI. 27. 1. Tim. I. 17. τὸν μόνον δυνάστην 1. Tim. VI. 15. τὸν μόνον ἔχοντα ἀθανάσιαν 16. μόνον ὄντα 1. Cor. XV. 4. τὸν μόνον Θεὸν Jo. V. 44. Ita, etiam alii loquuntur. Jof. B. III. 8. 5. κάλλιστον δεσπότην ἀποδιδράσκοντες τὸν Θεόν. VII. 8. 6. πάλαι διεγνωκότες ἡμᾶς, ἄνδρες ἀγαθοί, μήτε Ῥωμαῖοις μήτε ἄλλῃ τινὶ δαλυνεῖν ἢ Θεῷ, μόνος γὰρ ὅτις ἀληθὴς ἐστὶ καὶ δικαῖος ἀνθρώπων δεσπότης. 10. 1. Θεὸν δὲ μόνον ἠγεῖσθαι δεσπότην. A. XVIII. 1. μόνον ἠγεμόνα καὶ δεσπότην Θεὸν ὑπεκλήφοντο. Cum vero Judam iis ipsis temporibus & contra eosdem seditiosos Judaeos scripsisse sit verosimillimum, consentaneum est, ut per τὸν μόνον δεσπότην Θεόν, quem illi in ore semper habebant, eundem, de quo ipsi loquebantur, Deum patrem intellexisse existimemus. Justinus Apol. 2. ἡ πρώτη δύναμις μετὰ τὸν πατέρα πάντων καὶ δεσπότην Θεὸν καὶ υἱὸς ὁ λόγος ἐστὶ. Denique cum usus loquendi discrimen faciat inter δεσπότην, Θεὸν & κύριον, idem usus videtur requirere, ubi tria ista nomina in unum eundemque conferuntur, ut, quod praecipuum est, ponatur ultimo loco, quod medium medio. Scripsisset ergo Judas, si hoc voluisset, τὸν κύριον, καὶ μόνον δεσπότην, καὶ Θεόν, quod etiam Complutenses editores sensisse videntur. Philo Leg. ad Caj. T. 2. p. 568, 20. τῷ δὲ μὴ ταῖς ὑπερόγκαις τιμῶν δίδναι καὶ φυσθῆναι ποτὶ πέρας ἐπαργεῖά τε, τὸ μὴ δεσπότην μόνον Θεόν εἶναι ἐπαγγέλλεται. καὶ εἰ λήγιστό τις, δυσχαίρειν. Ὁ δὲ Γαῖος ἐπὶ τὸν ἐξέφυλασσε, οὐ λόγον μόνον, ἀλλὰ καὶ εὐμνοῦς αἷμα Θεός. 5. ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι] Thucydides IV. 17.

τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας ἢ ἐαυ- 6
τῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ὑπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς
αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τέλειηκεν. Ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ μετὰ αὐτὰς πόλεις τὸν 7
ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθεῖσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρὸς αὐτὰς
δείγμα, πῦρ αἰωνίῳ δίκην ὑπέχουσιν. Ὁμοίως μὲν τοι καὶ ἔσται ἐνυπνιάζοντες, σάρ-
κα

6. τοι] δε A 54. Versio vulg. Sym posterior. Athanasius c. Serap. de Sp. S. MS. tres. Hieronymus Ep. ad Marcellianum.
ἡμέρας] — 22. a prima manu.
ζόφον] ζόφος 56.
τούτοις τρόπον] τρόπον τούτοις AC. Ephrem.
ἐτέρας,], τήρας Lucifer. probante P. Colomeliso.
δίκην] δικας 47.
8. ὁμοίως] ὅμως A. prob. H. Grotio.
δοξας δὲ βλασφημοῦσιν] — 1. δοξας οὐ τρέμεις βλασφημοῦντες 4. 21. ex Petro. δοξαν δὲ βλασφημοῦσι 3. 55.
7. αὐτὰς] αὐταῖς 56.
τρόπον 40. Versio vulg. Lucifer.
ἑτέροις S. Basterius.
ὑπέχουσιν] ὑπερχεσσαι A.
αὐτοῖς τρόπον 41.
σφετέρως D. W. Trillerus.
ἀπέρχασαι 40.
— Codex S. Galli, teste Goldasio.
τοι] — 15.

λάβετε δὲ αὐτὰς, μὴ πολέμους, μηδ' ὡς ἀζύντοι διδασκόμενοι, ὑπόμνησιν δὲ τῆ καλῶς βελούσασθαι πρὸς εἰδότας ἡγοσάμενοι. *Aristides* Leuctr. II. p. 427. ἀναμνήσας δ' ὁμοῖως πρῶτον βέλομαι — πῶς.

τὸ δεύτερον] *Symmachus* in Gen. II. 23. τῆτο ἀπαξ ἐστὶν ἐκ τῶ ὁσέων μου. *Ovidius* A. II. 14, 43. Di faciles peccasse semel concedite tuto, & satis est: poenam culpa secunda ferat. *Thucydides* III. 13. ἢ νῦν οἱ ἐν τῷ θέρει τῷδε ναυσὶ τε καὶ περὶ ἄρματα ἐπεσβάλητε τὸ δεύτερον. *Libanius* D. XXXVI. p. 795. B. ἡμῶν δὲ ἀπαξ ἄρματα γέλοια ὄφλειν, δεύτερον δὲ ἐκείν. *Nonnus* Dionys. XLVI. καὶ προτέρως φρένας ἔσχετο τὸ δεύτερον. XLVIII. καὶ ἡμπαλιν ὥχετο δαίμον θήρας οἰκτιρῶσα τὸ δεύτερον — ἥνοιν ἀυχέσασα τὸ δεύτερον ἔγγυθι σύμφως.

6. ἀρχὴν] *Famblicus* de Myfter. VI. 3. δαίμονες δὲ τῶν σόδομα διηρμηνεύουσιν καὶ διαλαχῶσιν ἄλλοις ἄλλας ζῶας, προσεχῶς τε ἐπιβεβηκόσι τῇ τοιαύτῃ προσαψία, καὶ οὐ παντὶ τῷ αὐτῷ καὶ αὐτὸν τὴν οἰκίαν ἀρχὴν διακλῆρασανμένους. *Pausanias* Messen. extr. φαίνεται δὲ καὶ πρὸς τότε ἐν Σικελίᾳ δυναστῶν — ἄλλα ἐπὶ τῇ πόλει καταβήμενος τάς τε βῆς ταύτας, καὶ ἀρχὴν τὴν αὐτῆς.

κρίσιν μεγάλης ἡμέρας] *Dies iudicii magni* *Jonathan* b. *Uziel*. Gen. XXXIX. 11. XLIX. 22. Ex. XV. 12. XX. 7. XXXIV. 7. & Targum Hier. Num. XVI. 31. Deut. V. 11. Ecclesiast. II. 25. quis est vir, cui dies iudicii magni venturus curae fuit ut mihi? III. 15. in die magno, quo Deus requiriturus est tenebras. 17. innocentem & reum iudicabit Deus in die iudicii magni. Job. II. 1. 12. 14. 15. V. 4. VI. 8. VII. 16. VIII. 8. Targum Hierof. in Gen. IV. 7. Exod. XXXII. 13. non abfolvet Deus reum in die iudicii magni. Num. XXXI. 50. Deut. XXXII. 34. Targ. Cantic. V. 10. imple renovat rumores novos quotidie, & eos manifestaturus est in die magno. Thren. I. 21. ascendat in diem iudicii magni omnis malitia eorum. Psal. I. 1. non iustificabuntur impii in die magno L. 3. in die iudicii Magno LXXIII. 20. ἕως ἀφανίσουσιν μέχρι ἡμέρας τῆς τελειώσεως, ἕως τῆς κρίσεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ ὁ αἰὼν ὁ μέγας ἐφάπαξ ὅμῳ τελεσθήσεται — μέχρις ἡμέρας κρίσεως τῆς μεγάλης.

δεσμοῖς αἰδίοις] *Apuleius* M. II. amoris profundi pedicis aeternis alligat. *Jof. B.* VI. 9. 4. ἐφυλάχθη δ' ὁ μὲν τῷ θράμβῳ σφάγιον, ὁ δ' Ἰωάννης δεσμοῖς αἰδίοις. *Valerius* M. VI. 3. aeternis vinculis puniendum censuit. *Seneca* Herc. F. 749. Certus inclusos tenet locus nocentes, utque fert fama impios Supplicia vinculis faeva perpetui domant.

ὑπὸ ζόφον] 2. *Pet.* II. 4. Od. v. 356. πλεῖν δὲ καὶ αὐλὴν ἱερῶν ἐρβόσθαι ὑπὸ ζόφον. *Eusebius*. τιθησόμενος, καὶ ὑπὸ ζόφῳ γεννησόμενος, ὅτε ὅμοιον ἐστὶ τῷ εἰς — ἄδην.

7. τούτοις] i. e. τοῖς ἀγγέλοις. *Aboth* *Eliezer* 22. Rabbi dicit, Angelos, qui exciderunt loco sanctitatis suae de coelo, v. diffie filias Caini, ambulantes

nudatis pudendis carnis, & oculos suos ornantes ut meretrices, & errasse post eas, & uxores ex illis duxisse S. D. Gen. VI. 2. R. Zadock dicit, hinc natos fuisse gigantes, ambulantes in proceritate staturae suae. *Debarim* R. XI. f. Dixit anima Moysis: Domine mundi, duo angeli Afā & Asael exierunt a maiestate tua ex alto, & filias terrae concupiverunt, & viam suam in terra corruerunt, donec eos suspenderent inter terram & firmamentum: filius vero Amrami non iuit ad uxorem suam, ex quo illi apparuisti in rubo. Codices Graec. & Lat. Gen. VI. 2. 4.

δείγμα] *Panegyricus Constantino* §. 11. Haec est tua, Constantine, de Asaraci cinere, Gaiisque supplicio quotidiana atque aeterna victoria: semel acie vincitur, sine fine documento. *Isocrates* π. Ἀντιδόξ. ὥσπερ δὲ τῶν καρπῶν ἐξηγεκύν ἐκάς δὲ γίγνεται παρὰ σοφίαν μικρὸν γὰρ μέρος ἀκέραιος βαδίας τέρων ἦτος γνωρίσθαι — δὲ γίγνεται μὲν τῆς ἰστορίας φύσεως τὴν ἐξηγησάμεν. *Lucianus* Scythia 7. ἕτος σοι ὁ ἑλληνικός κανὼν, τῆτο δὲ γίγνεται τῆς φιλοσοφίας τῆς Ἀττικῆς. *Libanius* D. V. p. 297. D. de Troja. κῆται παρὰ δὲ γίγνεται δυστυχίας. *Etymol.* δὲ γίγνεται κυρίας μὲν τὸ δεικνύμενον ἀφ' ἐκάς τῶν πωλόντων. 3. *Macc.* II. 5.

πρὸς αἰωνίῳ] *Philo* de temulent. T. 1. p. 389. 16. ῥίζαις — ἐμπροσθημέναις καὶ τεφρωθείσαις, ὅπως αὐτὸ ὕδατος τὰς κεραυνίους φλόγας, θεῶν τὴν κατὰ ἀσέβειαν καλῶς δικαστὸς δίκην, ὁ θρανὸς ἀσέβειας ἐνίφω. de Abrahamo T. 2. p. 217, 32. τὴν ἐνυπάρχουσαν ζωτικὴν δύναμιν ἐφείρεν εἰς ἀσέβειαν παντὶ ὑπὲρ τῆς μὴ αὐτῆς ποτὶ καρπὸν ἐνεγκύν, ἢ χλοηφορῶσαι τὸ παράπαν δυνάμει, καὶ μέχρι τὴν καίεται τὸ γὰρ κεραυνίον αὐτῇ ἡκιστα σβέννυται ἢ νέμεται, ἢ ἐντύφεται. πῶς δὲ σαφὲς αὐτῇ τὰ ὁράμενα, τῶ γὰρ συμβεβηκότος πάθος σημειῶν ἐστὶ ὅτε ἀναδιδόμενος αἰετὶς καπνὸς, καὶ ὁ μεταλλεύσας, θεῶν. *H. Relandus* Palaestin. p. 256. Judae 7. Sodoma non aquis tectae, quibus nihil igni est inimicius, sed ignis aeterni poenam sustinentes. Hinc & illud exutum solum, & — incendii vestigia, quorum profani scriptores meminerunt. *Jof.* VIII. 28. *Hieronymus* in *Nabum* I. 9. *S. Clarke*.

δίκην ὑπέχουσαι] *Varinus*. ὑπέσχετο δίκην Ἀττικὴν τὸ δὲ παρῆσκε βάρβαρον. *Euripid.* Cyclop. 695. ἀλλὰ καὶ σέ τοι Δίκας ὑφείξεν ἀντὶ τῶνδ' ἐδῶκεν. *Ælian.* V. H. II. 4. ἵνα αὐτὸς ὑπέσχετο δίκην. *Sophocles* Oedip. Tyrann. 560. εἴτοι νομίζεις, ἄνδρα συγγῆ κακῶς δρῶν εἰς ὑφείξεν τὴν δίκην, ἐκ εὐφροσύνης. *Euripides* . . . ὑφείξεις τοῖς κακίσοι δίκην. *Demosthenes* in Cor. τίνα αὖ αὐτὸς ἀξίαν τῶν πεπραγμένων ὑπέσχετο δίκην; c. Aristocrat. κελύει δίκας ὑπέχουσι ὁ νόμος — ὑποσχέτω δίκας ἀξίαι. *Polibius* p. 109. τῶν δὲ γενομένων εἰς Ἀττικοὺς ἀδικημάτων δίκας ὑπέχου ἐν ἴσῃ κριτηρίῳ. p. 133, 4. τὸν Περσῶν ἀναγκάσαι δίκας ὑποσχέτω Ἀττικῶν τῶν κατὰ πόλεμον ἀδικημάτων. *Plut.* Theb. p. 14. C. ἐκέλευσεν αὐτὸν γενέσθαι δικαστὴν — ἐκὼν γὰρ ὑφείξεν, ἢ αὐτὸν ἐρίσῃ δίκην ἐκένος. *Lyc.*

9 κα μὲν μαινέσσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ ἀβρόλῳ ἀφαιρούμεν διελέγει τοῦ Μωσέως σώμα-
 10 ρι. Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασι βλασφημοῦσιν ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα
 11 ζῶα, ἐπίτταν, ἐν τούτοις φθείρον. Οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπορεύθη-
 σαν,

9. ὅτε] ὁ Versio Syria utraque.
 Μωσείας] Μωυσείας C. 1. Editio Complut. Erasmi 2. 3. 4. 5. Plantin. Genev. Colinaei. Oecumenius ed. Ἰησοῦ
 C. Vittinga. Μωσείας σῶματ. σῶματ. Μωσείας 4.
 ἐπιτιμῶσαι] ἐπιτιμῶσαι 5. 8.
 σοι] ἐν σοι 27. 29. + ὁ 1. Epiphanius H. 26.
 κύριον] τοῦ 27. 29. Versio Æthiop. + ἀβρόλ 25. 40.
 10. δὲ primum] μὲν 21. 40. ἄλογα] — Versio Syr. ed. ἔφωνα in MS. 11. αὐτοῖς] τοῖς ἀπίστοις 47.

Lyc. p. 46. Α. τοσαύτην ὑπέσχετο δίκην. Demetr. p. 896. C. δίκην ὑπέσχετο. Diogenes L. Platon. III. 79. ἵνα μὴ καὶ μετὰ θάνατον δίκας ὑπέσχωιν οἱ κακῆργοι. Θεο-
 πλάς. ὑπέχων καὶ τὸ δίδωμι, ὡς τὸ ὑπέχων δίκην. Liba-
 nius D. VI. p. 301. τίνα γὰρ καὶ ζητῆσαι τις μισθὸν
 παρ' αὐτῶν δίκην, ἥς οὐκ ὑπέσχετο; D. XX. p. 324. C. τὸ δοκεῖν τῆς οὐκ ἀτιμίας ὑπέχων δίκην φεύγειν. XXIII.
 p. 550. C. δικαίως μὲν αἱ τὸ ἐκρίνουν, καὶ δίκην ὑπέχον
 τιν ἐσχάτην. XXIX. p. 618. B. μικρὰς ἡδονῆς μεγάλῃ
 ὑπέσχετο τιν δίκην. D. XXIX. p. 647. A. σε δὲ, ὃν ἔ-
 χων ἐξελέγχετο ἐπὶ τρεῖς ἀδικεῖν, ὑπέχων δίκην. p. 675.
 αὐτῷ κακίας ὑποσχὼν δίκην. XXXI. p. 720. C. θαυ-
 μάζω δὲ, εἰ κακίας μὲν ὑπέσχετο δίκην οἱ ῥήτορες, ἀρετῆς
 δὲ ἄλλα μὴ κέκτηται. Nicolaus Damasc. p. 441. καὶ ὁ
 Πρωτοῦ αὐτῷ ὑπέχων δίκην ἵτοιμος ἦν.

8. ὑπὸ πνεύματι] Aristoteles H. A. IV. ἐν πνεύματι
 τῶν ζῶων μάλιστα ἄνθρωπος. Plut. . . . ταῦτα φανέ-
 σθαι πολλά συμβαίνειν ἐν πνεύματι. Esaj. LVI. 10. Sap.
 IV. 6. VII. 2. Plut. Brut. p. 995. A. ἢ γινώσκον,
 ἢ ἐν πνεύματι.

9. Μιχαὴλ] Vid. in Luc. I. 19. Targum Cant. VIII.
 9. Michael princeps Israëlis. Bereschith R. XLIV.
 16. Schir R. I. 12. & Schemoth R. XVIII. R. E-
 liefer f. Jacobi dixit: Michael descendit, & eripuit
 Abrahamum ex fornace ignis. Rabbinii dicunt,
 Deum S. B. ipsum eripuisse — & quando descen-
 dit Michael? in Hanania, Misaele & Asaria. Tar-
 gum Jonathanis in Deut. XXIV. 6. tradit, Mo-
 sen a Michaelē fuisse sepultum. Epiphanius c. Sa-
 marit. p. 28. ἐνταφιάσαι οἱ ἄγγελοι, ὡς ἡ εἰς ἡμᾶς ἐλ-
 θῶσα παράδοσις ἔχει, τὸ σῶμα Μωυσέως τῷ ἁγίῳ. Orige-
 nes π. Αρχ. γ. cap. 2. In adscensione Moysi, ejus
 libelli meminit in Epistola sua Apostolus Judas,
 Michael archangelus cum diabolo disputans de cor-
 pore Moysi, ait diabolo, inspiratum serpentem
 causam extitisse praevaricationis Adae & Evae. De-
 barim R. XI. ea hora dixit Deus S. B. Gabrieli: i,
 & adduc animam Moſis. Dixit coram Deo S. B.
 ille qui aequalis est DC. M. quomodo ego potero
 videre mortem ejus? & in quo sunt talia verba,
 quomodo ego potero illi irasci? Post dixit Michael:
 i, adduc animam Moſis. Respondit coram Deo
 S. B. Ego fui ipſius praeceptor, & ille fuit disci-
 pulus meus, non possum videre mortem ejus.
 Postea dixit Samaeli pessimo &c. — Deus S. B.
 descendit de coelo supremo, ut auferret animam
 Moſis cum tribus angelis ministerii Michaelē, Ga-
 briele & Sagfagele. Michael Moſi ſternebat le-
 ctum: Gabriel linteum purissimum capiti ejus sub-
 ſternebat: Sagfagel pedibus. Michael & Gabriel
 stabant ab utroque latere. Reschith Chochma. Anima
 igne gehennae purgatur, ut pura evadat & candi-
 da. Deinde committitur Michaeli, qui est sacerdos
 superior offerrens animas justorum. Devarim R.
 XI. f. 263, i. Angelus Samael ille impius ca-
 put omnium Diabolorum singulis horis speculaba-

tur mortem Moſis, dicebatque, quando erit Michael
 plorans, ego vero os meum rifi impleam? donec
 ei responderet Michael: impie, egone plorarem,
 tu vero rideres? Mich. VII. 8. Falkut Rubeni f.
 43. 3. Cum Ifacus ligaretur, contentio fuit inter
 Michaelē & Satanam. Schemoth R. XVIII. Dixit
 R. Jose. Michael & Samael similes sunt synchōrō &
 cathōrō, stantibus in judicio, ille loquitur, & hic
 loquitur: ille absolvit fermonem suum, & hic suum.
 Synchōrōs noverat se victurum, incepit laudare ju-
 dicem, qui ἀπόφασιν edixit: cathōrōs quaesivit adde-
 re verbum. Dixit illi synchōrōs: Tace, & audiemus
 a judice. ita Michael & Samael stant coram Deo,
 Satanā accusat, Michael vero enarrat merita Is-
 raelis. Satan venit ad loquendum: Michael silen-
 tium ei imponit. Psal. LXXXV. 9. Oecumenius.
 λέγεται ἐν ἀποκρύφῳ, Μιχαὴλ τὸν ἀρχάγγελον τῇ τοῦ
 Μωυσέως ταφῇ διηκουσέσθαι, τῷ διαβόλῳ τὸ μὴ κατα-
 διχομένῳ, ἀλλ' ἐπιφέροντος ἑγκλημα αὐτῷ τῷ Ἀνυπτίῳ
 φόνῳ, ὡς διὰ τὸ ἐνοχεῖν ὄντος Μωυσέως, καὶ μὴ συγκα-
 ρεῖσθαι τυχὺν ταφῆς. Clemens adumbr. 7. Lightfoot.
 T. i. p. 353. Judas Apostolus disceptationem illam
 inter Michaelē & Diabolum de Moſis corpore
 producens, fabulam, quam Thalmudicam parabola-
 m esse probe intellexerat, minime comprobavit,
 tanquam veram historiam; sed Judaeos ex propriis
 ipsorum authoribus, argumento ad hominem (ut
 dicitur) usus, erudire voluit.

Jamblicus V. Pythag. 32. ἡγρίαντο δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν
 πυθαγόραν, ἐτόλμα δὲ πρὸς τὴν θεὸν αὐτῆς βλασφημίας δυνάως
 προσφέρειν. Kidduschin f. 81. 2. remedium, quo diabolus
 ipse revelavit se coerceri posse, si nimirum quis dicat:
 Misericors increper te, Satan. Zach. III. 2.
 2. Sam. XXII. 16. Job. XXVII. 11. Psal. IX. 6.
 LXVIII. 31. Jos. A. IV. 8. 10. βλασφημῶντα δὲ μηδὲς
 θεὸς, ὅς πόλιν ἄλλαν νομίζουσι. c. Apion. II. 33. ὁ πρὶν
 τῷ μῆτι χλευάζειν μῆτι βλασφημῶν τὴν νομιζομένην θεὸς
 παρ' ἑτέροις, ἀντικρὺς ἡμῶν ὁ νομοθέτης ἀπεῖρκεν, αὐτῆς ἴνα
 κα προσγορίας τῷ θεῷ. Philo de Monarch. T. 2. p.
 219, 40. προσάττει δὲ μὴ — σομαργία χρῆσασθαι καὶ
 ἀχαλίνῳ γλώσσῃ βλασφημῶντας, ὅς ἑτεροὶ νομίζουσι θεὸς
 εἶναι. de Vita Moſis III. p. 166, 2. ὅς ἂν καταρρέ-
 σθαι θεῶν, ἀμαρτία ἔνοχος ἔσται. Levit. XXIV. 15. —
 ἀλλ' ὡς εἶπεν θεὸς τῷ νῦν ἔρχι τὸ πρῶτον καὶ γινέσθαι τῶν ὄλων,
 ἀλλὰ τῶν ἐν τοῖς πόλεσι μέμνηται ψευδῶν μῶσι δ' εἰσι —
 αὐτῆς βλασφημίας ἀνέχων ἀναγκαῖον.

10. ὅσα — ἔκ οἶδασι βλασφημῶσιν] Galeus de
 potent. I. ἔτι, τί ποτ' ὑφ' Ἰπποκράτους εἴρηται, συνίης,
 ἀντιλέγειν δ' ἐπιχειροῦν, οἷς ἔκ οἶδεν, ἐμπλήκτω τινι καὶ μαλ-
 ιονόμῳ σῶματι. de Judiciis I. νῦν δὲ πρὸς τὸ μὴ βλάσφη-
 μαθῆναι τὰ πρὸς Ἰπποκράτους γυμνασμένα ὁρῶς, ἔτι καὶ δια-
 βάλλειν ἐπιχειροῦσιν, ἃ μὴ γινώσκουσιν.
 φυσικῶς] Xenophon Cyg. Paed. 7. μάχην, ἢ ἐν ὧν
 ὁρᾷ πάντας ἀνθρώπους φυσικῶς ἐπισαμίνους — τὸ φυσικῶν
 ὀππὸν τῷ διδακτῷ. Diog. L. Epicur. X. 137. φυσικῶς
 καὶ χωρὶς λόγων. 1. Cor. XI. 14.

σαν, ἡ τῇ πλάτῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, ἡ τῇ ἀνιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπά-
λοισ. Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευαχούμενοι, ἀφόβως ἐαυτοὺς 12
ποιμαίνοντες· νεφέλαι ἄνδρες, ὑπὸ ἀνέμων ~ περιφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ, ἀ-
καρπα, δις σποθάνοντα, ἐκρίζοντα· Κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς 13
ἐαυτῶν αἰχύναι· ἀσέβες πλανήται, οἷς ὁ ζόφῳ τῷ σκότεις εἰς — τῶν αἰῶνα τετήρη-
ται. Προσφίτευσεν δὲ καὶ τέτοις ἐβδομῇ ~ ὑπὸ Ἀδὰμ Ἐνῶχ, λέγων· Ἰδοὺ, ἦλθε Κύ- 14
ριος ἐν ~ μυριάσιν ἀγίαις· αὐτῇ, Ποιῆσαι κρίσιν ~ πάντων, ἡ ἐξελέγξει πάντας τὰς 15
~ περιφερόμεναι ~ ἀγίαις μυριάσιν ἀσε-

ἐξεχύθησαν] ἐξεκαύθησαν H. Hammondus.

ἀπαλοιστο] + γογγυσαί, μισθώσιμοι, πορευόμενοι κατὰ τὰς ἐκκεντῶν ἐπιθυμίας C. 2 prima, ut videtur, manu.

Verfio Corp.

12. εἰσιν] + εἰ A. 13. 14. a prima manu. 15. 26. 27. 29. 33. 36. 56. Editio Stephani 2. Colinaei. Verfio
Syr. utraque.

ὑμῶν] αὐτῶν A Verfio Vulg. Syr.

συνευαχούμενοι] + ὑμῶν C. 6. 7. 11. 17. 27. 30. 32. 42. Editio Complut. Plant. Genov.

ποιμαίνοντες] ποιμαίνοντες J. Pricaeus.

περιφερόμεναι] περιφερόμενοι 25. φερόμενοι 16. ὑπὸ ἀνέμων] παντὶ ἀνέμῳ 25. 56. Lucifer. ὑπὸ ἀνέμῳ 40.

14. 15. 17. 18. 19. 21. 22. 27. 28. 29. 33. 35. 36. 37. 38. 40. 45. 47. 55. Editio Complut. Stephani 1. 2.
Plantin. Genov. Bengelii. probante J. Millio prol. 1263.

σποθάνοντα] + καὶ 2. 15. 26. 36. Editio Erasmi 2. 3. 4. 5. Colinaei. Verfio Syr. Oecumenius ed.

13. ἐπαφρίζοντα] ἀπαφρίζοντα 6. 7. 17. 27. 29. 33.

7] — A. 1. 21. 38. 40. 45. 47. Codices plurimi teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Plantin. Genov.

Colinaei. Bengelii. Concilii Lateran. Epistola. Ephrem. Oecumenius ed.

14. δὲ] — A. 1. Verfio Syr.

μυριάσιν ἀγίαις] ἀγίαις μυριάσιν A. 1. 2. 4. 10. 14. 15. 16. 18. 19. 21. 22. 23. 24. 28. 30. 31. 38. 40. 46.

47. 55. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi, Bengelii, Plant. Genov. Verfio Vulg. Chron. Pasch. 21.
Oecumenius ed. ἀγίαις μυριάσιν 45. Photius Amphilocho. Q. 183. μυριάσιν ἀγίαις 4. ἀγίαις μυριάσιν

ἀγγέλων 17. 19. a prima manu. Ephrem. μυριάσιν ἀγγέλων 8. 25. 56. Verfio Corp. + ἀγγέλων

33. 40. μυριάσιν ἀγγέλων Verfio Syr.

II. Βαλαὰμ] Sanbedrin f. 106. i. Quid quae-
fivit Balaamus? Dicit R. Jochanan, ivisse ut au-
ferret mercedem, videlicet XXIV. aureos nummos.
Ait mar Zuba f. Tobiae, dicere Rabum, Hoc est,
quod proverbio dicitur: Camelus abiit quae situm
cornua, & aures, quas habebat, perdidit.

ἐξεχύθησαν] Aristophanes Vesp. 1460. οὐδὲν γὰρ
ἔτις ἀγῶν ἐκινεῖται, ἔδῃ τῶν τοῖς ἐπιμαῖον, ἔδῃ ἐξεχύ-
θη. Bemidbar R. IX. decem tribus quia fuerunt ef-
fufae in scortatione. Tacitus A. I. 54. Moecenat
effluo in amore Bathylli. Curtius VIII. 5. in a-
morem virgunculae effusus. Polybius exc. Virt. p.
1457. οἱ μὲν γὰρ εἰς ἐρεμίας τῶν νέων, οἱ δ' εἰς ἰταίρας
ἐκίχοντο. Testam. Ruben. τῇ μὲν πορευθῆναι ἐν ἀγῶνι νό-
τητος, καὶ πορνείᾳ, ἐν ᾗ ἐκίχοντο ἐν ἡ.

12. σπιλάδες] Judas & ἀπάτης vocem, quam in
Epistola Petri legerat, eleganter inflexit in ἀγάπας,
& pro σπύλοις scripsit σπιλάδες, significatione qui-
dem mutata, sed ita ut & haec appellatio Gnostici-
cis egregie conveniret. Hesychius. σπύλος, κηλὶς. Σπύ-
λον παρασσίαν ἰὼν ὁμφάλη, ἐκ εὐ' σπιλάδης γὰρ πέτραι.
Etymol. σπιλάδες, αἱ ὕψαλοι πέτραι. & ὕψαλοι, αἱ ὑπὸ
θάλασσαν κεκρυμμέναι πέτραι, ὅθεν καὶ ὕψαλος ἄνθρωπος
λέγεται, ὡς ἐγῶμαι, ὁ κεκρυμμένος καὶ πανῆργος. & καὶ κη-
λὶς σπιλάδης, κατακρύπτουσι, ἀπὸ μεταφοράς τῶν ὕψα-
λων πέτρων, αἵ τινες ὑπὸ ὕδατος καλυπτόμεναι τοῖς ἀπρούπτως
προσπελάσσουσιν κίνδυνον ἐπιφέρουσιν. Pollux I. 115. εἰς δ'
εἰς αὐτὸν περιπεσεῖν ἐν χιμῶνι, ἔρματα, ἔρματα κρύφια,
πέτραι, πέτραι ὕψαλοι, σκοπέλοι, σπιλάδες, βράχη. A-
pollonius Lex. MS. σπιλάδες. ὁ μὲν Ἀπίων αἱ ἐν ὕδατι
κοιταὶ πέτραι· ὁ δ' Ἠλιδωρὸς αἱ παραθαλάσσιοι πέτραι, καὶ
πιπλημέναι ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Nonnus Dionys. XL. καὶ
σπιλάδων ἐπέβαινον, ὅση φυτὸν ἦν Ἀθήνης. Od. ε. ἀλλ'
ἔκτατι προβλήτης ἴσαν, σπιλάδης τι, πάγαι τι. Eusta-
thius p. 129, 29. in Od. γ. σπιλάδης δὲ, ὡς οἱ πα-
λαιοὶ φασίν, αἱ παραλῖαι πέτραι, παρὰ τὸ σπύλασθαι τὰ
ἔχρη. Polybius I. 37. τῶν δὲ λοιπῶν τὰ μὲν ὑπερβύχια
ὑψίστοι, τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ραχίας πρὸς ταῖς σπιλάσιν καὶ τοῖς
ἀκρωτηρίαις καλὰ γινώσκον, πλήρη ποιήσας σωμάτων τὴν πα-
ρελίαν καὶ ναυαγίαν. Heliodorus V. 31. θαλάττην πρὸς-

εἰκασας ἐν τῇς ἄνδρας αἰφιδίῳ σπιλάδῃ κατασπινθῆναι.
Anthol. I. 56. 11. ἐκ εἰς δὲ σπιλάδῃσι περικλασθῆ-
σα θάλασσα ἔμπροσθεν αὐτῶν πρὸς βάθος εἰσάγεται. II.
15. I. εἰς δολίης. εἰ μὲν φιλῖς, ἔργῳ μὲν φίλις, καὶ μὴ
ἀδίκῃ, σὺ, ἄρχῃ τῇ βλάπτειν τῆς φιλῖς δέμωτος. Πᾶσι
γὰρ ἀνθρώποις ἐν ἡδὺ πολὺ κρίσσοι φημὶ τὴν φανερὰν ἐχ-
θρὰν τῆς δολίης φιλῖας. φασὶ δὲ καὶ νήσιον ἀπὸ τῆς
ἐκείνης τῆς ὕψαλης πέτρας τῶν φανερῶν σπιλάδων. III.
22. 12. καὶ Μαλίᾳ τυφλὰ καμπετομένη σπιλάδες. 71.
ἐρημὴν κρυπτὸν ὑπὸ σπιλάδῃ. Jos. B. III. 9. 3. κρη-
μὲν βαθεῖς καὶ πρὸς σπιλάδῃς εἰς τὸ πύλαγος. Florus
IV. 9. 1. quum scopulus, & nodus, & mora pu-
blicae securitatis superesset Antonius. Thomas. σπι-
λάς, Ἀττικῶς ὕψαλος πέτρα, ἑλληνικῶς.

ἰαυτὸς ποιμαίνοντι] Petronius 39. deinde totus
coelus Taurulus peti. Itaque tunc calcitrosi nascun-
tur, & bubulci, & qui se ipsi pascunt. Ezech.
XXXIV. 8. 10.

νεφέλαι ἄνδρες] Lucretius VI. 144. Aridior por-
ro si nubes accipit ignem. Georg. III. 196. Qualis
hyperboreis aquilo cum densus ab oris Incubuit,
Scythiaeque hiemes, atque arida differt Nubila. Ser-
vius Sine pluviiis. Ovidius M. IV. 620. Inde per
immemum ventis discordibus actus Nunc huc nunc
illuc exemplo nubis aquosae Fertur. Silius II. 217.
Formidine nubis aquosae. Prov. XXV. 14. Aen.
VIII. 429. Nubis aquosae. Seneca Med. 754. &
evocavi nubibus ficcis aquas.

φθινοπωρινὰ] Plut. Sympos. VIII. 10. ὁ δὲ φθινο-
πωρινὸς [ἄρ] ἐν ᾧ φυλλοχοῖ τὰ δένδρα — οἱ δὲ φυλλο-
χοῖ μῆνες ἦδη τῷ χειμῶνι παρασκευάσονται — φυλλοχοῖ
γὰρ ὀνομάζονται, διὰ ψυχρότητα καὶ ξηρότητα τῆς καὶ
τῶν φύλλων ἀπορροῦνται. Galenus ap. Stob. S. 99. τῷ
καρπῷ — ὡς δὲ τῆς — φθινοπώρῃ — χειμῶνος. Aen.
VI. 309. Quam multa in filvis autumni frigore
primo lapsa cadunt folia. Plut. de Isid. p. 372. B.
μετὰ φθινοπωρινῇ ἰσημερινῇ. Theophrastus H. P. I. 15.
φυλλοβολεῖ δὲ πάντα τὰ μετεώρεα, καὶ μετὰ τὸ μετεώ-
ρον. IV. 7. πρῶτον — λέγονται δὲ ἐπί τῃ αἰῶνι, καὶ
φύσθαι μὲν τῷ ἥρως λήγοντες, ἀκμαῖον δὲ τῷ θέρει, καὶ
μετ-

ἀσεβείας αὐτῶν ὧς πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἡσέβησαν, καὶ ὧς πάντων
 16 τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτῶν ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί εἰσι γογγυσταί,
 μισήμοιροι, καὶ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρ-
 17 ογκά, θαυμάζοντες πρόσωπα, ἀφελείας χάριν. Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπήσοι, μήνησθε τῶν
 18 ῥημάτων τῶν πορευομένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τῶν Κυρίων ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅτι
 ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖνοι, καὶ τὰς αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευό-
 μενοι

15. ποιῆσαι] τὴ ποιῆσαι 22. 29. κατὰ] μετὰ J. Pricaeus.
 ἐξελίγξαι] ἐλίγξαι A. 13. 22. 26. 27. 30. 32. 33. 35. 36. 38. 40. 47. 45. Editio Complut. Plant. Genev. E-
 phrem. Probus l. c. Chronicon Pasch. probante J. A. Bengelio.
 ἡσέβησαν] + ὅτι κατέλιπον τὸν κύριον Versio Syr. posterior in margine.
 αὐτῶν prius] — AC. 13. 15. 17. 18. 26. 33. 36. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Chron. Alex. probante J. A. Bengelio.
 ἀσεβείας] — C. 6. 7. 15. 18. 26. 29. 36. Versio Syr. Damascenus.
 αὐτῶν posterius] — 6. 7. 26. 29. Versio Syr. ἀμαρτωλοὶ] + καὶ J. Pricaeus. ὧν] ὡς 56.
 σκληρῶν] + λόγων C. 6. 8. 13. 15. 18. 25. 27. 29. 36. 43. 56. Versio Syr. Arab. Damascenus i. i. α. 15. Ephrem.
 16. αὐτῶν] αὐτῶν 1. 27. 28. 45. 47. 56. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Stephani 1. 2. Ephrem.
 πορευόμενοι] + τῇ ἀσεβείᾳ καὶ τῇ παρανομίᾳ 8. ut puto, id est Stephani α. (non, ut edidit, α.) 56.
 17. μήνησθε] μνημονεύετε 27. 29.
 ῥημάτων] ῥημάτων τῶν πρώτων ἐξημένων 26.
 ὑπὸ] ἀπὸ 4. a prima manu. τῶ κυρίῳ] — 37. ἡμῶν] — 17. ἡμῖν 37.
 18. ὑμῖν] ἡμῖν 4. ὅτι prius] ὅτι 45.
 ἐν ἐσχάτῳ] ἐσχάτῳ 1. ἐπ' ἐσχάτῳ AC. 5. 6. 7. 8. 13. 15. 18. 22. 27. 29. 33. 36. Versio Copt. Cyrillus
 Aet. Eph. IV. Ephrem. Chrysostomus T. VII. p. 215. ἐπ' ἐσχάτων 17. 26. Versio Syr. Hippolytus.
 ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται] — 43.
 χρόνῳ] τῷ χρόνῳ A. 22. χρόνῳ C. 5. 8. 13. 33. τῷ χρόνῳ 6. 7. 15. 17. 18. 26. 27. 29. 36. Versio
 Syr. Copt. Hippolytus, Cyrillus, Chrysostomus, Ephrem.
 ἔσονται] ἐλευσονται AC. 5. 6. 7. 8. 22. 26. 33. 36. Editio Colinaei. Versio Vulg. Aethiop. Arab. Ephrem. ex Petro.
 αὐτῶν ἐπιθυμίας] ἐπιθυμίας αὐτῶν 3. Editio Genev. Versio Vulg.

μισοφύλαξ δὲ φθίνει, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀπόλλυται.
 Nonnus Dionys. III. φύλλα τὰ μὲν κατέχουσιν ἐπὶ
 χθονὶ θανάτις αἶμα ἀφ' ἡσυχίας φθινοπορίδος· ἄλλα δὲ
 παρὰ τὸν ἱερὸν κοίμῃσι τιθηλότα θανάτους ἔλατ. Esaj. I. 30.
 Pausanias Achaic. 17. ὅτι δὲ καὶ μόνος, ὅτε ἐκ
 θανάτου λαλῶντες, καὶ εὐθὺς τὰς παλαιοὺς ἀνεβλάψαντες ἐκ
 τῆς ἡλλάδος τὸ Ἀχαιοὺν. Orla I. 3. 4. 5. Arbor er-
 adicata num potest vivere? Psal. I. 3. 4.
 Subdole se ingerunt sodalitiis vestris, ut noceant ;
 a vobis accipiunt liberali manu beneficia, quae in-
 verecunde rapiunt : cum videantur prima specie a-
 liquid bonae frugis promittere , spem fallunt ; ipsi
 fluctuant & incerti sunt ; turpitudinem suam pro-
 dunt , ut arbores tempore autumnii , nec folia nec
 fructus ferunt , non tantum non videntur boni esse,
 sed nec sunt ; conditio eorum est desperata , post-
 quam enim doctrinam Christi fuissent professi , ite-
 rum ab ea deficiunt.

13. κύματα ἄγρια] Esaj. LVII. 20. Aelianus N.
 H. I. 41. ἀγριανύσσης τῆς θαλάττης, τῶν κυμάτων αἰ-
 ρομένων μεταίρων. Plato de Legg. V. ἐὰν ποτ' ἐπὶ τὴν
 κύμα κατακλυσθῶν φέρον νόσων , ἢ πολέμου φόρα. The-
 mistius I. p. 7. A. ὅτι τοῖνυ ἡ βασιλεία ψυχῇ μὴ κυ-
 μαίνῃ, μηδὲ θυμῷ καὶ ὀργῇ πνεύματα ἄγρια κυκᾷ τι
 αὐτῇ καὶ ταραττεῖ ραδίως. Etymol. κύματι κωφῶ τῷ
 δίχῳ ἀέρι ἐπαρμένῳ, καὶ μηδὲν ἔχον ἀποτελεῖν· ἀνευ
 γῆρας αἶμα τὸ κύμα ἡρμῇ, μηδὲν αἶμα εὐκρινὲς ὄντος.
 Opprianus Halieut. III. 505. νόος δὲ οἱ ἤντε κύμα ἐλ-
 ατάται. Moschus Id. V. 5. ἀλλ' ὅταν ἀχρήστῳ πολὺς βύθος, καὶ
 δὲ θάλασσα κυρτὸν ἱπάρχησιν, τὰ δὲ κύματα μακρὰ μνη-
 νη. Sap. XIV. I. Pollux I. 109. κύματα — ἡγρίαναι.
 πλανῆται] Plinius H. N. II. 6. Septem sidera ab
 incesfu vocamus errantia, quom errent nulla minus
 illis. Cic. de N. D. II. 20. maxime admirabiles
 sunt motus earum stellarum , quae falso vocantur
 errantes. Nihil enim errat , quod in omni aeter-
 nitate conservat progressus ac regressus , reliquosque
 motus constantes & ratos. Milites desertores ab
 Heraclio Planetae castrorum dicti.

14. ἰσδομος] Vajikra R. XXIX. Dilectus est
 numerus septenarius supra — in terris — in gene-

rationibus. Adam, Seth, Enos, Kainan, Mahaleel,
 Jared, Enoch, & scriptum est : & ambulavit E-
 noch cum Deo — in patriarchis — in filiis —
 in regibus — in annis — in remissionibus — in
 diebus — in mensibus. Moses Septimus ab Abraha-
 mo. Philo V. Mos. p. 81, 35. R. Bechaiad Num.
 XXV. 12. Erat autem Phineas progenies septi-
 ma a Jacobo patre nostro , quemadmodum Eno-
 chus septimus fuit ab Adamo : & uterque respon-
 det diei septimo , qui est sabbatum , quod est
 dies quietis & vitae. R. Menachem in Gen. V. de
 Enocho. Et propterea fuit septimus aetatum. S. D.
 magistri nostri : Septima quaecumque aetas est aestima-
 tissima. Jos. A. I. 4. 1. καὶ ἔτοι μὲν [de posteris
 Sethi loquitur] 2. γενεῆς δέσιναι, ἰδὸν ἡγῆται δεσπότην
 εἶναι τῶν ὅλων. Dent. XXXIII. 2. Zach. XIV. Jalkut
 Rubenis f. 28. 2. Enoch ipse fuit septimus ab Adamo.

15. ἐξελίγξαι] Thucydides III. 64. νῦν ἐπιδείξατε ὅ
 δὲ ἡ φύσις αὐτῶν ἐβέλετο, ἐξηλέγχθη ἐς τὸ ἀληθές. apertissi-
 me patefacta redarguuntur.

16. μισήμοιροι] Lucianus Cynic. 17. ἐπὶ τῶν γι-
 νομένων ἀνίστασθαι, καὶ πάντα μέμψασθαι, καὶ τὰ μὲν παρ-
 ὅντα φέρον ἐκ ἐβίλατε, τῶν δὲ ἀπόντων ἐφίεσθαι, χειμῶνος μὲν
 εὐχόμενοι θίρες, θίρες δὲ χειμῶνα, καὶ καύματος μὲν ρί-
 γος, ρίγος δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσῶντες δυσάρετοι καὶ
 μισήμοιροι ὄντες. Diodorus S. XVII. 77. πολλοὶ αὐ-
 τῷ μισήμοιροίτην, τότε μὲν ταῖς δαρεαῖς ἰδερᾶπυσεν. 79.
 τῶν γὰρ φίλων τις τὸ βασιλείας — μισήμοιροίται τῇ
 βασιλεῖ περὶ τινος. Isocrates Panathen. ἔτω μοι

τὸ γῆρας ἐστὶ δυσάρετον, καὶ μικρόλογον, καὶ μισήμοι-
 ρον, ὥστε πολλὰκις ἤδη τὴν μὲν φύσιν τὴν ἑμαυτῷ κατε-
 μισήμοιρον, ἢς ἑδῆς ἄλλος κατεπεφρόνηκε, καὶ τὴν τύχην
 ἀδύρακτον. Lucianus Sacrif. I. τῆς Ἀρτέμιδος μισή-
 μοιροσύνης, ὅτι μὴ παρὲλθῃ πρὸς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ
 οἴνου. Philo V. Mos. T. 2. p. 109, 29. καὶ πάλιν
 ἤσαντο μισήμοιροί. Hesychius μισήμοιρος, μεμφο-
 μος τὸ ἀγαθόν, ἢ φιλοκλήμων, ἢ φιλαίτιος. Lucianus
 Tim. 55. αὐτὸ μισήμοιρος. Revivisc. 34. πῆρα τῷ
 καλῶς ἔχοντος ἐμφορέμενος καὶ μισήμοιρος. Theophrastus
 Char. 17. περὶ μισήμοιρίας. Pius. de ira cohib. p.
 461. B. ἀσθενεῖ καὶ φιλικῇ καὶ μισήμοιρῳ δουλεύον διακτῇ.

μενοι τῶν ἀσεβειῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ ὑποδιόριζοντες — ἑαυτοὶ, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ 19
 ἔχοντες. Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοί, τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίττει ἐποικοδομῶντες ἑαυτοὺς, 20
 ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμε- 21
 νοι τὸ ἔλεος τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ ἔς μὲν ἐλεεῖτε ἀφ- 22
 κρινόμενοι. Ὅσους δὲ ἐν φόβῳ σώζετε, ἐκ — τῆ: πυρὸς ἀρπάζοντες, μισθύντες καὶ τὸ 23
 τὴ σαρκὸς ἐσπιλαμένον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίτης, καὶ τηρεῖν 24
 κατενώπιον τὴ δόξης αὐτοῦ ἀμάμους ἐν ἀγαλλιάσει, Μόνῳ σοφῷ Θεῷ δαΐνῃ ἡμῶν δόξα 25
 καὶ μεγαλοσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ἀσεβειῶν] ἀσελγείων R. Bentleyus. 19. ἀποδιόριζοντες] ἀποδιόρισαντες Editio Genev.
 ἑαυτοὺς] — A. 1. 2. 4. 16. 22. 28. a prima manu. 38. 40. 43. 47. 55. Editio Complut. Erasmi, Bogardi,
 Stephani, Plantini, Genev. Curcellae, Bogardi. Versio Syr. utraque, Copt. Aethiop. Arab. Clemens Alex. adumbr.
 Cyrillus Aët. Eph. IV. Ephrem. Oecumenius ed. Lucifer. Schol. Cod. 16. probante H. Grotio. 20. ὑμεῖς] ὑμεῖς C.
 τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίττει ἐποικοδομῶντες ἑαυτοὺς] ἐποικοδομῶντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίττει C. ἐποικοδομῶν-
 τες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίττει A. Versio Vulg. Copt. Clemens Alex.
 ὑμῶν] ὑμῶν 6. 7. Editio Genev. Complut. Codices Latini. Ephrem. 21. ἑαυτοὺς] ἑαυτοὺς 1. 56.
 ἀγάπῃ] + τῆ 56. ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι] — 40. ἐν] + τῇ Editio Colinaei.
 προσδεχόμενοι] προσδεχόμενοι Editio Erasmi 1. Aid. ἔλεος] τίλος Versio Syra posterior in margine.
 22. ἐλεεῖτε διακρινόμενοι] ἐλέγχετε διακρινόμενοι AC. 5. 6. 7. 17. 27. 29. 33. 38. 40. 44. Oecumenius & Schol.
 Cod. 10. 12. 16. 18. Versio Vulg. Copt. Armen. Aethiop. Arab. Ephrem. Basilus epist. ad Canonic. ὅτι δὲ τὸ
 ἐλέγχοντα μετὰ πάσης εὐσπλαγχνίας φόβῳ Θεοῦ καὶ σκοπῇ τῇ ἐπιστρέψαι τὸ ἁμαρτάνοντα ἐλέγχει. Theodorus Raithus,
 Beila. probante H. Hammond, J. A. Bengelio, H. Grotio. ἐλέγχετε διακρινόμενοι 44. J. Millius prol. 506. ἐλεεῖτε
 διακρινόμενοι Clemens Str. VI. p. 773.
 23. ἐν φόβῳ] — AC. 5. 6. 7. 8. 13. 15. 17. 18. 25. 26. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Copt. Syr. utraque,
 Armen. Aethiop. Clemens Str. VI. & in l. Ephrem, Oecumenius, Beda, probante H. Hammond, J. A. Bengelio.
 σώζετε] + ὡς 42.
 τῆ] — AC. 1. 2. 3. 4. 11. 22. 45. 46. 56. Editio Colinaei, Bogardi. Ephrem, probante J. A. Bengelio.
 ἀρπάζοντες] + ὡς δὲ ἐλεεῖτε ἐν φόβῳ 5. 7. 27. 29. 33. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Aethiop. Clemens, Oecum-
 enius. Scholion Cod. 12. 15. 16. 49 probante, H. Hammond, J. A. Bengelio, H. Grotio. + ἔς δὲ ἐλεεῖτε
 ἐν φόβῳ A. 17. 40. Ephrem. + ἔς δὲ ἐλέγχετε 25. 26. + ἔς δὲ ἐλέγχετε ἐν φόβῳ 8. 15. 18. 37. 43. 56.
 + ἐν φόβῳ C. ut videtur. Versio Syr. altera.
 24. ὑμεῖς] ὑμεῖς A. 4. ex emendatione. αὐτοὺς 1. 2. 10. 11. 14. 19. 21. 38. 45. 47. 55. Editio Com-
 plut. Erasmi, Stephani, Plant. Bengelii, Genev. Cyrillus in Jo. p. 798. — 4. a prima manu.
 καὶ] + ἀσπίλους C. ut videtur. 8. 26. 27. 29. 36. 43. Versio Syr. utraque, ἀσπίλους καὶ 17.
 τηρεῖν] + καὶ 26. 27. κατενώπιον] ἐνώπιον C. τὴ δόξης] — 21. ἀμάμους] ἀρίμους A.
 25. σοφῷ] — ABC. 6. 7. 13. 17. 27. 29. 40. 56. Editio Colinaei. Versio Vulg. Syr. utraque, Copt. Aethiop.
 Ephrem probante H. Hammond, J. Millio prol. 986. J. A. Bengelio. Θεῷ] — 41. Editio Complut.
 ἡμῶν] + Δεῖς Ἰησοῦ Χριστοῦ τῇ Κυρίῃ ἡμῶν ABC. 5. 7. 13. 15. 17. 21. 25. 26. 27. 29. 36. 40. Versio Vulg. Syr.
 utraque, Copt. Arab. + διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 33. Versio Aethiop. + διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν Κύριον ἡμῶν Ephrem.
 καὶ primo loco] — AC. 11. 13. 33. Codices Latini. Ephrem.
 μεγαλοσύνη] μεγαλοπρέπεια 27. μεγαλοσύνη Editio Colinaei.
 ἐξουσία] + πρὸ πάντων τῶν αἰώνων AC. 15. 17. 18. 33. 36. 40. 41. 56. Versio Vulg. Copt. Syr. posterior. Aeth-
 iop. Ephrem.
 καὶ νῦν] καὶ καὶ 15. 18. καὶ νῦν καὶ καὶ 13. 26. νῦν 2. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. — 40.
 καὶ quarto loco] — 11.
 αἰῶνας] + ὅς αἰῶνας Versio Vulg. Syra posterior in margine.
 ἰδέα ἐπιστολῇ, Πράξεις 7 ἀγίων ἀποστόλων καὶ καθολικῶν. A. ἐπιστολὴ ἰδέα καθολικῇ εἰχὼν 50. Editio Stephani 3.
 + εἰχὼν 10. 21. 28. 30. 40. 41. + ἰδέα ἐπιστολῇ καθολικῇ C. + τίλος τῇ ἐπὶ καθολικῶν ἐπιστολῶν 3.
 + ὁμοῦ τῇ καθολικῶν ἐπιστολῶν εἰχὼν α μ 5. 40. Euthalius. + ἐπιστολῇ ἰδέα τίλος Editio Erasmi 2.
 Sequitur Epistola ad Romanos A. 1. 2. + explicit Epistola Judae filii Josephi, fratris Jacobi Versio Syr. MS.
 + ὀντεβλινθ δὲ τῇ πρᾶξιν καὶ καθολικῶν ἐπιστολῶν τὸ βιβλίον πρὸς τὰ ἀκριβῆ ἀντίγραφα τῇ ἐν καισαρείᾳ βιβλιοθηκῇ εὐ-
 σεβείῃ τῇ Παμφίλῃ Euthalius. Sequuntur Epistolae Paulinae Amphilochois.

19. ἀποδιόριζοντες] Ros Hassana f. Haereticis Epicurei, qui resurrectionem negant, quique discedunt ab Ecclesiae viris, פרישו. Schol. qui ambulat in via sua, tanquam sibi nihil cum Judaeis commune sit.

20. ἀγιωτάτῃ πίττει. Falkut Rubeni f. 177. 3. quicumque est in perfectione fidei sanctae, in eo mors dominium exercere non potest.

ἑαυτοὺς] i. e. alii alios.

23. ἐκ τῆ πυρὸς ἀρπάζοντες] Hyginus Fab. 254. In Sicilia cum Aetna mons primum ardere coepit, Damon matrem suam ex igne rapuit: Aeneas item in Illo Anchisen patrem humeris & Ascanium filium ex incendio eripuit. Libanius Ep. 297. πρῶτῃ ἡμῶν ἐξήρπασας νέαν ἐκ πυρὸς. Aristides in Apoll. p. 71. ἐκ μέσῃ φασὶ πυρὸς τὸν ἄνδρα σώζειν. τίνα δ' ἐκ αὐτῶν γε καὶ ἐκ πυρὸς αἰδομένοις βελήθει ἀναρπάσσειν, ὅπως γε καὶ

πυρὶ σώσειν αὐν, καὶ τὸτο βέλοιο; Theocritus Id. II. 131. τὸ μὲν δεύτερον ἐκ πυρὸς ἔλει. Quintilianus VIII. ex Cic. pro Clod. quo ex judicio velut ex incendio nudus effugit. Jos. B. VI. 3. 1. ἐκ μὲν τῆ πυρὸς διασώθησαν. 2. τῶν δὲ τῇ πυρὶ περισχέμεται Ἀρτάριος τις πανουργία διασώζεται. V. 6, 6. καὶ τῆ πυρὸς διασώζει τὰ ἔργα. Artemidorus I. 50. θάττον, καὶ, ὡς ἡπείν, ἐκ πυρὸς ἀρπάζουσιν. Cic. Catil. III. i. Urbem — ex flamma — ac pene ex faucibus fati ereptam ac vobis conservatam — videris.

τῆς σαρκὸς — χιτῶνα] Athenaeus VII. p. 281. E. ἀντικρὺς ἀπὸ τοῦ τῆς ἀντικῆς χιτῶνα, ἀντίνα μεταμφιάσαστο, καὶ μεταβίβως καλέμνος ἔχαιρε. XI. p. 507. D. ἐσκατοὶ τῆς δόξης χιτῶνα ἐν τῇ θανάτῳ αὐτῶν ἀποδύμεθα.

24. ἀπταίτης] Xenophon ἀπταίτης ἄσπος. Plut. Fab. p. 190. B. ἀσφαλὴς διαγινώσθαι καὶ ἀπταίτης.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

ΣΙΣΥΛΛΑΧΩΝ

ΤΟΥ ΝΕ

ΤΟΥ ΝΕ

PROLEGOMENA.

IN Apocalypseos Textu tum constituendo tum interpretando non indigentius me versatum fuisse confido, quam in caeteris. Ab interpretatione quidem, (sive conjecturam aut hypothesin appellare malis,) in quam ex attenta consideratione commatis secundi in Capite sexto ante hos triginta annos incidi, nihil me dimovit praeceps quorundam iudicium: *interpretationem Apocalypseos a me propositam nemini unquam in mentem venisse, & CERTISSIME nemini unquam, praeter me, in mentem esse venturam.* Acta Conv. Theol. A°. 1730. edit. p. 93. Haec enim quomodo dici possint nisi ab iis, qui vel praescientiam futurorum sibi arrogant, vel tantam in omnium hominum animos potestatem, ut nemo, quod ipsis non placet, cogitare audeat, ego quidem non video: rem vero totam libero Lectorum examini securus libensque nunc permitto, quomodocunque res ceciderit, nihilo infelicius futurus aliis omnibus, qui ante me, idque multo operosius, hunc librum explicare sunt aggressi.

Praecipue vero incubui in curam inveniendae verae Lectionis. Cum enim intelligerem, editores Complutenses non nisi unum Apocalypseos Codicem habuisse, Erasmo etiam unicum eumque mutilum & lacerum ad manus fuisse, vide Prol. T. 1. p. 126. 127. istorumque Codicum neutrum hodie reperiri posse; editionem porro Complutensem a Protestantibus vulgo sperni atque negligi; denique R. Stephanum non nisi duos Apocalypseos habuisse Codices nec accuratos nec accurate collatos, sensi statim, Lectionem receptam, quae ab Erasmanis profluxit, admodum infirmo niti tibicine. Et tamen per integrum, quod ab editione Stephanica elapsum est seculum, viri docti etiam in corrupta Lectione quidlibet potius invenire, quam lectionem receptam vel confirmare vel emendare maluerunt. Postea prodit Collatio Codicis Alexandrini in editione *Polyglotta* Londinensi, duorum Codicum Petavianorum ad calcem editionis *Oxonienfis* anni 1675., & Codicum sex in Anglia a *J. Millio* repertorum, quibus *L. Kusterus* adjecit unum Seidelianum. At ne sic quidem iis Codicum copiis instructi sumus, qui vel numero vel antiquitate cum codicibus aliorum N. T. librorum comparari possint. Quid ego tandem vel praestiterim, vel praestare conatus sim, tabella subiecta docebit.

DESCRIPTIO CODICUM GRAECORUM VETERUM APOCALYPSEOS.

A. **C**odex ALEXANDRINUS, vid. T. 1. p. 8.

B. Codex membranaceus MONACHORUM S. BASILII IN URBE num. CV. constans foliis 316. a pag. 249. ad 268. habet Apocalypsin absque ulla Capitum divisione. Reliqua exhibent S. Basilii M. & Gregorii Nysseni homilias. Accentus appositi sunt a prima manu. Ejus specimen exhibet *Blanchinus*

in Evangeliario p. DXXV. & seculo septimo adscribit, me non repugnante. Hujus codicis cum editis accuratam Collationem cum magnopere desiderarem, rogavi per literas Emin. Cardinalem A. M. QUIRINUM, ut ejus me faceret compotem; qui statim, ut solet, humanissime rescriptit, ejusque spem mihi fecit. Haec tamen collatio avidissime expectata, sive propter secessum Illustr. Praefulis ab urbe, sive propter alia impedimenta ad me nondum, quod vehementer doleo, est allata.

C. Codex EPHREM vid. T. 1. p. 27. Codicis istius Lectionem singularem vide ad *Apoc.* XIII. 18., quam mecum vidit Vir Cl. *David Lavaterus* Canonicus & Professor Tigurinus, quo adjuvante Codicem contuli anno 1715., licet in prima Prolegomenorum editione nullam ejus fecerim mentionem, quod religio mihi esset, amicum veterem objicere hominum quorundam rabiei, qui id sibi negotii tum datum esse crediderunt, ut me meosque amicos omnes maledictis & convitiis lacerarent. Cum vero haec ira jam deferbuerit, Virum optime meritum debitis laudibus diutius privare nolui.

DE CODICIBUS GRAECIS JUNIORIBUS APOCALYPSEOS.

1. **C**odex *Joannis Reuchlini* sive *Capnionis*, continens Apocalypsin cum Commentariis *Arethae* & *Andreae*, quem solum Apocalypseos Codicem Graecum habuit Erasmus, cum N. T. ederet, multa autem hinc inde deerant, praecipue folium postremum. Ad ejus Lectiones Erasmus aliquoties provocat in annotationibus. Cum vero scirem, Bibliothecam, quam Reuchlinus Collegio Pforzheimerensi per testamentum legaverat, propter metus bellicos Basileam translata in aula Sereniss. Marchionis Bada-Durlacensis custodiri, adii Virum, dum viveret, mihi amicissimum *C. F. Drollingerum*, Principis charophylacem, qui Bibliothecam humanissime atque iteratis vicibus aperuit, ubi d. 3. Junii 1728. vidi quidem praeter Codices Hebraeos MSS & typis editos, editionem Pentateuchi Hebraici cum punctis, & Chaldaici sine punctis cum notis Rasi Bononiae A. 5242. item Pentateuchum, cum V. Megilloth & Haphtaroth cum punctis in octavo secundum consuetudinem opificum Germanorum & Gallorum, hodie die secundo hebdomadis, quarto mensis Sebat Ann. 252. secundum supputationem minorem, hic Brixiae, quae est sub dominatione Reipublicae Venetae, per manum parvi Typographi Gerson, filii sapientis Rabbini Mosis, p. m. Seminis Israelis, viri Soncinatis; & cognomen ejus lingua Germanica vocatur *מנצחאן* Soncinas; quarum Editionum neque a *J. Le Long* in Bibliotheca Sacra, neque a *J. C. Wolfio* in Bibliotheca Hebraica, neque alibi a quoquam mentionem factam esse miratus sum; sed Codicem Apocalypseos, quem quaerebam, non inveni.

2. Codex *Stephani* 16. *Regius* 2869. cum Scholiis *Andreae* & *Arethae*. Vid. T. 2. p. 12. n. 12.

3. Codex *Stephani* 17. Codex est aut mutilus, ut videtur ex lectionibus a Stephano allatis, aut negligenter collatus.

4. Codex *Regius* 1886. cum Commentariis *Arethae* intertextis. T. 2. p. 12, n. 16.

5. Codex *Laurentii Vallae*. T. 1. p. 55. n. 82.

6. Codex *Baroccianus* 3. T. 2. p. 13. n. 28.

7. Codex *Covelli* 2. T. 2. p. 13. n. 31.

8. Codex *Sinaiticus* T. 2. p. 13. n. 34.

9. Codex *R. Huntingdon* T. 2. p. 14. n. 36.

10. Codex *Mori* 1. T. 1. p. 52. n. 60.

11. Codex *Petavii* 2. T. 2. p. 14. n. 45.

12. Codex *Petavii* 3. T. 2. p. 14. n. 46.

13. Codex *Seidelii* T. 2. p. 14. n. 48.

14. Codex *Leicestrensis* T. 1. p. 53. n. 69.

15. Fragmentum *Basiliense* T. 1. p. 38. n. E.

16. Codex *Uffenbachianus* 1. T. 2. p. 15. n. 52.

17. Codex *Coislinianus* 199. T. 1. p. 49. n. 35.

18. Codex *Coislinianus* 202. T. 2. p. 12. n. 22.

19. Codex *Coislinianus* 205. T. 2. p. 12. n. 21.

20. Codex *Monachorum S. Basilii* Romae n. CXIX. membranaceus continens Novum Testamentum integrum, quem seculo decimo assignat *Blanchinus*, Evangeliar. p. DXIX. & duo tantum postrema Apocalypseos commata ex eo affert.

21. & 22. Duo Codices *Gallicani*, qui citantur in specimine Capitis ultimi Apocalypseos a R. Bentlejo edito.

23. Codex *Mediceus*, T. 2. p. 15. n. 59.

24. Codex *Monachorum S. Basilii* Romae n. CI. membranaceus, continens Apocalypsin & Epistolas, seculo decimo adscribit *Blanchinus* Evangel. p. DXXII. sed non nisi duo postrema Apocalypseos commata ex eo citat.

25. Codex *Palatino-Vaticanus* n. 171. membranaceus, initio seculi XIV. adscriptus, continet Novum Testamentum integrum. Ex eo quasdam Lectiones affert *D. Amelotte* in versione Gallica N. T. ad Apocalypsin, postquam eum descripsisset in Praefatione Epistolis Catholicis & Apocalypsi praefixa.

26. Codex *Wakianus* 1. Membranaceus in folio, constat paginis 240. passim aliquot foliis deperditis. Seculo undecimo adscripsit *J. Walker*. Continet Lectiones ex Evangeliiis, Actis & Epistolis, Canones Eusebii cum epistola ejusdem ad Carpianum, argumenta Evangeliorum, Euthalii prologos in Acta & Epistolas Paulinas, Oecumenii Synopsin Apocalypseos, ex Andrea Capitula Apocalypseos ab Aretha, Basilii epistolam ad fratrem de Synodis Oecumenicis, & quaedam alia, praecipue autem Apocalypsin integram. Hic Codex & sequens cum aliis multis ex monte *Atho* primum *Constantinopolin*, deinde A^o. 1731. in Angliam ad *Guil. Wake*, quondam Archiepiscopum Cantuariensem delati, ab eodem Praefule Collegio *Aedis Christi* Oxoniensis donati sunt.

27. Codex *Wakianus* 2. membranaceus in quarto, paulo junior praecedente, continet Epistolas Catholicas, (excepta Epistola Jacobi & prima Petri,) porro Apocalypsin, Paulinas omnes, denique Evangelia Matthaei, Marci & Lucae, usque ad Cap. VI. 42.

28. Codex *Baroccianus* 48. chartaceus in octavo, continet Apocalypsin usque ad Cap. XVII. 6. a p. 51. ad 75. Praemittitur Νικηφόρος τῷ Γρηγόριᾳ πρὸς τὴν βασιλίδαν, qui vixit ante annos quadringentos. Sequuntur Psalmi quidam: denique Observationes Rhetoricae in membrana.

Tres istos Codices una cum *Barocciano* 3. qui mihi *Sextus* est, usus singulari humanitate & hospitalitate Reverendissimi in Christo Patris JOANNIS CONYBEARE S. T. D. Episcopi Bristolienfis, & Collegii *Aedis Christi* Oxoniensis Decani, accurate contulit Agnatus meus *Caspar Wetstenius* A. L. M. Serenissimae Principi Walliae a Sacris, qui pro veteri non sanguinis solum sed & animorum conjunctione, tum ad opus, quod nunc ad finem tendit, praecipue hortatus est, tum etiam cursum operis omnibus modis promovit; quod quin hac occasione publice profiterer, me continere non potui.

In *Correctorio Bibliorum* nulla Codicis Graeci Apocalypseos fit mentio, quia, ut existimo, Autores illius nullum ad manus habuerunt.

H. 48. ὡς καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἔλεγε. H. 26. 5. ἐν ἀποκρύφει ἀναγινώσκοντες, ὅτι ἔδωκεν δῶκεν φῆρην ἰβ. καὶ πῦρ τῷ ἱναυτῷ, καὶ ἵστα μοι τοῦτο ἐς τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, ὃ αὐτοὶ ἀλληγοροῦσιν εἰς τὴν κατὰ μῆνη γινομένην γυναικείαν ῥύσιν *Apos. XXII. 2.* in *Deiparam.* ἐν τετραμέροφά ζωᾷ δοξολογῶσι λίγοντα ἅγιος ἅγιος ἅγιος ex *Apos. IV. 8.* H. 51. εἰ μὲν ἐδύχοντο τὸ εὐαγγέλιον, τὴν δὲ Ἀποκάλυψιν ἀπεβάλλοντο, ἐλέγοντες ἂν, μὴ πῃ ἄρα κατὰ ἀκριβολογίαν τῶτο ποῶνται, ἀποκρύφει μὴ δεχόμενοι, διὰ τὰ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει βασιλείας καὶ σκοτεινῶς ἱερημίων. *Dionysius Areop.* de *Coel.* Hierarch. III. τὴν κορυφαίαν καὶ μυστικὴν ἐποφίαν τοῦ τῶν μαθητῶν ἀγαπητῆ καὶ διαπιστώ. *Andreas.* περὶ μύητοι τῷ θεοπνεύματι τῆς βίβλου περισσὸν μηκέτι τὸν λόγον ἡγόμεθα, τῶν μακαρίων Γρηγορίου τῷ θεολόγῳ, καὶ κυρίλλῳ, προσέτι δὲ τῶν ἀρχαιοτέρων Παπῶν Φημί, Διονυσίου τῷ Ἀριστοπαιγνίῳ, ἱερναίῳ, Μιθόδῳ καὶ ἱππολύτῳ ταύτῃ προσμαρτυρήσαντες τὸ ἀξιόπιστον. *Aretas.* περὶ δὲ τοῦ θεοπνεύματος τῆς βίβλου ὁ ἐν ἁγίοις βασιλεὺς, καὶ Γρηγόριος ὁ θεῖος τὸν λόγον, καὶ κύριλλος, καὶ Παπίας, καὶ ἱερναῖος, καὶ ἱππολύτος οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πατέρες ἐγγύνοι πισύσασθαι. *Isidorus Pelus.* citat. 7. *Damasceno* de *Haeref.* 41. Ἄλογοι ἂν ἡμῶν κληθέντες, οἱ τὸ εὐαγγέλιον τὸ κατὰ Ἰωάννην ἀθεύοντες, καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν αὐτῆς, διὰ τὸ τὸν ἐλθόντα ἐν τῷ πατρὶς θεὸν λόγον ὄντα αἰετῶς μὴ δεχόμενοι. & de *F. O. IV. 17.* *Canon. Apost.* 85. in *Canone* Apocalypsin omittit. *Zonaras.* τίνες δὲ τῶν ἄλλων ἀπαριθμῶσιν παραχαρῶσιν ἀναγινώσκουσαι πρὸς τοῖς ἐν ταύτῃ ἀπαριθμῶμένοις καὶ τὴν σοφίαν Σολομῶντος καὶ Ἰσίδωρ, καὶ Γωβίαν καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν τῷ θεολόγῳ. *Nicéphor.* MS. *Στιχομεστρία.* ὅσα τῆς νείας ἀντιλέγονται. ἀποκάλυψις Ἰωάννης εἶχον αὐ. *Maximus* in *Dionys. Leontius Byzantinus* 1. *Matthaeus* & *Marcus* 2. *Lucas* & *Ioannes* 3. *Acta Apostolorum* 4. *Septem epistolae Catholicae* 5. *Paulinae* XIV. 6. *Ioannis* Apocalypsis. *Theodosius Alexandrin.* Ἀποκάλυψις ἡ λεγομένη τῷ θεολόγῳ ἐ λέγομεν δὲ τὴν ἐν Πάτρῳ ἡσῶ, μὴ γινώσκω, αὕτη γὰρ ἀληθεύσα ἐστίν, ἀλλὰ τὴν ψευδάνυμον καὶ ἄλλοτριαν.

Tertullianus a. *Marc.* IV. Apocalypsin ejus *Marcion* reſquit. & III. 14. de fug. in persecut. *Joannes* — memor Apocalypsis ſuae, in qua timidorum exitum audierat, de ſuo ſenſu admonet & ipſe, timorem rejiciendum: Timor, inquit, non eſt in dilectione. Praeſcript. a. *Haer.* 32. 46. de anima 9. de reſur. *Carn.* 58. de pudic. 19. *Cyprianus* ad *Quirin.* I. 20. II. 1. 3. III. paſſim *Joanni* Evangelistae tribuit. de *Velandis* *Virg. Cajus Presbyter* *Romanus* Apocalypsin *Cerintho* auctori tribuit ap. *Euseb.* H. E. III. 28. Γαῖος — ταῦτα περὶ αὐτῆς γράφει ἄλλα καὶ κήρυκτος ὁ δὲ ἀποκαλύψαν, ὡς ὑπὸ ἀποστόλου μεγάλῃ γεγραμμένην, τερατολογίας ἡμῶν, ὡς δὲ ἀγγέλιον αὐτῷ διδυνγμένας ψευδόμενος ἐπιστάγει, λέγων μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐπίγειοι εἶναι τὸ βασιλείαν τῷ χριστῷ καὶ πάλιν ἐπιθυμίας καὶ ἡδοναῖς ἐν Ἰερουσαλὴμ τὴν σάρκα πολιτευομένην διαλείναι, καὶ ἑχθρὸς ὑπάρχων ταῖς γραφαῖς τῷ θεῷ ἀρνηθὲν χριστιανισμὸς ἐν γὰρ ἑορταῖς, δέλαιν πλανῶν, λέγει γινώσκει. *Victorinus* *Afer* commentarium in Apocalypsin edidit. *Lactantius* II. 1. 2. eam poenam secundam mortem nominamus. VII. 10. 14. de mille annis 16. 17. alia ex Apocalypsi. *Tychonius* *Afer* scripsit in Apocalypsin. *Hilarius* in *Matth.* Can. XX. prol. in *Pſal.* *Hilarius* *Diac.* in *Rom.* IX. *Arnobius* in *Pſal.* XX. & XLVI. Sicut *Joannis* Apocalypsis loquitur. *Ambrosius* de *Virg.* III. de poenit. 19. *Faustinus* de *Trin.* III. *Ruffinus* expoſ. in *Symb.* *Augustinus* Ep. 118. *Joannes* Apostolus in Apocalypsi. C. D. XVII. 4. *Joannes* Apostolus ad VII. ſcribit

ecclesias. XX. 7. idem *Joannes* Evangelista in eo libro, qui dicitur Apocalypsis. c. *Crescon.* II. 37. Apocalypsis Apostoli *Joannis.* C. *Donatiſt.* poſt. *Collat.* 4. in ejusdem Apostoli Apocalypsi. De peccat. meritis 1. 27. in Apocalypsi ipsius *Joannis,* cujus eſt hoc Evangelium. *Tract.* 36. Q. ex utroque *Teſt.* 122. ſicut fides ejusdem Evangelistae in revelatione ſua demonſtrat. de virgin. 27. *Indic. haeref. Alogiani* — *Joannis* Evangelium reſpuentes, cujus nec Apocalypsin accipiunt, has videlicet ſcripturas negantes eſſe ipsius. de unit. *Eccl.* 16. de *D. C.* II. 8. *Hieronymus* c. *Jovin.* 1. Ep. ad *Dard.* 129. Quod ſi Epistolam ad *Hebraeos* Latinorum conſuetudo non recipit inter ſcripturas *Canonicas:* nec *Graecorum* quidem *Eccleſiae* Apocalypsin *Joannis* eadem libertate ſuſcipiunt: & tamen nos utraque ſuſcipimus. & in *Ezech.* XXXVIII. 1. non intelligentes, totum Volumen *Joannis,* quod *Revelationis* titulo praenotatur, eſſe myſticum, & revelatione nos indigere, ut poſſimus cum *Propheta* dicere: revela oculos meos, & conſiderabo mirabilia de *Lege* tua. *Hieronymi* vita ap. *Mabilon* *Analect.* T. 14. *Joannis* revelationem diſſeruit. *Junilius* I. 4. Caeterum de *Joannis* Apocalypsi apud *Orientales* admodum dubitatur. *Philastrius.* Sunt haeretici, qui Evangelium ſecundum *Joannem* & Apocalypsin ipsius non accipiunt — ut etiam *Cerinthi* illius haeretici eſſe audeant dicere, & Apocalypsin itidem non *Beati* *Joannis* Evangelistae & Apostoli, ſed *Cerinthi* haeretici. *Concilium Carthag.* III. A^o. 397, Apocalypsin inter *Canonicos* numerat. *Concilium Tolet.* IV. Can. 16. Apocalypſeos librum multorum conciliorum autoritas, & *Synodica* SS. praefulum *Romanorum* decreta *Joannis* Evangelistae librum eſſe praefcribunt, & inter divinos libros recipiendum decreverunt, & quia plurimi ſunt, qui ejus autoritatem non recipiunt, eamque in *Eccleſia* Dei praedicare contemnunt. *Innocentius* I. P. R. *Epist.* III. 7. *Gelasius* in *Concil.* *Rom.* *Philastrius* H. 40. Statutum eſt ab *Apoſtoliſ* & eorum ſucceſſoribus, non aliud legi in *Eccleſia* debere *Catholica* niſi *legem* & *Prophetas*, & *Evangelia*, & *Actus* *Apoſtolorum,* & *Pauli* XIII. *Epistolae,* & VII. alias, *Petri* duas, *Joannis* tres, *Judae* unam, *Jacobi* unam, quae ſeptem *Actibus* *Apoſtolorum* conjunctae ſunt. *Alcimus* in *Canone:* Quod *Petrus* *Jacobus*que docet, quod *Judas,* & ipſe qui conſpecta reſert *coeli* ſecreta *Joannes* *Isidorus* *Orig.* VI. in *Canone* reſenſet Apocalypsin. *Sulpicius Severus* *Hiſt.* I. 12. *Firmicus Maternus* c. 20. c. *Idolol.* *Phoebadius* c. *Arian.* *Pacianus* ep. 1. *Prudentius* H. 6. *Paulinus* Ep. 24. in *Concil. Carthag.* *Rogatianus* ex *Apoc.* II. 9. loquitur de *Synagoga* *Satanae.* *Zonaras* vertit: ἡ συναγωγὴ τῷ διαβόλῳ, nimirum quia Apocalypsin *Graecam* aut non, aut non ſaepe legerat; idem obſervatur in *Verſione* *Graeca* *dialogorum* *Gregorii* M. IV. 26. & alibi. *Prologus* in *Evangel.* Hoc autem Evangelium ſcripſit in *Aſia,* poſtquam in *Pathmos* inſula Apocalypsin ſcripſerat. *Codex Coiſſl.* 224. *Lutheri* de Apocalypſi *judicium* expoſui T. I. p. 181. Cui adde, etiam *Zwinglium,* cum in colloquio *Bernae* A^o. 1528. habito autoritate Apocalypſeos premeretur, illam contemſiſſe.

Ex his vero, uti non conſcitur, quod vir *Illuſtris* 7. *Newtonus* voluit, nullum eſſe librum N. T. cujus autoritas tam validis *teſtimoniis* ſit ful-

ἈΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἵνα οἱ γενέσθω ἐν τάχει· καὶ ἐσήμανεν ὁποσείλας αἰτῇ τῷ ἀγγέλῳ αὐτῷ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάν-
 ῳ

Editor *Arethae*: Mirum itaque est, unde id acciderit, ut nunc habeamus hunc librum omnium, qui in Graecis continentur literis, mendosissimum. — Si quidem multa sunt quae nostrum habet exemplar simul cum exemplari Complutensi, non autem cum reliquis communibus exemplaribus; quaedam vero ne cum Complutenti quidem, interdum tamen haec communia habet cum editione Vulgata; rursus Complutense nonnulla habet sibi soli propria, quaedam vero cum communibus exemplaribus & non nobiscum.

1. ἀποκάλυψις] + τῇ κυρίῃ ἡμῶν 12.

αὐτῇ] αὐτῇ B.

τῷ δούλῳ] τῷ δούλῳ A.

ta, ita evictum esse puto, Apocalypsin inde a seculo primo in Ecclesia & notam & receptam fuisse.

Disputant vero interpretes, utrum iste liber ante everisionem Hierosolymorum, an vero post eam sit scripta; plerisque ad ultima Domitiani tempora eam rejicientibus, aliis vero, & inter eos *J. Hentenio*, *J. Harduino*, *H. Grotio*, *J. Lightfoot*, *H. Hammond*, *J. Newtono*, ad Claudii vel Neronis potius tempora referentibus. Quaestio est non levis momenti, cum vera Apocalypseos interpretatio maximam partem inde pendeat; si enim scripta est ante bellum Judaicum & bella civilia in Italia, nullo modo probabile est, tantam rerum conversionem, cui similis ab orbe condito nulla contigit, omnino praeteriri atque negligi potuisse: fatente etiam *C. Vitrino* p. 301. 305. 7. Sin autem post illos motus compositos scripta est, probabilior erit eorum sententia, qui eventus in Apocalypsi praedictos in seculorum sequentium historia quaerendos esse existimant. Nos quidem, omnibus expensis, cum iis facimus, qui statuunt, Apocalypsin ante bellum Judaicum fuisse scriptam. Primo propter testimonia veterum. *Epiphanius* H. L. I. 12. μετὰ τὴν αὐτῇ ἀπὸ τῆς Πάτμου ἐπάνοδον, τὴν ἐπὶ κλαυδίῳ γινομένην καίσαρος. 33. αὐτῇ δὲ προφητεύσαντος ἐν χρόνῳ κλαυδίῳ καίσαρος ἀνωτάτω, ὅτι εἰς τὴν Πάτμον ἦσαν ὑπῆρξαι. *Inscriptio Apocalypseos in Versione Syra*. Revelatio facta Joanni Evangelistae a Deo in Patmo insula, in quam a Nerone Caesare relegatus erat. *Andreas* in Apoc. VI. 16. ταῦτα τοὺς εἰς τὴν ἐπὶ οὐδασπασιανῶν πολιορκίαν ἐξέλαβον ἅπαντα — ἡμῶν δὲ φαίνεται κ. τ. λ. *Arethas* in Apoc. XVIII. 19. Firmatur istud Historia quam ex *Clementis Alex.* libro: quis dives servetur, narrat *Eusebius* H. E. III. 23. de rebus a Joanne gestis, quae non unius anni tempus requirunt, & de equo ab illo confcenso; quae facile intelligimus, si sub Claudio in insulam deportatus est, & sub Nerone rediit, senex quidem, sed vegeta adhuc aetate: vix autem fidem obtinent, si statuamus, eum XV. Domitiani fuisse relegatum, post mortem demum Imperatoris fere nonagenarium rediisse, & nonnisi duos cum dimidio annos illi supervivisse. Alia item fertur historia, Joannem in oleum fervens conjectum & in insulam relegatum fuisse imperante Nerone. Neque obstat testimonium *Irenaei*, quod *Eusebius* H. E. III. 18. affert, ut probet extremis Domitiani temporibus Joannem in insulam deportatum fuisse. Verba haec sunt: γράφει γὰρ τοὶ οἱ ἀιρηνοῖος περὶ τῆς ψυχῆς τῆς κατὰ τὸν Ἀντίχριστον προφητοῦ φερομένης ἐν τῇ Ἰωάννῃ λεγομένη Ἀποκαλύψει, καὶ ταῖς συλλαβαῖς ἐν ε. τῶν πρὸς τὰς αἰρήσεις ταύτας περὶ τοῦ Ἰωάννῃ φησὶν· εἰ δὲ ἴδῃ ἀναφανδὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ κηρύττεσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, δι' ἐκείνῃ αὐτῇ ἐρρίθη τῇ καὶ τὴν Ἀποκαλύψει ἱεροκτότος· ὅθεν γὰρ πρὸ πολλῶν χρόνων ἱερῶν, ἀλλὰ σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς πρὸς τῇ τέλει τῆς Δαμνικῆς ἀρχῆς. Ubi nihil quidem cogit ἱερῶν inter-

pretari de Apocalypsi visa, aut cum Interprete Latino Irenaei de nomine viso, cum commodissime & verissime de ipso Joanne dici possit, eum sub exitum imperii Domitiani conspectum fuisse; quod & Irenaeus alibi repetit V. 33. 3. II. 22. 5. III. 3. 4. (*Sophocles* Oedip. Tyr. 301. τὸν δ' ἰδὼν ὁ οὐδὲν ὄρω) Si enim Irenaeus de tempore visae & conscriptae Apocalypseos loqui voluisset, dixisset ἡ γράφῃ, non ἡ ἐρρίθη, quod potius significat interpretationem scripti antea editi: Neque ratio ab Irenaeo allata ullo pacto probat, cur Joannes nomen bestiae non statim clare scripserit, sed cur postea illud non fuerit interpretatus; Recte enim procedit: si necesse fuisset, ut sciremus nomen Antichristi, Joannes id, quod non scripserat, postea saltem dixisset, cum diu post editum librum fuerit superstes. At nullo modo cohaeret: si necesse fuisset, ut nomen Antichristi sciremus, Joannes id scripserat, nam nostro fere tempore Apocalypsin vidit. Quid enim? poteratne Apocalypsin ante scribere, quam illam vidisset, aut postquam ipse vivere desisset?

Illud etiam hanc hypothesin mirifice commendat, quod Schema Vaticanorum sit simplex & unum, complectens res stupendas intra spatium trium annorum cum dimidio gestas, bellum nimirum Judaicum & Civile Romanum: a qua si discesseris, omnia erunt instar scoparum dissolutarum, & luxuriantibus Interpretibus latus aperitur campus, qui lectorem modo Thebis modo Athenis ponunt, & in verbis scriptoris sacri Constantinum, Arium, Lutherum, Calvinum, Sodales Societatis Jesu, Albigenes, Bohemos, Chemnitium, Elisabetham Angliae Reginam, Caecilium ejus Thesaurarium, & quid non? inveniunt.

Porro & ex editione recepta, & multo clarius ex Codicibus scriptis, quorum lectio testimonio *Dionysii Alexandrini* & *Arethae* confirmatur, patet, scriptorem Apocalypseos regularum Grammaticarum nullam habuisse rationem; quod fecit vel ignorantia sermonis Graeci, vel studio atque dedita opera. Si quis statuat, Joannem, cum Apocalypsin scriberet, linguae Graecae fuisse imperitum, fateatur oportet, illam non paulo ante scriptoris obitum simul cum Evangelio & Epistolis scriptam fuisse, postquam diu inter Graecos versatus longo usu Graecae & loqui & scribere didicisset, sed multo antea, cum recens e Judaea venisset. Hoc argumento pugnat vir illustris *Isaacus Newtonus*; mihi tamen, re accuratius perpensa, aliter videtur. Qui enim primorum elementorum ita rudis est, ut nec generum nec casuum nec modorum habita ratione, praepositionem ἀπὸ simul nominativo, genitivo, dativo & verbo praeponat, vid. *Apoc.* I. 4. 5. 6. & ἵνα cum indicativo jungat, ille, cum non possit non suae sibi ignorantiae esse conscius, aut ad amicum peritiorem confugiet, qui facili negotio

2 Ἰωάννη Ὅς ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα — τε.
3 εἶδε. Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοῦ λόγου τοῦ προφητείας, καὶ τηρῶν-
τες

2. τὸ θεῖον] — 28.

τε] — ABC. 2. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plans. Genev. Ben-

geli. Versio Vulg. Syr. Corp. Dionysius, Andreas. probante J. Millio prol. 720. δ] 12.

εἶδε] + καὶ ἀπὸ τῶν ἰσίων, καὶ ἀπὸ τῆς γενέσεως καὶ ταῦτα. 5. 7. 10. 12. 14. 16. 17. in Scholio & 18. 28. Editio Com-

plut. Plantin. Genev. Versio Arab. Andreas, Arethas ex comm. 19.

3. τὸς λόγους] + τὸν λόγον B. τούτους C.

προφητείας] + ταύτης 7. 16. Versio Vulg. Syr. Arab.

ἰγγύς] + ἐκ 16.

tio barbariem styli emendet atque tollat: aut si id negligit, censendus est sciens & volens & studio ita scripsisse. Ut nihil dicam de vocibus Rabbinnicis ὁσόν, δρκαν, κατήγορ pro ζυγόν, δράκων & κατήγορος. Apoc. VI. 5. XII. 10. XIII. 11. in MSS. Quod si igitur fatendum est, Joannem dedita opera & consulto Apocalypsin ita scripsisse, uti scripsit, agnoscamus etiam oportet, eum ideo ita scripsisse, ut a quibusdam & legeretur & intelligeretur, ab aliis autem nec legeretur, nec intelligeretur; alia enim ejus consilii ratio excogitari non potest. Christianos quidem ex Judaeis conversos nec casus neglecti (quibus lingua Hebraea caret) nec genera mutata (quae Hebraeis & pauciora sunt, & aliter sese habent) nec frequentes Hebraismi offendere, aut a lectione vel intelligentia libri, arcere poterant: vid. H. Grot. in Marc. VI. 40. XIV. 19. contra si liber iste aliquo casu in manus alterius incidisset, barbarie styli offensus eum statim abjecisset. His positis quaero, si Joannes voluit fata Ariarum, Albigenium, Bohemorum, Lutheranorum &c. praedicere; quid erat, quod a gentibus inter quos vivebat, metueret? aut quid causae erat, cur non simpliciter & Graece potius, quam affectata per Hebraismos obscuritate scriberet? At si Imperatorum, qui tum vivebant, & paulo post regnaturi erant, flagitia, tyrannidem, impietatem atque interitum praedicere voluit, magna utique fuit ratio, aenigmatice & involute scribendi, ne, si apertius rem egisset, majestatis accusaretur; ea praesentim aetate, qua, & Mathematicorum numerus, & Principum erga illos odium indies augebatur. Sueton. Tib. 34. Judaeos urbe submovit — expulit & Mathematicos, sed deprecantibus, ac se artem desituros promittentibus, veniam dedit. Vitell. 14. Nullis tamen infensior quam vernaculis & mathematicis, ut quisque deferretur, inauditus capite puniebat. Philostratus V. Apollon. IV. 35. Νίκαν ἐξενεχάρεϊ φιλοσοφίῃν, ἀλλὰ πρίν γε αὐτῷ χρήματα οἱ φιλοσοφῶντες ἐφαίνοντο, καὶ μαντικὴν συσπιάζοντες, καὶ ἤχθη ποτὶ ὁ τρίβων εἰς δικαστήριον, ὡς μαντικῆς σχήμα.

Denique si comparemus praedictiones Christi de excidio Hierosolymorum, ut & Pauli atque Petri,prehendemus iisdem pene verbis eam fuisse expressam, quibus utitur Joannes in Apocalypsi; unde consequitur de eadem re agi. Quod diximus obscuritatem a Joanne per Hebraismos fuisse quaesitam, confirmatur tum ex ratione scribendi, quae tota emblematica est, tum ex eo, quod ipse octies repetit: *Qui habet aurem, audiat*; ea enim alteri in aurem dicimus, quae ab illo solo intelligi, aliis autem occultari volumus. Matth. X. 27. ut Telemachus fecit Od. α. 157. Ἀγχι σὺ δὲ κεφαλὴν, ἵνα μὴ πυνθείαθ' οἱ ἄλλοι. Adde, ipsum Joannem & initio & fine Apocalypseos diferte monuisse, se ea praedicere, non quae post XX. & plura secula, sed quae

paulo post & cito essent eventura I. 1. 3. XXII. 6. 10. Haec etiam causa fuit, cur Joannes in Apocalypsi, non ut reliqui N. T. scriptores solent, versionis Graecae vel verba vel sensum teneret, sed Textui Hebraeo pressius inhaereret, quod in Prophetia Jeremiae ad testimonium citanda ab eo factum esse Jo. Grabius, dissertatione de vitiis LXX. Interp. Versionis, multis exemplis probavit Cap. I. 5. 23. 24.

Antiquitatem Apocalypseos confirmant etiam multae, quarum Veteres faciunt mentionem, fictae atque falsae Apocalypses Petri, Pauli, Thomae, Stephani, Adami, Abrahami, Sophonii, Eliae, Esdrae & Zosimae, quae nomen suum a vera Joannis Apocalypsi mutuatae fuisse videntur.

Hic etiam observandum est, nihil afferri posse causae, cur Apocalypsis a Joanne Evangelista scripta non esse existimetur: contra in Apocalypsi multas sententias & loquendi formulas occurrere, quae apud Joannem in Evangelio & Epistolis reperiuntur, ipsique sunt propriae & peculiares. Confer Apoc. I. 1. Jo. XII. 33. XVIII. 37. XXI. 19.

5. 1. Jo. I. 7.

7. Jo. XIX. 37.

9. 1. Jo. V. 10.

II. 10. Jo. X. 27.

17. — VI. 32.

III. 4. — VI. 66.

8. 10. XXII. VIII. 51. 52. 55. XIV. 23. 24.

7. 9. XV. 20. XVII. 6. 1. Jo. II. 5.

9. Jo. XI. 27.

10. — XII. 27.

21. 1. Jo. II. 13. 14. IV. 4. V. 5.

VI. 12. Jo. I. 29.

IX. 5. Jo. XVIII. 26. III. 17.

XII. 9. Jo. XII. 31.

XIX. 13. — I. 1.

XXI. 6. Jo. VII. 37.

1. Hieronymus in Gal. I. 12. Verbum quoque ipsum ἀποκάλυψις proprie Scripturarum est, a nullo sapientum seculi apud Graecos usurpatum. Mihi videntur, quemadmodum in aliis verbis, quae de Hebraico in Graecum LXX. Interpretes transulerunt, ita & in hoc magnopere esse conatos, ut proprietatem peregrini Sermonis exprimerent, nova novis rebus fingentes; & sonare, cum quid tectum & velatum ablato desuper operimento ostenditur, & profertur in lucem.

τὸ θεολόγιον] Lucianus Alex. 19. ὑπὸ — θεολόγιον, quem 22. προφήτην vocat. Pollux IV. ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογίῃς, ὅστος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν, ἐν ᾗ φεῖ ἐπιφαίνονται θεοί, ὡς ὁ ζεύς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν ψυχροστασίῃ.

ἰσημεριαν] Demosth. c. Midiam. ὁ τῷ Διὶ σημναίει. de Apolline.

2. Comm. 9. inf. VI. 9. XX. 4. Jo. XIV. 24. verbum Dei in V. T. & testimonium Jesu in N. T. manifestatum.

Bbbbbb a

4. Θεο-

τες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς 4
ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ — τῆς· ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῆς
ἐπτὰ πνευμάτων, α — ἔστιν· ἐνώπιον τῆς θρόνου αὐτοῦ· Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρ- 5
τυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος· — ἐκ· τῆς νεκρῶν, καὶ ὁ ἀρχὼν τῆς βασιλείων τῆς γῆς·
τῷ ἀγαπήσαντι· ἡμᾶς, καὶ λῶσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀμαρτιῶν ἡμετέρας ἐν τῷ αἵματι
αὐτοῦ· Καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς· βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ· αὐτῷ ἡ δόξα 6

~ ἀγαπῶντι

~ βασιλείαν

4. τῆ prius] — AC. 5. 6. 7. 10. 11. 12. a prima manu. 16. Editio Complut. Bengelii, Erasmus in annot. Edit. 1. Andreas. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27.

ὁ secundo loco] ὡς Editio Erasmi 1. Ald.

ἐστίν] — AB. 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 23. 26. 27. Versio Syr. Andreas, Arethas.

καὶ ἀπὸ] + τοῦ M. Hofmannus.

5. ὅτι] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syr. Arab. Ecclesia Lugdunensis ap. Euseb. H. E. V. 2. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 999.

τῷ ἀγαπήσαντι] τῷ ἀγαπήσαντι· 12. τῷ ἀγαπῶντι AC. 2. 4. 6. 7. 8. 14. 16. 17. 19. 23. 26. 27. Editio Bengelii. probante J. Millio prol. 1484. H. Grotio.

λῶσαντι] λῶσαντι AC. 6. 7. 28. Versio Syr. Arab. probante J. Millio prol. 1007. Andreas. διανοοῦνται τὸ πρὸς διάφορον ἵνοιαν. λέγει μὲν γὰρ ὁ τις σπύλος ἀποκαθαίρων· λῶσαι δὲ ὁ ἐκκλησίαν αὐτὴ ἀπαλλάττον·

ἡμᾶς prius] ἡμᾶς, καὶ μισήσαντι, καὶ τὸ τὸ ἀμαρτίας κηλίδων λῶσαντι τῷ ἐκκρύψει τῷ ζωοποιῷ αἵματι καὶ ὕδατι, καὶ ποιήσαντι ἡμᾶς βασιλεῖον ἱεράτευμα 16. ex Antheu. + καὶ λῶσαντι καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας κηλίδων λῶσαντι τῷ ἐκκρύψει τοῦ ζωοποιῷ αἵματι καὶ ὕδατι, καὶ ποιήσαντι ἡμᾶς βασιλεῖον ἱεράτευμα 7. Versio Arab.

ἀπὸ] ὅτι AC. 12. 28. Editio Ald. Erasmi, Bogardi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii, Andreas.

ἡμῶν] — A. 12. 16. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii, Bogardi, Andreas.

6. ἐποίησαν] ποιήσαντι 9. 13. 14. 23. 27.

ἡμᾶς] ἡμῶν AC. 13. 23. 27. Versio Syr. Copt.

βασιλεῖς] βασιλεῖς AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. Editio Complut. Plant. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Arab. Origenes c. Celf. p. 382. Lactantius VII. 6. Tertullianus exhort. ad Castit. 7. Arethas, Victorinus, Primasius, Andreas, Beda. probante J. Millio in l. βασιλεῖον ἱεραῖ, pro βασιλείαν ἱεραῖ, ut ἀπὸ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος — τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς κ. τ. λ. Galeus (Differ. puli. II. ταῦτα λέγου μὴδὲν ποιοῦν εἰπών, μὴδ' ὅτι βαρβαρίζεις, ὡς ἐστίν, μὴδ' ὅτι σοιοικίζεις, μὴδ' ὅτι κακῶς ἐοικώς κυρίως ἀνόμαστος· ἀλλ' ἐπιτρέπω πάντι, ὡς βούλονται, φθελίσθαι, καὶ ὁ κυβερνητὸς ἐπιτρεφῆται τὸν παῖδα, οὐδὲν μοι διαφέρει. Ταῦτα φαβαρῶν ἐδῶν, οὐκ ἐγὼ μίμφομαι, συνίεται μόνον βούλομαι τοῦ λεγομένου. βασιλεῖον 13. 14. 23. 27.

4. Theocritus XVII. 1. ἐκ Διὸς ἀρχαίμεσθα, καὶ εἰς Δία λήγεις, Μοῖσαι· ἀθανάτων τὸν ἄριστον ἐπὶν ἄδωμεν ποικαῖς· Ἀνδρῶν δ' αὖ Πτολεμαῖος ἐν πρώτοις λαγίσθω, καὶ πύματος, καὶ μέσσης, καὶ γὰρ προφρίσττος ἀνδρῶν. Plut. de Isid. p. 354. C. & ap. Stob. S. XLII. 2. δ' ἐν Σάει τῆς Ἀθηνᾶς, ἣν καὶ οἱ νομίζονται, ἔδος ἐπιγραφὴν ἔχει τοιαύτην· ἐγὼ εἰμι πᾶν τὸ γεγὸς, καὶ ἐν, καὶ ἐξομένον· καὶ τὸν ἑμὸν πέπλον ἐδὲς ποιήσων ἀνεκάλυψεν. Apulejus Asclepius. Deus ergo sempiternus, Deus aeternus, nec nasci potest, nec potuit; hoc est, hoc fuit, hoc semper erit. Orpheus ap. auctorem libri de Mundo. Ζεὺς πρῶτος γένετο, Ζεὺς ὑστάτος ἀρχικέρανος, Ζεὺς κεφαλὴ, Ζεὺς μέσσα, Διὸς δ' ἐκ πάντα τέτυκται. Targum Jonathan in Deut. XXXII. 39. Ego ille qui est, & qui fuit, & qui erit. In precibus Judaeorum: quis ille ab initio & ad finem usque? annon pater unus? & ipse fuit, & ipse est, & ipse erit. Midras Tillim CXVII. 2. & Bereschith R. LXXXI. ad Dan. X. 21. Rabbe-nu, nomine R. Ruben dixit: veritas? Quid est veritas? Resch Lakis dixit: alphabeti litera prima נ, media מ, ultimum ת, testantur, eum esse veritatem S. D. Esaj. XLIV. 6. Targum Hieros. in Exod. III. 14. qui fuit, est, & erit, dixit mundo. Pausanias Phocic. 12. Ζεὺς ἦν, Ζεὺς ἐστίν, Ζεὺς ἔσται, ὁ μεγάλῃ Ζεῷ. Maimonides More Nevochim. Scito nomen Dei effusum esse super τὸ ipse fuit, est, & erit. Schemoth R. III. f. 105. 2. Dixit Deus S. B. ad Moysen: ego fui, & adhuc sum, & ero in posterum.

ἐπτὰ πνευμάτων] inf. 20. Esth. I. 10. Est. VII. 14. inf. IV. 5. V. 6. VIII. 2. XI. 4. Zach. III. 9. IV. 2. 10. Tob. XII. 15. Targum Jonathan in Genes. XI. 7. Dixit Deus septem angelis, qui stant

coram illo: venite nunc. Pirke Eliezer 4. & VII. angeli, qui creati sunt primi, ministrant coram eo extra velum, quod vocatur paragauda. Ephrem ap. Asseman. T. 1. p. 131. Bardefanes septem principia statuit, & signa Zodiaci praedicat. Clementis Strom. VI.

ἐπτὰ μὲν εἰσιν οἱ τῶν μεγίστων δυνάμιν ἔχοντες πρωτόγονοι ἀγγέλων ἀρχόντες. Plato leg. III. p. 816. A. καὶ πάλιν εἰς Πέρσας ἐλθὼν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ζ. — ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ λαβὼν αὐτὴν ἐβδόμος, διέλειτο ζ. μέρη τιμώμενος, ὃν καὶ νῦν ἐστίν — σμικρὰ ὀνείρατα λέλειπται. Epist. 7. p. 1282. A. ὃς ἐκ ἀδελφοῦ πιστεύει, ἐδ' ὑπ' αὐτῆς τραφεῖσι, κοσμοῦς δὲ μόνον τῆς τῆς Μήδης τε καὶ νῦν ἐχὺ χαράσας δυνάμει τε μέρη ζ. — καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοσμοῖς. Liber precum Jud. מוֹחֵב dictus. Et septem catervae sanctae adfidentes sub tegmine ejus: & infra eos triginta gradus. Schol. isti sunt septem coetus cherubimorum coram S. B. S. D. Psal. XVI. 11. ne legas autem שׁוֹבֵעַ i. e. satietatem, sed שׁוֹבֵעַ i. e. septem. Et sub tegmine ramorum arboris vitae illi laudant Deum, ac laetitia afficiuntur, & sub illis triginta sunt gradus angelorum, qui manent ad limina sub istis septem Angelorum coetibus celebrantes Deum cantu graduum. 1. Tim. V. 21. Luc. IX. 26. XII. 8.

5. ὁ μάρτυς ὁ πιστός] Prov. XIV. 5. אֱמוּנָה תִּי Targum. אֱמוּנָה מוֹחֵב. Liber precum Jud. מוֹחֵב.

λῶσαντι — ἐν τῷ αἵματι] Callimachus H. in Delum 95. φῶγες πρὸς αὐτὸν, ταχύνεις σε κηρύσσομαι, αἵματι λῶσαν τόξον ἱμῶν. Anthol. VI. 25. 1. τόξον — πολυλάκι — Περσῶν ἱππομάχων αἵματι λυσάμενα. Dionysius Hal. exc. p. 710. πολλὰ τὴν ἐσθῆτα ταύτην αἵματι ἐκπλυνῶν. Philo leg. ad Caj. T. 2. p. 581, 6. λε-

7 καὶ τὸ κρατῶν εἰς τὰς αἰώνας τῷ αἰώνων. Ἀμήν. Ἰδὲ, ἔρχεῖτο ὁ πῦρ τῶν νεφελῶν, καὶ ὁ φεῖ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν καὶ κόψον ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ Φυλαὶ τῆς γῆς. καὶ, ἀμήν. Ἐγὼ εἰμι τὸ Ω, — ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ — καὶ ἀδελφὸς υἱοῦ, καὶ συγκαταστάτης ἐν τῇ θλίψει καὶ — ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἡμεῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νύσῳ τῇ καλεσμένῃ Πάτμῳ, ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,

~ ἄλφα

~ κύριος ὁ Θεός

~ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

Βασιλείαν ἔ Editio Genew.

Ἐ ἱεράς] ἱερότευμα 13. 14. 23. 27.

7. αἰώνων] — A. 9. Editio Bengelii. Versio Copt. Andreas. probante J. A. Bengelio.

+ ἔ 16.

7. μετὰ] ἐπὶ C. Versio Æthiop. Ephrem. T. 2. p. 194.

νεφελῶν] + ἀμήν 17. ἔψεται] ἔψονται 12.

7. αὐτὸν prius] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

κόψον] ὅψον] Versio Copt.

7. αὐτὸν prius] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi, est Hebraismus, ὅσο enim construitur cum ἡν.

8. α] ἄλφα AC. 2. 6. 8. 17. 18. 19. Editio Complut. Bengelii, Codices Latini Versio Copt. Syr. Æthiop.

Origenes in Jo. I. 1. in Matth. H. 35. M. Diadochus, Andreas, Arethas, Tertullianus de Monogamia, Ambrosius

de fide II. 3. Augustinus de Tempore 6. Fulgentius ad Petrum 4. Beda, Clemens Str. IV. p. 390. Athanasius c.

Arian. V. Epiphanius H. 2. 34. 62. probante H. Grotio.

ἀρχὴ καὶ τέλος] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genew. Ben-

gellii. Versio Syr. Æthiop. Arab. Arethas, M. Diadochus, Ambrosius l. c. probante J. Millio prol. 1109.

ὁ κύριος] κύριος ὁ Θεός AC. 2. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 23. 26. 27. 28. Editio Complut.

Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Andreas, Arethas, M. Diadochus. + ὁ Θεός Editio Genew. Plantin.

+ καὶ 7. καὶ ultimum] — 14. ὁ ultimum] — D.

9. ἔ primo loco] — AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut.

Plantin. Genew. Bengelii, Bogardi, Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Dionysius Alex. Origenes in

Matth. XX. 12. Andreas, Arethas, probante J. Millio prol. 684.

συγκαταστάτης] κοιναὶς 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genew. Arethas.

ἐν τῇ secundo loco] — AC. 2. 4. 6. 9. 10. 11. 14. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genew.

Bengelii. Versio Vulg. Copt. Origenes l. c. Dionysius Alex. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 685.

Ἰησοῦ χριστοῦ prius] ἐν χριστῷ A. 25. ἐν Ἰησοῦ C. Versio Copt. Codices Latini, Origenes l. c.

Ἰησοῦ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genew. Versio Vulg. Armen.

Syr. Arab. Arethas. Ἰησοῦ Dionysius Alex. probante J. Millio prol. 720. J. A. Bengelio.

τῇ καλεσμένῃ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. probante J. A. Bengelio. διὰ prius] καὶ C.

τάμποι τῇ συγγενικῇ αἵματι, τοιαῦτα γὰρ τὰ λυτὰ τοῖς

πῖς ἀδελφοὶ φαίδρυνομένοις, ἀνακαρσάσμενα τὸ ἴδιον ἐπικατασφά-

ξαντες ἑαυτοὺς. Georg. III. 221. lavit ater corpora fan-

guis. Æn. XII. 721. Sanguine largo colla armos-

que lavant. Ennius Hecuba. pergunt lavere fan-

guen sanguine. Silius II. 304. Lavimus Hennaes

animoso sanguine valles. IV. 166. suo lavit arma

cruore. XII. 282. Quando hanc, quantoque cruo-

re hostili labem eluerim. XI. 200. Hic denique

solus eluerit sanguis maculatas crimine mentes. Cic.

Verr. V. 46. errabas, Verres, & vehementer erra-

bas, quum te maculas furtorum, & flagitiorum tuo-

rum, sociorum innocentium sanguine eluere arbi-

trabare. Apuleius IX. portentosi cruoris maculas

novi sanguinis flavio proluit. Oppianus de Venet. IV.

201. ἔση μὲν πρώτιστα λευκίματος αἵματι λεβαρῶ — αὐτὰρ

ἔπειτα ἐπὶ γαίῃν ὑποκλαδὸν ἔξεταιύσθη. Eustathius in Od.

x. p. 797. 3. ὅτι δὲ καὶ δι' αἵματος ἦν καθάρσις, αἱ

ἱστορίαι δηλοῦσι, ὅποια καὶ ἡ τῶν φονίων, οἱ αἵματι νε-

πτόμενοι καθάρσιον εἶχον αὐτοὶ. λέγονται δὲ οἱ περὶ τὴν τοιαύ-

την τέχνην, καὶ μάλιστα οἱ τῶς πόλεις καθαίροντες, Φαρ-

μακοί. Heb. IX. 22. 1. Jo. I. 7. Αἴ. XXII. 16.

Seneca Agam. 976. caede resperfam viri, atque

obsoletam sanguine hoc dextram ablue.

8. ἄλφα] Nyssenus de pauper. amand. πρότερον

ἐν τῇ κηρῇ τὸ ἄλφα χαράξαντες, καὶ τὰ ἐξῆς τῶν σοικίων.

Suidas V. Ἐρατοσθένους βῆτα, διὰ τὸ δευτερεύειν ἐν παντὶ

ἐν ταῖς παιδικαῖς τοῖς ἀκροῖς ἐγγύσιαι. Martialis V. 27. Quod

Alpha dixi, Codre, penulatorum — Dices li-

cebit Beta me togatorum. II. 57. Codrus, alpha

penulatorum, quem Grex togatus sequitur & ca-

pillatus. Menachos VIII. 1. Mezonichon ἄλφα in

simila. 3. Thecoa, alpha in oleo. 6. Tolim alpha

in vino. Sextus Empir. a. Arithm. 18. τὴ γὰρ ἄλ-

φα — τὴν ὅλην τῆ ἐνὸς ἰδίου ἔχοντος, τὸ β. μὴ μετέχον

ταύτης ἐκείν' ἔσαι ἦ. a. Phys. II. 71. ἀναγκαῖον τῷ

ἄλφα κινεμένῳ ὑπὸ τῶ βῆτα, συνακολουθεῖν τὰ λοιπὰ, ἐπ-

εῖπερ, ὡς ἔπεται τῷ ἄλφα τὸ βῆτα κινεῖν τὸ ἄλφα, ἔτω

καὶ τῷ βῆτα ἀκολουθεῖν τὸ γάμμα, καὶ τῷ γάμμα τὸ

δέλτα μέχρι τῶ ω. Theodoretus H. E. IV. 8. ἡμεῖς

μὲν ἐχρησάμεθα τῷ ἄλφα μέχρι τῶ ω. Damascenus S.

parall. prae. Lucianus in judicio Vocalium 6. Plus.

Sympos. IX. 2. τίς ἀπὸ τῶν, δι' ἣν τὸ ἄλφα προτετα-

ταὶ τῶν σοικίων;

9. ἐν τῇ νύσῳ] Ex l. V. Sententiar. Pauli. Qui

terminos effodiunt, vel exarant, arboresve termi-

nales subvertunt, siquidem servi sua sponte faciunt,

in metallum damnabuntur: humiliores in opus pub-

licum, honestiores in insulam amissa tertia parte

bonorum relegantur. Ulpianus l. VIII. de Offic. pro-

cons. sub tit. de furibus — metalli poena humi-

liores, honestiores vero relegatione adficiendi erunt.

Modestinus IC. L. XLVIII. 19. 38. D. humiliores in

metallum damnantur, honestiores in insulam relegantur.

30. Digest. de poenis. Si quis aliquid fece-

rit, quo leves hominum animi superstitione numi-

nis terrentur, Divus Marcus hujusmodi homines

in insulam relegari scripsit. Collatio Legg. Roman.

et Mosaic. ex Ulpiano de Mathematicis & Vati-

cinatoribus. Denique & Divus Marcus eum, qui

motu Cassiano vaticinatus erat, & multa quasi

instinctu Deorum dixerat, in insulam Syrum re-

legavit.

Πάτμῳ] Joannes Cameniata de Theflalonicae ex-

cidio p. 373. §. 68. κατητήσαμεν εἰς τινὰ νῆσον Πάτμῳ

λιγομίσην, ἣν δὲ προσμενίσαμεν ἔξ ἡμέρας, παντὸς χα-

λαπῆ πείραν ἐν αὐτῇ καθυπομένοντες, ἀνδρὸν γὰρ ὅστος τῷ

τόπῳ ἐλυγίζετο τὰς αἰχμαλώτους ἡ δέψα. Tournefort. Iter

Bbbbbb 3 T,

Θεοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς μαρτυρίας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέ- 10
 ρα· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, λέγουσας· — Ἐγώ εἰμι τὸ 11
 — Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ· Ὁ βλέπεις, γράφον εἰς βιβλίον, καὶ
 πᾶσι ταῖς ἐκκλησίαις — ταῖς ἐν Ἀσίᾳ, εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς
 Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεϊς, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

Καὶ

+ ἐπὶ

διὰ posterior] — AC. 4. 9. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Colinaei*, *Bengelii*, *Bogardi*. Versio *Copt. Vulg. Andrews*,
Arethas, *Dionysius Alex.*
 χρῆσθαι posterior] — AC. 12. 28. Editio *Bengelii*. Versio *Vulg. Dionysius Alex.* + ἐγὼ Α.
 10. a comm. 10. ad 16.] 6. — τῇ] — 6, 16. ὀπίσω] ὀπίσθεν Α.
 ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην] φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην 26. 28. Editio *Complut. Plantin. Genév. Arethas.* φωνὴν
 μεγάλην ὀπίσω μου 16. φωνὴν μεγάλην ὀπίσθεν μου Α. φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην 14.
 ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος] φωνὴν σάλπιγγος μεγάλην 28.
 11. λεγούσας] ἡκούσας 12.
 ἐγὼ εἰμι τὸ α. καὶ τὸ ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος Ε] — AC. 2. 4. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 17. 18. 19. 25. 26.
 27. 28. Editio *Complut. Plantin. Genév. Bengelii*. Versio *Vulg. Syr. Copt. Armen. Arethas. Andreas.* pro-
 bante *J. Millio*.
 βλέπεις] βλέψεις C. βιβλίον] βιβλία 11. ταῖς ἐκκλησίαις] εἰς ἑπτὰ ἐκκλησίας 26.
 ταῖς prius] + ἐπὶ AC. 2. 3. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 27. Editio *Complut. Plantin.*
Genév. Bengelii, *Bogardi*, *Colinaei*. Versio *Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Arab. Andreas, Arethas.*

T. 2. p. 143. Patmos insula non nisi XVIII. M. P. in circuitu habet; — distat a Co insula LX. M. P. — non multum supra trecentos incolas habet. *Strabo* X. p. 747. B. ἐστὶ δὲ καὶ Ἀμοργὸς τῶν σποράδων — καὶ Λέβινος καὶ Λέρια — πλεονεξίαν δ' ἐστὶ καὶ ἡ Πάτμος, καὶ Κορασσίαι πρὸς δύσιν κείμεναι τῇ Ἰκαρίᾳ, αὕτη δὲ Σάμω — καὶ ἀπ' αὐτῆς Ἰκαρίον καλεῖται τὸ προκείμενον πέρατος, ἐν ᾧ καὶ Σάμος αὕτη, καὶ πῶς ἐστὶ, καὶ αἱ ἄρτι λεγόμεναι κορασσίαι, καὶ Πάτμος, καὶ Λέρια. Patmus in nummo Severi apud Patinum scribitur cum Θ.

10. κυριακῇ ἡμέρᾳ] Hunc diem iudicii vidit in spiritu i. e. praevidit repraesentatum. *Matth.* XXIII. 30. *Esfaj.* LVIII. 1.

ὀπίσω μου] *Plut.* Lycurg. p. 54. C. ἀκούσαι δὲ φωνήν, ὥσπερ ἀνθρώπος τινος ἐξοτίσθην ἐπιτιμῶντός αὐτῶ — ὡς δὲ μεταφρασθέντος ἑδάμῃ φαίνεται ὁ φθονήσας ἦν, θεῖον ἠγνοούμενον. *Esf.* XLII. 23. Moneri de re postea evenitura. *Lucianus* Cronofol. 11. καὶ δὲ προσελθὼν ὀπίσθεν καὶ τῷ αὐτῷ μου λαβόμενος καὶ διασείσας — ἔφη.

11. Eodem ordine septem istae Asiae civitates enumerantur, quo ex Patmo insula adiri debebant. *Livius* XXXVII. 8. a Pergamo Eumenes — is quum magnam praedam agi posse dixisset ex hostium agro, qui circa Thyatira esset. 21. per Thyatira Sardeis venit. *Diogenes* L. Arcefilao IV. 30. Πέργαμος ἔχ' ὅπλοις κλεινὸν μόνον, ἄλλα καὶ ἵπποις — ταχὺ μὲν Φρυγίᾳ, ταχὺ δ' ἱερὴ Θυάτειρα. *Stephanus* V. Ἀπολλωνία. κατὰ Θυάτειρα καὶ ἔφισον. Φιλαδέλφεια, πόλις Λυδίας, Ἀττάλῃς κτίσμα τῆς Φιλαδέλφειας. Θυάτειρα, πόλις Λυδίας, ἡ πρότερον Πιλόπειρα καὶ Σεμίραμις, ἀπὸ Σελεύκου τῷ Νικάτορος Λυσιμάχῳ πολεμούντος, καὶ ἀκῶσαντος, ὅτι Θυγάτηρ αὐτοῦ γέγονε, τὴν πόλιν ἐκάλεσε Θυγάτειρα, καὶ ἔδει δηλοῦναι, νῦν δὲ ἐδιδείκναι φασιν· ἐκαλεῖτο δὲ Μυσῶν ἐσχάτη. *Strabo* XII. p. 831. D. de Homero. ἐδὲ Μίλῃτα τῇ παρὰ τὴν Σμύρναν ῥιότις ἀνόμεσε ποταμὸν, τὴν ὑπὸ τῇ πλεῖσιν λεγόμενην αὐτῆς πατρίδα. *Lucianus* Icaromenip. 24. καλεῖσθαι — ἐν Περγᾶμῳ τὸ ἱερὸν ὅν' Ἀσκληπῖος — καὶ τὸ Ἀρτεμῖδιον ἐν ἔφισῳ. *Imag.* 2. ταῦτα μὲν, ἔφη, τὰ Σμυρναῖα κάλλη, Εὐθυμαστὸν ἔδιν, εἰ καὶ καλεῖσθαι τῇ Ἰωνικῶν πόλεων τὴν καλλίστην γυναῖκα ἠνεγκεν. *Plinius* H. N. V. 30. celebratur maxime Sardibus [Lydia] in latere Tmoli montis. *Nummius* Σάρδεϊς Ἀσίας, Λυδίας, ἐλλάδος ἡ μητρόπολις. *Dio Chrys.* XXXIV. p. 427. D. εἰτε Σμυρναῖος πρὸς ἰφιστῆρας ἱρίζεσι, περὶ οὗν σκιάς

φασιν διαφέρονται· τὸ γὰρ προσεῖναι τι καὶ κρατῆν ἄλλαν ἐστὶ. *Herodotus* V. 54. ἐξ ἔφισος εἰς Σάρδεϊς εἰσι Φιν. Σάδιοι, καὶ ἔτω γ. ἡμίρησι. *Appianus* Syr. p. 171. συνέτασεν τὸ στρατόπεδον περὶ τὸ πιδίον τὸ Θυαλίμην. inde Sardes fugit. *Strabo* XIII. p. 924. D. τὸ Πέργαμον, ἐπιφανὴς πόλις, καὶ πολλὴν συνευτυχίσασα χρόνῳ τοῖς Ἀτταλικῶς βασιλευσίν. p. 928. A. προῖντι δὲ ἀπὸ τῆς πόλεως πόλις ἐστὶν Ἀπολλωνία — καὶ βαδίζουσα εἰς Σάρδεϊς πόλις ἐστὶν ἐν ἀριστῇ Θυάτειρα, κατοικία Μακεδόνων, ἢ Μυσῶν ἐσχάτην τινες φασιν. ἐν δὲ ἔξῃ δ' Ἀπολλωνίης, διέχευσα Περγᾶμος τ. Σαδίας, τῆς δ' ἴσους καὶ τῶν Σαρδεῶν — Αἱ δὲ Σάρδεϊς πόλις ἐστὶ μεγάλη — ἄκραν εὐρεῖν ἔχουσα, βασιλείαν δ' ὑπέχει τῶν Λυδῶν — μετὰ δὲ Λυδίας, εἰσὶν οἱ Μυσοί, καὶ πόλις Φιλαδέλφεια σισιμῶν πλήρης, οὗ γὰρ διαλυθέντες οἱ τοῖχοι διέσκαμνον, καὶ ἄλλοι ἄλλο μέρους τῆς πόλεως κακοπαθόν. οἰκῶσιν ἐν ἐλίγοις τῇ πόλει διὰ τῆς το, οἱ δὲ πολλοὶ καταβῆσιν ἐν τῇ χώρᾳ γινογῶντες, ἔχοντες εὐδαίμονα γῆν. XIV. p. 957. A. πρῶτον μὲν ἐν παρ-εἰσέπειν εἰς Θυάτειρα, ἔτ' Ἀπολλωνιάδα ἔσχη, ἔτ' ἄλλων ἐφίστε Φρυγίαν. *Athenaeus* XV. 691. C. ὁ Θυατερινὸς Νικάνδρος. *Plut.* Syll. p. 467. F. ἐπὶ Φιμβρίαν πρὸς Θυατερίους στρατοπεδεύοντα.

γράφον] *Luc.* XVI. 6. 7. *Apollonius* Syntax III. 24. ὁ γὰρ μὲν λέγων κατὰ τὴν τῆς παρρηχημένης προφῆας γράφον — οὐ μόνον τὸ μὴ γινόμενον προσάσσει, ἀλλὰ καὶ τὸ γινόμενον ἐν παρατάσει ἀπαγορεύει — τοιούτων τι φασκόντες, μὴ ἐμμένειν τῇ παρατάσει, ἀνοῦσαι δὲ τὸ γράφειν.

12. Ab hoc commate pleraque omnia, quae sequuntur, sunt hieroglyphica. *Plut.* de garrul. p. 511. B. οἱ δὲ συμβολικῶς ἀνευ φωνῆς, ἀεὶ δι', ἐφ' ἑαυτοῖς ἐκ ἐπαινεῖνται, καὶ θαυμάζονται διαφέροντας; de Iside p. 354. B. & ap. *Stob.* S. 42. εὐθύς ἐγένετο τῶν ἱερῶν, καὶ μετέβη τῆς φιλοσοφίας ἐπικρυπτομένης τὰ πολλὰ μύθοις καὶ λόγοις ἀμυδρὰς ἐμφάσεις τῆς ἀληθείας καὶ διαφάσεις ἔχουσιν, ὥσπερ ἀμύβη καὶ παραδολοῦσιν αὐτοὶ πρὸ τῆς ἱερᾶς τῆς σφίγγος ἐπικρύπτειν ἰσάντες, ὡς ἀνιγνωσκάδῃ σοφίᾳ τῆς Σιολογίας αὐτῶν ἐχέσθαι. Τὸ δὲ ἐν Σαῖς κ. τ. λ. vid. ad comm. 4. *Clemens* Strom. V. p. 409. καὶ Ἀνγύπτιον πρὸ τῆς ἱερᾶς τῆς σφίγγος ἰδρύνεται, ὡς ἀνιγνωσκάδῃς τῆς περὶ θεῶν λόγῳ καὶ ἀσαφῶς ὄντος. Τάχα δὲ καὶ ὅτι φιλοῦσι τὴν διὰ καὶ φοβεῖσθαι τὸ θεῖον. Θρησκὸς γὰρ ἐμὲ καὶ ἀνθρώπου ἡ σφίγξ ἀνίσταται τὴν εἰκόνα. p. 413. ἀλλὰ τὴν αὐτὴν συνίσταται ἡ σφίγξ, τὸ μὲν σῶμα πᾶν ἰσάντος, τὸ πρὸς ὧπι δὲ ἀνθρώπου ἔχουσα. *Synefius* de regno & provid. καὶ ἡ σφίγξ ἐπὶ τῶν προτιμωσμένων ἰδρύνεται — τὴν μὲν ἰσχύον θηρίον,

12 Καὶ + ἐπέτρεψα βλέπων τὴν Φαῖνὴν ἣτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ καὶ ὅπως ῥέψας εἶδον
 13 ἐπὶ λυχνίας χρυσᾶς· Καὶ ἐν μέσῳ τῷ ἐπὶ λυχνίων ὁμοιονύμφ· ἀνθρώπων, εἰδεδυ-
 14 μένων ποδῆρη, καὶ ἀπελευθερωμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῇν. Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτῆς
 καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὥσπερ ἔργον λευκὸν, ὡς χιῶν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός.
 Καὶ

+ ἐκεί ~ ἐλάλει ~ υἱόν

καὶ ἐν Ἀσίῃ] — AC. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Genov.
 Bengelii. Versio Syr. Æthiop. Arab. Codices Latini, Correctorium Bibliorum. Andreas, Aretas.
 καὶ quinto loco] — 28. Σμύρναν] Σμύρνην 11; Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bogardi.
 Σουατίρας] Σουατίρας 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Σουατίρας A. 8. 11. 14. Versio Vulg. Syr.
 Φιλαδέλφειαν] φιλαδέλφειας 8. Φιλαδέλφειαν Editio Erasmi, Ald. Colinaei. Λαοδικεῖαν] Λαοδικεῖαν 28.
 12. καὶ prius] + ἐκεί 2. 3. 4. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 16. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plantin. Genov. Versio Arab.
 βλέπων] ἰδὼν 12. τῇ] — 14.
 ἐλάλησε] λαλεῖ A probante J. A. Bengelio. ἐλάλει C. 2. 4. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 17. 18. 19. 25. 26. 27.
 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii, Versio Vulg. Syr. Irenaeus IV. 37. Cyprianus T. 47. Firmicus 25. Aretas.
 13. ἰπτιᾶ] — AC 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Copt. Syr. Æthiop. Irenaeus IV. 37.
 Cyprianus T. 47. Andreas, Firmicus. probante J. Millio prol. 1210. λυχνίων] + χρυσῶν Versio Vulg.
 ὁμοιονύμφ] ὁμοιονύμφα A. νύμφ] ὅν 2. 4. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 23. 27. 28. Codices Latini, Beda.
 ποδῆρη] ποδῆρην A 11. μαστοῖς] μαστός A 10. 17. 28. Editio Complut. Andreas, Aretas.
 χρυσῇν] χρυσῶν AC. 14. ὥσπερ] ὡς A 7. 8. 9. 14. 16. Aretas. ὡς 19. 26. 27.
 λευκὸν] — 8. probante J. Millio prol. 1488. + καὶ 8. Versio Vulg. Æthiop. ὡς postterius] — 28.

ρίον, τὴν δὲ φρόνησιν ἀνθρώπου, conf. IV. 6. 7. Strabo
 XVII. p. 1158. D. τῆς δὲ κατασκευῆς τῶν ἱερῶν ἡ διά-
 θησις τοιαύτη — διὰ δὲ τῶ μῆκους παντὸς ἐξῆς ἐφ' ἐκά-
 στερα τῶ πλάτους σφίγγες ἰδρυταὶ λιθίαι, πῆχους κ. ἢ μικρῶ
 πλάτους ἀπ' ἀλλήλων διέχουσαι, ὥσθ' ἵνα μὴ ἐκ διεξιῶν εἶναι
 εἴχοντο σφίγγων, ἵνα δ' ἐξ ἐνομήμων, μετὰ δὲ τὰς σφίγγας
 προτύλον — ἡ δὲ ἐν δὲ διαρριμμένον ἀριμνός — ὅσπερ σφίγγων.
 βλέπων τὴν φαῖν] Exod. XX. 18.

13. ποδῆρη] Xenophon Paed. VI. σὺν ἀσπίσι
 παῖς ποδῆρησι. Pausanias Att. ἐν χιτῶνι ποδῆρη. Plut.
 ποδῆρης πῶλον. Athenaeus XII. p. 523. B. χι-
 τῶσι ποδῆρησι χράμμενος — χιτανίσκον ἐνδεδυκας ποδῆρη.
 Sir. XXVII. 8. L. 11. Sap. XVIII. 24.

μαστοῖς] Suidas. μαστός κυρίως ἐπὶ ἀνδρὶ — κατα-
 χρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ γυναικός. μαστός καὶ μαστός, κυρίως
 ἐπὶ γυναικός, καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἀνδρὶ. Hinc Amazo-
 nes. Amponius. μαστός μαστός διαφέρει. μαστός γὰρ ἐστὶν ὁ
 γυναικείος, κυρίως δὲ τὸ εἶος μαστός εἶναι γυναικείος. μαστός δὲ
 ὁ ἀνδρικός, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς φησὶν· νεῦρην μὴν μαστῶ πάλαιον,
 τόξον δὲ σιδήρην. Il. δ. 123. Eustathius in Il. δ. p. 344.
 10. μαστός δὲ καὶ ἐπὶ ἀνδρὶν ἰδὲ κίτται, ὥστε ἐκ ἐπὶ μόνων
 λίγνται γυναικῶν — ὁ καὶ μαστός Δαρικῶς, καὶ μαστός
 διὰ τῶ τ. καὶ μαστός δὲ διὰ τῶ τ. λεγόμενος. & in Od.
 τ. p. 709. 16. καὶ μαστός καὶ μάθον διὰ τῶ τῆς εἰπεῖν
 ταυτὸν ἐστίν. καὶ ἄλλως ὁ αὐτὸς μαστός διὰ τῶ τ. λέγεται.
 Thomas. μαστός ἐπὶ γυναικός. Εὐριπίδης ἐν ἑκάβῃ· ὦ στήνα,
 μαστοῖδ', οἱ μὲν ἐρέσασθαι ἥδυναι. μαστός δὲ ἐπὶ ἀνδρὶ ὡς τὸ
 νεῦρην μὴν μαστῶ πάλαιον, παρ' ὁμήρῳ ἐν τῷ γ. Ἰλιάδος·
 εὐρταῖς δὲ καὶ μαστός ἐπὶ θήλειος καταχρηστικῶς. Στόκριτος
 ἡ ῥὰ λεαίνης μαστῶν θήλασε. Φασὶ μύθοι οἱ τεχνικοί, ἐπὶ
 μὴν τῶ θήλειος διὰ τ. ἐκφέρεσθαι οἰοῦν μαστήρα, ἐπὶ δὲ ἀνδρὶ
 διὰ τῶ σθ. ὁ μὴ ἐσθίουμένος. Euripides Hecub. 144. Schol.
 μαστός καὶ μαστός διαφέρει. μαστός ὁ γυναικείος, ἀπὸ τῶ μ-
 στός εἶναι γυναικός· μαστός δὲ τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ τῶ μὴ ἐσθί-
 ούσθαι. Lucianus Amor. 53. Plut. Alex. p. 698. F.
 διαβαίνειν ἄχρι μαστῶν βρεχόμενος.

ζώνην χρυσῇν] Inf. XV. 6. Esaj. XXX. 21. Joan-
 nes conversus videt in sancto templi Christum ha-
 bitu Pontificis Maximi, cujus balteus sive Zona
 erat aurea. Joma VII. 5. Sacerdotum vero vestes
 non erant aureae. Jof. A. III. 7. 4. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
 κοσμηταὶ μὴν — ἐπιστάμενος δ' ἐξ ὑακίνθους ποικιλι-
 τον χιτῶνα, ποδῆρης δ' ἐστὶ καὶ ἄσας — ζώνη περισφιγ-
 γυῖαι βάριμασιν, οἷς ἡ πρότερον ἦν, διαποικιλμένη, χρυ-
 σῇ συσφρασμένη. 6. ζώνη δὲ τῇ ἐσθῇν προσεφράσθητο
 βάριμασιν, οἷς προῦπον, μετὰ χρυσῇ προσφύρας. 2. ὁ δὲ

γοὶ τῆς μασχάλης ὑπεράνω τὴν ζώνην περιάγουσιν, πλατύνον
 μὴν ὡς εἰς δ. διακόλους. XXI. 1. de Fado. παρῆσιν αὐ-
 τοῖς τὸν ποδῆρη χιτῶνα, καὶ τὴν ἱερὰν στολὴν, ἣν φορεῖν μό-
 νος ὁ ἀρχιερεὺς ἔθος ἔχει, εἰς τὴν Ἀντωνίαν καταβῆσθαι.

14. κεφαλῇ] Cidaris S. Pontificis erat alba. Dan.
 VII. 9.

ὀφθαλμοὶ — ὡς φλόξ] Suetonius Aug. 79. Ocu-
 los habuit claros ac nitidos, quibus etiam existima-
 ri voluit ineffe quiddam divini vigoris: gaudebat-
 que, si quis sibi acrius contuenti, quasi ad fulgo-
 rem Solis, vultum submitteret. Hesiodus Scuto. 72.
 πῶρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο. τίς ἐν ἐκείνῳ ἔτλει θνη-
 τὸς εἶναι κατωπτιόν ὁρμηθήναι; Il. v. 474. ὀφθαλμῶν δ' ἔ-
 ρα οἱ πυρὶ λάμπειν. Il. π. & Od. τ. 446. πῶρ δ' ὀ-
 φθαλμοῖσι διδοῦσας. Eustathius. διὰ τὸ μάχμωσι καὶ βαρ-
 βαρικὸν τῷ θυμῷ. Il. τ. 365. τῷ καὶ ὀδόνται μὴν παυαχῇ
 πῆλιν, τῷ δὲ οἱ δῶσι λαμπρότην, ὥσπερ τε πυρὶ σίλῳ.
 Philo T. 2. p. 461, 20. ex Euripide. σὶ δ' ἰσχυρῶν
 πῶς τις δίδωκεν, ὅμωκα γὰρ πυρὶ γέμει. Apollodorus Bi-
 blioth. II. 3. ἣν δὲ καὶ Σουατίρας φοβέρος, ὅτι παῖς Διὸς
 ἦν — πυρὶ δ' ἐξ ὁμωμάτων ἔλαμπεν αἴγλη. Strabon Sylv.
 I. 1. 103. Tua fidereas imitantia flammam Lumina
 contento mallet Rhodos aspera Phoebo. II. 6. 41.
 Blandique severo igne oculi. Æn. VI. 300. Stant
 lumina flamma. XII. 101. totoque ardentis ab ore
 Scintillae abfistunt, oculis micat acribus ignis. Ju-
 lianus ap. Ammian. Marcellin XXI. 13. ut nec o-
 culorum vestrorum vibratae lucis ardorem perfe-
 rant. XXV. 4. Venustate oculorum micantium fla-
 grans. Florus I. 16. Ultionem flagitans miles, Papi-
 rio duce, horribile dictu, strictis ensibus per ipsam
 viam ante pugnam furit: & in congressu artifice
 omnium oculorum hostis auctor fuit. Mamertinus Ju-
 liano 6. Cernebant Imperatorem — & inter illum
 pulveris, qui barbam & capillum onerarat, horro-
 rem micantia fidereis ignibus lumina. Herodianus I.
 7. πρὸς δὲ τῇ τῆς ηλικίας ἀκρότητι καὶ τὴν ὄψιν ἡν ἐξ ὁμοί-
 ος, σώματος τε συμμετρίᾳ καὶ κάλλει προσόψαται αὐ-
 τῶν. ὀφθαλμῶν γὰρ ἀρβύλαι καὶ πυρᾶδες βολαί, κῆρυ-
 γες φέρονται, — ὡς τὰς μὴν οὐρανὸν ὀρμητὰς χρυσῶν προῦπον-
 τες ἐκπᾶσσεσθαι, τὰς δὲ ἐκβάλλειν, λέγοντας, αἴγλην τὴν
 ἀπὸ τῆς κεφαλῆς συγγενεῖσθαι αὐτῶ. Dan. X. 6.
 Æn. V. 647. Divini signa decoris, ardentescque po-
 tate oculos; qui spiritus illi, Qui vultus, vocisque
 Ionus, vel gressus eunti. Anthol. M. 3. Stratonis, ὀ-
 φθαλμοῖς σπυθῆρας ἔχεις, θόκοιρθε Λυκίᾳ, μέλλων δ' ἀκ-

Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ Φωνὴ αὐτῆς 15
ὡς Φωνὴ ὑδάτων πολλῶν· Καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἄστέρας ἑπτὰ· καὶ ἐκ τῆς 16
τόματ' αὐτοῦ ῥομφαία δίστομ' ὅξεια ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος
φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς 17
νεκρός· καὶ ἐπέθηκε ἡ δεξιὰν αὐτοῦ — χεῖρα· ἐπ' ἐμὲ, λέγων — μοι· Μὴ φοβοῦ· ἐ-
γώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· Καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι 18
εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾧδ' καὶ τοῦ θανάτου· Γρά- 19
ψον + ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἶσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα· Τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ 20
ἀγέ-

~ θανάτου καὶ τῆς αἰῶνος

+ ὅτι

15. καὶ prius] — 7. χαλκολιβάνῳ] χαλκῷ λιβάνῳ 7. χαλκολιβάνῳ C. Salmasius.
πεπυρωμένοι] πεπυρωμένοι AC. πεπυρωμένοι Verſio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 371. πεπυρω-
μένοι 16. Irenaeus. probante J. A. Bengel in Gnom. 16. ἔχων] — A Verſio Aethiop.
αὐτῆς χειρὶ] χειρὶ αὐτῆς AC. 14. Editio Complut. Andreas, Aethas. χειρὶ] — 10. 28. Verſio Vulg.
ἀστέρων] ἀστέρων A.
τῇ posterius] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei. 17. ὅτε] ὅτι Editio Complut.
ἔπεσα] ἔπεσον 6. 13. 14. 28. Aethas. inf. XXII. 8. Arijthophanes Avib. 841. κατὰ πρὸς] Schol. τὸ τοῦ ἐκδύσιν
πῶποτε τῶ κατὰ πρὸς. οὐ γὰρ ὡς χρῆσι τὸ ἔπεσα, ἢ αὐτὸ πρὸς. Dan. X. 10. πρὸς] εἰς 13.
ἐπέθηκε] ἔθηκε AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Verſio Vulg. Syr. Copt. Editio Bengelii. Aethas. Cyprianus.
χεῖρα] — AC 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 23. 26. 27. Editio Bengelii. Verſio Vulg. Aethiop. Firmi-
cus. Aethas. Cyprianus. probante J. Millio prol. 1434.
μοι] — AC 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plantin. Genew. Bengelii. Verſio Vulg. Syr.
Arab. Andreas, Aethas.
18. ἀμήν] — AC Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bengelii, Bogardi. Verſio Vulg. Copt. Aethiop. Arab. Irenaeus 1.
9. Cyprianus T. p. 48. Firmicus, Andreas. probante J. Millio prol. 685. J. C. Wolfio. ὁ ἄμην Editio B.
Schmidii. ut III. 14.
ᾧδ' ἐκ τῶ θανάτου] θανάτου ἐκ τῶ ᾧδ' A 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 26. Editio Complut. Plant. Genew. Ben-
gelii, Verſio Vulg. Syr. Copt. Arab. Aethiop. Irenaeus. Cyprianus. Andreas, Aethas. probante J. Millio prol. 1109.
inf. VI. 8. XX. 13. 14.

τῆς, δίστομα, πυροβόλος. Ἄνθρωπος βλέπει βαίον χρόνον
καὶ δύναμαι σοὶ ἕτας ἀσάπτης ὁρμησιν ἀμφοτέρους. Livius
VII. 33. oculus sibi Romanorum ardere vivos —
inde plus quam ex ulla alia re terroris ortum.

15. χαλκολιβάνῳ] Suidas. χαλκολιβανον εἶδος ἡλεκτροῦ,
τιμιώτερον χρυσοῦ. ἐστὶ δὲ τὸ ἡλεκτρον ἀλλότυπον χρυσίον,
μυμιγμένον ὑλῇ καὶ λιθίᾳ, ὅποιός ἐστι συνθέσεως καὶ ἡ ἀ-
γία τράπεζα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. ἡλεκτρον, ἀλλοίω-
σις χρυσοῦ, μυμιγμένον ὑλῇ καὶ λιθίοις, οἷός ἐστι κατα-
σκευῆς ἢ τῆς ἀγίας σοφίας τράπεζα. Ausonius in Techno-
paeg. ap. Salmasium exerc. p. 810. ὁ λιβανὸς ἔχει τρία
εἶδη δένδρον, καὶ ὁ μὲν ἄρβρον ὀνομάζεται χαλκολιβανός, ἡλιο-
ειδὴς καὶ πυρρὸς, ἡ γὰρ ξανθὸς. est etiam ἀργυρολιβανός.
Plinius H. N. XXXIII. 4. Omnino auro inest
argentum vario pondere. Ubicumque quinta argen-
ti portio est, electrum vocatur. IX. 41. argentum
auro confundere, ut electra fiant. Servius in Aen.
VIII. 402. electrum — quod fit de tribus parti-
bus auri & una argenti — electri autem natura
probat veneno, quo recepto & frigidorem emit-
tit, & varios ad similitudinem arcus coelestis red-
dit colores. Et ad lumina in convivio clarius auro
& argento lucet. Verſio Vulg. aurichalco. Lucianus
Amor. 26. τὸ δ' ἄλλο σῶμα μὴ δ' ἀκαρὴ τριχὺς αὐ-
ταῖς ὑποφωρομένης ἡλεκτροῦ, Φασίν, ἢ Σιδωνίως ὑλὴ διαφωγί-
σιον ἀπαρτῆται. Deut. XXXIII. 25. Hefiodus Scut.
122. ὡς εἰπὼν κυνέας ὀρεχάλλοιο φαίνῃ ἡφαίστου κλυτὰ
δῶρα περὶ κήμησιν ἴθκη. Ex. I. 7. Dan. X. 6. Ari-
stophanes Ran. 296. περὶ γὰρ λαμπρὸν ἅπαν τὸ πρόσω-
πον, καὶ σκόλος χαλκῶν ἔχει. inf. X. 1. II. 18. Euse-
bius in Od. d. p. 150. 13. ἡλεκτρος δὲ ἴσως μὲν καὶ
ἕλη τις κατὰ τὴν πολλὰς, χαλκώδους ἰδιαιτέτη παρὰ τὸν
ἀπλῶς χαλκὸν, μάλιστα δὲ μίγμα τι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου —
σοφοκλῆς μάλιστα ἐτόλμησε καὶ αὐτὸν τὸν χρυσοῦ ἡλεκτρον εἶ-
παι ἐν τῇ κερδαίνει ἱμπολατὴ πρὸς Σάρδαν ἡλεκτρον —
κατὰ τὴν τῶ κυνέας σχολιάσας, οἱ φασι, καὶ ὅτι αἱ ἀρ-

χαίαι κλίαι τὰς πόδας εἶχον κατασφαισμένους ἀντραξί
καὶ ἡλεκτροίς.

16. ῥομφαία δίστομος ὅξεια] Midrasch Thebillim
LXXVIII. Gladius definebat in mucronem, ut
potuerit usurpari ad caesim & punctim feriendum.
Eph. VI. 17. 2. Theff. II. 8. Pirke Eliezer. & vidit
Moses virum Aegyptium ex exactoribus Pharaonis —
& incepit ipse maledicere gladio, qui in
ore suo erat, & interfecit eum — Postero die,
quum exiret Dathan, ad eum dixit: Cur tu me
interficere cupis gladio, qui est in ore tuo, quem-
admodum heri Aegyptium occidisti? Heb. IV. 12.
Hof. VI. 5.

ἡ ὄψις αὐτῆς ὡς ὁ ἥλιος] Athenaeus XII. p. 543. E.
de Demetrio Phalereo. ἐν δὲ τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων
— ἔδεν χορὸς εἰς αὐτὸν ποιήματα — ἐν οἷς ἡλιόμορφος
προσηγορεύετο. Jud. V. 31. Jalkut Simeoni I. f. 55.
4. Cum Moses & Aaron venirent, & coram Pha-
raone starent, vili sunt similes angelis ministerii,
altitudo staturae eorum ut cedrorum Libani, pupil-
lae oculorum similes rotae foliis, barbae ut uvae
palmarum, & splendor facierum tanquam splendor
foliis. Matth. XVII. 2.

17. ὁ πρῶτος] Vajikra R. XXX. extr. Jerem. XVII.
12. & adducam vobis primum. Hic est Rex Mes-
sias S. Esaj. XLI. 27.

18. Quid sit primus & ultimus, interpretatur
ipse Joannes; Christus ultimus erat, cum morte
ignominiosa tolleretur, & ad inferos descenderet;
primus, postquam ad dextram Dei evecto omnis
potestas in coelo, terra & inferis data est. Bere-
schith R. LXIII. 10. Primus, hic est rex Messias
S. D. Esaj. XLI. 27. Primus Zioni ecce, ecce ipse.
Peschim f. 5. 1. R. Imael dixit: Nomen Messiae
dicitur primus S. D. Esaj. XLI. 27. conf. Matth.
XX. 16. Heb. XII. 2. Ita interpretatur J. Cocce-
jus,

Καὶ ἐβάστας, ἢ ὑπομονὴν ἔχεις, ἢ ἀπὸ τὸ ὄνομά μου κεκοπίασας, καὶ οὐ κέ- 3
κηκας. Ἀλλ' ἔχω καὶ σοῦ, ὅτι ἡ ἀγάπη σου ἡ πρώτην ἀφῆκας. Μνημόνευε οὖν 4
πότε ἐκπέπλωκας, ἢ μετανέστης, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσῃς· εἰ δὲ μὴ, ἐρχεμαί σοι 5
ταχὺ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανέστης. Ἀλλὰ τοῦ- 6
το ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ καὶ γὰρ μισῶ. Ὁ ἔχων ἔς, ἀκυσάτω 7
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ πικρῷ δάσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τοῦ
ζωῆς,

~ ὑπομονὴν ἔχεις, ἢ ἐβάστας

~ καὶ ἐκ κεκοπίασας

~ πέπλωκας

3. ἐ ἐβάστας] — 25.
ἐβάστας, ἐ ὑπομονὴν ἔχεις, ἐ ἐβάστας AC. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 19. 23. 26. 27.
Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Aræthas. ἐβάπτισας με ἐ ὑπομονὴν ἔχεις 7. ἐβάπτισας,
ἐ ὑπομονὴν ἔχεις 1. Editio Erasmi 1. 2. Ald. Codex Andreae. ἐβάστας με ἐ ὑπομονὴν ἔχεις 16.
ἐ tertio loco] — 6. 17. 18. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Aræthas. probante J. Millio prol. 1109
δι] — 6. 14.
κεκοπίασας ἐ οὐ κέκηκας] ἐ οὐ κεκοπίασας AC. ἐ ἐκ κεκοπίασας 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 19.
26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Arab. Æthiop. Syr. Andreae, Aræthas. probante J. Millio
prol. 1109. ἐ οὐ κεκοπίασας Editio Bengelii. ἐ κεκοπίασας 16.
4. σου prius] + ἐλίγα Codices Latini. Correctorium Bibliorum: Glossa & Antiqui non habent rancas.
ἀγάπην σου τὴν πρώτην] πρώτην σου ἀγάπην A. σου posterius] — 12. 14.
ἀφῆκας] ἀφῆκας C. ut modo κεκοπίασας.
5. ἐκπέπλωκας] πικτωκας AC 2. 4. 6. 8. 9. 14. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. Æthiop. Aræthas. probante J. A. Bengelio.
ταχὺ] — AC Versio Vulg. Copt. Æthiop. probante J. Millio prol. 1210. J. A. Bengelio. ἐ τὰς Editio
E. Schmidii. τάς Editio Stephani 1. 3. Bengelii, Erasmi, Bogardi. καὶ σου 23. 27.
μετανοήσῃς] μετανοήσεις Editio Erasmi 1. Ald.
7. ταῖς] + ἐπὶ A. ἐκκλησίαις] + ἐπὶ C.
πικρῷ] πικρῷ A. etiam alibi. καὶ σου] — 10. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg.
ζωῆς] + αὐτῷ 26.
μισῶ τὸν παραδίσκον] τὴν παραδίσκον AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 18. 19. 23. 25. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg.
Syr. Æthiop. Aræthas. Cyprianus ad Quirin. III. 16. Origenes in Ex. H. 11. Iacobi. probante J. Millio prol. 1211.
δι] + με 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Ver-

Αἰ. XIX. 13. XX. 30.

3. ἐβάστας] Eleganter opponuntur: οὐ δύνη βα-
τάσαι — καὶ ἐβάστας. οἶδα τὸν κόπον σου καὶ ἐκ κεκο-
πίασας. Ferre potes molestias propter Christum &
vexationes: at non potes ferre pseudapostolos. Non
vi laborem tuum in ferendis malis: non tamen de-
spondes animum neque fatificis. Ita vox κλίνης comm.
22. ambigue fumitur, pro lecto adulterae & pro
lecto aegrotantis. Philo de migrat. Abr. T. I. p.
458, 25. κάματος δ' ὁ μὲν — ὁ δὲ ἐκ ὑπομονῆς τῶν
καλῶν, τὰ μὲν καλὰ ἀθροῦς ἐρρωμένως ἀναδεχόμενος, μηδὲν
δὲ τῶν φαύλων, καὶ ἐκ κρότατος εἴη, βατάσαι δικαίως,
ἀλλ' ὡς βαρύντατος ἀχθὺς ἀπορίπτων.

5. μνημόνευε] Bava Mexia IV. 10. Si quis refu-
perit, ne dicat ei: memor esto priorum tuorum
operum.

πότε ἐκπέπλωκας] Seneca de V. Beat. 21. Magnis
tamen excidit aufis. ex Metam. II. 329. Cic. ad Attic.
IV. 16. Non recordor, unde ceciderim: sed
unde refurrexerim. Seneca Troad. 266. Stamus hoc
Danai loco, Unde illa cecidit.

κινήσω] Herodianus VI. 1. 6. πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἀ-
γαλλματιῶν τῶν θεῶν, ὥστε ἐτυχὼν ἐκείνος κινήσας καὶ μετα-
γαγὼν, ἐπιμύνην εἰς ἀρχαίους καὶ ἰδίους ναῦς. loco move-
bo. Matth. X. 14. XXI. 43. Αἰ. XIII. 46. Chris-
tus dominus templi candelabrum removit; quod
hodiernus ejus loci status docet.

6. Νικολαϊτῶν] Nicolai nomen videtur Graece
positum pro Hebraeo Bileam, quo designatur fal-
sus doctor, qui in clerum domini dominatur, &
spurcas voluptates sectatur, populumque decipit.

7. Qui se ipsum vicerit, & propter Christum
vexari potius quam voluptatibus servire maluerit:
ille aeternum beatus vivet. Et ego vici, & ad vi-
tam immortalem resurrexi.

8. ἐν Σμύρῃ] Smyrna saepe & collapsa & resti-
tuta fuit. Aristides ad Antonin. p. 512. Καίτοι Σμύρ-
να, τὸ τῆς Ἀσίας ἀγῶνα — μέγα μὲν ἐκείνος λιμὸς,
οἰχίται δὲ ἀνθρώποις κάλλη, κόσμοι δὲ ὁδὸν ἀφῆκας, γυμ-
νάσια δὲ αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ παισὶ διαθέσθαι — ἢ δὲ
πρὸς θεῶν ἀριστοτάτη πόλις, καὶ τῷ κάλλει ἐπὶ τὸν ἀν-
θρώποις ἄριστον, ἀμώτατον διαμῶνα ἀποτίθησθαι, καὶ
ὡς ἐκείνη καὶ νεκρῶν. in Smyrn. p. 229. καὶ τὴν πόλιν
τρίτη χειρὶ χρῆν κτισθῆναι ἀκριβῶσαι τὸ κάλλος, καὶ γί-
γνοι δὲ παλαιότατη καὶ νεώτατη αὐτὴ ἑαυτὴν ἰσχυρομένη,
καθάπερ τὸν ὅρον φασὶ τὸν ἱερὸν. p. 514. αὐτῷ καὶ διὰ
ταύτην γινώσκει τῇ πόλει χάρις, καὶ καθάπερ σκευὸς σπο-
τρὶς ἐκρίσθαι, καταγινώσκει ἀκριβῶσαι, ἀλλ' ἀναβῆναι
δὲ ὑμῶν. S. S. p. 278. πρὸς τὴν βασιλῆα τῇ πρὸς ταῖς
πόλεις, ταῖς ἐς ἱεροὺς φερῶσαι. p. 284. διακατέμνη
πρὸς τῆς οὐδὲ τῆς εἰς Πέργαμον. Pausanias Achaic. 5.
Ἀλέξανδρος δὲ ἐφίλιππος τῆς ἐφ' ἡμῶν πόλεως ἐγένετο οἰκί-
σθης κατ' ὅσον ἀνέκατος. Strabo XIV. p. 956. A. καὶ
ὁ Σμυρναῖος κώπος, καὶ ἡ πόλις. ἐξῆς δὲ ἄλλος κώπος,
ἐν ᾧ ἡ παλαιὰ Σμύρνα, ἀπὸ κ. σαδίων τῆς νῦν. Αὐτῶν δὲ
κατασκευασθέντων τῶν Σμυρναίων πρὸς τὴν διεύθυνσιν οἰκί-
μένην καμῶν· εἴτα ἀπὸ γένους αὐτῶν Ἀργίφωτος, καὶ μετὰ
ταῦτα Λυσίμαχος· καὶ νῦν ἐστὶ καλλίστη πασῶν, μέρος μὲν
τι ἔχουσα ἐπ' αὐτῇ τιτιχισμένη, τὸ δὲ πλεον ἐκ πλεον
τῶν λιμένων — ἐστὶ δ' ἡ ρωμαϊστὸν διάφορος ἐπ' αὐτῇ
ἐκ δυνάμει, ἐκ αὐτῇ λιθόστρωτος, σοὶ τε μεγάλας τιμὰς γαί.
ὡς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν] Smyrnenfes praecipue
colebant Æsculapium, Apollinis filium, qui & mor-
tuos excitasset & ipse fulmine percussus in vitam
rediisset. Ovidius M. XV. 533. de Hippolyto. Nec
nisi Apollineae valido medicamine prolis reddita vi-
ta. Heraclitus de incredib. 26. Ἀσκληπιῷ. Λίγιστον αὐ-
τῷ κεραιώσθαι· εἴη δ' ὅτι πλεονέστερον ἔστιν — αὐτὸς ἐκ
πυρρῶ φλιχθεὶς ὤλετο. Hyginus F. 49. Æsculapius A-
pollinis filius Glaucio Minois filio vitam reddidis-

Θανάτῃ, καὶ δώσω σοι τὸ στέφανον τὸ ζῶντος. Ὁ ἔχων ἑς, ἀκυσάτω τί τὸ πνεῦμα λέ- 11
γει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν ἐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ Θανάτῃ τῆ δευτέρῃ. Καὶ τῷ ἀγ- 12
γέλῳ τῷ ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον. Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὸ ῥομφαίαν τὴν δίτομον
τὴν ὀξείαν. Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ σου κατοικεῖς, ὅπως ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ καὶ κρα- 13
τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ πῶς μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν. Ἀντίπας ὁ
μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκρίθη παρ' ὑμῖν, ὅπως κατοικεῖ ὁ σατανᾶς. Ἀλλ' ἔχω 14
κατὰ
~ ὁ σατανᾶς κατοικεῖ

11. Θανάτῃ + τῷ 12.

13. τὰ ἔργα σου καὶ — AC Editio Bengelii. Versio Vulg. Copt. Aethiop. probante J. Millio prol. 1357.
μὴ primo loco] — 14. 17. 18.

καὶ quarto loco] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengo-
lii. Versio Syr. Aethiop. Arab. Andreas, Aethas.

ἐν αἰς] — AC Versio Copt. Vulg. probante J. A. Bengelio. αἰς 2. 4. 6. 9. 18. 19. 23. 26. 27. ἑωαῖς
Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. ἀντίπας] ἀντίπας A 9. 11. 27. ἀντ' εἰπας 19. 23.

μὴ ὁ πιστός] ὁ πιστός 12. + μὴ A. 14. Versio Syr. ὃς] — 6. 27.

κατοικεῖ ὁ σατανᾶς] ὁ σατανᾶς κατοικεῖ AC. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Ver-
sio Vulg. Copt. Andreas, Aethas. 14. ὅτι] — C. Versio Syr. Copt. Codices Latini. ἔχων] ἔχων A.

ἰδιδουκα] ἰδιδουκα 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 14. 16. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Aethas.
τῷ τῷ AC 11. Editio Bengelii. τῷ ἐν Editio Ald. ἐν τῷ 18. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. Versio Lutheri.

2. Cor. IV. 17. 18. Ter. Adelph. V. 1. 36. decem
dierum vix mihi est familia. Act. XXV. 6.

Etiam si morte violenta vobis esset pereundum,
dabo vitam aeternam. Ut ego mortuus sum, & in
vitam redii. Ego Agonotheta & iudex designatus.

11. Θανάτῃ τῇ δευτέρῃ] inf. XX. 6. 14. XXI. 8.
Bava Bathra f. 10. 1. in Prov. XI. 4. & X. 2.
duae sunt species iustitiae, una quae liberat a morte
secunda, altera quae liberat a iudicio inferni. Haec
liberat a die irae: illa est, quando quis dat, & ne-
scit, cui det. Philo de praem. & poen. T. 2. p.
419, 25. A. ἄνθρωποι μὲν γὰρ πέρας τιμωριῶν εἶναι νομί-
ζουσι θάνατον ἐν δὲ τῷ θείῳ δικαστηρίῳ μόνος ἐστὶν ἕτος ἀρ-
χή — Θανάτῃ γὰρ διέβη εἶδος τὸ μὴ κατὰ τὸ τιμῶναι,
ὅπερ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ ἀδιάφορον τὸ δὲ κατὰ [1. μετὰ] τὸ ἀ-
ποθνήσκου, ὃ δὴ κακὸν πάντως, καὶ ὅσα χρονιότερον, βα-
ρύτερον. Targum Hierof. in Deut. XXXIII. 6. Vivat
Ruben in hoc seculo, & non moriatur morte se-
cunda, qua moriuntur impii in mundo futuro. Plut.

de facie Lunae p. 942. E. εἰς δὲ τῷ φαῦλος μὲν ἐ-
δεῖς ἔτε ἀκάθαρτος ἀνίστη, οἱ δὲ χρηστοί, μετὰ τῆς τελευ-
τῆς κομισθέντες αὐτοῖς, ῥᾶπον μὲν ἔτι βίον, οὐ μὴ μακά-
ριον ἐδὲ θεῶν ἔχοντες ἄχρι τῆ δευτέρῃ Θανάτῃ διατελῶσι.
Τίς δὲ ἕτος ἐστὶ; Respondet, hominem constare ψυ-
χῇ, νῷ καὶ σώματι, σώματος separatio ab anima &
animo est mors prima, animae separatio ab anima f.
mente est mors secunda. Targum in Psal. XLIX.

11. Quoniam videbit sapientes improbos, qui mo-
riuntur morte secunda, & adjudicantur Gehen-
nae. Jer. LI. 39. 57. & moriuntur morte secunda.
Midrasch Mischle X. 2. eruet e iudicio gehennae &
2 morte secunda. — quis vir vivet & non vide-
bit mortem? Haec est mors secundum viam omnis
carnis: & iustitia eruet e morte, Haec est mors se-
cunda. Targum Jerem. LII. 37. Morientur morte se-
cunda & non vivent seculo futuro, dixit Dominus.
57. morientur morte secunda, ut non veniant in
seculum futurum. Falkut Rubeni f. 93. 4. ad Ex.
XIX. 12. de duabus mortibus sermo est ut Gen.
XXX. 7 de morte secunda. f. 124. 1. omnis fur
corruet, ut moriatur morte secunda. f. 141. 1. quia
Cain dupliciter peccavit, morte duplici interemptus
est, ita quidem ut posterior longe gravior sit priori.
Esfaj. LXV. 6. & tradam morti secundae corpo-
ra eorum. 15. occidit te morte secunda. XXII. 14.
Si expietur hoc crimen vobis, usque quo moria-
mini morte secunda. D. Kimchius. Jonathan mor-

tem hic interpretatur de morte secunda, per quam
intelligi vult mortem animae in seculo futuro. Be-
reschith R. XCVI. 7. Kilaim Hierof. 9. R. Cha-
nina dixit: qui moritur extra terram Israelis, & ibi
sepelitur, duae mortes sunt in manu ejus S. D.
Jerem. XX. 6. — ecce sunt in manu ejus duae
mortes. i. e. mors & sepultura. Pirke Eliezer 34.
omnem, qui dicit, alium Deum esse praeter me, e-
go interimam morte secunda, ex qua nemo potest
reviviscere. Sota f. 35. 1. ad Num. XIV. 37.
Discimus inde, mortuos eos esse morte secunda.
Taanith f. 11. 6. quicunque se ipsum tempore fa-
mis morte necat, liber est a morte secunda. Targum
Esfaj. XXII. 14. Dixit propheta: auribus meis
audivi, a Deo decretum esse, peccatum hoc ipsis
non remissum iri, donec moriantur morte secun-
da. in LXVI. 6. ecce hoc scriptum est apud me,
non dabo ipsis vitam longam, donec sumisero vin-
dictam de peccatis eorum, & pulchritudinem ipso-
rum tradam morti secundae. 15. occidit eos do-
minus Deus morte secunda.

13. ὁ θρόνος τῆ σατανᾶ] Caesar B. C. III. 105.
Pergami in remotis & occultis templi, quo, prae-
ter sacerdotes, adire fas non est, quae Graeci ady-
ta appellat, tympana sonuerunt. Dio XLI.

ἐν τε Περγάμῳ τυμπάνων τέ τῶν καὶ κυμβάλων ψῆφον ἐκ
τῆ Διονυσίᾳ ἀρβέντα διὰ πάσης τῆς πόλεως χαρῆσαι. Ap-
dreas. κατιδάλλος ἢ κῆρυξ ἢ πόλις. Galenus de Compos.
medic. per part. Corp. IX. ἐιῶθαι πολλοὶ καὶ χαρὶς
ποιητικῆς ἐν τῷ βίῳ λέγειν μὲν τὸν ἐν Περγάμῳ Ἀσκληπιόν,
μὲν τὴν ἐν ἐφέσῳ Ἀρτεῖον, μὲν τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα.
Pausanias Corinth. 27. Epidauri. Κάθηται δ' ἐπὶ θρό-
νῳ βακτηρίαν κρατῶν, τὴν τε ἑτέραν τῶν χειρῶν ὅπερ κεφαλῆς
ἔχει τῆ δράκοντος, καὶ οἱ κύων παρακατακείμενος πεποιή-
ται. in nummis Pergamenorum Aesculapius stans, vel
Serpens, vel utrumque. Aesculapii caput barbatum
& laureatum: illinc Draco lingua exerta. Tacitus
A. III. 63. apud Pergamum Aesculapii compertum
asylum. Martialis IX. 17. Consilium formae spe-
culum, dulcesque capillos Pergameo posuit dona
sacrata Deo. Philostratus. V. Apollonii IV. 34. ὥς-
περ ἡ Ἀσία εἰς τὸ Πέργαμον, ἕτως ἔς τὸ ἱερὸν τῷ Ζευ-
φοῖτα ἢ κρήνη. Lucianus Icaromenipp. 24. ἐν Περγά-
μῳ δὲ τὸ ἱατρίων ὁ Ἀσκληπιός. Serenus Sammonice. Qui
colis Aegeas, qui Pergama, quique Epidaurum.
Herodianus IV. 4. 8. ἡπάχθη εἰς Πέργαμον τῆς Ἀσίας,
χρησασθαι βουλόμενος Ἀραπταῖς τῷ Ἀσκληπιῷ. Statius
Silv.

κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κραθοῦντας τὴν διδασκίαν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τὸν Βαλαὰν βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῆς οὐκ ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα, καὶ πορνεῦσαι.
 15 Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κραθοῦντας τὴν διδασκίαν τῶν Νικολαϊτῶν ὁ μισῶ. Μελανόησον + εἰ δὲ
 16 μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.
 17 Ὁ ἔχων ἔσθ, ἀκυσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
 — φαγεῖν ὅτι τῆς μάνας τῆς κεκρυμμένης, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκῆς, καὶ ὅτι τῆς
 φον

~ τῷ ~ ὁμοίως + ἐν

Βαλαὰμ] Βαλαὰμ C. 2. 6. Βαλαὰμ 14. 16. Βαλαὰμ] βασιλεῖς A.
 ἰσραήλ] + καὶ 2. 6. 7. 8. 11. 19. 26. Arethas. + τῆς 9. 13. 16. 23.
 εἰδωλόθυτα] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 507.
 15. ἔχεις] — 12.
 ὁ μισῶ] ὁμοίως AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.
 Genov. Versio Vulg. Syr. Copt. Andreas, Arethas. probante H. Grotio. J. A. Bengelio in Gnom. ὁμοίως, ὁ μισῶ 13. 17.
 16. μελανόησον] + ἐν AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Arab. Arethas.
 σοι] — 14.
 ταχὺ] — Haymo, Rupertus. probante J. A. Bengelio.
 φαγεῖν ὅτι τῆς] — AC. 2. 4. a prima manu. 6. 8. 9. 18. 23. 25. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Copt.
 Aethiop. Arethas. probante J. Millio prol. 508. φαγεῖν ὅτι τῆς] τῆς φαγεῖν 13. 14. φαγεῖν τῆς 11. 19.
 κεκρυμμένης] κεκρυμμένης C. 28. κεκρυμμένης 26. ψῆφον] ψῆφος C. a prima manu.

Silv. III. 4. 23. Pergameas intraffe domos, ubi maximus aegris auxiliator adest, & festinantia fitens fata, salutifero mitis Deus incubat angui. Macrobius Sat. I. 20. Aristides in puteum Aesculapii p. 552.

16. πολεμήσωμεν μετ' αὐτῶν] inf. XIII. 4. XVII. 14. Cic. de Senect. 2. bellare cum diis. pro Arch. II. cum Aetolis bellavit. Libanius D. XX. p. 515. D. συμβαίνει μὲν ὁμοῦ πολεμῶντες.

Pergamum urbs munita castello in monte. Strabo XIII. p. 925. A. αὐτὴν τὴν ἀκραν τῆς ἑσθῆς συναρμυμένην ἔχον. ἐστὶ δὲ εὐρυχωρία τὸ ὄρος εἰς ὃ ἐξείαν κορυφὴν ἀπολύγων ἐπέσις εὐτο δὲ τὴν φυλακὴν τῆς ἐρύματος τῆς καὶ τῶν χρημάτων — φιλέταιρος. C. κύριος ἂν τῆς φρενός. Pergamoni erant bellicosi Diogenes L. Arcefilao IV. 30. πύργους ἔχοντες καὶ κλεινὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱπποῖς. At Christus multo fortior, comm. 12. puniet malos; uti Bileamus angeli gladio fuit coercitus, & uti tum ipse tum consilium ejus secuti & Judaei & Midianitae gladio perierunt.

17. τῆς μάνας] Pergami panis erat vilis, aqua autem ex Aesculapii puteo dulcissima & saluberrima. His opponitur manna. Galenus de facult. aliment. I. θαυμάσαι δ' εἰς τῆς Μνησιβίης μὴ γινώσκοντος, ὅσην διαφέρειν αἱ ὀλῦραι τύφον· εἰς γὰρ ἐκείνους ἐν Ἀσίᾳ πολὺν καὶ μάλα κατὰ τὴν ὑπερκειμένην Περγάμην χάραν, ὡς τὴς ἀγροῦς καὶ αἱ χρῆσθαι τοῖς ἐξ αὐτῶν ἄρτοις, διὰ τὸ τὴς πυρὸς εἰς τὰς πόλεις κατακομιζέσθαι — περὶ βρόμου. Τῶτο τὸ σπέρμα πλεῖστον εἰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καὶ μάλα κατὰ τὴν ὑπερκειμένην Περγάμην Μυσίαν, ὅθεν καὶ τύφαι καὶ ὀλῦραι παμπούλαι γίνονται. Τροφὴ δ' εἰς ὑποζυγίων, ἔκ ἀνθρώπων, εἰ μήποτε ἄρα λιμνῶντες ἐσχάτους ἀναγκασθεῖν ἐκ τῆς τῆς σπέρματος ἀρτοποιήσεως — καὶ ἄλλως δὲ εἰς ἀνδρῶν ὁ ἐξ αὐτῆς γινώμενος ἄρτος. I. IV. in Hippocr. Epidem. VI. ἐν Ρώμῃ γὰρ ὅσπερ ἄλλα πολλὰ πλεονεκτήματα ἐν τῇ πόλει εἰσιν, ἔτι καὶ τὸ τῶν πηγῶν κάλλος τε καὶ πλῆθος· ἀδμήτως δὲ δυσώδεις δὲ φαρμακῶδες, ἔτι θοερὸν, ἔτι ἀντίρροπον ἐκ τῆς ὕδατος. ὅσπερ δὲ ἐν Περγάμῃ παρ' ἐμοί. Aristides in puteum Aesculapii p. 253. ἀπ' αὐτῶν τῶν βόθρων ἐκρεῖ, ἐφ' ᾧ ὁ πῶς ἔθηκε — γλυκύτατον δὲ καὶ ποτιμώτατον, αὐτόχυτον, ὃ πῶς ἐκ ἂν οἶνι προσδεδημένος. p. 254. ὑγίαις ἂν αὐτὸ προσείπης, ἢ ἐκταρὸς, ἢ τινος τῶν τοιούτων ἀπορρώγῃ. p. 255. μόνον δὲ τῶτο τὸ αὐτὸ νοσῶν καὶ ὑγιαινεῖν ὁμοίως ἦδιστον καὶ λυσιτελέστατον ἐκαστέροις τε καὶ συναμφοτέροις εἴς· καὶ ἔτ' ἂν γάλα παραβάλοις, ἔτ' ἂν εἶναι ποθήσεις.

μάνας τῆς κεκρυμμένης] Si abstineritis ab idolothytis & libis, dabo vobis mannam. Cum Bileamum, & Israelitas in deserto ipsius consilium sequentes, Gnosticos eorumque sequacibus comparasset; maner jam in eadem translatione, & per Mannam in deserto exhibitam significat felicitatem vitae alterius. Statuunt autem Judaei Arcam cum urna, quae mannam continebat, imminente urbis expugnatione per Nebucadnezare, absconditam & tempore demum Messiae repertiendam esse. Joma f. 53. 2. R. Juda f. Lakisch dicit: arcam in loco suo manifeste absconditam S. D. i. Reg. VIII. 8. — ubi cumque enim Scriptura dicit, usque ad diem hanc, significat in perpetuum S. D. Jud. I. 21. Aboboth Nathan 41. extr. Haec sunt ea, quae fuerunt facta, & abscondita sunt. Tabernaculum conventus, & ejus vasa, Arca, fragmenta tabularum, urna mannae, ampulla olei unctionis, virga Aaronis, quae floruit, vestes sacerdotii, & vestes sacerdotis uncti: Sed mortarium domus Abtines, mensa, candelastrum, velum & bractea adhuc manent Romae. D. Kimchi in 2. Chron. XXXV. 3. Rabbinus nostri tradiderunt, Josiam praecepisse — ut absconderent arcam; & sic illos abscondisse una cum arca simul Virgam Aaronis, urnam mannae, & oleum unctionis sacrum. Bechai in legem f. 199. 4. Scripsi arcam hanc, quam Bezaleel fecit, Josiam regem abscondisse in sanctuario cum urna mannae & reliquis rebus sacris in cavernis templi subterraneis. 2. Macc. II. 7. Tanchuma p. 83. 2. Haec est una ex tribus rebus, quas Elias Israelitis restituit, nempe urnam Mannae, Vasculum olei unctionis, & vasculum aquae. Quidam addunt etiam virgam Aaronis. Joma f. 52. 2. Schekalim VI. 1. 2. f. 10. 1. Horajoth f. 12. 1. Cherithuth f. 5. 2. cum Arca absconderetur, etiam urnam Mannae, vasculum olei unctionis, virgam Aaronis, arcam Philaeorum, abscondita fuisse. Quis autem abscondit? Josias S. D. 2. Chron. XXXV. 3. Abarbanel in 1. Reg. VI. 19. Josias arcam & urnam Mannae, & virgam Aaronis cum oleo unctionis ibi occultavit. in 1. Sam. IV. 4. Haec est arca, quam Salomo sancto sanctorum intulit, & ut tradunt veteres magistri nostri, quam Josias abscondit ante vastationem templi nostri; & haec arca futuro tempore, adveniente Messia nostro, qui cito manifestetur!

φον ὄνομα καιρὸν γεγραμμένον, ὃ ἑδρεῖς ἔγνω: εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Καί τῳ ἀγγέλῳ 18
 ἐν Θουατείροις ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τὰς ἑβθαλμύς
 αὐτῷ ὡς Φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ. Οἶδά σε τὰ ἔργα, 19
 καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν πίσιν, καὶ τὴν ὑπομονὴν σε, καὶ τὰ ἔργα σε,
 — καὶ τὰ ἔχματα πλείονα τῶν πρώτων. Ἀλλ' ἔχω καὶ σὲ — ὀλίγα: ὅτι 20
 ἔās τὴν γυναῖκα Ἰεζαβὴλ, τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφῆτιν, διδάσκειν καὶ πλανᾶσαι:
 ἐμὲς δὲ βλῆς, πορνεῦσαι καὶ εἰδωλόβυτα φαγεῖν. Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ 21
 ἐκ τοῦ πορνείας αὐτῆς, καὶ οὐ μετενόησεν. Ἰδὲ, — ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ 22
 τὰς

οἶδεν ἄφεις τὴν γυναῖκά σε Ἰεζάβελ, ἣ λέγουσα ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾶ τὰς
 καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τοῦ πορνείας αὐτῆς

- 8] — 28.
 ἔγνω] ὅθεν AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 23. 26. 27. 28. Editio Complut. Ben-
 gelii. Versio Copt. Arethas, Andreas. 18. 7] τῳ A. probante J. A. Bengelio. — C.
 Θουατείροις] Θουατήροις 12. Θουατείροις Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Θουατήρ 2. 7.
 8. 9. 14. 23. 26. Versio Vulg. Syr. Θουατήρ 16. 27. Θουατήροις 28.
 ἐκκλησίας] — A. probante J. A. Bengelio.
 αὐτῷ prius] — A Versio Vulg. Epiphanius H. 51. Andreas, probante J. A. Bengelio.
 φλόγα] φλόξ 12. χαλκολιβάνῳ] χαλκῷ λιβάνῳ 7. χαλκολιβάνῳ 26.
 19. τὰ ἔργα καὶ] — 12. Editio Bengelii. Versio Copt. Epiphanius.
 τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίσιν καὶ τὴν διακονίαν] τὴν πίσιν, καὶ ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν Versio Vulg. Epiphanius H. 51.
 τὴν διακονίαν καὶ τὴν πίσιν] πίσιν καὶ τὴν διακονίαν C. Versio Syr. Copt. Aethiop. Arab. Origenes in Cant. II. 4. An-
 dreas, Arethas. τὴν πίσιν καὶ τὴν διακονίαν A. 6. 11. 12. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 τὴν tertio loco] — AC.
 καὶ sexto loco] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Origenes l. c. Epiphanius H. 51. Andreas, Arethas, probante J. Millio prol. 1110.
 πλείονα] χείρονα 4.
 20. ὀλίγα] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. ex emendatione 18. 19. 25. 26. 27. Editio
 Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Aethiop. Arab. Epiphanius, Tertullianus de pudicit. 20.
 Tichonius, Andreas, probante J. Millio prol. 751. πολλὰ 12. 17. a prima manu, Cyprianus Ep. 110. πολλὰ 28.
 ἔās] ἄφεις vel ἄφεις AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 18. 19. 27. 28. Editio Complut. Plant. Bengelii.
 Arethas, Epiphanius. ἄφεις Editio Genev. ἄφικας 26. vid. Ex. XXXII. 32.
 γυναῖκα] + σε τὴν A Editio Complut. Plant. Genev. + σε 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 17. 18. 19.
 25. 26. 27. 28. Versio Syr. Cyprianus Ep. 110. Arethas, Tichonius, Andreas, probante H. Grotio.
 Ἰεζαβὴλ] Ἰεζάβελ AC 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 26. Editio Erasmi 1. Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Copt.
 Epiphanius, Arethas, Andreas, probante J. Millio prol. 1357. Ἰεζάβελ 28.
 τὴν λέγουσαν] ἣ λέγει 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. ex emendatione 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut.
 Plant. Genev. Andreas, Arethas, recte ut III. 12. ἣ λέγουσα AC. Editio Bengelii. prob. J. Millio prol. 1357.
 ἑαυτὴν] αὐτὴν A. 16.
 διδάσκειν καὶ πλανᾶσαι] ἐκ διδάσκει καὶ πλανᾶ τὰς AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27.

tur! manifestabitur. in Dan. IX. Vasa sacra, quae fuerunt in sancto sanctorum, videlicet arca foederis Domini, tabulae digito Dei scriptae, Liber legis Moysis, qui repositus erat ad latus arcae, & vasculum olei unctionis, quod juxta hanc fuit; haec, inquam, vasa sancta omnia in vastatione templi primi abscondita fuere. Cum vero Deus reducet captivitatem Sionis, revertentur & restituentur omnia, ut sanctum sanctorum sit in domo Domini cum omnibus vasis suis & sanctitate sua. Epiphanius V. Jeremiae p. 240. ἔτος ὁ Προφήτης πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς ναῦ ἤρπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάντα, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ καταποθῆναι ἐν πέτρῃ κ. τ. λ. Schekalim VI. 1. Domus R. Gamalielis & R. Caninae vicarii Pontificum adoravit vicies quater. Unde toties? contra conclave ligni, quia habebant a patribus traditum, ibi arcam esse absconditam. Hierof. Dixit R. Juda f. Elai: ibi arca fuit abscondita S. D. 1. Reg. VIII. 8. Soza f. 35. 1. ad 2. Sam. VI. 7. & mortuus est ibi cum arca Dei. R. Jochanan: Uza venit in seculum venturum S. D. cum arca Dei. Atqui arca Dei permanet in seculum, ergo & Uza venit in vitam aeternam. Bemidbar R. XV. & Tanchuma p. 205. 2. cum vastaretur domus sanctuarii, occultatum est candelabrum; & hoc est unum ex quinque rebus, quae

occultatae sunt: arca, candelabrum, ignis, spiritus sanctus, & cherubini, Quando autem revertetur Deus S. B. & aedificabit domum suam & templum suum, restituet ea in locum suum ut gaudeant Hierosolyma. S. D. Esaj. LXII. 2. XXXV. 1. 2. Schekalim Hierof. VI. R. Simeon f. Lakis dixit: arca occultata facit in loco suo S. D. 1. Reg. VIII. 8. Joma f. 21. 2. R. Samuel f. Ini dixit: Hab. I. 8. quid tibi vult? Deus S. B. fecit ut deessent quinque illae res, quibus distabat primum sanctuarium a secundo, nimirum, arca & propitiatorium & cherubini, ignis, & majestas divina, & spiritus S. & Urim atque Thumim.

Ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν Ψῆφον ὄνομα καιρὸν γεγραμμένον] Lucianus Hermotim. 44. τί γὰρ; εἰ μὴ δὲ γράμματα γράφομεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ τινα σημεῖα καὶ χαρακτηριστικά, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἐν τῇ γραμμῶν κυνοκεφάλῳ τινὰς ὄντας καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους. Aristides in put. Aesculap. p. 256. λοιπὸν ἐν εἰπεῖν, ὅτι καὶ ὅσια ἂν ποιοῖμεν ὡς κρίνοντες, ὁ γὰρ θεὸς πρῶτος περὶ αὐτῶν ταύτην Ψῆφον ἤνεγκεν, ὡς φασιν. Aesculapius Aristidi varia nomina in somnis tribuit vel scripta vel voce prolata; philoitephanus 316. theodorus 334. Sofimenes καὶ ἕτερα τοιαῦτα σωτηρίας ἐπαγγελλόμενα 352. Nomina nova Aesculapii Theodotus & Rosander p. 326. & solvens p. 351. Gale-

τὰς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς, εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων
 23 αὐτῶν. Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς σποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.
 24 Ὑμῖν δὲ λέγω, καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν θουατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην,
 — καὶ οἵτινες ἐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη· τῆς σαλαῶ, ὡς λέγουσιν· οὐ βαλῶν· ἐφ' ὑμᾶς ἄλ-
 25 λο βάρ. Πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἤζω. Καὶ ὁ νικῶν, καὶ ὁ τηρῶν
 26 ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
 ῥάβ-

~ αὐτῆς

~ τοῖς

~ βαθεία

βάλλω

28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Æthiop. Tertullianus de pudic.
 διδάσκον ἐπὶ πλανῶν τῆς 11. Arethas. πλανᾶσθαι cum quarto Calu nusquam reperitur.
 εὐδολόβου φαγῶν] φαγῶν εὐδολόβου AC 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio
 Vulg. Copt. Syr. Cyprianus 1. c. Epiphanius, Andreas, Arethas.
 21. οὐ τὴν πορείαν αὐτῆς, ἐπὶ οὐ μετανοήσαν] ἐπὶ οὐ θέλει [ἐκ ἠθέλησεν A.] μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορείας αὐτῆς AC. 2. 3.
 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Colinaei.
 Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Cyprianus E. 110. Epiphanius, Andreas, Arethas, Tertullianus. ἐκ τῆς
 πορείας αὐτῆς 17.
 22. ἐγὼ] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syr. Æthiop. Cyprianus, Andreas, Arethas.
 βαλῶ] βαλῶ 9. 27. Codd. Latini. P. Junius. probante Bengelio in Gnom. κλίνην] φυλακὴν A.
 μοιχεύοντας] μοιχεύοντας 14. μετανοήσωσιν] μετανοήσωσιν A.
 αὐτῶν] αὐτῆς C. 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 14. 16. 17. ex emendatione, 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
 Genev. Bengelii. Codices Latini. Versio Syr. Arethas. Tertullianus de pudic. 18. probante J. Millio prol. 1110.
 23. καὶ τὰ] τὰ τε A. — 16. Versio Copt. ἐν] — 14.
 ἐρευνῶν] ἐρευνῶν A. ὑμῶν] αὐτῆς Versio Vulg. probante J. Millio prol. 508. 24. δὲ] — 6. 8. 12.
 καὶ prius] — 2. 3. 6. 16. 17. 18. 19. probante J. Millio prol. 1110. τοῖς AC 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
 14. 26. 27. 28. Codex Riberae. Editio Complut. Plant. Genev. Bezae 2. Bengelii. Versio Copt. Syr. Æthiop. Arab.
 Codices Latini. Andreas, Arethas. + τοῖς Editio Bezae.
 θουατείροις] θουατείροις 14. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bogardi. θουατείροις 12.
 καὶ posterius] — AC 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.
 Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Æthiop. Arab. Abbas Joachimus. Arethas. Sedulius.
 οἵτινες] ὅσοι 28.
 βάθη] βάθει AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
 gelii. Andreas, Arethas.
 βαλῶ] βάλλω AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Versio Syr. Arethas Andreas.
 probante J. Millio prol. 1484.
 ἂν ἤζω] ἀνίστα 2. 4. 8. 9. 11. in ora. 13. 14. 16. 19. 27.
 νικῶν ἐπὶ τῶν] τηρῶν ἐπὶ νικῶν 26.
 27. ποιμανεῖ] ποιμανεῖ D. W. Trillerus.

Ienus de venae sectione θεραπευτής δὲ τῶν θεῶν ἐν Περγᾷ
 μνησθεὶς πλευρὸς ἀλγυμῆτος ἀπὸ πλάγης δι' ἀρτηριομίας
 ἐν ἑκτῇ τῇ χειρὶ γινόμενης ἐξ οὐραίου ἐπὶ τούτῳ ἔλθων καὶ
 αὐτὸς. Aristides Platon. 1. p. 115. ἐξαίρεται δὲ ἡμᾶς
 αἰτίας καὶ ὅτι πάντα ἀρίστου Ἀσκληπιδίου, ψῆφον ἐκ ἀγνῶστον
 εἰς αὐτὸς διδόν, τὰ μὲν ἐν μέτροις, τὰ δὲ ὑπὸ πείρῃ.
 de Concord. p. 520. ἐγὼ μὲν ἐν καὶ αὐτὸς εἰμι τῶν ἐ
 δις βεβαιωκότων ὑπὸ τῷ θεῷ, ἀλλὰ πολλὰ καὶ παντοδα-
 πῶς βίβας βεβαιωκότων — πρὸς δὲ καὶ ψήφους εἰληφόντων,
 αὐτῶν ὡς ἐγὼ ἂν εἰς σύμπτωσην δεξιᾶ μνησθῇ ἐν ἀνθρώποις λε-
 γομένην εὐδαίμονιαν. inf. III. 12. Æschines in Timarch.
 εἰ, ὡς περὶ τῶν γένους, ἔτω καὶ περὶ τῶν ἐπιτηδεύματος
 τούτων εἰδέναι ψῆφον Τίμαρχον, εἴτε ἔνοχος εἴην, εἴτε
 μὴ. Pindarus Olymp. VII. 159. ἐν Μεγαροσσί τ' ἐχ
 ἔτερον λίθινον ψᾶφος ἔχει λόγον. Schol. κατὰ τὰ Μεγαρα
 ἔθος ἐστὶ τῶν νικηφόρων τὰ νόματα λίθους ἐγκολᾶσθαι.
 Succa V. Qua hora David fodiebat fundamenta
 templi, exundavit abyssus mundum submersurus —
 dixit David: estne hic, qui sciat, an liceat testae
 inscribere nomen ineffabile; & projiciemus illam
 in abyssum, ut quiescat? Eustathius in Il. v. p. 883.
 3. de cornu Copiae. πολλοὶ καὶ πολλαχῶς δηλῶσαι ἔ-
 τω καὶ περὶ τῆς ζωογόνου παρ' Ἀττικῶς λευκῆς ψήφου. sc.
 Minervae. Hesychius. λευκὴ ψῆφος, παροιμία ἐπὶ τῶν
 εὐδαίμονων — ζόντων. Joma 8. cadebant Israëlitis
 una cum manna lapides pretiosi & margaritae. Ly-
 fias. τῇ δὲ ψῆφον — τὴν μὲν σώζουσαν — τὴν δὲ καθ-
 αίρουσαν. Plut. Apophth. p. 186. E. μήπως ἀγνοήσασκε

τὴν μέλαιναν ἀντὶ τῆς λευκῆς ἐπενέγκῃ ψῆφον.
 18. Ego, qui omnia video, comm. 23. video
 etiam vestra opera comm. 20. Ego firmus persto:
 vos autem vacillatis, & erratis comm. 25. 20. 26.
 20. εὐδολόβου φαγῶν] Justinus c. Tryph. καὶ ὁ
 Τρύφων καὶ μὴ πολλὰς τῶν τὸν Ἰησοῦν λεγόντων ὁμολογῶν
 καὶ λεγομένων χριστιανῶν πυνθάνομαι εἶσθαι τὰ εὐδολόβου,
 καὶ μηδὲν ἐκ τούτων βλάπτειν λέγειν, καὶ ὡς ἀπεκρινάμεν,
 καὶ ἐκ τῶν τοιούτων εἶναι ἄνδρας, ὁμολογόντας ἑαυτοὺς χρι-
 στιανῶς, καὶ τὸν σαυρανέντα Ἰησοῦν ὁμολογῶν καὶ κύριον καὶ
 χριστόν, καὶ μὴ τὰ ἐκείνης διδάγματα διδάσκοντας, ἀλλὰ
 ἀπὸ τῶν τῆς πλάνης πνευμάτων — Μαρκιανοί, Σαυα-
 ντιανοί — Βασιλιδιανοί — Σατορνηλιανοί.
 22. κλίνην] Plut. Praec. Conjug. p. 143. E. ἡ
 μὲν γὰρ ὠδίνουσα καὶ δυσφορεῖσα πρὸς τὰς κατακλινόντας
 αὐτὴν ἔλεγε· πῶς δ' ἂν ἡ κλίνη ταῦτα θεραπεύσειεν, οἷς ἐπὶ
 τῆς κλίνης περιέπεσαν, Nabum. III. 3.
 23. Per θάνατον intelligitur mors violenta ex pe-
 ste ut VI. 8. Ezech. XIV. 19. Jerem. XLV. 2.
 XLIX. 22. Theodot.
 24. λοιποῖς] Demosthenes pro Coron. extr. τάς τε
 μὲν — ἐξ ὧν ποιήσασθαι, ἡμῶν δὲ τοῖς λοιποῖς — δε-
 τε — σωτηρίαν ἀσφαλῆ.
 βαθεία] Irenaeus II. 38. 39. Gnostici mysteria sua
 vocabant profunda Dei, & profunda Bythi.
 βάρος] Plato de Leg. XI. p. 971. E. τὸ τῶν τοιού-
 των νόμον βάρος.
 26. Jezabel regno & vita privabitur: qui vero
 mihi

ράβδω σιδηρᾷ· ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικά ~ συντρίβεϊ·, ὡς καὶ γὰρ εἴληφα πῶς τῆ 27
πατρός μου· Καὶ δώσω αὐτῷ τὸ ἀστέρα τὸ πρωϊόν. Ὁ ἔχων ἑς, ἀκυσάτω τί τὸ πνεῦ- 28
μα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 29

ΚΑὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράφον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπὶ 1
πνεύματα τῆ Θεᾶ, καὶ τὰς ἐπὶ ἀστέρας· Οἰδά σὺ τὰ ἔργα, ὅτι — τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι 2
ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ. Γίνε γρηγορῶν, καὶ ~ στήρισον· τὰ λοιπὰ ἀ ~ μέλλει· Σπυθαινεῖν. οὐ γὰρ 3
εὗρηκα σὺ τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τῆ Θεᾶ +. Μνημόνευε ἔν πῶς εἴληφας καὶ 3
ἤκυσας, καὶ τήρει, καὶ μετανόησον. Ἐὰν ἔν μὴ γρηγορήσης, ἥξω ἐπὶ σε ὡς κλέπτης, καὶ 4
οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σε. + Ἐχεις ὀλίγα ὀνόματα — καὶ ἐν Σάρδεσιν, ἀ 4
ἐκ

~ συντρίβει· ~ στήρισον ~ μέλλον + με + ἄλλ·

συντρίβεται] συντρίβεται 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Copt. Belg. Arethas, Andreas.

1. ἐπὶ] — 12. Editio Erasmi, Stephani. Versio Lutheri. πνεύματα] + τὰ 6.

τὸ] — AC 6. 11. 12. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Andreas, Arethas.

ὄνομα ἔχεις] ἔχεις ὄνομα 26.

ὅτι posterior] καὶ 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 23. 26. 27. 28. Arethas. probante J. Millio prol. 1007.

2. στήρισον] στήρισον AC 4. 6. 8. 10. 11. 12. 19. στήριζον 7. τήρισον 9. 13. 27. 28. Variac Lectiones

Bogardi. Versio Syr. P. Junius.

μέλλει] ἔμελλον AC 12. 28. Versio Vulg. Syr. Victorinus. probante J. A. Bengelio in Gnom. ἔμελλον 7. A-
rethas. ἔμελλον 16. ἔμελλεις 2. 3. 4. 6. 9. 10. 11. 13. 14. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant.

Genov. probante J. A. Bengelio.

σπυθαινεῖν] σπυθαίνειν 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 18. 19. 25. 26. 27. Versio Arab. ἀποβαλεῖν 17.

Editio Complut. Plant. Genov. ἀποβαίνειν P. Junius. ἀποθήσκειν 28.

τὰ posterior] — AC. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei. ἐνώπιον] + κυρίως 17.

Σε] + με AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio

Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Andreas, Arethas, Victorinus. probante J. Millio prol. 1110. 3. ὅν posterior] — 16.

καὶ ἥκυσας, καὶ τήρει] — 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 19. 23. 26.

ἐπὶ σὺ prius] — A. 12. 28. Editio Bengelii. Codices Latini. Versio Copt. Aethiop. Andreas. probante J. Millio

prol. 999. γνῶς] γνῶσθ 7. 8. 9. 14. 18. 19. 26. 27. Variac Lect. Bogardi.

ποίαν ὥραν] ποίᾳ ὥρᾳ 12. J. Pricaeus.

4. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα] ἀπὸ ὀλίγα ἔχεις ὀνόματα 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Andreas, Arethas.

ἀπὸ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα AC. 2. 3. 4. 7. 8. 9. 10. 13. 17. ex emendatione. 18. 19. 28. Editio Colinaei, Bengelii.

Versio Vulg. Syr. Copt. Origenes H. 13. in Lucam. Arethas, Andreas.

καὶ prius] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Colinaei,

Plant. Genov. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1248.

mihī obediunt, regnabunt.

27. ῥάβδω] Euripid. Iphigen. in Aulid. 311.

σκήπτρῳ τᾷ ἄρᾳ σὺν καταμύξῳ κέρα. II. B. 265. ὡς
ἄρ' ἔφα' σκήπτρῳ δὲ μεταφέρων ἡδὲ καὶ ὤμῳ πλῆξιν —
Σμῶδιξ δ' αἰματόεσσα μεταφρέν' ἐξυπαίετ' σκήπτρῳ ὑπο
χρυσίῳ.

συντρίβεται] Thomas. καταγύς τὸ σκεῦος καλλίον
λέγειν, ἢ συντρίβαν. Bipennis in numis Thyatireporum,
aut Vulcanus arma parans.

28. πρωϊόν] Athenaeus I. p. 11. C. λίγυι δὲ τὸ
πρωϊόν ἡμερωμα, ὃ ἡμῖς ἀκράτισμα λέγομεν. Suidas.
πρωϊά, πρωϊή κατέσσεις. 2. Pet. I. 19. Haecenus stel-
la quaedam, quae nocte conspicitur, vobis luxit
I. 20. Sed nunc major affulgebit lux, ipse lucifer
diei praenunciatus, ego ipse. inf. XXII. 16.

1. Sardes urbs celebris, aer vero insalubris. Pau-
sanias Lac. 9. ἤλαυν ἐπὶ τὰς Σάρδεϊς. Ἦν γὰρ δὴ τῆς
Ἀσίας τῆς κάτω μέγιστον μέρος τηλικαῦτα ἢ Λυδία, καὶ αἱ
Σάρδεϊς πλεονεχίαι καὶ παρασκευῇ προεῖχον, τῷ τε εὐατρα-
πεύοντι ἐπὶ θαλάττῃ τῷτο οἰκτῆριον ἀποδιδίκετο, καθάπερ
καὶ αὐτῷ βασιλεῖ τὰ Σῶσα. Galenus de tuend. valetud.
I. ἄριστον δὲ αἶρα λίγων τὸν ἀκρίβως καθαρόν. εἴη δ' ἂν ἔτος
ὁ μήτις λίμνη, μήτις ἐλὼν ἀναθυμιάσεις ἐπιβολέμενος, μή-
τε ἐκ βαρύνει δηλητήριον αὔραν ἀποπνέοντος, οἷα περὶ τῆς
Σάρδεϊς εἰσι, ἰδὲ τὴν πόλιν, ἐτέρωτι τὴν πολλαχρῶς τῆς γῆς.

Superbis &c te effers comm. 1. fi veram gloriam
quaeris, me sequere comm. 5. Matth. XXV. 31.

Xenophon Heil. III. ἀπὸ ἡλθεν εἰς Ἰφσον, ἢ ἀπέχει ἀπὸ

Σάρδεων γ. ἡμερῶν ὁδόν.

ζ. πνεύματα — καὶ τὰς ζ. ἀστέρας] Septem spiritus,
qui significantur per VII. stellas. καὶ est ἐξηγητικόν.
Sup. I. 20.

2. γίνε γρηγορῶν] Sardes urbs erat munitissima, a-
liquando tamen negligentia vigilum, & dolo ho-
stium expugnata fuit. Lucianus Contempl. 9. τὸ τρι-
πλὴν τεῖχος Σάρδεϊς ἐκίμαι. Herodotus I. 84. Σάρδεϊς δὲ
ἤλασαν ὡδὴ — ἀπὸ Μάρδος ἐπειράτο προσβαίνειν —
κατὰ τῆς ἀκροπόλεως, τῇ ὑδαὶ ἐτέτακτο φύλακος —
τότε δὲ δὴ ὁ αὐτὸς ἀναβίβηκε, καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι Περ-
σίαν ἀνέβαινον. προσβάντων δὲ συγχῶν ἔτα δὴ Σάρδεϊς τε
ἤλασαν, καὶ πᾶν τὸ ἄστυ ἐπορεύετο a Cyro. V. 100.
ab Atheniensibus αἰρίκει Σάρδεϊς, ὁδὸς σφι ἀντιθέτος.
Parthenius Erot. 22. κατὰ τὴν ἀκρὰν μηδὸς φυλάσ-
σαντος δι' ὀχυρότητα τῇ χαρίῃ εἰσδέχσθαι τὰς πολέμους.
Polybius VII. p. 705. συναρκαῶς, ὅτι συμβαίνει τὰς
ὀχυρωτάτας πόλεις ὡς ἐπὶ πολὺ ῥᾶστα γίνεσθαι τοῖς πολέ-
μοις ὑποχειρίαις διὰ τὴν ἐλιγνότητα τῶν ἐνοικητῶν, ὅταν πι-
εύσαντες ταῖς ὀχυρότησι ταῖς φυσικαῖς ἢ χειροποίητοις ἀ-
φυλακταῖσι καὶ ῥαθυμῶσι τὸ παραπαῖν. Lagoras Cretensis
observavit τεῖχος ἀφυλακτέμενον. Polyaeus VII. p. 612.
Frontinus III. 8. 3. comm. 3.

4. ἐμύλοναι τὰ ἱμάτια] Act. XVI. 14. Athenaeus
XV. p. 690. B. ἰωνὶ ὀμφάλῃ βάκκαρις δὲ, καὶ μύρα,
καὶ Σαρδιανὸν κόσμον εἶναι· χρόος ἄμενον, ἢ τὸν πύλοπος
ἐν ἡσῶν τρόποι. ἐν τέτοις Σαρδιανὸν κόσμον εἶρηκε τὸ μύρον,
ἐπὶ διαβήτην ἐπὶ ἡδοναίῳ εἰς Λυδοῦ καὶ τὸ παρ' Ἀνα-
κρεῖ-

ἐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ πατήσασιν μετ' ἐμῶν ἐν λευκοῖς· ὅτι ἄξιόν ἐστιν.
 5 σιν. Ὁ πικρὸν, ~ ἔτι: παθεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα
 αὐτῶν ἐκ τῆ βίβλου τῆ ζωῆς, καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον τῆ πατρὸς
 6 μου, καὶ ἐνώπιον τῆ ἀγγελῶν αὐτῶν. Ὁ ἔχων ἑς, ἀκυσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς
 7 ἐκκλησίαις. Καὶ τῶ ἀγγέλῳ τῷ ἐν φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον· ἰδοὺ λέγει ὁ ἁ-
 8 γιός, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τῆς Δαβὶδ· ὁ ἀνοίγων, καὶ ὁ κλείων καὶ κλείει
 9 καὶ ὁ ἀνοίγει· οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ, δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, καὶ
 οὐδεὶς δύναται κλείσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ
 οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. Ἰδοὺ, δίδωμι ἐκ τῆ συναγωγῆς τῆ σατανᾶ τῷ λεγόντων ἐαυ-
 τὸς Ἰουδαίος εἶναι, καὶ ἐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδον· ἰδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξωσι· καὶ ~ προσω-
 κυνή-

~ ἔτιως

~ ὁμολογήτω

~ ἦν

~ ἤξωσι

ἐ] οἱ 17. 28. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* Bogardi. Versio *Vulg.* *Andreas.* *Arethas.*
 ἄξιόν ἐστιν] + καὶ ἀνάπαυσιν ἐκ ἔχουσιν ἡμίρας ἐν κατὰς λόγοντες, ἀγιός, ἀγιός, ἀγιός κύριος· Σαβα὿θ παντοκρά-
 τωρ, ὁ ἦν, ὁ ὢν, ὁ ὦν, ὁ ἐρχόμενος 17. ex IV. 8.
 5. οὐτὶς] ἔτιως AC 2. 3. 9. 13. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Pritii.* Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Arab.*
 παθεῖται] παθῆσθαι C. παθεῖται 18. ab αὐτῷ primo ad secundum] — 27. 28.
 τ' prius] — Editio *Erasmi*, Bogardi. καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτῶν] — 12.
 ἐξομολογήσομαι] ὁμολογήσω AC 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 26. Editio *Complut.* *Plant.*
Genev. *Bengelii.* *Andreas.* *Arethas.* ἐξομολογήσω 11.
 καὶ ἐνώπιον τῆ ἀγγελῶν αὐτῶν] — 9. 23. 27. τῇ] — 12.
 7. φιλαδελφείᾳ] φιλαδελφίᾳ A 4. 7. 9. 12. 18. 28. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Genev.* *Arethas.*
 ἀγιός, ὁ ἀληθινός] ἀληθινός, ὁ ἄγιος A.
 κλεῖδα] κλεῖν AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Bengelii.* *Origenes* in *Pfal.* I. T.
 V. in *Joann.* *Philocal.* 2. *Ephraemius* H. 64. τῇ] οἷος T. Beza.
 Δαυὶδ] τωφῶ D. W. Trillerus. ἔτι 7. 16. *Andreas.* ἐπειδὴ δὲ ἐν τισιν τῶ ἀντιγράφων ἀντὶ τῆ Δαυὶδ ἔτι γέ-
 γραπται.
 κλείει· ἐ καλεί, ἐ ἐδὲς ἀνοίγει] κλείει κλείων, ἐ ἐδὲς ἀνοίγει A probante H. Grotio. κλείει αὐτὴν εἰ (ὁ
 Edit. *Complut.* *Plant.* *Gen.*) μὴ ὁ ἀνοίγων, ἐ ἐδὲς ἀνοίγει 2. 3. 4. 5. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio
Complut. *Plant.* *Genev.* *Arethas.* *Hilarius* prol. in *Psal.* κλείει, ἐ καλείων ἐ ἐδὲς ἀνοίγει 11. *Origenes* II. cc.
 κλείει [ἐ 6.] κλείων, ἐ ἐδὲς ἀνοίγει 6. 11. a prima manu. 12. κλείει αὐτὴν, εἰ μὴ ὁ ἀνοίγων· ἐ καλείων ἐ ἐδὲς
 ἀνοίγει 5. 7. Versio *Arab.* κλείει αὐτὴν, ἐ καλεί· ἐ ἐδὲς ἀνοίγει 13. κλείει αὐτὴν, εἰ μὴ ὁ ἀνοίγων 11. in ora.
 κλείων, ἐ καλείων, ἐ ἐδὲς ἀνοίγει 28. 8. ἐνώπιόν σου] σε ἐνώπιον 28.
 καὶ primo loco] ἦν AC 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.*
Genev. *Bengelii.* Versio *Vulg.* *Copt.* *Syr.* *Arab.* *Origenes.* *Arethas.* probante J. Millio prol. 1110.
 9. δίδωμι] δίδω AC. ut videtur. αὐτοὺς] αὐτῶ Editio *Erasmi*, *Ald.*
 ἰδοὺ posterius] ἐ 12. ἤξωσι] ἤξωσι AC 14. 28. Editio *Complut.*

κρίνοι Λυδοπαθῆς, ἐκένων ἀντὶ τῆ ἰδρυκῆς. p. 691. D.
 οὐ μόνον δὲ τὸ τῶν Σαρδιαίων γένος φιλόμυροι ἦν, ὡς Ἀλε-
 ξίς Φησὶν ἐν ἐκπομπῇ τοῦ αἰετὸς φιλόμυροι πᾶν τὸ Σαρδιαν
 γένος. E. οὐ γὰρ ἡμυρίζετ' ἐξ ἀλαβάστρου, πρῶγμα τι γινώ-
 μιναι αἰετὶ Κρονικόν, ἀλλὰ τέσσαρας περιτρίως ἀφῆκεν ἀποβε-
 βαμμένους εἰς ἕχτι αὐτόν, μὲν δὲ αὐτὴν μύρον, ἰδὲν
 δ' ἐκάστην. πετόμεναι δ' αὐταὶ κύκλῳ ἔρρανον ἡμῶν δοιμά-
 τια, τὰς εἰσάματα — πρὸς θεῶν, φίλοι, πεῖτα ἡδονή, μάλ-
 λος δ' ἐ Σαρδιακῶν, δοιμάτια μοιρύνεσθαι, ἐξὸν ταῖς χερ-
 σὶν, ὥσπερ ἡμῶν ὦν ποιῶμεν, ἀρυσσάμενους ἀλιφεσθαι πᾶν
 τὸ σῶμα, καὶ μάλιστα τὴν κεφαλὴν; Sardiani unguen-
 torum studio inquinabant vestes unguento.

5. ἐξαλείψω τὸ ὄνομα] *Ovidius* M. XV. 876. no-
 menque erit indelebile nostrum. *Xenophon* Hell. II.
 θηραμινὴν τατοὶ ἐξαλείψω ἐκ τῆ καταλόγου. &
 ἰδοὺ τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐξαλειπτέρον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστω. *Thucy-
 dides* III. 56. τῶν μὲν πατέρων ἀναγράφαι ἐς τὸν τριπο-
 δα τὸν ἐν Δελφοῖς δι' ἀρετὴν τὴν πόλιν ὑμῶς δὲ — ἐξαλεί-
 ψαι. *Dio Chrys.* *Rhodiaca* XXXI. p. 336. C. βέ-
 λωμαί τούτου, ὅτι Ἀθηναῖον οἶδα γινώσκον, οἷμα δὲ κα-
 ταύθα γίνεσθαι, τὸν ὅμοιον πᾶν καλῶς ἔχοντα εἰπεῖν πρὸς
 ὑμῶς. Ἐκεῖ γὰρ, ὅταν δημοσίᾳ τινα δὴ τῶν πολιτῶν ἀπο-
 θανόντι ἐπ' ἀδικημάτων, πρότερον τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξαλείφεται.
 Τίος ἔσκε; ἐνός μὲν, ὅπως μνηκίτι δοκῶν πολίτης εἶναι πά-
 σχη τι τοῦτο, ὡς δυνατόν, ἀλλοτρίως γενοῦς. *Aristo-
 phanes* pac. 1180. τῶν μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν, τῶν τ'
 αὐν τι καὶ κάτω ἐξαλείφοντες δις ἢ τρίς. *Jos. A.* XVII.
 4. 2. τὸ ὅτι αὐτῆς ἐξαλείψαι τῶν διαβηκῶν. *Gen.* XLI. 42.

λευκοῖς] *Sacerdotum vestes erant albae.*

7. Ego sanctus & vos columnas templi fan-
 ti erigam comm. 12. Ego verax sum: vos er-
 go dedecetis me negare, & fidem datam fallere,
 comm. 8. aut imitari Judaeos falsos & hypocritas
 comm. 9.

κλεῖδα] *Hesychius.* κλεῖν, κλεῖδα. *Thomas.* κλεῖν, οὐ
 κλεῖδα. Διβάνιος ἐν τῇ Δύσκολος ὥλισθε μελέτη κατεῖργη
 τὴν κλεῖν. *Herodianus.* κλεῖν ὁ Δημοσθένης, ἀλλ' ἔχει κλεῖ-
 δα· τὴν κλεῖν κατεῖργας. *Etymol.* κλεῖν ἀπὸ τῆ κλεῖς, κλεῖ-
 δος, κλεῖδι, κλεῖδα, καὶ συγκοπῇ τῆ δα. κλεῖ, ἀλλ' ἐπει-
 δι πᾶσα αἰτιατικὴ μονοσύλλαβος ἀσυνεπικὴ ἢ θηλυκὴ, αὐτὴ
 καὶ αὐτὴν ἔστα, εἰς ν. εἰς μὴ λήγειν, τῶν χάριν προσέλα-
 βε τὸ ν. καὶ γέγονε κλεῖν. *Dio Xiphilin.* *Hadriano.* περὶ
 μύνοις τὰς θύρας ἐσπυδακῶν λέγεται, καὶ γὰρ καὶ τὴν
 κλεῖν ἐν ταύταις κατέαξε.

κλεῖδα τῇ Δαυὶδ] *Esfaj.* XXII. 20-23. Sicut Elia-
 cimus in aula Hiskiae dicitur habuisse clavem do-
 mus Davidis: ita Christus in Ecclesia Dei. Talis
 apud Constantinopolitanos κεροσαλάτης, apud Fran-
 cos *Major domus.* hodie *administer regni* Franciae.
Lutherus vertit *Hofmeister Esfaj.* XXXVI. 3. 2. Reg.
 XVIII. 18. 37. XIX. 2. Contra Judaeos scribens
 comm. 9. utitur metaphora a rebus Judaicis.

8. μικρὰν ἔχεις δύναμιν] *Philadelphia* parva erat urbs,
Matth. II. 6. nec comparanda Epheso.

9. Ἰουδαίως] *Ignatius ad Philadelph.* 6. ἰὼν δὲ τις
 Ἰουδαῖος ἐρωτῶν ὑμῶν, ὡς ἀκούετε αὐτῶν. Ἀμείνον γὰρ
 D d d d d

κυνήσωσιν· ἐνώπιον τῷ ποδῶν σε, καὶ γινῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε· Ὅτι ἐτήρησας τὸ λό- 10
γον τῷ ὑπομονῆς μου, καὶ γὰρ σε τηρήσω ἐκ τῆ ὥρας τῆς πειρασμῶν τῆ μελλούσης ἔρχε- 11
σθαι ὅπῃ τῇ οἰκμένης ὅλης, πειράσαι τὰς κατοικούντας ὅπῃ τῇ γῆς. — Ἰδοὺ, ἔρ- 12
χομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸ στέφανόν σε. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐ- 12
τὸν σύλον ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεῆς μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γραφῆς ἐπ' αὐτὸν τὸ
ὄνομα τῆς Θεῆς μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τῆς Θεῆς μου τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ, ἢ κατα- 13
βαίνειν ἐκ τῆς πόλεως ἀπὸ τῆς Θεῆς μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. Ὁ ἔχων ὄψις, ἀκυστά- 13
τω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐκκλησίας Λαοδικέων· 14
γρά-

~ προσκυνήσῃσι

~ καταβαίνεσθαι

~ ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίᾳς

προσκυνήσῃσι] προσκυνήσῃσι AC. γινῶσιν] γινώσκῃ 14. γινώσκονται 15.
ἐγὼ] — 6. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. 10. ὅτι] ε A.
11. Ἰδοὺ] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1111.
μηδεὶς λάβῃ] μὴ λάβῃ τις ταχὺ 7. 16.
12. ναῷ] λαῷ Editio Bezae 2. 3. Elzevir. 1624. 1633. 1641. Curcellaei. Oxon. Typothetarum peccato.
μου primo loco] — 11. ἐξέλθῃ] ἐξεῖλω 28.
ἐπ' αὐτὸν] — C. ut videtur. 28. ἐπ' αὐτὴν Editio Complut. Plant. Genev.
καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τῆς Θεῆς μου] — 12. + καὶ Versio Syr.
μου tertio loco] — 14. μου quarto loco] — 12.
καταβαίνειν] καταβαίνεσθαι AC. 12. 15. 28. Editio Erasmi, Stephani, Bengelii, Bogardi. Versio Syr. probante H.
Grotio, J. C. Wolfio, J. Millio in l. ἐκ] ἀπὸ 2. 3. 4. 6. 7. 11. 16. 18. 27. Editio Colinaei. Arethas.
ἀπὸ] — 16. Editio Colinaei. ἐκ 27.
μου postremo loco] — 2. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 19. 23. 26. 27. Arethas. probante J. Millio prol. 1008.
τὸ tertio loco] — 12. 13. ἐκκλησίαις] + τῇ Θεῷ 28. 14. ἀγγέλῳ] ἀγγέλω 13.
ἐκκλησίας Λαοδικέων] ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίᾳς AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 26. 27.
28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Arethas, Andreas. probante J. Millio
prol. 1109. ὁ primo loco] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei. Bogardi.
καὶ posterior] ε 7. 14. 28. Versio Syr. + ε C. ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τῆς Θεῆς] — 12.

ἔστιν παρὰ ἀνδρὸς περιτομὴν ἔχοντος χριστιανισμὸν ἀκύνει, ἢ
περὶ ἀκροβύτης περιτομῆς.

11. *Inscriptio Spon* Κωνὴ Ἀσίας ἐν Φιλαδελφείᾳ.

12. *σύλον*] *Philadelphia* crebris terrae motibus con-
cutiebatur. *Strabo* XII. p. 868. B. ἡ τε Φιλαδέλφεια
— ὅδε τις τυχὺς ἔχει πειρᾶς, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τροπον
τοια σαλεύονται καὶ διίστανται· διατελῶσι δὲ προσέχοντες
τῆς γῆς τοῖς πάσι, καὶ ἀρχιτεκτονεῖς πρὸς αὐτήν. XIII.
p. 931. B. μετὰ δὲ Λυδίας εἰσὶν οἱ Μυσοὶ, καὶ πόλις Φιλα-
δέλφεια σισμῶν πλήρης. οὐ γὰρ διαλύψουσιν οἱ τοῖχοι
διτάμνοισι, καὶ ἄλλοι· ἄλλο μέρος τῆς πόλεως κακοπαθεῖν
οἰκῶσιν ἐν ὀλίγοις τὴν πόλιν διὰ τῶτο· οἱ δὲ πολλοὶ καταβί-
σιν ἐν τῇ χώρᾳ γεωργήσας, ἔχοντες εὐδαίμονα γῆν· ἀλλὰ
καὶ τῶν ὀλίγων θαυμάζειν ἐστίν, ὅτι ἔτι φιλοχωρεῖσιν ἐπι-
σφαλεῖς τὰς οἰκίσσεις ἔχοντες· ἔτι δ' ἄν τις μάλλον θαυμά-
σῃ τῶν κτισάντων αὐτήν. *Tacitus* A. II. 47. Eodem
anno [Juliano LXII.] duodecim celebres Asiae
urbes conlapsae nocturno motu terrae, quo impro-
visior graviorque pestis facit. Neque solitum in ta-
li casu effugium subveniebat in aperta prorumpen-
di, quia diductis terris hauriebantur. Sedisse im-
mensos montes, visā in arduo quae plana fuerint,
effulsisse inter ruinam ignes memorant. Asperissima
in Sardianos lues plurimum in eosdem misericor-
diae traxit — *Philadelphenses* — levati —
tributis, mittique ex senatu placuit, qui praesentia
spectaret, refoveretque, delectus est M. Aletus e
praetoriis.

τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τῆς Θεῆς μου τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ],
Bereschith R. XLIX. 6. ad Gen. XVIII. 17. R.
Pineas nomine R. Samuelis dixit: Abrahamus etiam
novit nomen novum, quo appellanda erant Hiero-
folyma S. D. Jerem. III. 17. & LXIV. 4. R. Jo-
chanan & R. Chanina dixerunt ambo: Abrahamus
creatorem suum cognovit annos natus XLVIII.
Res Lakis dixit: cum esset trium annorum, novit
Creatorem suum — R. Simon dixit: etiam no-

vit nomen novum, quo Deus S. B. appellaturus est
Hierosolyma, S. D. Gen. XXII. 14. & Ezech.
XLVIII. 35. & Jer. III. 17. *Bava Bathra* f. 75.
2. R. Samuel filius Nachmani ait, R. Jochana-
nem dixisse, tres appellari nomine Dei S. B. Ju-
stos, Messiam & Hierosolyma, justos S. D. Ef.
XLIII. 7. Messiam S. D. Jer. XXIII. 6. Hiero-
solyma Ezech. XLVIII. 35. ne legas *יהוה* fed
יהוה i. e. nomen ejus. Columnae Jachin & Boas,
de quibus interpretes, huc non faciunt, non enim
fuerunt ἐν τῷ ναῷ.

Joannes in Apocalypsi semper scribit Ἱερουσαλὴμ, in
Evangelio vero duodecies i. e. semper ἱεροσόλυμα.

14. ἀληθινός] *Nummus* Neronis & Hadriani Au-
gusti Ζεύς φιλαλήτης Λαοδικ. & Jupiter Laodiceus.
Ἀρχὴ τῆς κτίσεως] Judaeis dicitur proprie, quod
ante alia omnia factum est, deinde sensu mystico
significat opus primum omniumque praestantis-
simum. *Job*. XL. 14. *Bereschith* R. I. 8. Dixit R.
Abba: & lux cum eo manet Dan. II. 22. hic est
rex Messias S. D. Esaj. LX. 1. III. 1. R. Juda di-
xit: Lux creata est initio. R. Nehemia: mundus
creatus est primo. XI. 2. *Pesachim* f. 53. 2. 54. 1.
Dixit R. Samuel: cur benedicunt luci in exitu sab-
bati? quia ipsa initium creaturae. III. 1. Tradit
R. Ismael: cur benedicunt luci in exitu sabbati di-
centes: Creans lumina ignis? quoniam ipsa initium
creaturae ejus. LXXXII. 17. Est ut dixit Samuel:
cur benedicunt lucernae in exitu sabbati? quoniam
est principium creaturae ejus. XIV. 10. Cur vo-
cat Abrahamum magnum? quia dignus fuit creari
ante Abrahamum primum. *Midras Tiltin* X. Ho-
mo est principium creaturae ejus. *Falkut Ruben*
f. 4. 1. *Medrasch Neelam*. Ante creationem mundi
creavit Deus benedictus formam Angelorum fan-
ctorum, quia ipsi sunt principium omnium, quae
creata sunt, emanantes ex splendore lucis gloriae
ejus.

γράφον· Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ δεχὴ τῆς κτίσεως τῆς
 15 Θεῆ· Οἶδά σε τὰ ἔργα, ὅτι ἔτε ψυχρὸς εἶ, ἔτε ζεστός· ὅρελον ψυχρὸς καὶ εἶς· ἡ ζε-
 16 στός. Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ ἔτε ψυχρὸς ἔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τῆς
 17 σόματός μου· Ὅτι λέγεις· Ὅτι πλεσιός εἰμι, καὶ πεπλῆσθαι, καὶ ἔδδονος· χρεῖαν
 18 γυμνός. Συμβλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμὲ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρός, ἵνα πλε-
 19 ῃ καλλύριον ἔγχρισον· τὴς ὀφθαλμῶν σου, ἵνα βλέπῃς. Ἐγὼ ὅσως ἐὰν Φιλῶ, ἐλέγ-
 χω

~ης

~εἶδεν

~καλλύριον ἔγχρισαι

πίσεως] *Variae lect. Edit. Bogardii. Versio Arab.* 15. ἔτε] — 28.
 εἶ] — 15. α ζεστός ad ζεστός] — A.
 εἶς] — 12. ἡς C 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 14. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Colinaei, Bengelii. An-
 dreas, Aretas. probante J. Millio prol. 1111. ὅ] ὁ 28.
 16. καὶ ἔτε ψυχρὸς ἔτε ζεστός] — 10. καὶ ἔτε ζεστός ἔτε ψυχρὸς C. 4. 6. 15. 26. 27. 28. Versio Syr. Corp.
 Andreas, Aretas. οὐ ζεστός ἔτε ψυχρὸς 11. 13. 14. 15. Editio Complut. Plant.
 17. ὅτι secundo loco] — 2. 7. 8. 9. 10. 14. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii,
 Cyprianus, Andreas.
 ἔδδονος] ἔδδεν AC 12. probante J. A. Bengelio. ἔχω] ἔχων 26.
 ταλαίπωρος, ε] + ὁ A 6. 11. 16. 26. 27. Codices plurimi, teite Millio. Editio Complut. Plant. Bengelii. Aretas.
 τυφλὸς ε γυμνός] γυμνός ε τυφλός 16. Versio Ethiop. Arab. 18. συμβλεύω] συμβλεύσω 28.
 παρ' ἐμὲ χρυσίον] χρυσίον παρ' ἐμὲ 6. 14. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genue. Aretas. ἐκ πυρός] — 16.
 λευκά] + ε Editio Complut. παρὰβάλῃ] παρὰβάλῃ 28.
 καὶ secundo loco] — Editio Complut. Plant. Genue. Φανερωθῇ] Φαίῃ 14. αἰσχύνῃ] αἰσχυμοσύνη 15.
 καλλύριον] καλλύριον C 2. 4. 6. 7. 9. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Vulg. Andreas, Aretas.
 καλλύριον Editio Complut. καλλύριον Editio Erasmi 1. Ald.
 ἔγχρισον] ἔγχρισαι AC 7. 16. 18. 28. Editio Bengelii. P. Junius. Andreas. ἵνα ἔγχρισῃς 2. 4. 19. 26.
 ἵνα ἔγχρισῃ 6. 9. 11. 13. 14. 27. Aretas. ἔχρισον 17. ἔγχρισῃ 23. + ἐπὶ 10. Editio Complut. Plant. Genue.
 βλέπῃς] κλέπτῃς 28. quod non serio scriptum videtur. 19. ἐγὼ] ε 4. Aretas.

ejus. & ipsi sunt fundamentum omnium, quae crea-
 ta sunt. *Thaenoma* S. Noach. p. 7. 2. Adamus pri-
 mus initium creaturarum ejus. Ego omni crea-
 tura praestantior, & Deo σύνθετος comm. 21. vos,
 si obedientes fueritis, ad summam dignitatem eve-
 ham. Intellego autem per πίστιν novam creaturam,
 & mundum renatum per doctrinam Christi sensu
 mystico. Quod sol est in mundo, id Christus men-
 tribus humanis. Ego qui *fidelis* & *verax* sum, a
 vobis requiro, ut fidem servetis: tepidos autem in
 veris discipulis non habeo comm. 16.

16. χλιαρὸν] *Athenaeus* III. p. 123. E. τὸ δὲ χλια-
 ρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι μετὰ κίρας καλεῖσι.

ζεστός] *Dioscorides* ζετὸν ὕδωρ. *Achmet* 78. ἰάν τις
 ἔδδ, ὅτι διψῶν ἐξ ὕδατος ἐπλήσθη, εἰ μὴν ἔτι τὸ ὕδωρ ψυ-
 χρὸν, καὶ ἡδὺ, καὶ θειδές, ἡ ζωὴ αὐτῆς ἐν χαρᾷ ἔσται· εἰ
 δὲ ἄβολον καὶ χλιαρὸν καὶ ἀήδονον, εἰς θάψιν καὶ πικρίαν
 καὶ νόσον τελευτήσει. *Aetaeus* Cappad. Curat. Phre-
 net. I. μάστιγα τίγγειν ψυχρῶ καὶ ψυχρομένῳ, ἐπὶ μάλ-
 λον θειός· ἄρῃ· χιμῶνος δὲ χλιαρῶ. *Galenus* Comment.
 III. εἰς τὸ κατ' ἡντρεῖον τὸ δὲ εὐκρατον ἐν τῷ μεταξὺ ἐστὶ,
 τῷ μηδέπω θερμυνόντος, δὲ χλιαρὸν καλεῖται, καὶ τῷ δά-
 κνοντος ἤδη θερμῶ καὶ λυπνός, δὲ δὴ ζεὸν ὀνομάζεται. *Sy-
 nepsus* οἱ Ἀσκληπιάδαι τοῖς δυσεμέτοις ὕδατος χλια-
 ρῶ διδῶσι. *Celsus* I. 3. Qui vomere post cibum vo-
 let, si ex facili facit, aquam tantum tepidam ante
 debet assumere — at qui mane vomiturus est,
 ante bibere mulsam vel hyssopum, aut esse radicu-
 lam debet, deinde aquam tepidam, ut supra scrip-
 tum est, bibere.

Strabo XIII. p. 933. B. Καταντικρὺ Λαοδικείας Ἰε-
 ράπελις, ὅπως τὰ θέρμα ὕδατα.

Qui officium negligunt, & tamen se deo gratos
 esse existimant, quod non ad mortem peccant,
 sed levius sibi delinquere videntur, fallunt semet
 ipsos. Tales erant Laodiceii, ut ex comm. 17. patet.

μέλλω — ἐμέσαι] *Aeschylus* *Prometh.* 601. μὴ
 τοι μὲ κρύψῃς τῷδ' ὅσπερ μέλλω παθεῖν. *Plato* *Apol.* 26.
 εἰ πολλάκις μέλλω τιθεσθαι. II. ο. 46. μέλλει γὰρ πᾶς
 τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσθαι. *Varinus*. μέλλω — αἰε
 πρὸς ἐνσώτοις ὀριστικῶν ἢ πρὸς μέλλοντα ἀποδιδόται. οἷον μέλ-
 λω εἰρεῖν σοι χρηστὰ, καὶ μέλλω διαγίγασθαι σοι ἀνέχου.
Sup. II. 10.

17. πλεσιός εἰμι] *Arrianus* *Epiict.* III. 7. ἀλλ' ἐ-
 γὼ πλεσιός εἰμι, καὶ ἔδδονος χρεῖα μοι ἐστίν. *Laodicea* urbs
 erat magna & dives vide in *Col.* II. 1.

18. ἔγχρισον] *Varinus*. ἔγχρισαι, κατὰ τὸν Ἀιλιῶν
 Διονύσιον, τὸ παῖσαι κέντρῳ σκορπίου ἢ σφῆκα ἢ τι τοιῦ-
 τος. *Ammonius*. ἔγχρισαι καὶ ἀναλεῖψαι διαφέρει. Ἐγχρί-
 σαι μὲν γὰρ ἐπὶ σκορπίῳ καὶ σφῆκῳ ἢ τινος τοιῆς λέγῃ-
 σιν ἀναλεῖψαι δὲ ἐπὶ ὀφθαλμοῖν. *Autbol.* II. 22. 6. Ἰη-
 τρὸς Καπίτων χρύσειν ἐνέχρισεν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν μὲν μακρὰν πύ-
 γον ἀπὸ εὐδίας — ἀν δὲ προσεγχρίσας αὐτὸν φθάσῃ, ἐδ'
 ἐλέφαντα ἐκείνῃ μὴ ποτ' ἔδδω πλεσιός ἐσέσται. 15. οὐ μὴ-
 λη, τριόδοντι δ' ἐνήλεψεν με χαρίνος — ἀν δὲ δις ἐγ-
 χρίσῃ με, πονῶν πάλιν ἐκ ἐνοχλήσας ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· πῶς
 γὰρ ὁ μηκέτ' ἔχων;

πεπυρωμένον] *Hilarius* in *Psal.* CXVIII. 140. I-
 gnitum, non explicat proprietatem verbi hujus La-
 tinitatis translatio. Quod enim nobiscum ignitum,
 id Graecus πεπυρωμένον scribit: πεπυρωμένοι autem si-
 gnificat, quod tanquam conflatum igne sit; quae-
 cunque metalla igne conflantur, faciem in se alic-
 nam atque inutilem non continent.

ἱμάτια λευκά] *Laodicea* celebris lana praestantis-
 sima sed nigri coloris, & unguenti compositione.
Galenus de tuend. Valetud. VI. Ναρόνις μύρμ τῆς ἀ-
 ρίστες πρότερον μὲν ἐν Λαοδικείᾳ μόνῃ τῆς Ἀσίας σκευαζο-
 μένη καλλίστη, νυνὶ δὲ καὶ κατ' ἄλλας πόλεις.

καλλύριον] *Vajikra* R. XVI. ad *Esaj.* III. 16. Resh
 Lakifch intelligit de Collyrio rubro. *Galenus* de
 facult. med. simpl. V. τῷ γὰρ διὰ πόδων καλλύριον, καὶ
 D d d d d 2 τῷ

χω καὶ παιδεύω· ἤξήλωσον· ἐν ἡ μετανέησον. Ἰδὲ, ἔτι καὶ ὅτι ἡ θύραν, καὶ κρούω· 20
 εἰάν τις ἀκούσῃ τῆ Φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ δειπνή-
 σω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ 21
 θρόνῳ μου, ὡς καὶ γὰρ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τῷ πατρί μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
 Ὁ ἔχων ὄψις, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 22

ΜΕΤὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼν, θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ ὕψει, καὶ ἡ Φωνὴ ἡ πρώτη ἦν 1
 ἡκούσα ὡς σάλπιγγος λαλήσας μετ' ἐμοῦ, λέγουσα· Ἀνάβα ὦδε, καὶ δείξω σοι ὃ 2
 δεῖ γινέσθαι μετὰ ταῦτα. Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδὼν, θρόνον ἔκειτο ἐν 2
 τῷ

~ζήλευε

~λέγων

ζήλωσον] ζήλευε AC 2. 4. 9. 11. 14. 18. 19. 26. 27. *Arethas*. ζήλω 6. οὖν] — 7. 12. 16.
 20. θύραν *posserius*] + καὶ 6. 8. 10. 11. 12. 14. 26. 27. *Editio Complut. Plant. Genev.*
 εἰάν] + οὖν 28. 21. μετ' ἐμοῦ] — 10. ἐν τῷ θρόνῳ μου] — 28.
 1. καὶ ἰδὼν θύρα] θύραν 15. *Versio Æthiop.*
 ἠνεωγμένη] ἀνεωγμένη 7. 8. 11. 12. 14. 15. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.*
 ἐν secundo loco] + ἰδὼν 18.
 λέγουσα] — 15. λέγων A 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 18. 19. 26. *Editio Bengelii*. probante *J. Millio* prol.
 1489. ἐν λέξεσιν 7. 16. ἀνάβα] ἀνάβηθι A. ὅσα A.
 2. ἐν primo loco] — A 2. 4. 6. 8. 9. 14. 26. 27. *Versio Syr. Codices Latini, Joachimus. Hieronymus* in Dan. VII. 9.
 τῷ θρόνῳ] τῷ θρόνῳ A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 19. *Editio Bengelii. Arethas. Cassiodorus.*
 3. ἐν ὁ καθήμενος ἦν] — 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16. 17. 18. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Andreas, Arethas.* ἦν] — A. 7. 19. 26. *Versio Syr. Arethas.* ἰάσπιδι] + σμαράγδων 26.
 σαρδίῳ] σαρδίῳ A 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev.*
Bengelii. Arethas, probante *J. Millio* prol. IIII. σμαράγδων ἐν σαρδίῳ 13.
 ἴρις] ἴρις A. 28. *Versio Æthiop.* κυκλόθεν] κυκλώθεν 16. & comm. 4.
 ὁμοῖα] ὁμοῖος A 6. 11. 12. *Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bogardi.* ὁμοῖος 2. 8. 9. 13. 14. 19. 26. 27.
Versio Syr. Arethas. ὁμοῖοι 28.
 ὁράσεις σμαράγδων] ὁράσεις σμαράγδων 2. 4. 8. 9. 13. 19. 26. 27. ὁράσεις σμαράγδων 14. + κυκλόθεν τῷ θρόνῳ 13.
 4. ἐν primo loco] — 8. 9. 14. 19. 26. 27. *Versio Syr.* κυκλόθεν] κύκλω 28.
 θρόνοι] θρόνος A. — 12.

τῷ δὲ πομφόλυγος. & XI. τοῖς ξηραίνεσι κολλύριοις τὰ
 ἐν ὀφθαλμοῖς ρεύματα. de Compos. Medic. per Part.
 Corp. IV. κέρδιον κολλύριον — τὸ λευκὸν — τὸ μέ-
 λαν κολλύριον. *Glossarium*. torunda. κολλύρια. *Lucianus*
Pseudomant. 21. κολλύριον — σκευαστὸν δὲ τῷτο ἔ-
 σι ἐκ πίττης βρυτίας, καὶ ἀσφάλτου, καὶ λίθου τῷ δια-
 φανῆς τιτριμνῆς, καὶ κηρῶ, καὶ μασίχης. *Horatius* I.
 S. 1. 5. Hic oculis ego nigra meis Collyria lip-
 pus illinere. 1. *Epist.* I. 29. Non tamen idcirco con-
 temnas lippus inungi. *Juvenalis* VI. 577. Si pru-
 rit frictus Ocelli Angulus, inspecta genesi col-
 lyria poscit. *Augustinus* Confess. VII. 8. acies con-
 tenebrata mentis meae acri collyrio salubrium dolo-
 rum meorum de die in diem sanabatur. in Jo.
 Tr. 18. Collyria mordacia. *Sabbat* f. 108. 2.
 Solvere potest homo collyrium vespere sabbati al-
 ligatum, & sabbato ad latus oculi ligare — asper-
 sio frigidae mane longe salubrior est omnibus in
 mundo collyriis. *Vajikra* R. XIV. f. 156. 1. ver-
 ba legis corona sunt capiti, torques collo, collyrium
 oculis. *Strabo* XII. p. 869. C. μεταξὺ δὲ τῆς Λαο-
 δικίας καὶ τῶν Καρέρων, ἱερὸν ἐστὶ Μηνὸς κάρη — συνέ-
 σκει δὲ καθ' ἡμῶς διδασκαλίῳ Ἡροφίλειον μέγα ὑπὸ Ζεύ-
 ῆδος, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ τῷ φιλομήδῳ. Cele-
 bris ophthalmicus, teste *Galeo*.

19. ζήλευε] *Simplicius* in *Epiet.* p. 131. ὁδὸς τῶν
 τ' ἀγαθῶν τὸ ἀνθρώπινον ζητῶντων φθεῖν, ἢ ζήλευσι ποτε.

20. ἔτι καὶ ἐπὶ τὴν θύραν] *Od.* α. 103. εἴ δ' ἰθάκης
 ἔτι δῆμον ἐπὶ προβόροις ὁδοῦσός. δ. 20. τῷ δ' αὐτ' ἐν προ-
 βόροις — εἴσαν. κ. 29. ἐφθγγοντο καλεῖντες, ἢ δ' αἰψ'
 ἐξελεύσασα θύρας αἰεὶ φαίνεας. 310. ἔστι δ' εἰνὶ θύρῃσι —
 ἐνθα εἰς ἐβόησα. *Philostatus* VIII. 15. τῶν πόλεων,
 αἱ ἐπὶ θύραις εἰσι τῆς Πύσης. V. *Sophist.* I. ἀγχιθύρος
 γὰρ τοῖς ἐβόησι τέτοις ἢ Σιμύρῃ. Qui januam pulsabat
 noctu, simul clamabat, ut audita voce agnosce-

rent, & citius aperirent. Illorum erat officium, me
 quaerere atque audire; at, quia tepidi sunt, ego illos
 quaero omnibus modis, stans, pulsans, clamans.
Sap. VI. 14. 15. *Gen.* XXIV. 31. *Matth.* VII.
 7. *Luc.* XI. 5-10.

21. *Epietetus* Enchir. 21. τότε οὐ μόνον συμπα-
 της θεῶν, ἀλλὰ καὶ συνάρχων. 1. *Macc.* X. 63. 1. *Reg.*
 XXII. 10.

1. ὡς σάλπιγγος λαλήσας] *Leonis Tacit.* XII. 67.
 πολλὰ δὲ βούκινα λαλεῖν — ἐν βούκινῳ ἐν ἐκάστῳ μέρει
 λαλεῖν ὡς γ. λαλεῖν τὰ βούκινα ἐν ὅλῃ τῇ παρατάξει.

In epistolis ad VII. ecclesias statum eorum prae-
 sentem descripsit I. 19. nunc incipit Prophetia,
 de futuris; & primo quidem significatur evertio
 Reipublicae Judaicae, cum vastatione templi atque
 urbis, ad finem usque capitis. X. Scena aperitur
 in coelo, quod imaginem gerit aulae regis Persa-
 rum; & describitur Majestas Dei, qui omnia cre-
 avit comm. 11. & omnia sapientissime gubernat.
 Ex mente vero Judaeorum, quae in terris eventura
 sunt, in coelo coram confesso angelorum prius
 manifestantur atque repraesentantur. *Maimonides*
More Nevoch. II. 6. Sapientēs nostri ad id quod
Gen. I. 26. XI. 7. in lege nostra legitimus, ita scri-
 bunt: Si ita loqui licet, non facit Deus quicquam,
 donec illud intuitus fuerit in familia superiori. *Schir*
Hafschirim R. f. 93. R. Eliezer dixit: ubicunque
 dicitur in scriptura: & Dominus; intelligitur ipse
 & domus judicii ejus. . . . Non facit Deus quic-
 quam, nisi antea de eo confularit cum familia su-
 periori. *Schemoth* R. XXX. Dedit Deus S. B. Is-
 raëlitis jura; quem ad modum Synedrium sedet in
 excelsis ante faciem Domini S. D. Dan. VII. 10.

2. καθήμενος] Deus pater sedebat in throno, Chri-
 stus vero agnus occisus *stabas* V. 6.

3 τῷ ἑαυτῷ, καὶ ὅτι τῷ θρόνῳ καθήμεν. Καὶ ὁ καθήμεν ἦν ὅμοιος δράσει λίθω
 4 ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ. καὶ ἵπρι κυκλόθεν τῷ θρόνῳ ὁμοία δράσει σμαραγδίνῳ. Καὶ κυκλό-
 θεν τῷ θρόνῳ θρόνοι εἰκοσι — καὶ τέσσαρες καὶ ὅτι τῷ θρόνῳ — εἶδον τῆς εἰκοσι
 — καὶ τέσσαρας πρεσβυτέρους καθήμενους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ — ἑ-
 5 σχον ὅτι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. Καὶ ἐκ τῷ θρόνῳ ἐκπορεύοντες ἀτρα-
 παὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἐπὶ λαμπάδες πυρὸς καίμεναι ἐνώπιον τῷ θρόνῳ, αἱ
 6 εἰσι τὰ ἐπὶ πνεύματα τῷ Θεῷ. Καὶ ἐνώπιον τῷ θρόνῳ + θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυ-
 στάλλῳ

~ τ θρόνον ~ σαρδίῳ ~ ὅμοιος + ὡς

Ε secundo loco] — A. 2. 4. 6. 13. 14. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Com-
 plut. Plant. Genov. Bengeli, Erasmi, Colinaei, Bogardi, Arethas.
 θρόνος εἶδον τῆς εἰκοσι Ε τέσσαρες] εἰκοσι τέσσαρες θρόνος A. 17. 18. 19. Versio Syr. Copt. Hieronymus l. c.
 θρόνος καὶ 2. 4. 8. 9. 11. 28. Editio Erasmi l. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengeli, Bogardi, Versio Vulg. probante J. Millio
 prol. 1248. C. Daubuz. θρόνος τῆς καὶ 13. 26. 27. Arethas.
 καθήμενους] — 11. ἐν] — A. 28. Versio Vulg. probante H. Grotio.
 Ε quarto loco] — Editio Complut. Genov.
 ἑσχον] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Erasmi 1. Ald. Plant. Genov.
 Bengeli. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab. Hieronymus l. c. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1248.
 5. ἐκπορεύονται] ἐκπορεύοντο 7. 16. Versio Vulg. ἐκπορεύοντο Editio Erasmi.
 βρονταὶ Ε φωναὶ] φωναὶ Ε βρονταὶ A 6. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov.
 Bengeli. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Andreas, Arethas. βρονταὶ 11.
 θρόνος postterius] + αὐτῶ 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 14. 15. 16. 17. 26. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Versio Syr. Arethas.
 εἰσι] ὡς ἐν A Versio Vulg. αὐτὰ εἰσι 15. Ε 14.
 τὰ] — 4. 6. 11. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Arethas.
 6. θρόνος primo loco] + αὐτῶ 7. Versio Arab. + ὡς A 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18.
 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengeli. Versio Vulg. Syr. Copt. Arethas. Tertullianus, Augustinus.
 probante C. Vittinga. θάλασσα 17.
 ὑαλίνη] ὑαλίνη 9. 10. Editio Complut. Plant. κρυστάλλῳ] κρυστάλλῳ 27.

3. ὁμοιος δράσει] Theophrastus τῷτο δ' ὁμοιος
 μὴ τῷ ὄψει καὶ τὸ βακχεας.

ἵπρι] Symbolum est foederis cum Noacho ejus-
 que posteris, i. e. cum toto genere humano iciti.
 Est corona Monarchae totius universi vid. ad
 X. 1.

4. καὶ.] I. Chron. XXVI. viginti quatuor er-
 rant familiae Levitarum sub totidem capitibus, quo-
 rum erat citharam pulsare: totidemque erant familiae
 sacerdotum, quorum praecipuum munus erat suffi-
 tum facere. inf. V. 8. Livius X. 47. Eodem an-
 no coronati primum ob res bello bene gestas ludos
 Romae spectarunt, palmaeque tum primum, transla-
 to e Graecia more, victoribus datae. ad Heren-
 nium IV. 47. Citharoedus cum prodierit optime
 vestitus, palla inaurata indutus, cum chlamyde
 purpurea, coloribus variis intexta, & cum corona
 aurea, magnis fulgentibus gemmis illuminata,
 citharam tenens exornatissimam, auro & ebore di-
 stinctam, ipse praeterea forma & specie fit & sta-
 tura apposita ad dignitatem, si cum magnam po-
 pulo commoverit his rebus expectationem, repen-
 te silentio facto vocem emittat acerbissimam cum
 turpissimo corporis motu, quo melius ornatus &
 magis fuerit expectatus, eo magis derisus & con-
 temtus ejicitur.

5. ἀσραπαὶ καὶ βρονταὶ] Il. p. 595. ἀσράπας δὲ μύ-
 λα μεγάλη ἔκτυπε. Aristophanes Nub. 583. ex Sopho-
 clis Teucris βροντὴ δ' ἱρράνῃ δι' ἀσραπῆς. Acharn. 5. 30.
 πτωχὸς οὐλύμπιος ἤσραπε, ἐβρόντα. Xenophon Hell.
 VII. ἐξ αἰθρίας ἀσραπαὶς τε καὶ βροντῆς λέγεται αἰσίνες αὐ-
 τῷ Φαίῳ. Aristoteles οἰονεῖ ἤσραψεν καὶ ἐβρόν-
 τησι. Meteor. II. 9. περὶ ἀσραπῆς καὶ βροντῆς.

6. θάλασσα ὑαλίνη] Phrygichus p. 136. ψήθος, μισ-
 ρός, ὕαλος ἀμαρτάνουσιν οἱ διὰ τῆς ε. λέγοντες, ἀδόκιμος
 γὰρ καὶ ἂ Κορίνα τὸν ὕαλον παῖδα θήσους. Etymol. ὕα-
 λος διὰ τῆς α. ἔχ ὕαλος. Moeris. ὕαλος ἐν τῷ α. Ἀττικῶς
 — ἐν τῷ ε. ἑλληνικῶς. Thomas. ὕαλος Ἀττικοί. Αριστο-

φάνης ἐν Νιφέλαις, τὴν ὕαλον λέγει· ὕαλος δὲ ἀπλῶς ἑλλη-
 νος. Hesychius. ὕαλος, ὑαλικός, ὑαλόν, ὕαλον, ὕαλος, ὕα-
 λος. Suidas. ὕαλιον, καὶ ὕαλος, καὶ ὕαλιον. Aristophanes
 Nub. 766. τὴν ὕαλον. Schol. ὅτι δὲ ὕαλος θηλυκῶς καὶ
 διὰ τῆς α. Eustathius . . . Ovidius M. V. 48.
 Vitreis peperisse sub undis creditur. inf. XV. 2.
 Martialis VI. 68. Numquid te vitreis nudam la-
 sciva sub undis vidit? Columella X. 136. Vitreus-
 que Siler qui defluit amni . . . Aquae strepen-
 tis vitreus ambit liquor. Manilius IV. 516. Cum
 vitreum findens tranavit pectore pontum. Ovid.
 Heroid. V. 57. Virides Nereidas oro. Æn. VII.
 769. vitrea te Fucinus unda, te liquidi flevire lac-
 cus. Horatius Carm. IV. 11. vitreo daturus nomi-
 na ponto. Silius V. 47. Haud fecus ac vitreas fo-
 lers piscator ad undas. Statius Sylv. I. 3. 73. In
 stagna cadit, vitreasque natatu plaudit aquas. II.
 2. 49. vitreoque natant praetoria ponto. II. 3. 5.
 atque habiter vitreum tacitis radicibus amnem. A-
 chilleid. I. 26. Cum Thetis expavit vitreo sub gur-
 gite remos. Ovidius Heroid. XV. 158. Est niti-
 dus vitreoque magis pellucidus amne. Horatius
 Carm. III. 13. 1. Fons Blandusiae splendidior
 vitro. I. 18. 16. arcanique fides prodiga perluci-
 dior vitro. Apulejus Metam. I. Fluvius ignavus i-
 bat, argento vel vitro aemulus in colorem. V. vi-
 det fontem vitreo laice perlucidum. Claudianus de
 Rap. Prof. 1. Coeperat & vitreis summo jam mar-
 gine texti Oceanum simulare vadis. in Eutrop. I.
 Didyma fundunt Sangarium, vitrei puro qui gur-
 gite Galli Auctus Amazonii deferitur ad ostia pon-
 ti. de VI. Cof. Honor. Undosa tum forte domo,
 vitreisque sub antris, Rerum ignarus adhuc ingen-
 tes pectore curas volverat Eridanus. de nupt. Ho-
 nor. & Mariae. Ecquis erit, pueri, vitreas qui
 lapsus in undas Huc rapidum Tritona vocer. Fe-
 scennin. sub vitreis Oceanus luxuriatur undis. Epigr.
 de Apono. Sed vitreis idem lucidus usque vadis.

τάλλα· καὶ ἐν μέσῳ τῆ θρόνου καὶ κύκλῳ τῆ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν. Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον 7 μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ. Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἑαυτὸ, εἶχον· ἀνὰ πτέρυγας ἕξ 8 κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν γέμοντα· ὀφθαλμῶν καὶ ἀνάπαισιν ὅσα ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, λέγοντα· Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἔρ-

ἐν αὐτῶν ἔχον

~ γέμοσιν

~ λέγοντες

Ε κύκλῳ τῆ θρόνου] — 28. Versio Copt. ὀφθαλμῶν] ὀφθαλμοὺς 16. 28. 7. ζῶον τὸ πρῶτον] πρῶτον ζῶον 28. ἔχον τὸ] ἔχον 2. 6. 11. 14. 16. 26. Andreas, Arethas. a ζῶον tertio ad ζῶον quarto] — 27. ἄς] — 2. 6. 14. 18. 19. 26. Versio Æthiop. Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1001. ἄνθρωπος] ἄνθρωπος A 2. 6. 11. 13. 14. 18. 19. 26. Versio Vulg. Copt. Æthiop. Arab. Andreas, Arethas. Hieronymus in Ezech. I. probante J. Millio prol. 1001. ζῶον quarto loco] — 6. 14. 26. Arethas. πετωμένῳ] πετομένῳ A 9. 14. 16. 19. Editio Bengelii. Andreas, Arethas. vid. XII. 14. 8. καὶ primo loco] + τὰ 6. 7. 10. 11. 14. 16. 18. 28. Editio Bengelii. Versio Syr. ἑαυτὸ] ἐν 4. 6. 9. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. ἐν αὐτῶν A. 2. 7. 10. 11. 12. 15. 17. 25. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas. Versio Copt. Vulg. Syr. Æthiop. Arab. Andreas, Arethas. ἔχον] ἔχον A. 13. 16. ἔχον 9. ἔχον 2. 7. 10. 11. 12. 14. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Andreas. πτέρυγας ἕξ] ἕξ πτέρυγας 14. δ. πτέρυγας 28. κυκλόθεν] + καὶ ἔσωθεν 12. + ἔσωθεν 14. γέμοντα] γέμοσιν A. 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Andreas, Arethas. ὀφθαλμῶν] ὀφθαλμοὺς 16. probante J. A. Bengelio in Gnom. νυκτὸς] νύκτα 28. λέγοντα] λέγοντες A. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Erasmi 1. 2. 3. Bengelii,

Sota II. 2. Menachoth f. 43. 2. Cholin f. 89. 1. R. Meir: Hyacinthinus color similis est mari; & mare refert speciem coeli, coelum autem formam habet throni glorie S. D. Ex. XXIV. 10. Ez. I. 26. *Jelammedenu* f. 30. 1. Decem miracula evenerunt Judaeis mare rubrum transeuntibus — decimum, indurefcentes aquae vitri naturam induerunt S. D. Ex. XX. 8. Ezech. I. 22. & *Mechilta* f. 23. 2. in Ex. XIV. 16.

ἐν μέσῳ τῆ θρόνου καὶ κύκλῳ τῆ θρόνου] est intus & a tergo, ut comm. 8. κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν. Duorum animalium ultra thronum stantium vidit faciem: duorum vero intra thronum stantium, vidit tergum. inf. VII. 11.

γέμοσιν ὀφθαλμῶν] *Eustathius* in Od. δ. p. 150. II. ὁ μὲν πολλοῖς ὀφθαλμοῖς βλέπων, τοῖς δὲ πάντοτε δηλαδὴ σώματος, ὁξυπικῶς σημνύνται. *Euripides* Phoeniss. 1122. Schol. de Argo. Διονύσιος δὲ ἐν τῇ α. τῆ κύκλος ῥύσαν αὐτὸν ἡμφιέσθαι φησὶ, καὶ κύκλῳ τὸ σῶμα ὅλον ἡμικυκλῶσαι. *Sanchuniathon* ap. *Euseb.* P. I. 10. ἐπιπλοῖς δὲ καὶ τῷ κρόνῳ παράσχημα βασιλείας ἑμμετα δ. ἐκ τῶν ἐμπροσθίων καὶ τῶν ἐπισθίων μερῶν, β. δὲ ἡσυχῇ μένοντα, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων πετρεῖα δ. δύο μὲν ὡς πετάμενα, δύο δὲ ὡς ὀφειμένα. *Aristides* in Cyzic. p. 243. ὁ μὲν γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐδόκει τι διάφορον κεκτῆσθαι τὸν λαλόμενον βασιλέως ὀφθαλμῶν, καὶ βασιλείας ὅτα. καὶ τῷ ὅσως μὲν ἦν τινα καὶ χρεῖαν ἔχον, τὸ δὲ πλεῖστον ἐμοὶ δοκεῖν, ἐλαχίστον μὲν, ἵνα δὲ διπλὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὁρᾶν καὶ ἀκρίβειαν δοκοῖ. *Avoda Sara* I. dicunt Angelum mortis esse plenum oculis. Ez. X. 12. *Ovidius* M. I. 624. Donec Arestoridae fervendam tradidit Argo. Centum luminibus cinctum caput Argus habebat, Inde suis vicibus capiebant bina quietem, caetera servabant, atque in statione manebant. Confliterat quocunque modo, Spectabat ad Jo, ante oculos Jo, quamvis averfus, habebat.

7. *Plut.* de Iside p. 379. F. Ὅσῳ ἐν τῇ μεγάλῃ στρατῷ φασὶν εἰς πολλὰ διαιρέματα τὴν δύναμιν, λόγους καὶ τάξεις ἰλληρικῶς καλῶσιν, ἐπίσημα δῶναι, καὶ ζωό-

μορφα πᾶσιν. *Eusebius* P. II. 1. οἱ δὲ φασιν, ἐν ταῖς πρὸς τῆς πολέμιας συμβολαῖς κατασκευάσαντας εἰκόνα τῶν ζῶων, ἃ νῦν τιμᾶσι, φορεῖν ταύτας τῆς ἡγεμονίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῷτο γνῶρισμα τῆς ἀρχῆς σκεῖν. Ez. I. 5. 10. *Berechith* R. LXIV. 7. R. Juda dixit: IV. puteos fodit Isaacus, ita fecerunt filii ejus quatuor vexilla in deserto. C. 2. & *Bemidbar* R. II. Hoc ordine facite mihi, portate eum [lectum] tres a septentrione, & tres a meridie, tres ab ortu, tres ab occasu: ut mihi facitis, ita ipsi facietis in deserto IV. vexilla, & numen *הַשִּׁבְעִי* in medio. *Targum Jonathan* in Num. II. 2. 1. catulus leonis, vexillum Judae, Isacharis & Zabulonis, 10. 11. cervus. Rubenis, Simeonis, Gadis. 18. III. puer. Ephraimi, Manassis, Benjamin. 25. IV. serpens. Danis, Nephthali, Aferis. *Chagiga* f. 13. 2. *Schemoth* R. XXIII. & *Schir* R. III. 1. *Midrasch Thebillim* CIII. 19. Dixit R. Abin nomine R. Abhu Quatuor sunt, qui principatum in hoc mundo tenent. Inter omnes homo, inter aves aquila, inter pecora bos, inter bestias leo. Quilibet horum regnum habet & magnificentiam quandam, ponuntur autem sub throno majestatis divinae S. D. Ez. II. 10. Hoc vero cur factum est? Ut nullum ex illis se efferat in mundo, sed sciant, Regnum Dei dominari in omnia [super illos esse]. *Pefikta* in Jalkut Ruben. f. 131. 3. Vexillum Judae leo, Rubenis homo, Ephraimi bos, Danis aquila. *Pirke* R. *Eliezer* IV. Quatuor catervae angelorum ministerii Deum S. B. laudant. Prima est Michaelis a dextris, altera Gabrielis a sinistris, tertia Urielis ante ipsum, quarta Raphaelis post ipsum: Schechina vero Dei in medio est, & ipse insidet throno excelso & elevato, & sedes ejus alta est. Splendor magnificentiae ejus est sicut electrum Ez. I. 4. Capiti ipsius imposita est corona, & diadema cum nomine sancto in fronte ipsius est. Oculi per universam terram circumeunt, pars ipsorum est ignis, pars vero grando. A dextris ipsius est vita, a sin-

istris

9 ἐρχόμεν. Θ. Καὶ ὅταν δώσωσι τὰ ζῶα δόξαν ἢ τιμὴν ἢ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 10 τῆ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Πιστῶν] οἱ εἴκοσι — ἢ: τέσσαρες
 11 αἰῶνας. ἢ αἰῶνας, ἢ βάλλῃσι τὰς σφάνδας αὐτῶν ἐνώπιον τῆ θρόνου, λέγοντες: Ἄξιον
 εἶ Κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν ἢ τὴν τιμὴν ἢ τὴν δύναμιν ὅτι σὺ ἐκτίσας τὰ πάντα, ἢ 2. γ.
 τὸ δέλημά σου εἰς: ἢ ἐκτίσθησαν.
 ~ ἦσαν

Καὶ

Colinaei, Bogardi, Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1434.

ἀγι. Θ.] — 12. + ἀγι. Θ., ἀγι. Θ., ἀγι. Θ., ἀγι. Θ., ἀγι. Θ., ἀγι. Θ. 2. 4. 5. 6. 9. 10. 11. 17. 18. 19. 27.

Editio Complut. Plant. Genev. Damascus 28. τὸν τριπλῶνον ἡμῶν ἐν ταῖς συνθεσὶν εὐχαῖς τρίτον φερμεν. probante C. Daubuz.

9. δώσωσι] δώσω 27. Editio Complut. Plant. Genev. δώσω 1. 2. 3. 4. 6. 9. 10. 11. 17. 19. 26. Editio

Colinaei. Versio Vulg. Æthiop. Arab. Arethas. δώσωσι 7. 12. 14. 16.

εὐχαριστίαν] εὐχαριστίας A. τῆ θρόνου] τῷ θρόνῳ A. 10. πιστῶνται] + καὶ 19.

ε primo loco] — A. 6. 14. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-

geli, Erasmi, Colinaei, Bogardi, Arethas.

προσκυνήσας] προσκυνήσας. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bogardi.

βαλλῶσι] βάλλωσι 12. 17. 28. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Stephani, Bogardi, Plant. Genev.

11. κύριε] + ὁ θεὸς ἡμῶν 7. 14. 16. 28. Editio Bengeli. Versio Æthiop. Arab. Vulg. Copt. ὁ κύριος Θ.

ὁ θεὸς ἡμῶν A. 17. ex emendatione. ὁ κύριος Θ. ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἀγι. Θ. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 17. a prima

manu. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Arethas. Theodor. Studites Antirrhēt. 11. 28.

τὴν tertio loco] — A. δύναμιν] + καὶ 14.

λαβεῖν] + καὶ 28. τὰ] — 6. 11. 14. 16. 26. 27. Arethas. τὸ δέλημά] δελήματι A.

εἰς] ἦσαν A. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 17. 19. 26. 27. Editio Bengeli. Versio Vulg. Syr. Copt. Arethas, probante

J. Millio prol. 1008. C. Daubuz. οὐκ ἦσαν 14. καὶ ἐκτίσθησαν] — A.

στis mors, & sceptrum in manu ejus. Ante ipsum

expansum est velum, & VII. angeli, qui initio

creati sunt, ministrant coram illo intra velum, Il-

lud vero quod dicitur paragauda, & scabellum pe-

dum ipsius sunt sicut ignis & fulgur, & sub-

throno gloriæ sicut sapphirus & ignis lucent. Circa

thronum sunt iustitia & judicium. Locus in quo

thronus est, sunt septem nubes gloriæ ipsum cir-

cumdantes; & rota currus, & Cherubi, & anima-

lia dant ipsi gloriam. Similitudo throni est instar

sapphiri, & ad quatuor pedes throni illius quatuor

sunt animalia; quorum unumquodque IV. facies,

totidemque alas habet. Quando Deus loquitur ad

orientem, tunc id fit inter duos Cherubinos facie

hominis: quando a meridie, inter duos facie leo-

nis; ab occidente inter duos facie bovis, a sep-

trientione inter duos facie aquilæ — Et animalia

stant juxta thronum gloriæ, neque tamen sciunt

locum gloriæ ipsius. Et animalia stant in timore

& tremore, horrore & concussione, & ex hac

concussione facierum fluvius igneus exit ante illos.

Ex duobus Seraphinis alter stat ad dextram Dei S.

B. alter ad sinistram: unusquisque sex habet alas:

duabus obtegunt facies, ne videant faciem Sche-

chinæ: duabus obtegunt pedes, ne videant Sche-

chinam, utque statim vestigium pedis invenire pos-

sint; duabus vero volant, formidant, & sanctifi-

cant nomen ejus magnum. Alter clamat, alter re-

spondet dicentes: Sanctus, sanctus, sanctus Do-

minus Deus exercitum, plena est omnis terra glo-

ria ejus. Et animalia stant juxta gloriam ejus, ne-

que tamen sciunt locum gloriæ ipsius: omni ta-

men loco, quo gloria ipsius est, clamant & dicunt:

Benedicta sit gloria Dei in loco ipsius.

Tales sunt figuræ sphingum & gryphorum inter

rudera Persepoleos i. e. animalium mixtorum ex

humana forma & aliis.

πιτωμένη] Lucianus Pseudolog. 29. ἐὼ τὰ ἀρχαῖα

— τὸ πτωμέναι καὶ τὸ ἐκχύναι, καὶ ὅσα ἄλλα καλεῖται

τοῖς σοῖς λόγοις ἐπαυθεῖ. & Schol. Thomas: πέταμαι ὁ-

δαῖς τῶν ῥητόρων εἶπεν, ἀλλὰ πίτωμαι. Lucianus Amor.

6. ἐλάττωσι ροῖζῳ διπτάμεθα. Deor. Judic. 5. ἐξ ἀφα-

νῆς καθιπτάμενοι. 6. ὅποτε ἦδη ἐν τῷ αἰετῷ ἦν, συναρπάζο-

μεν αὐτῷ. Heliodorus V. 1. μονοῖς διπταμένην τὴν ὁλ-

κάδα. Anthol. II. 31. 4. ἐντυχεῖς πέταται.

9. ὅταν] Thomas in ὕα — πάντες γὰρ ἀμαυεῖς ἐπὶ

τῷ μέλλοντος — ὅταν τιθῆναι.

10. βαλλῶσι τὰς σφάνδας] Jnsf. A. XV. 6. 6. κα-

πιθεὶς κατέπλευσεν εἰς τὴν πόλιν, ἀφῆρτο μὲν τὸ διάδημα.

7. τὸ τε διάδημα πάλιν ἀποκαθήσθη αὐτῷ. Cic. pro

Sext. 27. hunc Cn. Pompejus cum in suis castris

supplicem abjectumque vidisset, crexit, atque insigne

regium, quod ille de suo capite abjecerat, reposuit.

Dio Xiphil. Pompej. p. 6. εισελθόντα δὲ [τοῖς τιγράν]

καὶ τὸ τε διάδημα ἀπορρίψαντα, καὶ εἰς τὴν γῆν πσιόντα,

προσκυνῶντα τε αὐτὸν ἰδὼν ἠλέησεν. Midras in Jalkut

Simoni I. f. 55. 2. Omnes reges orientis atque oc-

cidentis venerunt ad Pharaonem. Cum vero Mo-

sen & Aaronem in coelesti splendore viderent, trem-

or ipsorum in eos incidit, & pavor, tremor &

metus Pharaonem cepit, nec non omnes, qui co-

ram ipso sedebant: & sumferunt coronas de ca-

pitibus suis, eo: que adorarunt. Plut. Lucull. p. 522.

E. Τιγράνης τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενος ἔθηκε πρὸ

τῶν ποδῶν. Propertius II. 8. 25. Ut caput in ma-

gnis ubi non est tangere signis, ponitur hic imos

ante corona pedes. Capitolinus in M. Anton. Coro-

nas omnibus in pulvinar ex more jacentibus aliae

aliis locis hæserunt. Tacitus A. XV. 2. 9. Placuit

Tiridaten ponere apud effigiem Caesaris insigne

regium. Nec nisi manu Neronis resumere.

11. Et IV. animalia & VII. stellæ & XXIV.

seniores, & myriades, omnes sunt angeli: in coe-

lo enim homines nulli sunt.

Animalia imaginem habent ducum militiæ, se-

niiores consiliariorum.

Ideo creata sunt, ut Deum agnoscerent, cole-

rentque.

ΚΑὶ εἶδον ὅτι ἡ δεξιὰν τῆ καθημένης ὅτι τῆ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσθαι καὶ ἡ ὀπίσθεν, κατεσφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτὰ. Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰαχρὸν κηρύσσοντα + Φωνὴ μεγάλη· Τίς ἔστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λύσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; Καὶ εἶδεις ἡδύνατο ἐν τῷ θρανῷ, εἶδεν ὅτι ὁ γῆς, εἶδεν ὑποκάτω τῆ γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, εἶδεν βλέπειν αὐτό. Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ·, ὅτι εἶδεις ἄξιος εὐρέθῃ ἀνοῖξαι καὶ ἀναγῶναι τὸ βιβλίον, ἔτε βλέπειν αὐτό. Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαίει· ἰδὲ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ — ὢν· ἐκ τῆ Φυλῆς· Ἰάδα, ἡ ῥίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι

+ ἐν

~ πολλὸν

καὶ prius] — 28.
 ἔσθαι καὶ ὀπίσθεν] ἔσθαι καὶ ἔσθαι 18. ἔσθαι καὶ ἔσθαι 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Colinaei. Versio Vulg. Arab. Copt. Æthiop. Hilarius prol. in Psal. Arethas. Andreas, Oecumenius. probante J. A. Bengelio. + καὶ 13. 27.
 2. κηρύσσοντα] + ἐν Α. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. Editio Bengelii. Versio Syr. Copt. Origenes in Psal. 1. Arethas, Andreas. probante J. Millio prol. 685.
 εἶναι] — Α. 10. 12. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Copt. Origenes l. c. Epiphanius. probante J. Millio prol. 685.
 3. ἡδύνατο] ἡδύνατο 6. 16. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Arethas.
 ὅτι ὁ γῆς] + ἄνω 6. 7. 8. 9. 14. 16. 26. 27. Versio Syr. Arab.
 οὐδὲ ἕτε] ἔτε 4. 6. 14. 18. 19. 26. 27. Origenes in Psal. 1. & in Ezech. II. 10. Arethas, Andreas. secundum loco καὶ Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. tertio loco οὗτε Α. 16. Codices alii, teste J. Millio. a βλέπειν αὐτὸ ad βλέπειν αὐτὸ comm. 4] — Α.
 4. ἐγὼ] — 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Copt. Syr. Æthiop. Arab. Origenes, Epiphanius.
 πολλὰ] πολλὸν 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syr. Arethas, Cyprianus, Andreas. πολλοὶ Versio Copt. Æthiop. ἄξιος] — 12. καὶ ἀναγῶναι] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syr. Æthiop. Arab. Origenes in Psal. I. Cyprianus Tr. p. 39. Hilarius prol. in Psal. Epiphanius, Arethas, probante J. Millio prol. 685.
 5. καὶ prius] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 ὢν] — Α. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Origenes in Psal. I. & in Jo. T. V. Eusebius D. VIII. 2. in Dan. IX. 24. Cyprianus, Hilarius, Epiphanius H. 78. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 685. ῥίζα] + τῆ 28.

1. ἐπὶ τὴν δεξιάν] in manu. Matth. XXVII. 29. inf. comm. 7. & XX. 1.

γεγραμμένον ἔσθαι καὶ ὀπίσθεν] Plinius Ep. III. 5. tot ista volumina peregit, electorumque commentarios CLX. mihi reliquit, opistographos quidem & minutissime scriptos, qua ratione multiplicatur hic numerus. Lucianus Vit. Auction. 9. ἡ πῆρα δὲ σοι δέριον ἔσται μισθὸς καὶ ὀπισθογράφων βιβλίων. Juvenalis I. 6. Summi plena jam margine libri scriptus & a tergo, necdum finitus Orestes. Martialis VIII. 22. Scribit in averfa Picens epigrammata charta. Wagenfeliu & Sota p. 376. Megilla Sota non valet, si scripta sit intus & a tergo.

Hic autem repraesentatur libellus repudii a Deo scriptus nationi Judaicae: intelligitur autem non פשוט גז sed גז מרשה, libellus ligatus, ut diplomata, chartis complicatis, lino trajectis & obfignatis; & ita quidem ut primo intus scriberetur versus primus libelli, deinde illa chartae pars complicaretur, lino trajiceretur, & in tergo a teste primo obfignaretur; secundo versus secundus & tertius, post spatium vacuum, quod primum verum tegit, intus scriberetur &c. obfignandus a teste secundo in averfa charta; eoque pacto lente procederetur usque ad septimum testem, & liber, per intervalla septem scribendo, plicando, lino trajiciendo, & obfignando, conficeretur; eo consilio, ut constaret, uxorem non temere, sed tempore ad deliberandum sumto repudiatam fuisse. Hoc igitur emblemata & longam Dei patientiam in Judaeis ferendis, & sapientissimum in iis rejiciendis consilium declarat. Non fuerunt septem libelli,

sed unus, quod Joannes disertè dicit, isque non instar voluminis, ita ut scriptum secundum esset involutum & tegumentum primi, & tertium secundi & primi; sic enim primo omnium aperiri debuisset sigillum postremum, & scriptum, primo sigillo obfignatum, legi non potuisset nisi septem sigillis solutis. Intellige igitur membranam ita fuisse complicatam, ut fiabella chartacea, quae mulieres in manibus gestare solent, linoque trajectam, ut tunicae virorum, qua parte tegunt latera femoris. Kidduschin f. 49. 1. Gittin VIII. 9. Bava Batra X. 1. Libelli repudii colligati testes a tergo illius. Schol. scribunt versum, & relinquunt spatium aequale versui, tum plicant consuuntque, & unus testis exterius signat. Postea duos alios versus interius, & plicant, & secundus testis nomen suum scribet & signabit exterius. 2. minimum tres testes requiruntur. Talem fuisse libelli repudii formatum & Judaeorum monumenta testantur, & Rabbini, dum haec typis expressa relego, superveniens mihi confirmavit.

σφραγίσιν] Thucydides I. 129. ἐπιστολὴν — διαπέμψαι, καὶ τὴν σφραγίδα ἀποδοῦναι. Appianus Hispan. p. 466. βιβλία ἐσφραγισμένα ἐς ἐκάστης περιπέμψαι, καὶ τὰς φέροντας ἐκίλευσε ἡμέρας μισθὸν πάντας ἀποδοῦναι. B. C. V. p. 1178. ἐς τὰ ἐρατοπέδα πάντα σσημασμένας ἐπέμψεν ἐπιστολάς, ἐντελλόμενος ἡμέρας μισθὸν πάντας ἀνελήσαντας αὐτὰς ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκληρωμένοις. Polyaeus p. 389. τὸν κυβερνητῶν ἐκάστη βιβλίον ἔδωκεν ἐσφραγισμένον, προσάξας, εἰ μὴν ὁμῶς πλείοις, ἵατι μόνον τὰς σφραγίδας. p. 414. τὴν μὲν ἐπιστολὴν ἐσφραγισμένην τῇ σφραγίδι τῇ Πολυπέρχοντος. Sapphedrin f. 108. 1. obfignata

καινήν, λέγοντες· Ἄξιον εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους· Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς· τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ βασιλεύσομεν· ὅτι τῷ γῆς. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα Φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλῶθεν· τῷ θρόνῳ καὶ τοῖς ζώον καὶ τοῖς πρεσβυτέραν καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων· Λέγοντες Φωνὴ μεγάλη· Ἄξιον ὅτι τὸ θρόνον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλῆτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. Καὶ πάντῃ κτίσμα ὅ — ὅτι· ἐν τῷ θρόνῳ, καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ ὑποκάτω τῇ γῆς, καὶ ὅτι τῇ θαλάσσης

αὐτῶς

~ βασιλεύουσιν

~ κύκλω

~ ἐπὶ τῇ γῆς

σι] + κύρις 25. Versio Vulg. Ed. Cyprianus, Joachimus. ἔ ultimum] — 14.
 τῷ Θεῷ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. ἡμᾶς] — A. Versio Aethiop.
 10. ἡμᾶς] αὐτῶς A. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genuv. Bengelii, Versio Syr. Copt. Arab. Aethiop. Codices Latini, Andreas, probante J. Millio prol. 1111.
 τῷ Θεῷ ἡμῶν] — A.
 βασιλεῖς] βασιλείαν A. Versio Vulg. Copt. Aethiop. Cyprianus. T. 41. Firmicus 28. Idacius 1. ex 1. 5. probante J. A. Bengelio in Gnom.
 βασιλεύσομεν] βασιλεύουσιν 2. 4. 5. 6. Codices Latini. Antiqui, teste Corrector. Cyprianus c. Jud. II. 15. Beda. Joachimus. βασιλεύουσιν A. 7. 8. 9. 14. 28. Editio Complut. & Plant. Versio Syr. probante J. Millio prol. 1111.
 11. ἡκουσα] + ὡς 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genuv. Versio Syr. Arethas, Andreas. πολλῶν] — 7. 16.
 κυκλῶθεν] κύκλω A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 19. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Complut. Plant. Genuv. Andreas. Arethas. θρόνῳ] + αὐτῷ 28.
 ζώον καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ] πρεσβυτέρων καὶ τῷ ζώον 16. ζώον καὶ πρεσβυτέρων Editio Erasmi, Colinaei. καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων] — Editio Erasmi, Stephani, Bogardi.
 12. ἄξιον] ἄξιον A. Editio Erasmi 1. Ald. probante J. A. Bengelio in Gnom.
 τὸ prius] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.
 ἐσφαγμένον] ἐσφαγμένον Editio Complut. Plant. Genuv. ut comm. 6.
 πλῆτον] τὸν πλῆτον 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 26. 27. Arethas, Studites Antirrh. II. 18.
 13. ἐπὶ prius] — A. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 26. 27. Versio Copt. Syr. Codices Latini. Arethas. probante J. Millio prol. 1454.
 ἐν τῇ γῇ] ἐπὶ τῇ γῆς A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genuv. Bengelii, Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Arethas, Andreas. ἐπὶ γῆς 28. vid. 1. Jo. V. 8.
 καὶ ὑποκάτω τῇ γῆς] — 12. 14.
 ὅ] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Versio Vulg. Syr. Copt. Arethas, Andreas.
 ἐπὶ secundo loco] — 28.
 πάντῃ] πάντας 2. 4. 7. 8. 10. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genuv. Bengelii, Arethas. καὶ πάντῃς 28; ἡκουσα] + πάντῃ 17. a prima manu. — Andreas, probante J. Millio prol. 1001.

θρόνῳ, καὶ τὴν νέαν ὁδὸν κεχαρισμένην ὑπάρχουσαν τοῖς ἀκούουσιν. inf. XIV. 3. Lucianus Tim. 46. καὶ πᾶσι τὸ συμποσίον, ὡς κεραινὸν τῇ σοὶ εἴσπρα τῶν παιδιδάκτων διδურάμων ἡμῶν κομίζων. Od. α. 351. τὴν γὰρ ἀοιδὴν μέλλοντι ἐπικλείουσιν ἄνθρωποι ἥτις ἀκούοντεςσι νωτῶντι ἀμφοτέλεται. Psal. XXXIII. 3. XL. 3. XCVI. 1. CXLIX. 1. XCVIII. 1. CXLIII. 9. Esaj. XLII. 10. Virgilius Ecl. III. 86. Pollio & ipse facit nova carmina. Servius magna, miranda.

φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους] Targum Cant. VI. 7. Filii Esavi & Ismaelis, praeter reliquos populos & linguas, quorum non est numerus. Esther I. 8. ex omni populo & lingua. 22. vos, populi, gentes, & linguae, quae habitant in tota ditione mea. II. 8. est populus hic dispersus inter populos, & gentes, & linguas. VII. 8. omnes populi & gentes & linguae, & 15. Psalm. XVIII. 32. celebrent omnes populi, gentes & linguae. Salustius Catilin. XX. 7. populi, nationes, stipendia pendere. X. 1. nationes ferae, & populi ingentes. Cicero pro Sext. 23. externa bella regum, gentium, nationum jam pridem extincta sunt. Offic. II. 8. reges, nationes, populos. Gentes vel Nationes sunt universae provinciae: populi unius civitatis. inf. VII. 9. XIV. 6. Aen. X. 202. Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.

II. κύκλω] inf. VII. 11. Xenophon κύκλω τῷ στρατιῷ. Demosthenes. τὰς κύκλω τῆς Ἀττικῆς. Aristoteles de Mundo 4. ἡ δὲ ἄλλως φαίνεται κύκλω παντὸς ἄστρου.

x. Praedicitur bellum Judaicum. Jos. prol. B. τῶν γὰρ Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος μίγνιστος ὁ μόνον τῶν καθ' ἡμᾶς, σχεδὸν δὲ καὶ ὡς ἀποῤῃ παρὶλήφαιμι, ἢ πόλεον πρὸς πόλεις, ἢ ἰθὺν ἰθὺσι συμμιγνύνται. Eo ordine quo Christus Matth. XXIV. Tria priora figilla jam eventum fortita erant, antequam Apocalypsis scriberetur: at non attendebant homines, haec esse praenuntia reipublicae Judaicae evertendae.

2. ἵππος λευκός] Plut. Artor. p. 1024. B. τῇ το φάρετραν ἐνημμένους — ἰσάδιζε — ἀπολιπὼν τὸν ἵππον. Aen. XII. 84. qui candore nives anteirent, cursibus auras. Servius. Sed aliud est candidum esse, id est, luce quadam nitenti perfusum: aliud album, quod pallore constat esse vicinum. Il. κ. 437. τῷ δὲ καλλιῆς ἵππος ἰδὼν, ἡδὲ μιν ἰσῆς· λευκότερος χιόνος, θάμνι δ' αἰμοῖσιν ὁμοιοι. Pindarus Pyth. I. de Castore & Polluce. λευκόπλοιοι. Aen. III. 537. quatuor hic primum omen equos in gramine vidi, tondentes campum late, candore nivali. Et pater Anchises bellum, o terra hospita, portas, Bello armantur equi, bellum haec arma menta minantur. Servius. Candore nivali. Hoc ad victoriae omen pertinet. Silius IV. 218. de Cos. Romano: Primusque ruebat in hostem candenti sublimis equo. Herodotus IX. 62. Μαρδόνιος ἀπ' ἵππου μαχόμενος λυκεῖ. Plut. Sulla p. 471. A. τῷ δ' ἰσχυρῶς πορεύετο καὶ κακῶς ἔχοντι Σύλλας παρεβόηθη· λυκεῖν ἵππον ἔχων θυμοειδῆ καὶ παδικέσταιον, ἀφ' ἧ γινώσκοντες αὐτὸν δύο τῶν πολιτῶν. Ovidius M. VIII. 33. purpureusque albi stratis insignia pictis

Tet-

— ἀ' ἰσθί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πᾶσι, ἥκιστα λέγοντας· τῷ καθημένῳ ὅτι τῷ θρόνῳ καὶ τῷ
 14 ἀνθρώπῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ τὰ
 τὰς αἰῶνας ζῶα ἔλεγον Ἀμήν· καὶ οἱ — εἰκοσιτέσσαρες· πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσε-
 κύνησαν — ζῶντι εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

1 **Κ**Αὶ εἶδον ὅτε ἦνοιξε τὸ ἅγιον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἥκιστα ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων
 2 ζῶων λέγοντος, ὡς Φωνῆς· βροντῆς· Ἐρχε καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὲ ἵππον λευ-
 κός· καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτῷ, ἔχων τέξαν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἔξῃλθε νικῶν,
 + ἐπ' αὐτὸν Φωνῇ ~ αὐτὸν καὶ

λέγοντας] λέγοντες A. 12. Versio Copt. Syr. λέγοντες Editio Erasmi 1. Ald.
 τῷ θρόνῳ] τῷ θρόνῳ A. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 26. 27. Versio Vulg.
 καὶ τὰ ἅγια] — Versio Copt. καὶ τὰ ἅγια 12. τῷ ἁγίῳ A Versio Syr. καὶ ἡ δόξα] — 12.
 αἰώνων] + ἀμήν 2. 4. 6. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio
 Aethiop. Antheis, Aethias.
 14. καὶ τὰς τέσσαρας ζῶας ἔλεγον] — 19. + τὸ 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 26. 27. Edi-
 tio Complut. Plant. Genev. Aethias.
 ἔλεγον] λέγοντες 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 13. 14. 17. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Aethias.
 εἰκοσιτέσσαρες] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.
 Genev. Bengelii, Versio Copt. Syr. Codices Latini, Aethiop. Andreas, Aethias, probante J. Millio in l.
 ἔπεσαν] ἔπεσαν 4. 6. 11. 14. 28. Codices alii teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Aethias, ut VI. 13.
 ζῶντι εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Com-
 plut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Arab. Aethiop. Codices Latini, Aethias, Andreas, Joachimus. pro-
 bante J. Millio prol. 1111. vid. T. 1. p. 127.
 1. ὅτι] ὅτι 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 17. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Lutheri. Aethias.
 μίαν] ἐν Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. + ἐκ 14.
 2] + ἐπ' αὐτὸν AC. 2. 4. 7. 8. 10. 11. ex emendatione. 14. 16. 18. 19. 25. 26. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Versio Vulg. Syr. Aethias.
 ζῶων] — 14.
 Φωνῆς] Φωνῇ AC. 2. 4. 5. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 19. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Ver-
 sio Syr. Aethias, Andreas, probante C. Vittinga. Φωνῶν 11. Φωνῇ 26.
 ὡς Φωνῆς βροντῆς ἔρχε] ἔρχε ὡς Φωνῇ βροντῆς 28.
 καὶ βλέπε] — AC. 10. 17. 18. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Codices Latini. ἰδὲ 6. 7. 8. 9. 11.
 Editio Bengelii. καὶ ἰδὲ 2. 4. 6. 14. 16. 19. 26. 27. Andreas, Aethias.
 2. καὶ εἶδον] — 2. 4. 6. 8. 9. 11. 12. 14. 19. 26. 27. Codices Latini. Aethias, Andreas. ἰδὲ] ἰδὲ 11.
 αὐτῷ prius] αὐτὸν AC. 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii, Andreas, Aethias.
 ἔξῃλθεν] + ὁ A.

Terga premebat equi. inf. XIX. 13. Seneca de Ira III. 21. unus ex his equis, qui trahere regium cur-
 rum albus solebat. Philostratus V. Apollon. I. λευ-
 κὸν δὲ ἵππον τῶν σφόδρα Νισαίων. de rege Persarum
 agens. Equitatus Parthicus celebratur in historiis:
 equi vero albi sunt ducum in praelio. Equi albi
 Zach. VI. 3. 6. significant regnum Persarum ap.
 R. Salomonem. Hieronymus in Jerem. XII. juxta hi-
 storiam omnis Persis, & universa Chaldaea, & re-
 gionum illarum exercitus gaudet equitatu.

τοῦτον] Xenophon Anab. III. μεγάλη δὲ καὶ τὰ τό-
 ξα τῶν Περσικῶν ἔσιν. Dio XLIX. de Phraate. ἐχρη-
 μάτιζεν ἐπὶ τῷ χρυσῷ ἄρκῳ καθημένος, καὶ τὴν νεύραν τῷ
 τόξῳ ψάλλον. Plut. Apophth. p. 211. B. τῷ δὲ Περ-
 σικῷ τομίσματος τοξότην ἔχοντος, ἀναζευγνύων ἔφη, τρις-
 μυρίας τοξόταις ὑπὸ βασιλείᾳ ἔξελαυνεσθαι τῆς Ἀσίας·
 τοξόταν γὰρ εἰς Ἀθήνας καὶ θύβας κομισθένταν διὰ τιμω-
 ρατίας χρυσῶν δαρικῶν, καὶ διαδοθένταν τοῖς δημαγωγοῖς,
 ἐξεπολεμήθησαν οἱ δῆμοι πρὸς τὰς στρατιάς. nimis Par-
 thicus exhibet regem coronatum, dextra jaculum, fi-
 nistra arcum tenentem. Dionysius Perieg. Πάρθοι
 ναυτάςσιν ἁρήιοι, ἀγκυλότοξοι — Νηπίαχοι τοξοὶσι, καὶ
 ἱπποσύνησι μέλουται. Terentianus Ceu Parthus so-
 let aut Scythes Arcus cornibus extimis Levem ne-
 ctere lineam. Ovidius Trist. II. 227. porrigit arcum
 Parthus eques. Georg. IV. 290. quaque pharetrae
 vicinia Persidos urguet. Ammianus Marcell.
 XXII. 8. Cum arcus omnium gentium flexis cur-
 ventur hastilibus, Scythici foli vel Parthici, cir-
 cumductis utrinque introrsus pandis & patulis cor-

nibus effigiem lunae decrefcentis ostendunt. Hero-
 dotus V. 49. ἦτε μάχη αὐτῶν εἰς τοῖνδε, τόξα καὶ
 αἰχμηὶ βραχέα. VII. 61. οἱ δὲ στρατευόμενοι οἶδε ἦσαν. Πέρ-
 σαι μὲν, ὧδε ἐσκευασμένοι — αἰχμηὰς δὲ βραχέας ἔ-
 χον, τόξα δὲ μεγάλα, οἷσ' ἐδὲ καλαμίνες. Arrianus
 Exp. II. Justinus XLII. 5. Hos pari ac liberos
 suos cura habent: & equitare & sagittare magna
 industria docent. Herodian. VI. 5. 9. Τόξοις τε καὶ
 ἵπποις ἐκ εἰς τὸν πόλεμον μόνον χρῶνται ὥσπερ Ῥωμαῖοι,
 ἀλλ' ἐκ παίδων σὺν αὐτοῖς ἀνατρέφονται, καὶ θηράντες δι-
 αιδνῶνται, ἔτι τὰς Φαρέτρας ποτὲ ἀποτιθέμενοι, ἔτι τῶν
 ἵππων ἀποβαίνοντες. Procop. de B. Pers. I. 18. Πέρσαι
 τοξόται σχεδὸν τι εἰσὶν ἅπαντες. Lucianus Navig. 33.
 Παρθυαῖος μάχημα φύλα καὶ τὴν τοξικὴν εὐδοχεῖ. 34. κ.
 [μυριάδας] ἱπποτοξότας. Ammianus Marc. XXIII. 6.
 equitatus virtute confisi Solita Persarum arma. Eu-
 statheus in Il. α. p. 31. 12. ἔργον τοξότης δηλοῖ, ὡς μὴ
 δυναμένης τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀνύει, εἰ μὴ ἀπάνευθε γνώμενος ἀ-
 φήσει βέλη, οὐ γὰρ ἀνυγέμαχος ὁ τοξότης, ἀλλὰ διασήμε-
 τος μακροτέρῳ δίδται τοπικῷ.

Primo res eminus arcu gesta est contra Judaeos
 in Babylonia: post cominus gladio comm. 4. in
 ipsa Judaea.

εἰφάνος] Xenophon Hell. I. εἰφάνος γεραίρει τὰς νε-
 κῶτας. Plut. Pericl. p. 167. D. εἰφάνοις ἀνέδαν καὶ
 ταυνοῖς ὥσπερ ἀθλητὴν νικηφόρον. & Alex. p. 703. E. νι-
 κητήριον εἰφάνος. Aristides T. 2. p. 2. ὁρᾷ δὲ, ὅτι καὶ τοῖς
 γυμνασίοις ἀγῶσιν ἔχ' ὅτις πρῶτον τὴν ἀπογραφὴν ἐποιήσα-
 το, ἔτος ἀπέρχεται νικῶν ἀλλ' ὅστις, ἔτι τὴν ἀπογραφὴν πε-
 ποιήται, τῷτο ἐπὶ τῆς πύρας ἄριστος δίδκνυται. p. 105.

ὅ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τῆς δευτέρας ζωῆς λέγοντος· 3
 Ἐρχε — καὶ βλέπε. Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός· καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτῷ· 4
 ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τοῦ γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάζωσι· καὶ ἐδόθη αὐτῷ
 μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τῆς τρίτης ζωῆς λέγοντος· 5
 τῷ Ἐρχε καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὼν ἵππον μέλας, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐ-
 τῷ,

~ αὐτὸν

~ ἐκ

~ αὐτὸν

καὶ postremum] — 26.
 δευτέραν σφραγίδα] σφραγίδα τὴν δευτέραν AC. 6. 12. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bengelii, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Copt. Andreas.
 ἐ βλέπε] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Codices Latini.
 4. πυρρός] πυρρός A. 6. 7. 8. 10. 11. 14. 16. 18. 26. 27. 28. Versio Æthiop. utramque lectionem exprimit & ἐ secundo loco] + αὐ A.
 αὐτῷ primo loco] αὐτὸν AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 17. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas. ut comm. 5. αὐτῷ 18.
 αὐτῷ secundo loco] — A Codices Latini. probante J. A. Bengelio.
 ἀπὸ] ἐκ C. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr. Andreas Arethas. — A 7. 16. Editio Bengelii.
 καὶ tertio loco] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Copt. Andreas, Arethas. σφάζωσι] σφάζουσιν AC. κατασφάζουσιν 6. 11. 28.
 μάχαιρα μεγάλη] μεγάλην μάχαιρα A.
 5. ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα ἤκουσα] ἤκουσα ἀνεγνωμένης τῆς τρίτης σφραγίδος 28.
 τρίτην σφραγίδα] σφραγίδα τὴν τρίτην AC 6. 11. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio

ὁ εἰς φωνὴν νίκης ἐστὶν σύμβολον. Seleucus, Parthorum rex, Seleucia super Tigridem conditor, Νικάτωρ cognominatus est. Libanius O. III. p. 106. A. ἡ στρατόπεδον ἐπὶ νίκῃ ἐξῆλθε, ἡ στρατόπεδον ἀπὸ νίκης ἀνέστρεφεν. Simocatta IV. 17. inter titulos Persarum Satrapae Nικητής legitur. nummus: βασιλέως μεγάλης Ἀρσάκης νικατορός, rex dextra arcum protendens.

Intelligo Artabanum II. regem Parthorum. Vicerat is Vononem Jof. A. XVIII. 2. 4. rebelles 4. 4. Anilaem Judaeum per generum suum Mithridatē. 9. 7. & 1. γίνεται δὲ περὶ τὰς ἐν τῇ Μισσοπαταμῳ, καὶ μάλιστα τὴν Βαβυλωνίαν οἰκὺντας Ἰουδαίους συμφορὰ δεινὴ, καὶ ἐθνομίαις ἡστικὸς ἐλάσσων, φόνος τε αὐτῶν πολλός, καὶ ὁπόσος ἐχέτο ἰσχυρομένους πρότερον, sub Claudio. vid. Matth. XXIV. 6.

4. πυρρός] Plato Tim. p. 1072. C. λαμπρόν τε ἰμυρὰ λευκὰ τε μιγνύμενον ξανθὸν γέγονε — πυρρὸν δὲ ξανθὸν τε καὶ φαιῶ κρᾶσει, τὸ δὲ ὥχρον λευκῶ ξανθῷ μιγνύμενον. A. Gellius II. 26. 4. Reg. III. 22. τὰ ὕδατα πυρρὰ ὡς αἷμα. R. Salomo. in Zach. I. 8. Equus rufus indicat poenam per gladium & sanguinem.

λαβεῖν — εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς] Intelligo Judaeam & comm. 8. Et in ea tumultus ortos, Judaeorum & gentium intestina dissidia, latrones, sicarios, Theudae motus sub Fado, supplicium filiorum Judae Galilaei, sub Tiberio Alexandro defectionem molientium, seditionem sub Cumano tempore Paphlatis, in Samaria, in Peraea Caesareae. Jof. A. XX. 1, 1. 5, 3, 4. 6, 1. 8. 5. τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πράγματα πρὸς τὸ χεῖρον αἰὶ τὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανεν. ληστῆραι γὰρ ἡ χώρα πάλιν ἐνεπλήσθη, & γούτων ἀνθρώπων, οἱ τὸν ὄχλον ἠπάσαν — διὰ τὸτο οἶμαι καὶ τὸν θεὸν μισήσαντα τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν ἀποσφραγίσαι μὲν ἡμῶν τὴν πόλιν τὸ δὲ ἱερὸν, ἀκρίτε καθαρὸν οἰκητήριον αὐτῷ κρίναντα, ρωμαίων ἐπαγωγῇ ἡμῶν, καὶ τῇ πόλει καθάρσιον πῦρ καὶ θελείαν ἐπιβαλὼν σὺν γυναῖξί καὶ τέκνοις. 6, 7, 8, 10. ἀφικόμενοι δ' εἰς τὴν Ἰουδαίαν φῆσαν, συνέβησαν τὴν Ἰουδαίαν ὑπὸ τῶν λεγόντων καθεσθαι, τῶν καμῶν ἀπασάν ἐμπιπραμένων τε καὶ διαρπαζομένων. καὶ οἱ Σικαριοὶ δὲ καλουμένοι, λεγόμενοι ἐστὶν ἄτοι, τῶν μάλιστα ἐπληθύνον, χρώμενοι ξιφίοις παραπλησίους μὲν τὸ μέγεθος τοῖς τῶν Περσῶν ἀκί-

νάκας, ἐπικυμπίσι δὲ καὶ παραπλησίους ταῖς ἐπὶ Ῥωμαίων σίκαις καλαμῖταις, ἀφ' ὧν καὶ τὴν προσηγορίαν οὐ λησμώντες ἔλαβον, πολλὰς ἀναιρῶντες. 8. 7, 9. αὐτῷ [ἡ ἐπιστολή] τῷ ἔθνει ἡμῶν τῶν μετὰ ταῦτα κακῶν τὰς αἰτίας παρέχεν, πυθόμενοι γὰρ οἱ κατὰ καισαρείαν Ἰουδαῖοι τὰ γραφέντα, — εἰς τῶς μᾶλλον ἐχόντο, μέχρι δὲ τοῦ πόλεμου ἐξῆλθον.

ἵππος μέλας] Suidas ex poeta Onirocritico. ἵππος μέλας οὐ καλὸς πάντας βλέπειν ἵππων δὲ λευκῶν ὕψις ἀγγέλον φάσις. Jerem. V. 10. Joel. II. 6.

ζυγὸν] Sextus Empir. a. Log. I. ἐν τῇ τῶν βαρίων καὶ κάφων ἐξετάσει τρία εἰσι κριτήρια· ὅτι ζυγοστάτης, καὶ ὁ ζυγός, καὶ ἡ τῆς ζυγῆς δίσις. τέτατον ὁ μὲν ζυγοστάτης κριτήριον ἦν τῷ ὕψει, ὁ δὲ ζυγός τῷ δ' ὕψει, ἡ δὲ δίσις τῷ ζυγῷ, ὡς σχίσιν. Etymol. ζυγός· εἰρηται καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν τάλαλλον ἦγεν ἡ τρυτάνη. Demosthenes

ζυγὰ καθαρά ἔχον. Plut. Pericl. p. 158. B. ἀπὸ περὶ ζυγῆ ῥοπήν ἐποίησα. Ezech. IV. 16.

6. ἐν μέσῳ τῶν δ. ζώων] Fames sub Claudio non in sola Judaea, sed per totum orbem terrarum. vid. in Matth. XXIV. 7.

χοῖνιξ] Athenaeus V. p. 214. F. χοῖνικα κριθῶν εἰς δ. ἡμέρας διαμετρεῖ τοῖς ἀνθρώποις Ἀθηναίους. Od. τ. 28. οὐ γὰρ ἀπὸ γρονθίου ἐξέρχεται, ὅταν ἐμῆς γε χοῖνικος ἀγένηται. Schol. τροφὰς λαμβάνει. Herodotus VII. 231. εὐρίσκει γὰρ συμβαλλόμενος, εἰ χοῖνικα πυρρὰ ἕκαστος τῆς ἡμέρας ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλείον. Thucydides IV. 16. σῖτος — δύο χοῖνικας ἐκάστω Ἀττικῶν ἀλφίτων, καὶ δύο κατύλας αἰῶνα, καὶ κρίας, θέρωνοντι δὲ τέττον ἡμίση. Arrianius Parth. p. 284. λίγεται δὲ χοῖνιξ Ἀττικὴ πυρρὴν β. δραχμῶν ὅσος γινέσθαι· τὰς δὲ κριθῶς ἄρτους πρὸς ἀργύριον ἰσότης ἀπεδίδοντο. Helianus V. H. I. 26. περὶ Ἀγαλαίδος τῆς ἀδελφῆς — δίδοντο δὲ ἢ ἄρα αὐτῇ κριθῶν μὲν μυαῖ β. ἄρτων δὲ χοῖνικας δ. ἵππων δὲ οὐκ ἔχον. Pollux IV. 11. ἐξ δὲ χοῖνικας ἄρτων ἰσότητος. Xenophon Exped. I. τὸ δὲ σπέρμα οὐ σίτος ἐπέλυσε, καὶ πρίσθαι ἐκ ἦν εἰ μὴ — τὴν κατὶ τὴν ἀλφίτων ἢ ἀλφίτων δ. σίγλων, ὁ δὲ σίγλος δύναται ζ. ὁβολὸς καὶ ἡμιόβολος Ἀττικῶς· ἡ δὲ κατὶ τὴν β. χοῖνικας Ἀττικῶς ἐχόμεν. Diogenes L. Diogene VI. 35. ἀνδριόλη γὰρ τρισχίλιον πειράσκεισθαι χοῖνικα δὲ ἀλφίτων δύο χαλκῶν. Socrates ap. Stob. S. XCV. ex Arriano. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ χοῖνικας τῶν ἀλφίτων ὁβολὸς ἄνιοι. Athenaeus III.

6 τῶ·, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῇ. Καὶ ἤκυσσα Φωνὴν ἐν μέσῳ τῇ τεσσάρων ζῶων λέ-
γυσαν· Χοῖνις σίτε θνηαρί· ἢ τρεῖς χοίνικες κριθῆς θνηαρί· ἢ τὸ ἔλαιον ἢ τὸ οἶνον μὴ
7 ἀδικήσης. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴ σφραγίδα τὴ τετάρτην, ἤκυσσα Φωνὴν τῇ τετάρτῃ ζῶῃ
8 λέγυσαν· Ἐρχε· ἢ βλέπε. Καὶ εἶδον, ἢ ἰδὲ ἵππῳ χλωρὸς, ἢ ὁ καθήμενος ἐπὶ αὐ-

~ λέγοντῳ

Vulg. Syr. Copt. Andreas, Arethas.

ἢ βλέπει] — AC 4. 7. 10. 16. 17. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas. ἢ ἰδὲ 2. 6. 8.

9. 11. 12. 13. 14. 19. 28. Arethas.

ἢ εἶδον] — 2. 6. 8. 9. 11. 12. 14. 19. 26. 27. Versio Vulg. Æthiop. Arethas.

αὐτῷ] αὐτὸν AC. 4. 11. 12. 14. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas.

ζυγόν] γυζόν C.

ἐν μέσῳ] μέσον 17.

κριθῆς] κριθὸν AC. 12. Versio Syr. Andreas, probante J. Millio prol. 1001.

θνηαρί·] — 12. 14.

7. σφραγίδα τὴν τετάρτην,] τετάρτην σφραγίδα Editio Complut. Plant. Genev.

ἤκυσσα φωνὴν τῇ τετάρτῃ ζῶῃ λέγυσαν] ἢ ἤκυσσα τῇ τετάρτῃ λέγοντῳ ζῶῃ 27.

Φωνὴν] — 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr. Copt. Arab. Arethas.

λέγυσαν] λέγοντῳ AC 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Ver-
sio Vulg. Syr. Copt. Andreas, Arethas.

ἢ βλέπει] — AC 7. 10. 12. 18. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas. ἢ ἰδὲ 2. 4. 6. 8.

9. 11. 14. 16. 17. 19. 26. 27. Arethas.

8. ἢ εἶδον] — 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 26. 27. Editio Colinaei. Versio Vulg. Æthiop. Arethas. εἶδον C.

ἢ ἰδὲ] ἢ 11. — 12. Versio Æthiop.

III. p. 90. E. Alexarchus Cassandri Maced. Reg. frater διαλέκτες ἰδίας ἐξήνεγκεν — καλέων — δραχ-
μὴν ἀργυρίδα, τὴν δὲ χοίνικα ἡμεροτροφίδα. X. p. 452. E.
μὴ καθῆσθαι ἐπὶ χοίνικα, ἀντὶ τῆς μὴ σκοπεῖν τὰ ἐφ' ἡμέ-
ρας, ἀλλὰ τὴν ἐπιστὰς αὐτῇ προσδέχσθαι. Diogenes L.
Pythag. VIII. 18. Suidas V. Pythag. ἐπὶ χοίνικος μὴ
καθίζειν, ἐν ἴσῳ τῷ ἐνεαυτὸς φροντίδα ποιεῖσθαι καὶ τῷ μί-
λοτος· ἢ γὰρ χοίνις ἡμερῶσις τροφή. Capiebat duos sex-
tarios frumenti, totidemque libras. Cic. Fam. XII.
13. Jam tennis tetradrachmis triticum apud Dolo-
bellam est. Nili quid navibus Laodiceorum sup-
portarit, cito fame pereat necesse est. Verr. III. 81.
Cum in Sicilia H. S. II. tritici modius esset —
summum HS ternis — tum ille pro tritici mo-
diis singulis ternos ab aratoribus denarios exegit.
— cum esset HS binis aut etiam ternis — duo-
denos sextertios exegisti. Cum tibi Senatus ex ae-
rario pecuniam promississet, & singulos tibi denarios
numeratlet, quos tu pro singulis modis aratoribus
solveres. — idque frumentum Senatus ita aesti-
masset, quaternis HS tritici modium, binis hor-
dei. 88. qua in re Senatus optime ac benignissime
cum aratoribus egisset, large liberaliterque aestimas-
set. 92. quum esset ante novum tritici modius de-
nariis V. Plut. de tranquill. p. 470. F. προσήγαγε —
ταῖς ἐλαίαις, δυοὶ χαλκοὶς ὁ χοῖνις, — εὐτελής ἡ πόλις.
Versio Vulg. bilibris. Philostratus p. 553. de Her-
cule Herodis. ἐπειδὴ δὲ ἀλφίτοις προσβάλλω, i. σιτῶ-
μαι χοίνικας. Xenophon Cyrop. VII. Ἀρκὰς δὲ τις
Ἀρκίος ὄνομα φαγὴν δινὸς — λαβὼν εἰς τὴν χεῖρα ὅσον
τριχοῖνικον ἄρτον — ἰδαίνει.

τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον] Cic. N. D. II. 62. quid de
vitis oliveisque dicam, quarum uberrimi laetis-
simique fructus nihil omnino ad bestias pertinent?
Suetonius Domitiano. 7. Ad summam quondam u-
bertatem vini, frumenti vero inopiam, existimans
nimio vinearum studio negligi arva, edixit &c.
2. Reg. VII. 16. in magna rerum ad vitam neces-
sarium penuria, abundabant ea, quibus ad volu-
ptatem homines abutuntur.

μὴ ἀδικήσης] Thucydides II. 71. τὴν γῆν Πλαταιῶνα
μὴ ἀδικεῖν. IV. 98. τῷ μὲν ἵππῳ ἐπὶ ἀδικήσας ἔφασαν ἐ-
δὸν, ἐδὲ τῷ λοιπῷ ἐκόντας βλάψαι. Schol. ἦγον ἐδὸν πα-

ραλυσμένησθαι. V. 84. πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς γῆς. Schol.
βλάπτειν. Libanius Leg. p. 155. C. ἢ γῆ δὲ περὶ τὰς
γονὰς ὑπὸ τῶν ἀνυχμῶν ἡδικημένη. O. X. p. 306. A. δῆ-
μα πινόντας, ὡς τῆς μὲν γῆς ὑπὸ τῶν αἰέων ἡδικημένης. D.
XLIII. p. 905. B. τὰς ὥρας πῶθεν μὴδὲν τὴν γῆν ἀδικεῖν.

8. χλωρὸς] Plato de Rep. V. p. 666. C. μαλαγγχλάρ-
ος δὲ καὶ τῆνομα οἶε τινὲς ἄλλῃ ποίημα εἶναι, ἢ ἐρασ-
τοκορίζοντός τε καὶ εὐχρῶς φέροντος τὴν ἀχρότητα. Ari-
stoteles Rhet. III. 3. χλωρὰ καὶ ἀνάμια. Diogenes L.
Diogene VI. 51. ἐρωτηθεὶς διατὶ τὸ χρυσίον χλωρὸν εἶναι,
ἔφη, ὅτι πολλὰς ἔχει τὰς ἐπιβουλεύοντας. Artemidorus I.
79. χλωρὸς γὰρ ὁ χρυσός. Callistratus ἐκφράς. εἰς ἀγαλα-
μα ἀνάμιας. ἢ μὲν γὰρ χεῖρ ὑπὸ τῷ φόβῳ χλωρὸν τι καὶ
ταθνηκὸς ὁρώσα. Sextus Empir. a. Muf. 49. καλεῖται —
καθάπερ καὶ τὸ χλωρὸν δῖος, τὸ χλωροποιόν. Eustathius
in II. ζ. p. 485. 28. ἐπὶ τινος — δυσπροσώπτως ἔ-
χοντος, καὶ τὴν ὄψιν χλωρὴν ἐκ νόσου, καὶ φύλλοις δὲ αὐ-
τὸ τῷτο εἰκνόμενος. Nicander Schol. de tapfo. κυλὸς εἰς
χλωρότερος· ὅθεν οἱ βυλομένοι χλωροὶ φαίνεσθαι καὶ νοσώ-
δεις ταύτην περιχρόνται τὸ πρόσωπον. Galenus II. in Hip-
pocr. Epidem. VI. ὁρῶμεν γὰρ καὶ νῦν ἐπὶ κατὰ τὴν κῶ
αὐτὴν τὴν Ἱπποκράτους πατρίδα, καὶ πάσαν τὴν ἡμετέραν
Ἀσίαν, χλωρὰ μὲν ὀνομαζόμενα καὶ λάχρα, καὶ δένδρα,
καὶ φυτὰ, τὰ οἷον χλωρὰ, χλωράζειν τε καὶ κτῆνη λέγα-
μεν τὰ τὴν ἱερὴν βελάνην ἐσθίωντα. Λέγουσι δὲ μὴ καὶ τῶν
ἀνθρώπων εἶναι χλωρὸς, ἔχ· ἔχοντας ὁμοίαν τῇ χλόῃ τὴν
χροάν, ἀλλὰ μᾶλλον ὄχραν. in Hipp. de praenot. I.
χλωρὸν εἰδῶσι δὲ ἔστας ὀνομαζέμεν οἱ παλαιοὶ ποτε μὲν τὸ
ὄχρον, ἐνίστε δὲ, ὡς οἱ πολλοὶ, χράμβας τε καὶ θριδακί-
νας καλεῖσι χλωρὰς. μυελάντερον εἰς τὸ ἐρυθρὸν, καὶ οἷον ἀρ-
χὴ τις τῷ μελαίνεσθαι καὶ πελιδνέσθαι. ad loc. Hipp.
ρὶς ὄξεια, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι — καὶ τὸ χρωῖον τῷ ἔξυ-
μνωτος προσώπου χλωρὸν τε καὶ μέλαν εἶναι — σημαίνει
θανατῶδες. in Hippocr. de Prifana II. χλωρὸν δὲ κοῖλός
τι τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἐλλήνων ἔθος, ὃ εἰς καὶ νῦν διασωζέ-
μενον, ὄχρὸς γὰρ τινος ἰδόντες ἐρωτῶσι τὴν αἰτίαν, δι' ἣν
ἔτσι γενόνασι χλωροὶ, μὴδὲν διαφέρειν ἡγήμενοι χλωρὸν εἶ-
πεῖν καὶ ὄχρον. Εὐαρεκίαναι τε τοῖσι τινὲς χλωρότερον εἶναυτῶ
φασίν, τὸν ὄχροντερον ἔττω δαλῆτε. Ἐστὶ δὲ τὸ ὄχρον χρω-
μα κατ' ἀλήθειαν τοῦτο, οἷον πῦρ, καὶ τὸ τῆς καλῆς μί-
νης ὄχρας — καὶ γίνονται τοῦτο ἐπιμυγνυμένης τῇ ὀ-
δατῶδι περιτλάματι τῆς ὄχρας τε καὶ πικρᾶς καὶ ξανθῆς
ὀνομαζόμενης χολῆς. ὅσον γὰρ τῷ ἐρυθρῷ χρώματος ἐπὶ τὸ
λεῖον.

ἐπάνω αὐτῷ, ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος· καὶ ὁ αἵτης ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῷ καὶ ἐδόθη
 αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτείνειν ὅτι τὸ τέταρτον τῆ γῆς, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν
 θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῆς θηρίων τῆ γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴ πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὁ
 9 ποκάτω τῆ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῆς ἐσφαγμένων ὧν τὸ λόγον τῆ Θεᾶς, καὶ
 ὧν τὸ μαρτυρίαν ἦν εἶχον. Καὶ ἔκραζον· Φωνὴ μεγάλη, λέγοντες· Ἔως πότε ὁ δε-
 10 σπότης ὁ ἄγιος καὶ ὁ ἀληθινὸς οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῆς κατοικη-
 κιών ὅτι τῆ γῆς; Καὶ ἐδόθησαν ἐκάστοις σολαὶ λευκαί, καὶ ἔρρεθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύ-
 11 σων· ἔτι χρόνον μικρὸν, ἕως οὗ πληρώσων· καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
 τῶν,

~ αὐτῷ ~ ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆ γῆς ἀποκτείνειν ~ ἔκραζαν ~ ἐκ
 ~ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ σολὴ λευκὴ ~ πληρωθῶσι

αὐτῷ prius] — C 12. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*. Codices *Latini*, *Beza*, *Rupertus*.
 αὐτῷ] αὐτῷ 2. 12.
 ὁ θάνατος] ὁ ἀθάνατος A. θάνατος C. Editio *Complut.* *Plant. Genuv.* αἵτης] + € 6.
 ἀκολουθεῖ] ἀκολουθεῖ C. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 26. 27. Versio *Vulg.* *Æthiop.* *Andreas*, *Arethas*.
 μετ' αὐτῷ] αὐτῷ 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 26. 27. Versio *Vulg.* *Andreas*, *Arethas*.
 αὐτοῖς] αὐτῷ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Genuv.* *Benge-*
lii. Versio *Vulg.* *Syr. Copt.* *Æthiop.* *Arab.* *Berolin.* probante C. *Vitringa*.
 ἀποκτείνειν ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆ γῆς] ἐπὶ τὸ τέταρτον [μῖρος 28.] τῆ γῆς ἀποκτείνειν AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant. Genuv.* *Bengelii*, Versio *Vulg.* *Syr. Copt.* *Æthiop.* *A-*
rab. *Arethas*, *Andreas*. ἐν θανάτῳ] θανάτῳ 9. 26.
 € ὑπὸ] € τὸ τέταρτον A. probante H. *Hammondo*. ὑπὸ Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Colinaei*.
 9. πέμπτην σφραγίδα] σφραγίδα τὴν πέμπτην 14. εἶδον] + € C. € εἶδον 14.
 ψυχὰς] + € ἀνθρώπων 10. 12. 17. Editio *Complut.* *Plant. Genuv.* Versio *Æthiop.*
 ἐσφαγμένων] ἐσφαγισμένων Editio *Complut.* ἐσφαγισμένων 7. 16. a prima manu.
 διὰ postremum] — A Versio *Copt.* Codices *Latini*. *Cyprianus* T. 70.
 μαρτυρίαν] + τῆ ἀρχῆς 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Ge-*
nuv. Versio *Syr. Arab.* *Arethas*.
 10. ἔκραζον] ἔκραζαν AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Ge-*
nuv. *Bengelii.* *Arethas.* *Cyprianus* Tr. 70. ἐκράζαν 19.
 φωνὴ μεγάλη] φωνὴν μεγάλην 2. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27.
 ἄγιος € ὁ ἀληθινὸς] ἀληθινὸς € ἄγιος 14.
 ὁ postremum] — AC 6. 14. 26. 27. 28. Codices alii, teste *Millio*. Editio *Complut.* *Plant. Genuv.* *Bengelii.* *Arethas*.
 δπὶ] ἐκ AC 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Ge-*
nuv. Versio *Vulg.* *Hieronimus* in *Mich.* VII. 4. *Origenes* in *Jud. H.* 7. *Arethas*. probante J. A. *Bengelio*. inf.
 XVIII. 24. Deut. XXXII. 43.
 11. ἐδόθησαν] ἐδόθη AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.*
Genuv. *Bengelii.* Versio *Syr. Clemens* Paed. 11. 10. *Andreas*, *Arethas*, *Cyprianus*.
 ἐκάστοις] αὐτοῖς ἐκάστῳ AC 7. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. Editio *Bengelii.* Versio *Vulg.* *Arab.* *Cyprianus* T.
 70. αὐτοῖς 6. 8. 9. 26. 27. *Andreas*, *Arethas*. ἐκάστῳ 2. 4. 19. Versio *Syr. Clemens* Paed. 11. 10.
 ἐκάσταις Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1. *Ald.* *Bogardi*. ἐκάστῳ αὐτῶν 28.
 ἐκάστοις σολαὶ λευκαί € ἔρρεθη] — Editio *Complut.* *Plant. Genuv.*
 σολαὶ λευκαί] σολὴ λευκὴ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Bengelii*.
 Versio *Syr. Andreas*, *Arethas.* *Clemens*, *Cyprianus*.

λευκότερον ἀποκεχώρηκε τὸ ξανθόν, τοσοῦτον τότε τὸ ὥχρον.
Glossarium galvus [l. gilvus] χλωρὸς. *Servius* in *Georg.*
 III. 83. Gilvus est melinus color, quem vulgo ful-
 vum vocant. Habet lini vel vitium colorem. *Zach.*
 I. 8. *Esfaj* XVI. 8. XIX. 9. *Anthol.* II. 12. 2.
 ἄσφουκτος καὶ χλωρὸς ὁ θέρσις ἐξεταύσθη — καὶ μόλις
 ἵγναι ζῆν. *Zonaras* XII. 31. *Constantinus Chlorus* διὰ
 τὴν ὥχρότητα. Luteus. *Plut.* *Cimon*. p. 489. B. πέμ-
 πται ἐν οἷς Λακεδαιμόνιοι Περικλῆδην εἰς Ἀθήνας δέοντες
 βοηθεῖν, ὃν φησὶ καμυρόων Ἀριστοφάνης καθιζόμενον ἐπὶ τοῖς
 βαμνοῖς ὥχρον ἐν φοινικίδι στρατιᾷ ἀπαιτῶν.
 ἀποκτείνειν — ὑπὸ] *Demoisthenes* ἐφ' οἷς δι-
 καίως ἀν' ἀποθάνουσιν ὑπὸ τῶν δικαστῶν. *Lyfias* οἱ ἄνδρες ὑπὸ
 Ἀγοράτῃ ἀπὸ θάνατον. *Xenophon* *Cyrop.* IV. ἐκείνους τε
 τίθηται ὑφ' ἡμῶν, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀν. *Pausanias* *Attic.* I.
 p. 64. Μασίσιον μὲν δὴ τελευτήσαντα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων
 εἶδα ἱππέων. inf. X. 18.

Diu duravit fames, unde morbi oriebantur, &
 latrocinia, sub *Felice*, *Festo*, *Albino* & *Floro*, *Jof.*
 B. II. 14. 2. διὰ γὰρ τὴν ἐκείνῃ πλεονεξίαν πᾶσας ἱερῶν-
 θῶσαι συνέβη τὰς τοπαρχίας, 3. τὸν λιμνῶνα τῆς χώρας
 φλόων ἐκκράγισαν. *Ex.* XIV. 21. XXXIII. 27.

Sir. XXXIX. 29. 30.

9. ὑποκάτω τῆ θυσιαστηρίου] *Debarim* R. XI. extr.
 Deus ad animam Moysi: ego te collocabo sub
 throno gloriae meae, juxta Cherubinos & Seraphi-
 nos & turmas. *Targum* I. Chron. XXI. 15. re-
 cordatus est domus sanctuarii supernae, ubi sunt
 animae iustorum. *Schabat* f. 152. 3. Animae iusto-
 rum absconditae sunt sub throno gloriae. *Cetuboth*
 f. 111. 1. cit. I. *Cosri* II. 22. Hinc dicunt porro:
 sepultus in terra Israël est quasi sepultus esset sub
 altari. S. D. Deut. XXXII. 43. i. e. sunt in loco
 tuto, & Deum habent propitium. *Aboth* XXVI.
 R. Akiba dicebat — quicumque sepelitur in terra
 Israël perinde est ac si sepeliretur sub altari; qui-
 cumque autem sepelitur sub altari perinde est, ac si
 sepeliretur sub throno gloriae S. D. *Jerem.* XVII. 12.

Intelligitur altare holocausti, de terra extractum.

Ex. XX. 24. ut semper, ubi ἀπλῶς reperitur.
 10. Accusatio Judaeorum, qui discipulos Christi
 vexaverant. *Jof.* A. XX. 9. 1. ὁ δὲ νιάτρος Ἀνατολῆς,
 ὃν τὴν ἀρχιερωσύνην ἔφηνεν παρελθόναι, θρασυὶς ἦν τὸν τρά-
 ποι, καὶ τολμητὴς διαφρόντως· αἵρεται δι' αἰσῶν τῶν Σαδ-
 δα-

- 12 τῶν, οἱ μέλλοντες σκοπτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ σφραγῖδα τὴν
 13 ἑκτὴν, καὶ — ἰδοὺ σεισμός μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχι-
 14 νος, καὶ ἡ σελήνη + ἐγένετο ὡς αἷμα· Καὶ οἱ ἀστέρες τῆ οὐρανῷ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς
 15 συκὴ βάλλει τῆς ὀλύνθης αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλῃ ἀνέμῳ σεισμῷ. Καὶ ἐβραῖος ἀπεχω-
 16 ρίσθη ὡς βιβλίον εἰλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρεος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν.
 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆ γῆς, καὶ οἱ μεγιστάνες, καὶ οἱ πλάσιοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ
 καὶ πᾶς ὄχλος καὶ — πᾶς ἐλευθέρος ἐκρυψαν ἐαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας
 τῶν ὄρεων· Καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε
 ἡμᾶς

+ ὅλη

~ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλάσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ

ἀναπύονται] ἀναπύονται A. 28.

ἔτι χρόνος] χρόνος ἔτι A Cod. Lat. probante J. A. Bengelio.

χρόνος 9. 27.

ἐπὶ χρόνον 6.

μικρον] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Æthiop. Arab. Arethas. probante J. Millio prol. 1454. inf. XX. 3.

π] — AC 6. 7. 8. 9. 14. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Arethas.

πληρώσονται] πληρώσονται AC. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Copt. Syr. Arab. Æthiop. Cy-
 prianus. probante T. Beza. πληρώσας 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 17. 18. 19. 26. 27.

ἀνέρας. πληρώσας 28. Edita est Erasmi, & absurda in Medio.

καὶ τῶν posterius] + @ 2. 6. 8. 9. 14. 26. 27. Variæ Lectiones Bogardi. Arethas.

σκοπτείνεσθαι] σκοπτείνεσθαι AC. 2. 17. 18. 19. σκοπτείνεσθαι 4. 26. 28.

12. ἰδοὺ] — 18. Versio Æthiop. Arab. + @ 10. 11. 12. 14. 26. Editio Complut. Plant. Genev.

ἰδοὺ] — C. 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Ver-
 sio Syr. Copt. Æthiop. Arab. Codices Latini. Arethas, Andreas, Beda.

ἐγένετο μέλας] ἐγένετο μέγας A. Codices Lat.

μέλας ἐγένετο 6. 14. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.

μέλας] μέγας 19.

σελήνη] + ὅλη AC 2. 3. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 25. 26. 27. 28. Editio E. Schmidii. Versio Vulg. Syr. Copt.

Æthiop. Arab. Polani. Arethas, Andreas. Cyprianus ad Novatian. probante H. Bullinger, & P. Junio.

ὡς posterius] εἰς 4.

13. ἐβραῖος] δεῦ A.

ἐπισαν] ἐπισαν 6. 11. 14. 16. 26. 27. Codices alii, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.

βάλλει] βάλλεισθαι 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 18. 19. 26. 27. βάλλουσα 16. Versio Syr. δαβᾶν 28.

ὑπὸ] ἀπὸ 16. μεγάλῃ ἀνέμῳ] ἀνέμῳ μεγάλῃ AC. 6. 14. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Arethas.

σεισμῷ] σκαλισμῷ A 12.

14. @ prius] + @ A 6. 14. 16. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Benge-
 lii. Andreas, Arethas.εἰλισσόμενον] εἰλισσόμενον AC 2. 4. 19. 26. Codices alii, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Com-
 linaci, Bogardi. εἰλισσόμενος 3. 6. 8. 9. Andreas, Arethas. εἰλισσόμενος 6. 11. 18. 27. 28.

αὐτῶν] — 26. ἐκινήθησαν] ἀπεκινήσαν A.

15. πλάσιοι @ οἱ χιλιάρχοι] χιλιάρχοι @ οἱ πλάσιοι AC. 2. 4. 6. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Codices plurimi,

teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Arethas, Andreas.

χιλιάρχοι 12.

δυνατοὶ] ἰσχυροὶ AC. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.

Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Andreas, Arethas. @ quarto loco] — A.

@ quinto loco] — 12.

πᾶς posterius] — AC 6. 7. 9. 11. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab.

Arethas. Tractatus ad Novatianum. probante J. Millio prol. 1008. 16. πᾶς] πᾶς A. 7. 28.

δυνατῶν, οἱ περὶ εἰς τὰς κρίσεις αἰμοὶ παρὰ πάντας τὰς

ἡδονὰς — ὅτε δὲ ἐν τοῖς τοῖς ὅς ὁ ἄνθρωπος, νομίζων

χειν καιρὸν ἐπιτείνειν, διὰ τὸ τελευτᾶν μὴ φῆγον, Ἀλβῖος

δὲ ἐπὶ κακῇ τῇ ὁδῷ ὑπάρχειν, καθίζου συνέδριον κριτῶν καὶ

παραγαγὼν εἰς αὐτὸ τὸν ἀδελφὸν Ἰησοῦ τῷ λεγόμενῳ χριστῷ,

Ἰακώβῳ ἀνθρῶπι αὐτῷ, καὶ τινος ἑτέρου, ὡς παρανομησάν-
 τιν κατὰ τὴν πειρασμένην, παρέδωκε λυσισφαιρῶν, ὅσοι

ἐπὶ ἰδοὺν ἐπιμενέσονται τῶν κατὰ τὴν πόλιν εἶναι, καὶ τὰ

περὶ τὰς νόμους ἀκριβεῖς, βαρέως ἠνεγκαν ἐπὶ τέττα. καὶ πέμ-
 ψας πρὸς τὸν βασιλέα — τινὲς δὲ αὐτῶν καὶ τὸν Ἀλβῖ-
 ον ὑπαυτιάζουσιν. Matth. XXIV. 9.

11. Bava Bathraf. 121. 1. Dixit Mar: quo die

122 completi sunt mortui deserti.

12. Matth. XXIV. 7. 29. Succa f. 29. 1. si fa-

cies solis similis est sanguini, venit gladius in mun-

dum: si facco, fagittae famis veniunt in mun-

dum: si utrique, & gladius & fagittae famis veniunt

in mundum. Curtius IV. 10. Luna deficiens pri-

mum colorem luffu lumen omne foedavit. Artemi-

dorus II. 36. ἥλιος ἀμαυρὸς, καὶ ὁ φάσμος, ἡ μορμύρη,

πᾶσι ποιηρὸς καὶ ἄσπετος γίνεται. 37. ὅσα δ' αὖν ὁ ἥλιος ἀ-

μαυρὸς σημαίνει, ταῦτα καὶ ἡ σελήνη ὁμοίως καὶ ὅσα αὖ

κακὰ, αἱ δὲ ἤτονα. Esaj. XXIV. 23. XXXIV. 4.

μέλας ὡς σάκκος] Xenophon R. Graec. I. ἀνθρώπος

μέλανα ἱμάτια ἔχοντας, καὶ ἐν χρεὶ κεκαυμένους πολλὰς ἐν

ταύτῃ τῇ ἑορτῇ, ἵνα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἵκοιτο, ὡς δὲ εὐγ-

γυνεῖς ὄντες τῶν ἀπολωλότων. Plut. Craff. p. 557. A.

λέγεται δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὸν κράσσαν, ἐκ ὧσπιρ ἑθὺς

ἐπὶ ρωμαίων στρατηγῶν ἐν Φοινικίᾳ προσθέν, ἀλλ' ἐν ἱμα-

τίῳ μέλανι. de Sanit. p. 114. D. ὁ Δημάδης πολυμικρὸς

ἀκαίρως τῆς Ἀθηναίης ὄντας ἔλεγε μηδέποτε χειροτονεῖν εἰρή-

νην ἄνευ μελάνων ἱματίων. Jof. A. XIV. 9. 4. πᾶς ὅστις

δήποτ' ἐν ἀφίκαται εἰς τὴν τὸ συνέδριον κριτησόμενος, τα-

πεινὸς περιτάται, καὶ σχήματι διδοικότες, καὶ ἔλιον θη-

ρωμένους παρ' ἡμῶν, κόρην τε ἐπιτρέψας, καὶ ἐσθῆτα μελάνι-

ναν ἐνδεδυμένος. Euripides Phoeniss. 328. ἀποπλος φέ-

ρειν λευκῶν, τίκων, δυσσφραγὶς δ' ἀμφοτεροῦ τὰδε σκότι

ἀμειβομαι. Schol. ἡλλαξα ταῦτα τριχὺν ἐνδύματα, τὰ

σκότια ἐκ παραλλήλων ἀντὶ τῷ τὰ μέλαινα.

13. ὀλύνθης] Hesychius. ὀλύνθος, τὸ μὴ πεπαμμένον

σῦκον. Theophrastus . . . συμβαίνει δὲ ποτε καὶ τὰ ἱρι-

νὰ ἀπορρεῖν καὶ τῷ ὀλύνθῃ. H. P. III. 8. συκὴ καὶ τὰ ἱρι-

νὰ προαποσπένονται, καὶ εἰ τινες ἀρα τῷ σύκῳ ὀλύνθοφορῶσιν.

14. βιβλίον εἰλισσόμενον] Hebr. I. 12. Galenus de

differ. pulf. II. λαβὼν ἀνθρώπῳ τὸ τῷ Ἀρχιγίγῳ βιβλίον

ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τῆς καθιμένης ὅππῃ τῆς θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς θείης. Ὅτι ἡλ- 17
θεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῆς καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

ΚΑὶ μὲν ταῦτα· εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ὅππῃ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς 1
γῆς, κρατῶντας τὰς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἀνεμῶς ὅππῃ τῆς γῆς, μή- 2
τε ὅππῃ τῆς θαλάσσης, μήτε ὅππῃ πᾶν δένδρον. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβάντα· 3
ἀπὸ ἀνατολῆς ἦλθεν, ἔχοντα σφραγίδα τοῦ ζῶντος καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλη τοῖς 4
τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων· Μὴ ἀδι- 5
κήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τὰς δέ- 6
λτος τῆς τοῦ ζῶντος ἡμέρας ὅππῃ τῆς μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα τὸν θεισμὸν τῶν ἐσφραγισμέ-
νων· ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, 5
ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς Ῥαββὴν, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς 6
Γαδ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ 6
φυλῆς Νεφθαλεὶμ, ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἑκατὸν χιλιάδες

~ Τῆς

~ ἐπὶ τῇ

~ ἀναβαίνοντα

ἐσφρα-

τῆς θρόνου] τῆς θρόνου 4. 6. 9. 11. 14. ex emendatione. 16. 26. 27. *Arethas*.

17. ὅτι] ὅτι 28.

αὐτῶν] αὐτῶν C. Versio Vulg. Syr. probante J. Millio prol. 508.

1. ε] — AC Versio Vulg. Corp.

ταῦτα] ταῦτα AC 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 15. 17. 18. 19. 26. Editio Complut. Versio Copt. *Arethas*, probante J. A. Bengelio. a τῆς γῆς primo ad τῆς γῆς secundum] — 10.

κρατῶντας] κρατῶντας Editio *Erasmi* 1.

ε κρατῶντας 28.

τῆς γῆς secundo loco] — Versio Copt. probante J. A. Bengelio.

πνέμ] + ὁ 14. 26.

ἐπὶ τῆς γῆς] — A.

μήτε posterius] μή C.

τῆς quarto loco] — A.

πᾶν δένδρον] δένδρον A.

τινὶ δένδρῳ 19.

δένδρων Versio Syr.

2. εἶδον] εἶδεν 12.

ἄλλον ἄγγελον] ἄγγελον ἄλλον 16. 27. *Arethas*.

ἄγγελον 13.

ἀναβάντα] ἀναβαίνοντα AC 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 14.

Genev. Bengelii. Origenes proem in Jo. *Arethas*. *Andreas*. ἀνατολῆς] ἀνατολῶν A.

σφραγίδα] + τῆς 27.

τέσσαρσιν] τεσσαρῶν 11.

αὐτοῖς] — 16. 17. 28.

ἀδικῆσαι] ἀδικῆσαι Editio *Erasmi* 1. 2. 3.

3. ἀδικῆσαι] ἀδικῆσαι Editio Complut.

μήτε prius] καὶ A. Versio Vulg. Corp.

ε]

AC. 12. Editio *Erasmi*. *Stephani*. 1. 2. *Origenes*. 18. 28.

σφραγίσωμεν] σφραγίσωμεν Editio *Erasmi* *Stephani* 3.

ἡμῶν] — 28.

4. καὶ ἤκουσα τὸν θεισμὸν τῶν ἐσφραγισμένων] — A.

τῶν ἀριθμῶν] τῶν ἀριθμῶν 28. Editio Complut.

ἑκατὸν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ] ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ χιλιάδων ἑκατὸν. 28.

ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα τεσσαρὶς C.

ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα τεσσαρὶς 27. Editio Complut. *Plant*. *Genev*.

ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσαρὶς Editio Bengelii. *Arethas*.

ἐσφραγισμένοι] ἐσφραγισμένοι 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 14. 19. 26.

5. ἐσφραγισμένοι primo loco] ἐσφραγισμένοι 2. 4. 6. 9. 11. 13. 18. 19. 26. ἐσφραγισμένων 7. 14.

ἐσφραγισμένοι] — comm. 5. 6. 7. 8. decies A. 2. 4. 5. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Codices alii, teste

Millio. Editio Complut. *Plant*. *Genev*. Versio Syr. Copt. *Aethiop*. Codices Latini. Versio Arab. habet quinquies.

ῥαββὴν] ῥαββὴν Editio Complut. *Plant*.

ῥαββὴν 14.

ῥαββὴν 7. 17. 19. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1.

Bogardi, *Andreas*. ῥαββὴν 6. 9. 26. 27. 28. *Origenes*.

ῥαββὴν 4. 10. *Arethas*.

Γαδ] Δαν 9. 13.

6. 7. 8.] Nephthali-Dan-Simeon-Levi-Issachar-Zabulon-Afer-Joseph-Benjamin. Versio Copt. Simeon-

αὐτοῖς, πρῶτον μὲν τὸ ἐπὶ γράμμα τῶν κεφαλῶν τοῦτον ἔ-
χον πρὸς μεγάλους σφυγμῶν — ἔτα μικρὸν ἐπιελίξας τὸ
βιβλίον — ἐκινῶντι — ἔτα πάλιν ἐπιελίξας τὸ βιβλίον
ἐλόντι, τὴν ἀρχὴν ἀναγνῶντι τῇ περὶ τῆς πλευρίτης λόγῳ.

Job. B. VI. 5. 3. τοῖς δὲ ἐναργίσι, καὶ προσημαίνουσι
τὴν μέλλουσαν ἐρημίαν τέρασιν ἕτε προσεῖχον, ἕτε ἐπίστυον,
ἀλλ' ὡς ἐμβροτημένοι, καὶ μὴ ὄμματα, μήτε ψυχὴν
ἔχοντες τῶν τῶν θεῶν κληρονομίαν παρέκτισαν. Τότε μὲν ὅτε
ὑπὲρ τὴν πόλιν ἄστρον ἔση βομφαῖα παραπλήσιον, καὶ παρα-
ταίνας ἐπ' ἐναιῶντι κομῆτης — μετὰ δὲ τὴν ἰορτὴν ἡμῶν
ὑπεροὺς οὐ πολλὰς μῶν καὶ ἐκείνῃ Ἀβελιμίου μῆκος [Anno
Jul. III.] φάσμα τι δαιμόνιον ὠφθη μύζον πίστεως, τεφα-
ταῖα δ' αὖ ἐδοξεν οἶμαι τὸ ρηθισμένον, εἰ μὴ καὶ παρὰ τοῖς
διασπαρμένοις ἐσφραγίσαντο, καὶ τὰ ἐπακροβήσαντα πάθη τῆς ση-
μείων ἢ ἀξίως. πρὸ γὰρ ἡλίας δύσεως ὠφθη μελίωρα περὶ πᾶ-
σαν τὴν χώραν ἔρματα καὶ φάλαγγες ἐνοπλῆς διάτρεσαι
τῶν νεφῶν, καὶ κυκλῶμεναι τὰς πόλεις. Κατὰ δὲ τὴν ἰορ-
την, ἡ Πρωτοκρή καλεῖται, ὑψώθη οἱ ἱερεῖς παρὰ τὸν εἶ-
δος ἱεροῦ, ὥσπερ αὐτοῖς ἔθος ἦν πρὸς τὰς λειτουργίας, πρῶ-
τον μὲν κινήσεις ἀνταναστήσαι ἴφασαν καὶ κτύπον, μετὰ δὲ
ταῦτα καὶ φωνὴν ἀβρόας μεταβαλόμενον ἐν τῷ. II. 14. 2.
πάσας ἐρημώσονται συνήθη τὰς τοπικότητας, καὶ πολλὰς φυ-
γὰς εἰς τὰς ἀλλοφύλους ἐπαρχίας. 16. 2. περιλῶσιν εἰς τὴν

πόλιν τὴν τε ἀγρόν ἡρμωμένην ὑπεδύκνουν, καὶ πεπορη-
μέναις τὰς οἰκίας. *Montes & insulae terrae motibus*
quantum proprie: mystice intelliguntur motus in
Rep. Judaica.

17. τίς δύναται σταθῆναι] *Job. XLI. 1. Prov. XXVII.*
4. *Pf. CXLVII. 18. Nab. I. 6. Mal. III. 2. Luc.*
XXI. 36.

1. δ. ἀνέμους τῆς γῆς] *Ez. VII. 2. Jer. XLIX. 36.*
Dan. VII. 2. Zach. VI. 5. Matth. XXIV. 16.
Aen. I. 54. Ventos — vinclis & carcere frenant.
inf. IX. 14. Job. I. 19.

2. ἀπὸ ἀνατολῆς ἦλθεν] *Judaeam respiciens inf. XVI.*
12. XIII. 11.

3. *Ez. IX. 1.*

7. Nulla fit mentio tribus *Dan*, uti nec 1. *Chron.*

II. *Targum Jonathanis* in *Ex. XVII. 8.* Inter-
ficietur viros domus *Dan*, eo quod nubes non com-
plecteretur eos, propter idololatriam, quae inter
ipsos vigeat. *Num. XI. 1. & accensus est ignis*
— & perdidit ex improbis, qui erant in extremita-
tibus castrorum domus Dan, penes quos fuit
Sculptile. XXII. 41. & vidit inde castra Danis —
postquam autem vidit Bileamus, cultum alienum
caē

- 7 ἐσφραγισμένοι· Ἐκ Φυλῆς Συμεὼν, ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ Φυλῆς Λευὶ, ἰβ'
 8 χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ Φυλῆς Ἰσααχάρ, ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· Ἐκ Φυλῆς
 Ζαβουλὼν, ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ Φυλῆς Ἰωσήφ, ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι·
 9 ἐκ Φυλῆς Βενιαμὴν, ἰβ' χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼ ὅχλῳ
 πολὺς, ὃν δεῖναι αὐτὸν εἰσεῖν ἵδνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ
 γλωσσῶν, ἑστότες ἐνώπιον τῆ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῆ δεξιᾶς, ὡς ἐβεβλημένοι· πολλὰς λευ-
 10 κὰς καὶ φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Καὶ κρᾶζοντες· Φωνὴ μεγάλη, λέγοντες· Ἡ
 11 σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆ θρόνου, καὶ τῷ δεξιῳ. Καὶ πάντες οἱ ἄγ-
 γελοὶ ἐτίκτεσαν κύκλῳ τῆ θρόνου καὶ τῆς πρεσβυτέρων καὶ τῆς τριακῶν ζῶων, καὶ
 12 ἔπεσον ἐνώπιον τῆ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον· αὐτῶν, καὶ προσεκύνουν τῷ Θεῷ, λέγοντες·
 Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς
 13 τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Καὶ ἀπακρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυ-
 τέρων, λέγων μοι· Οὗτοι οἱ ὡς ἐβεβλημένοι τὰς πολλὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἰσὶ, καὶ
 ὡς

~ Ἰσααχάρ

~ ὡς ἐβεβλημένοι

~ κρᾶζοντες

~ τὰ πρόσωπα

Leri-Zebulon-Isachar, -Afer-Nephthali-Joseph-Manasse-Benjamin-Gad.

- Νεφθαλίμ] Νεφθαλίμ A. 6. 9. 14. Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*, *Stephani* 1. Νεφθαλίμ 27.
 Μανασσά] Μανασσά A. Μανασσά Editio *Complut.* Δὲν F. *Gomarus*.
 7. Ἰσααχάρ] Ἰσααχάρ 6. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Erasmi*, *Colinaei*, *Bogardi*, *Stephani*, *Plant.* *Bezae*, *Ge-*
nevi. *Bengelii*. Versio *Syr.* *Andreas*, *Arethas*. Ἰσααχάρ A. 7.
 8. Josephum Zabuloni praeponit 4. Benjamin Josepho praeponit 28. ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ ἰβ' χιλιάδες] — 14.
 ἐσφραγισμένοι] ἐσφραγισμένοι 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 18. 19. 27. *Variae Lectiones Bogardi* a comm. 4. &
deinceps — secundo loco — 6. 26. 27.
 9. καὶ ἰδὼ ὅχλῳ πολὺς, ὃν] ὅχλῳ πολλὸν ἐ A. probante H. *Gretio*. ὅχλῳ πολλὸν ἐν Versio *Vulg.* *Copt.* *Cy-*
prianus T. 70. 181. καὶ ὅχλῳ πολὺς, ὃν C ut videtur. ἐ ἰδὼ ὅχλῳ, ἐν 12.
 ἵδνατο] ἵδνατο A. 6. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii*. *Arethas*.
 καὶ φυλῶν] — Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Colinaei*, *Ald.* φυλῶν ἐ λαῶν] λαῶν καὶ φυλῶν 1. Versio *Syr.*
 καὶ quarto loco] — 4. 14. 26. *Codices Latini*. ἐστῶτες] ἐστῶτες 2. 6. 7. 9. 14. 26. 27. ἐστῶτα 11. 19.
 ἐνώπιον prius] ἐπὶ A.
 ὡς ἐβεβλημένοι] ὡς ἐβεβλημένοι AC 2. 4. 6. 7. 9. 11. 14. 16. 19. 26. 27. Editio *Bengelii*. *Arethas*. + καὶ 11.
 φοίνικας] φοίνικας 2. 4. 6. 9. 10. 11. 16. 18. 26. 27. *Arethas*.
 10. κρᾶζοντες] κρᾶζοντες AC 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.*
Genev. *Bengelii*. Versio *Vulg.* *Cyprianus*. *Beda*. *Andreas* MS. + κραυγὴ καὶ 28. τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ A. Versio *Copt.*
 τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆ θρόνου] τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆ θρόνου τῷ δεξιῳ Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani*, *Bogardi*.
 τῆ θρόνου] τῆ θρόνου A. 4. 6. 9. 11. 12. 14. 16. 26. 27. 11. οἱ] + ἄγγελοι 28.
 ἐτίκτεσαν] ἐτίκτεσαν AC 2. 4. 6. 9. 11. 17. 18. 19. Editio *Bengelii*. ἐτίκτεσαν Editio *Plant.* ἐτίκτε-
 σαν 6. 14. 16. 27. 28. Editio *Complut.* *Bogardi*. *Andreas*, *Arethas*.
 ἔπεσον] ἔπεσαν A. 9. 12. 27. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*. *Bogardi*. *Arethas*.
 θρόνου posterius] + αὐτῶ 2. 3. 4. 6. 7. 9. 14. 16. 19. 26. 27. Versio *Syr.* *Arethas*.
 πρόσωποι] τὰ πρόσωπα AC. 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.* *Ge-*
nevi. *Bengelii*. Versio *Vulg.* *Syr.* *Aethiop.* *Arab.* *Arethas*, *Andreas*. 12. δόξα καὶ ἡ σοφία] σοφία καὶ ἡ δόξα 28.
 καὶ ἡ σοφία] — A. ἡ posterius] — Editio *Complut.*
 ἄμην posterius] — C. 28. probante J. A. *Bengelio*. 13. posterius] — Editio *Genev.*
 πολλὰς τὰς λευκὰς] λευκὰς πολλὰς 28. + καὶ 13.
 εἰσὶ] — 12. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*. *Bogardi*. probante J. A. *Bengelio*.

esse inter eos. Deut. XXV. 18. quotquot cogita-
 bant declinare post sermonem meum. Hi sunt vi-
 ri ex tribu Dan, in quorum manibus erat cultus
 alienus. *Jos.* VI. 9. & tribus Domus Dan ibat
 post arcam. & comm. 13. ubi οἱ LXX habent
 οἱ λοιπὸς ὅχλος. Cantic. II. 15. Amalec impius fu-
 rabatur animas de sub alis nubium
 gloriae & occidebat eas, quod esset in manibus eor-
 um simulachrum Michae. *Jerem.* VIII. 16. co-
 luerunt vitulum, qui fuit in Dane. *Jud.* XVII. &
 XVIII. idololatrae Danitae & Ephraimitae. Dani-
 tae viles erant animae & Judaei carnales, ex qui-
 bus nemo signatus est.

9. φοίνικας] *Pollux* I. 244. τῶ μύθοι φοίνικας καὶ
 οἱ κλάδος ὁμωνύμως φοῖνι καλεῖται. *Aen.* V. 109. Mu-
 nera principio ante oculos circaque locantur in me-
 dio sacri tripodes, viridesque coronae, & palmae
 pretium victoribus, armaque, & ostro perfusae
 vestes. *Livius* XXIV. 10. Hadriae aram in coe-
 lo, speciesque hominum circum eam cum candi-
 da veste visas esse. *Pausanias* Arcad. 48. οἱ δὲ ἄ-

γῶνες φοίνικας ἔχουσιν οἱ πολλοὶ τίθουσιν εἰς δὲ τὴν δεξιὰν
 εἰσι καὶ πανταχῇ τῶ νικῶντι ἐπιτίθουσιν φοῖνιξ. *Polyaenus* p.
 53. ὁμοίον αὐτῶ τὴν ἰδίαν ἀμφίσσας τὴν αὐτῆς τυρανικῆν
 ἐσθῆτα ἐκάλεισε προσελθὼν τῷ στρατοπύλῳ καὶ θύειν ἐπὶ τῶν
 βομῶν ἕπεσθαι δὲ αὐτῷ τοξότας ἐν ἐσθῇ λευκῇ κατέχον-
 τας μυρίνας.

Festo tabernaculorum Judaei solebant habitare
 in tentorii comm. 15. canere Hallel & Hosanna
 comm. 10. *Psal.* CXVIII. 25. aquas haurire comm.
 16. 17. gestare palmas, & eodem die credunt ob-
 signari iudicium Dei de hominibus, & confirmari
 die decimo quinto sententiam, quae die primo si-
 ve novi anni, & die decimo five expiationis lata
 est. Judaeorum vero defectio & adventus Cestii
 cum exercitu in hoc ipsum festi tempus incidit.
 vid. in *Matth.* XXIII. 39. Tunc instabat poena Ju-
 daeorum, & liberatio piorum *Luc.* XXI. 28. qui
 divinitus moniti Judaea excefferunt vid. in *Matth.*
 XXIV. 16.

10. *Jon.* II. 10.13. τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν ἦλθον] *Florus* I. 18. Qui e-
 nim,

Fffff

πόθεν ἦλθον; Καὶ εἶρηκα αὐτῶν Κύριε + σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι· Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχό- 14
μενοι ἐκ τῆ θλίψεως τῆ μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν στολὰς
αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ θένιου. Διὰ τούτου εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύ- 15
ουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, σκηνώ-
σει ἐπ' αὐτοὺς. Οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πύσις ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥ- 16
λιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα· Ὅτι τὸ θένιον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου ποιμαίνει αὐτοὺς, καὶ 17
ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ τὰς ζωὰς· πηγὰς ὑδάτων καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον τὸ
ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅτε ἤνοιξε ἡ σφραγίδα ἡ ἐβδόμη, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ ἔραν ὡς ἡμίωριον. Καὶ 1
εἶδον τὰς ἐπὶ τὰς ἀγγέλους, οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστῆκασιν· καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπὶ τὰς σάλ- 2

πιγ-

+ μ8

~ ζωῆς

~ ἐκ

14. εἶρηκα] εἶπον 2. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
κύριε] + μ8 C. 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Cyprianus. Arethas. Andreas. συ] + μ8 28.
μοι] — 28.
ἐπλυναν] ἐπλάτυναν 1. 2. 9. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Wechelii. Bogardi.
στολὰς αὐτῶν posterius] — 2. 4. 6. 9. 11. 14. 17. 18. 26. 27. Editio Bengelii. Arethas. probante J. Millio
prol. 1008. αὐτοὺς A. 10. 12. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Tertul-
lianus Scorp. 12. Cyprianus T. 70. p. 181. Andreas.
15. διὰ] καὶ διὰ 28.
τῷ θρόνῳ posterius] τῷ θρόνῳ 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
σκηνώσει] κατασκηνώσει 28.
διψήσουσιν] διψήσασιν 14. 18. ἔτι posterius] — Edit. Erasmi 1. 2. 3. Aldi, Colinaei, Bengelii, Bogardi. Versio Arab.
ἐκ secundo loco] ἐκ οὗ 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 16. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
πίσις] πύσις Editio Erasmi, Ald. πᾶν] τὸ 6. 11.
17. ποιμαίνει] ποιμαίνει 4. 6. 7. 9. 11. 19. 26. 27. ποιμαίνει 16.
ὁδηγήσει] ὁδηγεῖ 2. 4. 6. 11. 13. 16. 19. 26. 27.
ζωὰς] ζωῆς A. 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev.
Bengelii. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Cyprianus T. 70. Arethas. probante J. Millio prol. 1111. + 17. 18.
καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον τὸ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν] — Editio Erasmi 1. Ald. probante J. Millio.
ἐξαλείψει] ἐξελεῖ 12. 17. πᾶν δάκρυον] πάντα τὰ δάκρυα 14. δάκρυον 28.
α δάκρυον ad VIII. 4. pro verbis Cap. X. 10. ἔφαγον ad ἡμέρας XI. 3. non suo loco scripsit C.
ἀπὸ] ἐκ AC. 2. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 17. 18. 19. 26. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Cyprianus, Arethas.
1. ὅτι] ὅταν AC. ἡμίωριον] ἡμίωρον AC.
2. τὰς ἐπὶ τὰς] — 26. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. Bogardi. ἐνώπιον] + τῷ θρόνῳ 16. 28.

nim, &c unde Romani? Od. α. 170. τ. 104. τίς·
πόθεν εἰς ἀνδρῶν. Arrianus Ind. 33. ἐπρώτων τε πόθεν
ἦκοι, καὶ ὅστις ἄν; Lucianus Imag. 1. τίς ἡ λιθοποιὸς
αὐτῇ ἔστιν; καὶ πόθεν; Jon. I. 8. Jof. IX. 8. Ἐν.
VIII. 114. qui genus? unde domo?

14. ἔπλυναν τὰς στολὰς] πλύνω de vestimentis dici-
tur; ut λέω de corpore, &c Νίπτω de manibus per-
dibusque. Il. χ. 155. ὅτι εἴματα συγχαλόντα πλύνε-
σκον. Od. ζ. 93. αὐτὰρ ἐπεὶ πλύναν τε κάθηραν τε ρόπα
πάντα. Exod. XIX. 14. οἱ Ο. ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐ-
τῶν. Targum Jonathan לְבִישֵׁי לְבִישֵׁי i. e. ἐλεύ-
καναν. Artemidorus II. 4. τὸ δὲ δοκεῖν τὰ ἑαυτῶν πλύν-
ειν ἱμάτια, ἢ τὰ ἄλλα, ἀποθέσθαι τὰ τῶν δυσχερέων
κατὰ τὸν βίον σημαίνει διὰ τὸ καὶ τὰ ἱμάτια τὸν ρύπον
ἀποβάλλειν. Ut sacerdotes Ex. XXIV. 29. Lev.
VIII. 30.

16. Non vexabuntur, ut antea.

17. Esaj. XLIX. 9. 10. XXV. 8.

1. σιγὴ — ὡς — ἡμίωριον] Pollux I. 71. ἡμίω-
ριον. Cum jam omnia ad defectionem Judaeorum
spectarent, brevis quaedam pausa lecta est inter-
ventu Agrippae & Pontificum Jof. B. II. 15. 2.
οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσι τὰς ἐσθλὰς περιεβλήσαντο,
καὶ προσπίπτοντες ἑκάστοις, εἶδοντο παύσασθαι — ἐπι-
σθῆθαι δὲ τὸ πλῆθος, αἰδοῦναι τὸν παρακαλῆσαν, καὶ κατ'
ἐλπίδα τῷ μνηστῇ ἔτι τὸν φλῶρον εἰς αὐτοὺς παρανομήσειν.
Ὁ δὲ σβαθείσης τῆς ταραχῆς ἤχθητο. [die XVII. Arte-
mifii] 5. τέτοις μελισσομένει τὸ πλῆθος· ὅμως καὶ τῶν

εασιασῶν, ὧς μὲν ἀπειλαῖς, ὧς δὲ αἰδοῦ κατέπεισαν, ἔπα-
τα ἐξηγάμηναι μὲν ἡσυχίας τε καὶ κόσμον τοῖς στρατιώταις
ὑπῆνταν, καὶ πλῆθος γνομένης ἡσπασσαντο. 16. 5. τοσαύ-
τῳ εἰπὼν, ἐπεδάκρυσε τε μετὰ τῆς ἀδελφῆς, καὶ τὸ πολὺ
τῆς ὁρμῆς αὐτῶν ἔπασσε τοῖς δάκρυσιν. 17. 1. τότε οὗ
δῆμος ἐπέβητο — καὶ τῷ μὲν πολέμῳ τότε τὴν ἀπαλὴν
ἔτα κατέπεισαν Ἀγρίππας, Esaj. XIV. 7. 1. Mac. I.
3. IX. 57. XI. 38. 52. XIV. 4.

2. σάλπιγγος] Tuba belli signum. Jer. IV. 19.
1. Cor. XIV. 8. Jof. VI. 4. Plut. Syll. p. 455. F.
τὸ δὲ πάντων μέγιστον, ἐξ ἀνιφέως καὶ διαίθερος τῆ περι-
χοτος ἤχησε φωνὴ σάλπιγγος οὐκ ἀποτεινύσα καὶ θρυά-
δῃ φλόγγον, ὥς ἐπ' ἀντας ἐκφρονας γενέσθαι καὶ καταπύ-
ξαι τὸ μέγεθος· Τυρρῶν δὲ οἱ λόγοι μεταβολὴν ἑτέρη γέ-
νεος ἀπεφάνοντο καὶ μετακόσμησιν ἀποσημαίνειν τὸ τέρας.

3. vid. in Luc. I. 10. lib. 1. Enochi. οἱ δὲ λαοὶ
ἐβόησαν εἰς τὸν ἔραν περὶ τῆς κακώσεως αὐτῶν λόγοις εἰς-
σευχθῆναι τὸ μνημόστονον αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἀκέσσω-
ντες οἱ δὲ μεγάλοι ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ, καὶ Ραφαὴλ, καὶ
Γαβριὴλ, καὶ Οὐριήλ, παρέκυσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν ἀ-
γίων τῷ ἔραν. καὶ θεασάμενοι αἷμα πολὺ ἐκκεχυμένον ἐπὶ
τῆς γῆς, καὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀνομίαν γνομένην ἐπ' αὐ-
τῆς, εἰσελθόντες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, ὅτι τὰ πνεύματα καὶ
αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων ἐνέαζον ἐντυγχάνοντα καὶ λέ-
γόντα, ὅτι εἰσάγετε τὴν δέσνην ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον, καὶ
τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν. καὶ προσελθόντες οἶδε ἀρχάγγελοι ἡ-
ποῖ τῷ Θεῷ· σὺ εἶ· Θεὸς τῶν Θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων,
καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, καὶ Διὸς τῶν ἀνθρώπων.
Tub.

3 πιγγες. Καὶ ἄλλοι ἄγγελοι ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων χρυσὸν καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων
 4 πάντων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσεόν τὸ ἐνώπιον τῆ θρόνου. Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
 5 τῶν θυμιμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τῆ ἀγγέλου, ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ. Καὶ εἰλήφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν, καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυ-
 6 σιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμοί.
 7 Καὶ οἱ ἐπὶ τὰ ἄγγελοι + ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας, ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλ-
 πίσωσι. Καὶ ὁ πρῶτος — ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ με-
 μιγμένα + αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον + τῶν δένδρων κατεκάρη, καὶ

+ οἱ

+ ἐν

+ τῆ γῆς κατεκάρη, καὶ τὸ τρίτον

ἐσέκασι] ἐσέκασαν 6 9. 27. ἐδόθησαν] ἐδόθη A. 3. ἦλθε] ἐξῆλθε 14.
 τὸ θυσιαστήριον] τὸ θυσιαστήριον 2. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 24. 25. 26. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Codices Latini. Beda. Arethas. τὸ θυσιαστήριον C.
 λιβανωτὸν] λιβανὸν τὸ C. λιβανωτὸν H. Grotius & comm. 5.
 καὶ ἐδόθη usque ad finem commatis] — 12. ἐδόθη] ἐπεδόθη 28.
 δώσῃ] δώσει A. 2. 6. 9. 14. 26. 27. ταῖς προσευχαῖς] τὰς προσευχὰς Castilio, H. Grotius.
 ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων] — C. Schoetgenius. 4. ὁ] — 26.
 ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων] — C. Schoetgenius. τὴν προσευχὴν τῶν ἁγίων H. Grotius.
 τῶν ἀγγέλων] τῶν ἀγγέλων a prima manu. 14. + τῶν 11.
 5. τὸν λιβανωτὸν, καὶ ἐγένετο αὐτὸν] τὸν λιβανωτὸν, καὶ ἐγένετο αὐτὸν Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bezae, We-
 chelii, Bogardi.
 φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ] βρονταὶ, καὶ ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ A 16. Codices alii teste Millio. Editio Bengelii. Ver-
 sio Syr. Copr. βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ 6. 14. 26. 27. Editio Bezae 4. 5. Versio Vulg. ἀστραπαὶ καὶ
 βρονταὶ καὶ φωναὶ Versio Aethiop.
 ἄγγελοι] + οἱ A 2. 4. 6. 12. 17. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Aethiop. Vulg. Syr. Arab. Andreas, Arethas. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς A. ἐπ' αὐτοὺς 14.
 7. ἄγγελος] — A 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Arab. Codices Latini. Arethas, Ticonius, probante f. Millio prol. 1255.
 μιμνήσκου] μιμνήσκου 12. + ἐν A 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Com-
 plut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Arab. Andreas, Arethas. εἰς τὴν γῆν] — 13.
 γῆν] + ἐν τὸ τρίτον τῆ γῆς κατεκάρη A 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Codic-
 es teste Erasmo, in annot. Ed. 5. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Aethiop. Syr. Arab. An-
 dreas, Arethas, Ticonius, Primasius, Beda, probante f. Millio prol. 1358. H. Hammond.
 καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάρη] — 10. 14. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Aethiop.

Tob. XII. 12.

Quatuor angelorum magnorum fit mentio post sig-
 illum sextum VII. 1. 2. hic, & infra IX. comm.
 14. X. 1. qui vocantur Michael, Gabriel, Ra-
 phael & Uriel. Arethas in IX. 14.

5. ἀστραπαὶ] Eustathius in Il. κ. p. 698. 30. ση-
 μαιῶσαι, ὅτι κατὰ παλαιὰν παρατήρησιν αἱ συχναὶ πολ-
 λὰς ἀστραπαὶ ὄμβρον ἐσημαίνον πολλόν, ἢ χάλαζαν, ἢ υ-
 φετόν, ἢ καὶ πόλεμον μέγαν.

7. Thucydides II. 19. ἰσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν —
 καὶ κλιβόζοντες ἔμενον. Schol. τὰ δένδρα δηλονότι. V. 55.
 Ταρβόντες τῆς ἐπιθυμίας ὡς τὸ Γ. μέρος.

1. ὁ πρῶτος] Septem tubae comm. 7. 8. 10. 12. IX.
 1. 13. XI. 15.

πῦρ] Artemidorus II. 8. πῦρ ἐν ἑρανῶ ἰδίῳ λαμπρὸν
 καὶ καθαρόν, ἀπὸ μὲν ἐκ τινος ὑπερχόλου σημαίνει τὸ δὲ πο-
 λὺν, καὶ πολυμῶν ἔφοδον, καὶ ἀφορίαν καὶ λιμὸν μαντεύ-
 ται. πονηρότερον δ' ἂν εἴη καταφερόμενον τὸ πῦρ ἰδίῳ τὸ δὲ
 αὐτὸ σημαίνει καὶ λαμπρότης ἐκ τῆ ἑρμῆς κατεῖσαι, ἢ
 δὴ πάντα τοῖς ἰδοῦσι περὶ τὴν κεφαλὴν τὸν κίνδυνον συνίστησι.
 Achmet. 191. ἵνα ἰδῇ τις χάλαζαν ἐν τῇ πόλει πῦρ, ἔφ-
 οδον ἀφ' οὗ ἐλπίσκειται εἰ δὲ ἰδῇ, ὅτι ἡ χάλαζα ἐλυμαίνε-
 το τὴν καλῶμεν τῶ σίτῃ καὶ τῆς κριθῆς, σφραγαὶ ἀνάλογοι
 γιγνέσονται τῆς κλάσεως ἐν τῇ πόλει ἀπὸ πολέμου. Jos. B.
 II. 14. 5. τὸ σπασιδὸς δὲ καὶ ἐν νεότητι φλεγμῶν ἐξ-
 καίεται πρὸς μάχην. 6. Δίον γὰρ εἰς καισάρειαν ἐλθὼντα σβί-
 σαι τὸ τῶ πολέμου πῦρ. 15. 3. ὁ δὲ σβεσθίστης τῆς παρα-
 χῆς ἤχθετο, καὶ πάλιν αὐτὴν ἀνάσαι πραγματευσάμενος.
 Luc. XII. 49-53.

Bava Mezia f. 59. 1. Respondit R. Akiba: ego
 ibo, ne forte — totum is mundum evertat. Di-

xit ei R. Eliezer — & percussus est mundus,
 tertia nempe pars olearum, tertia pars tritici, &
 tertia hordei; addunt quidam etiam mullam ma-
 trisfamilias compuruisse. Constat illa die maximam
 fuisse calamitatem, nam quocumque R. Eliezer
 converteret oculos, ignis omnia consumebat; &
 quicquid R. Eliezer eo die, quo excommunicatus
 est, adspexit, in omne combustum est. Et R. Ga-
 mael erat Nafi eo tempore, & navigabat in ma-
 ri, venit ventus vehemens, navim submersurus.
 Moed Katon f. 25. 2. Moriente R. Chaja descen-
 derunt lapides ignis de coelo: mortuo R. Ham-
 menuna descenderunt lapides grandinis de coelo.

πᾶς χόρτος χλαρὸς] Qui in agro habitabant praeci-
 pue seditionis mala fenserunt. Jam sub Felice
 Jos. B. II. 13. 6. μιμνήσκου γὰρ εἰς τὴν χάραν κατὰ
 λόγους — τὰς κόμης ἀπέτρεψαν. Sub Floro 14.
 2. καὶ μόνον ἐπὶ ἐκέρχον αὐτὴν τὴν χάραν πᾶσαν ἐξέβαιναι λη-
 σεναι — διὰ γὰρ ἐκείνη πλεονέχον πᾶσας ἐκινεῖσθαι.
 συνέβη τὰς τοπαρχίας. 17. 2. καὶ τότε τινες τῶν μάχων
 κινέων τὸν πόλεμον συνελθόντες ὤρμησαν ἐπὶ Φρούριον τὴν
 καλῶμεν Μασάδων.

Simul rebellio Hierosolymis coeperat, lapidibus
 in homines jactis, & igne aedificiis illato, simul
 totam Judaeam pervasit, tanquam ab irato Deo
 fulmine afflatam atque tactam. Per arbores intelli-
 go urbes munitas, per gramen vero pagos & villas
 in agro, ut VII. 1. 3. Jos. B. II. 17. 1. ἰσόλμαν
 δὲ τινες τῶν σασιδῶν ἐν λίβῳ ἐπ' αὐτὸν [Regem Agrip-
 pam] βάλλον. 5. χέρμασι μὲν ἐν καὶ τοῖς ἐκθόλοις ἔδω-
 λήπτως ἐκέρχοντο, καὶ συνεχρῆς ἦσαν βελῶν ἀδίστου, ἐξ ἑκα-
 Fffff 2

ὡς χορτῶν χλωρὸς κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερῶν ἄγγελῶν ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὅρῳ 8
 μέγα πυρὶ καίόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, αἵ- 9
 μα. Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς· 10
 καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. Καὶ ὁ τρίτῶν ἄγγελῶν ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ 11
 θρανίου αὐτοῦ μέγας καίμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ 12
 ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἄστῆρος λέγεται ὅτι ἄψινθος καὶ γίνεται τὸ 11
 τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ὅτι- 12
 κράνθησαν. Καὶ ὁ τέταρτῶν ἄγγελῶν ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τῶν ἡλίων, καὶ 12
 τὸ

8. πυρὶ] — 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 17. ex emendatione. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genue. Arethas. 9. τὸ ἐν τῇ θαλάσῃ] — 1. Editio Erasmi 1. 2. Colinaei. probante J. A. Bengelio. ἐν τῇ θαλάσῃ 2. 6. 11. 12. 14. 16. 26. 28. Codices alii teste Millio. Editio Complut. Plant. Genue. Arethas. Codices Latini.

ἔχοντα] + τὰς 13. διεφθάρη] διεφθάρησαν A 10. 12. 17. 28. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii. Andreas, Beda. probante J. Millio prol 1111. διεφθάρησαν Editio Erasmi 1. 2. 10. ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων] — A.

πηγὰς] + τὰ 6. 14. 16. 28. Codices multi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii. Andreas, Arethas. 11. λέγει] + ὅτι A. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii. Versio Syr. Andreas, Arethas. ἄψινθον] ἄψινθον 4. 8. 16. Versio Copt. Vulg. Arethas. probante H. Grotio.

γίνεται] γίνεται A 2. 4. 6. 7. 10. 11. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Colinaei, Genue. Bengelii. Arethas. γίνεται Editio Plant. τὸ secundum] — 28.

ὑδάτων] — Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Wehelii. Bogardi. εἰς] — 12. πολλοί] + τὰ A 2. 6. 14. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii. Andreas, Arethas. ἀπέθανον] ἀπέθανον Editio Erasmi 1. ἐκ] ἐπὶ A.

12. καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φανῇ τὸ τρίτον αὐτῆς] ἐ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 26. 27. ἐ τὸ τρίτον αὐτῶν μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα Versio Copt. μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα 18. ἐ τὸ τρίτον αὐ-

τίραν τῶν κλισμάτων. 6. τὰ νύκτῃ τῆς πόλεως κατέφλεξαν. 8. ἐπύρηνσαν τὸ τραλόπειον. 10. Ἰσραεῖσι προοίμιον τῆς ἀλώσεως ἔδοξε, καὶ — δαίμονιόν τινι μνημιὰ προσδοκᾶν εἰκός ἦν, εἰ καὶ μὴ τὴν ἐκ Ρωμαίων ἀμυναν. Jerem. XXI. 14. Succendam ignem in saltu ejus. Targum. succendam ignem in urbibus ejus. Zach. XI. 1. Aperi, Libanon, portas tuas, & comedat ignis cedros tuas. Targum. Aperite populi portas vestras, & consumet ignis munitiones vestras.

τὸ τρίτον] per τὸ τρίτον intelligo Judaeos in Palaeftina Esaj. XIX. 24. Thanchuma p. 139. 2. & 205. 2. Zach. XIII. 8. non est pars tertia nisi Israelis S. D. Esaj. XIX. 24. Sanbedrin f. 111. 1. Dixit R. Jochanan. Zachar. XIII. 8. Dixit Refsch Lakisch i. e. tertium Semi — dixit R. Jochanan: etiam tertium Noachi. S. D. Jerem. III. 14. Abarbanel in Zach. XIV. 1. ad probandam partem tertiam. Hi sunt filii Israelis ex XIII. 8. 9. Berefchith R. LXVIII. 17. angelus tertius mundi est S. D. Dan. X. 6. XCVII. 6. Dixit R. Berachia: manum, quae depulit tertium mundi, tu quaeris depellere? Ez. V. 2. Debarim R. II. Zach XIII. 8. tertii hi sunt Israel, qui vocati sunt tertii, quia in tres classes dividuntur, sacerdotes, Levitas, Israelitas, qui sunt ex III. patribus, Abrahamo, Isaac & Jacobo — alii dicunt: quia ipsi laudant Deum S. B. tribus sanctificationibus: Sanctus, Sanctus, Sanctus. Bemidbar R. XV. Zach. XIII. 8. quinam sunt tertii? Israelitae. S. D. Esaj. XIX. 24. Sabbath f. 88. 1. Lex tertia data est populo tertio.

κατεκάη] Thomas. κατεκαύθη, Ἀττικὸν κατεκάη, Ἑλληνικόν.

8. ὅρος μέγα] Intelligo cladem Judaeorum Caesariensis. Jos. A. XX. 8. 9. πύθασιν πολλοῖς χρημασιν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Νέρωνος αὐτοῖς ἐπιστολὴν ἀκυρῆσαν τὴν Ἰσραελίων πρὸς αὐτὸς ἰσοπολιτεῖαν — αὕτη τῇ θῶνι ἡμῶν τῶν μετὰ ταῦτα κακῶν τὰς αἰτίας παρίσχειν· πυθόμενοι γὰρ οἱ κατὰ τὴν καיסαρείαν Ἰσραεῖσι τὰ γραφέντα πρὸς τοὺς Σύρους, τὰς αἰτίας μᾶλλον εἶχοντο, μέχρι δὲ τὸν πόλεμον ἐξῆλθον. B. II. 14. 4. ἐν δὲ τῷ καὶ οἱ Καισαρίων ἑλληνες νικῆσαντες παρὰ Νέρωνι τῆς πόλεως ἀρχαίαν,

τὰ τῆς κρίσεως ἐκόμισαν γράμματα, καὶ προελάμβανεν τὴν ἀρχὴν ὁ πόλεμος ἐβ. μὲν ἔτι Νέρωνος, ἱζ. δὲ τῆς Ἀγρίππας βασιλείας, Ἀρτιμισίου μνηός. 18. 1. VII. Gorpiaei. τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρας καὶ ἄρας, ὡς περ ἐκ δαίμονος προοίσιος, ἀνέβησαν οἱ Καισαρίων πρὸς αὐτοῖς Ἰσραεῖσι, ὡς ὑπὸ μίαν ἄραν ἀποσφαγῆναι μὲν ὑπὲρ δισμυρίας, κενωθῆναι δὲ πᾶσαν Ἰσραελίων τὴν Καισαρείαν.

Plant. Mercat. III. 4. 32. montes tu quidem mali in me ardentes jamdudum jacies. Psalm. XLVI. 3. Zach. IV. 7. Jer. LI. 12. 25.

10. ὡς περ — ἵπισον] Moed Katon f. 25. 2. Cum moreretur R. Jacob, visae sunt Stellae in mari. Dan. VIII. 10.

ὡς λαμπάς] Fax genus Cometae Senec. Q. Nat. I. 15. Amos. V. 7. VI. 12 Deut. XXIX. 17.

11. ἄψινθος] Jos. B. II. 18. 1. πρὸς δὲ τὴν ἐκ τῆς Καισαρείας πληγὴν ὅλην τὸ ἔθνος ἐξαγριῖται, 2. οὐ μὴν οἱ Σύροι τῶν Ἰσραελίων ἑλλήτων πλῆθος ἀνέβησαν. 3. Scythorolitae ad Jordanem εἰς μὲν ἀφυλάκτους, εἰς δὲ κοιμημένους πάντας ἀπίσφαξαν, ὅπως τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ μυρίας καὶ τρισχιλίας, τὰς τε κτήεις δήμεψαν ἀπάντων. 5. πρὸς δὲ τὴν ἐν Σκυθοπόλει φθορὰν αἱ λοιπαὶ πόλεις ἰταίναντο τοῖς κατ' ἐκὼν Ἰσραεῖσι ἐκώσθη.

12. ἐπλήγη] Lucanus I. 539. Jam Phoebe toto fratrem cum redderet orbe Terrarum subita percussa expalluit umbra. [f. percussa] Berefchith R. XI. 2. XII. 5. R. Simeon f. R. Juda de vico Acco dixit nomine R. Meir: Licet luminaria ante vesperam sabbati maledicta sint, tamen non sunt percussa nisi exeunte sabbato. Succa f. 29. 1. quando Sol percutitur, signum malum est mundo universo. dixit R. Meir: quoties luminaria percutiuntur, signum malum est hostibus Israelis, quoties percutitur sol, signum malum est gentibus. si percutitur luna, signum malum hostibus Israelis, & Mechilta I. 1. in Ex. XII. 2. Dixerunt Rabbin: Si percutitur Sol in occasu suo, vindicta tardius ventura est: si in ortu, citius. Plut. de If. & Ofir. p. 376. E. πληγὴν μὲν αὐτοῖς ὁμοίαν τὴν κατὰ μὴνα μείωνσιν τῆς σελήνης Maffscheth Derech Arex Rabba 2. Tradiderunt Rabbin, quatuor de causis percutitur sol, propter patrem

spu-

τὸ τρίτον τῷ σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῷ ἀτέρων ἵνα σκοτιῶν τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνός ἀγγέλων: πετωμένους ἐν μεσσηρανῇ, λέγοντες Φωνὴ μεγάλη· Οὐαὶ καὶ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῇ γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν Φωνῶν τῷ σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῷ μελλόντων σαλπίζειν.

ΚΑὶ ὁ πέμπτος ἀγγελὸς ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀτέρα ἐκ τῆς θύρας πεπωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τῆς φρέατος τῆς ἀβύσσου. καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τῆς φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίθη ὁ ἥλιος.

~ αὐτῷ

τῶν ἡμερῶν μὴ φαίῃ ἡ ἡμέρα αὐτῆς 28.

τρίτον postremo loco] τέταρτον A.

ἀγγέλων] αὐτῶν A. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 14. 17. ex emendatione. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Copt. Andreas, Arethas, Victorinus, Ambrosius, Tychonius, Primasius, Beda. probante J. Millio prol. 1111. J. Pricaeo, H. Grosio, H. Hammond. + ὡς αὐτῶν 13.

πετωμένους] πετομένους A. 6. 14. 26. 27. 28. Codices alii teste Millio, Arethas. αὐτῶν] + τῶν 28.

μεσσηρανῇ] μεσσηρανῇ Editio Erasmi 1. 2. μεσσηρανῇ Editio Erasmi 2. in erratis. 3. 4. 5. Ald. μεγάλη] τρίς 17. + τρίς 5. 7. 10. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.

οὐαὶ] — 1. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. Bogardi. Versio Syr. Æthiop.

τοῖς κατοικοῦσιν] τὰς κατοικοῦντας 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 19. 26. 27. probante J. A. Bengelio.

λοιπῶν] τριῶν 11.

1. ab ἀβύσσου ad ἀβύσσου comm. 2.] — 6. 8. 9. 11. 12. 14. 19. 26. 27. Versio Copt. Arethas. probante J. Millio prol. 1434. 2. a καπνὸς ad καπνὸς] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

ἐκ prius] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 508. ὡς] — A.

μεγάλους] καιροῦς 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Arab. Arethas. probante J. Millio prol. 1454. ἐσκοτίθη] ἐσκοτίθη A. 12. 14.

spuriū, qui mortuus non lugetur, ut oportet, propter puellam desponsatam, quae clamat in urbe, & nemo illam eripit, & propter concubitus masculinorum, & propter duos fratres, quorum sanguis simul effunditur. Et quatuor de caussis luminaria percutiuntur, propter scripturam falsatoris, propter testes falsos, propter alentes bestiam grandem in terra Israelis, & propter excindentes arbores bonas.

Jos. II. 10. Nonnus Dionys. XXV. ὁ φίλος, οὐ τρομέεις χολὸν ἄριος, οὐ φθόνον ἥρης, οὐ στρατὸν ἀγκυλότοτος, ὅπως μὴ δέματα πάλλων ἥλιον πλῆξιν, ἢ ἐτήσεις ἐλάνην;

Mera erat ἀναρχία, Magiftratus contemnebantur, tota Judaea in feditionem conspirabat, non secus ac si multi furiosi noctu cum gladiis discurrent. Inprimis Hierosolymis. Jos. B. II. 17. 5. οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ πάντες οἱ πλῆθος εἰρήνην ἡγάγαν, τὴν αὐτὰ καταλαμβάνονται πόλιν — ἐπὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ συγχύος ἀμφοτέρων φόνος ἐγένετο. 6. τῇ δὲ ἐξῆς, τῶν θυλοφορίων ἐορτῆς ἕσης — τὴν τε Ἀνάαν τῷ ἀρχιερεὶ οἰκίαν, καὶ τὰ Ἀγρίππα καὶ τὰ Βιρθίκης βασιλεία κατέκαυσαν — ἐπεὶ δὲ τὰ νύκτα τῆς πόλεως κατέφληξαν. 7. τῇ δὲ ἐξῆς 12. δὴ ἦν Λάω μηνὸς ἄρρησαν ἐπὶ τὴν Ἀιτωλίαν, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ φερὺς δυσὶν ἡμέραις πολιορκήσαντες αὐτὰς τε εἶλον καὶ κατέφληξαν, καὶ τὸ φερὺν ἐπέπρησαν. 8. ἕκτη Γορπία μηνός. 9. κατὰ δὲ τὴν ἐπιόσσαν ὅτι ἀρχιερεὺς Ἀνανίας — ἀλίσκονται, καὶ πρὸς τῶν λεγόντων ἀναιρέται σὺν Ἐζικίᾳ τῷ ἀδελφῷ. Eadem die, qua Caesarienses Judaei cruciati sunt.

13. αὐτῶν] Anthol. I. 22. 4. ἀγγελὴν παρὰ Ζηνὸς ἐπὶ Φέρῳ ἡροδίου Ἀιστὸς, οἰωνῶν μῦθος ἱεραίων. Euzides Rhf. 531. δύνεται σημεῖα καὶ ἐπὶ πόροι πλείους ἀνιέραι, μῖσα δ' αὐτὸς ἔραν ποτᾶται, ἔγρησε — αὐτὸς δὲ πάλαι. . . . τὸν αὐτὸν, ὃ καὶ προσόντος ἐπὶ πόρῳ δὴλη τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἀκκῶν δυνάμει τῇ ἀλλῇ σχίζοντος τὸν αἶρα. Deut. XXVIII. 49. Artemidorus II. II. 20. αὐτὸν ἰδὼν ἐπὶ πύργῳ καθήμενον, ἢ ἐπὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ ὑψηλοτάτῳ τόπῳ, ἀγαθὸν τοῖς ἐπὶ πρῶξιν ὀρμῶσι φοβουμένοις δι' ποιητῆ. Hof. VIII. 1.

μεσσηρανῇ] Glossae μεσσηρανῇ. ὅταν ἐνεκρίσθαι μεί-

Φωνῇ] Φωνῇ A. 19.

αὐτῆς] — Editio Colinaei. 13. 6 secundo] — 28.

18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Copt. Andreas, Arethas, Victorinus, Ambrosius, Tychonius, Primasius, Beda. probante J. Millio prol. 1111. J. Pricaeo, H. Grosio, H. Hammond. + ὡς αὐτῶν 13.

πετωμένους] πετομένους A. 6. 14. 26. 27. 28. Codices alii teste Millio, Arethas. αὐτῶν] + τῶν 28.

μεσσηρανῇ] μεσσηρανῇ Editio Erasmi 1. 2. μεσσηρανῇ Editio Erasmi 2. in erratis. 3. 4. 5. Ald. μεγάλη] τρίς 17. + τρίς 5. 7. 10. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.

οὐαὶ] — 1. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. Bogardi. Versio Syr. Æthiop.

τοῖς κατοικοῦσιν] τὰς κατοικοῦντας 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 19. 26. 27. probante J. A. Bengelio.

λοιπῶν] τριῶν 11.

1. ab ἀβύσσου ad ἀβύσσου comm. 2.] — 6. 8. 9. 11. 12. 14. 19. 26. 27. Versio Copt. Arethas. probante J. Millio prol. 1434. 2. a καπνὸς ad καπνὸς] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

ἐκ prius] — Versio Vulg. probante J. Millio prol. 508. ὡς] — A.

μεγάλους] καιροῦς 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Arab. Arethas. probante J. Millio prol. 1454. ἐσκοτίθη] ἐσκοτίθη A. 12. 14.

ρας πρὸς ἥλιον ἀστὴρ ἀνατίλλῃ. Sextus Empir. 2. Astrol. 12. τὰ ἐπὶ ἐκάστης γενέσεως κυριεύοντα ζῷδια — δ. φασὶν εἶναι τὸν ἀριθμὸν, ἅπτερ κοινῶς μὲν ὀνόματι κέντρα καλεῖσιν· ἰδιαιτέρον δὲ τὸν μὲν ὠροσκοπος, τὸ δὲ μεσσηρανῇ, τὸ δὲ δύνον, τὸ δὲ ὑπόγειον καὶ ἀντιμεσσηρανῇ, ὃ καὶ αὐτὸ μεσσηρανῇ ἐστίν. 13. οἷον καρκίης ὠροσκοπῶντος μεσσηρανῇ μὲν κρῖος, δυνὸς δὲ αἰγόκερως, ὑπὸ γῆν δὲ ἐστὶ ζυγὸς. Porphyrius de Abst. IV. 8. κατὰ τὴν ἑω, καὶ τὴν ἱσπέρην, μεσσηρανῇ τε τὸν ἥλιον. Il. 9. 68. ἥμος δ' ἥλιος μῖσον ἔραν ἀμφιβιβέχκει. Eusebius. ἀνέστης ἡμέρας λέγεται καθ' ὅμῃρον τὸ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἡλιακῆς μεσσηρανῆος, τὸ δὲ ἐντεῦθεν φθίνειν ἡμέρα δοκεῖ. Plut. de If. & Osir. p. 372. C. καὶ μὴν ἡμέρας ἐκάστης τρίς ἐπιθυμῶσι τῷ ἡλίῳ, ῥητὴν μὲν ὑπὸ τὰς ἀνατολάς, σμύρναι δὲ μεσσηρανῇ, τὸ δὲ καλεῖσθαι κυφί περὶ δυσμῶς. Cap. Rom. 84. τὸ μεσσηρανῇ, ἢ τὸ ἀντιμεσσηρανῇ. Pollux IV. 157. μεσημβριάζειν ὑπὲρ κελῶν ἐστίναι· τὸ γὰρ μεσσηρανῇ Ἀιγυπτίῳ. Strabo II. p. 169. C. ἀνατέλλοντα μὲν γὰρ ὀρεῖ τὸν ἥλιον, καὶ δύνοντα, καὶ μεσσηρανῇ. Aristoteles Meteor. III. 2. αἰεὶ περὶ τὸν ἥλιον ἔτι δ' ἡ αἰρομένη ἢ καταφρομένη, τὰ πλείστα δὲ πρὸς δυσμῶς μεσσηρανῇ· τὸ δὲ σπάνιον τι γέγονεν. Probl. XII. 11. παρήλιος οὐ γίνεται — μεσσηρανῇ τῷ ἡλίῳ. Ptolemaeus I. 7. οἱ μὲν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς εἰς τὴν Λιμαρικήν πλείοντες, ὡς φησι Διόδωρος ὁ Σάμιος ἐν τῷ Γ. ἔχουσι τὸν ταῦρος μεσσηρανῇ. Bardefanes ap. Euf. P. VI. 10. πᾶσι ἡμέραις μεσσηρανῇ τῷ Ἀριεῳ.

1. Postquam sex sigilla descriperant mala, quae Judaei extra Palaestinam, vel in ea a latronibus & ficiariis passī fuissent; quatuor tubae priores describunt arma civilia, sive caedes Judaeorum a Syris vel etiam a Judaeis civibus suis: tandem sequitur bellum cum Romanis.

τῆς ἀβύσσου] Inf. II. XI. 7. XIII. 1. XVII. 8. 2. καπνὸς] Cestius Syriae Praefes, dum exercitum Hierosolyma ducit, omnia igni vastat. Jos. B. II. 18. 9. ὠρμησαν ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας Ζαβουλὼν — καταλαβάν δὲ αὐτὴν ἔρημον μὲν ἀνδρῶν — πληρῇ δὲ παντοίων ἀγμῶν, τὰ μὲν ἐφῆκε τοῖς στρατιώταις διαρπάζειν, τὸ δὲ αὐτοῦ, καί τε θανάτου καὶ καλῶς ἔχει τὰς οἰ-

ἡλιος καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆ καπνῆ τῆ Φρίαθ. Καὶ ἐκ τῆ καπνῆ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπιοὶ τῆ γῆς. Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸ χόρπον τῆ γῆς, ἐδὲ πᾶν χλωρὸν, ἐδὲ πᾶν δένδρον· εἰ μὴ τὰς ἀνθρώπους — μόνους οἷτινες οὐκ ἔχουσιν τὴ σφραγίδα τῆ Θεοῦ ἐπὶ τῆς μετέπων αὐτῶν. Καὶ

ἀνρ] ἄνθρωπος 12.

ἐξῆλθον] ἐξῆλθεν 2.

4. αὐτοῖς] αὐτοῖς 14. Editio Complut. Plant.

μόνους] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Aldi, Colinaei, Bengesi, Bogardi. Versio Syr. Copt. Aethiop. Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1255.

ἐκ] — Editio Erasmi 1.

αὐτῶν] — A. 12. 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. Bogardi, Andreas.

5. αὐταῖς] αὐτοῖς A 12. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.

βασανίσαι] βασανίσαι A. 12.

βασανίσαι] Editio Erasmi, Stephani 1.

βασανίσαι 7. Editio

κίας, ὁμοίως ταῖς ἐκ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι καὶ Βηρυτῶ ἐνέπρσαν. ἔπειτα τὴν χώραν καταδραμὼν, καὶ διαρπάσας μὲν πᾶν τὸ προσπίπτον, καταφλέξας δὲ τὰς περὶ τὴν κάμιν. 10. μοῖραν δὲ τῆς στρατίας προέπειψεν εἰς Ἰσπὴν — οἱ δὲ — πάντας ἀνέλκον σὺν ταῖς γυναῖς, καὶ τὴν πόλιν διαρπάσαντες ἐνέπρσαν. — ὁμοίως καὶ εἰς τὴν ἡμερὸν τῆς Καισαρείας Νερβατηνὴν τοσαυτήν ἐπεμψε συγχρῆς τῶν ἱππέων, οἱ τῇ τε γῇ ἔτιμον, καὶ πολὺ πλῆθος διέφθειραν τῶν ἐπιχωρίων, τὰς τε κτήσεις δήμευσαν, καὶ τὰς κάμιν κατέφλεξαν. 19. I. ἐνέβαλεν εἰς Ἀντιπατρίδα, καὶ πυθόμενος ἢ τινι πύργῳ Ἀρεκῆ καλυμένην συνθηροῦσθαι Ἰσδαίων δύναμιν, πρέπειψεν τὰς συμβαλύντας — ἐπελθόντες δὲ ἔρπον τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς περὶ τὴν κάμιν ἐνέπρσαν ἀπὸ δὲ τῆς Ἀντιπατρίδος Κέσιος εἰς Λύδδα παραλθὼν, κινὴν ἀνδρῶν τὴν πόλιν καταλαμβάνει. διὰ γὰρ τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἱερτὴν ἀναβιβῆκει πᾶν τὸ πλῆθος εἰς Ἱεροσόλυμα — τὸ ἄστυ κατακαύσας ἐχρῶσε πρὸς ὅσω. *Aristophanes* Pac. 610. ἐξέφρασε γὰρ τοσούτους πόλεμοι, ὥς τῇ καπνῇ πάντας ἔλληνας δακρύσαι.

3. ἀκρίδες] *Ex.* X. 4. *Es.* XXXIII. 4. *Jud.* VI. 5. VII. 12. *Jer.* XLVI. 22. 23. LII. 27. *Judith.* II. 14. *Job.* XXXIX. 19. 20. Locustae sunt emblemata exercitus hostilis. *S. Isidorus* ap. *Asseman.* Bibl. T. 1. p. 227. In finibus nostris rex Ethnicus adest: locustae terras nostras depascunt. Copias locustis comparat. *Artemidorus* II. 22. ἀκρίδες δὲ, καὶ πᾶντορες, καὶ οἱ λεγόμενοι μάσκαες, γωργόες μὲν ἀφορίαν, ἢ φθορὰν τῶν καρπῶν σημαίνει, σίνονται γὰρ τὰ σπέρματα καὶ διαφθείρουσι τοὺς δὲ λοιποὺς ποιεῖν ἀνθρώποι καὶ γυναῖδες περιπετῶν σημαίνει. *Achmet* 288. οἱ τὰς ἀκρίδας κατισθόντες ὄρεσις ἦν ἰδῆ τις, ὅτι εἰσῆλθε ταῦτα ἀγγελοῦν εἰς τόπον· εἰ μὲν ἔχον ἀκρίδας, εἰς ἐκδίκησιν καὶ βοήθειαν τῷ τόπῳ ὁ βασιλεὺς ἀποστείλει στρατόπεδον ἀναλόγως τῇ πλῆθους. 300. καθόλου ἢ ἀκρις ἀπαραλλάκτως εἰς πλῆθος ἐχθρῶν κρίνεται. *Jos.* B. IV. 9. 7. Καθότι δὲ ὑπὸ τῶν ἀκρίδων κάτοπι ὕλην ἔστιν ἰδὴν ἐπιλαμμένην πᾶσαν ἔτω τὸ κατὰ τὴν τῆς Σίμωνος στρατίας ἱερμὴν κατελείπετο, καὶ τὰ μὲν ἐμπιπράντες, τὰ δὲ κατασκάπτοντες πᾶν δὲ τὸ πεφυλὸς ἀνὰ τὴν χώραν ἢ συμπατῆντες ἠφάνιζον, ἢ νεμόμενοι, καὶ τὴν ἐνεργὸν ὑπὸ τῆς πορείας σκληροτέρην ποιεῖν τὴν ἀκρίδων. καθόλου δὲ εἰπεῖν, ὅδε σημαίνει τι κατελείπετο τοῖς πορθεμένοις τῇ γεγονέναι. *Plinius* H. N. XI. 35. omnia morfu erodentes, & fores quoque tectorum. (comm. 8.) ib. tanto volant pennarum stridore, ut aliae alites credantur. comm. 9. *Diodorus* S. III. 29. ἐγερμένοι δὲ καπνῇ πολλῇ καὶ ὀσμῇ αἱ μὲν ἀκρίδες ὑπερπτόμεναι τὴν χαράδραν, καὶ διὰ τὴν τῆ καπνῆ ὀσμὴν τὴν ἀνιγόμεναι καταπίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, ὀλίγον διαπεσθῆναι τρόπον. *Ælianus* V. H. VI. 19. βομβῶσαν ἀκρίδα. comm. 9. *Aristoteles* H. A. IV. 9. τοῖς πεδαλοῖς τρίβουσι ποῖσι τὸν ψόφον. *Anthol.* III. 24. 9. ἔκτι δὲ πτερόγισσι λιγυφθόγγουσιν ἀήσις, Ἀκρί, κατ

3. καπνῇ] + τῇ φρίαθ 25. Versio Vulg.

αὐταῖς] αὐτοῖς 7. ἔχουσιν] ἔχουσιν Editio Erasmi 3: ἀδικήσωσι] ἀδικήσωσιν A.

τῇ 9:8] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

βασανίσαι] — 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

ἐνάρπυς αὐλάκας ἐξομένα — ξανθὰ ἐκ πτερύγων ἡδὲ κρέκας μύλος. 10. αὐτοφύες μύλημα λύρας, κρέκας μοι τὸ ποθεῖν, ἐκκρύβου φίλας ποσσὶ λάλως πτερυγας. 15. Δαμοκρίτης μὲν ἐγὼ λιγυρὰ ὅκα μύσαν ἐπὶν Ἀκρί ἀπὸ πτερύγων. 8. ἀκρίδι, τῷ κατ' ἄρῳ ἀνδρὶ. *Pisidas* Mund. Opif. τὸ πτερόν ἄλλον, εἰς ἀνέμωσιν φόνος, βέλος τοῦ ἀνδρὸς ἐξ ἀδύτης τοῦ ὅπου, λογχὴν ἐτοιμὴν, αὐτοκίνητον δόρυ, πυκνὴν φάλαγγα, μυρίοισι μύλοις, πηδῆτικὴν ἵππαλιν ἀσάτε μύλης, ἐξ ἵσταται γὰρ, ἀλλὰ πηλὴν καὶ τρέχει, ἔρπυσσας πορθεῖ, καὶ κλονεῖ πτερεμένη, δοκεῖ δὲ φεύγειν, καὶ παλινδρομὸς μύνη. *Claudianus* de locusta. *Cognatus* dorso durescit amictus, Armavit natum cutem.

Non erant autem locustae verae, quae graminis & arboribus nocent, comm. 4. fed milites.

σκορπιοὶ] *Aristoteles* H. N. IX. 29. περὶ μὲν φάρον καὶ ἄλλας τόπας οἱ σκορπιοὶ οὐ χαλεποὶ ἐν ἄλλοις δὲ τόποις καὶ ἐν τῇ Κρήνῃ πολλοί, καὶ μεγάλοι, καὶ χαλεποὶ γίνονται. καὶ ἐάν τινα πατάξωσιν ἄνθρωποι, ἢ θηρία, ἀποκτείνουσι. de Part. Anim. IV. 6. τὸ μὲν ἄν κέντρον τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ἐστὶ, τοῖς δ' ὀπίσθεν — κατὰ τὸ ἔρατον — ὅσα δὲ μὴ ἐστὶν αὐτῶν ἔμπροσθεν κέντρα, ὁδόντας ἔχει — ὅσα δὲ ὀπισθόκεντρα ἐστὶ, διὰ τὸ θυμὸν ἔχειν, ἄπλον ἔχει τὸ κέντρον ἔχουσι δὲ τὰ μὲν ἐν αὐτοῖς τὰ κέντρα — εἰ δ' ἀπείχον ὥσπερ τοῖς σκορπίοις. *Manilius* IV. 217. Scorpius armatae metuendus cuspide caudae — In bellum ardentis animos, & martia corda efficit, & multo gaudenter sanguine Syllam, Nec praeda quam caede magis. II. 443. pugnae Mavortii scorpius haeret. *Firmicus* V. 7. Si Venus in Scorpione fuerit inventa, dicit nasci, qui, nullo habito respectu honestatis aut aequitatis, res concupiscas conabuntur ex aliorum manibus violenter extrahere, haecque de causa non curabunt aliquando ad interfectionem hominum usque descendere. 9. Si Luna fuerit in Scorpione, erunt homines mali, asperi, & crudeles. *Lucanus* I. 658. Tu qui flagrante minace Scorpiion incendis cauda, che-lasque peruris, Quid tandem, Gradive, paras? *Serenus Sammonicus* c. 48. & cum vulnus atrox in-cussit scorpius ardens. *Aratus* 402. αὐτὰρ ἐπ' αἰθερίῳ κέντρῳ Τείρας μεγάλῳ Σκορπίῳ. *Petronius* 39. in Scorpione [nascuntur] venenarii & percussiores. *Artemidorus* II. 13. φάλαγγας δὲ καὶ σκορπιοὶ, καὶ σκολοπένδραι ποικίλως σημαίνει ἄνθρωπος. *Pisidas*. καὶ συλλέγει τὰ κῶλα, καὶ τῖνι πάλιν, ὥσπερ τὰ νύκτα τῶν βελλῶν οἱ τοῦ ὅπου, καὶ τραυματοῖ τὸ σῶμα τῶν ἐρατῶν τοῖς ἀντιλογοῖς τῶν σκελῶν ἀσπίσι. *Anthol.* II. 43. 2. εἰς ποικίλως. ὁ δὲ ποιῆται μὲν κῶλας, ἢ γῆρας κῶλας, ἢ σὺ τι ποιῆσαι, σκορπίος δὲ, ἀγαθὸν. ὅτε γὰρ αὐτὸς ἐπὶ τι ποιῆται, ἢ ἄλλον ἀφίης. *Apulejus* IX. Nosti quen-dam barbarum nostrae civitatis decurionem, quem Scorpionem prae morum acritudine vulgus appel-

5 Καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ σποκλείνωσιν αὐτὰς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ
6 ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. Καὶ ἐν ταῖς ἡ-
μέραις ἐκείναις ζητήσων οἱ ἄνθρωποι τὸ θάνατον, καὶ ἐχὺ· εὐρήσων αὐτόν· καὶ ἐπιθυμή-

σασιν

~οὐ μὴ

Complut. Plant. Genew. Versio Vulg.

πάντες] ἐξ Bedæ: alia translatio sex menses continet.

σκορπίου] + ὡς 28.

6. ζητήσων] ζητῶσιν 8. 9. 10. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genew.

ἐχ] οὐ μὴ A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genew. Bengelii

Andreas, Arethas. ἐκ Editio Erasmi, Colinaei.

εὐρήσων] εὐρώσων A. 12. 17. 28. Editio Bengelii. εὐρήσων 2. 9. 11. 14. 27.

φύεται] φύγει A. 12. 17. Editio Erasmi 1. 2. sed in enatis corrigitur.

δρακόντες W. H'istfen.

παίσῃ] πληγῇ 10. 26. Editio Complut. Plant. Genew.

lat. *Achmet*. 285. ὁ σκορπίος εἰς ἔχθρὸν κακῆργον καὶ ὀ-
λιγόδοξον κρίνεται. Ἐάν ἴδῃ τις, ὅτι ἐκρήσθη παρὰ σκορ-
πίου, εὐρήσει βλάβην, ἢ νόσον παρὰ ἔχθρου τοιαύτη, καὶ ἀγα-
θοῖς ἀνταμείβεται αὐτόν. *Nicander Theriac. Schol.* ἄλ-
λος δὲ εἰς σκορπίος, ὅταν καλόμενος διὰ τὸ μιλίχρως εἶναι,
ἥτοι κρηοίδης. — ἔχθρὸς ἐστὶ τοῖς ἀνδράσιν, εἰ βλάβῃ
τινα τέτων, ἐπὶ γὰρ πολλὸν χρόνον ἔχουσι τὰς ἀλγυδιὰς —
τέττοις δὲ τοῖς σκορπίοις περὶ τὰ νύκτα πλεῖρα λευκὰ χιόνται,
μύσαςαι σιτοφάγους, ἥτοι ἀκριδοῖς σιτοφάγῳ ὁμοία. *Diosco-
rides* 185. περὶ σκορπίου τοῖς δὲ ὑπὸ σκορπίου δεικνύσιν
ὁ μὲν τόπος εὐθείας ἀρκεταί φλεγμαίνονται, σκληροὶ καὶ ἐνφρυ-
θῆς, καὶ περιτελής σὺν ὀδύνῃ γυνομένης ἐναλλάξ. ὅτε μὲν γὰρ
πύρρως, αὐτοὶ δὲ ψύχεις ἐπιλαμβάνονται· καὶ πόνος ἐξαπί-
νως, καὶ ποτὶ μὲν ριζίει, ποτὶ δὲ ἐπιτείνεται, παρέρπεται
δ' αὐτοῖς ἰδρῶς, καὶ φρικώδης αἰσθήσις, καὶ τρόμος, καὶ
περίψυξις ἀκρατηρίων, καὶ βαβάνων ἵπασις, φύματα δὲ
τῆς ἐδρας, ὀρθοτριχία τε καὶ δυσχροαία ἐπαλγὴς περὶ τὴν ἐπι-
φάνειαν τῆς αἰσθήσεως, καθάπερ ἀπὸ βελόνης κεντημάτων
ἐδυομένου. *Appianus in Parth.* p. 255. de Caffio καὶ
τῶν ὀδυνῶν, Ἄραβες δὲ ἦσαν ἀναβάναι κελυόνταν, ἄχρι ἂν
ἡ σελήνη παραλλάξῃ τὸν σκορπίον· ἀλλ' ἐγὼ, εἰπὼν, μάλ-
λον φοβέσθαι τὸν τοξότην, ἀπὸ λυαίνης εἰς Συρίαν. *Sanbe-
drin* f. 97. 1. traditione accepimus tria venire inop-
pinato, Messiam, rem quae amissa invenitur, &
Scorpium subito pungentem. *nummi* Antiochi Co-
magenorum regis exhibent scorpium laureae inclu-
sum. *Frontinus* I. 4. 1. *Æmilius Paulus* Consul
cum in Lucanos juxta littus angusto itinere exer-
citus duceret, & Tarentini, ei classe infidiatii,
agmen ejus scorpionibus aggressi essent, captivis
latera euntium praetextuit, quorum respectu hostes
inhibuere tela. *Isidorus* XVIII. Scorpio est sagitta
venenata arcu vel tormentis excussa, quae dum ad
hominem venerit, virus, qua figit, infundit; unde
& Scorpio nomen accepit. *Sallustius* H. III.
ap. Nonnium. Epistolam forte cum servo nacti
praedatores Valeriani Scorpione in castra miserunt.
Seneca N. Q. II. 16. Ballistae quoque & scorpio-
nes tela cum sono expellunt. *Seneca* Hercule 1218.
heu! qualis intus scorpium, quis ferciva plaga re-
vullus cancer infixus meas urit medullas? *Galenus*
de Antidot. II. — ex Eudemo. τῷ δὲ ποτὶ καὶ δι-
νὴ φάλαγγια, καὶ σκολίοιο σκορπίου ἐκφύξῃ κέντρα φέροντ'
ἰδόντας. Orion a Scorpione percussus. Πικρῶσιν τότε γυνὴ
πιπασμένης ἀμφ' ὀδύνῃσιν. *Nicander* εἰ δ' ἄγε καὶ
κέντρον πεκορυθμένον ἀλγυδιῇ σκορπίου ἀνδρῶσιν. *Schol.* τὸ δὲ
ἱκεῖα φλογὶ φασὶ (τὰ γυνὴ) διὰ τὰς ἐπαγομένης ἀλγυ-
διῆς ἐκ τέτων τοῖς δεικνύσιν. *Georg.* 135. Scorpius.
Servius Sidus hoc supra Romam positum creditur.
1. *Macc.* VI. 51. *Polybius* VIII. 6. de Archi-
mede. τοξότας καὶ σκορπίδια παραστήσας ἐντὸς τῆς τύχης,
καὶ βάλλον διὰ τέτων, ἀχρήστους ἐποίησε ἐπιβότας. *Plut.*
Marcell. p. 306. F. οἱ σκορπίοι βραχύτονοι — αὐτοὶ

αὐτὸν βέλουσι πολλοὺς ἐντυγχάνοντες. *Caesar* B. G. VII.
25. quidam ante oppidi portam Gallus — scor-
pione ab latere dextro trajectus exanimatusque con-
cidit. Afr. 31. Scorpionum, catapultarum, cete-
rorumque telorum, quae ad defendendum solent
parari, magnam copiam habebat. 29. Scorpione ac-
curatus misso, atque eorum Decurione percusso, &
ad decumanam defixo. *Vitruvius* X. 15. 16. Scor-
pionibus sagittas mitti. *Vegetius*. Scorpiones dice-
bant, quas nunc manubalistas; ideo sic vocari,
quod parvis subtilibusque spiculis mortem inferant.
Ammianus Marc. XXIII. 4. Scorpionis autem,
quem appellat nunc onagram, hujusmodi forma
est — scorpio autem [appellatus] quoniam acu-
leum defuper habet erectum.

Eleganter scorpiis comparatur exercitus Cestii,
ut patet ex iis, quae jam dicta sunt, quibus adde;
quod tempus expeditionis convenit cum tempore,
quo Scorpium homines infestant. *Tertullianus* Scor-
piaco. Familiare periculi tempus aestas, austro &
africo saevitia velificat, certo tempore subornantur,
nec alio quam ardoris. Tunc ebullunt calentes of-
fendere, fugare, occidere. Bellum cum Romanis &
duce Cestio unam aetatem duravit. *Josf.* B. II. 17.
2. ἐλεάζαρος — ἀναπαύει μνηστὸς ἄλλοφύλου δῶρον ἢ θυ-
σίαν προσδέχεσθαι. τῷ δὲ ἦν τῇ πρὸς Ῥωμαίους πολέμῳ
καταβολή. 6. τῇ δὲ ἐξῆς τῶν ξυλοφορίων ἱερτῆς ἔσσης, quod
mense Loo, Hebraeis Ab dicto, celebrabatur. 7.
τῇ δὲ ἐξῆς 11. Λῶς μηνός. 8. Romani Hierosolymis
oppugnati ἐκτῇ Γορτιαίᾳ μηνός 19. 1. Cum Lyddae
effert exercitus Cestii, incolae Hierosolymas petie-
rant διὰ τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἱερὴν. 3. Hierosolyma op-
pugnat, ἦν τριακὰς ὑπερβερταίς. 9. ex Judaea fugit
Δίς μηνός ὀγδόη. comm. 5. 10. i. e. ab exeunte Majō
ad initium Novembris. 1. secundo, quia plurimos
in exercitu habuit sagittarios, quorum tela cauda
Scorpii repraesentat. *Josf.* B. II. 18. 9. πρὸς αἷς τὰς
παρὰ τῶν βασιλέων συμμάχιας Ἀντίοχῳ μὲν διαχιλίαις
ἱππεῖς, καὶ πεζῶς τριχιλίαις, τοξότας πάντας. Ἀγρίππᾳ δὲ
πεζῶς μὲν ἵσως, ἱππεῖς δὲ διαχιλίαις ἐλάττω· εἴπετο δὲ καὶ
ὁ Σόμμος μετὰ τετρακισχιλίαν, ἂν ἦσαν ἱππεῖς ἢ τρίτη μοῖ-
ρα, καὶ τὸ πλεον τοξόται. Tertio quia Antiochi Co-
magenorum regis, qui Cestio militabat, insigne Scor-
pius erat. Quarto quia multas machinas, ballistas
& Scorpiones, advexerat *Josf.* B. II. 19. 8. δια-
φωρῶνται δὲ τῶν ὀρίων καὶ τῶν ὑποζυγίων, πλὴν ὅσα βέλη
παρικόμειζεν καὶ μηχαναῖς, τέτων γὰρ ἐπὶ χρεῖαν περιέχοντο.
9. ὥς τις στρατιώτης ὑπ' ἐκπλήξεως καὶ δέως τάς τε ἐλπί-
δας καὶ τὰς ἐξουβείας, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἄλλων ὀργάνων
καταλιπὼν, ὃ τότε Ἰουδαίῳ λαβόντες αὐτοὺς ἐχρήσαντο κα-
τὰ τῶν ἀφέντων — τὰς τε μηχανὰς ἦσαν.

5. ἐδόθη αὐταῖς ἵνα] Inf. XIX. 8. *Hyginus* poet. a-
stron. 33. leporem — nonnulli a Mercurio con-

stiti-

εωσιν ὑπὸ τῶν, ἡ Φωνὴ] ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. Καὶ τὰ ὁμοιώματα τ' ἀκρίδων ἡ 7
 μια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον ἡ ὅπῃ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς τέφρανοι ὅμοιοι 8
 χρυσοῦ, ἡ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας 9
 γυναικῶν, ἡ αἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεύκων ἦσαν. Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδη-
 ρῆς ἡ ἡ Φωνὴ τ' πτερύγων αὐτῶν ὡς Φωνὴ ἀρμάτων, ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς 10
 πόλεμον. Καὶ ἔχουσιν ἑρὰς ὁμοίας σκορπίοις, ἡ κέντρα ἡν. ἐν ταῖς ἑρῇς αὐτῶν — ἡ 11
 ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τὸς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. Καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλεία τ' 11
 ἡ ἡ ἀγγε-

ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν] ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος 6. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. ἀπ' αὐ-
 τῶν 7. Versio Arab. ἀπ'] — 28. 7. ἀκρίδων] καρδίων 19.
 ἑρῇς] ὁμοιώματα A. ἡτοιμασμένοις] ἡτοιμασμένα Editio Complut. Plant. Genev. ὡς] — 28.
 ὅμοιοι χρυσοῦ] χρυσοῖ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Arethas. probante J. Millio prol. 1454. J. A. Bengelii. ἡ τὰ πρόσωπα ad σκορπίοις comm. 10.] — 12.
 9. εἶχον] εἶχον A. ἀρμάτων] + ἡ 13. Codices Latini.
 ἵππων] — 9. 27. 10. ἡν] — 12.
 ἡν οὐ ταῖς ἑρῇς αὐτῶν, ἡ ἡ ἐξουσία αὐτῶν τῆ] ἡ οὐ ταῖς ἑρῇς αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν A. 17. Editio Bengelii. Cod-
 ces Latini. ἡ οὐ ταῖς ἑρῇς αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχουσι τῆ [sic τῆ 6. 28.] 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19.
 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Copt. Aethiop. Arab. Arethas.
 11. ἡ πλὺς] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio
 Copt. Arab. Arethas. probante J. Millio prol. 1454.
 ἔχουσιν] ἔχουσιν 2. 4. 6. 8. 10. 11. 16. 17. 18. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. probante J. Millio
 prol. 1454. ἐφ'] ἐπ' A. 14. Editio Complut. Erasmi, Colinaei, Bengelii, Bogardi. Arethas.
 ἐφ' αὐτῶν βασιλεία] βασιλεία ἐφ' αὐτῶν Editio Plant. Genev. βασιλεία ὅτ' αὐτῶν 16. βασιλεία ἐπ' αὐτῶν 7.
 βασιλεία ἐπ' αὐτῶν 6. 26. 27. Editio Complut. τ'] — 2. 6. 26. 27. Editio Complut. Arethas.
 ἀγγελοὺς τ' ἀβύσσους] ἄρχοντας τ' ἀβύσσους τ' ἀγγελοὺς A.
 ὄνομα αὐτῶν] ὁ ὄνομα 18. ὄνομα αὐτῶν Editio Erasmi, Ald. Colinaei.
 Ἀββαδὼν] Ἀββαδὼν 4. 6. 10. 11. 12. 17. 28. Editio Complut. Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. Arethas.

fitutum dixerunt, eique datum esse praeter caetera genera quadrupedum, ut alios pareret, alios haberet in ventre.

6. Ovidius in Ibin. 121. Caulaque non deficit, deficit tibi copia lethi: Optatam fugiat vita coacta necem. Anthol. I. 65. 6. εἴ τις ἀπάγξασθαι μὴ ὀψέ, θανάτου δ' ἐπιθυμῇ. Valerius Flacc. VII. 313. & questu superos, questuque fatigat Tartara, pulsat humum, manibusque immurmurat uncis, Noctis heram Ditemque ciens, succurrere tandem morte velint. Cornelius Gallus Eleg. I. Dulce mori miseris: Sed mors optata recedit. Est omni pejus vulnere velle mori, Et non posse tamen. Sophocles Electr. 1014. οὐ γὰρ θανεῖν ἔχουσιν ἄλλ' ὅταν θανεῖν χρεῖζον τις εἴτα μὴδ' ἐπ' ἐχθ' λαβεῖν. Diodorus III. 13. πεινέοντες δὲ τῆ ζῆν τὸν θάνατον προσδέχονται. Dio Xiphilini p. 252. περὶ δὲ Ἀδριανῶ τούτῳ μόνον εὐχομαι, ὅνα ἐπιθυμῆσας ἀποθνήσκῃ μὴ θνήσκῃ. Seneca Troad. 954. mors miseros fugit.

7. ἵπποις] Cestius habebat τίσσιν ἵππους ἡ Regum auxilia equites plures quinque millibus. Jof. B. II. 18. 9. inf. XIV. 14.

τέφρανοι] Arabes Agrippae militantes Ezech. XXIII. 42. Plinius H. N. VI. 28. Arabes mitrati degunt, aut intonso crine. Claudianus de laud. Stiliconis I. 155. Hic mitra velatus Arabs. Jof. A. VIII. 7. 3. de Equitatu Salomonis ἐπεκόσμων δὲ αὐτὸς καὶ οἱ ἀναβαίνοντες — μηχανίας μὴ καθεϊμένοι χαίτας, ἐνδιδυμένοι δὲ χιτῶνας τῆς Τυρίας πορφύρας, ψήγμα δὲ χρυσοῦ καθ' ἡμέραν αὐτῶν ἐπὶ σῆτον ταῖς κομῆς, ὡς εἰλβαν αὐτῶν τὰς κεφαλὰς, τῆς αὐγῆς τῆ χρυσοῦ πρὸς τὸν ἥλιον ἀντανεκλωμένης. τούτων περὶ αὐτὸν εἶπεν ὁ βασιλεὺς καθοπλισμένον καὶ τόξω ἐξηρτημένον. Solinus 33. Arabes longe lateque diffusi diversis moribus vivunt & cultibus: Plurimis crinis intonsus, mitrata capita, pars rafa in cutem barba. Jerem. LI. 27.

ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων] Non erant locustae, sed milites.

8. τρίχας] Hieronymus in Ezech. XLIV. 20. Per-

spicue demonstratur, nec raris capitibus, sicut sacerdos cultoresque Ildis atque Serapis, nos esse debere: nec rursus comam demittere, quod proprie luxuriosorum est, barbarorumque, & militantium. Aristophanes Nub. 14. ὁ δὲ ἀκμήν ἔχον ἐκπάζεται Equit. 1118. νῆς ἐκ ἐπὶ ταῖς κίμαις ὁμῶν. Seb. ἐπὶ ἐκόντων οἱ ἵπποις. Appianus Parthic. p. 238. ἀφθῆσαν αὐτοὶ τε φλογουδῆς κρέντοις ὁ θάραξ, τῶ Μερμαντῆ σιδήρε σίλβοντες ὅξιν καὶ περιλαμπῆς, οἷο' ἵπποι κατὰ πεφραγμένοις χαλκοῖς καὶ σιδηροῖς σκεπάσματος. Μόγιτος δ' ὁ Συρήνας καὶ κάλλιτος αὐτὸς δὲ τῇ κατ' ἀνδρίαν δόξῃ τῶν θηλυτῶν τῶ κάλλιτος ἐκ εἰκότος, ἀλλὰ μηδικώτερον ἐσκωατμένους, ἐντρίμμασι προσώπων, καὶ κόμης διακρίσει, τῶν ἄλλων Πάρθων ἐπὶ σκευδικῶς ἐπὶ τὸ φοβερόν τῶν ἀντιστάλων κομῶντων. Verus, Commodus & Gallienus auriamenta crinibus adperserunt.

Psal. LVII. 5. Sir. XXI. 3.

9. θώρακας] Jof. B. III. 5. 5. οἱ μὲν περὶ θάραξ τε πεφραγμένοι καὶ κρέντοι. Suidas. ἵπποις λυκοθώρακας. & . . ὅλοι σιδηρῶν. Thucydides II. 100. ἀνδρας ἱππίας τε ἀγχιθῆς καὶ τιβαρakis μῆνης. Xenophon paed. VIII. θωρακίσας δὲ αὐτὸς καὶ ἵππους. Plut. Socr. gen. p. 595. E. θώρακα σιδηρῶν, de folert. Animal. p. 966. D. ὁ δὲ ἱππῶν ἐν ἀπολείπει θωρακισμένους πρὸς μάχην ὁπίσθας. πτερύγων] Plato de Rep. V. p. 661. F. πρὸς ταῖς ταῦτα, ὡς φίλε, πτερῶν χρησάμενος ὅσα εὐθὺς, ὡς, ὡς τι δὲ, πετόμενοι ἀποφύγωνσι πῶς λέγεις, ἔφη; ἐπὶ τὰς ἵππους, ἢ δ' ἐγὼ, ἀναβιβασίαν, καὶ διδασκόμενος ἱππικῶν ἐφ' ἵππων ἀκτίον ἐπὶ τὴν θῆαν.

10. ἐρῆς] Xenophon Exp. III. καλῶν δὲ οἱ σαρμπεύματι ἀπὸ τῆς σωματικῆς ἀνδρας, μακρὰν γὰρ ἢ ἀπὸ τῆς ἐργασίας λαβεῖν . . . ὁ αὐτὸς εἶχε ἵππικῶν τῆς σωματικῆς πλῆκτον. Inf. 19. II. d. 297. ἱππῆας μὴ πρῶτα σὺν ἵπποις, καὶ ἄριστοι, περὶ δ' ἐξοπίθεν εἶπεν, πολέας τε καὶ ἐσθλὰς. ἕρκος ἔμην πολέμοιο κακῆς δ' ἐς μέσον ἵλασσει. Ευφράτης in II. τ. p. 1253. 50. καλὸν δὲ εἶδον, αἱ τῶμα λέγεις πολέμους τὸ τὰς μαχομένους ἀποθνήσκοντες ὡς γὰρ ἐρῆς εἶπεν τὸ ἀποθνήσκοντες καὶ τὸ ἐργάζεσθαι. ὡς καὶ καὶ τῶμα, ἐν ᾧ οἱ πρῶτα καὶ ἵπποις. in II. β. p. 238. 25. ἡ δ' αὖ-

ἀγγέλων ἢ ἀρίστων ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει
 12 Ἀπολλύων. Ἡ καὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδὲ ἔρχον) ἐτι δύο καὶ μὲ ταῦτα. Καὶ ὁ ἐκ-
 13 τὸ ἀγγέλων ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα Φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τῶν θυσι-
 14 αῶν τῶν χρυσῶν τῶν ἐνώπιον τῆς Θεᾶς, λέγονσαν τὰ ἔκτω ἀγγέλων ὅς εἶχε ἢ σάλ-
 15 πινγα. Ἄνυσον τῆς τέσσαρας ἀγγέλων τῆς δεδομένης ὅτι τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ
 μῆνα

~ ἔρχε)

~ ὁ ἔχων

ἀβαδδὼν 9. Ἀβαδδὼν 2. 8. 13. 14. 19. 26. ἀβαδδὼν 18. ἀβαδδὼν 7. ἀβαδδὼν 27.
 Μαγιδων Verſio Copt Labbaddon. Hieronymus nom. Hebr. melius: ſolitarij eorum. & ex eo Haymo in l.
 καὶ ὁ) ἐν δὲ 2. 4. 5. 6. 11. 14. 18. 19. Codices plurimi, teſte Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 Verſio Vulg. Syr. Aethas. ὁ 26.
 καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ) ἐν τῇ ἑλληνικῇ δὲ 16. 27. ἑλληνιστὶ δὲ 9. ἔχει] + ὁ Editio Complut. Plant. Genev.
 12. ἔρχονται] ἔρχεται A 2. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 19. 27. Editio Complut. Plant. Verſio Copt. Arab.
 ἔτι] — Editio Eraſmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. καὶ ἴ. A. Bengelius.
 δύο] διότερα 7. δύο καὶ] καὶ δύο 28.
 καὶ poſterius] + καὶ 2. 4. 8. 10. 12. 14. 18. 19. Verſio Copt. 13. Φωνὴν μίαν] μία Φωνὴν 14. — ἴ. A. Bengelius.
 τεσσάρων] — A 28. Verſio Syr. Aethiop. Arab. Codices Latini. Beda. probante ἴ. A. Bengelio in Gnom.
 τὸ κερᾶτων] — 14. + κεκραγόντων 28. τὸ χρυσῶν τῶν] — 14.
 τὸ tertio loco] — Editio Eraſmi 1. 2. 3.
 14. λήγουσαν] λήγουστων 2. 4. 8. 9. 11. 16. 27. 28. Aethas. λέγοντα A. probante ἴ. A. Bengelio.
 ἔκτω] — A.
 ὅς εἶχε] ὁ ἔχων A 2. 3. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Andreas probante ἴ. Millio prol. 1111.
 ἐπὶ] ἐν 19. Verſio Vulg.
 15. ἐλύθησαν] ἐλυτῆθησαν A.
 καὶ ἡμέραν] — Editio Complut. Plant. Genev.
 μεγάλῳ] — Caſſiodorus. probante ἴ. A. Bengelio.
 ἡτοιμασμένοι] ἡτοιμασμένοι 28.
 εἰς τὴν ἡμέραν 2. 14. 27. Aethas. εἰς τὴν ἡμέραν 28.

τῇ μετακρίσει καὶ ἐρᾶ τῷ πολέμῳ, καθὼς καὶ φόρῳ,
 προέπλυνεν, ὡς οἱ αἰσθητοὶ τιν. ὅθεν καὶ τὸ ἐραγνῆν, καὶ ἡ
 ἐραγνῆν, καὶ ὁ ἐραγνῆν. in II. d. p. 357. 50. ἐραγνῆν καὶ
 κατὰ τὸν ἑνοφῶντα τὸ ὅτι τῆς φάλαγγος ὡς περ φόρῳ
 καὶ ὁμηροὶ ὁ τόπος τῶν προμύχων. Arrianus Parth. p.
 260. τρεῖς τινὰ ταῖς λεγομέναις ἐχιδναῖς καὶ σκυτάλαις
 ἐντιμώρῳ, τὰ μὲν ἑμφανῆ καὶ πρόσθια μέρη φοβερά καὶ
 ἐμφανῆ δόρασι καὶ τόχοις καὶ ἵπποις προβαλλομένων κατ'
 ἐρᾶν δὲ τῆς φάλαγγος εἰς χορίαν, καὶ κρόταλα, καὶ ψαλ-
 μὸς, καὶ παννυχίδας ἀκολούθως μετὰ γυναικῶν τιλιτωσας.
 Jof. B. III. 6. 3. ἐραγνῆν πρὸς ἀσφάλειαν ἡκολούθησαν πε-
 ζοῖ τε καὶ ὀπλῆται, καὶ τῶν ἵππων πολλοί. Dent. XXVIII.
 13. 44. Ef. IX. 14. Plut. Sympof. VIII. 9. ἀπ' ἐ-
 ρᾶς ἐπὶ φόρῳ μετὰ κρῆναι τὴν πρῶτην ἀντὶ τῆς ἐσχάτης τά-
 ξης ἔχουσι.

11. Ἀπολλύων] Ithomas. ἀπολλύς Ἀττικοί, ἐκ Ἀ-
 πολλύων. Hebraice perditio אבדון Jof. XXVIII.
 22. Proov. XV. 11. Emek Hammelech f. 15. 3. in-
 fimus gehennae locus est Abaddon, — unde ne-
 mo emergit. f. 26. 4. vocatur coenum fervens.
 Proov. XXX. 27. Jof. II. 7. 8.

12. Aelianus A. N. XV. 27. τρεῖς τοῖς κακοῖς τὰ
 κακά. Sanhedrin f. 97. 1. & Schir R. II. 13. Dixit
 R. Jochanan, generatione qua filius Davidis ven-
 turus est, ſapientes magistri erunt pauci, reliquo-
 rum vero oculi deficient in luctu & ſuſpiriis. An-
 guſtiae multae & ſententiae graves in eos iterabun-
 tur. Adhuc enim prima non erit executioni man-
 data, & jam veniet altera, eique affixa erit. Seneca
 Herc. Fur. 108. finis alterius mali gradus est futuri,
 protenus reduci novus paratur hostis — Nec ul-
 la requies, tempus aut ullum datur. inf. XI. 14.

13. 1. Mac. I. 21.

14. Εὐφράτης] Sicut Babylon Roma est: ita Eu-
 phrates est Tiberis. Symbola Imperii Romano.
 διδωμεν] Reges auxiliarii Imperio Romano sub-
 jecti. Jof. B. III. 4. 2. συχνὴν δὲ καὶ παρὰ τῶν βασιλέων
 συνήχθη συμμάχων. Ἀντίοχος μὲν καὶ Ἀγρίππας καὶ Σοίμους
 παρασχόμενοι ἀναδισχυλῆς πεζὺς τοξόταις καὶ χιλιῶς ἵππῳ
 τῷ δὲ Ἀραβὸς Μάλαχ καὶ χιλιῶς πέμψαντες ἵππῳ, ἐπὶ πεζοῖς

πυλαιοχιλίοις, ὧν τὸ πλεον ἦσαν τοξόται. Tacitus H. V. 1.
 de exercitu Titi. Com itabantur — Agrippa Sohe-
 musque reges, & auxilia regis Antiochi, validaque
 & solito inter accolae odio infensa Judaeis Arabum
 manus. II. 81. Accessere [Vespasiani Partibus] cum
 regno Soemus haud spernendis viribus, Antiochus
 vetustis opibus ingens, & inferventium regum di-
 tiffimus, mox — Agrippa — partes jubabat.
 Suetonius Vespas. 4. Peregrinatione Achaica inter
 comites Neronis — secessit in parvam ac deviam
 civitatem, quoad latenti, etiamque extrema metuen-
 ti, provincia cum exercitu oblata est. — additis
 igitur ad copias duabus legionibus, octo alis, co-
 hortibus decem, atque inter legatos majore filio
 assumpto. Jof. B. III. 1. 2. σκεπτόμενος δὲ, τίς πισύ-
 σις κινεμένη τὴν ἀνατολήν, ὅς τιμαρῆσται μὲν τὴν Ἰε-
 ρουσαλήμ ἐπανάσσειν, προκαταλήψεται δὲ αὐτοῖς ἡδὴ καὶ τὸ
 πῆριξ ἔθνη συνοσῶντα, μόσις εὐρήκει ἐσπασιανὸν ταῖς χρεῖαις
 ἀναλογύοντα, καὶ τηλικύτης πολέμου τὸ μέγεθος ἀναδέξα-
 σθαι δυνάμενον. 3. Τάχα τι καὶ περὶ τῶν ὅλων ἡδὴ τῷ διδ-
 ῶν προοικονομῶν, πέμπει ἄνδρα διαληψόμενον τὴν ἡγεμο-
 νίαν τῶν ἐπὶ Συρίας στρατευμάτων. — περὶ αὐτὸς
 τὸν ἐλλήσποριν πεζὸς εἰς Συρίαν ἀφικνεῖται, καὶ καὶ τὰς τε
 ρωμαϊκὰς δυνάμεις συνήγει, καὶ συχνὴς παρὰ τῶν γειτνιών-
 τιν βασιλέων συμμάχων. Tacitus H. V. 10. missi Ne-
 ron's, Vespasianus fortuna, fama, & egregijs
 ministris, intra duas aestates, cuncta camporum,
 omnesque praeter Hierosolyma urbes, victore exer-
 citu tenebat. Echa R. I. 5. Hostes ejus i. e. Vespas-
 ianus: inimici ejus h. e. Titus: tribus annis cum
 dimidio obsedit Vespasianus Hierosolyma, erantque
 cum eo IV. Duces, dux Arabiae, dux Africae, dux
 Alexandriae, dux Palaestinae.

15. Od. κ. 469. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνικυτὸς ἦν, περὶ δ'
 ἔτραπον ἄραι μνηστῶν φθιόντων, περὶ δ' ἡμᾶτα μακρὰ τελί-
 σθη. λ. 294. ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῶν τε καὶ ἡμέραι ἐξετελείοντο
 ἄψ περιτελλόμενος ἥτις καὶ ἐπῆλθεν ἄραι. Manilius III.
 520. Sic annum mensesque suos natura diesque at-
 que ipas voluit numerari signa per horas. Seneca
 de provid. I. Jam vero si quis observaverit nudari
 Ggggg

lito-

μῆνα ἡ ἐνιαυτὸν, ἵνα σπεκταίνωσι τὸ τρίτον τῶ ἀνθρώπων. Καὶ ὁ ἀριθμὸς + στρατευ- 16
μάτων τῆ ἵππικῃ, δύο μυριάδες μυριάδων — ἡ ἡκοντα ἑπτά ἀριθμὸν αὐτῶν. Καὶ ἕτως 17
εἶδον τὰς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, ἡ τὰς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνης
ἡ ὑακινθίνους ἡ θειώδεις· ἡ αἱ κεφαλαὶ τῶ ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, ἡ ἐκ τῶ σωμα-
των αὐτῶν ἐκπορεύετο) πῦρ ἡ καπνὸς ἡ θείον. ~ Ὑπὸ τῶ τριῶν· τῶν ἀπεκτάθησαν τὸ 18
τρίτον τῶ ἀνθρώπων, ἐκ τῆ πυρός ἡ — ἐκ· τῆ καπνῆ ἡ — ἐκ· τῆ θείᾳ τῆ ἐκπορευομένης
ἐκ

+ τ

~ ὑπὸ τῶ τριῶν πληγῶν

τρίτον] + μίρ⁹ 18.
16. ἀριθμὸς] + τ⁹ A. 2. 4. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Codices alii, teste Millio. Editio Com-
plut. Plant. Genew. Bengelii. Andreas, Arethas.
τῆ ἵππικῃ] τ⁹ ἵππων 3. τῆ ἵππῳ 2. 4. 8. 9. 10. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genew.
+ αὐτῶν 18.
δύο] — 2. 5. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genew. Versio Arab.
δύο μυριάδες] διμυριάδες J. A. Bengelius. δὲς μυριάδες A. 11. 12.
ἡ postterius] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. Editio Complut. Plant. Genew. Bengelii.
Codices Latini. Versio Copt. Syr. Andreas.
17. θειώδεις] θειώδεις 12. ἡκοντα] + δ⁹ 11.
18. ὑπὸ] δ⁹ AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.
Genew. Bengelii. Andreas, Arethas. ἐ ἀπὸ 18. Versio Vulg. Copt. Syr. τ⁹ primo loco] — C.
τριῶν] + πληγῶν AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 25. 26. 27. 28.
Editio Complut. Plant. Genew. Bengelii. Bogardi, Colinaei. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Andreas, Arethas. pro-
bante S. Castalione. ἐκ primo loco] ἀπὸ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 16. 19. 26. 27. Andreas, Arethas. ἐ ἀπὸ 14.
ἐκ secundo loco & tertio] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
nue. Bengelii. Codices Latini. Andreas, Arethas.
19. αἱ ἡ ἐξουσίαι αὐτῶν] ἡ ἡ ἐξουσία τῶ τόπων A. ἡ ἡ ἐξουσία τῶ ἵππων C. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

litora, pelago in se recedente, eademque intra exi-
guum tempus operiri, credet caeca quadam vo-
luntate modo contrahi undas, & introrsum agi,
modo erumpere & magno cursu repetere sedem
suam: cum illae interim portionibus crescunt, &
ad horam ac diem fubeunt, ampliores minoresque
prout illas lunare fidus elicit. Certum tempus Bel-
lo Vespasiani & Titi a Deo statutum erat, quan-
do initium & quando finem esset habiturum. Ni-
mirum trium annorum cum dimidio, a vere anni
Juliani 112. ad Autumnum anni 115. Num. I. 1.
Hag. II. 1. Zach. I. 7. Ammianus Marc. XXX.
4. dilationem examina longissima contextentes, &
cum nudatis litigatoribus dies cesserint & menses
& anni, tandem obruta vetustate controversia in-
tromissa.

16. Jof. A. VIII. 7. 3. de Salomone. ὑπάρχον γὰρ
αὐτῶν δισχυρίαι ἵπποι, ἡσκητο δ' ἔτοι πρὸς εὐμορφίαν καὶ
τάχος, ὥς μὴτ' ἐκπρεπείας ἄλλας εἶναι συμβαλεῖν αὐτοῖς,
μὴτε ἀκυτέρας· ἀλλὰ καλλίως τε πάντων ἐρᾶσθαι, καὶ
ἐπαραιμύλλαν αὐτῶν εἶναι τὴν ἐξότητα. II. i. 379. de
Thebis οὐ δ' εἴ μοι δακρύς τε καὶ εἰσοδάκις τόσα δόχη
— εἰδ' ὅς' ἐς Ὀρχομένον προτινίσσεται, εἰδ' ὅσα θήβας
Ἀιγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κίται· Αἰθ' ἐ-
κατόμυλοι εἰσι, δηνόσιοι δ' ἀν' ἐκάστη· Ἄνδρες ἐξοχεύουσι
σὺν ἵπποισι καὶ ὄχλοι. Οὐδ' εἴ μοι τόσα δόχη, ὅσα ψά-
μαθός τε κόινς τε. Diodorus S. I. 54. de Sefostri: ἵπποις
δισχυρίαι καὶ τετρακισχιλίας. Xenophon. ἵππικὸν εἰσαγε-
μα. Appendix Thef. Steph. p. 75. τῶ δὲ ἵππικῇ τὸ
μὴ ἀπλῶς ἔσθαι καλεῖται ἵπποις καὶ ἵππικόν — τῶ δὲ κυ-
ρίως ἵππικῇ τὸ μὴ εἶναι κατάφρακτον, ὁ καὶ τὰς ἵππους καὶ
τὰς ἵππους πεφραγμένους παρέχεται. Hieronymus in Da-
niel. XI. Scriptura autem Deo equitatum decies mil-
lies numerosiorem tribuit Psal. LXVIII 18. quam
regibus potentissimis. conf. Dan. VII. 10. Sup. V.
11. Quater mille isti equites quatuor regum auxilia-
riorum erant equitatus Dei, quibus & Judaeos, e-
quitatu non instructos, valde terruit, & regionem
vastavit.

17. θείον] Esaj. XXXIV. 9. 10. Psal. XI. 6.

θώρακας πυρίνης καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις] Plato de
Legg. XII. βάρματα δὲ μὴ προσφέρειν ἀλλ' ἢ πρὸς
τὰ πολέμια κοσμήματα. Eriphanius H. 51. ἐκεῖνα γὰρ
τὰ ἔθνη ἀπὸ τῆς τοιαύτης χροῆς ἔχει τὴν αἰσφίαν — τὰ
μὲν γὰρ θειώδη ἱμάτια χροῖα τις ἐστὶ μνηστὴρ ἔσθαι καλεσμένη
ἐρεῖα· τὰ δὲ πυρίνα, ἵνα εἴπῃ τὰ κόκκινα ἐνδύματα· καὶ ὑα-
κινθίνα, ἵνα διέξῃ τὴν καλλιάνην ἐρεῖαν. Plut. Sylla. p. 461.
F. αἱ τε βαφαὶ τῶν Μηδικῶν — καὶ Σκυθικῶν χιτῶνων,
ἀναμειγνύμεναι χαλκῷ καὶ σιδήρῳ λάμπουσι, πυροειδῆ καὶ
φοβεράν ἐν τῷ σαλεύεσθαι καὶ διαφέρεσθαι προσέβαλον ὄψιν.
Herodotus IX. 22. ἐντὸς θάρηκα χρύσειον εἶχε λευκιδίον·
καθόπερθε δὲ τῶ θάρηκος χιτῶνα φοικίκεον ἐπιδιδύκει. Pro-
pertius III. 10. 12. Ferreus armato neu cataphra-
ctus equo. supra in comm. 7. Judaeis milites πε-
φραγμένοι· eo majorem terrorem graviusque damnum
afferebant, quod ipsi plerumque essent γυνήται.
Persius I. 32. Cui circum humeros hyacinthina lae-
na est. Xenophon Paed. VI. χιτῶνα πορφυρεῖ ποδῶν,
σολιδωτὸν τὰ κάτω, καὶ λόφοι ὑακινθίνῃ βαφῇ.

πῦρ] Pindarus Pyth. 4. 400. καὶ βόας, οἱ φλόγ'
ἀπὸ ξανθῶν γενῶν πῖον καιομένοιο πυρός. Schol. εἶχε γὰρ
ὁ Αἰήτης χαλκότηδας ἵππους, οἱ τὰς προσπιλάζοντας κατέ-
κειον προχείοντες πῦρ ἐκ τῶν μυκτῆρων. Apollonius III.
410. σώματι φλόγα φυσιοῦνται. Eustathius in II. γ. p.
305. 11. de Amazonibus. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἐπὶ πυρπολῶν
ἵππων ὀχέμεναι ἄλλας τε τόπας καταδραμεῖν, καὶ τὴν φρυ-
γίαν. Nonnus Dionys. XXIX. ἀμφὶ δὲ πῶλοι —
ἐς γενέτης Ἡφαιστος ἀμυμήτω κάμει τέχνη Πυρρὸν ἀπειλη-
τῆρα διαπνέοντας ὀδόντα. Georg. III 85. Collectum
que premens volvit sub naribus ignem. Silius XVII.
134. Prima in cornipedis sedit spirantibus ignem
Naribus hasta volans. Nemesianus Cyneget. Fumant
humantes calida de nare vapores. Claudianus in IV.
Cos. Honorii. Ignescunt patulae nares. Eustathius
in II. i. p. 388. 17. Τιβερίης — ἵππος σπινθῆρας ἡφίαις
ποτε τῶ σώματος, καὶ τὸ τερας ἀπέβη αἴσιον· ὑπάτωσθε
γὰρ ἐκεῖνος. Ovidius M. VII. 104. Ecce adamanteis
Vulcanum naribus efflant Aripedes tauri, tactae-
que vaporibus herbae ardent — Pectora sic in-
tus clausas volventia flammās Gutturaeque uita so-
nant

19 ἐκ τῶν σωματίων αὐτῶν. Αἱ γὰρ ἐξῆσαι αὐτῶν ἐν τῷ σώματι αὐτῶν εἰσιν· αἱ γὰρ ἔραϊ
 20 αὐτῶν ὅμοιαι ὄφειν, ἔχουσαι κεφαλὰς· καὶ ἐν αὐταῖς ἀδίκουσι. Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-
 πων οἱ οὐκ ἀπέκτανθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, ἕτε· μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν
 χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ + εἶδωλα τὰ χρυσοῦ καὶ τὰ ἀρ-
 γυροῦ καὶ τὰ χαλκῶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ ἔτε βλέπεν δύναμις, ἔτε ἀκρίβειαν,
 21 ἔτε ὡσεὶ πατεῖν. Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, ἔτε ἐκ τῶν φαρμακείων αὐτῶν,
 ἔτε

~ Ἡ γὰρ ἐξῆσαι τῶν ἵππων ἐν τῷ σώματι αὐτῶν ἐστίν, καὶ ἐν ταῖς ἔραϊς αὐτῶν ~ + τὰ

13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. Andreas, Aretbas. probantibus T. Beza, J. Coccejo, C. Vitringa.

εἰσιν] εἰσιν, ἐ ἐν ταῖς ἔραϊς αὐτῶν AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. E. Schmidii. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Bezae, Belg. Andreas, Aretbas. probantibus T. Beza: (cujus tamen annotatio sibi ipsi repugnat: Hoc, inquit, in plerisque Codicibus deest. Legitur tamen apud Aretbas, & in Vetere editione, quibuscum consentiunt Complutensis codex, & alii duo ex nostris.) Certe plerosque istos Codices, ad quos provocat Beza, alibi frustra quam in ejus cerebro quaerieris.) J. Coccejo, C. Vitringa, J. C. Wolfio. εἰσιν ἐ ἐν ταῖς ἔραϊς αὐτῶν Editio Bogardi.

ὅμοιαι] ὅμοιοι Editio Complut. Erasmi, Ald. Stephani 1. ὄφειν] ὄφειν 4. 6. 7. 9. 11. 13. 16. 19. 26. 27. Aretbas. ἀδίκουσι] ἀδικήσουσι 12. 20. ἐκ ἀπέκτανθησαν] ἐ κατεκρούσαν 26. ἔτε primo loco] οὐ C 4. 6. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genov. Versio Copt. Andreas, Aretbas.

τὰ δαιμόνια] — 12. + τὰ A. 6. 11. 14. 16. 26. 27. Codices multi, teste Millio. Editio Complut. Erasmi, Stephani 1. 2. Colinaei, Plant. Genov. Bengelii. Andreas, Aretbas.

καὶ τὰ χαλκῶ] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 16. 26. 27. 28. Versio Aethiop. Arab. Aretbas. probante J. Millio prol. 1008. δύναται] δύναται A 7. Andreas. 21. οὐ] ἔτε Editio Erasmi 1. Ald. Colinaei. μετενόησαν] + ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν ἔτε 17. a prima manu. ab αὐτῶν primo ad secundum] — 26. φαρμακείων] φαρμάκων 6. 7. 9. 11. 14. 16. 27. Aretbas. φαρμακείων Editio Complut.

nant — fumificisque locum mugitibus implevere. VIII. 289. de apro. Fulmen ab ore venit, frondes afflatibus ardent. Silius VI. 228. & stygios aestus fumanti exhibilat ore. Apollod. Biblioth. I. 9. tauri Aetiae. οἱ χαλκῆς μὲν ἔχον πόδας, πῦρ δὲ ἐκ σωματίων ἐφόσαν. Lucretius V. 907. Qui fieri potuit, triplici cum corpore ut una, prima leo, postrema draco, media ipsa chimaera ore foras acrem efflaret de corpore flammam? Xenophon Rer. Graec. VII. ἐν ταύτῃ δὲ οὐ πῦρ πνέουσιν, οἱ νικηκότες τὴν Λακεδαιμονίαν. Hist. XLI. 10. 11. 12.

18. Jof. B. III. 4. 1. ἡ δὲ ἀπὸ Οὐσεπασιανῆ πεμφθεῖσα Σαφωρίταις βοήθεια χίλιοι μὲν ἵπποι, ἐξακισχίλιοι δὲ πῖλοι — ἔτε οὐκ ἔτι μὲν ἡμεῖς οἱ Ῥωμαῖοι διέλιπον δύναντες αὐτῶν τὰ πῖδα — πυρὶ δὲ ἡ Γαλιλαία καὶ αἰμάτι πεπληρωτο πῦρα. 7. 1. ἐμπλήρησι δ' οὐ μόνον αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τὰς περὶ τὴν πόλιν κώμας πάσας τὰ καὶ πόλιν, καὶ μὲν παντελῶς ἐκλειμμένον, ἔτι δὲ ἄς αὐτὸς ἀνδραποδίζομενος. 9. καὶ ταλαιπώροι λίθοι μύγινθος ἐκ τῶν πετρεβόλων ἐβάλλοντο, πῦρ τε καὶ πλῆθος ἀνθρώπων οἰσῶν. 35. Οὐσεπασιανὸς δὲ τὴν τὴν πόλιν κατασκάψαι κελύει, καὶ τὰ φέροντα πάντα προσμιπτῆσθαι αὐτῆς. IV. 7. 4. τὰς δὲ οἰκίας εἰ στρατιῶται διήρπασαν, καὶ τὴν κώμην ἐνέπρσαν. 8. 1. προήει πορθῶν καὶ καίων τὰς περὶ πάσας — πρόσσις — ἐπὶ τὴν Βηθλεπτιφῶν τοπαρχίαν, πυρὶ δὲ αὐτὴν καὶ τὴν γειτονίαν αὐτῶν. 9. 1. ἔπειτα δὲ τὰς οἰκίας ἐμπήρσας ἐπὶ τὰς περὶ τὴν κώμην ἐνέπρσαν.

19. Plinius H. N. VIII. 35. Geminum caput amphisbaenae, hoc est, & a cauda; tanquam parum esset uno ore fundi venenum. Lucanus IX. 179. Et gravis in geminum furgens caput amphisbaena. Hesychius. ἀμφίσβαινα ἴδιος ὄφιος μακροκέφαλος, ἰσόπυχτος, τὴν ἑῶν κολοβὴν ἔχων, καὶ ταύτην πολλῶς τὴν παρὶν ποιούμενος, ὥς τις ἀμφισβητεῖν, μὴ δύο κεφαλὰς ἔχειν.

20. ἰδωλα] Judaei, qui, ut vitam fervarent, Romanis se dederunt, Diisque sacrificarunt, & signa militaria adorarunt. Id quidem Josephus, ut honori gentis suae forte confuleret, diserte non narravit. Praeterquam vero quod res ipsa ostendit, haud

aliud certius documentum Judaeos dare potuisse; se in fide Romanorum manfuros, habet ipse Josephus nonnulla, ex quibus illud colligimus. Vit. 23. κατὰ τῶν τῶν καὶ καὶ ἀφικνεῖται πρὸς με δύο μεγιστάνες τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν βασιλέων ἐκ τῆς τῶν Τραχανιτῶν χώρας, ἐπαγόμενοι τὴν αὐτῶν ἵππων καὶ ὄπλα, καὶ χρημάτων δ' ἐπικολομίζοντες. Τέτρες περιμένειναι τῶν Ἰσδαίων ἀναγκαζόντων, εἰ θέλοιεν εἶναι παρ' αὐτοῖς, ἐκ τῆς βασιλείας. B. VI. 2. 2. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐν γενεῇ τοῖς ἀρχιερεῦσι συμμετεβάλλοντο. Καὶ τὰ δ' αὐτῶν τάδε ἄλλα φιλοφρόνας ἐδέξατο, καὶ γινώσκων ἄλλοφύλοις ἦσαν ἀνδρῶν τὴν διατριβὴν ἔχον, ἀπέπειμ' αὐτοὺς εἰς Γόρζαν. Ad B. VII. 3. 3. Ἀντιόχος [Judaeus nobilis & princeps] δὲ προσέπεινε τὴν ὄργην, περὶ μὲν τῆς αὐτῶν μεταβολῆς, καὶ τῶν μισισθημάτων τὰ τῶν Ἰσδαίων ἔθνη, τεκμήριον ἐπαρῆχιν οἰόμενος τὸ ἐπιβῆναι, ὅταν ἵκοντο εἰς τοὺς ἔλληνας, ἐκέλευε δὲ καὶ τὴν ἄλλαν ταύτῃ ποιεῖν ἀναγκάζειν, φανερόν γὰρ γενέσθαι τῷ μὴ θέλειν τὰς ἐπιβεβληκότας, χρομῶν δὲ τῇ πύρρῃ τῶν Ἀντιοχείων, ὀλίγοι μὲν ὑπέμειναν, οἱ δὲ μὴ βεληθέντες ἀνέστησαν. II. 17. 10. ἀποφάσας ἅπαντες πλὴν Μετιλίου, τῶν γὰρ ἐκτεύσαντα, καὶ μὴ κερὶ περιτομῆς Ἰσδαίων ὑποσχόμενος, διέσωσαν μόνοι.

χαλκῶ] Moeris. χαλκῆς καὶ χαλκῶ ἀδιάφορον, Ἀττικῶς χαλκεος, χαλκία, ἑλληνες.

21. Jof. B. IV. 9. 10. πόθοι δὲ ἦσαν ἀρπαγῆς ἀπληροῦς, καὶ τῶν πλεονάζοντων οἰκῶν ἔρευνα, φόρος τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὕβρεις ἐπαίζοντο, μετ' αἵματος δὲ τὰ συληθέντα κατέπιον, καὶ μετ' ἀδελφῶν ἐνεθυπάζον τῇ κορῇ, κόμας συνεβιζόμενοι, καὶ γυναικείας ἐσθῆτας ἀναλαμβάνοντες, κατανατλάμενοι δὲ μύροις, καὶ πρὸς εὐπρέπειαν ὑπογράφοντες ὀφθαλμοῖς. οὐ μόνον δὲ κόσμον, ἀλλὰ καὶ πάθη γυναικῶν ἐμμενῶν, καὶ δὲ ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀνέμιτες ἡδονὰς ἐπενόησαν. ἐμμενῶν δὲ ὥσπερ πορνεῖα τῇ πόλει, καὶ πῶσαν ἀκαθάρτοις ἐμίσαντο ἔργων. γυναικίζοντες δὲ τὰς ἑψείας, ἐφάρων ταῖς διχταῖς δρυπτόμενοι δὲ ταῖς βαδίσμασιν ἐπὶ ὁδοῖς ἐξαπίνης ἐγίνοντο πολυμῆσαι, τότε ξίφη προφέροντες ἀπὸ τῶν βαβαμμένων χαλιδῶν τοὺς προσυκόντας διέκλινον. VI. 2. 1. τὴν τοσούτῃ μισαμάτων γέμισαν πόλιν. V. 9. 4. ὡς δὲ τί τῶν ὑλογενῶνται ὑπὸ τῷ πορνεῖα πύρρῃται, πῖ

ἔτε ἐκ τῆ πορνείας αὐτῶν, ἔτε ἐκ τῆ κλεμμάτων αὐτῶν.

ΚΑὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καβαβαίνοντα ἐκ τῆ θρανῆ, περιβεβλημένον νεφέλῃν **1**
 καὶ ἰρις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ + καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς
 σύλοι πυρός. Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον καὶ ἔθηκε τὸν πόδα **2**
 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ δὲ εὐάνθυμον ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἔκραξε φωνῇ με- **3**
 γάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπὶ τὰ βρονταὶ τὰς εαυτῶν
 φωνάς. Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἐπὶ τὰ βρονταὶ — τὰς φωνὰς εαυτῶν, ἐμελλον γρά- **4**
 φειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τῆ θρανῆ λέγουσαν — μοι· Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἐπὶ τὰ
 βρονταὶ, καὶ μὴ ταῦτα γράφης. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῇ θαλάσῃ καὶ **5**
 ἐπὶ τῇ γῆς, ἦρε τὰ χεῖρα αὐτοῦ + εἰς τὴν θρανὸν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὰς αἰῶνας **6**
 τῆς

+ ἡ + αὐτοῦ ~ ἔχων ~ τῇ θαλάσῃ ~ τῇ γῆς ~ αὐτὰ + τὴν δεξιάν

πορνείας] πορνείας A. αὐτοῦ ultimum] — 14.
 1. ἄλλον] — 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas.
 ἄλλον ἄγγελον] ἄγγελον ἄλλοι 16. ἔρανε] + 6 28.
 καὶ secundo loco] + ἡ AC 2. 4. 6. 8. 12. 13. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi
 teste Millio Editio Bengelii, Complut. Bogardii. Arethas. ἐπὶ] καὶ 8.
 τῇ κεφαλῇ] τὴν κεφαλὴν AC. 8. 9. 12. + αὐτοῦ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27.
 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Corp. Andreas. Arethas.
 σύλοι] σύλοι Codices Latini. Versio Syr. Aethiop. probante J. Millio prol. 508.
 2. εἶχεν] ἔχων AC 2. 6. 8. 9. 11. 14. 16. 26. 27. probante J. Millio prol. 1358. J. A. Bengelio.
 βιβλαρίδιον] βιβλιόδιον C. 7. 10. 14. 17. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas MS. ... βιβλίον 2. 3.
 4. 6. 8. 9. 11. 13. 16. 19. 26. 27. βιβλιόδιον Editio Aldi, + τὸ Editio Erasmi 3.
 ἀνεωγμένον] ἠνεωγμένον C 7. Editio Erasmi 1. 2. 3. 4. Aldi, Colinaei, Bengelii. Bogardii. — A Versio Corp.
 τῇ δεξιᾷ] — C.
 τὴν θάλασσαν] τὴν θαλάσῃ AC. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Edi-
 tio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas, Andreas. τῇ δεξιᾷ] 6 τῇ 26.
 τὴν γῆν] τῇ γῆς idem, 3. μυκάται] μυκάει 19.
 αἱ] — 4. 7. 18. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Stephanii 1. probante J. A. Bengelio.
 τὰς ἐπὶ τὴν φωνὰς] τὰς ἐπὶ τὴν φωνὰς 7. 4. αἱ prius] — 4. 7. 18. Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Stephanii 1. Bogardii.
 τὰς φωνὰς εαυτῶν] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut.
 Plant. Genev. Bengelii. Versio Aethiop. Arab. Syr. Corp. Codices Latini. Andreas, Arethas, Primasius. Beda
 ἤκουσα] ἤκουον A. 12. 14.
 μοι] — AC 2. 3. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Cod-
 ices Latini. Versio Syr. Aethiop. Arab. Andreas, Arethas, Tychonius, Primasius. probante J. Millio prol. 1112.
 καὶ tertio loco] — Codices Latini. probante J. A. Bengelio.
 ἐστῶτα posterius] — C. μὴ] καὶ 10. 12. 17. Editio Complut. Plant. Genev.
 αὐτὰ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Versio Syr. Arethas.
 γράφης] γράφεις 10. 17. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas. γράφης Editio Erasmi, Aldi, Colinaei,
 Stephanii 1. Bogardii.
 5. αὐτοῦ] + τὴν δεξιάν C. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant.
 Genev. Bengelii. Versio Syr. Corp. Aethiop. Arab. Andreas, Arethas, Primasius.
 εἰς] ἐπὶ 14. 6. cu primo loco] — 2. 4. 8. 9. 13. 14. 16. 26. 27.

εἰ δὲ τῶν ὑπ' ἐκείνῃ καταγραφέντων παραλείπεται; — οὐ
 γὰρ κρυπτά μὴ τῶν ἀμαρτημάτων ἡδοξήκατο, κλοπὰς λί-
 γων καὶ ἐνέδρας καὶ μοιχείας, ἀπαγωγὰς δ' ἐρεβίξετο καὶ φό-
 βους, καὶ ξένας καυνοτομίαις κακίαις ὁδῶς; ἐκδοχείον δὲ πάν-
 των τὸ ἱερὸν γέγονε — πομπαῖς γὰρ παρανομήντες, καὶ
 καθ' ἡμέραν ἐρίζετε, τίς χεῖρὶ γέννηται, τῆς ἀδικίας ὥσπερ
 ἀρετῆς ἐπιδίδου ποιεῖται.

Φαρμακείων] Artemidor. V. 73. ἰδοὺ τις, λίγην αὐ-
 τῷ τὸν Πάνα· ἡ γυνὴ σοὶ φάρμακον δίδωσι — τέχνη ἡ
 γυνὴ φάρμακον μὴν ἐκ ἰδαίνει, ἐμοιχείου δὲ — καὶ γὰρ
 ἡ φαρμακεία καὶ ἡ μοιχεία λάτρεα γίνονται, καὶ ἀμφοτέρω
 ἐπιβλαβεῖ λέγονται. inf. XVIII. 23. XXI. 8. XXII.
 15. junguntur.

κλεμμάτων] Plato de Legg. IX. τὸ κλέμμα ἐκτί-
 πως διπλῶν.

ἡ μετάνοις] Inf. XVI. 11.

1. ἰρις] Artemidorus II. 39. ἰρις δὲ δεξιὰ ὁραμένη ἀ-
 γαθόν· εὐάνθυμος δὲ πορνεία — ἵππος δ' ἐν φαίνεται, αἱ
 ποῖς ἐν πορνείᾳ πολλῇ ἢ ἄλλῃ τινι περιέσσει εἶναι ἀγαθὸν νο-
 μιζέτω, καὶ γὰρ αὐτὴ τρέπει αἰὶ τὸ κατὰ σῆμα, καὶ τὸ
 περιέχον ἄλλοις. Velleius Pat. II. 59. Cum intraret
 urbem [Augustus] solis orbis super caput ejus cur-
 vatus aequaliter, rotundatusque in colorem arcus,

veluti coronam tanti mox viri capiti imponens con-
 spectus est. Aen. V. 606. Irim de coelo misit Sa-
 turnia Juno. Servius. ex magna parte fervatur, ut
 Iris ad discordiam mittatur IX. 803. Aeriam coe-
 lo nam Juppiter Irim Demittit, germanae haud
 mollia iussa ferentem.

2. Sap. XVIII. 16. Il. δ. 443. οὐρανὸς δ' ἐπέριξε κρέ-
 ρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βάϊνει. Aen. IV. 177. Ingrediturque
 solo, & caput inter nubila condit. Beroſchib R.
 XCII. 2. R. Pineas nomine R. Hofiae dixit: Tu-
 lit Deus pedes patris nostri Jacobi, eosque statuit
 super mare, dixitque: Vide signa, quae facio cum
 filiis tuis S. D. Psal. CXIV. 1. R. Chana nomine
 R. Acha dixit: etiam pedes patrum statuit super
 mare. S. D. Psal. LXXVIII. 13. Gittin f. 68. 2.
 Asmodaeus vinculis solutus unum pedem in terra,
 alterum in coelo posuit, regemque Salomonem de-
 glutivit, atque rursus evomuit ad CCCC. millia-
 rium distantiam.

βιβλαρίδιον] Thomas, λιβρίδιον λέγει, ἀλλὰ μὴ λιβρίον,
 Pollux VII. 219, βιβλος, βιβλίον, βιβλαρίον· παρὰ δὲ
 Ἀριστοφάνη βιβλιόδιον. 211. ἐπὶ ἀγράφῃ τὸ βιβλίον ἔρη-
 πον Ἡρόδοτος, γράψας ἐν βιβλίῳ. Galenus de Compos.
 Med,

τῆς αἰῶνος, ὅς ἐκτίσῃ τ' ἐραὴν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τ' γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τ' θά-
 7 λασαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνον οὐκ ἔσται ἔτι· Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τ' Φωῆς
 8 εὐηγγελίσει τοῖς ἑαυτῇ δούλοις τοῖς προφήταις. Καὶ ἡ Φωνὴ ἦν ἡκυσα ἐκ τῆς ἐραὸς,
 9 πάλιν λαλῶσα μετ' ἐμῶ, καὶ λέγουσα· Ὑπαγε, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν
 τῇ χειρὶ + ἀγγέλῃ τῇ ἐσῶτ' ὅτι τ' θαλάσσης καὶ ὅτι τ' γῆς. Καὶ ἀπῆλθον πρὸς
 10 τ' ἀγγέλον, λέγων αὐτῷ· Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατέφα-
 γε αὐτό· καὶ πικρανεῖ σὺ τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκύ ὡς μέλι.
 11 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τ' χειρὸς τῆς ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦν ἐν τῷ
 12 στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ὅπικράνθη ἡ κοιλία μου. Καὶ λέγει μοι·
 Δεῖ

ἔτι ἔσται ~ ἐτελέσθῃ ~ τῆς δούλης αὐτῆς τῆς προφήτας + τῇ ~ δεῖναι ~ λέγουσι

τ' αἰῶνος] — 11. *Andreas*. probante *J. Millio* prol. 999. + ἀμὴν 16. καὶ τὰ ἐν αὐτῇ] — 28.
 καὶ τὴν γῆν, ἐ τὰ ἐν αὐτῇ] — A. 12. *Editio Erasmi* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei*. *Verfio Copt.*
 καὶ τὴν θαλάσσαν, ἐ τὰ ἐν αὐτῇ] — A.
 ἔσται ἔτι] ἔτι ἔσται AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 26. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii*. *Codices Latini*. *Verfio Syr. Arethas. Andreas. Tychonius, Primañus, Beda, Rupertus, Jacobinus*.
 7. μίλλη] μίλλη 28. *Editio Erasmi, Ald.*
 καὶ prius] — A. 10. 17. *prima manu*. *Editio Complut. Plant. Genev. Bezae* 3. 4. 5. *Verfio Vulg. Syr. Arab. Arethas.*
 τελέσθῃ] ἐτελέσθῃ AC. 2. 4. 6. 8. 9. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. *Editio Bengelii. Verfio Vulg. Copt. Syr.*
 τελεσθήσεται *Editio Bezae* 3. 4. 5. *Arethas.* τῇ prius] — C. ὅς] δ 10. 28. *Editio Complut. Plant. Genev.*
 εὐηγγίλισε] εὐηγγίλισατο 10. 12. 17. 19. 28. *Editio Complut. Plant. Genev.*
 τοῖς ἑαυτῇ δούλοις τοῖς προφήταις] τῆς ἑαυτῇ δούλης τῆς προφήτας AC 14. 17. probante *J. Millio* prol. 1308.
 τῆς δούλης αὐτῆς τῆς προφήτας 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 16. 19. 26. 27. *Editio Complut. Plant. Genev.*
 τοῖς δούλοις αὐτῆς τοῖς προφήταις 18. *Arethas.* τοῖς προφήταις 11.
 8. ἡ Φωνὴ ἦν ἡκυσα] ἡκυσα Φωνὴ 7. *Verfio Vulg.* ἐκ τῆς ἐραὸς] — 12.
 λαλῶσα μετ' ἐμῶ ἐ λέγουσα] λαλῶσαν μετ' ἐμῶ ἐ λέγουσαν AC 7. 14. *Verfio Vulg.*
 ὕπαγε] + ἐ 4. 6. 11. *Verfio Vulg. Arab.*
 βιβλαρίδιον] βιβλίον AC 14. *Editio Ald. Verfio Vulg. Ethiop. Arab.* probante *J. A. Bengelio.* βιβλιόδιον
 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 17. 19. 26. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.* βιβλιόδιον *Editio Ald.*
 ἠνεωγμένον] ἀνεωγμένον 6. 14. 26. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.*
 ἐν τῇ χειρὶ] τῇ χειρὶ 6. 11. + τῇ AC 14. 16. 26. 27. *Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant.*
Genev. Bengelii. Andreas, Arethas. 9.] — 12. ἀπῆλθον] ἀπῆλθα A 16. 27.
 δός] δεῖναι AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. *Editio Bengelii. Verfio Vulg. Syr. Arethas.*
 probante *J. Millio* prol. 1248. μοι prius] 11.
 βιβλαρίδιον] βιβλίον 8. 11. βιβλιόριον A. a *prima manu.* βιβλιόριον 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16.
 17. 19. 26. 27. 28. *Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.* κοιλίαν] καρδίαν A.
 τῷ] — *Editio Erasmi* 1. 2. 3. *Colinaei, Stephani* 1. τὸ *Editio Erasmi* 4. 5.
 10. βιβλαρίδιον] βιβλίον 6. 7. 9. 11. 16. 26. 27. *Arethas.* βιβλιόδιον 8. 19. 14. 17. 28. *Editio Complut.*
Plant. Genev. αὐτὸ posterius] αὐτὸ 11. 12.
 ἐν] — *Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani* 1. 2. ἐπὶ 28. ὡς] — 28.
 ὡς μέλι γλυκύ] γλυκὺ ὡς μέλι A. γλυκύ] γλυκάζον 7.
 11. λέγει] λέγουσι A 8. 9. 13. 14. 16. 19. 26. 27. *Arethas.* μοι] — 17.

Med. per part. V. βιβλιόριον. *Aristoteles* Rhet. III. 2. ὁ Ἀριστοφάνης σκάρτει ἐν τοῖς βασιλευσίν, αὐτὶ μὲν χρυσίον χρυσιδάριον, αὐτὶ δ' ἱματίον ἱματιδάριον.

τὸ βιβλίον V. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. continēbat *fata Judaeorum*: τὸ βιβλαρίδιον vero *fata Romanorum* terrae marisque dominorum.

3. μυκάται] *Rhaetorius*. βρυχᾶσθαι ἐπὶ λίαντος μνη-
 κᾶσθαι ἐπὶ βοῶν. *Nonnus* Dionys. II. βρύχημα λίαν-
 τος — μύχημα βοῶν. *Ammonius* V. Φωνῶν μυκάσθαι
 ἐπὶ τῶν αἰγῶν μυκάσθαι δὲ ἐπὶ τῶν βοῶν. *Spartianus*
Geta. Familiare illi fuit, has quaestiones gram-
 maticas proponere, ut dicerent, singula animalia quo-
 modo vocem emitterent, velut, agni balant, por-
 celli grunniunt, palumbes minurriunt, urfi saeviunt,
 leones rugiunt, leopardi rictant, elephantēs bar-
 riunt, ranae coxant, equi hinniunt, asini rudunt,
 tauri mugiunt, eosque de veteribus approbare. *Plut.*
de Deo Socrati, p. 587. A. τὰ δὲ μυκάσθαι καὶ ἀφ-
 ἡναί Φωνῆς τινὰς ἀνθρώπων. *de domo Aristophanes* Nub.
 291. ἥσαν Φωνῆς ἄμα καὶ βροντῆς μυκησασμένης Θεοπέπτι.
Seneca Hercl. Octeo. 1643. At ille ut ingens ne-
 more sub Nasamonio Aeger reclini pedore ime-
 mugit leo. *Theocrit.* XXVI. 20. μᾶλλον μὲν κεφαλὴν
 μυκᾶσθαι περὶ τοῦ ἰλοῦ, ἥσαν περ τοῦ αἰῶνος σελῆς μὴ-

κημα λειάνης.

4. μὴ] *Thomas*. τὸ μὴ ἀπαγορευτικόν ἐστι, καὶ ἐπὶ μὴ
 ἐνεσθῆτος προσακτικῶ συντάσσεται· ἐπὶ δὲ ἀορίστῃ καὶ τῶν
 ἄλλων ὑποσακτικῇ, οὐ γὰρ ἱρὶς ἐπὶ ἐνεσθῆτος μὴ τύπτης,
 ἀλλὰ μὴ τύπτης. μὴ τύπτης δὲ ἐπὶ ἀορίστῃ καὶ τῶν ἄλλων χρόνων.

5. ἥρε τὴν χεῖρα] *Pindar*. Olymp. VII. 120. ἐκείνου
 σιν — Λάχσωιν χεῖρας ἀντιτάται· θεῶν δ' ὅρκον μόνον μὴ
 παραφάμεν. *Targum Hierof.* in Num. XIV. 30. ele-
 vavi manum meam in juramento. Deut. XXXII.
 40. Elevavi manum meam in juramento versus coe-
 lum. *Targum in Psalm*. CVI. 26. & elevavit ma-
 num suam in jurejurando. *Berachoth* f. 11. 1. *Pe-
 sachim* f. 119. 1. *Gen*. XIV. 24. *Dan*. XII. 7. *Psal.*
 LXXXIX. 14. *Nasir* f. 3. 2. qui dicit dextram,
 dicit jusjurandum. Cur? S. D. *Dan*. XII. Ef.
 LXII. 8. *Mekilta* in Ex. XV. 12.

6. *Matth.* XXIV. 22. *Dan*. VIII. 19.

7. τὸ μυστήριον] 2. *Theff.* II. 7. 8.

9. κατάφαγε αὐτό] *Artemidorus* II. 50. ἰσθίον δὲ
 βιβλίον παιδευταῖς καὶ σοφισταῖς, καὶ τοῖς ἀπὸ λόγων ἢ βι-
 βλίων ποριζομένοις συμφέρι· τοῖς δὲ λοιποῖς θάνατος σύν-
 τομος προσηγορεύεται. *Ex*. II. 9. 10. III. 1. 2. 3. *Jer.*
 XV. 16. *Job*. XX. 14.

πικρανεῖ — σὴν κοιλίαν] *Theophrastus* H. P. IV.

Δεῖ σε πάλιν τροφῆλειῦσαι ὅτι λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

ΚΑὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ — καὶ ὁ ἄγγελος εἰσήκει, λέγων Ἐγει- 1
ραι, καὶ μέτρησον τὸ ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὰς προσκυνῆντας ἐν αὐτῷ. 2
Καὶ τὴν αὐλὴν καὶ ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἐκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθ- 3
νεσι καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσονται μῆνας τεσσαράκοντα δύο. Καὶ δώσω τοῖς δυοῖ 4
μάρτυσί μου, καὶ τροφῆτεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα, περιβεβλημένοι 5
σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαίαι, καὶ + δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἐστῶ- 6
σαι.

+ αἱ

~ κυρίως τῆς γῆς ἐστῶτες

λαοῖς &] + ἐπὶ 6. 7. 8. 10. 11. 14. 16. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Arethas.
γλώσσαις] γλώτταις Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2.

1. καὶ ὁ ἄγγελος εἰσήκει] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 16. 17. 19. 26. 27. 28. Editio Erasmi, Ste-
phani, Colinaei, Wehelii, Bogardi, Bengelii. Versio Vulg. Copt. Armen. Aethiop. Arab. Berolin. Andreas, Arethas.
probante C. Vitringa. καὶ εἰσήκει ὁ ἄγγελος 14. Editio Complut. Plant. Genev. ex qua lectione, teste Beza,
Edita profuxit. λέγων] ἐ φωνὴ λέγουσα 28.

ἐγειραι] ἐγειρον 10. 18. ἔγειρε A. 6. 7. 8. 9. 12. 14. καὶ μέτρησον] μετρήσαι 7.

2. ἔξωθεν] ἔσωθεν 12. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Wehelii, Bogardi.

ἔξω] ἔξωθεν A. 12. 14. 26. 28. Editio Complut. Erasmi 1. 2. Plant. Genev.

μετρήσῃς] μετρήσεις 7. Editio Complut. ἐπεὶ] ἐ Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.

πατήσονται] μετρήσονται A.

τεσσαράκοντα] + καὶ A. 6. 11. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Versio Syr. Aethiop.

3. διακοσίας ἐξήκοντα] ἐξήκοντα πέντε 14. i. e. Z. pro CZ.

περιβεβλημένοι] περιβεβλημένοις A. 4. 7.

4. δύο ἐλαίαι &] — 11.

ἐλαίαι] αὐλαίαι A. αἰαίαι C. ἔλαιαι Editio Erasmi, Stephani 1. Bengelii, Colinaei.

καὶ] + αἱ A. 2. 4. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Codices multi, teste 7. Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
geli. Andreas, Hippolytus, Arethas, Codrenus p. 248. αἱ ποτενίαι] — 6. 7. 14. Arethas.

τῶ] — A.

Θεῶ] κυρίως AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
geli. Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Hippolytus, Andreas, Arethas. Victorinus, Primasius. probante 7. Millio p. 655.

τῆς γῆς] — 12. Versio Copt. ἐπὶ τῆς γῆς 28.

ἐστῶσαι] ἐστῶτες AC 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Arethas. proban-

5. de arbore in India. ἄλλο δὲ ἐστίν, οὗ ὁ καρπὸς —
ἐσθιόμενος γλυκύς. ὅτος ἐν τῇ κοιλίᾳ θυμὸν ποιεῖ καὶ δυσ-
πεπτιῶν. Διὸ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπεκέρυξε μὴ ἐσθίειν. Ho-
ratus S. II, 2. 75. Dulcia se in bilem vertent,
stomachoque tumultum Lenta feret pituita.

11. Jerem. I. 10.

1. κάλαμος] Esaj. XXVIII. 17. R. Salomo. prius-
quam veniat rex Messias, inducam super vos de-
creta, ut consumantur praevaricatores, qui inter
vos sunt, & ponam iudicium castigationum, ut sit
regula — quasi diceret, iudicium illorum vias es-
se directurum, ut praevaricatores consumantur, ius-
ti autem sint superstitēs. XXXIV. 11. R. Salomo.
Amulhim iudicii vastationis. Hic autem metitur,
ut veteri templo destructo novum aedificetur i. e.
Ecclesia. Andreas. ἡμεῖς δὲ νομίζομεν ναὸν Θεοῦ τὴν ἐκ-
κλησίαν προσηγορευεῖσθαι. Ez. XL. 3. Thren. II. 8.

2. μῆνας μβ.] Luc. XXI. 24. Dan. VIII. 13.
1. Macc. III. 45. IV. 60. 2. Macc. I. 7. Bellum Ju-
daicum Vespasiano & Tito ducibus duravit tres an-
nos cum dimidio, a Vere Anni Juliani 112. ad Au-
tumnū anni 115. Zelotae & latrones, Idumaei,
factio Joannis, Simonis & Eleazari, annumerantur
gentibus; quia Christiani sunt genuini Judaei: Ju-
daeī vero ita dicti non meliores erant gentibus, nec
aliter se gesserunt, quam si Romanis militassent.
Clemens Strom. I. 21. p. 344. ἐβδομῶδος τὸ ἡμισυ
κατέσχον Νέρων βασιλεύων, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσα-
λὴμ ἔσθον τὸ βδελύγμα, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἐβδομῶδος
ἀνῆλθεν καὶ αὐτὸς καὶ Ὁθων, καὶ Γάλβας, καὶ Οὐιτέλλιος.
Οὐισπασσιανὸς δὲ ἐκράτησεν, καὶ κατέλειπεν τὴν Ἱερουσαλὴμ,
καὶ τὸ ἔργον ἠρμήνευσε. & p. 403. Tres annos cum
dimidio etiam Antiochus Hierosolyma tenuit. Dan.
VII. 25. XII. 7. Jos. B. proem. 7. Ἀντίοχος ὁ κλη-
θεὶς ἐπιφανὴς, ἔλθων κατὰ κράτος Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατασχὼν

ἔτισσι τρισὶ, καὶ μνησὶν ἐξ, ὑπὸ τῶν Ἀσσυριαίων παιδῶν
ἐκβάλλεται τῆς χώρας. I. I. 1. αὐτὸς καὶ τὸν ναὸν ἐσύλη-
σε, καὶ τὸν ἐνδελχισμὸν τῶν καθ' ἡμέραν ἐναγισμῶν ἔπαυ-
σεν, ἐπ' ἔτη τρία καὶ μῆνας ἐξ. B. V. 9. 4. Ἀντίοχος τῷ
κληθέντος ἐπιφανῆς — ἠρμήνευσε δ' ἔτη Γ. καὶ μῆνας 5.
τὸ ἅγιον. ex eo Porphyrius ap. Hieron. Prooem in
Daniel. & in XII. 11. Ecclia II 2. Tribus annis
cum dimidio obedit Hadrianus bithherem Jac. V.
17. Ecclia praef. f. 40. 4. R. Jochanan. Deus dixit
Esaiae LV 6. quaerite dominum, quando potest
inveniri. Hoc dictum praedicavit tribus annis cum
dimidio ante destructionem Hierosolymorum ex
Ez. IX. & XI. 23. Ecclia R. I. 5. tribus an-
nis cum dimidio obedit Vespasianus Hierosoly-
ma. & IV. 12. Misit Nebusaradanum, ut vastaret
Hierosolyma, & fecit ibi tres annos cum dimi-
dio. & I. 12. Iudicium generationis diluvii, Aeg-
yptiorum, Jobi, Gogi, & impiorum in gehenna
est XII. mensium: at iudicium Nebucadneza-
ris & Iudicium Vespasianii trium annorum cum di-
midio.

3. προφητεύουσιν] Esaj. XX. 2. 3. praedixerunt
bellum Judaicum. Praedicare inceperunt ab Anno
Juliano 107. tempore festi Tabernaculorum; us-
que ad initium belli sub Cestio Anno Jul. CXI.
Vere. Jos. B. VI. 5. 3. τὸ δὲ τέτατον φοβερῶτερον, Ἰησοῦς
γὰρ τις υἱὸς Ἀνάνης τῶν ἰδιωτῶν ἀγροῖκος, πρὸ τεσσάρων
ἐτῶν τῷ πολέμῳ [accurate tribus annis cum dimidio
ante bellum] τῷ μάλιστα τῆς πόλεως ἐκκένωσεν καὶ ἐ-
σθῆνός, ἔλθων εἰς τὴν ἑορτὴν, ἐν ᾗ σκηνοποιεῖσθαι πάντας ἔ-
θος τῷ Θεῷ, κατὰ τὸ ἱερὸν ἐξαπίνης ἀναβαθμῶν ἤρξατο, φωνὴ
ἀπ' ἀνατολῆς, φωνὴ ἀπὸ δύσεως, φωνὴ ἀπὸ τῶν δ. ἀνέμων,
φωνὴ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν ναὸν, φωνὴ ἐπὶ νυμφίους καὶ
νύμφας, φωνὴ ἐπὶ τὸν λαόν πάντας. Τότε μὲν ἡμέραν καὶ
νύκτα κατὰ πάντας τὰς ἐνορίας περιέειπε καταγῶς — τῷ

5 σαι. Καὶ εἴ τις αὐτὸς θέλῃ ἀδικῆσαι, ὥρ ἐκπορεύε[το] ἐκ τῆ σόματος αὐτῶν, καὶ
 6 κλεισθῆναι τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν· καὶ εἴ τις αὐτὸς θέλῃ ἀδικῆσαι, ἔτω δὲ αὐτὸν σπικταν-
 7 θῆναι. Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸ ἔρ γόν, ἵνα μὴ βρέχη ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν
 τὸ προφητείας· καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῷ ὕδατι, σρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ παλά-
 7 ξαι τὸ γῆν + πάσῃ πληγῇ, ὅσακις ἐὰν θελήσασιν. Καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν
 αὐτῶν, τὸ θεῖον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τοῦ ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικήσει
 αὐ-

~ τὰς ἡμέρας τὸ προφητείας αὐτῶν + ἐν

te f. Millio prol. 1008.

Διὰ τῆς Διᾶς Α. 6. 8. 9. 10. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Bengelii, Colinaei. Aretbas.
 ἐκπορεύεται] ἐκπορεύεται 14.
 αὐτὸς Διᾶς postorius] Διᾶς αὐτὸς C. 6. 10. 14. 26. 27. 28. Editio Complut. Colinaei, Hippolytus. Aretbas.
 Διᾶς αὐτὸς Α. αὐτὸς Διᾶς 9. 11. 12. Διᾶς Editio Erasmi 1. 2. ἀδικῆσαι] ἀδικῆσαι 28.
 ἔτω — Α. ἔτω 6. 27. 28. Editio Erasmi, Colinaei, Complut.
 ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸ ἔρ γόν] ἔχουσιν τὸ ἔρ γόν ἐξουσίαν κλεῖσαι 6. 26. 27.
 βρέχη ὑετὸς] ὑετὸς βρέχη AC. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr, Hip-
 polytus, Aretbas, Tychonius, Primasius.
 ἐν] + ταῖς Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Versio Syr. Aretbas.
 ἐν ἡμέραις αὐτῶν τὸ προφητείας] τὰς ἡμέρας τὸ προφητείας αὐτῶν AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 14. 16. 17. 18.
 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Copt. Hippolytus, Andreas, Aretbas.
 probante f. Millio prol. 655.
 αὐτὰ] — Editio Erasmi 1. 2. Colinaei.
 γῆν] + ἐν AC 2. 4. 6. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 28. Editio Complut. Erasmi 1. 2. Ald. Colinaei, Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Hippolytus, Andreas, Aretbas, Primasius. probante f. Millio prol. 655.
 πάσῃ πληγῇ, ὅσακις ἐὰν θελήσασιν] ἐν πάσῃ πληγῇ, ὅσακις ἐὰν θελήσασιν 14. ὅσακις ἐὰν θελήσασιν ἐν πάσῃ πληγῇ 6. 26. 27.
 ὅσακις ἐὰν θελήσασιν] — 19. ὅσακις ἐὰν θελήσασιν 12.
 7. ἔταν] ἐπεὶ 12. Editio Erasmi, Colinaei, Ald.
 τελέσωσι] τελέσωσι Editio Erasmi. τελέσωσι Editio Ald.
 τὸ postorius] — Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi.
 πόλεμον μετ' αὐτῶν] μετ' αὐτῶν πόλεμον AC. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 Versio Vulg. Syr. Hippolytus, Aretbas.

δὲ Ἀλβίνῳ διερωτῶντος, ὅτος γὰρ ἵππαρχος ἦν, τίς εἴη καὶ
 πόθεν — καὶ τῷ ἐφ' ἑπτά ἔτη καὶ μῆνας πέντε ἔειπεν —
 μέχρις ἔσται τῇ πολιορκίᾳ ἔργον τὰς κληθῆναις ἰδὼν ἀνε-
 παύσαστο. II. 14. 1. sub Albino τὰ σπέρματα τῆς μέλ-
 λουσης ἀλώσεως ἐκ τότε τῇ πόλει κατεβάλλετο. Suaserunt
 ergo, ut mature tempestati se subducerent discipuli.
 Midras Tillin X. 1. Dixit R. Jochanan: Tri-
 bus annis cum dimidio itetit Schechina in monte
 olivarum, & clamavit: querite Deum, dum inve-
 niri potest, & non fuit eis curae.

4. δύο ἐλαίαι καὶ β. λυχνίαι] Zach. IV. 3. 2. 11.
 14. 12. 13. Echa R. 1. 16. Sacerdotium & Re-
 gnum. Schemoth R. XV. Moses & Aaron. Aboth
 34. intelliguntur Aaron & Messias. Zorobabel &
 Josua. Hic Ecclesia in Judaea, regale sacerdotium,
 vel pastores. sup. I. 20. 6.

5. πῦρ — ἐκ τῆ σόματος] 2. Reg. I. 10. 12. 14.
 Athenaeus IV. p. 129. D. καὶ τινες καὶ θαυματουργοὶ
 γυναικες, εἰς ἕξιν κυβισσῶσαι, καὶ πῦρ ἐκ τῆ σόματος ἐκ-
 ριπίζουσαι. Lucianus Philopseud. 12. ἐνεφύσησε μὲν αὐ-
 τὰ ὁ Βαβυλωνίος· τὰ δὲ αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα
 ἐπὶ τῷ φυσήματι. Apollod. Biblioth. I. 6. τοῖς τοῖς ἀν-
 ὁ Τύφῳ καὶ τηλικῶτος, ἡμμέναις βάλλων πέτρας ἐπ' αὐτὸν
 ἄρα μὲν μετὰ συριγμῶν ὁμῶ καὶ βοῆς ἐφύετο, πολλὰ δὲ ἐκ
 τῆ σόματος πυρὸς ἐβράζε ζάλη. Florus III. 19. 5. Sy-
 rus quidam — nomine Eunus — ad libertatem
 & arma fervos quasi numinum imperio concitavit:
 idque ut divinitus fieri probaret, in ore abdita nu-
 ce, quam sulfure & igne stipaverat, leniter inspi-
 rans, flammam inter verba fundebat. Hoc miracu-
 lum &c. Diodorus S. XXXIV. Ecl. 2. τελευ-
 ταῖον διὰ τὴν μνηστῆς πῦρ μετὰ τὴν ἐνδοκασμῶ καὶ
 φλόγα διὰ τῆ σόματος ἤφει, καὶ ἔτα τὰ μέλλοντα ἀπ-
 φοιβεῖσθαι· εἰς γὰρ κάρμον, ἢ τι τοιοῦτο τετραμένον ἐξ ἐκατέ-
 ρου μίρες ἐπιτίθει πῦρ, καὶ τὴν συνέχειν αὐτὸ δυναμένην ὕλην
 ἔτα ἐπιτίθει τῷ σόματι, καὶ προσπνέων πότος μὲν σπινθήρας,
 πότος δὲ φλόγα ἐξέκασθαι. Plut. amator. p. 762. F. τὸν

μὲν γὰρ Ἡφαίστου παῖδα ῥωμαῖοι Κάκκον ἰσορροῖσι πῦρ καὶ
 φλόγας ἀφίεναι διὰ τῆ σόματος ἔξω ρέουσας. Hieronymus
 a. Rufin. II. Ut ille Barcochebas, autor seditionis
 Judaicae, stipulam in ore succensam anhelitu
 ventulabat, ut flammam vomere videretur. Aen. VIII.
 198. Huic monstro Vulcanus erat pater, illius a-
 tros ore vomens ignes magna se mole ferebat.

6. ἵνα μὴ βρέχη] Similes Eliae 1. Reg. XVII. 1.
 & Mosi Ex. VII. 17. vid. in Luc. XIII. 4. Jos.
 B. V. 9. 4. Τίτω μὲν γὰρ καὶ πηγαὶ πλεσιώτεραι ρέου-
 σιν, αἱ ξηρανθεῖσαι πρότερον ὑμῶν. πρὸ γὰρ τῆς αὐτῆς παρουσίας
 τὴν τε Σιλαῶν ἐπιλιπύσαν ἵκε καὶ τὰς ἔξω τῆ ἄσπετος ἀπά-
 σας, ὥς πρὸς ἀμφοτέρω ἀνίσταται τὸ ὕδωρ· τὸ δὲ νῦν ἔτω
 πληθύουσι τοῖς πολυμνοῖς ὑμῶν, ὥς μὴ μόνον αὐτοὶς καὶ κτή-
 νεσιν ἀλλὰ καὶ κήποις διαρκεῖν. τότε μὲν τέρας τῶτο πεπεί-
 ρασθε καὶ πρότερον ἐφ' ὁλώσει τῆς πόλεως γενημένην, ὅθ'
 ὁ προειρημένος Βαβυλωνίος ἐπιστρατεύσει, ὃς τὴν πόλιν ἐλὼν
 ἐνέπρησε καὶ τὸν ναόν.

7. ποιήσει πόλεμον] Inf. XIII. 7. Hinc polemoποιός
 & polemoποιός. Thucydides I. 57. ῥᾶν ἂν τὸν πόλεμον
 μετ' αὐτῶν ποιῆσθαι. Sallustius Catilin. XXVI. 5. con-
 stituit bellum facere. XXIV. 2. qui postea prin-
 ceptus fuit belli faciendi. LII. 33. nisi iterum patriae
 bellum fecit. Livius I. 38. priscis Latinis bellum
 fecit. Cic. pro Mil. 23. bellum patriae faceret. Ca-
 tilin. II. 7. Confilium belli faciendi objecit. III. 9.
 quae gens una restat, quae populo Romano bellum
 facere posse videatur. Caesar B. G. V. 28. Civita-
 tem ignobilem atque humilem Eburonum sua spon-
 te populo Romano bellum facere. Cornelius Nep.
 Agell. II. persuasit Lacedaemoniis, ut exercitum in
 Atram mitterent, bellumque Regi facerent. Dion.
 4. audivit Dionem in Peloponneso manum com-
 parare, fibique bellum facere conari. Seneca Ep.
 114. Sallustio vigente amputatae sententiae, & ver-
 ba ante expectatum cadentia, & obscura brevitatis
 fuere pro cultu, Arruntius vir rarae frugalitatis —
 fuit

αὐτὸς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτὸς. Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῇ πλάτειας πόλεως τῆς 8
 μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κυρί- 9
 ~ ἡμῶν ἐσταυρώθη. Καὶ ~ βλέψουσιν ἐκ τῆς λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν ~ τὰ
 πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι 10
 εἰς ~ μνήματα. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῇ γῆς ~ χαρῶσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται 11
 καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι ἔτσι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τὰς κατοικοῦντας 12
 ἐπὶ τῇ γῆς. Καὶ μὲν τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ, πνεῦμα ζῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' 11
 αὐτὸς καὶ ἔφησαν ἐπὶ τῆς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τὰς θεωρῶντας 12
 αὐτὸς. Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ θρανῆ, λέγουσαν αὐτοῖς· Ἀνάβητε ὧδε. Καὶ 12
 ἀνέβησαν εἰς τὸ θρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐθεώρουν αὐτὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ 13
 τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμός μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ 13

σει-

~ τὸ πτώμα ~ αὐτῶν ~ βλέψουσιν ~ τὸ πτώμα ~ μνήμα ~ χαίρουν

ἐ ἀποκτενεῖ αὐτὸς] — 12. Versio Syr. ἀποκτενεῖ] ἀποκτανεῖ Editio Erasmi, Colinaei. ἀποκτενεῖ 28.
 8. τὰ πτώματα] τὸ πτώμα AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Copt.
 Arethas. Primasius, Tychonius. αὐτῶν] + εἰσὶν 28.
 πλατείας] + τῇ A. 2. 4. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Codices multi teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Andreas. + τῇ ὁδῶν 18. μεγάλης] + ῥίψι 18.
 καὶ tertio loco] — 7. 12. 14. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 ἡμῶν] αὐτῶν AC. 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Origenes in Jerem. XI. 4. & in Matth. H. 30. Andreas, A-
 rethas, Cedrenus. probante J. Millio prol. 1009. C. Vitringa.
 9. βλέψουσιν] βλέψουσιν AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut.
 Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Andreas, Arethas, Tychonius. probante J. Millio prol. 1454.
 γλωσσῶν] γλωτῶν Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2.
 καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν] τὰ πτώματα αὐτῶν, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐθνῶν 14. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Coli-
 naei, Bogardi.
 τὰ πτώματα prius] τὸ πτώμα AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii, Arethas.
 Versio Copt. Tychonius.
 καὶ quinto loco] — 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Arethas.
 ἡμισυ] ἡμίση A. αὐτῶν prius] — 12.
 ἀφίξουσιν] ἀφίξουσιν vel ἀφίξουσιν AC. 12. 28. Editio Erasmi 1. 2. at in erratis corrigit. Codices Latini. Andreas.
 τὰ πτώματα secundo loco] τὸ πτώμα 14. τὰ σώματα 28.
 μνήματα] μνήμα A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Versio Copt. Syr. Æthiop. Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1112.
 10. χαρῶσιν] χαίρουν AC. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ben-
 gelii, Andreas, Tychonius. χαρήσονται Arethas. ἐπὶ] ἐν 28.
 εὐφρανθήσονται] εὐφραίνονται AC. 12. 28. Tychonius, Andreas. εὐφρανῶνται 14. Editio Erasmi, Ald. Coli-
 naei, Stephani 1. 2. Bogardi.
 πέμψουσιν] δάσουσιν 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 26. Versio Æthiop. Arethas.
 ἀλλήλοις] ἀλλήλους C. 28. τὰς] αὐτὸς 28. ἐπὶ τῇ γῆς] τὴν γῆν 28.
 11. τὰς] — 28. Editio Complut. Erasmi 1. 2. Colinaei, Plant. Genev.
 καὶ secundo loco] + τὸ C. ἡμέρας ἐ ἡμισυ] ἡμισυ ἡμέρας 14. ἐ ἡμισυ ἡμέρας 28.
 ζῶνς ἐκ] — 8. ζῶν ἐκ 28.
 ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτὸς] εἰσῆλθεν ἐκ τοῦ Θεοῦ αὐτοῖς C.
 ἐπ' αὐτὸς] ἐν αὐτοῖς A. 12. 18. probante J. A. Bengelio in Gnom. αὐτοῖς 7. 17. Editio Erasmi 1. 2. 3.
 Ald. Bengelii. εἰς αὐτὸς 2. 4. 6. 8. 9. 13. 14. 16. 19. 27. Editio Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Syr. An-
 dreas, Arethas. ἐπ' αὐτοῖς 12.
 ἔπεσεν] ἐπέπεσεν AC. 7. 8. 9. 10. 16. 17. 18. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Andreas.
 μέγας ἔπεσεν] ἔπεσεν μέγας 28. τὰς θεωρῶντας] τῇ θεωρῶνται C. 17. a prima manu.

fuit Sallustianus, & in illud genus nitens. — Di-
 cit quodam loco — Hiero rex Syracusanorum
 bellum facit. Polybius p. 39. περὶ Σικελίας ποιήσονται
 εὖ πόλεμον. Justinus III. 6. Peloponneses immise-
 re, qui bellum Atheniensibus facerent. XXII. 3.
 Fecisset Romanis grave bellum, nisi decessisset.
 ἀποκτανεῖ] Inf. XIII. 1. XVII. 8. Durante bello
 Judaico Ecclesia deferta erit, neque ulli in Judaea
 Christiani conspiciuntur, non magis quam si om-
 nes essent mortui. Psal. XXXI. 13. LXXXVIII. 6.
 8. πλατείας] Neb. VII. 4. Urbs deferta. Jerem.
 XXII. 8.

Σόδομα καὶ Αἴγυπτος] Pharaonem imitatur, qui
 Mosi restitit. Esaj. I. 9. 10. Thren. IV. 6. Ez.
 XVI. 49. XXIII. 8. 2. Petr. II. 7. 8. 9.

9. Male audiebant & contemnebantur. Hof. VI.

2. Jos. B. IV. 5. 2. προῆλθεν δὲ εἰς τοσούτον ἀσιστίας,
 ὥστε καὶ ἀτάφως ῥίψαι [Ananum & Jesum Pontifi-
 ces] καίτοι τοσαύτη τῶν Ἰουδαίων περὶ τὰς ταφὰς πρό-
 νοιαν ποιουμένων, ὥστε καὶ τὰς ἐκ καταδίκης ἀποσταυρωμένους
 πρὸ δύντος ἡλίου καθελῶν τε καὶ θάπτειν. ἐκ αὐτῶν ἀμάρτο-
 ρι δὲ εἶπεν ἀλόγως ἀρῆαι τῇ πόλει τὸ Ἀνάθε θάνατον, καὶ
 ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀνατραπήναι τὸ τῆχος, καὶ διαφθερ-
 ναι τὰ πράγματα Ἰουδαίους, ἐν ᾗ τὸν ἀρχιερέα καὶ ἡγούμενα
 ἰδίως σωτηρίας αὐτῶν ἐπὶ λύσεως τῆς πόλεως αὐτῶν εἶδον ἀ-
 πιστοφαιμένους. V. I. 5. ἔτι προνοία τῶν ἀπολωλότων ταφῆς.
 Absentes Christianos non minus oderunt & ca-
 lumniati sunt quam praesentes.

10. χαρῶσιν] Gaudentibus Judaeis. Sap. II. 12.
 11. 2. Reg. XIII. 21. inceperunt impleri, quae
 praedixerant.

12. ἀνάβητι] Verbum solenne in orationibus Rhe-

το-

σεισμῶ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δό-
 14 ξαν τῷ Θεῷ τῇ ἡραῖ. Ἡ βαί ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἰδὲ ἡ βαί ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.
 15 Καὶ ὁ ἑβδόμη ἀγγελὸς ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ ἡραῖ, ~ λέ-
 γουσαι· Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι· τῷ κόσμῳ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, καὶ τῷ Χριστῷ αὐτῷ, καὶ
 16 βασιλεύσει εἰς τῆς αἰῶνας τῷ αἰῶνι. Καὶ οἱ εἰκοσι — καὶ: τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ
 ἐνώπιον τῷ Θεῷ ~ καθήμενοι· ὅτι τῆς θρόνου αὐτῶν, ἔπεσαν ὅτι τὰ πρόσωπα αὐτῶν,
 17 καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, Λέγοντες· Εὐχαριστῶμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
 ὁ ὢν, καὶ ὁ ὢν, — καὶ ὁ ἐρχόμενος· ὅτι εἰληφας τὴν δυνάμιν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασί-
 18 λευσας· Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῷ νεκρῶν, κριθῆ-
 ναι, καὶ δῆναι τὴν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς φοβήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβημέ-
 νοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις· καὶ διαφθεῖραι τῆς διαφθειρόντας τὴν
 γῆν.

~ λέγοντες· ἐγένετο ἡ βασιλεία

~ καθην]

12. ἡκούσαν] ἡκούσα 4. 6. 8. 9. 10. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt.
 Caspali, Arethas, Andreas, Tychonius.
 Φωνὴν μεγάλην] Φωνὴς μεγάλης C. 10. 12. 17. 28. Editio Complut. Plant. Genev.
 λέγουσαν] λεγούσης iidem. αὐτοῖς] — A. 28.
 ἀνάβητε] ἀνάβατε AC. 26. τῇ] — 28. f. A. Bengelius.
 13. καὶ primo loco] — 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 27. Arethas.
 ἔφα] ἡμέρα 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Arethas, An-
 dreas. ἐν τῷ σεισμῷ] — 13.
 ἔμφοβοι] ἐν φόβῳ 14. ἐγένοντο C] γινόμενοι 28.
 14. καὶ primo loco] — Editio Erasmi 1. 2. Colinaei, ἀπῆλθεν] παρῆλθεν 28.
 ἰδὲ] — 6. Editio Erasmi, Stephani 1. 2.
 ἰδὲ ἡ βαί ἡ τρίτη] ἡ βαί ἡ τρίτη ἰδὲ 6. 7. 10. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. ἰδὲ ἡ
 τρίτη βαί 28. 15. εἰ] — A.
 λέγουσαι] λέγοντες A. 2. 6. 8. 9. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii. probante f. Millio prol. 1489.
 ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι] ἐγένετο ἡ βασιλεία AC. 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27.
 28 Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. Athanasius Synopf. Andreas,
 Arethas. probante f. Millio prol. 1112. C. Vitranga. τῷ κόσμῳ] — 28.
 τῷ κυρίῳ ἡμῶν, C τῷ Χριστῷ αὐτῷ] τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ 4. 28. Codices Latini. Arethas.
 ἡμῶν] — Codd. Latini. probante f. A. Bengelio in Gnom.
 βασιλεύσει] βασιλεύει 14. 16. 27. 28. αἰῶνι] + ἡμῶν 12. 18. Versio Vulg. Contra Correctorium Bibl.
 16. οἱ prius] — A.
 καὶ secundo loco] — AC. 6. 11. 14. 26. 27. 28. Codices plurimi, Editio Complut. Plant. Genev. Erasmi 1.
 2. 3. 4. Ald. Colinaei, Bogardi. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Andreas, Arethas.
 οἱ posterius] — A. 12. 14. Codices plurimi, teste Millio. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 θεὸς καθήμενος] θρόνῳ τῷ θεῷ, οἱ καθήμενοι 3. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Variae Lect. Bo-
 gardi. Versio Syr. Arethas. θρόνῳ τοῦ θεοῦ καθήμενοι 2. probante f. A. Bengelio. θεοῦ καθήμενοι C.
 ἔπεσαν] ἔπισον 2. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. 17. θεὸς] + ἡμῶν 28.
 καὶ ὁ ἐρχόμενος] — A. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii, Codices La-
 tini. Versio Syr. Aethiop. Arethas, Beda, Joachimus, Primasius, Haymo, Rupertus. probante f. Millio prol. 1255.
 καὶ C. Correctorium Bibliorum. τὴν prius] — Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2.
 18. ὠργίσθησαν] ἀρῶθησαν f. Gronovius.
 νεκρῶν] + σε 8. + δὲ φησι· καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν 12. τοῖς δούλοις σου] — 14.
 τοῖς ἁγίοις C τοῖς φοβημένοις τὸ ὄνομά σου τοῖς μικροῖς C τοῖς μεγάλοις] τοῖς ἁγίοις, C τῶν φοβημένων τὸ ὄνομά σου.
 τοῖς μικροῖς C τοῖς μεγάλοις AC. καὶ sexto loco] — 28. καὶ postremum] — A.
 διαφθειρόντας] διαφθείραντας 7. 10. Versio Vulg. φθείραντας Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardii.

torum, ubi testes producunt. Aristoph. Vesp. 900.
 938. 971. Arrian. Epictet. I. 29. πῶς ἂν ἀπαβαί-
 ρης νῦν; ὡς μάρτυς ὑπὸ τῷ θεῷ κεκλημένους, ἔρχε σὺ, καὶ
 μαρτυρήσῃ μοι. Maase 201. Dixit R. Jose Galilaeus;
 vos testes, state super pedes vestros, & dicit
 quid videritis atque audiveritis. comm. 11.

13. σεισμὸς] Jos. B. IV. 4. 5. μυκηματα σει-
 μῆς τῆς γῆς ἐξαισία κ. τ. λ.
 ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ζ.] Jos. B. IV. 3, 9.
 οἱ πρῆξιν δοκῶντες αὐτῶν Γαριὸν τε υἱὸς Ἰωσήφ καὶ Γα-
 μαλιήλ Συμεὼν, — οἱ τὴν δοκιμάσονται τῶν ἀρχιερέων
 Γαμαλιὴ μὲν υἱὸς Ἰησοῦ, Ἀνάς δὲ Ἀναγός — 12. δια-
 κληρώσας δ' ἐκ πάντων ἐς ἑκακισχιλίους ὀπλίτας. 5. 1.
 ἐπικλύσθη δὲ τὸ ἔξωθεν ἱερὸν πᾶν αἵματι, καὶ νεκρὸς ὀκτα-
 κισχιλίως καὶ φ. ἡ ἡμέρα κατελάμβανε. 2. Ananus ἦν
 γὰρ τὰ τε ἄλλα σημεία ὁ ἀνὴρ καὶ δικαιοτάτος, καὶ παρὰ
 τῶν ὄγκων τῆς τε εὐγενείας καὶ τῆς ἀξίας, καὶ ἥς εἶχε τι-
 μῆς, ἠγαπηκῶς τὸ ἰσότημον. 3. μύριοι δὲ καὶ δισχιλίοι
 τῶν εὐγενῶν ὅτε διαφθέρησαν. Pontifices & optimates 2

Zelotis oppressi. V. 1. 1. συνέβη καὶ τὴν ἐν τοῖς ἱερο-
 σολύμοις εἶσιν ἀμαρτάνουσαν τριμερὴ γενέσθαι, καὶ καθ'
 αὐτῆς θάτερον ἐπιστρέψαι μέρος, ὅπερ ἂν τις ὡς ἐν κακοῖς ὡ-
 γαθῶν εἴπῃ καὶ δικῆς ἔργον. ἡ μὲν γὰρ κατὰ τῶν δήμων τῶν
 ζηλωτῶν ἐπίθεις, ἥπερ κατήρξεν ἀλώσεως τῇ πόλει, προδὲ-
 δήλωται μετ' ἀκριβείας, ὅθεν τι ἔφυ, καὶ πρὸς ὅσον κακὸν
 ἀνηυξήθη· ταύτην δὲ ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν τις εἶπεν εἶσιν εἶσιν
 ἐγενέσθαι, καὶ καθάπερ θηρίῳ λυσσῶσαν ἐνδεία τῶν ἔξω-
 θεν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἦδη σάρκατος ὀρώων. Primitiae vel deci-
 mae erant exitii paulo post futuri. pars decima i. e.
 Sacerdotes, qui decimas accipiunt: 7000. nomi-
 na virorum sunt viri nobiles & principes. 2 Reg.
 XXIV. 16.

15. Vajikra R. XIII. in fin. porcus est Edom; qui
 non trahit post se aliud regnum. Cur vocatur no-
 men ejus porcus? quia restituit coronam domino
 suo S. D. Obadi. 21.

18. τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν] Ps. II. 1. XCIX. 1. Exod.
 XV. 14.

H h h h h

19. ἡ

γῆν. Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῷ Θεῷ ἐν τῷ ἔρανῳ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆ διαθήκης αὐτῇ ἐν 19 τῷ ναῷ αὐτῇ· καὶ ἐγένοντο ἀτραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βροαὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ ἔρανῳ· γυνὴ περιβεβλημένη τὸ ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ὅτι τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τέφραν ἀστέρων δάδεκα·

Kai

19. ἡνοίγη] ἡνοίχθη 4. 6. 9. 11. 16. 26. 27. Editio Colinaei, Bogardi, Arethas. 200] + ὁ A. 14. probante J. A. Bengelio. αὐτοῦ prius] τοῦ κυρίου 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. ex emendatione 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas, Andreas. probante J. A. Bengelio. — Versio Cors. probante J. A. Bengelio. τοῦ Θεοῦ Versio Ethiop. Arab. καὶ φωναὶ] — 6. φωναὶ & βροαὶ] βροαὶ & φωναὶ 14. 28. καὶ σεισμός] — 2. 3. 4. 6. 10. 13. 14. 17. ex emendatione 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Arab. Arethas. probante J. Millio in l. εἰς ὁ σεισμός 12. σεισμός 11. 1. περιβεβλημένη] περιβλεπομένη A. 4] — Editio Erasmi 1. 2. 3. 4. Colinaei. δάδεκα] δεκάδυο 12. Hippolytus, Methodius de X. Virgg.

19. ἡ κιβωτὸς] In adventu Messiae expectabant Judaei arcam occultatam iterum manifestatam iri. Sup. II. 17.

1. Ecclesia Christiana, quae erat Hierosolymis, repraesentatur per solem, lunam, & XII. Zodiaci signa ut Gen. XXXVII. 9. populus Judaeus. Artemidorus IV. 51. ὅδε τις ἥλιος γενομένη, καὶ διὰ τῆς ἀγορᾶς διέρχεται ἔχων ἀκτῖνας ια. κρατηγὸς ἀπειδήχθη τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ μῆνας ια. ἐπιζήσας τῇ ἀρχῇ, ἀπέθανε, διὰ τὸ μὴ τέλει ἔχειν τῶν ἀκτῶν τὸν ἀριθμὸν. Bellorius de lucernis fig. XI. Facies solis fulget XII. radiis, qui respondent ad gyrum solemarem XII. mentium & ad cursum anni : sub pectore solis incurvat se crescens Luna. Jalkut Rubeni f. 98. 2. ad Ex. XXI. 22. quando viri secum invicem contendunt, intelliguntur Michael & Sammael, & percutient mulierem gravidam; i. e. Ecclesiam Israeliticam; & partus exit : hoc fit in exilio; puniendo punientur, nempe Sammael; quemadmodum maritus uxoris constituet i. e. Deus S. B.

2. ὠδίνουσα] Gal. IV. 19. Matth. XXIV. 8. 9. Suetonius Aug. 94. prodigium Romae factum publice, quo denunciabatur Regem populi Romani naturam parturire. Intelligitur manifestatio regni Messiae, & propagatio Evangelii inter gentes. Targum Esaj. LXVI. 7. Antequam veniat ei angustia, perrupit; antequam veniat illi commotio ut dolores parturienti, manifestabitur rex.

3. ἐν τῷ ἔρανῳ] Achmet 162. ἔαν ἰδῇ ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἀνέλθον ἐκείθεν ἐν ἔρανῳ μύριον χάρας ἧς ἔχει κατακυριεύσει. — ἔαν δὲ ἰδῇ ὅτι, ὡς ἀνέρχετο, ἐκρημίσθη καὶ ἔπασεν, ἀποβαλὼν τὴν βασιλείαν αὐτῇ καὶ τελευτήσει. Oponitur bestiae ex mari XIII. 1. & bestiae ex terra II.

δράκων] Pirke Hachaloth. Bethai f. 53. 4. Menachem f. 89. 3. Jalkut Chadach f. 37. 3. Sammael Judaeis est princeps Romae. Euripides Orest. 479. ὁ μητροφόντης ὁδε πρὸ δαυμάτων δράκων. Schol. ἔτοι γὰρ — τιττόμενοι διαρρήγνυσσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας, ὡς φησι Νικάνδρος Γαστήρ ἀναβρόσαντες ἀμήτορες ἐξήγνοντο· διὸ ἔχον αὐτὸν ὡς μητροφόνον φησὶν. — ὅφεις ἔαν μὴ φάγοι ὄφιν, δράκων οὐ γινώσκειται. Sibyll. V. Πεντήκοντ' ὅφεις κέρην λάξω, κεράνος ἔσται Διὸς ὄφιος φουσὼν πόλεμον βαρύν. i. e. Nero. Herodotus III. 9. de viperis & serpentibus ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἵοντα τὰ τέκνα διασθεῖν τὴν μήτραν διαφάγοντα δὲ τὴν νηδὺν αὐτῆς, ἔτω τὴν ἐκδοσὶν ποιεῖται. Plut. de Sera num. Vind. p. 567. F. ἐν ταύταις φανῆαι τὴν Νέρονος ψυχὴν, τότε ἄλλα κακῶς ἔχουσιν ὦν, καὶ διαπεπαρμένην ἡλεις διαπύροις, προκχευομένην δὲ καὶ ταύτην τῷ δημικρῶν Πινδαρικῶς ἐχιδνῆς εἶδος ἐν αὐτῇ κηθεῖσθαι, καὶ διαφάγεσθαι τὴν μητέρα βιώσεσθαι. Gryllo p. 991. C. αἷμα μὲν γὰρ καὶ φόνος καὶ σάρκας ἐκ-

τὴν καὶ λύκω καὶ δράκοντι σιτίον οἰκίον. de esu carn. p. 994. A. δράκοντος ἀγρίως καλεῖται καὶ παρδάλις, καὶ λίσσας — ἐκείνους μὲν γὰρ ὁ φόνος τροφῆ. Suetonius Neron. 34. iussit — matrem occidi. 39. Νέρον, ὀρέσας; Ἀλκμαίων, μητροκτόνος, Νέονυμφον Νέρον, ἰδὼν μητρί' ἀτίκτειναι. Quis neger Aeneae magna de stirpe Neronem? Suftulit hic matrem, fuftulit ille patrem. Casaubonus in Sueton. Caes. 1. Graeci ajunt Caesarem Dictatorem a caeso matris utero cognomen invenisse: Legere id memini apud Cedrenum, Suidam, Glycam & in Etymologico Magno, atque etiam apud scriptores aliquot Hebraeos. Artemidorus I. 13. δράκων ὁρέμνος βασιλεὺς σημαίνει, διὰ τὸ δυνατόν καὶ διαπύρην, καὶ ἀρχοῦναι. Achmet 283. ὁ δράκων εἰς πρόσωπον βασιλείας κρείται. Plinius de basilisco. H. N. VIII. 33. Candida in capite macula velut diademate insignem. Eustathius in Il. β. p. 171. 43. ὁ μὲν δράκων Ἀθηναῖς φησὶν ἱερὸς — διὸ καὶ εἰς τὰς ἑλλήνας ἐκλαμβάνεται. Aegypti regis symbolum Esaj. LI. 9. Ez. XXIX. 3. XXXII. 2. Plut. de fera Num. vindicta p. 551. E. ἐκ χρυσῆ βασιλείας ἄγριον καὶ δρακοκτόνην γενομένην τύραννον. Silius VI. 153. Serpens centum projectus in ulnas Letalem ripam & lucos habitat Avernus. Suetonius Tiber. 72. Erat ei in oblectamentis serpens draco, quem ex consuetudine manu sua cibatum cum consumtum a formicis invenisset, monitus est, ut vim multitudinis caveret. Neron. 6. missos a Messalina uxore Claudii, qui eum strangularent. Additum fabulae est, eosdem dracone e pulvino se profertur conterritos refugisse. Quae fabula exorta est, deprehensis in lecto ejus circum cervicalia serpentis exuviis : quas tamen aureae armillae ex voluntate matris inclusas dextro brachio gestavit aliquandiu : ac taedio tandem maternae memoriae abiecit, rursusque extremis suis rebus frustra requisivit.

μύγας] Artemidorus IV. 58. καὶ τῶν ἰοβόλων τὰ φοβερά καὶ ἰσχυρὰ καὶ δυνατὰ μεγάλως ἀνδρας παρίσταν, ὡς δράκων καὶ βασιλίσκος. Achmet 217. ἔαν ἰδῇ τις — ὅτι ἀμείλησεν θήριον τιμὴ ἢ ὄφει, ἢ ὀροῖον, εἰς νίκας ἐχθρῶν αὐτῇ τῆτο κρίνεται. τὰ γὰρ θήρια, καὶ αἱ ὄφεις, ἔχουσιν κατὰ τῶν ἀνθρώπων. Servius ad Aen. II. 204. Angues aquarum sunt : serpentes terrarum : dracones templorum. Vidimus immani specie tortuque Draconem Terribilem Jovis ut passu penetrabat ab ara — de angue illo, qui Sullae apparuit immolanti, utrumque memini & Sullam cum in expeditionem educturus esset, immolavisse, & anguem ab ara extitisse, eoque die rem praeclare esse gestam. Livius XXV. 16. ad exta sacrificio perpetrato angues duo ex occulto allapsi edere jecur. Lucianus de Astrolog. 23. πᾶσι μὲν Δελφοῖς παρθένοι ἔχου τὴν

ἀπο-

2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, κράζει ὠδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. Καὶ ὤρθη ἄλλο ση-
 3 μῖον ἐν τῷ ἔρανῳ, καὶ ἰδὼ δράκων μέγας πυρρὸς, ἔχων κεφαλὰς ἐπὶ αὐτῷ καὶ κέρατα δέκα·
 4 καὶ ὅπῃ τὰς κεφαλὰς αὐτῆς διαδήματα ἐπὶ αὐτῇ. Καὶ ἡ ἑρὰ αὐτῆς σύρει τὸ τρίτον τῆς ἁ-
 τέρων τῆς ἔρανῳ, καὶ ἔβαλεν αὐτὴς εἰς τὴν γῆν καὶ ὁ δράκων ἔσκηεν ἐν ἑνῷ πῖον τῷ γυναικὸς τῷ
 μελ-

2. κράζει] ἔκραζεν 2. 3. 4. 6. 7. 8. 11. 13. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 25. 27. Editio Complut. Plant.
 Colinaei, Genev. Bezae 3. 4. 5. Verlio Vulg. Syr. Andreas, Aretas, Primasius. ἔκραζεν 9. 10. 14. 26.

+ & AC.

3. μέγας πυρρὸς] πυρρὸς μέγας C. 6. 7. 8. 11. 14. 16. 26. Verlio Syr. Copt. Andreas, Athanasius Synopsi.
 πυρρὸς μέγας 13. 27. Methodius de X. Virg. Aretas. μέγας πυρρὸς 28.

κεράτα δέκα] δέκα κέρατα 28.

διαδήματα ἐπὶ αὐτῇ] ἐπὶ αὐτῇ διαδήματα AC. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Verlio
 Syr. Codices Latini, Andreas, Aretas. διαδήματα 7. 12. Editio Erasmi 1. 2. sed in enatis corrigat.

4. καὶ ἡ ἑρὰ αὐτῆς σύρει τὸ τρίτον τῆς ἁτέρων τοῦ οὐρανοῦ, & ἔβαλεν αὐτὴς εἰς τὴν γῆν] — 12.

αὐτῆς] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.

τοῦ οὐρανοῦ] Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi, Methodius. ἔβαλεν] ἔβαλλεν I⁴.

γυναικὸς] + αὐτῶν 28.

προφητιῶν — καὶ δράκων ὑπὸ τῆς τρίτης φέγγεται.

πυρρὸς] Il. β. 308. ἐν ἔρανι μέγας σῆμα δράκων ἐπὶ
 ἰδὼτα δαφνοῖς. Philostratus V. Apollon. III. 7. οἱ δὲ
 δὴ πυρρῆται. Pausanias Corinth. δράκοντες δὲ οἱ
 λοιποὶ, καὶ ἔτιον γένος εἰς τὸ χαλεπότερον ῥέποντες χροῖας,
 ἱερὰ μὲν τῷ Ἀσκληπιῷ νομίζονται. Lucianus Nerone.
 7. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν. Suetonius Ner. 1. Aenobarbi
 — adeo permulsiſſe malas, ut e nigro rutilum
 aeriſſimae affimile capillum redderet. Quod inſigne
 manſit & in poſteris ejus, ac magna pars rutila
 barba fuerunt. 51. fuit — ſufflavo capillo.

κεφαλὰς &] Basiliscus Galeno & Aetio. Θερὸν ἐπὶ
 τῇ κεφαλῇ γ. ὑπεροχὰς ἔχον. Horatius IV. Carm. 4.
 Non Hydra, ſecto corpore firmior, vinci dolentem
 crevit in Herculeum — Merſes profundo, pulchrior
 evenit: Luctere, multa prouet integrum cum
 laude victorem. Ariſtoteles H. A. V. 4. ἔτω δὲ σφόδρα
 οἱ ὄφεις περιλιττόνται ἀλλήλοις, ὥς δοκεῖν ἐνός ὄφιος
 δικεφάλου εἶναι τὸ σῶμα ἅπαν. Plato de Rep. IX. p.
 740. D. ἡ δ' ἀνιδέα καὶ δυſκολία ψύγεται, ἔχ' ὅταν
 τὸ λεοτῶδες τὴ καὶ οφειδὴς αὐξήσεται, καὶ συντινέται ἀναρ-
 μύδας. Πάνυ μὲν ἐν. p. 739. D. εἰκόνα πλάσαντες τῆς
 ψυχῆς λόγῳ — οἷαι μυθολογῶνται παλαιαὶ γένεσθαι φύ-
 σεις, ἥτε χιμαίρας, καὶ ἡ Σκύλλης, καὶ κερβέρου, καὶ ἄλ-
 λαι τινες συχραὶ λεγόνται συμπεφυκυῖαι ἰδέας πολλὰς εἰς ἓν
 γένεσθαι. Πλάτῃς τοίνυν μίαν μὲν ἰδέαν θηρίων ποικίλιν καὶ
 πολυκεφάλων. Schol. in Od. μ. 90. 91. σκύλλα — εἰ-
 ζε πόδας μὲν 13. κεφαλὰς δὲ 8. ἐν ἑκάστῳ δὲ τῶν σωμα-
 τῶν τρεῖς εἰσὶν ὀδόντων, ὀφθαλμοὺς δὲ πυρεοειδῆς — μό-
 ρος δράκων γ. εἰσὶν ἔχει ὀδόντων. in numis Imp. Veri
 Hydra ἐπτακέφαλος. Kidduschin f. 29. 2. R. Acha
 pernoctavit in ἀκροατηρίῳ. Mox viſus ei eſt daemona
 forma draconis ſeptem habentis capita: ſed ad R.
 Adae preces fundentis quamque inclinationem ſem-
 per aliquod horum cecidit. Artemidorus I. 36. δύο
 δὲ ἔχον κεφαλὰς ἡ τρεῖς — πλεονεξία ἐπανάſταſιν ſημαίνει
 ἔκ τινων ſυγγενῶν.

κεράτα:] Aelianus de H. A. I. 57. de Ceraſte.
 ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχει κέρατα δύο. Nicander de Haemorrhoo.
 Τῇ μὲν ὑπὲρ νιφῶντι κεράτα δύο μετὰ πῶν ἔγ-
 νηται. Achmet 83. ἐάν τις ἴδῃ, ὅτι ἐδρὴν ἡπατοπνεύμονος κρεῖν
 ἡ τράγην ἡ ἑτέρου κεραιφόρος ζῷον, ἐνρήσει τὸν πλάτων πάντα
 ἀνθρώπου μεγαλύνει, ὥς ἐν ἀζιῳματι. Τὰ γὰρ κέρατα
 τοῖς ἀζιῳμασιν ἀναλογίζονται. Nicander Theriac. Schol.
 εἰς καὶ τετρακέρατοι κερῶσαι καὶ δικέρατοι.

Intelligo imperatores Romanos, inter quos Caesars
 & Cajo morte violenta perierunt, & ſpem inanem
 Reip. reſtituendae reliquerunt, praecipue vero Neronem
 ultimum ex familia Caesarum electum, adeoque propter
 nobilitatem in coelo a Joanne conſpe-

ctum. Ausonius Nero. Aeneadum generis qui ſex-
 tus & ultimus haeres. Avoda Sara f. 43. 3. quae-
 nam eſt figura draconis, interpretatur eſt R. Aſi
 quicunque haber iſquammas ſuper caput cervicis.
 Artemidorus IV. 69. γυνὴ ἰδοῦσα ἐν γαστρὶ ἔχουσα δρά-
 κοντα γυναικῆναι· οἱ δὲ αὐτῆς γυνάμειος ῥήτωρ ἄριſτος καὶ
 διάνους ἐγένετο· διττὴν γὰρ ἔχει τὴν γλῶττιαν ὁ δράκων
 — ἱεροφάντης· ἱερὸς γὰρ ὁ δράκων, καὶ πᾶσι μυστηρίοις
 παρίων — μάντις ἄριſτος· ἐπὶ γὰρ ὁ δράκων ἱερὸς τῷ μαν-
 τικωτάτῳ Ἀπόλλωνι ἀνακείμενος — ἀκόλαſτος καὶ ὕβρι-
 ſτις — ληſίμων — δραπέτικος, — παράλυτος. Om-
 nia quadrant in Neronem. Suetonius Ner. 53. quia
 Apollinem cantu — aequiparare — exiſtimaretur.
 16. afflicti ſupplicis Chriſtiani, genus homi-
 num ſuperſtitionis novae ac maleficae. Tacitus A.
 XV. 44. quaeſitiſſimis poenis affici, quos per flagitia
 in viſos vulgus Chriſtianos appellabat. Autor nomi-
 nis ejus Chriſtus Tiberio imperitante per procurato-
 rem Pontium Pilatum ſupplicio affectus erat. Re-
 preſſaque in praefens exiſtiabilis ſuperſtitio, ruſſius
 erumpebat, non modo per Judaeam originem ejus
 mali, ſed per urbem etiam, quo cuncta undique
 atrocita ac pudenda confluent celebranturque.
 Igitur primo correpti qui tacebantur, deinde indicio
 eorum multitudo ingens, haud perinde in crimine
 incendi, quam odio humani generis conſuncti
 ſunt. Et pereuntibus addita ludibria, ut ſerarum
 tergis conteſti, laniatu canum interirent, aut cru-
 cibus affixi, aut flammo andi, atque, ubi deteciſſent
 dies, in uſum nocturni ludis inſerentur. Hortos
 ſuos ei ſpectaculo Nero obtulerat, & Circenſe lu-
 dicrum edebat, habitu aurigae permixtus plebi, vel
 circulo inſiſtens. Unde, quamquam adverſus ſon-
 tes, & noviffima exempla meritos, miſeratio orie-
 batur, tanquam non utilitate publica ſed in ſaeviti-
 am unius abſumerentur. 41. Fuere qui annota-
 rent, XIV. Kalend. Sextiles [Ao. Jul. 109] prin-
 cipium incendi hujus ortum. [Neronis decimo.]

4. ἑρὰ] Solinus 30. Porro veris draconum ora
 nulla ſunt ad morſum debiliſſentia, ſed artae fiſtulae
 per quas & trahunt ſpiritus, & linguas exerunt:
 quippe non in dentibus vim, ſed in caudis ha-
 bent, & verbere potius quam riſtu nocent. Va-
 lerius Max. I. 8. multiſque militibus ingenti ore
 correptis, compluribus caudae voluminibus elifiſ.
 Statius Theb. 538. Occidis extremae diſtrictus
 verbere caudae Ignaro ſerpente puer.

τὸ τρίτον] Dan. VIII. 10. Judaeam tenuit in po-
 teſtate ſupra IX. 7.

ἔσκηεν] Petronius 134. Quidquid in orbe vides,
 H h h h h h 2 pa-

μελλούσης τέκεν, ἵνα ὅταν τέκη, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη. Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρε- 5
να, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐ-
τῆς πρὸς τὸ Θεὸν καὶ τὸ θρόνον αὐτῆς. Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὸ ἔρημον, ὅπου ἔχει + 6
τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέψωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας
ἐξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ θρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐπο- 7
λέμουν κατὰ τοὺς δράκοντας, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμει, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτῶν. Καὶ 8
οὐκ ἴσχυσαν, ἔγχε τόπος εὐρέθην αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ θρανῷ. Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέ- 9
γας, ὁ ὄφις ὁ ῥεχάϊ, ὁ καλέμενος ῥαββὸλ, καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰ-
κωμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτῶν μετ' αὐτῶν ἐβλήθησαν. Καὶ ἤκω- 10

σα

+ πρὸς

+ ἐκεῖ

~ τῷ πολεμῆσαι μὲν

~ ἴσχυον

τεκεῖν] τίκεται Editio Complut. Plant. Genev. Hippolytus. probante J. A. Bengelio.
καταφάγη] φάγη Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.
5. ἄρρενα] ἄρρεν AC.
ἐν] — 12. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2.
ἡρπάσθη] ἡρπάγη 10. Editio Complut. Plant. Genev. Hippolytus.
Θεὸν ἐ] + πρὸς AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Andreas, Arethas, Hippolytus.
6. ἔχει] + ἐκεῖ A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
geli, Arethas.
δοῦ] ἐπὶ 2. 4. 6. 7. 9. 11. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Methodius, Andreas, Arethas. τῷ] — 27.
ἐκεῖ] — 14. Methodius, Hippolytus, Arethas, Andreas. probante J. Millio prol. 729. J. C. Wolfio.
τρέψωσιν] ἐκτρέψωσιν 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
αὐτὴν] — 14. 7. πόλεμος] + μέγας Versio Vulg. contra Correctorium Bibl. ὁ prius] + τὸ A.
ἐπολέμουν] τῷ πολεμῆσαι AC. 7. 8. 10. 12. 17. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. πολεμῆσαι 2.
4. 6. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Versio Syr. Æthiop. Arab. Victorinus, Primasius, Cassiodorus.
κατὰ] μετὰ AC. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
nev. Stephani 1. 2. Bengelii Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arethas, Andreas. probante J. Millio prol. 1112.
8 ἴσχυον] ἴσχυον A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 18. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
Versio Copt. Arab. Æthiop. Victorinus. probante J. Millio prol. 1112. οὐκ ἴσχυον 14. οὐ κατῴσχυον
J. Priscaus.
οὕτως] ὅτι AC. 2. 4. 6. 14. 26. 27. 28. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
τόπος] — 14. εὐρέθην αὐτῶν] αὐτῶν εὐρέθην 28. ἐπὶ] — 7.

paret mihi — mihi flumina parent, Hyrcanaeque tigres & iussi stare dracones. Quid leviora loquar? Lunae descendit imago carminibus deducta meis. *Plinius* H. N. VIII. 3. Nec flexu multiplici, ut reliquae [serpentes] corpus impellit, sed cellus & erectus in medio incendens. *Solinus*. Cum movetur, media corporis parte serpit, media arduus est & excelsus. *Ælianus* H. A. 21. δράκοντες περὶ τῷ ποταμῷ τῷ καλέμενῳ ῥινδακῷ τὸ μὲν τι τῆς σπύρας ἀτήρουν εἰς τὴν γῆν, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἀναστήσαντες πᾶν ἀτρέμα καὶ ἡσυχῇ τῇ φάρυγγι ἀνατιναντες, καὶ μίντοι καὶ τὸ σῶμα ἀνοίξαντες εἶτα τὰ πτηνὰ ἔλκουσι — τῷ ἄσθματι.

καταφάγη] *Plinius* H. N. VIII. 14. ut Divo Claudio principe occisae [Boae] in Vaticano ioludus in alvo spectatus fit infans. *Silius* VI. 197. Tum trepidum ac socios extrema voce cientem corripit, atque haultu forbens & faucibus atris, Vidi respiciens, immani condidit alvo

5. ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα] *Aristophanes* Eccles. 545. Πρὸς φροντίστος, ἄρρεν γὰρ ἔτεκε παιδίον. B. ἡ Ἐκκλησία. *Ferem.* XX. 15. Christus coelo receptus. 2. *Reg.* XI. 2. 3. *Falkut Rubeni* f. 34. 4. Rachel — gravida fuit & partui proxima in Ægypto. Hanc conculcaverunt, & puer prodiit ex visceribus ejus, & sub lecto jacuit. Et descendit Michael, & adduxerunt eum coram throno gloriae: illa vero nocte percussi sunt omnes primogeniti in Ægypto.

6. ἔφυγεν] Ecclesia fugit in Arabiam, quae fuit ad austrum sive desertum *Gen.* XIII. 13 in Vers. Graeca.

ἡμέρας χιλίας σξ.] Bellum Judaicum ducibus Ve-

spasiano & Tito duravit tres annos cum dimidio, coepit Neronis anno XIII. confectum est Vespasiani secundo. 1. *Macc.* II. 27. vid. in XI. 2.

7. Μιχαὴλ] Michael patronus Judaeorum pugnat cum dracone. Id est, imperium Romanum vexat Ecclesiam. *Sanhedrin* gem. c. 11. post annos 4291. a mundo condito elapsos, finis mundi erit; ex illis bella draconum, & inde praelia Gogi & Magogi.

9. ἐβλήθη] *Suetonius* Neron. 40. Talem principem paulo minus XIII. annos perpeffus terrarum orbis, tandem destituit, initium facientibus Gallis duce Julio Vindice

ὁ ὄφις ὁ ῥεχάϊ] *Sanhedrin* f. 29. 1. a serpente antiquo. *Bereschith* R. XXII. 26. serpens antiquus venit ad postulandum iudicium Abelis. *Sota* I. 18. Edit. Wagenfeil. Hoc ipsum antiquo serpenti reperimus accidisse, nam is cum rei alienae caperetur desiderio, & voti damnatus non est, & quod habuit, perdidit. *Debarim* R. I. Pf. CXLIX. 8. R. Tanchuma dixit: hi sunt principes eorum superni, quia Deus S. B. non sumit ultionem de gente, nisi prius ultionem fumpferit de principe ejus. *Schir* R. VIII. 14. fin. R. Isaac dixit: Deus S. B. non sumit ultionem de gente inferius, nisi postquam cadere fecit principem ejus desuper. probatur V. locis. *Ej* XXIV. 21. XIV. 12. XXXIV. 5. Pf. CXLIX. 8. & 9. R. Tanchuma dixit, reges i. e. principes superne: principes i. e. infra. *Succa* f. 291. nulla gens punitur, cujus Dii non simul puniuntur S. D. *Ex.* XII. 12. sup. I. 20. Mose: Vide, praecipitavi principem Sihon *Deut.* II. 31. *Samuel* R. XVIII.

σαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τῷ αὐτῷ τῷ μεγάλῃ, ἵνα πᾶν εἰς τὸ ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπως τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιρὸς, καὶ ἡμῖς καιρῷ, ἀπὸ προσώπου τῷ ὄφειος. Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφεις ὀπίσω τῇ γυναικὶ ἐκ τῷ στόματος αὐτῆς ὕδωρ ὡς ποταμὸν 15 ἵνα ταύτην ποταμοφόρησον ποιήσῃ. Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἡνοίξεν ἡ γῆ τὸ 16 στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸ ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τῷ στόματι αὐτῆς. Καὶ 17

ὠρ-

~ ἐκ τῷ στόματι αὐτῆς ὀπίσω τῇ γυναικὶ

~ αὐτὴν

14. γυναικὶ] + αἱ A. 1. 12. 27. a prima manu. 28. Editio Bengelii. Versio Syr. Hippolytus, Andreas. πίνεται 28. Editio Erasmi, Colinaei, Bogardi. εἰς τὸν ἔρημον] — 12. ὅπως τρέφεται] ὅπως τρέφεται 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Arab. Arethas. τρέφεται] τρέφεται 26. 27. καὶ ἡμῖς καιρῷ] — C. 15. ὀπίσω τῇ γυναικὶ ἐκ τῷ στόματι αὐτῆς] ἐκ τῷ στόματι αὐτῆς ὀπίσω τῇ γυναικὶ AC. 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. Andreas, Arethas. ταύτην] — Editio Erasmi 1. 2. at in erratis corrigat. αὐτὴν A. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Andreas, Arethas. ταύτην ποταμοφόρησον ποιήσῃ] ποιήσῃ αὐτὴν ποταμοφόρησον C. 16. τὸ ποταμὸν ὃν] τὸ ὕδωρ, δ A. ἔβαλεν] ἀνέβαλεν 14. ἡ γῆ postea] — J. A. Bengelius. 17. τῇ Ἰησοῦ χριστοῦ] Ἰησοῦ AC. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 16. 17. 18. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Hippolytus, Andreas, Arethas. τῇ Ἰησοῦ 11. 14. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Copt. Arab. Codices La-

pertulit; sed, ne rescinderet Junonis factum, in infulam eam Ortygiam detulit, quam infulam fluctibus cooperuit.

14. πτέρυγες] *Artemidorus* II. 73. διακόμενοι δὲ ὑπὸ θηρίων ἢ ὑπὸ ἀνθρώπων ἵπτασθαι, ἢ ὑπὸ δαίμονος, ἐκ ἀγαθὸν φόβος γὰρ μεγάλους καὶ κινδύνους ἐπάγει. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὕπνοις τοσούτοις ἦν τὸ θεός, ὥστε μὴ ἱκανὴν ἡγήσασθαι εἰς τὸ φύγειν τὴν γῆν, ἀλλὰ τῷ θανάτῳ ἐπιλαβέσθαι. *Achmet* 286. ἐν ἰδίῃ τις, ὅτι πτερὰ αὐτῷ εὐριν, ἐάν εἰς βασιλεὺς, ἐνδοξότερον πλῆτον εὐρήσει τῶν πάλαι βασιλείων· εἰ δὲ τῷ κοινῷ λαῷ ἰδῇ ταῦτα, εὐρήσει πλῆτον, καὶ χαρὰν, καὶ ἀξίωμα παρὰ τῷ βασιλεῖ· ὅτι τὸ πτερόν ἀξίωμα ἐστίν. *Ex.* XIX. 4. *Ex.* XVII. 3. *Pf.* CXXXIX. 9. *Prov.* XXVI. 5.

αὐτῷ] *Aristoteles* H. A. X. 1. εἰς δ' αὐτὸς καὶ δράκων πολέμιος, τροφὴν γὰρ ποιεῖται τῷ ὄφειος ὁ αὐτὸς. *Horatius* IV. Carm. IV. 1. Ministrum fulminis alitem, cui rex Deorum regnum in aves vagas permisit — vividus impetus nunc in reluctantes dracones egit amor — pugnae. *Plinius* H. N. V. 4. Acrior est cum dracone pugna, multoque magis anceps. *Plut.* Themist. p. 124. F. κοιμηθεὶς ὁ Σεμίσκαλης ὄναρ ἔδοξεν ἰδεῖν δράκοντα κατὰ τῆς γαστροῦ αὐτοῦ περιεττόμενον καὶ προσανέποντα τῷ τραχήλῳ, γινόμενον δ' αὐτὸν, ὡς ἤφατο τῷ προσώπῳ, περιβαλόντα τὰς πτέρυγας ἔξαραι, καὶ κομίζεν πολλὴν ὀδόν. *Timol.* p. 248. F. αὐτῶν δύο — ὃν ὁ μὲν δράκοντα τοῖς ἐνὶ γῆν ἔφρων διαπαραρμένον, etiam in *nummis* Amyntae Philippi Maced. patris. *Jos.* A. XII. 4. 10. ἡ σφραγὶς ἐστὶν αὐτὸς δράκοντος ἐπειλημμένος.

ὄφειος] *Corinthios* Dialect. Att. in *ω* appellativa, quae per *ω* flexuntur, per *ω* proferunt, vertentes *o* in *ω*, & vocales quae sunt in penultimo in *ι*, mutantes: ut ὄφιος, ὄφιος, communiter, & ὄφειος Attice.

15. *Jer.* XLVI. 6. 7. *Exod.* I. 22. *Anthol.* I. 33. 18. εἰς τὸν Πύθιον δράκοντα. εἶπε δράκων, καὶ ἔπινεν ὕδωρ, σβέννυτο δὲ πηγῇ, καὶ ποταμὸς κινεῖτο, καὶ ἦν ἡ τι διψαλὸς θῆρ. εἶπε τὸ μὲν, τὸ δ' ἔμελλε, τὸ δ' ἦν ἔτι νεώτερον ἐν εὐνῇ. αὐτὰρ ὁ διψήσας ποταμὸς ὑπέθηκε γένειον, Πᾶς δ' ἄρα κηφιστὸς εἰς αὐτὸν ἄργαλέον δὲ ἀνθερῶν κλάρυς, κατερχομένη δὲ ρέεθρ κηφιστὸν κώκυν ὀλωλότα πολλὰκι νόμφαι. *Eusebius* in II. β. p. 202. 48. ἡ κοπαὶς λίμνη πληρημένη ἐκ τῷ κηφιστῷ, ἥς αὐξομένης, ὡς κινδυνεύει καταποθῆναι τὰς κοπαεὶς, ἀνοιχθὲν χάσμα ἐδέξατο τὸν ποταμὸν· ἵτα ἐξέρρηξε αὐτὸν ἀλλαχῇ. *Falkut* I. 8. R. Schilo dixit: tempore Pharaonis omnes in-

fantes, qui projiciebantur in flumen, excipiebantur in deserto. Deus enim S. B. adducebat lapillum in ore singulorum, & petram a latere unius cujusque; lapis vero, qui erat inter eos, lactabat eum lacte, & melle: petra autem, quae erat ad latus, ungebat eum oleo S. D. Deut. XXXII. 23. *Barva Bathra* f. 166. R. Jonathan narrare solebat, vidisse fe quemdam piscem, qui e naribus in altum eructavit aquas, velut quoddam diluvium, ad instar duorum fluviorum Syriae.

16. τὸν ποταμὸν] exercitus Cestii & Vespasiani. *Tacitus* H. V. 10. Duravit tamen patientia Judaeis, usque ad Gessium Florum procuratorem. Sub eo bellum ortum; & comprimere coeptantem Cestium Gallum Syriae legatum varia praelia ac saepius adversa exceperet. Qui ubi fato aut taedio occidit, missu Neronis Vespasianus &c. *Jos.* B. II. 18. 19. *Suetonius* Vespas. 4. Judaei rebellant: caefoque praeposito, legatum insuper Syriae consularem suppetiam ferentem rapta aquila fugaverunt.

1. ἐκ τῆς θαλάσσης] Capite XII. dictum fuit, quid Imperium Romanum in coelo comm. 3. i. e. autoritate publica, vel Romae per Neronem vel per procuratores & praefides Judaeae praecipue, contra Ecclesiam molitum fuit: jam apparet monitum marinum inform. *Justinus* XXIX. 31. Videre se itaque, ait, confurgentem in Italia nubem illam trucis & cruenti belli: videre tonantem ac fulminantem ab Occasu procellam. 2. 9. Confurgentibus ab occidente novis Poenorum & Romanorum imperiis — statim victoribus transitum in orientem fore. *Abosh Nathan* XXXIV. *Pf.* LXXX. 14. Scriptum est ex silva velex rivo. Quo tempore Israelitae non faciunt voluntatem Dei, gentes mundi similes sunt apro ex silva; ut aper ex silva occidit animas & laedit bestias, & verberat filios hominis: ita quo tempore Israelitae non faciunt voluntatem Dei, gentes mundi occidunt, verberant & laedunt eos: quocunque autem tempore Israelitae faciunt voluntatem Dei, nulla gens aut lingua occidit, aut laedit aut verberat eos, ideo scriptum est: aper ex rivo. *Medrasch Thehillim* CIV. 25. R. Akiba cum pervenisset ad hunc locum, dixit: sunt creaturae magnae in mari, & sunt creaturae magnae in terra. Si ascenderint quae sunt in mari in terram, & quae sunt in terra in mare, moriuntur. Locus vitae illorum est mors horum. *Artemide*

φημίας. Καὶ τὸ θῆριον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτῆς ὡς ἄρκου, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ὡς σῶμα λέοντος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ τὸν θρόνον αὐτῆς, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. Καὶ — εἶδον: μίαν + τῶν κεφαλῶν αὐτῆς ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τῆς θανάτου αὐτῆς ἐθεραπεύθη, καὶ θαύμασεν ὅλη ἡ

ἄρκου + ἐκ

2. ἦν] — 12. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaci*, *Bengelii*. ἦν ὅμοιον] ὅμοιον ἦν 28.
 ἄρκου] ἄρκου AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 14. 16. 28. Editio *Bengelii*.
 λέοντος] λέοντων 14. μεγάλην] + ἔδωκεν αὐτῷ A. ex emendatione.
 3. εἶδον] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 19. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii* *Verfio* *Syr.* *Copt.* *Armen.* *Ethiop.* *Arab.* *Codices Latini.* *Irenaeus* V. 28 *Andreas*, *Primauius*, *Isidorus*. probante *J. Millio* prol. 1112.
 μίαν] + ἐκ AC. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii*. *Verfio* *Vulg.* *Syr.* *Ethiop.* *Arab.* *Arcthas*, *Primauius*, *Irenaeus*.
 ὡς] ὡσεὶ 6. 7. 8. 11. 14. 16. 26. 27. *Codices alii*, teste *Millio*. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Arcthas*. + πᾶς
 δὲ *Verfio* *Vulg.* contra *Correctorium Bibl.*
 ἐσφαγμένην] ἐσφαγισμένην 16. V. L. in Edit. *Bogardi*. ἐθεραπεύθη] — 3.
 θαύμασεν ὅλη ἡ γῆ] θαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ A. θαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ C. θαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ Editio
Colinaei θαυμάσθη ἐν ὅλῃ τῇ γῇ 12. 28. Editio *Erasmi*, *Stephani*, *Wechelii*, *E. Schmidii*, *Bogardi*.
 ὁπίσω] ἐπὶ 14.
 4. τὸ δράκοντα] τῷ δράκοντι AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Com-*

τρον ἀπαιδευτοῖς χρωμένῃς καὶ ἀλόγοις ὁρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς δυνάμεως. — Τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὁρμαῖς τοῖς λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθειν καὶ πνύμασι κατελάμβανον, εἰς πολλὰ διασπασμένην ἄρμα, καὶ πολλὰ χόθον αὐτῆς συμπίπτουσαν, ἔχ' ἕως ὑπὸ φιλαρχίας τῶν ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων, ὡς φιλοπλετίας καὶ ἀκολασίας τῆς στρατιωτικῆς δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἡλκὸς τῆς ἡγεμονίας ἐκκρένεται — ἡ δὲ τῶν καισάρων ἐξία τὸ παλάτιον ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ [1. μηνῶν] τέσσαρας αὐτοκράτορας ὑπέδειξετο, τὸν μὲν εἰσαγόντιον, ὥσπερ διὰ σκηπῆς, τὸ δὲ ἐξαγόντιον. *Othon*. p. 1069. A. δι' ἀταξίαν καὶ φρασότητα τῶν στρατιωτῶν.

2. II. β. 487. ἄρκου *S.* *Eustathius*. ἡ δὲ ἄρκος ὅτι μετὰ τῆς π. λέγεται, δηλοῖ ὅτι γράψας ἕως ἄρκου οὐχὶ ἄρκου. in *Od.* s. p. 223. 45. ψελλόν ἐστι, καὶ καλεῖ τὸν ἄρκου ἄρκου.

Aelianus N. A. I. 31. οὐχὼν ἄρκου καὶ ὀδόντων διατομαῖς θάρρῃσι καὶ ἄρκου, καὶ λύκοι, καὶ πέρδοι, καὶ λέοντες. *Artemidorus* II. 12. Πέρδαλις δὲ καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα σημαίνει, πικρὺν δὲ καὶ κακοτρόπην. διὰ τὸ ποικίλον τῷ χρώματι. Πολλάκις δὲ καὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἔχεται, ἐν οἷς οἱ πλείους εἰσίν. IV. 58. καὶ δὲ γὰρ καὶ τὰ ἦθη τῶν ζώων ἀντιπαρεβάλλειν τοῖς ἥθεσι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν προαίρεσιν ἐκαστὴν κατὰ τὸ ὅμοιον σκοπεῖν οἷον τὰ μεγαλόφρονα, καὶ τὰ ἐλευθέρια, καὶ τὰ πρακτικά, καὶ τὰ φοβερά τοιούτους ἀνθρώπους προσγορεῖν. οἷον λέων, τίγρις, πέρδαλις, ἐλίφας, ἄετος. Καὶ τὰ βίαια καὶ τραχέα, καὶ ἀσύμβλητα, καὶ δυσσεμβέλινα ὁμοίως ἐαυτοῖς προαγορεύουσιν ἀνθρώποις, ὡς σάαγρος καὶ ἄρκος. πέρδαλις καὶ μεγαλόφρονα σημαίνει διὰ τὰ ἦθη, καὶ ποικίλον διὰ τὸ χρῶμα. *Achmet* 269. ὁ λέων εἰς πρόσωπον βασιλείᾳ κρίνεται. 272. ὁ πέρδος εἰς ἐχθρὸν ἀδιόλακτον κρίνεται. 274. ὁ ἄρκος εἰς ἐχθρὸν πλέσιον, καὶ δυνατὸν, καὶ ἄνθρωπον τολμηρὸν κρίνεται. *Horatius* Carm. IV. 5. 28. Quis Parthum paveat? quis gelidum Scythen? Quis Germania quos horrida parturit foetus, incolumi Caesare? quis ferae bellum curet Iberiae?

πάρδαλι] *Eustathius* in II. φ. p. 1345. 30. ἰσίου δὲ, ὅτι ὡς τὰ πολλὰ ἡ ποιήσις πόρδαλιν λέγει διὰ τῆς ο. — ἐν δὲ ῥητορικῷ παλαιῷ λεγιμῷ εὐρεται ἕως Πόρδαλιν οἱ ἄλλοι, Ἀττικοὶ δὲ πέρδαλιν. Ὁμηρος δὲ τὸ μὲν ζῶον διὰ τῆς ο. τὴν θάραν δὲ διὰ τῆς α. *Ruth* R. I. 21. festinavit ut pardus. *Bemidbar* R. IV. *Aboth Nathan* f. 41. *Pesachim* f. 112. 2. R. *Juda* f. *Thema* esto vehemens ut pardus, levis ut aquila, velox ut capra, fortis ut leo ad faciendum voluntatem Patris

tui coelestis. *Vopiscus* Probo 19. editi deinde C. leopardi Libyci, C. deinde Syriaci, C. leaenae & urfi simul CCC. *Lampridius* Heliog. Leones & leopardos & urfos. *Libanius* in epistolis saepe de urfis & pardo μεταφορικῶς. *Ignatius* ad Rom. 5. ἀπὸ Συρίας μέχρι Ῥώμης θηριομαχῶν, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης νεκτὸς καὶ ἡμέρας ἐνδιδημένους. 1. λεοπάρδοις, ὅ ἐστι στρατιωτῶν τάγμα. *Dan.* VII. 4. 5. 6. *Jerem.* IV. 7. *Tacitus* H. II. 50. de Othone, tantundem apud posteros meruit bonae famae quantum malae.

Leonis os designat aviditatem atque & avaritiam Galbae: pardalis Othonis tum inconsideratam temeritatem & festinationem nimiam, tum impudicitiam: pedes urfi Vitellii feritatem & torporum. *Suet.* Oth. 2. infatuatus Neroni, facile summum inter amicos locum tenuit congruentia morum: ut vero quidam tradunt, & consuetudine mutui stupri. *Philostratus* V. Apol. V. 32. Γάλλος ἐπ' ἀγορᾷ μίσσης ἀπεθανὲν ἡταιρημένους ἐσποιῶν ἐαυτῷ παιδάς τὸν Ὀθωνα καὶ τὸν Πίσωνα. II. φ. 577. *Corn. Nep.* Pausan. 1. *Varius* in omni genere vitae fuit. Nam ut virtutibus eluxit, sic vitiis est obrutus. *Glossae.* *Varia*, ποικίλη, πέρδαλις. *Ovidius* Trist. III. 5. 35. Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni, pugna suum finem, cum jacet hostis, habet: At lupus & turpes instant morientibus urfi, & quaecunque minor nobilitate fera est. inf. XVI. 2. *Sueton.* Vitell. 13. saevitiae deditus. 14. coram interfici iussit, velle se dicens pascere oculos. *Aristoteles* H. A. VIII. 17. τὸ δὲ ἐλάχιστον φωνεῖ περὶ μ. ἡμέρας. τέτων δὲ 12. λέγουν, ἐν αἷς οὐδὲν κινεῖται. *Plinius* H. N. VIII. 53. Hibernis autem se mensibus condit; quae natura multis, & ante omnia urfis.

3. *Ovidius* M. I. 200. Sic cum manus impia facit sanguine Caesareo Romanum extinguere nomen, Attonitum tantae subito terrore ruinae Humanum genus est, totusque perhorruit orbis. *Jof.* B. IV. 9. 2. πῶς Γάλλος ἀποδειχθεὶς αὐτοκράτωρ εἰς Ῥώμην ἐπαυθῆεν ἐκ τῆς Ἰσπανίας, καὶ ὡς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, αἰτιαθεὶς ἐπὶ ταπεινοφροσύνῃ, ἰδολεφονήθη κατὰ μίσην τὴν Ῥωμαίων ἀγορᾶν. *Suetonius* Galb. 20. in forum usque processit, ibi equites, quibus mandata caedes erat — desertum a suis contrucidarunt — plures autem prodiderunt, obtulisse ultro jugulum: & ut hoc agerent ac ferirent, quando ita videretur,

4 ἡ γῆ ὀπίσω τῷ Θηρίῳ. Καὶ προσεκύνησαν τὴν δράκοντα ὅς· ἔδωκεν + ἐξουσίαν τῷ Θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θηρίον, λέγοντες· Τίς ὅμοιος τῷ Θηρίῳ, + τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ τόμα λαλῆν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ
~ τῷ δράκοντι, ὅτι + ἡ ~ τῷ Θηρίῳ + καὶ

Plant. Plant. Genev. Bengelii, Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1000.

ἡ δὲ ὁμοίαν] ὅτι ἔδωκεν AC 12. Codices Latini. Editio Bengelii. Versio Syr. *Æthiop. Irenaeus, Andreas, Arethas.*
probante J. Millio prol. 1000. ἡ δὲ ὁμοίαν 28. τῷ δόντι 14. τῷ δὲ δὲ δὲ δὲ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 16.

17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. *Plant. Genev. Arethas.* + τὴν AC 2. 4. 6. 11. 14. 16. 17. 18. 19.
26. 27. 28. Editio Complut. *Plant. Genev. Bengelii, Andreas, Arethas.*

καὶ προσεκύνησαν τὸν Θηρίον] — 12. probante J. Millio prol. 1000.
τὸν Θηρίον] τῷ Θηρίῳ C. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. *Plant. Genev. Bege ii Arethas, Andreas.*

τῷ Θηρίῳ] + καὶ AC 10. 12. 14. 17. 28. Editio Complut. *Plant. Genev. Bengelii, Ald. Versio Vulg. Syr. Copt.*

Æthiop. Irenaeus V. 28. Andreas.
δυναται] δυνατός 2. 3. 4. 6. 9. 10. 11. 14. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut.

Plant. Genev. Arethas. prob. Bengelio in Gnom. 5. λαλῆν] λαλῶν Editio *Erasmii.*

βλασφημίας] βλάσφημα A. 12. 28. βλασφημίας 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 17. 19. 26. Editio *Complut. Plant. Genev. Bengelii. Codices Latini. Dionysius Alex. Irenaeus, Arethas, Rupertus, Joachimus.*

tur, hortatum. Illud mirum admodum fuerit, neque praesentium quemquam opem Imperatori ferre conatum: & omnes, qui arcefferentur, sprevisse nuncium. — Jugulatus est ad lacum Curtii, ac relictus, ita uti erat, donec gregarius miles a frumentatione rediens abjecto onere caput ei amputavit. Et quoniam capillo prae calvitie arripere non poterat, in gremium abdedit. Mox inserto per os pollice ad Othonem detulit. Ille laxis caloniibusque donavit: qui hasta suffixum non sine ludibrio circum castra portarunt — sero tandem dispensator Argius & hoc & caeterum truncum in privatis ejus hortis Aureliae viae sepulturae dedit. *Tacitus* H. I. 41. Plures obtulisse ultro percussoribus jugulum, agerent ac ferirent, si ita e Republica videretur. De percussore non satis constat, quidam Terentium evocatum, alii Lecanium, crebrior fama tradidit Camurium XIV. legionis militem impresso gladio jugulum ejus hausisse. Caeteri crura brachiaque, nam pectus tegebatur, foede laniare: pleaque vulnera feritate & laevitia trunco jam corpori adjecta. 44. praefixa contis capita gestabantur. 49. caput per lexas calonesque suffixum laceratumque ante Patrobbi tumulum — postero demum die repertum, & cremato jam corpori admixtum est. Sup. V. 6. *Plut. Galb.* 1065. D. ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας, δρῶντες, εἶπεν, εἰ τῷτο τῷ δήμῳ ῥωμαίων ἀμύνοντες ἐσὶ — ἀπίσφαξτε δὲ αὐτόν, ὡς οἱ πλείους λέγουσιν, καμάριος τις ἐκ τῶ ἐκ. τὰ γὰρ αἰσῶν — ἐμφανὴ πᾶσι ποιεῖν τὴν ἀνδραγαθίαν περιπαύοντα περὶ λόγῃν, καὶ ἀνιπλήντα πρὸς βύτη πρόσωπον, ἀρχοντὸς τε κοσμίως καὶ ἀρχιερέως καὶ ὑπάτου, δρόμον χωρεῖν, ὥσπερ αἱ βάκχαι, πολυλάκεις μετασφρομένοι καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγῃν αἵματι καταρρίποντες. τὸν δὲ Ὀθωνα τῆς κεφαλῆς κομισθείσης κ. τ. λ. p. 1066. A. καθεύπων ἄλλοι γενοῦντες, ἢ θείων ἄλλων γενοῦντες ἀμύνοντες ἄρχει ὑπὲρ τῶ Ὀθωνος — καὶ καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνηγόρευον, ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικαῖς ἐσθῆσιν ἐρριμμένον ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς — τὴν δὲ Γάλβαν [κεφαλὴν] — πάντα τρόπον αἰκισμένοι καὶ καθυβρισμένοι ἐρρίψαν, ἢ τὸς ἀπὸ τῶν καιστάρων καταρριμμένους θανατῶσι, ὁ δὲ τόπος Σπέρτιον καλεῖται. *Oth.* p. 1069. C. ἐχλεύαζον τὸς Ὀθωνος — μέγα φρονέοντας ἐπὶ τῷ γένοντι ἀνὸς κεφαλὴν ἀποτμήν, τὸν Γάλβαν λέγοντες. *Arrianus* *Epiict.* III. 15. Ῥάφῃ τις εἶπε, Γάλβαν σφαγίντος, ὅτι νῦν προνοία ὁ κόσμος διοικεῖται.

Hydrae capite uno abscisso, duo alia enascuntur: ita Galba occiso, duo Anti-Caetares Otho &

Vitellius orti sunt. *Lucianus* de Gymnaf. 35. κατὰ τὸν τῆς ὕδρας μῦθον, εἰ τινα ἥκαστος, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης δυνάμει ἄλλα ἀνιψύτο. *Ovidius* *Met.* IX. 69. Pars quota Lernaeae serpens eris unus echidnae? Vulneribus foecunda suis fuit illa: nec ullum De centum numero caput est impune recisum, Quin gemino cervix haerede valentior esset. 192. Nec profuit Hydrae Crescere per damnum, geminasque resumere vires. & supra XII. 3. Occiso Caesari successerunt duo, Augustus & Tiberius; occiso Cajo alii duo Claudius & Nero. In universum vero ex XII. primis Caesaribus septem gladio perierunt, pro numero septem draconis & bestiae Caput.

4. *Suetonius* *Othon.* 7. Ac super caeteras gratulantium adulantiumque blanditias ab infima plebe appellatus Nero nullum indicium recusantis dedit: immo, ut quidam tradiderunt, etiam diplomatibus primisque epistolis suis ad quosdam provinciarum praesides Neronis cognomen adjecit. *Plut.* *Oth.* p. 1067. C. ἐκ ἐφύγε το πρῶτον ἐν τοῖς θεάτροις Νέρον προσαγορεύσθαι — τὸ τῷ Νέρονος εἶναι ὄνομα προσγεγραμμένον ἔχοντα τῷ τῷ Ὀθωνος. *Tacitus* H. I. 76. Judaicum exercitum Vespasianus, Syriae legiones Mucianus sacramento Othonis adegere. 78. Creditus est etiam de celebranda Neronis memoria agita-visse, spe vulgum alliciendi: atque etiam Othoni quibusdam diebus populus & miles, tanquam nobilitatem ac decus adfuerent, Neroni Othoni acclamavit. 90. Clamor vocesque vulgi ex more adulandi nimiae & falsae. II. 6. antequam Titus adventaret, sacramentum Othonis acceperat uterque exercitus. *Bereschith* R. X. 8. Titus ille pessimus intravit in domum sancti factorum, gladio stricto in manu, & laceravit duo vela, & accepit duas meretrices, quas super altari stupravit — & blasphemavit dicens: non est similis is, qui bellum fecit cum rege in planitie, eumque vicit, illi, qui bellum fecit cum rege in medio palatii sui, eumque vicit. *Gittin* f. 56. 2. *Abotb Nathan* I. Pf. XXXVI. 12. Hic est Titus impius, cujus ossa conterantur, qui habuit novaculam in manu, & percussit altare dixitque, λύκος, λύκος tu es rex, & ego sum rex; veni, & bellum gere mecum. *Luc.* IV. 6.

5. λαλῶν μεγάλα] *Sophocles* *Antigone* 128. Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχεῖραι. *Horatius* IV. Carm.

τῷ ἐξουσία — πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τεσσαρακοῦσδ' αὐτῷ. Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτῷ εἰς 6
βλασφημίαν πρὸς τὸ Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτῷ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτῷ, — καὶ τὰς 7
ἐν τῷ θρανῷ σκηνῆσας. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τρεῖς ἅγιαν, καὶ πικρῶσαι 8
αὐτῷ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ὅτι πᾶσαν φυλὴν + καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. Καὶ προσκυ- 9
νήσουσιν αὐτῷ: πάντες οἱ κατοικοῦντες ὅτι τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν τῇ 10
βίβλῳ τῆ ζωῆς τῆ δέξης: ἐσφαγμένους ἀπὸ καθάβολης κίσεως. Εἴ τις ἔχει ὄσος, ἀκ- 9
σάτω. Εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ 10
ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὡδὲ ἔστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῷ 11
+ καὶ λαὸν, ~ αὐτὸν ~ ἔτι γέγραπ' τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐν τῇ βίβλῳ τῆ ζωῆς τῆ ἀρνίως τῆ

πόλεμον ποιῆσαι] ποιῆσαι πόλεμον Editio Colinaei. ποιῆσαι AC. 12. 18. 28 Editio Erasmi, Stephani, Bezae, Bengelii, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Aethiop. probante J. Calvino, Diodati, F. Junia, J. Cocceio, H. Grotio. C. Vitringa, H. Hammond, J. Millio prol. 809. — Versio Armen. Irenaeus V. 28. Dionysius Al. ap. Euseb. H. E. VII. 10. probante J. Millio prol. 809. J. A. Bengelio. in Gnom. πολεμῆσαι 14.
τεσσαράκοντα] τεσσαράκοντα AC. + καὶ A. 16. Irenaeus, Syr. Versio.
6. βλασφημίαν] βλασφημίας AC. 18. Versio Vulg. ab αὐτῷ primo ad secundum] — 28.
7. καὶ ἐδόθη ad καὶ ἐδόθη] — AC 12. 14. Irenaeus. Versio Syra transponit in finem commatis.
πόλεμον ποιῆσαι] ποιῆσαι πόλεμον 6. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Primasius. Arethas.
φυλὴν] + ἐ λαὸν A. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Irenaeus, Andreas, Arethas, probante J. Millio prol. 1009. J. C. W. Iffio. + καὶ λαὸς C. 8. αὐτῷ] αὐτῷ AC. 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 16. 19. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Arethas.
ὧν οὐ] καὶ A. οὐ οὐ C. Irenaeus, Primasius. ὧ 8. οὐ] ἔτι 2. 8. 13. 16.
τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ] τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐν τῇ βίβλῳ A. τὸ ὄνομα αὐτῷ ἐν βίβλῳ C. Versio Arab. Aethiop. τὸ ὄνομα ἐν τῇ βίβλῳ 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. ex emendatione. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Copt. Syr. Irenaeus, Andreas, Primasius. τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ 28. Arethas.
ἀρνίω] + τῷ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Arethas, Andreas.
ἐσφαγμένους] ἐσφαγμένους Editio Erasmi 1. 2. at in erratis corrigat. ἐσφαγμένους 16. Tichonius, Beza, alia editio — signati transtulit.
10. αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει] εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει A. εἰς αἰχμαλωσίαν συνάγει C. εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει 28. Versio Copt. Arab. Irenaeus. ἔχει αἰχμαλωσίαν ὑπάγει 2.
4. 5. 10. 11. 13. 14. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas. αἰχμαλωτίζει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει 7. αἰχμαλωτίζει, αἰχμαλωτισθῆς] 18. εἰς αἰχμαλωσίαν 12. αἰχμαλωτίζει 11.
τῆς] + εἰς Versio Syr. μαχαίρᾳ prius] μαχαίρᾳ AC.

Carm. VI. Dive, quem proles Niobaea magnae vindicem linguae, Tityosque raptor sensit. *Tibullus* II. 6. 11. Magna loquor, sed magnifice mihi magna locuto Excutiunt clauulae fortia verba fores. *Aen.* X. 547. Dixerat ille aliquid magnum, vimque adfore verbo crediderat, coeloque animum fortasse ferebat, Canitiemque sibi & longos promiserat annos. *Seneca* Herc. Fur. 295. Magna sed nimium loquor ignara nostrae sortis. *Valerius Fl.* VIII. 557. tum maxima quisque dicta dedit. V. 597. Hic & laxarten dictis stupet hospes acerbis Immodicum, linguaeque gravem; cui multa minanti Non superum, non praesentis reverentia belli. Contra autem Aëtes: non frustra magna superbo Dicta volant, ait. *Aen.* XI. 381. Non replenda est curia verbis, quae tuto tibi magna volant, dum distinet hostem Agger moerorum, nec inundant sanguine fossae. *Ausonius* Ep. XXIV. 51. Grande aliquod verbum nimirum diximus — Grandia verba premens ultrix dea Medica belli. *Dan.* VII. 8. *Psal.* XII. 4.

Suetonius Othon. 4. & ipse spem imperii cepit: magnam quidem ex conditione temporum, sed aliquanto maiorem ex affirmatione Seleuci Mathematici. Qui cum eum olim superstitem Neroni fore spondidisset, nunc ultro inopinatus advenerat, imperaturum quoque brevi repromittens. *Tacitus* H. I. 21. Si nocentem innocentemque idem exitus maneat, acrioris viri esse merito perire. 22. urgentibus etiam mathematicis, dum novos motus, & clarum Othoni annum observatione siderum affir-

mant, genus hominum potentibus infidum, sperantibus fallax — sed Otho tanquam peritiam & monitu factorum praedicta accipiebat, cupidine ingenii humani libentius obsecra credi. Nec deerat Ptolemaeus, jam & sceleris instigator, ad quod facillime ab ejusmodi voto transiit.

μῆνας μβ.] Bellum Judaicum, quod tres annos cum dimidio duravit, imperantibus Nerone, Galba, Othone, Vitellio & Vespasiano; hoc nomine appellatur, non quod singuli tres annos cum dimidio bellum gesserint, sed universi. *Dan.* VIII. 24. XI. 7. 20. 30.

6. *Esa.* XXXVII. 17. 23.

10. *Gittin* f. 55. 2. Dixit R. Ase: tres sententias promulgarunt: I. qui non occidit, occidatur; media, qui occiderit, dabuntur ei denarii quatuor; ultima, qui occiderit, eum occidit. R. Salomo. tempore belli Titi & qui non occidebat Israelitas tempore belli, & qui occidebat Israelitas extra tempus belli, occidebatur. 1. *Macc.* XIV. 7. *Esa.* XX. 4.

Otho, qui Galbae percussores immiserat, se ipsum occidit: *Vitellius* qui paulo ante Sabinum Vespasiani fratrem captivum duxerat, ipse captus est. *Tacit.* H. III. 74. Sabinus & Atticus onerati caenis & ad Vitellium ducti. 85. vinctae pone tergum manus — postremo ad Gemonias, ubi corpus Flavii Sabini jacuerat, propulere.

11. κέρατα δύο] *Ovidius* M. X. 222. Geminorum quondam quibus aspera cornu Frons erat: unde etiam

- 11 ἀγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆ γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια τῶν πρώτων καὶ
 12 ἐλάλει ὡς δράκων. Καὶ τὸ ἔξοσιον τῆ πρώτης θηρίας πᾶσαν ποιῶν ἐνώπιον αὐτῆς, καὶ
 13 ποιῶν τὴν γῆν καὶ τὰς καλικκῆνας ἐν αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐ-
 14 θεραπεύθη ἡ πληγὴ τῆ θανάτου αὐτῆς. Καὶ ποιῶν σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ
 καὶ καταβαίνειν ἐκ τῆ θανάτου εἰς τὴν γῆν, ἐνώπιον τῆς ἀνθρώπων. Καὶ πλανᾷ τὰς καλι-
 κκῆνας ἐπὶ τῆ γῆς, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν ποιῶν ἐνώπιον τῆς θηρίας· λέγων
 τοῖς καλικκῆσιν ἐπὶ τῆ γῆς, ποιῶσαι εἰκόνα τῶν θηρίων ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τὴν μαχαίρας,
 καὶ
 ἐν τῇ θανάτῳ καταβαίνειν

ἀποκτείνει, δεῖ] ἀποκτανθῆναι A. δεῖ 2. 4. 6. 11. 14. 27. ἀποκτείνει δεῖ 28. ἀποκτείνει δεῖ 28.
 ἐν μαχαίρᾳ postorius] — 2. 4. 6. 11. 13. 14. 27. ἐν μαχαίρᾳ A. 11. ἀναβαίνειν] ἀναβαίνειν C.
 κέρατα] + δεκα 12. δεκα] — 2. 3. 4. 6. 8. 9. 11. 26. 27. Arethas.
 ἀγίων] ἀγίων Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Vechelii, E. Schmidii, Bogardi. Versio Vulg.
 ὡς δράκων] — 28. δράκων] δράκων C. ita Judaei scribunt sine additis vocalibus literis.
 12. πρῶτον θηρίον] θηρίον τῶν πρῶτων 14.
 ποιῶν postorius] ποιῶν 2. 3. 4. 6. 14. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg.
 Anapostolus, Primarius, Hippolytus, Andreas, Arethas.
 κατοικεῖντας ἐν αὐτῇ] ἐν αὐτῇ κατοικεῖντας A. 6. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio
 Syr. Arethas.
 ἐν] ἐπὶ 11.
 τῆ θανάτῳ] — A.
 ἵνα ἐ πῦρ] ἐ πῦρ ἵνα 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 9. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Irenaeus, Arethas. πῦρ ἵνα 14. ἵνα πῦρ Editio Bengelii. πῦρ ποιῇ] ποιῇ πῦρ 28.
 ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τῆ θανάτῳ] ποιῇ ἐκ τῆ θανάτῳ καταβαίνειν AC 28. Versio Vulg. Irenaeus. ἐκ τῆ θανάτῳ κα-
 ταβαίνειν C. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. probante
 bante C. Viirringa. ἐκ] ἐπὶ 2. 3. 4. 11. 14. 16. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas, Arethas.
 τῶν] + ὡς τῶν 12.
 14. τῶν] + ἐμὲς τῶν 2. 3. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 17. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
 αὐτῶν] αὐτῇ A.
 2 λέγει ad μαχαίρας] — 12.
 εἶχε] εἶχε 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 11. Versio Syr. Hippolytus, Arethas, Andreas. probante J. C. Wolfio. τὴν] — 6. 14. 26. 27.
 τῆ μαχαίρας, ἐ] ἐξήσεν καὶ τῆ μαχαίρας 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 19. 26. 27. Variæ Lectiones Bogardi.
 Arethas. probante J. Millio prol. 1009. καὶ ἐξήσεν καὶ τῆ μαχαίρας 16. μαχαίρας] μαχαίρας AC.

etiam nomen traxere ceraftae.

Duo cornua intelligo Titum & Domitianum filios, qui una cum patre de bello Judaico triumpharunt. Jos. B. VII. 5. 3. τῶν δὲ πλῆθος τῶν πολιτῶν διαμούνον τινα τὴν χαρὰν παρεῖχον, τὸ βλέπειν αὐτοὺς ἡδὴ τὰς τρεῖς ἐν ταυτῷ γεγονότας. οὐ πολλῶν δ' ἡμερῶν διελθούσων ἵνα καὶ κοινωνήσωσι τὸν ἐπὶ τοῖς κατορθωμένοις ποιήσασθαι θρίαμβον, καίπερ ἐκατέρω τῆς βελῆς ἰδίον ψηφισαμένης. Philostratus V. Apollon. V. 35. δύο δὲ παῖδων πατρὸς ἑστος, οἱ στρατοπέδων ἡδὴ ἄρχοντες.

ἀγίων] Etymol. V. ἀγίους, παρὰ ἐρμηνεύτην ἐν Ἀθηναῖς γοναῖς· τὴν μὲν ἀλάκτον καὶ τὸ πρῶτον ἀγίων ἔχειν δοκεῖ, τὸ δ' ἄλλο δὲ διαφέρει δράκοντος. Non dicit Joannes τῶν ἀγίων nec ὁ δράκων, ut vulgo interpretantur. Pausanias Arcad. 32. ἀγαλλμα Ἀρμυῶνος — κέρατα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχον κριῖ.

Haec imago exhibet imperium Romanum Vespasiano ad imperatoriam dignitatem evecto in terra i. e. cum in Judaea esset. Servius in AEn. VI. 565. Deum poenas. Titanum, quos legimus deos ex terra progenitos. 580. genus antiquum terrae Titania pubes. Ferunt fabulae, Titanas ab irata contra Deos terra ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως ab ultione. vid. in comm. 18.

Alias aries symbolum est imperii Persici i. e. Orientis. Dan. VIII. 3. 20. Ammianus Marcellinus XIX. 1. Rex [Sapor] infidens autem equo — aureum capitis arietini figmentum interstitum lapillis pro diademate gestans. in nummis Lyfimachi, Antigoni & Demetrii arietina cornua diademati affixa conspiciuntur. Aries item bicornis inter rudera Persepoleos. vid. in Matth. XXIV. 24. Tacitus H. II. 1. Struebat jam fortuna in diversa parte terrarum initia caussasque imperio —

Titus Vespasianus e Judaea, incolumi adhuc Galba, missus a Patre. A. Victor in Caes. II. Haec tenus Romae seu per Italiam orti Imperium rexere, Hinc advenae.

12. τὴν γῆν καὶ τὰς κατοικεῖντας ἐν αὐτῇ] Aristides in Rom. p. 226. πρῶτον γὰρ ὡς περ τὰς γοναῖς ἐκτέμνωτες, καὶ τὴν γῆν ἔταμον — οὐ δὲ καὶ καὶ σαφὲς πᾶσι πάντων ἀδελφὰ ἀδελφὰ αὐτῇ τε τῇ γῇ, ἐ τοῖς ἐν αὐτῇ κατοικεῖσι.

Licet in oriente electus, tamen Imperator fuit Romanorum, & vi atque exercitu rem gessit in Judaea.

13. πῦρ] Eustathius ad Od. d. p. 178. 12. τινος δὲ τῶν θαυμασιωτάτων τέχνης καὶ τὸν ἐρημνίζον Πρωτῆα ἔθετο, καὶ ἦν ἐθαυμάζετο καὶ κρατισθέντος ὁ φλυασιος, ὃς πῦρ τε φασιν αὐτόματον ἀνέβαιναι, καὶ ἄλλα ἐτεχνάτο φάσματα, δι' ὧν ἀνθρώπων ἐξίστα δαίμονες. ἦν δὲ τοῦτος καὶ τις Ζενοφῶν, καὶ Σκύριος ὁ ταραντίνος, καὶ Φιλίππιδης ὁ Συρακέσιος, καὶ ὁ ἐκ Μιτυλήνης Ἡράκλειτος, καὶ Νυμφιδάριος ὁ πρῶτος Πηνελόπειος εἰς διυλίας σκώψας. Pausanias Eliac. 5. ἔνι πυρὸς ἀνάγκη πᾶσα ἀφθίνει τὰ ξύλα, καὶ περιφανὴ φλόγα ἐξ αὐτῶν ἐκλάμψαι. Horatius I. S. X. 109. dum flamma sine tura liquefcere limine sacro persuadere cupit, credat Judacus Apella, non ego. Silius It. I. 95. Immugit tellus rumpitque horrenda per umbras Sibila, inaccessi flagrant altariibus ignes, tum magico volitant Cantu per inania mænes Acciti. Servius ad AEn. XII. 200. apud majores arae non incendebantur, sed ignem divinum precibus eliciebant, qui incendebat altaria. 2. Par. VII. 1. 1. Macc. II. 20. Jos. B. VI. 4. 5. τῶν δὲ [γαῶν] καταψέφιστο μὲν τὸ πῦρ ὁ θεὸς πάλαι, παρὴν δ' ἡ εἰσαρμμένη χρόνον περιόδος — τῶν στρατιωτῶν τις — δαιμόνιον ὅρμητιν τινα χρώμενος.

14. Esaj. XXXVIII. 9.

εἰκόνα] Signa militaria. Tertullianus Apol. 16. Religio

ἡ ἔζησε. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δῆναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τῆς θῆρας, ἵνα ἡ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τῆς 15
 θῆρας, ἡ ποιήσῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τῆς θῆρας, ἵνα ἀπκλιανθῶσι.
 Καὶ ποιεῖ πάντας, τὰς μικρὰς ἡ τὰς μεγάλας, ἡ τὰς πλωτοὺς ἡ τὰς πλωχῆς, ἡ 16
 τὰς ἐλευθέρους ἡ τὰς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆ χειρὸς αὐτῶν τῆ δεξιᾶς,
 ~ δώσιν ἡ

15. αὐτῷ] αὐτῇ AC.

δῆναι πνεῦμα] πνεῦμα δῆναι 6. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Hippolytus. Aretbas. πνεῦμα C.
 a θῆρας primo ad θῆρας tertium] — C. 28. ad secundum] — 14. 16. Versio Syr. Copt.

ἵνα ἡ λαλήσῃ ἡ] ἡ λαλήσῃ Editio Complut. Plant. Genov. Versio Vulg. ἵνα λαλήσῃ ἡ 7. Andreas. probante
 J. Millio prol. 1000. J. A. Bengelio. ἡ] — 27.

ποιήσῃ] ποιεῖ Editio Complut. Plant. Genov. ποιεῖ 14. 16. probante J. A. Bengelio. + ἵνα A II.

26. Codices plurimi, teste Millio. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Hippolytus.

ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι] τὰς μὴ προσκυνήσας Editio Complut. Plant. Genov. προσκυνήσας] προσκυνήσας 14.

τὴν εἰκόνα] τῇ εἰκόνι 2. 4. 6. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Codices alii, teste Millio. Editio Complut. Plant.

Genov. Hippolytus, Aretbas. ἵνα posterius] — A 6. 11. 14. 16. 27. 28. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr.

ἀπκλιανθῶσι] ἀπκλιανθῶσι 14.

16. δώσῃ] δώσιν AC 10. 12. 13. 14. 17. ex emendatione. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Aethiop.

Arab. Andreas. δώσῃ Versio Syr. δώσασιν 4. 18. λάβωσι τὸ 26. δώσωσιν 2. 3. 6. 7. 9. 11.

16. 19. 27. 28. Aretbas. αὐτοῖς] — 26.

χάραγμα] χάραγμα 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Aret-

bas. + αὐτῷ, ἡ ἵνα δώσωσιν αὐτοῖς χάραγμα 26.

τῆ prius] — 6. 27. 28. ἡ] ἡ 12. Irenaeus.

τῇ μετῶπι] τὸ μέτωπον A 4. 6. 7. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Irenaeus, Hippolytus, pro-

bante J. Millio prol. 1489. τῇ μετῶπι C. Versio Copt. Aretbas. αὐτῶν posterius] — 28.

17. ἡ primo loco] — C 6. 28. Editio Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Irenaeus, Hippolytus, An-

dreas, Primasius. probante J. Millio prol. 1001.

δύναται] δύναται 6. 14. 16. 27. 28. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.

ἡ τὸ νόμα] τὸ νόμα A 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Bengelii, Hippoly-

tus, Aretbas. τοῦ νόμα C. Versio Syr. Arab. Codices Latini. Irenaeus. i. e. τὸ χάραγμα τοῦ νόμα C.

18. τῆ prius] — AC 6. 7. 14. 26. 27. Codices alii teste Millio. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii, Hip-

ligio tota Caetrensis signa veneratur, signa jurat, signa omnibus diis praeponit. *Inscriptio* ap. *Gruter*. CCCCLIII. ignotos ante aut infensos populo Romano reges signa Romana adoranturos in ripam, quam tuebatur, perduxit. *Tacitus* H. I. 41. vexillarius comitantis Galbam cohortis — dereptam Galbae imaginem solo adfixit. II. 75. Laceratisque vexillis nomen Vitellii praeferebantur. III. 12. Trierarchi magno tumultu Vitellii imagines invadunt. 13. in verba Vespasiani adigit, simul Vitellii imagines direptae — recurrens in principia miles, praefcriptum Vespasiani nomen, projectas Vitellii effigies adspexit. & 31. primores castrorum nomen atque imagines Vitellii amoliuntur. A. IV. 2. facili Tiberio atque ita prono, ut focium laborum — celebrare, colique per theatra & fora effigies ejus, interque principia legionum, fineret. V. 4. quorum imagines pro vexillis secuti forent, eos duces Imperatoresque deligerent. *Suetonius* Calig. 14. aequilam & signa Romana Caesarumque imagines adoravit. Tib. 48. largitus est — quaedam munera Syriacis legionibus, quod solae nullam Sejani imaginem inter signa coluissent. *Lucanus* I. 347. Tollite jam pridem victricia, tollite signa. *Livius* XXVI. 48. obstringere perjurio non te solum suumque caput, sed signa militaria & aquilas, sacramentique religionem. *Vegetius* II. 6. Imagines Imperatorum & praesentia signa veneratur. *Plinius* Ep. X. 97. Quum praesente me deos appellarent, & imagini tuae, quam propter hoc jussim cum simulacris numinum afferri, thure ac vino supplicarent, praeterea maledicerent Christo. *Modestus* de rei milit. vocabulis. Imagines Imperatorum, — tanquam divina & praesentia signa singuli venerantur. *Emmenius* Panegy. Constantio dict. 15. ubique vim vestrae divinitatis esse, ubi vultus vestri, ubi signa coluntur. *Capitolinus* in Maximino 24. milites recepti, ita ut ante imagines adorarent. *Tacitus* A. I. 43. Tua, dive Auguste, coelo recepta mens, tua,

pater Druse, imago. H. III. 10. Conversus ad signa & bellorum deos. A. XII. 17. Zorines — datis obfidibus apud effigiem Caesaris procubuit, magna gloria exercitus Romani. *Suetonius* Vespas. 6. nomenque ejus sine mora vexillis omnibus inscripserunt. *Tacitus* A. XV. 29. Tum placuit Tiberiden ponere apud effigiem Caesaris insigne regium, nec nisi manu Neronis refumere. *Suetonius* Vitellio 2. ad veneranda legionum signa pellexit. *Seneca* in Thebaid. 400. Nomen ducum vexilla praefcriptum ferunt. *Herodianus* II. 6. 17. τὰ τε σημεία ἄραντες, καὶ τὰς ἐκείνους εἰκόνας ἀποκαταστήσαντες προπέμπειν ἐπειρώτο. VIII. 5. 24. τὰς τε εἰκόνας ἐκ τῶν σημείων κατασπῶσι, καὶ αὐτὸν — ἀναίρῃσι. IV. 4. 12. ἔς τε τὸν νεῶν, ἵθνα τὰ σημεία καὶ τὰ ἀγάλματα τῆς στρατοπέδου προσκυνεῖται. *Dio Caf.* XL. p. 82. ὁ γὰρ αὐτὸς ἀνομασμένος, ἐς δὲ νεῶς μικρὸς, καὶ ἐν αὐτῇ αὐτοῦς χρηστὸς ἐνδρύεται, καθίσταται τε ἐν πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς καταλόγου στρατοπέδου, καὶ ἐδαμόσει ἐκ τῶν χειμαδίων, πλὴν ἡ ποῖ σύμπας ὁ στρατὸς ἑξίοι, κινεῖται, καὶ αὐτὸν εἰς ἀνὴρ ἐπὶ δούρατος μικρῷ ἐς ὅξιν τὸν σύρακα ἀπηγμένον, ὅτε καὶ ἐς τὸ δάπειδον καταπήγνυσθαι, φέρεται — σημείον δὲ τι τῶν μεγάλων τοῖς ἰσίοις ἐοικὸς καὶ φωνικὰ γράμματα ἐπ' αὐτῆς πρὸς δῆλωσιν τῆς στρατῆς καὶ τῆς στρατηγῆς σφῶν τῆς αὐτοκράτορος ἐχόντων κ. τ. λ. *Xiphilinus* in Nerone p. 183. οἱ στρατῶνται τὰς μὲν τοῦ Νέρωνος εἰκόνας καθέλοι καὶ συνέτριψαν, αὐτὸν δὲ Καίσαρα καὶ Ἀύγουστον ἀνέμαζον. ὅς δὲ ἐπέβητο, ἐνταῦθα τῶν στρατιωτῶν τις ἐπὶ τῶν σημείων αὐτὰ ταῦτα διὰ ταχίων ἐπίγραψε. *Jos.* XVIII. 5. 3. ἀρρημένῳ δ' αὐτῷ διὰ τῆς Ἰουδαίων ἀγῶνι τὸν στρατὸν, ὑπαντιώσαντες ἄνδρες οἱ πρῶτοι παρηγόρησαν τὴν διὰ τῆς χώρας ὁδὸν οὐ γὰρ αὐτοὶς εἶναι πᾶν τοῦ Νέρωνος εἰκόνας εἰς αὐτὸν φερόμενας, πολλὰς δ' εἶναι σημαίας ἐπικειμένους, καὶ πιστοὺς μετέβαλε τε τῆς γνώμης τὸ ἐπὶ τοιαύταις προβεβλῶσαν. B. II. 9. 2. Περμφθεις δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπιτροπος ὑπὸ Τιβερίε Πιλάτος, νύκταρ πεκαλυμμένης εἰς ἱεροσόλυμα παρεσκευάζει τὰς καίσαρος εἰκόνας, σημείους καλῶνται. Τῷ τοι μὴ ἡμῶν μεγίστην ταράχην ἤγειρον Ἰουδαίαν, οἱ τε γὰρ ἐγγὺς πρὸς τὴν ὅψιν ἐξεπλήγησαν, ὥς πεπλημένον τῶν εἰ-

17 ἢ ἐπὶ τῷ μετώπῳ· αὐτῶν. Καὶ ἵνα μή τις δύνῃ ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων
18 τὸ χάραγμα, — ἢ· τὸ ὄνομα τῷ θηρίῳ, ἢ τὸ θεισμὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἡ
σοφία ἔστιν ὁ ἔχων — τῷ νῦν, ψηφισάτω τὸ θεισμὸν τῷ θηρίῳ· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπων ἐ-
στὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν χξϛ'.

Καὶ

~ τὸ μέτωπον

~ χξϛ'

polytus, Andreas, Aresthas.

totum comma] — 12.

ψηφισάτω] ψισάτω C.

τῷ postterius] — Editio Erasmi 2. 3. Colinaei, Bogardi.

τὸ ἀριθμὸν] τὸ ὄνομα 14.

ἀριθμὸν] Joachimus abbas. Quod autem dicitur: numerus enim hominis est; in quibusdam codicibus inveni-
nominus. Et quoniam supra jam dixerat: nisi qui habet characterem, aut numerum nominis ejus, dubitare nos
cogit, an vitio scriptoris alteratum sit, & sive nominis in homine, sive hominis in nomine mutatum sit. Quod
propter similitudinem partium potuisse accidere non est dubium: super quo tamen consulendi sunt Graeci, qua-
tenus ex eorum codicibus certitudo firmetur. Interim, si hominis habet Veritas &c.

γδ] — 10.

κδ] — 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 14. 16. 19. 27. Tychonius.

αὐτοῦ] + ἔσιν C. 10. 18. Editio Complut. Plant. Genev. Codices Latini, Hippolytus, Joachimus, Andreas. αὐτῶν 16.

χξϛ'] ἐκατόσιοι ἐξήκοντα ἐξ A. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. ἐκατόσια ἐξήκοντα ἐξ 7. 16. Andreas.

Editio Bengelii. ἐκατόσιοι ἐξήκοντα ἐξ C. Tychonius. Irenaeus V. 30. His autem sic se habentibus, & in omnibus antiquis
& probatissimis & veteribus scripturis numero hoc posito, & testimonium perhibentibus his, qui faciem Johan-
nis viderunt, & ratione docente nos, quoniam numerus nominis bestiae secundum Graecorum computationem
per literas quae in eo sunt, DC. habebit & LX. & VI. hoc est decadas aequales ecatontafin, & hecatontadas ae-
quales monatin — ignoro, quomodo erraverunt quidam sequentes idiotismum, & medium frustrantes nume-
rum nominis, L. numeros deducentes, pro sex decadis unam decadem volentes esse. Hoc autem arbitror scri-
ptorum peccatum fuisse, ut solet fieri, quoniam & per literas numeri ponuntur, facile literam graecam, quae
LX. enunciat numerum, in iota Graecorum literam expansam, post deinde quidam sine exquiritone hoc acce-
perunt. Alii quidem simpliciter & idiotice usurpaverunt denarium numerum: quidam autem & per ignorantiam
audi sunt & nomina exquirere habentia falsum errois numerum &c.

Cum vero utraque Lectio Titum Imp. non obscure significet, neutram aberranti librario debet existimo, quin
potius utrumque numerum profectum esse a manu Joannis, minorem in prima libri editione, majorem in secunda.

μεν, ὅδιν γὰρ ἀξίῳσιν ἐν τῇ πόλει δίκην ἰσθῆναι —
ἐκείνου ἐξηγούμενον ἱεροσολύμων τὰς σημαίας, καὶ τηρεῖν
αὐτοῖς τὰ πάτρια. 3. Πιλάτος δὲ κατακόψεν ἐπὶ αὐ-
τῆς, εἰ μὴ προσδεδείκναι τὰς Καισαρος εἰκόνας — οἱ
δὲ Ἰουδαῖοι — ἐτοίμας εἰς ἀναίρεσιν σφῶς ἐβόαν μᾶλλον
ἢ τὸν νόμον παραβῆναι. ὑπερβαυμάσας δ' ὁ Πιλάτος τὸ τῆς
δυσωιδαιμωνίας ἀκρατὸν ἐκκομίσαι μὴν αὐτίκα τὰς σημαίας
ἱεροσολύμων κελύει. VI. 6. 1. κομίσαντες τὰς σημαίας
εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ θύμνοι τῆς ἀνατολικῆς πόλης ἀντικρὺς ἔθυ-
σαν τε αὐταῖς αὐτόθι, καὶ τὸν Τίτον μετὰ μεγάλῳν ἐυφη-
μιῶν ἀπέφηναν αὐτοκράτορα.

15. Euripides Helena. 33. δίδωσι δ' ἐκ ἐμ' ἄλλ'
ὀμειώσας ἱμοὶ εἰδωλὸν ἔμπυν, ἔραν' ἔνθεός ὑπὸ Πριάμῳ
τυράνῳ παιδί, καὶ δοκίμ' ἔχεν.

16. χάραγμα] Servi in fronte, milites in mani-
bus notabantur. Gal. VI. 17. nominibus vel in-
signibus ducum aut dominorum. Vegetius de re mil-
lit. II. 5. Viſturis in cure punctis milites scripti,
& matriculis inſcripti jurare ſolent. Valentinianus
I. XI. 42. 10. Codicis. de aqueductu. Singulis
manibus eorum felici nomine pietatis nostrae im-
presso signari decrevimus, ne ad usum alios avel-
lantur, vel angariarum vel operarum nomine te-
neantur. Ambrosius O. funebr. Valentiniano ſcri-
pta: Characterē Domini inſcribuntur ſervi, & no-
mine Imperatoris ſignantur milites. Aetius VIII. 12.
εἰγμάτα καλεῖται τὰ ἐπὶ τῷ προσώπῳ, ἢ ἄλλῃ τῶν μέρους
τῷ σώματος ἐπιγραφόμενα, εἰα εἰς τῶν στρατευομένων ἐν ταῖς
χρῶσι. Zach. XIII. 6.

Inf. XXI. 18. 19.

17. ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι] Thucydides V. 34. ἀτίμως
ἐποίησαν, ἀτιμίαν δὲ τοιάδε, ὥςτε μήτε ἀρρεῖν, μήτε πρ-
αμίνεσθαι ἢ πωλῆντας κυρίως εἶναι. I. Macc. XIII. 49.
ἀριθμὸν] Artemidorus I. 12. δεῖ δὲ καὶ τοῖς κατα-
ξήροις, καὶ ὅσπερ ἐκ ἔχουσι λαβας ὀνείροις, παρ' ἑαυτῷ τι
προφιλότεργὴν μάστιγα τοῖς ἀπείροις, ἐν οἷς ἡ γράμματα
τινα ὀράται διανοῖαι αὐτοτελῆ μὴ ἔχοντα, ἢ ὄνομα πότε
μὴν μετατιθέντα, πότε δὲ ἀλλάσσοντα, πότε δὲ προστιθέντα
γράμματα, ἢ συλλαβὰς, ἵνασι δὲ ἰσθῆναι τινα ἐπινοήσια,
δὲ ὧν σαφέστερος γίνετο ἂν ὁ λόγος. III. 34. τῶν γραμ-

μάτων καθ' ἐν ὁρμῶν ἕκασον — ἰδὲ δὲ τὸ P. ἀπὸ τῷ
ἀριθμῷ κρίνεται — ἐστὶ γὰρ ἀγγελία [I. ἀγγελία] τὰ ἐ-
κατόν — καὶ περὶ γὰρ καὶ τέττα ἡ ψήφος —
καὶ — τὸ μὲν ἕκατόν — καὶ πένδαι ἕκατόν — τὸ
νῦν τῇ ψήφῳ ἕκατόν. IV. 26. περὶ ἰσοψήφων. ἰσοψήφους
δὲ χρῆσθαι, ὅταν καὶ χωρὶς τῶν ἰσοψήφων τὰ βλεπόμενα
τῷτο, ὅταν ὅν τὰ ἰσοψήφω περιέχῃ, σημαίνει. οἷον γραῦς
τοῖς νοσέουσιν ὁρμῶν, θανάτου γίνετα σύμβολον. ἐστὶ γὰρ
γραῦς ψδ. καὶ ἡ ἑκφορά ψδ. ἀλλὰ καὶ χαρὶς τῷ ἰσο-
ψήφῳ, ἡ γραῦς ἐστὶν ἐκφοράς σηματικὴ, αὕτη μόλλασσά-
μην εἰς μακρὰν ἀποθνήσκουσιν — εἰσι τινες [οἵτιροι] πρὸ ἀ-
ποβάσεως ἄκρτοι. οἷον, ἔδοξε τις στρατοπεδάρχης ἐπὶ τῇ μα-
χαίρᾳ αὐτῇ γεγράφθαι I. K. Θ. ἐγένετο πόλεμος Ἰουδαϊκὸς
ἐν κυρήνῃ, καὶ ἡρίευσεν ἐν τῷ πολέμῳ ὁ ἰδὼν τὸν οἶνον, καὶ
τῷτο ἦν, ὃ εἵπομεν, ἀπὸ τῷ I. Ἰουδαίοις, ἀπὸ δὲ τῷ π.
κυρηναίοις, ἀπὸ δὲ τῷ θ. θανάτου.

18. ὁ ἔχων νῦν] Plut. de cohib. ira p. 457. D.
τὰ τῶν φιλοσόφων, ὅς φασιν πολλοὶν ἐκ ἔχουσιν οἱ νῦν ἔχοντες.
Apophth. p. 185. C. ὁπῇ μὲν ἀμφοτέρω, ἀλλὰ νῦν ἰσχύ-
καμεν. Arrianus Epiſt. I. 16. εἰ γὰρ νῦν εἴχομεν. II. 1.
ἂν νῦν ἔχης. Menander. υἱὸς νῦν ἔχων — οὐ γαμίζεις, ἀν-
νῦν ἔχης. — ἀλλ' ὅταν ἐρωτῇαι νῦν ἔχουσιν τίς ἀξίει; παρὰ τινι
τὸ ἀνῆλθαι ἔτος ὀψέσθαι; — τῷτ' εἰς ἀνδρὸς νῦν ἔχοντος. —
παύσασθε νῦν ἔχοντες. Marc. XII. 34. Polybius p. 917.
καθάπερ γὰρ οἱ νῦν ἔχοντες — οὐ τῷτο πρῶτον σκοπεύονται,
τί κ. λ. τ. Eunapius Aed. extr. τοῖς νῦν ἔχουσιν. Libanio
extr. ὁ νῦν ἔχων ἀναλεγόμενος ἕκαστον αὐτῶν εἰστικαί. Ari-
stophanes Ran. 538. ἀνδρὸς νῦν ἔχοντος καὶ φρίνας. Nub.
833. Καὶ μὴδὲν εἴπης φλαυρὸν ἀνδρῶς διζῆς ὁ νῦν ἔχοντος,
ἀνθρώπων] Esaj. VIII. 1. Hab. II. 2. inf. XXI.

17. quali homines vulgo utuntur, & qui ab hominibus inveniri potest.

χξϛ] Lucianus poem. Conf. Histor. 21. ὑπὸ
γὰρ τῷ κομίδῃ ἐπὶ τοῖς εἶναι, καὶ ἀποκικελῆσθαι τὴν φωνὴν
εἰς τὸ ἀκριβέστερον, ἡξίωσεν ἔτω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν
Ῥωμαίων, καὶ μεταγράψαι εἰς τὸ ἑλληνικόν, ὡς Κρόνιον μὲν
Σαταρνῖνον λέγεσθαι — Τιτάγιον δὲ τὸν Τιτάγιον.

Irenaeus V. 30. Sed & LAETINOC nomen habet
DCLXVI. numerum, & valde verisimile est,
quoniam novissimum regnum hoc habet vocabu-

ΚΑὶ εἶδον, καὶ ἰδὼν + ἀρνίον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρεον Σιών, καὶ μετ' αὐτῷ ἑκατὸν τεσσα- 1
ρακοῦσιν ἑκατὸν χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα + τῷ πατρὶ αὐτῷ γεγραμμένον ἐπὶ τῇ 2
μετώπῳ αὐτῶν. Καὶ ἤκουσα Φωνὴν ἐκ τῷ θρόνου ὡς Φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς Φω- 3
νὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ Φωνὴν ἤκουσα· καθαροὶ καθαρίζοντες ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.
Καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῷ τεσσαρῶν ζώων, καὶ τῇ 3
πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοῦσιν ἑκατὸν χι-
λιά-
+ τὸ + αὐτῷ, καὶ τὸ ὄνομα ~ Φωνή, ἣν ἤκουσα, ὡς

1. ἰδὼν] + τὸ AC 2. 4. 6. 7. 9. 11. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syra Copt. Origenes prooem. in Jo. Arethas.
ἑστηκός] ἐστὸς AC. Editio Erasmi 1. 3. 4. 5. Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. ἑστὸς 12. 18. 28. Editio Erasmi 2;
Bogardi. Origenes. τὸ ὄρεον Σιών] ὄρεον C.
αὐτοῦ prius] + ἀριθμὸς 6. 7. 9. 13. 16. 26. 27. Versio Syr. Arab. Arethas.
ἐκείων] — Editio Erasmi 1. Ald. χιλιάδες] + αἱ 14.
ὄνομα] + αὐτοῦ, ἑ τὸ ὄνομα AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. E-
ditio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Armen. Æthiop. Arab. Origenes, Methodius de X.
Virg. Arethas, Andreas, Cyprianus T. 46. Tychonius, Hieronymus c. Jovin. I. 46. Primasius, Cassiodorus. pro-
bante f. Millio prol. 686. f. Medo, f. C. Wolfio, H. Grotio, C. Vitrino. αὐτοῦ posterius] + τὸ A.
γεγραμμένον] καί οὖν Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Bogardi. γεγραμμένον 19.
2. καὶ secundo loco] — 12. Editio Complut. καὶ ὡς Φωνὴν βροντῆς μεγάλης] — 28.
Φωνὴν ἤκουσα] ἡ Φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio
Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Lutheri. Origenes 1. c. Methodius, Arethas. probante f.
Millio prol. 686. Φωνὴν, ἣν ἤκουσα ὡς Editio Ald. Andreas. + ὡς 28.
καθαρίζοντων] καθαροὶ καθαρίζοντες Editio Erasmi 1. αὐτῶν] — C.
3. ὡς] — 2. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii, Complut. Plant. Genev. Versio Syr.
Copt. Æthiop. Arab. Origenes, Methodius, Arethas. Hieronymus, Primasius, Cassiodorus. probante f. Millio prol. 1454.
καὶ τῇ πρεσβυτέρων] — C. οὐδεὶς] οὐδεὶς εἰς 7. 11.
ἠδύνατο] ἠδύνατο 6. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. αἱ] — 28.
τεσσαράκοντα τεσσαρες] τεσσαράκοντα C. 4. οὗτοι εἰσιν] — A. οὗτοι 28.
εἰσιν tertio loco] — AC Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi, Bengelii, Versio Vulg. Origenes,
ἄπαρ] + ἡ Editio Complut. Plant. Genev. ὑπάρχει] ὑπάρχει A 16. 28.

lum: Latini enim sunt, qui nunc regnant, sed non in hoc nos gloriabimur. Sed & TEITAN, prima Syllaba per duas Graecas vocales scripta, omnium nominum, quae apud nos inveniuntur, magis fide dignum est. Etenim praedictum numerum habet in se, & literarum est sex, singulis Syllabis ex ternis literis constans, & verus & semotus: neque enim eorum regum, qui secundum nos sunt, aliquis vocatus est Titan: Neque eorum, quae publice adorantur, idolorum apud Graecos & barbaros, habet vocabulum hoc. Et divinum putatur apud multos esse hoc nomen, ut etiam Sol Titan vocetur ab his, qui nunc tenent, & ostentationem quandam continet ultionis, & vindictam inferentis, quod ille simulat se male tractatos vindicare. Et alias autem [1. Titan] & antiquum & fide dignum & regale, magis autem & tyrannicum nomen. Cum igitur tantam suasionem habeat hoc nomen Titan, habet verisimilitudinem, ut ex multis colligamus, ne forte Titan vocetur, qui venit: nos tamen non periclitabimur in eo, nec asseverantes pronunciabimus, hoc eum nomen habiturum; quoniam si oporteret manifeste praesenti tempore praeconari nomen ejus, per ipsum utique editum fuisset, qui & Apocalypsin viderat. Neque enim ante multum temporis visum est, sed pene sub nostro seculo ad finem Domitiani imperii. Hunc autem numerum nominis ostendit, ut caveamus illum venientem, scientes, quis est. Andreas. Τειτάν καθ' ἱππόλυτον. Hesychius. Τειτάν, παιδρασις καὶ τὸ τῷ ἀντιχρίστῳ ὄνομα. Beda. Hic numerus apud Graecos in nomine Titanis, id est gigantis, dicitur inveniri. Arethas. τὰ τὴν ψῆφον ἐπιφαινόμενα ὀνόματα Κύρια — Τειτάν.

Eleganter & apposite Joannes Titum Flavianum Vespasianum patrem & filios hoc nomine designat:

primo quod ipsumet mathematicorum artibus fuerunt dediti, qui in nominibus mysteria & significationes futurorum quaerebant. Convenit secundo nomen Τειτάν praeonomini ipsorum Titus. Res ipsa etiam convenit. Titanes fuerunt θεομάχοι, tales etiam Vespasiani. Bereschirb X. 5. Titus טיטוס καὶ ἔξο-
χὸν bis vocatur. Gittin f. 56. 2. Bemidbar R. XVIII. extr. Vajikra R. XX. XXII. Cum Titus ille impius velum templi scinderet, factum est miraculum, & sanguis fluxit, sic ut Titus exiens putaret, se occidisse ipsum Deum, R. Salomo Psal. XIV. Duos psalmos dixit David eodem sensu, priorem de Nebucadnezare, posteriorem de Tito. Plato de Legg. III. ὄρεον καὶ πίεσαν, καὶ τὸ παρέ-
παιον θῶν μὴ φροντίζον, τὴν λεγομένην παλαιὰν Τειτανικὴν φύσιν ἐπιδικνύσιν καὶ μιμημένους. Horatius 3. Carm. IV. Scimus ut impios Titanas, immanemque tur-
bam, fulmine sustulerit caduco, qui terram iner-
tem, qui mare temperat ventolum, & umbras, regnaque tristia, divosque, mortalesque turbas imperio regit unus aequo — Fratresque tendentes opaco Pelion imposuisse Olympo — moeretque partus fulmine luridum missos ad Orcum, nec peredit Inpositam celer ignis Aetnen Cic. de Legg. III. 2. Plato e Titanum genere statuit eos, qui ut illi coelestibus, sic hi adversantur magistratibus. Callimach. H. in Delum. 174. Hostes Ptolemaei Philadelphi appellat τετῆνας, id est, θεομάχους. Hesiodus Theogon. 207. Schol. Τειτάνες. ἄδικοι καὶ βλα-
βεροὶ — ἐμμελλόν τιμωρεῖσθαι ὑπὸ Διὸς διὰ τὴν αὐτῶν ἀ-
δικίαν καὶ ἱπικνέσκειν. Plut. de Esu Carn. p. 996. C. τὰ τετῶνων ἐπ' αὐτὸν τολμήματα γευσάμενον τε τῷ φόβῳ κολάσεις τε τέτυται καὶ κεραυνώσεις, ἀνηγμένους εἰς μῦθος εἰς τὴν παλιγγγενεσίαν· τὸ γὰρ ἐν ἡμῶν ἄλογον καὶ ἀτακτικὸν καὶ βίαιον, ὃ θεῶν ἀλλὰ θεμιτικόν οἱ παλαιοὶ Τειτῶνας ὀνόμα-
σαν.

4 **λιάδες**, οἱ ἡγορασμένοι ὑπὸ τῆς γῆς· οὗτοί εἰσιν οἱ μὲν γυναικῶν ἐκ ἐμολύνθησαν· παρ-
 5 θέναι γάρ εἰσιν· ἔτοί εἰσιν οἱ ἀκολεθθέντες τῷ ἀρνίῳ ὅπως ἀν' ὑπάγῃ. ἔτοί ἡγοράσθησαν
 6 ἀπὸ τῆς ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ· καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ
 7 εὐεθεῖ· δόλ· ἀμωμοὶ γάρ εἰσιν· ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ· καὶ εἶδον ἄλλον ἄγ-
 8 γελον πετάμενον ἐν μεσσηνήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐαγγέλισαι τὰς καίτοι-
 9 κουντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ + πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν· λέγοντα· ἐν Φω-
 10 νῇ

~ ψεύδ·

+ ἐπὶ

~ λέγων

οὗτοι· tertio loco] + ὑπὸ Ἰησοῦ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
 Genew. Verlio Syr. Arab. Arethas.

ἀπὸ τῆς ἀνθρώπων] — C.

5. ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὐεθεῖ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν 6. 26. 27. 14.

δολ·] ψεύδ· AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Ge-
 neu. Bengelii. Verlio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Arab. Origenes, Andreas, Arethas, Hieronymus. probante J. Millio
 prol. 686. + ὅτι 17.

ᾧ] — AC 12. 17. Codices Latini.

ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio
 Plant. Genew. Bengelii. Verlio Syr. Copt. Ethiop. Arab. Codices Latini, Arethas, Andreas, Origenes, Hieronymus,
 Correctorium Bibl in Ecclesia dicitur; & Glossa exponit: sed Antiqui non habent. probante J. Millio prol. 1211.
 6. ἄλλον] — 2. 4. 6. 7. 9. 11. 12. 14. 16. 19. 27. 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Verlio Arab.
 Origenes, Arethas, Andreas.

ἄγγελον] ἄστιν 6.

μεσσηνήματι] μεσσηνήματι Editio Erasmi 1. 2. 5. μεσσηνήματι Editio Erasmi 2. in erratis. + 3. 4.
 αἰώνιον] + ἐρχόμενον 28.

εὐαγγέλισαι] εὐαγγέλισσασθαι 10. 28. Editio Complut. Plant. Genew. Origenes. + ἐπὶ AC. Origenes.
 καίτοι κουντας] καθήμενος 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 17. ex emendatione. 18. 19. 25. 26. 27. Editio
 Complut. Plant. Genew. Bengelii. Verlio Vulg. Origenes, Andreas, Arethas, Primasius. probante J. Millio prol. 686.

+ τοὺς καθήμενους Editio Erasmi r. 2. 3. Bogardi, Colinaei. Verlio Lutheri.

ἐν secundo loco] + ἐπὶ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 18. 26. 27. Editio Complut. Plant. Ge-
 neu. Bengelii. Bogardi. Verlio Vulg. Syr. Origenes, Cyprianus Tr. 171. Primasius, Arethas, Andreas.

7. λέγοντα] λέγων AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genew.
 Bengelii. Verlio Vulg. Copt. Andreas, Arethas, Tychonius. probante J. Millio prol. 1358.

10.] — A. Verlio Vulg.

σαν. de Musica p. 1132. B. Θάρμυρι — πασηοικέναι
 δε τῶτον ἰσορίται Τιτάνων πρὸς τὰς θεὰς πόλεμον. de so-
 lert. animal. p. 975 B. εἰς τὸν ἄδειον καὶ Τιτανικὸν ἀπὲρ-
 ρίπται τόποι, ὡς περ ἀσπεθῶν χῶρον. Bn. VI. 580. Τι-
 tania pubes fulmine dejecti fundo voluntur in imo.

Sin autem ex aliorum codicum lectione praeferas
 616. invenies hunc numerum demta litera postre-
 ma N. in voce Τιτα, quae Tirum clarius designat.
 Tacitus H. II. 5. 74. Sueton. Tit. 7. Dionis epi-
 tom. Martialis VI. 2. 3. S. A. Victor Epit. 39. Cu-
 pidiatatem stupri quam adsequi naturae defectu non
 poterat, in se convertens, muliebri nomine Bassianam
 se pro Bassiano jussit appellari. vid. in comm. 2.

1. Dum Romani Judaeos cogunt servire, & Ido-
 latriam committere, Deus tueretur Ecclesiam. VII.

4. Heb. XII. 22. Esaj. XLIV. 5.

2. κιθαροδῶν] Inf. XVIII. 22. Cic. pro Murena
 14. ajunt in Graecis artificibus eos auloedos esse,
 qui citharoedi fieri non potuerint. Citharoedus est
 qui Citharae accinit. Plut. . . . δικαίῳ τῷ στόματι
 τὰς κιθαροδὲς ἐκέλευον ἄδειν οἱ τὴν μουσικὴν σάωζεν δοκῶν-
 τες. Ammonius. Κίθαρις ἐστὶν ἡ λύρα — κιθάρα δὲ ἡ χρῆ-
 νται ὁ κιθαροδὸς. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμαρχίαν διατέλλει,
 καὶ φησιν ἔγωγε περὶ αὐτῶν εἶχε κιθαριστὰς καὶ κιθαροδὸς.
 Κίθαρις μὲν ἐστὶν ὁ μόνον ψάλλον· κιθαροδὸς δὲ ὁ ἄδων καὶ
 ψάλλον. Diogenes L. Plat. III. 88. ἡ μουσικὴ — ἐ-
 σι ἀπὸ τῷ σώματος καὶ τῶν χειρῶν, οἷον ἡ κιθαροδία, τρί-
 τος ἀπὸ τῶν χειρῶν μόνον, οἷον ἡ κιθαριστικὴ.

ἄδων καὶ οὖν] vid. V. 9. Canticum novum Pfal.
 XL. Berekibth R. LIV. 6. Cum rediret arca a
 Philisthaeis, cecinerunt Bethsemitae. Quodnam can-
 ticum? R. Meir dixit: Canticum maris cecine-
 runt. — R. Jochanan dixit: Cecinerunt Deo
 canticum novum. inf. XV. 3. R. Salomo interpre-
 tatur, canticum maris, i. e. Moisi Ex. XV.

Canticum quod canit, qui ex maximo periculo
 evasit. Die sabbati mane tempore sacrificii adjecti-
 ti post signum tuba datum canebant canticum Mo-
 sis Deut. XXXII. Vespertina autem hora ejusdem
 diei canticum Moisi Ex. XV.

4. ἐκ ἐμολύνθησαν] Non polluti idololatria.

ἀκολεθθέντες — ὅπως ἀν' ὑπάγῃ Varro R. R. III.
 16. 8. Regem suum sequuntur, quocunque it.

6. εὐαγγέλιον αἰώνιον] Opponitur religioni Judai-
 cae, quae unius erat nationis, ad certum tempus
 duratura. Matth. XXIV. 14.

πᾶν ἔθνος] Locuturus est non de statu Judaeae,
 sed de statu imperii Romani, quod omnes natio-
 nes complectitur, & quod Deus, mundi Dominus,
 in potestate habet comm. 7.

Per septem angelos hoc capite fata Romanorum
 repraesentantur I comm. 6. II. 8. III. 9. IV. 14.
 V. 15. VI. 17. VII. 18.

7. Ita dividitur mundus supra X. 6. Eodem mo-
 do de calamitatibus Judaeae supra VIII. 7-12. Ita
 etiam bello Civili in Italia & aer infectus est, &c
 praelia commissa sunt terra marique, &c in transi-
 tu fluviorum; uti distinctus enarratur in sequenti-
 bus. Praedicitur ergo hic bellum civile. Jof B V.

10. 1. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν περιέσχε καὶ τὴν Γόρρη
 πάθη χαλεπώτερα. παρῶν μὲν γὰρ ἀπὸ Γερμανίας Οὐιτελλί-
 λιος. 9. 9. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν Ἰσθαίαν εἰσὶς ἦν καὶ
 πόλεμος ἐμφύλιος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας ἀνῆρτο μὲν
 γὰρ κατὰ μίσην τὴν Ρωμαίων ἀγορίαν Γάλλους ἀποδιδίνα-
 μένος δὲ αὐτοκράτωρ Ὁσων ἐπολέμη Οὐιτελλίω βασιλεῶν-
 τι. Suetonius Vespas. 1. Rebellionem trium princi-
 pum & caede, incertum diu & quasi vagum im-
 perium suscepit firmavitque tandem gens Flavia 5.
 non defuerunt qui interpretarentur, quandoque pro-
 culatam desertamque rempublicam civili aliqua per-

ἢ μεγάλη· Φοβήθητε τὸ Θεόν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν ὕμνον καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. Καὶ ἄλλοι ἄγγελοι + ἠκολούθησε, λέγων· Ἐπίσει — ἐπίσει Βαβυλὼν — ἡ πόλις· ἡ μεγάλη, ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τῆς θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα ἔθνη. Καὶ τρίτος ἄγγελος· ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν Φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνῇ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· Καὶ αὐτὸς ὥς) ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένον ἀκρά-

+ 1

+ δεύτερος

~ ἄλλοι ἄγγελοι τρίτος

τῆ prius] — Editio Genes.

θεόν] κύριον 2. 4. 6. 7. 8. 11. 14. 16. 26. 27. Versio Vulg. Arab. Arethas, Firmicus. 29. probante J. Millio prol. 1010. λαὸν Editio Bogardi, errore typographi.

αὐτῷ δόξαν] δόξαν αὐτῷ 28.

προσκυνήσατε] προσκυνήσετε Editio Erasmi 1. 2.

ἔτι] ὅτι 28.

προσκυνήσαντι C.

+ αὐτῷ 16. 18.

τῷ ποιήσαντι] αὐτὸν τὸ ποιήσαντα 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 19. 26. 27. 28. Arethas.

τὸ ποιήσαντα Origenes.

καὶ quarto loco] — 7. Versio Vulg.

+ τὸν A.

6. 11. 14. 16. 26. 27. 28. Codices multi, teste Millio.

Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii.

πηγὰς] τὰς πηγὰς τῶν 14. 18.

8. ἄλλοι] + δεύτερος A 2. 4. 11. 16. 19. 26. 27. 28.

ἄγγελος] + δεύτερος C. 6. 7. 8. 9. 10. 17. 18. Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii. Versio Syr. Copt. ab ἠκολούθησεν ad ἠκολούθησιν comm. 9.] — 27.

ἐπίσει] — C. 2. 4. 6. 7. 8. 11. 14. 16. 18. 19. 26. Versio Copt. Æthiop. Arab. probante J. A. Bengelio.

ἡ πόλις] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 28. Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii.

Versio Vulg. Syr. Copt. Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1112.

ἔτι] — 2. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 28. Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii.

ἢ AC 26.

Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab.

τοῦ θυμοῦ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii. probante J. Millio in l.

αὐτῆς] ταύτης 2. 4. 7.

πεπότικε] πέπτωκε 12. Versio Copt.

πάντα] + τὰ A 6. 7. 10. 11. 12. 16. 26. Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii.

πάντα ἔθνη] τὰ ἔθνη πάντα 28.

9. ἔ prius] — 26.

τρίτος ἄγγελος] ἄλλοι ἄγγελοι τρίτος AC 2. 4. 6. 7. 8. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 28. Editio Complut.

Plant. Genes. Bengelii. Versio Syr. Copt. Arab. Codices Latini. Andreas. ἄλλοι ἄγγελοι 14.

perturbatione in tutelam ejus ac velut in gremium deventuram. Tacitus H. I. 2. Opus aggredior optimum casibus, atrox praeliis, discors ieditionibus, ipsa etiam pace saevum. Quatuor principes ferro interemti. Tria bella civilia, plura externa, ac plerumque permixta. Prosperae in oriente, adversae in occidente res. Turbatum Illyricum, Galliae nutantes: perdomita Britannia, & statim missa. Coortae Sarmatarum & Suevorum gentes, nobilitatus gladiis mutuis Dacus. — Jam vero Italia novis cladibus, vel post longam seculorum seriem repetitis, afflicta. Haustae & obrutae urbes fecundissima Campaniae ora. Urbs incendiis vastata, consumtis antiquissimis delubris, ipso Capitolio civium manibus incenso. Pollutae cerimoniae, magna adulteria, plenum exiliis mare, infecti caedibus scopuli. Atrocis in urbe saevitum. Nobilitas, opes, omni gestique honores pro crimine, & ob virtutes certissimum exitium. Nec minus praemia delatorum invisā quam scelera: cum alii sacerdotia & consulatus ut spolia adepti, procurationes alii & interiore potentiam, agerent ferrent cuncta. Odio & terrore corrupti in dominos servi, in patronos liberti: & quibus deerat inimicus, per amicos oppressi. 3. Praeter multiplices rerum humanarum casus, coelo terraque prodigia, & fulminum monitus, & futurorum praesagia laeta, tristia, ambigua, manifesta. Nec unquam atrocioribus populi Romani cladibus, magisque iustis indiciiis approbatum est, non esse curae deis securitatem nostram, esse ultionem. 18. quartum Idus Januarias foedum imbris diem tonitrua & fulgura & coelestes minae ultra solitum turbaverunt.

8. ἄλλος — δεύτερος] Euripides Troad. 614. φῆναι ἄλλος τις Αἰῶς, ὡς εἶπαι, δεύτερος παιδὶς πέφνηεν σῆς.

Athenaeus XII. p. 532. A. τῶτοι ἡπέκταν, καὶ ἄλλοι δεύτεροι. Lucianus . . .

ἐπίσει] Tacitus H. I. 46. omnia deinde arbitrio militum acta. 50. trepidam urbem, ac simul attocitatem recentis sceleris, simul veteres Othonis mores paventem, novus insuper de Vitellio nuncius exterruit. Tum duos omnium mortalium impudicitia, ignavia, luxuria deterrimos, velut ad perdendum imperium fataliter electos, non senatus modo & eques, quis aliqua pars & cura reipublicae, sed vulgus quoque palam moerere. Nec jam recentia saevae pacis exempla, sed repetita bellorum civilium memoria, captam totiens suis exercitibus urbem, vastitatem Italiae, direptiones provinciarum, Pharsaliam, Philippos, & Perusiam ac Mutinam, nota publicarum cladum nomina, loquebantur. Prope eversum orbem, etiam cum de principatu inter bonos certaretur. 80. parvo initio, unde timebatur, orta seditio prope urbi excidio fuit. 82. postera die velut capta urbe clausae domus, rarus per vias populus, moesta plebs. 85. plena omnia suspitionum, & vix secreta domuum sine formidine; sed plurimum trepidationis in publico. 86. prodigia insuper terrebant diversis auctoribus vulgata — sed praecipuus & cum praesenti exitio etiam futuri pavor, subita inundatione Tiberis: qui immenso auctu, prorupto ponte sublicio ac strage obstantis molis retusus, non modo jacentia & plana urbis loca, sed secuta hujusmodi casuum implevit. Rapti e publico plerique, plures in tabernis & cubilibus intercepti. Fames in vulgus, inopia quaestus, & penuria alimentorum, corrupta stagnantibus aquis insularum fundamenta, deinde remeant fluvio dilapsa. 88. nullus ordo metu aut periculo vacuus, quanto magis occultare ac

- ἀκράτε ἐν τῷ ποτηρίῳ τῇ ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ βασανισθεῖς ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν
 11 ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀνρίβ. Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει
 εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θῆ-
 12 ρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἰ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὡδὲ
 ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· — ὦδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν πίσιν Ἰησοῦ. Καὶ
 13 ἦκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης — μοι· γράψον· Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυ-
 ρίῳ

ἀγγέλῳ 12.

αὐτοῖς] αὐτῶν A.

τὸ θῆριον προσκυνεῖ] προσκυνεῖ τὸ θῆριον C. 6. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genue. Versio Vulg. Syr.
 Aethias. τῷ θηρίῳ προσκυνεῖ Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. προσκυνεῖ τὸ συστασθῆριον A.
 προσκυνεῖ τὸ ποτήριον 14. προσκυνεῖ τῷ θηρίῳ Editio Bengelii. τὴν εἰκόνα] τῇ εἰκόνι 16.
 καὶ tertio loco] — C 14. λαμβάνει] + τὸ 28. αὐτῷ secundo loco] — 14.
 τὴν χεῖρα] τῇ χεὶρὶ 18. Andreas. 10: τῷ θεῷ] αὐτῷ 14. κεκαρσμενός] κεκαρμένος 12.
 ἐν τῷ ποτηρίῳ] ἐν τῷ ποτηρίῳ A. 6. τῇ ὀργῇ] τὴν ὀργὴν A.
 βασανισθῆσεται] βασανισθῆσεται A. 14. probante J. Millio prol. 1489.
 τῶν ἁγίων ἀγγέλων] τῶν ἀγγέλων A 26. Versio Copt. Aethiop. probante J. A. Bengelio. ἀγγέλων ἁγίων C. Ver-
 sio Vulg. Syr. ἀγγέλων τῶν ἁγίων Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi. ἁγίων ἀγγέλων 14.
 11. αὐτῶν] αὐτῶν 7. 16. Aethias. ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων] εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει AC. 12. Editio Complut. Plant. Genue. Bengelii. Codices
 Latini. Versio Syra. Andreas, Cyprianus, T. 172. Firmicus. Aethias. εἰς αἰῶνα αἰώνων ἀναβαίνει 6. 14. 26. 27. 28.
 αἰῶνας] αἰῶνα 4. 18. 19. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Andreas, Aethias. probante J. A. Bengelio.
 αἰώνων] αἰῶν 18. + ἄμην 12. τὸ θῆριον] τῷ θηρίῳ Editio Erasmi 1. 2. Colinaei.
 12.] — 12. ὦδε] ἡ δὲ 28. + ἡ A 6. 7. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Editio E. Schmidii, Bengelii, Andreas.
 ὦδε posterius] — AC 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 18. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop.
 Aethias. probante J. Millio prol. 1010. τῷ θεῷ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bogardi.
 πίσιν] + τῷ 10. Editio Complut. Plant. Genue. Ἰησοῦ] + χαρῆσονται 17. a prima manu. + χρεῖς 28.
 13. μοι] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. Copt. Aethiop. Arab. Codices Latini Aethias.
 Beda, Joachimus, Correctorium Bibliorum: in Ecclesia additur, sed antiqui non habent, probante J. Millio prol.
 1010. J. A. Bengelio.

abdere pavorem nitebantur, manifestius pavidi. II. 10. in civitate discordi, & ob crebras principum mutationes inter libertatem ac licentiam incerta, parvae quoque res magnis motibus agebantur.

ÆN. III. 1. Postquam res Asiae Priamique evertere gentem Immeritam vitum superis, ceciditque superbum Ilium, & omnis humo fumat Neptunia Troja. Libanius ad Antioch. ἐκὼν εἰ μὴ πέπτωκεν ἡμῶν ἡ πόλις, προσήκει χαίρειν, ἢ μετρίως τὴν δυσκολίαν φέρειν. Ovidius M. XV. 448. Troja cadet. XIII. 173. quod Thebae cecidere, meum est. Lucanus II. 297. Roma cadet. Damascius ap. Phot. Bibl. 242. ὡς ἡ Ῥώμη πεσούσα πάλιν δι' αὐτῆς ἀναστήσεται. Jer. LI. 8. Συμεῖ] Συμεός, philtum. Hof. VII. 5.

10. πίεται] Lucianus Lexicoph. 20. ἰδὲ πείθομαι καὶ πίνωμαι.

κεκαρσμενός] Inf. XVIII. 6. Schol. parv. in Il. θ. 189. ἐγκέρασασα εἰς κέρας. Πρό τῃ γὰρ εὐρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον. Eustathius in Il. v. p. 883. 5. ἐδηλώθη δὲ κέρας — καὶ συμποσίε τι σκαῖος, ἐπεὶ κέρας βωῶν οἱ παλαιοὶ καὶ πρῶτοι ἔπινον. Etymol. κέρασαι δὲ εἰς τὸ ἐπιχεῖν οἶνον ἀπὸ παλαιῆς ἔθως. παλαιὸν γὰρ ἐχρῶντο κέρατι ἀντὶ προχοῆς. ὕταν πείσανδρος καὶ Ὀμηρος Ἰλιάδος θ. Οἶνον δ' ἐγκέρασασα πεινῶ. ἀντὶ τῷ ἐγκέρασας εἰς κέρας. Od. ε. 93. κέρασσε δὲ ἰέκταρ ἐρυθρὸν. Eustathius. οὐ δηλοῖ κῆρμα τι, ἀλλ' ἀντὶ τῷ ἐνίχρει κείται. ω. 363. κερῶντας δ' αἰδοῖται οἶνον. Eustathius. ταχέως ἐμβάλλον- τας εἰς κρατήρας, ὥπως γὰρ ἄλλως ἢν εἶδεν ὁ πίνων· ὡς νοη- θῆναι τὸν κερῶν τὸ διδοῖναι πεινῶ. infusum. Eustathius in Il. γ. p. 319. 44. καὶ τὸ κερῶν δὲ παλαιῆς οἰνοχείας τῆς διὰ κέρατος ὀνομα τοῖς ὕστερον συμποσίοις παρέμεινε. in Il. θ. p. 591. 50. οἱ γὰρ παλαιοὶ κέρασιν ἐχρῶντο ἀντὶ ἐκπω- μῶντος, ὡς ἐξ ἄλλων δὲ δῆλον, καὶ τῷ Ξενοφῶντος λέγοντος κέρατα δὲ οἶνον περιέφερον, καὶ πάντες ἐδίχοντο. καὶ φέρων τὸ κέρας οὐ οἰνοχῶς ἦκε, καὶ λαβὼν κέρας μετὸν εἶπε προ- πίνω σοι, καὶ ἀναγὰς συνεῖπε, καὶ συνεκατεδύσατο μετ' αὐτῷ τὸ κέρας. Thucydides VI. 32. κρατήρας τε — κε- ράσαντες — καὶ ἐκπώμῃσι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς —

σπινδόντες.

Galenus in Hippocr. de prae-not. II. οἶνον ἄκρα- τον εἶναι λέγουσιν, ὃ μὴ μέμικται τὸ ὕδωρ, ἢ παιτάπαισιν ὀλίγον μέμικται. Psalm. LXXV. 9.

11. Othoniani milites non impune ferent proter- vium & ferociam suam. Primo in obfidione Placen- tia. Tacitus H. II. 21. In eo certamine pulcherrimum amphitheatri opus situm extra muros conflagravit: five ab oppugnatoribus incensum, dum faces & glandes & missilem ignem in obfessos jaculantur, five ab obfessis, dum regerunt — dum atrociora metuebantur, in levi habitum: reddita securitate, tanquam nihil gravius pati potuissent, moerebant — nox parandis operibus absumta. 22. vixdum orto die, plena propugnatoribus moenia. Diodorus S. III. 12. πάντες δὲ πείθαισι διδόμενοι προσκαρτέρησι τοῖς ἔργοις συνεχῶς, καὶ μετ' ἡμέραν καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀ- νάπνευσιν μὴν εἰς ἡμέρας ἔχοντες, δρασμὴ δὲ παντὸς φιλοτί- μως ἐργόμενοι φυλακὰς γὰρ ἐκ στρατιωτῶν βαρβαράων — ἐφεσῆκασιν.

12. ὦδὲ ὑπομονή] Graviores imminabant & me- tuebantur.

13. μακάριοι οἱ νεκροί] Proverbium, quo non tam declaratur, quid mortui sentiant, quam quid non sentiant. Tam gravia imminant pericula, tantaeque calamitates, ut qui haec praevident metuuntque, nunc mallent mori, beatioresque judicent eos, qui nunc moriuntur, quam superstitēs; eoque qui se tempestatē subduxerunt, illis qui adhuc jactan- tur. Od. ε. 306. Τρισμῆκαρες Δαναοί, καὶ τετράκις, οἱ τότ' ὄλοντο. ÆN. I. 94. O terque quaterque beati, Quis ante ora patrum Trojae sub moenibus altis Contigit oppetere! Ovidius M. XIII. 518. Quo, Di crudeles, nisi ut nova funera cernam, Vivacem differtis anum? quis posse putaret Felicem Priamum post diruta Pergama dici? Felix morte sua est. ÆN. XI. 158. Tuque, o sanctissima conjunx, Felix morte tua, neque in hunc fervida dolorem.

Kkkkk

Cic.

ρίῳ ὁποθήσκοντες ἀπάρτι. Ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσων] ἐκ τῆς κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδὼν νεφέλη λευκή, καὶ 14 ὅππῃ τῇ νεφέλῃ ~ καθήμενος ὅμοιος υἱῷ· ἀνθρώπου, ἔχων ὅππῃ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ τέραννον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς 15 ναὸς, κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ· τῷ καθήμενῳ ὅππῃ τῇ νεφέλῃ· Πέμψον τὸ δρέπανόν σε,

~ καθήμενον ὅμοιον υἱόν

~ φωνῇ μεγάλῃ

ἀπάρτι. Ναί, λέγει.] ἀπάρτι λέγει καὶ 2. 6. 8. 9. 10. 13. 14. 27. Editio Complut. Plant. Genew. Colinaei. Versio Arab. ἀπάρτι, λέγει καὶ 5. 11. 17. ἀπάρτι καὶ λέγει 4. ἀπάρτι λέγει 16. probante J. A. Bengelio. ἀναπαύσονται.] ἀναπαύσονται AC. Vid. 2. Pet. III. 10. ἀναπαύσονται 16. 23. Editio Erasmi. Ald. ἐκ τῆς κόπων.] ἀπὸ τῶν ἔργων 14. αὐτῶν primo loco.] — 12. δε.] ᾧ AC. 18. 26. Versio Vulg. Syr. probante H. Grotio, J. A. Bengelio. — Versio Copt. αὐτῶν secundo loco.] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. 14. καθήμενος ὅμοιος.] καθήμενος ὅμοιος AC 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 18. 19. 26. 27. 28. Athanasius Synop. Arethas. probante J. A. Bengelio. υἱῷ.] υἱὸν A 2. 8. 9. 11. 13. 14. 27. υἱὸς 26. ἔχων C. ἔχοντα 13. 26. 27. 28. 15. ἐκ τῆς ναὸς κράζων.] κράζων ἐκ τῆς ναὸς A. υἱὸν 28. ὡς Editio Erasmi 1. Ald. τῇ κεφαλῇ.] τὴν κεφαλὴν A 8. 28. Versio Syr. ναὸς.] ἔραν 7. 12. 16. 17. 18. 27. Versio Arab. Andreas.

Cic. ad Fam. V. 16. Non mehercule quenquam audiui hoc gravissimo & pestilentissimo anno adolescentulum aut puerum mortuum, qui mihi non a Diis immortalibus ereptus ex his miseriis atque ex iniquissima conditione vitae videretur. Quintilianus D. XII. Gravior indies facti poenitentia est, pudet vitae, lucem & fidera intueri non audeo, quotidie felices mortuos clamo, & malae conscientiae facibus agitatus nihil fortunatus in aeterna sede utcunque compositis puto. Horatius 1. Epist. XVI. 73. Vir bonus & sapiens audebit dicere, Pentheu rector Thebarum, quid me perferre patique Indignum coges? Adimam bona. Nempe, pecus, rem, lectos, argentum: tollas licet. In manicis & compedibus saevo te sub custode tenebo. Ipse Deus, simul atque volam, me solvet. Opinor, Hoc fenit: moriar. Mors ultima linea rerum est. Phrynicius 35. τὸν ἄδην — ἔμβολοι δὲ καὶ ἐμβολέα κατὰ ἀποδυσπέτησιν ἀνόμασαν αὐτὸν, ὡς κελῶς περὶ τῶν ἀνθρώπων βασιλεύοντες, διὰ τὸ παύειν αὐτὰς ποτε τῶν πόνων καὶ τῶν φροντίδων. Apollonius III. 3. ἔκβηθι, εἰ μὴν ἐφ' ἑτέρων βίον, ἔδην θανά κενόν, ἔδθ' ἐκεῖ· εἰ δὲ ἐν ἀναισθησίᾳ, παύσει πόνων καὶ ἡδονῶν ἀνεχώρησος. Plut. de poem. aud. p. 36. E. ex Euripidis Crephonte. 31. τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακῶν τὸν δ' αὖ θάνατον καὶ πόνων πεπαυμένον χαίρειντας ἐμφυμῶντας ἐκπέμπειν ὁρῶν. Seneca Troad. 143. Non est Priami miferanda mei Mors, Iliades. Felix Priamus Dicite cunctae, liber Manes vadit ad imos. Cic. de Orat. III. Ji tamen Reipublicae casus consecuti sunt, ut mihi non erepta L. Crassio a Diis immortalibus vita, sed donata mors esse videatur. Tacitus Agric. 44. Potest videri etiam beatus, incolumi dignitate, florencia fama, salvis affinitatibus & amicitiiis futura effugisse. Aristoteles Nicomach. I. 10. εἰ δὲ μὴ λέγομεν τὸν τιθεῖντα ἐνδύμνον, μηδὲ Σόλων τὴν βέλτεται, ἀλλ' ὅτι τρικαῦτα ἔν τις ἀσφαλῶς μακαρίζεται ἄνθρωπος ὡς ἐκτός ἡδὴ τῶν κακῶν ὄντα καὶ δυσυχρότατον. Diphilus ap. Clem. Str. VI. ἔκ ἐστι βίος, ὃς ἔχει κλυτὰ κακὰ, λύπας, μέρμηρας, ἀρσπασίας, ἐρίβλας, νόσους· τέτρω δ' θάνατος, καθάπερ ἰατρός φανείς, ἀνέπαυσε τὸς ἔχοντας ἀνὴρ πούλης ὕπνῳ. Diodorus S. XIII. 58. Τὸ μὲν ζῶντα τῶν τέκνων ἐπένθεν, καὶ καθ' ἑκαστον τῶν εἰς ταῦτα παρανομιημάτων οἰοῖν νυγμὸς εἰς τὴν ψυχὴν λαμβάνεσθαι περιπαθεῖς ἔγινοντο, καὶ πολλὰ τὴν ἐαυτῶν τύχην καταδύροντο· τὴς δὲ πατέρας, ἔτι δὲ ἀδελφές, οἱ διαγωνιζόμενοι περὶ τῆς πατρίδος τετελευτήκασιν, ἐμακάριζον, ὅθεν ἀνάξιον ἐμαρκέτας τῆς ἰδίας ἀρετῆς. Xiphilinus in Nerone p. 157. καὶ τότε δὴ μάστιγα καὶ ἐκείνοι

καὶ οἱ ἄλλοι τὰς τεθηκότας ἐμακάριζον. Euripides Troad. 632. τὴς ζῆν δὲ λυπρῶς κρείσσειν ἐπὶ καταστῆν' ἀλγυῖ γὰρ ἔδθ' ἐκ κακῶν ἡσθημένων. Ovidius T. IV. 10, 81. Felices ambo, tempestiveque sepulti, Ante diem poenae quod periere meae. Cic. Brut. 96. Illum videtur felicitas ipsius, qua semper est usus, ab eis miseriis, quae consecutae sunt, morte vindicasse. de Orator. III. 3. quis enim non jure beatam L. Crassii mortem illam, quae est a multis saepe defleta, dixerit, cum horum ipsorum sit, qui tum cum illo postremum fere collocuti sunt, eventum recortatus? Artemidorus I. 84. αὐτὸ μὲν τὸ καθυδὲν δοκεῖν ἀπρακτος, καὶ τὸ μέλλειν ὑπὲν καὶ αὐτὸ ἀπρακτος καὶ ποιητὴν πᾶσι, πλὴν τῶν φοβεμένων καὶ προσδοκῶντων βάσανον· πάσας γὰρ ἀπαλλάττει φροντίδος καὶ δέας παντός ὁ ὕπνος. Libanius Ep. 602. ὡς τ' οἱ πρὶν τὰς τιθεῖντας μακαρίζοντες νῦν βέλονται· ἀνὴρ εἰς τὸ ἀργυροῦν γῆρας ἐλθὼν· ἐκείνῳ πρότερον τῷ το συνεχόμενοι τὸ γῆρας. Inscriptio. ἐκ ἑθνεῶν, Πρώτη, μετέβης δ' ἐς ἀμείνονα χώραν, καὶ καί τις μακαρίων ἡσθας, θαλὴν ἔτι πολλήν, ἔνθα κατ' ἡλυσίαν πιδὼν σκιρτῶσα γέγηθας Ἀνθῶν ἐν μαλακοῖσι, κακῶν ἔκτοθεν ἀπάντων. οὐ χειμῶν λυπεῖσ', οὐ καὶ ὕμ', οὐ νόσος ἐνοχλεῖ, οὐ πεινῆς, οὐ δίψος ἔχεις, ἀλλ' ὅθ' ὡς ποσειδῶν Ἀνθρώπων ἔτι σοὶ βιοτὴς, ζῶεις γὰρ ἀμείμπτας Ἀνταίης ἐν καθαράῃ ἐν δόλμπτου πλησίον ὄντος. Jos. A. II. 6. 8. κακῆσιν ἀποκαλύπτειν μακαριώτερον, εἰ μὴν τίθηκιν, ὅτι τῶν κατὰ τὸν βίον ἀπὸ ἡλακταῖς σκυθρωπῶν. B. II. 6. 2. πλείεων γὰρ ἀνηρημένων ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα πισυνέται τὰς καταλειφθέντας, ὥστε μακαρίζεσθαι τὰς ἀπολωλότας. V. 12. 3. ζηροῖς γὰρ τοῖς ὅμμοις, καὶ σσηρῶσι τοῖς εἰσόμενοι οἱ δυσθεωρεῖντες ἐφίωρων τὰς φθάνοντας ἀναπαύσεσθαι. IV. 6. 3. ἀπὸ δὲ τῶν νεκρῶν ἐπὶ τὰς ζῶντας τὰς ὀργὰς μετέφερον, καὶ δι' ὑπερβολὴν δέας ὁ περὶ τὸν τὰς προληφθέντας ὡς ἀναπαυσσάμενους ἐμακάριζον, οἳ τε ἐν τοῖς διασωτηρίοις αἰκίζόμενοι κατὰ σύγκρισιν καὶ τὰς ἀτάρας ἀπέφαινον εὐδαίμονας. Arctaeus Capp. de morb. Cur. V. περὶ τετάρων. εὐχὴ δὲ τοῖς παρ' ἐκείνῳ ἢ πρότερον ἔχ' ὅσην γίγνεται, ἀπελθόμενοι τῷ βίῳ τὸν κάμνοντα ἐς ἀπαλλαγὴν ζῆν τῷ ζῆν καὶ τῶν πόνων καὶ τῶν ἀτρεκίων κακῶν. Eccles. IV. 2. 3. Esaj. LVII. 1. ἀναπαύσονται.] Gregorius M. Dialog. I. 10. ζητῶν τῷ πᾶσι ἀφελὸν ἀναπαύειν. Dorothei Doctrin. 7. εἰ δὲ ἐκ ἐστὶν ἀξίος τῆς ἀναπαύειν. Inscriptio A. C. 367. ἐν εἰρήνῃ ἀνεπάει.

ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ.] Aboth VI. 9. Hora discessus hominis non comitantur eum argentum aut aurum, aut lapides pretiosi aut margaritae: sed Lex & opera bona. Sophocles Philoctet. 1437. οὐ γὰρ εὐσέβειαι συνθήσκει βροτοῖς· καὶν ζῶσι, καὶν θάνασιν, ἐκ ἀπόλ-

16 ἡ δὲ κρίσις ἐστὶν ὅτι ἡλθέ — σοι: ἡ ὥρα — τῇ: κρίσαι ὅτι ἐξηράνθη ὁ κρίσιμος τῆ γῆς. Καὶ
 17 ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῇ νεφέλῃ τὸ δρέπανον αὐτῷ ἐπὶ τῇ γῇ· ἡ δὲ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ
 ἄλλῃ ἀγγελῷ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπα-
 18 νον ὀξύ. Καὶ ἄλλῃ ἀγγελῷ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἑξοσίαν ἐπὶ τῇ
 οὐ-

μεγάλῃ φωνῇ] φωνῇ μεγάλῃ AC 6. 14. 16. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Arethas, Andreas. μεγάλη τῇ φωνῇ Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bogard. τῇ νεφέλῃ] τὴν νεφέλην 28.
 σοι] — AC 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Copt. Vulg.
 Andreas. Arethas. probante Millio prol. 1211. 12. 17. Ethiop. Arab.
 τῷ postorius] — AC 6. 14. 16. 27. 28. Codices alii, teste Millio. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 Bogardi Andreas, Arethas.

16 τὴν νεφέλην] τῇ νεφέλῃ 8 14. 26.
 ἐθερίσθη] ἐξηράνθη 28. 17. ἄλλῃ ἀγγελῷ] ἀγγελῷ ἄλλῃ 26.
 ἀγγελῷ ἐξῆλθεν ἐκ τῷ ναοῦ τῷ ἐν τῷ οὐρανῷ] ἐξῆλθεν ἐκ τῷ ναοῦ τῷ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀγγελῷ Editio Erasmi, Colinaei.
 ab ἐξῆλθεν ad ἐξῆλθεν] — 14. ἐν τῷ οὐρανῷ] ἐν τῷ οὐρανῷ C ἑρῶν 12.
 ὁ prius] + ὁ 12. 18. ἐξῆλθεν] — A Codices Latini. Kupertus. probante J. A. Bengelio.
 θυσιαστηρίου] + ὁ A Versio Syr. probante J. A. Bengelio.
 ἡ secundum locum] — A probante J. A. Bengelio.

λατοί. cit. Suida V. ἐνσίβω. Euripides ap. Sext. Em-
 pir. a. Grammat. I. 13. ἀρετὴ δὲ καὶ ἀνὴρ τις, ἐκ ἀπ-
 ἄλλοις. Dio de Exilio ap. Phot. Bibl. τὸ δὲ
 φιλοσοφῆν, καὶ τὴν ἀρετὴν ἀσκήν, διὰ βίῃς τε καὶ νόμῳ δια-
 μένει ἀγαθόν, καὶ ἀποχοιρήμενος συνέπεται. Psal. XLIX.
 13. i. Tim. V. 25.

14. νεφέλη λευκή] Artemidorus II. 40. νεφὴ δὲ τὰ
 μὲν λευκὰ εὐπραγίας ἐστὶ σημαντικὰ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν ἀνα-
 φερόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀποδημίαν σημαίνει. Aen.
 IX. 638. Aetheria tum forte plaga crinitus Apol-
 lo Deluper Aufonias arces urbemque videbat, Nu-
 be sedens. Servius. Sicut solent numina. Curru Dei
 vestus i. e. ejus Providentia constitutus. Othonis ap-
 paratus contra Vitellianos & profectio. Tacitus H.
 I. 71. cuncta ad imperii decorem composita. 76.
 Primus Othoni fiduciam addidit ex Illyrico nuntius
 — Longinquae provinciae, & quicquid armo-
 rum mari dirimitur, penes Othonem manebat —
 erat grande momentum in nomine Urbis ac praelexit
 Senatus. 79. Laeto Othone, & gloriam ad se tra-
 hente. 84. Senatus nobiscum est. 90. mox vocata
 concione, majestatem Urbis & consensum populi
 ac Senatus pro se attolens. — Clamor vocesque
 vulgi, ex more adulandi nimiae & falsae, quasi di-
 ctatorem Caesaris aut imperatorem Augustum pro-
 sequerentur, ita studiis votisque certabant. II. 11.
 Laeta interim Othoni principia belli. 32. ipsi om-
 nia opulenta & fida: — Italiam & caput rerum
 Urbem; senatumque & populum, nunquam ob-
 scura nomina.

15. Angelus ex templo] distinguitur ab angelo ab-
 altari, qui habet potestatem ignis comm. 18. &
 VIII. 5. XVI. 7. videtur ergo ille prior esse ange-
 lus aquarum XVI. 5. Tacitus I. 70. Petronius,
 interruptis fluminum pontibus fidus Othoni pu-
 tabatur. 87. Otho — Classe valida & partibus
 fida. II. 12. Annus Gallus cum Vestricio Spu-
 rinna ad occupandas Padi ripas praemissus. Blan-
 diebatur coeptis fortuna, possessa per mare & na-
 ves majore Italiae parte, penitus usque ad initium
 maritimarum Alpium. 16. Corsicam & Sardiniam,
 caeterasque proximi maris insulas, fama victicis
 classis in partibus Othonis tenuit. 32. objacere flu-
 men Padum.

ἐξηράνθη] Non significat maturuit, sed exaruit.
 Matth. XIII. 6. Ad magnam rei frumentariae in-
 opiam accessit confilium Othonianorum Vitellia-
 nos commentu prohibendi. Tacitus H. I. 89. in-
 tentis alimentorum pretiis. II. 12. Non Italia adi-
 ri, nec loca sedesque patriae videbantur: tamquam
 externa littora & urbes hostium urere, vastare,

rapere: eo atrocius, quod nihil usquam provifum
 adverfum metus, pieni agri, apertae omnes, securi-
 tate pacis & belli malo circumveniebantur. 32.
 Tranfpadanam Italiam ipfo transitu exercitus va-
 ftam: non frumentum usquam exercitui, nec ex-
 ercitus sine copiis retineri poffe. Sueton. Oth. 9.
 Simili temeritate, quamvis dubium non effer, quin
 trahi bellum oporteret, quando & fame & angu-
 stis locorum urgeretur hostis.

16. ἐθερίσθη] Per mensem praeter interclusum com-
 meatum, & agros vastatos, possunt etiam intelli-
 tria illa praelia mediocria, quibus Othoniani su-
 periores fuerunt, ita tamen ut Vitellianis non mul-
 to plus damni inferrent quam ipsi acciperent, hoc
 est, ut meterent quidem, sed nec fruges tererent,
 nec in horrea reportarent. II. 2. 67. οἱ δ' ὡς ἀμνη-
 ρίς ἐναντίος ἀλλήλοισιν Ὀρμὸν ἐλαύνουσιν ἀνδρὸς μακάρος
 κατ' ἄρρεαν πυρὸν ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πί-
 πει· ὡς Τρώες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες δύνει.
 σ. 551. ἔθα δ' ἔριδος ἡμῶν ἐξέως δρεπάνος ἐν χειρὶ
 χοντες. Macrobius Saturn. V. 15. Homerus — quo-
 tiens multorum necem significare vult, mellem
 hominum factam esse dicit. II. 2. 67. Aen. X. 513.
 proxima quaeque metit gladio. Horatius 4. Carm.
 XIV. primosque & extremos metendo stravit hu-
 mum. Artemidorus I. 53. κρίζειν δὲ καὶ τρυγᾶν καὶ
 κλαδεύειν κατὰ μὲν τὸν τοῖστον καιρὸν ὁράματα τὰς πράξεις
 καὶ τὰς ἐγχειρήσεις πάσας εἰς ἐκείνῳ καιρῷ καὶ ὥρᾳ ἀνα-
 βάλλεται. II. 24. ὅταν μύνηται τις παρὰ τὸν καιρὸν καὶ τὴν
 ὥραν τῷ ἔργῳ τρυγᾶν ἢ κρίζειν ὑπολάβειν, ὥν τιν ἀγὰρ
 αὐτὸ κακὸν ἢ τὸ συμβεβηκυμένον, εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν τῷ ἔ-
 γῳ τὰ σημανόμενα υπερτίθεται. — δρέπανον δὲ ἀφαιρέ-
 σιως καὶ βλάβης ἐστὶ σημεῖον, διὰ τὸ πάντα διχάζειν, καὶ
 μηδὲν ἐνῆν. Achmet 210. εἰ δὲ ἴδῃ τις, ὅτι εἰς τόπον καὶ
 χώραν ἀγῶνισον εἶδε χώρας πρὸς κρίσιμον ἐτοιμὰς, εἰ μὲν εἰς
 ἐξουσίας ἢ βασιλεὺς, ἀποβήσεται αὐτῷ εἰς σύναξιν καὶ
 παρασκευὴν λαῶν ἐν πολέμῳ, καὶ πρὸς τὴν ἐτοιμότητα τῇ
 κρίσιμῃ τῆς χώρας ἐτοιμὰς σφαγήσονται. — εἰ δὲ ἴδῃ ὁ
 βασιλεὺς τὴν αὐτὴν χώραν κρίσιμην ἢ κρίσιμην, καὶ
 ἰλογίζετο εἰς αὐτὴν εἶναι αὐτὴν, ἀκούσεται ταχέως σφαγῇ τῇ
 λαῶν αὐτῶν· εἰ δὲ ξένη καὶ ἀλλοτρίαν, σφαγὰς ἀλλοτρίαν
 ἀκούσι. Silius XVIII. 147. 1. Profratris opibus re-
 gni Phoenissa metuntur agmina. Horatius Ep. II.
 2. 178. Si metit orcus grandia cum parvis. Silius
 IV. 463. metit agmina tectus coelesti clipeo XIII.
 218. ablatum metit infatiabilis agmen. XIV. 135.
 Ite, gregem metite imbellem, & succidite ferro. Clau-
 dianus in Eutrop. II. 143. quid stringere falcem,
 qua populos a stirpe metas?

17. Vitellius sine corona, tum quia in Asia pro
 Imperatore non fuit habitus, tum quia per legatos
 Kkkkk 2 Va-

πυρός· καὶ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλη τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ, λέγων· Πέμψον σε τὸ δρέπανον τὸ ὄξύ, καὶ τρύγησον τὰς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σαφυλαὶ αὐτῆς. Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτῷ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε 19 τὴν ἀμπέλον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τῷ θυμῷ Θεοῦ τὴν μεγάλην. Καὶ ἐπατίθη ἡ 20 ληνὸς· ἔξω· τὸ πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνῆς ἄχρι τῆς χαλινῶν τῆς ἵππων, ἀπὸ τῶν χιλίων ἐξακοσίων.

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ βιβλίῳ μέγα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἐπὶ τὰ, ἔχοντας 1 πληγὰς ἐπὶ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τῷ Θεῷ. Καὶ εἶδον ὡς 2

~ ἔξωθεν

ἐφώνησεν] + εν 2. 4. 6. 7. 8. 11. 14. 16. 18. 19. Versio Syr. *Arctas*.
 κραυγῇ] φωνῇ A. Versio Vulg. Arab. ἐν κραυγῇ 11. τὸ ὄξύ prius] — 12. — posterius J. A. Bengelius.
 λέγων] — 14. σε] — 12.
 τὴν ἀμπέλον] — Editio *Erasmii*, *Colinaei*, *Stephani*, *Wechelii*, *Bogardi*. ὅτι] ὅτι 28.
 ἤκμασαν αἱ σαφυλαὶ] ἤκμασαν ἡ σαφυλὴ 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 19. 26. 27. *Arctas*.
 αὐτῆς] τῆς γῆς 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 26. 27. Versio Syr. *Arctas*.
 19. ἔβαλεν prius] ἐξέβαλεν 2. 4. 6. 7. 9. 11. 19. 26. 27. *Arctas*. ἐξέβαλεν posterius] ἐξέβαλεν 11. ex emendatione.
 τῇ tertio loco] τῇ 12. ληνὸν] ἀλῶν C.
 τὴν μεγάλην] τὴν μέγα A. 18. τὴν μέγα C. 2. 4. 6. 9. 11. 14. 17. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.*
Bengelii. *Arctas*. *Primasius*, *Tychonius*.
 20. καὶ ἐπατίθη ἡ ληνὸς ἔξω τὸ πόλεως] — 12. καὶ ἐπατίθη ἡ ληνὸς Versio Syr. ἡ] ὅ 16.
 ἔξω] ἔξωθεν AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii*. *Arctas*.
 probante J. Millio prol. 1113.
 χιλίων ἐξακοσίων] ἐν ἀλλῷ δισχιλίων 27. ἐξακοσίων] — C 11. ἀποκοσίων 26.
 1. θαυμαστὸν] θαυμαστὸν 14. πληγὰς ἐπὶ τὰς] ζ. πληγὰς 28.
 αὐταῖς] ταύταις 17. 28. αὐτοῖς Editio *Erasmii*, *Bogardi*.
 2. μεμνημένην πυρὶ] πυρὶ μεμνημένην Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* νικῶντας] νικῶντας C.
 τῷ θυμῷ ἐ ἐκ τῆς εἰκόνος] τῷ θυμῷ ἐ ἐκ τῆς εἰκόνος 2. 4. 6. 14. 26. 27. τῷ θυμῷ ἐ τῆς εἰκόνος 7. 16.
 6. quarto loco] — 14. 21.
 3. καὶ τῷ χαράγματι αὐτῷ] — AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. Editio *Complut.*
Plant. *Genev.* *Bengelii*. Versio *Vulg.* *Syr.* *Copt.* *Aethiop.* *Arab.* *Primasius*, *Haymo*, *Rupertus*, *Andreas*, *Arctas*. pro-

Valentem & Caecinnam rem gerebat.

18. πυρός] Ortho sperabat se Vitellianos Italia ar-
 cere posse tum classe & navibus in mari, tum flu-
 mine Pado, & exercitibus illi appositis: Vitelliani
 vero ignem adhibebant initio in conflagratione am-
 phitheatri Placentiae, & Capitolii in fine belli. *Ta-
 cit.* H. II. 21. In eo certamine pulcherrimum Am-
 phitheatri opus, situm extra muros, conflagravit:
 sive ab oppugnatoribus incensum, dum faces & glan-
 des ac missilem ignem in obfessos jaculantur, sive
 ab obfessis, dum regerunt — tanquam nihil gra-
 vius pati potuissent, moerebant. 71. Faces in pro-
 minentem porticum jecere, & sequebantur ignem,
 ambustasque Capitolii fores penetrassent, ni Sabi-
 nus revulsas statuas — objecisset. Hic ambigitur,
 ignem tectis oppugnatores injecerint, an obfessi.
 Sic Capitolium conflagravit. 72. Id facinus post
 conditam urbem luctuosissimum foedissimumque
 populo Romano accidit. — Irrumpunt Vitellia-
 ni, & cuncta sanguine, ferro, flammisque miscent.
Sueton. Vitell. 15. Flavianos, nihil jam metuen-
 tes, vi subita in Capitolium compulit, succen-
 soque templo Jovis O. M. oppressit. Cum & prae-
 lium & incendium e Tiberiana prospiceret domo
 inter epulas.

τρύγησον] *Hesiodus* Scut. 292. οἱ δ' ἐτρύγων οἶκας,
 δρεπάνους ἐν χερσὶν ἔχοντες. *Plato* de Rep. I. p. 575.
 E. ὅταν δρέπανον δεξιὰ φυλάτῃν, ἡ δὲ αἰσούνη χρησίμος —
 ὅταν δὲ χρῆσθαι, ἡ αὐτελεργικὴ. & p. 588. F. μαχαί-
 ρα ἀμπέλου κλῆμα ἀποτέμνεις, καὶ σμίλη, καὶ ἄλλοις
 πολλοῖς — ἀλλ' ἐδὲν γ' αὖ οἶμαι ὅταν καλῶς, ὡς δρέπανον
 τῷ ἐπὶ τῷ ἔργῳ σθένει. *Joel*. III. 13. *Levit.* XXVI.
 5. *Longus*. II. ἡμετέροις δρεπάνους μικρὰς εἰς βότρυας τομῇ.
 ἡμετέροις] *Xenophon* Hell. I. ἀκμάζοντος τῆς σίτης.

Thucydides II. 19. τῷ θυμῷ καὶ τῷ σίτι ἀκμάζοντος.

Dioscorides I. τὰ τῷ ἔαρος ἀκμάζοντα μῆλα.

20. ἔξω τὸ πόλεως] Procul ab urbe juxta Padum,
Matth. XXI. 33.

Silius Ital. III. 704. multoque fluentia san-
 guine lora. *Echa* R. II. 2. Tribus annis cum di-
 midio obsedit Adrianus Bitterem — nec cessa-
 runt in ea interficientes, donec mergeretur equus
 in sanguine usque ad os, sanguisque volveret lapi-
 des XL. modiorum, & fluere usque ad mare IV.
 M. P. Si dicas, prope mare fuisset: annon Bitter
 distabat IV. M. P. a mari? Eratque Hadriano vi-
 nea magna, XVIII. M. P. habens longitudinis &
 totidem latitudinis, ut Tiberiade Sephorin, fece-
 runt sepem ex cadaveribus occisorum in Bittere.
 Sepis autem altitudo, quantum manibus levatis
 homo assurgens pertingere potest.

Suetonius Othon. 9. & tribus quidem verum me-
 diocribus praeliis apud Alpes, circaque Placentiam,
 & ad Castoris, quod loco nomen est, vicit, novis-
 simo maximoque apud Bedriacum fraude superatus
 est — 11. exanimatus est, & celeriter, nam ita
 praeceperat, funeratus XXXVIII. aetatis anno,
 & XCV. imperii die — multi praefentium mi-
 litum — ibidem statim nec procul a rogo vim
 suae vitae attulerunt. *Tacitus* H. II. 39. promove-
 ri ad quartum a Bedriaco castra placuit, adeo im-
 perite, ut quamquam verno tempore anni & tot
 circum amnibus, penuria aquae fatigaretur —
 plerique copias trans Padum agentes acciri postula-
 bant. 40. non ut ad pugnam, sed ad bellandum
 profecti, confluentes Padi & Adduae fluminum,
 XVI. inde M. spatio distantes, petebant. 42. per
 locos arboribus ac vineis impeditos non una pu-
 gnac

θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί· ἢ τὰς νικῶντας ἐκ τῆ θήρης ἢ ἐκ τῆ εἰκόνος αὐ-
 τῆς ἢ — ἐκ τῆ χαράγματός αὐτῆς· ἐκ τῆ ἀριθμοῦ τῆ ὀνόματος αὐτῆς, ἐξ ὧτας
 3 ὅτι τῆ θάλασσαν τῆ ὑαλίνην, ἔχοντας κινάρας τῆ Θεῆ. Καὶ ἄλλοι τῆ ὥδην Μωσέως
 δάκρυ τῆ Θεῆ, ἢ τῆ ὥδην τῆ ἀρνίς, λέγοντες· Μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου,
 Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων.
 4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὅσιος ὅτι
 5 πάντα τὰ ἔθνη ἤκουσι καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφα-
 6 νερώθησαν. Καὶ μὲν ταῦτα εἶδον; καὶ — ἰδοὺ· ἡ οἰκὴ ὁ ναὸς τῆ σκηνῆς τῆ μαρτυ-
 ρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐπὶ τὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἐπιτάγας πληγὰς,
 ἐκ
 ~ ἐθνῶν

bante *f. Millio* prol. 1454. + *e* 12. 28. Codices alii teste *Millio*. Editio *Bogardi*. *Arethas*.
 ἐκ τῆ ἀριθμοῦ τῆ ὀνόματος αὐτῆς — 16. ἐκ τῆ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς 12.
 τοῦ ὀνόματος αὐτῆς] τῆ ὀνόματος αὐτῆς 3.
 ὑαλίνην bis.] ὑαλίνην 9. Editio *Complut.* *Plant*.
 a τοῦ Θεοῦ ad τοῦ Θεοῦ comm. 3.] — C.
 3. Μωσέως] Μωσέως A 14. 26. 27. Editio *Genev.* *Complut.* *Plant*. + τοῦ A 10. 12 Editio *Complut.*
Plant. *Genev.* *Bengelii.* *Andreas*.
 ὁ Θεός] — 16.
 ἁγίων] ἁγίων A 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.*
Bengelii. *U. C. pt.* *Armen.* *Arab.* *Andreas.* *Arethas*. ἀγίων C. 18. Versio *Vulg.* *Syr.* *Liturgia Jacobi* p. 79.
 probante *f. Millio* prol. 509. C. *Daubuz.* H. *Grosio.* *f. E. Grabe.* *f. C. Wolfio.* ex 1. *Tim.* I. 17.
 4. σε] — AC 12. 14. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* Codices *Latini.* *Primafrisi*.
 κύριε] — 14. Versio *Aethiop.* *Primafrisi*.
 ὅτι] ἄγιος 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* + εἰ
 10. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* πάντα τὰ ἔθνη] πάντες 2. 4. 6. 7. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27.
 σε secundo loco] + κύριε A Versio *Aethiop*.
 5. ἰδοὺ] — AC. 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.*
Bengelii. Versio *Syr.* *Aethiop.* *Arethas.* *Andreas.* probante *f. Millio* prol. 1456.
 τοῦ μαρτυρίου] — 6. 11.
 6. ἐπιτάγας] ἄγγελοι οἱ ἐπὶ τὰ 27. + οἱ A. 2. 4. 6. 14. 16. 18. 26. 27. 28. Codices alii, teste *Millio*.
 Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii.* Versio *Syr.* *Andreas.* *Arethas*.

gnae facies. 44. & media acie perrupta fugere pas-
 sim Othoniani Bedriacum petentes. Immensum id
 spatium: obstructae strage corporum viae, quo
 plus caedis fuit, neque enim civilibus bellis cap-
 ti in praedam vertuntur. 45. requisitum Orphi-
 dii legati corpus honore solito crematur: paucos
 necessarii ipsorum sepelivere, caeterum vulgus su-
 per humum relictum. 49. funus maturatum, am-
 bitiosis id precibus petierat, ne amputaretur caput
 ludibrio futurum — quidam militum juxta
 rogam interfecere se. *Plut.* *Oth.* p. 1071. D.
 καὶ τῶν ἐν Βητριάκῳ στρατιωτῶν τῶ Ὀθωνος ἐκφερομένων μὲν
 ὀργῆς ἐπὶ τὴν μάχην, προήγαγον αὐτὸς ὁ Πρόκλος ἐκ τῆ
 Βητριάκῳ, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ ν. εὐαδίων — τῇ
 δ' ὑπεραίρῃ βολόμενοι προάγειν ἐπὶ τὰς πολέμιους ὁδὸν καὶ
 ἐλάττωσα εὐαδίων p. 1072. D. ἐπὶ συμφορᾷ τηλικαύτῃ
 καὶ φόβῳ τοσούτῳ. p. 1073. B. γήσκουν μὲν γὰρ παρὰ
 τοῖς ἐμφυλίοις πόλεμοις, ὅταν τροπὴ γένηται, πολέμιους
 αἰκνύουσι, τῷ μνηστῆρι ζωοῦντι, χρῆσθαι γὰρ ἔκ ἐστι τοῖς ἀ-
 λισκαμένοις. *Jos.* B. IV. 9. 9. καὶ γενομένης συμβολῆς
 κατὰ Βητριάκον τῆς Γαλατίας πρὸς τὴν Ὀυαλίαν καὶ Κα-
 κίναν τὰς Ὀυιτελλίης στρατηγούς, τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ πε-
 ρὴν Ὀθων, τῇ δευτέρᾳ δὲ τῆ Ὀυιτελλίης στρατιωτικῶν καὶ
 πολλὰ φόνε γενομένη διεκρήσατο μὲν Ὀθων ἑαυτὸν ἐν Βρε-
 ξέλλῳ τῇ ἦταν πυρρῆος, ἡμέρας β. καὶ Γ. μῆνας κρα-
 τήσας τῶν πραγμάτων προσεχώρησε δὲ τοῖς Ὀυιτελλίης
 στρατηγοῖς καὶ τῷ Ὀθωνος ἢ στρατιᾷ, καὶ κατέβηκεν αὐτὸς
 εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τῆς δυνάμεως. *Furcenal.* II. 98.
 Schol. Pompejus Planta ait, Bebrnacum vicum esse
 a Cremona vicensimo lapide.

Joannes metitur totum campum per stadia qua-
 drata; si exercitus Othonis emensus est centum sta-
 dia, habuit sedecim stadia in fronte: si 120. sta-
 dia i. e. XVI. miliaria, habuit in fronte 13½. stadia.

Simile hoc praelium fuit illi, quo Aemilius Pau-
 lus vicit Perseum Regem Macedonum. *Plut.* p.
 265. A. ἔτα δὲ θρασυὶ καὶ μετὰ τάχους ἐπῆσαν, ὥστε
 τὰς πρώτας νεκρὰς ἀπὸ θυῆν εὐαδίων τῆ Ῥωμαϊκῆς χάρα-
 κος καταπίσαν. p. 266. B. πολὺς ἦν ὁ φόβος, ὥστε τὸ
 μὲν πεδίον καὶ τὴν ὑπάρειαν καταπετῆσθαι νεκρῶν, τῷ δὲ
 Δευκῷ ποταμῷ τὸ Ῥωμαϊκὸν τῇ μετὰ τὴν μάχην
 ἡμέρᾳ διαλθεῖν ἐπὶ μεμιγμένον αἵματι — καὶ μέχρι εὐ-
 αδίων ρκ. διώξαντες. *Sylla* p. 460. D. αὐτὸς δὲ Σύλλας
 εἰσέλαυνε φρικώδης, ὑπὸ τοῖς σάλπιγγι καὶ πύρρᾳ πολλοῖς,
 ἀλαλαγμῷ καὶ κραυγῇ τῆς δυνάμεως ἐφ' ἑρπαγὴν καὶ φό-
 βον ἀφαιμένης ὑπ' αὐτῆς, καὶ φερομένης διὰ τῶν ἀπὸ
 σμύλων τοῖς ἔξωθεν, ὥστε ἀριθμοὶ μνηστῆρες γένεσθαι τῶν ἀπο-
 σφαγέντων, ἀλλὰ τῷ τόπῳ ρυέντος αἵματος ἔτι νῦν μετρεῖ-
 σαι τὸ πλῆθος, ἄνευ γὰρ τῶν κατὰ τὴν ἄλλην πάλιν αἰκνι-
 ρέντων ὁ περὶ τὴν ἀγορὰν φόβος ἐπίσχε πᾶντα τὸν ἐντὸς τῆς
 διπλῆς κεραιμικῆς πολλοῖς δὲ λέγεται καὶ διὰ πύλων κα-
 τακλῦσαι τὰ προάστειον. ἀλλὰ τῶν ἔως ἀποθανόντων, τσ-
 σάτων γενομένων, ἐκ ἐλάσσονος ἦσαν οἱ σφᾶς αὐτῆς δια-
 φείραντες οἵκαρ καὶ πόθῳ τῆς πατρίδος ὡς ἀναιρεθροσύνης
 de garrul p. 505. B. τὴν πάλιν — ἐπέλαυνε φόβος καὶ
 νεκρῶν, ὥστε τὸν κεραιμικὸν αἵματι ρυῖναι.

1. Sup. X. 7. inf. 8.
Levit. XXVI. 18. 21. 24. 28.
 2. 1. *Chron.* XVI. 42.
 3. μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα] *Dionysius Hal.*
 IX. φαβίῳ μεγάλῳ καὶ θαυμάστῳ ἀποδείξαντι. *Diador.*
 S. I. 31. ἔργα μεγάλα καὶ θαυμαστά.
 ἰδὼν] *Jer.* X. 7. Non agitur hic de Dei aeter-
 nitate, sed de dominio in gentes comm. 4. quod
 asseruit imperio Romano impio calamitates immit-
 tendo. Dogma de uno Deo praecipue asseruit Mo-
 ses & Christus.
 4. Νῦν θεοὶ μέγα κεραιμικῶς in *Rufin.* 20. Ab-
 K k k k k 3

ἐκ τῆ νάϛ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν — ἢ λαμπρὸν, ἢ ὡσεὶ ζωσμένοι ὡσεὶ τὰ γῆθη
ζώνας χρυσᾶς. Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἐπὶ ἀγγέλοις ἐπὶ Φιάλας 7
χρυσᾶς, γεμίσας τῇ θυμῷ τῇ Θεῷ τῇ ζῶντι εἰς τὴν αἰῶνα τῶν αἰώνων. Καὶ ἐγεμί- 8
σθη ὁ ναὸς καπνῷ ἐκ τῆ δόξης τῇ Θεῷ, ἢ ἐκ τῆ δυνάμεως αὐτοῦ ἢ εἰς ἡδύνατο εἰσ-
ελθεῖν εἰς τὸ ναὸν, ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἐπὶ πωληγαὶ τῇ ἐπὶ ἀγγέλων.

ΚΑὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἐπὶ ἀγγέλοις Ὑπάγετε 1
ἢ ἐκχέετε τὰς + Φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, ἢ 2
ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτοῦ ὅπου τὴν γῆν ἢ ἐγένετο ἔλκετος κακοὶ ἢ πονηρὸν εἰς τὴν ἀνθρώ-
που τὴν ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τὴν εἰκόνην αὐτοῦ προσκυνοῦντας.
Καὶ

+ ἐπὶ

~ εἰς

~ ἐπὶ

ἐκ τοῦ ναοῦ] — 2. 4. 6. 8. 9. 11. 13. 14. 18. 19. 26. 27. *Arethas*. probante *J. Millio* prol. 1010.
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 10. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* + οἱ ἦσαν 2. 4. 6. 7. 9. 11. 14. 18. 19. 26. 27. Editio
Complut. *Plant.* *Genev.* *Verfio Syr.* *Arethas*. + οὗ ἦσαν 17. ex emendatione.
ἐνδεδυμένοι] ἐνδεδυμένοι Editio *Hervagii*.
λίνον] λινοῦν 14. 18. λίθον AC *Codices Latini.* *Ambrosius*, *Beda*, *Jochimus*, *Valla*, *Andreas*: τοὺς ἀγγέλους
ἐνδεδυμένους λινοῦν ἢ λίθον καθαρὸν, καθά τινα τῶν ἀντιγράφων ἔχουσι, ἀλλὰ τὴν τῆ φύσεως αὐτῶν καθαρότητα, ἢ τὴν πρὸς τὴν
ἀκρογωνίαν λίθον χρυσὸν ἐγγύτητα. *Ex.* XXVIII. 13. + ἢ Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.*
ἢ secundo loco] — AC 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 19. 26. 27. 28. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*,
Bengelii, *Bogardi*. *Codices Latini.* *Verfio Syr.* *Copt.* *Arethas*, *Andreas*.
ὡσεὶ ζωσμένοι] ὡσεὶ ζωσμένοι Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1. 2. *Bogardi*.
πρὶ] ἐπὶ 28. — 12. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*, *Bengelii*, *Bogardi*. *Andreas*.
7. ἐν] — 7. — 11. 12. 16. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1. 2. *Ald.* *Bogardi*.
ἐπὶ ἀγγέλοις] ζύλοις 28. vid. supra III. 18. γεμίσας] 9. 27. τοῦ θυμοῦ τοῦ] θυμοῦ 28.
τοὺς αἰῶνας] τῶν αἰώνων 26. τῶν αἰώνων] + ἀμὲν 12. 28.
8. ὁ ναὸς καπνοῦ] ἐκ τοῦ καπνοῦ ὁ ναὸς 6. 12. ναὸς] + ἐκ τοῦ 4. 8. 9. 13. 14. 26. 27. *Verfio Syr.* *Arethas*.
ἐκ] — 13. αὐτοῦ] + ἢ τίς ἐνέγκει τὸν θυμὸν αὐτοῦ 28.
ἡδύνατο] ἡδύνατο C. 6. 26. 27. *Arethas*. εἰς τὸ ναὸν] ἐν τῷ ναῷ Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.*
ἄχρι] ἄχρις οὗ C. πρῶτος] — 12. posterius] — 10. 17. 28. E-
ditio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Andreas*.
1. φωνῆς μεγάλης] μεγάλης φωνῆς AC. 14. 27. *Arethas*.
ἐκ τοῦ ναοῦ] — 2. 4. 6. 7. 8. 9. 14. 17. 19. 26. 27. *Verfio Syr.* *Arethas*. probante *J. Millio* prol. 1010. 1434.
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 13. *Verfio Copt.* *Codices Latini*.
ἢ posterius] — 7. 10. 12. 16. 18. 26. 28. Editio *Complut.* *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*. *Stephani* 1. 2. *Bogardi*.
Plant. *Genev.* *Bengelii*. *Verfio Copt.* *Codices Latini.* *Andreas*.
ἐκχέετε] ἐκχέετε AC. 12. 14. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani* 1. 2. *Bogardi*.
τὰς] + ἐπὶ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 14. 16. 19. 26. 27. Editio *Bengelii*. *Verfio Vulg.* *Syr.* *Arab.* *Andreas*, *Arethas*.
τοῦ θεοῦ] — 12. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.* *Colinaei*. εἰς] ἐπὶ A. probante *J. A. Bengelio*.
2. ὁ] — Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Colinaei*, *Bogardi*. πρῶτος] + ἀγγελος 12. 28. *Verfio Aethiop.* *Arab.*
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν] εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ 28.

stulit hunc tandem Rufini poena tumultum, Abfolvitque Deos.

6. λίνον] *Od.* v. 73. κάδδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ φόρῳσαν ῥήγος
τε λίνον τε. 117. πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἀνέ-
ρας αὐτῷ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγῃ σιγαλάντι. *Schol. parv.*
λατὸν ἰμάτιον. *Eustathius* p. 508. 51. ἦρα δὲ, ὅτι τὸ
λίνον οὐ δίκτυον ἵσταυθα λέγει, ἀλλ' ὕφανσμά τι ἐκ λίνου.
Ex. X. 7. inf. XIX. 14. sup. IV. 4.

ζώνας χρυσᾶς] *Reland.* A. II. 4. 5. Quamdiu in
templo erant sacerdotes, licebat, etiam si sacris non
operarentur, eas vestes gerere, excepto balteo, qui
quum ex lino & lana constaret, statim deponen-
dus fuit post ministerium.

7. Φιάλας — γεμίσας τῷ θυμῷ] *Sup.* V. 8. *Tar-*
gum Esaj. LI. 17. Surge, Jerusalem, quae accepi-
sti a Domino calicem irae ejus, phialas poculi ma-
ledictionis bibisti. 22. phialas poculi irae meae. *Tar-*
gum Hierof. poculum vindictae. *Jonathan.* phiala irae.

8. *Ex.* XIX. 18. *Heb.* XII. 18.

1. *Lucianus* de Calumnia 23. τὸν θυμὸν ἐξέχευ.

2. Postquam de bello civili ab Othone & Vitel-
lio gesto in praecedentibus dixerat, jam sequitur,
quomodo Vitellius a Ducibus partium Flavianarum
fuerit debellatus.

ἔλκος] Primo cum morbis conflictatus est exer-
citus Vitellii, *Tacitus* H. II. 93. Sed miles plenis

castris, & redundante multitudine, in porticibus
aut delubris, & urbe tota vagus, non principia
nosceret, non servare vigilias, neque labore firma-
ri: per illecebras urbis & inhonestia dictu, corpus
otio, animum libidinibus imminuebat. Postremo
ne salutis quidem cura, infamibus Vaticani locis
magna pars tetendit, unde crebrae in vulgus mor-
tes. 94. remanere inter legionarios aut alares volen-
tibus permittum, nec deerant qui vellent, fessi
morbis, & intemperiem coeli incusantes. III. 2.
Circo quoque ac theatris & amoenitate urbis emol-
litos, aut valetudinibus fessos. *Tacitus* H. II. 70.
Vitellius Cremonam deflexit — Foedum atque
atrox spectaculum, intra XL. pugnae diem lacera
corpora, trunci artus, putres virorum equitumque
formae, infesta tabo humus. *Suetonius* Vitell. 10.
Urque campos, in quibus pugnatum est, adiit, ab-
horrentes quosdam cadaverum tabem detestabili vo-
ce confirmare ausus est: Optime olere occisum
hostem, & melius civem. Nec eo secius ad lenien-
dam gravitatem odoris plurimum meri propalam
hausit, passimque divisit. III. 35. Caeterum affi-
dere sepultae urbis ruinis noxia tabo humus haud
diu permisit. *Schemoth* R. IX. R. Eleasar f. Par-
thae dixit: Sicut immisit Deus S. B. Aegyptiis, ita
tempore futuro immittet regno impio S. D. Ef.
XXIII.

3 Καὶ ὁ δεύτερⓄ — ἀγγελⓄ: ἐξέχεε τὴ Φιάλην αὐτῷ εἰς τὴ θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα
 4 ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ τρίτⓄ — ἀγγελⓄ:
 ἐξέχεε τὴ Φιάλην αὐτοῦ εἰς τὰς ποταμὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα.
 5 Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντⓄ: ΔίκαιⓄ, — Κύριε, εἰ, ὁ ὢν, καὶ ὁ
 6 ἦν, — καὶ ὁ: ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας: "Ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἱ-
 7 μα αὐτοῖς ἔδωκας πίνειν· ἀξιοί — γάρ: εἰσι. Καὶ ἤκουσα ἄλλῃ ἐκ: τοῦ θυσιαστηρίου
 8 λέγοντος: Ναὶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ
 τέταρτος — ἀγγελⓄ: ἐξέχεε τὴ Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι
 τὰς

ἐπὶ] εἰς AC 6. 7. 9. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Vulg. Syr. Arethas. probante J. A. Bengelio.

κακόν] — A Versio Copt. Armen.

εἰς] ἐπὶ AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr. Arethas.

τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνῶντας] προσκυνῶντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ A. Editio Bengelii. Andreas.

εἰκόνι αὐτοῦ C 6. 14. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr. Arethas.

νοῦντας αὐτοῦ Editio Erasmi, Aldi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.

3. ἀγγελⓄ] — AC 18. Editio Bengelii Versio Ethiop. Codices Latini Beda, Ticonius.

αἷμα ὡς] ὡς αἷμα 12.

ἀπέθανεν] + τὰ AC. Versio Syr.

4. ἀγγελⓄ] — AC 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Ethiop. Arab. Are-

thas. probante J. Millio prol. 1010.

εἰς potius] AC. 10. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Copt. ἐπὶ 18.

ἐγένετο] ἐγένετο A. Versio Syr. Copt. Ethiop. Arab. probante J. A. Bengelio.

5. τῶν ὑδάτων] — Editio 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Versio Lutheri.

κύριε] AC 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev.

Bengelii Versio S. r. Copt. Arab. Codices Latini, Andreas, Arethas, Primasius, Beda. Haimo, Cyrillus, Joanninus.

probante J. Millio prol. 1113.

καὶ ὁ posterior] — AC 2. 4. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 16. 19. 26. Versio Syr.

ἐπὶ 5. 6. 11. 12. 18. 27. 28.

Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas, Andreas.

ἴσοι] ἴσοι Codex Stephani. Editio Bezae 3. 4. 5. J. Piscator.

6. ἐξέχεαν] ἐξέχεον Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.

αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας] ἔδωκας αὐτοῖς αἷμα 14.

7. ἡκουσα] ἡκουσ C.

8. ἐπὶ τὸν ἥλιον] Tacitus II. 93. & adjacentia Tiberi Germanorum Gallorumque obnoxia mor-

bis corpora, fluminis aviditas & aestus impatien-

tia labefecit.

καυματίσαι] Theophrastus Char. XIII. ἀπαγορεύ-

στος τῷ ἱατρῷ, ὅπως μὴ δάσαι οἶνον τῷ καυματιζομένῳ.

Matth. XIII. 6. Esaj. XI. 10.

XXIII. 5. Job. II. 7. Deut. XXVIII. 35. Ex. IX. 9.

3. εἰς τὴν θάλασσαν] Defectio classis. Tacitus H.

II. 100. III. 6. 12. Lucilius Bassus Classis Raven-

natis praefectus ambiguos militum animos, —

partibus ejus [Vespasian] aggregaverat — Trier-

archi magno tumultu Vitellii imagines invadunt,

& paucis refectum obruncatis caeterum vul-

gus — in Vespasianum inclinabat. 36. 40. Oc-

cupatio locorum maritimarum. 42. trepidos, qui

Arminum tenebant, Cornelius Fuscus, ad no-

to exercitu & missis per proxima littora Libur-

nicae, terra marique circumvenit. Occupantur pla-

na Umbriae, & qua Picens ager Hadria allui-

tur. Pugnae etiam navales 43. Fabius Valens —

adversa tempestate Stoechades Massiliensium insu-

las affertur, ibi cum missae a Paulino Liburni-

cae opprēssere. 57. Classē Misēnētem — Clau-

dus Faventinus centurio — ad defectionem tra-

xit, fictis Vespasianae epistolis. 76. L. Vitellius ex-

cidio Tarracinae imminēbat, clausis illic gladiato-

ribus remigibusque. 77. Sex liburnicae inter primum

tumultum evasere — reliquae in litore captae,

aut nimio ruentium onere pressae mare hausit Ju-

lianus ad L. Vitellium perductus, & verberibus

foedatus, in ore ejus jugulatur.

4. εἰς τὰς ποταμὺς καὶ — ἐγένετο αἷμα] Florus II.

6. 18. Documenta cladis cruentae aliquando Aufi-

dus. Ex. VII. 17. Moed Katon f. 25. 2. Cum mo-

reretur R. Jole, effundebant canales Sepphoris fan-

guinem. Tertia phiala significat praelia in transitu
 fluminum vel juxta flumina commissā Tacitus H.
 III. 6. Cognitum, tris Vitellianas cohortes & a-
 lam, cui Scribonianae nomen, ad Forum Alieni
 ponte juncto, contēdisse, placuit occasio invaden-
 di incuriosos: nam id quoque nunciabatur. luce
 prima incensos plerosque opprēssere. — plures ab-
 rupto ponte instanti hosti viam abstulerunt. Vul-
 gata victoria — duae legiones — alacres veniunt.
 14. forte oblato trium Liburnicarum milites igna-
 ros & infantes trucidant: relictis castris, abrupto
 ponte, Hostilium rursus, inde Cremonam pergunt.
 17. [Bedriaci] juvat locus, artiore illic via, &
 fracto interfluentis rivi ponte, qui incerto alveo &
 praecipitibus ripis fugam impēdiebat. Cremona ex-
 cisa. 23. 34. opportunitate fluminum — adolevit
 floruitque.

6. Obad. 15. 16. Justinus I. 8. 13. Caput Cyri
 amputatum in utrem humano sanguine repletum,
 adjici regina jubet cum hac exprobratione crude-
 litatis: satia te, inquit, sanguine, quem titisti, cu-
 jusque insatiabilis semper fuit.

8. ἐπὶ τὸν ἥλιον] Tacitus II. 93. & adjacentia
 Tiberi Germanorum Gallorumque obnoxia mor-

bis corpora, fluminis aviditas & aestus impatien-

tia labefecit.

καυματίσαι] Theophrastus Char. XIII. ἀπαγορεύ-

στος τῷ ἱατρῷ, ὅπως μὴ δάσαι οἶνον τῷ καυματιζομένῳ.

Matth. XIII. 6. Esaj. XI. 10.

τὸς ἀνθρώπους ἐν πυρί. Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφή- 9
μησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ὅπῃ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ οὐ μετ- 10
ενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πῆμος — ἄγγελος· ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ 11
τὸν θρόνον τῆς θύρας· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη· καὶ ἔμασσαντο τὰς γλῶσ-
σας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ 11
ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν· καὶ ἐμετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἔκτος — ἄγγελος· 12
ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτῆς ὅπῃ τὸ ποταμὸν τὸ μέγα τὴν Εὐφράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ
αὐ-

τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί] ἐν πυρὶ τοὺς ἀνθρώπους 6. 26. 27. 9. καῦμα μέγα] καύματι μεγάλῳ 18. 28. Andreas.
ἐβλασφήμησαν] + οἱ ἄνθρωποι 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. a prima manu. 19. 26. 27. Editio Com-
plut. Plant. Genev. Versio Syr. Arethas. τὸ ὄνομα] ἐνώπιον A. εἰς τὸ ὄνομα 28.
ἔχοντος] + τὴν A 10. 12. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas.
ταύτας] αὐτάς 14. καὶ πῆμος] — 28. 10. πέμπτῳ] — 12.
ἄγγελος] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr. Aethiop. Arab. Codices
Latini, Beda, Arethas. ἐσκοτωμένη] ἐσκοτισμένη 28. ἐμάσαν 16.
ἐμασσαντο] ἐμασῶντο AC. 2. 6. 8. 9. 10. 11. Editio Erasmi, Bengelii.
11. ἐλκῶν] ἐλκεων Editio Erasmi 1. 12. ἀγγέλῳ] — AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 18. 26. 27. Editio Erasmi 1. Bengelii. Versio Syr. Aethiop.
Arab. Codices Latini. τὴν φιάλην αὐτῆς] αὐτῆς τὴν φιάλην 6. 14. 27. Arethas.
τὸ tertio loco] — 2. 4. 6. 11. 16. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Benge-
lii, Arethas. ἐξηράνθη] ἐξηράνην A. probante J. A. Bengelio in Gnom.
αὐτῆς posterius] — 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
ἀνατολῶν] ἀνατολῆς 4. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Arethas. probante J. A. Bengelio.

10. ἐσκοτωμένη] *Sextus Empir.* a. Log. i. 992. ὁ μὲν σκοτωθεὶς καὶ ἱκτεριῶν ὡχραντικῶς ἀπὸ πάντων κι-
νῆται. *Plut.* de frat. am. p. 489. E. ὅς ὢν σκοτω-
θεὶς καὶ πόνου ἔδοξε τεθνῶναι. de fort. Alex. p. 314.
D. πληγὴν, ἢ συνέχει τὴν αἰσθησὶν αὐτῆς σκοτωθέντος. Ut
qui plaga ictus aut faxis prostratus vertigine & vi-
sus hebetudine corrigitur. *Ex.* X. 21. *Varinus.*
σκοτῶν, τὸ τυφλωσιν ἐπάγω.

ἐμασῶντο] *Pindarus* Nem. I. 64. ἀντὶ τῆς μασ-
σῆσθαι, τετῆς καταφαιγεῖν, διὰ τὸ συσφῆναι τὰς γνάβους
τὰς μασσώμενας. *Athenion* ap. *Athen.* XIV. p. 660.
F. ἀλληλοφαιγίας καὶ κακῶν ὄντων συγχῶν, γενόμενος ἄν-
θρώπος τις ἐκ ἀβέλτερος ἔθους· ἐμῶν πρώτος, ὥπτησε κρέας.
ἔσας δ' ἦν τὸ κρέας ἡδὺν ἀνθρώπου κρέων, αὐτὸν μὲν οὐκ ἐ-
μασῶντο, τὰ δὲ βοσκήματα θύοντες ὥπτων. *Galenus* de
potent. nat. III. τὰ μὲν μασσώμενα σῖτα bis. *ibid.*
ex Aristotele μασσώμενον ἔτι. *Anatom.* IV. ἐν τῇ μασ-
σῆσθαι. de usu partium XI. saepissime cum unico s.
scribit. *Theophrastus* H. P. IV. 9. μασσῶνται γὰρ ἁ-
παντὲς οἱ ἐν τῇ χώρᾳ πάμπαν καὶ ὤμον, καὶ ἐφθόν, καὶ
ὀπτόν καὶ τὸν μὲν χυλὸν καταπίνεσι, τὸ δὲ μῶσσημα ἐκ-
βάλλουσι — μασσώμενοι δ' ἐκβάλλουσι καὶ τὸ το μῶ-
σσημα. *Aristophanes* *Plut.* 320. λαβὼν τιν' ἄρτον καὶ
κρέας μασσώμενος. *Equit.* 714. καθάπερ αἱ τίτθαιγε σι-
τίζεις κακῶς, μασσώμενος γὰρ τῇ μὲν ὀλίγον ἐντιθείς, αὐ-
τὸς δ' ἐκείνῃς τριπλάσιον κατέσπαυκας. *Schol.* ἐσθίαν ἢ δικ-
μασσώμενος — μετὰ τὸ κατεργάσασθαι τὰ ἐδίσματα ἐξ-
αίρεσαι τῆ ἰδῆς σόματος ἐντιθέασιν τοῖς τῶν παιδίων. *Phi-
lostorgius* VII. 13. σκαλῆκαν ὕλη γεγονώς, καὶ δὴ καὶ
τὸς ὀφθαλμοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐξορυχθεὶς, τελευτῶν εἰς μανίαν
ἐτρέπη καὶ τὴν ἑαυτῆς γλῶσσαν καταφαιγεῖν ἐκ πικρῶν βα-
σάνων εἰς πολὺ χαλεπώτερον παρτέμφθη κολασήρια. *Arte-
midorus* III. 23. εἰ δὲ τις τὸ ἑαυτῆς σόμα κατεσθίει, ἢ
τὴν ἑαυτῆς γλῶσσαν, παύσεται λόγοις χράμενος· ἰδιώταις
δὲ μισθῶσιον ἐπὶ προπτεῖα λόγων σημαίνει.

Haec Romae gesta. *Tacitus* H. IV. 2. nomen
sedemque Caesaris Domitianus acceperat. III. 36.
at Vitellius — curis luxum obtendebat: non pa-
rare arma, non alloquio exercitioque militem fir-
mare — sed in umbraculis hortorum abditus, ut
ignava animalia, quibus si cibum suggeras, jacent
torpentque, praeterita, instantia, futura, pari obli-
vione dimiserat. Atque illum in nemore Aricino de-

fidem & marcentem &c. 54. mirum apud ipsum
de bello silentium. 55. Vitellius ut e fomno exci-
tus. 56. Sed praecipuum ipse Vitellius ostentum
erat, ignarus militiae, improvidus consilii, quis
ordo agminis, quae cura explorandi, quantus ur-
gendo trahendove bello modus, alios rogitant, &
ad omnes nuncios vultu quoque & incessu trepi-
dus, dein temulentus — summi discriminis incu-
riosus. 67. Surdae ad fortia consilia Vitellio au-
res. 58. inconsulti impetus coepta. 63. tanta
torpedo invaserat animum, ut, si principem eum
fuisse caeteri non meminissent, ipse oblivisce-
retur.

11. *Amos* IV. 6.

12. *Εὐφράτην*] Tiberin, ut supra IX. 14. *Gen.*
XV. 18.

ἐξηράνθη] *Achmet* 176. εἰν ἰδὴ τις τὸν ἄρδοντα τὴν
γῆν συνήως ποταμὸν ξηρανέντα, εὐρήσει ὁ τόπος λιμὸν καὶ
μύρμικας, καὶ θλίψιν — εἰ δὲ κατελείφθῃσιν ὄφεις, καὶ
βάτραχοι, καὶ ἱρπετὰ, πόλεμον εὐρήσει ἀπὸ ἐχθρῶν.

βασιλείαν τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν] *Imperatores ex Orien-
te* sunt Vespasianus, ejusque filius Titus, qui per
Antonium Primum ducem partium Romam oc-
cuparunt. *Suetonius* Vesp. 4. percubuerat oriente
toto vetus & confans opinio, esse in fati, ut eo
tempore Judaea profecti rerum potirentur: id de
imperio Romano, quantum eventu postea praedi-
ctum patuit, Judaei ad se trahentes rebellarunt.
Tacitus H. V. 13. pluribus persuasio inerat, anti-
quis sacrorum literis contineri, eo ipso tempore fore,
ut valesceret Oriens, profectique Judaea rerum
potirentur. quae ambages Vespasianum ac Titum
praedixerant. Sed vulgus, more humanae cupidi-
nis, sibi tantam fatorum magnitudinem interpre-
tati, ne adversis quidem ad vera mutabantur. *Sue-
tonius* Vesp. 5. Comitia secundi Consulatus in-
eunte Galba, statua Divi Julii ad Orientem ipone-
nta conversa, acieque Bebbriacensi, prius quam
committeretur, duas aquilas in conspectu omnium
conflixisse, victaque altera supervenisse tertiam a
folis ortu, ac victricem abegisse. *Xiphilinus* Vitel-
lio p. 194. σημεῖα ποιεῖται ἐγένετο — ἡλίας β. ὥμα ἐκ
τῶν ἀνατολῶν καὶ ἐκ τῶν δύσεων τῶτον μὲν ἀσθὲν, καὶ
ἀνυπο.

13 αὐτῷ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῷ βασιλείῳ τῷ ὑπὸ ἀνατολῶν ἡλίῳ. Καὶ εἶδον ἐκ
 τῶ στόματός τῶ δράκοντος καὶ ἐκ τῶ στόματος τῶ θηρίου καὶ ἐκ τῶ στόματος τῶ
 14 ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις. Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαι-
 μόνων· ποιεῖν αὐτοὺς αὐτοὶ ἐκπορεύονται ὅτι τὸς βασιλεῖς — τῷ γῆς καὶ τῷ οὐρανῷ ὅλης,
 συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸ πόλεμον τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μεγάλῃ τῇ τοῦ Θεοῦ τῇ παντοκράτο-
 15 ρος. Ἰδὲ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης. Μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
 16 ἵνα μὴ γυμνὸς θεωρηθῇ, καὶ βλέπωσι τὸ ἀρχημοσύνην αὐτοῦ. Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς

~ ὡς βατράχοι ~ δαιμόνων + τ

13. τῷ δράκοντι, ἐκ τῶ στόματος — C. 9. 27. τρία ἀκάθαρτα] ἀκάθαρτα τρία 6. 14. 26. 27.
 ὅμοια βατράχοις] ὡς βατράχοι A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Com-
 plut. Plant. Genes. Bengelii, Arethas. ὡς βατράχοι 18. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 510. + ἐκπορεύονται 28.
 14. δαιμόνων] δαιμόνων A. 2. 4. 6. 8. 9. 12. 13. 14. 19. 26. 27. Versio Vulg. Arethas. probante J. Millio
 prol. 1010. J. A. Bengelii.
 ἀ ἐκπορεύεται] ἐκπορεύεται 18. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Bogardi, E. Schmidii, Wechelii, Bengelii,
 Andreas. ἀ ἐκπορεύεται 28. — 12. Versio Copt.

τῷ γῆς καὶ] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Ge-
 nes. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1454.
 εἰς] + τὸν A. 6. 13. 14. 16. 26. 27. 28. Codices alii, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genes. Bengelii, Arethas.
 ἡμέρας ἐκείνης τῇ μεγάλῃ] τῇ μεγάλῃ ἡμέρᾳ A. Versio Copt. Vulg. probante J. A. Bengelii. ἡμέρας τῆς
 15.] T. Beza transponit post III. 18.
 16. ἰδὲ] καὶ ἰδὲ 14. Versio Syr. Codices Latini. περιπατῇ, ἐ βλίπῃ] περιπατῇ ἐ βλίπῃ 28.
 ἀρχημοσύνην] κίχρην 7.

ἀχρὸν, ἐκείνους δὲ λαμπρὸν καὶ ἰσχυρὸν εἶδον. Tacitus H. I. 86. statuam Divi Julii, in insula Tiberini am-
 nis, sereno & immoto die ab Occidente in Orientem conversam. 50. erant qui Vespasianum & arma Orientis augurarentur. Plut. Othon. p. 1068.
 D. Γαίῳ καίσαρος ἀνδριάντα — ἀρ' ἐσπείρας μεταστροφέντα πρὸς τὰς ἀνατολάς, ὁ φασὶ συμβῆναι περὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐν αἷς οἱ περὶ ἐσπασινὸν ἡμῶν ἦσαν τῶν πραγμάτων ἀντελαμβάνοντο. Jof. B. IV. 10. 6. τάχιστα δὲ ἐπινείας διήγγελλον αἱ φῆμαι τὸν ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς αὐτοκράτορα. VI. 5. 4. τὸ δὲ ἐπάραν αὐτὸς μάλιστα πρὸς τὸν πόλεμον, ἢ χρησμὸς ἀμφίβολος ὅμοιος ἐν τοῖς ἱεροῖς εὐρημένος γράμματος, ὡς κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνῳ ἀπὸ τῆς χάρας τις αὐτῶν ἀρξεί τῆς οὐρανίου, τὸτο οἱ μὲν ὡς οὐκ εἰς ἐλάβον, καὶ πολλοὶ τῶν σοφῶν ἐπλανήθησαν περὶ τὴν κρίσιν ἐδήλυν δ' ἄρα περὶ τὴν ἐσπασινὸν τὸ λόγιον ἡγεμονίαν, ἀποδιδυμῆντος ἐπὶ Ἰουδαίας αὐτοκράτορος. supra XIII. 11.
 ἐξηράθη τὸ ὕδωρ αὐτῆς] Ita Cyrus Babylonem cepit. Herodotus I. 191. τὸν γὰρ ποταμὸν διὰ τοῦ εἰσπαγῶντος εἰς τὴν λίμνην ἐξῆλθον, τὸ ἀρχαῖον ῥέθρον διαβατὸν εἶναι ἐποίησε, ὑποσημαίνοντας τῷ ποταμῷ. γενεῖναι δὲ τότε τοῦτοι, οἱ Πέρσαι, οἱ περὶ ἐπιτάχοντες ἐπ' αὐτῇ τῇ κατὰ τὸ ῥέθρον τῇ εὐφρόνῃ ποταμῷ, ὑπεννοήκως ἀνδρὶ, ὡς ἐς μίσην μὴρὸν μάλιστα καὶ, κατὰ τὸτο ἐσῆσαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Jof. B. IV. 11. 4. Esaj. XLIV. 27. 28.

ἡ ὁδὸς] Xenophon Cyrop. VI. τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τὰ φέρει ἔχοντες ἐν νυκτὶ ἡ δὲ διὰ τὴν πόλιν τῷ ποταμῷ ὁδὸς παρυσίμος ἀνθρώποις ἐγένετο — καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τῷ ποταμῷ τὰς ὑπέρτας — ἐκίλευσε σκέψασθαι, εἰ πορυσίμος ἢ τὸ ὕδωρ τῷ ποταμῷ.

13. Exod. VIII. 2. Uti Galbani Vitellio adhaerent, ita amici Draconis & Bestiae, i. e. Neronis & Othonis, partes Flavians five pseudo-prophetam secuti sunt. Psal. CV. 30. Philo de V. Moysis p. 97. 3. βατράχων πλῆθος ἀνέπει τοσούτη, ὡς μὴ μόνον ἀγοράς καὶ πᾶσαν τὴν ὑπαιθρὸν, ἀλλὰ πρὸς τῶ τοῖς ἐπαυλίσ, εἰκίας, ἱερὰ, πάντα ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον τόπον πεπληρωθῇ. ita Flaviani milites Roma expugnata. Artemidorus II. 15. βατράχοι δὲ ἀνδρας γόντας καὶ βαρμολόχους προσημειώσαν· τοῖς δὲ ἐξ ὅχλου περιζωμίνους ἀγαθόν. Jof. B. IV. 11. 4. ἐξερυνάμενοι τὰς οὐ-

κίας. Tacitus IV. 1. Interfecto Vitellio bellum magis defierat, quam pax coeperat. Armati per urbem victores implacabili odio victos confectabantur. plenae caedibus viae, cruenta fora templaque, passim trucidatis, ut quemque fors obtulerat. Ac mox augefcente licentia scrutari ac protrahere abditos — nihil usquam secretum aut clausum finebant, Vitellianos oculitari simulantes. Initium id perfringendarum domuum — ubique lamenta, conclamationes & fortuna captae urbis.

πνεύματα τρία] Jof. B. IV. 11. 4. τὸν γὰρ ἐμπιπρῶσι, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν εἰσελάυνει μὲν Ἀντώνιος μετὰ τῆς δυνάμεως, ὑπῆσαν δὲ οἱ Οὐίτελλας, καὶ τριχῇ κατὰ τὴν πόλιν συμβαλόντες ἀπώλοντο πάντες. Tacitus H. III. 82. Tripartito agmine; pars, ut astitit, Flaminia via: pars juxta ripam Tiberis incescit; (vid. comm. 12.) tertium agmen per Salarium Collinae portae propinquabat. Plebs invecitis equitibus fusa. Miles Vitellianus trinis & ipse praefidiis occurrat.

15. ὁ γρηγορῶν] Sup. 10. Tacitus H. II. 31. Vitellii ignavae voluptates — Vitellius ventre & gula sibi hostis. 67. nunquam ita ad curas intento Vitellio, ut voluptatum oblivisceretur. 68. Apud Vitellium omnia indispota, temulenta, pervigiliis ac bacchanalibus quam disciplinae & castris propiora. 87. Vitellius contemtor indies fegniorque, ad omnes municipiorum villarumque amoenitates resistens. 90. industriam temperantiamque suam laudibus attollens, conficiis flagitiorum ipsis, qui aderam, omnique Italia, per quam fommo & luxu pudendus incesserat. 94. Vitellius super infitam animo ignaviam. 95. ipse abunde ratus, si praesentibus frueretur, nec in longius consultans. Suetonius Vit. 7. nullos minus metuendos, quam qui de solo victu cogitarent.

ἀσχημοσύνην] Tacitus H. III. 85. Vitellius capta urbe, per averiam palatii partem Aventinum in domum uxoris fellula defertur, & pudenda labebra semet occultans a Julio Placido tribuno cohortis protrahitur. Vinculae pone terga manus, laniata veste, foedum spectaculum, ducebatur, multis in-

ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἐπὶ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἐπὶ φιάλας, καὶ ἐλάλησε 1
 μετ' ἐμοῦ, λέγων — μοι· Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῃς καὶ μεγάλης, καὶ καθη-
 μένης ὅτι τῶν ὕδατων καὶ πολλῶν. Μετ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύθη- 2
 σαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. Καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον 3
 ἐν πνεύματι· καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ὅτι θρησκίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφη-
 μίας, ἔχον κεφαλὰς ἐπὶ καὶ κέρατα δέκα. Καὶ ἡ γυνὴ ἡ: περιβεβλημένη πορφύ- 4
 ρα καὶ κοκκίνῳ, καὶ κεχρυσωμένη χρυσοῦ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν
 ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθάρτητος: πορνείας αὐτῆς.
 Καὶ ὅτι τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· Μυστήριον· Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ 5
 μή-

~ ἦν ~ πορφύρεν καὶ κόκκινον ~ τὰ ἀκάθαρτα τῆς

1. ἦλθεν] ἐξῆλθεν A. εἰς] τις 7. ἐκ] — 28.
 μοι] — A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg.
 Syr. Copt. Cyprianus. Tr. 76. Hippolytus de Antichr. 36. Arethas. probante J. Millio prol. 1249.
 τῆς tertio loco] — A. 12. 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bengelii, Bogardi, Hippolytus, Andreas.
 τῆς quarto loco] — A. 12. 28. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Bengelii, Bogardi, Versio Syr. Hippolytus. A-
 rethas, Andreas. 2. τῆς γῆς] — 12.
 ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν] οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς A. 6. 14. 16.
 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Hippolytus, Andreas, Arethas.
 3. ἀπήνεγκε] ἀνήνεγκε 19. ἐπήνεγκε 14. ἐν] — 19. 26.
 εἶδον] ἴδεν A. vid. comm. 6. γυναῖκα] γυναῖκα 14. 18. 19. 26. 27.
 γέμον ὀνομάτων] γέμον τὰ ὀνόματα A. 7. 8. 9. 13. γέμον ὀνόματα 14. 18. 19. 26. 27.
 κεφαλὰς ἐπὶ καὶ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Versio Lutheri.
 4. ἡ posterior] ἡν A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Bengelii.
 Versio Vulg. Syr. Aethiop. Arab. Hippolytus, Andreas, Arethas.
 πορφύρεα καὶ κοκκίνῳ] πορφύρεν καὶ κόκκινον A. 2. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii, Hippolytus, Cy-
 rianus. πορφύρεν καὶ κόκκινον 4. 6. 10. 11. 12. 17. 18. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas, Arethas.
 ἐκ tertio loco] — 6. 8. 9. 10. 11. 14. 26. 27. 28. Editio Complut. Plant. Genev. Hippolytus, Arethas.
 κεχρυσωμένη] — 12.
 χρυσοῦ] χρυσῶ A. 11. 13. 14. 16. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Bengelii, Andreas, Arethas.
 μαργαρίταις] + κεκόσμηται 12. Tychonius. ex Andrea.
 χρυσοῦν ποτήριον] ποτήριον χρυσοῦ A. 6. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Hippolytus, Arethas. τὸ
 ποτήριον χρυσοῦ 14.
 ἀκαθάρτητος] τὰ ἀκάθαρτα τῆς A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. 28. Editio
 Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Hippolytus, Andreas. probante J. Millio prol. 655. J. C. Wolfio, H.
 Grotio, C. Vtringa. τὰν ἀκαθάρτων Arethas.

1. Septima phiala est ultima, habet autem partes VII. quae aguntur ab iisdem angelis loquentibus I. XVII. 1. II. XVIII. 1. III. 4. IV. -- 21. V. XIX. 17. VI. XX. 1. VII. XXI. 9.

2. Tunc plures imperium affectantes cupiebant Roma potiri, Galba, Otho, Vitellius, Vespasianus. Virgilius Ecl. I. 27. Et quae tanta fuit Romam tibi caussa videndi. — Postquam nos Amaryllis habet, Galatea reliquit.

3. ἔρημον] Vastatam vidit Romam desertamque; ut Babylon. Esaj. XXI. 1.

4. γυνή] Cebetis Tab. ὄρας, εἶπε, παρὰ τὴν πύλιν θρόνον τινα κείμενον κατὰ τὸν τόπον τῆτον, καθ' ὃν εἰσπορεύεται ὁ ὄχλος, ἐφ' ᾧ κάθηται γυνή, πεπλασμένη τῷ εἶδει, καὶ πικρὴν φαινομένη, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα ποτήριον τι; ὄρω, ἀλλὰ τίς ἐστιν αὐτή; ἔφη· Ἀπάτη καλεῖται, φησιν, ἡ πάντας τὰς ἀνθρώπους πλανῶσα τὰς εἰσπορευομένας εἰς τὸν βίον ποτίζει τῇ αὐτῆς δυνάμει. Τέτο δὲ τίς ἐστι τὸ ποτόν; πλάνη, ἔφη, καὶ ἀγορία.

πορφύρεα κ. τ. λ.] Arethas. ταῦτα τῆς ἡγεμονίας σύμβολα. Athenaeus V. p. 195. A. προσέτι δὲ ἡρώων εἰδωλὰ διήγετο τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ δ' ἡμφοισμένα σοφαῖς διαχρυσίσι. Jof. A. XI. 4. 2. τῷ λόγον ἔρῃτι — τὸν ἀληθέστερον καὶ συνετώτερον; τῶν γίρας δώσειν ὑπισχνεῖται νικητήριον, πορφύρεν ἐνδύσασθαι, καὶ ἐν ἐκπώμασι χρυσοῖς πίνει, καὶ ἐπὶ χρυσῶι καθέδρει, καὶ ἄρμα χρυσοχάλειον, καὶ κίδαριον βυσσίνην, καὶ περιαιχέτιον χρύσειον, καὶ μετ' αὐτὸν ἔχει προεδρίαν διὰ τὴν σοφίαν, καὶ συγγνώμης με, ἔφη, κληθήσεται.

ποτήριον] Julius Firmicus 19. Libet nunc explanare, quibus se signis, vel quibus symbolis in ipsorum superstitionibus miseranda hominum turba cognoscat. — In quodam templo, ut in interiores partes homo moriturus possit admitti, dicit: de tympano manducavi, de cymbalo bibi, & religionis secreta perdidici. Quod Graeco sermone dicitur: ἐκ τυμπάνου βέβρωκα, ἐκ κυμβάλου πίποικα: γέγονα μυθικός.

5. ἐπὶ τὸ μέτωπον] Seneca Controv. I. 2. Sacerdos prostituta. Cestii pii narratio — Stetisti puella in lupanari — stetisti cum meretricibus; stetisti sic ornata, ut populo placere posses; ea veste, quam leno dederat. Nomen tuum pendit a fronte; pretia stupri accepisti. Juvenalis VI. 123. Tunc nuda papillis constitit auratis titulum mentita Lycifcae.

μήτηρ] Libanius Ep. 247. ἔς γὰρ τὴν πατριλήφαι παρὰ τῆς μητρός· ἔτω γὰρ εὖ ποιοῦντες καλεῖται τὴν Γάμην. Plinius H. N. III. 6. Una cunctarum gentium in toto orbe patria.

6. μεθύσας ἐκ τοῦ αἵματος] Cic. Phil. II. 29. gustas civilem sanguinem, vel potius exforbueras: fueras in acie Pharsalica antesignanus. 24. saturavit se sanguine dissimillimorum sui civium. Plinius H. N. XIV. 28. quo facile intelligatur ebrius jam sanguine civium, & tanto magis eum sitiens. Esaj. XLIX. 26. Snetonius Tib. 59. Fastidit vinum, quia jam sitit iste Cruorem; tam bibit hunc avi-

6 μήτηρ τῆς πορνῶν καὶ τῆ βδελυγμάτων τῆ γῆς. Καὶ εἶδον τὴ γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῆς ἀγίων, καὶ ἐκ τῆς αἵματος τῆς μαρτύρων Ἰησοῦ καὶ θαύματα, ἰδὼν αὐτήν,
 7 θαύμα μέγα. Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· Διατί θαύμασας; ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναίκος καὶ τῆς θηρίας τῆς βασιλεύοντος αὐτήν, τῆς ἔχοντος τὰς ἐπὶ τὰ κεφαλὰς καὶ
 8 τὰ δέκα κέρατα. + Θηρίον ὃ εἶδες, ἦν, καὶ ἐκ ἔστι καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν, καὶ θαυμάσοντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου) ~ βλέποντες τὸ θη-
 9 ρίον ὃ, τί ἦν, καὶ ὅτι ἔστι, ~ καί περ ἔστιν. Ὡς δὲ ὁ νῆς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἐπὶ τὰ κεφα-
 10 λαί, ὅρα εἰσὶν ἐπὶ τὰς, ὅπως ἡ γυνὴ κάθηται ἐπὶ αὐτῶν. Καὶ βασιλεῖς ἐπὶ τὰς εἰσὶν οἱ πέν-
 τε

+ τὸ

~ βλέποντων

~ καὶ πάρεσαι

αὐτῆς posterius] τῆς γῆς 2. 4. 8. 9. 13. 14. 16. 26. 27. Variae Lectiones Bogardi. Versio Syr. Copt. Cyprianus. Tr. 76. 98. Hippolytus, Arethas, Primasius. probante J. A. Bengelio.

5. πορνῶν] πορνῶν 2. 12. Editio Complut. Plant. Genev. probante Jof. Scaligero. πορνῶν Versio Vulg. Arethas. τῆς γῆς] αὐτῆς 28. 6. εἶδον] ἰδὼν A. ut comm. 3. ἐκ prius] — 8. 9. 14. 16. 26. 27. Arethas.

καὶ secundo loco] — 4. 8. 9. 10. 19. 26. Arethas. καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῆς] — 27. αὐτήν] — 14.

ἐκ posterius] — 6. 11. μαρτύρων] μαρτυρίων A. ἀγίων μαρτύρων 9. 16. αὐτήν] — 14.

7. σοι ἐρῶ] ἐρῶ σοι A. 6. 16. 26. 27. Editio Bengelii, Arethas. αὐτήν] + καὶ Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

8. θηρίον prius] τὸ θηρίον A. 4. 6. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Aethiop. Andreas, Hippolytus, Arethas. ἦν prius] ἦ A.

ὑπάγειν] ὑπάγει A. 12. Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Andreas, Arethas, Irenaeus, Primasius. θαυμάσονται] θαυμασθήσονται A. θαυμάσων Hippolytus.

ἐπὶ τῆς γῆς] τὴν γῆν 2. 9. 14. 16. 19. 26. 27. Hippolytus. ἐγγράπται] ἐκ ἐγγράπτου A. 8. 9. Hippolytus. γέγραπται Editio Erasmi 1.

τὰ ὀνόματα] τὸ ὄνομα A. 2. 8. 9. 13. 14. 16. 18. 26. 27. Versio Syr. Copt. Hippolytus. τὰ βιβλία] τὰ βιβλία Hippolytus, Andreas.

βλεπόντες] βλέπονται A. 2. 4. 6. 7. 9. 11. 12. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii, Andreas. probante H. Grotio, J. Millio prol. 1001.

τὸ θηρίον, ὅτι ἦν] ὅτι ἦν τὸ θηρίον 2. 3. 4. 6. 7. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Arethas. καί περ εἰς] καὶ πάρεσαι A. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.

Bengelii. Versio Vulg. Aethiop. Copt. Arab. Hippolytus, Arethas, Andreas, Primasius. probante H. Grotio, J. Mede. J. Millio prol. 510. καὶ πάρεσαι 11. 12. 16. Versio Syr. 9. ἵπτα] — 14.

ὅρα εἰσὶν ἵπτα] ἵπτα ὅρα εἰσὶν A. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Andreas, Arethas, Hippolytus. ἀδ' ad 14.] — 12. ἵπ' ἵπτα 14.

10. usque ad XVIII. 7.] — 6. ἵπτα εἰσὶν] εἰσὶν ἵπτα 14. 26. 27.

avide, quam bibit ante merum. Cic. ap. Nonium v. Exultare, quae sanguine alitur, quae in omni crudelitate sic exultat, ut vix hominum acerbis funeribus satietur. Philo Alleg. leg. T. 1. p. 127, 26. καὶ μοι δοκεῖ νικησόμενος ἀν' ἐπιφανῆσαι τὸ τραγικὸν πρὸς τὴν ἡλιγθῆναι ἕως κατάλοιπ' ἀνδρείας, ἐμπλήσθητι μου πίνεσθαι καὶ αἵματι.

θαύματα] Miratus est, cum urbem aeternam dictam videret desertam. comm. 3.

8. ἦν καὶ ἐκ ἔστι καὶ πάρεσαι] Philostratus p. 949. ποῖαν δοκεῖς ἡμέραν σαυτῆς; τὴν χθές; τίθηκα. τὴν τήμερον; ἐκ ἔστι. τὴν ἐπιῶσαν; ἐκ οἶδα, εἰ πάρεσαι σοι. Dionysius Alex. ap. Euseb. H. E. VII. 23. ad hunc locum respicit. ὁ Γαλλικὸς, παλαιὸς ἄμα βασιλεὺς καὶ νῦν πρῶτος ὦν καὶ μετ' ἐκείνης παρῶν — ἔως πρὸς αὐτὴν προσπιλάσας ὁ Μακριανὸς τῆς ἐφεσώσης Γαλλικῆς βασιλείας ὁ μὲν ἐκ εἰς, ἐπεὶ μὴδ' ἦν ὁ δὲ εἰς ὁμοίως, ὥσπερ ἦν. Euripides Alceste. 518. H. εἰ μὴν γυνὴ σ' ὅλων ἄλκις σέθεν. A. διπλῆς ἐπ' αὐτὴν μῦθος εἰς μοι λέγειν. H. πότμος θανάτου εἴπας ἡ ζωῆς παρὶ. A. εἰς τε, καὶ ἐκ' ἔστι, ἀλγόνος τ' ἐμὲ. H. ἐδὲν τι μᾶλλον οἶδ', ὥσπερ γὰρ λέγεις. Schol. ζῇ μὲν γὰρ, φησιν, τῷ δὲ προσδοκῶν ἀπεθανεῖν ἐκ εἰς. Psal. XXXVII. 10. 1. Cor. VI. 11. Eph. V. 8. Suetonius Oth. 2. Infatuatus Neroni facile summum inter amicos locum tenuit — ac tantum potentia valuit, ut &c. 3. omnium autem confiliorum secretorumque particeps — sepositus est per causam legationis in Lusitaniam — mentito exul honore — provinciam administravit quaestorius per decem annos. Tacitus H. I. 13. mox suspe-

ctum in provinciam Lusitaniam specie legationis seposuit. Bemidbar XII. in Num. VII. 1. & fuit. res quae fuit, & cessavit diu, & rediit, ut erat. Herodotus III. 7. 1. ὡς δὲ ἀπηγγέλη τῷ Ἀλβίῳ μὴ μέλλων ὁ Σεβήρος, ἀλλ' ἤδη παρεσόμενος. Varinus. πάρεσαι ἀντὶ τῆς πλεονεξίας εἰς.

9. ὅρα ἵπτα] Roma. Sup. XII. 3. Horatius Carm. Sec. 7. Di, quibus septem placuere colles. Cic. ad Attic. VI. 5. ἐξ ἄστεος ἵπταλόφου. Propertius III. 10. Septem urbs alta jugis, quae toti praesidet orbi. Dionysius Hal. IV. 13. 14. ἔτος ὁ βασιλεὺς τελευταῖος ἠύχθησεν τὸν περίβολον τῆς πόλεως τὰς β. τοῖς ε. προσθεῖς λόφους. Strabo V. p. 358. A. οἱ μὲν γὰρ πρῶτοι τὸ καπιτώλιον καὶ τὸ Παλάτιον καὶ τὸν κυρίον λόφον ἐτίχισαν Ἀγκος τε Μάρκιος προλαβὼν τὸ κέλλιον, καὶ τὸ Ἀβεντῖνον ὅρος — προσέθηκεν — Σέροντιος — ἀνεπλήρωσε — προσθεῖς τέντε Ἰσκαλλῖον λόφον καὶ τὸν οὐμινάσιον. Aep. VI. 782. Illa incluta Roma imperium terris, animos aequabit Olympo. Septemque una sibi muro circumdabit arces, Felix prole virum. Servius. Bene urbem Romam septem dicit inclusisse montes, & medium tenuit. Nam grandis est inde disputatio: & alii dicunt, breves septem colliculos a Romulo inclusos, qui tamen aliis nominibus appellabantur: alii volunt, hos ipsos, qui nunc sunt, a Romulo inclusos, hoc est, Palatinum, Quirinale, Aventinum, Coelium, Viminale, Aequilinum & Janicularem. Georg. II. 534. & rerum facta est pulcherrima Roma, septemque una sibi muro circumdedit arces. Plut. probl. Rom.

τε ἔπεσαν, — καὶ ὁ εἷς ἐστίν, ὁ ἄλλος ἔπω ἦλθε· καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ
μῆναι. Καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὀγδοὸς ὅστι, καὶ ἐκ τῆ ἐπὶ αὐτοῦ
εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βα- 11
σιλείαν ἔπω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι καὶ τῇ θηρίῳ.
Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴ δύναμιν καὶ τὴ ἐξουσίαν ἐαυτῶν τῷ θηρίῳ ~ ἀφιδιδώσου- 13

CIV.

~ διδῶσιν

ἔπεισαν] ἔπεισαν 11. 14. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas, Aethas.
καὶ secundo loco] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Ver-
sio Vulg. Syr. Hippolytus, Aethas, Andreas.
εἷς] + καὶ Versio Copte. αὐτὸν δεῖ] δεῖ αὐτὸν 16. 26. 27. Aethas.
11. αὐτὸς] οὗτος 2. 7. 8. 9. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. ὀγδοὺς] ὀγδοὺς Versio Copte.
12. οὗτω] καὶ A. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii. καὶ 16. αἶσαν] + καὶ 16.
13. γνώμην ἔχουσι] ἔχουσι γνώμην 14. 26. 27. τὴν prius] — 14.
τὴν posterius] — A. 14. 16. 26. 27. Codices alii, teste Millio. Aethas.
ἐαυτῶν] αὐτῶν A. 10. 11. 14. 16. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
gelii, Hippolytus, Aethas.
ἀφιδιδώσουσιν] διδῶσιν A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
Versio Syr. Æthiop. Arab. Codices Latini, Irenaeus, Andreas, Aethas. δῶσουσιν 18. διιδῶσουσιν Editio

p. 280. D. τὸ δὲ Σεπτεμῆντιον ἀγασιν ἐπὶ τῷ τὸν ἔβδο-
μον λόφον τῇ πόλει προσκατανημθῆναι, καὶ τὴν Ῥώμην
ἐπτάλοφον γενέσθαι. Tibullus II. 5. 23. Romulus aet-
ernae nondum fundaverat urbis moenia. 57. Car-
pite nunc, tauri, de septem montibus herbas,
dum licet: hic magnae jam locus urbis erit. Ro-
ma tuum nomen terris fatale regendis. Martialis
IV. 64. Septem dominos montes. Rutilius I. 193.
locus ille — qui dominas arces & caput orbis
habet — sed coeli plaga candidior tractusque fere-
nus signat septenis culmina clara jugis. Q. Fabius
Pictor. Has rupes antiqui septem colles & septem
montes appellaverunt. Varro de L. IV. ubi nunc est
Roma, VII. montium demissior infimus humil-
limus. L. V. dies septimontium nominatus ab his
septem montibus, in quibus sita Roma est. Silius
X. 587. septemque arces fumare videntur. XII.
608. Defendere tecta Dardana, & in septem dis-
currere iusserat arces. XVI. 620. septem denudas
proditor arces. XVII. 232. sparsissimam incendia
montes per septem. Statius Sylv. I. 1. 64. conti-
nuus septem per culmina Martis it fragor, & ma-
gnae fingit vaga murmura Romae. 2. 191. qui sep-
tem geminae posuisset moenia Romae. 5. 24. sep-
tem culmina. II. 3. 21. dum per juga septem er-
rat. 7. 45. sed septem juga, martiumque Tibrim.
IV. 1. 6. Et septem gemino jactantior aethera pul-
set Roma jugo. 3. 26. septem montibus admove-
re Bajas. Carm. Sibyll. II. Ῥώμης ἐπτάλοφοιο. Pa-
eatus panegy. Theodos. 46. Spectabas haec a
tuis collibus, Roma, & septena arce sublimis cel-
fior gaudio ferebaris. Claudianus Fescennin. Do-
minique laeta votis aerea septem geminos Roma
coronet arces. de Bello Gild. Heu prospera fata!
Quid mihi septenos montes turbamque dedisti;
Quae parvo non posset ali? de laud. Stilic. III.
urbi — quae septem scopulis Zonas imitatur o-
lympi. — septem circumspice montes, qui fol-
lis radios auri fulgore laceffunt. de VI. Cos. Ho-
norii. Cinctosque coegit septem continuo montes
juvenescere muro. de Conf. Olybr. & Prob. Col-
lesque canoris plaufibus impulsu septena voce re-
sultant. de VI. Cos. Honorii. unaque totis into-
nat augustum septenis collibus Eccho. Prudentius
Romano mart. Divum favore cum puer Mavor-
tius fundaret arcem septicollem Romulus. Ovi-
dus Trist. I. 4. 69. Sed quae de septem totum cir-
cumspicis orbem montibus, imperii Roma Deum-

que locus. III. 7. 51. Dumque fuis victrix om-
nem de montibus orbem prospiciet domitum
Marta Roma, legar. Galenus in Hippoc. de nat.
Hom. κατὰ μὲν γε τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐγχαρεῖ τινὰ
φᾶναι τὰς ὀκτωμύχους λόφους ὑπάρχειν οὕτως, καθάπερ καὶ
ἐξ τῆς φύσεως. παρ' ἑνὶ γὰρ ἐκάτερος ψεύσεται ὡς δὲ τις αὐ-
τὴ τῶν ἐπτά ἵνα εἶναι φησί τὸν ὀκτωμύχον λόφον — πολ-
λὸν μᾶλλον ψεύσεται τῷ παρ' ἑνὶ τῷ ἀληθῆ ἐπιόντος. Sym-
machus Ep. II. 7. Agnoscis enim de septem mon-
tibus virum — huic vero ad conciliationem gra-
tiae tuae sufficit, quod & Romanus & amicus
est. IX. 83. Gallicanae facundiae haustus exspe-
cto, non quod his septem montibus eloquentia
Latiaris excessit. Ammianus Marc. XVI. 10. in-
tra VII. montium culmina per acclivitates plani-
tiemque posita urbis membra collustrans. Plinius
H. N. III. 9. complexa montes septem.

10. Quinque ceciderunt, Caesar, Augustus, Ti-
berius, Cajus, Claudius. Unus est. i. e. Nero.
Alius nondum venit, Galba: Suetonius Galb. 1. Pro-
genies Caesarum in Nerone defecit. 2. Neroni
Galba successit, nullo gradu contingens Caesarum
domum. 9. carminum sententia erat, oriturum
quandoque ex Hispania principem dominumque re-
rum. 11. iterque ingressus est paludatus. 13. ad-
ventus ejus non perinde gratus fuit. Tacitus H. I.
14. evulgato imperii arcano, posse principem ali-
bi quam Romae fieri. 16. sub Tiberio & Cajo
& Claudio unius familiae quasi haeredes fuimus:
loco libertatis erit, quod eligi coepimus. Jos. B.
IV. 19. 2. Οὐσπασιανῶν δὲ ἀγγίλλεται — πῶς Γάλ-
βας ἀποδιχθεὶς αὐτοκράτωρ εἰς Ῥώμην ἐπαυλῆν ἐκ τῆς Ἰ-
σπανίας.

ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μῆναι] Paululum duravit. Suet-
onius Galb. 4. Constat Augustum puero adhuc sa-
lutanti se inter aequales apprehensa buccula dixis-
se: καὶ σὺ, τέκνον, τῆς ἀρχῆς ἡμῶν παρατρέχει. Dio.
LVII. καὶ σὺ, τέκνον, τῆς ἀρχῆς ἡμῶν παρατρέχει.
Jos. A. XVII. 6. 9. ἥν δὲ καὶ γενεθλιαλογίᾳ Τιβέριος
τὰ μάλιστα προσκείμενος — Γάλβαν ὃν τότε διασάμ-
νος, ὡς αὐτὸν αἰσίνοντα, φησὶ πρὸς τὰς ἐπιτηδευσάτους αὐ-
τῷ, ὡς παραγνέοιτο ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων ποτὶ τιμωρίαν
ἡγεμονίαν. Tacitus. A. VI. 20. Non omiserim prae-
sagium Tiberii, de Sergio Galba tum consule;
quem accitum, & diversis sermonibus pertenta-
tum, postremo Graecis verbis in hanc senten-
tiam adlocutus: & tu, Galba, quandoque degu-
stabis imperium, seram ac brevem potentiam si-
gni-

- 14 σιν. Οὔτοι μὲ τῷ θένει πολεμήσουσι, καὶ τὸ θένιον νικήσει αὐτὸς, ὅτι Κύριος κυρίων
 15 ὅτι καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτῷ, κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ λέγει
 μοι, τὰ ὕδατα αἶ εἶδες, εἰ ἡ πόρνη καθή, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι.
 16 Καὶ τὰ δέκα κέρατα αἶ εἶδες ὅτι: τὸ θένιον, ἔτοι μίσσησιν ἡ πόρνην, καὶ ἡγεμωμένην
 ποίησιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγον, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν
 πυρί.

Bogardi; quod Erasmus edidit poeticum est, ut Od. v. 358. διδώμεν. ω. 313. δίδωω.

14. κλητοὶ & ἐκλεκτοὶ & πιστοὶ] ἐκλεκτοὶ & κλητοὶ J. A. Bengelius. absurde, nunquam enim primo electi, & post deum vocati leguntur.

15. λέγει μοι] ἔπειτα A Versio Vulg. Syr.

εἶδες] οἶδας 7.

16. ἐπὶ] καὶ A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Cypri. Syr. Aethiop. Arab. Codices Latini. Hippolytus, Andreas, Primasius, Haimo. Ruperius.

ἡγεμωμένην] ἡγεμωμένην Editio Erasmi 1. 2.

γυμνὴν] + ποίησιν αὐτὴν 2. 4. 14. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Arethas.

φάγον] καταφάγον 18. κατακαύσουσιν] καύσουσιν 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardii.

gnificans, scientia Chaldaeorum artis. Jof. B. IV. 9. 2. φθάσει Γάλβας ἀσπιδόεθρος μετὰ μῆνης ἑπτὰ καὶ ἴσας ἡμέρας. Suetonius Galb. 23. periit tertio & septuagesimo aetatis anno, imperii mense septimo. Plut. Galb. p. 1053. D. Διονύσιος Φερμαὶν ἄρξαντα δευταλῶν 1. μῆνας, ἑπτά μῆνας ἀσπιδόεθρος, τὸν πραγματικὸν ἐκάλει τύραννον, ἐπισκόπων τὸ τάχος τῆς μετὰβολῆς. Ἡ δὲ ἑκατομῆρας ἐπὶ τὸ παλάτιον ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ δ. αὐτοκράτορας ὑπεδέξατο, τὸν μὲν εἰσάγοντάν αὐτὸν διὰ σκηνῆς, τὸν δὲ ἐξαγόντάν.

11. ἐγδοος] Galbae successit Otho, Octavus a Caesare imperator, Joanni ὀγδοος dictus, quae vox sonum habet nomini Othonis similem, sicut ἄλλος nomini Galbae.

ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ] i. e. ἐκ τῶν θήρις τῶν ἔχοντες κεφαλὰς ἑπτὰ. Septem priores Caesares repraesentat imago unius belluae, ex qua nata est alia bellua, i. e. quibus successit Otho, octavus: Nisi si malis, per enallagen numeri cardinalis, ut vocant, pro ordinali, Hebraeis usitatam, τῶν ἑπτὰ hic scriptum fuisse pro τῶν ἑβδόμῳ. Plut. p. 1061. C. ἐβδολύτο παῖδα δεῖσθαι, καὶ διάδοχον ἀποδέξαι τῆς ἀρχῆς. ἢ δὲ Μάρκος Ὀθων. p. 1062. C. τὸν Ὀθωνα παῖδα τῷ Γάλβῳ καὶ διάδοχον ἀποδεχόμενα τῆς ἡγεμονίας. Otho destinabatur Galbae successor per adoptionem. Tacitus H. I. 13. princeps in partes transgressus — inter praefentes splendidissimus, spem adoptionis statim conceptam, acrius in dies rapiebat.

In perniciem abiit] Tacitus H. II. 49. Luce prima in ferrum pectore incubuit. 50. donec Otho se ipse interficeret. Jof. B. IV. 9. 9. διεχρίσατο μὲν Ὀθων ἑαυτὸν ἐν βρεχέλλῳ τῇ ὕλῃν πυρόμενος, ἡμέρας δύο καὶ τρεῖς μῆνας κρατήσας τῶν πραγμάτων. Suetonius Oth. 9. statim moriendi impetum cepit. 10. tunc ad despiciendam vitam exemplo manipularis militis concitatum. 11. atque ita paratus intentusque jam morti — uno se trajecit ictu infra laevam papillam. — XXXVIII. aetatis anno, & XCV. imperii die. Plut. Oth. p. 1075. ἀπέθανε δὲ Ὀθων, ἔτη μὲν 12. βιάσας, ἄρξας δὲ 1. μῆνας.

12. δέκα βασιλεῖς] Sup. XIII. 1. Decem Duces partium Flavianarum. Tacitus H. III. post discessum T. Amplii Flavianii 10. Sextilii Felicis, 5. Minucii Justi 7. & Aponii Saturnini 11. decem numerat. I. Antonius primus — acerrimus belli concitator. 2. II. proxima Cornelii Fusci procuratoris autoritas. 4. III. Hormi, Caesaris liberti, is quoque inter duces habebatur. 12. IV. Antonio — comes fuit Arrius Varus, strenuus bello. 6. V. tertiadecima gemina cum Vedio Aquila legato. 7. VI. cum legione septima Claudia — tri-

bonus Vipfanius Messala. 9. VII. Tertiam Dillius Aponianus, VIII. Octavam Numifius Lupus ducebant. 10. IX. Petilium Cerealem — propinqua affinitas Cereali cum Vespasiano, nec ipse inglorius militiae, eoque inter duces affluens est. 59. X. Plotium Gryphum, nuper ab Vespasiano in senatorium ordinem additum, ac Legioni praepositum. 52. Dan. IV. 19.

13. μίαν γνώμην ἔχουσι] Herodotus I. 207. ἥδη δὲ γνώμην ἔχω περὶ τῶν προκειμένων πρήγματος τὰ ἐμπέλειν ἢ ἔτοι. II. 56. ἐγὼ δὲ ἔχω περὶ αὐτῶν γνώμην τήνδε. IV. 31. τήνδε ἔχω περὶ αὐτῶν τὴν γνώμην. II. 27. τῆς αὐρῆς δὲ περὶ, ὅτι ἐκ ἀποπνίμῃ, τήνδε ἔχω γνώμην. Stephanus V. Δωριον γνώμην ἔχον τῇ ἀποικίᾳ ἐκπέμπει τοῖς τραπεζοῖς, βαλόμενοι καὶ Δωριεῖσι τιμωρεῖν. Dionysius Hal. A. IV. 27. γνώμην ἔχον παραδόναι Ῥωμαίοις τὴν ἡγεμονίαν. Pollux VIII. 151. μίαν γνώμην ἔχον, ἴσα βαίνειν, ἴσα πλεῖν. Thucydides II. 86. γνώμην ἔχοντες — μὴ ἐκπλεῖν. Xenophon Paed. VI. τίνα γνώμην ἔχεις — περὶ τῆς διαλύσεως τῶν στρατεύματος. Aristophanes Nub. 157. ὁπότῃ τὴν γνώμην ἔχει. Schol. πῶς διακρίνεται καὶ διαλογίζεται.

διδάσκουσιν] Thomas. διδάσκει λέγει, καὶ εἰ δίδωσι.

14. μετὰ τῷ ἀρτίῳ πολεμήσουσι] Licer cum meretrice bellum gerant, i. e. Romam vastent, non ideo minus etiam agno bellum inferunt, i. e. discipulos Christi vexant; idololatrae sunt & injusti. κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοὶ] Jerem. I. 19. Milites Vitellii, Othonis & Vespasiani nec legitime vocati nec electi nec fidei. Tacitus H. III. 58. Vulgus ignavum, & nihil ultra verba aufurum, falsa specie exercitum & legiones appellat. Hortantibus libertis, nam amicorum ejus quanto quis clarior, minus fidus. Suetonius Virell. 10. nulla militis disciplina.

15. τὰ ὕδατα] Psal. XVIII. 17. aquae multae: Targum. populi multi; ita R. Salomo interpretatur Psal. XXXII. 6. & R. Dav. Kimchi in Ps. XCIII. 3. Psal. CXLIV. 7. ex aquis multis. Targum ἔξ ὄχλων, qui assimulantur — aquis multis. Targum Cant. VIII. 6. Congregabuntur omnes populi, qui assimulantur aquis maris, quae sunt multae. Artemidorus III. 16. ἐπὶ τῇ θαλάσῃ δοκεῖν περιπατεῖν — πᾶσι τοῖς ἐξ ὄχλων περιζομένοις καὶ πολλοῖς καὶ δημογυνοῖς μετὰ πολλῆς οὐκείας περιστροφῆς οὐ τὸν τοχότα σημαίνει τοῖς γὰρ ὄχλῳ διὰ τὴν ἀταξίαν. Jerem. LI. 13. Psal. CVII. 23. Bemidbar R. II. non sunt aquae multae nisi gentes mundi S. D. Esaj. XVII. 12. Schir R. VIII. 7. aquae multae sunt multitudo populorum S. D. Esaj. XVII. 12. 13.

16. τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται] Artemidorus I. 72.

πυρί. Ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι 17
μῖαν γνώμην, καὶ δῆναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ Θεῷ ἄχρι τελευτῆς τὰ ῥήματα· τῷ
Θεῷ. Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ὅπου τῇ βασι- 18
λέων

~ τελευτήσονται οἱ λόγοι

17. Θεός] κύριος 14.

καὶ ποιῆσαι μῖαν γνώμην] — A Versio Vulg. *Andreas*. probante J. Millio prol. 1000.

μῖαν γνώμην] γνώμην μῖαν 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. *Arethas*.

τελευτῇ τὰ ῥήματα] τελευτήσονται οἱ λόγοι A 8. 10. 12. 17. 19. 27. Editio Complut. Ald. Plant. Genev. *Bengelii*.

Hippolytus. Andreas.

τελευτήσονται οἱ λόγοι 2. 4. 7. 9. 11. 13. 14. *Arethas*.

αὐτῶν posterius] αὐτῶν A.

τελευτήσονται οἱ λόγοι τῷ Θεῷ 26.

τῶν δὲ ἄλλων ἀνθρώπων αἱ σάρκες ἐπιθίμηναι ἀγαθαί. τρόπον
γὰρ τίνα οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ἀφελῶνται παρ' ἑαυτῶν, ἐ-
σθίσιν ἑαυτοὺς. V. 42. ἔδοξε τις τρεῖς ἔχων υἱούς, ὑπὸ
τῶν δύο κατακοπείς ἐσθίσιναι, ἐπιστάς δὲ τὸν νεώτερον
πρὸς γὰρ τὴν ἑτέραν χαλεπαίνει καὶ λυπῶνται, καὶ μυστα-
τόμενοι λέγειν ὅτι τὸν πατέρα καὶ μητέρα. Συνέβη τὸν νεώ-
τερον υἱὸν αὐτῶν ἀποθανεῖν, μόνος γὰρ ἔκ ἑμελλεν ἐσθίσιν, οὐ
τῶν σαρκῶν, ἀλλὰ τῆς ὑπάρξεως, πρότερος τὸν πατέρα ἀπο-
θνήσκων, καὶ μὴ κληρονομήσας, οἱ δὲ ἑτέροι οἱ φαιγόντες διά-
δοχοι τῆς ἐξουσίας τῶν πατέρων ἐγένοντο. *Achmet* 87. ἡ σὰρξ
ὅλη εἰς πάντα πλῆστον καὶ χρυσὸν διακρίνεται· ἴσως τις ἰδῇ,
ὅτι — κρέα ἀνθρώπου μετέλαβεν, ἐκ λαιδορίας πλετήσκει
ἀναλόγως τῶν πλῆθους, ὅτι ἔφαγον ἰσὺς τις ἰδῇ, ὅτι ὅπτις κρέα-
τος ἀνθρώπου μετέλαβεν, ἐκ τόκου πλῆστον ἀδικῶν κτῆται.
Deut. XXXII. 41. 42. *Jer.* XXX. 16. 2. *Cor.*
XI. 20. *Esfaj.* XLIX. 26.

17. Θεός ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας] *Cic.* pro Milone 33. Hic Diu immortales, ut supra dixi, men-
tem dederunt illi perditio ac furioso, ut huic face-
ret infidias.

ποιῆσαι μῖαν γνώμην] *Plut.* Themist. p. 120. A. γνώ-
μην ἐποίητο λύειν τὸ ζεύγος. *Arrianus* III. γνώμην δὲ
ἐποίητο Δαρεῖος. IV. 17. γνώμην ποιησάμενος, ὅτι μαθόντες
τῶν Ἀσσιακῶν τὴν ἀλῶσιν ἐδώσαντο σφῶς αὐτῶν. 29. γνώ-
μην ποιήμενος. V. 14. γνώμην δὲ ἐποίησεν, ὡς κ. τ. λ.
Thucydides I. 128. καὶ γνώμην ποιήσας, εἰ καὶ σοὶ δο-
κεῖ, συγκατένευε τὴν σὴν γνώμην, καὶ σοὶ Σπάρτην τε καὶ
τὴν ἄλλην ἐλλάδα ὑποχειρίον ποιῆσαι. II. 2. γνώμην δὲ
ἐποίησεν. *Schol.* βυλιν. III. 36. περὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν γνώ-
μης ἐποιῶντο, καὶ ὑπὸ ὀργῆς ἔδοξεν αὐτοῖς.

18. ἡ γυνὴ] *Esfaj.* XXIII. 16. 17. *Nabum.* III. 4.
in *nummis* Severi & Antonini Roma repraesentatur
figura mulieris leoni infidentis.

πόλις ἡ μεγάλη] *Aen.* V. 660. Nunc maxima rerum
Roma colit. cit. *Macrobius* III. 7. *Ecl.* I. 25. urbem
quam dicunt Romam, Meliboeae, putavi stultus e-
go huic nostrae similem — Verum haec tantum
alias inter Caput extulit urbes, quantum lenta solent
inter virgulta cypressi. *Servius*: Vult urbem Ro-
mam non tantum Magnitudine, sed etiam genere
differre a ceteris civitatibus: & esse velut quendam
alterum mundum, aut quoddam coelum, in quo
Deum Caesarem vidit. *Conson* Narr. 48. κτίσας πό-
λιν, Ῥώμην ἐπονομάσαντες, ἡ νῦν, ὡς εἶπεν, τὸ ἀνθρώπων
ἔχει κράτος. *Livius* I. 16. abi, nuncia, inquit, Ro-
manis, Coelestes velle, ut mea Roma caput orbis
terrarum sit. *Manilius* IV. 773. Roma Urbis in im-
perio retinet discrimina rerum, Lancibus & posi-
tis gentes tollitve premitve; & propriis frenat pen-
dentem nutibus orbem. 694. Rerum maxima Ro-
ma. *Propertius* IV. 1. 1. Hoc, quodcumque vides,
hospes, quam maxima Roma est. *Tibullus* I. 8. 61.
Te canet agricola, e magna cum venerit urbe.
Ovidius M. XV. 445. Urbem — quanta nec est,
nec erit, nec visā prioribus annis. — Domipam

rerum. F. V. 93. ubi nunc Roma est, orbis caput.
Aen. V. 600. Hic maxima porro accepit Roma.
XII. 168. Ascanius magnae spes altera Romae.
Horatius I. Sat. V. 1. Egressum magna me exce-
pit Aricia Roma hospitio modico. 1. *Epist.* VII. 44.
Parvum parva decent: mihi jam non regia Roma,
sed vacuum Tibur placet. *Calpurnius* *Ecl.* IV. Sed
magnae munera Romae non ita cantari debent,
ut ovile Menalcae. *Dionysius* περιηγητ. Ῥώμην τιμήσο-
σαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων, μητέρα πασῶν πόλεων,
ἀφνειὸν ἔθνος. *Priscianus*. Romam, quae genitrix re-
rum dominatur in orbem. *Valerius Max.* VII. 1.
in urbe terrarum princeps. *Corn. Nepos* *Attic.* 3.
primum illud munus fortunae, quod in epouifium
urbe natus est, in qua Domicilium orbis terrarum
esset imperii. *Plut.* Thef. p. 1. C. τῆς ἀνικίτης καὶ
μεγαλοδόξης Ῥώμης. *Justinus* XLIII. 1. Urbis, quae
est caput totius orbis. *Silius* III. 509. Nunc o,
nunc loci dominantis moenia Romae Credite vos
summumque Jovis confendere culmen. 584. Jam-
que tibi venit tempus, quo maxima rerum nobi-
lior sit Roma malis. *Statius* *Sylv.* III. 5. 76. ma-
gnae tractus imitantia Romae. V. 1. 217. In hunc
magnae flectuntur lumina Romae. *Plinius* H. N.
III. 6. Et Roma terrarum caput. *Martialis* I. 4.
Domina Roma. X. 103. Moenia dum colimus
dominae pulcherrima Romae. *Aethicus* in *Cosmogr.*
Dominam totius mundi Romam. *Ausonius*. caput
rerum Romam. *Panegyricus Maximiano* dictus 1.
immortalis ortus Dominae gentium civitatis. *Ma-
mertinus* *Genethl.* Maximian. 12. gentium domina
Roma. *Rutilius* I. 47. Exaudi, regina, tui pulcher-
rima mundi, Inter fidereos Roma recepta polos.
Ammianus Marcell. XV. 6. per omnes tamen, quot-
quot sunt, partes terrarum ut domina suspicitur &
regina. *Eunapius* *Proaeref.* p. 157. ἡ βασιλεύουσα
Ῥώμη — ἀπέστειλε γὰρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην
Ῥώμην. *Porphyrus* de abst. II. 56. ἐπὶ καὶ νῦν τις
ἀγνοεῖ κατὰ τὴν μεγάλην πόλιν τῇ τῷ Πατριάρχῃ Διὶς ἰσορ-
τῇ σφραζόμενοι ἄνθρωποι; *Aristides* in Rom. p. 199.
περὶ τῆς δὲ τῆς πάντα μεγάλης. p. 198. οἱ τῆς μεγάλης
ἱνοικοὶ πόλεως. p. 200. ὑπὸ τούτης ἀρχεται πᾶσα ἡ οἰ-
κούμενη. *Statius* III. 3. 51. premis felix regum dia-
demata Roma. *Athenaeus* I. p. 20. B. ὅτι οἰκίμε-
νης δῆμον τὴν Ῥώμην φησι. λέγει δὲ καὶ ὅτι ἔκ ἂν τις σκο-
πῇ πόρρω τοξεύσει λέγων τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπιτομὴν τῆς
οἰκουμενῆς, ἐν ᾗ συνιδῶν εἰς ἕως πάσας τὰς πόλεις ἰδρυ-
μένας, καὶ κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλὰς ὡς Ἀλεξανδρείαν μὲν
τὴν χρυσήν, Ἀντιοχείαν δὲ τὴν καλὴν, Νικομηδείαν δὲ τὴν
περικαλλή, προσέτι τε τὴν λαμπροτάτην πόλιν πασῶν,
ἐπὶ τῆς οὐρανίας ἀναφαίνῃ, τὰς Ἀθήνας λέγων. ἐπιλείπει δ'
ἂν γὰρ ἔτι ἡμέρα μία, ἐξαριθμούμενον τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίῳ ἑ-
ρανοπόλει Ῥώμῃ ἀριθμούμενας πόλεις, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ κα-
τὰ τὸν ἱκανὸν ἀριθμῶμεναι διὰ τὸ πλῆθος, καὶ γὰρ ὅλα
ἔθνη ἀβρόως αὐτῇ συνάμικται, ὡς τὰ καπνοδόκων καὶ Σκυ-
θῶν

λέων ὁ γῆς.

1 Καὶ οὗ ταῦτα εἶδον + ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὕψους, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην
+ ἄλλον

18. βασιλέων] + ἐπὶ 2. 7. 8. 9. 19. 26. 27. + ἦ ἐπὶ 16.
1. ὁ πῦρ] — A 2. 4. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Copt. Syr. Hippolytus, Arethas. probante J. Millio prol. 655.
εἶδον] + ἄλλον A 7. 8. 9. 10. 11. 16. 26. 27. Editio Complut. Erasmi 1. 2. 3. 4. Ald. Colinaei, Plant. Genév.
Benzeli. Bogardi. Versio Vulg. Syr Copt. Æthiop. Arab. Hippolytus, Andreas, S. Castilio.
ἄγγελοι] + ἄλλον 2. 4. 17. 18. 19.

θῶν καὶ Ποντικῶν καὶ ἄλλων πλεόντων· ὅσοι ἦν πάντες ὁ σύμ-
πας δῆμος τῆ οἰκουμένης. III. p. 90. C. ἐγκομίον διερχό-
μενος τῆς βασιλευσῆς πόλεως ἔφη· θαυμάσιον δ' ἡ Ῥωμαίων
ἄρχη ἡ ἀντοσύατος. numus. δὲ Ῥώμη. *Inscriptio* ap.
Gruter. CV. ὁ δῆμος δὲ Ῥώμη καὶ σεβαστὸ καίσαρ.
ap. Falconer. 3. Τῶν — ἐν τῇ βασιλίδι Ῥώμη καὶ οὐ-
κέντων. *Anthol.* I. 70. 3. Ἄλλα σοί, Ἀνεία, εὖλος
ἐπὶ Ἰταλὸν ἦδη Ὀρμυλὸν ἔχει πάτερης φροῖμιον ἑρμηνείας. Ἐς
καλὸν ἄλλο πύργος ὁ τρώϊος· ἡ γὰρ ἐν ὅπλοις ἡγήθη κόσμος
παντὸς ἀνάστα πόλις. *Xiphilinus* in Severo. Τὴν Ῥώμη
βασιλίδι καὶ ἀθάνατον ὀνομάσαντες. *Procopius* Goth.
III. 22. Ῥώμη μέντοι πόλις ἀπασι, ὅσκι ὕψ' ἦλιον τυγ-
χάνουσι ὄσαι, μεγίστη τε καὶ ἀξιολογώτατη ὀμολογῆται
εἶναι. *Martyrium Ignatii*. παρὰ τὴν μεγάλην Ῥώμη. *In-*
scriptio Honor. & Arcad. ob instauratos urbis æ-
ternæ muros ac turres. *Ammianus* Marc. XV. 7.
auctoritate, qua potiores æternæ urbis *Episcopi*.
I. XIV. 6. XV. 7. XVI. 10. XIX. 10. XXVIII.
1. bis. XXIX. 6. XXVI. 3. XXV. 10. XXII. 9.
XXI. 13. XXIII. 1. 4. *Symmachus* Ep. II. 12.
78. III. 55. X. 27. 31. 50. 53. 54. *Ausonius* præ-
fat. ad Faustos. *Æn.* V. 279. Imperium sine fine dedi.
nummus *Traiani*. Rex Parthis datus. & Regna
adignata. *Pii & Veri*: Rex Armenis datus. Rex
Armeniae datus. Rex Quadis datus. *Symmachus* IV.
28. Comperisti haud dudum frumentarias magnæ
urbis querelas. & 61. 28. Romam — commune
imperii caput. *Galenus* I. in Hippocr. de Articulis
ἐν Ῥώμη διέτριψα, πόλει τοσούτων ἀνθρώπων πλήθος ἐχού-
ση, ὥς ἐπὶ Πόλιν Πολέμωνος τὸν ῥήτορα τῆς οἰκουμένης αὐ-
τὴν ἐπιτομὴν εἶπόντα. *Libanius* O. III. p. 105, 109.
τὴν μεγάλην πόλιν κατ' ἐξοχὴν Romam intelligit. *Dio-*
nysius A. I. 3. ἡ δὲ Ῥωμαίων πόλις ἀπάσης μὲν ἄρχη γῆς,
ὅση μὴ ἀνέμβατος ἐστὶ, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων κατοικεῖται, πά-
σης δὲ κρατὶ θαλάσσης οὐ μόνον τῆς ἐντός Ἡρακλείου ἐπὶ
λαῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπεναντίας, ὅση πλεῖστα μὴ ἀδυνατός
ἐστὶ. Πρώτη καὶ μόνη τῶν ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος μνημονευμέ-
ναι ἀνατολῆς καὶ δύσεως ὅρας ποιησαμένη τῆς δυναστείας. 9.
τὴν ἡγεμονίαν γῆς καὶ θαλάσσης ἀπάσης πόλιν, ἣν νῦν κα-
τοικεῖσι Ῥωμαῖοι. *Targum Thren.* IV. 21. isto tempo-
re visitabo iniquitatem tuam, Roma impia, quæ
ædificata es in Italia, & repleta es ὄχλοις ex filiis E-
dom. in 1. Sam. II. 5. Roma, quæ plena est gen-
tium multitudine, perdentur exercitus ejus, & ip-
sa vastabitur, & desolabitur. *Sanhedrin* f. 21. 2.
& *Sabbat* f. 56. 2. Dixit R. Isaac: eo tempo-
re, quo Salomon filiam Pharaonis regis duxit, Ga-
briel descendit & cannam in mare defixit, quæ li-
num collegit, ut in ea postmodum urbs magna
Roma ædificaretur. *Pesachim* f. 118. 2. Urbs ma-
gna Roma. *Falkut Rubeni* f. 83. 2. Tenebræ &
obscuritas triduum fuit in Ægypto. Sed perturba-
tio ista nunquam continget in hoc mundo, nisi
atquando in Urbe illa magna, quæ nota est. f.
48. a. R. Barachias dixit: confedi aliquando ad

portas Romæ magnæ. *Pesikta R. ad Esaj.* LXI.
10. *Eccha R.* f. 303. 4. Roma vocatur urbs ma-
gna Tyrus. *Esaj.* XLVII. 7. supra XVI. 19.

Roma Babylon. *Apoc.* XIV. 8. XVI. 19. XVII.
5. XVIII. 2. 10. 21. *Schol.* in locum Petri Cod.
49. Βαβυλὼν τροπικώτερον τὴν Ῥώμη ὀνομάζει· συνεκλε-
την δὲ τὴν ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμη συστάσαν χριστὸν ἐκκλησίαν. *Tet-*
tullianus a. Judæos. & Babylon apud Joannem no-
strum Romanæ urbis figuram portat, proinde &
magnæ & regno superbæ, & sanctorum Dei de-
bellatricis. & a. Marc. III. in *Carminib. Sibyll.* Ba-
bylon est Roma. *Hieronymus* in Esaj. XLVII. 1.
Non ipsam Babylonem quidam, sed Romanam ur-
bem interpretantur, quæ in Apocalypsi & in Epi-
stola Petri Babylon specialiter [an spiritualiter] ap-
pellatur. *Joachimus*: traditum est nobis a patribus,
quod Roma fit in spiritu Babylon. *Andreas*. in
XVII. 3. Ταύτην τὴν πόλιν τίνες εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμη,
ὡς ἐπὶ 2. ὅραν κειμένην, ἐξέλαβον. & XVIII. 21. ἐκ
τῶν ἀρχαίων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων κατὰ τῆς παρὰ
Ῥωμαίους Βαβυλῶνος ταῦτα φάναι προφητεύσθαι. *Augu-*
stinus C. D. XVI. 17. Romam, veluti alteram in
occidente Babyloniam. XVIII. 2. Babyloniam quasi
prima Roma — Roma quasi secunda Babyloniam
est. 22. Roma velut altera Babylon, & velut pri-
oris filia Babylonis. 27. in occidentalis Babylonis ex-
ordio. *Schir Hafschir* R. I. 6. Dixit R. Levi: eo
die quo Salomon filiam Pharaonis Necho uxorem
duxit, Michael princeps magnus descendit de coe-
lo, magnamque cannam mari infixit, humida vero
materia ex utroque latere adscendit, factusque est
ille locus tanquam faltus, & ille locus fuit Roma.
Eo die, quo Jeroboamus vitulos aureos consti-
tuit, Romæ duæ cafae exstructæ sunt, quæ ve-
ro collapsæ sunt, quumque easdem reficerent, i-
terum collapsæ sunt. Ibi vero fuit senex quidam
nomine Abba Kolon, qui ipsis dixit: Nisi vos
aquam ex Euphrate fumatis, & cum luto commis-
ceatis, nunquam stabunt. Dixerunt ipsi: quis hoc
faciet? Respondit, se facturum. Simulavit ergo,
se esse mercatorem vini, & ex una urbe & pro-
vincia ad aliam transiit, donec eo perveniret. Quo
facto aquam ex flumine fumit, quam cum luto
commiscuerunt, & domus ædificarunt; quæ fir-
mæ manserunt. Ex illo tempore dixerunt prover-
bio: Omnis provincia, quam Abba Kolon non per-
agravit, non dicenda est provincia: Romam ve-
ro vocarunt Babylonem. *Hieronymus* prol. ad Di-
dymum. Cum in Babylone versarer, & purpura-
tae meretricis essem colonus. ad Algafiam, unde
secundum Apocalypsin Johannis in fronte purpu-
rata meretricis scriptum est nomen blasphemiae.
id est Romæ æternæ. in Esaj. XXIV. Babylon
quæ sedet in septem montibus purpurata. *Cassio-*
dorus quam nonnulli de Romana volent intelli-

λην· ἡ γὶνὴ ἐφωτίσθη ἐκ τῆ δόξης αὐτῆς· Καὶ ἔκραξεν ἐν ἰαχούι, Φωνὴ μεγάλη·, λέ- 2
γων· Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυ-
λακὴ πάντων πνεύματων ἀκαθάρτων, καὶ φυλακὴ πάντων ὄρνεν ἀκαθάρτων καὶ μεμνη- 3
μένων· Ὅτι ἐκ τῆς οἴνης τῆς θυμῆς τῆς πορνείας αὐτῆς πᾶντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς τρήνης αὐ- 4
τῆς ἐπλούτησαν· Καὶ ἤκουσα ἄλλην Φωνὴν ἐκ τῆς ἑρανῆς, λέγουσαν· Ἐξέλθετε ἐξ αὐ-
τῆς ὁ λαὸς μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσιντε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβητε ἐκ 5
τῆς πληγῆς αὐτῆς· Ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τῆς ἑρανῆς, καὶ ἐμνη-
μόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς· Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ 6
διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ ἢ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐ-

~ ἰαχυρᾷ Φωνῇ

~ ἐκολλήθησαν

γῆ] γυνὴ 8. ἐκ τῆς δόξης] ἐπὶ τῇ δόξῃ 9. 2. ἔκραξεν] ἐκέκραξεν A.
ἐν ἰαχούι, Φωνὴ μεγάλη] ἐν ἰαχυρᾷ Φωνῇ A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 17. 18. 19. 25. Editio Complut. Plant. Genev.
Versio Copt. Syr. Arab. Æthiop. Codices Latini, Hippolytus, Anselmus, Joachimus, Andreas, Arethas. in ἰαχούι
Versio Vulg. probante J. Millio prol. 510. ἰαχυρᾷ Φωνῇ 14. 26. 27. ἰαχὺ Φωνὴ μεγάλη Editio Bengelii.
ἰαχυρᾷ Φωνῇ 16. ἐν ἰαχυρᾷ Φωνῇ μεγάλῃ 12.
ἔπεσεν] — 2. 4. 9. 11. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Versio Copt. Æthiop. Arab. Arethas. Ticonius. + ἔπεσεν 14.
δαιμόνων] δαιμονίων A. Arethas. πνεύματων] + δαιμονίων 7.
ἀκαθάρτων prius] — 12. + ἐ μεμνημένων A. 7. 16. + ἐ φυλακὴ πάντων θηρίων ἀκαθάρτων J. A. Bengelius.
ab ἀκαθάρτων ad ἀκαθάρτων] — 7. 12. 14.
ὄρνεν] θηρία A. Andreas. Versio Æthiop. utramque lectionem exprimit ὄρνεν Editio Erasmi 1. 2. sed in
erratis corrigat. μεμνημένων] + καὶ φυλακὴ πάντων θηρίων ἀκαθάρτων ἐ μεμνημένων Versio Syr.
3. οἶν τῆς θυμῆς] θυμῆς A. Versio Æthiop. Codices Latini. θυμῆς τῆς οἴνης Editio Complut. Plant. Genev. An-
dreas. οἶν J. A. Bengelius. τῆς θυμῆς τῆς πορνείας] τῆς πορνείας τῆς θυμῆς C. τῆς θυμῆς Versio Syr.
πᾶντα] πᾶντων AC Versio Copt. Æthiop. πᾶντων 2. 13. 16. 19. πᾶντων 4. 7. 8. 9. 14.
26. 27. Andreas, Arethas. πᾶντων 18. Editio Complut. Plant. Genev.
τῆς γῆς posterius] αὐτῆς Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Versio Lutheri.
τρήνης] τρήνης Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
4. ἐξέλθετε] ἐξέλθετε A. ἐξέλθετε 7. 8. 9. 12. 14. 16. 26. 27. Arethas.
ἐξ αὐτῆς ὁ λαὸς μου] ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς C. ὁ λαὸς μου 8. 12. 14. Editio Erasmi 1. 2. sed in erratis corrigat.
καὶ posterius] — 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei.
ἵνα μὴ λάβητε ἐκ τῆς πληγῆς αὐτῆς] ἐκ τῆς πληγῆς αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε AC. 14. 16. 26. 27. Codices plurimi te-
ste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Hippolytus, Andreas, Arethas.
5. ἠκολούθησαν] ἠκολούθησαν AC. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Ge-
nev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Vulg. Æthiop. Arab. Hippolytus, Arethas, Cyprianus, Ticonius, Andreas. probante
J. Millio prol. 955. H. Grotio. recte, quod patet ex Jeremia 22. enim aliquoties venit ut κολλᾶσθαι, nunquam ἀκολουθεῖν,
ἀμαρτίαι] + ἀμαρτίαι 16. ἐμνημόνευσεν] + αὐτῆς 8. 10. 16. Editio Complut. Plant. Genev.
ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς] τὰ ἀδικήματα αὐτῆς ὁ Θεὸς 19.

gere civitate, quae supra VII. montes sedet, & mundum singulari ditone possidet.

2. ἔπεσεν] Sup. XIV. 8. Sophocles Ajac. 625. τὰ πρὶν δ' ἔργα χερσὶν Μεγίστας ἀρετὰς ἀφιλά περ' ἀφίλοις ἔπειον] ἔπεσον μελίσσι Ἀτρείδαις.

Βαβυλὼν] Aristides T. 2. p. 259. ἐδὲν τῷ ἀνθρώπων ἀσφαλὲς ἐδ' ὀμαλὸν, ἐδ' αὐταρχεῖ· ἀλλ' ἡτλήσεται μὲν ὁ ἰσχυρὸς τῷ ἀσθενέσι, ὅταν καιρὸς ἦ τέτυκ' ἀλώσεται δὲ Βαβυλὼν αὐτοῖς τεύχεσι. Proverbio dicitur de eventu inexpectato.

ὄρνεν] Artemidorus I. 73. ἵπτασθαι μετὰ ὄρνεν σημαίνει μετὰ ἀλλοιθῶν καὶ ξένων ἀναστροφῆσθαι. III. 66. γλαυξ. εἰλεος, ῥύαξ, αἰπολείος, σκῶψ, νυκτικόραξ, καὶ εἰ τι ἄλλο νυκτερινὸν ὄρνεν — ἡσοικιζόμενα εἰς οἰκίαν, πᾶσαν ἔρημον τὴν οἰκίαν ἵπτασθαι προμαντεύεται. Esaj. XIII. 19-22. XXI. 9. XXXIV. 11-14. Tacitus H. III. 56. Concionanti [Vitellio] prodigiosum dictu, tantum foedarum volucrum supervolitavit, ut nubes atra diem obtenderent. Accessit dirum omen.

3. Lucianus Lexiph. 20. ἵστικα πιπυκάναι.

4. Num. XVI. 26.

5. ἄχρι τῆς ἑρανῆς] Jerem. LI. 9. Od. ε. 328. ὅθρην τε βίη τε σιδήρεον ἑρανὸν ἦκει. Gen. XIX. 13.

6. διπλᾶ] Eschyl. Agamem. 546. διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριγκιδαὶ τ' αἰμαρτία. Sophocles Oedip. tyrann. 1328. καὶ θαυμά γ' ἐδὲν ἐν τοσούτοις πῆμασι διπλᾶ σὶ πυνθῶν, καὶ διπλᾶ φέρει κακὰ. Theognis 1085. ἵππετι βαλύνσαι-

μι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι· εἰ δέ τι καὶ ἰμοὶ, δις τί-
σον αὐτὸς ἔχοι.

Jerem. LI. 24. 49. ut Nebucadnezar cepit Hierosolyma, ita Cyrus Babylonem.

7. κάθημαι βασίλισσα] Ovidius M. VI. 193. Nio-
be. Sum felix, quis enim negat hoc? felixque mane-
bo, hoc quoque quis dubitet? tutam me copia
fecit. Major sum, quam cui possit fortuna nocere:
Multaque ut eripiat, multo mihi plura relin-
quet. Es. XLVII. 7. 8. Ez. XXVII. 3. Zephani.
II. 15.

8. ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ] comm. 10. 16. Euripides ap. Plut.
Conf. ad Apollon. p. 104. A. μικρότατα τὰ σφάλ-
λοντα καὶ μὴ ἡμέρα τὰ μὲν κατεῖλεν ὑπόβη, τὰ δ' ἦρ' ἄνω.
Hecub. 285. τὸν πάντα δ' ἄλβον ἡμᾶρ ἐν μὴ ἀφείλετο.
... ἔργον συναγαγεῖν σωρὸν ἐν πολλῷ χρόνῳ· ἐν ἡμέρᾳ δὲ
μια διαφθεῖσθαι ῥέδιον. Ovidius F. II. 235. Una dies
Fabios ad bellum miserat omnes: Ad bellum mis-
sos perdidit una dies. Lucretius V. 997. At non
multa virum sub signis millia ducta una dies da-
bat exitio. Propertius III. 970. Tantum operis bel-
li sustulit una dies. Ennius VIII. multa dies in bello
conficit unus. Euripides Herc. fur. 508. ὁρᾷτε μὴ,
ὅσπερ ἢ περιβλεπτός βροτοῖς, ὀνομαστὰ πρόσσω καὶ μὴ ἀ-
φείλεθ' ἢ τὸ γὰρ ὅσπερ περὶ πρὸς αἰθέρ' ἡμέρα μια. Es.
X. 17.

δάματος καὶ πύθης καὶ λιμὸς] Tacitus H. IV. 38. In-

7 αὐτῇ διπλῆν. Ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐτρηγίασε, τοσούτων δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ
 8 πένθ' ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει + Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χάρις ὅσα εἰμι, καὶ
 9 πένθ' ὅτι καὶ μὴ ἴδω. Διὰ τούτου ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
 10 πένθ' ὅτι καὶ λιμὸς καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐ-
 11 τήν. Καὶ κλαύσουσιν αὐτὴν καὶ κόπον ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆ γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς
 πορευόμενοι καὶ ετρηγιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸ καπνὸν τῆ πυρώσεως αὐτῆς. Ἀπὸ μα-
 κρότερον ἐτρηγύτες, διὰ τὸ φόβον τῆ βασανισμῶ αὐτῆς, λέγοντες Οὐαὶ, καὶ ἡ πόλις
 ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρὰ, ὅτι — ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σθ.
 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆ γῆς κλαίεισιν καὶ πένθουσιν ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸ γόμον αὐτῶν ἐδάς ἀγο-

+ ὅτι

~ κρίνας

~ κλαύουσιν

6. εἰμὶ] — AC 2. 7. 8. 9. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. Copt. Æthiop. Arab. Codices Latini. Hippo-
 lytus, Ticonius, Beda, Jochim. probante H. Grotio, J. Millio prol. 1212. J. A. Bengelio.
 αὐτῇ postorius] — A 2. 8. 9. 14. 19. Versio Vulg. τὰ C. 26. 27. Hippolytus.
 διπλῆ] + ὡς αὐτῇ, καὶ 2. 8. 9. 14. 19. 26. 27. ποταμὸν] + αὐτῆς 2. 7. 8. 14. 16. 19. 26.
 ὅτι 7. 12. 7 αὐτὴν] αὐτὴν AC. 7. 9. 16. 27.
 τοσούτων δότε] κέρυσσε Editio Erasmi 1. 2. & in erratis corrigat, Bogardii.
 καὶ πένθ' ὅτι] — 10. 12. Editio Complut. Plant. Genev. ὅτι] εἰ 12.
 λέγει] + ὅτι AC 2. 4. 8. 9. 14. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Andreas, Arethas, Primasius.
 κάθημαι] καθὼς 2. 19. 26. 27. καθὼς 14. αὐτῇ καθὼς Variæ Lectiones Bogardii.
 βασίλισσα] βασίλεισσα C. 8. ἡμέρα] ἡμέρα 14. Versio Æthiop. Cyprianus ad Quirin. IV. 34. Primasius.
 καὶ primo loco] — 2. 4. 6. 8. 9. 26. 27. Cyprianus. κατακαυθήσεται] καυθήσεται 26.
 κυρ] — A Versio Vulg. Æthiop. Cyprianus, Ticonius, Irinausius, Haymo. probante J. Millio prol. 1212.
 ὁ Θεός] — 6. Arethas.
 κρίναν] κρίνας AC 2. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 17. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt.
 Arab. Codices Latini. Cyprianus, Hippolytus, Rupertus. probante J. Millio prol. 655. κρίνων Editio Erasmi,
 Ald. Colinaei, E. Schmidii, Bezae 3. 4. 5. Bogardii. Versio Vulg.
 9. κλαύσουσιν] κλαύσουσιν C. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
 Genev. Arethas, Andreas. κλαύσουσιν 18.
 αὐτῶν] — AC 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 14. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Copt. Syr. Cy-
 prianus, Hippolytus, Arethas, Andreas. ἐπ' αὐτῇ] — 14.
 αὐτῇ] αὐτὴν C. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Hippolytus, Arethas. αὐτῶν 16.
 αὐτῆς] αὐτῶν 14. 10. τ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 εἰ] — AC 2. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Hippolytus.
 μιᾷ ὥρᾳ] μιᾷ ὥρᾳ A. μιᾷ ὥρᾳ 2. 17. 19. & comm. 16. ἦλθεν] — A. ἦλθεν] 12.
 11. κλαίεισιν καὶ πένθουσιν] κλαύσουσιν καὶ πένθουσιν 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 18. 19. 25. 26. 27. Hippolytus, A-
 rethas. κλαύσουσιν 16. Versio Syr. Arab.
 ἐπ' αὐτῇ] ἐν αὐτῇ A Editio E. Schmidii. ἐφ' ἑαυτῆς 12. ἐν ἑαυτοῖς Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Coli-
 naei, Bogardii. ἐπ' αὐτὴν C. 16. ex emendatione. Hippolytus. 18.

Interea Vespasianus iterum ac Titus consulatum ab-
 sentes inierunt, moesta & multiplici metu suspensa
 civitate, quae super infantia mala falsos pavores
 induerat, deservivisse Africam — quia naves fac-
 vicia hiemi prohibebantur, vulgus alimenta indies
 mercari solum, cui una ex republica annonae cura,
 clausum litus, retineri commeatus, dum timeret,
 credebatur: argentibus famam Vitellianis, qui stu-
 dium partium nondum posuerant: nec victoribus
 quidem ingrato ramore, quorum cupiditates, ex-
 ternis quoque bellis inexplebiles, nulla unquam ci-
 villis victoria satiavit. 52. Vespasianus — celeris-
 sima navium frumento onustas saevo adhuc mari
 committit. Quippe tanto discrimine urbs nutabat,
 ut decem haud amplius dierum frumentum in hor-
 reis fuerit, cum a Vespasiano commeatus subvenire.

9. κλαύσουσιν] Thomas. κλαῖν καὶ κῶν, ἑπὶ κῶν
 κλαῖν δὲ καὶ κῶν, κοῖνα. Καὶ κλαύσομαι καὶ κλαῖσο-
 μαι. Δημοσθένης ἐν τῇ περὶ παραπρωβείας καὶ τὰ παιδία
 κλαῖσεται, καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Πλέτων. 425. ἐκὼν κλαῖ-
 σεται. 174. Aristophanes Nub. 53. διατί δὲ κλαύσο-
 μαι; Anthol. VII. 117. ἐδ' ἐν ἑμαυτῷ κλαύσομαι. In
 toto N. T. nonnisi active reperitur.

10. μιᾷ ὥρᾳ] Plut. Æmil. p. 269. F. τὴν Ἀλε-
 ξάνδρου διαδοχὴν, — ὥρας μιᾶς μορῇ ποῦσαν ὑπὸ πά-
 ρας ἡμέρας. Livius XXX. 30. Simul parva ac spe-
 rata decora unius horae fortuna evertere potest.
 Curtius V. 2. Multi reges tantas opes longa aeta-

te cumlaverant liberis posterisque, ut arbitran-
 tur, quas una hora in externi regis manus intulit.
 VII. 8. quid? tu ignoras, arbores magnas diu cre-
 scere, una hora extirpari? Seneca Ep. 91. Una
 nox fuit inter urbem maximam & nullam. Quic-
 quid longa series, multis laboribus, longa Deorum
 indulgentia struxit, id unus dies spargit ac dissipat.
 Longam moram dedit malis, qui diem dixit: hora
 momentumque temporis everrendis imperiis suffe-
 cere. Troad. 263. magna momento obrui Vin-
 cendo didici. de Tranq. 11. Quod regnum est,
 cui non parata sit injuria, & proculcatio, & do-
 minus, & carnifex? nec magnis ista intervallis di-
 vifa, sed horae momentum interest inter solum
 & aliena genna. Q. N. III. 27. Urbes constituit
 aetas: hora dissolvit. Momento fit cinis, diu Sil-
 va. Livius I. 29. Egressis urbem Albanis Romanus
 passim publica privataque omnia tecta adaequat so-
 lo, unaque hora quadringentorum annorum opus,
 quibus Alba iterat, excidio ac ruinis dedit. IX.
 16. momentoque unius horae Samnis caesus, Sa-
 tricanus captus, & omnia in potestate Consulis e-
 rant. Horatius I. Sermon. I. 7. Militia est potior.
 Quid enim? Concurrunt. Horae momento aut
 cita mors venit, aut victoria laeta. Jof. B. III. 7.
 20. διήκτατο τὸ πῦρ ἱπποκράτους τάχιον, καὶ τὰ πολλὰ κα-
 μῶτα πειπονημένα Ταμαίους, ἐπὶ μιᾷ ὥρᾳ ἐνέμεστο.

11. οἱ ἔμποροι] Galenus de Antidot. I. τίνας μὲν ἔν
 M m m m m 2

ἐκέτι· Γόμον χρυσῶν καὶ ἀργύρεων καὶ λίθων τιμίων, καὶ μαργαρίτων, καὶ βύσσινος, καὶ πορφύρας, καὶ σπρικῶν, καὶ κοκκίνων, καὶ πάντων ξύλων θύϊνον, καὶ πάντων σκευῶν ἐλεφάντινον, καὶ πάντων σκευῶν ἐκ ξύλων τιμιωτάτων, καὶ χαλκῶν, καὶ σιδήρων, καὶ μαρμάρων, καὶ κινάμωνος, καὶ βουσσίνων

- ἐκέτι·] distinctionem praeponunt AC. 2. 4. 6. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. Andreas, Arethas.
 12. γόμον] γόμος Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Bogardi. probante J. A. Bengelio.
 χρυσῶν] χρυσῶν C. χρυσῶν 18. Hippolytus. ἀργύρεων] ἀργύρεων C. ἀργύρεων 12. 18. Hippolytus.
 λίθων τιμίων] λίθων τιμίων C. μαργαρίτων] μαργαρίταις A. μαργαρίταις C.
 καὶ tertio loco] ἔτε Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Bogardi. ἢ 12.
 βύσσινος] βύσσινος AC. 2. 4. 6. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 19. 26. 27. Arethas.
 & πορφύρας] — A. & πορφύρας 2. 4. 6. 8. 9. 10. 12. 14. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Erasmi 1.
 2. & in erratis corrigitt. Colinaei, Plant. Genov. Andreas, Arethas. ξύλων] σκευῶν A. ἐκ] — C. 18.
 ξύλων] λίθων A Versio Vulg. Aethiop. τιμιωτάτων] τιμίων 12. Versio Vulg.
 & σπρικῶν & μαρμάρων] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 13. κινάμωνος] κιννάμωνος A. κιννάμωνος 7. 9. 26. 27. κιννάμωνος 2. 4. 6. 11. 12. 14. 16. 19.

ἐν ἐκάστῃ χώρῃ γίνεται κάλλιστα φάρμακα — ἡμᾶς χρὴ παρασκευάσασθαι — μάλιστα ἐάν ἐν Ῥώμῃ κατοικῶμεν, εἰς ἣν ἐξ ἀπάντων τῶν ἑθνῶν καθ' ἑκάστον ἑνιαυτὸν ἐξικνεῖνται πάμπολλα — τοῖς ἐν Ῥώμῃ κατοικοῦσιν — εἰς ἣν τὰ παντὶ χρόνῳ ἦκε καὶ διὰ πάντας ἔτες. Philo Leg. ad Caj. p. 561, 8. Πρὸς τὰς ἐν τέλει καὶ πλεονεξίας, — καὶ μάλιστα τὰς ἐν Ῥώμῃ καὶ τῇ ἄλλῃ Ἰταλίᾳ, παρ' οἷς ἀργύρος καὶ χρυσὸς τεθησαύριζαι τοσούτος, ὥστε, εἰ σύμπας ὁ ἐξ ἀπάσης τῆς ἄλλης οἰκουμενῆς ἀπὸ περὶ αὐτῶν συνερχεῖται, πολλὰ καταδέξεται ἂν εὐρεθῆναι.

γόμον] Eustathius in Il. o. p. 1041. 39. Φόρτος ἦτος, ὁ καὶ γόμος· καὶ αὐτῶν χρήσις παρὰ τοῖς παλαιοῖς. & π. p. 1106. 50. Φόρτος, ὁ καὶ γόμος παρὰ τὴν Ἀθηναίαν καὶ ἄλλοις. in Od. γ. p. 130. 23. ἴσμεν δὲ ὅτι τὸ τῆς νῆος ἄχθος φόρτος ἐλέχθη τοῖς ὕστερον — καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς φόρτος καὶ γόμος λέγεται, ὡς ἠλοῖ καὶ Δημοσθένης ἐν τῇ τῇ μὲν καὶ εἰς Ῥόδον κατακόμῃς, καὶ τὸν γόμον ἐκείνη ἐξελόμενος ἀπέδοτο. Athenaeus V. p. 207. C. ἦν δὲ ἡ καὶ τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκόσφορος, τριπάρους δὲ, τὴν μὲν κατατάττω ἔχον ἐπὶ τὸν γόμον. Aeth. XXI. 3.

ἐκέτι] & comm. 14. 21. Tunc aliquando temporis diuturnitatem, at multoties tempus valde exiguum denotat Prov. XXXI. 7. i. e. quamdiu vinum in eo fuerit. 1. Sam. VII. 13. 2. Reg. VI. 23. (observante R. Kimchio in Lexico,) XXIV. 7. Esaj. VII. 4. XXIII. 12. Hof. I. 6. Amos. V. 2. H. Grotius in comm. 14. ita illi credebant. Damnum non provifum & magnum, eo momento, quo fentitur, videtur esse irreparabile. Videntur enim omnia repentina graviora.

12. σπρικῶν] Spartianus Heliog. primus Romanorum holoserica veste usus fertur: quum jam subfericae in usu essent. Pausanias Eliac. οἱ μῖτοι δὲ, ἀφ' ὧν τὰς ἐσθῆτας ποιεῖσιν οἱ Σῆρες. Porfiscus Aurel. 45. libra auri tunc libra ferici fuit. Virg. Georg. II. 121. Velleraque ut foliis depestant tenuia Seres. Jos. B. VII. 5. 4. in triumpho Vespas. καὶ οἱ κινάμωνος ὅπλων ἦσαν ἐσθῆτες σπρικῶν, ἐσθῆται μὲν δὲ φανταί.

ξύλων θύϊνον] Athenaeus V. p. 205. B. αἱ δὲ θύραι, τὸν ἀριθμὸν κ. ἔσαι, θύϊνας κατακόλλητο σκεῦος, ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τὰς κόμους. p. 207. F. τὰς τοίχους δ' ἔχει καὶ τὴν ὀροφὴν κυπαρίτεις, τὰς δὲ θύρας ἐλεφαντίνους καὶ θύϊνους. Strabo IV. p. 310. A. πολλὰ δὲ [δένδρα] καὶ τῇ ποιικιλίᾳ τῶν θύϊνων ἐκ ἐστὶ χεῖρα πρὸς τὰς τραπέζους. Aelianus V. H. V. 6. ἦν τὰ ξύλα αὐτὰ, καὶ πρὸς εὐωδίαν εὖ μάλιστα ἐπίλεκτα κέδρα καὶ θύκ καὶ κυπαρίτεις. Suidas. θύϊνον ἐφορολόγησιν οἱ Ῥόδιοι τὰς βασιλεῖς, Μασσαίαν μὲν γὰρ ἀπέσειλαν αὐτοῖς ἐλεφαντίνους λ. τάλαντα, θύκ δὲ ν. πρὸς κατασκευὴν ἀγαλμάτων, ὧν ἦσαν ἐψηφισμένοι κατασκευάζειν. Diodorus S. V. 46. τὰ δὲ θυρώματα τῶν ναυῶν κατασκευάζειν ἐκ ξύλων καὶ ἀργύρου καὶ χρυσῶν,

καὶ ἐλεφαντίνων, ἔτι δὲ θύκ δεδημευρημένας. Plinius H. N. XIII. 16. inter pauca nitidioris vitae instrumenta haec arbor est — Nota etiam Homero fuit, θύϊνον Graece vocatur, ab aliis Thya. Hanc itaque inter odores uri tradit. Dionysius perieg. ἡ θύϊνος, ἡ σμύρνης εὐωδίας, ἡ καλὰ μύκη, ἡ καὶ θεσπεσίως πεπαινεμένη λιβάνη. Glossae. Citreum, θύϊνον. Pausanias Arcad. 17. τῷ δὲ ἐρμῇ τῷ κυλληνίῳ — θύκ — πεποιημένον τὸ ἀγαλμα εἴσι. Od. ε. 60. τηλόσε δ' ὀδῶν κέδρα δ' εὐκείτοιο, θύϊνον δ' ἄνα νῆσον ὀδῶν δαίμονων. Eustathius p. 207. 16. ὅρα δὲ τὸ θύϊνον δένδρον ἐν ἰταυθῇ ἀντιρρήτως. Aelianus A. N. II. 11. καὶ τράπεζαί τε παρέκιντο θύκ τε καὶ ἐλεφαντίνων, εὖ μάλιστα σοβαρεῖς, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν κρία καὶ ἄρτος. Dio Chrys. XII. p. 208. C. λόγον ἀπαιτῶν — τῆς περὶ τὸ ἀγαλμα δαπάνης, ὅπως χρυσὸς ἀνῆλθε ταλάντων, καὶ ἐλεφας, ἔτι τε κυπαρίτεις καὶ θύϊνον πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ μνημονὴν ὕλην καὶ ἀδιάφθορον. Theophrastus H. P. V. 5. τὸ δὲ θύϊνον, οἱ δὲ θύϊνον καὶ λῆσσι, παρ' Ἀμυμονίᾳ τὴν γίνεται, καὶ ἐν τῇ κυρναίᾳ τὴν μὲν μορφὴν ὁμοίαν κυπαρίττι καὶ τοῖς κλάδοις, καὶ τοῖς φύλλοις, καὶ τῷ ἐλεφάντι, καὶ τῷ καρπῷ. — ἀσπατὶς — ὅλος τὸ ξύλον, ἐλότατοι δὲ τὴν ῥίζαν εἴσι, καὶ ἐκ ταύτης τὰ σπυδαῖα ποιεῖται τῶν ἔργων. Dioscorides. agalochus εἰκὸς θύϊνον ξύλον. 1. Reg. X. 11. 12. Symmachus. ξύλα θύϊνα. Martialis XIV. 87. Mensa citrea. Accipe felices, Atlantica munera silvas; Aurea qui dederit dona, minora dabit. Seneca de Benef. VII. 9. Video istic mensas, & aestimatum lignum senatoris censu, eo pretiosius, quo illud in plures nodos arboris infelicitas torfit.

σκεῦος ἐλεφάντινον] Glossae ebor. ἐλεφας, οὐ τὸ ζῶον, ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ ὀδόντος ὕλη. En. VI. 896. Altera candenti perfecta nitens elephanto. Eustathius in Il. v. p. 1287. 52. ἐλεφας — ποτὲ μὲν ζῶον δηλοῖ, ποτὲ δὲ μέρος ἐκείνου, ἥγουν ὅσων. in Il. ω. p. 1469. 21. καὶ ἐλεφας ἀλλαχθ' ἐξ ἐλεφαντος ὅσων. Herodianus IV. 2. 3. ἐπὶ μεγίστης ἐλεφαντίνης κλίνης. 13. ἐλεφαντίνους τε ἀγαλμασι — κακοσμήται. Amos. VI. 4.

μαρμάρων] Hesychius. μάρμαρος, λευκὴ λίθος. Od. ε. 499. μαρμάρῳ ὀκρύοντι βαλὼν.

Arifides in Rom. p. 200. ἄγεται δὲ ἐκ πάσης γῆς καὶ θαλάττης, ὅσα ἄραι φύσις, καὶ χώρας ἐκάσται φέρει, καὶ ποταμοὶ, καὶ λίμναι, καὶ τέχνη ἀλλήνων καὶ βαρβάρων ὅτι ἐκ ταῦτα πάντα ἐπιδοῦν βούλοιο, δι' αὐτὸν ἢ πᾶσαν εἰσελθόντα τὴν οἰκουμενὴν ἔτω δεύσασθαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ πόλει γενόμενον. Ὅσα γὰρ παρ' ἐκάστοις φύεται καὶ κατασκευάζεται, ἐκ ἐστὶν ὡς ἐκ ἰταυθῆς καὶ καὶ περιστεύει. Τοσαῦτα δὲ ἀφικνεῖνται διὸ κομίζεσθαι παρὰ πάντων ὀλκάδες, ἀνὰ πᾶσαν μὲν ἄραν, πᾶσαν δὲ φθινόπωρον περιτροπὴν, ὡς ἐκείνη τὴν πόλιν κοινῇ τῇ γῆς ἐργαστηρίῳ φόρτος μὲν ἐπ' ἰνδῶν, εἰ βέλαι δὲ καὶ τῶν εὐδαίμωνων Ἀρῶ-

μαρον, + ἡ θυμιάματα, ἡ μύρον, ἡ λίβανον, ἡ οἶνον, ἡ ἔλαιον, ἡ σεμίδαλιν, ἡ
 σῖτον, ἡ κτήνη, ἡ πρόβατα, ἡ ἵππων, ἡ ῥέδων, ἡ σωματων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώ-
 14 πων. Καὶ ἡ ὁπώρα τῇ ἐπιθυμίας τῇ ψυχῆς σε ἀπῆλθεν ἀπὸ σῆ, ἡ πάλιν τὰ λιπα-
 + ἡ ἄμωμον

Hippolytus. + ἡ ἄμωμον AG. 6. 11. 12. 17. 19. Editio Bengelii. Versio Syr. Æthiop. Codices Latini. Hip-
 polytus, Magno. Rupertus, Jacobinus. probante J. Millio prol. 655.

θυμιάματα] θυμιάματα 11. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Hippolytus. Arethas.

ἡ μύρον] — C ut videtur. Andreas.

ἡ οἶνον] — 2. 6. 7. 9. 14. 16. 19. 26. 27.

κτῆνη ἡ πρόβατα] πρόβατα ἡ κτήνη 6. 14. 26. 27.

ἡ ἵππων] ἵππων 6.

ἡ ῥέδων] ἵππος ἡ ῥέδων P. Junius.

ἡ ῥέδων] — Versio Syr. Copt.

19. 26. 27. Arethas. Editio Complut. Plant. Genov. ravidan.

14. hoc comma Beza transponit post 23. probante C. Vitringa.

τῇ ἐπιθυμίας τῇ ψυχῆς σε] σε τῇ ἐπιθυμίας τῇ ψυχῆς AC. Codices Latini, Primasius, Rupertus.

ἀπῆλθεν prius] ἀπῆλθεν Editio 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

παντα] — 12. τὰ prius] — 14.

Ἀράβων τοσούτους ὄρν' ἐστίν, ὥστε εἰκόζην γυμνά τὰ λοιπὰ
 τοῖς ἐκεί ἀλείφθαι τὰ δένδρα, καὶ δῦρο δῖν' ἐκείνους ἐλθεῖν,
 εἰν τῷ δένονται, τῶν σφετέρων μεταιτησαντας. Ἐσθῆτας δ'
 αὐτὸν Βαβυλωνίαν, καὶ τὰς ἐκ τῆς ἐπέκεινα βαρβάρους κόσμους
 — γεωργίαι δ' ὑμῶν Ἀγυπτος, Σικελία, Λιβύης ὅσον ἡ-
 μερον, κατὰλοι δὲ καὶ ἀπὸλοι ἅπτε λίπυσιν' ὥστε εἶναι
 θαυμάσαι μὴ ὅτι περὶ τῷ λιμένος, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς θα-
 λάττης, ὅτι περὶ ἔξαρκεῖ ὀλάσιν — Πάντα ἐνταῦθα συμ-
 πτεῖται, ἐμπορίαι, ναυτιλίαι, γεωργίαι, μεταλλῶν κάλα-
 ρισ, τέχναι ὁποῖαι εἰσὶν καὶ γενέσθαι, πάσαι ὅσαι γε-
 νῆται καὶ φύται. ὅτι δ' ἂν μὴ ἐνταῦθα ἴδοι τις, ἔκ ἐστὶ
 τῶν γεωργῶν ἢ γεωμετρῶν. Kidduschin f. 49. 2. Esther
 R. I. 3. Tradiderunt nomine R. Nathanis: X.
 partes [cabi] divitiarum sunt in mundo: IX. Ro-
 mae, & una in mundo universo. Plinius H. N. VI.
 26. Diu itaque navigatum est, donec compendia
 invenit mercator, lucroque India admota est. —
 Nec pigebit totum cursum ab Ægypto exponere,
 nunc primum certa notitia patefcente. Digna res,
 nullo anno minus H-S. quingentes imperii nostri
 exhauriente India, & merces remittente, quae ap-
 ud nos centuplicato veneant. XII. 41. de Arabia.
 Periti rerum asseverant, non ferre tantum annuo
 fetu, quantum Nero princeps novissimo Poppaeae
 suae die concremavit. — Verum Arabiae etiam-
 num felicius mare est: ex illo namque margaritas
 mittit. Minima computatione millies centena mil-
 lia festertium annis omnibus India & Seres, pen-
 insulaeque illa imperio nostro adimunt. Tanto no-
 bis deliciae & feminae constat. Quota enim portio
 ex illis ad Deos quaeso jam, uti ad inferos, perti-
 net? Jos. B. II. 16. 4. Rex Agrippa ad Iudeos
 Hierosolymitanos de Alexandria Ægypti. τῷ δὲ ἐνταυ-
 τῇ παρ' ὑμῶν φόρῃ καθ' ἕνα μῆνα πλὴν Ῥωμαίοις παρίχει,
 καὶ τῶν χρημάτων ἔχων τῇ Ῥώμῃ σῖτον μηνῶν τεσσάρων.

13. καὶ ἄμωμον καὶ ἄμωμον] Plantus Curcul. I. 2. 5.
 nam omnium unguentorum odor prae tuo nautea est:
 tu mihi staete, tu cinamomum, tu rosa, tu crocium
 & cassia es. Lucanus X. 166. Multumque madenti
 infudere comae, quod nondum evanuit aura Cin-
 namon, externa nec perdidit aera terra: Advectum-
 que recens vicinae messis amomum. Ovidius Cy-
 dippe Her. XXI. 166. Spissaque de nitidis tergit
 amoma comis. Silius XI. 404. nec crinem Assyrio
 perfundere pugnet amomo. XV. 117. nec donum
 deformi viro fragrantis amomi. Seneca Thyest.
 948. Pingui madidus crinis amomo. Sidonius, Indus
 odorifero crinem madefactus amomo. Martialis
 VIII. 77. Si sapias, Assyrio semper tibi crinis amo-
 mo splendeat. Statius Silv. I. 113. nec pingui cri-
 nem deducere amomo cessavit. Theophrastus H. P.
 IX. 7. τὸ δὲ καρδάμωμον καὶ ἄμωμον οἱ μὲν ἐκ Μηδείας,

οἱ δ' ἐκ Ἰνδῶν καὶ τὴν νόρδον καὶ τὰ ἄλλα. Plinius H.
 N. XII. 28. pretium uvae [amomi] in libras de-
 narii LX. friato vero amomo denarii XLVIII.

σεμίδαλιν] Athenaeus III. p. 127. C. καὶ σεμίδα-
 λιος δὲ μνησθῆται — Στράτις — καὶ Ἀλκις B. Ἀν-
 τιφάνης — τῆς Φοινίκης σεμίδαλις.

ῥέδων] Quintilianus I. 5. plurima Gallica value-
 runt, ut rheda ac petoritum, quorum altero Ci-
 cero tamen, altero Horatius utitur. Isidorus XX.
 17. Rheda genus vehiculi IV. rotarum. Lampridius
 Alex. Sev. Rheda Senatoribus omnibus ut argen-
 tatus haberent, permittit: interesse Romanae digni-
 tatis putans, ut his tantae urbis senatores vestirentur.
 Hieronymus in Ep. LXVI. Sarraco Gallico,
 covinisque bellicis, & equis Cappadociae atque
 Hispaniae ac rhedis Italiae.

σωμάτων] Pollux III. 71. σώματα ἀπλῶς οὐκ ἂν
 ᾤποις, ἀλλὰ σώματα δῶλα. Phrynicus p. 166. Σώ-
 ματα ἐπὶ τῶν ὁνῶν ἀνδραπόδων, οἷον σώματα πωλεῖται, ἢ
 χρώται οἱ ἀρχαῖοι. Epiphanius Ancorat. καὶ ἡ συνήθεια
 τῆς δόξης σώματα εἶωθε καλεῖν. Aristoteles in narrat.
 mirand. ἀντὶ ἐνὸς σώματος θηλικῆς δίδουσι τοῖς ἐμποροῖς
 τέσσαρα ἢ πέντε σώματα ἄρρενα. Libanius D. XVII.
 p. 472. C. τὰτ' ἐν λογίζεσθαι, πᾶσι παρὰ σκίταις, τίς ὁ
 ἀνέμενος, τὸν ἐμπορον τῷ σώματος. Eusebius in Od.
 α. p. 34. 51. ἀνδραποδοκάπηλος, ὁ καὶ σωματεύπορος,
 καὶ μεταβολεὺς ἀνδραπόδων. Strabo XIV. p. 985. B.
 σώματ' ἐμπορεῖν. Tob. X. 11. Anthol. I. 12. 10. σώ-
 ματα πολλὰ τρέφειν. Demosthenes Phil. III. καὶ σωματέ-
 των πλῆθος, ἢ χρημάτων πρόσδοι. Aristoteles Rhet. I.
 εὐσθῆνεια κτημάτων καὶ σωμάτων — πλῆθος χρημάτων
 καὶ ἰσχύς σωμάτων.

ψυχῆς] Cyrillus. ὁ πρὸς σίδηρον πρᾶξις, ὁ μονόμαχος
 αὐτοράτος. Polybius Exc. p. 1486. Κύριος γινώσκων
 τῷ σώματος ἄμα καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς τοσούτον ἀτέσχε τῷ
 κολάζειν ὡς ἐχθρὸν. Petronius 117. Tamquam legitimi
 gladiatores Domino corpora vitasque religiosissime
 addiximus. Seneca Ep. 37. & Schol. Horat. S. II.
 7. 58. Auctoramentum verba sunt: uri, vinciri, ferro-
 que necari. Ab illis qui manus arenae locant, &
 edunt ac bibunt, quae per sanguinem reddant. Gla-
 diatores, qui semet ipsos vendebant ad depugnan-
 dum. 3. Macc. V. 10. 45. Livius XXVIII. 21.
 gladiatorum spectaculum non ex eo genere homi-
 num, ex quo lanistis comparare mos est, fervorum,
 quique venalem sanguinem habent. Julius Firmi-
 cus Astrom. VIII. Qui se ob alienae gratiae volup-
 tatem nundinati sanguinis iactura ad mortis specta-
 culum vendunt. Manilius IV. 225. Nunc caput in
 mortem vendunt, & funus arenae, 1. Chron. V.
 21. 1. Macc. II. 38. Ez. XXVII. 13.

14. λιπαρά] Horatius 1. Epist. IV. 15. Me pin-
 M m m m 3 guem

ἐὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν· ὑπὸ σῆ, καὶ ἐκέτι οὐ μὴ εὐρήσῃς αὐτά. Οἱ ἔμποροι τῶν 15
 τῶν οἱ πλεῖστοι ἀπ' αὐτῆς, ὑπὸ μακρόθεν ἤσαν, καὶ τὸ φόβον τῆ βασιανισμῆ
 αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πονεῖντες. — Καὶ λέγοντες· Οὐαί, εὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ 16
 περικλειμένη βύσσινον καὶ πορφύρεν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ· καὶ λίθῳ
 τιμίῳ καὶ μαργαρίταις· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσεῦτο πλεῖστο. Καὶ πᾶς κυβερ- 17
 νήτης, καὶ πᾶς ὅππῃ πλοίων ὁ ὅμιλος, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴ θάλασσαν ἐργά-
 ζοντο, ὑπὸ μακρόθεν ἤσαν, καὶ ἐκραζον, ὁρῶντες τὸ καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, 18
 λέγοντες· Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; Καὶ ἔβαλον χυρὸν ὅππῃ τὰς κεφαλὰς αὐ- 19
 τῶν,

ἀπώλετο

~ χρυσίῳ

~ ὁ ἐπὶ τόπον πλέων

~ βλέποντες

ἀπῆλθεν posterius] ἀπώλετο AC 2. 4. 6. 9. 13. 14. 17. ex emendatione. 18. 19. 26. 27. Variae Lectiones Bo-
 gartii. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Coft. Hippolytus, Arethas, Andreas. ἀπώλετο 7. 8. 10. 11. 16. Editio
 Complut. Plant. Genev.

οὐ μὴ εὐρήσῃς αὐτά] αὐτὰ οὐ μὴ εὐρήσῃς C. Versio Vulg. Syr. Aethiop. + ἔτι ψυχὰς ἀνθρώπων τῶ λοιπῷ ἐμ-
 πορεύσῃ 6. 11. οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσῃς Hippolytus. αὐτὰ οὐ μὴ εὐρήσῃ 14. 16. 26. 27. οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσῃς A.

εὐρήσῃς] εὐρήσῃ 2. 4. 6. 7. 11. 14. 16. 18. 19. Editio Bogardi, Hippolytus, Andreas, Arethas. εὐρήσῃς Editio
 Complut. Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Plant. Genev.

15. αὐτῆς] + @ 2. 7. 8. 9. 14. 16. 19. 27.

16. καὶ primo loco] — AC. 2. 6. 8. 9. 12. 14. 16. 26. 27. Versio Syr. Coft. probante J. Millio prol. 1255.
 ut comm. 19.

εὐαί] — 8. 9. 10. 13. 14. 16. 18. 26. 27.

λέγοντες] λέγουσιν 26. — 12. 16.

ἡ tertio loco] — A.

βύσσινον] βύσσιν 2. 6. 7. 11. 14. 19. 26. Versio Vulg. Andreas, Arethas. P. Junius.

2 βύσσινον ad κεχρυσωμένη] — 27.

βύσσινον ἐ πορφύρεν ἐ κόκκινον] κόκκινον ἐ πορφύρεν ἐ βύσσινον A.

πορφύρεν] πορφύρεν 18. Andreas. P. Junius.

καὶ tertio loco] — 4. 6. Arethas.

κεχρυσωμένη] κεχρυσωμένοι Editio Elzev. 1624. 1633. 1641.

ἐν χρυσῷ] ἐν χρυσίῳ C. 8. 16. Editio Bengelii, Hippolytus. χρυσίῳ A. 4. 6. 7. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27.
 Arethas. probante J. A. Bengelio. χρυσῷ 14. καὶ quarto loco] — 12. μαργαρίταις] μαργαρίτη A.

17. ἐπὶ τῷ πλοίων ὁ ὅμιλος] ὁ ἐπὶ τόπον πλέων AC 2. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. Versio Syr.
 Arab. Codices Latini. Joachimus, Rupertus. Correctorium Bibliorum: Antiqui habent: in locum. probante J. A.

Bengel. in Gnom. ἐπὶ τῷ πλοίων πλέων 6. ὁ ἐπὶ τῷ πλοίων πλέων Editio Complut. Plant. Genev. Andreas,

Tychonius. ἐπὶ τῷ πλοίων πλέων 4. 11. 12. 17. Arethas. ὁ ἐπὶ τόπον πλέων 11. in ora.

guem & nitidum bene curata grege vifes, si spe-
 ctare velis Epicuri de grege porcum. Od. o. 331.
 αἰὶ δὲ λιπαρὸς κεφαλῆς καὶ καλά πρόσωπα. Aristoteles
 τῶν λιπαρῶν κνίσσαν ἐλαίου καὶ ἐλαιωδῶν, & λίγνυν τῶν
 πόνων.

16. πλεῖστος] Tacitus H. IV. 47. Caeterum verane
 pauperie, an, uti videretur, actum in fenatu,
 sexcentis sestertium a privatis mutuum acciperetur.

7of. B. IV. 10. 1. Οὐτέλλουσιν — ὅλην ἐποιήσατο
 τὴν Γαίην στρατοπέδον, καὶ πῶσαν οἰκίαν ὀπλιτῶν ἐπλήρωσεν.
 οἱ δὲ ἀθήσαν ὀφθαλμοῖς τὸν Γαυμαῖον πλεῖστον διασάμενοι,
 καὶ περιλαμφθέντες παντοθεν ἀργυρίῳ τε καὶ χρυσῷ, τὰς ἐ-
 πιθυμίας μόλις κατεῖχον, ὥστε μὴ ἐφ' ἀρπαγῆς τρέψισθαι
 τε, καὶ τὴν ἐμποδὴν γινόμενες ἀναίρῃν.

18. τόπος] Strabo III. p. 230. B. ἔχουσι δὲ οἱ Ἀρ-
 τάβροι πόλεις συχνῶς, ἐν κόλπῳ συνοικημένους, ὧν οἱ πλεον-
 τες χρώμενοι τοῖς τόποις Ἀρτάβρων λιμένας προσαγορεύου-
 σιν. Αἰ. XXVII. 2.

τὴν θάλασσαν ἐργάζονται] Hesiodus Theogon. 440.
 καὶ τοῖς οἱ γλαυκὴν δυσπέμφιλον ἐργάζονται. Appianus
 Pun. p. 2. Καὶ τὴν θάλασσαν, οἷα φοίνικες, ἐργάζομε-
 νοι. p. 81. ἐς καὶ τότε ἀμύχανον ἀνδράσιν ἐς ἡπίερον ἀνοι-
 κίσσασθαι θαλασσοβιάτοις, ὧν ἀπειρον πλῆθος ἐργάζεται
 τὴν θάλασσαν. Syr. p. 178. τὴν ἐλπίδα θεμένους ἐν πλῆ-
 θει συγκλυδὸν ἀνδρῶν [1. ἀνθρώπων] ἀρτιπολέμων· μᾶλλον
 ἢ ἀνδράσιν διὰ μελέτην καὶ χρόνον ἐργάταις ἔσι πολέμους.
 Mithridat. p. 389. ἀντὶ τῆς γῆς ἐκαρπύοντο τὴν θάλασ-
 σαν. B. C. V. 1142. δύο γὰρ οἶδε ἦσαν μάλιστα τῷ Πομπη-
 κίῳ θαλάσσης ἐργάται Μενεκράτης τε καὶ Μηνόδαρος.
 Dionysius Hal. A. III. 46. τὴν αὐτὴν ἐργάζετο συνεχῶς
 θάλασσαν. Artemidorus II. 43. ἀγαθοὶ εἰσι πᾶσι τοῖς
 τὴν θάλασσαν ἐργαζομένοις. Xenophon Oecon. θαλατ-
 τεργὸς piscator, aut quicunque in mari negotiatur,
 aut victum inde quaerit. Polybius p. 688. de Car-

thag, διὰ τὸ πάτριον αὐτοῖς ὑπάρχον ἐκ παλαιῶν τὴν ἐμ-
 πειρίαν ταύτην, καὶ θαλαττεργεῖν μάλιστα πάντων ἀνθρώ-
 πων. Strabo III. p. 265. D. τὴν θάλασσαν ἐργάζεσθαι.
 Lucianus Hercul. I. οἷοι εἰσιν οἱ θαλαττεργοὶ γέροισι.
 Electr. 5. ἡμεῖς δὲ αἰεὶ πλεόντες, καὶ σχεδὸν ἐκ παίδων
 ἐργαζόμενοι ἐν τῇ Ἠριδανῇ. Plato de Rep. II. συχνῶν
 δὲ καὶ ἄλλων προσδέσεται τῶν ἐπιστημόνων τῆς περὶ τὴν
 θάλασσαν ἐργασίας. Plut. de solert. animal. p. 975.
 D. τὴν ἐργαζομένην τὴν θάλατταν. Athenaeus VII. p.
 283. F. Πομπηίου τινὰ θαλασσοεργὸν ἀνθρώπου καθικετεύ-
 σαι — ὥπως αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα διασώσῃ. Demosth.
 c. Dionysiodor. πολλοὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἐργάζεσθαι
 προαιρεμένων. Diodorus S. XIV. 16. ἐν δὲ τοῖς ὑστρον
 χρόνοις τῆς πόλεως πολλὴν ἐπίδοσιν λαμβανούσης διὰ τε τὰς
 ἀπὸ τῆς θαλάττης ἐργασίας. V. 69. τὰς κατὰ θάλατταν
 ἐργασίας. XXXII. Exc. p. 593. θαλαττεργὸς τις —
 τὸν αὐλῶνα τὸν περὶ ἐκείνης τῆς τόπας ἐργαζόμενος. Polybius
 V. 50. p. 440. τὰς ἐξ αὐτῆς τῆς — θαλάττης ἐργα-
 σίας. Aristides in Nept. p. 19. ὁ παρέχων — ἐπ-
 εργάζεσθαι τὸν κάλλισον τῶν κλήρων τὴν θάλατταν, καὶ
 πᾶν ὅσα ἀγαθὰ ἀπὸ θαλάττης, ἕκ τε αὐτῆς καὶ δι' αὐτῆς
 ἐξεύρηται. Arrianus Exp. VII. 19. ἐργάται τῆς θαλάσ-
 σης. Philostratus V. Sophist. I. οἰκεῖται θαλαττεργοί.
 Justinus XLIII. 3. 5. Phocenses exiguitate ac ma-
 cie terrae coacti, studiosius mare quam terras exer-
 cuere: piscando, mercando, plerumque etiam la-
 trocinio maris, quod illis temporibus gloriae ha-
 bebatur, vitam tolerabant. Statius Theb. VII. 362.
 fluctibus in mediis fulcator navita ponti. Libanius
 O. VI. p. 204. C. θαλάττης ἐργάται· καίτοι σίφουκε
 πως ὁδοιπορῶν ὀφθαλμὸν ἐπισπᾶσθαι θαλαττεργόν, καὶ
 κάπνῃ ἀναφῆρην, καὶ δίκτυον ἀφῆις, καὶ δι' ἀγκύραν ἐπι-
 βυλῶν ἰχθύσι. Alciphron I. 4. ὅσον ἡ θάλαττα τῆς γῆς
 διαλλάττει, τοσεῦτον καὶ οἱ αὐτῆς ἡμεῖς ἐργάται τῶν κατὰ
 πό-

τῶν, καὶ ἑκράζον κλαίοντες καὶ πενθύντες, λέγοντες· Οὐαί, εἰ καὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν
 ἣ ἐπλήσθησαν πάντες οἱ ἔχοντες + πῶσις ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι
 20 μὴ ἄρα ἠεμαύθη. Εὐφραίνεις ἐπ' αὐτήν· ἔβανέ, καὶ οἱ ἄγιοι + ἀπτόλοιοι καὶ οἱ πορφῆται,
 21 ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἤγεν εἰς ἄγγελον ἰσχυρὸς λίθον ὡς
 μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θαλάσσαν, λέγων· Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται βαβυ-
 22 λὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι· Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλη-
 τῶν, καὶ σαλπικτῶν, οὐ μὴ ἀκροῖται ἐν σοὶ ἔτι· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ

εὐ-

+ τὰ

~ αὐτῇ

+ καὶ οἱ

καὶ ὅσοι] — Editio Erasmi 1. 2. 3. οἱ 18. ὅσοι 13.
 ἐκράζοντες.] ἐκράζοντες Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. ἐκράζοντες 18.
 18. ἑκράζον] ἑκράζον AC Versio Syr. Vulg. Hippolytus. ἐκράζοντες 9. 13. 27.
 ὁρῶντες] βλέποντες AC 2. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
 Genev. Bengelii. Hippolytus, Arethas, Andreas. καπνὸν] τόπον A 10. Versio Vulg. probante J. Millio prol. 1358.
 τίς] — C. μεγάλη] + ταύτη C.
 19. ἔβαλον] ἐπέβαλον A. Versio Syr. ἔβαλαν C. ἔβαλλον 27.
 20. ἔβαν] ἔβαν Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. Bogardi.
 ἐκράζον] ἐκράζον AC Versio Vulg. Syr. Hippolytus.
 κλαίοντες καὶ πενθύντες] — A. + C 2. 6. 8. 10. 11. 16. 18. 26. Editio Complut. Plant. Genev. Versio
 Syr. Codices Latini. Aethas, Andreas. κλαίοντες καὶ πενθύντες λέγοντες] λέγοντες C πενθύντες C κλαίοντες 27.
 εἰ] — 26. ἐπλήσθησαν] ἐπλήσθησαν 18.
 ἔχοντες] + τὰ AC 10. 14. 16. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Benge-
 lii. Hippolytus.
 20. ἐπ' αὐτήν] ἐν αὐτῇ AC. ἐπ' αὐτῇ 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut.
 Plant. Genev. Bengelii. Hippolytus, Arethas.
 ἄγιοι] + καὶ οἱ A 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 Versio Syr. Copt. Codices Latini. Hippolytus, Andreas, Arethas, Primasius. probante J. Millio prol. 1113. C. Vi-
 tringa. ἄγγελοισι] ἄγγελοισι Versio Syr.
 21. ἰσχυρὸς] — A. Versio Syr. Tychonius.
 μύλον] μύλον AC Versio Copt. Vulg. probante H. Grotio μέγαν] μέγαν Editio Erasmi, Colinaei.
 θαλάσσαν] + μέγαν 14. ἔτι] + ἐν αὐτῇ 14.
 22. ab ἐν σοὶ ἔτι. primo ad ἐν σοὶ ἔτι secundum] — 7. 14. Hippolytus.
 τεχνίτης] τεχνικῆς C. ut videtur. πάσης τέχνης] — A Versio Copt.

πόλις ἡ κόμης οἰκόντων διαφέρουσι. 13. οἷος εἶμι θαλατ-
 τυργός. Ovid. I. Pont. IV. 35. Vastum fulcavimus
 aequor. Aen. II. 780. Longa tibi exilia & vastum
 maris aequor arandum. Philostratus V. Apollonii
 IV. 32. Θαλαττυργὸν καὶ ναυτικὸν ἔθος. Agathias pro-
 oem. Anthol. ἐκ ἔτι μοι χαῖρος τις ἀνέμβατος, ἀλλ' ἐπὶ
 πόντῳ Ἰγκανὸς κόλπος, καὶ εἰς βυθὸν Ἀιδοπῆα Ἰταλι-
 καὶς ἡσσαν ἐρέσσεται ἡμερον ὕδωρ. quod de Roma ho-
 dierna intelligi non potest.

Florus I. 4. Ostiam — coloniam posuit, jam
 tum videlicet praeficiens animo futurum, ut to-
 tius mundi opes & commeatus illo veluti mariti-
 mae urbis hospitio exciperentur.

18. πυρώσεως] Conflagratio Capitolii Plut. Pu-
 blic. p. 104. E. τότε δὲ πάλιν ἐν ταῖς κατὰ Οὐιτέλλιον
 γάσις διαφαιρῆτος. Jos. B. IV. 11. 4. διαρπάσαντες
 τε οἱ στρατιῶται τὰ ἀναθήματα, τὸν ναὸν ἡμιπυρῶσι, καὶ
 μετὰ μίαν ἡμέραν εἰσελαύνει· καὶ Ἀντώνιος μετὰ τῆς δυνά-
 μως. Tacitus H. III. 71. Faces in prominentem
 porticum jecere, & sequebantur ignem, ambustas-
 que Capitolii fores penetrassent, ni Sabinus revul-
 sas undique statuas, decora majorum, in ipso adi-
 tu vice muri objecisset — Hic ambigitur, ignem
 testis oppugnatores injecerint an obfessi, quae cre-
 brior fama est, quo nitentes ac progressos depelle-
 rent. Inde lapsus ignis in porticus appositas aedi-
 bus, mox sustinentes fastigium aquilae vetere ligno
 traxerunt flammam, alueruntque. Sic Capitolium
 clausis foribus indefensum & indirectum conflag-
 ravit. 72. facinus post conditam Romam luctuo-
 sissimum foedissimumque populo Romano accidit:
 nullo externo hoste, propitiis, si per mores nostros
 liceret, deis sedem Jovis optimi maximi, auspicato
 a majoribus pignus imperii conditam, quam non

Porfena dedita urbe, neque Galli capta temerare
 potuissent, furore principum excindi — nunc
 palam obfessum, palam incensum, quibus armorum
 causis? quo tantae cladis pretio stetit? pro patria
 bellavimus? ea tunc aedes cremabatur, 73. irrum-
 punt Vitelliani, & cuncta sanguine, ferro, flammis-
 que miscunt. 79. conflagrasse Capitolium, tremere
 Urbem, moesta omnia accepit. Ez. XXXVII. 32.

19. καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς] Ovidius M. VIII. 5. 28.
 Pulvere canitiem genitor vultusque seniles foedat
 humi fufus. Maximus Tyr. XI. 7. ἀναβιβασάμενος ὥσ-
 περ εἰς δικαστήριον τὰς ἐρέξεις τὰς σῶας, ἐλευνὰ φθιγγόμενας,
 οἰκτῆρας βοώσας, πολλὴν τὴν κόπην καταχρισμένης τῆς κε-
 φαλῆς. Ez. XXVII. 30.

τιμιότητος] Libanius Ep. 1557. καὶ προσκαγορεύω
 τὴν τιμιότητα σε καὶ εὐχομαι σοὶ τ' ἀγαθὰ.

21. λίθον — εἰς τὴν θαλάσσαν] Matth. XVIII. 6.
 Herodotus I. 165. πρὸς δὲ ταύτησι καὶ μύδρον σιδήριον
 κατεπόντασαν, καὶ ἄμωσαν μὴ πρὶν εἰς φακαίην ἵξεν, πρὶν
 ἢ τὸν μύδρον τῆτον ἀναφανῆσαι. Callimachus. Φωκαίων μέ-
 χρις κε μὴν μέγας εἰς ἀλὶ μύδρος. Horatius Epod. XVI.
 25. Sed juremus in haec simul imis saxa renarint
 Vadis levata. Jerem. LI. 63. 64. Nebem. IX. 11.

οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι] Lucianus Contemplat. 23. ἡ Νῆ-
 ρος μὲν ἀπόλωλεν ἡδὴ, καὶ ὅδιν ἔχρος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς, ὅδ'
 αὖν εἴπῃς, ὅτι πὸς ἦν ἡ Βαβυλὼν δὲ σοὶ ἐκείνη εἴην ἡ εὐ-
 πυργος, ἡ τὸν μέγαν περιέβαλεν, οὐ μετὰ πολὺ καὶ αὐτὴ
 ζητηθήσεται, ὥσπερ ἡ Νῆρος. Strabo XVI. p. 1073. C.
 Βαβυλώνες — ἡ δ' ἔρημος ἡ πολλή, ὥς' ἐπ' αὐτῆς μὴ ἂν
 ὀκνήσαι τινὰ εἰπῇ, ὅτι ἐφ' ἡ τις τῶν καμικῶν ἐπὶ τῶν Με-
 γαλοπολιτῶν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ ἐρημία μεγάλη εἴην ἡ με-
 γάλῃ πόλις.

22. σαλπικτῶν] vid. in I. Cor. XV. 52. Varinus.
 σαλπικτῆς τὸ δοκίμιον διὰ τὴν καὶ, ἔτι δὲ διὰ τὸ σ. De-

mo-

εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ Φωνὴ μύλων οὐ μὴ ἀκυσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· Καὶ Φῶς λύχνου οὐ μὴ Φανῇ 23
ἐν σοὶ ἔτι· καὶ Φωνὴ νυμφίος καὶ νύμφης ἐ μὴ ἀκυσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σε ἦσαν οἱ 24
μεγιστάνες τῆ γῆς, ὅτι ἐν τῇ Φαρμακείᾳ σε ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἐν αὐ-
τῇ· αἷμα· ποροφητῶν καὶ ἀγίων εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ὅπτι τῆ γῆς.

— Καὶ· μὲν ταῦτα ἤκουσα ὡς Φωνὴν ὅχλου πολλῆς μεγάλης ἐν τῷ θρανῷ, ~λέγοντος· 1
Ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, — καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις ~ Κυρίῳ τῷ Θεῷ· ἡ- 2
μῶν· Ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτῆς· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις 2
ἐφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτῆς ἐκ — τῆ χει- 3
ρὸς αὐτῆς· Καὶ δεύτερον εἰσηκαν· Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τὰς 3
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ ἔπεισον· οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἰκοσι — καὶ· τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, 4
καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθήμενῷ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγοντες· Ἀμήν· Ἀλληλούϊα.
Καὶ

~αἷματα

~λεγόντων

~τῆ θεῆ

~ἔπεισαν

ab ἐν σοὶ ἔτι secundo ad ἐν σοὶ ἔτι tertium] 18. 19. Versio Syr.
μύλων] μύλος C. ἀκυσθῇ] Φανῇ 4. 6. Arethas. εἰσακυσθῇ 12.
ab ἐν σοὶ ἔτι tertio, ad ἐν σοὶ ἔτι primum comm. 23.] — A. 26. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei. Versio Lutheri.
ab ἐν σοὶ ἔτι tertio ad ἐν σοὶ ἔτι posterius comm. 23.] — 12.
23. ἐν primo loco] — C. Codices Latini, Joachimus. νυμφίος C. + Φωνὴ C.
ἀκυσθῇ] εἰσακυσθῇ 12. Φανῇ 6. Arethas. ὅτι prius] — 2. 9. 18. 19. 26. 27.
οἱ prius] — A. σῆ] — 9. 27.
24. αἷμα] αἷμα 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 17. 18. in scholio 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
Versio Arab. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1113. C. Daubuz. εὐρέθη] εὐρέθησαν 7. 14.
1. καὶ primo loco] — AC. 2. 4. 6. 7. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Copr.
Syr. Arab. Lutheri. Arethas. probante J. Millio prol. 1010.
ὡς] — 12. 16. 18. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani, Wechelii, Bengelii. Versio Syr.
ὅχλος πολλῆς μεγάλης] μεγάλην ὅχλος πολλῆς AC. 2. 4. 6. 14. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr. Codices La-
tini. Arethas. ὅχλος πολλῶν Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Versio Vulg. Primasius, Tychonius. prob. Bengelio.
λέγοντες] λεγόντων AC. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copr. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1456. + τὸ Editio Erasmi, Ald. Colinaei.
ἡ σωτηρία C.] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1212.
δόξα, C. ἡ τιμὴ, C. ἡ δύναμις] δύναμις C. ἡ δόξα 2. 6. 7. 10. 11. 12. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
Genev. δύναμις C. ἡ δόξα C. ἡ τιμὴ Versio Syr. τιμὴ C. ἡ δόξα C. ἡ δύναμις Arethas.
καὶ ἡ τιμὴ] — AC. 4. 8. 9. 17. 18. 25. Editio Bengelii. Versio Vulg. Ticonius. Andreas.
κυρίῳ τῷ Θεῷ τῷ Θεῷ AC. 2. 4. 6. 7. 10. 11. 12. 14. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Ver-
sio Copr. Arethas. probante J. Millio prol. 1010. τῷ Θεῷ Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab.
2. ὅτι prius] αἰτίαι 26. ἀληθινὰ] ἔκρινε ἀλλήλῃ 13.
ὅτι posterius] οἱ 14. πόρνην] πόρνη 14. 18.
ἐφθειρε] ἔκρινε A. διέφθειρε 2. 4. 6. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
Bengelii, Arethas, Andreas.
τῆ] — AC. 6. 11. 14. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas, Andreas.
3. εἰσηκαν] εἰσηκαν C. εἰσηκεν 2. 4. 6. 11. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Arab. A-
rethas. εἰσηκασιν 14. αὐτῆς] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Versio Æthiop.
τὰς αἰῶνας τῆς αἰῶνας Andreas. probante J. A. Bengelii.
4. ἔπεισον] ἔπεισαν 10. 12. 27. Editio Erasmi 4. Colinaei, Stephani, Bezæ, Bengelii, Bogardi.
πρεσβύτεροι οἱ εἰκοσι C. τέσσαρες] εἰκοσι τέσσαρες, πρεσβύτεροι A. 14. Editio Bengelii. Codices Latini, Beda. Andreas.
οἱ posterius] — A.

mosthenes etiam habet σαλπικτής.

Φωνὴ μύλων] Esaj. XXIV. 8. Jerem. XXV. 10.
Ez. XXVI. 13. Cantica puellarum molam trufan-
tium. Plut. Conviv. VII. Sap. p. 157. D. ἐγὼ γὰρ,
εἶπε, τῆς ξένης ἥκουσ ἀδόξης πρὸς τὴν μύλην, ἐν Λέσβῳ γε-
νόμενος ἄλκις μύλας, ἄλκις καὶ γὰρ, πιστικὸς ἀλκιῶ, μεγάλ-
ας Μιτυλήνας βασιλεύων. Ælianus V. H. VII. 4. ὅτι
πιστικὸς πάντῃ σφοδρῶς ἐπῆγει τὴν μύλην — ἦν δὲ τι ὅσ-
μοι ἐπιμύλιος, ὅτω καλεῖσθαι. Pollux IV. 55. ἦν δὲ —
τι καὶ ἐπιλήσιον αὐλημα ἐπὶ βοτρυῶν θλιβομένων, καὶ ἕτερον
πιστικόν, ὡς φρούχος ἐν κωμαστικῇ φασὶν ὁ κωματικὸς· Ἐγὼ
δὲ τῶν δὴ τερετῶν πιστικόν. καὶ Νικοφῶν ἐν τοῖς χειρογράφου-
σιν· ἀλλ' ἔτι προσαύλησον σὺν τῶν πιστικόν τινα. 53. ἐπι-
μύλιος ὡδῆ. & VII. 180. Athenæus XIV. p. 618.
D. ἱμαῖος, ἡ ἐπιμύλιος καλεῖσθαι, ἢ παρὰ τὰς ἀλειτὰς ἡ-
δον. Hesychius. ἱμαλῖς ἡ ἐπιμύλιος ὡδῆ. ἱμαῖος, ὡδῆ ἐπι-
μύλιος. ἱμαῖος, ἐπιμυλίδιος ὡδῆς. Eustathius in II. φ.
p. 1324. 36. καθὰ ἰσορεῖ Τρύφαν, δὲ καὶ ὡδῆς ὀσμῆς
καταλύει τὰς δὲ ἱμαῖος ἡ καὶ ἐπιμύλιος ἡ μύλωντρος, ἢ

παρὰ τὰς ἀλειτὰς ἡδον. in Od. v. p. 724. 46. καὶ ἡ ἐ-
πιμύλιος ὡδῆ, ἢν περὶ τὰς ἀλειτὰς ἡδον, αὐτὴ δὲ καὶ μυ-
λωνος ἐλέγεται, ὁμωνύμως ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἀθήρη τὴν μύλην.
ἔτι δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἱμαῖος κατὰ τὸν Ἀθήναιον, ἴσως, καθὰ
φασιν ἐκείνος, ἀπὸ τῆς ἱμαλίδος ἱμαλῖς δὲ, φασιν, παρὰ
Δωριεῦσιν ὁ νόσος καὶ τὰ ἐπιμύλια τῶν ἀλειτῶν.

23. Φωνὴ λύχνου] Æn. I. 726. Dependent lychni
laquearibus aureis. Ennius in Nono. Lychnorum
lumina bis sex. & Lucretius in quinto 296. quin
etiam nocturna tibi terrestria quæ sunt lumina,
pendentes lychni. ap. Macrobi. Sat. VI. 4. Cic. pro
Coelio. 28. Alia fori vis est, alia triclinii, alia subfel-
liorum ratio, alia lectorum, non idem iudicium
comestatorumque conspectus, lux denique longe alia
est foliis & lychnorum. Targum in Jerem. XXV. 10.
Vocem coetuum canentium ad lumen lucernarum.

Φωνὴ νυμφίος καὶ νύμφης] Buxtorf. Synagog. p. 434.
Benedictus sit Deus rex mundi, qui creavit gaudium
& laetitiam, sponsum & sponfam, exultationem,
can-

- 5 Καὶ Φωνὴ ἔκ. τῷ Θρόνῳ ἐξῆλθε, λέγονσα· Αἰνεῖτε τὸ Θεόν· ἡμεῖς πάντες οἱ δούλοι αὐ-
 τῷ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν — καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. Καὶ ἤκουσα ὡς Φωνὴν ὄχλου
 6 πολλῆς, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς Φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων· Ἀλληλούϊα·
 7 ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιάμεθα, καὶ δάμεν τὸ
 8 δόξαν αὐτῷ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τῷ ξένῳ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. Καὶ
 ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περὶ αὐτὴν βύσινον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν τὸ γυναικῶν, τὰ δικαιο-
 9 μαία ὅτι τῷ ἁγίῳ. Καὶ λέγει μοι· Γράψον· Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τῷ γάμῳ
 10 τῷ ξένῳ κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσι τῷ Θεῷ. Καὶ ἔπε-
 σον ἔμπροσθεν τῷ πνεύματι αὐτῷ προσκυνῆσαι αὐτόν· καὶ λέγει μοι· Ὅρα μή· σύνδεσός
 11 σου· ἡ γυνὴ μαρτυρεῖ τῷ Ἰησοῦ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ προφητικόν. Καὶ εἶδον τὸ ἔθρονον ἀνεωγ-
 μένον,

~ 2πὸ

~ τῷ Θεῷ

- καὶ secundo loco] — AC. 6. 16. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genue. Erasmi
 1. 2. 3. 4. Colinaei, Bogardi. Versio Vulg. Copt. Andreas, Arethas. ἀμὴν] — 7. probante J. A. Bengelio.
 τῷ Θρόνῳ] τῷ Θρόνῳ A 2. 4. 6. 8. 9. 11. 14. 26. 27. Arethas. ἔκ] ἀπὸ A 2. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii.
 5. καὶ prius] + ἡ 26. ἔκ] ἀπὸ A 2. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Editio Bengelii.
 Θρόνῳ] ἔθρονον 14. λέγονσα] — 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.
 τὸ Θεόν] τῷ Θεῷ AC 9. 12. 14. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. πάντες] — 12.
 καὶ tertio loco] — AC 2. 4. 6. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut.
 Plant. Genue. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Aethiop. Arab. Arethas, Andreas. αὐτόν] — 12.
 6. ὡς primo loco] — 6. 8. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Andreas. ὡς secundo loco] — A. 12.
 λεγόντων] λέγοντες 4. 7. 8. 14. 26. 27. λέγοντας 2. 12. 16. 17. 19. Editio Bengelii, Erasmi, Colinaei, Ste-
 phani, Wechelii, Bezæ, E. Schmidii, Bogardi, Arethas.
 κύριος] — 8. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogard. Versio Aethiop.
 6. ὡς prius] + ἡμῶν 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genue. Ben-
 gelii, Bogardi. Versio Vulg. Syr. Arab. Andreas, Arethas.
 7. ἀγαλλιάμεθα] ἀγαλλιάμεθα A 12. 18. Andreas, probante J. Millio prol. 1000.
 δάμεν] δάσωμεν A. δάσωμεν 11. αὐτῷ] αὐτῷ 12.
 ὅτι] ὅτι 27. αὐτῷ] — 7. 12. 16. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 8. περὶ αὐτὴν] περὶ αὐτὴν 8. 12. 14. Editio Bengelii. Versio Copt. Aethiop. Codices Latini, Beda, Ticonius,
 Primasius, Rupertus, Joachimus. περὶ αὐτὴν 6.
 καθαρὸν καὶ λαμπρὸν] λαμπρὸν καθαρὸν A 7. καθαρὸν λαμπρὸν 18. λαμπρὸν καὶ καθαρὸν 6. 8. 9. 10. 11.
 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genue. Versio Syr. Arethas.
 εἰς τὸ ἁγίον] τὸ ἁγίον εἰς A 6. 14. 16. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genue.
 Bengelii. Versio Syr. Codices Latini. Andreas, Arethas, Ticonius.
 9. γράψον] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Aldi. probante J. A. Bengelio. τὸ] τὸ 16.
 τῷ γάμῳ] — 6. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Andreas. Versio Lutheri.
 κεκλημένοι] + καὶ ὅτι ἐκ ἀπρίοντες, ὡς δεῖ 6. + καὶ ὅτι ἐκ ἀπρίοντες, ὡς δεῖ 11. est Scholium Arethas.
 καὶ λέγει μοι] — 6. 11. λόγοι] + οἱ A. 4. Editio Bengelii.
 εἰσι τῷ Θεῷ] τῷ Θεῷ εἰσι A. 6. 14. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr. Codices Latini. Arethas.
 10. ἔπεσον] ἔπεσον A. 2. 12. 16. 26. 27. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii. Andreas.
 σε posterius] — 6. + ἐκ 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Andreas.
 τῷ prius] — 6. 11. 14. 26. 27. Editio Complut. Plant. Bengelii. Genue. Arethas.
 Ἰησοῦ] distinctionem tollit 6. Cyprianus. probante C. Sarrauo.
 τῷ posterius] — A. 12. 14. 16. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii. Andreas.
 11. ἀνεωγμένον] ἡνεωγμένον A. Editio Bengelii. Hippolytus, Andreas.

cantionem, jubilationem, gaudium, amorem, fraternitatem, pacem & amicitiam — Cito, o domine Deus noster, audiantur in urbibus Judae & in plateis Hierosolymorum vox gaudii, vox laetitiae, vox sponsi & sponsae, vox hinnientium spon-
 sarum e thalamis suis, & puerorum e convivio suo musicis modulis instructo. Benedictus sit Deus, qui exhilarat sponsum cum sponsa. Hac sunt septem benedictiones, quibus novi nupti consecrantur.

1. Psal. CIV. 35.

8. δικαιώματα] Illi absoluti sunt a peccatis & puri. Velles sponsae opponuntur ornatui meretricis supra XVII. 4. 5.

10. προσκυνῆσαι] Philo de Decal. T. 2. p. 191,

14. τὸς ἀδελφούς φύσει μὴ προσκυνῶμεν, εἰ καὶ καθαρωτέρας καὶ ἀθανατωτέρας εὐσίας ἔλαχον. ἀδελφὸν δ' ἀλλήλων τὰ γινόμενα, καθ' ὃ γινόμεν' ἐπὶ καὶ πατὴρ ὑπᾶντων ὁ ποιητὴς τῶν ἁλῶν ἐστίν.

ἡ γὰρ μαρτυρία τῷ Ἰησοῦ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῆς προφη-

τείας] Spiritus propheticus, qui in me est, aequalis est testimonio Christi, quod tu in magnis periculis dedisti. Aequales autem ab aequalibus adorari non convenit. 1. Cor. VI. 3. XIII. 2. 1. Pet. I. 10. 11. Targum Jonathan in Genes. XLI. 38. Virum, in quo fit spiritus prophetiae a facie domini; Targum in 1. Chron. XXVIII. 12. per spiritum prophetiae, qui in eo erat. in Psal. LI. Spiritum propheticum sanctitatis tuae ne auferas a me. 14. & spiritus propheticus confortabit me. LVIII. 34. Dabit in voce sua vocem spiritus prophetici ad prophetandum. LXXIX. dixit spiritu prophetico: XIV. in spiritu prophetiae de Davide. Aruch in 22. Spiritus sanctus, qui est prophetia. Num. XI. 29. dabit Dominus spiritum prophetiae suae super eos.

11. τὸν ἔθρονον ἀνεωγμένον] Andreas. τὸ ἡνεωγμένον τὸν ἔθρονον δηλοῖ τὴν τῷ ὁραθέντος κριτῆ παρυσίας ἐλευσίαν· ὡς περὶ τῶν ἐνταῦθα παρακλιτισμάτων ἐντολῇ τῷ ἐπὶ
 Nnnnn
 γῆς

μένον, ἡ ἰδὲ ἵππου λευκός, ἡ ὁ καθήκον ἐπ' αὐτὸν καλέμενον **ῥιπτός** καὶ ἀλη-
θινός, ἡ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει ἡ πολεμεῖ. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ ὡς φλόξ πυρός, καὶ 12
ὅτι ἡ κεφαλὴν αὐτῷ **ῥιπτόμα** πολλά' ἔχον ὄνομα γεγραμμένον ὃ ἐδεῖς οἶδεν εἰ μὴ
αὐτός. Καὶ **ῥιπτοβελήμενον** ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι ἡ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῷ 13
Ὁ λόγος τῷ Θεῷ. Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ ἔργῳ ἠκολούθη αὐτῷ ἐφ' ἵπποις 14
λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν — ἡ: καθαρὸν. Καὶ ἐκ τῷ **τόμα** αὐτῷ ἐκπο- 15
ρεύει ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ παλάσῃ τὰ ἔθνη ἡ αὐτὸς ποιμαίνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ
σιδηρᾷ ἡ αὐτὸς πατεῖ ἡ ληνὸν τῷ οἴνῳ τῷ θυμῷ — ἡ: ὁ ὄργης τῷ Θεῷ τῷ παντο-
κράτος. Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον ἡ ἐπὶ τῷ μηρὸν αὐτῷ — τὸ: ὄνομα γεγραμμένον 16
Βασιλεὺς βασιλέων, ἡ Κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ ἡ 17
ἐκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρέοις τοῖς πεποιημένοις ἐν μεσσηνήματι. Δευ-
τε

καλέμενον] — A 4. 6. 12. 17. a prima manu. Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei*. Codices *Latini*. *Hippo-*
lytus. c. Noët. 15. *Andreas*, *Arethas*. probante *J. A. Bengelio*. ἡ καλέμενον 6. κρίνει] κρίνει 26.
12. ὡς] — 2. 6. 7. 9. 10. 12. 14. 16. 17. 18. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Genev.* *Bengelii*. *Hippolytus*, *Andreas*.
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν] ἐν τῇ κεφαλῇ 14.
ἔχον] + ὀνόματα γεγραμμένα ἐ 2. 14. 19. 26. Editio *Complut.* *Plant. Genev.* *Verfio Syr.*
ὄνομα γεγραμμένον, ὃ] ὀνόματα γεγραμμένα, ἀ 9. 13. 16. 27. ὀνόματα γεγραμμένα ἐ 8. 10. 11. in ora:
ὄνομα γεγραμμένον, ἐ τῷ 18. 13. ἱμάτιον] + πορφύρεον *Variae Lectiones Bogardi*.
βεβαμμένον] + ἐ 4. 6. 11. *Verfio Syr. Arethas*. τὸ ὄνομα αὐτῷ] αὐτῷ τὸ ὄνομα 14.
καλεῖται] κέκληται A 2. 8. 9. 14. 17. 18. 26. 27. *Verfio Ethiop. Origenes* in Jo. I. 1. *Hippolytus*. c. Noët. 15.
Hieronymus, *Beda*, *Joachimus*.
14. τὰ posterius] — A 6. 11. 12. 14. 16. 18. 27. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani*, *Wechelii*, *Bezae*, *Bogardi*,
Verfio Syr. Origenes. τὰ prius] — 14. τὰ ἐν τῷ ἔργῳ] ἡ ἔργῳ 8.
ἠκολούθη] ἠκολούθη Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei*, *Bogardi*. αὐτῷ] αὐτοῖς 14.
ἐφ' ἐπὶ 4. 6. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Genev.* *Arethas*.
ἐφ' ἵπποις λευκοῖς] ἵπποις πολλοῖς 12. 17. a prima manu.
ἐνδεδυμένοι] ἐνδεδυμένοι Editio *Ald.* ἐνδεδυμένοι 26. + δὲ A.
βύσσινον λευκὸν] λευκὸν βύσσινον A. βύσσινον λευκὸν 12. βύσσινον λευκὸν 18. βύσσινον *Cyprianus*, *Ori-*
genes, probante *J. A. Bengelio*. sed aliter in *Gnom.*
ἐ posterius] — A 4. 6. 8. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi, teste *Millio* Editio *Complut.*
Plant. Genev. *Bengelii*. *Verfio Syr. Copt. Ethiop. Arab.* Codices *Latini*. *Origenes* in Cant. I. 9. & in *Matth.* I. 2.
Irenaeus IV. 37. *Arethas*, *Ticonius*, *Primafius*, *Beda*, *Rupertus*, *Hieronymus*. *Cyprianus* T. 51. prob. *J. Millio* prol. 1113.
15. ῥομφαία] + ῥομφαία 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. ex emendatione. 19. 25. 26. 27. Editio *Com-*
plut. *Plant. Genev.* *Verfio Vulg. Syr. Ethiop. Arab.* *Cyprianus*, *Arethas*, *Andreas*.
πατάσῃ] πατάσῃ A. 2. 4. 6. 8. 10. 14. 16. 17. 18. 19. 26. Editio *Complut.* *Plant. Genev.* *Bengelii*. *Origenes*.
Andreas, *Arethas*. probante *J. Millio*. prol. 1011. παρατάσῃ 9. 27. ῥάβδῳ] ῥομφαία 12.
ἐ quarto loco] — A 2. 4. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant. Genev.*
Bengelii. *Verfio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Irenaeus*, *Origenes*, *Arethas*, *Cyprianus*. probante *J. Millio* prol. 1113.
& *J. Piscatore*: videtur, inquit, legendum omiffa particula ἐ, ut judicari potest partim ex versione vulgari,
partim ex collatione vers. 9. Cap. XVI. Conjunctio autem ἐ inserta videtur ab aliquo, qui non intellexit phra-
sin Hebraeam, & durum esse judicavit Concursum tot genitivorum.
τῷ postremo loco] — Editio *Erasmi*, *Colinaei*. 16. ἐπὶ τὸ ἱμάτιον ἐ] — A. *Verfio Ethiop.*

ἡ δὲ δικαστὴν τὴν κατὰ τῶν ὑπερβύων κρίσιν καὶ ἀπόφασιν.

12. διαδήματα πολλά] *Victorum regum* 2. *Sam.*
XII. 30. 1. *Macc.* XI. 13.

14. *Luc.* II. 13.

15. *Ezaj.* LXIII. 3.

16. ἐπὶ τὸν μηρὸν] *Justinus* XV. 4. 5. Figura an-
chorae, quae in femore Seleuci nata cum ipso par-
vulo fuit. 9. originis ejus argumentum etiam in po-
steris mansit, siquidem filii nepotesque ejus ancho-
ram in femore veluti notam generis naturalem ha-
buere. *Aristoph.* *Nub.* 122. *Schol.* σαπφοραὶ δὲ οἱ
σῖγμα ἔχοντες περὶ τῷ μηρῶν. *Anacreon* LV. 1. ἐν ἰσχί-
οις μὴ ἵπποι πυρὸς χάραγμα ἔχουσι. *Lucianus* a. indoct.
5. *Schol.* ἐπίσημον τὸ τῶν ἵππων ἐπὶ τῷ μηρῷ ἔχον
μυθὸν παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἵσαν ὅτι οἱ ἵπποι τῶν εὐγε-
νῶν, οἷς ἐπὶ τῷ μηρῷ τὸ παράσημον κάππα τὸ σιγχαῖον,
ἢ σῖγμα, ἀφ' ὧν παραινόμενοι ἀπὸ τῷ κ. κοππατῖαι·
ἐπὶ δὲ τῷ σ. σαπφοραὶ. *Cic.* *Verr.* IV. 43. signum Ap-
pollinis pulcherrimum, cujus in femine literulis
minutis argenteis nomen Myronis erat inscriptum.
item in *Hercule Farneso*. *Pausanias* *Eliac.* extr. τὸ
ἀνάθημα — ἀνδρὸς εἰκὼν — παντάλα — ἐλεγγίον
δὲ ἐπ' αὐτὸ γεγραμμένον ἐστὶ ἐπὶ τῷ μηρῷ. *Zēn* *Θεῶν* βα-

σιλεῖ μ' ἀπρόβητον ἐνθάδ' ἔθηκεν *Μυδαῖοι*. *Plut.* *Pericl.*
p. 164. B. τῶν *Λακεδαιμονίων*, ἦν ἔδωκαν αὐτοῖς *Δελ-*
φοὶ *προμαντιῶν* εἰς τὸ μέγαρον ἐγκολαψάντων τῷ χαλκῷ
λύκῃ, λαβὼν καὶ αὐτὸς *προμαντιῶν* τοῖς *Ἀθηναίοις*, εἰς τὸν
αὐτὸν λύκον κατὰ τὴν *δεξιὰν* *πλευρὰν* *ἐνεχάραξε*. *Christus*
rex in oriente natus major multo & justior Seleu-
co aut *Vespasiano*. *Litterae* paludamento inscriptae
incipiebant a regione femoris, & descendeabant per
crus & tibiam vid. *Mus. Hetrusc.* T. I. Tab. XIV.
I. & XX.

17. inf. 21. *Ex.* XXXIX. 17.

20. ζῶντες] *Aristides* T. 2. p. 56. ὃ δὲ *Σαρδανιάπα-*
λος ἐκαύθη ζῶν, ἀναβὰς ἐπὶ τὴν πυρὸν αὐτός. *Schol.* *ἰσα-*
νασάντων αὐτῶν τῶν ὑπῆκων. *Euripides* *Troad.* 442. ζῶν
εἰς ἑῷ καταφυγὴν λίμνης Ἰδάρ. *Hecub.* 472. ἡ *Τι-*
τόν *γενεῖν*, τὰν *Ζεὺς* *ἀμφιπύρῳ* *κοιμίζει* *φλογμῷ* *κροῖδας*.
Rheso 831. καὶ με γὰρ ζῶντα πόρουσον. *Lycophron*
Alex. 497. ἡ ζῶν εἰς ἑῷ ἔκειται *καταβῆταις*. *Seneca*
Q. N. VI. 2. Nec desunt, qui hoc genus mortis
magis timeant, quo in abruptum cum sedibus suis
eunt, & e vivorum numero vivi auferuntur. *Psal.*
LV. 16. Descendant ad infernum viventes. *Tar-*
gum. morientur morte repentina. *Athenaeus* IX.
p.

- 18 τε~χὶ συνάγεσθε· εἰς τὸ δαῖπνον ~ τῆ μεγάλης· Θεῷ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων + καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τῆς βασιλεῖς τῆ γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι + πόλεμον
- 20 καὶ τῆς καθημένων ἐπὶ τῆ ἵππου, καὶ καὶ τῆς στρατεύματι αὐτῆς. Καὶ ἐπιάθη τὸ θηρίον, καὶ καὶ τῆς τῆς οἱ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτῆς, ἐν οἷς ἐπλάσθησε τῆς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τῆς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ·
- 21 ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τῆ καιομένην ἐν τῷ θαλάσσῃ· Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκπορευομένῃ· ἐκ τοῦ στόματός αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῆ σαρκῶν αὐτῶν.

Καὶ

~ συνάχθητε ~ τὸ μέγα τῆ + τε + τ ~ ὁ μετ' αὐτῆς ~ ἐξελεύσῃ

- καὶ ἐπὶ αὐτῆς ἐ 12. ἐ ἐπὶ τῇ μηρῶν αὐτῆς ἐ ἐπὶ τῇ μηρῶν 12.
 τὸ posterius] — A. 2. 4. 6. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Origenes. Andreas. Arethas.
 17. ἴνα] — 2. 6. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Versio Syr. Ticonius.
 τῶν] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei.
 ἱσχυρῶν] + ἐν 2. 7. 14. 26. 27. Versio Syr. ἱσχυρῶν 12. Codices Latini.
 λέγων] — 12. ὁρίους] ὁρίους Editio Erasmi 1. 2.
 πιστομένοις] πιστομένοις A. 6. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Bengelii. Arethas.
 μισοπραγῆσματος] μισοπραγῆσματος Editio Erasmi 1. μισοπραγῆσματος Editio Ald. Erasmi 2. in erratis.
 καὶ συνάγεσθε] συνάχθητε A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Æthiop. Codices Latini. Andreas. Arethas. Beda. Rupertus.
 τὸ] τ 6. 11. 16. 26. Arethas. probante J. Millio prol. 1011.
 τῶν μεγάλων] τὸ μέγα τῆ A. 2. 7. 8. 9. 10. 13. 14. 17. 18. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Andreas. probante J. Millio prol. 1113. τὸ μέγα τῆ 4. 6. 11. 16. 26. Arethas. probante J. Millio prol. 1011.
 αὐτῶν] αὐτῆς A. 14. αὐτῆς Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald.
 ἐλευθέρων] + τε A. 6. 8. 11. 14. 16. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas. Andreas.
 καὶ loco septimo] — 9. 14. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
 μικρῶν] + τε 2. 9. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. probante J. A. Bengelio.
 19. τῶν] — 26. αὐτῶν] αὐτῆς A. 6. 11.
 ποιῆσαι] + τ A. 7. 8. 9. 14. 16. 26. 27. Arethas. probante J. A. Bengelio.
 20. καὶ τῆς τῆς οἱ μετ' αὐτῆς ὁ A. Versio Copt. ὁ μετ' αὐτῆς 2. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 17. 18. ex e2
 mendatione. 19. 26. 27. Versio Syr. Arab. Arethas. μετ' αὐτοῦ ὁ 14. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 Versio Vulg. Armen. Athanasius Synops. ὁ Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1218.
 ἐβλήθησαν] βληθῆσονται Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi. Arethas. Andreas.
 οἱ δύο] — Versio Æthiop. probante J. Millio prol. 1218. τοῦ πυρὸς] — 14. Codices Latini.
 τὴν καιομένην] τὴν καιομένην A. probante J. A. Bengelio.
 τῷ] — A. 9. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Arethas. Andreas.
 21. τοῦ primo loco] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 ἐκπορευομένη] ἐξελεύσῃ A. 2. 4. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Andreas. Arethas. Primasius, Haymo. τῆ] — 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.

p. 410. F. ἴλεως τῶτον τὸν βασιλεῖα ζῶν καταβῆναι κάτω εἰς ὃν οἱ Ἕλληες ἄδην νομίζουσι. Od. μ. 21. σφέτεροι οἱ ζῶντες ὑπῆλθετε δῶμ' αἰδῶο Διοσθενί, ὅτε δ' ἄλλοι ἄπαξ θνήσκουσ' ἀνθρώποι. Sophocles Antigone. 1136. Ζῶντες θανόντων ἔρχομαι κατασκαφῆς. Ovidius A. A. III. 14. Vivus & in vivis ad styga venit equis. Met. IX. 406. Seductaque suos manes tellure videbit vivus adhuc vacat. Num. XVI. 33.

Nero & Otho sibi ipsis manus intulerunt. Vitellius, cum ebrius esset, occisus & unco tractus est in Tiberim. Domitianus alterum pseudoprophetae cornu, in quo stirps Flaviana defecit, in lecto occisus est. Suetonius Domit. 14. Annum denique ultimum vitae jam pridem suspectum habuit, horam etiam nec non & genus mortis — Quare pavidus semper atque anxius, minimis etiam suspicionibus praeter modum commovebatur. — tempore suspecti periculi appropinquante sollicitior indies. 16. in cubiculum se recepit, atque ibi occisus est. — Saucium ac repugnantem adorti Clodius cornicularius, & Maximus Parthenii libertus, & Satorius decurio cubiculariorum, & quidam e gladiatorio ludo, vulneribus septem contrucidarunt

— occisus est XIII. Kl. Octobris, anno aetatis XLV. imperii XV. Cadaver ejus populari sandapila per vespillones exportatum Phyllis nutrix in suburbano suo Latina via funeravit. Plut. Amator. p. 771. C. ἀποκτείνε μὲν ἂν αὐτὴν ὁ Καῖσαρ [οὐσίπασιν] ἀποκτείνε δὲ δίδωσι δίκην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, τῇ γίνεσθαι πάντος ἄρδην ἀναιρεθέντος. ὅθεν γὰρ ἡνεγκεν ἡ τότε ἡγεμονία σκυθρωπότερον, ὅδ' ἡ μάλλον ἐτέραν εἰκὸς ἦν καὶ θύεας καὶ δαίμονας ὅψιν ἀποσφραῖναι. Et ita Imperatorum in Italia natorum stemma interiit. Poena autem imperatorum, quae hic describitur, erat gravior, poena ducum militumque levior comm. 21.

λίμνην τῆ πυρὸς] Plato Phaed. p. 83. E. τρίτος δὲ ποταμὸς — ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγα πυρὶ πολλῷ καίεμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ, μὲν τῆς παρ' ἡμῶν θαλάττης, ζεῖσθαι ὕδατος καὶ πηλὸς, κατατρεφὼν τὰ ταρτάρου. ὅτος δὲ εἶναι, ὅν ἐστι ἡ ποιομένης Πυρφλεγέοντα. Pindarus Pyth. I. 40. Ἄνθρωποι τῆς ἐργασίας μὲν ἀπλάττω πύρος ἀγνώταται ἐκ μυκῶν παγυρί, ποταμοὶ δ' ἀμείραι μὲν προχέοντες ῥέον κατὰ τὴν αἰῶνα· ἄλλ' ἐν ὄρεσιν αἰέτας φοῖνισσα κυλιδομένη φλόξ ἐς βαθείαν φέρεται πόντος πλάκα σὺν παλῶν, κίον δ' Ἀφαιδίῳ κρηνὴς ἔρποντι δυνάτῃ ἀναπύμπει, τέρας μὲν θανούσῃον προσδέσθαι, θάψμα δὲ παρ' ἡμῶν ἀκῶσαι.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καβαλῶντα ἐκ τοῦ θρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄ- 1
 λυσιν μεγάλην ἐπὶ τῆς χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ ἐκράτησε τὸ δράκοντα, τὸ ὄφιν τὸ ἄρχαῖον, ὅς 2
 ἔβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ σατανᾶς· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χίλια ἔτη. Καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄ- 3
 βύσσον, καὶ ἔκλεισεν — αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτῆς, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη
 ἔτι, ἄχρι τελεωθῇ τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ 4
 εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πε-

πε-

+ αὐτῶν

1. ἄγγελον] + ἄλλον 16. Versio Æthiop.
 κλεῖδα] κλεῖν A. 2. 4. 8. 9. 10. 11. 12. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Bengelii. κλεῖδαν 16.
 ὄφιν τὸ ἄρχαῖον] ὁ ὄφιν τὸ ἄρχαῖον A. probante J. A. Bengelio. ἀπὸ τοῦ ὕδατος] ὁ ἀπὸ τοῦ ὕδατος 14.
 καὶ secundo loco] + ὁ A. 9. 10. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. probante J. A. Bengelio.
 σατανᾶς] + ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμενὴν ὅλην 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. in ora. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Edi-
 tio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Arab. Arethas.
 ἔκλεισεν] ἔδωκεν 3. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 αὐτὸν secundo loco] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Versio Vulg. Syr. Arethas, Athanasius, Synops. Andreas. probante J. Millio prol. 1212.
 ἐπάνω αὐτοῦ] ἐμμενῶς αὐτὸν A.
 πλανῆσῃ] πλανῶ 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas,
 Andreas.
 τὰ ἔθνη ἔτι] ἔτι τὰ ἔθνη A. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio
 Vulg. Andreas, Arethas. τὰ ἔθνη 14. Ticonius. probante J. A. Bengelio.
 τελεωθῇ] τελεωθῶνται Editio Ald. αὐτὸν λυθῆναι] λυθῆναι αὐτὸν A. 14. 26. 27. Arethas.
 τὰ secundo loco] — 12 Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi
 καὶ loco quarto] — A. 7. 8. 9. 14. 16. Editio Bengelii. Versio Syr. Codices Latini.
 4. ἐπ' ἐπάνω 4. 26.
 πεπελεκισμένων] πεπολεμημένων A. πελεκισμένων 12. πεπλεκισμένων Editio Erasmi, Ald. Colinaei.

1. ἄλυσιν] *Apocryphum Enochi* I. ap. Syncellum.
 Καὶ τῷ Ραφαήλ εἶπε πορεύεσθαι Ραφαήλ, καὶ δῶκεν τὸν Ἀζαήλ,
 χερσὶ καὶ ποσὶ συμπόδισον αὐτὸν, καὶ ἐμβάλε αὐτὸν εἰς
 τὸ σκότος, καὶ ἀνοίξον τὴν ἔρημον [ἡ βύσσος] τὴν ἔσαν ἐν
 τῇ ἔρημῳ Δοδὸν, καὶ ἐκεῖ πορευθεὶς βάλε αὐτὸν, καὶ ὑπό-
 θει [ἐπίθες] αὐτῷ λίθος ὀξείας καὶ λίθος τραχείας, καὶ ἐπικά-
 λυψον αὐτῷ σκότος, καὶ οἰκησάτω ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
 τὴν ὄψιν αὐτῆς πώμασον, καὶ φῶς μὴ θεωρεῖται, καὶ ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ἀπαχθήσεται εἰς τὸν ἑμπυρισμὸν τῆς πυ-
 ρός. Πορεύεσθαι Μιχαήλ, δῶκεν Σαμιάζαν — ἐπὶ ἐβδωμάκων
 τα γενεάς εἰς τὰς πάσας τῆς γῆς, μέχρις ἡμέρας κρίσεως αὐ-
 τῶν, μέχρις ἡμέρας τελειώσεως τελεσμῶν, ἕως συντελεσθῇ
 κρίμα τῶν αἰῶνων τῶν αἰῶνων· τότε ἀπνευχθήσονται εἰς τὸ
 χάος τῆς πυρὸς εἰς τὴν βάσανον, καὶ εἰς τὸ δεισμονήριον τῆς
 συγκλείσεως τῶν αἰῶνων· καὶ ὅς ἂν κατακρίθῃ, καὶ ἀφανισθῇ
 ἀπὸ τῆς νῦν, μετ' αὐτῶν βληθήσεται μέχρις τελειώσεως γενεάς
 αὐτῶν. *Tob. VIII. 3. Gittin f. 68. 1. Misit Salomo*
rex Benajam Jehojadae filium, deditque ei ca-
tenam, cui nomen erat inscriptum, & annulum, cui
iidem nomen inscriptum erat — Descendit, ac-
cessitque ad Asmodaem, regem daemoniorum, ca-
tenasque ei injectit, & conclusit. Cum evigilaret,
commovebatur; dixit Benaja: nomen domini tui
est super te, nomen domini tui est super te. Cum
autem Benaja eum catena teneret. Midrasch Thehil-
im LXXVIII. 45.

2. χίλια ἔτη] Numerus mysticus apud Judaeos,
 ex Platone, ut videtur. *Plato* de rep. X. p. 761.
 E. Erus Armenius ab inferis redux narravit, ani-
 mas a terra in coelum abeuntes, εἶναι δὲ τὴν πορείαν
 χιλιετῆ. Vitam humanam censeri unius esse seculi,
 poenasque eorum qui male se gesserunt, decuplo lon-
 gius durare, atque mille annorum esse. p. 766. B.
 Timaeo p. 1054. E. χιλιετὴ δὲ ἔστι — ἀφικνούμεναι
 ἐπὶ κλήρωσιν καὶ αἵρεσιν τοῦ δευτέρου βίου. Phaedro p.
 1223. D. περίοδος τῆς χιλιετίας. *Æn. VI. 748. Has*
omnes ubi mille rotam volvere per annos Lethaeum
ad fluvium deus evocat agmine magno. Midras

Tillin in Ps. XC. 15. Tanchuma f. 255. 1. laetifi-
ca nos secundum dies quibus nos afflixisti, per
Babyloniam, Graeciam, Romanos, & in die-
bus Messiae. Et quot sunt dies Messiae? R. El-
liefer f. R. Jose Galilaei dixit: Messiae tempora sunt
mille anni. S. D. Esaj. LXIII. 4. dies enim Dei
mille est annorum. R. Josua dixit, bis mille an-
norum S. D. secundum dies, i. e. duos dies. Dies
enim una Dei S. B. sunt mille anni S. D. Ps. XC.
R. Akiba dixit XL annos, quia Patres nostri XL
annos fecerunt in deserto. Dixerunt etiam magi-
ftri, tempore futuro diem Messiae fore unam. Deus
enim S. B. in futuro faciet ei diem unam S. D.
Zach. XIV. 7. Haec dies est seculum futurum &
resurrectio mortuorum. Sanhedrin f. 92. 1. cit.
Aruch. V. דרש. Traditio est in domo Eliae: ju-
stos, quos Deus S. B. a mortuis resuscitavit, haud
amplius in pulverem reversuros, sed per spatium
mille annorum, quo elapso Deus S. B. mundum
renovabit, tribuet eis alas, sicut alas aquilarum,
& super aquas volabunt. & f. 99. 1. ex traditione
didicimus, R. Eliezerem dixisse, dies Messiae esse
XL annos S. D. Psal. XCV. 10. R. Eliezerem f.
Afaiae: LXX annos S. D. Esaj. XXIII. 15. Quis
est iste rex? dic, esse Messiam. R. dixit: tres ge-
nerationes S. D. Psal. LXXII. 5. — Ex alia tra-
ditione didicimus, R. Eliezerem dixisse, dies Mes-
siae esse XL annos S. D. Deut. VIII. 3. & Psal.
XC. 15. R. Dona dixit: quadringentos annos S.
D. Gen. XV. 15. & Psal. XC. 15. Rabbi: tre-
centos sexaginta quinque annos S. D. Esaj. LXIII.
4. Abimi f. R. Abhu: septem annorum millia S.
D. Es. LXII. 5. R. Juda dixit: tot fore dies Mes-
siae, quot fuerunt a mundo condito S. D. Es. LIV. 9.

Quod si igitur ex sententia R. Eliezeris per mil-
 le annos five dies Messiae intelligamus annos XL.,
 incipiunt a morte Domitiani, & desinunt in re-
 bellione Judaeorum, Barchocheba duce. R. Bechai

ap.

πελεκισμένων ἀπὸ τῆς μαρτυρίας Ἰησοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων τῆς Θεοῦ, καὶ οἵτινες ἐπεσσεύοντο τὸν θάνατον, ὅτε τῇ εἰκόνι αὐτῶν καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ὅτι τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν καὶ ἔχουσιν, καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῆναι τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ ὅτι τῶν οὗτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τῆς Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ,

πεπελεκισμένων Editio Bebelii 1531.

τῶν θανάτων] τὸ θάνατον A. 2. 4. 8. 9. 14. 16. 18. 19. 26. 27. *Arethas*.
 ὅτε] ὅτε 8. 9. 14. 16. 26. 27. Editio *Bengelii*, *Arethas*. ἔλαβον] ἔλαβον 26.
 τῇ εἰκόνι] τὴν εἰκόνα A. 2. 4. 8. 18. 19. 26. 27. Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani*, *Bogardii*, *Bengelii*, *Arethas*.
 τὸ μέτωπον] τῶν μετώπων 12. 16. *Versio Vulg.* *Syr.* *Aethiop.* *Arab.*
 αὐτῶν prius] — A. 4. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Bengelii*. *Versio Vulg.* *Syr.* *Arethas*, *Andreas*, *Cyprianus*, *Augustinus*, *Primasius*. probante *J. Millio* prol. 1454.
 καὶ ἐπὶ] καὶ ἐπὶ 12. *Versio Vulg.* *Cyprianus*.
 αὐτῶν secundo] αὐτοῦ 26. τοῦ posterius] — Editio *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani*, *Bengelii*.
 τὰ] — A. 12. Editio *Complut.* *Erasmi*, *Colinaei*, *Stephani*, *Plant.* *Genev.* *Bengelii*.
 ab ἔτη ad ἔτη comm. 9.] — 2. 7. 8. 9. 11. 14. 16. a prima manu. 19. 27. 5.] — 11.
 οἱ δὲ] καὶ οἱ 4. 10. 12. 16. 26. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Codices Latini.* *Versio Arab.* *Arethas*, *Andreas*.
 δὲ] — A. Editio *Bengelii*. *Versio Vulg.*
 ἀνέζησαν] ἔζησαν A. 4. 10. 12. 16. 17. 18. 26. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Versio Vulg.* *Copt.* *Andreas*, *Arethas*. probante *J. A. Bengelio*, *J. Millio* prol. 1113.
 ἕως] ἕως A. 10. 12. 16. 26. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii*, *Arethas*.
 ἐπὶ] + ἕως Editio *Erasmi*, *Ald.* *Colinaei*. + ἕως 7. 16.
 6. μακάριος] καὶ μακάριος 18. καὶ ἅγιος] — 14. τέτων] τέτων 14.
 θάνατος ὁ δεύτερος] δεύτερος θάνατος A. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 16. 26. 27. Editio *Complut.* *Plant.* *Genev.* *Bengelii*, *Arethas*, *Andreas*, *Hippolytus*. καὶ τοῦ χριστοῦ] — 16.

ap. Rhenferd. de seculo futuro. Sex annorum milibus durabit hic mundus, & uno vastabitur — veniet Messias tempore matutino millenarii sexti — simul ac redemptio matutino millenarii sexti advenit, fore ut omnes exantlatæ aerumnæ oblivioni mandentur S. D. Ef. LXV. 17. — Dies septimus respondet millenario septimo, quod totum sabbatum est & quies in vita æterna: atque illud sequetur Dies Messiae & resurrectionem mortuorum.

4. Jo. V. 22. Dan. VII. 22.

πεπελεκισμένων] *Suidas*. πελεκῶ ξύλον· πελεκίζω δὲ τὸ μετὰ σπάθης κόπτω. *Eustathius* in Od. i. p. 219. 3. ὅτι δὲ πελεκῶ μὲν ἐπὶ ξύλῳ, πελεκίζω δὲ ἐπὶ προβάτων καὶ βοῶν καὶ ὅλων ζώων, καθωμύχεται τοῖς γραμματικοῖς. *Diodorus* S. XIX. 101. βασιλεὺς ἐπελέκισε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. *Jo. A. XIV. 7. 4.* Σκιπίων δὲ, ἐπιτείλωντες αὐτῷ Πομπηίᾳ ἀποκτείναντες Ἀλέξανδρον τὸν Ἀριστοβύλου, αἰτιασάμενος τὸν νεανίσκον ἐπὶ τοῖς τὸ πρώτον εἰς Ῥωμαίους ἐξημαρτημένους τῷ πελέκει διεχρήσατο. *XVI. 2.* τὸν Ἀντίγονον — ἔγνω — ἐν Ἀντιοχείᾳ πελεκίσας — μαρτυρεῖ δὲ μετὰ τὸν λόγον Στράβων ὁ καππάδοξ λίγαν οὕτως Ἀντώνιος μὲν Ἀντίγονον τὸν Ἰσθαίων ἀχθέντα εἰς Ἀντιοχείαν πελεκίζει, καὶ ἔδοξε μὲν ἔτος πρῶτος Ῥωμαίων βασιλεὺς πελεκίσαι, ὅς οἱ οἰθηθεῖς ἔτερον τρόπον μεταθεῖναι διὰ τὰς γνώμης τῶν Ἰσθαίων — τῶν δὲ ἀντιοχέων ἐνόμισεν μὴ εἶναι τῆς πρὸς αὐτὸν μνήμης. *Æn. VI. 820.* Consulis imperium hic primus faevasque secures Accipiet. *Polybius* I. p. 10. μασιγώσαντες ἄντας κατὰ τὸ παρ' αὐτοῖς ἔθος ἐπελέκισαν. Ignominiosus erat securi percuti, quam gladio. *Spartianus* in Caracallo. Deinde in conspectu ejus Papinianus securi percussus est, & a militibus occisus; quo facto percussori dixit: Gladio te exequi oportuit meum jussu. Supplicium Romanum, ut frustra sint, qui haec non de Roma veteri interpretantur.

ἔζησαν] Occiso Domitiano Ecclesia habuit Halcyonia, libertate restituta. *Suetonius* Domit. 23. Ante paucos, quam occideretur, menses cornix in

Capitolio elocuta est: ἔσαι πάντα καλῶς. Nec defuit, qui ostentum sic interpretaretur: Nuper Tarpejo quae fedit culmine cornix, est bene, non potuit dicere; dixit: erit. Ipsum etiam Domitianum ferunt somniasse, gibbam sibi pone cervicem auream enatam: pro certoque habuisse, beatiorum post se laetiorumque portendi statum reipublicae. Sicut sane brevi evenit abstinentia & moderatione insequentium principum. *Tacitus* H. I. 1. quod si vita suppeditat, principatum Divi Nervae, & imperium Trajani, uberiores securioresque materiam senectuti seposui: rara temporum felicitate, ubi sentire quae velis, & quae sentias dicere, licet. V. *Agricolae* 44. sicut durare in hac beatissimi seculi luce, ac principem Trajanum videre, augurio votisque apud nostras aures ominabatur; ita festinatae mortis grande solatium tulit, evasisse postremum illud tempus, quo Domitianus non jam per intervalla ac spiramenta temporum, sed continuo & velut uno ictu rempublicam exhausit. In Judaea vero Ecclesia ex paucis Judaeis, ad Christum conversis colligebatur: Gentibus aut non admittis, aut accedere nolentibus. *Eusebius* H. E. IV. 5. συνεστάναι τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν ἐξ ἑβραίων πατρῴων. V. 12. ἀπὸ τῆς τῶν Ἰσθαίων κατὰ Ἀδριανὸν πολιορκίας. ἐξ ὧν πρῶτον τῶν αὐτῶν ἐκκλησίαν ἐξ ἑβραίων συνέστηναι, μετὰ τὰς ἐκ περιτομῆς, καθωμύχασθαι τε αὐτῶν πρῶτον ἐξ ἑβραίων ἐπισκόπων Μάρκον ἐδηλώσαμεν.

5. λοιποὶ τῶν νεκρῶν] Sup. XIX. 21. Idololatras.

6. μακάριος] tanquam rex.

ἅγιος] tanquam sacerdos.

ἀναστάσις] Resurrectio sensu mystico ut *Rom.* XI.

11. Hof. VI. 2. sup. XI. 7. 11. Ez. XXXVII.

3. 10.

ἐκ ἔχει ἐξουσίαν] *Erubini* f. 19. 1. *Chagiga* f. 27.

1. Dixit Res Lakisch: in peccantes Israelis ignis gehennae non dominatur. R. Eliezer ait: in discipulos sapientum ignis gehennae non dominatur.

τῷ, ὃ βασιλεύουσι μετ' αὐτῷ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθή- 7
 σι) ὁ σατανᾶς ἐκ τῆ φυλακῆς αὐτῷ. Καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς 8
 τέσσαρσι γωνίαις τῆ γῆς, τὴν Γὰρ καὶ τὴν Μαγὼν, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς + πόλεμον, ὃν
 ὁ ἀριθμὸς + ὡς ἡ ἄμμος τῆ θαλάσσης. Καὶ ἀνέβησαν ὅπτι τὸ πλάτῃ τῆ γῆς, καὶ ἐ- 9
 κύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν καὶ ἡγαπημένην καὶ κατέβη ὡρ ἅπ-
 ος τῷ Θεῷ ἐκ τῆ ἑρᾶν, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς. Καὶ ὁ ἀψυβόλος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλή- 10
 ση

+ τ

+ αὐτῶν

βασιλεύουσιν] βασιλεύουσιν A.
 μετ' αὐτοῦ] μετὰ ταῦτα 2. 4. 8. 9. 16. 19. 26. 27. Variac Lectiones Bogardi. + τὰ 14. 18. Variac
 Lectiones Bogardi. Versio Syr.
 7. ὅταν τελεσθῇ] ὅτε τελεσθῇ 12. ὅτε ἐτελεσθησαν Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Wechelii,
 Bogardi. μετὰ 2. 4. 7. 9. 13. 14. 16. 19. 26. 27. Arethas.
 τὰ] — 2. 4. 19. λυθήσεται] λυθῇ 11.
 8. ταῖς] — 14. Editio Erasmi, Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi. τὰ posterior] — 14.
 τὴν posterior] — A. Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei, Ald. Bengelii, Andreas.
 Γὰρ ἐ τὴν Μαγὼν] Γὰρ ἐ τὴν Μαγὼν 8. Γὰρ ἐ τὴν Μαγὼν 11. + καὶ 11. 12. 17. Andreas.
 συναγαγεῖν] συναγαγεῖν 12. αὐτοὺς] αὐτοῦ 12.
 εἰς] + τὸν A. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
 ἀριθμὸς] + αὐτῶν A. 2. 7. 8. 9. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Syr.
 ὡς ἡ] ὡς 2. 4. 13. 16. 19. 27. Arethas. 9. καὶ ἀνέβησαν] — 14.
 ἐκύκλωσαν] ἐκύκλευσαν A. 8. 9. 10. 27. Editio Complut. Plant.
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ ἑρᾶν] ἐκ τοῦ ἑρᾶν A. 12. Versio Arab. probante J. A. Bengelio. ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοῦ
 ἑρᾶν 17. 19. ἀπὸ τοῦ ἑρᾶν 18. ἐκ τοῦ ἑρᾶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ 14. 26. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
 gelii. Versio Copt. Andreas, Arethas, Augustinus C. D. XX. 7. 12. Tychonius. ἀπὸ τοῦ ἑρᾶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ 16.
 10. ὁ primo loco] — 16. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 καὶ secundo loco] + τοῦ 16. 27.
 ἐπε] + ἐ A. 2. 4. 7. 8. 9. 11. 14. 16. 17. 19. 26. 27. Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr.

8. τὸν Γὰρ καὶ τὸν Μαγὼν] Intelligo Barchochbam
 Christianorum hostem. Justinus Apol. 2. Βαρχοχιθάς
 ὁ τῆς Ἰουδαίας εἰσεύσεως ἀρχηγὸς, χριστιανὸς μόνος εἰς τιμω-
 ρίας δυνάς, αἱ μὴ ἀρνοῦντο Ἰησοῦν χριστὸν καὶ βλασφημοῦν,
 ἐκάλουν ἀπάγισθαι. Eusebius Chron. Cochebas dux
 Judaicae factionis nolentes sibi Christianos adver-
 sum Romanum militem ferre subsidium omnibus
 cruciatus necat. Orosius H. VII. 13. Judaeos sa-
 ne, perturbatione scelerum suorum exagitatos &
 Palaestinam provinciam quondam suam depopulan-
 tes, ultima caede perdomuit ultusque est Chri-
 stianos, quos illi, Cocheba duce, quod sibi adver-
 sus Romanos non adfuerant, excruciant.

Targum Hieros. in Levit. XXVI. 44. regnum E-
 dom & dies Gog opponuntur. in Num. XI. 27.
 Eldad & Medad, ambo isti prophetarunt simul,
 & dixerunt: in fine extremis dierum, Gog &
 Magog, & exercitus eorum adscendent Hierosoly-
 ma, & per manus regis Messiae ipsi cadent, &
 VII. annos dierum ardebunt filii Israelis ex armis
 eorum. in Cantic. VIII. 4. quid vos rebellatis in
 exercitibus Gogi & Magogi? Targum Jonathan in
 Levit. XXVI. 44. & in Num. XI. 27. Ecce
 rex de terra Magog adscendit in fine dierum, &
 colliget reges redimitos coronis, & duces indus-
 tos loriceis, & omnes populi obedient illi, & a-
 ciem praelii instruent in terra Israelis contra filios
 captivitatis: verum jam pridem parata est illis ho-
 ra gemitus, ut interficiantur ipsi incendio animae
 flamma ignis, qui exibat de sub folio gloriae, &
 cadent cadavera eorum in montibus terrae Israe-
 lis, & venient omnes ferae agri & volucres coe-
 li, & confument cadavera eorum. Et postea vi-
 vent omnes mortui Israelis, & deliciis fruentur de
 tauro, qui repositus est eis ab initio, & recipient
 mercedem operum suorum. in XXIV. 17. eva-
 cuabit omnes filios Seth exercitus Gog, qui in-
 structuri sunt acies belli contra Israel, & ca-

dent cadavera eorum. Edajoth 2. §. ult. Judicium
 Gog & Magog erit XII. mensium. Avoda Sara 1.
 quando videbunt bellum Gog & Magog, diceret
 ad eos Messias: ad quid huc venistis? responde-
 bunt: adversus dominum & adversus Christum
 ejus. Sanhedrin f. 94. 1. Quaevisit Deus S. B.
 facere Ezechiam Messiam, & Senaheribum Gog
 & Magog. f. 97. 2. Traditur dixisse R. Catnan:
 sex mille annos durat mundus, uno autem mille-
 nario vastatur S. D. Ef. II. 11. misit R. Chanan
 f. R. Tachaliphae ad R. Josephum, qui diceret
 ei: inveni hominem, qui manu sua tenebat volu-
 men scriptum Assyriace, lingua autem sancta. Ex
 quo cum quaerebam, unde librum hunc haberet?
 Respondit mihi, cum in exercitu Romae stipen-
 dia mererem, inter thesauros Romae inveni eum,
 & scribitur in eo, post annos 4291. a mundo
 condito elapsos mundus consummabitur: inde ab
 illis erunt praelia draconum: inde praelia Gog &
 Magog; reliqui autem dies erunt Messiae: & Deus
 S. B. non renovabit mundum suum nisi post sep-
 tem annorum millia. Psal. XVIII. 49. a viro in-
 iquo eruiisti me. Targum. a Gog, & exercitu po-
 pulorum, qui praedantur cum illis. Eusebius D.
 IX. 3. φησιν αἰνέτεσθαι καθ' ἑβραϊκῶς τὴν τῶν Ῥωμαίων
 βασιλείαν. Novus Antiochus. Ezech. XXXVIII.
 XXXIX. Judaei magno consensu statuunt, Go-
 gum & Magogum a Messia debellatum iri: per
 eos omnes in universum Dei hostes, aut LXX.
 nationes mundi, aut Romanos, aut Turcas intelli-
 gunt. Sheviith Hier. 4. R. Jona R. Chema f. Chani-
 nae: qui moritur septennio Gogi, non habet partem
 in seculo futuro. Vajikra R. XI. R. Jona nomine
 R. Aba f. Jeremiae interpretatus est hoc dictum
 de Gogo venturo. Prov. IX. 1. Hi sunt VII. an-
 ni Gog S. D. R. Jona nomine R. Abba f. Sa-
 cerdotis dixit: totis illis VII. annis attollunt ma-
 nubria hastarum, & gladiorum, & cultro-
 rum. S. D.

Θη εἰς τὴν λίμνην τῆς πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπερ + τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ βασι-
 11 στήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ
 12 τὴν καθήμενον ἐπ' αὐτῆς, ἣ ὑπὸ προσωπῆς ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ ἔρηνός· καὶ τόπος ἐχ' εὐρέ-
 τῃ αὐτοῖς. Καὶ εἶδον τὰς νεκρὰς, μικρὰς καὶ μεγάλους, ἐστῶτας ἐνώπιον τῆς Θεᾶς, καὶ
 βιβλία ἠνεώχθησαν καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεώχθη, ὃ ὅτι τὸ ζῶντος καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ
 τῆς

+ καὶ

~ θρόνον

Andreas, Arethas.

εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων] — 12.

+ ἑμὴν 16. a prima manu.

11. λευκὸν] + εἰ 11.

λευκὸν μέγαν] μέγαν λευκὸν A. 7. 8. 9. 10. 14. 16. 27. Editio Complut. Plant. Genuev. Versio Vulg. Syr. Copt. καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' — 14.

Æthiop. Arab. Arethas. λευκὸν 26.

αὐτοῦ] αὐτὸν 2. 4. 8. 9. 10. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Bengelii, Erasmi 4. 5. Ver-
 sio Copt. Ephrem. T. 2. p. 194. 214. (sed αὐτῶ p. 253.) Arethas. probante J. Millio prol. 1119.

αὐτῶ] + τοῦ A.

ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός] ὁ οὐρανός καὶ ἡ γῆ 10. Editio Complut. Plant. Genuev. Versio Æthiop. Arab. Codices Latini.

Andreas, Ephrem.

12. τοὺς νεκρούς] — 14.

μικροὺς καὶ μεγάλους] — 2. 19. 27. τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς A. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 16. Editio

Complut. Plant. Genuev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Arab. Irenaeus V. 35. Andreas, Arethas.

μικροὺς καὶ μεγάλους ἐστῶτας] ἐστῶτας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους 4. 26. Methodius ap. Phot. Arethas.

Θεοῦ] θρόνον A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 14. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genuev. Bengelii,

Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab. Arethas. probante H. Hammond, J. Millio prol. 1113.

ἐστῶτας] — 2. 14.

ἠνεώχθησαν] ἠνεώχθησαν 8. Editio Complut. Plant. Genuev.

ἠνεώχθησαν A. 11. 14. Editio Erasmi 1. 2. Ben-

gelii, Arethas. ἠνοῖξε 9. 13. 16. 27.

ἠνοῖξαν 2. 19. 26.

βιβλίον ἄλλο] ἄλλο βιβλίον A. 14. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genuev. Versio Vulg. Andreas, Arethas.

ἠνεώχθη] ἠνεώχθη A. 7. 11. Editio Erasmi 1. 2. Bengelii, Arethas.

ἠνεώχθη Editio Complut. Plant. Genuev.

τῆς ζωῆς] ἡ ζωὴ 7.

D. Ezech. XXXIX. 9. & isti VII. anni sunt
 πρόγευμα justis tempore futuro, & signum: quia qui
 fecit πρόγευμα, edit convivium.

ὡς ἡ ἄμμος] *Schir* R. III. 17. Dixit R. Jochan-
 an: Adrianus Caesar occidit in Bither CCCC.
 hominum myriadas. *Bereſchith* R. LXV. 5. &
Eccha R. II. 2. manus manus Elavi, & vox vox
 Jacobi. Dixit R. Jochanan: est vox Adriani Cae-
 saris, qui occidit in Bitter octo mille myriadas ho-
 minum. *Bereſchith* R. 1. Adrianus, cujus ossa con-
 tundantur, interrogavit R. Judam — vos dicitis
 &c. & *Eccha* R. I. 16. III. 22. *Eusebius* H. E.
 IV. 2. τὸ δὲ τῆς Ἰσδαίων συμφορᾶς κακοῖς ἐπαλλήλοις
 ἠκμαζε· ἦδη γὰρ τῷ αὐτοκράτορος εἰς ἑαυτὸν ἦν. ἐλαύνον-
 τος, αὐτοῖς Ἰσδαίων κινήσεις ἐπαναστάσα, πάμπολυ πλῆθος αὐ-
 τῶν διέφθαρ· τῷ ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ πόλεμος ἔσμιχρον ἀν-
 ἦψαν. 6. — μυριάδας ἀνθρώπων ἀνδρῶν οὐκ καὶ παίδων καὶ
 γυναικῶν διαφθεῖραν — ἐπιδρατῆς δὲ Ἰσδαίων τρικαῦτα
 Βαρκωχβεῖας ὄνομα, ὃ δὲ ἀστέρα δηλοῦ τὰ μὲν ἀλλὰ φοι-
 κὸς καὶ ληστρικός τις ἀνὴρ ἐπὶ δὲ τῇ προσηγορίᾳ, οἷα ἐπ'
 ἀνδραπέδων, ὡς δὲ ἐξ ἑρανῶ φασὶν αὐτοῖς καταληλυθὸς
 κακῶν τοῖς τε ἐπιλάμψαι τερατευόμενος. ἀκμασάντος δὲ
 τῆς πόλεως ἔφυγε ἡ τῆς ἡγεμονίας Ἀδριανῆς κατὰ βίθρα
 πόλιν, ἥτις ἦν ὀχυρωτάτη, τῶν Ἱεροσολύμων ἔσφοδρα-
 πόρῳ διεσάσα — τὸ πᾶν ἔθνος ἐξ ἐκείνης καὶ τῆς περὶ τὰ
 Ἱεροσόλυμα γῆς πάμπαν ἐπιβαίνειν εἰργεται, νόμος δόγματι
 καὶ διατάξει Ἀδριανῆς, ὡς ἀν' αὐτῇ ἐξ ἀποπτης θεωρεῖται
 τὸ πατριῶν ἱδρώς, ἡγεκλιναμένῳ ἔτῳ δὲ τῆς πόλεως
 εἰς ἐρημίαν τῇ Ἰσδαίων ἔθνος καὶ παντελὴ φθορὰν τῶν πάλαι
 οἰκητόρων ἐλθέσης — Αἰλία προσηγορεύθη. *Sambedrin*
 f. 93. 2. 97. 2. Regnavit Cofibha duos annos cum
 dimidio. *Gittin* f. 57. 1. Capta urbe Bittere ab
 interfectis fluxit sanguis per integrum milliare usque
 in mare magnum. f. 88. 1. XL. modii tephillin
 succiforum reperti sunt in capitibus occi-
 forum. Alius dixit XL. cabi cerebri dispersi re-
 perti sunt in lapide uno. *Eccha* R. II. 2. R. A-
 kiba cum videret illum filium mendacii, dixit: ecce
 rex Messias — Dixit R. Akiba: tres annos &

dimidium Adrianus Caesar cinxit Bitherem —
 annis LII. post vastationem templi accidit Bitheri.
 & IV. 18. *Pea Hierof.* 7. Non reperiebantur oleae,
 quia venit Hadrianus impius, & vastavit totam ter-
 ram. *Maimonides* de Jejun. V. 3. & capta est urbs
 magna, cui nomen Bitter, in qua erant millia &
 myriades Israelitarum, quibus praeerat rex magnus,
 quem Israelitae omnes & praestantissimi quique
 Doctores sibi valide persuaserant esse regem Mes-
 siam; sed incidit in manum gentium, omnes que illi
 occisi sunt; fuitque calamitas magna, similis va-
 stationi templi. Hoc ipso die destinato vastationi-
 bus, Turnus Rufus imperatorum Romanorum
 improbiſſimus aratrum induxit in templum, & vi-
 cinea ei loca S. D. Mich. III. 12.

9. ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς] *Jud.* VI. 2.
Ezech. XXIII. 27. *Habac.* I. 6. Judaei rebelles
 ex speluncis terrae, & cuniculis, ut Cadmei fratres,
 subito proruperunt. *Plut.* Pomp. p. 650. B. ὅπερ
 γὰρ ἂν, ἔφη, ἐγὼ κρέσω τῷ ποδὶ τὴν γῆν, ἀναδύονται
 καὶ περὶ καὶ ἐπὶ καὶ ἐκ τῶν σπηλαίων. *Arriani* B. C. p.
 741. φαίνοντες μὲν Πομπηίου ἐπιστάτην παρεκάλεσεν τὴν γῆν
 πατάξει τῷ ποδὶ, καὶ τὰ στρατεύματα ἐξ αὐτῆς ἀναγαγεῖν.
Dio Xiphilini παρκατάξει μὲν φανεροῦ ἐκ ἐτόλμων δια-
 κινδυνεύσαι πρὸς τὰς Ῥωμαίας, τὰ δὲ τῆς χάρας εὐκαίρως
 κατελάμβανον, καὶ ὑπονόμοις καὶ τέχαις ἐπιδύοντο, ὅ-
 περ ἀναφυγὰς τε, ὅπου καὶ βιασθῶσι, ἔχουσι, καὶ παρ'
 ἀλλήλους ὑπὸ γῆς διαφοιτῶντες λαθάνουσι — καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον ἐν ἐδρῇ αὐτῆς λόγῳ οἱ Ῥωμαῖοι ἐποιεῖτο ἐπὶ δ' ἡ τῇ
 Ἰσδαία πᾶσα κεκίνητο, καὶ οἱ ἀπανταχῇ γῆς Ἰσδαῖοι συν-
 σταράττοντο καὶ συνέσαν — πολλοὶ τε ἄλλοι καὶ τῶν
 ἀλλοφύλων ἐπιθυμίας κέρδους σφισι συνελαμβάνοντο, καὶ
 πάσης, ὡς εἰπεῖν, κινουμένης ἐπὶ τότε τῆς οἰκουμένης.

ἡγεκλιναμένῳ] *Hof.* II. 23. III. 1.

11. ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ ἔρηνός] *Famblishus* de my-
 ster. II. 4. πρὸς δὲ τούτοις τὸ μίγνυθαι τῶν ἐπιφανεῶν πα-
 ρὰ μὲν τοῖς θεοῖς τοσούτοις ἐπιδύκνεται, ὥστε καὶ τὸν ἑρῆνόν
 ὅλον ἐνίοτε ἀποκρύπτειν καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην τῇ
 τε γῇ μηκέτι δύνασθαι ἐκείνῳ αὐτῶν κατέσταν.

τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα 13
 τὴν ἐν αὐτῇ νεκρὸς· καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ αἶψος ἔδωκεν τὴν ἐν αὐτοῖς νεκρὸς· καὶ ἐκρί-
 θησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ αἶψος ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμ- 14
 νην τῆς πυρός· ὅτις ὅστις δευτέρως θάνατος +. Καὶ εἴ τις ἔχῃ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ 15
 τῇ ζωῆς γεγραμμένη, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τῆς πυρός.

Καὶ εἶδον θρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν ὃν πρῶτος θρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλ- 1
 θε καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερου- 2
 σαλὴμ καινὴν, καταβαίνουσαν ἀπὸ τῆς Θεῆς ἐκ τῆς θρανῆς, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κε-
 κοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τῆς θρανῆς, λεγούσης· Ἰδοὺ 3
 ἡ

~ νεκρὸς τὴν ἐν αὐτῇ ~ νεκρὸς τὴν ἐν αὐτοῖς + ἡ λίμνη τῆς πυρός
 ~ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον

13. ἐν αὐτῇ νεκρὸς] νεκρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ A. 2. 4. 7. 9. 11. 14. 16. 18. 19. 26. 27. *Arethas, Irenaeus V. 35. Andreas.*
 αὐτῇ] αὐτοῖς Editio *Erasmii* 1. *Ald.* probante *J. Millio.* ὁ prius] — 27. ἔδωκεν] ἔδωκεν A.
 ἐν αὐτοῖς νεκρὸς] νεκρὸς τοὺς ἐν αὐτοῖς A. 2. 4. 8. 9. 11. 14. 16. 18. 26. 27. Editio *Bengelii.* Versio *Vulg.*
Arethas, Irenaeus, Andreas. αὐτοῦ νεκρὸς 7.
 αὐτῶν] αὐτοῦ 2. 7. 8. 11. 14. 18. 19. ab ἔδωκεν ad fin. Cap.] — 12.
 14. ἐβλήθησαν] ἐβλήθη 14.
 ἔστιν ὁ δευτέρως θάνατος] — 18. Versio *Copt.* ὁ θάνατος ὁ δευτέρως ἔστιν A. 4. 11. 14. 16. 26. 27. *Codices Latini. Arethas.*
 ὁ δευτέρως θάνατος] *Codices Latini.* probante *Bengelio.* + ἡ λίμνη τοῦ πυρός A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 13. 14.
 16. 17. 19. 26. 27. Editio *Complut. Plant. Genev. Versio Ethiop. Arab. Syr. Codices Latini, Hippolytus de An-*
tiochr. 65. Fulgentius ad Monim. I. Arethas, Andreas. Joachimus, Ansbertus. 15. καὶ] — 27.
 τῇ βίβλῳ] τῇ βιβλίῳ. 8. 9. 11. 13. 14. 16. 18. 19. 26. 27. *Arethas.*
 1. παρῆλθε] ἀπῆλθεν A. ἀπῆλθεν 8. 9. 13. 18. 19. 26. 27. *Irenaeus, Arethas, Tertullianus a. Hermog.*
 ἀπῆλθε 2. 4. 12. Versio *Vulg. Syr. Copt. Ethiop.* ἡ θάλασσα καὶ ἔστιν] τὴν θάλασσαν καὶ εἶδον A.
 2. ἐγὼ Ἰωάννης] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut. Plant. Genev. Ben-*
gelii. Versio Syr. Copt. Arab. Ethiop. Codices Latini, Irenaeus, Augustinus C. D. XX. 17. Ticonius, Primasius,
Beda, Haymo, Rupertus, Arethas, Andreas. probante *J. Millio* prol. 1113.
 εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν] τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν εἶδον A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11.
 12. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Ethiop. Arab. Codices Latini,*
Augustinus, Arethas, Irenaeus, Ticonius, Primasius, Beda, Haymo, Rupertus, Andreas. probante *J. Millio* prol. 1113.
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ θρανῆς] ἐκ τοῦ θρανῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ A. 13. 16. 19. 26. 27. *Codices plurimi teste Millio.* E-
 ditio *Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Ethiop. Arethas, Augustinus, Andreas.*
 3. οὐρανὸς] θρόνος A. 18. Versio *Vulg. Irenaeus V. 35.* probante *J. Millio* prol. 1358. *J. A. Bengelio.*
 ἰδοὺ] ἰδοὺ 12.
 λαοί] λαὸς 2. 4. 7. 8. 9. 10. 16. 17. 19. 26. 27. Editio *Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt.*
Ethiop. Arab. Irenaeus, Arethas, Andreas.
 ἔστιν μετ' αὐτῶν] μετ' αὐτῶν ἔστιν A. 16. 26. 27. Versio *Vulg. Syr. Ethiop.* probante *J. A. Bengelio.*
 ab αὐτῶν primo ad αὐτῶν secundum] — 12.
 Θεὸς αὐτῶν] — 2. 4. 7. 8. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut. Plant. Genev. Versio Copt. Andreas, Arethas.*
 Θεὸς αὐτῶν 12. αὐτῶν Θεὸς A.
 4. ἐξαλείψει] ἐκλείψει 4. Versio *Syr. Arethas.* + ἀπ' αὐτῶν 2. 9. 13. 26.
 ὁ Θεός] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 17. 18. 19. 26. Editio *Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio*

12. *Dan. VII. 10.*

13. ἡ θάλασσα] *Achilles Tatius V. p. 313.* λί-
 γυσι δὲ τὰς ἐν ὕδασι ψυχὰς ἀνηρημένους μηδὲ εἰς αἶψα κα-
 ταβαίνειν ὕλως, ἀλλ' αὐτὰς περὶ τὸ ὕδωρ ἔχειν τὴν πλάην.
Targum in Psal. LXVIII. 23. reducā justos, qui
 suffocati sunt in profundis maris. *Servius in Aen.*
 I. 93. grande est enim secundum Homerum perire
 naufragio, quia anima ignea est, & extingui vi-
 detur in mari, i. e. elemento contrario. *Od. d. 511.*
 ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλλων, ἐπεὶ πίνε ἀλμυρὸν ὕδωρ.

Plautus Poen. I. 2. 131. Qua die orcus ab A-
 cherunte mortuos emisit.

1. *Tacitus H. IV. 3.* Senatus — laetus & spei
 certus, quippe sumpta per Gallias Hispaniasque ci-
 villa arma, motis ad bellum Germanis, mox Il-
 lyrico, postquam Aegyptum Judaeamque & om-
 nes provincias exercitusque lustraverant, velut ex-
 piato terrarum Orbe cepisse finem videbantur. *De-*
barim R. S. XI. Cum Moyses ante obitum ora-
 ret, coelum & terra & omnis ordo creaturarum

commotus est. Tunc dixerunt: Fortasse adest tem-
 pus a Deo praestitutum, quo renovandus est orbis
 universus. Exivit autem vox dicens, illud tempus
 nondum advenisse.

4. ἐξαλείψει — πῶς δάκρυον] *Cic. Philipp. XIV.*
 13. Utinam his omnibus abstergere fletum sen-
 tentiis nostris consultisque possimus!

Pesikta R. f. 62. 1. & Jalkut Schimoni f. 56. 3.
 Dixit Satanias: ostende illum mihi. Respondit Deus:
 veni & vide. Cumque eum vidisset, obstupuit ceci-
 ditque in faciem, & dixit: hic certe est Messias,
 qui me cunctosque populos ad inferos praecipita-
 bit. *S. D. Ef. XXV. 8. Bereschith R. XXVI. 3.*
 Dixit R. Chanina: tempore futuro nulli morien-
 tur, nisi filii Noachi tantum: R. Josua f. Levi
 dixit: neque Israel neque nationes mundi morien-
 tur *S. D. Ef. XXV. 8. Moed Katon III. 8.* de secu-
 lo futuro scriptum est. *Ef. XXV. 8. Schemoth R.*
XV. f. 114. 4. temporibus Messiae mors non erit
 in aeternum *Ef. XXV. 8. Koheleth R. I. 8.* fu-
 turo

ἡ σκηνὴ τῆ Θεοῦ μὲν τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηναίσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτῆς
 4 ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν. Καὶ ἐξαλείψει — ὁ Θεός· πᾶν
 δάκρυον ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· ἕτε πένθος, ἕτε
 5 κρυστὴν, ἕτε πόνον οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος
 6 ἐπὶ τῆ θρόνου· Ἰδὲ, καινὰ πάντα ποίῳ. Καὶ λέγει μοι Γράφων· ὅτι ἔτοι οἱ λόγοι
 7 ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι. Καὶ εἶπέ μοι· Γέγονε· ἐγὼ εἰμι τὸ ~ Α· καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ
 8 τὸ τέλος· ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆ πηγῆς τῆ ὕδατος τῆ ζωῆς δωρεάν. Ὁ νικῶν
 κληρονομήσει ~ πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεός, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι — ὁ υἱός. ~ Δειλοῖς
 δε· καὶ ἀπίστοι καὶ ἐβδελυγμένοι καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοι καὶ ~ Φαρμακεῦσι καὶ εἰδωλολά-
 τραις,
 ~ λαός ~ ἄλλα ~ ταῦτα ~ τοῖς δὲ δειλοῖς ~ Φαρμακοῖς

Syr. Copt. Arab. Æthiop. Irenæus, Arethas, Ambrosius, Augustinus, Primasius, probante J. Millio prol. 1114.
 ἀπὸ] ἐκ Α. α καὶ ὁ θάνατος ad fin. comm.] — 12.
 ἔτι prius] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei.
 ἀπῆλθον] ἀπῆλθον Α. ἀπῆλθε 4. 11. 16. 26. 27. Arethas.
 5. τοῦ θρόνου] τῷ θρόνῳ Α. 2. 4. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 26. 27. Editio Bengelii, Arethas, Andreas. + ἐκ
 Α. Versio Syr.
 καινὰ πάντα ποίῳ] καινοποιῶ πάντα 17. καινὰ ποιῶ πάντα Α. Editio Complut. Plant. Genev. Ald. Versio
 Copt. probante J. A. Bengelio in Gnom. πᾶσι καινὰ ποιῶ 16. 26. 27. Versio Syr. Arethas.
 καὶ λέγει μοι γράφων· ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι] — 12.
 μοι] — ΑΒ. 7. 8. 9. 27. Versio Syr. Codices Latini, Irenæus. οἱ] — Β.
 ἀληθινοὶ εἰ πιστοὶ] πιστοὶ εἰ ἀληθινοὶ ΑΒ. 2. 4. 16. 26. 27. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. Æthiop. Arab.
 Irenæus, Arethas. πιστοὶ ἀληθινοὶ 19. + Β τοῦ θεοῦ 2. 4. 7. 8. 9. 11. 13. 16. 19. 26. 27. Variæ Lect.
 Bogardi. Versio Syr. Arethas.
 6. γέγονε] γέγονεν Α. Irenæus V. 35. γέγονα 2. 4. 5. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio
 Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Andreas, Arethas. ed.
 ἐγὼ εἰμι.] — 2. 4. 5. 8. 9. 16. 17. 18. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev. ἐγὼ 7. 11. 12. 13. 26.
 Versio Syr. Arethas.
 α] ἄλλα Α. 8. 13. Editio Bogardi. Versio Copt. Syr. Clemens Paed. 1. 6. Beda.
 ἡ ἀρχὴ ἐ τὸ τέλος] — 12. ἡ ἀρχὴ ἐ τὸ] ἀρχὴ ἐ 10. 26. Editio Complut. Plant. Genev. Arethas.
 δώσω] + αὐτῷ Β 2. 4. 8. 9. 11. 26. 27. Arethas. τῇ πηγῇ] — Α.
 τῷ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei Bogardi. τῇ ζωῇ] — 16. Versio Arab.
 7.] — 12. κληρονομήσει] δώσω αὐτῷ Β 2. 4. 8. 11. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Arethas.
 πάντα] ταῦτα ΑΒ. 2. 4. 7. 8. 9. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii.
 Versio Vulg. Syr. Arab. Copt. Æthiop. Cyprianus. Tr. 35. Tertullianus, Andreas, Arethas. probante J. Millio prol.
 1114. H. Grotio.
 αὐτός] — Α. αὐτῷ] αὐτῶν Α.
 ὁ postorius] — Α. 2. 7. 9. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, Andreas, Arethas.
 8. Δειλοῖς δε] τοῖς δὲ δειλοῖς ΑΒ. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Ald. Bengelii, Andreas, Arethas.
 ἀπίστοι] + καὶ ἐβδελυγμένοι Β 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Versio Syr. Arethas. καὶ secundo loco] — 12.
 φονεῦσι εἰ πόρνοι] πόρνοι εἰ φονεῦσι Tertullianus de pudic. 19. probante J. A. Bengelio.
 Φαρμακεῦσι] Φαρμακοῖς Α. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii, Erasmi 1. Ald. Andreas, Arethas.

turo tempore prorsus non erit mors S. D. Ef. XXV. 8.

5. καινὰ πάντα ποίῳ] Esaj. XLIII. 19.
 ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος] Jos. A. VIII. 11. 2. τὸν ἴδιον
 θεὸν σεβόμενοι, ὃν ἡ χεὶρ ἐποίησαν ἐξ ὕλης φθαρτῆς, ὃν
 ἐπίνοια ποιητῆ βασιλέως ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων ἀπάτῃ κατε-
 σκεύασεν, ἀλλ' ὅς ἐργον ἐστὶν αὐτῆς, καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἀπάτ-
 των. c. Apion. II. 22. τίς ἔν εἰσι καὶ προρρήσεις καὶ
 ἀπαγορεύσεις· ἀπλῶς τι καὶ γνώριμοι, πρώτη δ' ἡγεῖται
 περὶ θεῶ, λέγεσθαι, ὁ θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ
 μακάριος, αὐτὸς ἐαυτῶν καὶ πᾶσι αὐτάρετος, ἀρχὴ καὶ
 μέγα καὶ τέλος πάντων. Precat. Jud. Tu es primus;
 & tu es postremus. Aristoteles p. 8. ἀπὸ τέτε ἀρχι-
 σθαι χρὴ, καὶ τελευτᾶν εἰς τέτον, παντὸς λόγου καὶ πά-
 σης πράξεως ἡγεμονία καὶ βοηθὸν καλεῖται. Plut. in Co-
 lot. p. 1124. F. ex Plat. καὶ ὁ μὲν θεός, ὃς περ
 δὴ ὁ παλαιός λόγος, ἀρχὴν τε καὶ μέγα καὶ τελευτὴν ἔχων
 τῶ πάντων.

8. Δειλοῖς] proprie de milite timido, & stationem deferente dicitur. Transfertur deinde ad omnem malum, qui officium non facit. Plut. Aemil.

Paul. p. 265. B. ex Polybio. τῆς μάχης ἀρχὴν λαμβανέσης ἀποδιωχθείσης εἰς πόλιν ἀφιππάσατο, σκηναίσεως Ἡρακλείδου, διὰ τὰς διωχθῆναι ἱερά μὴ διχομενῆν, μὴδ' εὐχὰς ἀθεμίτης ἐπιτελεῖν. Σμερτὸν γὰρ ἔκ εἰσι ἕτε τὸν μὴ βάλλοντα κατευσόχην, ἕτε τὸν μὴ μένοντα κρατῆν, ἕτε ὅλως τὸν ἀπρακτὸν εὐπραγῆν, ἕτε τὸν κακὸν εὐδαιμονεῖν. Dio Chrys. XXIII. p. 278. C. σοφὸν δὲ ἄλλον τινὰ καλεῖς ἢ φρόνιμον ἄνθρωπον, καὶ δίκαιον, καὶ ὁσίον καὶ ἀνδρεῖον φαῦλον δὲ τὸν ἄδικον, καὶ ἀόσιον, καὶ δειλόν; Od. θ. 311. δειλαὶ τοὶ δειλῶν γε καὶ ἐγγυῖα ἐγνύσασθαι. Eusebius. ἀντὶ τῶν κακῶν. Theognis 281. Δειλὸν γὰρ τὸ ἀπάλαμτα βροτῶ παρὰ πόλιν ἀνελθεῖν Παρ ποδῶς, ἡγεῖσθαι δ' αἰς καλὰ πάντα τιθεῖ. 307. ἔργα τε διὰ ἔμαθον, καὶ ἔπη δυσφρονῶν; καὶ ὕβριν. 393. ἐν περὶ δ' ὅτε δειλὸς ἀνὴρ, ὃς πολλὸν ἀμείνων φαίνεται. 57. οἱ τε περὶ ἐσθλοὶ, νῦν δειλοὶ. 105. Δειλὸς δ' εὖ ἔρποντι ματαιοτάτῃ χεῖρ ἐστὶν — ἕτε κακὸς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιτάβεις. & frequentissime. Il. α. 293. ἡ γὰρ καὶ δειλὸς τε καὶ ἐτιδανὸς καλεῖται. Hesychius. δειλόν, πονηρὸν, κακόν. Dens. XX. 8.

πόρνοι καὶ φαρμακοῖς] Inf. XXII. 15. Suidas
 Ooooo

- 13 υἱὼν Ἰσραὴλ. Ἀπ' ἀνατολῆς, πυλῶνες τρεῖς + ὑπὸ βορρᾶ, πυλῶνες τρεῖς + ὑπὸ
 14 νότῃ, πυλῶνες τρεῖς + ὑπὸ δυσμῶν, πυλῶνες τρεῖς. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἐ-
 15 χον θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματι τῆς δώδεκα σπυρίων τοῦ ἀρνίου. Καὶ
 ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ, εἶχε + κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τὰς πυλῶνας
 16 αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος καίται, καὶ τὸ μῆκος αὐ-
 τῆς — τοσοῦτόν ἐστι· ὅσον καὶ τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ
 ὅτι σαδὶς δώδεκα χιλιάδων τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστὶ.
 17 Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσαρῶν πηχῶν, μέτρον ἀνθρώ-
 18 πῃ, ὃ ἐστὶν ἀγγέλων. Καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τῆς τείχεως αὐτῆς, ἰασπις καὶ ἡ πόλις χρυσίον

κα-

+ καὶ + καὶ + καὶ ~ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα + μέτρον

- ματα 2. 4. 16. 18. 19. 26. 27. ἦ υἱὼν] — 12. 27. υἱὼν A. 16. 26. *Arethas*.
 13. ἀπ' ἀπὸ A. 16. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, *Andreas*. ἐ ἀπὸ 26.
 ἀνατολῆς] ἀνατολῶν 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii, *Arethas*.
 τρεῖς ter] + καὶ A. 2. 4. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. Copt. *Arethas*. a τρεῖς secundo ad quartum] — 2. 26.
 ἵνα] μεσημβρίας Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei, Bogardi*.
 ἵνα πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ δυσμῶν] δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότῃ A.
 14. τὸ] — Editio *Erasmi* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei, Bogardi*.
 ἐν αὐτοῖς] ἐπ' αὐτῶν A. 2. 4. 8. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii,
 Versio Vulg. Syr. Copt. Codices Latini, *Andreas, Ticonius, Primasius, Arethas*. + δώδεκα A. 2. 4. 7. 8.
 9. 10. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Vulg. Syr. *Andreas, Arethas*. + δεκάδο 18. 19.
 δώδεκα ter] δεκάδο 18. 19.
 15. εἶχε] + μέτρον A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii, *Bogardi*. Versio Vulg. Syr. *Æthiop. Arab. Andreas, Arethas*.
 κάλαμον] καλάμῃ 11. 27. τὰς πυλῶνας] τὸν πυλῶνα 11.
 ab αὐτῆς ad αὐτῆς] — B 2. 7. 8. 9. 10. 13. 16. 17. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 αὐτῆς prius] — 12. 16. αὐτῆς prius] αὐτῆ Editio *Erasmi* 1. 2. fed in erratis corrigitur.
 τοσοῦτον ἐστὶν] — AB. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 Bengelii. Versio Syr. *Æthiop. Arab. Arethas*. probante *J. Millio* prol. 1114.
 ὅσον] — 12. ὁσῶτον Editio *Erasmi* 1. 2.
 καὶ tertio loco] — B 2. 4. 7. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Ben-
 gelii, *Andreas, Arethas*.
 πόλιν] + ἐν 11. 12. Editio *Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani* 1. 2. Versio Syr. *Andreas*.
 σαδὶς] σαδῶν Editio *Erasmi, Colinaei, Stephani, Ald. Wechelii, Bengelii, Bogardi*. Versio Vulg.
 δώδεκα] δεκάδο 2. 4. 8. 9. 11. 13. 16. 18. 19. 26. 27. καὶ B.
 χιλιάδων] + δώδεκα B 2. 4. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr.
 + εἰς 18. εἰς posterius] εἰς 18.
 17. ἐμέτρησε] — 4. 8. 9. 11. 13. 19. 26. 27. probante *J. Millio* prol. 1489.
 ἡμῶν] δ. καὶ ἑκατὸν τεσσαράκοντα A. πηχῶν] — *Primasius*. probante *J. A. Bengelio*.
 18. ἦν] — A. Versio Syr. *Æthiop*.

dratae. *Solinus* I. dictaque est primum Roma quadrata, quod ad aequilibrium foret posita. *Sextus Empir.* a. *Phyf.* I. 10. Empedocles καὶ φιλότης μετὰ τοῖσιν ἴσον μῆκος τε πλάτος τε.

σαδὶς 18. χιλιάδων] *Pesachim* f. 50. 1. *Zach.* XIV. 20. R. *Jofua* f. *Levi* dixit: Deum S. B. tantum Hierosolyma adiecturum esse, quantum equus currendo emetiri potest a primo mane usque ad meridiem. *Schir* R. VII. 5. Dixit R. *Jochanan*: Hierosolyma undique dilatabitur, ita ut pertingat usque ad portas *Damasci* S. D. *Zach.* IX. 1. *Jerusalem* tempore futuro dilatabitur, & exaltabitur, ut pertingat usque ad thronum gloriæ, donec dicatur: locus mihi angustus est. *Colbo* f. 137. 1. R. *Jofua* abiit, & perscrutatus est totum *Paradisum*, reperitque VII. habitationes, quarum quaelibet CXX. M. longa totidemque lata est. *Falkut Schimoni* f. 57. 2. in *Esfaj*. LXVI. 23. quomodo fieri potest, ut omnes homines fingulis sabbatis atque neomeniis Hierosolymam veniant? R. *Levi* dixit: Hierosolymam tempore futuro tantam fore, quanta fuit tota terra *Israelis*, terram vero *Israelis* tantam fore, quantus est mundus totus. *Bava Bathra* f. 75. 2. Dixit *Rabba*, R. *Jochananem* dixisse, Deum S. D. tempore futuro

Hierosolyma evecturum in altitudinem XII. miliarium S. D. *Zach.* XIV. 10. Quid est in loco suo? talem esse futuram superne, qualis est infra. *Rabba* dixit: senex mihi narravit, se vidisse Hierosolymam priorem, quæ XII. miliarium erat. Dices: difficile fore adscensum? sed scriptum est: *Esfaj*. LX. 8.

τὸ ὕψος αὐτῆς] Intellige non altitudinem aedificiorum, quæ non erant altiora muro urbis comm. 17. sed distantiam urbis a terræ planitie.

17. *Aristophanes* Av. 1130. τὸ δὲ μῆκος ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς ἐμέτρησ' αὐτ' ἐγὼ, ἑκατοντόργυιον. Π. ὦ Πόσειδον, τὴν μάκρην.

18. ἐνδόμησις] *Jof.* A. XV. 9. 6. ἡ δὲ ἐνδόμησις ὅσῃ ἐνεβάλετο κατὰ τὴν θαλάσσης εἰς σ. πόδας, quod fundamento superstructum est.

ἡ πόλις χρυσίον] *Plato* Critia. murus urbis in Atlantide insula primum aere, dein stanno, denique orichalco obductus, templum vero auro. οἷον αὐλοφῇ τῇ δὲ Ποσειδῶνος αὐτῆς νῆος ἦν σαδὶς μὴν μῆκος, ὅσος δὲ τρισὶ πλείοις, ὕψος δὲ ἐπὶ τέτοις συμμετρον ἰδὺν — περιήλπει τὸν νῆον ἀργύρῳ πλὴν τῶν ἀκρατηρίων τὰ δὲ ἀκρατήρια χρυσῷ. τὰ δὲ ἐντὸς τὴν μὴν ὀροφὴν ἐλεφαντίνῃ ἰδὺν πάσαν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ ὀριχάλκῳ πεποικιλμένην τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν τοιχῶν τε καὶ κινήων καὶ ἐδάφους ὀρε-

καθαρόν, ὁμοία· ὕαλω καθαρόν· Καὶ οἱ θεμέλιοι τῷ τείχεσσι τῷ πόλεως παντὶ λίθῳ τι- 19
μῶ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος, ἱάσπις· ὁ δεύτερος, σάπφειρος· ὁ τρί-
τος, χαλκὴδών· ὁ τέταρτος, σμάραγδος· ὁ πέμπτος, σαρδόνιος· ὁ ἕκτος, 20
σάρ-

~ὁμοιον

ὁμοία] ὁμοιον A. 2. 4. 8. 9. 11. 13. 16. 19. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Vulg. Syr. An-
dreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1114. J. C. Wolfio.
ὕαλω 9. 10. 17. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
19. κ] — A 2. 4. 8. 18. 26. 27. Codices Latini, Arethas. Beda, Joachimus, Rupertus. probante Bengelio.
ab ὁ θεμέλιος ad finem comm. 20.] — 12.
χαλκὴδών] καλλιδών 18. Editio Erasmi, Colinaei. χαμηλὸν Versio Copr.
20. σαρδόνιος] σαρδόνιος A. σαρδόνιος Editio Complut.

χάλκῳ περιέλαβον. χρυσῷ δὲ ἀγάλματα ἐτίθησαν. de Legg.

VII. καλῶς μὲν καὶ ὁ ποιητικὸς ὑπὲρ αὐτῶν λόγος ὑμ-
νεῖ, τὸ χαλκῷ σιδηρῷ δὲν εἶναι τὰ τεῖχη μᾶλλον ἢ γήιναι.
Ovidius M. II. 1. Regia Solis erat sublimibus al-
ta columnis, clara micante auro flammasque imi-
tante pyropo. Cujus ebur nitidum fastigia summa
tenebat. Argenti bifores radiabant lumine Valvae.
Materiem superabat opus, nam Mulciber illic ae-
quora celarat medias cingentia terras, Terrarum-
que orbem, coelumque quod imminet Orbi —
purpurea velatus veste sedebat In folio Phoebus
claris lucente Zmaragdis. Apulejus de Mundo.
Exemplum quale sit istud, intellige. Cambyfes &
Xerxes & Darius potentissimi reges fuerunt; ho-
rum praepotentiam, quam ex opibus collegerant,
plenocinium vitae effecerat celsiorem, cum eorum
alter apud Susam & Ecbatanas, ut in fano quo-
dam sacratum, nulli temere notitiam oris sui pan-
deret, sed circumseptus admirabili regia, cujus
tectis fulgerent eboris nive, argenti luce, flam-
mea ex auri vel electri claritate; Limina vero alia
prae aliis erant, interioris fores exteriores januae
muniebant, portaeque ferratae, & muri adamantina
firmitate. Ante fores viri fortes, stipitatoresque re-
galium laterum, tutela pervigili custodiam per vi-
ces fortium sustinebant. Erant inter illos divisa of-
ficia — inter eos aures regiae & imperatoris ocu-
li quidam homines vocabantur — alios & alios
praefecerat caeteris urbibus — ex eo numero e-
rant & curfores diurni, atque nocturni explorato-
res, & nuntii specularum incensores affidui. —
igitur regnum illud ita componi oportet cum mun-
di aula, ut inter se comparantur fummus atque ex-
superantissimus divum, & homo ignavus & peffi-
mus. Quod si cui viro vel cuilibet regi indecorum
est per semetipsum procurare omnia & perficere,
multo magis Deo inconueniens erit. Aristoteles de
Mundo 6. αὐτὸς μὲν γὰρ [ὁ μέγας βασιλεὺς] ὡς λό-
γος, ἰδρυτο ἐν Ζέσσοις ἢ ἐκβατάνοις, παντὶ ὁράτος, θαν-
μαστὸν ἐπὶ χαν βασιλείῳ οἶκον, καὶ περίβολον χρυσῷ καὶ ἡ-
λέκτρῳ καὶ ἐλέφαντι ἀσράπτοντα. πυλῶνες δὲ πολλοὶ καὶ
συνεχεῖς, πρόθυρα τε συχνοὶς εἰργόμενα σαρδίοις ἀπ' ἀλλή-
λων, θύραις τε χαλκαῖς καὶ τεύχεσι μεγάλαις ὠχυρωτο. ἔ-
ξω δὲ τέταν ἄνδρες οἱ πρῶτοι καὶ δοκιμώτατοι διεκοσμη-
το, οἱ μὲν ἀμφ' αὐτὸν βασιλείᾳ δορυφόροι τε καὶ θεραπον-
τις, οἱ δὲ ἐκᾶς περιβόλῃ φύλακες, πυλῶροί τε καὶ ὠτακ-
ται λεγόμενοι, ὡς ἂν ὁ βασιλεὺς αὐτὸς δισπότης καὶ θεὸς
δομαζόμενος πάντα μὲν βλέποι, πάντα δὲ ἀκούει. κ. τ. λ.
Lucianus V. H. II. 11. εἰς τὴν πόλιν ἡγούμεθα, εἰς τὸ
τῶν μακάρων συμπόσιον αὐτὴ μὲν ἔν ἡ πόλιν πᾶσα χρυσῇ,
τὸ δὲ τεῖχος περικειται σμαραγδίνον· πύλαι δὲ εἰσιν ζ. πᾶ-
σαι μονόθυλοι κινεομένης τὸ μνηστὴρ ἑδάφος τῆς πόλεως καὶ
ἡ ἐντὸς τῷ τείχεσσι γῆ ἐλεφαντίνη. τοὶ δὲ πάντων θεῶν βυθύ-

λε λίθῳ ὁκοδομημένοι· καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέγιστοι μυσ-
τικοὶ ἀμειψύσιοι — περὶ δὲ τὴν πόλιν εἰς ποταμὸς μύρε
τῷ καλλίστῳ. 12. γηράσκει δὲ ἑδῆς — οὐ μὴν ἑδῆς νύξ
παρ' αὐτοῖς γίγνεται, ἐδ' ἡμέρα πᾶν λαμπρὰ· ἀλλὰ καθα-
περ τὸ λυκαυγὲς ἤδη πρὸς ἑᾶ, τοῖστοι φῶς ἐπέχει τὴν γῆν·
καὶ μύρε καὶ ὥρῳ μίαν ἴσασιν τῷ ἔτεσι, αἰεὶ γὰρ παρ' αὐ-
τοῖς ἔαρ ἐστίν. 13. αἱ μὲν γὰρ ἀμπέλοι δωδικάφοροι εἰσιν,
καὶ κατὰ μῆνα ἕκαστοι καρποφοροῦσι. Schol. εἰς τὰς καθ'
ἡμέρας ὁ γῆρας εἰκὼν ἀγίας προφήτας διαπαίξειν, ἐφ' οἷς ἔ-
τοι περὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις συνερχθῆναι
ἀλληγορικῶς διεξῆλθεν. Targum Cant. V. 14.

19. σάπφειρος] Dionysius Perieg. de India. πάντη
γὰρ λίθος ἐστὶν ἐρυθρῷ κυρταλίοιο, πάντη δ' ἐν πύρρῳ ὑπὲρ
φλέβες ὠδίνουσι χρυσεῖς κυανῆς τε καλὴν πλάκα σαπφεί-
ροιο, τῆς ἀποτεμνομένης βιοτήσιον ὄνον ἔχουσι. Epiphanius
de lap. σάπφειρος πορφυρίζων, ὡς βλάτης πορφυρῆς τῆς
μελαίνης τὸ εἶδος — ἔτος δὲ λέγεται εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῇ
καὶ Ἀιθιοπίᾳ. Arethas. Σάπφειρος, ἔτος τῷ καλαῖν χρό-
ματος καλεμένης, ὃ τινες βέντον φασὶ, τῷ ἑρμῇ ἀπεικεί-
ζεται χρώματι. Schemoth R. XV. reperimus Deum
S. B. tempore futuro decem res renovaturum —
V. aedificabit Hierosolyma lapide sapphiri S. D.
Ef. LIV. 11. 12. & illi lapides lucebunt ut Sol, &
gentes mundi venient videbuntque gloriam Israelis
S. D. LX. 3.

χαλκὴδών] Epiphanius. ἄνθραξ, ἔτος εἶδος ὀξυφυικόν
ἔχει — γίνεται δὲ ἐν καρχιδόνι τῆς Λιβύης. εἰς δὲ ὁ χαλ-
κὴδὼς καλεῖται λίθος παραπλήσιος τούτῳ. Plin. H. N.
XXXVII. 30. morientibus arboribus similes.

σμάραγδος] Serenus Sammonic. 53. Nec dubi-
tes illi virides miscere Zmaragdos. Plinius H. N.
XXXVII. 16. Smaragdos tanto libentius specta-
mus, quoniam nihil omnino viridius comparatum
illis viret. Moecenas in Obitum Horatii. Lugens,
o mea vita, nec Smaragdos, Beryllos quoque nec
nitentes nec percandida margarita quaero, nec quos
thynica lima perpolivit Annellos, nec jaspios la-
pillos. Petronius 55. Smaragdu ad quam rem
viridem pretiosum vitrum, quo carchedonios op-
tas pretiosos lapillos, nisi ut scintillent? probitas
est carbunculus. Propertius II. 13. quosunque Sma-
ragdos, Quosve dabit flavo lumine chrysolithos.
Phaedrus III. 18. de pavone. Nitor smaragdi collo
praeferul tuo. Nonnus Dionys. V. γλαυκῆς δὲ λί-
θος χλόα ἔστα σμαράγδος. — XLV. ἔγχλοα πάντα σμα-
ράγδος. Epiphanius. σμαράγδος, ἔτος καλεῖται καὶ πρά-
σινος, εἰς δὲ χλωρὸς τῷ εἶδει. Claudianus de IV. Cos.
Honorii. Asperat Indus velamenta lapis, pretio-
saque fila Smaragdis ducta virent, amethystus in-
est & fulgor Iberus, temperat arcanis hyacinthi coe-
rule flammis. de nupt. Honor. & Moriae. Lem-
nius haec etiam gemmis extruxit & auro Admis-
cens artem pretio, trabibusque Smaragdis Suppo-
nit

σάρδιον. ὁ ἑβδομοῦ, χρυσόλιθον ὁ ὄγδοος, βήρυλλον ὁ ἑνατοῦ, τοπάzion ὁ
 21 δέκατοῦ, χρυσόπρασον ὁ ἐνδέκατοῦ, ὑάκινθος ὁ δώδεκατος, ἀμέθυσος. Καὶ οἱ δώ-
 δεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἐνὸς μαργα-
 ρίτου.

σάρδιον] σάρδιον A. 2. 4. 8. 9. 11. 16. 19. 26. 27. *Arcthas.* prob. *Bengelio* in *Gnom.* σάρδιον *Verfio Copt.*
 βήρυλλον] βήρυλλον A *Editio Erasmi* 4. 5. βήρυλλον 7. 18. βήρυλλον *Editio Erasmi* 1. 2. 3. *Ald.*
 τοπάzion] τοπάzion *Editio Erasmi* 1. 2. & in erratis corrigat. ἑνατοῦ] ἑνατοῦ 27.
 χρυσόπρασον] χρυσόπρασον A. χρυσόπρασον 7. χρυσόπρασινον 13. 27.
 ὑάκινθος] ὑάκινθος *Editio Complut. Plant. Verfio Copt.*
 ἀμέθυσος] ἀμέθυσος 4. 17. 19. 26. *Editio Erasmi* 3. 4. 5. *Colinaei, Bogardi, Andreas, Arcthas.* ἀμέθυσος
 σ. *Editio Erasmi* 1. 2. *Ald.* 21. ἀνὰ] ἑνα A.

nit caefas hyacinthi rupe columnas. Beryllo paries
 & jaspide lubrica furgunt Limina, despectusque
 solo calcatur Achates. *Solinus* 16. nihil his utilius,
 nihil jucundius vident oculi. Inprimis virent ultra
 aquaticum gramen, ultra amnicas herbas: deinde
 obtutus farigatos coloris reficiunt lenitate; nam vi-
 di, quos alterius gemmae fulgor retuderit, smarag-
 di recreant & exacuunt. *Epiphanius* σφόδρα χλωρί-
 ζων. *Nonnus* *Dionys.* XVIII. οἰώτην ἀμέθυσον ἐριδο-
 μένην ὑάκινθον, αὐγὴν δ' αἰθαλόεσσαν ἀπέπτυνε ὤχρος ἀχά-
 της. Ἀσσυρίη δὲ Σμαράγδος ἀνήρυγεν ἑγχλοον αἰγλην. XL.
 ὧν ὁ μὲν Ἴνδον ἰώσπιν, ὁ δὲ γραπτὴς ὑάκινθος φοιβάδος εἶχε
 μέταλλα, καὶ ἑγχλοα ὧτα σμαράγδων. *Athenaeus* III.
 p. 94 B. Μένανδρος — Μαράγδον εἶναι ταύτ' ἴδει καὶ
 Σάρδιον. ἄνευ δὲ τοῦ σ. λεκτέον. *Pfellus* de lapid. πρα-
 σοειδής.

20. Σαρδόνυξ] *Martialis* IV. 61. Sardonycha verum.
Plinius H. N. XXXVII. 23. Sardonyches o-
 lim, ut ex nomine iplo apparet, intelligebantur
 candore in Sarda, hoc est, velut carnibus ungue
 hominis imposito & utroque translucido. *Juvenalis*
 XIII. 138. gemmaque princeps Sardonychus, lo-
 culis quae custoditur eburnis. *Perfius* I. 15. pexus-
 que togaque recenti & natalitia tandem cum Sar-
 donyche albus. *Solinus* 33. Arabia — ex istius li-
 toris sinu Polycrati regi advecta Sardonyx gemma
 prima in orbe nostro luxuriae excitavit facem. Nec
 multum de ea differendum puto, adeo Sardonyx
 in omnium venit conscientiam. Superficies ejus
 probatur, si meracius rubeat: arguitur, si fuerit
 saeculentior. Medietas circumitur limite candican-
 te: optima est, si nec colorem suum spargat in
 proximum, nec ipse ex altero mutuetur: reliqua
 nigro finiuntur.

σάρδιος] *Orpheus* in *Achate* 5. σάρδια δ' αἰματόεσσα
 καὶ αἰγλήεντα μαράγδων. *Theophrastus* de lapp. τῶ γὰρ
 σαρδίον τὸ διαφανές, ἐρυθρότερον δὲ. *Plin.* H. N. XXXVII.
 31. *Epiphanius.* σάρδιος ἐστὶ πυρρὸς τῶ εἶδει καὶ αἰμα-
 τοειδής — ἐν Βαβυλωνίᾳ δὲ τῇ πρὸς Ἀσσυρίαν γίνεται, ἐστὶ
 δὲ διαμυγὴς ὁ λίθος. Nunc Carneolus.

βήρυλλον] *Dionysius* III. 9. ἦτε βήρυλλον γλαυκὴν λί-
 θον, ἢ ἀδάμαντα μαρμαίροντ' ἢ χλωρὰ διαμυγάζουσιν ἰώ-
 σπιν, ἢ καὶ γλαυκιοῦντα λίθον καθάριο τοπάzion, ἢ γλυ-
 κερὴν ἀμέθυσον ὑπὲρμα πορφύρεσαν. *Tryphiodorus* 69.
 γλυκερὴς βήρυλλον, καὶ αἰμαλὴς ἀμέθυσος. *Pedo Alb.* II.
 19. Vincit vulgares vincit Beryllus arenas. *Dionysius*
 perieg. αὐτὰρ ἐπ' ἐκράβημι μέγαν δάμον ἔστατο Βή-
 λον χρυσῶ τ' ἢδ' ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἀσκήσασα — καὶ
 μὴ καὶ χρύσειο φέρι χαρίεσσον ἄλλο ὑγρὴς βήρυλλον γλαυ-
 κην λίθον, ἢ περὶ χῶρον φύεται ἐκ προβολῆς οὐφύτιδος Ἰνδοῦ
 πέτρης. *Priscianus* Berylli munus pretiosius auro —
 Berylli lapidem liquidum, glaucique coloris. *Epiphanius.*
 βήρυλλον γλαυκίζων μὲν ἐστὶ θαλασσοθαφής, ἡ
 χερσὶν εἶδος καὶ τῆς ὑδαρστέρως ὑάκινθος. *Plinius* H. N.
 XXXVII. 20. viriditatem puri maris imitantur.

τοπάzion] *Orpheus.* ὑαλοειδής — τοπάzioι. *Stepha-
 nus.* Τοπάzioς, ἡσας Ἰνδική — Ἀλέξανδρος ὁ πολυτίμων
 φησὶν, ὡς εὕρισκασθαι καὶ ἐν τῇ τῶν Τοπαζίων ἡσῶν λίθον
 οἰκονομοῦν τῇ ἡσῶν, ὁμοίαν τῇ χροίᾳ τῶν εἰς ἑλαιοῖς. *Strabo*
 XVI. p. 1115. A. de Infula Ophiade. τὰ Τοπάzioια.
 Λίθος δὲ ἐστὶ διαφανής, χρυσοειδὴς ἀπολάμπων φέγος, ὅσον
 μὲν ἡμέραν οὐ ρόδον ἰδεῖν ἐστιν, περιανυγέται γὰρ νύκτα
 δ' ὁρᾷσιν οἱ συλλέγοντες. *Hilarius* in *Psal.* CXVIII.
 127. praestat autem, ut caeteris metallis aurum,
 ita & aliis lapidibus Topazius; est enim ipse rariss-
 mus & speciosissimus omnium, & maximus. In
 Thebaidis vero loco, cui alabastra nomen est, re-
 periri solet. Hunc etiam ferunt secularium gestorum
 literae in Tobazo infula ab incolis ejus i. e. Tro-
 glodytis Arabis inventum, ad matrem regis Aegy-
 pti Ptolemaei, sub quo scripturae legis ex Hebrai-
 co in Graecum translatae sunt, munere fuisse de-
 latum. Continet autem ipse in se solus caeterarum
 gemmarum optimarum pretiosissimarumque spe-
 ciem, & in uno illo diversissimorum colorum per-
 mixtum continetur. *Epiphanius.* τοπάzion, ἐρυθρὸς τῶ
 εἶδει ὑπὲρ τὸν ἀνθρακᾶ. γίνεται δὲ ἐν Τοπάzio πόλει τῇ Ἰνδικῇ.
Plinius H. N. XXXVII. 32. egregia etiamnum
 topazio gloria est, suo virenti genere, & cum re-
 perta est, praelatae omnibus. *Pellus* ὑάκινθος παρεμφερής.
 χρυσόπρασος] *Plinius* XXXVII. 20. Vicinum ge-
 nus huic [beryllo] est pallidius, & a quibusdam
 proprii generis existimatur, vocaturque chrysopras-
 us. 21. amethysti fulgens purpura.

Ex. XXVIII. 17-20. *Ezech.* XXVIII. 13.

ὑάκινθος] *Epiphanius.* ὑάκινθος. ὅμοιος τῇ ἐρίᾳ, ὁ ὑπο-
 πορφύρων ποσῶς. *Solinus* 30. nitore caeruleo hyacin-
 thus invenitur, lapis pretiosus, siquidem inculpa-
 bilis invenitur. *Plinius* H. N. XXXVII. 41. ille
 emicans in amethysto fulgor violaceus dilutus est
 in hyacintho. Hyacinthus *Salmasio* rubinus est. *Pfel-*
lus ἐστὶ δὲ θαλασσοχρῶτος.

ἀμέθυσος] *Achilles Tatius* II. p. 85. ἦριζον δὲ πρὸς
 ἀλλήλους οἱ λίθοι, ὑάκινθος μὲν ρόδον ἦν ἐν λίθῳ ἀμέθυσος
 δὲ ἐπορφύρετο τῷ χρυσῷ πλησίον. *Priscianus* Sapphirique
 decus nigri, flavique coloris Amethystos. *Heliodo-*
rus V. 13. ἀμέθυσος Ἀιθιοπική — κάλλος μακρῶ τῆς
 Ἰβηρίας τε καὶ Βρετανίδος ὑπερφέρεια, ἢ μὲν γὰρ ἀδρανῶ
 τῶ ἀνθὶ φοινίσσεται, καὶ ρόδῳ προσέοικεν ἐκ καλύκων ἄρτι
 πρὸς πέταλα σχιζομένην, καὶ πρῶτος ἡλιακῆς ἀκτῆς ἐ-
 ρουθωμένην. Ἀμέθυσον δὲ Ἀιθιοπίδος ἀκραίφνης μὲν καὶ ἐκ
 βάθους ἐαρινῇ τις ὥρα πυρσεύεται· καὶ δὲ κατέχων περιτρέπεις,
 ἀκτῖνα προσβάλλει χρυσῶν.

21. ἐβ πυλῶνες ἐβ μαργαρίται] *Sanhedrin* f. 100. 1.
Bava Bathra f. 75. 1. Sedebat aliquando R. Jo-
 chanan, & praedicabat: Deus S. B. adducet gem-
 mas & margaritas, triginta cubitos longas totidem-
 que latas: easque excavabit in altitudinem XX.
 cubitorum, & latitudinem X. cubitorum, collo-
 cabitque in portis Hierosolymorum. Ridebat disci-

εἶτε· καὶ ἡ πλάτεια τῆ πόλεως, χρυσίον καθαρόν, ὡς ὕαλος· ἀφανής. Καὶ ναὸν 22
 ὅς ἐστιν ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ναὸς αὐτῆς ὅστις, καὶ τὸ θρόνον.
 Καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τῆς ἡλίου ἢ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα 23
 τῆς Θεᾶς ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ θρόνον. Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων 24
 ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσι· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
 αὐτῶν εἰς αὐτήν. Καὶ οἱ πύλῳνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας· νύξ γὰρ ὅς ἐστι 25
 ἐκεῖ.

~ ἀφανής

~ περιπατήσουσι τὰ ἔθνη ἀφ' τῆς φώτος αὐτῆς

ὑαλός] ὑαλός 4. 7. 8. 9. 10. 16. 17. 26. 27. Editio Complut. Plant. ὑαλον 11. 12. κρύσταλλος 18.
 ἀφανής] ἀφανής A 2. 4. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii.
 Verho Vulg. Syr. Copt. Arethas, Andreas. 22. κύριος ὁ — 26. παντοκράτωρ] + ὁ A. prob. f. Millio.
 23. ἐν] — A. 11. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi. Verho Syr.
 ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ] αὐτῇ γὰρ B 2. 4. 7. 8. 9. 12. 16. 18. 19. 26. 27. Arethas.
 αὐτήν] αὐτῇ Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei.
 24. τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσι] περιπατήσουσι τὰ ἔθνη ἀφ' τῆς φώτος αὐτῆς A. 2. 4. 7.
 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 17. 19. 25. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Verho Vulg. & Codices
 Latini. Armen. Copt. Aethiop. Arab. Syr. MS Scaligeri. Andreas, Arethas, Primasius, Haymo, Rupertus. probante
 f. Millio prol. 1114.
 φέρουσιν] + αὐτῶν 2. 4. 8. 9. 11. 16. 19. 26. 27. ἐν τῷ φωτὶ] ἀφ' τῆς φώτος Verho Syr.
 τὴν τιμὴν] — A 10. 11. 17. 18. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. Verho Copt. Aethiop. Andreas, Tico-
 nius, Ambrosius de mat. Theodosii, Primasius.
 αὐτῶν] τῶν αὐτῶν 2. 4. 8. 9. 11. 13. 16. 19. 26. 27. Verho Syr.
 25. οἱ] — Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi. πύλῳνες] πύλῳνες 12.
 ἐκ ἑσπέρης] ἐκ ἐσπέρης Editio Ald. 26.] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 εἰς αὐτήν] + ἵνα εἰσέλθωσιν 4. 8. 9. 11. 16. 19. 26. 27. Variac Lectiones Bogardi, Arethas.

pulus, dicens: nunc ne quidem eos turturis magnitudine reperiri, quomodo ergo reperirentur tam magnae? Paulo post discipulus iste in medio mari nave vectus vidit angelos ministerii, secantes ferra gemmas & margaritas triginta cubitorum, & excavantes eas in altitudine XX. cubitorum & in latitudine X. quae fuit, cujus essent? responderunt, Deum S. B. illas portis Hierosolymorum appositurum. Cum ergo rediret ad Rabbinum, dicit: Doce, Rabbi, te decet docere, ut enim dixisti, vidi. Respondit: stulte, nisi vididisses, non credidisses. Subfannas verba sapientum. Cumque oculos in eum converteret, factus est cadaver. Midrasch Tillin LXXXVII. R. Juda nomine R. Samuelis dixit, porta magna Hierosolymorum habebit duo mesusoth & duas januas ex una gemma. *Falkut Simoni* f. 54. 1. R. Benjamin f. Levi dixit: fore ut limites Israelis replcantur gemmis & margaritis, venturosque Israelitas, & inde accepturos quantum lubuerit. In hoc mundo Israelitae limites ponunt lapides, olim autem figent gemmas & margaritas S. D. Ef. LIV. 12 — R. Levi dixit: limites Hierosolymorum fore XII. M. P. in longitudine & XVIII. M. P. in latitudine, gemmis & margaritis plenos. si quis alteri debet, dicet: veni, adeamus Messiam iudicem Hierosolymis; cumque pervenient ad limites Hierosolymorum, invenient gemmas & margaritas; tunc duos ex illis accipiet, dicetque, an adhuc tibi debeo? Ille vero respondebit: ne quidem tantum debuisti; quantum accepi. S. D. Pf. CXLVII. 14.

23. Vid. in *Matth.* IV. 16.

Sopherim XXI. 9. Quid fecit Abrahamus? XVII. filiis Keturae aedificavit urbem ferream, eosque in ea collocavit. Sol nunquam illi luxit, quia nimium alta erat, deditque eis discos gemmarum & margaritarum, qui infervient tempore futuro, quando Deus puefaciet solem & lunam S. D. Ef. XXIV. 23. *Pirke Eliezer* 10. R. Meir dixit, pependisse

margaritam in intestinis piscis, quae luxit Jonae, ut sol lucet in meridie, & omnia ipsi monstravit, quae sunt in profundo maris S. D. Pfa. XCVII. 11. *Sanhedrin* f. 108. 2. R. Jochanan dixit, Deum S. B. Noacho dixisse, ut arcae imponeret gemmas & margaritas, quae lucerent, ut meridies. *Midras Tillin* XXXVI. 2. Neque in mundo futuro necesse habebunt lumen solis interdiu, aut lunae noctu S. D. Efaj. LX. 19.

24. *Falkut Simoni* II. f. 56. 4. Deus accendit lucem Messiae & Israelitarum, & omnes ad lumen Messiae & Israelitarum pervenient. S. D. Ef. LX. 3. *Bemidbar* XV. Si cauti estis ut accendatis lucernas coram me, ego lucere faciam vobis lucem magnam tempore futuro S. D. Ef. LX. 13. XXI. tempore futuro Ef. LX. 1. 2. 3.

25. *Esfaj.* LX. 11.

27. *Bava Bathra* f. 76. 2. dixit R. Jochanan, Jerusalem mundi futuri non est ut Jerusalem hujus mundi; in hanc ingreditur quicumque vult, in illam vero non nisi qui ad eam ordinati sunt. vid. *Abt.* XIII. 48. *Testamentum* XII. *Patriarch.* Dan 5. καὶ ἀναπαύσονται ἐν ἔδμῳ οἱ ἄγιοι, καὶ ἐπὶ τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ εὐφρανθήσονται δίκαιοι, ἥτις ἔστι εἰς δόξασμα θιᾶς ζωῆς τῶ αἰῶνος, καὶ ἐκεῖ ὑπομένει Ἱερουσαλὴμ ἐρήμωσιν, ὅθεν αἰχμάλωτιζέται Ἰσραὴλ, ὅτι κύριος ἔστι ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῖς ἀνθρώποις συναναστρέφόμενος, καὶ ἅγιος Ἰσραὴλ βασιλεύων ἐπ' αὐτὰς ἐν ταπεινώσει καὶ ἐν πτωχείᾳ.

1. *ποταμός*] *Herodotus* I. 180. de Babylone ἐστὶ δὲ δύο φάραες τῆς πόλεως, τὸ γὰρ μέσον αὐτῆς διέρχεται ποταμός, τῷ ἔνομα ἐστὶ Εὐφράτης. *Sanhedrin* f. 100. 1. Rabbi Jeremias dixit: Deus S. B. producturus est fluvium ex sancto sanctorum, juxta quem omnia genera fructuum delicatiorum erunt. S. D. Ef. XLVII. 12.

2. *Lucianus* V. H. II. 13. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκάφοροι εἰσι, καὶ κατὰ μῆνα ἑκάστον καρποφοροῦσι. *Papias* de Exposit. Orac. ap. Irenaeum a. Haeref. V. 23. Presbyteri meminerunt, qui Joannem discipulum

26 ἐκεί. Καὶ οἶσσι ὃ ὄξαν καὶ ὃ τιμὴν τῶ ἔθνει εἰς αὐτήν. Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν
27 πᾶν κούρην, καὶ ποιεῖν βδέλυγμα, καὶ ψεύδος· εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς
ζωῆς τῷ δέξῃ.

1 **Κ**Αὶ ἔδειξε μοι — καθαρὸν· ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευό-
2 μιν ἐκ τῆς θρόνης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς ἀριῆς. Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τῷ ποτα-
μῷ, ἐντεῦθεν καὶ ἐκτεῦθεν, ζύλον ζωῆς, ποιεῖν καρπὸς δάδεκα, καὶ μὴ ἓνα ἕκαστον

ἐκτεῦθεν

ab eis autem ad eis autem comm. 27.] — 2. 27. καὶ prius] — 12. 13. Versio Vulg.
κοινὴν] κοινὴν 2. 4. 7. 8. 10. 11. 16. 17. 18. 19. Editio Complut. Plant. Genov. Bengelii. Versio Vulg. Irenaeus,
Andreas, Arctas, Ticonius, Trinitas.
ποιεῖν] ποιῶν A. 18. Editio Bengelii. Versio Vulg. Syr. ὁ ποιῶν 7. 8. 13. 16. 19. 27.
εἰ μὴ οἱ] οἱ μὴ 12. γεγραμμένοι] ἐγγεγραμμένοι 11.
1. Quinque priora huius capituli commata cohaerent cum iis quae praecedunt. βιβλίῳ] βιβλῶ 27.
καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς] ποταμὸν ὕδατος ζωῆς AB. 8. 9. 16. 18. 19. 21. 22. 25. 27. Editio Bentley. Ver-
sio Vulg. Syr. Coft. Hilarius in Psal. I. ποταμὸν καθαρὸν ὕδατος ζωῆς 26. Editio Complut. Plant. Genov. Arctas.
ὡς] ὡσεὶ 11. κρύσταλλον] κρύσταλλον 16.
2. μέσῳ] + τῆς πλατείας 18. πλατείας] πλάτους 4. καὶ ἐκτεῦθεν] — 12.
ἐκτεῦθεν posterius] ἐκτεῦθεν AB. 2. 4. 7. 8. 11. 13. 16. 21. 25. 26. 27. Editio Bentley. Versio Syr. Arctas. Hi-
larius in Psal. I. probante H. Grotio.
ποιεῖν] ποιῶν A. 18. καρπὸς] καρπὸν 12.
ἓνα] — 2. 4. 7. 10. 11. 12. 13. 16. 26. 27. Editio Complut. Ald. Plant. Genov.
ἕκαστον ἀποδίδειν] ἀποδίδας ἕκαστον 2. 8. 9. 10. 13. 27. ἕκαστον ἀποδίδας Editio Complut. Plant. Genov. Ar-
ctas. ἀποδίδας ἕκαστον 4. 18. 26. ἕκαστον ἀποδίδου Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogard.
καὶ ἀποδίδας ἕκαστον 16. ἀποδίδου ἕκαστον.

pulum Domini viderunt, audisse se ab eo, quem-
admodum de temporibus illis docebat dominus,
& dicebat: Venient dies, in quibus vineae nascen-
tur, singulae X. M. palmitum habentes; & in u-
no palmitē X. M. brachiorum, & in uno palmitē
(brachio) X. M. flagellorum, & in unoquo-
que flagello X. M. botrorum, & in unoquoque
batto X. M. acinorum, & unumquodque acinum
expressum dabit XXIV. metretas vini. Et cum
eorum aliquis apprehenderit sanctorum botrum, al-
ius clamabit: Botrus ego melior sum, me fume,
per me Dominum benedic. Similiter & granum
tritici X. M. spicarum generaturum &c. *Cerbu-
both* f. III. 2. ad Deut. XXXII. 14. Dixerunt:
non est hic mundus ut mundus futurus. Hic mun-
dus dolet dum vindemiatur & calcatur: mundo futu-
ro adducetur unus uvae acinus carro aut navi, &
deponet in angulo domus suae, & eo longo tem-
pore utetur, & ligna ejus sub cacabo ardere faciet;
& non habebit acinum uvae, quin in eo sint XXX.
dolia vini — non est vitis in terra Israël, quae
non indiget urbe pro vindemia. *Bemidbar* XXI.
tempore futuro Ezech. XLVII. 12. i. e. singulae
arbores. renovabit primitivos fructus alios singulis
mensibus. Non erunt fructus primitivi huius men-
sis ut primitivi illius. *Hierof. Sebekalim* f. 11. Ez.
XLVII. 2. dixit R. Juda: in hoc mundo seges est
post menses sex, & arbores fructus ferunt XII.
mensibus: verum in futuro seges erit post mensem,
& arbores post duos menses. R. Jose — seges post
dies XV. arbores singulis mensibus.

ἐκτεῦθεν καὶ ἐκτεῦθεν] *Demosthenes* de fals. Leg. καὶ
παράτας ὁ μὲν ἔθνη, ὁ δὲ ἔθνη — ἰβρίων. *Eliac* II. A. II. 11. παρήλθον γε μὴν ἐκτεῦθεν τῷ θεάτρῳ καὶ
ἐκτεῦθεν περὶ αὐτοῦ. IX. 34. καὶ παρὰ δύο πλεκτάνας ἐκ-
τεῦθεν τε καὶ ἐκτεῦθεν. XIII. 23. νήχονται δὲ ἄρα πολλοὶ
τοῖς ποσὶ, καὶ κατὰ σείχων αὐτοῖς, καὶ ἐκτεῦθεν καὶ ἐκτε-
ύθεν οἱ οὖτοι σκαλιῶδες παρηγημένους. *Plato* Critia p. 1104.
F. ἔθνη καὶ ἔθνη & p. 1105. F. Protag. εἰ πως καὶ ἐν
κόσμῳ περὶ χιζῶντος ἔστι εἰς ἰβήκας ἔθνη καὶ ἔθνη. *Notus*

Dionys. V. πολλοὶ δ' ἔθνη καὶ ἔθνη μὴ ζοιῶντων περὶ αὐτοῦ
Αἰλακας ἐτμήσαντο. Ib. αἰετὸς ἀμφοτέροισι περιλείψας γε-
νέας Σύμπλοκος ἔθνη καὶ ἔθνη. *Jo. XIX.* 18. *Num.*
XXII. 24. *Ez.* XL. 34. 37. *Dav.* XII. 5. 1. *Macc.*
VI. 45.

κατὰ μῆνα] *Demosthenes*. κατὰ μῆνα. *Diosco-
rides* I. 169. τὰ δὲ μεθ' ἑαυτῶν λεγόμενα ἢ περὶ αὐτῶν — μῆ-
να, ῥαμμαῖς δὲ κίτριά, πᾶσι γινώσκον. Φύλον γὰρ ἐστὶ καρπο-
φορὸν δ' ὅλον τὸ ἔτος ἐπαλλήλως. *Sabbat* f. 30. 2. R.
Gamaliel sedebat docebatque: Tempore futuro ar-
bores quotidie fructus producent S. D. Ez. XVII.
23. Ut enim ramus quotidie est, ita & fructus
quotidie. Cumque discipulus rideret, diceretque
scriptum est: nihil novi fit sub sole Eccl. I. 9.
respondit illi: Veni, ostendam tibi simile in hoc
mundo; exivitque & ostendit fruticem capparis.
Schemoth R. XV. tempore futuro — tertio, Deus
faciet, ut arbores quovis mense fructus ferant:
homo autem, qui de illis comedit, sanabitur S.
D. Ez. XLVII. 12. *Berechiah* R. XVI. 10. R.
Josua Sacanienfis nomine R. Levi dixit: Dicunt
Euphrati: quare vox tua non ambulat? Respon-
dit: non opus est, facta mea notum me faciunt.
Homo plantat plantam juxta me, & ipsa fert die
tricesimo. Seminatur olus, stat die tertio. R. *Salomo*
in Psal. CXI. 1. ex. precibus Judaeorum. indi-
cantur gradus, qui tempore futuro justis obvenient
sub arbore vitae throni gloriae. Dixit deus S. B.
Vide linguam legis quid occultat? Sanat linguam.
Unde? S. D. Prov. XV. 4. non enim est lignum
vitae nisi lex S. D. Prov. III. 18. & lingua Legis
prodest linguae. Scies, quia seculo futuro Deus S.
B. adducet ex Paradiso arbores laudatas, & quae-
nam laus earum? quod sanant linguam S. D. Ez.
XLVII. 12. Prov. III. 18.

ἀποδίδου τὸν καρπὸν] *Pausanias* Eliac. II. 11. ὅς
τοῖς θεοῖς δάδκα ἀποδίδει καρπὸν ἢ γῆν. Achaic. 19. τῆς
τῆς γῆς καρπὸν ἐδίδου ἀποδίδου. *Herodotus* I. 193. τὸν
δὲ τῆς Δημήτρος καρπὸν ἄδε ἀγάθῃ ἐκέρχον ἐστὶ, ὡς ἐπὶ δι-
κόσι μὲν τὸ παράπαν ἀποδίδου.

Σπιδίδεν ἡ καρπὸν αὐτῶ· καὶ τὰ φύλλα τῆ ξύλης εἰς Θεραπείαν ἡ ἔθνων. Καὶ πᾶν
κατανάθεμα· ὅτι ἔστι ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τῆ Θεᾶ καὶ τῆ ἀρνίς ἐν αὐτῇ ἔστι· καὶ οἱ δέλοι
αὐτοῦ λατρεύουσιν αὐτῷ. Καὶ ὅσον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὅτι
μιώπων αὐτῶν. Καὶ νῦν ὅτι ἔστι ἐκεῖ· καὶ χρεῖαν ἔχου λύχνης καὶ φωτὸς ἡλίου,
ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτὸς· καὶ βασιλεύουσιν εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶπέ
μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων· προφητῶν ἀπέστειλε
τὸ ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δέλοις αὐτοῦ ὅτι δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. + Ἰδὲ, ἔρχομαι
ταχύ· μακάριος ὁ τηρῶν τὰς λόγους τῆ προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. Καὶ ἐγὼ Ἰωάν-
νης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεφα, ἔπεσον προσκυνῆσαι ἐμπρο-
σθεν τοῦ ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ συν-
δολός σε — ἦ· εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τὰς λόγους τῆ
βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκυνήσον. Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τὰς λόγους τῆς

προ-

κατανάθεμα

πνευμάτων

+ καὶ

τῇ] — Editio *Erasmii* 1. 2. 3. *Ald. Colinaei*. τῇ καρπὸν] τῇ καρπῶν 26.
καὶ τὰ φύλλα τῆ ξύλης εἰς Θεραπείαν ἡ ἔθνων καὶ πᾶν κατανάθεμα ἔστι ἔτι] — 12. ξύλη] + καὶ ἀγγέλου] 11.
3. κατανάθεμα] κατανάθεμα A. 2. 4. 7. 8. 10. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Bentleji*,
Bengelii, *Andreas*, *Arethas*, probante *J. Millio* prol. 1134. ut *Matth.* XXVI. 74.
ἔτι] ἐκεῖ 4. 7. 9. 10. 11. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Arethas*. δεῖ] + ἐκεῖ 26.
ἔστι posterior] — 18. καὶ tertio loco] — Editio *Elzevir.* 1633.
αὐτῶ] τῶν δεῖ 7. λατρεύουσιν] λατρεύουσιν 2. 8. 12.
5. ἔστι] ἐστὶν 17. ἐκεῖ] ἐστὶ A. 2. 19. Editio *Bentleji*. Versio *Vulg.* Syr. — 8. 9. 13. 26. 27.
χρεῖαν ἔχου λύχνης] ἔχου ἔχου χρεῖαν A. Editio *Bentleji*. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Andreas*, G. *Palamas*. οὐ χρεῖα
2. 7. 8. 9. 13. 16. 19. 25. 26. 27. probante *J. A. Bengelio*. + φωτὸς A. 18. Editio *Bentleji*. Versio *Vulg.*
Syr. *Copt.* *Andreas*, G. *Palamas*. φωτὸς] φῶς A. 11. 12. probante H. *Grotio*.
ἡλίου] — 2. 7. 9. 13. 16. 25. 26. 27. φωτίζει 12. G. *Palamas*. φωτίζει 2. 7. 8. 10. 16.
φωτίζει] φωτίζει ἡ A. Editio *Bentleji*, *Bengelii*. τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων] τῶν αἰώνων τῶν αἰώνων 12.
17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* 6. εἶπε] λέγει 2. 7. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.*
6. εἶπε] λέγει 2. 7. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.*
6. εἶπε] λέγει 2. 7. 9. 10. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.*
αὐτῶ] πνευμάτων τῶν AB. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 25. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Ge-
nev.* *Bentleji*, *Bengelii*, Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Arab.* *Aethiop.* *Arethas*. ab αὐτῶ ad αὐτῶ] — 2. 19. 26. 27.
αὐτῶ prius] + διὰ μίσην τῶν ὁπτασίαν ἰσχυρότων Ἰωάννης 17. a prima manu. ex *Andrea*.
7. ἰδὲ] καὶ ἰδὲ A. 2. 7. 8. 9. 16. 18. 19. 26. 27. Editio *Bogardi*, *Bentleji*. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Andreas*, *Arethas*.
ἐρχομαι ταχύ] ἐρχομαι ἐν τάχει 12. τῶν αὐτῶ] αὐτῶ 12.
8. καὶ ἐγὼ] καὶ ἐγὼ A. 8. 9. 10. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Bentleji*. *Dionysius Alex.*
βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων] ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα A. 11. 12. 16. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Bentleji*,
Bengelii. Versio *Vulg.* Syr. *Andreas*. βλέπων καὶ ἀκούων ταῦτα *Dionysius A. ap. Euseb.* H. E. bis. *Arethas*.
ἐβλεφα] ἐβλεπον A. Editio *Bentleji*. ὅτι ἰδὼν B. 2. 7. 8. 9. 19. 26. 27. ἰδὼν 16.
ἔπεσον] ἔπισα 16. Editio *Erasmii*, *Ald. Colinaei*, *Stephani*, *Bezae*. *Bogardi*, *Bentleji*, *Bengelii*.
ἐμπροσθεν τῶ] πρὸ A. Editio *Bentleji*.
δεικνύοντ] δεικνύοντ 2. 4. 9. 10. 26. 27. *Arethas*. δεικνύοντ Editio *Complut.* Plant. δεικνύοντ
Editio *Bentleji*. 9. μοι] — 9. 27.
7] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 18. 19. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Bentleji*, *Bengelii*. Versio
Syr. *Copt.* *Codices Latini.* *Athanasius* c. *Artan*, 3. *Cyprianus*, *Andreas*, *Arethas*, *Beda*, *Joachimus*. probante *J.*
Millio prol. 1212. εἰμι] + ἐγὼ 4. 11. *Arethas*.
τῷ fecundo loco] — Editio *Erasmii*, *Ald. Colinaei*, *Stephani* 1. 2. *Bogardi*.
καὶ tertio loco] — 4. 10. 11. 12. 17. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Arethas*.
10. καὶ λέγει μοι] — 10. καὶ Versio *Aethiop.* probante *J. Millio* prol. 1218.
ὅτι ὁ καιρὸς] ὁ καιρὸς 4. 16. 27. *Arethas*. probante *J. A. Bengelio*. ὁ καιρὸς 7] A. 2. 7. 8. 9. 11. 19. 26.
Editio *Bentleji*. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* ὁ 7] καιρὸς 18. 11. καὶ ὁ ρυπῶν ρυπώσεται ἅτι] — A. 20. 21.
ρυπῶν ρυπώσεται] ρυπαρὸς ρυπαρευθήτω 2. 4. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 16. 17. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant.
Genev. *Bentleji*, *Bengelii*. *Andreas*, *Arethas*. ρυπαρὸς ρυπαρευθήτω 18. a prima manu. *Origenes* in Jo. XIII. 11. & 26.
δικαιοσύνη] δικαιοσύνη ποιησάτω A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant.
Genev. *Bentleji*. *Bengelii*. Versio *Syr.* *Copt.* *Arab.* *Codices Latini.* *Andreas*, *Arethas*, *Cyprianus*, *Primasius*, *Ruper-
tus*, *Anselmus*, *Joachim*. probante H. *Hamwondo*.
12. καὶ prius] — A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio *Complut.* Plant. *Genev.* *Bentleji*,
Bengelii. Versio *Vulg.* Syr. *Copt.* *Arab.* *Cyprianus*, T. 72. *Andreas*, *Arethas*. probante *J. Millio* prol. 1249.
ταχύ] + μακάριος ὁ τηρῶν τὰς λόγους τῆ προφητείας τῶ βιβλίου τούτου 7. ex comm. 7.
μὴ] — 11. τῶ] — 27.

3. *Zach.* XIV. 11.
5. *Vid.* XXI. 22. *Jo.* I. 9. *Pf.* XXXI. 17.
CXIX. 135. *Luc.* II. 9. in *Versione Syra*.
8. *Vid.* III. 9. XIX. 10.
11. ρυπαρὸς] *Eusebius* in *Od.* ζ. p. 249. 42. ὅτι
καὶ ρυπῶ ρυπώσεται ἐστὶν ἐν τῇ τρίτῃ συζυγίᾳ, ἰδιωτικῇ

Ὀμηρὸς ἐν τῷ τὰ μοῖ ρυπαρῶνται κεῖται. *Aelianus* V. H.
XIV. 10. προσελθὼν τῷ Φωκίῳ, χρῆσον μοι, ἔφη, τὴν
ρυπαρὰν χλαμύδα — καὶ ὁ, ἐδύποτε, εἶπε, ἐδύπας
παρὰ σὺ ἀπορήσεις, ἐστ' ἂν εἴ τοῖστος. *Valerius Max.* III.
5. 1. praeturae petitor candidam togam — turpi-
tudinis maculis obsolectam in campum detulit.
prae-

- 11 **π**ροφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι·
 καὶ ὁ ῥυπαρὸς, ῥυπαρῶσάτω ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοσύνην ποιησάτω· καὶ ὁ ἅγιος, ἁγιασθήτω ἔτι.
 12 — Καὶ· ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ· καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔρ-
 13 γον αὐτοῦ ἔσται. Ἐγὼ — εἰμι· τὸ Α· καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔ-
 14 σχατος. Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ
 15 ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσελθῶσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἐξω — δεῖ οἱ κύνες καὶ οἱ Φαρ-
 μακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ Φονεῖς καὶ οἱ εἰδωολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.
 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπέμψα τὸ ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις.
 17 ἐγὼ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ ὀρθρινός. Καὶ τὸ πνεῦ-
 μα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἐλθέ. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἐλθέ. καὶ ὁ διψῶν ἔλθέτω, καὶ
 18 ὁ θέλων λαμβανέτω· τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. ~ Συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ + ἀκούοντι
 τὰς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· Ἐάν τις ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα, ἐπιθή-
 σει

~ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ~ ἄλφα ~ ὁ πρῶτος
 ~ ἔρχε ~ ἔρχε ~ ἐρχέσθω ~ λαβέτω ~ μαρτυρῶ ἐγὼ + τῷ ~ ἐπιθῇ ἐπ' αὐτὰ

- αὐτῷ ἔσται] ἐν αὐτῷ A. 21. Editio Bentleji. Versio Syr. Origenes ad Martyr. probante J. A. Bengelio. ἦτοι
 αὐτῷ 9. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev.
 comma 13. duodecimo praeposendum esse conjicit T. Beza annot. Ed. 3. 4. 5.
 13 εἰμι] — A. 2. 4. 5. 7. 9. 11. 12. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji, Bengelii.
 Codices Latini. Versio Syr. Athanasius, Andreas, Arethas.
 α] ἄλφα A 7. 8. 9. Editio Complut. Bentleji, Bengelii. Versio Copt. Syr. Clemens Paed. I. p. 119. Str. IV. p.
 635. VI. p. 812. Athanasius c. Arian. 5. Epiphanius H. 62. Origenes in Jo. I. 1. Arethas.
 ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος] πρῶτος καὶ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος A. 7. 8. 9. 21. 22. Editio
 Bentleji, Bengelii. Versio Vulg. Cyprianus, Primasius, Cassiodorus. ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος
 2. 16. 26. 27. Origenes in Jo. I. 1. ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ἔσχατος Editio Erasmi, Ald. Colinaei.
 14. ποιῶντας τὰς ἐντολὰς αὐτῶν] πλύνοντες τὰς πόδας αὐτῶν A 7. Editio Bentleji. Versio Æthiop. probante J. Millie
 prol. 1212. πλύνοντες τὰς πόδας αὐτῶν Athanasius c. Arian. V. ex VII. 14.
 πυλῶσιν] πυλῶσιν Editio Erasmi 1. 2. 3.
 15. δε] — A. 2. 4. 7. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji, Ben-
 gelii. Versio Vulg. Syr. Æthiop. Cyprianus, Athanasius, Hippolytus, Andreas, Arethas.
 οἱ πόρνοι] αἱ πόρνοι 12. πόρνοι Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.
 πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν] οἱ ποιῶντες τὸ 18. Versio Copt. πᾶς ποιῶν καὶ φιλῶν 11. Athanasius, Hippolytus, Arethas.
 πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν A. 10. 16. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji, Bengelii. 16. ἐγὼ ad ὀρθρινός] — 12.
 ἐπὶ] — 4. 11. 12. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii, Arethas. ἡ A. 18. 21. Editio Bentleji.
 Athanasius, Andreas.
 τῷ] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.
 τῷ] — A. 10. 11. 16. 26. 27. Codices alii, teste Millio. Editio Bentleji, Bengelii. Athanasius, Andreas, Arethas.
 Δαβὶδ] + ἐ 7.
 ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός] ὁ πρῶτος ὁ λαμπρὸς 4. Versio Arab. Arethas. ὁ λαμπρὸς ὁ πρῶτος 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11.
 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Tychonius.
 Athanasius, Arethas, Andreas. ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ πρῶτος A. Editio Bentleji. Versio Vulg. λαμπρὸς καὶ ὀρ-
 θρινός Editio Erasmi 1. 2. 3. Colinaei. vid. XI. 28. & T. 1. p. 126.
 17. τὸ πνεῦμα] Sponius. Codices Latini. Correctorium Bibl. & Sponius, vel spiritus & Sponsa. Antiqui &
 Amorofius dicunt Spiritus.
 ἐλθέ, καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἐλθέ, καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω] ἔρχε καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχε. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω A. 2. 4. 7. 8.
 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji, Bengelii. Athanasius, Andreas, Arethas.
 καὶ quinto loco] — A. 2. 4. 7. 9. 10. 11. 12. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji,
 Bengelii. Versio Copt. Codices Latini. Athanasius, Andreas, Primasius, Haymo
 λαμβανέτω τὸ] λαβέτω A 7. 8. 9. 10. 11. 12. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleji, Bengelii.
 Athanasius, Andreas, Arethas. 18. 19.] — 12. 18. 19. 20. 21.] — Codices Latini.
 συμμαρτυροῦμαι γὰρ] μαρτυρῶ ἐγὼ AB 2. 4. 7. 8. 9. 10. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Ge-
 nev. Bentleji, Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini, Ticonius, Primasius, Andreas, Beda, Joachim.
 μαρτυροῦμαι ἐγὼ 11. Arethas. συμμαρτυρῶ γὰρ Editio Bogardi.
 πᾶσι] + τῷ AB. 7. 9. 12. 16. Editio Bentleji, Bengelii. Arethas, Andreas.
 τῷ] — Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.
 τῷ] — Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi. τῷ βιβλίῳ] — 2. 4. 16.
 ἐάν] εἰ Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei. ἐάν εἰ Editio Erasmi 4. 5. Stephani 1.
 ἐπιτιθῇ πρὸς ταῦτα] ἐπιθῇ ἐπ' αὐτὰ A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant.
 Bentleji, Bengelii. Versio Syr. Andreas, Arethas. ἐπιθῇ πρὸς ταῦτα 27. Editio Bogardi.
 ἐπιθῇ] ἐπιθῇ 8. 9. 10. 13. 16. 26. 27. Editio Complut.

praeturam — quam cum propinqui ab eo pollui
 animadverterent.

12. Esaj. XI. 40. LXII. 11.

13. ἐγὼ] Angelus Dei nomine loquitur comm. 6.

14. Thomas. ἡ αὖτις λέγει, ἐχ' ἡ αὖτις ἔσται. πάντες γὰρ
 ἡμεῖς ἐπὶ τῷ μὲλλοντος ἡ αὖτις ἡ αὖτις ὅταν τιθῇται.

15. Num. V. 2. 4.

16. πρῶτος] Targum Esfher. extr. ipse Mardochai
 similis fuit Lucifero splendenti inter stellas, & si-
 milis aurorae prodeunti tempore matutino; & ip-
 se fuit princeps Judaeorum.

18. Theognis 803. Τόρῳ καὶ σάβμῳ καὶ γνάμῳ αὖ-
 δρῳ

PPPPP

σε ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πλεονάζουσας γεγραμμένας ἐν + βιβλίῳ τῷ τῷ Καὶ ἐάν τις 19
 ~ ἀφαιρῇ ~ πρὸ τῶν λόγων ~ βίβλου: τὸ προφῆτειας ταύτης, ~ ἀφαιρήσει: ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐ-
 τοῦ πρὸ βίβλου: τὸ ζῆτις, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, — καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν + βι-
 βλίῳ τῷ τῷ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναὶ ἔρχομαι ταχύ. Ἀμήν. — Ναὶ ἔρχεται Κύριος 20
 Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου — ἡμῶν: Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

+ τῷ ~ ἀφελῇ ~ τῷ βιβλίῳ ~ ἀφελῇ ~ τῷ ζύλῳ + τῷ ~ τῷ ἁγίῳ

ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν] ἐπ' αὐτὸν ὁ Θεὸς Editio Complut. Plant. Genev. Arethas. ὁ Θεὸς A. ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν ex emen-
 datione. τὰς prius] + ἐπ' αὐτὸν 10. 11. Editio Complut. Plant. Arethas.

ἐν] + τῷ A 10. 11. 26. 27. Codices plurimi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleyi, Bengelii.
 Andreas, Arethas.

19. ἐάν] εἰ Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. ἐάν εἰ Editio Erasmi 4. 5. Stephani 1. τις] τι 19.

ἀφαιρῇ] ἀφελῇ A. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bogardi, Bent-
 leji, Bengelii. Andreas, Arethas. ἀφελῇ B.

βίβλου] τῷ βιβλίῳ AB. 7. 8. 10. 11. 13. 16. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleyi, Bengelii.
 Andreas, Arethas.

ἀφαιρήσει] ἀφελῇ AB 4. 7. 11. Editio Erasmi 2. Wolphii Cephalaei, Gerbelii, Bentleyi, Bengelii. Arethas.

ἀφελῇ 2. 8. 10. 13. 17. 18. 19. Editio Complut. Plant. Genev. Colinaei ἀφελῇ 9. 16. 27. ἀφελῇ 26.

βίβλου] τῷ ζύλῳ AB. 2. 4. 7. 8. 9. 10. 11. 13. 16. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleyi,
 Bengelii. Versio Syr. Copt. Codices Latini. Aethiop. Andreas, Arethas. Ticonius, Rupertus, probante J. C. Wolfio.

H. Hammond. τῷ primo loco] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

ἐκ] — A. 10. Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bengelii, Bogardi.

τῷ secundo loco] — Editio Erasmi 1. 2. 3. Ald. Colinaei, Bogardi.

τῷ tertio loco] — Editio Erasmi, Ald. Colinaei, Stephani 1. 2. Bogardi.

καὶ tertio loco] — A. 2. 4. 7. 9. 10. 11. 13. 17. 18. 19. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleyi,
 Bengelii. Versio Syr. Copt. Aethiop. Andreas, Arethas.

ἐν] + τῷ A. 10. 11. 16. 26. 27. Codices multi, teste Millio. Editio Complut. Plant. Genev. Bentleyi, Ben-
 geli. Andreas, Arethas.

20. καὶ posterius] — AB 4. 12. 18. Codices plurimi, teste Bentley. Editio Bentleyi, Bengelii. Versio Vulg.
 Syr. Copt. Armen. Andreas, Arethas. probante J. Millio prol. 1011. 1249. καὶ Editio Bezae.

ἀμήν] — 18. Versio Copt. Ἰησοῦ] + χριστοῦ 4. 11. 13. 20. Versio Copt. Arethas, Andreas, Primasius.

21. κυρίου] — 12. 20. Arethas.

ὑμῶν] — AB. 7. 9. 12. 16. 20. 24. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Bengelii. Codices Latini. Versio
 Arab. Aethiop. Andreas, Arethas.

Ἰησοῦ] — 12. 20. Arethas.

ὑμῶν] — A. Editio Bentleyi, Bengelii. Codices Latini.

χριστοῦ] — A 26. Editio Bentleyi, Bengelii.

18. 19. 20. 24. 26. 27. Editio Complut. Plant. Genev. Versio Syr. Copt. Armen. Aethiop. Arethas, Andreas.

Ἀμήν] — A. Editio Bentleyi, Bengelii. Codices Latini. + Ἀποκάλυψις Ἰωάννης A. + Versus MDCCC.

Codex Latin. Bibl. Reg. 3561. + triginta tribus capitibus. Cassiodorus + κεφάλαια οβ. Arethas.

+ Codex Basilienfis: Explicit liber Apocalypsis, incipit prologus septem Epistolarum Canoniarum.

ὅρα θεῶν Εὐθύτερον χρὴ μὲν, κύριε, φυλασσόμενον, ὃ τι
 εἰς Πύθωνι θεὸς χρίσας ἱερεῖα Ὀμφὸν σημήνη πείρους ἐξ
 αὐτοῦ. ὅτε τι γὰρ προσθεῖς, ὅτι καὶ τι φάρμακον εὐροῖς, ὅτι
 ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις. Libro legis, quo
 utuntur in Synagogis Judaei, duo tornata ligna an-
 nectuntur, quae ab illis lignum vitae vocantur,
 Buxi. Synagog. p. 284. 544. Si quis paululum vel
 addidisset vel abstulisset, poterat aut Christianos ad
 seditionem incitare, aut eos apud Principes eth-
 nicos suspectos invidiososque reddere, aut Judaeos irri-
 tare; aut saltem efficere, ut praedictio, qua ec-
 clesia de imminentibus periculis monebatur, nulli
 esset usui. Irenaeus ap. Euseb. H. E. V. 20. πρὸς
 τῷ τῷ συγγράμματος τέλει χαριστέην αὐτῷ σημείωσεν εὐ-
 ρόντες, ἀναγκαίως καὶ ταύτην τῇδε καταλέξομεν τῇ γραφῇ,
 τῷ τῷ ἔχσαν τὸν τρόπον Ὁρῶν σε τὸν μεταγραφάμενον
 τὸ βιβλίον τῷ τῷ, κατὰ τῷ κυρίῳ ὑμῶν Ἰησοῦ χριστῷ, καὶ
 κατὰ τῷ ἐνδόξῳ παρουσίᾳ αὐτῷ, ἧς ἔρχεται κρῖναι ζῶντας
 καὶ περὶ, ἵνα ἀντιβάλλῃς, ὃ μετεγράψω, καὶ κατορθώσῃς
 αὐτὸ πρὸς τὸ ἀντίγραφον, ὅθεν μετεγράψω, ἐπιμελῶς, καὶ

τὸν ἄρκον τῷ τῷ ὁμοίως μεταγράψῃς. Jos. c. Apion. I. 8.
 δῆλον δ' ἐστὶν ἔργον, πᾶς ἡμῖς τοῖς ἰδίῳι γραμμασι πεπι-
 στεύκαμεν τοσούτῃ γὰρ αἰῶνος ἡδὴ παραχρηστός ὅτε προσθεῖ-
 ναι τις ὅτιν, ὅτε ἀφελῇ αὐτῶν, ὅτε μεταθεῖναι τιτὸλμη-
 κω. Rufinus praef. in Orig. π. Ἀρχῶν Illud sane om-
 nem, qui hos libros vel descripturus est vel lectu-
 rus, in conspectu Dei patris, & filii, & spiritus
 sancti confessor, atque convenio per futuri regni
 fidem, per resurrectionis ex mortuis sacramentum,
 per illum, qui praeparatus est diabolo & angelis
 suis, aeternum ignem, si non illum locum aeterna
 haereditate possideat, ubi est fletus & stridor den-
 tium, & ubi ignis eorum non exstinguitur, & ver-
 mis non morietur: ne quis addat aliquid huic scri-
 pturae, ne auferat, ne immetet, sed con-
 ferat cum exemplaribus, unde scripserit, & emen-
 det ad literam, & distinguat, & inemendatum vel
 non distinctum codicem non habeat, ne sensuum
 difficultas, si distinctus Codex non sit, majores
 obscuritates legentibus generet. Dem. IV. 2. XII. 32.

ANIMADVERSIONES ET CAUTIONES

AD EXAMEN VARIARUM LECTIONUM N. T. NECESSARIAE.

I. *Mnibus modis curandum est, ut habeatur Editio N. T. quam emendatissima.*

Non equidem negarim, quin, ex his qui ad notitiam nostram pervenerunt, qualescunque seu typis seu manu descripti Codices aut Versiones sufficere possint, ut attentus ac veri studiosus & candidus Lector omnia Christianae Religionis praecipua Capita inde cognoscat; nec video quid vetet, quo minus unusquisque, de suo exemplari N. T. loquens utatur verbis *Salviani* de Gubernat. Dei L. V. p. 86. *Nos ergo Scripturas Sacras plenas, inviolatas, integras habemus. Nos bene legimus: Atque utinam quam bene legimus, tam bene adimpleremus!* Neque propterea tamen aut fidelem atque accuratam conversionem impurae, aut Editionem emendatam minus emendatae non praeferebam, sanus quisquam omnino contenderit. Cum vero viri docti pene nihil reliquum fecisse videantur, quod ad caetera antiquorum monumenta emendanda pertineret, apparet utique, quo pretiosiores sunt Sacri Codices, eo majori cura ac diligentia adnitendum esse, ut his quam integerrimis uti queamus.

II. *Ut vero emendatiorem ἑκδοσιν N. T. aliquando habeamus, omnia subsidia adhibenda sunt, quae Critica Ars suppeditat.*

Non quin nesciam, haud paulo religiosiori manu Sacros quam caeteros Codices tractandos esse, sed quod non apparet, unde alioquin exspectare nobis hanc medicinam liceat, posteaquam semel illi minus religiose ac certe incuriosius habiti fuerunt; nisi quae in persanandis male affectis aut Patrum Ecclesiae scriptis, aut profanis quoque autoribus integritati pristinae restituendis, Philologi ac Critici magno literarum commodo, ac felici admodum successu, remedia in usum vocarunt, eadem omnia ad Sacrorum quoque Codicum correctionem adhibuerimus. Nimis enim vero a casta religione & sana ratione abiret, si quis patronus ignorantiae atque inertiae persuadere omnibus audacter conaretur, solo in Textu verbi divini licuisse librariis ac Typographis impune grassari, Textumque semper sicut est licet corruptum ac depravatum pluribus locis, in vulgus edendum esse: neque item fas esse viris doctis ac βιβλιοφίλοις eundem a corruptionibus id genus diligenter vindicare ac perpurgare. Quo pacto certe deterior esset conditio veritatis quam erroris.

Haec fuit etiam *Augustini* Sententia: „Codicibus, inquit, emendandis primus debet invigilare solertia eorum, qui Scripturas divinas nosse desiderant”; de Doct. Christ. l. 2. c. 14. quam eo magis urgemus, tum ut λεξιθηεῖντες Scripturae interpretes tandem desinant arenae montes imponere, etymologias sectari, & in hac vel illa Lectione singularem emphasin quaerere, quae ne quidem Scriptorum Sacrorum sed Librariorum est: tum imprimis ut per hoc studium biblicum animi hominum ab inutilibus, imo etiam noxiis occupationibus avocen-

tur. Ex quo enim in certam formam redigi coepit Theologia, multi Doctores adeo adstringunt juventutem ad technica vocabula, quorum interpretationem sibi solis vindicarunt, ut pene sacram Scripturam attingere non vacet miseris, dum inter se interim de sensu genuino istarum vocum, hoc est de umbra asini, magnis clamoribus multisque conviciis ultro citroque jactis, tanquam pro aris ac focis pugnant; imo quod pejus est, sunt qui mysteria Apostolis incognita sciunt, & ea Christianis obtrudunt, quae Christus Magister nusquam praescripsit, dum interim prima elementa literarum Apostolicarum penitus ignorant, nedum ut de ratione scribendi veterum cognoscenda, aut de variis Librariorum erroribus tollendis vel per somnium quidem cogitent.

III. In typis expressis Codicibus Praescriptio locum non habet.

Quam plurimi sunt, qui nos jam securos esse atque in vulgata Editione acquiescere jubent: hanc quippe per aliquot secula esse quasi usu captam, adeoque omnibus modis defendendam, ejus veluti praescriptione partam & communi consensu confirmatam auctoritatem; & sane Lectionem Textus hodierni in omnibus locis defendi posse &c. Qui hanc sententiam modeste admodum proferrunt, hunc proponunt Canonem: Ubi nulla causa cogit variantem Lectionem receptae praeferre, ibi recepta varianti praeferenda est.

Nobis tamen secus videtur; Nam 1. si nulla causa cogit variantem receptae praeferre, nec ulla vicissim causa cogit receptam varianti praeferre, sed quaestio in medio relinquitur, Lectorique optio datur, utram ex duabus variantibus Lectionibus velit; cur enim potius in hanc quam in alteram inclinaret partem, si paria utrinque momenta sunt? 2. Qui loquuntur de lectione recepta, paulo apertius vellem sententiam suam explicarent. An norunt Synodum aliquam universalem, in qua hujus vel illius typographi Editio Graeca tanquam authentica, caeteris omnibus, quae jam prodierunt, aut posthac prodibunt, unanimi consensu praelata sit? proferant decretum, diem & consulem: dicant quam praecipue Editionem hoc nomine intelligant; cum enim Erasmus, Stephanus, Beza, singuli suas recensiones iterum ac tertium, imo quartum & quintum mutaverint, omnesque a prima Complutensi subinde recesserint, quamnam ex istis appellabimus denique Editionem receptam? sin autem hoc intelligi volunt, tacito saltem quodam consensu receptam fuisse, primo quidem Editionem Erasmi, deinde Stephani, tandem Bezae; necesse est locum aliquem relinquunt etiam aliis Editionibus, prioribus illis correctioribus. Cur enim in emendando Textu Bezae laboribus addere non licet, si licuit Bezae a tergo relinquere Editiones Erasmi atque Stephani? Falso tamen tacitus ille consensus jactatur, cum notum sit, quanta contentione Stunica juxta atque alii Erasmo contradixerint, quoties item Stephanus ab Erasmo, & Beza ab utroque recesserit; quoties etiam viri docti & pii in explicatione N. T. Textu edito repudiato alium substituere non veriti fuerint: ut de Dissensione simili Patrum, qui tempora Typographorum longe praecesserunt, nihil dicam. 3. Cum Editiones, quas diximus, examinarem, planum, ni fallor, fecimus, Editores neque ita multis, neque admodum vetustis Codicibus instructos fuisse, cum sese tanto operi accingerent, neque ea, qua par erat, diligentia atque fide id negotium administrasse. Quae igitur nos ratio cogit, ut coeco prorsus studio ipsorum Codices juniores vetustissimis, mendosos emendatis, paucos multis praeferamus? aut vanis etiam conjecturis ipsorum plus quam evidentibus argumentis tribuamus? Bezam vel Erasmus supra Hieronymum atque Origenem, & discipulos Bezae supra universam Ecclesiam primitivam colloceamus? Ut paucis dicam, editores omnes, licet promississent, se fidem Graecorum, quos habebant, Codicum religiose repraesentaturos, promissis tamen non steterunt, sed audacter, neglecta Codicum suorum Lectione, aliam frequenter substituerunt, neque dubitarunt integros interdum versus de suo addere. Quae si cui durius fortassis dicta videbuntur, liberet is quaeso mihi primum

num istos homines ab suspitione malae fidei, si possit: doceat deinde, unde suas illi omnes lectiones hauserint. Non equidem, puto, illas coelitus singularique revelatione aut orali totius Ecclesiae traditione acceperunt. Dici non potest, quantis difficultatibus sese impliciturus sit, qui Editores N. T. in omnibus defendendos in se susciperet. Id facile intelliget, quisquis serio cuncta perpendet. Labet hic expostulationem *Morini* subjicere: , Nunc coronidis vice, inquit, praecedentibus atrexam, id quod ipsorum audaciam maximam arguit, & Scripturae Sacrae prae privato judicio intolerabilem contemptum. Illud autem est ejusmodi. Plurimis in locis testantur, in omnibus antiquis Codicibus aliter legi quam in vulgato Textu Graeco: Ipsi tamen in Versionibus suis contra omnium exemplarium fidem Textum Graece semel excusum amplectuntur, & ad illum invitis omnibus Codicibus MSS. versionem exigunt. Hujus rei exempla nobis praesto sunt innumera. Ea sola referam, quae in unico Evangelio secundum Matthaeum deprehenduntur. Matth. II. vers. 11. ait Beza: in omnibus vetustis exemplaribus scriptum legimus εἶδον *viderunt*: In Textu tamen, quem excuderunt εὐρον, ab iis relictum est, & translatum, *invenerunt*. VI. vers. 18. super haec verba ἐν τῷ Φανερω: Haec deerant hoc loco in omnibus vetustis exemplaribus, neque leguntur in Vulgata: Ista tamen verba contra omnium exemplarium fidem & Vulgatae auctoritatem in Textu reliquerunt, & in Versione expresserunt. XXVII. 35. de his verbis: *ut impleretur quod dictum est: dividerunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem*; sic scribit Beza: Totum hoc membrum cum Prophetarum testimonio in nullis vetustis Codicibus reperimus, neque legitur in Syra interpretatione, adjectum proculdubio ex Jo. XIX. 24. Textui tamen Graeco & Versioni suae inferuerunt. Omnia enumerare longum esset; curiosus Lector loca, quae adnotamus, apud Beza consulat. V. 44. 47. VII. 14. XII. 12. XIV. 19. XVIII. 6. 9. 28. XXII. 7. XXIV. 17. XXVII. 42. XXVIII. 19. Praeter ista loca, multa alia ejusdem generis in eodem Matthaei Evangelio notavit Robertus Stephanus, quae cum exemplarium suorum nullo conveniebant, in Textu tamen ab eodem relicta sunt, & in Versionibus expressa. IX. 5. 33. 35. XIII. 33. 40. XVII. 14. XIX. 9. XXIII. 36. XXVI. 55. 74. Non pauciora ejusmodi reperire est in caeteris N. T. libris; est enim eorum maxima copia, sed, quae collecta sunt, instituto nostro satisfaciunt. Nunc igitur ab iis mihi responderi velim — ut nunc probatum est, innumeris in locis omnium Codicum consensum deferunt, & semel ab iis excuso Codici postponunt? 4. Adde, quod nemo unus Editorum N. T. tantum sibi sumsit, ut suum Codicem pro solo authentico haberet; cur ergo jam temere istorum Editionibus tantum tribuimus auctoritatis, quantum iisdem autores ipsi arrogare nunquam omnino sustinuerunt? Cardinalis Ximenius, cui tantis laboribus & sumptibus Graeci Textus editio constitit, eundem tamen Latinae Vulgatae Versioni non dubitabit postponere. Erasmus vero, uterque Stephanus atque Beza, juxta Textum etiam annotationes suas ediderunt; in quibus saepissime, vel variantibus Lectionibus vel conjecturis suis in medium prolatis, Textum aperte impugnarunt aut certe in dubium vocarunt. Numquid igitur, eo quod posteriores Typographi, notis istis omisiss, plerumque Textum simpliciter ediderunt, redditur ille ἀνθερωπότερος? cum utique Textum, sicut a Stephano vel Beza formatus est, non vero sicut ab ipsis Apostolis scriptus erat, typis iterum subjicere in se suscepissent.

IV. In accentibus & spiritibus apponendis, sententiis item distinguendis, & in reliqua orthographiae ratione, aliquanto major quam in caeteris rebus necessario Editoribus libertas relinquenda est.

Cum enim omnes istarum rerum periti fateantur, haec signa non ab ipsis Scriptoribus Sacris profecta, sed vix ante seculum nonum vel decimum libris Sacris vulgo apposita fuisse; cum porro constet, Patres ex varia interpunctione

saepius aliter legere, atque nunc editum est; cumque ipsae Editiones typis expressae in versibus distinguendis, in accentibus apponendis, atque in ὀρθογραφίας ratione varient, nemini quicquam praecipi, aut indici jure in his potest, sed cuilibet integrum esse debet, ut, quoties beneficio alius distinctionis commodiorem sententiam se stabilire posse confidit, citra dubitationem, autoritate cujuscunque librarii aut typographi posthabita, eam, quam convenientiorem judicat, distinguendi aut scribendi rationem sequatur. Quod huc redit, ut hodie velim cuivis Editori tantundem licere, atque olim quibusvis librariis typographisque licuit, neque magis a quoquam nunc rationes suae interpunctionis exigendas, quam ab his qui ipsum aetate praecefferunt, sed cuilibet hic suo arbitratu agere licere. Ergo supervacanea in his notandis fuit *Curcellaei* diligentia, quid enim attinebat ad Codices provocare, aut virorum doctorum distinctiones tam timide proponere?

V. Emendationes ex Conjectura petitae, sicut non temere unquam admit- tendae, ita nec temere rejiciendae sunt.

Hujus asserti prius lemma probatione non eget. Sine dubio enim luxuriantibus ingeniis ad refingendum pro lubitu Textum campus non est aperiendus: modeste & caute & cunctanter hic procedendum est. Cur tamen non omnes protinus ex ingenio depromptas Emendationes rejiciendas, earumque Autores nimiae audaciae aut impietatis insimulandos cum aliis existimem, his adducor argumentis. 1. Si modis omnibus, & omnibus auxiliis adhibitis curandum est, ut habeatur editio emendatissima N. T. (prout §. 1. & 2. vidimus) etiam illud subsidium, quod ab ingenio doctorum virorum peti potest, sicut in omnibus aliis Codicibus citra controversiam recte & praeclare adhibitum fuit, ita neque in sacris Codicibus omittendum, nedum omnino damnandum videtur. Cui enim negotio potius omnes ingeniorum suorum vires adhiberent pii ac docti viri, quam isti ut verbum Dei aliquando emendate describatur? Qui haec admittere recusant, tenentur a priori probare, fieri non potuisse, ut in Editiones N. T. aliquod mendum irreperet, quod ope Codicum MSS. tolli non possit, quam probationem cupide equidem exspectamus. Hic mihi in memoriam redit, quod olim ex V. Cl. R. *Bentlejo* audiui, in omnibus *Autorum Classicorum* Editionibus multas Lectiones, invitae & contradicentibus Codicibus manuscriptis, in Textum receptas & doctorum tamen consensu probatas reperiri.

Subjungam *Galenii* de emendationum usu atque abusu iudicium, non indignum, quod a bonarum literarum studiosis expendatur. de diffic. respir. l. III. c. 2. Τίς τῶ παλαιῶν βιβλιογράφων ἡμαρτέν ἔπειθ' ἔτως ἔχον ἔφθασεν ἐκδοθῆναι τὸ βιβλίον, ἐφυλάχθη τε εἰκότως τὸ αὐτὸ σφάλμα, τινῶν μὲ ὀλιγόως ὁμιλήσων τοῖς τῶ παλαιῶν βιβλίοις, ὡς μήτ', εἰ λείπει τι, μήτ' εἰ δ' ἐτέρῃ γραμματίῳ εἶρη, γνωρίζειν ἐνίων δὲ γνωρίζοντων μὲν, ἀλλὰ προοδεῖναι τὸ λείπον ἐπὶ τολμώντων. Οὐ γὰρ δὴ ὁμοίως τοῖς νῦν οἱ πρό- σθεν εὐχεῖσθαι ἦσαν, καὶ ἔτοιμοι ὡς γράφειν παλαιὰν λέξιν, ὡσαύτως γεγραμμένην ἐν ἀ- πασι τοῖς ἀνιγράφοις, ἀλλ' ἐπισημῆσαί μόνον αὐτοῖς ἵκανόν ἦν. in Hippocr. de prae- dict. II. ἀπάντων μὲν τῶ παλαιῶν ἀνιγράφων τὴ γραφὴν ταύτην ἐχόντων, ἀπάντων δὲ τῶ ἐξηγησαμένων τὸ βιβλίον δεχομένων αὐτήν, ἔποι τὴ χθὲς καὶ πρῶτην γεγονότων μεταγράψουσιν εἰς τοσαύτην λέξιν, ἣν ἐξηγήσαίς ῥᾶστον αὐτοῖς. in Hippocr. Aphorism. 7. ἔξεστι γὰρ ἐν τοῖς ἀσάφει, ὡς ἂν ἐθέλῃ τις, γράφειν, ἐδενὸς ὅπῃ τοῖς μεταγράψουσι νόμος κεκείμενος. Πολλάκις δὲ ἐπὶ ἀσάφειαν, ἀλλ' ὅτι ψευδὴς ἔστιν ὁ λόγος, ἀφ' οὗ τὸ ἀναγκα- ζόν προσγράφειν τοῖς ἐξ ἀρχῆς εὐρεθεῖσιν, ἢ ἀφαιρεῖν, ἢ μεταγράφειν. l. 1. in Hippocr. Epidem. VI. αἱ ἐρεαὶ ἐπειδήπερ τοῖς ἐξηγησαμένοις τὴ ΟΥΡΑΙ γραφὴν ἀπιθάνως εἶ- ρη, τάχα Φησι ΟΥΡΑΙ μὲν ἦν γεγραμμένην ἀφ' οὗ τὸ, τὴ μέσης δὲ γραμμῆς ἐν αὐτῇ ἀφαιρεθείσης ἔδοξεν ὁ βιβλιογράφος ἐρεαὶ γεγράφθαι. δυνατὸν γὰρ δὴ ἔτω καὶ λεπτοῦς ἰνὸς σπολωλίας συναπλόου τὴ γραμμὴν ταύτην, καὶ μιᾶς αὐτὴν ἐκφυγείσης, καὶ κατ' ἀρ- χὰς εὐθὺς αὐτὴν ἀμυδρὰν γραφεῖσιν, ἐξίτηλον αὐτὴν ὑπὸ τῷ χρόνῳ γενέσθαι. de medici vulnerarii munere I. τινες μὲν γὰρ καὶ πάντες παλαιῶν βιβλίων ἀνευρεῖν ἐσπεύσαντες πρὸς τ.

ἐτῶν γεγραμμένα τὰ μὲν ἔχοντες, τὰ δὲ ἐν ἀμφόροις Φιλύραις, ὥσπερ τὰ παρ' ἡμῖν ἐν περιγὰμῳ. Τὰ δ' ἐν πάντῃ παλαιῇ τοῖς πρώτοις ἐξηγησαμένοις κατανοῆσαι πρὸςθέμην, ὅπως ἐκ τῶν πλείστων τε καὶ ἀξιοπιστοτάτων εὗρωμεν τὰς γνησίας γραφάς. Καί μοι τὸ πρῶτον κρεῖττον ἢ ἐμῆς ἐλπίδος εὐρέθη συμφωνήναι πρὸς ἀπαντὰ ὀλίγῃ δὲ εὐρὴν ἀλλήλοις τὰ τε συγγραμμάτια καὶ τὰ τῶν ἐξηγητῶν ὑπομνήματα, θαυμάζειν συνεπῆλθέ μοι ἢ τόλμαν τῶν χθρῶν καὶ παρῶν τὰ ὑπομνήματα γραφόντων, ἢ πάντων τῶν Ἰπποκράτους βιβλίων ἐκδοσιν πεποιημένων, ἐξ ὧν εἰσιν καὶ οἱ περὶ Διοσκυρίδην καὶ Ἀρτεμίδωρον ἢ ἐπικληθέντα Καπίτωνα — πολλὰ περὶ τὰς δευτεράς γραφάς καινοτομήσεις.

2. *Lectioes Variantes tantum non omnes studio & ingenio & conjecturis Librariorum debentur; quae enim ex negligentia & incuria sunt ortae, vix centesimam eorum partem constituunt. Ut jam demus aut omnes (quod illi, contra quos pugnamus, contendunt,) aut plerasque omnes esse rejiciendas, negari tamen non potest, in multos Codices fuisse disseminatas; forte etiam in Editiones omnes typis excusas; forte in Codices omnes hactenus inspectos, qui minimam partem non codicum solum quotquot unquam fuerunt, sed Codicum qui adhuc supersunt, necdum tamen collati sunt, constituunt. Quaero jam, quae via is, cui Codices alios consulere non licet, scire possit, quid aut a prima manu scriptum, aut postea immutatum sit, nisi ex ingenio, conjectura, & Regulis criticis? & annon, qui his Regulis recte utitur, librariorum ὁρμηθῶσιν tollere, & Textum Sacrum integritati suae restituere potius, quam eum corrumpere & labefactare velle sit judicandus? Si αὐτόγραφα Scriptorum sacrorum superessent, res foret expedita & facilis ad dirimendam omnem de V. L. litem; haberentque censores Librorum S., quo se contra R. Stephanum aliosque tuerentur, exemplum Ottomanni Turcarum imperatoris, qui teste *Chronico Orientali* ab Abr. Echellenfi converso p. 49., Praecepit Zaido filio Thaleti, ut describeret Codicem Alcorani, eumque conferret cum Codice αὐτογράφῳ Mohammedis, dis, qui erat apud Haphesium ejus uxorem, combureretque Codices ab illo dissentientes. At cum αὐτόγραφα N. T. dudum perierint, necesse est, ut non igne, sed ex collatione Codicum, & per regulas artis veram *Lectioem* exploremus.*

3. Istud autem nostram thesin in tuto collocat, quod, quantumcunque vulgo Theologi omnium partium de Criticorum audacia conquerantur, ipsi nihilominus & omnes alii, qui & sagacitate ingenii & Graecae linguae peritia satis instructi fuerunt, aut se satis instructos esse putarunt, temperare sibi non potuerunt, quominus prolatis in medium conjecturis suis, quarum ingentem numerum in V. L. exhibemus, emendare Textum studerent, adeo *Cum ventum ad verum est, ratio moresque repugnant.* Ne quis autem haec omnia a magnis in Ecclesia viris non serio prolata, sed velut animi gratia in chartam temere conjecta suspicetur, audiat testimonia in hanc rem diserta *Origenis* in Matth. XIX. 19. εἰ μὲν μὴ καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν ἀμφωνία ἦν πρὸς ἄλλα τῶν ἀντιγράφων, ὥστε πάντα τὰ κατὰ Ματθαῖον μὴ συνάδειν ἀλλήλοις, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ λοιπὰ εὐαγγελία, καὶ ἀσεβὴς τις ἔδοξεν εἶναι ὁ ὑπονοῶν ἐν ταῦτα προσερίφθαι ὅσα εἰρημένην ὑπὸ τῇ σωτῆρι πρὸς τὸ πλῆθος ἢ ἀγαπήσεις ἢ πλησίον σου ὡς σεαυτὸν, ἐπιόλην. Νυνὶ δὲ δῆλον, ὅτι πολλὴ γέγονεν ἡ τῶν ἀντιγράφων ἀμφωρεὰ, εἴτε ἀπὸ ῥαθυμίας τινων γραφέων, εἴτε ἀπὸ τόλμης τινων μοχθηρῶν ἢ διορθώσεως τῶν γραφομένων, εἴτε καὶ ἀπὸ τῶν τὰ ἑαυτοῖς δοκῶντα ἐν τῇ διορθώσει προσθεῖναι ἢ ἀφαιρῶντων. Τὴν μὲν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῇ παλαιᾷ ἀβδήκῃ ἀμφωνίαν δεῖ διδιόναι εὐρομεν ἰσάων, κριτηρίῳ χρησάμενοι ταῖς λοιπαῖς ἐκδόσεσιν κ.τ.λ. Quibus interpres Latinus sequentia addit, nescio unde desumpta; , in exemplariis autem Novi Testamenti, menti hoc ipsum me posse facere sine periculo non putavi. Tantum suspiciones exponere me debere, & rationes causasque suspicionum, non esse irratiabile existimavi; sicut in hoc loco. — Judicent ergo, qui possunt, utrum vera sint, quae tentamus, an falsa. Violenta autem est detorsio, quando

D. Whitbyus assertum *Origenis*, πάντα τὰ ἐν Ματθαῖον ἀντίγραφα μὴ συνάδειν ἀλλήλοις, ita interpretatur: *Verba Matthaei a verbis reliquorum Evangelistarum discrepare*: cum verus & apertus sensus sit: *exemplaria Matthaei sibi invicem non consentire*, hoc est, in diversis Matthaei Codicibus reperiri Variantes Lectiones. Aliud *Origenis* Testimonium vide ad Matthaei Cap. VIII vers. 28. Alterum testem producimus *Isidorum* Epist. l. IV. 112 "Ὅτι δὲ πολλάκις ἐν τοιχείῳ ἢ μεταστοιχειωθὲν ἢ ὡς ἀλειφθὲν ἢ προστεθὲν τὸ νῦν τῶν λεγομένων συνιστάται, δῆλον ὅτι", exempli gratia deinde profert cum ex V. tum ex N. T. loca quaedam emendanda; tandem concludit: ταῦτα εἰπὼν, ἀ τὸ νῦν τῶν γραφῶν ἢ μόνον ἢ λυμαίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ συνίστησιν, βέλαιόν τε καὶ πάγιον ἀποφαίνει, καὶ τὸ δοκῆσαν ἀσάφειαν διαλύει, καταπαύσω. Tertius testis sit ex Latinis Patribus *Augustinus*, qui cum vanissimos Manichaeorum clamores de falsatis atque emendandis Evangelis perpetuo audiret, non ideo tamen metu expostulationis Haereticorum in alterum extremum delapsus est, ut omnes omnino emendationes ex conjectura improbareret: , Ego enim, inquit Epistola 19., fateor caritati tuae, folis eis Scripturarum libris, qui jam Canonici appellantur, didici hunc timorem honorem, que deferre, ut nullum eorum autorem scribendo aliquid errasse firmissime credam. Ac si aliquid in eis offendero literis, quod videatur contrarium veritati, nihil aliud quam vel mendosum esse Codicem &c'. Ex quo patet *Augustinum*, licet in applicatione ejus dissentiret, eandem tamen regulam admisisse, quam *Faustus Manichaeus*, quem lib. XVI. 2. ita loquentem introducit: , Unde in ingenti positus aestu ratione cogebar in alterum e duobus, ut aut falsum pronunciarem Capitulum hoc, aut mendacem Jesum: sed id quidem alienum pietati erat, Deum existimare mentitum. Rectius ergo visum est, scriptoribus adscribere falsitatem. &c. 8. , Licet hoc ipsum adhuc quaeratur, utrum sit & hoc Christi Testimonium, ut credi debeat absolute, an scriptoris, ut examinari sollicitè. Nec si nos non credimus falsis, eum hic offendimus, sed falsatores. Non dubito, inquit *Sulpicius Severus* S. Hist. l. 84. librariorum — negligentia, praesertim tot jam seculis intercedentibus, veritatem fuisse corruptam — sicut in hoc ipso nostro opusculo futurum credimus, ut describentium incuria, quae non incuriose a nobis sunt designata, vitientur'.

4. Non quaeritur, an Lectio manifeste falsa & absurda sit retinenda, neque an Lectio vera & commoda sit rejicienda? sed an fieri potuerit, ut idem mendum omnes, qui a te vel a me inspecti sunt, Codices occuparet, vel potius, an si quis sibi persuaserit, omnes, quos ipse vidit, Codices in certo quodam loco esse mendosos, ideo pro impio sit habendus? Ego vero, ut quid sentiam expromam, nondum habeo solida argumenta, quibus vel illud negandum vel hoc affirmandum putem. Quamvis enim nullius audaciae patrocinium suscipere cupiam, non ausim tamen impietatis damnare omnes viros doctos, omnes Interpretes, omnesque Editores, qui contra omnes Codices ex suo ingenio aliquid in Textum aut receperunt, aut recipiendum esse judicarunt. Neque moveor contra sentientium vocibus, eorum scilicet qui vel scholis vel officinis Typographicis praefuerunt, cum ipsi sibi repugnent factis. Si enim nihil ex conjectura mutandum est, cur aut ipsi mutant quaedam, aut contra tales aliorum mutationes ne mussitant quidem?

5. Addam his sententiam *S. Castalionis*, viri in hoc studiorum genere exercitissimi, qui in libro MS. qui penes me est, de arte dubitandi & confitendi, ignorandi & sciendi, Parte I. c. 11. haec habet: , Librariorum discordiam ostendunt, varia exemplaria, in quibus idem locus aliter atque aliter legitur, sicut multi commum pluribus in locis annotarunt. Sed ea discordia offendere nos non debet: primum quia autorum non est, sed librariorum, quorum culpam praestare autores nec possunt nec debent. Deinde quia plerumque ejusmodi discordia unius, aut alterius verbi est, in quo nihil laeditur sententia, aut si quid forte laeditur,

tur, aliunde corrigi potest, quandoquidem autorum sententiae non semper ex singulis verbis supersticiosius observandis, sed plerumque ex orationis tenore, aut similium locorum observatione, aut mentis ratiocinatione sunt investigandae, sicuti suo loco, si Deus permiserit, dicemus. Ac tales librariorum discordiae etiam in profanis Autoribus inveniuntur, ut in Platone, in Aristotele, in Homero, in Cicerone, in Virgilio & caeteris. Quamvis enim summo in pretio semper fuerint apud gentiles hi Autores, summaque cum diligentia describi soliti, tamen caveri non potuit, quin multa scripturae menda & discrepantiae annorum longitudine obreperint; nec tamen ea res studiosos deterret; nec facit, ut qui libri Ciceronis habentur, ii aut non boni aut non Ciceronis esse ducantur; sicut enim detorti aliquot aut etiam decussi ramuli agricolam non offendunt, nec arborem vitiant, quippe quae ramorum infinita multitudine sic abundet, ut tantulam jacturam alibi sine ullo detrimento refarciat: ita si in autore pauculis in locis simile quidpiam usu venit, id nec bonum lectorem offendit, nec authorem vitiat. Manet enim ipsa stirps, & ut ita loquar, corpus auctoris, ex cujus perpetuo tenore dictorumque ubertate percipi possunt sine ullo detrimento fructus pleni. Cap. 13. Sed existunt hoc loco scrupuli duo, quorum prior est quorundam, qui putant, non esse verisimile, passurum unquam fuisse Deum, ut vel unum verbum in sacris literis corrumperetur; itaque ne syllabam quidem in eis unquam vitiatam fuisse aut periisse existimant. Alter est eorum, qui metuunt, ne si hoc concessum fuerit, labascant sacrarum literarum autoritas: ut si de pauculis quibusdam verbis dubitetur, toti etiam auctores in dubium vocentur. Ad quorum primum ego respondeo, nusquam promississe Deum, sese ita librariorum manus esse recturum, ut in sacris literis describendis nunquam errent, quin ne illud quidem promissit, cauturum se, ne ulli sacri libri pereant. Itaque peto, ut isti dicti sui verisimilitudinem probent. Nam & errasse, & hodie etiamnum errare librariorum videmus; & librorum sacrorum aliquot (quos certe majori curae Deo fuisse, quam paucula quaedam verba, credendum est) videmus temporum injuria intercidisse. Quod si dicent, Deo curae esse sacras literas, quippe quarum ipse sit autor; respondebo, eidem Deo etiam majori curae esse suos natos, hoc est suum populum, cujus causa dictaverit sacras literas. Quod si tamen suum populum aliquando non equidem perire (id enim semper cavet) sed certe sic mutilari passus est, ut ex multitudine, quae esset arena numerosior, tantum reliquiae superessent, mirum videri non debet, si in sacris literis mutilationem aliquam fieri permiserit: Quod si hoc & fieri potuisse ratio ostendit, & factum esse experientia docet, causam non video, cur hoc cuiquam scrupulum injicere debeat.

Ad secundum scrupulum hoc respondeo, non esse scriptorum autoritatem, in paucis quibusdam verbis, quae vitiari detrahive potuerunt; sed in perpetuo orationis tenore, qui mansit incorruptus, positam. Itaque quemadmodum Cicero apud sui studiosos nihilo minoris est autoritatis propter paucula quaedam mutilata aut depravata, quam esset, si id non accidisset; ita debet, & Sacrarum literarum autoritati nihil detrahi, si quid in eis tale, quale ostendimus, contigit.

Castalionis judicio ac sententiae accedit *Fridericus Spanhemius pater*, qui Dubiorum Evangelicor. P. I. 23. §. 25., 'Επίκρισιν nostram, inquit, quod attinet, omnibus ultro citroque expensis, fateor, mihi sententiam illam longe probabiliorem & minoribus incommodis obnoxiam videri, quae *Cainan* & *Βολιμαϊον* censet; Unde quamvis religiosissime in sacra Scriptura tractanda verum, sanctum cuique Christiano arbitrer, nec quicquam facile loco movendum censeam, ubi vel minima apparet strictura conciliandorum inter se sacrorum

, scriptorum, tamen hic gravissimae intercedent causae, cur *Cainan* expungendus videatur. §. 28. , Non negandum tamen nec dissimulandum, ne quid praetermittamus, quaedam adhuc hic urgeri posse contra sententiam allatam. 1. Parum verisimile esse, Deum permissurum fuisse, tam insigne mendum in scriptorem sacrum & Textum authenticum irrepere. 2. Sic labefactari ἀὐθεντίαν Textus Originalis, & occasionem praebere vel profanis vel procacibus ingeniis, eludendi omnia, quae ipsis ex sacris Codicibus proponuntur, cavillo facili, hoc vel illud irrepsisse in contextum sacrum instar *Cainan* hypobolismaci. 3. Vix ac ne vix quidem omnia exemplaria potuisse depravari, & in eodem errore conspirare. 4. Majorem reverentiam deberi sacrae Scripturae, quam ut ei falcem adeo facile immittamus. §. 29. , Quamvis vero ἐν ἀδελφείῳ hae in speciem validae videantur, pro retinendo *Cainan*, tamen non desunt solutiones commodae illis revincendis. Ad 1. respondeo, non absurdum esse, hoc a Deo permissum, tum quia in eo parum situm, nec ob id periclitatur fides Christiana: tum quia remedium errori corrigendo suppetit ex Mose: tum quia voluit Deus sapientissimo consilio modis ejusmodi in rebus minoris momenti nostram vel exercere diligentiam, vel subigere superbiam. Satis etiam est, Spiritum S. Sacri scriptoris mentem & calamum ab errore praeservasse, tametsi nec librariorum calamum ab errore, nec falsariorum manum & mentem a fraude praeservare ob causas supra dictas voluerit. Ad 2. respondeo, ἀὐθεντίαν suam Textus sacer habet a suo autore & ab integritate sua, in omnibus iis, quae ad fidem & salutem necessaria sunt. Tametsi ergo concedamus, nomen *Cainan* hic non esse γνήσιον, an ob id fibula laxabitur petulantiae & procacitati humanae, vel in rebus ad fidem necessariis, vel in iis, quorum rejiciendorum causa nulla, imo quorum retinendorum causae graves? Ad 3. respondeo, frequentissime Codices omnes vel plerosque saltem MSS. conspirare in uno eodemque errore, quod Philologis & Criticis compertum, qui in bonis scriptoribus emendandis occupantur. Et ratio ejus rei evidens, quia, uno Codice corrupto, error in innumeros alios diffundi potest. Ad 4. respondeo, sane falcem non temere immittendam esse S. Scripturae, & reverenter illam tractandam, & hoc ab unoquoque Interprete Christiano exigi. — Interim eo ipso debita S. Scripturae reverentia inviolata servatur, quando illa refecantur, quae scriptores sacros inter se committunt, falsi quid infarciunt, & S. Scripturae auctoritatem labefactant; quae omnia retento *Cainane* evitari nequeunt.

Quicquid autem sit de asserti nostri Metaphysica veritate, illud saltem de momento ejus moneo, nemini inde magnum periculum imminere; licet enim plerasque omnes, quas vidi & in V. L. exposui, conjecturas doctas atque ingeniosas existimem, neque proinde studium cujusquam vituperem, ingenue tamen fateor, ex omnibus illis vix unam aut alteram sese mihi probare utcunque potuisse: sed in his per me quilibet suo judicio utatur.

VI. Distinctio Variantium Lectionum in graviores & leviores nulli usui est.

Nondum enimvero convenit, quid grave aut quid leve vocandum sit. Quod si enim lectionem gravem & majoris momenti illam voces, qua semel admissa actum esset de Religione Christiana, & Atheismo atque cunctis sceleribus lata porta aperiretur, talem Lectionem haecenus nullam reperi: Sin leves eas voces, quas perinde est, utrum admittas necne, neque tales existimo dari ullas; cum enim scriptores sacri non nisi uno modo scripserint, non debet nobis perinde esse, quam potissimum Lectionem sequamur, sed totis viribus adnitendum est, ut genuinam illam ac veram Lectionem indagemus. Quod quum ita sit, nulla Varians Lectio gravis neque levis videri debet. Alioqui parvo in discrimine ponimus, utrum id, quod molimur, aliis grave aut leve videatur, dummodo no-

bis conscii simus, nos sincero veritatis studio duci. Sive enim per nostras Lectiones hujus sive alterius Doctoris opinio vel fulciatur vel labefactetur, nobis hic neque feritur neque metitur *Nullius addictis jurare in verba magistri.*

VII. Inter duas variantes Lectiones, si quae est ευφωνότες aut planior aut Graecantior, alteri non protinus praeferenda est, sed contra saepius.

1. Probabilius enim est, priorem fuisse lectionem *σολοικοφανη* aut subobscuram aut *κακόφωνον*, cui postea librarius medelam afferre voluerit; quod si enim reperisset Textum planum & bene Graecum, ratio non apparet, cur illum corrigere atque corrumpere in animum induxisset. Hoc etiam *Augustinus* observat de Consens. Evang. 3. 7., Noverit, inquit, non omnes Codices Evangelistarum habere, quod *per Jeremiam Prophetam* dictum sit, sed *per Prophetam* — unde putatur, Codices esse mendosos, qui habent *Jeremiae* — sed utatur ista defensione, cui placet, mihi autem cur non placeat haec causa est, quia & plures Codices habent *Jeremiae* nomen, & qui diligentius in Graecis exemplaribus Evangelium considerarunt, in antiquioribus Graecis ita se perhibent invenisse; & nulla fuit causa, cur adderetur, ut mendosius fieret: cur autem de nonnullis Codicibus tolleretur, fuit utique causa, ut hoc audax imperitia faceret, cum turbaretur quaestione, quod hoc testimonium apud *Jeremiam* non inveniretur.

2. Et res ipsa loquitur, & docti omnes testantur, scriptores sacros frequenter vel hebraizare, vel certe verbis uti & phrasibus ex usu vulgi atque opicae plebeculae petitis, quae longius a Grammaticorum abeunt regulis, & Pauli praecipue stylum satis constat esse subinde obscuriorem.

Paulus ipse, testis omni exceptione major, fatetur quod sit *ιδιώτης τῷ λόγῳ*. 2. Cor. XI. 6. & *καλῶμεν*, inquit, *ὅτι ἐν διδασκαλίᾳ ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις*. 1. Cor. II. 13. & 4. *ὁ λόγος μὲν καὶ τὸ κήρυγμα μὲν ὅτι ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις*.

Irenaeus l. 3. cap. 7., Quoniam autem, inquit, hyperbatis frequenter utitur Apostolus, propter velocitatem sermonum suorum, & propter impetum, qui in ipso est, Spiritus, ex multis quidem aliis est invenire.

Origenis Philocaliae Caput VIII. hunc habet Titulum: *Περὶ τῆ μὴ δεῖν τὰ σολοικοειδῆ, καὶ μὴ σώζοντα τὴν τὸ ῥητὸν ἀκολουθίαν ῥητὰ τῆ γραφῆς ὅτι περιχειρῆν διορθῶν*. Continet dein excerpta ex ejus Commentariis in *Oseam*, quae ita incipiunt: *Ἐπειδὴ τὰ σολοικοειδῆς εἰρημένα καὶ τῆ γραφῆς, ὅσα καὶ τῆ λέξει συγχύει τὴν ἐντυγχάνοντα, ὥστε ὑπονοεῖν, ἐκ ὁρθῶς εἰδὲ ἀκολουθῶς, εἰδὲ ὡς ἔχει, γεγράφθαι τὰ ῥητὰ, ὥστε καὶ τολμᾶν τινὰς προφάσι διορθώσεως ἀλλοιῶν μετατιθέντας τὸν ἐγκείμενον περὶ τὰ δοκῆναι ἐκ ἀκολουθῶς γεγράφθαι ῥητὰ νῦν &c.* Cap. IV. hunc habet Titulum: *περὶ Σολοικισμῶν καὶ εὐτελεῶς φράσεως τῆ γραφῆς*. Continet ex quarto Tomo Commentariorum in Joannem sequentia: *ὁ ἀκριβοῦς παρ' ἐαυτῷ φωνὴν καὶ σημασιόμορπον καὶ πλάσματα, καθ' ὧν κεῖται τὰ σημασιόμορφα, ἐπὶ προσκόψει τῷ τῶ φωνῶν Σολοικισμῷ, ἐπὶ εὐρίσκει τὰ πλάσματα, καθ' ὧν κεῖναι αἱ φωναί, ὑγίη, καὶ μάλιστα ἐπὶ ὁμολογῶσιν οἱ ἅγιοι ἄνδρες τὸν λόγον αὐτῶν καὶ τὸ κήρυγμα ἐκ ἐν πειθοῖ σοφίας τῶν λόγων, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως. εἰτα εἰπὼν τὴν τῆ Ἐυαγγελίστριας σολοικισμόν, ἐπάγει Ἄτε δὲ ἐκ ἀσυναίδητοι οἱ Ἀπόστολοι τυγχάνοντες τῶν ἐν οἷς προσκόπτει, καὶ περὶ αὐτῶν ἡ ἀρχὴ, φασὶν ἰδιῶται εἶναι τῷ λόγῳ, ἀλλ' ἐν τῇ γνώσει νομιζέοντες αὐτὸ ἐκ ὑποδοχῆς Παύλου μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑποδοχῆς λοιπῶν Ἀποστόλων λέγεσθαι, ἡμεῖς δὲ καὶ τὸ, ἔχομεν δὲ τὴν Θεσαυρὸν τῶτον ἐν ὀσφράκιναις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑποβολὴ τῆ δυνάμεως ἢ τῆ θεῆς, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐξειλήφαμεν, ὡς Θεσαυρὸν μὲν λεγομένον τῆ ἀλλαχόσε Θεσαυρὸν τῆ γνώσεως καὶ σοφίας τῆ ἀποκρύφου, ὀσφράκινων δὲ σκευῶν, τὴν εὐτελεῶς καὶ εὐκαταφρονήτως παρ' Ἑλλήσι λέξεως τῶν γραφῶν, ἀληθῶς ὑποβολῆς δυνάμεως τῆ θεῆς ἐμφασιμένης, ὅτι ἴχουσε τὰ τῆ ἀληθείας μυστήρια, καὶ ἡ δύναμις τῶν λεγομένων, ἐκ ἐμποδιζομένη ὑπὸ τῆ εὐτελεῶς φράσεως, φθάσαι ἕως περάτων γῆς, καὶ ὑπαγαγεῖν τῷ Χριστῷ λόγῳ ἐκ μόνον τὰ μωρὰ τῆ κόσμου, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ τὰ σοφὰ αὐτῆς. Ἰκάνωτο γὰρ [ὁ Παῦλος] ὑπὸ θεῆς ἀκριβοῦς εἶναι τὴν καινῆς διαθήκης, χρώμενος ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ τῶ πιστευόντων συγκατάθεσις μὴ*

ἢ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. ἴσως γὰρ εἰ κάλλος καὶ περὶ τὴν φράσεως, ὡς τὰ παρ' Ἑλλήσι θαυμάζοντα, εἶχεν ἡ γραφή, ὑπενόησεν ἄν τις, ὅτι ἡ ἀλήθειαν κεκρατηκέναι τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ τῇ ἐμφαινομένῃ ἀκολουθίᾳ καὶ τὸ τῇ φράσεως κάλλος ἐφυχαγωγηκέναι τῶς ἀκροαμένους, καὶ ἡπατηκὸς αὐτοὺς προσειληφέναι. Eandem sententiam explicat contra Cels. l. VII. p. 371. 372.

Dionysius Alexandr. Episc. apud Eusebium H. E. VII. 25. de Apocalypseos autore ita scribit: ἀφ' ἑκτον καὶ γλώσσαν ἐκ ἀκριβῶς ἐλληνίζουσαν αὐτῇ βλέπω, ἀλλ' ἰδιώμασι μὲν βαρβαρικοῖς χρώμενον, καὶ πᾶσι καὶ σολοικίζοντα, ὥστε οὐκ ἀναγκαῖον νῦν ἐκλέγειν, εἰ δὲ γὰρ ὁπισκοπῶντων, μή τις νομίῃ, ταῦτα εἶπον. Talia vero in Apocalypsi typis edita rarius, in Codicibus autem MSS. frequentissime occurrunt.

Arnobius adversus Gentes Lib. 1. , Barbarismis, soloecismis oblitae sunt, inquis, res vestrae, & vitiorum deformitate pollutae. Puerilis fane atque angustiae pectoris reprehensio: quam, si admitteremus, ut vera sit, abjiciamus, ex usibus nostris quorundam fructuum genera, quod cum spinis nascuntur, & purgamentis aliis, quae nec alere nos possunt, nec tamen impediunt perfrui, nos eo, quod principaliter antecedit, & saluberrimum nobis voluit esse natura. Quid enim offit, o quaeso, aut quam praestat intellectui tarditatem? utrumne quod laeve, an hirsuta cum asperitate promatur? inflectatur, quod acui, an acuatur, quod oportebat inflecti? aut qui minus, id quod dicitur, verum est, si in numero peccetur, aut casu, praepositione, participio, conjunctione? Pompa ista sermonis, & oratio missa per regulas, concionibus, litibus, foro iudiciisque servetur, deturque illis, imo qui voluptatum delinimenta quaerentes omne suum studium verborum in lumina contulerunt. Cum de rebus agitur ab ostentatione submotis, quid dicatur, spectandum est, non quali cum amoenitate dicatur, nec quid aures commulceat, sed quas afferat audienti utilitates. Maxime cum sciamus, etiam quosdam sapientiae deditos, non tantum abjecisse sermonis cultum, verum etiam cum possent ornatius atque uberius eloqui, trivialem studio humilitatem secutos, ne corrumpere, scilicet gravitatis rigorem, & sophistica se potius ostentatione jactarent.

Gregorius Nyssenus in 1. Cor. XV. 28. voces & phrasas Paulo peculiare recenset; κενώω, ἐρίθεια, ἰμερόμενοι, ἐκένωσεν ἑαυτὸν, τὸ καυχημὰ μὲν εἰς κενώσει, κενώω) ἡ πίστις, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ, μὴ περπερεύω), additque: ἀλλ' ὅμως χαίρειν ἔσας ὁ Παῦλος τὰς ἐτυμολογίας ψυχρὰς, δι' ὧν βέλε) λέξεων ὁ βέλε) παρίσσει νόημα, καὶ γὰρ καὶ ἄλλα πολλὰ τοῖς ἀκριβῶς ἐξετάζουσιν εὐρεθῆναι ἂν ἐν τοῖς λόγοις τοῦ Ἀποστόλου μὴ δελεούντα τῇ χρησὶ τῇ συνήθειᾳ, ἀλλὰ καὶ τινὰ ἰδιότροπον ἔννοιαν εἶναι ἐξουσίας παρ' αὐτῇ προφερόμενα, μηδὲν ἐπιστρεφόμενα πρὸς τὴν συνήθειαν.

Chrysostomus similia habet Homilia tertia in priorem ad Corinthios.

Isidorus Epist. 28. lib. IV. Λανθάνουσιν Ἑλλήνων παῖδες, δι' ὧν λέγουσιν, ἑαυτοὺς σπουτρέποντες. ἐξευτελίζουσι γὰρ τὴν Θεῖαν γραφὴν, ὡς βαρβαρόφωνον, καὶ ὀνοματοποιήσας ξέναις συντεταγμένην, συνδέσμων δὲ ἀναγκαίων ἐλλείψουσαν, καὶ περιττῶν παρενθήκη τὴν νῦν τὴν λεγόμενων ἐκταράττουσαν. ἀλλ' ὅτι τῶν μανθανέτωσαν τὴν ἀληθείαν καὶ ἰσχύον. Πῶς γὰρ εἰπείσιν ἡ ἀγροικιζομένη τὴν εὐγλωττίαν, εἰπάτωσαν οἱ σοφοί; πῶς βαρβαρίζουσα κατὰ κράτος καὶ σολοικίζουσα νενίκηκε τὴν ἀττικίζομένην πλάνην; & Epist. 67. τὴν Θεῖαν αἰτιῶνται γραφὴν μὴ τῷ περὶ τὴν κακαλοποισμένῳ χρωμένῳ λόγῳ, ἀλλὰ τῷ ταπεινῷ καὶ περὶ. — Μανθανέτωσαν ὅτι ἄμεινον ὡς ἰδιώτης τ' ἀληθὲς ἢ ὡς σοφιστὴς τὸ ψεῦδος μαθεῖν — διὸ καὶ ἡ γραφή τὴν ἀλήθειαν περὶ λόγῳ ἡρμήνευσεν, ἵνα καὶ ἰδιώται καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες μάθοιεν.

Augustinus de Magistro: , Apostolis, inquit, non verborum sed rerum auctoritatem esse tribuendam, — fieri enim posse, ut Paulus, quanquam dixerit, praeceperitque rectissime, minus tamen recte locutus sit — praesertim cum se, ipse imperitum in sermone fateatur. Quo tandem modo istum refellendum arbitraris? Nihil habeo, quod contradicam.

Hieronymus ad *Algasiam* Q. 10. , Illud, inquit, quod crebro diximus, *etsi imperitus sermone, non tamen scientia*: nequaquam Apostolum de humilitate sed de conscientiae veritate dixisse, etiam nunc approbamus. Ibid. hoc loco *Col. II. 3.* quidem conjunctio superflua est, quod in plerisque locis propter imperitiam artis Grammaticae Apostolum fecisse reperimus; neque enim sequitur *sed*, vel alia conjunctio, quae solet ei propositioni, ubi quidem positum fuerit, respondere. Multa sunt verba quibus juxta morem urbis & provinciae suae familiarius Apostolus utitur. E quibus exempli gratia pauca ponenda sunt: *Mihi autem parvum est judicari ab humano die*, & ἀνθρώπων λέγω, & ἐκατέαρχησα ὑμῶν, & quod nunc dicitur: μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω. Quibus & aliis multis verbis usque hodie utuntur Cilices. Nec hoc mireretur in Apostolo, si utatur ejus linguae consuetudine, in qua natus est & nutritus, cum Virgilius, alter Homerus apud nos, patriae suae sequens consuetudinem, *sceleratum* frigus appellet. Et *Hedibiae* Q. II. Paulus — divinum sensuum majestatem digno non poterat Graeci eloqui explicare sermone. Habebat ergo Titum Interpretem, & B. Petrus Marcum, cujus Evangelium, Petro narrante & illo scribente, compositum est. Denique & duae Epistolae, quae feruntur Petri, stylo inter se & charactere discrepant, structuraque verborum; ex quo intelligimus, pro necessitate rerum diversis eum usum esse interpretibus. In *Galat. VI. 1.*, qui putat Paulum juxta humilitatem & non vere dixisse: *etsi imperitus sermone, non tamen scientia*; defendat hujus loci consequentiam. Debit quippe secundum ordinem dicere: *Vos qui spirituales estis, instruite hujusmodi in spiritu lenitatis, considerantes vosmet ipsos, ne & vos tentemini*; & non plurali inferre numerum singularem. Hebraeus igitur ex Hebraeis, & qui esset in vernaculo sermone doctissimus, profundos sensus aliena lingua exprimere non valebat: nec curabat magnopere de verbis, qui sensum habebat in tuto. In *Ephes. I. 13.*, Videtur autem juxta ordinem lectionis non stare sententia, nec ei quod praelatum est, *in quo & vos, audito verbo veritatis Evangelii salutis vestrae*; redditum aliquid quod sequatur, quia statim secundo ponitur *in quo*, quod quia superfluum est, sublatum e medio potest Textum reddere lectori. In *Cap. III. 1.*, Quantum ad consequentiam sermonis textumque eloqui pertinet, ad id quod praemisit: *Hujus rei gratia ego Paulus, vincens Jesu Christi pro vobis gentibus*, diligentissime perquirentes, nihil, quod ei reddiderit, potuimus invenire. Neque enim dixit: *Hujus rei gratia ego Paulus hoc vel hoc feci, vel illud vel illud docui*: sed suspensa manente sententia transgressus ad alia est; Nisi forte ignoscentes ei, quod & ipse confessus est: *etsi imperitus sermone, non tamen scientia*; sensum magis in eo quaeramus quam ordinem verborum. Et vers. 13. , Porro quasi imperitus locutus est, ut plurali *tribulationum* numero *gloriam* subjungeret singularem, & diceret: *In tribulationibus meis pro vobis, quae est gloria vestra*, pro eo quod est, *quae tribulationes sunt gloria vestra*; & libri 2. *Comm. in Ephes.*, Nos quotiescunque solocismos aut tale quid annotamus, non Apostolum pulsamus, ut malevoli criminantur.

Photius in Epistola 116. minimum viginti quatuor exempla trajectionum omissionumque in Scriptis Pauli occurrentium affert, ostenditque, quomodo accuratius scribenda fuissent.

Ex Grammaticis & Scholiastis, *Galeno*, *Luciano* in Soloecista, *Phrynicho*, *Thoma Magistro*, *Moeride Atticista*, *Ammonio*, *Helladio*, *Suida*, *Polluce*, *Apollonio Dyscolo*, *Eustathio*, *Varino*, &c. in Commentario sexcentis collatis testimoniis clare probavi, ni fallor, Apostolos cum vulgo fuisse locutos, non vero ex praeceptis Grammaticorum, aut usu Rhetorum atque eruditorum.

Erasmus in *Apocal. I. 4.*, Ingenue, inquit, fatendum est, Graecum sermo-

, monem nihil omnino significare, quomocunque legas $\alpha\pi\omicron\delta\ \delta\ \omega\upsilon\upsilon\ \chi\epsilon\ \delta\ \eta\upsilon\ \chi\epsilon\ \delta\ \epsilon\rho\text{-}\chi\acute{o}\mu\epsilon\nu$; Nam finge poni verba ipsa velut absoluta, tolerabile est $\delta\ \epsilon\rho\chi\acute{o}\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, sed quid tandem significat $\delta\ \eta\upsilon$ five $\delta\ \omega\upsilon\upsilon$? ad verbum, ita sonat; *ab ens*, & *ab id quod erat*, & *ab is qui venturus est*. Hic, inquit alibi, Stunica mihi, non solum calumniam sed blasphemias & impietates objicit, quod in Apostolorum literis existimem esse Soloecismos; quasi hoc ego solus dixerim, aut quasi hoc non potius ad Evangelii Christique gloriam pertineat quam ad Apostolorum contumeliam. Vulgo indocto scripserunt, & vulgata lingua scripserunt; apud illos non erant soloecismi, sed apud eruditos emendate loquentes erat sermonis vitium. Quod si Stunica putat esse piaculum, si in Apostolorum scriptis reperiatur aliquid soloecon, hoc est aliquid dictum praeter emendate loquentium consuetudinem, impius erit & ipse, nisi hunc locum magnifice defenderit a soloecismi calumnia. Quibus autem modis rem gerit? Atqui, inquit, potius illa verba oportebat Erasmus admirari, ac quod extra Grammaticae regulas esse cerneret, non sine aliquo mysterio factum id esse reputare; Bellum patrocinium! Fatetur hunc sermonem esse extra grammaticae regulas, ac praeter Graeci sermonis consuetudinem: sed quibus argumentis possis evidentius docere soloecismum? An Mysterium excludit soloecismum? non, sed excusat. Caeterum nihil excusatur, quod non est. Nec ego criminor Apostolos, quod alicubi parum emendate loquuntur, non magis quam si fuissent Hispanice locuti. Eadem repetit Erasmus ad notat. Lei 132. & in Epistola ad Joannem Eccium, item Annotatione in *Actor.* X. 31. & alibi saepius.

Castalio in Defensione Translat. Bibl., Erant, inquit, Apostoli natu Hebraei & peregrina h. e. Graeca lingua scribentes hebraizabant, non quia jubet spiritus, neque enim pluris facit Hebraismos quam Graecismos, res enim dictat Spiritus; verba quidem & linguam scribenti liberam permittet — Cur igitur hebraizarunt? Primum quia erant S. literis assueti: deinde quia, cum essent Graecae linguae non usque adeo periti, id quod eorum scripta ostendunt, facile in patriam consuetudinem deflectebant.

His moti illos potissimum Codices sequimur, qui vocabulis $\omega\lambda\eta\tau$ & $\epsilon\lambda\epsilon$, uti LXX. Interpretes, non in masculino, sed in neutro genere utuntur, qui pro $\kappa\alpha\lambda\eta\gamma\omicron\varsigma$ habent ex usu Judaeorum $\kappa\alpha\lambda\eta\gamma\omega\rho$, qui in Joannis Evangelio copulam & aut $\delta\epsilon$ omittunt &c. Qua re etiam ab Editionibus *Erasmi*, *Stephani* & *Bezae*, qui styli hebraizantis, aut vulgaris nulla ratione habita elegantias Graecae linguae sectati sunt, frequenter, nullo tamen sententiae detrimento, recedere cogimur.

VIII. Lectio exhibens locutionem minus usitatam, sed alioqui subjectae materiae convenientem, praeferenda est alteri, quae, cum aequae conveniens sit, tamen phrasin habet minus insolentem, usuque magis tritam; eoque confidentius, si ne commode quidem respondeat altera rei subjectae locutio.

1. Vulgare indoctorum librariorum id vitium est, ut verba, quae non intelligebant, notioribus aliis, & rariora consuetis permutarent: similes imperiti illius typothetae, cujus meminit *H. Stephanus* in Quer. Art. Typ. qui $\alpha\upsilon\tau\iota\ \tau\epsilon\ \pi\omicron\kappa\omicron\varsigma$ $\tau\omicron\ \pi\omicron\kappa\omicron\varsigma$, & $\alpha\upsilon\tau\iota\ \tau\epsilon\ \epsilon\chi\alpha\iota\mu\alpha\tau\epsilon$ $\tau\omicron\ \epsilon\chi\alpha\iota\mu\alpha\tau\epsilon$ substituebat. 2. Cur quis rarius vocabulum cum usitatioe permutaret, causa apparet: cur contra pro usitatori vocabulo rarius substituere vellet, causae nihil reminisci licet.

IX. Inter duas variantes lectiones non protinus amplior atque prolixior breviori est praeferenda, sed contra potius.

Plerique Editores videntur haecenus valde solliciti fuisse, ne quid de verbo Dei periret; hinc verisimilius ipsis visum est, potius, ubi scriptura brevior est, aliquid omissum, quam, ubi longior est, additum fuisse. Quod si utrinque aequale momentum atque periculum est, variaque Lectio tam ex additione, quam

ex omissione proficisci potuit, nullam video rationem, cur inclinemus in hanc potius quam in alteram partem. Nam non minus impie factum est, si quis verbo Dei aliquid assuit, quam si quis sciens & prudens aliquid ex eodem detrahit; imo periculum in priori facinore majus esse videtur: potest enim vero sine magno Textus S. detrimento aliqua sententia abesse alicubi, quae in aliis locis frequenter inculcatur; at vero nusquam tuto verba Dei cum verbis hominum permiscuntur, & quasi ejusdem commatis sint, confunduntur. Ita judicat *E. Lens* annotatione quarta contra *Erasmum*: „Minus, inquit, mea sententia periculi est, si quis fateatur subtractum, quam si fateatur additum: quando plus detrahitur sapientiae Spiritus, si quis addendum putet, quasi minus justo sit dictum, quam si per imprudentiam quicquam subtrahat, quasi minus potuisset dici”. 2. Qui talia assumenta temere in Textum recipiunt, solent plerumque illa reliquo Textu frequentius in ore habere, & tanquam foetum, cui ipsi obstetricati sunt, quique ipsis auctoritatem suam debet, majori dilectione persequi; quo magis alii deinde ab illis recipiendis abhorrent; graviorque suspicio oritur, quae non raro in lites apertas degenerat. Tutiolem igitur, magisque concordiae stabiliendae facientem sententiam eligunt, qui, caeteris paribus, cum Codicibus omittentibus contra addentes faciunt. Huc facit dictum *Cosmae Indicopleustis* l. VII. p. 292. Οὐ χρὴ τὸ τέλειον χριστιανὸν ἐκ τῶ ἀμφιβαλλομένων ἑπιτηρῆσαι, τὸ ἐνδιαθέτων καὶ κοινῶς ὁμολογεμῶν γραφῶν ἰκανῶς πάντα μυηθῆναι τῷ θεῷ τε καὶ ἀνθρώποις, καὶ τῷ γνῆς, καὶ τῷ στοιχείῳ, καὶ παντὶ τῷ δόγματι τῷ χριστιανικῷ. „Absit, inquit *N. Zegerus* in *Philem.* 6. ut quisquam velit assutitiis hujusmodi verbis con-, vincere Haereticos”. 3. Atque ita quidem judicarem, si maxime omnia utrinque paria essent; at vero si longe pluribus ex causis & frequentius factum est, ut aliquid adderetur, quam ut aliquid omitteretur, ultro consequitur, multo esse verisimilius, aliquid in uno codice additum, quam in altero omissum fuisse; Quippe omissionis duas tantum video rationes, negligentiam, quae praecipue in ὁμοσιλεύτοις sese prodit, & ignorantiam, quando librarius vocem infuetam non intelligens, illam citra sententiae dispendium omnino abesse posse credidit; utriusque causae effectus intra paucos Codices & intra pauca loca debuit subsistere: at vero additionum longe crebrior fuit occasio, quando glossemata margini adscripta postea in Textum recepta sunt; quando ex consuetudine Lectionis Ecclesiasticae vel in principio Lectionis vel in fine quaedam voces, quo sensus esset plenior, additae sunt; quando multo frequentissime unus Evangelista ex altero, rem eandem sed paulo prolixius narrante, aut locus aliquis Pauli ex alio parallelo ejusdem loco quasi in supplementum adductus fuit; Magnus, *Hieronymo* teste praefat. ad *Damasum*, hic in nostris Codicibus inolevit error, dum quod in eadem re alius Evangelista plus dixit, in alio, quia minus putaverunt, addiderunt. — Unde accidit, ut apud nos mixta sint omnia, & Marco plura Lucae atque Matthaei, rursus in Matthaeo plura Joannis & Marci, & in caeteris reliquorum, quae aliis propria sunt, inveniuntur. Cum itaque Canones legeris, qui subiecti sunt, confusionis errore sublato, & similia omnium scies, & singulis sua quaeque restitues.

X. Ubi ex duabus variantibus Lectionibus una totidem iisdemque verbis exprimitur, atque in alio Scripturae loco eadem sententia expressa legitur, altera vero discrepantibus, illa huic nequaquam praeferenda est.

Probabilius enim est, Librarium Φράσω jam usu tritam in locum paulo infolentioris substituisse, quam ut contrarium faceret; quo pertinet etiam testimonium *Hieronymi*, quod ex parte modo adduximus; Magnus hic, inquit, in nostris Codicibus error inolevit — dum eundem sensum alius Evangelista aliter expressit, ille, qui unum e quatuor primum legerat, ad ejus exemplum caeteros quoque existimavit emendandos’.

XI. *Lectione cum Stylo cujusque scriptoris maxime omnium consentiens, caeteris paribus, praeferenda est.*

Hoc axiomate, ut nihil apud omnes eos, qui in emendandis veterum scriptis operam posuerunt, certius habetur, ita nec in Crisi N. T. ex §. 2. negligi debet.

XII. *Inter duas variantes Lectiones ea, quae magis Orthodoxa videtur, non est protinus alteri praeferenda.*

Lectionem magis Orthodoxam voco illam, qua dogma aliquod inter Christianos controversum, in illis in quibus degit Lector partibus vulgo receptum, confirmari existimatur: Lectionem minus Orthodoxam intelligo non manifeste erroneam quidem illam & haereticam, quis enim talem probaret? sed quae neutri parti favet, & sensum fundit, qui & reliquis Scripturae locis congruens est, & ab omnibus Christianis admittitur. Quin in dubia re hanc Lectionem illi praeferendam esse judico.

Nam 1. Scriptura Sacra non data est hominibus, praesertim Christianis, ut se invicem perpetuis Disputationibus ex ea refellerent & damnarent; paci destinatum opus est, & mutuam caritatem atque tolerantiam ubique spirat atque inculcat.

2. Variationes illae in tenuissimis plerumque apicibus consistunt, ut vel legatur oc vel Θc, κc vel xc, ut articulus item vel apponatur vel omittatur. Quis autem sanae mentis credat, sapientissimam atque benignissimam Dei providentiam ab istis apicibus, qui aciem oculorum fugiunt, res tanti momenti, aeternam nimirum salutem vel perniciem hominum, suspendere voluisse?

3. Orthodoxi τὴν ἐτεροδόξον haud temere unquam mutatae Scripturae accusarunt; ac sine dubio cum illi τὴν κραίσσαν δόξαν, ut Eusebio vocatur H. E. IV. 7. & not. *Valesii*, secuti, rerum potirentur, fieri vix potuit, ut opinio dominans, quae dicitur, e libris dominantium a parte adversa viribus inferiori & oppressa eraderetur. At vero ipsi Orthodoxi, quorum Manuscripta sola nobis supersunt, haud raro id ultro fatentur, quod probabilibus argumentis fecisse convincuntur, quod nempe Scripturas hinc inde vel immutaverint, vel immutatis certe usi fuerint. Vid. in *Luc.* XXI. 43. *1. Cor.* X. 9. *1. Tim.* III. 16. *Act.* XX. 28. *1. Jo.* V. 7.

Judae vers. 4. Editio *Complutensis*, reclamantibus omnibus MSS. ita legit: τὸ μόνον θεὸν καὶ δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, quae Lectione, quod Orthodoxiae patrocinator, mirifice sese *T. Bezae* commendavit. , Unicus, inquit, articulus, omnibus epithetis istis communis, omnino ostendit, Christum hic vocari *unicum herum, Deum, ac Dominum*; quamvis *Dei* nomen non legerit, vetus Interpres, & in duobus Codicibus Graecis deesse compererim. Sed intolerabilis est plane hoc etiam loco Erasmus, ut aliis omnibus, quibus Christi deitas manifeste asseritur, ut qui hunc locum sic interpretando penitus pervertit: *ac Deum, qui solus est herus, ac Dominum nostrum Jesum* &c. perinde ac si scriptum esset, καὶ τὸν κύριον, ut Deus pater a Domino Jesu distinguatur. , *Complutensis* autem Codex habet quae lectio melius etiam confirmat, omnia haec de Christo dici. Ubi *Bezae* potius judicandum fuerat, pia fraude admissa neque bene quicquam neque *melius confirmari* posse. Non melius hic se gesserunt Editores *Versionis Syriacae* Epistolae *Judae*; cum enim comm. 4. in Graeco legatur, τὸ μόνον δεσπότην θεὸν καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἀρνημένοι, literulam Syriacam o, quae conjunctioni Graecae καὶ respondet, omiserunt, & verterunt: *illum qui solus est Dominus Deus, nempe Dominum nostrum Jesum Christum*. Sed bonum factum, quod Codex meus MS. Syriacus conjunctionem, quam & sensus loci & usus Scriptorum S. & Graecorum Codicum consensus requirit, diserte exhibeat.

Quin & alia loca aliquot, ceu gravissima Scripturae testimonia ac firmissimum

num Orthodoxae sententiae praesidium producantur, de quibus apud omnes veteres, etiam iis locis, ubi ex professo controversias eo pertinentes tractant, altum est silentium: quis autem facile credat, diligentiam antiquorum eadem illa loca fugisse, aut tam imperite illos causam suam defendisse, ut, undique omnibus Scripturae locis in patrocinium sententiae suae conquisitis, praecipua tamen & ante oculos omnium posita loca praeterierint? quod si enim habuerunt eadem illa testimonia, quibus nostri pugnant, cur ea producere superfederunt?

4. Constat Editores librariorumque juniores loca Patrum varie mutasse, & ad formulas postea usitatas accommodasse; quid inde concludi possit, malo verbis *Dionysii Corinthii* ex *Eusebii* H. E. IV. 23. exprimere quam nostris: 'Ετι δὲ ὁ αὐτὸς καὶ περὶ τῶν ἰδίων ἐπιστολῶν ὡς ραδιεργῆσθαι ταῦτα φησὶν. Ἐπιστολὰς γὰρ, ἀδελφῶν ἀξιοσάντων μὲν γράψαι, ἔγραψα· καὶ ταύτας οἱ τῷ ἀλφάβητῳ σπόστολοι ζιζανίων γεγεμέναι, ἀ μὲν ἐξαίρετες, ἀ δὲ προστιθέμεναι, οἷς τὸ οὐαὶ καίται. Οὐ θαυμαστὸν ἄρα, εἰ καὶ τῶν κυριακῶν ραδιεργῆσαι τινες ἐπιβέβληνται γραφῶν, ὅποτε καὶ ταῖς οὐ τοιαύταις ἐπιβέβληται.

In Oratione *Polycarpi* ante martyrium in fine nunc legimus; μεθ' ἧ σοὶ καὶ πνεύματι ἀγίῳ ἡ δόξα. apud *Eusebium* vero H. E. IV. 15. δι' ἧ σοι σὺν αὐτῷ ἐν πνεύματι ἀγίῳ δόξα, quam lectionem stylo Apostolico magis consentaneam iudicavit *J. Clericus* Hist. Eccl. p. 229. *Clemens Alexandrinus* locum ex *Psalm* XXXIV. 9. γεύσαθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος, etiam i. *Pet.* II. 3. repetitum, aliquoties citavit, in editione *Plantin.* & *Genevensi* ubique χρηστὸς in Χριστὸς, & Κύριος aliquando in Θεὸς mutatum fuit p. 42. 77. 286. & 422. & in Versione diserte expressum est: *videte quod Christus est Deus*; pro eo quod *Clemens* scripserat: *videte quod bonus sit Dominus*. Idem etiam factum est apud *Gregorium Nazianzenum* Oratione in S. Baptisma, ut deprehendimus. Nec non apud *Procopium* in *Esaj.* V. 20. p. 83. XXX. 14. p. 369. Χριστὸς δὲ ὢν ὁ Θεός. in Versione: *At Christus Deus existens*, & in *XLI.* 1. p. 453. γευσάμενοι γὰρ συνῆκαν, ὅτι Χριστὸς ὁ κύριος statim enim atque eum degustarunt, *Christum Dominum agnoverunt*.

Origenes c. *Celsum*. l. I. p. 49. locum i. *Tim.* I. 15. ita citat: Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἦλθεν εἰς τὸ κόσμον; verba autem ὁ Θεὸς tum in Editionibus N. T. tum in MS. *Origenis* *Basilienſi* & in Latina *Porſenae* Versione defunt; l. VI. p. 323. ὁ Θεὸς τὸ Θεὸν τὸ υἱὸν ἐπεμψεν, verba τὸ Θεὸν a MS. & Versione absunt.

Gregorius Nazianzenus Graece & Latine typis editus Orationem contra *Arianos* concludit his verbis: ἐν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμεῖς: utrumque vero MS. *Basilienſe* pro Θεῷ habet κυρίῳ.

Athanasius Edit. *Commellini* locum *Act.* XX. 28. legit ἐκκλησίαν Θεῷ, ἣν θεοποίησατο ἡμεῖς τῷ ἰδίῳ αἵματι, in fine autem fit mentio Codicis MS, qui legat Χριστῷ pro Θεῷ, alii legunt κυρίῳ. Utrō modo ab *Athanasio* scriptum fuerit, docet ipse contra *Apollinarem*: ἐδαμῆ δὲ, inquit, αἷμα Θεῷ καθ' ἡμᾶς παρὰ δαδῶκα· σιν αἱ γραφαί· Ἀρειανῶν τὰ τοιαῦτα τολμήματα. Quid quod nec ipse *Athanasius* junioribus orthodoxotégois scilicet satis orthodoxus fuit? hinc est quod cum in *Margine* MS. *Basilienſis*, quae paginae 32. Edit. *Commel.* respondet, ad mentem *Athanasii* notatum fuisset, ὅτι εἰς ὅστιν ὁ Θεός, ὁ τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ πατὴρ τῷ Θεῷ λόγος, verbis postremis sublatis alius adscripsit, ὁ πατὴρ, ὁ υἱός, καὶ τὸ πανάγιον πνεῦμα. In eodem MS. ad locum qui paginae 74. Edit. *Commel.* respondet, notaverat eruditus librarius, ὅτι ἓνα καὶ μόνον Θεὸν τὸ πᾶν λέγει, καὶ πᾶς καλῶν λέγει Θεὸν τὸ τῷ ἐνός Θεῷ λόγον. ὅπερ ἐστὶ καὶ τῇ γραφῇ, ὅτι μία ἀναρχὴ ἀρχὴ καὶ πάντα, καὶ αὕτη τῷ κυρίῳ [vel υἱῷ] καὶ τῷ πνεύματι φύσει ὁ Θεός καὶ πατὴρ, ὡς ἐξ αὐτῶν ὁρίων. Quod *Cholion* *Commelinus* de industria suppressisse videtur, nimirum quia verba non concepta erant ad praescriptum formulasque magni aetatis ejus Doctoris.

Neque vero ab ipsis libris sacris homines ejus farinae fraudulentas manus abstinuissent facilius credet, si quis cogitaverit, cum quaestiones περὶ τῷ Πατρὶ

ἡμεῖς Θεολογίας τε καὶ οἰκονομίας integra examina otiosorum atque litigiosorum Monachorum, imo omnium fere hominum animos & ora & libros occuparent, fieri aliter vix potuisse, quin aliquando librarius aliquis, partibus scilicet suis additam habens manum, non id scriberet, quod in veteri, quem ante oculos habebat, Codice reperiebat, sed id quod ipse a pueritia animo imbiberat, praecipue ubi commoda sese videbatur offerre occasio, sententiam Catholicam praeclare adstruendi.

5. In eadem nobiscum sententia fuit *Erasmus* contra Leum in 1. Tim. I. 17. Quod Graecis hic additur *sapienti* — suspicabar additum adversus Ariam, nos — Porro quod Leus mecum atrocibus verbis litigat, quod dixerim, quaedam addita ab orthodoxis adversus haereticos, sine causa litigat. Nec enim mihi placuit unquam, ut huiusmodi fucis tueamur Christi doctrinam: imo frequenter admoneo, ne id fiat. — Temerarius prophanator est, qui vel addit, vel adimit: Fateor. Quid hoc ad me? Ego sciens nec addo nec adimo; imo, quod quidem est in me, do operam, ne quid addatur aut adimatur. Tota igitur haec tam calida admonitio, vel rixa potius, nihil ad me pertinet. Et in 1. Jo. V. 7., Leus, inquit, non adeo caecutit, quin videat, hinc Ecclesiae nihil esse periculi — verum haec exaggerat, quo mihi moveat odium ac seditionem, qui fuit unicus illi scopus, quum hoc laboris susciperet. Nunc audiamus tubam illius seditionis, qua conatur orbem ad tumultum concitare, non alia re fretus, quam quorundam stoliditate & odio coeco; deinde quod intelligit, paucis otium futurum, ut haec legant, aut si legerint, non vacaturum, ut legant attente. Donet illi Deus, ut aliquando habeat tantum ingenii ad bene faciendum, quantum apparet illi esse mentis ad nocendum: & tantum illi contingat venae ad benedicendum, quantum valere videtur ad maledicendum. Sed nunc audiamus ipsum sua verba sonantem: „Et nunquid, inquit, putas hic bis triumphaturos haereticos, tum quod tam insignibus contra se testimoniis liberentur, tum quod fas arbitrabuntur in nos retorquere crimen, quod Sacrae Scripturae per nos vitatae sunt, quodque imposturis ac Sycophantiis contra se hactenus certatum sit”? „Primum quis liberat haereticos his insignibus testimoniis? nonne manet Ecclesiae sua lectio? An fidei prora & puppis in hoc periclitatur, si resciscant haeretici, esse diversam lectionem? At illos hoc docuit Hieronymus & Epiphanius: docent hoc libri Graeci, quos expediebat exuri, si tantum erat periculi. An bis triumphabunt haeretici, sublato duorum horum locorum praesidio? At ego ne semel quidem arbitror triumphaturos, etiamsi tota haec Epistola intercidisset, — Quod si haeretici calumniabuntur, Scripturas a nobis vitatas, an mihi hoc imputandum censet? Jam si semel collabatur omnis autoritas Scripturae, uno aut altero loco vitato, quantum est periculi, quod passim libri nostri tot mendis scatent? Nullus haereticorum usque adeo caruit fronte, ut ob unum locum depravatum abrogaret fidem caeteris omnibus &c. Item adversus Stunicam p. 326. qui tanquam conclusionem suspectam & scandalosam ex annotationibus Erasmi excerpserat sequentia verba: *Compertum locis aliquot addita quaedam ab Orthodoxis, ad excludendos aut refellendos haereticorum errores*; ita mentem suam explicat Erasmus: „Stunica fortasse somniat, me vocare orthodoxos, Sanctos ac probatos Ecclesiae patres; etiam fures, lenones & adulteri sunt orthodoxi. Ista, quaeror, fiunt nonnunquam a scribis eruditulis. Et hoc esse factum aliquot locis, doceo. Et adversus Hispanos p. 877., Quod si quis contendat, nihil omnino per Scribas orthodoxos depravatum in sacris Codicibus, apud eruditos nihil aliud lucri faciet, quam risum, quum & veteres Scriptores, & ipsa res aliud loquantur. Quod si hoc est derogare Sacrae Scripturae, crimen est mihi cum sanctissimis probatissimisque viris commune, & mira est scribarum potestas, si possunt abrogare Scripturis auctoritatem. Erasmus primi Reformatores

res *Oecolampadius* atque *Lutherus*, & post ipsos vir summus *Hugo Grotius*, alique, quorum minor est autoritas, secuti sunt.

XIII. Inter duas Graecorum Codicum variantes Lectiones ea, quae cum antiquis Versionibus consentit, non est alteri facile postponenda.

Contra hanc regulam saepius peccavit *Erasmus*, cui cum Versio Latina tanquam semibarbara valde displiceret, hoc fastidio abreptus quam potuit saepissime ab ea recedendum sibi putavit, quem postea omnes fere, qui ab Ecclesia Latina dissentiunt, certatim secuti sunt. At vero meminisse oportebat, Versionem hanc esse non Doctoris alicujus Pontificii, sed Hieronymi, qui eam adornavit, *Codicum Graecorum emendatam Collatione; sed veterum*; quod de iis, qui primi N. T. Graecum typis ediderunt, vere praedicare non possumus. Adhibenda tamen hic est cautio, de qua monui T. I. p. 13.

XIV. Testimonia SS. Patrum pro asserenda vera Lectione N. T. maximi sunt ponderis.

Quod si quosdam audias, Patres in Scriptura citanda fuerunt negligentissimi, quippe quum locus Scripturae idem a diversis, & saepe ab uno eodemque Patre, aliter atque aliter adducatur, addunt, detrahunt pro lubitu, ita ut ex eorum scriptis, ubi verba Scripturae adducunt, nihil certi colligi possit. Nos contrarium experti statuimus, Patres sive Commentarios in integros libros, sive Homilias in certam Sectionem scribant, vel dogmata controversa tractent, singulis contextus sacri vocibus accuratissime insistere, & omnia verba ponderare. Qui, quum & alioqui frequentissime ad loca Scripturae alludant, vel inde patet, quam exercitados in iis habuerint sensus; cumque plerique vitam solitariam sectarentur, & quotidie Scripturam vel legerent vel decantarent, vel memoriae manderent, cum item alii aliorum labores exscriberent, quis credat tantam Varietatem Lectionum, tantamque licentiam ab iisdem esse profectam?

Imo potius longe maxima pars Variarum Lectionum, quae nunc conspiciuntur, ab his, qui Patrum scripta typis edi curarunt, conficta est: hi enim fere, in locis Scripturae 1. Non Codicem MS., quem edendum susceperunt, sed exemplaria N. T. typis edita secuti sunt, ita *Sylburgius* licet ipse fateatur in MS. Palatino *Clementis Alexandrini* legi ἡπίτοι 1. *Thess.* II. 7. & licet totus orationis contextus eandem lectionem postularet, non dubitavit tamen rejecta illa vulgatum ἡπίτοι in Textum recipere. Quin innumeris aliis in locis paria auctos esse Editores ex αὐτοψία & collatione MSS. cum editis didici, quae singula proferre longum, nec fortassis Lectori gratum esset. 2. Hinc in Commentariis Patrum talis haud raro Scripturae Textus exhibetur, qui cum subjecta explanatione plane non convenit; quia nimirum Editores Textum, qui in Editis ac junioribus Codd. habetur, expresserunt, cum Patres Lectionem vetustiorum Codicum secuti fuerint, quod etiam Millio aliisque compluribus observatum est. Vide etiam quae T. I. de *Oecumenio* & *J. Damasceno*, & ad 1. *Tim.* III. 16. dicta sunt. 3. Ubi Patres locum ex Evangelio aut ex Epistola aliqua citant, non nominato tamen libro, unde desumptus esset, editores saepissime locum parallelum ex alio Evangelista aut ex alia Epistola in margine adnotarunt, & V. L. ubi nullae erant, exsculpsērunt. Exemplum protulimus T. I. p. 67. cum de *Clemente Alex.* ageremus. 4. Multo frequentius hoc Latinis Patribus, & Latinis Graecorum Patrum Versionibus accidit, ut ad Vulgatam Versionem N. T. Latinam ab Editoribus Romanae Ecclesiae addictis castigarentur; quod etiam a *Luca Brugenſi*, *R. Simonio*, aliisque pridem demonstratum fuit.

Nolim ergo simpliciter subscribere isti quorundam Criticorum Regulae: *Ne omnis utilitas detrahatur citationibus Patrum, hoc illis relinquendum, si eorum citationes cum editis exemplaribus & cum MS. Textu consentiant, quod eum firment ac fulciant.* Quin potius contrarium statuo: consensum nimirum Patrum editorum cum Codicibus N. T. editis saepe merito suspectum esse, &

quoties dissentienti a vulgatis Editionibus, atque a se ipso, prout editus est, Patri consentiat vetus aliquis Codex MS., hanc Lectionem pro genuina Patris, atque adeo scriptoris sacri habendam, & vulgo editae praeferendam esse.

XV. Silentium Patrum circa Lectiones, controversam ipsorum jam temporibus sententiam firmantes, suspectas eas reddit.

1. Quia Patres in Bibliis exercitatissimos fugere haud potuit ipsorum causae adstruendae mirifice faciens Scripturae locus. 2. Quia fieri nequit, ut qui gladium & clypeum manu tenet, urgente periculo tamen eo non utatur.

XVI. Magnopere cavendum est, ne nostra faciamus errata eorum, qui V. L. collegerunt, vel typothetarum.

1. Vano labore inquireret loca, ubi falso saepe vel Codices MSS. vel Patres, vel Versiones pro certa lectione adduxerunt *Beza*, *Grotius*, *Millius* aliique. 2. Ex Versionibus Orientalibus V. L. eliciunt, ubi tamen sententia a punctis vocalibus, quorum potestas arbitraria est, pendet. 3. Saepe etiam errata typothetarum pro V. L. habent. 4. Existimant aliter lectum fuisse, ubi tota variatio a diversa tantum constructione oritur. v. gr. *Rufinus* in Josuam Hom. 8. putavit, in Graeco Origenis, quem interpretatur, locum Col. II. 15. lectum fuisse *in ligno*; cum pro eo, quod nos habemus ἐν αὐτῷ, Origenes legerit ἐν αὐτῷ, illudque non ad *Christum*, sed ad ταυρὸν, cujus mentio praecesserat, retulerit. Simili modo deceptus fuit *P. Allixius*, existimans Theodorum Abucaram loco Matth. XVI. 18. legisse: πύλαι ἄδης ἐ κατισχύουσιν σε, cum ille legerit quidem ut nos, sed cum Origene Epiphanioque pronomen αὐτῆς non ad proximum vocabulum ἐκκλησίαν, sed ad v. πέτραν, hoc est *Petrum* retulerit. 5. Unicum Codicem pro duobus, imo tribus aut quatuor citant, atque ficta ista testium multitudine in asserenda ea, quae ipsis placet, lectione pugnant. In quo *Beza* praecipue erravit, cujus errores tota Theologorum schola secuta est. 6. Omnes Codices, quorum ab editis dissensus non notatur, inter consentientes & lectionem editam firmantes numerant, cum tamen saepe vel Codex esset mutilus, ita ut sciri non potuerit, quid legerit, vel revera variaret, variatio autem ab eo, qui codicem cum editis festinanter atque negligenter conferebat, non observaretur. Quo vitio frequenter laborant *Bezae* Annotationes.

Nec tamen ausim affirmare, hanc Editionem nostram omnibus naevis immunem esse: Ut enim de vitiis typographicis nihil dicam, quae ad calcem operis corrigere conabor, in V. L. tum Codicum ab aliis collatorum, quorum aliquando duas vel tres habebam Collationes a diversis institutas & inter se dissentientes, tum Versionis *Arabicae*, *Aethiopicae*, *Armenae* & *Copticae*, quas ab aliis accepi, *Gothicae* denique & *Syriacae* vix aliter fieri potuit, quin aliquando, sed rarius, duas ejusdem loci ex eodem Codice Lectiones, saepius vero Lectionem unam, vel ex Versione typis edita vel tanquam ex Codice MS producerem, quae forte non Versionis aut Codicis erat, sed ejus qui aut Codicem contulit, aut Versionem typis edidit. In his vero non tam aliorum errata mea facere, quam Lectiones, quales ab aliis sive bene sive male notatas deprehendi, simpliciter referre sum existimandus. Fieri etiam potest, imo non fieri non potuit (vid. T. 1. p. 8.) quin ipse in Codicibus, quos non satis attente contuli, alicubi aberrarem. In Versionis certe Gothicae lectionibus aliquoties a me aberratum fuisse, & fateor, & errati veniam ab aequo lectore me facile impetraturum confido. Quomodo enim potuissim olfacere, *F. Junium*, cujus editione, cum alia tum non extaret, sum usus, non singulas tantum voces, sed integras sententias pluribus versibus constantes invito Codice unico, quem habebat, aut immutasse aut omisisse, aut etiam addidisse? quod ex accuratiore *E. Lye* editione nuper didici. vid. T. 2. p. 454. Haec licet cavere non potuerim, cavi tamen sedulo, ne unquam Lectionem nonnisi testibus vel dubiis vel etiam falsis nixam pronunciarem genuinam.

Singula loca, in quibus vetus Editio Versionis Gothicae per novam emendatur, nunc non afferam; quod res plus laboris quam fructus habere videatur, mihi saltem, apud quem major est autoritas Codicum Graecorum quam Versionum. Hac tamen occasione observabo, duas esse de Versione Gothica eruditorum controversas Quaestiones, alteram: ex qua lingua, alteram: in quam linguam fuerit conversa? Quaeritur primo: utrum Lectiones Gothicae a recepta Graeca variantes ex aliis Codicibus Graecis, an ex Versione Itala praecipue & plerumque sint ortae? Prius affirmat uterque editor: ego posterius. Ad *Lucae* I. 10. annotat *Cl. Lye*. in Gothica Versione haberi *expectans*; additque: „ita pro προσευχόμενον legit προσδεχόμενον praeter Codd. consensum, certissimo indicio, usum esse Graeco”. contra *F. Junius* Lectionem Codicis Gothici mendosam esse suspicatur, & librarium mutatione unius literae pro *Bidgandans* scripsisse *Beidandans*, quorum illud *orantes* hoc *expectantes* significat. At multo certius indicium de lectione Gothica ex Versione Itala orta reperitur *Luc.* IX. 50. insignis additio: *nec ullus est hominum, qui non faciat miracula in nomine meo*, cum hac *Cl.* editoris nota: *Mirum est, nullius nec Codicis neque Versionis consensum reperiri, quod sine dubio movit Junium, ut verba lectu clarissima ex editione sua expungeret.* Ita enim legit Versio Itala, quam *P. Sabatier* ex Codice Colbertino, & *J. Blanchinus* ex Vercellensi & Veronensi eruit: *nemo est enim qui non faciat virtutem in nomine meo.* quibus verbis duo posteriores Codices insuper addunt: & poterit male loqui de me. ex *Marci* IX. 39.

Altera quaestio est: *utrum Gothica sit an vero Theotisca interpretatio?* quarum illa hodiernae *Suecicae*, haec *Germanicae* est propior. Posteriores sententiam tuetur *Arnaeus Magnaeus* his argumentis: quod Gothica haec versio 1. articulos nominibus praeponit. 2. nulla agnoscit verba passiva, sed a verbo substantivo auxilium sumit; non dicit e. g. ut Latini *amor, ligor*: sed *sum amatus, sum ligatus*. 3. Supinis & gerundiis augmentum praefigit Syllabam *ge*. 4. & variis nominibus, praecipue collectivis. 5. multis denique verbis praeponit Syllabam *bē*: Ista vero omnia Germanis esse usitata, non vero Suecis aliisque Septentrionalibus populis. Ab eo tamen dissentit *E. Benzelius*, cujus rationes subtiles, tum quia linguam Suecicam non intelligo, tum quia ad institutum meum parum aut nihil faciunt, hic pluribus exponere non possum.

XVII. Lectio, quae vetustior esse probatur, caeteris paribus, praefenda est.

Hanc regulam ita effert *D. Whitby*, *Examinis* V. L. p. 28. „Lectiones „Variantes a MSS. desumptas, quas nec antiqui Patres nec Graeci Commentatores, nec Versiones vetustissimae agnoverunt, jure optimo rejiciendas esse „nemo inficiabitur”. Quam legem si serio etiam sibi scripsit, cogetur sane quamplurimas Lectiones, quae vulgatas Editiones pridem occuparunt, & quarum defensionem toto eo volumine susceperat, abjicere, utpote nec antiquis Patribus, nec Graecis Commentatoribus, nec Versionibus antiquioribus, addo nec Codicibus vetustissimis cognitatis.

Hoc argumento pugnat *Irenaeus* l. V. c. 30. pro asserenda lectione *Apocal.* XIII. 18. „His, inquit, sic se habentibus, & in omnibus antiquis, & probatissimis & veteribus scripturis numero hoc posito — ignoro, quomodo erraverunt, quidam &c”. Quae apud *Eusebium* H. E. V. 8. Graece ita leguntur; τῶν ἑταῶν ἐχόντων, καὶ ἐν πᾶσι δὲ τοῖς σπουδαίοις καὶ ἀρχαίοις ἀντιγράφοις τὸ ἀριθμὸν τῶν κελεύμενων κ. τ. λ. *Tertullianus* adv. Marc. IV. 2. „Ego meum dico verum, Marcion suum. Ego Marcionis affirmo adulteratum, Marcion meum. Quis inter nos, determinabit nisi temporis ratio, ei praescribens auctoritatem, quod antiquius reperietur, & ei praejudicans vitiationem, quod posterius revincetur? In quantum enim falsum corruptio est veri, in tantum praecedat necesse est veritas falsum. — Alioquin quam absurdum, ut si nostrum antiquius probaverimus,

, mus, Marcionis vero posterius — id verius existimetur, quod est serius? — His fere compendiis utimur, cum de Evangeliiis adversus haereticos expedimur, defendentes temporum ordinem posteritati falsariorum praescribentem. *Cajus*, Irenaei Discipulus, apud eundem Eusebium l. V. c. 28. contra Theodoti corruptiones ita pugnat: Οὐδὲ γὰρ ἀρνήσασθαι δύνανται αὐτῶν εἶναι τὸ τόλμημα, ὅποταν καὶ τῇ αὐτῶν χειρὶ ἢ γεγραμμένα, καὶ παρ' ὧν κατήχηθησαν μὴ τοιαύτας παρὰ τὰς γραφὰς, καὶ δεῖξαι ἀντίγραφα, ὅθεν αὐτὰ μέλεγράφαντο, μὴ ἔχωσιν. Hinc illa *Scholiarum* ad Jo. VIII. Τὰ ὀβελισμῶνα ἐν τισιν ἀντιγράφοις οὐ κεῖνται — ἐν δὲ τοῖς ἀρχαίοις ὅλα κεῖνται — & καὶ τῆτο μὲν ἀστερίσκων ἐτέθησαν τὰ παρὰ τὴν μοιχαλίδην, ἐπειδὴ εἰς τὰ πλείω τῶν ἀντιγράφων ἐκ ἑγκλείνται, πλὴν εἰς τὰ ἀρχαιότερα ἡύρηται. *Maximus* Dialog. 3. p. 124. de loco ad Roman. C. VIII. 11. Ἐχομεν δεῖξαι, ὅτι ἐν ὅλοις τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἔτω γέγραπται. *Augustinus* Epistola 19. , Manichaei, inquit, plurima Scripturarum divinarum, quibus eorum nefarius error clarissima sententiarum perspicuitate vincitur, quia in alium sensum detorque-re non possunt, falsa esse contendunt, ita tamen ut eandem falsitatem non scribentibus Apostolis tribuant, sed nescio quibus Codicum corruptoribus. Quod tamen quia nec pluribus sive antiquioribus exemplaribus, nec praecedentis linguae autoritate (unde Latini libri interpretati sunt) probare aliquando poterunt, notissima omnibus veritate superati confusique discedunt. *Hieronymi* testimonium §. 13. vidimus. *Cassiodorus* de Divin. Lect. c. 15. , Duo-rum, inquit, vel trium priscorum emendatorumque Codicum autoritas inquiratur, scriptum est enim: in ore duorum vel trium testium stabit omne verbum.

XVIII. Lectio plurium Codicum, caeteris paribus, est praeferenda.

Si quis hanc Regulam Hebraice scriptam malit, reperiet in libro *Cosri* P. 3. §. 25. 26. his verbis:

מה תאמר אם ימצא חלוף בספר אחר או בשנים ושלשה: יעינו ברוב הספרים
כי הרבים לא יעבור עליה הכוב ויניחו היחידים:

Hanc etiam *Augustini* fuisse sententiam, ex modo indicato loco vidimus. Minime omnium vero, quod quibusdam placet, Codices typis expressi singuli pro totidem testibus habendi sunt, quo pacto Manuscriptos numero suo vincerent, omnemque emendationem excluderent; sed in memoriam revocandum est, omnes vulgatas Editiones non nisi ex duobus non optimae notae Codicibus, uno *Erasmi*, *Complutensium* altero, prodiisse.

Quae tamen Regula locis dubiis atque controversis non magnam lucem affert; tum quia prompta est exceptio, caetera non esse paria: tum quia libri veteres, quorum maxima debet esse autoritas, paucissimi ad nos pervenerunt, ad quos comparati juniores omni pondere destituuntur. Codices autem pondere, non numero, aestimandi sunt.

XIX. Nihil prohibet, Lectionem a typis edita & vulgo recepta diversam in Textum recipere, non tantum ubi idoneis argumentis asseri potest, verum etiam ubi adhuc dubitatur, utra utri sit praeferenda.

1. Quod Lectio spuria certis indiciis cognita genuinae item cognitae cedere debeat, probatione haud eget; hoc jure liberaliter sane usus est *Erasmus* in recensendo Textu N. T.; idem fecit *Beza*, idem omnes interpretes, *Lutherus*, *Piscator*, atque *Polanus* in Versione Germanica, *Tremellius* in Versione Syra, *Castalio* in Latina, alii in Gallica &c. Neque idonea ratio afferri potest, cur minus hodie eodem jure uti liceat, posteaquam nobis jam multo major testium numerus, adeoque ad recte judicandum amplior facultas suppetit.

2. Aliter quidem videntur sensitisse, qui hoc & superiori saeculo officinis Typographicis aut scholis praefuerunt; satis esse nempe putabant, si Variantes Lectiones cujuscunque generis vel margini, vel imae paginae, addita Crisi, quanti singulas facerent declarantes, apponerent, minime autem licere sibi judicabant,

bant, lectionem, quae semel Textum occuparat, loco suo movere. Cui sententiae etiam *L. Capellus*, credo ut invidiam Theologorum declinaret, subscripserat, a *J. Buxtorfio* male acceptus eo nomine, qui hanc *futilem incrustationem* appellat Cap. XV. Partis 1. Anticriticae. Ubi enim ille dixerat, „sic fore ut maneat integer & illibatus Textus hodiernus”, hic vete & graviter: „maneret, inquit, integer & illibatus Textus in loco suo, sed non in mentibus & judiciis hominum, absque quo vilis admodum est ejus integritas. Quod si in margine infinitae adduntur sensu discrepantes variae Lectiones, conjecturae, judicia, quibus de errore, de falsitate, de incommoditate, & inconvenientia arguitur, & (ut jactatur) etiam certis & indubitatis argumentis convincitur, annon multum satis de ejus integritate ac sinceritate decerpitur ac deliberatur”? Buxtorfii autem verba eo libentius adscripsi, quod in ipsum minime omnium suspicio cadit, quasi, id quod nonnulli de nostra sententia criminantur, periculosa licentiae portam aperire, aut Editoribus nimium permittere voluerit. Idem Part. 2. Cap. 5. postquam exposuisset, quasdam Editiones exprimere Lectiones Orientalium, subjungit: „Eandem libertatem per me usurpare possunt etiam quivis, ut si vel meliorem vel convenientiorem judicaverint scriptionem Orientalium, quam Occidentalium, eam sequantur”. Et Capite eodem, quod supra indicavi: „Quod si ergo Lectiones multae Codicis hodierni non sint cohaerentes, non consentientes cum reliquis sui corporis partibus, alienae, extraneae, falsae, mendaces, rejiciendae: quae ratio suadere poterit, ut meliores ex aliis Codicibus antiquioribus, aut aequae antiquis erutas in marginem rejiciamus, & deteriores in Textu relinquamus, ut haec illis cedant”? & p. p. „Quamvis nesciam, quid impedire debeat, si lectio alia ab hodierna in Codice aliquo mihi possit demonstrari, & invictis rationibus & argumentis probari, Lectionem illam esse veriore, meliorem, convenientiorem: nam in his locis major est dignitas & autoritas illius Codicis, qui veram Lectionem continet, major etiam antiquitas juxta hypotheses praecedentes, id esse antiquissimum, quod est verissimum, neque fieri posse, ut error veritate sit antiquior; quamvis, inquam, his consideratis non videam, quid impedire possit aut debeat, quominus in hoc casu lectio hodierni Codicis expungatur, & altera inferatur”. Hanc libertatem *Frid. Spanhemius* Theologus inprimis orthodoxus post *Bezam* eousque extendit, ut in locum Textus recepti meras conjecturas aliquando substituendas esse diserte doceat: „In eo vero, inquit, hallucinatur *Cornelius a Lapide*, quod, quamvis *Cainan* fateatur perperam intrusum fuisse in contextum Lucae, velit tamen eum retineri ad cavendam offensionem. Si enim *Cainan* ipsi videtur *ὑποβολιμαῖος*, cui bono retinendum censet? Adde offensam non caveri, sed potius ejus materiam praeberi, quando retinetur *Cainan*, & Lucas committitur cum *Mose*”. Dub. Evang. P. I. 23. §. 23.

3. Doctis & idoneis harum rerum arbitris parum refert, quo loco quid legatur: neque enim illi ab Editoris judicio pendent, quibus perinde est, sive medium, sive marginem, sive infimum locum aliqua Lectio obtineat, dum modo idoneis rationibus adstrui & confirmari possit; ac valde rudes atque imperiti rerum sint necesse est, si qui in errorem abduci se patiuntur, eo quod genuina Lectio non locum dignissimum occupat; qua puerilis pene atque ridiculi erroris culpa vix liberare possumus viros alioqui acutos, qui Gallicam N. T. conversionem, quae Montensis vulgò dicitur, ediderunt: etenim cum uterentur Editione Graeca Roberti Stephani in folio, Lectionibus, quae in margine sunt, omnino neglectis, pro Textu Graeco constanter citant eam lectionem, quae in eodem Codice medium obtinet locum, licet frequenter contra stantibus omnibus MSS. Codicibus, quo nomine Simonio, nec immerito sane, vapulant. Nam quid hoc aliud est, quam omnes Patres, Versiones atque Codices antiquos, Con-

fenfumque totius Ecclesiae veteris flocci facere, R. autem Stephano typographo auctoritatem tantum non divinam, ceu qui falli non potuerit, tribuere?

Posterior asserti nostri pars, qua Lectiones dubias in Textum recipiendas esse statuimus, audacula forsan videri possit, licet summa aequitas haud secus postulet.

1. Sunt enimvero religiosi usque eo quidam homines, ut nonnisi evidentibus demonstrationibus, quales harum rerum natura non recipit, & omni exceptione majoribus argumentis, Textum semel receptum mutari posse existiment; cum interim non cogitent, ipsum hunc Textum multis in locis infirmo talo, nec ulla nisi Typographorum auctoritate fultum stare: nostra vero haec sententia est, ut velimus testes produci utrinque, & omnia ex utraque parte ad inculpatae rationis trutinam exigi; locum denique suum huic Lectioni concedi, quae sese majori probabilitate aut evidentia commendat, pluribusque aut fide dignioribus testibus asseritur. Quod si vero exorta super aliqua lectione controversia, sive Erasmus, sive Stephanus, sive Beza, seu qui ipsos sequuntur, tenentur haud secus testes, quorum fidem secuti in recensendo Textu fuerint, producere atque ego; & si, ubi Testimonia deficiunt, aut producti testes non videntur rem liquido probare, dijudicari nequit, quae potissimum lectio vera sit atque genuina, iudiciumque necessario suspendendum est, donec major undecunque lux affulgeat: ut res aequa lance ponderetur, utique utraque lectio, cum neutra deterioris sit conditionis, oculis lectoris aequali modo subjienda est, ne verior fortassis Lectio, perpetuo in inferiorem atque alienum locum detrusa, vel eo nomine paulatim vilescat, ac velut indicta causa, hoc est omisso examine, damnetur. Quare sine dubio non abs re erit, si alia Editio diversa a vulgo receptis curetur, in qua Lectiones, quae hactenus sine causa jacuerant, in vicem aliarum, quae potiores non sunt, in Textum receptae appareant.

2. Ut jam de varia scribendi ratione & distinctione versuum, quae in Textu recepto haud raro vitiosa est, brevibusque atque adeo obscuris scholiis vix indicari, nedum emendari potest, nil dicam; quod si variae Lectiones omnium conspectui exponendae sunt, ita sine dubio exponendae erunt, ut vera Lectio per eas eruatur, non obruatur. In editis vero adhuc Codicibus, cum V. L., ingens illa & indigesta earum moles vel lectores omnino a legendo absterruit, ut vix ulli inspicere vacaret: vel certe plerisque suspicionem praebuit, Textum receptum esse precarium, quippe cui tot Codices, Patres, Versiones passim adversarentur. Quod utrumque incommodum perviderunt ante nos etiam alii. Prius movit *Grabium*, ut Textum Graecum V. T. ex Codice Alexandrino ederet, licet ante id tempus hujus Codicis V. L. saepius jam Textui Vulgato adjectae fuissent; cujus consilii sui rationes his verbis aperit: „Dicet forte aliquis, inquit, me huic labori superfedere potuisse, nec opus fuisse, ut Codex Alexandrinus, modo typis exprimeretur, cum diversae ejus a Romana editione Lectiones in Bibliis Polyglottis Waltoni ad inferiorem sacri Textus oram sint subnexae, adeo ut inde illius tenorem percipere liceat. Verum ut taceam, egregium istud opus ob magnam molem atque pretium non quotidiani ac promiscui usus esse; sane ad prompte atque accurate legendum in eo Textum Alexandrinum vix ac ne vix quidem adhiberi potest, iis praesertim in locis, ubi plures occurrunt, variantes Lectiones, & subinde tanto quidem numero, ut paucae lineae earum sint expertes. — Similiter ubi diversus est Capitum vel versuum ordo, & crebra magnave eorundem transpositio — non nisi magna cum difficultate ac remora Alexandrini Codicis Textum ordine assequi licet. Accedit quod saepius non recte neque accurate verba laudati libri ibi expressa habeantur; quod quidem aliquando Typothetarum culpa, aliquando autem ejus, qui V. L. excerpfit, errori tribuendum est’.

Alterum Pontifici Ro. causam praebuit, ut V. L. Textui protinus subjici omnino vetaret: „Sicut, inquit *Bellarminus* in praefatione Bibliis Clementis, VIII.

, VIII. praefixa, Apostolica sedes industriam eorum non damnat, qui — varias Lectiones & alia id genus in aliis Editionibus inseruerunt: ita quoque non prohibet, quin alio genere characteris — ejusmodi adjumenta pro studiosorum commoditate atque utilitate in posterum adjiciantur, ita tamen ut Lectiones variae ad marginem ipsius Textus minime annotentur? Quod Sixtus V. prolixius exposuerat: Quoniam, inquit, ex variis, quae haecenus ad marginem adscribi consueverant, Lectionibus illud sequitur incommodi ac molestiae &c. Nec facile est in tanta Lectionum multiplicitate Scripturas inoffenso pede percurrere, & ea quasi silva diversitatis oblata, quae quibus praeponenda sint, internoscere: nos optimum factu, piisque omnibus gratum fore arbitramur, ut Ecclesiae filii ab his perplexitatibus — liberentur — mandamus, ut Vulgatae Editionis Biblia posthac non nisi uniformia imprimantur, nec aliud, quid a Textu diversum in margine scribatur?

Et sane si Editores hodierni Textum receptum pro solo authentico habent, cur in notis eidem subjectis tantum numerum V. L. (quae quasi totidem Objectiones sunt, quas sine responsionibus proferunt) operose undique conquisitarum congerunt? quod quid aliud est, quam altera manu eripere, quod altera dares? Sin autem ex illis Lectionibus Textui vulgato nonnullas vel aequiparandas vel praeferendas esse putant, cur eas non aperte potius & citra praepudicium lectori conspiciendas sistunt, quam ut sub acervo reliquarum tantum non occultent penitus?

Hoc utrumque incommodum nostra Editione, ni fallor, removimus, per obelos, asteriscos & lemniscos distincto Textu, & inter Textum & Variantium Lectionum Sylvam loco conspicuo notatis Lectionibus numero paucis, quae vulgatae paulo speciosius opponi posse videbantur, sic ut aequi & candidi Lectoris cujusvis judicio rem totam permittamus. Quod si quis tamen Textus recepti Defensionem suscipere in animum induxerit, illum hoc unum rogamus, ut nostram Editionem cum MSS. Codicibus, Versionibus, Patrumque locis, quos vel nos indicavimus, vel ipse fortassis per se indagaverit, studiose conferat, ac quoties a Lectione nobis probata testes illi locupletes recedunt, ac cum vulgatis Codicibus faciunt, accurate adnotet, Textum dein receptum cum ipsis illis Testimoniis, quibus confirmandum putaverit, edat; ita demum constabit, opinor, subductis utrinque rationibus, utra Lectio potior atque alteri praeferenda sit?

Nimirum ex omnibus dotibus, quae in his, qui sese ad Crisin atque adeo ad Lectionem N. T. accingunt, requiruntur, longe praecipuum locum sibi vindicat candor, hoc est studium veri simplex & rectum, animusque ab omni studio partium alienissimus. Nemo certe alius dijudicandis variis Lectionibus, atque aestimandis singulis idoneus erit, nisi cui persuasum fuerit, non id agi, ut suarum partium Doctrinam quot possit locis Scripturae confirmet, sed ut verissimam Lectionem eruat, Codicibus manu scriptis, Patrumque Testimoniis & caeteris Criteriis comprobata. Haud facile animus verum pervidet, ubi vincendi cupiditas officit; ac plerique haud difficulter sibi persuadent, eam omnino Lectionem optimam esse, quam optimam haberi vellent. Neque magis probare licet in eodem negotio nimium novandi cuncta studium, ac pruritus prioribus contradicendi. Cujusmodi vitia in claris aliquot viris notabamus supra.

Hae sunt fere Cautiones, quas adhibendas in hoc criterio putamus. Caeterum neminem ab errore immunem omnino praestare possumus: si quis tamen aberraverit, humanae imbecillitati tribuendum potius existimo, quam ut errantem pro falsario aut haeretico protinus habendum putem; quin vereor, ne illi se manifestae calumniae reos exhibeant, qui ad ejusmodi criminationes cupide provolant. Fieri possit, ut quis in applicatione regularum istarum aberraret, vel ut divulsas ab se invicem singulas regulas inter se in loci alicujus examine committat, & vitii arguat, quae potius universae simul expendendae fuerant, at-

que ita iudicium faciendum. Quod si qua parte erratum etiam a nobis fuerit, fatebimur errorem monstratum, non defendemus; neque enim dictaturam affectamus in hoc genere literarum, sed omnes aequo nobiscum jure frui cupimus; neque clariori luci fenestram praecludemus, sed parati sumus (id quod publicae Confessioni Basiliensium praeclare insertum est) *meliora atque certiora docentibus omni tempore manus dare*. Nullum inde res Christiana detrimentum capiet, etiamsi aliter legimus, ac vulgatis in Codicibus habetur. Origenem, aliosque Patres, Christianos Orientalis aut Occidentalis Ecclesiae, Erasmus, Lutherum; Grotium autores dabimus; quo jure qui hos, pro eo ac par est, suspiciunt & venerantur, Clarissimos Viros, nobis quum idem facimus atque illi fecerunt, vitio vertent? *ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μὴ κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;*

— *Hanc veniam petimusque damusque vicissim.*

..... non ego paucis
*Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
 Aut humana parum cavit natura. Quid ergo?
 At scriptor, si peccat idem librarius usque,
 Quamvis sit monitus, venia caret; —*

*Vive, vale; & si quid novisti rectius istis,
 Candibus imperti: si non, his utere mecum.*

D E I N T E R P R E T A T I O N E N O V I T E S T A M E N T I

CUM primum animum ad colligendas & examinandas *Varias Lectiones* apuli, nondum decreveram, etiam *Commentarium* addere. Postquam vero intellexi, me rem non ingratam studiosis facturum, si quae vel a me observata, vel Viris claris non tam more Theologorum & Ecclesiastarum, quam Grammaticorum ac Criticorum ad N. T. passim in variis libris annotata fuissent, colligerem, illorum honestae petitioni morem gessi, eoque libentius, quod viderem, veram interpretationem verae Lectioni ita connexam esse, ut altera alterius opem poscat, & haec ex illa saepius confirmetur. Nihil tamen in Prolegomenis de Interpretatione dixi, tum quod in recensione Codicum manu scriptorum, Versionum atque Editionum, ita essem occupatus, ut de aliis vix cogitarem, tum quod crederem, tutius esse, methodo uti analytica, & ex ipsa translatione prius discere, quaenam regulae frequentem usum haberent, & exemplis idoneis vel probari vel illustrari possent.

Principio negari non potest, quemvis hominem, etiamsi literas nesciat, qui N. T. in linguam sibi cognitam conversum legit, aut alios qualemcunque nunc editam Versionem legentes audit, posse inde omnia haurire, quae sibi ad salutem sunt necessaria; dummodo afferat animum sincerum, docilem & attentum; & limites eorum, quae intelligit & quae non intelligit, accurate distinguat, neque vel neglectis quae ante oculos posita sunt, in iis, quae captum ejus superant, haereat, vel per obscura claris tenebras offundat. Hoc res ipsa demonstrat, cum & doctrina de virtutibus, de officiis erga Deum, alios homines & se ipsum, omnium gentium morationum cordibus sit inscripta, & dogmata creditu necessaria sint paucissima, iudicio totius Ecclesiae Christianae intra breve *Apostolorum Symbolum* contenta, cujus professio in Liturgiis unice a baptizando requiritur, & ab *Ecclesia Basiliensi* in administratione Sacrae Coenae repetitur, hoc addito Epiphonemate: *His Articulis, Fratres, sumus*

contenti, nec quenquam, qui hoc credit, temere damnemus. Qui secus statuit, viam salutis, quam Deus omnibus aperuit, maximae hominum parti praecludit. Nec tamen negari potest, viros doctos, Linguarum, ejus praecipue, qua Libri N. T. exarati sunt, & Antiquitatum peritos, non ea solum, quae illiterati vident, clarius videre, verum etiam haud pauca, quae hebetiorum oculos fugiunt, cernere. Hinc etiam ab omni retro tempore requisitum est, ut futuri Ecclesiae Doctores essent διδακτικοὶ 2. Tim. II. 24. ut lectioni & doctrinae attenderent 1. Tim. IV. 13. ut se totos huic studio consecrarent, & omnia ad interpretationem S. S. adminicula atque subsidia sibi compararent.

Sicut autem iisdem oculis & libros sacros & edicta Principis, & libros omnes veteres novosque legimus: ita etiam eadem regulae in interpretatione illorum sunt adhibendae, quibus ad horum intelligentiam utimur. De his consulendi sunt, qui de arte *Hermeneutica* scripserunt: nobis nunc quidem pauca, quae memoria suggerit, delibasse sufficiet.

1. *In voce, phrasi, vel pericopa interpretanda accurate legenda sunt quae praecedunt & quae sequuntur; videndumque, quomodo media, prima & ultima inter se cohaereant.* Hanc regulam omnes Interpretes inculcant, pauci vero ubique sequuntur. Non raro certe Theologi in Syltematibus & Ecclesiastae in sermonibus ad populum comma ex toto contextu decerpunt, idque, praeter mentem Scriptoris sacri, multo latius ad alia omnia extendunt. De hac consuetudine jam suo tempore conquestus est *Hieronymus Matth. XXV. 13. Prudentem*, inquit, *saepe admoneo lectorem, ut non superstitiosis acquiescat interpretationibus, & quae commatice pro fingentium dicuntur arbitrio: sed consideret, priora, media, & sequentia, & neget sibi universa, quae scripta sunt.* Quid nunc diceret, postquam minuta R. Stephani diligentia Contextus sacer & Epistolarum, & Historiarum, & Sermonum ita scissus est, ut incauto Lectori speciem Aphorismorum Hippocratis aut sententiarum moralium exhibeat, ejusque attentionem ad unicum comma convertat? Ad hanc regulam vocem σωφροσύνης exigentes modo interpretabimur pudicitiam, modo temperantiam, modo modestiam & sanitatem mentis. Ad eam interpretatus sum loca 1. *Thess. IV. 6.* & *Jo. XX. 17.* Haec tamen regula ita adhibenda est, ut a genuina significatione verborum & phrasium non recedatur; quod illos arbitror fecisse, qui verba: *noli me tangere*, interpretantur: *noli mihi moram injicere.*

2. *Vera verborum & phrasium significatio non tam ex etymologia, aut ex singulis vocibus separatim sumtis, quam ex usu & exemplis est petenda.* Studium etymologicum res est magis ingeniosa, quam vel certa vel utilis. Hoc ex eo patet, quod, ubi viri docti in V. T. inveniunt vocem ἀπαξ λεγομένην, conjecturis suis longissime a se invicem discedunt. Idem docet res ipsa; nam & radicem radicis nemo vel quaeret vel inveniet; & cum origo linguarum cognitione rerum multo sit vetustior, & plurimae proin phrasēs errori & praejudicio debeantur; cumque verba valeant usu, quem penes arbitrium est & jus & norma loquendi, isque usus alius sit alio tempore: quid attinet molestissimo & plerumque irritō labore incunabula & annales verborum indagare, cum ex facili aliunde cognosci possit, quo sensu a scriptore, quem legimus, & cujus mentem intelligere unice cupimus, fuerint accepta? Licet scias, quid sit σκοτία, quid φῶς, & καταλαμβάνειν, aberrabis tamen cum plerisque interpretibus, nisi ex usu autorum didiceris, quid apud illos significet ἡ σκοτία τὸ φῶς ὃ κατέλαβεν, *Jo. I. 5.* Nec aliter intelliges, quomodo differant ἔργα νόμου & τὸ ἔργον τῷ νόμῳ. Ab hoc vero, quod commendamus, studio nos absterre non debet virorum doctōrum affirmatio: hanc phrasin alibi non reperiri; quae, nisi sit temeraria, non significat, quid inveniri non possit, sed quid ipsi non invenerint. Negarunt multi interpretes vocem τετραδὶς & phrasin ἀρπαγμὸν ἡγήσατο usquam reperiri nisi *Act. XII. 4.* & *Phil. II. 6:* & nihilominus repertae sunt.

3. *Significationem autem verborum & phrasum discimus praecipue ex aliis ejusdem scriptoris locis, deinde ex reliquis scriptoribus sacris, & ex versione septuaginta Interpretum, porro ex scriptoribus, qui eodem circiter tempore aut loco vixerunt, denique ex usu vulgi.* Quod primo dixi, evidens est, & ab ipso Paulo commendatur Col. IV. 16. vid. etiam 1. Cor. V. 9. 11. 2. Thess. II. 5. Cum porro certum sit, scriptores Novi Testamenti omnes versionem V. T. Graecam nocturna diurnaue manu versavisse: cumque & testimonio veterum & ex re ipsa constet, a Marco Evangelium Matthaei, a Luca Evangelium Matthaei & Marci una cum Epistolis Pauli sedulo fuisse evoluta, quis dubitet, alterum ex altero illustrari posse? Cumque scriptores sacri non linguam novam invenerint, sed ea fuerint usi, quam ab aequalibus didicerant, idem & de horum scriptis iudicium est ferendum. Per usum vulgi intelligo vulgarem aevo Apostolico sermonem, non autem usum Scriptorum mediæ aevi, multo minus usum Theologorum Scholasticorum & novitiorum, qui non longius a mente & sententia Apostolorum recesserunt, nova & saepe portentosa vocabula fingendo, quibus mysteria religionis clarius, si placet, interpretarentur, quam eadem vocabula easdemque phrasas retinendo, sed non eodem sensu, v. gr. *lex, opera, opera bona, fides, fides imputatur ad justitiam, justificatio, sanctificatio, baptismus, coena domini, inferi* &c. De usu vulgi aliter sentiunt multi, praecipue T. Beza, quem tamen αὐτοψία refellit: sexcentis enim locis demonstrari potest, Apostolos cum vulgo contra praecepta Grammaticorum, & contra consuetudinem veterum Graecorum & Rhetorum fuisse locutos: vide voces ἐκδικῆς, ἐργον, Φαῖς. Idque rectissime; cum enim doctrinam Catholicam omnes, qui tum vivebant, homines docere vellent, non debebant verba obsoleta ex scriptis eruditorum petita aucupari, sed ita scribere, ut & a doctis & indoctis facile intelligi possent. Ne quis vero putet, nihil aliorum diligentiae hic relictum esse, postquam tot N. T. editiones cum locis parallelis curatae sunt, & tot commentarii virorum doctorum prodierunt, consideret, ut de aliis nihil dicam, quid H. Grotius post omnes, qui per XV. secula vixerunt, N. T. interpretes praestiterit, & quam feliciter nostro tempore J. Lokius, omnibus aliis auxiliis destitutus, in Epistolis Paulinis, nonnisi Paulum ipsum consulendo, multa indagaverit; aut, si velit, perlegat hunc Commentarium, in quem, quicquid undique conquirere multis annis potui, congesti: & mecum fatebitur, multa adhuc desiderari, & nondum omnia, quae ad illustrandum N. T. dici poterant & debebant, dicta prolataque fuisse. Non defuerunt tamen, ut verbo hic moneam, qui nimiam meam in demonstrando verborum usu diligentiam vituperarent, qua factum ajunt, ut multa attulerim, quae doctis sint notissima; & quae duobus aut tribus testimoniis satis probari poterant, longa farragine auctorum producta adstruxerim. Illud quidem, si peccatum est, ingenue fateor; at velim, ut hic cogitet æquus lector, multa jam ante hos XL. annos a me annotata fuisse, quae discipulis saltem, aliisque librorum copia non instructis, usui esse possunt: hoc vero prudens & studio feci; cum enim tota res testimonio nitatur, existimavi, triginta testibus citatis decuplo me fieri certiore de vero phraseos usu, quam si non nisi tres attulissem. Hic vero quilibet fruatur suo iudicio, dummodo alteri mensuram periodorum, nulla adhuc lege publice sancitam, non praescribat.

4. *Voces & phrasae obscurae & intellectu difficiles, quarum plerique notiones aut nullas aut complicatas & confusas habent, ex claris, simplicibus & intellectu facilibus sunt explicandae.* Quid sit mori pro aliquo omnes intelligunt: quid vero sit λῦτρον, aut sacrificium pro peccato, aut, ut nunc loquiamur, satisfactio, non item. Nihil tamen his phrasibus metaphoricis dicitur, quod non in illa aperte & clare contineatur. Sic cum in Scriptura homines quidam modo daemoniaci, modo aegroti, surdi, coeci, phrenetici & epileptici dicantur, manifestum est, priorem appellationem obscuram, posteriores vero claras

ras esse. Multi tamen statuunt, illos homines revera non aegrotasse, aut aliquo corporis vitio laborasse, sed a diabolo fascinosos constrictosque fuisse, ut membris integris uti non potuerint. *Hieronymus* in Matth. IV. 24. ad vocem σεληνιαζόμενος *Non vere, inquit, lunaticus, sed qui putabantur lunatici ob daemonum fallaciam.* Quanto rectius & simplicius *Augustinus*, *Fortē, inquit, revera phreneticus erat, sed propter ista daemonium pati putabatur?* Hoc demum est non non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem.

5. *Loca, quae aut inter se aut veritati nobis repugnare videntur, commodē plerumque conciliari possunt, si dicamus, scriptorem sacrum non suam sententiam ubique expressisse, & dixisse quid res sit, sed aliquando ex sententia aliorum aut ex vulgi opinione vel incerta vel falsa fuisse locutum.* Ita existimo acetum, Christo in Golgotha datum, a militibus per ludibrium appellatum fuisse vinum Myrrhinum, Matth. XXVII. 34. Marc. XV. 23. Eodem modo loca, in quibus dicitur Deos gentium, idola, & daemones nihil esse, 1. Cor. X. 19. Esaj. LXV. 3. Psal. XCVI. 5. & apud τὰς Ο., conciliari possunt cum locis, ubi, multos esse Deos, & daemones, sive spiritus immundos, dicitur. Hanc regulam etiam exposuit N. Malebrancius: quando, inquit, scriptor sibi ipsi repugnare videtur, & tum aequitas naturalis tum alia ratio potior jubet, ut illum secum ipso conciliemus, habemus regulam certam, ad eruendam veram ejus sententiam. Qui loquitur ut alii, non semper idem, quod ipsi sentiunt, sentire est judicandus: quando vero diserte aliquid dicit opinioni vulgari repugnans, etiam si semel tantum id dicat, hanc esse ejus mentem & sententiam cum ratione judicamus. Sed turpiter in regulae applicatione celebris alias philosophus aberravit, abusus dicto Esaj. XLIV. 24. ego sum Deus faciens omnia, ut probaret, contra quam vulgaris fert opinio, Deum solum esse autorem omnis motus & omnis voluntatis, & nullam esse causarum secundarum efficaciam. Vulgaris certe illa opinio, quam Malebrancius impugnat, est vera & toti Scripturae consentanea: opinio vero Malebrancii non minus veritati & Scripturae S. quam sensui generis humani repugnat. Si enim Deus solus omnia agit, & si omnia praeter Deum non agunt, sed aguntur; & Leges omnes divinae & humanae frustra latae sunt, & omnes earum sanctiones sunt vel irritae, vel iniquae & crudeles.

6. Possent aliae complures regulae his similes addi. Sed pergitur ad Examen regulae a J. Coccejo inventae, quam & Scripturae sacrae propriam, & singularis in ea interpretanda utilitatis esse ejus discipuli pronunciant. Coccejus in Rom. XI. 34. Id ergo, inquit, significant verba, quod possunt significare — ut Deum appareat sapienter esse locutum. & in X. 6. Impossibile est aliquid fieri in mundo, de quo verba Spiritus S. — usurpari possunt, ut id non intuitus sit Spiritus S. loquens in Prophetia, & non voluerit legentem ea verba ei rei accommodare. In summa Theol. VI. 46. Quis potest dubitare, hoc significare verba Spiritus S. quod valent, & ut cum Apostolo loquar, τὴν ΔΥΝΑΜΙΝ τῆς Φωνῆς esse illius significationem? F. Burmannus in Synops. Theol. I. 12. 62. Est enim haec certissima & maximi usus in interpretanda scriptura regula, verba Scripturae hoc omne significare quod significare possunt. 63. Verba enim Spiritus S. semper in omni latitudine ac potentia sua sumenda esse patet tum ex operum Dei magnitudine ac majestate, quae nimis sublimia cogitari nunquam possunt: ita ut verendum non sit, ne nimis magnifice de Deo sentiamus, si plenam verborum δύναμιν sequamur, tum Dei ipsius natura & proprietatibus, qui cum sapientissimus sit, in tradenda scriptura verbis usus est procul dubio aptissimis & convenientissimis, neque enim putandum est &c. Sic enim verba non forent Deo digna. 64. atque hujus regulae usus apparet in controversiis cum Haereticis. Scio quidem, hanc regulam, si recte intelligatur, & uti illi ipsi, qui ea utuntur, mentem suam explicant, esse veram: at non idem judico de rationibus, quibus hanc regulam commendaverunt. Haec enim regula, quate-

nus vera est, nec habet quicquam eximium prae aliis, quae jam omnibus notae, multoque clarius sine ulla ambiguitate propositae fuerant: nec Scripturae S. ita est propria, ut non omnes alii libri ad eam aequè dirigi possint & debeant. Praeterea non capio, cur nos hic jubeant unice attendere ad *Dei naturam, proprietates, magnitudinem, majestatem, dignitatem, sapientiam & scientiam*. Quid hoc facit ad verba Pilati, Cajaphae, Phariseorum, Sadducaeorum, plebis Judaicae aut Lystrensis, aut ad quaesita Corinthiorum per epistolas intelligenda, sine quorum intelligentia nec Colloquia nec responsa illis data intelligi possunt? Si interpreti suaderent, ut semper de attributo Dei praestantissimo *Φιλανθρωπία* cogitaret, & nunquam oblivisceretur, Deum esse Optimum Maximum, tantae bonitatis, ut eo melior nec esse nec concipi possit, haec cogitatio, fateor, multos in officio contineret, efficeretque ut interpretationibus suis nec sibi nec aliis multum nocerent. De hoc vero, quod mireris, altum est apud eos silentium. Quid porro natura divina, cujus immensitas est abyssus inpervia, quid aeternitas ejusque contemplatio ad intelligentiam plerorumque scripturae locorum facit? quid item scientia? nisi si dicant, Deum, qui omnes omnium interpretationes praevidit, atque intuitus est, omnes etiam probasse: quod ipsam eorum regulam everteret; cui enim usui esset regula, a qua nemo aberrare posset? Addo, hanc methodum non solum utilitate carere, sed valde periculosam videri, cum verendum sit, ne per illam omnibus *παρερμηνείαις* lata porta aperiatur. Quid si enim homo fanaticus diceret, se solum intelligere Spiritum S. in Prophetia loquentem, linguam Spiritus esse linguam sanctam, ab aliis omnibus linguis diversam, quam ratio humana nec intelligit, nec intelligere possit, quomodo illum refellerent? si quis porro ex naturae & proprietatum Dei contemplatione apud se statuat, decreta Dei esse absoluta, Deum etiam innocentes aeterno exitio sine injuria devovere posse, totam naturam rerum non esse nisi unicum ens, fieri posse, ut bis tria non faciant sex, Deum solum esse actorem & auctorem omnium, omnia a voluntate Dei ita pendere, ut aliter fieri non possint. Verbo si quis per naturam & proprietates Dei intelligat totum systema Theologiae, quod a teneris imbibit, atque ita cum praedjudicatis opinionibus ad Scripturam legendam accedat, annon hoc pacto quidlibet a quolibet in Scriptura invenietur? Absit ut credam, hanc esse mentem virorum piorum & doctorum: non possum tamen quin illos infeliciter, incommode & incaute ita locutos fuisse existimem.

7. En aliam regulam multo utiliore & intellectu faciliorem: *si libros N. T. planius & plenius intelligere cupis, indue personam illorum, quibus primum ad legendum ab Apostolis traditi fuerunt; transfer te cogitatione in illud tempus & in illam regionem, ubi primum lecti sunt: cura ut, quantum fieri potest, illorum hominum ritus, mores, consuetudines, opiniones, sententias receptas, proverbia, parabolas, sermones quotidianos, modum & rationem aliquid alteri persuadendi & causis fidem faciendi, cognoscas. Ad haec praecipue attende, ubi in locum incideris, unde te per systema hodiernum vel Theologiae vel Logicae, aut per opiniones hodie receptas expedire non potes. Nec vereor affirmare, verba, quibus haec regula concepta est, tantum significare, quantum significare possunt.*

Hujus Regulae ignoratio multis fraudi fuit. Hinc factum est, ut homines post tempora Reformationis Ecclesia Latina ejecti, & coetus segreges facere coacti, complura dogmata non ipsi solum probarent vel improbarent, sed ab aliis, quicunque vellent salvi esse, & in eorum societate manere, eadem omnia probari vel improbari debere accerrime contenderent; quae tamen Ecclesiae Apostolicae vel incognita vel nulla lege sancita fuerant. Hinc factum est, (quod viri docti dudum observarunt,) ut *L. & F. Socini* in dogmate de Christo Salvatore ejusque munere graviter, alii vero in dogmate de Baptismo & S. Coenae, sed levius, errarent. Hinc etiam factum, ut nonnulli in Germania, qui li-

bro in Belgio editos non legere quidem & inspicere, sed cursim atque animo carpendi transire solent, conquererentur, se non cepisse, quo consilio multa de miraculis &c. ex Antiquitate congefferim: alii vero anguem in herba latentem se videre somniarent, rectius iudicaturi, si vel in T. I. p. 236. 268. 347. 394. 655. 848 &c. oculos coniecissent, vel saltem de hac regula, quam nunquam ex animo oculisque dimisi, cogitassent. Imo, quod multo pejus est, hinc factum, ut non pauci a doctrina Christi accipienda redderentur alieniores. Proferam primo eorum objectionem, quid enim vetat proponi rem cuius, *qui mores hominum multorum vidit & urbes*, notissimam? dein videbo, quomodo ope regulae nostrae refelli possit.

Fatemur, inquit, quae in his libris de Deo ejusque providentia, & de Officiis hominum leguntur, supremo Numini esse digna & dictatis rationis, naturalis consentanea: at multa his adduntur, quae quid significant, aut quorsum tendant, non intelligimus. Hebraeismi & notiones Judaizantes a nostro more vel cogitandi vel loquendi plurimum distant. Oratio quotidiana Christianorum, quae debebat esse intellectu facillima, iis verbis est concepta, quae longa interpretatione egent, & a simplicioribus aut omnino non intelliguntur, aut perperam. Parabolae, quae doctrinae illustrandae inservire debent, ipsa doctrina sunt multo obscuriores, ita ut etiam doctissimi interpretes in singulis earum circumstantiis haereant. Pauli stylus ita impeditus est, ut ubi terrarum sit, & utrum ipse aliquid affirmet, an vero adversarium aliquid objicientem introducat, saepe ignores. Quae de sacrificiis & Pontifice Maximo Judaeorum &c. dicuntur, rem claram nobis reddunt obscuriorem. De Diabolo, de spiritibus immundis, & angelorum cum hominibus commercio, ea res perimus, quae difficulter capimus, difficilius credimus, & difficillime intelligimus, quid ad rem faciant, cum etiam sine illis omnia rectius procedere & cohaerere videantur. Miracula tam varia & multa, in gratiam puorum, mendicorum, paganorum patrata & profusa narrantur, ut fidem levant: unum de Resuscitatione Christi idoneis testibus confirmatum nobis sufficisset. Denique ubi scriptores horum librorum sententiam suam vel ratione vel testimoniis probant, eas afferunt rationes, quae apud nos nullum habent pondus, & testes producunt iisdem quidem verbis usos, sed de re plane alia loquentes. Haecce omnia a Deo omnis sapientiae & veritatis fonte profecta esse credamus? Si scriptura divinitus data est, ut nos ad salutem instruermur, cur non ita exarata est, ut ab omnibus facile intelligi posset? cur non ea saltem, unde nulla ad nos utilitas redundare poterat, una cum iis, ad quae offendimus, resecta fuerunt?

Poteram hic addere objectionem nautarum quorundam, qui cum Evangelio non credant, aegre tamen ferunt, quando illis non credimus, se Sirenas vidisse narrantibus. Audi, quid illos offendat. „ 1. Longa Pauli navigatio, *Act. XXVII.* quae via recta multo citius expediri & poterat & debebat. 2. Duo unus navis gubernacula comm. 40. quae non nisi uno regi debeat, possitque. 3. Anchorae de puppi jactae, comm. 29. quae non de puppi, sed de prora semper jaciantur. 4. Anchorae sublatae, comm. 40. quae, ut ajunt, in magna tempestate tolli non possunt, sed funibus abscissis in mari sunt relinquendae. Haec, si ad regulam nostram dirigantur, facillimo negotio diluuntur. 1. probavi enim in Commentario, prudentiores nauceros ante inventam pyxidem nauticam littora legere consuevisse, non ausos navem pelago committere; quin etiam naves Alexandrinas Romam petentes & inde redeuntes non raro eundem cursum tenuisse, quem Paulus tenuit. Non habent autem hodierni nautae, quod cum contemptu omnium, qui ante seculum XII. vixerunt, de se gloriantur; cum ipsa pyxidis inventio casui potius, ut pleraque alia, quam sagacitati hominum debeat. 2. Eandem navim olim duobus gubernaculis fuisse

se instructam, docent tum figura navis Argonautarum in Asterismo, tum multa alia testimonia. 3. Cum nautae eo consilio anchoras jacerent, ne inciderent in brevia, necesse erat, ut jacerent de puppe: nam si de prora jecissent, illa quidem mansisset immota, sed puppis, vento & fluctibus conversa, ad litus impigisset, eoque pacto in illud ipsum periculum incidissent, quod effugere cupiebant. Cumque funibus naves ad terram a puppi religari moris esset, nec tamen ubique commode aut appellere, aut arbores, stipites & saxa, ad quae τὰ πρυμνήσια alligarent, reperire possent, ipsa necessitas etiam in puppe anchoras requisivisse videtur. Illarum mentionem facit *Valerius Flaccus* V. 72. *Jam prora fretum commoverat, & jam puppe sedens placidas dimisserat anchora terras.* 4. Non dicit Lucas, illos anchoras sustulisse, quod est ἀνελόντας, sed διελεόντας i. e. abscessisse; uti etiam ab Interpretibus Belgis rectissime fuit annotatum.

Nec potui autem nec debui proferre aliam objectionem, indignam fane & ineptam, mihi tamen, scripto tum Latine tum Germanice nuper edito, tributam his verbis: „Comparisonem miraculorum a scriptoribus Judaeis & aliarum gentium narratorum cum miraculis N. T. armis instruere hostes religionis ad demonstrandum *fabulam inter homines eandem semper nominibus diversis, ludi*”; quo necessitas mihi imposita est paucis nunc respondendi. 1. Si ex me demum discunt hostes religionis, similia nostris miracula etiam apud profanos scriptores legi, sequitur eos admodum rudes & ignaros esse, adeoque non magnum periculum deceptionis ab illis esse metuendum. In primis postquam non solum a *Tertulliano* Apol. 47. haec quaestio fuit agitata: *unde haec, oro vos, Philosophis aut Poetis tam consimilia?* verum etiam ab omnibus Scripturae interpretibus, & a *P. D. Huetio* libro singulari *de Concordia Rationis & fidei*, ex professio haec comparatio fuit instituta; quos viros praevaricationis accusat, quisquis in me, qui eadem feci, quae ipsi, suspensionem jacet; quo nihil dici potest injustius atque imprudentius. 2. Utrum hostes religionis hoc argumento vel usi vel usuri sint, ego quidem nescio; neque hanc culpam praestare debeo, cum nemo ignoret, omnia perversas mentes corrumpere, & iis, quae verissime dicuntur, abuti posse. Si tamen telis tam obtusis atque plumbeis utuntur, non solum nemini vulnus letale infligent, verum etiam ipsi, qui sibi nunc soli sapere & ratione recte uti videntur, tanquam malae causae pessimi patroni in omnium contemptum merito venient. Quis enim unquam sanae mentis homo rationes ita subduxit, ut serio diceret: Multae narrantur fabulae. Ego omnis historica fides vacillat? 3. Si denique, quod censor meus jubet, *rerum ipsarum indolem spectemus*, manifestum inter miracula nostrorum scriptorum & aliorum apparebit discrimen. Alii scriptores non tantum non dicunt, se illa, quae narrant, miracula vidisse, sed aperte profitentur, se illa non credere; hoc faciunt *Herodotus, Polybius, Livius*, aliique: nostri vero Scriptores testantur, se ea, quae narrant, *suis oculis vidisse*, & se vitae & omnium jacturam subire potius, quam ea, quae testati sunt, non testari paratos esse. Miracula, a profanis scriptoribus narrata, multas habent circumstantias ridiculas, Deo indignas, veritati cognitae repugnantes; narrant, eundem hominem eodem temporis momento locis multum distantibus fuisse conspectum; narrant miracula patrata a diis, qui nunquam in rerum natura extiterunt &c. Nihil simile in miraculis N. T. reperitur. Miracula pleraque ab aliis narrata nullum sapientis consilii praebent indicium, sed frustra & sine ullo fructu edita leguntur: nostra vero tendunt ad confirmationem doctrinae, quae studium veritatis & virtutis promovet; atque eo successu patrata & credita leguntur, ut brevissimo tempore innumerabilis hominum diversissimi generis multitudo in melius converteretur.

Sed tempus est e diverticulo ad examen propositae objectionis redeundi. Igitur ex illis, qui haec objiciunt, primum quaero, quo rem velint deducere?

An

An statuunt, Deum homines non creasse, nec curam illorum gerere, nec voluntatem suam illis patefacere posse? aut, quod eodem recidit, non posse voluntatem suam hominibus patefacere, nisi prius effecerit, ut omnes omnium temporum homines eadem lingua uterentur, & ut omnium ingenia essent inter se similia, h. e. nisi prius naturam humanam mutaverit in angelicam? Vel ut clarius loquar, an negant, libros ab auctoribus Philosophis, Medicis, Jureconsultis, Historicis fuisse scriptos, aut scribi saltem potuisse, unde etiam ad eos, qui multis postea seculis in alia regione vivunt, & alia lingua vulgo utuntur, utilitas redundaret? Qui ita sentiunt, eos absurde, & tum de Deo tum de hominibus immodeste loqui nemo non videt. Si ergo liber utilis scribi potest, ita scribi debet, ut & intelligatur ab iis, quibus primum legendus traditur, & iisdem etiam probetur. Intelligetur autem, si scriptus est lingua iis, quibus scribitur, nota, & de rebus captum ipsorum non superantibus: probabitur vero, si rationibus atque argumentis ad persuadendum aptis confirmetur.

Argumenta sunt vel omnium vel certorum temporum. Quaedam enim ita sunt evidentiæ, ut de illis inter omnes conveniat; ita apud omnes omnium temporum, locorum & conditionum homines agnita fuit regula: *quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris*; de horum argumentorum usu nulla est controversia. Sunt alia argumenta aequæ vera quidem, sed non omnibus aequæ accommodata; & fieri potest, ut quis talia argumenta vel non capiat, vel iis non multum moveatur: contra ut apud ipsum argumenta probabilia, petita aliquando ex opinionibus, quas pro veris & certis habet, licet forte nec certæ sint nec veræ, multo plus ponderis habeant. In hoc casu scriptorem utilem *argumentis ad hominem* uti non solum posse, verum etiam debere contendo. Qua enim alia via lectorem in suam sententiam perducet? omnia autem media, sine quibus finis utilis, legitimus, & ad salutem hominis necessarius obtineri non potest, eo ipso sunt utilia, legitima, imo & necessaria. Illa vero agendi ratio plane diversa est a methodo sophistarum, qui scientes & volentes vel novis erroribus animos hominum imbuunt, vel veteribus ipsorum erroribus novos superstruunt: qui enim receptis alicujus opinionibus utitur ad veritatem salutarem instillandam & studium virtutis promovendum, tantum abest ut illi injuriam faciat, ut potius ingens beneficium præstare sit existimandus.

Ad illustrationem eorum, quæ modo dixi, afferam duo loca *Theophrasti* alterum, alterum *Ciceronis*, quos in hac causa idoneos esse judices nemo facile negaverit: *Theophrastus*, teste *A. Gellio* l. 3., in libro ejus de amicitia ad hanc ferme sententiam disseruit: *Has tamen, inquit, & parvitates rerum & magnitudines, atque has omnes officiorum existimationes alia nonnunquam momenta extrinsecus atque aliae quasi appendices personarum & causarum & temporum, & circumstantiæ ipsius necessitates, quas includere in præcepta difficile est, moderantur & regunt & quasi gubernant, & nunc ratas efficiunt, nunc irritas. Haec taliaque Theophrastus caute & sollicitè & religiose causa differendi magis disputandique diligentia, quam cum decernendi sententia atque fiducia differuit. Cicero pro A. Cluentio 50. Illa oratio, inquit, potius temporis mei, quam judicii & auctoritatis fuit. Cum enim accusarem, & mihi initio proposuissem, ut animos & populi Romani & judicum commoverem; cumque omnes offensiones judiciorum non ex mea opinione, sed ex hominum rumore proferrem, istam rem, quæ tam populariter esset agitata, præterire non potui. Sed errat vehementer, si quis in orationibus nostris, quas in judiciis habemus, auctoritates nostras consignatas se habere arbitrat: omnes enim illae orationes causarum & temporum sunt, non hominum ipsorum ac patronorum. Nam si causæ ipsæ pro se loqui possent, nemo adhiberet oratorem: nunc adhibemur, ut ea dicamus, non quæ nostra auctoritate constituentur, sed quæ ex re ipsa causaque ducantur. Si cui hæc nondum fa-*

tis clara videntur, consideret, quomodo prudentiores omnes in negotiis cum aliis sese gerere soleant, & quibus argumentorum generibus apud illos utantur: & fateatur, quae quivis sibi ipsi permittit, etiam Scriptoribus N. T. licuisse.

His praemissis concessisque si Scripta N. T. ad regulam nostram exigamus, magnam loca obscuriora lucem accipere deprehendemus. Videbimus enim, *parabolas* mira vel simplicitate vel arte narrari, omnesque earum circumstantias aptissime esse dispositas; *orationem dominicam* constare ex phrasibus in precibus Judaeorum ulitatis & omnibus tunc notis; de *sacrificiis* ea dici, quae apud Judaeos aliasque gentes in ore omnium erant; de *diabolo*, *daemonibus* & *angelis* loqui Scriptores nostros interdum ut Platonici, plerumque ut ejus temporis Judaei, ita tamen ut saepe non proprie diabolus & angeli, sed metaphorice Imperatores Romani & praesides provinciarum intelligantur; *loca ex V. T. citata* afferri eodem modo, quo Judaei illa tunc Messiae applicabant, & ita quidem ut in tanta librorum penuria ex centum locis fere nonagies novies Judaei Veteres cum Apostolis conspirent; perinde autem est, five cum multis dicas, Judaeos in ea opinione fuisse, ut non suos tantum sensus, sed etiam ipsius Prophetiae mentem se exprimere crederent: five statuas, illos verbis Prophetiae suam tantum mentem exprimere voluisse; in priori enim hypothesi erunt minimum argumenta ad hominem: in posteriori sunt insignis pars eruditionis atque elegantiae Judaicae, quam si neglexissent Apostoli, aegre auctoritatem atque dignitatem Doctorum apud Judaeos conversos tueri potuissent; *tot etiam & tam varia miracula*, fuisse necessaria, ut expectationi tum Judaeorum de Messia, tum gentium reliquarum, apud quas fama orituri Regis percrebuerat, qui rerum gestarum magnitudine omnes & reges & deorum filios, de quibus, ut in Commentario fuisse & de industria probavi, multa audiverant, post se esset relicturus, satisfaceret; porro videbimus, ubi obiter & in transitu Scriptores sacri *mores vel populorum, vel Herodis Magni, Archelai, Philippi, Herodis Tetrarchae, Agrippae, Pilati, Felicis, Festi* (ut de Apocalypsi nihil dicam) tangunt, non tam rudi ingenio, nec tam ignaros rerum fuisse, ut multi putant, sed omnia acute observasse; denique in sermonibus & scriptis sese auditoribus & lectoribus ita accommodasse, ut v. gr. aliter loquerentur Athenis, aliter Hierosolymis, utque *Matthaeus* conversis in Palaestina Judaeis, *Marcus* Romanis, *Lucas* Alexandrinis, *Joannes* & Judaeis & gentibus scribens, eorum, ad quos scribebant, rationem haberent; utque *Paulus* omnibus se *manciparet, ut plures lucraretur; fieretque Judaeis ut Judaeus, ut Judaeos lucrificeret; exlegibus, ut exlex, quo exleges lucrificeret; infirmis perinde ac infirmus, quo infirmos lucrificeret; denique quibusvis quidvis, ut omnino aliquos servaret* 1. Cor. IX. 19-22. Contra si quis ex nostris vel aliorum Commentariis tollat, quicquid ex antiquitatibus Hebraicis, Graecis & Latinis petatum est, saepe quid scriptum sit, & semper fere, cur aliquid scriptum sit, non assequetur.

His igitur omnibus diligenter perpensis, ita statuo: Si eo tempore, quo libri N. T. scripti sunt, Concilium virorum optimorum atque prudentissimorum fuisset convocatum, ut deliberarent, quo pacto religio excogitari posset, quae Judaeis & gentibus, doctis & indoctis, sua se utilitate & simplicitate commendaret, quae brevissimo tempore magnam orbis terrarum in melius conversionem efficeret, quae idololatriae radicibus cum fructu extirpatis dogma de uno Deo mundi rectore stibiliret, hominesque a feritate ad humanitatem & mutuam benevolentiam revocaret, atque ad studium virtutis vehementissime incitaret, non aliam meliorem excogitari potuisse ea, quae in libris N. T. cum omnibus suis partibus, miraculis, testimoniis, parabolis, &c. continetur. Haec consideratio luxuriantia nostri temporis ingenia, quibus religio Christiana non placet, debebat compefcere. Quid enim? an intra Septendecim secula, quae ab eo tempo-

re effluxerunt, aliquid melius fuit excogitatum? an ipsi habent quod in locum illius substituant? annon iniquum & stultum est, rosas abjicere, ne spinæ offendant? aut domum diruere, quia usum unius fenestellæ non perspicis? Cur non, *quæ desperant tractata nitescere posse, relinquunt* aliis, vel doctioribus vel felicioribus interpretibus? Fallor, aut nativa & pulchra religionis christianæ facies æque deturpatur, siue aliquid ei addas, siue demas. Per Canones Conciliorum multa sunt addita; sed quo successu? nisi ut antistites religionis relicta virtute de verbis rixarentur, & ut lites ex litibus sererentur. Hoc vident & fatentur illi, cum quibus nunc disputamus: sed videant etiam, si velint aliquid demere, & id quod *principale* est ab *accessorio* curiosius secernere, quomodo hoc abjecto illud retinere possint? & annon, his amputatis, quod superest, aridum & sterile sint facturi? similes illi *miseri, qui capta falce & securi imperitus vites suas sibi omnes & oleas detruncavit, comasque arborum laetissimas uberrimosque vitium palmites decidit, at frutecta atque virgulta simul omnia, pomis frugibusque gignendis felicia — purificandi agri gratia convellit*, ut verba *A. Gellii XIX. 12.* mea faciam.

Unum addo, idque præcipuum, nimirum in toto hoc negotio τὸ θεῖον esse agnoscendum. Licet enim probem illud *Horatii: Nec Deus interfit, nisi dignus vindice nodus inciderit*; non video tamen, qui fieri potuerit, ut tot ac tanta miracula, eo modo quo in libris N. T. narrantur edita, patrata fuisset crederentur ab hominibus multis, qui eodem tempore, quo contigisset dicuntur, iisdem in locis vixerunt, nisi revera fuissent & petrata; nec quomodo patrari potuerint nisi a Deo; nec quomodo negari possit, facta fuisset, ut probaretur Jesum esse legatum Dei, cujus tota doctrina cum omnibus suis partibus, tanquam divina, sit accipienda. Nec quicquam in his Dei vel potentia vel sapientia vel bonitate indignum deprehendo. *τί ἄπιστον κρύψει παρ' ὑμῶν, εἰ ὁ θεὸς νεκρὸς ἐγείρει; Act. XXVI. 8.* Si nec Judæi nec reliquæ gentes Christum acceperunt, nisi miraculorum patratorum gloria omnes, qui ante ipsum similium gestorum fama celebrati erant, non æquasset solum, verum etiam superasset, annon necesse erat, ut tot & tantis miraculis cumulatissime ornatus appareret? annon eo major Dei bonitas elucet, quo plures iidemque miserabiliores homines ex illis miraculis beneficium acceperunt? Considera naturam rerum, quanta fecunditas! *Quantas ipse Deus laetos generavit in usus res homini, plenaque dedit bona gaudia dextra!* Annon igitur ejusdem bonitatis erat, uti dona *ordinaria* ita etiam *extraordinaria* πλεονεξίας effundere? *1. Tim. VI. 17. Tit. III. 6.* Considera porro naturam Dei & hominum. Si Deus, qualis est, se & omnes consilii sui rationes in libro describi jussisset, fulgor ille aciem mentis nostræ præstrinxisset, & parum vel nihil intellexissemus: cum ergo nos cogitatione in coelum adscendere nequeamus, annon necesse erat, ut Deus se ad nos dmitteret, & captui nostro accommodaret? *novit enim conditionem nostram, memor nos esse pulverem Psal. CIII. 14.* Hoc & Judæi fatentur (licet, ubi de *lingua sancta* loquuntur, his parum consentanea dicant) quorum notissima est regula: *Deus loquitur lingua filiorum hominis. Scriptura percipiendum dat auri eo modo, quo illa percipere solet, & audire potest secundum morem hominum. Solent Textus sacri loqui de maiestate Dei more hominibus consueto, ad aperiendam aurem, quantum illa percipere potest. Prophetæ locuti sunt Sermone, quem auris capere potest.* &c. *R. Salomo in Deut. XXIX. 18. Pl. XCVIII. 1. & Esaj. LXIII. 1.* Ut finem faciam, non nego, multa hodie in libris sacris obscurius & difficilius intelligi quam olim: v. gr. qui templum Hierosolymitanum suis oculis conspexerunt, sine dubio melius intellexerunt, quæ de porticibus, atriis, portis, gradibus, altaribus &c. leguntur; nec tamen sapientia Dei impedire debuit, quo minus hoc accideret, tum quia, ut sumus homines, id non aliter fieri potest, tum quia Deus non requirit, ut omnes eadem omnia clare videant, tum quia acutioribus

ribus & sagacioribus, ut sunt hominum ingenia diversissima, materiam exercendae diligentiae praebere voluit.

Haec dum animo complector, *major rerum mihi nascitur ordo*, & admirandum sapientiae divinae spectaculum contueor; atque ita demum cum ingenti voluptate mihi videor plenius intelligere, quid sit, quando Deus dicitur Judaeos *τροποφορῆσαι* *Aēt. XIII. 18.* & quid sit tum ἡ χρηστότης καὶ φιλάνθρωπία tum ἡ πολυποικιλία σοφίας τῷ Θεῷ *Tit. III. 4. Eph. III. 10.* Nec me contineo, quin cum Paulo exclamem: *O altam sapientiae cognitionisque Dei opulentiam! quam penitus recondita ejus judicia, quam abstrusae sunt rationes! Quis enim Domini mentem novit? aut quis ei fuit a consilio? ab eo, & per eum, & propter eum omnia: ei gloria in sempiternum! Amen.*

ANimus etiam erat, ad examen revocare, quae S. CASTALIO paulo ante obitum de interpretatione Scripturae in chartas conjecerat; cum vero nec libri ad manum sint de Arte Hermeneutica scripti, quos cum Systemate MS conferrem, nec tantum otii nunc habeam, malui aliorum prius judicia experiri: qui etiamsi forte aliter sentiant atque clarissimus ille Scripturae interpres, non aegre tamen ferent, spero, quae cogitate meditatus est, a situ & interitu vindicata, secum communicari. Saltem quod ad me attinet, malim legere scriptum viri docti & pii, meae sententiae oppositum, quam scriptum hominis mali & indocti pro mea sententia editum. A tali adversario semper aliquid discimus; etenim vel occasionem praebet nostra perpoliendi, atque confirmandi, aut mediam inter ipsius & nostram sententiam, utraque meliorem, inveniendi, aut de momento & gravitate controversiae modestius rectiusque judicandi.

Coeptum ineunte anno 1563.

Lib. 1. Cap. 12.

QUOD attinet ad discordiam aut etiam repugnantiam, quae videtur esse, sacrarum literarum, sciendum est, eam discordiam aut verborum esse, aut rerum. ac de verbis primum dicemus. Verborum discordia aut librariorum est aut authorum. Hic sequuntur, quae supra p. 856. 857. sunt exposita; quibus subjungit: *Quod ad eam verborum discrepantiam attinet, quae Authorum est, non librariorum, ne ea quidem cuiquam debet esse scrupulosa. Sicut enim in testimoniis, sic & in Authoribus nihil refert, quibus verbis quaeque res effertur, dummodo vere, & uti est, efferatur. Debent enim ut Authores rebus, sic & authoribus verba servire, non imperare.*

Cap. 14.

Sed in rerum discrepantia major existit difficultas, & de qua alioquin tacere quam loqui mallet, ad vitandam vel infirmiorum offensionem, vel iniquiorum invidiam, quae in hoc argumento vix ac ne vix quidem videtur posse evitari; verum quia sine hujus explicatione instituto meo satisfacere, & latentem in rebus, ad conscientiarum tranquillitatem necessariis, veritatem eruere non possum, audendum est. Interea ab infirmioribus peto, ut rem saepius perpendant antequam judicent: multa enim primâ fronte, quia nova sunt, displicent, quae postea diligentius considerata placent & probantur.

Igitur primum omnium illud sciendum est, in sacris literis quatuor esse orationis genera, de quibus, quia loquitur obiter Paulus, ejus verba ex 1 Cor. 14. hic subjiciam: „ alioquin fratres, inquit, si ego vos alienis linguis allocutum veniam, quid vobis prodero, nisi insit in oratione mea patefactio, aut cognitio, aut vaticinatio, aut doctrina? Patefactionem appellat, si quid homini divinitus patefactum est. Vaticinatio est alioquin eadem

cum

cum patefactione, nisi quod conjuncta est cum mentis agitatione atque permotione. Cognitionem interpreto eam, quae ex visis aut auditis efflorescit. Doctrinam appellari a Paulo arbitror eam, quam homini literae & ratio conferunt. Hanc illic esse mentem Pauli nemo, opinor, negabit: certe etiam si illa nec Paulus nec quisquam alius dixisset, res ipsa per se vera est, videlicet haec orationis quatuor esse genera sacrorum scriptorum; sic enim scripserunt, ut alioqui loqui inter sese de rebus divinis soliti erant, neque enim alia mens aut scientia aut spiritus erat scribentium quam loquentium: nec aliud sunt illorum scripta, quam ipsorum cum absentibus aut posteris colloquia; id quod planum facere facile est. Nam patefactionis exemplum est in Paulo, qui se Evangelium non ab ullo homine, sed Jesu Christo patefaciente didicisse dicit Galat. I. Vaticinationis in Agabo in Actis; sed ea quidem, quatenus mentis habet agitationem, ad institutum nostrum non pertinet: siquidem illa mentis agitatio & ut vocatur, vatum Bacchatio non literarum, sed actionis & gestus est, qui in scriptis cerni non possunt. Cognitionis exemplum est in Lucae & Joannis historiis, qui narrant, hic quae ipse vidit & nonnulla ex parte gessit, ille quae ex viris fide dignis cognovit. Doctrinae exemplum est in Pauli ad Galatas disputatione de legis operibus & fidei justificatione, in qua sacrarum literarum auctoritate rationibusque utitur. Quae cum ita sint, nobis ita versandum est in sacris auctoribus, ut haec tria, videlicet patefactionem, cognitionem & doctrinam non confundamus; sed quae patefactione tradita sunt, ea pro oraculis: quae cognitione, pro testimoniis: quae doctrina, pro hominum sententiis habeamus. Ita fiet ut tantum cuique rei, quantum ipsius natura postulat, tribuentes eas perturbationes evitemus, quae ex hujusce distinctionis ignoratione nascentes, non nisi eadem cognita & admissa tolli possunt.

Igitur si quae occurrunt in sacris literis vel discrepantiae vel repugnantiae, diligenter considerandum erit, utrum eae sint in oraculis, an in testimoniis, an in hominum sententiis: nam si erunt in oraculis, oportebit circumstantias omnes & locorum, & temporum, & personarum, & occasionum atque causarum sedulo perpendere, ut in ea, quae videbatur, discordia concordiam inveniamus; quod si ne sic quidem invenerimus,tribuendum id erit ignorantiae nostrae, & credendum, aliquid ibi esse nobis ignotum, quod si perciperemus, summam ibi concordiam esse videremus: nam spiritus veritatis, qui oraculorum istorum author est, non pugnat ipse secum; nec in eum vel oblivio, vel error, vel ignorantia ulla cadit. Sin erunt in testimoniis, non oportebit nos nimis esse superstitiosos, neque singula verba curiosius observare atque inter sese componere, sed ea concordia, quae est in summa rei, contentos esse; nam si duorum aut trium testimonio credi Leges tum profanae tum sacrae recte jubent, cum tamen ejusmodi testimonia raro, (praesertim si de re sunt paulo vel prolixiore vel implicatiore,) in singulis verbis concordent, etiamsi testes sint alioqui viri probi & veraces: debemus in sacrorum authorum testimoniis illam legem vel prudentiam vel aequitatem sine morositate imitari: alioquin nostra morositate nihil aliud consequemur, quam quod aut nulli auctores, sive sacri sive profani, nobis satisfacient, aut eas minutias conciliare conantes, quae conciliari nequeunt, ineptos nos, ne dicam ridiculos praebeamus. Ac quod dixi de testimoniis, idem dico de hominum sententiis, videlicet tantum eis tribuendum esse, quantum sanctorum hominum dictis tribui debet, vel quantum ipsimet sibi tribuunt; non tamen ut eodem cum oraculis loco habeamus, cum ne ipsi quidem hoc a nobis postulent.

Cap. 15.

Non dubito quin hoc loco nonnulli offendantur. Clamabunt esse blasphemiam, sacras enim literas esse divino afflatu conscriptas, neque hominum, sed Dei

arbitrio editas: quarum, si vel unum verbum in dubium vocetur, periculum sit ne cadat earum auctoritas. A quibus ego postulo, ne ante de dictis meis iudicent, quam ea rite & diligenter perpenderit. Ego sacris literis non minus tribuo, quam quisquam alius, & secundum earum doctrinam & vivo haecenus, & ut spero, ad finem usque vivam; ac Deum precor, ut potius me ex hac vita tollat, quam ut a tam sancta & divina doctrina vivum deflectere patiatur; sed quorundam superstitioni, hominum alioquin, ut ego existimo, non improborum, obviam eundum puto, qui dum sic singula verba, ubi nihil necesse est, mordicus urgent, perturbant imprudenter ecclesiam opinionum dissensionibus, quae qua alia via componi possint, nondum videre quivi; & tentatae sunt, idque jam diu, & a multis, multae viae: ego vero sententiam meam & rationibus, & ipsarum, de quibus agimus, sacrarum literarum auctoritate, planam, ut spero, faciam. Deinde, si quid est in ea incommodi, conferam cum dissentientis sententiae incommodis, quae si majora esse evicero, postulabo ut ea sententia, quae & vera est & minus habet incommodi, non repudietur; quod si impe-travero, viam ut spero habebimus ad dirimendas graves & perniciosas controversias.

Ac primum quod ad rationem attinet, illud mihi negabit nemo, solere legatos, quae a principe mandata acceperunt, ea ut principis mandata exponere, quae in dubium vocare non liceat: quae vero ipsi sua sponte dicunt, ea ipsos, (si boni fideique sunt legati,) non principi sed sibi adscribere, nec eandem his quam illis auctoritatem poscere; deinde illud constare debet, Christum ea hominibus conferre solitum bona, non quae jam a natura haberent ipsi, sed quibus carerent; quod si quod jam habebant a natura bonum, etiam si id non esset undequaque perfectum, tamen, quia ejus usus eis commode constabat, id ipse nec novum conferebat, nec melius aut perfectius reddebat: itaque si quando claudum sanabat, tantum claudicitatem sanabat, linguam quidem aut aures aut oculos aut os claudi nec sanabat, quippe jam sani: nec corripiebat aut perfectiora reddebat, quippe quibus jam alioquin commode uti poterant; quod idem & de caeteris dictum volo. Quod si in corpore id faciebat, idem in animo quoque eum facere, ut mihi concedatur, postulo, cum sit in animo eadem & causa & ratio, quae in corpore. Ipsemet pronuntiavit, sanos non egere medico sed aegrotos; id quod de animorum morbis dixit, in quibus idem, quod in corporum morbis faciebat. Quare sic statuamus, Christum homini ea conferre, quibus homo caret: quae vero alioquin jam habet homo, non item. Igitur ut haec duo, quae videlicet tum de legatis, tum de morborum sanationibus dixi, ad institutum nostrum accommodentur, haec dico: Erant Apostoli, (ut ab his potissimum exemplum ducamus,) Christi legati, a quo quae mandata acceperant, ea ut Christi mandata atque oracula bene & fideliter, (quippe sancti justique viri,) vel iis qui ipsos praesentes audiebant, verbis, vel absentibus, & porro nobis, scriptis exposuerunt: ac de iis dubitare non licet. Sin aliquid non a Christo mandatum, sed ipsi sua sponte dicebant, id non Christo, aut spiritui sancto, sed sibi adscribebant.

Jam cum Christus eorum opera usus fuerit, non dubium est quin eos instruxerit rebus ad id munus necessariis; sed sic instruxerit, ut si quid jam alioquin habebant, id non dederit. Exempli gratia, erat eis ad loquendum opus lingua: eam nemini eorum dedit, quippe quam jam haberent; erat opus auribus ad auditorum verba audienda: nec eas quidem dedit; erat & pedibus opus ad iter: neque eos dedit; denique nihil eis dedit, quod jam haberent. At peregrinarum linguarum scientiam, qua & opus erat ad docendos populos, & ipsi carebant, dedit; & miraculorum potestatem contulit; & eis ad percipienda oracula mentem aperuit; denique omnia illis ad munus istud necessaria, quibus alioquin carebant, contulit. Jam cum & memoriae & intellectus vim a natura haberent, si quae erant vel memoriae vel intellectus ope scribenda, Christus eis ad illa

illa scribenda memoriam aut intellectum non dabat, non magis profecto quam oculos aut manus aut chartam aut atramentum, quippe cum omnia illa jam haberent: sed ipsi sua memoria suoque ingenio illa scribebant. Quod si cuius eorum erat vel memoria vel ingenium infirmius, ei poterat in scribendo idem accidere, quod in loquendo, & quod caeteris bonis viris interdum accidit: videlicet ut ei dictum aliquod excideret infirmioris vel memoriae vel iudicii. Scripsisse autem eos non omnia patefaciente spiritu sancto, sed quaedam ope memoriae, alia ingenii, patet ex eorum scriptis. Nam quod ad memoriam attinet, didicerunt Evangelistae Evangelium non patefactione, ut Paulus, sed vel quia ipsi adfuerunt, ut Matthaeus & Joannes, vel ex iis, qui adfuerant, cognoverunt, ut Marcus & Lucas; id quod ipsimet testantur, siquidem Joannes in Evangelio testatur se visa testari Cap. 19. & 21. Et idem in 1. Epistolae suae initio tradit se, quod & oculis viderit, & auribus audiverit, & manibus palpaverit, id testari; ex quo apparet, eum dicere testimonium, ad quod dicendum nihil ei, sicuti Paulo, opus erat patefactione. Lucas quoque testatur se ex aliis audita scribere, id quod profecto non dixisset, si Evangelium, sicuti Paulus, patefactione cognovisset: quod idem & de caeteris duobus, scilicet Matthaeo & Marco, censendum est. Item quod ad ingenium attinet, scribit disertus Paulus 1. Cor. 7. „Conjugibus praecipio non ego, sed Dominus &c.” & mox: „caeteris ego dico, non Dominus” & paulo post: „de virginibus, autem domini praeceptum non habeo, sed consilium do, ut qui is sim, cui „Domini clementia fidentem esse datum est”. Hic certe palam ostendit, non omnia se ex Domini praecepto scribere, sed in nonnullis suam sententiam dicere.

Cap. 16.

Nunc dicenda sunt, quae contra adduci possunt incommoda. Dicet enim aliquis, periculum esse ne hac ratione detrahatur autoritas sacris literis, neve eis minus fides adhibeatur. Ad quod ego respondeo: etiamsi ita esset, non idcirco non esse vera, quae dixi: aut si quis falsa putat, refellat; quod si vera sunt, ut certe sunt, eis locus dari debet, praesertim propter ea, quae suo loco dicuntur. Nunc non ita est, meo quidem iudicio; non enim sita est sacrorum scriptorum autoritas in paucis quibusdam locis scrupulosius ad calculos revocandis, sed in ipsius doctrinae tenore atque corpore, quemadmodum supra demonstravimus. Itaque quemadmodum legati autoritas facta tecta manet, etiamsi dicas, eum interdum quaedam dicere non jussu principis: ita & sacrorum scriptorum auctoritas nihil diminuitur, si de eis idem dicas, quod de se ipso dicere Paulum paulo ante demonstravimus. Et vero cur illis plus tribuamus, quam ipsimet sibi, nullam causam video: quin id sine vitio fieri non posse puto. Ipse Paulus quantum sibi & caeteris tribuendum sit, non obscure docet, dum ad Corinthios ita loquitur. 1. C. 4. „sic de nobis existiment homines ut „de Christi ministris & divinarum arcanorum dispensatoribus”. Hoc qui tribuit illis, satis tribuit, etiamsi illorum singula verba ubique non sic ad vivum refecet.

Equidem quid aliis accadat nescio; ego hac sententia tanto magis in eorum auctoritate acquiesco atque confirmor, dum eos video ita rei & hominum saluti fuisse intentos, ut verborum non usque adeo magnam habuerint rationem: quae res illorum testimonia tanto ostendit esse veriora; qui enim sibi sunt veritatis conscii, ii de verbis minus laborant: qui vero mentiuntur, illi summam adhibere solent diligentiam, ut orationis artificio & consensu mendacium occultent.

Sed dicet rursus aliquis: at Petrus docet non hominis voluntate editum unquam fuisse oraculum, sed spiritus sancti impulsu locutos fuisse vates 2 Pet. 1. Item Paulus 2 Tim. 3. „Omne scriptum esse divinitus inspiratum”. Ad quod ego respondeo de oraculis illa dici, sicut ipsimet testantur: sed non ideo tolli illam, quam supra ex ipsomet Paulo citavi, distinctionem oraculorum, & testimonio-

rum, & humanarum sententiarum.

Atque haec sunt, quae incommoda adversus nostram sententiam videntur adduci posse: nunc quae in adversaria sententia sint incommoda, videamus.

Primum illud est, quod qui sic verba consecrantur & omnia ad unguem componere conantur, illud ipsum, quod conantur, assequi non possunt; atque ita in illud ipsum, quod vitant, malum incurrunt; videlicet ut suspectam reddant scriptorum auctoritatem: aut si assequuntur, ita assequuntur, ut an ita sit, valde dubitari queat. Ac prioris exemplum esto in verbis Coenae Domini, ubi Matthaeus Christum sic facit loquentem: „Hic est sanguis meus novi Foederis pro multis effundendus ad veniam peccatorum”. Marcus item eodem modo, nisi quod pauciora scribit. At Lucas sic: „hoc poculum est novum Foedus quod fit per meum sanguinem, quod est pro vobis effundendum”. Atqui Christus illa verba & semel & uno modo pronuntiavit. Quod si pronuntiavit ut habentur in Matthaeo, non pronuntiavit ut habentur in Luca. Et tamen si uterque illa verba scripsit dictante spiritu sancto, & dictavit spiritus sanctus non solum sententiam, sed etiam ipsamet verba Christi (sicuti certe potuit, & si potuit, debuit, quandoquidem id praestabat) oportet illorum scripta inter sese nullo verbo discrepare: quod cum non sit, fatendum est, velimus, nolimus, quocumque nos vertamus, illa verba non sicut isti volunt posse componi.

Alterum exemplum est in narratione de Petri negatione Christi. Nam ter negaturum esse Christum, ipse Christus praedixit, & ter negasse singuli Evangelistae quatuor narrant: ex quo mihi valde fit verisimile, eum non plus quam ter negasse; nam si saepius negasset, omnino ex quatuor Evangelistis unus aliquis commemorasset, neque tam constanter in uno numero consentirent. Atqui Andreas Osiander, homo diligens & doctus, in Harmonia sua, dum narrationem hanc componere nititur, Christum facit octies a Petro negatum, quod quam verisimile sit, viderint alii: mihi quidem id nemo facile persuaserit.

Alterum in ea opinione incommodum est, quod qui falsam aliquam sententiam tuentur (id quod a multis fieri in tot dissensionibus omnes confitebuntur) si forte locum aliquem in sacris authoribus nacti sunt, cuius verba ipsorum sententiae patrocinari videantur, eum mordicus retinent, & quia sic author locutus est, sic omnino esse pertinacissime contendunt, nec ullam moderatam interpretationem admittunt. Quod si alios locos illi contrarios adducas, nihil agas. Exempla de multis afferam unum aut alterum: scripsit Paulus Rom. 9. haec verba: „Rebecca ex uno Isaaco, parente nostro, uterum ferenti, foetibus nondum natis, nec ullo bono malove functis, ut Dei per electionem decretum non ex operibus, sed ex vocante raturum esset, Rebecca, inquam, dictum est: major serviet minori; quemadmodum scriptum est: Jacobum amavi, Esavum vero odio habui”. Haec Pauli verba nonnulli ad calculum revocantes statuunt, quosdam Deo invisos esse antequam natos. Quod si dicas: verba illa, Jacobum amavi, Esavum vero odio habui, nec Rebecca nec fratribus nondum natis fuisse dicta, sed a Malachia multis post seculis scripta, sicuti manifestissimum est, nihil proficis; Pauli enim verba urgentes, suam sententiam mordicus tuentur, hoc unum spectantes: Paulus ita allegavit, ergo ita est; quamvis repugnante historia, repugnantibus tot annis, repugnante omni ratione. Alterum exemplum est in eodem loco, scripsit ibi Paulus ea de Pharaonis induratione, ut statuere videatur, Pharaonem & porro caeteros rejectaneos, mera Dei, nullo ipsorum peccato impulsos, voluntate indurari, & ad poenam fuisse nominatim conditos. Hic qui in ea sunt sententia, urgent verba Pauli; sic Paulus dixit: ergo sic est. Quod si & argumenta & ipsiusmet Pauli alios locos, & aliorum authorum quam voles plurimos contra afferas, nihilo plus agas, quam si des operam ut cum ratione insanias. Haec sunt incommoda quae adfert illa sententia, magna sane & digna quibus obviam, si fieri pot-

potest, eatur. Quare sic statuamus, in sacris literis non eodem loco habenda esse hominum vel testimonia vel sententias, quo Dei oracula.

Cap. 17.

Haëtenus sacrarum literarum auctoritatem constituimus, & eas veraces esse, & quo pacto veraces sint, ostendimus, & in eo quidem faciles, ut spero, & assentientes habituri sumus auditores, excepta fortassis illa, quam ex Paulo adduximus, distinctione oraculorum & testimoniorum & sententiarum, in qua fieri poterit ut aliqui praebeant se difficiliores. Ita enim comparatum est ut, quae haëtenus hominibus incognita fuerunt, ea principio aegre admittantur, quamvis sint verissima; nam adsueta homines veteri vino, quemadmodum docet Christus, novum non protinus probant, magisque vetere delectantur. Sed audendum aliquid est, modo verum, si juvare homines volumus; alioquin si eandem cum iis, qui nihil hominibus profuerunt, rationem perpetuo sequemur, hominibus non magis quam illi proderimus; fit enim hic quod in morbis, ut si majorum remedia frustra fuerunt, alia tentanda sint, aut de sanatione desperandum: fecit hoc nostro tempore medicorum industria, qui, cum majores morbum Neapolitanum sanare nequivissent, nova remedia, idque alia super alia excogitarunt, donec tandem ejus sanandi rationem invenerunt. Vidit hoc Isocrates quoque, qui in Evagora eos reprehendens, qui consuetamala insuetis bonis anteponunt, dicit hanc sententiam: „Videmus tum artium, tum caeterorum omnium incrementa fieri non per eos, qui usitatis contenti sunt, sed per eos, qui, si quid perperam comparatum est, corrigere ac mutare audent”.

DE INTERPRETATIONE LIBRI APOCALYPSEOS.

Certum est, scripta symbolica sive aenigmatica intelligi non posse, nisi vel ipse auctor imagines, quas proponit, interpretetur, vel lectori aliunde innotescat, illas in hac aut simili significatione jam fuisse propositas: nil autem refert, sive ex rei natura sive ex opinionibus tunc receptis sint petitae. Agnoscunt quidem interpretes omnes, consilium scriptoris Apocalypseos fuisse nos docere, quantopere doctrinae Christi propagatio & Ecclesiae conservatio, etiam in mediis, quibus terrarum orbis concutitur, tumultibus Deo O. M. curae sit: at non perinde inter eos convenit, quid per illos tumultus proprie & praecipue sit intelligendum. Ego quidem (ut de aliorum interpretationibus variis nihil dicam) existimo Joannem a Cap. IV. & deinceps describere tum bellum Judaicum, tum bellum civile in Italia, utrumque intra idem spatium trium annorum cum dimidio gestum; ita tamen ut quae cum illis connexa sunt, paulo altius repetat, subjungatque quae non diu postea sunt consecuta. Juvat hic Schematis novi ἀνακεφαλáωσιν oculis lectoris subjicere.

Vaticinii hujus, quo praedicuntur calamitates hostibus Evangelii a Deo immisae, duae sunt partes, quarum altera continetur in *libro clauso*, altera in *libello aperto*. Prior agit de terra & de tertia parte i. e. de Judaea & natione Judaica: posterior vaticinatur de populis & gentibus & linguis & regibus multis X. 11. i. e. de Imperio Romano.

Liber intus & a tergo scriptus, sigillis septem obsignatus V. 1. est libellus repudii nationi Judaicae a Deo missus. 1. *Equus victor, coronatus, & arcu armatus VI. 1.* Artabanus Rex Parthorum, qui magna clade Judaeos in Babylonia affecit. 2. *Equus rufus comm. 4.* Sicarii & latrones in Judaea, tempore Felicis & Festi praesidium provinciae. 3. *Equus niger comm. 6.* fames sub Claudio.

4. *Equus pallidus* comm. 8. pestis, quae famem & latrocinia sequitur. 5. *Animae occisorum* 9. Christiani in Judaea vexati & vindicandi. 6. *Terrae motus magnus* comm. 12. motus in Judaea ad rebellionem spectans. *Servi Dei obsignati in frontibus ex qualibet tribu* VII. 3. Christiani in tutela Dei, & per prophetas monendi, ut mature tempestati se subducant. 7. *Silentium horae dimidia* VIII. 1. Breves induciae precibus Agrippae regis concessae. Sequitur ipsa rebellio. 1. *Arbores combustae* 7. campi & villae, & loca Judaeae non munita, quae primum seditionis mala senserunt. 2. *Mons magnus ardens coniectus in mare, idque sanguine inficiens.* & 3. *Stella ardens, cadens in fluvios, & aquas amaras reddens* 8-11. Internecio Judaeorum Caesariensium & Scythopolitanorum. 4. *Obscuratio solis, lunae, & stellarum* comm. 12., ἀναρχία in Republica Judaica. 5. *Locustae laedentes homines ut Scorpii* IX. 3. Expeditio Cestii Galli, praefidis Syriae. 6. *Exercitus cum armis versicoloribus* 16. 17. Vespasiani in Judaea.

In haec tempora incidit mors Neronis, & Galbae, eamque secutum bellum civile X. 7. 11. XI. 15. *Duo testes prophetae, vel duae olivae & duo Candelabra* XI. 3. 4. prophetae in Ecclesia praedicantes excidium Templi & Reip. Judaicae. *Mors Prophetarum* 7. fuga illorum & Ecclesiae Hierosolymitanae Pelam in Arabia. *Reditus prophetarum in vitam post tres dies cum dimidio* 11. Prophetiae impleri coeptae, quo tempore putabatur, nunquam fore ut implerentur, & ut doctrina Christi & in Judaea & in universo terrarum orbe praevaleret. Tempus enim illud designat non χρόνον, sed καιρὸν vid. in Jo. XI 39. *Decima pars urbis cadens eadem ipsa hora, & septem mille nomina virorum occisa.* 13. Hierosolyma ab Idumaeis occupata, & cum Pontifice Anano plurimi sacerdotes & nobiles a Zelotis trucidati. *Mulier amicta sole, Luna & XII. stellis* XII. 1. Ecclesia Christiana. *Draco magnus, ruber, conspectus in coelo habens capita septem, totidem diadematibus cincta, & decem cornua.* 3. Sex primi Caesares, omnes Romae facti principes, magna autoritate & populo Romano & exercitibus imperantes; praecipue Nero eorum ultimus, Matricida, Christianos crudeliter vexans, postea vero iram in Judaeos rebellantes convertens. *Bellua ex mari, septiceps, habens decem cornua diadematibus cincta* XIII. 1. Galba, Otho & Vitellius, brevi tempore regnaturi, & regnum ab exercitibus habentes. *Os belluae ut os leonis, corpus ut pardalis, pedes ut ursi* 2. Galba avarus; Otho temerarius, impudicus & varius; Vitellius crudelis, & somnolentus, cum exercitu Germanorum. *Caput unum, i. e. septimum amputatum* 3. Galbae. *Qui captivos duxit, captivus abducetur: qui gladio occidit, gladio occidetur* 9. Otho, qui Galbae percussores submisit, se ipsum pugione interficiens: Vitellius, qui Sabinum catenis vinxerat, ipse victus. *Alia bellua in terra exurgens cum duobus cornibus* 11. Vespasianus in Judaea Imperator electus cum duobus filiis Tito atque Domitiano, itidem Imperatoribus. *Numerus belluae* 666. 18. Titan i. e. Titus. *Homo nube sedens, cum corona aurea in capite & falce messoria in manu.* XIV. 14. Otho ejusque exercitus, Vitellianos comaeatu prohibitus. *Angelus ignis jubens ut alius angelus vindemiet, & uvae in torculari calcet, unde sanguis effluxit qui 1600. stadia inundavit* 17-20. Vitelliani omnia igne vastantes, & Bebriaci Othonianos ingenti praelio vincentes.

Sequuntur septem plagae 1. *Ulcerata mala* XVI. 2. Morbi Vitellianorum militum ex intemperantia orti. 2. *Mare in sanguinem versum* 3. classis Vitellianorum victa, & urbes maritimae illis a Flavianis ereptae 3. *Flumina in sanguinem versa* 4. Clades Vitellianorum Cremonae & alibi prope flumina. 4. *Ardor solis* 8. Vitellianorum morbi aucti, & corpora labefactata aestus impatientia. 5. *Thronus bestiae obscuratus* 10. Romae omnia turbata torpore Vitellii. 6. *Euphrates exsiccatus, & via facta regibus Orientis, & tribus spiritibus immundis, ranarum similitudine.* 12. 13. Flaviani Romam oppugnantes tripartito agmine, pars juxta ripam Tiberis. *Nudus & somnolentus magno suo dedecore* 15.

Vitellius. *Armageddon* 16. castra praetoria. 7. *Casus Babylonis* 19. direptio Romae. *Meretrix* XVII. 1. Roma. *Septem reges* 10. Caesar, Augustus, Tiberius, Caligula, Claudius, Nero, & Galba. *Octavus qui est ex septem* 11. Otho destinatus Galbae per adoptionem filius & successor. *Decem cornua* 12. 16. duces partium Flavianarum. *Mercatores terrae* XVIII. 11. Romae, quae tunc erat emporium orbis Terrarum. *Bellua & falsus Propheta* XIX. 20. Vespasianus cum familia praeter omnem expectationem in Domitiano extincta; uti prius familia Caesarum, & trium Principum Galbae, Othonis & Vitellii. *Mille anni* XX. 2. ex Psalm. XC. tempus a Deo definitum XL. annorum, a morte Domitiani ad bellum Judaicum sub Hadriano. *Gog & Magog ascendentes in superficiem terrae* 8. Barchochebas cum ingenti Iudaeorum exercitu ex speluncis & latebris subito prodiens, Christianos vexans, & Romanis bellum cruentum inferens. *Hierosolyma nova* XXI. 1. Iudaeis ita coercitis, ut nocere amplius non possent, & terrarum orbe bellis velut expiato, doctrina Christi incredibili celebritate ubique praevalens atque propagata.

Non equidem sum nescius, plerosque Protestantium, quae in Apocalypsi leguntur, de Pontifice Romano & de Ecclesia Latina interpretari: verum & hoc scio, tum Protestantes, qui autoritate Doctorum suorum se hic tuentur, a semet ipsis desciscere, tum autoritatem non minus gravem Patrum, & Ecclesiae Graecae, totiusque fere Latinae, nec non Interpretum inter Protestantes doctissimorum *H. Grotii* & *H. Hammondi* illis opponi posse. Ne jam dicam, nulla Lege, quantum scio, hanc opinionem praescriptam sancitamque esse; (vid. Cl. *Vitring.* in Apoc. p. 1006.) & *J. Calvinum*, qui Pontificem Rom. non minus oderat, quam Lutherus, quique in Scriptura etiam veteris Testamenti ubique arma sibi invenisse visus est, quibus Ecclesiam Latinam oppugnaret, Apocalypsin non attigisse. *M. Lutherus*, fateor, graviter saepe in Pontificem Romanum est invehens; at non mitius egit cum Henrico VIII. Anglorum Rege, cum Archiepiscopo Moguntino, cum Duce Brunsvicensi, multisque aliis: quis vero affirmare ausit, hanc animi impotentiam autoritate vel Apocalypseos vel aliorum librorum sacrorum excusari atque defendi posse? Scripsit Lutherus jam A°. 1520. *adversus execrabilem Antichristi bullam*: sed scripserat etiam A°. 1518. ad eundem Pontificem: *Prostratum pedibus me offero Beatit. tuae — vivifica, occide, approba, reproba, ut placuerit: vocem tuam vocem Christi in te praesidentis & loquentis agnoscam*. Cur autem illam ferociam potius quam hanc humilitatem probemus, aut cur sententiae subitam mutationem a maturo iudicio potius quam ab impetu affectuum ortam fuisse credamus, causam nondum video.

Falleretur tamen qui putaret, hanc de Antichristo opinionem a Luthero vel Protestantibus primum excogitatam fuisse; cum aliquot seculis sit vetustior, & Monachis *Franciscanis* debeatur. Ortis enim gravissimis inter Fratres Conventuales & Spirituales litibus de paupertate Christi, Apostolorum & Spiritualium, item de forma cucullorum atque togarum vel longiore & laxiore, vel breviori atque angustiore, Spirituales a Joanne XXII. Pontifice ejusque successoribus damnati, & igne, ferro, carceribus misere vexati, (quod etiam Historia Inquisitionis a *P. a Limborch* edita testatur) adeo exacerbati sunt, ut non solum Ludovico Bavaro Imperatori contra Pontificem adhaererent, & seculo decimo quarto & decimo quinto cum excommunicatis a Pontifice communicarent, contemptoque *interdicto* sacra facerent, verum etiam quae de belluis & meretrice Babylonica in Apocalypsi dicuntur, citra ambages ad Pontificem traherent. Hic animus ipsis mansit, donec initio seculi decimi sexti, orta reformatione, tota Franciscanorum examina Protestantibus sese adjungerent, & veterem suam de Antichristo opinionem in Ecclesias renovatas inferrent. Aegre tamen apud cordatos fidem inveniet, Seculo barbaro & indocto veram Apocalypseos clavem, per integra tredecim secula omnibus Christianis occultatam, a monachis omni

linguarum & antiquitatum cognitione destitutis, per vexationes etiam vehementer irritatis, & tantum non de statu mentis dejectis, repertam fuisse. Qui vero Franciscanis credit, Pontificem Romanum esse belluam & meretricem Babyloniam, iisdem etiam credat necesse est, solos fratres Spirituales esse veram Ecclesiam, & unicum verae Ecclesiae characterem esse, vivere pane mendicato & gestare arctum brevemque cucullum.

Hunc scopulum vidit, ni fallor, C. Vitranga, atque ideo istam Apocalypseos interpretationem ad Abbatem Joachimum, cujus tamen Commentarios se non legisse fatetur p. 1006. 1007. referre maluit. *Familiam*, inquit in Apoc. I. 20. p. 40. *inter illos duxit Joachimus Calaber, Coenobii Florentis abbas, sub exitum seculi duodecimi eruditione scripturaria, maxime in prophetis, & vitae morumque integritate & continentia, suo tempore celebris, qui scripturae investigandae & evangelicae perfectionis studium in multis suscitavit. quem deinceps ex ordine Minorum sive Franciscanorum plurimi secuti sunt, inter quos Petrus Joannes Olivi.* Miscell. Baluzii l. 1. p. 206. 213. Verso autem nunc manibus librum A°. 1527. Venetiis cum privilegio Clementis Papae VII. editum, cui titulus est: *Expositio magni prophetae Abbatis Joachimi in Apocalipsin.* At nihil in eo inveni, quod Pontificem Romanum, de quo proprie quaestio est, offendere posset: neque me aliquid inventurum judicavi, quam primum in fronte libri non solum trium Pontificum *Lucii, Urbani & Clementis* mandato expositionem Apocalypseos a Joachimo conscriptam fuisse intellexi, verum etiam in ipsius Joachimi *protestatione* bis edita legi, quae sequuntur: *Incipit Epistola Prologalis Domini Abbatis Joachimi Florentis omnium opusculorum suorum, tam compilatorum quam compilandorum ab eo, omniumque juditio ac examini Romanae ecclesiae praesentandorum — Rogo — fratres, & ea, qua posse videor, auctoritate precipio, quatenus praesens scriptum — & si quid me de novo usque ad diem obitus mei contigerit scriptitare — Apostolico examini representent, recipientes ab eadem sede vice mea correptionem, & exponentes ei meam circa ipsam devotionem & fidem; & quod ea semper tenere paratus sim, quae ipsa statuit vel statuerit, nullamque meam opinionem contra ejus defendere sanctam fidem, credens ad integrum, quae ipsa credit, & tam in moribus quam in doctrina ejus suscipiens correptionem, abjiciens quos ipsa abjicit, suscipiens quos suscipit ipsa, credensque firmiter, non posse portas inferni prevalere adversus eam.* **ROBORATIO.** *Hoc scriptum feci ego abbas Joachim, & propria manu roboravi, anno dominice incarnationis MCC. & sic me tenere confiteor, sicut in eo continetur.* **SUBSCRIPTIO.** *Ego frater Joachim abbas Floris. Et in fine: Nolo esse iudex mei ipsius, sed magis summus Pontifex, qui judicat omnes, & ipse a nemine judicatur.* Per locustas Apocalyplicas Joachimus intelligit *Patharenos haereticos* h. e. Waldenses: quod V. Cl. hypothesebus plane est contrarium; Multa porro Apocalypseos loca Joachimus interpretatur *de hypocritis, falsis clericis, sacerdotibus brutis, hominibus animalibus, carnalibus, reprobis in Ecclesia.* Quid hoc vero ad hypothesein, de qua agimus, confirmandam facere possit, non perspicio; nisi si prius probetur, haec ita Ecclesiae Latinae esse propria, ut in illa sola reprobi &c. reperiuntur.

Alibi tamen p. 1004. idem Cl. Interpres affirmat, jam ante fratres Spirituales seculi decimi quarti, & ante Joachimum initio decimi tertii scribentem, a *Waldensibus* circa an. 1120. editum esse de Antichristo tractatum, qui dicta Apocalypseos de meretrice Babylonica ad Pontifices Romanos retulerit. Additque: *Non dubitem verum esse, quod alibi scripsit Medus, ante hanc Waldensium — confessionem demonstrari non posse ex historia, qui id aperte & planis verbis asseruerint. Fecerunt autem Waldenses & Albienses hanc doctrinam de Babylone mystica partem suae Confessionis, eamque sanguine &* af-

afflictionibus suis obsignarunt. Verba J. Medi extant Op. p. 722. neque, inquit, ante hoc tempus quicquam ex omni Christianorum memoria auditum fuisse crediderim de Papatu, magno & κυρίως dicto Antichristo, neque alium expectandum esse: Quae tamen sententia ab hoc tempore in plurimorum animis gliscere atque indies magis magisque invalescere coepit. & p. 517. Waldensium & Albigenium coetus — omnium mortalium primi Ecclesiam Romanam ab idololatria seu scortatione Mystica renuntiarunt BABYLONEM esse Apocalypticam. Addit Cl. Vitringa in annotatione apposita: Sic omnino existimo, nec nego, — superioribus jam seculis extitisse, qui perspexerint damnablem Ecclesiae Romanae corruptionem — sed quos tamen non constat hanc suam hypothesein ad expositionem hujus prophetiae applicuisse. — Aliis enim illi imbuti fuerunt hypotheseibus, nec suo tempore id videre vel dicere potuerunt, quod sequentia demum secula illustrarunt. Cui praeivit Medus, qui p. 723. haec Confectaria subnectit: Data, quam hucusque astruere conati sumus, de mente hujus Vaticinii hypothesei, tria magni momenti Πόρισματὰ consequuntur. 1. Patrum auctoritatem in negotio Antichristi & novissimorum temporum (ut ut in aliis multum iis tribuendum sit) omnino nullam esse: utpote quorum aetate Mystrium istud juxta Angeli prophetiam adhuc clausum & obsignatum foret; non igitur esse cur hic Patrum opinionationibus tantopere moveamur, ut multi solent. 3. Waldenses, Albigenes similesque caeteros tunc temporis a Romana Ecclesia segreges, tot adversariorum suorum praejudiciis gravatos, quibusdam etiam e nostris, nimium hac parte credulis, de Schismate si non Haeresi suspectos, — pro legitimis Dei Patris per Jesum Christum cultoribus, quibus utique sapere & intelligere SOLIS, in tam caliginoso (heu!) Ecclesiae statu datum fuit, hujus Scripturae vi agnoscendos.

Fallor, aut hanc Waldensium sui temporis confidentiam reprimere voluit J. Oecolampadius, cum ad eos scriberet: In Novo Testamento quatuor Evangelia cum Actis Apostolorum, & quatuordecim Epistolis Pauli, & septem Catholicis una cum Apocalypsi recipimus; tametsi Apocalypsim cum Epistola Jacobi & Judae, & ultima Petri, ac duabus posterioribus Joannis non cum caeteris conferamus. ap. Scultet. A°. 1530. p. 314. Eorum saltem auctoritate nos non posse premi certum est, si vera sunt (ut sunt verissima) quae observat Cl. Vitringa p. 1009. Rationem habuerunt Protestantes, quare hoc Dogma non inseruerint Confessionibus fidei suae — quod prudenter statuerint, Confessionem Fidei Ecclesiae integram absque hoc Dogmate stare posse. Etsi enim illud vulgatum sit & communiter receptum: eatenus tamen censeri debet inter Quaesita Fidei Problematica, quatenus singularia quaedam Scripturae loca concernit, eaque argumenti Prophetici, ad quorum investigandum sensum plus diligentiae & peritiae requiritur, quam passim a plebeji ordinis hominibus expectari potest.

Non vacat quidem nunc inquirere, an haec Waldensium assertio ejus sit antiquitatis, cujus esse ab aliis dicitur, ab aliis negatur, neque utrum ita loquentes ipsam Joannis mentem interpretari, an suam tantum sententiam verbis Apostoli exprimere voluerint; sed accipio, quod ultro fatentur viri magni: ante Seculum a Christo nato duodecimum ipsorum interpretationem nemini in mentem venisse, aut venire potuisse. Si mea hypothesis vera est, Apocalypsis praecipue scripta fuit in gratiam hominum quorundam qui tunc vivebant, atque eo consilio, ut ab illis intelligi posset, imo ut ab illis non intelligi non posset: data vero Virorum Clariss. hypothesei consequitur, Apocalypsin, per undecim secula continua a Christianis lectam, a nemine intellectam fuisse, imo ne quidem intelligi potuisse. Quis unquam audivit, librum aliquem eo consilio scriptum editumque fuisse, ut tam sero intelligeretur? & quis cogitasset, viros doctos haec potius confectaria admittere, quam τῇ ὑποθέσει non δαλεῦσαι maluisse?

Sive autem haec nostra sive alia sit verior Vaticiniorum Joannis interpretatio,

tio, neminem fore confido, quin re considerata mecum probaturus sit iudicium *H. Mori* Myft. Pietat. l. V. c. 15. p. 181. *Nullus unquam erat liber, qui majori cum artificio scriptus est quam hic LIBER APOCALYPSEOS, tamquam si unumquodque verbum pensitatum antea fuerit in balance, quam in chartam conscriptum.*

DUm haec Scribo, adferuntur literae *Eminentissimi Cardinalis QUIRINI*, quibus me certiore reddit, se tandem, non una via tentata, perruptisque omnibus difficultatibus, optata *Codicis Basiliani* Collatione (quae iisdem literis inclusa continebatur) fuisse potitum. Pro quo insigni in ignotum collato beneficio, quibus verbis laudes Viri Illustris, ejusque praecipue singularem literarum promovendarum amorem depraedicem, aut, quantum illi debeam, significem, non invenio. Quod unum nunc possum ad testificandum gratum animum, exemplar Commentariorum meorum, quam primum absoluti fuerint, Brixiam ad Virum Optimum atque κριτικώτατον mittam; cui si, uti spero, vel interpretationem Apocalypseos, vel conatum saltem meum non displicuisse intellexero, *sublimi feriam sidera vertice.*

Collatus autem fuit codex *Apocalypseos*, quem litera B. notavi, cum editione N. T. a *J. Morino* Lutetiae Parisiorum A°. 1628. curata, quae, ut ex *J. le Long* Bibliotheca sacra didici, *Stephani tertiam* repraesentat: *Notandum vero*, (verba sunt ejus, qui Codicem contulit,) *quod transpositiones aliquae, non mutant sensum, hic omissae sunt.* Lectiones ejus plerumque confirmant eam quam praetuli, quamque Codices plurimi addicunt: duorum postremorum capitum ex hoc Codice V. L. suis locis exposui, cum eo usque operae typographicae jam promovissent, reliqua hic exhibiturus.

I. 5. ἐκ] —

6. ἐποίησεν] ποιήσαντι
βασιλείαν καὶ βασιλεῖς

8. εἰμι] + καὶ
ἀρχὴ καὶ τέλος] —
ὁ κύριος] κύριος ὁ Θεός

9. ἐν τῇ posterius] —
Ἰησοῦ χριστοῦ] ἐν χριστῷ

11. ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ
ὁ ἔσχατος καὶ] —
ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ] ἑπτὰ ἐκ-
κλησίαις

12. καὶ primum] + ἐκεῖ
ἐλάλησα] ἐλάλει

20. ἑπτὰ λυχνίαι, αἷς εἶδες] λυχνίαι αἱ
ἑπτὰ

II. 2. ἐπειράσω τῆς φάσκου εἶναι σποδός-
λως] ἐπείρασας τῆς λέγοντας εαυ-
τῆς ἀποδόλως

3. ἐβάσας, καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ] ὑπο-
μονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάσας
κεκοπίσας, καὶ ἐκέμηκας] οὐκ ἐ-
κοπίσας

8. μέσῳ τῷ πνεύματι καὶ τῷ ὕδατι
καὶ τῷ ὕδατι καὶ τῷ ὕδατι

9. πλῆσιος δὲ εἶ, καὶ ἡ βλασφημία] ἀλ-
λὰ πλῆσιος εἶ καὶ ἡ βλασφημίαν ἐκ

10. μηδὲν] μὴ

πάσχειν] παθεῖν

ἡμερῶν] ἡμέρας

17. φαγεῖν ἀπὸ τοῦ] τὸ
ἔγνω] οἶδεν

18. θουατείροις] θουατέρη

20. ὀλίγα] —

ἑᾶς] ἀφ᾽ ἑᾶς

Ἰεζαβὴλ] Ἰεζάβελ

καὶ λέγουσαν εαυτὴν προφήτην, διδάσ-
κει καὶ πλανᾷ] καὶ λέγει αὐτὴν προ-
φήτην, διδάσκει καὶ πλανᾷ τῆς

21. ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ ἐ μετανοή-
σεν] καὶ ἐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς
πορνείας αὐτῆς

22. αὐτῶν] αὐτῆς

23. ὁ κύριος] αὐτῆς

III. 2. μέλλει ἀποθανεῖν] ἡμελλες ἀποβάλ-
λειν

θεῶν] + καὶ

καὶ ἡκισσας, καὶ τήρει] —

IV. 8. εαυτὸ εἶχον] ἐν αὐτῶν ἔχον
κυκλόθεν] + καὶ ἔξωθεν

γέμοντα] γέμοισιν

ἅγιος] + ἅγιος, ἅγιος ἅγιος
ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος

11. κύριε] ὁ κύριος καὶ ὁ Θεός ἡμῶν.
εἰσι] ἦσαν

V. 4. καὶ ἀναγνῶναι] —

5. ἀνοί-

5. ἀνοίξαι] ὁ ἀνοίγων
λύσαι] —
10. ἡμᾶς] αὐτὸς
13. πάντα] + καὶ πάντα
εἰκοσιτέσσαρες] —
[ὥν] εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων] —
VI. 1. μίαν ἐκ τῶν] + ἐπτὰ
3. καὶ βλέπε] —
8. ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν] ἡκολούθει αὐτῶν
αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτείνειν ὅτι τὸ
τέταρτον τῆς γῆς] αὐτῶν ἐξουσία
ὅτι τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτείνει
9. μαρτυρίαν] + τῷ θένει
10. ἔκραζον] ἔκραξαν
11. ἐδόθησαν ἐκάστοις φολαὶ λευκαὶ]
ἐδόθη αὐτοῖς φολὴ λευκὴ
χρόνον μικρὸν, ἕως ἢ πωληθῶσιν
καὶ] ἔτι χρόνον, ἕως πωληθῶσιν
13. σελήνῃ] + ὅλῃ
VII. 14. ἐλεύκαναν] + τὰς
VIII. 4. δένδρων] + τῆς γῆς
8. ὡς] τὸ
συρί] —
12. ἡ ἡμέρα μὴ φαίνη τὸ τρίτον αὐτῆς]
τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φαῖν ἡμέρα
13. εἶδον] ἰδὲ
ἀγγέλου] ἀετῶ
ἐν μεσσηρανίᾳ, λέγοντες Φωνῇ
μεγάλῃ] —
τοῖς κατοικοῦσιν] τῶν κατοικούντων
IX. 10. ἦν ἐν ταῖς θραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἐξου-
σία αὐτῶν] καὶ ἐν ταῖς θραῖς αὐ-
τῶν ἐξουσίαν ἔχουσιν τῷ
11. καὶ posterius] + καὶ
14. λέγουσαν] λέγοντες
ὅς εἶχε] ὁ ἔχων
19. αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν] ἡ γὰρ ἐξου-
σία τῶν ἱππῶν
εἰσιν] ὅτι καὶ ἐν ταῖς θραῖς αὐτῶν
X. 1. ἰρις ὅτι τῆς κεφαλῆς] ἡ ἰρις ὅτι τῆς
κεφαλῆς αὐτῆς
2. εἶχεν] ἔχων
βιβλαρίδιον] βιβλίον
τῆς θαλάσσης] τῆς θαλάσσης
τῆς γῆς] τῆς γῆς
4. τὰς φωνὰς αὐτῶν ἔμελλον] ἡμελ-
λον
μοι] —
5. αὐτῶν] + τῶν δεξιῶν
6. ἐν prius] —
7. τοῖς ἑαυτῶν δούλοις τοῖς προφήταις]
τῶν ἑαυτῶν δούλων τῶν προφητῶν
XI. 3. περὶ βεβλημένοι] περὶ βεβλημένους

6. βρέχει ὑετὸς ἐν ἡμέραις τῆς προφη-
τείας] ὑετὸς βρέχει τὰς ἡμέρας
τῆς προφητείας αὐτῶν
8. τὰ πτώματα] τὸ πτώμα
ἡμῶν] αὐτῶν
9. τὰ πτώματα] τὸ πτώμα
μνημάτων] μνημα
10. χαρῶσιν] χαίρουσιν
πέμψουσιν] δώσουσιν
11. ἐπ'] εἰς
13. ὥρα] ἡμέρα
δέκατον] τρίτον
15. λέγουσαι ἐγένοντο αἱ βασιλείαι]
λέγοντες ἐγένετο ἡ βασιλεία
16. τῷ θεῷ καθήμενοι] τοῦ θρόνου τοῦ
θεοῦ οἱ κάθοντες
19. καὶ σεισμός] —
XII. 2. κράζει] ἔκραξεν
3. μέγας θυρρὸς] θυρρὸς μέγας
7. ἐπολέμησαν κατὰ] πολέμησε μετὰ
10. κατεβλήθη] ἐβλήθη
12. τοῖς κατοικοῦσι τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσ-
σης] τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ
15. ταύτην] αὐτήν
XIII. 4. τὸ δράκοντα ὃς ἔδωκεν] τῷ δρά-
κοντι τῷ δαδωκότι
7. φυλὴν] + καὶ λαὸν
8. ὃ γέγραπεν] τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βί-
βλῳ] ὅτε γέγραπεν τὸ ὄνομα ἐν
τῷ βιβλίῳ
10. αἰχμαλωσίαν συνάγει] —
XIV. 1. ὄνομα] + αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα
5. ἐνάπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ] —
6. ἄλλον] —
8. ἄλλος] + δεύτερος
ἔπεσε] —
ἡ πόλις] —
πορνείας αὐτῆς] πορνείας ταύτης
12. ὧδε] —
μοι] —
18. κραυγὴ] Φωνῇ
ἠκμάσαν αἱ σαφυλαὶ] ἠκμάσεν ἡ
σαφυλὴ
XV. 2. τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης] τῆς εἰ-
κόνης καὶ ἐκ τοῦ θηρίου
ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ] —
3. ἁγίαν] ἐθνῶν
4. σε] —
ὅσοις, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη] ἅγιοι,
ὅτι πάντες
5. ἰδὲ] —
6. ἐκ τῶν νεκρῶν] οἱ ἦσαν
λίον καθαρὸν καὶ] λιγὴν καθαρὸν
XVI.

- XVI.** 1. Φωνῆς μεγάλης ἐκ τῆ ναῦ] με-
γάλης Φωνῆς
τὰς] + ἐπὶ α
5. ὁ ἦν καὶ ὁ] ὅς ἦν
7. ἄλλὰ ἐκ] —
9. ἐβλασφήμησαν] + οἱ ἄνθρωποι
10. ἐσκοτωμένη] ἐσκοτισμένη
13. τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις]
ἀκάθαρτα τρία ὡς βάτραχοι
14. ἐκπορεύε] ἐκπορεύον]
τῇ γῆς καὶ] —
16. Ἀρμαγεδδών] Μαγεδδών
18. Φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ]
ἀστραπαὶ καὶ Φωναὶ
ἐγένετο μέγας] μέγας ἐγένετο
- XVII.** 4. ἡ περικτεβλημένη πορφύρα καὶ
κοκκίνῳ] ἡ περικτεβλημένη πορ-
φυρῶν καὶ κόκκινον
ἀκαθάρτητος πορνείας αὐτῆς] τὰ
ἀκάθαρτα τῆ πορνείας τῆ γῆς
8. βλέποντες τὸ θηρίον ὅτι ἦν] βλε-
πόντων ὅτι ἦν τὸ θηρίον
καίπερ ὅτι] καὶ πάρεσται
9. ὧδε] —
16. ὅτι] καὶ
γυμνῇ] + ποιήσασιν αὐτήν
17. τελεσθῇ τὰ ῥήματα] τελεσθῶ-
σιν οἱ λόγοι
- XVIII.** 1. εἶδον] + ἄλλον
2. ἐν ἰσχυρί Φωνῇ μεγάλῃ] ἰσχυρᾷ
Φωνῇ
ἐπέσειν secundo] ἡ
8. θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός] θά-
νατος πένθος καὶ λιμοῦ
9. κλαύσον] αὐτήν] κλαύσους
11. πονθήσιν ἐπ' αὐτῇ] πονθήσουσιν
ἐπ' αὐτῆς
ἐκέτι Γόμον] ἐκ ἔτι γόμον
17. ὅτι τῷ πλοίων ὁ ὁμιλῶ] ὁ ὅτι
τὸ τόπον πλοίων
22. ἀκασθῇ posterius] εὐρεθῇ
- XIX.** 6. λεγόντων] λέγοντες
12. ἔχων] + ὀνόματα γεγραμμένα
13. καλεῖται] κέκλην]
15. ῥομφαία] + δίτομον
17. ἕνα] —
20. τῇ εἰκόνι] τὸ χάραγμα
21. τῇ ἐκπορευομένῃ] ἐξεληθήσιν
- XX.** 2. σατανᾶς] + ὁ πλανῶν τὸ οἶκον
μένην ὅλην
5. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζη-
σαν ἕως] καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώ-
πων ἐκ ἐζήσαν, ἄχρι
7. ὅταν τελεσθῇ] ῥῆ
8. ἀριθμὸς] + αὐτῶν
9. πόλιν] + τῇ ἀγίῳ καὶ τῇ πόλιν
12. θεοῦ] θρόνον
- XXI.** 2. ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον] —
καταβαίνεσαν ἀπὸ τῆ θεῶς ἐκ τῆ
ἐρανῶ] εἶδον καταβαίνεσαν ἐκ
τοῦ ἐρανῶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ
3. ἔσται μετ' αὐτῶν] μετ' αὐτῶν
ἔσται
4. ὁ θεὸς] ἀπ' αὐτῶν

INDEX AUCTORUM VETERUM

Judaeorum.

Mifchna Surenhusii Amst. 1698. f.
Thalmud Babylon. Francof. ad Oder.
A^o. 494. f.

— Jerofolym. pars Amstel. 470. f.
Rabboth Amstel. A^o. 485. f.
Medras Schochad Tof Pragae A^o. 373. f.
Mechilta Amstel. A^o. 472. f.
Tanchuma Amstelod. A^o. 493. 8.
Jalkut Rubeni Amstelod. A^o. 460. f.
Pirke R. Eliezer Amstelod. A^o. 466. 8.
Ben Sira Amstelod. A^o. 457. 12.
Menasse ben Israel de Resurrectione mortuorum Amstelod. 1636. 8.
Liber precum Amstel. A^o. 466. 4.

Graecorum & Latnior. Philosophorum.

Plato Ficini Francof. 1602. f.
Aristoteles Genev. 1605. f.
Hippocrates & Galenus apud Aldum f.
Theophrastus Hist. Plant. D. Heinsii Lugd.
Bat. 1613. f.
— Characteres Trajecti 1736. 8.
Sextus Empiricus J. A. Fabricii Lipsi. 1718. f.
Plotinus Basileae 1580. f.
Jamblichus de mysteriis Oxon. 1658. f.
— Vita Pythagorae Amstelod. 1707. 4.
Philo Judaeus T. Mangey Londini 1742. f.
Ptolemaeus
Diogenes Laertius Amstel. 1692. 4.
Nicander
Manethon J. Gronovii Lugd. Bat. 1698. 4.
Ælianus Var. Hist. A. Gronovii Lugd. Bat.
1731. 4.
— de Nat. Animal. — Londini 1744.
Artemidorus N. Rigaltii Lutet. 1603. 4.
Achmet — ibid.
Oppianus C. Rittershusii Lugd. Bat. 1598.
Agapetus de bono Principe
Cebetis Tabulae
Aratus
Poësis Philosophica H. Stephani 1573. 8.
Æschines Socraticus Leovard. 1718. 8.
Epictetus & Simplicius Salmafii Lugd. Bat.
1640. 4.
— & Arrianus Cantabrig. 1655. 8.
Porphyrius de Abstinēt. & de Antro Nymph.
Cantabr. 1655. 8.
— Vita Pythagorae Amstelod. 1707. 4.
Eunapius Heidelberg. 1596. 8.
Nemesius de Natura hominis Oxon. 1671. 4.
Horapollon Trajecti ad Rhen. 1727. 4.
Psellus de Lapidibus.
Plinius Hist. Nat. J. Harduini Paris. 1723. f.
— Epistolae G. Cortii Amstelod. 1735. 4.
Senecae Opera J. F. Gronovii Amst. 1659. 12.
— Tragoediae J. C. Schroederi Delph. 1728. 4.
Scriptores Rei Rusticae J. M. Gesneri Lipsi-
siae 1735. 4.

Censorinus S. Havercampi Lugd. Bat. 1743. 8.
Firmicus.
Chalcidius J. A. Fabricii Lipsiae 1718. f.
Celsus
Caelius Aurelianus Amstelod. 1709. 4.
Corpus Juris.

Historicorum.

Herodotus J. Gronovii Lugd. Bat. 1715. f.
Thucydides C. A. Duckeri Amstel. 1731. f.
Xenophon Basileae 1555.
Dionysius Halicarnas. J. Hudsoni Oxon. 170-f.
Pausanias J. Kuhnii Lipsiae 1696. f.
Arrianus Expedit. Alex. J. Gronovii Lugd.
Bat. 1704. f.
Dio Cassius Lutetiae 1548.
— Xiphilini Genev. 1592.
Fl. Josephus S. Havercampi Amstelod. 1726. f.
Diodorus Siculus P. Wesselingii Amst. 1745. f.
Appianus J. Tollii Amstelod. 1670. 8.
Herodianus J. H. Boecleri Argentorat. 1662. 8.
Polybius J. Gronovii Amstelod. 1680. 8.
Historiae Byzantinae Scriptores Paris. f.
Nicolaus Damascenus H. Valsarii Paris. 1634. 4.
Zosimus Oxon. 1679. 8.
Jo. Malela Oxon. 1691. 8.
Strabo Amstelod. 1707. f.
Stephanus Byzantinus Berkelii Lugd. Bat.
1694. f.
Geographi minores J. Hudsoni Oxon. 1698. 8.
Onofander Heidelberg. 1600. 4.
Leonis Tactica 8.
Polyaenus Lugd. Bat. 1690. 8.
Livius A. Drakenburgii Amstelod. 1738. 4.
Sallustius G. Cortii Lips. 1724. 4.
J. Caesar Davisii Cantabrig. 1727.
Suetonius J. G. Graevii Trajecti 1691. 4.
C. Tacitus
Justinus A. Gronovii Lugd. Bat. 1719. 8.
Florus C. A. Duckeri Lugd. Bat. 1644. 8.
C. Nepos Variorum Amstel. 1687. 8.
Historiae Augustae scriptores C. Salmafii Pa-
ris. 1620. f.
A. Victor
Q. Curtius
Valerius Maximus Varior. Lugd. Bat. 1660. 12.
Ammianus Marcellinus J. Gronovii Lugd. Bat.
1693. f.
Mela de situ Orbis Lugd. Bat. 1743. 12.
Solinus Salmafii Trajecti 1689. f.
Frontinus
Antonini Itinerarium P. Wesselingii Amstelod.
1735. 4.

Poetarum.

Homerus cum notis Eustathii Basileae 1560. f.
Didymus f. Scholia parva in Homerum. Ar-
gentorat. 1539. 8.

X x x x x

- Paraphrasis Iliados MSS. f.
 Hesiodus
 Æschylus T. Stanleji Londin. 1663. f.
 Sophocles.
 Euripides J. Barneji Cantabrig. 1694. f.
 Pindarus.
 Anacreon Trajecti 1732. 4.
 Moschus.
 Bion.
 Theocritus Oxon. 1699. 8.
 Sappho
 Menander J. Clerici Amstelod. 1709. 8.
 Philemon —
 Aristophanes L. Kusteri Amstelod. 1701. f.
 Lycophron J. Potteri Oxon. 1702. f.
 Callimachus E. Spanhemii Traject. 1697. 8.
 Apollonius Rhodius J. Hoelzlini Lugd. Bat. 1641. 8.
 Musaeus Hallae 1721. 8.
 Anthologia E. Lubini Heidelberg. 1604. 4.
 — MS ex bibliotheca J. Clerici
 Pythagorae aurea carmina cum Hierocle
 Theognis
 Phocylides
 Nonni Dionysiaca G. Falkenburgii Han. 1603. 8.
 Ennius F. Hesselii Amstelod. 1707. 4.
 Plautus J. F. Gronovii Lugd. B. 1664. 8.
 Terentius A. H. Westerhovii Hagae 1726. 4.
 Lucretius T. Creech Londini 1717. 8.
 Catullus J. Vossii Londini 1654. 4.
 Tibullus J. Broukhufii Amstelod. 1702. 4.
 Propertius — 4.
 P. Syrus R. Benteji Amstelod. 1727. 4.
 Ovidius P. Burmanni Amstelod. 1727. 4.
 Virgilius P. Burmanni Amstelod. 1746. 4.
 Horatius Dacerii & Sanadon Amst. 1735. 12.
 Manilius R. Benteji Basileae 1740. 8.
 Persius.
 Juvenalis.
 Lucanus G. Cortii Lipsiae 1726. 8.
 Martialis
 Phaedrus P. Burmanni Lugd. B. 1727. 4.
 Valerius Flaccus P. Burmanni Leidae 1724. 4.
 Silius Italicus A. Drakenborgii Trajecti 1717. 4.
 Statius Lugd. Bat. 1671. 8.
 Ausonius
 Claudianus
 Albinovanus J. Clerici Amstelod. 1703. 8.
 Calpurnius
 Rutilius Amstelod. 1687. 12.
 Avienus
 Serenus Sammonicus
Rhetorum
 Isocrates H. Wolfii Basileae 1570. f.
 Demosthenes Basileae 1537. f.
 Rhetores H. Stephani 1575. f. & 1567. f.
 Plutarchus Francofurti 1620. f.
 Dio Chrysostomus F. Morelli Paris. 1604. f.
 Philostratus G. Olearii Lipsiae 1709. f.
 Libanii Decl. & Orat. Paris. 1666. f.
 — Epistolae J. C. Wolfii Amstel. 1738. f.
 Stobaeus Genev. 1609. f.
 Athenaeus J. Casauboni Lugduni 1612. f.
 Themistius J. Harduini Paris. 1684. f.
 Epistolae Graecicae mutuae Genev. 1606. 4.
 Lucianus T. Hemsterhusii Amstelod. 1743. 4.
 Aristides T. Jebb Oxon. 1722. 4.
 Lysias J. Taylori Cantabrig. 1740. 8.
 Phalaridis Epistolae Heidelberg. 1597. 8.
 Alciphron J. Bergleri Lipsiae 1715. 8.
 Longinus Amstelod. 1733. 8.
 Hermogenes Genev. 1614. 8.
 Aristanetus Traject. 1736. 8.
 Aphthonius & Theo Lugd. B. 1626. 8.
 Heliodorus Francof. 1631. 8.
 Achilles Tatius Lugd. B. 1640. 12.
 Eustathius G. Gaulmini Paris. 1617.
 Theodorus Prodromus — Paris. 1625.
 Xenophon Ephesus Londin. 1726. 8.
 Longus Hanov. 1605. 8.
 Adagia Graecorum A. Schotti Antw. 1612. 4.
 — Michaelis Apostolii Lugd. B. 1619. 4.
 Palaephatus de Incredibil. Francofurt. 1685. 8.
 Opuscula Mythologica Amstelod. 1688. 8.
 J. Pollux T. Hemsterhusii Amstelod. 1705. f.
 Hesychius Venetiis 1514. & Lugd. B. 1746. f.
 Etymologicum M. Venetiis 1549. f.
 Hortus Adonidis f. Cornu Copiae Venetiis 1496. f.
 Apollonius Dyscolus Venetiis 1495. f.
 Varini Phavorini Lexicon Basileae 1538. f.
 Thomas Magister Franequerae 1690. 8.
 Phrynichus Trajecti 1739. 4.
 Ammonius L. C. Valkenarii Lugd. B. 1739. 4.
 Moeris Atticista Oxonii 1712. 8.
 Corinthus de Dialect.
 Joannis Grammaticus in Appendice Thes. H. Stephani.
 Cicero Is. Verburgii Amstelod. 1724. 8.
 Quintilianus P. Burmanni Lugd. B. 1720. 4.
 Petronius P. Burmanni Amstelod. 1743. 4.
 Panegyrici veteres Venet. 1728. 4.
 A. Gellius
 Apulejus
 Symmachus
 Auctores linguae Latinae, Varro &c. Genev. 1622. 4.
 Mythographi Latini Amstel. 1681. 8.
Scriptores Juniores
 aut nomine non citati, aut rarius, quorum in N. T. observationibus me usum fuisse gratus hic profiteor.
 J. ALBERTI
 J. Boissius
 L. Bos
 C. Daubuz
 J. Elsnus
 G. F. Heupelius
 H. Majus
 A. Morus
 G. Raphelius
 C. Schoetgenius

INDEX VERBORUM

b. designat Tomuni secundum.

A.		ἀ	
Ἀβραῆμ	b. pag. 207	ἀβραῆμ	b. 29
Ἀβραάμ	264	ἀβραάμ	576
Ἀγαθὰ	654	ἀβραάμ	599
ἀγαθοεργέω	b. 352	ἀβραάμ	291, 601. b. 294
ἀγαθός	821. b. 46, 373, 524	ἀβραάμ	578, 639
ἀγαθωσύνη	b. 93	ἀβραάμ	519, 629
ἀγάμος	b. 129	ἀβραάμ	b. 638
ἀγαπακτέω	457	ἀβραάμ	575. b. 254
ἀγαπάω	605, 914	ἀβραάμ	894
ἀγαρεύω	310	ἀβραάμ	765
ἀγγεῖον	408	ἀβραάμ	505
ἄγε	b. 676	ἀβραάμ	277
ἀγέλη	355	ἀβραάμ	b. 549
ἀγιάζω	b. 691	ἀβραάμ	b. 228
ἄγιος	b. 56, 127, 256	ἀβραάμ	907
ἀγκυρά	b. 406	ἀβραάμ	740
ἀγνίζω	920	ἀβραάμ	b. 228
ἀγορά	383. b. 556	ἀβραάμ	b. 520
ἀγοραῖος	b. 560, 589	ἀβραάμ	957
ἄγρα	685	ἀβραάμ	b. 673
ἀγρέμματος	b. 477	ἀβραάμ	b. 748
ἀγραυλέω	661	ἀβραάμ	267
ἀγριέλαιος	b. 74	ἀβραάμ	748
ἄγριος	b. 757	ἀβραάμ	404
Ἀγρίππας	b. 626	ἀβραάμ	b. 696
ἀγρυπνία	b. 192	ἀβραάμ	443
ἄγω γενέσιαι	411	ἀβραάμ	b. 728
— ἡμέραν	825	ἀβραάμ	b. 544
— εἰς μετάνοιαν	b. 31	ἀβραάμ	358, 702
ἄγεσθαι	b. 60. 362	ἀβραάμ	b. 329
ἄγωνή	b. 363	ἀβραάμ	b. 678
ἄγων	b. 267, 284, 366	ἀβραάμ	b. 845
— προκείμενος	b. 433	ἀβραάμ	646. b. 412
ἀγωνία	807	ἀβραάμ	546. b. 129
ἀγωνίζομαι	747	ἀβραάμ	b. 406
ἀδάπανος	b. 136	ἀβραάμ	b. 76, 195
ἀδελφότης	b. 687	ἀβραάμ	b. 162
ἀδήλως	b. 137	ἀβραάμ	— ἀμύν
ἀδημονέω	521	ἀβραάμ	b. 407
ἄδης	768	ἀβραάμ	b. 411
ἀδιάκριτος	b. 673	ἀβραάμ	842
ἀδιαφθορία	b. 373	ἀβραάμ	b. 340
ἀδικέω	b. 773	ἀβραάμ	b. 498
ἀδόκιμος	b. 26	ἀβραάμ	277
ἄδολος	b. 684	ἀβραάμ	b. 559
Ἀδραμυττηνός	b. 636	ἀβραάμ	608
Ἀδρίας	b. 644	ἀβραάμ	b. 614
ἀδρότης	b. 199	ἀβραάμ	b. 272
ἀδύνατος	b. 91	ἀβραάμ	b. 829
ἄδω	b. 255	ἀβραάμ	454
Ἄζωτος	b. 509	ἀβραάμ	439, 456, 570,
ἄηρ	b. 240	ἀβραάμ	828. b. 792
ἀθέμιτος	b. 520, 693	ἀβραάμ	b. 622
ἀθεσμος	b. 704	ἀβραάμ	408
		ἀβραάμ	459
		ἀβραάμ	αἰα-

ἀναβοάω	634	ἀναφαίνω	b. 601	ἀντιπέραν	709
ἀναβοάω	b. 628	ἀναφωτέω	653	ἀντιπίπτω	b. 502
ἀναγκάιος	b. 152. 518	ἀνάχυστις	b. 693	ἀντίτυπος	b. 417
ἀνάγκη	799. b. 192	ἀναχωρέω	249	ἀντίχριστος	b. 716, 717
ἀνάγκην ἔχω	753	ἀναφύχω	b. 356	ἀντλέω	837
ἀνάγω	269, 708	ἀνδραποδιστής	b. 318	ἀντοφθαλμέω	b. 641
ἀνάδειξις	657	Ἀνδρέας	277	ἀνυδροῦς	396
ἀναδέχομαι	b. 427, 652	ἀνδρίζομαι	b. 175	ἀνω	752
ἀναζητέω	667	ἀνδροφόνος	b. 318	ἀνωθεν	645, 851. b. 632, 661
ἀναζωπυρέω	b. 354	ἀνέγκλητος	b. 103	ἀνωτεριός	b. 579
ἀναβάλλω	b. 279	ἀνεκδιήγητος	b. 202	ἄξιος	264. b. 60
ἀναθεωρέω	b. 443	ἀνεκλάλητος	b. 683	ἄξιός	b. 422, 551
ἀνάθημα	796	ἀνεκτός	385	ἄρατος	b. 321
ἀναίρεω	250. b. 420	ἀνεμοὶ τέσσαρες	503	ἀπαρχομαι	528
ἀναίτιος	388	ἀνεξιμάκτος	b. 360	ἀπάγω	342, 524, 534
ἀνακαθίζω	700	ἀνεξιχνίαστος	b. 76	ἀπαίδευτος	b. 360
ἀνακαλύπτω	b. 185	ἀνεπαίσχυντος	b. 358	ἀπαίτῳ	694. b. 392
ἀνάκειμαι	358	ἀνεπίληπτος	b. 327	ἀπαλγέω	b. 251
ἀνακεφαλαιόω	b. 85	ἀνεσις	b. 181	ἀπαλλάσσω	741. b. 392
ἀνακλίνω	349	ἀνευ	806	ἀπαλλοτριόω	b. 283
ἀνακρούω	552	ἀνεύθετος	b. 640	ἀπαντάω	b. 755
ἀνακρίνω	813	ἀνέχομαι	b. 205	ἀπάντησις	507
ἀνακύπτω	745, 801	ἀνέψιδος	b. 295	ἀπαξ ἀποθανέν	b. 417
ἀναλαμβάνω	642. b. 259, 592	ἀνέωγεν	b. 174	ἀπαράβατος	b. 410
ἀναλογία	b. 79	ἀνέωγος	846	ἀπαρασκεύατος	b. 200
ἀναλογίζω	b. 434	ἀνέωχθησαν οἱ οὐρανοὶ	268	ἀπαρέομαι	433
ἀναλος	601	ἀνήθον	486	ἀπ' ἄρτι	493
ἀναλόω	718. b. 312	ἀνήκω	b. 253	ἀπαρτισμός	754
ἀναλύω	738	ἀνθομολογέομαι	666	ἀπαρχή	b. 662
ἀναμάρτητος	893	ἀνθρακίς	948	ἀπάτη	403
ἀναμνηστικῶ	632. b. 116, 386,	ἀνθρώπινος	b. 52	ἀπάτωρ	b. 407
	422	ἀνθρωποκτόνος	899	ἀπαύγασμα	b. 387
ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν	b. 419	ἀνθρωπος	677, 809, 903	ἀπέδωκεν	716
ἀνανήφω	b. 360	ἀνθύπατος	b. 533	ἀπέθνησκειν	710
Ἀνανίας	b. 612	ἀνθ' ὧν	650	ἀπειπεῖν	b. 185
ἀναντηρήτως	b. 520	ἀνήμε	b. 258, 556	ἀπειρασος	b. 661
ἀνάξιος	b. 149	ἀνίστημι	525. b. 457, 636	ἄπειρος	b. 403
ἀναπαύω	522	Ἄνας	666	ἀπελαίνω	b. 576
ἀναπαύω	b. 576	ἀνοικ	691	ἀπελεγμός	b. 585
ἀνάπηρος	552	ἀνοίγω τὸ εἶμα	285	ἀπελεύσομαι	b. 96
ἀναπίπτω	426	— τοὺς ὀφθαλμοὺς	363	ἀπελπίζω	695
ἀναπληρῶ	401	ἀνοικοδομέω	b. 548	ἀπέραντος	b. 316
ἀναπτύττω	680	ἀνορθῶ	b. 548	ἀπερισπάζω	b. 130
ἀνάπτω	b. 670	ἀνόσιος	b. 318	ἀπερίτμητος	b. 502
ἀναρίθμητος	b. 426	ἀνοχή	b. 30	ἀπέχω	342, 524, 534
ἀνασείω	634, 811	ἀντάλλαγμα	434	ἀπλότης	b. 258
ἀνασκευάζω	b. 550	ἀνταναπληρῶ	b. 283	ἀπλοῦς	531
ἀνασπᾶω	751	ἀντειπεῖν	b. 477	ἀπὸ	b. 523
ἀνασταῶ	b. 561	ἀντέχομαι	333. b. 370	— τότε	246
ἀνασταυρῶ	b. 404	ἀντὶ	b. 434	— μακρόθεν	524
ἀναστρέφομαι	438, b. 445	ἀντιβάλλω	824	ἀποβαίνω	685, 798. b. 264
ἀναστρέφω subverto	849	ἀντικαθίστημι	b. 434	ἀποβάλλω	607. b. 423
— revertor	b. 486	ἀντικαλέω	752	ἀποβλέπω	b. 429
ἀναστροφῇ	b. 217	ἀντίκειμαι	b. 233	ἀπόβλητος	b. 336
ἀνατέλλω	791	ἀντικρῦ	b. 593	ἀποβολή	b. 644
ἀνατίθημι	b. 218	ἀντιλαμβάνομαι	654. b. 347	ἀπογίνωμι	b. 688
ἀνατολή	657	ἀντιλέγει μὴ	793	ἀπογράφω	658
ἀνατρέπω	b. 359	Ἀντόχεια τῆς Πισιδίας	b. 535	ἀποδεικνύω	b. 311, 467
ἀνατρέφω	b. 609	Ἀντιπατρίς	b. 617	ἀποδεικνύω	b. 323
				ἀπὸ	ἀπὸ

ἀπόδημος	623, b. 190	Ἀπφία	b. 380	ἀσθενής	b. 689
ἀποδίδωμι	300, 847	ἀπρόσιτος	b. 351	Ἀσία	b. 464, 594
— τοῦς ὅρκους	305	ἀπρόσκοπος	b. 144	Ἀσιάρχης	b. 586
ἀποδοχής ἄξιος	b. 319	ἄπταιστος	b. 738	ἄσιτος	b. 646
ἀποδοῦναι αὐτῷ	b. 352	ἄπτομαι	b. 124, 289	ἀσκέω	b. 622
ἀποκαθήσκημι	390. b. 445	ἀπωθέω	b. 72	ἀσκός	360
ἀποκαλύπτω	386	ἄρα	b. 49	ἀσμένως	b. 469
ἀποκάλυψις	b. 747	ἀργός	394. b. 345	ἀσπάζομαι	b. 426, 590, 602
ἀποκαταδοκία	b. 60	ἀργυρία	545	ἀσπασμός	484
ἀποκατάστασις	b. 485	ἀργυροκόπος	b. 584	ἄσπιλος	b. 669
ἀποκείμαι	b. 366	ἄρειος πάγος	b. 568	ἄσπις	b. 39
ἀποκεφαλίζω	413	ἀρεσκω	412. b. 91. 217	ἄσπονδος	b. 29
ἀποκλείω	747	ἀρεσθός	897	ἀσπρίον	376
ἀποκόπτω	b. 232	ἄρετας	b. 210	ἄσπον	b. 640
ἀπόκριμα	b. 178	ἀρετή	b. 686	ἄστος	b. 592
ἀποκριθεὶς	268	ἀριστερός	320	ἀσείδης	b. 496
ἀποκτείνει ὑπὸ	b. 774	ἄριστον	469	ἄσσορος	b. 29
ἀποκυέω	b. 662	ἀρκετόν	337	ἄσχωρῶ	b. 316
ἀπολαμβάνω	590	ἀρκέω	509, 673, 933. b.	ἄσφαπτή	777
ἀπόλαυσις	b. 352		349, 443	ἀσύμφωνος	b. 656
ἀπολείχω	767	ἄρκτος	b. 800	ἀσύνετος	b. 29
ἀπολλύω	b. 785	ἄρμα	b. 507	ἀσύνθετος	b. 29
Ἀπολλωνία	b. 559	ἄρμος	b. 398	ἄσφάλεια	645
ἀπολούω	b. 610	ἄρμολύω	b. 205	ἄσφαλῶς	b. 469
ἀπολύω	415, 530, 665. b. 590,	ἄρνεω	b. 341, 428	ἀσχυμονέω	b. 130
	656	ἄρνιον	964	ἄσώτως	758
ἀπομάτω	720	ἀροτριῶν	373	ἄτακτος	b. 306
ἀπονέμω	b. 690	ἀρωγμῶς	b. 268	ἄτενίζω	681. b. 458
ἀπονίπτω	531	ἀρπάζω	878, 911	ἄτερ	803
ἀποπίπτω	b. 512	ἄρπαξ	343, 781	ἄτιμος	614
ἀποπλανῶ	b. 350	ἄρρεβδών	b. 180	ἄτμις	b. 467
ἀποπλέω	b. 533	ἄρρητος	b. 211	ἄτοπος	818. b. 313, 651
ἀπορέω	931	ἄρρωστος	414. b. 149	Ἀττάλεια	b. 546
ἀπορία	800	ἄρως	964	αὐγή	b. 592
ἀπορρίπτω	b. 649	ἀρσενεκοίτης	b. 123	αὐθάδης	b. 368
ἀπορφανίζω	b. 300	ἄρσιν	447	αὐθαίρετος	b. 196
ἀποσκήσμαι	b. 662	ἄρτεμας	b. 379	αὐθεντέω	b. 326
ἀποσπῶ	806. b. 599, 600	ἄρτεμις	b. 588	αὐλέω	383
ἀποσάσιον	303	ἄρτέμων	b. 648	αὐλή	514, 907
ἀποσεγάω	558	ἄρτι	361	αὐλητής	362
ἀποσέλλω	250	ἄρτιγέννητος	b. 684	αὐλίζω	464
ἀπόσολος	365. b. 394	ἄρτιος	b. 365	αὐξάνω	335. b. 109
ἀποσερέω	603	ἄρτύω	601	αὐξήσις	b. 250
ἀποσοματίζω	731	ἄρχαῖος	297. b. 549	αὐριον	749
ἀποσρέφομαι	311	ἄρχη	496, 734. b. 516, 734	αὐσηρδός	787
ἀποσυγέω	b. 79	ἄρχηγός	b. 392, 434	αὐτάρχεια	b. 201, 348
ἀποσυνάγωγος	984	τὴν ἄρχην	896	αὐτοκατάκριτος	b. 378
ἀποτάσσομαι	584	ἄρχιερατικός	b. 476	αὐτόματος	569. b. 527
ἀποτελέω	b. 662	ἄρχιερεῖς	244	αὐτόπτης	644
ἀποτίθημι	b. 251, 291	ἄρχιππος	b. 296	αὐτὸς ἐγὼ	b. 58, 202
ἀποτίω	b. 382	ἄρχιτέκτων	b. 109	αὐτοῦ	520
ἀποτολμάω	b. 72	ἄρχων	361, 812	αὐτὸ τοῦτο	b. 700
ἀποτομία	b. 75	— τοῦ κόσμου	925	αὐτόχειρ	b. 643
ἀποτρέπω	b. 361	ἀτάλαςτος	b. 440	ἐπ' αὐτῷ φάρος	892
ἀποφεύγω	b. 699	ἄταβος	267	αὐχμηρός	b. 702
ἀποφθέργομαι	b. 461	ἄτέλεια	588	ἄφαιρέω	727, 762
ἀποφορτίζω	b. 602	ἄσημος	b. 608	ἄφανίζω	328
ἀποψύχω	800	ἄσῃρ	666	ἄφαντος	826
Ἀππίου Φόρου	b. 654	ἀσθενέω	b. 600	ἄφεδρῶν	423

ἀφειδία	b. 290	Βερνίκη	b. 626	Γ	Γ.	
ἀφελότης	b. 471	Βέροια	b. 561	Γ	Αβριλ	649
ἄφῃ	b. 250	Βηθανία	464	γάγγραινα	b. 358	
ἄφθαρτος	b. 321	Βηθεσδα	869	Γαδαρηνός	352	
ἄφῃμι	325, 539. b. 403	Βηθλεέμ	240, 246	Γάζα	b. 506, 507	
ἄφιξις	b. 598	Βηθσαϊδά	275, 384	Γαζοφυλάκιον	618	
ἄφιστημι	b. 489	Βηθφαζή	459	Γαλλίαν	b. 575	
ἄφνω	b. 461	βήμα	530. b. 499, 626	Γαμαλιήλ	b. 487	
ἄφοράω	b. 434	βήρυλλος	b. 845	γαμέω	602, 724. b. 128	
ἄφορμῇ	b. 56, 344	βία	b. 486	γάμος	469, 470, 846	
ἄφρίζω	596	βιάζομαι	766	γαστήρ	b. 371	
ἄφανος	b. 707	βίαιος	461	ἐν γαστρὶ ἔχειν	233	
ἄχαιῖκος	b. 175	βιασῆς	382	γέγονε	b. 818	
ἄχαιστος	695	βιβλαρίδιον	b. 788	γεγυμνάσμενος	cum genitivo	
ἄχλυσ	b. 534	βίβλος	225	γέεννα	b. 707	
ἄχρεῖος	511, 774	Βιθυνία	b. 553	γέμω	298	
ἄχυρον	267	βίος	619. b. 631	γενεά	489	
ἄψευδής	b. 368	βιόω	b. 692	γενεαλογία	232	
ἄψυχος	b. 159	βιωτικός	802. b. 121	γενέσιαι	b. 316	
		βλαβερός	b. 349	γένεσις	411	
		βλασάνω	403	γένεσις	225	
		βλασφημέω	357, 566. b. 376	γενετή	902	
		βλάσος	b. 529	γενηθεῖς	b. 404	
		βλάσφημος	b. 319	γεννάω	231	
		βλέμμα	b. 705	γεννηθεῖς	b. 404	
		βλέπω	b. 640	τὸ γεννηθεῖν	235	
		βοήθεια	b. 642	γέννημα	519	
		βοηθέω	b. 553, 606	Γεννησαρέτ	419	
		βόθυνος	389, 442	γένος	590. b. 482	
		βολή	807	γεροσύνη	b. 485	
		βολίζω	b. 645	γέρων	851	
		βόρβορος	b. 709	γεύεσθαι θανάτου	434	
		Βοδζ	228	γεώργιον	b. 509	
		Βοσδρ	b. 708	γηράω	964	
		βόσκω	963	γηράσκω	b. 413	
		βουλεύομαι	755	γινόμενον	812	
		βουλὴν τίθεναι	b. 640	γινώσκων γυναῖκα	229	
		βούλομαι	234	γλεύκος	465	
		βουδός	671	γλῶσσα	b. 150, 770	
		βοῦς	848	γλωσσόκομον	921	
		βραβεῖον	b. 136	γνήσιος	b. 197	
		βραβεύω	b. 292	γνόφος	b. 438	
		βραδυπλοΐω	b. 639	γνώμη	b. 128, 131	
		βραδύς	826	γνώμην ἔχειν	b. 821	
		βραδύτης	b. 711	— ποιεῖν	b. 824	
		βραχύς	b. 391	γνωστὸν	b. 22	
		βρέφος	364	γογγύζω	454	
		βρέχει	313. b. 680	γός	b. 363	
		βροντή	924	γομός	b. 602, 828	
		βρόχος	b. 130	γονεῖς	373	
		βρυγμός	350	γράμμα	783, 886. b. 364	
		βρύχω	b. 502	γραμματεὺς	244. b. 586	
		βρύω	b. 672	γράφω	b. 536	
		βρῶμα	864. b. 416	γράφον	b. 750	
		βρῶσις	329. b. 89	γραῶδης	b. 336	
		βυθός	b. 209	γρηγορέω	505	
		βυρσεὺς	b. 515	γυμνάζω πρὸς	b. 337	
		βύσσος	707	γυμνός	512. b. 189	
				γυναικάριον	b. 361	
				γυνή		

B.

Β

Βαβυλὼν
βαθμός
βάθος
κατὰ βάθος
βάϊον
βαλάντιον
βάλλω
— εἰς νοῦν
βάλλει ἄνεμος
βαπτίζω
— ἐν πνεύματι
— ἐν πυρὶ
Βαραββᾶς
Βαραχίας
βάρβαρος
βαρέω
βάρος
βαρύς
βαρύτιμος
Βατανισῆς
βάσανος
Βασιλεία τῶν οὐρανῶν
Βασιλείον
Βασιλεύειν αὐτῷ
Βασιλικός
Βασιλίσσα
βάσις
Βασκαίνω
Βασάζω
βάτος
Βαττολογία
Βδέλυγμα
Βέβαιος
Βεβαίω
Βεβαίωσις
Βέβηλος
βέλος

b. 697
b. 330
398. b. 76
b. 196
922
719
510, 536
928
b. 641
259, 457
266
266
530
491
b. 168, 650
522, 801
b. 298, 551
b. 203
515
446
279
256
701
254
866. b. 665
395
b. 473
b. 222
350, 912, 939, 959
363
322
497
b. 44, 178
b. 93
b. 406
b. 318
b. 261

b. 626
b. 561
464
869
240, 246
275, 384
459
530. b. 499, 626
b. 845
b. 486
766
461
382
b. 788
225
b. 553
619. b. 631
b. 692
802. b. 121
b. 349
403
357, 566. b. 376
b. 529
b. 319
b. 705
b. 640
b. 642
b. 553, 606
389, 442
807
b. 645
b. 709
228
b. 708
963
755
b. 640
234
671
848
b. 136
b. 292
b. 639
826
b. 711
b. 391
364
313. b. 680
924
b. 130
350
b. 502
b. 672
864. b. 416
329. b. 89
b. 209
b. 515
707

Γ

Γ.

Γ

Γαβριήλ 649
γάγγραινα b. 358
Γαδαρηνός 352
Γάζα b. 506, 507
Γαζοφυλάκιον 618
Γαλλίαν b. 575
Γαμαλιήλ b. 487
γαμέω 602, 724. b. 128
γάμος 469, 470, 846
γαστήρ b. 371
ἐν γαστρὶ ἔχειν 233
γέγονε b. 818
γεγυμνάσμενος cum genitivo
γέεννα b. 707
γέμω 298
γενεά 489
γενεαλογία 232
γενέσιαι b. 316
γένεσις 411
γένεσις 225
γενετή 902
γενηθεῖς b. 404
γεννάω 231
γεννηθεῖς b. 404
τὸ γεννηθεῖν 235
γέννημα 519
Γεννησαρέτ 419
γένος 590. b. 482
γεροσύνη b. 485
γέρων 851
γεύεσθαι θανάτου 434
γεώργιον b. 509
γηράω 964
γηράσκω b. 413
γινόμενον 812
γινώσκων γυναῖκα 229
γλεύκος 465
γλῶσσα b. 150, 770
γλωσσόκομον 921
γνήσιος b. 197
γνόφος b. 438
γνώμη b. 128, 131
γνώμην ἔχειν b. 821
— ποιεῖν b. 824
γνωστὸν b. 22
γογγύζω 454
γός b. 363
γομός b. 602, 828
γονεῖς 373
γράμμα 783, 886. b. 364
γραμματεὺς 244. b. 586
γράφω b. 536
γράφον b. 750
γραῶδης b. 336
γρηγορέω 505
γυμνάζω πρὸς b. 337
γυμνός 512. b. 189
γυναικάριον b. 361
γυνή

γυνή	846. b. 129	διάγνωσις	b. 629	διέρχομαι	887
γωνία	b. 634	διάγω	b. 322, 377	διετής	250
Δ.		διαδέχομαι	b. 501	διηγετής	b. 408
δαιμονιζόμενοι	279	διαδίδωμι	729	διθάλασσον	b. 649
δαιμόνιον	b. 667	διάδοχος	b. 624	δισχυρίζομαι	810
δάκνω	b. 232	διαθήκη	518. b. 417	δικαίωμα	646
δακτύλιος	761	διακαθαρίζω	267	δίκη	309. b. 650, 734
Δακρυαία	b. 366	διακονέω	273	δίλογος	b. 329
δαμάζω	b. 671	διακονία	b. 458	Διοπετής	b. 589
Δάμαρις	b. 573	διακούω	b. 618	διόρθωσις	b. 416
Δαμασκός	b. 209	διάκρισις	b. 87, 150	διούρτω	329
Δαν.	b. 776	διακωλύω	268	Δίσκουροι	b. 653
δανείζω	311	διαλαλέω	655	Διοτρεφής	b. 731
δευπανάω	759. b. 213	διαλείπω	704	διπλοῦς	b. 826
δέησις	b. 322	διάλεκτος	b. 459	διυλίζω	487
δείγμα	b. 734	διαλλάσσω	299	διχοτομέω	506
δεικνύω	549	διαλογισμός	423	δάφας	b. 209
—— ἔργα	912	διαλύω	b. 489	δίφυχος	b. 660
δειλιάω	935	διαμαρτύρομαι	771	διωγμός	403
δειλός	b. 841	διαμάχομαι	b. 614	διώκω	290
δείνα	516	διαμένω	b. 389	δόγμα	657
δεινός	378, 732	διανεύω	650	δογματίζω	b. 289
δαισιδαίμων	b. 578	διανοίγω	830. b. 555	δοκίμάζω	b. 26, 90, 149, 174
δέκα	b. 755	διανυκτερεύω	692	δοκίμιον	b. 659, 682
δεκάτη	b. 407	δικαίω	b. 602	κατὰ τὸ δοκῶν	b. 436
Δεκάπολις	284	διαπεράω	357, 771	οἱ δοκῶντες	b. 219
δεκτός	681	διαπαραισίζω	b. 347	δόλιος	b. 207
δελεάζω	b. 661	διαπλέω	b. 637	δολιώ	b. 39
δεξιὰ	b. 220	διαπονέω	b. 476	δαλόω	b. 186
δεξιολάβος	b. 616	διαporéw	712	δόξα	715, 875
δεξιός	302	διαπρίω	b. 486	—— καὶ τιμῇ	b. 31
δέος	545	διασαφένω	446	—— καὶ ἀρετῇ	b. 699
Δέρβη	b. 541	διασεύω	672	Δορκάς	b. 515
δέρω	740	διασκορπίζω	510	δόσις	b. 280
δασμέω	709	διασπᾶω	b. 614	δουλαγωγέω	b. 138
δέσμη	404	διασπείρω	b. 502	δουλεύω ἐπιθυμίαις	b. 376
δέσμων	710	διασπορά	888	δοχή	688
δέσποτης	b. 347	διασέλλω	432	δράκων	b. 794
δεῦρο	750. b. 20	διασρέφω	437	δράττω	b. 112
δευτερεῖος	b. 624	διασώζω	419, b. 616, 649, 692	δραχμή	757
δευτερόπρωτος	691	διατάγμα	b. 228	δρέπανον	569
δεύτερος θάνατος	b. 756	διαταράσσω	651	δύναμις	509
δέχομαι	707	διατελέω	b. 646	—— θεοῦ	b. 105
δέω	431	διατηρέω	669	ἐν δυνάμει	509
δηλόω	b. 415	διατίθημι	805	δυνάμεις τῶν οὐρανῶν	503
Δημᾶς	b. 366	διατρέβω	855	κατὰ δύναμιν	b. 190
δημιουργός	b. 425	διαφέρω	334, 611. b. 34, 219, 225, 540	ὑπὲρ δύναμιν	b. 190
δηνᾶριος	445, 453	διαφέρωμαι	b. 644	δυνάστης	654
δήποτε	869	διαφεύγω	b. 649	οἱ δυνατοὶ	b. 625
δήπου	b. 393	διαφθείρω	b. 348	δυνατός ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ	824
διά	525, 557	διαφθορά	b. 468	δύνη	b. 753
δι' ὀλίγων	b. 697	διάφορος	b. 388	δυσεντερία	b. 652
διαβάλλω	762	διαχειρίζομαι	b. 486	δυσερμήνευτος	b. 402
διαβεβαίωομαι	b. 317	διδακτός	382. b. 107	δυσκόλος	451
διάβολος	269. b. 330	διδάσκω	279, 546	δυσνόητος	b. 712
διαγγέλλω	718	διδραχμῶν	438	δυσφημία	b. 172
διαγινώσκω	639	διδαμι	804. b. 216	δύω	556, 766
διαγινώσκω	b. 622	διέξοδο	470	δῶν	b. 92, 240
				δῶρεα	374

δαρεῖν	b. 48	ἐκεῖ	254	ἔλκω	b. 665
δαρῶν	b. 243	ἐκεῖσε	b. 602	ἔλλαθ	b. 590
		ἐκκαίω	b. 25	ἔλληνισθῆς	b. 490
E.		ἐκκακέω	778	ἐλλογέω	b. 47
ἔα	554	ἐκκαλέω	b. 41	ἐλπὶς ἀγαθῇ	b. 313
ἐγγράφω	b. 133	ἐκκομίζω	699	ἐμβατεύω	b. 288
ἐγγυος	b. 660	ἐκκόπτω	b. 207	ἐμβιβάζω	b. 639
ἐγγύς	b. 405	ἐκλαλέω	b. 616	ἐμβριμάομαι	363
ἐγείρω	350, 849	ἐκλάμπω	406	ἐμμάνομαι	b. 633
ἐγκάθετος	792	ἐκλασθῆναι	b. 434	ἐμμένω	b. 223
ἐγκαίνια	909	ἐκλείπτω	764	ἐμπίμπλημι	b. 545
ἐγκάλεω	b. 63	ἐκλεκτῇ	b. 729	ἐμπίπτω	724
ἐγκεντρίζω	b. 74	ἐκλεκτός	455	ἐμπλέκω	b. 357
ἐγκομβόομαι	b. 696	ἐκλύω	426	ἐμπνέω	b. 509
ἐγκόπτω	b. 231	ἐκμάσσω	703, 929	ἐμπορεύω	b. 703
ἐγκράτεια	b. 623	ἐκμυκτηρίζω	766	ἐμπρος	407
ἐγκρατεύω	b. 126	ἐκνεύω	870	ἐμπτύω	526
ἐγκρίνω	b. 204	ἐκπαλαί	b. 703	ἐμφανίζω	b. 615, 618
ἐγκυος	660	ἐκπίπτω	b. 157, 644	ἐμφυσάω	960
ἐγχρίω	b. 773	ἐκπλέω	b. 552	ἐμφυτος	b. 663
ἐγὼ εἰμι	901	ἐκπληρόω	b. 537	ἐν	911
ἐθαφίζω	791	ἐκπλήσσω	347	ἐναγκαλιζομαι	599
ἐθελοθρησκεία	b. 290	ἐκπνέω	637	ἐνάλιος	b. 679
ἐθούρχης	b. 210	ἐκριζώω	422, 773	οἱ ἐξ ἐναντίας	b. 374
ἐθνικός	322	ἐκτρέφω	b. 378	ἐνάρχομαι	b. 222
ἐθνη	275	ἐκταράσσω	b. 556	ἐνδεής	b. 430
εἰ τύχοι	b. 160	ἐκτείνω	964, b. 631	ἐνδεικνύμι	b. 374, 405
εἶγε	b. 189	ἐκτένεια	b. 632	ἐνδείξις	b. 40
εἰδέναι τι	b. 131	ἐκτενῶς	b. 683	ἐνδέχεται	749
εἶπερ	b. 59	ἐκτίθημι	b. 496, 522	ἐνδημέω	b. 190
εἶδος	b. 307	ἐκτός	488	ἐνδικος	b. 37
εἶδω	708	ἐκτός εἰ μὴ	b. 159	ἐνδόμησις	b. 843
εἶδω λοάτρης	b. 253	ἐκτρέπω	b. 316, 353	ἐνδυναμόω	b. 279
εἶδωλον	b. 35, 132	ἐκτρέφω	b. 257	ἐνδύω	b. 86, 292
εἰκή	297	ἐκτρωμα	b. 165	ἐνεδρα	b. 625
εἰκὼν	b. 146, 186, 803	ἐκφέρω	b. 405, 483	ἐνεδρεύω	733
ἐλικορύνεια	b. 118	ἐκφοβέω	b. 203	ἐνείλεω	639
ἐναι τι	b. 215	ἐκφύω	503	ἐνεργέω	410, b. 680
— τις	b. 488, 505	ἐκχέω	b. 46, 736	ἐνεργής	b. 174
— μηδὲν	b. 234	ἐκχύνω	490, b. 736	ἐνέρχω	578, b. 231
τὰ μὴ ὄντα	b. 105	ἐκχωρέω	799	ἐνθάδε	829
εἵνεκα	680, b. 196	ἐλαία	459	ἐνθεν	771
εἰσφέρω	b. 566	ἑλαμίτης	b. 464	ἐνθυμέομαι	234
εἶτα μετὰ τοῦτο	914	ἑλαττον	b. 341	ἐνίστημι	b. 63, 310
εἰσθῶς	680	ἐλαττώω	856	ἐνισχύω	807
ἐκάστοτε	b. 701	ἐλαύνω	584, 710	ἐννεός	b. 510
ἐκατονταπλασίον	453	ἐλαφρία	b. 179	ἐννομος	b. 589
ἐκβάλλω	365	ἐλαφρός	387	ἐνοικέω	b. 293
ἐκβασίς	b. 141	ἐλάχιος	b. 120	ἐνόντα	731
ἐκγαμίζω	777	ἐλαχιστότερος	b. 246	ἐνοχλέω	b. 437
ἐκγονος	b. 339	ἐλεγχος	b. 424	ἐνοχος	297
ἐκδιδάσκω	b. 213	ἐλέγχω	900, b. 254	ἐνταφιάζω	516
ἐκδηλος	b. 363	ἐλεημοσύνη	317	ἐντέλλομαι	272, 420
ἐκδιδοίμι	467	ἐλευθερώω	897	ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν	b. 847
ἐκδικέω	779, b. 82	ἐλεφάντινος	b. 818	ἐντευξίς	b. 323
ἐκδικος	84	ἑλισάβετ	646	ἐντιμος	698
ἐκδιώκω	732	ἐλίσσω	b. 775	ἐντολή ἐλαχίστη	295
ἐκδοτός	b. 467	ἐλκος	767	ἐντόπιος	b. 603
		ἐλκύνω	925	ἐντρέπω	467
				ἐν-	91

ἐντρέφω	b. 336	ἐπαυρόωσις	b. 365	ἐπιορκέω	304
ἐντροφάω	b. 706	ἐπάγω	786	ἐπιούσῃ	b. 499
ἐντροφάω	b. 61	ἐπαρκέω	b. 342	ἐπιούσιος	325
ἐντροφάω	b. 184	ἐπαρχία	b. 618	ἐπιπίπτω	563
ἐντροφάω	b. 466, 735	ἐπαυλὶς	b. 460	ἐπιπλήττω	b. 339
ἐνωτίζω	b. 466	ἐπαφρίζω	b. 737	ἐπιποθέω	b. 202
ἐξαγγέλλω	b. 686	Ἐπαφρόδιτος	b. 273	ἐπιπορεύομαι	706
ἐξαγοράζω	b. 255	ἐπει	446. b. 37	ἐπίσημος	530
ἐξάγω	908	ἐπειδήπερ	644	ἐπισιτισμός	713
ἐξαίρεω	302. b. 216	ἐπεῖδω	651	ἐπισκεπτομαι	512
ἐξαίρω	b. 117	ἐπεισαγωγή	b. 410	ἐπισκευάζω	b. 604
ἐξαιτέω	805	ἐπειτα	b. 165	ἐπίσκοπος	b. 263
ἐξαίφνης	716	ἐπέκεινα	b. 501	ἐπισπάω	b. 127
ἐξακολουθεῖω	b. 701	ἐπενδύτης	962	ἐπιστάτης	685
ἐξαλείφω	b. 287, 474	ἐπενδύω	b. 189	ἐπιστήμων	b. 673
ἐξάλλομαι	b. 473	ἐπέρχομαι	801	ἐπισομίζω	b. 370
ἐξαπατάω	b. 99, 111	ἐπερώτημα	b. 692	ἐπισυνάγω	492
ἐξάπικα	596	ἐπέχω	751. b. 272, 584	ἐπισύσασσις	b. 209
ἐξαπορέω	b. 178	ἐπηρεάζω	312	ἐπιτάσσω	555
ἐξαρτίζω	b. 365	ἐπὶ cum dat.	b. 523	ἐπιτελέω	749. b. 415
ἐξαυτής	580	— cum genit.	b. 630	ἐπιτήδειος	b. 667
ἐξελέγχω	b. 737	— μαρτύρων	443, 561	ἐπιτιβήμι	480, 722. b. 136, 575
ἐξέλω	b. 661	— τῆς μετοικεσίας	230	ἐπιτιμῶ	352
ἐξερεμῶ	b. 709	— πᾶσι	769	ἐπιτιμία	b. 180
ἐξετάζω	247	— χρόνον	779	ἐπιτροπή	b. 633
ἐξηγέομαι	841	ἐπιβαίνω	b. 601, 625	ἐπιτροπος	b. 225
ἐξίς	b. 403	ἐπιβάλλω	523, 632, 758	ἐπιτροχάω	b. 73
ἐξίστημι	565	ἐπιβαρέω	b. 180	ἐπιφάω	657. b. 643
ἐξοδος	714	ἐπιβοάω	b. 630	ἐπιφάω	b. 255
ἐξορ	b. 211, 468	ἐπιβουλή	b. 513	ἐπιφέρω	b. 37, 629
ἐξομολογέομαι	260, 803	ἐπιγαμβρεύω	474	ἐπιφανεῖω	814
ἐξορκίζω	525	ἐπίγειος	852	ἐπιχειρέω	644
ἐξορκιστής	b. 581	ἐπιγινώσκω	b. 654	ἐπιχορηγῶ	b. 201
ἐξορύττω	b. 227	ἐπιγινώσκω	343	ἐπιχρίω	903
ἐξουθενῶ	597	ἐπιδείκνυμι	b. 579	ἐποκέλλω	b. 649
ἐξουσία	347, 546, 734	ἐπιδήμι	b. 465, 566	ἐπονομάζω	b. 34
ἐξουσιάζω	804	ἐπιδιατάσσομαι	b. 223	ἐποπτεύω	b. 687
ἐξυπνίζω	915	ἐπιδίδωμι	b. 641	ἐπος	b. 409
οἱ ἐξω	567	ἐπιδιορθεῖω	b. 368	ἐπουράνιος	417
ἐξωδῶ	b. 501, 647	ἐπιδύω	b. 252	ἐπτάκις	771
ἐοικε	b. 660	ἐπιείκεια	b. 202	ἐργάζομαι	509, 878. b. 830
ἐορτάζω	b. 118	ἐπιζητέω	336, 394	ἐργασία	741. b. 555, 584
ἐπαγγελία	b. 616	ἐπιθανάτιος	b. 114	ἐργάτης	365
ἐπάγγελμα	b. 699	ἐπιθυμέω	301, 760. b. 327	ἐρεβίζω	b. 199
ἐπαγγέλλω	b. 325, 353	ἐπιθυμητής	b. 140	ἐρεύρομαι	406
ἐπάγω	b. 486	ἐπιθυμία	b. 686	ἐρευνῶ	875
ἐπαγωνίζομαι	b. 733	ἐπικαλέω	366. b. 180, 626	ἐρημος	255, 269
ἐπαινέω	b. 93, 147	ἐπικειμαι	684, 814. b. 136	— οἶκος	493
ἐπαίρομαι	b. 208	ἐπικουρία	b. 634	ἐρίβειαι	b. 31
ἐπαῖρος velum	b. 648	ἐπικρίνω	814	ἐριφος	511
— Φωνήν	729	ἐπιλαμβάνομαι	792. b. 393, 606	ἐρχεσθαι ἐπὶ τῷ	263
ἐπακούω	b. 192	ἐπιλείπω	b. 430	ἐρχόμενος	b. 539
ἐπακροάομαι	b. 557	ἐπίλοιπος	b. 692	ἐρωτάω	424
ἐπάναγκες	b. 551	ἐπιλύω	570	— λόγον	465
ἐπανάγω	464	ἐπιμέλεια	b. 637	ἐσθθισις	822
ἐπαναμνησκω	b. 94	ἐπιμελέομαι	724	ἐστοπτρον	b. 157, 664
ἐπαναπύω	b. 34	ἐπιμένω	893. b. 339	ἐσχατα τῆς γῆς	b. 457
ἐπανέρχομαι	724	ἐπινεύω	b. 577	ἐσχατος	b. 114
ἐπανίστημι	372	ἐπινόη	b. 506	ἐσχάτως	574

ἔσω	961	ἐΦευρετής	b. 29	ἡμέρα	776, 788
ἔσωθεν	b. 188	ἐΦημερίας	645	— ἐσχάτη	881
ἔταϊρος	454	ἐΦήμερος	b. 666	— κυριακή	b. 750
ἑτερόγλωστος	b. 163	ἐΦικνέω	b. 205	— πονηρά	b. 255
ἑτεροζυγέω	b. 193	ἐΦίσημι	661, 684. b. 650	ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ	344
ἑτέρος	430	Ἐφραϊμ	920	ἐν ταῖς ἡμέραις	240, 254
ἔτι	648. b. 431	ἐχθρα	b. 59	ἡμῶν	b. 406
εἰς τὰ ἑτοιμα	b. 205	ἐχόμενος	557. b. 405	ἡμῶν	938
ἑτοιμασία	b. 260	ἔχω	400, 411, 578	ἡμεθε	489
ἐν ἐτοιμίᾳ ἔχειν	b. 203	— λέγειν	b. 374	ἡμιθανής	722
ἑτοιμῶς ἔχω	b. 604	— τι κατὰ τινος	299	ἡμισυ	580
εὖ	510	— γυναῖκα	410	ἡπιος	b. 298
εὐαγγελίζω	380, 675	ἕως εἰς	830	Ἡρώδης M. quando mortuus	252
εὐαγγέλιον	279	ἕως τοῦ νῦν	499	Ἡρωδιανοί	473
εὐαρεσθῶ	b. 425, 445	Z Λαχαῖος	784	Ἡσαῦ	b. 437
εὐγενής	785. b. 562	Zαχαρίας	490	ἡσυχάζω	751
εὐδοία	428	ζάω	867. b. 302	ἡσύχιος	b. 322
εὐδοκεῖν ἐν τινί	269	ζῆν διὰ τινος	833	ἡττον	b. 147
εὐεργεσία	b. 347	— ἐν	b. 50	ἡρέω	800
εὐεργετής	804	— τινι	b. 51, 88	ἡχος	800. b. 461
εὐθετος	718. b. 405	τοῦ ζῆν	b. 178	Θ Addaῖος	366
εὐθυμέω	b. 644	ζεῶς	b. 763	θάμαρ	226
εὐθύω	842. b. 669	ζεῦγος	664	θάμβος	687
εὐθύς	268	ζευκτηρία	b. 648	θανάσιμος	641
εὐκαιρέω	581	ζέω	b. 80	θανατηφόρος	b. 672
εὐκαιρία	516	ζῆλος	b. 484	θανάτω	372
εὐκοπος	358	ζηλος	b. 764	θαρσύνω	357
εὐλάβεια	b. 401	ζηλεύω	b. 154	θαυμάσιον	463
εὐλαβής	664. b. 504	ζηλώω	366	οὐ θαυμάσων	b. 207
εὐλογέω	312	ζηλωτής	434	θέατρον	b. 114, 585
Ἐυνίκη	b. 354	ζημία	434	θεία φύσις	b. 699
εὐνοεω	300	ζημιόω	b. 379	θεῖον	b. 571
εὐνοια	b. 124, 258	Ζηναῖς	b. 112	θέλησις	b. 391
εὐνοῦχος	449. b. 506	ζητεῖται	855	θεμέλιος	b. 110
εὐοδῶ	b. 20	ζητήσις	403	θεοδιδάκτος	b. 303
εὐπειθής	b. 673	ζιζάνια	b. 704	θεόλογος	b. 747
εὐπερίσματος	b. 433	ζόφος	b. 734	θεόμαχος	b. 489
εὐποία	b. 444	ὑπὸ ζόφου	387. b. 231, 772	θεός & ὁ θεός	834, 912
εὐπορίω	b. 524	ζυγός	405. b. 118	ἡ θεός	b. 589
εὐπρέπεια	b. 661	ζύμη	687	θεὸν ὕφονται	290
εὐπρόσδερον	b. 130	ξωγρέω	836	θεοσέβεια	b. 325
εὐπροσπείω	b. 236	ζωή	257, 368	θεοσυγής	b. 28
εὐρίσκω	776	ζώνη	778	Θεόφιλος	645
εὐράμενος	b. 416	ζωογονέω		θεραπεῖα	595
εὐροκλύδων	b. 641			θεράπειαν	b. 395
εὐσεβέω	b. 568			θερίζω	b. 811
εὐσημός	b. 160			Θευδᾶς	b. 488
εὐσχημόνως	b. 164			θεωρία	821
εὐσχημῶν	637			θηλάζω	463
εὐτόνως	812			θηρεύω	733
εὐτραπελία	b. 253			θηραιομαχέω	b. 169
Εὐτυχος	b. 591			θηρεῖν	b. 371, 650 799
εὐφημος	b. 278			θησαυρίζω	b. 31
εὐφορέω	735			θησαυρός	248
εὐφραίνω	736			θίγω	b. 289
εὐφροσύνη	b. 468, 545			θλάω	468
εὐχαριστέω	426			θλίψις καὶ πεινοχρημία	b. 31
εὐχῇ	b. 576, 680			θνήτεις	θνήτεις
ἐφ' ᾧ	b. 47				

διητὸς	b. 51	ἱματισμός	701	κακοήθεια	b. 27
θάρυβος	531	ἱμάτιον	310	κακολογέω	420
θραύω	680	ἱμείρομαι	b. 299	κακοπαθέω	b. 355
θρέμμα	860	ἱνατί	357, 744	κακοῦργος	816
θρηνέω	383	ἱόπη	b. 514	κακῶ	b. 495
θησικεία	b. 288	ἰός	b. 39, 672	κακῶς ἔχειν	279
θηῆτος	b. 664	ἰούδας	b. 489	— πάσχειν	437
θηριαμβεύω	b. 181	ἰούτος	b. 460	κάκωσις	b. 506
θρίξ	257, 376. b. 784	ἱππικόν	b. 786	καλάμη	b. 110
θροέω	495	ἴσα θεῶ	b. 270	κάλαμος	380. b. 790
θρόμβος	808	ἰσάγγελος	794	καλέω	469
θρόνος	305	ἴσθι	250	— ὄνομα	235
Θυάτειρα	b. 750	ἴσος θεῶ	872	καλόν	424, 442
θυγάτριον	574	ἰσότης	b. 294	καλὸς καὶ ἀγαθός	707
θύελλα	b. 438	ἰσότημος	b. 699	καλῶς	b. 75
θύνος	b. 828	ἰσόψυχος	b. 272	καμνύω	401
θυμίαμα	647	ἴσημι	516. b. 503	κάμνω	b. 434, 680
θυμομαχέω	b. 528	ἰσορέω	b. 218	κάμπτω	b. 89
θυμὸς καὶ ὄρθη	b. 31, 809	ἰσχυρός	418	Κανὰ	846
θύρα	321, 907, 908	ἴτως	792	Κανδίκη	b. 507
θυρεός	b. 260	ἴταλικός	b. 516	κανών	b. 205
θυρίς	b. 210	ἰχθυόειον	426	Καπερνάουμ	275
θυρωρός	624	ἴχθυος	b. 43, 213, 688	καπηλεύω	b. 183
θυτιαστήριον	491	ἴωτα	294	Καππαδοκία	b. 464
θύω	470			καρδία	289
θυάραξ	b. 260, 784			καρπὸν ποιεῖν	264
		K.		Κάρπος	b. 366
		καθ' ἑαυτὸν	b. 655	καρποφόρέω	707
		καθ' ἡμέραν	727	καρποφόρος	b. 545
		καθαιρέω	637, 654, 736. b. 203	καρτερέω	b. 429
		καθαίρω	b. 419	κάρφος	338
		καθάπτω	b. 650	κατὰ Ἰσραὴλ	b. 231
		καθαρίζω	b. 547	— πάντα	b. 567, 39
		καθαίρμα	b. 114	— δύο	b. 163
		καθ' εἰς	627	— πόλιν	705
		καθεξῆς	645	— πρόσωπον	665. b. 293
		κάθῃ	b. 613	— ἐρθεῖαν	267
		καθηγητής	482	κατ' ἄνθρωπον	b. 37
		καθηκόν	b. 26	τὰ κατ' ἐμὲ	b. 261
		καθημερινός	b. 491	καταβαίνω	b. 249
		καθίζω	285, 511, 520, 755. b. 121	— ἐκ τοῦ οὐρανοῦ	852
		καθίημι	687	καταβάλλω	b. 187, 403
		καθίστημι	506. b. 49, 562	καταβολή	406. b. 425
		καθοπλίζω	728	καταβραβεύω	b. 288
		καθοράω	b. 22	καταγγελεύς	b. 565
		καθ' ὅσον	b. 394	καταγινώσκω	b. 221, 719
		καθότι	646	κατάγνυμι	391, 956
		Καϊάφας	514	κατάγω	687. b. 513
		καὶ ταῦτα	b. 122	καταγωνίζομαι	b. 430
		καινός	b. 244	κατάδηλος	b. 409
		καίπερ	b. 401	καταδιώκω	557
		καιρός	428, 869. b. 236, 304, 311	καταδουλόω	b. 207
		Καισάρεια	429. b. 509	κατάθεμα	b. 848
		καί τις	605	καταθεματίζω	528
		καίτοι	b. 397	καταδυναστεύω	b. 521
		καίτοιγε	857	καταισχύνω	b. 145
		καίω	827, 874	κατακλιθεῖται	b. 111
		κακία	337	κατάκειμαι	555, 560
				κατακλείω	975
				κατα-	

κατακλίνω	713	κατέχω	707. b. 192, 648	κλίβανος	335
κατακλυσμὸς	504	κατήφεια	b. 675	κλίμα	b. 25
κατακλέω	b. 675	κατηχέω	645	κλίση	568. b. 759
κατακτάλος	b. 28	κατιόω	b. 677	κλινίδιον	687
κατακλιμβάνω	837	κατισχύω	431	κλίνω	712. b. 430
καταλέγω	b. 341	κατοπτρίζω	b. 185	κλιτισιά	714
καταλείπω	b. 396	κατόρθωμα	b. 618	κλυδωνίζω	b. 249
καταλλάσσω	b. 47	καυματίζω	b. 815	κνήσω	b. 365
κατάλυμα	627	καῦσις	b. 405	Κνίδος	b. 639
καταλύω	782	καύσων	454	κοδράντης	300
καταμεινθάνω	334	καυτηριάζω	b. 335	κοιλία	b. 123
καταμόνας	566	καύχησις	b. 41	κοινή σωτηρία	b. 732
καταναρκέω	b. 206	Κερχρεαί	b. 96	κοινῶς	422. b. 518
κατανεύω	686	κεῖμαι	545, 736	κοινωνέω	b. 235
κατανοέω	338	κειρίαι	918	κοινωνία	b. 142
καταντάω	b. 249, 653	κέλευσμα	b. 304	τίς κοινωνία	b. 194
κατανύσσω	b. 469	κενόδοξος	b. 234	κοινωνικός	b. 352
καταξιόω	794	εἰς κενόν	b. 192	κοινωνος τῶν παθημάτων	b. 178
κατάπατέω	733. b. 422	κενὸς λόγος	b. 254	κοίτη	727. b. 66. 443
καταπαύω	b. 397	κενός	b. 166, 479, 667	κοιτῶν	b. 529
καταπέτασμα	539	κενοφανία	b. 353	κόκκινος	533
καταπίνω	487. b. 697	κενός	b. 136, 271	Κολασσαί	b. 281
καταπλέω	709	κέντρον	b. 633	κολαφίζω	526
καταπονέω	b. 499	κενώς	b. 674	κολάζω	759
καταποντίζω	441	κεραία	295, 766	κολλούριον	b. 763
καταράομαι	312	κεράμιον	626	κολλυβιστής	462
καταργέω	744	κέραμος	687	κολοβόω	500
καταριθμέω	b. 458	κέρας	656. b. 799	κόλπος	696, 767, 841. b. 747
καταρτίζω	278, 697	κεράτιον	759	κολυμβάω	b. 649
κατασείω	b. 528	κεράω	b. 809	κολυμβήθρα	868
κατασκάπτω	b. 72	κερδαίνω	b. 644	κολώνεια	b. 554
κατασκευάζω	b. 414, 394, 692	κέρδος	434	κομάω	b. 147
κατασκοπέω	b. 218	κέρμα	848	κομίζω	510. b. 427
κατάσκοπος	b. 429	κεφάλαιον	b. 411, 612	κομίζω	867
κατασκοφίζω	b. 496	κεφαλή	b. 144, 411	κομίζω	489
κατασέλλω	b. 589	κεφαλαίος	613	κοπάω	418
κατάσημα	b. 372	κεφαλῆς	b. 459	κοπετός	b. 504
κατασολή	b. 323	κῆνος	439	κοπίω	386
κατασρέφω	463. b. 704	κῆπος	958	κόπρις	745
κατασσηνιάζω	b. 342	κηρίον	829	κόπτω	383
κατασρώννυμι	b. 140	κηρύσσω	254. b. 138	κόραξ	736
κατασύρω	741	— ἐμμαντῶ	b. 187	κορέσιον	363
κατατίθημι χάριν	b. 625	κιβωτός	504. b. 414	κορέννυμι	b. 647
κατατομή	b. 274	κιδάρα	b. 159	Κορήλιος	b. 516
κατατρέχω	b. 607	κιδανίζω	b. 159	κόρος	763
καταφάγω	398, 762	κιδαρμίδος	b. 807	κοσμέω	489. b. 324, 374
καταφέρω	b. 591	κινάμικμον	b. 829	— τάφον	489
— ψῆφον	b. 633	κινδυνεύω	708. b. 584	κοσμικός	b. 375
καταφεύγω	b. 406	κινέω	b. 606, 754	κόσμιος	b. 328
καταφιλέω	523	Κλαύδη	b. 642	κοσμοκράτωρ	b. 258
καταχέω	515	κλάω	415. b. 149	κόσμος	b. 670
καταχθόνιος	b. 271	κλείς	431. b. 753	κουσωδία	543
καταχραόμαι	b. 129	κλέμμα	b. 788	κουφίζω	b. 647
καταψύχω	769	κλέπτῃς	907	κόφινος	415
κατείδωλος	b. 562	κλήμα	936	κράββατος	559
κατεργάζομαι	878. b. 25, 259, 663	κληρονομεῖν τι	288. b. 536	κραυπάλη	801
κατέρχομαι	668	κλήρος	b. 460	κρίσπεδον	363
κατεσθίω	482. b. 208	κλήσας	b. 288	κρατεῖν τῆς προθέσεως	b. 640
		κλητός	455	κράτις	645
				κρέας	

κρέας	b. 90	λατομέω	542	Λύδδα	b. 514
κρεμάω	848	λατρεύω	273	Λυδία	b. 554
κρημνός	356	λάχανον	b. 87	Λυκαονία	b. 541
Κρήτης	b. 366	λεγεών	524	Λυκία	b. 637
Κρήτες	b. 370, 465	λέγειν ἐν ἑαυτῷ	264	λύκος	b. 598
Κρήτη	b. 368	λείμμα	b. 73	— ἄρπαξ	343
κρήνιος	876	λείος	671	λυμαίνω	b. 504
κρίνον	334	λειτουργία	650	Λυσανίας	669
κρίνομαι	b. 614	λεντίον	928	Λυσίας	b. 617
— ἐν	b. 120, 146	λεπίς	b. 513	λυσιτελεῖ	771
— ἐπὶ	b. 120	λεπρός	775	λύτρον	458
κῆκρικα	b. 117	λεπτὸν	618	λυχνία	293
κεκριμένω	b. 552	λαυκός	865	λύχνος	738
κρίσις τῆς γενένης	490	— ἵππος	b. 770	λύω	431. b. 244, 649
εἰς κρίσιν ἐρχεσθαι	873	λέων	367	— ὠδῖνας	b. 467
κρίσιν ποιεῖν	873	λήθη λαμβάνω	b. 700	Λωτ	777
κριτήριον	b. 120	ληνός	466	M Ἀγδαλα	M. 427
κρούω	340, 747	λήρος	823	μαγεύω	b. 505
κρυπτά	b. 186	λησῆς	536	μάγος	240
κρυφή	b. 254	λήψις	b. 280	μαθητεύω	546
κτάομαι	368, 798	λίβανος	248	μαθήτρια	b. 515
κτίματα	451	Λιβερτίνος	b. 492	μαίνομαι	b. 163
κτίτωρ	b. 480	λίθος	265	μακαρίζω	653
κτίσις	640	— ἐκλεκτός	b. 625	μακάριος	b. 285, 319
κτίσιμα	b. 336	— ζών	b. 685	μάκκαλον	b. 143
κυβεία	b. 250	λιθόσωτος	953	μακρά	483
κυβερνήτης	b. 640	λικμάω	469	μακράν	355, 778
κύκλω	582. b. 770	λιμός	681	εἰς μακράν	b. 469
κυλλός	425	λίον	b. 814	μακροθυμέω	445
κύμα	b. 737	λιπαρός	b. 829	μαλακία	279
κύμβαλον	b. 154	λίτρα	921	μαλακός	381. b. 122
κύμινον	486	λίψ	b. 640	μᾶλλον κρείσσον	b. 265
κυνάριον	424	λογία	b. 174	— ἐλόμενος	b. 428
Κύπριος	b. 482	λογίζομαι b. 35, 42, 60, 184, 697	b. 77	μάμμη	b. 354
κύπτω	550	λογικός	b. 36	μαμωνάς	333
Κυρηναῖος	534	λόγιον	b. 578	Μαννῆ	532
κυρία	b. 729	λόγιος	b. 347	μανθάνω	359
κύριος	959. b. 629	λογομαχία	833	μάννα	880. b. 757
κύλον	b. 396	ὁ λόγος	306	μαραίνω	b. 661
κυμώπολις	557	λόγος	b. 319	Μαρανάδα	b. 176
κῶμος	b. 85	— ἀποδοχῆς ἄξιός	b. 319	μαργαρίτης	340. b. 324
κῶνωψ	487	— πικρός	b. 402	Μάρθα	724
Λ.		— πολὺς	b. 374	Μάρκος	559
λαγχάνω	646	— ὕγιος	b. 89	μάρμαρον	b. 828
Λάζαρος	767	λόγον δοῦναι	b. 272	μαρτυρέω	489. b. 40
λαίλαψ	571. b. 708	— ἐπέχειν	b. 289	ματσοῦμαι	b. 816
λακίω	b. 459	— ἔχειν	b. 595	μασιγῶω	371
λακτίζειν πρὸς κέντρον	b. 633	— ποιεῖν	b. 438	μάσιξ	563
λαλία	527	— προσιδέναι	445	μασός	b. 751
λαμβάνω	688. b. 113	— συναίρειν	b. 576	ματαολογία	b. 317
— ἀρχὴν	b. 391	κατὰ λόγον	906	μάταιος	b. 166
— δύναμιν	b. 457	λοιδορέω	b. 119	Ματθίας	b. 460
— εἰς οἶκον	b. 730	λοιδορός	b. 619	μέγας	b. 135
λαμπάς	507	λοιμός	b. 129, 258, 420	μεγαλαυχέω	b. 669
λαμπρός	b. 812	τὸ λοιπὸν τοῦ λοιποῦ	b. 236	μεγαλείον	653
λανθάνει αὐτοῦς τοῦτο	b. 711	Λούκιος	b. 532	μεγαλοπρεπής	b. 702
λαξευτός	821	λουτρὸν	b. 256	μεγαλύνω	653. b. 205, 404
Λοιδικία	b. 284	λούω	b. 515, 658, 778	μέγας	571, 878
λάρυγξ	b. 38				με-

μεγιστὸν	579	μῆ	b. 789	
μεθερμηνευόμενον	239	μῆ γὰρ	b. 148	
μέθῃ	801	μῆ τι ἄρα	b. 179	
μεθίστανω	b. 155	μῆ τι γε	b. 121	
μεθίστημι	763. b. 282	μηλωτῇ	b. 431	
μεθοδεύω	b. 250	μηνύω	795. b. 617	
μεθόρια	289	μηρὸς	b. 834	
μεθύσκομαι	b. 255	μητραλῶης	75. b. 318	
μέθυτος	b. 119	μιαίνω	b. 371	
μέλαν	b. 183, 732	μίγμα	957	
μέλει	472. b. 576	Μίλητος	b. 593, 598	
μελετᾶω	620. b. 339	μimητής	b. 116	
μέλι ὄχιον	258	μίσθωμα	b. 656	
Μελίτη	b. 650	μισθωτὸς	554, 909	
μέλλω	b. 610	Μιτυλήνη	b. 592	
μεμβράναι	b. 367	Μιχαήλ	b. 734	
μέμφομαι	b. 412	μνᾶ	438	
μεμφίμοιρος	b. 737	Μνάσων	b. 605	
μὲν γὰρ	b. 538	μνεία	b. 20. 302	
μενούργε	730	μνημεῖον	355	
μένω	842	μνήμην ποιῆσθαι	b. 701	
μεριμνᾶω	371	μνημονεύω	b. 357	
μερίζω	583, 735. b. 129	μνησεύομαι	232	
μερίς	726	μογιλάτος	590	
μεριστὸς	b. 391	μόγχις	716	
μέρος τι	b. 147	μόδιος	292	
ἐν μέρεσιν	b. 287	μόλις	b. 46	
κατὰ μέρος	b. 415	— σώζεται	b. 695	
μέση νύξ	508	μολύνω	b. 133	
μεσιτεύω	b. 406	μολυστὸς	b. 134	
μεσίτης	b. 224	μομφῇ	b. 292	
μεσονύκτιον	624. b. 645	μονῇ	935	
μεσότοιχον	b. 244	μονογενὴς	839	
μεσουράνημα	b. 779	μονόομαι	b. 340	
μεσῶ	885	μόνος ἀληθινὸς	942	
μεσὸς	89	μονόφθαλμος	442	
μεταβάλλω	b. 650	μορφῇ	b. 268, 271	
μεταδίδωμι	672. b. 235	μορφῶς	b. 228	
μεταίρω	497	μόρφωσις	b. 367	
μετακαλέομαι	b. 495	μόχθος	b. 299	
μεταλαμβάνω	b. 405, 436	μυελὸς	b. 398	
— καιρὸν	b. 624	μυέομαι	b. 279	
μεταμορφῶ	434. b. 77, 185	μύθοις ἐξακολουθεῖν	b. 701	
μετανοῶ	255	μυκάομαι	b. 789	
χωρῆσαι εἰς μετάνοιαν	b. 711	μύλος	441	
μεταξὺ	b. 33, 539	μύλων	505	
μεταπέμπομαι	b. 517	μυρίζω	626	
μεταστρέφω	b. 216	μύριοι	445	
μετασχηματίζω	b. 113	μύρον	704	
μετατίθηναι	b. 216	μυστήριον	400	
μετέχω	b. 135, 142	— ὁνομίας	b. 311	
μετεωρίζω	337	— μέγεα	b. 257	
μετοικεσία	230	μυωπάζω	b. 700	
μετρεῖν ἑαυτὸν	b. 204	μῶλωψ	b. 688	
μετρητής	846	μωμέω	b. 192	
μέτρον	337. b. 249	μῶμος	b. 706	
μετριοπαθῶ	b. 400	μωραίνω	291	
μετρίως	b. 592	μωρολογία	b. 253	
μέχρις	622	τὸ μωρὸν	b. 105	

N.

Ναασὼν	228
Ναζαρέτ	254
Ναζωραῖος	254
ναὸς	b. III, 784
νάρδας	624
ναυαγέω	b. 321
ναύκληρος	b. 640
ναῦς	b. 649
νεανίας	b. 503
Νεάπολις	b. 554
νεκρὸς	b. 240
νεόφυτος	b. 329
νεφέλη	b. 138, 457
νέφος	b. 432
νεωκόρος	b. 558
νεωτερικὸς	b. 360
νῆ	b. 168
νῆα	335
νηπιᾶζω	b. 162
νήπιος	b. 386
νησίον	b. 642
νήσος	b. 749, 819
νησεῖα	b. 639
νήσις	426
νηφάλεος	b. 328, 330
νήφω	b. 365
νικάω	b. 36
Νικόδημος	850
Νικόλαος	b. 492
Νικόπολις	b. 379
νιπτήρ	928
νοέω	b. 387
νόθος	b. 435
νομή	908. b. 359
νομίζω	675. b. 554
νομικὸς	477
νομίμως	b. 357
νόμος	913
— κείται	b. 317
νόμον καταλύειν	293, 886
— παραβαίνειν	420
— πληροῦς	294
— τηρεῖν	443
— φυλάττειν	450
νόμῳ χρῆσθαι	b. 317
νοσέω	b. 347
νοσσιᾶ	749
νοσσιον	492
νοσφίζω	b. 274
νότος	b. 640
νουθεσία	b. 141, 258
νουθετέω	b. 93
νουνεχῶς	616
νοῦς	b. 76
νυν	b. 152, 166, 264
νύσσω	956

νυ-

νυχάζω
νυχθήμερον
νυκθέρως
νύκτος

508. b. 703
b. 209
b. 402
b. 73

Ξενία
ξενίζω
ξενοδοχέω
ξένος
ξένος
ξηρά
ξύλον
ξύρνω

III.

b. 382
b. 566, 694
b. 342
b. 101, 566
586
483
523. b. 557
b. 145

O.

Θεός quinto casu

ὄγκος
ὀδύω
ὀδηγέω
ὀδοιπορία
ὀδός
ὀδυνάω
ὀδυρμός
ὄζω
ὀθύνιον
οἱ περὶ
οἶδασιν
οἰκέως
οἰκίτης
οἰκήμα
οἰκία
οἰκοδεσποτέω
οἰκοδεσπότης
οἰκοδομέω
οἰκοδομή
οἰκονομία
οἰκονόμος
οἶκος
οἰκουμένη
οἰκουρός
οἰκτεῖρω
οἶμα
οἶνοφλυγία
οἶος
οἶτω
οἰκνέω
οἰκνῶν
οἰκτερήμερος
ὀλιγοπίστως
ὀλίγος
ἐν ὀλίγῳ
ὀλιγογρέω
ὀλοκλήρος
ὀλολύζω
ὄλος
ὄλυθος
ὄλος
ὄμβρος

961
b. 432
723
422
858
b. 510
769
252
917
823
915
732
b. 236
766
b. 526
867
b. 343
373
489, 697. b. 133
493
b. 246
739
651
497, 658
b. 372
b. 67
966
b. 693
b. 65
965
b. 515
b. 274
b. 274
336
b. 670
b. 635
b. 434
b. 307
b. 677
886
b. 775
b. 116
740

ὀμιλία κακαὶ
ὀμνύω
— κατὰ τινος
ὀμοθυμαδόν
ὀμοιοπαθής
ὀμολογέω
ὀμολογία
ὀμολογουμένως
ὀμότεχνος
ὀμοῦ
ὀμόδ' ἐν τινι
ὀμως
ὀμως μέντοι
κατ' ὄναρ
ὀνείδιζω
ὄνημι
ὄνησιμος
ὀνικός
ὄνομα
ὀνομάζω
ὄξος
ὄξυς
ὀπή
ὀπισθεν
ὀπλίζω
ὀπότε
ὀπτάνω
ὄπως
ὄραμα
ὀργίλος
ὀργυιὰ
ὀρέγομαι
ὄρεξις
ὀρθοτομέω
ὀρθρίζω
ὀρθριος
ὀρθρος
ὀρθρῶς
ὄρια
ὀρίζω
ὀρκίζω
ὀρκωμοσία
ὀρμάω
ὀρμή
ὄρνις
ὄρος
ὀρφάνος
ὀρχέομαι
ὄστις
ὀσιότης
ὀσμή
— θανάτου
ὄσων ὄσων
ὄσις
ὄσούν
ὄσρέκινος
ὄσφρησις
ὄσκη

b. 170
528
b. 405
b. 93
b. 544
412
b. 394
b. 331
b. 574
958
305
b. 159
926
235
923
291
b. 382
b. 295, 379
441
b. 271, 458
b. 116
535
b. 39
b. 431
362
b. 692
691
b. 456
b. 75
436
b. 369
b. 645
b. 327
b. 25
b. 358
803
826
822
722, 793
251
804. b. 397
573
b. 410
b. 503
b. 541
492
434, 572
934
383, 411
b. 369
656. b. 251
921
b. 182
b. 423
b. 232
957
b. 187
b. 152
636

οὐ γὰρ ἀλλὰ
οὐ μὴ
οὐ πάντως
οὐδὲν εἰμι
οὐδέποτε
οὐκοῦν
οὐρα
οὐρανός
ὥ τοῦ Οὐρίου
οὐτίς
οὐς ἔχειν δεῦτα ἔχειν
ὀφειλέτης
ὀφειλή
ὀφείλημα
ὀφείλω
ὀφελον
τί μοι τὸ ὀφελος
ὀφείω
ὀφθαλμός πονηρός
ὀφρύς
ὀχλῶ
ὀχρύμα
ὀφάριον
ὀψέ
ὀψία
ὀψιμος
ὀψώνιον

b. 559
519
b. 38
b. 155
345
950
b. 784
465, 760, 777
226
758
374, 383
b. 747
b. 39
446
325. b. 42
703. b. 84
b. 114
b. 169
b. 798
331
682
693
b. 203
877
543
350, 464
b. 678
673

Π.

Παγιδεύω
παγίς
παιδαγωγός
παιδάριον
παιδεύω
παιδίον
παιδίσκη
πεῖραν λαμβάνειν
πειράζω
πεισιμωνή
πέλαγος
πελεκίζω
πεμπούμενος
πενθῶ
πενιχρός
πεπόθησις
πέρας
Πέργαμος
Πέργη
περιάγω
περιαίρεω
περιβάλλω
περιεργάζομαι
περιέρχος
περιέρχομαι
περιέχω
περιζώνω
περίσχημα
περικαθαίρω

471
802
b. 115, 225
876
814, b. 497
248
526
b. 429
272
b. 231
442
b. 837
b. 687
287
796
b. 179
396
b. 756
b. 535
b. 134
b. 614
335. 789
b. 314
b. 582
b. 343, 581, 697
b. 617
738. b. 260
b. 358
b. 114

πε-

περίκειμαι	b. 400	παραβαίνω	420. b. 39, 460	739. b. 660
περικεφάλαιον	b. 261	παραβάλλω	b. 593	b. 41
περιλάμπω	661	παραβολή	398	698. b. 352. 373
περιλείπω	b. 304	παραβολεύομαι	b. 273	— ἡσυχίαν b. 608
περίλυπος	521	παραγγέλλω	366	— πῖσιν b. 572
περιμένω	b. 457	παραδειγματίζω	234	παρηγορία b. 296
πéριξ	b. 484	παράδεισος	818	παρθενία 666
περιούσιος	b. 375	παραδέχομαι	568	παρίσημι 524. b. 77, 621, 644
περίοικος	655	παραδίδωμι	274, 569. b. 167	παρίεμαι b. 436
περιοχή	b. 508	παράδοξος	688	πάροδος b. 174
περιπείρω	b. 350	παράδοσις	420	παροικέω 824
περιπίπτω	722. b. 659	παραθαλάσσιος	275	παροιμία b. 709
περιποιέω	b. 596	παραθεωρέω	b. 491	παρόμοιος 587
περιποίησις	b. 424	παραθήκη	b. 353, 355	παρόνος b. 328
περιπρήγνυμι	b. 556	παραιτέομαι	753. b. 438, 626	παρόχομαι b. 544
περισπῶ	725	παρακαλέω	348	παροξύνω b. 156
περισσὸν	308	παρακαλύπτω	716	παροξυσμός b. 421
περισσὸς	b. 36	παράκλησις	665	παροψίς 487
περιτίθημι	634. b. 152	παράκλητος	934	παρήσις 885
περιτρέπω	b. 634	παρακολουθεῖν	644	αἱ πᾶται b. 647
περιτρέχω	584	παρακύπτω	823	πᾶσα χαρὰ b. 659
περιφέρω	b. 249	παραλαμβάνω	b. 148	πᾶσχω b. 222
περιφρονέω	b. 375	— βασιλείαν	b. 440	πάταρα b. 601
περίχωρος	419	— γυναῖκα	235	πατάσσω b. 499
περίφημος	b. 115	παράλιος	693	πατέρες 654. b. 428
περπερεύομαι	b. 156	παραλλαγή	b. 662	πάτμος b. 749
πέρυσι	b. 198	παραλογίζομαι	b. 285, 663	πατριλῆς b. 318
πέτεινδς	334	παραλύω	b. 436	πατριὰ 660
πέτομαι	b. 767	παραλυτικός	284	πατρικός b. 217
ἡ πέτρα	b. 139	παράμενω	b. 174, 410	πατρίς 409
Πέτρος	277	παραμύθεομαι	916	πατροπαράδοτος b. 683
πηγνύω	b. 411	παραμύθιον	b. 267	πατρός b. 621
πηδάλια	b. 648	παρανομέω	b. 613	οὐ παύεται λαλῶν b. 493
πηλίκος	b. 236	παραπλίσω	b. 594	Παῦλος b. 16
πήρα	369	παραπλησίως	b. 392	Πέφος b. 533
παίζω	b. 140	παραπορεύομαι	537	παχύνω 401
πάϊς	348	παραρρῦεω	b. 390	πέδη 572
πάλαι	384, 638	παράστημος	b. 652	πέδνδς 693
παλαιός	b. 118	παρασκευάζω	b. 160	πεζή 414
παλαιόω	738	Παρασκευή	543	πειθω 530, 546, 771, 780
πάλη	b. 258	παρατείνω	b. 591	πειθῶ b. 106
παλιγγενεσία	452	παρατιρέω	562	πιάζω 887
πάλιν ἀνωθεν	b. 217	παρατίθημι	583, 740. b. 560,	πιθανολογία b. 285
πάμπολυς	591		599	πικραίνω b. 293
πανδοχείου	714	παρατυγχάνω	b. 564	πικρία b. 39
πανήγυρις	b. 438	παραυτίκα	b. 188	πικρός b. 672
παναικί	b. 558	παραφέρω	629. b. 443	πικρῶς 528
πανοπλία	b. 259	παραφρονέω	b. 208	πίμπραμαι b. 651
πανουργία	793	παραχειμάρσιν	b. 640	πίναξ 412
πανουργος	b. 213	πάρδαλις	b. 800	πίνω 773
πανταρχόθεν	557	πάρεμι	742. b. 700	πίότης b. 74
πανταρχοῦ	642	παρεισάγω	b. 703	πιπράσκω b. 57, 481
εἰς τὰ παντελές	745	παρείστατος	b. 218	— πολλοῦ 515
πάντη	b. 619	παρειδύω	b. 733	πίπτω 766, 799
παντοκράτωρ	b. 194	παρεισέρχομαι	b. 49	849. b. 36
πάντοτε	516	παρεμβολή	b. 607	624
οὐ πάντως	b. 38	παρενοχλέω	b. 548	b. 538
παρὰ τὸν νόμον	b. 575	παρεπίδημος	b. 426	b. 555
αἱ παρ' αὐτοῦ	564	παρέρχομαι	294, 414, 731,	b. 363

πλανήτης	b. 737	που	b. 44	προσαναλίσκω	711
πλάνος	543	που	852	προσαναπληρώω	b. 202
πλάττω	b. 68. 703	πράγμα	b. 303	προσανατίθημι	b. 218
πλέγμα	b. 324	πραγματεία	b. 356	προσάπανάω	724
πλέκω	534	πραγματεύομαι	785	προσδέομαι	b. 568
πλεονεκτέω	b. 181	πραιτώριον	533	προσδέχομαι	638, 757
πλεονεξία	b. 251	πράκτωρ	741	— ἐλπίδα	b. 622
πλήκτης	b. 328	πρωσία	582	προσδεύω	800
πλημύρμα	697	πράσσω	672	προσδεύω	b. 130
πλήν	385	πράυς	287, 460	Προσευχή	692
πλήρης	416	πρέπω	b. 252	προσέχω	317. b. 329
— μισθός	b. 729	πρεσβεία	756	προσηλώω	b. 287
πληροφορέω	644	πρεσβεύω	b. 192	Προσήλυτος	483
πληροῦν καιρὸν	554	πρεσβυτέριον	810	πρόσκαιρος	402
— νόμον	294	πρηνής	b. 459	προσκαρτερῶ	563
ἵνα πληρωθῇ	237	Πρίσκα	b. 97	προσκεφάλαιον	571
πλησίον	311	πρίω	b. 431	προσκληρώω	b. 560
πλησμονή	b. 290	πρὸ ἑξ ἡμερῶν	920	πρόσκλησις	b. 344
πλήσσω	b. 780	προαιρέομαι	b. 200	προσκολλάομαι	447
πλοῦς	b. 602	προαιτιόομαι	b. 38	προσκόπτω	272. b. 90
πλουτέω	736	προαύλιον	632	προσκυνεῖν τινι & τινι	242
πλουτίζω	b. 201	προβαίνω	646	— τὸν πόδα	545
πλύω	b. 778	προβάλλω	801. b. 586	προσλαλέω	b. 539
πνεῦμα	852. b. 308	προβατικὸς	868	προσλαμβάνω	b. 87
— ὕδωρ, αἷμα	b. 720	πρόβατον	964	προσορμίζομαι	584
πνευματικὸν σῶμα	b. 171	προβιβάζω	412	προσοφείλω	b. 382
πνευματικὸς	b. 20, 108	προγίνομαι	b. 40	προσοχίζω	b. 395
πνίγω	445, 573	προγινώσκω	b. 62	πρόσπειρος	b. 517
πνικτὸν	b. 549	πρόγονοι	b. 340	προσπίπτω	563
ποδῆρης	b. 751	προγράφω	b. 733	προσποιέομαι	826
ποιέω	509. b. 394	πρόδηλος	b. 409	προσπρήγνυμι	697
— πόλεμον	b. 791	πρόδοτης	693	προστῆσσω	239
ποιμαίνω	963	πρόδρομος	b. 407	προστάτις	b. 97
— λαὸν	246	προέρχομαι	b. 200	προστίθημι	675, 772. b. 470
ποίμνιον	738	πρόεχω	b. 38	προσφάγιον	962
πόλεμος	755	πρόθεσις	b. 62, 363	πρόσφατος	b. 420
— καὶ μάχη	b. 674	πρόθεσμία	b. 226	προσφέρω	817. b. 435
πόλις ἀγία	271	προθυμία πᾶσα	b. 562	προσφιλής	b. 278
πολιτεία	b. 243	πρόθυμος	521. b. 21	προσφωνέω	383
πολίτευμα	b. 277	πρόϊς ημι	b. 378	προσψαύω	732
πολιτεύομαι	b. 266	προκαλέω	b. 234	πρόσωπον	472. b. 178, 221,
πολίτης	759	πρόκειμαι	b. 406, 433	— τῆς γενέσεως	474
πολλά	563. b. 95	προκόπτω	669. b. 363	προτίθημι	b. 664
πολυλογία	322	πρόκριμα	b. 344	προτρέπομαι	b. 578
πολυμερῶς	b. 387	προλαμβάνω	625	πρόφασις	483. b. 264
πολύτιμος	408	προμελετάω	798	πρόφασιν ἔχειν	938
πολυτρόπως	b. 387	πρόνοια	b. 86	προφέρω	697
πόμα	b. 139	προνοέω	b. 81, 341	προφίτευω	655
πονηρὸς	473	προοράω	b. 606	προφίτης	239
πονηρὸς	331, 341, 446	προορίζω	b. 62	προχειρίζομαι	b. 474
πορεία	746	προπάσχω	b. 298	πρύμνα	571. b. 880
πορεύομαι	707	προπέμπω	b. 95	πρώϊα	464
πορεύω	b. 217	προπετής	b. 361, 589	πρώϊμος	b. 678
πορισμὸς	b. 348	πρὸς	826	πρωϊνὸς	b. 760
πορνεία	b. 27	προσάββατον	637	πρωτεύω	b. 283
πόσις	b. 89	προσαγορεύω	b. 402	πρωτοκλισία	481
ποταπὸς	353	προσάγω	b. 645	πρῶτος	458, 839. b. 554
Ποτίοι	b. 654	προσαγωγή	b. 45	οἱ πρῶτοι	579. b. 540, 652
πότος	b. 693	προστατέω	607		

πρωτοστάτης	b. 620	Ῥωμαῖος	b. 358	σκάπτω	762
πρωτότοκος	239. b. 63, 282	Σ.		σκάφη	b. 646
πτερυγιον	271	Σ.		σκέπασμα	b. 349
πτέρυξ	492. b. 784	Σ.	498, 544	σκευά	b. 581
πτόειν	797	σαγήνη	408	σκευή	b. 643
Πτολεμαῖος	b. 602	Σαδδουκαῖος	261	σκεύος	b. 302
πτύον	267	σαῖνον	b. 301	σκηνοπηγία	884
πτύομαι	b. 266	σάκκος	384. b. 775	σκηνοποιός	b. 574
πτῶμα	502	Σαλαμίν	b. 333	σκήνος	b. 188
πτῶσις μεγάλη	346	Σαλείμ	855	σκήνω	839
πτύσμα	902	σαλεύω	b. 440	σκήνωμα	b. 501
πτωχεύω	b. 197	Σαλμώνη	b. 639	σκιρτάω	652
πτωχός	286	σάλος	800	σκληροκαρδία	448
πυρμή	585	σαλπίζω	319. b. 172, 778	σκληρός	510, 883
Πύθων	b. 555	σαλπιστής	b. 831	— άνεμος	b. 669
πυκνός	689	Σαμπερίτης	366, 776	σκληροτράχηλος	b. 502
πύλαι ἁδου	430	Σαμοθράκη	b. 553	σκόλιος	671
πύλη	342	Σάμος	b. 593	σκόλοψ	b. 211
πυλίων	527	Σκμουήλ	b. 473	σκοπέω	b. 234, 268
πυθαγόρειος	244	σανδάλιον	377	σκορπίζω	292
πυρά	b. 650	σανίς	b. 649	σκορπίος	b. 782
πύργος	466	σαπρός	344. b. 252	σκοτία	374
πυρετός μέγας	684	σάπφειρος	b. 844	σκοτός	b. 816
πυρώ	b. 126, 260, 763	σαργάνη	b. 210	σκότος	332
πυρρός	b. 772	Σάρδεις	b. 760	σκούβαλον	b. 275
πυρώ	584	σάριος	b. 845	Σκύθης	b. 292
πώς	b. 49	σαρδόνυξ	b. 845	σκούρωπος	328
P.		σάρκινος	b. 184	σκύλλω	364
Ρ		σάρεξ καὶ αἷμα	430	σκολινοβράτος	b. 530
Ραββί, ραββί	481	Σάραν	b. 514	σκόληξ	600
ράβδος	369	σαρώ	397	σμάραγδος	b. 844
ραβδόυχος	b. 356, 558	σάτον	405	Σμύρνα	b. 754
ραδιοσυρία	b. 534	σβέννυμι τὸ πνεῦμα	b. 306	σμούρη	249, 957
Ῥακᾶ	298	σέβασμα	b. 310	ἐσμερυσμένους οἶνος	633
Ῥαμᾶ	252	σεβαστή	b. 636	Σολομών	228
ραπίζω	308	σειρά	b. 704	σός	699
ραφίς	451	Σελεύκεια	b. 333	σουδαρίου	786. b. 581
Ῥαχάβ	226	σεληνιακός	279	σοφία	b. 103
ρέδη	b. 829	σεμνός	b. 278	σοφίζω	b. 365, 701
ρήγνυμι	340	σεμνότης	b. 343	σοφός	b. 110
ρήσσω	361, 596. b. 230	Σέργιος	b. 534	Σπανία	b. 95
ρήτωρ	b. 618	σημαίνω	925. b. 631, 747	σπαράττω	555
ρήτως	b. 334	σημεῖον μέγα	500	σπαργανόν	660
ρίζω	b. 248, 285	σημεῖος	b. 315	σπαταλέω	b. 340
ρήπῃ	b. 172	σηρικόν	b. 828	σπᾶω	631
ρήπιζω	b. 660	σῆς	329	σπείρα	533
ρήπτω	b. 610	σιανόν	309	σπεκουλάτωρ	580
ρήπτω	365, 771	σικαριος	b. 607	σπένδομαι	b. 272
Ῥόδη	b. 528	σίκερα	648	σπέρμα	b. 70
Ῥόδος	b. 601	Σιλωάμ	742, 903	σπερμολόγος	b. 564
ροίζηδον	b. 711	σιμικίνδιον	b. 581	σπεῦδι	b. 712
Ῥοῦθ	227	Σίμων	277, 366. b. 698	σπήλαιον λησῶν	463
Ῥοῦφας	634	σίναπι	404	σπιλάς	b. 736
ρύμη	319	σινδών	342, 631	σπίλος	b. 256
ρύομαι	b. 178, 313	σινιάω	805	σπλάγχνα	b. 381
ρύπαρις	b. 663	σιτιστής	470	σπλαγχνίζομαι	364
ρύπαρος	b. 665, 848	σιτομέτριον	739	σποδός	385
ρύπος	b. 692	σίτον	b. 495	σπουδαῖος	b. 199
ρύσις	b. 256	σκινδαλίζω	302	σπουδαίως	698

επουδῇ	580, b. 197	συγκρίνω	b. 107	συνέχω	279. b. 502, 574
επουδῇν πᾶσαν ποιεῖσθαι	b. 732	συγκύπτω	745	συνήδομαι	b. 58
παρεισφύρειν	b. 700	συγκυρία	722	συνήλικιότης	b. 217
επυρίς	426	συνχαιρώ	655, 757	συνευσχεόμεαι	b. 706
επ	b. 64	συνχέω	b. 463	συνθλάω	468
εἰδιος	824	συνχράομαι	859	συνθρύπτω	b. 603
εἰμνος	b. 414	συζάω	b. 50, 195	συνήμι	706
εἰτήρ	440	συζευγύνω	448	συνίστημι	b. 37, 96
εαυρόω	532	σύζυγος	b. 278	συνοδία	667
εαφυλή	343	συκάμινος	772	συνδικέω	b. 689
εἰργή	349	συκμορέα	784	συνδορέω	b. 575
εἰργω	b. 135	συκαφαντέω	672	συνοχή	799
εἰλλομαι	b. 198	συλαγωγέω	b. 286	συντάσσω	529
εἰμμα	b. 543	συλάω	b. 206	συντέμνω λόγον	b. 69
εενάζω	b. 678	συλλαμβάνω	524, 651, 686	συντηρέω	663
εενδς	343	συλλογίζομαι	791	συντίθημι	803
εενοχωρέω	b. 193	συλλυπέομαι	563	συντόμως	b. 619
εενοχωρία	b. 31	συμβαινῶ	606. b. 594	σύντριβω	680, 716
εερεδς	b. 359, 402	συμβάλλω	663, 754. b. 579,	σύντροφος	b. 532
εερέω	b. 473		592	συντυγχάνω	708
εἰφανος	b. 771, 784	συμβιβάζω	b. 109, 285, 553	συνυποκρίνομαι	b. 221
εἰθος	781	σύμβουλος	b. 77	συνυπουργέω	b. 178
εηρίζω	717	Συμεών	665	συνωδίνω	b. 61
είγμα	b. 237	συμβαθητής	915	συνωμοσία	b. 615
ειγμή	679	συμπαθέω	b. 399	Συρακούσαι	b. 653
είλβω	595	συμπαθής	b. 690	Σύρτις	b. 642
εοα	910	συμπάσχω	b. 60	σύρω	b. 504, 561
εοιβας	609	συμπεριλαμβάνω	b. 592	σύσσημον	630
εοιχείον	b. 226	συμπολίτης	b. 245	συστασιαστής	634
εοιχέω	b. 43, 234	συνπόσιον	582	συστατικός	b. 183
εολή	617	συμφάγω	b. 521	συστοιχέω	b. 229
εόμα	799	συμφέρων	b. 130, 144	συστρατιώτης	b. 273
εόμαχος	b. 346	συμφέρω	b. 583	συστρέφω	b. 650
ερατεία	b. 321	σύμφημι	b. 57	συστροφῇ	b. 590
ερατεύω	672. b. 202	συμφυλέτης	b. 300	συσχηματίζω	b. 77
ερατηγος	803. b. 556	συμφύω	706	σφάγιον	b. 500
ερατια	663	συμφωνία	761	σφραγίζω	543, 857
ερατολογέω	b. 357	συνάγω	267, 512, 758	σφραγίς	b. 42, 768
ερατόπεδον	798	— εἰς ἐν	920	σφυρῶν	b. 473
ερεβλώω	b. 712	συναγωγῇ	278	σχῆμα	b. 119, 271
ερέφω	340	συναγωνίζομαι	b. 96	σχίζω	552
ερουθίον	375	συναλίζω	b. 456	σχολάζω	396. b. 126
εροννύω	627	συναπάγω	b. 81	σχολή	b. 580
ευρηγος	b. 377	συναποδνήσκω	629	σάζω ἀπὸ	237
ευνάζω	428, 605	συναρμολογέω	b. 246, 250	— δια	b. 111
εύλος	b. 220	συναρπάζω	b. 641	— ἐκ	b. 401
εὐ τίς εἶ	842, 896	σύνδεσμος	b. 289, 292	— ἐν	b. 477
ευγενής	652	σύνδουλος	445	— ψυχῇν	433, 563
ευγνώμη	b. 126	σύνδρομη	b. 606	σάμα	b. 79, 288, 829
ευκακοπαθέω	b. 355	συνέδριον	298	σαρεύω	b. 82
ευκακουχέω	b. 429	συνειδήσις	893	σώτηρ	662
ευκαλέω	757	συνείδω	b. 112, 527	σωτήριος	b. 374
ευκαλύπτω	734	σύνειμι	714	σωφρονέω	b. 78
ευκάμπτω	b. 73	συνέκδημος	b. 586	σωφροσύνη	b. 323
ευκαταβαίνω	b. 625	συνελαύνω	b. 499	σώφρων	b. 328
ευκατατιθῆμι	821	συνεπιμαρτυρέω	b. 391		
ευκεράννυμι	b. 152, 397	συνέπω	b. 591		
ευκλείω	685	συνεργέω	b. 62, 667	τάγμα	b. 167
ευκομίζω	b. 503	συνέρχομαι	233. b. 126	τακτός	b. 529

ταλαίπωρος	b. 39	τολμάω	b. 46	ὑπάγω	273, 317
ταλαντιαῖος	b. 819	τολμητής	b. 705	ὑπακούω	747
ταμείον	737	τομάς	b. 398	ὑπανδρος	b. 35
τανῦν	b. 480	τὸ νῦν ἔχον	b. 624	ὑπαρξίς	b. 423
ταπεινός	482. b. 271	τόξον	b. 771	ὑπάρχω	701, 705. b. 700
ταρέσσω	b. 216, 232	τοπάσιον	b. 845	ὑπαναντίας	b. 287
ταραχή	869	τόπος	b. 830	ὑπερακμος	b. 131
τάραχος	b. 528	εἰς τόπους πλεῖν	b. 637	ὑπερβαίνω	b. 302
Ταρσεύς	b. 511, 608	τόπον δοῦναι	751. b. 82	ὑπερβάλλον	b. 184, 248
ταρταρόω	b. 704	— ἔχειν	b. 95	καθ' ὑπερβολὴν	b. 57
τάσσω	b. 175	τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ	b. 423	ὑπερεῖδω	b. 572
τάφος	b. 38	τράπεζα	462	ὑπερέκεινα	b. 205
ἐν τάχει	780	τραχηλίζω	b. 398	ὑπερεκτείνω	b. 205
τάχιον	931	τραχύς	671. b. 645	ὑπερευτυγχάνω	b. 61
τέχος	b. 513	Τρεῖς Ταβέρναι	b. 654	ὑπέρχω	b. 83
τεκμήριον	b. 456	τρίβος	257	ὑπερήφανος	b. 28
τέκνον	898	τρίβω	342	ὑπερινίκω	b. 63
τέκτων	409	τρίζω	597	ὑπερόρκος	b. 708
τέλειος	316. b. 403. 669	τρίσγον	b. 592	ὑπερφρονέω	b. 79
τελείως	749. b. 439	τὰ τρίτον	b. 780	ὑπερῶν	b. 458
τελείως	b. 683	τρέχινος	b. 775	ὑπέχω δίκην	b. 734
τελείωσις	653	τρόμος	639	ὑπηρετέω	b. 538
τελεσφορέω	707	τροπή	b. 662	ὑπηρετής	300
τελευτή	250	τροποφορέω	b. 536	ὑπαβάλλω	b. 492
τελέω	373	τροφός	b. 298	ὑπογραμμός	b. 688
τέλος	439, 495. b. 679	τροχός	b. 670	ὑπόδειγμα	930. b. 704
— ἔχει	565, 806	τροχλῖον	517	ὑποδείκνυμι	263
εἰς τέλος	779	τρογύω	697. b. 812	ὑποδέομαι	b. 260
τελώνης	314	τρούπημα	451	ὑποδέχομαι	724
τέρας	500	τρώγω	504	ὑπόδημα	369
Τέρτυλλος	b. 618	τυγχάνω	b. 357, 580	— βεβάσται	266
τεταρταῖος	917	τυμπανίζω	b. 430	ὑπόδικος	b. 39
τετραγώνος	b. 842	τύπος	960. b. 48, 501	ὑπαζωνύω	b. 642
τετράδιον	b. 525	τύπτω	781	ὑποκριτής	319
τετράμηνος	864	τύραννος	b. 580	ὑπολαμβάνω	704, 722. b. 457
τετράρχης	409	τυρβάζω	725	ὑπονοέω	b. 537
τεχνίτης	b. 425	τυφλός	485	ὑπόνοια	b. 347
τήκω	b. 712	τυφλόω	916. b. 186	ὑποπλέω	b. 637
τηλικούτος	b. 391	τύφομαι	391	ὑπόστασις	b. 200
τηρέω	536. b. 366	τυφός	b. 329	ὑποσέλλω	b. 594
τήρησις	b. 476, 485	τυφωτικός	b. 641	ὑποτάσσω	668
τί	380, 515	—	T.	ὑποτίθημι	b. 98, 336
τί γαρ	b. 36	ὑακίνθινος	b. 786	ὑποτρέχω	b. 642
τί οὖν	b. 37	ὑάκινθος	b. 845	ὑποτύπτωσις	b. 320
τὸ τί;	655	ὑάλινος	b. 761	ὑποφέρω	b. 141
τίθημι	937	ὑβρις	b. 639	ὑποχωρέω	687
τίλλω	387	ὑβριστής	b. 28	ὑπωπιάζω	779
τίμαιος	607	ὑγιαίνω	b. 319	ὑσσωπος	955
τιμάω	698	ὑγιής	870. b. 374	ὑσσεύω	450. b. 397
τιμή	529, b. 124. 290	ὑγρός	816	ὑσσεύμα	796
τιμὴν ἀπονέμω	b. 690	ὑδρία λίνη	847	ὑσσεύω	b. 334
— ἔχω	866	ὑδροποτέω	b. 345	ὑφαντός	954
— περιτίθημι	b. 152	ὑετός	b. 545	ὑψιστος	573
τίμιος	b. 487	ὑίος	225, 490	ὑψώω	853, 925
τιμιότης	b. 831	— γέννησις	485		
τιμωρέω	b. 609	— Δαυὶδ	490		
τίτλος	954	— τῆς διαθήκης	b. 476		
τίω	b. 309	ὑλη	b. 670		
τοῦτον	793	ὑμνος	b. 255, 293		

Φανός	946	Φρόνησις	648	χειροποίητος	631
Φαντασία	b. 629	Φρόνιμος	507	χειροτονέω	b. 198
Φαντασίμα	418	Φροντίζω	b. 378	χθες	867
Φάρης	227	Φρουρέω	b. 210	Χίος	b. 593
Φαρισαῖος	262	Φρυάττω	b. 479	χίτων	309
Φαρμακεία	b. 233, 788	Φρύγανον	b. 650	χλαμύς	b. 465
Φαρμακός	b. 841	Φρυγία	b. 465, 552, 578	χλαμύς	b. 763
Φάτις	b. 606	Φύγελλος	b. 356	χλωρός	b. 773
Φάσκιω	b. 23	Φυλακή	416, 661	χλωρός	b. 772
Φάτυη	660	Φυλακτήριον	480	χλωρός	886
Φαῦλος	854	Φυλάσσω	450, 661. b. 313, 367	χρηματίζω	b. 291
Φεῖδομαι	b. 63	— ἵνα μὴ	b. 712	χρεός	761
Φελόνης	b. 366	Φυσικῶς	b. 735	χορτάζω	288
Φέρω	b. 702, 703	Φυσίω	b. 113	χόρτος	415
Φῆσος	b. 624	Φύσις	b. 24, 32, 147, 227, 242, 671	χράομαι	b. 637
Φθάνω	392. b. 300, 304	— θεία	b. 699	χρεία 725. b. 252, 379, 491	
Φθείρω	937. b. 111	Φυτεία	422	χρεωφειλέτης	703
Φθινοπωρινός	b. 736	Φωλεός	351	χρήζω	336, 727
Φθόγγος	b. 159	Φωνέω	519	χρήμα	b. 482
Φθόνος	530	Φωνῆς ἐνεχθείσης	b. 702	χρήματα	605
Φιάλη	b. 769	Φῶς	275, 631, 836	χρηματίζω	249. b. 55
Φιλαδελφία	b. 700, 750	Φωσφόρος	b. 702	χρήσιμος	b. 358
Φιλάνδρος	b. 372	Φωστήρ	b. 842	χρήσις	b. 24
Φιλανθρωπία	b. 377	Φωτίζω	b. 112, 404	χρησιολογία	b. 99
Φιλαργυρία	b. 349			χρησός	387. b. 170
Φιλέργυρος	766			χρηστότης	b. 38
Φίλαυτος	b. 361			χρίσμα	b. 716
Φιλέω	321, 523	χαῖρε	534	Χριστιανός	b. 524
Φιλόδοτος	b. 361	χαίρειν	b. 549	Χριστός	245
Φίλιπποι	b. 262	χαλεπός	354	χρίω	b. 180
Φίλιππος	365	χαλιναγωγέω	b. 664	χρονίζω	506
Φιλιππός	b. 359	χαλκεύς	b. 367	χρόνιος	429. b. 305
Φιλιππῶς	804	χαλκιδῶν	b. 844	— ἐπίλοιπος	b. 692
Φιλονεικία	b. 442	χαλκίον	587	— παρεληλυθός	b. 692
Φιλοξενία	b. 731	χαλκολίβανον	b. 752	διὰ τὸν χρόνον	b. 402
Φιλοπρωτεύω	b. 731	χαλκός	577. b. 154	χρονοτριβέω	b. 594
Φίλος τοῦ Καίσαρος	952	χαλκοῦς	b. 787	χρυσοδακτύλιος	b. 664
— τοῦ νυμφίου	855	χαμαί	902	χρυσόπρασος	b. 845
— θεοῦ	b. 668	χαρὰ	b. 387	χρυσοῦς	b. 359
Φιλόσοφος	b. 79	χαρὰ	789	χρῶς	b. 581
Φιλοτιμέομαι	b. 94	χάρη	248	χώρα	735
Φιλοφρόνης	b. 652	ἐχάρησαν χάριν μεγάλην	701, 794. b. 628	χωρεῶ	423, 449, 966
Φιλόφρων	b. 690	χαρίζω	704. b. 224	δ λόγος χωρεῖ	898
Φιμύς	471. b. 134	χάριν	774. b. 471	χωρίον	520. b. 459
Φλογίζω	b. 670	— ἔχειν	b. 192	χωρίς	958. b. 209
Φλόκος	b. 343	— δέξασθαι	b. 625	χωρός	b. 640
Φόβητρον	798	— καταθέσθαι	b. 667, 694		
Φόβος	b. 60, 691	χάρης	b. 675		
Φοῖβη	b. 96	— μεῖζων	b. 683		
Φοῖνιξ	b. 640, 777	— φορομένη	b. 651	ψαλμός	829. b. 255
Φονεύς	470	χαριτόω	b. 494	ψευδής	b. 493
Φορέω	381	Χάρην	b. 770	ψευδολόγος	b. 334
Φορτίον	387. b. 639	χάσμα	b. 426	ψευδομαι	b. 482
Φραγγελλός	531	χείλος	b. 643	ψευδομαρτυρέω	450
Φραγγός	467	χειμάζομαι	946	ψευδοχρῖστος	500
Φράζω	406	χειμαῖρος	428. b. 643	ψευδώνυμος	b. 353
Φράττω	b. 39, 430	χειμῶν	b. 176	ψεύσμα	b. 37
Φρέαρ	751	χείρ	b. 510	ψεύτης	899
Φρίσσω	b. 667	χειραγωγέω	b. 287	ψηλαφάω	828
Φρονέω	433. b. 78	χειρόγραφον		ψηφίζω	754

ψήφος	b. 758	Ω.	ωρύομαι	b. 697
ψιθυριστής	b. 28		ὡς	573-b. 71
ψυχή	b. 829	ὡμος	— ἐκιν	b. 95
ψυχὴν διδόναι	458	ὠνέομαι	— ἐπὶ	b. 562
— τιθέναι	908	ὠν	— ὅτι	b. 191
— παρατιθέναι	b. 695	ὠρε	ὠσανα	461
— Φιλεῖν	924	— δεκάτη	ὠσαύτως	454
ψυχικός	b. 108	— ἑκτη	ὠσπερ	b. 165
ψυχρός	379. b. 763	— ἐσχάτη	ὠτίον	523
ψυμίζω	b. 156	— πολλή	ὠφέλεια	421
ψυμίον	931	πρὸς ὄραον	ὠφέλιμος	b. 378
ψύχω	691	ὠρεῖσθαι		

ERRATA IN IN DICE.

899. col. 1. 3. ἄλλος 710	902. col. 2. ult. 767	908. col. 1. 10. 784
2. 34. 145	3. 8. 754	28. 459
39. 421	32. 109	2. 24. 675
48. 782	36. 239	37. 419
3. 21. 749	37. b. 465	3. 18. 647
1. 21. 554	43. 823	50. 259
39. 752	50. 763	57. 362
54. 741	52. 893	909. 1. 2. 478
2. 33. 627	903. 1. 17. 849	23. 481
36. 557	22. 348	35. 552
37. 487	23. 568	38. 630
3. 4. dele 717	39. 450	50. b. 208. 213
5. 847	40. 654	55. dele b.
9. 662	2. 9. 459	2. 15. b. 367
17. dele b. 392	36. 503	24. 685
21. dele b.	41. 428	3. 1. 558
45. 319. 432. 630. b. 280	3. 7. b. 309	24. 285. b.
49. 276	44. 595	27. 758
901. 1. 2. b. 847	46. & 47. 196	36. b. 532
10. 475	56. 192	43. 551
44. 732	904. 1. 5. 183	penult. 484
47. 904	6. 410	910. 1. 7. 589
56. 463	19. 763	21. 844
2. 8. 343	37. 218	34. 781
11. 505	44. 679	37. 651
27. 773	2. 29. 684	39. 447
45. 517	39. 814	43. 435
3. 7. 470	55. 828	52. 737
9. 481	3. 23. 671	1. 2. 8. dele 75
10. 664	16. 481	16. 735
50. 59	907. 1. 47. 237	20. 353
902. 1. 35. b. 160	ult. 552	31. 194
50. 763	2. 16. 273	40. 361
2. 8. 494	51. 305	3. 17. 588
12. b. 461	3. 8. 500	22. dele b.
29. 422	12. 237	34. 357
34. 707	33. 36	45. 449
42. 293	37. b. 267	51. 374
47. 652. b. 364	ult. 675	

E R R A T A

In Textu. Tom. I. Pag.

669. 3. ῥήματα ταῦτα
671. 1. ἀφισιν
730. ult. ἡ
735. 4. ἀπολογησῶσθε
888. 6. ἐπὶ ὁ λόγος

Tom. 2.

Pag. 99. 7. κυρία ἡμῶν
121. 3. ὑμῶν λέγω
167. 4. ζωοποιήσονται
8. ὁ θάνατος
238. 1. Ἰησοῦ χριστοῦ
242. 4. ἡ
ult. καὶ τότε
246. 5. ὁ
247. 8. τότε
254. 4. (ὁ
264. 8. καὶ τῇ
301. 2. ἡμῶν
314. 11. δὴ ὑμῶν
338. 2. ἀνθρώπων
370. 1. ἀντεχόμενοι
376. 2. πρῶτος
411. 10. προσφερόντων
416. 10. ὑμῶν
419. 2. ἀνάμνησις ἀμνηστίας
445. 5. ὑμῶν
456. 1. πάντων, καὶ θεοφιλες,
458. 3. ἐπὶ τῇ
479. 1. πλαιοῖαν
489. 1. δισκορπίσθησαν
501. 7. ἡμῶν
513. 2. τῇ Σκόλῃ
563. 6. πορεύσθαι
565. 2. ἐπὶ τῇ
592. 1. ἐπὶ
618. 3. δὲ
625. 3. μὲν ἐν
634. 10. οἱ
652. 4. χεῖρας αὐτῶν
676. 4. ποιήσωμεν
698. 3. κυρίου
736. 7. κατὰ πάντων
738. 7. Θεῷ
769. 1. σφραγίδας
784. ult. — καὶ
800. 4. κεφαλῆς
842. 10. ὁ θάνατος
843. 6. ἐστίν
849. 11. λαμβανέτω· τὸ ὕδωρ

in Prolegomenis & Variis Lectionibus Tom. I.

Apponatur obelus, ubi abest inter verba Textus, & literas vel numeros Codicum.

Pag. 14. 1. dele μὲν τῷ
15. 46. dele Cant.
27. col. 1. 8. VIII. 5.
2. 8. III. Jo. 3.
20. XII. 15.
30. 37. III. 26.
32. 33. XXIII. 8.
37. XVIII. 4.
40. 20. Matth. VIII. 25.
21. Marci XI.
55. 18. 22.
56. 49. Eph. IV. 16.
60. 2. 1. 6.
13. VIII. 23.
21. Luc. X. 1.
66. 19. Jo. I.
68. 3. XXVII. 9.
ib. XV. 51.
80. 6. Luc. X. 1.
83. 14. Eph. IV. 19.
16. 2. Theff. III.
111. 43. Act. XVII. 10, 13.

Pag.

114. 9. Jo. V. 45.
ib. Jo. VIII. 1-12.
10. XII. 50.
144. 11. Marci VII.
151. 13. prol. 1307.
153. 9. Marc. XV.
159. 31. XXVII. 22.
173. 21. II. 17.
177. 32. n. 8. 1
181. 4. Jud. 4.
184. 2. XV.
32. 1. Cor. X. 28.
29. Matth. XXVII.
185. 5. Matth. I. 11.
186. 36. Jo. II.
296. 9. 2. Edit. Erasmi 1.
302. 1. 25. 40, 62.
312. ult. dele 74.
340. 1. Rom. XII. 19.
344. 8. XI. 13.
345. 8. Heb. VII. 11.
348. 11. 67. 68.
357. 10. XI. 16.
359. 7. Hoseam VI. 7.
360. 4. ταῖς ἡμέραις
368. 2. 1. 72.
388. 8. Edit. Erasmi 1.
398. 4. Evang. 18.
400. 7. dele 12.
8. 13. Evang. 12.
454. ult. ἔλαβον δὲ D
482. 15. ἡμῶν 12.
483. 17. comma
487. 6. 67. 71.
528. 10. dele μὲν] — 69.
21. ACF
530. ult. τῷ λαῷ F.
537. 6. dele 38.
7. dele 42.
554. 9. dele 55. 68.
565. 21. dele 90.
575. 15. 30. adde. ὑβίως]
581. 26. dele 28. posterius
27. dele 49. & 102.
28. 18. 19.
584. 27. dele K
591. 24. αὐτῶν] +
592. 46. τὸ adde prius
594. 39. dele +
597. 7. 1. Macc. I. 39.
604. 18. dele 90.
605. 25. dele Versio Copt.
611. 13. εἰσελθὼν D
pen. αὐτὸν posterius]
612. ult. dele 64.
616. 3. ὁ adde ter
19. dele τὸ ἐνταλμὸν ἐν τῷ
λὴ 89.
34. τ
617. 9. 48. 49.
621. 13. dele D.
623. 13. dele 90.
627. pen. οὐκίτι] — D.
629. 14. dele 13. 69.
33. ἰσθῦς
630. 7. ἀπαγάγουσι adde] ἀπ-
ἀγῆτι
335. 3. M. 10.
pen. 17. 36.
637. 2. Codices Latini, Ver-
sio
660. 5. ἐπλήσθησαν]
670. 17. χρόνῳ adde D
672. pen. καὶ ἐκπύρηνται
676. 25. dele 76.
45. Ἰωάν. 37.

677. 2. AFL 38.
10. dele 76.
680. 1. 44. 72. 74.
682. 2. ἀραφθῆ Evang. 3.
683. 13. dele —
685. 16. ὅσον ὅσον
686. 2. κατένυσεν
687. 19. πῶς
21. dele 12.
689. 2. ἐγγύς
25. Erasmi 1.
690. 12.] σκεββάτω 13.
13. A. 1.
ant. 16. 17. 18.
693. ant. XVII. 30.
701. 3. Corb.
703. 19. + ἀποκριθεὶς
ant. + εἰπὼν ἐν
708. 24. εἰπὼν αὐτῷ
713. 38. 1. Cor. VII. 5.
717. 25. πρὸς αὐτὸς 61.
718. 5. αὐτοῖς εἰπὼν]
720. 20. dele —
31. + ὁ δὲ
729. 4. + καὶ bis.
734. 1. ταμείοις] ταμείοις
19. ὑμῶν] +
736. 4. dele —
740. 10.] — 59.
750. ult. 11. 12.
755. ant. βασιλεῖ 47.
771. pen. ὁ ἀδελφός σου
780. 6. καὶ λέγω
782. 18. αὐτῶν] +
784. 3.] — D. 53.
6. dele ἐπὶ ἡν
8. dele Versio Syr.
14. 83. 87.
794. 6. dele Syr.
19. dele στήρμας] τίκτω
Versio Syr.
24. Jo. XIX. 9.
795. 1. dele 36.
799. 17. dele Evang.
807. 3. ἀπεσάθη D.
5. παρρηγῆς
808. 2. dele —
811. 20. ἰδὲ] + ἡμῶν
813. 8. dele αὐτῷ D.
821. 2. Colb.
5. dele C.
824. 2. V. 2. 10.
3. III. 19.
836. 5. Theophilus
849. 17. 106.
853. 4. οὐ τὸ ἐργαῖον
855. pen. dele ἐμοὶ posterius
859. pen. ἀπεκράθη] +
876. 1. dele 14.
880. 8. + καὶ ἀπίθανος
882. 20. αὐτὸς
884. 17. εἰπὼν
889. 22. οὐ] δὲ
890. 25. 48. 55. 56.
897. 2. + καὶ
898. 11. CDK 1.
904. 14. dele C.
25. αὐτῷ
906. 12. N. A. XI.
15. II. 75.
910. 5. dele —
913. 1. dele πεινῶσθε
6. 95. 97.
926. 11. ἀκούθ] +
927. 11. dele μὴ
931. 8. + καὶ ἀγγεῖον αὐτῶν

Pag.

Pag.

932. 3. ~~dele~~ 73.
 933. 2. + ~~ειπεν~~
 934. 5. — 39. 40.
 936. 18. ~~ηδη~~] ~~ηδη~~
 21. ~~μιν~~ L.
 941. 10. ~~παρὰ τῷ θεῷ ἐξῆλθοι~~
 — D.
 944. 17. + ~~ἐστὶν~~ D.
 946. 10. 58. 76.
 948. 2. ~~δε~~] +
 950. pen. *Syr.* posterior.
 959. 6. *kuris*
 964. 4. *Syr.* poster. in margin.
 Tom. 2.
 5. 29. 1. *Tim.* II. 6.
 6. 1. X. 42.
 34. XI. 4.
 8. 1. 2. Corrector pro *an*
 substituit *es*
 10. 29. adde: 1. Codex Cardinalis *Passionei*,
 vid. T. 2. p. 451. G.
 12. 35. *Coislinianus*
 13. 28. 29. Codex Cantabrigienfis
 46. 12. ~~τῷ~~ ~~δὲ~~
 61. 8.] ~~καὶ ἀπομένει~~ A.
~~ib.~~ ~~dele~~ A.
 62. 8. ~~καὶ~~ prius] — A
 64. 14. ~~ἐπαγγελίᾳ~~ DE
 65. 21. *Esfaj.* VI.
 72. 2. ~~ἀρα~~] +
 9. *Deut.* XXXII. 21.
 15. 2. 3. 4. 5.
 95. 3. ~~dele~~ —
 100. 26. 28. 29. 31.
 28. ~~dele~~ A
 103. 2. *Ἰησοῦ* *χριστοῦ* *τῷ* *κυρίῳ*
ἡμῶν] *τῷ* *κυρίῳ* *ἡμῶν*
Ἰησοῦ *χριστοῦ* Editio
Complut. *Plantin.*
 106. 17. at in vers.
 116. 3. + *Ἰησοῦ*
 119. 8. *καὶ* ACD
 124. 7. ~~dele~~]
 126. 7. ~~δε~~ bis]
 11. ~~ἐκ ἐγκρατεῖν~~ ~~οὐται~~]
 130. 11. *γλησσάτωσιν* *Chryst.*
 20. ~~dele~~ 37.
 132. 20. *ἡμῶν* 21.
 133. 4. ~~dele~~ 17.
 164. 1. *τινα* 2.
 173. 5. omnes ergo
 175. 10. *ἡμῶν*] *ἡμῶν*
 176. ult. ~~dele~~ 21. prius
 177. ult. comm. 10.
 181. 3. + *ἐπὶ λυγῇ*
 182. 1. + *ὦ*
 211. ult. 2. *Par.*
 214. 25. *ἡμῶν*
 228. ult. *Z. Pearce.* (& alibi)
ib. ~~dele~~ R. *Bentlejus*
 233. 21. *πρωτοῦ*] *πρωτοῦ*
 238. 33. IV. 21.
 248. 4. EFG
 249. 8. *ἐδόθη* *ἡμῶν*
 259. 7. EFG
 264. 5. 1. *Cor.* XIII. 8.
 8. *αὐτοῖ*] +
 267. 4. ~~dele~~ 46.
 273. 18. *Æn.* IX. 663.
 274. 6. de B. C. 1.
 275. 13. *Gal.* I. 13.
 300. ult. 64. 68. 70.
 302. 20. *habet* *Amicus*

Pag.

311. 2. 89. 90. &
 312. 30. *εις* *ἡν*
 19. FG
 313. 25. *ἐλλείπε*
 317. 5. *ἀμαρτωλοῖς*] +
 318. 1. 26. 31. 35.
 3. *μητροπολίσις*
 328. 1. 12. 14. 17.
 329. 1. 68. 70. 71.
 330. 12. *Eph.* IV. 1. 2.
 335. 33. *ἀποστόλοις*
 366. 13. *τίτῳ*] +
 368. 25. *προεπηγγέλατο*
 369. 13. *ἐπιδορώσῃ*
 371. 1. 2. *Cor.* XI. 13.
 373. 17. 62. 66. 80.
 375. 7. 12.
 388. 2. *ποιήσάμην* *τῷ*
 411. 11. *ἀρχιερεῖς*
 417. 6. *κατὰ*] +
 9. ~~dele~~ —
 423. 19. XI. 26.
 427. 9. M. 42. 91. 106.
 452. 38. p. 13a
 44. n. 29.
 453. 45. p. 15.
 461. 10. *ἐδοξα*] *ιβ* D.
 475. 17. + *ἡμῶν*
 476. 4. 15. 16. 18.
 478. 12. + *τῷ* 32.
 493. 7. 47. 56.
 494. pen. *προς*
 500. 21. 46. 47.
 513. 15. comm. 28.
 536. 14. + *καὶ*
 542. 14. XVI. 9.
 559. 9. *ἐξελεῖν*] *adde* *ἀπὸ*
θεῶν A.
~~dele~~ A.
 563. 4. *προεπαγγέιν* A.
 6. *ἰάσωμαι* A.
 565. 2. ~~dele~~ 29.
 575. 19. *ὦν* *τῇ* *πόλει*
 577. 11. ~~dele~~ 40.
 579. 19. ~~dele~~ + *δε*
 581. 5. *ἐν*] + *τῇ* 40.
 585. 10. *ἡν*] — D.
 590. 4. *παρακλιούσας*
 593. 17. *τροχυλλίᾳ* 17.
 595. 29. ~~dele~~ *εἰμι* *ἐγώ* 40.
 596. 61. *Act.* XIII. 41.
 602. 3. AE.
 6. AE.
 611. 31. ~~dele~~ 40.
 623. 22. ~~dele~~ 14. 15.
 625. 13. Num. X.
 631. 18. ~~dele~~ 18.
 634. 11. ~~dele~~ 40.
 23. ~~dele~~ 56.
 635. 3. ~~dele~~ 38.
 643. 6. *πλείονας*] *πλείους*
 650. 1. 32. 37. 56.
 656. 11. *ὑμῶν* *διὰ*
 657. 3. *Matth.* IV. 23.
 663. 2. 1. *Cor.* XI. 33.
 669. 1. 16. 19. 21.
 675. 11. 18. ex
 676. 1. ~~dele~~ 40.
 678. 13. IV. 6.
 21. ~~dele~~ *κυρίῳ* 40.
 681. 1. σλ. 40.
 682. 7. ~~dele~~ 40.
 687. 9. *ἀγαθὸν* 13.
 694. pen. E. p. 121.
 700. 7. ~~dele~~ 40. prius

Pag.

701. 8. ~~dele~~ 38. prius
 710. 7. *ὦν*
 712. 3. *kuris* 27. 28.
 721. 8. *Lectionaria* duo
 725. 42. *Jo.* X. 30.
 730. 10. *γίνεσθ* 13.
 27. *ἐκ* *ἔχον* *χαρὰν*] *χαρὸν*
ἐκ *ἔχον* C.
 735. 2. *ἐπαγγελίᾳ* 40.
 736. 17. ~~dele~~ 4.
ib. 30. 35. 38.
 738. 10. ~~dele~~ 44.
 747. 1. *χριστῷ*] — 12.
 6. ~~dele~~ +
ib. + *τῷ* C.
 748. 19. ~~dele~~ 14.
 749. 15. *δ* ultimum] — 28.
 750. 4. ~~dele~~ 6. posterior
 5. 26. 27.
 752. 12. 26. 28.
 754. 14. *ἐκ* *πᾶσιν* *αἰσῶν*] *πίπτω*
κας
 755. 7. ~~dele~~ *ἐν*
 756. 8. ~~dele~~ 27.
 760. 6. ~~dele~~ 28.
 761. 17. ~~dele~~ 5.
 21. *καὶ* *καλίων* *καὶ*
 763. 6. ~~dele~~ 15.
 765. 14. *ὡς* *ἴσιν*]
 768. 2. ~~dele~~ 18. posterior
 769. 21. ~~dele~~ —
 771. 16. ~~dele~~ + *ἐν* 14.
 774. 3. 19. 26. 27. *Arethas*
 775. 19. 26. 28.
 26. ~~dele~~ 6. & 28.
 777. 26. *ἡ* *δοξα* 26.
 ant. 13. *τῶς* posterior
 779. 6. *δύο* A. 26. 27. 28.
 15. 26. 28.
 780. 3. 16. 27. 28.
 788. 6. ~~dele~~ 8.
 789. 25. 7. 9. 10. 14.
 792. 24. *ἐπ*] *ἐν*
 28. C. 27.
 33. ~~dele~~ 12.
 795. 3. 8. 12. 14.
 802. ant. ~~dele~~ 11.
 803. 13. 18. 19. 26.
 807. 13. ~~dele~~ +
 19. 18. 19. 26.
 818. 5. ~~dele~~ 28. prius
 826. 8. ~~dele~~ 7.
 827. 3. *αὐτῇ* prius
 17. ~~dele~~ 18.
 829. ult. Editio *Erasmi*
 830. 16. C. 6. 8.
 834. 2. ~~dele~~ *καὶ* *καλὺμν* *τῷ* 6.
 ant. 19. Cap. XVI.
 836. 14. ~~dele~~ 14.
 837. 11. comm. 5.
 841. 15. ~~dele~~ *Bengelii*
 842. 25. ~~dele~~ 18.
 843. 25. + *καὶ* B
 846. 13. de mort.
 847. ult. *ἐκ* *ἀπ* B
 848. 4. 1114.
 14. *τῷ* *αἰῶν*
 849. 23. ~~dele~~ 4. secundum
 26. II. 28
 38. 9. 11. 16.
 850. 16. secundo & tertio
 17. *τ* quarto
 861. 4. *Col.* II. 23.
 862. 22. *Act.* X. 38.
 864. 30. *Luc.* XXII.

Codices MSS. Epistolarum Pauli.

<p>A. Alexandrinus
 B. Vaticanus
 C. Ephrem
 D. Claromontanus <i>i.</i>
 E. San-Germanensis <i>a.</i>
 F. Augiensis <i>i.</i>
 G. Boernerianus <i>a.</i>
 H. Coislinianus 202. <i>m.</i>
 I. Cardinalis Passionei <i>c.</i>
 1. Reuchlini
 2. Amerbachianus
 3. Corfendoncensis
 4. Basiliensis 1. <i>i.</i>
 5. Stephani <i>d.</i>
 6. ——— <i>e.</i>
 7. Basiliensis 2.
 8. Stephani <i>ζ.</i>
 9. ——— <i>ι.</i>
 10. ——— <i>α. i.</i>
 11. ——— <i>γ.</i>
 12. ——— <i>ε.</i>
 13. Jacobi Fabri Stapulensis <i>c.</i>
 14. Jacobi Fabri Daventriensis <i>a.</i>
 15. Amandi <i>c.</i>
 16. Regius 1886.
 17. Colbertinus
 18. Coislinianus 199.
 19. ——— 26.
 20. ——— 27.
 21. ——— 205.
 22. ——— 202.
 23. ——— 200.
 24. H. G. Ebneri <i>c.</i>
 25. Westmonasteriensis
 26. Joannis Lucae
 27. Cantabrigiensis
 28. Baroccianus 3.</p> | <p>29. Collegii Christi Cantabrig.
 30. ——— Emanuelis
 31. J. Covelli 2.
 32. ——— 3.
 33. ——— 4.
 34. Sinaiticus
 35. Genevensis 1.
 36. R. Huntingdon
 37. Leicestrensis <i>i.</i>
 38. Laudi 2.
 39. Lincolnienfis 2.
 40. Montfortii
 41. Magdalenensis 1.
 42. ——— 2.
 43. Collegii Novi
 44. Petavianus 1.
 45. ——— 2.
 46. ——— 3.
 47. Roe 2.
 48. Seidelii
 49. Caesareus
 50. Rhodiensis <i>c.</i>
 51. Vallae
 52. Uffenbachianus 1.
 53. ——— 2. <i>m.</i>
 54. Augustanus 1.
 55. ——— 2.
 56. Zuinglii
 57. Caesareus 2.
 58. Vaticanus <i>c.</i>
 59. Medicei <i>m.</i>
 60. Correctorium Bibliorum</p> <p style="text-align: center;">Lecttionaria.</p> <p>1. Scaligeri
 2. Cottonianum
 3. Bodlejanus 5.</p> |
|---|---|

Codices MSS. Actorum & Epistolarum Catholicarum.

<p>A. Alexandrinus
 B. Vaticanus
 C. Ephrem
 D. Cantabrigiensis</p> | <p>E. Laudi
 F. Coislinianus 1. <i>m.</i>
 G. Cardinalis Passionei <i>c.</i>
 1. Reuchlini</p> |
|---|--|

1. Amerbachianus
3. Corfendoncensis
4. Basiliensis
5. Stephani δ
6. ——— ϵ
7. ——— ι
8. ——— κ
9. ——— ν
10. ——— π
11. Regius 2872
12. ——— 1886.
13. Colbertinis
14. Coislinianus 199
15. ——— 25
16. ——— 26
17. ——— 205
18. ——— 202
19. ——— 200
20. Westmonasteriensis
21. J. Lucae
22. R. Mead *c.*
23. Baroccianus 3
24. Collegii Christi Cantabrig.
25. J. Covelli 2
26. ——— 3
27. ——— 4
28. Sinaiticus
29. Genevensis
30. Huntingdon
31. Leicestrensis
32. Laudianus
33. Lincolnienfis

34. Montfortii
35. Magdalenensis
36. Novi Collegii 1.
37. ——— 2.
38. Petavianus 1.
39. ——— 2
40. ——— 3
41. S. Basilii Romae *c.*
42. Seidelii
43. Caesareus
44. Vallae
45. Uffenbachianus
46. Augustanus
47. J. Fabri Daventrienfis
48. Ebneri
49. Faeschianus
50. Stephani ζ .
51. Regius 2248.
52. Rhodienfis
53. Emanuelis
54. San-Maglorianus
55. J. Fabri Epistola Judae
56. Medicei
57. Hafnienfis *c.*
58. *A. Askew*, prius *R. Mead*, n. 22. descriptus.

Lectionaria.

1. Scaligeri
2. Coltonianum
3. Aulae Trinitatis
4. Florentinum *c.*

Codices MSS. Apocalypseos.

- A. Alexandrinus
B. S. Basilii Romae
C. Ephrem

1. Reuchlini *m.*
2. Stephani κ .
3. ——— ν .
4. Regius 1886.
5. Vallae
6. Baroccianus 3
7. Covelli 2.
8. Sinaiticus
9. Huntingdon
10. Mori
11. Petavii 2.
12. ——— 3.

13. Seidelii
14. Leicestrenfis
15. Fragmentum Basiliense
16. Uffenbachianus
17. Coislinianus 199
18. ——— 202
19. ——— 205
20. S. Basilii Romae *c.*
21. 22. Gallicani *c.*
23. Mediceus
24. S. Basilii Romae *c.*
25. Palatino-Vaticanus
26. Wakianus 1.
27. ——— 2.
28. Baroccianus 48.

bus, aut cum virginibus. Et sic placuerunt Deo in omnibus. Etiam ipse Dominus Jesus Christus, cum loqueretur cum illa muliere Samaritide ad puteum seorsim, et discipuli venientes reperirent eum loquentem cum ea, mirati sunt, quod cum muliere staret et loqueretur Jesus. Nonne hic limes est non dimovendus, & scopus & exemplar omnibus familiis hominum? Nec hoc solum, sed etiam postquam surrexit Dominus a mortuis, & veniret Maria ad sepulchrum currens, & cadens ad pedes Domini, & adorans eum, & quærens eum apprehendere, ipse dixit ei: *noli me tangere, nondum enim adscendi ad Patrem meum.* Nonne igitur mirabile est de Domino, quod non permisit Mariae mulieri beatae, ut tangeret pedes ejus; tu autem habitas cum illis, & tibi ministrant mulieres & virgines, & dormis, ubi illae dormiunt, & lavant tibi pedes, & ungunt te mulieres? Vae tali menti, quae non justa est! Vae tali menti, quae est sine timore! Vae huic audaciae & stultitiae, quae est sine timore Dei! Nonne condemnas te? non exploras te? non nosti te & mensuram tuam? Haec sunt fidelia, haec recta & justa. Hi sunt limites non dimovendi illis, qui sincere conversantur in Domino. Mulieres autem multae sanctae ministrarunt sanctis e possessionibus suis, sicut ministravit Sulamitis Elise, sed cum eo non habitavit, & ipse propheta in domo seorsim habitavit; & cum mortuus esset filius ejus, voluit se projicere ad pedes Prophetæ, & non permisit minister ejus, sed vetuit eam, & di-

stulenter se projecit ad pedes ejus. Nonne hic limes est non dimovendus, & scopus & exemplar omnibus familiis hominum? Nec hoc solum, sed etiam postquam surrexit Dominus a mortuis, & veniret Maria ad sepulchrum currens, & cadens ad pedes Domini, & adorans eum, & quærens eum apprehendere, ipse dixit ei: *noli me tangere, nondum enim adscendi ad Patrem meum.* Nonne igitur mirabile est de Domino, quod non permisit Mariae mulieri beatae, ut tangeret pedes ejus; tu autem habitas cum illis, & tibi ministrant mulieres & virgines, & dormis, ubi illae dormiunt, & lavant tibi pedes, & ungunt te mulieres? Vae tali menti, quae non justa est! Vae tali menti, quae est sine timore! Vae huic audaciae & stultitiae, quae est sine timore Dei! Nonne condemnas te? non exploras te? non nosti te & mensuram tuam? Haec sunt fidelia, haec recta & justa. Hi sunt limites non dimovendi illis, qui sincere conversantur in Domino. Mulieres autem multae sanctae ministrarunt sanctis e possessionibus suis, sicut ministravit Sulamitis Elise, sed cum eo non habitavit, & ipse propheta in domo seorsim habitavit; & cum mortuus esset filius ejus, voluit se projicere ad pedes Prophetæ, & non permisit minister ejus, sed vetuit eam, & di-

[illegible]

Nec hoc solum, sed docuerunt populum, ut, quoties proficisceretur exercitus, omnis tribus seorsim proficisceretur, & mulieres cum mulieribus seorsim sequerentur post exercitum; viri autem seorsim in tribus suis. Et juxta mandatum Domini sic profecti sunt, tanquam populus sapiens, ne esset conturbatio ulla propter mulieres: quando proficiscebatur exercitus eorum in schemate pulchro & ordinato, profecti sunt sine offendiculo. Sic enim Scripturae sacrae testantur ad verbum: *Cum transirent filii Israelis mare Suph, laudarunt Moses & filii Israelis laudes Domini, dicentes: Laudemus Dominum, quia laudandus est valde.* Et posteaquam Moses cessavit a laude, tum *Miriam soror Moysis & Aaronis accepit cymbalum in manus suas, & exiverunt omnes mulieres post eam, & laudarunt cum ea, mulieres cum mulieribus seorsim, & viri cum viris seorsim.* Porro etiam *Elisam & Gehasi & filios Prophetarum* pariter reperimus habitasse in timore Dei, & hospita non fuit eis. *Micham* & Prophetas omnes pariter sic reperimus habitasse in timore Domini.

15. Et ne nimis longum facia-
mus sermonem nostrum, quid di-
ctum est de Domino *Jesu Christo*?
Ipse Dominus cum duodecim disci-
pulis suis assiduus fuit, quando ve-
nit in mundum. Nec hoc solum,
verum etiam, cum eos mitteret, *bi-
nos binos misit* pariter, viros cum
viris: mulieres autem non missae
sunt cum illis; & neque in via, ne-
que domi habitarunt cum mulieri-
bus

[illegible]

occidit propter concupiscentiam mulieris caede. David qui *Christus Domini* vocatus est. Disce, o homo, si enim viri tales per mulieres perierunt, quatenus tua iustitia, aut quis tu inter sanctos, ut cum mulieribus & virginibus converferis nocte dieque in dementia multa sine timore Dei? Non, fratres, non sic conversemur secundum ruinam eorum, sed simus memores verbi dicentis de muliere: *manus ejus tendunt laqueos, & cor ejus parat retia, justus autem eripit se ab illa, & impius cadit in manus ejus.* Ideo caveamus, ne habitemus cum filia nubili nos sancti; non enim pulchrae neque iustae sunt tales conversationes servis Dei.

II. Nonne legisti de *Amnone* & *Thamare* liberis Davidis? iste Amnon sororem suam concupivit, & humiliavit, & non pepercit illi, quia concupiverat illam concupiscentia abominanda, & fuit malus & impius, propter consuetudinem cum illa, quae non erat in timore Dei, & *fecit rem abominabilem in Israele*. Propterea non oportet & non decet, ut conversemur in risu & relaxatione cum fororibus, sed cum omni castitate & sanctitate, & in timore Domini.

12. Non legisti de familia *Salomonis*, filii Davidis, cui dedit Deus sapientiam & scientiam & magnitudinem cordis & divitias, & Gloriam multam prae omnibus hominibus? & hic per mulieres periit & recessit a Domino.

13. Non legisti & scis de *Presbyteris illis in diebus Susannae*, qui, quoniam frequenter fuerunt cum mulieribus, & contemplati fuerunt pulchritudinem alienam, ceciderunt in profundum concupiscentiae, & non invenerunt ut continerent se in scien-

17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851.

tres justitiae nostrae, ut haec ita sint apud nos in exemplum fidelium, qui credituri sunt. Simus ex ovibus Christi, in omni justitia & in omnibus conversationibus sanctis & rectis, conversantes in rectitudine & in sanctitate, ut decet fideles, & observantes honestos, & verecundos, & sanctos, glorificantes & magnificantes, & sitis adorantes omnes cooperantes. Vos enim estis *gaudium nostrum*, & *corona nostra*, & spes nostra & vita nostra, *si statis in Domino*, fidelesque & recti vere sitis in omnibus in Domino. Amen.

7. Consideremus igitur, fratres, & videamus, quomodo conversati fuerint omnes Patres iusti toto tempore habitationis vitae suae: inquiramus & scrutemur a Lege ad Novum Testamentum. Et pulchrum enim hoc & utile est, ut sciamus, quot homines, & qui perierint per feminas, & quanam, & quot feminae perierint per viros propter frequentationem, qua se invicem frequentarunt: porro etiam inde ostendo, quot & qui viri cum viris habitaverint omni tempore vitae suae, & usque ad finem perstiterint erga se invicem in cultu castitatis sine macula!

8. Et hoc manifestum & notum est, talem fuisse *Josephum* fidelem & prudentem & sapientem & justum & pium in omnibus. Nonne pulchritudinem hujus casti & recti, concupivit mulier? ut in concupiscentia, cum non se subjiceret & inclinaret, ut faceret libidinem & voluntatem ejus, in omnem afflictionem & in omnem cruciatum conciceret virum justum usque ad mortem in testimonio falso: Deus autem li-

plices ut columbæ , & ne simus sicut stulti , sed sicut sapientes , in omni eruditione timoris Dei , ut laudetur Deus in omnibus per Dominum Jesum Christum , per conversationes vestras castas & sanctas ; si enim edimus , & si bibimus , & si quid aliud facimus , ut ad gloriam Dei faciamus , ut omnes videntes nos agnoscant , nos esse semen benedictum & sanctum , filios Dei viventis , in omnibus , in omnibus verbis , in reverentia , in verecundia , in rectitudine , ut in nulla re gentes imitemur , neque fideles hominibus simus similes , sed in omnibus alieni simus a malis , & ne projiciamus sanctum canibus , & margaritas porcis ; sed in omni disciplina , & in omni scientia , & in omni timore Dei , & in omni instantia mentis glorificemus Deum . Non enim servimus ut ebriae gentes blasphemantes in deliciis suis , in verbis deceptionis propter impietatem suam . Propterea non psallimus gentibus , neque legimus illis scripturas , ne simus similes psallentibus aut pulsantibus citharas aut canentibus voce , aut ariolis , ut multi , qui in his versantur , & haec faciunt , ut fatiantur buccella panis stultitiae , & propter mixturam vini pauci , euntes & psallentes psalmos domini in terra peregrina gentium , & facientes quod non decet . Nolite ita facere , fratres , oramus vos , fratres , non ministrentur haec inter vos , sed impedit eos , qui sic elegerunt sibi , & conversantur in fatuitate & stultitia . Non necesse est , fratres , ut haec ita sint . Rogamus autem vos , fratres

[illegible]

sionem eorum, qui quarunt ut apprehendant post nos occasionem. Propterea cavemus, ut nemini simus offensioni, non Judaeo, non ethnico, nec ecclesiae Dei; nec petimus quicquam nobis solis utilitatis, sed id quod utile est multis, ut serventur: neque enim nobis prodest, ut quis offendatur propter nos. Cavemus ergo sollicitè omni tempore, ne impingamus in fratres, & dijudicemus eos mente turbata per hoc, ut simus illis offendiculo. Si enim propter cibum tristitia afficitur frater, aut offenditur, aut infirmatur, aut scandalizatur, non ambulamus in amore Dei. Propter cibum tuum perdis eum, propter quem mortuus est Christus. Sic enim peccantes in fratres vestros, & colaphos impingentes conscientiae eorum infirmæ, in Christum peccatis. Si enim propter cibum scandalizatur frater, dicamus nos fideles in æternum carnem nos non esuros, ne fratrem nostrum scandalizemus. Hæc autem omnia facit, quicumque vere diligit Deum, qui vere portat crucem suam, & induit Christum, & diligit proximum suum, qui custodit animam suam, ut nemo ipsi sit offendiculo, neque quisquam offendatur propter eum, & moriatur, propterea quod frequentat virgines, & habitat apud eas, quod non decet, in destructionem eorum qui vident, & audiunt malas conversationes tales offensionis & periculi, & propinquas morti, quod non decet Christianum. Beatus autem homo, qui cavet & metuit omnia propter castitatem.

6. Si autem contingat, ut eamus in locum, ubi non est Christianus, & cogant nos ibi paucos dies, sumus *sapientes ut serpentes*, &^d *sim-*

[illegible]

& tunc veniant & salutent dextram
nostram involutam vestibus: tunc i-
mus, quo dabit nobis Dominus.

3. Porro si incurramus in locum, ubi non est frater sanctus, sed omnes sunt focii, & recipiunt illum fratrem qui venit ad eos; omnes, qui sunt ibi, ministrent ei & curent eum in omnibus sollicite, voluntate bona: ille autem frater, ut par est, ministretur ab illis, ut par est, & dicat iste frater fociiis, qui sunt in illo loco: Nos sancti cum mulieribus nec edimus, nec bibimus, nec ministrant nobis mulieres, vel virgines, & mulieres non lavant nobis pedes, nec ungunt nos, & non conveniunt nobis mulieres, neque dormimus, ubi dormiunt mulieres; ut simus sine reprehensione in omnibus, ne quis in nobis offendatur aut impingat & ministrantes hæc omnia simus sine offendiculo omni homini: *sicut homines igitur scientes timorem Domini, persuademus hominibus, Deo autem manifesti sumus.*

4. Si autem contingat, ut nos recipiamus in locum, ubi vir non est; sed omnes sunt mulieres & virgines fideles, cogantque nos pernoctare in illo loco, vocamus omnes illas in unum locum ad latus dextrum, & rogamus eas, quomodo agant, tanquam aliquid ab illis discere velimus, & videntes mentem earum, loquimur cum illis, sicut decet, ut homines timentes Deum; & quando congregatae veniunt omnes, & videmus, quomodo in pace sunt, loquimur cum illis verba castitatis in timore Dei, & legimus illis scripturam in verecundia & in verbis adstrictis & gravibus timoris Dei in
E omni

١٢٠. ١٢١. ١٢٢. ١٢٣. ١٢٤. ١٢٥. ١٢٦. ١٢٧. ١٢٨. ١٢٩. ١٣٠. ١٣١. ١٣٢. ١٣٣. ١٣٤. ١٣٥. ١٣٦. ١٣٧. ١٣٨. ١٣٩. ١٤٠. ١٤١. ١٤٢. ١٤٣. ١٤٤. ١٤٥. ١٤٦. ١٤٧. ١٤٨. ١٤٩. ١٥٠. ١٥١. ١٥٢. ١٥٣. ١٥٤. ١٥٥. ١٥٦. ١٥٧. ١٥٨. ١٥٩. ١٦٠. ١٦١. ١٦٢. ١٦٣. ١٦٤. ١٦٥. ١٦٦. ١٦٧. ١٦٨. ١٦٩. ١٧٠. ١٧١. ١٧٢. ١٧٣. ١٧٤. ١٧٥. ١٧٦. ١٧٧. ١٧٨. ١٧٩. ١٨٠. ١٨١. ١٨٢. ١٨٣. ١٨٤. ١٨٥. ١٨٦. ١٨٧. ١٨٨. ١٨٩. ١٩٠. ١٩١. ١٩٢. ١٩٣. ١٩٤. ١٩٥. ١٩٦. ١٩٧. ١٩٨. ١٩٩. ٢٠٠. ٢٠١. ٢٠٢. ٢٠٣. ٢٠٤. ٢٠٥. ٢٠٦. ٢٠٧. ٢٠٨. ٢٠٩. ٢١٠. ٢١١. ٢١٢. ٢١٣. ٢١٤. ٢١٥. ٢١٦. ٢١٧. ٢١٨. ٢١٩. ٢٢٠. ٢٢١. ٢٢٢. ٢٢٣. ٢٢٤. ٢٢٥. ٢٢٦. ٢٢٧. ٢٢٨. ٢٢٩. ٢٣٠. ٢٣١. ٢٣٢. ٢٣٣. ٢٣٤. ٢٣٥. ٢٣٦. ٢٣٧. ٢٣٨. ٢٣٩. ٢٤٠. ٢٤١. ٢٤٢. ٢٤٣. ٢٤٤. ٢٤٥. ٢٤٦. ٢٤٧. ٢٤٨. ٢٤٩. ٢٥٠. ٢٥١. ٢٥٢. ٢٥٣. ٢٥٤. ٢٥٥. ٢٥٦. ٢٥٧. ٢٥٨. ٢٥٩. ٢٦٠. ٢٦١. ٢٦٢. ٢٦٣. ٢٦٤. ٢٦٥. ٢٦٦. ٢٦٧. ٢٦٨. ٢٦٩. ٢٧٠. ٢٧١. ٢٧٢. ٢٧٣. ٢٧٤. ٢٧٥. ٢٧٦. ٢٧٧. ٢٧٨. ٢٧٩. ٢٨٠. ٢٨١. ٢٨٢. ٢٨٣. ٢٨٤. ٢٨٥. ٢٨٦. ٢٨٧. ٢٨٨. ٢٨٩. ٢٩٠. ٢٩١. ٢٩٢. ٢٩٣. ٢٩٤. ٢٩٥. ٢٩٦. ٢٩٧. ٢٩٨. ٢٩٩. ٣٠٠. ٣٠١. ٣٠٢. ٣٠٣. ٣٠٤. ٣٠٥. ٣٠٦. ٣٠٧. ٣٠٨. ٣٠٩. ٣١٠. ٣١١. ٣١٢. ٣١٣. ٣١٤. ٣١٥. ٣١٦. ٣١٧. ٣١٨. ٣١٩. ٣٢٠. ٣٢١. ٣٢٢. ٣٢٣. ٣٢٤. ٣٢٥. ٣٢٦. ٣٢٧. ٣٢٨. ٣٢٩. ٣٣٠. ٣٣١. ٣٣٢. ٣٣٣. ٣٣٤. ٣٣٥. ٣٣٦. ٣٣٧. ٣٣٨. ٣٣٩. ٣٤٠. ٣٤١. ٣٤٢. ٣٤٣. ٣٤٤. ٣٤٥. ٣٤٦. ٣٤٧. ٣٤٨. ٣٤٩. ٣٥٠. ٣٥١. ٣٥٢. ٣٥٣. ٣٥٤. ٣٥٥. ٣٥٦. ٣٥٧. ٣٥٨. ٣٥٩. ٣٦٠. ٣٦١. ٣٦٢. ٣٦٣. ٣٦٤. ٣٦٥. ٣٦٦. ٣٦٧. ٣٦٨. ٣٦٩. ٣٧٠. ٣٧١. ٣٧٢. ٣٧٣. ٣٧٤. ٣٧٥. ٣٧٦. ٣٧٧. ٣٧٨. ٣٧٩. ٣٨٠. ٣٨١. ٣٨٢. ٣٨٣. ٣٨٤. ٣٨٥. ٣٨٦. ٣٨٧. ٣٨٨. ٣٨٩. ٣٩٠. ٣٩١. ٣٩٢. ٣٩٣. ٣٩٤. ٣٩٥. ٣٩٦. ٣٩٧. ٣٩٨. ٣٩٩. ٤٠٠. ٤٠١. ٤٠٢. ٤٠٣. ٤٠٤. ٤٠٥. ٤٠٦. ٤٠٧. ٤٠٨. ٤٠٩. ٤١٠. ٤١١. ٤١٢. ٤١٣. ٤١٤. ٤١٥. ٤١٦. ٤١٧. ٤١٨. ٤١٩. ٤٢٠. ٤٢١. ٤٢٢. ٤٢٣. ٤٢٤. ٤٢٥. ٤٢٦. ٤٢٧. ٤٢٨. ٤٢٩. ٤٣٠. ٤٣١. ٤٣٢. ٤٣٣. ٤٣٤. ٤٣٥. ٤٣٦. ٤٣٧. ٤٣٨. ٤٣٩. ٤٤٠. ٤٤١. ٤٤٢. ٤٤٣. ٤٤٤. ٤٤٥. ٤٤٦. ٤٤٧. ٤٤٨. ٤٤٩. ٤٥٠. ٤٥١. ٤٥٢. ٤٥٣. ٤٥٤. ٤٥٥. ٤٥٦. ٤٥٧. ٤٥٨. ٤٥٩. ٤٦٠. ٤٦١. ٤٦٢. ٤٦٣. ٤٦٤. ٤٦٥. ٤٦٦. ٤٦٧. ٤٦٨. ٤٦٩. ٤٧٠. ٤٧١. ٤٧٢. ٤٧٣. ٤٧٤. ٤٧٥. ٤٧٦. ٤٧٧. ٤٧٨. ٤٧٩. ٤٨٠. ٤٨١. ٤٨٢. ٤٨٣. ٤٨٤. ٤٨٥. ٤٨٦. ٤٨٧. ٤٨٨. ٤٨٩. ٤٩٠. ٤٩١. ٤٩٢. ٤٩٣. ٤٩٤. ٤٩٥. ٤٩٦. ٤٩٧. ٤٩٨. ٤٩٩. ٥٠٠. ٥٠١. ٥٠٢. ٥٠٣. ٥٠٤. ٥٠٥. ٥٠٦. ٥٠٧. ٥٠٨. ٥٠٩. ٥١٠. ٥١١. ٥١٢. ٥١٣. ٥١٤. ٥١٥. ٥١٦. ٥١٧. ٥١٨. ٥١٩. ٥٢٠. ٥٢١. ٥٢٢. ٥٢٣. ٥٢٤. ٥٢٥. ٥٢٦. ٥٢٧. ٥٢٨. ٥٢٩. ٥٣٠. ٥٣١. ٥٣٢. ٥٣٣. ٥٣٤. ٥٣٥. ٥٣٦. ٥٣٧. ٥٣٨. ٥٣٩. ٥٤٠. ٥٤١. ٥٤٢. ٥٤٣. ٥٤٤. ٥٤٥. ٥٤٦. ٥٤٧. ٥٤٨. ٥٤٩. ٥٥٠. ٥٥١. ٥٥٢. ٥٥٣. ٥٥٤. ٥٥٥. ٥٥٦. ٥٥٧. ٥٥٨. ٥٥٩. ٥٦٠. ٥٦١. ٥٦٢. ٥٦٣. ٥٦٤. ٥٦٥. ٥٦٦. ٥٦٧. ٥٦٨. ٥٦٩. ٥٧٠. ٥٧١. ٥٧٢. ٥٧٣. ٥٧٤. ٥٧٥. ٥٧٦. ٥٧٧. ٥٧٨. ٥٧٩. ٥٨٠. ٥٨١. ٥٨٢. ٥٨٣. ٥٨٤. ٥٨٥. ٥٨٦. ٥٨٧. ٥٨٨. ٥٨٩. ٥٩٠. ٥٩١. ٥٩٢. ٥٩٣. ٥٩٤. ٥٩٥. ٥٩٦. ٥٩٧. ٥٩٨. ٥٩٩. ٦٠٠. ٦٠١. ٦٠٢. ٦٠٣. ٦٠٤. ٦٠٥. ٦٠٦. ٦٠٧. ٦٠٨. ٦٠٩. ٦١٠. ٦١١. ٦١٢. ٦١٣. ٦١٤. ٦١٥. ٦١٦. ٦١٧. ٦١٨. ٦١٩. ٦٢٠. ٦٢١. ٦٢٢. ٦٢٣. ٦٢٤. ٦٢٥. ٦٢٦. ٦٢٧. ٦٢٨. ٦٢٩. ٦٣٠. ٦٣١. ٦٣٢. ٦٣٣. ٦٣٤. ٦٣٥. ٦٣٦. ٦٣٧. ٦٣٨. ٦٣٩. ٦٤٠. ٦٤١. ٦٤٢. ٦٤٣. ٦٤٤. ٦٤٥. ٦٤٦. ٦٤٧. ٦٤٨. ٦٤٩. ٦٥٠. ٦٥١. ٦٥٢. ٦٥٣. ٦٥٤. ٦٥٥. ٦٥٦. ٦٥٧. ٦٥٨. ٦٥٩. ٦٦٠. ٦٦١. ٦٦٢. ٦٦٣. ٦٦٤. ٦٦٥. ٦٦٦. ٦٦٧. ٦٦٨. ٦٦٩. ٦٧٠. ٦٧١. ٦٧٢. ٦٧٣. ٦٧٤. ٦٧٥. ٦٧٦. ٦٧٧. ٦٧٨. ٦٧٩. ٦٨٠. ٦٨١. ٦٨٢. ٦٨٣. ٦٨٤. ٦٨٥. ٦٨٦. ٦٨٧. ٦٨٨. ٦٨٩. ٦٩٠. ٦٩١. ٦٩٢. ٦٩٣. ٦٩٤. ٦٩٥. ٦٩٦. ٦٩٧. ٦٩٨. ٦٩٩. ٧٠٠. ٧٠١. ٧٠٢. ٧٠٣. ٧٠٤. ٧٠٥. ٧٠٦. ٧٠٧. ٧٠٨. ٧٠٩. ٧١٠. ٧١١. ٧١٢. ٧١٣. ٧١٤. ٧١٥. ٧١٦. ٧١٧. ٧١٨. ٧١٩. ٧٢٠. ٧٢١. ٧٢٢. ٧٢٣. ٧٢٤. ٧٢٥. ٧٢٦. ٧٢٧. ٧٢٨. ٧٢٩. ٧٣٠. ٧٣١. ٧٣٢. ٧٣٣. ٧٣٤. ٧٣٥. ٧٣٦. ٧٣٧. ٧٣٨. ٧٣٩. ٧٤٠. ٧٤١. ٧٤٢. ٧٤٣. ٧٤٤. ٧٤٥. ٧٤٦. ٧٤٧. ٧٤٨. ٧٤٩. ٧٥٠. ٧٥١. ٧٥٢. ٧٥٣. ٧٥٤. ٧٥٥. ٧٥٦. ٧٥٧. ٧٥٨. ٧٥٩. ٧٦٠. ٧٦١. ٧٦٢. ٧٦٣. ٧٦٤. ٧٦٥. ٧٦٦. ٧٦٧. ٧٦٨. ٧٦٩. ٧٧٠. ٧٧١. ٧٧٢. ٧٧٣. ٧٧٤. ٧٧٥. ٧٧٦. ٧٧٧. ٧٧٨. ٧٧٩. ٧٨٠. ٧٨١. ٧٨٢. ٧٨٣. ٧٨٤. ٧٨٥. ٧٨٦. ٧٨٧. ٧٨٨. ٧٨٩. ٧٩٠. ٧٩١. ٧٩٢. ٧٩٣. ٧٩٤. ٧٩٥. ٧٩٦. ٧٩٧. ٧٩٨. ٧٩٩. ٨٠٠. ٨٠١. ٨٠٢. ٨٠٣. ٨٠٤. ٨٠٥. ٨٠٦. ٨٠٧. ٨٠٨. ٨٠٩. ٨١٠. ٨١١. ٨١٢. ٨١٣. ٨١٤. ٨١٥. ٨١٦. ٨١٧. ٨١٨. ٨١٩. ٨٢٠. ٨٢١. ٨٢٢. ٨٢٣. ٨٢٤. ٨٢٥. ٨٢٦. ٨٢٧. ٨٢٨. ٨٢٩. ٨٣٠. ٨٣١. ٨٣٢. ٨٣٣. ٨٣٤. ٨٣٥. ٨٣٦. ٨٣٧. ٨٣٨. ٨٣٩. ٨٤٠. ٨٤١. ٨٤٢. ٨٤٣. ٨٤٤. ٨٤٥. ٨٤٦. ٨٤٧. ٨٤٨. ٨٤٩. ٨٥٠. ٨٥١. ٨٥٢. ٨٥٣. ٨٥٤. ٨٥٥. ٨٥٦. ٨٥٧. ٨٥٨. ٨٥٩. ٨٦٠. ٨٦١. ٨٦٢. ٨٦٣. ٨٦٤. ٨٦٥. ٨٦٦. ٨٦٧. ٨٦٨. ٨٦٩. ٨٧٠. ٨٧١. ٨٧٢. ٨٧٣. ٨٧٤. ٨٧٥. ٨٧٦. ٨٧٧. ٨٧٨. ٨٧٩. ٨٨٠. ٨٨١. ٨٨٢. ٨٨٣. ٨٨٤. ٨٨٥. ٨٨٦. ٨٨٧. ٨٨٨. ٨٨٩. ٨٩٠. ٨٩١. ٨٩٢. ٨٩٣. ٨٩٤. ٨٩٥. ٨٩٦. ٨٩٧. ٨٩٨. ٨٩٩. ٩٠٠. ٩٠١. ٩٠٢. ٩٠٣. ٩٠٤. ٩٠٥. ٩٠٦. ٩٠٧. ٩٠٨. ٩٠٩. ٩١٠. ٩١١. ٩١٢. ٩١٣. ٩١٤. ٩١٥. ٩١٦. ٩١٧. ٩١٨. ٩١٩. ٩٢٠. ٩٢١. ٩٢٢. ٩٢٣. ٩٢٤. ٩٢٥. ٩٢٦. ٩٢٧. ٩٢٨. ٩٢٩. ٩٣٠. ٩٣١. ٩٣٢. ٩٣٣. ٩٣٤. ٩٣٥. ٩٣٦. ٩٣٧. ٩٣٨. ٩٣٩. ٩٤٠. ٩٤١. ٩٤٢. ٩٤٣. ٩٤٤. ٩٤٥. ٩٤٦. ٩٤٧. ٩٤٨. ٩٤٩. ٩٥٠. ٩٥١. ٩٥٢. ٩٥٣. ٩٥٤. ٩٥٥. ٩٥٦. ٩٥٧. ٩٥٨. ٩٥٩. ٩٦٠. ٩٦١. ٩٦٢. ٩٦٣. ٩٦٤. ٩٦٥. ٩٦٦. ٩٦٧. ٩٦٨. ٩٦٩. ٩٧٠. ٩٧١. ٩٧٢. ٩٧٣. ٩٧٤. ٩٧٥. ٩٧٦. ٩٧٧. ٩٧٨. ٩٧٩. ٩٨٠. ٩٨١. ٩٨٢. ٩٨٣. ٩٨٤. ٩٨٥. ٩٨٦. ٩٨٧. ٩٨٨. ٩٨٩. ٩٩٠. ٩٩١. ٩٩٢. ٩٩٣. ٩٩٤. ٩٩٥. ٩٩٦. ٩٩٧. ٩٩٨. ٩٩٩. ١٠٠٠.

bitu, in remissionibus, & in turpitudinibus multis; id quod non decet fideles, illos praecipue qui elegerunt sanctitatem. Alii autem congregantur ad verba vana, & otiosa, & ad risum; & ut loquantur mala alter de altero, & veniuntur verba alter contra alterum, & sunt otiosi: *cum quibus ne panem quidem edere suademus.* Alii autem circumeuntes per domos virginum fratrum, & sororum, praetextu visitandi eos, aut legendi scripturas, aut exorcizandi eos, aut docendi eos, quia sunt otiosi, & non laborant quicquam, pervestigantes ea quae non sunt necessaria, & per verba delicata nundinantes nomine Christi; quos averfatur Apostolus divinus propter multitudinem nequitiae eorum, sicut scriptum est: *spiniae germinant in manibus otiosorum: & viae otiosorum plenae spinis.*

II. Quisquis enim otiosus est, sine opere est & sine utilitate. Tales sunt viae omnium, qui non laborant, sed venantur verba, & sibi imaginantur, hanc esse utilitatem & justitiam. Talium enim labores similes sunt *viduis otiosis & garrulis, quae circumvagantur & oberrant inter domos* in garrulitate sua, & venantur verba otiosa, & deferunt e domo in domum in extensione multa, sine timore Dei, & cum his omnibus in impudentia sua praetextu doctrinae loquuntur verba varia. Utinam autem doctores essent doctrinae verae, & beati essent! sed sunt molesti, non intelligentes quid velint, & affirmantes quae non sunt, quia volunt esse doctores, & videntur sibi scire ea, quae loquuntur, quia

[illegible]

arrogantia, superbia, inflatio, genus, forma, locus, divitiae, brachium carnis, astutia, stultitia, amor victoriae, odium, inimicitia, aemulatio, invidia, retributio malorum, ἀσυνία, ingluvies, calumnia, quae est idololatria, avaritia; quae est radix omnium malorum, amor ornatus, vana gloria, amor primatus, audacia, superbia, quae vocatur mors, contra quam Deus bellum gerit. Tales omnes illisque similes sunt homines carnis; qui enim natus est ex carne, caro est. Et qui de terra est, de terra loquitur, & de terra cogitat; & desiderium carnis inimicum est Deo, non enim subditum est legi Dei; nec potest, quia in carne est, in qua non habitat bonum, quia spiritus Dei non est in eo. Propterea recte dicit generationi tali: Non habitabit spiritus meus in homine in seculum, quia caro sunt. Omnis igitur, in quo spiritus Christi non est, non est ejus, sicut scriptum est: recessit spiritus Dei a Saule, & vexavit eum spiritus malus, immissus ei a Deo.

9. In quocunque est spiritus Dei, is voluntatem spiritus Dei perficit; & quia *consentit spiritui Dei, opera carnis mortificat, & vivit Deo, subjiciens & in servitutem redigens, corpus suum, & affligens illud, ut aliis prædicans, sit signum & forma pulchra* credentibus. Et dictum est de servis talibus, dignos esse spiritu sancto, *tamquam qui non reprobantur, sed*

fide, in spe, in amore perfecto & pleno erga Deum. Omnis ergo virgo (*frater*) & virgo (*soror*), nisi fuerint omnino ut Christus, & ut illi, qui sunt ejus, fervari non possunt. Omnis enim virgo (*frater*) & virgo (*soror*) in Domino sancta est in corpore & spiritu suo, & perseverans in cultu Domini sui, & aliorum non secedit ab eo, sed ministrat semper in castitate & sanctitate in spiritu Dei, ut placeat Domino suo pure & sine macula, & sollicita est, ut placeat coram eo in omnibus. Talis non migrat a Domino, sed spiritu cum Domino suo est, sicut scriptum est: *Estote sancti, sicut ego sanctus sum, dicit Dominus.*

8. Absit enim, si quis nomine tantum vocetur sanctus, ut sit sanctus, sed omnino sanctus sit in corpore & spiritu, & laetetur semper virgo (*frater*) aut virgo (*soror*) Deo & Christo ejus similis fieri, & tales imitari. In talibus enim cogitatio carnis non est: qui vere fideles sunt, & *spiritus Christi habitat in ipsis*, in illis non potest esse cogitatio carnis, quæ est scortatio, impudicitia, impuritas; idololatria, veneficium, inimicitia, invidia, contentio, ira, rixa, divisio, zelus; ebrietas, comessatio, scurrilitas, sermones stulti, contumelia, tumultus, obrectatio, mullitatio, amarulentia, excandescencia, vociferatio, blasphemia, impudentia, malitia, inventio mala, mendacium, multiloquium, vaniloquentia, indignatio, stridor dentium; accusatio, contritio, convitium, supplantatio, declinatio, negligentia, fufurratio,

ar-

omnis enim virgo (*frater*) & virgo (*soror*) in Domino sancta est in corpore & spiritu suo, & perseverans in cultu Domini sui, & aliorum non secedit ab eo, sed ministrat semper in castitate & sanctitate in spiritu Dei, ut placeat Domino suo pure & sine macula, & sollicita est, ut placeat coram eo in omnibus. Talis non migrat a Domino, sed spiritu cum Domino suo est, sicut scriptum est: *Estote sancti, sicut ego sanctus sum, dicit Dominus.*

virginibus (*fratribus*) & virginibus (*sororibus*) regnum coelorum, ut angelis sanctis, per confessionem hanc magnam & ingentem.

5. Visne ergo virgo esse, frater? scisne quantum laboris & molestiae sit in virginitate vera? *Haec perseveranter fiat coram Deo semper, & non recedit; & sollicita est, quomodo placeat Domino in corpore sancto & in spiritu.* Nostine quanta sit virginitatis gloria, & propterea facis hoc? an scis & intelligis, quid facere desideres? an scis opus magnum sanctae virginitatis? an ut vir sciens legitime ostendere agonem hunc, luctaris in virtute spiritus sancti, eligens tibi hoc ut geras coronam lucis? & discernis naturam tuam in *Hierusalem superna*? Si igitur haec omnia desideras, vince corpus, vince affectus carnis, vince mundum in spiritu Dei, vince vanitates temporis transientes & veterascentes, corruptas & deficientes. Vince draconem, vince leonem, vince serpentem, vince Satanam per Jesum Christum, qui corroborat te per auditum verborum suorum & eucharistiam divinam. *Tolle crucem tuam, & abi retro illum*, qui mundavit te, Jesum Christum Dominum tuum. Luctare cursum recte & certo, non in timore, sed in fiducia, sperans in expectatione Domini tui, ut apprehendas coronam justitiae vocationis tuae supernae per Jesum Christum. Omnis enim, qui eruditus fuerit in fide, & non timuerit, revera accipit coronam virginitatis, cujus labor multus est & merces multa. An intelligis & nosti, quantam gloriam petat sanctitas? an intelligis, quanta & quam gloriosa & excellens sit laus virginitatis?

6. Uterus virginitatis sanctae gesta-

virginibus (*fratribus*) & virginibus (*sororibus*) regnum coelorum, ut angelis sanctis, per confessionem hanc magnam & ingentem.

5. Visne ergo virgo esse, frater? scisne quantum laboris & molestiae sit in virginitate vera? *Haec perseveranter fiat coram Deo semper, & non recedit; & sollicita est, quomodo placeat Domino in corpore sancto & in spiritu.* Nostine quanta sit virginitatis gloria, & propterea facis hoc? an scis & intelligis, quid facere desideres? an scis opus magnum sanctae virginitatis? an ut vir sciens legitime ostendere agonem hunc, luctaris in virtute spiritus sancti, eligens tibi hoc ut geras coronam lucis? & discernis naturam tuam in *Hierusalem superna*? Si igitur haec omnia desideras, vince corpus, vince affectus carnis, vince mundum in spiritu Dei, vince vanitates temporis transientes & veterascentes, corruptas & deficientes. Vince draconem, vince leonem, vince serpentem, vince Satanam per Jesum Christum, qui corroborat te per auditum verborum suorum & eucharistiam divinam. *Tolle crucem tuam, & abi retro illum*, qui mundavit te, Jesum Christum Dominum tuum. Luctare cursum recte & certo, non in timore, sed in fiducia, sperans in expectatione Domini tui, ut apprehendas coronam justitiae vocationis tuae supernae per Jesum Christum. Omnis enim, qui eruditus fuerit in fide, & non timuerit, revera accipit coronam virginitatis, cujus labor multus est & merces multa. An intelligis & nosti, quantam gloriam petat sanctitas? an intelligis, quanta & quam gloriosa & excellens sit laus virginitatis?

6. Uterus virginitatis sanctae gesta-

[illegible]

quia *cultum vanum* colit omnis homo, qui gloriatur in virginitate & sanctitate, & virtutem ejus abnegat. Virginitas enim talis est immunda & reprobata ab omnibus operibus bonis. *Omnis enim arbor ex fructibus suis cognoscitur. Considera, quae dixi; det tibi Deus intellectum.* Quicumque enim profitetur coram Domino, se servaturum castitatem, debet cingi omni virtute sancta Dei, & si vere in timore *crucifixit corpus* suum propter pietatem, deprecatur verbum dicens: *crescite & multiplicamini*, & totam mentem & cogitationem & concupiscentiam mundi hujus, & delicias & ebrietatem, & omnem amorem ejus & otium ejus; & exinanitus est ab omni conversatione mundi hujus, & ex laqueis & retibus & impedimentis ejus. Et ambulans super terram dilige ut sit cultus tuus & ministerium tuum in coelo.

4. Qui enim haec sibi desiderat magna & excellentia, propterea exinanitur & se separat a toto mundo, ut abeat & vivat vitam divinam & coelestem, *sicut angeli sancti*, in cultu puro & sancto, & in sanctitate spiritus Dei, & ut serviat Deo omnipotenti per Jesum Christum propter regnum coelorum. Propterea separat se ab omnibus concupiscentiis corporis, & non solum deprecatur illud: *fructificate & multiplicate*, sed desiderat spem promissam & praeparatam & positam in coelis Deo, qui promisit ore, & non mentitur; qui major est filiis & filiabus, & dabit virginibus (*fratribus*) & virginibus (*sororibus*) locum celebrem in domo Dei, excellentiorem filiis & filiabus, & excellentiorem illis qui conjuges fuerunt in sanctitate, & non *polluti sunt & concubitu suo*. Dabit enim Deus illis

3. Virgines enim (*fratres*) & virgines (*sorores*) pulchra sunt exempla credentibus & credituris. Nomen enim solum sine operibus non introducit in regnum coelorum. Qui enim vere fidelis fuerit, poterit servari: qui autem fidelis vocatur nomine solum, & in operibus non est fidelis, servari non potest. *Ne quis igitur seducat vos verbis inanibus deceptionis.* Qui enim vocatur virgo (*frater*) vel virgo (*soror*) & opera abundantia, pulchra & convenientia virginitati non habet, servari nequit. Dominus enim *virginitatem* talem *stultam* vocat, sicut ait in Evangelio; quae cum nec oleum nec lumen haberet, mansit extra regnum Coelorum, & privavit se gaudio sponſi, & cum inimicis sponſi reputata est: apud tales enim est *forma timoris Dei solum, virtutem autem negant; putant enim in animo suo, se esse aliquid, dum non sunt, & errant.* Quilibet autem exploret opera, & cognoscat se ipsum,

quia

[illegible]

PORRO EPISTOLA PRIOR
BEATI CLEMENTIS
DISCIPULI PETRI APOSTOLI.

I. **O**mnibus amantibus & diligentibus salutem suam in Christo, per Deum Patrem & obedientibus veritati Dei in spe vitae aeternae, diligentibus fratres suos, & diligentibus proximos suos in amore Dei, Virginitibus (*fratribus*) beatis, qui constituerunt fervare virginitatem propter regnum coelorum, & virginibus (*sororibus*) sanctis in Deo Salutem.

2. Unicuique virginum (*fratrum*) & virginum (*sororum*), qui in veritate constituerunt fervare virginitatem propter regnum coelorum, necesse est, ut sit aptus ad regnum coelorum in omnibus. Non enim verbo aut nomine aut forma aut genere aut pulchritudine aut vi aut tempore multo apprehenditur regnum coelorum, sed apprehenditur virtute fidei, cum homo ostendit opera fidei. Qui enim justus est vere, opera ejus testantur de fide ejus, ipsum vere fidelem esse fide magna, fide perfecta, fide in Deum, fide lucente per opera bona, ut glorificetur Pater omnium per Christum. Qui autem vere sunt virgines (*fratres*) & virgines (*sorores*) propter Deum, audiunt eum qui dixit: *justitia & fides non destituent te. Liga illas in collo tuo, & invenies misericordiam animae tuae, & cogitabis bonitatem coram Deo & coram hominibus; viae ergo justi ut lux lucent, & ibit lux earum donec ordinetur dies.* Splendores enim luminis eorum illustant omnem crea-

Conversionis Latinae vitia & inelegantiam B. L. condonabit homini in opere novo & fatis molesto parum exercitato, & amicorum etiam consiliis, licet undique expetitis, destituito. Quosdam etiam, qui in Textum Syriacum irrepperunt errores, ubi vel ὁ pro ὁ, vel vicissim ὁ pro ὁ positum fuit, etiam me non monente facile corriget: reliquos vero ita emendet

24. 3. 0000

λας, pro τὸς ἀγαθὲς ἀποδόλας, ut nunc editum est, non τὸς ἀγίως ἀποδόλας, ut emendat *P. Junius*, argumento ducto ex capitis sequentis sexti verbis: τούτοις τοῖς ἀνδράσι θεῖως πολιτευσαμένοις κ. τ. λ. Hoc ipsum vero quod de Paulo cum laude loquitur, demonstrat *Recognitiones Clementis* vulgo dictas, in quibus Paulus vituperatur & contemnitur, esse spurias, & ab Haeretico profectas.

Supereſt ut inquiram, quatenam ex iſtis Clementis Epistolis utilitas in nos redundare poſſit. 1. Discimus hinc *antiquitatem* librorum plerorumque Novi Testamenti; Clemens enim paſſim aut testimonia affert, aut verba manifesto petita ex Evangeliiſ, ex Epistolis Pauli & Jacobi; ſuſpicio etiam appellationem *Virginum* fratrum, quae ſcriptoribus Eccleſiaſticis poſtea fuit uſitatiffima, ex *Apoc.* xiv: 4. petitam eſſe. Ego fane Clementis unius nunc prolata testimonia, omnibus, quae *N. Lardnerus* operoſe collegit, ut *Evangelium credibile* eſſe demonſtraret, ſi non praeferenda, ſaltem aequiparanda eſſe iudico. Hinc etiam conſequitur, Evangelium Joannis non ab eo jam decrepito & fere centenario, & poſt mortem Clementis, ſed diu antea fuiſſe editum, adeoque inſcriptionem Codicum Graecorum, qui illud Evangelium anno triceſimo ſecundo poſt aſcenſionem Chriſti, quo circiter tempore Paulus Clementis noſtri in Epistoſa ad Philippenſes meminit, ſcriptum fuiſſe teſtantur, ad verum propius accedere: praecipue cum ratio nulla ſit, cur Joannes ſcriptionem in tam longum tempus diſſerre debuerit. 2. At non antiquitatem ſolum librorum N. T. ex his epistolis discimus, verum etiam *auctoritatem*, quam tum Clemens, qui epistolam Jacobi & Proverbia, & Epistolam ad Hebraeos citat praemiſſo: *dicit enim* I: 6. & iterum *dicit* II. tum quotquot ipſum ſecuti ſunt Chriſtiani auctoritati librorum V. T. aequalem ſtatuunt: licet ipſi Apoſtoli, quantum memini, id nuſquam feciſſe legantur. 3. Notari etiam merentur, quae Ep. I: 12. habet de *daemoniacis exorcifandis*, ubi cum daemonia expellere & aegrotos ſanare promiſcuae uſurpet, illam phraſin obſcuriorem per hanc clariorem interpretari voluiſſe videtur. Utrum vero Clemens precibus, quas commendat, vim ordinariam, quam & hodie aliquando habent, an vero extraordinariam & miraculoſam, qualis in Chriſto & Apoſtoliſ conſpecta fuit, adſcribat, incertum eſt; cum ſimilia in *Recognitionibus* Clementi adſcriptis L. IV: 14, 20, 32, 33. & apud *Irenaeum, Cyprianum, Origenem, Minutium Felicem*, alioſque Patres ſequentium ſeculorum legantur. Hoc autem certum eſt, eam, quam Clemens requirit, agendi actionem omni ſuſpicionem fraudis & impoſturae carere, cum diſerte inculcet, non quaestum eſſe faciendum ex officio aegrotis praestito, ſed dona Dei, quae gratis accepiſſent, gratis eſſe communicanda.

Illud etiam obſervatu nec indignum nec injucundum arbitror, *Clementis* genuinas quatuor Epistolas per duos Regis Magnae Britanniae ad Imperatorem Turcarum Legatos, ut ex Manuſcripto typis edi poſſent, in has oras fuiſſe tranſmiſſas; duas nimirum *ad Corinthios* epistolas, ſed laceras & a tineis corroſas, Graece ſeculo quinto ſcriptas, & ante hos centum viginti quinque annos a *Cyrillo Lucari* Patriarcha Conſtantinopolitano ultro oblataſ,

rem ad mores & opiniones sui temporis inflectere; & ubi nimis manifestus est dissensus, aut vi agere & flammis libros abolere, quod scriptis *Theodori Mopsuesteni* aliquot post obitum ejus seculis contigit, aut ad artem recurrentes *vitandae quorundam offensionis illos potius asseruere quam publicare*; quod fuit *T. Besae* de Codice Cantabrigienſi conſilium. Minime tamen decebat, ut ab iis, qui se *traditionum* veterum tenacissimos esse gloriantur, repudiaretur Clemens noster, ὁ καὶ ἑωρακώς τοὺς μακαρίους Ἀποστόλους καὶ συμβεβηκώς αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ ἑναυλον τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλων καὶ τὸ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ παρὰ ὀφθαλμῶν ἔχων teste Irenaeo adv. Haer. 111: 2. Quod tamen factum est. Nec mirum, Clericos familiaritate cum mulieribus sibi interdici non fuisse passos, cum, quod jam ante tempora Constantini M. invaluit, teste *Porphyrio*, *matronae & mulieres essent senatus noster, quae dominabantur in Ecclesiis, ita ut de sacerdotali gradu favor judicaret feminarum*: cumque Episcopi ordinationem clericatus nequaquam sanctis & in *Lege Dei doctissimis, sed suis affeclis tribuerent, & vilium officiorum ministris, quodque his dedecorosius est, muliercularum precibus. apud Hieronym. in Esaj. 111: 12. LVIII: 9.* & Praefules Ecclesiae has Clementis epistolas, in quibus victus tam tenuis commendatur, & ne umbra quidem auctoritatis Ecclesiasticae reperitur, contempsisse atque abjecisse: cum etiam hodie vel infimi ordinis Clericus ad dignitatem suam pertinere judicet, ut & lautiori cibo vescatur, & in spiritualibus personam Apostoli vel Prophetae sibi sumat. Quamvis igitur, ex quo has Epistolas in loco conspicuo edidi, periculum non sit, ne facile iterum occultentur, exigua tamen spes est fore, ut earum γνησιότης a multis agnoscatur, si omnes illi, quorum mores cum iis, quos Clemens exegit atque expressit, non congruunt, eas in spuris sunt habituri. Si quis vero putet, non certo consilio & de industria, sed casu potius & negligentia factum esse, ut Epistolae istae Clementis tam diu abditae jacerent, cum eo pertinacius contendere nolim.

Obvertet alius, Clementem ad res indifferentes & minutas descendere, cum v. gr. *manum intra vestem continendam* esse suadet Ep. 11: 2. Iniquum autem esset, quae in Pauli consilio de virorum caesarie & mulierum velamento laudantur, eadem aut similia in Clemente nostro reprehendere. Nec quisquam jure vitio vertet Clementi, quod a familiari sermone (de eo enim agit) omnem fucum, affectationem atque ostentationem vult abesse: eoque minus, quod ex *Salmasio* in *Tertullian. de pallio* p. 380. & *Quintiliani* Institut. l. xi. veteres oratores & Graecos & Latinos brachium manumque intra vestem continuisse, alioque gestu usos fuisse constat.

Nec offendere quenquam debet, quod Clemens I: 5. *Eucharistiam divinam*, & 10. II: 14. *Paulum divinum* appellat. Illud enim usu Ecclesiastico confirmatur, cum & *Dionysius Areop.* θείας ὁχλεισίας faciat mentionem, & *Ignatius* ad Rom. vii. scribat: ἄγρον θεῶν θείω, ἄγρον ἑράνιον, ὅς ἐστι σὰρξ χρεῖς — καὶ πνεῦμα θεῶν θείω: hoc vero consuetudine Romanorum, teste *Plutarcho* de aud. Poët. p. 24. A. ἡμῶν καὶ πράγματι καὶ ἡθῆ, καὶ νῦν Δία λόγους καὶ ἀνδρας εἰσθαλὴν δαιμονίους καὶ ΘΕΙΟΥΣ πορροαγρεύειν. Forte etiam haec vox Clementi restituenda est Epist. ad Corinth. 1: 5. & legendum τοὺς θεῖους ἀποστό-

sunt obvia. Denique Distinctio Pastorum sive Presbyterorum in duas classes, tum eorum, qui loqui, docere, & familiam exhortari possunt, initio Epistolae posterioris, tum eorum, qui non possunt, quomodo sit intelligenda, nisi de eo tempore, quo Rectores Ecclesiae vel Graeci erant vel Iudaei, linguae Latinae, cujus in familiis Romanis usus erat, non satis gnari, non video.

Erunt forte, quibus harum Epistolarum scriptor videbitur & matrimonio esse iniquior, coelibatum vero nimium extollere, quando *virginibus sanctis excellentiorem in caelis locum datum iri statuit quam conjugibus sanctis* Epist. 1: 4. & morosius, quam vel humanitas vel seculi nostri consuetudo fert, omnium cum mulieribus familiaritate & commercio interdiceret, aditumque earum & sermonem defugere jubere, ne quid ex contagione incommodi accipiamus, ut verbis Caesaris utar. Aliter, fateor, de coelibatu & matrimonio sensit Clemens quam *M. Lutherus*: at nondum probatum est, illum male sensisse. Si quis enim genium defraudat, & voluptates etiam licitas spernit, ut eo melius & expeditius doctrinae Evangelii & curandae Ecclesiae vacare possit, cur non in altera vita majus a Deo praemium speraret, quam illi qui partem mercedis suae jam in hac vita acceperunt? Caeterum Clemens nec coelibatum jubet, nec nuptias vetat, ut tum ex ipso loco modo allato patet, tum ex alia ejusdem epistola scripta *adversus eos qui matrimonium rejiciunt*, quam se legisse testatur *Dionysius Barsalibi* apud *Asseman*. Biblioth. Orient. T. 2. p. 155. nec de coelibatus praemio quicquam dicit diversum ab iis, quae Paulus docuerat 1 Cor. VII. & IX. Si quis putet Pauli consilium fuisse temporarium propter instantes vexationes, ei respondeo, nihil impedire, quo minus Clementem etiam ad mores feminarum Romanarum respexisse existimemus. Considera luxum & impudicitiam illarum, seculo quo Clemens vixit, una cum licentia a viris divertendi, & adulteriorum impunitate (vide quae ad *Mar.* x: 12. & *Rom.* 1: 29. scripsimus) & causam non unam videbis, quae viros prudentiores & a matrimonio & a nimia cum mulieribus familiaritate absterre debuerit. Hinc factum ut non illi solum, quibus Clemens scribit, a matrimonio abstinerent, cum Clemente ipso, quem *Ignatius* in Epist. interpol. ad Philadelph. dicit fuisse *τῶν ἐν ἀγνείᾳ ἐξελεθόντων τὸ βίον*, verum etiam longe maxima pars Senatorum Romanorum, ita ut nec legibus de maritalibus ordinibus, nec poenis contra coelibatum sancitis, nec juribus & immunitatibus matrimonio concessis a proposito dimoveri potuerint, hanc ipsam praetexentes causam, ut videre est apud *Dionem Cassium* l. LVI. & LIV. 16. καὶ ἐκείνους ἐν τῷ συνεδρίῳ αὐτῶν τῶν γυναικῶν καὶ αὐτῶν νεανίσκων ἀνοσμίας γενουμένης, πρὸς ἀπολογίαν δὴ πάντα τοῦ μη βραδίως δι' αὐτὴν τὰς τῶν γάμων συναλλαγὰς πελεῖσθαι. Ut jam de *Juvenalis* testimonio nihil dicam.

Tantum vero abest ut mirer, austeram Clementis disciplinam in epistolis istis traditam non placere, ut potius propter hanc ipsam causam eas & dudum sepositas fuisse, & per tot secula in tenebris latuisse existimem. Solent enim qui in Ecclesia dominantur, non (quod prae se ferunt,) mores suos & opiniones ad doctrinam olim traditam conformare, sed doctrinam vete-

cendae impendat, totum sermonem virginitatis encomio dicatum esse voluisse. Ante hos vero *Godofredus Wendelinus* conjecerat, sermonem Clementis, cuius Hieronymus mentionem facit, in ea Epistolae secundae ad Corinthios parte, quae nondum inventa est, esse quaerendum; dum ad verba ultima fragmenti, quod extat, haec annotavit: *Atque ex hinc nata occasione differendi de castitate, reliquum CREDO epistolae omnemque pene sermonem de virginitatis puritate contexuit: de quo multa superesse NON DUBITO apud Clementem Alex. itemque alios.* Conjecturam probante, & Epiphanii etiam testimonio confirmante *P. Colomesio.*

Pergo ad argumenta interna γνησίτητες harum Epistolarum, quibus alii majore sagacitate & feliciori memoria praediti plura, ut spero, invenient, quam nunc a me ad finem operis longi properante vel expectari vel exigere potest. Nihil quidem fateor me in his epistolis post attentam & repetitam lectionem reperisse, quod personae & temporibus Clementis minus conveniat. Initio & fine vocatur *Discipulus Petri Apostoli*: ita etiam *Origenes* teste Philocalia c. xxiiii. p. 81. Κλήμης δὲ ὁ Ῥωμαῖος Πέτρου ἀποστόλου μαθητῆς. Graece primum fuisse scriptas apparet tum ex vocibus θρασύτητα & ἀσωτία, κύνδυνος, πάξις, χῆμα, ἀφθόνη, ἀγών, αὐτολεξία occurrentibus, tum ex indiciis non obscuris verborum φιλαδελφία, φιλοξενία, φυλαργυρία, φιλοπρωπία, ὀφθαλμοί &c. Utitur versione Graeca V. T. etiam ubi ab Hebraico recedit, ut *Genes.* vi: 3. Citat ad testimonium *Historiam Susannae*, quam nunc quidem non nisi ex versione *Theodotionis*, temporibus Clementis nondum nati, habemus: sed extiterat prius versio LXX Interpretum, quod tum ex Origenis Epistola ad Africanum & ex Hieronymo discimus tum ex Codice Prophetarum Cardinalis Rupefucaltii, quem Parisiis in Collegio Ludovici Magni contuli, ubi ad *Sufann.* 43. annotatur: *Symmachum* vertisse ἐπισημαίνοντο, *Theodotionem* vero κατεμαρτίσεν, quae etiam est lectio Versionis Syriacae & *J. Damasceni* β. 3. orta, uti puto, ex similitudine verborum הערעו & הערו in Textu Hebraico. Stylus, δξολογία in media epistola, copia verborum, methodus ratiocinandi & exempla afferendi, si quid iudico, similis in Epistolis Clementis ad Corinthios & in his, quas nunc edimus, nisi quod hic pressius eidem materiae inhaerere videtur. Mores vere Apostolici, simplicitas, modestia, frugalitas, gravitas, benignitas. Nihil de Hierarchia & autoritate Ecclesiastica: Nihil de Monachatu & Coenobiis. Nihil de terminis & formulis loquendi per Concilia inventis & fancitis, a quibus vix se abstinuisset seculorum sequentium scriptor. Nihil tamen heterodoxum: & ne quis in epistolis de moribus Clericorum unice agentibus confessionem orthodoxam desideret, expendat, quae in fine prioris Epistolae leguntur *de operariis imitantibus Patrem & Filium & Spiritum Sanctum*, quae ab homine vel Sabellii vel Socini opinionibus imbuto aut dicta unquam fuisse, aut dici posse non existimo. His similia ex alio Clementis nostri loco protulit *Basilus* de Sp. S. 29. Κλήμης ὁ Ῥωμαῖος δευχαίκατεςον, ζῆ, Φησιν, ὁ Θεὸς καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, quibus verbis, si *G. Bullo* credimus, etiam Ariani refelluntur, & τὸ ὁμολόγιον asseritur. Quae de lotionem pedum per mulieres vetulas praecipit, post Apostolorum tempora rarius, nisi fallor, sunt

Matth. v: 17. $\bar{\iota}$ *nequaquam*, MS. addit Δ $\bar{\iota}$ ut Graecus $\alpha\bar{\nu}$ $\eta\lambda\theta\omega$.

2 Cor. 1: 9. *bac de causa.* MS. Gr. ὁ ἐαυτοῖς.

Act. VII: 21. መኒ ነጋ *a populo suo*. absurde. MS. መኒ ነጋ *a ma-*

— XII: 10. לָא עָלְמָא עָלְמָא *cum praeterita fuisset.* MS. וְעָלְמָא עָלְמָא Gr. διεθόντες.

— 18. *ludibrium*. MS. Gr. ὑπέροχον.

— 7. Δ_2 posita^e sunt sub. absurde. MS.

Præcipuum vero, ut tandem ad rem ipsam veniam, Manuscripti hujus or-

* 3

Volumen alterum continet primo *Acta Apostolorum*, *Epistolas Catholicas tres*, & *Paulinas quatuordecim* vid. in 2 *Petr.* p. 698. cum Lectionibus Ecclesiasticis minio intra contextum scriptis: postea notatur, quis, quando, & ubi codicem scripserit: „ in diebus Ignatii Patriarchae Antiocheni, qui est Calaph, & „ Gabrielis Aegyptii, & Ignatii Salachae, qui est Afis Barsabtho, & Ba- „ filii, qui est Afis nepos Patriarchae, Dioscori Hierosolymitani, qui est „ Isa, & Cyrilli Chaenezae, qui est Joseph, Eulahi Gargarensis, qui est „ Joannes Turabdinensis ex Invarido. Scripseram autem duo vel tria capita „ Evangelii in Monasterio Sancto Marabhai in loco *Gargar*, & perfeci post „ fugam ex loco nostro in hospitio in monasterio Deiparae & D. Theodo- „ ri, quod vocatur Natapha, in loco *Merdin*: scripsi autem ego peccator „ reus, cui nomen *Cupar*. Absoluta est scriptio hujus libri die Veneris in ple- „ nitudine mensis Haliran, anni 1781. Graecorum. [i. e. 1469.] Et eodem „ anno fuit pestis magna in hoc loco *Merdin*, ita ut morerentur uno die „ quasi ducentae animae intra urbem, etiam Amidae & in regione ejus, „ etiam in Turabdin, & mortui sunt ex fratribus Monasterii Nataphae illa „ peste quatuor fratres monachi. &c. „ Hoc ergo volumen scriptum est in eadem urbe, unde *Moses Mardenus* prodiit, qui primam N. T. Syriaci Editionem procuravit Viennae A. 1555., cujus etiam aliquot Epistolae Syriace ad *Andream Masum* scripta editae sunt Berolini ab *A. Mullero* A°. 1673. aliae vero duae ineditae penes me extant.

Sequuntur dein, sine ulla lectionum Ecclesiasticarum annotatione, *epistolae Catholicae quatuor* reliquae, quibus continuo subjiciuntur *duae Clementis*, de quibus mox. Librum claudunt notae quaedam in *Acta*, & *Epistolas Catholicas*, & *prooemia quatuordecim Epistolarum Pauli*. De Catholicis inter alia haec habentur: *Tres epistolae Catholicae, prima Jacobi, secunda Petri, tertia Joannis. Et sunt qui de illis dubitent propter dissimilitudinem sigilli verborum, quia non ad populum notum scriptae sunt: Eusebius tamen confirmat, esse illorum. Post has versa est Epistola secunda Petri, secunda Joannis & tertia, & Judae una; item post Acta & Epistolas Catholicas tres: Explicit autem totus liber Actuum duodecim Apostolorum scriptus B. Lucae Evangelistae, qui fuit ex septuaginta, nec non Epistolae Catholicae Apostolorum tres, multum confirmatae & possidentes virtutem Evangelii adorandi & sancti. Qui incidit in hunc librum, oret; qui legit, oret; qui possidet, oret pro reo & peccatore, qui elaboravit & scripsit: & quicumque est in caritate, oret pro me filium Dei, orantem pro ipso. Amen.*

Utrumque Volumen est chartaceum, exhibetque librorum omnium N. T., excepta Apocalypsi, Versionem Syriacam non secundam, sed primam saepius jam typis editam, quae in MS. initio Evangeliorum vocatur *Versio simplex*. Licet autem non invenerim, quod quaerebam, hunc tamen qualemcumque errorem felicem fuisse jure existimo; tum quia excerptis ex Versione posteriori, quae in variis N. T. lectionibus exhibui, possumus interim contenti esse, dum, uti ex *I. Blanchini Evangeliariorum* spes affulget, exemplum integrum ex Codicibus Romanis & Florentinis praestantissimis & antiquissimis, a *Jos. Assemano* vel alio viro docto edatur: tum quia ex meo exem-
pla-

PROLEGOMENA.

Cum Londino, quod, ante hos sex annos, Codicis MS. Versionis Syriacae secundae cum Textu Graeco conferendi gratia petieram, Amstelaedamum vix rediissem, subiit animus cogitatio, si quo pacto Codicem ejusdem Versionis nancisci possem, quem, quoties vellem, versarem, plura me forte observaturum, quae in illa festinatione, quam praeter alias causas muneris hic obeundi ratio requirebat, oculos meos fugerant. Commodam igitur occasionem nactus, quid desiderarem, Viro Excellentissimo JACOBO PORTERO *Magnae Britanniae Regis ad Imperatorem Turcarum Legato* exposui, qui pro eo, quo & literas & me complectitur, amore nihil intentatum reliquit, donec tandem per Consulem Nationis Britannicae Aleppi commorantem duo volumina compararet, post varias moras ante paucos menses ad me delata.

Prius Volumen continet *quatuor Evangelia tum Syriace tum Arabice*, sed literis Syriacis exarata, ita ut Versio Arabica Syriacae ad sinistram legentis in eadem pagina respondeat. Lectiones Ecclesiasticae & initio libri, & intra ipsum contextum minio sunt notatae, *feria prima ante nativitatem, Simeonis Stylitae, in memoriam Patris Antonii & sociorum, in memoriam Matris Dei, Basilii & Gregorii, χιεγονία Episcopi, χιεγονία Presbyterorum & Diaconorum &c.* In MATTHAEO sunt κεφάλαια 70. numerus versuum 360. signa 25. parabolae 25. testimonia 32. lectiones 74. folia 22. in MARCO κεφάλαια 40. numerus versuum 240. signa 22. parabolae 6. testimonia 17. lectiones 40. folia 13. additur Arabice: *Orate pro me peccatore Abrabamo.* In LUCA κεφάλαια 83. numerus versuum 348. signa 22. parabolae 27. testimonia 16. lectiones 72. folia 23. In JOANNE κεφάλαια 20. numerus versuum 232. signa 8. parabolae 5. testimonia 15. folia 20. lectiones 48. Additur Arabice literis: *Absolutum est auxiliante Deo altissimo exemplar hoc libri eximii per manum Ebed Elatim. Amen.* Initio libri notatur Arabice literis Syriacis: *anno Christi 1656. Aleppum a Bassa.* (cujus nomen ter scriptum, & toties scalpello deletum fuit) *post obsidionem dierum quindecim captam fuisse.* In fine vero iterum occurrit nomen *Elatim* addita notatione *anni 1908.* Graecorum (qui respondet anno 1596. aerae nostrae) & versa pagina ab alia manu *anni 1970. Graecorum.*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1000 EAST 57TH STREET, CHICAGO, ILL. 60637

1950-1951

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1000 EAST 57TH STREET, CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1950-1951

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1950-1951

12. ————— 232

σ ————— 2 ————— 2 ————— 2 ————— 2 ————— 2

1 ————— 2 ————— 2 ————— 2 ————— 2

D U A E E P I S T O L A E

S. C L E M E N T I S

R O M A N I,

DISCIPULI PETRI APOSTOLI,

QUAS EX CODICE MANUSCRIPTO

NOVI TESTAMENTI SYRIACI

NUNC PRIMUM ERUTAS,

CUM VERSIONE LATINA APPOSITA,

E D I D I T

J O. J A C O B U S W E T S T E N I U S.

L U G D U N I B A T A V O R U M,

T Y P I S E L I A E L U Z A C, J U N.

M D C C L I L

